HONOS ANTE DIVITIAS
GERARDI
EX BIBLIOTHECA
SCHIMMELPENNINCK
JANI F.

TOTIUS LATINITATIS
LEXICON

CONSILIO ET CURA

JACOBI FACCIOLATI

OPERA ET STUDIO

AEGIDII FORCELLINI

ALUMNI SEMINARII PATAVINI LUCUBRATUM.

SECUNDUM TERTIAM EDITIONEM,

CUJUS CURAM GESSIT

JOSEPHUS FURLANETTO

ALUMNUS EJUSDEM SEMINARII,

CORRECTUM ET AUCTUM

LABORE VARIORUM.

EDITIO IN GERMANIA PRIMA

CUM PRIVIL. REG. SAXON.

TOMUS TERTIUS.

SCHNEEBERGAE

SUMPTIBUS ET TYPIS C. SCHUMANNI.

MDCCCXXXIII.

M

M Littera una est ex illis, quas Graeci grammatici ἡμήφωνα ἁπλὰ, καὶ ἀμετάβολα, hoc est semivocales simplices et immutabiles, Latini liquidas appellant. Hanc, qnod molestum in fine dictionis sonum habeat, et quendam quasi mugitum, non nisi aegre compressis labris erumpentem, Latini poetae (nam Graecis nulla dictio in μ desinit, ut monet *Quint.* 12, 10, 31.) vocali subsequentem, per ecthlipsin elidunt. Veteres tamen retinebant, et corripiebant. Idem *Quint.* 9, 4, 40. docet, quoties claudit verbum, et vocalis sequitur, ita efferri debere, ut parum exprimatur, adeo ut paene cujusdam novae litterae sonum reddat. Ferri vero non potest illorum vitium, qui ita proferunt, tanquam *n* sit, et cum vocali sequente conjungunt, ita ut *cum enim*, quasi *cunenim* sit, dicant. *Prisc.* 1, 555. M obscurum in extremitate dictionum sonat, ut *templum:* apertum in principio, ut *magnus*: mediocre in mediis, ut *umbra.* [*Cf. quae *Schneid.* in *Gr. L.* p. 300. sqq. luculenter satis et copiose de hujus literae pronuntiatione et cum aliis permutatione disputavit.] ¶ In notis M. significat praenomen *Marcus:* addita vero ad extremam lineam virgula M' vel ꟿ. *Manius. Diom.* 2, 419. [*In notis inscriptionum alias significationes *M.* has habet: denotat *Magister.* V. ap. *Orell.* 2145., *Maurus ib.* 2593., *Mercurio* 2985., *Monumentum* 4388., *Municipium* et *Municipii,* 1934. 3349. et 3282. 3765, *Memor* 1989. 1529., *Memoriam* 3597., *Monumento* et *Monumentum* 4400. et 4013., *Miles* 3598., *Mater* 129. et sic varios ejusd. v. casus, ut *Matris* 2317., *Matri* 1897., 1899. sqq. *Merita* 3949. 4100., *Merito* 1636. 3911., *Misso* 3578., *Magna* 2319., *Magnae* 4920., *Minervia* 505. 1894. 5024.] ¶ In numeris mille valet: non quod sit prima ejus vocis littera, sed quia cum olim CIↃ scriberetur, paulatim in M transiit. ¶ [*Omittitur saepe *M.* a librariis in fine vocabulorum neglecta scil. transversa virgula, quae *m* notare debet. V. *Cort.* ad *Lucan.* 7, 183. *Spalding.* ad *Quint.* 12, 5, 4. Resolvitur in cdd. saepe in duas: ita ap. *Curt.* 4, 13, 36. legitur *inurices* pro *murices*; et 7, 7, 29. *inihi* pro *mihi.* Eadem ratione transit in *nt*, ut *ib.* 6, 9, 2. *possent* pro *possem:* item in *nc*, ut *ib.* 9, 7, 3. *Cunctis* pro *cum iis*; et 8, 9, 27. *tunc* pro *tum.* Saepissime etiam commutatur *m* et *n.* V. *Snakenborg. ind. Curt.*, unde haec transscripsimus.]

MA

MĂ Dĭă, per Jovem, μὰ Δία, Graeca jurandi formula, tum affirmando, tum negando. *Petr. fr. Trag.* 52. *Burm.* Syrum histrionem exhibebat, concinente tota familia ma dia perite, ma dia. Hinc est Italorum *madesì*, *madiè sì*, *madiè no.*

[MĂCAERINTHE, es, f. a μάκαιρα, beata. *Appul. Herb.* 79. Rosmarinum prophetae macaerinthen, Latini salutarem. *F.*]

MĂCĂRĒIS, idis, f. Μακαρηΐς, filia Macarei. *Ov. Met.* 6, 124. de Phoebo: ut pastor Macareida luserit Issen.

MĂCĂREUS, i, m. trisyllab. Μακαρεὺς, filius Aeoli, qui Canacem sororem suam vitiavit, suscepitque ex ea filium. *Ov. Her.* 11. Sic *Ib.* 564. Utque sua Macareus, sic potiare tua. ¶ [Alius fuit Iasonis, et Medeae filius. *Hyg. fab.* 23. ¶ Et Lapitarum unus. *Ov. Met.* 12, 542. *F.*]

*MACARĬA, ae, f. (μακαρία, i. e. fortunata sc. νῆσος, *insula*), vetus nomen Lesbi insulae. *Plin.* 5, 31. ¶ Item Cyprus insula sic antiquitus dicta. *Id. ib.* ¶ Et Rhodi insulae aliud nomen. *Id. ib.* ¶ Et insula Aethiopiae, novem oppidis inclyta. *Id. ib.* ¶ Fuit et Macaria aeon Valentini. *Tert. adv. Valent.* 8. V. *Fortunata. B. A.*

*MACARIŎTES, f. μακαριότης, *h. e.* beatitudo, felicitas, aeon Valentini. *Tertull. adv. Valent.* 8. *B. A.*

[MĂCĂRIS, idis, f. μακαρὶς, felicitas. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1380, 11. Nimphidia Macaris. *F.*]

[MĂCĂRĬUS, a, um, adj. μακάριος. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 712. *n.* 330. D. M. Cassio homini bono Macarius merenti fecit. Alia ap. *eund.* p. 644. *n.* 375. Salinatoria C. L. Macaria. *F.*]

[MĂCĀTUS, i, m. est a μαχατὰς Dorice pro μαχητὴς, pugnax, dempta etiam, ut saepissime alias ap. Latinos, aspiratione. Est cogn. R. ap. *Liv.* 27, 34. M. Livius Macatus. *F.*]

*MACCOCALINGAE, arum, populi Indiae cisgangeticae, Brachmanarum pars. *Plin.* 6, 17. *B. A.*

MACCUS, i, m. qui stupidi partes agit inter mimos: videtur esse a μακκοᾶν pro μὴ κοᾶν resipere: alii deducunt a quadam muliere stupida, quae Μακκὼ appellatur ap. *Suidam. Diomed.* 3, 488. In Atellana Oscae personae inducuntur, ut maccus. V. BUCCO et STUPIDUS. [*Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 281, 5. M. Annaeus M. F. Esq. Longinus maccus. [*Dubium, utrum h. l. sit maccus cognomen, an ludio. V. *Orell.* corp. *inscript.* 2621.] *Appul. Apol.* Si cum hac una Rufini fallacia contendantur, macci prorsus, et buccones videbuntur. *F.*]

MĂCĒDO et Macedon, ŏnis, m. Μακεδὼν, qui est e Macedonia. *Cic. Phil.* 5, 17. Quid Macedo Alexander? cum res maximas gerere coepisset, etc. *Hor. Od.* 3, 16, 13. diffidit urbium Portas vir Macedo. *Nep. Eum.* 3. Macedones milites; et *ib.* Cum magno exercitu Macedonum. *Lucan.* 8, 694. Cum tibi sacrato Macedon servetur in antro, *h. e.* Alexander M. sepultus. [*V. *Cort.* ad h. l.] ¶ Secundam produxit *Arat. Act. Apost.* 2, 313. vir quippe Macedo In somnis haec visus ait. Graeci quoque interdum Μακηδὼν scribunt. ¶ *Macedum* pro *Macedonum* quidam leg. ap. *Sil.* 14, 5. et 17, 633. et alibi, item ap. *Sen. Trag.*, *Lucan.*, *Manil.* et alios: sed plerique al. ubique reponunt *Macetum.* [*Recte quidem! Istud nihili! V. *Cort.* et *Mart. Lag.* ad *Lucan.* 2, 647. et 5, 2.] V. MACETAE. ¶ *In *Liv.* 36, 18. *robur Macedonum* fortasse est *phalanx Syriaca in morem Macedonicum facta.* Sic *Id.* 37, 40. *in.* More Macedonum armati (*milites Antiochi regis Syriae).* Conferri etiam potest locus *Sil.* 13, 878. Sub Macetum (i. e. Macedonum) armis. ¶ *Hyrcani Macedones* populi fuere Lydiae, juxta Thyatiram, quae colonia Macedonum fuit. *Tac. A.* 2, 47. *Plin.* 5, 29. ¶ *Macedones Cadueni* populi Phrygiae, a Cadis urbe vicina sic dicti. *Plin.* 5, 29. ¶ Fuit et *Macedo, onis*, m. philosophus, Gellii amicus. *Gell.* 13, 8. ¶ *Macedo*, fenerator improbus. V. in *Macedonianus.* ¶ *Macedo*, Osiridis filius. V. in *Macedonia. B. A.*

MĂCĔDŎNĬĂ, ae, f. Μακεδονία, regio ampla Europae. Habet ab Occ. mare Ionium, ab Or. mare Aegaeum, a Mer. Epirum, Achaiam, et Thessaliam, a Septent. Mysiam superiorem, Scardo Orbeloque montibus intersitis, cum Thraciae particula. Dicta est a Macedone quodam Osiridis, sive ut *Stephanus*, et *Solin.* 9. scribunt, Jovis filio ex Thya filia Deucalionis. *Plin.* 4, 10, 17.

MĂCĔDŎNĬĀNUS, a, um, adj. *Senatusconsultum Macedonianum*, de quo est titulus 6. *l.* 14. *Digest.*, originem habuit a quodam Macedone (sic enim vocabatur) qui fuit improbus fenerator filiorumfamilias, et ut ab iis usuras exigeret, ad quidlibet audendum impellebat: adeo ut quidam etiam mortem patris molirentur, ut se a molesto creditore liberarent. Cautum est itaque eo senatusconsulto, ne cui, qui filiofamilias mutuam pecuniam dedisset, etiam post mortem parentis ejus, actio petitioque daretur. Cujus sanctionis auctorem fuisse senatui Vespasianum narrat *Suet. Vesp.* 11. [V. *Tac. A.* 11, 13. *F.*]

MĂCĔDŎNĬCUS, a, um, adj. ad Macedoniam pertinens. *Plin.* 4, 11, 18. Macedonicum mare. *Id.* 15, 25, 30. Macedonica cerasa. *Id.* 5, 10, 11. chlamys. *Liv.* 45, 23. praeda. *Pl. Ps.* 1, 1, 49. Macedonicus miles. ¶ *Macedonicus* cognominatus est Q. Caecilius Metellus, devicto Pseudophilippo, et Macedonia recuperata, et in provinciam redacta. *Vell.* 1, 11., *Plin.* 7, 44, 45., *Val. Max.* 4, 1. *n.* 12. et 7, 1. *n.* 1.

MĂCĔDŎNĬENSIS, e, adj. ad Macedoniam pertinens. Differt quidem a *Macedonius* ea ratione, qua *Hispaniensis* ab *Hispanus.* Adhibetur tamen promiscue a *Pl. Ps.* 4, 4, 4. Te ad illum duco dentatum virum Macedoniensem; *supra* 1, 3, 112. Illum eundem *Macedonium* dixerat.

MĂCĔDŎNĬUS, a, um, adj. Μακεδόνιος, qui ex Macedonia est. *Ov. Met.* 12, 466. Qui clypeo, gladioque, Macedoniaque sarissa Conspicuus. Ubi secundam produxit exemplo Graecorum, qui interdum Μακηδόνιος scribunt.

[MĂCELLĂ, ae, f. eadem ac macula. *Not. Tir.* p. 67. Macula, macella, maculentus. *F.*]

MĂCELLĀRĬUS, ii, m. ὀψοπώλης, qui obsonia omne genus vendit, agniam, bubulam, suillam, aves, pisces, et hujusmodi: in quo differt a lanio, qui carnes pecudum tantummodo vendit. Lanius igitur qui plebejas carnes vendebat, macellarius conciliator cupediarum. *Varr. R. R.* 3, 2. *med.* Num pluris nunc tu e villa illic natos verres lanio vendis, quam hic apros macellario Sejus? et *ib.* 4. Ornithonem fructus causa habent macellarii, et in urbe quidam, et rure maxime. *Suet. Caes.* 26. Ea, quae ad epulum pertinebant, quamvis macellariis oblocata, etiam domesticatim apparabat. *Id. Vesp.* 19. Convivabatur assidue, ac saepius recta ac dapsili, ut macellarius adjuvaret. ¶ Adjective. *Val. Max.* 3, 4. *n.* 4. Miro gradu Varro ad consulatum ex macellaria patris taberna conscendit. *Inscr.* ap. *Grut.* 647, 5. Negotiator artis macellariae.

[MĂCELLĪNI, orum, m. plur. incolae Macellae, oppidi mediterranei in Sicilia versus fontes fluvii Crinisi, nunc *Monte Busamara.* Illius mentio est in vetustissima Duillii *Inscr.* ap. *Grut.* 404, 1. Macel*am* p*u*cnandod cepet, *h. e.* Macellam pugnando cepit; et ap. *Liv.* 26, 31. Secutae defectionem Murgantinorum Hybla, et Macella sunt. *Plin.* 3, 8, 14. Magellini (lege *Macellini)*, Murgantini, Mutycenses (lege *Motyenses). F.*]

MĂCELLĪNUS dictus a servis suis M. Opelius Macrinus Aug. quod macelli specie domus ejus cruentaretur sanguine vernularum. *Capitol. Macr.* 13.

*MACELLŌTA, ae, f. ab Ionibus hortorum ostium dicitur, teste *Varr. L. L.* 4, 32. *B. A.*

MĂCELLUM, i, n. κρεωπώλιον, ὀψοπωλεῖον, locus, in quo obsonia venduntur. Varia Romae fuere loca, in quibus separatim varii generis obsonia vendebantur: forum boarium, piscarium, cupedinis, olitorium, etc. Haec omnia, inquit *Varr. L. L.* 4, 32., postquam contracta in unum locum, quae ad victum pertinebant, et aedificatus locus, appellatum macellum, ut quidam scribunt, quod ibi fuerit hortus (nam μάκελλον *sepimentum*, vel *locum septum* significat: et Iones ostia hortorum et castelli vocant μακέλλους): alii, quod ibi domus fuerit, cui cognomen fuit Macellus, quae ibi publice diruta. Haec *Varro.* Sic *Festus:* Macellum dictum a Macello quodam, qui exercebat in Urbe latrocinia: quo damnato censores Aemilius et Fulvius statuerunt, ut in domo ejus obsonia venderentur. Hoc idem confirmat *Varr.* ap. *Don. Eun.* 2, 2, 25. et Romanium Macellum dictum fuisse eum latronem, tradit. Alii ducunt a mactandis pecoribus. *Pl. Aul.* 2, 8, 3. Venio ad macellum, rogito pisces, indicant Caros, agninam earam, caram bubulam, Vitulinam, cetum, porcinam, cara omnia. *Varr. R. R.* 3, 17. Macellum piscinarium, *h. e.* in usum piscium in piscinis conclusorum. *Hor. Ep.* 1, 15, 31. Pernicies, et tempestas, barathrumque macelli, Quidquid quaesierat, ventri donabat avaro. *Varr. R. R.* 3, 2. Collegiorum coenae excandefaciebant annonam macelli. *Mart.* 10, 59. Dives, et ex omni posita est instructa macello Coena tibi. ¶ Antiquis Romanis, et frugi hortus pro macello fuit. Oleribus enim fere victitabant. *Plin.* 19, 4, 19. *n.* 2. Ex horto plebi macellum, quanto innocentiore victu! *Varr. L. L.* 4, 32. Forum olitorium: hoc erat antiquum macellum, ubi olerum copia. *Cic.* Catonem loquentem inducens, *Sen.* 16. *med.* Jam hortum ipsi agricolae succidiam alteram appellant. ¶ Quod in macello etiam olera venderentur, colligitur tum ex *c. Varr. l.*, ubi contracta fuisse ait in unum macelli locum fora piscaria, olitoria, etc., tum ex *Plin.* qui *l. c. n.* 3. scribit, in qua domo indiligens hortus sit, e carnario, aut macello vivendum esse, *h. e.* emendam carnem, et olera, quae in horto do-

mestico per indiligentiam non colantur. ¶ Per synecdochen est ipsa macelli annona, seu cibi, qui in macello venduntur. *Manil.* 5, 370. Numidarum pascimur oris, Phasidos et damnis: arcessitur inde macellum, Unde aurata novo convecta est aequore pellis. ¶ Masculino gen. *Mart.* 10, 96. Hic pretiosa fames, conturbatorque macellus. ¶ In macello prostabant etiam coqui, conducentibus parati. *Plin.* 18, 11, 28.

MĂCELLUS, a, um, adj. ὕπισχνος, dimin. macri, ut *Festus* docet in *Altellus*. *Lucil.* ap. *Non.* 2, 524. Si nosti, non magnus homo est, nasutu', macellus. ¶ [*Macella* est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 963, 5. Magia P. F. Macella. *F.*]

MĂCĔO, es, n. idem quod macreo, a macer. *Pl. Aul.* 3, 6, 28. Qui ossa atque pellis totus est: ita cura macet.

*MACEPRACTA, vicus Mesopotamiae. *Ammian.* 24, 4. (al. 2.) *B. A.*

MĂCER, cra, crum, adj. ἰσχνὸς, λεπτὸς, ἀπίμελος, exilis, gracilis, tenuis: cui opponitur *pinguis, plenus:* est a μακρὸς, longus, seu qui in longum, non in latum producitur. Dicitur de animalibus, quae tenui carne operiuntur: et de terra humore carente, aut saxis abundante. *Virg. Ecl.* 3, 100. Eheu, quam pingui macer est mihi taurus in ervo! *Hor. Ep.* 1, 7, 33. Macra cavum repetes arctum, quem macra subisti. *Sen. ep.* 78. *med.* Maximi dolores consistunt in macerrimis corporis partibus. *Gell.* 20, 8. Ostreae inuberes, et macrae. *Colum.* 11, 2. Macerrimi agri. *Varr. R. R.* 1, 24. Ager macrior. *Colum.* 2, 18. Macriora loca fimo juvanda sunt. *Cic. Agr.* 2, 25. *f.* Quod solum tam exile et macrum est, quod aratro perstringi non possit? *Colum.* 3, 10. Macerrimae stirpes, *h. e.* quae humore, et alimento destituuntur. *Id.* 8, 1. Macerrimis vineis avium stercore mederi. [**Virg. Cat.* 5, 26. ed. *Heyn.* ubi adpulsae rates stant in vadis coeno retentae sordido, macraque luctantes aqua.] ¶ Translate. *Mart.* 2, 6. Quid prodest mihi tam macer libellus, Nullo crassior ut sit umbilico? *h. e.* exiguus, brevis. *Hor. Ep.* 2, 1, 180. valeat res ludicra, si me Palma negata macrum, donata reducit opimum, *h. e.* moestum, tristem, et veluti enectum. ¶ *Spiritus jejunio macer*, ap. *Petr. Sat.* 128. est graveolens. Sed al. leg. *marcet:* alii aliter. ¶ [Est etiam cogn. R. ductum ab habitu corporis, ut C. Licinius Macer in nummis ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 233. et ap. *Val. Max.* 9, 12. *n.* 7. *F.*]

MĂCER, cri. V. AEMILIUS Macer.

MĂCĔRĀTĬO, onis, f. τῆξις, φύρασις, actus macerandi, et subigendi. *Vitr.* 7, 2. Calx in maceratione diuturna liquore defervere coacta. ¶ Item corruptio, labefactio. *Arnob.* 4, 152. In ultimam tabem diffluentium viscerum maceratione consumi.

MĂCĔRĀTUS, a, um, part. a *macero:* τακερὸς, subactus, mollitus. *Vitr.* 7, 2. Calx cum non penitus macerata, sed recens sumitur, cum fuerit inducta, pustulas emittit. *Plin.* 29, 3, 11. Ova macerata in aceto. *Id.* 18, 10, 23. Sesama macerata in calida. *Id.* 14, 10, 12. Maceratis aqua vinaceis. *Id.* 31, 7, 43. Intestina piscium sale macerata. *Id.* 10, 22, 28. Adeps anseris cum cinnamo multa nive obrutus, ac rigore gelido maceratus. ¶ Translate est exercitus, vexatus, afflictus. *Pl. Poen.* 5, 4, 76. Ei praedicabo, quo modo hujusce filias apud vos habeatis servas, etc. satis sunt maceratae. ¶ Item enervatus, fractus. *Vell.* 2, 112, 3. Pars exercitus macerata, perductaque ad exitiabilem famem. [**Curt.* 5, 13, 24. Haud procul erat fons, ad quem monstratum a peritis Polystratus Macedo siti maceratus accessit.]

MĂCĔRESCO, is, n. 3. τήκομαι, maceror, mollis fio. *Cato R. R.* 92. Lutum de amurca facito, palearum paulum addito, sinito macerescat bene. *Id.* 128. dixit *fracescat.*

MĂCĔRĬĂ, ae, f. φράγμα, θριγκὸς, paries sub dio positus, ad sepiendos hortos, villas, silvas, vineta, sepulcra et hujusmodi, ex sicco lapide constructus. *Isid. Orig.* 15, 9. Maceriae sunt parietes longi, quibus vineae, aliaque clauduntur: longum enim Graeci μακρὸν dicunt. Haec *Isid.* Seu maceria dicitur, quia macra est, et nihil admixtum habet, quo partes ejus devinciantur; nostrates vulgo *masiera* vocant. *Serv.* ad *Virg. G.* 2, 417. Maceriae sunt de assis, idest de siccis lapidibus. *Sicul. Fl. de condit. agr.* p. 4. *Goes.* Alii congeries lapidum pro terminis observant, aut in specie maceriarum congerunt lapides, et attinas appellant. *Front. de colon.* p. 146. *Goes.* Congeries maceriae, id est ubi saxa collecta ab utrisque limites dederunt. Ejus species enumerat *Varr. R. R.* 1, 14. quatuor: e lapide, ut in agro Tusculano: e lateribus coctilibus, ut in Gallico; e crudis, ut in Sabino; ex terra et lapillis compositis in formis, ut in Hispania. *Cato R. R.* 15. Maceriam sine calce ex caementis et silice, uti dominus omnia ad opus praebeat: altam pedes quinque facito. *Varr. R. R.* 3, 12. Septa e maceriis ita esse oportere in leporario, ut textorio tecta sint. *Appul. Flor. n.* 23. Velut in maceria lapides temerario interjectu poni necesse est. *Plin. ep.* 5, 6. *med.* Maceria locum munire. *Sisenn.* ap. *Non.* 2, 560. Post villarum macerias ac parietinas quinque cohortes in insidiis reliquit. *Varr. R. R.* 3, 5. *med.* Silva tota septa maceriis altis. *Papin. Dig.* 18, 1, 73. Maceria sepulcrorum. *Ter. Ad.* 5, 7, 10. Hanc in horto maceriam jube dirui. *Plin.* 25, 5, 19. Herba in maceriis nascens. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 14. *n.* 61. Macerias a fundamentis cum aediculis, et ollariis sua impensa circumclusit. [*Alia exempla haec sunto! *Cic. Fam.* 16, 18. Nulla maceria, nulla casa. *Caes. B. G.* 7, 69. Hunc omnem locum copiae Gallorum compleverant, fossamque et maceriam sex in altitudinem pedum praeduxerant. *Inscr.* ap. *Orell.* 2516. — — CIRC. LUCUM MACER ET MURUM ET JANU. D. S. P. *F.* C., i. e. circa lucum maceriam et murum et januam de sua pecunia facienda curavit: ubi nota conjunct. vv. *maceria* et *murus.*] ¶ Etiam *maceries, ei,* f. usurpatur bis in *Inscr.* optimae notae ap. *Grut.* 611, 13. Sic *Prud. Hamart.* 227. Quamvis maceries florentes ambiat hortos.

[MĂCĔRĬĀTĬO, onis, f. maceriae appositio, circumseptio. *Gloss. Philox.* Maceriatio, θριγκωσις. *F.*]

MĂCĔRĬĀTUS, a, um, adj. maceria clausus. *Inscr.* ap. *Mur.* 1644, 14. Sepulcrum maceriatum.

MĂCĔRĬES, ei, f. macies, labefactatio. *Afran.* ap. *Non.* 2, 536. Quanta illius mors sit maceries tibi. ¶ *Măcĕrĭes*, pro *maceria.* V. MACERIA.

[MĂCĔRĪNUS, i, m. idem ac macrinus, derivativum a *macer.* Est cogn. R. ap. *Liv.* 3, 65. M. Geganius Macerinus consul ann. U. C. 307. *F.*]

MĂCĔRĬŎLĂ, ae, f. dimin. maceriae. *Inscr.* ap. *Mur.* 492, 2. Et hic locus maceriola clusus ad familiam Messinam, et Clodianam pertinet.

MĂCĔRO, as, avi, atum, a. 1. τήκω, ἀποβρέχω, φύρω, affuso humore tenerum et molle reddo, subigo, emollio. [**Affusi humoris* notio parum continetur ipso verbo *macerandi.* Significat *emollire,* quod quomodo fiat, e contextu debet intelligi.] *Ter. Ad.* 3, 4, 17. [*3, 27.] Salsamenta haec fac macerentur probe. *Cato R. R.* 156. Brassicam in aquam macerare oportet: ubi macerata erit, conjicito, etc. *Colum.* 1, 6. *med.* In piscina macerare lupinum, vimina, et virgas; et *mox:* Fimum assiduo macerari liquore. *Vitr.* 7, 2. Macerare glebas calcis. *Plin.* 18, 11, 27. panem. *Id.* 24, 9, 40 ramos genistae aqua marina; et 25, 11, 85. grana cacaliae in oleo. *Id.* 31, 7, 43. intestina piscium sale. *Id.* 33, 5, 26. pulverem herbae ex aceto, ut omnis duritia solvatur. *Id.* 28, 15, 60. aliquid fumo. Al. leg. *fimo;* et 26, 10, 64. pedes in aqua, in qua verbenaca decocta sit; et 11, 41, 96. totum corpus lacte: ad molliendam cutem. *Vitr.* 8, 3. *med.* Flumen, in quo podagrici crura macerantes levantur dolore. *Colum. Arbor.* 19. Ante annum scrobes fodito: ita sole pluviaque macerabuntur. ¶ Pro tabefacere, corrumpere, *Plin.* 11, 37, 69. Cor solum viscerum vitiis non maceratur. *Pl. Capt.* 3, 4, 22. Multos iste morbus homines macerat. *Colum.* 4, 24. *med.* Muscus, qui crura vitium situ et veterno macerat, eradendus est. ¶ Translate est vires adimere, fatigare, frangere, enervare, infirmare, quia quae macerantur, rigorem duritiamque amittunt. *Flor.* 2, 6. *med.* Fabius per Falernos, Gauranosque saltus sic maceravit Annibalem, ut qui frangi virtute non poterat, mora comminueretur. *Liv.* 26, 13. Alterum annum circumvallatos inclusosque nos fame macerant. ¶ Eleganter refertur ad animum, et significat dolore consumere, tabefacere, cruciare. *Ter. Andr.* 5, 3, 15. Sed quid ego? cur me excrucio? cur me macero? [*Adde *ib.* 4, 2, 2.] *Pl. Trin.* 2, 1, 2. egomet me concoquo, et macero, et defatigo. *Id. Mil.* 3, 1, 21. at hoc me facinus miserum macerat, Meumque cor corpusque cruciat. *Id. Capt.* 5, 1, 8. Sat jam dolui ex animo, et cura me sat, et lacrimis maceravi. *Lucr.* 3, 838. Advenit id, quod eam (*mentem*) de rebus saepe futuris Macerat, inque metu male habet, curisque fatigat; et *ib.* 75. Macerat invidia, ante oculos illum esse potentem, Illum adspectari, etc. [**Virg. Cir.* 244. Si concessus amor noto te macerat igne: ubi v. *Heyn. Quint. Inst.* 12, 10, 77. Neque enim vis summa dicendi est admiratione digna, si infelix usque ad ultimum sollicitudo persequitur, ac oratorem macerat et coquit, etc. *Liv.* 5, 54. Quae vos, quum reliqueritis, macerent desiderio, i. e. angant. V. *Drakenb.*] *Ov. Her.* 2, 125. Maceror interdum, quod sim tibi causa dolendi. *C. Caesar.* ap. *Suet.* in *vit. Terent. f.* Maceror, hoc unum, et doleo, tibi deesse, Terenti. *Hor. Od.* 1, 13, 6. humor et in genas Furtim labitur, arguens, Quam lentis penitus macerer ignibus, *h. e.* consumar lento amore. Adde *Epod.* 14. *f.* et *Calpurn. Ecl.* 6, 9. ¶ *Macerare exspectationem*, in longum ducendo cruciare. *Sen. praef.* 4. *Excerpt. contr.* Non tamen exspectationem vestram macerabo, singulos producendo; liberaliter hodie, et plena manu faciam. ¶ Qui putant primam hujus vocis syllabam etiam corripi, invertunt illud *Ovidii* allatum: *Interdum maceror, quod*, etc., tum afferunt illud *Prisciani Perieg.* 1066. de adamante: Frangitur hircino maceratus sanguine tantum. [At hic malus prosodiae auctor habendus est. *F.*]

MĂCES. V. MACETES.

MĂCESCO, is, n. 3. λεπτύνομαι, macer fio: a *maceo.* *Colum.* 2, 9. *med.* Constat, arva segetibus ejus (*hordei*) macescere. *Varr. R. R.* 3, 16. *med.* de apib.: Propter laborem asperantur, et macescunt. *Id.* 2, 1. Macescentes boves. *Pl. Capt.* 1, 2, 30. ego tuo moerore maceror, Macesco, consenesco, et tabesco miser. V. MACISCO.

*MACESTOS (us), i, m. Μάκεστος, Mysiae amnis, in Rhyndacum illabens. *Plin.* 5, 32. *B. A.*

MĂCĔTAE, arum, et per syncop. um, m. plur. *Macedoni*, iidem qui Macedones, apud poetas, οἱ Μακέται. *Stat. Silv.* 4, 6, 106. regnator Macetum. *Auson. de clar. urbib.* 3. de Alexandria. Macetumque attollite nomen. *Gell.* 9, 3. Macetae locupletissimo imperio aucti. Al. leg. *Macedones.* Adde *Lucan.* 2, 647., *Sil.* 14, 5., *Val. Fl.* 1, 96. et *Claudian. in Rufin.* 2, 279., quibus locis qui *Macedum* (quod neque Graecum est, nec Latinum) pro *Macetum* legunt, passim reprehenduntur a criticis. [*V. in MACEDO.]

MĂCĔTES, um, m. plur. populi Africae circa Syrtes, fortasse iidem cum illis, quos *Plin.* 5, 5, 5. Macas vocat, et Ptolomaeus Μακαίους Συρτίτας, *Sil.* 7, 633. Et Macetum primi, atque incocti corpora Mauri. ¶ In singulari est *Măces, ĕtis.* *Id.* 9, 222. Marmarides, tum Maurus atrox, Garamasque, Macesque.

MACĔTĬĂ, ae, f. Μακετία, Macedonia, ut est ap. *Hesych.* Legit hanc vocem *Scalig. lection. Auson.* 1, 29. ap. *Gell.* 9, 3., [ubi alii rectius leg. *Macetae. F.*]

MĂCHAERĂ, ae, f. μάχαιρα, gladius, culter, ensis. Graeca vox a μάχομαι, pugno. *Serv.* ad *A.* 9, 505. tradit esse inventum Pelei. *Isid. Orig.* 18, 6. definit, gladium longum, ab una parte acutum. *Enn.* ap. *Serv.* ad *A.* 9, 38. Eja, machaeras. *Pl. Curc. a.* 3. *v.* 54. Clypeatus elephantum machaera dissicit. *Id. Mil.* 1, 1, 53. ubi tu quingentos simul, Ni hebes machaera foret, uno ictu occideres; et 2, 5, 51. Machaera obtruncare aliquem. *Sen. Ben.* 5, 24. *f.* Nec galeam illam, si videres, agnosceres: machaera enim Hispana divisa est. *Suet. Claud.* 15. Proclamante quodam, praecidendas esse falsario manus, carnificem statim acciri cum machaera, mensaque laniona, flagitavit. ¶ Obscenum sensum habet ap. *Pl. Ps.* 4, 7, 85. Conveniebatne in vaginam tuam machaera militis?

MACHAERĬUM, ii, n. dimin. μαχαίριον, μαχαιρίδιον, parva machaera. *Pl. Aul.* 2, 9, 1. Tu machaerio congrum, muraenam exdorsua, quantum potes. *Id. Rud.* 2, 2, 9. Qui tres duceret chlamydatos cum machaeriis. [In primo exemplo quidam minus recte putant esse nomen servi. *F.*]

MACHAEROPHORUS, i, m. μαχαιροφόρος, gladium ferens, sicarius. *Cic. Q. Fr.* 2, 10. Machaerophoris centum sequentibus, *h. e.* militibus Graeco more armatis. [*V. *Schütz.* in *cl. Cic.*]

[MACHAEROPHYLLON, i, n. herba eadem ac gladiolus segetalis, a μάχαιρα, gladius, et φύλλον, folium. *Appul. Herb.* 78. Alii leg. *macrophyllon. F.*]

*MACHAERUS, untis, Μαχαιροῦς, arx Judaeae, secundum olim ab Hierosolymis dignitatis locum obtinens. In Peraea fuit, prope Mare mortuum. *Plin.* 5, 16. *B. A.*

MACHĀON, onis, m. Μαχάων, ονος, Aesculapii filius, ex Arsinoe, al. ex Coronide, al. ex Hesione filia Meropis, al. ex Xanthione, Podalirii frater, medicus insignis, (chirurgus, ut est ap. *Cels. sub init. praefat.*) qui cum reliquis Graeciae principibus ad bellum Trojanum profectus, ab Eurypylo occisus est. *Prop.* 2, 1, 61. Tarda Philoctetae sanavit crura Machaon. *Mart.* 2, 16. Quid tibi cum medicis? dimitte Machaonas omnes.

MACHĀŎNĬCUS, et

MACHĀŎNĬUS, a, um, adj. a Machaone. *Ov. R. Am.* 546. Ille Machaonia vix ope sanus erit. *Stat. Silv.* 1, 4, 114. Saeva Machaonio coierunt vulnera succo. *Sidon. ep.* 2, 12. *f.* Machaonica ars.

*MACHIA, ae, f. maris Aegaei insula. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

*MACHILLA, ae, (dimin. a *machina*,) f. i. q. machinula vel machina. *Petron.* 74. De machilla sustuli. Sed ed. *Anton.* habet *machina. B. A.*

[MACHĬMUS, i, m. μάχιμος, pugnax. Nomen unius e canibus Actaeonis. *Hyg. fab.* 181. *F.*]

MACHĬNĂ, ae, f. μηχανή, opus, instrumentum, inventum, in quo, ut ait *Ascon. in Verr.* 2, 1, 56., non tam materiae ratio ducitur, quam manus, atque artis. *Plin.* de versatili Curionis amphitheatro, 36, 15, 24. *n.* 8. Hic est ille terrarum victor, in machina pendens, ad periculum suum plaudens; et *mox:* Periturus momento aliquo luxatis machinis. *Lucr.* 5, 96. multosque per annos Sustentata, ruet moles et machina mundi. ¶ [**Cic. Pis.* 19. Regulus, quem Carthaginienses resectis palpebris illigatum in machina vigilando necaverunt: Hic *machina* dicitur arca illa clavis transfixa, sive ut *Appianus* in *Lybicis* dicit γαλεάγρα κέντρα πάντοθεν

ἔχουσα, cui crudeles illi hostes Regulum incluserunt, poetico colore descripta a *Sil.* 6, 2. *Schütz.* in *cl. Cic.*] ¶ Speciatim dicitur instrumentum ad magna pondera movenda, et transferenda, ad extollendam aquam, ad molendum, etc. de quibus *Vitr.* 10, 1. et sqq. fuse agit; et initio statim definit: Machina est continens ex materia conjunctio, maximas ad onerum motus habens virtutes. Dividit etiam in tria genera, scansorium, spiritale, et tractorium. *Cic. Verr.* 2, 1, 55. Omnes illae columnae, machina apposita, dejectae et repositae sunt. *Hor. Ep.* 2, 2, 73. Torquet nunc lapidem, nunc ingens machina tignum. *Id. Od.* 1, 4, 2. Trahuntque siccas machinae carinas. *Ulp. Dig.* 33, 7, 12. *med.* Machina frumentaria. [**Ov. Fast.* 6, 381. Quodcumque est Cereris solidae, cava machina frangat.] ¶ Inter machinas, et organa distinguit *Vitr. l. c.* 1. V. ORGANUM. ¶ Item catasta, in qua venales servi prostabant. *Q. Cic. Petit. cons.* 2. Amicam, quam palam domi haberet, de machinis emit. V. CATASTA. [**V. Ern.* in *cl. Cic.* s. v. MACHINA.] ¶ Item pegma, in quo artifices opus faciunt. *Plin.* 35, 10, 37. Pingebat semper togatus, quamquam in machinis. [**Staffeley.*] *Ulp. Dig.* 13, 6, 5. *med.* Si servum tibi tectorem commodavero, et de machina ceciderit; et *mox:* Si, ut de plano opus faceret, tu eum imposuisti machinae: aut si machinae culpa factum est, minus diligenter ligatae, vel funium, perticarumque vetustate. [**Gerüst.*] ¶ In re militari machinae sunt omnia instrumenta, quorum est usus in obsidionibus, in pugnis, etc. turres, ballistae, vineae, arietes, scorpiones, catapultae, etc. de quibus *Vitr. l. c.* 15. et sqq. *Virg. A.* 2, 46. Aut haec in nostros fabricata est machina muros. *Sall. Jug.* 24. Vineis, turribus, et machinis omnium generum expugnare oppidum. *Plin.* 7, 56, 57. Murales machinae. *Vitr.* 10, 19. Arietaria machina. *Flor.* 2, 9. Machinis urbem quatere. ¶ Hinc translate. *Cic. Agr.* 2, 18. *f.* Hanc legem ad evertendas illius opes, tanquam machinam comparari. *Id. Dom.* 11. Iisdem machinis sperant me posse labefactari, quibus antea stantem perculerunt. ¶ Saepe sunt conatus, consilia, doli, quibus quippiam perficere, aut decipere aliquem aggredimur. *Pl. Bacch.* 2, 2, 54, aliquam machinabor machinam, Unde aurum efficiam herili filio. *Accius* ap. *Cic. N. D.* 3, 29. Nec quem dolum ad eum, aut machinam commoliar, scio. *Cic. ad Brut.* 1, 18. Ut omnem adhibeam machinam ad tenendum adolescentem. *Pl. Mil.* 3, 2, 1. Quantas res turbo! quantas moveo machinas! Eripiam ego hodie, etc.

MACHĬNĀLIS, e, adj. μηχανικός, ad machinas spectans. *Plin.* 7, 37, 38. Grande et Archimedi geometricae et machinalis scientiae testimonium M. Marcelli contigit. *Auson. ep.* 21, 34. Qui machinali saxa volvunt pondere.

MACHĬNĀMENTUM, i, n. idem ac machina. *Liv.* 24, 34. Machinamentaque alia quatiendis muris portabant. *Tac. H.* 4, 30. Praecipuum pavorem intulit suspensum, et nutans machinamentum, quo repente demisso, singuli, pluresve sublime rapti, verso pondere intra castra effundebantur. [**Adde A.* 12, 45. Nihil tam ignarum barbaris, quam machinamenta et astus oppugnationum.] *Sen. ep.* 24. *med.* Singulis articulis singula machinamenta, quibus extorqueantur, aptata. *Cels.* 8, 20. Tot genera machinamentorum ad extendendum femur. ¶ Translate. [*Ita nonnisi apud serioris aevi scriptores. Primo loco posuimus exemplum, quod perperam Noster in fine collocaverat.] *Appul. Dogm. Plat.* 1. Machinamenta, quibus ad sentiendas dijudicandasque quantitates et qualitates sensus instructi sunt, [*i. e. instrumenta sensuum ministerio dedicata.] *Imppp. Grat., Valentin. et Theod. Cod. Theod.* 6, 28, 6. Callida machinamenta commeantium.

MACHĬNĀRĬUS, a, um, adj. ad machinam pertinens. *Machinaria mola*, quae per machinam ab jumento versatur. *Appul. Met.* 7. ¶ [*Machinarius mensor* is est, qui frumentum publicum machina, seu, ut dicunt *Impp. Valent. et Valens Cod. Theod.* 11, 14, 1., modio frumenta metitur. *Inscr.* ap. *Grut.* 99, 1. M. Aelius M. F. Rusticus mensoribus *machinariis frumenti publici*, quibus ex S. C. coire licet, Castores dedit. Alia ap. *Mur.* 525, 3. Corpus mensorum machinariorum. *F.*] ¶ Ita etiam appellatur, qui agros decempeda metitur, agrimensor. *Ulp. Dig.* 11, 6, 7. Et si mensor machinarius fefellerit, haec actio dabitur. V. *Marin. Frat. Arv.* p. 552. ¶ *Machinarius asinus*, qui molam machinariam versat. *Ulp. Dig.* 33, 7, 12. *med.* et *Afr.* 32, 58, 1. *extr.*, quamquam alii non jumentum, sed ipsam molam intelligunt, quae ὄνος Graece appellatur. Docet enim *Suid.* in Ὤνευον, ὄνον dici molae lapidem superiorem, qui movetur. ¶ *Machinarius commentator*, ap. *Solin.* 5. *med.* est artifex machinarum. ¶ *Machinarius* absolute, qui in machina opus facit, vel qui est machinarum artifex. *Paul. Dig.* 9, 2, 31.

MACHĬNĀTĬO, onis, f. μηχάνημα, actus et vis machinandi, artificium, solertia. *Cic. N. D.* 2, 38. Cum machinatione quadam moveri aliquid videmus, ut sphaeram, ut horas, non dubitamus, quin illa opera sint rationis; et *ib.* 48. Data est quibusdam bestiis etiam machinatio quaedam atque solertia: ut in araneolis aliae quasi rete texunt, ut si quid inhaeserit, conficiant, etc. ¶ Item machinamentum, machina. [*Sed observandum, v. *machinatio* semper cum notione actus, virium, nunquam simpliciter pro instrumento aliquo arte composito adhiberi. V. *Moeb.* ad *Caes. B. G.* 2, 30. quo tanta machinatio ab tanto spatio institueretur?] *Vitr.* 10, 1. *med.* Portationes fructuum non essent, nisi plaustrorum, aut sarracorum per terram, navicularum per aquam inventae essent machinationes. *Caes. B. G.* 2, 31. Qui tantae altitudinis machinationes tanta celeritate promovere possent; et *ib.* 4, 17. Tigna machinationibus demissa in flumen defigere. *Hirt. B. Alex.* 6. Aquae magnam vim ex mari rotis, ac machinationibus exprimere. [**Sall. Jug.* 97. aggeribus et aliis machinationibus locus importunus. *Liv.* 37, 5. Et quum quaterentur muri, nihil adversus tale machinationis genus parare, aut comminisci oppidani conabantur. Cf. 24, 19. *it.* 25, 11.] ¶ Translate. *Cic. Or.* 2, 17. Judex, tanquam machinatione aliqua, tum ad severitatem, tum ad remissionem animi, tum ad tristitiam, tum ad laetitiam est contorquendus. *Ulp. Dig.* 4, 3, 1. Dolus malus est omnis calliditas, fallacia, machinatio, ad circumveniendum, fallendum, decipiendum alterum adhibita. *Paul. ib.* 14. Quae non magnam machinationem exigunt. *Ulp. ib.* 45, 1, 36. Per machinationem obligatus, *h. e.* per dolum.

MACHĬNĀTOR, oris, m. μηχανητής, μηχανοποιός, machinarum inventor et opifex, mechanicus. *Liv.* 24, 34. de Archimede: Mirabilior inventor, ac machinator bellicorum tormentorum, operumque. *Sen. ep.* 88. *med.* Ludicris artibus annumeres licet machinatores, qui pegmata per se surgentia excogitant, et tabulata tacite in sublime crescentia, etc. *Lact.* 2, 11. Deus rerum omnium machinator fecit hominem. *Inscr.* ap. *Grut.* 642, 4. C. Baebio Musaeo machinatori. ¶ *Machinator* etiam dicitur architectus, qui nempe aedificiorum, villarum, viarum, et aliorum operum rationem disponit. *Tac. A.* 15, 42. Ceterum Nero usus est patriae ruinis, exstruxitque domum, in qua haud perinde gemmae et aurum miraculo essent, solita pridem et luxu vulgata, quam arva et stagna et in modum solitudinis hinc silvae, inde aperta spatia, et prospectus, magistris et machinatoribus Severo, et Celere, quibus ingenium et audacia erat, etiam quae natura denegavisset, per artem tentare, et viribus principis illudere. ¶ Translate dicitur de inventore, et auctore cujuscumque rei: et fere in malam partem. *Cic. Agr.* 1, 5. *f.* Tibi nos, Rulle, et istis tuis harum omnium rerum machinatoribus totam Italiam inermem tradituros existimasti. *Id. Cat.* 3, 3. Omnium scelerum improbissimus machinator. *Tac. A.* 1, 10. Machinator doli. *Appul. Apol.* Auctor et machinator accusationis. *Cic. Rosc. Am.* 45. *f.* Architectus et machinator. *Sen. Troad.* 750. Machinator fraudis, et scelerum artifex.

MACHĬNĀTRIX, icis, f. inventrix. *Sen. Med.* 266. Tu malorum machinatrix facinorum.

MACHĬNĀTUS, a, um, part. a *machinor*, passive, per machinas effectus. *Vitr.* 10, 1. *med.* Aspiciamus solis, lunae, quinque stellarum naturam, quae ni machinata versarentur, non habuissemus in terra lucem. *Sall.* ap. *Macr. Sat.* 2, 9. et *Non.* 2, 859. Demissum victoriae simulacrum cum machinato strepitu tonitruum coronam capiti imponebat. ¶ Translate. [*a) Sensu bono *Appul. de Mundo* 733. p. 336. *Oudend.* Ex ea (concordia) salutem operi machinatam. b) Malo sensu.] *Sall.* ap. *Prisc.* 7, 792. At Lucullum regis cura machinata fames brevi fatigabat. *Id. Cat.* 49. [*48, 7. ap. *Kritz.*] Indicium a P. Autronio machinatum. [*De passiva Deponentium significatione disputat *Kritz.* ad *Sall. Cat.* 7, 3.]

MACHĬNĀTUS, us, m. idem ac machinatio. *Appul. Apol.* Gloriatur me suo machinatu reum postulatum. Adde *Sidon. ep.* 5, 6.

MACHĬNOR, aris, atus sum, dep. 1. μηχανάομαι, ingeniose excogito, et fabricor, molior, struo. *Cic. N. D.* 2, 59. *med.* Ad usum autem orationis, incredibile est, quanta opera machinata natura sit. *Id. Univ.* 3. Qui haec machinatus est, ut molitionem novam quaereret. *Id. Or.* 3, 44. Haec duo musici machinati ad voluptatem sunt, versum, atque cantum. *Vitr.* 1, 6. *med.* Tritonem aereum collocavit, et ita est machinatus, ut vento circumageretur. [**Lucr.* 3, 957. Nam tibi praeterea quod machiner inveniamque, Quod placeat, nihil est.] ¶ Saepe in malam partem sumitur. *Pl. Cas.* 2, 4, 22. Mihi illa jubet: machinare quod lubet. *Id. Capt.* 3, 3, 16. Nisi si meo aliquam corde machinor astutiam; et *Bacch.* 2, 2, 54. aliquam machinabor machinam, Unde aurum efficiam. *Cic. Dom.* 21. Cum arma in aedem Castoris comportabas, nihil aliud, nisi uti ne quid per vim agi posset, machinabare: εἰρωνικῶς. *Id. N. D.* 3, 26. Sibi ipsi nefariam pestem machinari. *Liv.* 1, 51. necem alicui. *Sall. Cat.* 18. perniciem cuipiam. *Cic. Cat.* 1, 1. pestem in aliquem. *Just.* 39, 4. *f.* exitium occultis insidiis; et *mox:* exitium per insidias. *Ulp. Dig.* 4, 3, 1. adversus hostem, vel latronem.

MACHĬNŌSUS, a, um, adj. πολυμήχανος, machinis confectus. *Suet. Ner.* 34. Repetentique Baulos in locum corrupti navigii machinosum illud obtulit.

MACHĬNŬLĂ, ae, f. parva machina. Legitur ap. *Fest.* in voce *Mustricola*, *Incitega*, *Groma*, et ap. *Paul. Nol. carm.* 26, 458. Machinulam gradibus scalas praebere paratam Gestans.

[MACHĬO, onis, m. qui machinas scandit: hinc Gallice *maçon*. *Isid. Orig.* 19, 8. Machiones dicti a machinis, in quibus insistunt propter altitudinem parietum. *F.*]

MACHLIS. V. ACHLIS.

[MACHLYES, um, m. plur. populi Africae fabulosi: a μάχλος, lascivus. *Plin.* 7, 2, 2. *med.* Supra Nasamonas, confinesque illis Machlyas androgynos esse utriusque naturae, inter se vicibus coeuntes, Calliphanes tradit. Aristoteles adjicit, dextram mammam iis virilem, laevam muliebrem esse. Eadem fere habet *August. C. D.* 16, 8. *F.*]

*MACHONĬCUM fluvium, in Colchide, meminit *Jul. Val.* 3, 70. *rerum gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*), et se haud scire fatetur an dicendum *Machelonico*, quoniam *Arrianus (peripl. Euxin.)* Machelones populos collocat in Colchide, quae vulgo creditur sedes Amazonum. V. ad l. *B. A.*

*MACHORBE, es, f. Arabiae portus. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

*MACI, orum, m. populi Asiae ulterioris, Indiae contermini. *Plin.* 6, 23. *B. A.*

[MACĬA, ae, f. herba, quam Graeci anagallida appellant. Ejus meminit *Marcell. Emp.* 1. *med. F.*]

*MACĬDUS, a, um, adj. macilentus. *Const. Afer* 13, 12. Si materia sit cholerica, corpus erit macidum. Adde 6, 9. *B. A.*

MĂCĬES, ei, f. λεπτότης, corporis extenuatio, a *maceo*. *Colum.* 6, 14. Inde tussis, et macies. *Ov. Met.* 13, 397. Adducitque cutem macies. *Cic. Phil.* 7, 4. Profectus est ad bellum Hirtius consul: at qua imbecillitate! qua macie! et *Agr.* 2, 31. Homo vegrandi macie torridus. *Vet. poeta* ap. *eund. Tusc.* 3, 12. Refugere oculi: corpus macie extabuit. *Virg. G.* 4, 255. horrida vultum Deformat macies. *Id. A.* 3, 590. macie confecta suprema Ignoti nova forma viri. *Caes. B. C.* 3, 58. *f.* Equi macie corrupti. *Hor. Od.* 3, 27, 53. turpis macies decentes Deformat malas. *Tibull.* 4, 4, 5. macies tabentes occupat artus. *Prop.* 4, 3, 27. Diceris et macie vultum tenuasse. *Lucan.* 6, 515. tenet ora profanae Foeda situ macies. *Plin.* 30, 7, 20. Hoc maciem facit; et 24, 8, 30. Reducere ad maciem. [**Quint. Decl.* 9, 4. p. 193. Vincula macie laxare.] ¶ Dicitur et de agris sterilibus, et de tristi segetum proventu. *Colum.* 1, 4. In exili terra cultoris diligentia maciem soli vincere potest. (Adde *Just.* 43, 3.) *Ov. Fast.* 1, 689. seges macie deficit. *Pall.* 4, 10. *med.* Corticis macies jejuna nihil nutriet: quo sensu et *Plin.* utitur 17, 27, 42. ¶ Ap. *Solin.* 23. *extr.* macies aquarum est minuta aquarum copia. ¶ Transfertur ad orationis tenuitatem, et inopiam. *Auct. dial. de Or.* 21. Quique alii in eodem valetudinario haec ossa, et hanc maciem probant.

MĂCĬLENTUS, a, um, adj. ἄπιμελος, macie extenuatus, plenus macie. *Pl. Capt.* 3, 4, 114. Macilento ore, naso acuto, corpore albo, et oculis nigris. *Id. As.* 2, 3, 20. Macilentis malis, rufulus, aliquantum ventriosus. *Pall.* 4, 10. Mâcilentum solum.

MĂCĬO, as, a. 1. ἀποτρύω, macrum facio. *Solin.* 15. Caspii maris fauces mirum in modum maciantur imbribus, crescunt aestibus. [*Gloss. Phil.* Macio, διακναίω. *F.*]

MACIR, indecl. μάκερ, ex India advehitur, cortex rubens radicis magnae, nomine arboris suae: qualis sit ea, incompertum habeo. Corticis melle decocti usus in medicina ad dysentericos praecipuus habetur. Haec *Plin.* 12, 8, 16.

MĂCIS, idis, f. ficti aromatis nomen ap. *Pl. Ps.* 3, 2, 43. Quidam ajunt esse corticem aromaticum cujusdam nucis Indicae, qui Ital. *mace* dicitur.

MĂCISCO, is, n. 3. idem ac macesco. Ita *Pontedera Op. post. T.* 1. p. 101. legit ap. *Varr. R. R.* 3, 16. *med.* Ne, dum haec audit physica, maciscat, quod de fructu nihil dixi, non cursu lampada tibi trado. Al. leg. *physica fatiscat, quod de fructu nihil dixi, nunc cursu*, etc. Ita etiam legend. putat ap. *eund. ll. cc.* in MACESCO. V. LAMPAS.

*MACISTUM, i, n. Arcadiae oppidum. *Plin.* 4, 6. *B. A.*

*MACISTUS, i, m. mons Lesbi insulae. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

*MACOMADA vel Macomades, oppidum Africae Propriae maritimum, in Byzacena, juxta minorem Syrtim, medio inter Thenas oppidum loco ostiumque Tritonis amnis. *Plin.* 5, 4. ubi *Macomades* audit. Alterum nomen est ap. *Ptolemaeum*. Ablativum *Macomadibus* usurpat *August. adv. Donat.* 6, 29. ¶ Fuit et Macomades oppidum Numidiae.

Anton. Itin. ¶ Hinc *Macomadiensis episcopus* in Notit. Numid. B. A.

*MACOMADIENSIS, e, adj. V. v. praec. B. A.

MĀCOR, oris, m. macies, a *maceo*. Pacuv. ap. Non. 2, 525. Corpus meum tabe, moerore, macore senet. Al. leg. *macrore*.

*MACRA, ae, fluvius Italiae, prope Lunam, medio inter Liguriam Etruriamque loco. Plin. 3, 5. Liv. 39, 32. et 40, 41. Hodie est *Magra*. ¶ *Macra* (i. e. longa) *Come* (i. e. vicus), μακρὰ, vicus vel fortasse oppidum Locridis, prope Thessaliam. Liv. 32, 13. ¶ *Macra* (i. e. longa, μακρά), insulae nomen in sinu Carcinite. Plin. 4, 13. ¶ *Macram* Euboeam dixit Aristides, teste Plin. 4, 12. V. *Macris*. B. A.

*MACRĀLES, ium, m. incolae oppidi cujusdam, quod in Latio erat et Macra fortasse audiebat. Plin. 3, 5. B. A.

*MACRENĒSUS, i, insula maris Aegaei, quinque M. P. a Sunio promontorio distans. Plin. 4, 12. *Melae* est *Helene*. Vulgo *Macronisi* audit, ut refert *Martinière* (*Le grand Dictionaire Geographique, etc.*) B. A.

MACRESCO, is, n. 3. λεπτύνομαι, macer fio. Colum. 6, 3. Ne penuria cibi macrescat pecus. Varr. R. R. 2, 5. med. Fames macrescere cogit. Adde 3, 5. Hor. Ep. 1, 2, 57. Invidus alterius macrescit rebus opimis. Festus in *Curionem*: Curionem agnum Plautus pro macro dixit, quasi cura macruisset.

[MACRĬĀNUS, a, um, adj. ad L. Clodium Macrum pertinens, qui, caeso Nerone, imperium in Africa improspere arripuit. In nummis ejusdem ap. Eckhel. D. N. V. T. 6. p. 288. Legio 1. *Liberatrix* Macriana. V. LIBERATRIX. F.]

*MACRI CAMPI, Μακροὶ Κάμποι *Straboni*, videtur oppidulum fuisse Italiae superioris, in Gallia cispadana, circa Parmam ac Mutinam, ad Macram amnem situm. Liv. 41, 18. Consul litteras ad C. Claudium misit, ut cum exercitu ad se in Galliam veniret; Campis Macris se eum exspectaturum. Adde 45, 12. Colum. 7, 2. Varr. R. R. 2. praef. B. A.

[MACRĪNĬĀNUS, a, um, adj. ad Macrinum aliquem pertinens. Est cogn. R. Inscr. ap. Mur. 47, 3. Cornelia Macriniana. F.]

[MACRĪNUS, i, m. derivativum macri. Not. Tir. p. 67. Macer, macrinus. Est cogn. R. imperatoris, V. MACELLINUS, et consulis ann. a Chr. n. CLXIV. ap. Mur. 335, 4, 5. et 6. M. Pompejus Macrinus. F.]

[MACRĬO, onis, m. dimin. macri, idem ac macellus. Est cogn. R. Inscr. ap. Mur. 1547, 4. Cornelius Macrio. F.]

*MACRIS, idis, f. (Μακρὶς i. e. longa), insula maris Aegaei, prope Ioniam, e regione Myonnesi promontorii. Liv. 37, 13. 28. et 29. ¶ Item Euboeae insulae vetus nomen. Plin. 4, 12. V. *Macra* f. ¶ Et nomen antiquum Icari Icariaeve insulae. Plin. ib. ¶ Et Chii. Id. 5, 31. ¶ *Macris* etiam audiebat insularum par in mari Mediterraneo, prope Lyciam. Id. ib. B. A.

MACRĬTAS, atis, f. macies, tenuitas, λεπτότης. Vitr. 2, 4. Macritas arenae. Pall. 11, 1. Propter macritatem ager semen aliud ferre non valet.

MACRĬTŪDO, inis, f. idem ac macies. Pl. Capt. 1, 2, 32. Ossa atque pellis sum, miser a macritudine.

[MACRO, onis, m. perquam macer. Est cogn. R. consulis suffecti ann. a Chr. n. CXXXV. ap. *Vernazza, diploma di Adr.* L. Attius Macro: et praefecti praetorio sub Tiberio ap. Dion. 58, 9. Naevius Sertorius Macro. F.]

MACRŎBĬI, orum, m. plur. pop. Aethiopiae, in Meroe ins. ad Or., sic dicti a μακρὸς, longus, et βίος, vita, quia vita dimidio, quam nos, protensiore fruuntur. [*V. Herod. 3, 7.] Forma sunt pulcherrimi, plurimum valent robore, justitiam colunt, amant aequitatem. Apud eos lacus est adeo liquidus, ut ne folia quidem sustineat, quo perfusa corpora quasi uncta nitescunt. Ultra illos desertae inhumanaeque solitudines sunt. Mela 3, 9., Plin. 7, 2, 2. et Val. Max. 8, 13. n. 5. extr. ¶ **Macrobii* etiam dicti sunt incolae Apolloniae, Macedoniae oppidi. Plin. 4, 10. B. A.

MACRŎBĬUS, ii, m. Aurelius Macrobius Ambrosius Theodosius (vel Macrobius Ambrosius Aurelius Theodosius) vir consularis et illustris, sacrique cubiculi praefectus, qua fuerit patria, non constat, Romanus certe non fuit. Vixit autem Honorii et Theodosii junioris temporibus, hoc est exeunte saec. Christi IV., scripsitque commentaria in Ciceronem de Somnio Scipionis, et Saturnaliorum libros VII, in quibus ab A. Gellio multa descripsit, adeo ut ejus fur et simia dictus sit. Quamquam ultro ipse fatetur, se res ipsis verbis, quibus ab ipsis auctoribus enarratae sunt, explicasse, Sat. 1. praef.

*MACROCEPHĂLI, orum, m. Μακροκέφαλοι, populi Asiae, in Ponto. Mela 1, 19. med. Plin. 6, 4. B. A.

MACROCHĒRUS, a, um, adj. qui longas habet manicas: a μακρὸς, longus, et χεὶρ, manus. Lamprid. Alex. Sev. 33. Chlamydes hirtas Severi, et tunicas asemas, vel macrocheras ad usum revocavit suum. V. CHIRIDOTA.

MACROCHIR. V. LONGIMANUS.

MACRŎCOLUM, i, n. μακρόκωλον, charta regia, quae magnitudine Augustam, Livianam, Fannianam, ceterasque chartae species exsuperabat: a μακρὸς, longus, et κῶλον, membrum, membrana. Cic. Att. 16, 3. Ἀρχέτυπον translatum in macrocolum lege convivis tuis. Id. ib. 13, 25. Impensam fecimus in macrocola. Plin. 13, 12, 24. Pedalis, et cubitalis mensura erat macrocolis. Hard. ex MSS. legit *macrocollis* duplici *ll*, a κόλλα, glutinum, ut *macrocolla* fuerint chartae inter se junctae, et glutino compactae. Utcumque se res habeat, hujusmodi chartis utebantur describendis syntagmatis ex chirographo auctoris (qui ea in minoribus chartis conscripserat), ut in vulgus ederentur: quod ex allatis *Ciceronis* locis satis apparet.

*MACROCREMNĬI MONTES inter Tyram amnem siti et paludem Maeotidem. Plin. 4, 12. B. A.

MACRŎLŎGĬĂ, ae, f. μακρολογία, est vitium orationis, quo sermo, longior quam oporteat, usurpatur. Graeca vox est, et Graecis litteris scribitur a Quint. 8, 3., Charis. 4, 242. et Diomed. 2, 444. qui omnes in exemplum afferunt illud *Livii*: Legati non impetrata pace, retro domum, unde venerant, abierunt.

*MACRŌNES, um, m. populi Ponti. Plin. 6, 4. ¶ Item gens Iberiae, Absarum fluvium accolentes. Plin. 6, 10. B. A.

*MACRONTICHOS vel Macron Tichos, (Μακρὸν τεῖχος, i. e. longus murus,) gen. neutr. opp. Thraciae, in ora Propontidis, prope Bisanthen. Plin. 4, 11. Mela 2, 2. med. ubi Graece scribitur. B. A.

[MACROPHYLLON. V. MACHAEROPHYLLON. F.]

MACROR. V. MACOR.

MACTĀBĪLIS, e, adj. qui mactari, vel mactare potest. Lucr. 6, 805. Tum fit odor vini plagae mactabilis instar, [*i. e. velut mortifer ictus.] Ita legit *Lambinus*, [*Secutus est *Eichstadt*.] alii aliter.

[MACTĀTĬO, onis, f. idem ac mactatus. Arnob. 7, 213. Quod gaudium est, innoxiorum animantium mactatione laetari? Isid. Orig. 6, 19. Unde et mactatio post immolationem est. F.]

MACTĀTOR, oris, m. occisor. Sen. Troad. 1002. Perge mactator senum.

MACTĀTUS, a, um, part. a *macto*, [*instructus, ornatus. V. in MACTO. Enn. ap. Serv. ad A. 9, 641. Livius inde redit magno mactatu' triumpho. ¶ In malam partem i. q. affectus. Ter. Ph. 5, 8, 39. Mactatus infortunio. ¶ De hostiis mola salsa instructis. Varr. ap. Non. 2, 356. Grunnit tepido lacte satur, mola mactatus porcus, h. e. hordeo auctus. ¶ Hinc occisus in sacrificio, σφακτός.] Hor. Od. 1, 19, 16. Mactata veniet lenior hostia. Ov. Met. 13, 448. Placet Achilleos mactata Polyxena manes. Suet. Aug. 15. Trecenti ex dediticiis ad aram divo Julio exstructam hostiarum more mactati. V. *Servii* locum ad IMMOLATUS. ¶ [*Tum in universum i. q. sacrificatus. Ov. Trist. 4, 2, 35. Corpora mactata Deo.]

MACTĀTUS, us, m. occisio. Lucr. 1, 98. Hostia conciderat mactatu moesta parentis.

MACTĔ et Macti. V. MACTUS.

MACTĔĂ. V. MATTYA.

MACTO, as, avi, atum, a. 1. [*frequent. obsoletae formae *mago*, i. e. augeo, unde etiam *magis*, *magnus*. Alii, quibuscum Noster fecerat, deducunt ex *magis* et *auctare*. Proprie signif. auctare, magnum facere et venerandum. Multi exstant scriptorum loci, in quibus haec antiquissima notio nondum plane deleta est, ex qua fere idem signif., quod instruere, ornare. Huc pertinent ex iis, quae Noster laudaverat, Cic. Rep. ap. Non. 4, 291. Ferunt laudibus, mactant honoribus. Arnob. 1, 24. Liberum patrem fanorum consecratione mactatis. Cic. Vat. 6. Cum puerorum extis Deos Manes mactare soleas. V. etiam locum in MACTATUS, Enn. ap. Serv. ad A. 9, 641. Porro huc pertinet solemnis apud sacrificantes loquendi formula, *macte hoc vino inferio esto: macte hac dape pollucenda esto: macte hoc porco esto*, ut est ap. Serv. l. l. et Cat. R. R. 132. 134. et 139., quasi Deus ipse ea oblatione major fieret et honoratior, ejusque beatitas augeretur. Plura v. in MACTUS. ¶ Ita usurpatur etiam in malam partem de rebus, quibus aliquem afficimus aut affectum volumus. Forc. haec laudaverat: Pl. Poen. 3, 1, 14. Divitem audacter solemus mactare infortunio. Id. Aul. 3, 5, 62. Dotatae mactant et malo et damno viros. Enn. ap. Non. 4, 291. Qui illum Dii Deaeque magno mactassint malo. Lucr. 6, 1239. Incuria mactans. Pl. Rud. 1, 2, 8. Hoc quod me mactat, concinnem lutum, i. e. fatigat, molestia afficit. Adde Sil. 17, 500. mactantur comminus uno Exitio. ¶ Hinc factum est, ut in sacrificiis *mactari* dicerentur victimae, cum ante caedem ture, vino, mola salsa affunderentur. Ita Serv. ad A. 9, 641. Quoties aut tus, aut vinum super victimam fundebatur, dicebant: *mactus est taurus* vel *vino*, vel *ture*, i. e. sacratus, ad sacrificandum praeparatus. V. etiam locum Varr. ap. Non. 2, 356. in MACTATUS. ¶ Unde metaleptice sumitur pro caedere in sacrificiis, κατ᾽ εὐφημισμὸν, quod *caedis* voce in sacrificiis, ut mali ominis, abstinendum sit. Quae melior videtur ratio, quam de novo cogitare etymo (v. Doederl. 3, 222.), ut *mactare* caedendi significatione cognatum homonymum sit Gr. σφαγὴ, σφάγανον. Virg. A. 4, 57. Mactant lectas de more bidentes: ubi Serv. *Mactant*, verbum sacrorum, κατ᾽ εὐφημισμὸν dictum. [Front. de fer. Als. (ed. A. Maio) ep. 3. Numa inter liba, et decimas profanandas, et suovetaurilia mactanda aetatem egit. Ov. Met. 15, 114. Vite caper morsa Bacchi mactandus ad aras. F.] Doederl. l. l. in his breviloquentiam vidit, ita ut *bidentes mactare* dictum sit pro *bidentibus mactare deos*, eodem modo, quo *pontem jungere*, *foedus ferire*, cet. coll. ipsius animadvers. ad Soph. Oed. Col. 492. p. 352. ¶ Neque de victima solum, sed alibi etiam *mactare* de caede usurpatur. Cic. Har. Resp. 20. Clodius divisores tribuum domi suae crudelissima morte mactavit. Cat. 1, 11. Non ad mortem rapi, non summo supplicio mactari imperabis. Mart. 1, 50. Ibi illigatas mollibus damas plagis Mactabis, et vernas apros. ¶ Tum *mactare*, quod proprie partem rituum sacrificalium denotat, translatum est in totum sacrificandi actum. Ita intelligendus videtur locus Varr. ap. Non. 4, 291. Pultem Diis mactare. V. MACTATUS. ¶ Hinc in malam partem i. q. devovere. Liv. 9, 40. Eos se Orco mactare Junius dictitans; et 10, 28. Hostium legiones Telluri ac Diis Manibus mactandas dabo. Tac. A. 2, 13. Raptores pacis ultioni et gloriae mactandos. ¶ Porro i. q. perdere, delere, pessumdare. Cic. Verr. 2, 4, 11. extr. Cum videant jus civitatis illo supplicio esse mactatum. Acc. ap. Non. l. c. Aut illorum opes fundam in campo, aut naves uram, aut castra mactabo in mare. Cic. Fl. 22. Tradere aliquem civitatis testimonio mactandum. ¶ Confunduntur *mactari* et *jactari*. V. Burm. ad Virg. A. 2, 667.]

MACTRĂ, ae, f. μάκτρα, vas, in quo farina subigitur. Vox Graeca. Petr. fragm. Trag. 74. Burm. De mactra illam sustuli. Al. leg. *de mactrilla*, h. e. parva mactra. Sed potius legend.: *de machina illam sustuli*, *h. e.* de catasta, in qua servi venales prostabant, illam emi. [*Ita leg. in ed. Anton.] V. MACHINA.

MACTRILLĂ. V. v. praec.

MACTUS, a, um, adj. cumulatus, auctus: ex *magis auctus*, ut Festus docet. [*Est part. obsol. v. *mago*. V. MACTO; etiam locum, quem sequenti §. adscripsimus.] Habet locum in sacrificiis, in quibus, ut ait Serv. ad A. 9, 641., quoties aut tus, aut vinum super victimam fundebatur, dicebant: *mactus est taurus* vel *vino*, vel *ture*, hoc est cumulata est hostia, et magis aucta. Sic quippiam Deo offerentes dicebant Deo: *macte hoc vino inferio esto: macte hac dape pollucenda esto: macte hoc porco esto*, ut est ap. Serv. ib. et Cat. R. R. 132. 134. et 139., quasi Deus ipse ea oblatione major fieret, et honoratior, ejusque beatitas augeretur. In his autem *macte esto* positum est pro *mactus esto*, vocativus pro nominativo, (quamquam et *mactus* antiqui dixerunt, teste Prisc. 5, 668.) et saepe v. *esto* omittitur. [*Dixit de hoc constructionis genere Ruddim. 1, 126. n. 76. ubi Stallb. laud. Theocrit. 17, 66. Ὄλβιε κῶρε γένοιο! ibique Kiessling. coll. Classical journal. Tom. 16. p. 353. ¶ Hinc i. q. caesus. Lucr. 5, 1338. Ut nunc saepe boves Lucae, ferro male mactae, Diffugiunt: qui locus luce videtur illustrare clarius eorum sententiam, qui *mactus* non adject., sed particip. esse docent.] ¶ In eleganti usu est *macte*, et *macti*, quoties gratulamur alicui, plaudimus, felicem ac beatum esse, jubemus, et cohortamur, ut in virtute excolenda, quam recte factis adhuc ostendit, crescat quotidie magis. Cic. Att. 12, 6. med. et Tusc. 1, 17. Macte virtute: ego enim ipse cum eodem ipso non invitus erraverim. Virg. A. 9, 640. atque his victorem affatur Iulum: Macte nova virtute puer: sic itur ad astra. Sen. ep. 66. f. Macte virtute esto, sanguinolentis, et ex acie redeuntibus dicitur. Liv. 7, 36. Macti virtute milites Romani este: vestrum iter ac reditum omnia saecula laudibus ferent. Val. Fl. 6, 547. Macte, ait, o nostrum genus. Lucil. ap. Serv. l. c. Macte, inquam, virtute, simulque his versibus esto, *h. e.* honoratus, laudatus, auctus tum virtute tua, tum versibus meis. Plin. 2, 12, 9. Macti ingenio este, coeli interpretes. Liv. 10, 40. Macte virtute diligentiaque esto. Stat. Th. 7, 280. Macte animo juvenis; et Silv. 1, 2, 201. Macte toris, Latios inter placidissime vates, *h. e.* felix connubii; et ib. 3, 106. Macte bonis animi. Mart. 4, 13. Claudia, Rufe, meo nubit Peregrina Pudenti: Macte esto taedis, o Hymenaee, tuis. Plin. Pan. 46. Macte hac gravitatis gloria, Caesar; et ib. 89. Macte uterque ingenti in rempubl. merito. ¶ Animadvertenda est illa loquendi ratio ap. Liv. 1, 12. f. Juberem, macte virtute esse, si pro mea patria ista virtus staret. Ubi al. leg. *Juberem*, *te macte*, etc. [*Cf. Drakenb. ad h. l.] Sic Flor. 2, 18. Macte fortissimam, et meo judicio beatissimam in ipsis malis civitatem! asseruit cum fide socios, etc. Al. leg. *macte esse fortissimam*, etc. *asseruit: cum fide*, etc. Quibus locis *macte* tanquam indeclinabile, vel

adverbium ponitur. [*Huc pertinet etiam locus, quem Noster in f. laudaverat. *Cic. Att.* 15, 29. Servuli dicunt, eum, et agripetas ejectos a Buthrotiis: macte! i. e. recte, bene! V. quae in hanc sententiam comparat *Ruddim.* 1, 126. *n.* 76.] ¶ Cum genitivo. *Mart.* 12, 6. Macte animi, quem rarus habet, morumque tuorum, Quos Numa, quos hilaris possit habere Cato. Adde *Stat. Th.* 2, 495. ¶ Absolute et sine casu. *Cic. Att.* 15, 29. Servuli dicunt, eum, et agripetas ejectos a Buthrotiis: macte! i. e. recte! bene!

MĂCŬLĂ, ae, f. [*Proprie significat id, quod variat colorem in re aliqua, sine inficiendi, corrumpendi notione, quam sibi vindicat v. *labes*, ubi v. quae notavimus de discrimine vv. *labes*, *macula* et *nota*. Huc pertinent exempla, quae Noster ad finem laudaverat: *Plin*, 37, 10, 56. Gemma purpurea nigris interpellantibus maculis. *Virg. G.* 3, 56. bos maculis insignis et albo, *h. e.* albis maculis. V. ENDIADYS; et *ib.* 4, 91. de rege apum. maculis auro squalentibus ardens; et *A.* 9, 49. Equus albis maculis. ¶ Nunc sequi possunt, quae *Forc.* perperam ab initio posuerat, ea, in quibus *macula* est] σπίλος, sordes, labes, quidquid alicujus rei proprium colorem inficit et corrumpit. *Cic. N. D.* 1, 28. Est corporis macula, naevus: illi tamen hoc lumen videbatur. *Ov. Fast.* 3, 821. Maculas auferre de vestibus. *Plin.* 20, 13, 50. extrahere. *Id.* 12, 25, 54. in veste facere. *Id.* 28, 7, 23. e veste abluere. *Id.* 20, 2, 4. Lentigines ac maculas e facie tollit elaterium; et *ib.* 13, 51. Ruta illita cicatrices et maculas toto corpore emendat. *Id.* 36, 19, 33. Melitites medetur maculis corporis. *Petr. Sat.* 102. Aquae aspergo corpori maculam imponit. *Ov. Met.* 5, 455. Combibit os maculas. *Pl. Capt.* 3, 4, 63. Maculatur corpus maculis luridis. *Cic. Somn. Scip.* 6. Vides habitari in terra raris et angustis in locis: et in ipsis quasi maculis, ubi habitatur, vastas solitudines interjectas: *maculas* vocat, quia loca terrae habitabilia rara sunt, et intervallis dissita, sicut in veste maculae. ¶ Translate est res turpis honestatem deformans, nota, infamia, dedecus. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 311. Quem scis scire tuas omnes maculasque notasque. *Cic. Manil.* 3. Delenda vobis est illa macula, Mithridatico bello suscepta, quae penitus jam insedit atque inveteravit in populi R. nomine. *Id. Dom.* 9. *med.* Homo omnium scelerum libidinumque maculis notatissimus. *Id. Verr.* 2, 5, 46. Errabas, Verres, cum te maculas furtorum et flagitiorum tuorum, sociorum innocentium sanguine eluere arbitrabare. *Id. Planc.* 12. Hunc tu vitae splendorem maculis aspergis istis? *Id. Rosc. Am.* 39. Legationis caeremoniam perfidia polluere, maculaque afficere. *Sen. Herc. Oet.* 1454. Imprimere maculam laudibus. *Cic. Verr.* 1, 4. Ut ejus adolescentiae maculas ignominiasque praeteream. *Id. Cluent.* 5. Illam non pudor, non pietas, non macula familiae a cupiditate revocavit. *Id. Balb.* 6. Est hujus saeculi labes quaedam et macula, virtuti invidere. *Ter. Ad.* 5, 8, 31. Effugere maculam avaritiae. *Pl. Poen.* 1, 1, 70. Inest amoris macula huic homini in pectore, Quae elui neutiquam potest. *Id. Capt.* 4, 2, 61. Jam ego ex corpore exigam omnes maculas moerorum tibi. *Hor. A. P.* 351. ubi plura nitent in carmine, non ego paucis Offendar maculis, quas haud incuria fudit, Ast humana parum cavit natura. ¶ Item foramen retis, plaga. *Ov. Her.* 5, 19. Retia saepe comes maculis distincta tetendi. *Colum.* 8, 15. Locus clatris, vel grandi macula retibus contegitur. *Varr. R. R.* 3, 11. septum totum rete grandibus maculis integitur. *Cic. Verr.* 2, 5, 11. Reticulum ad nares sibi admovebat, tenuissimo lino, minutis maculis, plenum rosae. ¶ In loco *Varronis* allato quidam omittunt v. *rete*, et maculas pro ipso rete poni putant. Est qui affert et locum *Claud. Rapt. Pros.* 3, 266., sed ibi non de reti, sed de tigris maculis sermo est. Licebit tamen, si usu veniat, *maculas* pro reti usurpare per synecdochen. [*Varias de significatione vocabuli *macula* in rebus venatoriis VV. DD. sententias comparat *Ruhnk.* ad *Ov. Her. l. l.* ubi v.] ¶ [*Macula* est etiam cogn. R. *Macr. Sat.* 2, 2. Faustus Sullae filius, cum soror ejus eodem tempore duos moechos haberet, Fulvium fullonis filium, et Pompejum Maculam, Miror, inquit, sororem meam habere maculam, cum fullonem habeat. Ejusdem fortasse meminit *Cic. Fam.* 6, 19. *F.*]

MĂCŬLĀTĬO, onis, f. actus maculandi. *Appul. Apol.* Ea tabes primorem cutem vitiligine insignit, et omnimodis maculationibus convariat. ¶ Translate *Firm. Math.* 3, 15. *n.* 3. Aliqua infamiae maculatione pollutus.

MĂCŬLĀTUS, a, um, part. a *maculo:* macula foedatus, inquinatus, *Ov. de nuce* 157. dextra maculata cruore. ¶ Translate. *Sil.* 11, 200. maculatae crimine mentes. ¶ Item notis, et signis varii coloris distinctus. *Val. Fl.* 6, 704. et multo maculatam murice tigrim.

[**MĂCŬLENTUS**, a, um, adj. idem ac maculosus. V. MACELLA. *F.*]

MĂCŬLO, as, avi, atum, a. 1. [*Proprie significat variare alicujus rei colorem, non polluendi, foedandi, sed tingendi, ornandi causa. V. in MACULA. Exemplum, quod huc faciat, Noster in f. posuerat. *Val. Fl.* 4, 368. de Argo: Lumina non aliter toto cui vertice, quam si Lyda nurus sparso telas maculaverit ostro. ¶ Tum est] ῥυπαίνω, inquino, polluo, foedo. *Virg. A.* 3, 28. atro liquuntur sanguine guttae, Et terram tabo maculant. *Catull.* 63, 7. recente terrae sola sanguine maculans. *Pl. Capt.* 3, 4, 63. Maculatur corpus maculis luridis. ¶ Translate est contaminare, polluere. *Cic. Har. resp.* 13. Castissimos ludos omni flagitio, dedecore maculare. *Id. Mil.* 31. omni nefario stupro et scelere sacra loca. *Id. Sext.* 28. aliquo negotio alicujus splendorem. *Liv.* 1, 13. partus suos parricidio, [*i. e. caedibus efficere, ut parricidarum progenies posteri dici possent.] *Nep. Paus.* 5. belli gloriam turpi morte. *Virg. A.* 10, 851. Idem ego, nate, tuum maculavi crimine nomen. *Aurel. Vict. Caesar.* 15. Hunc nulla vitiorum labes maculavit. *Lucr.* 5, 1150. metus maculat poenarum praemia vitae, *h. e.* corrumpit. ¶ *Maculantia verba*, quae orationem maculant. *Gell.* 16, 7. Obsoleta quoque, et maculantia ex sordidiore vulgi usu ponit.

MĂCŬLŌSUS, a, um, adj. [*Notis, maculis distinctus, non sordes, sed coloris discrepentiam spectantibus. Quae huc pertinent, Noster secundo loco posuerat. *Virg. A.* 1, 327. maculosae tegmine lyncis. *Plin.* 36, 6, 5. Maculosum marmor. *Colum.* 6, 37. Equus coloris nigri, vel maculosi. ¶ Tum sequi poterat exemplum, quod *Forc.* sine discrimine ceteris immiscuerat: *Pl. Bacch.* 3, 3, 29. Si unam peccavisses syllabam, Fieret corium tam maculosum, quam est nutricis pallium: ubi jocose dictum est de eo, qui verberibus probe castigatus est. ¶ Tum est] σπιλωτὸς, maculis aspersus, maculis abundans, immundus. *Cic. Phil.* 2, 29. Auctionis vero miserabilis aspectus: vestis Pompeji non multa, eaque maculosa, argentea vasa collisa, etc. *Plin.* 2, 9, 6. Maculosa luna. *Ov. A. Am.* 3, 395. maculosae sanguine arenae. *Id. Trist.* 3, 1, 15. Littera suffusas quod habet maculosa lituras, etc. ¶ Translate est contaminatus, impurus, scelestus. *Cic. Att.* 1, 16. *med.* Maculosi senatores, nudi equites. *Hor. Od.* 4, 5, 22. Maculosum nefas. *Tac. H.* 3, 38. Vir omni dedecore maculosus. *Aurel. Vict. Caesar.* 11. Maculosa adolescentia. ¶ [Comp. *Maculosior* ap. *Front. de orat.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 3. *med.* Polluta, et contaminata, et varia, et maculosa, maculosioraque, quam nutricis pallium. *F.*]

***MACUM**, Aethiopiae oppidum, vel fortasse in confinio Aethiopiae Aegyptique situm. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

***MACURĒBI**, orum, m. populi Mauretaniae Caesariensis. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

***MACYNĬA**, ae, f. Μακυνία, oppidum Aetoliae. *Plin.* 4, 2. ¶ Huic vicinus fuit *Macynius mons*, Μακύνιον ὄρος, qui et *Macynium* dictus. *Plin. ib. B. A.*

***MACYNĬUM** et

MACYNĬUS MONS. V. in v. praec. *B. A.*

***MADAURA** sive

MADAURĪ, urbs Africae. V. in *Madaurensis. B. A.*

[**MĂDĂRUS**, i, m. μαδαρὸς, calvus. Ita joculariter cognominatur C. Matius, Caesaris familiaris, propter calvitiem, a *Cic. Att.* 14, 2. Altera epistola de Madaro scripta, apud quem nullum σαλακώνισμα (*h. e.* nulla lautitiarum ostentatio), ut putas, et *mox:* Habes igitur φαλάκρωμα (*h. e.* calvitium) inimicissimum otii, id est Bruti. V. CALVENA. *F.*]

MADAURENSIS, e, adj. ad Madauram pertinens, quae est urbs Africae in finibus Numidiae, et Getuliae, patria Appuleji. Unde *Appulejus Madaurensis* ap. *August. ep.* 49. V. METAURIANUS. ¶ *Dicta et *Madauri*, *orum*, haec urbs. *August. Conf.* 2, 3. A Madauris. Accusativum *Madauros* habet *Ant. Itin. Ptolemaeo* est Μάδουρος. *B. A.*

MĂDĔFĂCĬO, is, eci, actum, a. 3. βρέχω, δεύω, διαίνω, madidum facio, humore aspergo, tingo. *Cic. Div.* 1, 32. Vaticinatus est, madefactum iri minus triginta diebus Graeciam sanguine. *Virg. A.* 5, 330. Sanguis fusus virides madefecerat herbas. *Plin.* 32, 7, 25. Lanam aceto et nitro madefacere. *Ov. Met.* 4, 252. imbutum coelesti nectare corpus Delicuit, terramque suo madefecit odore, *h. e.* imbuit, perfudit. *Cels.* 3, 18. Si vero imbecillitas est, rosa caput, adjecto serpyllo alioque simili, madefaciendum est. Jlocaliter *Pl. Ps.* 1, 2, 50. vino modo cupidae estis: Eo vos, vestros panticesque adeo madefacitis, cum ego sim hic siccus. [*Suet. Vesp.* 16. Madefacere spongiam. Opp. *exprimere.*] ¶ Pro macerare. *Plin.* 25, 6, 31. Caules concisos madefaciunt diebus quindecim, atque ita succum exprimunt.

***MADEFACTĬO**, onis, f. *a moistening. Octav. Hor.* 1, 2. *B. A.*

MĂDĔFACTO, as, a. 1. frequent. a *madefacio. Venant. carm.* 1, 21, 26. Si tamen est fluvius, qui madefactat humum.

MĂDĔFACTUS, a, um, part. a *madefacio:* madidus factus, aspersus, maceratus. Minus est, quam *imbutus:* ut in illo *Cic. Phil.* 14, 3. Imbuit sanguine gladii, vel madefacti potius. *Plin.* 21, 8, 23. Amarantus madefactus aqua revirescit. *Id.* 26, 6, 15. Radix in vino madefacta. *Tibull.* 2, 7, 14. Et madefacta meis serta feram lacrimis; et 3, 6, 63. Syrio madefactus tempora nardo. ¶ Item tinctus, coloratus. *Id.* 4, 2, 15. cui mollia caris Vellera det fucis bis madefacta Tyros. ¶ Item perfusus, abundans, plenus, madens. *Sil.* 12, 18. molli luxu madefacta, meroque Illecebris somni torpentia membra fluebant. *Heins.* mallet *labefacta*. *Colum.* 10, 309. multo madefactus Iacco. *Ammian.* 15, 3. *med.* Poculis amplioribus madefacti.

MĂDĔFĪO, is, anom. passiv. διαίνομαι, madens fio, humore aspergor. *Plin.* 28, 7, 22. Ferventes oculorum anguli subinde madefiant. *Catull.* 64, 364. Alta Polyxenia madefient caede sepulcra. *Cic. Div.* 1, 32. Madefactum iri Graeciam sanguine.

MĂDENS, entis, part. a *madeo:* διάβροχος, ἔνυγρος, humore plenus, madidns, perfusus. *Plin.* 9, 45, 69. Madentes spongiae. *Id.* 31, 9, 45. Linteolum vino madens. *Quint.* 6, 1. *med.* Vestis madens sanguine. *Petr. Sat.* 6. Madens sudore. *Stat. Silv.* 5, 3, 58. oculis, *h. e.* flens. *Ov. Trist.* 3, 5, 12. os fletu. *Id. Her.* 13, 52. More nivis lacrimae sole madentis eunt. *Stat. Th.* 3, 230. Ense madens, *h. e.* ensem habens madentem sanguine. ¶ *Caede madens* est madens sanguine ob caedem factam: et metonymice caedis auctor, aut reus. *Juven.* 4, 154. hoc nocuit Lamiarum caede madenti. *Sen. Herc. Oet.* 1870. populisque madens ferrum, *h. e.* sanguine caesorum populorum. *Id. Herc. Fur.* 1195. puerili madens arundo leto. ¶ Absolute. *Cic. in Sen.* 6. et *Virg. A.* 4, 216. Madens coma, *h. e.* delibuta unguentis. *Lucr.* 6, 1180. sudor per collum, *h. e.* manans, fluens. Sic per catachresin *Sever. Aetn.* 520. madentes flammae, *h. e.* fluentes. *Tac. H.* 5, 17. campi. *Sen. Herc. Oet.* 71. madens Auster, *h. e.* pluvius. Sic *Mart.* 10, 5. bruma. *Stat. Silv.* 4, 8, 8. Deus, *h. e.* Neptunus. ¶ *Vino madens*, est vini plenus, bene potus, ebrius. *Sen. ep.* 83. *med.* Vir moderatus et gravis, sed mersus vino et madens. ¶ Absolute. *Suet. Claud.* 33. Nec temere unquam triclinio abscessit, nisi distentus ac madens. ¶ Hinc translate. *Mart.* 7, 51. Jure madens, varioque togae limatus in usu, *h. e.* plenus juris scientia. *Gell.* 13, 8. *f.* Vitia facundissime accusant, intercutibus ipsi vitiis madentes. *Auson. Profess. n.* 15. Cui felle nullo, melle multo mens madens.

MĂDĔO, es, ui, n. 2. μαδάω, νοτέω, humidus, madidus sum, humore madefio: a priore Graeca voce allata. *Cic. Phil.* 2, 41. Natabant pavimenta vino, madebant parietes. *Virg. A.* 12, 690. plurima fuso Sanguine terra madet. *Id. G.* 3, 429. Vere madent udo terrae, ac pluvialibus austris. *Mart.* 9, 36. Scis, quoties Phario madeat Jove fusca Syene, *h. e.* pluvia perfundatur. *Id.* 1, 57. Continuis vexata madet vindemia nimbis, *h. e.* tempus vindemiae pluvium est. *Id. Spectac.* 3. Et Cilices nimbis hic maduere suis, *h. e.* perfusi sunt croco. *Id.* 10, 19. madent capilli: scil. unguento. *Plin.* 13, 1, 1. Persae unguento madent. *Id.* 22, 12, 14. Radix succo madet. *Id.* 24, 11, 53. Caprae si aquam biberint, in qua folia ea maduerint, mori dicuntur. *Ov. A. Am.* 3, 378. Lacrimis madent genae. *Val. Fl.* 3, 391. quibus invito maduerunt sanguine dextrae, *h. e.* qui inviti caedem patrarunt. *Lucan.* 2, 149. nati maduere paterno Sanguine, *h. e.* occiderunt patres suos: metonymia. ¶ *Madere vino*, et *madere* absolute est bene potum esse, atque ebrium. [*V. *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* 2, 7. p. 156. sq. *ed. Frotsch.*] *Tibull.* 2, 2, 8. Atque satur libo sit, madeatque mero. *Pl. Truc.* 4, 4, 2. Si alia membra vino madeant, cor sit saltem sobrium. *Id. Most.* 1, 4, 7. Ecquid tibi videor madere? *Id. Ps.* 5, 2, 7. Non vides me, ut madide madeam? *Tibull.* 2, 1, 29. non festa luce madere Est rubor. [*Notandus est locus *Lucr.* 3, 478. tardescit lingua, madet mens; ubi *Eichstadt.* in *Ind. Lucr.* parum recte ita videtur: de graviter aegrotante, cujus mens non magis suo munere fungitur, quam hominis vino obruti.] ¶ Pro abundare, plenum esse: ductum ab iis, qui vino madent. *Tibull.* 3, 6, 5. madeant generoso pocula Baccho. *Plin.* 17, 4, 3. Caecubae vites in Pomptinis paludibus madent. *Prop.* 4, 4, 74. Cum pagana madent fercula deliciis. *Pl. Most.* 2, 1, 48. Istaec blanda dicta quo eveniant, madeo metu. *Lucr.* 4, 793. arte madent simulacra, *h. e.* arte imbuta et praedita sunt. Est tamen qui *valent* legat. *Hor. Od.* 3, 21, 9. Socraticis madet sermonibus, *h. e.* imbutus est, et abundat praeceptis gravioris philosophiae. *Mart.* 7, 69. Cujus Cecropia pectora voce madent, *h. e.* peritissima sunt Graecae linguae. ¶ In illo *Virg. G.* 1, 196. Et quamvis igni exiguo properata maderent: *Serv.* et alii exponunt *festinata coquerentur:* quo sensu *Pl. Men.* 2, 2, 51. Jam ergo haec madebunt, faxo: nihil morabitur: *h. e.* coquentur. Sic *Id. Pers.* 1, 3, 12. Collyrae facite ut madeant, et colliphia: Ne mihi incocta detis

Non tamen haec ita intelligas, quasi *madere* coctum esse significet, sed quia quae cocta sunt, teneriora fiunt, et jure facilius perfunduntur ac imbuuntur.

MĂDESCO, is, n. 3. διέμαι, madidus fio. *Virg. A.* 5, 697. semusta madescunt Robora. *Ov. Met.* 1, 66. tellus Nubibus assiduis, pluvioque madescit ab austro. *Id. Fast.* 6, 198. multa terra madescit aqua. *Claud. Rapt. Pros.* 3, 311. largis tunc imbribus ora madescunt. *Cels.* 3, 6. *med.* Spectare oportet, num tempora, partesve corporis aliae paulum madescant, *h. e.* sudore perfundantur. ¶ Per metonymiam est mollescere, tenerum fieri, macerari. *Colum.* 6, 30. de equis: Ut stabulentur sicco loco, ne humore madescant ungulae. *Id.* 11, 3. *med.* Brassica in coctura celerius madescit. *Id.* 10, 398. de cucumere: riguoque madescit luteus arvo. *Plin.* 18, 7, 17. Triticum madescit dulci aqua ligneis vasis. ¶ [Item ebrius fio. *Front. de fer. Als.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 3. Nec Chrysippum tuum praetereo, quem quotidie ferunt madescere solitum. *F.*]

MĂ DĬĂ. V. MA.

MĂDĬDĀTUS, a, um, part. a *madido:* madidus factus, madens. *Appul. Met.* 8. Madidatae spongiae. ¶ Item vino madens. *Arnob.* 5. *in.* Injecisse madidatis vincula.

MĂDĬDĒ, adv. *Madide madere* ap. *Pl. Ps.* 5, 2, 7. est probe ebrium esse.

MĂDĬDO, as, avi, atum, a. 1. madidum reddo, madefacio. *Arnob.* 2, 70. Proluvie linerent et madidarent se sua. *Id.* 5, 163. Mero multo madidari. ¶ Part. *Madidans* pro madidus, madens. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 88. ille (*Zephyrus*) novo madidantes nectare pennas Concutit, et glebas fecundo rore maritat. *Sed vitiosa est lectio, judice *Ruhnkenio*, qui corrigit *madidatas. B. A.*

MĂDĬDUS, a, um, adj. ὑγρὸς, διάβροχος, madens, madefactus, humidus. *Cic. Q. Fr.* 2, 12. *med.* Fasciculum illum epistolarum totum sibi aqua madidum redditum esse. *Plin.* 25, 6, 30. Radix succo madida. *Id.* 31, 7, 39. Madidus spiritus. *Ov. Met.* 1, 264. madidis Notus evolat alis; [*Perpetuum fere est ventorum epitheton v. MADIDUS. V. *Cort.* ad *Lucan.* 1, 219. Et madidis Euri resolutae flatibus Alpes.] *Ov. Met.* 5, 53. Capilli madidi myrrha. *Id. A. Am.* 1, 660. Madidae genae, *h. e.* madentes lacrymis. *Id. Her.* 14, 30. et *Amor.* 1, 6, 38. comae, *h. e.* madentes unguento. ¶ Item humore abundans, aquosus. *Ov. A. Am.* 1, 554. Ut levis in madida canna palude tremit. *Id. Trist.* 5, 6, 37. multa madidae celebrantur arundine fossae. *Mart.* 4, 44. Presserat hic madidos nobilis uva lacus. *Id.* 7, 36. Madidus Juppiter, *h. e.* pluvius. ¶ Translate *Caecil.* ap. *Prisc.* 6, 699. Itan' est immemoris? itan' est madida memoria? *h. e.* quae nihil retinet, velut si in aqua scribas. ¶ Item mollis, tener. *Plin.* 27, 5, 21. Semina in siliquis nigriora, et madidiora lenticula. ¶ Hinc dicitur de cibis coctis, conditis, maceratis. *Pl. Men.* 1, 3, 29. Madida quae mihi apposita in mensam, etc. *Id. Pers.* 1, 3, 14. Nisi quas madidas glutias. *Mart.* 1, 42. Madidum cicer. *Id.* 10, 48. Et madidum thynni de sale sumen erit. *Lucan.* 1, 621. tabe jecur madidum, *h. e.* corruptum, et stillans. ¶ *Madidus vino*, et *madidus* absolute, est vini plenus, ebrius. *Pl. Aul.* 3, 6, 36. Ego te hodie reddam madidum, sed vino, probe. *Id. Amph.* 3, 4, 18. Faciam, ut sit madidus sobrius. Adde *Mart.* 6, 89. et 9, 23. Sic *dies madidi* ap. *eund.* 14, 1. sunt Saturnalicii, in quibus vino largius indulgebatur. [*Hoc sensu dicuntur *oculi mero madidi* ap. *Rut. Lup.* 2, 7. p. 156. *ed. Frotsch.* ubi *Ruhnk.* leg. cens. *oculis mero marcidis.*] ¶ Est etiam imbutus, tinctus. *Mart.* 5, 23. Vestis cocco madida, vel murice tincta. ¶ Etiam cum genitivo. *Appul. Met.* 4. Rosas madidas divini roris et nectaris video. ¶ Translate. *Id.* 1, 40. Si quis Cecropiae madidus, Latiaeque Minervae Artibus. *Id.* 4, 14. Nec torva lege fronte, sed remissa Lascivis madidos jocis libellos. Eundem habent usum *madens*, et *madeo.*

MĂDĬFĬCO, as, a. 1. madefacio. Quidam tribuunt *Plinio* 28, 7, 40. Ferventes anguli oculorum madificentur. Sed legendum omnino *madefiant.*

MĂDOR, oris, m. ὑγρότης, humor: a *madeo. Sall. fr.* ap. *Non.* 2, 534. Ingens terror erat, ne ex latere nova munimenta madore infirmarentur. *Arnob.* 5, 185. Mador terrae. *Appul. Met.* 1. quoad me urinae madore perluerent. *Ammian.* 20, 6. Lapides recens structi, et madore infirmi.

[MĂDOS, i, f. ita vocatur vitis genus: est a μαδὸς, glaber, depilis. *Plin.* 23, 1, 16. Vitis alba est, quam Graeci ampeloleucen, alii madon appellant. ¶ Item herba, quae et nymphaea. *Id.* 25, 7, 37. Nymphaea laudatissima in Orchomeno, et Marathone, Boeoti madon vocant. *F.*]

[MADŬĀTĒNI vel Madyteni, orum, m. plur. incolae urbis in Chersoneso Thraciae, quae olim Macytos a *Liv.* 31, 16. et 33, 38., nunc *Maiton* appellatur. *Id.* 38, 40. Thracum populi Astii, et Caeni, et Maduateni, et Coeletae ad ipsas angustias viam circumsederunt. *F.*]

MĂDULSĂ, ae, m. ebrius: a *madeo*, quia vino madet, *Festus. Pl. Ps.* 5, 1, 7. Ego nunc probe abeo madulsa. Ap. *Fest.* legitur et *madusa:* sed *madulsa* est rectius.

*MADYTOS vel Madytus, i, Thraciae oppidum, juxta Hellespontum, inter Critholem, Sestum et Flumen Aegos. *Mela* 2, 2. *Liv.* 31, 16. et 33, 38. *B. A.*

[MAEA, ae, f. μαῖα, obstetrix, nutrix. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 866, 11. Cluvia Maea. *F.*]

MAEANDER. V. MAEANDROS.

MAEANDRĀTUS, a, um, adj. flexus, tortuosus instar Maeandri. *Varr.* ap. *Non.* 2, 550. Mihi facies Maeandrata, et vermiculata, atque etiam adeo cingens orbem terrae.

*MAEANDRĬA, ae, f. oppidum Epiri. *Plin.* 4, 1. *B. A.*

MAEANDRĬCUS, et

MAEANDRĬUS, a, um, adj. Μαιάνδριος, ad Maeandrum pertinens. *Tert. Pall.* 4. *med.* Si quis Maeandrico fluxu delicatam vestem humi protrahat. V. v. sq. *Ov. Met.* 9, 573. Attonitus subita juvenis Maeandrius ira, *h. e.* Caunus Maeandri nepos. *Claud. VI. cons. Honor.* 635. Maeandria flumina. *Prop.* 2, 25, 35. Phrygio fallax Maeandria campo Errat, et ipsa suas decipit unda vias. *Avien. Perieg.* 1010. Maeandria gleba, *h. e.* arva, quae Maeandro alluuntur. **Salmasius* legi vult *Menandrico. B. A.*

MAEANDROS et Maeandrus et Maeander, dri, m. Μαίανδρος, fluvius ingens Asiae in Phrygia magna, qui e lacu in Aulocrene monte oritur, plurimisque affusus oppidis, et repletus fluminibus crebris ita sinuosus flexibus, ut saepe credatur reverti, Apamenam regionem, et Eumeneticam, et Bargyileticos campos, demum Cariam placidus pervagatur, omnesque eos agros fertilissimo rigans limo prope Miletum lenis mari illabitur: quae est descriptio *Plinii* 5, 29, 31. In fabulis fingitur Oceani et Terrae filius, pater Cyanes Nymphae, ex qua Miletus Solis filius Caunum et Byblidem suscepit. Causa cur tam oblique feratur, est, quia multum limi defert, et modo huic, modo illi ripae adjicit. *Ov. Her.* 9, 55. Maeandros, toties qui terris erat in Isdem: Qui lassas in se saepe retorquet aquas. *Id. Met.* 8, 162. Non secus ac liquidus Phrygiis Maeandrus in arvis Ludit, et ambiguo lapsu refluitque, fluitque, Occurrensque sibi venturas aspicit undas: Et nunc ad fontes, nunc in mare versus apertum, Incertas exercet aquas. (Haec praeclare vertit *Torquat. Tass.* in *Gerus. liber.* 16, 8.) *Sen. Herc. Fur.* 683. qualis incerta vagus Maeander unda ludit, et cedit sibi, Instatque dubius, litus, an fontem petat. *Lucan.* 3, 208. Errantem Maeandron adit. ¶ Hinc *more Maeandri*, flexuose, tortuose. *Colum.* 8, 17. *med.* Oportebit nonnullis locis moles intercidi, more Maeandri. ¶ Hinc omnes obliquitates, quibus post varios flexus reditur, unde discessum erat: item omnes ambages, et obliqua, obscura, et vafra consilia *Maeandri* dicuntur. *Cic. Pis.* 22. *f.* Quos tum maeandros, dum omnes solitudines persequeris, quae diverticula, flexionesque quaesisti? *Gell.* 16, 8. *f.* Ne tu quoque in illis dialecticae gyris, atque maeandris, tanquam apud Sirenios scopulos, consenescas. *Ammian.* 30, 1. Hi locorum gnaritate confisi, quod ille, ut peregrinus et insuetus, maeandros faciebat, et gyros, etc. Adde *Prud. Cath.* 6, 142. ¶ Item opus penicillo, aut acu factum, ad similitudinem cursus Maeandri, flexuoso et in se remeabili gyro descriptum: qualia in oris vestium muliebrium saepe videmus. *Festus*, *Non.* 2, 550. et *Serv.* ad illud *Virg. A.* 5, 250. Victori chlamydem auratam, quam plurima circum Purpura maeandro duplici Meliboea cucurrit. Simile est Graecorum litterae ξ. *Auson. Idyll. de litter. monosyllab.* 12, 12. Maeandrum flexusque vagos imitata vagor ξ. Gallice *zic zac:* et habet locum etiam in aggeribus obsidionum. ¶ *Maeander* in recto singulari legitur etiam ap. *Claud. in Eutr.* 2, 266. et *Avien. Perieg.* 999. et *Sen. ep.* 104.

MAECĒNAS, atis, m. Μαικήνας. C. Cilnius Maecenas, eques R. origine Tuscus, et quidem regii sanguinis, clarissimus fuit tum amicitia Augusti, tum amore in studia praesertim et doctos viros, quo Horatium, Varium, et Virgilium praecipue fovit, et complexus est. Hinc studiorum patroni hodieque per antonomasiam *Maecenates* appellantur. *Mart.* 8, 56. Sint Maecenates, non deerunt, Flacce, Marones. ¶ Narrant, delicatum fuisse non solum cultu ac moribus (unde *Juven.* 12, 39. vestem Purpuream teneris quoque Maecenatibus aptam), sed etiam stilo: adeo elumbis, fracta, et mollis fuit ejus oratio: cujus specimina aliquot habes ap. *Quint.* 10, 4. *med.* et *Sen. ep.* 19, 101. et 114. Joculares autem appellationes, quibus in eum in quadam epistola usus est *Augustus*, referuntur a *Macr. Sat.* 2, 4. V. etiam *Suet. Aug.* 86. et *Vell.* 2, 88. ¶ Lis est non una de scriptione, aliis *Mecaenas*, aliis *Moecenas*, aut *Mecoenas*, aliis *Maecenas* scribentibus. Ab his non cum *Manutio, Dausq.* et *Cellar.* stamus, lapidibus tribus ap. *Manut.*, septem ap. *Fabr. Inscr.* p. 225., et Graeca consuetudine confirmante. V. *Broukus.* ad *Prop.* 3, 7, 1.

MAECĒNĀTĬĀNUS, a, um, adj. ad Maecenatem pertinens, *Suet. Ner.* 38. Maecenatiana turris. *Id. Tib.* 15. Maecenatiani horti. *Plin.* 14, 6, 8. *n.* 5. Maecenatiana vina.

MAECĬĂ, ae, f. tribus Romana rustica, in Latio constituta una cum Scaptia ann. U. C. CCCCXXII., sic dicta a castro Maecio, quod prope Lanuvium fuit. *Festus*, et *Liv.* 8, 17. et 29, 37. ¶ *Legitur et *Melia. B. A.*

*MAEDI vel Medi, orum, Μαῖδοι *Polyb.* Μέδοι *Straboni*, gens Thraciae. *Plin.* 4, 1. et 18. *Liv.* 26, 25. et 28, 5. *B. A.* ¶ Hinc

[MAEDĬCUS, a, um, adj. Μαιδικὸς: ad Maedos pertinens, Thraciae populos prope Macedoniam, sub Pangaeo monte. *Liv.* 26, 25. In Macedoniam, atque inde in Thraciam exercitum ac Maedos duxit: incurrere ea gens in Macedoniam solita erat: urbem Iamphorinam, caput arcemque Medicae (*regionis*) oppugnare coepit. *F.*]

MAELES. V. MELES.

MAELĬĀNUS, a, um, adj. ad Maelium pertinens, quod est nomen propr. civis R. *Liv.* 4, 16. Seditio mota ex Maeliana caede. ¶ *Maeliani, orum*, qui a *Maelii* partibus stant. *Id.* 4, 14. ¶ *Scribitur et *Melius* et *Melianus. B. A.*

MAELĬUM, ii, n. collare canum ex corio cum clavulis capitatis, ne vulnerentur a feris. *Varr. R. R.* 2, 9. *f.* V. MILLUS. *Apud *Varronem* in ed. *Schneider.* legitur *Melium.* V. *Melium. B. A.*

MAENĂ, ae, f. μαινὶς, genus piscis marini (ut est ap. *Plin.* 32, 11, 53.) exigui pretii, ex quo salsamenta fieri solebant. Fortasse est quod Veneti vulgo nunc *ménola* vocant. *Ov. Halieut.* 120. Fecundumque genus, maenae. *Mart.* 11, 31. Maenae breves; et 12, 32. inutiles. *Pers.* 3, 76. Maenaque quod prima nondum defecerit orca. *Cic. Fin.* 2, 28. Qui voluptatem ipsam contemnunt, iis licet dicere, se acipenserem maenae non anteponere. V. MAENAS.

MAENĂDES, um, f. plur. Μαινάδες, Bacchae, mulieres, quae insanientium ritu Bacchi orgia celebrabant: a μαίνομαι, insanio. V. BACCHA. *Catull.* 63, 23. Ubi capita Maenades vi jaciunt hederigerae. ¶ *Maenades Priapi* dicuntur matronae, quae in Bonae Deae sacris Priapum, ut Maenades Bacchum in orgiis Bacchi, invocabant. *Juven.* 6, 315. vinoque feruntur Attonitae, crinemque rotant, ululantque Priapi Maenades. ¶ In singulari num. est *Maenas, adis. Sen. Troad.* 674. qualis Deo Percussa Maenas, entheo silvas gradu Armata thyrso terret, atque expers sui Vulnus dedit, nec sensit. *Id. Agam.* 718. de Cassandra: verba nunc clusa male Custodit ore Maenas impatiens Dei. *Pers.* 1, 105. Hoc natat in labris, et in udo est Maenas, et Attys. *Sen. Phoeniss.* 365. Maenas cruenta. *Id. Oedip.* 436. impia. Adde *Sil.* 3, 102. ¶ *Deglupta Maenas* ap. *Pl. Poen.* 5, 5, 33. est convicium in hominem effeminatum. Al. melius leg. *maena*, ut ad piscem respiciatur: et dicatur in sordidum et foetidum hominem.

MAENĂLĂ, orum. V. MAENALOS.

MAENĂLĬDES, ae, m. Μαιναλίδης. *Auson. Technopaegn. de Deis.* Nec cultor nemorum reticebere Maenalide Pan, *h. e.* cui sacer Maenalus mons.

MAENĂLIS, idis, adj. f. Μαιναλὶς, quae est ex Maenalo Arcadiae monte. *Ov. Trist.* 3, 11, 8. Cumque suo Borea Maenalis ursa videt. V. ARCTOS. *Id. Fast.* 3, 84. colit Pinigerum Fauni Maenalis ora caput, *h. e.* ipsa Arcadia.

MAENĂLĬUS, a, um, adj. ex Maenalo, Arcadicus, Μαινάλιος. *Virg. Ecl.* 8, 1. Incipe Maenalios mecum mea tibia versus, *h. e.* bucolicos, pastorales, quales in eo monte ab Arcadicis pastoribus canebantur. *Stat. Th.* 9, 719. Maenalium nemus. *Ov. Fast.* 4, 650. Maenalius Deus, *h. e.* Pan. *Id. Amor.* 1, 7, 14. Maenaliae ferae, *h. e.* in Maenalo monte versantes; et *A. Am.* 1, 272. Maenalius canis, *h. e.* qui in eo monte venatur. *Id. Fast.* 2, 192. Maenalia Arctos. V. ARCTOS. *Colum.* 10, 264. Maenaliae Dryades; et *ib.* 429. Maenalius pater, *h. e.* Bacchus, cujus orgia in Maenalo monte fiebant. *Prop.* 4, 9, 15. ramus, *h. e.* clava Herculis, nimirum stipes ab eo excisus in Maenalo, cum cervam aeripedem captam vellet perimere. *Stat. Th.* 7, 65. Maenalius ales, *h. e.* Mercurius, qui *aliger Arcas* dicitur ab *eod. Silv.* 3, 3, 80. natus in Cyllene Arcadiae monte.

MAENĂLOS et Maenalus, i, m. et Maenala, orum, n. plur. Μαίναλος, mons Arcadiae, apud Tegaeam urbem, ubi etiam oppidum Maenalus, vel Maenala, n. plur. a Maenalo Lycaonis filio. *Servius* scribit sine diphthongo, et deducit a μῆλον, pecus, ovis, quod ovibus plenus esset. *Virg. Ecl.* 8, 22. Maenalus argutumque nemus, pinosque loquentes Semper habet. *Id. G.* 1, 17. tua si tibi Maenala curae. *Ov. Met.* 2, 442. Dictynna per altum Maenalon ingrediens, et caede superba ferarum.

*MAENARĬA, ae, f. insula in mari Ligustico, ita dicta a maenis piscibus, quorum ibi magna capitur copia. Hodie est *Meloria. Plin.* 3, 6. ¶ *Maenariae*, sc. insulae, in mari Mediterraneo fuere,

prope Hispaniam, Balearibus vicinae. *Plin. ib. B. A.*

MAENAS, ădis, f. V. MAENADES.

MAENĬĂ Columna, Romae fuit in foro, ad quam triumviri rerum capitalium habebant judicia furum, et nequam servorum, eosque supplicio afficiebant, ut colligitur ex *Cic. Div. Verr.* 16. et adnotavit *Ascon.* Dicta est a quodam Maenio, qui cum eo loco domum suam venderet censoribus Catoni, et Flacco (ann. U. C. DLXXIV. *Liv.* 39, 44.), ut ibi basilica aedificaretur, excepit sibi jus unius columnae, super quam tabulatum projiceret, unde ipse, et posteri ejus gladiatoria munera spectarent, quae etiam tum in foro dabantur. *Ascon. ib.* ¶ Nihil huc pertinet columna illa, quam scribit *Plin.* 34, 5, 11. statutam fuisse publice C. Maenio, qui consul fuit cum Furio Camillo ann. U. C. CCCCXVI., ob devictos priscos Latinos: quamquam *Liv.* 8, 13. non columnam, sed equestrem statuam illi positam refert. ¶ *Maenia lex* a Maenio trib. pl. ann. U. C. CCCCLXVII. lata, qua statutum est, ut patres ejus rei fierent auctores, quam populus jussurus esset. Antea quippe ea rata fuerant, quae populus jussisset, si eadem senatus approbasset. Ejus meminit *Cic. Brut.* 14., et ad eandem respicit *Liv.* 1, 17. ¶ Sunt qui scribunt *Menia;* sed *Maenius* in antiquis lapidib. et libris semper diphthongum *ae* servat, teste *Manut.* in *Orthogr.*

MAENĬĀNUM, i, n. ἐξώστρα, tabulatum, vel lapis extra parietem projectus, et ad prospiciendum aptus: dictus a quodam Maenio, qui primus ultra columnas, ut ait *Festus*, extendit tigna, quo ampliarentur superiora. Adde *Non.* 1, 333. et V. v. praec. *Jabol. Dig.* 50, 16, 242. Inter projectum, et immissum hoc interesse ait Labeo, quod projectum esset id, quod ita proveheretur, ut nusquam requiesceret, qualia maeniana, et subgrundae essent: immissum autem, quod ita fieret, ut aliquo loco requiesceret, veluti tigna et trabes, quae immitterentur. *Cic. Acad.* 4, 22. Maenianorum umbram sequi. *Vitr.* 5, 1. Circum spectacula spatiosiora intercolumnia distribuantur, circaque in porticibus argentariae tabernae, maenianaque superioribus coaxationibus collocentur. *Val. Max.* 9, 12. *n.* 7. In maenianum conscendere. ¶ *Maenianum* etiam fuit in privatorum domibus, quod Veneti vulgo *diagò* ab ἡλιακὸν, solarium, vocant, Itali vero *ballatojo*, *pergolo*. *Ammian.* 27, 9. Praetextatus praefectus Urbi (sub Valentiniano I. ann. a Chr. n. CCCLXVII.) maeniana sustulit omnia, fabricari Romae priscis quoque vetita legibus. *Impp. Honor. et Theodos. Cod.* 8, 10, 11. Maeniana sive olim constructa, sive in posterum in provinciis construenda, nisi spatium inter se per decem pedes liberi aeris habuerint, modis omnibus detruncentur. In his vero locis, in quibus aedificia privatorum horreis publicis videntur objecta, obstructione maenianorum quindecim pedum intervalla serventur. *Isid. Orig.* 15, 3. Post haec alii lapide, alii materia aedificavere porticibus maeniana, et foribus, et domibus adjecerunt. ¶ In amphitheatro *maeniana* dicebantur tres supra podium gradationes, quae praecinctionibus intermediis sejunctae et latiori semper orbe recedentes spatium omne obibant; harum duae priores habebant marmoreos gradus, tertia vero ligneas tabulationes, de quibus consule *Morcell. de stil. Inscr. Lat.* T. 1. p. 326. ed. *Pat.*, ac praecipue *Marin. Frat. Arv.* p. 224. et sqq., ubi illustratur ea celeberrima *Inscr.* Loca adsignata in amphitheatro Fratribus Arvalibus maeniano I. cuneo XII. gradib. marm. VIII. et *mox:* et maeniano II. cuneo VI. gradib. marm. et *mox:* et maeniano summo in ligneis tab. LIII. etc. ¶ Ceterum totam maeniani rationem paulo aliter exponit *Salm.* ad *Spart.* 12. Primo enim nugas esse sibi videri ait, quae de Maenio inventore traduntur a grammaticis: deinde videtur moeniana scribere per *oe:* tertio esse ait tecta aedium plana (ut in orientalibus provinciis in usu fuerunt, et *solaria* etiam dicuntur) projecta aliquantulum extra parietes, et περιβόλῳ, seu podio in circuitu munita, ne facilis in praeceps lapsus esset: adducitque in eam rem testimonium *Hieronymi*, quod nos in DOMA attulimus. Haec nos partim non probamus: pluris enim *Asconii* et *Festi* auctoritatem facimus. Partim facile conciliari posse dicimus: cum nihil obsit, quin et tabulata projecta, et ipsa plana tecta domorum podio instructa, eodem vocabulo significentur, quae eundem spectandi usum praebere possunt. ¶ *Maeniana* et *Maenianas scholas* appellat *Eumen. Restaur. schol.* 2. aedes publicas Augustodunenses, in quibus ludi litterarii habebantur: fortasse quia projecturis instructae erant. ¶ Ad scriptionem quod attinet *ae* diphthongum omnino retinemus cum *Manut.* et *Dausq.* ex *Pandect. Florent.* ap. *Torrent.* et ex *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 225., quamquam et sine diphthongo in aliis antiquis lib. non contemnendis legatur. Diphthongum vero *oe* omnino rejicimus.

*MAENŎBA, ae, f. oppidum Hispaniae Baeticae. *Mela* 2, 6. *med.* Hodie est *Velez Malaga.* ¶ Reperitur et *Menoba. Plin.* 3, 1. ed. *Elzev.* ubi vocem omittit ed. *Hard.* ¶ Fuit et flumen, hoc nomine, vicinum. *Plin. ib.* V. *Menoba. B. A.*

MAENŎMĔNON Mel, n. μαινόμενον μέλι, genus mellis venenati: a μαίνομαι, insanio, quia insaniam gignit. *Plin.* 21, 13, 45.

MAEON, ŏnis, m. Μαίων, ονος, pater Homeri. V. MAEONIDES. Item vir Thebanus, sacerdos Apollinis, de quo *Stat. Th.* 4, 598. et nostra praesignem Maeona lauro. V. *ib.* 2, 690. ¶ Item qui est ex Maeonia, seu Lydia, a Maeone rege. *Claud. in Eutr.* 2, 246. dicti post Maeona regem Maeones. ¶ Secundam recti casus corripit *Stat. Silv.* 5, 3, 129.

MAEŎNĬĂ, ae, f. Μαιονία, regio Asiae minoris, quae et Lydia: a Maeone rege, vel amne appellata. *Plin.* 5, 29, 30. ¶ Etiam urbs hoc nomine fuit in ead. regione. V. MAEONIUS. ¶ Item Etruria, quia Etrusci a Lydis oriundi, ut in LYDIUS dictum est. *Virg. A.* 8, 499. o Maeoniae delecta juventus.

[MAEŎNĬĀNUS, a, um, adj. qui est ex Maeonia Lydiae urbe, quam *Plin.* 5, 29, 30. in Lydia prope Tmolum statuit. *Inscr.* ap. *Morcell. de stil. Inscr. Lat.* T. 1. p. 308. ed. *Pat.* Ti. Claudii, qui Fidini Maonian, *h. e.* Maeoniani. V. MAEONIUS. *F.*]

MAEŎNĬDES, ae, m. Maeonius, seu Lydus: a Maeone rege. Item Etruscus, ut in MAEONIA dictum est. *Virg. A.* 11, 757. praedam Tiburtum ex agmine Tarchon Portat ovans: ducis exemplum, eventumque secuti Maeonidae. *Sil.* 6, 607. Maeonidum tellus: pro *Maeonidarum*, h. e. Etruria. ¶ Item Maeonis filius, h. e. Homerus. Alii dicunt, Maeonem Lydorum regem fuisse ejus educatorem: alii ipsum natum esse in Maeonia. *Ov. Am.* 3, 9, 25. Adjice Maeoniden, a quo, ceu fonte perenni, Vatum Pieriis ora rigantur aquis. Adde *Mart.* 5, 10.

MAEŎNIS, ĭdis, f. quae est ex Maeonia, Μαιονίς. *Ov. Met.* 6, 103. Maeonis elusam designat imagine tauri Europen, *h. e.* Arachne Maeonia. *Id. Fast.* 2, 310. Maeonis aurato conspicienda sinu, *h. e.* Omphale Lydiae, seu Maeoniae regina. Adde *ib.* 352. *Id. Am.* 2, 5, 40. Maeonis Assyrium femina tinxit ebur, *h. e.* Lydia femina. Hinc *Claud. Rapt. Pros.* 1, 273. Lydia Sidonio quod *(ebur)* femina tinxerit ostro. ¶ *Maeonidas* vocat Musas *Ov. Met.* 5, 268. fortasse ab Homero (qui *Maeonides* dictus est) per prolepsin. Al. leg. *Mnemonidas.* V. MNEMOSYNE.

MAEŎNĬUS, a, um, adj. Μαιόνιος, ad Maeoniam pertinens, Lydius. *Virg. A.* 9, 546. Maeonius rex; et *ib.* 10, 141. Maeonia domus; et *ib.* 4, 216. mitra. V. LYDIUS. *Id. G.* 4, 280. Maeonii carchesia Bacchi, *h. e.* vini Lydii. *Ov. Met.* 2, 252. Maeoniae ripae, *h. e.* Maeandri Lydiae fluvii. *Claud. in Ruf.* 1, 165. Maeonius rex, *h. e.* Midas. ¶ Hinc *Maeonii, orum* sunt Lydi, serius vero *Maeonii* sunt appellati incolae urbis in eadem regione Maeonia sitae, cujus nummi ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 1. p. 105. habent *ΜΑΙΟΝΩΝ. Plin.* 5, 29, 30. Et ipsi in radice Tmoli Cogamo flumini appositi Maeonii. ¶ Item ad Etruriam pertinens Tuscus: quia e Lydia Tusci profecti. *Ov. Met.* 4, 423. Maeonii nautae, *h. e.* Tyrrheni, quos Bacchus in delphinas vertit, ut *Id. Met.* 3, 671. et sqq. narrat. *Sil.* 8, 48. Maeoniaeque decus quondam Vetulonia gentis; et 15, 35. Maeonius lacus, *h. e.* Trasimenus, cujus aquas *Id.* vocat 12, 17. Maeonios fluctus. *Id.* 10, 40. Maeonia terra, *h. e.* Etruria. *Id.* 5, 329. Maeonium aequor, *h. e.* arva circa Trasimenum. ¶ Item ad Homerum pertinens. V. MAEONIDES. *Ov. A. Am.* 2, 4. Praeferar Ascraeo, Maeonioque seni. *Id. Pont.* 4, 12, 27. Maeoniae chartae; et *ib.* 3, 3, 31. Maeonium carmen. *Id. R. Am.* 373. Fortia Maeonio gaudent pede bella referri. *Sil.* 4, 527. Non, mihi Maeoniae redeat si gloria linguae, etc. *Col. prooem. l.* 1. *f.* Parens eloquentiae, Deus ille Maeonius.

MAEŎTAE, arum, m. plur. populi Scythiae Europeae, qui Maeoticae paludi, circa quam incolunt, nomen dedere, iidem ac Maeotici. *Plin.* 4, 12, 26.

MAEŎTĬCUS et Maeotius, a, um, adj. ad Maeotas, vel Maeotin paludem pertinens. *Virg. A.* 6, 800. Maeotia tellus. *Id. G.* 3, 349. Scythiae gentes, Maeotiaque unda. *Plin.* 4, 12, 24. Maeotius lacus. *Id.* 2, 67, 67. Maeotica palus. V. MAEOTIS. *Id.* 32, 11, 53. Maeotici pisces. *Juven.* 4, 42. Maeotica glacies. ¶ *Maeotici, orum*, iidem ac Maeotae, populi, qui eam paludem accolunt. *Mela* 1, 2. *f.* et *ib.* 19. *f.* et *Plin.* 6, 7, 7.

MAEŎTĬDAE, arum, m. plur. Maeotici populi. *Vopisc. Tac.* 13. Ipsi autem Maeotidae ita congregabantur, quasi, etc. Adde *eund. Aurel.* 16. *f.*

MAEŎTIS, idis et otis, adj. f. Μαιῶτις, ad Maeotas populos pertinens. *Ov. Pont.* 3, 2, 59. Regna Thoas habuit, Maeotide clarus in ora. *Id. Trist.* 3, 12, 2. Longior antiquis visa Maeotis hiems, *h. e.* Scythica. Diphthongum corripuit Graecorum more ob sequentem vocalem. Plerique tamen mendum hic latere contendunt. *Juven.* 15, 115. Maeotide saevior ara Aegyptus, *h. e.* ara Taurica, in qua homines immolabantur. ¶ *Maeotis palus* sinus maris supra Pontum Euxinum, ad ostia Tanais fluvii, nomen habens a populis, qui circa sunt, qui *Maeotae* appellantur, *mar della Tana*, vel *delle Zabacche.* Dicitur *palus*, et *lacus*, et *stagnum*, quia prae Euxino Ponto angustum spatium occupat, et quia pluribus in locis vadosa est, et non nisi minoribus navigiis navigabilis. *Plin.* 4, 12, 24. Quartus Europae sinus, ab Hellesponto incipiens, Maeotidis ostio finitur. *Id.* 5, 9, 9. Ab ore Ponti ad os Maeotis. *Id.* 10, 8, 10. Ad Maeotin paludem. *Manil.* 4, 614. faucesque Propontidos arctae Euxino junxit Ponto, Maeotis et undis. *Colum.* 8, 8. *med.* Scythica stagna Maeotidis. *Vopisc. Tac.* 13. A Maeotide multi barbari eruperant. ¶ *Maeotides peltiferae* sunt Amazones, quae prope Tanaim habitarunt. *Sabin. ep.* 2, 9. de Theseo: Qui modo peltiferas fudit Maeotidas armis. *Prop.* 3, 9, 14. Maeotis Penthesilea. Adde *Sen. Hipp.* 401. V. TANAITIS.

MAEOTĬUS. V. MAEOTICUS.

[MAERĂ, ae, f. Μαῖρα, mulier in canem conversa. *Ov. Met.* 7, 362. Et quos Maera novo latratu terruit agros. ¶ Item nomen canis Icarii, et Erigones comitis. *Hyg. fab.* 130. et *Astron.* 2, 4. ¶ Item sacerdos Veneris. *Stat. Th.* 8, 478. Aegaeae Veneris quos Maera sacerdos Ediderat prohibente Dea. *F.*]

MAERĔO, MAESTUS, etc. V. MOEREO, MOESTUS, etc.

[MAESIA Silva in Italia, in Etruriae confinio, in Vejentibus, non procul a Tiberis fontibus, nunc *Bosco di Baccano* appellatur. Ejus meminere *Liv.* 1, 33. et *Plin.* 7, 58, 83. *F.*]

MAESĬCUS. V. MOESICUS.

MAESĬUS, lingua Osca, mensis Majus. *Festus.*

[MAESON, onis, m. Μαίσων, persona comica appellatur aut coci, aut nautae, aut ejus generis: dici ab inventore ejus Maesone comoedo ait Aristophanes grammaticus. Haec *Festus*, ap. quem perperam legitur *Meson.* V. *Athenaeum l.* 14. p. 659. *Casaub. F.*]

*MAEVĬA, ae, f. nomen proprium mulieris ap. *Papin. Dig.* 31, 4, 87. *B. A.*

MAEVĬĀNUS, a, um, adj. ad Maevium pertinens: quod est nomen propr. R. hominis. *Papin. Dig.* 34, 5, 1. Maevianus fundus. *Id. ib.* 31, 78, 1. Maeviana hereditas.

MAEVĬUS, ii, m. nomen Rom. civis. Ap. *Virg. Ecl.* 3, 90. et *Hor. Epod.* 10, 2. est malus quidam poeta, qui inimicus utrique fuisse dicitur. *Servius.* V. BAVIUS.

[MAEZEĪUS, a, um, adj. ad Maezeios, seu Mazaeos pertinens, Liburniae populos, qui a *Ptolem.* 2, 17. Μαζαῖοι, in aliis Codd. Μαιζαῖοι et a *Plin.* 3, 22, 26. Mazaei appellantur. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 455. Platori Veneti F. centurioni Maezeio. *F.*]

MĀGĂ, ae. V. MAGUS, a, um.

*MAGĂBA, mons Galatiae. *Liv.* 38, 19. Adde *Flor.* 2, 11. Tectosagi Magaba insederant *cet.* ex lectione *Freinshemii.* Vulgo legitur *Tectosagique jam insederant* cet. *Freinshemii* correctionem valde laudat *Gron.* ad *Liv. B. A.*

*MAGAEA, ae, fons Siciliae, non longe a Syracusis. *Plin.* 3, 8. *B. A.*

MĀGĀLĬĂ, ium, n. plur. καλύβαι, καλύβια, casae, sive aedificia rustica Poenorum, et Numidarum, quae etiam plaustris circumferebant: a *magar* seu *mager*, quod apud Punicos villam notat, ut docet *Serv.* ad illud *Virg. A.* 1, 425. Miratur molem Aeneas, magalia quondam; et ad illud *ib.* 4, 259. Ut primum alatis tetigit magalia plantis. *Cato* in *Orig.* ap. *Serv. ib.* Magalia, aedificia, quasi cohortes rotundas dicunt. ¶ Quod *Magalia* legitur ap. *Pl. Poen. prol.* 86. est nomen proprium loci in urbe Carthagine, cujus interior pars *Byrsa*, exterior *Magalia* vel *Magaria* dicebatur, ut ex *Corn. Nep.* docet *Serv.* ad *A.* 1, 372.

*MAGALŌNA, ae, f. insula, cum oppido cognomine, in mari Mediterraneo, ad littus Galliae Narbonensis. *Theodulf.* ¶ *Civitas Magalonensium* audit *Notit. civitat. Narbon. B. A.*

*MAGARSOS, i, oppidum Ciliciae. *Plin.* 5, 27. *B. A.*

*MAGASE, es, f. oppidum Aethiopiae, vel fortasse Aegypto Aethiopiaeque conterminum. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

MAGDĀLIS, ĭdis, f. et

MAGDĀLĬUM, ii, n. apud medicos sequioris aevi est massa rotunda et oblonga in cylindri formam, in quam composita emplastra redigere solent: est ab Hebr. מִגְדָּל *migdàl*, Chald. מַגְדָּל *magdàl*, Arab. مجدل *mígdalon*, turris, unde Itali suum habent *magdaleone*, quod rectius scripseris *maddalone.* Hinc *Scrib. Comp.* 201. Emplastrum manibus subigetur, et redactum in rotundas (lege *turundas*) ampliores, quas magdalidas dicunt, reponetur. *Marcell. Emp.* 20. Haec omnia tunsa, cribrata, et vino optimo madefacta simul in mortario collige, ex quibus trochisci, vel magdalia fient. Ap. *Plin. Val.* 1, 6. *f.* et 2, 37. *med.* mendose legitur *mandalia.* ¶ Alii minus recte derivant a μάσσω, subigo: unde μαγδαλιά, quae vox Graece significat mol-

liorem panis pulpam ad digitos post coenam detergendos, Itali nunc *mollica* vocant. [*Plurima immutavit et addidit *F.*]

*MAGDŎLUS vel Magdŏlum, i, (*Herod.* 2, 159. ἐν Μαγδόλῳ,) oppidum Aegypti inferioris, non procul a Sinu Arabico, XII. M. P. a Pelusio distans. *Ant. Itin. B. A.*

MĂGĔ, adv. idem quod *magis* ap. poetas. *Enn.* ap. *Gell.* 20, 10. Non ex jure manum consertum, sed mage ferro Rem repetunt. *Lucr.* 4, 79. Et quanto circum mage sunt inclusa theatri Moenia, tam magis haec intus perfusa lepore, etc. *Pl. Men.* 2, 3, 14. Jam scibo, utrum haec me mage amet, an marsupium. *Virg. A.* 10, 481. Aspice, num mage sit nostrum penetrabile telum. Ubi *Servius* adeo in usum venisse ait, ut etiam in prosa inveniatur. Cicero in Frumentaria: (h. e. *Verr.* 2, 3.) *Mage condemnatum hominem in judicium adducere non posse.* Haec *Serv.*, quem penes sit adhuc fides. Habet quidem et *Solin.*, si ulla est ejus hac in re auctoritas, 22. *f.* Nec quicquam mage patientiae loco nationes ferae ducunt.

*MAGELLI, orum, m. populi Liguriae. *Plin.* 3, 5. *B. A.*

*MAGELLĪNI, orum, Macellae incolae, Siciliae oppidi. *Plin.* 3, 8. *B. A.*

MĂGĪĂ, ae, f. μαγεία, vox Persica, quam illi fere accipiunt pro sapientia, et perfecta rerum naturalium cognitione. Duplex tamen traditur magiae species, quarum altera est ea, quam jam diximus, naturalis philosophiae perfecta cognitio, quam Pythagoras, Plato et Empedocles, ceterique inter philosophos praestantissimi velut sanctiorem quandam disciplinam indefatigabili studio, longinquisque peregrinationibus conquisiverunt: altera, quam γοητείαν, vel θεουργίαν vocant, Daemonum invocatione, infandisque incantationibus constat, quam et leges omnes exsecrantur, et *Plin.* 30, 2, 6. artem intestabilem vocat, irritam, et inanem. *Appul. Met.* 3. Meis his auribus audivi, ni celerius sol coelo ruisset, noctique, ad exercendas illecebras magiae, maturius cessisset, ipsi soli nubilam caliginem, et perpetuas tenebras comminantem. *Prud. adv. Symm.* 1, 89. Nec non Thessalicae doctissimus ille magiae. V. *Plin. l. c.* c. 1. 2. ℙ *Magĭa, ae*, f. Rhaetiae oppidum, hodie *Mayenfeld. Tab. Peut. B. A.*

MĂGĬCĒ, es, f. μαγική, ars magica, magia. *Plin.* 30, 1, 3. Pariter utrasque artes effloruisse, medicinam dico, magicenque, eadem aetate illam Hippocrate, hanc Democrito illustrantibus.

MĂGĬCUS, a, um, adj. μαγικὸς, ad magos et magiam pertinens: et praecipue ad veneficia et incantationes. *Virg. Ecl.* 8, 66. Conjugis ut magicis sanos avertere sacris Experiar sensus. *Id. A.* 4, 493. Magicae artes. *Tac. A.* 12, 59. superstitiones. *Plin.* 30, 1, 1. vanitates. *Id.* 24, 17, 79. herbae, *h. e.* quibus utuntur magi, et miras virtutes tribuunt. Sic *Prop.* 4, 1, 102. aquae. *Colum.* 10, 367. magicis sopitus cantibus anguis. *Tibull.* 1, 9, 23. Quid queror, heu misero carmen nocuisse? quid herbas? Forma nihil magicis utitur auxiliis. *Ov. Met.* 7, 330. magicaeque potentia linguae, *h. e.* peritae magicorum carminum; et *ib.* 5, 197. magica arma movere, *h. e.* magicas artes tentare. ℙ *Magici Dii* ap. *Tibull.* 1, 2, 62. et *Lucan.* 6, 577. sunt, qui magicis sacris invocantur, et evocantur, Pluto, Hecate, Proserpina, etc., de quibus *Virg. A.* 4, 510. Tercentum tonat ore Deos, Erebumque, Chaosque, Tergeminamque Hecaten, tria virginis ora Dianae. Plures enumerat *Ov. Met.* 7, 192. ℙ *Magicae linguae* sunt Aegyptiorum litterae per signa res varias significantes. *Lucan.* 3, 222. Nondum flumineas Memphis contexere biblos Noverat; et saxis tantum volucresque, feraeque, Sculptaque servabant magicas animalia linguas. V. HIEROGLYPHICUS.

MĂGĬDĂ, ae, f. genus vasis escarii, a magnitudine sic dicti. *Varr. L. L.* 4, 25. *f.* Magidam, aut lanculam, alterum a magnitudine, alterum ab latitudine finxerunt. V. MAGIS, idis.

MAGINĬUM, ii, n. morbus boum, cum eorum pellis ita dorso adhaeret, ut apprehensa manibus deduci non possit a costis. *Veg. Vet.* 3, 4. *med.* Sed monstrum verbi recte appellat *Morgagnius ep.* 3. in *Veg. n.* 18. et ex *Colum.* 6, 13. *coriaginem* reponit.

*MAGIOVINĬUM, i, n. Britanniae oppidum. *Ant. Itin. B. A.*

[MĂGĪRĂ, ae, f. idem fortasse ac ars culinaria, vel infame subactoris ministerium, de quo V. MAGIRUS. *Cato* ap. *Front. de fer. Als.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 2. Cato ait, statuas positas Ochae, atque Dionysidoro effeminatis, qui magiras facerent. ℙ *Magirra*, duplicata tamen *r* consonante, est cogn. R. *Inscr.* ap. *Labus. Dissert. sui decur. Bresc.* p. 48. Primo Valerio Magirrae collegium fabrum et centonariorum, etc. *F.*]

MĂGĪRĬSCĬUM, ii, n. μαγειρίσκος, parvus coquus: dimin. a μάγειρος. *Plin.* 33, 12, 57. de Pythea caelatore: Fecit idem et cocos, magiriscia appellatos, parvulis potoriis: sed e quibus ne exempla quidem liceret exprimere: tam opportuna injuriae subtilitas erat.

[MĂGĪRUS, i, m. μάγειρος, cocus: est a μάσσω, pinso, subigo, cujus aor. 2. ἔμαγον; cocus enim varias res edules, cultro prius concisas, in mortario deinde pistillo pinsit, tum demum miscet. V. COQUUS. Hinc in ludicra *Inscr.* ap. *Grut.* 18., de qua v. in BUBULARIUS, coco nomen est Magirus. ℙ Obscena vero translatione utebatur Imp. Elagabalus, qui, teste *Lampr. Elag.* 10., liberto et subactori suo, dum se illi stuprandum permiserat, subinde clamabat: Concide, Magire. V. CAESUS. *F.*]

MĂGIS, μᾶλλον, plus: adv. comparativum, quod quidam ab obsoleto *magior* pro *magnior* ducunt. *Festus* a μᾶλλον trahit: quod nimis longe petitum videtur. [*Recte! V. MACTO. ab in.] *Cic. Rosc. Am.* 14. Annos natus magis quadraginta, *h. e.* magis quam quadraginta. *Id. Cluent.* 32. *f.* Magis ut consuetudinem servem, quam quod, etc. *Cels.* 2, 30. Panis ex siligine adstringit, magis si sine fermento est, magis etiam si tostus. *Cic. Mil.* 7. Nisi forte magis erit parricida, si quis consularem patrem, quam si quis humilem necaverit. ℙ Cum verbis. *Cic. Amic.* 7. *f.* Tum magis id diceres, Fanni, si nuper in hortis Scipionis affuisses. *Ter. Heaut.* 5, 1, 16. Magis, si magis noris, putes ita rem esse. *Cic. Fam.* 1, 9. Cum Pompejus ita contendisset, ut nihil unquam magis. ℙ Cum ablativo. *Pl. Cas.* 2, 3, 9. Postquam amo Casinam, magis initio munditiis munditiam antideo, *h. e.* magis quam antea. *Hor. Sat.* 2, 8, 16. Albanum, Maecenas, sive Falernum Te magis appositis delectat. *Id. ib.* 1, 3, 142. Privatusque magis vivam te rege beatus. *Liv.* 5, 44. *f.* Magis solito. ℙ Junctum adjectivis positivis, vicem comparativorum implet, non solum in iis, quae gradu comparationis carent, sed etiam in iis, quae habent, ut *magis aptus* pro *aptior*. *Hor. Ep.* 1, 7, 43. magis apta tibi tua dona relinquam. *Cic. Verr.* 2, 3, 1. Ut quadam magis necessaria ratione recte sit vivendum. *Ov. Met.* 1, 182. Non ego pro mundi regno magis anxius illa Tempestate fui. *Ter. Eun.* 5, 4, 12. Nihil videtur mundius, nec magis compositum quidquam, nec magis elegans. *Id. ib.* 2, 1, 21. Nemo fuit magis severus, nec magis continens. *Ov. Met.* 2, 856. parva cornua, puraque magis perlucida gemma. *Pl. Amph.* 2, 1, 54. Neque lac lacti magis est simile, quam ille ego similis est mei. *Virg. A.* 4, 31. o luce magis dilecta sorori. *Ter. Andr.* 4, 2, 15. Magis verum. *Quint.* 9, 4. *in.* Oratio magis deformis. *Id.* 10, 1. *med.* Orator plenior, et magis fusus. ℙ Et eadem ratione cum adverbiis. *Lucr.* 3, 275. Nec magis haec infra quidquam est in corpore nostro, *h. e.* inferius. *Ter. Ad.* 5, 9, 36. Magis impense; et 4, 5, 30. Magis aperte. *Varr. L. L.* 8, 44. Magis mane significat primum mane: magis vespere novissimum vesper. [*Cic. *Verr.* 2, 2, 72. Neque enim vereor, ne quis hoc me magis accusatorie quam libere dixisse arbitretur; et *Brut.* 68. magis audacter quam parate ad dicendum veniebat.] ℙ Reperitur et cum ipsis comparativis. *Virg. Cul.* 78. Quis magis optato queat esse beatior aevo, Quam qui, etc? (μᾶλλον φοβερώτερον, *Demosth.* μᾶλλον ὀλβιώτερος, *Aristoph.*) [*δυςτυχέστερον μᾶλλον ἢ εὐπρεπέστερον. *Dion. Hal.* 1, 59.] Sic *Pl. Men. prol.* 55. et *Poen. prol.* 82. Magis majores nugas egerit. *Id. Capt.* 3, 4, 112. Nihil invenies magis hoc certo certius. *Id. Stich.* 5, 4, 22. Hic magis est dulcius. *Val. Max.* 3, 7. *n.* 1. *f.* Magis invidia, quam pecunia locupletior. *Justin.* 12, 11. Nec a debitoribus magis, quam a creditoribus gratius excepta. *Arnob.* 4, 147. Magis ignominiosius. ℙ [*Eodem abundantiae genere utuntur in dicendi formula *magis malle*. *Liv.* 22, 34. *extr.* Qui magis vere vincere quam diu imperare malit. V. *Drakenb.* ad 9, 7.] ℙ Saepe repetitur. *Cic. Att.* 14, 18. *f.* De Graecia quotidie magis et magis cogito; et *Phil.* 1, 2. Quotidie magis magisque perditi homines tectis urbis minabantur. *Cic. fil. Fam.* 16, 21. Ut in dies magis magisque haec nascens de me duplicetur opinio. *Catull.* 64, 275. Post vento crescente, magis magis increbrescunt. *Id.* 73. 4. statque magisque magis. [*Adde *Suet. Vitell.* 10. Magis deinde ac magis. *Tit.* 3. Magisque ac magis deinceps. Idem videtur discrimen esse inter *sensim*, *paulatim*, etc. et *magis magisque*, quod inter *bis terve* et *bis terque* *Bentl.* ad *Hor. A. P.* 358. ita bene constituit: *Bis terque* ut *terque quaterque* habet significationem crebritatis: raritatis autem *bis terve*. V. *Doederl.* 3, 99.] ℙ Aliquando deest, et subintelligitur. *Pl. Rud.* 4, 4, 70. Tacita bona est mulier semper, quam loquens. *Tac. A.* 4, 61. Asinius Agrippa claris majoribus, quam vetustis. *Pl. Men.* 5, 1, 26. Quin vidua vivam, quam tuos perferam. Familiarem *Livio* hanc locutionem esse ajunt *Lips.*, *Duker.*, *Gronov.*, *Drakemborch.* et alii. [*Cf. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 154. *B. N.* 3. et *Brem.* ad *Nep. Dat.* 8, 1. Tamen statuit congredi, quam, etc. ubi tamen non *magis* sed *potius* supplendum videtur. Adde *Kritz.* ad *Sall. Cat.* 8, 1. ubi nubem exemplorum invenies.] ℙ Jungitur particulis *eo*, *quo*, *tanto*, *quanto*, etc. quae amant comparativa. *Cic. Verr.* 2, 3, 1. Legem sibi ipsi dicunt innocentiae: atque eo magis, si id, etc. et *Amic.* 2. Eoque magis, quod non affuisti. *Nep. Eum.* 4. Ab hoc aliquot plagis Eumenes vulneratur: neque eo magis ex proelio excessit, sed acrius hostibus institit, *h. e.* et tamen non: qua ratione *Id. et Pelop.* 1. et *Paus.* 3. *med.* locutus est. *Id. Thras.* 2. Quo magis praeceptum illud omnium in animis esse debet; et *Cic. Agr.* 2, 35. *f.* Immo vero etiam hoc magis, quam illi veteres, quod, etc. *Id. Mil.* 9. *med.* Quanto ille plura miscebat, tanto hic magis in dies convalescebat. *Id. Div.* 2, 50. Ea sumitis, quibus concessis, nihilo magis efficiatur quod velitis. *Id. Fam.* 16, 19. Exspecto tuas litteras, te ipsum multo magis. ℙ *Quo magis* interdum opponitur τῷ *quo minus*, et est affirmativum, non comparativum. In *Tab. Heracleensi* ap. *Mazoch.* p. 423. *n.* 43. Neque dolo malo fecerit, quo magis reipubl. causa abesset. *Ulp. Dig.* 37, 4, 3. *med.* Cum rescissio quo magis, non quo minus, adhibeatur. ℙ Cum *tam* et *quam*. *Virg. A.* 7, 787. Tam magis illa fremens, et tristibus effera flammis Quam magis effuso crudescunt sanguine pugnae. *Pl. As.* 1, 3, 6. Quam magis te in altum capessis, tam aestus te in portum refert. Adde *Men.* 1, 1, 19. et *Bacch.* 5, 1, 5. et *Lucr.* 6, 454. ℙ *Magis quam*, quo magis, est *Pl. Bacch.* 5, 1, 5. Magis quam id reputo, tam magis uror. Adde 4, 9, 1. Sed non est facile imitandus. ℙ *Magis est*, *quod*, vel *ut*, vel sequente infinito, major ratio est, justior causa est, verius est. *Cic. Att.* 16, 5. Magis est, quod gratuler tibi, quam quod te rogem. *Id. Coel.* 6. *extr.* Magis est, ut ipse moleste ferat, errasse se, quam ut, etc. *Ulp. Dig.* 26, 4, 5. *med.* Magis est posse dici, admittendam procurationem. *Id. ib.* 38, 7, 2. *med.* Magis est, ne peti possit bonorum possessio. *Marc. ib.* 46, 3, 72. *med.* Magis est, deficere stipulationem. *Mart. ib* 7, 1, 41. Statuae et imaginis usumfructum posse relinqui, magis est: quia et ipsae habent utilitatem. ℙ *Magis*, potius. *Cic. Or.* 1, 42. perfectam artem juris habebitis, magis magnam atque uberem, quam difficilem et obscuram. [*Gr. μᾶλλον ἤ. Adde *Suet. Aug.* 31. Sextilem mensem — magis quam Septembrem. *Ner.* 51. Vultu pulcro magis, quam venusto.] *Virg. Ecl.* 1, 11. Non equidem invideo, miror magis. *Stat. Achill.* 1, 140. sed longum cuncta enumerare, vetorque. Trade magis. ℙ [*Formula *non magis, quam*, propter sententiae ambiguitatem quandam Romanis scriptoribus usitatissima, duplici fere modo adhiberi solet. Primum quidem inservit comparationi duorum membrorum, quae pari prorsus vi sibi aequantur: nos in simili re dicimus *eben so wenig, als*. Exempla haec sunto: *Cic. Tusc.* 3, 5. Animus in aliquo morbo non magis est sanus, quam id corpus, quod in morbo est. *Verr.* 2, 3, 69. Si aliqua in re Verri similis fuero; non magis mihi deerit inimicus, quam Verri defuit. *Sen.* 19. Breve tempus aetatis satis est longum ad bene honesteque vivendum. Sin processeris longius, non magis dolendum est, quam agricolae dolent, praeterita verni temporis suavitate, aestatem auctumnumque venisse. *Sen. ep.* 87. Non nascitur ex malo bonum, non magis, quam ficus ex olea. V. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 153. N. 2. ubi plura satis quidem bene collocata exempla, non autem rem ita explicitam invenies, ut ab omni parte absolutam atque expeditam dicere possis. *Zumpt.* §. 340. p. 295. de hoc loquendi genere ut brevius justo, ita parum recte disputat. — Tum his particulis ejusmodi membra conjunguntur, quorum prius minoris est gravitatis, quam posterius, i. q. nos dicimus: *nicht sowohl, als vielmehr; weniger, als vielmehr*. *Cic.* ad *Brut.* 1, 10. Ingravescit in dies intestinum malum, nec externis hostibus magis, quam domesticis laboramus. *Verr.* 2, 4, 3. Domus erat non domino magis ornamento, quam civitati. *Sall. Cat.* 9, 1. Jus bonumque apud veteres Romanos non legibus magis, quam natura valebat. *Nep. Milt.* 2, 2. Neque id magis imperio, quam justitia consecutus; et *Cim.* 1, 2. Non magis amore, quam more ductus. *Liv.* 1, 28. Dimicatum est non magis cum hostibus, quam, quae dimicatio major atque periculosior est, cum proditione ac perfidia sociorum. — Et hujus generis exempla plura habes ap. *Ramsh.* l. l.] ℙ *Plus*, et *magis* usu differunt, tum quia *plus* nomen est, et declinatur, non *magis*: tum quia *magis* refertur saepe ad comparationem, *plus* fere ad magnitudinem: tum quia alterum pro altero non semper ponitur. Neque enim dicimus *magis virium, jucunditatis*: [*Ap. poetas interdum etiam c. Genitivo construitur. *Ov. Her.* 17, 102. Sed magis oris inest, i. e. plus impudentiae. V. *Ruhnk.*] vix etiam *magis posse efficere*: neque unquam *magis aequo*, sed *plus*: raro etiam cum adjectivis numeralibus *magis* conjungimus. [*Magis* qualitatem; *plus* quantitatem; *amplius* tempus et spatium; *potius* praestantiam spectat. Ita *Ramsh. Gr. L.* §. 153. N. 1. p. 485. ubi v. ℙ Confunduntur *magis* et *majus*. V. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* 2, 45. *in.*]

MĂGIS, ĭdis, f. μαγὶς, genus lancis. *Plin.* 33, 11, 52. Cornelius Nepos tradit tympana, se juve-

nè, appellata stateras, et lances, quas antiqui magidas appellaverunt. *Paul. Dig.* 12, 6, 36. Servus insciente domino magidem commodavit. ¶ Videtur esse eadem cum *magida* Varronis, de qua Vide in ea voce. Alii tamen interpretantur vas, in quo pinsitur, subigiturque farina ad panem faciendum, *madia*, quae et mactra dicitur. *Marcell. Empir.* 1. *med.* Rasamen pastae, quod in magide adhaeret.

*MAGISTELLUS, i, m. dimin. a *magister*. V. *Priscian. c. de Diminutivo* et cf. *Voss. de Anal.* 4, 29. *B. A.*

MĂGISTER, tri, m. προστάτης, ἐπιστάτης, praefectus, praeses: a *magis*, vel a μέγιστος, maximus. *Festus:* Magisterare, moderari. Unde magistri non solum doctores artium, sed etiam pagorum, societatum, vicorum, collegiorum, equitum dicuntur: quia omnes hi magis ceteris possunt: unde et magistratus, qui per imperia potentiores sunt, quam privati. *Paul. Dig.* 50, 16, 57. Quibus praecipua cura rerum incumbit, et qui magis, quam ceteri, diligentiam et sollicitudinem rebus, quibus praesunt, debent, hi magistri appellantur. Quin etiam et ipsi magistratus per derivationem a magistris cognominantur. ¶ Hinc *magister populi* est dictator, teste *Cic. Fin.* 3, 22. et *Leg.* 3, 3. *Sen. ep* 108. *med.* et *Fest.* in *Optima lex:* cujus erat in populum summa potestas, ut *Varro* docet *L. L.* 4, 14. Idem dictus etiam *magister consulum* ap. *Liv.* ubi ait 2, 18. T. Lartium moderatorem et magistrum consulibus appositum. ¶ Post hunc fuit *magister equitum*, qui ab ipso dictatore creabatur, eique soli parebat, summamque potestatem habebat in equites et accensos, ut *Varr. l. c.* dicit: hic successit tribuno celerum, qui sub regibus fuit. V. CELERES *f.* *Liv.* 3, 27. Dictator magistrum equitum dicit L. Tarquitium. ¶ Ab hujus similitudine *magister peditum* dicitur ab *Ammian.* 21, 12. V. sq. §. Sic et pro duce usurpatur a *Virg. A.* 9, 370. Tercentum, scutati omnes, Volscente magistro. ¶ *Magistri militum*, posterioribus R. imperatorum temporibus, successere in locum praefectorum praetorio, et legatorum tempore reipublicae liberae: erant enim secundo ab ipsis imperatoribus gradu dignitatis et auctoritatis, praeerantque pluribus legionibus, et causas militum omnes disceptabant. Aliquando duo creati sunt, quorum alter *peditum*, alter *equitum magister* dicebatur: aliquando unus tantum toti exercitui praefuit, et *magister utriusque militiae* dictus est. V. *Grut. Inscr.* 1161, 5. et 1079, 14. ¶ *Magister morum* est censor. *Cic. Fam.* 3, 13. Cum haec scribebam, censorem jam te esse sperabam: eo brevior est haec epistola, et, ut adversus magistrum morum, modestior. ¶ *Magister curiae* ap. *Pl. Aul.* 1, 2, 29. et 2, 2, 3. videtur fuisse idem ac curio. *Magister* vero *vici* ap. *Suet. Aug.* 30. et *Tib.* 76. et *vicimagister* in *Inscr.* ap. *Grut.* 481, 9. et *vicomagister* ap. *P. Vict. de region. Urb. R.* fuit minor magistratus quidam tribunis pl., aedilibus et praetoribus subjectus in quolibet Romae vico, deinde etiam in municipiis, et coloniis, in pagis autem *magister pagi* appellatus, qui vicos aut pagos tuebatur, et publica sui vici aut pagi aedificia, si vetustate collapsa essent, reficiebat, aliaque munera aedilium propria gerebat, ut patet ex *Inscr.* ap. *Grut.* 43, 4. et 172, 9. Romae vero et in municipiis ac coloniis Larum publicorum cultui praeerat, in pagis agros lustrare solitus erat, ut ait *Sicul. Fl. de colon.* p. 25. *Goes.* Porro cum veterum ludorum Compitaliciorum solemnitas, quae quotannis Romae conceptiva erat, (V. COMPITALIS.) in desuetudinem abiisset, ut narrat *Suet. Aug.* 31., Augustus ann. U. C. DCCXLVII., ut constat ex *Dione* 55, 8., instituit, ut magistri vicorum ex plebe homines ac plerumque ex libertinis bini, vel terni, vel quaterni, vel plures, pro cujusque nempe vici frequentia, praetexta induti, et duobus lictoribus stipati, in suis quique vicis, bis in anno sacra Laribus Augustis facerent, V. LARES. Minime vero curanda est *Asconii* ad *Cic. Pis.* 4. et *Liv.* 34, 7. auctoritas, qui docere videntur, magistros vicorum Augusti tempore multo esse antiquiores; nam illius locum aliter esse legendum jam ostendit *Garatonius* in *adnot.* ad *Cic. l. c.*, hunc vero per prolepsin locutum fuisse, dicendum est. V. plura huc pertinentia in *Marinii ep.* ap. *Visc. Mus. Pio-Clem.* T. 4. p. 298 — 310. *ed. Mediol.* ¶ Est etiam princeps, seu primus sacerdos alicujus collegii. Hinc *magister Saliorum* in *Inscr.* ap. *Grut.* 489, 10., et *magister Arvalium* in alia ap. *Marin. Frat. Arv. n.* XV. et *magister Larum* ap. *eund. ib.* p. 543. V. MAGISTRA. ¶ *Magister officiorum* et *operarum* a *Colum.* 1, 8. distinguitur a villico, cui subjicitur, ut singulis rusticae rei officiis, et operis in agro laborantibus praesit. *Vogt.* ¶ *chori canentium*, ap. *eund.* 12, 2. *Kapellmeister.* ¶ *scripturae*, et *in scriptura* ap. *Cic. Att.* 5, 15. *extr.*, *Verr.* 2, 2, 70. et *ib.* 2, 3, 71. est qui praeest iis, qui scriptum faciunt, praesertim vero qui rationibus vectigalium, et portorii conscribendis a publicanis praeficitur. *Cic. Att.* 11, 10. P. Terentius operas in portu, et scriptura Asiae pro magistro dedit, *h. e.* vicem magistri gerens. ¶ *societatis* idem est, qui scripturae, rationes curans societatis publicanorum. *Cic. Verr.* 2, 2, 74. et 75. Sic *Fam.* 12, 9. P. Rupilius, qui est magister in ea societate; et *Planc.* 13. Cn. Plancius eques R. maximarum societatum auctor, plurimarum magister. ¶ *pecoris*, qui pastoribus praeest gregem custodientibus; item quivis pastor, vel etiam agaso. *Varr. R. R.* 2, 10. Qui pascunt, oportet in pastione diem totum esse: esse omnes sub uno magistro pecoris: eum esse majorem natu, et peritiorem, quam reliquos. *Virg. G.* 3, 445. Dulcibus idcirco fluviis pecus omne magistri Perfundunt; et *ib.* 185. de equo: blandis gaudere magistri Laudibus, et plausae sonitum cervicis amare. *Appul. Met.* 10. *f.* magister asini, *h. e.* dominus, et agaso. *Sil.* 4, 616. de elephanto: lapso dat terga magistro, *h. e.* rectore. ¶ *auctionis*, qui praeest bonis sub hasta vendendis. Nam si quando debitor citatus non paruisset, solebant creditores a praetore bonorum ejus possessionem impetrare, atque unum e suo numero deligebant, qui bona sub hasta venderet, et ex ea pecunia ipsis satisfaceret: unde is *magister* dictus est. A JCtis dicitur *curator*, in *tit.* 8. *lib.* 42. *Dig.* qui *De curatore bonis dando* inscribitur. *Cic. Quint.* 15. Cui magistri fiunt, et domini constituuntur, qui, qua lege, et qua conditione pereat, pronuncient. Adde *Att.* 1, 1. et *ib.* 6, 1. *med.* Hinc dictum ejusdem *Cic.* de Plaetorii matre ap. *Quint.* 6, 3. *med.* eam, dum vixit, ludum; postquam mortua est, magistros habuisse. Dicebantur enim, dum vixit, infames feminae ad eam convenire solitae: post mortem ejus bona venibant. Ludit itaque *Cic.* in ambiguo, ad magistrum auctionis respiciens, et ad magistrum ludi: de quo V. in LUDIMAGISTER. ¶ *convivii*, modimperator, rex, arbiter bibendi: quod munus *magisterium* a *Cic.* dicitur. *Varr. L. L.* 4, 26. et *Appul. Apol.* ¶ *navis*, nautarum praefectus: et plus est, quam gubernator. Est enim magister navis, inquit *Ulp. Dig.* 14, 1, 1., cui totius navis cura mandata est. *Liv.* 29, 25. Ut gubernatores, et magistri navium convenirent ad imperia accipienda. *Id.* 45, 42. Dedit sociis navalibus denarios septuagenos, gubernatoribus duplex, magistris navium quadruplex. ¶ Nonnunquam tamen pro gubernatore ponitur. *Virg. A.* 5, 176. Ipse gubernaclo rector subit, ipse magister; et *ib.* 1, 119. excutitur, pronusque magister Volvitur in caput. *Val. Fl.* 1, 18. Grajis Helice servanda magistris. [*V. *Cort.* ad *Lucan.* 2, 696.] ¶ *ludi*, qui ludo, seu scholae praeest, qui et *ludimagister* dicitur. V. in ea voce. ¶ *gladiatorum*, h. e. lanista. *Cic. Or.* 3, 23. ¶ In antiquis Inscriptionib. et alibi leguntur *magister sacrorum*, *fani*, *horreorum*, *collegii*, *memoriae*, *munerum*, *Augustalis*, *admissionum*, *epistolarum*, *libellorum*, etc., quae omnia, et his similia pari ratione, ac superiora, sunt exponenda. V. *Gruter.* indices, et *hist. August. Script.* ¶ Praeterea ap. eund. *Gruter.* non uno in loco habetur *magister a bibliotheca*, *ab marmoribus*, h. e. earum rerum curator, et custos. ¶ Saepe ponitur pro eo, qui docet quippiam, praecipue artes liberales. *Cic. Phil.* 2, 4. Invideo magistro tuo, qui te, tanta mercede, nihil sapere docuit. *Id. Or.* 1, 57. Pueri apud magistros exercentur. *Id. Inv.* 1, 25. Artium liberalium magistri, vivendi praeceptores. *Id. Mur.* 31. Vestri praeceptores, et virtutis magistri. *Id. Dom.* 39. Auctor et magister publicae religionis. *Id. Caecin.* 11. *f.* Te uti in hac re magistro volo. ¶ Translate. *Id. Or.* 1, 33. Stilus, optimus dicendi effector ac magister. *Pers. prol.* 10. Magister artis, ingeniique largitor venter. *Cic. Phil.* 2, 36. Timor, non diuturnus magister officii. ¶ Pro paedagogo. *Ter. Phorm.* 1, 2, 21. Senes me filiis relinquunt quasi magistrum. Ubi *Donatus:* Sic Latini: quem Graeci παιδαγωγὸν appellant. ¶ Pro suasore, impulsore, auctore. *Ter. Andr.* 1, 2, 21. Si quis magistrum cepit ad eam rem improbum, etc. *Cic. Verr.* 2, 3, 21. Qui dux isti quondam et magister ad despoliandum Dianae templum fuit. *Sen. Thyest.* 311. Saepe in magistrum scelera redierunt sua. ¶ Adjective. *Sedul.* 1, 5. rituque magistro Plurima Niliacis tradant mendacia biblis.

MĂGISTĔRĬUM, ii, n. προεδρία, προστασία, magistri dignitas, seu officium. *Cic. Sen.* 14. Me vero et magisteria delectant a majoribus instituta, et is sermo, qui more majorum a summo magistro adhibetur in poculis, *h. e.* munus ejus, qui convivii est caput; quod regnum vini *Hor. Od.* 1, 4, 18. appellat. *Suet. Tib.* 3. Dictatura, ac magisterio equitum honorata familia. *Colum. praef. med.* Rem rusticam sordidum esse negotium, quod nullius egeat magisterio praeceptoris. *Pl. Most.* 1, 1, 32. Virtute id factum, et magisterio tuo, *h. e.* consilio, monitu. *Cic. Prov. cons.* 19. *med.* Magisterium morum, *h. e.* censura. *Suet. Aug.* 2. Municipalibus magisteriis contentus, *h. e.* magistratibus municipiorum. *Id. Dom.* 4. Magisterium collegii. *Id. Cal.* 22. sacerdotii. *Aurel. Vict. Caesar.* 42. pedestre, *h. e.* praefectura peditum in militia. *Tibull.* 1, 4, 84. Cum mea ridebunt vana magisteria, *h. e.* amatorias institutiones et praecepta. *Pl. Bacch.* 1, 2, 40. Jam excessit mihi aetas ex magisterio tuo, *h. e.* non amplius tibi subest tanquam magistro et custodi. *Plin.* 8, 40, 61. de canib.: Namque inter se exercent etiam magisteria, *h. e.* ut unus aliis praesit, et ductorem se praebeat in venatu, etc. *Cels.* 5, 27. *n.* 2. Post quae nullo novo magisterio, sed jam supra posito vulnus erit implendum, et ad sanitatem perducendum, *h. e.* nulla nova curandi ratione, quae a medendi magistris tradita sit.

MĂGISTĔRĬUS, a, um, adj. ad magisterium pertinens. *Imp. Honor. et Theodos. Cod.* 3, 13, 6. Magisteriae potestati inter militares viros audiendi concedimus facultatem. *Imp. Zeno ib.* 24, 3. Qui magisteriae potestatis sudoribus clarus factus est. Adde *ib.* 6, 8, 1.

MĂGISTĔRO, et per syncop. Magistro, as, avi, atum, a. 1. impero, praesum, magistrum, seu praefectum ago. *Festus:* Magisterare, regere, temperare, moderari. *Spart. Hadr.* 10. Inter manipulares vitam militarem magistrans.

MĂGISTRA, ae, f. praeceptrix. *Ter. Hec.* 2, 1, 7. Ei ludo, si ullus est, magistram hanc esse, satis certo scio. *Cic. Rosc. Am.* 27. *extr.* Vita rustica parsimoniae, diligentiae, justitiae magistra est. *Id. Tusc.* 5, 2. Philosophia magistra vitae. *Id. N. D.* [illegible] 15. *med.* Lex quasi dux vitae, et magistra officiorum. ¶ Ita etiam appellatur femina sacerdos. V. MAGISTER. *Inscr.* ap. *Grut.* 1088, 4. Juliae Felicitati magistrae Fortunae Melioris. Collegium centonariorum. Alia ap. *Mur.* 133, 3. Bonae Deae paganae Rufria C. F. Festa, Caesilia Q. F. Sylace magistrae D. P. S. Alia *ib.* 5., q. v. in FONIO. ¶ Adjective. *Virg. A.* 8, 442. Nunc viribus usus, Nunc manibus rapidis, omni nunc arte magistra: cujusmodi est magistrorum alios docentium. *Ov. Her.* 15, 82. abeunt studia in mores, artesque magistrae. *Sil.* 3, 387. Asper frena pati, aut jussis parere magistris. *Claud. praef. de III. cons. Honor.* 7. de aquila: Consulit ardentes radios, et luce magistra Natorum vires, ingeniumque probat. Ap. *Ov.* et *Sil.* al. aliter leg.

MĂGISTRĀLIS, e, adj. ad magistrum pertinens. *Vopisc. Saturn.* 10. Frequentaverat pergulas magistrales. V. PERGULA. *Id. Tac.* 6. Manuum magistralium ictibus, terrorique subjaceat. ¶ Item qui magisterio alicujus collegii antea est functus. *Inscr.* ap. *Schiass. Guida al Mus. Bologn.* p. 24. *Libero Patri Aug. sacram in* memoriam P. Cornelii Saturnini magistralis Cornelia Prima uxor ex indulgentia colleg. signum Liberi, basem, caulas D. D. Ita *Schiass. ib.* mutilam ab initio hanc inscriptionem supplendam recte monuit, quam refert etiam *Malvas. Marm. Fels.* p. 41.

[MĂGISTRAS, atis, m. idem ac magister, qui alicui collegio praeest. *Inscr.* ap. *Grut.* 73, 4. L. Silius Maximus Vet. Leg. Ad. P. F. magistras primus in canaba D. D. Hujus inscriptionis initium v. in CANABENSIS. *F.*]

MĂGISTRĀTĬO, onis, f. magisterium, praeceptio, institutio. *Appul. Dogm. Plat.* 2. Quae solis disciplinis traduntur, et magistratione discuntur. Al. leg. *magistra ratione.* ¶ In *Cod. Theod.* 14, 9, 3. publicae magistrationes sunt scholae publicae.

MĂGISTRĀTUS, us, m. dignitas, et potestas alicujus, vel aliquorum, qui publica auctoritate curant ea, quae ad rempubl. pertinent: a *magister.* *Varr. L. L.* 4, 14. Magister equitum, quod summa potestas hujus in equites et accensos, ut est summa populi R. dictator: a quo is quoque magister populi appellatus. Reliqui, quod minores, quam hi, magistri, dicti magistratus, ut ab albo albatus. *Cic. Amic.* 17. Honores, magistratus, imperia, potestates amicitiae anteponere. *Id. Mur.* 35. Magistratus mandare. *Id. Agr.* 2, 10. dare. *Id. Planc.* 25. committere. *Id. Verr.* 2, 4, 61. *f.* Magistratum habere. *Caes. B. G.* 7, 33. obtinere. *Liv.* 5, 9. occipere. *Sall. Jug.* 47. ingredi. *Cic. Phil.* 5, 19. petere, capere, gerere. *Id. Verr.* 1, 10. inire; et *Leg.* 3, 20. Magistratu abire. *Pomp. Dig.* 1, 2, 2. *med.* se abdicare. V. ABDĬCO; et *ib.* Magistratum sibi prorogare. *Cic. Verr.* 2, 2, 57. abrogare alicui. *Ascon.* in *ib.* 3, 33. imminuere. V. IMMINUO. *Caes. B. G.* 7, 33. deponere. *Liv.* 5, 11. In magistratu manere; et *ib.* 28. esse. *Cic. Leg.* 3, 20. gerere aliquid. *Manil.* 5, 312. Perque magistratus, et publica jura feruntur. ¶ Magistratuum genera duo Romae fuere, extraordinarii, et ordinarii: in illis dictatura, et magisterium equitum praecipue numerantur: praeterea duumviri perduellionis, quaestores rerum capitalium, triumviri mensarii, decemviri legibus constituendis, etc. In his duae classes, majorum scilicet, ut consulum, praetorum, censorum: minorum, ut aedilium, quaestorum, tribunorum plebis, triumvirum, quatuorvirum, etc. curatorum alvei Tiberis, etc. praefectorum aerarii, etc. V. *Messal.* ap. *Gell.* 13, 15. Praeterea *patricii* magistratus dicti sunt, qui primum a patriciis familiis sumebantur: *plebeji*, qui a plebe: *curules*, qui curuli sella utebantur, *h. e.* consules, censores, praetores, aedilesque curules. Reliqui curulis sellae jus non habebant.

In provinciis quoque magistratus fuere, proconsulum, propraetorum, proquaestorum, qui ordinarii erant: item triumvirum, quinquevirum, etc. coloniis deducendis, curatorum viarum extra Urbem, etc. ¶ *Magistratus* nomen proprie iis tribuitur, qui urbanam ac civilem administrationem habent: nam qui militarem, horum *imperia* sunt appellata: tametsi hoc non semper. V. IMPERIUM. *Sall. Jug.* 3. Magistratus, et imperia minime mihi cupiunda videntur. *Suet. Caes.* 54. Abstinentiam neque in imperiis, neque in magistratibus praestitit. Adde *Aug.* 61. [*V. *Brem.* ad *Nep. Milt.* 2, 2. Loci, in quibus *magistratus* de militaribus administrationibus dicitur, hi sunto: *Nep. Chabr.* 4, 1. Erat in classe Chabrias privatus, sed omnes, qui in magistratu erant, auctoritate anteibat; et *Alc.* 7, 3. Ut absenti magistratum abrogarent, et alium in ejus locum substituerent.] ¶ Interdum urbani magistratus ita distinguuntur appellatione a provincialibus, ut illi quidem *magistratus*, hi *potestates* dicantur. *Suet. Claud.* 23. Jurisdictionem in urbe delegari magistratibus solitam, atque etiam per provincias potestatibus, etc. *In edicto Praetoris*, ap. *Ulp. Dig.* 2, 2, 1. Qui magistratum, potestatemve habebit. Adde ipsum *Ulp. ib.* 1, 13. ¶ Saepissime *magistratus* ipsum hominem significat, qui in magistratu est. *Cic. Off.* 1, 34. *med.* Est proprium munus magistratus intelligere, se gerere personam civitatis. *Sall. Jug.* 22. Oppida per magistratus administrare. *Liv.* 5, 17. Creare magistratus. *Nep. Ep.* 4. Magistratui quempiam tradere: sc. puniendum. *Id. Ann.* 7. His enim magistratibus legati Romam venerunt, *h. e.* his consulibus. *Gell.* 2, 2. Tum inter filium magistratum et patrem privatum publicos honores cessare, genuinos ac naturales exoriri. [*Ita Graeci etiam ἀρχαὶ dicunt pro ἄρχοντες, ut nostr. *Obrigkeiten* i. q. *obrigkeitliche Personen.*]

*MAGISTRĪVUS, a, um, adj. i. q. magistralis. *Appul. Flor.* 4. p. 36. Pueritia apud magistrivos. Sed *Stewech.* p. 27. et *Elmenh.* p. 359. habent *Et pueritia apud vos, et magistrivos. B. A.*

MĂGISTRO. V. MAGISTERO.

MAGMĂ, ătis, n. μάγμα, faex unguenti, ut *Plin.* 13, 2, 2. interpretatur. *Scrib. Comp.* 157. Cerae libram et trientem, magmatis P. bessem. Hinc *crocomagma:* quod V.

[MAGMĂTĀRĬUS, ii, m. qui magmata conficit, et vendit, unguentarius. *Gloss. Philox.* Magmatarius, μυρεψός. *Varr. L. L.* 4, 22. *extr.*, ut legit *Turneb. Adv.* 22, 6.; nam alii aliter omnino. *F.*]

MAGMENTĀRĬUS, a, um, adj. ut *Magmentarium canum*, quo sc. magmenta, vel exta sacra imposita inferebantur arae; etenim ita vocem interpretantur *Gloss. Philox.* Magmentarium, ἐφ' οὗ τὰ σπλάγχνα ἀνατιθέμενα τοῖς βωμοῖς προσφέρονται. *Varr. L. L.* 4, 22. *extr.* Magmentum a magis: quod ad religionem magis pertinet. Ita propter hoc magmentaria cana, (*h. e.* canistra) constituta locis certis, quo id imponeretur. Ita recte legit *Turneb. Adv.* 22, 6. [*Multa h. l. immutavit *F.*, iis adscriptis, quae ad intelligendam vocis sententiam maxime facerent.]

MAGMENTUM, i, n. vox est sacrorum propria, et pro *magis augmentum* usurpatur, ut ait Festus. [*Contractum est ex *magimentum*, cujus origo ab obsol. *mago* deducenda.] V. MACTUS. *Inscr.* optimae notae ap. *Grut.* 229. Si quis hostia sacrum faxit, qui magmentum nec protollat, idcirco tamen probe factum esto, *h. e.*, ut recte interpretatur *Sigon. de ant. jur. prov.* 2, 6. *med.*, Si quis hostia sacrum fecerit, quod sacrum ob hostiae vitium non crescat, sive non adolescat, ut in legitimis accidit; nec majus augmentum proferat, idcirco tamen probe factum esto, ac triste nihil sacrificium portendat. Hactenus *Sig.* Eadem verba sunt in alia *Inscr.* ap. *eund.* 23, 12., quae nunc Patavii quidem exstat, sed mutila ex parte dimidia, ut videre est ap. *Morcell. de stil. Inscr. Lat.* T. 1. p. 62. *ed. Patav.* Alia *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 635. *n.* 301. M. Ofentius Matri Deum Magn*ae* taurobolium et criobolium magmentum fecit. V. v. praec. et *Pignor. Symbolic. epist. n.* 30. [*Plura in fine addidit *F.*]

[MAGNAEVUS, a, um, adj. qui magnae seu provectioris aetatis est, grandaevus. *Gloss. Phil.* Magnaevus, ἀρχαιογέρων. *F.*]

MAGNĂ GRAECĬĂ. V. GRAECIA.

MAGNĀLĬĂ, ium, n. plur. τὰ μεγαλεῖα, res praeclarae et mirandae. *Tert. ad Uxor.* 2, 7. Sensit magnalia. *Id. adv. Marc.* 1, 54. Dat dextram mancus, loquitur magnalia mutus. Hinc in *V.* et *N. Testam.* saepe est *magnalia Dei.* ¶ *Magnalia arma* sunt ancilia in *Inscr.* ap. *Mur.* 481, 5. Mansiones Saliorum Palatinorum a veteribus ad armorum magnalium custodiam etc. *Dempster.* ad *Rosin. Antiq. Rom.* 2, 12. *extr.* perperam legit in eadem *magnatium.* At ap. *Grut.* 173. rectius habetur *annalium*, *h. e.* ancilium, quae quotannis XIV. K. Apr. a Saliis in comitio agitabantur. V. SALII. [*Et hujus loci probe curam gessit *F.*]

MAGNĂNĬMĬTAS, atis, f. μεγαλοψυχία, magnitudo animi, praestantia, magnificentia: virtus animi magna spectantis, praesertim circa honores. *Cic. Off.* 1, 43. Omnis honestas manat a partibus quatuor, quarum una est cognitionis, altera communitatis, tertia magnanimitatis, quarta moderationis. [*Plin. Pan.* 58, 6. Tuam vero magnanimitatem, an modestiam, an benignitatem prius mirer?]

MAGNĂNĬMUS, a, um, adj. μεγαλόψυχος, qui magni est animi, et magna conantis. *Cic. Off.* 1, 19. Itaque viros fortes, magnanimos, eosdem bonos et simplices esse volumus. *Virg. A.* 6, 649. Magnanimi heroes. *Id. ib.* 3, 704. magnanimum generator equorum. *Gell.* 7, 19. Liberale atque magnanimum factum. *Ov. *Fast.* 4, 379. Haec, ait, illa dies, Libycis qua Caesar in oris Perfida magnanimi contudit arma Jubae.

MAGNĀRĬUS, ii, m. μεγαλέμπορος, magnis pecuniis negotians, magnus negotiator: opponitur autem tenuiario, vel minusculario. *Appul. Met.* 1. *in:* Omne enim pridie Lupus negotiator magnarius coemerat. *Inscr.* ap. *Grut.* 283, 1. Corpus coriariorum magnariorum salaiariorum (lege *soleariorum*). Alia ap. *Fea, Framm. cons.* p. 14. *n.* 49. Attio Instejo Tertullo correctori *Venetiae et Histriae prae*posito fabricae, *praefecto ur*bis Romae Corpus magnariorum statuam aere insignem locavit, curantibus Flaviis Respecto et Florentio VV. PP. *Prae*P*ositis* Corp*oris* mag*nariorum.* Alia in *Giorn. di Fir. ann.* 1773. p. 636. Dis Manibus M. Junl Pudentis pistori magnario Persiano, *venditore indigrosso di pane ad uso di Persia.* Alia ap. *Mur.* 72⊦, 1, 2. Corpus pistorum magnariorum, et castren*siario*rum; et 519. Q*uin*Q*uennalis* Corpor. magnar. tignariorum. [*Hunc locum *F.* ita immutavit atque ampliavit, ut totus fere ipsi jure meritoque vindicetur.]

MAGNĀTES. V. MAGNALIA.

MAGNĒ, adv. valde, μάλα. *Tac. A.* 11, 36. Sponte, an coactus tam magne peccavisset. Alii leg. *magna*, quod est multo rectius. Agnoscere tamen videtur etiam *Cledon.* p. 1920.

[MAGNENTĬĀNUS, a, um, adj. ad Magnentium Imp. pertinens. *Magnentiani, orum,* sunt illius asseclae ap. *Aurel. Vict. Caesar.* 42.

MAGNES, etis, m. μάγνης, lapis, qui ferrum trahit, al. lapis Heraclius, et sideritis: a Magnesia urbe Lydiae, quia circa eam provenit. *Lucr.* 6, 909, 1044. et 1062. Sed *Plinius* 36, 16, 25. scribit ex Nicandri sententia, repertum fuisse in Ida, et appellatum esse ab inventore, qui cum pecus pascens pedum forte haberet ferratum, et crepidas ferreis clavis compactas, animadvertit, lapidem hunc ferro adhaerescere. Ceterum ab antiquis bifariam magnes accipitur, interdum pro eo, qui ferrum trahit, interdum pro lapide argentei nitoris. [*Nostr. *Braunstein.*] Hinc quidam veterum dicunt, alium esse magnetem a lapide Heraclio. *Cic. Div.* 1, 39. Ut si magnetem lapidem esse dicam, qui ferrum ad se alliciat, et trahat, at rationem cur ita sit, afferre nequeam. *Claud.* habet *Idyllium* de magnete. ¶ Vox est adjectiva, et cum absolute ponitur, *lapis* subintelligitur. *Sil.* 3, 265. Venere Aethiopes, gens haud incognita Nilo, Qui magneta secant. *Lucr.* 6, 908. Quem magneta vocant. V. MAGNETES. In feminino *Magnetis*, *idis*, ut Magnetis Argo, ap. *Ov.* V. MAGNESIS.

MAGNĒSĬĂ, ae, f. Μαγνησία, provincia Macedoniae, Thessaliae adnexa, in ora maris Aegaei. *Plin.* 4, 9, 16. ¶ Magnesia fuit etiam urbs Lydiae ad montem Sipylum. *Liv.* 36, 43. ¶ Item urbs Asiae minoris in Ionia, vel Caria, Maeandri cognomine, ut est ap. *Plin.* 5, 29, 31. colonia ex Magnesia Graeciae deducta, una ex tribus, quas Themistocli exsuli apud se Artaxerxes dono dederat, quae panem praeberet, sicut Myuntem, quae obsonium, Lampsacum, quae vinum suppeditaret, uti narrat *Nep. Them.* 10. ¶ *Item oppidi nomen in monte Pelio siti, quod *Plinio* 5, 29. *Magnesia Thessalica* fortasse est. Verba *Plinii* sunt: Magnesia Maeandri cognomine insignis, a Thessalica Magnesia orta. Qui locus de provincia Macedoniae potest intelligi: sed illud vero similius. Oppidi mentio facta est apud *Pausan.* in *Achaic.* 7. ¶ Porro Magnesia fuit oppidum Lydiae, in monte Sipylo. *Liv.* 36, 43. et 37, 10. 11. 37. 44. et 56. Addatur *Plin.* 2, 91. Sipylum in Magnesia (*terra devoravit*): ubi *in Magnesia* idem fortasse valet quod *ad Magnesiam;* nam regioni circumjacenti nomen fuisse Magnesiae, nulla, quod sciam, suadet auctoritas. *B. A.*

MAGNĒSIS, ĭdis, f. quae est ex Magnesia. *Ov. Her.* 12, 9. Cur unquam Colchi Magnesida vidimus Argo? *Magnesida* vocat, quia ex nemore facta est Pelii montis, qui ad Thessaliam pertinet, cujus pars Magnesia est. Al. leg. *Magnetida*, quod est fortasse rectius. [*Ita *Ruhnk.*]

MAGNĒSĬUS, a, um, adj. Μαγνήσιος, ad Magnesiam pertinens. *Lucr.* 6, 1062. Magnesl flumina saxi, *h. e.* magnetis.

MAGNESSĂ, ae, adj. f. quae est ex Magnesia. *Hor. Od.* 3, 7, 18. Magnessam Hippolyten tum fugit abstinens.

MAGNĒTARCHES, ae, m. μαγνητάρχης, princeps Magnetum, summus magistratus ap. Magnetas. *Liv.* 5, 35, 31.

MAGNĒTES, a, um, m. plur. Magnesii, Μάγνητες, pop. Magnesiae. *Lucr.* 6, 909. Magnetum quia sit patriis in finibus ortus. *Ov. Met.* 11, 408. Magnetas adit vagus exsul. *Lucan.* 6, 385. Et Magnetes equis, Minyae gens cognita remis. Adde *Liv.* 33, 32. et 34. et 35, 31. ¶ In singulari num. *Cic. Brut.* 91. Assiduissime mecum fuit Dionysius Magnes. *Val. Fl.* 2, 9. Magnes campus.

MAGNĒTĬCUS, a, um, adj. magnetem spectans. *Claud. carm de magnet.* 26. Venerem magnetica gemma figurat.

MAGNĒTIS. V. MAGNESIS.

*MAGNI, orum, oppidum Britanniae. *Anton. Itin. B. A.*

MAGNĬCĬES. V. MAGNITIES.

MAGNĬDĬCUS, a, um, adj. qui magna dicit, μεγαλοῤῥήμων. *Pl. Rud.* 2, 6, 31. Dum tuis ausculto magnidicis mandaciis. *Id. Mil.* 3, 3, 48. qui noverim magnidicum, cincinnatum, Moechum unguentatum. *Ammian.* 23, 6. Persae magnidici et graves et tetri.

MAGNĬFĂCĬO, is, a. 3. περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι, θαυμάζω, magni aestimo. *Ter. Hec.* 2, 2, 18. Quem intellexi illam haud minus, quam se ipsum magnifacere. Al. leg. *magnificare.* [*Bentl.* legi jubet *magni facere.*] *Pl. As.* 2, 4, 1. Quid hoc est negotii? neminem meum dictum magnifacere. *Id. Ps.* 2, 1, 4. Omnes res perinde sunt, ut agas, ut eas magnifacias. Sic cum superlat. maximifacere fidem, *Id. Cas. prol.* 2. ¶ Ceterum saepius divisum legitur *magni facio.* [*V. *Bentl.* l. l.]

MAGNĬFĬCĀTĬO, onis, f. actus magnificandi. *Macrob. Sat.* 5, 13. *f.* Personarum varia magnificatio.

MAGNĬFĬCĒ, adv. μεγαλοπρεπῶς, magnificenter, laute, splendide. *Cic. Brut.* 73. Amice et magnifice laudare. *Id. Quint.* 30. Ornare magnifice splendideque convivium. *Id. Verr.* 2, 1, 26. Magnifice et ornate convivium comparare; et *ib.* 6, 27. Exornare ample magnificeque triclinium. *Id. Dom.* 44. Habitare laxe et magnifice. *Id. Off.* 1, 26. *extr.* Magnifice, graviter, animoseque vivere. *Nep. Dat.* 3. Magnifice donare aliquem. *Pl. fr.* ap. *Charis.* 2, 187. Spectavi ludos magnifice atque opulenter. *Cic. Cat.* 2, 1. Perdidimus hominem, magnificeque vicimus. *Liv.* 2, 6. Magnifice incedere. Sic *Pl. Ps.* 4, 1, 7. inferre se. *Id. Cas.* 3, 6, 4. Magnificeque patriceque amiciri. *Auct. ad Her.* 4, 21. se jactare, atque ostentare. Sic *Ter. Heaut.* 4, 3, 31. efferre se. *Pl. Pers.* 2, 5, 7. Magnifice conscreabor, *h. e.* clare, et ut solent affectato graves. [*Vell.* 2, 29, 1. Magnificeque conata executus.] ¶ Refertur interdum ad magniloquentiam. *Tibull.* 2, 6, 11. Magna loquor: sed magnifice mihi magna locuto Excutiunt clausae fortia dicta fores. [*V. *Broukh.* ad h. l.] *Pl. Ps.* 2, 4, 11. Magnifice compellare, *h. e.* splendidis et magnificis verbis. ¶ Pro magnopere, valde. *Plin.* 24, 11, 58. Radicula ex melle prodest magnifice ad tussim, *h. e.* magnopere, valde. Sic 30, 14, 47. Magnifice juvat ovis cerebrum gingivis illitum. ¶ Comp. *Magnificius* est *Catonis*, teste *Festo.* Sup. *Magnificissime* est *Accii* ap. *Prisc.* 3, 603.

MAGNĬFĬCENTER, adv. magnifice. *Vitr.* 1, 6. Oppidum magnificenter aedificatum, et eleganter. *Cic. Or.* 34. Omnia excelsius, magnificentiusque et dicet, et sentiet. *Id. Fam.* 4, 7. Cum consulatum magnificentissime, atque optime gesseris. *Id. Att.* 14, 4. Gloriosissime et magnificentissime quippiam conficere.

MAGNĬFĬCENTĬĂ, ae, f. μεγαλοπρέπεια, est (ut inquit *Cic. Inv.* 2, 54.) rerum magnarum et excelsarum, cum animi ampla quadam et splendida propositione, agitatio, atque administratio. Adde *Off.* 1, 21. [*Ter. Ph.* 5, 8, 37. al. 5, 7, 37. I hinc in malam rem cum istac magnificentia.] ¶ Dicitur etiam de aliis rebus. *Id. Or.* 25. Magnificentia epularum; et *Off.* 1, 39. villarum. *Id. Leg.* 2, 26. funerum et sepulcrorum. *Id. Rosc. Com.* 8. liberalitatis. *Id. Off.* 1, 39. Cavendum est si aedifices, ne extra modum sumptu et magnificentia prodeas. [*Vell.* 2, 89, 1. et *ib.* 121, 3. Magnificentia munerum, triumphorum. *Suet. Aug.* 43. Magnificentia spectaculorum; et *Vit.* 2. coenarum. *Liv.* 1, 57. Exhaustus magnificentia publicorum operum. ¶ Ita magnificentia transfertur etiam ad res oratorias eamque signif. orationis virtutem, qua se supra modum tollit, definiente *Quint.* 4, 2, 61. ubi v.] ¶ In malam partem. *Id. fr.* ap. *Non.* 5, 35. Phoenices primi mercaturis et mercibus suis avaritiam, et magnificentiam, et inexplebiles cupiditates omnium rerum supportaverunt in Graeciam. [*Vell.* 2, 1, 2. Publicamque magnificentiam secuta privata luxuria est; et 1, 11, 5. vel magnificentiae vel luxuriae princeps fuit: ubi v. *Ruhnk.*] ¶ Translate. *Id. Amic.* 6. Jam virtutem ex consuetudine vitae, sermonisque nostri interpretemur: nec eam, ut quidam docti, verborum magnificentia metiamur, [*i. e. magniloquentia.] ¶ Pro magnanimitate. *Id. Agr.* 2, 8. *extr.* Nam hoc quidem vix est liberi populi, vix vestrorum animorum ac

magnificentiae. ☞ Pro arte mira et magna faciendi. *Plin.* 36, 5, 4. *n.* 4. de Phidia: Haec sunt obiter dicta de artifice nunquam satis laudato: simul ut noscatur, illam magnificentiam aequalem fuisse et in parvis.

[MAGNĬFĪCĬUM, ii, n. magnum factum. *Gloss. Phil.* Magnificum, μεγαλοεργία. *F.*]

MAGNĬFĬCO, as, avi, atum, a. 1. magni facio, magni aestimo, ϑαυμάζω. *Ter. Hecyr.* 2, 2, 18. Quem ego intellexi illam haud minus, quam se ipsum, magnificare. Al. leg. *magnifacere.* [*Leg. *magni facere.* V. *Bentl.* ad h. l. qui et ap. *Plaut.* ubique divise scriptum exhiberi jubet. Ceterum *Ruhnk.* ad *Terent.* l. l. docet, non abhorrere a vero, librarios cadentis latinitatis verbum *magnificare*, quod ipsis fuisset familiarius e vulgata bibliorum versione, alteri passim substituisse.] *Pl. Stich.* 1, 2, 44. pudicitia est, pater, Eos magnificare, qui nos socias sumpserunt sibi. *Id. Men.* 2, 3, 19. te unum ex omnibus Venus voluit me magnificare. ☞ Metonymice est laudare, extollere, praeferre: quod sane faciunt, qui magni aestimant: μεγαλύνω. *Plin.* 35, 12, 45. et 36, 5, 4. *n.* 13. Arcesilaum quoque magnificat Varro, cujus se marmoream habuisse leaenam tradit; et *ib.* 12, 18. Magnificatur et alia turris, a rege facta in insula Pharo. *Id.* 17, 9, 6. Varro principatum dat turdorum fimo ex aviariis: quod etiam pabulo boum suumque magnificat.

MAGNĬFĬCUS, a, um, adj. μεγαλοπρεπής, magna faciens, qui in magnis cum dignitate sumptum facit, qui circa publicam administrationem impensas facit honorificas, veluti in ludis, in templis, in aedificiis, in opulo publico, et hujusmodi. *Nep. Att.* 13. Elegans, non magnificus; splendidus, non sumptuosus; omni diligentia munditiam non affluentem affectabat. *Sall. Cat.* 50. Rhodiorum civitas magna, atque magnifica. *Id. ib.* 9. Cives in suppliciis Deorum magnifici, domi parci. *Liv.* 1, 10. Vir factis magnificus. [*Ter. Heaut.* 2, 1, 15. Mea est potens, procax, magnifica, sumptuosa, nobilis. *Plin. Pan.* 51, 3. At quam magnificus in publicum s! i. e. quam magnifice opera publica construis! *Vell.* 2, 130, 1. Quam magnifico animi temperamento Cn. quoque Pompeji munera absumta igne restituit?] ☞ Item qui verbis se jactat, ostentat, gloriosus. *Pl. Bacch.* 4, 9, 42. cum magnifico milite, urbes verbis qui inermus capit. *Id. As.* 2, 2, 84. Extemplo facio facetum me atque magnificum virum: Dico, me atriensem esse. ☞ [*Hinc ab hominibus transfertur ad ipsa verba et alia, cum jactatione, magniloquentia prolata. Huc pertinet locus, quem Noster iis exemplis adscripserat, quae de splendido, sublimi sermone posuerat, *Ter. Eun.* 4, 6, 3. Usque adeo ego illius ferre possum ineptias et magnifica verba, i. e. plene jactantia. Adde *Suet. Cal.* 44. Magnificae litterae, i. e. ostentationis plenae.] ☞ *Res magnificae* sunt lautae, splendidae, copiosae, magno sumptu factae, et cum dignitate. *Cic. Off.* 1, 8. Delectant etiam magnifici apparatus, vitaeque cultus cum elegantia et copia. *Id. Fam.* 9, 16. *f.* Nec tamen eas coenas quaero, ut magnae reliquiae fiant: quod erit, magnificum sit, et lautum. *Id. Verr.* 2, 1, 22. Forum adornatum magnifico ornatu. *Caes. B. G.* 6, 18. Funera magnifica et sumptuosa. *Sall. Cat.* 21. Belli spolia magnifica. *Id. Jug.* 4. Clari et magnifici honores. *Just.* 2, 1. Res gestae satis amplae, magnificaeque. [*Vell.* 2, 29, 1. Quem magnificentissimas res in consulatu gessisse, bello Marsico praediximus; et 2, 28, 1. Magnifica proelia; et 52, 5. Magnificentius nil illa victoria. Etiam ap. *Liv.* ita usurpatur. V. 26, 2. 29, 22.] *Cic. Tusc.* 5, 21. Stragulum magnificis operibus pictum. *Id. Fam.* 7, 1. Venationes binae per dies quinque magnificae. *Id. Leg.* 2, 1. Magnificae villae. *Plin.* 6, 19, 22. Magnificum oppidum. [*Vell.* 2, 40, 3. Magnificentissimus triumphus; et 120, 5. exercitus; et 93, 2. munus gladiatorium; et 56, 1. spectacula: observabis, hanc vocem Velleio peculiariter familiarem.] ☞ Nonnunquam refertur ad sermonem splendidum, grandem, sublimem. *Cic. Or.* 2, 21. Genus dicendi magnificum atque praeclarum. *Id. opt. gen. Or.* 4. Neque eos quidquam excelsum magnificumque delectat. *Plin.* 35, 4, 9. Magnifica oratio. [*Suet. Caes.* 55. Atque etiam magnificam et generosam quodammodo rationem dicendi tenere.] ☞ Est etiam magni aestimabilis, dignus qui plurimi fiat, admirabilis. *Plin.* 19, 3, 15. Laser magnificum in usu, medicamentisque. *Id.* 24, 16, 95. Myriophyllon magnifici usus ad vulnera. ☞ *Magnificior*, et *magnificissimus* olim dicta sunt antiquis, ut est ap. *Festum.* Sed haec obsoleta: in usu autem sunt *magnificentior*, *magnificentissimus*, a *magnificens* orta, itidem obsoleto. *Cic. Brut.* 32. Magnificentius dicendi genus, et ornatius. *Id. Pis.* 2. Magnificentius est dicere, quemadmodum gesserimus consulatum, quam quemadmodum ceperimus. *Id. Off.* 2, 16. Crassus magnificentissima aedilitate functus. *Id. Dom.* 56. Italiae magnificentissimus ille motus, *h. e.* perhonorificus. *Nep. Thras.* 1. Magnificentissimum factum.

[MAGNILLA, ae, f. dimin. magnae. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 377. *n.* XXIX. Sedes insontem Magnillam ducite vestras. *F.*]

*MAGNĬLŎQUAX, acis, adj. μεγαλολάλος *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

MAGNĬLŎQUENTĬA, ae, f. μεγαληγορία, granditas verborum, stili sublimitas. *Cic. Or.* 57. Dactylicus numerus hexametorum magniloquentiae est accommodatior. *Id. Fam.* 13, 15. Homeri magniloquentia. ☞ Accipitur et in malam partem pro jactatione et ostentatione loquentiae; atque ita usurpat *Gell.* 1, 2. [*Adde *Liv.* 44, 15. Qua audita re, principem legationis, cujus magniloquentiam vix curia paulo ante ceperat, corruisse.]

MAGNĬLŎQUUS, a, um, adj. μεγαλοῤῥήμων, qui grandibus verbis utitur, magnidicus. *Stat. Silv.* 5, 3, 62. Fors et magniloquo non posthabuisset Homero. ☞ Item qui se jactat. *Tac. Agr.* 27. Atque illi modo cauti ac sapientes, prompti post eventum ac magniloqui erant. *Ov. Met.* 8, 396. Talia magniloquo tumidus memoraverat ore.

MAGNĬPENDO, is, a. 3. περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι, magnifacio, magnifico, magni aestimo. *Pl. Stich.* 1, 2, 78. Vos ne mendicos homines magnipenditis? *Ter. Ad.* 5, 4, 25. Ego quoque a meis me amari et magnipendi postulo. *Pl. As.* 2, 4, 54. Non magnipendo, ne duit. Scribitur et divisim *magni pendo.*

MAGNĬSŎNANS, antis, adj. magna sonans, ut Saxa magnisonantia. *Accius* ap. *Non.* 6, 86. V. CACHINNO, as.

MAGNĬTAS, atis, f. magnitudo, ap. veteres. *Accius* ap. *Non.* 2, 523. Namque sat fingi, neque dici potest pro magnitate.

MAGNĬTĬES, ei, f. idem ac magnitudo, apud recentiores scriptores, ut etiam *pinguities* pro *pinguitudo* usurpatur ab *Appulejo*, et *Arnobio. Auct. carm. de Phoenic.* 145. Magnitiem, terris Arabum quae gignitur ales, Vix aequare potest, seu fera, seu sit avis, *h. e.* struthiocamelus, quae avis in Arabia gignitur, vix phoenicis magnitudinem aequare potest. *Heinsius* pro *magnitiem* non male putat legend. *magna etiam terris* etc. [*Plurima h. l. addidit *F.*]

MAGNĬTŪDO, inis, f. μέγεθος, amplitudo, moles rerum corporearum. *Cic. Off.* 1, 43. *f.* Mundi magnitudinem metiri. *Varr. R. R.* 3, 16. *med.* Silvestres apes minores sunt magnitudine, scil. quam cicures. *Plin.* 37, 10, 60. Lapillus in parva magnitudine multicolor. *Id.* 5, 9, 10. Insula magnitudinis vastae. *Cic. Phil.* 13, 3. Magnitudines regionum. *Id. Fin.* 3, 14. Magnitudo maris Aegaei. *Caes. B. G.* 3, 13. fluctuum et tempestatum; et *B. C.* 1, 49. fluminis; et *B. G.* 1, 39. ingens corporum; et *ib.* 6, 9. Silva magnitudinis infinitae. *Cels.* 5, 25. *n.* 4. Catapotia fiunt ad fabae magnitudinem. Sic *Plin.* 22, 23, 43. Urinam ciet laser, ciceris magnitudine dilutum. ☞ Refertur interdum ad copiam et numerum. *Nep. Dat.* 1. Magnitudo copiarum. *Cic. Agr.* 2, 35. fructuum, et bonitas agrorum. *Id. Rosc. Am.* 7. pecuniae. *Id. Verr.* 2, 5, 9. quaestus. ☞ Item ad qualitatem, et intensionem. *Cic. Fam.* 2, 7. Magnitudo et vis amoris. *Id. Dejot.* 11. acerbitatis, et odii. *Id. Or.* 1, 4. et varietas, multitudoque causarum. *Nep. Iphicr.* 1. rerum gestarum. *Cic. Fam.* 1, 7. beneficii. *Id. Quint.* 2. periculi. *Id. Verr.* 2, 5, 10. frigoris. *Nep. Epam.* 2. virium. *Plin.* 25, 3, 7. doloris; et *ib.* 2, 3. ingenii. [*Vell.* 2, 100, 3. Magnitudine fortunae suae peccandi licentia metiebatur. ☞ *Magnitudo* reperitur etiam in disciplina rhetorica, ubi de voce dicitur, quae robore naturali instructa est, *eine starke, kraftvolle Stimme.* Sic *Auct.* ad *Her.* 3, 11. ubi figura vocis in tres partes dividitur, magnitudinem, firmitudinem, et mollitudinem: magnitudinem vocis, inquit, maxime comparat natura, nonnihil adauget, sed maxime conservat cura. Plura v. ap. *Ernest.* in *Lex. technol. Lat. rhet.* p. 251.] ☞ *Magnitudo animi* est magnanimitas, excelsus animus magna spectans, vilia despiciens, et qui nullo periculo aut difficultate deterretur. De ea *Cic. Part.* 22. *f.* Cujus est liberalitas in usu pecuniae, simulque altitudo animi in capiendis incommodis, et maxime injuriis. *Caes. B. G.* 2, 27. *extr.* Quae facilia ex difficillimis animi magnitudo redegerat. *Hirt. B. Alex.* 32. Dignum fructum virtutis et animi magnitudinis tulit. *Cic. Part.* 23. Magnitudinem animi superbia in animis extollendis, et despicientia in contemnendis honoribus imitatur. *Id. Fam.* 1, 7. *med.* Magnitudinem animi tui ne unquam inflectas cujusquam injuria. [*Vell.* 2, 41, 1. de C. Caesare: — magnitudine cogitationum, celeritate bellandi, patientia periculorum, Magno illi Alexandro, sed sobrio, neque iracundo, simillimus.] ☞ Absolute. *Plin.* 18, 6, 7. *n.* 3. Non fraudando magnitudine hac quoque sua Cn. Pompejo, qui nonaginta agrum mercatus est conterminum. ☞ Ad tempus etiam referri potest. *Plin.* 36, 10, 25. Ad deprehendendas solis umbras, dierumque ac noctium magnitudines. ☞ Pro dignitate, excellentia. *Tac. A.* 16, 23. Imperatoria magnitudo. *Id. ib.* 14, 54. Invidia infra tuam magnitudinem jacet. [*Suet. Aug.* 94. Futura magnitudo ejus et perpetua felicitas. *Vell.* 2, 36, 1. divus Augustus — omnibus omnium gentium viris magnitudine sua inducturus caliginem. *Id.* 48, 2. et, quam apud superos habuerat magnitudinem, illibatam detulisset ad inferos: ubi v. *Ruhnk.*] ☞ Fuit etiam sequioris Latinitatis temporibus titulus honoris, quo decorabatur magister militum per orientem. *Imp. Justinian. Cod.* 1, 27, 2. §. 3. In Sardinia autem jubemus ducem ordinari habentem milites pro custodia locorum, quantos et ibi tua magnitudo providerit. *Cass. Variar.* 9, 13. *ad Comitem patrimonii.* Magnitudini tuae praesenti auctoritate praecipimus, ut, etc.

MAGNŎPĔRE, adv. λίαν, πάνυ, valde, vehementer: adverb. ex *magno opere* conflatum: et fere cum verbis jungitur. *Cic. Fam.* 15, 14. *med.* Ego tibi Romam properandum, magnopere censeo; et *ib.* 2, 6. Magnopere volo. *Id. Sen.* 13. desidero. *Pl. Pers.* 2, 2, 59. Edictum est magnopere mihi, ne cuiquam crederem. *Cic. Leg.* 1, 20. L. Gellius philosophis magnopere auctor fuit, ut, etc. *Id. Verr.* 2, 5, 41. Quid, inquam, magnopere Cleomenes facere potuit? *Id. Or.* 2, 86. Juvenes stare ad januam duos, qui eum magnopere evocarent. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 1. Ut nunc est, nulla magnopere exspectatio est, *h. e.* nulla magna exspectatio. Sic *Liv.* 3, 26. Nulla magnopere clade accepta, *h. e.* nulla magna clade. *Cic. Rosc. Com.* 15. Quorsum recidat responsum tuum, non magnopere laboro. *Plin.* 10, 2, 2. Phoenix non visus magnopere; et 35, 10, 37. Ideo non extant exempla alia magnopere, *h. e.* multa exempla. ☞ Etiam divisim usurpatur. [*Est haec ap. *Caes.* et reliquos historicos usitatissima dicendi ratio. V. *Moeb.* ad *Caes. B. G.* 1, 13. et quem laudat *Drakenb.* ad *Liv.* 1, 17. et 3, 18.] *Cic. Fam.* 13, 34. Magnoque opere abs te peto, cures, ut, etc. *Id. Inv.* 2, 1. Cum puerorum formas magno hic opere miraretur. *Id. Att.* 13, 28. *extr.* Dolabella magno opere arcessitus. ☞ Et inverso ordine. *Accius* ap. *Non.* 4, 330. Ite actutum, atque opere magno edicite, ut, etc. ☞ Comp. *Cato* ap. *Gell.* 7, 3. Quo majore opero dico, suadeoque, uti, etc. Sup. est *maximopere*, quod et ipsum interdum dividitur. *Cic. Fam.* 3, 2. A te maximopere, etiam atque etiam quaeso, et peto, ut, etc. *Ter. Eun.* 3, 3, 26. Thais maximo te orabat opere, ut, etc. *Id. Ph.* 5, 1, 33. Nos ambo opere maximo dabamus operam, ut, etc. *Liv.* 42, 57. Maximopere indigne ferens. *Pl. Stich.* 1, 3, 94. Rogare jussit te opere maximo, ut, etc. *Ter. Heaut.* 4, 1, 13. Meministin' mihi te maximopere dicere? etc. ☞ Secundam licenter producit *Paul. Nol. carm.* 27, 73. V. tamen l. in GENS. ☞ *Scriptura *magno opere* antiquitatem magis sapit quam *magnopere*, et in palimpsesto *Frontonis* non semel occurrit, notante *Angelo Maio* ad *Cic. de re publ.* 1, 8. *extr. B. A.*

*MAGNŎPŎLIS, is, f. Μαγνόπολις, a Pompeio Magno sic dicta, urbs Ponti, ad Iris Lycique fluminum confluentes. *Plin.* 6, 3. *B. A.*

MAGNUS, a, um, adj. μέγας, grandis, amplus: cui *parvus* opponitur: videturque esse a voce Graeca allata, *n* inserto. [*Etymon est a *mago.* V. in MACTO.] Comp. habet *Major*, *jus*, Sup. *Maximus*, et antiquo more *Maxumus.* Primo dicitur de iis, quae corpoream magnitudinem habent. [*Quid differant *magnus*, *grandis* et *amplus*, aliaque ejusd. gen. synon. v. ap. *Doederl.* 3, 228. sqq.] *Cic. N. D.* 2, 6. Magna et pulcra domus. *Catull.* 64, 280. Magni montes. *Caes. B. G.* 2, 4. Magnae partis harum regionum imperium obtinent; et *ib.* 4, 29. Maximi aestus maritimi; et *ib.* 1, 23. Oppidum Aeduorum longe maximum. *Ov. Pont.* 4, 10, 57. quos inter maximus omnes Cedere Danubius se tibi, Nile, neget. *Liv.* 24, 9. Aquae magnae bis eo anno fuerunt. ☞ Item de iis, quae pondere, et numero constant, pro *multus.* *Cic. Verr.* 2, 2, 72. Maximum pondus auri, magnum numerum frumenti, vim mellis maximam exportasse. *Id. Att.* 11, 3. *f.* Cui magnam dedimus pecuniam mutuam. *Caes. B. G.* 1, 16. Pabuli magna copia; et *ib.* 4, 34. Magna multitudo peditatus. *Nep. Dion.* 1. Magnae divitiae. *Virg. A.* 1, 152. Magnus populus. *Nep. Dat.* 3. concursus. [*Adde *Phoc.* 1, 3. munera magnae pecuniae: ubi v. *Brem.*] ☞ Item de iis, quae virtute, non mole ampla sunt. *Cic. Caecin.* 32. Magna voce confiteri. [*V. *Ernest.* l. in *Magnitudo* l.] *Nep. Timoth.* 3. Magna spes. [*Poteris hic conferre locum *Caes. B. G.* 6, 30. Magno accidit casu; et *paulo post:* magnae fuit fortunae. V. *Moeb.*] *Cic. Fam.* 1, 1. infamia; et *ib.* eloquentia, gravitas, studium, contentio. *Caes. B. G.* 1, 46. Multo major alacritas, studiumque pugnandi majus; et *ib.* 2, 15. Homines feri, et magnae virtutis. *Nep. Iphicr.* 3. Magno animo esse. ☞ Item de iis, quae solemnia sunt, et multo apparatu fiunt. Hinc *magni ludi*, de quibus *Ascon.* in *Verr.* 1, 10. Romani ludi, inquit, sub regibus instituti sunt, magnique appellati, quod magnis impensis dati sunt: tunc enim primum ludis impensa sunt ducenta millia nummum. Alii ideo magnos dictos putant, quod Conso, consiliorum secretorum Deo, idest Neptuno laticum regi, et rerum conditarum, et Diis magnis, idest Laribus urbis Romae dati sunt: quibus

ajunt raptas Sabinas esse: ut videatur propter hoc dicere Virgilius (*A.* 8, 636.) magnis circensibus actis: nam magni, et circenses iidem sunt. Hactenus *Ascon.* Horum mentio fit ap. *Cic. l. c.* (item *Verr.* 2, 5, 14., ubi Jovi, Junoni, Minervaeque dicatos dicit) *Liv.* 2, 36. etc. Iidem dicti sunt etiam *maximi*, ut est ap. *Cic. Har. resp.* 6. Horum alii erant stati, alii votivi, ut colligitur ex *Liv. ib.* et 7, 22. et alibi. *Maximos* etiam esse voluit Nero ludos, quos pro aeternitate imperii susceperat, ut narrat *Suet. Ner.* 11. ¶ *Magnus vir*, qui magno animo est, et magna facit, praestans ingenio, virtute, doctrina, artibus. *Cic. N. D.* 1, 43. Democritus vir magnus in primis. *Virg. A.* 1, 549. quo justior alter Nec pietate fuit, nec bello major et armis. *Nep. Them.* 6. Magnus hoc bello Themistocles fuit, nec minor in pace. ¶ [**Magnus* pertinet etiam ad potestatem, quam quis gratia, auctoritate comparavit. *Nep. Alc.* 3, 4. de Alcibiade: quod et potentior et major, quam privatus, existimabatur: ubi v. *Brem.* Adde *Ov. Her.* 9, 30. magno conjuge; et quem *Ruhnk. ib.* laud. *Hor. Epod.* 4, 15. Magnus imprimis eques. Contra parvus senator ap. *Auct. B. Afr.* 57. Huc debebat etiam referri locus, quem Noster paulo inferius laudaverat *Juv.* 6, 312. magnos visurus amicos: ubi divitiarum et nobilis generis imprimis habenda ratio est.] ¶ *Magnus homo* interdum est etiam stolidus. *Lucil.* ap. *Varr. L. L.* 6, 3. Nequam et magnus homo, laniorum immani' canes ut. *Mart.* in ambiguo ludit 9, 51. tu, bis denis grandia libris Qui scribis Priami proelia, magnus homo es. V. LONGUS. ¶ *Magna res* est gravis et magni momenti. *Nep. Pelop.* 2. Magnae saepe res non ita magnis copiis sunt gestae. Sic *Cic. Dom.* 1. Magna causa; et *Or.* 10. Magnum opus et arduum. Et absolute *Caecin.* ad *Cic. Fam.* 6, 7. Quamquam id magnum, et arduum est. *Cic. N. D.* 2, 66. *f.* Magna Dii curant, parva negligunt. *Tibull.* 2, 6, 11. Magna loqui, *h. e.* magnifice. Hinc *magna lingua* ap. *Hor. Od.* 4, 6, 1. est superba, et elatius impieque locuta. Sic *Virg. A.* 10, 547. Dixerat ille aliquid magnum. ¶ Pertinet enim aliquando *magnus* ad superbiam, et jactantiam. *Id. ib.* 11, 381. non replenda est curia verbis, Quae frustra tibi magna volant. *Val. Fl.* 5, 600. magna superbo Dicta volant. [*Opp. *minora verba*. V. *Burm.* ad *Val. Fl.* 1, 262. *Broukh.* ad *Tibull.* 2, 6, 11. et *Koen.* in *praef.* ad *Greg. de Dial.* p. 9.] ¶ Nonnunquam ad venerationem, auctoritatem, potentiam refertur. *Virg. A.* 3, 697. Numina magna loci. [*Ita perpetuum est Deorum epitheton. V. *Spanh. de Us. et Pr. Num. Diss.* 7. p. 447. quem laud. *Ruhnk* ad *Ov. Her.* 19, 143.] ¶ Item ad tempus. *Petr. Sat.* 125. Dum haec magno tempore Grotone aguntur. Adde *Just.* 42, 5. ¶ Hinc *magnus natu*, [**Magnus natu* latine quidem non dicitur, sed *magno natu*, *maximo natu*. V. *Ramsh.* §. 141. p. 425. N. 3.] aut *annis*, qui diu vixit. *Cic. Tusc.* 1, 1. *extr.* Qui fuit major natu, quam Plautus. *Id. Off.* 1, 30. Audivi ex majoribus natu, hoc idem fuisse in P. Scipione. *Nep. Reg.* 2. Majorque annis sexaginta natus decessit. [*Eadem ratione dicitur etiam ap. *Cic. Rosc. Am.* 14, 39. Annos natus major quadraginta. *Nep. Reg.* 2, 3. Majorque annos sexaginta natus. *Fragm. legis Serv.* ap. *Grut.* 506, 13. In senatum legei non liceat queive minor anneis XXX majorve annos LX gnatus siet. — Utramque formulam *Ramsh. Gr. Lat.* §. 135. p. 401. ita recte explicuisse videtur, ut post *major*, eadem ratione qua post *plus*, *amplius*, *minus*, part. *quam* omissam dicat, his comparatis pleni dicendi generis exemplis: *Liv.* 45, 32. quos cum liberis, majoribus quam quindecim annos natis, praecedere in Italiam placeret; et *Gell.* 1, 12. Qui de Vestali virgine capienda scripserunt, minorem quam annos sex, majorem quam annos decem natam, negaverunt capi fas esse. *Brem.* ad *Nep. Reg.* 2, 3. docet, *major*, quum absolute provectum aetate significet, loco adverbii *amplius*, vel sim., per appositionem v. *natus* addi, ita ut duo dicendi genera in unum conjungantur. Eadem fere est ratio, quam *Matth.* ad *Cic. Rosc. Am.* dedit.] *Nep. Paus.* 5. et *Liv.* 2, 8. Mater Pausaniae jam magno natu. *Id. Dat.* 7. Ab hoc Scismas maximo natu filius desciit. [*V. *Brem.* ad h. l.] *Suet. Caes.* 42. Civis major annis viginti; et *Aug.* 38. Majores annorum quinque et triginta. *Liv.* 45, 15. Filius quinquenni major. *Capitol. Pert.* 4. Sexagenario major imperator factus est Pertinax. ¶ Absolute. *Liv.* 23, 30. Gelo, maximus stirpis. *Ter. Ph.* 1, 2, 13. Senis nostri frater major. [**Liv.* 6, 34. Fabii Ambusti filiae duae nuptae, Ser. Sulpicio major, minor Licinio Stoloni erat. *Caes. B. C.* 3, 108. In testamento Ptolemaei patris heredes erant scripti ex duobus filiis major, et ex duabus ea, quae aetate antecedebat.] ¶ Quoties *major* minori opponitur, et de pupillis sermo est, *major* eum significat, qui viginti quinque annos implevit. *Paul. Dig.* 4, 4. 24. Si minor negotiis majoris intervenerit. ¶ Praeterea sunt *majores*, qui aetate superiore, et ante nos fuerunt: sive nostri generis fuerint, ut avus, abavus, tritavus, etc., sive alieni. Docet quidem *Paul. Dig.* 38, 10, 10. parentes usque ad tritavum proprio vocabulo nominari: ulteriores, quia non habent speciale nomen, *majores* appellari. Nihilominus etiam qui supra patrem, aut avum sunt, cum de iis universim sermo est, *majores* dicuntur. [*Cf. *Duk. de Lat. Vett. Ict.* 213. et 223.] *Cic. Phil.* 3, 10. L. Philippus, vir patre, avo, majoribus suis dignissimus. *Id. Div. Verr.* 22. Cujus instituti patres majoresque nostros non poenitebat. *Id. Att.* 1, 1. Prensat Galba sine fuco, ac fallaciis, more majorum; et *Fam.* 12, 22. Spes est, populum Romanum majorum similem fore. ¶ Hoc sensu additur raro v. *natu*. *Nep. Iphicr.* 1. Fuit enim talis dux, ut non solum aetatis suae cum primis compararetur, sed ne de majoribus quidem natu quisquam anteponeretur. ¶ [**Majores natu* dicuntur etiam pro senatu. V. *Liv.* 1, 32.] ¶ Huc pertinent appellationes illae cognationum, et affinitatum, in quarto gradu *patruus*, *avunculus magnus*, *amita*, *matertera magna*, etc., in quinto *patruus*, *avunculus major*, etc., in sexto *patruus*, *avunculus maximus*, etc. (de quibus V. ss. ll.), ut est ap. *Paul. Dig.* 38, 10, 10. ¶ Legitur et *magnus* pro longus. *Spart. Ael. Ver.* 2. Cum magnis crinibus est utero parentis effusus. ¶ *Magnus annus* quis sit, V. ANNUS. ¶ *Major morbus.* V. MORBUS. ¶ *Magnum est*, magna res est et difficilis. *Cic. Acad.* 1, 2. Magnum est efficere, ut quis intelligat, quid sit illud, etc. Sic *Hor. Sat.* 1, 10, 20. magnum fecit, quod verbis Graeca Latinis Miscuit; et *Cic. Amic.* 9. Probitatem vel in eis, quos nunquam vidimus, vel quod majus est, in hoste etiam diligimus. ¶ *Magnum* etiam dicitur id, quod vim habet magnam ad aliquid faciendum. *Cic. Fam.* 4, 3. Haec tibi ad levandas molestias magna esse debent. *Id. Agr.* 2, 2. Hoc ego tam insigne, tam singulare vestrum beneficium, Quirites, cum ad animi mei fructum atque laetitiam duco esse permagnum, tum ad curam sollicitudinemque multo majus. ¶ *Magnum* adverbii more pro valde. *Pl. Mil.* 3, 2, 10. Magnum clamat, *h. e.* magna voce. *Id. Most.* 2, 2, 57. Exclamat derepente maximum. Adde *Gell.* 5, 9. *extr.* et *Val. Fl.* 1, 262. ¶ *Magni* et *magno*, subaudi *pretii* et *pretio*, ellipsis est usitata cum verbis aestimandi. *Cic. N. D.* 1, 4. Magni existimans interesse ad decus, etc. *Anton.* ad *Cic. post ep.* 8. *l.* 10. *ad Att.* Mihi famam quoque, quamvis sit falsa, magni esse. [*Utrumque haec dicendi formula significat, et certum alicujus rei pretium, et aestimationem, quam alii faciunt. V. *Brem.* ad *Nep. Con.* 1, 1.] *Phaedr.* 2, 5. Multo majoris alapae mecum veneunt, [*i. e. ob rem multo majorem, ob delictum multo gravius equidem alapas infligo. Alias *majoris aestimare* ita quidem, ut *majoris* genit. neutr. absolute positus sit, ferri non potest. In unico loco ap. *Varr. R. R. Antiquorum villae rusticae erant majoris, quam urbanae,* si vera est lectio, supplend. *pretii*, quod unus cd. praebet, ut ap. *Ter. Heaut.* 1, 1, 12. agrum pretii majoris nemo habet. V. *Ramsh.* §. 109. p. 325. Cf. etiam *Ruddim.* 2, 181.] *Ter. Andr.* 1, 5, 58. Te haec solum semper fecit maxumi. [*Differunt *plurimi* et *maximi*; hoc magnitudinem spectat, quae augeri nullo modo potest; illud ad res pertinet minoris aestimatas. *Ramsh.* l. l.] *Cic. Agr.* 2, 13. Emere agros poterunt, quam volent magno. *Id. Verr.* 2, 3, 30. Magno vendere. *Id. Att.* 1, 17. *med.* Conducere aliquid nimium magno. *Liv.* 2, 36. Magno illi ea cunctatio stetit. [*Differunt *magni* et *magno*: hoc certum pretium significat, soletque fere cum verbis emendi et vendendi conjungi; illud pertinet ad verba aestimandi. V. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 445. p. 371. Adde *Ramsh. Gr. Lat.* §. 109. p. 325.] ¶ *In majus*, h. e. augendo, amplificando. *Tac. A.* 15, 30. Extollere aliquid in majus; et *ib.* 13, 8. celebrare. *Id. H.* 3, 38. nunciare; et *ib.* 1, 18. credere, *h. e.* plus quam res est. Sic *ib.* 2, 7. accipere; et *ib.* 4, 50. innotescere. *Hor. Od.* 3, 4, 66. Vim temperatam Dii quoque provehunt In majus. *Claud. B. Get.* 14. licet omnia vates In majus celebrata ferant. *Sen. Ben.* 3, 35. *med.* Nec medico in majus gratia referri potest. ¶ Denique *magnus* non raro refertur ad ordinem et dignitatem. Nam *major herus* ap. *Pl. Truc.* 2, 2, 53. est ipse paterfamilias: ut *minor*, herilis filius. *Majores flamines* ap. *Fest.* sunt patricii generis: *minores* plebeji. *Major consul*, qui fasces habet, vel qui prior fuit renunciatus: sic *major praetor* urbanus: *minores* ceteri. *Id.* Sic *majores magistratus* consul, censor, praetor; *minores* reliqui: et *majora auspicia* priorum sunt, posteriorum *minora*. *Id.* ¶ *Maxima virgo* inter Vestales est quae natu maxima. *Ov. Fast.* 4, 639. Igne cremat vitulos, quae natu maxima, virgo. *Plin. ep.* 4, 11. Cum Corneliam, maximam Vestalem, defodére vivam concupisset, etc. *Suet. Caes.* 83. Testamentum demandaverat virgini Vestali maximae. Eadem a *Tac. A.* 11, 32. Vestalium vetustissima dicitur. ¶ *Magna vina*, optima. *Pall.* 11, 14. *med.* ¶ *Magnai reipublicai gratia* pro *magnae reipubl.* est ap. *Pl. Mil.* 2, 1, 25. ¶ *Quantus maximus.* V. QUANTUS. ¶ [*Magnus* fuit etiam cogn. R., ut Cn. Pompejus Magnus, qui, dum proelio Pharsalico victus in Aegyptum fugeret, a Ptolemaeo rege occisus fuit. Item *Magnus* fuit cognominatus imperator Caracalla in hac *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 646. Imp*eratori* Caes*ari* Divi Mag*ni* Antonini fil*io* M. Aurelio Antonino Pio Felici Aug., *h. e.* Elagabalo, qui ex Julia Soaemiade uxore Sex. Varii Marcelli, et ex Caracalla imperatore ejusdem adultero se natum esse gloriabatur. *F.*] ¶ [*Confund. *majus* et *magis*. V. h. v. *Magna* et *summa*. *Cort.* ad *Lucan.* 2, 273. *Majora* et *graviora*. *Id. ib.* 2, 225. et 4, 174. *Maxima* et *proxima*. *Id. ib.* 10, 408.] ¶ *Maximus cognomen Egnatiorum. *Cic. Att.* 13, 34. ¶ Maximus Imperator, ex Maximi, a Theodosio Seniore devicti, familia. *Sidon. Apollin. l.* 2. *ep.* 23. *ad Sarran.* ¶ *Maximus Planudes*, monachus Constantinopolitanus, syllogen epigrammatum libris 7. edidit, *Metamorphoses Ovidianas*, *Catonis Disticha*, ac *Macrobium* Graece vertit, idemque in *Commentariis Caesaris* conatus est, aliis quoque (*Hofmanni* dicta sunt) magni ingenii judiciique monumentis editis. Fabularum eum auctorem fuisse, quas nunc habemus, Aesopicarum, censuit *Vavasor De Ludicra Dictione*, adstipulante, ut videtur, magno *Bentleio*. V. *Voss. de Hist. Graec.* 2, 29. et *Poet.* 9. *extr.* et *Bentleium*, de Aesopi fabulis agentem, qui istum, memini, *magni ingenii judiciique* virum appellat, nec injuria, *that Idiot of a Monk*. ¶ *Maximus Tyrius*, philosophus Platonicus, M. Antonini praeceptor, Romam venit A. C. 146. Exstant ejus 41. sermones sive disputationes varii argumenti. ¶ *Magni Campi*, *Μεγάλα πεδία*, locus Africae Propriae, non longe ab Utica. *Liv.* 30, 8. ¶ *Promontorium magnum*, *μέγας λιμὴν*, in Hispania Baetica, in confinio Lusitaniae. *Mela* 3, 1. *med. Plin.* 4, 21. (al. 22.) ¶ *Magni*, *orum*, Britanniae oppidum, V. s. l. *B. A.*

*MAGO (Magon), onis, m. Carthaginiensis, Hannibalis frater. *Nep. Hann.* 7. *Liv.* 21, 47. *Sil.* 11, 575. et fortasse 4, 564. ¶ Alius, Carthaginiensis, volumina 28. scripsit de re rustica, quae, capta Carthagine, e Senatusconsulto in Latinam linguam conversa sunt, in quo plurimum operae praestitit D. Silanus. Conversa sunt etiam in Graecum sermonem a Cassio Dionysio Uticensi. *Cic. Or.* 1, 58. *Varr.* et *Colum. R. R.* 1, 1. *Plin.* 18, 3. *Colum.* l. c. eum *rusticationis parentem* appellat. ¶ Fuit et Mago oppidum Balearis minoris, hodie *Mahon. Mela* 2, 7. *pr. f. Plin.* 3, 5. *B. A.*

*MAGOA, ae, f. Asiae oppidum, circa Tigrim fluvium, XV M. P. a Charace distans, aliis prope Susianam. *Plin.* 6, 27. *B. A.*

*MAGOG, sic dicta est urbs Bambyce in Coelesyria, quae et Hierapolis. *Plin.* 5, 23. *B. A.*

[MAGONĬĀNUS, a, um, adj. ad Magonem pertinens, opp. in insula minori Balearica, nunc *Mahon*, cujus meminit *Plin.* 3, 5, 11. *Inscr.* ap. *Grut.* 434, 3. P. Magonio Q. F. Quir. Rufo Magoniano. *F.*]

*MAGONTIĂCUM, i, n. Germaniae urbs, in ripa Rheni Gallica, haud longe a Moeni confluente, hodie *Mentz*. *Tac. H.* 4, 15. 24. 33. etc. ¶ *Mogontiacum* appellat *Eutr.* 7, 8. (al. 13.) et 9, 7. (al. 9.) ¶ *Maguntia* est *Venant. Fort. carm.* 9, 9. ¶ *Günth. Ligur.* 1, 384. a *Mogo*, id est Moeno flumine, haud procul ab urbe in Rhenum effluente, nomen deducit: *Nomen ab effuso recipit Moguntia Mogo.* Quam vocis originem auctori suo relinquit *Cellarius*, ut parum probabilem, quia flumen illud *Mogum* nuncupatum fuisse, inauditum est. *B. A.*

*MAGORA, Aethiopiae sub Aegypto oppidum. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

*MAGŎRAS, ae, flumen Phoeniciae. *Plin.* 5, 20. *B. A.*

*MAGRADA, ae, Hispaniae Tarraconensis fluvius, cis Iberum, in Vasconum agro. *Mela* 3, 1. *extr. B. A.*

MĂGŪDĂRIS et Magydaris, is, f. *μαγύδαρις*, aliis est laserpitii radix, aliis caules, aliis succus. *Pl. Rud.* 3, 2, 16. si speras, tibi Hoc anno multum futurum sirpe, et laserpitium, etc. seu tibi confidis fore multam magudarim. *Plin.* 19, 3, 15. et 16. Inciso tubere, profluere solitum succum, ceu lactis, superenato caule, quem magydarim vocarunt. Adde *Prisc.* 7, 757., ubi cum *Plinio* facit, et caulem interpretatur. [*Alia forma eaque, ut ap. veteres usitatior, longe praeferenda est *maguderis*. Ita leg. ap. *Prisc.* l. l. et in *vett.* quibusdam edd. *Plauti* l. l. ubi male *Reiz.* *magudarim* praetulisse videtur. Cf. *Schneid. Lr. Lat.* 1, 9. 42.]

[MAGULLĪNUS, a, um, adj. ad Magullam pertinens, Siciliae urbem, quae eadem videtur fuisse ac Macella. V. MACELLINI. Hinc est factum cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 698, 2. Q. Octavius Magullinus. *F.*]

*MAGŬLUS, i, m. videtur v. *magus* *ὑποκοριστικὸν* esse. Occurrit haec vox ap. *Vet. Schol.* in *Juven. sat.* 2, 16. si modo sana sic lectio. *B. A.*

*MAGUNTIA, ae, f. V. *Magontiacum*. *B. A.*

MĂGUS, a, um, adj. magicus. *Ov. Am.* 1, 8, 5. Illa magas artes, Aeaeque carmina novit. *Id. Medic. fac.* 36. Quas maga terribili subsecat arte manus. *Sen. Herc. Oet.* 467. carmine in terras mago Descendat astris Luna desertis, licet. ¶ *Magus*, *i*, m. absolute, incantator. V. v. sq. ¶ *Maga*, *ae*, f. incantatrix. *Ov. Met.* 7, 195. cantusque artesque magarum. *Sen. Herc. Oet.* 523. Hoc magae

dixere amorem posse defigi malo. *August. C. D.* 18, 17. Circe maga famosissima.

MĂGUS, i, m. μάγος, dictio Persica, quae apud eos significat sapientem. Sapientes enim Persae magos vocant, ut Graeci philosophos. *Cic. Div.* 1, 23. Ei magos dixisse, quod genus sapientum et doctorum habebatur in Persis; et *infra ib.* 41. Et in Persis augurantur et divinant magi, qui congregantur in fano commentandi causa, atque inter se colloquendi. Nec quisquam rex Persarum potest esse, qui non ante magorum disciplinam scientiamque perceperit. ¶ Consuetudine, et sermone communi pro malefico, seu incantatore accipitur. Nam cum magi apud Persas potissimum Deorum cultui vacare solerent, in tantum postea aucta est eorum vanitas, ut non solum observatione siderum futura praedicere, sed artibus quibusdam, et maleficiis et scire se omnia, et facere posse profiterentur. V. *Appul. Apol.* et *Quint. decl.* 10. *f.*

*MAGŪSA, ae, f. Arabiae opp. *Plin.* 6, 28. ¶ Item aliud, in Aethiopia, vel fortasse Aegypto Aethiopiaeque conterminum. *Id. ib.* 29. *B. A.*

[MAGUSĀNUS, i, m. cogn. Herculis in nummo Postumi Aug. ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 7. p. 444., et in duabus *Inscr.* ap. *Mur.* 64, 1. et 2., quod videtur esse a Mecusa, seu Magusa urbe Mosellae fluvio adsita. *F.*]

*MAGYDĀRIS. V. *Magudaris. B. A.*

MAJĂ, ae, f. *Μαῖα,* Atlantis filia, ex Pleione Nympha, ex qua Juppiter Mercurium suscepit. Huic Romani mense Majo sacrificabant. Sed quidam affirmant, teste *Macr. Sat.* 1, 12., quibus *Cornelius Labeo* consentit, hanc Majam, cui mense Majo res divina celebrabatur, terram esse, hoc adeptam nomen a magnitudine, sicut et Mater Magna in sacris vocatur. *Virg. A.* 1, 301. Maja genitum demittit ab alto. ¶ Fuit altera hoc nomine, Fauni filia, cui in mellario vase, non mel, sed vinum sacrificabant. *Macr. ib.* ¶ Praeterea Maja est una ex Plejadibus stellis. *Virg. G.* 1, 225. Multi ante occasum Majae coepere, etc. ¶ Denique sic appellatur cancrorum genus maximum. *Plin.* 9, 31, 51.

MAJĀLIS, is, m. χοῖρος, τομίας, sus castratus. *Isid.* in *Gloss.* dictum censet, quia Majae Deae sacrificabatur, matri Mercurii. *Varr. R. R.* 2, 4. *f.* Castrantur verres commodissime anniculi, quo facto nomen mutant, atque e verribus dicuntur majales. *Titin.* ap. *Non.* 2, 330. Nunc tecum obsecro, ut mihi subvenias, ego ne majalis fuam, *h. e.* ne castratus fiam. Adde *Cic. Pis.* 9. ut quidem legit *Isid. Orig.* 2, 30.; nam alii pro *majali* legunt *animali.*

[MAJĀNUS, a, um, adj. ad Majum aliquem pertinens. *Plin.* 25, 8, 33. Ea pictura cum peracta esset in Majanis hortis. In *Inscr.* ap. *Grut.* 589, 3. Proc*urator* hortorum Majanorum; et 602, 3. Villicus hortorum Majanorum. *F.*]

MAJESTĂ, ae, f. uxor Vulcani, ab antiquo positivo *majus* pro *magnus. Macr. Sat.* 1, 22. ex *Pisone.*

MAJESTAS, atis, f. σεμνότης, magnitudo, amplitudo, decus, dignitas. [**Hoheit, Erhabenheit.* Etymon v. est a *majus, a, um.* Fingunt poetae, Deam esse, natam ex Honore et Reverentia, et quae nullo unquam tempore parva fuerit, sed statim atque in lucem edita est, magna visa sit. V. *Ov. Fast.* 5, 20. et *Gierig.* in ind. ad *Ov. Fast.* s. v. *majestas.* Hinc recte primo loco videntur ea exempla collocari, in quibus Deorum est *majestas.* V. *Casaub.* ad *Treb. Poll. Gall. Duos* 14. Noster laudaverat *Cic. Div.* 1, 38. Dii non censent esse suae majestatis, praesignificare hominibus, quae sunt futura; et *Mil.* 30. *f.* Nec vero quisquam aliter arbitrari potest, nisi qui nullam majestatem esse ducit, numenve divinum: ubi tamen *Orell.* exhibet: nisi qui nullam vim esse ducit. Al. aliter leg. *Sen. ep.* 95. *med.* Primus est Deorum cultus Deos credere: deinde reddere illis majestatem suam, reddere bonitatem, sine qua nulla majestas est. *Suet. Tib.* 63. Vicina urbi oracula disjicere conatus est: sed majestate Praenestinarum sortium territus, destitit. *Just.* 24, 6. de templo Apollinis Delphici: Incertum est, utrum munimentum loci, an majestas Dei plus hic admirationis habeat. *Suet. Cal.* 22. Divinam ex eo majestatem asserere sibi coepit. ¶ A Diis translatum nomen est ad homines, quibus *majestas* tribuitur propter virtutis cujus rarae opinionem, propter imperium. Ita dicitur de regibus, imperatoribus, consulibus, senatu, judicibus et in universum de cujuscunque generis cum magna quadam hominum reverentia conjuncto principatu. *Phaedr.* 2, 5. Tum sic jocata est tanti majestas ducis. *Nep. Pelop.* 2. Spartanorum imperiosa majestas, ab hoc initio perculsa cecidit. *Liv.* 8, 34. Stabat cum eo senatus majestas, favor populi, etc. *Cic. Rosc. Am.* 19. Majestas judicum. *Id. Pis.* 11. consulis. *Caes. B. C.* 3, 106. In hoc omnis multitudo majestatem regiam minui praedicabat. ¶ *Majestas patria* est jus patriae potestatis, et paternae dignitatis excellentia. *Liv.* 8, 7. Neque imperium consulare, neque majestatem patriam veritus. *Just.* 10, 2. *f.* Dum patri insidias parat, deprehensus cum sociis, poenas parricidii Diis paternae majestatis ultoribus dedit. ¶ De majestate privatorum V. *Val. Max.* 2, 10. ¶ Ap. Romanos erat proprie populi: senatus enim *auctoritas* dicebatur. Nam populus sciscere solebat, et jubere: senatus censere, et auctor esse. *Cic. Phil.* 3, 5. Ut omnes ad auctoritatem hujus ordinis, majestatemque populi R. defendendam conspirasse videantur. *Id.* ap. *Quint.* 7, 3. *f.* Majestas est in imperio, atque in omni populi R. dignitate. *Sall. Jug.* 35. Majores vestri parandi juris, et majestatis constituendae gratia, bis per secessionem armati Aventinum occupavere; et *ib.* 17. *f.* Patres conscripti, per vos, per liberos, atque parentes vestros, per majestatem populi R. subvenite misero mihi. *Caes. B. G.* 7, 17. ¶ *Crimen majestatis* est, cum ea violantur, in quibus vel regis, vel magistratus, vel populi amplitudo et summa potestas versatur: et *majestatem laedere*, vel *minuere* est aliquid committere contra eorum dignitatem et amplitudinem: et *majestatis rei* dicuntur, qui de majestate laesa, seu imminuta accusantur. V. *Suet. Tib.* 2. *med.*, ubi de hac re exemplum. V. etiam *Dig.* 48, 4. *Cic. Part.* 30. Majestas est magnitudo quaedam populi R. in ejus potestate ac jure retinendo, etc. quam minuit is, qui per vim multitudinis rem ad seditionem vocavit. *Id. Inv.* 2, 18. Majestatem minuere est aliquid de republ. cum potestatem non habeas, administrare; et *ib.* 17. Majestatem minuere est de dignitate, aut amplitudine, aut potestate populi, aut eorum, quibus populus potestatem dedit, aliquid derogare. *Id. Verr.* 2, 4, 41. Est crimen majestatis, quod imperii nostri gloriae, rerumque gestarum monumenta evertere, atque asportare ausus est. *Id. Cluent.* 35. Legionem sollicitare, res est, quae lege majestatis tenetur; et *ib.* Condemnatus majestatis. *Sen. Contr.* 4, 25. Populi R. majestatem laedere; et *ib.* Laesae majestatis accusari. *Quint.* 5, 10. *med.* Injuriam fecisti: sed quia magistratui, majestatis actio est. *Ulp. Dig.* 48, 24, 1. Majestatis causa damnatus. *Callistr. ib.* 2, 20. Majestatis judicium. ¶ Formula fuit in foederibus concipiendis, *imperium majestatemque populi R. conservato sine dolo malo*, quae habetur ap. *Cic. Balb.* 16. et *Liv.* 38, 11., quoties ille populus, qui foedere Romanis jungebatur, esset inferior opibus et potentia. ¶ Olim in judicium majestatis veniebant facta tantummodo, ut si quis proditione exercitum, aut plebem seditionibus, denique male gesta republica, eam minuisset: dicta impune erant. Primus Augustus ea quoque in judicium adduxit, quem secuti alii. *Tac. A.* 1, 72. ¶ Tum sequi poterant ea, in quibus *majestas* etiam rerum cujusque generis significat amplitudinem, gravitatem, speciem honestam et insignem: respondet saepissime i. q. nos dicimus *das Ungemeine, die Pracht, Würde. Cic. Amic.* 25. Quanta illi fuit gravitas! quanta in oratione majestas! *Liv.* 1, 53. Majestas loci. *Lucr.* 5, 7. ut ipsa petit majestas cognita rerum; et 1136. subvorsa jacebat Pristina majestas soliorum. *Mart.* in *ep. praefixa l.* 8. nominis. *Gell.* 18, 3. aetatis et dignitatis. *Liv.* 34, 2. et pudor matronarum. Sic *Afran.* ap. *Non.* 2, 805. Tuam majestatem et nominis matronae sanctitudinem. *Varr. R. R.* 2, 5. Novi majestatem boum, et ab his dici pleraque magna, βούσυκον, βούπαιδα, βούλιμον, etc. *Plin.* 11, 17, 17. Rex apum nullum habeat aculeum, majestate sola armatus. *Id.* 9, 36, 50. praetextam *majestatem pueritiae* appellat. *Id.* 37. *in.* Gemmae supersunt, et in arctum coacta rerum naturae majestas. *Claud. Laud. Stil.* 1, 79. Tyria majestas, *h. e.* splendor et pulcritudo purpurae. ¶ *Majestas tua, vestra*, titulus R. imperatorum, legitur ap. *Symm. ep.* 10, 16. (al. 23.) *ad Theodos.* et *Eumen. Pan. ad Constant.* 21. etc. *Inscr.* ap. *Mur.* 1028, 1. Agathus jam liberorum IV. divina majestate consecutus, *h. e.* ab imperatore. Non est tamen eadem ratione dictum illud *Hor. Ep.* 2, 1, 257. ad August.: sed neque parvum Carmen majestas recipit tua.]

MAJOR. V. MAGNUS.

[MAJORĬĀRĬUS, a, um, adj. ad majorem pertinens, ut *Majoriarius,* scilicet conductor vectigalium: videtur fuisse, qui integra alicujus provinciae, vel civitatis, vectigalia conducit, cui opponitur *minuscularius*, qui minusculam eorum partem. *Inscr.* ap. *Grut.* 1069, 10. Herculi Aeliano sacrum, quem consecrarunt (lege *consecravit* ex *Lupuli Iter Venus.* p. 91. qui lapidem vidit) Samnius Tertullinus ex majoriario, *h. e.* qui fuit majorum vectigalium conductor. ¶ Est qui interpretandum putat, *qui fuit majorinae pecuniae collector*, sed hoc minime probandum videtur, tum quia haec inscriptio vel ad Hadrianum Aug. pertinet, qui obiit ann. a Chr. n. CXXXVIII., vel ad Commodum Aug., qui ann. CXCII. occisus est, cum e contrario majorinae pecuniae mentio primum fiat in *Cod. Theod.* 9, 21, 6., ann. scil. CCCXLIX.; tum quia illius pecuniae usum publicum vetuerunt: minime vero jusdem collectionem fieri jusserunt imperatores. *F.*]

MAJŌRĪNUS, a, um, adj. a *major. Majorinae olivae* dicuntur, quae sunt omnium maximae, alio nomine *regiae.* Eaedem tamen minimum olei habent: unde et phauliae dicuntur, φαυλίαι: a φαῦλος, vilis, vitiosus. *Plin.* 15, 3, 4. ¶ *Majorina pecunia* argentea erat, quae scilicet, majori forma cusa, in *Cod. Theod.* 9, 23, 2. *decargyrus* appellatur, quia decem numero ex qualibet argentei libra; cum plerumque ex eadem sexaginta, vel quatuor et octoginta cudi solerent: ea porro in usu publico versari vetita fuit, utpote quae imperiali largitione quibusdam tantum privatis praemii, minime vero pretii vel mercedis loco distribueretur: huic opponitur *centenionalis* itidem argentea, quae centum numero ex qualibet argenti libra erat. *Imp. Constant. Cod. Theod.* 9, 21, 6. Comperimus, nonnullos flaturarios majorinam pecuniam non minus criminose, quam crebre, separato argento ab aere, purgare. *Impp. Constant. et Julian. Cod. Theod.* 9, 23, 1. Mercatores cuncta solita licentia mercabuntur, praeter pecunias, quas more solito majorinas, vel centenionales appellant, vel ceteras, quas vetitas esse cognoscunt. ¶ *Majorinus* est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 530. L. Pedius Majorinus. [*Plurima addidit *F.*]

MAJŬGĔNĂ, ae, m. Maja genitus, *h. e.* Mercurius. *Capell.* 1. *f. in carm.* Nostri Majugenam pignoris inclyti. **Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 1, 67. *B. A.*

MAJŪMĂ, ae, f. ludi genus. Scribit *Suidas*, dictum esse a Majo mense, quod cives R. certo ejus mensis die ad Ostiam secundo Tiberi descenderent, ibique in marinis aquis natantes luderent. *Impp. Arcad. et Honor. Cod. Theod.* 15, 6, 1. Placuit, ut majumae laetitia provincialibus redderetur, ita tamen, ut servetur honestas, etc.; et *ib.* 2. Majumam, foedum atque indecorum spectaculum, vindicamus. Hunc ludum *Suidas* ita describit: *Πανήγυρις ἐγένετο ἐν τῇ Ῥώμῃ κατὰ τὸν Μάϊον μῆνα. Τὴν παράλιον καταλαμβάνοντες πόλιν, τὴν λεγομένην Ὀστίαν, οἱ τὰ πρῶτα τῆς πόλεως τελοῦντες, ἡδυπαθεῖν ἠνείχοντο, ἐν τοῖς θαλαιτίοις ὕδασιν ἀλλήλους ἐμβάλλοντες.* Hujusmodi ludus facile paulatim in obscenam exercitationem degenerare potuit. [V. *Gothofredum* ad *Cod. Theod. l. c.* multa de hoc ludo docte disserentem. *F.*]

MAJUS, a, um, adj. ap. veteres idem fuit, quod *magnus:* [*Etym. est a *mago, ere.* V. in MACTO.] unde *Majus Deus*, Juppiter, apud Tusculanos, a magnitudine scilicet, et majestate: et *Dea Maja*, cui mense Majo res divina celebrabatur: quam esse terram (unde et *magna mater* dicta est) adeptam nomen itidem a magnitudine, multi affirmant, ut est ap. *Macr. Sat.* 1, 12. ¶ Ab hoc etymologi ducunt *major*, et *majestas.*

MAJUS, ji, m. *Μάϊος*, mensis tertius a Martio, ita dictus a *majoribus*, quorum consilio gerebatur respubl. sicut sequens *Junius* a *junioribus*, qui rempubl. armis gerebant: vel a *majestate*, ut fabulatur *Ov. Fast.* 5. *in.:* vel a Maja matre Mercurii, cui hoc mense sacrificabant: vel a Majo Deo, *h. e.* Jove. V. v. praec. *Ov. l. c.* 185. Incipis Aprili, transis in tempora Maji. [*Cf. *Gierig.* in *ind. rerum* ad *Ov. Fast.* s. v. *Majus.*] ¶ Saepissime adjectiva forma effertur, *mensis Majus, Idus Majae, Calendis Majis*, etc. *Prop.* 4, 5, 36. Natalem Majis Idibus esse tuum. *Ov. Fast.* 4, 947. Exit et in Majas sacrum Florale calendas. ¶ Proverbium est ap. *eund. ib.* 5, 490. *Mense malas Majo nubere,* quia Lemuribus eo tempore justa ferebantur, et opinio erat vulgo, non diu vivere, quae his diebus nupsissent: quare passim abstinebant nuptiis celebrandis. Alias hujus rei causas congerit, et perpendit *Alexander Tassonus Cogitationem l.* 8. *quaest.* 2., inter quas illam quoque affert, quod is mensis asinorum connubiis frequens esse videatur.

MAJUSCŬLUS, a, um, adj. aliquanto major, grandiusculus: dimin. comparativi. *Plin.* 26, 6, 15. Folia sunt majuscula, quam hederae. *Ter. Eun.* 3, 3, 20. ea si vivit, annos nata est sedecim, Non major: Thais, quam ego sum, majuscula est. *Cic. Fam.* 9, 10. Cum mihi sit incertum, tranquillo ne sis animo, an, ut in bello, in aliqua majuscula cura negotiove versere.

MĀLĂ, ae, f. σιαγὼν, γένυς, vox per syncopen facta ex *maxilla*, fuga litterae vastioris, quemadmodum a *taxillo talus, vexillo velum, paxillo palus* contracta sunt, ut *Cic.* docet *Or.* 45. [*Vice versa *Lünem.* in *Lex.* Lat. s. h. v. *mala* non contractum ex *maxilla*, sed *maxilla* diminut. v. *mala* dicit, quod a *mando*, ut *scala* a *scando*, deduci jubet.] Significat autem os faciei superius immobile, inter oculum, nasum, et buccam, in quo dentes infixi sunt. *Cels.* 8, 1. *med.* Maxilla est mobile os, eaque una est: cujus eadem et media, et etiam ima pars mentum est: a quo utrinque procedit ad tempora: solaque ea movetur. Nam malae cum toto osse, quod superiores dentes excipit, immobiles sunt; et *mox:* Dentium pars maxillae, pars superiori ossi malarum haeret. Ex *Celso* itaque discrimen patet *malae* a *maxilla*, quia illa superior est, haec inferior. Adde *ib.* 7. *f.* Nihilominus in

plurali numero utramque significat. *Pacuv.* vel *Enn.* ap. *Cic. Or.* 3, 58. Ut meos malis miser manderem natos. Al. leg. *mandem.* Sic *Lucr.* 2, 637. Ne Saturnus eum malis mandaret adeptus. Al. leg. *manderet*, ut pro dactylo tribrachyn posuerit: al. *mandĕret* paenult. prod. tanquam a *mandeo:* sed prior lectio retinenda. *Virg. A.* 3, 257. Ambesas subigat malis absumere mensas. ¶ Tribuitur et brutis animalibus. *Virg. A.* 12, 755. de cane: Increpuit malis, morsuque elusus inani est. *Id. G.* 3, 268. de equis: Glauci Potniades malis membra absumpsere quadrigae. *Id. A.* 11, 680. caput ingens oris hiatus, Et malae texere lupi, cum dentibus albis. *Hor. Od.* 2, 19, 23. leonis Unguibus, horribilique mala. ¶ Est etiam pars eadem faciei exterior, tum quae pudoris sedes, tum ubi barba emittitur, παρειά: et hominum solummodo est: fereque in plurali numero adhibetur. *Plin.* 11, 37, 58. Infra oculos malae homini tantum, quas prisci genas vocabant, XII. Tabularum interdicto radi a feminis eas vetante. Pudoris haec sedes: ibi maxime ostenditur rubor. *Virg. A.* 9, 751. Impubes malae; et *ib.* 10, 324. flavens prima lanugine malas. *Lucr.* 5, 886. pueris aevo florente juventas Occipit, et molli vestit lanugine malas. *Ov. Met.* 13, 753. octonis iterum natalibus actis, Signarat dubia teneras lanugine malas; et *ib.* 12, 391. prima tectus lanugine malas. *Pl. Mil.* 2, 5, 35. Mihi crepabunt manus, malae tibi.

MĂLĂBATHRON. V. MALOBATHRON.

[*MALACA, ae, et
MALACHA, ae, opp. Hisp. V. in MALACITANUS.]

MĂLĂCHĒ, es, f. μαλάχη, species malvae, ventrem emolliens: a voce Graeca allata, quae a μαλάσσω, mollio. *Plin.* 20, 21, 84. et *Colum.* 10, 247. Utrobique est qui legit *moloche*, a μολόχη, eod. sensu. *Sic ed. *Schneid. Plin.* 20, 4. Pastinacae simile hibiscum, quod molochen agriam vocant, *h. e.* malacham sylvestrem, μολόχην ἀγρίαν. *B. A.*

MĂLĂCĬĂ, ae, f. μαλακία, tranquillitas, cum maris fluctus omnino quiescunt et languent, neque ulla aura commoventur: ita ut naves, quae velis tantummodo aguntur, nullam in partem progredi possint: a μαλακὸς, mollis, languidus. *Caes. B. G.* 3, 15. Tanta subito malacia ac tranquillitas exstitit, ut se loco movere non possent. ¶ Translate sumitur pro mollitie animi, et languore. *Sen. ep.* 67. In otio inconcusso jacere, non est tranquillitas, malacia est. ¶ Dicitur etiam de languore stomachi cibum fastidientis, praecipue in mulieribus gravidis. *Plin.* 23, 6, 56. Semen citreorum edendum praecipiunt in malacia praegnantibus. *Id. ib.* 57. Malicorium expeditur gravidarum malaciae. *Id.* 27, 7, 28. Absinthium pellit malaciam stomachi.

*MALACĬON, μαλάκιον, genus quoddam ornamenti muliebris *Polluci* 7, 13. Idem quoque 5, 16. inter colli ornamenta numerat. Hujus fortasse (inquit *Gesnerus*) meminit *Naevius* poeta ap. *Non.* 14. *n.* 19. Pallis, patagiis, crocotis, malicis (sic *Mercer.*) mortualibus. Sed potest etiam adjectivum esse, ut legatur *malacis*, a *Malacus*, *a*, *um*. *B. A.*

MĂLĂCISSO, as, a. 1. μαλακίζω, mollio, subigo: a verbo Graeco allato, quod a μαλακὸς, mollis. *Pl. Bacch.* 1, 1, 31. Ah nimium ferus es, malacissandus es. *Sen. ep.* 66. *extr.* Malacissandos articulos exoletis meis porrigam? V. TRACTATOR.

[MĂLĂCĪTĀNUS, a, um, adj. ad Malacam seu Malacham pertinens, Hispaniae Baeticae urbem maritimam, nunc *Malaga*, quam alluit fluvius cognominis nunc *Guadalmedina* appellatus: nomen habet ab Hebr. Chald. et Arab. מָלַח *malàch*, sale condivit, ob maximum salsamentorum commercium, teste *Strab. l.* 3. Μάλακα ἡ πόλις ἐμπορεῖον ἐστὶ, καὶ ταριχείας ἔχει μεγάλας. Hujus urbis, et fluvii *Plin.* 3, 1, 3. *n.* 2. meminit. *Avien. Ora marit.* 426. Malachaeque flumen urbe cum cognomine. *Inscr.* ap. *Grut.* 267, 6. Res publica Malacitanorum; et 647, 1. P. Clodius Athenio negocians salsarius QuinQuennalis corporis negociantium Malacitanorum. *F.*]

MĂLACTĬCUS, a, um, adj. molliendi vim habens, μαλακτικὸς. *Theod. Prisc. de diaeta* 15. Malacticam habet virtutem.

MĂLĂCUS, a, um, adj. μαλακὸς, mollis, tener, delicatus, laevis. *Pl. Mil.* 3, 1, 93. eme, mi vir, lanam, unde tibi pallium Malacum et calidum conficiatur, tunicaeque hibernae bonae, Ne algeas hac hieme, *h. e.* pallium ex lana molli et pretiosa. *Id. Bacch.* 1, 1, 37. Pro galea scaphium, pro insigni sit corolla plectilis, Pro hasta talus, pro lorica malacum capiam pallium. ¶ *Unctiones malacas* dicit *Id. Stich.* 1, 3, 74. quae deliciarum causa fiunt. *Id. Mil.* 3, 1, 74. Ad saltandum non cinaedus malacus aeque est, atque ego, *h. e.* flexibilis, enervis. V. EXOSSUS. *Id. Bacch.* 2, 3, 121. Hic nostra aetas augetur in malacum modum, *h. e.* jucunde, et multis deliciis.

*MALAGĪNUM, i, n. emplastrum quod sine igne conficitur. *Plin. Valer.* 3, 12. *B. A.*

MĂLAGMĂ, ătis, n. μάλαγμα, cataplasma, quod integrae cuti imponitur, molliendi vim habens. Quomodo ab emplastro, et pastillo differat, docet *Cels.* 5, 17. *n.* 2. V. EMPLASTRUM et PASTILLUS. *Id. ib.* Malagmata contusa abunde mollescunt: nam super integram cutem injiciuntur. *Colum.* 6, 17. Cuminum conteritur, eique adjicitur exiguum picis liquidae, et axungiae, ut lentorem malagmatis habeat. *Plin.* 22, 24, 56. Non fecit cerotum, malagmata, emplastra, collyria, antidota, parens illa ac divina rerum artifex: officinarum haec, imo verius avaritiae commenta sunt. *Id.* 25, 13, 95. Fit ex succo cicutae ad refrigerandum stomachum malagma. *Id.* 31, 6, 33. Aquam maris emplastris et malagmatis miscent: pro *malagmatibus*. V. EMBLEMA. ¶ *Malagma, ae,* f. saepe legitur ap. *Veg. Vet.*, ut 2, 48., 3, 20. et 21., 4, 20. 21. et 23. etc. V. SCHEMA.

MALANDRĬA, orum, n. plur. pustulae elephantiasi similes, et equorum praecipue cervicem infestantes. *Veg. Vet.* 2, 42. ¶ *Malandria, ae,* f. dicitur a *Marcell. Empir.* 34. *med.*

MALANDRIOSUS, a, um, adj. malandriis laborans. *Marcell. Empir.* 19. *med.*

[MĀLĀRIUM, ii, n. idem ac pomarium. *Gloss. Isid. F.*]

*MALAS, ae, sculptor celebris. *Plin.* 35, 5. *B. A.*

MALAXĀTĬO, onis, f. actus emolliendi. *Theod. Prisc.* 1, 28. Malaxationes adhibendae.

MĂLĀXO, as, a. 1. μαλάσσω, malacisso, mollem reddo: a μαλακὸς, mollis. *Laberius*: Malas malaxavi. *Gell.* 16, 7. refert hoc inter ea, quae a *Laberio* praelicenter ficta sunt.

*MALCHA (pro Malchi) INSULA, prope Arabiam. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

[MALCHĬO, onis, m. dimin. malchi, sive regis. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1547, 4. Q. Marcius Q. L. Malchio. *F.*]

[MALCHUS, i, m. rex: ab Hebr. מֶלֶךְ *mélech*, rex. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1108, 8. D. M. C. Julii Malchi. *Clem. Cardinali Iscriz. Velit. n.* 78. qui lapidem vidit, habet MALGHI: at *G* pro *C*, et *II* pro *H* facili negotio quadratarius exarasse videtur. [*Cf. *Schneid.*, qui in Gr. L. 1. p. 209. et *Malcus*, sine aspiratione, ap. *Grut.* p. 317. *n.* 7. legi docet, originem vocis a μαλακὸς deducendam suspicans, coll. *Bentl.* animadvers. ad *Hor. Sat.* 1, 2, 25. ubi *Malchinus* contra *Malthinus* defenditur.] ¶ Fuit etiam hoc nomine rex Nabathaeorum, cujus meminit *Auct. B. Alex.* 1. *F.*]

MALDĂCON, i, n. gummi ex bdellio arbore. *Plin.* 12, 9, 19. *Locus est:* Vicina est Bactriana, in qua bdellium nominatissimum. Arbor nigra est — gummi alii brochon adpellant, alii malacham, alii maldacon. *B. A.*

MĂLĔ, adv. κακῶς, perperam, prave, vitiose, improbe. *Atticus* ad *Cic. Att.* 9, 10. Si iste Italiam relinquet, faciet omnino male; et, ut ego existimo, ἀλογίστως. *Pl. Poen.* 4, 2, 66. Dubitas, quin lubenter tuo hero meus, quod possiet facere, faciat male? *Cic. Fam.* 11, 21. Dii isti Segulio male faciant, homini nequissimo. *Id. Att.* 15, 1. O factum male de Alexione! Sic *Catull.* 3, 16. O factum male! o miselle passer, etc. *Caes. B. C.* 2, 15. Ubi tantos tuos labores male cecidisse viderunt. *Pl. Asin.* 5, 1, 13. Male velle alicui. *Cic. Sen.* 6. et *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 12. Male cogitare de aliquo. *Cic. Rosc. Am.* 48. loqui: maledicere. *Ter. Ph.* 2, 3, 25. loqui alicui: quod et maledicere, et obtrectare dicimus: sed plerumque unitis vocibus, *maledicere*: nam divisis significat perperam dicere, contra rationem, et absurde loqui. *Id. Andr.* 4, 4, 14. verbum si mihi Unum, praeterquam quam te rogo, faxis, cave. *My.* Male dicis. *Cic. Mur.* 30. Errasti in aliqua re: male dici putat Cato. *Id. Verr.* 2, 1, 54. Male accipere verbis aliquem; et *Caes. B. C.* 1, 63. Equitatu agmen adversariorum male habere, *h. e.* vexare, infestare. Sic *Nep. Eum.* 8. Cum Antigono conflixit, eumque male acceptum in Mediam coegit redire. *Sall. Jug.* 58. *med.* Proelium male pugnatum, i. e. adverso Marte; et *Ter. Andr.* 2, 6, 5. Praeter spem evenit: scio: hoc male habet virum. Sic *Eun.* 4, 2, 6. Male se habere i. e. molestiae plenum esse. *Id. Ad.* 4, 5, 21. Animo male est; et refertur ad corpus, cum scil. virium deliquio laborat. Sic *Pl. Curc.* 2, 3, 33. animo male est. *Phae.* Vin' aquam? et *Rud.* 2, 6, 26. Animo male fit: contine quaeso caput: *de eo, qui vomitu laborat:* Ad haec *Donatus*: animo male fieri dicitur, cum ictu alicujus moeroris perculsus non sustinet corpus, sequiturque ruina membrorum. Rursus *Pl. Mil.* 4, 8, 21. postquam abs te abit, animo male Factum est huic repente miserae. ¶ *Male sit*, aut *vertat*, imprecandi formulae. *Cic. Att.* 15, 15. L. Antonio male sit, siquidem Buthrotiis molestus est. *Ter. Ad.* 2, 1, 37. Minis viginti illam emisti: quae res tibi vertat male. ¶ *Male esse alicui*, est aliquem laborare inopia, infamia, tristitia, rebus adversis quibuslibet, duram atque asperam vitam agere. *Sen. ep.* 82. *in.* Male tibi esse malo, quam molliter. Hoc sic excipe, quemadmodum a populo dici solet, dure, aspere, laboriose. Sic *Hor. Sat.* 1, 4, 109. Male vivere. ¶ *Male audire*, *mereri*, V. AUDIO. MEREOR. ¶ *Male rem gerere*, est improspere, infeliciter. *Nep. Milt.* 3. ¶ *Male credere*, est nulla ratione credere, seu peccare tum credendo, cum credendum non est: vel periculo suo credere. *Pl. Poen.* 4, 2, 56. et 67. Male credam, et credam tamen. ¶ *Male emere*, est nimis multo pretio. *Cic. Att.* 2, 4. et *Pl. Amph.* 1, 1, 132. ¶ [*Male interpretari* ap. *Sen. Ep.* 63. *med.* Fac ergo, mi Lucili, quod tuam aequitatem decet; desine beneficium fortunae male interpretari, i. e. malevolo, iniquo animo, *ungünstig*. Differt *perperam* ap. *Eund. ib.* 9. *med.* Se contentus est sapiens; hoc mi Lucili, perperam plerique interpretantur, i. e. non recte, vitiose. V. *Doederl.* 1, 66.] ¶ Interdum *male* vim habet v. valde; auget quidem certe. *Caes.* ap. *Cic. Att.* 14, 1. Non dubito, quin me male oderit. *Ter. Hec.* 3, 2, 2. Male metuo, ne morbus aggravescat. *Hor. Sat.* 1, 4, 66. Male rauci; et *ib.* 3, 31. Calceus male laxus. [*V. *Heindf.* Adde 1, 3, 25. male lippus: ubi *Bentl. male* pro vulg. mala restituit.] *Prud. praef. Cath.* 14. male pertinax Vincendi studium subjacuit casibus asperis, *h. e.* nimium, vel in suam perniciem pertinax. *Front. ep.* 2. ad *Anton. Imp.* ap. *Charis.* 2, 184. Male me, Marce, praeteritae vitae meae poenitet. *Charisius* hic perperam addit: Ceterum ineptum, male me poenitet. ¶ Contra vim habet minuendi ap. *Liv.* 35, 49. *med.* Videretis vix duarum male plenarum legiuncularum instar in castris regis. Huc pertinere videntur illa *Hor. Od.* 1, 9, 24. Digitus male pertinax; et *Petr. Sat.* 86. Male dormiens; et *ib.* 87. Male repugnans. Sed *male pertinax* ap. *Hor.* est ejus, qui simulat, se esse pertinacem, et vinci cupit. Idem dic de *male repugnanti* ap. *Petr. Sat.* 87. Similiter *male dormiens*, qui somnum fingit, et expergisci vult. [*Utrumque dicendi genus, et ubi augendi, et ubi minuendi vim part. *male* contineat, explicat *Heindf.* ad *Hor. Sat.* 1, 2, 29.] ¶ Saepe etiam privativam significationem habet, ut ap. *Virg. A.* 2, 23. statio male fida carinis, *h. e.* infida. *Serv.* tamen, minus fidam, exponit, ut non negationem, sed minutionem habeat. *Hor. Sat.* 2, 5, 45. male validus filius, *h. e.* invalidus, infirmus. *Cic. Att* 9, 15. *f.* Ego illum male sanum semper putavi, *h. e.* insanum. *Ov. Her.* 7, 27. Male gratus, *h. e.* ingratus. *Suet. Aug.* 21. Nationes male quietas ad obsequium redegit, *h. e.* inquietas. Est tamen in his, et aliis hujusmodi, aliquid minus, quam si *infidus*, *invalidus*, *insanus*, etc. dictum fuisset. [*Adde *Lucan.* 1, 87. o male concordes, i. e. quorum concordia non tuta est. V. *Cort.* et *Mart. Lag.* ad h. l. et ad 1, 101. *Ruhnk.* ad. *Ov. Her.* 3, 103. et ad *Vell.* 2, 47, 2. et 109, 2. *Heindf.* ad *Hor. Sat.* 2, 6, 87.] *Ov. A. Am.* 1, 524. Et si quis male vir quaerit habere virum, *h. e.* cinaedus. *Catull.* 16, 13. male me marem putastis, *h. e.* male marem, minus valentem. ¶ Reperitur ita substantivo conjunctum, ut in unam quodammodo vocem coalescat. *Arnob.* 4, 142. Et tolerari forsitan male-tractatio haec posset; et 149. Immunes a Deorum male-tractatione nec sic estis. V. TRACTATIO. *Sen. Thyest.* 3. Quis male-Deorum Tantalo vivas domus Ostendit iterum? *h. e.* quis malus Deus, κακοδαίμων. Sed v. male etiam ad *ostendit* referri potest.

MĂLĔĂ et Mălēā, ae, f. *capo Malio, o di Sant' Angelo*, Μαλέα et Μάλεια, promontorium Peloponnesi, in ora australi Laconiae, cum monte excelso, decem millia passuum in mare procurrens, ventosumque maxime, ac procellosum: unde ejus undas *sequaces* dixit *Virg. A.* 5, 193., quia navigiis infestae assiliunt, atque ea persequi videntur. Dictum tradunt a quodam Maleo Argivorum rege, qui in eo templum exstruxerit. Describitur animose a *Stat. Th.* 2, 32. et sqq. simul cum Taenaro. *Virg. l. c.* Ionioque mari, Maleaeque sequacibus undis. *Stat. ib.* Qua formidatum Maleae spumantis in auras It caput. *Ov. Amor.* 2, 16, 24. Nec timeam vestros, curva Malea, sinus. *Prop.* 3, 17, 7. Et placidum Syrtes portum, et bona litora nautis Praebeat hospitio saeva Malea suo: *de re impossibili.*

*MALEBARBIS vel Malibarbis, σπανοπώγων *Gloss. Lat. Gr. B. A.*

*MALE-DEUS, κακοδαίμων. V. *Male* ad fi. *B. A.*

MĂLĔDĪCAX, ācis, adj. maledicus. *Pl. Curc.* 4, 2, 26. Maledicax es. *Macr. Sat.* 7, 3. *med.* Importuna urbanitas maledicacem luce privavit. ¶ Rectius divisim scribes *male dicax.*

MĂLĔDĪCĔ, adv. κακολόγως, contumeliose. *Cic. Off.* 1, 37. *med.* Cum de absentibus, detrahendi causa, maledice, contumelioseque dicitur. *Liv.* 45, 39. *f.* Maledice ac maligne loqui.

MĂLĔDĪCENS, entis, part. a *maledico*: maledicus. *Pl. Merc.* 2, 3, 75. Ut nunc sunt maledicentes homines; et 1, 2, 31. Maledicentiorem, quam te, novi neminem. *Cic. Fl.* 3. In maledicentissima civitate, in suspiciosissimo negotio, maledictum

omne, non modo crimen effugit. *Gell.* 3, 17. Maledicentissimum librum conscribere. *Suet. Caes.* 23. Carminibus maledicentissimis existimationem alicujus lacerare.

MĂLĔDĪCENTĬĂ, ae, f. *κακηγορία*, obtrectatio, convicium. *Gell.* 3, 3. *f.* Ob assiduam maledicentiam, et probra in principes civitatis. *Id.* 17, 14. Caesarem Laberii maledicentia et arrogantia offendebat.

MĂLĔDĪCO, is, ixi, ictum, a. 3. *κακολογέω*, in aliquem maledicta, idest convicia, contumelias, probra conjicio, maledictis incesso, obtrecto, allatro. *Cic. Coel.* 3. Aliud est maledicere, aliud accusare: accusatio crimen desiderat, rem ut definiat, hominem ut notet, etc. maledictio autem nihil habet propositi praeter contumeliam. *Id. Dejot.* 10. Non debebas optimo viro fugitivi ore maledicere. *Id. N. D.* 1, 33. Epicurus Phaedoni turpissime maledixit. *Id. Coel.* 3. *f.* Petulanter maledicere alicui. *Hor. Sat.* 2, 3, 140. maledicit utrique, vocando Hanc Furiam, hunc aliud, jussit quod splendida bilis. *Pl. Curc.* 4, 2, 27. Indignis si maledicitur, maledictum id esse dico. *Ter. Hec.* 4, 2, 14. Qui nobis, mater, maledictum velit. ℙ Scribi potest etiam divisim *male dico.* ℙ Cum accusativo apud sequioris temporis scriptores. *Petr. Sat.* 96. Si me amas, maledic illam versibus, ut habeat pudorem. *Id. fr. Trag.* 58. *Burm. extr.* Cave majorem maledicas; et *ib.* 74. Maledicere Trimalchionem coepit. [*V. *Heins.* ad h. l.] Adde *Tert. adv. Prax.* 29. Etiam *Prisc.* 18, 1189. hanc constructionem agnoscit. Eadem ratione effertur et *Benedico*, q. v. V.

MĂLĔDICTĬO, onis, f. *κακηγορία*, actus maledicendi, obtrectatio. *Cic. Coel.* 3. Maledictio nihil habet propositi praeter contumeliam. Adde *Arnob.* 4, 147.

[MĂLĔDICTĬŌSUS, a, um, adj. qui maledicta jactat. *Not. Tir.* p. 10. Maledicus, maledictiosus. *F.*]

MĂLĔDICTĪTO, as, saepe maledico. *Pl. Trin.* 1, 2, 62. Maledictitatur tibi vulgo in sermonibus. ℙ Possis etiam divisim scribere *male dictito.*

MĂLĔDICTŌRES dicebantur ab antiquis, qui nunc maledici. *Fest.* ex *Cat.*

MĂLĔDICTUM, i, n. *λοιδορία*, convicium, probrum, contumelia. *Cic. Q. Fr.* 2, 3. Cum omnia maledicta, versus denique etiam obscenissimi in Clodium, et Clodiam dicerentur. *Id. Planc.* 12. *extr.* Haec sunt conjecta maledicta in ejus vitam; et *ib.* 13. In homines nobilissimos maledicta aspere et ferociter dicta commemorem. *Id. N. D.* 1, 24. Zeno non eos solum figebat maledictis, etc. *Id. Phil.* 13, 19. Quem ego inustum verissimis maledictorum notis tradam hominum memoriae sempiternae. *Id. Fl.* 20. *f.* Quempiam probris omnibus, maledictisque vexare. *Id. Att.* 11, 8. Multa in aliquem maledicta conferre. *Id. Cluent.* 23. Quippiam in criminis, aut in maledicti loco objicere alicui. ℙ Est etiam imprecatio, exsecratio, qua quippiam avertimus. *Plin.* 11, 39, 95. Esse in maledictis jam antiquis strigem, convenit: sed quae sit avium, constare non arbitror. ℙ Latini rustici cum maledictis ac probris serendum ocimum putabant, ut laetius proveniret, teste *Plin.* 19, 7, 36., quod idem de ruta leges ap. *Pall.* 4, 9. *med.* ℙ De malis dictis, pravis rationibus, et suasionibus. *Sall. Or. ad Caes.* 1, 2. Maledictis iniquorum occupandae reipublicae in spem adducti homines.

MĂLĔDICTUS, a, um, part. a *maledico*: *ἐπικατάρατος*. *Spart. Get.* 3. Maledicte parricida, fratrem occidisti. [*Ita saepissime usurpatur a christianis scriptoribus.]

MĂLĔDĬCUS, a, um, adj. *βλάσφημος*, qui proclivis est ad maledicendum, obtrectator, mordax. *Cic. Fl.* 28. In tam suspiciosa ac maledica civitate locum sermoni obtrectatorum non reliquit. *Id. Mur.* 6. Conviciator maledicus. *Auct. ad Her.* 2, 8. Homines natura malevoli et maledici. *Quint.* 4, 1. Maledicum esse in aliquem. *Val. Max.* 8, 9. *n.* 2. *extr.* Maledica lingua; et 7, 2. *n.* 6. *extr.* Maledicus sermo.

MĂLĔFĀBER, abra, abrum, adj. male fabricatus, dolosus. *Prud. Hamart.* 716. de Eva: Respondit Domino, suadelis se malefabris Illectam suasisse viro.

MĂLĔFĂCĬO, acis, eci, actum, n. 3. *κακουργέω*, male ago, noceo. *Ter. Ad.* 2, 1, 10. Neque tu verbis solves unquam, quod mihi re malefeceris. *Pl. Mil.* 2, 2, 11. Nescio quid malefactum a nostra huic familia est. ℙ Saepe usurpatur disjunctum. V. MALE.

*MALEFACTĬO, onis, f. Subitam virium collapsionem sive animi deliquium, quam *λειποθυμίαν* Graeci vocant, a medicis *malefactionem* dici, ait *Macer. de Herb. carm.* 2, 4. *syncope, fainting or swooning. B. A.*

MĂLĔFACTOR, oris, m. *Pl. Bacch.* 3, 2, 11. Malefactorem amitti satius, quam relinqui beneficum, *h. e.* melius est malefactorem non ulcisci, quam benefico gratiam non referre.

MĂLĔFACTUM, i, n. *κακούργημα*, mala actio, peccatum. *Cic. Off.* 2, 18. ex *Ennio*: Benefacta male locata, malefacta arbitror. *Id. Inv.* 2, 36. Adversarius autem malefacta augebit: nihil imprudenter, sed omnia ex crudelitate et malitia facta dicet. ℙ Scribitur et divisim *male factum.*

MĂLĔFĪCE, adv. malefaciendo, nocenter, *κακούργως*. *Pl. Ps.* 4, 7, 113. Ego nec sycophantiose quidquam ago, nec malefice.

MĂLĔFĪCENTĬĂ, ae, f. actus malefaciendi, noxa, injuria, damnum. *Plin.* 9, 9, 11. Delphinorum similitudinem habent tursiones: distant tristitia aspectus: abest enim illa lascivia: maxime tamen rostris canicularum maleficentiae assimulati. *Lact. Ira D.* 1. Neque ex beneficentia (*Dei*) quidquam boni perveniat ad nos, neque ex maleficentia quidquam mali.

MĂLĔFĪCĬUM, ii, n. *κακούργημα*, quidquid male admissum est, malefactum, malum facinus. *Cic. Phil.* 5, 6. Scelerum magnitudo, conscientia maleficiorum. *Id. Rosc. Am.* 22. Maleficium committere; et *ib.* admittere. *Id. Caecin.* 34. *med.* exsilio multare. *Id. Rosc. Am.* 3. *extr.* Supplicia pro maleficiis metuere. [*Adde 40. improbum arguit maleficium.] *Plin.* 12, 25, 54. Adulteratur seminis succo: vixque maleficium deprehenditur, i. e. fraus. *Gell.* 20, 1. *f.* Acerbitas plerumque ulciscendi maleficii, bene atque caute vivendi disciplina est. [*Suet. Aug.* 32. Ne quod maleficium impunitate elaberetur. Huc pertinet etiam illud *Quint. Inst.* 7, 4, 36. Praeter haec finguntur in scholis et inscripti maleficii, in quibus aut hoc quaeritur, an inscriptum sit? aut hoc, an maleficium sit: ubi *actio inscripti maleficii* in schola, quod in foro stellionatus, i. e. fraudis quae propriam significationem non habet et in proprium delicti nomen non cadit. V. *Spald.*] ℙ Speciatim est noxa, damnum. *Cic. Coel.* 31. Cui misero praeclari in rempubl. beneficii memoria nihil profuit, nocuit opinio maleficii cogitati. [*Cf. *ib.* 22. et *Planc.* 19.] *Caes. B. C.* 2, 20. Legio sese Hispalim recepit, atque in foro et porticibus sine maleficio consedit. *Id. B. G.* 2, 28. *extr.* Ut ab injuria et maleficio se suosque prohiberent. [*Utitur hac dicendi formula Caesar in rebus sine ullo hostilis animi sensu perficiendis. Adde 1, 9. ut sine maleficio et injuria transeant; et *ib.* 7. sine ullo maleficio iter per provinciam facere. *Ter. Ph.* 2, 2, 22. Pro maleficio si beneficium summum nolunt reddere. — Imprimis frequens est hujus vocabuli usus ap. *Liv.* V. 7, 20. 9, 12. et al.] ℙ Item incantamentum. *Tac. A.* 2, 69. Carmina et devotiones, aliaque maleficia, queis creditur animas numinibus infernis sacrari. *Appul. Met.* 9. Devotionibus et maleficiis quidvis efficere posse credebatur. Adde *Apol.* saepe. V. v. sq. [*Hinc translate *maleficia* dicuntur bestiolae noxam afferentes. *Plin.* 18, 30, 73. Urceis acetum habentibus leguminum acervos superingerunt, ita non nasci maleficia credentes, i. e. noxias bestiolas. Simili ratione locutus est 8, 59, 84. et 20, 13, 51. Ita melius collocasse locum videmur, quem Noster §. 2. adscripserat.]

MĂLĔFĪCUS, a, um, adj. *κακοῦργος*, qui male facit, improbus, sceleratus. *Pl. Cas.* 4, 2, 4. Novi hominum mores maleficos. *Cic. Tusc.* 5, 20. Homo natura maleficus, et injustus. *Id. Verr.* 2, 5, 55. In hominum maleficorum sceleratorumque, in praedonum hostiumque custodias tu tantum numerum civium R. includere ausus es? *Tac. A.* 4, 21. Homo sordidae originis, maleficae vitae. *Suet. Galb.* 15. Maleficentissimos incolumes praestitit: scil. a *maleficens* obsoleto. ℙ Item noxius, perniciosus. *Suet. Ner.* 16. Superstitio nova, ac malefica. *Plin.* 7, 49, 50. Malefica sidera. *Id.* 33, 4, 25. vis. *Id.* 12, 17, 35. Caprae, maleficum frondibus animal. *Id.* 9, 15, 20. Bestia piscibus malefica. ℙ Item malignus. *Nep. Ages.* 8. Ut naturam fautricem habuerat in tribuendis virtutibus, sic maleficam nactus est in corpore: exiguus et claudus altero pede, etc. ℙ Item incantator, magus. *Impp. Constant. et Julian. Cod.* 9, *tit.* 18. qui est *De maleficis et mathematicis*, *leg.* 6. Multi magicis artibus usi elementa turbare, vitam insontium labefactare non dubitant, et Manibus accitis audent ventilare, ut quisque suos conficiat malis artibus inimicos: hos, quoniam naturae peregrini sunt, feralis pestis absumat; et *leg.* 7. Magi, qui malefici vulgi consuetudine nuncupantur. ℙ Legitur et *malificus* ut ap. *Pl. Mil.* 2, 2, 39. in quibusd. MSS. et *Ps.* 1, 2, 61. Sic *malivolus*, *benivolus.*

MĂLĔFĔRĬĀTUS,
MĂLĔFĪDUS,
MĂLĔFORTIS,
MĂLĔLŎQUAX,
MĂLĔNĀTUS,
MĂLĔŎLENS,
MĂLĔSĀNUS,

MĂLĔSUĀDUS, a, um, adj. rectius duae voces habentur, ac divisim scribuntur: quamquam postrema saepius conjuncta legatur in illo *Virg. A.* 6, 276. Et metus, et malesuada fames, et turpis egestas; et *Pl. Most.* 1, 3, 56. Malesuada vitilena; et *Paul. Nol. carm.* 6, 69. de vino: evitans malesuadi pocula succi; et *Sidon. ep.* 7, 5. *f.* Si precibus malesuadus obstiterit interpres: quia *suadus* adjectiv. parum est in usu.

MĂLĔTRACTĀTĬO. V. MALE.

MĂLĔVENTUM. V. BENEVENTUM.

MĂLĔVŎLENS et Malivolens, entis, adj. malevolus, inimicus. *Pl. Capt.* 3, 4, 51. Est miserorum, ut malevolentes sint, et invideant bonis. *Id. Bacch.* 4, 3, 4. Malevolente ingenio natus. *Cic. Fam.* 1, 7. *med.* Malevolentissimae obtrectationes.

MĂLĔVŎLENTĬĂ et Malivolentia, ae, f. *κακοθυμία*, est voluptas ex malo alterius sine emolumento suo, ut *Cic.* definit *Tusc.* 4, 9., item universim odium, invidia. *Id. Fam.* 1, 9. *med.* Animus nulla in ceteros malevolentia suffusus. *Id. ib.* 2, 17. *f.* Pusillus animus, et ipsa malevolentia jejunus atque inanis. *Id. Planc.* 9. Vicinitas non infuscata malevolentia. *Id. Q. Fr.* 1, 1, 15. Judicium obtrectatione et malevolentia liberatum. *Sall. Cat.* 3, 2. Plerique, quae delicta reprehenderis, malevolentia et invidia dicta putant. [*Adde 12, 1. Innocentia pro malevolentia duci coepit, i. e. malevolum animum prodere, sive ad invidiam divitibus conflandam valere putabatur. Ceterum *Kritz.* ad l. *Sall.* a Nostro prius laud. non *malivolens*, sed *malevolens* scribi jubet; nulla enim ratione uti, qui I literam inferant, quum vox composita sit ex *male* et *velle*, quorum prius nunquam mutetur.]

MĂLĔVŎLUS et Malivolus, a, um, adj. *κακόθυμος*, malevolens, invidus: vox conflata ex integro, et corrupto, ut *Quint.* 1, 5. *f.* docet. [*Discrimen inter h. v. et *malignus* v. in h. v.] *Cic. Fam.* 2, 17. *med.* Ille si omnibus est malevolus, minus offendor in me. *Cic. Att.* 7, 2. *med.* Cato in me turpiter fuit malevolus. [*Ad hunc locum jucundum est comparare mutuas Catonis et Ciceronis epistolas. *Fam.* 15, 5 et 6.] *Cic. Fam.* 3, 10. *med.* Malevoli sermones. *Gell.* 4, 15. Malevoli reprehensores. [**Ter. Andr. prol.* 6. Sed qui malevoli Veteris poetae maledictis respondeat; et *Id. Heaut. prol.* 16. Nam quod rumores distulerunt malevoli. ℙ Substantive positum legitur ap. *Cic. Balb.* 25. Ut omnium malevolorum, iniquorum, invidorum animos frangeremus. *Id. ad Brut.* 1, 15. *med.* Cognovi paulo plures in senatu malevolos esse, quam gratos. *Pl. Poen.* 1, 2, 181. Hujus amica, mea inimica et malevola. *Trogus* ap. *Plin.* 11, 52, 114. Quibus supercilia in totum demissa malevolos et invidos significant.] ℙ *Malevolus Mercurius* dicebatur ejus Dei signum Romae positum proxime Janum in Turdellis, quod ita situm erat, ut nullius tabernam spectaret. Mercurius enim mercimoniis praeerat, et lucris. Putabant autem Deos iis favere, quos aspicerent. *Festus.*

MĂLĔUS et Mālĭus, a, um, adj. *Μάλειος*, ad Maleam promontorium pertinens. *Flor.* 2, 9. Inter Ceraunios montes, jugumque Maleum. *Catull.* 68, 54. Lymphaque in Oetaeis Malia Thermopylis.

MĀLĬĂCUS Sinus, *golfo del Volo*, sinus maris Aegaei inter Thessaliam et Achaiam. *Plin.* 4, 7, 12. et *Liv.* 27, 30. Sic *Lucan.* 6, 366. ferit amne citato Maliacas Sperchios aquas.

*MALICORDIS, e, adj. *πονηροκάρδιος* *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

MĂLĪCŌRĬUM, ii, n. *σίδιον*, cortex mali Punici: a *malum* et *corium*, quia corio similis est ob duritiem et crassitiem. *Plin.* 23, 6, 57. Hic cortex ex acerbis (*malis Punicis*) in magno usu: vulgus coria maxime perficere illo novit: ob id malicorium appellant medici. *Cels.* 2, 33. inter ea, quae reprimunt, malicorium recenset. Ap. *Petr.* vero *fr. Trag.* 47. *Burm.* narrat Trimalchio, sibi malicorium profuisse, cum multis jam diebus venter non respondisset, quod quidem absurde et ridicule omnino, ut decet inficetum nebulonem loqui.

[MĀLĬENSIS, e, adj. ad Maleam, seu Maliam promontorium pertinens, idem ac Malius. *Liv.* 42, 40. Per Thessaliam, et Maliensem agrum cum exercitu contra foedus Delphos isti. *F.*]

MĀLĬFER, a, um, adj. malorum ferax, *μηλοφόρος*. *Virg. A.* 7, 740. Et quos maliferae despectant moenia Abellae.

MĂLĪFĬCUS. V. MALEFICUS.

MĂLIGNĒ, adv. *κακοηθῶς*, malitiose, cum invidia. *Plin. ep.* 1, 5. *med.* Respondi, nunc me intelligere, maligne dictum, quia ipse confiteretur: ceterum potuisse honorificum existimari. *Liv.* 45, 39. *f.* Maledice ac maligne loqui. *Curt.* 8, 1. Cum suspicaretur, malignius habitum esse sermonem. *Gell.* 4, 15. In quibus plura inscite, aut maligne vellicant. *Plin. ep.* 9, 38. Maligne legere librum aliquem. *Ov. Met.* 13, 270. neque enim bene facta maligne Detrectare, meum est. ℙ Saepius est parce, illiberaliter, avare, minus scilicet dando, quam oportet: quod invidentis est, atque inimici: cui opponitur benigne, large. *Liv.* 8, 12. *med.* Materiam praebebat criminibus ager maligne plebi divisus. *Just.* 5, 2. *extr.* Commeatus maligne praebere. *Catull.* 10, 18. Non mihi fuit tam maligne, ut, etc. *Sen. ep.* 18. *med.* Maligne famem exstinguere. *Id. Ira* 2, 19. *f.* Quibus exsangue corpus est, maligneque alitur, et deficit. *Id. Ben.* 6, 16. *f.* Nec quae sciebat, maligne dispensavit, quo diutius esset necessarius; sed cupiit, si posset universa transfun-

dere. *Hor. Ep.* 2, 1, 209. quippiam laudare maligne. *Sen. ep.* 44. Tu mihi te pusillum facis, et dicis, malignius tecum egisse naturam. *Petr. fragm. Trag.* 42. *Burm.* Maligne illum ploravit uxor. ℙ Sumitur et universim pro parum. *Sen. Ben.* 6, 34. Qui per fores maligne apertas non intrat, sed illabitur. *Plin.* 34, 11, 26. Aerugo maligne virens. *Mela* 2, 2. Terra eorum, quae seruntur, maligne admodum patiens.

MĂLIGNĬTAS, atis, f. [*Primum significat malam alicujus rei naturam. V. vocis originem in *malignus*. Hinc primo loco posuimus exemplum, quod Noster in f. adscripserat, *Colum.* 3, 10. *med.* Naturali quadam malignitate desciscunt interdum, quamvis diligenter probata semina. ℙ Hinc ad animum translatum, est] κακοήθεια, prava voluntas, malus animus, malevolentia, invidia. [*De discrimine inter *malignitas* et *livor*, dictum est in h. v. Quid differat *malevolentia*, v. in *malignus*.] *Tac. H.* 1, 1. Sed ambitionem scriptoris facile adverseris: obtrectatio et livor pronis auribus accipiuntur, quippe adulationi foedum crimen servitutis, malignitati falsa species libertatis inest. [*Liv.* 5, 22. Malignitatis auctores quaerendo, i. e. malignos suasores.] *Plin. ep.* 5, 7. *extr.* Sermonem vultus, gestus, vox ipsa moderatur: epistola omnibus commendationibus destituta, malignitati interpretantium exponitur. *Auct. dial. de Or.* 18. Vitio malignitatis humanae vetera semper in laude, praesentia in fastidio sunt. *Tac. Agr.* 41. Malignitas et livor. *Suet. Cal.* 34. Livor ac malignitas. *Id. Ner.* 23. *extr.* Taciturnitatem pudoremque quorundam pro tristitia ac malignitate arguens. *Sen. V. B.* 18. Nec malignitas me ista, multo veneno tincta, deterrebit ab optimis. *Val. Max.* 4, 7. *f.* Nulla tam modesta felicitas est, quae malignitatis dentes vitare possit. ℙ In plur. num. *Prud.* περὶ στεφ. 2, 259. purulenta et livida malignitatum vulnera. ℙ Item illiberalitas, parcitas, tenacitas. *Liv.* 34, 7. In purpura, quae teritur, aliquam causam tenacitatis video: in auro vero, in quo, praeter manus pretium, nihil intertrimenti fit, quae malignitas est? *Pl. Capt.* 3, 1, 4. Huic diei, si liceat, oculos effodiam libens: Ita malignitate oneravit omnes mortales mihi. *Liv.* 34, 34. *f.* Malignitas conferendi ex privato.

MĂLIGNO, as, a. [*et Malignor, aris, dep. 1. κακοηθεύομαι. *B. A.*] *Ammian.* 22, 15. *med.* Ibes occurrunt pinnatis agminibus anguium, qui ex Arabicis emergunt paludibus venena malignantes, *h. e.* maligne fundentes, et noxie. [*Vulg. Intp. Psalm.* 83, 3. Super populum tuum malignaverunt consilium. Et *Psalm.* 73, 3. Quanta malignatus est inimicus in sancto. *B. A.*]

*MALIGNOSUS, a, um, adj. κακεντρεχής *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

MĂLIGNUS, a, um, adj. κακόθυμος, malus, improbus, invidus, malevolens. [*Ortum habet ex *male genitus*, vel *malus gnatu*, *natura*. Differt a *malevolus*, quod eum significat, qui pravitate, malitia aliorum malo gaudet: *malignus* invidet aliis ob avaritiam et omnia in suam utilitatem conferendi cupiditatem. Aliud hh. vv. discrimen statuit *Non.* V. *Doederl.* 3, 69. Ap. *Cic.* non legitur.] *Sen. V. B.* 18. Malignissima capita, et optimo cuique inimicissima. *Hor. Sat.* 1, 5, 4. Maligni caupones. [*V. *Heindf.*] *Id. Od.* 2, 16, 40. malignum Spernere vulgus. *Catull.* 68, 37. mente maligna aliquid facere. *Manil.* 4, 573. Verba maligna. *Phaedr.* 3, 10. suspicio. *Suet. Aug.* 27. Factum alicujus maligno sermone carpere. *Mart.* 4, 87. Nec rhonchos metues malignorum. *Catull.* 67, 5. votum malignum, *h. e.* pravum, improbum. *Virg. A.* 5, 654. Malignis oculis spectare aliquid, *h. e.* invidis. *Ov. Trist.* 4, 1, 101. Maligna studia, *h. e.* noxia. *Id. Met.* 10, 329. Malignae leges, *h. e.* invidae, et inimicae libertatis. *Mart.* 8, 56. Maligna paupertas, *h. e.* invidens magnis animis, eosque res magnas aggredientes impediens. *Lucan.* 8, 565. Malignum litus, *h. e.* importuosum. Sic 5, 651. oraeque malignos Ambraciae portus. *Stat. Silv.* 4, 3, 29. Sorbebatque rotas maligna tellus, *h. e.* via lutosa, et voraginosa. [*Aliter intell. *maligna tellus* ap. *Plin. Pan.* 31, 6. Ita beneficio tuo nec maligna tellus, etc., i. e. nunquam recusabat, sed semper copiose suppeditabat ea, quae ad vitam essent sustentandam necessaria.] ℙ Item nimis parcus illiberalis, tenax: cui et benignus opponitur. *Pl. Bacch.* 3, 2, 17. Justus, injustus; malignus, largus; commodus, incommodus. ℙ Translate est parcus, frigidus in laudando, ut invidi solent. *Quint.* 2, 2. In laudandis discipulorum dictionibus nec malignus, nec effusus. Sic *Ov. Her.* 16, 143. minor est tua gloria vero: Famaque de forma paene maligna tua est. ℙ Et universim parvus, minutus, exilis. *Virg. A.* 6, 270. Quale sub incertam lunam sub luce maligna Est iter in silvis. *Mart.* 10, 96. tepet igne maligno Hic focus: ingenti lumine lucet ibi. *Plin.* 7, 50, 51. Malignum et breve naturae munus. *Lucan.* 9, 500. conspecta est parva maligna Unda procul vena. [*Sil.* 3, 280. asper victu maligno.] ℙ Item sterilis, infecundus. *Virg. G.* 2, 179. Difficiles terrae, collesque maligni. *Plin. ep.* 2, 17. *med.* Quarum arborum illa vel maxime ferax est terra, malignior ceteris. ℙ Item difficilis, superbus. Ita enim exponit *Don.* illud *Ter. Hec.* 1, 2, 84. Maligna multo, et magis procax facta illico est. [*V. *Bentl.*, qui pro vulg. *multo*, *et magis* leg. conj. *magis et magis*.] ℙ Item angustus. *Virg. A.* 11, 524. tenuis qua semita ducit, Angustaeque ferunt fauces, aditusque maligni. *Servius* interpretatur obscuros, ut *sub luce maligna*. Simile est illud *Stat. Th.* 2, 498. gemini procul urbe malignis Faucibus urgentur colles; et *Sen. Q. N* 3, 27. *med.* Major aquarum pars maligno ostio retenta, restagnat, *h. e.* angusto.

MĂLĬLOQUAX, acis, adj. qui male loquitur. *P. Syrus* in *Mim.* Lingua est maliloquax mentis indicium malae. Exstat hic versus in Editione *Andr. Cloucquii*, *Lugd. Bat.* MDCXXVI., in qua Catonis Disticha primum locum tenent. In aliis quibusdam desideratur.

MĂLĬLOQUĬUM, ii, n. malus sermo, et de re mala. *Tert. Spect.* 2. *med.* Non sumpsimus linguam ad maliloquium, et aures ad exceptaculum maliloquii. Adde *Apol.* 45. et *Sulp. Sev. ep.* 2, 29.

MĀLĪNUS, a, um, adj. μήλινος, ex mali arbore factus. *Colum.* 7, 8. *extr.* Caseus muria perduratus, atque ita malini ligni, vel culmi fumo coloratus. Al. leg. *maligno ligni fumo*: h. e. exiguo. *Plin.* 15, 13, 12. de prunis: Nuper in Baetica malina appellari coeperunt malis insita, et alia amygdalina amygdalis.

[MĂLISTUS, a, um, adj. maximus: est a μάλιστα, maxime. *Petr. fragm. Trag.* 57. *Burm.* Dedi tamen operam, ut domino satisfacerem, homini malisto et dignitoso. Alii leg. *megalosto*. *F.*]

MĂLĬTAS, atis, f. malum, ut *bonitas* a *bonum*. *Gloss. Philox.* Κακία, malitas. *Ulp. Dig.* 4, 2, 5. Metum accipiendum Labeo dicit non quemlibet timorem, sed majoris malitatis. Ita *Torrent.*, sed *Haloand.* et alii *majoris mali*. [*Male illi quidem! V. *Duk. de Lat. Ict. Vett.* 325.]

MĂLĬTĬA, ae, f. κακία, κακουργία, calliditas, fraus. *Cic. Tusc.* 4, 15. Virtutis contraria est vitiositas: sic enim malo, quam malitiam, appellare eam, quam Graeci κακίαν appellant: nam malitia certi cujusdam vitii nomen est: vitiositas omnium. *Id. N. D.* 3, 30. Est enim malitia, versuta et fallax nocendi ratio. *Id. Rosc. Com.* 16. Perfidia, et malitia, per quam insidiae tenduntur alicui; et *ib.* 7. Supercilia penitus rasa olere malitiam, et clamitare calliditatem videntur. *Id. Verr.* 2, 2, 27. A quo HS. C. millia per calumniam malitiamque petita sunt. *Id. Quint.* 18. Ista causa abs te tota per summam fraudem et malitiam ficta est. *Id. Cluent.* 26. Ad omnem malitiam et fraudem versare mentem suam coepit. *Id. Verr.* 2, 2, 54. Haec hujus erat ars, et malitia miranda. *Id. Fin.* 4, 19. Quia nulla sit in dolore nec fraus, nec improbitas, nec malitia, nec culpa, non esse illud malum. *Auct. ad Her.* 3, 6. Utile est, ab omnibus unicam malitiam atque nequitiam cognosci. (Discrimen inter haec duo, V. in NEQUITIA.) *Cic. Part.* 23. et *Off.* 3, 17. *med.* Malitia vult illa quidem videri, se esse prudentiam, sed abest ab ea plurimum. *Plin.* 17, 27, 44. Culices fucis apium similes ignavia malitiaque. ℙ Interdum accipitur universim pro vitiositate, quae scilicet est virtuti contraria. *Sen. ep.* 31. *med.* Si intellexeris bona esse, quibus admixta est virtus: turpia, quibus malitia conjuncta est. *Id. ep.* 106. *f.* Quidquid facimus, aut malitiae, aut virtutis gerimus imperio. *Sall. Jug.* 25. Virtute, non malitia, P. Scipioni placuisse. *Gell.* 2, 6. *med.* Inculpatus instar est absolutae virtutis: illaudatus finis est extremae malitiae. *Tac. A.* 13, 30. *extr.* Inoffensa tot imperatorum malitia, *h. e.* tot mali imperatores nihil offensi. ℙ Videtur etiam aliquando in bonam partem sumi pro solertia et calliditate, qua aliorum dolos deprehendimus, et ne decipiamur, cavemus. *Cic. Att.* 15, 26. *med.* Si mihi imposuisset aliquid, (quod paene fecit, nisi tua malitia affuisset) animo iniquo tulissem. [*Adde *Fam.* 9, 19. Tamen a malitia non discedis. Bene *Wielandus* ut plurima vertit: *Dass du doch deine Schalkheit nicht lassen kannst.*] *Plaut.* quoque *malam malitiam* dixit, quasi medium sit vocabulum, ut *dolus*, et bona etiam esse aliquando possit: *Aul.* 2, 2, 38. equidem te civem sine mala omni malitia Semper sum arbitratus. Haec observat etiam *Non.* 6, 38. ℙ In plur. num. *Pl. Mil.* 3, 3, 66. Ubi facta erit collatio nostrarum malitiarum, *h. e.* fallaciarum. *Cic. N. D.* 3, 30. Everriculum malitiarum omnium, judicium de dolo malo. *Cels. Dig.* 6, 1, 38. Neque malitiis indulgendum est. ℙ De rebus inanimis. *Pall.* 1, 6. *f.* Salsae terrae malitia hibernis imbribus eluitur; et *ib. med.* Viae malitia aeque et voluptati, et utilitati adversa est. *Id.* 11, 8. Malitia arboris, *h. e.* infecunditas.

MĂLĬTĬOSĒ, adv. κακοτέχνως, callide, dolose, fraudulenter. *Cic. Off.* 3, 15. Agere quippiam dolose, aut malitiose. *Nep. Alcib.* 7. Aut negligenter, aut malitiose facere, [*i. e. perfidiose. V. *Brem.*] *Cic. Verr.* 2, 2, 53. Nihil sane vafre, nec malitiose facere conatus est. *Id. Caecin.* 7. Cum hoc novae litis genus tam malitiose intenderet. *Id. Rosc. Am.* 38. Rem mandatam malitiosius gerere, sui quaestus, aut commodi causa. *Pl. Mil.* 3, 3, 14. Male, atque malitiose aliquid facere, *h. e.* perperam, et fraudulenter.

MĂLĬTĬOSĬTAS, atis, f. malitia, calliditas. *Tert. adv. Marc.* 3, 15. *f.* Aut diffidentiae, aut malitiositatis consilium est. Adde *ib.* 23. *extr.*

MĂLĬTĬŌSUS, a, um, adj. πανοῦργος, versutus, dolosus, fallax. *Cic. Off.* 3, 13. *extr.* Hoc celandi genus non est hominis aperti, non simplicis, non ingenui, non justi, non viri boni: versuti potius, obscuri, astuti, fallacis, malitiosi, callidi, veteratoris, vafri; et *ib.* 1, 10. Malitiosa juris interpretatio. ℙ *Silva malitiosa*, cujus meminit *Liv.* 1, 30. *f.* fuit in agro Sabino. Ὕλη κακοῦργος dicitur a *Dionys. Halic. l.* 3. ℙ [Sup. *Malitiosissimus* ap. *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 4, 3. Eos ajunt provenire malitiosissimos, qui in vestibulo artis (*philosophiae*) obversati, prius inde averterint, quam penetraverint. *F.*]

MĂLĬVOLENS. V. MALEVOLENS, etc.

*MALIUS, a, um, adj. i. q. Maliensis. *Catull. carm.* 68, 54. Malia lympha. *B. A.*

MALLĔĀTOR, oris, m. ὁ σφύρᾳ ἐλαύνων, qui malleo operatur. *Mart.* 12, 57. Illinc ballucis malleator Hispanae. V. BALLUCA. *Inscr.* ap. *Grut.* 1066, 5. et 1070, 1. Felix Aug. L. optio, et exactor auri, arg. aeris, item signat. suppostores, malleatores monetae Caesaris N. Sequitur infra series artificum monetae: in qua signatorum, et suppostorum maxima pars liberti sunt: malleatorum vero servi. Ex quo intelligimus horum operam viliorem fuisse. In eo lapide *malliator* sculptum est. Porro *signatores* videntur fuisse, qui formam pecuniae cudendae signabant: iidem nempe ac scalptores: *suppostores*, qui ipsam pecuniam cudendam praebebant, et a *malleatoribus* percutiendam.

MALLĔĀTUS, a, um, part. ab inus. *malleo*: malleo contusus. Unde *malleati libri* dicuntur, qui malleo percussi, et complanati sunt, quod fere fieri solet, antequam libri compaginentur. *Ulp. Dig.* 32, 50. *med.* Sed et perscripti libri, nondum malleati, vel ornati continebuntur. *Colum.* 12, 19. Cola ex crudo, id est non malleato sparto praeparata habeat.

MALLĔŎLĀRIS, e, adj. μοσχευματικός, ad malleolum vitis spectans. *Colum. Arbor.* 3. Virgam malleolarem non amplius, quam sex gemmarum, esse convenit.

MALLĔŎLUS, i, m. σφύριον, parvus malleus. *Festus*, et *Colum.* mox afferendus. *Cels.* 8, 3. *med.* Tutius scalprum malleolo subinde medicus ferit. ℙ Item novus palmes vitis, aut alterius arboris, qui prioris anni flagello innatus est, et recisus, pro viviradice, terrae mandatur, ut in novam vitem succrescat. *Colum.* 3, 6. Malleolus novellus est palmes, innatus prioris anni flagello, cognominatusque a similitudine rei, quod in ea parte, quae deciditur, ex vetere sarmento prominens utrinque, malleoli speciem praebet. *Plin.* 17, 21, 35. *n.* 3. Solebat capitulatus utrinque e duro surculus seri, eoque argumento malleolus vocatur etiam nunc. *Colum.* 3, 3. *f.* Malleolos pangere; et *ib.* deponere; et *ib.* 14. *extr.* conserere; et *ib.* 18. demergere. *Plin.* 17, 22, 35. *n.* 8. serere sulco, vel scrobe. *Id.* 12, 25, 54. Balsami arbuscula malleolis seri dicitur, nuper vincta, ut vitis. ℙ Item teli genus missile, quo ignem in muros urbium, et tecta jaciebant. *Festus*: Malleoli vocantur non solum parvi mallei, sed etiam ii, qui ad incendium faciendum aptantur: videlicet ad similitudinem priorum dicti. *Ammian.* 23, 4. *f.* Malleoli, teli genus, figurantur hac specie: sagitta est cannea, inter spiculum, et arundinem multifido ferro coagmentata, quae in muliebris coli formam, quo nentur lintea stamina, concavatur ventre subtiliter, et plurifariam patens, atque in alveo ipso ignem cum aliquanto suscipit alimento: et si emissa lentius arcu invalido (ictu enim rapidiore exstinguitur) haeserit usquam, tenaciter cremat: aquisque conspersa acriores excitat aestus incendiorum: nec remedio ullo, quam superjacto pulvere, consopitur. Haec *Ammian.* Verba de his faciunt etiam *Non.* 18, 27. (sed hoc tantum dicit, esse manipulos sparteos, pice contectos) et *Veg. Mil.* 4, 18. Malleoli sunt velut sagittae, et ubi adhaeserint, universa conflagrant. Quod autem *Fest.* dictos docet ad similitudinem malleolorum, id ita intelligendum, ut qua parte concavi, et crassiores sunt, et ignis alimenta continent, caput mallei referre quodammodo videantur. Illustrat haec omnia *Lips. Poliorcet. l.* 5. *dial.* 5., quem consule. *Cic. Cat.* 1, 13. Malleolos et faces ad inflammandam urbem comparare. *Liv.* 42, 64. Faces, taedamque, et malleolos stuppae illitos pice parari jubet. *Hirt. B. Alex.* 14. Magnum scapharum numerum producunt cum malleolis, ignibusque. *Sisenn.* ap. *Non. l. c.* Partim malleolos, partim fasces sarmentorum incensos supra vallum, etc. *Vitr.* 10, 22. *med.* Naves malleolis confixae incendio sunt conflagratae. ℙ Anatomici malleolos vocant duos processus in imis ossibus cruris utrinque exstantes, imitatione Graecorum, qui σφυρὰ dicunt. Latinum scriptorem, qu

hac ratione usurpaverit, vidi adhuc neminem. ¶ [Fuit etiam cogn. R., quod non a serendis vitium malleolis derivatum est, ut censuit *Forcellinus*, sed a fabrili malleolo, qui in nummis G. Publiciae ap. *Morell. Fam. Rom. n.* 2. et 3. manifesto ad cognomen alludens repraesentatur; in *Fastis* vero *Capitol.* ap. *Grut.* 292. M. Publicii Malleoli consulis ann. U. C. DXXII. mentio est. *F.*]

MALLĔUS, i, m. σφύρα, fabrile instrumentum ad tundendum. *Pl. Men.* 2, 3, 52. Navis lignea, saepe trita, saepe fixa, saepe excussa malleo. *Plin.* 34, 14, 41. Ad densandas incudes, et malleorum rostra. *Id.* 16, 43, 84. Ex oleastro, buxo, ilice, ulmo, fraxino malleos fieri, majoresque e pinu, et ilice. *Id.* 34, 8, 20. Aes caldarium malleis fragile, quibus regulare obsequitur, ab aliis ductile appellatum. *Id.* 19, 1, 3. Virgae lini arefactae, in saxo tunduntur stupario malleo; et 13, 12, 26. Chartam malleo tenuare, et extendere. *Ov. Met.* 2, 624. Lactentis vituli dextra libratus ab aure Tempora discussit claro cava malleus ictu. *Suet. Cal.* 32. Elato alte malleo, cultrarium mactavit. ¶ *Malleum sapientiorem vidi excusso manubrio*, proverbium est ap. *Pl. Epid.* 3, 4. *extr.*, quod in omnib. ejusd. editionib. mancum et imperfectum, integrum vero legitur in *Pl. fr. edit.* ab *A. Maio* p. 20. ¶ Ap. *Veg. Vet.* 1, 2. malleus est generale vocabulum septem morborum, quibus jumenta vexantur: qui sunt humidus, aridus, subtercutaneus, articularis, elephantiasis, subrenalis, farciminosus: quae deinceps persequitur sequentib. capitib. Adde 3, 2. et 23. Porro *Id. c. l.* 1. ab antiquis hanc appellationem fluxisse dicit, ipsam vim cladis periculumque testantibus. Graece dicitur μάλις.

*MALLI, orum, populi Indiae, cis Gangem, a Mallo monte vicino sic dicti. *Plin.* 6, 17. *B. A.*

*MALLĬUS, i, m. nomen proprium virorum Romanum, ut Mallius Glaucia, libertinus, cliens T. Roscii Magni. *Cic. Rosc. Amer.* 7, 34. *B. A.* [*Idem est, qui *Manlius*, q. v. v.]

MALLO, onis, m. ἀπόδεσμος τῶν κρομμύων, nexus caeparum ex ipsarum foliis exsiccatis et intextis dependentium: a μαλλὸς, cinnus, cincinnus. *Veg. Vet.* 1, 63. Mallonem caeparum, vel ipsas caepas, in ferventi aqua decoques, et calentes, quantum corium valet sustinere, tumori superimpones; et *ib.* 2, 60. Mallonem caeparum, id est calamos siccos, unde fasces dependent, in aquam, etc. Adde *Pelagon. Veter.* 9. *med.* ¶ Est etiam hoc nomine tuber inflatus in genibus vel articulis jumentorum, sine dolore, cujus meminit *Veg. Vet.* 2, 48. [*Plurima addidit *F.*]

*MALLOEA, ae, f. Thessaliae oppidum, in Perrhaebia. *Liv.* 31, 41. 36, 10. et 13. et 39, 25. *B. A.*

MALLOTES et Malotes, ae, m. Μαλλώτης et Μαλώτης, qui est ex Mallo, Ciliciae urbe. *Plin.* 4, 12, 20. Philistides Mallotes. *Suet. Gram.* 2. Crates Mallotes. **Varr. R. R.* 1, 1. ed. *Schneid.* Antea legebatur *Maleotes*: et sic *Gesnerus*, quanquam rectius edendum putavit *Mallotes*. *B. A.*

[MALLUS, i, m. μαλλὸς, villus, cirrus lanae. *Cato R. R.* 157. *med.* Si polypus in naso introierit (lege *intro erit*) brassicam erraticam aridam tritam in malum (lege *mallum*) conjicito, et ad nasum admoveto. Ita legend. et interpretand. monet *Pontedera Op. post.* T. 1. p. 292., adprobante *Schneidero*. *Plin.* 20, 9, 36., qui rem eand. ex *Catone* docet, *olfactorium* pro *mallum* appellat. *F.*]

MALLŪVĬA, ae, f. et Malluvium, ii, n. χειρόνιπτρον, vas, in quo manus lavantur: quasi *manuluvia*: et *pelluvium*, quo pedes: a *manus*, et *luo*, lavo. *Festus.*

MĀLO, mavis, mavult, n. anom. αἱρέομαι, antepono, praefero, magis volo, ut *Cic.* docet *Or.* 45. unde contracte *mavolo*, inde *malo*. Habet autem comparationis vim, quae vel exprimitur, vel facile subintelligitur. *Cic. Att.* 13, 22. Scripta nostra nusquam malo esse, quam apud te. *Id. ad Anton. ib. l.* 14. *post ep.* 13. Quod mecum per litteras agis, unam ob causam mallem coram egisse. Non enim solum, etc. *Tac. H.* 2, 86. Pro certis et olim partis nova, ambigua, ancipitia malebat. *Nep. Timol.* 3. Maluit se diligi, quam metui. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 4. Sed, ut spero, bonos et senatum malet. *Cic. Att.* 7, 15. Cato jam servire, quam pugnare mavult. *Id. Div.* 2, 57. *extr.* Evanuisse mavultis id, quod, etc. quam, etc. *Id. Quint.* 2. Judicium prius de probro, quam de re maluit fieri. *Caes. B. C.* 1, 72. Civibus salvis et incolumibus rem obtinere malebat. *Hieron. ep.* 108. *n.* 19. Malens eis stomachum dolere, quam mentem. [*Notari poterant etiam tales loci, in quibus *quam* omittitur. *Tac. A.* 12, 46. Ne dubitaret armis incruentas conditiones malle, i. e. malle incruentas conditiones, quam arma. Sic *malle* usurpatur ab *Hor. Sat.* 2, 8, 79. Nullos his mallem ludos spectasse. Adde *Appul. Apol.* p. 83. ed. *Pric.*] ¶ Pleonasmus est, non inelegans tamen, cum *potius*, aut *magis* adjungitur. [*Illustrat hoc Graecis usitatissimum loquendi genus *Vechner. Hellenol.* 1, 2, 6. ubi plura exempla adjecit *Heusing.* Sed observ., particulas *potius*, *magis* nunquam conjunctim cum v. *malle* poni.] *Cic. Div. Verr.* 6. Ab omnibus se desertos potius, quam abs te defensos esse malunt. *Id. Lig.* 2. An ille Uticae potius, quam Romae, cum alienis esse, quam cum suis maluisset? *Anton.* ad *Cic. post. ep.* 13. *l.* 14. *ad Att. f.* Arbitror, malle te quietam senectutem, et honorificam potius, quam sollicitam. *Cato* ad *Cic. Fam.* 15, 5. Casum potius, quam te, laudari mavis. [**Cic. Balb.* 7. Illud peto, ut hominis ipsius ornamenta adjumento causae potius, quam impedimento esse malitis: ubi v. *Ernest.*] *Liv.* 22, 34. *extr.* Qui magis vere vincere, quam diu imperare malit. [*V. *intpp.* ad h. l.] Adde *Ter. Ad.* 2, 2, 14. et *Pl. Stich.* 1, 2, 13. ¶ Cum conjunctivo. *Tibull.* 2, 3, 31. Fabula sit, mavult, quam sine amore Deus. *Catull.* 24, 4. Mallem divitias mihi dedisses, Quam, etc. *Calpurn. Ecl.* 6, 74. malim cantetis amores. ¶ Cum adverbiis comparativis. *Cic. Att.* 12, 22. *f.* Meo judicio multo stare malo, quam aliorum. *Id. Tusc.* 1, 42. Nae ego haud paulo hunc animum malim, quam eorum fortunas. ¶ *Malle alicui*, est magis velle omnia prospera alicui, magis omnia cupere alicujus causa. *Cic. Planc.* 24. Quamquam illi (*filio meo*) omnia malo, quam mihi. *Id. Att.* 2, 16. *f.* In hac re malo universae Asiae, et negotiatoribus. ¶ *Quod mallem* eleganter sermoni interseritur, et valet, quod utinam potius. *Ov. Her.* 21, 31. Si tibi deformis, quod mallem, visa fuissem. *Id. Trist.* 2, 239. Aut si, quod mallem, vacuus fortasse fuisses. ¶ Reperitur etiam *mavolo*, *mavolam*, *mavelim*, *mavellem*, pro *malo*, *malam*, *malim*, *mallem*, praesertim ap. *Pl.* ut *Poen.* 1, 2, 90. Bonam ego, quam beatam me esse, nimio dici mavolo; et *As.* 1, 1, 108. Moriri se misere mavolet, quam, etc. *Naev.* ap. *Fest.* in *Stuprum:* Ibidem perire mavolunt. *Pl. Truc.* 4, 2, 29. Mortuum hercle me, quam ut id patiar, mavelim; et *Mil.* 2, 2, 16. Haud multos homines convenire, quam te, mavellem. Sic *mavolui* pro *malui* ap. *Petr. fr. Trag.* 77. *Burm.* Cum huc venit, nusquam mavoluit hospitari. Al. leg. *mavolt.* ¶ *Futurum *malebit* pro MALET habes ap. *Jul. Valer. rer. gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 3, 93. *extr.* In eo, quem malebit, loco, etc. *B. A.*

MĂLŎBATHRĀRĬUS. V. MURRHOBATHRARIUS.

MĂLŎBATHRĀTUS, a, um, adj. malobathro unctus. *Sidon. ep.* 8, 13. *f.* Satrapae pumicati, malobathrati.

MĂLŎBATHRON, i, n. μαλόβαθρον, arbor Syriaca, de qua *Plin.* 12, 26, 59. Dat et malobathron Syria, arborem folio convoluto, arido colore: ex quo exprimitur oleum ad unguenta: fertiliore ejusdem Aegypto. Laudatius tamen ex India venit. In paludibus ibi gigni tradunt lentis modo: odoratius croco, nigricans scabrumque, quodam salis gustu. Minus probatur candidum. Celerrime situm in vetustate sentit. Sapor ejus nardo similis debet esse sub lingua. Odor vero in vino suffervefacti antecedit alios. *Id.* 13, 1, 2. Singuli quoque succi nobilia unguenta faciunt: inprimis malobathrum. *Hor. Od.* 2, 7, 7. coronatus nitentes Malobathro Syrio capillos. ¶ Habet usum et in medicina. V. *Plin.* 23, 4, 48. et *Cels.* 5, 23. ¶ Scribitur et *malabathrum.*

MĂLOGRĂNĀTUM, i, n. malum granatum. Legitur ap. *Hieron. comment. ad Aggaeum c.* 2. *n.* 20. Addunt et *Plin.* 26, 8, 31., sed nihil certi inde colligi potest, ut neque 16, 22, 36., ubi similis locus habetur. Utroque enim loco *malo granato* in dativo, et ablativo legitur. *Isid.* tamen eas voces conjungit *Orig.* 17, 7. Arbor autem malogranata est generis feminini, pomum vero generis neutrius.

*MALŎPE, es, f. malva. *Plin.* 20, 21. In magnis laudibus malva est utraque et sativa et sylvestris. Duo genera eorum discernuntur: majorem Graeci malopem vocant in sativis. *B. A.*

*MALTECORAE, arum, m. populi Indiae. *Plin.* 6, 20. *B. A.*

MALTHĂ, ae, f. μάλθα, et μάλθη, dicitur a Graecis pix cum cera mixta, ut *Fest.* docet: a μαλάσσω, et μαλθάσσω, mollio, subigo. ¶ Sic etiam vocatur genus tectorii, quod parietibus, aut pavimentis inducitur, ne coria eorum findantur, et ut, si quae sint rimae, obducantur. Fit autem variis modis, ex pice liquida, et axungia, vel sevo: ex pice, et cera, item testa, flore calcis: ex sanguine bubulo, flore calcis, scoria ferri: ex ficu, pice dura, et ostrei testa, ex sevo liquefacto, quod cineri cribellato admixtum sit, etc., quae omnia habes ap. *Pall.* 1, 41. et 17. *Plin.* quoque aliam malthae compositionem tradit 36, 24, 38. Maltha e calce fit recenti: gleba vino restinguitur: mox tunditur cum adipe suillo, et ficu, duplici linimento: quae res omnium tenacissima, et duritiam lapidis antecedens. ¶ Est etiam nativa maltha, nempe limus flagrans in stagno Samosatensi Commagenes: cum quid attigit solidi, adhaeret: praeterea tactu sequitur fugientes. Sic defendere muros oppugnante Lucullo, flagrabatque miles armis suis. Aquis etiam accenditur: terra tantum restingui, docuere experimenta. Haec *Id.* 2, 104, 108. Haec eadem est ac naphta, quam vocem vide suo loco. ¶ Translate dicitur de molli et effeminato, μαλθακός. *Lucil.* ap. *Non.* 1, 167. Insanum vocant, quem maltham, ac feminam dici vident.

*MALTHĂCE, es, f. Μαλθάκη, insula maris Ionii, Corcyrae vicina. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

MALTHĪNUS, a, um, adj. effeminatus, mollis: a *maltha*. *Hor. Sat.* 1, 2, 25. Malthinus tunicis demissis ambulat. Ubi volunt nonnulli notari hic Maecenatem. Alii nomen proprium esse ajunt; quod sane veri est similius. Leg. etiam al. *Malchinus.* [*V. *Bentl.* ad h. l. et *Schneid. Gr. Lat.* I. p. 209.]

MALTHO, as, avi, atum, a. 1. maltha solido et conglutino, maltham rei alicui induco: quod praecipue fiebat in iis monumentis, quae aeterna esse volebant. *Plin.* 36, 24, 58. Quod malthatur, oleo perfricatur ante. *Vet. Schol.* ad *Juven.* 5, 48. Sulphure solent vitrum solidare, id est malthare.

MALVĂ, ae, f. μαλάχη, herbae species. *Plin.* 20, 21, 84. In magnis laudibus malva est utraque, et sativa, et silvestris. Duo genera earum amplitudine folii discernuntur: majorem Graeci molochen vocant in sativis. Alteram ab emolliendo ventre dictam putant malachen. E silvestribus, cui grande folium, et radices albae, althaea vocatur, ab excellentia effectus (ab ἀλθαίνω, medeor, sano) a quibusdam plystolycia. Haec *Plin. Mart.* 10, 48. Exoneraturas ventrem mihi villica malvas Attulit. Adde *Cic. Fam.* 7, 26. ¶ Tradunt auctores in Arabia malvas septimo mense arborescere, baculorumque usum praebere extemplo. Sed et arbor est malva in Mauritania, altitudinis pedum viginti, crassitudinis, quam circumplecti nemo possit. Haec *Plin.* 19, 4, 22.

MALVĀCĔUS, a, um, adj. qui est ex malva, vel malvae similis. *Plin.* 21, 4, 10. Rosae genus funditur e caule malvaceo, folia oleae habente. ¶ *Malvaceus, i,* m. substantivum est diminut. *malvae.* V. BETACEUS.

*MALVĀNA, ae, Africae fluvius, ex Atlante oriens, Mauretaniam Tingitanam a Caesariensi dividens. *Plin.* 5, 2. ¶ Hodie, aiunt, est *Muluya.* ¶ *Malua* est *Ant. Itin.* Μαλούα *Ptolemaeo.* *B. A.*

*MALVĀNUS, i, m. luporum exactor. *Lucil.* ap. *Non.* 2. *n.* 324. ubi tamen *Turneb. Adv.* 29, 3. legit *Martem Silvanum.* *B. A.*

[MALVĀTĬCUS, a, um, adj. idem ac malvaceus. *Not. Tir.* p. 176. Malva, malvaticus. *F.*]

*MALVAVISCUS, i, m. i. q. ibiscus. *Appul. de herb.* 38. *B. A.*

[MĂLŪGĬNENSIS, e, adj. est cogn. R. in gente Cornelia, ut M. Cornelius Maluginensis ap. *Liv.* 4, 21. et in *Fast. Capitol.* ap. *Grut.* 290., quod antiquissimum quidem Romae fuit. *Glandorpius* in *Onomast.* p. 254. ab ignota patria derivatum putat: sed v. v. sq. *F.*]

[MĂLŪGĬNŌSUS, a, um, adj. qui malum agit, malitiosus. *Gloss. Phil.* Maluginosus, κακεντρεχής. Hinc etiam *maluginensis* derivatum videtur. *F.*]

MĂLUM, i, n. κακόν, infortunium, calamitas, labor, incommodum, pestis, uno verbo quidquid nocet cuipiam. *Cic. Or.* 1, 58. Ipsum quidem illud, etiam sine cognitione juris, quam sit bellum, cavere malum, scire possumus. *Id. Amic.* 3. Nihil enim mali accidisse Scipioni puto. *Pl. Bacch.* 3, 6, 25. Orarem, ut ei, quod posses mali faceres, faceres. *Caes. B. C.* 2, 12. Hostes turris ruina commoti, inopinato malo turbati, etc. *Nep. Amilc.* 2. Diuturnitate externi mali, *h. e.* belli. *Cic. Verr.* 2, 3, 23. Vi, malo, plagis adductus est, ut frumenti daret, quantum cogeretur, *h. e.* supplicio servili, ut infra dicetur. *Virg. G.* 2, 168. Assuetumque malo Ligurem, *h. e.* laboribus et vitae miserae. *Id. A.* 6, 95. Tu ne cede malis, sed contra audentior ito. *Cic. Phil.* 2, 18. Quo ego tempore tanta mala florentissimae familiae sedavi, vel potius sustuli; et *ib.* 44. Servitus est malorum omnium postremum. *Id. Planc.* 13. Libertas malis oppressa civilibus. *Id. Tusc.* 1, 32. Mors non est in malis, *h. e.* inter mala non connumeratur. *Cels.* 3, 15. *f.* Quartana neminem jugulat, sed si ex ea facta quotidiana est, in malis aeger est; et *ib.* Danda opera est, ne in quotidianam id malum vertat, *h. e.* febris. *Ov. Pont.* 1, 3, 18. Interdum docta plus valet arte malum, *h. e.* morbus. *Hor. Sat.* 1, 4, 30. per mala praeceps fertur, *h. e.* per incommoda, pericula. *Plin.* 18, 17, 44. *n.* 2. Coeleste frugum vinearumque malum est rubigo. ¶ Item vitium, malefactum, scelus. *Ov. Met.* 1, 140. Effodiuntur opes irritamenta malorum. *Pl. Cas.* 3, 5, 22. Malum pessimum exordiri. ¶ Item poena. *Liv.* 2, 54. *extr.* Malo domandam tribunitiam potestatem. *Sall. Jug.* 105. Pudore magis, quam malo exercitum coercebat. ¶ De plagis, cane, cruce, aliisque suppliciis, quae infliguntur servis. *Liv.* 4, 49. *med.* Malum quidem militibus meis, nisi quieverint; et *mox:* Auditis, Quirites, sicut servis, malum minitantem militibus? *Pl. Rud.* 4, 4, 81. Non ego te comprimere possum sine malo. *Ter. Eun.* 4, 4, 45. Non potest sine malo fateri, video. ¶ *Malo suo aliquid facere*, damno suo, in suam perniciem. *Enn.* ap. *Non.* 7, 55. Malo hercle suo magno convivat sine modo. *Pl. Amph.* 1, 1, 165. Olet homo quidam malo suo. Sic *As.* 1,

3, 3. Male merenti bona es: at malo cum tuo. ℙ *Malo esse alicui*, damno esse. *Pl. Men.* 2, 3, 5. Amanti amoenitas malo est: nobis lucro est. *Nep. Alcib.* 7. Huic maxime putamus malo fuisse nimiam opinionem ingenii atque virtutis. *Cic. Att.* 14, 22. Clementiam illi malo fuisse. ℙ *Malum* saepe interjectionis modo interseritur, ut *nefas, indignum*, et indignationem significat. *Cic. Verr.* 2, 1, 20. Quae, malum, est ista tanta audacia, atque amentia? et *Phil.* 10, 9. Quae, malum, est ista ratio, semper optimis causis veteranorum nomen opponere? *Pl. Cas. a.* 1. *v.* 3. Quid tu, malum, me sequere? *Id. Truc. a.* 5. *v.* 38. Qui, malum, bella aut faceta es, quae ames hominem istimodi? *Ter. Phorm.* 5, 7, 55. Quid vos, malum, ergo me sic ludificamini? ℙ Adverbii loco pro *male. Hor. Sat.* 2, 4, 18. Ne gallina malum responset dura palato.

MĀLUM, i, n. μῆλον, Aeolice, et Dorice μᾶλον, pomi genus, cujus varia genera, citreum, cydonium, Persicum, Medicum, Appianum, et alia plurima *Plin.* 15, 14, 14. et 15. *Colum.* 5, 10. *f.* et 12, 45. et *Macr. Sat.* 2, 15. enumerant, et suis locis in hoc opere memorantur. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 15. Malis orbiculatis pasci. *Virg. Ecl.* 3, 64. Malo me Galatea petit, lasciva puella. *Hor. Sat.* 1, 3, 7. ab ovo usque ad mala, *h. e.* a principio usque ad finem coenae, quia prima ova, mala postrema mensae inferri mos est. ℙ *Malum Discordiae.* V. DISCORDIA. ℙ Differunt *mala* a *pomis*, quia *poma* sunt generale nomen omnium paene fructuum, qui ex arboribus sunt, et nuces quoque comprehendunt. Porro *nuces* sunt quaecumque poma foris duro teguntur, et intus habent, quod esui est: contra *mala* foris habent, quod esui, et durum intus includunt. *Macr. l. c.* ℙ Interdum tamen a piris distinguuntur. *Plin.* 16, 26, 43. Messibus reddunt semen nuces, et mala, et pira. ℙ *Mala* translate sunt testiculi. V. BRACEUS.

*MALUM TERRAE, herba, cujus sunt genera quatuor, quae recensentur a *Plin.* 25, 8. *Scrib. Larg. passim*, Terrae malum. *Id. compos.* 202. Malum terrae, quod ἀριστολοχίαν Graeci dicunt; et *compos.* 206. (*Malum*) rotundum, quae ἀριστολοχία στρογγύλη; et *compos.* 220. et 237. Radix mali terrae. Cf. *Plin.* 26, 8. prope f. ℙ *Malum terrenum* vocat *Veg. de re vet.* 4, 13. *B. A.*

*MALUNDRUM, i, n. herbae genus, de qua *Plin.* 26, 7. ed. *Hard.* Antea legebatur *melandryum.* V. *Melandryum. B, A.*

MĂLUS, a, um, adj. κακὸς, contrarius bono, et probo: qui ignorantia, vel malitia laborat, qui caret bonitate quacumque vel naturali, vel morali: pravus, perversus, improbus, nocens, infestus. [*Differunt *malus* et *pravus*: hoc significat id, quod natura, illud quod forma contra bonitatem est. V. *Doederl.* 1, 62. sq.] *Juven.* 4, 8. Nemo malus felix. *Pl. Ps.* 4, 7, 1. Malus, et nequam homo; et 4, 6, 21. Malus, et scelestus, et perjurus. *Nep. Att.* 9. Odisse malos cives. *Cic. Off.* 3, 9. Philosophi minime mali illi quidem, sed non satis acuti. *Id. Pis.* 30. Notam apponere ad malum versum. *Id. Arch.* 10. *f.* Malus poeta. *Nep. Dat.* 6. Mala fide compositoque aliquid facere. *Cic. Verr.* 2, 3, 24. Malam opinionem habere de aliquo. *Hor. Sat.* 1, 3, 36. Mala consuetudo. *Quint.* 12, 1. conscientia; et *ib. f.* causa; et *ib.* Nihil tam occupatum, tot ac tam variis affectibus concisum atque laceratum, quam mala mens, *h. e.* mens male cogitans, pravus animus. *Sall. Cat.* 18. Mali mores. *Tibull.* 3, 5, 20. Et modo nata mala vellere poma manu, [*i. e. nocente, perniciosa. V. *Broukh.*] *Virg. Ecl.* 3, 11. mala vites incidere falce novellas. [*Burm.* explicat *mala falce*, non acuta, obtusa, rubigine exesa, qualis falx ramis et vitibus tanto magis nocet. Doctissime ille quidem! Sed praeferenda Heynii ratio, simpl. *mala falce* pro *nociva, perniciosa* accipientis.] *Tibull.* 2, 4, 29. hinc Coa puellis Vestis, et a rubro lucida concha mari: Haec fecere malas, *h. e.* avaras, infidas, perjuras. *Id.* 1, 2, 51. Malae herbae; et *Virg. A.* 2, 471. mala gramina, *h. e.* noxia, venefica. *Stat. Th.* 6, 666. lux mala clypei, *h. e.* terribilis, et perstringens oculos. In *Leg. XII. Tab.* ap. *Plin.* 28, 2, 4. malum carmen, *h. e.* magicum. *Virg. Ecl.* 7, 28. Mala lingua, *h. e.* maledica, fascinatoria, ut *Serv.* loquitur. *Pl. Trin.* 1, 2, 30. Malis verbis objurgare aliquem. *Virg. A.* 2, 243. Malus ager, *h. e.* frugibus infelix. *Ter. Phorm.* 5, 8, 19. Facinus indignum et malum. *Id. Andr.* 2, 1, 17. Abi in malam rem. *Sall. Cat.* 21. Mala res, spes multo asperior, *h. e.* res angusta domi. *Quint.* 11, 3. vox. ℙ [*Notandum, v. *malus* adhiberi etiam talibus, quae per se quidem bonitate carent, ubi gravius epitheton exspectes. Ita ap. *Hor. Sat.* 1, 1, 77. *mali fures*; et 2, 3, 135. malae Furiae. *Virg. G.* 1, 129. malum virus. *Ecl.* 1, 51. mala contagia. *Hor. A. P.* 453. mala scabies. *Sat.* 2, 1, 56. Mala cicuta. *Liv.* 1, 57. Mala libido. Ita *Hom. Il.* 1, 10. νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὦρσε κακήν, et al. κακὸς θάνατος, μόρος. Idem fortasse quod nos dicimus *heillos.* ℙ *Malus* ponitur etiam substantive. Ita *mali* ap. *Lucan.* 5, 773. Ut nolim servire malis: sunt Caesariani, injusti illi libertatis raptores. Adde *ib.* 8, 482. Sed melior suadere malis, etc. V. ad utrumque locum *Cort.*] ℙ *Γνώμη* est illud *ejusdem* 3, 8. Nec enim est quisquam tam malus, ut malus videri velit. ℙ Pro infelici, improspero, adverso. *Cic. Div.* 2, 25. Lacedaemoniorum mala pugna in Leuctris. *Sall. Jug.* 60. Oppidum post malam pugnam ab rege defecerat. *Hor. Od.* 1, 15, 5. mala ducis avi domum. *Pl. Aul.* 1, 1, 4. Malam aetatem exigere. Sed *mala aetas* dicitur etiam senectus. *Pl. Men.* 5, 2, 6. Ut mala aetas mala merx est tergo! Adde *Acc., Turpil., Pacuv.* et *Afran.* ap. *Non.* 1, 1. ℙ Est etiam non simplex, malitiosus, astutus, vafer. *Pl. Bacch.* 5, 2, 20. Oves stultae, atque haud malae videntur. *Id. Truc.* 2, 5, 4. Nimio minus perhibemur malae, quam sumus ingenio. *Id. Rud.* 2, 5, 9. Amat hercle me: delituit mala. ℙ Item deformis, invenustus. *Pl. Merc.* 2, 3, 78. Ancilla forma mala. *Id. Bacch.* 5, 2, 42. Haud mala est mulier. *Quint.* 6, 3. *med.* Mala facies. ℙ *Malum pondus* est leve pondus. *Pl. Amph.* 1, 1, 156. Haud malum huic est pondus pugno. ℙ Gradus *pejor, pessimus* V. ss. II. ℙ [*Confund. *malorum, laborum, dolorum.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 2, 317.]

MĀLUS, i, f. μηλέα, arbor, quae mala fert. *Virg. G.* 2, 70. Et steriles platani malos gessere valentes. *Varr. R. R.* 1, 7. Malus bifera in agro Consentino. ℙ *Malus*, m. ἱστὸς, arbor navis antennas sustinens, et vela. *Cic. Sen.* 6. Ut si qui gubernatorem in navigando agere nihil dicant, cum alii malos scandant, alii per foros cursent, alii sentinam exhauriant. *Id. Verr.* 2, 5, 33. Malum erigi, vela fieri, praecidi ancoras imperavit. *Virg. A.* 5, 828. jubet ocius omnes Attolli malos, intendi brachia velis. *Ov. Her.* 5, 53. Aura levis rigido pendentia lintea malo Suscitat. *Lucan.* 5, 418. summi carchesia mali. *Hor. Od.* 1, 14, 5. malus celeri saucius Africo. *Val. Fl.* 1, 126. velifero quaerentem brachia malo; et *ib.* 312. celso cornua malo Expediunt; et *ib.* 620. Vela super tremulum subitus volitantia malum Turbo rapit. *Plin.* 7, 56, 57. *f.* Malum et antennam Daedalus invenit. ℙ A similitudine *malus* dicitur lignum in medio torcularis erectum. *Plin.* 18, 31, 74. Parvis prelis, et minori torculari, et malo in medio decreto. ℙ A similitudine est etiam illud *Lucr.* 6, 108. Carbasus ut quondam magnis intenta theatris Dat crepitum, malos inter jactata, trabesque.

*MAMA, oppidum Aethiopiae, vel fortasse Aethiopiae Aegyptique conterminum. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

[MĀMAS, antis, m. cupiens: a μάμας, αντος aor. 1. verbi μαμάω pro μαιμάω, cupio. Est nomen servile R. in *Inscr.* ap. *Grut.* 1070, 1. *F.*]

*MAMELĪA, oppidum Aethiopiae, vel fortasse in Aethiopiae Aegyptique confinibus. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

[MĀMERCĪNUS, i, m. ad Mamercum pertinens, cogn. R., ut L. Aemilius Mamercinus cos. ann. U. C. CCCLXXXVIII., ap. *Liv.* 7, 1. *F.*]

MĀMERCUS, i, m. praenomen est Oscum, eo quod hi Martem Mamertem appellant. *Festus.* Hinc fortasse Romani praenomen Marci passim usurparunt. ℙ *Mamercus* fuit etiam cogn. R., ut M. Aemilius Mamercus cos. ann. DCLXXVII., cujus meminit *Cic. Brut.* 47.

MĀMERS, Mamertis facit: id est lingua Osca Mars, Martis: unde et Mamertini in Sicilia dicti, qui Messanae habitant. Haec *Festus. Varro* autem *L. L.* 4, 10. *f.* Sabinam vocem esse tradit. Porro causam, cur Messanenses dicti sint Mamertini, tradit idem *Festus* ex *Alfio l.* 1. *Belli Carthag.*, scilicet Samnites olim auxilium tulisse Messanensibus, eosque ab hoste liberatos: ob id meritum in civitatem fuisse allectos, jactaque sorte duodecim Deorum nominibus, Mamertem exisse: inde omnes Mamertinos appellatos. *Plin.* 3, 8, 14. Oppidum Messana civium R., qui Mamertini vocantur.

MĀMERTES vel Mamers, ertis, m. vir Corinthius, qui filios fratris sui Sisaponis libidine regnandi interfecit, maximo suo malo. Nam ubi Sisapo factum rescivit, eum membratim discerpsit. *Ov. Ib.* 549., ubi alii aliter leg.

MĀMERTĪNUS, a, um, adj. ad Mamertinos pertinens. V. MAMERS. *Cic. Verr.* 2, 2, 5. Mamertina civitas. *Plin.* 14, 6, 8. *n.* 4. vina. *Mart.* 13, 117. Amphora Nestorea tibi Mamertina senecta Si detur, quodvis nomen habere potest. ℙ *Mamertinus* sub Juliano Aug. praefectus aerarii, et praetorio per Illyricum, demum consul ab eo factus ann. a Chr. n. CCCLXII., gratiarum actionem hac ipsa de re apud eum habuit, quae hodieque exstat: in qua labentem jam Latinae linguae majestatem agnoscere facile possis.

MAMILĪA Turris, intra Suburae regionem a Mamilio nomen accepit. Porro Mamiliorum familia progenita fuit a Mamilia Telegoni filia, quam Tusculi procreaverat, cum illud oppidum condidit. *Festus.* Narrat *Liv.* 3, 29. L. Mamilio Tusculano civitatem datam ann. U. C. CCXCVI. De Octavio Mamilio, cui Tarquinius Superbus filiam nuptui dederat, ad conciliandos sibi animos et opes Latinorum, quia is Latini nominis longe princeps habebatur, habes ap. *eund.* 1, 49. *extr.* ℙ *Mamilia lex*, cujus meminit *Cic. Leg.* 1, 21. videtur fuisse de arbitris eligendis in controversiis de finibus agrorum. Ejus fragmenta tria habemus ap. *Goes.* p. 339. Lata est a C. Mamilio Turrino trib. plebis, qui ob id *Limetanus* cognominatus est, q. v. v. s. 1.

MAMILĬĀNUS, a, um, adj. ad Mamilium aliquem pertinens, ut *Mamiliana rogatio* ap. *Sall. Jug.* 44.

MĂMILLA et Mammilla, ae, f. τιτθίον, dimin. mammae, atque idem saepe significans, papilla. *Vell.* 2, 70. de Bruto: Cum mucronem gladii sinistrae admovisset mamillae, uno ictu transfixus exspiravit. *Juven.* 6, 400. Ipsa loqui recta facie, strictisque mamillis. *Id.* 12, 74. Scrofa triginta clara mamillis. ℙ *Mammilla* est etiam vox blandientis feminas praecipue. *Pl. Ps.* 1, 2, 47. Ubi isti (*viri*) sunt, quibus vitae, quibus deliciae, quibus savia, mammillae mellitae? scil. estis. ℙ A similitudine ita dicitur tubus mammae figura, per quem aqua emittitur. *Varr. R. R.* 3, 14. Si eduxeris fistulam, et in eam mamillas imposueris tenues, quae eructent aquas. Al leg. *papillas.* Sic *Plin.* 35, 12, 46. *mammata* dixit in balineis fictilia illa, per quae calor ex hypocausto in balineas transfunditur. ℙ In capris *mammillas pensiles* vocat *Varr. R. R.* 2, 3. verruculas duas parvae mammae forma, sub earum rostra pendentes. Al. tamen leg. *mammulas.*

MĀMILLĀNUS, a, um, adj. ut Mamillanae ficus, ap. *Plin.* 15, 18, 19., sic appellatae a similitudine mammarum. Eadem de causa *Mammosa pira* memorantur ab *eod. ib.* 15, 16.

MĀMILLĀRĔ, is, n. ἐπιμαστίδιον, strophium, fascia e pelle, qua mulieres mamillarum tumorem coercebant. Legitur in *lemmate* ap. *Mart.* 14, 66. Taurino poteras pectus constringere tergo: Nam pellis mammas non capit ista tuas.

MAMMĂ, ae, f. τιτθὸς, μαστὸς, receptaculum lactis in femina: est a μάω, quaero, cupio, cujus praet. perf. pass. μέμαμαι, unde prius *mama*, deinde *mamma* factum. Hinc *Etymol. M.* Μαστὸς, ὃν ἐπιζητοῦσι τὰ βρέφη. *Gell.* 12, 1. vocat fontem sanctissimum corporis, generis humani educatorem. *Pl. Truc.* 2, 5, 1. Puero isti date mammam. *Cic. Div.* 2, 41. Puer in gremio matris sedens, mammam appetens. *Plin.* 35, 10, 30. *n.* 19. Ad mammam adrepere infans. *Lucr.* 5, 883. puer Ubera mammarum insomnis lactantia quaerit. *Virg. A.* 1, 496. de Amazone: Aurea subnectens exsertae cingula mammae. ℙ Usurpatur etiam de bestiis. *Cic. N. D.* 2, 51. *f.* Quae multiplices fetus procreant, ut sues, ut canes, his mammarum data est multitudo: quas easdem paucas habent eae bestiae, quae pauca gignunt. *Plin.* 11, 40, 95. Balaenae, vitulique mammis nutriunt fetus. *Virg. G.* 3, 309. Quam magis exhausto spumaverit ubere mulctra; Laeta magis pressis manabunt flumina mammis. *Varr. R. R.* 2, 1. *med.* Mammam sugere. *Plin.* 11, 40, 95. Mammas premere, *h. e.* exprimere sugendo. *Id. ib.* Mamma sterilescit, *h. e.* arescit. *Id. ib.* descendit, *h. e.* lacte manat. *Id. ib.* Equae anno prope toto mammas praebent. *Id.* 26, 15, 92. Mammas uberiores reddere. *Id.* 20, 33, 96. replere. *Id.* 23, 2, 32. exstinguere, *h. e.* siccare. ℙ Dicitur etiam de viris. *Id.* 11, 39, 95. Mammas homo solus e maribus habet: cetera animalia mammarum notas tantum. *Cic. Fin.* 3, 5. *med.* Viris ad ornatum donatae sunt a natura mammae, atque barba. *Just.* 12, 9. *f.* Sagitta sub mamma trajectus. ℙ In arboribus *mamma* dicitur parva illa extuberatio in cortice, unde germen, et rami erumpunt. *Plin.* 17, 16, 26. Exempta scutula cortici, imprimitur ex alia cortex par, cum sui germinis mamma. ℙ [Adhibetur et in blanditiis. *Pl. Most.* 1, 4, 7. Ecquid tibi videor, mamma, madere? At *Bothe* rectius edidit: Ecquid tibi videor ma-ma-madere. Loquitur enim ebrius. ℙ Ita etiam infantes matrem appellant, ut *tatam* patrem, *papam* cibum. *Varr.* ap. *Non.* 2, 97. Cum cibum ac potionem buas ac papas vocent, matrem mammam, patrem tatam. *Mart.* 1, 101. Mammas atque tatas habet Afra: sed ipsa tatarum Dici et mammarum maxima mamma potest. *Inscr.* ap. *Grut.* 663, 8. Zetho Corinthus tata ejus, et Nice mamma *fecit.* V. A. I. D. XVI. ℙ Est item avia. *Inscr.* ap. *Mur.* 1134, 3. Cn. Arrio Agapeto Arria Agapete mater, et Bostrychus pater, et Helpis mamma, et Fieie nutrix filio pientissimo. ℙ Est quoque nutrix. *Inscr.* ap. *Visc. Mus. Pio-Clem.* T. 2. p. 82. ed. *Mediol.* Diis propitiis. Claudia Ti. F. Quinta C. Julio Hymeto paedagogo suo, item tutori a pupillatu ob redditam sibi ab eo fidelissime tutelam et C. Julio Epityncbano fratri ejus, et Juliae Sporidi mammae suae *fecit. F.*]

MAMMAEA. V. v. sq.

MAMMAEĀNUS, a, um, adj. ad Mammaeam pertinens, quae fuit mater Alexandri Severi. *Lampr. Alex. Sev.* 57. *extr.* Puellas et pueros, quemadmodum Antonius Faustinianas instituerat, Mammaeanas et Mammaeanos instituit. V. FAUSTINIANUS.

MAMMĀLIS, e, adj. ad mammas pertinens. *Ap*

pul. Herb. 26. herbam chamaepityn *mammalem* vocat, quia prodest in morbis mammarum.

MAMMĀTUS. V. MAMILLA.

MAMMĔĀTUS, a, um, adj. mammosus. *Pl. Poen.* 1, 2, 181. Hujus amica mammeata. Confirmat *Non.* 2, 529.

[MAMMENSIS, is, adj. ad Mammam pertinens, parvam urbem in Byzacena Asiae provincia, cujus meminit *Procop. B. Vand. l.* 2. *c.* 11. *Coripp. Johann.* 6, 283. Proelia dura petens, campis Mammensibus Austur Rustica funereis sternebat corpora telis. *F.*]

*MAMMISEA TETRARCHIA in Syria fuit, in Cyrrhestica. *Plin.* 5, 24. ubi tamen *Harduinus* mavult *Minnizeam*, a Minniza sc. Cyrrhesticae urbe. *B. A.*

*MAMMŌNAS vel Mammona, ae, m. (ὁ μαμμωνᾶς vel μαμωνᾶς *Matth.* 6, 24. *Luc.* 16, 9. Chald. Mamon מָמוֹן et in statu emph. מָמוֹנָא i. e. pecunia, opes,) *wealth, riches, mammon.* V. in *Mammoneus, a, um. B. A.*

MAMMŌNĔUS, a, um, adj. ad mommonam pertinens. Est autem *mammona* Syriaca vox, qua significantur divitiae. *August.* docet *de serm. Domini in monte* 2, 14. Punice *mammon* idem esse, quod lucrum. [Hinc *mammonea fides* est perfida, et quae spe lucri et divitiarum solummodo constat, ap. *Prud. Hamart.* 429. Mammoneamque fidem pacis sub amore sequuntur. Hic *Prud.* licenter secundam syllabam corripit. *F.*]

MAMMŌSUS, a, um, adj. μεγαλόμασθος, magnas habens mammas. *Laber.* ap. *Gell.* 3, 12. Non mammosa, non annosa, non bibosa, non procax. *Varr. R. R.* 2, 9. Canes feminas volunt esse mammosas, aequalibus papillis. Adde *Mart.* 14, 149. ℙ *Mammosa pira,* quae instar mammae turgescunt. *Plin.* 15, 15, 16. ℙ *Mammosum panici genus,* panum habens racemosum, et parvis paniculis constantem, cacumine gemino. *Id.* 18, 7, 10. *n.* 3. ℙ *Mammosum tus,* cum haerente lacrima priore, consecuta alia miscuit se. *Id.* 12, 14, 32.

*MAMMOTHREPTUS, i, m. a nutrice educatus. *August. in Psalm. Conc.* 30. *B. A.*

MAMMŬLĂ, ae, f. dimin. mammae. *Varr. R. R.* 2, 3. Caprae sub rostra duas, ut mammulas pensiles habent. Alii leg. *mammillas.* V. VERRUCULA. *Cels.* 7, 26. *in.* Femina urinae iter mammulae simile habet. Ita in omnib. suis editionib. et Codd. MSS. vidit *Morgagnius,* atque ita edidit *Targa;* alii tamen minus recte *carunculae.* ℙ ℙ Item avia, *avola. Inscr.* ap. *Grut.* 663, 2. Valerius Julianus Italico filio infelicissimo, et Honoratae mammulae hujus fecit. Haec namque emeritos bis quadraginta per annos Vixit, at hic terno consule natus erat. Al. leg. *obit.* ℙ Est etiam cogn. cujusdam M. Cornelii legati ad Ptolomaeum Aegypti regem, ap. *Liv.* 42, 6. [*Quaedam h. l. emendavit *F.*[

*MAMORTHA, Samariae oppidum, post capta Hierosolyma Neapolis dictum, olim vero Sichem. *Plin.* 5, 13. *B. A.*

MAMPHŪLĂ, ae, f. placenta seu collyra ex farina triticea, quam Hebraei, et ceteri orientales populi sacerdotibus, tanquam primitias, offerebant, quoties panis massa in qualibet domo subigeretur. Eadem in usu olim etiam apud Romanos fuisse videtur; hinc ap. nostrates etiamnum pueri ea placenta subcinericea donantur, quoties farina ad panem conficiendum subigitur; est a Syriac. ܡܦܘܠܐ *maphula* seu *mamphula,* casus, et Hebr. מַפָּלָה *mappalà,* seu *mamphalà,* deciduum, *h. e.* quod ex majori massa decidit, seu tollitur. V. *Num.* 15, 21. et *Ezech.* 44, 30. *Festus:* Mamphula appellatur panis Syriaci genus, quod, ut ait Verrius, in clibano antequam percoquatur, decidit in carbones, cineremque: cujus meminit Lucilius: Pistricem validam si nummi suppeditabunt, Addas empleuron, mamphulas quae sciat omnes. [*Plura adjecit *F.*]

MAMPHUR, μαννοφόρον, lignum rotundum mediocris longitudinis loro circumvolutum, quod circumagunt fabri in operibus tornandis. *Fest.* Est a voce Graeca allata, quae a μάννος, monile, et φέρω, porto, quia circumvolutum habet lorum, ut collum monile. *Scalig.*

*MAMŪDA, oppidum Aethiopiae, vel in confinio Aethiopiae atque Aegypti. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

MĀMURĬUS, ii, m. Μαμούριος, faber aerarius, qui tempore Numae floruit. De hoc sic scribit *Fest.* Mamurii Veturii nomen frequenter in cantibus Romani frequentabant hac de causa. Numa Pompilio regnante, e coelo cecidisse fertur ancile, id est scutum breve, quod ideo sic appellatum est, quia ex utroque latere erat recisum, ut summum infimumque ejus latus medio pateret: unaque edita vox est, omnium potentissimam fore civitatem, quamdiu id in ea mansisset. Itaque facta sunt ejusdem generis plura, quibus id misceretur, ne internosci coeleste posset. Probatum opus est Mamurii Veturii, qui praemii loco petiit, ut suum nomen Salii inter carmina canerent. *Ov. Fast.* 3, 391. Inde sacerdotes operi promissa vetusto Praemia persolvunt, Mamuriumque vocant. *Prop.* 4, 2, 61. At tibi, Mamuri, formae caelator ahenae.

MAMURRĂ, ae, m. eques Romanus, Formiis natus, praefectus fabrorum C. Caesaris in Gallia, qui primus Romae in Coelio monte parietes domus suae marmore incrustavit, nullamque in aedibus columnam habuit, nisi e marmore, omnesque solidas e Carystio, aut Lunensi. Hic est ille Mamurra, *Catulli* carminibus proscissus, qui domum ejus dixit habere, quidquid habuisset Comata Gallia. Haec omnia *Plin.* 36, 6, 7. [*Catull.* 29, 3. Mamurram habere, quod Comata Gallia Habebat uncti, et ultima Britannia? Hic prima in *Mamurram* videtur esse brevis, nam totum carmen constat ex iambis puris. Longa tamen est ap. *Hor. Sat.* 1, 5, 37. In Mamurrarum lassi deinde urbe manemus, *h. e.* Formiis, Mammurrarum patria. *F.* *V. *Heindf.* ad h. l.]

[MAMURRĀNUS, a, um, adj. ad Mamurram pertinens. *Inscr.* in *Giorn. Arcad. Decembr.* 1825. p. 346. Claudiae Priscae conjugi piissimae Eutyches Caes. N. ser. Tryphonianus, dis*pensator* villae Mamurranae. *F.*]

MĀNĂ et Mānŭānă, ae, f. nomina sunt Deorum praestitum, ap. *Capell.* 2, 40. V. PRAESTES.

MĀNĀBĬLIS, e, adj. facile manans, ut Manabile frigus, ap. *Lucr.* 1, 534., *h. e.* penetrans.

MĀNACHUS vel Manacus, i, m. circulus in horologio solari seu sciotherico, cujus ope, praeter horarum et dierum longitudinem ab aliis lineis praemonstratam, etiam menses seu XII. zodiaci signa ab umbra gnomonis quotidie indicatur: est autem μάναχος Dorice pro μήναχος, ἀπὸ τοῦ ἔχειν τοὺς μῆνας. [Hinc Itali suum habent *almanacco,* ab Arabibus nempe derivatum, qui articulum *al* ipsorum proprium voci *manacho* praefigunt. *Vitr.* 9, 8. e centro aequinoctiali intervallo aestivo circinatio circuli menstrui agatur, qui manacus dicitur. V. *Guattani Mem. Encyclop. Rom.* T. 5. p. 103. et ann. 1816. p. 128. *F.*]

MĀNAE Spongiae. V. MANON.

MĀNĀLIS, e, adj. ex quo aliquid manat. *Manalis fons,* ex quo perpetuo aqua fluit. Ab auguribus fons manalis puteus perennis vocabatur. *Fest.* ℙ *Manalis lapis,* ostium Orci, per quod Manes, idest animae Inferorum ad Superos manarent. *Paulus* ex *Festo,* qui deducere videtur a *manando.* Sed si manalis lapis erat Orci ostium, quis dubitet, quin id nomen sit a Diis *Manibus?* ℙ *Manalem lapidem* etiam vocabant petram quandam, quae erat extra portam Capenam juxta aedem Martis, quam cum propter nimiam siccitatem loco moverent, et in urbem protraherent, inde pluvia statim sequebatur: a *mano* quod aquis manaret. *Paulus* ex *Festo.* Meminit ejus lapidis et *Varro de vita P. R.* 1. ap. *Non.* 15, 32. *et Fulgentius Planciades de prisco sermone,* ubi ex *Labeone* idem confirmat. ℙ Ap. *Varr. l. c.* urceolum *aquae manale* vocabant, quod eo aqua in trulleum effunderetur. Unde quidam *aquaemanale* conjunctim scribunt. V. AQUIMINARIUM. ℙ *Labeo* modo laudatus, in libris de Etrusca disciplina haec habet: Fibrae jocinoris sandaracei coloris dum fuerint, manales tum vertere opus est petras: h. e., ut subdit *Fulgent.,* quas antiqui solebant in modum cylindrorum per limites trahere pro pluviae immutanda inopia. Non ergo solum extra portam Capenam, sed alibi quoque hujusmodi manales lapides habebantur.

MĀNĀMEN, inis, n. manatio, fluxus. *Auson. Mosell.* 32. bivio refluus manamine pontus, *h. e.* mare fluxu et refluxu remeans.

*MANĀTES, um, m. populi Latii, qui Manam vel Manum fortasse oppidum sic dictum incolebant. *Plin.* 3, 5. *B. A.*

MĀNĀTĬO, onis, f. aqua stillans, effusio aquae per rimas. *Front. Aquaed.* 65. Intercidit tamen aliquantum e ductus vitio, qui cum sit depressior, non facile manationes ostendit; et *ib.* 110. Aquae caducae, quae ex castellis effluunt, aut ex manationibus fistularum; et *ib.* 122. Tectoria corrumpuntur, unde fiunt manationes: quibus necesse est latera rivorum et substructiones vitiari.

MANCEPS, ĭpis, abj. qui proprio jure aliquid possidet: a *manus,* et *capio,* quasi aliquid initio ab aliis derelictum manu ceperit. *Tert. Apol.* 11. Necesse est, concedatis aliquem sublimiorem Deum, et mancipem quendam divinitatis, qui ex hominibus Deos fecerit. ℙ Speciatim sumitur pro eo, qui aliquid in auctione, aut extra emit, conducit, aut redimit, ἐργολάβος: quia et hic manu capit: nam manu sublata significabat, se pluris esse licitatum. Iis quippe publica locabantur, qui in licitatione majorem pecuniae summam, sublato digito, datis praedibus spopondissent. Haec *Festus. Cic. Verr.* 2, 1. 54. Locare incipit: accurrunt ad tempus tutores: digitum tollit Junius patruus. Isti color immutatus est: quid ageret, coepit cogitare: si opus pupillo redimeretur, si res abiret ab eo mancipe, quem ipse apposuisset, sibi nullam praedam esse, *h. e.* redemptore sartorum tectorum. *Id. Rosc. Am.* 8. Hominis studiosissimi nobilitatis manceps fit Chrysogonus. *Nep. Att.* 6. Nullius rei neque praes, neque manceps factus est. *Ascon.* in *Div. Verr.* 10. Mancipes sunt publicanorum principes, Romani homines: qui quaestus sui causa, si decumas redimunt, decumani appellantur; si portum aut pascua publica, portitores aut pecuarii: quorum ratio scriptura dicitur. Hi omnes exigenda a sociis suo periculo exigunt, et reipubl. repraesentant, providentes etiam in illa redemptione commodis suis. *Plin. ep.* 3, 19. Sunt ergo instruendi complures frugi mancipes, *h. e.* qui agros mercede conducunt. *Suet. Vesp.* 1. *f.* Petronii patrem fuisse mancipem operarum, quae ex Umbria in Sabinos ad culturam agrorum quotannis commeare solent, *h. e.* conductorem mercenariorum et operariorum servorum, ut opera eorum ad quaestum uteretur. *Plin.* 10, 43, 60. Manceps sutrinae, *h. e.* qui officinam conduxit, ut ibi sutrinam exerceat; et 33, 13, 57. Pretia rerum omnibus paene annis mutari, prout quisque mercatus sit, aut aliquis praevalens manceps annonam flagellet: qui minoris coemit, ut carius vendat. ℙ *Manceps viae* idem est ac redemptor, qui eam reficiendam quaestus sui causa redemit; ideo etiam redemptor appellatus. *Tac. A.* 3, 31. Idem plurima per Italiam itinera fraude mancipum, et incuria magistratuum interrupta et impervia suscepit. *Inscr.* ap. *Grut.* 622, 2. Cn. Cornelio Cn. F. Sab. Musaeo mancipi viae Appiae etc. ℙ Translate. *Plin. ep.* 2, 14. Sequuntur auditores actoribus similes, conducti et redemti mancipes, *h. e.* qui a causidicis pretio conducti, alios ad hoc conducunt, ut plausu ipsos causidicos prosequantur et laudibus. ℙ Accipitur interdum pro fidejussore. *Pl. Curc.* 4, 2, 29. Ego mancipem te nihil moror, nec lenonem alium quemquam.

[MANCĬĂ, ae, f. idem ac manus, et vox vulgi propria, cujus dimin. est manciola. Est cogn. R., ut Curtilius Mancia cos. ann. U. C. DCCCVIII. ex *Marin. Frat. Arv.* p. 88., et Q. Curtius Mancia ap. *Cic. Off.* 1, 30. *f.* Hinc derivatur Italorum *mancia,* donum scilicet, quod praeter operae mercedem operario quis manu sua offert. *F.*]

MANCĪNĬĀNUS, a, um, adj. ad Mancinum pertinens, ut Manciniana deditio, ap. *Flor.* 3, 14. h. e. qua C. Hostilius Mancinus Numantinis hostibus deditus est. V. *eund.* 2, 18. et *Cic. Or.* 1, 40.

MANCĪNUS, a, um, adj. a *mancus,* affertur a *Prisc.* 2, 592. sed sine exemplis. Fuit cogn. R. in gente Hostilia, ut A. Hostilius Mancinus, in *Fast. Capitol.* ap. *Grut.* 293. ℙ Mancini fana appellabantur, quod Mancinus habuit insignem domum, quae publicata est eo interfecto. *Festus.*

MANCĬŎLĂ, f. χειρίδιον, parva manus, dimin. manciae. *Naev.* ap. *Gell.* 19, 7. Manciolis tenellis.

*MANCIPARĬUS, i, m. Vocabulum ἅπαξ λεγόμενον, quod habet *Vet. Schol.* in *Juven. Sat.* 11, 147. si modo sana sit lectio. *B. A.*

MANCĬPĀTĬO et Mancupatio, onis, f. χείρωσις, ἀνδραποδισμὸς, actus abalienandi, et veluti simulacrum venditionis in iis rebus, quae *mancipi* dicebantur: a *mancipio.* [*Cajus Instit.* (ed. *Goesch.*) 1. §. 121. Qui mancipio accipit, apprehendere id ipsum, quod ei mancipio datur, necesse sit: unde etiam mancipatio dicitur, quia manu res capitur. V. MANCIPIUM. *F.*] ℙ Sumitur et pro vera venditione. *Plin.* 9, 35, 58. Lolliam Paulinam vidi smaragdis margaritisque opertam toto capite, manibus, digitisque; quae summa quadringenties HS. colligebat; ipsam confestim paratam mancipationem tabulis probare, *h. e.* ostendere tabulas, in quibus earum gemmarum venditio et pretium descriptum erat. Alii leg. *nuncupationem,* quos reprehendit *Hard.*

MANCĬPĀTUS et Mancupatus, a, um, part. a *mancipo,* mancipio traditus, venditus, alienatus, addictus. *Cic. Phil.* 2, 21. Tum iste venditum atque mancipatum tribunatum consiliis vestris opposuit. Al. leg. *emancipatum.* [*Ita *Orell.* nulla lectionis varietate indicata.] *Id. Sen.* 11. Ita enim senectus honesta est, si se ipsa defendit, si jus suum retinet, si nemini mancipata est. Hic quoque al. *emancipata.* [*Orell., q. v., legit *mancipata. Emancipata* defendit *Heusing.*] *Tac. H.* 2, 71. Luxu et saginae mancipatus emptusque.

MANCĬPĀTUS, us, m. idem ac mancipatio. *Plin.* 9, 35, 60. In mancipatum venit, ut praedium aliquod: id est solemnitates eae adhibentur, quae solent in iis rebus, quae sunt mancipi. ℙ Est etiam functio, munus, et procuratio ipsa mancipis, *h. e.* ejus, qui aliquid conduxit a publico, puta vectigalia, cursum publicum, vias muniendas, etc. *Imppp. Gratian., Valentin. et Theodos. Cod. Theod.* 8, 5, 36. Mancipibus supra lustrale tempus cura non immineat mancipatus. *Impp. Valentinian. et Valens ib.* 7, 9. Ad ejus, quod declinare tentarunt, muneris functionem, et ad necessitates constringantur mancipatus.

MANCĬPI. V. v. sq.

MANCĬPĬUM et Mancupium, ii, n. κυριότης, cujusvis rei dominium, seu jus proprietatis. Antiqui enim res, quarum dominium comparare volebant, manu capiebant, seu prehendebant. *Lucr.* 3, 985. Vitaque mancipio nulli datur, omnibus usu, *idest,* nulli ita datur, ut propriam ac perpetuam habeat. *Sen. ep.* 72. *med.* Fortuna nihil dat mancipio. *Curius* ad *Cic. Fam.* 7, 29. Sum χρήσει μὲν tuus, κτή-

σι δὲ Attici nostri. Ergo fructus est tuus, mancipium illius. ¶ Hinc *res mancipi*, vel (ut antiqui loquebantur) *res mancupi*, dicuntur, quae in nostro sunt mancipio, hoc est quae nostro dominio, juri, aut potestati sunt subjectae, quasque, quoties lubet, possumus alienare: quae autem in nullius sunt potestate, quaeque alienari non possunt, *res nec mancipi* dicuntur, quae scil. in nullius sunt mancipio. Est autem *mancupi* seu *mancipi* genitivus per apocopen pro *mancupii* seu *mancipii*. *Cic. Mur.* 2. Quod si in iis rebus repetendis, quae mancipi sunt, is periculum judicii praestare debet, qui se nexu obligavit. *Id. Top.* 5. *extr.* Abalienatio est ejus rei, quae mancipi est, aut traditio alteri nexu, aut in jure cessio. ¶ *Emptio eorum quae mancipii sunt*, ut ait *Plin.* 33, 3, 13., et *mancipatio* correlativa sunt. Nam respectu venditoris contractus hic dicitur *mancipatio*, seu venditio mancipii; contra respectu emptoris dicitur *emptio mancipii*. Hujusmodi vero contractus ita fieri docet *Cajus Instit.* (ed. *Goesch.*) 1. §. 119. Est autem mancipatio (*h. e.* venditio eorum, quae mancipii sunt) imaginaria quaedam venditio, quae et ipsum jus proprium civium Romanorum est, eaque res ita agitur, adhibitis non minus quam quinque testibus, civibus Romanis puberibus, et praeterea alio ejusdem conditionis, qui libram aeneam teneat, qui appellatur libripens: is qui mancipio accipit, rem tenens ita dicit: *Hunc ego hominem ex jure Quiritium meum esse ajo, isque mihi emptus est hoc aere aeneaque libra:* deinde aere percutit libram, idque aes dat ei, a quo mancipio accipit, quasi pretii loco. Eo modo et serviles et liberae personae mancipantur: animalia quoque, quae mancipi sunt, quo in numero habentur boves, equi, muli, asini; item praedia tam urbana, quam rustica, quae et ipsa mancipi sunt, qualia sunt Italica, eodem modo solent mancipari. In eo solo praediorum mancipatio a ceterorum mancipatione differt, quod personae serviles et liberae, item animalia, quae mancipi sunt, nisi in praesentia sint, mancipari non possunt: praedia vero absentia solent mancipari. ¶ *Sui mancipii esse*, est sui juris esse, nullius dominio subjectum esse. *Brut.* ad *Cic. ad Brut.* 1, 16. *med.* An ut esset sui juris et mancipii respublica. ¶ *Mancipio dare*, fere est rem ita dare, ut evictionem nos praestituros spondeamus. Et *mancipio accipere*, est ea lege emere, ut venditor praestet evictionem. *Pl. Curc.* 4, 2, 9. Memini, et mancipio tibi dabo. *C.* ego ne a lenone quidquam Mancupio accipiam, quibus sui nihil est, nisi una lingua? *Cic. Att.* 3, 50. Vestorius ad me scripsit, ut juberem mancipio dari servo suo fundum Brinnianum, ut ipse ei Puteolis recte mancipio dare posset. Adde *Top.* 10. ¶ *Jure mancipii* esse dicuntur ea, quae mancipi sunt, et emptione mancipi emuntur. *Cic. Har. resp.* 7. Multae sunt domus in hac urbe, jure privato, jure hereditario, jure auctoritatis, jure mancipii, jure nexi. ¶ *Esse in mancipio alicujus*, jure mancipi ab aliquo possideri. *Gell.* 18, 6. *f.* Matremfamiliam appellatam esse eam solam, quae in mariti manu mancipioque, aut in ejus, in cujus maritus manu mancipioque esset. ¶ Translate. *Cic. Top.* 26. *f.* Sic nos tibi ad id, quod quasi mancipio dare debuimus, ornamenta quaedam voluimus non debita accedere. ¶ Accipitur etiam pro ipsa venditione, seu mancipatione. *Cic. Off.* 3, 16. Hae aedes Sergio serviebant: sed hoc in mancipio Marius non dixerat. [*Recte *Schütz.* in *cl. Cic.* p. 354. sq., ubi v. *faciendo* intelligit. *Ernest. mancipium* pro formula, v. conditione accipit; quod latine quidem non dicitur. V. *Beier.* ad h. l.] Adde *Cic. Or.* 1, 39. ¶ Ipsa quoque res, quae mancipi jure possidetur, *mancipium* dicitur, cum de servo sermo est: sive jure belli, sive ex ancilla natus, sive quod aere emptus sit. *Id. Par.* 5, 1. Non enim ita dicunt, eos esse servos, ut mancipia, quae dominorum sunt facta nexu, aut aliquo jure civili. *Id. Att.* 8, 11. *med.* Conculcari miseram Italiam, et quati mancipiis ex omni genere collectis. *Hor. Ep.* 1, 6, 39. Mancipiis locuples eget aeris Cappadocum rex. *Sen. ep.* 70. *f.* Extrema mancipia. [*Liv.* 41, 6 Mancipia argento parata: ἀργυρώνητοι. *Vell.* 2, 53, 2. imperio arbitrioque Aegyptii mancipii.] ¶ Urbane. *Ov. Pont.* 4, 5, 40. Pro quibus ut meritis referatur gratia, jurat, Se fore mancipium tempus in omne tuum. *Petr. fragm. Trag.* 68. *Burm.* Idem sutor est, idem cocus, idem pistor, omnis Musae mancipium. *Prud. Apoth.* 476. Mancipium Christi, fur corruptissime, vexas.

MANCĬPO et Mancupo, as, avi, atum, a. 1. ἀνδραποδίζω, mancipio trado, in alterius dominium et proprietatem transfero, vendo, alieno, addico. *Pl. Curc.* 4, 2, 10. de lenonibus: alienos mancupatis, Alienos manumittitis, alienisque imperatis. *Hor. Ep.* 2, 2, 159. Quaedam, si credis consultis, mancipat usus. *Plin. ep.* 7, 18. Pro quingentis millibus nummum, quae in alimenta ingenuorum promiseram, agrum ex meis, longe pluris actori publico mancipavi: eundem vectigali imposito, recepi, tricena millia annua daturus. *Tac. A.* 2, 30. Novi juris repertor Tiberius mancipari servos singulos actori publico jubet. *Cajus Instit.* (ed. *Goesch.*) 2. §. 33. Cum in mancipanda proprietate ususfructus deducitur, eo fit, ut apud alium ususfructus, apud alium proprietas est. ¶ Translate est addicere, subjicere, obligare. *Appul. Met.* 9. Mero, et stupro corpus mancipare; et *ib.* 10. Mancipabatur potestas capitis in manum carnificis. *Imppp. Valentinian.*, *Valens et Gratian. Cod. Theod.* 12, 1, 83. De ignaviae latebris retractus curiarum functionibus mancipetur. [*V. MANCIPATUS, a, um.] ¶ Pro prehendere, manu capere. *Solin.* 20. de alce: Ita capitur: alioqui difficile est eam mancipari.

*MANCUNĬUM, i, n. Britanniae oppidum, hodie forsan *Manchester*. *Ant. Itin. B. A.*

MANCUS, a, um, adj. πηρὸς, membro aliquo captus: et refertur ad manus, sicut *claudus* ad pedes. [*Martinius*, prob. *Doederl.* 3, 117., originem vocis vidit in *minus*.] *Ulp. Dig.* 21, 1, 12. Sciendum, scaevam non esse morbosum, praeterquam si, imbecillitate dextrae, validius sinistra utatur: sed hunc non scaevam, sed mancum esse dicimus. *Cic. Rabir. perduell.* 7. Q. Scaevola confectus senectute, perditus morbo, mancus, et membris omnibus captus ac debilis. *Ov. Fast.* 3, 825. Et licet antiquo manibus collatus Epeo Sit prior, irata Pallade, mancus erit. *Juven.* 3, 48. nulli comes exeo, tanquam Mancus, et exstinctae corpus non utile dextrae. *Liv.* 7, 13. De nobis ita desperasti, ut te mancorum ac debilium ducem judicares esse. *Pl. Merc.* 3, 4, 45. Ad mandata claudus, caecus, mutus, mancus, debilis. ¶ Translate est imperfectus, infirmus, inutilis. *Cic. Fin.* 3, 9. Mancam fore putaverunt sine aliqua accessione virtutem. *Id. Mil.* 9. Occurrebat, mancam ac debilem praeturam suam futuram consule Milone. *Id. Off.* 1, 43. Contemplatio naturae manca quodammodo atque inchoata est, si nulla actio rerum consequatur. [*Hor. Sat.* 2, 7, 88. In quem manca ruit semper fortuna.] ¶ *Mancum* adverbii more. *Prud.* περὶ στεφ. 2, 23. Errorque mancum claudicat, Et caeca fraus nihil videt.

*MANDACADĒNI, orum, m. incolae Mandacadae, Mysiae oppidi. *Plin.* 5, 30. ed. *Hard.* Antea legebatur *Mandagadeni*. ¶ Oppidi mentio facta est in *Notit. Empisc. Hellesp. B. A.*

*MANDALUM, i, n. Africae lacus, in terra Troglodytica, non longe a sinu Arabico. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

*MANDARĔI, orum, m. populi Asiatici, ultra Maeotim lacum. *Plin.* 6, 7. *B. A.*

MANDĀTĀRĬUS, ii, m. cui quippiam mandatum est. Legitur a quibusd. ap. *Ulp. Dig.* 17, 1, 10. §. 11., sed alii rectius *mandatores* legunt.

MANDĀTĬO, onis, f. actus mandandi, mandatum. *Julian. Dig.* 41, 1, 37. Quia nec stipulatione, nec mandatione, nec ullo alio modo per servum quidquam ei acquiritur. Ita *Torrentin.*, alii *traditione* habent.

MANDĀTĪVUS, a, um, adj. ad mandandum pertinens. *Mandativus modus* apud quosdam grammaticos, teste *Diomed.* 1, 330., est in iis verborum inflexionibus, quibus aliquid in futurum fieri mandamus, ut *leges*, *docebis* etc., et sic ab imperativo distinguunt, quo aliquid statim fieri imperamus, ut *lege*, *doce*.

MANDĀTOR, oris, m. qui alteri mandatum aliquod injungit. *Paul. Dig.* 17, 1, 22. *f.* Mandatum renunciare, ut integrum jus mandatori reservetur. *Cajus Instit.* 17. *extr.* Et quod extra mandatum egit, non praejudicet mandatori. *Tert. adv. Marc.* 3, 2. Nec missus credetur, quem nunquam mandator designavit. ¶ *Mandatores* etiam dicuntur, qui auctores sunt delationum, et delatores instruunt, et subornant ad accusandum. *Suet. Tit.* 8. Et delatores mandatoresque erant ex licentia veteri: hos flagellis caesos venire imperavit. *Callistr. Dig.* 49, 14, 2. *med.* Delator compellitur edere mandatorem, ut mandator quoque, perinde atque ipse detulisset, puniretur. ¶ Item ii, quorum mandato, alii pecunia credita est: differuntque a fidejussoribus, quod auctores sunt negotii contrahendi, fidejussores accedunt negotio jam contracto. *Scaev. Dig.* 17, 1, 59 et 60., et alibi.

MANDĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad mandatorem pertinens, ut Mandatorio nomine aliquid facere, *Imp. Dioclet. Cod.* 8, 41, 19 et 22. et *ib.* 4, 29, 15.

MANDĀTRIX, icis, f. quae aliquid mandat. *Claudian. IV. cons. Honor.* 235. sinceram mentem mandatricem operum. Adde *Ov. Her.* 13, 13., ubi al. leg. *mandantis*.

MANDĀTUM, i, n. πρόσταγμα, ἐντολή, id quod mandatum est, jussio. *Cic. Fam.* 3, 1. *f.* Omnibus ei de rebus, quas agi, quas curari a me voles, mandata des, velim. *Id. Phil.* 5, 9. *f.* Quamvis severa legatis mandata dederimus. *Id. Fam.* 3, 11. *f.* Dare mandata alicui ad aliquem. *Id. Phil.* 6, 3. Dare cuipiam mandata, ut, etc. *Id. Verr.* 2, 2, 64. Siculi veniunt cum mandatis, veniunt cum testimoniis publicis. *Id. Q. Fr.* 2, 14. Tua mandata persequar diligenter; et *mox:* Facies, ut mea mandata digeras, persequare, conficias. *Id. Att.* 6, 1, 3. Satisfacere mandatis alicujus. Al. aliter leg. [*Locus vexatissimus est. V. *Orell.*, qui exhibet quam, ut mandarat is, facere.] et *ib.* 5, 1. *f.* Mandata alicujus exhaurire. *Id. Phil.* 9, 4. exsequi. *Liv.* 1, 56. *med.* perficere. *Sall. Jug.* 62. efficere. *Curt.* 7, 9. *f.* facere. *Cic. Att.* 15, 2. alicujus deposcere, *h. e.* orare, ut mandet, si quid velit; et *ib.* 15, 19. *extr.* et *Caes. B. C.* 1, 8. habere ab aliquo ad aliquem. *Cic. Phil.* 8, 8. An ego ab eo mandata acciperem, qui senatus mandata contemneret? *Pompej.* ad *Domit.* 2. *f. post ep.* 12. *l.* 8. *ad Att.* afferre alicui. *Cic. Att.* 7, 14. deferre. *Id. Q. Fr.* 3, 1, 5. perferre. *Nep. Con.* 3. edere. *Caes. B. G.* 1, 37. referre. *Plin.* 18, 3, 4. proferre. *Ov. Met.* 7, 502. peragere, *h. e.* enunciando referre. *Id. Pont.* 2, 2, 125. ferre ad aliquem. *Id. Her.* 16, 303. negligere; et *Met.* 9, 696. fallere. *Hor. Ep.* 1, 13, 19. frangere. *Tac. A.* 4, 15. spernere. *Cic. Fam.* 3, 3. Ea me ex tuis mandatis monuit, quae, etc. ¶ Graeca constructio est in illo *Ov. Her.* 13, 143. Producetque virum, dabit et mandata reverti, *h. e.* ut revertatur. ¶ In singulari num. *Cic. Att.* 5, 7. Ut mandatum scias me curasse. ¶ Ap. JCtos *mandatum* est contractus gratuitus, quo quis ex officio, aut amicitia rem alterius sibi demandatam sine ulla mercede curandam, conficiendamque suscipit, non secus ac si de re sua ageretur: quod si fallat, datur in eum actio, quae *Dig.* 17, 1. (qui *mandati* inscribitur) *actio mandati* appellatur. Quod si merces interveniat, in locationem, et conductionem transit. *Cic. Rosc. Am.* 38. In privatis rebus si qui rem mandatam non modo malitiosius gessisset, sui quaestus aut commodi causa, verum etiam negligentius; eum majores summum admisisse dedecus existimabant: itaque mandati constitutum est judicium non minus turpe, quam furti; et *mox:* Quid recipis mandatum, si aut neglecturus, aut ad tuum commodum conversurus es? *Paul. l. c.* 20. Mandatum suscipere. *Id. ib.* 5. susceptum implere. *Cajus ib.* 27. explere; et *ib.* exsequi. *Paul. ib.* 22. *f.* consummare. *Julian. ib.* 30. Mandati agere. *Ulp. ib.* 12. *f.* teneri. *Id. ib.* 3, 2, 6. condemnari. *Id. ib.* 38, 5, 1. *med.* conveniri. *Cajus Instit.* (ed. *Goesch.*) 3. §. 161. Cum is, cui recte mandaverim, egressus fuerit mandatum, ego quidem eatenus cum eo habeo mandati actionem, quatenus mea interest, implesse eum mandatum. ¶ *Mandata principum* sunt monita et praecepta, quae rectoribus provinciarum, aliisque magistratibus palam, vel arcano litteris dabantur. *Front. Aquaed.* 3. Quae id sanciant poenae, ex lege, senatusconsultis, et mandatis principum irrogatae; et *ib.* 109. Impetratam aquam alio duci, mandatis prohibetur.

MANDĀTUS, a, um, part. a *mando*, imperatus, traditus, commissus. *Cic. Rosc. Am.* 38. Rem mandatam malitiosius gerere. *Id. Man.* 16. Magnis imperatoribus saepius imperia mandata, atque exercitus commissi. *Nep. Att.* 15. In nitendo quod semel admisisset, tanta erat cura, ut non mandatam, sed suam rem videretur agere. *Ov. Met.* 7, 505. mandatam juvit facundia causam. *Id. Her.* 14, 50. mandatum dextra refugit opus. *Pl. Pers.* 4, 6, 12. Mandatas epistolas deferre. ¶ Translate. *Lucr.* 6, 600. Quamvis coelum terramque reantur Incorrupta fore, aeternae mandata saluti.

MANDĀTUS, us, m. idem quod mandatum. In sexto casu singulari. *Cic. Caecin.* 7. Mandatu Caesenniae. [*Ita primum *Lamb.*; antea leg. *mandato*. *Id. Fam.* 2, 11. (non 7. ut Noster h. l. laudaverat s. v. *mandatum*) agitur mandatu meo diligenter. Ita *Orell.* q. v. Adde *Sull.* 23. et id mandatu Sullae Q. Metellus praetor se loqui dixit.] *Suet. Caes.* 7. Mandatu praetoris. [*Cf. *Oudend.* ad h. l. et *Drakenb.* ad *Liv.* 3, 62.] *Julian. Dig.* 17, 1, 32. creditorum. *Paul. ib.* 45. meo. *Inscr.* ap. *Labus. Epigr. Lat. in Egitt.* p. 99. C. Minicio C. F. Vel. Italo procuratori provinciae Asiae, quam mandatu principis vice defuncti proconsulis rexit, etc. [*Inscr.* ap. *Orell.* 4040. Mandatu nostro.]

*MANDĔI, orum, m. populi Indiae, Indo flumini Mallisque vicini. *Plin.* 6, 17. *B. A.*

*MANDĒLA, ae, f. V. v. sq. *B. A.*

[MANDĒLĀNUS, a, um, adj. ad Mandelam pertinens, pagum in Sabinis prope Digentiam rivum, cujus meminit *Hor. Ep.* 1, 18, 105. Me quoties reficit gelidus Digentia rivus, Quem Mandela bibit rugosus frigore pagus. Hinc *Mandelana massa* in *Inscr.* quam v. in DOMNIPRAEDIUS. *F.*]

*MANDI, orum, m. populi Indiae. *Plin.* 7, 2. Mandorum. Sic ed. *Hard.* Vetus lectio *Mandrorum*. *B. A.*

MANDĬBŬLĂ, ae, f. vel potius *Mandibulum*, i, n. γνάθος, os faciei utrumque, qua parte infixos habet dentes: a *mando*, *is*. *Macr. Somn. Scip.* 1, 6. *med.* Post septem menses dentes incipiunt mandibulis emergere. *Id. Sat.* 7, 4. *med.* Cibaria confecta mandibulis. ¶ De genere non constat: neutrum tamen esse crediderim, quia hac positione neutra sunt multa, *infundibulum*, *nucifrangibulum*, *patibulum*, *vertibulum*, etc., quamquam *Isid.* femininum fecit *Orig.* 11, 1. *med.*

MANDO, as, avi, atum, a. 1. παραδίδωμι, ἐγχειρίζω, gerendum quippiam, exsequendumque committo, praescribo, impero, mandatum do, negotium impono: quasi *manu do*. [*Doederl.* 1, 165. cognationem vidit vv. *mandare* et *mens*.] *Ter. Ph.* 4, 4,

7. Si quid velis, huic mandes, quod quidem recte curatum velis. *Caes. B. C.* 2, 13. Caesar per litteras Trebonio magnopere mandaverat, ne per vim oppidum expugnari pateretur. *Id. B. G.* 3, 11. Huic mandat, Rhemos adeat, atque in officio contineat. *Ov. Met.* 14, 23. Nec, medeare mihi, sanesque haec vulnera, mando. *Id. Amor.* 1, 11, 17. Aspicias oculos, mando, frontemque legentis. *Caes. B. G.* 4, 21. Voluseno mandat, ut exploratis omnibus rebus, ad se quamprimum revertatur. *Cic. Fam.* 3, 4. Te L. Clodio mandasse, quae illum mecum loqui velles; et *ib.* 5. *f.* Tibi de nostris rebus nihil sum mandaturus per litteras. *Ov. Her.* 16, 314. Utere mandantis simplicitate viri. ℙ Cum accusativo rei est fieri jubere, demandare, curare faciendum. *Cic. Att.* 1, 10. Praeterea typos tibi mando, quos in tectorio atrioli possim includere, *h. e.* comparandos, coemendos. *Stat. Th.* 9, 168. Mandare opus alicui, *h. e.* faciendum. *Sen. Troad.* 316. preces, *h. e.* apud alterum adhibendas. *Suet. Oth.* 6. excusationem: scil. ab aliis afferendam. *Lucan.* 1, 489. decreta consulibus, *h. e.* exsequenda; et 6, 569. Arcanumque nefas Stygias mandavit ad umbras, *h. e.* perferendum; et 10, 482. Nec flammis mandatur opus, *h. e.* ut igni absumatur. [**Lucr.* 2, 638. Mandaret malisne puerum Saturnus, i. e. injiceret maxillis, devoraret.] *Papin. Dig.* 1, 20, 1. Mandare jurisdictionem, cognitionem, exercitionem judicii, i. e. ad alium transferre. ℙ Pro assignare, destinare. *Hor. Ep.* 1, 19, 8. Forum, putealque Libonis Mandabo siccis: adimam cantare severis. *Id. A. P.* 176. ne forte seniles Mandentur juveni partes, pueroque viriles. ℙ Saepe est verbum testamentorum. *Ov. Trist.* 1, 2, 55. Et mandare suis aliqua, et sperare sepulcrum. Adde *Ulp. Dig.* 11, 7, 14. *med.* et *Papin. ib.* 26, 2, 26. etc. Sic *Flor.* 3, 3. Consulentes, si quid ad uxores suas mandarent. ℙ Pro amandare, expellere. *Cic. Sull.* 20. Aliquem dimittere ab se, et mandare in ultimas terras. [*in optimis edd. leg. *amandare; mandare Orell.* recte ex Italicismo ortum dicit.] *Id. Quint.* 15. Infra etiam mortuos mandatur. Al. leg. *amandatur.* [*Ita *Orell.* ne indicata quidem lectionis varietate. In loco *Tusc.* 2, 16. *f.* pro vulg. *mandatam* optimae edd. exhibent *datam.* Hinc illud recte constitui posse videtur, *mandare* nusquam poni pro *amandare*, idque ipsum verbum, ubi res postulet, sine ulla haesitatione esse restituendum. V. *Garat.* ad *Cic. Sull. l. c.*] ℙ Cum infinito. *Mart.* 1, 89. Cum mihi supremos Lachesis perneverit annos, Non aliter cineres mando jacere meos. ℙ *Mandare ad aliquem*, mandare dicendum alicui. *Suet. Cal.* 25. Tradunt, adhibitum coenae nuptiali mandasse ad Pisonem contra accubantem: noli uxorem meam premere. [*Perperam *Ernest.* miscuit hujus loci rationem cum iis modo laudatis exemplis, in quibus *mandare* pro *mittere*, *amandare*, *expellere* positum dicitur, coll. sim. loquendi genere, *mittere ad aliquem. Mandare ad aliquem* significat, mandatum, negotium, nuntium dare, edere alicui perferendum, eodemque modo dictum est, ut nos: *an einen etwas befehlen, etwas sagen lassen*, ubi neminem puto, qui *befehlen* vel *sagen* pro *schicken* usurpatum dicat. Non minus errant, qui *mandare* pro *scribere* positum propterea dicunt, quod mandatum literis traditum fuerit. Ita *Brem.* ad *Suet.* l. l. ubi *Wolf.* in suam rem citat, qui laud. *Duk.* ad *Hor.* 3, 3, 6. Alia exempla haec sunto: *Tac. A.* 14, 38. Mandabat in urbem, nullum proelio finem exspectarent. *Eutrop.* 5, 5. Senatuique mandavit, bellum se ei propter injurias, quas passus fuerat, illaturum.] ℙ Saepe significat tradere: in iis praecipue, in quibus spectatur fides. *Ter. Andr.* 1, 5, 61. Bona nostra haec tibi permitto, et tuae mando fidei. *Ov. Pont.* 4, 6, 13. Jam timeo cuiquam nostram mandare salutem; Ipsum morte tua concidit auxilium. *Virg. A.* 3, 49. Hunc Polydorum auri quondam cum pondere magno infelix Priamus furtim mandarat alendum Threicio regi. *Caes. B. C.* 3, 59. et *Cic. Verr.* 2, 5, 14. Mandare alicui magistratum. *Cic. ib.* 2, 4, 37. et *Liv.* 24, 8. honores. [**Mandare* genuinum est verbum populi ad suscipiendum, administrandum munus aliquod publicum eligentis, evocantis. V. *Heindf.* ad *Hor. Sat.* 1, 6, 20.] *Pl. Men.* 5, 2, 33. filiam viro, i. e. in matrimonium dare. *Cic. Cat.* 4, 5. *f.* aliquem aeternis tenebris, vinculisque. *Liv.* 29, 38. *f.* Quod tunc perrarum in mandandis sacerdotiis erat. ℙ Translate. *Caes. B. G.* 2, 24. et *ib.* 5, 18. *extr.* Mandare se fugae. *Cic. Cat.* 1, 8. fugae, et solitudini vitam suam. *Colum.* 1, 7. *f.* semen terrae. *Virg. Ecl.* 5, 36. hordea sulcis. *Id. A.* 9, 214. corpus humo. Eodem sensu dixit *Petr. Sat.* 112. Mandare cadaver supremo officio. *Cic. fr. poem.* ap. *Isid. Orig.* 19, 1. Tunc se fluctigero tradit, mandatque paroni. *Id. Cat.* 1, 11. Percipite, quaeso, diligenter, quae dicam, et ea penitus animis vestris mentibusque mandate; et *Fam.* 6, 13. et *Quint.* 6. Mandare memoriae; et *Or.* 2, 12. litteris. *Ov. Her.* 17, 143. verba libello. *Cic. Off.* 2, 1. *med.* scriptis; et *Div.* 2, 32. historiae. *Id. Arch.* 9. versibus; et *Dom.* 29. immortalitati; et *Acad.* 4, 1. *med.* monumentis. *Id. N. D.* 2, 60. fruges conditas vetustati, *h. e.* condere, ut veterascant. *Sen. Herc. Fur.* 1085. Clavaeque gravi lassum solitus Mandare caput, *h. e.* in clavam reclinare. *Id. Med.* 150. Sile obsecro, quaestusque secreto abditos Manda dolori, *h. e.* ut dolor occultus intra se questus contineat, nec prodat. *Flor.* 3, 1. Primum scelus mandat insidiis, *h. e.* per insidias peragit. ℙ Absolute. *Stat. Th.* 8, 267. Sic ubi per fluctus uno ratis obruta somno Conticuit, tantique maris secura juventus Mandavere animas; solus stat puppe magister Pervigil, *h. e.* commisere vel mari tranquillo, vel quieti et sopori. ℙ Inter *mandare* et *praecipere* hoc interest, quod illud est minus imperiosum, et erga aequales, aut etiam superiores exercetur: hoc totum est imperii, et potestatis. Illo quippiam edicimus ab alio saepe exsequendum, quam ei, cui mandamus: hoc ab ipso illo, cui praecipimus. *Suet. Ner.* 40. *extr.* Per octo dies non rescribere cuiquam, non mandare quid, aut praecipere conatus. ℙ *Mandare suspendium alicui* ap. *Appul. Met.* 9. est jubere in malam crucem abire. Sic *Juven.* 10, 52. cum Fortunae ipse minaci Mandaret laqueum, mediumque ostenderet unguem.

MANDO, is, di, sum, a. 3. μασάομαι, cibum conficio dentibus. [*Etymon esse dicunt a *Gr.* μάω, μάσσω.] *Cic. N. D.* 2, 47. *f.* Animalia alia sugunt, alia carpunt, alia vorant, alia mandunt; et *ib.* 54. Dentibus in ore constructis manditur, atque ab his extenuatur et molitur cibus. *Colum.* 6, 2. *f.* Mandere ex commodo, aut festinanter. *Plin.* 17, 9, 6. Asini lentissime mandunt. *Virg. A.* 7, 279. de equis: fulvum mandunt sub dentibus aurum, *h. e.* aureum frenum mordent. Sic *Ov. Met.* 15, 92. nil te nisi tristia mandere saevo Vulnera dente juvat, *h. e.* caesa animalia comedere. ℙ Item comedo. *Enn.* ap. *Prisc.* 6, 683. Vulturis in silvis miserum mandebat homonem. *Liv. Andr. Od.* ap. *eund.* 8. p. 817. Cum socios nostros mandisset impiu' Cyclops. *Virg. A.* 9, 340. Impastus ceu plena leo per ovilia turbans (Suadet enim vesana fames) manditque, trahitque Molle pecus. *Plin.* 8, 51, 78. Non tota quidem coena, sed in principio, bini ternique pariter manduntur apri. *Id.* 22, 22, 46. Inter ea, quae temere manduntur, et boletos merito posuerim. *Mela* 2, 2. Diomedes immanibus equis mandendos solitus objectare advenas. ℙ Ut *mordere humum*, sic et *mandere* dicuntur, qui vulnere prostrati, proni moriuntur. *Virg. A.* 11, 668. Sanguinis ille vomens rivos cadit, atque cruentam Mandit humum. *Val. Fl.* 3, 106. compressaque mandens Aequora purpuream singultibus exspuit auram. ℙ Per catachresim *Matius* ap. *Varr. L. L.* 6, 5. Corpora Grajorum moerebar mandier igni, *h. e.* consumi. Sic ignis edax, ap. *Virg. A.* 2, 758. ℙ Olim et *mandor* dictum fuit, passiva positione, significatione activa, teste *Prisc.* 6, 799. Quod idem de *manduco, as*, ibidem tradit. ℙ Quidam praeteritum *mandui*, alii *mandidi* esse voluerunt: sed neutrum obtinuit. *Id.* 8, 817.

MANDO, onis, m. φάγος, manduco, edax. *Luc.* et *Varro* ap. *Non.* 1, 58. Atque omnes mandonum gulae.

*MANDONIUS, i, m. Μανδόνιος, dux Hispanus. Hic et Indibilis partes Romanorum cum Scipione Africano in Hispania juverant. Deinde, Scipione aegrotante, seditionem agitavere, in Romanosque insurgere coeperunt. Quos cum Scipio morbo liberatus comprehendisset, veteris officii memor tantum castigatos verbis dimisit. V. *Liv.* 22, 21. 28, 31. 33. et 34. 26, 49. et 29, 3. *Sil.* 3, 376. *B. A.*

MANDRA, ae, f. claustrum, septum pecudum, stabulum: est a Chald. מְדָר *medàr*, habitaculum, unde Graecis ν, ut saepissime alias, inserto μάνδρα usurpatum est. Hinc vero *mandrae* dicuntur jumenta, et plaustra cum equisonibus, et mulionibus, quae in unum coacta vias occupant, et ita claudunt, ut transitus denegetur commeantibus. *Mart.* 5, 22. Vixque datur longas mulorum rumpere mandras. *Juven.* 3, 236. rhedarum transitus arcto Vicorum in flexu, et stantis convicia mandrae Eripient somnum Druso, vitulisque marinus. ℙ Cum in exercitu proelioque impedimenta in unum coacta, quasi vallum, objiciantur, tum lixae et calones, militesque secundarii ad ea custodienda relinquantur; hinc in latrunculorum ludo mandra viliorem latronum turbam significat. *Mart.* 7, 72. Sic vincas Noniumque, Publiumque, Mandris et vitreo latrone clausos, *h. e.* convicia et clamores, quibus agasones et muliones solent equos mulosque tarde progredientes increpare. *Auct. Pan. in Pis.* 190. hic ad majora movetur, Ut citus et fracta perrumpat in agmina mandra, Clausaque dejecto populetur moenia vallo. ℙ Hinc sequioris Latinitatis tempore monachorum princeps, sive abbas, appellatus est *archimandrita*, q. v. v. s. l. [*Plura adjecit *F.*]

*MANDRAGAEUS (fluvius) vel Mandragaeum (flumen), in Asia ulteriore, non longe ab amnibus Jaxarte atque Oxo. *Plin.* 6, 17. Nobilia apud eos (*populos*) flumina Mandragaeum et Caspasium. Legitur et *Mandagraeus. B. A.*

MANDRAGORAS, ae, m. μανδραγόρας, herba est alio nomine Circaeum, duorum generum, candida, quam marem credunt; et nigra, quam feminam, angustioribus foliis, quam lactucae, hirsutis et caulibus, radicibus binis ternisve rufulis, intus albis, carnosis, tenerisque, paene cubitalibus. Ferunt mala avellanarum nucum magnitudine, et in his semen ceu pirorum. *Plin.* 25, 13, 110. Stigmata in facie mandragoras illitus delet; et *ib.* 94. Aliqui et mandragora utebantur: postea abdicatus in hac curatione est. *Colum.* 10, 19. Quamvis semihominis vesano gramine feta Mandragorae pariat flores, moestamque cicutam: *semihominem* vocat, quia ejus radix inferiorem hominis partem repraesentat: *vesanum gramen*, quia vim habet amatoriam insaniam inducendi, et soporem lethargo similem, ejusque succus recens pestis est: unde et *Circaeum* dicta est, quasi venefica, a Circe. V. *Plin. l. c.* [*Est quod nos dicimus *Alraun*, Atropa mandragora, *L.*]

*MANDROPOLIS, is, f. Μανδρόπολις, urbs Phrygiae majoris. *Liv.* 38, 15. ℙ Incolae

*MANDROPOLITAE, arum, m. dicti, ut patet ex *numo Titi* ap. *Cellarium. B. A.*

*MANDRUENI, orum, m. populi Asiae ulterioris, in Bactriana. *Plin.* 6, 16. *B. A.*

*MANDRUS (fluvius) vel Mandrum (flumen) in Asia ulteriore, np. in Bactriana. *Plin. ib.* Flumina, Mandrum (*casus rectus est*), Gridinum, ultraque Chorasmii. *B. A.*

*MANDUBII, orum, m. Μανδούβιοι, populi Galliae Celticae sive Lugdunensis, quorum caput Alesia vel Alexia. *Caes. B. G.* 7, 68. et 78. *B. A.*

MANDUCATIO, onis, f. actus manducandi. *August. Tract. in Joann.* 27. *med.*

MANDUCATOR, oris, m. qui manducat. *August. Tract. in Joann.* 27. *f.*

MANDUCATUS, a, um, part. a *manduco:* dentibus comminutus, mansus. *Varr. R. R.* 3, 7. *med.* Qui solent saginare pullos columbinos, manducato candido farciunt pane. *Sen. ep.* 95. *med.* Exspecto jam, ut manducata ponantur.

MANDUCO, as, avi, atum, a. 1. μασάομαι, mando, comedo. *Diomed.* 1, 361. Manduco proprie est, quod Graeci dicunt μασῶμαι, hoc est identidem mando. Ideoque Probus negat recte dici, piscem, vel aliud tenerum quid manduco, sed potius, edo, quod significat ἐσθίω: manducatur autem quod denti reluctatur: nam cum dicam, edo, quid faciam, ostendo: cum vero, manduco, non tantum, quid faciam, ostendo, sed et qualiter faciam. Haec *Diomed.* Unde *Pl. Mil.* 2, 6, 104. Occisam saepe sapere plus multo suem, Cum manducatur. ℙ Veteres tamen et in edendi significatione *manduco* dixerunt, inquit *Diomed. ib. August.* in *ep.* ad *Tib.* ap. *Suet. Aug.* 76. In balineo post horam primam noctis duas bucceas manducavi. [*Labeo* ap. *vet. Schol. Pers.* 1, 4. Crudum manduces Priamum, Priamique pisinnos. *F.*] ℙ Veteres dixere et *manducor*, teste *Prisc.* 6, 799., deponentium forma. *Pompon.* ap. *Non.* 7, 79. Quasi asinus, opertis oculis, simul manducatur, et molit. Adde *Lucil.* et *Afr. ib.*

MANDUCO, onis, m. ἀδδηφάγος, edax, comedo. *Appul. Met.* 6. *f.* De isto asino semper pigro quidem, sed manducone summo.

MANDUCUS, i, m. idem quod manduco, onis, a manducando. *Pompon.* ap. *Non.* 1, 58. Magnus camelus, manducus, cantherius. ℙ Larva quoque, seu Graece μορμολυκεῖον, quod in ludis, ac praesertim Atellanis, circumferebatur, a *mandendo* manducus dicebatur, propterea quod terriculamentis hujusmodi magnos dentes, ac voracitatem tribuerent. Erat enim manducus larvato capite humano, maxillas vasta magnitudine, vastisque armatas dentibus habens, qui oris hiatu, dentiumque crepitu sese in utramque partem viae dum flecteret, ridentem turbam vertebat in fugam. Haec ex *Festo.* Huc facit illud *Juven.* 3, 175. cum personae pallentis hiatum In gremio matris formidat rusticus infans. *Festus* addit illud *Pl. Rud.* 2, 6, 51. *Ch.* Quid, si aliquo ad ludos me pro manduco locem? *La.* Quapropter? *Ch.* quia pol clare crepito dentibus. ℙ Ap. *Varr. L. L.* 6, 5. *med.* in Atellanis obsonium vocant manducum. Sed pro *obsonium* fortasse legendum *personam.* V. *Scal.*

*MANDUESSEDUM, i, n. Britanniae oppidum. *Anton. Itin. B. A.*

*MANDURIA, ae, f. oppidum Italiae inferioris, in Sallentinis, medio inter Aletium et Tarentum loco. *Plin.* 2, 103. *Liv.* 27, 15. *B. A.*

MANE, neutr. indecl. πρωΐ, ἐν τῷ ὄρθρῳ, principium diei, cum plene diluxit, et sol ortus est: item aliquando totum illud spatium, quod post solis ortum ad meridiei vicinum tempus excurrit. *Censorin. de die nat.* 24. et *Macr. Sat.* 1, 3. *med.* Diluculum, cum, sole nondum orto, jam lucet: secundum diluculum vocatur mane, cum lux videtur solis. *Hor. Sat.* 1, 3, 18. noctes vigilabat ad ipsum Mane: diem totum stertebat. *Colum.* 11, 1. *med.* A primo mane opus aggredi. *Id.* 7, 12. Sub obscu-

ro mane, vel etiam crepusculo. *Id.* 9, 15. Postero mane. *Cic. Att.* 5, 4. Litteras multo mane mihi dedit. *Virg. G.* 3, 325. Mane novum. *Pers.* 3, 1. jam clarum mane fenestras Intrat, et angustas extendit lumine rimas. *Mart.* 1, 50. *f.* Non rumpet altum pallidus somnum reus, Sed mane totum dormies. *Ov. Fast.* 1, 547. Mane erat: excussus somno Tirynthius heros, etc. *Varr. R. R.* 3, 9. *med.* Eas includere oportet, ut diem et noctem incubent, praeterquam a mane, et vespere, dum cibus his detur. *Hirt. B. Afr.* 42. *f.* Cum milites a mane diei jejuni sub armis stetissent. [*Suet. Aug.* 26. A mane usque ad vesperam.] ℙ Saepe absolute ponitur, more adverbii. *Caes. B. G.* 4, 13. et *ib.* 5, 10. Postridie ejus diei, mane. *Cic. Fam.* 7, 30. Quae erant futurae mane postridie. *Id. Att.* 13, 9. Hodie mane; et *ib.* 30. et *Ter. Ph.* 3, 2, 46. Cras mane. *Cic. Att.* 13, 31. V. cal. mane accepi a Demea litteras pridie datas. *Id. Cat.* 3, 9. Hodierno die, mane. ℙ Junguntur etiam ei adverbia. *Cic. Att.* 4, 9. *extr.* et *ib.* 14, 18. Bene mane haec scripsi. *Pl. Pers.* 1, 3, 33. Nimis paene mane est. *Ter. Heaut.* 1, 1, 15. Nunquam tam mane egredior, neque tam vesperi, quin, etc. *Plin. ep.* 1, 5. *med.* Rogo, mane videas Plinium domi, sed plane mane: neque enim diutius ferre sollicitudinem possum. ℙ Veteres dixere *mani*, ut *luci*, *vesperi*, teste *Donato* ad *Ter. Ph.* 1, 1, 2. Sic *Pl. Poen.* 3, 3, 37. Dudum a mani ut ad portum processimus. *Virg. Cyr.* 350. Et gelido veniens mani quatiebat ab Oeta. ℙ Alii ducunt a *manando*, quod tum manat dies ab oriente: unde *manare solem* dicebant antiqui, cum solis orientis radii splendorem jacere coepissent. Alii a *manus* bonus, ab omine boni nominis: ad quam religionem Graeci quoque, cum lumen affertur, solent dicere φῶς ἀγαθόν: maximum enim bonum lux est: et optima diei pars est matutinum tempus, et rebus agendis aptissima. Sic et Lanuvini *mane* pro bono dicunt, cui contrarium est *immane*. Alii a *Manibus*, quod ab inferis exordium lucis emergat. Alii denique a μανός, rarus, quia mane aer rarus est, et perspicuus. Haec habentur ap. *Varr. L. L.* 5, 2., *Festum*, *Macr. Sat.* 1, 3. *med.*, *Isid. Orig.* 5, 30. et *Non.* 1, 337., ubi *manum* non solum bonum, sed etiam clarum interpretatur.

MĂNĔO, es, nsi, nsum, a. 2. μένω, loco insisto, in loco me contineo, commoror, sto, resto, haereo: a voce Graeca allata. *Ter. Heaut.* 1, 2, 26. Utut erat, mansum tamen oportuit. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 108, 2. Hoc (pro *huc*) mansum veni. *Caes. B. G.* 5, 30. Facilem esse rem, seu maneant, seu proficiscantur. *Nep. Eum.* 5. Ne uno loco manens equos militares perderet. *Caes. B. C.* 3, 74. Manendum eo loco, et rem proelio committendam existimabant. *Id. B. G.* 4, 1. Quotannis singula millia suis ex finibus educunt: reliqui domi manent; et *B. C.* 2, 41. Manere in loco, ordinesque servare. *Cic. Off.* 3, 26. *f.* Manere in patria, esse domi suae. *Caes. B. G.* 5, 51. Totam hiemem ad exercitum manere decrevit. [*Aliter hoc dicendi genus intelligendum ap. *Liv.* 29, 20. Ut ad exercitum (Scipio) maneret, i. e. imperator maneret.] *Sen. Herc. Oet.* 1938. Vadis inermis, gnate, per umbras, Ad quas semper mansurus eris. ℙ Passive impersonaliter. *Caes. B. G.* 5, 31. Omnia excogitantur, quare nec sine periculo maneatur, etc. *Cic. Att* 3, 8. *f.* Id si est, in Italia fortasse manebitur. [*Vell.* 2, 16, 4. Utque ad saga iretur, diuque in eo habitu maneretur.] ℙ Frequenter est divertere, et morari, pernoctare. [*Gall. rester*, nostr. *bleiben*.] *Cic. Att.* 4, 18. Quo die ad me venies, si me amas, apud me cum tuis maneas; et *ib.* 7, 13. *f.* Pompejus ab Teano Larinum versus profectus est: eo die mansit Venafri; et *ib.* 5, 1. *med.* Scito, nos multis locis ne tectum quidem accipere, et in tabernaculo manere plerumque. *Hor. Od.* 1, 1, 25. manet sub Jove frigido Venator. [*Alia exempla adscribi haec poterant: *Liv.* 3, 45. Non manebit extra domum patris sponsa Icilii; cf. 44, 38. *Suet. Caes.* 39. ut plerique advenae aut inter vicos, aut inter vias tabernaculis positis manerent. *Aug.* 74. in cujus villa manerent. Eadem ratione usurpatum ab eodem h. v. est *Aug.* 78. *Claud.* 18. et *Cal.* 155. V. *Heindf.* ad *Hor. Sat.* 1, 5, 37. *Cort.* ad *Lucan.* 6, 47.] Hinc *mansiones*. Sic *Capitol. M. Aurel.* 7. Nec praeter duas noctes, ab eo (*patre*) mansit diversis vicibus, *h. e.* extra domum paternam pernoctavit. [*V. *Salm.* ad h. l.] ℙ Translate est durare; et refertur ad res. *Caes. B. G.* 6, 31. Omnes superioris anni munitiones integrae manebant. *Nep. Them.* 10. Hujus ad nostram memoriam monumenta manserunt. *Colum.* 4, 33. de ridica: Quod genus fissilis adminiculi manet diutius, quam teres palus. *Virg. A.* 2, 22. Priami dum regna manebant. *Ter. Hec.* 4, 4, 101. Manere affinitatem hanc inter nos volo. *Cic. N. D.* 1, 12. Nihil semper suo statu manet. *Id. Att.* 8, 14. *med.* Elicere cupio sententiam tuam: si manet, ut firmior sim; si mutata est, ut tibi assentiar. *Id. Off.* 2, 12. *extr.* Dum memoria rerum Romanarum manebit. ℙ [*Exempla hujus verbi cum dativo constructi haec sunto: *Cic. Sen.* 7. Manent ingenia senibus. *Vell.* 1, 4, 2. Mansit illis custodia ritus. *Liv.* 1, 53. *med.* Manere his bellum, quod positum simuletur, i. e. porro iis gerendum esse bellum. *Virg. Ecl.* 4, 53. O mihi tam longae maneat pars ultima vitae, Spiritus et, quantum sat erit tua dicere facta. *Lucan.* 8, 865. quod non mansura futuris Ardua marmoreo surrexit pondere moles: ubi v. *Cort.* — Aliam hujus constructionis rationem v. infra.] ℙ Hinc illa JCtorum, *African. Dig.* 46, 3, 38. *f.* Quamvis ex fidejussoria causa non teneāris, pignus tamen obligatum manebit. *Ulp. ib.* 27, 3, 9. *f.* Si tutori curator sit adjunctus, tutor manet. *Paul. ib.* 41, 2, 3. *med.* Si rem apud te depositam furti faciendi causa contrectaveris, desino possidere: sed si eam loco non moveris, plerique responderunt, recte possessorem me manere. *Ulp. ib.* 44, 2, 23. Quamdiu manet contractus, current usurae. ℙ Hinc *mansurus*, duraturus, stabilis, perpetuus. *Virg. A.* 3, 85. da moenia fessis, Et genus, et mansuram urbem. *Ov. A. Am.* 2, 242. Curam mansuri quisquis amoris habes. *Claud. IV. cons. Honor.* 120. Mansura fides. *Id. Cons. Mall. Theod.* 27. mansurae voces. *Id. I. cons. Stilich.* 39. amicitias mansuro adamante ligat. [*Ita ap. *Tac.* maxime; v. *Böttich. Lex. Tac.* in *particip.* et *durare*. ℙ Dicitur *manere* de posteris, qui adhuc superstites sunt. *Eutrop.* 9, 13. Zenobia autem posteros, qui adhuc manent, Romae reliquit: ubi similem usum Gr. v. μένειν laudat *Tzschuck*.] ℙ Absolute. *Cic. Off.* 3, 12. Maneat ergo, quod turpe sit, id nunquam esse utile, *h. e.* inconcussum sit, et irrefutabile. *Id. Rabir. Post.* 9. Quamobrem illud maneat, et fixum sit, quod neque moveri, etc. ℙ Pro haerere, fixum esse. *Lepid.* ad *Cic. Fam.* 10, 34. *f.* Quae perpetuo animo meo fixa manebunt. *Virg. A.* 1, 30. manet alta mente repostum Judicium Paridis, spretaeque injuria formae. ℙ Saepe est perstare, constantem esse, ἐμμένειν, et ad personas refertur. *Virg. A.* 10, 770. manet imperterritus ille, Hostem magnanimum opperiens. *Caes. B. G.* 1, 36. Si in eo manerent, quod convenisset. *Cic. Fam.* 4, 13. Hoc ipsum quod maneam in vita, peccare me existimo; et *Cluent.* 63. Servi vi tormentorum adducti, in veritate manserunt. *Id. Verr.* 2, 5, 32. Civitates, quae in amicitia, fideque populi R. perpetuo manserant. *Id. Att.* 7, 15. Plerique negant, Caesarem in conditione mansurum; et *ib.* 9, 2. Manere in sententia; et *Fam.* 5, 2. *f.* in voluntate. *Id. Sext.* 27. in pristina mente. *Hirt. B. G.* 8, 47. in officio. *Nep. Con.* 2. in societate. *Id. Ages.* 2. summa fide in pactione. [*Vell.* 2, 77, 2. In quo tamen animus inquies manere non potuit, i. e. contentus esse, acquiescere. Ita dicitur *manere in foedere*, *victoria*, *induciis*, *pace*, *pertinacia*, *religione*, *statione*, etc.] *Virg. A.* 2, 160. promissis. Sic *ib.* 8, 643. at tu dictis, Albane, maneres. [*Manere pro *in fide manere* absolute usurpavit *Tac. H.* 1, 76. ne Aquitania quidem, quamquam a Julio Cordo in verba Othonis adstricta, diu mansit. Cf. quae statim sequuntur: longinquae provinciae penes Othonem manebant. *Böttich.* in *Lex. Tac.* p. 300.] ℙ Frequenter accusat. post se habet, et significat morari, restare, exspectare, dum quippiam veniat. [*Differunt *manere* et *praestolari*, *opperiri*, *exspectare*; illa mentem, animum, hoc corpus spectat. V. *Doederl.* 3, 57.] *Ter. Ph.* 3, 1, 16. Mansurus patruum pater est, dum huc adveniat. *Liv.* 42, 66. Ipse hostium adventum, elatus successu, mansit. *Ter. Ph.* 4, 1, 4. non manebat aetas virginis Meam negligentiam. *Pl. Truc.* 4, 3, 69. Haud mansisti, dum ego darem illam: tute sumpsisti tibi; et *Stich.* 1, 2, 36. ego sedero in subsellio. *Pi.* Mane pulvinum; et *ib.* 1. Qui manet, ut moneatur servus officium suum, Nec voluntate id facere meminit, haud probus est. *Catull.* 10, 27. Mane me, inquit puellae. Al. aliter leg. [*Suet.* exempla v. ap. *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 493.] ℙ Imperativum *mane* non solum significat morare, exspecta; sed interdum quiesce, cessa, aut quid simile. *Pl. Mil. a.* 5. *v.* 10. mentitur: feri. *Py.* Mane, dum narro. *Id. Cas.* 2, 6, 32. Sed mane dum: num ista aut populna sors, aut abiegna est tua? *Id. Men.* 5, 5, 21. quid cessas dare Potionis aliquid, priusquam percipit insania? *Me.* Mane modo: etiam percontabor. ℙ *Manere* eleganter dicuntur, quae certo futura sunt, et quae imminent, praesertim in adversis. *Cic. Phil.* 2, 5. P. Clodius cujus quidem te fatum, sicuti Curionem, manet. [*Orell.* habet: Cujus idem tibi fatum sicut C. Curioni manet: quod praeferendum videtur.] *Virg. A.* 7, 596. te, Turne, nefas, te triste manebit Supplicium. *Prop.* 2, 21, 58. Longius, aut propius, mors sua quemque manet. *Liv.* 26, 13. *f.* Ea potio a vid▪endis omnibus acerbis indignisque, quae manent victos, vindicabit. Est qui legit *victis*: nam et cum dativo effertur. [*V. de hac forma *Sanctii Minerv.* 2, 4. Praeter locum *Cic.* modo laud. exemplis a Nostro laudatis adjici possunt haec: *Virg. A.* 5, 348. Munera vobis Certa manent, pueri; et 1, 257. Manent immota tuorum fata tibi; et 9, 302. Haec eadem matrique tuae generique manebunt.] *Catull.* 8, 15. Quae tibi manet vita? *Liv.* 1, 53. *med.* Manere his bellum quod positum simuletur. Est qui legit *imminere*. *Claud. in Eutr.* 2, 479. unaque cuncte Poena manet generi. ℙ Etiam in bonis rebus. *Vet. Poeta* ap. *Lampr. Alex. Sev.* 14. Te manet imperium coeli, terraeque, marisque. *Claud. Rapt. Pros.* 1, 195. Praemia digna manent (*te*). *Virg. A.* 3, 505. maneat nostros ea cura nepotes. ℙ *Manem* pro *maneam* est qui legit ap. *Pl. Rud.* 2, 4, 5. nunc nihil est, qui te manem. Sed lectio valde variat. ℙ *Mansti* pro *mansisti* syncope ap. *Lucil.* Quando in eo numero mansti, quo in maxima nunc est Pars hominum. *Gell.* refert 18, 8.

MĀNES, ium, m. et f. plur. οἱ νέκυες, αἱ ψυχαὶ τῶν νεκρῶν, animae defunctorum. *Appul. de Deo Socrat.* scribit, fuisse species Lemurum: animum enim humanum exutum corpore, vetere Latina lingua Lemurem dictitatum esse: ex Lemuribus, qui posterorum suorum curam sortitus pacato et quieto nomine domum possideret, Larem dictum esse familiarem: qui propter adversa vitae merita, nullis bonis sedibus, in terra vagatione seu quodam exsilio puniretur, inane terriculamentum bonis hominibus, ceterum noxium malis, Larvam vocatum: cum incertum esset, quae cuique eorum sortitio evenisset, utrum Lar esset, an Larva, nomine Manem Deum nuncupatum, et honoris gratia Dei vocabulum additum fuisse. *August. C. D.* 9, 11. Dicit (*Plato*), animas hominum daemones esse, et ex hominibus fieri Lares, si meriti boni sunt; Lemures, sive Larvas, si mali: Manes autem, cum incertum est, bonorum eos, seu malorum esse meritorum. *Serv.* ad *A.* 3, 63. ait, Manes esse animas hominum illo tempore, quo de aliis recedentes corporibus nec dum in alia, secundum fabulam Pythagoricam, transierunt. Alii putant, Manes eosdem ac Genios esse, duosque Manes corporibus ab ipsa statim conceptione assignatos fuisse, qui ne mortua quidem corpora deserant, consumptisque etiam corporibus sepulcra inhabitent. Quare qui sepulcra demoliebantur, Deos Manes violare putabantur. Plurimi, in quibus *Isid. Orig.* 8, 11. tradiderunt, Deos coelestes vivorum esse, Manes esse Deos mortuorum. Alii alios Manes, alios Deos infernos dicunt. Alii, in quibus *Festus*, censent, Deos esse, qui inter coelum et terram degunt, quibus plena sunt omnia inter lunarem et terrenum circulum. ℙ [*Manes* dicuntur etiam de unius defuncti hominis anima. *Virg. A.* 4, 427. Nec patris Anchisae cinerem manesve revelli; et *ib.* 6, 119. Si potuit manes arcessere conjugis Orpheus. *Liv.* 3, 58. Manesque Virginiae — per tot domos ad petendas poenas vagati, nullo relicto sonte tandem quieverunt. *Suet. Oth.* 7. Manes Galbae. *Appul. Met.* 8. p. 535. ed. *Oud.* manes mariti.] ℙ Appellati sunt ab antiquo *manus*, bonus. Dixere igitur Deos Manes, quasi bonos Genios. Alii alias adducunt etymologias. *Virg. A.* 3, 303. Manesque vocabat Hectoreum ad tumulum. *Id. ib.* 4, 34. Id cinerem, aut Manes credis curare sepultos. *Cic. Leg.* 2, 9. *extr.* Deorum Manium jura sancta sunto. [*Quint. Inst.* 6. *prooem.* 10. Juro per mala mea, per infelicem conscientiam, per illos manes, numina mei doloris: ubi v. quae laud. in ed. *Burm.* p. 495. sq.] ℙ *D. M.* solemnes notae erant, quibus *Dii Manes* in sepulcrorum titulis significantur. In *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 292, 7. habetur *Diis Manibus Communibus*, quod ultima fata omnibus immineant, vel quod mortuis omnibus Dii Manes praesint. In alia, quam habes in V. MAMMA pro *Diis Manibus* habetur *Diis Propitiis*, quo probatur eorum sententia, qui Deos Manes dictos esse putant quasi bonos Genios. ℙ Metonymice accipitur pro Inferis, hoc est loco, quo animae continentur. *Virg. G.* 1, 243. Manesque profundi. *Id. A.* 4, 387. haec Manes veniat mihi fama sub imos. ℙ [Item pro cadavere. *Plin.* 11, 37, 55. Ea causa est, ut pleraeque alitum e Manibus hominum oculos potissimum appetant. *Id.* 16, 44, 85. Subest specus, in quo Manes Scipionis custodire dracc traditur. *Liv.* 31, 30. Sepulcra diruta, omnium nudatos Manes, nullius ossa terra tegi. *F.* **Prop.* 2, 13, 32. Accipiat manes parvula testa meos. Cf *Cerd.* ad *Virg. A.* 4, 34.] ℙ Item pro poenis, suppliciis, furiis. *Virg. A.* 6, 743. Quisque suos patimur Manes. Ubi *Serv.*, Manes, idest supplicia quae sunt apud Manes: vel Genios dicit, quos cum vita sortimur. Adde *Stat. Th.* 8, 84. ℙ In singulari num. cujus rectus casus erit *Manis*. *Appul l. c.* in §. 1. Nomine Manem Deum nuncupant ℙ [*Manes* sunt etiam generis feminini. *Inscr.* no optimae tamen notae ap. *Fea*, *Var. di notiz.* p 174. Mevia Sophe, impetra, si quae sunt Manes ni tam scelestum discidium experiscar diutius. Sun qui huc pertinere putant illud *Hor. Od.* 1, 4, 16 Jam te premet nox, fabulaeque Manes. Huic ad das per me licet illud incerti *Auct. epigr.* in *Anthol. Lat.* T. 2. p. 473. *Burm.* Quae ad domu trahet invidas Averni, Fabulas Manes ubi rex coer cet. Sed ap. *Hor.* alii rectius interpretantur, Ma nes, quae fabulae sunt et nugae merae; illud ver epigramma sublestae admodum fidei est, et scri ptum videtur ex veterum imitatione a viro non in

erudito post renatas Latinas litteras, saeculo nempe a Chr. n. XVI. *F.*]

*MANĔTHO, onis, vel Manethos, i, m. Μανέθων vel ως, genere Sebennita, Heliopolitanus sacerdos, et notarius sacrorum penetralium per Aegyptum, vixit sub Ptolemaeo Philadelpho, paullo post Berosum. Scripsit Graece historiam Aegyptiacam, cujus epitomen dĕdit Julius Africanus. Fragmenta aliquot supersunt ap. *Josephum, Plutarchum, Tertullianum,* alios. ℙ Antepaenultimam casus patrii male produxit, paenultimam corripuit, *Claud. Mamert.* V. *Aratus* in Auctario. *B. A.*

MANGO, ōnis, m. ἀνθρωποκάπηλος, σωματέμπορος, venalicius, seu qui homines, praesertim pueros, puellasque, vendit: a μάγγανον, quod illud etiam artificium significat, quo quis alios decipit. Etenim mangones fuco, et pice, et aliis medicamentis mancipiorum corpora illinebant; et, teste *Galeno de meth. med.* 14, 16., graciliorum puerorum femora et nates alternis diebus leviter ferulis ideo percutiebant, ut illis intumescentibus eos καλλιπύγους carius venderent. *Mart.* 1, 59. Millia pro puero centum me mango poposcit. *Id.* 9, 7. Non puer avari sectus arte mangonis, Virilitatis damna moeret ereptae. *Plin.* 24, 6, 22. Resina illinitur totis corporibus, mangonum maxime cura, ad gracilitatem emendandam. *Id.* 30, 5, 13. Item mangonibus, ut lanugo tardior sit pubescentium, sanguis e testiculis agnorum, qui castrantur, praestat; qui evulsis pilis illitus et contra virus proficit. *Quint.* 2, 15. *med.* Mangones, qui colorem fuco, et verum robur inani sagina mentiuntur. ℙ Dicitur etiam de eo, qui merces polit, ut pluris vendat. *Plin.* 37, 13, 76. Efficacissimum experimento excusant mangones gemmarum. *Id.* 12, 20, 43. mangones dicit eos, qui circa unguenta laborant, ut gratiora fiant; et 23, 1, 22. qui circa vina. Narrat *Suet. Vesp.* 4. *mulionem* probri loco dictum fuisse Vespasianum, quod mangonicum quaestum exercuisset. Ex quo intelligimus, *mangones* dictos etiam, qui jumenta mercarentur, et venderent. Similiter vocari possunt, qui gallinarum saginam exercent, quia eorum artificium *Plin.* appellat *mangonium*, 10, 50, 71.

MANGŌNĬCUS, a, um, adj. σωματεμπορικὸς, ad mangonem pertinens. *Plin.* 21, 26, 97. Radix hyacinthi bulbacea mangonicis venaliciis pulcre nota. *Suet. Vesp.* 4. Ad mangonicos quaestus descendere.

MANGŌNĬUM, ii, n. μαγγανεία, artificium, quod ad res facilius vendendas adhibetur. *Plin.* 10, 50, 71. Nec tamen in hoc mangonio quicquam totum placet.

MANGŌNĬZĀTUS, a, um, part. a *mangonizo:* mangonis artificio ornatus, fucatus, lenocinio politus. *Plin.* 9, 54, 79. Primus pensiles invenit balineas, ita mangonizatas villas subinde vendendo.

MANGŌNĬZO, as, avi, atum, mangonico artificio polio, fuco, adorno, ut gratiam rei pretiumque conciliem. *Plin.* 32, 10, 47. Psilothrum est thynni sanguis: jecur etiam tritum, mixtaque cedria, plumbea pyxide asservatum. Ita pueros mangonizavit Salpe obstetrix. *Id.* 23, 1, 16. Succus illitus laetiore quodam colore, et cutis teneritate mangonizat corpora.

MĀNĪ. V. MANE.

MĀNĬĂ, ae, f. mater Larium, quam capitibus allii aut papaveris placabant, aut effigie suspensa, olim etiam pueri sanguine. *Varr. L. L.* 8, 38. et *Macr. Sat.* 1, 7. *f.* [Eam Maniam matrem fuisse appellatam ait *Arnob.* 3, 124., quod Lares etiam Manes dicerentur. *F.*] ℙ *Mănĭae* etiam dicuntur infantum terriculamenta, turpes deformesque personae, quibus nutrices pueris parvulis minitantur, ut ait *Fest.* Hoc sensu usurpat *Arnob.* 6. *f.* [Ut parvuli pueri personarum monstruosissima torvitate sannis etiam constringerentur, et maniis. *F.*] *Mānĭă* est etiam praenomen muliebre. *Varr. l. c.* Declarant praenomina mulierum antiqua, Mania, Lucia, Postuma. V. MANIUS. ℙ Denique *Mānĭă* ap. *Veg. Vet.* 3, 2. *med.* est morbus boum, qui iis eripit sensum, ut nec audiant more solito, nec videant. [Alii tamen *ib.* leg. *insania. F.*] Porro μανία Graece furorem, insaniam significat. V. *Cic. Tusc.* 3, 5.

*MANĬA, ae, f. oppidum Parthiae. *Plin.* 6, 25. *B. A.*

[MĀNĬĂCUS, i, m. μανικὸς, furiosus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 715, 5. C. Lucius C. F. Maniacus. *F.*]

MĂNĬCAE, arum, f. plur. χειρίδες, pars vestis, qua brachia et manus teguntur: a *manus.* *Virg. A.* 9, 616. Et tunicae manicas, et habent redimicula mitrae. *Tac. G.* 17. Feminae lineis amictibus velantur, partemque vestitus superioris in manicas non extendunt, nudae brachia ac lacertos. V. CHIRIDOTA. De operimentis manuum, *Plin. ep.* 3, 5. *med.* Ad latus notarius cum libro, et pugillaribus: cujus manus hieme manicis muniebantur, ut ne coeli quidem asperitas ullum studii tempus eriperet. Sic manicas de pellibus *Pall.* 1, 43. memorat inter ea, quae vel in silvis, vel in vepribus rustico operi, et venatorio apta sunt. Huc pertinere videtur illud *Cic. Phil.* 11, 11. Quamquam miror, tamdiu morari Antonium: solet enim accipere ipse manicas, nec diutius obsidionis metum sustinere: sc. itineris et fugae causa: manicae enim adhibitae fuerunt ab effeminatis ad manus et brachia contra coeli injurias munienda. De manicis militaribus, quibus brachia et manus contra tela et enses muniuntur. *Juven.* 6, 255. Balteus, et manicae, et cristae, crurisque sinistri Dimidium tegmen. ℙ Sunt etiam, quibus manus ligantur; sicut *pedicae*, quibus pedes. *Appul. Flor. n.* 17. Quid si manus manicis restringantur? quid si pedes pedicis coarctentur? *Pl. As.* 2, 2, 38. Ubi manus manicae complexae sunt, atque adductae ad trabem. *Virg. A.* 2, 146. manicas atque arcta levari Vincla jubet Priamus. *Hor. Ep.* 1, 16, 76. in manicis et Compedibus saevo te sub custode tenebo. *Virg. G.* 4, 439. manicisque jacentem Occupat. *Val. Fl.* 2, 462. truces manicae. *Pl. Capt.* 3, 5, 1. Injicere alicui manicas. *Id. Most.* 5, 1, 17. Manicas connectere. *Sil.* 17, 141. Addere alicui vincla et manicas. ℙ De ferreis manibus, quibus in navali proelio naves hostium captantur (V. HARPAGO, onis.) *Lucan.* 3, 565. Ast alias manicaeque ligant, teretesque catenae, Seque tenent remis. ℙ Translate. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 313. Si laqueis, manicis, pedicis mens irretita est.

[MĀNĬCĀRĬUS, ii, m. gladiator, qui et laquearius et laqueator est appellatus, is nempe fuisse videtur, qui manicis seu laqueis adversarium suum prehenderet, diversus tamen a retiario. V. LAQUEATOR. *Inscr.* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 12. Demosthenes manicar*ius* Felicianus ret*iarius*. *F.*]

MĂNĬCĀTUS, a, um, adj. manicas habens, manuleatus. *Cic. Cat.* 2, 10. Quos pexo capillo nitidos, manicatis et talaribus tunicis videtis. V. CHIRIDOTA. ℙ *Pelles manicatae* ap. *Colum.* 1, 8. *med.* et 11, 1. *med.* sunt manicae de pellibus (ut eas vocat *Pall.* 1, 43.), et una cum sagatis cucullis recensentur, ad arcendos ventos, frigora, et imbres.

*MANICHAEI, orum, m. plur. a Manete, sectatores ejus nominati sunt, quos in Graecia, vitandi insaniae nominis causa, *Manichaeos*, h. e. *Manna fundentes*, se dixisse *Augustinus haeres.* 46. *de morib. Manich.* scribit. Adde *Prud. Apoth.* 1025. et 1043. et *Coel. Rhodig.* 1, 14. et 18, 18. ℙ *Manichaeus* in numero singulari habet *Cod. Justin.* 1, 5, 4. ℙ Fuit autem *Manes, etis,* Μάνης, Persa genere, haereticus, daemoniacus et insanus, quorsum nomen ipsum deflectebant Patres. Temporibus vixit Aureliani et Probi Imperatorum A. C. 300. Auctor fuit insani dogmatis, de Deo bono et malo. Vivus excoriatus est arundine a rege Persarum, cum filio ejus gravi et desperato morbo laboranti, incantamentis fretus, liberationem promisisset, sed is inter manus ipsius fuisset exstinctus. Sed tam de nomine, quam de historia ac dogmate, si quis certiora edoceri cupiat, adeundi erunt scriptores magno numero laudati a *Selenio* ad *Burtoni* λειψ. *Vet. Ling. Pers.* h. v. *B. A.*

*MANĬCLEĀTUS, a, um, adj. i. q. manicatus. *Isid.* 19, 22. Tunica manicleata. *B. A.*

*MANĬCO, as, n. 1. ὀρθρίζω, mane advenio. *Vulg. Luc.* 21, 38. *P. Chrysol. serm.* 82. Adde *Vet. Schol.* in *Juven. sat.* 5, 79. ubi locum pessumdedit *Henninius. B. A.*

MĂNĬCON, i, n. μανικὸν, cognominatus est genus trychni, fruticis, cujus succus insaniam facit: μανία enim insania est. *Plin.* 21, 31, 105.

MĂNĬCŬLĂ, ae, f. χειρίον, parva manus. *Pl. Rud.* 4, 4, 126. Duae connexae maniculae, et sucula est. Adde *Ps.* 5, 1, 16., ubi *Boxhornius* voluit legi *mammicula*, vel *mammillula*. ℙ Manicula item dicitur transversa regula in stiva aratri, ita dicta, quod manu bubulci teneatur: qui quasi est temo inter boves. Ita *Varr. L. L.* 4, 31., ubi alii leg. *manibula.*

MĂNĬFESTĀRĬUS, a, um, adj. idem quod manifestus, et qui negari non potest. *Pl. Aul.* 3, 4, 10. Capio fustem, obtrunco gallum, furem manifestarium. *Id. Mil.* 2, 5, 34. Manifestaria res est. *Id. Trin.* 4, 2, 50. Teneo hunc manifestarium. *Gell.* 1, 7. Ne, ut in Plauti comoedia (*Bacch.* 4, 8, 77.) moechus, ita in Ciceronis oratione soloecismus esset manifestarius.

MĂNĬFESTĀTĬO, onis, f. δήλωσις, actus manifestandi. *August. C. D.* 20, 30. *med.* Per suae praesentiae manifestationem. *Sulpic. Sever. Dial.* 3, 4. Tantae manifestatione virtutis.

MĂNĬFESTĀTOR, oris, m. qui manifestat. *Non.* 1, 46. Hujus rei manifestator est Lucretius libro VI.

MĂNĬFESTĀTUS, a, um, part. a *manifesto:* patefactus. *August. Doctr. Chr.* 4, 12. *f.* Per se ipsa, quoniam vera sunt, manifestata delectant.

MĂNĬFESTĒ. V. in v. sq.

MĂNĬFESTO, adv. σαφῶς, aperte, clare, palam, non obscure. *Cic. Cat.* 3, 2. Ut tota res a vobis manifesto deprehenderetur. *Id. Cluent.* 14. *extr.* Facinus manifesto compertum. *Id. Brut.* 80. Cum indicia mortis se comperisse manifesto, et manu tenere diceret. *Plin.* 36, 22, 45. Manifesto apparet. *Id.* 9, 45, 69. Manifesto ostendunt. *Pl. Cas.* 2, 3, 19. Perii! manifesto miser teneor. *Id. Poen.* 3, 5, 40. Manifesto fur es mihi, *h. e.* fur manifestus. *Id. As.* 5, 2, 26. Jam faxo, ipsum hominem manifesto opprimas. *Virg. A.* 8, 16. manifestius ipsi, Quam Turno regi, aut regi apparere Latino. *Tac. H.* 1, 88. Quanto magis occultare pavorem nitebantur, manifestius pavidi; et *ib.* 4, 23. Quo discreta virtus manifestius spectaretur. *Appul. Apol.* Ut omnibus manifestissime pateat. *Scaevola Dig.* 33, 2, 32. *f.* Manifestissime probare aliquid. ℙ In aliquo ex allatis ex *Cic.* locis alii leg. *manifeste:* quod et ap. *Appul. Met.* 6. bis legitur.

MĂNĬFESTO, as, avi, atum, a. 1. φανερόω, manifestum reddo, palam facio, prodo, ostendo, declaro. *Ov. Met.* 13, 105. Ipse nitor galeae, claro radiantis ab auro, Insidias prodet, manifestabitque latentem. *Just.* 24, 6. *f.* Multa ibi visuntur munera, quae reddentium vota gratam voluntatem manifestant. *Id.* 11, 3. Odium eos omnium populorum esse: quod vel ex eo manifestari, quod, etc.

MĂNĬFESTUS, a, um, adj. φανερὸς, clarus, patens, apertus, palam et in promptu positus, testatus, perspicuus: quasi *manu* teneatur, ita ut negari, aut dissimulari non possit: et saepius in malam partem sumitur. *Virg. A.* 3, 150. Penates visi ante oculos adstare jacentis Insomnis, multo manifesti lumine, qua se Plena per insertas fundebat luna fenestras. *Cic. Verr.* 1, 16. Ejusmodi res, ita notas, ita testatas, ita magnas, ita manifestas proferam, ut, etc. *Id. Rosc. Am.* 34. Res apertae et manifestae. *Id. Cat.* 3, 5. Scelus manifestum atque deprehensum. *Gell.* 11, 18. Manifestum furtum est, ut ait Massurius, quod deprehenditur dum fit: αὐτόφωρον. (V. *Ulp. Dig.* 47, 1, 3. et 5.) *Pl. Men.* 4, 2, 29. nec magis Manifestum ego hominem unquam ullum teneri vidi. Sic *Cic. Verr.* 2, 2, 73. Manifestis in rebus hominem jam teneri videbitis; et *ib.* 78. Teneri in manifesto peccato. *Quint.* 10, 3. Manifestus est etiam ex opere ipso labor; et 12, 2. *med.* Haec si ratione manifesta non essent, exemplis tamen crederemus. *Ov. de nuce* 3. Obruere ista solet manifestos poena nocentes. *Sall. Cat.* 42. [*41. ed. *Kritz.*] Legatis praecipit, ut dent operam, ut conjuratos quam maxume manifestos habeant. [*Cort.* explicat: certo scirent, qui essent. Melius, vocisque significationi convenienter *Kritz.*: manifesto teneant, i. e. talia conjurationis initae documenta sibi praeberi curent, ut conjuratis nulla negandi aut evadendi copia sit.] *Trajan.* ad *Plin. ep.* 10, 98. Qui negaverit, se Christianum esse, idque re ipsa manifestum fecerit. *Plin.* 9, 49, 73. Aegrotare singulos, manifestum facit macies. *Id.* 2, 16, 13. Manifestum est, ab exordio matutino latitudines scandi. *Id.* 12, 25, 54. Manifestior fraus. *Id.* 37, 10, 60. Manifestissimum exemplum. *Quint. decl.* 14, 1. Manifestissimum scelus. *Liv.* 40, 9. *extr.* Habere aliquid pro manifesto. ℙ Qua in re quis manifesto tenetur, ea res eleganter in genitivo ponitur. *Pl. Truc.* 1, 2, 30. Manifestam mendacii, mala, te teneo; et *Sall. Jug.* 39. Manifestus sceleris; et *Cat.* 56. *extr.* [*52. ed. *Kritz.*] Manifesti rerum capitalium. *Tac. A.* 14, 29. ambitionis; et *ib.* 4, 53. Ne offensionis, aut metus manifestus foret. Sic *Ov. Fast.* 5, 313. per quod fierem manifesta doloris. *Tac. A.* 12, 51. Spirans, ac manifesta vitae; et *ib.* 15, 54. Ipse moestus et magnae cogitationis manifestus erat. *Sen. Q. N.* 4, 2. *med.* Manifestus novarum virium Nilus. ℙ Cum infinito. *Tac. A.* 2, 57. Atrox, ac dissentire manifestus. *Auct. dial. de Or.* 16. Ipse satis manifestus est, jamdudum in contrarium accingi. *Paul. Dig.* 30, 33. Nisi ipse testator ex scriptura manifestissimus esset, utrumque eorum solidum accipere voluisse.

*MANIFĬCAE ulcerationes *Coel. Aurel.* i. q. manufactae. V. *Reines. Var. Lect.* p. 667. *B. A.*

[MĂNĬFŎLĬUM, ii, n. herba eadem ac personata. *Appul. Herb.* 36. *F.*]

*MANILĬA, ae, f. meretrix famosa, mulier litigiosa, de qua *Juven. sat.* 6, 243. Adde *Gell.* 4, 14. ed. *Gronov.* ubi ed. *Longol.* habet *Mamilia. B. A.*

MĀNĪLĬĀNUS, a, um, et

MĀNĪLĬUS, a, um, adj. a Manilio nomine Romano. *Cic. Or.* 1, 58. Maniliana lex. Al. leg. *Manliana. Id. Or.* 29. Manilia lex, *h. e.* lata a C. Manilio trib. plebis de Cn. Pompejo ad bellum Mithridaticum deligendo: de qua ipsius *Cic.* exstat oratio.

MĀNĪLĬUS, ii, m. nomen propr. R. civis. M. Manilius, astronomus et poeta Romanus, vixit postrema Augusti aetate, scripsitque poema eruditum et jucundum *Astronomicon*, stiloque illorum temporum non indigno: quod tamen mutilum ad nos pervenit. Sunt, qui peregrinum fuisse dicunt, non Romanum: sunt etiam, qui ad Theodosii, et Arcadii Honoriique aetatem ejus vitam transferunt: sunt denique, quibus non *Marcus*, sed *Cajus*, non *Manilius*, sed *Manlius* dicitur. De quibus omnibus

V. *Jos. Scalig. prolegom. in Manil.* et *Fabric. Biblioth. Lat.* 1, 18.

MĂNĬOLAE, arum, f. plur. parvae maniae, *h. e.* terriculamenta puerorum. *Festus* in *Maniae.* V. MANIA.

MĂNĬŎPOEOS, i, μανιοποιὸς, furiosum reddens: a μανία, furor, et ποιέω, facio. Hoc etiam nomen inter alia multa habet herba hyoscyamus, teste *Appul. Herb.* 4.

MĂNĬOSUS, a, um, adj. insanus, furiosus. *Ammian.* 28, 4. Quid faciat maniosus et nequam? Alii rectius leg. *malus, famosus.*

MĂNIPRĔTĬUM. V. MANUPRETIUM.

MĂNĬPŬLĀRIS, (et per syncop. *Maniplaris*, ap. poetas) e, adj. ad manipulum pertinens. *Manipulares milites* sunt gregarii, qui ad eundem manipulum militarem pertinent. *Ov. Fast.* 3, 117. Pertica suspensos portabat longa maniplos: Unde maniplaris nomina miles habet. *Caes. B. G.* 7, 47. *f.* L. Fabius centurio, tres suos nactus manipulares, atque ab iis sublevatus, murum ascendit. *Id. B. C.* 3, 91. Crastinus evocatus, qui superiore anno primum pilum duxerat, sequimini me, inquit, manipulares mei qui fuistis; et *Tac. A.* 1, 21. Ciere modo nomina singulorum, modo centuriam quisque, cujus manipularis erat. *Cic. Att.* 9, 10. Me una haec res torquet, quod non Pompejum, tanquam unus manipularis, secutus sim; et *Tac. A.* 1, 20. Rufus diu manipularis, dein centurio, mox praefectus. *Id. H.* 1, 46. Plotius Firmus, e manipularibus quondam, tunc vigilibus praepositus. ¶ *Manipulares judices*, qui e manipulis, seu e gregariis militibus electi sunt. *Cic. Phil.* 1, 8. Addo etiam judices manipulares ex legione Alaudarum. Sic *manipularis imperator* dicitur a *Plin.* 33, 11, 53. C. Marius, quia e manipulari milite ad summum imperatorium gradum evectus fuerat.

MĂNĬPŪLĀRĬUS, a, um, adj. idem quod manipularis. *Suet. Cal.* 9. Manipulario habitu inter milites educabatur. *Not. Tir.* p. 75. Manipulus, manipularius.

MĂNĬPŬLĀTIM, adv. per manipulos. *Plin.* 12, 13, 28. Amomi frutex carpitur cum radice, manipulatim leniter componitur. ¶ In re militari. *Liv.* 8, 8. Manipulatim structa acies. *Tac. H.* 1, 82. Manipulatim allocuti sunt Licinius Proculus, et Plotius Firmus. *Sisenn.* ap. *Non.* 2, 561. Condensiores manipulatim resistere hostibus instituissent. [*Ita *Liv.* quoque, tribus locis 8, 8, 3; 2, 53, 1; 23, 42, 10.] ¶ Urbane *Pl. Ps.* 1, 2, 48. Manipulatim mihi munigeruli facite ante aedes hic adsint.

MĂNĬPŬLUS, et poet. per syncop. *Maniplus, i,* m. δράγμα, manualis herbarum fasciculus, quem manu quis apprehendit metendo: a *manus*, quod manum impleat; ut *Isid. Orig.* 18, 3. ait. *Plin.* 18, 28, 67. *n.* 5. Alligarique manipulos mille ducentos. *Virg. G.* 3, 297. filicumque maniplis Sternere humum. *Varr. R. R.* 1, 49. Manipulos de herba facere. *Colum.* 2, 19. vincire; et 11, 2. *med.* obligare. *Plin.* 18, 30, 72. Culmum siccatum in manipulos convolvere. *Colum.* 10, 315. nexos deferre maniplos. ¶ *Manipulus* in re militari, λόχος, σπεῖρα, erat exiguum peditum agmen, quod unum signum sequebatur. Inde nomen habuit, quia Romulus coacta pastorum manu, eaque in centenos homines distributa, perticas manipulis foeni varie vinctas dedit, ut scribit *Aurel. Victor. de orig. pop. R.* 22. Hinc *Ov. Fast.* 3, 117. Pertica suspensos portabat longa maniplos: Inde maniplaris nomina miles habet. [*V. *Gierig.* ad h. l.] ¶ Constabant itaque tunc primum manipuli centenis militibus: deinde auctus est hic numerus ad ducentos. Scribit enim *Cincius* ap. *Gell.* 16, 4. in legione fuisse centurias sexaginta, manipulos autem triginta. *Caes. B. C.* 2, 28. Adeo ut, paucis mutatis centurionibus, iidem ordines, manipulique constarent. *Id. B. G.* 2, 25. Cohortatus milites, signa inferre, et manipulos laxare jussit; et *ib.* 6, 33. Continere ad signa manipulos. *Tac. A.* 12, 38. Praefectus, et octo centuriones, ac promptissimus quisque manipulus cecidere. *Lips.* leg. *e manipulis;* alii *manipularis.* Adde *Sisenn.* ap. *Non.* 18, 25. Urbane *Ter. Eun.* 4, 7, 6. Ubi centurio est Sanga, et manipulus furum? ¶ In illo *Virg. A.* 11, 870. Disjectique duces, desolatique manipli; *Serv.* signiferos ipsos *maniplos* intelligit, a militibus fugae deditis desertos. ¶ Videtur *manipulus* proprie dici de pedite: quare contra equitem ponitur in illo *Val. Fl.* 5, 591. Dives Aron: croceos sic illius omnis odores Jactat eques, unctis sic est coma culta maniplis. De equite tamen *Sil.* 4, 316. undique nudi Assiliunt frenis, infrenatique manipli. ¶ *Manipulum* neutr. g. habent quidam Codices *Spart. Hadrian.* 10. Inter manipula vitam, etc. teste *Salmasio.*

[MANISNAVIUS, ii, m. ignotum sacerdotii genus. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 642. *n.* 360. L. Renodius Q. F. Plauta flamen vovit, manisnavius posuit. Alia ap. *Gud.* 334, 7. P. Valerius P. F. Montanus flamen manisnavius posuit. *F.*]

MĀNIUS, ii, m. Μάνιος, praenomen, quo Romanorum quidam appellati sunt, quod mane nati essent, ut Lucii dicebantur, qui prima luce nascebantur. Ita *Paul.* ex *Festo:* item *Varr. L. L.* 8, 38. ¶ Hoc praenomine appellatus est Martius quidam, qui (ut scribit *Plin.* 18, 3, 4.) in summa annonae caritate populo singulos frumenti modios singulis assibus vendidit. ¶ De alio Manio haec habet *Festus:* Manius agrum Nemorensem *(prope Ariciam)* Dianae consecravit: a quo multi, et clari viri orti sunt, et per multos annos fuerunt. Unde proverbium: Multi Manii Ariciae. Asinius Capito longe aliter sentit: ait enim turpes et deformes significari, quia maniae dicuntur deformes personae, (*quibus pueri terrentur.* V. MANIA); et Ariciae genus panis fieri, qui manici panes appellantur. Haec *Festus.* Huc pertinet illud *Pers.* 6, 55. accedo Bovillas, Clivumque ad Virbl: praesto est mihi Manius heres. Ubi *Manius* pro Aricino aliquo homine ponitur. ¶ *Manius* inscribitur una ex Satyris Menippeis *Varronis.*

MANLĬĀNUS, a, um, adj. ad Manlium pertinens, quod est nomen Romani hominis. Hinc *Manliana imperia*, de quibus V. in IMPERIOSUS. *Cic. Fin.* 2, 32. Vide, ne ista sint Manliana vestra, aut majora etiam, si imperes quod facere non possim. ¶ *Manliana mala* genus malorum, a quodam insitore Manlio, ut colligitur ex *Plin.* 15, 14, 15. ¶ *Manlianum* villa fuit Q. Ciceronis, ut Cumanum, Tusculanum fuit M. Ciceronis. *Cic. Q. Fr.* 3, 1, 1.

[MANLĬŎLĂ, ae, f. dimin. Manliae: est cogn. R. ex *Manlius* nomine gentilicio. *Inscr.* ap. *Grut.* 344, 4. Aciliae M'. F. Manliolae *Claurissimae Feminae* M'. Acili Glabrion. sen. Cos. pronepti ordo decuriorum. *F.*]

MANLĬUS, a, um, adj. ad Manlios pertinens, ut *Manlia gens*, ap. *Fest.*

[*MANLIUS, i, m. nomen proprium multorum Romanorum hominum, quos maximam partem habes indicatos in *Schütz. ind. hist.* p. 259. sq. — Scribitur etiam *Mallius* pro *Manlius*, ex Graecorum more, quibus est Μάλλιος. Cf. *Drakenb.* ad *Liv. Ep.* 67. *Cort.* ad *Sall. Cat.* 24. *Ernest.* ad *Tac. G.* 38.]

MANNĂ, ae, f. μάννα, mica turis. *Plin.* 12, 14, 32. de ture: Micas concussu elisas mannam vocamus. *Id.* 29, 6, 37. Viperam in fictili comburere, addito foeniculi succo, et turis manna una. ¶ *Mannam croci* non uno in loco memorat *Veg. Vet.* ut 2, 39., 3, 24. *med.* etc., et crocum siccatum, et in usus medicinae reconditum significat. ¶ De manna Hebraeorum (neutr. indeclin.), quod quidam ἀερόμελι, h. e. mel aeris vocant, *Tert. Car. Chr.* 6. *f.* Legimus, manna esui populo fuisse. [*V. *Schneid. Gr. Lat.* 2. p. 19. sq.]

*MANNARICĬUM, i, n. oppidum Galliae Belgicae, in Batavorum insula. *Ant. Itin. B. A.*

MANNŬLUS, i, m. dimin. manni, sed idem fere significans. *Plin. ep.* 4, 2. Habebat puer mannulos multos et vinctos, et solutos. *Mart.* 12, 24. Nusquam est mulio: mannuli tacebunt.

MANNUS, i, m. animal ex equo et asina natum, idem ac hinnus, ginnus et burdo: differt a mulo, qui ex asino et equa nascitur: minor est mulo, et rubicundior, et maximae celeritatis, hinc ejus usus ad rhedas trahendas, et *burrichus* etiam dicitur: *mannus* fortasse est vox peregrina, et quidem Gallica; nisi quis derivandam putet a μάω, festino, hinc μανὸς, mox mannus. V. BURDO BURRICHUS, GINNUS et HINNUS. *Lucr.* 3, 1076. Currit agens mannos ad villam praecipitanter. *Prop.* 4, 8, 15. Huc mea detonsis avecta est Cynthia mannis. *Hor. Od.* 3, 27, 6. Rumpit et serpens iter institutum, Si per obliquum similis sagittae Terruit mannos. *Id. Epod.* 4, 14. Et Appiam mannis terit. *Id. Ep.* 1, 7, 76. Impositus mannis. *Ov. Am.* 2, 16, 49. rapientibus esseda mannis, Ipsa per admissas concute lora jubas. *Sen. ep.* 87. *med.* Ita non omnibus obesis mannis, et asturconibus, et tolutariis praeferres unicum illum equum a Catone defrictum? *Hieron. ep.* 66. *n.* 8. Ubi videris fumare patinas, ubi argenti pondus, ubi ferventes mannos, comatulos pueros etc. ¶ *Mannus* apud priscos Germanos nomen Dei ejus gentis fuit, et Tuisconis filius. *Tac. G.* 2.

MĀNO, as, avi, atum, n. 1. βρύω, νάω, stillo, fluo. Quidam ducunt a νᾶμα, scaturigo (per metath.) quod a νάω, fluo. Alii a μανὸς, rarus. Proprie enim, inquit *Fest.* dicitur manare, cum humor ex integro, sed non solido nimis, per minimas suas partes erumpit: quod ex Graeco trahitur, quia illi non satis solidum μανὸν dicunt. Ita *Festus.* [*Cf. *Doederl.* 2, 1. sqq. ubi, non improbata hac *Festi* explicatione, docet, v. *manare*, ut cognatum cum *effundi*, ita proprie dici, ut plenitudinem quandam et abundantiam spectet. Etymon non a Gr. deducit; sed cognationem v. *manare* cum *madere* demonstrat.] Sed universim usurpatur de humoribus utcumque fluentibus. Porro res, quae manat, tum in recto casu ponitur, tum in ablativo, tum Graeca ratione in accusativo. *Hor. Od.* 3, 11, 19. saniesque manat Ore trilingui. *Id. Ep.* 1, 17, 59. licet illi plurima manet Lacrima. *Virg. G.* 3, 310. Laeta magis pressis manabunt flumina mammis. *Ov. Met.* 9, 664. fons nigra sub ilice manat; et *ib.* 13, 887. Puniceus de mole cruor manabat; et *ib.* 10, 500. tepidae manant ex arbore guttae; et *Pont.* 1, 1, 68. mens tabida facta De nive manantis more liquescit aquae. *Lucr.* 5, 1254. Manabat venis ferventibus in loca terrae Concava conveniens argenti rivus, et auri; et 6, 944. Manat item nobis e toto corpore sudor. *Cic. Div.* 1, 34. Herculis simulacrum multo sudore manavit. [*Ita ap. *Ov. Her.* 10, 55. *manare lacrimis torus* dicitur, e quo lacrimae defluunt.] *Liv.* 1, 59. Cultrum manantem cruore prae se tenens. [*V. *Drakenb.*] *Hor. Ep.* 1, 19, 43. fidis enim, manare poetica mella Te solum. *Plin.* 14, 20, 25. Arbores succo manantes picem resinamque. *Id.* 37, 10, 61. Indica gemma in attritu sudorem purpureum manat. [*Peculiari modo usurp. a *Tac. A.* 2, 23. Equi, jumenta, sarcinae, etiam arma praecipitantur, quo levarentur alvei, manantes per latera et fluctu superurgente, i. e. aquam emittentes per latera. Ita recte *Doederl. l. l.* Nam *superurgente fluctu* non explicationi quasi inservit, sed novam prorsus addit sententiam. Contra *Rupert.* disputat, *Tac.* scripsisse *manante per s. super latera fluctu et superurgente: Oberl.* de aqua irrumpente per latera cogitavit.] ¶ Dicitur et de aliis rebus utcumque fluentibus, serpentibus, et se diffundentibus. *Cic. N. D.* 1, 15. Aer, qui per maria manat. *Lucr.* 6, 927. Nec varii cessant sonitus manare per aures. *Plin.* 35, 6, 14. Rubrica aegilopas manare prohibet. *Catull.* 65, 24. Huic manat tristi conscius ore rubor. *Cic. N. D.* 2, 19. *extr.* Multa a luna manant, et fluunt, quibus animantes alantur, augescantque. *Varr. L. L.* 5, 2. Manat dies ab oriente. *Festus:* Manare solem antiqui dicebant, cum solis orientis radii splendorem jacere coepissent. ¶ Translate est diffundi, disseminari, dispergi. *Cic. Phil.* 1, 2. Cum serpet in urbe infinitum malum, idque manaret in dies latius. *Id. Planc.* 23. *f.* Neque ego, si fontem maledicti reperietis, ut dissimuletis, unquam postulo: sed si quid sine capite manabit, etc. *h. e.* sine auctore spargetur. *Liv.* 2, 49. Manat tota urbe rumor. *Cic. Cat.* 4, 6. Latius opinione disseminatum est hoc malum: manavit non solum per Italiam, verum etiam transcendit Alpes, et obscure serpens, multas jam provincias occupavit. *Id. Tusc.* 5, 25. Disserendi ratio per omnes partes sapientiae manat et funditur; et *ib.* 3. Eorum nomen usque ad Pythagorae manavit aetatem. *Liv.* 24, 18. *f.* Manavit ea benignitas ex urbe etiam in castra. *Cic. Off.* 3, 17. Fidei bonae nomen manat latissime. ¶ Pro oriri, venire, descendere, proficisci. *Id. Phil.* 14, 6. Cum tristis a Mutina fama manaret. *Id. Off.* 1. 43. Omnis honestas manat a partibus quatuor. *Id. Par.* 3, 1. *extr.* Recte facta a virtutibus proficiscuntur, peccata ex vitiis manant. *Id. Or.* 3, 62. Ab Aristippo Cyrenaica philosophia manavit; et *ib.* 2, 27. A capite, quod velimus, arcessere; et unde omnia manant, videre. *Nemes. Cyn.* 127. de canibus: quorum proles de sanguine manat Ibero; et *ib.* 210. Est etiam canibus rabies, letale periclum, Quod seu coelesti corrupto sidere manat, etc. ¶ [*Confund. *manans, minans, natans.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 2, 26.]

MĀNON, i, n. μανὸν, spongiae genus minus spissum, et mollius: a μανὸς, rarus. *Plin.* 9, 45, 69. ¶ *Est et *mana, ae,* f. *Plin. ib.* Maximae fiunt manae, sed mollissimae, circa Lyciam. *B. A.*

MANSĬO, onis, f. διαμονὴ, actus manendi in aliquo loco, mora. *Cic. Fam.* 4, 4. *f.* Is saepe mecum de tua mansione, aut decessione communicat. *Id. Att.* 8, 23. *med.* Cautior certe est mansio, honestior existimatur trajectio; et *ib.* 9, 5. Sunt ista difficillima, discessus Arpinum, mansio Formiis. *Ter. Ph.* 5, 8, 23. itiones crebrae, et mansiones diutinae Lemni. *Cic. Fin.* 3, 18. Excessus e vita, et in vita mansio. *Turpil.* ap. *Non.* 2, 488. An oblita, obsecro, es ejus crebras mansiones ad amicam, et sumpti largitatem? ¶ Item locus ubi manetur *Pall.* 1, 9. de forma villae: Ut ad habitationem breviter collectas et aestati, et hiemi praebeat mansiones; et *sub f.* Si aestivae mansiones sunt, orientem aspiciant. *Plin.* 18, 23, 53. Sub dio retibus inclusa pecorum mansione. ¶ Hinc saepe *mansiones* sunt diversoria, seu loca, ubi iter facientes noctu quiescunt, σταθμοὶ, ἀλλαγαί. Unde itinera aliquando mansionibus distinguuntur, et *mansio* ponitur pro itinere unius diei, quod varia spatii mensura definiebatur, pro viarum aut facilitate, au[t] asperitate. *Suet. Tit.* 10. Sabinos petit aliquant[o] tristrior: deinde ad primam statim mansionem fe[]brim nactus, etc. *Plin.* 12, 14, 32. Pagus Sabaeo[]rum in monte excelso, a quo octo mansionibus dis[]tat regio eorum turifera. ¶ In re militari. *Lamp[r.] Alex. Sev.* 45. Itinerum dies publice proponebantu[r] ita ut edictum penderet ante menses duos, in qu[o] scriptum esset: *illa die, illa hora ab urbe sum ex[i]turus, et in prima mansione mansurus:* deinde pe[r] ordinem mansiones, deinde stativae, etc. ¶ Si[c] *mansiones camelorum* sunt loca, in quibus came[li] vehentes onera morantur in itinere. Haec disti[n]guuntur aquationibus: nam in aridis et incultis lo[]cis putei erant, ad quos cum perventum erat, ca[]meli aquabantur. *Plin.* 6, 23, 26. A copto camel[is] itur, aquationum ratione mansionibus dispositi[s]. *Id.* 12, 14, 32. Abest a Gaza quadragies et quat[]

centena, ac triginta sex (*h. e.* 4436.) millia passuum, quod dividitur in mansiones camelorum sexaginta quinque. ¶ *Mansiones* sunt etiam appellata temporaria plerumque pomparum tabernacula, sive aediculae propter urbis vias excitatae, fortasse etiam cum stibadio, ubi sacris alicujus numinis operantes subsistebant, et pausabant, vel ut hymnos commodius canerent, et adoranda simulacra spectanti populo exhiberent, vel ut fessis ab onere sacerdotibus recentes succederent. Hinc *mansiones Saliorum* in *Inscr.* quam v. in MAGNALIA. V. et PAUSARIUS. ¶ *Mala mansio*, genus privatae coercitionis, qua servus, aut alius quispiam, in quem habenda esset quaestio, in tabula vinctus extendebatur, tum custodiae causa, tum poenae. *Ulp. Dig.* 47, 10, 15. *med.* Quaestionis verbo etiam ea, quam malam mansionem dicunt, continebitur. *Id. ib.* 16, 3, 7. Si hominem apud se depositum, ut quaestio de eo haberetur, ac propterea vinctum, vel ad malam mansionem extensum, sequester solverit.

[MANSĬŌNĀRĬUS, a, um, adj. ad mansionem pertinens. *Fulg. Myth.* 3, 6. Psyche ignoto atque mansionario utebatur conjugio, *h. e.* hospitali, non continuo, noctu enim tantum Cupido cum Psyche manebat ignotus. *F.*]

*MANSIONARĬUS, i, m. qui peregrinantes hospitio excipit, item, qui mansiones inter milites dispertit. V. *Voss.* de *Vit. L. L.* 3, 23. p. 511. *B. A.*

MANSĪTO, as, n. 1. frequent. a *maneo*, manto, conversor, habito, dego. *Plin.* 10, 3, 3. Pygargus in oppidis mansitat, et in campis, albicante cauda. *Tac. A.* 14, 42. Cum vetere ex more familiam omnem, quae sub eodem tecto mansitaverat, ad supplicium agi oporteret; et *ib.* 13, 44. Haud ambiguus percussor, quippe mansitasse una convincebatur. Adde locum in *Suppositis Amphitr. Plautini*, si qua illis in Latinitate auctoritas est, *scena, quae incipit*, Dii vostram fidem, *v.* 3. mutatos Atticos in Arcadia homines, Et saevas belluas mansitasse, nec unquam denuo parentibus cognitos, *h. e.* belluas remansisse. Simile quid narrat *Plin.* 8, 22, 34. de homine in lupum verso. Perperam autem quidam putarunt, hoc loco esse frequent. a *mando*, *is*.

*MANSIUNCŬLA, ae, f. (dimin. a *mansio*) οἰκίσκος, habitatiuncula. *Vulg. Genes.* 6, 14. Fac tibi arcam de lignis laevigatis: mansiunculas in arca facies, et bitumine linies. *B. A.*

MANSOR, oris, m. incola, habitator, hospes, qui alicubi manet. *Sedul.* 4, 294. Et faciat tenues tanto mansore capaces. Adde *Auctor. serm.* 171. de Temp. olim creditum August.

MANSTŪTOR, oris, m. qui manu tenet, et tuetur, ut *manceps* qui manu capit. Tribuitur *Plauto*, et quidem de muliere dictum, *Truc.* 4, 4, 6. Video eccum, qui manstutorem me adoptavit bonis. Alii leg. rectius *qui amans tutorem*.

MANSUCĪUM, edacem, a mandendo scilicet. *Festus.*

MANSUĒFĂCĬO, is, eci, actum, a. 3. πραΰνω, τιθασσεύω, mansuetum facio, mitigo, placo. *Quint.* 9, 4. *in.* Mansuefacimus animalia? indomita nascuntur. ¶ Transfertur ad homines. *Liv.* 3, 14. *f.* Paulatim permulcendo tractandoque mansuefecerant plebem. *Appul. de Mundo.* Leges ad mansuefaciendos homines sunt inventae.

MANSUĒFACTUS, a, um, part. a *mansuefacio*, ἡμερωθείς, cicuratus, domitus, mitigatus. *Colum.* 7, 2. *med.* Arietes feros mansuefactos tectis ovibus admisit. *Plin.* 8, 17, 25. Augustus tigrim primus omnium Romae ostendit in cavea mansuefactum. *Id.* 10, 23, 30. Grues mansuefactae lasciviunt. ¶ Transfertur ad homines. *Cic. Tusc.* 1, 25. *med.* A quibus mansuefacti et exculti, a necessariis artificiis ad elegantiora defluximus. *Just.* 43, 5. Deposita et mansuefacta barbaria, usum vitae cultioris didicerunt. ¶ Metaphoricum est et illud *Plin.* 34, 9, 20. Aes attritu domitum, et consuetudine nitoris veluti mansuefactum.

MANSUĒFĪO, is, n. anom. προΰνομαι, ἡμερόομαι, mansuetus fio, cicuror, domor. *Caes. B. G.* 6, 27. Uri assuescere ad homines, et mansuefieri, ne parvuli quidem excepti, possunt. ¶ Transfertur ad homines. *Suet. Cal.* 11. Si per has mansuefieri posset ferum ejus ingenium.

MANSŪES, uis, adj. mansuetus, apud veteres. *Acc.* ap. *Non.* 8, 5. Si me matrem mansues misericordia capsit. *Varr. ib.* Quadrupedem adeo ferunt mansuem, ut tractarent manibus. Adde *Cat.* ap. *Festum.* Sic *Appul. Met.* 11. Vidi et ursam mansuem, quae cultu matronali, sella vehebatur. *Id. ib.* 7. Multos ego scio ferocissimos equos, adhibita tali detestatione, mansuetos ac mansues exinde factos. Est qui legit *ac mites*, illepidae geminationis vitandae causa: sed nihil mutandum, nam hic auctor hujusmodi locutionibus delectatur, ut *Id. ib.* 4. Solus ac solitarius. ¶ In obliquis est etiam *etis*, *ete*, *etem*, etc. *Pl. As.* 1, 2, 19. Reddam ego te ex fera fame mansuetem. Al. leg. *mansuetam.*

MANSUESCO, is, evi, n. 3. τιθασσεύομαι, mansuetus fieri incipio, mitesco. *Colum.* 6, 2. *med.* Buculi per haec blandimenta triduo fere mansuescunt. *Lucan.* 4, 237. Sic ubi desuetae silvis, in carcere clauso Mansuevere ferae, et vultus posuere minaces, etc. ¶ Transfertur ad homines. *Virg. G.* 4, 469. manesque adiit, regemque tremendum, Nesciaque humanis precibus mansuescere corda. *Lucan.* 1, 331. nullus semel ore receptus Pollutas patitur sanguis mansuescere fauces. *Stat. Th.* 6, 315. multum mediis mansueverat annis. ¶ Item ad alia. *Lucr.* 2, 473. Humor dulcet, ubi per terras crebrius idem Percolatur, ut in foveam fluat, ac mansuescat; et 5, 1367. fructusque feros mansuescere terra Cernebant; indulgendo, blandeque colendo. *Virg. G.* 2, 239. Salsa autem tellus, ea nec mansuescit arando, etc. *Petr. Sat.* 122. non solis adusti Mansuescunt radii, non verni temporis aura. ¶ Junctum aliis verbis activis, activam et ipsum vim habet in illo *Varr. R. R.* 2, 1. Sic ex animalibus, cum propter eandem utilitatem, quae possent, silvestria deprehenderent, ac concluderent, et mansuescerent. ¶ Etiam sine aliis verbis. *Coripp. Johann.* 6, 253. Hic poterat rabidas verbis mansuescere tigres, Atque feros, facili mulcens sermone, leones. *Id. ib.* 484. Mansuescit gentes verbi virtute sacerdos. ¶ In illo *Statii Th.* 6, 723. victori tigrin inanem Ire jubet, fulvo quae circumfusa nitebat Margine, et extremos auro mansueverat ungues: *extremos ungues* accusativus est Graecus, partem significans: et est sensus: pellis illa tigridis ungues habens extremos auro praefixos, quodammodo illa parte mansueverat.

MANSUĒTĀRĬUS, ii, m. τιθασσευτής, qui feras cicurat, et mansuetas reddit, quos *Sen. ep.* 85. *f.* vocat *domitores ferarum, magistros, custodes. Lamprid. Elag.* 21. Habuit et leones, et leopardos exarmatos in deliciis: quos edoctos per mansuetarios subito ad secundam et tertiam mensam jubebat accumbere, ignorantibus cunctis, quod exarmati essent. Adde *Firmic.* 8, 17.

MANSUĒTE, adv. πράως, placide, leniter. *Cic. Marcell.* 3. Cum aliquid clementer, mansuete, juste, moderate factum legitur. *Liv.* 3, 29. Animus mansuete obediens imperio. *Auct. ad Her.* 4, 52. Ferre mansuete fortunam. *Sen. Ira* 3, 27. *f.* Mansuete immansueta tractanda sunt. *Appul. Met.* 9. Civilius, atque mansuetius versari.

[MANSUĒTILLA, ae, f. dimin. mansuetae. Est nomen propr. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 2060, 3. Mansuetae filiae dulcissimae, quae vix. ann. IIII. dieb. XVI. et Mansuetillae fil. amabiliss. V. A. I. M. III. D. VIII. Mansuetus, et Marcia Parthenis parentes fecerunt. *F.*]

[MANSUĒTĪNUS, i, m. ad mansuetum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 70. T. Aurelius Mansuetinus. *F.*]

*MANSUĒTO, as, a. 1. mansuefacio. *Vulg. Sapient.* 16, 18. Quodam tempore mansuetabatur ignis. *B. A.*

MANSUĒTŪDO, inis, f. πραότης, lenitas animi, qua irae moderatur. *Cic. Verr.* 2, 5, 44. Illam clementiam, mansuetudinemque nostri imperii in crudelitatem inhumanitatemque esse conversam. *Id. Q. Fr.* 1, 1, 8. *extr.* Tuo toto imperio nihil acerbum esse, nihil crudele: atque omnia plena clementiae, mansuetudinis, humanitatis. *Id. Marcell.* 1. Tantam enim mansuetudinem, tam inusitatam inauditamque clementiam, tantum in summa potestate rerum omnium modum tacitus praeterire non possum. *Id. Or.* 2, 43. Facilitatis, liberalitatis, mansuetudinis, pietatis signa proferre; et *ib.* 49. Tunc admiscere huic generi orationis vehementi atque atroci genus illud alterum lenitatis et mansuetudinis coepit. *Id. Off.* 2, 9. Mansuetudo morum, et facilitas; et *ib.* 4. *f.* animorum. *Caes. B. G.* 2, 14. Uti clementia ac mansuetudine in aliquem. *Sall. Cat.* 35. Ea misericordia atque mansuetudine populum R. semper fuisse, ut nemo unquam ab eo frustra auxilium petiverit; et *ib.* 57. Caesar mansuetudine et misericordia clarus factus. *Tac. A.* 2, 72. Tanta illi comitas in socios, mansuetudo in hostes. ¶ Cadente Latinitate, adulatione crescente, *mansuetudo tua* compellatio principis esse coepit. *Eutrop. praef. ad Valentem Imp.* Res Romanas ex voluntate mansuetudinis tuae brevi narratione collegi. ¶ Proprie dicitur de feris, quae domitae parere homini didicere. *Just.* 15, 31. Elephantus ferus infinitae magnitudinis ultro se obtulit, et veluti domita mansuetudine, eum tergo excepit.

MANSUĒTUS, a, um, adj. trisyllab. ἥμερος, πρᾶος, lenis, facilis, mitis: et proprie dicitur de feris, quae cicures, et placidae sunt, et inter homines versantur, eorumque parent imperio. *Festus:* Mansuetum, ad manum venire suetum: alii ajunt, mansuetum dictum neque ex misericordia moestum, neque ex crudelitate saevum, sed modestia temperatum. *Non.* 1, 294. Mansuetum dictum quasi manu assuetum: quod omnia, quae sunt natura fera, manuum permulsione mitescant. Unde *Virg. G.* 3, (186.) plausae sonitum cervicis amare; et *A.* 7, (490. de cervo) Ille manum patiens: quoniam supra dixerat (489.) pectebatque ferum. Haec *Non. Varr. R. R.* 1, 20. Juvenci diebus paucis erunt mansueti, et ad domandum proni. *Liv.* 35, 49. Condimentis ait varietatem illam et speciem ferinae carnis ex mansueto sue factam. *Plin.* 11, 5, 4. Cum sint apes neque mansueti generis, neque feri, tamen, etc. *Grat. Cyn.* 164. Mansueta stabula, *h. e.* mansuetarum pecudum. ¶ Translate refertur ad homines, qui iram cohibent, ac se lenes praebent, placidos, et mites. *Cic. Phil.* 3, 9. Illud quaero, cur tam subito mansuetus in senatu fuerit, cum in edictis tam fuisset ferus. *Id. Or.* 2, 49. *f.* Ut et acerrimus in Caepionis invidia renovanda, et in meis moribus erga meos necessarios declarandis mansuetissimus viderer. *Id. Fam.* 1, 9. *med.* Refero me ad mansuetiores musas. *Val. Max.* 2, 7. *n.* 11. Mansuetissimum ingenium. *Asellio* ap. *Prisc.* 5, 668. Ut in victoria mitior mansuetiorque fiat. *Prop.* 1, 9, 12. Carmina mansuetus lenia quaerit Amor. *Id.* 3, 14, 10. In me mansuetas non habet illa manus. *Ov. Trist.* 3, 6, 23. Numinis ut laesi fiat mansuetior ira. ¶ Item ad alia. *Liv.* 3, 16. Tantum superantibus aliis, ac emergentibus malis, nemo tribunos, aut plebem timebat. Mansuetum id malum, tum esse peregrino terrore sopitum videbatur. *Prop.* 1, 17, 28. Mansuetis socio parcite litoribus, *h. e.* tutis a tempestate, et naufragio. ¶ [*Mansuetus* et *Mansueta* est nomen propr. R. V. MANSUETILLA. *F.*]

MANSUS, a, um, part. a *mando*, μασσηθείς, dentibus contusus, et confectus, manducatus. *Cic. Or.* 2, 39. Qui omnes tenuissimas particulas, omnia minima mansa, ut nutrices infantibus pueris, in os inserant. *Quint.* 10, 1. *med.* Cibos mansos, ac prope liquefactos demittimus, quo facilius digerantur. Adde *Varr.* et *Lucil.* ap. *Non.* 2, 551. ¶ *Mansum* a *Maneo.* V. in eo verbo.

*MANSUS, i, m. vel Mansum, i, n. vel Mansa, ae, f. (trino enim genere haec vox effertur) aliis definitur villa aut locus familiae; aliis, fundus cum certo agri modo; aliis, villula coloni unius habitationi propria; aliis, quantitas terrae, quae sufficit duobus bobus in anno ad laborandum; *Papiae* denique, *mansus* dictus a *manendo*, quod integrum sit duodecim jugeribus. Ex quibus conficitur, revera mansum fuisse certam agri portionem, quae et coleretur, et in qua coloni aedes esset. Unde mansus idem videtur quod *colonia* vel *curia*, ita ut pro ratione provinciarum nomenclatura saepe diversa fuerit. V. *Du Fresne Gloss.* et *Cujac. Feud.* 1, 1. *B. A.*

MANTEJUM et Mantēum, i, n. μαντεῖον, vox Graeca, qua significatur locus, in quo oracula, et responsa numinis alicujus reddebantur: a μάντις, vates. Legitur ap. *Plin.* 5, 29, 31. bis.

MANTĒLĒ, is, n. et Mantelium, ii, n. linteolum, quo manus in mensa tergentur, χειρόμακτρον: hunc enim ejus usum esse affirmant *Varr. L. L.* 5, 8. *extr. Festus* in *Manticularia*, *Serv.*, et *Philarg.* ad *Virg. G.* 4, 377. et ad *A.* 1, 706. Hinc *Plin.* 7, 2, 2. Anthropophagos ossibus humanorum capitum bibere, cutibusque cum capillo pro mantelibus ante pectora uti. ¶ Dictum est a *manu*, vel simpliciter, vel quasi *manuterium*, ut *Varr.* placet *l. c.*, vel a *manus* et *tela*. Alii alia comminiscuntur. *Virg. l. c.* Cereremque canistris Expediunt, tonsisque ferunt mantelia villis. ¶ Differt a mappa, ut patet ex illo *Lucilii* ap. *Serv.* et *Phylarg. l. c.* mappas, mantela, merumque (ubi *mantela* dixit pro *mantelia*, a recto *mantelum*) et *Mart.* 12, 29. Attulerat mappam nemo, dum furta timentur: Mantele e mensa surripit Hermogenes. ¶ Unde patet discrimen: nam *mantelia* praebebat, qui et coenam: *mappas* secum quisque afferebat. *Mappa* manus tergebant: *mantele* mensam etiam tegebant. Hinc *Is. Orig.* 19, 26. Mantelia nunc pro operiendis mensis sunt: quae, ut nomen ipsum indicat, olim tergendis manibus praebebantur. Praeterea *mantele* fere erat villosum, *mappa* non item. *Id.* 14, 138. cujus lemma, *Gausapa villosa, vel mantele.* Nobilius villosa tegant tibi lintea citrum, etc. ¶ Usi sunt *mantelibus* etiam in sacris. Rem enim divinam facturus, mantele gestabat tergendis manibus post sacrificium. *Ov. Fast.* 4, 933. a dextra villis mantele solutis, Cumque meri patera turis acerra fuit. ¶ De luxu mantelium apud ditissimos, *Lamprid. Elag.* 27. Nonnunquam tot picta mantelia in mensam mittebat, his edulibus picta, quae apponerentur; et *Alex. Sev.* 37. Convivium nitoris summi fuit: ita tamen, ut pura mantelia mitterentur, saepius cocco clavata, aurata vero nunquam: cum haec Elagabalus jam recepisset, et ante Hadrianus habuisset. *Trebell. Gall.* 16. Poma ex arboribus recentia semper alienis mensibus praebuit: mantelibus aureis semper stravit. *Valerian. Aug.* in *ep.* ap. *Vopisc. Aurel.* 12. Mantelia Cypria, paria duo. ¶ *Mantelium* in recto casu habetur ap. *Varr. l. c.*, et *manteliorum* in patrio plur. ap *Fest.* in *Manticula.* ¶ Scribitur et *mantile*, *mantilium.*

MANTĒLUM, i, n. idem quod mantele. V. in v. praec. Ap. Graecos χειρόμακτρον (quod Latine est mantelum) exponitur etiam genus vestimenti: et μανδύλιον (ex Latina voce Graeca facta) a quibusdam dicitur. Unde translate est quodlibet tegmen ad occultandum dolum. *Pl. Capt.* 3, 3, 5. Nec mendaciis subdolis mihi usquam mantelum est meis: Nec sycophantiis, nec fucis ullum mantelum obviam

est. ¶ Scribitur et *mantellum:* unde et apud Italos *mantello.*

MANTĒUM. V. MANTEJUM.

[MANTĬĂ, ae, f. μαντεία, divinatio. Hoc nomine vocatur rubus a Dacis, ut affirmat *Appul. Herb.* 87. *F.*]

*MANTIĀNI, orum, m. gens incognita, in Asia ulteriore. *Mela* 1, 2. *med.* ¶ Fortasse iidem populi, qui *Plin.* 6, 16. *Matiani* audiunt. *B. A.*

MANTĬCĂ, ae, f. πήρα, pera, sacculus: a *manus*, quia est ad manum, ut promi facile possint, quae in ea reconduntur. Unde est *manticula*, in qua pauperes pecuniam recondebant, ut *Fest.* docet. V. MANTICULA. *Manticam* vel gestabant ipsi, vel equo imponebant iter facientes. *Hor. Sat.* 1, 6, 104. nunc mihi curto Ire licet mulo, vel, si libet, usque Tarentum, Mantica cui lumbos onere ulceret, atque eques armos. *Appul. Met.* 1. Manticam meam humero exuo; caseum cum pane propere ei porrigo. *Pers.* 4, 23. Ut nemo in sese tentat descendere! nemo: Sed praecedenti spectatur mantica tergo. V. *Phaedr.* 4, 9. unde huic loco lux: cui simile est illud *Catulli* 22, 21. Sed non videmus, manticae quid in tergo est.

MANTICHORĂ, ae, f. μαντιχώρα, bellua Indica, triplici dentium ordine pectinatim coeuntium, facie et auriculis hominis, oculis glaucis, colore sanguineo, corpore leonis, cauda scorpionis modo spicula infigens; vocis, ut si misceatur fistulae et tubae concentus; velocitatis magnae; humani corporis vel praecipue appetens. Haec ex *Ctesia Plin.* 8, 21, 30. ¶ [Ea tamen fabulosa videtur: eandem ac tigridem esse putat *Paus.* 9, 23., qui μαρτύχοραν vocat, ut alii plures Graeci scriptores. Hinc *Calp. Ecl.* 7, 58. Hic niveos lepores, et non sine cornibus apros, Mantichoram, silvis etiam, quibus editur, alcen Vidimus. *F.*]

MANTĬCŬLĂ, ae, f. πηρίδιον, parva mantica, perula. *Festus:* Manticularum usus pauperibus in nummis recondendis etiam nostro saeculo fuit.

MANTĬCŬLĀRĬĂ, orum, n. plur. dicuntur ea, quae frequenter in usu habentur, et quasi manu tractantur. *Festus.*

MANTĬCŬLĀRĬUS, ii, m. βαλαντιοτόμος, crumeniseca, qui manticulas clam scrutatur, ut pecuniam auferat. *Tert. Apol.* 44. Quis illic sicarius? quis manticularius? quis sacrilegus, aut lavantium praedo?

MANTĬCŬLĀTOR, oris, m. manticularius. Legitur a quibusdam in fragmento *Pacuv.* ap. *Fest.* in *Manticula.*

MANTĬCŬLĀTUS, a, um, part. a *manticulor*, fraude compositus, dolose factus. *Pacuv.* ap. *Fest.* in *Manticula.* Machinam ordinis novam, manticulatam astu, etc. Al. aliter leg.

MANTĬCŬLOR, aris, dep. 1. furandi causa manticulas attrectare. *Festus.* Hinc *Appul. Apol.* Ut olim Ulyssis socii thesaurum reperisse arbitrati sunt, cum utrem ventosissimum manticularentur. ¶ Translate est clam, et dolose agere, ut *Id. Fest.* docet. *Pacuv. ib.* Ad manticulandum astu aggreditur.

MANTĪLĔ et MANTĪLĬUM. V. MANTELE.

MANTĪLĬĀRĬUS. V. MANULEARIUS.

MANTĬNĒĂ, ae, f. nunc *Mandi, Mundi, Μαντίνεια*, urbs Peloponnesi, in Arcadia, Megalopoli proxima. Apud hanc urbem inter Lacedaemonios et Thebanos pugnatum acerrime fuit, in quo proelio Epaminondas Thebanorum dux victoria jam propemodum potitus cecidit. *Plin.* 4, 6, 10. et *Nep. Ep.* ¶ *Item loci nomen in Argolide. *Plin.* 4, 5. *B. A.*

MANTĪSĂ vel Mantissa, ae, f. additamentum dicitur lingua Tusca, quod ponderi adjicitur, sed deterius, et quod sine ullo usu est. Ita *Festus.* Vult tamen *Jos. Scalig.* vocem esse origine Latinam, pro *mantesa*, et dici, quasi *manu tensam*, pro eo, quod manu porrigitur praeter id, quod ad pondus exigitur: ut sit *mantisa caro, mantisa merx*: porrigi enim manu, non dari pondere. Ego a *Festo* starem. *Mantisa obsonia vincit* proverbium est *Lucilii* ap. *eund. Fest.*, quo significatur majus esse, quod inutile est, quam quod bonum et utile: μεῖζον τοῦ ἔργου τὸ πάρεργον. ¶ *Mantissa* legitur in quibusdam veterib. editionib. teste *Scalig.*, magisque illi placet.

MANTISCINOR, aris, atus sum, vaticinor, divino: a μάντις, vates. *Pl. Capt.* 4, 2, 115. Nisi mantiscinatus probe ero, fusti pectito. Al. rectius leg. *manticulatus.* V. MANTICULOR.

MANTO, as, n. 1. frequent. a *maneo*, mansito. *Caecil.* ap. *Non.* 10, 9. In voltu eodem, in eadem mantat malitia. Adde ap. *Fest.* ¶ Pro exspectare, morari. *Pl. Poen.* 1, 2, 52. Herus nos apud aedem Veneris mantat; et *Ps.* 1, 3, 49. At dabit, parabit aliquid hos dies: manta modo. *Id. Most.* 1, 2, 31. si quid nummo sarciri potest, Usque mantant, neque id faciunt, donicum Parietes ruunt, *h. e.* cessant, differunt.

MANTO, us, f. contract. Μαντὼ, mulier fatidica, Tiresiae Thebanorum vatis filia, quae cum post patris obitum Creontis et Thesei tyrannidem fugeret, primum in Asiam venit, ubi Apollinis Clarii templum condidit, deinde etiam in Italiam, ubi ex Tiberi fluvio, ut poetae fabulantur, vel ex Tiberino rege Ocnum peperit, qui postea urbem condidit, quam a nomine matris Mantuam appellavit. *Virg. A.* 10, 198. patriis agmen ciet Ocnus ab oris, Fatidicae Mantus et Tusci filius amnis. V. ibi *Serv. Ov. Met.* 6, 157. sata Tiresia, venturi praescia Manto.

MANTŬĂ, ae, f. *Mantova*, urbs Galliae Transpadanae, ad Mincium fluvium, olim Tuscorum caput. Nam Tusci etiam cis Apenninum ditionem suam protulere. *Virg. A.* 10, 201. Mantua dives avis: sed non genus omnibus unum. Gens illi triplex, populi sub gente quaterni. Ipsa caput populis: Tusco de sanguine vires. V. ad haec *Serv.* Porro *Virgilius* merito eam laudat: patria enim ejus fuit: ob id jure passim celebris. *Ov. Amor.* 3, 15, 7. Mantua Virgilio gaudet, Verona Catullo. *Sil.* 8, 595. Mantua Musarum domus, atque ad sidera cantu Evecta Aonio, et Smyrnaeis aemula plectris.

MANTŬĀNUS, a, um, adj. *Mantovano*, ad Mantuam pertinens, et saepe ad *Virgilium* refertur. *Stat. Silv.* 4, 7, 26. nostra Thebais multa cruciata lima, Tentat audaci fide Mantuanae Gaudia famae. *Solin.* 46. Mantuana carmina. *Minuc. Fel. Octav.* 19. Mantuanus Maro. *Macr. Sat.* 1, 16. *f.* Homerus, *h. e.* Virgilius; et *ib.* 5, 1. Facundia Mantuani multiplex et multiformis est.

[MANTŬĒLIS, e, adj. similis mantelo. *Trebell. Claud.* 17. Misi chlamydem Dardanicam mantuelem unam. *F.*]

[MANTUM, i, m. μανδύη, vestis ampla, quae paenulae similis fuisse videtur ex *Polluc. Onomast.* 7, 13. Haec tamen habet *Isid. Orig.* 19, 24. Mantum Hispani vocant, quod manus tegat tantum: est enim breve amictum. *F.*]

MANTURNĂ, ae, f. Dea conjugii, quae invocatur, ut conjuges inter se maneant. *August. C. D.* 6, 9.

*MANŬA, ae, f. Dragma, manipulus in *Gloss.* Cf. *Isidor.* it. *Salmas.* in *Solin.* p. 266. Hanc vocem *Vet. Schol.* in *Juven. sat.* 8, 153. feliciter restituit *Almelov.* Vulgo *mannas.* V. notam ejus ad l. in *Comment. Vetust.* in *Juven. sat.* p. 328. ed. *Cramer. B. A.*

MĂNŬĀLIS, e, adj. γυαλὸς, ad manum pertinens. *Plin.* 18, 30, 72. Panicum, et milium pectine manuali legunt Galliae, *h. e.* quod una manu adhibetur. *Id.* 19, 1, 3. Linum in fasciculos manuales colligatum, *h. e.* qui manu capi possunt. *Id.* 24, 15, 80. Chamaedrys incipientibus hydropicis efficax, manualibus scopis ejus in tribus heminis aquae decoctae, etc. ¶ *Manualia saxa*, quae manu teneri, aut jaci possunt. *Sisenn.* ap. *Non.* 6, 5. Manuales lapides. *Tac. A.* 4, 51. Manualia saxa jacere. [*χερμάδια sunt ap. *Homerum.*] *Calpurn. Ecl.* 3, 85. Qui sibi tum felix, tum fortunatus habetur Vilia cum subigit manualibus hordea saxis, *h. e.* molis trusatilibus. *Hieron.* in *Chron.* ad ann. CCCVIII. a Chr. n. Manualis mola. V. MANUARIUS. ¶ *Aqua manualis* ap. *Tert. Apol.* 39. *med.* est, qua lavantur ante coenam manus. Est tamen, qui aliter legat. ¶ *Manuale* absolute in *lemmate* ap. *Mart.* 14, 84. est veluti vagina lignea, in quam liber circumferendus includebatur, ne chartae attritu tererentur. Epigramma est. Ne toga barbatos faciat, vel paenula libros, Haec abies chartis tempora longa dabit.

MĂNŬĀRĬUS, a, um, adj. manualis. *Gell.* 18, 13. Hoc aere collecto, quasi manuario, coenula curabatur omnibus, qui eum lusum luseramus, *h. e.* quasi ex pluribus manibus collecto. Respicit autem ad vices ludendi, seu jactus, qui ab *Augusto* ap. *Suet. Aug.* 71. *manus* dicuntur. Si, inquit, quas manus remisi cuique, exegissem, vicissem vel quinquaginta millia. ¶ *Manuarium vas* ap. *Charis.* 1, 95. est vas manuale. ¶ *Manuaria mola*, quae manu versatur: sicut *asinaria*, quae jumento. *Jabolen. Dig.* 33, 7, 26. V. MANUALIS. ¶ *Manuarius, ii*, ap. *Laberium* est fur. Manuari, inquit, pudorem perdidisti. Improbat hoc *Gell.* 16, 7.

MĂNŬĀTUS, a, um, adj. Quidam leg. ap. *Plin.* 19, 2, 8. Vulsum spartum fascibus in acervo manuatum, *h. e.* manuales in fasciculos colligatum. Al. leg. *animatum.* De eo, qui manus habet, usurpatur a *Capell.* 4, 113., ut *dentatus*, qui dentes. ¶ *Manuatus est* pro *furatus est*, dixit *Laber.* in *Mimis*, sed praelicenter, ut ait *Gell.* 16, 7. Adde *Non.* 2, 555.

MĂNŬBALLISTĂ, ae, f. ballista minor, quae manu tractatur. *Veg. Mil.* 2, 15. Adde *ib.* 4, 22., ubi hujusmodi machinas, quas suo tempore *manuballistas* appellari ait, antea docet scorpiones dictos fuisse.

MĂNŬBALLISTĀRĬUS, ii, m. qui manuballistas tractat. *Veg. Mil.* 3, 14. et *ib.* 4, 21.

MĂNŬBĬAE, arum, f. plur. pecunia redacta ex venditione praedae devictis hostibus captae: a *manus*, et *vis*, quasi *manuviae.* *Gell.* 13, 24. *f.* Qui proprie atque signate locuti sunt, manubias pecuniam dixerunt: sc. quae ex praeda vendita, redacta est, ut ibidem pluribus docet, et *Non.* 5, 39. confirmat. [*Cato* ap. *Front. ad Antonin. Imp.* (ed. *A. Maio*) 1, 2. Nunquam ego praedam, neque quod de hostibus captum esset, neque manubias inter pauculos amicos meos divisi, ut illis eriperem, qui cepissent. *F.*] *Cic. Verr.* 2, 3, 80. Qua ex praeda, aut manubiis haec abs te donatio constituta est? In lege Rulli ap. *eund. Agr.* 1, 4. et *ib.* 2, 22. Quod ad quemque pervenerit ex praeda, ex manubiis, ex auro coronario. *Cic. fr.* ap. *Gell. l. c.* Praedam, manubias, sectionem decemviri vendent. *Id. Agr.* 2, 23. Si est aequum, praedas ac manubias suas imperatores, non in urbis ornamenta conferre, sed ad decemviros deportare. *Id. Verr.* 2, 1, 59. Dubitamus, quid iste in hostium praeda molitus sit, qui manubias sibi tantas ex L. Metelli manubiis fecerit? *h. e.* tantam pecuniam ex aede Castoris, quam, subactis Dalmatis, L. Metellus de manubiis exstruxerat, ut *Ascon.* explicat. *Plin.* 7, 26, 27. Delubrum Minervae ex manubiis dicavit. *Liv.* 10, 46. De reliquo aere aedem Fortis Fortunae de manubiis faciendam locavit. [**Tac. A.* 2, 53. Sacratas ab Augusto manubias, i. e. templum Apollinis ab Augusto exstructum ad Actii prom. cf. *Suet. Aug.* 18.] ¶ Si vim vocis spectemus, *manubiae* ipsam praedam significant, et spolia hostium, τὰ λάφυρα, ἀκροθίνια. *Ascon. l. c.* Manubiae sunt praeda imperatoris, pro portione de hostibus capta; et in *c.* 6. *extr.* Spolia quaesita de vivo hoste nobili per deditionem, manubias veteres dicebant: et erat imperatorum haec praeda, ex qua, quod vellent, facerent. ¶ Universim de quacumque praeda, et spoliis. *Petr. Sat.* 79. *extr.* Postquam optima fide partiti manubias sumus. *Naev.* ap. *Non.* 2, 537. Manubias suppetat pro me. *Flor.* 2, 18. Cum hoc quoque foedus maluere, contenti armorum manubiis, cum ad internecionem saevire potuissent. ¶ Translate de signis, tabulis, pecuniis, quae a magistratibus ex provinciis expilatis, aut aliunde colliguntur. *Suet. Vesp.* 16. Sunt, qui opinentur, ad manubias et rapinas necessitate compulsum, summa aerarii fiscique inopia. *Id. Cal.* 41. Ne quod non manubiarum genus experiretur, lupanar in palatio constituit. ¶ Adjective *manubiam machaeram* dixisse videtur *Pl.*, quae hosti in pugna detracta sit, *Truc. a.* 5. *v.* 35. Nisi si te mea manubia machaera, et hunc vis emori. *Bothe* rectius ex *Codd.* legit *Nisi si te manu mea in machaera*, etc. *h. e.* nisi vis et te, et hunc manu mea discerpi machaera. ¶ Dicuntur *manubiae* (in Etruscorum libris, teste *Serv.* ad *A.* 1, 46.) etiam de fulminibus, quia manu, et vi Jovis jaciuntur. *Sen. Q. N.* 2, 41. Fulmina dicunt a Jove mitti, et tres illi manubias dant. Prima, ut ajunt, monet, et placata est, et ipsius consilio Jovis mittitur. Secundam mittit quidem Juppiter, sed ex consilii sententia: duodecim enim Deos advocat. Hoc fulmen boni aliquid aliquando facit: sed tunc quoque non aliter, quam ut noceat: ne prodest quidem impune. Tertiam manubiam idem Juppiter mittit: sed adhibitis in consilium Diis, quos superiores, et involutos vocant. Quae vastat, et includit, et mutat statum privatum utique, et publicum, quem invenit: ignis enim nihil esse, quod sit, patitur. Haec *Sen.* quibus similia habet *Festus*, qui horum meminit etiam in *Peremptalia.*

MĂNŬBĬĀLIS, e, adj. ad manubias pertinens. *Suet. Aug.* 30. Vias ex manubiali pecunia sternendas triumphalibus viris distribuit.

MĂNŬBĬĀRĬUS, a, um, adj. manubialis. *Pl. Truc.* 4, 4, 27. Saltem amicus mihi esto manubiarius, *h. e.* per quem manubias ego, seu praedam et lucrum ex aliis faciam.

[MĂNŬBĪNUS, i, m. ad manubias pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 115, 2. C. Fortunatus Manubinus. *F.*]

MĂNŬBĬUS, a, um, adj. *Machaera manubia* ap. *Plaut.* V. in MANUBIAE.

MĂNUBRĬĀTUS, a, um, adj. manubrium habens, ut Manubriatae serulae, *Pall.* 1, 43. Manubriati cultri, *Ammian.* 25, 1.

MĂNUBRĬŎLUM, i, n. parvum manubrium. *Cels.* 7, 6. *f.* Manubriolo scalpelli diducere.

MĂNUBRĬUM, ii, n. λαβὴ, gladii, vasis, securis, aut alterius cujusque rei pars ea, quae manu tenetur. *Cic. Verr.* 2, 4, 27. *med.* Vas vinarium ex una gemma praegrandi, trulla excavata, manubrio aureo. *Juven.* 11, 133. quin ipsa manubria cultellorum Ossea. *Colum.* 11, 2. *f.* Per lucubrationem ferramenta acuere, et ad ea facere, vel facta manubria aptare: quorum optima sunt ilignea, deinde carpinea, post haec fraxinea. *Id.* 5, 10. Manubrium bidentis. *Vitr.* 10, 13. Manubria epistomiorum. ¶ *Eximere alicui e manu manubrium*, ap. *Pl. Aul.* 3, 4, 12. est alicui occasionem quippiam agendi praeripere.

MĂNŬCĬŎLUM vel Maniciolum, i, n. dimin. manucii, manipulus, fasciculus. *Petr. fr. Trag.* 63. *Burm.* Manuciolum de stramentis factum.

[MĂNŬCĬUM vel Manicium, ii, n. manuum involucrum seu tegumentum ad arcendum frigus; Itali *manichino*, et *manicotto*, nostrates vulgo *ma-*

nizza appellant. *Gloss. Philox.* Manicium, χειρίς. *F.*]

MĀNŬCLĂ, et

MĀNŬCŬLĂ. V. MANULEA.

MĀNŬCŬLĀTUS. V. MANULEATUS.

MĀNŪFACTUS, et rectius divisim Manu factus, a, um, adj. arte et manu factus, χειροποίητος. *Cic. Fin.* 3, 22. Quid enim aut in natura, aut in operibus manu factis tam compositum inveniri potest? *Id. Off.* 2, 4. Portus manu facti. *Vitr.* 9, 3. Is, ad tempus, opus manufactum subtiliter, regi approbavit. *Cels.* 3, 27. *n.* 1. Naturales, vel etiam manufactae natationes. *Ov. Ib.* 147. Sive ego, quod nolim, longis consumptus ab annis, Sive manu facta morte solutus ero, *h. e.* externa vi illata. *Quint.* 5, 14. *f.* Ut ea nasci, et ipsa provenire natura, non manu facta, et arte suscepta magistrum fateri ubique videantur. V. *Manu facere* in MANUS.

*MANUINSPEX, icis, m. χειροσκόπος *Gloss. Vet. B. A.*

MĀNŬLĔĂ vel Manucula vel Manucla, ae, f. manubrium alicujus rei. *Vitr.* 10, 15. hoc nomine vocat partem in catapulta, quae nervum attractum continet.

MĀNŬLĔĀRĬUS, ii, m. qui manuleatas vestes conficit. *Pl. Aul.* 3, 5, 37. Aut manulearii, aut myrobrecharii. Alii minus recte leg. *mantiliarii*, h. e. qui mantilia efficiunt. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 11. *n.* 83. et *Don. cl.* 8. *n.* 78. Sex. Antonius Sex. L. Aristus manulearius patagiar, *h. e.* qui tunicas manuleatas et patagiatas conficit. [*Hunc locum emendavit *F.*]

MĀNŬLĔĀTUS, a, um, adj. manicatus. *Pl. Ps.* 2, 4, 48. Manuleatam tunicam hominem habere decet. V. CHIRIDOTA. ¶ Manuleatum hominem dicimus, indutum tunicis manicatis. *Suet. Cal.* 52. Manuleatus, et armillatus in publicum processit. *Sen. ep.* 33. Apud me Epicurus est et fortis, licet manuleatus sit. V. MANICATUS. ¶ Quidam in allato *Plauti* loco legunt *manuculatus, maniculatus*, et *manuclatus*.

MĀNŬLĔUS, i, m. parva manica, manus ornamentum, seu tegumentum. *Accius* ap. *Non.* 3, 25. Actoribus manuleos, baltea, machaeras. *Pl. fr.* ap. *Vulg. Contin. Virg.* Quid tu amicam times, ne te manuleo cajet? [*Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 4, 3. *med.* Cum commemorares, cur Parthi manuleis laxioribus uterentur, ita, opinor, scripsisti, intervallis vestis aestum ut suspendi diceres; et *mox*: Namque manuleorum intervallis, quae interdum laxata videmus atque fluitantia, suspendi aestus non potest; potest aestus per vestis intervalla depelli, potest degi, potest eventilari. V. DEGO. *F.*]

MĀNŪMISSĬO, onis, f. ἀπελευθέρωσις, datio libertatis, a *manus*, et *mitto*, quia servi, cum liberarentur potestate, e manu solemni ritu emittebantur, quemadmodum cum servi facti sunt, manu capti fuere. *Festus. Cic. Coel.* 29. Quid habeat argumenti ista manumissio. ¶ In manumissione mos erat, ut dominus manum, aut caput, aut aliud membrum servi tenens ter diceret, *Hunc hominem liberum esse volo*. Et mittebat e manu. *Festus.* ¶ Manumissio tribus modis celebrata fuit, censu, vindicta, testamento: de quibus V. in VINDICTA. *Cic. Top.* 2. *f.* Si neque censu, neque testamento, neque vindicta liber factus est. ¶ Fuit et quartum manumissionis genus, non tamen justum ut illa, et legitimum, adeoque non plenam libertatem conferens, cum vel inter amicos, vel in convivio, vel per litteras quis manumittebatur. Hoc modo data libertas facilius amitti poterat, quam quae tribus modo dictis modis data esset. *Sen. V. B.* 24. Servi, liberine sint; ingenui, an libertini; justae libertatis, an inter amicos datae, quid refert? Adde *Ulp. regular. t.* 2. *med.*, et V., si lubet, *Lips.* ad *Tac. A.* 13, 27. et *Brisson. de V. S. l.* 9. Justa libertas; et *Plin. ep.* 7, 16.

MĀNŪMISSOR, oris, m. qui manumittit, ἀπελευθερωτής. *Marcell. Dig.* 37, 15, 3. et *Tert. adv. Marc.* 5, 4. *med.*

MĀNŪMISSUS, a, um, part. a *manumitto*, ἀπελευθερωθείς, liberatus a potestate domini. Nam quamdiu quis in servitute est, manui, hoc est potestati subditus est. *Cic. Coel.* 29. At sunt servi de cognatorum sententia manumissi. *Tac. A.* 13, 32. Qui testamento manumissi sub eodem tecto mansissent.

MĀNŪMITTO, is, isi, issum, a. 3. ἀπελευθερόω, de servo liberum facio. V. dicta in MANUMISSIO. *Cic. Mil.* 22. Nisi servos manumisisset. *Pl. Curc.* 4, 2, 11. Alienos mancupatis, alienos manumittitis. ¶ Ii etiam *manumitti* vel *emitti manu* dicebantur, qui, cum essent in alienam familiam, tanquam filii, assumpti, postea emancipabantur. Nam cum ipsa adoptio trina mancipatione fieret, ut docet *Gell.* 5, 15., etiam manumissione finem habebat. *Tac. A.* 15, 19. Percrebuerat ea tempestate pravissimus mos, cum propinqui comitiis, aut sorte provinciarum, plerique orbi fictis adoptionibus adsciscerent filios, praeturasque et provincias inter patres sortiti, statim emitterent manu, quos adoptaverant. ¶ Part. *Manumittendus* ap. *Liv.* 41, 9. Qui idem non juraret, eum manumittendum non censuerunt. ¶ Aliquando dividitur. *Cic. Mil.* 22. Manu vero cur miserit, etc. *Pl. Aul. a.* 5. *v.* 9. Orabo, ut manu me mittat.

[MĀNUPLĒNĂ, ae, f. quod una manu comprehenditur. V. MANUS. *F.*]

*MANUPLETIUS, a, um, adj. χειροπληθὴς, Manupletium *Gloss. B. A.*

[MĀNUPRĔTIOSUS, a, um, adj. qui pretiosus est non materia, sed artificis opere eximio. *Cato* ap. *Gell.* 13, 23. Neque mihi aedificatio, neque vasum, neque vestimentum ullum est manupretiosum, neque pretiosus servus, neque ancilla est. Alii divisim leg. *manu pretiosum*. *F.*]

MĀNUPRĔTĬUM, ii, n. ἐπίχειρον, pretium, seu merces, quae datur pro eo, quod ab artifice manu factum est. *Pl. Men.* 3, 3, 17. Amabo, mi Menaechme, inaures da mihi faciundas. *Me.* Fiat: cedo aurum, ego manupretium dabo. [*Front. de B. Parth.* (ed. *A. Maio*) *med.* Polycrates in aureo habebat anulo, manupretio summo, facie eximia, lapidem smaragdum. *F.*] ¶ Dicitur et *manus pretium*, et *manipretium*. *Liv.* 34, 7. In auro, praeter manus pretium, nihil intertrimenti fit. *Plin.* 34, 3, 17. Lysippus solitus ex manipretio cujusque signi denarios seponere aureos singulos. [*Inscr.* ap. *Morcell. de stil. inscr. Lat.* T. 2. p. 291. ed. *Patav.* Imp. Caes. Trajano Hadriano Aug. III. Cos. via nova strata lapide per medium forum pecuar. ex collatione manipretii possessorum circa forum, et negotiantium. ¶ Translate. *Cic. Pis.* 24. Cum provincia tibi ista manupretium fuerit non eversae per te, sed perditae civitatis, *h. e.* tanquam merces hominis mercenarii, et praemium male administratae reipublicae. *Sen. ep.* 101. Castrensium laborum tarda manupretia. ¶ Est etiam ipsa res manu facta, seu artificium in re facienda adhibitum. *Ascon.* in *Verr.* 2, 1, 56. Manupretium dicitur, ubi non tam materiae ratio, quam manus atque artis ducitur. *Cajus Dig.* 50, 16, 13. Res abesse videntur, quarum corpus manet, et forma mutata est: quia plerumque plus est in manus pretio, quam in re, *h. e.* materiam superat opus, ut *Ov. Met.* 2, 5. loquitur: et *Tassus: vinta la materia è dal lavoro.*

MĂNUS, us, f. χείρ, extrema brachii pars in volam, et digitos desinens. Volunt esse a μανὸς, laxus, quia proprie sic dicitur, cum aperta est, sicut *pugnus*, cum clausa. *Cic. N. D.* 2, 60. Quam vero aptas, quamque multarum artium ministras manus natura hominí dedit! *Id. Verr.* 2, 4, 27. *f.* Vas in manus sumere. *Id. Coel.* 26. *f.* Pyxidem in manu tenere; et *ib.* Manum porrigere ad tradendum aliquid. *Id. Har. resp.* 11. Manibus aliquid accipere. *Just.* 1, 4. in manum. *Cic. Acad.* 1, 1. *med.* De manibus deponere; et *Q. Fr.* 1, 1, 8. ponere. *Id. Cat.* 1, 6. *f.* extorquere. *Id. Or.* 30. E manibus dimittere. *Id. Coel.* 27. *extr.* fugere. *Id. Q. Fr.* 1, 15. *med.* Quicumque calamus in manus meas venerit, eo sic utor, tanquam bono. *Petr. Sat.* 27. Aquam poscere ad manus. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 1. *f.* Manum ad os apponere: *quod est arcanum narrantis, et silentium indicentis.* Rursus *Cic. ad. Brut.* 1, 10. Excidere e manibus. *Id. Cat.* 1, 8. *f.* Continere alicujus manus ab aliquo. *Ter. Ad.* 5, 2, 6. Non manum abstines, mastigia? *Cic. Mil.* 3. Cum sua manu sororem interfectam esse fateretur. ¶ Saltantis sunt illa *Prop.* 4, 8, 42. de nano ad tibiae sonum saltante: Jactabat truncas ad cava buxa manus; et *Ov. Fast.* 3, 535. Et jactant faciles ad sua verba manus. Sic Graeci χειρονομεῖν et βάλλειν χεῖρας. V. SALTO. ¶ *Manu* est vi, et armis. *Flor.* 1, 10. Porsena Tarquinios manu reducebat; et 1, 1. *med.* Matrimonia quia non impetrabantur, manu capta sunt; et 4, 1. Conjurationem manu opprimere; et *Sall. Jug.* 35. Vindicandum in eos, qui, etc. non manu, neque vi, sed quaestionibus, etc. *Tac. Agr.* 9. Castrensis jurisdictio secura, et obtusior, ac plura manu agens, calliditatem fori non exercet. Adde *Virg. A.* 12, 317. et 627. ¶ *Utraque manu*, libenter, studiose, cupide, prompte. *Mart.* 1, 16. Haec utraque manu, complexuque assere toto. ¶ *Manu tenere*, compertum habere. *Cic. Brut.* 80. Cum indicia mortis se comperisse manifesto, et manu tenere diceret. ¶ *Manu occidere* est gladio, in illo *Virg. A.* 9, 702. Tum Meropem, atque Erymantha manu, tum sternit Aphidnum. Ubi *Serv.*, idest gladio cominus: nam illi, de quibus superius dixit, non manu occisi sunt, sed misso jaculo. ¶ *In manu*, et *in manibus* esse dicuntur, quae in nostra sunt potestate. [*Illustrat hoc loquendi genus *Herzog.* ad *Caes. B. G.* 2, 19.] *Liv.* 39, 18. *med.* Mulieres damnatas cognatis, aut in quorum manu essent, tradebant. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 6. Quam velis eum obligare, in manu tua est. *Cic. Fam.* 14, 2. Haec non sunt in nostra manu. *Tac. H.* 2, 76. Juxta Deos, in tua manu positum est. [*Ita frequenter usurpat hanc vocem Tacitus. V. *Böttich. Lex. Tac.* p. 300.] *Ter. Hec.* 4, 4, 44. Uxor quid faciat, in manu non est mea. *Sall. Cat.* 20, 10. Victoria in manu nobis est. *Id. Jug.* 33. *extr.* In vestra manu situm est, etc. *Liv.* 34, 7. *f.* Vos in manu et tutela mulieres; non in servitio debetis habere. *Brut.* ad *Cic. Fam.* 11, 13. Attendere te volo, quae in manibus sunt; et *Virg. G.* 2, 44. primi lege litoris oram: In manibus terrae, *h. e.* in promptu. ¶ *In manibus esse* dicuntur etiam, quae edita sunt, et passim vulgata. *Cic. Amic.* 25. *f.* Sed affuistis: et est in manibus oratio; et *Sen.* 4. Est in manibus laudatio, quam cum legimus, etc. Item ea, circa quae in praesentia laboramus. *Cic. ib.* 11. Septimus mihi Originum liber est in manibus; et *Att.* 13, 47. Omnia, quae in manibus habebam, abjeci: quod jusseras, edolavi. ¶ *Habere in manibus* est etiam fovere, carum habere. *Id. Fam.* 1, 9. *med.* Inimicum meum sic amplexabantur, sic in manibus habebant, sic fovebant, sic me praesente osculabantur, ut, etc. ¶ *Ad manum habere*, in manu, in promptu. *Liv.* 9, 19. Adde, quod Romanis ad manum domi supplementum esse. *Quint.* 12, 5. Haec sunt instrumenta oratoris: haec arma habere ad manum, horum scientia debet esse succinctus. *Ad manum venire*, occurrere, venire sub manum, *Quint.* 2, 11. *f.* Sed abrupta quaedam, ut forte ad manum venere, jaculantur; et *Liv.* 38, 21. Quod cuique trepidanti ad manum venisset. ¶ De feris, quae mansuefiunt. *Varr. R. R.* 2, 7. Cum equuli ad manum accedere consuerint. *Quint. decl.* 260. *med.* Animalia, quae venire ad manum, et mansuescere queunt, alere. ¶ De pugnantibus. *Nep. Eum.* 5. Saepe in itineribus vexabatur, neque unquam ad manum accedere licebat. Sic *Cic. Verr.* 2, 5, 11. *f.* Nonnunquam etiam res ad manus, atque ad pugnam veniebat. [*Liv.* 2, 30. ubi ad manum venisset hostis. Pertinet huc etiam locus *Caes. B. G.* 2, 19. *f.* hostes in manibus nostris sunt: ubi *in manibus nostris esse* non signif. in potestate nostra sunt, sed pugnam, proelium cominus faciunt.] ¶ Hoc sensu dicitur etiam *venire in manus*. *Plin. Pan.* 17. Nec tibi opima defuerint, si quis regum venire in manus audeat. [*Sall. Jug.* 89, 2. In manus venire. *Liv.* 2, 46. Pugna jam in manus, jam ad gladios venerat. *Tac. A.* 2, 80. Ut venere in manus. *Id. H.* 4, 71. Ut ventum in manus; cp. 76. venturosque in manus.] ¶ *Ad manum cantare histrioni*, V. CANTO. *Ad manum intueri aliquid*, cominus, et quasi sumendo in manus id, quod inspicitur. *Plin.* 35, 10, 18. *n.* 18. Apelles absoluta opera atramento illinebat ita tenui, ut, etc. ad manum intuenti demum appareret. Sic *Vitr.* 6, 2. Alia ad manum species esse videtur, alia in excelso. ¶ *Servus ad manum*, amanuensis. *Cic. Or.* 3, 60. Quem servum ille habuit ad manum. Dicitur hic etiam *servus a manu*, ut est ap. *Suet. Caes.* 74. et *Vesp.* 3. et in multis antiq. Inscriptionib. Hinc derivata vox *Amanuensis*, q. V. ¶ *De manu dare*, manu ipsa praebere. *Suet. Tib.* 34. Consueverat et quadruplam strenam, et de manu reddere; et *Lampr. Alex. Sev.* 37. Nam semper de manu sua ministris convivii et panem, et partes olerum, aut carnis dabat. Sic *Cic. Verr.* 2, 4, 10. In quem scyphum de manu jacere conatus est, *h. e.* quem habebat in manu. ¶ Refertur etiam ad sumptum, et impensas. *Colum.* 7, 9. *med.* Suibus saepe de manu dandum est, cum foris deficit pabulum: quod scil. ipsi per se inveniant. Sic *Id.* 9, 1. Qui venationem voluptati suae claudunt, contenti sunt munire vivarium, semperque de manu cibos, et aquam praebere. ¶ *De manu in manum quippiam tradere*, quasi de nostra in alterius manum: quod in iis fit, quae cara sunt, et studiose servamus. *Cic. Fam.* 7, 5. *f.* totum denique hominem tibi ita trado de manu, ut ajunt, in manum tuam istam et victoria et fide praestantem. *Pl. Trin.* 4, 2, 57. Ab ipson' istas accepisti? *Sy.* e manibus dedit mihi ipse in manus. ¶ *E manu* est eminus in illo *Enn.* ap. *Fest.* in *Redhostire:* Quem mea cominus machaera, atque hasta hostivit e manu. Ita enim *Scal.* legit. ¶ *Plena manu*, copiose, large, ample. *Cic. Att.* 2, 25. Quam plena manu, quam ingenue, quam ornate nostras laudes in astra sustulit! *Tibull.* 1, 6, 32. Janua sed plena est percutienda manu, *h. e.* summa vi pultanda, et validis ictibus. Hinc composita vox *Manuplena, ae*, f. ap. *Pelagon. Veter.* 16. Alii capitulum, rutae manipulum, stercoris asinini manuplenam, omnia conteris. ¶ [*Adscribi poterant hic et aliae ejusdem generis locutiones, ut *Caeca manus, docta* et *erudita manus*, et sim., in quibus, quod totius hominis est, partibus ejus tribuitur. Ita *Lucan.* 3, 722. Caeca tela manu — mittit. *Stat. Th.* 6, 717. Lucis egente manu Sic *Sen. ep.* 47. *erudita manus* de scissore ferculatum. *Günther.* 10, 385. Ille vacillantem fluctu jactante carinam Remigio doctaque manu sustentat. Porro *Lucan.* 3, 692. incertasque manus: ubi v. *Cort.*] ¶ *Manibus pedibusque*, omni conatu, omnibus viribus, velis remisque. Graeci dicunt λὰξ καὶ ὀδάξ. *Ter. Andr.* 1, 1, 134. Quem ego credo manibus pedibusque obnixe omnia facturum, ut, etc. ¶ *Per manus*, opera manuum. *Cic. Att.* 1,

12. *f.* P. Clodium per manus servulae servatum et eductum. *Caes. B. G.* 6, 37. Aegre per manus tractus servatur. *Hirt. B. G.* 8, 15. Fasces stramentorum, per manus inter se transditos, ante aciem collocaverunt. Hinc translate *per manus* aliquid traditum esse dicitur, quod non monumentis litterarum, sed verbo tantum a majoribus ad posteros transmittitur: qua ratione sacrorum mysteria olim tradi solebant. *Liv.* 5, 51. Si nobis cum urbe simul positae, traditaeque per manus religiones nullae essent. ¶ *Per manus* interdum est per vim. *Sall. Jug.* 36. Cum intelligetis, aut serviendum esse, aut per manus libertatem retinendam. ¶ *Prae manu*, aut *manibus*. V. PRAE. ¶ *Inter manus*, in manibus. *Virg. A.* 11, 311. Ante oculos, interque manus sunt omnia vestras: πρόχειρά ἐστι. *Cic. Fam.* 8, 3. *extr.* Et διδασκαλίαν quandam, ut versetur inter manus, habeat. *Val. Max.* 5, 1. *n.* 6. Locum, qui inter manus est, finiam. Alio sensu *Cic. Verr.* 2, 5, 11. *f.* Ut alius inter manus e convivio auferretur. Sic *Phaedr.* 5, 7. Inter manus sublatus, et multum gemens, Domum refertur. *Pl. Most.* 2, 1, 38. Abripite hunc intro actutum inter manus. *Caes. B. C.* 2, 2. Pedalibus lignis porticus integebatur: atque hac agger inter manus proferebatur, *h. e.* per manus militum comportantium. ¶ *Sub manu*, et *sub manum esse*, prope esse, et ad manum, ὑπὸ χεῖρα. [*et ἐκ χειρός.] *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 23. Adjunxi haec in loco eligendo, flumen oppositum ut haberem, Vocontii sub manu ut essent: [**h. e.* parati, si quid vellem, ad manum: nos: *bei der Hand wären.*] et *Suet Aug.* 49. Et quo celerius, ac sub manum annunciari cognoscique posset, quid in provincia quaque gereretur, juvenes modicis intervallis, dehinc vehicula disposuit. [*Hoc loco *sub manum* est prompte, sine mora. V. *B. Crus.*] *Sen. ep.* 71. Consilium sub die nasci debet: et hoc quoque tardum est nimis: sub manu, quod ajunt, sub manu nascatur. [*Nos: *unter der Hand.* Cf. *Gron.* ad h. l.] ¶ *Sub manus succedere*, feliciter evenire, ex sententia contingere. *Pl. Mil.* 3, 2. *f.* Lepide hoc succedit sub manus negotium. *Id. Pers.* 4, 1, 1. Si quam rem accures sobrie ac frugaliter, Solet illa recte sub manus succedere. ¶ *Hoc numerosas manus poscit*, h. e. multorum operam. *Plin. ep.* 9, 37. ¶ *Manu facere aliquid* refertur ad ea, quae artis sunt, industriae, et virium; et opponitur iis, quae natura et sponte sua eveniunt. *Caes. B. C.* 3, 44. Multa erant inter eum locum manu sata, *h. e.* frumenta, ut constat ex *c.* 58. et opponuntur herbis sponte nascentibus. *Sen. ep.* 89. *f.* Nec contenti solo, nisi quod manu feceritis, maria agetis introrsus, *Plin.* 18, 1, 1. Ne iis quidem venenis, quae nascuntur, contenti: quando plura eorum genera humana manu fiunt. Sic *Cic. Verr.* 2, 2, 2. Urbs cum manu munitissima, tum loci natura; et *Sen. ep.* 52. *med.* Quaedam ingenia facilia et expedita: quaedam manu quod ajunt, facienda sunt; et *Consol. ad Marc.* 19. Quidam liberos ejurant, et orbitatem manu faciunt, *h. e.* ipsi sibi parant. *Virg. A.* 6, 434. qui sibi letum Insontes peperere manu. *Sil.* 2, 705. Optabis cecidisse manu, *h. e.* morte ab alio illata. *Sen. Br. V.* 3. Morbi, quos manu fecimus, *h. e.* ipsi intemperanter vivendo arcessivimus. Sic *pestilentia manu facta*, h. e. venenis, et fraude illata, *Id. Ira* 2, 8. *f.* Hujus generis sunt et illa *Statii Th.* 1, 176. Partiti versant populorum fata, manuque Fortunam fecere levem, *h. e.* ultro ipsi reddidere sibi levem fortunam. *Sen. Ira* 3, 11. *extr.* Magna pars querelas manu fecit, aut falsa suspicando, aut levia aggravando, *h. e.* causas querendi, et irascendi; et *Ben.* 6, 41. Occasiones reddendorum observare, non manu facere. V. alia in MANUFACTUS. ¶ Refertur ad orationem. *Quint.* 5, 14. Ut ea nasci, et ipsa provenire natura, non manu facta, et arte suscepta magistrum fateri ubique videantur. *Sen. ep.* 115. Oratio vultus animi est: si circumtonsa est, et fucata, et manu facta, ostendit, illum quoque non esse sincerum. ¶ *Manu mederi* est chirurgiae. *Cels. praef. l.* 1. In tres partes medicina diducta est: ut una esset, quae victu; altera quae medicamentis; tertia quae manu mederetur: χειρουργικὴν Graeci nominaverunt. ¶ *Manu capere urbes*, h. e. bello et armis. *Sall. Jug.* 5. Populus R. quascumque urbes et agros manu ceperat, regi dono dedit. Sic *ib.* 61. Romani murum modo suffodere, modo scalis aggredi, cupere proelium manibus facere, *h. e.* cominus manus conserere. ¶ *Manibus aequis*, aequali sorte, aequo Marte. *Tac. A.* 1, 63. Caesar productas legiones instruxit: manibus aequis abscessum est. [**Sall. Cat.* 39. Aequa manu discedere: ubi v. *Cort.* *Liv.* 27, 13. Nempe aequis manibus hesterno die diremistis pugnam.] ¶ *Manus afferre*, et *inferre* est vim inferre, et ad necem vulnerare. V. AFFERO et INFERO. Translate. *Sen. Ben.* 2, 5. *med.* Qui aut diutius torqueri patitur, quem protinus potest liberare, aut gaudere tardius, beneficio suo manus affert, *h. e.* perdit, destruit. ¶ *Manus conserere.* V. CONSERO, erui. ¶ *Adire.* V. ADEO. ¶ *Injicere.* V. INJICIO et INJECTIO. [*Translate. *Cic. Rosc. Com.* 16. Ipsa mihi veritas manum injecit, et paulisper consistere et commorari cogit.] ¶ *Convenire in manum.* V. CONVENIO. ¶ *Manum dare*, praebere auxilii causa. *Quint.* 2, 3. *med.* Ut si velocissimus quisque, si forte iter cum parvulo faciat, det manum, et gradum suum minuat. *Ov. Trist.* 3, 1, 2. Da placidam fesso, lector amice, manum. ¶ *Manus dare*, et *dedere* est concedentis, aut se victum fatentis. *Nep. Amilc.* 1. *med.* Romanos armis persequi, donicum aut certe vicissent, aut victi manum dedissent. *Pl. Pers.* 5, 2, 72. fateor, manus vobis do. *Ov. Fast.* 3, 688. Evictas precibus vix dedit illa manus. *Id. Her.* 4, 14. dabit victas ferreus ille manus. *Virg. A.* 11, 568. neque ipse manus feritate dedisset. *Lucr.* 2, 1041. et si tibi vera videtur, Dede manus: aut si falsa est, accingere contra. Adde *Caes. B. G.* 5, 31. et *Cic. Att.* 2, 22. *med.* ¶ *Manum tollere* interdum idem valet. *Cic. fr.* ap. *Lact.* 3, 28. Cedo, et tollo manum. ¶ Interdum est admirantis, et in re, quae opportune admodum acciderit, veluti gratias Diis agentis. *Cic. Fam.* 7, 5. Sustulimus manus ego, et Balbus. *Id Acad.* 4, 19. Hortensius vehementer admirans, quod quidem perpetuo, Lucullo loquente, fecerat, ut etiam manus saepe tolleret. *Catull.* 53, 4. Admirans ait haec, manusque tollens. ¶ *Manus tendere* est opem poscentis, et supplicis. *Caes. B. G.* 2, 13. Manus ad Caesarem tendere. *Virg. A.* 3, 177. tendoque supinas Ad coelum cum voce manus. *Cic. Font.* 17. Tendit ad vos Vestalis manus supplices, easdem, quas pro vobis Diis immortalibus tendere consuevit. *Id. Cat.* 4, 9. Vobis supplex manus tendit patria communis. *Quint.* 6, 1. *med.* Tendit ad genua vestra supplices manus. ¶ Interdum *manus* refertur ad artem, et ad laborem artificis. *Quint.* 5, 11. Marmora deformata prima manu. *Cic. Brut.* 33. Manus extrema non accessit ejus operibus: praeclare inchoata multa, perfecta non plane. *Ov. A. Am.* 3, 225. Tu quoque dum coleris, nos te dormire putemus: Aptius a summa conspiciare manu, *h. e* postquam ornatui tuo extremam manum imposueris. *Petr. Sat.* 118. *extr.* Carmen nondum recepit ultimam manum. *Sen. ep.* 12. Potatio extrema, quae ebrietate summam manum imponit. *Virg. A.* 7, 572. extremam Saturnia bello Imponit regina manum. Ubi *Serv.*: est translatio a pictura, quam manus complet, atque ornat extrema. ¶ Et ad jactum talorum in ludo. [*Ita *Gesner.* At signif., ut recte etiam *F.* interpretatus est, *manus* h. l. pecuniam post damnosum jactum in medium collatam, nostr. *Sätze*, *Gall. la béte.*] *Aug.* in *ep.* ap. *Suet. Aug.* 71. Nam si, quas manus remisi cuique, exegissem, aut retinuissem, quod cuique donavi, vicissem vel quinquaginta millia. [*Imperocchè se io avessi voluto tirar da ognuno quelle poste che io vinceva, o ritenutomi quelle che ho donate a ciascuno, ne avrei vinto più di cinquanta mille. F.*] ¶ Et ad locum. *Ter. Ad.* 4, 2, 31. Est ad hanc manum sacellum. Hac ratione dicimus *ad dexteram*, *ad sinistram.* ¶ In re gladiatoria est ictus, petitio. *Quint.* 9, 1, 20. In armorum certamine adversos ictus, et rectas ac simplices manus cum videre, tum etiam cavere ac propulsare facile est: aversae tectaeque minus sunt observabiles: et aliud ostendisse, quam petas, artis est. *Id.* 5, 13, 54. *f.* Ut gladiatorum manus, quae secundae vocantur, fiunt et tertiae, si prima ad evocandum adversarii ictum prolata erat: et quartae, si geminata captatio est, ut bis cavere, bis repetere oportuerit. [*V. *Spald.* ad h. l.] ¶ In illo *Virg. A.* 6, 683. recensebat Fataque, fortunasque virum, moresque, manusque: *manus* sunt res gestae, manu et virtute factae. ¶ Est etiam *manus* scribendi ratio, quae cuique propria est. *Cic. Att.* 8, 13. Lippitudinis meae signum tibi sit librarii manus; et *ib.* 16, 15. Noli putare, pigritia facere me, quod non mea manu scribam; et *Q. Fr.* 3, 1, 26. Haec inter coenam Tironi dictavi, ne mirere, alia manu esse. [*V. *Schütz. Cl. Cic.* s. h. v.] *Modest. Dig.* 22, 3, 15. Propter emissam ab eis manum. [*Laud. *Spald.* ad *Quint. Inst.* 1, 7, 20. *Polluc.* 2, 152. Ὑπερίδης – τὸ ὑπὸ τῶν πολλῶν ὀνομαζόμενον χειρόγραφον χεῖρα ὠνόμασεν.] ¶ Item pingendi, et sculpendi. *Petr. Sat.* 83. Zeuxidos manus vidi, nondum vetustatis injuria victas, *h. e.* picturas Zeuxidis adhuc intactas. *Mart.* 4, 39. Praxitelis manus, Scopaeque. ¶ Et universim quodcumque opus artificis. *Stat. Silv.* 1, 3, 47. Vidi artes, veterumque manus, variisque metalla Viva modis. *Id. Th.* 8, 305. Prometheasque manus. *Virg. A.* 1, 459. Artificumque manus miratur. ¶ Transfertur etiam ad significandam multitudinem hominum, praesertim militum. [*Gr. πλῆθος.] *Cic. Att.* 16, 11. *med.* Romam veniet cum magna manu. *Id. Fam.* 15, 4. Evocatorum firmam manum comparavi. *Id. Q. Fr.* 2, 3. *med.* Operas suas Clodius confirmat: manus ad Quirinalia paratur. *Id. Caecin.* 12. Manum facere, copias parare, multitudinem hominum cogere, armare, instruere. *Caes. B. G.* 1, 37. Si nova manus cum veteribus copiis se conjunxisset; et *ib.* 5, 27. Magnam manum conducere. *Liv.* 30, 7. *f.* Asdrubalem propediem affore cum manu haudquaquam contemnenda. [*Adde 44, 27. Quae manus — traducta — — agros nudare populando potuit: ante: *viginti millia.* Cf. 34, 22. ibique *annotatt. Kreyss.*] *Cic. Q. Fr.* 1, 2. *f.* Nostra antiqua manus bonorum ardet studio nostri atque amore. *Stat. Silv.* 5, 3, 262. Manus comitum. [**Liv.* 42, 51. Cum purpuratorum et satellitum manu. *Suet. Tib.* 1. Cum magna clientium manu. Cf. *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* 2, 1. p. 136. sq. ed. *Frotsch.*] ¶ Item manicam ferream, harpagonem, quo utebantur praecipue in proeliis navalibus ad capiendas tenendasque hostiles naves. Ejus inventionem *Plin.* 7, 56, 57. *f.* tribuit Pericli Atheniensi: primum vero Romanorum usum fuisse C. Duilium primo bello Punico, *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 38. tradit. *Caes. B. C.* 1, 57. Manus ferreas, atque harpagones paraverant. *Lucan.* 3, 635. Ferrea dum puppi rapidos manus inserit uncos. *Liv.* 36, 44. *f.* Ferreas manus in advenientes hostium naves injicere. ¶ Transfertur ad bruta animalia. *Plin.* 8, 36, 54. Invalidissimum urso caput: ideo urgente vi, praecipitaturi se ex aliqua rupe, manibus eo operto jaciuntur, *h. e.* pedibus anterioribus, quos habent instar manus. *Cic. N. D.* 2, 47. *extr.* Manus etiam data elephantis, quia propter magnitudinem corporis difficiles aditus habent ad pastum. *Curt.* 8, 14. de iisdem: Cum manu arma virosque corriperent, et super se regentibus traderent. Adde *Sil.* 9, 628. ¶ *Manus fraxineae* ap. *Pall. insit.* 60. sunt rami. Sic *Stat. Silv.* 2, 3, 39. *platanus*, cui larga propago, Innumeraeque manus, et iturus in aethera vertex. *Brachia* eadem metaphora arboribus tribuunt *Virg.*, *Colum.*, *Plin.* V. BRACHIUM. ¶ *Manus manum lavat* proverb. alter alteri opitulatur. *Sen. Apocol. med.* Si quid volueris, invicem faciam: manus manum lavat. ¶ *Naturale est, manum saepius ad id referre, quod dolet*, libenter, et saepe de iis loquimur, quae magnae nobis curae sunt. *Sen. Consol. ad Helv. f.* ¶ *Manum non verterim* proverbialis hyperbole, cum significamus, ne minimum quidem laborem suscepturos, ut quippiam, quod nihili facimus, acquiramus. *Cic. Fin.* 5, 31. Qui se fatentur virtutis causa ne manum quidem versuros fuisse. *Appul. Apol.* Quid de me Mezentius sentiat, manum non verterim: *ciccum non interduim* dixit *Pl. Rud.* 2, 7, 22. ¶ *Manum et mentum* proverb. ex Graeco dictum, quod est πολλὰ μεταξὺ πέλει κύλικος, καὶ χείλεος ἄκρου, *h. e.* inter os et offam multa cadunt (ut ajebat *Cato* ap. *Gell.* 13, 17.) *Festus.* ¶ *Manum* de re turpi quidam accipiunt ap. *Pl. Ps.* 3, 1, 18. et ap. *Claud. in Eutr.* 1, 367. ¶ *Manu* pro *manui*, ut *victu*, *concubitu*, *portu*, etc. *Prop.* 1, 11, 12. Alternae facilis cedere lympha manu; et 2, 1, 68. Tantaleae poterit tradere poma manu.

MĀNUS, adj. bonus. V. in CERUS, et MANE.

[MĂNŪTERGĬUM, ii, n. mantile. *Isid. Orig.* 19, 26. Manutergium a tergendo manus vocatur. *F.*]

MĂNŪTĬGĬUM, ii, n. mollis frictio, quae fit suspensa manu, χειραψία. *Coel. Aurel. Tard.* 1, 4. *med.* Manutigio oculos relevare velle videtur.

*MANUTĬUS, i, m. Qui longas habet manus. *Gloss. Isid. B. A.*

MANZER, ĕris, adj. comm. gen. spurius, de scorto natus: est ab Hebr. מַמְזֵר *mamzèr*, spurius. *Sedul. carm.* 5, 256. Manzeribus populis in deteriora volutis. *Venant. carm.* 5, 5, 75. Christicolae ut cernunt tunc agmina manzera jungi. [Hinc *Vulg. interpr. Deuter.* 23, 2. Non ingredietur manzer, hoc est de scorto natus, in Ecclesiam Domini. *F.*]

MĀPĀLĬĂ, ium, n. plur. καλύβαι, idem ac magalia, idest, casae agrestium, Punica lingua. *Virg. G.* 3, 340. et raris habitata mapalia tectis. *Liv.* 29, 31. Familiae aliquot cum mapalibus pecoribusque suis prosecutae sunt regem. *Cato* ap. *Fest.* Mapalia vocantur, ubi habitant: eae quasi cohortes rotundae sunt. *Sall. Jug.* 21. Aedificia Numidarum agrestium, quae mapalia illi vocant, oblonga, incurvis lateribus tecta, quasi navium carinae sunt. *Hieron. in prol. Amos.* Agrestes quidem casas, et furnorum similes, quas Afri appellant mapalia. *Liv.* 30, 3. Hibernacula Carthaginiensium congesta temere ex agris materia exaedificata, lignea ferme tota erant. Numidae praecipue arundine textis, storeaque pars maxima tectis, passim nullo ordine, quidam extra fossam etiam vallum que habitabant. *Id. ib.* 5. eadem *casas* vocat. *Sil.* 17, 88. Castra levi calamo, cannaque intexta palustri, Qualia Maurus amat dispersa mapalia pastor, Aggreditur, etc. V. plura huc pertinentia ap. *Tzschuck.* adnotat. ad *Melam* 1, 8. ¶ Addi *Festus*, mapalia dici de iis, qui inordinate vivunt Mapalia, inquit, casae Punicae appellantur; in quibus quia nihil est secreti, solet solute viventibu id vocabulum objici. Hinc *Sen. Apocol. med.* Ego Patres conscripti, vobis interrogare permiseram vos mera mapalia fecistis: volo servetis disciplinar curiae, *h. e.* vos, neglecta hujus curiae disciplin et dignitate, ex civitate rus fecistis. ¶ In sing num. *Val. Fl.* 2, 460. coit e sparso concita mapa Agrestum manus. ¶ Inter *mapalia*, et *magali* volunt quidam esse discrimen, ut illa sint casa

mobiles, quae a Numidis pastoribus circumferebantur, prout pascendi ratio postulabat: haec vero stabiles, ex quibus etiam vici, atque oppida muris cincta constituta sint. ¶ Illud certum est *mapalia* primam corripere, *magalia* producere.

MAPPĂ, ae, f. ὀθόνη, linteum, quo manuum atque oris sordes in mensa abstergimus. *Hor. Sat.* 2, 8, 63. Varius mappa compescere risum Vix poterat. *Petr. Sat.* 32. Circa oneratas veste cervices laticlaviam immiserat mappam, [*h. e.* mappam clavatam, seu variegatam orbiculis, flosculis, aut stellulis, Itali dicunt *tessuta a opera*, vulgo nostrates *intovagiata*, Latini olim *tabulata*. *F.*] Hinc *Mart.* 4, 46. Et lato variata mappa clavo. V. LACULATUS. *Id.* 12, 29. Attulerat mappam nemo, dum furta timentur. V. MANTELE. ¶ Est vox Punica. *Quint.* 1, 5. *med.* Mappam, usitatum circo nomen, Poeni sibi vindicant. Quo loco respicit ad veterum morem, apud quos jam inde a Neronis tempore in circensibus editor mappae projectione signum dabat. [*V. *Spalding.* ad h. l.] *Suet. Ner.* 22. Aliquo liberto mittente mappam, unde magistratus solent. *Juven.* 11, 191. Interea Megalesiacae spectacula mappae. *Mart.* 12, 29. Cretatam praetor cum vellet mittere mappam. *Tert. Spectac.* 16. Deinde ad signum anxii pendent, unius dementiae una vox est: Misit, dicunt, et nunciant invicem, quod simul ab omnibus visum est. Teneo testimonium caecitatis, non vident missum quid sit, mappam putant. ¶ Mittendae mappae originem sic tradit *Cassiod. Variar.* 3, 51. Mappa, quae signum dare videtur circensibus, tali casu fluxit in morem. Cum Nero prandium protenderet, et celeritatem, ut assolet, avidus spectandi populus flagitaret, ille mappam, qua tergendis manibus utebatur, jussit abjici per fenestram, ut libertatem daret certaminis postulati. Hinc tractum est, ut, ostensa mappa, certa videatur esse promissio circensium futurorum. Haec *Cassiod.* Ceterum mos fuit multo antiquior, ut magistratus committendorum ludorum signum daret, sive mappa, sive alia re quapiam. *Enn.* ap. *Cic. Div.* 1, 48. Exspectant, veluti consul cum mittere signum Vult, omnes avidi spectant ad carceris oras, Quam mox emittat pictis e faucibu' currus. V. et *Liv.* 8, 40. et 45, 1. ¶ Aliam mappae notionem V. in LINTEUS. ¶ *A mappis* videtur fuisse officium servile in domo Augusta. *Inscr.* in *Nov. lett. di Firenze ann.* 1772. p. 694. D. M. Flaviae Grapt*ae* Imp. Aug. Dom. . . . mappis, etc. Videtur haec ita appellata fuisse, quod mappas custodiret, sive illae essent mappae circenses, sive potius lintea, quibus manuum atque oris sordes in mensa abstergebantur, vel quibus lotae manus siccari solebant, quaeque Graecis dicuntur χειρόμακτρα.

MAPPŬLĂ, ae, f. parva mappa, linteolum. *Hieron. ep.* 108. *n.* 28. Ipsa (*morientis*) assidere lectulo, flabellum tenere, aquam calidam temperare, mappulam apponere. Alii leg. *matulam*.

*MARACANDA, orum, n. urbs Asiae ulterioris, ultra mare Caspium, Sogdianae caput. *Curt.* 7, 6. et 9. *B. A.*

*MARĂCES, um, populi Aetoliae. *Plin.* 4, 2. *B. A.*

*MARANE, es, f. urbs Arabiae Felicis, ad mare rubrum, in Sabaeorum terra. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

*MARATHE, es, f. Μαράθη, insula prope Corcyram. *Plin.* 4, 12. ubi *Harduinus* legerit *Marathusa*. ¶ V. v. sq. *B. A.*

MĂRATHĒNUS, a, um, adj. ad Marathen pertinens, ut Menelaus Marathenus, ap. *Cic. Brut.* 26. Est autem Marathe insula prope Corcyram, teste *Plin.* 4, 12, 19.

*MARATHESĬUM, i, n. Μαραθήσιον, Ioniae urbs, olim Ephesiorum. *Plin.* 5, 29. *B. A.*

MĂRATHON, onis, f. Μαραθών, opp. Atticae, nunc parvus vicus, et ager inter Athenas, et oram litoream ad Or., ita appellatus propter copiam foeniculi, quam gignit; Graece enim μάραθον et μάραθρον est foeniculum. Celebre fuit morte Icari regis interfecti, victoria Thesei tauro Marathonio superato, et Miltiadis gloria, qui ibi centum millia ex Darii Persarum regis exercitu profligavit, ut *Just.* 2, 4. narrat. *Ov. Met.* 7, 433. te, maxime Theseu, Mirata est Marathon Cretaei sanguine tauri. Adde *Plin.* 35, 8, 34., *Mel.* 2, 3. et *Nep. Milt.* 4. et 5. ¶ Masculino gen. *Mela l. c.* Marathon Persica clade pernotus: *nempe* subintelligitur δῆμος, seu τόπος, alibi vero, ubi femin. genere est, πόλις. [*Hodie priscum nomen servat, sed paucas modo domos hortosque conplectitur.]

MĂRATHŌNIS, idis, f. Μαραθωνίς, Marathonia. *Stat. Th.* 12, 730. quercum Marathonida Theseus Extulit, *h. e.* hastam, qua Marathonio in agro contra taurum pugnaverat: vel simpliciter e silva Marathonia. *Id. ib.* 11, 644. qualis Marathonide silva Flebilis Erigone, etc. Adde *Sidon. carm.* 5, 193.

MĂRATHŌNĬUS, a, um, adj. Μαραθώνιος, ad Marathonem spectans, ut *Marathonius taurus*, qui apud Marathonem a Theseo interfectus est, quem aliqui dicunt taurum esse amatum a Pasiphae, ab Hercule ex Creta abactum in agrum Marathonium. Sed taurum Pasiphaes Theseus in labyrintho interfecit. *Cic. Tusc.* 4, 22. An etiam Theseus Marathonii tauri cornua comprehendit iratus? *Id. Att.* 9, 10. Marathonia pugna. *Nep. Them.* 5. Marathonium tropaeum. V. *Just.* 2, 9. ¶ Sumitur et pro Atheniensi. *Stat. Silv.* 5, 3, 74. nec enim Marathonia virgo Parcius exstinctum saevorum crimine agrestum Fleverit Icarium, *h. e.* Erigone. (Adde *Th.* 12, 196.) *Sil.* 14. de Syracusis loquens, 650. Armaque fixa Deis, aut quae Marathonius hostis Perdidit, aut Libya quae sunt advecta subacta. V. *Just.* 4, 4. et 5., ubi de clade Atheniensium in Sicilia.

*MARATHOS vel Marathus, i, Μάραθος, Syriae oppidum, in Phoenicia, in Seleucidis confinio, e regione Aradi insulae. *Mela* 1, 12. *Plin.* 5, 20. *Curt.* 4, 1. *B. A.*

MĂRATHRĪTES, ae, m. μαραθρίτης, marathrum infusum habens. *Colum.* 12, 35. Vinum absinthiten, et hyssopiten, et marathriten sic condire oportet. V. ABROTONITES.

MĂRATHRUM, i, n. μάραθρον, appellatio Graeca ejus herbae, quae Latine *foeniculum* dicitur. *Plin.* 8, 27, 41. Anguis visu obscurato marathro herbae sese affricans, oculos inungit, ac refovet. Adde 30, 4, 9. *Ov. de medic. fac.* 91. Profuit et marathrum: bene olentibus addere myrrhis. Alii leg. *marathos*.

[MĂRATHUS, i, m. nomen pueri a *Tibullo* adamati, de quo ille 1, 9, 49. Neu Marathum torque: puero quae gloria victo? ¶ Est etiam cogn. liberti, qui de rebus gestis Augusti scripsit. *Suet. Aug.* 79. et 94. hujus C. Julii Marathi meminit. *F.*] ¶ *Item oppidi nomen. V. *Marathos.* ¶ *Marathus, untis*, Syriae urbs. *Plin.* 12, 25. *B. A.*

*MARATHUS, untis. V. v. praec. *B. A.*

*MARATHŪSA, ae, f. Cretae oppidum. *Mela* 2, 7. *Plin.* 4, 12. ¶ Item insula maris Aegaei, *Marathussa* appellata a *Plin.* 5, 31. Μαράθουσα est *Thucyd.* 8, 31. V. *Marathe. B. A.*

*MARATHUSSA. V. *Marathusa. B. A.*

*MARATIĀNI, orum, m. populi Asiae ulterioris, Indis vicini. *Plin.* 6, 18. *B. A.*

*MARAZANĬA, ae, Africae propriae oppidum, in Byzacena. *Anton. Itin. B. A.*

MARCELLĒA, orum, n. plur. festum Syracusanorum, in memoriam M. Claudii Marcelli, qui eos ab rebellibus liberaverat. *Cic. Verr.* 2, 2, 21. et 63.

MARCELLĬĀNUS, a, um, adj. ad Marcellum aliquem pertinens. Marcellianum theatrum, ap. *Suet. Vesp.* 19. est quod exstruxit Augustus, et a nomine Marcelli filii Octaviae sororis suae, quem sibi adoptaverat, nominavit: de quo *Id. Aug.* 29. et *Serv.* ad *A.* 6, 862.

MARCELLUS, i, m. cogn. familiae Romanae illustris, ex qua multi clarissimi viri exstitere. *Plutarch.* in *Marcell.* Marcellum interpretatur bellicosum, idest quasi Martialem; κληθῆναι πρῶτον Μάρκελλον, ὅπερ ἐστὶν ἀρήϊον, ὥς φησιν Ποσειδώνιος. V. MARCUS. Sed aliis videtur, esse diminutivum *Marculi*, quod V.

MARCENS, entis, part. a *marceo*, flaccidus, vietus, putrescenti similis. *Claud. Epithal. Pall. et Celer.* 96. marcentes cupio quassare coronas. *Lucan.* 6, 646. Marcentes tenebrae, *h. e.* situ et putrido aere obsitae. [*V. *Cort.* ad h. l.] *Mart.* 5, 78. Mensae munera si voles secundae, Marcentes tibi porrigentur uvae, *h. e.* passae. ¶ Item marcore plenus, marcidus, languidus, confectus. *Stat. Th.* 2, 630. fratris moribunda levabat Membra solo Periphas, laeva marcentia colla Sustentans, dextraque latus. *Ov. Met.* 7, 314. de sene: marcentia guttura cultro Fodit. Sic *Sil.* 15, 746. senex marcentibus annis. *Sen. Agam.* 788. Jam recipit diem marcente visu. *Suet. Cal.* 58. Marcente adhuc stomacho pridiani cibi onere. ¶ Dicitur saepe de crapula onusto, atque ebrio. *Hor. Sat.* 2, 4, 58. Tostis marcentem squillis recreabis, et Afra Potorem cochlea. *Petr. Sat.* 22. Ancillae super torum marcentis caput fregit. *Tac. H.* 3, 36. Vitellius deses et marcens. *Sen. Med.* 112. Candida thyrsigeri proles generosa Lyaei, Excute solemnem digitis marcentibus ignem. *Stat. Silv.* 4, 6, 56. Marcentia pocula, *h. e.* quae marcentes faciunt: metonymia. ¶ Transfertur ad animum. *Just.* 34, 2. Quotidiana luxuria ita marcens, ut etiam sensu hominis, nimia sagina, careret. *Val. Max.* 2, 6, *n.* 3. Apud Athenienses inertia e latebris suis, languore marcens, in forum, perinde ac delictum aliquod, protrahitur. *Tac. G.* 36. Nimiam ac marcentem diu pacem illacessiti nutrierunt. *Sen. ep.* 89. *med.* Mores compesce, marcentia in te excita, soluta constringe, contumacia doma. ¶ *Comparat. *marcentior* habes ap. *Jul. Valer. rer. gest. Alex. M.* 3, 18. *extr.* ed. *A. Maio. B. A.*

MARCĔO, es, cui, n. 2. εὐρωτιάω, σαπρίζω, flaccidus, aut vietus sum, torpeo, langueo: et videtur proprie dici de iis, quae vetera sunt, et proxime ad putredinem accedunt: nam antequam plane putrescant, vigorem ac vim amittunt. *Claud. Rapt. Pros.* 3, 244. cervix redimita jacebat, Et caligantes marcebant fronte coronae. *Stat. Silv.* 5, 5, 29. en taxea marcet Silva comis. *Lucr.* 3, 960. annis corpus jam marcet, et artus Confecti languent. *Ov. Amor.* 1, 14, 41. Cur ego plectar amans, si vir tibi marcet ab annis? ¶ Saepe de iis dicitur, qui somno, aut crapula graves fiunt: et saepe etiam transfertur ad animum. *Liv.* 23, 45. Marcent luxuria, vino, et epulis per totam hiemem confecti. *Claud. in Eutr.* 2, 44. Dum gravibus marcent epulis. *Stat. Th.* 8, 220. ipsaeque ad moenia marcent Excubiae, *h. e.* ebrietate et sopore languent. Sic *Petr. Sat.* 22. Alii parietibus appliciti, quidam in ipso limine conjunctis marcebant capitibus. *Just.* 30, 1. Otio ac desidia corrupti marcebant. *Curt.* 4, 13. Non somno quiescere, sed pavore marcere credebant. *Vell.* 2, 84. Vigebant in hac parte miles, et imperator: illa marcebant omnia. *Cels.* 2, 2. *med.* Si marcet animus: si loqui, et moveri piget: si corpus torpet. *Claud. Laud. Seren.* 226. nec deside cura Segnis marcet amor; et *Nupt. Honor. et Mar.* 205. quocumque vocaverit usus, Divisa properate manu, neu marceat ulla Segnities. *Nemes. Ecl.* 1, 60. Nec segnem passus nobis marcere juventam. *Mamert. Grat. act. ad Julian.* 17. Marcentem jam cupiditatis meae flammam spei bonae flatibus excitasti, *h. e.* paene exstinctam. ¶ Praeter. *marcui* firmatur ex composito *emarcui*. ¶ Part. *Marcens* V. in v. praec.

[MARCĔRO, as, a. 1. marcidum reddo. *Not. Tir.* p. 183. Marcet, marcescit, marcerat, marcescibilis. *F.*]

[MARCESCĬBĬLIS, e, adj. qui marcescere potest. V. v. praec. *F.*]

MARCESCO, is, n. 3. μαραίνομαι, flaccesco, vigorem amitto, ad putrefactionem accedo, putresco. *Plin.* 21, 1, 1. Quae spectatissime florent, celerrime marcescunt. *Id.* 10, 48, 68. Corpus occisae avis statim marcescit. *Id.* 16, 40, 79. Fagus et cerrus celeriter marcescunt. (Adde *Vitr.* 2, 9. *med.*) *Id.* 25, 8, 50. Chelidonia floret adventu hirundinum, discessu marcescit. *Id.* 17, 26, 39. Ficus arbor riguis alitur: pomum ejus marcescit. *Theophrast.* hac ipsa de re verba faciens, non putrescere ficus, sed deteriores nasci ait: σῦκῆ δὲ εὐβλαστοτέρα μὲν ὑδρευομένη, τὸν δὲ καρπὸν ἴσχει χείρονα. De colore *Plin.* 37, 9, 41. Ille emicans in amethysto fulgor violaceus, dilutus est in hyacintho: adeoque non implet oculos, ut paene non attingat, marcescens celerius nominis sui flore, *h. e.* evanescens, intermoriens. ¶ Translate est languescere, infirmum fieri. *Colum.* 7, 7. Alia genera pecorum, cum pestilentia vexantur, prius morbo et languoribus marcescunt: solae capellae subito concidunt. *Plin.* 22, 22, 38. Marcescentes senio vires excitare. ¶ De iis, qui crapula languescunt. *Ov. Pont.* 1, 5, 45. Nec juvat in lucem nimio marcescere vino. ¶ Transfertur ad animum. *Id. ib.* 2, 9, 61. Ne tua marcescant per inertes otia somnos, Lucida Pieria tendis in astra via. *Liv.* 28, 35. Equitem marcescere desidia.

*MARCHADAE, arum, m. gens oppidumve prope sinum Arabicum. *Plin.* 6, 29. Fuit et Cambysu (*oppidum*) inter Nelos et Marchadas. *B. A.*

*MARCHUBĬI, orum, populi Mauretaniae Caesariensis, Numidiae vicini. *Plin.* 5, 4. *B. A.*

MARCĬĂ Aqua. V. MARCIUS.

*MARCIANOPŎLIS, is, oppidum Moesiae inferioris. *Trebell. Poll.* in *Claud.* 9. et *Tab. Peut.* ¶ Nomen habet a Marciana Caesaris Trajani sorore. *Ammian.* 27, 9, p. 364. ed. *Lindenbrog.* ¶ Scribitur et *Martianopolis*. *B. A.*

MARCĬĀNUS, a, um, adj. ad Marcium pertinens, quod est nomen proprium Latini hominis. *Marciana carmina*, quae laudat *Liv.* 25, 12., dicta sunt a quodam Cn. Marcio, illustri vate, magnaeque apud Romanos fidei: de quo *Liv. ib.*, *Fest.* in *Negumate*, *Cic. Div.* 1, 50., *Plin.* 7, 33, 33. et *Macr. Sat.* 1, 17. Immo duos fratres hoc nomine fuisse, nobili loco natos, et divinandi vi praeditos, legimus ap. *Cic. Div.* 1, 40. et *ib.* 2, 55. et *Serv.* ad *A.* 6, 70. et 72. Horum carminibus moti Romani Apollinares ludos instituerunt. V. *Liv. l. c.* ¶ *Marciani sodales* fuerunt sacerdotes instituti in honorem M. Aurelii Antonini Aug. post ejus mortem, qui et *Marciani Aureliani* sunt appellati. *Capitol. Pertin.* 15. Marciani sodales, qui Divi Marci sacra curabant, Helviani sunt dicti propter Helvium Pertinacem. *Spart. Sever.* 7. Addito flamine, et sodalibus Helvianis, qui Marciani fuerant. *Inscr.* ap. *Grut.* 379, 7. C. Caerellio Fufidio sodali Marciano Aureliano, Commodiano, Helviano, Severiano. ¶ *Marcianus* fuit etiam cogn. a *Marcus* item cognomine derivatum. *Inscr.* ap. *Grut.* 372, 4. L. Aurelio Marciano Aug. Lib. Marcus Aug. Lib. pater, *h. e.* L. Aurelius Marcus. V. MARCUS. ¶ **Marcianum foedus*, a Marcio percussum. *Cic. Balb.* 17. ¶ *Sylva Marciana*, in Germania, hodie *Schwarzwald*. *Ammian.* 21, 8. (al. 15.) et *Tab. Peut.* ¶ Fuit et *Marcianus, i*, nomen proprium virorum Romanum, ut Tullius Marcianus, qui videtur cum Cicerone filio Athenis fuisse. *Cic. Att.* 12, 17. et 53. *B. A.*

*MARCĪDO, as, n. 1. *Gloss. Vet.* Marcidat, τήκει, τήκεται. *B. A.*

MARCĬDŬLUS, a, um, adj. dimin. marcidi. *Capell.* 7, 236. Tunc Voluptas marcidulis decenter paeta luminibus Majugenam conspicatur.

MARCIDUS, a, um, adj. σαπρὸς, ἕωλος, marcens, flaccidus, vigore carens, putrefactus. *Vitr.* 2, 8. *f.* Asseres vetustate marcidi fiunt. *Ov. Met.* 10, 190. Ut si quis violas, riguove papaver in horto, Liliaque infringat, fulvis haerentia virgis; Marcida demittant subito caput illa gravatum, Nec se sustineant. *Plin.* 11, 37, 50. Aures in equis indicia animi praeferunt: fessis marcidae, micantes pavidis, subrectae furentibus, resolutae aegris. *Id. prooem.* 23. *med.* Omphacium confert cicatricibus marcidis, ossibus purulente limosis. *Val. Max.* 6, 9. *n.* 5. *extr.* de cruci affixo: Putres artus, et tabido cruore manantia membra, et laeva situ marcida. *Claud. Rapt. Pros.* 1, 280. Stagnaque tranquillae potantes marcida Lethes. *Id. B. Gild.* 444. Umbratus dux ipse rosis, et marcidus ibit Unguentis. ¶ Item languens, infirmus, fractus viribus, praesertim vino, et somno. *Sen. Med.* 69. Huc incede gradu marcidus ebrio. *Stat. Th.* 4, 652. Marcidus Liber. *Plin. Pan.* 63. Alii marcidi somno, hesternaque coena redundantes. *Val. Max.* 7, 7. *n.* 4. *extr.* Marcida senectus. [**Tac. A.* 6, 4. Somno aut libidinosis vigiliis marcidus.] *Apul. Met.* 3. Oculi libidine marcidi. [*V. quae disputat de h. v. *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* 2, 7. p. 156. sq. ed. *Frotsch.* ubi etiam *vina marcida.* (Al. frustra leg. *Massica*, aut *Marsica*) ap. *Stat.* 1, 6, 33. Illi marcida vina largiuntur: intell. *vetusta*, *languida:* coll. Gr. οἶνος σαπρός. Noster metonymice dictum acceperat v. *marcidus* pro *marcidos faciens.* Additur *ib.* alius *Statii* locus *Silv.* 4, 6, 56. tenet haec marcentia fratris Pocula: ubi jure *Markl.* explicatio: *pocula marcentis Bacchi, qui marcidus dicitur*: dura appellatur. *Marcida pocula* sunt pocula marcido, i. e. vetusto vino coronata.] ¶ Transfertur ad animum. *Claud. III. Cons. Honor.* 40. Non tibi desidias molles, nec marcida luxu Otia, nec somnos genitor permisit inertes. ¶ *Marcidum solem* dixit *vet. Poet.* ap. *Diom.* 2, 445. *h. e.* fuscum, languidum, pallidum.

*MARCION, onis, m. haeresiarcha Sinopensis, Ponticus saepe dictus, quod patria ejus olim ad Pontum pertineret, Stoicos primo secutus, dein secessum et paupertatem spontaneam amplexus est; sed vitii puellae illati convictus, a Patre Episcopo Ecclesia pulsus, Romam venit. Cum Cerdone ex Gentilismo errore hausto, duos fabulatus est deos, malum Mundi et Legis, et bonum, Evangelicae Redemptionis Auctorem. Jesum Christum se esse, ad legem abolendam missum, blaspheme docuit. De eo *Tertull. de praescr. adv. haeret.* 30. *Prud. Hamart.* 502. (al. 568.) Ipse Charon mundi, numen Marcionis ipse. *Id. ib.* v. 120 et 188. et *praef.* v. 36. quibus omnibus in locis *Prudentii* producitur syllaba secunda. ¶ Marcion Smyrnaeus scripsit de simplicium (sc. *medicamentorum*) affectibus. *Plin.* 28, 4. *B. A.*

[MARCĬONENSIS, e, adj. ad Marcionem pertinens, quod est nomen proprium haeresiarchae. *Tert. Praescr. haeret.* 30. [Desertor continentiae Marcionensis. *F.*]

[MARCĬONĪTĂ et

[MARCĬONISTĂ, ae, m. idem ac Marcionensis, ad Marcionem pertinens. *Prud. Hamart.* 129. Marcionita Deus, tristis, ferus insidiator, *h. e.* Deus a Marcione effictus. Hic tertia syllaba licenter corripitur. *Impp. Theod. et Valent. Cod.* 1, 5, 5. Ariani, et Macedoniani, et Marcionistae nusquam in Romanum locum conveniendi, morandique habeant facultatem, *h. e.* haeretici Marcionis sectatores. *F.*]

MARCĬPOR, oris, m. Marci puer, hoc est, famulus, sicut *Publipor*, *Lucipor*, et alia hujusmodi: a *Marcus*, et antiquo *por* pro *puer*, quo per metonymiam servus notatur. *Plin.* 33, 1, 6. Singuli Marcipores, Luciporesve dominorum gentiles victum in promiscuo habeant. Adde *Fest.* in *Quintipor.* ¶ *Marcipor* praeterea est titulus cujusdam *Varr.* satyrae, in qua, ut putat *Turneb. l.* 24. *c. ult.*, de servitute disserebat, et servili imperio.

MARCĬUS, ii, m. celebris vates ap. Romanos. V. in MARCIANUS. ¶ Item cogn. Anci quarti Romanorum regis. Item nomen Q. Marcii Regis, qui praetor Romam adduxit aquam saluberrimam, et clarissimam, quae ab eo *Marcia* dicta est: de qua *Frontin. Aquaed.* 7. et *Plin.* 31, 3, 24. Hinc *Stat. Silv.* 1, 5, 25. praeceps Anien, atque exceptura natatus Virgo juvat, Marsasque nives, et frigora ducens Marcia. *Prop.* 3, 1, 52. Marcius liquor. *Tibull.* 3, 6, 58. Marcia lympha. ¶ Sunt qui scribunt *Martia:* sed *Marcia* est etiam in *Inscr.* ap. *Grut.* 177, 1. bis, 183, 4. et 601, 8.

*MARCODŪRUM, i, n. oppidum Ubiorum, in Germania, hodie *Deuren* vel *Duren* dictum. *Tac. Hist.* 4, 28. ¶ *Marcomagum* audit *Anton. Itin.* et *Tab. Peut.* *B. A.*

*MARCOLĬCA, ae, f. Hispaniae oppidum. *Liv.* 45, 4. *B. A.*

MARCŌMĀNI, orum, m. plur. populi Germaniae, quorum regio aliis est, quae nunc Bohemia, aliis Moravia. V. geographos. *Stat. Silv.* 3, 3, 170. Quae modo Marcomanos post horrida bella, vagosque Sauromatas, etc. Adde *Caes. B. G.* 1, 51. et *Vell.* 2, 108. et 109., ubi et *Marcomanni* legitur. [*Utrum in inscriptionibus ita prostet, non liquet. V. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 423. qui de cdd. scriptura jubet adire *Ruhnk.* ad *Vell.* 2, 108. *in.* et *Passow.* ad *Tac. G.* 42. Ceterum cf. *Mannert.* 3. p. 282. sqq. et p. 110. sq. *Cell.* 2, 5. p. 386.]

MARCŌMĀNĬĂ et Marcomannia, ae, f. Marcomanorum provincia. *Capitol. M. Aurel.* 24.

MARCŌMĀNĬCUS et Marcomannicus, a, um, adj. ad Marcomanos pertinens. *Imp. Caracalla* in *Inscr.* ap. *Mur.* 1021, 7. *Marcomannicus maximus* dicitur, quippe qui Marcomannos vicisset. *Capitol. M. Aurel.* 17. Marcomanicum bellum. Adde *Eutrop.* 8, 12. et 13.

MARCOR, oris, m. μαρασμὸς, putredo, tabes. *Plin.* 22, 22, 46. de boleto: Si caligaris clavus, ferrive aliqua rubigo, aut panni marcor affuerit nascenti: ῥάκος σεσηπὸς, inquit *Dioscor.* 4, 83. ¶ Item languor, torpor: ut esse solet in iis, qui somno; aut cibo gravantur, aut rebus ad putredinem accedentibus, νῶκαρ. *Sen. Q. N.* 3, 27. Inde vitium satis, et segetum sine fruge surgentium marcor. *Cels.* 3, 20. de lethargo: In hoc marcor, et inexpugnabilis dormiendi necessitas. *Stat. Th.* 10, 269. Cernitis expositas turpi marcore cohortes, *h. e.* somno. ¶ Transfertur ad animum. *Sen. Tranq.* 2. *med.* Inde moeror marcorque, et mille fluctus mentis incertae. *Vell.* 2, 119. Exercitus marcore ducis, perfidia hostis, iniquitate fortunae circumventus. *Stat. Th.* 8, 265. tum nimio voces marcore superbae, *h. e.* superba dicta ex nimio otio, et crapula: supra enim dixerat *v.* 220. ipsaeque ad moenia marcent Excubiae.

MARCULENTUS, a, um, adj. marcidus. *Fulg. Myth.* 2, 8. Marculenta foliorum calvities.

MARCŬLUS, i, m. parvus malleus. *Isid. Orig.* 19, 7. Malleus vocatur, quia dum quid calet, et molle est, caedit et producit: *marcus*, malleus major: et dictus *marcus*, quod major sit ad caedendum, et fortior: *marcellus* mediocris: *marculus* malleus pusillus. *Lucilius*: Et velut in fabrica fervens cum marculu' ferrum Magnis multorum ictibu' tundit. *Plin.* 7, 56, 57. Tegulas invenit Cinyra, et metalla aeris, item forcipem, marculum, vectem, incudem. *Mart.* 12, 57. negant vitam Ludimagistri mane, nocte pistores, Aerariorum marculi die toto. [*Front. ad Caes.* (ed. *A. Maio*) 4, 4, 3. *med.* Alii vecte et malleo silices moliuntur, alii autem caelo et marculo gemmulas exsculpunt. *F.*] *Petr. fragm. Trag.* 51. *Burm.* Faber marculum de sinu protulit, et phialam belle correxit. Al. leg. *martiolum*, vel *marteolum*: quod habetur et ap. *Sarisber. de nugis Curial. l.* 4. *c.* 5., ubi de re eadem, de qua *Petron.* verba facit. ¶ Quod de *marco* et *marcello* tradit *Isidor.*, indiget auctoritate probati Latini scriptoris. *Hard.* ad *Plin. l. c.* testatur, in omnibus MSS. *martulum* legi: quod probat etiam *Voss.* in *Etymol.;* videtur enim esse magis antiquum, et Latinum. *Caper* tamen *de Orthogr. f.* Martulus, inquit, est sacerdos a Marte, non marculus. Ap. *Fest.* haec habentur: Marculus diminutivum a marcus.

MARCUS, i, m. praenōmen R., quod unica littera M. significari solet, ut *M. Tullius Cicero*, *M. Terentius Varro:* aliquando etiam integre scribitur, ut in *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 324. *n.* 450. et p. 342. *n.* 528. et al. ¶ [*Voss.* in *Etym.* ait, *marcum* mollem significare, a μαλκὸς pro μαλακὸς; *Isid. Orig.* 19, 7. malleum. V. v. praec. *Auct. epit. de nom. rat.* quae *Val. Maximo* tribui solet, haec habet: Marci, Martio mense geniti. ¶ Progressu temporis, ut alia etiam praenomina, in cognomen abiit. *Inscr.* ap. *Grut.* 986, 5. C. Pontius C. L. Marcus. V. MARCIANUS. Hinc videtur *Marcelli* cognomen derivatum fuisse. *F.*]

*MARDĀNI, orum, m. gens Arabica, in Mesopotamia degentes. *Plin.* 6, 26. *B. A.*

*MARDI, orum, gens Asiae, de quorum dubio situ ad *Curt.* 5, 6. notavit *Cellarius.* Videntur hoc nomine latrones et fugitivi significari ab Ebr. מרד De iis V. *Plin.* 6, 5. 16. et 27. *Tac. A.* 14, 23. *Curt.* 6, 5. ¶ *Harduinus* supponit, non gentem fuisse certo loco degentem, sed latrones, fugitivos, atque id genus barbarorum Mardos audivisse. Fuere enim Mardi in Media, in Margiana, in Armenia, in Elymaide, etc. *B. A.*

*MARDONĬUS, i, m. Μαρδόνιος, dux Persarum, a Pausania ad Plataeas victus. *Nep.* in *Pausan.* 1. *B. A.*

MĂRĔ, is, n. θάλασσα, congregatio aquarum salsi saporis. [*Ducunt ex Celtico *mor*, i. e. *mare.*] *Cic. Cluent.* 49. *extr.* Mare, quod sua natura tranquillum est, ventorum vi agitatur atque turbatur. *Id. Att.* 8, 3. *med.* Infero mari navigandum est. *Id. Pis.* 24. Mare vastissimum hieme transire. *Caes. B. G.* 3, 12. Summa erat vasto atque aperto mari, magnis aestibus, difficultas navigandi. *Virg. A.* 2, 780. vastum maris aequor arandum: et *ib.* 3, 144. ire mari: et *ib.* 1, 36. errare maria omnia circum: et *ib.* 10, 197. sulcare maria. *Hor. Ep.* 1, 11, 27. trans mare currere: in regiones Orientis. *Id. Sat.* 1, 1, 29. nautaeque, per omne Audaces mare qui currunt. *Id. Epod.* 9, 32. ferri incerto mari. *Ov. Met.* 9, 590. mari tuto decurrere. *Pl. Trin.* 4, 1, 13. Mare infidum. *Id. Rud.* 4, 2, 5. fluctuosum. *Hor. Od.* 3, 4, 45. ventosum: et *ib.* 1, 26. tumultuosum. *Id. Epod.* 2, 6. iratum. *Virg. A.* 8, 671. tumidum. *Id. Ecl.* 2, 26. Cum placidum ventis staret mare. *Pl. Poen.* 3, 1, 4. tranquillum. *Virg. A.* 3, 196. venti volvunt mare, magnaque surgunt Aequora: et *ib.* 7, 528. Fluctus uti primo coepit cum albescere vento, Paulatim sese tollit mare, et altius undas Erigit, inde imo consurgit ad aethera fundo. [**Lucan.* 5, 625. Nunc quoque tanta maris moles crevisset in astra: ubi v. *Cort.*, qui praeter alia laud. *Eurip. Hippol.* 1207. Κῦμ' οὐρανῷ στήριζον: et *Mus.* 315. Αἰθέρι μίσγετο πόντος.] *Virg. A.* 6, 351. maria aspera. *Id. G.* 2, 479. maria alta tumescunt. *Cic. Planc.* 6. Mare profundum, et immensum. *Sen. Med.* 411. procellosum; et *ib.* 765. insanum. *Id. Troad.* 444. inquietum. [**Lucan.* 4, 459. Tectum mare, *i. e.* mare in cavernis et caecis antris latens, quod cum evomitur, raptas res, quas antea ibi fretum absconderat, restituit: ita *Cort.*] *Tac. H.* 4, 52. Celerrimas navium frumento onustas saevo adhuc mari committit. *Nep. Alc.* 1. Imperator fuit summus mari et terra. [*Ita saepius ap. *Nep.*, *Cic.* amat *terra marique.* V. *N. D.* 2, 19, 49. Quae terra marique gignuntur; ubi laud. *Heindf.* praeter locos infra collatos *Manil.* 16. Quantas ille res — terra marique — gesserit.] *Nep. Con.* 1. Res magnas mari gessit. ¶ [*Praegnanti vi ponitur *mare* ap. *Tac. Agr.* 18. Lectissimos auxiliarium — ita repente immisit, ut obstupefacti hostes, qui classem, qui naves, qui mare exspectabant, i. e. violentiam maris, mare turbidum, litus breve et intutum navigantibus. *Boettich. Lex. Tac. prol.* p. 75. ¶ *Misericors mare* ap. *Petr.* 114. Si nihil aliud, certe diutius junctos nos mare feret, vel si voluerit misericors ad idem litus expellere, etc.: ubi *misericors mare* est, quod non mergit naufragos, et ita sepultura privat, sed ad litus ejicit. Ita *Burm.* ad *Quint. Decl.* 6, 1. p. 128. ubi *misericordia* eodem sensu mari tribuitur.] ¶ *Nostrum mare* est mediterraneum. *Sall. Jug.* 20. et *Lucan.* 8, 293. [*Romani κατ' ἐξοχὴν pro *mari mediterraneo nostrum mare* dixerunt, ut Graeci, qui in Italia scripserunt, ἡ καθ' ἡμᾶς θάλασσα. *Mare mediterraneum* non nisi ap. seriores occurrit. Cf. *Mel.* 1, 1, 4. Id omne qua venit, quaque dispergitur, uno vocabulo Nostrum mare dicitur. — Contra *magnum mare* est *Oceanus Atlanticus.* Claris testimoniis comprobavit *Cort.* ad *Sall. Jug.* 18. *n.* 6. mare magnum et ignara lingua prohibebant. Adde *Lucan.* 5, 619. a magno venere mari: ubi *Merula* ad *Ennium* p. 594. mare mediterraneum exponit; eodemque errore tenetur etiam *Oros.* 1, 2., quos refutat *Cort.*] ¶ Item mare superum, et inferum circa Italiam. *Caes. B. G.* 5, 1. [*Etiam h. l. *nostrum mare* de *mari mediterraneo* intell. V. *Moeb.*] ¶ *Mare* interdum est regio maritima, et insulae maris. *Nep. Con.* 4. Ad mare missus est, ut Cypriis, et Phoenicibus naves longas imperaret. *Tac. H.* 1, 2. Plenum exsiliis mare. ¶ Aliquando ponitur pro aqua maris. *Virg. A.* 10, 377. Ecce maris magna claudit nos objice pontus. *Plin.* 14, 7, 9. Vinum mari condire. [*Huc pertinet etiam locus *Hor. Sat.* 2, (non 1, ut Noster supra laud.) 8, 18. Chium maris expers, i. e. aqua marina non conditum. V. *Heindf.* Noster interpr. *vinum arte imitans Chium, sed in Italia factum, atque adeo mari non transvectum.*] ¶ Item facies et color maris. *Plin.* 37, 6, 21. de opalis: Est in iis carbunculi tenuior ignis; est amethysti fulgens purpura; est smaragdi virens mare. ¶ *E mari natos* dicunt poetae, quos immisericordes significare volunt, et crudeles. V. *Tibull.* 3, 4, 85., *Catull.* 64, 155. et *Ov. Her.* 7, 38. ¶ *Mare coelo miscere* proverbiali locutione est omnia perturbare, nihilque non facere, ut quippiam consequare. Proprie *Virg. A.* 5, 790. maria omnia coelo Miscuit. Translate *Juven.* 6, 282. clames licet, et mare coelo Confundas, homo sum. ¶ *Terra marique aliquid quaerere*, est omni diligentia quippiam exquirere. *Vatin.* ad *Cic. Fam.* 5, 9. *f.* Ego tamen, terra marique ut conquireretur, praemandavi. *Pl. Poen. prol.* 105. Filias pater mari terraque usquequaque quaeritat. *Sall. Cat.* 13. Vescendi causa terra marique omnia exquirere. ¶ *Maria et montes polliceri*, magna promittere illiciendi causa, ap. *Sall. Cat.* 23. ¶ *In mare fundere aquas*, habenti et abundanti dare. *Ov. Trist.* 5, 6, 43. His qui contentus non est, in litus arenas, In segetem spicas, in mare fundat aquas. ¶ *Viam qui nescit, qua deveniat ad mare, eum oportet amnem quaerere comitem sibi:* qui per se non sapit, aut valet, obtemperet alteri, et opem quaerat. *Pl. Poen.* 3, 3, 14. ¶ *Mare aeris* est vastum aeris corpus. *Lucr.* 5, 276. quodcumque fluit de rebus, id omne Aeris in magnum fertur mare. ¶ [*Conjunguntur *coelum*, *mare* et *terra* ab invocantibus: ita ap. *Ter. Ad.* 5,

3, 4. O coelum, o terra, o maria Neptuni! (Sic *maria Oceani* dixit *Flor.* 4, 12. p. 893. ubi v. *Duk.*) Adde *Ov. Trist.* 2, 53. *Quint. Decl.* 6. p. 132. V. *Cort.* ad *Lucan.* 1, 525.] ¶ In ablat. sing. *mari* habet, et *mare.* *Lucr.* 1, 161. E mare primum homines, e terra posset oriri, etc. *Ov. Trist.* 5, 2, 20. Exiguum pleno de mare demat aquae. *Id. Pont.* 4, 6, 46. Ister In caput Euxino de mare vertet iter. Adde *Varr. utrumque* ap. *Charis.* 1, 45. et 111. et *Prisc.* 7, 759., item *Pl. Rut.* 4, 3, 42., ut quidem *Prisc.* legit: nam *mari* alii: item *Cajum Dig.* 1, 8, 5., *Maetian. ib.* 32, 1, 17., *Jabolen. ib.* 41, 1, 58. et *Callistrat. ib.* 47, 9, 6., quibus locis *Torrent.* ex Pandectis *Florent.* edidit *mare,* alii *mari.* ¶ In plur. num. nec *marium*, nec *maribus* dici vult *Charis. ib.* p. 21., *marium* tamen agnoscit *Prisc.* 7, 770. pro quo *marum* dixit *Naev. ib.* Neptunum regnatorem marum. *Caesar* vero *B. G.* 5, 1. Naves paulo latiores, quam quibus in nostris utimur maribus.

*MARĒNE, es, f. regio Thraciae. *Liv.* 43, 67. *B. A.*

*MAREŌTA, ae, f. urbs Aegypti, quae *Herodoto* 2, 18. *Μαρέη*, Marea, est, prope Alexandriam. *Edict. Justin.* 13. (post *Authent. Collat.* in *Corp. Jur.*) 9. §. 2. Si enim qui in utraque Aegypto (excepta Mareota et Menelaite urbe) etc. *Id. ib.* 1. Excepto oppido Menelaita dicto—et praeterea Mareota; et *ib.* §. 1. Non uni Alexandriae, verum etiam duabus—dictis Mareota Menelaitaque exceptis. Adde *ib.* 17. 18. 19. 20. 21. et 23. *B. A.*

MĂRĔOTĬCUS, a, um, adj. ad Mareotidem pertinens, et ponitur aliquando pro Aegyptio. *Hor. Od.* 1, 37, 14. Mareoticum vinum. *Colum.* 3, 2. *med.* Mareoticae vites. *Ov. Met.* 9, 733. Mareotica arva. *Lucan.* 10, 117. ebenus. *Mart.* 14, 209. cortex, *h. e.* papyrus, in qua scribitur. *Id.* 8, 36. Pars quota Parrhasiae labor est Mareoticus aulae, *h. e.* Aegypti pyramides. *Stat. Silv.* 4, 6, 103. saevae Mareoticus arbiter arae, *h. e.* Busiris Aegypti tyrannus.

MĂRĔŌTIS, ĭdis, f. adj. *Μαρεῶτις.* *Mareotis Libya* pars est Libyae, Aegypto contermina, cujus populi Mareotae, *Μαρεῶται.* *Plin.* 5, 6, 6. *Martial.* 4, 42. Sit nive candidior: namque in Mareotide fusca Pulcrior est, quanto rarior iste color. ¶ *Mareotis palus* ibi est ingens, prope Alexandriam: de qua *Plin.* 5, 10, 11., ubi quod *Mareotis lacus* dicitur, respicitur ad Graecum *λίμνη*, quae feminina vox est. V. ABROTONITES. *Lucan.* 9, 354. Corpus Alexandri pigra Mareotide mergam. *Stat. Silv.* 3, 2, 103. puppim Mareotida, *h. e.* navim Alexandrinam. ¶ Hujus regionis vites inter peregrinas laudant. *Virg. G.* 2, 91., *Colum.* 3, 2. et *Plin.* 14, 3, 4. *n.* 7. Hinc *Lucan.* 10, 160. gemmaeque capaces Excepere merum, sed non Mareotidos uvae.

*MARĔU INSULAE, *Μαρέου νῆσοι*, in sinu Arabico fuere. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

MARGĂ, ae, f. genus terrae in modum cretae albae, qua rustici utuntur ad agros stercorandos. [**Märgel.*] Multa de ea *Plin.* 17, 6, 4. Videtur eadem fuisse ac fossicia creta, qua *Varr. R. R.* 1, 7. narrat in Gallia Rhenum stercorari agros.

MARGĂRĬDES, um, f. plur. *μαργαρίδες*, palmae: a margaritis, quoniam breves, candidae, et rotundae sunt, acinis, quam balanis similiores. *Plin.* 13, 4, 9.

[MARGĂRIS, ĭdis, f. *μαργαρὶς*, dimin. a *μάργαρον*, parva margarita. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1468, 9. Julia Margaris. *F.*]

MARGĂRĪTĂ, ae, f. et Margaritum, i, n. *μαργαρίτης λίθος, μαργαρίτη*, unio, calculus candidus in conchis marinis nascens, in feminarum deliciis, et mundo muliebri praecipuus. V. *Plin.* 9, 35, 53., *Solin.* 53. et *Ammian.* 23. *f.*, ubi multa de his. *Varro* ap. *Non.* 3, 138. Altera exorat patrem libram ocellatorum, altera virum semodium margaritarum. *Id. ib.* gemmea ephippia, et arma margarito candicantia. *Scaev. Dig.* 35, 2, 26. Linea margaritarum. *Tac. Agr.* 12. Gignit et oceanus margarita, sed subfusca ac liventia. *Cic. Verr.* 2, 4, 1. Nego ullam gemmam fuisse, aut margaritam, quin abstulerit. *Id. Or.* 23. *f.* Removebitur omnis insignis ornatus, quasi margaritarum. Neutro genere habet etiam *Ulp. Dig.* 19, 5, 17. ¶ [Est etiam appellatio blandientis. *Aug.* enim ap. *Macr. Sat.* 2, 4. Maecenatem *Tiberinum margaritum* vocat. *F.*] ¶ Ap. *Petr. fragm. Trag.* 64. *Burm.* margarita est nomen catellae, vel dicitur de catella, tanquam de re valde cara. ¶ De quantitate. *Prud. περὶ στεφ.* 10, 648. Jamjam silebo: margarita spargere Christi vetamur inter immundos sues. *Id. Psych.* 873. Margaritum ingens opibusque, et viribus hastae Mercata. Priore loco secundam corripit, quod et *Petr.* facit *Sat.* 55. Posteriore producit: quod facit etiam *Venantius.* V. MARGARITATUS. Sed corripere rectius est. *Gregor. Nazian. carm.* 40. etiam paenultimam corripuit: *Θησαυροῖο χάριν, καὶ μαργαρίτην πολύτιμον.*

MARGĂRĪTĀRĬUS, ii, m. *μαργαριτέμπορος*, negotiator, vel piscator margaritarum, vel custos. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 11. *n.* 110. Margaritario de sacra via. Alia ap. *Mur.* 892, 2. Celeuthus, Liviae *margaritarius*, *h. e.* qui ejusd. margaritas custodiebat. Adde aliam ap. *Grut.* 1116, 9. et *Firm. Math.* 4, 6. ¶ Adjective etiam usurpatur, ut Porticus margaritaria, ap. *P. Victor. de regionib. Urbis R. reg.* 8. ¶ *Margaritaria, ae*, quae in margaritis negotiatur. *Inscr.* ap. *Mur.* 964, 1. Marcia T. F. Severa auraria, et margaritaria. ¶ In alia *Inscr.* ap. *Grut.* 340, 2. ponitur *margaritarius* inter ministeria equorum circensium: sed quodnam ejus officium fuerit, non constat. V. *Joann. Argol.* in *not. ad Panvin. de lud. Circensib.* 1, 15.

MARGĂRĪTĀTUS, a, um, adj. margaritis ornatus. *Venant. carm.* 8, 6, 266. Margaritato flexilis arte sinu. Hic licenter secunda syllaba producitur.

MARGĂRĪTĬFER, a, um, adj. margaritas ferens. *Plin.* 32, 11, 53. Concharum genera, inter quae et margaritiferae.

[MARGĂRĪTĬON, onis, m. dimin. margariti, adjectum legitur puello bimo, quia eum nutritores quasi parvum margaritum amarent, carumque haberent. V. MARGARITA. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 44. *n.* 253. Sex. Bruttid*io* Juveni margaritioni carissimo: vixit annis II., mens. VII., dieb. XVIII., fecit L. Virgil. Italic*us*, et Claudia Laudice. *F.*]

MARGĂRĪTUM. V. MARGARITA.

[MARGĂRUS, i, m. *μάργαρος*, concha margaritifera. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 73. Flavius Margarus. *F.*]

*MARGELLA, ae, f. *κοράλλιον Gloss. Gr. Lat. B. A.*

*MARGIĀNE, es, vel Margiana, ae, f. (sc. terra, regio), *Μαργιανὴ* sc. *γῆ*, regio Asiae ulterioris, ultra mare Caspium, inter Hyrcaniam atque Bactrianam. *Plin.* 6, 16. ¶ Nomen habet a Margo flumine. *B. A.*

*MARGIDŪNUM, i, n. Britanniae oppidum. *Anton. Itin. B. A.*

MARGĬNĀTUS, a, um, part. a *margino*, marginem habens. *Plin.* 35, 12, 45. Ex hac aede, cum reficeretur, crustas parietum excisas tabulis marginatis inclusas esse, *h. e.* quae marginem prominentiorem haberent, quo crustae includerentur et continerentur. *Sidon. ep.* 4, 20. Viridantia saga limbis marginata puniceis.

*MARGINĬA, ae, f. oppidum ultra mare Caspium situm, prope Oxum flumen. *Curt.* 7, 10. *pr. f.* si lectio certa. Alii enim *Margianen* volunt substituere in locum v. *Marginiam.* *B. A.*

MARGĬNO, as, avi, atum, a. 1. marginem circumdo et communio. *Liv.* 41, 27. Censores vias sternendas silice in urbe, glarea extra urbem substernendas, marginandasque, primi omnium locaverunt, *h. e.* extrema ora hinc et inde assurgente muniendas, vel crepidinibus ornandas.

*MARGIS, Moesiae amnis. *Plin.* 3, 26. ¶ *Margus* appellatur in *Tab. Peuting. B. A.*

MARGO, ĭnis, m. et f. *κράσπεδον*, extrema alicujus rei ora, ut libri, agri, viae, imperii, fluminis, crepido. [**Ora* in eo differt, quod latius patet. V. *Doederl.* 3, 212.] *Varr. R. R.* 3, 5. *med.* Flumen, quod per villam fluit, liquidum et altum, marginibus lapideis. *Plin.* 9, 36, 61. Margo conchae. *Id.* 30, 13, 39. ulceris. *Id.* 37, 2, 7. calicis; et *ib.* 8, 37. gemmae. *Lucan.* 9, 353. stagni; et *ib.* 609. et *Ov. Met.* 3, 162. fontis. *Id. Met.* 1, 729. et *ib.* 5, 598. ripae. *Val. Max.* 5, 6. *n.* 4. *extr.* agri. *Sil.* 6, 360. puppis. *Lucan.* 10, 486. Nec non et ratibus tentatur regia, qua se Protulit in medios audaci margine fluctus Ambitiosa domus. *Ov. Met.* 1, 13. nec brachia longo Margine terrarum porrexerat Amphitrite, *h. e.* ora, litore. *Stat. Th.* 3, 407. Solverat Hesperii devexo margine ponti Flagrantes sol pronus equos, *h. e.* ora occidua. *Vitr.* 5, 12. Margo, quae sustinet arenam. *Aemil. Macer* ap. *Charis.* 1, 49. fluviorum margine summa. *Rabir. ib.* Idaeos summa cum margine colles. *Juven.* 1, 7. summi plena jam margine libri. *Ov. Met.* 9, 563. Talia nequicquam perarantem plena reliquit Cera manum, summusque in margine versus adhaesit; et *Amor.* 1, 11, 22. Margine in extremo littera rasa. *Id. Trist.* 2, 199. Haec est Ausonio sub jure novissima, vixque Haeret in imperii margine terra tui. (Adde *Plin.* 12, 20, 43.) *Stat. Silv.* 2, 1, 44. Ingenuique super crines, mollisque decorae Margo comae; et *ib.* 3, 2, 53. Claudere suspensos oculorum margine fletus. *Plin.* 9, 10, 12. Dentes non sunt testudini, sed rostri margines acuti. *In vet. Inscr.* ap. *Grut.* p. 207. Tegulas primores omnes in antepagmento ferro figito, marginemque imponito; [*mox ib.:* Eum parietem cum margine altum facito pedes decem, *h. e. con un labbro superiormente posto. F.*] *Stat. Silv.* 4, 4, 54. Maroneique sedens in margine templi, *h. e.* in limine, in atrio.

*MARGOPŎLIS. Titulus erat Satirae *Varronis*, insaniam ex professo civitatis in comitiis et magistratibus furentis, et honorum studio et ambitione luxuque et ingluvie perditae et insanae, acerrime notans. Ex ea citantur nonnulla in quibusdam auctoribus. Annotavit *Turnebus. B. A.*

*MARGUM, i, n. Moesiae superioris oppidum, ad Margim flumen. *Eutrop.* 9, 13. (al. 21.) Adde *Notit. Imper. Roman. B. A.*

*MARGUS, i, m. fluvius Margianae, ultra Caspium mare. *Plin.* 6, 16. V. *Margiane.* ¶ Margus, Moesiae fluvius. V. *Margis. B. A.*

MĂRĪĂ, ae, f. filia Joachim, et Annae, quae virgo Spiritus Sancti opera concepit, et peperit Salvatorem mundi JESUM CHRISTUM Deum verum, verumque hominem. ¶ Paenultima apud Christianos poetas anceps est. *Prud. Psych.* 88. Nec mea post Mariam potis est perfringere jura. *Sedul. in Luc.* 1, 2, 36. Angelus intactae cecinit properata Mariae. Sic *Arat. Act. Apost.* 1, 57. Porta Maria Dei, genitrix intacta creantis. *Id.* tamen *Sedul. ib.* 49. corripuit: quod et *Juvenc.* facit 1, 53, 91. etc. et *Paul. Nol. carm.* 6, 110. et *carm.* 22, 153. et *Claud.* tum *carm.* 95. et 99., ubi de Matre Dei loquitur, tum multis aliis in locis, in quibus de Honorii uxore. Quare satius erit corripere.

*MARIAEA, ae, oppidum Arabiae Felicis, in Sabaeorum regione, fortasse idem quod Saba dictum. *Plin.* 6, 28. ¶ Fuit et aliud hoc nomine ibi situm. *Plin. ib. B. A.*

[MARĬAMMĪTĀNI, orum, m. plur. incolae urbis Mariammae in Syria. Horum meminit *Plin.* 5, 23, 19. *F.*]

MĀRĬANDYNUS, a, um, adj. ad Mariandynos pertinens, qui sunt populi Bithyniae in ora maris Euxini, inter Heracleam et Cytorum, *Μαριανδυνοί.* His locis Hercules Cerberum interfecisse dicitur. *Plin.* 6, 1, 1. Mariandyni sinus. *Val. Fl.* 4, 733. Jam Mariandynis advertit puppis arenis. *Id. ib.* 171. Et Mariandynum patrias penetravit ad urbes. ¶ Legitur et *Maryandinus.*

MĂRĬĀNUS, a, um, adj. ad Marium pertinens, quod est nomen nobilissimi civis R., cujus vitam *Plutarch.* scripsit. *Cic. Brut.* 47. *f.* Mariani consulatus. *Id. Or.* 2, 66. Marianum scutum Cimbricum. *Id. Agr.* 3, 2. Marianus tribunus plebis. *Id. Leg.* 1, 1. Mariana quercus. *Prop.* 3, 2, 43. Aut quibus in campis Mariano proelia signo Stent, etc. *Flor.* 3, 12. Mariana, et Sullana tempestas; et 2, 19. Mariana, et Sullana bella; et 4, 2. Mariana, et Cinnana rabies. V. *eund.* 3, 21. et *Vell.* 2, 18. et sqq. ¶ De mulis Marianis. V. MULUS. ¶ [*Mariani, orum*, sunt incolae coloniae Marianae nunc dirutae in Corsica, a C. Mario deductae, ut refert *Plin.* 3, 6, 12. *Inscr.* ap. *Mur.* 2004, 2. De controversia finium, quam habetis cum Marianis etc. *F.*]

MĂRĪCĂ, ae, f. Nympha litoris Minturnensium, ap. Lirim fluvium, Fauni uxor, Latini mater. *Virg. A.* 7, 47. ¶ *Lact.* scribit 1, 21. ita appellatam fuisse Circen mortuam et consecratam. ¶ Ab ea nomen habet Minturnensium palus, in qua Marius Sullam fugiens latitavit. *Vell.* 2, 19.

*MARICAS, ae, *Μαρικᾶς*, dictus est orator Hyperbolus. *Quint.* 1, 10. *B. A.*

*MARICI, orum, populi Liguriae, qui cum Laevis Ticinum condiderunt. *Plin.* 3, 17. *B. A.*

*MARĪCUS, i, m. e gente Boiorum, deum se et assertorem Galliarum simulavit, concitisque octo millibus hominum proximos Aeduorum pagos traxit: cum ea civitas, electa juventute, adjectis a Vitellio cohortibus fanaticam multitudinem disjecit. Captus in proelio, ac feris objectus, quia non laniabatur, vulgus inviolabilem credidit, at coram Vitellio interfectus est. *Tac. H.* 2, 61. *B. A.*

*MARIGĔRI, orum, Aethiopiae populi. *Plin.* 6, 30. *B. A.*

MĂRĪNUS, a, um, adj. *θαλάσσιος*, ad mare pertinens. *Cic. N. D.* 2, 16. Marini terrenique humores. *Id. Div.* 2, 14. Marini aestus. *Virg. G.* 1, 362. Marinae fulicae; et *ib.* 2, 160. Marinus fremitus; et *ib.* 68. casus abies visura marinos. *Ulp. Dig.* 14, 1, 1. et *Scaev. ib.* 50, 5, 3. Marinae naves, *h. e.* quae mari decurrunt: et distinguuntur a fluvialibus. *Catull.* 64, 16. Nymphae marinae, *h. e.* quae mare incolunt. *Hor. Od.* 3, 26, 5. Marina Venus; et *ib.* 23, 15. Marinus ros, *h. e.* rosmarinum. *Plin.* 9, 5, 4. Visum ab his in Gaditano oceano marinum hominem, toto corpore absoluta similitudine: ascendere navigia nocturnis temporibus, statimque degravari, quas insederit. ¶ *Marinus morsus* ap. *eund.* 36, 26, 65. est acrimonia et mordacitas salsi saporis aquae marinae. ¶ De marinis Laribus V. in PERMARINUS. ¶ [*Marinus*, sive *equus Marinus* fuit etiam nomen proprium triremis in Classe Ravennate. *Inscr.* ap. *Mur.* 824, 6. L. Julius Severinus armigerus III. Marin. *F.*]

[MĂRĬO, onis, m. dimin. maris, idem ac masculus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 126. *col.* 4. A. Egrilius Mario. *F.*]

MĂRISCĂ, ae, f. *βουσύκον*, ficus grandior, sed insipida: a *mas*, *maris*, quasi mascula, ob magnitudinem. *Mart.* 7, 25. Infanti melimela dato, fatuasque mariscas. *Cato R. R.* 8. et *Plin.* 15, 18, 19. Ficos mariscas in loco cretoso, et aperto serito: (*ficos mariscas* habet etiam *Varr. R. R.* 1, 6. et 9.) *Colum.* 10, 415. Purpureaeque chelidoniae, pinguesque mariscae. *Sen. Suas.* 2. *med.* Eo pervenit insaniae, ut ficos non esset, nisi mariscas. ¶ A fructus hujus similitudine etiam mariscae dicuntur tubercula ulcerosa, quae ex praepostera libidine circa podicem nascuntur. *Juven.* 2, 13. Caeduntur tumidae, medico ridente, mariscae.

MĀRISCUS, i, m. vel Mariscum, i, n. juncus marinus, unde tegetes texuntur: a *mas, maris. Plin.* 21, 18, 69.

[MĀRĪTA, ae, f. uxor. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 299. *n.* 268. Liciniae Acte C. Atilius Severinus maritae optimae. Adde tres alias *ib. n.* 269. 270. 271. V. MARITUS. *F.*]

MARĪTĀLIS, e, adj. γαμικός, conjugalis. *Colum. prooem. l.* 12. Maritale conjugium sic comparatum esse natura. *Ov. A. Am.* 2, 258. Maritalis vestis. *Val. Max.* 9, 1. *n.* 9. fax; et 6, 3. *n.* 10. Maritale supercilium. *Juven.* 6, 43. maritali jam porrigit ora capistro, *h. e.* jugum subit matrimonii. *Sen. Oedip.* 956. Maritales oculi, *h. e.* quibus quis aliquam affectu mariti aspicit.

MĀRĪTĀTUS, a, um, part. a *marito. Hieron. ep.* 77. *n.* 12. Laudavimus saepe virgines, viduas, ac maritatas. *Pecunia maritata* ap. *Pl. Epid.* 2, 1, 11. quae cum uxore conjuncta est, *h. e.* cujus possessio est penes uxorem: seu quae habetur a marito ex dote, uxore vivente.

MĀRĬTĬMUS, a, um, adj. ἐπιθαλάσσιος, qui mare accolit, qui ad mare est, vel fit. *Caes. B. G.* 2, 34. Maritimae civitates. *Cic. Verr.* 2, 5, 27. Homines maritimi. *Id. Part.* 10. Loci maritimi, an remoti a mari, plani an montuosi. *Plin.* 6, 27, 31. Maritimus portus. *Hirt. B. Afr.* 85. Porta oppidi maritima; et *B. Alex.* 26. Aegyptus maritimo accessu Pharo, pedestri Pelusio munita. *Nep. Att.* 14. Villam habere suburbanam, aut maritimam. *Cic. Planc.* 40. *extr.* Maritimus cursus. *Plin.* 14, 2, 4. *n.* 5. Maritimo afflatu gaudent vites. *Cic. Tusc.* 5, 14. Ora maritima. *Id. Att.* 2, 16. *f.* Te hospitio agresti accipiemus, quoniam maritimum hoc contempsisti. *Cic. Verr.* 2, 5, 27. Homines a navigando, rebusque maritimis remotissimos. *Caes. B. G.* 3, 5. Praeerat Aegyptiis navibus Pompejus filius, Asiaticis Laelius, Achaicae classi Libo: toti tamen officio maritimo Bibulus praepositus cuncta administrabat. *Nep. Arist.* 2. Summa imperii maritimi. *Hirt. B. Alex.* 25. Dimicationem maritimam feliciter conficere. *Liv.* 21, 63. Maritimae naves, *h. e.* quae a fluvialibus distinguuntur. Sic *Jabol. Dig.* 33, 7, 11. Maritimae insulae. *Nep. Them.* 2. Praedones maritimi. *Flor.* 2, 2. Maritimus triumphus. Absolute *Cic. Fam.* 2, 16. *med.* In maritimis sum. *Plin.* 6, 34, 39. Maritima Africae. *Flor.* 4, 12. Hibernas in Tarraconis maritimis. ℙ Ponitur et pro marino. *Caes. B. G.* 4, 29. et *Cic. N. D.* 2, 53. Maritimi aestus. *Varr. R. R.* 1, 7. *med.* Sal maritimus. *Nep. Att.* 6. Maritimis fluctibus jactari. ℙ *Maritimae usurae* ap. *Paul. Dig.* 22, 2, 6. sunt, quae ex nauticis negotiis percipiuntur. ℙ *Maritimi mores* ap. *Pl. Cist.* 2, 1, 11. sunt incerti, inconstantes, instar maris. ℙ *Maritimae nuptiae* ap. *Cic. N. D.* 3, 18. sunt quibus Thetidem Peleus duxit: et *terrenis* opponuntur. ℙ Scribitur et *maritumus* prisco more. ℙ **Maritima avaticorum* locus fuit vel oppidum in Gallia Narbonensi, dictum et *Mastramela* a lacu cognomine vicino. *Mela* 2, 5. *Plin.* 3, 4. ℙ *Circus Maritimus.* V. *Circus. B. A.*

MĀRĪTO, as, avi, atum, a. 1. συνοικίζω, nuptui trado. *Suet. Vesp.* 14. Vitellii filiam splendidissime maritavit. ℙ Dicitur etiam de viris: et quidem magis proprie. *Tac. A.* 12, 6. Quando, maritandum principem, multi suaderent. Huc pertinet lex *De maritandis ordinibus*, quam vel sanxit, vel retractavit Augustus, ut est ap. *Suet. Aug.* 34., multa continens capita ad matrimonia civium R. pertinentia, quae magnam partem collegit *Hotoman.* in indice legum Romanarum. ℙ Item de bestiis. *Varr. R. R.* 2, 9. *med.* de canib.: Tunc dicuntur catulire, id est ostendere, se velle maritari. *Colum.* 8, 2. *med.* Gallinae ternae singulis maribus maritantur. ℙ Item de arboribus. *Hor. Epod.* 2, 9. adulta vitium propagine Altas maritat populos. *Colum.* 11, 2. *med.* Ulmi vitibus maritantur. Ubi v. *vitibus* est ablativus, ut *propagine* in loco *Horatii*: neque enim dicebant *maritare vitem*, sed *arborem*, puta *palmam*, *ulmum*, et hujusmodi, cum ei vitem sustinendam adjungebant. *Id.* 4, 2. Duos palos unius seminis flagellis maritari; et *ib.* 22. *med.* Ut vitis novellos caules transmittat, qui possint sua maritare statumina. *Id.* 5, 6. *med.* Si teneram ulmum maritaveris, novam vitem sufferet; si vetustam vitem applicueris, conjugem necabit. ℙ Est etiam gravidare, fecundare. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 89. Zephyrus glebas fecundo rore maritat. *Plin.* 16, 25, 39. Primus est conceptus, flare incipiente Favonio: hoc maritantur virescentia e terra: quippe cum etiam equae in Hispania. *Id.* 13, 4, 7. ait, *Marem palmae* afflatu visuque ipso, et pulvere etiam, reliquas *palmas feminas* maritare. *Solin.* 23. Equae adspirante Favonio concipiunt, et sitientes viros aurarum spiritu maritantur.

MĀRĪTUS, a, um, adj. ad conjugium pertinens, conjugio sociatus, maritalis. *Liv.* 27, 31. Vagabatur cum uno, aut altero comite per maritas domos dies noctesque. Al. leg. *maritimas. Ov. Her.* 2, 41. Junonemque, toris quae praesidet alma maritis; et *ib.* 12, 87. et *Prop.* 3, 19, 16. Juno, sacris quae praesidet alma maritis. *Hor. Carm. saecul.* 20. Lex marita, ferax prolis novae, *h. e.* de maritandis ordinibus: de qua V. in v. praec. *Ov. Her.* 16, 283. metuis Venerem temerare maritam; et *ib.* 11, 101. Tolle procul decepte faces Hymenaee maritas. *Id. Pont.* 3, 1, 73. socialis amor, foedusque maritum. *Avien. Perieg.* 339. de Nilo: inque jacentem Aegyptum fusus fluctu premit arva marito, *h. e.* fecundante. Sic in *Pervigil. Ven.* 4, 11. et 61. Mariti imbres. ℙ *Maritus* absolute interdum refertur ad utrumque conjugem. *Papin. Dig.* 24, 1, 52. *extr.* Quo casu inter exteros condictio nascitur, inter maritos nihil agitur. Saepissime est ipse vir, ut *marita* uxor. *Hor. Od.* 3, 14, 5. Unico gaudens mulier marito. *Cic. Inv.* 1, 31. *f.* Ut tu maritus sis quam optimae, et haec quam optimo viro nupta sit. *Hor. Od.* 3, 5, 6. Milesne Crassi conjuge barbara Turpis maritus vixit? *Ov. Her.* 4, 134. Et fas omne facit fratre marita soror, *h. e.* Juno, quae Jovis fratris sui uxor est. *Hor. Epod.* 8, 14. Nec sit marita, quae rotundioribus Onusta baccis ambulet. *Ov. Fast.* 2, 139. hic castas, duce se, jubet esse maritas. ℙ De sponso. *Val. Fl.* 8, 16. Haemonio nunquam spernenda marito, Condita letiferis promit medicamina cistis. *Tibull.* 3, 4, 31. Ut juveni primum virgo deducta marito. ℙ Dicitur interdum de bestiis. *Hor. Od.* 1, 17, 7. Olens maritus, *h. e.* hircus. Sic *Virg. Ecl.* 7, 7. Vir gregis ipse caper. *Colum.* 7, 6. Maritos gregum mutilos esse oportebit. *Id.* 8, 5. *f.* de gallinaceis: Rarior est in his avibus mariti bonitas. ℙ Item de arboribus, quae adjunctas vites habere possunt. *Cato R. R.* 32. Arbores facito uti bene maritae sint. *Colum.* 3, 11. Olivetum maritum. *Catull.* 62, 54. At si forte eadem *(vitis)* est ulmo conjuncta marito, etc.

MARITUS, i, m. V. v. praec.

*MARĬUM, i, n. Μάριον, Cypri vetus oppidum. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

MĀRĬUS, ii, m. civis Romanus Arpinas, qui septies consul fuit. Ejus vitam habes ap. *Plut.* De bello ejus civili cum Sulla et Cinna, V. *Flor.* 3, 21. ℙ Adjective *Maria lex* memoratur a *Cic. Leg.* 3, 17. Eam tulit ann. U. C. DCXXXIV. idem C. Marius trib. pleb., ut pontes, per quos transibant suffragium ferentes, angustiores fierent, ne quis in iis, praeter eum, qui suffragium ferret, consistere posset, rogandi et appellandi causa. V. PONS. ℙ **M. Marius Gratidianus*, M. Gratidii filius, adoptatus a C. Mario. *Cic. Off.* 3, 20. *Id. Leg.* 3, 16. et *Orat.* 2, 65. et *Petit. Cons.* 3. V. *Sen. Ira*, 3, 18. *Plin.* 33, 9. *extr. Lucan.* 2, 175. ℙ Marius, poeta Latinus. *Ov. Pont.* 4, 6, 24. ℙ Marius et Casprus, amicorum par fidelissimorum. *Sil.* 9, 401. ℙ *Marius Priscus*, proconsul, Africam provinc. spoliavit. *Juven. sat.* 1, 49. et *sat.* 8, 120. ℙ *Marius Victorinus* vixit in medio saeculi quarti, Africa ortus. Romae docuit artem rhetoricam, imperatore Constantio. Scripsit, inter alia plurima, Expositionem in libros duo Ciceronis de inventione, de orthographia, et ratione metrorum libr. IV. inter *Putschii* Grammaticos veteres. *B. A.*

*MARMA, oppidum Arabiae Felicis. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

MARMĂRĬCUS, a, um, adj. Μαρμαρικός, ad Marmaricam pertinens, quae est regio Africae inter Aegyptum et Cyrenem: et ponitur etiam pro Libyco, quia contermina est Libyae desertae: immo et *Mareotis Libya* appellatur: item universim pro Africano. *Plin.* 13, 23, 44. Marmaricum genus capparis. *Lucan.* 3, 292. non corniger Hammon Mittere Marmaricas cessavit in arma catervas. *Sil.* 7, 83. si pellere nostris Marmaricam terris nubem dabis, *h. e.* Poenorum arma. *Sidon carm.* 11, 103. Marmarica fera, *h. e.* elephas.

MARMĂRĪDES, ae, m. Μαρμαρίδης, qui est e Marmarica regione. *Ov. Met.* 5, 124. tentanti dextera fixa est Cuspide Marmaridae Corythi. *Sil.* 5, 437. Othrys Marmarides. ℙ *Marmaridae, arum,* ejus tractus incolae. *Plin.* 5, 5, 5. et *ib.* 6, 6. et *Lucan.* 4, 679. mixti Garamante perusto Marmaridae volucres. *Sil.* 5, 184. Marmaridum mediam penetrare phalangem: pro *Marmaridarum.* ℙ Hos incantandorum serpentium, et medendi venenis peritissimos facit *Sil.* 3, 300. Hinc *Lucan.* 9, 893. gens unica terras Incolit, a saevo serpentum innoxia morsu, Marmaridae Psylli.

[MARMĂRIS, idis, f. marmoreus, marmoris more candens: a μάρμαρον, marmor. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1005, 4. Hermes Aug. Lib. fecit conjugi suae Aeliae Marmaridi. *F.*]

MARMĂRĪTIS, idis f. μαρμαρῖτις, herbae genus, al. aglaophotis, ob admirabilem colorem: a *marmor*, quia nascitur in marmoribus Arabiae. *Plin.* 24, 17, 17.

*MARMESSUS vel Marmissus (os), vicus Troadis, in monte Ida. *Lact.* 1, 6. Vico Marmesso. Sic edd. *Bunemann.* et *Heum.* Olim lectum *Marpesso.* Cf. *Marpessius* et *Mermessius. B. A.*

MARMOR, oris, n. μάρμαρος, lapis durus ac solidus, praesertim qui in lapicidinis foditur, et scalpro elaboratur ad statuas, columnas, et varia opera aedificiorum: a voce Graeca allata, quae a μαρμαίρω, candico, resplendeo: ut proprie de iis dicatur, qui candidi sunt et nitentes. Quomodo a lapide differat, V. LAPIS. De variis marmorum generibus, et coloribus fuse *Plin.* 36, 7, 11. Celeberrima sunt Parium, Lacedaemonium viride, Augustum, et Tiberium, utrumque ex Aegypto, Numidicum, Phrygium, quod et Synnadicum, Proconnesium, Carystium, Chium, porphyrites, ophites, Memphites, Syenites, etc. *Cic. Arch.* 9. Ennius in sepulcro Scipionum putatur esse constitutus e marmore. *Virg. G.* 3, 13. templum de marmore ponam. *Id. A.* 6, 848. vivos ducent de marmore vultus. *Ov. A. Am.* 1, 70. externo marmore dives opus. *Plin.* 7, 38, 39. Praxiteles marmore nobilitatus est, Gnidiaque Venere, *h. e.* statua marmorea Veneris Gnidiae, quam sculpsit. *Id.* 36, 6, 6. Secare marmor in crustas. *Quint.* 2, 20. expolire. *Hor. Od.* 4, 8, 13. incisa notis marmora publicis. *Ov. Her.* 7, 194. Hoc tamen in tumuli marmore carmen erit. *Id. Met.* 15, 314. Flumen quod tactis inducit marmora rebus, *h. e.* in lapidem vertit. ℙ *Marmor* pro *lapis*, *h. e. milliarium*, usurpavit *Mart.* 7, 31. Rus marmore tertio notatum, *h. e.* ad tertium ab urbe lapidem. Adde 9, 65. ℙ *Servus a marmoribus* est, qui praeest marmoribus coemendis, secandis, elaborandis. *Inscr.* ap. *Grut.* 593, 7. M. Ulpius Martialis Aug. Lib. a marmoribus; et *ib.* 5. T. Flavius Successus Aug. L. tabularius marmorum Lunensium, *h. e.* a rationibus marmorum Lunensium, ut est *ib.* 4. ℙ Quod *Cato R. R.* 23. et *Colum.* 12, 20. *f.* marmor jubent in vinum indi, marmoris farinam intelligunt, et conditurae gratia faciunt: cujus meminit et *Plin.* 14, 19, 24. et 23, 1, 24. ℙ Poetae hoc nomen mari tribuunt, vel quia cum ventis commovetur, candescit, ut est ap. *Lucr.* 2, 763. et sq., vel quia aequum et planum est. *Virg. A.* 7, 28. lento luctantur marmore tonsae; et *ib.* 718. Quam multi Libyco volvuntur marmore fluctus; et 10, 208. spumant vada marmore verso. *Catull.* 63, 88. marmora pelagi. *Sil.* 14, 464. infidum marmor. ℙ In illo *Val. Fl.* 6, 568. jam non per curva volantem Stagna, nec in medio truncantem marmore cervos: *marmor* est mare glacie duratum. ℙ *Marmor* videtur usurpari pro metallo albi coloris; illud enim inter equorum Solis ornamenta commemorat, aerique inaurato, et orichalco interserit *Prud. in Symmach.* 1, 347. Et frenos phalerasque, et equorum pectora anhela Aeris inaurati, vel marmoris, aut orichalci Jusserunt nitido fulgere polita metallo. ℙ *Marmor* gen. masc. est ap. *Plin. Valer.* 3, 14. *med.* Super marmorem aqua lotum fundes medicamen.

MARMŎRĀRĬUS, a, um, adj. ad marmor pertinens, vel qui ex marmore est, ut *Marmorarium opus* in programmate officinae alicujus inscripto ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 693. Diis Manibus titulos scribendos, vel si quid operis marmorarii opus fuerit hic habes. *Sen. ep.* 90. *med.* Posse nos habitare sine marmorario fabro: posse nos vestitos esse sine commercio Serum. ℙ *Marmorarius, ii*, absolute est artifex elaborandi, et poliendi marmoris, μαρμαροποιός. *Id. ep.* 88. *med.* Non adducor, ut in numerum liberalium artium pictores recipiam, non magis quam statuarios, aut marmorarios, aut ceteros luxuriae ministros. *Inscr.* ap. *Grut.* 640, 6. C. Sempronio Felici marmorario. *Vitr.* 7, 6. Caementa marmorea, sive assulae, quae marmorarii ex operibus dejiciunt. [*Emendavit h. l. *F.*]

MARMŎRĀTĬO, onis, f. μαρμάρωσις, constructio ex marmore. *Appul. Flor. n.* 18. Pavimenti marmoratio, proscenii contabulatio, scenae columnatio.

MARMŎRĀTUM, i, n. tectorium ex marmore tuso et calce, quod pavimentis et parietibus inducitur: cujus faciendi rationem *Vitr.* 7, 6. docet. *Varr. R. R.* 1, 59. Camaras in oporothecis marmorato, et parietes, pavimentaque facere; et *ib.* 3, 7. Quam levissimo marmorato parietes, ac camaras oblinere. *Plin.* 36, 23, 55. Tectorium nisi ter arenato, et bis marmorato inductum est, non satis splendoris habet; et *mox:* Experimentum marmorati est in subigendo, donec rutro non cohaereat.

MARMŎRĀTUS, a, um, part. a *marmoro:* marmore stratus, aut incrustatus. *Stat. Silv.* 4, 3, 96. Ingenti plaga marmorata dorso, *h. e.* via silicibus strata. *Petr. fr. Trag.* 77. *Burm.* Domus habet quatuor coenationes, cubicula viginti, porticus marmoratas duas. *Varr. R. R.* 1, 59. Parietes, et solum opere tectorio marmorato loricare. [*Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 422, 4. Porticus lapideas marmoratas solo suo ludis scenicis impensa sua fecit, *h. e.* opere tectorio marmorato opertas ut in basilica Pompejis nuper detecta videre est. V. v. praec. *F.*]

MARMŎRĔUS, a, um, adj. μαρμάρεος, qui est e marmore. *Cic. Verr.* 2, 4, 1. Signum aeneum, marmoreum, eburneum. *Id. Dom.* 24. marmorea columnae. *Id. Par.* 1, 4. Tecta marmorea, ebore et auro fulgentia. *Virg. A.* 4, 392. Marmoreus thalamus, *h. e.* cubiculum pretiosis marmoribus ornatum. *Cic. Par.* 6, 3. et *Ov. Met.* 15, 672. Marmoreum solum, *h. e.* marmore stratum. *Virg.*

Ecl. 7, 35. Nunc te marmoreum pro tempore fecimus: at tu, Si fetura gregem suppleverit, aureus esto. Adde *Hor. Od.* 4, 1, 20. ¶ Poetice dicitur de membris, quae instar marmoris candent, et nitent, ut niveus. *Virg. G.* 4, 523. marmorea caput a cervice revulsum. *Ov. Met.* 13, 746. Marmoreus pollex; et *ib.* 3, 481. Marmoreae palmae. *Id. Am.* 2, 11, 15. Marmorei pedes. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 421. Hic corpus solidum invenies, hic stare papillas Pectore marmoreo. *Mart.* 8, 56. Marmorea fundens nigra Falerna manu. *Lucr.* 2, 763. quae nigro fuerint paulo ante colore, Marmoreo fieri possint candore repente. *Id. ib.* 774. in marmoreum migrare colorem, *h. e.* albentem. Hinc *Marmoream Paron* dixit *Ov. Met.* 7, 465. quia cum marmore candidissimo abundet, procul aspicientibus candoris speciem praebet: unde *niveam* vocat *Virg. A.* 3, 126. ¶ Dicitur etiam de gelu, quod duritiem marmoris, et candorem refert. *Ov. Fast.* 4, 918. marmoreo pallet adusta gelu. *Id. Trist.* 3, 10, 10. Terraque marmoreo candida facta gelu. ¶ Refertur et ad mare, ut marmor. *Virg. A.* 6, 729. Et quae marmoreo fert monstra sub aequore pontus. ¶ *Marmorea ars*, statuaria. *Vitr.* 4, 1. *med.* Callimachus, qui propter elegantiam et subtilitatem marmoreae artis, etc.

MARMŎRO, as, avi, atum, a. 1. marmore incrusto. *Lampr. Alex. Sever.* 25. Palatio exornato hoc genere marmorandi. *Inscr.* ap. *Grut.* 129, 1. Ex conlatione sua, et manipularium suorum aediculam marmoravit. [Alia ap. *eund.* 64, 9. Imperio Domini Silvani C. Cossutius C. L. Epaphroditus aram Silvano marmoravit. V. MARMORATUS. *F.*]

MARMŎRŌSUS, a, um, adj. marmoris naturam habens, lapidosus, ut Sil marmorosum, ap. *Plin.* 33, 12, 56. et 35, 6, 20.

[MARNAS, ae, m. Deus Gazae in Palaestina veneratus, qui idem fuit ac Juppiter Cretagenes, seu Cretensis, ut constat ex *Steph. Byzant.*: est autem vox Syriaca, qua *dominus hominum* significatur. *Hieronym. in Isaj.* 7, 17, 2. Serapium Alexandriae, et Marnae templum Gazae in ecclesias Domini surrexerunt. *Id.* in *vit. Hilar. n.* 14. Ingrediatur servus ejus Gazam, et idolum Marnas corruat. *Id. ep.* 107. *n.* 2. Jam Aegyptius Serapis factus est Christianus, Marnas Gazae luget inclusus, et eversionem templi jugiter extimescit. V. *Eckhel. D. N. V.* T. 3. p. 450. *F.*]

MĂRO, onis, m. *Μάρων, ωνος*, opifex quidam figulus, vel, ut alii putant, Magii cujusdam viatoris initio mercenarius, mox ob industriam gener: quem cum agricolationi, reique rusticae, et gregibus praefecisset socer, silvis coemendis et apibus curandis reculam auxit. Filium habuit toto litterario orbe, et apud omnem posteritatem celeberrimum, *P. Virgilium Maronem*, in cujus vitae initio haec *Donatus* tradit. Porro cum Maronem legimus, non patrem, sed filium intelligimus. *Mart.* 8, 56. Ingenium sacri miraris abesse Maronis, Nec quemquam tanta bella sonare tuba: Sint Maecenates, non deerunt, Flacce, Marones: et 14, 186. Quam brevis immensum cepit membrana Maronem! *Id.* 12, 4. Maro summus. *Juven.* 11, 178. Conditor Iliadis cantabitur, atque Maronis Altisoni dubiam facientia carmina palmam. *Rutil. Itin.* 1, 170. Et reges Rutulos, teste Marone, refert. ¶ Fuit etiam *Maro*, vel *Maron* Evanthei filius, Bacchi nepos, et Apollinis Ismarii sacerdos, a quo est Maronea, vel Maronia, *Μαρώνεια,* Thraciae maritimae oppidum, ap. *Plin.* 4, 11, 18. et *Melam* 2, 2. *med.* Hinc Maroneum vinum. ¶ Item fluvius Peloponnesi non longe ab Alpheo. *Paus.* 3, 12. ¶ Praeterea *Maro* nomen est collis in Sicilia. *Plin.* 3, 8, 14. **Cluverio* vulgo est *Madonia* vel *Maduma. B. A.* ¶ In illo versu *Prop.* 2, 23, 48. Flumina sopito quaeque Marone cadunt: videtur *Maro* signum esse sive poetae, sive fluminis, in aquaeductu positum silani loco, et dormientis habitu formatum.

*MAROBODŬUS, i, m. Marcomannorum vel Suevorum rex, adolescens Romae benigne ab Augusto habitus. *Vell.* 2, 108 et 109. *Tac. A.* 2, 26. 44. 63. etc. *B. A.*

*MAROHAE, arum, populi Indiae. *Plin.* 6, 20. *B. A.*

*MARON, onis, m. *Μάρων,* Thraciae rex, Apollinis sacerdos. V. *Maro* et *Maroneus, a, um.* ¶ *Maron, i*, n. herba. V. MARUM. *B. A.*

*MARONĒA vel Maronīa, ae, f. *Μαρώνεια,* oppidum Thraciae. V. in MARONEUS: a, um. ¶ Fuit et Maronea Italiae oppidum, in Samnio. *Liv.* 27, 1. *B. A.*

MĂRŌNĒUS, a, um, adj. ad Maronem pertinens Thraciae regem, seu ad Maroneam urbem (V. v. praec.), circa quam nobile vinum nascebatur: quo cum ille rex Ulyssem donasset, hic Cyclopi dedit, sopitumque excaecavit. *Tibull.* 4, 1, 56. Cessit et Aetnaeae Neptunius incola rupis, Victa Maroneo foedatus lumina Baccho. *Plin.* 14, 4, 6. Vino antiquissima claritas Maroneo, in Thraciae maritima parte genito, ut auctor est Homerus. (*Odyss.* 9, 195.) ¶ Item ad P. Virgilium Maronem pertinens. *Stat. Silv.* 4, 4, 54. tenues ignavo pollice chordas Pulso, Maroneique sedens in margine templi Summo animum, et magni tumulis adcanto magistri.

MĂRŌNĬĀNUS, a, um, adj. Maroneus, ad Virgilium Maronem pertinens. *Stat. Silv.* 2, 7, 74. Ante annos Culicis Maroniani. V. CULEX. *Sidon. ep.* 8, 1. *in carm.* stilus aut Maronianus, Aut quo tu Latium beas, Horati; et *carm.* 9, 222. Maronianum bustum.

MĂRŌNĪTES, ae, m. *Μαρωνείτης*, qui est ex Maronea Thraciae urbe, de qua in MARO dictum est. *Plin.* 35, 11, 11. *n.* 29. Athenion Maronites.

*MARONĪON, i, n. centaurea major. *Appul. de herb.* 34. *B. A.*

MARPĒSĬUS, a, um, adj. *Μαρπήσσιος*, ad Marpesum, *Μάρπησσον* pertinens, qui mons est Pari insulae, ut *Serv.* docet ad illud *Virg. A.* 6, 470. Nec magis incepto vultum sermone movetur, Quam si dura silex, aut stet Marpesia cautes. V. MERMESSIUS. In proverbium abiit hoc *Virgilii* dictum de obstinato, aut stupido. Sic *Arnob.* 2, 60. Stipes ut aliquis, aut Marpesia, ut dictum est, rupes, stabit elinguis, et mutus. ¶ Scribitur et *Marpessius.*

*MARPESSĪUS. V. MARPESIUS. *B. A.*

*MARPĒSUS. V. in MARPESIUS. *B. A.*

MARRĂ, ae, f. instrumentum rusticum lato ferro radendae terrae, herbisque exscindendis aptum. *Colum.* 10, 70. curvi vomere dentis Jam virides lacerate comas, jam scindite amictus. Tu gravibus rastris cunctantia perfode terga: Tu penitus latis eradere viscera marris Ne dubita; et *ib.* 88. Mox bene cum glebis vivacem caespitis herbam Contundat marrae, vel fracti dente ligonis. *Juven.* 15, 166. cum rastra, et sarcula tantum Assueti coquere, et marris, ac vomere lassi Nescierint primi gladios excudere fabri. *Plin.* 17, 21, 35. *n.* 4. Solum apricum bidente pastinari debet, ternos pedes bipalio alto: marra rejici quaternum pedum fermento, *h. e.* versari, et evolvi. ¶ Aliud marrae officium est in illo *ejusd.* 9, 14, 17. de siluro, pisce ingenti: In Moeno Germaniae amne protelis boum, et in Danubio marris extrahitur, *h. e.* ferreis uncis marrae figura. Ita enim legit *Hard.*, alii aliter.

MARRŬBĬUM, ii, n. *πράσιον*, herba, de qua *Plin.* 20, 22, 89. Marrubium plerique inter primas herbas commendavere, quod Graeci pasion vocant, alii linostrophon, nonnulli philopaeda, aut philochares: notius quam ut indicandum sit. *Colum.* 10, 355. Profuit et plantis latices infundere amaros Marrubii. *Plin l. c.* persequitur varios ejus usus in medicina; et 14, 16, 19. *n.* 4. ex eo etiam vinum fieri ait, quod Graece *πρασίτης οἶνος* dicitur.

MARRŬBĬUS et Marruvius, a, um, adj. ad Marrubium pertinens, oppidum Marsorum, nunc *S. Benedetto*, ad Fucinum lacum, de quo ita *Sil.* 8, 507. Marrubium veteris celebratum nomine Marri. *Virg. A.* 7, 750. Quin et Marrubia venit de gente sacerdos. ¶ *Marruvii, orum*, sunt incolae illius oppidi. *Plin.* 3, 12, 17. Marsorum Anxantini, Atinates (corrige *Antinates*), Fucentes, Lucenses, Marruvii. [Emendavit multisque additamentis instruxit h. l. *F.*]

MARRŪCĪNUS, a, um, adj. ad Marrucinos pertinens, populos Italiae, ad mare Hadriaticum, prope Aternum fluvium, quorum caput fuit Teate Marrucinorum, nunc *Chieti. Sil.* 8, 521. Marrucina simul Frentanis aemula pubes Corfini populos, magnumque Teate trahebat. *Stat. Silv.* 4, 4. Marrucini montes. *Plin.* 2, 83, 85. Marrucinus ager. ¶ *Marrucini, orum*, sunt incolae illius regionis. *Plin.* 3, 12, 17. Marrucinorum Teatini, Pelignorum Corfinienses. [*Totum hunc locum refinxit *F.*] **Liv.* 8, 29. et 26, 11. *Caes. B. C.* 1, 23. et 2, 34. *Cic. Cluent.* 69. *Tert. adv. Marc.* 5, 17. *f. B. A.*

MARS, artis, m. *Ἄρης*, Deus belli praeses: qui a poetis etiam *Mavors* dicitur. Filius est Jovis et Junonis, ut ait *Hyg. praef.*, vel, ut alii fabulantur, solius Junonis, sine patre. Cum enim vidisset, Jovem maritum percusso capite, sine muliere, procreasse Minervam, Florae monitu, cui doloris et invidiae suae causas ediderat, florem in Oleniis arvis nascentem tetigit, cujus tactu ipsa quoque sine viro concepit, et Martem peperit. Rem narrat *Ov. Fast.* 5, 229. et sqq. Sacra illi sunt, ex locis Thrace praecipue, et quae supra eam regiones sunt, quod in ea est in lucem editus; eamque sedem describit poetice *Stat. Th.* 7. *a v.* 40.: ex populis Romani, quod Romulum et Remum, auctores Urbis et imperii, ex Ilia genuerit: ex bestiis lupus, quod lupa eos pueros expositos lactaverit, vel ob vim, et voracitatem; item equus, cujus maximus est in bellis usus: ex avibus accipiter, qui alias aves persequitur, et conficit; vultur, qui cadaveribus pascitur; item picus, quia iisdem infantibus, Faustulo inspectante, pleno ore cibum ingerere visus est, ut est ap. *Ov. Fast.* 3, 54. et *Aurel. Vict. de orig. gent. R.* 20. Delectari dicitur bello, et caedibus, comitesque illi tribuuntur Impetus amens, caecumque Nefas, Iraeque rubentes, exsanguesque Metus, Insidiae, geminumque tenens Discordia ferrum; tristissima Virtus, laetusque Furor, vultuque cruento Mors armata, ut verbis utar *Statii l. c.* Ferunt, habentem cum Venere consuetudinem, Solis indicio deprehensum a Vulcano, rete aereo tenuissimo super lectulum strato, omniumque Deorum risui objectum, tandem Neptuno intercedente solutum fuisse: quae habes ap. *Ov. Met.* 4, 171. et sqq. Filios habuit ex Venere Harmoniam, et Formidinem, Oenomaum ex Asterope, Hippolyten, vel Penthesileam Amazonem ex Otrira, seu Otrera regina: praeterea ex aliis Lycum, Diomedem, Cycnum, Ascalaphum, etc. *Hyg. praef.* et *fab.* 30, 112. et 159. et alibi. *Virg. Ecl.* 10, 44. Mars durus. *Id. A.* 2, 440. indomitus. *Hor. Od.* 1, 28, 17. torvus; et *ib.* 2, 14, 13. cruentus. *Val. Fl.* 6, 28. saevus. *Ov. Her.* 7, 160. ferus; et *Met.* 13, 11. ferox; et *Rem. Am.* 153. sanguineus; et *Fast.* 3, 1. bellicus. *Mart. Spect.* 6. belliger. *Lucan.* 7, 335. funestus. *Prop.* 4, 1, 105. rapax. *Tibull.* 4, 1, 98. audax. *Sen. Troad.* 185. violentus. *Cic. Att.* 15, 11. Fortibus sane oculis Cassius (Martem spirare diceres) se in Siciliam non iturum. ¶ *Per Martem* jurabant milites. *Pl. Mil. a.* 5. *v.* 21.; *Bacch.* 4, 8, 6. ¶ Metonymice, ut *Bacchus* pro vino, pro frumento *Ceres*, sic pro bello et proeliis *Mars* ponitur. *Sen. Agam.* 921. Cecidit decenni Marte concussum Ilium. *Vell.* 2, 90. Hispaniae multo varioque Marte pacatae. *Plin.* 32, 1, 1. Echeneis fertur Actiaco Marte tenuisse navem Antonii. *Virg. A.* 6, 165. Aere ciere viros, Martemque accendere cantu; et *ib.* 12, 108. Aeneas acuit Martem, et se suscitat ira. *Cic. Marc.* 6. Quos amisimus cives, eos Martis vis perculit, non ira victoris. *Ov. Met.* 13, 27. urbis se moenibus hostes Continuere diu, nec aperti copia Martis Ulla fuit. *Sen. Oed.* 275. Aperto Marte, an insidiis jacet? ¶ Item belli aut proelii fortuna, et exitus. *Cic. Fam.* 6, 4. Cum omnis belli Mars communis, et cum semper incerti exitus proeliorum sint. *Liv.* 8, 11. Communem vere Martem belli utramque aciem pari caede prostravisse. *Caes. B. G.* 7, 19. Ut qui propinquitatem loci viderent, paratos prope aequo Marte ad dimicandum existimarent, *h. e.* paribus viribus, et aequo loco. *Liv.* 2, 8. *f.* et *ib.* 51. Ibi varia victoria, et velut aequo Marte pugnatum est. *Hirt. B. G.* 8, 19. et *Curt.* 6, 1. Cum proelium diutius pari Marte iniretur. *Liv.* 1, 25. *med.* Jamque aequato Marte singuli supererant, sed nec spe, nec viribus pares: alter intactus ferro, alter fessus vulnere. *Quint.* 8, 6. *med.* Vario Marte pugnatum est. *Tac. H.* 4, 35. Incerto Marte. *Liv.* 21, 1. Adeo varia belli fortuna, ancepsque Mars fuit, ut propius periculo fuerint, qui vicerunt. *Vell.* 2, 55. Nullum unquam periculosius ab eo initum est proelium, adeo ut plus quam dubio Marte descenderet equo, etc. ¶ *Marte nostro* quippiam facere dicimur, cum solis nostris viribus, nostra sponte, sine alieno auxilio facimus. *Cic. Off.* 3, 7. *f.* Hanc igitur partem relictam explebimus nullis adminiculis, sed ut dicitur, Marte nostro. *Id. Verr.* 2, 3, 4. *f.* Cum vos vestro Marte his rebus omnibus abundetis. *Id. Phil.* 2, 37. *med.* Rex ipse sua sponte nullis commentariis Caesaris, suo Marte res suas recuperavit. Proprie *Ov. Pont.* 2, 8, 49. Sic tibi Marte suo fraterni sanguinis ultor, Purpureus niveis filius instet equis, *h. e.* ipse bella gerens. Ap. *Liv.* 3, 62. *f.* equites *suo Marte* pugnare dicuntur, cum ex equis pugnant; *alieno*, cum ex equis desilientes vice peditum funguntur. [*Adscribamus hic et illud *Liv.* 24, 48. Habere hostem pedestri fidentem Marte, i. e. pedestribus copiis.] ¶ Pro spiritu, et furore bellico. *Plin.* 26, 4, 9. Cum Cimbri, Theutonique terribili Marte ulularent. ¶ Transfertur aliquando ad pugnas forenses. *Ov. Pont.* 4, 6, 29. Ut qui, quid valeas, ignoret, Marte forensi, etc. *Id. Fast.* 4, 188. Et fora Marte suo litigiosa vacent. ¶ Est etiam planetae nomen, de quo *Cic. N. D.* 2, 20. Jovis stellae proximum inferiorem orbem tenet *πυρόεις*, quae stella Martis appellatur: eaque quatuor et viginti mensibus, sex, ut opinor, diebus minus, eundem lustrat orbem, quem duae superiores. *Id. Somn. Scip.* 4. Fulgor rutilus, horribilisque terris, quem Martem dicitis. *Al. leg.* Martium. *Id. N. D.* 2, 46. Summa Saturni stella refrigerat, media Martis incendit: his interjecta Jovis illustrat et temperat. Adde *Plin.* 2, 8, 6., *Hyg. Astron.* 2, 42. et *Appul. de Mundo:* ubi addunt, ab aliis Herculis sidus appellari. Porro in fabulis est, quod cum Vulcanus Venerem duxisset, et propter diligentem custodiam mariti minime liceret Marti ad eam unquam accedere; id tantum assecutus est, ut sua stella Veneris sidus persequeretur. Quod vero ignita et ardens apparet, id amoris vehementiam significare. *Hyg. ib.* ¶ [*Dies Martis* fuit appellatus ille hebdomadae dies, quem nunc Itali *Martedì* vocant. V. DIES. *Inscr.* in *Giorn. de' Letter. di Pisa* T. 6. p. 3. Depositus est VX. Cal. Dec. D. Martis. Haec autem pertinet ad ann. a Chr. n. CCCLXVIII. *F.*] ¶ Veteres Romani agricolae Silvanum praesidem arvorum, nemorum, pecorum, et tutorem finium, *Martis* nomine invocabant, for-

tasse quia primus hic Deus erat, quem gentis auctorem agnoscebant, ut dictum est. Hinc *Cato R. R.* 141. lustrandi agri rationem, et suovetaurilia rusticos docens, Martem patrem in precibus invocandum proponit; et *ib.* 83. Votum, inquit, pro bobus, ut valeant, sic facito: Marti Silvano in silva, interdius, in capita singula boum votum facito, etc.

*MARSĂCI, orum, v. v. sq. *B. A.*

[MARSACII, orum, m. plur. populi Galliae Belgicae. *Plin.* 4, 15, 29. In Rheno ipso, prope centum M. passuum in longitudinem, nobilissima Batavorum insula, et Canenufactum, et aliae Frisiorum, Chaucorum, Frisiabonum, Sturiorum, Marsaciorum, quae sternuntur inter Helium, et Flevum. Iidem videntur ac *Marsaquei* in *Inscr.* ap. *Grut.* 518, 5. T. Hortesio Mucroni nat. Marsaqueo, etc. *F.* **Marsaci*, orum audiunt *Tac. H.* 4, 56. *B. A.*]

*MARSES, flumen Babyloniae. *Ammian.* 23, 21. (al. 6.) ubi tamen pleraeque edd. e. g. *Lindenbrog.* p. 271. et *Boxhorn.* p. 455. etc. habent *Marsias. B. A.*

MARSI, orum, m. plur. Μαρσοὶ, pop. Latii, sub Samnitibus, ubi nunc *l' Abruzzo ulteriore*, juxta lacum Fucinum. Dicti sunt a Marso Circes filio, a quo edocti sunt veneficia et incantationes serpentum, teste *Solin.* 2. *med.* et *Plin.* 7, 2, 2. ¶ Saliva sua serpentum morsibus medebantur, et cantionibus eas disrumpebant. *Plin. ib.*, *Lucil.* ap. *Non.* 3, 69. et *Mela ib.* 7. *n. ult.* ¶ Hinc *Marsi* dicti sunt, quicumque serpentes manu tractant, exarmant, et contra eorum venenum remedia venditant. *Firm. Math.* 8, 17. Quicumque sub hoc sidere nati fuerint, Marsi erunt, vel qui venenis ex herbarum pigmentis confectis, salutaria soleant hominibus remedia comparare. ¶ Fuerunt pauperrimi quidem, sed tamen fortissimi, ut qui acerbissimum Romanis bellum intulerint, ac fere funestius, quam civilia, ut scribit *Plin.* 2, 83, 85. Adde *Flor.* 3, 18. Uterque autem *sociale bellum* appellat: vere enim fuit Sociorum: sed *Marsicum* etiam dictum est, quia Marsi Popedio duce plura per loca Italiae circumtulerunt arma. ¶ Etiam augurio dediti fuere. *Enn.* ap. *Cic. Div.* 1, 58. et ipse *Cic. ib.* 2, 33. ¶ *Fuere et Marsi Germaniae populi, inter Rhenum, Luppiam, Amisiumque flumina. *Tac. A.* 1, 50. et 56. *B. A.*

*MARSĬAS, ae, m. V. MARSES. *B. A.*

MARSĬCUS, a, um, adj. a Marsis populis, ut Marsicum bellum, *Cic. Agr.* 2, 33. V. v. praec. *Sil.* 8, 497. Marsica pubes Et bellare manu, et chelydris cantare soporem, Vipereumque herbis hebetare, et carmine dentem. *Mart.* 13, 121. Marsica vina.

[MARSILLUS, i, m. dimin. Marsi. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1263, 4. D. Laelius Marsillus. *F.*]

*MARSIGNI, orum, m. populi Germaniae australis, prope Boiohemum, Suevorum pars. *Tac. G.* 43. ¶ *Marsingi* audiunt *Cluverio*, qui in hodierna Silesia eos ponit. *B. A.*

MARSPĬTER, tris, m. Ἄρης, Mars pater, ut Juppiter, Jovis pater. *Gell.* 5, 12. et *Prisc.* 6, 695. et *sup.* 12. *vers. Aen.* p. 1284. Quidam leg. *Marspater* ap. *Cat. R. R.* 141. Monet *Prisc.* in genitivo esse *Marspitris*, et *Marspiteris*.

MARSŪPĬUM, ii, n. μάρσυπος, μαρσύπιον, μάρσιπος, μαρσίπιον, μάρσιππος, sacculus nummorum: a secunda voce Graeca allata. *Varr.* ap. *Non.* 2, 563. Majorem curam habere nos marsupii quam vitae nostrae. *Pl. Rud.* 5, 2, 26. Nummi octingenti aurei in marsupio infuerunt. *Id. Epid.* 2, 2, 3. acutum cultrum habeo, qui senis exenterem Marsupium. *Prud. Psych.* tineis etiam marsupia crebris Exesa. *Alcim.* 6, 311. Defossis scrobibus marsupia mersa locavit.

MARSUS, a, um, adj. ad Marsos pertinens, Marsicus. *Enn.* ap. *Donat. de schemat.* p. 1774. et *Charis.* 4, 251. Marsa manus, Peligna cohors. *Colum.* 6, 5. Marsi montes. *Hor. Od.* 1, 1, 28. Marsus aper. *Lucan.* 9, 790. ager. *Hor. Od.* 3, 14, 18. Marsum duellum, *h. e.* bellum Marsicum. *Stat. Silv.* 1, 5, 26. Marsae nives. *Ov. A. Am.* 2, 102. et *Hor. Epod.* 17, 29. Marsa naenia, *h. e.* incantamentum. Sic *Id. ib.* 5, 76. Marsae voces; et *Ov. Med. fac.* 39. mediae Marsis finduntur cantibus angues. *Mart.* 14, 116. vina Marsis condita cellis. [*Front. de B. Partho* (ed. *A. Maio*) Si Marso quis patre natus viperas, lacertas, natrices timeret, nonne degenerare videretur? *F.*]

MARSUS, i, m. Domitius Marsus, civis R. poeta nobilis inprimis, floruit temporibus Augusti. Eum laudant *Ov. Pont.* 4, 16, 5., *Mart.* 2, 71. et 77., 5, 5., 7, 29. et 99., 8, 56. et *Sidon. carm.* 9, 261. Scripsit fere epigrammata, e quibus unum exstat in fine *Tibulli* carminum. Cetera perierunt omnia. Alius ab hoc videtur esse, quem *Mart.* memorat 4, 29. auctor *Amazonidis* poematis. Prioris meminit etiam *Suet. Gramm.* 9. et 16.

MARSYAS et Marsya, ae, m. Μαρσύας, Satyrus, filius Hiagnis, seu Hyagnis, tibicen e Phrygia, ea temeritate, ut Phoebum ad cantus certamen auderet provocare, a quo et victus, et excoriatus est. *Ov. Fast.* 6, 705. et *Met.* 6, 383. et *Appul. Flor. n.* 3. ¶ Ejus statua fuit Romae in foro, ubi causae agebantur. *Hor. Sat.* 1, 6, 120. non sollicitus, mihi quod cras Surgendum sit mane, obeundus Marsya, etc. Docet *Serv.* ad *A.* 4, 58. et *ib.* 3, 20. Marsyae statuam in urbium liberarum foro collocatam, altera manu erecta, libertatis indicium fuisse. Hoc autem ideo, quia fuisse dicitur minister Bacchi, qui libertatis Deus est. Ad hanc statuam noctu conveniebant etiam meretriculae, quaestum corpore facientes, et capiti ejus corollas imponebant. Testem habes *Sen. Ben.* 6, 32. et *Plin.* 21, 3, 6., quae notavit *Lips. antiquar. lect. l.* 3. *med.* Marsyae figuram, qualis in urbium foro erat, habes in nummo gentis Marciae apud *Morell. Fam. Rom. tab.* 1. *n.* 7. ¶ Ap. *Petr. Sat.* 36. in descriptione convivii repositorium est quatuor Marsyas circa angulos habens, ex quorum utriculis garum piperatum currebat super pisces, qui in euripo natabant, *h. e.* quatuor sigilla Marsyam referentia, cujusmodi erant in aquaeductibus silani, et tullii. ¶ Deum appellat *Plin.* 21, 3, 6. ¶ *Marsyas* item fluvius Phrygiae Magnae, haud procul a Meandro oriens, in quem apud Celaenas, et Apameam urb. quam circumfluit, excurrit. Poetae fabulantur, ortum esse ex lacrymis Nympharum et Satyrorum Marsyam tibicinem ab Apolline ibi excoriatum flentium, et a Marsya appellatum fuisse. *Ov. Met.* 6, 400. et *Liv.* 38, 13. ¶ *Fuit et Marsyas nomen fluminum duorum Syriam lavantium; quorum unum in Orontem labitur, prope Apamaeam; alterum autem in Euphratem. Hujus meminit *Plin.* 5, 24. illius *Id. ib.* 23. *B. A.*

*MARTA, ae, flumen Hetruriae, in mare Hetruscum influens. *Anton. Itin.* ¶ Est et hodie *Marta. B. A.*

MARTENSIS, e, adj. a *Marte*, ut videtur. *Martenses sodales* in *Inscr.* ap. *Mur.* 525, 1. videntur esse milites certi sodalitii, seu collegii militaris, peculiari religione se Martis cultores profitentes: unde *Martense collegium* habetur in duab. *Inscr.* ap. *De-Vita Antiq. Benev. cl.* 6. *n.* 3. et 9. et *Martensium studium*, h. e. schola, *ib. n.* 1. Verum haec vox videtur esse Latinitatis labentis. V. *ib. Dissert.* 5. p. 169. [*Inscr.* ap. *Don. cl.* 9. *n.* 22. Inferat convibio (*h. e.* convivio, sive collegio) veteranorum X. C. *F.*]

MARTES, is, f. fera exigua ex genere mustelarum. Videtur esse a *Marte*, quod vi Martia mures, gallinas, aliasque aves necet. *Mart.* 10, 37. Venator capta marte superbus adest. Al. leg. *mele*, [et fortasse rectius; nam Latinis, ut et Graecis, *mártora* ignota fuisse putatur. *F.*]

MARTĬALIS, e, adj. ad Martem pertinens, Ἄρειος. *Cic. Har. resp.* 6. Flamen Martialis. *Hor. Od.* 1, 17, 9. Nec Martiales hoedilia lupos metuunt. V. LUPUS. ¶ *Martiales ludi* videntur fuisse, qui in circo calendis Augusti quotannis celebrabantur, quod eo die Martis aedes dedicata fuerat. *August.* in *ep. ad Liv.*, ap. *Suet. Claud.* 4. Quid nepoti tuo Tiberio faciendum esset ludis Martialibus; et *paulo post:* Curare eum ludis Martialibus triclinium sacerdotum, non displicet nobis. ¶ *Martiales*, h. e. milites legionis ejus, quae *Martia* cognominata est. *Cic. Phil.* 4, 2. ¶ *Martialis campus* dictus fuit locus in monte Coelio, in quo Equiria celebrabant, si quando aquae Tiberis Martium campum occupassent. *Ov. Fast.* 3, 519. et *Paul. in epit. Festi.* ¶ [Est quoque cogn. Junonis in nummis Treboniani Galli ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 7. p. 358., cujus signum forficulas dextra tenet ad significandum, ut hae capillos tondent, et caput a sordibus purgant, ita Junonem aerem purgare. Cur vero haec Juno dicta fuerit Martialis, cum eodem *Eckhelio* nos ignorare fatemur. ¶ Item *Martiales* fuerunt appellati in aliquo oppido ministri publici Martis, qui plerumque e libertinorum genere erant, et tertium civium ordinem, inter Augustales nempe et plebem, in illis oppidis constituebant, ut Concordiales Patavii, Apollinares Mutinae, Mercuriales Beneventi, et alibi. *Cic. Cluent.* 15. Martiales quidam Larini appellabantur, ministri publici Martis, atque ei Deo veteribus institutis religionibusque Larinatium consecrati. V. MERCURIALIS. *F.* ¶ *Sacili, cognomine *Martialium*, oppidum Hispaniae Baeticae. *Plin.* 3, 1. *B. A.*]

MARTĬALIS, is, m. M. Valerius Martialis, Hispanus ex Bilbili Celtiberiae oppido, sed Romanus civis, scripsit libros epigrammatum, qui adhuc exstant, multis salibus aspersos, saepe etiam obscenitatibus, quas nimis aperte aliquando depingit. Vixit sub imperatoribus Domitiano, Nerva, et Trajano. Eum impense laudat *Plinius* junior (laudatus ab ipso prius *epigr.* 10, 19.) ut ingeniosum, acutum, acrem, et qui plurimum in scribendo et salis haberet, et fellis, nec candoris minus, *ep.* 3, 21. Sane ejus Latinitas longe purior est, et nitidior, quam ab homine Hispano exspectari potuisse, aut aetatem suam dedecere videatur.

MARTĬANUS, a, um, adj. ad Martem spectans. *Cic. Balb.* 17. Qui et veterem illam speciem foederis Martiani semper omni sanctiorem Marte duxerunt. Ita legit *Manut.;* alii aliter. [* *Orell.*, quem v., legit: qui et veterem illam speciem foederis Marciani semper omni sanctiorem arce duxerunt.] *Martianus* etiam cognominatus est Icelus Galbae libertus, honoris causa, ut est ap. *Suet. Galb.* 14. Quamquam alii *Marcianus* scribunt: quod non a *Marte*, sed a *Marco* est. ¶ *Aelius Martianus* JCtus, cujus responsa saepe in Digestis afferuntur, vixit sub Alexandro Severo, fuitque Papiniani discipulus. *Lamprid. Alex. Sev.* 68.

MARTĬĀTĬCUS, a, um, adj. ad Martem pertinens. Unde Martiatica dicimus stipendia militum, inquit *Prisc. sup.* 12. *vers. Aen.* p. 1284.

MARTICHŌRĂ. V. MANTICHORA.

MARTĬCŎLĂ, ae, m. qui Martem colit. *Ov. Trist.* 5, 3, 21. ad usque nivosum Strymona venisti, Marticolamque Geten. Adde *Pont.* 4, 14, 14.

MARTĬCULTOR, oris, m. Marticola. *Inscr.* ap. *Grut.* 55, 10. Deo Marti, et Victoriae contubernium Marticultorum posuerunt.

MARTĬGĔNĂ, ae, m. et f. Marte genitus. *Ov. Amor.* 3, 4, 39. Martigenae non sunt sine crimine nati, Romulus Iliades, Iliadesque Remus. *Id. Fast.* 1, 199. Dum casa Martigenam capiebat parva Quirinum. *Sil.* 16, 533. spectacula digna Martigena vulgo, *h. e.* populo bellicoso.

[MARTĪNUS, a, um, adj. ad Martem pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 21, 2. Deo Aesculapio Septimius Martinus pro Septimia Martina alumna. *F.*]

MARTĬOBARBŬLUS, i, m. miles plumbeis glandibus armatus, quae et ipsae martiobarbuli appellantur, uti docet *Veg. Mil.* 1, 17. Vox tamen ipsa parum Latina videtur. *Turneb. Advers.* 24, 13. putat lascivia militari, et per jocum martiobarbulos dictas esse plumbeas glandes, quod cum pisces in deliciis essent, inter quos barbi, et barbuli numerantur, eae glandes, quasi cibus Martis, ita sint appellatae. *Stewech.* in quodam MS. *mattiobarbuli* legi testatur. V. MATERIARIUS.

[MARTĬŎLĂ, ae, f. dimin. Martiae cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 411, 4. Flavio Martio Martiola filia et heres. *F.*]

MARTĬŎLUS. V. MARCULUS.

*MARTISĬUM, i, n. genus escae, quod in mortario ex pisce fieri solet. *Isid.* 20, 2. *B. A.*

MARTIUS, a, um, adj. Ἄρειος, ad Martem, et ad bellum pertinens. *Virg. A.* 9, 566. Martius lupus; et *ib.* 11, 661. cum se Martia curru Penthesilea refert. *Hor. Od.* 4, 14, 17. Martium certamen. *Id. A. P.* 402. Martia bella. *Mart.* 5, 24. Hermes Martia saeculi voluptas, *h. e.* armorum: erat enim gladiator celebris. *Virg. Ecl.* 9, 12. Martia tela. *Id. G.* 4, 71. Martius aeris rauci canor, *h. e.* bellicae tubae sonus. *Id. A.* 7, 182. Martia qui ob patriam pugnando vulnera passi. *Ov. Met.* 14, 798. Martius miles, *h. e.* Romanus: nam Romani *Martis genus* haberi volunt. Hinc *Ov. Fast.* 3, 59. Martia proles, *h. e.* Romulus et Remus Martis filii. *Id. Trist.* 3, 7, 52. Roma; *scil.* quod a Martis filiis condita, et quod maxime bellicosa. *Id. Amor.* 3, 6, 33. Thebe, *h. e.* ob multa bella ibi patrata. *Id. Met.* 3, 32. et *Stat. Th.* 10, 806. *Martium* vocant anguem occisum a Cadmo Thebarum conditore, quia ei loco custos a Marte fuerat appositus. *Appul. Met.* 10. Exemplo legis Atticae, Martiique judicii, *h. e.* Areopagitici, quod Athenis solemne erat. ¶ *Martia legio*, quam laudat *Cic. Phil.* 3, 3. et *ib.* 4, 2., quoniam Antonium deseruerat, a Marte itidem nomen habuit. V. LEGIO. ¶ De *Campo Martio* V. CAMPUS. Sic *Martia arena* dicitur ab *Ov. Trist.* 2, 282. et *Mart.* 2, 75. de circo Romae, ubi varia certamina, praesertim gladiatorum, et hominum cum feris, edebantur. Sic *Martium gramen* ap. *Hor. Od.* 3, 7, 26. ¶ De *Martia aqua* V. MARCIUS, ubi et de scriptione. ¶ *Martius mensis*, tertius a Januario, primus olim fuit ipsius anni, Marti parenti dicatus a Romulo, ut est ap. *Ov. Fast.* 3, 75. et *Tibull.* 3, 1, 1., et patet ex multis aliorum mensium nominibus, qui a numero appellantur, ut *Sextilis*, quia Sextus a Martio, *September*, quia septimus, etc. Nec desunt hodieque qui ab eo annum inchoant. *Hor. Od.* 3, 8, 1. Martiis coelebs quid agam calendis, etc. V. CALENDAE. ¶ Celebres fuere et Idus Martiae, quibus occisus est C. Jul. Caesar. *Cic. Att.* 14, 4. et 20. *f.*, *Fam.* 10, 28., *ib.* 12, 4. et *Phil.* 2, 36.

MARTŪLUS. V. MARCULUS.

MARTYR, yris, com. gen. μάρτυρ, proprie testem notat. Sed a Christianis sic peculiariter dicitur, qui non ore tantum, sed et sanguine veritatem coelestem testatam facit. *Prud. Cath.* 12, 125. Salvete flores Martyrum, etc. Adde *Hieron. ep.* 119. *n.* 2. et *ep.* 85. *n.* 11. ¶ In femin. gen. *Prud.* περὶ στεφ. 14, 2. Fortis puellae, martyris inclytae. *Tert. Anim.* 55. Perpetua, fortissima martyr.

MARTYRĬUM, ii, n. μαρτύριον, testimonium, Christianis est testimonium de veritate coelesti, in quo quis sanguinem effudit, vel cruciatus letales perpessus est. *Tert. Spectac.* 29. Ad martyrii palmas gloriare. *Hieron. adv. Jov.* 1. In Patmos in-

sula, in qua fuerat a Domitiano ob Domini martyrium relegatus. V. _Apoc._ 1, 9. ¶ Item locus, ubi corpora Martyrum sepulta sunt. _Tert. adv. haer._ 46. _med._ Martyria negat esse facienda. In _Cod. Just._ 1, 2, 16. In integrum restituantur universa, quae de sanctissimarum Ecclesiarum, et Martyriorum statu firmiter obtinebant. Adde _ib._ 13. ubi al. leg. _martyrejum_, a Graeco μαρτυρεῖον. ¶ Item Ecclesia cuilibet Sancto dicata, licet martyr non sit. _Hieron. Vita Hilar. n._ 31. Causam occultandi fuisse referentes, ne Pergamius, sublato ad villam suam Sancti corpore, martyrium fabricaretur.

*MARUCAEI, orum, m. incolae Marucae, quae ulterioris Asiae urbs fuit, ultra mare Caspium, ad Oxum amnem, in Sogdiana. _Plin._ 6, 16. _B. A._

[MĂRULLĪNUS, i, m. dimin. Marulli. Est cogn. R. _Inscr._ ap. _Grut._ 683, 11. Flavius Marullinus. _F._]

[MĂRULLUS, a, um, dimin. maris, idem ac masculus. Est cognomen R., ut C. Epidius Marullus trib. pl. ann. U. C. DCCX. ap. _Val. Max._ 5, 7. _n._ 2. et L. Eggius Marullus cos. ann. U. C. DCCCCXXXVII. ap. _Fabr._ p. 367. _n._ 127. _Mart._ 10, 55. Quanto sit levior, Marulla dicit. _F._]

MĂRUM et Maron, i, n. μάρον, herba surculosa, flore origani, sed odoratiore, foliisque multo candidioribus, quae circa Magnesiam, et Tralles copiosa gignitur. _Plin._ 12, 24, 53. [*Fortasse Teucrium Marum _L._, _Katzenkraut._]

*MARUS, i, m. Germaniae fluvius, qui nunc _March_ vocatur, Moraviam hodiernam praeterlabens. _Tac. A._ 2, 63. _Plin._ 4, 12. _B. A._

MAS, măris, m. ἄῤῥην, ἄρσην, sexus vocabulum feminae oppositum: a fortitudine. Nam ut Graeci ἄῤῥην, ab Ἄρης, duplicata canina littera, sic Latini e _Mars_ fecere _mas_, ejecta littera canina. _Cic. N. D._ 2, 51. Bestiae aliae mares, aliae feminae sunt; et _ib._ 1, 34. Et mares Deos, et feminas esse dicitis. _Pl. Poen._ 5, 5, 32. Mares homines. _Sen. Herc. Fur._ 878. Permixtae maribus nurus Solemnes agitent choros. _Ov. Fast._ 4, 101. Cum mare trux aries cornu decertat; et _ib._ 741. Ure mares oleas, taedamque, herbasque Sabinas. _Plin._ 16, 14, 25. In tilia mas et femina differunt omni modo: namque et materies mari dura, ac nodosa, etc. _Hor. Sat._ 2, 4, 14. Longa quibus facies ovis erit, illa memento Ponere: namque marem cohibent callosa vitellum, _h. e._ unde mas pullus nascatur. [*_Suet. Claud._ 33. Marium expers, i. e. abstinens ab impudicitia; opp. libido in feminas. De genitivo _marum_ pro _marium_, quae ubique fere codicum est varietas lectionis, v _Oudendorp._ ad _Suet. Aug._ 21.] ¶ Translate est fortis, durus, virilis, impavidus, sicut _femina_ imbellis, mollis, timida. _Hor. Ep._ 1, 1, 64. Et maribus Curiis, et decantata Camillis. _Id. A. P._ 402. Tyrtaeusque mares animos in Martia bella Versibus exacuit. _Pers._ 6, 3. Mire opifex numeris veterum primordia vocum; Atque marem strepitum fidis intendisse Latinae, _h. e._ forte, et generosum carmen. ¶ Contra _male mas_ ap. _Catull._ 16, 13. est fractus, languidus, mollis, effeminatus. Sic _male vir_ ap. _Ov. A. Am._ 1, 524. Et _parum vir_ ap. _Quint._ 5, 10. _f._ ¶ _Mare_ neutro genere dixit _Appul. de Mundo:_ Sic mare et femineum secus junguntur, ac diversus utriusque sexus ex dissimilibus simile animal facit.

*MASADA, castellum Judaeae. _Plin._ 5, 17. ¶ _Massada_ est _Solin._ 35. _B. A._

*MASATAT, fluvius Libyae interioris. _Plin._ 5, 1. _B. A._

*MASATI, orum, populi Mauritaniae. _Plin. ib. B. A._

MASCARPĬO, onis, m. qui virilia carpit, masturbator. _Petr. Sat._ 134.; ubi alii aliter legunt.

[MASCELLĪNUS, a, um, adj. ad Mascellum pertinens. Est cogn. R. _Inscr._ ap. _Grut._ 111, 2. Genio Noricorum Mascellus, Mascellinus, et Secundinius Vibianus. _F._]

[MASCELLĬO, onis, m. dimin. mascelli. Est cogn. R. _Inscr._ ap. _Grut._ 127. _col._ 6. A. Egrilius Mascellio. _F._]

[MASCELLUS, i, m. dimin. masculi. V. MASCELLINUS. _F._]

*MASCLIĀNAE, arum, opp. Africae Propriae, in Byzacena. _Anton. Itin. B. A._

*MASCŬLA, oppidum Numidiae. _Anton. Itin._ ¶ Hinc _Masculitanus, a, um_, ap. _Optat. Milevitam. B. A._

*MASCULĀTUS, a, um, adj. _Appul. Herb._ 82. Mercurialis masculata. _B. A._

MASCŬLESCO, is, n. 3. masculus fio. _Plin._ 18, 13, 34. Raporum genera Graeci duo prima fecere, masculum, femininumque, et ea serendi modo ex eodem semine: densiorem enim satu masculescere, item in terra difficili.

MASCŬLĒTUM, i, n. locus, in quo plantae vinearum masculae consitae sunt: a _masculus._ Plantae autem masculae sunt, quae non subiguntur, ut palmites alios emittant, sed in altum surgere permittuntur. _Plin._ 17, 22, 35. _n._ 14. Ut faciant, quae masculeta appellant.

MASCŬLĪNĒ, adv. masculino genere, ἀῤῥενικῶς. _Arnob._ 1, 36. Res femininas masculine depromere. _Id. ib._ et _Charis._ 1, 55. Coelum masculine veteres dixerunt.

*MASCULINĬTAS, atis, f. _Constant. Afer._ 6, 1. _B. A._

*MASCULINĬTER, adv. _Vet. Interpr. Iren._ 1, 1. _B. A._

MASCŬLĪNUS, a, um, adj. ἀῤῥενικὸς, ad masculum pertinens. _Phaedr._ 4, 14. Masculina membra. _Appul. Met._ 7. Masculina facies. _Plin._ 19, 5, 25. Rapa rotunda masculini sexus. _Caesell. Vindex_ ap. _Gell._ 7, 2. Masculino genere _cor_ enunciavit Ennius. _Gell. ib. f._ _Cor_ masculinum Caesellii defendi posse. ¶ Translate. _Quint._ 5, 12. _med._ Eloquentiam nullam esse existimabo, quae ne minimum quidem in se indicium masculini et incorrupti, ne dicam gravis et sancti viri, ostendet, _h. e._ masculi, virilis, acris. ¶ [Est etiam cogn. R. _Inscr._ ap. _Malvas. Marm. Felsin._ p. 253. C. Valerius C. F. Masculinus. _F._]

*MASCULOFEMĬNA, ae, f. _Vet. Interpr. Iren._ 1, 1. _B. A._

MASCŬLUS, a, um, adj. ἀῤῥενικὸς, ἀνδρικὸς, dimin. est a _mas_, sed pro eodem adhibetur. _Phaedr._ 4, 14. Masculum genus. _Liv._ 31, 12. Incertus infans natus, masculus, an femina esset. _Pl. Cist._ 4, 2, 39. Bona femina, et malus masculus volunt te. _Ov. Medic. fac._ 94. et _Virg. Ecl._ 8, 65. mascula tura. _Plin._ 12, 14, 32. de arbore turis: Quod ex eo rotunditate guttae pependit, masculum vocamus, cum alias non fere mas vocetur, ubi non sit femina. Masculum aliqui (ut _Serv._ ad _Virg. l. c._) putant a specie testium dictum: qua ratione sabulonem masculum _Vitr._ 2, 3. dixisse videtur. _Mart._ 11, 44. de uxore: Parce tuis igitur dare mascula nomina rebus. ¶ Translate est acer, fortis, virilis, impavidus. _Hor. Od._ 3, 6, 37. rusticorum mascula militum Proles. _Pers._ 5, 44. calido sub pectore mascula bilis Intumuit. _Appul. Met._ 7. Uxor aerumnas assiduas ingenio masculo sustinebat. _Id. ib._ 6. Quin Psyche masculum animum sumis? Adde _Varr._ ap. _Non._ 2, 557. ¶ Ap. _Vitr._ 9, 6. _med._ dicitur _cardo masculus_, qui in alterum cardinem ingreditur: et _cardo femina_, qui masculum recipit, et sustinet. Inquit enim: Tympanum includatur cardinibus ex torno, masculo et femina inter se coartatis, etc. ¶ _Mascula libido_ ap. _Hor. Epod._ 5, 41. est mulieris τριβάδος, et virorum more ὀχευούσης. Quo refertur a nonnullis et _mascula Sappho_ ap. _eund. Ep._ 1, 19, 28., nam alii audacem et impavidam intelligunt, quod se in mare praecipitare ausa sit. Unde _Stat. Silv._ 5, 3, 155. saltusque ingressa viriles Non formidata temeraria Leucade Sappho.

*MASEI, orum, m. populi Arabiae. _Plin._ 6, 26. Masei Arabes. _B. A._

*MASGĂBA, ae, m. filius regis Masinissae. _Liv._ 44, 13. ¶ Item Caesaris Augusti amasius. _Suet. Aug._ 98. _B. A._

*MASINISSA, ae, m. _Μασανάσσης Suidae_, Galae filius, rex Numidarum, Micipsae pater, avus Jugurthae, hostis primum capitalis populi Romani, deinde amicissimus ei factus ad finem usque vitae perseveravit. Multa de eo _Liv._ 24. 25. 28. 29. 30. 31. etc. Meminit etiam _Cic. Sen._ 10. et _Verr._ 2, 2, 46. _Sallust. B. J._ 5. _Ov. Fast._ 6, 769. _Sil._ 16, 117. ¶ Stemma ejus habes ap. _Sigon._ ad _Liv._ 29, 31. et _Spon_, in _Miscell. Ant._ p. 145. ¶ Scribitur et _Masanissa._ Verum de orthographia V. _Drakenb._ ad _Sil. l. c. B. A._ [*Cf. _Schneid. Gr. Lat._ 1. p. 440.]

[MASO, onis, m. cogn. R.: videtur esse a μάσσων, major, longior, comparat. a μακρὸς, longus, cum nempe quis fratribus suis longior fuerit; _Maso_ enim vetustiori scribendi modo, et _Masso_ recentiori scriptum invenitur. In _Fast. Capitol._ ap. _Grut._ 229. C. Papirius Maso cos. ann. U. C. DXXIII. _Plin._ 15, 29, 38. de eod. L. Piso tradit, Papirium Masonem, qui primus in monte Albano triumphavit de Corsis, myrto coronatum ludos circenses spectare solitum. _F._]

MASPĔTUM, i, n. folium laserpitii, apio simile. _Plin._ 19, 3, 15.

MASSĂ, ae, f. est a Graeco μάζα, ut _Prisc._ docet 1, 561. Porro μάζα significat farinam subactam, unde fit panis, sed _massa_ Latine dicitur de quacumque materia subacta, et spissata ad modum farinae subactae. _Virg. G._ 1, 275. atrae massam picis urbe reportat. _Colum._ 12, 15. Cum totam massam comminutae fici permiscuerint. _Plin._ 31, 7, 39. Muros massis salis faciunt, aqua ferruminantes. _Id._ 12, 19, 42. Cinnamomum in massas condere. ¶ Speciatim dicitur de caseo. _Ov. Met._ 8, 666. lactis massa coacti. _Mart._ 8, 64. Et massam modo lactis alligati. _Id._ 11, 52. Et Velabrensi massa recocta foco. Adde 13, 31. ¶ Saepe de metallis rudibus, et infectis, quae ignita elaborantur. _Virg. G._ 4, 170. lentis Cyclopes fulmina massis Cum properant. _Id. A._ 8, 453. versantque tenaci forcipe massam. _Juven._ 10, 130. ardentis massae fuligine lippus. _Plin._ 34, 9, 20. Massam aeris prostare. _Id._ 36, 26, 66. Massa vitri candidi. _Id._ 2, 103, 106. _f._ Aes, et plumbum in massa mergi, dilatata fluitare. _Ov. Fast._ 4, 405. Massa chalybis. _Petr. Sat._ 88. _extr._ auri. Adde _Val. Fl._ 2, 339. et 4, 613., _Mart._ 8, 51., _Pers._ 5, 10. et _Ov. Amor._ 3, 8, 38. Absolute de massa auri, _Ov. Met._ 11, 112. de Mida tactu omnia in aurum vertente: Contigit et glebam: contactu gleba potenti Massa fit. In illo _Juven._ 6, 420. Cum lassata gravi ceciderunt brachia massa: _massa_ est pondus ferri, aut plumbi, aut saxi, quod versabant, aut jaciebant in balneis sudaturi. ¶ _Massa marmoris_ est grande marmoris frustum. _Plin._ 36, 6, 8. Hoc primum invecti Numidici marmoris vestigium invenio, non in columnis tamen, crustisve, sed in massa, ac vilissimo liminum usu. ¶ De congerie confusa elementorum, quae chaos dicitur, _Ov. Fast._ 1, 108. Inque novas abiit massa soluta domos. Adde _Met._ 1, 70. et _Val. Fl._ 1, 830. ¶ De pluribus tabellis simul compactis. _Mart._ 14, 192. cujus lemma est _Ovidii Metamorphosis in membranis:_ Haec, tibi multiplici, quae structa est massa tabella, Carmina Nasonis quinque decemque gerit. ¶ In illo _Stat. Silv._ 1, 6, 18. Et massis Amerina non perustis, _Barth. Adv._ 24, 7. intelligit pira Amerina suo legitimo tempore soli exempta, dissecta, et in massam redacta, conditaque: eo modo, quo _massam ficorum_ dixit _Colum. l. c. in._ ¶ Quae _massa_ legitur in tribus Inscriptionibus sepulcralibus, ap. _Grut._ 663, 3. et 1108, 6. et ap. _Fabr._ p. 98. _n._ 220. videtur eidem _Fabretto_ esse murus urnas in suis loculis complectens, et continens, quia ipsae urnae stare per se non possunt, cum acuminatae in fundo sint, [ut videre est in _Monum. seu Columb. Liviae Aug._ a _Donio_ edito _tab._ XX. _F._] ¶ _Colum._ 12, 34., ubi rationem tradit aceti scillitici faciendi, praecipit, ut _mustum_, quod in acetum converti debet, _de sub massa, et limpidum sit._ Sunt qui _mustum de sub massa_ intelligunt, quod ex massa vinaceorum recens calcatorum primum profluit. Sic _ib._ 15. _massam ficorum_ dixit, qui pedibus proculcati sunt. Ita _mustum de sub massa_ est _mustum de sub pedibus raptum_, ut _Pall._ 11, 21. loquitur. Multo tamen rectius si legas, quod ex probato MS. _Morgagnius in Colum. ep._ 4. _sect._ 3. prodidit, _mustum de summo, et limpidum sit._ Illud enim loquendi genus _de sub massa_ puritatem _Columellae_ minime decet. [Hinc _Pontedera AA. Gr. et Lat._ p. 590. legend. putat: _mustum defluat massa_, etc. ¶ _Massa_ etiam dicitur indefinitus agrorum modus, quem quis alicubi possidet. _Inscr._ quae pertinet ad ann. a Chr. n. CCCLXXXV. ap. _Visc. Mus. Pio-Clem._ T. 1. p. 34. _ed. Mediol._ Inter cetera civibus Praenestinis dari volo ex massa Praenestina casam, cui vocabulum est Fulgerita. V. MANDELANUS. _F._] ¶ Ap. _Petr. fr. Trag._ 69. _Burm._ est nomen servi. Fuit et Baebius Massa civis Romanus, causidicus, cujus meminit _Plin. ep._ 3, 4. et _ep._ 7, 33., et L. Terentius Massa ap. _Liv._ 31, 50. et 40, 35.

MASSAESYLĬI, orum, m. plur. Μασσαισύλιοι, populi Africae, Numidis, Maurisque finitimi, sed nunc exstincti: quorum nunc loca Gaetuli tenent. _Prisc. Perieg._ 177. immensae Nomadum de semine gentes, Et Massaesyli, nec non Massylia proles. Adde _Plin._ 5, 2, 1. ¶ Eorum regio est Massaesylia. _Plin._ 10, 8, 9.

MASSĂGĔTAE, arum, m. plur. Μασσαγέται, populi Scythiae, intra Imaum montem: aliis juxta Euxinum pontum, et paludem Maeotidem. _Isidoro_ hac in re si credis, _Orig._ 9, 2., dicti sunt, quasi graves Getae, a _massa_ metalli pondere. Dicuntur, in fuga, si aquae desint, equorum suorum, sinistri pedis incisa vena, sanguinem bibere cum lacte, ut est ap. _Lucan._ 3, 283. et _Claud. in Ruf._ 1, 311., (quod de Gelonis affirmat _Virg. G._ 3, 463., de Sarmatis _Mart. Spectac._ 3., de Concanis _Hor. Od._ 3, 4, 34., sed nimirum conterminas gentes similibus esse moribus, veri simillimum est) senio confectos in frusta caedere, et ovilla admixta comedere, morbo absumptos feris objicere: uxores habere communes: solem unum Deum habere, eique facere equina victima, cetera numina spernere: hospitibus infestissimi esse, neque cum finitimis amicitiam inire. _Stat. Achill._ 1, 307. Lactea Massagetae veluti cum pocula fuscant Sanguine puniceo. _Hor. Od._ 1, 35, 40. o utinam nova Incude defingas retusum in Massagetas Arabasque ferrum. ¶ In sing. num. _Sil._ 3, 360. Nec qui Massageten monstrans feritate parentem, Cornipedis fusa satiaris, Concane, vena. _Lucan._ 3, 283. solvens jejunia belli Massagetes, quo fugit equo. [*Cf. _Cort._ ad _Eund._ 2, 50., ubi plura laudantur.]

*MASSALA, ae, opp. Arabiae Felicis, in Homeritarum terra. _Plin._ 6, 28. ¶ _Messalum_ audit _ib._ 12, 16. _B. A._

*MASSALIOTĬCUS, a, um, adj. Μασσαλιωτικὸς, i. q. Massiliensis. _Plin._ 3, 4. Ostium Rhodani Massalioticum. _B. A._

MASSĀLIS, e, adj. ad massam pertinens. _Massalis moles_ ap. _Tert. adv. Hermog._ 30. est massa informis chaos, ut in MASSA dictum est. Et _massalis summa_ ap. _eund. adv. Marc._ 4, 18. _med._ est Christus Dominus, in quo est plenitudo divinitatis, et omnis fons Spiritus Sancti.

MASSĀLĬTER, adv. secundum massam, univer-

sim. *Tert. adv. Valent.* 16. Sed enim (*Christus*) exercitata vitia et usu viriosa confudit. Atque ita massaliter solidata defixit seorsum in materiae corporalem paraturam, etc.

MASSĀRIS, is, f. uva est, quae ex vite silvestri cum flore in Africa decerpitur, medicinae tantum, et odoramentis idonea. *Plin.* 12, 28, 61. et *prooem. l.* 23.

MASSĀTUS, a, um. V. MASSO.

*MASSIA, ae, f. *Μασσία Steph. Byz.* opp. Hispaniae ulterioris, non procul a Tartesso, circa quod lateres fiebant ex terra pumicosa, qui siccati non mergebantur in aqua. *Plin.* 35, 14. ubi *Hard.* ex MSS. *Maxilua*, quod nomen restitui etiam vult *Vitr.* 2, 3. *B. A.*

*MASSĬCE, es, f. vicus Mesopotamiae III M. P. a Zeugmate Syriae distans. *Plin.* 6, 26. *B. A.*

MASSĬCUS Mons, *Monte Masso*, vel *Massico*, vel *Marsico*, est in Campania, Falerno agro, et Gauro monte junctus, inter Suessam, Calenum, et Sinuessam, vel inter Minturnas, et Calenum, versus oram maris Tyrrheni. Ferax est optimi vini, quod et *Massicum* absolute dicitur, et a *Plin.* 14, 6, 8. tertia palma, seu tertio nobilitatis gradu inter vina donatur: cum primam vel Setino, vel Caecubo, secundam Falerno dederit. *Virg. A.* 7, 725. vertunt felicia Baccho Massica qui rastris, etc. *Id. G.* 2, 143. Bacchi Massicus humor; et *ib.* 3, 526. Massica Bacchi Munera. *Hor. Sat.* 2, 4, 51. vina. *Id. Od.* 1, 1, 19. veteris pocula Massici; et *ib.* 2, 7, 21. Oblivioso laevia Massico Ciboria exple. *Mart.* 1, 27. Egerit et nigros Massica cella cados. *Id.* 13, 111. De Sinuessanis venerunt Massica prelis.

MASSĬLĬA, ae, f. *Marsiglia, Μασσαλία,* urbs Galliae Narbonensis, in ora Provinciae, praeclara, et emporio, portuque nobilis. Paucis describitur a *Caes. B. C.* 2, 1. Condita est non a Phocensibus Graeciae, sed a Phocaeensibus ex Phocaea urbe Asiae in Ionia, (ut est ap. *Liv.* 5, 34. et 34, 9.) Graecis et ipsis tamen lingua, institutis, legibus. Ita *Strabo l.* 4. *Κτίσμα δ' ἐστὶ Φωκαιέων ἡ Μασσαλία. Just.* 43, 3. Temporibus Tarquinii regis ex Asia Phocaeensium juventus, ostio Tiberis invecta, amicitiam cum Romanis junxit: inde in ultimos Galliae sinus navibus profecta, Massiliam inter Ligures, et feras gentes Gallorum condidit. *Plin.* 3, 4, 5. In ora Massilia Graecorum Phocaeensium, foederata. *Lucan.* non semel Phocaeenses cum Phocensibus confundit, atque his originem Massiliae tribuit, ut 3, 301. Phocais in dubiis ausa est servare juventus Non Graeca levitate fidem; et *ib.* 340. Et post translatas exustae Phocidos arces, etc.; et 5, 53. Massiliaeque suae donatur libera Phocis. ¶ Ejus cives Graeci instituti, legumque, et studiorum tenacissimi fuere, quibus claruere apud omnes, nunquam se passi accolarum barbarorum contagione corrumpi. Itaque olim Massiliae studia ingenuarum artium adeo floruerunt, ut Romani (in quorum amicitia colenda constantissime perstitere) pro Attica peregrinatione Massiliense gymnasium peterent erudiendi gratia. Viguit etiam opibus, et armorum studio, obstinatamque C. Caesaris civili bello obsidionem diu pertulit. V. *Caes. B. C.* 1. et 2. et *Lucan. l. c.* Laudatur ob haec a *Cic. Off.* 2, 8. et *Fl.* 26., *Sil.* 15, 168., *Tac. Agr.* 4. et *Val. Max.* 2, 6. *n.* 7. V. etiam *Just.* 43. 3. 4. 5. et *Lucan. l. c.* Fuit tamen, cum luxus et deliciarum notaretur, ut colligitur ex *Pl. Cas.* 5, 4, 1. Unde Graecum prov. *πλεύσας εἰς Μασσαλίαν.* ¶ De vino Massiliensi V. v. sq.

MASSĬLĬĀNUS, a, um, adj. ad Massiliam pertinens. *Massilianum vinum* legitur ap. *Mart.* 13, 123. *in lemmate*, sed tum ibi, tum 10, 36. damnatur, ut fumo imbutum. Sic 3, 82. Vel cocta fumis musta Massilianis. [Alii rectius, ut constet ratio carminis, leg. *Massilitanis. F.*]

MASSĬLĬENSIS, e, adj. *Μασσαλιώτης,* ad Massiliam pertinens. *Pl. Cas.* 5, 4, 1. Massilienses mores, *h. e.* effeminati et deliciarum pleni. V. MASSILIA. ¶ *Massilienses, ium*, ejus oppidi cives. *Cic.*, *Caes.*, *Liv.*, *Tac.*, *Just.*, *Plin.*, *Val. Max.* etc.

MASSĬLĬŌTĬCUS, a, um, adj. Massiliensis: a Graeco *Μασσαλιώτης.* Amplissimum Rhodani ostium *Massilioticum* (seu Graeco more *Massalioticum*, *Μασσαλιωτικὸν*) vocari docet *Plin.* 3, 4, 5., quia versus Massiliam est, in orientem.

MASSĬLĪTĀNUS, a, um, adj. Massiliensis. *Vitr.* 10, 22. *f.* Massilia cum oppugnaretur, Massilitani suspicati, etc. ¶ Insolentem tmesim hujus vocis V. in CEREBRUM.

MASSO, as, a. 1. in massam redigo, conglobo, condenso. *Lucr.* 1, 666. Ignes in coetus stringi, massareque corpus. Alii leg. *mutare*, multo rectius. ¶ Pro *masticare* usurpat *Theod. Prisc.* 1, 8. et massatus 2, 29., unde immassare, ap. *Isid. Orig.* 11, 1., dicuntur dentes molares, qui cibum a prioribus dentibus concisum et confractum subigunt, et veluti in massam redigunt. Sed haec ad lapsam Latinitatem pertinent.

*MASSO, onis. V. MASO. *B. A.*

MASSŬLĂ, ae, f. *μάζιον,* dimin. massae. *Colum.* 12, 38. Post haec complures ex ea massulae fiunt; et *ib.* 48. *med.* Massulae salis.

MASSŬRĪUS Sabinus, JCtus, tempore Tiberii in equestrem ordinem jam grandis natu receptus, publice primus respondit, postquam hoc beneficium (ut scilicet publice respondere posset) ab illo accepit, ut est ap. *Pomp. Dig.* 1, 2, 2. *f.* Eum saepe laudat *Gellius* in suis Noctibus. Scripsit tres libros *Juris civilis*, duos *responsorum*, quinque *ad edictum Praetoris Urbani*, commentarios *de Indigenis*, et alia, quorum non semel fit mentio in Digestis, et Codice. ¶ Scribitur et *Masurius:* unde *Pers.* 5, 90. Excepto si quid Masuri rubrica vetavit.

*MASSYCĪTES, ae, m. mons Lyciae. *Plin.* 5, 27. ¶ Proprie est adj. subaudito *mons*, ut in multis aliis hujusmodi nominibus. *B. A.*

MASSYLAEUS vel Massylēus, a, um, adj. ad Massylos pertinens, *Μασσυλαῖος* vel *Μασσυλεῖος*. *Mart.* 9, 23. Et Massylaeum virga gubernet equum.

MASSYLI et Massylii, orum, m. plur. *Μασσύλιοι,* [**Μασυλῆες Dionysio* 187. vocantur. Laudat *Cort.* ad *Lucan.* 4, 682. ubi v.] gens Africae, quae in Numidia ab aliis, ab aliis in Libya prope Gaetulos ponitur. V. *Liv.* 24, 48. *f.* et *Plin.* 5, 4, 4. Aliquando a poetis pro Mauritanis ponuntur. Hi dicuntur neque ephippiis uti, neque frenis, sed sola virga equos regere. *Val. Fl.* 3, 728. simul et Massylus, et una Lyctius, et Calabris redit armentarius arvis. ¶ Pro Massaesyliis ponuntur in illo *Silii* 16, 171. Massylis regnator erat ditissimus oris, Nec nudus virtute Syphax. Sic *ib.* 184. ad Tyrios Massylia signa trahebat.

MASSYLĪUS, et

MASSYLUS, a, um, adj. ad Massylos pertinens: qui cum Mauritanis confunduntur aliquando, et pro Afris etiam universim ponuntur. *Virg. A.* 4, 132. Massylique ruunt equites. *Id. ib.* 6, 60. penitusque repostas Massylum gentes: pro *Massylorum*. *Stat. Silv.* 3, 3, 94. Massyla robora, *h. e.* ligna citrea, et hujusmodi, quae ex Africa advehuntur; et *ib.* 2, 5, 8. Massylus grex, *h. e.* venatorum ex Massylia, qui leones insectantur. *Mart.* 9, 72. Massyli leo fama jugi. *Lucan.* 4, 682. Et gens, quae nudo residens Massylia dorso, Ora levi flectit, frenorum nescia, virga. *Mart.* 10, 94. Massylus serpens; et 13, 37. draco, *h. e.* draco custos horti Hesperidum. *Sil.* 16, 184. Massylia signa. V. MASSYLI.

MASTARNĂ, ae, m. primitivum nomen Coelii, montis in Urbe, quod Querquetulano respondere videtur. *Oratio Claudii Aug.* ap. *Grut.* 502. Servius Tullius montem Coelium occupavit, et a duce suo Coelio ita appellitatus, mutatoque nomine, nam Tusce Mastarna ei nomen erat, ita appellatus est. *F.*]

[MASTAURENSES, ium, m. plur. incolae Mastaurae, urbis Lydiae Cariam versus, nunc *Tiria*. *Plin.* 5, 29, 31. Mysomacedones, Mastaurenses, Briulitae. *F.*]

MASTĬCĀTIO, onis, f. actus masticandi. *Coel. Aurel. Tard.* 4, 3. *med.* Cibum masticatione exercere.

MASTĬCĀTUS, a, um, part. a *mastico*, dentibus comminutus. *Appul. Herb.* 79. Cum fuerit masticatum, fervorem commovens. *Theod. Prisc. de Diaeta* 10. Portulaca masticata stuporem dentium sanat.

MASTICHĀTUS, a, um, adj. mastiche conditus. *Lampr. Elag.* 19. Et mastichatum, et pulejatum, et omnia haec, quae nunc luxuria retinet, primus invenit, *h. e.* vinum mastichatum. Sic de Gordiano *Capitol. Gord.* 19. Fuit vini cupidior, semper tamen undecumque conditi, nunc rosa, nunc mastiche, nunc absinthio, ceterisque rebus, quibus gula maxime delectatur. ¶ Legitur et *masticatum* sine aspiratione.

MASTICHĒ et Mastice, es, f. *μαστίχη,* lacrima, quae ex quibusdam peregrinis plantis gummi modo manat, ut ex duplici Indica spina, et ex herba folia in radice emittente, et carduum similem malo, seminis plenum, in Asia Graeciaque: quae et helxine dicitur. Nascitur et in Ponto, bituminis similior. Laudatissima est Chia e lentisco. *Plin.* 12, 17, 36. et 21, 16, 56. et 14, 20, 25., ubi intelligimus mastichen veram esse, quae sudat e lentisco. Hac condiebant vina, odoris gratia. V. v. praec. et MASTIX.

*MASTICHELAEON, i, n. oleum ex mastiche. *Constant. Afer.* 7, 6. *B. A.*

MASTICHĪNUS et Masticinus, a, um, adj. *μαστίχινος*, ad masticen pertinens. *Pall.* 4, 9. *in.* Semina madefacere laurino oleo, vel nardino, vel masticino.

MASTICHUM et Masticum, i, n. mastiche. *Pall.* 11, 14. *med.* Aloes uncias quatuor, mastici optimi unciam unam, etc.

[MASTĬCO, as, a. 1. dentibus comminuo. *Pelag. Veter.* 30. *med.* Folia de hedera masticato, et in oculum per triduum spuito. In *Cod.* perperam legitur *massucato. F.* *Adde *Macer de viribus Herb. carm.* 3. et 71. Fortasse est a *μασάομαι* vel *μαστάζω. B. A.*]

*MASTĪGEUS, i, m. *μαστιγεὺς,* i. q. mastigia. *Pl. Truc.* 4, 2, 121. Aggrediundus est hic homo Mastigeus: ubi *Gronov.*: Aggrediundu'st hic homo mihi astu: heus, pax, de tribus verbis volo. *B. A.*

MASTĪGĬĂ, ae, m. *μαστιγίας,* a *μάστιξ,* verber, idem est quod Latine *verbero, onis,* convicium nempe hominis digni flagris. *Pl. Curc.* 4, 4, 11. Reddin', an non, virginem, mastigia? *Ter. Ad.* 5, 2, 6. Non manum abstines, mastigia? *Pl. Capt.* 3, 4, 69. Crucior, lapidem non habere me, ut illi mastigiae Cerebrum excutiam. ¶ Item fem. gen. ipsum verber. *Sulp. Sever. dial.* 2, 3. Consurgunt omnes pariter in verbera: consumit Gallicas mularum poena mastigias.

*MASTĪGO, as, a. 1. i. q. flagello. *Cyprian. Serm. de rat. circumcis.* p. 489. *B. A.*

MASTĪGOPHŎRUS, i, m. *μαστιγοφόρος,* servus agonothetae, qui eum in sacris certaminibus comitatur, ut ait *Arcad. Dig.* 50, 4, 18. *med.* virgam praeferens ad summovendam turbam, et cohibendum strepitum, ac insolentiam spectatorum: a *μάστιξ* flagellum, et *φέρω* porto. *Prud. adv. Sym.* 2, 516. Nunc mastigophoris, oleoque, et gymnadis arte Unctis pugilibus, miles pugnabat Etruscus.

[MASTRIX, ĭchis, f. eadem ac mastiche, qua declinatione usi sunt auctores sequioris aevi. *Seren. Samm.* 447. Mastichis addentur fractae jam mollia farra; et 156. Rugarum sulcos lentisci mastiche tendes. *Isid. Orig.* 17, 8. Mastix arboris lentisci gutta est, melior autem in Chio insula gignitur. V. MASTICHE. *F.*]

MASTOS, i, m. *μαστὸς,* herba, quae illita pilos mammarum e partu nascentium aufert, ut est ap. *Plin.* 26, 15, 52. A re autem nomen habet, quia *μαστὸς* mammam significat.

*MASTRAMĒLA, ae, f. lacus Galliae Narbonensis, ubi Maritima Avaticorum, ab orientali ostio Rhodani, hodie *Mer de Martegues. Plin.* 3, 4. ¶ Fuit et oppidi nomen ibi siti. *Fest. Avien.* in *Ora Maritima:* Oppidum Mastramelae Priscum paludis. Cf. et *Mela* 2, 5. *Steph. Byzant. Μαστραμέλλη πόλις καὶ λιμνη.* Oppidi nomen hodiernum est *Martegue. B. A.*

MASTRŪCĂ et Mastruga, ae, f. *διφθέρα,* vox quidem peregrina, ac Phoenicum propria, ex quibus et Carthaginenses, et Sardi oriundi fuerunt; genus vero vestis est vilioris, ex duabus ferinis pellibus consutis composita, qua totum corpus, brachiis et cruribus exceptis, agrestes olim populi, ac praecipue Sardi tegebant; constat enim, etiamnum in Sardinia silvestres esse homines, quibus hujusmodi pelles, hieme quidem pilis introrsum, aestate vero extrorsum conversis, loco vestium habentur: his similes fuerunt Germanorum rhenones. V. RHENO. *Isid. Orig.* 19, 23. Mastruca, vestis Germanica ex pellibus ferarum, de qua Cicero pro Scauro: Quem purpura regalis non commovit, eum Sardorum mastruca mutavit? Mastruca autem dicta, quasi monstruosa, eo quod qui ea induuntur, quasi in ferarum habitum transformentur. Haec *Isid.* Alii pro *Germanica* reponendum putant *Sardica*, sed nihil mutandum; eaedem enim vestes, ut ipse paulo supra dixit, *Germanis rhenones*, *Sardis mastrucae* appellantur. *Quint.* 1, 5. Mastrucam, quod Sardum est, illudens Cicero ex industria dixit. *Prud. in Sym.* 2, 695. de Alarico Gothor. rege: Tentavit Geticus nuper delere tyrannus Italiam, patrio veniens juratus ab Istro, Has arces aequare solo, tecta aurea flammis Solvere, mastrucis proceres vestire togatos. ¶ Adhibetur et in conviciis. *Pl. Poen.* 5, 5, 33. Deglupta maena, sarapis, semicinctium, Mastruga, halagoras, hama. Haec convicia jaciuntur in Hannonem Carthagiensem.

MASTRŪCĀTUS, a, um, adj. Mastruca indutus. *Cic. Prov. cons.* 7. Mastrucati latrunculi in Sardinia.

*MASTRUM, i, n. oppidum Paphlagoniae. *Tab. Peuting. B. A.*

MASTURBĀTĬO, onis, f. actus masturbandi. *Inscr.* ap. *Mur.* 927, 15.

MASTURBĀTOR, oris, m. qui masturbat. *Mart.* 14, 203.

MASTURBĀTUS, a, um, part. a *masturbo*, contaminatus, pollutus. *Mart.* 9, 42.

MASTURBO, as, a. 1. est *χειρουργεῖν, δέφεσθαι* est a *manu stupro:* verbum dictu factuque turpissimum, ap. *Mart.* 11, 104. quam rem vel ipse impen se damnat, et scelus ingens esse dicit, 9, 42., quanto magis Christrianus homo aversari debet? **Masturbat*, *δέφει, δέφεται Vet. Gloss. B. A.*

*MASTUSIA, ae, f. *Μαστουσία,* Thraciae promontorium, in Isthmo, e regione Sigei promontorii. *Mela* 2, 2. *med. Plin.* 4, 11. ¶ Item Asiae oppidum, prope Smyrnam. *Plin.* 5, 29. *B. A.*

*MASTYA, ae, f. oppidum Paphlagoniae, a Milesiis conditum, teste *Plin.* 6, 2. *B. A.*

[MĂSŬRĬĀNUS, a, um, adj. ad Masurium Sabinum pertinens, JCtum. *M. Aurel.* ap. *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 2, 9. Sed quid ego deliramenta Masuriana congero? *F.*]

MĂSŬRĬUS. V. MASSURIUS.

MĂTAEUS, a, um, adj. *μάταιος,* vanus, ineptus. *Petr. fragm. Trag.* 41. *Burm.* Plane mataeus sum. Alii aliter leg. ¶ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* a

Fabrett. p. 622. *n.* 189. C. Fetanius C. F. Mataeus. *F.*]

*MATĂRA, ae, f. V. MATARIS. *B. A.*

MATĀRIS. V. MATERIS.

MATAXĂ, V. METAXA.

*MATELGAE, arum, m. oppidum Garamantum, in Libya interiore. *Plin.* 5, 5. *B. A.*

MĂTELLĂ, ae, f. ἀμίς, ap. *Non.* 15, 2. est vas aquarium: aliis est vas, in quod urinam reddimus: dimin. matulae. Revera utrumque esse potest. [*Omnino!] *Pl. fragm.* ap. *Non. ib.* Ne tu postules matellam unam tibi aquae infundi in caput. *Varro ib.* Divitum apothecas Chias ad communem revocat matellam. *Id. ib.* Lecto strato matellam, ceteras res hujus, ubique prae se portant. *Mart.* 12, 32. Matella curto rupta latere mejebat. *Id.* 6, 89. Cum peteret seram media jam nocte matellam Arguto madidus pollice Panaretus: *arguto pollice*, h. e. digitis crepantibus qui mos erat domini servum matellam poscentis, ut *Id.* ostendit etiam 3, 82. et 14, 119. ¶ Inter vasa olearia et aquaria *matellam* enumerat etiam *Cato R. R.* 10 et 11. ¶ *Matellam cuipiam praebere* vilissimum omnium ministerium est. Hinc *Mart.* 10, 11. Nil aliud loqueris, quam Thesea, Pirithoumque, Teque putas Pyladi, Calliodore, parem. Dispeream, si tu Pyladi praestare matellam Dignus es, aut porcos pascere Pirithoi. ¶ *Mus in matella*, proverbium in satagentem, sollicitum, anxium, et frustra conantem: quia mus in matellam si incidit, discurrit quidem anxie, sed exitum non invenit. *Petr. fragm. Trag.* 58. *Burm.* Curris, stupes, satagis, tanquam mus in matella. ¶ [*Matellam* vocat *Petr. Sat.* 45. uxorem adulteram, utpote quae cujuslibet viri libidini se subdiderat, tanquam matella convivis. V. MATULA. *F.*]

MĂTELLĬO, onis, m. vasis aquarii genus: quo nomine vas appellabatur, ubi a matulae figura longius recessisset, ut *Varro* scribit *L. L.* 4, 25. *Festus:* Matellio diminutivum a matula. *Varro* ap. *Non.* 15, 32. Postularet trulleum, matellionem, pelvim. *Cic. Par.* 5, 2. Si L. Mummius aliquem istorum videret matellionem Corinthium cupidissime tractantem. Adde *Cat. R. R.* 10. et 11.

MATĔOLĂ, ae, f. *Cato R. R.* 45., ubi de seminario olearum faciendo agit, et ex eo *Plin.* 17, 18, 29. Taleam demittito, deprimitoque pede: si parum deprimere poteris, malleo, aut mateola adigito. *Mateolam* dictam putat *Turneb. Advers.* 11, 13. pro *materiolam*, et ligneum fustem interpretatur: *Hard.* ligneum bipalii manubrium. ¶ *Mateola* alio sensu, V. MATTEOLA.

[MATĔOLĀNI, orum, m. plur. incolae Mateolae, urbis Appuliae Peucetiorum, seu Calabriae, nunc *Matera. Plin.* 3, 11, 16. Mateolani, Netini, Rubustini. *F.*]

MĀTER, tris, f. μήτηρ, parens, genitrix, quae quodvis animal partu edit. *Cic. Cluent.* 5. Sassia mater hujus Aviti: mater enim a me nominis causa, tametsi in hunc hostili odio et crudelitate est, mater, inquam, appellabitur. *Id. N. D.* 3, 18. Hecate, quae matre Asteria est, sorore Latonae, *h. e.* matrem habet Asteriam. *Ov. Fast.* 3, 799. Matre satus terra. *Id. Her.* 9, 48. Matrem esse de aliquo, *h. e.* ex conjugio alicujus parere. Sic *Met.* 3, 270. mater De Jove vult fieri. *Id. ib.* 11, 222. Matrem esse alicui: pro *alicujus*; et *ib.* 9, 491. facere aliquam matrem. *Cic. Div.* 2, 41. Jupiter lactens castissime colitur a matribus. *Virg. A.* 7, 813. Illam omnis tectis, agrisque effusa juventus, Turbaque miratur matrum; et *ib.* 11, 477. ad templum summasque ad Palladis arces Subvehitur magna matrum regina caterva. ¶ Est etiam honoris vocabulum (ut *pater*) quo seniores feminas compellamus. *Pl.* de mulieribus feminam sacerdotem salutantibus, *Rud.* 1, 5, 5. Jubemus te salvere, mater. *Sa.* salvete puellae. Sic *Vesta mater* ap. *Sen. Excerpt. controv.* 4, 2., *Ov. Fast.* 4, 828. et *Virg. G.* 1, 498. et *mater Matuta* ap. *Fest.* et *Flora mater* ap. *Lucr.* 5, 738. ¶ *Mater magna*, et *mater* absolute, est Cybele, mater omnium Deorum. *Cic. Sext.* 26. Matris magnae Pessinuntius ille sacerdos. *Virg. G.* 4, 64. Tinnitusque cie, et Matris quate cymbala circum; et *A.* 9, 108. cum Turni injuria Matrem Admonuit, ratibus sacris depellere taedas. ¶ Terra etiam *mater* dicitur, quia cuncta gignit. *Liv.* 8, 6. *med.* Exercitum Diis Manibus, matrique Terrae deberi. *Lucr.* 2, 991. Humorum guttas mater cum terra recepit. *Ov. Fast.* 2, 715. Brutus matri dedit oscula terrae. V. TERRA f. ¶ *Mater florum* ap. *Ov. Fast.* 5, 183. est Flora: *amorum* est Venus, *Her.* 16, 201. et *Val. Fl.* 7, 171. Sic *mater cupidinum*, ap. *Hor. Od.* 1, 19, 1. ¶ Universim *Matres* dicuntur omnes Deae, quae pepererunt, Cybele, Ceres, Hecate, Isis, Vesta, Matuta: item Minerva, et Diana honoris causa. Hinc in multis veteribus Inscriptionibus vota soluta leguntur *Matribus*, ap. *Grut.* 9, 7, 8. et 9., et ap. *Reines. cl.* 1. *n.* 172. ¶ [*Mater castrorum* fuit appellata omnium prima Faustina junior, uxor M. Aurelii Antonini, de qua ita *Capitol. M. Aurel.* 26. Faustinam secum et in aestivis habuerat, ut matrem castrorum appellaret. Porro deinde aliae quoque Augustae, quae viros ad fortia hortabantur, aut sequebantur in bello, aut aliquid supra sexum ausae fuerant, eadem appellatione sunt honoratae. Hinc Faustinae nummus ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 7. p. 79. Matri castrorum. *Inscr.* ap. *Grut.* 39, 3. Dianae pro salute Imp. L. Septimii Severi, et Juliae Aug. matri castrorum. Etiam *matres patriae*, et *matres senatus* eaedem Augustae sunt appellatae. Hinc Livia Augusti uxor in nummo ap. *eund.* T. 5. p. 155. *Augusta mater patriae;* et Julia Domna in alio ap. *eund.* T. 7. p. 196. *Mater Augustorum, mater senatus, mater patriae* dicuntur. V. CASTRA et FILIUS. ¶ Saepe dicitur de bestiis. *Varr. R. R.* 2, 4. Binis mensibus porcos sinunt cum matribus. *Virg. A.* 9, 628. juvencum Candentem, pariterque caput cum matre ferentem. *Id. G.* 3, 398. excretos prohibent a matribus hoedos. *Juven.* 11, 70. Grandia praeterea, tortoque calentia foeno Ova adsunt ipsis cum matribus, *h. e.* cum gallinis. Sic *Mart.* 3, 58. Et dona matrum vimineo ferunt texto. ¶ In arboribus est truncus, ex quo enascuntur ramorum propagines. *Virg. G.* 2, 23. plantas tenero abscindens de corpore matrum. *Colum.* 3, 17. Totum flagellum, sicut est matri detractum, etc. *Plin.* 12, 5, 11. Superiores rami in excelsum emicant silvosa multitudine, vasto matris corpore. ¶ In rebus aliis est causa, origo, effector alicujus rei. *Cic. Leg.* 1, 22. Mater omnium bonarum artium sapientia est. *Id. Acad.* 1, 10. *extr.* Immoderata intemperantia, omnium perturbationum mater. *Hor. Sat.* 1, 3, 98. utilitas justi prope mater et aequi. *Cic. Or.* 2, 40. *med.* Avaritiam tollere si vultis, mater ejus est tollenda luxuries. *Id. Inv.* 1, 41. Omnibus in rebus similitudo est satietatis mater. *Varr. R. R.* 2, 5. Apes mellis matres. Joculariter *Pl. Amph.* 1, 1, 274. Hirneam ego, ut matre fuerat natum, vini eduxi meri, *h. e.* sine admixtione aquae, ut ex vite, uvaque prodiit. ¶ De affectu materno in liberos. *Sen. Med.* 928. Ira discessit loco: materque, tota conjuge expulsa, redit. Sic *Claud. III. cons. Honor.* 157. Indue mente patrem. ¶ De partu, vel pariendi officio. *Sen. Herc. Oet.* 389. Materque multum rapuit ex illo mihi, *h. e.* partus multum detraxit de illa mea pulcritudine. ¶ Interdum dicitur de nutrice. *Pl. Men. prol.* 19. Ita forma simili pueri, ut mater sua Non internosse posset, quae mammam dabat; Neque adeo mater ipsa, quae illos pepererat. *Virg. A.* 8, 631. Procubuisse lupam: geminos huic ubera circum Ludere pendentes pueros, et lambere matrem. Hinc *Non.* 5, 9. discrimen assignat inter *genitricem*, et *matrem*, quod illa, quae genuerit; haec etiam quae lac dederit, nuncupetur. ¶ Eleganter dicitur de patria. *Claud. II. cons. Stil.* 175. de Roma: Protegis hanc clypeo matrem regumque ducumque. ¶ [*Mater* est quoque nomen sacerdotii feminei. *Inscr.* ap. *Mur.* 165, 5. et emendatior 1981, 2. Deae Semelae, et sororibus ejus Deabus ob honorem sacri matratus Regina Paterna mater nata et facta aram posuit sub sacerdot. A. Seranio Catullo patre. Haec vero *mater nata* vocatur, quod filia sacerdotis, ac propterea ipsi jus in sacerdotii successionem esset; *facta*, quod suo tempore sacerdotium inierit. Sorores autem Semelae sunt Ino, Agave, et Autonoe ex *Hyg. fab.* 179. Alia apud *Reines. cl.* 5. *n.* 14. Geminia Titulla Arausiensis mater sacrorum hic adquiescit. Haec videtur Mithrae cultui addicta, cujus sacerdotes *patres sacrorum* appellabantur. V. MATRATUS. ¶ *Matres* dicuntur quoque Deae regionum, vel urbium tutelares. *Inscr.* ap. *Grut.* 90, 10. Diis Deabusque omnibus matribus Vapthiabus, et Genio loci sacrum. Alia *ib.* 9. Matribus Gallaicis T. Fraternius V. S. L. M. V. aliam in AUFANIAE. V. etiam MATRAE. *in. F.* ¶ *De palude. *Mela* 2, 1. *med.* Ex grandi palude oritur *(Hypanis)*, quam matrem ejus accolae adpellant. *B. A.*]

MĀTERCŬLĂ, ae, f. dimin. *matris:* et dicitur vel blandiendi causa, vel de matre timida, et pusilli animi. *Pl. fragm.* ap. *Prisc.* 3, 601. Tu ne igitur mea matercula? *Cic. Fl.* 36. *extr.* Nunc denique materculae suae festivus filius, aniculae minime suspiciosae, purgat se per epistolam. *Hor. Ep.* 1, 7, 7. Dum pueris omnis puer, et matercula pallet.

*MATERENSE oppidum in Africa propria fuit, in Byzacena. *Plin.* 5, 4. ed. *Hard.* Antea legebatur *Madaurense*. *B. A.*

MĀTERFĀMĬLĬAS, et Mater familias, item Materfamiliae, et Mater familiae, f. οἰκοδέσποινα. Et separatim, et conjunctim scripta legitur: vox autem *familias* antiquus genitivus est Graeca positione, ut *Monetas* pro *Monetae* ad normam secundae simplicium declinationis. *Gell.* 18, 6. ex idoneis vocum antiquarum enarratoribus docet, matremfamilias appellatam esse eam solam, quae in mariti manu mancipioque, aut in ejus, in cujus maritus manu mancipioque esset: quoniam non in matrimonium tantum (ut *matrona*), sed in familiam quoque mariti, et in sui heredis locum venisset. *Cic. Top.* 3. Uxoris duae formae: una matrumfamilias, eae sunt, quae in manum convenerunt: altera earum, quae tantummodo uxores habentur. V. COEMPTIO. ¶ *Materfamilias* intelligitur non tantum nupta, sed etiam vidua, ut diserte docet *Papin. Dig.* 48, 5, 10., quamvis *Festus* id neget, cujus haec sunt verba: Materfamiliae non ante dicebatur, quam vir ejus paterfamiliae dictus esset: nec possunt hoc nomine plures in una familia, praeter unam appellari: sed nec vidua hoc nomine, nec quae sine filiis est, appellari potest. Haec *Festus*, qui intelligendus est ad antiquorum loquendi morem respexisse, ut dicamus etiam a *Papiniano* vere scribi, quod paulatim etiam viduae *matresfamilias* appellari coeperint. Sane *Cic. Coel.* 13. Clodiam, quae vidua erat, *matremfamilias* vocat. Idem dicendum est de ea, quae sine liberis sit. Nam JCti aliter sentiunt. *Ulp. Dig.* 1, 6, 4. Patres familiarum sunt, qui suae potestatis sunt, sive puberes, sive impuberes: simili modo et matres familiarum. *Id. ib.* 50, 16, 46. Matremfamilias accipere debemus eam, quae non inhoneste vixit. Matrem enim familias a ceteris feminis mores discernunt: proinde nihil intererit, nupta sit, an vidua; ingenua sit, an libertina: nam neque nuptiae, neque natales faciunt matres familiarum, sed boni mores. Haec *Ulp.* Sic *Tert. Virg. vel.* 11. Materfamiliae vocatur, licet virgo; et paterfamiliae, licet investis. ¶ De quacumque uxore, etiam optimi scriptores, ante JCtos usurparunt. *Cic. Verr.* 2, 1, 24. Quam multis matribus familias vim attulisse existimatis? *Liv.* 34, 7. Cum tibi viro liceat purpura in veste stragula uti, matremfamilias tuam purpureum amiculum habere non sines? Alii leg. *matrem familiae. Id.* 39, 53. Hunc justa matrefamilias, illum pellice ortum esse. Alii leg. *matre familiae. Arnob.* transposuit 4, 152. et *familias matrum* dixit. ¶ Tota hac de re accurate *Manut.* ad *Cic. Fam.* 5, 10.

MĀTĔRĬĂ, ae, f. et Materies, ei, f. ὕλη, id, ex quo fit aliud, ut materia libri charta est, et atramentum: domus lapides, ligna, calx, etc. Volunt esse a *mater*, ut a *luxu* luxuria, luxuries. *Ov. Met.* 2, 4. Argenti bifores radiabant lumine valvae: Materiam superabat opus. *Vitr.* 2, 8. *extr.* De parietibus, et apparatione generatim materiae eorum exposui. *Lucr.* 1, 191. Quaeque sua de materia grandescere, alique; et *ib.* 249. Haud igitur redit ad nihilum res ulla, sed omnes Discidio redeunt in corpora materiae. *Lucan.* 2, 8. Materia rudis, *h. e.* chaos et massa prima, ut *Val. Fl.* 1, 830. loquitur. *Cic. N. D.* 3, 39. Materia rerum, ex qua, et in qua sunt omnia. Adde *Acad.* 1, 6. et 7., ubi de Peripateticorum materia agit. ¶ Ut Graecis ὕλη, silvam, sic materies Latinis lignum significat. *Colum.* 5, 11. Resecta arbor inter librum et materiam semina admittit; et *mox:* Cuneum inter corticem et materiem demittito. *Plin.* 16, 28, 51. Tarde senescunt, quorum crispa materies, ut acer, palma, populus. *Colum. Arbor.* 1. Duo sunt genera surculorum: quorum alterum sua sponte gignitur, alterum cura mortalium procedit: illud materiae est magis aptum: hoc idoneum fructibus, *h. e.* vel ad comburendum, vel ad aedificandum: loquitur enim de arboribus universim. ¶ Speciatim lignei rami, qui ex arboribus enascuntur. *Colum.* 4, 24. *med.* Ipsius autem materiae, quam submittemus, longitudini modum difficile est imponere; et *ib. in.* Modus materiarum is erit, quem dictabit humi atque ipsius stirpis laetitia. *Id.* 3, 21. *med.* Multum interest, pluresne, an pauciores materias, pro natura cujusque stirpis vinitor submittat. *Id.* 4, 21. Vitis in materiam, frondemque effunditur. ¶ Speciatim iterum genus palmitis, quod de novello nascitur, et in tenero alligatum dependet, materiam vocamus, inquit *Id.* 5, 6. *f.* ¶ Item ipse truncus, unde sarmenta prodeunt. *Cic. Or.* 2, 21. Facilius, sicut in vitibus, revocantur ea, quae se nimium profuderunt, quam, si nihil valet materies, nova sarmenta cultura excitantur. ¶ Praecipue vero ligna, quae ad fabricandum utilia sunt, hoc nomine significantur, ut tigna, asseres, tabulae, etc. *Cic. Verr.* 2, 5, 18. *extr.* Dixit Hegius, navem tibi operis publicis Mamertinorum esse aedificatam. Reliqua est materies: hanc Rheginis publice, quod Mamertini materiem non habent, imperavisti. (Adde *Virg. A.* 11, 328.) *Id. Mil.* 27. Repente lintribus in eam insulam materiam, calcem, caementa, atque arma convexit. *Cato R. R.* 17. Materies pro ridica, ubi solstitium fuerit ad brumam, semper tempestiva est. *Colum.* 11, 2. Omnis materia sic caesa judicatur carie non infestari. Adde *Caes. B. G.* 4, 17. et 18., ubi de pontis; et *ib.* 31., ubi de navium; et 5, 39., ubi de munitionum et valli constructione agit, et alibi saepe. Hinc illud discrimen inter *lignum*, et *materiam* ap. *Ulp. Dig.* 32, 53, 1., ubi docet, *materiam* esse, quae ad aedificandum, fulciendumque necessaria est: lignum, quidquid comburendi causa paratum est. *Plin.* 16, 40, 76. *n.* 3. Cornus non potest videri materies propter exilitatem, sed lignum. [**Tac. A.* 1, 35. materiae, lignorum adgestus. V. *Boettich. Lex. Tac.* p. 301.]

¶ Accipitur etiam pro genere, seu stirpe. *Colum.* 6, 27. Summam sedulitatem desiderat equinum genus: est enim generosa materies, quae circo sacrisque certaminibus equos praebet: est mularis, quae pretio fetus sui comparatur generoso: est vulgaris, quae mediocres feminas maresque progenerat. *Id.* 7, 3. *med.* de ovib.: Quod ex vetere materia nascitur, plerumque congeneratum parentis senium refert. ¶ Transfertur etiam ad ciborum conditionem. *Cels.* 2, 18. In media vero materia numerari ex oleribus debere ea, quorum radices, vel bulbos assumimus: imbecillissimam vero materiam esse omnem caulem oleris, et quidquid in caule nascitur, qualis est cucurbita, et cucumis etc. ¶ [*Inde transfertur ad eas res, in quibus artes versantur, *der Stoff oder Gegenstand der Künste und Wissenschaften.* *Cic. Inv.* 1, 5. Materiam artis eam dicimus, in qua omnis ars et facultas, quae conficitur ex arte, versatur. Ut si medicinae materiam dicamus morbos ac vulnera, quod in his omnis medicina versetur; item quibus in rebus versatur ars et facultas oratoria, eas res materiam artis rhetoricae nominamus. *Off.* 1, 5. Sapientiae quasi materia, quam tractet, et in qua versetur, subjecta est veritas. *Or.* 1, 3. Quis musicis, quis huic studio literarum, quod profitentur ii, qui grammatici vocantur, penitus se dedidit, quin omnem illarum artium paene infinitam vim et materiam scientia et cogitatione comprehenderit. *Schütz.* in *cl. Cic.* s. h. v.] ¶ Est etiam argumentum sermonis, orationis, libri, seu res, de qua agitur. *Cic. Or.* 2, 59. Est etiam deformitatis, et corporis vitiorum satis bella materies ad jocandum. *Id. Q. Fr.* 1, 2, 1. *extr.* Sic habeto, materiam omnem sermonum eorum, qui de te detrahere velint, Statium dedisse. *Id. Att.* 2, 12. Quod me, ut scribam aliquid, hortaris, crescit mihi quidem materies, ut dicis, sed, etc. *Id. Q. Fr.* 2, 1. Lupus egit causam agri Campani: materiam rei non ignoras. [*Plura v. ap. *Schütz.* in *cl. Cic.* s. h. v.] *Hor. A. P.* 38. Sumite materiam vestris, qui scribitis, aequam Viribus. *Ov. Amor.* 1, 3, 19. Te mihi materiem felicem in carmina praebe. *Phaedr. prol. l.* 1. Aesopus auctor quam materiam repperit, Hanc ego polivi versibus senariis. *Gell.* 17, 12. Infames materiae, sive quis mavult dicere inopinabiles, quas Graeci ἀδόξους ὑποθέσεις appellant. [*Adscribamus etiam locum *Suet. Rhet.* 5. Materia facilis, in te et in tuos dicere; (ubi *dicere* est nominat. subjecti.) Ita *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 498. Porro *Mela prooem.* 5. quem persequi, longa est magis quam benigna materia.] ¶ Item occasio, causa, facultas. *Ov. Trist.* 2, 32. Materiam veniae sors tibi nostra dedit. *Sall. Cat.* 10. Primo pecuniae, dein imperii cupido crevit: ea quasi materies omnium malorum fuere. *Cic. Dom.* 5. Materiem subtrahere furori; et *paulo post:* Ne in hanc tantam materiam seditionis ista funesta fax adhaeresceret (ubi ad ligni materiam aperte respicit). [**Mil.* 13. Quid enim odisset Clodium, segetem ac materiem suae gloriae. *Liv.* 1, 39. Materiem ingentis publice privatimque decoris (Serv. Tullium) omni indulgentia nostra nutriamus.] *Cic. Phil.* 11, 9. invidiae dare. *Id. Or.* 2, 84. Ut opes et copiae non superbiae videantur ac libidini, sed bonitati ac moderationi facultatem et materiam dedisse. *Just.* 3, 2. *extr.* Materia scelerum. *Id.* 11, 5. seditionis. *Lucan.* 8, 76. laudis. *Plin. Pan.* 38. benefaciendi. *Vell.* 2, 62. Materiam belli praebere. *Ov. A. Am.* 1, 49. quaerere amori. *Tac. A.* 12, 22. sceleri detrahere. *Just.* 30, 1. quietis avide arripere. [*Plura si cupias, v. *Boettich. Lex. Tac.* p. 301. et *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 497. sq. ¶ Ponitur *materia* etiam absolute malo sensu pro *causa calumniandi.* Ita legitur ap. *Suet. Galb.* 9. Paulatim in desidiam segnitiemque conversus est, ne quid materiae praeberet Neroni, sc. eum calumniandi, et tanquam hominem perniciosum et res novas molientem tollendi.] ¶ Transfertur etiam ad animum, ejusque vim, indolem, ingeniumque significat, [*quod cultura excitatur et perficitur.] *Cic. Verr.* 2, 3, 68. *med.* Fac, fuisse in isto C. Laelii, M. Catonis materiem atque indolem. [*Adde *Inv.* 1, 2. Quae materia esset in animis humanis.] *Liv.* 1, 46. Angebatur ferox Tullia, nihil materiae in viro neque ad cupiditatem, neque ad audaciam esse. [**Quint. Inst.* 2, 8, 12. Si vero liberalior materia contigerit, etc. ubi v. *Spalding.*] *Ov. Her.* 4, 85. Tu modo duritiem silvis depone jugosis: Non sum materia digna perire tua, *h. e.* ingenio tuo averso ab amore, et ad venandum omnino converso. ¶ [*Permut. *materia* et *maceria.* V. *Brem.* ad *Suet. Ner.* 33.]

MĀTĔRĬĀLIS, e, adj. ὑλικὸς, ἔνυλος, qui est e materia. *Macr. Somn. Scip.* 1, 12. *med.* Priusquam materialis influxio in corpus venientes animas ebriaret.

MĀTĔRĬĀLĬTER, adv. ὑλικῶς, secundum materiam. *Sidon. ep.* 8, 11. *post carmen.* In pectore viri iracundia materialiter regnans.

MĀTĔRĬĀRĬUS, a, um, adj. ad materiam pertinens, qua lignum significat ad fabricandum utile. *Plin.* 7, 56, 57. Fabricam materiariam invenit Daedalus, et in ea serram, asciam, perpendiculum, terebram: ὑλουργίαν δρυοτομικήν. ¶ *Materiarius faber*, et absolute *materiarius*, qui materiariam fabricam exercet: ξυλουργὸς, δρυοτόμος. *Inscr.* ap. *Grut.* 642, 6. Fulvius L. F. Quintianus, faber materiarius, pius in suos, vixit ann. XLVI. etc. ¶ [*Materiarius negotians* est *mercante da legname per fabriche*, mercator materiae. *Inscr.* ap. *Mur.* 980, 8. Silvano Aug. sacrum L. Titius Eutychas negotians materiarius D. D. *F.*] ¶ Item absolute qui materiem in silva caedit ad aedificia. *Pl. Mil.* 3, 3, 45. Si non nos materiarius moratur, quod opus est qui det, Cito erit parata navis. ¶ Est etiam, qui materes facit. Sic enim legit *Voss.* in *Etym.* voce *Materis*, illud *Ammiani* 21, 13. *f.* Imperator Arbetionem iter suum praeire cum lanceariis, et materiariis, et catervis expeditorum praecepit. Similem locum habet 31, 13., sed utrobique al. leg. *mattiariis*, qui dicti videntur a quodam teli genere, quod *mattium* appellabatur, quo armati erant. Sane ap. *Ammian.* non de fabris, sed de militibus sermo est. Porro *mattium* et *mattiarius* peregrinae voces sunt. *Zosimus l.* 3. Graece ματτιαρίους habet, ut adnotavit *Vales.* ad *citat. priorem loc. Ammiani.* ¶ *Haeretici materiarii* a *Tert.* dicuntur *adv. Hermog.* 25. qui materiam ab aeterno fuisse credebant.

MĀTĔRĬĀTĬO, onis, f. materies lignaria in aedificiis, ut trabes, tabulae, contignationes, etc. *Vitr.* 4, 2. In aedificiis collocatur materiatio, variis vocabulis nominata. Prosequitur deinde *Vitr.* nominando trabes, tigna, axes, transtra, capreolos, canterios, etc., quae omnia *materiationis* vocabulo continentur.

MĀTĔRĬĀTŪRĂ, ae, f. materiaria ars, quae circa materiationem versatur. *Vitr.* 4, 2. E quibus rebus, et a materiatura fabrili, in lapideis aedificationibus artifices dispositiones eorum scalpturis sunt imitati.

MĀTĔRĬĀTUS, a, um, part. a *materio:* materia praesertim lignaria, seu materiatione constructus. *Cic. Off.* 3, 13. Aedes pestilentes, male materiatae, ruinosae. Sunt qui leg. *malae materiae.*

[*MATERIES. V. MATERIA.]

MATERĪNUS, a, um, adj. *Materina terra* ap. *Cato R. R.* 34. exponitur a *Turneb. Adv.* 21, 25. dura, solida, et prope lignea. Monet *Idem* ab aliquibus legi, *macerina*, h. e. *macra*. Alii *materinam* intelligunt, ubi materia sit, et rudus aedificiorum. *Plin.* 18, 17, 46. sententiam Catonis aliis verbis exprimens, In solo, inquit, rubricoso, vel pullo, vel arenoso, si non sit aquosum, lupinum seri. *Catonis* verba sunt: Ager rubricosus, et terra pulla, materina, rudecta, arenosa, item quae aquosa non erit, ibi lupinum bonum fiet. *Plin.* itaque *materinam terram*, vel eandem esse ac *rudectam* et *arenosam*, aut saltem similem putavit: vel ne ipse quidem intellexit, ideoque dissimulavit, ac praeteriit. [*Schneiderus* praefert legendum *tenerrima. F.*]

MĀTĔRĬO, as, a. 1. *Vitr.* 5, 12. *f.* Eaque aedificia minime] sunt materianda propter incendia, *h. e.* ex materia, seu ligno exstruenda.

MĀTĔRĬŎLĂ, ae, f. dimin. materiae. *Tert. Baptism.* 17. Superest ad concludendam materiolam, de observatione quoque dandi et accipiendi baptismum commonefacere.

MĀTĔRĬOR, aris, dep. 1. ὑλοτομέω, [*ξυλεύειν.] materiam caedo ad conficiendum vallum. *Caes. B. G.* 7, 73. Erat eo tempore et materiari, et frumentari, et tantas munitiones fieri necesse.

[MĀTĔRĬŌSUS, a, um, adj. qui multa materia abundat. *Gloss. Phil.* Materiosus, πολύυλος. *F.*]

MATĔRIS vel Matăris, is, [*Scrib. et *madaris.* V. *Moeb.* ad *Caes.* l. l.] vel Matăra, ae, f. μαιερὶς, Celticum lanceae genus. Vox est Gallica: videtur autem esse, quam nunc Galli *matras*, Itali *bolzone* vocant. *Caes. B. G.* 1, 26. Nonnulli inter carros rotasque mataras, ac tragulas subjiciebant, nostrosque vulnerabant. *Turneb.* legit *materes.* Alii *mazaras.* *Liv.* 7, 24. Humero materi trajecto. *Auct. ad Her.* 4, 32. Materis transalpina. *Sisenn.* ap. *Non.* 18, 26. Galli materibus, Suevi lanceis configunt.

[MĀTERNĪNUS, a, um, adj. ad Maternum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 807, 9. Matronia Maternina. *F.*]

MĀTERNUS, a, um, adj. μητρικὸς, qui matris est. *Cic. Cluent.* 5. Quo enim est ipsum nomen amantius, indulgentiusque maternum, etc. *Ter. Heaut.* 4, 1, 24. Maternus animus. *Nemes. Cyn.* 19. Materni menses, *h. e.* quibus portatur fetus in utero. *Ov. Met.* 3, 312. de Baccho Jovis femori insuto: maternaque tempora complet. *Virg. G.* 1, 28. Caesar cingens materna tempora myrto, *h. e.* Veneris, quae Aeneae mater fuit, ex quo Caesarum genus. *Id. A.* 12, 107. Aeneas maternis saevus in armis, *h. e.* quae illi Venus mater ab Vulcano impetraverat; et *ib.* 6, 193. Maternas agnoscit aves, *h. e.* columbas, quae Veneris currum trahunt; et *ib.* 4, 258. Materno veniens ab avo Cyllenia proles, *h. e.* ab Atlante, qui pater fuit Majae, quae Mercurii mater; et *ib.* 144. Delum maternam invisit Apollo, *h. e.* ubi eum mater Latona peperit. *Ov. Fast.* 4, 131. de Venere: Vere monet curvas materna per aequora puppes Ire, *h. e.* ex quibus ipsa nata est. *Hor. Ep.* 1, 15, 26. rebus maternis atque paternis Fortiter absumptis. *Ov. Pont.* 3, 2, 105. Quos *(mores)* Volesus patrii cognoscat nominis auctor: Et Numa maternus non neget esse suos, *h. e.* unde genus ducis ex parte matris. Adde *ib.* 4, 16, 43. Sic *Virg. A.* 11, 340. genus huic materna superbum Nobilitas dabat. *Val. Fl.* 6, 564. materna velatus arundine Peucron, *h. e.* Maeotidis paludis, cujus filius erat. ¶ *Maternae Idus* dicuntur a *Mart.* 7, 74. ubi Mercurium alloquitur, Idus Majae, quia ejus dies natalis erant: unde 12, 67. Majae Mercurium creastis Idus. ¶ De bestiis et avibus. *Plin.* 10, 33, 51. Perdix pavore libera, ac materna vacans cura. *Colum.* 7, 3. *med.* Ut agnus condiscat maternum trahere alimentum. Adde *ib.* 2. *f.* ¶ *Maternus* fuit etiam cogn. R. *Auct. dial. de orat.* 2. Postero die, quam Curiatius Maternus Catonem recitaverat. Hinc quoque *Jul. Firmicus Maternus*, qui sub Constantino M. vixit, et opus scripsit *de mathesi*, et aliud *de errore profanarum religionum.*

MĀTERTĔRĂ, ae, f. τιτθὶς, θεία, μητροκασιγνήτη, matris meae soror, sic dicta, inquit *Festus*, quasi mater altera: vel potius a *mater* simpliciter, ut *tera* mera sit vocis productio. *Paul. Dig.* 38, 10, 10. §. 14. Amita: ea est patris soror. Matertera: ea est matris soror. Adde *Cajum ib.* §. 5. *Cic. Div.* 1, 46. Puellam defatigatam petiisse a matertera, ut, etc. *Ov. Met.* 3, 312. Furtim illum primis Ino matertera cunis Educat. ¶ *Matertera magna* est aviae meae soror. *Paul. ib.* 1. §. 15. et *Cajus ib.* 1. §. 6. Hinc *Festus:* Matertera patris et matris, mihi magna matertera est. ¶ *Matertera major* est soror proaviae meae, *sorella di mia bisnonna:* et dicitur etiam *promatertera*, ut docet *Paul. ib.* §. 16. et *Cajus l. c.* §. 7. ¶ *Matertera maxima* est abaviae meae soror: et dicitur etiam *abmatertera.* *Paul. ib.* §. 17. et *Cajus l. c.* 3. [*Emendavit h. l. *F.*]

*MATHATAEI, orum, m. populi Arabiae. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

MATHĒMĂTĬCUS, a, um, adj. μαθηματικὸς, ad mathesin pertinens. *Vitr.* 1, 1. *med.* Musicen sciat, oportet, uti canonicam rationem et mathematicam notam habeat. *Plin.* 29, 1, 5. Ad siderum motus ex ephemeride mathematica cibos dare; et 30, 1, 1. Mathematicae artes. *Macr. Somn. Scip.* 2, 2. Corpora mathematicae cogitationi tantum subjicienda, non sensui. ¶ *Mathematicae disciplinae* sunt geometria, arithmetica, et quae inde proficiscuntur, astronomia, musica, geographia, optica, etc. a μαθεῖν *discere*, quia vere et proprie scientiae sunt, et per certam demonstrationem percipiuntur: unde vere discere dicuntur, qui illis dant operam. Veteres enim Graeci haec μαθήματα appellabant, ut *Gell.* 1, 9. docet. ¶ *Mathematicus*, *i*, absolute, qui eas disciplinas profitetur. *Cic. Or.* 1, 3. Ii qui mathematici vocantur, quanta in obscuritate rerum, et quam recondita in arte, et multiplici subtilique versantur! *Id. Acad.* 4, 36. *med.* Illa initia mathematicorum, quibus non concessis, digitum progredi non possunt. *Sen. ep.* 88. *med.* Magnum esse solem, philosophus probabit: quantus sit, mathematicus, qui usu quodam et exercitatione procedit: sed ut procedat, impetranda illi quaedam principia sunt. ¶ Vulgo, ut ait *Gell. l. c.*, mathematici dicuntur, quos gentilitio vocabulo Chaldaeos dicere oportet, scilicet qui ex ratiocinationibus astrorum, ut *Vitr.* loquitur 9, 7. *med.*, antefacta et futura explicare, et praevidere se arbitrantur: et praecipue quae eventura sint homini, ex positione stellarum in natali hora, praedicere profitentur. V. CHALDAEUS. *Tac. H.* 1, 22. Mathematici, genus hominum potentibus infidum, sperantibus fallax, quod in civitate nostra et vetabitur semper, et retinebitur. *Juven.* 14, 248. Nota mathematicis genesis tua: sed grave, tardas Exspectare colos. *Tert. Apol.* 43. Harioli, haruspices, mathematici. ¶ *Mathematica*, *ae*, absolute μαθηματικὴ, subaudi *ars*, mathesis. *Sen. ep.* 88. *med.* Philosophia nihil ab alio petit, totum opus a solo excitat: mathematica, ut ita dicam, superficiaria est, in alieno aedificat, aliena accipit principia, quorum beneficio ad ulteriora perveniat. ¶ Item ars praedicendi futura ex astris. *Suet. Tib.* 69. Circa Deos ac religiones negligentior, quippe addictus mathematicae, persuasionisque plenus, cuncta fato agi.

MATHĒSIS, is, f. μάθησις, h. e. discendi actus, perceptio, cognitio: a μανθάνω, disco. Praecipue hoc nomine venit mathematica scientia, ut dictum est in v. praec. [*Cassiod. Variar.* 1, 45. Tu artem praedictam ex disciplinis nobilibus natam, per quadrifarias mathesis januas introisti. *F.*] ¶ Speciatim vero ea, quae ex astris futura praedicit, *Astrologie:* quam frustra ab errore et vanitate *Firm. Math.* 1. vindicare conatur. *Spart. Hadr.* 16. Mathesin sic scire sibi visus est, ut sero cal. Januariis scripserit, quid ei toto anno posset evenire

Id. Ael. Ver. 3. *extr.* Fuisse Hadrianum peritum matheseos, etc. ℙ Secundam corripuit, non imitandus, *Prud. adv. Sym.* 2, 893. Involvit mathesi, magicas impellit in artes.

*MATHIOS, herbae nomen, quam cum serpentes comederunt, senium deponunt aetatis. Haec *Lact.* vel *Lutat.* ad *Stat. Th.* 4. *B. A.*

*MATHĪTAE, arum, m. populi Aethiopiae. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

[MATHO, onis, m. Μάθων, qui didicit, edoctus: ab inusit. μαθέω pro μανθάνω, disco. Est cogn. R. in *Fast. Capitol.* ap. *Grut.* 292. M. Pomponius M. F. Matho cos. ann. U. C. DXXI. *F.*]

*MATIĀNI, orum, populi ultra mare Caspium incolentes, np. in Media, Hyrcania, etc. *Plin.* 6, 16. *B. A.*

MATĪĀNUS, a, um, adj. *Matiana mala* ap. *Suet. Dom.* 21. et *Colum.* 5, 10. *f.* et 12, 47. dicta sunt a quodam Matio, ut *Plin.* 15, 14, 15. docet: et laudantur etiam a *Macr. Sat.* 2, 15., ubi al. leg. *Mattiana*, et Ματτιανά dicuntur ab *Athen. l.* 3. [Ap. *Front.* vero *de fer. Alsiens.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 3. *Mattia poma. F.*] Porro iste videtur esse C. Matius, vir equestris ordinis, Augusti amicus, quem primum tonsilia nemora invenisse, *Plin.* 12, 2, 6. narrat. Imo is idem, qui a *Colum.* inter scriptores rei culinariae laudatur 12, 4., quique *ib.* 44. scripsisse dicitur, tres libros, quos inscripsit nominibus coci, et cetarii, et salgamarii, cum illi propositum fuisset urbanas mensas, et lauta convivia instruere. ℙ *Matianum minutal*, in quo *Matiana mala* cum aliis condimentis sunt, memorat *Apic.* 4, 3.

[MATILĬCAS, atis, adj. com. gen. ad Matilicam pertinens, Umbriae urbem, nunc *Matelica*, a *Frontin. de colon.* p. 100. *Goes.* memoratam. ℙ *Matilicates, ium*, illius incolae. *Plin.* 3, 14, 19. *F.*]

MĀTĪNUS, a, um, adj. ad Matinum montem pertinens. *Hor. Od.* 4, 2, 27. ego apis Matinae More, etc. *Id. ib.* 1, 28, 3. Matinum litus. *Id. Epod.* 16, 28. Matina cacumina.

MĀTĪNUS, i, m. mons ad pedes Gargani in Apulia Daunia, nunc *Matinete*, qui buxetis abundat. *Lucan.* 9, 185. et calidi lucent buxeta Matini.

*MATISCO, onis, oppidum Galliae Lugdunensis vel Celticae, in Aeduorum agro, ad Ararim fluvium. *Caes. B. G.* 7, 90. *Anton. Itin.* et *Tab. Peut.* Hodie est *Mascon* vel *Maçon. B. A.*

*MATĪUM, i, n. Cretae oppidum. *Plin.* 4, 12. ℙ Item oppidum Colchidis. *Plin.* 6, 4. ed. *Hard.* Vulgo *Marium* editur. *B. A.*

*MATĬUS, i, m. nomen proprium virorum Romanum; ut Cn. Matius, vetus poeta, cujus aliquot fragmenta adhuc supersunt. *Gell.* 9, 14. *med.* et 10, 24. *extr.* *Cn. Mattius* audit *ib.* 6, 6. edd. *Gron.* et *Longol.* Fuit et C. Matius, amicus Caesaris ac Ciceronis, de quo *Cic. Fam.* 6, 12. 7, 15. et 11, 28. item *Suet. Caes.* 52. *Tac. A.* 12, 60. Item amicus Caesaris Augusti. *Plin.* 12, 2. ed. *Hard.* ubi *C. Matius* editum. In ed. *Elzev.* est *Cn. Matius.* De eo V. quae *Facc.* et *Forc.* in *Matianus, a, um. B. A.*

[MATRAE, arum, f. plur. Matrae, vel Matres, saepius fortasse Matronae dictae, sunt Deae regionum, vel urbium, vel pagorum tutelares. *Inscr.* ap. *Grut.* 90, 1. Matris Augustis D. D. Alia *ib.* 2. Matris Aug. Mastonia Bella. Adde alias *ib.* 3. et 5. ℙ Etiam *Matrabus* pro *Matris* scribitur. V. FILIA. *Inscr.* ap. *Grut.* 92, 1. Dis Matrabus vicani vici Pacis. Alia ap. *Mur.* 94, 1. Matrabus Augg. Martialis Augg. *verna* ex *dispensatore* ex voto monitus. V. MATRONA. *F.*]

MATRĀLĬA, ium, n. plur. μητρῷα, matris Matutae festa, tertio Idus Junii a matronis celebrari solita. *Fest. Ov. Fast.* 6, 475. Ite bonae matres, vestrum Matralia festum, etc. *Varr. L. L.* 4, 22. Testuatium, quod in testu caldo coquebatur: ut etiam nunc Matralibus id faciunt matronae. (V. *Ov. Fast.* 6, 533.) Adde *Vet. Calendar.* ap. *Grut.* 133., ubi ponitur hoc festum III. Id. Jun., ut dictum est.

[MATRĀTUS, us, m. dignitas sacerdotalis feminae, quae mater dicebatur. V. MATER. *F.*]

*MATREIUM, i, n. opp. Rhaetiae, hodie *Matrey. Tab. Peut. B. A.*

MATRESCO, is, n. 3. μητρώζω, est matri similem fieri. *Pacuv.* ap. *Non.* 2, 526. Utinam nunc matrescam ingenio, ut meum patrem ulcisci queam.

MATRĪCĀLIS, e, adj. ad matricem pertinens, ut Matricalis herba, *Appul. Herb.* 65. vena, *Veg. Vet.* 1, 10.

MATRĪCI. V. MATTICI.

MATRĪCĪDĂ, ae, com. gen. μητροκτόνος, qui matrem occidit. *Cic. Q. Fr.* 1, 2, 2. Quem scribis certissimum matricidam. ℙ Per tmesin. *Auson. de XII. Caesarib.* 35. Matrique cida Nero proprii vim pertulit ensis. Al. tamen legunt *Matricida Nero*, ut secundam necessitate produxerit, ut in *parricida* fecit *Id. Tetrast. de Caesarib.* 21. Sic *Sidon. carm.* 5, 290. Matricida pius: sed ne sprevisse dolorem, etc.

MATRĪCĪDĬUM, ii, n. matris occisio. *Cic. Inv.* 1, 13. Orestes si accusetur matricidii.

MATRĪCŬLĂ, ae, f. album, seu charta, in qua certorum hominum nomina descripta sunt, ut militum, notariorum, advocatorum, agentium in rebus, etc. Est autem dimin. matricis, quae idem quandoque significat, quod ea, velut matrice, continentur milites. *Veg. Mil.* 1, 26. Producendi tirones sunt semper ad campum, et secundum matriculae ordinem in aciem dirigendi. Adde *ib.* 2, 2. et 5. et *Imp. Leon. Cod.* 12, 20, 3. et alibi.

*MATRICULARĬUS, i, m. Qui matriculam servat ap. *JCtos.* Item *Inops* in *Gloss. Isid. B. A.*

*MATRICULUS, i, m. genus piscis. *Appul. Apol.* l. p. 162. *B. A.*

MATRĪMŌNĬĀLIS, e, adj. γαμήλιος, ad matrimonium pertinens. *Firm. Math.* 7, 17. Matrimoniales tabulae. *Quint. Decl.* 342. in lemmate: Misit ille matrimoniali habitu ancillam. Al. rectius leg. *matronali.*

MATRĪMŌNĬUM, ii, n. συζυγία, conjugium, viri et mulieris legitima conjugatio: a *mater*: nam *monium* mera vocis productio est, ut a *pater patrimonium*, a *sanctus sanctimonia*, etc. A matre autem nominatur, in omen et spem, quia cum prolis causa suscipiatur, summum votum est, ut ea quae ducitur, mater fiat. *Cic. Cluent.* 62. *med.* Jus illud matrimonii castum atque legitimum, damnatione viri sublatum arbitrabatur; et *ib.* 12. *extr.* Quae nuptiae non diuturnae fuerunt: erant enim non matrimonii dignitate, sed sceleris societate conjunctae. *Pl. Trin.* 3, 3, 4. Ire in matrimonium. *Caes. B. G.* 1, 3. dare cuipiam filiam suam; et *ib.* 9. et *Cic. Cluent.* 44. alicujus filiam ducere. *Suet. Dom.* 22. offerre alicui. *Id. Caes.* 27. et *Aug.* 63. petere sibi aliquam. *Just.* 1, 10. et 9, 5. *extr.* recipere; et 2, 4. *med.* assumere. *Cic. Div.* 1, 46. collocare. *Id. Phil.* 2, 18. Locare in matrimonio stabili et certo. [*Translatum hoc loco est v. *matrimonium* ad paederastarum consuetudinem cum amasiis.] *Id. Verr.* 2, 2, 36. et *Just.* 7, 6. habere aliquam. *Curt.* 6, 9. *med.* et 5, 1. et 8, 1. Quampiam matrimonio secum conjungere; et 8, 4. *f.* sibi aliquam adjungere; et *Tac. A.* 15, 71. tenere. Rursus *Curt.* 10, 3. Filiam secum jungere in matrimonio; et 8, 4. *f.* Jungi alicui jure matrimonii. *Suet. Tib.* 49. Dimittere aliquam e matrimonio. *Pl. Merc.* 4, 6, 6. Matrimonio uxorem exigere. *Tac. A.* 11, 12. exturbare; et *ib.* 13, 19. depellere. *Cic. Coel.* 14. Tenere matrimonium alicujus, *h. e.* esse alicujus conjugem. Sic *Tac. A.* 6, 47. Est mihi cum aliquo matrimonium, *h. e.* sum ejus conjux. *Id. ib.* 12, 5. Matrimonium pacisci inter aliquos. *Suet. Cal.* 25. contrahere, dimittere, tenere, *h. e.* inire, solvere, servare; et *ib.* 12. Polliceri alicui matrimonium suum, *h. e.* se conjugem fore. *Gell.* 1, 6. capessere. *Massur. Sabin.* ap. *eund.* 10, 15. dirimere. *Tac. A.* 15, 53. *extr.* Alii matrimonio se obstringere. *Just.* 10, 1. Filios justo matrimonio suscipere. *Cajus Dig.* 23, 2, 17. Matrimonio jungi. *Papin. ib.* 15. Convenire alicui in matrimonium. ℙ Per synecdochen dicitur de ipsa conjuge. *Just.* 3, 3. *med.* Severius matrimonia sua viri coercent. *Liv.* 10, 23. Convocatis plebejis matrimoniis conquesta injuriam patriciarum. Al. leg. *matronis.* Sic *conjugium* pro uxore ap. *Tac.* [*Recte se habet lectio *matrimoniis;* quae contra monuit *Drakenb.*, non modo in ipso Livio, sed ne in aequalibus quidem scriptoribus simile exemplum occurrere, nihil plane valent ap. *Liv.* quidem, certa MSS. auctoritate. *Suet. Caes.* 52. Ne provincialibus quidem matrimoniis abstinuisse: ubi v. *Burm.* Cf. *Duk.* ad *Flor.* 1, 1. *Graev.* ad *Just.* 41, 2. *Lips.* ad *Tac. A.* 12, 65. Multa exempla e Floro et Justino petita v. ap. *Drak.* ad *Liv.* l. l. Parum etiam differre videntur, quae Noster sq. §. adscripsit: ubi v. *Ernest.* et *Burm. Patruum* ad *Tac.* l. l.] ℙ De ipso genere, et conditione matrimonii, prout splendorem addit, divitias, opes, aliaque commoda. *Just.* 3, 5. Polliceri servis matrimonia interfectorum. *Tac. A.* 2, 13. Matrimonia, ac pecunias hostium praedae destinare. ℙ De bonis a matre relictis, ut *patrimonium* dicitur de relictis a patre, afferuntur loca ex *L. Sen. Ben.* 1, 3. *f.*, *M. Sen. Contr.* 2, 9., *Suet. Aug.* 40. et *Val. Max.* 7, 8. *n.* 2., quae docti viri partim admittunt, partim respuunt, tum ob dubiam lectionem, cum alii cod. *patrimonium* habeant, tum ob insolentiam hujusmodi notionis. V. *Casaub.* ad *Suet. l. c.*

MATRĪMUS, a, um, adj. qui matrem habet superstitem: sicut *patrimus*, qui patrem. *Fest.* in *Pater:* Pater patrimus dicebatur apud antiquos, qui cum jam ipse pater esset, habebat etiam tum patrem. ℙ Habet praecipue locum in sacris, in quibus id servabatur, ut qui pueri, puellaeve adhibebantur, patrimi matrimique essent. *Cic. Har. resp.* 11., *Liv.* 37, 3., *Tac. H.* 4, 53., *Macr. Sat.* 1, 6., *Lampr. Elag.* 8., *Vopisc. Aurel.* 19. et *Gell.* 1, 12. ℙ In nuptiis quoque patrimi et matrimi pueri tres adhibebantur: unus qui facem praeferret ex spina alba, qui noctu nubebant: duo, qui nubentem tenebant. *Paul.* ex *Festo.* ℙ Ap. *eund.* est tertiae declin. Matrimes, inquit, et patrimes dicuntur, quibus matres, et patres adhuc vivunt. *Fest. Id.* in *Flaminia.* Flaminia dicebatur sacerdotula, quae flaminicae Diali praeministrabat, eaque patrimes, et matrimes erat, etc. Ubi *patrimes* et *matrimes* recti casus singulares sunt: dubitabitque fortassse quispiam, an *patrimis* et *matrimis* sit legendum. ℙ Lis est inter grammaticos de quantitate paenultimae, quae adhuc est sub judice, quia nihil certi afferri adhuc potuit.

*MATRĪNUS, i, m. Ματρῖνος, Italiae flumen, in Piceno, non procul ab Hadria urbe, in mare Hadriaticum influens. *Mela* 2, 4. *B. A.*

MATRIX, īcis, f. femina brutorum, quae fetus gratia alitur: quae et *mater* dicitur. *Varr. R. R.* 2, 5. *med.* Habeo tauros ad matrices septuaginta, duo, unum anniculum, alterum bimum. *Colum.* 7, 3. *med.* de ovib.: Ut eadem ratione matrices ineantur. *Id.* 8, 5. *med.* de gallinis: Ne incubantes matrices ab aliis avibus inquietentur. ℙ Dicitur et de arbore, quae stolones ex se gignit. *Suet. Aug.* 94. *med.* Ex palma enata soboles adeo in paucis diebus adolevit, ut non aequipararet modo matricem, verum etiam obtegeret. ℙ Translate est mater, origo, fons primus. *Tert. Virg. vel.* 5. Eva matrix generis feminini. *Id. adv. Jud.* 2. Primordialis lex data Adae, quasi matrix omnium praeceptorum Dei. *Id. adv. Haer.* 21. Ecclesiae Apostolicae, matrices et originales fidei. *Id. adv. Valent.* 7. Matrix et origo cunctorum. ℙ Est etiam receptaculum fetus in feminis, vulva, μήτρα. *Plin.* 27, 10, 60. Radix glycysides sanat matricem et stomachum, decocta in vino. *Hard.* ex MSS. legit *arteriam, et stomachum. Veg. Vet.* 1, 5. *f.* Ad matricis dolorem medicamen. ℙ Denique est album, seu catalogus certorum hominum: unde *matricula.* *Tert. Fuga in persec.* 12. In matricibus beneficiariorum, et curiosorum Christiani quoque vectigales continentur.

MATRŌNĂ, ae, f. οἰκοδέσποινα, mulier, quae in matrimonium cum viro convenit, quoad in matrimonio manet. Olim distinguebatur a *matrefamilias* ea ratione, qua in ea voce est dictum. Et appellata est *matrona* a *mater*, quia cum in spem prolis duceretur, omen ejus rei in ipso statim nomine esse voluerunt, ut *Gell.* 18, 6. docet. Ceterum *matronae* universim dictae uxores ingenuae, pudicae, honestae, sive filios haberent, sive non: eaeque stolis utebantur, sicut famosae feminae togis. Hinc *Hor. Sat.* 1, 2, 63. quid inter-Est, in matrona, ancilla, peccemve togata? *Id. Od.* 3, 2, 7. illum Matrona bellantis tyranni Prospiciens, et adulta virgo, etc. et *ib.* 4, 59. Matrona Juno. *Id. ib.* 4, 15, 27. Cum prole matronisque nostris Rite Deos prius apprecati. *Ov. Her.* 5, 85. Dignaque sum, et cupio fieri matrona potentis. *Cic. Coel.* 13. Petulanter facimus, si matremfamilias secus, quam matronarum sanctitas postulat, nominamus. *Pl. Cist.* 1, 1, 26. Ubi istas videas summo genere natas, summates matronas. *Cic. Fam.* 7, 6. Matronae opulentae, optimates. ℙ *Matronae* dicuntur etiam Deae regionum, vel urbium tutelares. *Inscr.* ap. *Grut.* 91, 1. Matronis Asericinehabus; et *ib.* 2. Matronis Hamavehis. Alia ap. *Spon. Miscell. antiq.* p. 106. Matronis Gabiabus. V. AUFANIAE et MATRAE. ℙ [*Matrŏnă* paenultima brevi nunc *la Marna*, fluvius Galliae, qui in Lingonum finibus oritur, et in Sequanam, paulo supra Lutetiam, influit. *Caes. B. G.* 1, 1. *Auson. Mosell.* 462. Matrona non Gallos, Belgasque intersita fines. Adde *Sid. carm.* 5, 208.

MATRŌNĀLIS, e, adj. ad matronam pertinens, uxorius. *Liv.* 26, 49. *f.* Quae ne in malis quidem oblitae decoris matronalis estis. *Plin.* 5, 16. Nondum annos quatuordecim impleverat, et jam illi anilis prudentia, matronalis gravitas erat. *Ulp. Dig.* 47, 10, 15. *med.* Si non matronali habitu femina fuerit, et quis eam appellaverit, injuriarum non tenetur: (*matronalem habitum* puto stolam. *Festus:* Matronas appellabant fere eas, quibus stolas habendi jus erat. *Tert.* quoque *Pall.* 4. *med.* nefas fuisse ait, matronam in publico sine stola.) *Colum. prooem. l.* 12. *med.* Apud Romanos fere domesticus labor matronalis fuit; et *mox:* Matronalis sedulitas. *Ov. Fast.* 2, 828. flevit, Et matronales erubuere genae. ℙ *Matronalia, um*, festa Romae a matronis celebrata cal. Mart. in honorem Martis, vel quod is fecundam de se Iliam fecerat, vel quod tempus illud rebus fecundandis aptum est, vel quod eo die Junoni templum dedicatum fuit in Esquiliis; vel denique, quod Sabinae matronae a Romanis raptae pugnam inter eos et parentes interventu diremissent. *Ov. Fast.* 3, 229. et sqq. V. CALENDAE. *Tert. Idol.* 14. *Matronales ferias* appellat.

MATRŌNĀLĬTER, adv. ut matronam decet. *Inscr. Christiana* ap. *Maff. Mus. Ver.* 464, 6. Pescennia Quodvultdeus H. M. F. bonis natalibus nata, matronaliter [nupta, uxor casta, mater pia genuit filios III. et filias II. etc. Ita *matronaliter nupta* pro *matronaliter nuper* legend. monet *Giovenazzi* in *Aveja* p. 71. fretus auctoritate loci *Act. S. Perpetuae* ap. *Ruinart.* Vivia Perpetua honeste nata, liberaliter instituta, matronaliter nupta, *h. e.* justo matrimonio nupta, non concubinae loco habita. *F.*]

MATRŌNĀTUS, us, m. matronalis habitus, et

conditio. *Appul. Met.* 4. Unicam virginem filo liberali, et, ut matronatus ejus indicabat, summatem ejus regionis advehebant. [*Oudend.* recte putat, vocem *matronatus* ex duabus *matronalis ornatus* per compendium scripturae esse contractam. *F.*]

*MATROUM, i, n. Μητρῷον, i. e. fanum Matris Deorum. *Plin.* 16, 27. Vitem fuisse Smyrnae apud Matroum biferam. *B. A.*

MATRUELIS, is, m. filius materterae meae, sicut *patruelis* est filius patrui mei. *Aurel. Vict. de orig. gentis Rom.* 13. *extr.* Piso quidem, Turnum matruelem Amatae fuisse tradit. *Mart. Dig.* 48, 9, 1. Si quis patrem, matrem, fratrem, sororem, patruelem, matruelem, etc. occiderit.

MATTĂ, ae, f. ψίαθος, storea, teges, quae fit ex cannabe crassiore, junco, scirpo, sparto, aut palma intextis. Alii exponunt culcitam stuppa, vel foeno, vel rudiore lana fartam: repetuntque ejus originem a lingua Hebraea. *Ov. Fast.* 6, 679. plaustroque morantes Sustulit: in plaustro scirpea matta fuit. ℙ Hinc *mattarius*, qui in matta dormit. *August. contra Faust.* 5, 5. Quia in mattis dormiunt, mattarii appellantur: a quorum stratis longe dissimiles fuerunt plumae Fausti, et caprinae lodices.

MATTĀRĬUS. V. in v. praec.

MATTĔA. V. MATTYA.

MATTĔOLĂ, ae, f. parva mattya. *Arnob.* 7, 231. Frustilla haec parvula pro suavibus matteolis sumunt. Alii scribunt *mateola* et *macteola*.

*MATTHAEUS, i, m. Ματθαῖος, Evangelista celebris, *Mattheus διουλλάβως* dictus *Prud. Apoth.* 982. (al. 1050.) Latranti obsistit Mattheus rabiemque refellit. *B. A.*

MATTĬĂCUS, a, um, adj. ad Mattiacum, vel Mattium pertinens, quod est opp. Germaniae in Veteravia, in ditione Moguntina; unde *Mattiacos fontes* calidos laudat *Plin.* 31, 2, 17. et *Mattiacas aquas* memorat *Ammian.* 29, 4. et *Mattiacas pilas* commendat *Mart.* tingendis capillis, et canitiei celandae aptas, 14, 27. Si mutare paras longaevos cana capillos, Accipe Mattiacas, (quo tibi calva?) pilas. *Turneb. Advers.* 9, 23. interpretatur saponis quoddam genus. Porro sapo Galliarum inventum est rutilandis capillis, apud Germanos majore in usu viris, quam feminis, ut *Plin.* docet 28, 12, 51. ℙ *Mattiaci oppidi* meminit *Tac. A.* 1, 56., ubi alii leg. *Mattium*: et *Mattiaci agri*, *ib.* 11, 20. et *Mattiacorum* ejus loci hominum, *H.* 4, 37. et *G.* 29. de quib. V. geographos.

MATTĬĀNUS. V. MATIANUS.

MATTĬĀRĬUS. V. MATERIARIUS.

MATTICI, cognominantur homines malarum magnarum, atque oris late patentis. *Festus.* Est autem vox Graecae originis: nam μάττω vel μάσσω est subigo: malis autem cibus subigitur: item ματτύα, ας, malam significat. *Hesych.*: Ματτύαι, γνάθοι. Quare ap. *Fest.* male alii leg. *matrici*.

MATTIUM. V. MATERIARIUS et MATTIACUS et MATIANUS.

MATTUS et Matus, a, um, adj. in Glossis *Isidori* exponitur, humectus, emollitus, subactus, maceratus, a μάσσω seu μάττω, subigo. *Salm.* ad *Vopisc. Procul.* 13. et alii legunt ap. *Cic. Att.* 16, 13. Longulum sane iter, et via matta, *h. e.* lutosa. Sed mire hic lectio variat. [*Orell. leg. via inepta.*] Similiter ap. *Petr. fr. Trag.* 41. *Burm. extr.* Plane matus sum: vinum mihi in cerebrum abiit, *h. e.* madidus, vino subactus, et domitus. Alii leg. *mattus*; alii aliter.

MATTYĂ et Mattĕa, ae, f. ματτύα, omnis generis cupediae, et jucunda edulia, coquorum exquisito artificio facta. *Mart.* 10, 59. Dives, et ex omni posita est instructa macello Coena tibi: sed te mattya sola juvat. Alii leg. *juvant*, ut sit plurale neutrum. *Id.* 13, 92. Inter quadrupedes mattya prima lepus. Alii leg. *gloria*. *Sen. Controv.* 4, 27. *med.* Ego ad Caesarem non sum iturus cum mattea. *Petr. fr. Trag.* 65. *Burm.* Hanc humanitatem insecutae sunt matteae, quarum etiam recordatio me offendit. Singulae enim gallinae altiles pro turdis circumlatae sunt, et ova anserina pileata. (Ap. *Athen. l.* 14. *c. ult.* parandae mattyae ex gallina, aut perdice, aut columba, traditur ratio: quae aves variis condimentis imbutae, integrae, et cum suis plumis inferri possint.) *Suet. Cal.* 38. Multis venenatas matteas misit. Alii leg. *macteas*. Hinc *matteola* ap. *Arnob.* Improbant Critici si per *ct* scribatur, ex origine Graeca, et MSS.

MATŬLĂ, ae, f. ἀμὶς, vas, quo excipitur saccatus corporis humor: cujus *matella* diminutivum est. [*Proprie significat vas aquarium. V. MATELLA.] *Pl. Most.* 2, 1, 39. Jam hercle ego vos pro matula habebo, nisi mihi matulam datis. *Hieron. ep.* 117. *n.* 8. Matulam portare. ℙ Est convicium hominis nihili, meticulosi, inepti. *Pl. Pers.* 4, 3, 64. nunquam ego te tam esse matulam credidi. Quid metuis? ℙ *Est modus matulae* proverbialis dictio, qua inscripsit *Varro* unam e suis Satyris, in qua de ebrietate agebat. Ea nos monitos voluit, non ultra esse bibendum, quam vires ferre possint. Pauca ex ea fragmenta servavit *Non.* 1, 14 et 115., 2, 113. 597 et 794., 15, 12. ℙ [Significat etiam vas quodlibet ad mundum muliebrem pertinens. *Ulp. Dig.* 34, 2, 25. §. 10. Continentur mundo muliebri specula, matulae, unguenta, vasa unguentaria. *Paul. Sent.* 3, 6, 83. Mundo muliebri cedunt speculum, conchae, situli. Hinc videre est, *situlos*, et *matulas* idem esse. ℙ *Matula conspurcata* translate dicitur impudicus, cinaedus, qui muliebria passus est. *Vet. Schol.* ad *Juven.* 2, 16. Archigallus cinaedus, quem magulum conspurcatum (*corrige* matulam conspurcatam) dicimus, qui publice impudicitiam perpessus est. V. MATELLA. *F.*]

MĀTŪRĂ, ae, f. Dea praeses frugibus maturandis. *August. C. D.* 14, 8., ubi alii leg. *Matuta*.

MĀTŪRĀTĒ, adv. mature, festinanter. *Pl. Mil.* 4, 2. *f.* Jube maturate illam exire huc. *Liv.* 32, 16. Jussis ceteris, quantum maxime possent, maturate sequi. *Pl. Ps.* 4, 7, 58. Maturate properare.

MĀTŪRĀTĬO, onis, f. actus maturandi, et cum debita maturitate perficiendi. *Auct. ad Her.* 3, 2. Dolus maturatione consumitur.

MĀTŪRĀTUS, a, um, part. a *maturo*, maturus factus, πέπειρος. *Cic. N. D.* 1, 2. Temporum varietates, quibus omnia, quae terra gignit, maturata pubescunt. *Id. Sen.* 15. Uva primo est peracerba gustatu, deinde maturata dulcescit. *Plin.* 16, 44, 93. de semine visci: Haec est natura, ut nisi maturatum in ventre avium, non proveniat, *h. e.* concoctum, confectumque. *Id.* 18, 11, 26. Mustum album triduo maturatum, *h. e.* purgatum: nam mustum recens pressum quodammodo crudum est. ℙ Translate est confectus, perfectus. *Plin.* 11, 37, 80. Aves quaedam geminos sinus habent: unum, quo merguntur recentia, ut guttur: alterum, in quem ex eo demittunt concoctione maturata. ℙ Item acceleratus, mature susceptus. *Just.* 2, 13. Occupare transitum maturata fuga, jubet. ℙ *Maturato opus est*, opus est celeritate. *Liv.* 1, 58. Ita facto, maturatoque opus esse: rem atrocem incidisse. *Id.* 8, 13. *f.* Sed maturato opus est, quidquid statuere placet. Adde 24, 23. *f.*

MĀTŪRĒ, adv. ὡραίως, εὐκαίρως, tempestive, in tempore, hoc est neque cito, neque sero, sed medio quodam tempore, ut *Nigid.* bene ac proprie exponit, ap. *Gell.* 10, 11. Ut enim in frugibus, et in pomis *matura* dicuntur, quae neque cruda et immitia sunt, neque caduca et decocta, sed tempore suo adulta maturataque; ita *mature* fieri dicuntur, quae nec cito nimis, et propere, neque serius tardiusque fiunt, quam par est. Hanc vim, ac temperamentum exprimit illud proverbium, quod frequenter *Augustus* in ore habebat, σπεῦδε βραδέως, *festina lente*, ut est ap. *Suet. Aug.* 27., per quod monebat, ut ad rem agendam simul adhiberetur et industriae celeritas, et diligentiae tarditas: ex quibus duobus contrariis fit *maturitas*. Haec ex *Gell. l. c.* *Cic. Verr.* 2, 4, 44. Custodes mature sentiunt: signum buccina datur. *Caes. B. C.* 3, 7. Bibulus satis mature occurrit. *Sall. Cat.* 1. *extr.* Priusquam incipias, consulto; et ubi consulueris, mature facto opus est. ℙ Quia vero quod non segniter fit, *mature* fieri dicitur, ut *ib.* subdit *Gellius*; progressa significatio est: et non jam, quod non segnius, sed quod festinatius fit, id fieri *mature* dicitur; cui opponitur sero, tarde, lente. *Cic. Sen.* 10. Nec unquam sum assensus veteri illi, laudatoque proverbio, quod monet, mature fieri senem, si diu velis esse senex. Ego vero me minus diu senem esse mallem, quam esse senem ante, quam essem. *Id. Fam.* 3, 3. Tantus consensus senatus fuit, ut mature proficisceremur, parendum ut fuerit. *Caes. B. G.* 4, 6. Maturius, quam consueverat, ad exercitum proficiscitur. *Suet. Oth.* 1. Quo facto sicut gloriam auxit, ita gratiam minuit, quam tamen mature recuperavit. *Cic. Q. Fr.* 3, 1, 4. Balbum ais mature Romam bene comitatum esse venturum. *Caes. B. G.* 1, 33. *f.* Quibus rebus quam maturrime occurrendum putabat. *Cic. Caecin.* 2. *f.* Ut quaeque res est turpissima, sic maxime, et maturissime judicanda est: at ea, in qua existimationis periculum est, tardissime judicatur. *Id. Or.* 3, 20. Qui omnium maturrime ad publicas causas accesserim. *Nep. Att.* 2. Pater mature decessit, *h. e.* cito, et ante tempus. *Sall. Jug.* 21. Hique mature oppida habuere, *h. e.* ante alios circa populos, qui diutius sine illis agitavere. *Cato* ap. *Charis.* 2, 184. Maximos tumultus maturissime disjeci, atque consedavi, *h. e.* perbrevi tempore. *Suet. Aug.* 32. Judices a tricesimo aetatis anno allegit, id est quinquennio maturius, quam solebant. ℙ Significat etiam tarde, lente, ut poma lente diuque maturescunt, et post diutinum tempus ad maturitatem perveniunt. Hanc, et superiores significationes conjunxit *Pl. Curc. a.* 3. *v.* 10. Qui homo mature quaesivit pecuniam, Nisi eam mature parsit, mature esurit, *h. e.* qui vix, et aegre quaesivit pecuniam, (ut et *Charis. ib.* exponit p. 183.) nisi in tempore parsit, cito, seu brevi esurit. [*Cf. *Brem.* ad *Suet. Caes.* 26. et ad *Nep. Att.* 2, 1. De superl. maturrime et maturissime V. *Ruddim.* 1, 172.]

MĀTŪRĔFĂCĬO, is, eci, actum, a. 1. ad maturitatem perduco. *Theod. Prisc. de Diaet.* 14. Aqua marina maturefacit duritiam.

MĀTŪRESCO, is, ui, n. 3. πεπαίνομαι, maturus fio. *Caes. B. G.* 6, 28. Cum maturescere frumenta inciperent. *Mart.* 11, 8. Poma quod hiberna (*redolent*) maturescentia capsa. *Plin.* 16, 26, 44. Pinus habet fructum maturescentem. Adde 15, 18, 19. ℙ Translate. *Ov. Met.* 14, 335. nubilibus (*puella*) maturuit annis. *Quint.* in *ep. ad Tryphon.* Libros opinabar nondum satis maturuisse. *Cic. N. D.* 2, 27. *f.* Partus maturescunt plerumque novem lunae cursibus. *Plin. ep.* 5, 9. *med.* In flore primo tantae indolis juvenis exstinctus est, summa consecuturus, si virtutes ejus maturuissent.

MĀTŪRĬTAS, atis, f. πέπανσις, perfecta coctio succi in fructibus. *Cic. Tusc.* 1, 28. Commutationesque temporum quadripartitas ad maturitatem frugum, et ad temperationem corporum aptas. *Quint. praef. l.* 6. Observatum fere est, celerius occidere festinatam maturitatem, *h. e.* senilem juventam praematurae mortis esse signum, ut ait *Cato* ap. *Plin.* 7, 51, 52. ℙ Item tempus maturum, tempestivitas. *Cic. N. D.* 2, 46. Graviditates, et partus afferat, maturitatesque gignendi. *Colum.* 4, 23. Auspicari amputationem, cum sarmenta justam maturitatem ceperint. *Plin.* 19, 3, 15. Ad maturitatem perducere. *Id.* 13, 4, 7. pervenire. *Id.* 19, 5, 23. Maturitatem adipisci. *Id.* 16, 26, 46. sentire. *Id.* 32, 1, 1. Maturitas partus, *h. e.* cum fetus apte est dispositus, et perfectus nascendo. *Colum.* 12, 6. muriae, *h. e.* cum perfecte salsa est. *Plin.* 12, 7, 14. Siliquae maturitate dehiscentes. ℙ Translate ponitur pro opportunitate, commoda et opportuna occasione. *Cic. Q. Fr.* 3, 8. Sed ejus rei maturitas neque dum venit, et tamen nunc appropinquat. ℙ Item pro perfectione. *Cic. Brut.* 92. Jam videbatur illud in me, quidquid esset, esse perfectum, et habere maturitatem quandam suam. ℙ Item pro processu, accessione, gravitate. *Cic. Fam.* 4, 4. *med.* Tamen hoc studium quotidie ingravescit, credo, et aetatis maturitate ad prudentiam, et his temporum vitiis. ℙ Item pro exacta peritia, et prudentia, quae rebus mature, et diligenter expendendis comparatur. *Tac. H.* 1, 87. Auctoritatem Paulini, vigorem Celsi, maturitatem Galli criminando. *Vell.* 2, 125. Sed haec omnia veteris imperatoris maturitas brevi sopiit, ac sustulit. [*Plin. Pan.* 4, 7. aetatis indeflexa maturitas: ubi v. *Gierig.*] ℙ Item celeritas. *Front. Aquaed.* 105. Maturitatem beneficio Caesaris praestare, *h. e.* efficere, ut beneficium Caesaris mature et cito perficiatur. *Suet. Tib.* 61. Precanti cuidam poenae maturitatem respondit, nondum tecum in gratiam redii. [*H. l. *maturitas* est quod nos dicimus *Beschleunigung*.] ℙ *Maturitates temporum* ap. *Cic. N. D.* 1, 36. sunt certae ordinataeque vices, quibus suo quaeque loco anni tempora invicem succedunt, et post hiemem ver tepidum, post ardores aestatis temperatum autumni frigus opportune et ordine consequitur. Ap. *Liv.* vero 22, 40. *extr.* *maturitas temporum* (alii leg. *temporis*) est ipsa frugum maturitas, quae suo tempore fit. ℙ *Maturitas orationis*, gravitas, et sedata vis, plenaque auctoritatis et prudentiae. *Auct. dial. de or.* 26. Malim hercule C. Gracchi impetum, aut L. Crassi maturitatem, quam calamistros Maecenatis, aut tinnitus Gallionis. [*Bene hujus vocis in rebus oratoriis significationem exposuit *Ernest.* in *lex. technol. lat. rhet.* p. 252.] ℙ *Maturitas* pro fructu maturo. *Pall.* 3, 9. *med.* Nec parvo constabit, si legatur maturitas cum acerbitate, dispendium. V. ARIDITAS.

MĀTŪRO, as, avi, atum, a. 1. πεπαίνω, maturum facio, ad maturitatem perduco. *Tibull.* 1, 4, 15. Annus in apricis maturat collibus uvas. *Plin.* 16, 25, 41. Amygdala Martio mense pomum maturat. *Id.* 18, 7, 10. *n.* 6. Frumenta maturantur cum plurimum diebus quadraginta. *Pall.* 4, 10. *med.* Locis frigidis praecoquas ficus seramus, calidis eas, quae sero maturant. [*De absoluta, s. intransitiva hujus verbi significatione cf. *Ruddim.* 2. p. 156, 4. ibique *Stallb.* et *Ramsh. Gr. Lat.* § 74, A. a. 1. p. 163.] ℙ Ponitur et pro emollire, leniorem facere. *Plin.* 23, 1, 16. Vitis alba suppurationes incipientes discutit, veteres maturat et purgat. *Id.* 22, 25, 74. Lupini strumas minuunt aut maturant. ℙ Ap. *Pall.* 12, 22. electas olivas muria maturare, *h. e.* macerare, condire, et esculentas reddere. ℙ Et pro perficere. *Plin.* 30, 14, 43. Partus conceptos maturat caninum lac potum. *Id.* 9, 57, 83. Ova in sicco maturari. *Id.* 35, 15, 52. Alumen aestivis solibus maturatur. ℙ Translate est perficere, ad exitum perducere. *Liv.* 24, 13. Domum ad coepta maturanda redire jubet. ℙ Saepe est festinare, properare, mature, h. e. cito ac celeriter quippiam facere, cum modo tamen ut in MATURE dictum est. [*At pertinet *Maturare* non ad celerem consectandi motum, sed ad id ipsum, quod, ut quis celerrime accedat, id maxime crescere, justam, qua fruitur, formam oculis praebere videtur. Cf. *Doederl.* 2, 138.] *Cic. Fam.* 2, 18. Successor tuus non potest ita matu-

rare, ut tu me in Asia convenire possis. *Liv.* 24, 12. Maturandum Annibal ratus, ne praevenirent Romani. *Caes. B. C.* 1, 63. Eo magis illi maturandum iter existimabant. *Virg. A.* 1, 141. Maturare fugam. *Cic. Cluent.* 61., *Hor. Od.* 3, 7, 16. et *Cels.* 7, 7. *n.* 7. necem alicui. *Suet. Caes.* 80. destinata negotia. *Id. Dom.* 15. sibi exitium. *Just.* 2, 15. opus. *Caes. B. G.* 1, 7. Cum id nunciatum esset, maturat ab urbe proficisci; et *ib.* 2, 5. Flumen exercitum transducere maturavit. *Cic. Att.* 4, 1. *f.* Te exspecto et oro, ut matures venire. *Sall. Jug.* 81. Maturavere iter pergere. *Hor. Od.* 2, 11, 23. eburna dic, age, cum lyra Maturet: *scil.* venire. [*Adde *Suet. Cal.* 49. Aditus ergo in itinere a legatis amplissimi ordinis, ut maturaret orantibus, i. e. redire. Cf. *Gronov.* ad *Liv.* 39, 45. *L. Iunius maturare est jussus*, de simplici usu verbi *maturare* et exemplis infinitivi *ire*, *venire* etc. additi.] ℙ Item ante tempus aliquid facere, praecipere, praeverti. *Virg. G.* 1, 260. Frigidus agricolam si quando continet imber, Multa forent quae mox coelo properanda sereno, Maturare datur. Ubi *Gell.* 10, 11. et ex eo *Macr. Sat.* 6, 8. Duo ista verba, maturare et properare, tanquam plane contraria, scitissime separavit: namque in praeparatu rei rusticae, per tempestates pluvias, quoniam ex necessitate otium est, maturari potest: per serenas vero, quoniam tempus instat, properari necesse est. *Plin.* 2, 8, 6. Lucifer, ut sol alter, diem maturans.

MĀTŪRUS, a, um, adj. πέπειρος, qui neque crudus, aut immitis est, neque decoctus, aut caducus, sed tempore suo adultus, et maturatus, ut *Gell.* 10, 11. loquitur: et fere de arborum, terraeque fructibus dicitur, qui legendo edendoque apti sunt. In notatione variant etymologi, et incerta omnia afferunt. [*Isidor.* 17. deducit a *manduco. Vet. Vocab.* a *mandurus*, ad mandendum aptus. *Caes. Scal.* a *mane*, *matuta*, h. e. aurora. *Nunnez.* a πέπειρος. *Doederl.* 2, 139., ubi haec laudantur, *maturus* non cum *manus*, quod Festus voluit, quem refutat, sed cum *magnus*, *mactus* cognatum dicit, proque *macturus* eadem ratione dici, ut *fortis* pro *forctis*, *fluctum* pro *flutum*. Hinc proprie significare *satis auctus*, i. q. ad justam magnitudinem pervenerit, eoque differre ab *adultus*, quod *maturus* finem, utilitatemque spectet, *adultus* absolute ponatur.] *Cic. Sen.* 19. *f.* Poma ex arboribus, si cruda sunt, vi avelluntur; si matura et cocta, decidunt. *Virg. Ecl.* 10, 36. maturae vinitor uvae; et *ib.* 3, 80. Maturae fruges. *Colum.* 4, 29. *med.* Malleolos generosos, et fecundos, et quam maturissimos viti detrahere. *Id.* 12, 6. Matura muria; et *ib.* 17. Maturissimae ficus. ℙ Metonymice est maturans. *Virg. G.* 1, 65. glebasque jacentes Pulverulenta coquat maturis solibus aestas. [*Liv.* 22, 43. maturiora messibus Apuliae loca, i. e. ubi messes citius maturae fiunt.] ℙ Transfertur ad alia. *Virg. A.* 7, 53. Filia matura viro, *h. e.* apta nubendo. *Stat. Silv.* 3, 1, 176. hic sponsae maturus, et illa marito. Et absolute *Hor. Od.* 3, 6, 21. Motus doceri gaudet Ionicos Matura virgo. *Colum.* 7, 3. *med.* ovis, *h. e.* pariendo apta. *Mart. Spect.* 14. et *Ov. Met.* 11, 311. Maturus venter. Sic *Just.* 13, 2. (et *Ov. Met.* 9, 282.) Roxanes exspectari partum, quae exacto mense octavo, matura jam ex Alexandro erat. *Nemes. Ecl.* 3, 36. de fronte Bacchi pueri: Flavaque maturo tumuerunt tempora cornu; et *Ov. Met.* 7, 127. maturus infans. *Virg. A.* 12, 438. cum matura adoleverit aetas, *h. e.* apta rebus gerendis. *Val. Fl.* 1, 54. necdum mea proles Imperio, et belli rebus matura, marique. *Liv.* 42, 52. Progenies matura militiae. *Sil.* 14, 495. maturus laudum; et 16, 657. ad arma. *Vell.* 2, 99. L. Caesar viris, *h. e.* togae virili sumendae proximus. [*Frustra hunc locum VV. DD. tentarunt. *Heins.* corrigebat *curis*: *Vascos. veritus*. Sana est lectio, et *maturus* saepius simpliciter dicitur, qui ad virilem aetatem, s., ut *Censorin.* de *D. N.* 14. loquitur, ad viros pervenit. *Am. Marcell.* 16, 7. Quem si Constans imperator olim ex adulto jamque maturum audiret. Similiter immaturus ponitur. *Justin.* 24, 4. inclytum illud Macedoniae regnum brevi, immaturi juvenis temeritate casurum. *Sen. Ben.* 5, 16. Pompejus pro tot honoribus, quos ex maxima parte immaturus invaserat, hanc gratiam reip. reddidit.] *Virg. A.* 10, 257. revoluta ruebat Matura jam luce dies, *h. e.* plena, clara. *Sall. Jug.* 90. Omnia matura sunt, *h. e.* prona, facilia, captu proxima. [*Liv.* 35, 22. Satis matura causa belli.] ℙ Eleganter refertur ad animum, ad orationem, ad ingenium. *Cic. Brut.* 83. *extr.* Ipse Thucydides si posterius fuisset, multo maturior fuisset, et mitior. *Virg. A.* 9, 246. annis gravis, atque animi maturus Aletes, *h. e.* peritus rerum, et prudens. ℙ Item ad aetatem provectam. *Virg. A.* 5, 73. aevi maturus Acestes. *Ov. Met.* 14, 617. Remulus maturior annis; et *ib.* 8, 617. Lelex animo maturus, et aevo. *Hor. Od.* 4, 4, 55. Maturi patres. *Suet. Cal.* 44. centuriones, *h. e.* qui stipendia jam compleverunt. *Just.* 41, 5. Matura senectus. *Id.* 11, 5. Persis longa jam satis, et matura imperia contigisse, *h. e.* quae jam tempus sit deponi. ℙ Est etiam *maturus*, qui debito tempore fit, nec citius, nec tardius. V. MATURE. *Tibull.* 1, 1, 7. Ipse seram teneras maturo tempore vites. *Cic. Att.* 15, 4. Scribendi exspectandum tempus maturius; et *Fam.* 9, 6. Mihi vero ad nonas bene maturum videtur fore. *Id. Div.* 1, 18. *extr.* Maturam mortem oppetere. *Claud. B. Get.* 116. Maturum consilium, *h. e.* quod praecipiti opponitur. ℙ Item qui cito fit, aut qui cito est futurus, imminens. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 1. Ego tibi spem maturae decessionis afferebam. *Auct. ad Her.* 4, 17. *med.* Adolescentes maxime castigant, ut, quibus virtutibus omnem vitam tueri possunt, eas in aetate maturissima velint comparare. *Curt.* 7, 7. *med.* Milites, quibus matura erat missio. *Caes. B. G.* 4, 2. In his locis, quod omnis Gallia ad septentrionem vergit, maturae sunt hiemes. *Ov. Met.* 13, 300. Si mora pro culpa est, ego sum maturior illo. *Hor. Od.* 2, 17, 6. te meae si partem animae rapit Maturior vis. *Id. Ep.* 2, 1, 15. et *Ov. Pont.* 2, 1, 59. Maturi honores. *Tibull.* 4, 1, 205. Seu matura dies celerem properat mihi mortem. *Cic. Caecin.* 3. Maturo judicio condemnari, *h. e.* statim ac sine mora constituto. *Tac. A.* 12, 65. Amplecti Britannicum, robur aetatis quam maturrimum precari. *Colum.* 2, 10. *med.* Matura faba, *h. e.* quae opponitur serotinae; et *ib. med.* satio, *h. e.* quae opponitur seriori. *Id.* 7, 3. *med.* Maturum foenum, *h. e.* quod chordo opponitur. *Cato* ap. *Gell.* 3, 7. Maturum censeo faciundum, ut milites ad verrucam illam ire jubeas, *h. e.* mature, cito, sine mora. [*De superlat. *maturrimus* et *maturissimus* V. *Ruddim.* 1, 172.]

MĀTŪTĂ, ae, f. appellatio est Latina Inus filiae Cadmi, quae postquam Dea facta est, mutato nomine *Leucothee* a Graecis, *Matuta* a Latinis est appellata, ut *Cic.* docet *Tusc.* 1, 12. *f.*, et saepe etiam *Mater Matuta. Ov. Fast.* 6, 545. Leucothee Grajis, Matuta vocabere nostris; et *ib.* 479. Matuta parens. *Paul. in epit. Festi*: Matrem Matutam antiqui ob bonitatem appellabant. Adde *Lactant.* 1, 21. et V. INO, et LEUCOTHEE. ℙ Matris Matutae templum Romae, et Satrici memorat *Liv.* 5, 19. et 23. et 6, 33. et 7, 27. et 25, 7. ℙ In hujus honorem *Matralia* celebrabantur. V. MATRALIA. ℙ Eadem habetur ac Aurora (quam quam alii aliam Aurorae genealogiam tradunt), unde *matutinus*: ob id etiam *Leucothee* dicta, λευκὴ θεά, alba Dea, *aurora*, *alba*. *Lucr.* 5, 655. Tempore item certo roseam Matuta per oras Aetheris auroram defert, et lumina pandit. *Prisc.* 2, 591. Matutinus a Matuta, quae significat auroram, vel, ut quidam, Λευκόθεαν. V. LEUCOTHEE. ℙ De alia Matuta V. in RUNCINA.

MĀTŪTĪNĀLIS, e, adj. matutinus. *Auct. carm. Phil.* 15. Vere calente novos componit acredula cantus, Matutinali tempore tunc mitilans.

MĀTŪTĪNĒ et Matutino, adv. matutino tempore. Ut Latina agnoscuntur, illud a *Prisc.* 4, 635., hoc a *Diomed.* 1, 402. Exemplo esse potest illud *Plin.* 7, 53, 54. Obiere, dum calciantur matutino, duo Caesares. V. v. sq.

MĀTŪTĪNUS, a, um, adj. ἑωθινός, ad auroram, et mane pertinens. *Cic. Fam.* 7, 1. Neque dubito, quin per eos dies matutina tempora lectiunculis consumpseris. *Id. ad Brut.* 2, 4. Hoc paululum exaravi in ipsa turba matutinae salutationis. *Hor. Sat.* 2, 6, 45. Matutina parum cautos jam frigora mordent. [*Cf. *Curt.* 7, 5, 5. matutini frigoris.] *Colum.* 6, 2. et 9, 15. Matutinus dies, *h. e.* mane. *Ov. Fast.* 5, 160. Matutini equi, *h. e.* Aurorae. *Mart.* 14, 125. somni. *Virg. A.* 8, 456. cantus volucrum. *Ov. Met.* 1, 62. radiis juga subdita matutinis, *h. e.* quae primos solis radios vident; [*Lucr.* 5, 463. matutina lumina solis.] *Ov. Met.* 11, 26. matutina cervus periturus arena, *h. e.* in venatione, quae mane fit in circo: nam mane ferarum vel inter se, vel cum hominibus certamina ibi exhibebantur (unde *matutinas feras* dixit *Mart.* 13, 95.), meridie gladiatorum, ut ex *Sen. ep.* 7. et *Suet. Claud.* 34. colligitur. *Ov. A. Am.* 1, 367. matutinos pectens ancilla capillos, *h. e.* herae mane surgentis. *Mart.* 12, 26. Matutinum lutum, *h. e.* quod colligitur mane per urbem discurrendo a salutatoribus: unde ap. *eund.* 1, 56. Matutinum ave; et 12, 68. Matutinus cliens. *Id.* 9, 30. magister, *h. e.* qui mane docet; et 4, 8. Juppiter, *h. e.* qui mane salutatur. Virg. *A.* 8, 465. Aeneas se matutinus agebat. ℙ *Matutinus pater* est Janus, ap. *Hor. Sat.* 2, 6, 20., quia cum sit temporis Deus, eum invocabant diei initio, ut auspicem operum. [*V. *Heindf.* ad h. l.] ℙ Matutina frons *Mart.* 13, 2. est seria et severa, quia mane homines impransi serii esse solent. ℙ *Matutinum* absolute, matutinum tempus. *Plin.* 20, 9, 33. Sumpta acetabulis duobus matutino. *Id.* 27, 4, 10. Pota matutino, vel a coena. *Id.* 4, 12, 26. Serere matutinis, meridie metere. *Id.* 18, 31, 74. Spica exoritur matutino, etesiaeque desinunt. ℙ *Matutinus occasus* est, cum stella mane occidit. *Rutil. Itin.* 1, 633. Et matutinis Hyades occasibus udae.

*MAVIN vel Mavis, oppidum Africae interioris, in Oecalicarum agro. *Plin.* 5, 8. *B. A.*

*MAVITANĬA, ae, f. regio Hispaniae Tarraconensis. *Plin.* 3, 3. ed. *Hard.* ubi olim legebatur *Mauritania*. *B. A.*

*MAUMARUM, i, n. oppidum Aethiopiae, vel in Aegypti Aethiopiaeque confinibus. *Plin.* 5, 29. *B. A.*

MĀVŎLO. V. MALO.

MĀVORS, ortis, m. Ἄρης, Deus belli: unde per syncopen *Mars* factum est. V. MARS. Vox poetica. *Cic. N. D.* 2, 26. *extr.* et *ib.* 3, 24. Mavors dictus, quia magna vertit. *Virg. A.* 6, 873. magnam Mavortis ad Urbem; et *ib.* 8, 630. Mavortis in antro. *Lucan.* 7, 569. Bistonas aut Mavors agitans. *Val. Fl.* 6, 178. Mavors pater. *Ov. Fast.* 4, 828. genitor. ℙ Metonymice est bellum ipsum. *Auson. Idyll.* 4, 64. Jam lego civili mixtum mavorte duellum.

*MAVORTE, μαφόριον s. μαφόρτιον, genus vestis muliebris. *Serv.* ad *Virg. A.* 1, 282. (al. 286.) Recinus autem dicitur, quod post tergum rejicitur, quod vulgo mavorte dicitur. *Isid. Orig.* 19, 25. Eadem *(stola)* et recinium Latino nomine adpellatur eo, quod dimidia ejus pars retro rejicitur, quod vulgo mavortem dicunt. V. *Cangii Gloss.* in *Mafors*, *Mafora*, etc. et Nostrum in *Recinium*. *B. A.*

MĀVORTĬUS, a, um, adj. Martius. Vox poetica. *Virg. G.* 4, 464. Mavortia tellus, *h. e.* Thracia. *Id. A.* 1, 280. moenia, *h. e.* Roma. *Val. Fl.* 2, 208. conjux, *h. e.* Venus. *Claud. III. cons. Honor.* 135. nudique seges Mavortia ferri; et *Nupt. Honor. et Mar.* 187. signa. ℙ Item bellicosus. *Ov. Met.* 3, 531. de Thebanis: Mavortia proles: *scil.* nati olim cum armis ex dentibus anguis, ut *Id. ib.* 102. et sqq. narrat. *Val. Fl.* 5, 90. Amazon. *Sil.* 1, 55. juvenem facta ad Mavortia flammat. *Stat. Achill.* 2, 201. studiis multum Mavortia Thrace. ℙ Mavortia vulnera ap. *Grat. Cyn.* 344., quae in proeliis accipiuntur. ℙ Ap. *Ov. Met.* 8, 437. Mavortius est Meleager, qui Martis filius est habitus. V. *Hyg. fab.* 171. ℙ Duae sunt *Inscriptiones* optimae notae, ap. *Grut.* 57, 1 et 2. quarum initium est, *Mavortio sacrum*, cum aliae plures circa illas incipiant, *Mavorti*, aut *Marti sacrum*: ex quo apparet: *Mavortius* ibi substantivi more usurpari.

[MAURĀRĬUS, a, um, adj. ad Mauros pertinens. *Inscr.* ap. *Don.* 315, 10. Ti. Claudius Docimus negotians salsamentarius, et vinarius Maurarius, *h. e.* negotians salsamentorum, et vini e Mauritania: etenim *Plin.* 14, 9, 11. passum Africum a Cretico probari ait. *F.*]

*MAURELLA, ae, f. herbae nomen, de qua *Macer carm.* 2, 34. *B. A.*

MAURI, orum, m. plur. Μαῦροι, populi Africae, quorum regio Mauritania. Μαῦρος, fuscum, nigrum significat, cujusmodi est gentis color. Aliquando tamen latiore usu pro Numidis, Libybus, Afris ponuntur. *Sall. Jug.* 22. Cetera loca usque ad Mauritaniam Numidae tenent: proxime Hispaniam Mauri sunt; et *ib.* 21. docet, Medos, et Armenios ex Asia navibus in extremam Africam transvectos, accedentibus Libyae populis, et nomen eorum corrumpentibus, barbara lingua Mauros pro Medis fuisse appellatos. *Plin.* 13, 15, 29. Confines Atlanti Mauri, quibus plurima arbor citri, etc. *Strabo l.* 17. ex aliorum sententia tradit, Mauros esse Indos, qui cum Hercule in haec loca transmigraverint. *Juven.* 14, 196. Dirue Maurorum attegias, castella Brigantum. *Val. Fl.* 3, 587. velut refugi quem contigit improba Mauri Lancea, sanguineus vasto leo murmure fertur. *Lucan.* 4, 678. Maurus concolor Indo. *Juven.* 5, 53. nigri manus ossea Mauri; et 11, 125. Et Mauri celeres, et Mauro obscurior Indus. *Nemes. Ecl.* 4, 40. Mauri truces.

MAURĬCĀTIM, adv. Maurice. *Laber.* ap. *Charis.* 2. p. 184. Non intellexi, te Mauricatim scire.

MAURĬCĒ, adv. Maurorum more. *Gell.* 2, 25. ex *Varr. L. L.* Cum dicamus ab Osco, Tusco, Graeco, Osce, Tusce, Graece; a Gallo tamen, et a Mauro Gallice, et Maurice dicimus.

[MAURĬCUS, a, um, adj. ad Mauros pertinens. *Coripp. Joann.* 2, 137. Crudaque sub nigra calcantur Maurica planta, *h. e.* coria, quibus Mauri utuntur. ℙ *Mauricus*, i, est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 356, 1. M. Valerius Bradua Mauricus, *h. e.* cos. ann. a Chr. n. CXCI., qui *Mauricus* fortasse est cognominatus, quia Mauros proelio vicit, in Africa enim proconsul fuit, ut probat *Marin. Frat. Arv.* p. 181. *Mart.* 5, 28. Pietate fratres Curtios licet vincas, Quiete Nervas, comitate Rusones, Probitate Macros, aequitate Mauricos. *F.*]

[MAURILLĂ, ae, f. dimin. Maurae. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1396, 5. Roscia Cn. F. Maurilla. *F.*]

[MAURINUS, a, um, adj. ad Maurum pertinens. Est cogn. R. V. MAURUS. *F.*]

MAURĬTĀNĬĂ, ae, f. Μαυριτανία, regio Africae, ab ortu in occasum extensa, ubi nunc pars occi-

dentalis Barbariae: a μαῦρος, obscurus, niger, propter nigredinem populorum. Manil. 4, 727. et Mauritania nomen Oris habet, titulumque suo fert ipsa colore. ¶ Duplex fuit, Caesariensis, et Tingitana. Tac. H. 1, 11. et ib. 2, 58. et 59. et Plin. 5, 1, 2. et alibi. ¶ Scribitur et Mauretania etiam in nummis Hadriani, teste Pier. ad Virg. A. 4, 206. et Eckhel. D. N. V. T. 6. p. 498. ¶ Multa de hac regione Solin. 25.

[MAURITĀNĬCUS et Mauretanicus, a, um, adj. ad Mauritaniam pertinens. In nummo Hadriani Aug. ap. Eckhel. D. N. V. T. 6. p. 498. Exercitus Mauretanicus. F.]

MAURUS, a, um, adj. Μαῦρος, ad Mauros pertinens: et interdum universim Africus. Hor. Od. 3, 10, 18. Mauri angues. (Strabo l. 17. venenatis serpentibus abundare Mauros tradit.) Ov. Fast. 6, 243. Maurae manus, h. e. Poenorum arma. Juven. 10, 148. Maurus oceanus. Id. 12, 4. Maura Gorgon. Hor. Od. 2, 6, 3. unda, h. e. Africum mare. Mart. 14, 90. de mensa acerna: Non sum crispa quidem, nec silvae filia Maurae, h. e. citro, qua arbore Mauri abundant. Stat. Silv. 1, 3, 35. postes Mauri, h. e. citrini. ¶ [Est etiam cogn. R. Inscr. ap. Grut. 1068, 8. Marti Augusto L. Junius Maurus Larum Aug. magister dedit, Junia Maurina F. dedicavit. F.]

MAURŪSĬACUS, a, um, adj. Maurusius, Maurus. Mart. 12, 66. Et Maurusiaci pondera rara citri.

[MAURŪSĪNUS, a, um, adj. ad Maurusios seu Maurusiam pertinens, populos seu regionem Africae, qui plerumque Mauritani, et Mauritania appellantur. Not. Tir. p. 137. Maurusia, Maurusinus. Perperam hic scribitur Marusia, Marusinus. F.]

MAURŪSĬUS, a, um, adj. Μαυρούσιος, idem quod Maurus: et aliquando pro Libye, Numida, Afro ponitur. Strabo l. 17. docet, Maurusios dici a Latinis, qui a Graecis Mauri. Sed et hoc usu Latinum factum est. Coel. ap. Serv. ad Virg. A. 5, 206. Maurusii, qui juxta oceanum colunt. Virg. ib. Maurusia gens. Nemes. Cyn. 259. tellus. Sil. 11, 414. pubes. Id. 10, 402. arundo, h. e. jaculum. Liv. 24, 49. Syphax in Maurusios refugit. Lucan. 9, 426. tantum Maurusia genti Robora divitiae, quarum non noverat usum. ¶ Legitur et Maurisius, sed minus recte: nam in antiquis codicibus, teste Pier. ad Virg. l. c. per u scribitur.

MAUSOLĒUM, i, n. Μαυσωλεῖον, sepulcrum Mausoli regis Cariae. Hunc Artemisia uxor adeo dilexisse traditur, ut mortui crematique cineres vino dilutas ebiberet: et praeterea sepulcrum marmoreum exstruxit summa magnificentia et claritate. Attollebatur in altitudinem vigintiquinque cubitis, in circuitu habebat pedes quadringentos undecim, cingebatur columnis triginta sex. Caelavere in eo pariter Scopas, et aemuli ejus Bryaxis, Timotheus, Leochares: qui maxime fecere, ut id opus esset inter septem miracula. Accessit quintus, Pythis, qui in summo quadrigam marmoream sculpsit. V. Plin. 36, 5, 4. n. 9. et Gell. 10, 18., ubi alia multa hac de re. ¶ Etiam ipsius Mausoli regia domus Helicarnassi structurae celebris fuit: laudaturque a Plin. 35, 14, 49. et 36, 6, 6. ¶ Hinc quodlibet sumptuosius sepulcrum ac regium, mausoleum dicitur. Mart. 5, 64. Jam vicina jubent nos vivere mausolea, Cum doceant, ipsos posse perire Deos. Flor. 4, 11. f. de Cleopatra: Incautiorem nacta custodiam, in mausoleum se (sepulcra regum sic vocant) recipit. Suet. Aug. 100. et alibi de monumento usurpat, in quo sepultus est Romae Augustus. ¶ Adjective Prop. 3, 1, 59. Nec mausolei dives fortuna sepulcri.

*MAUSŌLUS, i, m. Μαύσωλος, rex Cariae, Artemisiae maritus. V. in Mausoleum, et locis citatis adde Melam 1, 16. Cic. Tusc. 3, 31. B. A.

*MAXALA, oppidum Libyae interioris. Plin. 5, 5. B. A.

[MAXENTĪĀNUS, a, um, adj. ad Maxentium Aug. pertinens. Lact. Mort. persecut. 44. Milites Maxentiani. F.]

*MAXENTIUS, i, m. crudelissimus tyrannus, qui a Praetorianis Romae Augustus nuncupatus, omnibus exitiis in nobiles et Christianos saeviit, donec eum Constantinus signo in aere viso vicit, et ille fugiens in Tiberi periit. Eutrop. 10. Aurel. Vict. in Epit. 54 et 57. ¶ Hunc a vermibus corrosum plerique scribunt. B. A.

*MAXĒRAS, ae, m. Μαξήρας, Hyrcaniae fluvius. Plin. 6, 16. ed. Hard. ubi ed. Elzev. habet Mazeras. B. A.

MAXILLĂ, ae, f. σιαγών, [*Dimin. est a mala, q. v.] os, in quo infixi sunt dentes. Quid proprie sit, dictum est in MALA ex Celso. Sed eadem fere ratione, qua mala accipitur. Plin. 11, 37, 60. Maxillas crocodilus tantum superiores movet; et ib. 62. Camelus in superiore maxilla primores dentes non habet. Id. 32, 7, 26. Maxilla dolens. ¶ Translate. Augustus ap. Suet. Tib. 21. Miserum populum R., qui sub tam lentis maxillis erit, h. e. sub tam lenta saevitia. ¶ In illo Persii 4, 37. Tu cum maxillis balanatum gausape pectas, Inguinibus quare detonsis gurgulio exstat? maxillas quidam interpretantur pectinem, qui radios habet instar dentium infixos, ὀδοντωτὸν κτένα: et balanatum gausape comam intelligunt unguento balanino delibutam. [Alii melius gausape promissam barbam intelligunt, quam nonnulli ad severioris vitae ostentationem alere solebant, cum tamen circa virilia effeminatorum more vulsi essent. Huic porro simile est illud Juven. 2, 20. et de virtute locuti Clunem agitant. F.]

MAXILLĀRIS, e, adj. ad maxillam pertinens. Maxillares dentes, qui et molares, κραντῆρες, mascellari. V. DENS. Cels. 6, 9. med. et Plin. 11, 37, 63. et 32, 7, 26. et ib. 10, 50.

*MAXILLO, as, στομοκοπῶ Gloss. Gr. Lat. Fuerit itaque, maxillam alicujus verberare, malam percutere. B. A.

*MAXILŬA, ae, oppidum Hispaniae Baeticae. Plin. 35, 14. ed. Hard. Antea legebatur Massia. B. A.

MAXĬMĒ, et antiquo more Maxume, μάλιστα, adv. superlat. a magis; summe, vehementissime, plurimum, maximopere, valde. Jungitur verbis, et adjectivis positivis. Cic. Off. 1, 15. extr. Ut quisque maxime opis indigeat, ita ei potissimum opitulari; et ib. 19. Ut quisque animi magnitudine maxime excellit, ita maxime vult princeps omnium esse. Sall. Cat. 56. Sed vos non timetis eam: immo vero maxime. Cic. in Sen. 2. Vir maxime fidelis, et minime timidus. Caes. B. G. 1, 3. Maxime plebi acceptus; et ib. 9. Loca maxime frumentaria; et ib. 2, 4. Nervii, qui maxime feri inter ipsos habentur. Nep. Milt. 1. et Cim. 3. Cum unus omnium maxime floreret. Id. Alc. 3. Hoc maxime convenire in Alcibiadem videbatur. ¶ Ut cum maxime ad tempus refertur: ut qui, et quam qui maxime ad personam. Cic. Q. Fr. 2, 6. med. Domus celebratur ita, ut cum maxime. V. CUMMAXIME. Id. Fam. 5, 2. med. Tam sum amicus reipublicae, quam qui maxime; et Liv. 5, 25. med. Grata ea res, ut quae maxime senatui unquam fuit. ¶ Cum superlat. Liv. 41, 23. Ego maxime gravissimam omnium rem agi arbitror. Al. leg. maximam, et gravissimam. [*V. Gronov. ad h. l. et Drak. ad 40, 21.] Cic. Att. 12, 38. Aberratio a dolore, quae maxime liberalissima est. Al. leg. liberalis. [*Orell. leg. liberalissima. Adde Verr. 2, 2, 66. Tauromitani maxime ab injuriis nostrorum magistratuum remotissimi consuerant esse: ubi tamen maxime rectius cum consuerant conjungi posse videtur: codd. aliq. habent remoti: cf. Garat. ad h. l.] Gell. 13, 16. Hi sunt vel maxime humanissimi. Colum. 9, 3. Quanto grandior apis, tanto pejor: si vero saevior, maxime pessima est. Est qui suspecta haec verba habet. [*Vides, quum neque codices, neque critici consentiant, jure meritoque hoc loquendi genus a Ruhnk. ad Vell. 2, 27, 1. non dicam ad sordes, ad ea tamen rejici, quae bonis scriptoribus parum conveniant. Cf. Ruddim. 2, 305. sq. et Ramsh. Gr. Lat. §. 155. 6. n. 1.] ¶ Praeponitur interdum quam, aut vel augendi gratia. Cic. Or. 1, 34. Versibus propositis quam maxime gravibus; et mox: Verbis, quam maxime possem, lectis; et ib. 33. Dicere quam maxime ad veritatem accommodate; et Part. 33. Quae quidem vel maxime suspicionem movent. ¶ Habet post se, cum gradatim descenditur, particulas mox, deinde, post, tum, et hujusmodi. Colum. 3, 12. med. Saserna maxime probat solis ortum, mox deinde meridiem, tum occasum. Id. Arbor. 16. Vitem maxime opulus alit, deinde ulmus, deinde fraxinus. Cic. Rabir. Post. 12. Me scilicet maxime, sed proxime illum quoque fefellissem. Id. Caecin. 9. Maxime fuit optandum Caecinae, ut controversiae nihil haberet: secundo loco, ut ne cum tam improbo homine: tertio, ut cum tam stulto. ¶ Cum adverbiis comparativorum. Sall. Cat. 37. Imperium multo maxime miserabile. [*Amat hanc dicendi rationem Sall. Ita Jug. 6. in. sed multo maxime ingenio validus.] ¶ Saepe est praecipue, cum primis, praesertim. Cic. N. D. 2, 66. Quae ratio poetas, maximeque Homerum impulit, ut, etc. Id. Dom. 18. Intuemini paulisper animis juventutem, et eos maxime, qui, etc. Id. Att. 7, 12. med. Scribe aliquid, et maxime, si Pompejus Italia cedit. Id. Fin. 5, 1. Constituimus, ut ambulationem conficeremus in Academia, maxime quod is locus a turba vacuus esset. Nep. Iphicr. 3. Quod cum in aliis rebus declaravit, tum maxime in Amyntae liberis tuendis. Plin. 25, 5, 21. Melampodion caput aggravans, maxime nisi praesumatur allium. Colum. 12, 53. med. Haec salsura luna decrescente, maxime per brumam, sed etiam mense Februario commode fiet. ¶ [*Ponitur et cum numeralibus, ex Graec. more. Quint. Inst. 5, 14, 5. Maxime quinque; et ib. 6, 3, 22. Usus autem maxime triplex: ita legend. ex emend. Gesneri pro vulg. simplex. V. Spalding.] ¶ In responsionibus est assentientis, concedentis, affirmantis. Ter. Eun. 1, 2, 109. Tu Parmeno fac illi adducantur. Pa. maxime; et 2, 3, 42. Nonne hoc monstri simile est? quod ais? Pa. maxime; et Hec. 4, 4, 86. Puerum, Phidippe, mihi cedo: ego alam. Phi. maxime. Pl. Stich. 4, 1, 32. Praesente te, huic apologum agere unum volo. Epi. maxime. Adde eund. Curc. 2, 3, 36. ¶ Pro Ut plurimum, Gell. 17, 8. Puer ad annos maxime natus octo. ¶ [*Differunt potissimum et maxime: hoc gradationem, illud eligendi notionem involvit. Ita Ramsh. Gram. Lat. §. 153. n. 1. ubi haec laudantur: Cic. Fam. 12, 25. De te audiebamus ea, quae maxime vellemus; et N. D. 1, 3. Multis mirabile videtur, eam potissimum probatum esse philosophiam, quae lucem eriperet.]

[MAXĬMĬĀNUS, i, m. ad maximum pertinens. Est cogn. R., ut M. Aurelius Valerius Maximianus Herculius, a Diocletiano consors imperii factus, saevus Christianorum persecutor, tandem a Constantino M. Massiliae obsessus sibi ipse fauces elisit laqueo. Ejus nummos illustrat Eckhel. D. N. V. T. 8. p. 15. et sqq., illius vero impia facinora narrat Lact. Mort. persecut. 8. 9. 18. 20. etc. F.]

[*MAXIMILIANUS, i, m. est cogn. R. in inscr. ap. Grut. 284, 1. et 471, 8. et 1055, 5. Adde Symmach. ep. 8, 48, 51. Scribitur et Maximillianus in inscr. ap. Manut. orthogr. s. v. ubi tamen Grut. 441, 5. Maximilianus exhibet, sine ulla lectionis varietate. Hinc quamquam a Maximillus oriundum, non, ut alii volunt a Maxaemilianus, simili commutatione ae in i, ut aequus, iniquus; laedo, illido, etc., praeferendum videtur, ut melius comprobatum, Maximilianus. V. Schneid. Gr. Lat. 2, 411.]

[MAXĬMILLUS, a, um, dimin. maximi. Est cogn. R. Inscr. ap. Grut. 882, 10. L. Oceaneolus Maximillus. Alia ap. Fabr. p. 14. n. 61. Modia Maximilla. F.]

[MAXĬMĪNUS, a, um, adj. ad maximum pertinens. Est cogn. R., ut C. Julius Verus Maximinus, Thrax natione, ex pastore miles, mox Augustus, ann. a Chr. n. CCXXXVIII. occisus est; ejus nummos illustrat Eckhel. D. N. V. T. 7. p. 290. Inscr. ap. Fabrett. p. 96. n. 216. Sergia Maximina. F.]

[MAXĬMĬŎLĂ, ae, f. dimin. maximae. Est cogn. R. Inscr. ap. Grut. 769, 6. Magnia Maximiola. F.]

MAXĬMĬTAS et Maxumitas, atis, f. magnitudo apud veteres. Lucr. 2, 497. Ne quaedam cogas immani maximitate. Arnob. 6, 204. Porrigere se longius, atque in maximitatem producere.

MAXĬMOPĔRE. V. MAGNOPERE.

MAXĬMUS. V. MAGNUS.

*MAXULLA, ae, f. opp. Africae propriae, in Zeugitana, medio inter Carthaginem Clupiamque loco. Plin. 5, 4. ¶ Maxula audit Anton. Itin. B. A.

MAZĂ, ae, f. μάζα, farina hordeacea, vel panis lacte, sero, aut aqua subactus, quem Varr. R. R. 2, 9. med. et Colum. 7, 12. med. canibus in cibum dari jubent. Grat. Cyn. 307. Lacte novam pubem, facilique tuebere maza. Sic Nemes. Cyn. 161. Interdumque cibo Cererem cum lacte ministra.

*MAZACA, ae, f. Μάζακα, civitas Cappadociae. Hirt. B. Alex. 66. Plin. 6, 3. ¶ Caesarea postea appellata est, teste Plin. ib. et Eutr. 7, 6. B. A.

MAZĂCES, um, m. plur. incolae Mazacae, urbis Numidiae, qui et Mazacenses sequiori tempore sunt appellati, ut probat Morcell. Afr. Christ. T. 1. p. 220. Hi equitandi arte olim noti fuerunt, quia his locis generosi equi alebantur: unde in comitatu principum R. saepe leguntur. V. NUMIDAE. Suet. Ner. 30. extr. [Fecisse iter traditur armillata et phalerata cum Maxacum turba, atque cursorum. ¶ Etiam singul. num. Lucan. 4, 681. tremulum cum torsit missile Mazax. Claud. Laut. Stilich. 1, 356. pavidus projectat missile Mazax. ¶ Μαζακηνοὶ vero Graece, et Latine Mazaces sunt appellati incolae urbis Mazacae in Cappadocia, quae a Tiberio in honorem Augusti Caesaris Caesarea est appellata, cujus meminit Plin. 6, 3. et Eutrop. 7, 6. F.] ¶ *Mazices audiunt Ammian. 29, 25. ¶ Mazax, num. sing. dixit Claud. de laud. Stilich. 1, 356. ¶ Fuere et Mazaces populi Asiatici, ultra Maeotidem paludem. Plin. 6, 7. ubi accusat. Mazacas est, ut sit fortasse Mazacae, arum, casus rectus num. plur. B. A.

MAZAEUS. V. MAEZEIUS.

*MAZAGAE, arum, Indiae oppidum. Curt. 8, 10. B. A.

MAZĂRĂ. V. MATERIS.

MAZŌNŎMUS, i, m. μαζονόμος, μαζοφόρος, lanx: a μάζα, maza. Primo enim sic dicebatur vas, in quo maza apponebatur, nempe quia solerent mazas νέμειν, h. e. distribuere. Sed postea usurpari coepit generatim pro omni lance rotunda. Hor. Sat. 2, 8, 86. Mazonomo pueri magno discerpta ferentes Membra gruis. [Acro ad l. c. mazonomum magnum salsare, et Schol. Cruq. vocat magnam scutellam. [*Cf. Heindf.] V. SALSARE. F.] Varr. R. R. 3, 4. Ut in eodem tecto ornithonis inclusum triclinium haberet, ubi delicate cenitaret: et alios videret in mazonomo positos coctos, alios volitare circum fenestras captos. [Nemes. de aucup. 16. Saepe ego nutantem sub iniquo pondere vidi Mazonomi puerum, portat cum prandia,

circo, Quae consul praetorve novus construxit, ovanti. *F.*]

ME

ME pro *mihi*. V. EGO.

MEABILIS, e, adj. πόριμος, qui facile meat, et quoquo penetrat. *Plin.* 2, 5, 4. Aer vitalis, et per cuncta rerum meabilis, totoque consertus. ℙ Item qui transiri facile potest. *Id.* 6, 1, 1. Transitus vel bubus meabilis.

[MEĀCŬLUM, i, n. idem ac meatus. *Capell.* 8, 274. Apud vos, Superi coelestesque, qui vestra recensebitis meacula, non tacebo, *h. e.* qui cognoscetis vestros in coeli regionibus excursus; hic enim loquitur Astronomia. Alii minus recte leg. *metacula*. *F.*]

*MEARUS, i, m. Hispaniae Tarraconensis amnis. *Mela* 3, 1. *med.* *B. A.*

MĔĀTIM, adv. ponitur a grammaticis ut Latinum, a *meus* personam tantum significans: et exponunt meo more; sicut *tuatim* tuo more. *Prisc.* 12, 949., *Donat. ed.* II. p. 1759., *Serg. in Donat.* p. 1850., *Cledon.* p. 1919. et *August. Gramm.* p. 2010., sed nullo praeterea confirmant exemplo.

[MĔĀTOR, oris, m. viator, qui meat. *Inscr.* ap. *Guarin.* in *Prosod. Lat. fund.* p. 133. Dole, meator, quisquis hoc legis carmen. Alia ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 146. Interpres Divum, coeli terraeque meator, *h. e.* Mercurius, qui cum sit Jovis nuncius, e coelo ad terram saepius meare solet. *F.*]

MĔĀTUS, us, m. πόρος, πορεία, actus meandi, itio, progressus, motus. [*Poetica et ap. argenteae aetatis scriptores usitata vox est.] *Lucr.* 1, 128. solis lunaeque meatus Qua fiant ratione. [*Frequenter h. v. usurpat *Lucr.* Adde 2, 208. Nocturnasque faceis, — Nonne vides longos flammarum ducere tractus, In quas quemque dedit parteis natura meatum; V. in f.] *Virg. A.* 6, 850. Coeli meatus radio describere. *Tac. H.* 1, 62. Aquila leni meatu, velut dux viae, praevolavit. *Petr. Sat.* 122. de coelo Delphicus ales Omina laeta dedit, pepulitque meatibus auras. *Tac. A.* 6, 28. Ubi par oneri, par meatui sit. *Sil.* 12, 102. Nubivagus meatus. *Eum. Pan. ad Constant. Caes.* 8. Regionem obliquis meatibus Scaldis interfluit. *Quint.* 7, 10, 10. Pulsus venarum, caloris motus, spiritus meatum sentire. Sic *Plin. ep.* 6, 16. *med.* Meatus animae gravior et sonantior. *Plin. alter* 2, 16, 13. Flexuosus draconum meatus. *Id.* 3, 1, 1. Oceanus avido meatu terras demergens. [*Lucan.* 1, 418. at mihi semper Tu, quaecumque moves tam crebros causa meatus, Ut superi voluere, lates. Laud. *Cort.* ad h. l. *Mel.* 3, 1. An luna causas tantis meatibus praebeat.] *Claud. in Ruf.* 1, 5. Praescriptosque mari fines, annisque meatus. ℙ Ubi ait *Solin.* 30. *med.* Lupi in saliendo ita nisus habent alitis, ut non magis proficiant cursu, quam meatu: *Salmasius*, quid inquit, hic *meatum* vocet, sane nescio: illud scio, eum nugari. Fortasse *Solin.* illud *meatum* pro nisu saliendi posuit: quod si est, improprie certe est locutus. ℙ Item ipse locus, per quem itur, transitus, via. *Val. Fl.* 3, 403. specus, Umbrarumque meatus Subter. *Plin.* 19, 5, 26. *n.* 14. Meatum vomitionibus praeparare; et 28, 13, 55. laxare spirandi. *Tac. A.* 14, 51. impedire. [*Lucan.* 4, 327. nulloque humore rigatus Aeris alternos angustat pulmo meatus: ubi *Cort.* praeter alia laudat *Eurip. Hec.* 567. Τέμνει σιδήρῳ πνεύματος διαῤῥοάς: ibique *Schol.* τὰς ἀρτηρίας καὶ φλέβας τὰς τῆς ἀναπνοῆς.] *Plin.* 20, 21, 84. Malvae decoctae succus pori meatus suaves facit. Ubi *Hard.* Urinae credo meatum intelligit. [*Lucan.* 1, 664. Cur signa meatus Deseruere suos. Similiter locutus est *Aristoph. Nub.* 584. Ἡ σελήνη δ' ἐξέλιπέ γε τὰς ὁδούς; quod de eclipsi et obscuratione lunae recte interpretatur *Schol.*] [*Tac. G.* 4. Danubius in Ponticum mare sex meatibus erumpit. *Claud. B. G.* 336. Bifido meatu divisus Rhenus. *F.*] ℙ [*Hinc *meatus*, ut alias *via* et Gr. ὁδὸς, dicitur pro ratione, methodo, qua aliquid fit. *Lucr.* 2, 957. Inque suos quidquid rursus revocare meatus; et 5, 194. et in taleis venere (primordia rerum) meatus, Qualibus haec rerum geritur nunc summa novando.]

MĒCASTOR, νὴ τὸν Κάστορα, juramentum muliebre. *Festus:* Mecastor, et mehercules jusjurandum erat: quasi diceretur, ita me Castor, ita me Hercules, ut subaudiatur, juvet. *Gell.* 11, 6. esse ait feminarum proprium, sicut *mehercules* virorum: quod et in ECASTOR adnotavimus, et fideliter *Ter.* et *Pl.* servare dicuntur. *Ter. Hec.* 1, 2, 8. Salve mecastor Parmeno. *Sy.* et tu edepol, Syra. *Pl. Aul.* 1, 1, 28. Nec nunc mecastor, quid hero dicam, queo comminisci. *Id. Stich.* 1, 3, 87. Certo mecastor id fuit nomen tibi. ℙ Nihilominus utuntur hoc juramento parasitus ap. *eund. Asin.* 5, 2, 46. et Argyrippus *ib.* 80. V. ECASTOR.

MĒCHĂNĒMĂ, ătis, n. μηχάνημα, ingeniosum manus artificium, artificiosum opus: a μηχανή, machina, inventum. *Sidon. ep.* 1, 9. Deus bone! quae ille digitis mechanemata facit!

MĒCHĂNĬCΩS, adv. Graeca positione, mechanico artificio: sic Organicῶs, organico. Utrumque legitur ap. *Vitr.* 10, 1. V. ORGANUM.

MĒCHĂNĬCUS, a, um, adj. μηχανικὸς, ad eas res pertinens, quae manu simul et ingenio fiunt, et fabrili artificio constant: a μηχανή, artificium, machina. *Gell.* 10, 12. Simulacrum columbae e ligno ab Archyta ratione quadam disciplinaque mechanica factum. *Lamprid. Alex. Sev.* 22. Mechanica opera Romae plurima instituit. *Firm. Math.* 6, 31. *med.* Artis mechanicae divinus repertor. *Rhemn. Fann. de ponderib.* 102. Quod tibi mechanica promptum est depromere musa, *h. e.* mechanicae artis instrumento, et ingenio. *Appul. Apol.* Me, cum apud eum multas geometricas formas e buxo vidissem affabre factas, invitatum ejus artificio, quaedam mechanica ut mihi elaboraret, petisse. ℙ *Mechanicus, i,* m. absolute. *Colum.* 3, 10. Sipho, quem diabeten vocant mechanici. *Suet. Vesp.* 18. Mechanico grandes columnas exigua impensa perducturum in Capitolium pollicenti, etc. *Lucil.* ap. *Fest.* in *Petauristae:* Sicuti mechanici cum alto exsiluere petauro, *h. e.* qui in machinis mira edunt populi oblectandi gratia. ℙ [*Mechanica, ae,* f. absolute est ars mechanica. *Symmach. ep.* 10, 38. (al. 45.) Cyriades mechanicae professor super basilicae atque pontis immodico sumptu perstrictus est. *F.*]

[MĒCHĂNISMĂ, ătis, n. idem ac mechanema. *Cassiod. Var.* 1, 45. Mechanisma solum est, quod illam *(naturam)* ex contrariis appetit imitari. *F.*]

[MECHIR, iris, m. nomen mensis apud Aegyptios, qui maxime Romanorum Januario, et aliqua ex parte Februario respondebat. *Plin.* 6, 23, 26. Ex India renavigant Mechiris Aegyptii mensis initra diem sextum, quod fit intra idus Januarias nostras. De hoc mense plura habet *Jablonsk. Opusc.* T. I. p. 143. *F.*]

*MECHOPANES, pictor, Pausiae pictoris discipulus. *Plin.* 35, 11. *B. A.*

MĒCOENAS vel Mēcaenas. V. MAECENAS.

[MĒCON, onis, f. μήκων, papaver. *Plin.* 20, 19, 80. Tertium genus est tithymalon, mecona vocant, alii paralion, folio lini, albo, capite magnitudine fabae. Adde *Appul. H.* 53. et 91. *F.*]

MĒCŌNIS, idis, f. μηκωνὶς, genus lactucae atrae, et amarae, quae lacte soporifero, instar papaveris, abundat: μήκων enim papaver significat. *Plin.* 19, 8, 38. et 20, 7, 26. V. FOLLICULOSUS.

MĒCŌNĪTES, ae, m. μηκωνίτης, gemma papaver exprimens, quod Graece μήκων est. *Plin.* 37, 10, 63.

MĒCŌNĬUM, ii, n. μηκώνιον, ap. *Plin.* 20, 18, 76. et 25, 12, 91. est succus expressus ex capitibus et foliis papaveris decoctis. ℙ Item herba, quae et *peplis* dicitur. *Plin.* 27, 12, 93. ℙ Item prima excrementa, quae infantes emittunt. *Id.* 28, 4, 13.

MĒCUM. V. EGO.

*MECYBERNA, ae, f. Μηκύβερνη, oppidum Macedoniae. V. v. sq. *B. A.*

[MĒCYBERNAEUS, a, um, adj. Μηκυβερναῖος, ad Mecybernam pertinens, Macedoniae oppidum, in paeninsula Pallene. *Mela* 3, 3. Mecybernaeus flexus. *Plin.* 4, 10, 17. sinus. *F.*]

*MEDAMA, Μέδαμα, oppidum Italiae superioris, in Bruttiis. *Mela* 2, 4. *med.* ℙ *Medma* contracte audit *Plin.* 3, 5. ed. *Hard.* ubi ed. *Elzev.* habet *Medua*. *B. A.*

*MEDAMNE, es, vel Medamna, ae, f. i. q. Mesopotamia. *Prisc.* (vel *Rhemn. Fann.*) *Perieg.* 909. Indigenae populi pro re dixere Medamnam (Medamnen). *B. A.*

[MĒDĂMUS, i, m. μηδαμὸς, nullus, nemo. Est nomen proprium R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1058, 2. Medamus Acrisii F. *F.*]

[MEDAURĬĀNUS, a, um, adj. ad Medauram, seu Madauram pertinens, Numidiae urbem. *Inscr.* ap. *Grut.* 860, 12. Memoriae Aureliae Graphicianae Numida, et Catullus Medauriani. V. MADAURENSIS. *F.*]

MEDDIX, icis, m. nomen magistratus ap. Campanos: est pro *meddinx* ab Hebr. מִדִּין *middin*, in judicio, seu qui judex est; olim enim apud orientales populos summus eorundem magistratus appellabatur judex, quia ejus erat praecipua judicandi cura, V. SUFES; vel est a μέδων, curator, imperans. *Festus:* Meddix apud Oscos nomen magistratus est. *Ennius:* Summus ibi capitur meddix, occiditur alter. V. v. sq. ℙ Sunt qui scribunt *medix*. [*Hunc locum, quem paucis *Forc.* absolverat, magnopere auxit *F.*]

MEDDIXTŪTĬCUS, i, m. summus apud Campanos magistratus: vox Osca composita ex duabus, *meddix*, et *tuticus*, q. v. s. l. *Liv.* 22, 19. Praeerat Statius Metius, missus ab Cn. Magio Atellano, qui eo anno meddixtuticus erat. *Id.* 26, 6. Meddixtuticus, qui summus magistratus apud Campanos est, eo anno Seppius Lesius erat. *Inscr.* Herculanensis ap. *Rosin. Dissert. isagog.* p. 38. L. Labeo, L. Aquilius meddixtutici etc. Ex qua apparet, geminum fuisse magistratum, quorum alter alternatim imperium haberet in bello, ut Romae consules. V. *Lanzi Sagg. di ling. Etr.* T. 2. p. 609. ℙ Sunt qui scribunt *medixtuticus*, alii vero perperam *mediastuticus*.

MĒDĒA, ae, m. Μήδεια, insignis maga fuit, Aeetae Colchorum regis filia, quae cum Iasonis amore capta esset, facilem illi ad aureum vellus aditum praebuit, domitis tauris, et sopito pervigili dracone, qui noctes diesque illud asservabat: quo facto, patris iram metuens, Iasonem in Graeciam secuta est, patremque insequentem, discerptis Absyrti fratris membris, et per viam dispersis, retardavit. Repudiata deinde ab Iasone, filios suos, quos ex eo susceperat, occidit, Glaucamque Creontis filiam, cum qua Iason secundas contraxerat nuptias, incensa regia, vivam cremavit, ipsumque etiam Iasonem impatientia doloris manus sibi inferre coegit. *Sen. Med.*, *Val. Fl.* 6. et *deinceps*, *Ov. Met.* 7, 9. et sqq., *Hyg. fab.* 21, 22, 25. etc. *Hor. A. P.* 185. Ne pueros coram populo Medea trucidet. ℙ Est etiam hoc nomine gemma nigra, venis aurei coloris, sudorem reddens croci, saporem vini, quam a Medea inventam fabulantur. *Plin.* 37, 10, 63. ℙ *Medeam* tragoediam scripsit *Seneca*. V. supra. ℙ Item *Ovidius*, teste *Quint.* 8, 5. et 10, 1. et *Auctore Dialog. de Orator. (Quintiliano adscripti)* 12. Cf. et *Ov. Trist.* 2, 553. ℙ Fuit et Medea Asiae oppidum, fortasse in Media, a Medo vel Medio Medeae filio conditum. *Justin.* 42, 5. ℙ In *Cic. Coel.* 8. *Medea Palatina* est Clodia. *B. A.*

MĒDĒIS, idis, f. patronym. pro possessivo, a *Medea*. *Ov. A. Am.* 2, 101. Medeides herbae, *h. e.* magicae, qualibus Medea utebatur.

MĔDĒLĂ, ae, f. ἄκεσμα, ἄκος, medicina, remedium, curatio. *Just.* 11, 1. Queis rebus veluti medela quaedam interventūs Alexandri fuit. *Gell.* 12, 5. Cum medicos arcessisset, collocutusque de facienda medela esset. *Appul. Met.* 8. Vulneribus medelas varias adhibere. *Gell.* 16, 11. Herbarum succis faciunt medelarum miracula; et 15, 1. Qua medela, quaque solertia ignem defenderes. *Id.* 5, 14. *f.* Mea opera et medela levatus. *Id.* 20, 1. Legum opportunitates et medelae. [*Quint. decl.* 13. Nobis habere medelam non liceat, vobis liceat habere venena? *Auson. Profess.* 15. Nostri medela, Nepotiane, pectoris. *F.*]

MĔDENS, entis, part. a *medeor:* ἰατρὸς, qui medetur, medicus. *Lucr.* 1, 934. Sed veluti pueris absinthia tetra medentes Cum dare conantur, etc. *Ov. Her.* 21, 14. Adjuvor et nulla fessa medentis ope. [*V. *Heins.* ad h. l.] *Id. Met.* 15, 629. nihil artes posse medentum. *Plin. Pan.* 22. Aegri quoque, neglecto medentum imperio, ad conspectum tui prorepere. *Tac. H.* 5, 6. Balsami humor in usu medentium est. *Plin.* 25, 8, 49. Democrates e primis medentium.

*MEDĔON, onis, Μεδεών, oppidum Dalmatiae, in agro Labeatium. *Liv.* 44, 23. et 32. ℙ Item aliud, in Boeotia. *Plin.* 4, 7. *B. A.*

MĔDĔOR, eris, dep. 2. ἰάομαι, medelam et remedium afferro, medicor, curo: a μέδω seu μεδέω, impero: medicorum enim est imperare. V. IMPERO. *Cic. Or.* 2, 44. Medico non solum morbus ejus, cui mederi volet, sed etiam natura corporis cognoscenda est. *Id. Rosc. Am.* 44. Cum capiti mederi debeam, reduviam curo: (proverbialis locutio de eo, qui de minori malo est sollicitus, majore neglecto.) *Plin.* 8, 27, 41. Mederi oculis herba chelidonia. *Laurea Tull.* in *epigr.* ap. *eund.* 31, 2, 3. Sint plures, oculis quae medeantur, aquae. *Id. Plin.* 9, 31, 51. Cancri contra serpentium ictus medentur. *Id.* 20, 1, 2. Radix succo medetur dolori dentium. *Id.* 27, 13, 115. Mammis tragion unice medetur. *Id.* 24, 6, 22. Pinea resina capitis vulneribus optime medetur. *Id.* 27, 10, 64. praeclare. *Id.* 34, 18, 55. jucunde; et 29, 6, 38. eximie. *Vell.* 2, 25. Aquae salubritate, medendisque corporibus nobiles. *Suet. Vesp.* 8. Medendae valetudini, leniendisque morbis nullam opem non adhibuit. *Ov. A. Am.* 2, 735. et *Met.* 7, 526. Medendi ars. Adde *Sen. ep.* 87. ℙ Translate elegantes habet usus. *Cic. Agr.* 1, 9. Huic malo pro se quisque nostrum mederi, atque hoc omnes sanare velle debemus. *Id. Fam.* 7, 28. Dies stultis quoque mederi solet. *Id. Q. Fr.* 1, 1, 10. *extr.* Mederi incommodis omnium. *Id. Sext.* 13. afflictae et perditae reipubl. *Id. Verr.* 2, 4, 51. *med.* religioni. *Sall. Jug.* 43. invidiae. *Ov. Met.* 7, 837. labori; et *ib.* 9, 774. timori. *Tac. A.* 6, 18. periculis fratris. *Caes. B. G.* 5, 24. inopiae rei frumentariae. *Nep. Pel.* 2. tum satietati, tum ignorantiae lectorum. *Tac. A.* 4, 16. rei alicui lege, aut decreto senatus. *Sen. Herc. Fur.* 1261. nemo polluto queat Animo mederi: morte sanandum est scelus. ℙ Cum accusativo, ut *medicor*. *Ter. Ph.* 5, 4, 2. Quam scitum est, ejusmodi parare in animo cupiditates, quas, cum res adversae sient, paulo mederi possis! Ita legit etiam *Prisc.* 8, 795. et 18, 1162. Sunt tamen duo MSS. ap. *Westerhov.* et quatuor ap. *Bentl.* et editio anni 1469, ubi legitur *quibus*. Addit *Voss. Gramm.* 7, 21. illud *Vitr.* 8, 3. *med.* Bituminosi fontes interioris corporis vitia potionibus purgando solent mederi. Sed hoc nihil conficit, si *vitia* ad *purgando* referas. Legi-

tur etiam ap. *Justin. Instit.* 2, 7. *f.*, sed hoc non est satis, ut imitari passim liceat. [*Huc etiam referri debebant exempla, quae Noster §. 1. laudaverat, *Vell.* 2, 25, 4. Aquae salubritate medendisque corporibus nobiles. *Suet. Vesp.* 8. Medendae valetudini, leniendisque moribus nullam opem non adhibuit. Adde *Liv.* 8, 36.] ¶ *Medendo* passive. *Virg. A.* 12, 46. haudquaquam dictis violentia Turni Flectitur: exsuperat magis, aegrescitque medendo, *h. e.* dum ei medicina adhibetur. ¶ Passive impersonaliter. *Vitr.* 6, 11. Ut huic vitio medeatur, sic erit faciendum. ¶ Personaliter. *Hieron. ep.* 22. *n.* 8. Vini potio concedatur, ut ex hoc stomachi dolor, et frequens medeatur infirmitas. ¶ Praeterito caret, vel a *medicor* sumit: quod et *Diomed.* 1, 376. admonuit. ¶ Part. *Medens* V. in v. praec.

MED ERGA. V. ERGA.

*MEDERIACUM, i, n. Galliae Belgicae locus. *Ant. Itin. B. A.*

MĔDĬĂ, ae, f. *Μηδία*, regio Asiae inter Armeniam, Parthiam, Hircaniam, et Assyriam: dicta a Medio seu Medo, Aegaei Atheniensium regis, et Medeae filio. Ejus populi *Medi*, caput Ecbatana sunt. *Plin.* 6, 26, 29., *Solin.* 55., *Virg. G.* 2, 126. Media fert tristes succos tardumque saporem Felicis mali. V. ASSYRIUS.

· MĔDĬĀLIS, e, adj. *μέσος*, medianus, medius. Absolute *mediale* est media pars. *Solin.* 20. *med.* Arbor pinei generis, cujus mediale succino lacrymat; et 52. *med.* Lignum omne, atque mediale eadem ferme facie, et nitore. ¶ Alio sensu *Festus:* Medialem appellabant hostiam atram, quam meridie immolabant, *h. e.* quia *medio die.* Al. leg. *medidialem* a *medidie* pro *meridie.*

MĔDĬANS, antis, part. a *medio.* *Pall.* 4, 10. *f.* Inoculari ficus locis siccis Aprili, humidis Junio mediante poterit.

MĔDĬĀNUS, a, um, adj. *μέσος*, qui in medio est, medius. *Vitr.* 3, 1. *f.* Medianae columnae; et *ib.* 3. *f.* Acroteria mediana altiora, quam angularia; et *f.* Capita leonina mediana. *Veg. Vet.* 2, 40. Medianus digitus. ¶ [*Mediana porta*, urbis est, quae in via media, vel quae per mediam urbem introitum et exitum praebet. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 463. *n.* 95. Locus, qui est extra portam medianam. *F.*] ¶ *Medianum* absolute media pars. *Ulp. Dig.* 9, 3, 5. Oportebit praetorem dare actionem in eum, ex cujus cubiculo, vel exedra dejectum est: licet plures in eodem coenaculo habitent, quod si ex mediano coenaculi quid dejectum sit, verius est, omnes teneri. Al. leg. *menianum.* V. MAENIANUM.

*MEDIATĔNUS (ut *hactenus*, media tenus sc. *parte*), *up to the middle.* *Mart. Capell.* 6. *med.* p. 220. *Grot.* Mons Taurus, paene mediatenus Orientis conscius (*f.* constitutus). *Id.* 8. *med.* p. 283. *Grot.* Et quod mediatenus tertiave parte quaedam signa etc. ¶ V. *Tenus. B. A.*

MĔDĬASTĪNUS, i, m. *δοῦλος*, servus est infimi ordinis, nullo certo ministerio addictus, sed viliora quaeque munia obire solitus, quae non solum domini jusserint, sed etiam alii servi, qui peculiari officio sunt destinati, sive ruri, sive in urbe: a *medius*, quod inter servos veluti medius sit ad omnium imperia paratus. *Colum.* 2, 13. *med.* Posse agrum ducentorum jugerum subigi duobus jugis boum, totidemque bubulcis, et sex mediastinis. *Id.* 1, 9. Longissimum quemque aratorem faciemus: mediastinus qualiscumque status potest esse, dummodo perpetiendo labori sit idoneus. (His locis *Colum.* intelligit servum rusticum, qui neque villicus sit, neque arator, neque vinitor, neque bubulcus: horum enim sunt certa munia: sed qui sarriendo, occando, runcando, fodiendo, et similibus operam navat, et latiore vocabulo *opera*, et *operarius* dicitur.) *Id. ib.* Separandi sunt aratores a vinitoribus, iique a mediastinis. *Cic. Cat.* 2, 3. Exercitus collectus ex senibus desperatis, ex agresti luxuria, ex rusticis mediastinis, decoctoribus, etc. *Hor. Ep.* 1, 14, 14. Tu mediastinus tacita prece rura petebas: Nunc urbem, et ludos, et balnea villicus optas. [*Acron.* ad *h. l.* Mediastinus, hoc est in civitate et in media urbe vivens: astu enim dicitur civitas. *Schol. Cruq. ib.* Mediastinus servus est, qui stat in medio, paratus omnium ministeriis, non in balneis tantum, sed ubique locorum, tam in urbe, quam ruri. *F.*] *Ulp. Dig.* 4, 9, 1. *med.* Si quis opera mediastini fungitur, non continetur (*editio praetoris de cauponib. et stabular.*) ut puta atriarii, et focarii, et his similes. *Cato* ap. *Non.* 2, 573. Ille imperator, tu illi ac ceteris mediastinus. *Lucil. ib.* Villicum Aristocratem, mediastinum, atque bubulcum. *Nonius* ibi, non solum balnearum, inquit, sed aedium quoque ministros, et curatores, mediastinos legimus. Quod puto, ideo adnotavit, ut falsum esse ostenderet, quod *Prisc. sup.* XII. *vers. Aen.* 5, 1244. scripserat, *mediastinum* dici, quod medias partes balnei tenet, hoc est in medio lavantium stat: quasi in solis balneis mediastino locus esset. Ap. *Grut.* 577. 3. 4. 5. tres sunt inscripti lapides, in quorum priore mediastinus balnearis commemoratur: secundus insculptum in pavimento habuit servum dextera canistrum, scopam sinistra tenentem, scriptumque *Cornelius servus mediastin.* Ap. *Plin.* 29, 1, 2. Prodicus instituens quam vocant iatralepticen, reunctoribus quoque medicorum, ac mediastinis vectigal invenit, *h. e.* infimis medicorum servis, qui in balneis, et alibi inserviunt.

MĔDĬASTŬTĬCUS. V. MEDDIXTUTICUS.

MĔDĬĀTOR, oris, m. *μεσίτης*, qui se medium inter aliquos dissidentes interponit ad lites componendas, conciliator, sequester. *Appul. Met.* 9. Adseverat parvi se pendere tot mediatorum praesentiam. Alii rectius leg. *metatorum.* ¶ A Christianis scriptoribus saepe dicitur de Christo Jesu. *Tert. Car. Chr.* 15. ex *Paul. ad Timoth.* 1, 2, 5. Mediator Dei, et hominum homo Christus Jesus. *Lact.* 4, 25. *med.* Idcirco mediator advenit, idest Deus in carne, ut caro eum sequi posset. *Prud. Cath.* 11, 13. Emerge dulcis pusio, Parens, et expers conjugis, Mediator, et duplex genus.

MĔDĬĀTRIX, icis, f. *μεσήτρια*, quae mediam se interponit. *Alcim.* de columna ignis, et nubis, qua duce Hebraei iter faciebant, 5, 564. nempe videtis, Ut mediatricis curet tutela columnae.

MĔDĬBĪLIS, e, adj. ap. *Fest.* est medicabilis. Est autem a *medeor*, ut illud a *medicor.*

MĒDĬCĂ, ae, f. *μηδικὴ*, herba est principatum tenens inter pabula, a Medis advecta in Graeciam per bella Persarum, quae Darius intulit: tanta dote, ut ex uno satu amplius tricenis (denis, ap. *Colum.* 2, 10. et *Pall.* 5, 1.) annis duret. Similis est trifolio, caule, foliisque geniculata: quidquid in caule assurgit, folia contrahuntur. Secatur incipiens florere, et quoties refloruit: id sexies evenit per annos, cum minimum, quater. Haec *Plin.* 18, 16, 43. *Colum.* et *Pall. l. c.* et *Varr. R. R.* 1, 42., ubi etiam ejus serendae, excolendaeque rationem tradunt. *Virg. G.* 1, 215. Vere fabis satio; tum te quoque, Medica, putres Accipiunt sulci. [*Medicago sativa, *L. Lucerne.*] ¶ [*Medica*, arbor Assyria. V. MĒDĬCUS, a, um. *F.*]

MĔDĬCĂ, ae, f. *ἰάτρια*, mulier medendi artifex, et praecipue obstetrix, quae parientibus adest, et partum curat. *Appul. Met.* 5. Nec uxoris officiosam faciem, sed medicae laboriosam personam sustinens, *h. e.* quae marito podagra aegrotanti mederi cogeretur. *Inscr.* ap. *Grut.* 635, 9. D. M. Flaviae Hedones medicae ex T. Adde 636, 1. 2 et 3. et ap. *Fabr.* p. 497. *n.* 7. *Ambros. ep.* 5. (al. 64.) de obstetrice puellam inspiciente: Nam ut quisque voluerit, aut imperitam medicam aut redemptam asseret.

MĔDĬCĀBĬLIS, e, adj. *ἰάσιμος*, qui medendo sanari potest. *Ov. Met.* 1, 523. et *Her.* 5, 149. Hei mihi, quod nullis amor est medicabilis herbis! *Id. R. Am.* 135. Ergo ubi visus eris nostrae medicabilis arti. Al. leg. *nostra arte.* *Sil.* 10, 416. et non medicabile vulnus. ¶ Item qui medicari, et sanare potest. *Colum.* 7, 10. *f.* Ligni succus medicabilis epotus intestinum tumorem compescit. *Pall.* 2, 15. *f.* Ipsum mel ita medicabile fieri, ut ex eo facta potio arterias curet. *Val. Fl.* 4, 87. Securum numeris agit, et medicabile carmen, *h. e.* luctum et laborem levans.

MĔDĬCĀBĬLĬTER, adv. medicando, et sanando. *Pall.* 3, 31. Hoc vinum solet limum dysentericae passionis medicabiliter asperare.

MĔDĬCĀBŬLUM, i, n. locus medicinae: ut *natabulum* locus ad natandum. *Appul. Flor. n.* 16. Contuli me ad Persianas aquas, gratissima prorsus et sanis natabula, et aegris medicabula.

MĔDĬCĀMEN, inis, n. *φάρμακον*, medicamentum, medicina, remedium. *Cic. Pis.* 6. Meministine, excusatione te uti valetudinis, quod diceres, violentis te quibusdam medicaminibus solere curari? *Pall.* 3, 28. Theriacae medicamen addere. *Tac. A.* 12, 51. Obligant vulnus, agrestia medicamina adhibent. *Ov. A. Am.* 2, 491. Illa Machaonios superant medicamina succos. *Id. Met.* 15, 533. valido medicamine reddita vita. *Juven.* 6, 661. Pontica ter victi cantus medicamina regis. ¶ [*Translate *Sil.* 15, 7. Anxia turba patrum quasso medicamina moesti Imperio circumspectant.] ¶ Item venenum. V. MEDICAMENTUM. *Tac. A.* 12, 67. Infusum delectabili cibo boletorum venenum, nec vim medicaminis statim intellectam; et *ib.* 14, 51. Illitum palatum noxio medicamine. *Flor.* 2, 20. Medicaminibus impuris Romana arma violare, *h. e.* fontes venenis inficiendo. *Juven.* 6, 594. tantum medicamina possunt, *h. e.* abigendo partui data. [*Eodem modo dictum est ap. *Ov. Her.* 11, 39.] ¶ Item veneficium. *Val. Fl.* 8, 17. de Medea: Condita letiferis prodit medicamina cistis. *Ov. Met.* 7, 211. Dux gregis inter oves agnus medicamine fiet. ¶ Item succus colorem inducens. *Plin.* 9, 38, 62. de purpura: Ad quingentenas medicaminis libras aequari. *Petr. Sat.* 102. *med.* Infecta medicamine facies. *Lucan.* 3, 238. tingentes croceo medicamine crinem. ¶ Item fucus. Hinc *Ovidii* carmen *de medicamine faciei*, de quo *Id. A. Am.* 3, 205. Est mihi, quo dixi vestrae medicamina formae, Parvus, sed cura grande libellus opus. *Petr. Sat.* 126. Facies medicamine attrita. Adde *Juven.* 6, 471. [*Poterat huc etiam, quem Noster supra laudaverat, referri locus *Tac. A.* 4, 57. Ulcerosa facies ac plerumque medicaminibus (i. e. emplastris) interstructa.] ¶ Universim sic dicitur quidquid adhibitum, naturam ejus, cui adhibitum est, mutat, ut *Cajus Dig.* 50, 16, 236. docet. Hinc de coagulo. *Colum.* 7, 8. Optimus caseus est, qui exiguum medicaminis habet. *Id.* 12, 20. Vitioso medicamine fructus, qui perceptus est, vitiatur, *h. e.* conditura. Sic *Plin.* 14, 20, 25. Vina medicamine instaurare. *Id.* 17, 14, 22. fimum vocat medicamen seminum.

MĔDĬCĀMENTĀRĬUS, a, um, adj. ad medicamenta pertinens. *Medicamentaria* ars, quae ex variis rebus medicamenta componit, praeter ea, quae simplicia natura instituit. *Plin.* 7, 56, 57. Medicinam Aegyptii apud ipsos volunt repertam: herbariam, et medicamentariam a Chirone. ¶ *Medicamentarius, ii*, m. absolute, qui medicamenta componit, *φαρμακοποιός*. *Plin.* 19, 6, 33. Porrum herbaceum, quo utuntur medicamentarii. ¶ Item venena coquens, maleficus. *Constant. Imp. l. c.* Si homicidam, vel medicamentarium, vel sepulcrorum dissolutorem virum suum esse probaverit. ¶ *Medicamentaria, ae*, f. mulier, quae medicamenta conficit: et speciatim venena coquens, malefica. *Imp. Constant. Cod. Theod.* 3, 16, 1. Si moecham, vel medicamentariam, vel conciliatricem repudiare voluerit.

MĔDĬCĀMENTŌSUS, a, um, adj. *ἰατρικὸς*, medendi vim habens. *Cato R. R.* 157. De omnibus brassicis nulla est illiusmodi medicamentosior. Al. leg. *medicamento.* *Vitr.* 8, 3. *med.* Omnis aqua calida ideo est medicamentosa, quod, etc.

MĔDĬCĀMENTUM, i, n. *φάρμακον*, medicina, medicamen, remedium contra morbum. *Cic. Off.* 3, 24. Si quis medicamentum cuipiam dederit ad aquam intercutem, si eo medicamento sanus factus fuerit, etc. *Id. Brut.* 60. Devinctus erat fasciis, et multis medicamentis, propter dolorem artuum, delibutus. *Suet. Cal.* 23. *extr.* Medicamento uti; et *ib.* 29. praemuniri metu venenorum. *Curt.* 4, 6. *med.* supprimere sanguinem. *Plin.* 24, 19, 113. Medicamentum haurire. *Curt.* 6, 10. *f.* bibere; et 3, 6. sumere; et *ib.* diluere. *Colum.* 6, 5. potandum praebere. *Plin.* 32, 9, 34. componere. *Id.* 28, 4, 13. suppuratorium. *Id.* 23, 7, 64. exulceratorium; et 24, 13, 73. stypticum; et 37, 10, 57. somnificum. *Id.* 11, 42, 97. Medicamenti vim habens. *Id.* 28, 13, 57. Datur et equi lingua inveterata ex vino, praesentaneo medicamento. *Id.* 26, 3, 8. Medicamentorum potus stomacho inimici. *Liv.* 8, 18. Medicamenta salubria. *Cic. N. D.* 2, 53. salutaria. ¶ Ut Graecis *φάρμακον*, sic Latinis *medicamentum* media vox est, et quae in utramque partem sumi potest. Est enim (ut *Cajus* docet *Dig.* 50, 16, 236.) universim quidquid adhibitum, naturam ejus, seu statum mutat, cui adhibetur. Itaque et pro noxio medicamine, seu veneno sumitur, quod vel inferendo morbo, aut morti, vel alienandae menti datur. *Liv.* 8, 18. Coquentes quasdam medicamenta invenerunt. *Cic. Cluent.* 11. Medicamentis partum abigere. *Suet. Cal.* 50. Creditur potionatus a Caesonia uxore, amatorio quidem medicamento, sed quod in furorem verterit. *Petr. Sat.* 20. Medicamentum ebibere, *h. e.* satyrion. *Plin.* 27, 11, 76. Medicamento sagittas tingere. *Id.* 28, 8, 27. malo laesus. Adde *Varr.* ap. *Non.* 4, 297. ¶ Item pro succo, quo lanis color inducitur. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 12, 13. Qui combibi purpuram volunt, sufficiunt prius lanam quibusdam medicamentis. *Plin.* 35, 6, 26. Fervente aheno rudibus medicamentis inebriatum. *Sen. Q. N.* 1, 3. *f.* Interest quamdiu purpura macerata sit, crassius medicamentum, an aquatius traxerit. ¶ Item pro condimento vini, defruti, et hujusmodi. *Colum.* 12, 20. *med.* Plumbeum (*vas*) peragitabis, ut defrutum et medicamenta coeant. ¶ Item pro emplastro doliis sarciendis, quod quidem cera, resina, sulphure et gypso constare *Cato R. R.* 39. docet. *Id. ib.* Si in rimas medicamentum indideris, beneque picaveris, quodvis dolium vinarium facere poteris. ¶ Item pro fuco. V. MEDICAMEN. *Sen. Ben.* 7, 9. Ipsa illa, quae placet, varietas, subditis (al. *sublitis*) medicamentis, in similitudinem veri coloratur. ¶ Translate. *Cic. Or.* 23. *f.* Fucati vero medicamenta candoris, et ruboris, omnia repellentur: elegantia modo, et munditia remanebit. ¶ Remedium quodlibet. *Cic. Cluent.* 71. Non huic aerumnosissimo venenum illud fuisset, sed multorum medicamentum laborum. [*Addi poterant *Fin.* 2, 22. Jam doloris medicamenta illa Epicurea tamquam de narthecio promant: Si gravis brevis, si longus levis; et *Verr.* 2, 3, 65. ubi *panchrestum medicamentum* dicitur pecunia, qua Verres sibi amicos parabat. *Schütz. cl. Cic.*] ¶ Denique usurpatur pro veneficio. *Pl. Ps.* 3, 2, 80. Item ut Medea Peliam concoxit senem, Quem medicamento, et suis venenis dicitur Fecisse rursus ex sene adolescentulum. ¶ Pro glutine. *Vopisc. Firm.* 3. Vitreis quadraturis, bitumine, aliisque medicamentis insertis, domum induxisse perhibetur, *h. e.* parietes domus contegisse et ornasse.

MĔDĬCĀTĬO, onis, f. actus medicandi, medicamentum, *ἰάτρευσις*. *Colum.* 2, 10. *med.* de lente:

Potest tamen, etiam citra istam medicationem, cineri mixta commode servari.

MĔDĬCĀTOR, oris, m. qui medicat, ἀκεστής. Tert. adv. Marc. 3, 17. extr. Praedicatorem annunciari Christum per Esaiam, item medicatorem. Avien. Arat. 216. de Aesculapio: animae rursus tepefacta calore Viscera mundanas revocat medicator in oras.

MĔDĬCĀTUS, a, um, part. a medico: φαρμακευθεὶς, [*πεφαρμακευμένος.] medicamento illitus, adhibito medicamine confectus. Colum. 1, 3. f. Si ante sationem semina succo herbae sedi macerata sunt: nihil enim sic medicatis nocent erucae. Virg. A. 6, 420. Melle soporatam, et medicatis frugibus offam. Id. G. 4, 65. de apibus: Ipsae consident medicatis sedibus, h. e. gratis liquoribus illitis. Plin. ep. 8, 20. de lacu quodam: Sulphuris odor, saporque medicatus. Colum. 1, 6. med. Vina nimia suffitione medicata, h. e. condita. Ov. Her. 12, 107. medicatus somnus, h. e. medicamentis inductus. ¶ Item tinctus, coloratus. Hor. Od. 3, 5, 27. neque amissos colores Lana refert medicata fuco. Ov. R. Am. 707. Amyclaeis medicatum vellus ahenis. ¶ Item veneno infectus. Suet. Claud. 44. Quae boletum medicatum avidissimo ciborum talium obtulerat. Sil. 7, 453. Medicata veneno tela. Id. 13, 197. medicatae cuspidis ictus. ¶ Item ad medendum aptus. Sen. Q. N. 3, 25. Aquae medicatae. Plin. 28, 9, 33. Lac caprinum stomacho accommodatissimum, bubulum medicatius. Id. ib. 7, 23. Rutam, et hederas, res medicatissimas illico mori.

MĔDĬCĀTUS, us, m. medicatio, medicina, ἰατρεία. Ov. Her. 12, 165. Quaeque feros populi doctis medicatibus ignes, Non valeo flammas effugere ipsa meas.

MĔDĬCĪNA, ae, f. ἰατρικὴ, ars medendi: a medicus. Sua natura adjectivum est. Nam a medicus fit medicinus, a, um. Hinc Varr. L. L. 4, 18. Ab arte medicina ut sit medicus, etc. Hyg. fab. 274. Ne quis servus artem medicinam disceret. August. Confess. 4, 3. Vir sagax medicinae artis peritissimus. ¶ Sed ut grammatica, et similia, ita et hoc sumitur substantive. Cic. Fin. 5, 6. Quoniam ut medicina valetudinis, navigationis gubernatio, sic vivendi ars est prudentia. Cels. prooem. l. 7. Tertiam esse partem medicinae, quae manu curet, vulgo notum est. Id. ib. et praef. l. 1. Medicinam excolere. Cic. Cluent. 63. extr. exercere. Phaedr. 1, 14. facere. Quint. 7, 2. med. factitare. Ov. R. Am. 795. Ecce cibos etiam (medicinae fungar ut omni Munere) quos fugias, quosve sequare, dabo. Plin. 25, 2, 5. Herophilus clarus medicina. ¶ Item ipsum remedium, quod medicina praebet, medicamentum. Cic. Fam. 14, 7. χολὴν ἄκρατον noctu ejeci: statim ita sum levatus, ut Deus mihi aliquis medicinam fecisse videatur. Pl. Cist. 1, 1, 76. Si medicus veniat, qui huic morbo facere medicinam potest. Cic. Att. 15, 16. med. et Or. 2, 44. Adhibere medicinam desperatis. ¶ Translate est remedium quodlibet. Cic. Cat. 2, 8. Singulis medicinam consilii, atque orationis meae, si quam potero, afferam. Id. Or. 2, 83. His quatuor causis totidem medicinae opponuntur, tum objurgatio, si est auctoritas; tum admonitio, tum promissio, etc. Id. Att. 1, 15. med. Quamquam animus est praesens, tamen voluntas etiam atque etiam medicinam effugit. Id. Amic. 3. Sed non ego medicina: me ipse consolor. Id. Att. 2, 1. med. Non minus esset probanda medicina, quae sanaret vitiosas partes reipubl., quam quae exsecaret. Id. Tusc. 3, 16. f. Est tarda illa quidem medicina, sed tamen magna, quam affert longinquitas et dies. Id. Fam. 5, 16. f. Exspectare medicinam temporis. Id. Acad. 1, 3. med. doloris a philosophia petere. Id. Fin. 5, 19. f. Somnus medicinam quandam laboris affert. Id. Tusc. 3, 22. f. Medicina calamitatis. Id. Sext. 23. periculorum. Ov. Pont. 1, 2, 43. curae. Id. Trist. 5, 1, 33. malorum. ¶ Plin. 17, 22, 35. n. 19. vocat medicinam putationem vitium. ¶ Ut medicamentum, sic et medicina quandoque pro veneno ponitur. Sic intelligit Non. 1, 75. illud Accii: Sterilem esse illius opera medicinam autumans. ¶ Est etiam taberna medici: qualem emisse sibi, publica impensa, in compito Acilio, qui primus Romae medicinam facere instituit, circa ann. U. C. DXXXV. Archagathum Peloponnesium, Plin. 29, 1, 6. tradit. Pl. Amph. 4, 1, 5. et Epid. 2, 2, 13. per omnem urbem quem sum defessus quaerere, Per medicinas, per tonstrinas, in gymnasio, atque in foro, Per myropolia, et lanienas, circumque argentarias. Donat. ad Ter. Ad. 4, 2, 45. Veteres absolute dicebant pistrinam, ut sutrinam, et medicinam, ad tabernam referentes.

MĔDĬCĪNĀLIS, e, adj. ἰατρικὸς, ad artem medicinam, vel ad medicum pertinens. Cels. praef. med. Vix ulla perpetua praecepta medicinalis ars recipit. Plin. 32, 10, 42. Cucurbitulae medicinales; et 36, 22, 43. Lapides mortariorum medicinalium, h. e. in quibus medicinae teruntur. Scrib. Compos. 53. Medicinale scalprum. Id. ep. ad C. Jul. Callist. med. Medicinalia scripta. ¶ Digitus medicinalis est minimo proximus, in quo gestamus annulos: de quo in libris anatomicorum habetur,

nervum quendam de corde natum priorsum pergere usque ad eum digitum, et illic desinere implicatum ceteris ejusdem digiti nervis: et ideo visum veteribus, ut ille digitus annulo, tanquam corona, circumdaretur. Haec Macr. Sat. 7, 13. V. MĔDĬCUS, a, um.

*MEDICINALĪTER, adv. Sarisb. 4, 8. B. A.

MĔDĬCĪNIUS, a, um, adj. medicinalis. Auson. in ep. praefixa Gripho (quod est Idyll. 11.) f. Totam grammaticam, et musicam, librosque medicinios. Al. leg. medicinae.

MĔDĬCĪNUS, a, um. V. MEDICINA.

MĔDĬCO, as, avi, atum, ἰατρεύω, medicinam affero, medeor, curo. Virg. A. 12, 418. hoc fusum labris splendentibus amnem Inficit occulte medicans. Tibull. 3, 6, 3. Aufer et ipse meum, pariter medicande, dolorem. [*V. Heyn., qui corruptum et male ex litura restitutum versum dicit.] Colum. 9, 13. med. de apib. aegrotantib.: Galbanum etiam, ut ejus odore medicentur, incendi convenit. Sil. 6, 98. Maris instat vulneris aestus Expertis medicare modis. Nemes. Ecl. 2, 28. rabidos medicare furores. ¶ Item imbuere, illinere, tingere succis. [*Hac significatione deponentis forma medicor non usurpatur.] Virg. G. 1, 193. Semina vidi equidem multos medicare serentes, Et nitro prius, et nigra perfundere amurca. Colum. 11, 3. med. Thymo pinsito medicare aquam. Pall. 6, 8. Tonsas oves hoc unguine medicemur. Plin. 16, 27, 51. Ficus maturitatis causa medicatur. Id. 14, 21, 27. Sic opercula doliorum medicanda, addita mastiche, ac pice. ¶ Item inficio, coloro. Ov. Am. 1, 14, 1. Dicebam, medicare tuos desiste capillos. Tingere quam possis, jam tibi nulla coma est. Id. Medic. fac. 9. Vellera saepe eadem Tyrio medicantur aheno. ¶ Cum dativo. Seren. Sammon. 48, 902. extr. Febribus at longis galli nova jura vetusti Subveniunt, etiam tremulis medicantia membris.

[MĔDĬCO, onis, m. medicus. Est cogn. R. Inscr. ap. Maff. Mus. Ver. 463, 2. Q. Julius Lucanus Mediconis filius . . . hic medico semper. F.]

MĔDĬCOR, aris, atus sum, dep. 1. ἰατρεύω, medico, medeor, curo. Virg. G. 2, 134. animas, et olentia Medi Ora fovent illo, et senibus medicantur anhelis. Id. A. 7, 756. Sed non Dardaniae medicari cuspidis ictum Evaluit. Plin. 11, 35, 41. Venenum hoc alae medicantur. ¶ Translate. Ter. Andr. 5, 1, 12. Ejus labore atque dolore gnato ut medicarer tuo; et 5, 4, 41. Cum ego possim in hac re medicari mihi. Pl. Most. 2, 1, 40. Habe bonum animum: ego istum lepide medicabor metum. [*V. Medico, as.]

[MĔDĬCŌSUS, a, um, adj. idem ac medicatus. Coel. Aurel. Tard. 2, 1. Medicosis quoque fomentationibus utendum probat. F.]

[MĔDĬCURRIUS, ii, m. medius currens. Arnob. 3, 118. Mercurius etiam quasi quidam medicurrius dictus: et quod inter loquentes duo media currat, et reciprocetur oratio, nominis hujus concinnata est qualitas. Adde August. C. D. 7, 14. et Isid. Orig. 8, 11. med. F.]

MĒDĬCUS, a, um, adj. Μηδικὸς, ad Mediam Asiae regionem pertinens. Nep. Paus. 3. Utebatur veste Medica, h. e. Persica: ponuntur enim aliquando Medi pro Persis. Lucan. 2, 49. Achaemeniis decurrant Medica Susis Agmina; et 8, 368. rura. Plin. 15, 14, 14. mala, h. e. Assyria. Id. 12, 3, 7. Malus Assyria, quam alii vocant Medicam. V. ASSYRIUS. Id. 37, 5, 18. Medici smaragdi plurimum viriditatis habent. ¶ De Medica herba, V. MĒDICA. ¶ Dea Medica ap. Auson. ep. 24, 54. Grandia verba premens ultrix Dea Medica belli, h. e. Dea Nemesis simulacrum e Pario marmore, in pago Atticae Rhamnunte (unde Rhamnusia dicta est) constitutum. Medi enim, seu Persae (nam saepe confunduntur) sub Xerxe bellum Graeciae inferentes, marmor advexerant, ut ex eo statuerent tropaeum devictorum Graecorum: sed res contra cecidit. Et Phidias, vel, ut alii volunt, Agoracritus, ex eo Nemesim fecit, monumentum Graecae victoriae: quod haec Dea superbis maxime inimica esse creditur. Auson. epigr. 2. et Paus. in Atticis. ¶ De Medicis gallinis, V. MELICUS. ¶ Devicta Media, Medici nomen Vero Imp. datum est. Capitol. Ver. 7. et Inscr. ap. Grut. 253, 2. et ap. Spon. Miscell. p. 39. Item M. Aurelio Antonino. Inscr. ap. Grut. 457, 2. ¶ *Medicus cognomen fuit Veri Imperatoris, ob debellatos Medos. Capitol. in Vero c. 7. Inscr. ap. Grut. p. 253. n. 2. ¶ Et M. Aurelii Antonini cognomen. Inscr. ap. Grut. p. 457. n. 2. ¶ Medicus i. q. Maedicus. V. MAEDICUS. B. A.

MĔDĬCUS, a, um, adj. ἰατρικὸς, ad medendum aptus. Virg. G. 3, 455. Dum medicas adhibere manus ad vulnera pastor Abnegat. Ov. Trist. 5, 6, 12. numquid Podalirius aegro Promissam medicae non tulit artis opem? Id. Pont. 1, 3, 6. Lenito medicam vulnere sensit opem. Nemes. Cyn. 222. Disce igitur potus medicos, curamque salubrem. Plin. 36, 27, 69. Est et ipsis ignibus medica vis. Id. 5, 16, 15. Fons calidus medicae salubritatis. Id. 22, 25, 71. Frugum quidem haec sunt in usu medico. Id. 11, 39, 93. Medica diligentia. Id. 30, 12, 34. Muscae impari numero infricatae digito medico, h. e. qui minimo est proximus. Adde Auct. ad Her. 3, 20., et V. MEDICINALIS. ¶ Minerva Medica in Inscr. ap. Grut. 1067, 3. et Reines. cl. 11. n. 81. est Ἀθηνᾶ Ὑγιεία. V. MINERVA. ¶ De incantantibus. Sil. 3, 300. Marmaridae, medicum vulgus . . . . . Ad quorum cantus serpens oblita veneni, Ad quorum tactum mites jacuere cerastae.

MĔDĬCUS, i, m. ἰατρὸς, qui medendi artem habet, et profitetur. Cic. Cluent. 21. In morbis corporis, ut quisque est difficillimus, ita medicus nobilissimus atque optimus quaeritur. Id. Div. 2, 3. med. Ad aegros non vates, aut hariolos, sed medicos solemus adducere. Pl. Men. 5, 2. f. arcessere; et 5, 3, 7. ducere. Catull. 41, 6. convocare. Suet. Ner. 37. admovere aegro. Plin. 29, 1, 8. Medico tantum hominem occidisse impunitas summa est. Ov. Pont. 1, 3, 17. Non est in medico semper relevetur ut aeger. Cic. Leg. 2, 5. f. Medicorum praecepta. Id. Fam. 16, 4. curationes. Plin. Pan. 22. imperium. V. IMPERO. Suet. Tib. 68. extr. Valetudinem regere sine adjumento consiliove medicorum. ¶ Romani diu medicis caruere. Nam qui primus Romae medicinam professus est, fuit Archagathus Lysaniae filius ann. U. C. DXXXV. eique jus Quiritium datum, et taberna publice empta, ut ex Cassio Hemina tradit Plin. 29. c. 1., ubi de medicis multa. Antea contenti fuerant simplicibus remediis, quae natura protulit e terra, et experientia probavit. Primi, qui Romae medicinam factitarunt, vel servi (V. Suet. Cal. 8. et Ner. 2. et Sen. Ben. 3, 24.), vel liberti fuere: aut si liberi, parvo in pretio habiti, nisi si excellens artis peritia commendavisset. Ipsi enim Romani Plinii, h. e. Vespasiani temporibus nondum eam artem exercere dignati erant, a Romana gravitate alienam putantes. Cato censorius, ad filium scribens, eos acerrime insectatur, ut ap. Plin. l. c. videre est. ¶ Medici autem dicti sunt etiam chirurgi, nondum in aliam classem, ut nunc rejecti. Pl. Men. 5, 3, 9. Medicus ait se obligasse crus fractum Aesculapio, Apollini autem brachium. Juven. 6, 46. o medici, mediam pertundite venam. Inscr. ap. Grut. 634, 2. Cn. Helvius Cn. L. Iolla, medicus ocularius; et 635, 3. Silicius medicus ab oculis; et 581, 3. P. Attius Atimetus Aug. medicus ab ocul. H. S. E. Adde Cels. 7, 7. n. 4. et 8, 10. n. 2. [*V. Spald. ad Quint. Inst. 4, 5, 5.] ¶ Medici pecorum sunt appellati, quos nunc Itali veterinarj vocant. Varr. R. R. 2, 7. f. In Graecia potissimum medici pecorum ἱππίατροι appellati. ¶ Qui alicui illustri familiae medici officio inserviebant, saepe in amicorum numerum adsciscebantur. Hinc Crassus ap. Cic. Or. 1, 14. med. Asclepiades is, quo nos medico, amicoque usi sumus. Tac. A. 4, 3. Sumitur in conscientiam Eudemus amicus, ac medicus Liviae. Sic Plin. ep. 10, 4. medico suo peregrinae conditionis, a peregrina manumisso, civitatem Romanam a Trajano petit. Adde Sen. Ben. 6, 16.

MĔDĬDĬES pro meridies. Cic. Or. 47. Ipsum meridiem cur non medidiem? credo, quod erat insuavius. Adde Quint. 1, 6. et Prisc. 1, 551. *Cf. Varr. L. L. 5, 2. Perizon. ad Sanct. Minerv. credit meridies esse dies meri (i. e. integri, solidi) solis. B. A.

MĔDĬĒ, adv. mediocriter. [*Praeter Tacitum H. 1, 19. Patrum favor aderat: multi voluntate effusius; qui noluerant, medie; ac plurimi obvio obsequio: ap. serioris tantum aevi scriptores legitur.] Appul. Dogm. Plat. 2. Nec plane optimi, nec oppido deterrimi sunt, sed quasi medie morati. Eutr. 7, 13. de Claudio: Hic medie imperavit, multa gerens tranquille atque moderate, quaedam crudeliter atque insulse. [*V. Tzschuck. ad h. l. et ad 8, 1.] Adde Firm. Math. 2, 28. Lact. 6, 15. extr. Vitia, quoniam tolli non possunt, medie temperanda sunt. Sic Id. ib. 16. Mediocriter vitia temperare. Victor Caesar. 20. med. Ortus medie humilis.

MĔDĬĔTAS, atis, f. μεσότης, ἥμισυ, media pars, dimidium. Cic. Univ. 7. Partes ex toto desecans, intervallis ita locabat, ut in singulis essent bina media: vix enim audeo dicere medietates, quas Graeci μεσότητας appellant: sed quasi ita dixerim, intelligatur: erit enim planius. Pall. 6, 3. Sulci usque ad medietatem lapidibus minutis replentur. Id. 1, 12. Mensura haec servanda est in tricliniis, ut quanta latitudo, et longitudo fuerit, in unum computetur, et ejus medietas in altitudinem conferatur. Id. 4, 10. med. Coquere aliquid usque ad medietatem; et med. In principio germinis cacumina summa decutimus, vel illud tantum cacumen, quod ex arboris medietate procedit. Id. 7, 10. Chamaemeli herbae florentis auream medietatem: projectis albis foliis, quibus flos ambitur, in fundis. Imppp. Gratian., Valent. et Theodos. Cod. Theod. 4, 19, 1. Medietatem debiti inferre. [*Ita intell. etiam locus Eutropii 2. f. Ceteris pace concessa, agro tamen ex medietate sublato, i. e. ex parte dimidia. Paeanius vertit: ἐφ' ἡμίσει τῆς γῆς. Contra Anna Fabri explicat: ager, qui me-

dius est inter Falerios et Romam: quod quidem vocis admittit significatio propria: at refragatur nexus.] ℙ Translate. *Paul. Dig.* 5, 4, 3. *f.* Peritissimi juris auctores medietatem quandam secuti sunt; et *Appul. Dogm. Plat.* 2. Hinc etiam medietates, easdemque virtutes, et summitates vocat: quia Virtus est medium vitiorum, et utrinque reductum, ut *Hor. Ep.* 1, 18, 9. loquitur. *Arnob.* 2, 65. Medietas quaedam, et animarum anceps ambiguaque natura locum philosophiae peperit.

[MEDILITĀNUS, a, um, adj. ad Medilam, seu Midilam pertinens, Numidiae opp. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 679. *n.* 50. Ex decreto paganorum pagi Mercurialis veteranorum Medilitanorum. *F.*]

MĔDĬLŪNĬĀ, ae, f. dimidia luna. *Capell.* 7, 241.

*MEDIMNI, orum, populi Aethiopiae. *Plin.* 6, 30. *B. A.*

MĔDIMNUS, i, m. et Medimnum, i, n. μέδιμνος, mensura aridorum ap. Graecos, et praesertim Atticos, quae sex modios continebat. *Nep. Att.* 2. *f.* Universos frumento donavit, ita ut singulis sex modii tritici darentur: qui modus mensurae medimnus Athenis appellatur. *Rhemn. Fann. de ponderib. etc.* 64. Hujus (*amphorae*) dimidium fert urna, ut et ipsa medimni Amphora, terque capit modium. *Cic. Verr.* 2, 3, 47. In jugero agri Leontini medimnum fere tritici seritur, perpetua atque aequabili satione: et *mox*: Ut quot jugera sunt sata, totidem medimna decumae debeantur: et *mox*: Pluribus millibus medimnum venisse decumas agri Leontini: pro *medimnorum*. Sic *ib.* 37. et 39. et *Varr.* ap. *Non.* 9, 1. ℙ Ex citato *Fannii* loco colligitur, *medimnum* etiam liquidorum mensuram esse.

MĔDĬO, as, a. 1. medium divido. *Apic.* 3, 9. Coliculos elixatos mediabis. ℙ *Medians, antis*, V. supra s. 1.

MĔDĬOCRĬCŬLUS, dimin. mediocris. *Festus*: Mediocriculo usus est in ea, quam dixit Cato in consulatu: Ridibundum magistratum gerere paucu-los homines, mediocriculum exercitum obviam duci.

MĔDĬOCRIS, e, adj. μέτριος, medium tenens, neque excedens, neque deficiens, modicus. *Cic. Or.* 1, 2. Permultos excellentes in quoque genere videbis, non mediocrium artium, sed etiam maximarum. *Id. Tusc.* 3, 10. Omne malum, etiam mediocre, magnum est. *Id. Fam.* 5, 8. *f.* Velim ad me scribas de omnibus minimis, maximis, mediocribus rebus. *Caes. B. G.* 5, 43. Mediocri spatio relicto. *Id. B. C.* 3, 46. Fossa mediocri latitudine; et *ib.* 38. Cum mediocribus copiis. *Sall. Jug.* 97. Mediocre castellum. *Plin.* 9, 35, 58. Mediocrium sponsalium coena; et 13, 24, 47. Mediocre solum, *h. e.* neque valde fertile, neque sterile omnino. *Just.* 1, 2. Statura mediocris. *Nep. Att.* 13. Usus est familia, si utilitate judicandum est, optima; si forma, vix mediocri. *Cic. Or.* 1, 29. *f.* Mediocris eloquentia; et *ib.* 21. Satis acute et dilucide apud mediocres homines ex communi quadam hominum opinione dicere, *h. e.* mediocri doctrina instructos; et *ib.* 2, 27. Mediocre ingenium. *Cic. Brut.* 37. Mediocris orator. *Hor. A. P.* 372. mediocribus esse poetis Non Dii, non homines, non concessere columnae. *Ov. Pont.* 1, 5, 83. Sed neque pervenio scriptis mediocribus istuc. ℙ De mediocri stilo, V. in v. sq. ℙ *Mediocris animus*, modicus, moderatus, modestus. *Sall. Jug.* 8. Fuere complures, qui Jugurthae non mediocrem animum pollicitando accendebant; et *ib.* 6. *f.* Opportunitas etiam mediocres viros spe praedae transvorsos agit. Adde *Caes. B. C.* 3, 20., ubi *mediocris animus* est, qui neque nimis demissus ac timidus, neque nimis imprudens et audax est. ℙ *Mediocris vir* est etiam mediocris conditionis, neque illustri, neque ignobili genere. *Just.* 1, 4. Filiam Cambysi mediocri viro in matrimonium tradidit. ℙ *Mediocris syllaba*, quae media est inter brevem et longam, h. e. anceps. *Gell.* 16, 18. Species geometriae, quae appellatur μετρικὴ, per quam syllabarum longarum, et brevium, et mediocrium junctura et modus, congruens cum principiis geometriae, aurium mensurae examinatur. ℙ [*Non mediocris* solemni fere formula dicitur id, quod summa laude, summo honore, pretio dignum est. Huc pertinent ex iis, quae Noster laudaverat, *Caes. B. G.* 3, 20. Non mediocrem sibi diligentiam adhibendam intelligebat. *Ter. Ad.* 5, 9, 9. Non mediocris hominis haec sunt officia. Ita saepissime ap. *Suet.*, ut *Claud.* 3. Non mediocrem operam dedit; et *Ner.* 52. non mediocre studium; et *ib.* 19. non mediocri laude digna; et *Vesp.* 18. Praemium non mediocre; et *ib.* 23. Non mediocris summae statua; et *Hor.* Non mediocrem locum in amborum amicitia tenuit; et *Gr.* 24. Non mediocrem silvam observationum; et *Cal.* 51. Non mediocrem fore consternationem.]

MĔDĬOCRĬTAS, atis, f. μετριότης, μέσον, medium, modus neque defectum habens, neque excessum. *Cic. Off.* 1, 25. *f.* Nunquam enim, iratus qui accedet ad poenam, mediocritatem illam tenebit, quae est inter nimium et parum. *Id. ad Brut.* 1, 15. Est scilicet utriusque rei modus, et quaedam in utroque genere mediocritas. *Id. Off.* 1, 39. Multi villarum magnificentiam imitati sunt: quarum quidem certe adhibendus est modus, ad mediocritatemque revocandus. Eadem mediocritas ad omnem usum cultumque vitae transferenda est. *Colum.* 3, 5. Mediocritas in electione loci maxime probatur, quoniam in confinio boni malique posita est. *Cic. Phil.* 2, 1. Mediocritas ingenii. *Id. Or.* 2, 25. in dicendo; et *Brut.* 66. dicendi. *Auct. ad Her.* 3, 15. Mediocritatem vultus ad sermonis sententias accommodare. *Gell.* 6, 15. Homo omnium rerum verecunda mediocritate. *Hor. Od.* 2, 10, 5. Auream quisquis mediocritatem Diligit. ℙ Refertur ad stilum. Cum enim tria rhetores dicendi genera faciant, ἁδρὸν, uber, ἰσχνὸν, gracile, μέσον, mediocre: et primo dignitas atque amplitudo tribuatur, altero venustas et subtilitas, tertius in confinio est, utriusque modi particeps. Uber *Varro* ap. *Gell.* 7, 14. tribuit Pacuvio, gracile Lucilio, mediocritatem Terentio: quod postremum ipse *Gell.* paulo post *mixtum*, *moderatumque* appellat. Quae autem a *Cic. ll. cc.* dicitur *mediocritas dicendi*, est media facultas, et vis in uno ex his tribus generibus: et universim ad eloquentiam, non ad stilum, pertinet. [*Disputat de hac v. *mediocris* in rebus oratoriis significatione *Ernest.* in *Lex. technol. lat. rhet.* p. 253.] ℙ Item ad conditionem et genus. *Vell.* 2, 111, 3. Habuit in hoc quoque bello mediocritas nostra speciosi ministri locum; et *ib.* 130, 3. Si aut natura patitur, aut mediocritas recipit hominum, apud aures Deorum de his queri. Simile est illud *Gell.* 14, 2. *f.* Sed majus ego, altiusque id esse existimavi, quam quod meae aetati et mediocritati [*meiner *Wenigkeit*] conveniret, ut cognovisse, et condemnasse de moribus viderer. [*Suet. Vesp.* 12. Mediocritatem pristinam neque dissimulavit unquam, etc.] ℙ Et ad rem familiarem. *Inscr.* ap. *Mur.* 229, 8. Imp. Caesari Trajano Aug. Julianus VIvir. Aug. de sua mediocritate testamento fieri, poniq. jussit. Adde aliam 1405, 5. ℙ In plur. numero. *Cic. Acad.* 4, 44. Mediocritates illi probabant, et in omni permotione naturalem volebant esse quendam modum. Adde *Tusc.* 3, 10.

MĔDĬOCRĬTER, adv. μετρίως, μέσως, modice, medio modo, neque nimis, neque parum. *Cic. Tusc.* 3, 10. Corpus etiam si mediocriter aegrum est, sanum non est. *Id. Fam.* 5, 12. *med.* Ordo annalium mediocriter nos retinet: at ancipites variique casus habent admirationem, exspectationem, etc. *Pl. Merc.* 2, 1, 13. Flagitium et damnum fecisse haud mediocriter. *Cic. Or.* 1, 20. Ne mediocriter quidem disertus. *Ter. Heaut.* 2, 3, 45. Mulier mediocriter vestita veste lugubri. *Id. Andr.* 1, 1, 32. Horum ille nihil egregie praeter cetera studebat: et tamen haec omnia mediocriter. *Cic. Verr.* 2, 3, 41. Quod mehercule, judices, mihi non mediocriter ferendum videtur; et *fragm. contra competitor.* ap. *Ascon.* Me ne aliorum quidem injurias mediocriter posse ferre. *Id. Att.* 1, 20. *med.* Hoc vellem mediocrius.

MĔDĬOLĀNENSIS, e, adj. ad Mediolanum pertinens, Insubriae urbem, ut Mediolanensis ager, ap. *Varr. R. R.* 1, 8. et Mediolanensis praeco, ap. *Cic. Pis.* 26. ℙ *Mediolanenses, ium*, absolute sunt illius urbis, et ejus regionis incolae. *Varr. l. c.* Ut Mediolanenses faciunt in arboribus. *Hieron.* in *Chron.* ad ann. U. C. DLXXVI. Statius Caecilius comoediarum scriptor clarus habetur, natione Insuber Gallus, et Ennii primum contubernalis. Quidam Mediolanensem faciunt.

MĔDĬOLĀNUM, i, n. nunc *Milano*, urbs ampla et praeclara Insubriae, non procul a Ticino amne, condita a Gallis, ut est ap. *Liv.* 5, 34. *extr.*, ubi in quibusdam libris *Mediolanium* legitur, et ap. *Strab. l.* 4. et 5. Μεδιολάνιον. *Auson. clar. urb.* 5. Et Mediolani mira omnia, copia rerum, Innumerae cultaeque domus, facunda virorum Ingenia, et mores laeti, etc. Origo nominis varie ducitur: ab aliis ab oppido cognomine in Santonicis relicto (quod *Ammian.* 15, 11. Mediolanum, nunc *Evreux*, appellat), ut est ap. *Strab. l.* 4.: ab aliis a *Medo*, et *Lano* conditoris populi ducibus: ab aliis ab invento eo loci sue lanato simul et setoso, cujus meminere *Claud. Nupt. Honor. et Mar.* 183., *Sidon. ep.* 7, 17. *in carm.* et *Isid. Orig.* 15. (V. SUS.): alii demum a Celtica lingua, (*Mitte et Land*,) quia nempe ea urbs in planitie posita est, media inter Ticinum, et Adduam fluvios. ℙ Ea urbs appellatur in *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 73. *n.* 72. Colonia *Copia Augusta Felix Mediolanum*. Vocata est etiam *Athenae novae*. V. ATHENAE. [*Plurima addidit *F.* ℙ *Fuit et Mediolanum aliud in Gallia Lugdunensi s. Celtica, in Aulercorum agro. *Anton. Itin.* et *Tab. Peut.* ℙ Aliud in Gallia Belgica, in Gugernis, vulgo *Moyland*, teste *Cluverio*. *Anton. Itin.* ℙ Item aliud in Gallia Aquitanica, Μεδιολάνιον *Straboni* ac *Ptolemaeo*, hodie *Saintes* vel *Xaintes*. *Anton. Itin.* ℙ In Britannia aliud, *Ptolemaeo* Μεδιολάνιον, hodie forsan *Manchester*. *Anton. Itin.* V. MANCUNIUM. *B. A.*]

[MĔDĬOMATRĬCI, orum, n. plur. Galliae Belgicae populi, qui ad septentrionem Treviros, ad orientem Nemetes, et Triboccos, ad meridiem Leucos, ad occasum Verunos habuerunt, nunc *il paese Messin*. *Caes. B. G.* 4, 10. Per fines Mantuatium, Helvetiorum, Sequanorum, Mediomatricorum, Triboccorum, Trevirorum citatus fertur. [*V. *Moeb.*] ℙ Etiam num. singul. *Inscr.* ap. *Grut.* 731, 12. Jumma Exobni fil. cive Mediomatrico. *F.*]

[MĔDĬON, ii, n. μήδιον, herba Mediae propia, foliis similis est iridi sativae. *Plin.* 37, 12, 79. ℙ *Medion, onis*. V. v. sq. *F.*]

[MĔDĬONĬUS, a, um, adj. Μεδιώνιος, ad Medionem pertinens, Acarnaniae urbem. *Liv.* 36, 12. Peterent ab eo, ut Medionios super tanta re consultare in concilio Acarnanum pateretur. *F.*]

MĔDĬOXĬMĒ et Medioxume, adv. mediocriter. Vox prisca. *Varr.* ap. *Non.* 2, 556. Quid est aliud, quod Delphice canat columna litteris suis, μηδὲν ἄγαν, quam nos facere ad mortalem modum medioxume, ut quondam patres nostri loquebantur?

MĔDĬOXĬMUS et Medioxumus, a, um, adj. medius. *Pl. Cist.* 2, 3, 67. Medioxumam quam duxit uxorem, ex ea Nata est haec virgo, *h. e.* mediam inter duas alias uxores, vel inter fictas, et veras nuptias unius uxoris; et *ib.* 1, 35. Ita me Dii Deaeque, superi atque inferi, et medioxumi, Itaque me Juno regina, etc. *h. e.* medium tenentes locum inter superos et inferos, vel naturae mediae inter mortalem et divinam: quales sunt, qui ex hominibus Dii sunt facti. Paulo aliter *Appul. Dogm. Plat.* 1. Deorum trinas nuncupat species: quarum prima est unus et solus ille summus, quem patrem orbis superius ostendimus. Aliud genus est, quale astra habent, ceteraque numina, quos coelicolas vocamus. Tertium habent, quos medioximos Romani veteres appellant, quod et sui ratione, et loco, et potestate Diis summis sunt minores, hominum natura profecto majores. Quidam ap. *Serv. ad A.* 3, 134. marinos Deos interpretantur. Apud *Fest.* medioxumum est mediocre. *Scalig.* vult ap. *Plaut.* legi *mediotumus*, ut a *quotus quotumus*.

MĔDĬPONTUS, i, m. *Cato R. R.* 3. et 12. medipontos enumerat inter instrumenta torcularis: *ib.* 3. Fibulas duodenas, medipontos privos loreos, trochleas Graecanicas binas, etc. *ib.* 12. Funes loreos quinque, subductarios quinque, medipontos quinque, trochleas quinque, etc. Utroque loco funes intelligere videtur, et quidem crassiores, aut etiam plures simul junctos, ad prelum vehementer deprimendum. *Turneb. Advers.* 8, 6. ita dictos putat, quia *Medi*, h. e. Xerxis *pontem* imitabantur, quo Hellespontum conjunxerat crassissimis funibus extentis. Alii leg. *melipontos* eodem sensu: quia veteres *l*, et *d* saepe commutabant, ut *Fest.* monet in *Medius*.

MĔDĬTĀBUNDUS, a, um, adj. σύννους, valde meditans, cogitabundus. *Just.* 38, 3. *med.* de Mithridate: Nam omnes has gentes, Romanum meditabundus bellum, variis beneficiorum muneribus jam ante illexerat.

MĔDĬTĀMEN, inis, n. idem ac meditamentum, seu meditatio. *Sil.* 8, 326. lenti meditamina belli. *Prud. Psych.* 234. Desidiam pigro rerum meditamine palpent.

MĔDĬTĀMENTUM, i, n. *Tac. H.* 4, 26. Ibi struenda acie, muniendo vallandoque, et ceteris belli meditamentis militem firmabant, i. e. apparatibus et exercitationibus militaribus: nam *meditari* est non solum cogitatione complecti, sed etiam re, et factis se ad aliquid praeparare. Sic *A.* 15, 35. Quin eum nobiles habere, quos ab epistolis, et libellis, et rationibus appellet, nomina summae curae, et meditamenta. *Gell.* 8. *in lemmate* capitis 10., quod intercidit. Grammaticus quidam praestigiosus, tempora verborum, et meditamenta puerilia ignorans, *h. e.* rudimenta, quae pueri in scholis meditantur, et discunt.

MĔDĬTĀTĒ, adv. ἐσκεμμένως, cogitato, cum meditatione. *Pl. Bacch.* 3, 6, 16. Nae tu illorum mores perquam meditate tenes: *idest* probe nosti ex longa meditatione, usu, et experientia. *Sen. Const. Sap.* 11. *f.* Probra meditate effundere.

MĔDĬTĀTĬO, onis, f. σκέμμα, μελέτη, actus meditandi, cogitatio, commentatio. *Cic. Tusc.* 3, 15. Stultam esse meditationem futuri mali, aut fortasse ne futuri quidem. ℙ Item exercitatio, qua ad aliquid praeparamur, apud nos exercentes, et factitantes, quae in ipsa re postea facienda erunt. *Id. Or.* 2, 27. Quos quidem locos multa commentatione atque meditatione paratos atque expeditos habere debetis. *Id. Cluent.* 30. Anni octo sunt, cum ista causa in ista meditatione versatur: cum omnia et ex hujus, et ex aliorum tabulis agitatis, tractatis, inquiritis. *Id. Phil.* 9, 1. Servius in ipsa cura et meditatione obeundi sui muneris excessit e vita. *Id. Div.* 2, 46. Multi naturae vitium meditatione atque exercitatione sustulerunt, ut Demosthenes. *Id. Brut.* 37. Nulla meditationis suspicio: imparatus semper aggredi ad dicendum videbatur. *Sen. ep.* 54. Suspirium medici meditationem mortis vocant. *Plin. Pan.* 13. Cum in

lla meditatione campestri militaribus turmis im- eratorium pulverem sudoremque misceres. *Plin. alter* 17, 19, 30. *n.* 7. Eum ramum omni interim empore edomari meditatione curvandi, *h. e.* assue- udine: nam assuetudo frequenti usu atque exerci- atione fit. ℙ [**Meditatio dicendi* est declamandi atio, quae exercitationis causa in scholis rheto- um institui solebat. Ita legitur ap. *Quint. Inst.* 2, 10, 2. pauca mihi de ipsa declamandi ratione licenda sunt: quae quidem, ut ex omnibus novis- sime inventa, ita multo est utilissima. Nam et cuncta illa, de quibus diximus, in se fere conti- ıet, etc. — Neque enim virtus ulla perpetuae dun- taxat orationis reperiri potest, quae non sit cum hac dicendi meditatione communis.] ℙ *Rhetoricae meditationes* ap. *Gell.* 20, 5. sunt commentationes le praeceptis dicendi.

MĚDĬTĀTĪVUS, a, um, adj. ad meditandum pertinens. *Meditativa verba* dicuntur a grammati- cis, quae non actum, sed apparatum ostendunt, ut *parturio*, *lecturio*, *amaturio*, *esurio*. Ita *Dio- med.* 1, 336. Adde *Prisc.* 8, 825., *Serv.* in *art. se- cund. Donat.* p. 1789. *Cledon.* et alios.

MĚDĬTĀTOR, oris, m. qui meditatur. *Prud. περὶ στεφ.* 5, 265. Haec ille versutus vafra medi- tator arte struxerat. Alii leg. *meditatus*.

[MĚDĬTĀTŌRĬUM, ii, n. *μελετητήριον*, locus praeparatorius, *Hieron. in Jovin.* 2. *n.* 12. Pridia- nis epulis distendimur, et guttur nostrum medita- torium efficitur latrinarum, *h. e.* locus, in quo praeparatur id, quod postea latrina suscipit ac de- vorat. (*Tert.* rem eandem *praemeditatorium* dixit, q. v. v. s. l.) *Id. ep.* 78. *f.* Succedit Deuterono- mium, secunda lex, meditatorium Evangelii, *h. e.* quae Evangelii doctrinam quodammodo praepara- vit. *F.*]

MĚDĬTĀTUS, a, um, part. a *meditor:* Active. *Cic. Verr.* 2, 2, 6. In Siciliam paratus ad prae- dam, meditatusque venire cupiebat; et *ib.* 3, 40. Qui meditati ad dicendum, paratique venimus. [**Meditatus venire* ex formula dicitur, qui dolis et fraudibus instructus venit. Ita *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* 2. §. 5. p. 145. ed. *Frotzsch.*, ubi haec lau- dantur: *Ter. Andr.* 2, 4, 3. Venit meditatus ali- cunde, ex solo loco; et *Cic. Quint.* 2. Cum para- tus, meditatusque venisses. *Legg.* 1, 4, 12. Ad quam ego nunquam nisi paratus et meditatus ac- cedo; et *Bünemann.* ad *Lact. Inst. Div.* 1, 5. §. 9. p. 30. adn.] *Cic. Phil.* 3, 14. *f.* Consules multos menses de populi R. libertate commentati, atque meditati. *Virg. G.* 3, 153. Inachiae Juno pestem meditata juvencae. ℙ Passive. *Cic. Har. resp.* 2. Nihil feci non diu consideratum, ac multo ante meditatum; et *ib.* 26. Nocturnis vigiliis justitium illud conceptum et meditatum est. *Id. Off.* 1, 8. *f.* Leviora sunt quae repentino aliquo motu accidunt, quam ea, quae meditata et praeparata inferuntur. *Id. Phil.* 2, 34. Attuleras domo meditatum et co- gitatum scelus; et *ib.* 10, 2. *extr.* Quod verbum tibi non excidit, ut saepe fit, fortuito: scriptum, meditatum, cogitatumque attulisti. *Id. Or.* 1, 60. *f.* Accuratae et meditatae commentationes. *Plin.* 26, 3, 7. Torrenti et meditata oratione blandiri. [**Lucr.* 4, 1178. Meditata diu querela cadat.] *Pl. Ps.* 4, 1, 31. teneo omnia: In pectore condita sunt: me- ditati sunt doli docte. *Ter. Ph.* 2, 1, 18. Medi- tata mihi sunt omnia mea incommoda, herus si redierit. *Ov. Met.* 7, 727. Ut vidi, obstupui, me- ditataque paene reliqui Tentamenta fide. *Gell.* 1, 7. Homo lectione multa exercitus, cui pleraque omnia veterum litterarum quaesita, meditata, evi- gilataque erant. [** Suet. Aug.* 84. Meditata et composita oratione; opp. *extemporalis facultas ad subita.* (Meditatum carmen ap. *Plin. Pan.* 3, 5., ubi v. *Schwarz.*)]

MĚDĬTĀTUS, us, m. meditatio, cogitatum. *Appul. Met.* 3. Porro meditatus innoxios casus in- certus, vel etiam adversus culpae non potest ad- dicere.

MĚDĬTERRĀNĚUS, a, um, adj. *μεσόγειος*, qui in medio terrarum positus est, et a mari procul: cui opponitur maritimus. *Cic. Verr.* 2, 5, 27. *f.* Ad homines a navigando, rebusque maritimis re- motissimos, ad Centuripinos, homines maxime me- diterraneos. (Adde *Liv.* 35, 26.) et *ib.* 5, 83. En- na mediterranea est maxime. *Id. N. D.* 1, 21. *f.* Mediterranei mare esse non credant. *Quint.* 5, 10. *med.* Locus montanus, an planus; maritimus, an mediterraneus; consitus, an incultus. *Plin.* 5, 10. 11. Mediterraneum commercium; et *ib.* 28, 29. Mediterraneae jurisdictiones. *Plin. alter ep.* 2, 17. *f.* Villa nostra etiam mediterraneas copias prae- stat, lac inprimis. ℙ *Mediterraneum mare* est, quod nunc *il Mediterraneo* absolute dicitur, et ex oceano per Gaditanum fretum se inferens, Africae septentrionalem oram, Europae meridionalem, oc- cidentalem Asiae magno tractu, ingentibusque sini- bus alluit. [**Ap.* bonos scriptores, non dicitur. V. *Mare.*] *Isid. Orig.* 13, 16. *in.* Mare magnum est, quod ab occasu ex oceano fluit, et in meridiem vergit, deinde ad septentrionem tendit. Istud est et mediterraneum, quia per mediam terram usque ad orientem perfunditur, Europam, et Africam, Asiamque disterminans. ℙ *Mediterraneum* absolu- te, locus mediterraneus. *Plin.* 3, 1, 3. Inter Bae- tim, et Oceani oram in mediterraneo est Segeda. *Id.* 33, 12, 51. In mediterraneis Hispaniae.

MĚDĬTERRĚUS, a, um, mediterraneus. *Sisenna* ap. *Fest.* melius *mediterreum*, quam *mediterraneum* dici putat: sed contra est usus.

MĚDĬTOR, aris, atus sum, dep. 1. *μελετάω*, ani- mo verso, mente cogito, commentor, considero, perpendo: a voce Graeca allata, quae a *μέλει*, cu- rae est. Dicitur autem fere de iis rebus, quae a nobis faciendae sunt, et antequam fiant, versantur animo, atque expenduntur, ut recte fiant. *Cic. Fam.* 2, 5. *f.* Ea para, meditare, cogita, quae esse in eo viro debent, qui sit rempublicam in ve- terem dignitatem vindicaturus; et *ib.* 1, 7. *med.* Volo, ut hac multo ante meditere, huc te pares, haec cogites, ad haec te exerceas. *Id. Att.* 5, 11. Ego hanc *ἀνεξίαν* in unum annum meditatus sum. *Id. Agr.* 2, 5. *med.* Jam designatus, alio vultu, alio vocis sono, alio incessu esse meditabatur. *Id. Or.* 1, 8. Age vero, ne semper forum, subsellia, rostra, curiamque meditere, etc. *Id. Fam.* 2, 3. Quid sentiam, aut scribam ad te postea pluribus, aut, ne ad eam rem meditere, imparatum te offendam. *Id. ib.* 1, 8. *med.* Haec ob eam causam scribo, ut jam de tua quoque ratione meditere. *Nep. Ag.* 4. Cum animo meditaretur proficisci in Persas. *Cic. Phil.* 2, 45. *f.* Multos annos regnare meditatus, magno labore, multis periculis. ℙ Praecipue vero *meditari* dicuntur, dum se praeparant oratores ver- ba facturi, et comici in scena acturi. *Pl. Pers.* 4, 2, 4. satin' estis meditati? *Sa.* tragici, atque comici Nunquam aeque sunt meditati. *Cic. Mur.* 21. Simulatque candidatus accusationem meditari visus est, honorem desperasse videtur; et *Att.* 5, 21. *f.* Meditare adversus Brutum causam meam; et *Off.* 1, 40. Si quis cum causam sit acturus, in itinere, aut in ambulatione secum ipse meditetur, etc. *Id. Brut.* 88. Nullum patiebatur esse diem, quin aut in foro diceret, aut meditaretur extra forum. *Id. Fl.* 5. Graecus testis cum ea voluntate proces- sit, ut laedat, non jurisjurandi, sed laedendi verba meditatur. *Id. Att.* 9, 17. Ex ejus nuncio medi- tabor, quomodo cum illo loquar. *Id. N. D.* 3, 1. Ego, te disputante, quid contra dicerem, mecum ipse meditabar. *Id. Pis.* 25. Si ipse coram con- gredi poteris, meditare, quibus verbis incensam il- lius cupiditatem comprimas, atque restinguas. [**Liv.* 40, 15. Tempus ad meditandum, et com- ponendam orationem, sumsissem: ubi al. *meditan- dam.* *Suet. Aug.* 85. Liber epigrammatum, quae fere tempore balnei meditabatur; et *Cal.* 53. So- lebat magnorum in senatu reorum accusationes de- fensionesque meditari.] ℙ Sic Poetae *meditari* di- cuntur, dum carmina pangunt, postea recitaturi. *Virg. Ecl.* 6, 82. Omnia, quae, Phoebo quondam meditante, beatus Audiit Eurotas, jussitque edisce- re lauros. *Hor. Ep.* 2, 2, 76. versus tecum medi- tare canoros. ℙ Hinc meditari pro memorare. *Pl. Poen.* 4, 2, 18. Is quidem illi ut meditatur, verba facit emortuo. *Id. Ps.* 4, 7, 107. Syco- phanta hic nequam est, nugis meditatur male. ℙ Universim *meditari aliquid* est non solum cogitando persequi, sed etiam agendo, et praeparando: atque adeo ponitur pro exercere. *Virg. Ecl.* 5, 60. Nec lupus insidias pecori, nec retia cervis Ulla dolum meditantur. *Id. A.* 4, 171. Nec jam furtivum Di- do meditatur amorem; et *ib.* 10, 455. et *Sil.* 17, 439. Stare procul campis meditantem in proelia taurum. *Id.* 12, 711. Intenditque arcum, et pu- gnas meditatur Apollo. *Id.* 14, 677. de Archimede: meditantem in pulvere formas. *Pl. Stich.* 2, 1, 34. Simulque ad cursuram meditabor me ad ludos Olympios. *Virg. Ecl.* 6, 8. Silvestrem tenui medi- tabor arundine Musam. [**Tibull.* 3, 5, 13. Nec nos, insanae meditantes jurgia linguae, Impia in adversos solvimus ora deos.] *Plin.* 8, 32, 50. Cervi editos partus exercent cursu, et fugam me- ditari docent. *Id.* 10, 29, 43. de lusciniis: Medi- tantur aliae juniores, versusque, quos imitentur, accipiunt; et *ib.* 42, 59. de picis: Meditantesque in- tra semet, cura atque cogitatione intentionem non occultant. *Id.* 11, 25, 30. de scorpione: Semper cauda in ictu est: nulloque momento meditari ces- sat, ne quando desit occasioni. *Prud. Cath.* 10, 132. semina meditantur aristas. *Suet. Ner.* 40. Me- ditari artem citharoedicam; et *Tib.* 65. fugam ad legiones; et *Claud.* 32. edictum; et *Ner.* 20. Pau- latim et ipse meditari, exercerique coepit. ℙ Pro simplici considero, cogito. *Pl. Bacch.* 3, 2, 1. Multis modis meditatus egomet mecum sum, et ita esse arbitror: Homini amico nihil praestare. *Id. Truc. prol.* 5. Meditor equidem, vobis me ablatu- rum sine mora. ℙ Passiva significatione frequen- ter adhibetur in part. praet. V. MEDITATUS. Sed et in praesenti. *Minuc. Fel. Octav.* 25. *f.* Tra- ctantur lenocinia, adulteria meditantur.

MĚDĬTRĪNĂ, ae, f. Dea medendi. V. v. sq.

MĚDĬTRĪNĀLĬĂ, ium, n. plur. festus dies ab Latinis celebratus quinto Id. Octobr., ut est in vet. Calendario ap. *Grut.* 193., dictus a medendo, quod, ut Flaccus flamen Martialis dicebat, hoc die soli- tum, vinum novum et vetus libari et degustari me- dicamenti causa. Quod facere solent etiamnunc multi cum dicunt: novum vetus vinum bibo: novo veteri morbo medeor. Haec *Varr. L. L.* 5, 3. *med.* De his etiam *Festus:* Meditrinalia dicta hac de causa. Mos erat Latinis populis, quo die quis pri- mum gustaret mustum, dicere ominis gratia: vetus novum vinum bibo: veteri novo morbo medeor. A quibus verbis Meditrinae Deae nomen captum, ejus- que sacra Meditrinalia dicta sunt. Haec *Fest.* Huc pertinet aliquo modo illud *Plin.* 28, 2, 5. Cur ad primitias pomorum haec vetera esse dicimus, alia nova optamus?

MĚDĬTULLĬUM, ii, n. *τὸ μέσον*, medium, me- dietas, medium spatium: a *medius:* nam *tullium* est extensio vocabuli, nihil significans, ut *Cic. Top.* 8. *f.* docet, non secus ac *timus* in *finitimus*, et *le- gitimus*, et *aeditimus*. *Festus* tamen dici putat a *medius*, et *tellus:* sed potior est *Ciceronis* auctori- tas. *Appul. Met.* 10. In ipso meditullio scenae; et 5. *in.* Videt fontem medio luci meditullio. *Id. Doctr. Plat.* 2. Virtutes in meditullio quodam vi- tiorum sunt sitae. ℙ [Eodem sensu usurpatur et *medullium* pro *meditullium*. *Symmach.* in 2. *or. Valent. Aug.* 23. (ed. *A. Maio*). Dum orbis secre- ta rimaris, dum in medulliis barbarorum non ten- toria, sed tecta constituis, triumphum pacis egi- sti. *F.*]

[MĚDĬTULLUS, a, um, adj. medius, intimus. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 1, 34. Vis meditulla daemonum. *F.*]

MĚDĬUM, ii, n. *μέσον*, locus medius, spatium inter aliqua interjectum. *Cic. Tusc.* 1, 17. Terra in medio mundi sita. Alii leg. *mundo.* [**Ita Orell.*] *Virg. A.* 5, 401. In medium geminos immani pon- dere caestus Projecit. *Ov. Met.* 2, 136. Altius egressus coelestia tecta cremabis: Inferius terras: medio tutissimus ibis. *Liv.* 27, 48. *f.* et *Tac. A.* 11, 21. Et jam diei medium erat. *Sall. Jug.* 49. In agmine in primis modo, modo in postremis, saepe in medio adesse. *Virg. G.* 3, 488. medio stans hostia ad aras. *Tac. A.* 1, 64. Medio mon- tium porrigitur planities; et *ib.* 13, 38. Auxilia pro cornibus, medio legionem constituit; et *ib.* 28. Medio temporis, i. e. inter haec, interea. ℙ Trans- late est locus apertus, et omnium oculis expositus, publicusque, lux publica, coetus hominum. *Ter. Phorm. prol.* 16. In medio omnibus palma est po- sita, qui artem tractant musicam. *Cic. Verr.* 2, 2, 42. *med.* Tabulae sunt in medio; et *Fam.* 15, 2. *med.* Se tamen eam rem nunquam in medium pro- pter periculi metum protulisse; et *Verr.* 2, 1, 11. Cum rem totam in medio proposuissem; et *N. D.* 1, 6. Ponam in medio sententias philosophorum; et *Or.* 1, 3. *f.* Ceterarum artium studia fere re- conditis atque abditis e fontibus hauriuntur: dicen- di autem omnis ratio in medio posita, communi quodam in usu, atque in hominum more et sermo- ne versatur. *Id. Dom.* 54. Haec non sunt quaesi- ta ex occulto aliquo genere litterarum, sed sumpta de medio, ex rebus palam actis, etc. ℙ *Verba e medio*, sunt usitata omnibus. *Ov. A. Am.* 3, 479. Munda sed e medio, consuetaque verba puellae Scribite: sermonis publica forma placet. ℙ *Vo- care in medium*, in dubium, in disceptationem, in judicium: quia quae palam fiunt, aliter ab aliis ju- dicantur. *Cic. Cluent.* 28. Incensi suspicione rem in medium vocare coeperunt, et causam illam to- tam deposcere. ℙ *In medio relinquere*, non deci- sum relinquere. *Cic. Coel.* 20. Mulierem nullam nominabo: tantum in medio relinquam. *Sall. Cat.* 19. Sunt, qui dicant, etc. alii autem, etc. nos eam rem in medio relinquimus. Adde *Vell.* 2, 48. ℙ *Pellere de*, vel *e medio*, extra consortium no- strum abigere. *Enn.* ap. *Cic. Mur.* 14. Pellitur e medio sapientia: vi geritur res; et *Cic. Off.* 3, 8. *med.* Hoc quidem deliberantium genus pellatur e medio: est enim totum sceleratum. ℙ *Tollere de*, vel *e medio*, est ex communi usu sumere. *Pomp. Dig.* 17, 2, 59. Quod in alea perdiderit socius, ex medio non est laturus, *h. e.* e re societatis. *Cic. Or.* 3, 45. Cum jacentia verba sustulimus e me- dio, ad nostrum arbitrium formamus, et fingimus. ℙ Item auferre. *Id. Verr.* 2, 2, 71. Decumani tollendas de medio litteras censuerunt. ℙ Item e mundo tollere, occidere. *Id. Rosc. Am.* 7. *extr.* Perfacile hunc hominem incautum, et rusticum, et Romae ignotum de medio tolli posse. ℙ *E medio excedere*, aut *abire*, mori. *Ter. Phorm.* 5, 7, 74. Cum e medio excessit, unde haec suscepta est tibi; et 5, 8, 30. Ea mortem obiit, e medio abiit. ℙ Contra *in medio esse* aliquando est vivere, esse. *Id. Ad.* 3, 5, 32. mater virginis in medio est, Ipsa virgo, res ipsa. ℙ *Recedere*, aut *excedere de me- dio*, abire, se subducere, facessere. *Cic. Rosc. Am.* 38. *f.* Cur te mihi offers? recede de medio: per alium transigam. *Ter. Hec.* 4, 3, 13. odiosa haec est aetas adolescentulis: E medio aequum ex- cedere est. ℙ *Venire*, et *procedere in medium*, comparere, coram venire. *Cic. Verr.* 2, 2, 71. *f.* Venient in medium: dicent, quid statuerint; et ur- bane *Fin.* 1, 5. Prima veniat in medium Epicuri ratio; et *Inv.* 2, 14. Cum animus hac intentione

omnes negotii partes considerabit, tum illi ipsi in medium conservati loci procedent. ¶ *Per medium*, nec nimis, nec parum. *Quint.* 4, 2. *med.* Tanquam necesse sit, longam aut brevem esse expositionem, nec liceat ire per medium. ¶ *In medium*, saepe est in commune, in usum, et utilitatem omnium, *in commune. Cic. Off.* 1, 7. Communes utilitates in medium afferre, mutatione officiorum, dando, accipiundo. *Virg. A.* 11, 335. Consulite in medium, et rebus succurrite fessis. *Id. G.* 1, 126. Nec signare quidem, aut partiri limite campum Fas erat: in medium quaerebant. *Tac. H.* 4, 64. Bona interfectorum in medium cedant. *Liv.* 6, 6. *f.* Laudem conferentes potius in medium, quam ex communi ad se trahentes. *Ov. Met.* 15, 66. Dare aliquid in medium. ¶ [*Hinc *in medium conferre* in aleae lusu, nostr. *setzen.* Ita *Suet. Aug.* 71.] ¶ *In medio*, sub dio. *Pall.* 1, 35. *med.* Scorpios fugari posse, si aliqui ex eis urantur in medio. ¶ *Medium* pro dimidium. *Varr. R. R.* 2, 7. *med.* Scillae medium conterunt cum aqua. *Colum. Arbor.* 4. *f.* Scrobem ad medium completo. ¶ [*Confunduntur *medio* et *medium*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 7, 365. *Medium* et *idem.* V. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* 2, 18, 47.]

MĔDĬUS, a, um, adj. *μέσος*, qui mensuratus aequaliter distat ab extremis: item quicumque inter duo, vel plura est positus, quamvis non aequaliter distet ab omnibus: a voce Graeca allata: vel a *modus:* vel per syncopen a *μεσσίδιος*, quod ap. *Hesych.* idem significat. *Cic. Or.* 3, 50. Versus aeque prima, et media, et extrema pars attenditur. *Id. Prov. cons.* 18. Ultimum, proximum, medium tempus. *Id. Q. Fr.* 2, 3. *med.* Dixi pro Bestia apud praetorem, in foro medio, maximo conventu. *Virg A.* 1, 701. aulaeis jam se regina superbis Aurea composuit sponda, mediamque locavit, *h. e.* in medio loco. V. ACCUMBO. Sic *Ov. Fast.* 3, 359. in solio medius consedit acerno. *Virg. Ecl.* 10, 65. Frigoribus mediis; et *A.* 12, 201. medios ignes, et numina testor, *h. e.* qui in medio positi sunt; et *ib.* 2, 508. et medium in penetralibus hostem, *h. e.* qui est in mediis penetralibus. *Id. ib.* 10, 116. solio tum Juppiter aureo Surgit, coelicolae medium quem ad limina ducunt. *Ov. Fast.* 6, 247. Aspicit instantes, mediis sex lucibus, Idus Illa dies. *Suet. Caes.* 76. et *Just.* 2, 4. et 3, 2. Medio tempore, i. e. inter haec, interea. *Varr.* ap. *Gell.* 13, 30. Vinum novum, vetus, medium, *h. e.* neque novum, neque vetus. ¶ Cum ablat. *Ov. Am.* 2, 16, 13. Non ego, si medius Polluce et Castore ponar, In coeli sine te parte fuisse velim. *Vell.* 1, 2. Peloponnesii Megaram, mediam Corintho Athenisque urbem condidere. ¶ Cum praepos. *inter. Sall. fragm.* ap. *Serv.* ad *A.* 1, 701. Discubuit medius inter Tarquinium et Perpernam. *Cic. Phil.* 8, 1. Cum inter bellum et pacem medium nihil sit. [*Plura v. ap. *B. Crus.* in *cl. Suet.* s. h. v.] ¶ Cum genitivo Graecorum more. *Caes. B. G.* 4, 19. Locum esse delectum, medium regionum earum, quas, etc. *Ov. Met.* 6, 409. Qui locus est medius juguli, summique lacerti. *Id. Fast.* 5, 67. Et medius juvenum, non indignantibus ipsis, Ibat, et interior, si comes unus erat. *Stat. Th.* 4, 683. mediusque silentum Incipit. *Ov. Met.* 5, 564. medius fratrisque sui, moestaeque sororis Juppiter. *Sil.* 1, 307. Concidit exacti medius per viscera teli, *h. e.* telum habens exactum per media viscera. ¶ *Media* res aliqua dicitur, in cujus medio fit aliquid. *Caes. B. G.* 1, 24. In colle medio aciem instruxit. *Ter. Andr.* 4, 4, 37. Provolvere aliquem in mediam viam. *Cic. Cluent.* 10. In media potione exclamavit; et *Virg. A.* 4, 76. Incipit effari, mediaque in voce resistit; et *ib.* 12, 452. It mare per medium. Rursus *Ter. Eun.* 4, 7, 4. In medium huc agmen cum vecti, Donax. *Id. Ad.* 3, 2, 18. Medium arripere aliquem; et *Virg. A.* 10, 815. exigit ensem Per medium Aeneas juvenem; et *ib.* 2, 218. angues Laocoonta medium amplexi; et *ib.* 10, 484. clypeum medium cuspis transverberat; et *ib.* 12, 477. medios Juturna per hostes Fertur equis; et *ib.* 10, 576. At non Evandrum potis est vis ulla tenere, Sed venit in medios. Sic *ib.* 10, 20. Turnusque feratur Per medios insignis equis. *Ov. Met.* 12, 484. Medio ense jugulare aliquem, *h. e.* media ensis acie, non mucrone. ¶ [*Medium *tenere, arripere*, etc. ab arena petitae sunt locutiones. Ita *Ter. Ad.* 3, 2, 18. Medium arripere aliquem. *Lucan.* 4, 652. Alcides medium tenuit; et *v.* 627. et medium compressis ilibus arctat. Saepius ap. *Aristoph.* occurrit, ut *Nub.* 1043. *ἐνθὺς γάρ σε μέσον ἔχω λαβὼν ἄφυκτον*, ubi *Schol.: ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν παλαιστῶν λαμβανομένων εἰς τὸ μέσον καὶ ἡττωμένων.* Idem repetit ad *Ran.* 472. q. l. citavit *Bersm.* et ad *Equit.* 387., ubi comicus: *Νῦν γὰρ ἔχεται μέσος;* et al. Aliter *Theognis Gnom.* 265. *μέσσην παρὰ παῖδα λαβὼν ἀγκῶνα.* Ita in obscoenis *medius vir*, *media mulier* ap. *Auson. Epigr.* 116, 2. et al. Laudat haec *Cort.* ad *Luc. l. c.*] ¶ Aliquando *medius* est dimidius. *Varr. R. R.* 3, 7. *med.* Hieme demunt cibum medium; et *Colum.* 11, 2. *med.* Prid. non. Majas Nepa medius occidit; et *Pall.* 2, 18. In eo vino medium croci scrupulum, et folii unum scrupulum mittis. *Capitol. M. Aurel.* 4. *extr.* Aurum coronarium Italicis totum, medium provincialibus reddidit. ¶ *Medium unguem ostendere* ap. *Juven.* 10, 53., vel *medium digitum porrigere* ap. *Mart.* 2, 28. is dicebatur, qui, ceteris contractis digitis, medium tantummodo, infamem et impudicum, et Graecis *καταπυγον* appellatum, extendebat contumeliae causa in aliquem, cui catamiti patientia exprobrabatur. ¶ *Medius dies* est meridies. *Hor. Ep.* 1, 2, 30. Cui pulcrum fuit in medios dormire dies. *Virg. G.* 3, 303. stabula Ad medium conversa diem. ¶ Translate *medius* est anceps, ambiguus, et qui in utramque partem facile trahi potest. *Liv.* 39, 39. Medio responso spem ad voluntatem interpretantibus fecerat, cessurum patrum auctoritati esse. *Gell.* 12, 9. Vocabula media et communia, *h. e.* quae duas res contrarias significare possunt, ut *valetudo*, *facinus*, *venenum*, *medicamentum.* Similiter *medias artes* vocat *Quint.* 2, 20., quae neque laudari per se, neque vituperari possunt, sed utiles, aut secus secundum mores utentium sunt. ¶ Item mediocris. *Liv.* 5, 37. Delectum nihilo accuratiorem, quam ad media bella haberi solitus erat, habebant. *Vell.* 2, 29. de Pompejo: Innocentia eximius, sanctitate praecipuus, eloquentia medius. *Tac. H.* 1, 49. Galbae medium ingenium, magis extra vitia, quam cum virtutibus. *Vell.* 2, 67. Fuisse in proscriptos uxorum fidem summam, libertorum mediam, servorum aliquam, filiorum nullam. *Spart. Ver.* 3. Etsi non summi, medii tamen obtinuit ducis famam. *Phaedr.* 2, 2. Aetatis mediae vir, i. e. nec senex, nec juvenis. ¶ Item modicus, temperatus, moderatus. *Liv.* 2, 49. Nihil medium, nec spem, nec curam, sed immensa omnia volventes animo. *Id.* 27, 25. Aliis senatusconsulto notantibus, etc. aliis praemia decernentibus, etc. mediis ad censores notionem de eo pertinere dicentibus. *Plin. ep.* 4, 9. Medium quiddam tenere. ¶ Item qui ad duas res contrarias aeque aptus est. *Hor. Od.* 2, 19, 28. Pacis eras, mediusque belli. *Liv.* 1, 32. Medium erat in Anco ingenium, et Numae, et Remuli memor. *Vell.* 2, 114. Agebat medium plurima dissimulantis, aliqua inhibentis. ¶ Item qui duarum factionum neutri inclinat: [* *οἱ ἐν μέσῳ καθήμενοι.*] *Liv.* 40, 20. Hos tanquam medios, nec in alterius favorem inclinatos, miserat rex. *Cic. Att.* 10, 8. *med.* In Italia nos sedentes quid erimus? nam medios esse jam non licebit. *Liv.* 2, 14. Ita medium se gerendo nec plebis vitavit odium, nec apud patres gratiam iniit. *Suet. Caes.* 75. Ipse medios et neutrius partis suorum sibi numero futuros, pronunciavit. *Id. Ner.* 2. Consultante Cn. Pompejo de mediis, ac neutram partem sequentibus, solus censuit hostium numero habendos. *Vell.* 1, 9. Eumenes in eo bello medius fuit animo; et 2, 21. Se dubium mediumque partibus praestitit. ¶ Item qui se interponit ad componendam litem. *Virg. A.* 7, 536. Dum paci medium sese offert. *Sil.* 16, 222. Haud deformis erit vobis ad foedera versis Pacator mediusque Syphax. *Ov. R. Am.* 678. Nunc mediis subeant irrita verba Deis, *h. e.* vana juramenta, in quibus Dii, tanquam medii, invocantur. ¶ Item qui nuptias conciliat. *Sidon. ep.* 7, 2. *med.* Adolescens, medio episcopo, quia lector, sponsa non despiciente personam, uxorem petit, impetrat, ducit. ¶ Et qui quocumque modo intervenit. *Virg. A.* 1, 686. Ne qua scire dolos, mediusve occurrere possit.

MĔDĬUS FĬDĬUS. V. FIDIUS.

MĔDIX. V. MEDDIX.

MĔDIXTŪTĬCUS. V. MEDDIXTUTICUS.

MĔDŎACUS et Meduacus, i, m. duplex hoc nomine est fluvius Venetiae: alter major, postea Brentesia et Brinta, nunc *Brenta* appellatus, oritur in Tridentinis Alpibus, et prope Patavium decurrens in mare Adriaticum excipitur: alter minor, deinde Reteno, vel Retro, et Bacchilio, nunc *Bacchiglione* vocatus, Vicetiam prius, deinde Patavium alluit, et in idem mare influit. *Liv.* 10, 2. Medoacus amnis erat; eo invectam classem subire flumine adverso jussit. *Plin.* 3, 16, 20. Edronem portum Medoaci duo, ac fossa Clodia fecit.

*MEDOBRĒGA vel Medubriga, ae, f. Lusitaniae opp., medio inter Anam flumen Tagumque loco. *Hirt. B. Alex.* 48. ubi *Medobrega* appellatur. ¶ *Mundobriga* audit *Anton. Itin. B. A.*

*MEDOE, es, f. opp. Aethiopiae, non procul a Meroe. *Plin.* 6, 30. *B. A.*

MĔDON, ontis, m. *Μέδων*, unus e Centauris, ap. *Ov. Met.* 12, 303. ¶ Item filius Codri Atheniensium regis, qui primus in patria archon fuit: a quo posteri ap. Atticos *Medontidae* dicti. *Vell.* 1, 2. ¶ Item unus e procis Penelopes, ap. *Sabin. ep. Ulyss. ad Penelop.* 47. Certe ego, cum Antinoum, Polybumque, Medontaque legi, etc.

MĔDONTĬDAE. V. in v. praec.

*MEDUĀNA, ae, Galliae Belgicae fluvius. *Lucan.* 1, 437. Nec ultra Instabiles Turones circumsita castra coercent, In ripis, Meduana, tuis marcere perosus, etc. Sed versus 436 — 440. in ed. *Cort.* habentur pro spuriis. ¶ Meduanae facta bis est mentio ap. *Theodulf. Aurelianens.*, saeculi noni poetam. *B. A.*

[MĔDUBRĬGENSIS, e, adj. ad Medubrigam pertinens, Lusitaniae municipium, cujus meminit *Hirt B. Alex.* 48., et illud *Medobregam* appellat. ¶ *Medubrigenses*, seu *Meidubrigenses* (ut scribitur in *Inscr.* ap. *Grut.* 162, 3.), *ium*, absolute sunt illius municipii incolae. *Plin.* 4, 22, 35. Medubrigenses, qui et Plumbarii. *Hirt. l. c.* Cum montem Herminium expugnasset, quo Medobregenses confugerant. *F.*]

MĔDŪLĪCUS. V. MEDULUS.

MĔDULLĂ. ae, f. *μυελὸς*, substantia illa, quae est in ossibus animalium: a *medius:* [*V. *Doederl* 3, 225.] vel a voce Graeca allata, *d* inserta. *Hor. Epod.* 5, 37. Exesa uti medulla et aridum jecur Amoris esset poculum. *Ov. Met.* 14, 208. Visceraque et carnes, cumque albis ossa medullis. *Plin.* 11, 37, 67. Spina adnectitur lumbis, tereti structura, per media foramina a cerebro medulla descendente. ¶ De interiore plantarum parte, quae tenera est, et fungosa, et albescens. *Colum.* 3, 18. *f.* Per apertam vitis medullam nimius humor trahitur. *Plin.* 16, 25, 42. Sambuco medulla plurima, nulla corno. *Id.* 26, 11, 71. Medullam e caule eximere. ¶ Item de aliis rebus. *Plin.* 18, 9, 20. *n.* 1. Frumenta, quae salsa aqua sparsa moluntur, candidiorem medullam reddunt, *h. e.* farinam. *Id.* 37, 5, 20. Quidam putant, beryllos perforatos gratiores fieri, medulla candoris exempta. *Catull.* 68, 111. Medullis montis caesis. *Appul. Dogm. Plat.* 1. *f.* Venas per medullas renum commeare, *h. e.* per medios renes. ¶ Eleganter *medullas* ponimus, cum quid penitus in nobis fieri significamus. *Cic. Tusc.* 4, 10. Cum hic fervor animi inveteraverit, et tanquam in venis medullisque insederit. *Virg. A.* 4, 66. est mollis flamma medullas Interea, et tacitum vivit sub pectore vulnus. *Sen. ep.* 114. *f.* Cum magis ac magis vires morbus exedit, et in medullas nervosque descendere deliciae. *Hor. Ep.* 1, 10, 28. Certius accipiet damnum, propiusque medullis. *Ov. Trist.* 1, 5, 9. Haec mihi semper erunt imis infixa medullis. *Id. Amor.* 2, 19, 43. Mordeat ista tuas aliquando cura medullas. *Prop.* 1, 9, 21. pueri totis arcum sentire medullis. *Catull.* 35, 15. misellae Ignes interiorem edunt medullam. *Cic. Fam.* 15, 16. Qui mihi haeres in medullis; et *Att.* 15, 4. Quae mihi sunt inclusa medullis. ¶ Dicitur et de cujuspiam rei penitiore parte, et cariore. *Pl. Stich.* 2, 2, 17. Cum misero medullam ventris percepit fames. *Cic. Phil.* 1, 15. Aderant, et in medullis populi R. ac visceribus haerebant. *Quint.* 2, 1. *f.* Communes loci, qui in mediis litium medullis versantur. *Tibull.* 3, 1, 25. Teque suis jurat caram magis esse medullis. ¶ Item de eo, quod in quaque re est praecipuum, et omnem ejus rei vim continet. *Enn.* ap. *Gell.* 12, 2. Flos delibatus populi, et suada medulla. Ap. *Cic. Brut.* 15. habetur: suadaeque medulla. *Gell.* 18, 4. Neque primam tantum cutem ac speciem sententiarum, sed sanguinem quoque ipsum, ac medullam verborum eruere, atque introspicere.

MĔDULLĀRIS, e, adj. ad medullas pertinens. *Appul. Met.* 7. Fustium ictibus persaepe dedolabar, ut usque plagarum mihi medullaris insideret dolor.

MĔDULLĀTUS, a, um, adj. medulla, seu adipe plenus. *Appul. Dogm. Plat.* 2. Medullati nimia cura artus. Alii leg. *medicati. Venant. carm.* 3, 6. *extr.* Adde medullata in templis holocausta sacerdos.

MĔDULLI, orum, m. plur. populi Alpini in Sabaudia. *Inscr. tropaei C. Jul. Caes.* ap. *Plin.* 3, 20, 24. et *Vitr.* 8, 3. *f.*

*MEDULLĬA, ae, f. Latii oppidum. V. v. sq. *B. A.*

MĔDULLĪNUS, a, um, adj. ad Medullos pertinens. *Auson. ep.* 5, 27. lintea veli Pande: Medullini te feret aura noti, *h. e.* venti e regione Medullorum flantis. ¶ Item ad Medulliam pertinens, Latii urbem, de qua *Liv.* 1, 33. et *Plin.* 3, 5, 9. Hinc est cogn. R., ut L. Furius Medullinus ap. *Liv.* 4, 25. et Livia Medullina ap. *Suet. Claud.* 26. ¶ Hinc *Medullini*, *orum*, absolute sunt incolae illius urbis. *Inscr.* ap. *Gor. Inscr. Etr.* T. 2. p. 237. *n.* 4. De Sabinis, et Medullinis triumphavit.

MĔDULLĬTUS, adv. *ἐν μυελοῖς, ἐκ μυελῶν:* in ipsis medullis, usque ad medullas. *Varr.* ap. *Non.* 2, 544. Medullitus aquiloniam intus servat frigedinem. ¶ Translate est penitus, imitus. *Enn.* ap. *Non. ib.* et 1, 140. Enni poeta salve, qui mortalibus Versus propinas flammeos medullitus. *Pl. Truc.* 2, 4, 85. Ostendit sese jam mihi medullitus, Se mihi infidelem nunquam, se viva, fore. *Id. Most.* 1, 3, 86. Amare medullitus aliquem. *Appul. Flor. n.* 18. *f.* Summis medullitus viribus contendere; et *Met.* 10. dolore commotus; et 4. *in.* ingemere. *Prud. Hamart.* 392. serit ille medullitus omnes Nequitias, spargitque suos per membra ministros.

MĔDULLĬUM. V. MEDITULLIUM.

MĔDULLO, as, a. 1. medulla impleo. *August. Anim.* et ejus *Orig.* 4, 5. Quando ossa durari, quando incipiunt medullari.

MĔDULLŌSUS, a, um, adj. *μυελόεις*, medullam

habens. *Cels.* 8, 1. *med.* Hinc humerus incipit, extremis utrinque capitibus tumidus, mollis, sine medulla: medius teres, durus, medullosus.

MĔDULLŬLĂ, ae, f. dimin. medullae. *Catull.* 25, 2. Mollior cuniculi capillo, vel anseris medullula.

*MEDULLUS, i, m. Hispaniae Tarraconensis mons, non procul a Minio amne. *Flor.* 4, 2. *B. A.*

MĔDŬLUS, a, um, adj. ad Medulos Galliae Aquitanicae populos pertinens, infra Burdigalam, inter Garumnam et oceanum. *Plin.* 32, 6, 21. Cyzicena ostrea suaviora Medulis. *Ita ed. *Hard.* Olim lectum *Edulis* pro *Medulis. B. A.* Haec ostrea laudat *Auson. ep.* 7, 1. Ostrea Bajanis certantia, quae Medulorum Dulcibus in stagnis reflui maris aestus opimat. Adde *ep.* 9, 18. ℙ Ap. *Sidon. ep.* 8, 12. *f. Medulica supellex* haec ipsa ostrea significat. ℙ *Meduli, orum,* absolute sunt incolae illius tractus, qui nunc *le Medoc* appellatur. *Auson. ep.* 4, 2. Paganum Medulis jubeo salvere Theonem. Adde *eund. l. c.* in §. 1.

MĒDUS, a, um, adj. Μῆδος, ad Mediam Asiae regionem pertinens: et saepe latiore usu ponitur pro Persico, Assyrio, Parthico. *Virg. G.* 4, 211. Medus Hydaspes. *Hor. Od.* 1, 27, 5. Vino et lucernis Madus acinaces Immane quantum discrepat. *Id. ib.* 2, 9, 21. Medum flumen, *h. e.* Euphrates. Alii volunt, *Medum* esse nomen proprium fluvii in Media. *Prop.* 3, 10, 11. Medae sagittae. ℙ *Medi, orum,* Mediae populi: et pro Parthis saepe ponuntur. *Hor. Od.* 1, 2, 51. Neu sinas Medos equitare inultos. *Lucan.* 8, 386. Medos proelia prima exarmant, vacuaeque jubent remeare pharetrae. *Pers.* 3, 53. Medi bracati. *Hor. Od.* 2, 16, 6. pharetra decori. ℙ In sing. num. *Hor. Od.* 4, 14, 42. Medusque, et Indus, te profugus Scythes Miratur. *Val. Fl.* 5, 604. Medus pervigil.

MĔDŪSĂ, ae, f. Μέδουσα, filia Phorci ex Ceto marina bellua, quae una cum duabus sororibus Euryale, et Sthenyone Gorgadas insulas in oceano Aethiopico tenuisse fertur. Unde et Gorgonis appellatur. Haec cum esset insigni forma, etiam habuit inter alia decoris spectabilia crines proxime ad auri colorem accedentes, quorum splendore captus Neptunus, in Minervae templum cum ea concubuit, unde postea natus est Pegasus equus. Quam injuriam Minerva gravi et iniquo animo ferens, Medusae crines, quibus maxime amatori suo placuerat, in angues mutavit, deditque, ut omnes eam aspicientes in lapides verterentur. Quamobrem cum nemo tam immane monstrum intueri posset, Perseus Jovis, et Danaes filius, Mercurii talaribus, et falcato ense accepto, Palladis item scuto, ut aere repercussam effigiem ejus videre impune posset, ex improviso, cum ipsa anguesque sopiti essent, adortus, uno validissimo ictu peremit. In patriam redeunte Perseo, cum Medusae caput secum deferret, contigit, ut guttae sanguinis decidentes per solitudines Africae mutarentur in serpentes. V. *Lucan.* 9, 624. et sqq. et *Ov. Met.* 4. *f.* et *v.* 614. et *Serv.* ad *A.* 2, 616. et ad *ib.* 6, 289. ℙ Ipsum autem Medusae caput Minervae gestamen est. V. in v. sq.

MĔDŪSAEUS, a, um, adj. Μεδουσαῖος, ad Medusam pertinens. *Ov. Met.* 10, 22. ut villosa colubris Terna Medusaei vincirem guttura monstri; et *ib.* 5, 249. Medusaeum os. *Id. Fast.* 5, 8. Medusaeus equus, *h. e.* Pegasus; et *Met.* 5, 312. fons, *h. e.* Pegasi ungula elicitus. *Mart.* 7, 1. Medusaea coma. Al. leg. *Dea*, et est Minerva, quae in clypeo, vel lorica Medusae caput gestare dicitur, ut est ap. *Virg. A.* 8, 435., *Sen. Herc. Fur.* 901. et *Sil.* 9, 441. et 10, 435.

MĔFANCĪLUM, i, n. teli missilis genus, ap. *Festum:* ubi critici corrigunt *mesancylum*, μεσάγκυλον, h. e. amentatum jaculum (a μέσος, medius, et ἀγκύλη, ansa, amentum) cujus meminit *Gell.* 10, 25.

*MEGABARI, orum, Μεγάβαροι, populi Aethiopiae. *Plin.* 6, 30. *B. A.*

[MĔGĂBOCCHUS, i, m. vox composita ex μέγας, magnus, et *Bocchus*, nomen proprium Mauritaniae regis, et Jugurthae soceri. Hoc autem nomine Cn. Pompejum Magnum festive designat *Cic. Att.* 2, 7., quod *Magni* cogn. ex Africana victoria jam reportaverat, ut *Plin.* 7, 26, 27. narrat. ℙ Est etiam cogn. R., ut C. Megabocchus Sardiniae praetor ap. *Cic. fr. Or. pro Scaur.* (ed. *A. Maio*) 9. *F.*]

MĔGĂBYZUS, i, Μεγάβυζος, nomen viri ap. Persas, nam ap. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 16. et *ib.* 40. *n.* 28. est nomen sacerdotis Dianae Ephesinae: ap. *Just.* 7, 3. ducis exercitus Darii regis. Videtur etiam esse nomen insignis cujuspiam eunuchi, distorti, et deformis inter effeminatos Persicorum regum ministros. *Quint.* 5, 12. An vero statuarum artifices, pictoresque clarissimi, cum corpora quam speciosissima fingendo pingendove efficere cuperent, nunquam in hunc inciderunt errorem, ut Bagoam, aut Megabyzum aliquem in exemplum operis sumerent sibi, sed Doryphorum illum aptum vel militiae, vel palaestrae, etc.

MĔGAERĂ, ae, f. Μέγαιρα, Furia infernalis, filia Acherontis, et Noctis: a μεγαίρω, odi, sive invideo. *Virg. A.* 12, 845. Dicuntur geminae pestes, cognomine Dirae, Quas, et Tartaream Nox intempesta Megaeram Uno eodemque tulit partu. V. FURIAE.

[MĔGĂLĒ, es, f. μεγάλη, magna: ita vocatur Cybele Magna Mater Deum in *Fast. Verrii Flacci* ap. *Fogginium, l. c.* in MEGALESIA. *F.*] ℙ *Est etiam insula maris Aegaei, prope Smyrnam. *Plin.* 5, 31. ℙ Item alia, in Propontide. *Id. ib.* 32. *B. A.*

MĔGĂLENSIS, e, adj. ad Megalesia pertinens: a μεγαλήσιος, inserta *n:* ut Megalenses ludi, ap. *Gell.* 2, 24. et *Tac. A.* 3, 6. *extr.* et Megalensia sacra, ap. *Plin.* 7, 37, 37. Absolute *Cic. Fam.* 2, 11. Scripsi haec ipsis Megalensibus, *h. e.* ipsis diebus, quibus Megalesia fiunt. Sic *Har. resp.* 12. Ludi, quos in Palatio nostri majores ante templum, in ipso Matris conspectu, Megalensibus fieri voluerunt. ℙ *Megalensis purpura* ap. *Mart.* 10, 41. est qua praetor amictus ludos Megalenses edebat.

MĔGĂLĒSĬĂ et Megalensia, orum, n. plur. Μεγαλήσια, dies dicatus Magnae Matri Deorum, et ludi, qui celebrabantur ante ejus templum. Alio nomine *Ludi Megalenses* dicebantur Latina terminatione: a μεγάλη, magna. Differunt a ludis magnis, seu Romanis, qui per excellentiam *Circenses* vocantur, et a *Virg. A.* 8, 636. conjunctim *magni Circenses.* Nam ludi magni fiebant Jovi, Junoni, et Minervae, ut constat ex *Cic. Verr.* 2, 5, 14.; at Megalenses fiebant Deum Matri, ut patet ex *Cic. Har. resp.* 11.; et diserte scribit *Fest.* in voce *Romani.* Deinde ludi magni instituti sunt a Tarquinio Prisco, cujus opus esse circum maximum, qui et antiquissimus et nobilissimus inter circos fuit, scribit *Dionys. Halic. l.* 4.; at Megalenses instituti sunt multo post, sub finem belli Punici secundi, M. Cornelio Cethego, P. Sempronio Tuditano Coss. ann. U. C. DL., ut est ap. *Liv.* 29, 14. et 36, 36., quibus locis agit de advectione ejus Deae. Praeterea ludi magni fiebant prid. Non. Sept., ut colligimus ex *Cic. Verr.* 1, 10.; Megalesia vero celebrabantur prid. Non. April., ut testatur *Ov. Fast.* 4, 179., quo nempe die primum Romae Dea advecta est, iterum etiam pridie Idus April., ut est ap. *Liv. ll. cc.*, et in *Kal. Praenest. Verrii Flacci* ap. *Fogginium*, quod eo die P. Cornel. Nasica, et M'. Acilio Glabrione Coss. ann. U. C. DLXIII. aedes ejus in Palatio dedicata est a M. Junio Bruto. Denique ludi magni, quamquam et scenici fuerint, quod ex *Liv.* 31, 4. et 7, 2. apparet, proprie tamen circenses erant; at Megalenses proprie erant scenici, ut *Ov. ib.* 187. et *Liv.* 36, 16. et 34, 54. indicant. Hinc ex *Terentii* sex comoediis quatuor Ludis Megalensibus actae dicuntur. *Kal. Praenest.* ap. *Foggin.* Pr. Non. April. Ludi M. D. M. I. Megalensia vocantur, quod ea Dea Megale appellatur: nobilium mutitationes cenarum solitae sunt frequenter fieri, quod Mater Magna ex libris Sibyllinis arcessita locum mutavit ex Phrygia Romam; et *mox:* Pr. Non. Ludi in circo M. D. M. I. in Palatio, quod eo die aedes ejus dedicata est. *Cic. Har. resp.* 12. Nam quid ego de illis ludis loquar, quos in Palatio nostri majores ante templum in ipso Matris conspectu Megalensibus fieri, celebrarique voluerunt? et *mox:* Qui ludi ne verbo quidem appellantur Latino, ut vocabulo ipso et appetita religio externa, et Matris Magnae nomine suscepta declaretur. *Id. ib.* 11. Ni tu Megalesia illo die spectare voluisses, etc. *Ov. Fast.* 4, 357. Institeram, quare primi Megalesia ludi Urbe forent nostra; cum Dea (h. e. *Erato*) (sensit enim) Illa (*Cybele*) Deos, inquit, peperit: cessere parenti: Principiumque dati Mater honoris habet, *h. e.* primi tum dignitate, quia Matri omnium Deorum sacri: tum ordine temporis, quia ab initio novi anni, quod a Martio mense ducebatur, statorum ludorum primi erant: ceterum *Romani* multo antiquiores Romae fuerunt. ℙ De conviviis, quae per Megalesia agitabantur, V. in MUTITO. ℙ Olim Latine dicebant *Ludi Megalesia* vel *Megalensia* pro *Ludi Megalenses:* quod faciem soloecismi habet: sic *Ludi Floralia*, teste *Quint.* 1, 5. *med.*

MĔGĂLĒSĬĂCUS, a, um, adj. a Megalesiis ludis. *Juven.* 11, 191. Megalesiacae spectacula mappae.

[MĔGĂLĬĂ, ae, f. parva olim insula Campaniae contra Neapolim, nunc *Castel dell' Ovo. Stat. Silv.* 2, 2, 80. Quaeque ferit curvos exserta Megalia fluctus. Hanc *Plin.* 3, 6, 12. *Megaridem* appellat. V. MEGARIS. *F.*]

MĔGĂLĬUM, ii, n. unguenti genus ex oleo balanino, balsamo, calamo, junco, xylobalsamo, casia, resina. Hujus proprietas, ut ventiletur in coquendo, donec desinat olere: rursus refrigeratum, odorem suum capit. Haec *Plin.* 13, 1, 2. ubi addit, propter gloriam ita esse appellatum, nempe μεγαλεῖον, a magnis viribus: alii aliunde appellationem arcessunt. Scribunt et *megallium.*

*MEGALLAE, arum, Indiae populi. *Plin.* 6, 20. *B. A.*

MĔGĂLŎGRAPHĬĂ, ae, μεγαλογραφία, a μέγας, magnus, et γράφω, pingo, picturae genus est, qua formantur grandia et magnifica, ut simulacra Deorum, fabularum explicationes, et hujusmodi: sicut ῥυπαρογραφία, qua res sordidae et humiles. *Vitr.* 7, 4. et 5.

[MĔGĂLŎPŎLĪTAE, arum, m. plur. V. v. sq. *F.*]

MĔGĂLŎPŎLĪTĀNUS, a, um, adj. ad Megalopolim pertinens, quae est urbs Arcadiae in Peloponneso, Polybii patria, Μεγαλόπολις. *Liv.* 36, 13. Philippus Megalopolitanus. ℙ *Megalopolitani, orum,* ejus urbis cives. *Liv.* 32, 22. et *Plin.* 4, 6, 10. et 2, 106, 110. ℙ Iidem *Megalopolitae, arum,* dicuntur ap. *Liv.* 28, 8. et 35, 28.

MĔGĂLOSTUS. V. MALISTUS.

*MEGAPENTHES, is, f. Μεγαπένθης, Proeti filius. *Hyg. fab.* 244. *B. A.*

MĔGĂRĂ, ae, f. et Megara, orum, n. plur. τὰ Μέγαρα, urbs Achaiae in confinio Atticae, et Peloponnesi, prope intimum recessum sinus Saronici, patria Euclidis geometrae. *Plin.* 4, 7, 11. *Gell.* 6, 10. Qui Megaris civis esset. *Sen. Const. Sap.* 5. Megara Demetrius ceperat. *Ov. R. Am.* 797. Daunius, an Libycis bulbus tibi missus ab oris, An veniat Megaris, noxius omnis erit. *Pl. Merc.* 3, 4, 60. Sed quam capiam civitatem, cogito potissimum: Megara, Eretriam, Corinthum, Chalcidem, etc. *Cic. Div.* 1, 27. Cum duo Arcades iter facerent, et Megaram venissent. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 5. Megaram versus navigare. ℙ *Megaribus* in ablat. plur. pro *Megaris* dixit *Pl. Pers.* 1, 3, 87. ℙ Est etiam opp. Siciliae in ora ejus orientali. *Serv.* ad *Ecl.* 1, 55. et ad *A.* 3, 689. V. MEGARIS. ℙ Fuit hoc nomine et uxor Herculis, Thebana, Creontis filia, quam maritus furens una cum filiis occidit. *Hyg. fab.* 31. et 241. et *Sen. Herc. Fur.* 1024. ℙ *Megara, ae,* m. est nomen viri fortissimi e Numantia ap. *Flor.* 2, 18.

MĔGĂRĒIUS, a, um, adj. ad Megareum pertinens. *Ov. Met.* 10, 659. Megareius heros, *h. e.* Hippomenes Megarei Neptuni filii filius, ut est ap. *Hyg. fab.* 157. et 185. ℙ Item ad Megara urbem pertinens. *Stat. Th.* 12, 219. magno Megareia praeceps Arva rapit passu.

MĔGĂRENSIS, e, adj. ad Megara urbem pertinens. *Gell.* 6, 10. Tanto Athenienses odio flagrabant finitimorum hominum Megarensium. *Plin.* 7, 56, 57. Nicias Megarensis.

MĔGĂRĒUS, a, um, Μεγαρεῖος, Megarensis. *Cic. Acad.* 4, 42. Euclides Socratis discipulus, Megareus. ℙ *Megarea* in accus. plur. dicuntur ab *Ov.* de Megara Siciliae, *Fast.* 4, 471. Liquerat Ortygien, Megareaque, Pantagienque. Quod *Virg.* dixit *A.* 3, 688. vivo praetervehor ostia saxo Pantagiae, Megarosque sinus.

MĔGĂREUS, i, m. trisyllab. Μεγαρεύς, filius Neptuni, vel Onchesti Neptuni filii, et Oenopes Epopei filiae, pater Hippomenis ex Merope. *Hyg. fab.* 157. et 185. *Ov. Met.* 10, 605. Namque mihi genitor Megareus Onchestius: illi Est Neptunus avus: pronepos ego regis aquarum. Al. aliter leg.

*MEGARI, orum, populi Indiae, ad Indum flumen. *Plin.* 5, 20. *B. A.*

*MEGARICE, es, f. (Μεγαρικὴ sc. πόλις, *urbs*,) oppidum in Chersoneso Taurica, postea *Heraclea Chersonesos* dictum. *Plin.* 4, 12. ℙ Item Bithyniae oppidulum. *Id.* 5, 32. *B. A.*

MĔGĂRĬCUS, a, um, adj. Megarensis. *Plin.* 17, 7, 4. Megaricus ager. *Id.* 31, 7, 41. sal. *Id.* 25, 13, 95. Megarica cicuta. ℙ *Megaricos bulbos* laudant *Cato R. R.* 8., *Ov. R. Am.* 798., *Colum.* 10, 106. et *Plin.* 19, 5, 30. et 20, 9, 40. ℙ *Megarici philosophi* dicti sunt ab Euclide Socratis discipulo, qui Megarensis fuit. Hi id bonum solum esse dicebant, quod esset unum, et simile, et idem semper. *Cic. Acad.* 4, 42. et *Or.* 3, 17. ℙ *Megaricus sinus* est pars sinus Saronici prope Megara. *Plin.* 4, 12, 19.

MĔGĂRĬS, idis, f. Μεγαρίς, regio Achaiae circa Megara ad sinum Saronicum, inter Phocidem, et Atticam. *Plin.* 4, 7, 11. ℙ Item insula maris Tyrrheni inter Pausilypum, et Neapolim, nunc *Castel dell' Ovo.* V. MEGALIA. *Id.* 3, 6, 12. ℙ Item opp. Siciliae, quae et *Megara. Id. ib.* 8, 14. V. MEGARA.

MĔGĂRUS, a, um, adj. Megarensis. De Megara Siciliae *Virg. A.* 3, 688. vivo praetervehor ostia saxo Pantagiae, Megarosque sinus.

[MĔGAS, ae, m. μέγας, magnus. Est cogn. R., ut Demetrius Megas, ap. *Cic. Fam.* 13, 36. *F.*]

*MEGASTHENES, is, m. Μεγασθένης, historiographus Graecus, vixit Ptolemaei Lagidae temporibus. Ἰνδικὰ scripsit, teste *Plin.* 6, 22. *B. A.*

*MEGATICHOS, n (μέγα τεῖχος, i. e. magnus murus,) oppidum inter Aegyptum atque Aethiopiam. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

*MEGEDA, ae, f. oppidum Aethiopiae. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

[MĔGELLUS, i, m. videtur dimin. a μέγας, magnus. Est cogn. R. In *Fast. Capitol.* ap. *Grut.* 292. L. Postumius L. F. Megellus censor ann. U. C. DI. *F.*]

*MEGES, etis, m. Μέγης, medicus quidam et chirurgus, de quo *Cels. praef.* 7. et 1, 5. bis, item *Plin.* 32, 7. ℙ Item Phylei filius, unus e procis

Helenae, qui ad Trojam ivit. *Hygin. fab.* 97. *Dict. Cret.* 3, 10. *B. A.*

*MEGISBA, ae, f. lacus magnus in Taprobane Indiae insula. *Plin.* 6, 22. *B. A.*

MEGISTĀNES, um, m. plur. μεγιστᾶνες, proceres, primates regni, qui cum rege versari, et epulari solent: a μέγιστος, maximus. *Sen. ep.* 21. Omnes illos megistanas, et satrapas, et regem ipsum oblivio alta suppressit. *Suet. Cal.* 5. Regum etiam regem convictu megistanum abstinuisse: quod apud Parthos justitii instar est. *Tac. A.* 15, 27. Megistanas Armenios pellit sedibus, castella eorum exscindit.

[MEGISTĒ, es, f. μεγίστη, maxima. Est nomen servile R. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 189. *n.* 433. Musa, et Megiste, et Onesimus domnae dulcissimae f. *F.*]

*MEGISTO, us vel onis, f. Μεγιστώ, Cetei filia, cujus mentio facta est apud Ariaethum historicum Callistonis vice, quacum Jupiter concubuit. *Hygin. Astron.* 2, 1. *extr. B. A.*

MEHE pro *me*, ἀρχαϊκῶς. V. EGO.

MEHERCŬLĒ et Mehercules, et per syncop. Mehercle, νὴ τὸν Ἡρακλέα, adv. jurandi per Herculem. V. MECASTOR. *Cic. Fam.* 2, 11. Mihi mehercule magnae curae est aedilitas tua. *Id. Att.* 5, 16. Mehercule etiam adventu nostro reviviscunt justitia, abstinentia, etc. *Ter. Eun.* 3, 1, 26. Pulcre mehercule dictum, et sapienter. ℙ *Mehercules* quamvis minus Ciceroni placeat, quam *mehercule*, ut est *Or.* 47., legitur tamen pro *Planc.* 26. Vere mehercules hoc dicam. [At in *Cod.* palimpsesto *Cic. de Rep.* 1, 9. 19. 38. ubique *mehercule* legitur, id testante *A. Maio. F.* *Orell. exhibet *mehercule* etiam *Planc.* 26. ℙ Jungitur his obtestandi vocabulis etiam tertia persona. *Suet. Cal.* 34. Se, mehercule, effecturum, ne, etc. V. *Oudendorp. B. Crus.* in *cl. Suet.* s. h. v. haec notat: Si valet sententia *Scheidii* ad *Sanct.* p. 266., qua *meherc.*, et similia non deducenda a Lat. *me*, sed a Gr. μέδειν s. μέδεσθαι, nulla est difficultas in ejusmodi locis, ubi tertia persona jungitur illis obtestationis vocabulis.] ℙ Est juramentum virorum proprium. Nusquam enim, inquit *Gell.* 11, 6., scriptum invenire est apud idoneos scriptores, aut *mehercle* feminam dicere, aut *mecastor* virum; idque ideo, quia Herculaneo sacrificio abstinebant. Ap. *Phaedr.* tamen sic Minerva loquitur (quae et virago est, et Herculis sacris, ut Dea, adesse non prohibetur) 3, 17. At mehercule narrabit, quod quis voluerit, Oliva nobis propter fructum est gratior. ℙ Scribitur et *me hercule* divisim.

MEJO, is, a. 3. οὐρέω, urinam reddo. *Hor. Sat.* 2, 7, 52. Ditior, aut formae melioris mejat eodem: αἰσχρόν τι hic latet. *Colum.* 7, 5. *med.* Patiamurque super obrutam mejere totum gregem. Alii rectius leg. *meare. Pers.* 1, 113. Pinge duos angues: pueri, sacer est locus, extra Mejite. *Inscr.* ap. *Grut.* 792, 1. Hospes ad hunc tumulum ne mejas, visa precantur Tecta hominis. *Mart.* 12, 32. Matella curto rupta latere mejebat, *h. e.* urinam effundebat. V. COMMEJO. ℙ Caldum mejere, et frigidum potare, proverb. ap. *Petr. fragm. Trag.* 67. *Burm.*, cum plura sunt, quae erogantur, quam quae accipiuntur. ℙ Praeterito caret: quo si sit opus, ad *mingo* confugiendum. *Mart.* 3, 78. Minxisti currente semel, Pauline, carina: Mejere vis iterum? jam Palinurus eris. *Val. Prob.* p. 1483. tribuit ei praeteritum *mexi*: et *Diomed.* 1, 366. ponit tanquam Latina *mejo*, *as*, *avi*, et *mio*, *is*, *it*. Neuter exemplo probat. ℙ [Part. *Mejens* ap. *Catull.* 97, 7. qualem rictum Mejentis mulae cunnus habere solet. *F.*]

MEIURUS. V. MIURUS.

MEL, mellis, n. μέλι, liquor ille dulcis, qui conficitur ab apibus: a Graeca voce allata, per apocopen ultimae litterae. *Sen. Ep.* 85. Quibusdam placet, non faciendi mellis scientiam apibus esse, sed colligendi. *Cic. Sen.* 16. Villaque tota locuples est, abundat lacte, caseo, melle. *Virg. Ecl.* 4, 30. roscida mella. *Cels.* 6, 5. *f.* Quae omnia contrita, melle quam amarissimo coguntur. *Ov. Pont.* 4, 2, 8. Quis mel Aristeo, quis Baccho vina Falerno, Triptolemo fruges, poma det Alcinoo? ℙ De variis mellis generibus V. *Plin.* 11, 14, 14. Optimum est autem, quod sponte defluit sine ulla expressione, et Graece ἄκητον dicitur. V. ACETUM mel. Laudatissimum olim fuit, quod in Hymetto Atticae monte nascebatur, cujus sapor dulcis quidem erat, sed ita tamen, ut acritudinem quandam haberet permixtam, gustu apprime jucundam, qualem in optimo quoque melle requiri ait *Plin.* 11, 15, 15., nimirum *ut ex dulci acre sit*, γλυκὺ καὶ δριμύ. Hinc *Cic.* in *Hortens.* ap. *Non.* 4, 17. Alterius ingenium sic dulce, ut acetum Aegyptium, alterius sic acre, ut mel Hymettium dicimus. V. ACETUM. Primus, qui mellis colligendi usum invenerit, fuit quidam Gargoris, rex Cunetum in Hispania, ad ostia Anae fluvii, teste *Just.* 44, 4. In fabulis autem dicitur ejus inventor Bacchus. *Ov. Fast.* 3, 736 et 762. ℙ Translate *mel* vox est blandientium. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 8. Sempronium, mel ac delicias tuas. Adde *Pl. Poen.* 1, 2, 151. 170 et 175. et alibi. ℙ Usurpatur de qualibet re suavissima. *Hor. Ep.* 1, 19, 44. fidis enim, manare poetica mella Te solum. *Id. Sat.* 2, 6, 32. Hoc juvat, et melli est, *h. e.* cordi est, placet, dulce est. ℙ De suaviloquentia. *Auct. pan. ad Pison.* 64. Inclyta Nestorei cedit tibi gratia mellis. Sic *Plin. ep.* 4, 3. Homerici senis mella tibi profluunt. Adde *Sil.* 15, 459. ℙ *Mel mihi videor lingere*, proverbiali locutione, de eo, qui summam in aliqua re voluptatem capit. *Pl. Cas.* 2, 8, 21. [*Respondet nostr.: *Etwas für Zuckerlecken halten.*] ℙ *Mella petere in medio flumine*, proverb. ap. *Ov. A. Am.* 1, 748. de eo, qui frustra quaerit, nunquam inventurus. ℙ Mos fuisse ap. quasdam nationes, melle condire defunctorum corpora servandi causa, colliges vel ex *Colum.* 12, 45. et *Nep. Ages.* 8. ℙ In ablativo *melli* pro *melle*, ut *igni*, *classi*, legitur ap. *Pl. Truc.* 2, 4, 20. ℙ In plurali num. genitivus, et dativus nullo sunt in usu, nisi ap. vetustissimos, inquit *Prisc.* 7, 744.

MĒLA, ae, m. cogn. R. videtur esse a μέλας, niger. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 2. *n.* 73. L. Pontius Mela. Adde *Cic. Phil.* 13, 2. ℙ [*Pomponius Mela* geographus celebris, Hispanus, vixit sub Claudio Aug., tres *de situ orbis* libros scripsit perspicua brevitate, primus Romanorum Latinis litteris orbem terrarum illustrare ausus; ejus dictio licet non adeo elegans et florida sit, pura tamen, nec sordida. ℙ Est etiam nomen fluminis. V. MELLA. *F.*]

*MELAE, arum, Italiae oppidum, in Samnio. *Liv.* 23, 20. ℙ *Meles, ium*, audit *Liv.* 27, 1. *B. A.*

*MELAENA, ae, f. (μέλαινα, i. e. nigra,) aliud nomen Cephaleniae insulae. *Plin.* 4, 12. ℙ Corcyra, Melaena cognominata, insula maris Hadriatici, prope Dalmatiam, sic dicta a sylvis procerarum arborum, quibus prope contecta est, ut ab Ionii maris majore insula discernatur. *Id.* 3, 26. *B. A.*

*MELAENAE, arum, Arcadiae oppidum. *Plin.* 4, 6. ed. *Hard.* ubi ed. *Elzev.* habet *Melanaea*. *Pausaniae* est Μελαιναί. ℙ Citat *Harduinus* ad *Plinii* locum *Stat. Th.* 12, 619. Viridesque Melaenae. Sed hoc oppidum, ut videtur, Atticae fuit, vel fortasse insula Atticae vicina. *B. A.*

[MĔLAENUS, a, um, adj. factus niger: a μελαίνω, nigrum reddo, vel niger fio. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Schiassi*, *Guid. al Mus. Bol.* p. 88. C. Petronius C. L. Melaenus. Alia ap. *Grut.* 661, 11. Octavia C. L. Procine Melaenae delic*atae*. *F.*]

*MELAMBIUM, i, n. locus Thessaliae, prope Scotussam. *Liv.* 33, 6. *extr. B. A.*

MĔLAMPHYLLON, i, n. μελάμφυλλον, herba urbana, et topiaria, crepidines marginum vestiens: a μέλας, niger, et φύλλον, folium, propter foliorum nigredinem. *Plin.* 22, 22, 34. Eadem dicitur acanthus, et paederos. V. ACANTHUS et PAEDEROS.

*MELAMPHYLLOS vel Melamphyllus, i, m. (μελάμφυλλος, i. e. habens nigra folia,) mons Thraciae. *Plin.* 4, 11. ℙ *Melamphyllus* (*os*) etiam olim dicta est Samos insula, teste *Plin.* 5, 31. *B. A.*

MĔLAMPŌDĬON, ii, n. μελαμπόδιον, veratrum, genus nigri hellebori, ita dictum a Melampode Amythaonis nato, ut eum *Ov. Met.* 15, 725. vocat, qui eo melancholicum humorem purgabat, Proetique Argivorum regis filias furore liberavit. Vel dicitur ita a nigra radice, a qua et veratrum nigrum vocatur. *Plin.* 25, 5, 21. [*Helleborus orientalis*, *Willd.*, *schwarze Niesewurz.*]

*MELAMPRASĬON, i, n. herba quaedam apud *Plin.* 27, 8. *B. A.*

MĔLAMPSYTHĬUM, ii, n. μελαμψύθιον, genus passi colore nigro: a μέλας, niger, et ψύθιον, passum. *Plin.* 14, 9, 11.

MĔLAMPUS, odis, m. Μελάμπους, Amythaonis Argivi, et Doripes filius, a μέλας, niger, et πούς, pes, quia mater infantem exposuerat toto corpore tectum, praeterquam pedibus, qui a sole atrum colorem attraxerunt. Augurio claruit, et arte medendi. Biantem juvit in auferendis bobus Iphiclo, quas ille Neleo restituit, accepta ejusdem filia Pero nomine in uxorem. Filias quoque Proeti furiis agitatas sanitati mentis restituit, quarum unam, Iphianassam videlicet, in conjugem accepit. Filium reliquit Theodamantem. *Virg. G.* 3, 550., *Stat. Th.* 3, 452. ℙ Melampus item canis nomen est. *Ov. Met.* 3, 206. ℙ *Item Atrei filius. *Cic. N. D.* 3, 21. *B. A.*

MĔLANAËTOS, i, f. minima ex genere aquilarum, viribus praecipua, colore nigricans (unde nomen, a μέλας, ανος, niger, et ἀετός, aquila). Sola aquilarum fetus suos alit: ceterae fugant: sola sine clangore, sine murmuratione. *Plin.* 10, 3, 3. [*Falco Aquila*, *L.*, *Schwarzadler.*]

MĔLANCHAETES, ae, m. μελαγχαίτης, nomen canis ap. *Ov. Met.* 3, 312.: a μέλας, ανος, niger, et χαίτη, coma, juba, nempe a nigro pilo.

*MELANCHION, locus Alexandriae. *Jul. Val. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 1, 22. *B. A.*

MĔLANCHLAENI, orum, m. plur. Μελαγχλαινοι, populi feri incultique in Scythia, qui nigra veste utuntur: unde nomen: μέλας enim niger, χλαῖνα laena est. *Mela* 2, 1. et 1, 19. et *Plin.* 6, 5, 5.

MĔLANCHŎLĬA, ae, f. μελαγχολία, atra bilis, nigra cholera, unus ex humoribus corporis animalium, qui saepe homines in furorem agit. *Cic. Tusc.* 3, 5. Graeci volunt illi quidem, sed parum valent verbo: quem nos furorem, μελαγχολίαν ipsi vocant: quasi vero atra bile solum mens, ac non saepe vel iracundia graviore, vel timore, vel dolore moveatur. *Gell.* 18, 7. Scitote, intemperiem istam, quae μελαγχολία dicitur, non parvis, nec abjectis ingeniis accidere. ℙ Uterque Graece scripsit, quia Graeca vox est et usu, et origine, a μέλας, niger, et χολή, bilis.

MĔLANCHŎLĬCUS, a, um, adj. μελαγχολικός, qui nigra bile plurimum abundat. *Cic. Tusc.* 1, 33. Aristoteles quidem ait, omnes ingeniosos melancholicos esse, ut ego me tardiorem esse non moleste feram. *Id. Div.* 1, 37. Aristoteles eos etiam, qui valetudinis vitio furerent, et melancholici dicerentur, censebat habere aliquid in animo praesagiens, atque divinum. *Plin.* 22, 25, 64. Melancholica insania. *Id.* 27, 12, 105. Melancholicae vertigines.

MĔLANCŎRYPHOS. V. ATRICAPILLA.

MĔLANCRĀNIS, is, f. μελάγκρανις, genus junci semen nigrum ferentis. *Plin.* 21, 18, 69.: a μέλας, niger, et κρᾶνον, caput, *h. e.* nigro capite.

MĔLANDRYUM, i, n. μελάνδρυον. *Plin.* 9, 15, 18. de thynnis: Hi membratim caesi, cervice et abdomine commendantur, atque clidio, recenti dumtaxat, et tum quoque gravi ructu: cetera parte plenis pulpamentis sale asservantur: melandrya vocantur, caesis quercus assulis simillima, *h. e.* ideo *melandrya* vocantur, quia quernis assulis similia sunt: nam δρῦς, quercum, μέλας, ανος, nigrum significat: et μελάνδρυον Graeci medullam, seu intimam partem quercus vocant. [Ea porro *Plinium* hausisse putavit *Schneiderus* ex his *Xenocratis de alim. ex aquat. c.* 35. Αὐχὴν μὲν γὰρ θύννων γίνεται ὠμοτάριχος, κοιλία δὲ πρόσφατος μὲν ἐδώδιμος, τὰ δὲ λοιπὰ μέρη μελάνδρυα διὰ τὴν ἐμφέρειαν πρὸς τὰς μελαινούσας τῆς δρυὸς σχίζας. Ideoque idem voces *atque clidio*, quae ap. *Plin. l. c.* leguntur, pro glossa docti hominis habuit, cum eaedem potius a *Plinio* haustae videantur ab alio vetusto Graeco scriptore: nam etiam *Athenaeus l.* 7. p. 315. Τὰ κλειδία thynnorum memorat, quae seorsum saliebantur. V. CLIDION. *F.*] Inter viliores cibos enumerantur a *Mart.* 3, 77. Teque juvant gerres, et pelle melandrya cana. V. ELACATA.

*MELANE, es, f. insula prope Ephesum. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

MĔLĀNEUS, i, m. Μελανεύς, nomen trisyllab. Centauri ap. *Ov. Met.* 12, 306. Item canis apud *eund. ib.* 3, 223. a colore scilicet, quia μέλας, ανος, niger est.

MĔLĀNĬA, ae, f. μελανία, nigritudo cutis, livor: species vitiliginis colore nigro, et umbrae simili, ut *Cels.* 5, 28. *n.* 19. describit, et μέλας Graece vocat: a μέλας, ανος, niger. *Plin.* 24, 8, 29. Pilulae platani et lentiginem, et carcinomata, melaniasque veteres emendant. Adde 26, 14, 88.

*MELANIPPE, es, f. Oenei filia, soror Meleagri. *Nicand.* ap. *Anton. Liber.* 2. ℙ Melanippen, Desmontis filiam, sive Aeoli, ut alii dicunt, formosissimam Neptunus compressit, ex qua procreavit filios duos, Baeotum et Aeolum, Baeotiae et Aeoliae conditores. *Hygin. fab.* 186. ℙ V. MENALIPPE. *B. A.*

[MĔLĀNIUS, ii, m. nomen proprium R.: videtur esse a μέλας, niger. *Inscr.* mendosa ap. *Mur.* 858, 5. et 1710, 4. emendata ap. *J. D. Coleti*, *Inscript. Hispell.* p. 7. Melanius mensum XIIII., dulcis amicis, carus suis. *F.*]

*MELANO, us, f. insula prope Cariam, in sinu Ceramico. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

[MĔLĀNŎPUS, i, m. μελανωπός, nigros oculos habens: a μέλας, niger, et ὤψ, oculus. Est nomen servile R. *Inscr.* ap. *Mur.* 620, 7. Melanopus agitator. *F.*]

MĔLANSPERMON, i, n. μελάνσπερμον, a Graecis dicitur gith, a nigritia seminis: a μέλας, ανος, niger, et σπέρμα, semen. *Plin.* 20, 17, 71.

MĔLANTĔRĬA, ae, f. est cera sutoria, a colore sic dicta: a μέλας, niger. *Scrib. Comp.* 208. Cerussae, aeruginis, melanterias, quae cera (al. *creta*) sutoria dicitur, quia galeae calceorum denigrantur. *Melanterias* genitivus est Graecae terminationis pro *melanteriae*, μελαντηρίας.

[MĔLANTHĔMUM, i, n. μελάνθεμον, herba eadem ac anthemis. *Plin.* 22, 21, 26. *F.*]

MĔLANTHĔUS, a, um, adj. ad Melanthum aliquem pertinens. *Ov. Ib.* 625. Utque Melanthea tenebris a caede latentem, etc.

MĔLANTHĬUM, ii, n. μελάνθιον, herba eadem, quae gith: ab ἄνθος, flos, et μέλας, ανος, niger. *Plin.* 20, 17, 71. Gith e Graecis alii melanthion, alii melanspermon vocant. *Colum.* 10, 245. gracilique melanthia grata cumino: scil. quia gith nonnulli cumini speciem faciunt. ℙ [Aliud est melanthium, quod Smyrnion etiam dicitur, q. v. v. *F.*]

MĔLANTHĬUS, ii, m. Μελάνθιος, pastor caprarum Ulyssis, qui cum rem domini absumpsisset, a

Telemacho trucidatus est. *Ov. Her.* 1, 95. ℙ Item pictor quidam praecipuus. *Plin.* 35, 7, 32. et *ib.* 10, 36. *n.* 1. et *Quint.* 12, 10.

MĔLANTHO, us, f. *Μελανθὼ*, contract. filia Protei, cui consuetudo fuit positis vestibus dorso delphini insidere, atque sic per maria patris vagari. Cum autem formosa esset, Neptunus ejus pulcritudine captus in delphinum se transformavit, atque illi applaudens, deceptam violavit, ex quo illa postea peperit Amycum. *Ov. Met.* 6, 120. Sed aliter sensit *Servius*, qui hunc Neptuni et Melies filium facit, ad *A.* 5, 373.

MĔLANTHUM, i, n. idem quod melanthium, seu gith. *Seren. Sam.* 30. Sumitur abrotonum, nec non et vile melanthum.

MĔLANTHUS, i, m. Sarmatiae fluvius, qui in Borysthenem influit. *Ov. Pont.* 4, 10, 54. Et tacite peragens lene Melanthus iter. ℙ *Fuit et Melanthus nomen unius ex nautis Hetruscis a Baccho in delphinos mutatis. *Ov. Met.* 3, 617. V. *Melas* in Auctario. ℙ Item pater Codri Atheniensium regis. *Vell.* 1, 2. *B. A.*

*MELANTIĀNA. V. v. sq. *B. A.*

*MELANTĬAS, adis, f. *Μελαντιὰς*, vicus Thraciae, medio inter Propontidem ac Pontum Euxinum loco. *Ammian.* 30, 11. (al. 31.) ét *Anton. Itin.* ℙ *Melantiana* est in *Tab. Peut.* ubi *Melantiona* legitur mendose. *B. A.*

MĔLĀNŪRUS, i, m. *μελάνουρος*, piscis saxatilis, caudam nigram habens: a *μέλαινα*, nigra, et *οὐρὰ*, cauda, quod cauda, priusquam in rubescentes pinnas desinat, nigra notetur macula. *Enn.* ap. *Appul. Apol.* Melanurum, turdum, merulamque, umbramque marinam. Hic poeta priore loco usus est pede anapaesto pro dactylo, ut et *Virg. G.* 1, 482. Fluviorum rex Eridanus, camposque per omnes. *Ov. Hal.* 113. Quin laude insignis caudae melanurus, et ardens Auratis muraena notis. Meminere etiam *Colum.* 8, 16. *med.* et *Plin.* 32, 2, 8. et *ib.* 11, 53., qui addit, ad nullos eum cibos, quibus insit hamus, accedere.

MĔLĂPĬUM, ii, n. *μηλάπιον*, genus mali cognationem cum piro habentis: a *μῆλον*, pomum, et *ἄπιον*, pirum. *Plin.* 15, 14, 15. *In *Plinii* loco *melapia* habet ed. *Hard.* In ed. *Elzev.* impressum *melappia*. *B. A.*

MĔLAS, ănis, et lae, m. *Μέλας*, fluvius Boeotiae, a *μέλας*, niger, dictus, quia ejus aqua pota oves nigras facit. *Plin.* 2, 103, 106. et *Sen. Q. N.* 3, 25. ℙ Item Thraciae cum sinu maris cognomine, quia ob profunditatem nigrum colorem habet. *Plin.* 4, 11, 18. Circa quem locum fluvius Melas, a quo sinus appellatur; et *mox:* A Propontide ad Melanem sinum. ℙ Item Siciliae. *Ov. Fast.* 4, 476. Sacrorumque Melan pascua laeta boum. ℙ Item Cappadociae. *Plin.* 6, 4, 4. ℙ Item Ciliciae in confinio Pamphyliae. *Id.* 5, 27, 22. ℙ Quem ex his *Ov.* intelligat *Met.* 2, 247. Mygdoniusque Melas, etc., non satis constat: nec multum sane refert. Mygdonia et in Thracia est, et in Phrygia, et in Mesopotamia. Ceterum Graece *μέλας* videtur esse commune fluviorum nomen. *Hesych.*: *Μέλας*, *μελανὸς*, *βαθὺς*, *ἢ ποταμός.* ℙ Praeterea *Melas* dicitur aliquando, qui plerumque *Meles*, Smyrnam Ioniae praeterfluens. *Arnob.* 4, 43. *extr.* Melae fluminis filius, *h. e.* Homerus. V. MĔLES, etis. ℙ Denique *melas, anos*, species est vitiliginis nigri coloris ap. *Cels.* 5, 28. *n.* 19., ubi modo Graece, modo Latine scribit. V. MELANIA. ℙ *Fuit et Melas Phryxi filius. *Hygin. fab.* 3. ℙ Item unus ex Hetruscis nautis, in delphinos a Baccho transfiguratis, fortasse idem qui ab Ovidio *Melanthus* appellatur. *Hygin. fab.* 134. V. *Melanthus* in Auctario. *B. A.*

*MELCOMANI, orum, populi Dalmatiae. *Plin.* , 22. *B. A.*

[MELCŬLUM, i, n. dimin. mellis, vox blandientis. *Pl. Cas.* 4, 4, 14. Meum corculum, melculum, verculum. Ita legit etiam *Prisc.* 3, 610., quidam perperam *melliculum* pro *melculum* legunt. *d. Curc.* 1, 1, 10. Egon' apicularum opera congestum non feram, Ex dulci oriundum, melculo dulci meo? Alii leg. *melliculo.* ℙ Est etiam *melculus*, i, gen. masc., si ad marem referas. *Augustus* in *ep. ad Maecenatem*, ap. *Macr. Sat.* 2, 4. *med.* Vale mel gentium, melcule, ebur ex Etruria, laser Aretinum, etc. *F.*]

*MELDI, orum, populi Galliae Celticae sive Lugdunensis, inter Sequanam ac Matronam. *Plin.* , 18. *Caes. B. G.* 5, 5. *B. A.*

MĒLE. V. MELOS.

MĔLĔĂGER et melius Mĕlĕagros, gri, m. *Μελεαγρὸς*, Oenei Calydoniae regis filius ex Althaea conjuge, quo recenter nato, visa sibi est mater tres Parcas igni assidentes videre, manuque stipitem tenentes, aequalem puero cum stipite vitam assignare. Recedentibus itaque Parcis, Althaea exstinctum stipitem diligentissime asservavit. Adulto deinde Meleagro, cum spreta ab Oeneo Diana immensae magnitudinis aprum immisisset, qui omnem regionem late vastabat, Meleager collecta robustissimorum juvenum manu, aprum interfecit, caputque ejus Atalantae Iasii Argivorum regis filiae, quae prima aprum vulneraverat, velut partem spolii dedit. Quod cum avunculi sui Pleusippus, et Toxeus vi puellae auferre conarentur, utrumque occidit. Nunciata itaque fratrum morte, Althaea doloris impatientia in furorem versa, fatalem illum stipitem in ignem conjecit, quo exusto, Meleager etiam, exustis intus intestinis omnibus, consumptus est. Ex Atalanta genuit Parthenopoeum. *Ov. Met.* 8, 299. et sqq., *Hyg. fab.* 171. 172. 173. 174. et 244. et *Serv.* ad *A.* 7, 306. ℙ Prima recti casus positio est ap. *Hyg.*, *Appul. Met.* 7. *f.* et *Prisc.* 6, 692., secunda ap. *Ov. l. c.* Est autem vox composita a *μέλει*, curae est, et *ἄγρα*, venatio; maximus enim omnium fuit venator.

MĔLĔAGRĒUS, a, um, adj. *Μελεάγρειος*, ad Meleagrum pertinens. *Lucan.* 6, 365. Et Meleagream maculatus sanguine Nessi Evenos Calydona secat. *Rut. Itin.* 1, 626. Terribilisque cadit fulmine dentis aper, Quem Meleagrei vereantur adire lacerti.

MĔLĔAGRĬDES, um, f. plur. *Μελεαγρίδες*, in fabulis sunt sorores Meleagri, quae cum ejus mortem misere deflerent, in aves sui nominis conversae sunt, ut est ap. *Hyg. fab.* 174. et *Ov. Met.* 8, 532. et sqq. Porro hae aves sunt ex gallinaceo genere. De his *Varr. R. R.* 3, 9. *med.* Gallinae Africanae sunt grandes, variae, gibberae, quas *μελεαγρίδας* Graeci. Hae novissimae in triclinium ganearium introierunt e culina, propter fastidium hominum. Veneunt propter penuriam magno. *Plin.* 10, 26, 38. Simili modo pugnant meleagrides in Boeotia. Africae hoc est gallinarum genus, gibberum, variis sparsum plumis: quae novissimae sunt peregrinarum avium in mensas receptae, propter ingratum virus. Verum Meleagri tumulus nobiles eas fecit. Ex his *Varr.* et *Plin.* verbis colligimus, meleagrides, et Africanas gallinas idem esse: et *Meleagrides* dictas, quod ad Meleagri tumulum pugnare visae sint. Idem facere aves quasdam Ilium ex Aethiopia quotannis advolantes, et ad Memnonis sepulcrum confligentes, ob id Memnonidas dictas, narrat *Plin. ib.* 37. Verum *Colum.* 8, 2. eas ab Africanis distinguit: Africana est, quam plerique Numidicam dicunt, meleagridi similis, nisi quod rutilam galeam, et cristam capite gerit: quae utraque sunt in meleagride caerulea. Propterea *Scalig.* ita distinguit verba *Varr.*: Gallinae Africanae sunt grandes, variae, gibberae: quas *μελεαγρίδας* Graeci, hae novissimae in triclinium, etc. Sed quaenam tandem sint *meleagrides*, magna est inter eruditos opinionum varietas. Certe negandum videtur, easdem esse ac gallinas Indicas, quae ad nos ex occidentali India, seu America primum allatae, veteribus prorsus incognitae fuerunt: [ideoque sunt qui probabiliter putant, meleagridem esse quam nunc Germani *Perlhuhn*, Galli *poule de Guinée*, Itali *meleagride*, et *gallina di Faraone* vocant. [*Numida Meleagris, *L.*] V. AFRICANUS. *F.*]

MĔLĔAGRĬUS, a, um, adj. *Μελεάγριος*, ad Meleagrum pertinens, Meleagreus, extrita priore vocali diphthongi. *Stat. Th.* 4, 103. Fletaque cognatis avibus Meleagria Pleuron. *Pleuron, onis*, Aetoliae opp. est, in qua et Calydon. *Plin.* 4, 2, 3. *Stat. Th.* 8, 484.

[MĔLĒMĂ, ae, f. *μέλημα*, cura. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 954, 10. Fulvia Melema. V. LALEMA. *F.*]

MĔLES, ētis, m. *Μέλης*, *ητος*, fluvius Ioniae Smyrnam alluens: ad cujus ripas Homerus natus esse fertur. Unde et filium ejus fuisse, quidam fabulati sunt. V. MELAS. *Plin.* 5, 29, 31. Smyrna amne Melete gaudens, non procul orto. *Stat. Silv.* 2, 7, 33. de Lucano: Attollat refluos in astra fontes Grajo nobilior Melete Baetis; et *ib.* 3, 3, 60. Smyrna tibi gentile solum, potusque verendo Fonte Meles.

MĒLES et Melis, is, f. animal quadrupes ex agrestium felium genere. *Varr. R. R.* 3, 12. Septa e maceriis ita esse oportere in leporario, ut tectorio tacta sint, ne feles, aut meles, aliave quae bestia introire possit. *Plin.* 8, 38, 58. Alia solertia in metu melibus: sufflatae cutis distentu ictus hominum, et morsus canum arcent. *Grat. Cyn.* 340. canaque e mele galeri; et *ib.* 402. collaribus ergo Sunt qui lucifugae cristas inducere melis Jussere. *Mart.* 10, 37. Venator capta mele superbus adest. *Seren. Sammon.* 48, 896. Nec spernendus adeps, dederit quem bestia melis. Al. leg. *meles.* Credunt multi, esse feram illam, quam nos *tasso*, (quia *δασὺς* pilosus est) vocamus, somniculosam, sub terra degentem, ut vulpes, vineisque inimicam, dentibus pugnacissimam, horrido pilo, et invicto pluviis. Scribitur et *maeles*, aut *maelis.* V. MILLUS.

MĔLĒSĬGĔNES, ae, m. *Μελησιγενὴς*, ap. Graecos est cogn. Homeri a Melete fluvio. V. MĔLES, etis.

*MELESSI, orum, populi Hispaniae Baeticae, quorum caput Oringis dictum. *Liv.* 28, 3. *B. A.*

MĔLĒTAEUS, a, um, adj. Homericus: a Melete fl. V. MĔLES, etis. *Tibull.* 4, 1, 200. Posse Meletaeas nec mallem vincere chartas. *Ed. *Heyn.* habet *Melesigenas* pro *Meletaeas. B. A.*

MĔLĔTĒ, es, f. *Μελέτη*, nomen unius ex quatuor Musis, Jovis secundi filiis, quas enumerat *Cic. N. D.* 3, 21. Graece curam, medicationemve significat: a *μέλει*, curae est. ℙ Item herba, quae et chamaeleon. *Appul. Herb.* 25. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 357, 7. Porcia Melete.

*MELETĪDES, ae, fatuus quidam homo, Atheniensis. *Appul. Apol. med.* p. 289. (26. *Elmenh.*) *B. A.*

[MĔLĔUS, i, m. *μέλεος*, inefficax, qui conari semper videtur, nec ad conatuum effectum unquam pervenit. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 569, 6. M. Ulpius Melei F. Longinus. *F.*]

[MĔLĬĂ, ae, f. *μελία*, fraxinus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 616, 7. Julia Melia. *F.*]

MĔLĬBOEĂ, ae, f. *Μελίβοια*, opp. Thessaliae maritimum, seu potius Magnesiae, quae est Thessaliae contermina, ad Ossae montis radices, patria Philoctetae, ubi optimae purpurae fiebant. *Plin.* 4, 9, 16., *Liv.* 44, 13., *Mela* 2, 3. ℙ Adjective. *Virg. A.* 5, 250. chlamys, quam plurima circum Purpura maeandro duplici Meliboea cucurrit. *Lucr.* 2, 499. barbaricae vestes, Meliboeaque fulgens Purpura, Thessalico concharum tincta colore. *Festus* docet Meliboeam purpuram dictam esse a nomine insulae, in qua tingitur. Verum Meliboea non est insula, neque unquam Thessalicae, aut Meliboeensis purpurae quisquam alius meminit. Quare *Virg.* et *Lucr.* videntur significasse Tyriam purpuram: et *Thessalicam* ideo appellasse, et *Meliboeam*, quia in Phoeniciam, ubi Tyrus est, aliquando Thessali et Macedones migrarunt, et multa ibi loca nominibus Thessalicis aut Macedonicis appellarunt: in his insulam quandam in ostiis Orontis fluvii (qui in Syria est, cujus pars est Phoenicia) Meliboeam. Ita *Creech.* in *Lucr.*

MĔLĬBOEENSIS, e, adj. ad Meliboeam pertinens. *Serv.* ad *A.* 5, 251.

[MĔLĬBOEUS, i, m. qui curam habet boum: a *μέλει*, curae est, et *βοῦς*, bos. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 636, 3. C. Cornelius Meliboeus. ℙ Est etiam nomen pastoris ap. *Virg. Ecl.* 1, 6. et *ib.* 7, 9. *F.*]

MĔLĬCAE Gallinae, grandiores ceteris, ex Media primum allatae sunt: et sic dictae etiam, quae ex iis generatae sunt, *l* littera pro *d* substituta. *Varr. R. R.* 3, 9. *f.*, *Colum.* 8, 2. et *Festus.* Sic *Plin.* 10, 21, 54. Melici galli. Porro exempla non desunt *l* pro *d* positae. Sic enim *Ulysses* ex *Ὀδυσσεὺς*, *lacryma* a *δάκρυ*, *delicare* pro *dedicare*, *cassilam* pro *cassidam*, *impelimenta* pro *impedimenta*, ap. *eund. Fest.* Tamen *Colum. l. c.* imperiti vulgi esse ait, *Melicae* pro *Medicae* dicere. Itaque *ib. paulo post:* Medici generis gallinas dixit. V. MELICUS.

MELICEMBALIS. V. ACTINOPHORA.

MĔLĬCĒRIS, ĭdis, f. *μελικηρὶς*, favus, ut *Celsus* interpretatur: a *μέλι*, mel, et *κηρὸς*, cera. Sunt *melicerides* abscessus, et tubercula in cute, in quibus est pus crassum, et flavum instar mellis. *Plin.* 21, 20, 87. Melilotos contra meliceridas efficax. Habet et *Cels.* 5, 18. *n.* 18. et 7, 6., sed Graece. ℙ In sing. num. *Veg. Vet.* 2, 30. Meliceris est tuber, in quo caro inspissata, quomodo in verrucis, invenitur.

MĔLĬCERTĂ et Melicertes, ae, m. *Μελικέρτης*, Inus, et Athamantis Thebanorum regis filius, cum quo mater, cum virum videret furere, in mare se praecipitavit, amboque Deorum miseratione in numina marina sunt commutati, Ino quidem in Leucotheam, quam et Matutam matrem vocant, Melicerta vero in Palaemonem, quem Latini Portunum dicunt. *Ov. Met.* 4, 521. Teque ferens parvum nudis, Melicerta, lacertis. *Pers.* 5, 103. exclamet Melicerta, perisse Frontem de rebus. Adde *Virg. G.* 1, 437. et *Ov. Fast.* 6, 485. et sqq. Ex locis *Pers.* et *Virg.* citatis apparet, fuisse Deum praesidem portuum, et navigantium. V. PORTUNUS.

MĔLICHLŌROS, i, m. *μελίχλωρος*, gemma duplicem in se colorem habens, parte melleum, et parte flavum seu luteum: a *μέλι*, mel, et *χλωρὸς*, flavus. *Plin.* 37, 11, 73.

MĔLICHROS, ōtos, m. *μελιχρὼς*, *ῶτος*, gemma est mellei coloris: a *μέλι*, mel, et *χρόα*, color. *Plin.* 37, 11, 73. Colos appellavit chrysolithum aureus, chrysoprasum herbaceus, melleus melichrota.

MĔLICHRUS, *μελίχροος*, *ους*, mellis colorem habens: a *μέλι*, mel, et *χρόα*, color. *Lucr.* 4, 1153. Nigra melichrus est: immunda et foetida acosmos. Rectius autem Graece scribitur.

MĔLICHRYSOS, i, m. *μελίχρυσος*, gemma, quae ex India mittitur, ex chrysolithorum genere, quasi per aurum sincero melle translucente. *Plin.* 37, 9, 45.

MĔLICRĀTUM, i, n. *μελίκρατον*, aqua mulsa recens, et vel cruda, vel decocta: a *μέλι*, mel, et *κεράννυμι*, misceo. *Pelag. Vet.* 8. *med.* Foenum melicrato asperge. Adde *Veg. Vet.* 3, 15. *f.* *Isid.*

20, 3. ¶ Mellicratium appellat Octav. Horat. 1, 8. B. A.

MĔLĬCUS, a, um, adj. μελικὸς, ad cantum, et carmen pertinens: a μέλος, cantus, et carmen. Lucr. 5, 335. modo organici melicos peperere sonores, h. e. citharoedi, tibicines, fidicines, qui ad carmina tibiae, vel fidium sonos adhibent. Sic 2, 412. Ac musaea mele, per chordas organici quae Mobilibus digitis expergefacta figurant. ¶ Speciatim est lyricus; quia lyrici poetae ad lyrae sonum carmina sua canebant. Cic. opt. gen. Or. 1. Poematis tragici, comici, epici, melici etiam, ac dithyrambici suum est genus diversum a reliquis. Plin. 7, 24, 24. et ib. 56, 52. Simonides melicus, h. e. qui scripsit egregium melos, ut ait Phaedr. 4, 21. Erat autem natus in Ceo insula. Videtur melicos a lyricis distinguere Ausonius, ubi ait Idyll. 4, 53. soccos, aulaeaque regum, Et melicos, lyricosque modos praefando novabis. ¶ Melicum gallinarum genus laudant Colum. 8, 2. et Plin. 10, 21, 54., ita appellatum ab imperito vulgo, ut ait ib. Colum., quia revera Medicum dicendum est, ut est ap. Varr. R. R. 3, 9., ubi f. haec habet: His (gallinis) quas Melicas appellant falso: quod antiqui ut Thetin, Thelim dicebant, sic Medicam, Melicam. Hae primo dicebantur, quia ex Media propter magnitudinem erant allatae, quaeque ex his generatae postea, propter similitudinem. Haec Varro. Melicus hac ratione primam producet. V. MELICAE Gallinae. ¶ Varr. in Sat. Menip. quae inscribitur Est modus matulae, περὶ μέθης, apud Non. 15, 14, 16. et 20. Dolia atque apothecas tricliniares, melicas, Calenas, obbas, et Cumanos calices. Al. leg. melicas Calenas sine commate interposito. Melicae, vel melicae Calenae sunt genus vasis vinarii vel poculi, fortasse in quo dulces potiones bibuntur, v. gr. mulsum: a μέλι, mel. Al. intelligunt apothecas Calenas, in quibus Calenum vinum servabatur.

*MĔLĬE, es, vel Melia, ae, f. Μελία, Dryas fortasse, sic dicta a μελία, fraxinus. V. Munker. ad Hyg. fab. praef. p. 4. ¶ Item Nymphae marinae nomen, Ponti ac Maris filiae. Hyg. fab. praef. sub titulo Oceanitides: Hestyaea, Melie, Ianthe, etc. ¶ Fuit et hoc nomine Nympha Bithyna, ab Inacho fluvio adamata, fortasse eadem de qua supra. Ov. Amor. 3, 6, 25. B. A.

*MELIGONIS vel Meligunis, idis vel idos, f. insula Siciliae adjacens, una ex Aeoliis, notiore nomine Lipara dicta. Plin. 3, 9. ¶ Μελιγουνὶς est Straboni et Callimacho. B. A.

MĔLĬLŌTOS, i, f. μελίλωτος, herba croco similis, quasi dulcis, et mellea lotos. Dicitur etiam sertula Campana, quod coronamentis adhiberi soleat, et in Campania frequentissima sit. Plin. 21, 11, 37. Melilotos ubique nascitur: laudatissima tamen in Attica: ubicumque vero recens, nec candicans, et croco quam simillima: quamquam in Italia odoratior candida. Id. 21, 7, 18. Aliqua arida diutius odorem continent, ut melilotos. Ov. Fast. 4, 440. Pars thyma, pars casiam, pars meliloton amant.

MĒLĬMĒLĂ, orum, n. plur. μελίμηλα, poma mustea, sive dulcia, quasi mellea mala: a μέλι, mel, et μῆλον, malum. Varr. R. R. 1, 59. Quae antea mustea vocabant, nunc melimela appellant. Plin. 15, 14, 15. Mustea a celeritate mitescendi, quae nunc melimela dicuntur a sapore melleo. Hor. Sat. 2, 8, 31. Post hoc me docuit, melimela rubere, minorem Ad lunam delecta. Mart. 7, 25. Infanti melimela dato, fatuasque mariscas. Meminit horum et Colum. 5, 10. f. et 12, 45., varia malorum genera enumerans. Ludit apte in nomine Id. Mart. 13, 24. Si tibi Cecropio saturata cydonia melle Ponentur; dicas haec melimela, licet. ¶ [Est et melimelum num. sing. ap. Isid. Orig. 17, 7. Melimelum a dulcedine appellatum, quod fructus ejus mellis saporem habeat, vel quod in melle servetur, unde et quidam (Mart. 13, 24.) Si tibi Cecropio, etc. Ex quo patet, melimela interdum esse cydonia melle condita, quorum succus vocatur melomeli. V. h. v. F.]

MĒLĬNĂ, ae, f. μηλίνη, crumena, sacculus, mantica scortea: a μῆλον, ovis, quia ex ovina pelle praecipue fiebat. Pl. Epid. 1, 1, 20. Nisi si in vidulo, Aut si in melina attulisti. ¶ Item mĕlĭnă, potio ex melle: a μέλι. Pl. Ps. 2, 4, 51. Murrhinam, passum, defrutum, melinam promere. Est qui scribit mellinam. Porro utraque vox adjectiva est.

MĒLĪNUM, i, n. μήλινον, oleum ex floribus mali cotonei: a μῆλον, malum. Plin. 23, 6, 54. ¶ Item unguentum ex ipsis malis cotoneis, admixto omphacio, cyprino, sesamino, balsamo, junco, casia, abrotano. Id. 13, 1, 2. ¶ [Item collyrium. Inscr. ap. Tochon, cachets des ocul. p. 61. n. 4. Q. Julii Murani melinum ad claritatem. F.] ¶ Item species coloris nativi candidi, a Melo insula (Μῆλος) una ex Sporadibus, ubi praestantissimum effoditur. In Samo quoque nascitur, sed eo non utuntur pictores propter nimiam pinguedinem. Id. 35, 6, 17. et ib. 7, 31. Adde Vitr. 7, 7., Paul. Dig. 32, 76. med. et Cels. 2, 33., nisi malis hunc de unguento, aut oleo loqui. Inter pigmenta mulierum recenset Pl. Most. 1, 3, 106. Non istanc aetatem oportet pigmentum ullum attingere, Neque cerussam, neque melinum, neque ullam aliam offuciam. ¶ Est etiam color flavus, vel luteus, qualis est in malis cotoneis maturis. Pl. Epid. 2, 2, 49. Cumatile, aut plumatile, cerinum, aut melinum, h. e. vestis eo colore tincta. Porro allata hactenus adjectiva sunt omnia. Hinc melinum vinum ap. Varr., ut refert Gell. 13, 30., et melinum alumen memorat Scrib. Comp. 226., h. e. ab insula Melo. V. ALUMEN.

MĒLĪNUS, a, um, V. in duabus vv. praecedd.

MĔLĬOR, us, oris, adj. comparat. anom. a bonus, κρείττων, ἀμείνων, praestantior, aptior, potior, commodior. Cic. Par. 1. f. Quidquam bonum est, quod non eum, qui possidet, meliorem facit? Id. Att. 14, 17. extr. Puto, rem meliore loco esse debere; et ib. 22. f. Si tu melius quippiam speras; et ib. 15. Assentior tuis litteris, speroque meliora; et ib. 20. Nemo fuit poeta, aut orator, qui quemquam meliorem, quam se, arbitraretur. Plin. Pan. 44. Summa votorum erat, melior pessimo princeps. Hor. Ep. 1, 1, 88. melius nil coelibe vita. Sil. 2, 276. Et sperare juvat belli meliora, h. e. commoda, quae prosperum bellum sequuntur. Caes. B. C. 3, 49. Melius tempus. Id. B. G. 6, 11. med. Meliore conditione uti. Sall. Jug. 22. Silere, melius puto, quam parum dicere. Id. in or. Macri Licin. ad pleb.: Melius habent mercede delinquere, quam gratis recte facere. Plin. ep. 9, 39. Aedes Cereris reficere in melius, et in majus. Phaedr. epil. 2. Nec quicquam possunt, nisi meliores carpere. Pl. Capt. 5, 1, 19. ut mihi illum reddas servum, qui mihi melior, quam sibi semper fuit. Hor. Epod. 16, 15. communiter, aut melior pars Malis carere quaeritis laboribus. Sic Virg. A. 9, 156. melior pars acta diei. Tac. A. 12, 39. Legionum robore aequata pugna, dein nobis pro meliore fuit. ¶ Res, qua quis melior est, et praestat alteri, fere in ablativo ponitur. Sall. Jug. 13 et 53. Plures Atherbalem sequuntur: sed illum alterum bello meliores. Hor. Od. 3, 1, 11. hic generosior Descendat in campum petitor, Moribus hic meliorque fama. Id. Ep. 1, 10, 34. Melior pugna. Id. Od. 3, 6, 16. missilibus sagittis. Plin. 34, 8, 19. n. 24. Boethus argento melior. Virg. A. 9, 556. At pedibus longe melior Lycus. ¶ Et addita praepos. Plin. 34, 8, 19. n. 11. Praxiteles Calamidis quadrigae aurigam suum imposuit, ne melior in equorum effigie, defecisse in homine crederetur. ¶ Aliquando in genitivo more Graecorum. Tac. A. 3, 74. Ille robore exercitus impar, furandi melior. Sil. 5, 333. Nec fati melior Mamercus; et 7, 619. melior dextrae Torquatus. ¶ Cum infinito. Val. Fl. 1, 424. Oraque Thessalico melior contundere freno. Pers. 4, 16. Anticyras melior sorbere meracas. ¶ Melior absolute pro fortior ap. Sall. in or. Philippi contra Lepid. f. Fortuna meliores sequitur. Just. 9, 2. Neque vindicta Macedonum egere Scythas, quibus meliores forent. Hor. Od. 1, 15, 28. Tydides melior patre. ¶ Tanto melior. V. TANTO. ¶ Melius est, opportunius, utilius, commodius est, praestat. Pl. Most. 5, 1, 20. Nunc te videre melius est, quid agas, Tranio. Cic. ad Brut. 1, 18. An id tibi conducere putaremus, an commorari te melius esset. Id. Att. 14, 22. Millies mori melius huic praesertim aetati. Ulp. Dig. 5, 1, 61. Melius est dicere, id venire in judicium, de quo, etc. Id. ib. 11, 7, 14. Melius est legatarium non lucrari, quam emptorem damno affici. Id. ib. 42, 1, 15. med. Melius erit, si se non interponant. ¶ Erit melius, formula, qua magistratus utitur, cum non parenti iratus minitatur malum. Liv. 3, 41. Non erit melius, nisi de quo consulimus, vocem misisse: (non referri debet ad misisse, inquit Gronovius, quia sermo est irati, et turbate loquentis;) et ib. 48. Proinde quiesse erit melius. ¶ Usurpari potest et ab aliis, qui superiores aliqua re sint. Ter. Ad. 2, 1, 26. ante aedes non fecisse erit melius hic convicium. Nam si molestus pergis esse jam intro arripiere, atque ibi Usque ad necem operiere loris. Pl. Men. 5, 2, 51. Melius sanam est, mulier, mentem sumere. Urbane Hor. Sat. 2, 1, 41. Qui me commorit, (melius non tangere, clamo) Flebit. ¶ Melior, et melius fit, est, ad eos pertinent, qui convalescunt. Cic. Tusc. 1, 35. Pompejo, cum graviter aegrotaret Neapoli, melius est factum. Cels. 3, 20. de lethargico: Neque enim vigilando melior fit, sed per se, si melior est, vigilat. Id. 3, 6. Scire, quando aeger febricitet, quando melior sit, quando deficiat. V. MELIUSCULUS. Sic contra pejor et pessimus fit ap. eund. 3, 5. ¶ Item universim ad eos, qui meliore statu, aut fortuna utuntur. Pl. Most. 3, 2, 1. Melius anno hoc mihi non fuit domi. Id. Curc. 4, 2, 40. istas minas decem, qui me procurem, Dum melius fit mihi, des. Ter. Andr. 2, 5, 15. vulgo dici solet, Omnes sibi malle melius esse, quam alteri. Sic melius habere ap. Cic. Att. 11, 7. Ipsi se hoc melius habent, quam nos, quod, etc. ¶ Melius, adv. Cic. Att. 14, 15. Incipit res melius ire, quam putaram. Ter. Ph. 4, 3, 35. non potuit melius pervenirier Eo, quo nos volumus. Hor. Od. 4, 5, 8. Et soles melius nitent. Petr. Sat. 118. Quod longe melius historici faciunt. Plin. 17, 18, 29. Talea melius vivet. Id. 19, 8, 42. Asparagus melius provenit. Cic. ap. Suet. Caes. 50. Quo melius emptum sciatis, Tertia deducta est. V. DEDUCO.

MĔLĬŌRĀTĬO, onis, f. βελτίωσις, ἐμπόνημα, refectio in melius. Imp. Just. Cod. 4, 66, 2 et 3. et ib. 2, 19, 24.

MĔLĬŌRĀTUS, a, um, part. a melioro, melior factus, ut Melioratum praedium, Impp. Diocl. et Maxim. Cod. 5, 71, 16. V. EMPHYTEUMA.

MĔLĬŌRESCO, is, n. 3. βελτιόομαι, melior fio. Colum. 2, 10. f. Atque glareosis, fabulosisque arvis melioresscit. Al. rectius leg. melior exit. [Gloss. Philox. Melioresco, βελτιοῦμαι. F.]

MĔLĬŌRO, as, a. 1. βελτιόω, meliorem reddo. Ulp. Dig. 7, 1, 13. Siquidem permittitur ei meliorare proprietatem.

[MĔLĬPHTHONGUS, i, m. μελίφθογγος, suaves sonos, seu mellitam vocem edens: a μέλι, mel, et φθόγγος, vox. Est cogn. R. Inscr. ap. Don. 380, 8. C. Salvius Meliptongus. Omissis nempe aspirationibus, ut saepissime alias. F.]

MĔLIS. V. MĔLES, is.

MĔLIS, hasta a ligno mali dicta. Ita Paul. ap. Fest., sed corrigunt eruditi ex Hesychio: melia, hasta: a μελία, fraxinus: illam autem notationem a ligno mali ridiculam esse, et cum Paulo missam faciendam. ¶ *Fuit et Melis tractus quidam sive oppidum in Aegypto. Mela 1, 9. med. Deinde — divisus (Nilus) ad Delta et ad Melin it per omnem Aegyptum. Al. leg. Metelin: alii a Delta et Memphi. Is. Voss. mavult ad Deltae acumen. B. A.

MĔLISPHYLLUM, i, n. μελίσφυλλον, herba, quam Virg. G. 4, 63. et Pall. 1, 37. enumerant inter eas, quarum sapor atque odor apibus est gratissimus. Hanc apiastrum vocat Varro (R. R. 3, 16. med.) teste Serv. ad illud Virg. l. c. Trita melisphylla, et cerinthae ignobile gramen. A Plin. 20, 11, 45. dicitur melissophyllon, a μέλισσα, apis, et φύλλον, folium, quasi herba apum: unde melisphyllum videtur per syncopen ab eo ductum. Addit autem 21, 9, 29. venire etiam in coronamenta. Vocatur et citreago. Porro quod Id. 21, 12, 41. et Colum. 9, 8. f. seri ajunt propter apes apiastrum, rosam, etc. melissophyllon, cerinthen, etc. per apiastrum his locis intelligunt agreste apium, quae ab hac, de qua agimus, herba longe diversa est, et ipsa tamen apibus grata. [*Melissa officinalis, L., Melisse.]

MĔLISSĂ, ae, f. Μέλισσα, Nympha, quae mellificium prima invenit. Hinc data est occasio fabulandi, Melissam in apem fuisse conversam. Nam μέλισσα Graece apis est. Colum. 9, 2. ex Hyg. ¶ Item filia Melissi regis Cretae, quae una cum sorore Amalthea Jovem caprino lacte aluit. V. MELISSUS; et Lact. 1, 22., qui addit, eam a patre primam sacerdotem Matri Magnae fuisse constitutam: unde adhuc ejusdem Matris antistites, Melissas nuncupari. ¶ *Fuit et Melissa nomen mulieris, uxoris loco a Carneade philisopho habitae. Val. Max. 8, 7. B. A.

MĔLISSEUS. V. MELISSUS.

MĔLISSOPHYLLON. V. MELISPHYLLUM.

MĔLISSUS, i, et Melisseus, i, m. Μελισσὸς, et Μελισσεὺς, Cretensium rex antiquissimus, qui primus Diis sacrificavit, ac ritus novos, sacrorumque pompas introduxit. Pater fuit Melissae, et Amaltheae, quae Jovem puerum caprino lacte ac melle nutrierunt. Lact. 1, 22. ¶ Item grammaticus quidam Spoletinus, qui Maecenati muneri datus, per eum ad Augusti amicitiam pervenit, et ordinandis ejus bibliothecis praepositus fuit. Scripsit fabulas Togatas, quas Trabeatas inscripsit, et Ineptiarum, seu jocorum libros. Suet. Gramm. 21. Ov. Pont. 4, 16, 30. Et tua cum socco Musa, Melisse, levi. *Plin. 28, 6. ed. Hard. ubi pro Maecenatem Melissum edd. priores (e. g. Elzev.) praebent Maecenatem Messium. ¶ Item philosophus Samius, de quo Cic. Acad. 4, 37. B. A.

MĔLĪTĂ, ae, vel Melitē, es, f. Malta, Μελίτη, ins. maris Africi, inter Siciliam, et Africam. Cic. Verr. 2, 4, 46., Liv. 21, 51. et Plin. 3, 8, 14. ¶ Melita item, Meleda, ins. maris Hadriatici, Dalmatiae adjacens, inter oram illius, et Corcyram Melaenam: a qua Melitaei catuli dicti sunt, ut affirmat Plin. 3, 26, 30., [verum Strabo l. 6., Steph. Bizant. et Etym. M. eos a Melita maris Africi appellatos putant. F.] ¶ Paenultima brevis est. Ov. Fast. 3, 567. Fertilis est Melite sterili vicina Cosyrae Insula, quam Libyci verberat unda freti. Sil. 14, 250. telaque superba Lanigera Melite et litus piscosa Melacte. (Cic. quoque l. c. texendi artificio celebrem fuisse, innuit. V. MELITENSIS.) Produxit tamen non imitandus Arator Act. Apost. f. Mensibus hibernis tribus in regione Melite Multiplicem dat Paulus opem; et supra: Sicanio later remis vicina Melite. ¶ *Fuit et Melita nympha marina, Nerei Doridisque filia. Virg. A. 5, 825. Hyg. fab. praef. ¶ Item opp. Ioniae. Vitr. 4, 1. ¶ Et Cappadociae oppidum, in Melitena. Plin. 6, 3. B. A.

*MELITAEA, ae, f. Thessaliae opp., in Magnesia. *Plin.* 4, 9. *B. A.*

MĔLĪTAEUS, a, um, adj. Μελιταῖος, ad Melitam pertinens, ut Melitaei catuli, *Plin.* 30, 5, 14. et 3, 26, 30. V. MELITA.

[MĔLĪTANUS, a, um, adj. idem ac Melitensis. *Inscr.* ap. *Grut.* 751, 3. Aelia Flavia Melitana. *F.*]

[MĔLĪTE, es, f. μέλιττα, et Dorice μέλιτη, apis, pro μέλιττα. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Labus. Decur. Bresc.* p. 47. Cornelia Melite. *F.*]

*MELITENE, es, f. Cappadociae tractus, ubi Melita oppidum situm. *Plin.* 6, 3. ℙ Item ipsius oppidi nomen aliud. *Id.* 5, 24. *Tac. A.* 15, 26. *B. A.*

MĔLĪTENSIS, e, adj. Melitaeus, ex Melita insula maris Africi, ut Melitensis vestis, *Cic. Verr.* 2, 2, 72. Nam textrinae operibus ea insula celebris fuit, eodem teste *ib.* 2, 4, 46. et *Sil.* 14, 250. Sic *Melitensis rosa*, qua fartus erat pulvinus Verris, *Verr.* 2, 5, 11. in pretio fuit vel ob pulcritudinem, ut Paestana: vel fortasse, quia temporius ceteris proveniebat, ut in calida regione. ℙ *Melitensem mitram* habet *Varro* ap. *Non.* 14, 16., et *Melitensia* absolute de Melitensi veste, *Lucr.* 4, 1123. et *Cic. Verr.* 2, 2, 74.

MĔLĪTĒSĬUS, a, um, adj. idem quod Melitensis, ut Melitesia coralia, *Grat. Cyn.* 404. Et vivum lapidem, et circa Melitesia nectunt Coralia. Alii leg. *Melitensia.*

[MĔLĪTĬNUS, a, um, adj. μελίτινος, melleus, melle mixtus. *Plin. Val.* 3, 26. Cerae pinguis melitinae libra una. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Visc. Op. Var.* T. 1. p. 182. P. Aelius Aug. Lib. Melitinus. Alia ap. *Fabr.* p. 45. *n.* 255. Terentia Melitina. *F.*]

MĔLĪTIS, idis, f. μηλῖτις, gemma colore mali cydonii: a μῆλον, malum. *Plin.* 37, 11, 73. *Sic ed. *Hard.* Ed. *Elzev. Melites*, more usitato. *B. A.*

MĔLĪTĪTES, ae, m. μελιτίτης οἶνος (V. ABROTONITES), genus potionis dulcis, ex melle, et musto, idest, ex congio mellis, et quinque congiis austeri musti, et cyatho salis una fervefactis. *Plin.* 14, 9, 11. ℙ Item lapis cinericii coloris, qui attritus, vel cum liquore contusus, liquorem dulcem emittit, mellitumque, et cerae mixtus eruptionibus, pituitae, maculis corporis medetur: μελιτίτης λίθος. *Plin.* 36, 19, 33.

*MELĪTO, as, n. 1. μελετῶ, verbum simpliciter fere e Graeco assumptum, si bene *Diomed.* 1. p. 373. Meditor et melito *(differunt)*, ut putat Plinius: meditantem esse secum cogitantem, melitantem voce dicentem. *B. A.*

*MELĪTON, i, n. genus vini ap. *Vitr.* 8, 3. V. *Philand. B. A.*

*MELITTAENA vel Melitaena, ae, f. μελίτταινα, herba quaedam, quae et marrubium. *Appul. Herb.* 45. ℙ Item alia, eadem quae et apiastrum et melissophyllon. V. *Melisphyllum. B. A.*

MĔLĪTTURGUS, i, m. μελιτουργὸς, mellarius, qui mellificium exercet: a μέλιττα, apis, et ἔργον, opus. *Varr. R. R.* 3, 16.

MELĬUM, ii, millus, *h. e.* collare canum. Ita legunt plerique ap. *Varr. R. R.* 2, 9. V. MILLUS.

MĔLĬUS. V. MELIOR.

[MĒLĬUS, a, um, adj. ad Melum pertinens, Graeciae insulam, unam e Sporadibus. *Cic. N. D.* 1, 1. Diagoras Melius, *h. e.* Meli insulae incola. *F.*] ℙ **Melius*, *i*, m. gentis Romanae nomen, e qua ille Spurius, largitionibus celebris. V. in *Maelianus*, *a*, *um*, *Liv.* 4, 13. sq. *Val. Max.* 6, 3. ℙ *Vicus melius* in Roma fuit. *Liv.* 33, 26. Tusco vico atque inde Melio. Sic ed. *Gronov.* ubi ed. *Drakenb.* omnino *Tusco vico atque Intemello* ex MStis. *B. A.*

MĔLĬUSCŬLĒ, adv. aliquanto melius. *Cic. Fam.* 16, 5. Volebam ad te Marionem remittere, quem, cum meliuscule tibi esset, ad me mitteres, *h. e.* cum convalescere aliquantum coepisses. *Front. ad M. Caes.* 4, 12. Meliuscule jam valere Faustinam nunciasti. *Pl. Most.* 4, 2, 51. Vide sis, ne meliuscule, quam sat fuerit, biberis.

MĔLĬUSCŬLUS, a, um, adj. aliquanto melior: dimin. a *melius. Varr.* ap. *Non.* 4, 425. Nunc de te meliusculam spem habeo, qui, etc. *Pl. Capt.* 5, 2, 6. Si eris verax, tua ex re facies: ex mala meliusculam. *Id. Curc.* 4, 2, 3. Meliusculum est monere. *Colum.* 9, 3. Apes coloris meliusculi. Est qui conjicit *melleusculi. Sen. Ben.* 1, 3. *med.* Gratias esse aetate minores, quam Horas, sed meliuscula facie. ℙ *Meliusculus* etiam dicitur, qui ex morbo aliquantulum convalescit. *Ter. Hec.* 3, 2, 19. salvan' Philumena est? *Pam.* meliuscula est. *Cels.* 3, 22. *f.* Qui meliusculus esse coepit, adjicere debet exercitationes, fricationes, cibos.

MĔLĬZŌMUM, i, n. μελίζωμον, condimentum quoddam ex mellis despumati mixtura confectum, et reficiendis viatoribus aptum. *Apic.* 1, 2.

MELLA, ae, f. Extracto e ceris melle, ipsa cera minute resolvitur, et aqua fontana, vel coelesti maceratur: expressa deinde aqua colatur, et decoquitur, donec ad defruti crassitudinem pervenit; et bene picatis lagenis conditur. Haec mella appellatur, et adhibetur pro defruto in condituris olivarum. Haec *Colum.* 12, 11. Adde *ib.* 47.

MELLĂ vel Mēlă, ae, m. fluvius Galliae Cisalpinae ex Brenno monte oriens, et prope Brixiam decurrens. *Catull.* 67, 33. Flavus quam molli percurrit flumine Mella, Brixia. *Virg. G.* 4, 278. curva legunt prope flumina Mellae. ℙ *Fuit et Mella cognomen Romanum, in gente Annaea, ex qua fuit M. Annaeus Mella, Lucani poetae pater. *B. A.* [*V. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 411.]

MELLĀCĔUM, i, n. *Non.* 17, 14. ita vocari nunc ait, quam veteres sapam dixere.

*MELLARĬA, ae, f. opp. V. v. sq. *B. A.*

[MELLĀRĬENSIS, e, adj. ad Mellariam pertinens, Hispaniae Baeticae urbem. *Inscr.* ap. *Grut.* 321, 10. Ordo Mellariensium; et 466, 9. Huic Mellarienses locum sepulturae decreverunt. *F.*]

MELLĀRĬUM, ii, n. locus, in quo apes nutriuntur, alvearium, μελιττοτροφεῖον. *Varr. R. R.* 3, 16. Μελιττῶνας ita facere oportet, quos alii μελιττοτροφεῖα appellant, eandem rem quidam mellaria. ℙ Item vas melli continendo. V. in BONA Dea.

MELLĀRĬUS, a, um, adj. ad mel pertinens. *Plin.* 21, 14, 49. Vasa mellaria, aut favos lavari aqua praecipiunt.

MELLĀRĬUS, ii, m. μελιτουργὸς, qui mellis opus exercet. *Varr. R. R.* 3, 16. Qua mellarii favum eximere possint.

MELLĀTĬO, onis, f. μελίτωσις, mellis vindemia, cum mel eximitur. *Colum.* 11, 2. *med.* Differenda est in mensem Octobrem mellatio. *Plin.* 11, 15, 15. Aestiva mellatio.

MELLĔUS, a, um, adj. μελιτώδης, qui ex melle est, vel mellis dulcedinem refert. *Plin.* 15, 14, 15. Melleus sapor. *Id.* 11, 16, 16. color. *Id.* 25, 9, 70. Mellea crassitudo. *Id.* 37, 6, 23. Melleae sardonyches, *h. e.* mellei coloris. *Auson. Ephem. parecb.* 12. Melleum crustum. ℙ Translate est dulcis, suavis. *Appul. Met.* 6. Aves melleis modulis suave resonantes. *Id. Flor. n.* 4. Tibicen omnis voculae melleus modulator. In *fragm. Petr.* 668. *Burm.* Mellea purpureum depromunt ora ruborem. *Auson. epist.* 19. *f.* Accessit tibi in artem poeticam mellea adulatio; et *epist.* 17. *in.* Modo intelligo, quam mellea res sit oratio; et *Grat. act. ad Grat.* 8. Melleum eloquium.

*MELLEUSCULUS. V. in *Meliusculus.* Lectionis auctor erat *Gesnerus. B. A.*

MELLĪCŬLUM, i, n. dimin. mellis. V. MELCULUM. ℙ Adjective. V. MELLITULUS.

MELLĪFER, ra, rum, adj. μελιτοφόρος, ferens mel. *Ov. Met.* 15, 383. Melliferarum apium sine membris corpora nasci. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 127. Mellifer electis exercitus obstrepit herbis.

MELLĪFĬCĬUM, ii, n. μελιτουργία, mellis opus. *Varr. R. R.* 3, 16. *med.* Ad mellificium aptissimum est thymum. *Colum.* 9, 13. *f.* Apes magis mellificiis, quam fetibus student.

MELLĪFĬCO, as, a. 1. μελιτουργέω, τιθαιβάσσω, mel facio. In *quodam epigr. Virg.* ap. *Donat.* in *ejus Vita*: Sic vos non vobis mellificatis apes. *Plin.* 11, 18, 19. Apum genera duo: aliarum, quae in arboribus mellificant: aliarum, quae sub terra.

MELLĪFĬCUS, a, um, adj. ad mel conficiendum pertinens. *Colum.* 9, 13. *f.* Ut apes ab opere mellifico evocatae, etc.; et *ib.* 8. Mellifici saltus.

MELLĪFLŬENS, entis, adj. qui mel fluit, suavis. *Auson. epist.* 16, 14. Mellifluentem Nestora.

MELLĪFLŬUS, a, um, adj. mellifluens. *Avien. Perieg.* 468. Antra melliflua. *Boeth. metr.* 5, 2. Homerus melliflui oris. [*Vet. Poeta* ap. *August. de music.* 3, 7. Quae canitis sub antris Mellifluos sonores. *F.*]

MELLĬGĔNUS, a, um, adj. μελιειδής, qui est ejusdem generis ac mel. *Plin.* 16, 7, 10. de robore: Fert et aliam inutilem pilulam cum capillo, verno tamen tempore melligeni succi.

[MELLĬGĔRUS, a, um, adj. idem ac mellifer. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1329, 1. Ti. Claudius Melligerus. *F.*]

MELLĬGO, inis, f. μελίτωμα, κήρωσις, quod nondum mel est, sed ad mellis naturam accedit, succus e lacrimis arborum, sive florum, quem apes devorant, postea ad alvos regressae evomunt, operaque componunt. *Plin.* 11, 6, 5. Ceram ex floribus, melliginem e lacrimis arborum, quae glutinum pariunt, salicis, ulmi, arundinis succo, gummi, resina. ℙ Translate ponitur pro quocumque succo florescentis fructus adhuc, atque immaturi. *Plin.* 12, 27, 60. In prima lanugine demittitur uva, ejusque melligo. *Hard.* haec paulo aliter explicat.

MELLILLĂ, ae, f. dimin. melliniae. Adhibetur in blanditiis. *Pl. Cas. a.* 1. *v.* 47. Mea vita, mea mellilla, mea festivitas.

MELLĪNĬA, ae, f. potio ex melle: et translate res jucunda et dulcis. *Pl. Truc.* 4, 1, 6. Hoc nimio magnae melliniae est mihi. Alii leg. *mellinae.* V. MELLINA.

MELLĪTŬLUS, a, um, dimin. melliti, dulciculus. *Pl. Cas.* 4, 4, 19. Corpusculum mellitulum! Alii perperam leg. *melliculum. Appul. Met.* 3. Mea mellitula. *Hieron. ep.* 79. *n.* 6. Puella ita suavis est, et mellitula, ut honor sit omnium propinquorum.

MELLĪTUS, a, um, adj. μελιτώδης, melleus, aut melle conditus. *Varr. R. R.* 3, 16. *med.* Melliti favi. *Id.* ap. *Gell.* 13, 11. Mellita bellaria. *Appul. Met.* 10. edulia. *Suet. Ner.* 27. absorptio. V. MITELLITA. *Hor. Ep.* 1, 10, 11. Pane egeo, jam mellitis potiore placentis. *Plin.* 36, 19, 33. Succus dulcis, et mellitus. ℙ Translate est suavis, jucundus, dulcis. *Cic. Att.* 1, 18. Ut tantum requietis habeam, quantum cum uxore, et filiola, et mellito Cicerone consumitur. *Catull.* 47, 1. Melliti oculi; et 3, 6. Mellitus passer. *Petr. Sat.* 1. *f.* Melliti verborum globuli. *Appul. Met.* 5. Mellita cantus dulcedo. [*M. Aurel.* ad *Front. ad Caes.* (ed. *A. Maio*) 4, 6. Valebis mihi Fronto, ubi ubi es mellitissime. *Id. ib.* 5. Mi mellite, mi marite; et *ib.* 2. Mellitissimum suavium. *F.*]

MELLO, as, mel facio, vel colligo. Legitur a quibusdam ap. *Pall.* 7, 7., sed incerta admodum ea lectio est.

MELLŌNĂ et Mellonĭa, ae, f. Dea apum praeses, et mellis. Primum est ap. *August. C. D.* 4, 24., alterum ap. *Arnob.* 4, 131.

MELLOPROXĬMI ab *Impp. Hon. et Theod. Cod.* 12, 19, 5. dicuntur, qui insequenti anno futuri sunt proximi scriniorum. Est autem vox hybrida ex Graeco μέλλω, futurus sum, et Latino *proximus. Inscr.* ap. *Mur.* 890, 1. M. Aurelio Aug. Lib. Isidoro melloproximo a rationibus.

MELLŌSUS, a, um, adj. melleus. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 29. Mellosa dulcedo.

*MELLUS vel Mellum, sunt qui legunt ap. *Varr. R. R.* 2, 9. ubi vulgo *millus.* V. *Millus. B. A.*

MĒLO, onis, m. nomen est Nili fluvii, testibus *Festo*, et *Serv.* ad *G.* 4, 291., *A.* 1, 745. et *ib.* 4, 246. Ait *Serv.* esse vocem Latinam, ut *Nilus* Graecam, eaque usum *Ennium.* Putat *Festus* in *Alumento* sic dictum esse a veteribus Romanis, nec dum assuetis Graecae linguae, ut *Alumento* (al. *Laumento*) pro *Laomedonte*, *Catamitus* pro *Ganymede.* V. CATAMITUS. Ducunt eruditi a μέλας, ανος, niger, quia ob profunditatem nigro colore est, et quia viridem Aegyptum nigra fecundat arena, ut ait *Virg. G.* 4, 291. V. MELAS. *Auson. epist.* 4, 75. Melonis albam filiam, *h. e.* papyrum, quae circa Nilum plurima.

MĒLO, onis, m. genus cucumeris, rotunda, et mali cotonei figura [**Melone*]: a μῆλον, malum. *Pall.* 4, 9. *med.* Nunc melones serendi rarius: distent inter se semina pedibus duobus, etc. Semina mulso et lacte per triduum maceranda sunt: hinc suaves efficientur: odorati autem, si eorum semina multis diebus inter rosae folia sicca mergantur. *Capitol. Albin.* 11. Nam et quingentas ficus passarias jejunum comedisse, et centum persica Campana, et melones Ostienses decem, etc. *Vopisc. Carin.* 17. Vini plurimum effudit: inter poma et melones natavit. *Trebell. Gallien.* 16. Uvas triennio servavit: hieme summa melones exhibuit. Adde *Arnob.* 2, 85. Ex his apparet, *melones* in deliciis fuisse. An vero sint, quos Florentini vocant *poponi*, nos Patavini *meloni*, negat *Casaub.* ad *l. c. Capitol.*: ignotos enim hos toti antiquitati fuisse. Alii contra sentiunt, inter quos *Salm.* ad *Solin.* p. 958. Videntur autem iidem esse cum *melopeponibus*, de quibus mox.

[MĒLŎCARPON, i, n. herba alias aristolochia. *Appul. Herb.* 19. *F.*]

MĔLŌDES, is, adj. μελῳδης, qui dulcia carmina cantat. *Sidon. ep.* 9, 15. *in carm.* Proculus melodes insonare pulsibus. Alii leg. *melodis*, ut sit a *melodus*: [at nihil mutandum. Usurpatur enim tanquam cogn. R. feminin. in *Inscr.* ap. *Grut.* 1157, 3. Mnemosyne Melodes. *F.*]

MĔLŌDĬĂ, ae, f. μελῳδία, concentus, melos. *Capell.* 9, 306.

MĔLŌDĬNĂ, orum, n. plur. melodiae, concentus. *Varr.* ap. *Non.* 1, 247. Si quis melodinis sit ὅρος λύρας, Praesepibus se retineat forensibus. Alii aliter leg.

*MELODŪNUM, i, n. Senonum opp., in insula a Sequana fluvio formata, hodie fortasse *Melun. Caes. B. G.* 7, 58. et 60. *B. A.*

MĔLŌDUS, a, um, adj. suaviter sonans, vel canens, μελῳδός. *Auson. Profess.* 15, 8. et *Prud. Cath.* 9, 2.

*MELOESSA (sc. insula, μηλόεσσα, a μῆλον, ovis), insula Italiae inferioris, Bruttiis adjacens, in sinu Scylaceo. *Plin.* 3, 10. *B. A.*

MĒLŎFŎLĬĂ, orum, n. plur. mala, quibus folium unum, aliquando et geminum erumpit e latere medio. *Plin.* 15, 14, 15.

MĒLŎMĔLI, n. μηλόμελι, liquor mulsei saporis ex cydoneis malis melle conditis, et in lagena servatis: cujus conficiendi rationem docet *Colum.* 12, 45. Alii leg. *melimeli* minus recte. V. MELIMELA.

MĒLŎPĔPŎNES, um, m. plur. μηλοπέπονες, genus cucumeris: de quo ita *Plin.* 19, 5, 23. Cucumeres, in fistula flore demisso, mira longitudine crescunt. Ecce cum maxime nova forma eorum in Campania provenit, mali cotonei effigie. Forte primo natum ita audio unum: mox semine ex illo

genus factum: melopeponas vocant. Non pendent hi, sed humi rotundantur. Mirum in his, praeter figuram, et odorem, quod maturitatem adepti, quamquam non pendentes, statim a pediculo recedunt. Haec *Plin.* Porro dicti sunt a μῆλον, malum, propter figuram, et πέπων, ονος, maturus, a sole excoctus, a πέπτω, coquo, propter maturitatem.

[MĔLOPHĬLUS, i, m. amans cantus: a μέλος, cantus, et φίλος, amicus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 293, 2. Sex. Julius Sex. L. Melofilus. Hic *Melofilus* est pro *Melophilus*, ut saepe alias. *F.*]

[MĔLOPHYLLON, i, n. herba eadem ac millefolium. *Appul. Herb.* 88. *F.*]

MĔLŎPOEĬĂ, ae, f. μελοποιΐα, est habitus modulationis effectae, ut definit *Capell.* 9, 326., ubi tres ejus species recenset. V. Est a μέλος, cantus, et ποιέω, facio.

MĔLOS, i, n. μέλος, suavis sonus, cantus, carmen. *Accius* ap. *Cic. N. D.* 2, 35. Silvani melo Consimilem ad aures cantum et auditum refert. *Cato* ap. *Non.* 2, 70. Melos alterum in cantibus est bipartitum: unum, quod est in assa voce: alterum, quod vocant organicon. *Hor. Od.* 3, 4, 1. dic, age, tibia Regina longum Calliope melos. *Pers. prol. extr.* Corvos poetas, et poetrias picas Cantare credas Pegaseium melos. *Terent. de metr.* p. 2412. Auctor et ductor melorum, qui duas breves habet, *h. e.* pes pyrrichius, nempe *hŏnŏr.* ¶ In plur. num. *mela* positione Latina, *Auson. Parental.* 27. Cui brevia mela modifica recino, *mele* positione Graeca, τὰ μέλη, *Lucr.* 2, 412. Ac Musea mele, per chordas organici quae Mobilibus digitis expergefacta figurant; et *ib.* 504. et cygnea mele. *Inscr.* ap. *Grut.* 654. docta sonare mele. ¶ In allato versu *Persii* prima syllaba produci videtur, imitatione Graecorum, qui vocalem brevem liquidae praepositam producunt. *Homer.* in hymno Mercurii, *v.* 498. corripuit, Πλήκτρῳ ἐπειρήτιζε κατὰ μέλος· ἡ δ' ὑπὸ καλόν. At versu statim sequenti produxit, Ἱμερόεν κονάβησε· θεὸς δ' ὑπὸ μέλος ἄεισε. [At ex *Vet. Schol.* ad *Pers. l. c.* in aliis est *nectar. F.*] Cave imiteris, et V. *Mart.* 9, 12. ¶ Masculino gen. *Cato* ap. *Non.* 3, 136. Omnes qui loquuntur, habere debent quosdam melos. *Pacuv. ib.* Fremitu concidi melum. Adde *Acc.* et *Varr. ib.*

*MELOS vel Melus, i, Μῆλος, maris Aegaei insula, inter Sicinum ac Siphnum, in Peloponnesum vergens, Sporadum una. *Mela* 2, 7. *med. Plin.* 4, 12. *B. A.*

*MELOSMOS, i, herba eadem cum polio. *Appul. H.* 57. *B. A.*

*MELŌTA, ae, vel Melōte, es, f. (sc. pellis, μηλωτὴ,) pellis ovilla. *Vulg. Hebr.* 11, 37. Circumierunt in melotis, in pellibus caprinis. ¶ Sed non tam pellem ovis significat, quam exuvium, hoc est pellem corpori detractam una cum lana. V. *Erasm.* in *Hebr. l. c. B. A.*

MĒLOTHRON, i, n. μήλωθρον, herba, quae et vitis alba dicitur, cujus foliis utebantur in coronamentis. *Plin.* 21, 9, 29. et 23, 1, 16.

[MĒLOTIS, idis, f. μηλωτὶς, specillum, instrumentum chirurgicum. *Pelag. Vet.* 31. *med.* Quamcumque melotidem, vel spathomelem miseris, ibit per ipsam fistulam. *F.* *Melōtis* (sc. terra), idis, regio Thessaliae. *Liv.* 32, 13. *in.* si lectio certa. *B. A.*]

*MELPES, ae, m. fluvius Lucaniae. *Plin.* 3, 5. ed. *Hard.* ubi ed. *Elzev.* habet *Melphes.* ¶ Hodie est *Melpa* vel *Molpa. B. A.*

*MELPHES. V. v. praec. *B. A.*

MELPŎMĔNE, es, f. Μελπομένη, una ex Musis, tragoediarum inventrix, a μέλπομαι, cano. *Hor. Od.* 1, 24, 3. praecipe lugubres Cantus Melpomene, cui liquidam pater Vocem cum cithara dedit. *Auson. Idyll.* 20, 2. Melpomene tragico proclamat moesta boatu.

*MELSIAGUM, i, n. palus magna in Germania, de qua *Mela* 3, 3. *med. B. A.*

MELTOM meliorem dicebant. *Festus:* ubi alii leg. *meliom.*

*MELUS insula. V. MELOS. *B. A.*

[MELZĪTĀNUS, a, um, adj. ad Melzitam pertinens, urbem Africae proconsularis, ultra Uticam sitam, quae eadem videtur esse ac Μελδεῖτα apud *Ptol.* 3, 3. *Plin.* 5, 4, 4. Oppida libera, Melzitanum, Medaurense, etc. *F.*]

*MEMACĒNI, orum, populi Asiae ulterioris, ultra mare Caspium, quorum meminit *Curt.* 7, 6. *B. A.*

MĔMAECYLON. V. MIMAECYLON.

MEMBRĀNĂ, ae, f. ὑμὴν, δέῤῥις, pellis exterior, quae membra tegit, pellicula, tunica. *Cic. N. D.* 2, 57. Natura oculos membranis tenuissimis vestivit. *Lucan.* 9, 773. Dissiluit stringens uterum membrana, fluuntque Viscera. *Cels.* 8, 4. Membrana cerebri, μῆνιγξ. *Plin.* 11, 28, 33. Membranis cicadae volant; et *ib.* 39. Membranis volant fragilibus insecta. ¶ De exuviis anguium. *Ov. Met.* 7, 272. Squamea Cinyphii tenuis membrana chelydri. *Lucan.* 6, 679. Libyci membrana cerastae. ¶ De pelle detracta animalibus, et arte polita in usum scribendi, aut pingendi, et compactos in volumen libros vestiendi. V. PERGAMENUS. *Quint.* 10, 3. *f.* Scribi optime ceris, in quibus facillima est ratio delendi: nisi forte visus infirmior membranarum potius usum exiget: quae ut juvant aciem, ita crebra relatione, quoad intinguntur calami, morantur manum, et cogitationis impetum frangunt. *Mart.* 14, 7. cujus lemma *Pugillares membranei:* Esse puta ceras, licet haec membrana vocetur: Delebis, quoties scripta novare voles. *Plin.* 7, 21, 21. In nuce inclusam Iliada, Homeri carmen in membrana scriptum, tradidit Cicero. *Hor. Sat.* 2, 3, 2. Sic raro scribis, ut toto non quater anno Membranam poscas. *Petr. Sat.* 115. Membranae ingenti versus ingerere. *Catull.* 22, 6. chartae regiae, novi libri, Novi umbilici, lora rubra, membrana Directa plumbo, et pumice omnia aequata. *Tibull.* 3, 1, 9. Lutea sed niveum involvat membrana libellum. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 5. de Parrhasio: Alia multa graphidis vestigia exstant in tabulis, ac membranis ejus, ex quibus proficere dicuntur artifices. ¶ De tenuioribus ligni lamellis, frugum et pomorum tunicis, etc. *Plin.* 15, 22, 24. de nuce juglande: Bifidae putaminum carinae, nucleorumque alia quadripartita distinctio, lignea intercursante membrana. *Id.* 16, 14, 25. de tilia: Inter corticem ac lignum tenues tunicae multiplici membrana. *Id.* 15, 23, 25. de castaneis: Proxima corpori membrana in his, et in nucibus saporem, ni detrahatur, infestat; et *ib.* 28, 34. Crusta teguntur glandes, cute uvae, corio et membrana Punica. *Id.* 29, 3, 11. Membrana putaminis ovi. *Id.* 18, 7, 10. *n.* 3. Milium, et panicum indefensa membranis continentur. *Id.* 19, 6, 34. Tenuissimis membranis velatur allium. ¶ De qualibet superficie, membranae modo contegente. *Lucr.* 4, 93. tenuis summi membrana coloris Cum jacitur, etc.

MEMBRĀNĀCĔUS, et cius, a, um, adj. ὑμενώδης, membrana constans. *Plin.* 10, 61, 81. Vespertilio, cui membranaceae pinnae uni. *Inscr.* ap. *Grut.* 174, 7. Legavit pugillares membranaceos operculis eboreis. ¶ Item membranae similis. *Plin.* 16, 31, 55. Quibusdam cortex membranaceus, ut viti, arundini.

[MEMBRĀNĀRĬUS, ii, m. qui membranas parat. *Gloss. Philox.* Membranarius, διφθεροποιός. *Edict. Dioclet.* p. 20. Membranario in .... one pellis Pergamenae. *F.*]

MEMBRĀNĔUS, a, um, adj. membranaceus. *Ulp. Dig.* 32, 50. Codices membranei, vel chartacei, vel eborei. *Mart.* 14, 7. *in lemmate:* Pugillares membranei.

MEMBRĀNŬLĂ, ae, f. parva membrana. *Cels.* 8, 4. *med.* Ne quid ex ipsa membranula, quae sub cute calvariam cingit, super os relinquatur; et 7, 7. *n.* 13. *extr.* Membranula oculi. *Id. ib.* 1. et 14. dixit *membranulas*, quas nunc anatomici *nervos* appellant, scil. ductus spirituum. ¶ De scriptoriis, et librariis *Scaev. Dig.* 32, 104. Quae membranulis mea manu scriptis continebuntur. *Cic. Att.* 4, 4. Librariolis imperes, ut sumant membranulam, ex qua indices fiant, *h. e.* pergamenam, in qua librorum tituli inscribantur, et exterius pittacii modo affigantur. ¶ *Membranulum, i,* n. *Appul. Met.* 6. Hirudinis tenue membranulum circumdedit. *Locus est *med.* p. 184. (20. *Elm.*) *B. A.*

*MEMBRANŬLUM. V. in *Membranula. B. A.*

MEMBRĀTIM, adv. μεληδὸν, per membra singula, singillatim, per partes. *Lucr.* 3, 527. saepe hominem paulatim cernimus ire, Et membratim vitalem deperdere sensum. *Plin. praef.* 12. et 25, 11, 83. Animalium naturae generatim membratimque ita se habent; et 26, 11, 67. Nunc peractis malis, quae membratim sentiuntur, dicemus de his, quae totis corporibus grassantur; et 9, 15, 18. Thynni membratim caesi, cervice et abdomine commendantur; et 28, 7, 20. Divisi membratim abortus. *Cic. Part.* 35. *med.* Narratio accusatoris erit quasi membratim gesti negotii suspiciosa narratio. *Varr. R. R.* 1, 22. Membratim enumerare, *h. e.* singillatim. *Cic. Or.* 63. et 67. Incise membratimque dicere, *h. e.* per membra periodi. *Quint.* 9, 4. *med.* Ubicumque acriter erit, et instanter pugnaciterque dicendum, membratim caesimque dicemus.

MEMBRĀTŪRĂ, ae, f. membrorum conformatio. *Vitr.* 8, 5. Animo advertantur, qua membratura sint, qui circa eos fontes habitant, homines.

*MEMBRĒSA, ae, f. Μέμβρησα, opp. Africae Propriae, in Zeugitana. *August. adv. Donat.* 7, 26. ¶ *Membressa* est *Anton. Itin. Membrissa* autem *Tab. Peut. B. A.*

*MEMBRESSA et *MEMBRISSA. } V. v. praec. *B. A.*

MEMBROR, aris, dep. 1. διαρθρόομαι, per membra formor. *Censor. de die nat.* 11. Quinque et triginta diebus infans membratur.

MEMBRŌSUS, a, um, adj. magno membro virili instructus. *Auct. Priap. prooem.* Sed ruber hortorum custos membrosior aequo.

MEMBRUM, i, n. μέλος, κῶλον, pars corporis animalis, ut pes, manus, caput, aures, nasus, etc. *Cic. Fin.* 3, 5. *med.* Jam membrorum, idest partium corporis, alia videntur propter eorum usum a natura esse donata, ut manus, crura, pedes, etc. alia quasi ad quendam ornatum, ut cauda pavoni, plumae versicolores columbis, viris mammae, atque barba. *Ter. Ad.* 4, 4, 3. Membra metu debilia sunt: animus timore obstupuit. *Pl. Amph.* 5, 1, 66. Mihi horror misero membra percipit dictis tuis. *Virg. G.* 4, 438. defessa membra componere; et *A.* 6, 642. in gramineis exercent membra palaestris. *Hor. Sat.* 2, 2, 81. dare membra sopori. *Suet. Vesp.* 20. Statura fuit quadrata, compactis firmisque membris. *Hor. Sat.* 2, 8, 86. Mazonomo pueri magno discerpta ferentes Membra gruis. *Ov. Met.* 15, 383. Melliferarum apium sine membris corpora nasci. ¶ Differunt membra ab artubus, qui proprie commissuram nexumque membrorum significant: vel sunt ossa cum nervis: membra vero carnes, quibus artus conteguntur. *Pl. Men.* 5, 2, 102. ut ego hujus membra, atque ossa, atque artua Comminuam illo scipione. *Virg. A.* 5, 422. Et magnos membrorum artus. Promiscue tamen aliquando usurpantur. *Ov. Amor.* 1, 7, 53. Exanimes artus et membra trementia vidi. V. ARTUS. ¶ Differunt praeterea ipso usu, quia *membra* transferuntur ad significandas partes domus, navis, etc., *artus* non item. *Cic. Q. Fr.* 3, 1, 1. Nec habere poterat adjuncta cubicula, et ejusmodi membra. *Plin. ep.* 2, 17. Adhaeret dormitorium membrum, transitu interjacente, etc. *Ov. Trist.* 1, 2, 12. Parcite quassatae solvere membra ratis; et *ib.* 4, 10, 47. Ponticus heroo, Bassus quoque clarus iambo, Dulcia convictus membra fuere mei. *Pall.* 1, 35. *f.* Totius vineae membra, *h. e.* vites. *Ammian.* 15, 7. Vulgus omne, paulo ante consertum, per varia urbis membra diffusum evanuit. *Suet. Aug.* 48. Reges socios non aliter universos, quam membra partesque imperii, curae habuit. *Colum. prooem. l.* 10. *f.* Multa sunt ejus quasi membra, de quibus aliquid possumus effari. Sic *Cic. N. D.* 1, 4. *extr.* Omnes philosophiae partes, atque omnia membra tum facillime noscuntur, cum, etc. ¶ De parte orationis, seu periodi longiore: nam brevior *incisum* dicitur. *Auct. ad Her.* 4, 19. Membrum orationis appellatur res breviter absoluta, sine totius sententiae demonstratione: quae denuo alio membro orationis excipitur. *Cic. Or.* 62. et 66. Quae Graeci κόμματα, et κῶλα nominant, nos recte incisa, et membra dicimus. *Id. Or.* 3, 49. *med.* Saepe carpenda membris minutioribus oratio est: quae tamen ipsa membra sunt numeris vincienda. [*V. *Ernest. lex. techn. lat. rhet.* p. 254.] ¶ Δι' ἀντονομασίαν *membrum* ponitur pro mentula. *Auct. Priap.* 70, 17. Hujus et Alcinoi mirata est filia membrum. ¶ *Membrum genitale* dicitur etiam unus e testiculis. *Colum.* 7, 11. Mediam cutem, quae intervenit duobus membris genitalibus, rescindito, *h. e.* duobus testiculis. ¶ [*Confund. *membris* et *nervis.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 3, 715.]

*MEMECYLON, i, n. μημέκυλον, μιμαίκυλον, fructus arboris unedonis sive arbuti. *Plin.* 15, 24. Pomum inhonorum duobus tamen hoc nominibus adpellant Graeci comaron et memecylon: quo adparet, totidem esse genera apud nos. *B. A.*

MĔMĬNENS, entis, part. a *memini*, exigui usus. *Liv. Andr.* ap. *Prisc.* 11, 922. Meminens *Varro* corde volutat. *Auson. Profess.* 2, 4. Vivis adhuc aevi, quod periit, meminens. *Sidon. ep.* 2, 10. *f.* Sisque oppido meminens, quod, etc. *Id. ep.* 4, 12. Naturae meminens, et professionis oblitus. Adde *ep.* 3. *f.* et *ep.* 6, 3. et *ep.* 7, 6.

MĔMĬNI, isti, defect. 3. μέμνημαι, recordor, memoria teneo, in memoriam redeo, et, ut ait *Sen. ep.* 33. *med.*, rem commissam memoria custodio. Volunt esse ab obsoleto *meno*, quod a μνάω, geminatione primae syllabae. [*V. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 72. p. 157. *Ruddim.* 1, 268. *n.* 15. *Lünemann.* in *Lex. Lat.* deducit ab obsoleto *memino.*] Pro praesenti, et imperfecto in omnibus modis habet praeterita, quae, ut in *novi*, *odi*, *coepi*, pro praesentibus ponuntur, et explicantur. *Cic. Mur.* 20. Cui placet, obliviscitur: cui dolet, meminit. *Id. Manil.* 16. Meminisse, et commemorare. *Phaedr.* 4. *f.* Pulcre meminero.. *Hor. Sat.* 1, 9, 68. Memini bene. ¶ [*Exempla, quae *memini* ipsa praeteriti significatione pro *memoriae infixi* positum referant, *Heindf.* ad *Hor. Sat.* 2, 2, 113. haec laudat: *Cic. Sen.* 9. Ego L. Metellum memini puer — ita bonis esse viribus extremo tempore aetatis, ut adolescentiam non requireret. *Quint. Inst.* 8, 3, 31. Nam memini juvenis admodum inter Pomponium ac Senecam etiam praefationibus esse transactum etc. *Plat. Charm.* §. 8. Μέμνημαι δὲ ἔγωγε καὶ παῖς ὢν Κριτίᾳ τῷδε ξυνόντα σε. Assentitur *Spald.* ad *Quint.* l. l. ¶ Hoc verbum saepe ab affirmantibus per parenthesin interjicitur. *Ov. Ep.* 5, 25. Populus est (memini) fluviali consita ripa. — Contra a dubitantibus inseritur: *si memini. Id. Amor.* 3, 1, 33. Altera (si memini) limis subrisit ocellis. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 3, 101.] ¶ Cum genit. *Cic. Fin.* 5, 1. *extr.* Vivorum memini, nec tamen Epicuri licet oblivisci. *Id. Fam.* 13, 75. Minus videbor meminisse constantiae tuae. [*Ita

ponitur interdum cum ulciscendi significatione. *Val. Fl.* 1, 773. leti meminisse paterni: ubi v. *Burm.* Oppos. *oblivisci*, i. e. deponere animum ulciscendi. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 20, 12.] ℙ Cum accusat. *Cic. Acad.* 4, 33. Omnia meminit Scyron Epicuri dogmata. *Id. Somn. Scip.* 1. Cum omnia ejus non facta solum, sed etiam dicta meminisset. *Id. Planc.* 33. Qui patriae beneficia meminerunt. *Pl. Merc.* 5, 4, 51. Suam quisque homo rem meminit: γνώμη. *Virg. Ecl.* 9, 45. numeros memini, si verba tenerem. *Cic. Phil.* 5, 6. Cinnam memini, vidi Sullam. *Id. Amic.* 2. *f.* Memineram Paulum, videram Gallum. *Id. Or.* 3, 50. Antipater ille Sidonius, quem tu probe meministi. Adde *Accium, Turpil.*, *Varr.* et al. ap. *Non.* 8, 9. [*Exposuit de utroque dicendi genere *Zumpt. Gr. Lat.* §. 439. et 440. p. 368.] ℙ Cum ablat. et praeposit. *de. Pl. Asin.* 5, 2, 84. De palla memento, amabo. *Cic. Att.* 15, 27. *extr.* De Herode et Mettio meminero, et de omnibus, quae te velle suspicabor modo. ℙ Cum aliis orationis partibus. *Id. Amic.* 1. Meministi, quanta hominum esset admiratio. *Id. Fam.* 7, 38. Memini, cum mihi desipere videbare. *Phaedr.* 5, 7. Ludis, non satis memini, quibus; et 3, 2. Memini, qui panem dederint. *Ter. Phorm.* 1, 4, 47. Meministin', olim ut fuerit vestra oratio? *Hor. Epod.* 10, 3. Ut horridis utrumque verberet latus Auster, memento, fluctibus. ℙ In imperativo. *Pl. Epid.* 5, 1, 51. Memento mihi suppetias ferre. [*Suet. Cal.* 29. Memento omnia mihi et in omnes licere; et *Gr.* 10. Hylen nostram aliis memento commendare: nostr. *vergiss nicht.*] *Pl. Curc.* 1, 3, 54. Facito, ut memineris. *Id. Stich.* 1, 1, 46. et *Ter. Heaut.* 3, 2, 39. Fac, memineris. *Plin.* 18, 25, 57. Meminerint legentes. ℙ Cum infinito praesenti, etiamsi de re praeterita sermo sit. *Cic. Fam.* 9, 16. *f.* et *Verr.* 2, 4, 12. Memini, te mihi Phameae coenam narrare; et *Dejot.* 14. Memini, iisdem fere verbis ad me te scribere. *Id. Fam.* 3, 8. Non meminisse, ullum tempus laudandi, aut locum dari, *h. e.* datum esse. *Ter. Andr.* 2, 5, 17. Ego illam vidi virginem: forma bona Memini videre. *Virg. Ecl.* 9, 52. saepe ego longos Cantando puerum memini me condere soles. Adde *Pl. Epid.* 4, 1, 13. ℙ Cum infinito praeteriti, [*i. e. aoristi. V. *Sanct. Minerv.* p. 170. ed. *Scheid.* Laudat *B. Crus.* in *cl. Suet.* s. h. v. — *Zumpt. Gr. Lat.* §. 589. p. 466. docet, v. *memini* ita cum infin. praet. conjungi, ut non rei perficiendae rationem, modum enarrent scriptores, sed effectum, exitum, eventum, summam operis alicujus transacti significent.] *Cic. Fam.* 13, 72. Peto, ut memineris, te omnia mihi cumulate recepisse. *Id. Rosc. Am.* 42. Meministis, me ita distribuisse initio causam, etc. *Virg. G.* 4, 125. memini . . . . . Corycium vidisse senem. ℙ Significat etiam mentionem facere, commemorare; metonymia. *Cic. Phil.* 2, 36. Meministi ipse de exsulibus: scis, de immunitate quid dixeris. *Quint.* 11, 2. Neque omnino hujus rei meminit usquam poeta ipse. Adde *Plin. ep.* 1, 5. *med.* [*Suet. Caes.* 9. meminerunt hujus conjurationis. — Disputat de hac v. *meminisse* significatione, et quid differat a *memorare*, *Doederl.* 1, 171.] ℙ *Meminisse* substantivi modo de ipsa memoria. *Lucr.* 4, 766. Praeterea meminisse jacet, languetque sopore. ℙ Transfertur ad res inanimas. *Lucr.* 4, 152. Nam neque, uti vestem, possunt transire, neque ante scindi, quam meminit levor praestare salutem. [*Adde *Lucan.* 5, 109. Ut Salaminiacum meminit mare: ubi v. *Cort.*, qui laudat *Gronov.* ad *Sen. Herc. Oet.* 460. ℙ Discrimen inter *meminisse*, *reminisci*, *recordari* ita constituit: *meminisse* = memorem esse; *reminisci* = in memoriam revocare; *recordari*, revocata in memoriam contemplari.] ℙ Part. *Meminens* V. s. 1.

*MEMINI, orum, populi Galliae Narbonensis, quorum caput Carpentoracte dictum. *Plin.* 3, 4. Μιμηνοὶ sunt *Ptolemaeo*. *B. A.*

[MĔMĬNĬĂ. V. MIMNERMIA. *F.*]

*MEMMIA GENS nomen habere putatur a Mnestheo Trojano, Aeneae comite. *Virg. A.* 5, 116. Velocem Mnestheus agit acri remige Pristim, Mox Italus Mnestheus, genus a quo nomine Memmi. Ubi *Servius:* Mox Italus, subaudi, Futurus. Ipse enim familiam Memmiorum constituit. Nobiles autem familias a Trojanis fuisse Juvenalis ostendit *Sat.* 1. *v.* 100.], jubet a praecone vocari Ipsos Trojugenas. A quo nomine, scilicet Mnesthei, dicunt Memmii genus. *B. A.*

MEMMĬĂDES, ae, m. patronymicum a Memmio. *Lucr.* 1, 26., *h. e.* ipse Memmius, ut *Scipiades* Scipio.

MEMMĬĀNUS, a, um, adj. ad Memmium aliquem pertinens (quod est nomen R. civis). *Cic. Att.* 5, 1. Memmiana praedia. De origine gentis Memmiae V. in MIMNERMIA.

MEMMĬUS. Memmia lex. V. REMMIUS.

MEMNON, ŏnis, m. Μέμνων, Tithoni et Aurorae filius, qui Trojanis ex oriente ferens auxilia, fortiter pugnans, ab Achille, vel a Thessalis per insidias, ut alii ajunt, occisus est. *Virg. A.* 1, 493. et nigri Memnonis arma. ℙ Cum in rogo cremaretur, precibus Aurorae in avem mutatus esse dicitur, et ex ejus cineribus multae aliae aves evolasse, quas *Memnonias* vocarunt, sive *Memnonides*. Has ferunt singulis annis ex Aethiopia Ilium advolare, et confligere ad Memnonis sepulcrum, hoc idem quinto quoque anno in Aethiopia circa Memnonis regiam facere. Nimirum creditum vulgo, aves eas primum visas, postquam Memnon interiit, quemadmodum et fingunt, Diomedis aves demum conspectas post ejus mortem, quia tum socii Diomedis in eas sint conversi: item Meleagrides volunt originem habuisse post Meleagri excessum, mulieribus in has aves conversis, quae Meleagrum lugerent. *Ov. Met.* 13, 600., *Plin.* 10, 26, 37. ℙ Memnonis statua apud Aegyptios circa Thebas erat e nigro marmore, et forma hominis sedentis, quae solis orientis radiis percussa sonum edebat citharae similem, ideoque putabatur magica arte Memnon matrem suam Auroram ita salutare. Hinc *Juven.* 15, 5. Dimidio magicae resonant ubi Memnone chordae. ℙ Legitur et *Mennon*. ℙ *Memnon fortasse tragoedia Alpini. *Hor. Sat.* 1, 10, 36. Turgidus Alpinus jugulat dum Memnona. *B. A.*

*MEMNŎNES, um, Μέμνονες, populi Aethiopiae. *Plin.* 6, 30. *B. A.*

*MEMNŎNĬA, ae, gemmae species, ita dicta ex colore nigro. *Plin.* 37, 10. *B. A.*

MEMNŎNĬDES, um, f. plur. aves Memnonis, de quibus V. in v. praec. *Plin.* 10, 26, 37. et *Ov. Met.* 13, 619.

MEMNŎNĬUS, a, um, adj. ad Memnonem pertinens. *Ov. Pont.* 3, 3, 96. Memnonio cygnos esse colore putem, *h. e.* nigro. Memnon enim niger fuit: *scil.* ex Aethiopia, unde Aurora Graecis Latinisque poetis incipere creditur. *Lucan.* 3, 284. Memnoniis deducens agmina regnis Cyrus, *h. e.* orientalibus, unde Memnon fuit. *Propert.* 1, 6, 4. Ulteriusque domos vadere Memnonias, *h. e.* Aurorae, vel Orientis. *Solin.* 40. *med.* Memnoniae aves. V. MEMNON.

MĔMOR, ŏris, adj. μνήμων, qui meminit, animo retinens, non oblitus. *Caes. B. C.* 1, 13. *extr.* Se eorum facti memorem fore, pollicetur. *Nep. Ann.* 12. Memor pristinarum virtutum. *Id. Att.* 16. officii. [*Sic *memor generis*, *memor Romani nominis* et similia ab auctoribus proferuntur, ut memoriam virtutis, gloriae inferant. *Sall. Cat.* 60, 7. memor generis. *Jug.* 58, 3. memores nominis Romani locum cepere: ubi v. *Cort.* Adde *Lucan.* 8, 284. Namque memor generis, Carthaginis impia proles, Imminet Hesperiae.] *Cic. Brut.* 88. Memor et quae essent dicta contra, quaeque ipse dixisset. *Id. Fam.* 13, 25. et *Ter. Ad.* 2, 2, 43. Memorem et gratum esse. [*Usitatissima haec est dicendi ratio. *Nep. Att.* 9, 5. memorem gratumque cognosci. Ita etiam Graeci v. μνήμων usurpant: *Xenoph. Ages.* 11, 13. οἱ δὲ ὑπουργήσαντές τι ἐκάλουν αὐτὸν μνήμονα.] *Cic. Agr.* 2, 8. Gratum ac memorem esse beneficii. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 24. Malo praesens observantia, indulgentia, assiduitate memorem me tibi probare. *Virg. A.* 6, 664. Quique sui memores alios fecere merendo. *Plin.* 25, 3, 7. Memor Lucullum periisse. [*Suet. Aug.* 28. memor, objectum ab eo sibi saepius.] *Quint.* 11, 2. Memor, quo ordine quisque discubuerat. *Val. Fl.* 4, 396. Nec, qua valle, memor, nec, quo se vertice sistat. *Hor. Sat.* 2, 6, 97. Vive memor, quam sis aevi brevis. ℙ Translate. *Liv.* 1, 32. Medium erat in Anco ingenium, et Numae, et Romuli memor, *h. e.* particeps: metonymia. *Ov. Amor.* 3, 14, 48. Sit modo, non feci, dicere lingua memor. *Tibull.* 3, 2, 25. Et nostri memores lacrimae fundantur eodem. *Lucr.* 2, 582. memori mandatum mente tenere. *Ov. Her.* 13, 66. Signatum memori pectore nomen habe; et *ib.* 20, 98. Et vocem memori condidit aure tuam. *Id. Pont.* 4, 2, 7. Carmina non data sunt memorem testantia curam; et *ib.* 1, 4, 56. Turaque Diis memori debita ferre manu. *Virg. A.* 1, 8. et *Ov. Her.* 21, 9. Memor ira. *Liv.* 1, 28. *extr.* Supplicium exempli parum memoris rerum humanarum. *Ov. Trist.* 3, 12, 43. memori rumorem voce referre. ℙ De eo, qui memoriae facultate pollet. *Cic. Or.* 3, 50. Tantumque hominis ingeniosi ac memoris valuit exercitatio, ut, etc. ℙ Tribuitur et rebus inanimis. *Hor. Od.* 3, 14, 18. Et cadum Marsi memorem duelli, *h. e.* qui bello Marsico repostus fuit, atque adeo ejus meminisse potest. ℙ De iis, quae in memoriam nos reducunt alicujus rei, seu quae cujuspiam rei memoriam servant. *Hor. Od.* 1, 13, 12. puer furens Impressit memorem dente labris notam. *Id. ib.* 3, 11, 51. nostri memorem sepulcro Scalpe querelam. *Val. Fl.* 4, 314. sic et memori noscere sepulcro. *Ov. Met.* 4, 190. Exigit indicii memorem Cythereia poenam; et *ib.* 8, 744. Tabellae memores. *Id. Pont.* 2, 7, 33. Perscribere aliquid memori versu. [*Ov. Her.* 20, 98. Vocem memori condidit aure tuam: ubi v. *Ruhnk.* Adde *Liv.* 3, 36. memor vox libertatis, i. e. oratio, quae, ut digna homine libero et nihil timente, servat libertatis dignitatem.] ℙ In multis votivis lapidib., qui in V. MINERVA indicantur, *memor* epitheton Minervae est. ℙ *Memor* est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1128, 5. P. Albius P. F. Fab. Memor. ℙ *Hic*, et *haec memoris*, et *hoc memore* ab antiquis proferebatur, in quo testis est *Caper*, antiquitatis doctissimus inquisitor, inquit *Prisc.* 7, 772. *Id. Prisc.* 6, 699. testatur habuisse comparativum *memorior*. ℙ In genit. plur. *Virg. A.* 12, 533. hunc crebro super ungula pulsu Incita, nec domini memorum proculcat equorum.

MĔMŎRĀBĬLIS, e, adj. ἀξιομνημόνευτος, λόγιμος, memorari dignus, memorandus, commemorabilis. *Cic. Phil.* 13, 19. Cujus memorabilis ac divina virtus lucem affert reipublicae. *Id. ad Brut.* 2, 7. Res a te gesta memorabilis, et paene coelestis. *Id. Amic.* 1. Maxime memorabilis Laelii et Scipionis familiaritas. *Sall. Jug.* 81. Egregium atque memorabile facinus. *Ter. Heaut.* 2, 3, 73. Facinus magnum et memorabile. *Ov. Met.* 4, 416. Tum vero totis Bacchi memorabile Thebis Numen erat. *Liv.* 38, 53. Vir memorabilis, bellicis tamen magis, quam pacis artibus: memorabilior prima pars vitae, quam postrema fuit. *Colum.* 1, 1. Multos memorabiles auctores comperi persuasum habere, etc. *Plin.* 9, 60, 86. Multo memorabilius dixerim id, cujus, etc. ℙ Est etiam simpliciter dici dignus, vel qui dici potest. *Pl. Curc.* 1, 1, 8. Istuc quidem nec bellum est, nec memorabile. *Ter. Andr.* 4, 1, 1. Hoccine credibile est, aut memorabile, tanta vecordia innata cuiquam, ut siet, etc.

MĔMŎRĀCŬLUM, i, n. memoria, monumentum. *Appul. Apol.* Dixi, me sanctissime tot sacrorum signa, et memoracula custodire.

MĔMŎRĀLIS, e, memoriae inserviens. *Arnob.* 6, 196. Memoralia ut indicant scripta. Et *memoralia* absolute, *memorie*. *Paul. Dig.* 50, 16, 144. Massurius scribit libro memoralium, pellicem, etc. Utroque loco al. leg. *memorialis*, rectius. Sic *Gell.* 4, 20. Refert Sabinus Massurius in memoriali septimo; et 5, 5. Massurius in undecimo librorum memoriali. Adde 6, 7.

*MEMORALĬTER, adv. *Fortun. carm.* 4, 20. Annuat omnipotens longo memoraliter aevo. *B. A.*

*MEMORALĬUS, i, m. *Gloss. Gr. Lat.* ὑπομνηματογράφος, Actuarius, memoralius. *B. A.*

MĔMŎRANDUS, a, um, part. a *memoro:* memorari dignus. *Virg. G.* 4, 283. Praetereo, atque aliis post me memoranda relinquo. *Ov. Met.* 13, 13. Nec memoranda tamen vobis mea facta, Pelasgi, Esse reor: vidistis enim. ℙ Item *memorando*, memorabilis, memoria et laude dignus, celebrandus. *Pl. Epid.* 3, 3, 52. Pugnae memorandae meae. *Flor.* 2, 8. Thermopylae, locus Laconum caede memorandus. *Id.* 4, 2. *med.* Memorandum posteris exitum dedit. *Virg. G.* 4, 283. Tempus et Arcadii memoranda inventa magistri Pandere; et *A.* 10, 793. nec te, juvenis memorande silebo.

MĔMŎRĀTĬO, onis, f. *Corn. Gal.* 1, 291. Dura satis miseris memoratio prisca bonorum.

MĔMŎRĀTOR, oris, m. qui memorat. *Propert.* 3, 1, 33. Nec non ille tui casus memorator Homerus.

MĔMŎRĀTRIX, icis, f. quae memorat. *Val. Fl.* 6, 142. Eoae memoratrix tibia pugnae.

MĔMŎRĀTUS, a, um, part. a *memoro:* narratus, in memoriam narrando revocatus. *Pl. Mil.* 3, 3, 39. Quid istis nunc memoratis opus est, quae commeminere? *Tac. Agr.* 10. Britanniae populi multis scriptoribus memorati. *Hor. Ep.* 2, 2, 117. vocabula rerum, Quae priscis memorata Catonibus, atque Cethegis. ℙ Item *celebre*, memoria celebratus, memorabilis. *Gell.* 10, 18. Artemisiae sepulcrum illud memoratissimum. *Id.* 15, 21. Memoratissima illa imago Ialysi. *Id.* 19, 8. Memoratissimus liber.

MĔMŎRĀTUS, us, m. memoratio. *Pl. Bacch.* 1, 1, 28. Istaec lepida sunt memoratui. *Id. Cist.* 2, 1, 15. Est ne hoc miserum memoratu! *Plin.* 3, 10, 15. Flumen memoratu dignum. *Tac. A.* 4, 32. Parva, et levia memoratu. *Id. H.* 2, 73. Vix credibile memoratu est.

MĔMŎRĔ, adv. memoriter. *Pompon.* ap. *Non.* 11, 42. et ap. *Prisc.* 15, 1014. Cum ista memore meministi.

MĔMŎRĬĂ, ae, f. μνήμη, facultas mentis, qua res apprehendimus, et retinemus: item ipsa recordatio, quae vi ejus facultatis fit. *Cic. Brut.* 2. *extr.* Quorum memoria et recordatio jucunda sane fuit. *Quint.* 11, 2. Tardior, aut firmior memoria. *Id.* 1, 1. tenacissima. *Sen. ep.* 74. segnis ac lenta. *Cic. Att.* 8, 4. bona. *Petr. fr. Trag.* 4. *Burm. med.* mala. *Cic. Inv.* 1, 7. Memoria est firma animi rerum ac verborum ad inventionem perceptio. *Quint.* 1, 3. Memoriae duplex virtus, facile percipere, et fideliter continere. *Cic. Inv.* 2, 53. Memoria est, per quam animus repetit illa, quae fuerunt. *Id. Or.* 1, 5. Quid dicam de thesauro rerum omnium, memoria, quae nisi custos inventis cogitatisque rebus et verbis adhibeatur, etc. *Sen. Contr. praef.* 1. *in.* Memoria, res ex omnibus partibus animi delicata et fragilis. *Cic. Brut.* 88. Hortensius memoria tanta fuit, ut quae secum commentatus esset, ea sine scripto verbis eisdem redderet, quibus cogitavisset.

Id. Or. 2, 28. Hoc in memoria mea penitus insedit. *Id. Fin.* 5, 1. Haec res affert mihi memoriam Platonis; et *Quint.* 11, 2. *med.* Reponere excidentes in memoriam. V EXCIDO. *Cic. Sen.* 7. Nec sepulcra legens vereor, quod ajunt, ne memoriam perdam: his enim ipsis legendis redeo in memoriam mortuorum; et *ib.* 11. *f.* Exercendae memoriae gratia, quid quoque die egerim, commemoro vesperi; et *Fam.* 1, 9. *med.* Quid sibi is de me recepisset, in memoriam redegit; et *Iur.* 1, 52. In memoriam reducere. *Just.* 1, 5. revocare. *Cic. Div.* 2, 71. Memoria complecti aliquid; et *Or.* 1, 34. comprehendere. *Quint.* 9, 4. *med.* continere. *Cic. Sen.* 4. *f.* tenere; et *Or.* 2, 2. Tenere vivam alicujus memoriam. *Id. Brut.* 93. *med.* retinere rerum Romanarum; et *Dejot.* 7. repetere temporis; et *Fam.* 4, 13. *extr.* conservare beneficiorum; (Sic *Auct. ad Her.* 3, 16. *f.* habere.) et *ib.* 5, 16. Memoria repetere eventus aliorum. *Id. Or.* 1, 28. Percipere animo, et memoria custodire. *Id. Quint.* 6. Memoriae mandare. *Quint.* 1, 8. *med.* Memoriam agitare, *h. e.* exercere. *Ter. Andr.* 1, 1, 13. Habere in memoria. *Cic. Sull.* 13. Hoc est mihi in memoria; et *ib.* 6. Deponere aliquid ex memoria. *Id. Phil.* 8, 11. Abjicere memoriam rei cujuspiam. *Id. ib.* 1, 1. delere; et *Coel.* 20. deponere. *Quint.* 11, 3. *med.* Si memoria fefellerit; et *Plin.* 10, 42, 19. Nisi subinde eadem audiant, memoria falluntur. *Colum.* 7, 9. *f.* defici; et *Cic. Phil.* 13, 5. dilabi; et *Att.* 12, 1. vacillare. *Colum.* 12, 50. *med.* Et siqua sunt alia, quae nunc memoriam meam refugiunt. *Liv.* 9, 44. Memoria fugit in annalibus digerendis. *Quint.* 4, 5. Hoc fugit memoriam meam. *Pl. Bacch.* 1, 1, 2. Ubi me fugiet memoria, ibi tu facito ut subvenias. *Cic. Att.* 13, 31. *f.* Ut mea memoria est; et *Cat.* 3, 6. Et quoniam nondum est perscriptum senatusconsultum, ex memoria vobis, quid senatus censuerit, exponam. [**Plaut. Capt.* 2, 3, 33. Facile memoria memini tamen: est haec sermonis abundantia ex quodam perspicuitatis studio orta, qua *Plautus*, ut communi dicendi formula propriae, saepissime utitur. V. *Lindem.* qui similia laudat, ut *honore honestare*, *laudibus laudare*, *iracundia irasci*, etc. ¶ Item fere abundantiae genus esse videtur, ubi v. *memoria* infinitivum *meminisse* secum habet. Ita ap. *Pl. Mil.* 3, 3, 15. Sibi immortalis memoria est meminisse et sempiterna: quod recte *Lindem.* probe explic. dicit per ὥστε μεμνῆσθαι, ut meninerit.] ¶ Passive. *Cic. Fin.* 5, 1. Loca, in quibus memoria dignos viros accepimus multum esse versatos. ¶ In plurali num. *Pl. Truc.* 2, 1, 10. Nos divitem eum meminimus, atque iste pauperes nos: Vertерunt sese memoriae. ¶ Singularis memoriae exempla habes ap. *Sen. Contr. praef.* 1. *in.*, *August. Anim.* 4, 7. et *Muret. var. lect.* 3, 1. ¶ Saepe refertur ad tempus, et ad res praeteritas, quarum memoria manet. *Cic. Arch.* 1. Pueritiae memoriam recordari ultimam. *Id. Balb.* 12. Multi superiori memoria se in alias civitates contulerunt; et *Off.* 3, 2. Cratippus princeps hujus memoriae philosophorum; et *Rabir. perduell.* 9. Causam suscepisti antiquiorem memoria tua; et *Font.* 7. Quod persaepe et nostra, et patrum memoria accidit. *Id. Manil.* 18. Usque ad nostram memoriam; et *Vat.* 14. Quod in omni memoria est omnino inauditum; et *Har. resp.* 17. Quod sacrificium nemo ante P. Clodium omni memoria violavit. *Id. Or.* 1, 4. *f.* Ex omni memoria aetatum, temporum, civitatum. *Id. in Senat.* 3. Pompejus omnium gentium, omnium saeculorum, omnis memoriae facile princeps. *Id. Cat.* 1, 7. Hoc post hominum memoriam contigit nemini. ¶ Pro vetustate, vel diuturnitate, temporis. *Pacuv.* ap. *Non.* 2, 571. Per nostram egregiam unanimitatem, quam memoria dejugat. ¶ Item ad tempus futurum, cum posteritatis memoriae consulitur litteris, historia, monumentis, et hujusmodi. *Cic. Fam.* 8, 3. Aliquid exstare, quod nostrae amicitiae memoriam posteris prodat. *Id. Or.* 3, 4. Memoriae prodere sermonem alicujus. *Liv.* 5, 21. *f.* Convertentem se inter hanc venerationem, traditur memoriae, prolapsum cecidisse. *Vell.* 2, 66. Vivit, vivetque per omnium saeculorum memoriam. *Cic. Brut.* 3. *extr.* Liber, quo iste omnium rerum memoriam breviter complexus est; et *ib.* 5. Veterum annalium memoriam comprehendere. *Nep. Ann.* 8. De Magonis interitu duplex memoria est: namque alii naufragio: alii a servis interfectum, scriptum reliquerunt. *Scaevola Dig.* 34, 1, 17. Dare, praestare alicui quidpiam in memoriam alterius. ¶ De ipsis litteris, historiis, monumentis. *Gell.* 4, 6. In veteribus memoriis scriptum legimus; et 10, 12. *f.* Favorinus memoriarum veterum exsequentissimus. *Suet. Claud.* 1. *f.* Ejus vitae memoriam prosa oratione composuit. [*Adde *Aug.* 79. Julius Marathus in memoria ejus: Ita legend. videtur pro vulg. *in memoriam.* V. *Casaub.* et *B. Crus. Brem.* leg. censet *a memoria.*] *Inscr.* ap. *Grut.* 827, 8. Servilius Troilus se vivo comparavit memoriam sibi, et suis, etc. *h. e.* sepulcrum. (Adde aliam ap. *Don. cl.* 10. *n.* 40.) *August. C. D.* 22, 8. *n.* 11. Episcopus memoriam martyris, populo praecedente atque sequente, portabat; et *n.* 12. Per memoriam supradicti martyris, quam Possidius illo advexit episcopus. His locis *August.* intelligit conditorium, seu loculum reliquiarum S. Martyris; alibi Ecclesiam, sacellum, oratorium martyri dicatum, ut *contr. Faust. Manich.* 20, 21. In memoriis martyrum constituimus altaria. ¶ *Magister memoriae*, προεστὼς μνήμης, fuit inter officia domus Augustae. Hic praeerat illis, quibus perscribebantur, quaecumque memoria digna erant in imperii administratione: et commentarii de his rebus conficiebantur, quos proinde *memoriam* vocabant, et *sacram memoriam.* Dictabat itaque adnotationes omnes, et emittebat, et referebat responsa principis ad libellos supplices, ut est in *Notitia Imperii.* Ejus mentio fit in *Inscr.* ap. *Grut.* 28, 2. Magister memoriae. Qui vero ei inserviebant, dicebantur *a memoria.* *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 6. *n.* 13. Aurelio Symphoro Aug. Lib. officiali veteri a memoria, et a diplomatibus. *Spart. Pesc. Nigr.* 7. Cum unus ad memoriam, alter ad libellos paruisset, statim praefecti facti sunt. *Lampr. Alex. Sev.* 31. Post meridianas horas subscriptioni, et lectioni epistolarum semper dedit operam, ita ut ab epistolis et libellis, et a memoria semper assisterent. *Salmas.* putat h. l. de ipsis memoriae magistris sermonem esse. Huc pertinet alia *Inscr.* ap. *Mur.* 892, 11., ubi habetur *a memoria et cubiculo Aug.* ¶ [**Memoria* ponitur etiam praegnanti sensu. *Tac. A.* 1, 32. Cassius Chaerea, mox caede Caesaris memoriam apud posteros adeptus; et *ib.* 2, 3. ejus filius Artaxias, memoria patris nobis infensus, i. e. cum memor esset injuriarum, quibus patrem affeceramus. ¶ Significat *memoria* etiam *mentionem*, *commemorationem.* *Suet. Dom.* 5. Titulo tantum suo, ac sine ulla pristini auctoris memoria. ¶ Quid differat *memoria* et *recordatio*, intelligi poterit ex iis, quae de discrimine vv. *meminisse*, *recordari* et *reminisci* diximus in *memini.* Plura praebet *Doederl.* 1, 169.] ¶ *Memoria, Μνημοσύνη, mater Sapientiae est apud poetas. *Afran.* ap. *Gell.* 13, 8. Usus me genuit; mater peperit Memoria: Sophian vocant me Graii, vos Sapientiam. *B. A.*

MĔMŎRĬĀLIS, e, adj. ad memoriam firmandam inserviens. *Suet. Caes.* 56. *med.* Epistolae quoque ejus ad senatum exstant, quas primum videtur ad paginas, et formam memorialis libelli convertisse. ¶ *Memoriales libros*, et *libros memorialium* inscripsit *Massur. Sabinus*, quos de jure civili confecit, in quibus paucis verbis plura memoriae causa complexus est. V. MEMORALIS. ¶ *Memoriales* etiam dicti sunt, quos in dictione praec. *a memoria* vocatos fuisse diximus: itemque in aliis scriniis inservientes epistolarum, libellorum, sacrarumque dispositionum, ut *Imp. Constantinus* dicit *Cod.* 12, 29, 2.

MĔMŎRĬŎLĂ, ae, f. dimin. *Cic. Att.* 12, 1. Γεροντικώτερον est, memoriola vacillare. ¶ Item parvum sepulcrum. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 85. *n.* 155. Aurel. Filocurius fecit sibi, et Ulpiae Eutropiae conjugi memoriolam cum hortulo, etc. Adde etiam ap. *Mur.* 994, 7.

MĔMŎRĬŌSĒ. V. v. sq.

MĔMŎRĬŌSUS, a, um, adj. μνήμων, qui memoria valet. Agnoscitur a *Festo*, tanquam Latinum. Sic enim habet: Memoriosus memoriosior, et memoriosius, et memoriosissime facit. Etiam *Corn. Fronto de differ. voc.* p. 2194. memoriosus, et memoriose, habet. [In *Gloss. Philox.* legitur *memorosus*, μνημονικός. *F.*]

MĔMŎRĬTER, adv. μνημονικῶς, ἀπὸ μνήμης, ἀπὸ στόματος, ex memoria. *Cic. Vat.* 4. Tum memoriter respondeto ad ea, quae de te ipso rogaro. *Id. Or.* 1, 19. Memoriter pronunciare multa ex orationibus Demosthenis. *Id. Acad.* 4, 19. Orationem memoriter habere. *Plin. ep.* 6, 33. *f.* Memoriter tenere. ¶ *Memoriter meminisse*, dixit *Pl. Capt.* 2, 1, 53. et *Amph.* 1, 1, 261. ¶ *Memoriter cognoscere* ap. *Ter. Eun.* 5, 3, 6. est in memoriam redeundo quippiam agnoscere. ¶ *Memoriter vocare* ap. *Pl. Asin.* 3, 2, 38. est nullo monente nomen alicujus meminisse, et per illud ipsum vocare. Sic *Suet. Ner.* 10. Memoriter salutare.

MĔMŎRO, as, avi, atum, a. 1. ἐπιμνάομαι, commemoro, narro, dico. *Virg. A.* 10, 680. Haec memorans, animo nunc huc, nunc fluctuat illuc. *Sall. Cat.* 5. Quae utraque his artibus auxerat, quas supra memoravi. *Pl. Poen.* 5, 2, 103. Memora dum mihi, si sunt cognati mihi. *Id. Trin.* 4, 2, 41. Nomen tuum memora mihi. *Id. Truc.* 1, 1, 65. Quem infestum ac odiosum sibi esse, memorabat. *Id. Aul.* 3, 5, 50. Memorare mores mulierum. *Id. Amph.* 5, 1, 63. Mira memoras! *Cic. Verr.* 2, 1, 47. In plebem vero Romanam utrum superbiam prius memorem an crudelitatem? *Lex. XII. Tab.* ap. *Cic. Leg.* 2, 24. *f.* Honoratorum virorum laudes in concione memorentur. *Cic. Fin.* 2, 5. Heraclius, cognomento qui σκοτεινὸς perhibetur, quia de natura nimis obscure memoravit, *h. e.* disseruit. *Sall. Cat.* 7. Sed civitas, incredibile memoratu est, quantum brevi creverit. ¶ Significat etiam memoriae mandare, inquit *Fest.* ¶ [*Ponitur etiam praegnanti sensu pro: alicujus rei cum laude ita mentionem facere, ut fidem homines habeant. *Suet. Tib.* 32. Praetorem collaudavit, quod honore inito consuetudinem antiquam retulisset de majoribus suis pro concione memorandi: ubi v. *Brem. Tac. A.* 2, 58. Miserat amicitiam ac foedus memoraturos; et 4, 46. Antequam arma inciperent, misere legatos amicitiam obsequiumque memoraturos. — Simili modo *memoria* praegn. fundit sensum. V.] ¶ Part. *Memorandus* V. supra s. l.

MEMPHĬDĬUS, a, um, adj. ad Memphim, seu Aegyptum pertinens. *Vet. epigr.* in *Anthol. Lat.* T. 2. p. 366. *Burm.* de Novembri: Carbaseo post hunc artus indutus amictu, Memphidos antiquae sacra, Deamque colit. A quo vix avidus sistro compescitur anser, Devotusque sacris incola Memphidiis. [*Burm.* recte legend. putat *anser Devotus sacris incola, Memphi, tuis. F.*]

MEMPHIS, is et idos, f. urbs olim clara Aegypti, ad ripam occidentalem Nili, quam *Plin.* 5, 9, 9. arcem eorum regum vocat, fuit in loco, ubi nunc *Mokhnan*, et *Monieh-Rhaineh* sunt; in ejus locum in altera Nili ripa fere ex adverso excitata fuit, quae nunc *Alt Cairo*, deinde haud longe *Gross Cairo.* Celebris fuit pyramidibus, et sepulcris regum, quorum adhuc exstant vestigia. *Id.* 2, 85, 87. Herodoto si credimus, mare fuit supra Memphim usque ad Aethiopum montes, quae nunc *Cairo* vocatur. *Ov. Am.* 2, 13, 7. Isi, Paraetonium, genialiaque arva Canopi. Quae colis, et Memphin, palmiferamque Pharon. *Mart. Spect.* 1. Barbara pyramidum sileat spectacula Memphis. *Prop.* 2, 9, 34. Et nostro toties, Memphi, cruenta malo. V. MEMPHIDIUS. ¶ Veneri sacram dicit *Hor. Od.* 3, 26, 10., tum propter loci amoenitatem, tum propter incolarum luxum ex affluentia omnium rerum. [*Plura emendavit *F.*]

MEMPHĪTES, ae, m. Aegyptiacus, ex Memphi urbe. *Tibull.* 1, 8, 28. pubes Barbara Memphitem plangere docta bovem. *Plin.* 36, 7, 11. Memphites lapis gemmantis naturae; et *ib.* 12, 16. Memphites nomos.

MEMPHĪTĬCUS, a, um, adj. ad Memphim spectans, Aegyptius. *Ov. A. Am.* 1, 77. Neu fuge linigerae Memphitica sacra juvencae. *Lucan.* 10, 5. Memphiticus ensis.

MEMPHĪTIS, ĭdis, f. Aegyptia, quae pertinet ad Memphim. *Juven.* 15, 122. anne aliam terra Memphitide sicca Invidiam facerent nolenti surgere Nilo? *Ov. A. Am.* 3, 393. Visite turicremas vaccae Memphitidos aras, *h. e.* Ius. *Petr. fragm.* ap. *Terent. Maur.* p. 2438. Memphitides puellae. *Lucan.* 4, 136. Conseritur bibula Memphitis cymba papyro. *Prud. Hamart.* 463. Nonne fuit melius saevum Memphitidis aulae Imperium tolerasse patres?

[MEMPHĪUS, a, um, adj. ad Memphim pertinens, seu a Memphi oriundus. *Inscr.* ap. *Grut.* 313, 8. L. Aurelio Apolausto Memphio, etc. V. APOLAUSTUS. *F.*]

MĒNĂ, ae, f. Μήνη, filia Jovis, Dea, quae menstruis feminarum fluoribus praeesse putabatur, scilicet luna, quae Graece μήνη dicitur. *August. C. D.* 7, 2. et *ib.* 4, 11. [Privignam Junonis vocat *Id. l.* prius *cit.* V. FLUONIA. ¶ Est etiam Mena vel *Menas*, *ae*, m. μηνᾶς, cogn. R. ὑποκοριστικῶς pro *Menodorus.* *Inscr.* ap. *Grut.* 241. *col.* 2. D. Lallius Mena. *F.*]

MĔNAECHMI, orum, m. plur. Μέναιχμοι, comoedia *Plauti*, in qua fratres gemini introducuntur ejusdem nominis, qui indiscreta similitudine miros aspicientium errores excitant. Videtur vox ipsa duci a μένος, animus, vel animi vis, et αἰχμή, hasta, quasi *Menaechmus* sit animosus, belliger: quamquam haec notatio ad ipsam Fabulam nihil facit.

*MENAECHMUS, i, m. Μέναιχμος, scriptor quidam, Sicyonius, vixit temporibus Ptolemaei Lagi. Scripsit de rebus gestis Alexandri Magni, et περὶ τεχνιτῶν librum unum. *Plin.* 4, 12. ¶ Item statuarius, idem fortasse cum priore. *Id.* 34, 8. *B. A.*

[MĔNAENĪUS, a, um, adj. qui ex Menaeno est, urbe Siciliae, nunc *Mineo.* In ejus nummis ap. *Eckhel D. N. V.* T. 1. p. 219. *MENAINΩN.* *Cic. Verr.* 2, 3, 22. Xenonis Menaenii fundus erat colono locatus; et 43. Pactiones Menaeniorum cum Venerio servo. *F.*]

*MENAEUS, a, um, adj. ad Menas spectans, Menenus. Fuit autem *Menae, arum*, Μεναί, opp. Siciliae, non procul a Syracusis. *Sil.* 14, 266. Comitata Menaeis (*viris*). Al. leg. *Nemaeis*, alii *Nomaeis.* ¶ *Menaeus* olim legebatur ap. *Vitr.* 9, 8. i. e. μηναῖος, menstruus; pro quo hodie legitur *manacus.* Locum V. in *Manacus.* *B. A.*

*MENAIS, idis, f. fons prope Syracusas, sic dictus a Menis oppido. *Vibid. Sequest.* ¶ Proprie est adjectivum, subaudito κρήνη, i. e. fons. ¶ V. MENAEUS, a, um. ¶ Menais, herba. V. *Minyas.* *B. A.*

*MENALCAS, ae, m. pastoris nomen ap. *Virg. Ecl.* 5, 4. *B. A.*

MĔNĂLIPPE, es, f. Μεναλίππη, Antiopes Amazonum reginae soror. Haec ab Hercule capta fuit in bello, quod contra Amazones gessit, quam cum Antiopae restitueret, accepit pretium arma reginae

et balteum. Nam haec ex eo bello ab Eurystheo reportare jussus fuerat. *Just.* 2, 4., *Juven.* 8, 228. et *Hyg. fab.* 186. ¶ *Fuit et Menalippe tragoedia Accii. *Cic. Off.* 1, 31. *extr.* ¶ et Ennii. *Gell.* 5, 11. *f.* ¶ De confusione nominum *Menalippe* et *Melanippe* V. *Munk.* ad *Hyg. fab.* 186. ¶ Scribitur et *Menalippa.* V. v. sq. *B. A.*

*MENALIPPUS, i, m. Tydei fuit interfector, cui caput ante obitum corrosit Tydeus prae rabie, qui ap. *Stat. Th.* 8, 740. ita vociferatur: Caput O! caput, O! mihi si quis Adportet, Menalippe, tuum. ¶ In *Cic. Tusc.* 3, 9. *Menalippus* nomen est Accii fabulae: ubi *Bentl.* mavult legere *Melanippus*, *Bouhierius* autem *Menalippa.* *B. A.*

*MENALIUS, i, m. pater Vulcani ejus, a quo Vulcaniae nominantur. *Cic. N. D.* 3, 22. *B. A.*

MĔNANDER et Menandros et Menandrus, i, m. Μένανδρος, poeta comicus Atheniensis, Theophrasti discipulus, strabo, mente acutus, amore in mulieres insanus. Scripsit fabulas plurimas, et epistolam unam ad Ptolemaeum regem, aliaque nonnulla soluta oratione. Tanto fuit in pretio, ut etiam invitatus sit a regibus Aegypti, oblatis magnis honoribus, et divitiis. *Ov. Am.* 1, 15, 17. Dum fallax servus, durus pater, improba lena Vivent, dum meretrix blanda; Menandros erit. *Id. Trist.* 2, 369. Fabula jucundi nulla est sine amore Menandri. *Prop.* 3, 20, 28. Librorumque tuos, docte Menandre, sales. *Phaedr.* 5, 1. Menander nobilis comoediis. *Gell.* 2, 23. Postquam in manus Menander venit. Adde *Manil.* 5, 465., *Stat. Silv.* 2, 1, 114. et *ib.* 3, 5, 93. et *Quint.* 10, 1. *med.*, ubi eum laudat plurimum. ¶ *Menandrus* etiam, Latina positione, legitur ap. *Vell.* 1, 16. ¶ *Terentius*, quod summo studio *Menandrum* imitatus est, *dimidiatus Menander* dicitur a *C. Jul. Caesare* in *quodam carm.* ap. *Suet. Vit. Ter. f.*, *dimidiatus*, inquam, quia cum duo praecipua essent in Menandro, verborum lenitas, et vis, alterum assecutus fuisse dicitur, alterum non item. ¶ Quod legitur in frontibus trium *Terentii* comoediarum, Eun., Heaut. et Adelph., *Graeca est Menandru*, est illud *Menandru* genitivus Graecae positionis, τοῦ Μενάνδρου. ¶ *Item servus Ciceronis. *Cic. Fam.* 16, 13. Fortasse idem cum eo, quem *Andricum* appellat in *ep.* 14. ¶ Et libertus T. Ampii Balbi. *Id. ib.* 13, 70. *B. A.*

MĔNANDREUS, a, um, adj. ad Menandrum pertinens, Μενάνδρειος. *Prop.* 2, 5, 3. Turba Menandreae fuerat nec Thaidos olim Tanta, in qua populus lusit Erichthonius, *h. e.* quae a Menandro in suis comoediis multum celebrata fuit.

*MENANINI, orum, incolae Menarum, Siciliae oppidi, prope Syracusas, i. q. Menenii. *Plin.* 3, 8. *B. A.*

[MĔNĀPĬCUS, a, um, adj. ad Menapios pertinens, Galliae Belgicae populos. *Edict. Diocl.* p. 14. Pernae optimae petasonis, sive Menapicae, sive Cerritanae: *presciutti di Westfalia.* *F.*]

MĔNĀPII, orum, m. plur. populi extremae Galliae Belgicae, ad Mosam et Rhenum fluv. Eburonibus, Morinis, et Batavis vicini: de quibus accuratius geographi. *Caes. B. G.* 4, 4. et al., *Plin.* 4, 17, 31., *Mart.* 13, 54. Menapiorum pernas laudat. ibique *Mĕnăpīs* pro *Menapiis* scribit. V. in *littera* I.

*MENAS, ae, m. Μηνᾶς, Sexti Pompeii libertus, eidemque legatus, ac classi piraticae praefectus, quam tamen postea majoris spe lucri Augusto proditorie tradidit. *Plin.* 35, 18. Cf. *Plutarch.* in *Anton. c.* 32. *Dio Cass. l.* 48. *B. A.*

MENCEPS, mente captus. Agnoscitur a *Prisc.* 5, 668.

MENDĂ, ae, f. idem quod mendum: sed dicitur saepe de vitio et defectu corporis, et praesertim de eo, quod sine morbo est, ut macula in cute, verruca, brachium aut crus altero brevius, oculi aut oris distortio, turpis color, enormis statura. et hujusmodi alia, quae *Ov. A. Am.* 2, 657. et sqq. et *ib.* 3, 263. enumerat. *Id. Am.* 1, 5, 18. In toto nusquam corpore menda fuit; et *A. Am.* 1, 249. Nocte latent mendae; et *ib.* 2, 653. Eximit ipsa dies omnes e corpore mendas; et *ib.* 3, 261. Rara tamen mendo facies caret: occule mendas, Quamque potes, vitium corporis abde tui. ¶ De mendo in libris. *Suet. Aug.* 87. Ne quis mendam magis, quam consuetudinem putet. *Gell.* 1, 7. Videbatur compluribus, in extremo verbo menda esse; et 20, 6. *extr.* In plures libros mendae istius indoles manavit.

[MENDĀCĬLŎQUĬUM, ii, n. mendacium. *Gloss. Philox.* Mendaciloquium, ψευδολογία. *F.*]

MENDĀCĬLŎQUUS, a, um, adj. ψευδολόγος, qui loquitur mendacium. *Pl. Trin.* 1, 2, 163. Nihil est profecto stultius, neque stolidius, Neque mendaciloquius, neque argutum magis. *Tert. adv. Psych.* 2. Mendaciloquorum doctrinae.

MENDĀCĬŎLUM. V. MENDACIUNCULUM.

MENDĀCĬTAS, atis, f. mendacium, vel mentiendi consuetudo. *Tert. Praescr.* 31.

MENDĀCĬTER, adv. cum mendacio, falso, ψευδῶς. *Solin.* 1. *med.* Nihil de se antiquitas mendaciter praedicavit. *Arnob.* 5, 166. Historia mendaciter composita. *August. Mor. Eccl.* 1, 17. Mendacissime dicere.

MENDĀCĬUM, ii, n. ψεῦδος, falsitas dicti, orationis vanitas. *Cic. Mur.* 30. Improbi hominis est, mendacio fallere. *Id. Cluent.* 26. *f.* Qui esset totus ex fraude et mendacio factus. *Nep. Att.* 15. Mendacium neque dicebat, neque pati poterat. *Petr. Sat.* 82. Trepidatione mendacium prodere. *Caes. B. C.* 1, 11. Mendacii religione obstrictus. *Ov. Fast.* 2, 261. Culpae addere mendacia. *Pl. Bacch.* 4, 9, 33. Dicere alicui mendacium de re aliqua. *Id. Merc.* 1, 2, 96. proloqui. *Id. Ps.* 4, 1, 33. Mera mendacia fundere. *Id. Mil.* 4, 1, 20. Cave mendacium. *Plin.* 8, 22, 34. Imprudens mendacium. *Quint.* 5, 4. Aliis patientia (*tormentorum*) facile mendacium facit, aliis infirmitas necessarium. *Ov. Fast.* 6, 253. valeant mendacia vatum. ¶ Particula testamenti ap. *Paul. Dig.* 34, 2, 36. Titiae meae, cum qua sine mendacio vixi, etc. *h. e.* sincere, sine simulatione, et querela. ¶ De rebus inanimis. *Plin.* 37, 8, 33. de callaide gemma: Neque est imitabilior alia mendacio vitri. *Id.* 35, 6, 29. Viride Appianum vocatur, et chrysocollam mentitur: ceu parum multa sint mendacia ejus, *h. e.* parum multi sint colores, qui chrysocollam falso imitantur. ¶ *Mentiri*, et *mendacium dicere* interdum ita differunt, ut *mentiri* dicatur, qui non ipse fallitur, sed alterum fallere conatur: *mendacium dicere*, qui se credit verum dicere, atque adeo ipse fallitur. Haec *Nigid.* ap. *Gell.* 11, 11. et *Non.* 5, 80., ubi addit: Vir bonus praestare debet, ne mentiatur: prudens, ne mendacium dicat. [*Huc pertinent etiam *mendacia Stoicorum*, quae refutantur ap. *Sen. Q. N.* 7, 5.]

MENDĀCĬUNCŬLUM, i, n. parvum mendacium. *Cic. Or.* 2, 59. Quod tamen est mendaciunculis aspergendum. Al. leg. *mendaciolis.*

*MENDAE, arum. V. MENDE. *B. A.*

MENDAX, ācis, comm. gen. ψεύστης, qui mendacium dicit. *Cic. Div.* 2, 71. Cum mendaci homini, ne verum quidem dicenti, credere soleamus. *Virg. A.* 2, 80. Vanus et mendax. *Cic. Agr.* 2, 35. Carthaginienses fraudulenti et mendaces. *Hor. Od.* 3, 11, 34. Mendacem esse in aliquem. *Pl. Poen.* 1, 2, 188. adversum aliquem. *Ov. Her.* 2, 11. alicui. *Pers.* 5, 77. esse in re aliqua. *Hor. Epod.* 17, 38. Paratus expiare, seu poposceris Centum juvencis, sive mendaci lyra Voles sonari. *Id. Ep.* 2, 1, 112. Invenior Parthis mendacior. *Pl. Rud.* 3, 4, 48. Ni offerumentas habebis plures in tergo tuo, Quam ulla navis longa clavos, tum ego ero mendacissimus. ¶ Cum genitivo. *Id. As.* 5, 2, 4. Neque divini, neque mi humani posthac quicquam accreduas, Si hujus rei me esse mendacem inveneris. ¶ De rebus inanimis. *Hor. Od.* 3, 1, 30. Non verberatae grandine vineae, Fundusque mendax, *h. e.* qui quos polliceri videbatur, fructus non dedit. (Adde *Petr. Sat.* 117.) *Ov. Trist.* 3, 7, 38. Et speculum mendax esse querere tuum. *Cic. Div.* 2, 62. Quid inscitius est, quam mentes mortalium falsis et mendacibus visis concitare! *Prop.* 2, 19, 67. Mendaces ludunt flatus in amore secundo. *Tibull.* 3, 4, 12. Mendaci somno credere. *Sen. Agam.* 558. Est humilis unda, scrupeis mendax vadis. ¶ Est etiam falsus, vanus. *Hor. Ep.* 1, 16, 39. Falsus honor juvat, et mendax infamia terret. *Ov. A. Am.* 1, 431. mendaci damno moestissima plorat. ¶ Item simulatus, fictus. *Tibull.* 3, 6, 35. Nec bene mendaci risus componitur ore. *Ov. Met.* 10, 159. percusso mendacibus aere pennis, *h. e.* non suis, sed assumptis: loquitur enim de Jove in aquilam verso. ¶ *Mendacem memorem esse oportet*, proverb. ap. *Quint.* 4, 2. *med.* quia solent excidere, quae falsa sunt.

*MENDE, es, f. Μένδη, Macedoniae oppidum, in paeninsula Pallene, inter sinum Thermaicum et Toronaeum, vino celebre. *Mela* 2, 2. *extr.* ¶ *Mendis, is.* f. audit *Liv.* 31, 45. ¶ et *Mendae, arum.* *Plin.* 4, 10. *B. A.*

MENDĒSĬCUS, et

MENDĒSĬUS, a, um, adj. ad Menden pertinens, urbem maritimam Aegypti, in medio delta. nunc *Sehmoun*, seu *Ermun*, unde nomen accepit unum ex septem Nili ostiis *Mendesicum* appellatum, et *nomos Mendesius.* *Plin.* 5. 10, 11. Oppida quae nomina dedere ostiis celeberrimis septem, Canopico, Bolbitino, Sebennytico, Phatnitico, Mendesico, Tanitico, ultimoque Pelusiaco. *Id. ib.* 9. 9. Reliqua regio nomos habet Xoiten, Mendesium, Sebennyten, etc. Nummus ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 4. p. 110. ΝΟΜΟϹ ΜΕΝΔΗϹΙΟϹ. *Ov. Met.* 5, 144. Occidit et Celadon Mendesius, occidit Astreus. *Plin.* 13, 1, 2. Mendesium unguentum. [*Plurima addidit *F.*]

MENDĪCĀBŬLUM, i, n. qui mendicat, et ostiatim victum quaeritat. *Pl. Aul.* 4, 8, 2. istos reges ceteros Memorare nolo, hominum mendicabula. (Peccat hic *Non.* 2, 541. mendicationem interpretando.) *Appul. Met.* 9. Cum crotalis et cymbalis circumforaneum mendicabulum producor ad viam. *Id. Apol.* et *Flor. n.* 9. vocat *mendicabula palliata* veteres philosophos Diogenem, Antisthenem, et hujusmodi, qui, ut divitiarum se contemptores ostenderent, pera et baculo omnem suam supellectilem definiebant.

MENDĪCĀBUNDUS, a, um, adj. mendicans. *August. ep.* 140. Mendicabunda prece stipem rogare.

MENDĪCĀTĬO, onis, f. ἐπαιτεία, actus mendicandi. *Sen. ep.* 101. *f.* Foeda vitae mendicatio.

MENDĪCĀTUS, a, um, part. a *mendico*: mendicando quaesitus. *Ov. Trist.* 5, 8, 13. Villa qui quondam miseris alimenta negarat, Nunc mendicato pascitur ipse cibo. *Juven.* 10, 277. Mendicatus panis.

MENDĪCE, adv. *Sen. ep.* 33. *med.* Non tam mendice tecum agam, sed plena manu. *Tert. Pall.* 5. *f.* Ne mendicius patre coenaret.

MENDĪCĬMŌNĬUM, ii, n. πτωχεία, inopia. *Laber.* ap. *Non.* 2, 555. et ap. *Gell.* 16, 7.

MENDĪCĬTAS, atis, f. πτωχεία, inopia. [*Significat *mendicitas* summam eamque permanentem alicujus hominis paupertatem, *der Bettlerzustand*: differunt *inopia* et *egestas*, quibus temporariam penuriae statum denotare poteris. V. *Doederl.* 3, 116.] *Cic. Rosc. Am.* 31. Hunc in summa mendicitate esse. *Id. Fin.* 5, 11. Cum et mendicitatem multi perpetiantur, ut vivant. *Petr. Sat.* 125. Paupertatem nova mendicitate revocare.

MENDĪCĬUM. V. MENDICUM.

MENDĪCO, as, avi, atum, a. 1. et Mendicor, aris, atus sum, dep. 1. ἐπαιτέω, πτωχεύω, victum ostiatim quaerito. *Pl. Capt.* 2, 2, 73. Mendicantem vivere. *Id. ib. prol.* 13. Quando histrionem cogis mendicarier. [*V. *Lindem.* ad h. l., qui recte *mendicari* non *mendicare* simpliciter intelligit, sed *sibi mendicari*, plane ut Gr. πτωχεύεσθαι. Coll. *Radlof. de verbis irreg. et depon.* p. 64.] (Adde *fragm.* ap. *Non.* 2, 541.) *Juven.* 4, 117. Dignus, Aricinos qui mendicaret ad axes. *Id.* 6, 542. Arcanam Judaea tremens mendicat in aurem. ¶ Urbane *Pl. Amph.* 4, 2, 12. Prodigum te fuisse oportet olim in adolescentia, Quia senecta aetate a me mendicas malum. *Appul. Apol.* Animus avaritia egenus, semper aliquid, ante parta ut augeat, mendicabit, *h. e.* misere anquiret.

MENDĪCŬLA, ae, f. vestimenti genus, mendicorum proprii. *Pl. Epid.* 2, 2, 39. Quid erat induta? an regillam induculam, an mendiculam? Facetus comicus jocum captavit in his vocibus. Nam ad regum, et mendicorum contrariam sortem alludens, cum *regillam* nominasset, subjecit *mendiculam*.

MENDĪCŬLUS, i, m. dimin. mendici. *Cic. Cat.* 2, 3. Collectum ex senibus desperatis, ex agresti luxuria, ex rusticis mendiculis. Al. aliter leg.

MENDĪCUM, i, n. al. mendicium, velum, quod in prora ponitur. *Fest.*

MENDĪCUS, a, um, adj. πτωχός, pauper, egenus, et victum ostiatim quaeritans. [*Adject. est a *mendum*, eadem terminatione praeditum, qua *anticus*, *posticus* ab *ante*, *post*. Ita *Voss.* Originem vocis recte *Isidorus* hanc statuit: *Mendicus* dictus, quia *minus* habet, unde vivat. V. *Doederl.* 3, 116. sq.] *Pl. Bacch.* 3, 4, 16. Mendicum malim mendicando vincere, Quam, etc. *Cic. Mur.* 29. Solos sapientes esse, si distortissimi sint, formosos; si mendicissimi, divites. *Appul. Met.* 1. Habitu mendico semper incedit. *Mart.* 14, 81. Mendica prandia. ¶ [*Mendici ap. *Hor. Sat.* 1, 2, 2. Ambubaiarum collegia, pharmacopolae, Mendici, mimae, etc.: sunt Isiaci et Galli, sacerdotes Cybeles, stipem colligere soliti. Gr. μητραγύρται. V. *Heindf.*] ¶ Aliquando in malam partem sumitur pro eo, qui fraudulenter stipem quaeritat. *Ter. Andr.* 4, 5, 20. Clamitent me sycophantam, hereditates persequi, mendicum. ¶ Translate. *Cic. Or.* 3, 24. Instrumentum autem hoc forense, litigiosum, acre, tractum ex vulgi opinionibus, exiguum sane, atque mendicum est.

MENDŌSĒ, adj. ἡμαρτημένως, cum mendis. *Cic. Q. Fr.* 3, 5. *extr.* Libri mendose et scribuntur, et veneunt. *Id. Inv.* 1, 7. *f.* Ejus ars, quam edidit, mihi mendosissime scripta videtur. ¶ Item male, perperam. *Pers.* 5, 85. mendose colligis, inquit. *Lucr.* 4, 505. Reddere mendose causas.

[MENDŌSĬTAS, atis, f. idem fere ac mendum. *August. ep.* 71. (al. 10.) n. 5. Coactus est homo velut mendositatem corrigere. Adde *Retract.* 1, 1. *F.*]

MENDŌSUS, a, um, adj. ἡμαρτημένος, mendis plenus. *Plin. ep.* 10, 75. *f.* Exemplar testamenti, quamquam mendosum, misi tibi. *Gell.* 18, 9. Nihil mendosum, sed recte atque integre scriptum. ¶ Item qui menda scribendo facit. *Cic. Verr.* 4, 77. Cur servus societatis, qui tabulas conficit, semper in Verrutii nomine mendosus esset. ¶ Item vitiosus, corruptus, depravatus. *Cic. Orat.* 2, 19. *extr.* In quo et deesse aliquam partem, et superare mendosum est. *Id. Brut.* 16. His laudationibus historia rerum nostrarum est facta mendosior. *Vitr.* 4, 3. Mendosae, et inconvenientes symmetriae. *Ov. Amor.* 2, 4, 1. Non ego mendosos ausim defendere mores. *Id. Met.* 12, 399. Mendosa et deterior facies. ¶ Item mendax. *Appul. Met.* 9. Sed mendoso risu cavillantes. ¶ *Mendosum* pro *mendose*, adverbii more. *Pers.* 5, 106. Ne qua subaerato mendosum tinniat auro.

MENDUM, i, n. σφάλμα, error, qui scribendo fit. *Cic. Verr.* 2, 2, 42. *med.* Quod mendum ista litura correxit! *Id. Att.* 13, 23. Librariorum menda tollere. ¶ Item vitium. *Ov. A. Am.* 3, 261. Rara tamen mendo facies caret. ¶ Translate. *Cic. Att.* 14, 22. *f.* Itaque me Idus Martiae non

tam consolantur, quam antea: magnum enim mendum continent.

MENECLES. V. v. sq.

MĔNECLĬUS, a, um, adj. *Μενεκλεῖος*, ad Meneclem pertinens, quod est nomen proprium rhetoris Alabandei. *Cic. Brut.* 95. Meneclium illud studium crebrarum sententiarum. [*Adde *Or.* 2, 23. et *Or.* 69.]

[MĔNECRĂTES, is, m. praestans animo: a *μένος*, animus, et *κρατέω*, praesto. Est cognomen R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1044, 1. L. Lusius Menecrates. *F.* *Ita appellatus est Sexti Pompeji libertus. *Plin.* 35, 18. Cf. *Plut. Anton.* 32.]

*MENEDEMUS, i, m. *Μενέδημος*, Eliacus, philosophus Eretricus, discipulus Phaedonis. *Cic. Acad.* 4, 42. Cf. *Laert.* 2, 125. seq. ¶ Item rhetor Atheniensis, tempore L. Crassi. *Cic. Orat.* 1, 19. ¶ Et Rhodius, philosophus peripateticus. *Gell.* 13, 5. ubi tamen legendum fortasse *Eudemus*, ut monuit *Vossius* in *Hist. Gr.* 3. p. 169. ¶ Item Graeculus quidam civitate donatus, et post securi percussus. *Cic. Att.* 15, 19. et *Phil.* 13, 16. ¶ Alius, praetor Alexandri Magni, a Dahis caesus. *Curt.* 7, 6 et 9. ¶ Est et senis nomen ap. *Ter.* in *Heaut. B. A.*

MĔNĔLĀEUS, a, um, adj. ad Menelaum pertinens. *Prop.* 2, 12, 14. Cum Menelaeo surgeret e thalamo.

*MENELĀIS, idis et idos, f. Epiri oppidum, in Dolopia. *Liv.* 39, 26. *in. B. A.*

*MENELAĪTES, ae, m. ad Menelaum sive Portum Menelai pertinens, ut *Menelaites nomos* ap. *Plin.* 5, 9. V. MENELAUS. *B. A.*

*MENELAĪUS, i, m. mons Laconiae, ad Eurotam flumen, Spartae vicinus. *Liv.* 34, 28. ¶ *Polybio* est *τὸ Μενελάϊον ὄρος*, ut notavit *Sigonius. B. A.*

MĔNĔLĀUS, i, m. *Μενέλαος*, filius Atrei et Aeropes (ut Homerus tradit) Plisthenis vero (ut Hesiodus) et frater Agamemnonis, rex Spartae, qui Helenam Jovis et Ledae filiam uxorem habuit. Hanc Paris Trojanus cum abduxisset, bellum ei cum tota Graecia intulit, quo Troja eversa est. Eo confecto Helenam recepit, conscensaque navi post octavum erroris annum domum rediit. *Ov. Met.* 13, 203. Vix tenuere manus (scis hoc Menelae) nefandas. ¶ *Menelaus Marathenus (a Maratho antiqua Phoeniciae urbe), rhetor Graecus, cujus opera C. Gracchus in orationibus suis uti putabatur. *Cic. Brut.* 26. ¶ Alius, Entellinus, de quo *Cic. Verr.* 1, 2, 85. ¶ *Menelai portus*, oppidum cum portu cognomine, in litore maris Mediterranei, inter Cyrenaicam et Aegyptum. *Nep. Ages.* 8. *Menelaita urbs* vocatur in *Edict. Justin.* 13, 9. §. 2. In utraque Aegypto (excepta Mareota et Menelaita urbe) aut Alexandriae habitant. V. *ib.* 1, ubi fortasse locus de nomo Menelaita accipi potest. *Straboni* ac *Ptolemaeo* est *Μενέλαος*. *B. A.*

MĔNĒNĬĀNUS, et

MĔNĒNĬUS, a, um, adj. ad Menenium pertinens, quod est nomen civis R. De lege Menenia V. ATERNIA. *Liv.* 2, 52. *f.* Menenianum judicium. ¶ *Menenia tribus* ab aliquo ex Menenia gente, quae primis reipublicae temporibus valde floruit, denominata videtur, et una esse ex antiquioribus rusticis, quae initio constitutae fuerunt. In veteribus monumentis fere per *Men.* designatur, ut ap. *Cic. Fam.* 13, 9. P. Rupilius P. filius Men. Adde *Inscr.* plurimas ap. *Grut.*, in quarum tamen una *Menen.* legitur, 409, 8. C. Firmio C. F. Menen. Rufino, et in alia ap. *Mur.* 5, 7. Oclatius Q. F. Menen. Rufus. ¶ Quod ap. *Joseph. antiq. Judaicar.* 13, 17. legitur *παρόντος Λουκίου Μαλλίου Λουκίου υἱοῦ Μεντίνα*, quidam *Mentinam tribum* pro *Menenia* invexerunt: sed corruptum locum tum *Panvin.* putat *de civ. Rom.* c. 50., tum allatae inscriptiones satis ostendunt. V. *Zaccaria Istit. ant. lapid.* 1, 6. §. 5. ¶ *Meneniae stultitiae*, vel *ineptiae*, proverb. a quodam Menenio stulto, aut plebejo vilique homine, qui se jactabat de genere illius Menenii Agrippae, qui olim plebem R. cum patribus in gratiam reduxit, ut *Liv.* 2, 32. narrat. *Porphyr.* ad illud *Hor. Sat.* 2, 3, 286. hoc quoque vulgus Chrysippus ponit fecunda in gente Meneni.

*MENEPHRON, onis, m. *Μενέφρων*, nomen viri proprium, qui cum matre concubuit, ut referunt *Ov. Met.* 7, 386., *Hygin. fab.* 253. et cum filia, si credendus *Hygin. ib.* ubi vulgo *Menophrus*. Sed corrigendum *Menephron*. *B. A.*

MĔNERVA olim pro *Minerva* dictum est, teste *Quint.* 1, 4. *med.*, et ita in fragmento *Ennii* ap. *Fest.* in *Daedala* multi legunt.

MĔNERVĀRE, monere: prisca vox. V. PROMENERVAT.

*MENESTHEUS, ei et eos, m. *Μενεσθεύς*, Iphicratis Atheniensis filius. *Nep. Iphicr.* et *Timoth.* 3. ¶ Rex Atheniensis post Theseum. Alii Demophoonti postponunt. Atheniensium dux fuit in bello Trojano, teste *Homero* in Catalogo. *Justin.* 2, 6. ¶ Et auriga Diomedis. *Stat. Th.* 6, 712. ¶ I. q. Mnestheus. V. *Mnestheus*. *B. A.*

*MENESTRĂTUS, i, m. *Μενέστρατος*, sculptor praestantissimus, qui Ephesi in Dianae templo Hecaten tanta marmoris radiatione insculpsit, ut in ejus contemplatione aeditui admonerent oculis parcere. *Plin.* 36, 5. *B. A.*

MĒNĬA Columna. V. MAENIA.

MĒNĬĀNUM. V. MAENIANUM.

*MENINX, gis, *Μῆνιγξ*, insula Africae adjacens, inter Cercinam ac Syrtim minorem. *Girba* medio aevo est dicta, sicut hodieque *Gerbi* et *Zarbi* vocatur. *Plin.* 5, 7. *Mela* 2, 7. *Liv.* 22, 31. *in.* ubi ed. *Drak.* habet *Menige* pro *Meninge*. Adde *Sil.* 3, 318. ¶ Lotophagorum insula fuit, inde et *Lotophagitis* dicta ab *Eratosth.* ap. *Plin.* et *Ptolemaeo*. *B. A.*

[MĔNĬON, ii, n. herba eadem ac menogenion. *Appul. H.* 64. *F.*]

MĔNIPPĒUS, a, um. V. v. sq.

MĔNIPPUS, i, m. conditione servus, natione Phoenix, philosophus cynicus, scripsit quasdam epistolas, naenias, testamenta, et id genus nugas, crebris salibus et cynica mordacitate respersas, ad quarum imitationem M. Varro satyras conscripsit, quas *Menippeas* appellavit. *Macr. Sat.* 1, 11. *med.* Hinc ipsum Varronem *Menippeum* vocat *Arnob.* 6, 207. *f.* Varro ut dicit Menippeus. Alii tamen leg. *in Menippeis*. ¶ *Menippus Stratonicensis, princeps oratorum Asiaticorum tempore Ciceronis. *Cic. Brut.* 91. *B. A.*

MĒNIS, ĭdis, f. lunula, dimin. a *μήνη*, luna. Videntur antiqui initio operis lunulam apposuisse, ut coronam fini, inquit *Turneb. Advers.* 22, 10. Hinc *Auson. Profess.* 25. Quos legis a prima deductos menide libri, Doctores patriae scito fuisse meae, *h. e.* a principio libri.

*MENISMĪNI, orum, populi Nomades, in Aethiopia. *Plin.* 7, 2. *B. A.*

*MENĬUS, i, m. *Μήνιος*, Lycaonis filius, qui quum, patre in lupum verso, et domo conflagrante, Jovem detestaretur, ab eodem fulmine percussus est. *Ov. Ib.* 472. *B. A.*

*MENNIS, Babyloniae opp., cujus solus meminit *Curt.* 5, 1. *B. A.*

*MENNONĬA, ae, f. gemmae nomen ap. *Plin.* 37, 10. *B. A.*

*MENŎBA, ae, m. fluvius Hispaniae Baeticae. *Plin.* 3, 1. ¶ Vulgo, ait *Harduinus*, est *Fiu Frio*, hoc est, frigidus amnis. ¶ Rectius, opinor, scribitur *Maenoba*, *Μαίνοβα Straboni*. *Ptolemaeo* est *Μάνοβα*, cui fortasse *Μαίνοβα* restituendum. ¶ Est et oppidi nomen. V. MAENOBA. *B. A.*

*MENOBARDI, orum, populi Asiae ulterioris, nec procul ab Armenia. *Plin.* 6, 9. *B. A.*

[MĒNODŌRUS, i, m. lunae donum: a *μήνη*, luna, et *δῶρον*, donum. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 2002, 6. Q. Voltejos Q. L. Menodorus. *F.*]

[MĒNŎDŎTUS, i, m. a luna datus: a *μήνη*, luna, et *δοτὸς*, datus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 724, 3. Heraclides Menodoti F. *F.*]

MĔNOECĒUS, a, um, adj. ad Menoeceum pertinens, qui filius Creontis regis Thebani se pro patria occidit, et de muro praecipitem dedit, ut *Stat. Th.* 10. *a v.* 756. narrat. *Id. ib.* 846. Ire, Menoeceo qua lubrica sanguine turris. ¶ *Fuit et Menoeceus Creontis pater. *Hyg. fab.* 67. *B. A.*

*MENOETES, *Μενοίτης*, nomen unius ex sociis Aeneae, gubernatoris navis, cui Centauro nomen erat. *Virg. A.* 5, 161. Rectorem navis compellat voce Menoetem. *B. A.*

MĔNOETĬĀDES, ae, m. patron. *Μενοιτιάδης*, Patroclus, filius Menoetii (Actoris filii) et Philomelae, ut *Hyg. fab.* 97. et *Serv.* ad *A.* 1, 104. docent. Fuit Achillis amicissimus. *Prop.* 2, 1, 37. Theseus infernis, superis testatur Achilles, Hic Ixioniden, ille Menoetiaden. Adde *Ov. Trist.* 5, 4, 25. et *Stat. Silv.* 5, 2, 157.

[MĒNŎGĔNES, is, m. lunae filius: a *μήνη*, luna, et *γείνομαι*, nascor. Est cogn. R. inditum M. Messalae cos. ann. U. C. DCXCIII. ob oris similitudinem cum hujusce nominis scenico, ut narrant *Val. Max.* 9, 14. *n.* 5. et *Plin.* 7, 12, 10. *F.* *Nomen parasiti ap. *Mart. epigr.* 12, 84, 2. ¶ Item statuarius insignis, de quo *Plin.* 34, 8. ¶ Item histrio, M. Messalae Censorio facie simillimus. *Solin.* 5. *B. A.*]

[MĒNŎGĔNĬON, ii, n. herba eadem ac paeonia, lunaticis utilis: est a *μήνη*, luna, et *γένειον*, mentum. *Appul. H.* 64. *F.*]

MĒNŎĪDES, *μηνοειδής*, dicitur luna primis diebus, cum quibusdam velut cornibus circulata apparet, ut *Capell.* 8. p. 292. loquitur. *Firm. praef. Math. l.* 4. *f.* Est a *μήνη* luna, et *εἶδος* species, quia forma est lunae inchoatae.

*MENON, onis, m. *Μένων*, Thessalus, ex Pharsalo, amicus Xenophontis, unus ex Cyri minoris ducibus in bello contra fratrem Artaxerxem gesto. De eo V. *Xenoph. Exped. Cyri* 1, 2. etc. *Laert.* 2, 50. ¶ Menon inscriptus est liber Platonis, sive *De Virtute*, in quo cum Menone quodam (fortasse Pharsalico) colloqui fingitur Socrates. *Cic. Tusc.* 1, 24. *B. A.*

[MĒNŎPHANTUS, i, m. animum ostendens, strenuus: a *μένος*, animus, et *φαίνω*, ostendo. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 202. Aurelius Menofantus. Hic *ph* in *f*, ut saepe alias, conversae sunt. *F.*]

[MĒNŎPHĬLUS, i, m. lunam amans: a *μήνη*, luna, et *φιλέω*, amo. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 58. *n.* 331. C. Laronius C. C. L. Menophilus. *F.*]

*MENOSCA, ae, opp. Hispaniae Tarraconensis, cis Iberum flumen, in Vardulorum terra. *Plin.* 4, 20. ¶ Hodie est in agro *Guipuzcoa*, non procul, ait *Mannertius*, ab hodierno vico *Zumaya*. *B. A.*

*MENOTHĂRUS, i, m. Asiae fluvius, ultra Maeotim paludem. *Plin.* 6, 7. *B. A.*

MĒNŎTYRANNUS, i, m. *Μηνοτύραννος*, h. e. arbiter, et gubernator mensium: a *μήν*, *μηνὸς*, mensis, et *τύραννος*, rex. Ita appellatus est Attis, seu Atys, qui colebatur a Phrygibus una cum Cybele, quia sicuti per hanc terram, ita per illum significabant solem, ut in ATYS dictum est. Est autem sol mensium, dierum, et totius temporis arbiter ac moderator. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 1. *n.* 39. Matri Deum Magnae Ideae, et Attidi Menotyranno invicto, etc.; et *n.* 40. M. D. M. I. et Attidi sancto Menotyranno, etc. Adde aliam apud *Grut.* 28, 6. et emendatior. in *Anthol. Lat.* T. 1. p. 51. *Burm.*

MENS, mentis, f. *νοῦς*, princeps animi facultas, pars animi potior, et sublimior, ratio, intelligentia, qua res etiam ab omni materia abstractas contemplamur, et percipimus: a *μένος*, quod ap. *Hesych.* est etiam *νοῦς*, *ψυχή*. *Cic. Tusc.* 3, 5. Mens, cui regnum totius animi a natura tributum est. *Id. Fin.* 5, 12. Animus ita est constitutus, ut et sensibus instructus sit, et habeat praestantiam mentis, in qua est mirabilis quaedam vis rationis, et cognitionis, et scientiae, virtutumque omnium. ¶ Haec aliquando *mens animi* dicitur, *ψυχῆς ὁ νοῦς*. *Catull.* 65, 3. Nec potis est dulces Musarum expromere fetus Mens animi. *Lucr.* 4, 758. cum somnus membra profudit, Mens animi vigilat. (Adde 3, 616. et 5, 150.) *Pl. Cist.* 2, 1, 6. differor, distrahor, deripior: ita nubilam mentem Animi habeo. *Id. Epid.* 4, 1, 4. paupertas, Pavor territat mentem animi. ¶ Aliquando *mens*, et *animus*, et *ratio* conjunguntur. *Pl. Trin.* 2, 4, 53. Satin' tu sanus mentis, aut animi tui, Qui conditionem hanc repudies? *Hor. Ep.* 1, 14, 8. tamen istuc Mens animusque fert. *Stat. Silv.* 2, 1, 103. et te jam fecerat illi Mens animusque patrem. *Virg. A.* 6, 11. magnam cui mentem animumque Delius inspirat vates. *Cic. N. D.* 1, 2. Deorum mente atque ratione omnem mundum administrari, et regi. *Id. Sen.* 11. *med.* Nec corpori solum subveniendum est, sed menti atque animo multo magis. [*V. quae de hoc dicendi genere notata sunt ad v. *animus*; ubi plura exempla invenies.] ¶ In his interdum ad discrimen respiciunt auctores: interdum utrumque pro eodem accipiunt, atque *ἓν διὰ δυοῖν* exprimunt. V. ENDIADYS. ¶ Non raro *mens* de ipso animo dicitur. *Cic. Tusc.* 4, 24. *f.* Est igitur aliquid, quod perturbata mens melius possit facere, quam constans? *Id. Mil.* 31. Quasi nostram ipsam mentem, qua sapimus, qua providemus, qua haec ipsa agimus, et dicimus, videre, aut plane, qualis, aut ubi sit, sentire possimus. *Caes. B. G.* 3, 19. *f.* Ut ad bella suscipienda Gallorum alacer et promptus est animus, sic mollis, ac minime resistens ad calamitates perferendas mens eorum est. [*Eadem ratione *animus* pro *mente* ponitur. V. in h. v. ¶ *Mentes* ap. *Suet. Cal.* 60. Hominum erga se mentes: sunt i. q. animi, nostr. *Gesinnungen*.] ¶ Item de ipsa mentis cogitatione. *Cic. Tusc.* 1, 16. Mente complecti aliquid. *Id. Mil.* 31. Cui primum mentem injecit, ut vi irritare fortissimum virum auderet. ¶ Est etiam consilium, sententia, propositum. *Virg. A.* 1, 680. Qua facere id possis, nostram nunc accipe mentem. *Nep. Pelop.* 1. *f.* Hac mente amicis suis summas potestates dederant. *Id. Ann.* 2. *f.* Id jusjurandum usque ad hanc diem servavi, ut nemini dubium esse debeat, quin reliquo tempore eadem mente sim futurus. *Cic. Or.* 1, 39. *f.* Hac eum tum mente fuisse, qui testamentum fecisset, ut si filius non esset, Curius esset heres. *Quint.* 5, 10. *med.* Bona vel mala mente facere aliquid. *Cic. Fam.* 12, 14. Dolabella classem ea mente comparavit, ut, etc. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 2. *med.* Quae mens eum, aut quorum consilia a tanta gloria avocarint. *Ov. A. Am.* 3, 713. Quid tibi mentis erat, cum sic male sana lateres? *Id. Met.* 15, 136. Mentes Deorum scrutari in fibris. [*Sil.* 1, 124. Intrare mentes Superum; et 5, 59. Mentes Deorum explorare. Hinc vates *divinae mentis interpretes* vocantur. V. *Burm.* ad *Ov. Her.* 16, 128. et *Val. Fl.* 5, 2, 5.] *Sil.* 11, 326. At tu securis concede penatibus, et me Linque meae menti. *Petr. Sat.* 21. *extr.* In mente est mihi dormire. Sic *Tert. Habit. mul.* 1. Et adornari tibi in mente est? *Stat. Th.* 4, 753. nos ferro meritas exscindere Thebas Mens tulit. ¶ Item memoria. *Cic. Brut.* 61. Huic minime mirum est ex tempore dicenti solitam effluere mentem. *Id. Att.* 12, 36. Si quid in mentem veniet, quo modo eam effugere possimus, utemur; et *ib.* 37. Nunquam ea res tibi tam

…elle in mentem venire potuisset. *Id. Quint.* 2. …on minus saepe ei venit in mentem potestatis, …uam aequitatis tuae. *Id. Fam.* 7, 3. Solet mihi …n mentem venire illius temporis. *Q. Cic. Petit.* …ons. 14. Haec mihi veniebant in mentem de dua…bus illis, etc. *Cic. Fam.* 4, 10. Venit mihi in mentem subvereri, ne, etc. ¶ Item prudentia, …onsilium, solertia. *Cic. Har. resp.* 9. *med.* Quis …st tam vecors, qui ea, quae tanta mente fiunt, …asu putet posse fieri? ¶ Item ea pars animi, in …ua ira sedet: quae et ipsa quandoque animus di…citur. *Hor. Ep.* 1, 2, 59. qui non moderabitur …rae, Infectum volet esse, dolor quod suaserit, et …mens. ¶ Item ea, in qua est vis, fortitudo, et …praesentia. *Liv.* 6, 18. Vobis dent mentem opor…tet, ut prohibeatis, sicut mihi dederunt, ut vos a …barbaris hostibus defenderem. *Hor. Ep.* 2, 2, 36. …hortari coepit eundem Verbis, quae timido quoque …possent addere mentem. *Virg. A.* 12, 609. De…mittunt mentes. Ubi *Serv.* desperant: sicut e con…tra, sperantes aliquid erigunt mentes. ¶ Refertur …et ad rectum rationis usum: unde *amentes*, et *de…mentes*, qui minus eo valent. *Cic. Pis.* 21. Hic …i mentis esset suae, ausus esset educere exercitum? …quod *Id.* dixit *ib.* 20. *extr.* Si tuae mentis com…pos fuisses. *Pl. Trin.* 2, 4, 53. Sanum mentis es…se; et *Cic. Acad.* 4, 17. Captus mente. *Ov. Am.* …2, 8, 10. carere bona. *Id. Her.* 15, 139. et *A. Am.* …1, 465. Mentis inops; et *Trist.* 2, 395. et egentem …mentis Orestem. *Suet. Aug.* 99. Alienatae mentis …signum ostendere; et *ib.* diminutio. *Plin.* 14, 22, …28. Vinum homines mente mutat, ac furorem gi…gnit. *Id.* 28, 8, 27. Mente alienari. *Suet. Aug.* …48. lapsus. *Ov. Met.* 9, 409. Attonitusque malis, …exsul mentisque domusque. ¶ *Bona mens* est sana, …recta, et justa, perfectus rationis usus. *Sen. ep.* …10. Votorum tuorum veterum licet Diis gratiam …facias: alia de integro suscipe: roga bonam men…tem, bonam valetudinem animi, deinde corporis. …*Pers.* 2, 8. Mens bona, fama, fides, haec clare …(*petuntur*), et ut audiat hospes. ¶ [**Bona mens* …pertinet etiam ad eos, qui vitam degunt virtuti ad…dictam. Ita ap. *Quint. Inst.* 12, 1, 41. Si nocen…tes mutari in bonam mentem aliquo modo possint; …et *ib.* 7, 3. simultates provocare — ex fiducia bo…nae mentis. ¶ Dicitur *bona mens* porro de saniori …in arte oratoria judicio. *Id. ib.* 2, 13, 12. Quae …futura bonae mentis juvenibus arbitramur, nobis …certe sint voluptati. Ita etiam ap. *Petron.* 3.] ¶ Contra *mens mala* insania, dementia. *Tibull.* 2, 5, …103. Nam ferus ille suae plorabit sobrius idem: …Et se jurabit mente fuisse mala. *Sen. Ben.* 3, 27. …Cum malam mentem habuisse se pridie, jurasset. …Hinc collige, *malam mentem habuisse*, fuisse for…mulam, qua utebantur veniam petentes illatae in…juriae. ¶ Est etiam *mens* ingenium, natura. *Ter.* …*Andr.* 1, 1, 137. Mala mens, malus animus, *h. e.* …qui pravae naturae est, non potest non esse simul …male animatus, et paratus ad nocendum. ¶ Item …propensa voluntas. *Virg. A.* 1, 307. regina quie…tum Accipit in Teucros animum, mentemque beni…gnam. *Ov. Met.* 2, 368. Qui tibi materno quam…vis a sanguine junctus, Mente tamen, Phaeton, pro…pior fuit. ¶ [*Inservit *mens* ap. poetas circum…scribendo, ita quidem, ut cum eo ipso, quod cir…cumscribitur, sive substantivo, s. adjectivo conjun…ctim ponatur. *Lucan.* 7, 203. si cuncta perito Augu…re mens hominum coeli nova signa notasset, i. e. si …omnes homines per peritum augurem coeli nova si…gna notassent. Ita *Cort.*, qui laudat *Eund.* 2, 14. …Sit caeca futuri mens hominum fati. Sic ap. *Am…mian. superba mens* pro superbo, ap. *Aur. Vict. in…cesta mens* pro incesto. Coll. *Salm.* ad *Capitol.* …*Marc.* 16. *Auson. Epigr.* 129. pr. Medeam vellet …cum pingere Timomachi mens.] ¶ *Mens* Romanis …Dea fuit, et templo culta. *Ov. Fast.* 6, 241. Mens …quoque numen habet: Menti delubra videmus Vota …metu belli, perfide Poene, tui; et *mox:* Spem me…tus abstulerat: cum Menti vota senatus Suscipit: …et melior protinus illa venit. *Liv.* 22, 10. *extr.* …Menti aedem T. Octacilius praetor vovit. Adde …*Lact.* 1, 20. et *Liv.* 23, 31. ¶ Olim *mentis* di…cere in recto casu singulari. *Enn.* ap. *Prisc.* 7, …764. Terra corpus est, at mentis ignis est. Adde …*eund.* ap. *Varr. L. L.* 4, 10. ¶ *Menti* in ablat. …*Cic. Planc.* 33. Meritam Diis immortalibus gratiam …memori menti persolvunt. Ita leg. *Prisc.* 7, 764.; …alii *mente.*

MENSĂ, ae, f. τράπεζα, ad quam discumbimus …cibum capturi. De vocis origine alii alia, et fere …nimis subtilia omnes. *Cic. Tusc.* 5, 21. Ad men…sam eximia forma pueros jussit consistere; et *ib.* …Manum ad mensam porrigere; et *ib.* Mensae con…quisitissimis cibis exstruebantur. *Catull.* 64, 304. …Largae multiplici constructae sunt dape mensae. …*Virg. A.* 1, 710. Mensas onerare dapibus; et *ib.* …, 230. instruere. *Pl. Pers.* 3, 1, 26. apponere …alicui. *Virg. A.* 4, 603. dapes apponere mensis. …*Ov. Met.* 11, 119. Mensam ponere alicui exstru…ctam dapibus. *Id. Fast.* 4, 367. Moretum ponere …in mensis alicujus; et *ib.* 2, 473. pisces imponere …mensis. *Pl. Men.* 1, 3, 29. cibos in mensam ali…cui apponere. *Virg. A.* 7, 134. vina reponere mensis. *Id. ib.* 7, 176. considere. *Stat. Silv.* 4, 2, 33. discumbere mensae. *Pl. Ps.* 1, 3, 62. Surgunt a mensa saturi, poti. *Id. Truc.* 2, 4, 14. auferre mensam; et *Cic. Pis.* 27. *extr.* tollere; et *Virg. A.* 1, 220. removere. *Plin.* 33, 11, 50. Hoc argenti tota Carthago habuit, illa, terrarum aemula, quot mensarum postea apparatu victa! ¶ De ratione discumbendi V. ACCUMBO. ¶ De luxu, et pretiis citrearum mensarum multa *Plin.* 13, 15. ¶ *Apud et super mensam* est in ipsa mensa, vel ad mensam. *Flor.* 4, 2. *med.*, *Gell.* 2, 22., 12, 8. et 19, 7. et *Curt.* 7, 4. Hinc proverb. ap. *Pl. Trin.* 2, 4, 77. Verecundari neminem apud mensam decet. ¶ Quod ait *Petr. Sat.* 34. Itaque jussit senex suam cuique mensam assignari: videtur *mensa* significare parvam aliquam tabulam, vel lancem, vel quid simile, singulis convivis appositum in mensa communi, ad reponendas dapes, quae divisae iis distribuebantur. Hinc *ib.* 68. Cum secundas mensas Trimalchio jussisset afferri, sustulerunt servi omnes mensas, et alias attulerunt. Ap. *Virg. A.* 3, 257. et 394. et *ib.* 7, 116. et 125. *mensae* sunt quadrae patulae e pane in crustum decocto, quas super mensa positas cibis onerabant: ipsas autem finita coena, in similem alium usum servabant. Majores enim, inquit *Servius*, has mensas habebant in honorem Deorum. ¶ Per synecdochen mensa sunt ipsi cibi. *Pl. Mil.* 1, 1, 51. Communicabo te semper mensa mea. *Colum.* 11, 1. *med.* Mensae suae adhibere aliquem. *Tac. A.* 13, 16. Parciore mensa uti. *Cic. Tusc.* 5, 35. Vita illa beata, plena Italicarum Syracusiarumque mensarum. [*V. *Cort.* ad *Lucan.* 1, 163. Mensasque priores aspernata fames: ubi magnum exemplorum numerum et quosdam hujus generis etiam ex Graecis scriptoribus locos invenies.] ¶ *De mensa mittere alicui, h. e.* de ipsa coena, ἀπὸ τραπέζης. *Cic. Att.* 5, 1. Cui tamen Quintus de mensa misit: illa rejecit. ¶ *Prior, proxima mensa*, prior, proximus honor, et aestimatio in cibis, et conviviis. *Plin.* 14, 1, 3. Rhaeticis uvis prior mensa erat. *Id.* 9, 17, 29. Proxima est mensa jecinori dumtaxat mustelarum. ¶ *Secunda mensa*, fercula, quae ultimo loco inferuntur, pomis praecipue constans, et nucibus, et hujusmodi bellariis. [**Schol. Acr.* ad *Hor. Sat.* 2, 2, 121. *secundam mensam* dicit, in qua non editur, sed datur opera poculis.] *Cels.* 1, 2. *f.* Secunda mensa bono stomacho nihil nocet, in imbecillo coacescit. *Cic. Att.* 14, 6. et 21. Haec ad te scripsi, apposita secunda mensa. *Virg. A.* 8, 283. mensae grata secundae Dona ferunt. *Nep. Ag.* 8. Qui cum regis verbis, quae attulerant, dedissent, ille praeter vitulina, et hujusmodi genera obsonii, nihil accepit: unguenta, coronas, secundamque mensam servis dispertiit. V. *Mart.* 5, 79. ¶ [**Mensa* dicitur etiam pro iis, qui accubant. Ita recte *Brem.* ap. *Suet. Aug.* 70. Quum primum istorum conduxit mensa choragum, i. e. isti in mensa accubantes: ita et nos: *ihre Tafel.* Aliter *Ernest.* locum intellexit, sed minus recte.] ¶ *Mensa vinaria*, in qua vinum reponebatur in usum coenae. Haec erat rotunda, et cilybathum dicebatur. Alia fuit, quae vocabatur cartibulum, lapidea, quadrata, oblonga, una columella. Haec, inquit *Varr. L. L.* 4, 26., in aedibus ad compluvium apud multos me puero ponebatur, et in ea, et cum ea aenea vasa. Fuit et tertia, urnarium dicta, quod urnas cum aqua positas ibi habebant in culina. *Id. ib.* 27. ¶ [**Cara mensa* ap. *Hor. Sat.* 2, 4, 37. Nec satis est, cara piscis avertere mensa Ignarum, quibus est jus aptius etc. *Heindf.* cum *Schol.* intelligitur *mensa piscatoria.* — *Bentl.* accipit pro *mensa* in coenaculo posita, sententiamque loci ita constituit: neque sufficit pisces impenso pretio coemtos in mensa sua exhibere, qui pro reliquiis averrantur, utpote quos nemo convivarum tangere velit, propterea quod aptum cuique condimentum desit. — *Gronov. Observ.* 4, 5. vv. *cara mensa* ad mensam hominum lautiorum et carius coenantium referenda censet.] ¶ Habet *mensa* locum in sacris, sive pro ara sumatur, sive pro repositorio vasorum sacrorum. *Festus:* Mensae in aedibus sacris ararum vicem obtinebant. *Virg. A.* 2, 764. mensaeque Deorum, Crateresque auro solidi, etc. *Petr. Sat.* 135. Mensam veterem posuit in medio altari, quam vivis implevit carbonibus. *Plin.* 25, 9, 59. Verbenaca Jovis mensa verritur. *Fest.* in *Curiales:* Curiales mensae, in quibus immolabatur Junoni, quae Curis est appellata. *Anclabres* proprio nomine hae sacrae mensae appellabantur, teste *eod.* in *Anclabris,* et in *Escariae.* Fuerunt aureae, argenteae, marmoreae. *Val. Max.* 1, 1. *n.* 3. et 4, 1. *n.* 7. *extr.* et *Cic. N. D.* 3, 34. et *Verr.* 2, 4, 59. [*V. *Cort.* ad *Lucan.* 6, 557. Extaque funereae poscunt trepidantia mensae.] ¶ *Mensa lanionia*, in qua lanii carnes concidunt. [**Henkertisch.*] *Suet. Claud.* 15. Proclamante quodam praecidendas falsario manus, carnificem statim acciri cum machaera, mensaque lanionia flagitavit. ¶ Item argentariorum, et rationum, in qua numerantur pecuniae, rationes confiunt: duplex vero fuit olim Romae pecuniae solvendae modus, prior *de mensae scriptura*, h. e. de mensa argentariorum, quorum tabernae in foro erant; alter *ex arca domoque*, h. e. ex arca, quam quisque domi habebat. *Donat.* ad *Ter. Ad.* 2, 4, 13. Tunc enim in foro, et de mensae scriptura magis, quam ex arca domoque vel cista pecunia numerabatur. *Hor. Sat.* 2, 3, 148. mensam poni jubet, atque Effundi saccos nummorum, accedere plures Ad numerandum. *Cic. Fl.* 19. Si praetor dedit, a quaestore numeravit: quaestor a mensa publica: mensa aut ex vectigali, aut ex tributo. *Id. Pis.* 36. Stipendium militibus per omnes annos a civitatibus, mensis palam propositis, numeratum. ¶ In catapultis et ballistis est pars plana, et oblonga: de qua *Vitr.* 10, 16. et *Bald. in Lex.* ¶ Denique sumitur pro catasta, vel lapide, in quo prostabant servi venales. *Appul. Met.* 8. Servus collaticia stipe de mensa paratus. *Id. Apol.* Jussisse duos pueros in foro de mensa emi. *Pollux* 7, 2, 11. Ἐφ᾽ ὅ δὲ ἀναβαίνοντες οἱ δοῦλοι πιπράσκονται, τοῦτο τράπεζαν Ἀριστοφάνης καλεῖ. Huc pertinet quod *Cic.* dicit *Pis.* 15. de lapide emptus. V. LAPIS.

MENSĀLIS, e, adj. ad mensam pertinens. *Vopisc. Tac.* 10. Argentum mensale. *Valer. Aug.* in *ep.* ap. *Vopisc. Aurel.* 9. vinum.

MENSĀRĬUS, a, um, adj. ad mensam pertinens, qua ad pecuniam refertur. *Viri mensarii* magistratus fuit custodiae deputatus pecuniae publicae sub quaestoribus. *Liv.* 7, 21. Quinqueviris creatis, quos mensarios ab dispensatione pecuniae appellarunt. *Id.* 23, 21. Romae propter penuriam argenti triumviri mensarii rogatione Minucii tribuni plebis facti; et 26, 36. Omne aurum, argentum, aes signatum ad triumviros mensarios deferamus. ¶ Iidem non modo Romae, sed in provinciis erant, nam de Temnitarum urbe Asiatica haec habet *Cic. Fl.* 19. Civitas, in qua nummus commoveri nullus potest sine quinque praetoribus, tribus quaestoribus, quatuor mensariis, qui apud illos a populo creantur. Differunt ab argentariis, qui magistratus non erant, et pecuniam solum privatam tractabant. V. TRIUMVIRI. ¶ Sed etiam de argentario mensarius usurpatur: etenim *Suet. Aug.* 4. proavum Augusti *mensarium* appellat, quem paulo ante *nummularium* dixerat. ¶ *Mensarium* absolute *Prisc.* 2, 590. Collarium, quod in collo est: plantarium, quod in planta: mensarium, quod in mensa est.

MENSĀTIM, adv. per mensas. *Juvenc.* 3, 214. Et cunctae curat mensatim tradere plebi.

MENSĬO, onis, f. μέτρησις, mensura, actus metiendi. *Cic. Or.* 53. Naturalem quandam in se continet vocum omnium mensionem animus aurium nuncio.

MENSIS, is, m. μὴν, spatium temporis ex multis diebus constans, ex. gr. ex triginta: a nomine Graeco allato, quod a μήνη, luna, quia est plus minus spatium illud, quo luna zodiacum percurrit. Ita *Varr. L. L.* 5, 2. At *Cic. N. D.* 2, 27. deducit a *melior*, his verbis: Qui quia mensa spatia conficiunt, menses nominantur. *Id. Univ.* 9. Mensis autem, quando luna lustrato suo cursu solem consecuta est. ¶ Romulus annum in decem menses divisit. Numa Pompilius, cum Romuli annum nec solis, nec lunae cursui congruere cerneret, duos menses addidit, Januarium, et Februarium. *Ov. Fast.* 1. et 3. et *Macr. Sat.* 1, 12. et 13. C. Julius Caesar, qui ad solis cursum annum direxit, atque idcirco ex CCCLXV. diebus, et sex horis constituit, dierum numerum quibusdam mensibus auxit, ut v. gr. September, et November, qui antea habebant viginti novem, constarent ex triginta, et sic de reliquis. V. *Suet. Aug.* 40. et *Macr. Sat.* 1, 14. ¶ In illo *Virg. G.* 1, 335. Hoc metuens, coeli menses, et sidera serva: *Servius* adscribit, menses esse duodecim signa zodiaci, quae omnia uno mense luna pertingit, et quodammodo designat. ¶ *Ov. Met.* 8, 500. *mensum* dixit pro *mensium* illo carmine: Et quos sustinui bis mensum quinque labores. Adde *Fast.* 5, 187. et 424., *Sen. Phoeniss.* 535. et *Auson. Eclog. Quo mense quotae,* etc. *Censorin.* 22. et *Prisc.* 7, 771. Alii volunt, ubique *mensium* scribi, et synaeresim fieri. V. MELANIUS. ¶ *Menses* in plur. num. accipiuntur etiam pro mulierum menstruis, μῆνες. *Plin.* 21, 21, 89. Prodest mulierum mensibus retardatis. ¶ Interdum et in num. singulari, sed rarius. *Id.* 17, 28, 47. Privatim autem contra erucas ambiri arbores singulas a muliere incitati mensis, nudis pedibus, recincta. Adde 28, 7, 23. ¶ Improprie *menses* appellantur etiam profluvia eadem in quadrupedibus, quae tamen non menstrua, sed annua fere sunt, quaeque tempus coitui opportunum significant. *Varr. R. R.* 2, 7. *med.* Tum ea re naturam equae, cum menses ferunt, tangunt.

MENSOR, oris, m. μετρητής, qui aliquid metitur: speciatim vero mensores appellantur agrorum finitores. *Colum.* 6, 1. Ego non agricolae, sed mensoris officium esse dicebam. Adde *Ov. Met.* 1, 136. ¶ *Mensor* etiam dicebatur, qui singulis militibus, numeris, legionibus loca dimetiebatur, vel hospitia praeparabat. *Veg. Mil.* 2, 7. Mensores, qui in castris ad podismum dimetiuntur loca, in quibus milites tentoria figant; vel hospitia in civitatibus praestant. *Imppp. Theodos., Valentin. et Arcad. Cod.*

Theod. 7, 8, 4. Si quis mensorum nostrorum manum, qua deputatas singulis quibusque domus enotant, et postibus hospitaturi nomen adscribunt, delere non dubitaverit, ad instar falsi reus teneatur. ¶ *Coeli mensor* est astronomus, *terrae mensor* geometra. *Hor. Od.* 1, 28, 1. Te maris, et terrae, numeroque carentis arenae Mensorem cohibent, Archita, etc. ¶ Item qui viarum sternendarum curam suscipit. *Mart.* 10, 17. Mensorum longis sed nunc vacat ille libellis. Appia, quid facies, si legat ista Macer? *h. e.* vacat tabulis, in quibus viarum tractus sunt delineati. Quantum vero damni feres, Appia via, si Macer meis versibus legendis tempus terat? ¶ Item *mensor*, vel *mensor aedificiorum* est, qui aedificia, quorum diagramma architectus in chartis delineatum exhibuit, ex iisdem super soli faciem absolvenda curat. *Plin. ep.* 10, 28. Dispice, domine, an necessarium putes mittere huc mensorem; et *Trajan.* ad *Plin. ib. ep.* 29. Mensores vix etiam iis operibus, quae aut Romae, aut in proximo fiunt, sufficientes habeo. *Inscr.* ap. *Grut.* 623, 7. L. Caecilius Maximus mensor aedificiorum. Adde alias *ib.* 8., et ap. *Mur.* 924, 8. ¶ *Mensores* etiam fuerunt, qui annonam navibus adverso Tiberi in Urbem advectam, et in horrea publica inferendam metiebantur, quos *Paul. Dig.* 27, 1, 26. mensores frumentarios appellat. V. PORTUENSIS. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 731. *n.* 450. Cn. Sentio Cn. fil. Ter. Felici patrono mensor. frumentarior. Cereris Aug. Alia ap. *Maff. Mus. Ver.* 319,7. Erucio Aug*usti* N*ostri* adjut*ori* tabul*ario* a rat*ionibus*, *mensorum frumentariorum* Cereris. ¶ *Mensor machinarius.* V. MACHINARIUS.

MENSTRŬA, orum. V. MENSTRUUS.

MENSTRŬĀLIS, e, adj. μηνιαῖος, qui singulis mensibus fit, menstruus. *Pl. Capt.* 3, 1, 22. Dico unum ridiculum dictum de dictis melioribus, Quibus solebam menstruales epulas ante adipiscier: Nemo ridet. ¶ Item ad feminarum menstrua pertinens. *Plin.* 7, 15, 13. Solum autem animal menstruale mulier est. *Id.* 19, 10, 57. Hortensia omnia accessu mulieris menstrualis flavescunt. *Marcell. Emp.* 35. *f.* Pannus menstrualis.

MENSTRŬANS, antis, mulier, quae in menstruis est. *Pall.* 1, 35. Mulierem menstruantem contra erucas faciunt circumire. *Theod. Prisc.* 4. *in.* Mulieribus menstruantibus hoc vitio (*epilepseos*) laborantibus coire conveniet. **Colum.* 11, 3. *Octav. Hor.* 4. *B. A.*

*MENSTRŬĀTUS, a, um, part. pass. *Vulg. Interpr. Es.* 64, 6. Pannus menstruatus. *B. A.*

MENSTRŬUM, i. V. v. sq.

MENSTRŬUS, a, um, adj. ἔμμηνος, qui singulis mensibus fit. *Plin.* 2, 47, 48. Menstrua ventorum ratio; et *ib.* 10, 7. Menstrui non sunt lunae defectus. *Tibull.* 1, 3, 34. Reddereque antiquo menstrua tura Lari. *Cic. Att.* 6, 1. Usura menstrua. *Varr. L. L.* 5, 3. Fecias menstruas edicere. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 8, 76. Duae mulieres ad menstrua solvenda montem ascendunt, *h. e.* menstrua sacra. *Mart.* 3, 10. Constituit, Philomuse, pater tibi millia bina Menstrua. *Plin. ep.* 10, 24. Nam menstruum meum Calend. Septembr. finitur, *h. e.* officium menstrui spatii, quod cum collega partitus sum. Mos enim erat, ut, ubi plures essent in uno magistratu, per mensem singuli rempubl. invicem curarent. ¶ Item ad feminarum menstrua pertinens. *Plin. alter* 32, 10, 46. Cancri menstruas purgationes expediunt, *h. e.* profluvium sanguinis, quo laborant singulis fere mensibus feminae, quae ad concipiendum sunt habiles. Sic *Id.* 11, 39, 94. Cum menstrui cursus stetere. Saepe *menstrua, orum,* dicuntur absolute. *Cels.* 6, 6. *n.* 38. Quod in feminam, bene respondentibus menstruis, non cadit. *Colum.* 11, 3. *f.* Mulier quae in menstruis est. *Plin.* 22, 21, 30. Menstrua ciere; et *ib.* 26. pellere; et 20, 14, 54. sedare; et *ib.* 22, 93. sistere; et 30, 14, 43. adjuvare; et 20, 22, 87. et *Lucr.* 6, 796. solvere. ¶ In sing. num. *Plin.* 28, 7, 23. Quocumque alio menstruo si segetem ambiant, etc. et *ib.* Tactis menstruo postibus. Adde *Sen. Ben.* 4, 31. ¶ *Menstrua femina*, quae in menstruis est. *Plin.* 29, 5, 32. Menstrua canis. ¶ Est etiam *menstruus*, qui mensem durat. *Cic. Fin.* 4, 12. Ut ei, qui jucunde vixerit annos decem, si aeque vita jucunda menstrua addatur, etc. *Id. N. D.* 1, 31. Solis lustrationem menstruo spatio luna complet. *Lucan.* 5, 399. Menstruus consul. *Liv.* 44, 2. Consul, menstruum jusso milite secum ferre, profectus, etc. *Cic. Verr.* 2, 3, 30. Menstrua cibaria dare alicui. *Id. Leg.* 2, 18. Textile ne operosius, quam mulieris opus menstruum; et *Rosc. Com.* 3. Menstruas rationes transferre in tabulas.

MENSŬLĂ, ae, f. τραπέζιον, parva mensa. *Pl. Most.* 1, 3, 150. Appone hic mensulam: vide, tali ubi sint. *Petr. Sat.* 136. Mensulae pedem extorsi. [*Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 4, 12. Scis, ut in omnibus argentariis mensulis, pergulis, tabernis ubique imagines vestrae sint vulgo propositae. *F.*]

MENSŬLĀRĬUS, ii, m. τραπεζίτης, nummularius, mensarius, trapezita. *Sen. Controv.* 4, 24. *med. Scaev. Dig.* 2, 14, 47., ubi alii aliter leg. et *Ulp. ib.* 42, 6, 8.

MENSŪRĂ, ae, f. μέτρον, instrumentum, quo quippiam metimur, seu quantitatem rei cujuspiam deprehendimus: item ipsa quantitas, modus, magnitudo cujusque rei. *Plin.* 7, 56, 57. Mensuras, et pondera invenit Phidon Argivus, aut Palamedes, ut maluit Gellius. *Nep. Att.* 2. *extr.* Ut singulis sex modii tritici darentur: qui modus mensurae medimnus Athenis appellatur. *Cic. Off.* 1, 15. Ea, quae utenda acceperis, majore mensura, si modo possis, jubet reddere Hesiodus. *Petr. Sat.* 97. Lectulum vestimentis implevi, uniusque hominis vestigium ad corporis mei mensuram figuravi. *Caes. B. G.* 5, 13. Certis ex aqua mensuris, breviores esse noctes, quam in continente, videbamus; et *ib.* 6, 24. Nosse mensuras itinerum. *Suet. Caes.* 26. Frumentum sine modo mensuraque praebere. *Juven.* 10, 100. de mensura jus dicere, *h. e.* de heminis et hujusmodi. (V. *Pers.* 1, 130.) *Plin.* 11, 41, 96. Cameli lac suavissimum existimatur, ad unam mensuram tribus aquae additis. *Id.* 35, 17, 57. Creta Umbrica pondere emitur, Sarda mensura; et *ib.* 10, 36. *n.* 15. Tabulae pretium accepit aureos mensura: non numero. *Id.* 12, 19, 43. Frutex mensura pedali; et 36, 12, 17. Mensuram deprehendere alicujus rei. *Id.* 2, 1, 1. et *Plin. alter ep.* 10, 28. agere. *Colum.* 5, 3. inire. *Ov. A. Am.* 3, 265. facere alicujus. *Juven.* 14, 316. mensura tamen quae Sufficiat census, si quis me consulat, edam. *Ov. Met.* 8, 748. trunci Circuiere modum, mensuraque roboris ulnas Quinque ter implebat; et *ib.* 15, 378. de ranarum crurib.: Posterior partes superat mensura priores; et *A. Am.* 1, 589. Dare alicui mensuram bibendi. *Tac. Agr.* 12. Dierum spatia ultra nostri orbis mensuram. *Juven.* 4, 74. Sed deerat pisci patinae mensura. ¶ In pictura est convenientia, et proportio partium. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 10. Apelles cedebat Amphioni de dispositione, Asclepiodoro de mensuris, hoc est quanto quid a quo distare deberet. ¶ Translate. *Cic. Or.* 20. Quidquid sub aurium mensuram aliquam cadit, numerus vocatur. *Plin. ep.* 10, 12. Beneficii mensuram intelligere. *Claud. II. cons. Stil.* 43. Est aliquod meriti spatium, quod nulla furentis Invidiae mensura capit. *Tac. A.* 14, 54. Uterque mensuram implevimus, et tu, quantum princeps tribuere amico posset, et ego, quantum amicus a principe accipere. *Ov. Pont.* 1, 2, 1. Maxime, qui tanti mensuram nominis imples, *h. e.* vim et significationem. *Id. Met.* 12, 57. de Fama: Hi narrata ferunt alio: mensuraque ficti Crescit. *Juven.* 11, 34. buccae Noscenda est mensura suae, *h. e.* vis propriae eloquentiae. *Sen. Herc. Oet.* 400. nuribus Argolicis fui Mensura voti, *h. e.* tantum illae optabant, quantum ego habebam. *Tac. H.* 1, 52. Nec consularis legati mensura, sed in majus omnia accipiebantur, *h. e.* pro modo conditionis et auctoritatis legati consularis. *Lucan.* 1, 175. mensuraque juris Vis erat. ¶ **Mensura* sic definitur, et exponitur ab iis, qui *de Limitibus* scripserunt: quorum haec sunt verba p. 290. *Goes. Mensura* est, quidquid pondere, capacitate, longitudine, altitudine, latitudine, animoque finitur. Majores itaque orbem in partes, partes in provincias, provincias in regiones, regiones in loca, loca in territoria, territoria in agros, agros in centurias, centurias in jugera, jugera in climata: deinde climata in actus, perticas, passus, gradus, cubitos, pedes, palmos, uncias, et digitos diviserunt; tanta enim fuit eorum solertia. *Digitus* est pars minima agrestium mensurarum; inde *uncia* habet digitos tres, *palmus* autem quatuor digitos habet, *pes* XVI, *passus* pedes V, *pertica* passus duos, id est pedes X. Pertica autem a portando dicta, quasi portica: omnes autem praecedentes mensurae in corpore sunt, ut palmus, pes, passus, et reliqua: sola pertica portatur: est enim X pedum, ad instar calami in Ezechiele templum mensurantis. *Actus minimus* est latitudine pedum quatuor, longitudine CXL; *climata* quoque undique versus pedes habent LX; ita,

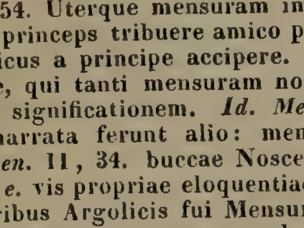

Actus quadratus undique finitur pedibus CXX; ita,

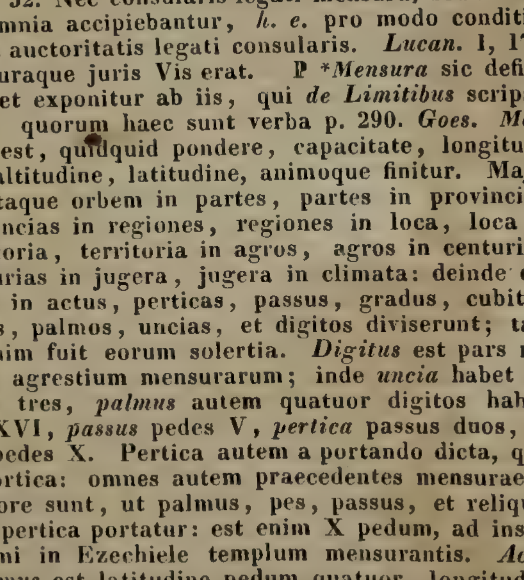

Hunc Baetici *Arapennem* dicunt, ab arando scilicet. Actus duplicatus *jugerum* facit; ab eo quod est junctum, jugerum nomen accepit: jugerum autem constat longitudine pedum ducentorum XL, latitudine CXX; ita,

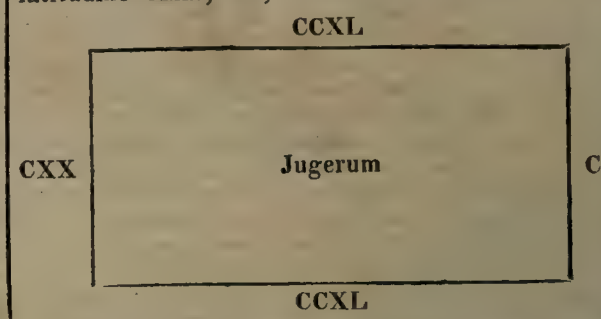

Actum provinciae Baeticae rustici *agnam* vocant; porcam iidem Baetici XXX pedum latitudine, et LXXX longitudine definiunt; ita,

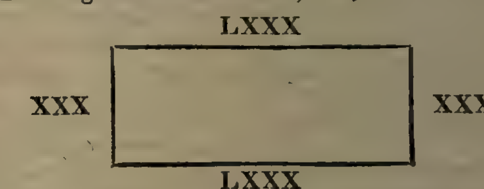

Sed *Porca* est quod in arando exstat; quod defossum est, *lira.* Galli *candetum* appellant in areis urbanis spatium centum pedum, quasi centetum; in agrestibus autem, pedum CL quadratorum *justum candetum* vocant. Porro *stadialis ager* habet passus CXXV, id est pedes DCXXV, cujus mensura octies computata *milliarium* facit, qui constat quinque millibus pedum. *Centuria* autem ager est ducentorum jugerum, qui apud antiquos a centum jugeribus vocabatur. Sed postea duplicata, nomen pristinum retinuit. In numero enim centuriae multiplicatae sunt, sed nomen mutare non potuerunt. Sumta haec ex *Isid. Orig.* 15, 15. qui porro ea debet *Colum.* 5, 1. ubi ea diligenter (inquit *Gesner.*) a nobis tractata sunt. *Front.* autem sic p. 29. *Mensura* est complurium, et inter se aequalium intervallorum longitudo finita: finitur, ut pes per uncias, per pedem decempeda, per decempedam actus, (per actum passus,) per passus stadium, per stadium milliarium, et his similia. Mensurarum rationes, quibus utimur, sunt duodecim. Digitus, uncia, palmus, sextans, pes, cubitus, gradus, passus, decempeda, actus, stadium, milliarium. Minima mensurarum pars est *digitus;* si quid enim intra digitum metiamur, partibus respondemus, ut dimidiam aut tertiam. *Uncia* habet digitum unum, et tertiam partem digiti. *Palmus* habet digitos IIII uncias III. *Sextans*, quae eadem *dodrans* appellatur, habet uncias VIIII digitos XII. In *pede porrecto* semipedes duo, palm. IIII, unc. XII, dig. XVI. In *pede constrato* semipedes quatuor, palm. VIII, unc. CXLIIII. dig. CCLVI. Sed piget plura describere, cum praesertim quaedam videantur agrimensorum inferioris aevi propria: quaedam etiam corrupta. *B. A.*

MENSŪRĀBĬLIS, e, adj. qui mensura deprehendi potest. *Prud. Apoth.* 881. Spatium non mensurabile.

MENSŪRĀLIS, e, adj. ad mensuram pertinens, ut Mensuralis linea, ap. *Sicul. Fl. ed. Goes.* p. 19. et 23.

MENSŪRĀLĬTER, adv. per mensuram. *Hyg. de limit.* p. 167. *Goes.* Extremitas mensuraliter obligata est.

MENSŪRĀTĬO, onis, f. actus mensurandi, ap. *Var. Auct. de limit.* p. 264. *Goes.* De mensuratione jugeri.

*MENSŪRĀTOR, oris, m. i. q. mensor. *Veget. B. A.*

MENSURNUS, a, um, adj. menstruus. *Cic. Inv.* 1, 26. Annuum, mensurnum, diurnum, nocturnumve spatium. Ita legit *Prisc.* 2. *f.* Alii *menstruum.* Legitur etiam ap. *Novatian. de Trinit.* 1.

MENSŪRO, as, a. 1. metior. *Veg. Mil.* 1, 25. A centurionibus fossa inspicitur ac mensuratur.

MENSUS, a, um, part. a *metior:* Active. *Val. Fl.* 5, 476. tot casus, horrenda tot avia mensi. *Ov. Met.* 8, 564. Jamque duas lucis partes Hyperione menso. ¶ Passive. *Cic. N. D.* 2, 27. Mensa spatia conficere. *Curt.* 5, 1. *extr.* Ducenis stipendium pedestrium mensum est.

MENSUS, us, m. mensura. *In quodam fragm.* quod *tribuitur Varroni de Geometr.* Longitudines, et altitudines mensu certo distinguere. *Appul. de Mundo.* Cujus mensu appensuque distincta est naturae regio. ¶ Extra ablativum casum non usurpaverim, antequam exempla reperiam.

MENTĂ, ae, f. ἡδύοσμος, μίνθη, herba hortensis odorifera, ita dicta a *Menthe*, seu *Minthe* nympha, Cocyti filia, Plutonis pellice, quam Proserpina in hanc herbam mutasse dicitur: unde et *mentha* cum adspiratione a nonnullis scribitur. *Ov. Met.* 10, 728. an tibi quondam Femineos artus in olentes vertere mentas, Persephone, licuit? ¶ Postea ab odoris suavitate ἡδύοσμος appellata: ab

ἡδὺς, suavis, et ὀσμὴ, odor: ut *Plin.* 19, 8, 47. docet. *Id. ib.* Grato menta mensas odore percurrit in rusticis dapibus. *Colum.* 10, 119. serpentis gramina mentae. *Mart.* 10, 48. Menta ructatrix.

MENTAGRĂ, ae, f. ἄγριος λειχὴν, morbus, aliter lichen, qui mentum, deinde faciem, collum, pectus, manusque foedo quodam furfure occupat: a *mentum*, et ἄγρα, captura, quasi menti captura, quia a mento incipit. *Plin.* 26, 1, 2. Lichenas appellavere Graeco nomine: Latine, quoniam o mento fere oriebatur, joculari primum lascivia, (ut est procax natura multorum in alienis miseriis) mox et usurpato vocabulo, mentagram. [Hunc morbum aliis verbis describit *Mart.* 11, 98. Nec triste mentum, sordidique lichenes, etc. *F.*]

MENTASTRUM, i, n. ἡδύοσμος ἄγριος, menta silvestris. *Plin.* 19, 8, 47. Silvestre mentastrum dicit *Colum.* 11, 3. *med.*

[*MENTESA, ae, f. opp. V. v. sq.]

[MENTĒSĀNUS, a, um, adj. ad Mentesam pertinens, Hispaniae Baeticae urbem. *Inscr.* ap. *Grut.* 384, 2. Ordo Mentesanus. *Plin.* 3, 1, 3. Mentesani Bastuli. ¶ Alii fuere in Hispania Tarraconensi *Mentesani* Oretani, de quibus mentio ap. *eund. ib.* et *Liv.* 26, 17. *F.*]

MENTHĂ. V. MENTA.

MENTĬENS, entis, part. a *mentior*, qui mentitur. *Mentientem* vertit *Cic. Div.* 2, 4. genus argumentationis captiosae, quam Graeci ψευδόμενον appellant: inde ducto nomine, quod ea saepe in exemplum formula afferri solet ex *Gell.* 18, 2. Cum mentior, et mentiri me dico, mentior, an verum dico.

MENTĪGO, inis, f. morbus agnorum, de quo ita *Colum.* 7, 5. *f.* Est etiam mentigo, quam pastores ostiginem vocant, mortifera lactentibus. Ea plerumque fit, si per imprudentiam pastoris emissi agni, vel etiam hoedi, roscidas herbas depaverint: quod minime committi oportet. Sed cum id factum est, velut ignis sacer os atque labra foedis ulceribus obsidet. Haec *Colum.*, ex quibus intelligimus, esse hunc morbum mentagrae speciem, a *mento* itidem dictum. V. OSTIGO.

MENTĪNA Tribus. V. MENENIUS.

MENTĬO, onis, f. μνήμη, commemoratio. [*Differunt *mentio* et *commemoratio:* hoc in universum cogitationem rei, sive primum sive iterum habitam denotat; illud semper ad ea pertinet, quorum jam antea notionem animo susceptam repetimus. Hinc *mentionem facere* = efficere, ut cogitationem rei alius habeat; *mentionem habere* = cogitationem habere et eloqui; *commemorare* = cogitationem prius susceptam verbis in medium proferre. *Doederl.* 1, 172.] *Cic. Verr.* 2, 5, 64. *extr.* Ne moram quidem mortis mentione atque usurpatione civitatis assequi potuit. *Id. Div. Verr.* 15. *extr.* Non consulto, sed casu in eorum mentionem incidi. *Id. Cluent.* 27. Manarat sermo, pecuniae quandam mentionem inter judices esse versatam. *Id. Att.* 5, 9. *extr.* Te amat, nec tui mentionem intermitti sinit. *Pl. Cist.* 1, 2, 15. Saepe mecum mentionem fecit, puerum, aut puellam alicunde ut repperirem sibi. *Id. Most.* 3, 2, 126. Noli facere mentionem, te has emisse. *Cic. Verr.* 2, 2, 39. In senatu consules faciunt mentionem, placere statui, ne absentes homines rei fierent. *Id. Rosc. Am.* 2. et *Pis.* 10. Mentionem facere alicujus rei. *Cajus Dig.* 34, 5, 6. habere testamento. *Cic. Leg.* 3, 6. *f.* de aliquo. *Id. Agr.* 3, 2. de aliqua re. *Liv.* 28, 11. movere alicujus rei. *Id.* 38, 56. Ne Gracchi quidem oratio aut accusatorum, aut diei dictae ullam mentionem habet. *Id.* 39, 11. Mentionem intulit, quid eo die faciendum esset. *Id.* 4, 1. Mentio sensim illata a tribunis, ut alterum ex plebe consulem liceret fieri, eo processit, ut, etc. *Vell.* 2, 65. Conditionum jacta mentio. *Hor. Sat.* 1, 4, 94. mentio si qua De Capitolini furtis injecta Petilli Te coram fuerit. *Plin.* 13, 14, 28. Insularum arbores in mentione earum dictae sunt. Sic 35, 4, 10. Tabulae, quas dicemus sub mentione artificum. *Id.* 22, 25, 82. Ad vini transire mentionem; et 33, 1, 4. Sine mentione annulorum; et 28, 2, 5. Cur ad mentionem defunctorum testamur, memoriam eorum a nobis non sollicitari? ¶ In plur. num. *Liv.* 3, 43. L. Siccium secessionis mentiones ad vulgus militum sermonibus occultis serentem, ad locum castris capiendum mittunt. ¶ *Mentionem facere* est etiam formula sponsaliorum, qua utitur, qui puellam in matrimonium sibi poscit: qui vero despondet, *promittere*, vel *repromittere* dicitur. *Pl. Aul.* 2, 2, 27. Credo edepol, ubi mentionem ego fecero de filia, Mihi ut despondeat, sese a me derideri rebitur. Adde *ib.* 4, 7, 3. Hinc *Flor. Dig.* 23, 1, 1. Sponsalia sunt mentio, et repromissio futurarum nuptiarum.

MENTĬOR, iris, itus sum, dep. 4. ψεύδομαι, contra id, quod in mente est, loquor, mendacium dico. *Nep. Epam.* 3. Adeo veritatis diligens, ut ne joco quidem mentiretur. *Cic. Acad.* 4, 6. *med.* Aperte mentiri. *Ov. Ib.* 65. Haec tibi natali facito, Janique calendis Non mentituro quilibet ore legat. *Pl. Truc.* 1, 2, 89. Mentiri palam. *Cic. Att.* 12, 21. *med.* in re aliqua. *Id. N. D.* 3, 6. de re aliqua. *Pl. Aul.* 4, 7, 9. adversus aliquem. *Id. Amph.* 1, 2, 6. alicui. *Id. Poen.* 1, 1, 24. apud aliquem. *Gell.* 15, 22. Sertorius mentiebatur ad milites, si mendacium prodesset. *Prop.* 2, 20, 3. Et quaecumque in me fueras mentita, fateri. *Quint.* 5, 12. *med.* Non enim videtur in negando mentiturus fuisse. ¶ Cum infinito. *Ov. Trist.* 1, 3, 53. certam me sum mentitus habere Horam, propositae quae foret apta fugae. *Plin.* 12, 15, 34. Fuere, qui e turis arbore utrumque nasci mentirentur. *Lucan.* 7, 446. cum caeco rapiantur saecula casu, Mentimur regnare Jovem. ¶ *Mentior, nisi*, et *si mentior* formulae sunt quippiam serio constanterque affirmantis. *Sen. ep.* 106. Mentior, nisi et quae alunt illud, corpora sunt. (Adde *ep.* 118.) *Ov. Fast.* 4, 227. si mentiar, inquit, Ultima, quam fallam, sit Venus illa mihi. ¶ *Mentiri* et *mendacium dicere* interdum differunt. V. MENDACIUM. ¶ Urbane. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 6. Frons, oculi, vultus persaepe mentiuntur, oratio vero saepissime. [*Referri huc posse videtur alius ejusdem locus *N. D.* 2, 5, 15. in quibus nihil unquam immensa et infinita vetustas mentita sit: ubi recte *Heindf.* (missa *Walkeri* conjectura, *mutavit* vel *mutaverit* vel *immutaverit* pro vulg. *mentita sit* legend. judicantis; itemque refutata *Ernestii* sententia vulgatum intelligere se negantis istamque mutationem probantis,) elegantem hanc dictionem hoc sensu positam docet: per infinitum temporis spatium nunquam decepta est hominum spes certas coeli conversiones tempestatumque mutationes exspectantium. Facit huc etiam *Sil.* 7, 160. Nunquam tellus mentita colono: ubi eleganter sic dici terram fertilem, observat *Drak.*, scil. quae nunquam spes mortalium eludit.] ¶ Frequenter cum accusativo ponitur pro fingere, simulare mendacii causa. *Sall. Cat.* 49. Nisi de eo indicaret, cujus consilio tantam rem esset mentitus. *Colum. praef.* 1. *med.* Sexum viris denegatum muliebri motu mentiri. *Just.* 35, 2. originem alicujus. [*Sil.* 13, 166. Mentitur minas.] *Mart.* 6, 57. Mentiris fictos unguento, Phoebe, capillos. *Id.* 11, 52. Mentiar, ut venias, pisces, conchylia, sumen, Et cortis saturas, atque paludis aves. [*Liv.* 10, 40. Pullarius auspicium mentiri ausus est. *Sil.* 4, 129. ni vano cassa volatu Mentitur superos praepes, i. e. non veram Deorum mentem monstrat. Plura laudat *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 21, 183. qui adire jubet *Schwarz.* ad *Plin. Pan.* 81.] ¶ De eo, qui alterum plane refert. *Sil.* 2, 636. Vos etiam primo, gemini, cecidistis in aevo, Eurymedon fratrem, et fratrem mentite, Lycorma: Cuncta pares. *Mart.* 3, 43. Mentiris juvenem tinctis, Lentine, capillis. *Arnob.* 7, 250. de Aesculapio: In anguem convertisse se Deum, quo mentiri se posset, quisnam esset. ¶ De eo, qui non stat promissis. *Cic. Off.* 3, 24. *extr.* Sed quoniam promisit, si saltare in foro turpe ducet, honestius mentietur, si, etc. [*ψεύσεται. *Hotting.: wird sein Versprechen ableugnen:* quod refutat *Beier.*, recte *mentietur* accipiens pro *mentitus fuerit*, ἐψευκέναι μελλήσει. Verbi enim futurum probe poni in re praeterita, sed nondum explorata.] *Catull.* 110, 3. Tu, quod promisti mihi, quod mentita, inimica es. *Prop.* 2, 13, 57. Mentiri noctem, promissis ducere amantem. ¶ Tribuitur et rebus inanimis, et significat similitudinem alicujus rei habere, imitari, simulare, cum re vera sit aliud. *Virg. Ecl.* 4, 42. Nec varios discet mentiri lana colores. [*V. *Spald.* ad *Quint.* 8, 3, 6.] *Plin.* 35, 6, 29. Color, qui chrysocollam mentitur. *Claud. Laud. Stil.* 2, 248. oceanique aestum mentitur amictus. *Id. III. cons. Honor.* 140. de dracone picto: vivitque receptis Flatibus, et vario mentitur sibila tractu. *Mart.* 5, 39. semel fac illud, Mentitur tua quod subinde tussis, *h. e.* morere, quod tussis tua, cito fore, pollicetur, sed nos fallit. *Claud. IV. cons. Honor.* 527. felix arcus, certique petitor Vulneris, et jussum mentiri nescius ictum, *h. e.* fallere. ¶ Part. *Mentiens* V. s. l. ¶ *Mentibor* pro *mentiar* (quod in verbis quartae non est infrequens) *Pl. Mil.* 1, 1, 35. Et assentandum est, quidquid hic mentibitur. ¶ Olim *mentio, is*, activa positione dictum fuit, teste *Prisc.* 8, 799. [*V. *Intpp.* ad *Grat. Cyn.* 91. et *Ov. Met.* 10, 28.] Hinc passive. *Modest. Dig.* 48, 10, 28. Si a debitore, praelato die, pignoris obligatio mentiatur, etc. [*V. *Duk. de Lat. Ict. Vett.* 382. Pertinet huc locus *Pl. Mil.* 2, 2, 101. vera ut esse credat, quae mentibitur: ubi *mentibitur* impers. passiva significatione positum, pro eo, quod est: in quibus mendacium fiet, quae mendacia hic proferentur; *quae* autem accusativus est ad graecam dicendi normam. Ita *Lindemannus.*]

MENTĪTĬO, onis, f. mendacium. *Auct. ad Her.* 3, 2. *med.* Dolus consumitur in pecunia, pollicitatione, dissimulatione, maturatione, mentitione. Al. leg. *mentione.*

MENTĪTUS, a, um, part. a *mentior:* qui mentitus est. Active. *Lucan.* 3, 198. populum Pholoe mentita biformem, *h. e.* fabulata centauros. *Ov. Amor.* 2, 19, 11. sani capitis mentita dolores; et *Met.* 11, 281. Mentitusque fugae causam. Adde *Prop.* 4, 7, 58. ¶ De eo, qui promissis non stetit. *Claud. Cons. Prob.* et *Olybr.* 108. geminisque fidem mentita tyrannis. V. MENTIOR. ¶ Ad inanima quoque transfertur, et significat fallere, imitari, simulare, cum re vera sit aliud. *Hor. Ep.* 1, 7, 87. Spem mentita seges. *Lucan.* 9, 820. virgas mentita Sabaeas Toxica. ¶ Passive est fictus, simulatus, falsus. *Virg. A.* 2, 422. primi clypeos mentitaque tela Agnoscunt. In *carm.* ap. *Suet. Oth.* 3. Cur Otho mentito sit, quaeritis, exsul honore. *Ov. Met.* 5, 326. Et se mentitis Superos celasse figuris. *Plin. ep.* 6, 20. *med.* Fictis mentitisque terroribus vera pericula augere. *Val. Fl.* 7, 155. Non jam mentitae vultum vocemque resumit Chalciopes. [**Plin. Pan.* 81, 3. mentita sagacitas: ubi *Gierig. mentita* neutrali sensu accipi posse dicit, quae imitatur, assimilat: quod parum videtur. V. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 11, 73. mentita sacra.]

MENTO, onis, m. μακρόγενυς, mentum habens solito majus. *Arnob.* 3, 108. Esse dicendum est quosdam capitones, silunculos, frontones: in his alios mentones, naevios atque nasicas. Hinc C. Julius Mento cos. ann. U. C. CCCXXIII. ap. *Liv.* 4, 26.

*MENTONŎMON, i, aestuarium quoddam, sive pars littoris Oceani Germanici. *Plin.* 37, 2. Pytheas Guttonibus Germaniae genti adcoli aestuarium Oceani, Mentonomon nomine, spatio stadiorum sex mille. *B. A.*

MENTOR, ŏris, m. nomen celeberrimi artificis in vasis argenteis caelandis. *Plin.* 33, 12, 53. et 7, 38, 39. scribit, quatuor omnino paria ab eo facta fuisse, atque in templo Dianae Ephesiae in Asia, et in Capitolio Romae consecrata, tutius ut asservarentur, utriusque templi incendio periisse. *Id.* 33, 11, 53. L. Crassus orator duos scyphos Mentoris artificis manu caelatos sestertiis C. emptos habuit, *h. e.* centum mill. ¶ Metonymice. *Juven.* 8, 104. rarae sine Mentore mensae. *Mart.* 11, 11. Te potare decet gemma, qui Mentora frangis.

*MENTŎRES, um, Μέντορες, populi Liburniae. *Plin.* 3, 21. *B. A.*

MENTŎRĔUS, a, um, adj. ad Mentorem pertinens. *Prop.* 1, 14, 2. Lesbia Mentoreo vina bibas opere. *Mart.* 4, 39. Solus Mentoreos habes labores. *Id.* 9, 60. Pocula Mentorea nobilitata manu.

MENTŬLĂ, ae, f. πέος, membrum virile: [videtur esse dimin. menti, a motu enim nomen habet, unde Graecis σάθη dicitur a σάω, agito. *F.*] *Catull. Mart.* et *Auct. Priap.* ¶ Ap. *Catull.* est etiam non semel convicium in hominem impurum.

MENTŬLĀTUS, a, um, adj. mutoniatus, πεώδης. *Auct. Priap.* 37. *extr.* Deus Priapo mentulatior non est.

MENTUM, i, n. γένυς, γένειον, pars capitis ori subjecta, et prominens, seu malae inferioris media et ima pars, ut *Cels.* loquitur 8, 1. *med.*, unde barba nascitur. [A motu frequenti nomen habere videtur, illud enim movemus, quoties loquimur, aut edimus: μένος porro Graecis est impetus, unde μένομαι pro μαίνομαι, agitor. *F.*] *Cic. Verr.* 2, 4, 43. Rictum Herculis ac mentum paulo attritius, quod in precibus id osculari solent. *Id. Or.* 2, 66. Mentum in dicendo intorquere. *Ov. Pont.* 2, 6, 14. Mento manum supponere. *Plin.* 31, 3, 27. Ex edito speculantur proni, terram mento attingente. *Id.* 11, 45, 103. Antiquis Graeciae in supplicando mentum attingere mos erat. *Virg. A.* 6, 809. nosco crines incanaque menta Regis Romani, *h. e.* barbam canam. Adde *Mart.* 11, 84. ¶ Urbane. *Petr. fragm. Trag.* 43. *Burm.* Et, quod ei mentum sustulit, hereditatem accepit. Sed phrasis est plebeja. ¶ Proprie uni homini est, ut ait *Plin.* 11, 37, 60., nihilominus et de brutis dicitur per similitudinem. *Id.* 8, 50, 76. Dependet caprarum mento villus. *Virg. G.* 3, 53. de bove: Et crurum tenus a mento palearia pendent; et *ib.* 311. barbas, incanaque menta Cinyphii tondent hirci. ¶ Transfertur in architectura ad eam partem coronae propendentem, per quam aqua defluit. *Vitr.* 4, 3. *med.* Ad ipsum mentum coronae incidatur linea, quae scotia dicitur. ¶ Prisci *mentum* dixere pro *commentum*, inquit *Paul.* ex *Festo:* nempe a *meniscor*, unde *comminiscor* factum est.

*MENUI, sic dicta ab Indis est gemma, quae a Graecis *xanthos* vocatur. *Plin.* 37, 10. *B. A.*

MĔO, as, avi, atum, n. 1. διαβαίνω, πορεύομαι, vado, transeo: et dicitur saepe de iis, quae eunt redeuntque. *Plin.* 6, 14, 17. Interruptis angusto transitu jugis, ita ut vix singula meent plaustra. *Lucr.* 2, 150. Vapor per inane meat vacuum. *Ov. Met.* 15, 71. qua sidera lege mearent. *Id. Pont.* 1, 2, 81. ubi frigore constitit Ister, Dura meant celeri terga per amnis equo. *Sen. Med.* 836. meet in pectus venasque calor. *Tac. A.* 4, 5. *extr.* Triremes huc illuc meant. *Claud. in Ruf.* 1, 185. Nereus par semper, similisque meat, *h. e.* mare, quamvis plura influant flumina, non crescit. *Curt.* 3, 5. et 8, 4. Liberius meare spiritus coeperat. *Lucan.* 3, 640. Discursusque animae diversa in membra meantis. ¶ Universim pro ire, proficisci. *Hor. Od.* 1, 4, 17. Manes, et domus Plutonia, quo simul mearis, etc. *Sen. Herc. Fur.* 211. aliud

jussus ad bellum meat. Tac. A. 3, 34. Quoties divum Augustum in occidentem, atque orientem meavisse comite Livia? Claud. I. cons. Stil. 10. Ordine vota meant, h. e. procedunt, et succedunt.

MĔOPTĔ. V. SUOPTE.

MĔPHĪTĬCUS, a, um, adj. foetidus. Sidon. ep. 3, 13. Mephiticus odor.

MĔPHĪTIS, is, f. θειώδης ἀποφορά, terrae putor ex aquis maxime sulphuratis atque corruptis proveniens, et in nemoribus gravior ex densitate silvarum. Serv. in A. 7, 84. Aliqui, Servio teste loco citato, Mephitim Deum esse volunt, Leucotheae connexum, sicut est Veneri Adonis, Dianae Virbius. Alii Junonem intelligunt, quam aerem esse constat. Omnis autem putor ex corruptione aeris nascitur, sicut bonus odor ex aere incorrupto. Igitur Mephitis erit Dea avertens molestiam odoris gravissimi, id est graveolentiae. Virg. ib. saevamque exhalat opaca mephitim. Pers. 3, 99. Gutture sulphureas lente exhalante mephites. Plin. 2, 93, 95. ducet, Mephitis aedem fuisse Amsancti in Hirpinis, ubi specus erat mortiferum spiritum exhalans. Etiam prope moenia Cremonae templum Mephitis fuit, teste Tac. H. 3, 34. Adde Inscr. ap. Grut. 96, 10.

MĔRĀCĒ, adv. mere, pure. Cels. 1, 3. f. Per autumnum cibo jam paulo pleniore uti licet; minus, sed meracius bibere. Scrib. Comp. 170. Vini mixti meracius cyathi quatuor. Sidon. ep. 4, 1. Purius, fortius, meracius amat. Solin. 33. med. Superficies sardonychis probatur, si meracius rubeat.

MĔRĀCŬLUS, a, um, adj. dimin. meraci. Plin. 20, 19, 80. et Cels. 3, 19. Opium ex vino meraculo si protinus detur. Et per syncopen Pl. Cas. 3, 5, 15. Meraclo se percussit flore Libyco. Alii leg. meraco.

MĔRĀCUS, a, um, adj. ἄκρατος, merus, purus, solus: et fere de vino dicitur, cui nihil aquae admixtum sit. Sunt qui putant, dici de vino, cui parum admodum aquae insit, merum autem de eo, cui nihil. [*Ita constituit discrimen Hard. ad Plin. 23, 1, 23. Sed aliam eamque magis convenientem discrepantiam Doederl. 3, 206. vidit in eo, quod merus de cujuscunque generis fluido, meracus proprie de vino puro tantum dicatur: unde meracus non pro forma secundaria adject. merus, sed pro adjectivo v. merum esse accipiendum, quod usu κατ' ἐξοχὴν substant. factum sit.] Cic. N. D. 3, 31. f. Si medicus sciat, eum aegrotum, qui jussus sit vinum sumere, meracius sumpturum. Cels. 1, 3. med. Cibum modicum, potiones meracas assumere; et med. Vinum austerum meracum; et infra: Vinum dilutius pueris, senibus meracius. Prop. 2, 24, 27. Ah pereat, quicumque meracas repperit uvas. ℙ Dicitur et de aliis rebus, quae purae sunt. [*Cic. Rep. 1, 43. Cum populus . . . non modice temperatam, sed nimis meracam libertatem sitiens hauserit. — Imitatus est hunc locum Liv. 39, 26. Velut ex diutina siti nimis avide meram haurientes libertatem. Laudat Doederl. 3, 205. sq. ubi v.] Hor. Ep. 2, 2, 137. Expulit helleboro morbum bilemque meraco. Pers. 4, 16. Anticyras melior sorbere meracas. Sidon. ep. 3, 10. Meracissimus scientiae fons. *Cic. de re publ. (ed. A. Maio) 1, 43. Meraca libertas. B. A.

*MĔRĀLIS, e, adj. ad merum pertinens. Marcell. Empir. 27. Meralem calicem jejuno dare. B. A.

MERCĀBĬLIS, e, adj. qui emi potest. Ov. Amor. 1, 10, 21. Stat meretrix certo cuivis mercabilis aere.

MERCĀLIS, e, adj. mercabilis. Impp. Diocl. et Maximian. Cod. 4, 7, 6. Mercalem te habuisse uxorem proponis.

[MERCĀTILLĀ vel Mercantilla, ae, f. dimin. a mercando, parva negotiatrix. Est cogn. R. Inscr. ap. Marin. Iscriz. Alb. p. 73. Flavia Mercatilla. Alia ap. Mur. 1691, 6. Julia Mercantilla. F.]

MERCĀTĬO, onis, f. emptio, et venditio, ἐμπόρευσις. Gell. 3, 3. f. Pecunia omni in mercationibus perdita. Firm. Math. 3, 8. f. Sua vendere assidua mercatione.

MERCĀTOR, oris, m. ἔμπορος, qui mercatur. [*Nostr. Grosshändler.] Cic. Or. 70. Neque me divitiae movent, quibus omnes Africanos et Laelios multi venalicii mercatoresque superarunt. Id. Off. 1, 42. Sordidi etiam putandi, qui mercantur a mercatoribus, quod statim vendant. Caes. B. G. 4, 3. Multi ad eos mercatores ventitant. [Inscr. ap. Marin. Frat. Arv. p. 245. Mercator, omnis generis mercium transmarinarum. F.] [*Curt. 10, 1, 85. Adjiciebant navigia, quae lixas mercatoresque vexissent. ℙ Translate. Cic. in Sen. 4. med. Non consules, sed mercatores provinciarum, ac venditores vestrae dignitatis.]

MERCĀTŌRĬUS, a, um, adj. Pl. Bacch. 2, 3, 2. ecquae advenerit in portum ex Epheso navis mercatoria.

MERCĀTŪRĂ, ae, f. ἐμπορική, negotiatio, ars, seu actus mercandi. Cic. Off. 1, 42. f. Mercatura autem, si tenuis est, sordida putanda est, sin magna et copiosa, multa undique apportans, multisque sine vanitate impertiens, non est admodum vituperanda. Cic. Verr. 2, 5, 28. Qui a praedonibus erant capti, cum mercaturas facerent. ℙ Item ipsae merces, quibus mercatura fit. Pl. Trin. 2, 2, 51. Mercaturamne, an venales habuit, ubi rem perdidit? ℙ Translate. Cic. Off. 3, 2. Suscepisti onus grave et Athenarum, et Cratippi, ad quos cum tanquam ad mercaturam bonarum artium sis profectus, etc. Ita legit etiam Non. 3, 134. et 5, 35. Alii tamen ad mercatum. [*Adde Cic. N. D. 1, 44. Non erit ista amicitia, sed mercatura quaedam utilitatum suarum.]

MERCĀTUS, a, um, part. a mercor, qui mercatus est. Active. Hor. Sat. 2, 6, 11. qui mercenarius agrum illum ipsum mercatus aravit. ℙ Passive ὠνημένος, emptus. Plin. 37, 2, 10. Sestertiis centum quinquaginta millibus trullam unam non ante multos annos mercatam a matrefamilias, nec divite. Prop. 1, 2, 5. Naturaeque decus mercato perdere cultu. Sall. fragm. ap. Non. 2, 535. Pars sua negotia sequebantur commeatibus mercatis.

MERCĀTUS, us, m. ἐμπόρευμα, mercandi actus. Cic. Phil. 2, 3. Cum domi tuae turpissimo mercatu omnia essent venalia. [*Nempe Phil. 3, 12. Antonius dicitur immunitates vendidisse, civitates liberasse, provincias et imperii populi Romani jura sustulisse etc. earumque rerum domesticum mercatum instituisse. Laudat haec Schütz. in cl. Cic. s. h. v.] ℙ Pro emporio, seu loco, ad quem mercatores emendi vendendique gratia conveniunt. Liv. 1, 30. Frequens mercatus. [*Suet. Ner. 28. Circa conventus mercatusque Graeciae.] ℙ Item pro nundinis, quibus mercatores congregantur ad emendum et vendendum. Cic. Verr. 2, 2, 53. Tanto mercatu praetoris indicto, concurritur undique ad istum Syracusas. Sic Id. Tusc. 5, 3. Habere mercatum. ℙ Item pro quocumque conventu. Just. 13, 5. Litterae recitatae praesente universa Graecia, in mercatu Olympiaco.

[MERCĒDĀRĬUS. V. MERCEDONIUS. F.]

MERCĒDĪCĬUS, mercenarius, quod mercede se tueatur. Paul. ex Festo. Dacerius mallet mercedituus propter illa mercede tueatur.

[MERCĒDĪNUS. V. v. sq. F.]

[*MERCĒDŌNIUS vel Merkedonius, a, um, adj. μερκηδόνιος, ad mercedem solvendam pertinens. Paulus ex Festo: Mercedonias (dies) dixerunt a mercede solvenda. Gloss. Isid. Mercedonius, qui solvit mercedem. Mercedarius, qui dat mercedem pro labore sibi impenso. ℙ Merk. est nota in Vet. Kalend. Rom. ap. Grut. 133. addita prid. Id. Julias, et aliquot sqq. diebus, itemque XII. Kal. Oct. et sqq., denique XIV. Kal. Dec. et sqq. Merkedinos, vel Merkedonios dies interpretatur Scalig. de emend. temp. l. 2. p. 177. a Merkedona Dea dictos, quae praefuerit mercedibus, et pensionibus solvendis: id apparere, inquit, in mense Julio, quo inquilini τὸ ἐνοίκιον, mercedem pendebant, et migrabant ex aedibus in alias. Ceterum merkedinus, μερκηδῖνος, vel mercedonius, μερκηδόνιος, mensis dictus intercalaris ille Numae alternis bienniis XXII. et XXIII. dierum, de quo nomine miratur Scalig., nullam mentionem superesse, nisi ap. Plutarch. in Numa 18. et in Caes. 59. (Adde ap. Lydum de mensib.) Ad eundem tamen recte referenda sunt Tert. Idol. 13. verba, quae legesis ap. Morcell. de stil. Inscr. Lat. T. 1. p. 74., ubi alia multa huc pertinentia. V. et Danieli Numism. Capuana p. 105. et sqq. Alia porro de hujus vocis interpretatione est sententia Petr. Fr. Foggini in Verr. Fl. Fast. p. 124. et 135. F. et B. A.]

MERCĒDŬLĂ, ae, f. dimin. mercedis. Cic. Or. 1, 45. Itaque ut apud Graecos infimi homines mercedula adducti ministros se praebent in judiciis oratoribus. Id. Att. 13, 11. Constituere mercedulas praediorum, constituere, quantum solvere debeant, qui praedia locata conduxerunt. Sen. Ben. 6, 15. Medico mercedulam debere.

MERCĒNĀRĬUS, a, um, adj. μισθοφόρος, mercede conductus, pretio comparatus: cui gratuitus opponitur. Cic. Leg. 1, 18. Liberalitas gratuitane est, an mercenaria? si sine praemio, benigna est, gratuita: si cum mercede, conducta. Id. Pis. 21. Tribuit se mercenarium comitem regi Alexandrino. Liv. 24, 49. Mercenarium militem in castris neminem ante, quam tum Celtiberos, Romani habuerunt. [*Id. 30, 8. Quem, bene meritum de se et gentesua, mercenariis armis in Africam oppugnatum venisset.] Cic. Fam. 3, 11. med. Mercenarii testes. [*i. e. pecunia corrupti.] Id. Verr. 2, 5, 21. Audite decretum mercenarii praetoris. [*Ib. 1, 43. ubi agitur de edicto Verris, quo praeter jus et fas P. Annii secundis heredibus hereditatem liberis ereptam addixerat; dicitur caput ejus edicti multis verbis mercenario prooemio ornatum; nempe quia ob illud edictum magnam pecuniam a L. Annio, qui erat institutus heres secundum filiam, acceperat.] Nep. Eum. 1. Apud nos re vera, sicut sunt, mercenarii, scribae existimantur. Plin. 10, 63, 63. Ancilla mercenariae stipis. Hor. Ep. 1, 7, 67. ille Philippo Excusare laborem, et mercenaria vincla, h. e. officium et munus praeconis, quod mercedis et lucri gratia exercebat, eoque detinebatur. ℙ Absolute est opera mercede conducta, h. e. homo liber conducticius, ut Varr. R. R. 1, 17. loquitur. Pl. Poen. a. 2. extr. In hunc diem jam tuus sum mercenarius. Cic. Off. 1, 13. f. Non male praecipiunt, qui ita jubent uti servis, ut mercenariis: operam exigendam, et justa praebenda. [*Adde ib. 42, 150. Illiberales autem et sordidi quaestus mercenariorum omniumque, quorum operae, non artes, emuntur: est enim in illis ipsa merces auctoramentum servitutis: ubi comparat Degen Plat. Rep. 2. p. 371. E. οἱ πωλοῦντες τὴν τῆς ἰσχύος χρείαν, τὴν τιμὴν ταύτην μισθὸν καλοῦντες, κέκληνται — μισθωτοί.] Cic. Cluent. 59. Ennius egens quidam, mercenarius Oppianici. Petr. Sat. 103. Mercenarius meus, ut ex novacula comperistis, tonsor est. Sen. Ben. 3, 22. Servus, ut placet Chrysippo, perpetuus mercenarius est.

MERCES, ēdis, f. μισθὸς, pretium, quod pro opera et labore alicui persolvitur. [*Nostr. Tagelohn, Arbeitslohn. In cdd. saepissime nom. mercis leg. pro merces. V. Cort. ad Lucan. 1, 344. et 5, 123. Etymon est a mereo.] Sall. Cat. 38. Juventus, quae manuum mercede inopiam tolerabat. [*Ex iis, quae Noster alieno loco laudaverat, huc pertinent ista: Gell. 5, 3. Protagoras victus quaerendi gratia in mercedem missus, ut mercenariam operam locaret; et Cic. Div. 1, 41. f. Ne ars tanta abduceretur ad mercedem atque quaestum. — Aliud exemplum hoc est. Cic. Verr. 2, 1, 56. Quantum paucae operae fabrorum mercedis tulerunt. Inde transfertur ad milites, significatque id, quod copiis auxiliariis stipendii loco datur. Noster laudaverat Caes. B. G. 1, 31. Uti ab Arvernis Sequanisque Germani mercede arcesserentur. Adde Curt. 6, 5, 7. Quo victo applicaverant se Graecis mercede apud Persas militantibus; et 7, 10, 11. et equites mille adduxerant mercede militaturos. ℙ Hinc i. q. honorarium, nostr. Ehrensold. A Forc. haec adscripta erant. Cic. Acad. 4, 30. f. Minam Diogenes reddet: ab eo enim Stoico dialecticam didicerat: haec autem merces erat dialecticorum. Id. Phil. 2, 4. Magister, qui te tanta mercede, nihil sapere docuit. Addenda nobis haec visa sunt: Id. Or. 1, 28. Apollonius quum mercede doceret. Suet. Gr. 7. (Gnipho grammaticus) nec unquam de mercedibus pactus; et Rhet. 5. Quanta merces rhetori est data. ℙ De praemio a litigatoribus patronis dato. Suet. Ner. 17. ut litigatores pro patrociniis certam justamque mercedem — darent; et Caes. 29. Aem. Paulum C.que Curionem — ingenti mercede defensores paravit. ℙ De stipendio histrionum. Id. Tib. 34. Mercedibus scenicorum recisis: ubi v. Brem. ℙ De lucro, quem quis contra jus fasque facit accepta pecunia in rebus contra rempublicam, contra morum probitatem perficiendis. Bestechungslohn. A Nostro haec in medium prolata exempla erant: Cic. Verr. 2, 5, 20. Pretio atque mercede minuere majestatem reipubl. Liv. 25, 33. Magna mercede pacisci cum aliquo, ut, etc. Cic. Rosc. Am. 29. mercedem accipere ab aliquo. Verr. 2, 3, 32. Mercedem alicui dare operae, pretiumque impudentiae. Adde Att. 1, 16. (in causa Clodii incesti crimine accusati) etiam noctes certarum mulierum atque adolescentulorum nobilium introductiones nonnullis judicibus pro mercedis cumulo fuerunt. Pis. 13. Quis nos non modo consules, sed liberos fuisse putet, quorum mens fuit oppressa praemio, lingua adstricta mercede. — Porro non dubitavimus hic adscribere ista: Sall. Fragm. p. 63. Eumenem, cujus amicitiam gloriose ostentant, initio prodidere Antiocho, pacis mercedem. Vell. 2, 23, 5. Et qui fuisset locuples, fieret nocens, sui quisque periculi merces; et ib. 28, 3. neque occisi hostis, quam civis, uberius foret praemium; fieretque quisque merces mortis suae, i. e. interfectus praemium percussoris est, quod occisorum bona percussoribus statim dividebantur. Flor. 3, 13, 7. Misera resp. in exitium suum sui merces erat: ubi in hac locutione illustranda copiosus est Freinshem. Eandem rem sic expressit Sen. Cons. ad Marc. 20. p. 280. nec vidisset divisa percussoribus occisorum bona, ut etiam de suo perirent: ubi v. Lips. Liv. 5, 49. priusquam infanda merces perficeretur, i. e. auri pondus, quod pro libertate et vita Romani promisissent, solveretur. ℙ Tum in universum de cujuscunque generis praemio dicitur et bono et malo sensu. Huc primum referri poterant hi loci: Suet. Vesp. 18. Praestantes poetas nec non et artifices — insigni congiario magnaque mercede donavit. Cic. Fin. 2, 31. Probitas praemiorum mercedibus evocata. Tum sequi debebant ista: Id. Verr. 2, 5, 51. mercedem alicujus rei constituere. Id. Q. Fr. 3, 3. f. alicui proponere; et Amic. 21. Exigere ab aliquo. Juven. 7, 157. Mercedem solvere.] ℙ Translate. Hor. Od. 1, 27, 13. Cessat voluntas? non alia bibam Mercede. Cic. Rosc. Am. 29. Una mercede duas res assequi velle. V. FIDELIA. Hor. Od. 3, 2, 25. Est et fideli tuta silentio Merces. Sil. 13, 663. Ipsa quidem virtus sibimet pulcherrima merces. ℙ [*Significat merces etiam id, quod quis parandi convivii causa pro parte sua in medium confert. Nep. praef. 5. Nulla Lacedaemoni tam est nobilis vidua, quae non

d coenam eat mercede condictam: ita *Goerenz.* ad *ic. Fin.* 2, 20, 64. emend. pro vulg., *quae non ad cenam eat, mercede conductam.* V. *Brem.*] ℙ De poena, supplicio. *Liv.* 39, 55. Debuisse gra- em temeritatis mercedem statui. [*Adde 2, 36. Merces spreti numinis. *Lucan.* 5, 286. usque adeo oli civilibus armis Nescimus cujus sceleris sit ma- ima merces?] ℙ Saepe dicitur de pretio, quod cquirimus ex locatione agrorum, et domuum. *Cic. Att.* 12, 32. Ut sumptus hujus peregrinationis ac- ommodet ad mercedes Argileti et Aventini; et *ib.* 5, 20. *med.* Mercedes dotalium praediorum. [*Plu- a *Cic.* exempla praebet *Schütz.* in *cl. Cic.* s. h. v.] *aes. B. C.* 3, 21. Mercedes habitationum annuas onductoribus donavit. [*Hauszins.*] *Suet. Caes.* 0. Publicanos remissionem petentes tertia merce- lum parte relevavit, *h. e.* pensionum, quas pro ve- tigalibus redemptis solvebant reipublicae. [*Nostr. *Pacht.* Laudat *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 504. *Polyb.* , 17, 5. ἀπολῦσαι τῆς ἐργωνίας; et *Dio.* 38, 7. ἐκ- ικίας τινὸς τυγχάνειν.] ℙ Item de usuris pecuniae enori datae. *Hor. Sat.* 1, 2, 14. Quinas hic ca- iti mercedes exsecat. [*Schol. Porph.*: ad illud ertinet, quod avari feneratores, cum dent usura- iam pecuniam, primi mensis usuras capiti ipsius ortis statim amovebant.] Adde *ib.* 3, 88. ℙ Uni- ersim est fructus, lucrum. *Grat. Cyn.* 176. O uanta est merces, et quantum impendia supra! Interdum merces data atque adeo impensa, detri- nentum, damnum. *Cic. Fam.* 1, 9. Tamen in mo- estia gaudeo, te eam fidem cognoscere hominum on ita magna mercede, quam ego maximo dolore ognoram. *Id. Tusc.* 3, 6. Nam istuc nihil dolere on sine magna mercede contingit, immanitatis in nimo, stuporis in corpore. [*V. *Schütz. cl. Cic.* . h. v.] *Sil.* 7, 545. magna mercede piabunt Er- oris rabiem, et nostrum violasse parentem, *h. e.* nagno suo malo. *Sen. Tranq.* 11. Magna quidem es tuas mercede colui, *h. e.* magna mea impensa t cura. Adde *Plin. praef. l.* 7. ℙ *Merces* rectus asus pro *merx* usurpatum est a *Sall. fragm.* ap. *har.* 1, 27.

MERCĬMŌNIUM, ii, n. idem fere quod merx. *l. Amph. prol.* 1. Ut vos in vostris voltis merci- oniis Emundis vendundisque me laetum lucris fficere. *Tac. A.* 15, 38. Ubi per tabernas, qui- us id mercimonium inerat, quo flamma alitur, imul coeptus ignis, etc.

MERCOR, aris, atus sum, dep. 1. ἐμπορεύομαι, icri causa merces commuto, mercaturam facio. *l. Merc. prol.* 82. Dico iturum esse me merca- um, si velit. ℙ Speciatim saepissime est emere, eu vendendi causa, seu habendi, ὠνέομαι. *Hor. at.* 2, 3, 24. Hortos egregiasque domos merca- ier unus Cum lucro noram. *Cic. Off.* 1, 42. Qui ercantur a mercatoribus, quod statim vendant. *d. Flacc.* 20. Fundum mercatus est de pupillo Ieculonio. *Id. Rosc. Am.* 46. Authepsa illa, quam anto pretio nuper mercatus est. *Ter. Eun.* 3, 5, 1. quidam Eunuchus, quem mercatus fuerat fra- er Thaidi. *Plin.* 9, 18, 31. Quanti mercatura ullum luxuria, suburbanis litoribus inventum? *l. Capt.* 2, 2, 8. servi Quos tam grandi sum mer- atus praesenti pecunia. ℙ [*Metaphorice, largi ione et corruptelis aliquid sibi parare. *Cic. Verr.* , 2, 49. *f.* Ab isto et praeco, qui volint, istum rdinem pretio mercatus est. *Liv.* 23, 28. Han- ibalem transitus quosdam pretio mercatum. *Tac. I.* 3, 55. Stultissimus quisque pecuniis mercabatur. Redimere. *Cic. Att.* 9, 4. Ego haec officia mer- anda vita puto. *Prop.* 2, 34, 71. Pomis mercaris morem; et 2, 16, 15. Ergo muneribus quivis ercatur amorem? ℙ Pass. *Plin.* 34, 11, 25. am quidem facta emplastra mercantur.] ℙ [Part. *Iercans* ap. *Suet. Aug.* 75. Solebat incerto casu pem mercantium vel frustrari, vel explere. *Mer- ndus* ap. *Cic. Att.* 9, 5. Haec officia mercanda ita puto. *F.*] ℙ *Mercassitur*, antique, merca- s fuerit. *Inscr.* ap. *Grut.* 512. *lin.* 20. Qui eo omine ab populo mercassitur.

MERCŬRĬĀLIS, is, adj. Ἑρμαῖος, ad Mercu- um pertinens. *Appul. Met.* 11. Ibat tertius anti- es attollens palmam auro subtiliter foliatam, nec on Mercurialem etiam caduceum. *Macr. Somn. cip.* 2, 4. Cursus Mercurialis, *h. e.* Mercurii pla- etae. ℙ *Mercurialis* item appellatus est, qui uaestui faciendo incumbit, quia Mercurius lucri mercaturae Deus habebatur. *Hor. Sat.* 2, 3, 24. ortos, egregiasque domos mercarier unus Cum cro noram: unde frequentia Mercuriali Imposuere ihi cognomen compita. [*Heindf.*, q. v., leg. *Mer- uriale*, intelligitque *cognomen Mercuriale* de ipso ercurii nomine. Voss. vertit: *daher des Mercu- us Liebling volle Versteigerungshallen mich zube- hmten.*] Hinc *Pers.* 5, 112. Nec gluto sor- ere salivam Mercurialem? *h. e.* salivam, quam ore movet lucri cupiditas. V. *Pl. Amph. prol.* *Mercuriales* etiam dicti sunt, qui cooptati fuerunt mercatorum collegium, quod Romae ann. U. CCLIX. institutum, et Mercurio aedem prope rcum maximum Idibus Majis dedicatam fuisse nar- t *Liv.* 2, 21. et 27., ad sedandas nempe, ut pro- bile videtur, civiles turbas, quae in Urbe propter foeneratorum acerbitatem, et propter nexos ob aes alienum inter patres plebemque excitatae fuerant. V. *Ov. Fast.* 2, 663. et sqq. *Cic. Q. Fr.* 2, 5. M. Furium Flaccum, equitem R., hominem nequam, Capitolini, et Mercuriales de collegio ejecerunt, ad pedes uniuscujusque jacentem. V. CAPITOLINUS. ℙ Postea etiam Beneventi, et Rudiis, et alibi fortasse institutum fuit idem *Mercurialium* collegium, qui e libertino plerumque genere erant, et decurionibus, atque Augustalibus inferiores ante plebem censebantur, quemadmodum in Urbe equites R. inter senatores, et plebem: eodem item loco fuisse constat Apollinares Mutinae, ut multis nuper docuit *Cavedonius Ant. marm. Moden.* p. 187. et sqq., Concordiales Patavii, Martiales Larini, etc. Differunt tamen mercatores, et Mercuriales: hi enim in collegium cooptati fuerunt, illi vero mercaturam quidem exercebant nulli collegio adscripti. *Inscr.* ap. *De-Vita Ant. Benev.* p. 165. Cn. Rustius Cn. L. Festivos Mercuria*lis*, et mercator sibi, etc. Alia ap. *eund. ib.* L. Helvio L. L. Hilaro nummulario Mercuriali, L. Helvio L. L. Paeto nummulario. Ex harum priore apparet, Mercuriales fuisse etiam mercatores, ex altera vero non modo mercatores, sed etiam nummularios in Mercurialium collegium adscriptos esse. Alia Rudiis reperta ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 21. M. Tuccius Augazo ob cujus (*filii*) memoriam promisit municipib. Rudin. HS. $\overline{\text{LXXX}}$. $\overline{\text{N}}$., ut ex reditu eorum die natalis fili sui omnibus annis viscerationis nomine dividatur decur*ionibus* sing. HS. XX. $\overline{\text{N}}$., Augustalibus HS. XII. $\overline{\text{N}}$., Mercurialib. HS. X. $\overline{\text{N}}$., item populo viritim HS. VII. $\overline{\text{N}}$. ℙ Item de viris eruditis, et lyricis poetis, qui in ejus Dei tutela esse dicuntur. *Hor. Od.* 2, 17, 27. Me truncus illapsus cerebro Sustulerat, nisi Faunus ictum Dextra levasset, Mercurialium Custos virorum. V. *Od.* 1, 10. ubi curvae lyrae parens Mercurius dicitur; et *Ov. Fast.* 5, 667. ℙ *Mercurialis*, quam nos: *Bingelkraut*, herba est a Mercurio inventa, quae et linozostis, et parthenion dicitur, et Graece a multis Hermupoa, Ἑρμοῦ πόα. Duo ejus genera, masculus et femina, quae efficacior, caule cubitali, interdum ramoso in cacumine, ocimo angustioribus foliis, geniculis densis, alarum cavis multis, semine in geniculis dependente: feminae copioso, mari juxta genicula stante, rariori ac brevi contortoque: feminae soluto et candido: folia maribus nigriora, feminis candidiora: radix supervacua, praetenuis. Varios habet in medicina usus, praecipue solvendae alvo et conceptionibus juvandis. *Cato R. R.* 158. Herbae mercurialis, non multum. *Seren. Sam.* 33. Mercurialis item capitur communiter herba. V. *Plin.* 25, 5, 18. *n.* 1. **Cato R. R.* 158. *Appul. de herb.* 83. *Scribon. Larg. compos.* 13. Adde 135 et 184. ℙ *Pagus Mercurialis* vicus fuit Africae Propriae, in Zeugitana. *Inscr.* ap. *Spon. Miscell. erud. antiq.* p. 191. *B. A.* [*Ceterum totum hunc locum probe refinxit atque emendavit *F.*]

MERCŬRĬŌLUS, i, m. parvus Mercurius, parvum sigillum ebeninum Mercurium repraesentans. *Appul. Apol.* bis.

MERCŬRĬUS, ii, m. Hermes, Ἑρμῆς, filius Jovis tertii, et Majae Atlantis filiae: dictus a mercibus, quia praeest lucro, rebus emendis, ac vendendis. ℙ Mercurii plures a priscis theologis numerantur. Primus fuit filius Jovis primi, et Cylenes Nymphae Arcadicae. Secundus natus est ex Libero, et ex Proserpina. Tertius ex Coelo et Die. Quartus ex Nilo. Hic Trismegistus appellatus est, hoc est ter maximus, quod summus sacerdos esset, sapientissimus philosophus, rex potentissimus. Quintus ex Mercurio filio Nili. Sextus ex Jove tertio et ex Maja filia Atlantis. Paulo aliter *Cic. N. D.* 3, 22. ℙ Quae a variis Mercuriis gesta fuere, uni filio Majae fere tribuuntur. Praeesse credebatur eloquentiae. Unde linguam ei sacravit antiquitas, teste *Athenaeo* 1. *Δειπνοσοφ.* Apud *Arnob.* 3, 118. quasi *medicurrius* dictus est, et quod inter loquentes duos media currat, et reciprocetur oratio, nominis hujus concinnata est qualitas. Deorum nuncius dictus est. Nam per sermonem omnia cogitata enunciantur. Alas in capite, et pedibus Mercurii ponebant, ut significarent, sermonem velocem ferri per aerem. Habitus est etiam Deus mercatorum, possessionis, lucri. Hinc pingi interdum solet sinistra virgulam, dextera sacculum nummarium tenens. Deus etiam furum creditus est. Nam in loquendo furtive seducit. Palaestram, et lyram invenit, Argum interemit, Prometheum in Caucaso ligavit, Martem e duris carceribus liberavit. Hermaphroditum ex sorore Venere genuit. Functorum animas ad Inferos compellit, et, si opus sit, Orco evocat. *Hor. Od.* 1, 10., *Virg. A.* 4, 238. et sqq., *Ov. Fast.* 5, 663. et sqq., *Hyg. Astron.* 2, 7. etc. ℙ Idem esse dicitur, qui sol, ut est ap. *Macr.* V. dicta in ARGIPHONTES. ℙ Est etiam *Mercurius* unus ex septem planetis, cujus corpus cunctorum siderum minimum fere semper subest radiis solaribus. *Cic. N. D.* 2, 20. *f.* Infra hanc autem stella Mercurii est, ea στίλβων appellatur a Graecis, quae anno fere vertente signiferum lustrat orbem, neque a sole longius unquam unius signi intervallo discedit, tum antevertens, tum subsequens. ℙ *Dies Mercurii*, seu *Mercuris* sequioris Latinitatis tempore dictus est ille hebdomatis dies, quem ideo nunc Itali *mercore*, et *mercordì*, et *mercoledì* appellant. *Inscr.* ap. *Mur.* 402, 7. D. pridie Idus Augustas die Mercuris DD. NN. Theudosio Aug. XI. et Valentiniano puero florentissimo Caesare, *h. e.* ann. a Chr. n. CCCCXXV. Adde aliam ap. *Grut.* 1054, 8. ℙ *Mercurii* etiam dicuntur statuae quaedam, de quibus V. HERMA. ℙ [*Mercurius* item vocatur prominentia illa in scapulis jumentorum inter cervicem et dorsum, quam Itali vulgo *guidalesco*, vel *garrese* dicunt: fortasse ita appellatur, quia Mercurius fuit ex arcadia asinorum feracissima; is autem locus in jumentis, dum mercibus ferendis incumbunt, sagmate saepe premitur atteriturque. V. SCAPULAE. *Veg. Veter.* 2, 59. Hic enim collisiones nascuntur, cum nimis locus inaequali premitur pondere, vel indecente stratura mercurius, aut spina deteritur. *Id. ib.* 4, 3. A cirro, ubi desinit cervix, usque ad mercurium continentur calculi octo. *Pelag. Vet.* 9. Item ad clavum de mercurio, vel de dorso: et *mox:* Item si laesus fuerit mercurius supra dorsum, utilissimum est cauteriari subtiliter. *F.*] ℙ **Aqua Mercurii*, fons in via Appia, portae Capenae vicinus. *Ov. Fast.* 5, 673. ℙ *Tumulus Mercurii* prope Carthaginem Novam fuit, teste *Liv.* 26, 44. ℙ *Promontorium Mercurii* in Africa Propria fuit, in Zeugitana, Carthagini vicinum. Hodie est *Capo Bona.* *Liv.* 29, 27. *Mela* 1, 7. *Plin.* 3, 8. et 5, 4. ℙ *Oppidum Mercurii* in Aegypto fuit inferiore, in Heptanomide. *Plin.* 5, 9. ℙ *Mercurius* (dicta sunt *Gesneri*) in equi partibus quis sit, mihi non liquet. *Veg. Veter.* 4, 2. *B. A.*

MERDĂ, ae, f. σκῶρ, stercus. *Hor. Sat.* 1, 8, 37. Mentior at si quid, merdis caput inquiner albis Corvorum. *Mart.* 3, 17. Sed nemo potuit tangere: merda fuit. *Phaedr.* 4, 17. de canib.: Repente odorem mixtum cum merdis cacant. *Pelag. Vet.* 7. Merda leporina.

[MERDĀCĔUS, a, um, adj. qui merda inquinatur. *Auct. epigr.* in *Anthol. Lat.* T. I. p. 607. *Burm.* Et non laudatur mentula, merdacea est. Licenter paenultima corripitur in hoc versu, cujus auctor ad sequiorem pertinet Latinitatem. V. SMERDALEUS. *F.*]

MĔRĒ, adv. *Pl. Truc.* 1, 1, 22. Si semel amoris poculum accepit mere, Eaque intra pectus se penetravit potio, Extemplo et ipsus periit, et res, et fides. *Plin.* 33, 1, 4. Mere ferreum id erat, ut bellicae virtutis insigne. *Sic ed. *Hard.* Olim legebatur *more ferreum id erat et virt.* etc. *B. A.*

MĔRENDĂ, ae, f. ἄριστον δειλινὸν, ut in *Gloss. Philox.* habetur. *Paul.* ex *Festo* docet antiquis dictam pro prandio, quod medio die caperetur. *Non.* 1, 118. exponit cibum, qui post meridiem datur. A *meridie* ducit etiam *Isid. Orig.* 20, 2., sed *ib.* 3. derivari posse ait etiam a *merus*, quod pueris operariis merus panis daretur. Rectius *Scalig.* ad *Varr. R. R.* dici putat a *merendo*, quod sit proprie cibus, qui datur aere merentibus, *h. e.* mercenariis. Merendae tempus fuit circa meridiem, eaque vox vulgaris familiarisque idem significat ac prandium, quod stilo subilimiori convenit. V. PRANDIUM. *Pl. Most.* 4, 2, 49. puere, praeter speciem stultus es. Vide sis, ne forte ad merendam quopiam devorteris, Atque ibi meliuscule, quam sat fuerit, biberis. *M. Aurel.* ap. *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 4, 6. Ergo ab undecima noctis in tertiam diei partim legi ex agricultura Catonis, partim scripsi. Sed faucibus curatis abii ad patrem meum, et immolanti adstiti. Deinde ad merendam itum. Quid me censes prandisse? panis tantulum; cum conchim, caepas, et maenas bene praegnates alios vorantes viderem. Deinde uvis metendis operam dedimus, et consudavimus, et jubilavimus. Ab hora sexta domum redimus, etc. Hic vides, M. Aurelium multo ante horam sextam, seu ante meridiem, merendasse, quippe qui ruri tum degebat. *Calpurn. Ecl.* 5, 60. Verum ubi declivi jam nona tepescere sole Incipiet, seraeque videbitur hora merendae. Hic *sera* dicitur merenda, quia hora nona fiebat, *h. e.* tribus post meridiem horis, aestas enim erat. ℙ Dicitur et de cibo, qui datur brutis animantibus. Unde *Cyprio bovi merendam* dixit *Cato* ap. *Festum.* V. CYPRIUS. ℙ Fuit etiam cogn. R. antiquissimum, ut T. Antonius Merenda decemvir consul. pot. ann. U. C. CCCIV. ap. *Liv.* 3, 35. [*Plurimis iisque egregiis additamentis hunc locum exornavit *F.*]

MĔRENDĀRĬUS, ii, m. qui merendas colligit. *Sen. Contr.* 5, 33. *f.* Ostende nobis merendarios tuos, *h. e.* mendicos a te debilitatos, qui ostiatim quaeritando stipem, velut merendam tibi conficiunt. Alii rectius leg. *mercenarios.*

[MĔRENDŌ, as, n. 1. prandeo. *Isid. Orig.* 20, 2. Merenda est cibus, qui declinante die sumitur, quasi post meridiem edenda. Hinc merendare, quasi meridie edere. *F.*]

MĔRENS, entis, part. a *mereor*, qui meretur,

dignus, in utramque partem. *Sall. Jug.* 105. Consul apud omnes adesse, laudare, increpare merentes. *Virg. A.* 2, 229. scelus expendisse merentem Laocoonta ferunt; et *ib.* 585. Exstinxisse nefas tamen, et sumpsisse merentis Laudabor poenas, *h. e.* de merente. *Ov. Met.* 8, 116. cives odere merentem. *Id. Pont.* 2, 2, 91. laurea decreta merenti. ℙ De eo, qui beneficia contulit. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 4, 296. Quem periisse, ita de republica merentem, doleo. *Inscr.* ap. *Grut.* 760, 3. Licinia Faustina marito sibi merentissimo sub asc. posuit; et 932, 7. Regius Hermes uxori merentissimae F. ℙ Cum adv. *bene* frequentissimum est in *Inscr.*, ut ap. *Grut.* 933, 4. L. Attio Successo fecit L. Attius Anicetus patrono bene de se merenti; et *ib.* 5. L. Attio Successo fecit Obulnia bene merenti de se; et 955, 9. Trebellia Tyche patrono optimo de se bene merenti; et 932, 7. Regius Aristius Primitivus Aristiae Fileteni patronae bene merentissimae; et ap. *Reines. cl.* 16. *n.* 8. Homini benemerentissimo. *Hirt. B. Afr.* 86. Praemia fortissimo cuique, ac bene merenti, pro suggestu tribuit. *Pl. Capt.* 2, 2, 65. Bene merenti bene profuerit, male merenti par erit. ℙ Cum dativo. *Pl. Men.* 4, 3, 19. Quando tu me bene merentem tibi habes despicatui. ℙ Legitur et *benemerens* conjuncte.

MEREO, es, ui, itum, a. 2. et Mereor, eris, itus sum, dep. 2. μισθοφορέω. [*Lucrari, comparare, *verdienen;* de stipendio, quod quis pro labore exacto accipit. In praeteritis promiscua est activa positio, et passiva: in aliis temporibus *passiva* videtur esse frequentior. *Varr.* ap. *Non.* 4, 296. Iste, qui meret HS. vicenos. *Cic. Rosc. Com.* 10. Illa membra merere per se non amplius poterant duodecim aeris: disciplina locabat se non minus HS CCCIↃↃↃ. *Suet. Cal.* 40. Ex gerulorum diurnis quaestibus quantum quisque uno die mereret. Adde *Ner.* 20. Quorum duces quadragena millia HS. merebant: nos: *sie dienten sich, standen auf*, etc. *Hor. A. P.* 345. Hic meret aera liber Sosiis: hic et mare transit, Et longum noto scriptori prorogat aevum. ℙ Translate. *Pl. Most.* 1, 3, 124. Quibus anus domi uxores sunt, quae vos dote meruerunt. Huc pertinent illa *Cic. Verr.* 2, 4, 60. Quid arbitramini Rheginos merere velle, ut ab eis marmorea Venus illa auferatur? *h. e.* qua mercede induci posse putatis? et *Pl. Men.* 1, 3, 34. ego hercle vero te et servabo, et sequar: Neque hodie ut te perdam, meream Deûm divitias mihi; et *Bacch.* 5, 2, 65. Quem quidem ego ut non excruciem, Alterum tantum auri non meream. *Id. Stich.* 1, 1, 24. Neque ille sibi mereat Persarum Montes, qui esse aurei perhibentur, Ut istuc faciat, quod tu metuis. Adde *Cic. N. D.* 1, 24. et *Fin* 2, 22. *med.* V. *Schütz. cl. Cic.* s. h. v. ℙ Tum est quippiam facio, propter quod praemio, vel poena dignus sum, promereor, commereo, lucror, ἄξιός εἰμι.] *Pl. Trin.* 3, 2, 33. tibi, proinde ac merere, summas habeo gratias. *Id. Epid.* 5, 2, 46. cum tu es liber, gaudeo. *Epid.* Merui, ut fierem. *Cic. Or.* 1, 54. Respondit, sese meruisse, ut amplissimis honoribus decoraretur. *Plin.* 35, 2, 2. Mereri, ne quis, etc. *Liv.* 2, 38. Violaturi sumus ludos, piaculumque merituri. *Caes. B. G.* 7, 34. Mereri praemia; et *ib.* 1, 4. laudem. *Quint. prooem. l.* 6. *med.* amorem. *Id.* 9, 2. *f.* fidem. *Id.* 4, 1. *med.* favorem aut odium. *Ov. Met.* 5, 666. supplicium. *Plin. Pan.* 26. immortalitatem. *Val. Fl.* 5, 224. Soligena falli meritus, meritusque relinqui. *Ov. Trist.* 5, 11, 16. Quae merui vitio perdere cuncta meo. *Id. Pont.* 3, 2, 20. Sic appellari non meruere mali. *Val. Fl.* 1, 519. Quid Minyae meruere queri? *h. e.* potuere. ℙ *Si mereor*, formula est aliquid petentis, et se commendantis. *Cic. Fam.* 10, 17. *f.* Fac valeas, dignitatemque meam, si mereor, tuearis. *Suet. Aug.* 56. Nunquam filios suos populo commendavit, ut non adjiceret, si merebuntur. ℙ *Merere* etiam dicuntur, qui turpem corpore quaestum faciunt: unde *meretrix*. *Gell.* 2, 18. A lenone domino puer ad merendum coactus. V. §. sq. *f.* ℙ *Merere*, et *mereri stipendia*, et *merere* absolute ad militantes pertinet; et in hac significatione activa positione fere utimur. *Cic. Coel.* 5. Eademque erat, si statim mereri stipendia coeperamus, castrensis ratio, ac militaris. *Id. Mur.* 5. Meruit stipendia in eo bello, quod, etc. et *ib.* Adolescens patre suo imperatore meruit. *Liv.* 21, 4. *f.* Cum hac indole virtutum ac vitiorum triennio sub Asdrubale imperatore meruit. *Id.* 24, 18. Ut ii omnes, quos censores notassent, pedibus mererent. *Id.* 5, 7. [*Hic *equis suis* scrib. censet *Kreyss.*, q. v.] et *Cic. Phil.* 1, 8. Quicumque equo meruisset. *Varr.* ap. *Non.* 4, 296. Qui aere publico mererent. *Lucan.* 10, 409. Aere merent parvo. *Stat. Th.* 4, 236. non hi tibi solum, Amphiarae, merent, auget resupina manipIos Elis. [*Suet. Tib.* 4. Tribunus militum et in Germania et in Britannia meruit; et *Vesp.* 2. Tribunus militum in Thracia meruit: ita e conject. *Torrent.* et *Duk. leg. Brem.* pro vulg. *tribunatum. Ernest.* e edd. aliq. dedit *tribunatu*, quod latine dici posse negat *Brem. Sil.* 2, 320. Exsangues merendo senes.] Translate de militia amatoria. *Ov. Am.* 1, 9, 43. Impulit ignarum formosae cura puellae, Jussit et in castris aera merere suis. ℙ *Mereri aes militare*, de iis, qui militant, dixit *Varr.* ap. *Non. l. c.* ℙ *Mereri de aliquo* est conferre in quempiam aliquid boni, aut mali. *Ter. Hec.* 5, 1, 34. nam meritus de me est, quod queam, illi ut commodem. *Id. Heaut.* 1, 1, 30. quid istuc mali Quaeso? quid de te tantum meruisti? *Pl. As.* 1, 2, 22. Te ego, ut digna es, perdam, atque ut de me meres. *Id. Amph.* 5, 1, 49. jam istuc gaudeo, Utut erga me est merita. ℙ Cum adv. *bene, male, optime*, et similibus. *Cic. Fam.* 10, 5. Nec quidquam ex omnibus rebus humanis est praestantius, quam de republ. bene mereri. *Id. Brut.* 73. Dixit te bene meritum de populi R. nomine. *Id. Amic.* 24. *f.* Melius de quibusdam acerbos inimicos mereri, quam eos amicos, qui dulces videantur: illos verum saepe dicere, hos nunquam. *Id. Att.* 10, 4. Cum cogito me de republica meruisse optime. *Id. Leg.* 3, 14. Perniciosius de republica merentur vitiosi principes. *Id. Mil.* 34. Stet haec urbs praeclara, quoquo modo merita de me erit. ℙ Interdum per metonymiam est consequi. [*Ita posteriori maxime aevo saepe occurrit. *Tzschuck.* ad *Eutrop.* 8, 5., ubi praeter alia laudat *intpp.* ad *Plin. ep.* 1, 8, 14. et ad *Ruf.* cp. 26. *extr.* Adde *Spald.* ad *Quint.* 4, 2, 39. et 6, 4, 5.] *Plin. ep.* 8, 13. *med.* Sequi gloria, non appeti, debet: nec si casu aliquo non sequatur, idcirco quod gloriam non meruit, minus pulcrum est. *Paul. Dig.* 35, 2, 21. Si pupillus legatum a creditore meruerit sub hac conditione, etc. ℙ Item committere, admittere. *Petr. Sat.* 139. Coepit dicere, te noxam meruisse, daturumque serviles poenas. Sic *Ter. Ph.* 5, 8, 25. Ego, esse in hac re culpam meritam, non nego. Alii leg. *meritum*, quod est clarius. [*Ita *Bentl.*, q. v.] et *Pl. Trin.* 1, 1, 1. Amicum castigare ob meritam noxiam. Sic *Merc.* 4, 6, 12. Quae in se culpam commerent. V. COMMEREO. ℙ Part. *Merens*. V. in v. praec.

MĔRĔTRĪCIĒ, adv. in modum meretricis. *Pl. Mil.* 3, 2, 58. Quam digne ornata incedit, haud meretricie.

MĔRĔTRĪCĬUS, a, um, adj. ἑταιρικός, ad meretricem pertinens. *Cic. Coel.* 20. Meretricii amores. *Id. Phil.* 2, 18. Meretricius quaestus. *Id. Verr.* 2, 3, 3. Meretricia disciplina. *Ter. Eun.* 5, 5, 18. domus. *Id. Heaut.* 2, 1, 14. ars. *Pl. Truc.* 2, 2, 63. ornamenta. ℙ *Meretricium, ii*, absolute est ars meretricia. *Suet. Cal.* 40. *extr.* Et quae meretricium, et qui lenocinium fecissent.

MĔRĔTRĪCOR, aris, dep. 1. ἑταιρίζομαι, meretriciis amoribus deditus sum, scortor. *Colum.* 11, 1. *med.* Si operario meretricandi potestas fiat. Alii rectius leg. *mane tricandi*. [*Schneiderus* conjicit ex Cod. *Polit.* legendum *rure feriandi*, h. e. otiandi. *Gloss. Philox.* Meretricor, ἑταιρεύω. *B. A.* et *F.*]

MĔRĔTRĪCŬLA, ae, f. πορνίδιον, ἑταιρίδιον, vilis meretrix, scortillum. *Cic. N. D.* 1, 33. Meretricula etiam Leontium contra Theophrastum scribere ausa est. *Hor. Sat.* 2, 7, 46. Te conjux aliena rapit, meretricula Davum.

MĔRĔTRIX, icis, f. ἑταίρα, πόρνη, femina, quae corpore quaestum facit, scortum: a *merendo*, quia prostando aera meret. *Ov. Am.* 1, 10, 21. Stat meretrix certo cuivis mercabilis aere. *Hor. Ep.* 1, 18, 3. Ut matrona meretrici dispar erit, atque Discolor, infido scurrae distabit amicus. *Fur. Bibac.* ap. *Schol.* ad *Juven.* 8, 16. Osce senex, Catinaeque puer, Cumana meretrix. *Juven.* 6, 118. Meretrix Augusta, *h. e.* Messalina. *Prop.* 3, 9, 39. et *Plin.* 9, 35, 58. regina, *h. e.* Cleopatra. ℙ In genitivo plur. est *meretricum*. *Pl. Epid.* 2, 2, 29., *Bacch.* 3, 6, 34. et al. *Ov. A. Am.* 1, 435. sacrilegas meretricum ut prosequar artes. ℙ Aliquando *meretricium*. *Pl. Cas.* 3, 3, 22. Non matronarum officium est, sed meretricium. ℙ *Non.* 14, 27. tradit, meretrices apud veteres succinctiore veste usas esse: additque in eam rem testimonium *Afranii*. Postea togas adhibuerunt. V. TOGATUS.

MERGAE, arum, f. plur. furculae, quibus acervi frugum fiunt: dictae a volucribus mergis, quia ut illi se in aquam mergunt, dum pisces persequuntur; sic messores eas in fruges demergunt, ut elevare possint manipulos. Ita *Paul.* ex *Festo*. Easdem mergas aliis verbis describit *Varr. R. R.* 1, 50. Altero modo ut in Piceno, ubi ligneum habent incurvum batillum (leg. *bacillum*), in quo sit extremo serrula ferrea: haec comprehendit fascem spicarum, desecat, et stramenta stantia in segete relinquit, ut postea desecentur. *Colum.* 2, 21. Sunt metendi genera complura: multi falcibus veruculatis, atque iis vel rostratis, vel denticulatis, medium culmum secant: multi mergis, alii pectinibus spicam ipsam legunt. *Pl. Poen.* 5, 2, 58. Palas vendundas sibi ait, et mergas datas, Ut hortum fodiat, atque ut frumentum metat. *Id. Rud.* 3, 4, 57. si attigeris ostium, Jam hercle tibi messis in ore fiet mergis pugneis. *Plin.* 18, 30, 72. Stipulae alibi mediae falce praeciduntur, atque inter duas mergites (lege *atque alibi inter duas mergas*) spica distringitur. Ex his *Pauli*, *Varronis*, *Columellae*, *Plauti* et *Plinii* locis satis apparet, mergas fuisse instrumentum ferreum bifurcum (hinc plur. num. semper affertur), quo in spicas immisso, eas resecatas serrula ferrea alteri cornu, vel intra cornua, adnexa messores in manipulos colligebant. Huc spectant verba *Hesychii*: Καρφαμάτια, ἐν οἷς θερίζοντες τοὺς ξηροὺς στάχυας. [*Huic loco refingendo atque emendando acrem quam maxime curam impendit *F.*]

*MERGENTĪNI, orum, populi Umbriae. *Plin.* 3, 14. *B. A.*

MERGES, ĭtis, f. οὐλοδέτης, manipulus, seu fascis spicarum mergis comprehensus. *Virg. G.* 2, 516. pomis exuberet annus, Aut fetu pecorum, aut cerealis mergite culmi. *Serv.*: Manipulos spicarum mergites dicimus. *Philarg.*: Mergites, fasces culmorum spicas habentium, quas metentes brachiis sinistris complectuntur: quidam cavos (lege *covos*, unde Italorum *covoni*) dicunt. *Serv.* ad *A.* 11, 532. Quidam dicunt, Opin, et Hecaergen primas ex Hyperboreis sacra in insulam Deli occultata in fascibus mergitum pertulisse. Idem ita narrat *Herodot.* 4, 33. Δήλιοι λέγουσι ἱρὰ ἐνδεδεμένα ἐν καλάμοις πυρῶν ἐξ Ὑπερβορέων φερόμενα. [*Nonnulla addidit *F.*]

*MERGĬTO, as, a. 1. i. q. mersito. *Tert. de Cor. milit.* 3. Ter mergitamur, *h. e.* baptizamur. *Junius* mavult *mersitamur*. *B. A.*

MERGO, is, ersi, ersum, a. 3. βάπτω, in liquorem immitto, immergo, obruo. Volunt esse a *mari*, ut *jurgo* a *jure*: est ab ἀμέργω, premendo moveo. *Cic. N. D.* 2, 3. Cum cavea liberati pulli non pascerentur, eos mergi in aquam jussit; et *ib.* 49. Aves, quae se in mari mergunt. *Tibull.* 2, 5, 80. sed tu, jam mitis Apollo, Prodigia indomitis merge sub aequoribus. [*V. *intpp.* ad h. l.] *Virg. A.* 6, 348. nec me Deus aequore mersit. *Sen. Thyest.* 1007. non ad infernam Styga Te, nosque mergis? *Vell.* 2, 42. Partem classis fugavit, partem mersit. *Plin.* 2, 103, 106. Nihil in Asphaltite lacu mergi potest; et 6, 27, 31. Fluvius in Euphratem mergitur, *h. e.* influit. *Id.* 17, 22, 35. *n.* 13. Palmitem per jugum mergere, et alligare, *h. e.* ita per jugum flectere, ut ne exstet. *Pall.* 1, 43. Acus per quas in pastinis sarmenta merguntur. *Ov. Met.* 3, 249. Canes mergunt rostra in corpore Actaeonis. *Lucr.* 6, 1072. Purpureusque colos conchyli mergitur una Corpore cum lanae, dirimi qui non queat unquam. *Catull.* 66, 68. Bootes, Qui vix sero alto mergitur Oceano. *Mart.* 3, 19. Mergere manum in ora usae. *Sen. Agam.* 972. et *Herc. Oet.* 992. ferrum jugulo. Sic *Claud.* in *Eutrop.* 1, 447. visceribus ferrum. ℙ Ipsa etiam aqua, quae obruit, *mergere* dicitur. *Ov. Ib.* 343. Utque ferox periit et fulmine, et aequore raptor, Sic te mersuras adjuvet ignis aquas. *Lucan.* 5, 75. fluctu terras mergente. [*Plin. Pan.* 30, 3. Hinc pars magna terrarum mergi repararique palanti amne consueta, alto pulvere incanduit.] ℙ *Mergere*, absolute pro mergere in aquam. *Sen. Troad.* 648. prorutus tumulo cinis Mergetur? ossa fluctibus spargi sinam? ℙ *Mergere diem*, et *lucem* dicitur sol, cum occidit, et diem condit. *Sen. Thyest.* 777. et *Hippol.* 679. item nox adveniens. *Id. Med.* 877. Mergat diem timendum Dux noctis Hesperugo. Sic Terra coelum mergens ap. *Lucan.* 4, 54. est occidentalis, quia ab ea parte videtur coelum in mare mergi. ℙ *Mergere terram*, *montes* dicuntur, qui mari navigant. Dum enim feruntur in altum terrarum conspectum, veluti se undis mergentium, amittunt. *Val. Fl.* 2, 6. Jamque fretis summas aequatum Pelion ornos, Templaque Tisaeae mergunt obliqua Dianae: Jam Sciathos subsedit aquis. [*Ita saepius de stellis dicitur, ubi non occasus, sed longior recessus, unde res occidere videntur, significatur. V. *Lucan.* 3, 251. Carmanosque duces, quorum jam flexus in Austrum Aether, non totam, mergi tamen adspicit Arcton. — Etiam de aliis ita usurpatur. *Id.* 9, 541. Mergi plaustra putas.] ℙ Pro condere. *Ov. Met.* 10, 498. mersitque suos in cortice vultus. *Sen. Herc. Oet.* 1348. ora quid flectis retro, Vultumque mergis? *Stat. Th.* 5, 502. Ille graves oculos, languentiaque ora comanti Mergit humo, *h. e.* deprimit, et abscondit in herbis. *Lucan.* 7, 163. majori pondere pressum Signifer mersere caput, *h. e.* inclinavere: quia quo gravius est pondus, eo magis se inclinat, qui vult tollere. V. MERSUS. [*Cf. quos *Cort.* ad *Lucan.* 7, 163 laudat *Gronov. Diatr. Stat.* 38. et *Drakenb.* ad *Sil.* 10, 78. et *Prisc.* 7. p. 767.] ℙ Translate est obruere, deprimere. *Virg. A.* 6, 511. Sed me fata mea et scelus exitiale Lacaenae His mersere malis; et *ib.* 11, 27. Abstulit atra dies, et funere mersit acerbo. *Plin.* 7, 40, 41. Quam multos bona perdidere, et ultimis mersere suppliciis! *Juven.* 10, 56. Quosdam praecipitat subjecta potentia magnae Invidiae, mergit longa, atque insignis honorum Pagina. *Curt.* 10, 3. Mergi in voluptates. [*Liv.* 23, 18. Quo avidius ex insolentia in eas (voluptates) se merserant. ℙ Etiam absolute pro opprimi, pessumdari. *Lucan.* 1, 159. belli Semina, quae populos semper mersere potentes: ubi laud. *Cort.* 8, 509. regesque timet, quorum omnia mersit: et alia ejusdem generis. Adde *Sil.* 8, 286. sq. Cernebat Paulus — labi, mergente sinistro Consule, res, pessumque dari, i. e. concidente, pereunte.

¶ Eleganter dicitur de iis, qui aere alieno censum obruunt, et patrimonium evertunt. Plin. 9, 17, 31. de cocorum pretiis: Nullus prope jam mortalis aestimatur pluris, quam qui peritissime censum domini mergit. Ulp. Dig. 27, 4, 3. Neque enim in hoc administrantur tutelae, ut mergantur pupilli. Juven. 13, 7. sed nec Tam tenuis census tibi contigit, ut mediocris Jacturae te mergat onus. Huc pertinet et illud Liv. 6, 14. Multiplici jam sorte exsoluta, mergentibus semper sortem usuris, obrutum fenore esse. [*i. e. ita superant, ut nunquam solvi possit.] ¶ Val. Fl. 8, 65. Mergere lumina somno. Quint. Decl. 6, 2. aliquem in carcerem. Phaedr. 4, 5. alvo. ¶ De potatione immodica. Sen. ep. 12. med. Deditos vino potatio extrema delectat, illa quae mergit, quae ebrietati summam manum imponit.

*MERGŬLUS, i, m. demin. a mergus, avis nomen. Vulgat. Levitic. 11, 17. B. A.

MERGUS, i, m. αἴθυια, avis quaedam, ita dicta, quod ut cibum captet, in aquam se mergit, ut Varr. L. L. 4, 13. docet. In fabulis est Aesacus filius Priami, et Alexirhoes Granici filiae, qui cum Hesperien Nympham persequeretur, illaque in fuga morsu calcati anguis periisset, ex desiderio se in mare projecit, et Tethyos miseratione in hanc avem versus est. Ov. Met. 11, 793. Fecit amor maciem: longa internodia crurum, Longa manet cervix, caput est a corpore longe: Aequor amat, nomenque tenet, quia mergitur illo; et ib. 753. spatiosus guttura mergus; et ib. 8, 625. Haud procul hinc stagnum: tellus habitabilis olim, Nunc celebres mergis fulicisque palustribus undae. Id. Pont. 1, 6, 51. Nam prius incipiant turres vitare columbae, Antra ferae, pecudes gramina, mergus aquas, Quam, etc. Virg. A. 5, 127. immota attollitur unda Campus, et apricis statio tutissima mergis. Plin. 18, 94, 87. Praesagiunt pluviam mergi maria, aut stagna fugientes. Id. 11, 37, 79. Insatiabilis animalium, quibus a ventre protinus recto intestino transeunt cibi, ut lupis cervariis, et inter aves mergis. Hor. Epod. 10, 21. Opima quod si praeda, curvo litore Projecta, mergos juveris, etc. ¶ Mergus in vitibus est sarmentum e duro excitatum, quod deorsum curvatur, et in terram mergitur, ut cacumine exeat (Etrusci capogatto, nostrates vulgo dicunt refosso) pars vero, quae inter vitis truncum est, ac terram, in arcus morem inclinatur. Colum. 4, 15. Mergi genus est, ubi supra terram juxta adminiculum vitis curvatur, atque ex alto scrobe submersa perducitur ad vacantem palum: tum ex arcu vehementer citat materiam, etc. Adde Pall. 3, 16. Differt a dracone, quia mergus ab inferiore trunco ducitur, draco a summo, ubi brachia vitis sunt. Itaque differt, ut species a genere. ¶ Agrarius mergus Luciliano dicterio dicitur, qui occupandis latissimis agris inhiat. Capitol. Pertin. 9.

*MERIABA, oppidum Arabiae Felicis, in Sabaeorum agro, quod Mariaba audit Plin. 6, 28. B. A.

MĔRĬBĬBŬLUS, a, um, adj. qui meri bibax est, merobibus. August. Confess. 9, 8. f. Puella meribibula.

MĔRĬDĬĀLIS, e, adj. meridianus. Gell. 2, 22. Meridialis ventus. Ita legit Salmas., alii meridionalis. Tert. Anim. 25. med. Apud orientalem et meridialem (aeris) temperaturam. Ammian. 22, 15. A meridiali latere.

MĔRĬDĬĀNUS, a, um, μεσημβρινός, ad meridiem pertinens. Cic. Or. 3, 5. Meridianum tempus. Mart. 3, 67. Exarsitque dies, et hora lassos Interjungit equos meridiana. Plin. 12, 19, 42. Meridianus sol. ¶ Meridianus etiam dicitur, qui meridie fit. Plin. ep. 9, 40. Meridianus somnus. Suet. Claud. 34. Bestiariis, meridianisque adeo delectabatur, ut, etc. h. e. gladiatoribus, qui meridie dabantur, inter se depugnantes, cum mane bestiarii dari solerent. V. MATUTINUS. Tert. Apol. 15. Inter ludicras meridianorum crudelitates. Observat Lips. Saturn. 2, 15. ex Sen. ep. 7. et 95. med., non fuisse hos gladiatores legitimos, et pugnandi peritos, armisve munitos ad ictus arcendos; sed nudos, inermesque, solisque gladiis instructos, quo facilius invicem jugularentur. ¶ Meridiano absolute, est meridiano tempore. Plin. 2, 26, 25. et 9, 8, 8. Fax, Germanico Caesare gladiatorum spectaculum edente, praeter ora populi meridiano transcucurrit. ¶ Item ad partem coeli pertinens, in qua sol est meridie. Sen. Q. N. 5, 17. Meridianus circulus. Sic Colum. 1, 6. aequinoctialis; et Vell. 2, 126. Quidquid meridiano, aut septentrione finitur. Plin. 2, 11, 8. Meridiana plaga; et 5, 12, 13. Babylonia magis meridiana. Id. 13, 4, 9. Meridianus orbis. Id. 7, 2, 2. In meridianis Indiae. Varr. R. R. 1, 7. Ager spectet ad meridianam coeli partem.

MĔRĬDĬĀTIO, onis, f. quies et somnus meridianus. Cic. Div. 2, 68. f. Nunc quidem, propter intermissionem forensis operae, et lucubrationes detraxi, et meridiationes addidi, quibus antea uti non solebam.

MĔRĪDIES, ei, m. μεσημβρία, media diei pars, cum sol altissimus est, et matutinum a vespertino tempore dividit, a medius, et dies, quasi medidies: quod quia erat insuavius, primum d in r mutarunt, ut Varr. L. L. 5, 2. et Cic. Or. 47. docent. Id. Tusc. 2, 3. f. Cum ante meridiem dictioni operam dedissemus, post meridiem in Academiam descendimus. Id. Att. 4, 3. Milo media nocte in campum venit: permansit ad meridiem. Pl. Most. 3, 1, 52. redito huc circiter meridiem; et ib. 118. jam appetit meridies. Hor. Od. 3, 28, 5. Inclinare meridiem Sentis, ac veluti stet volucris dies, etc. Ter. Ad. 5, 3, 62. Meridie ipso faciam ut stipulam colligat. Censorin. de die nat. 24. Secundum diluculum vocatur mane, cum lux videtur solis; post hoc ad meridiem; tum meridies, quod est medii diei nomen; inde de meridie. ¶ Item pars coeli, qua meridies notatur. Cic. N. D. 2, 19. Inflectens sol cursum tum ad septentriones, tum ad meridiem. Id. fr. ap. Macr. Sat. 6, 4. Sol paulum a meridie devexus. Colum. 1, 6. Aestiva cubicula spectent meridiem aequinoctialem. Tac. H. 5, 6. A meridie Aegyptus objacet, ab occasu Phoenices. Id. Agr. 10. Britannia in occidentem Hispaniae obtenditur, Gallis in meridiem inspicitur. ¶ Meridie neutro genere. Varr. R. R. 1, 2. Aestivo die si non diffinderem meo insiticio somno meridie, vivere non possem. Alii leg. meridie diem. Possis etiam ita interpretari, ut diem subintelligatur et meridie sit ablativus temporis. V. DIFFINDO. ¶ Per catachresin de medio noctis tempore. Varr. ap. Non. 6, 16. Repente noctis circiter meridiem, Cum pictus aer fervidis late ignibus, Coeli choreas astricas ostenderet. ¶ Nonius ib. aetatis meridiem dixit.

MĔRĪDĬO, as, n. et Meridior, aris, atus sum, dep. 1. ἐλιννύειν τὸ καῦμα, μεσημβρίζειν, quietem, aut somnum meridie capio. Catull. 32, 3. Jube, ad te veniam meridiatum, h. e. libidinatum; veteres enim meridie praesertim libidini indulsisse, constat ex eodem 61, 117. et Ov. Am. 1, 5. Cels. 1, 2. med. Longis diebus meridiari potius ante cibum; sin minus post eum. Suet. Cal. 38. Gloriatusque est expergefactae Caesoniae, quantum egisset, dum ea meridiaret; et Ner. 6. Missos, qui eum meridiantem strangularent. V. MERIDIATIO, et DIFFINDO.

MĔRĪDĬŌNĀLIS, e, adj. μεσημβρινός, ad meridiem situs. Lact. 2, 9. Meridionalis plaga. Firm. Math. 2, 12. med. Meridionale signum. V. MERIDIALIS.

[MĔRĪDĬŌNĀRĬUS, a, um, adj. meridianus. Titin. ap. Appul. de orthogr. (ed. A. Maio) p. 130. Gladiator mi, gloria quojus lemulcatus (lege lemniscatus) meridionaria; nam erit haec septima laurus. V. LEMNISCUS et LEMNISCATUS. F.]

[MERĪNAS, atis, adj. ad Merinum pertinens, urbem excisam in Apulia Daunia quatuor mill. pass. a Viesti remotam, ubi nunc S. Maria di Merino, ad radices montis Gargani. Plin. 3, 11, 16. Merinates ex Gargano. F.]

MĔRĬŌNES, ae, m. Μηριόνης, auriga Idomenei, et dux navium, quae e Creta Trojam venerunt. Ov. Met. 13, 359. et Hor. Od. 1, 6. et 15.

[MĔRIS, idis, f. μερίς, agri pars a fundo divisa, eidem tamen addita et subjecta: a μείρω, divido. Tabula alim. Vell. a Delama edita col. 7. lin. 15. Fundum Philetianum cum meride Vicriana in Placentino; et col. 4. l. 38. Fundum Metilianum cum casis, et silvis, et meridibus, et debelis; et col. 6. l. 86. Fundo Afriano Dextriano cum meridibus omnibus, et alluvionibus junctis praediis suprascriptis. F.]

MĔRĬTISSĬMO. V. MERITUM et MERITO.

MĔRĬTO, adv. ἀξίως, digne, jure. Cic. Verr. 2, 3, 68. Quamquam merito sum iratus Metello, tamen haec quae vera sunt, dicam. Id. Or. 1, 55. Quem omnes amare meritissimo pro ejus eximia suavitate debemus. (Adde Turpil. et Caecil. ap. Non. 2, 545.) Id. Verr. 2, 5, 67. Recte ac merito commovebamur. Id. Cat. 3, 6. Praetores merito ac jure laudantur. Id. Dom. 1. Consilium majorum jure ac merito laudare possumus. Flor. 2, 19., Sen. Clem. 1, 12. et Curt. 10, 9. Jure, meritoque fateatur. Gell. 1, 15. med. Neque non merito Homerus unum ex omnibus Thersiten ἀκριτόμυθον appellat. ¶ Pleonasmus est in illo Pl. Most. 3, 2, 23. Nihil erit, quod Deorum ullum accusites: Te ipse jure optimo, merito incuses, licet. ¶ Merito in formula solvendi vota, V. LIBENS. ¶ Merito, exclamatio approbantis, si quid mali cuipiam digno evenit. Ov. Am. 2, 14, 40. Et clamant, merito, qui modo cumque vident; et Met. 6, 687. Et merito, dixit: quid enim mea tela reliqui? etc. ¶ Meritissime pro meritissimo ap. Solin. 7. Hymetto meritissime, ac jure attribuitur principatus. In vet. S. C. ap. Plin ep. 8, 6. Ut Pallas singularis industriae fructum meritissime ferat. Alii rectius leg. meritissimo.

MĔRĬTO, as, avi, atum, a. 1. [*Frequentat. v. mereo.] μισθαρνέω, quaestum, seu lucrum labore atque industria capio. Plin. 7, 39, 40. Roscius histrio HS D. annua meritasse proditur. ¶ Pro merere stipendia. Cato ap. Fest. Meritavere stipendia. Absolute Sil. 10, 656. tum terga dedisse Damnatis Siculas longe meritare per oras Impositum.

MĔRĬTŌRĬUS, a, um, adj. μίσθιος, ad merendum, seu lucrandum pertinens. Sen. ep. 88. Meritoria artificia. Plin. ep. 2, 17. f. balinea. Suet. Vit. 7. Tanta egestate rei familiaris, ut uxore et liberis meritorio coenaculo abditis, domum ablocaret; et Cal. 39. Comprehensis ad deportandum meritoriis quoque vehiculis. Cic. Phil. 2, 41. Ingenui pueri cum meritoriis, scorta inter matresfamilias versabantur, [*ubi pueri meritorii sunt adolescentuli, quaestus causa infami aliorum libidini inservientes.] Sen. Br. V. 14. Cum per diversas domos meritoriam salutationem circumtulerint, h. e. non gratuitam, sed quae exspectat et sperat aliquid. ¶ Meritoria absolute, aedes, vel coenacula, vel cellae, vel tabernae, quae pretio locantur. Juven. 3, 234. nam quae meritoria somnum Admittunt? magnis opibus dormitur in Urbe. Ulp. Dig. 50, 16, 198. Si forte stabula sunt vel alia meritoria in villis. Adde Paul. Dig. 32, 89. med. Hinc, meritoria facere differt a locando, quia locantur aedes in longum tempus, certisque personis: qui meritoria faciunt, fere in dies, et incertis personis locum concedunt. Ulp. Dig. 7, 1, 13. f. Si domus usus fructus legatus sit, meritoria illic facere fructuarius non debet, nec per coenacula dividere domum. Atquin locare potest, etc. et mox: Quod autem dicitur, meritoria non facturum, accipe quae diversoria, vel fullonica vulgo appellantur. ¶ Speciatim meritorium est cella meretricis. Vopisc. Tac. 10. Meritoria intra urbem stare vetuit. (Salmas. non de loco, sed de persona accipiendum putat, quia stare dicit, quod meretricum est.) Sever. Imp. in ep. ap. Spart. Pesc. Nigr. 3. Milites pro tricliniis popinas habent, pro cubiculis meritoria. Prud. Ham. 763. Balnea, propolas, meritoria, templa, theatra. Firm. Math. 6, 31. in. Illustribus viris de meritorio detracta mulier conjugali gratia copulatur.

MĔRĬTUM, i, n. [*Primum significat mercedem, praemium pro eo, quod qui labore, opera qualicunque perfecerit, acceptum. Ter. Phorm. 2, 1, 75. Nihil suave meritum est, i. e. nulla est tam magna merces, nullum tantum pretium, quod libens capiam, si habendum sit ea conditione, ut illam patiar cum illo nuptam uno die. Ita h. l. explicat Gronov. quem laudat Ruhnk. ubi v. ¶ Hinc ap. serioris aevi scriptores ponitur pro poena. Ita Appul. Met. 8. Specta denique, quale coelesti providentia meritum reportaverit. Tert. Apol. 21. Nec intellegerent, meritum fuit delictorum. ¶ Tum est] quodvis nostrum factum vel rectum, vel pravum, quo alicujus animum, et voluntatem demeremur, vel offendimus. Est enim vocabulum medium, quod tam in bonam, quam in malam partem accipitur. In bonam. [*εὐεργέτημα.] Cic. Phil. 3, 6. Militibus exquirendi sunt honores novi, propter eorum divinum atque immortale meritum. Id. Cat. 3, 6. Supplicatio Diis immortalibus pro singulari eorum merito decreta est. Suet. Aug. 45. Pro merito certantium quemque honoravit. Cic. Fam. 14, 2. Pisonem nostrum merito ejus amo plurimum. Id. Att. 5, 11. Apud Patronem te in maxima gratia posui: et hercule merito tuo feci. (Meritissimo substantivi more dixit Pl. As. 3, 3, 147. Meritissimo ejus, quae volet faciemus. Sic pessimo publico dixere Varr. et Liv. V. PESSIMUS.) Cic. Fam. 1, 1. Magnitudo tuorum erga me meritorum. Plin. ep. 3, 11. Meritum meum, ut vera, ita supra meritum praedicatione circumfert. ¶ Per metonymiam est ipsum beneficium. Cic. Amic. 8. Ut in dandis recipiendisque meritis, quod quisque minus per se ipse posset, id acciperet ab alio, vicissimque redderet. Liv. 39, 28. Itaque ille vestrum meritum habet, non vos illius. Cic. Fam. 11, 17. Magna ejus sunt in me non dico officia, sed merita. Ov. Amor. 2, 3, 10. Sunt tibi cum domina signa ferenda tua. Hanc imple meritis: hujus tibi gratia prosit. ¶ In malam partem, [*i. q. culpa, peccatum.] Cic. Sext. 17. med. Caesar, qui a me nullo meo merito alienus esse debebat. Vat. ad Cic. Fam. 5, 9. Mea fortuna, nescio quomodo, obtrectatores invenit, non meo quidem mehercules merito. Liv. 40, 15. med. Hodie me primum aperte frater accusat, nullo meo in se merito. Ov. Her. 5, 7. Leniter, ex merito quidquid patiare, ferendum est; et Pont. 3, 3, 76. Non gravior merito vindicis ira fuit. Adde ib. 6, 10. et Amor. 3, 3, 16. ¶ Sumitur etiam pro dote, dignitate, virtute innata, qua quaelibet res censetur, et in pretio est. Pall. 1, 37. Primi saporis mella thymi succus effundit, secundi meriti thymbra, tertii meriti rosmarinus. Id. 4, 13. In admissario quatuor spectanda sunt, forma, color, meritum, pulcritudo; et 3, 9. med. Industrius vir vitium genera probata deligat, et terris talibus mandet, quae imitari eas possint, unde sumuntur: sic merita sua quaeque servabit. Grat. Cyn. 371. nec viribus ullis, Aut merito venia est, aut spes, exire precanti. Mart. 8, 65. Grande loci meritum testantur et altera dona. Ov. Fast. 1, 7. In-

venies illic et festa domestica vobis, Et quo sit merito quaeque notata dies. Paul. Sent. 5, 35. Meritum appellationis causae capitalis nonnisi per nosmetipsos prosequi possumus, h. e. ipsam causam, vim, et rationem. Id. Dig. 49, 1, 27. Post redditas rationes neque tutor, neque curator appellationis merita probare cogetur. Impp. Arcad. et Honor. Cod. 8, 5, 2. Merita negotiorum, i. e. gravitas. Imppp. Valentin., Theod. et Arcad. Cod. Theod. 15, 1, 30. Aedificia majoris meriti, i. e. pretii.

MĔRĬTUS, a, um, part. a mereor. Active. Caes. B. G. 1, 40. Non minorem laudem exercitus, quam imperator meritus videbatur. Plin. 7, 30, 31. Salve, primus in toga triumphum, linguaeque lauream merite. Virg. A. 4, 547. Quin morere, ut merita es. ℙ Cum infinito. Val. Fl. 5, 224. falli meritus, meritusque relinqui. Stat. Silv. 2, 6, 97. meritus doleri, h. e. dignus, quem omnes doleant. ℙ De eo, qui beneficium contulit, qui profuit, qui operam, fidemque praestitit. Caes. B. G. 1, 11. Ita se omni tempore de populo R. meritos esse, ut, etc.; et ib. 3, 99. Optime eum de se meritum judicabat; et B. C. 1, 13. Caesarem imperatorem bene de republ. meritum. Cic. Fam. 12, 12. Milites mirifice de republ. meriti; et in Sen. 12. Homines de me divinitus meriti. Virg. G. 2, 515. armenta boum, meritosque juvencos. ℙ [*Dicitur etiam meritus is, qui stipendia meruit. Tac. A. 11, 18. Gannascus natione Canninefas, auxiliaris et diu meritus. V. Boettich. Lex. Tac. p. 303. qui laud. Rup.] ℙ Passive. Plin. 7, 28, 29. Quae Cannis corona merita? Id. 10, 51, 72. Quaestus opimi, et voce meriti. Virg. A. 5, 70. meritaeque exspectent praemia palmae. Liv. 8, 7. Ignarus, laus, an poena merita esset. ℙ Saepe in nomen transit, et est dignus, conveniens, congruus, justus, debitus, ἄξιος. Cic. Or. 2, 50. Illam iracundiam non injustam, sed meritam ac debitam fuisse. Virg. A. 5, 696. merita morte perire; et ib. 3, 118. meritos aris mactavit honores. Plin. ep. 5, 15. Fama optima, et meritissima frui. Inscr. ap. Reines. cl. 5. n. 35. Fulvius Inquilinus victimarius sibi, et Fulviae filiae meritissimae, etc. h. e. optime meritae. ℙ Merito jure, h. e. congruo, justo jure. Tryphon. Dig. 37, 4, 20. f. Sed nec adversus eum constituendae actionis legatorum ratio est, quia merito jure intestato heres exstitit. Al. leg. mero. ℙ Meritis de causis, justis de causis. Paul. Dig. 48, 20. Liberi, ne judicio quidem parentis, nisi meritis de causis, submoveri ab successione possunt.

[**MERMĔROS**, i, m. Μέρμερος (curiosus), est nomen unius ex Centauris, qui Pirithoi nuptiis interfuere. Ov. Met. 12, 305. F.]

MERMESSIUS, a, um, adj. ad Mermessum pertinens, quod est oppidum seu vicus Phrygiae in Ida monte, Μερμησσός. Tibull. 2, 5, 67. Quidquid Amalthea, quidquid Mermessia dixit, h. e. Sibylla Hellespontica, in agro Trojano nata, vico Mermesso, circa oppidum Gergitium, quam scribit Heraclides Ponticus, Solonis, et Cyri fuisse temporibus, ut est ap. Lact. 1, 6., ubi al. leg. Marmesso, alii Marpesso: unde et ap. Tibull. alii Marpessia.

MERO. V. AERO, onis. ℙ Mĕro, per jocum dictus est Tiberius Caesar pro Nero, quod impendio vinosior esset. Suet. Ner. 42. In castris tiro etiam tum, propter nimiam vini aviditatem, pro Tiberio Biberius, pro Claudio Caldius, pro Nerone Mero vocabatur.

MĔRŌBĬBUS, a, um, adj. qui mero delectatur, meribibulus. Pl. Curc. 1, 1, 77. anus multibiba, atque merobiba.

[**MEROBRIGENSIS**, e, adj. ad Merobrigam pertinens, Lusitaniae urbem, ad oram oceani, ubi nunc Santiago de Cassera. Inscr. ap. Grut. 257, 2. Merobrigensium municipium. Alia ap. eund. 442, 9. Permittente ordine Merobrig. F.]

MEROCTES. V. MOLOCHITIS.

MĔRŎĒ, es, f. per tres syllabas, Gueguere, al. Neube, Μερόη, insula magna Aethiopiae cum urbe cognomine, a Nilo, Astapo, et Astabora fluminibus effecta, clypei figura, metallis omnibus abundans. Plin. 2, 73, 75. et 5, 9, 10. Lucan. 10, 303. Ambitur nigris Meroe fecunda colonis, Laeta comis ebeni: quae quamvis arbore multa Frondeat, aestatem nulla sibi mitigat umbra: Linea tam rectum Mundi ferit illa Leonem. Ludit Auson. in hoc nomine epigr. 20. de anu ebriosa. V.

***MEROETICUS**, a, um, adj. ad Meroen pertinens. Lucan. 10, 117. Ebenus Meroetica. Sic ed. Cort. Al. leg. Mareotia. B. A.

MEROIS, idis, f. μερωΐς, herba in Meroe nascens, folio lactucae, hydropicis utilissima, e mulso pota. Plin. 24, 17, 102.

MĔRŎPĒ, es, f. Μερόπη, Atlantis et Pleiones filia, una Plejadum. Inter Plejades stellas obscurissima fingitur. Causa est, quod Sisypho regi Corinthiorum homini mortali nupserit, ex quo Creontem, Glaucum, et Laertem peperit. Ov. Fast. 4, 175. Septima mortali Merope tibi, Sisyphe, nupsit. Poenitet, et facti sola pudore latet. *Adde Hyg. fab. praef. et fab. 192. et Astron. 2, 21. ℙ Fuit et Merope Solis Clymenesque filia, soror Phaethontis. Hyg. fab. 152. ℙ Hesiodo Phaethon Clymeni Solis filii et Meropes nymphae, Oceanitidis, fuit filius. Hyg. fab. 154. ℙ Item uxor Megarei, ex qua Hippomenem suscepit. Id. fab. 185. ℙ Fuit et Merope vel Meropis, Μεροπίς, insula maris Aegaei, notiore nomine Cos. Plin. 5, 31. B. A.

MĔRŎPS, ŏpis, f. μέροψ, avis pallido intus colore pennarum, superne cyaneo: primore subrutilo. Nidificat in specu, sex pedum defossa altitudine. Infesta inprimis est alveariis, apesque absumit. Unde apiastra a quibusdam appellatur, teste Serv. ad G. 4, 13. Pietate in parentes volucribus ceteris praestat. Nam ubi primum per aetatem volare potest, parentes in altissimis specubus reconditos alit. Plin. 10, 33, 51. Virg. l. c. Absint et picti squalentia terga lacerti Pinguibus a stabulis, meropesque, aliaeque volucres. [*Nostr. Bienenfrass, Bienenspecht, Bienenwolf, Immenwolf, Merops Apiaster, L.] ℙ [Merops, μέροψ, est etiam homo, articulatam vocem habens: a μείρω, divido, et ὄψ, ὀπός, vox. Est cogn. R. Inscr. ap. Mur. 887, 5. T. Claudio Aug. L. Meropi procuratori a regionibus urb. F.] ℙ *Merops, opis, m. Clymenes maritus, Phaethontis pater putativus. Ov. Met. 1, 763. Id. Trist. 3, 4, 30. Hinc ib. 2, 184. Jam Meropis (filius) dici cupiens (Phaethon.). ℙ Fuit et Merops rex Coi insulae, unde insulani Meropes olim nominati. Quint. 8, 6. B. A.

[**MĔRŌSUS**, a, um, adj. idem fere ac meracus. Agroet. de orthogr. p. 2273. Aquosum locum, qui ex se aquam fundit; ita et meracam potionem; merosum autem vinum appellabimus. F.]

[**MERSĀTUS**, a, um, part. a merso, idem ac mersus. Sen. Q. N. 4. extr. Boletos raptim condimento suo mersatos demittunt paene fumantes. F.]

[**MERSIO**, onis, f. idem fere ac immersio. Gloss. Philox. Mersio, βύθισις. F.]

MERSĬTO, as, a. 1. frequent. a merso. Solin. 45. f. Equus quo acrior fuerit, speique majoris, eo profundius nares mersitat in bibendo.

MERSO, as, avi, atum, a. 1. βάπτω, saepe mergo, frequent. a mergo, pro quo promiscue usurpatur. Virg. G. 1, 272. Balantumque gregem fluvio mersare salubri. Hor. Sat. 2, 4, 19. Vivam gallinam musto mersare Falerno. Tac. A. 15, 69. Vivens adhuc balneo infertur, calida aqua mersatur. ℙ Translate. Lucr. 5, 1005. Tum penuria deinde cibi languentia leto Membra dabat: contra nunc rerum copia mersat. Hor. Ep. 1, 1, 16. Nunc agilis fio, et mersor civilibus undis. Catull. 68, 13. mersor fortunae fluctibus.

MERSUS, a, um, part. a mergo, βαπτισθείς, liquore aliquo perfusus, aquis opertus, obrutus. Ov. Fast. 4, 48. in Tuscae gurgite mersus aquae; et ib. 2, 78. medii quoque terga Leonis In liquidas subito mersa notabit aquas. Prud. Cath. 5, 3. Mersus sol. Phaedr. 1, 2. Tigillum mersum limo. Juven. 14, 301. mersa rate naufragus assem Dum rogat. Prud. περὶ στεφ. 5, 243. mersus fornix, h. e. depressus. ℙ Translate. Liv. 9, 18. Alexander mersus secundis rebus. Virg. A. 6, 267. Pandere res alta terra et caligine mersas. Stat. Silv. 5, 1, 201. mersumque in corde dolorem. Sen. Oedip. 798. Effare, mersus quis premat mentem timor. Liv. 41, 3. extr. Vino somnoque mersi jacent. Stat. Th. 6, 803. Sponte ruens, mersusque humeris, h. e. ita contracto collo, et adducto capite, ut mersum inter humeros, et absconditum videatur. (Sic ib. 850. Collaque demersere humeris.) Sil. 10, 77. Ut canis occultos agitat cum Belgicus apros, Erroresque ferae solers per devia, mersa Nare legit, h. e. humi pressa. Sic Lucan. 4, 443. canis presso vestigia rostro Colligit. Id. ib. 745. mersos aciem dejecit in agros, h. e. humiles, depressos. Al. leg. medios. Quint. Decl. 19, 4. Mersis dejectisque luminibus, omnes ictus excepit in faciem. ℙ De iis qui aere alieno, vel abliguriendo patrimonium evertunt. Juven. 11, 39. aere paterno Ac rebus mersis in ventrem. Pl. Epid. 1, 2, 16. Mersus foro. V. MERGO. ℙ [*Confund. mersus et missus. V. Cort. ad Lucan. 3, 748.]

[**MERTHRYX**, ygis, f. μερθρύξ, herba eadem ac geranion. Plin. 26, 11, 68. F.]

MERTO, as, a. 1. pro merso, as, dixere veteres, t in locum s succedente, ut in pultare pro pulsare, ut docent Quint. 1, 4. et Festus: atque ita usurpavit Acc. ap. Non. 2, 542. Fortassean sint, quos hic non mertet metus. Id. ib. Vel hic qui in ea parte effrenata impudentia Praesentem praesens dictis mertare instituit.

***MERUCRA**, ae, f. opp. Hispaniae Baeticae. Plin. 3, 1. B. A.

MĔRŬLA, ae, f. κόσσυφος, avis genus, tum mas, tum femina (neque enim merulus Latine dicitur, ut Varr. monet L. L. 8, 38. et Charis. 1, 42.): a merus solus, uti Fest. in Merum, et Varr. L. L. 5, 11. docent, quia solivaga est, et solitaria pascitur. Plin. 10, 29, 42. Merula ex nigra rufescit, canit aestate, hieme balbutit, circa solstitium muta; et ib. 53, 74. Merulae bis anno pariunt; et ib. 30, 45. Merulae circa Cyllenem Arcadiae, nec usquam aliubi, candidae nascuntur: (raras esse albas merulas etiam Varro significat R. R. 3, 9. med.) Cic. Fin. 5, 15. Serpere anguiculos, nare anaticulas, evolare merulas, cornibus uti boves videmus. ℙ Est etiam genus piscis, inter saxatile laudati, ut ait Plin. 32, 11, 53. Adde 9, 15, 20., item Varr. L. L. 8, 22. et Colum. 8, 16. et 17. De hac etiam Ov. Hal. 114. Auratis muraena notis, merulaeque virentes. [*Meeramsel.] ℙ Item genus machinulae hydraulicae, quae aquae pressione vocem merulae reddit: [cujusmodi in nostris sacrarum aedium organis dicimus usignuolo. F.] Vitr. 10, 12. med. ℙ [Est etiam cogn. R., ut Cn. Cornelius Merula ap. Liv. 33, 55. F.] ℙ *Fuit et Merula amnis Liguriae, prope Albium Ingaunum oppidum. Plin. 3, 5. B. A.

[**MĔRŬLĀTOR**, oris, m. potator meri. Inscr. ap. Mur. 1442, 5. Hic situs ille ego sum merulator Publius, ipse Quod vocitatus eram Baebius cognomine patris, Roma mihi patria, nomen meu' Primus in aevom. Hinc apparet, P. Baebium Primum ob lusum nominis Baebii, quod cum Bibulo, seu Biberio convenire videtur, merulatorem a mero, vel merulento dictum fuisse. V. MERO. F.]

MĔRŬLENTUS, a, um, adj. vinolentus, meri bibax. V. in ABSTEMIUS locum Rubrii poetae, ubi est qui legit temulentus. ℙ Translate madidus. Fulg. Myth. praef. Pierides praepetis ungulae rivo merulentae, h. e. aqua fontis Hippocrenes irroratae.

[**MĔRŬLĪNUS**, i, m. ad merulam pertinens. Est cogn. R. Inscr. ad. Raym. Guarin. Comment. 7. p. 41. A. Perennius Merulinus. F.]

MĔRŬLUS, i, m. Negat Varr. Latine dici, ut in MERULA adnotavimus. Nec multum auctoritatis habet Auct. carm. Philom. ubi ait 13. Et merulus modulans tam pulcris concinit odis.

MĔRUM, i, n. ἄκρατον, vinum purum, et nulla aqua mixtum. Pl. Curc. 1, 2, 35. hoc vide, ut Ingurgitat impura se in merum avariter. Hor. Ep. 1, 19, 11. non cessavere poetae Nocturno certare mero, putere diurno. Id. Od. 1, 36, 13. multi Damalis meri, h. e. merobiba, ebriosa. Ov. Fast. 2, 539. Inque mero mollita Ceres. Val. Fl. 5, 595. profundo mero incumbens, h. e. alto somno, quod meri multum biberat. Sen. Herc. Oet. 572. Victus mero. Plin. 14, 22, 28. Ad merum pronior. Id. 23, 1, 23. Merum remedium est contra cicutas, aconitum, argentum vivum, vespas, etc. Colum. 10, 302. croceosque corymbos Sparge mero Bacchi: nam Bacchus condit odores.

MĔRUS, a, um, adj. ἄκρατος, solus, ab aliis divisus ac segregatus. Sunt qui putant esse a μείρω, divido. Festus: Merum antiqui dicebant solum: unde et avis merula, quod solivaga est, et solitaria pascitur: at nunc merum, purum appellamus. [*De differentia vv. merus et meracus in hac posteriori v. dictum est.] Ter. Phorm. 1, 2, 95. non multum habet, Quod det, fortasse. Ge. immo nihil, nisi spem meram. Varr. ap. Non. 4, 295. Diogenem postea pallium solum habuisse, et habere Ulyssem meram tunicam, pileum ideo non habere. Appul. Apol. Aliquantam pecuniam nullis tabulis, sed ut aequum erat, mera fide acceptam, filiis debebat. ℙ Saepissime est purus, liquidus, sincerus, cui nihil est admixtum. Sed haec notio cum priore facile confunditur. Ov. Met. 15, 323. Vina fugit, gaudetque meris abstemius undis. Id. Fast. 4, 369. Lacte mero veteres usi memorantur, et herbis. Pl. As. 1, 3, 3. Aurum, atque argentum merum. Id. Truc. 2, 2, 14. Rus merum hoc quidem est. Colum. 3, 21. med. Gustus cujusque generis (uvarum) non mixtus, sed vere merus. Ulp. Dig. 2, 1, 3. Imperium aut merum, aut mixtum est: merum imperium est habere gladii potestatem ad animadvertendum in facinorosos homines: quod etiam potestas appellatur: mixtum est imperium, cui etiam jurisdictio inest. Pl. Most. 3, 1, 111. Emit aedes speculo claras, clarorem merum. Petr. fragm. Trag. 37. Burm. Mero meridie si dixeris illi, tenebras esse, credet. Varr. R. R. 2, 2. Oves neque vetulae, neque merae agnae, h. e. quae nondum agni aetatem excessere. Plin. ep. 8, 24. Cogita, te missum in provinciam Achaiam, illam veram et meram Graeciam, in qua primum humanitas, litterae inventae, etc. Cic. Att. 4, 7. Chaerippus mera monstra nunciarat; et ib. 9, 11. Merae proscriptiones, meri Sullae; et ib. 12. extr. Mera scelera loquuntur; et ib. 13. extr. Dolabella suis litteris merum bellum loquitur; et ib. 6, 3. med. Merae nugae. Hor. Ep. 1, 18, 8. mera libertas. Mera libertas ap. Liv. 39, 26. in malam partem accipitur pro immoderata et effreni, et quae nihil civilis modestiae admixtum habeat. ℙ Mero pede est pede nudo, in illo Juven. 6, 158. Observant ubi festa mero pede sabbata reges. Sic Prud. περὶ στεφ. 6, 91. Stabat calce mera. ℙ Frequenter refertur ad vinum nulla aqua dilutum. Varr. ap. Non. 4, 295. Vino corpus corrumpis mero. Ov. Met. 13, 331. Haud aliter titubat, quam si mera vina bibisset. Adde Pl. Amph. 1, 1, 276. Hinc merum absolute. V. v. praec.

MĒRUS, i, m. Μηρὸς, mons Indiae prope Nyam. V. NYSA.

MERX, mercis, f. τὰ ἀγοράσματα, res ipsa, quae mitur, vendituve: a *mercor.* *Cic. fragm.* ap. Non. 5, 35. Phoenices primi mercaturis, et merribus suis avaritiam, et magnificentiam, et inexplebiles cupiditates omnium rerum supportaverunt n Graeciam. *Id. Rab. Post.* 14. Merces fallaces t fucosae, chartis, et linteis, et vitro delatae. Pl. Poen. 1, 2, 128. Invendibili merce oportet ulro emptorem adducere: Proba merx facile emptoem reperit, tametsi in abstruso sita est: [*al buon ino non bisogna frasca. F.*] *Plin. ep.* 4, 14. x aliqua peregrina et delicata merce. *Ov. Met.* 3, 165. Femineae merces. *Colum.* 11, 3. *med.* ucurbitam esculentae merci praeparare. *Virg. Ecl.* 4, 38. nec nautica pinus Mutabit merces. *Plin.* , 55, 81. Permutare aliquid pretio, vel merce lia. *Hor. Sat.* 1, 2, 105. Ostendere mercem. Ov. A. Am. 1, 421. Expedit institor merces suas. Plin. 12, 25, 54. Sarmenta quoque in merce sunt, . e. venalia sunt. *Id.* 29, 1, 8. Invehere merces eregrinas; et 19, 1, 2. Arabiae, et Indiae meres importare. *Id.* 14, 4, 6. Merces petitae in Rurum litus. *Id.* 5, 9, 11. Indicarum mercium emorium. ℙ *Merx mala* translate de malo dicitur. Pl. Men. 5, 2, 6. ut aetas mala mala merx est ergo! ℙ Item de malo homine, astuto, callido. d. Cist. 4, 2, 61. Mala merx haec, et callida st. Adde *Ps.* 4, 1, 44. et *Pers.* 2, 2, 56. ℙ Pro erx etiam *merces* dicitur in recto casu. V. MERES.

MĒSĂ Cannabis, μέση, h. e. media. *Plin.* 19, , 56. de cannabi: Tria ejus genera: improbatur ortici proximum, aut medullae: laudatissima est medio, quae mesa vocatur.

*MESABATĒNE, es, f. regionis nomen in Elyaide. *Plin.* 6, 27. *B. A.*

*MESAE, arum, populi Indiae, circa Indum fluen. *Plin.* 6, 20. *B. A.*

*MESAGEBES, ium, populi Aethiopiae. *Plin.* , 30. *B. A.*

MĒSANCŬLON, i, n. μεσάγκυλον, genus teli, in edio amentum habens. *Gell.* 10, 25., ubi notant terpretes, corrupte legi *mesanculae*, pro *mesanla.* Dictum est a μέσος, medius, et ἀγκύλη, mentum. Ap. *Fest.* corrupte legitur *mefancilum.*

MĒSĀPĬĂ et Messapia, ae, f. *terra d'Otranto,* gio Italiae, alias Apulia, a Mesapo rege sic dia. *Festus.*

MĒSĀPĬUS et Messapius, a, um, adj. ad Mesaam pertinens. *Ov. Met.* 14, 513. Mesapiaque va relinquit.

MĒSĀPUS seu Messapus, i, m. filius Neptuni, ii in equis domandis excelluisse, et igni et ferro superabilis fuisse fingitur. *Serv.* idcirco Neptuni ium appellatum putat, quod per mare in Italiam erit vectus in auxilium Turni adversus Aeneam. irg. A. 7, 691.

*MESĀTE, es, f. (μεσάτη, i. e. media,) insula aris Aegaei. *Plin.* 4, 12. ℙ Proprie est adjeivum, subintellecto *insula;* quod saepius fit in sularum nominibus. *B. A.*

MĒSAULAE, arum, f. plur. μέσαυλοι, a μέσος, edius, et αὐλή, atrium, aula. *Vitr.* 6, 10. *med.* Graecorum aedificiis. Inter haec peristylia, et spitalia, itinera sunt, quae mesaulae dicuntur, od inter duas aulas media sunt interposita. Nori eas andronas appellant. V. ANDRON.

MĒSĒ, es, f. μέση, idest media, chordae noen, quae nunc a musicis vocatur *A la mi re.* itr. 5, 4 et 5. ℙ Ita etiam vocatur digitus meis. V. HYPATE.

MĒSEMBRĬĂ, ae, f. urbs Thraciae, in ora nti Euxini, Megarensium colonia. *Plin.* 4, 11, . **Mela* 2, 2. *B. A.* [*In *Plin.* loco *Hard.* leg. ssa. Lectio, quam Noster dedit, est *ed. Bas.* 30.]

MĒSEMBRĬĂCUS, a, um, adj. ut Mesembriacus rtus, ap. *Ov. Trist.* 1, 10, 37.

*MESĒNE, es, f. (Μεσήνη, i. e. media,) insula Tigre amne facta, in Babylonia. *Plin.* 5, 27. Μέση τῆς Τίγριδος est, ut ait *Steph. Byzant. B. A.*

MĒSES, ae, m. Μέσης, ventus flans inter Bon, et Caecian. *Plin.* 2, 47, 46.

*MESEUS, ei, m. flumen Persidis. *Ammian.* 23, (al. 21.) p. 271. *Lindenbrog.* et p. 455. *Boxn. B. A.*

*MESIĀTES, ium, populi Rhaetiae. *Tab. Peuger. B. A.*

MĒSOBRACHYS, μεσοβραχὺς, pes quinque sylarum, brevi inter duas utrinque longas interta, ut *pulcherrimarum:* a μέσος, medius, et χὺς, brevis. *Diomed.* 3, 479.

MĒSOCHŎRUS, i, m. μεσόχορος, qui in medio bae stans reliquis canendi, vel aliud agendi sim proponit: a μέσος, medius, et χορὸς, cho. *Sidon. ep.* 1, 2. *f.* Nullus tibi lyristes, choles, mesochorus. *Plin. ep.* 2, 14. Graece scri: Hoc infiniti clamores commoventur, cum μεορος dedit signum. **Vet. Schol.* in *Juven. Sat.* 170. *B. A.*

MĒSŎGĪTES Vinum, quod capitis dolores facere, compertum est, ut ait *Plin.* 14, 7, 9. Est dictum a μεσογείτης, mediterraneus, quia ex uvis in Tmolo Lydiae monte collectis fiebat. *F.*]

[MĒSŎĪDES, is, f. μεσοειδὴς, modulatio quaedam musicalis. *Capell.* 9, 326. Mesoides, quae dithyrambica nominatur, quae tonos aequales, mediosque custodit. V. HYPATOIDES. *F.*]

[MĒSŎLĂBĬUM, ii, n. μεσολάβιον, instrumentum mathematicum, quo inter duas lineas alia, vel duae aliae, vel plures proportionales inveniuntur: est a μέσος, medius, et λαμβάνω, capio. *Vitr.* 9, 3. Eratosthenes organica mesolabii ratione idem explicavit. *F.*]

MĒSŎLEUCOS, i, m. μεσόλευκος, gemma nigra, quam mediam linea alba distinguit; a μέσος, medius, et λευκὸς, albus. *Plin.* 37, 10, 63. ℙ Est praeterea hoc nomine herba quaedam habens candidam lineam per folium discurrentem. *Id.* 27, 11, 73.

MĒSŎMACROS, i, m. μεσόμακρος, pes quinque syllabarum, longam habens syllabam duabus utrinque brevibus interpositam, ut *avidissimus:* a μέσος, medius, et μακρὸς, longus. *Diomed.* 3, 478.

MĒSŎMĔLAS, anos, f. μεσομέλας, gemma alba, quam linea nigra distinguit. *Plin.* 37, 10, 63. Mesomelas, nigra vena quemlibet colorem secante per mediam. Nam μέλας niger dicitur, λευκὸς albus.

MESON. V. MAESON. ℙ *Mĕson* genit. plur. Graecus τῶν μέσων, mediorum, aut mediarum. *Vitr.* 5, 4. et 5.

MĒSŎNAUTĂ, ae, m. μεσοναύτης, a μέσος, medius, et ναύτης, nauta: vox haec legitur ap. *Pompon.* teste *Ulp. Dig.* 4, 9, 1. Videtur autem esse medius inter summos nautas, ut gubernatores et proretas, et imos, ut remiges, et omnium jussa exsequens: ea ratione, qua mediastinus in domo. *Turneb. Adv.* 28, 31.

MĒSŎNYCTĬUM, ii, n. μεσονύκτιον, mediae noctis tempus. Haec vox legitur in Taurobolio Lugdun., seu *Inscr.* quae pertinet ad ann. a Chr. n. CLX. ap. *Mur.* 333. Cujus mesonyctium factum est V. Id. Dec. *h. e.* visio, seu apparitio Magnae Matris Deorum Idaeae medio noctis tempore facta est, ut censet *Philipp. a Turre* ap. *Sallengr. N. Thes. Antiqq. Rom.* T. 3. p. 863.; [nam *Hor. Sat.* 1, 10, 32. Quirinus Post mediam noctem visus, cum somnia vera. Adde *Isid. Orig.* 5, 30. *F.*]

*MESONPONDĬO, locus Alexandriae, de quo *Jul. Valer. rer. gest. Alex. M.* 1, 27. ed. *A. Maio. B. A.*

*MESOPOTAMĒNUS, a, um, adj. Μεσοποταμηνὸς, Mesopotamius. *Vet. Schol.* in *Juven. Sat.* 1, 104. Mesopotameni homines. *Spartian.* in *Adrian.* 21. A Mesopotamenis non exegit tributum. Sic in MS. vetustissimo. Vulg. *Mesopotamiis*, minus accurate. *B. A.*

MĒSŎPŎTĀMĬĂ, ae, f. Μεσοποταμία, regio Asiae inter Euphratem et Tigrim amnes sita: unde et nomen habet: a μέσος, medius, et ποταμὸς, amnis. *Plin.* 5, 12, 13. et 6, 26, 29. *Cic. N. D.* 2, 52. et *Solin.* 37., Latine diceres *Interamnam.*

MĒSŎPŎTĀMĬUS, a, um, adj. a Mesopotamia, ut Mesopotamii milites, *Valer. Imp.* in *ep.* ap. *Vopisc. Aurel.* 11.

[MĒSŎPYLUS, a, um, adj. qui januae mediae praeest: a μέσος, medius, et πύλη, porta. *Inscr.* ap. *Grut.* 32, 11. Soli aeterno sacrum, pro salute P. Valerii Crispi Septentrionis sacerdotis Dei invicti M. Antonius M. F. Liber mesopylus aedituus locavit. Erat hic igitur aedituus portae majoris in templo Solis. *F.*]

MĒSOPHAERUM. V. HADROSPHAERUM.

*MESOTIMOLĪTAE, arum, m. populi quasi in medio Tmolo habitantes, quorum urbs fortasse Mesotimolos dicta. *Plin.* 5, 29. *B. A.*

MESPĪLUM, i, n. μέσπιλον, fructus mespili arboris. *Plin.* 15, 20, 22. Malorum, pirorumque generi adnumerentur jure mespila atque sorba. *Pall.* 4, 10. *med.* Mespila ad servandum leguntur necdum mitia. ℙ Videtur et ipsa arbor mespilum dici. *Id. de Insit.* 69. Mespilaque exarmat pugnacibus horrida membris.

MESPĪLUS, i, f. μεσπίλη, arbor mespila ferens, cujus folia, antequam decidant, rubescunt: radices multae, atque altae, ideo inexstirpabiles. Non fuit haec arbor in Italia Catonis aevo, teste *Plin.* 15, 20, 22., ubi et tria ejus genera enumerat. *Pall.* 3, 25. *f.* Et mespilus inseretur, et ossa ponentur prunorum. *Id. de Insit.* 106. Mespilus admisso germine tuta subit. ℙ Item ipse fructus, ut videtur. *Id. ib.* 91. Mespilus huic (*malo*) paret, lapidosaque viscera mutans, Tenditur, et niveo plena liquore rubet.

*MESSA, ae, f. oppidum. V. in MESEMBRIA. *B. A.*

*MESSALLĪNUS, i, m. cogn. R. *Tac. A.* 2, 32. et 4, 20. Adde *Tibull.* 2, 5, 17. *Ov. Pont.* 1, 7, 1. ℙ Scribitur et *Messalinus. B. A.*

MESSALLĂ seu Messala, ae, m. [*Prior forma magis quidem in usu; sed posterior non minus comprobata exemplis. Ita *Schneid.* in *Gr. Lat.* 1, 411. ubi laudat *Drakenb.* ad *Liv.* 27, 5. *in.*] cogn. civis R. in gente Valeria. *Sen. B. V.* 13. Corvinus primus Messanam vicit, et primus ex familia Valeriorum, urbis captae in se translato nomine, Messana appellatus est: paulatimque vulgo permutante litteras, Messalla dictus. Eadem habet *Macr. Sat.* 1, 6. *f.*, nisi quod *Maximum*, non *Corvinum* cognominatum fuisse dicit. Idem confirmant Fasti Capitolini, in quibus legitur (ap. *Grut.* 292.) *NV.* Valerius M. F. M. N. Maximus, qui in hoc honore Messal. appell*atus est.* Sed haec ita conciliantur, ut *Maximus* cognomen fuerit familiae antiquum: cui post singulare *NV.* Valerii certamen cum Gallo hoste (de quo V. in CORVINUS.), alterum *Corvini* agnomen adhaeserit. ℙ Ex hac familia celebris fuit orator, cujus meminit *Hor. A. P.* 371. et *Plin.* 10, 22, 27. etc. ℙ *Pluralem numerum exhibet *Ov. Pont.* 4, 16, 43. Maternos Cottas cui Mesallasque paternos. *B. A.*

[MESSALLĪNĂ, ae, f. ad Messallam pertinens, quo cognomine vocata est prodigiosae libidinis femina, filia M. Valerii Messallae Barbati, consobrini Claudii Aug., quae adhuc adolescentula Claudio jam seni nupta est. *Suet. Claud.* 26. *Juven. Sat.* 6, 116. et 10, 333. et *Tac. A.* 11. 5. et alibi. *F.*]

*MESSĀLUM, i, n. oppidum Arabiae Felicis. *Plin.* 12, 16. *B. A.*

MESSĀNĂ, ae, f. *Messina,* Μεσσήνη, urbs clara Siciliae ad fretum Mamertinum, contra Calabriam. *Sil.* 14, 194. Incumbens Messana freto, minimumque revulsa Discreta Italia, atque Osco memorabilis ortu. ℙ *Messana* etiam pro *Messene* Peloponnesi legitur *Stat. Ach.* 1, 422. Murorum tormenta Pylos, Messanaque tendunt. V. MESSENIUS.

*MESSANĪCUS, i, unum ex Padi ostiis, alio nomine Padusa. *Plin.* 3, 16. ed. *Hard.* ubi vulgo legitur, e. g. in ed. *Basil.* (1530.), *Messanicius. B. A.*

MESSĒIS, idis, f. Μεσσηΐς, fons Thessaliae, teste *Plin.* 4, 8, 15. *Val. Fl.* 4, 374. Flevit Amymone, flerunt Messeides undae.

MESSĀPĬĂ, etc. V. MESAPIA.

MESSĒNĒ, es, et Messena, ae, f. Μεσσήνη, urbs Peloponnesi, meridionalis, olim clara, et regionis ab ea dictae caput, ad sinum Messeniacum. *Ov. Met.* 6, 417, *Plin.* 4, 5, 7. et *Nep. Epam.* 8. et *Pelop.* 4. ℙ Legitur et *Messana.* V. MESSANA et v. sq.

*MESSENIĀNI, orum, populi ultra paludem Maeotim, Tanaim accolentes. *Plin.* 6, 7. *B. A.*

MESSĒNĬUS, a, um, adj. Μεσσήνιος, ad Messenem pertinens. *Ov. Met.* 2, 679. Messenia arva; et *ib.* 12, 549. Messenia moenia. Utrobique alii leg. *Messania:* nam et *Messane* pro *Messene* legitur in multis opt. codicib. *Stat. Th.* 4, 179. Planaque Messane, montanaque nutrit Ithome. Alii leg. *Messene.* Nec mirum, si nomina confunduntur, cum Messana Siciliae ab incolis Messenes Peloponnesi condita dicatur: quibus tamen accessere etiam Mamertini ex Campania, quam Osci quondam incoluerunt. V. MAMERS. ℙ *Messenii, orum,* Messenes incolae. *Liv.* 36, 31. ℙ *Messenia, ae,* regio circa Messenem. *Plin.* 4, 5, 7.

[MESSĬĂ, ae, f. nomen Deae, quae et Segesta est appellata, cujus simulacrum columnae impositum erat in circo maximo: ita vero dicta est a messe, quod messioni praeesset. *Tert. Spect.* 8. Columnae Sessias a sementationibus, Messias a messibus, Tutelinas a tutela fructuum sustinent. Ante has tres arae trinis Diis parent, magnis, potentibus, valentibus. V. SEGESTA. *F.*]

*MESSĪAS Hebraice vel Syriace, Graece Χριστὸς, Latine Unctus dicitur. *Vulg. Joh.* 1, 42. *B. A.*

[MESSILLĂ, ae, f. dimin. messis. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 622. *n.* 192. Pomponia Messilla. *F.*]

[MESSĪNĬENSIS, is, m. incola urbis Messanae in Sicilia, quae cum Graece Μεσσήνη, sequiori vero tempore et vulgari pronunciatione, qua Graecorum η per *i* efferebatur, *Messini* fuerit appellata: hinc Italis nunc *Messina* dicitur, ejusque incolae labente Latinitate *Messinienses* dicti sunt. *Not. Tir.* p. 136. Cumae, Cumanus; Messini, Messiniensis. *F.*]

MESSĬO, onis, f. actus metendi. *Varr. R. R.* 1, 50. Frumenti tria genera sunt messionis: unum, ubi falce secundum terram succidunt stramentum, alterum, ubi etc.

MESSIS, is, f. θερισμὸς, collectio frumenti, et aliarum segetum: a *meto.* *Varr. R. R.* 1, 50. Messis proprio nomine dicitur in iis, quae metuntur, maxime in frumento, et ab eo est vocabulo declinata; et *mox:* Stramentum medium subsecant, a quo medio messem dictam puto. *Cic. Or.* 1, 88. *med.* Quid sit sementis, ac messis, quid arborum putatio, ac vitium. *Plin.* 18, 18, 47. Messem peragere; et *ib.* 30, 72. facere. ℙ De ipsis frumentis jam collectis. *Just.* 24, 7. Prohibiti agrestes oraculis feruntur, messes vinaque villis efferre. *Virg. G.* 1, 49. Illius immensae ruperunt horrea messes. Adde *Prop.* 3, 11, 26. ℙ Item de tempore metendi. *Virg. Ecl.* 5, 70. Ante focum, si

frigus erit; si messis, in umbra. *Plin.* 24, 14, 71. Flos mori per messes colligitur. ¶ Item de collectione mellis, quae et *vindemia* dicitur. *Virg. G.* 4, 231. Bis gravidos cogunt fetus; duo tempora messis. ¶ Messis Cilicum, et Arabum est crocus, et tus. *Stat. Silv.* 3, 3, 34. ¶ Translate. *Cic. Par.* 6, 2. Qui illam Sullani temporis messem recordetur. *Pl. Ep.* 5, 2, 53. Pro benefactis mali messem metere. ¶ *Messis* cum proprio mox bellatura colono ap. *Claud. Laud. Stil.* 1, 321. est seges hominum ex dentibus serpentis a Cadmo satis. ¶ *Messes* metonymice anni. *Mart.* 4, 79. sexagesima messis; et 1, 102. Quarta tribus lustris addita messis erat. Adde 6, 28. et 12, 34. et *Petr. Sat.* 89. ¶ *Messes suas urere*, proverb. idem quod vineta sua caedere. Est *Tibulli* 1, 5. *extr.* ¶ In quarto casu etiam *messim* dicimus. *Pl. Most.* 1, 3, 5. Nihilo magis attinet, quam lavatio tua ad messim. *Varr. R. R.* 3, 2. Nec videt vindemiam in cella, neque in granario messim. ¶ *Magnum messem* masc. gen. dixit *Lucil. l.* 27. teste *Non.* 3, 139.

MESSOR, oris, m. ἀμητὴρ, θεριστὴς, qui metit. *Cic. Or.* 3, 12. Non mihi oratores antiquos, sed messores videris imitari. *Ov. Met.* 14, 643. O quoties habitu duri messoris aristas Corbe tulit! *Virg. G.* 1, 316. cum flavis messorem induceret arvis Agricola. *Colum.* 2, 18. Messor foeniseca. ¶ Translate. *Pl. Capt.* 3, 5, 3. Sator scelerum et messor maxume. ¶ De messore Deo V. IMPORCITOR. ¶ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Amadutium Anecd. litter.* T. 3. p. 471. C. Valerius Messor. V. *Schiassi*, *Guid. al Mus. Bologna* p. 42. *F.*]

MESSŌRĬUS, a, um, adj. θεριστικὸς, ad messorem pertinens. *Cic. Sext.* 38. Messoria se corbe contexit. *Pall.* 1, 43. Falces messoriae vel foenariae. *Colum.* 2, 13. Hordei modii quinque bubulci operas tres exigunt, occatoriam unam, messoriam unam.

[MESSŪĀRĬUS, a, um, adj. idem ac messorius. *Serv.* ad *Virg. Ecl.* 8, 82. Virgines Vestales alternis diebus spicas in corbibus messuariis ponunt. *F.*]

MESSŪRĂ, ae, f. messio. *Diomed.* 1, 374. Messuram dicimus, non metitionem.

MESSUS, a, um, part. a *meto:* metendo recisus. *Virg. A.* 4, 513. Herbae messae ad lunam falcibus. *Varr. R. R.* 1, 50. *extr.* Messas spicas corbibus in aream deferre.

*MESTRA, ae, f. Erisichthonis filia, uxor Autolyci, quacum Neptunus concubuit. *Ov. Met.* 8, 738. sq. ¶ Nobilis fuit meretrix, quae, nondum invento auro aut gemmarum usu, bobus, aut equis, aut alius generis pecoribus noctes suas locabat. Inde factus est locus fabulae, np. Mestram transformari in ea omnia, quae ab amatoribus accipiebat. *B. A.*

*MESTRES, is, m. Μέστρης, Aegypti antiquus rex, qui in Solis urbe regnavit. Is primus hominum obeliscum subrexit. *Plin.* 36, 8. ubi ed. *Hard.* habet *Mitres.* Adde *ib.* 9. ed. *Hard.* ubi ed. *Elzev.* praebet *Mesphees.* *B. A.*

[MESTRĬĂ, ae, f. perita, prudens; a μήστρια, quod a μήστωρ, peritus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 621. *n.* 181. Faratuleja Mestria. *F.*]

[MESTRĬĀNUS, i, m. ad Mestrium, vel Mestriam pertinens. Est cogn. R *Inscr.* ap. *Malvas. Marm. Felsin.* p. 253. M. Aelius M. F. Mec. Mestrianus. *F.*]

*MESŬA, paeninsula Galliae, cujus meminit *Mela* 2, 7. Mesua collis incinctus mari paene undique, ac, nisi quod angusto aggere continenti annectitur, insula. *B. A.*

MET, syllabica adjectio, quae conjungitur cum pronom. *ego*, *tu*, *ipse*, *ille*, [**meus*,] et similibus, ut *egomet*, *ipsemet*, etc. Sed in pronomine *tu* nominativo singulari addi non solet, nisi si dictio syllabica *te* interponatur, ut *tutemet.* Significat discretionem, ut *ipsemet*, idest per se, et non per alios. *Ter. Ad.* 3, 2, 31. hisce oculis egomet vidi. *Lucr.* 4, 913. Tutemet in culpa cum sis. *Cic. Or.* 3, 20. Non de memet ipso, sed de oratore dico. *Id. N. D.* 3, 18. *extr.* Quae cogitatione nobismetipsis fingere possumus. *Pl. Truc.* 1, 1, 38. Cum rem, fidemque, nosque nosmet perdimus. [**Pl. Poen.* 1, 3, 37. Meamet culpa. Ubi *Meurs* ex *vett. cod.* Meapse. **Cic. Leg.* 1, 3. *med.* Incurret etiam in illummet memorabilem annum suum. *Ennius* ap. *eund. Acad.* 4, 27. *extr.* Iteradum eademmet ista mihi. *B. A.*] ¶ Cum tanquam. *Pl. Curc.* 5, 2, 29. Tanquammet genium meum. [*Sic edd. *Douz.* et *Camerar.* ubi edd. *Gron. Taubman.* et *Buchner.* habent *tanquam me et genium* meum. *B. A.*] ¶ Praeposita praenomini. *Tryphon. Dig.* 7, 1, 62. Si quas feras incluserit operis suis, vel si metipsae inciderint. [*Sic ed. *Haloand.* Aliae edd. v. g. *Gebauer.* (vel *Spangenb.*) *Heinecc.* etc. habent *vel simibet ipsae* cet. *Brenckmannus* mavult *ibimet ipsae* vel *ibi ipsaemet.* *B. A.*]

MĔTĂ, ae, f. νύσσα, καμπτὴρ, τέρμα, lapis erectus, et in acumen fastigiatus, figura pyramidis, aut coni, cujusmodi in circo signabant locum flectendi quadrigas: eratque in eo aurigae ars et virtus, ut neque propius accedens currum frangeret, gravissimo cum vitae periculo: neque longius abeundo discederet, et insequentibus praecedendi locum daret: cujus rei exemplum habes in navali certamine ap. *Virg. A.* 5, 159. et sqq. Est a *metiendo*, vel *metando*, ut nonnullis placet. *Ov. Amor.* 3, 2, 11. Et modo lora dabo, modo verbere terga notabo: Nunc stringam metas interiore rota. *Id. A. Am.* 3, 396. Metaque ferventi circumeunda rota. *Id. Trist.* 4, 8, 35. Nec procul a metis, quas paene tenere videbar, Curriculo gravis est facta ruina meo. *Hor. Od.* 1, 1, 5. metaque fervidis Evitata rotis. *Ov. Amor.* 3, 2, 69. Me miserum! metam spatioso circuit orbe. Quid facis? admoto proximus axe subi. *Prop.* 2, 19, 65. An prius infecto deposcit praemia cursu, Septima quam metam triverit ante rota? *Virg. l. c.* Jamque propinquabant scopulo, metamque tenebant. ¶ Translate. *Cic. Coel.* 31. In hoc flexu quasi aetatis fama adolescentis paulum haesit ad metas notitia nova mulieris, et infelici vicinitate, et insolentia voluptatum. ¶ Ponitur et pro quocumque termino. *Virg. A.* 1, 282. His ego nec metas rerum, nec tempora pono; et *ib.* 3, 714. Hic labor extremus, longarum haec meta viarum; et *ib.* 12, 546. Hic tibi mortis erant metae; et *ib.* 10, 472. metasque dati pervenit ad aevi. *Ov. Trist.* 1, 9, 1. vitae metam tangere. *Stat. Silv.* 5, 3, 255. Pylias aevi transcendere metas, *h. e.* Nestoris annos. *Ov. A. Am.* 2, 727. Properare ad metam. *Id. Amor.* 3, 15, 2. Raditur hic elegis ultima meta meis. *Hor. A. P.* 412. optatam cursu contingere metam. ¶ De termino agrorum. *Front. de colon.* p. 141. *Goes.* ¶ Et pro quacumque extremitate et fine. *Virg. A.* 3, 429. Praestat Trinacrii metas lustrare Pachyni. *Ov. Met.* 3, 144. Et sol ex aequo meta distabat utraque, *h. e.* meridies erat. *Lucr.* 5, 616. de sole: Canceris ut vertat metas ad solstitiales. *Pers.* 1, 131. *metas* vocat lineas, quibus mathematici suas figuras describunt. ¶ Figura metae aliis rebus tribuitur, quarum congeries conum refert, ut meta lignorum, foeni, lactis, sacchari, etc. *Ov. Met.* 10, 106. metas imitata cupressus, *h. e.* meta in fastigium convoluta, ut ait *Plin.* 16, 33, 60. de eadem re loquens. *Id. Plin. ib.* 16, 28. Buxus in metas emittitur; et 36, 5, 4. *n.* 9. Pyramis in metae cacumen se contrahens. *Liv.* 37, 27. *med.* Ipse collis est in modum metae, in acutum cacumen a fundo satis lato fastigatus. *Cic. Div.* 2, 6. *f.* Umbra terrae est meta noctis, *h. e.*, ut ait *Plin.* 2, 10, 7. Nil aliud est nox, quam terrae umbra: figura autem umbrae similis metae, aut turbini inverso. *Cato R. R.* 55. Ligna domino in tabulato condito, codicillos, radices in acervo sub dio metas facito. At *Pontedera* legend. putat *netas.* V. NETUS. *Colum.* 2, 19. de foeno: Quidquid siccatum erit, in metas exstrui conveniet, easque ipsas in angustissimos vertices exacui. *Mart.* 1, 44. Rustica lactantes nec misit fiscina metas. *Id.* 13, 28. Haec tibi quae torta venerunt cottana meta: dixit poeta *torta*, quia e tortis juncis contexta. Sic 3, 58. Fert ille ceris cana cum suis mella, Metamque lactis. *Colum.* 9, 15. *f.* Saligneus qualus, vel vimine contextus saccus, inversae metae similis. ¶ *Meta sudans* ob similitudinem vocatus est lapis coni specie prominens, ex quo aqua emanabat, unde populus sitim exstingueret. Ejus meminit *Sen. Ep.* 56. et *Sex. Rufus de reg. Urb.* 4. ¶ De *meta molendaria.* V. MOLA.

MĔTĂBĂSIS, is, f. μετάβασις, transitio, interfatio: a μεταβαίνω, transgredior, transeo: figura rhetorum, qua ab iis, quae hactenus diximus, ad ea, quae dicturi sumus, brevi interfatione transitum facimus, ut illud *Cic. Man.* 8. Quoniam de genere belli dixi, nunc de magnitudine pauca dicam. ¶ Est etiam metabasis, cum a loquentis persona ad aliam personam transitum facimus, ratione aliqua, vel affectu, ut illud *Virg. A.* 11, 51. Nos juvenem exanimum, etc. vano moesti comitamur honore: Infelix! nati funus crudele videbis. *Quint.* 9, 3. *med.* hyperbati figurae sententiarum speciem esse ait, et Graece scribit.

MĔTĂBŎLĒ, es, f. μεταβολὴ, trajectio, figura est, quae fit contrariis ita dispositis, ut a priori posterius proficiscatur, ut *Ter. Andr.* 2, 1, 5. quoniam id fieri, quod vis, non potest, Id velis, quod possit. Est a μεταβάλλω, muto. Itaque dicitur etiam cum a periodo ad periodum, et a genere rhythmi ad genus aliud mutatio, et transitus fit, ut ait *Quint.* 9, 4. *med.* Illam autem priorem *Id. ib.* 3. *med.* inter varios repetitionis modos recenset. Semper autem Graece scribit.

*METABUS, i, m. rex vel ductor Volscorum, in Priverno regnans, pater Camillae. *Virg. A.* 11, 540. sq. *Hyg. fab.* 252. ¶ Alius, Sisyphi filius, Metaponti conditor, quam urbem etiam Barbari Metabum appellant. *Serv.* ad *Virg. l. c.* ¶ Ceterum notandum, *Just.* 2, 2. Epeum Metaponti conditorem fuisse. *B. A.*

MĔTĂCISMUS, i, m. μετακισμὸς, est cum verborum conjunctio M. litterae assiduitate colliditur, ut *Mammam ipsam amo, quasi meam animam.* Ita *Capell.* 5, 167. ¶ Alia ratione definit *Diomed.* 2, 448., nempe ut sit, cum in fine partis orationis invenitur *m* littera, et sequens a vocali incipit, ut *Quousque tandem abutere.* *Voss. Instit. orat.* 4, 2. vult legi *mytacismus*, μυτακισμὸς, a Graeca appellatione litterae *m*, quae est μῦ.

MĔTĂCŬLUM. V. MEACULUM.

MĔTĂGON, ontis, m. μετάγων, nomen canis, ex fera et cane geniti, et paulatim in diversum quoddam genus transeuntis: a μετάγω, qua transferre significat: vel qua sequi, persequi, et investigare: nam *Hesych.* μετάγει interpretatur μεταδιώκει. *Grat. Cyn.* 209. 221 et 264.

*METAGONĪTIS, idis, f. Μεταγωνῖτις, sc. γῆ, terra, nomen a Graecis Numidiae inditum, teste *Plin.* 5, 3. *B. A.*

*METAGONĬUM, i, n. Μεταγώνιον, promontorium Numidiae, ad Ampsagam flumen. *Mela* 1, 2. *B. A.*

*METALCES, ae, m, Μεταλκὴς, unus ex quinquaginta Aegypti filiis, a Cleopatra uxore necatus, *Hyg. fab.* 170. *B. A.*

MĔTĂLEPSIS, is, f. μετάληψις, transumptio, tropus est, cum aliqua dictio aliud a propria sua significatione ex iis, quae praecesserunt, denotat: seu cum aliquid ponitur, ex quo gradatim in alterius rei consequentis cognitionem veniatur: a μετὰ, trans, et λῆψις, acceptio. *Virg. Ecl.* 1, 70. Post aliquot mea regna videns mirabor aristas, *h. e.* post aliquot annos: nam gradatim ab aristis ad spicas, a spicis ad messes, ab his ad aestates, ab aestatibus ad annos acceditur. *Quint.* 8, 6. *med.* Est haec in metalepsi natura, ut inter id, quod transfertur, sit medius quidam gradus, nihil ipse significans, sed praebens transitum; et *paulo sup.:* tropum esse dicit rarissimum, et maxime improprium, Graecis tamen frequentiorem, qui centaurum Chirona, et νήσους θοὰς ὀξείας dicunt. Nos qui ferat, inquit, si Verrem suem, aut Laelium doctum nominemus?

MĔTĀLIS, e, adj. κωνικὸς, in modum metae, seu coni factus. *Fest.* in *Tutulum:* Pileus lanatus forma metali figuratus.

MĔTĀLĬTER, adv. κωνικῶς, in metae, seu coni modum. *Capell.* 8, 294. Luna in eadem linea solis umbra terrae metaliter infuscatur.

*METALLA, orum, opp. Sardiniae, medio inter Neapolim et Sulcos loco. *Ant. Itin.* *B. A.*

MĔTALLĀRĬĂ, ae, f. V. v. sq.

MĔTALLĀRĬUS, ii, m. μεταλλεὺς, μεταλλουργὸς, qui in effodiendis metallis laborat. Est in *tit.* 6. *lib.* 11. *Cod.* qui est *De metallariis, et metallis*, etc., ubi *Imp. Theodos. leg.* 7. Metallarii, sive metallariae, qui, quaeve ea regione deserta, ex qua videntur oriundi, vel oriundae, ad externam migraverint, etc.

MĔTALLICUS, a, um, adj. μεταλλικὸς, ad metallum pertinens. *Plin.* 34, 18, 53. Molybdaenam metallicam vocant. *Id.* 27, 4, 5. Aloes natura metallica. ¶ *Metallicus* absolute, metallarius. *Id.* 34, 16, 47. Lavant eas arenas metallici, et quod subsidit, coquunt in fornacibus. ¶ *Marc. Dig.* 48, 19, 10. *metallicos* vocat in metalla damnatos.

MĔTALLĬFER, a, um, adj. metallum gignens, metalli ferax. *Sil.* 15, 500. Augebant animos argenti pondera et auri, Parta metalliferis longo discrimine terris.

*METALLINENSIS, e, adj. ad Metallinum spectans, ut *Metallinensis colonia* ap. *Plin.* 4, 21. (al 22.) *B. A.*

*METALLĪNUM, i, n. vel Metallīna, ae, f. opp Lusitaniae, *Metellinum* dictum in *Ant. Itin.* ¶ Hodie, aiunt, est *Medelin.* *B. A.*

MĔTALLUM, i, n. μέταλλον, materia illa dura quae ex terrae visceribus effoditur, ut aurum, argentum, ferrum, aes, plumbum, etc. Rationem nominis hanc habes ex *Plin.* 33, 6, 31. Ubicumque una *(argenti)* inventa vena est, non procul invenitur alia. Hoc quidem et in omni fere materia: unde metalla Graeci videntur dixisse: sc. a μετὰ, simul vel post, et ἄλλος, alius, quia simul cum uno vel post unum invenitur aliud. *Virg. G.* 2, 165 Haec eadem argenti rivos, aerisque metalla Ostendit venis, atque auro plurima fluxit. *Id. A.* 8, 445 fluit aes rivis, aurique metallum; et *ib.* 10, 174 Insula inexhaustis Chalybum generosa metallis. *Ov. Met.* 10, 220. Amathus fecunda metalli. *Hor. Ep.* 1, 10, 39. potiore metallis Libertate caret, *h. e.* auro, argento, divitiis. ¶ Dicitur et de marmore *Stat. Silv.* 4, 3, 98. Arcus belligeri ducis tropaeis Et totis Ligurum nitens metallis. Adde *ib.* 1, 5, 36. et *ib.* 3, 1, 5. et *Sil.* 8, 482. ¶ Et de gemmis. *Pacat. Pan.* 4. Adde auriferorum opes fluminum, adde radiantium metalla gemmarum. ¶ Et de creta Puteolana in colle Leucogaeo. *Plin.* 18, 5, 29. *n.* 2. Admiscetur creta, quae invenitur inter Puteolos, et Neapolim, in colle Leucogaeo appellato: Campani negant alicam confici sine eo metallo posse. ¶ Et de sulphure. *Appul. Met.* 7. Acerrimo odore sulphuris juvenis inescatus, atque obnubilatus intercluso spiritu diffluebat: utque est ingenium vivacis metalli, crebras ei sternutationes commovebat. ¶ *Metallum fragile* dixit *Prud.* massam salis, *Hamart.* 744. ¶ Translate. *Claud. II cons. Hon.* 184. Saecula qui rursus forment meliore metallo, *h. e.* aureum aetatem reducant; et *Con*

Mall. Theod. 137. Et ductos video mores meliore metallo. *Mart.* 4, 55. saevum metallum, *h. e.* ferrum. ℙ Est etiam ipsa fodina, unde metallum aliquod effoditur. *Sen. Q. N.* 5, 15. Demissos quamplurimos a Philippo in metallum antiquum, olim destitutum, ut exploraret, quae ubertas ejus esset, an aliquid futuris reliquisset vetus avaritia. *Plin.* 33, 7, 40. Miniarium metallum. *Id.* 18, 11, 29. *n.* 2. cretae. *Vitr.* 7, 7. *f.* sandaracae. *Lucan.* 3, 209. Metalla aurifera. *Id.* 4, 304. silicum, *h. e.* lapicidinae. (Adde 6, 34.) *Varr. R. R.* 1, 2. *med.* facere in agro. *Liv.* 39, 24. Metalla vetera intermissa recoluit, et nova multis locis instituit. *Plin.* 21, 7, 20. Herba tantae suavitatis, ut metallum esse coeperit, *h. e.* ut ex ea vectigal publice exigatur, velut si fodina auri argentive sit. ℙ *Damnare in metallum* est ad metalla effodienda. *Plin. ep.* 2, 11. et *ep.* 10, 66. Crimine falsi damnatus in metallum. *Suet. Cal.* 27. Condemnare aliquem ad metalla. *Ulp. Dig.* 48, 19, 8. et *Modest. ib.* 23. et *Callistr. ib.* 28. Dare aliquem in metallum. *Ulp. ib.* 47, 11, 7. Metallo plecti. *Id. ib.* 48, 13, 6. puniri. ℙ **Metalla, orum,* opp. Sardiniae (quasi diceres *The Mines*), V. s. l. *B. A.*

MĔTĂMĔLOS, i, m. μετάμελος, mutatio consilii, poenitentia. Vox Graeca. *Varr.* ap. *Non.* 2, 83. Metamelos inconstantiae filius me reprehendit. Al. aliter leg.

MĔTĂMORPHOSIS, is, f. μεταμόρφωσις, transfiguratio, transformatio: a μετά, trans, et μορφόω, formo. Hoc nomine *Ov.* opus suum inscripsit, de mutatis Deorum, hominum, aliarumque rerum formis, et *Appul.* (ut multi putant) suos libros, in quibus se in asinum conversum fingit. *Quint.* 4, 1. *f.* Ut Ovidius lascivire in Metamorphosi solet.

MĔTĂNOEĂ, ae, f. μετάνοια, poenitentia. Graeca vox a μετά, post, et νοῦς, mens, sententia, quia quem poenitet, mentem post peccatum mutat. Semel usurpat *Auson. epigr.* 12. Sum Dea, quae facti, non factique exigo poenas, Nempe ut poeniteat: sic Metanoea vocor.

MĔTĂPHŎRĂ, ae, f. μεταφορά, tropus, per quem vocabula a suis rebus, quarum propria sunt, ad alias res diversi generis cum similitudine transferuntur: a μετά, trans, et φέρω, fero. *Translationem* vocant *Auct. ad Her.* 4, 34. et *Cic. Or.* 3, 38. et al. *Quint.* 8, 6. etiam *metaphoram*, modo Graece, modo Latine. Adde et *Fest.* et *Charis.* 4, 243. et *Diomed.* 2, 451.

[MĔTĂPHŎRĬCĒ, adv. μεταφορικῶς. *Acron* ad *Hor. Ep.* 1, 20, 1. Hanc epistolam metaphorice inscripsit. *Hieron.* in *Isaj.* 2, 3, 15. Alii metaphorice de urbibus Judaeae dici arbitrantur. *F.*]

*METAPĪNUM (sc. ostium), i, n. unum ex ostiis Rhodani fluminis. *Plin.* 3, 4. *B. A.*

MĔTĂPLASMUS, i, m. μεταπλασμός, transformatio: a μετά, et πλάσσω, fingo, formo. Est apud grammaticos dictio, aliter quam debuit, figurata, metri, aut decoris causa, inquit *Charis.* 4, 248., ubi quatuordecim ejus species enumerat. Eadem fere habent *Valer. Prob.* 1, 1437. et *Diomed.* 2, 435. Locum habet in poetarum scriptis, in quibus quemadmodum qui soloecismi sunt *schemata*, et *schematismi*, ita qui barbarismi *metaplasmi* appellantur, ut *Id. ib.* 446 et 449. docet. *Serv.* tamen ad *A.* 5, 120. scribit, metaplasmum non esse proprie barbarismum, sed medium quid inter eum, et Latinam perfectamque locutionem. Porro species illae sunt, quae figurae grammaticae appellantur, prosthesis, parenthesis, paragoge, aphaeresis, syncope, apocope, ectasis, systole, diaeresis, synaloephe, episynaloephe, ecthlipsis, antithesis, metathesis: de quibus V. *ss. ll. Quint.* 1, 8. *med.* In praelegendo grammaticus deprehendat quae barbara, quae impropria, quae contra legem loquendi sunt posita: non ut ex his utique improbentur poetae, (quibus, quia plerumque metro servire coguntur, adeo ignoscitur, ut vitia ipsa aliis in carmine appellationibus nominentur: metaplasmos enim, et schematismos, et schemata vocamus, et laudem virtutis necessitati damus) sed ut commoneat artificialium, et memoriam agitet.

MĔTĂPLASTĬCOS, adv. μεταπλαστικῶς dicitur apud poetas usurpari id, quod propter necessitatem metri mutare consueverunt: quod idem barbarismus dicitur in soluta oratione. *Festus.*

MĔTĂPONTĪNUS, a, um, adj. ad Metapontum pertinens (Graece Μεταπόντιον), quae est urbs Italiae in sinu Tarentino. *Liv.* 24, 20. *med.* Metapontinus ager. ℙ *Metapontini, orum,* ejus urbis incolae. *Id.* 22, 61. et 25, 15. ℙ *De Metaponto V. *Plin.* 3, 11. *Mela* 2, 4. *Liv.* 1, 18. 8, 24. 25, 11. 27, 1. *Cic. Fin.* 5, 2. *B. A.*

*METAPONTUM, i, n. V. v. praec. *B. A.*

MĒTĀRĬUS, a, um, adj. ad metam pertinens. *Arnob.* 2, 70. Animae corporei tactus, et metariae circumscriptionis expertes, *h. e.* nulla corporis meta circumscriptae. Al. aliter leg.

MĔTASTĂSIS, is, f. μετάστασις, figura rhetorum, qua crimen, quod defendere non possumus, in alium transferimus. *Quint.* 7, 4. *med.* sed Graece. ℙ Item qua imaginamur, quae futura fuere, nisi aliquid evenisset, quod impediret: ut cum *Cic. Mil.* 12. enarrat quae facturus fuit Clodius, si praeturam invasisset. *Quint.* 9, 2. *med.* itidem Graece. ℙ Item transitio: sed et hoc ap. Graecos: a μεθίστημι, aliud pro alio statuo, muto.

MĔTĂTHĔSIS, is, f. μετάθεσις, transpositio litterarum, a μετά, trans, et τίθημι, pono: ut *Thymbre* ap. *Virg. A.* 10, 394. pro *Thymber. Charis.* 2, 249., *Diomed.* 2, 437. *Val. Prob.* 2. *f.*, sed Graece. *Locus *Val. Prob.* est *in f.* 1, 1440. et vox ibi non Graece scribitur, sed Latine. *B. A.*

MĒTĀTĬO, onis, f. καταμέτρησις, actus metandi, dispositio, descriptio. *Colum.* 3, 15. Haec in quincuncem vinearum metatio expeditissima ratione conficitur.

MĒTĀTOR, oris, m. μετρητής, qui metatur, et in certas partes locum aliquem distribuit, ac per mensuras describit: ut *metator castrorum*, qui agmen praegressus locum castris ponendis metitur: *agri*, qui agri mensuras agit, mensor, decempedator: *vineae*, *oliveti*, etc. qui loca disponit serendis vitibus, oleis, etc. *Cic. Phil.* 11, 5. Saxa nescio quis, castrorum antea metator, nunc, ut sperat, urbis; et *ib.* 14, 4. Urbs, quam jam peritus metator, et callidus decempeda sua Saxa diviserat. *Lucan.* 1, 381. Castra super Tusci si (*jubeas*) ponere Tibridis undas, Audax Hesperios veniam metator in agros. *Appul. Met.* 9. Agrestis verecundus amicos plurimos ad demonstrationem finium corrogarat: ille tamen vesanus adseverat, parvi se pendere tot metatorum praesentiam. *Plin.* 18, 33, 76. Hunc (*ventum*) oliveti metator caveat. *Lact.* 4, 11. Volens Deus metatorem templi sui mittere in terram. *Tert. adv. Marc.* 1, 8. *extr.* Tempus arbiter et metator initii et finis.

MĒTĀTŌRĬUS, a, um, adj. *Metatoriam paginam* dicit *Sidon. ep.* 8, 11. epistolam, quam parandi hospitii causa, quasi metandis castris, ad amicum, cum ad eum properaret, praemiserat.

MĒTĀTŪRĂ, ae, f. metatio. *Lact.* 4, 11. *med.* (ex *Jerem.* 8, 8.) Incassum facta est metatura.

MĒTĀTUS, a, um, part. a *meto, as*, dimensus, descriptus, dispositus. *Hor. Sat.* 2, 2, 114. videas metato in agello Cum pecore et gnatis fortem mercede colonum. *Id. Od.* 2, 15, 14. nulla decempedis Metata privatis porticus. V. METO, as.

[MĔTAURENSIS, e, adj. ad Metaurum pertinens, Umbriae fluvium. *Inscr.* ap. *Oliv. Marm. Pisaur. n.* XXX. Ager Metaurensis, *h. e.* circa Metaurum. ℙ *Metaurenses, ium,* sunt illius tractus incolae. *Plin.* 3, 14, 19. Tifernates cognomine Tiberini, et alii Metaurenses. ℙ Alii fuerunt Metaurenses qui Urbinates sunt cognominati. *Plin. ib.* Urbinates cognomine Metaurenses. *Inscr.* ap. *Grut.* 463, 4. Curator reipubl. Urvinatium Mataurensium. Ita leg. pro *Metaurensium*. *F.*]

*METAURUM, i, n. opp. Brutiorum, ad Metaurum flumen. *Mela* 2, 4. *B. A.*

MĔTAURUS, i, m. nunc *Metauro*, *Marro*, Μέταυρος, fluvius Italiae in Brutiis, qui in mare Tyrrhenum influit. *Plin.* 5, 5, 10. ℙ Item fluvius in Umbria, nunc *Metauro*, in Adriaticum mare incurrens, qui inclaruit caede Asdrubalis ibidem devicti. *Plin.* 3, 14, 19. *Sil.* 8, 486. Multaque Asdrubalis fulgebit strage Metaurus. Adde *Hor. Od.* 4, 4, 38.

MĔTAXĂ, ae, f. videtur esse sericum rude, ac nondum tinctum, neque in fila diductum, ap. *Mart. Dig.* 39, 4, 16. *med.* et *Imppp. Arcad., Honor.* et *Theodos. Cod.* 11, 7, 10. ℙ Item funiculus, vel filum: quo sensu accipiunt illud *Lucilii* ap. *Fest.* in *Rodus*, et *Isid. Orig.* 19, 4. *f.* Plumbi pauxillum rodus, linique metaxam; et *Vitr.* 7, 3. Sin arundinis Graecae copia non erit, de paludibus tenues colligantur: et metaxae, et tomicae ad justam longitudinem una crassitudine alligationibus temperentur. Al. leg. *metaxatae tomicae*, h. e. in metaxae morem convolutae. Al. aliter. ℙ Alii his locis intelligunt filum glomeratum, et convolutum, quod nos *matassa* dicimus: quo sensu *Isid. l. c.* 29. metaxam ducit a circuitu filorum: nam meta, inquit, circuitus dicitur: vel quod transferatur: sc. ἀπὸ τοῦ μετάγειν. Alii a Syra lingua ejus originem trahunt. ℙ Legitur et *mataxa*. Unde in *Gloss.* legitur: Mataxa, ἡνία, *h. e.* lorum. Et alibi: Mataxa, σειρά, *h. e.* funis, restis.

MĔTAXĀRĬI, orum, m. plur. serici distractores. *Imp. Justin. Cod.* 8, 14, 27.

MĔTAXĀTUS. V. METAXA.

*METELĪTES NOMOS, praefectura Metelidis. Fuit autem Metelis, Μέτηλις *Ptolem.* et *Steph. Byz.* Aegypti oppidum, in Delta. *Plin.* 5, 9. ed. *Hard.* ubi olim, v. c. in ed. *Elzev.*, pro *Meteliten* legebatur *Nitriten*. *B. A.*

MĔTELLĂ, ae, f. *Veg. Mil.* 4, 6. Inventum quoque remedium est, ut de ligno crates facerent, quas metellas vocaverunt, lapidibusque complerent: ea arte inter bina propugnacula constitutas, ut si per scalas ascendisset hostis, et partem aliquam ipsius contigisset, supra caput suum vergerent saxa. Ubi *Stewech.* mirum esset, inquit, ni variarent libri in vocabulo incognito: itaque alibi *metilas*, alibi *medullas* legitur. *Martinius* in *Lex.* conjicit legend. *metulas*. ℙ De lege Metella V. METILIUS. ℙ *Metella, mulier quaedam. V. *Perilla*. *B. A.*

MĔTELLI, orum, m. plur. familia Romana in gente Caecilia, plebeja quidem, sed illustribus viris quamplurimis clarissima. Dicti sunt, quasi mercenarii: hoc enim significat ipsa vox. Unde *Attius* ap. *Fest.* Calones, famulique, metellique, caculaeque. *Gloss. Philox.* Metellus, μίσθιος. ℙ Celeberrimus fuit in his L. Metellus L. F., cujus elogium habes ap. *Plin.* 7, 43, 45., item Q. Metellus, de quo *Id. ib.* 44, 45. et *Cic. Fin.* 5, 27., *Vell.* 1, 11., *Val. Max.* 7, 1. *n.* 1.

MĔTELLĪNUS, a, um, adj. ad Metellum aliquem pertinens. *Cic. Att.* 1, 13. *f.* In illam orationem Metellinam addidi quaedam, *h. e.* quam ipse habuit contra Q. Metelli concionem, cujus meminit *Gell.* 18, 7. ℙ *Aedes Metellina* ap. *Fest.* in *Tarpejae* exstructa fuit a Q. Metello Macedonico, qui, ut ait *Vell.* 1, 11. *med.*, primus omnium Romae aedem ex marmore molitus, vel magnificentiae, vel luxuriae princeps fuit. *Plin.* 36, 5, 4. *n.* 12. Pasiteles Jovem fecit eboreum in Metelli aede, qua Campus petitur.

MĔTEMPSYCHŌSIS, is, f. μετεμψύχωσις, transmigratio animarum ex uno corpore in aliud: quod fuisse ajunt Pythagorae somnium: a μετά, trans, et ἐμψυχόω, animo. *Tert. Anim.* 31., sed Graece. *Quint. decl.* 10, 17. hac de re verba facit, sed voce ipsa abstinet.

MĔTENSŌMĂTŌSIS, is, f. μετενσωμάτωσις, transmutatio unius corporis in aliud: a μετά, trans, et ἐνσωματόω, corpus esse facio. *Tert. Anim.* 31 et 32.

[MĔTĔŌRĬĂ, ae, f. μετεωρία, oblivio. *M. Aurel.* ap. *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 4, 7. Cum, Diis juvantibus, ad Urbem veniemus, admone me, ut tibi aliquid de hac re narrem. Sed, quae tua et mea meteoria est, neque tu me admonebis, neque ego tibi narrabo. *Suet. Claud.* 39. In eo mirati sunt homines et oblivionem, et inconsiderantiam, vel, ut Graeci dicunt, μετεωρίαν et ἀβλεψίαν. *F.*]

*METERĀNA, ae, f. castaneae species. *Plin.* 15, 23. ed. *Elzev.* ubi tamen *Hard.* mavult *Etereiana* pro *Meterana* legere, ab Etereio liberto scilicet. Idem etiam *Plin.* 17, 17. *Etereius libertus* in textum induxit, ubi vulgo legebatur *heres ejus libertus*. V. *Inscr.* ap. *Grut.* p. 678. *B. A.*

*METEREĬA TURBA ap. *Ov. Trist.* 2, 191. videtur fuisse gens quaedam Scythica, vel Sarmatica, Danubii ostia accolentes, ad Pontum Euxinum. *B. A.*

[METHĒ, es, f. μέθη, ebrietas. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 2. *n.* XI. Fabia Sex. F. Methe. *F.*]

*METHĬON, onis, m. Phorbae pater. *Ov. Met.* 5, 74. *B. A.*

[METHŎDĬĀRĬUS, ii, m. qui in methodio, ludi theatralis genere, recitat, ut exodiarius, qui in exodio. *Not. Tir.* p. 173. Methodium, methodiarius. V. METHODIUM. *F.*]

METHŎDĬCĒ, es, f. μεθοδική: a μέθοδος, via, ratio docendi, ac discendi. *Quint.* 1, 9. Grammaticae partes duae, id est ratio loquendi, et enarratio auctorum: quarum illam methodicen, hanc historicen vocant.

METHŎDĬCUS, a, um, adj. μεθοδικός, ad methodum pertinens. *Methodici* sunt medici, quorum sententia est, medicinam esse viam quandam, quam μέθοδον Graeci nominant, eorumque, quae in morbis communia sunt, contemplatricem. Hi neque rationalibus se, neque experimenta tantum spectantibus annumerari volunt: cum ab illis eo nomine dissentiant, quod in conjectura rerum latentium nolunt esse medicinam: ab his eo, quod parum artis esse in observatione experimentorum credunt. *Cels. praef. med.* V. METHODUS.

METHŎDĬUM, ii, n. μεθόδιον, ludificatio. *Petr. fr. Trag.* 36. *Burm.* Damus omnes plausum a familia coeptum, et res electissimas ridentes aggredimur. Non minus et Trimalchio ejusmodi methodio laetus, Carpe, inquit, etc. Al. leg. *melōdium*, μελῳδεῖον, h. e. canticum interjectum: sed *methodium* est retinendum; videtur enim fuisse genus quoddam ludi theatralis, quod ad oblectandos spectatores sub finem fabulae introducebatur in scenam, simile exodio. V. METHODIARIUS.

METHŎDUS et Methodos, i, f. μέθοδος, via et ratio docendi, et discendi. *Auson. Idyll.* 11, 67. triplex quoque forma medendi, Cui logos, et methodos, cuique experientia nomen. *Marcell. in carm. de medic.* 6. Quod logos, aut methodos, simplexque empirica pangit, Hoc liber iste tenet.

*METHŌNE, es, f. Μεθώνη, urbs Peloponnesi, in Messenia. *Plin.* 4, 5. *Mela* 2, 3. ℙ Item opp. Magnesiae. *Plin.* 4, 9. *B. A.*

*METHŌRA, orum, Μέθορα, opp. Indiae, in Surasenorum terra. *Plin.* 6, 19. *B. A.*

*METHORĬCI, orum, populi Asiae ulterioris, in Indiam vergentes. *Plin.* 6, 23. Methoricorum desertum. ℙ *Harduinus* in Gedrosia hanc gentem ponit. *B. A.*

*METHURĬDES, um, insulae quatuor Atticae adjacentes, in sinu Megarico. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

*METHYDRĬUM, i, n. Μεθύδριον, opp. Arcadiae. *Plin.* 4, 6. *B. A.*

METHYMNAEUS, a, um, adj. Μηθυμναῖος, ad Methymnam pertinens, quae est urbs Lesbi insu-

lae, vino celebris, et patria Arionis citharoedi. *Ov. Met.* 11, 55. Et Methymnaeae potiuntur litore Lesbi. *Id. A. Am.* 1, 57. Gargara quot segetes, quot habet Methymna racemos. *Virg. G.* 2, 90. Methymnaeus palmes. *Prop.* 4, 8, 38. Et Methymnaei Graja saliva meri. *Stat. Silv.* 2, 2, 60. Jam Methymnaei vatis manus, et chelis una Thebais; et *Mart.* 8, 51. Sic Methymnaeo gavisus Arione delphin. Adde *Cic. Tusc.* 2, 27. ℙ *Methymnaei, orum,* sunt Methymnae incolae. *Curt.* 4, 5. Forte Aristonicus Metymnaeorum tyrannus cum piraticis navibus ad portus claustra successit.

METHYMNIAS, adis, f. quae ad Methymnam pertinet: de qua in v. praec. *Ov. Her.* 15, 15. Pyrrhiades, Methymniadesve puellae.

METIA Porta erat Romae inter Esquilinam, et Querquetulanam, ut probat *Nibbyus* in *Mura di Roma* p. 167. Illius meminit *Pl. Cas.* 2, 6, 2. et *Ps.* 1, 3, 96.

MĔTĬCŬLŌSUS, a, um, adj. ψοφοδεής, timidus. *Pl. Amph.* 1, 1, 137. Nullus est hoc meticulosus aeque. **Appul. Flor. in.* p. 341, 9. *Elmenh.* Meticulosum lepus. *B. A.* ℙ Item metum incutiens. *Pl. Most.* 5, 1, 52. Nescis tu, quam meticulosa res sit, ire ad judicem.

METILĬUS, a, um, adj. *Metilia lex* lata fuit a M. Metilio trib. pleb. ann. U. C. DXXXV. Spectabat autem ad fullones. *Plin.* 35, 17, 57., ubi al. leg. *Metella*, h. e. a quodam Metello lata.

*METĪNA, ae, f. insula maris Mediterranei, Galliae adjacens, ad Rhodani ostium. *Plin.* 3, 5. *B. A.*

*METIOCHA, ae, f. *Μετιόχη*, Orionis filia, soror Menippes. *Nicand.* ap. *Anton. Liber.* 25. *B. A.*

MĒTĬOR, iris, ensus (raro *metitus*) sum, dep. 4. μετρέω, explorare rei alicujus magnitudinem, definire modum, dimetiri, [*ut ipse cognoscas: differt *metari*, quod exploratam, cognitamque alicujus rei magnitudinem signis positis demonstrare aliis, i. q. metas statuere, significat. V. *Doederl.* 2, 169.] *Cic. Acad.* 4, 41. *f.* Nec magis affirmabunt, signum illud, si erunt mensi, sex pedum esse, quam solem, quem metiri non possunt, plus quam duodeviginti partibus majorem esse, quam terram. *Id. Fam.* 9, 17. Metiri agrum. *Id. Verr.* 2, 3, 83. 84 et 85. frumentum. *Hor. Sat.* 1, 1, 95. Ummidius tam dives, ut metiretur nummos, *h. e.* non numeraret pecuniam, sed modio metiretur, ut est ap. *Petr. Sat.* 37. ℙ Est etiam metiendo distribuere. *Caes. B. G.* 1, 16. Diem instare, quo die frumentum militibus metiri oporteret. Adde *ib.* 23. et *ib.* 7, 71. Sic *Hor. Epod.* 9, 34. Aut Chia vina, aut Lesbia, Vel, quod fluentem nauseam coerceat, Metire nobis Caecubum. ℙ Translate. [**Eurip. Phoen.* 188. ἄνω τε καὶ κάτω τείχη μετρῶν.] *Cic. Or.* 68. Sonantia omnia, quae metiri auribus possumus. *Hor. Sat.* 1, 2, 103. Metiri oculo latus alicujus. *Ov. Met.* 2, 188. animo aliquid. *Id. Her.* 10, 28. Aequora prospectu metior alta meo. *Ulp. Dig.* 32, 50, 1. Quae quis ingenio suo metitus est. *Hor. Ep.* 1, 7, 98. Metiri se quemque suo modulo ac pede verum est. *Juven.* 6, 357. nulla pudorem Paupertatis habet: nec se metitur ad illum, Quem dedit haec posuitque modum. *Sil.* 4, 294. Atque altum tota metitur cuspide pectus. ℙ Eleganter *metiri* dicuntur, qui locum aliquem eundo percurrunt. *Hor. Epod.* 4, 7. sacram metiente te viam Cum bis ter ulnarum toga. *Virg. G.* 4, 388. Caeruleus Proteus, magnum qui piscibus aequor, Et juncto bipedum curru metitur equorum. *Ov. Met.* 9, 447. celerique carina Aegaeas metiris aquas. *Lucan.* 5, 556. Instabili gressu metitur litora cornix. *Pl. Ps.* 4, 4, 11. Quin hinc metimur gradibus militariis, *h. e.* viam ingredimur, imus, abimus. *Catull.* 34, 17. Tu cursu, Dea, menstruo Metiens iter annuum, *h. e.* conficiens, complens. [**Sophocl. Aiac.* 5. μετρούμενον ἴχη τὰ κείνου, ubi *Schol.* μετρούμενον, ἀριθμοῦντα, ζητοῦντα, ἀκολουθοῦντα.] ℙ Translate est, aestimare, definire, ponderare. *Cic. Phil.* 2, 43. Nisi forte vis fateri, te omnia quaestu tuo, non illius dignitate metiri. *Id. opt. gen. Or.* 4. Vim eloquentiae sua facultate, non rei natura metiuntur. *Id. Tusc.* 1, 27. *extr.* Tanta caritas patriae est, ut eam non sensu nostro, sed salute ipsius metiamur. *Id. Or.* 1, 2. Clarorum hominum scientiam, rerum gestarum vel utilitate, vel magnitudine metiri. *Id. Fam.* 7, 12. et *Pis.* 28. omnia voluptate sua. *Tac. H.* 1, 8. Pari dolore commoda aliena, ac suas injurias metiebantur. *Liv.* 3, 54. Odium in se aliorum suo in eos metiens odio. *Sall. Cat.* 32. Suo quisque metu pericula metiri. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 4. Fidelitas, quam ego ex mea conscientia metior. *Mart.* 12, 99. Qui sua metitur pondera, ferre potest: γνώμῃ. *Quint.* 6, 1. *med.* Metiri ac diligenter aestimare vires suas. [*Adde *Vell.* 2, 100, 3. metiri fortunam licentia; et 2, 120, 1. Se magnitudine sua; et 2, 127, 4. infra aliorum aestimationes. *Lucan.* 8, 527. Metiri sua regna decet viresque fateri.] ℙ Passive. *Lact. Mort. persec.* 23. Agri glebatim metiebantur, vites et arbores numerabantur. *Arnob.* 2, 86. An sol pedis unius latitudine metiatur. [**Hyg. Astr.* 1, 6. *in.* Quinque (circuli) sic in sphaera metiuntur.] ℙ Part. *Metiendus* ap. *Cic. Or.* 57. *med.* Syllabis metiendos pedes, non intervallis existimat; et *Par.* 3. Peccata non rerum eventu, sed vitiis hominum metienda sunt. ℙ [*Confund. *metiri* et *metari*. V. *Cort.* et *Mart. Lag.* ad *Lucan.* 6, 32.]

*METIOSEDUM, i, n. opp. Galliae Lugdunensis sive Celticae, Parisiis propinquum. *Caes. B. G.* 7, 61. *B. A.*

*METISCUS, i, m. Turni auriga. *Virg. A.* 12, 469. *B. A.*

MĒTĪTIO. V. MESSURA.

MĒTĪTOR, oris, m. mensor. *Front. Aquaed.* 79. A metitoribus reliquae quinariae intra Urbem dividebantur.

MĒTĪTUS. V. METIOR.

*METIUS, i, m. nomen proprium virorum Romanum, ut *Sp. Metius Tarpa*, judex et censor fabularum, de quo *Cic. Fam.* 7, 1. *Hor. A. P.* 385. et *Sat.* 1, 10, 38. ℙ Alii scribunt *Maecius*. ℙ De familiae Maeciae claritate sub Caesaribus V. *Periz. de num. Consul.* p. 277. ℙ *Metius Suffetius*, dux Albanus, Tulli Hostilii jussu necatus. *Liv.* 1, 23. etc. *Flor.* 1, 3. *Virg. A.* 8, 642. ℙ Notandum, ap. *Livium* habere ed. *Drakenb.* passim *Mettus Suffetius* (*Sufet.*) V. *Mettus*. *B. A.*

MĒTO, as, a. 1. idem quod metor, metior. *Virg. Cul.* 172. de angui: Metabat sese circum loca, *h. e.* modo contracto, modo porrecto corpore, spatia illa quodammodo metiebatur. ℙ Passive. *Caes. B. C.* 3, 13. Cum prope Dyrrhachium Pompejus constitisset, castraque metari jussisset. (Sed *metari* etiam active hic accipi potest, si *eos*, *ad quos pertinebat*, subintelligas.) [*Passiva hujus v. significatio in part. praet. usitatior.] *Sen. Thyest.* 462. nullus mihi Ultra Getas metatur, et Parthos ager. *Hirt. B. G.* 8, 15. Castris eo loco metatis, muniri jubet castra. *Liv.* 21, 25. An in triumviros (*coloniae deducendae*) agrum metantes impetus sit factus.

MĔTO, is, messui, messum, a. 3. ἀμάω, messem facio, h. e. maturas segetes seco. *Varr. R. R.* 1, 50. *f.* Cum est matura seges, metendum. *Colum.* 2, 21. Sunt autem metendi genera complura: multi falcibus medium culmum secant, multi mergis, etc. *Ov. Fast.* 2, 519. Metere farra. *Id. Her.* 6, 84. pabula falce. *Prop.* 4, 10, 30. arva. Et translate. *Virg. G.* 4, 54. de apib.: Purpureosque metunt flores, et flumina libant Summa leves. *Sen. Phoen.* 340. facibus petite penetrales Deos, Frugemque flamma metite natalis soli. ℙ Poetice per metonymiam *metere* dicuntur *regionem*, qui eam incolunt. Colunt enim, ac serunt, et fruges colligunt. *Sil.* 8, 566. Qui Batulum, Nucrasque metunt. Sic *Virg. A.* 3, 14. Thraces arant; et *Stat. Th.* 4, 50. oliviferae Sicyonis culta serunt; et *Virg. A.* 7, 715. Qui Tiberim, Fabarimque bibunt, *h. e.* ea flumina accolunt. ℙ Pro vindemiare. *Virg. G.* 2, 408. Primus humum fodito, primus devecta cremato Sarmenta, et vallos primus sub tecta referto, Postremus metito. *Plin.* 14, 3, 4. *n.* 7. Uva conseminia post quindecim dies, quam ulla alia, metitur. *Id.* 17, 22, 35. *n.* 15. Metere vindemiam. *Colum.* 10, 426. Ac metimus laeti tua munera, dulcis Iacche. [M. *Aurel.* ap. *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 4, 6. Deinde uvis metendis operam dedimus, et consudavimus et jubilavimus. *F.*] ℙ *Ut sementem feceris, ita et metes*, proverb. ap. *Cic. Or.* 2, 65. h. e. talem habebis fructum, qualis fuerit opera et labor. ℙ *Mihi istic nec seritur, nec metitur*, aliud ap. *Pl. Epid.* 2, 2, 80., h. e. ad me ista res nihil pertinet, nullo meo neque periculo, neque emolumento fit. Quo pertinet illud *ejusd. Merc. prol.* 71. Tibi aras, tibi occas, tibi seris, tibi eidem metis. ℙ Universim ponitur pro secare, caedere, deruere. *Ov. Fast.* 2, 706. virga lilia summa metit. *Mart.* 7, 95. et *Juven.* 3, 186. Metere barbam forfice. *Mart.* 10, 83. capillos; et *ib.* 93. rosam pollice. *Calpurn. Ecl.* 2, 74. olus. *Grat. Cyn.* 314. Gangem nardiferum, *h. e.* nardum Indicum. *Ov. Amor.* 3, 10, 40. Et ferus in silva farra metebat aper. *Pall.* 7, 7. Cum murmuris sonus magnus et raucus est, agnoscimus, non esse idoneas ad metendum crates favorum. *Demetere, succidere, castrare, desecare*, ferramentis adhibitis, dixit *Colum.* 9, 15. hac ipsa de re verba faciens. ℙ Praecipue vero locum habet in caede militari, pro obtruncare. *Virg. A.* 10, 513. Proxima quaeque metit gladio. *Stat. Th.* 9, 223. necopinaque ferro Colla metens. *Sil.* 4, 464. metit agmina tectus Coelesti clypeo. *Hor. Od.* 4, 14, 31. Primosque et extremos metendo Stravit humum. Sic *Ep.* 2, 2, 178. metit Orcus Grandia cum parvis, non exorabilis auro. V. DEMETO. ℙ Praeteritum *messui* usurpant *Cato* ap. *Prisc.* 10, 903. et *Fest.* in *Sacrima*: et confirmatur ex composito *demessui*: et agnoscitur a *Diomed.* 1, 374. et *Prisc.* 8, 817. et 1254. Videtur tamen esse rarioris usus, quia *Charis.* 3, 222. integram huius verbi conjugationem exsequens, *messem feci* praeteritum ponit. *Prisc.* 8, 817. tradit, quosdam *messivi* usurpasse: sed improbat.

[MĔTON, onis, m. *Μέτων*, illustris astronomus Atheniensis, cujus celebre inventum fuit cyclus XIX. annorum, ab Italis nunc *Numero d'oro* appellatus, ad conciliandam nempe solaris, lunarisque cursus congruentiam. Hujus meminit *Avien. Prognost.* 48. Sed primaeva Meton exordia sumpsit ab anno, Torreret rutilo cum Phoebus sidere Cancrum, *h. e.* post solstitium aestivum. ℙ Hinc jocus Ciceronis de Metone quodam ejus debitore, qui cum ipsi pecuniam debitam se soluturum promitteret annua die, *h. e.* post annum, reponit ipse *Att.* 12, 3. Quando iste Metonis annus veniet? Adde *ib.* 51. *F.*]

MĔTŎCHĒ, es, f. μετοχή, a μετέχω, particeps sum, apud grammaticos participium significat. *Auson. epigr.* 6. Vale, beatis nomen a Divis, Theon: Metoche sed ista saepe currentem indicat. Ludit in voce: nam Θεὸς, Deus est, et θέον particip. currens. *Scalig.* vult legi *methodus*. ℙ Alio sensu, sed satis obscuro, legitur ap. *Vitr.* 3, 3. *med.* et Graece: de qua V. *Bald.* in *Lex.* Sed alii *ib.* rectius legunt μετόπη.

METODIUM. V. METHODIUM.

MĔTOECUS, i, m. colonus, advena, qui de una in aliam civitatem migravit habitandi gratia, μέτοικος. Vox Graeca, qua utitur *Eumen. Pan. Flavensium nomine dicto* 4. *f.* Divus pater tuus civitatem Aeduorum voluit jacentem erigere, metoecis undique transferendis. *Frontin. de colon.* p. 134. *Goes.* Ager ejus militi modico (lege *metoeco*) est assignatus.

MĔTŌNYMĬA, ae, f. μετωνυμία, h. e. positio nominis pro nomine, ut ait *Quint.* 8, 6. *med.* (a μετὰ trans, et ὄνυμα, nomen) tropus est, de quo in DENOMINATIO satis diximus: sic enim Latine appellatur. Graece usurpat *Quint. l. c.* et alibi, *Charis.* 1, 244., *Diomed.* 2, 452. et *Donat. de Tropis*, p. 1776. Latine *Festus*.

MĔTŎPĀ, ae, f. μετόπη, vox Graeca a μετὰ, inter, et ὀπὴ, foramen: spatium est inter duo foramina, vel cavaturas. *Vitr.* 4, 2. *med.* Inter denticulos, et inter triglyphos quae sunt intervalla, metopae nominantur: ὀπὰς enim Graeci tignorum cubilia, uti nostri ea cava, columbaria: ita quod inter duas opas est intertignium, id metopa est apud eos nominatum.

MĔTŎPĬON, ii, n. μετώπιον, arbor in Africa Aethiopiae subjecta, ex qua lacrima in arenas decidit, quam nonnulli metopium, alii ammoniacum vocant. *Plin.* 12, 23, 49. ℙ Est et olei genus ex amaris amygdalis confectum. *Plin.* 15, 7, 7. ℙ Item genus unguenti, cui galbanum est admixtum. *Id.* 13, 1, 2.

MĔTŎPOSCŎPOS, i, m. μετωποσκόπος, frontis inspector, qui scilicet ex frontis, et faciei lineamentis, quid cuique eventurum sit, divinat: a μέτωπον, frons, et σκοπέω, contemplor. *Suet. Tit.* 2. Quo quidem tempore ajunt metoposcopon a Narcisso Claudii liberto adhibitum, ut Britannicum inspiceret, etc. Adde *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 14.

*METOPS, i. q. metopion, sensu arboris, ap. *Solin.* 40. *B. A.*

MĒTOR, aris, atus sum, dep. 1. μετρέω, ὁρίζω, idem quod metior. [*Noli credere! Fefellit nostrum, quod in tanta notionum similitudine fere semper liberum scriptori permissum arbitrium est, utrum horum vocabulorum usurpare velit. — *Metari* semper non cognoscendi, explorandi, quae in v. *metiri* praevalet notio, sed statuendi fines, terminos, ut aliis quales sint pateat, significationem vindicat. V. *Doederl.* 2, 169. Hinc primo loco posuimus, quae Noster quarto et quinto frustra discrimine facto collocaverat. *Coel.* ap. *Non.* 2, 528. Castra metati signa statuunt, i. e. positis in universum castrorum finibus. *Sall. Jug.* 114. Sulla pariter cum ortu solis castra metabatur, i. e. terminos, inter quos castra poni a militibus deberent, demonstrabat. *Tac. A.* 2, 8. Metanti castra Caesari Angrivariorum defectio nunciatur. *Curt.* 3, 8. *med.* Itaque eo ipso loco metari suos castra jusserat. Neque differunt, quae tertio Noster posuerat. *Virg. G.* 2, 274. si pinguis agros metabere campi, Densa sere. *Plin.* 5, 10, 11. de Alexandria: Metatus est eam Dinochares architectus pluribus modis, memorabili ingenio. Adde 7, 37, 38. *Liv.* 1, 10. Jupiter Feretri, haec tibi victor Romulus rex regia arma fero, templumque iis regionibus, quas modo animo metatus sum, dedico. *Plin.* 6, 28, 32. Scenitae (*populi Arabiae*) vagi, a tabernaculis cognominati, quae ciliciis metantur, ubi libuit, *h. e.* ciliciis extentis tabernacula statuunt, ac disponunt. Ubi *metari* aeque ac in praecedentibus, nonnisi ad fines constituendos, sive signis positis id fiat, sive cogitatione, pertinet. Quam *Forc.* significationem inesse his locis voluerat, in partes distribuendi, ut omnia suis locis apte disposita appareant, istam recte *Doederl.* l. l. in v. *dimetari* vidit. — Jam recte sequantur ea, quae ap. Nostrum primum locum tenebant.] *Ov. Fast.* 1, 309. Nos quoque sub ducibus coelum metabimur illis. *Plin.* 6, 17, 20. Indiam Posidonius ab aestivo solis ortu ad hibernum exortum metatus est. *Gell.* 1, 1. Stadium Hercules pedibus suis metatus est, idque fecit longum pedes sexcentos. ℙ De eo, qui locum aliquem percurrit, ut metior:

poetice. *Sen. Hippol.* 505. Nunc ille ripam celeris Alphei legit: Nunc nemoris alti densa metatur loca. *Sil.* 6, 58. solos Per noctem metantur agros. ℙ [*Confund. *metari* et *metiri*. V. *Cort.* et *Mart. Lag.* ad *Lucan.* 6, 32.]

METRĒTĂ, ae, f. μετρητής, genus vasis olearii, et vinarii, ut cadus, amphora: a μετρέω, metior. *Cato R. R.* 100. Oleum sic in metretam novam inditurus eris: amurca colluito, agitatoque diu, ut bene combibat. Id si feceris, metreta oleum non bibet, et firmior erit. *Colum.* 12, 47. *extr.* Huic conditurae vasa nova fictilia praeparantur: quae ne possint oleum sorbere, tanquam olivariae metretae, imbuuntur liquamine; et *ib.* 51. illud *vas olearium quam maximum*, quod *ib. in.* posuit, mox *metretam* vocat. *Mart.* 5, 16. Plurimus Hispanas mittet mihi nauta metretas. *Cajus Dig.* 18, 1, 35. *f.* Si ex doliario pars vini venierit, veluti metretae centum. *Juven.* 3, 245. ferit hic cubito, ferit assere duro Alter: at hic tignum capiti incutit, ille metretam. ℙ Est etiam genus mensurae, quam decem congiorum esse quidam tradunt ex *Dioscor.* 5, 82., atque adeo pendere libras centum. Verum et *Dioscoridis* locus incertae lectionis est: cum alii octo legant, alii duodecim: et varia mensurarum ratio varias apud nationes. Ceterum metreta, amphora, cadus pro eodem mensurae genere saepe ponitur. *Pl. Merc. prol.* 74. Ea pecunia Navim, metretas quae trecentas tolleret, Parasse. *Colum.* 12, 22. Picis liquidae metretam adde in labrum, aut in alveum, et in eodem infundito cineris lixiviae congios duos.

[METRĒTES, is, m. μετρητής, metator. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* p. 876, 3. Centuria Metretis. *F.*]

METRĬCĒ, es, f. μετρική, species geometriae, per quam syllabarum longarum, et brevium, et mediocrium junctura, et modus congruens cum principiis geometriae aurium mensura examinatur. *Gell.* 16, 18. sed Graece.

METRĬCUS, a, um, adj. μετρικός, ad metrum pertinens, metro constans. *Quint.* 9, 4. *med.* Metrici pedes. *Plin.* 11, 37, 88. Arteriarum pulsus in modulos certos, legesque metricas descriptus. *Metrici, orum*, qui de metris, et versibus tractant. *Gell.* 18, 15. In longis versibus, qui hexametri vocantur, item in senariis, animadverterunt metrici, duos primos pedes, item extremos duos, habere posse singulos integras partes orationis, medios haud unquam posse.

[METRŌBĂLĂNUS, i, m. glans matris, *h. e.* Cybeles, quae Mater magna Idaea dicebatur, eique quercus glandifera sacra erat: a μήτηρ, τρός, mater, et βάλανος, glans. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Donat.* 1, 8. Fl. Verus Metrobalanus. *F.*]

[METRŌBĬUS, ii, m. matris vita: a μήτηρ, τρός, mater, et βίος, vita. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1468, 7. C. Truvius Metrobius. *F.*]

METRŎCŌMĬĂ, ae, f. μητροκωμία, matrix villa, vicus, vel pagus, unde in alios vicos ductae sunt coloniae: a μήτηρ, mater, et κώμη, pagus. *Justin. Cod.* 11, 55. et *Impp. Honor. et Theodos. Cod. Theod.* 11, 24, 6. Itali vulgo dicunt *capoluogo.*

[METRŌDŌRĂ, ae, f. et

[METRŌDŌRUS, i, m. matris donum: a μήτηρ, τρός, mater, et δῶρον, donum. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 466, 7. Ulattia Metrodora. Alia ap. *Fabr.* 980, 1. C. Julius C. L. Metrodorus. *F.*]

**Metrodorus*, *i*, m. Μητρόδωρος, Lampsacenus, vel potius Atheniensis, Epicureus. *Cic. Tusc.* 5, 9. *Fin.* 2, 3. *med.* et 28. *Off.* 3, 33. et *N. D.* 1, 31. *in.* *Sen. Ep.* 79. *f.* et 199. *med.* ℙ Quare is Lampsacenus dictus sit, cum Atheniensis esset, V. *Jonsium* 1, 2. §. 6. *Menag.* ad *Laert.* 10, 22. ℙ Alius, Scepsius, Carneadis auditor. *Cic. Or.* 1, 11. et 2, 88. *Id. Tusc.* 1, 24. *Plin.* 35, 24. Idem *Plin.* 35, 11. excellentem eum pictorem fuisse, et L. Aemilii Paulli liberos erudivisse tradit. Sed tempus repugnat; et hoc facit potius Metrodorum Atheniensem. ℙ Metrodorus Chius, Democriti discipulus fuit, Hippocratis magister. ...bellum scripsit *De natura. Cic. Acad.* 4, 23. *B. A.*

METRŎPŎLIS, is, f. μητρόπολις, civitas matrix, urbs, ex qua coloniae deductae sunt: a μήτηρ, mater, et πόλις, urbs, quasi mater urbium aliarum, ita sic se habet metropolis ad coloniam, ut mater ad filiam. In nummis Septimii Severi Aug. ap. *Mionnet. Descr. des méd. ant.* T. 5. p. 428. Colonia Septimia Tyrus metropolis.. In aliis Elagabali Aug. *ib.* p. 388. Colonia Aurelia Pia metropolis Sidon. In aliis Alexandri Sev. Aug. *ib.* p. 492. Colonia Prima Flavia Augusta Caesarensis metropolis. *Imp. Zeno Cod.* 1, 49. et *Imppp. Valens, Gratian. et Valent. Cod. Theod.* 13, 3, 11. Habet etiam *Ulp.*, sed Graece *Dig.* 1, 16, 4. ℙ Translate *Hieron. adv. Jovin.* 2, 8. Non potest ante metropolis et arx mentis capi, nisi, etc. ℙ Est qui habuit etiam *Floro* 2, 7. V. OPINATUS, a, um. Metropolis est etiam nomen oppidi in Thessalia, Phrygia, in Ionia, etc. ap. *Caes. B. C.* 3, 80. et *Plin.* 5, 29, 29., quorum cives *Metropolitae* dicuntur. *Iidem ib.*

METRŎPŎLĪTAE, arum, m. plur. μητροπολῖται. V. v. praec. ℙ De eo, qui metropoli praeest. *Venant. carm.* 3, 6, 20. Euphronius fulget metropolita sacer.

METRŎPŎLĪTĀNUS, a, um, adj. ad metropolim pertinens. *Impp. Theodos. et Valent. Cod.* 11, 21. Propter multas justasque causas, metropolitano nomine, ac dignitate civitatum Berytum decernimus exornandam. ℙ [Item qui ad Metropolim urbem pertinet. *Liv.* 38, 15. Metropolitanus campus. *F.*]

[METRŎTHĔĂ, ae, f. μητροθέα, quae habuit matrem Deam. Est cogn. R. *Insor.* ap. *Grut.* 623, 8. Sempronia Metrothea. *F.*]

METRUM, i, n. μέτρον, mensura, et speciatim mensura versuum. *Quint.* 9, 4. *med.* Omnis structura, ac dimensio, et copulatio vocum constat aut numeris (numeros ῥυθμοὺς accipi volo), aut μέτρῳ, id est, dimensione quadam. Quod etiam si constat utrumque pedibus, habet tamen non simplicem differentiam: nam rhythmi, idest numeri, spatio temporum constant: metra etiam ordine: ideoque alterum esse quantitatis videtur, alterum qualitatis. V. ibi reliqua. (V. etiam *Diom.* 3. *in.*) *Id.* 1, 6. Poetas metri necessitas excusat. *Gell.* 4, 17. *med.* In praepositionem metri causa protendere. *Mart.* 4, 6. Cum sis improbior, Malisiane, Quam qui compositos metro Tibulli In Stellae recitat domo libellos, *h. e.* elegiaco carmine. ℙ Usurpatur et de ipso versu. *Colum.* 3, 10. *f.* Quamvis nullo alio sit scripto proditum, exceptis, quae retulimus, metris Virgilii. *Sic ed. *Gesner.* Ed. *Schneider.* (1794.) habet omnino *exceptis, quos retulimus numeros Virgilii. B. A.*

*METTIS, is (*Venant. Fortun.*), vel Metti, orum (*Notit. Imp.*), opp. vulgo appellatum *Metz.* V. *Mediomatrici. B. A.*

[METTUS, i, m. praenomen Sabinorum proprium, ut Mettus Curtius ap. *Liv.* 1, 12. ℙ Item Albanorum, ut Mettus Fufetius ap. *eund.* 1, 23. et *Virg. A.* 8, 642. Haud procul inde citae Mettum in diversa quadrigae Distulerant. ℙ Sunt qui ubique *Mettium* scribunt. *F.*]

*METUBARRIS, insula Pannoniae, in Savo flumine, amnicarum maxima, ut dictis utar *Plin.* 3, 25. ℙ Locum V. in *Amnicus. B. A.*

MĔTŬENS, entis, part. a *metuo.* Saepe nomen fit, et cum gen. construitur. *Cic. in Senat.* 2. et *Dom.* 26. Nam consules modesti, legumque metuentes, impediebantur lege. *Hor. Ep.* 1, 16, 60. Labra movet metuens audiri. *Id. Sat.* 2, 2, 110. contentus parvo, metuensque futuri. *Juven.* 7, 210. metuens virgae jam grandis Achilles. *Ov. Fast.* 6, 259. Regis opus placidi, quo non metuentius ullum Numinis ingenium terra Sabina dedit. *Tac. A.* 13, 25. Nero metuentior in posterum, milites sibi circumdedit.

MĒTŬLĂ, ae, f. parva meta, dimin. *Plin. ep.* 5, 6. *med.* Alternis metulae surgunt.

MĔTŬO, is, ui, a. 3. φοβέομαι, metum habeo, in metu sum, timeo, formido, horreo. [*Intrans. significationes exempla *Forc.* mixta cum ceteris haec laudaverat.] *Cic. Att.* 10, 4. *med.* Jacet in moerore meus frater, neque tam de sua vita, quam de me metuit. [**Liv.* 23, 36. Metuens ab Hannibale: ubi v. *Drak.*] *Petr. Sat.* 123. Metuere pro aliquo. *Pl. Truc.* 4, 3, 35. matres duas habet, et avias duas: Jam metuo, patres quot fuerint; et *Ter. Heaut.* 3, 3, 8. metui, quid futurum denique esset. ℙ *Non metuo, quin* est *non dubito, quin. Pl. Amph.* 4, 1, 54. Non metuo, quin meae uxori latae suppetiae sint. ℙ Pro *dubito* est etiam in illo *Ter. Heaut.* 4, 3, 42. Metuo, quid agam. ℙ [*Cum dativo signif. sollicitum esse, ne quid incommodi cuipiam accidat. Noster adscripserat ista:] *Pl. Asin.* 1, 1, 98. nemo est, quem jam dehinc metuam mihi, Ne quid nocere possit. *Id. Amph.* 5, 1, 60. Ego cunas recessim sursum vorsum trahere, Metuens pueris, mihi formidans. *Virg. G.* 1, 185. populatque ingentem farris acervum Curculio, atque inopi metuens formica senectae. ℙ [*Transitive.] *Cic. Rosc. Am.* 3. Supplicia quae a vobis pro maleficiis suis metuere atque horrere debent. *Ter. Hec.* 5, 2, 6. Nec pol istae metuunt Deos. *Nep. Dion.* 9. Miseranda vita, qui se metui, quam amari malunt. *Pl. Merc.* 3, 1, 22. De lanificio neminem metuo, una aetate quae sit. *Cic. Fam.* 5, 6. Partim non credunt, et a me insidias metuunt. *Liv.* 1, 9. Tantam in medio crescentem molem sibi, ac posteris suis metuebant. *Sall. Cat.* 55. *extr.* Periculum metuere ex aliquo. *Pl. Poen.* 3, 1, 6. Sciebam senes aetate tardiores: metui amori meo moram. ℙ *Metuo, ut*, in iis, quae fieri vellemus: contra *metuo, ne*, in iis, quae nollemus. *Id. Curc.* 4, 1, 3. Ornamenta, quae locavi, metuo, ut possim recipere. *Id. Ps.* 4, 1, 8. nimis metuebam male, ne abiisses. *Ter. Eun.* 3, 1, 59. Metuit semper, ne quando iratus tu alio conferas; et 3, 5, 62. Metuo fratrem, ne intus sit. [*V. *Lindem.* ad *Pl. Capt.* 2, 2, 42.] ℙ *Metuo, ne non* pro *metuo, ut. Pl. Pers.* 4, 6, 4. Ne non sat esses leno, id metuebat miser. ℙ Cum infinito. *Catull.* 64, 146. Nil metuunt jurare, nihil promittere parcunt. *Ov. Her.* 19, 185. Quod cupis, hoc nautae metuunt, Leandre, natare; et *ib.* 16, 283. metuis Venerem temerare maritam. [**Hor. Sat.* 2, 5, 65. Filia Nasicae metuentis reddere soldum, i. e. nolentis: v. *Heindf.*] ℙ Tribuitur et rebus inanimis. *Hor. Od.* 2, 2, 7. Illum aget penna metuente solvi Fama superstes, *h. e.* quasi cavente, et solvi unquam nolente. Nam qui metuit aliquid, id certe non vult. [*Praeferenda est *Heindf.* ratio, qui ad *Sat.* 2, 5, 65. *metuere* in locis, qualis hic est, non pro *nolle*, sed pro *non posse*, accipit; coll. simili Graecorum more in v. οὐ θέλειν pro οὐ δύνασθαι. *Plat. Phaedr.* 10. τὰ δένδρα οὐδέν με θέλει διδάσκειν.] *Hor. Od.* 4, 5, 20. Culpari metuit fides. *Sen. Oedip.* 790. Purae, nec ulla scelera metuentes manus. *Varr. R. R.* 1, 22. *extr.* Quae res quotidie videntur, minus metuunt furem. ℙ Inter *metuere*, et *vereri* interest, quod illud servorum est, hoc liberorum: illud percellit ac premit animum, hoc movet solummodo. *Cic. Sen.* 11. Metuebant eum servi, verebantur liberi. *Id. Quint.* 1. Summa gratia, et eloquentia: quarum alteram (*eloquentiam*) vereor, alteram metuo. [**Metuere* et *timere* ad periculum pertinent, *vereri* ignominiam spectat. Ita *Doederl.* 2, 191.] ℙ *Metuere* pro *vereri* ap. *Ter. Phorm.* 1, 2, 69. Metuebat absentem patrem, ubi *Donat.* discrimen assignat inter *metuo*, et *timeo.* Metuimus, inquit, eos, qui nos amant: timemus etiam inimicos. Sed haec promiscue saepissime. *Sen. Agam.* 73. de tyrannis: Metui cupiunt, metuique timent; et *Oedip.* 705. Qui sceptra duro saevus imperio regit, Timet timentes. *Pl. Mil.* 4, 8, 38. Metuo, et timeo, ne hoc tandem propalam fiat nimis. [**Metuere* significat prudenter, caute sollicitum esse de re aliqua: *timere* propter ignaviam periculorum cogitatione angi. Ita non male discrimen constituisse videtur *Doederl.* 2, 191. sqq. ubi v.] ℙ *Metuiri* pro *metutum iri* quidam leg. ap. *Modest. Dig.* 20, 1, 26. V. METUTUS. ℙ Part. *Metuens* V. s. l. *Metuendus* ap. *Cic. Har. resp.* 28. Cum quibusdam multis metuendisque rebus. ℙ [*Confund. *metuit* et *vetuit.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 2, 359.]

MĔTUS, us, m. φόβος, timor, formido, pavor. Volunt esse a μόθος, quod ap. *Hesych.* est etiam φόβος. [*Meliora praebet *Doederl.* 2, 194.] *Cic. Tusc.* 4, 37. definit, diffidentiam exspectati et impendentis mali: item mali exspectationem; et *ib.* 5, 18. futurae aegritudinis sollicitam exspectationem. [*Quid differant *metus* et *timor*, V. in v. praec.; quid *horror* et *formido* a v. *metus* discrepent, dictum est ap. *Doederl.* 2, 200. Cf. etiam *formido.*] Accipitur tum active, tum passive, *h. e.* quo timemus alios, et quo timemur. *Gell.* 9, 12. *med.* *Metus hostium* recte dicitur, et cum timent hostes, et cum timentur. Itaque Sallustius, in historia prima *metum Pompeji* dixit, non quod Pompejus metueret (quod est usitatius), sed quod metueretur. Verba haec Sallustii sunt (*Hist.* 1.): *Id bellum excitabat metus Pompeji victoris, Hiempsalem in regnum restituentis.* Item alio in loco (*ib.*): *Postquam, remoto metu Punico, simultates exercere vacuum fuit.* Haec *Gell.* Sic *Quint.* 6, 2. *med.* Metum duplicem intelligi volo, quem patimur, et quem facimus. Hinc *esse in metu* dicitur et qui timet, et res, quae metum affert. *Cic. Cat.* 1, 7. *f.* Me totam esse in metu propter te unum. *Id. Att.* 3, 9. Mihi etiam unum de malis in metu est, fratris miseri negotium; et *ib.* 14, 21. Quid autem absurdius, hoc metuere, alterum in metu non ponere? *h. e.* inter res metuendas. Huc pertinet illud *Stat. Th.* 12, 606. Ipsa metus Libycos, servatricemque Medusam Pectoris, incussa movit Tritonia parma, *h. e.* Medusae vultum, et angues quos gerit in pectore, quibus metum aliis incutit. *Sen. Hippol.* 28. Hic versatur metus agricolis, vulnere multo jam notus aper. *Val. Fl.* 1, 22. Haemoniam primis Pelias frenabat ab annis, Jam gravis et longus populis metus. ℙ De formidine venatoria usurpant *Grat. Cyn.* 85. et 88., *Nemes. ib.* 311. et *Manil.* 4, 182. V. FORMIDO, inis, et LINEA. ℙ Frequentius de aegritudine usurpatur, qua timemus aliquid. Nam, ut ait *Serv.* ad *A.* 11, 357., terror est proprie, qui aliis infertur, metus, quem habent timentes. *Cic. Fam.* 11, 21. Omni te, vir optime, de me metu libero; et *ib.* 9, 16. *f.* Volo abstergere animi tui metum. *Liv.* 2, 2. *med.* Exonera civitatem vano forsitan metu. *Ter. Heaut.* 2, 3, 100. Ademptum tibi jam faxo omnem metum. *Id. Andr.* 1, 2, 10. Amoto metu. *Liv. l. c.* Removere metum. *Cic. Tusc.* 2, 24. *f.* levare alicui. *Id. Verr.* 2, 5, 49. *f.* alicui dejicere. *Id. in Sen.* 8. depellere. *Sall. or. Philipp. contra Lepid.* detrahere. *Ov. Her.* 14, 43. et *Met.* 3, 690. excutere corde. *Virg. A.* 1, 467. solvere. *Caes. B. G.* 6, 28. tollere. *Hirt. B. Alex.* 65. deponere. *Sil.* 3, 131. lenire. *Ov. Fast.* 1, 485. concipere. *Liv.* 33, 27. *f.* capere. *Ter. Heaut.* 2, 3, 96. accipere, *h. e.* subire. *Cic. Fam.* 8, 10. habere. *Id. Cluent.* 70. A metu respirare. *Liv.* 2, 22. Volscis levatis metu suum rediit ingenium. *Lucr.* 3, 313. Metu tentari. *Cic. Mil.* 24. exanimari. *Virg. A.* 6, 491. ingenti trepidare. *Ov. Met.* 15, 517. turbari;

et *ib.* 13, 74. pallere. *Sall. Cat.* 6. perculsus. *Cic. Or.* 1, 26. *f.* frangi ac debilitari. *Sall. Jug.* 39. et 43. Metus me invadit. *Plin. ep.* 6, 20. Metum perferre; et *ep.* 8, 11. Redire in metum. *Quint.* 6, 2. *med.* Metum pati. *Id. ib.* et *Ov. Trist.* 5. 10, 28. et *Tac. A.* 6, 36. facere alicui. *Caes. B. G.* 4, 19. injicere. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 4. incutere. *Liv.* 26, 20. inferre. *Cic. Verr.* 2, 2, 54. afferre. *Id. Fam.* 15, 1. *f.* offerre. *Id. Tusc.* 2, 4. objicere. *Sen. Hippol.* 727. mortis intentare. *Caes. B. G.* 5, 6. Metu territare. *Sall. or. ad Caes.* 1. *med.* Semper in periculo, aut metu agitare; et *or.* 2. *med.* Itaque metu ne solus rerum potiretur, consilia disturbaverunt. *Ter. Phorm.* 3, 1, 18. Quantus metus est mihi, venire huc salvum nunc patruum! *h. e.* quam metuo adventum patrui. *Plin.* 7, 40, 41. Ut alia non sint, certe, ne lassescat fortuna, metus est. *Id.* 31, 6, 37. Est et in metu peregrinantium, ut tentent valetudinem aquae ignotae, *h. e.* inter ea, quae peregrinantes metuunt, est etiam illud, etc. ℙ *Infidelis recti magister est metus*, γνώμη ap. *Plin. Pan.* 45. *f.* Simile est illud *Cic. Off.* 2, 7. Malus custos diuturnitatis metus. ℙ De timore Deorum, quae est religio: quod et *Non.* 4, 307. adnotavit. *Virg. A.* 7, 59. Laurus erat tecti medio in penetralibus altis, Sacra comam, multosque metu servata per annos. V. FORMIDO, inis. ℙ Item de furore poetico. *Hor. Od.* 2, 19, 5. Evoe! recenti mens trepidat metu. ℙ Olim femin. gen. usurparunt. *Enn.* ap. *Fest.* Vivam, an moriar, nulla in me est metus, *h. e.* cura. *Id.* ap. *Non.* 3, 141. Ni metus ulla tenet. Adde *Fest.* in *Masculino*, et in *Recto*. ℙ *Metum*, quasi infernum deum, ante vestibulum inque primis Orci faucibus, cum ejusdemmodi aliis, posuit *Virg. A.* 6, 276. *B. A.*

MĔTŪTUS, a, um, part. antiquum ab obsoleto sup. *metutum* verbi *metuo*. *Lucr.* 5, 1139. Nam cupide conculcatur nimis ante metutum. V. METUO.

MĒVĀNAS, atis, omn. gen. qui est e Mevania. *Sil.* 4, 546. Mevanas Varenus. *Plin.* 14, 3, 4. *n.* 7. Irtiola Mevanati et Piceno agro peculiaris. ℙ *Mevanates, ium*, Mevaniae incolae. *Plin.* 3, 14, 19.

MĒVĀNĬA, ae, f. opp. Umbriae ad Clitumnum amnem, nunc *Bevagna*. Creditur a multis patria fuisse *Propertii*. In ejus agro nobiles aluntur boves albi, et opimi: unde victimae a Romanis petebantur. *Colum.* 3, 8. Armentis sublimibus insignis Mevania est. *Lucan.* 1, 473. tauriferis ubi se Mevania campis Explicat. *Sil.* 6, 647. ingentem pascens Mevania taurum, Dona Jovi. *Prop.* 4, 1, 123. Qua nebulosa cavo rorat Mevania campo. *Sil.* 8, 458. et latis Mevania pratis. V. CLITUMNUS, i.

[MĒVĀNĬENSIS, e, adj. ad Mevaniam pertinens. *Philargyr.* ad *Virg. G.* 2, 146. Significat autem boves Mevanienses, qui sunt albi. *F.*]

*MEVANIŎLA. V. in voc. sq. *B. A.*

*MEVANIONENSES, um, populi Umbriae, quorum caput Mevanio vel Mevaniona fortasse dictum. *Plin.* 3, 14. Mevanates, Mevanionenses. ℙ *Mevaniola* occurrit in *Inscr.* ap. *Grut.* p. 483. *n.* 7. An Mevanionensium fuerit oppidum hoc, necne, plane nescio. *B. A.*

MĔUM, i, n. μῆον, herba duorum generum, quorum nobilius Athamanticum, vel ab Athamante inventum, vel quod laudatissimum in Athamante Phthiotidis monte invenitur: foliis aniso (al. *anetho*) simile, et caule aliquando bicubitali, radicibus multis, et obnigris, quibusdam altissimis. Minus rufum, quam illud, est alterum. Varios habet usus in medicina. V. *Plin.* 20, 23, 94. [*Aethusa Meum*, *L.*, *Bärwurz.*]

MĔUS, a, um, pronom. possess. ἐμός, qui ad me pertinet, a me possidetur, a me agitur: item qui me possidet, vel in me agit. *Ter. Eun.* 1, 2, 116. Meus fac sis animus, quando ego sum tuus. *Cic. Sen.* 17. Ego omnia ista sum dimensus: mei sunt ordines, mea descriptio: multae etiam istarum arborum mea manu sunt satae. *Virg. A.* 9, 446. si quid mea carmina possunt. *Pl. Amph.* 1, 1, 304. Haec hero dicam meo. *Ter. Andr.* 4, 1, 27. meus carnifex. ℙ Refertur ad familiaritatem, amicitiam, benevolentiam. *Cic. Fam.* 13, 64. Nero meus mirificas apud me tibi gratias agit; et *ib.* 65. Ita et Hisponem meum per me ornaris. ℙ *Meum* subst. i. q. res mea. *Ter. Ad.* 1, 2, 37. Obsonat, potat, olet unguenta de meo. *Cic. Har. resp.* 19. Haruspicum verba sunt haec omnia, nihil addo de meo. ℙ *Meus sum*, sum apud me: cui opponitur, attonitus sum, extra me sum. *Ov. Met.* 3, 688. Restabam solus: pavidum gelidumque trementi Corpore, vixque meum firmat Deus, excute, dicens, Corde metum. ℙ Item mei juris sum, liber sum. *Pers.* 5, 88. Vindicta postquam meus a praetore recessi. ℙ Translate. *Cic. Leg.* 2, 7. Sententias interpretari perfacile est: quod quidem ego facerem, nisi plane esse vellem meus, *h. e.* plane liber in scribendo, et non solum verba, sed etiam res, et sententias de meo ponere. ℙ *Meus* etiam dicitur, qui mihi favet. *Ter. Ph.* 4, 1, 21. Nam ego meorum solus sum meus. ℙ *Mei, orum*, cives, familiares, propinqui mei. *Virg. A.* 2, 431. Iliaci cineres, et flamma extrema meorum. ℙ *Meum est*, mea natura est, aut consuetudo, aut officium. *Ter. Heaut.* 3, 2, 38. Non est mentiri meum; et 4, 5, 34. Non mea est simulatio. *Cic. Fam.* 6, 5. Puto esse meum, quid sentiam, exponere. *Id. Att.* 5, 13. Si intelligis, quam meum sit, scire et curare, quid in republica fiat, perscribe ad me omnia. *Id. Pis.* 30. *med.* Omitto, non fuisse meum, quem multis saepe orationibus decorassem, hunc uno violare versu. ℙ *Meus est*, captus est, habeo hominem. *Pl. Curc. a.* 3. *v.* 61. Meus hic est: hamum vorat. *Ov. Met.* 4, 356. Vicimus: en meus est, exclamat Nais. ℙ *Meus homo*, is, de quo ego loquor: habet autem commixtam irrisionem, et fictam stultitiae commiserationem, in illo *Phaedr.* 5, 7. Homo meus se in pulpito totum prosternit. *Petr. fragm. Trag.* 62. *Burm.* Homo meus coepit ad stellas facere. *Quint. decl.* 12, 18. *extr.* At legatus meus ad emendum modo proficiscitur. *Catull.* 17, 21. Talis iste meus stupor nil videt, nihil audit, *h. e.* iste meus homo stupidissimus. ℙ *Mea*, et *mea tu* in colloquiis feminarum sunt, invicem blandientium, aut trepidantium. *Ter. Eun.* 4, 3, 14. An obsecro, mea Pythias, quid istuc nam monstri fuit? *Id. Ad.* 3, 1, 2. Modo dolores, mea tu, occipiunt primulum. *Ov. Met.* 14, 761. quorum memor, o mea, lentos Pone, precor, fastus. ℙ In vocativo masculino est *mi*, quod saepe blandiendi vim habet. *Ter. Ad.* 2, 4, 4. O mi Aeschine, o mi germane! et 5, 7, 3. Hem mi pater, tu hic eras? ℙ Reperitur etiam cum femininis. *Pl. Truc. a.* 5. *v.* 25. Heus amica mi, quid agis? Al. omittunt *mi*. *Appul. Met.* 4. Parce, inquit, mi parens, *h. e.* mea mater; et *ib.* 5. mi soror; et *ib.* 9. De isto, mi herilis, tecum ipsa videris. *Hieron. ep.* 22. *n.* 1. Mi domina, Eustochium; et *ib. n.* 29. Istiusmodi *(virgines)* hortari solent, et dicere: Mi catella, etc. et *ib. n.* 38. Mi virgo. Tribuunt et *Tibullo* 1, 7, 69. Vive diu, mi dulcis anus: sed *Broukusio* plane invito, qui *mihi* reponit ex multis MSS. ℙ Et cum neutris. *Appul. Apol.* vertens *epigr. Plat.* Astra vides: utinam fiam, mi sidus, olympus. ℙ Item in plur. num. *Petr. Sat.* 116. O mi hospites, si negotiatores estis, mutate propositum. *Pl. Cist.* 4, 2, 8. mi homines, mi spectatores. *Diomed.* 1, 319. docet, dixisse veteres *mius* pro *meus*: unde vocativus *mi*, et *mii* in utroque numero. V. MIUS. ℙ *Meus* pro *mi*. *Virg. A.* 6, 836. Projice tela manu, sanguis meus. *Sidon. ep.* 1, 9. *med.* Eja, Solli meus; et *ep.* 4, 10. Erumpo in salutationem, licet seram, domine meus. ℙ *Meum* pro *meorum*. *Pl. Cas.* 2, 6, 66. Pietate factum est mea, et majorum meum. Adde *Pers.* 3, 1, 62. ℙ *Meapte*, *meopte* sunt *Terentii Heaut.* 4, 3. 8. et *Pl. Most.* 1, 2. *f.* et *meamet*, *Poen.* 1, 3, 37.

*MEZENTĬUS, i, m. pater Lausi, deorum contemtor. *Virg. A.* 7, 698. Primus init bellum Tyrrhenis asper ab oris Contemtor divum Mezentius. *Macr.* 3, 5. Adeo autem omnem pietatem in sacrificiis, quae diis exhibenda sunt, ponit *(Virgilius)*; ut propter contrariam causam Mezentium vocaverit Contemptorem Deorum: Neque enim, ut Aspro videtur, ideo contemptor divum dictus est, quod sine respectu Deorum in homines impius fuerit. Alioqui multo magis hoc de Busiride dixisset: quem longe crudeliorem, Illaudatum vocasse contentus est. Sed veram hujus contumacissimi nominis causam in primo libro Originum Catonis diligens lector inveniet. Ait enim, Mezentium Rutulis imperasse, ut sibi offerrent, quas Diis primitias offerebant: et Latinos omnes similis imperii metu ita vovisse: Jupiter. si. tibi. magis. cordi. est. nos. ea. tibi. dare. potius. quam. Mezentio. utei. nos. victores. facias. Ergo, quod divinos honores sibi exegerat, merito dictus est a Virgilio Contemptor Deorum. Hinc pia illa insultatio sacerdotis: Haec sunt spolia et de rege superbo Primitiae: ut nomine contumaciae, cujus poenas luit, raptas de eo notaret exuvias. *B. A.*

MI

MĪ. V. EGO et MEUS.

MĬĀ CHĂRĬTON. V. CHARITES.

MĪCĂ, ae, f. ψίξ, ψιχός, frustulum alicujus rei, v. gr. panis, item minutum granum salis, turis: item minutissimum auri ramentum, ut quae in arena refulgent. *Plin.* 12, 14, 32. Tus in micas friatur. *Id.* 33, 4, 21. Aurum marmoris glareae inhaerens, non illo modo, quo in gemmis scintillat, sed micas amplexum marmoris. *Id.* 22, 14, 16. Herba lamium medetur cum mica salis contusis, incussisque; (*micas* vulgo vocant etiam glebas salis magni ponderis, qui in Cappadocia e terra effoditur, teste *eod.* 31, 7, 41.) et *ib.* 17, 20. Medetur cum mica salis iisdem omnibus, quibus lamium. *Id.* 12, 18, 41. Mica amomi. *Tibull.* 4, 1, 14. Parvaque coelestes placavit mica: nec illis Semper inaurato taurus cadit hostia cornu, *h. e.* mica turis. *Hor. Od.* 3, 23, 19. Mollivit aversos Penates Farre pio, et saliente mica, *h. e.* mica salis. Sic *Tibull.* 3, 4, 10. Farre pio placant, et saliente sale. *Petr. fragm. Trag.* 42. *Burm.* Quinque dies aquam in os suum non conjecit, non micam panis. *Lucr.* 1, 838. Ex aurique putat micis consistere posse Aurum, et de terris terram concrescere parvis. *Sen. Ben.* 4, 19. de Epicuro: Sed te atomi, et istae micae tuae forte ac temere conglobaverunt. ℙ Translate. *Catull.* 86, 3. nulla venustas, Nulla in tam magno est corpore mica salis, *h. e.* particula leporis, argutiae, gratiae. (*Quint.* 6, 3. *in.* ubi docet, salsum in consuetudine pro ridiculo tantum accipi, negat tamen a *Catullo* hoc sensu hic usurpari.) *Mart.* 7, 25. Dulcia cum tantum scribas epigrammata semper, Et cerussata candidiora cute: Nullaque mica salis, nec amari fellis in illis Gutta sit; o demens, vis tamen illa legi. ℙ *Mica* nomen fuit cujusdam coenationis Romae in Coelimontio, et, ut quidam putant, in palatio Domitiani: ita dicta, quia parva erat, et paucis ad coenandum locum dabat: de qua *Mart.* 2, 59. Mica vocor: quid sim, cernis? coenatio parva. *P. Vict.* et *Sext. Rufus* vocant *micam auream*.

MĬCANS, antis, part. a *mico*, qui micat, et salit. *Ov. Met.* 9, 37. Et modo cervicem, modo crura micantia captat. *Id. Fast.* 6, 338. Et fert suspensos, corde micante, pedes. *Calpurn. Ecl.* 2, 26. manus jactate micantes. V. integrum locum in MICO. ℙ Item splendens, ardens, στίλβων. *Ov. Met.* 11, 522. praebentque micantia fulmina lumen; et *ib.* 2, 40. micantes radii; et *ib.* 7, 100. micantes stellae; et *ib.* 2, 1. Regia Solis erat, sublimibus alta columnis, Clara micante auro. *Virg. A.* 2, 734. Ardentes clypeos, atque aera micantia cerno. *Ov. Met.* 15, 674. oculos circumtulit igne micantes. *Liv.* 6, 13. vultum hostis ardore animi micantem ferre non potuit. *Prud. Cath.* 5, 44. radius sole micantior.

MĬCĀRĬUS, ii, m. qui micas panis colligit, et victum sibi parce comparat. *Petr. fr. Trag.* 73. *Burm.* Homo praefiscini, frugi, et micarius. Al. aliter leg.

[MĬCĀTĬO, onis, f. idem ac micatus. *Gloss. Philox.* Micatio, λαχμός. *F.*]

MĬCĀTUS, us, m. actus micandi. *Capell.* 4, 95. Anguis allambere feminam crebris linguarum micatibus attentat.

*MICCĬĂDES, ae, m. nobilis sculptor, Malae filius *Plin.* 36, 5. *B. A.*

*MICCOTROGUS, quasi Paucirodus, a μικκὸς pro μικρὸς, parvus. Et epitheton parasiti ap. *Pl. Stich.* 1, 3, 89. ubi tamen *Pareus* habet *micotrogus*, ut sit vox hybrida, composita a Latino *mica* et Graeco τρώγω. *B. A.*

*MICĔO, es, de hirco dicitur ap. *Auct. Philom.* v. 58. si *Schotto* credendum, quem V. in *Hum. Observ.* 2, 52. Vulgo legitur *mutire*. *B. A.*

*MICHOE, es, sic dicta est olim terra Troglodytica. *Plin.* 36, 5. *B. A.*

*MĬCĬDUS, a, um, adj. tenuis, exilis. *Innocent.* in *Agrar. Goes.* p. 231. *B. A.*

[MĬCIPSĂ, ae, m. rex Numidiae, filius Masinissae, Adherbalis, Hiempsalisque pater. *Sall. Jug.* 5. et *Flor.* 3. 1. ℙ Ap. *Juven.* 5, 8. *Micipsarum* idem valet quod Afrorum. *F.*]

MĬCO, as, ui, n. 1. tremulum esse, coruscare, crebro celerique motu agitari, subsilire, vibrari, concuti. *Cic. N. D.* 2, 9. Venae et arteriae micare non desinunt, quasi quodam igneo motu. *Ov. Fast.* 3, 36. Terreor admonitu: corda timore micant; et *Her.* 1, 45. Usque metu micuere sinus. *Liv.* 6, 12. *f.* Cum hostes effusi stantibus vobis se intulerint, tum micent gladii. *Virg. G.* 3, 439. de angui: et linguis micat ore trisulcis; et *ib.* 84. de equo: Stare loco nescit: micat auribus, et tremit artus. *Plin.* 11, 37, 50. Equis fessis aures marcidae, micantes pavidis, subrectae furentibus. *Id.* 29, 6, 38. Noctuarum genus, quibus pluma aurium modo micat. *Sen. Oedip.* 376. Tremulo rigore debiles artus micant. *Virg. A.* 10, 396. de manu recisa: Semianimesque micant digiti, ferrumque retractant. *Enn.* ap. *Serv. ib.* de capite absciso: Semianimesque micant oculi, lucemque requirunt. *Lucan.* 4, 300. Aut micuere novi, percusso pumice, fontes; et *Lucil.* ap. *Non.* 4, 303. Omnia tum endo mari videas fervente micare, *h. e.* moveri, agitari. ℙ Speciatim *micare* est digitis sortiri, λαγχάνειν: cum porrectis invicem crebro digitis certantium uterque numerum eorum divinat: item cum extensis subito digitis, ex eorum numero decernitur, uter ex duobus, aut quis ex pluribus in re quapiam habenda, aut facienda sit prior: quod Itali nunc *fare al tocco* dicunt. Graece ἐπάλλαξις dicitur. *Varr.* ap. *Non.* 4, 303. Micandum erit cum Graeco, utrum ego illius numerum, an ille meum sequatur. *Cic. N. D.* 2, 41. Quid enim sors est? item propemodum, quod micare, quod talos jacere, quod tesseras. *Suet. Aug.* 13. Patrem et filium pro vita rogantes, sortiri, vel micare jussit, ut alterutri concederetur. *Calpurn. Ecl.* 2, 25. Et nunc, alternos magis ut distinguere cantus Possitis, ter quisque manus jactate micantes. Nec mora, decernunt digitis. ℙ Cum alicujus fidem boni

atemque laudant rustici homines, proverbio dicunt, *dignum esse, quicum in tenebris mices*. Nam, ut ait *August. Trin.* 8, 5. *f.*, cum quo micas in tenebris, ei liberum est, si velit, fallere. Habent hoc proverb. *Cic. Off.* 3, 19. *med.* et *Petr. fr. Trag.* 4. *Burm.* Ᵽ Secundo ex his ludendi modis utebantur in contractibus faciendis, ut si de pretio non conveniret, micando controversiam tollerent: quod in carnibus de lanio emendis factitatum ostendit edictum Turci Aproniani V. C. praefecti Urbis ann. a Chr. n. CCCLXII. ap. *Grut.* 647, 6., qui vetuit pecora in posterum micando distrahi, et sub exagio vendi jussit. Verba sunt: Ratio docuit, utilitate suadente, consuetudine micandi summota, sub exagio potius pecora vendere, quam digitis concludentibus tradere, etc. Ad eund. itidem micandi modum manifesto pertinet locus *Calpurn.* allatus, et probabilius etiam reliqui. V. *Casaub.* ad *l. Suet.* c. Ᵽ *Micare tribus digitis* ap. *August. l. c.* est more micantium tres digitos, reliquis complicatis, protendere. Ᵽ Quia vero ignis prae ceteris crebro agitatur, et coruscat, et ideo lucem, splendoremque emittit; hinc saepe *micare* ponitur pro fulgere, splendere, στίλβειν. *Hor. Od.* 1, 12, 46. micat inter omnes Julium sidus, velut inter ignes Luna minores. [*Ita proprie dicitur. V. *Doederl.* 2, 81.] *Virg. A.* 1, 94. crebris micat ignibus aether; et *ib.* 12, 102. oculis micat acribus ignis. *Ov. Trist.* 1, 2, 45. celeri micuerunt nubila flamma. *Virg. A.* 7, 743. Aerataeque micant peltae, micat aereus ensis. *Lucr.* 3, 290. de irato: ex oculis micat acrius ardor. Ᵽ Part. *Micans* V. suo loco. Ᵽ Docet *Prisc.* 9, 862. supinum *mictum* ideo non esse in usu, quia cum *mingo* commune est.

*MICON, onis, m. Μίκων, nomen duorum pictorum est, quorum hic Major, ille Minor audiebat. *Plin.* 35, 9. Ᵽ Miconis majoris meminit idem *Plin.* 33, 13. Ᵽ Miconis minoris filia Timarete et ipsa pictrix. *Id.* 35, 9 et 11. Ᵽ Fuit et insignis statuarius hoc nomine, teste *Plin.* 34, 8., qui idem fortasse fuit ac is, de quo *Pausan.* in *Eliac. poster.* p. 183. *med.* *Wechel.* *B. A.*

*MICROCOSMUS, i, μικρόκοσμος, Latine *Parvus mundus* dicitur. *Isid.* 3. 22. *B. A.*

MICROSPHAERUM. V. HADROSPHAERUM.

MICROPSYCHUS, a, um, adj. μικρόψυχος, pusillanimis, timidus: a μικρὸς, parvus, et ψυχή, animus, *Plin.* 22, 24, 51. Item animi humilis, ac praeparci, quos illi dixere micropsychos.

MICTĪLIS, e, adj. dignus qui mingatur, vilis, contemptibilis, ut *merx mictilis* ap. *Luc.* teste *Non.* 2, 532., ut quidem emendat *Scal.* in *Catull.*

MICTĬO. V. MINCTIO.

*MICTIS, is, insula maris Germanici, de qua sic *Plin.* 4, 16. Timaeus historicus a Britannia introrsus sex dierum navigatione abesse dicit insulam Mictim, in qua candidum plumbum proveniat. *B. A.*

*MICTON, onis, m. auctor qui rhizotomumena scripsit. *Plin.* 20, 23. ed. *Hard.* ubi ed. *Elzev.* habet *Miction.* *B. A.*

MICTŌRĬUS, a, um, adj. ad mingendum pertinens, ut Mictoria medicamenta, ap. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 8.

MICTŪĀLIS, e, adj. mictorius. *Appul. Herb.* 117. Herba virtutis mictualis.

MICTŬRĬO, is, n. 4. οὐρητιάω, mejere cupio, vel interdum mejo, simpliciter. *Juven.* 6, 308. Noctibus hic ponunt lecticas, micturiunt hic. *Id.* 16, 46. Fusco jam micturiente.

MICTUS, us, m. actus mingendi. *Coel. Aurel. Tard.* 5, 3. Sanguinis mictus; et *ib.* 2, 1. Difficultas mictus.

MĪCŬLA, ae, f. dimin. micae. *Cels.* 2, 5. *extr.* Si urina quasdam quasi miculas repraesentat. [*Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 5, 40. Post vesperam micularum minimum cum vino destillatum gluttivi. *F.*] *Arnob.* 7, 230. Arvina in exiguas miculas insecta; et 2, 77. Exiguae miculae, quibus colliquefactis nascitur aurum.

[MĪDAEI, orum, m. plur. incolae urbis, quae Midaeum est appellata, in Phrygia Epicteto, a Mida rege condita, et denominata, quaeque nunc *Seid-Gazi.* In ejus nummis ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 3. p. 168. ΜΙΔΑΙΩΝ. *Plin.* 5, 29, 29. Dorylaei, Midaei, Julienses. *F.*]

[MĪDĀMUS, i, m. unus ex quinquaginta Aegypti filiis, ab uxore Amymone, una ex Danaidibus, obtruncatus. *Hyg. fab.* 170. Videtur esse a μελδημα, Dorice μελδαμα, lenis risus. *F.*]

MĪDAS et Mida, ae, m. Μίδας, Gordii filius, rex Phrygum, qui cunctos paene reges pecuniae abundantia antecessit. Huic (ut est in fabulis) propter Bacchum hospitio susceptum, concessum est, ut quicquid vellet, optaret, futurus voti compos. Optavit, ut quicquid corpore contigisset, in aurum verteretur. Quod annuente Baccho factum est. Sed cum cibus, et potus contacti etiam in aurum verterentur, sensit tandem stolidus, se stulte petiisse, et facti poenitens oravit Bacchum, ut hoc munus auferret. Tum Bacchus praecepit, ut in Pactolo flumine se lavaret, et sic liberaretur. Quod cum fecisset, coepit deinceps Pactolus aureas arenas trahere. Postea cum Phoebus, et Pan, seu Marsya carmine certarent, Midas judex electus est cum Tmolo monte. Tmolus Phoebum victorem pronunciavit, sed Midas secundum Pana judicium tulit. Iratus Apollo asininas ei auriculas indidit, quas tam scite occultavit, ut nemo sciret, praeter solum tonsorem: qui cum rem inauditam tacere non posset, fossam ingressus proclamavit: *Aures asininas habet rex Midas;* deinde fossam terra adoperuit. Successu temporis creverunt illic arundines, quae commotae vocem, quam tonsor infoderat, reddiderunt. Alii narrant, cum praeteriret aliquando Liberi Patris asinos, atque eos affecisset injuria, iratum Bacchum Midae auriculas asininas addidisse. Sunt qui dicant, huic aures natura praelongas fuisse, et asininarum instar prominentes, atque hinc fabulae jocum ortum esse. *Ov. Met.* 11, 85. et sqq., *Hyg. fab.* 191. et *Serv.* ad *A.* 10, 142., *Auson. ep.* 23. *a v.* 18., item vetus epigrammation *inter fragm. Petr.* 679. *Burm. Mart.* 6, 86. Qui mavult heres divitis esse Midae. *Claud. II. cons. Stil.* 230. Ditabat rutilo, quidquid Mida tangeret auro. *Val. Max.* 1, 6. *n.* 2. *extr.* Midas cunctorum paene regum opes abundantia pecuniae antecessit. Ᵽ *Plumbi inventor fuit, ut refert *Hygin. fab.* 274. Midas rex, Cybeles filius, Phryx, plumbum album et nigrum primus invenit. V. MIDACRUS. *B. A.*

*MIDEA, ae, f. Μίδεια, opp. Boeotiae. *Stat. Th.* 7, 331. Agmina, quos Midee, quos humida suggerit Arne. Ubi notandum, paenultimam correptam, quanquam produxit *Homerus* in loco, quem prae oculis habuisse videtur *Statius:* Οἵ τε πολυστάφυλον Ἄρνην ἔχον, οἵ τε Μίδειαν. Ᵽ Alcmenae patria fuit, notante *Lactantio* sive *Lutatio* ad *Statii* locum. Ᵽ Aliud, in Argolide, de quo sic *Steph. Byzant.* Μίδεια πόλις ἐν Ἄργει, ἡ νῦν κώμη, ἡ πρότερον Περσέως πόλις, ἀπὸ Μιδείας τῆς Ἀλωέως θυγατρός. Λέγεται καὶ χωρὶς τοῦ ι Μίδεα· ὁ πολίτης Μιδεάτης· καὶ θηλυκὸν, Μιδεᾶτις· καὶ Μιδιαῖος. Ᵽ Aliud in Lycia. *Stat. Th.* 4, 45. Aptior armentis Midea, pecorosaque Phyllos. *B. A.*

*MIDĪAS, ae, m. Messenius, loricae inventor. *Plin.* 7, 56. Ᵽ Midias, Μειδίας, inimicus Demosthenis, homo locuples, a quo tum aliis malis affectus, tum in orchestra, in festo Bacchi, etiam pugnis caesus. V. *Demosth. Orat. in Midiam.* *B. A.*

[MIDIDĪTĀNI, orum, m. plur. incolae urbis, quae Mididi est appellata, in Africa Byzacena. *Inscr.* ap. *Mur.* 373, 2. Ordo Mididitanorum hospitium amicitiamque fecit cum Q. Aradio Val. Proculo. *F.*]

[MĪDĪNUS, a, um, adj. ad Midam pertinens. *Capell.* 6, 189. Sed quia nunc Arcadicum, ac Midinum sapis, amisisse mihi videris et hujus matronae memoriam, *h. e.* quia asini in modum stupes: asinus enim est pecus Arcadicum, et Midas asini aures habuisse dictus est propter stultitiam. *F.*]

*MIDOE, es, f. sic dicta est olim terra Troglodytica, teste *Plin.* 6, 34. *B. A.*

*MIEZA, ae, f. Μίεζα, Μύεζα, opp. Macedoniae, in Emathia. *Plin.* 4, 10. *B. A.*

MIGDĪLYBS, ybis, comm. gen. mixtus genere ex Libyco, et Tyrio, quales erant Carthaginienses: a μίγδην, mixtim, et Λίψ, Lybs, Afer. *Pl. Poen.* 5, 2, 73. huc advenisti nos captatum, migdilybs, Bisulcilingua.

*MIGMA, atis, n. μίγμα, mistura, farrago. *Vulg. Esai.* 30, 24. Et tauri tui — commistum migma comedent, sicut in area ventilatum est. *B. A.*

MIGRĀTĬO, onis, f. μετοίκησις, actus migrandi. *Liv.* 5, 53. Haec migratio nobis misera ac turpis, Gallis gloriosa est. *Cic. Tusc.* 1, 41. Migrationem esse mortem in eas oras, quas, qui vita excesserunt, incolunt. [*Id. ib.* 12. et *Coel.* 8. Mortem non interitum esse, sed quandam quasi migrationem.] Ᵽ Translate. *Id. Fam.* 16, 17. Cui verbo (*fideliter*) domicilium est proprium in officio, migrationes in alienum multae, *h. e.* translationes, metaphorae.

*MIGRĀTOR, oris, m. μετανάστης *Gloss. Gr. Lat.* *B. A.*

MIGRO, as, avi, atum, n. 1. μετοικέω, alio me transfero habitandi causa, domicilium muto. [*Intensivum est v. *meare.* V. *Doederl.* 3, 133 et 285.] *Cic. Att.* 14, 9. Tabernae mihi duae corruerunt, reliquae rimas agunt: itaque non solum inquilini, sed etiam mures migraverunt. *Id. Verr.* 2, 2, 36. Ad generum Agathini migrare maluit. *Ter. Hec.* 4, 2, 13. Ex urbe rus habitatum migrare. *Liv.* 5, 53. Vastam incendiis ruinisque relinquere urbem, et ad integra omnia Vejos migrare. *Hor. A. P.* 229. Migrare in tabernas obscuras. *Ov. Met.* 15, 171. animam sic semper eandem Esse, sed in varias doceo migrare figuras. *Pl. Curc.* 2, 1, 1. Migrare e fano foras. *Plin.* 6, 17, 21. Indi, prope gentium soli, nunquam migravere finibus suis. *Suet. Caes.* 79. Fama percrebuit, migraturum Alexandriam, vel Ilium. Adde *Dig.* 43, 31. qui *De migrando* inscribitur. *Cic. Verr.* 2, 2, 36. Verres domo ejus emigrat, atque adeo exit; nam jam ante migrarat, *h. e.* exit solus, nihil secum vasorum ferens; nam jam ante migrarat, nempe supellectilem argentumque Sthenii ab hujus domo ad suam adsportaverat. Qui enim migrationem faciunt, et domicilium mutant, praemittunt ex domo, quam relinquunt, omnem supellectilem, unde ipsi postea, parato jam atque instructo novo domicilio, pedem efferunt, exeuntque. Ᵽ Passive impersonaliter. *Id. Tusc.* 1, 1. Necesse est, ut aut sensus omnes mors auferat, aut in alium quendam locum ex his locis morte migretur. *Liv.* 1, 11. Romam inde migratum est a propinquis raptarum. *Id.* 5, 49. *f.* Cum prohibuit migrari Vejos. Ᵽ Translate. *Cic. Somn. Scip.* 1. Migrare ex hac vita. *Id. Fin.* 1, 19. de vita. [*Similis constructio est ap. *Vell.* 1, 11, 7.] *Pl. Ps.* 1, 5, 54. Fac, sis, vacivas, Pseudole, aedes aurium, Mea ut migrare dicta possint, quo volo. *Id. Trin.* 3, 2, 13. Scio ego, et sentio ipse, quid agam, neque a me officium migrat, *h. e.* discedit. Alii leg. *neque meum se officium migrat*, h. e. mutat, active: de quo mox. [*Lindemannus*, q. v., legit: *neque se a me officium migrat:* ex emendatione *Acidalii.*] *Hor. Ep.* 2, 1, 187. Verum equiti quoque jam migravit ab aure voluptas Omnis ad ingratos, et gaudia vana. *Plin.* 25, 2, 6. Haec erat antiqua medicina, quae tota migrabat in Graeciae linguas. *Lucr.* 5, 828. Nec manet ulla sui similis res: omnia migrant: Omnia commutat natura, et vertere cogit, *h. e.* mutantur, et in alium statum transeunt. Al. leg. *migrat, Omnia commutat natura,* etc. ut sit activum, ut mox dicam. [*Eichstadt. migrant* exhibet.] *Lucr.* 2, 774. caerula quae sint, Nunquam in marmoreum possunt migrare colorem, *h. e.* transire et mutari. *Plin.* 11, 37, 45. Cornua omnia in mucronem migrantia, *h. e.* desinentia. *Julian. Dig.* 24, 2, 6. Migrare ad aliud matrimonium; et *ib.* ad alias nuptias. Ᵽ Sumitur et active pro transferre. *Gell.* 2, 29. *f.* Atque ita cassita nidum migravit. Ᵽ Et passive. *Liv.* 10, 34. *f.* Paucos graves aetate, aut invalidos inveniunt, relictaque, quae migratu difficilia essent. *Sil.* 7, 431. num migrantur Rhoeteia regna In Libyam Superis? *h. e.* num Romanum imperium a Superis ad Carthaginienses transfertur? Ᵽ Translate est transilire, transgredi, παραβαίνειν. *Cic. Fin.* 3, 20. Qui jus civile conservaret, eum justum: qui migraret, injustum fore. *Id. Div.* 1, 5. Ne communia jura migrare videatur. Est qui legit *communi jure.* [*V. *Orell.* ad h. l. qui vulg. exhibet.] *Id. Off.* 1, 10. Ut reddere depositum, promissum facere, quaeque pertinent ad veritatem, et ad fidem, ea migrare interdum, et non servare, sit justum. *Id. Leg.* 3, 4. *f.* Quod quis earum rerum migrassit, noxiae poena par esto.

MĪHI. V. EGO.

MĪHIPTĔ, pro mihi ipsi Cato posuit. *Festus.*

MĪLĀNĬON, onis, m. Μειλανίων, ωνος, vir Atalantae Arcadicae Iasii filiae. *Ov. A. Am.* 2, 188. Flesse sub arboribus Milaniona ferunt. *Milaniona* est accusativus Graecae positionis. Adde *Prop.* 1, 1, 10. V. ATALANTA.

[MILĔON, i, n. herba eadem ac scelerata, de qua V. SCELERATUS. Ita eam appellat *Appul. Herb.* 8. *F.*]

MILES, itis, m. et f. στρατιώτης, ὁπλίτης, quicumque militiam exercet. *Varr. L. L.* 4, 16. Milites, quod trium millium primo legio fiebat, ac singulae Tribus, Tatiensium, Ramnium, Lucerum, millia singula militum mittebant. *Festus:* Militem Aelius a mollitia κατ᾽ ἀντίφρασιν dictum putat, eo quod nihil molle, sed potius asperum quid gerat. *Ulp. Dig.* 29, 1, 1. Miles appellatur vel a malitia, idest duritia, quam pro nobis sustinet: aut a multitudine: aut a malo, quod arcere milites solent: aut a Graeco verbo χίλιοι. Sed ex his *Varronis* sententia amplectenda. *Cic. Man.* 10. Qui extrema pueritia miles fuit summi imperatoris. *Id. Cluent.* 46. Miles, qui locum non tenuit, qui hostium impetum vimque pertimuit, potest idem postea miles esse melior. *Id. Phil.* 7, 9. Cohortatus est vicinos suos, ut milites fierent. *Pompej. ad Coss. post ep.* 12. *l.* 8. *ad Att.* Legere milites; et *Sall. Jug.* 47. scribere. *Liv.* 29, 1. deligere; et *ib.* ordinare, *h. e.* in ordines describere; et *ib.* 5. mercede conducere. *Cic. Fam.* 3, 3. dimittere. Ᵽ *Miles ostensionalis.* V. h. v. s. l. Ᵽ Speciatim *miles* junctus cum *eques*, est qui pedibus militat, pedes, πεζός. *Caes. B. G.* 5, 10. Tripartito milites, equitesque in expeditionem misit. *Id. B. C.* 2, 41. Nec militibus quidem, neque equitibus studium ad pugnandum deerat. *Liv.* 22, 37. Milite atque equite, nisi Romano Latinique nominis, non uti populum R. Adde 30, 9., *Caes. B. C.* 3, 61. et *Vell.* 2, 15, 3. [*Cf. *Gronov.* ad *Liv.* 26, 19. *it.* 28, 1. *Duk.* ad 22, 27. *Adnotatt. Kreuss.* ad *Fragm. lib.* 91. p. 463. sq.] Ᵽ Per synecdochen in singulari num. pro collectione militum adhibetur. *Liv.* 22, 57. *extr.* Hic miles magis placuit: cum pretio minore redimendi captivos copia fieret. *Virg. A.* 2, 495. late loca milite complent. [*Adde *Vell.* 1, 15, 1. 2, 78, 2. 85, 3. 111, 1. et al. saepissime. Maxime *Tac.* hoc dicendi more usus est: ita *Ann.* 4, 18. suum militem in obsequio duravisse; cp. 25. infensus miles; et 1, 2. militem donis, populum annona, cunctos dulcedine otii pellexit. Etiam c. adjectivo: *Id. ib.* 1, 24. Miles nonanus; et 2, 17. Vitellianus miles; 3, 41. legionarius miles. Plura v. ap. *Boettich.* in *Lex.*

Tac. p. 429. unde haec transscripsimus. ℙ *Miles* praegn. sign. nonnunquam *Romanum militem* indicat. *Tac. A.* 2, 21. Nec minor Germanis animus — ; contra miles cet. et 14, 37. et miles ne mulierum quidem neci temperabat. *Boettich. l. l.* p. 304. ℙ Opponitur saepissime eleganti loquendi genere *miles* et *dux*. Ita *Sall. Cat.* 60, 4. Strenui militis et boni imperatoris officia simul exsequebatur: ubi *Cort.* magnum exemplorum numerum congessit. *Vell.* 2, 18, 1. Consiliis dux, miles manu. Ad elegantem *Vell.* brevitatem proxime accedit *Pacat. Pan.* 10. dux consilio esse, miles exemplo.] ℙ *Milites* etiam dicti sunt, qui in sacro Palatio in aliquo officio domus Augustae inserviebant: quia cum in principe ipsum nomen supremae dignitatis militare esset, nempe *imperator*; etiam officiorum ipsi subjectorum nomina a militia sumebantur. *Impp. Theodos. et Valentin. Cod. Theod.* 11, 1, 34. Tunc militi debiti postulati delegandam esse rationem, *h. e.* exactori annonae. *Ulp. Dig.* 4, 6, 10. Qui a militibus, statoribusque, vel a municipalibus ministeriis asservantur, *h. e.* ab apparitoribus magistratuum. ℙ *Miles* etiam dicebatur, qui Mithrae sacris initiabatur. V. *Tert. Cor. mil.* 15. et *Hieron. ep.* 107. *n.* 2. ℙ Translate de femina, quae primitus puerpera est. *Ov. Her.* 11, 48. Et rudis ad partus, et nova miles eram. ℙ Item de Nympha venatrice, et comite Dianae. *Ov. Met.* 2, 414. Et modo laeve manu jaculum, modo sumpserat arcum, Miles erat Phoebes, nec Maenalon attigit ulla Gratior hac Triviae. ℙ In *vet. Inscr.* optimae notae ap. *Mur.* 582. pluries *meiles* scribitur. ℙ [*Permixta sunt *milites* et *inutiles*. V. *intpp.* ad *Curt.* 7, 3, 23.]

*MILESIUM, i, n. halcyonum genus, de quo *Plin.* 32, 8. *B. A.*

MĪLĒSIUS, a, um, adj. Μιλήσιος, ad Miletum urbem pertinens. *Cic. Cluent.* 11. Milesia mulier. ℙ Milesia vellera laudat *Virg. G.* 3, 306. et *ib.* 4, 334. et Milesiam lanam *Plin.* 29, 2, 9. Milesias oves *Tert. Pall.* 3., *Colum.* 7, 2. et *Plin.* 8, 48, 43., qui lanae Apulae primum locum, Tarentinae alterum, tertium Milesiae tribuit. *Id.* 21, 4, 10. etiam Milesiam rosam laudat, sero quidem provenientem, nec duodena folia excedentem, sed ardentissimi coloris. ℙ *Milesii, orum*, populi ejus urbis, et regionis, luxu et deliciis nobiles, *Milesiis carminibus* dedere nomen, nempe ludicris, amatoriis ac lascivis. *Ov. Trist.* 2, 413. Junxit Aristides Milesia carmina secum: Pulsus Aristides nec tamen urbe sua. Alii leg. *crimina.* Hinc *sermo Milesius* ap. *Appul. Met. in.* et *Milesiae* absolute, poemata, et narratiunculae hujusmodi. *Sev. Aug.* ap. *Capitol. Albin.* 12. Cum ille naeniis quibusdam anilibus occupatus, inter Milesias Punicas Appuleji sui, et ludicra litteraria consenesceret. *Id. Capitol. Albin.* 11. *extr.* Milesias nonnulli ejusdem esse dicunt: quarum fama non ignobilis habetur, quamvis mediocriter scriptae sint. ℙ *Milesius Deus* ap. *Appul. Met.* 4. *f.* est Apollo, qui Mileti templum et oraculum habuit: de quo et *Lact. Epit.* 10. ℙ *Milesiae Cereris* meminit *Id.* 2, 7. et *Val. Max.* 1, 1. *n.* 5. *extr.*, cujus templum cum milites Alexandri expilaturi intrassent, subito oculis capti fuisse dicuntur, flamma objecta. ℙ **Milesia* sc. urbs, i. q. Miletus. *Appul. Met.* 4. *f.* p. 157. 29. *Elmenh.* Propter Milesiae conditorem. *B. A.*

MĪLĒTIS, ĭdis, f. Byblis, filia Mileti. *Ov. Met.* 9, 634. moestam tota Miletida mente. ℙ Est etiam adj. fem. *Ov. Trist.* 1, 9, 41. A quibus adveniat Miletida sospes ad urbem, *h. e.* Tomos, quae Milesiorum colonia fuit.

*MILETOPOLIS, is, f. Μιλητόπολις, opp. Sarmatiae Europaeae, a Milesiis conditum, unde nomen, ad Borysthenem situm, alias dictum Olbia Borysthenis vel Olbiopolis, hodie autem *Oczakow.* Meminit *Plin.* 4, 12. ℙ Item aliud, in Mysia parva, ad Rhyndacum flumen. V. v. sq. *B. A.*

[MILETOPOLITAE, arum, m. plur. incolae urbis mediterraneae, quae Miletopolis est appellata, in Mysia prope Cyzicum, nunc *Melte*, in cujus nummis ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 2. p. 458. *ΜΙΛΗΤΟ-ΠΟΛΙΤΩΝ.* *Plin.* 5, 30, 32. Erezii, Miletopolitae. *F.*]

MĪLĒTUS, i, m. Μίλητος, filius Apollinis ex Argea Cleochi filia, vel secundum *Ovidium*, ex Deione. Nonnulli non Apollinis, sed Euxantii Miconis filii, alii Sarpedonis, qui fuit filius Jovis, filium faciunt. Hic cum Minoa Cretensium regem jam senem regno privare vellet, a Jove territus in Samum, deinde in Cariam Asiae regionem fugit, ibique oppidum condidit, quod de suo nomine Miletum appellavit. Ex Cyanee Maeandri filia genuit Caunum, et Byblida. *Ov. Met.* 9, 442. et sqq. ℙ Porro *Miletus, i*, f. nunc *Melasso*, totius est Ioniae caput, antea Lelegeis, et Pityussa, et Anactoria nominata, super octoginta (al. septuaginta) urbium per cuncta maria genetrix, ut est ap. *Plin.* 5, 29, 31. (*Sen. Consol. ad Helv.* 6. habet septuaginta quinque), nec fraudanda cive Cadmo, qui primus prosam orationem condere instituit (*Id. Plin.* 7, 56, 57. prosae orationis Pherecyden Syrium, historiae Cadmum hunc primum auctorem facit): nobilis fuit etiam lanis pretiosis. V. MILESIUS. *Mart.* 8, 28. Nec Miletus erat vellere digna tuo. ℙ Patria fuit etiam Thaletis, qui inter septem sapientes unus est: Anaximandri, et Anaximenis philosophorum, et Aeschinis oratoris, etc. ℙ *Fuit et Miletus Cretae oppidum. *Plin.* 4, 12. V. *Homer. Il.* B. v. 647. *Strab.* 14. *in. Schol.* in *Apoll. Rhod.* 1, 185. *B. A.*

*MILEVETĀNUS, a, um. V. v. sq. *B. A.*

*MILEVI vel

MILEUM, vel

MILEVUM, Numidiae oppidum. *August. adv. Donat.* 6, 20. *Ant. Itin.* et *Tab. Peut.* ℙ Hinc *Milevetanus, a, um*, ad illud oppidum spectans. *August. Ep.* 34. *f.* *B. A.*

MĪLĬACĔUS, a, um, adj. κέγχρινος, ut Miliacea puls. *Fest.* in *Forma.*

MĪLĬĀRĬUS, a, um, adj. ad milium pertinens. *Varr. L. L.* 4, 11. Ficedulae, et miliariae dictae a cibo, quod alterae fico, alterae milio fiant pingues; et *R. R.* 3, 5. Adjiciunt aves alias quoque, quae pingues veneunt care, ut miliariae, ac coturnices. *Plin.* 22, 25, 78. Miliaria appellatur herba, quae milium necat. ℙ De miliario vase, V. MILLIARIUS.

*MILICHIE, es, f. Μειλιχίη, (i. e. blanda, mitis, sc. κρήνη i. e. fons), fons Siciliae, Syracusis pertinens. *Plin.* 3, 8. *B. A.*

*MILICHUS (Milicus), i, m. rex Hispaniae, quem Nympha Myrice peperit ex Satyro quodam. *Sil.* 3, 104. *B. A.*

[MĪLIO, onis, m. idem ac milvus, Gallis *milan* dicitur. *Marcell. Emp.* 33. *med.* Testiculi milionis. *F.*]

*MILIONĬA, ae, f. Italiae oppidum, in terra Marsorum vel Samnitum. *Liv.* 9, 3 et 34. ℙ *Μιλωνία* est *Steph. Byz.* *B. A.*

MĪLĬTĀRĬĒ, adv. militariter. *Trebell. in XXX. Tyrann.* 22. de Aemil.: Servus militarie caesus, quod, etc. Al. aliter leg.

MĪLĬTĀRIS, e, adj. στρατιωτικὸς, ad militiam, vel milites pertinens. *Caes. B. C.* 3, 75. Ut militare institutum servaretur; et *ib.* 103. Aeris magno pondere ad militarem usum in naves imposito; et *ib.* 53. *extr.* Militaribus donis donare aliquem. *Id. B. G.* 1, 21. Rei militaris peritissimus. *Plin.* 18, 7, 12. *n.* 2. Militaris panis. *Liv.* 8, 34. disciplina. *Cic. Mur.* 5. labor. *Id. Verr.* 2, 4, 52. licentia; et *Cat.* 2, 6. Militaria signa. *Cato* ap. *Gell.* 7, 10. Aes militare. *Cic. Off.* 1, 18. *extr.* Statuae ornatu fere militari. *Id. Fl.* 32. Leges militares. *Id. Cluent.* 36. tribuni. *Pl. Truc. a.* 5. *v.* 16. pueri, *h. e.* filii militum. *Tac. A.* 1, 32. animi; et *ib.* Militaria odia. *Hor. Od.* 1, 8, 5. Cur neque militaris Inter aequales equitat? *h. e.* habitu et animo militari. [*Suet. Aug.* 18. fossas — militari opere detersit, i. q. per milites. *Sen. prov.* 4. Militares viri gloriantur vulneribus, i. e. milites. Hinc ap. *Tac.* *militares* absolute ponuntur pro *militibus.* Ita *Ann.* 14, 33. Barbari, omissis castellis praesidiisque militarium, quod uberrimum spolianti — petebant. ℙ *Militaris* saepissime belli peritiam virtutemque designat. Exempla hujus generis a Nostro sparsim laudata haec erant:] *Tac. H.* 2, 75. Militaris vir, *h. e.* militiae assuetus. *Hor. Od.* 1, 22, 13. Quale portentum neque militaris Daunia in latis alit aesculetis, *h. e.* bellicosa. Sic *Tert. Apol.* 11. *f.* Quis justior et militarior Scipione? [*Alia haec sunto: *Tac. A.* 15, 10. a viris militaribus adversus urgentes casus firmatus erat; cp. 26. multa auctoritate, quae viro militari pro facundia erat. *H.* 3, 73. Pauci militarium virorum — pugnam ausi obtruncantur. Cf. *Liv.* 30, 15. 35, 26. militaris vir; et 42, 33. militares homines. *Sall. Cat.* 45. homines militares; et cp. 59. Homo militaris. *Boettich. Lex. Tac.* p. 304.] ℙ *Militaris aetas*, est post annum decimumseptimum usque ad quadragesimum sextum: extra quod tempus, nonnisi necessitate cogente, milites scribebantur: quod colligitur ex *Liv.* 25, 5., *Nep. Cat.* 1. et *Gell.* 10, 28. V. etiam *Lips. de mil. Rom. l.* 1. *dial.* 2. et *Sigon. de ant. jure Civium R. l.* 1. c. 15., ubi plura. *Tac. A.* 2, 60. Referebat, habitasse quondam septingenta millia aetate militari. ℙ *Via militaris*, est amplior et directior ceteris, et quae ab oppido ad oppidum recta fert, atque adeo frequentior: ita dicta, quia per eam exercitus commeant: cujusmodi fuere Salaria, Flaminia, Appia, Aemilia, etc. *Liv.* 36, 15. *f.* In valle iter est non latius, quam sexaginta passus: haec una militaris via est, qua traduci exercitus possint. *Cic. Prov. cons.* 2. Via illa nostra, quae est usque ad Hellespontum militaris. *Colum.* 1, 5. Nec esse oportet aedificiis junctam militarem viam, quod praetereuntium viatorum populationibus, et assiduis divertentium hospitiis infestat rem familiarem. ℙ *Militaris herba*, est millefolia. V. h. v. ℙ *Militaris* denique unus est ex multis Jovis epithetis apud haruspices, et Romanos veteres, teste *Appul. de Mundo f.*

MĪLĬTĀRĬTER, adv. στρατιωτικῶς, more militum, more militiae. *Liv.* 4, 41. Adversus haec Tempanii oratio incomposita fuisse dicitur, ceterum militariter gravis, non suis vana laudibus, etc. *Id.* 27, 3. Milites in portis, murisque sibimet ipsos tecta militariter coegerat aedificare. *Arrius Menand. Dig.* 49, 16, 4. Militariter punire. [*Tac. H.* 2, 80. militariter locutus.]

MĪLĬTĀRĬUS, a, um, adj. idem ac militaris. *Pl. Ps.* 4, 4, 11. Quin hinc metimur gradibus militariis? *h. e.* incitatis, quales fere incedentium militum sunt.

MĪLĬTĬA, ae, f. στρατεία, militare munus, militaris vita, seu disciplina, militaris ars. *Cic. Manil.* 10. Ad patris exercitum, atque in militiae disciplinam profectus est. *Id. Off.* 1, 11. *med.* Militiae sacramento obligare aliquem; et *ib.* 3, 26. Simulatione insaniae militiam subterfugere. *Ov. Met.* 13, 37. detrectavitque furore Militiam ficto. *Id. Fast.* 2, 508. Et patrias artes, militiamque colant. *Hor. Ep.* 1, 18, 55. saevam Militiam puer, et Cantabrica bella tulisti. *Virg. A.* 8, 516. assuescat sub te tolerare magistro Militiam, et grave Martis opus. *Tac. A.* 1, 20. Antiquam duramque militiam revocare. *Caes. B. G.* 6, 17. Munus militiae sustinere. *Plin.* 6, 19, 22. Militiam capessere. *Colum. praef. l.* 1. Vera illa Romuli proles militiam belli facile sustinuit, durata pacis laboribus. *Vell.* 2, 117. Otio magis castrorum, quam bellicae assuetus militiae. *Caes. B. G.* 6, 13. Militiae vacationem habere. *Hirt. B. Alex.* 56. Transmarina militia perterriti, *h. e.* quod trans mare militandum esset. *Sall. Jug.* 67. Aetas militiae patiens; et *ib.* Mario ad consulatum capiundum omnia abunde erant, industria, probitas, militiae magna scientia, etc. *Id. Cat.* 7. Per laborem usu militiam discere. *Just.* 11, 6. Veterani emeritae militiae. ℙ [**Militia Romana* ap. *Hor. Sat.* 2, 2, 10. si Romana fatigat militia adsuetum graecari: signif. exercitationes militares Romanae juventutis in campo Martio, praecipue venandi artem et equitandi. V. *Heindf.* ℙ Interdum signif. *militia* etiam expeditionem. Huc pertinet locus:] *Vell.* 2, 5. Praeclara in Hispania A. Bruti militia fuit, qui ingenti vi hominum, urbiumque potitus numero Gallaeci cognomen meruit: [*ubi Noster *militia* pro fortitudine positum dixerat. Adde *ib.* 116, 3. illa quoque militia eos, quos mox consecutus est, honores excellenti virtute meruit; et 40, 1. Secuta deinde Cn. Pompeji militia, gloriae, laborisne majoris, incertum est. Porro huc referri debent, quae Noster mox laud.], *Just.* 20, 1. Prima militia adversus Graecos fuit; [*et ubi plurali numero positum v. *militia* hanc signif. exhibet:] *Tibull.* 1, 3, 82. Optavit lentas et mihi militias, i. e. longas et tardas expeditiones: [*V. *Heyn.* ℙ Sumitur pro bello. Noster laudaverat:] *Just.* 7, 3. Ne ubique deformis militiae damnis haberetur; et *Vell.* 2, 120. Germani hostes Cimbricam, Teutonicamque militiam Italiae minabantur. [*Ap. *Ruhnk.* locus ita exhibetur: se magnitudine sua non fiducia metiens, qui Cimbricam Teutonicamque militiam Italiae minabatur: addita post *fiducia* voce *ducis*, i. e. Arminii, quam extrusam putat similitudine vicinae *fiducia.* *Lucr.* 1, 30. Effice, ut interea fera moenera militiai, Per maria ac terras omneis sopita quiescant. ℙ Porro hic sequi poterant ea, quae *Forc.* infra collocaverat, ubi genitivi *militiae* et *domi* conjunguntur.] *Cic. Tusc.* 5, 19. Quorum virtus fuerat domi militiaeque cognita. *Liv.* 7, 32. *f.* Semper ego plebem Romanam militiae domique colui. *Ter. Ad.* 3, 5, 49. Una semper militiae et domi fuimus. Adde *Cic. Or.* 3, 33. et *Sall. Cat.* 5, 6. et 9. ℙ [*Et pro virtute, scientia militari. Hic adscribendum exemplum est, quod *Forc.* supra laud.] *Sall. Jug.* 86. Fortissimum quemque, plerosque militia cognitos accire, [*i. e. scientia rei militaris cognitos, rerum militarium peritissimos.] *Flor.* 4, 5. Fulvia gladio cincta, virilis militiae uxor. ℙ De gradibus et emolumentis militiae. [*Huc referendus est locus, quem *Forc.* §. praeced. laud., *Suet. Claud.* 25. Equestres militias ita ordinavit, ut, etc. *h. e.* militiae ordines et gradus.] *Scaevola Dig.* 32, 1, 102. *f.* Sejo liberto meo militiam do, lego: illam militiam, quam et testator habuit. Adde *Cels. ib.* 31, 1, 22. ℙ Tria sunt genera militiae, inquit *Serv.* ad *A.* 7, 614. et ad *ib.* 2, 157. Primum est *sacramentum*, in quo jurat unusquisque miles, se non recessurum injussu consulis, nisi expleto militiae tempore: quod fere erat vigintiquinque annorum. Alterum est *conjuratio*, quae fit in tumultu, idest Italico bello et Gallico, quando vicinum Urbi periculum singulos jurare non patitur, ut inter Fabios fuit. Hi milites ad unum tantum bellum militare tenentur. Tertium est *evocatio*, cum ad subitum bellum evocabantur: unde etiam consul solebat dicere: *qui rempublicam salvam esse vult, me sequatur.* Hi non sunt proprie milites, sed *pro milite:* unde Sall. *Neu quis miles, neve pro milite.* Hinc milites *sacramento rogati, tumultuarii, evocati:* quos tangit *Virg. A.* 2, 157. et *ib.* 8, 5. et 9. ℙ *Militia imaginaria.* V. IMAGINARIUS. ℙ Interdum *militia* sunt ipsi milites, ut *servitium* ipsi servi. *Just.* 32, 2. Concursu insularium, cum omni militia interficitur. [*Tac. H.* 3, 18. Quos (auxiliares) militiae legionariis quamquam raptim ductos aequabant. Cf. *Plin. H. N.* 4, 27. Glessaria a succino

ıilitiae (militibus nostris) appellata, a barbaris ustraria. Etiam e *Cicerone*, *Liv.*, aliis exempla ongessit *Drakenb.* ad *Liv.* 4, 26, 3. Haec transcripsimus ex *Böttich. Lex. Tac.* p. 8. V. etiam *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 8, 46. ubi plurali numero v. *nilitia* ita usurpatur.] ℙ *Succinum militiae* ap. *Plin.* 4, 13, 27. est glessum. V. GLESSUM. ℙ Translate est quodcumque laboriosum munus, provincia. *Cic. Mur.* 9. Servius hic nobiscum hanc ırbanam militiam respondendi, scribendi, cavendi, lenam sollicitudinis ac stomachi, secutus est. *Prop.* 1, 6, 3. Non ego sum laudi, non natus doneus armis: Hanc me militiam fata subire vount. *Ov. Fast.* 2, 9. Haec mea militia est: ferinus, quae possumus arma. *Plin.* de hirundinum abore in nidis faciendis, 10, 33, 49. Eaque miliia illis cum anno redit semper. ℙ *Militia* est nunus, seu officium aliquod in aula imperatorum. *Prud. prooem. Cath.* 19. Tandem militiae gradu evectum pietas principis extulit. Assumptum proius stare jubens ordine proximo, *h. e.* praefectura raetorii, vel dignitate patriciatus, vel alia hujusnodi. Adde *Cod.* 3, 25, 1. et V. MILES. ℙ *A nilitiis* occurrit in antiquis lapidibus ap. *Reines.* l. 14. *n.* 146., ap. *Grut.* 310, 5., 345, 10., 406, ., 517, 12., 588, 7. et ap. *Mur.* 820, 7.; quae ormula inter officia domus Augustae fortasse est nnumeranda, et illum videtur significare, qui ad mperatorem ea referret, quae praesertim ad miliares expeditiones pertinebant. Sed res est valde ubia.

[MĪLĬTĬĀTUS, i, m. militiae addictus. Est ogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 596, 3. Julius Militiaus. *F.*]

MĪLĬTĬŎLĂ, ae, f. dimin. militiae. *Suet. Vit. uven.* In pantomimum semestribus militiolis tuıentem, *h. e.* gradibus, et honoribus militaribus.

MĪLĬTO, as, avi, atum, n. 1. στρατεύω, miliiam exerceo, stipendia facio, mereo. *Cic. Off.* 1, 1. In cujus exercitu Catonis filius tiro militabat. *iv.* 23, 42. *f.* Nostra juventus omnis sub signis ıilitat tuis. *Sall. Jug.* 68. Is eo tempore contuernio patris ibidem militabat. *Just.* 8, 3. Civiates, quae sub auspiciis ejus militaverant. *Vell.* , 120. L. Asprenas sub Varo militans. *Suet. aes.* 68. Militare adversus aliquem. *Curt.* 6, 5. pud aliquem; et *ib.* et 8, 8. cum aliquo. *Id.* 7, 0. Equites mille adduxerunt mercede militaturos. *iv.* 10, 10. Militaturos tamen se dixerunt, si utiue Etrusci velint. *Ter. Heaut.* 1, 1, 65. In Asiam d regem militatum abiit. *Sen. Phoen.* 621. Fraer arma comitatus tua, tibi militabit. ℙ Passive. *Hor. Epod.* 1, 23. Libenter hoc, et omne militaitur Bellum in tuae spem gratiae. ℙ Translate. *l. Pers.* 2, 2, 50. at confidentia Illa militia militur multo magis, quam pondere. *Ov. Her.* 7, 1. durumque amplectere fratrem Frater Amor: caris militet ille tuis. *Id. Amor.* 1, 9, 1. Militat mnis amans, et habet sua castra Cupido. *Hor. d.* 3, 26, 1. Vixi puellis nuper idoneus, Et militvi non sine gloria. *Appul. Met.* 9. de muliere, et dolescente: Prima stipendia Veneri militabant nudi ilites. *Hor. Ep.* 1, 2, 66. venaticus ex quo Temore cervinam pellem latravit in aula, Militat in lvis catulus. *Appul. Doctr. Plat.* 2. *f.* Militare o utilitate cunctorum. ℙ *Militare* dicuntur, qui sacro Palatio funguntur munere aliquo, et imeratori in republica operam navant, ut in MILES MILITIA dictum est. *August. Conf.* 8, 6. usurat de Agentibus in rebus. Adde *Cod.* 10, 69, 1. 3, 25, 1. et 12, 19, 2. 3. 7. etc. ℙ *Militare* o conari, cum infinito. *Tert. Pall.* 1. *f.* Aries achina est, quae muros frangere militat.

MĪLĬTO, onis, m. miles. *Appul. Met.* 9. *f.* Mitones illi, nec uspiam illum delitescere adjurans. Sed plerique alii rectius leg. *commilitones.*

*MILITRUM, i, n. instrumenti genus ignotum, ıjus meminit *Oct. Hor.* 1, 2. *B. A.*

MĬLĬUM, ii, n. κέγχρος, genus frugis, plerisque ium jucundissimae, rotundi minutique grani, et umentorum omnium maxime durans: quippe quam centum usque annos servari, tradit *Plin.* 18, , 73. ex *Varr. R. R.* 1, 57. si ab humore custoatur. Dictum est a maxima nummorum summa, ıae est *mille* (quod *mile*, et *milia* etiam scribiır), ut ait *Festus.* Ex eo candida puls, et panis nficitur in Campania praecipue, ut *Plin. ib.* 10, . et *Colum.* 2, 9. *extr.* docent. *Virg. G.* 1, 216. milio venit annua cura. *Colum. l. c.* inter leguina numerare mallet, simul cum panico: nam ultis regionibus cibariis eorum colonos sustineri. Panicum italicum, *L.*, *Hirsen.*] ℙ De milio dico V. INDICUS.

MILLĔ, χίλιοι, nomen numerale centum decies ntinens: a voce Graeca allata: vel a μύριοι, quod men diversam habet significationem. Et substani, et adjectivi more usurpatur. Substantive in m. singulari est indeclinabile (nec pro eo poni, quod Graece χίλιοι dicitur, sed quod χιλιάς; sicuti una χιλιάς, et duae χιλιάδες; ita *unum mil-* et *duo millia*, certa, atque directa ratione dici: quae sunt verba *Gell.* 1, 16. et *Macr. Sat.* 1, ; in plurali declinatur *millia*, *millium*, *millibus:* semper autem genitivum regit. *Claud. Quadrig.* ap. *Gell. ib.* Ibi occiditur mille hominum. *Cic. Mil.* 20. Quo in fundo, propter insanas illas substructiones, facile mille hominum versabatur valentium. [**Nep. Dat.* 8, 3. Quum de ipsius exercitu non amplius hominum mille cecidisset: ita leg. *Brem.*, qui adire jubet *Oudendorp.* ad *Caes. B. C.* 3, 84.] *Varr.* ap. *Gell. ib.* et *Macr. Sat.* 1, 5. Plus mille et centum annorum est. *Cic. Phil.* 6, 5. *extr.* Quis L. Antonio mille nummum ferret expensum? *Id. Rab. Post.* 11. *med.* Mille talentum accessionem esse factam. *Cato* ap. *Gell. l. c.* Inde est ferme mille passuum. *Pl. Mil.* 4, 2, 87. Mille annorum perpetuo vivunt. [*Nota, v. *mille* substantivi loco nonnisi nominativo et accusativo usurpari. Hinc ap. *Liv.* 23, 44. mille fere passuum inter urbem erant castraque: si lectio sana, *mille* adjectivum est, genitivum ex more numeralium secum habentis. *Zumpt. Gr. Gat.* §. 116. p. 107.] ℙ In sexto casu olim dixere *milli*, quasi *mille*, *is* declinaretur: vel metri causa. *Lucil.* 15. ap. *Gell. ib.* et *Macr. l. c.* Hunc milli passum qui vicerit, atque duobus, etc. et 9. Tu milli nummum potes uno quaerere centum, *h. e.* potes mille nummis acquirere centum millia. Ubi nota Unum mille. ℙ In plurali. *Cic. Phil.* 14, 5. Si quis Hispanorum, aut Thracum mille, aut duo millia occidisset. *Id. Rab.* 8. Decem millia talentum Gabinio esse promissa. *Liv.* 10, 20. Caesa ad sex millia hominum: duo millia et quingenti capti. *Just.* 11, 9. Caesa sunt peditum unum et sexaginta millia, equitum decem millia. *Cic. Cluent.* 32. Quadraginta istorum accessio millium quid valet? *Id. N. D.* 1, 34. *f.* Sexcenta millia mundorum. *Id. Dom.* 22. Illa tot virorum fortissimorum millia. *Liv.* 34, 52. *med.* Philippei nummi aurei quatuordecim millia, quingenti quatuordecim. (Eodem modo locutus est 39, 5. Adde *Colum.* 5, 1.) *Id.* 44, 14. Binum millium aeris singulis missum munus. *Virg. A.* 5, 75. Ille e concilio multis cum millibus ibat Ad tumulum. *Cic. Verr.* 2, 2, 22. Huic hereditas HS quingentorum millium venerat a muliere quadam. [**Millia* fere semper genitivum regere solet, exceptis iis locis, quales hi sunt: *Liv.* 35, 9. Censa sunt civium capita centum quadraginta tria millia septingenta quatuor; et 35, 40. Tria millia et septingenti pedites ierunt, trecenti equites; et 37, 40. duo millia et quingenti Mysi adjuncti erant. V. *Gronov.* ad *Liv.* 39, 7, 1. ℙ Interdum *millia* substantiva more appositionis secum habere solet. Exempla haec sunto: *Caes. B. C.* 2, 18. Varro cives Romanos sibi ad rempublicam administrandam argenti pondo viginti millia, tritici modios CXX millia polliceri coegit; et *ib.* 3, 4. Sagittarios ex Creta, Lacedaemone, Ponto atque Syria reliquisque civitatibus tria millia numero habebat. *Liv.* 21, 55. Duodeviginti millia, Romani, erant; et 37, 40. Armati duo millia missi. *Virg. A.* 9, 132. Tot millia, gentes arma ferunt Italae. V. *Ruddim.* 2, 83. ℙ *Millia* ponitur etiam cum numer. distribut: ita *bina millia*, *quina millia*, *dena millia*, *quadragena*, *sena millia.* V. *Seyffert. Gr. Lat.* §. 1582. Item ponitur absolute pro *singula millia.* Ita ap. *Liv.* 29, 15. Stipendium praeterea iis coloniis, in millia aeris asses singulos, imperari; ubi v. *Gronov.*; it. *Drakenb.* 30, 17. Adde *Suet. Caes.* 28. Aliis captivorum millia dono offerens.] ℙ *Mille passuum* spatium milliarii significat. *Cic. Att.* 4, 16. *f.* Septa cingemus excelsa porticu, ut mille passuum conficiatur. *Id. Sext.* 12. *f.* Edixit ut ab urbe abesset millia passuum ducenta. ℙ Interdum vox *passuum* omittitur. *Cic. Att.* 3, 4. Ut mihi ultra quadringenta millia liceret esse. *Sall. Jug.* 114. Circiter duum millium intervallo. *Liv.* 9, 44. Hostes secutos, duo millia inde, locis munitis et ipsos consedisse. [**Suet. Ner.* 31. per centum sexaginta millia. Al. *milliaria.* V. *Oudendorp.*] ℙ Cum adjective adhibetur, semper est indeclinabile, et pluralis tantum numeri. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 9. Equites mille via breviore praemissi. *Auct. ad Her.* 3, 23. Mille verborum imagines comparare. *Caes. B. G.* 1, 22. Mille et quingentis passibus abesse. *Hor. Epod.* 9, 17. bis mille equos. *Id. Sat.* 2, 3, 61. Catienis mille ducentis clamantibus. [*Ruddim.* 1, 113. sq. *mille* adj. eo differre docet a *mille* substantivo in plurali, quod prius semper comitetur adverb. numerali; posterius vero adjectivum requirat.] ℙ Saepe pro numero indefinito, sed magno ponitur. *Virg. A.* 4, 701. de Iride: Mille trahens varios adverso sole colores. *Hor. Od.* 3, 7, 12. Tentat mille vafer modis. *Ov. Her.* 17, 104. Cum mea virginitas mille petita procis. Si te vidissem, primus de mille fuisses. *Ov. Amor.* 1, 3, 15. Non mihi mille placent, sc. puellae. [*V. *Cort.* ad *Lucan.* 3, 689.] ℙ Negat *Gronov. de pecun. vet.* 1, 10. *mille* unquam substantivum esse, aut genitivum per se regere: multisque ea de re disputat. Semper itaque esse adjectivum, et plurale, et indeclinabile: sed neutrum duplex habere, *haec mille*, et *haec millia:* priori nos uti, cum hic numerus non exceditur: posteriori, cum plura sunt millia. *Catull.* 5, 7. Da mi basia mille, deinde centum: Dein mille altera, deinde secunda centum: Dein cum millia multa fecerimus, etc. Cum vero dicimus *mille hominum*, *mille nummum*, ellipsin esse, et intelligi nominativum *multitudo*, *numerus*, *manus*, aut quid simile: et cum ait *Liv.* 23, 44. *f.* Mille fere passuum inter urbem erant, castraque: subaudiri posse, *mille fere passuum campi erant.* Et in illo *Pl. Mil.* 4, 2, 87. Mille annorum perpetuo vivunt: subaudiendum *tempus.* Et in illo *Lucil.* ap. *Gell.* 1, 16. Ad portam mille est: supplendum *passuum spatium*, vel *intervallum.* Porro integre locutum esse *Virg.* cum ait *A.* 10, 167. Sub quo mille manus juvenum; et *Pl. Mil.* 4, 2, 72. Plus mihi auri mille est modiorum Philippei; et *Val. Max.* 8, 15. *n.* 1. *extr.* Senatus, qui mille hominum numero constabat. Similiter cum legimus, *sex millia hominum*, intelligi sine dubio *corpora:* cum *decem millia talentum*, intelligi *pondo:* cum *mille nummum*, intelligi *auri pondere* vel *auro:* cum *tria millia jugerum*, intelligi *spatia*, etc. Haec sane absurda non sunt, sed alicubi diuriuscula. ℙ *Mile*, et *milia* simplici *l* saepissime scriptum reperitur in veter. codicib. et monum., teste *Pier.* ad *Virg. G.* 4, 473. et *Broukhus.* ad *Prop.* 1, 5, 10. et confirmante *Cellar.* in *Orthograph.* ex *Inscr.* ap. *Grut.* 835, 8. X. milia numum; et 868, 11. XC. milia numorum. Sed et *milia* habet sua praesidia in lapide Ancyrano, et in usu frequenti. [*V. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 412.]

MILLĔFŎLĬĂ, ae, f. herba est cubitali scapo, ramosa, minutioribus, quam foeniculi, foliis ab imo vestita. Utilissima habetur sanandis vulneribus: unde et *herba militaris* appellatur. *Plin.* 25, 5, 19. et 24, 18, 104. ℙ *Millefolium*, *ii*, n. ap. *eund.* 24, 16, 95. est caulis tener, similis foeniculo, plurimis foliis: unde et nomen accepit. Nascitur in palustribus, magnifici usus ad vulnera: Graece μυριόφυλλον, myriophyllon. Etruria hoc nomine appellat herbam in pratis tenuem, a lateribus capillamenti modo foliosam, eximii usus ad vulnera. Haec *Plin.* [*Achillea millefolium*, *L.*, *Tausendblatt*, *Schafgarbe.*]

MILLĔFŎRMIS. V. MILLIFORMIS.

MILLĒNĀRĬUS, a, um, adj. mille continens. *August. C. D.* 20, 7. Millenarius numerus denarii numeri quadratum solidum reddit.

MILLĒNI, ae, a, adj χίλιοι, nomen numerale distributivum, quo et extra distributionem poetae utuntur. *Pl. Bacch.* 4, 9, 4. Atridae Priami patriam millenum numero navium decumo anno post subegerunt.

MILLĔPĔDĂ, ae, f. animal e vermibus terrae, ab aliis *centipeda*, et *multipeda* dictum, pilosum, multis pedibus arcuatim repens, tactuque contrahens se: oniscon (ὀνίσκον) Graeci vocant, alii tylon (τύλον.) Illam autem, quae non arcuatur, sepa (σῆπα, a σήψ, σηπὸς, quod a σήπω, putrefacio) Graeci vocant, alii scolopendram minorem, perniciosamque. Haec ex *Plin.* 29, 6, 39. *Id.* 20, 2, 6. Folia peponum sanant morsus millepedae: sepa Graeci vocant, oblongam, pilosis pedibus, pecori praecipue nocivam: morsum tumor insequitur, et putrescit locus. *Hieron. in Jovin.* 2, 7. Coge Syrum, Afrum, Arabem, ut vermes Ponticos (*cossos*) glutiat, ita eos despiciet, ut muscas, millepedas, et lacertos. Sic *Marcell. Empir.* 32. Bestiolae multipedae, quae in locis humidis et sordidis nascuntur, quaeque contactae pilulam de se faciunt. [*Fortasse nostr. *Assel*, *Kellerwurm.*]

MILLĒSĬMUS, a, um, adj. χιλιοστὸς, nomen numerale ordinis: a *mille.* *Cic. Att.* 2, 4. Ex libro Serapionis millesimam partem vix intelligo. *Id. Fat.* 7. Quamquam id millesimo ante anno Apollinis oraculo editum esset. *Pers.* 3, 27. an deceat pulmonem rumpere ventis, Stemmate quod Tusco ramum millesime ducis? *h. e.* tu millesimus, nempe DCCCCXCVIIII. ante te majores habens. *Ov. Her.* 13, 97. Inter mille rates tua sit millesima puppis, *h. e.* ultima. (Eodem modo locutus est *Sen. Agam.* 455.) *Gell.* 14, 1. *f.* Prae ceteris, quae mentiuntur, pars ea non est millesima. *Sen. Ira* 3, 33. Usura millesima, *h. e.* qua pro mille nummis unus quot mensibus penditur: quae pensio mille mensibus sortem aequat, et minimus foenoris modus est. *Petr. fr. Trag.* 67. *Burm.* Habeo decem pondo armillam, ex millesimis Mercurii factam, *h. e.* ex usuris millesimis, vel ex millesima cujuscumque lucri parte, Mercurio vota.

MILLĬĀRĔ, is, n. idem ac milliarium: a *mille.* *Cic. Att.* 6, 1. *in.* Accepi tuas litteras ad quintum milliare Laodiceae, quas legi libentissime. Ita in aliquibus MSS. legit *Victorius:* critici reliqui *a. d. quintum Terminalia.*

MILLĬĀRENSIS et Miliarensis, e, adj. milliarius, ut Milliarensis porticus, ap. *Vopisc. Aurel.* 49., sic dicta vel a mille columnis, quas haberet, vel quod mille passus, vel pedes longa esset. Sic enim varie exponunt interpretes, qui eodem modo accipiunt et *milliarias porticus*, quae leguntur in *Suet. Ner.* 31. [*Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 630. Militavit in cohorte miliarense, *h. e.* milliaria. *F.*]

MILLĬĀRĬUS et Miliarius, a, um, adj. χιλιοστὸς, mille continens, millenarius. *Varr. L. L.* 8, 49. *f.*

Decuriae milliariae. *Id. R. R.* 2, 10. *f.* Greges ovium milliarios facere; et *ib.* 3, 1. *med.* Milliarius clivus, *h. e.* mille passuum. *Sen. ep.* 110. *med.* Apri milliarii, *h. e.* mille librarum pondere. *Plin.* 17, 12, 19. In Africa (fides penes auctores erit) milliarias vocari multas oleas, narrant, a pondere olei, quod ferant annuo proventu. *Plin. alter ep.* 7, 31. Praeerat alae milliariae, *h. e.* mille militum. Adde *Inscr.* ap. *Grut.* 482, 4. Sic Milliaria cohors, *Veg. Mil.* 2, 6., quam *Id. ib.* habuisse dicit pedites mille centum quinque, equites loricatos centum triginta duos. *Suet. Ner.* 31. Milliariae porticus, *h. e.* mille pedum. V. MILLIARENSIS. ¶ *Milliarium annorum* ap. *August. C. D.* 20, 7. est mille annorum spatium. Sic *milliarium aevum* ap. *Tert. Anim.* 31. ¶ *Milliarii, orum*, dicti sunt a *Hieronymo*, et *Augustino* haeretici, qui inter alia docebant, mille annos post resurrectionem in terreno regno Christi, secundum carnales ventris et libidinis voluptates, futuros, ut ait *August. Haeres. n.* 8. Adde *C. D.* 20, 7. et *Hieron. praef. l.* 18. in *Esaj.* 66, 33. *med.* ¶ Graeco vocabulo *Chiliastae*, *Χιλιασταὶ*, sunt appellati. *August. l. c.* ¶ *Milliarium* (et saepius *Miliarium*) *sacculum* praeferunt nummi Philippi Aug. ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 7. p. 324.; cusi enim sunt ob ludos saeculares maxima pompa Romae celebratos ann. a Chr. n. CCXLVII., qui millesimus ab Urbe condita fuit. ¶ *Milliarium* absolute est columella, seu lapis erectus in viis, praesertim militaribus, inscriptas habens notas, quibus millia quaeque passuum significantur, ut et in LAPIS dictum est. Hos lapides milliarios omnium primum in viis posuisse C. Gracchum, *Plutarch.* in *Gracch.* 7. narrat. *Cic. Brut.* 14. Cum plebes prope ripam Anienis ad tertium milliarium consedisset. *Id. Att.* 8, 5. Postea audivi, a tertio milliario multa mala eum dixisse capiti suo. *Suet. Ner.* 48. Offerente Phaonte suburbanum suum circa quartum milliarium. *Front. Aquaed.* 6. Concipitur Anio vetus supra Tibur, vigesimo milliario extra portam; et *ib.* 5. Concipitur Appia via Praenestina inter milliarium septimum et octavum; et *ib.* 72. Ad septimum ab Urbe milliarium; et *ib.* 21. Citra quartum milliarium; et *ib.* Intra secundum milliarium. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 241, 1. Imp. Caes. L. Sept. Severus Aug. et Imp. Caes. M. Aur. Antoninus Aug. miliaria vetustate conlapsa restitui jusserunt. ¶ *Milliarium* vel *Milliarium aureum* appellata fuit columna ab Augusto in capite Rom. Fori prope aedem Saturni statuta, in qua omnes viae ab urbe Roma in Italiae provincias ferentes descriptae fuerunt: harum vero distantiae non ab ipso milliario, sed ab antiquis Romae portis incipiebant, ut pluribus probat *Marin. Frat. Arv.* p. 8., et affirmat his verbis *Macer Dig.* 50, 16, 154. Mille passus non a milliario Urbis, sed a continentibus aedificiis numerandi sunt. *Aureum* autem dictum est, quia columna illa auro lita, vel quia aureis litteris insculpta erat. V. *Plin.* 3, 5, 9. *f.*, *Suet. Oth.* 6. et *Tac. H.* 1, 27. ¶ Videtur et ipsum spatium *milliarium* dici posse. *Suet. Ner.* 31. Fossam inchoabat longitudinis per centum sexaginta milliaria. ¶ Denique *milliarium* (saepius *miliarium*, *θερμαντὴρ*) vas fuit altum et angustum (ut colligitur ex *Pall.* 5, 8. *f.*) calefaciendae aquae in balneo positum, quod *Vitr.* 5, 10. *ahenum caldarium* vocat: ita vero est appellatum, quia miliario viarum simile est. *Pall.* 1, 40. Miliarium vero plumbeum, cui aerea patina subest, inter soliorum spatia forinsecus statuamus, fornace subjecta: ad quod fistula frigidaria dirigatur, et ab hoc ad solium similis magnitudinis fistula procedat, quae tantum calidae ducat interius, quantum fistula illi frigidi liquoris intulerit. ¶ Ex illius similitudine ita dictum etiam fuit parvum vas aeneum, vel argenteum, Graece *ἰπνολέβης*, ad aquam in privatorum usus calefaciendam, cujas figuram habes in *Mus. Borbon.* T. 3. *tab.* 63., quodque memorat *Sen. Q. N.* 3, 24. Facere solemus dracones, et miliaria, et complures formas, in quibus aere tenui fistulas struimus, per declive circumdatas, ut saepe eundem ignem ambiens aqua per tantum fluat spatii, quantum efficiendo calori sat est: frigida itaque intrat, effluit calida. *Id. ib.* 4, 9. minora miliaria nominat, unde patet, variae magnitudinis fuisse. *Ulp. Dig.* 34, 2, 19. §. 12. etiam argenteum miliarium annumerat inter argentum escarium. ¶ *Miliarium* in trapeto est ejusdem pars media instar cylindri, quae miliariam columnam repraesentat, circa quam vertuntur orbes seu molae oleariae, et in cujus medio erigitur ferrea columella, Itali dicunt *perno di ferro*, quae cupam pertusam, et molas circumagentem dirigit. *Cato R. R.* 20. et 22. ¶ De ratione scribendi V. MILLE. [*Quaedam emendavit *F.*]

MILLĬES, adv. *χιλιάκις*, mille vicibus: et ponitur etiam pro saepissime. *Cic. Rabir. perduell.* 5. Moreretur prius acerbissima morte millies Gracchus, quam, etc. *Ter. Eun.* 3, 1, 32. Plus millies audivi. *Catull.* 35, 8. Quamvis candida millies puella Euntem revocet. *Plin.* 2, 23, 21. Quinquies millies. *Val. Max.* 3, 7. *n.* 1. Bis millies. *Vitr.* 1, 6. Semel et tricies millies mille; et *mox:* Ter millies mille. ¶ [Quamvis *Caper* p. 2241. praecipiat sine *n* scribenda *millies*, *centies*, *decies*; tamen bis ap. *Cic. de Rep.* 3, 10. scriptum fuisse *milliens* in Cod. palimpsesto affirmat *ib. A. Maius.* V. TOTIES. *F.*]

MILLĬFORMIS, e, adj. mille formarum, multiformis. *Prud. Cath.* 9, 55. Pulsa pestis lubricorum milliformis daemonum. Al. leg. *milleformis.*

[MILLĬMŎDUS, a, um, adj. idem ac multimodus. *Venant. Vit. S. Martin.* 3, 303. Hic ubi millimodas animalis adegerat iras. *F.*]

*MILLĬO, onis, m. genus accipitris. *Marcell. Empir.* 33. *B. A.*

MILLUS, i, m. collare canum venaticorum, factum ex corio, confixumque clavis ferreis eminentibus, adversus impetum luporum. Scipio Aemilianus ad populum: Vobis, inquit, reique publicae praesidio erit is, quasi millus cani. Haec *Festus.* ¶ *Millum, i*, n. quidam leg. in illo *Varr. R. R.* 2, 9. *f.* Ne vulnerentur a bestiis, imponuntur his collaria, quae vocantur millum, idest cingulum, circa collum ex corio firmo, cum clavulis capitatis, quae intra capita insuitur pellis mollis, ne noceat collo duritia ferri. Sed plerique al. leg. *maelium*, seu *melium.* V. MELES.

MĬLO et Milon, onis, m. *Μίλων*, athleta Crotoniensis. Tantae fortitudinis fuit, ut taurum in Olympico certamine ictu nudae dextrae occiderit, et sine fatigatione per stadii spatium supra humeros portaverit, totumque eo die comederit. Huic malum tementi digitis nemo poterat extorquere. Dum constitisset, nemo eum valebat vestigio educere. In senectute, cum nimia nervorum fiducia arborem in parte media hiantem diducere vellet, brachiis hinc inde constrictis, et deficiente conatu retentus, lupis fuit praeda. *Gell.* 15, 16., *Val. Max.* 9, 12. *f.*, *Plin.* 7, 20, 19. *Ov. Ib.* 611. Utque Milon, robur diducere fissile tentes, Nec possis captas inde referre manus. ¶ *Item rex Pisae, in Elide. *Ov. Ib.* 325. ¶ T. Annius Milo, Romanus, amicus Ciceronis, cujus causam, cum Clodium occidisset, ipse Cicero diligentissime quidem, sed infeliciter egit. *Cic. pro Milone*, *Juven. sat.* 2, 26. *Lucan.* 1, 323. ¶ Milo, vel Milus, mons Indiae. *Plin.* 7, 2. In monte, cui nomen est Milo, ubi ed. *Hard.* habet *Nulo.* *B. A.*

*MILOLITUM, i, n. Thraciae oppidum. *Anton. Itin.* *B. A.*

MĬLŌNĬĀNUS, a, um, adj. ad Milonem civem R. pertinens. *Balb.* ad *Cic. post ep.* 7. *l.* 9. *ad Att.* Miloniana tempora, *h. e.* quibus T. Annius Milo accusatus est. Unde et oratio a Cicerone pro eo habita, Miloniana dicitur a *Capell.* 5, 172.

*MILONĬUS, i, m. scurra temulentus et saltare solitus, de quo *Hor. Sat.* 2, 1, 24. *B. A.*

*MILTĬĀDES, is, m. *Μιλτιάδης*, dux clarus Atheniensium, qui primus ducum Atticorum profligavit infinitam multitudinem Persarum in campis Marathoniis. *Nep.* in *Milt.* *Cic. Tusc.* 4, 19. *Gell.* 17, 21. *Just.* 2, 9. *Val. Max.* 5, 3. *B. A.*

MILTĪTES Lapis, *μιλτίτης λίθος*, genus lapidis haematitae, colore rubricae, vel minii: nam *μίλτος* minium est. *Plin* 36, 20, 38.

*MILTOPAE STATIO (sc. navium) locus vel portus fuit Calabriae. *Plin.* 3, 11. Statio Miltopae, Lupia. Sic ed. *Hard.* ubi ed. *Elzev.* habet *statio militum* etc. *B. A.*

MILTOS, i, f. *μίλτος*, Graeca appellatio coloris ejus, qui Latine *rubrica* dicitur. *Plin.* 33, 7, 38. Trojanis temporibus rubrica in honore erat. Milton vocant Graeci: minium quidam, cinnabari. Ita enim *Hard.* distinguit. V. CINNABARIS. ¶ Alii minium interpretantur ap. *Vitr.* 9, 3. Signans cera ex milto, quae esset expertus, *h. e.* miniata cerula, ut ait *Cic. Att.* 15, 14. *extr.*

MILVĂ, ae, f. a *milvus*, convicium est in feminam nimis avidam et rapacem. *Petr. fr. Trag.* 75. *Burm.* Suadeo, bonum tuum concoquas, milva.

MILVĀGO, inis, f. genus piscis, qui et milvus. *Plin.* 32, 2, 6. Milvago quoties cernatur extra aquam volitans, tempestates mutari. V. MILVUS.

MILVĪNUS, a, um, adj. ad milvum pertinens. *Plin.* 37, 10, 60. Milvinae plumae. ¶ Refertur ad rapacitatem. *Cic. Q. Fr.* 1, 2, 2. Licinium plagiarium cum suo pullo milvino tributa exigere. *Pl. Ps.* 3, 2, 62. An invenire postulas quemquam coquum, Nisi milvinis, aut aquilinis ungulis? *Petr. fr. Trag.* 42. *Burm. f.* Mulier, quae mulier! milvinum genus. ¶ *Milvina fames* est vehemens orexis et rabida. *Pl. Men.* 1, 3, 29. Madida quae mihi apposita in mensam, milvinam suggerant. ¶ *Milvinus pes* ap. *Colum.* 12, 7. nomen est herbae milvi pedem referentis. Fortasse est catanance, quam *Plin.* 27, 8, 35. tradit, arescentem contrahere se ad speciem unguium milvi exanimati. ¶ *Milvinae tibiae* dicuntur, quae sunt acutissimi soni. *Festus* et *Solin.* 5. *med.* ¶ Scribi potest et *miluinus* quadrisyllabum.

MILVĬUS Pons. V. MULVIUS.

MILVĬUS, et Milvus, et Milŭus, i, m. *ἰκτῖνος*, avis ex genere accipitrum, sed major, rapacissima, et semper famelica. [*Falco Milvus, *L.*, *Weihe, Gabelweihe, Taubenfalke.*] Traditur a solstitiis affici podagra. Hibernis mensibus latet. Videtur artem gubernandi docuisse caudae flexibus. *Plin.* 10, 10, 12. *Cic. N. D.* 2, 49. Milvo est quoddam bellum quasi naturale cum corvo, ergo alter alterius, ubicumque nactus est, ova frangit. *Hor. Epod.* 16, 31. juvet ut tigres subsidere cervis, Adulteretur et columba milvio (de re impossibili). *Phaedr.* 1, 31. Columbae saepe cum fugissent milvium, Et celeritate pennae vitassent necem, etc. *Ov. Am.* 2, 6, 34. Vivit edax vultur, ducensque per aera gyros Milvius. *Id. Met.* 2, 716. Ut volucris visis rapidissima milvius extis, Flectitur in gyrum, etc. *Pl. Poen.* 5, 5, 13. male ego metuo miluos: Mala illa bestia est: ne forte me auferat pullum tuum. *Milŭus* legunt critici etiam in locis *Phaedri* et *Ovidii* allatis: hanc enim affirmant, esse veterem, probam, frequentioremque scripturam. ¶ Translate dicitur de homine rapaci atque avido. *Plaut. l. c.* ¶ De eo, qui ingentes possessiones habet, proverbiali locutione dicimus, tantum habere, quantum milvi volant. *Petr. fr. Trag.* 37. *Burm.* Trimalchio fundos habet, quam (*h. e.* quantum) milvi volant. *Pers.* 4, 26. Dives arat Curibus, quantum non milvus oberret. *Juven.* 9, 55. tot praedia servas Appula, tot milvos intra tua pascua lassos. ¶ Est etiam piscis hoc nomine, saltu se supra mare attollens, summisque undis discurrens, volanti similis, praedae causa: [**Meerweihe.*] V. MILVAGO. *Ov. Halieut.* 95. Hippuri celeres, et nigro tergore milvi. *Hor. Ep.* 1, 16, 50. Cautus enim metuit foveam lupus, accipiterque Suspectos laqueos, et opertum miluus hamum. ¶ Item signum coeleste, quod vergit ad Ursam majorem, in parte inferiore. Cum terra monstrum mirabile edidisset, quod superiore parte taurus erat, inferiore serpens, Parcarum monitu inclusum statim fuit apud Stygiam paludem, in nigra silva, triplici murorum serie. Inde oraculum fuit, qui flammis viscera ejus monstri adolenda dedisset, eum posse aeternos Deos vincere. Igitur quando Saturnus a Jove filio ex regno expulsus fuit, Titanas, fratrem scilicet, ac nepotes, in arma adversus Jovem concitavit. In his Briareus facta ex adamante securi taurum interfecit. Flammis exta jamjam daturus erat, cum Juppiter avibus imperavit, ut illa exta raperent. Rapta a milvio fuere. Ita Juppiter Titanas vicit, et milvium immortalitate inter sidera donavit. *Ov. Fast.* 3, 793. et sqq. Nonnulli dicunt, milvium ideo inter stellas fuisse collocatum, quod Jovi elapsum annulum retulerit. ¶ *Milvius nomen proprium parasiti ap. *Hor. Sat.* 2, 7, 36. ubi *Bentl.* legit *Mulvius.* Permutantur *Mulvius* et *Milvius* ap. *Stat. Silv.* 2, 1, 176. *B. A.*

*MILYĂDUM COMMUNE, regiuncula et urbs in Lycia, ad Taurum montem. *Cic. Verr.* 1, 38. *B. A.*

*MILYAE, arum, m. *Μιλύαι* et *Μίλυες*, populi quidam super Pamphyliam degentes, e Thracia oriundi. *Plin.* 5, 27. A latere autem ejus super Pamphyliam veniunt Thracum soboles, Milyae, quorum Aricanda oppidum. *Id. ib. c. ult.* Attingit Galatia et Pamphyliae Cabaliam: et Milyas, qui circa Barin sunt. *B. A.*

MĪMĂ, ae, f. mulier gesticulatrix. *Cic. Phil.* 2, 24. Inter quos aperta lectica mima portabatur. Adde *Hor. Sat.* 1, 2, 56. [*V. *Heindf.*] ¶ Teste *Cledonio* p. 1863. in dat. et ablat. plur. habet *mimabus.* V. ASINA.

[MĪMAECYLON, i, n. *μιμαίκυλον*, fragum, fructus arboris unedonis, sive arbuti. *Plin.* 15, 24, 28. Duobus tamen hoc nominibus appellant Graeci, comaron, et mimaecylon. Alii leg. *memaecylon.* *F.*]

*MIMALLIS, idis vel idos, f. Sic a Callimacho dicta est insulula Melos, teste *Plin.* 4, 12. *B. A.*

MĬMALLŎNES, um, f. plur. *Μιμάλλονες*, mulieres sacerdotes Bacchi, al. Bacchae, Thyades: a Mimante Ioniae monte, vel a *μιμέομαι*, imitor, quod Liberum Patrem imitarentur, et ad ejus imitationem cornua ferrent. *Stat. Th.* 4, 660. Post exsultantes spolia armentalia portant, Seminecesque lupos, scissasque Mimallones ursas.

MĬMALLŎNĔUS, a, um, adj. ad Mimallones pertinens. *Pers.* 1, 99. Torva Mimalloneis implerunt cornua bombis.

MĬMALLŎNIS, idis, f. patron. a *Mimallones*, Baccha, sacerdos Bacchi. *Ov. A. Am.* 1, 541. Ecce Mimallonides sparsis in terga capillis.

MĪMĀRĬUS, a, um, adj. ad mimum pertinens, mimicus, ut *Mimarii scurrae* ap. *Capitol. Ver.* 8.

MĬMAS, antis, m. *Capo Stillari*, *Μίμας*, mons, et prom. Ioniae prope urbem Colophonem, quod contra Chium insulam porrigitur, intus Laodiceam urbem attingit. *Plin.* 5, 29, 31. et *Ov. Met.* 2, 222. ¶ Item Gigantis nomen, quem Juppiter fulmine percussit. *Hor. Od.* 3, 4, 53. Sed quid Typhoeus, et validus Mimas, etc. ¶ *Fuit et Mimas Trojanus Amyci et Theanus filius, a Mezentio obtruncatus. *Virg. A.* 10, 702. sq. *B. A.*

MĪMĒSIS, is, f. *μίμησις*, imitatio morum alienorum, figura cognata ironiae, quando non verba modo, verum etiam vocem, gestumque alicujus imitamur, quod fere deridentes improbantesque facimus. *Quint.* 9, 2. *med.*, sed Graece. Exemplum

hujus figurae habes ap. *Ter. Eun.* 1, 2, 75. et *Virg. A.* 4, 376.

MIMIAMBI, orum, m. plur. sunt mimicae fabulae, versibus plerumque iambicis conscriptae. Cn. Mattii, seu Matii Mimiambos laudant *Gell.* 10, 24., 15, 25. et 20, 9. etc. et *Terent. de metr.* p. 2437. Hoc mimiambos Mattius dedit metro. ¶ Item versus senarii iambici ad similitudinem eorum, quibus mimi utuntur. *Plin. ep.* 6, 21. Scripsit mimiambos tenuiter, argute, venuste, atque in hoc genere eloquentissime.

MIMICE, adv. μιμικῶς. *Catull.* 42, 8. Turpe incedere mimice, ac moleste. *Tert. Apol.* 46. Mimice philosophi affectant veritatem.

MIMICUS, a, um, adj. μιμικός, ad mimum pertinens. *Cic. Or.* 2, 59. Ne aut scurrilis jocus sit, aut mimicus. *Petr. Sat.* 94. *extr.* Nec Eumolpus nterpellaverat mortem mimicam, *h. e.* fictam, simulatam, ut fit in mimis et comoediis. *Plin. ep.* 7, 29. Res mimicae et ineptae.

MIMITIA. V. MINUCIA.

[MIMMULUS, i, m. herbae nomen, quae eadem videtur esse ac pedicularis. *Plin.* 18, 28, 67. Herba optima in prato trifolii, proxima graminis, pessima mimmuli, siliquas etiam diras ferentis. *F.*]

[MIMNERMIA, ae, f. nomen Veneris. *Serv.* ad *Virg. A.* 1, 721. Alii Venerem Mimnermiam, vel Meminiam dicunt, quod meminerit omnium. Hinc ortasse in nummis gentis Memmiae, quae ex *Virg. A.* 5, 117. originem habuit a Mnestheo (μνῆστις autem memoriam significat), ap. *Morell. n.* 5 et 6. idere est Venerem in biga. *F.*]

MIMNERMUS, i, m. poeta Graecus septem Sapientibus antiquior, aut aequalis, elegiaco carmine alde concinnus ac suavis, et pentametri versus inventor habitus. *Prop.* 1, 9, 11. Plus in amore valet Mimnermi versus Homero.

[MIMOFABULA, ae, f. idem ac mimus, q. v. *Jul. Val. de art. rhet.* (ed. *A. Maio*) 26. *f.* Multum ad sermonis elegantiam conferent comoediae veteres et togatae, et tabernariae, et Atellanae fabulae, et mimofabulae. *F.*]

MIMOGRAPHUS, i, m. μιμογράφος, lascivi, seu idiculi poematis scriptor, ut fuere Cn. Mattius, P. yrus, P. Laberius. *Suet. Gramm.* 18. Circa scenam versatus est, dum mimographos adjuvat.

MIMOLOGUS, i, m. μιμολόγος, qui mimos recitat, mimus. *Firm. Math.* 8, 8. Pantomimos facit, ut mimologos.

MIMULA, ae, f. dimin. mimae. *Cic. Phil.* 2, 25. enisti Brundusium in sinum quidem et complexum iae mimulae.

MIMULUS, i, m. dimin. mimi. *Arnob.* 2, 69. *extr.* uid pantomimos, quid mimulos, etc.

MIMUS, i, m. μῖμος, gesticulator, imitator lascivus ac petulans factorum, dictorumque, ac morum alienorum, colligendi risus causa, in scena, l extra. *Diomed.* 3, 488. Mimus dictus παρὰ τὸ μιμεῖσθαι, quasi solus imitetur, cum et alia poemata idem faciant: sed solus quasi privilegio quodam, uod fuit commune, possedit. ¶ Differt ab *histrione*, qui certae alicujus personae, et in scena tantum, et personatus in togatis fabulis imitationem peragit: *mimus* autem extra scenam, et sine larva quarumcumque personarum acta et dicta risus causa in palliatis fabulis persequitur: *pantomimus* vero solo gestu, omissa vocis pronunciatione, omnia fabulis itidem palliatis repraesentat. Praeterea mimi est propria obscenitas, ut est ap. *Cic. Or.* 2, . *f.*, non item histrionum. *Diomed.* 3, 487. Quarta species fabularum est planipedis, qui Graece dicitur mimus, quia actores planis pedibus, idest nudis proscenium introirent, non, ut tragici actores, cum cothurnis, neque, ut comici, cum soccis: sive uod olim non in suggestu scenae, sed in plano orchestrae positis instrumentis mimicis actitabant. *Ov. A. Am.* 1, 501. Et plaudas, aliquam mimo saltante puellam. ¶ Item ipsum poema, et fabula, a mimus aliorum mores imitatur. Differt a comoedia, quia in hac sunt certae partes seu actus, ibus connexio, et solutio alicujus negotii continetur: in mimo nulla est constitutio fabulae, nec certus exitus. *Cic. Coel.* 27. Mimi ergo est jam exitus, non fabulae, in quo cum clausula non invenitur, fugit aliquis e manibus, deinde scabilla increpant, aulaeum tollitur. *Ov. Trist.* 2, 497. uid, si scripsissem mimos obscena jocantes? et *ib.* 5. Scribere si fas est imitantes turpia mimos; et 518. Quodque libet, mimis scena licere dedit. *c. Phil.* 11, 6. Commentari mimos. *Suet. Cal.* 57. cum in Laureolo mimo, in quo actor proripiens ruina sanguinem vomuit, cruore scena abundavit. *Id. Caes.* 39. Ludis D. Laberius eques R. mimum suum egit. ¶ Sunt quidem in veterum mimis, qui hodieque exstant, pulcherrimae multae, gravissimaeque sententiae, quia eorum finis erat docere, castigare, mores corrigere. Sed quia illud m studebant, ut delectarent, ejusque rei causa c verbis, nec gestibus obscenis abstinebant, imo haec data opera captabant, habiti sunt apud ne moratas urbes nullo in pretio, et alicubi etiam nunquam admissi; quod de Massiliensibus narrat *Val. Max.* 2, 6. *n.* 7. ¶ Celebres Romae fuere mimi P. Laberius, P. Syrus, Philistion Nicaenus, Cn. Mattius, Lentulus, M. Marullus, etc., de quibus *Voss. instit. Poeticar.* 2, 33. ¶ Translate *mimus* est quodvis ridiculum factum, et quasi fabula risu digna, praesertim quae ficta tota est, et simulata. Sic *Suet. Cal.* 45. de ficto Caligulae triumpho: In hoc quoque mimo praeter modum intemperans. *Id. Oth.* 3. de fictis et ridiculis nuptiis: Ne poena acrior mimum omnem divulgaret. [*Atque ita etiam leg. *impudentissimo mimo* ap. *eund. Tib.* 24. ex emendat. *Gronov.* pro vulg. *animo.* V. *B. Crus.* ad h. l. et *Duk.* ad *Flor.* 2, 14, 3.] *Plin.* 7, 12, 10. Antiocho regi Artemon in tantum similis fuit, ut Laodice conjux regia, necato jam Antiocho, mimum per eum commendationis, regnique successionis peregerit. *Sen. ep.* 80. *med.* Nec enim ullo exemplo efficacius exprimitur hic humanae vitae mimus, qui nobis partes has, quas male agamus, assignat; et *ep.* 26. Non timide componor ad illum diem *(mortis)*, quo de me judicaturus sum, numquid simulatio fuerit, et mimus, quidquid contra fortunam jactavi verborum contumacium.

MIN, legitur ap. *Auson. in monosyllabis* pro minio usurpatum. V. AL.

MIN'? hoc est, mihine? *Pers.* 1, 2. Min' tu istud ais?

MINA, ae, f. μνᾶ, libra, nummus, apud Graecos. Mina Attica continebat stateres vigintiquinque, sive, quod idem est, centum Atticas drachmas: eratque major Romana libra drachmis quatuor. Nam haec nonaginta sex tantum pendebat drachmas. Sed hoc de mina nova intelligi debet, quae et Solonis mina a quibusdam appellatur. Constat enim, minam Atticam antiquitus fuisse drachmarum tantum septuaginta quinque, quae, auctis postea a Solone ponderibus, mina vetus appellata est. *Plin.* 21, 34, 109. *Rhemn. Fann. de ponderib. et mensur.* sentire videtur, minam Atticam eam esse, quae constat septuaginta quinque drachmis, quam nos minam veterem vocavimus, alteram vero, quae centum constat drachmis, minam Graecam vocari. Scripsit enim *v.* 32. Accipe praeterea, parvo quam nomine Graji Mnam vocitant, nostrique minam dixere priores. Centum hae sunt drachmae: quod si modo dempseris illis Quattuor, efficies hanc nostram denique libram: Attica quae fiet, quartam si dempseris hinc, mna: *idest* si dempseris vigintiquinque drachmas, quae est quarta pars numeri centenarii. Demptis igitur 25. ex 100. remanent 75. ¶ Quoties autem apud scriptores minae mentio occurrit, de mina nova intelligendum est, quae epitriti proportionem habet ad minorem, seu veterem minam: quemadmodum et talentum majus ad talentum minus, idest quarta parte major est. ¶ *Mina* etiam mensurae genus est, qua agros metimur, qui et modius dicitur, et actus quadratus. Habet ex omni parte pedes centum viginti. *Varr. R. R.* 1, 10. ut quidam leg., nam plerique al. aliter. ¶ *Mina ovis* dicitur, quae ventre est glabro, ita dicta fortasse, quia minus habet lanae. *Varr. R. R.* 2, 2. Pecus ovillum recte sanum est extra luscam, surdam, minam, idest ventre glabro. *Pontedera* et *Schneider.* verba *idest ventre glabro* spuria existimant, et quidem recte. ¶ Item mamma, quae lacte deficit. *Festus:* Minam Aelius vocitatam ait mammam alteram lacte deficientem, quasi minorem factam. ¶ Denique *mina* singulari num. pro eo, quod pluraliter dicimus *minae, arum,* usurpata fuit a *Catone,* teste *Festo.*

[MINABILITER, adv. idem ac minaciter. *Gloss. Philox.* Minabiliter, ἀπειλητικῶς. *F.*]

MINACIAE, arum, f. plur. minae, ap. veteres. *Pl. Rud.* 3, 5, 16. Minacias ego istas flocci non facio tuas. Adde *eund. Mil.* 2, 4, 21. et *Truc. a.* 5. *v.* 56.

MINACITER, adv. ἀπειλητικῶς, cum minis. *Cic. Or.* 1, 20. Et adversarios minaciter terrere possemus. *Id. Phil.* 5, 8. Num putatis, dixisse eum minacius, quam facturum fuisse? *Plin.* 8, 50, 76. Torrens rapidus pontem minaciter subterfluens.

MINAE, arum, f. plur. [*Etymon est a *minendo*, i. e. *eminendo*, et prima significatione denotat *eminentias murorum, pinnas. Virg. A.* 4, 88. pendent opera interrupta, minaeque Murorum ingentes. V. MINEO. Ita melius collocasse videmur locum, quem Noster in f. laudaverat. ¶ Tum est] ἀπειλή, metus incussio per verba et signa territantia. *Cic. Or.* 1, 58. Virtutem hominibus instituendo et persuadendo, non minis et vi ac metu tradi. *Id. Font.* 11. *med.* Eorum minis et terrore commoti esse videremini. *Id. Mur.* 21. Accusandi terrores et minae, quibus tu quotidie uti solebas. *Id. Cluent.* 8. Aliquem clamore ac minis insequi. *Id. Quint.* 14. *med.* Minas jactare, pericula intendere, formidines opponere. *Sall. Jug.* 27. *f.* Minas graves nunciare alicui senatus verbis. *Tac. A.* 3, 36. Probra et minas alicui intendere. *Ov. Met.* 6, 361. et convicia adjicere. *Id. Am.* 1, 7, 46. rigidas intonare. *Phaedr.* 3, 6. vanas exercere. *Paul. Dig.* 35, 3, 4. lusorias alicui facere. *Hirt. B. Afr.* 91. Nec minis, nec precibus moveri. *Stat. Th.* 1, 188. Quas gerit ore minas! quanto premit omnia fastu. ¶ Translate. *Flor.* 2, 8. Ad haec coelestes minae territabant, cum humore continuo Cumanus Apollo sudaret. *Prop.* 1, 17, 6. Aspice, quam saevas increpat aura minas; et 3, 8, 6. stent aere venti, Ponat et in sicco molliter unda minas. *Tibull.* 2, 6, 28. Hibernas minas negligere. *Ov. Her.* 12, 208. Adversumque minas frigoris arma parat, *h. e.* vestes frigori depellendo. *Id. Met.* 2, 857. de tauro: Nullae in fronte minae, nec formidabile lumen. *Virg. G.* 3, 421. de angue: Tollentemque minas, et sibila colla tumentem. ¶ De verbis, quibus utuntur bubulci bubus agendis. *Ov. Pont.* 1, 8, 55. Et discam Getici quae norunt verba juvenci: Adsuetas illis adjiciamque minas. V. MINO. ¶ In singul. num. V. MINA.

[MINAEI, orum, m. plur. Arabiae populi, apud quos myrrha, et tus gignitur. *Plin.* 6, 28, 32. Minaei, a rege Cretae Minoe, ut existimant, originem habentes. ¶ Hinc *Minaeus, a, um,* adj. ut Minaeum tus ap. *eund.* 12, 14, 30. et Minaea myrrha ap. *eund. ib.* 16, 35. ¶ Etiam *Minnaei* scribitur. *Prisc. Perieg.* 888. Minnaeique maris prope Rubri litora vivunt. *Avien. ib.* 1136. Rutuli contermina ponti Minnaei, Sabathaeque tenent. *F.*]

MINANTER, adv. idem ac minaciter. *Ov. A. Am.* 3, 582. Multaque submisse, multa minanter agant.

MINARRIO. V. MINURIO.

MINATIO, onis, f. ἀπείλησις, minae vel actus minandi. *Cic. Or.* 2, 71. Colliguntur a Graecis alia nonnulla, exsecrationes, admirationes, minationes. *Tiro Tullius* ap. *Gell.* 7, 3. Injuriis atque imperiosis minationibus confutare.

MINATOR, oris, m. qui minat, seu agit, ut pecora, armenta, etc. *Tert. ad Nat.* 2, 3. *f.* Animalia per se moventur, nullo apparente minatore. ¶ Pro eo qui minatur, caret exemplis.

MINATORIUS, a, um, adj. *Ammian.* 17, 7. *extr.* Terrae motus sonitu audiuntur minatorio. Al. leg. *minaci.*

MINAX, acis, omn. gen. [*Primum significat *iminens, prominens.* Huc pertinet locus, quem *Forc.* cum cetris nullo discrimine facto miscuerat, *Virg. A.* 8, 668. minaci Pendentem scopulo, i. e. prominentem, tanquam ruiturum et ruina eum sua oppressurum. Adde *Lucr.* 1, 880. Conveniebat enim, fruges quoque saepe, minaci Robore quam in saxi franguntur, mittere signum sanguinis. ¶ Tum pertinet ad eum, qui frequenter, aut valde, vehementer minatur, Gr. ἀπειλητικός.] *Cic. Font.* 12. Indutiomarus iste minax, atque arrogans. *Id. Fam.* 16, 11. Minaces et acerbae litterae. *Hor. Od.* 1, 10, 10. Minaci voce terrere. *Val. Fl.* 5, 520. vultu gravis ille minaci Jamdudum fremit. *Id.* 1, 722. furiis iraque minaci Terribilis; et 5, 260. auguriis monstrisque minacibus urbem Territat. *Sen. Med.* 751. Luna fronte minax. *Tac. A.* 1, 28. Noctem minacem, et in scelus erupturam sors lenivit, *h. e.* homines noctu seditionem minitantes. *Ov. Met.* 1, 91. minacia verba. *Id. Hal.* 44. de muraena: animos ponit captiva minaces. *Id. Her.* 19, 85. aequor saevum et minax. *Id. Trist.* 1, 2, 24. aer nubibus minax. *Id. Met.* 11, 37. boves cornu minaci. [*Praeferenda est vulgata lectio *minaces.* V. *Jahn.* ad h. l.] *Id. Amor.* 3, 13, 15. Et vituli nondum metuenda fronte minaces. *Virg. G.* 3, 77. fluvios tentare minaces. *Liv.* 4, 52. Pestilentia coorta minacior, quam perniciosior. *Suet. Cal.* 51. Adversus Barbaros minacissimus. [*Plin. Pan.* 56, 7. minaces ripae, i. e. in quibus hostes proelia minantes. ¶ Confund. saepissime *minaces, minantes, manantes, natantes.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 2, 26.]

MINCIADES, ae, m. Virgilius, a Mincio agri Mantuani fluvio. *Juvenc.* 1, 10. Illos Minciadae celebrat dulcedo Maronis.

MINCIUS, ii, m. *Mincio,* fluvius Cenomanorum ex lacu Benaco oriens, Mantuam alluens, et in Padum influens. *Virg. G.* 3, 15., *Plin.* 2, 103, 106.

MINCTIO, onis, f. actus mingendi. *Veg. Vet.* 1, 50. et *ib.* 3, 15.

MINCTURA, ae, f. minctio. *Veg. Vet.* 1, 33., ubi al. leg. *mictura.*

MINEO, es, ui, n. 2. promineo, immineo. *Lucr.* 6, 561. Ad coelumque magis quanto sunt edita quaeque, Inclinata minent in eandem prodita partem. V. MINAE.

MINERRIMUS, pro minimus, ap. veteres. *Fest.*

MINERVA, ae, f. Ἀθηναία, Ἀθηνᾶ, Dea ingeniorum et disciplinarum praeses, alio nomine Pallas. *Arnob.* 3, 118. scripsit, alios dixisse, Minervam esse summum aetherem, nonnullos Memoriam, inde nomen Minerva formatum esse, quasi quaedam Meminerva. Etymon hoc firmat, quod alii matrem ejus Memoriam faciunt. *Paulus* duo etyma adducit ex *Festo*, his verbis: Minerva dicta, quod bene moneat. Hanc enim pagani pro Sapientia ponebant. *Cornificius* vero, quod fingatur pingaturque minitans armis, eandem dictam putat. Ap. *Cic. N. D.* 3, 24. aliud quoque etymon legas. Sic enim inquit: Minerva, quia minuit, aut quia minatur. *Visconti. Mus. Pio-Clem.* T. 2. p. 162. *ed. Mediol.* deducit a μένος, animi ardor, impetus animi concitati. Hinc in quibusdam monumentis veterum legitur *Menerva.* ¶ Poetae fabulantur, natam esse ex cerebro Jovis primi. Jovi febricitanti Vulcanum se-

curi cerebrum percussisse, inde Minervam exiisse. Quo commento significare volunt, litterarum disciplinas humani ingenii non esse inventum, sed ex Jovis cerebro, h. e. ex inexhausto divinae sapientiae fonte ad hominum usum esse depromptas. ¶ Haec prima olei, et lanificii inventrix creditur exstitisse: ob quae erga humanum genus beneficia divinos honores meruit. Hinc et pro ipso lanificio ponitur. Sapientiae, ut diximus, et bonarum omnium artium Dea habita est. Principem etiam et inventricem belli fuisse ferunt. *Cic. N. D.* 3, 21. ubi c. 23. Minervae quinque numerantur: prima, quam Apollinis matrem dicunt: secunda orta Nilo, quam Aegyptii Saitae colunt: tertia illa, quam Jove generatam supra diximus: quarta Jove (secundo) nata, et Coryphe Oceani filia, quam Arcades Coriam nominant, et quadrigarum inventricem ferunt: quinta Pallantis (al. Pallenis), quae patrem dicitur interemisse virginitatem suam violare conantem, cui pinnarum talaria affigunt. Hactenus *Cicero*. Secundum quosdam filia fuit Neptuni, et Tritonidos Africae paludis. *Sil.* 9, 297. V. ALUMNA. ¶ Tibiarum etiam inventrix fuit: sed cum buccas deformiter inflari in fonte conspiceret, abjecit, et satyris reliquit, ut est ap. *Ov. Fast.* 6, 697. et sqq. ¶ *Pingui*, seu *crassa Minerva aliquid facere* est simplicius, rudius, vel indoctius. *Hor. Sat.* 2, 2, 3. Rusticus crassa Minerva. [*V. *Heindf.*] *Colum. praef. l.* 1. *f.* Potest enim nec subtilissima, nec rursum (quod ajunt) pingui Minerva res agrestis administrari. ¶ *Invita Minerva aliquid facere*, idem est, quod repugnante ingenio, vel repugnante natura. *Hor. A. P.* 385. Tu nihil invita dices, facies-ve Minerva. *Cic. Off.* 1, 31. Ex quo magis emergit, quale sit decorum illud, ideo quia nihil decet invita, ut ajunt, Minerva, idest adversante et repugnante natura. ¶ *Sus Minervam*, subaudi *docet* vel *monet*, tritissimum proverbium. V. SUS. ¶ *Omnis Minervae homo*, h. e. valde ingeniosus. *Petr. fr. Trag.* 43. *Burm.* ¶ Metonymice est lanificium, quod ab ea inventum esse dicitur. *Virg. A.* 8, 409. tolerare colo vitam, tenuique Minerva. *Ov. Met.* 4, 32. solae Minyeides intus, Intempestiva turbantes festa Minerva, Aut ducunt lanas, aut stamina pollice versant. ¶ Minervae Medicae, *h. e.* medicinae, et bonae valetudinis praesidis, Ἀθηνᾶς Ὑγιείας, aedes fuit Romae in regione quinta. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 11. *n.* 81. Cn. Vergilius Epaphroditus magister odorarius a Minerva Medica; et *n.* 98. P. Lucretius Primigenius flaturarius a M. M. fecit sibi, etc. Adde ap. *Grut.* 1067, 3. ¶ Illa duo M. M. possunt etiam legi *Minerva memori*, ut expresse habentur ap. *eund.* 81, 9. et 1067, 4. et ap. *Mur.* 53, 14 et 15. et 54, 1 et 2. et 1981, 12. Sunt autem hi Lapides omnes votivi, et fere circa Placentiam inventi.

MĬNERVAL, alis, n. δίδακτρον, merces, quae a discipulis magistris persolvebatur, vel, ut *Vossio* minus recte placet, gratuitum munusculum, quo aliquis se in discipulum tradens novo commendabat magistro: a *Minerva* praeside ingeniorum et disciplinarum, cujus imago in scholis poni solebat. Ex *Hor. Sat.* 1, 6, 75. apparet, minerval datum fuisse magistris singulo mense Idibus. *Varr. R. R.* 3, 2. Quin simul ac promiseris minerval, incipiam, inquit. Adde *Tert. Idol.* 10., ubi quidam leg. *Minervale* in recto casu. V. MINERVALIS.

[MĬNERVĀLĬCĬUM, ii, n. videtur esse idem ac Minerval. *Gloss. Philox.* Minervalicium, συστατικόν. *F.*]

MĬNERVĀLIS, e, adj. ad Minervam pertinens. *Tert. Spect.* 11. *f.* Minervales artes. [*Hieron.* in *ep. ad* 3. *Ephes.* 6, 4. Et quod virgo, vel vidua, vel quilibet pauper obtulerat, hoc calendariam strenam, et Saturnaliciam sportulam, et Minervale munus grammaticus et orator aut in sumptus domesticos, aut in templi stipes, aut in sordida scorta convertit. V. MINERVAL. ¶ *Magister Minervalis* videtur fuisse primus collegii in Minervae honorem instituti. *Inscr.* ap. *Mur.* 190, 5. et 6. *F.*] ¶ *Minervalia, ium*, festa Minervae. *Sergius in Donati edit.* 2, 1846.

[MĬNERVĪNUS, a, um, adj. idem ac Minervius. Est nomen proprium servile. *Inscr.* ap. *Mur.* 479, 1. Minervinus *(servus)* fugitivus Italici militis. *F.*]

MĬNERVĬUS, a, um, adj. ad Minervam pertinens. Hinc Athenienses *Minervii* dicuntur, quod Athenis Minervae templum fuit, ejusque artes mire colebantur, *Arnob.* 5, 175. Et *Minervium* dictum fuit ipsum templum, *Id.* 6, 193. *Fest.* quoque in *Axamenta* docet, versus in honorem Minervae compositos *Minervios* appellari. Denique *Minervium nomen* ap. *eund. Arnob.* 4, 137. est ipsum Minervae nomen. ¶ *Minervia legio*, quam in honorem Minervae instituisse putatur Domitianus Aug., qui, teste *Suet. Dom.* 15., ipsam superstitiose colebat. *Inscr.* ap. *Grut.* 348, 1. L. Aemilio L. F. Pap. Arcano Trib. Mil. Leg. I. Minerv. Adde 354, 6., 391, 4. et al. ¶ *Minervium, ii*, n. fuit urbs Campaniae prope promontorium Athenaeum. *Vell.* 1, 15. Cassio Longino, et Sex. Calvino Coss. Fabreteria deducta est, post annum Sylacium, Minervium, Tarentum. *F.*]

MINGO, is, inxi, et ixi, inctum, et ictum, a. 3. urinam facio, mejo, οὐρέω. *Hor. Sat.* 1, 8, 38. in me veniant mictum atque cacatum. *Id. A. P.* 471. Minxerit in patrios cineres. *Mart.* 3, 78. Minxisti currente semel, Pauline, carina, Mejere vis iterum? jam Palinurus eris. *C. Titius* ap. *Macr. Sat.* 2, 12. Judex testes poscit: ipsus it mictum. Al. leg. *minctum*. [*Inscr.* ap. *Fabr.* p. 110. *n.* 270. Qui hic mixerit, aut cacarit, habeat Deos superos et inferos iratos. ¶ Obscena metaphora est semen emittere, *h. e.* feminam stuprare. *Catull.* 67, 30. Qui ipse sui gnati minxerit in gremium, *h. e.* nurum suam constuprarit. V. IMMEJO. *F.*] ¶ Hactenus in praeterito tantum: in aliis enim modis barbarum quidam esse voluerunt, et *mejo* pro eo usurpari; quod praecipue probat locus *Mart.* allatus: item composita, *circummingo*, *commingo*, *permingo*, quae in praeterito solum ab *Hor.*, *Catull.* et *Petr.* adhibentur. Habent tamen posterioris aevi scriptores. *Vopisc. Bonos.* 14. *extr.* Ut quantum bibisset, tantum mingeret. *Ammian.* 23, 6. *med.* Nec stando mingens. *Veg. Vet.* 1, 33. Naturam minctuco similis demittet ad terram. Adde *eund. ib.* 3, 12 et 15. Quin et *Celsum* ipsum, cujus verba sunt 4, 20. *f.* At cum urina super potionum modum mingitur, et jam sine dolore profluens maciem et periculum facit. Verum in Edit. Florent. 1478. quae princeps habetur, et in Plantiniana apud Oporinum 1552., et R. Constantini apud Rovill. 1566., quas consului, ita legitur: At cum urina super potionum modum, etiam sine dolore profluens, etc. [Atque ita edidit *Targa*. *F.*] [**Ruddim.* haud recte *mingo* barbaris annumerari docet, quum *vett. Gram. Diom.*, *Prisc.* et *Eutyches* vocis latinitatem agnoscant.]

MĬNĬĀCĔUS, a, um, adj. μιλτώδης, qui est ex minio. *Vitr.* 7, 9. Si voluerit expolitionem miniaceam suum colorem retinere. *Id. ib.* 4. *med.* Miniacei cunei. Legitur et *miniaceus*.

MĬNĬĀNUS Juppiter dictus est, cujus statua minio illita erat. *Cic. Fam.* 9, 16. *f.* V. MINIO, as, et MINIUM.

MĬNĬĀRĬUS, a, um, adj. ad minium pertinens, ut Miniarium metallum ap. *Plin.* 37, 7, 40. ¶ Mĭnĭārĭa, ae, f. absolute est minii fodina. *Id. ib.* Sisaponensibus in Hispania Baetica miniariis suae venae arena sine argento excoquitur auri modo. [*Inscr.* mendosa ap. *Mur.* 2044, 3. et emendata ap. *Fea Viagg. ad Ostia* p. 42. Vettia Ͻ. liberta Erotice Miniarii Atimeti *(uxor)*, C. Miniarius Atimetus procurator sociorum miniariarum, etc. Unde apparet, Atimetum, quod manumissus fuerat a sociis miniariarum, *h. e.* a publicanorum societate, quae Romae in suis officinis minium in Hispania effossum perficiendum curabat, ut constat ex *Plin. l. c.* et *Vitr.* 7, 9., ideo nomen gentilicium *Miniarii* sibi adscivisse, quemadmodum qui a municipio aliquo manumittebatur, indidem nomen accipere solebat. V. AMITERNUM.

[MĬNĬASTRUM, i, n. minium non omnino defaecatum. *Not. Tir.* p. 160. Miniastrum, miniolum. *F.*]

MĬNĬĀTŬLUS, a, um, dimin. miniati. *Cic. Att.* 16, 11. Cerulas enim tuas miniatulas illas pertimescebam. V. v. sq.

MĬNĬĀTUS, a, um, part. a *minio*, minio tinctus, ruber. *Plin.* 10, 42, 58. de psittaco: India hanc avem mittit, viridem toto corpore, torque tantum miniato in vertice distinctam. ¶ Hinc *cera miniata*, vel *miniatula*, erat cera rubra, qua notabant, quae minus probarent, et corrigi vellent. *Cic. Att.* 15, 14. *extr.* Quae quidem, vereor, ne miniata cerula tua pluribus locis notandae sint.

MĬNĬCĬĀ. V. MINUCIA.

MĬNĬCŬLĀRĬUS. V. MINUSCULARIUS.

MĬNĬCŬLĀTOR, oris, m. qui minium inducit: legitur ab *Accurs.* ap. *Ulp. Dig.* 38, 1, 7., ubi alii fere omnes *nomenculator*.

MĬNĬMĒ, adv. ἐλάχιστα, minimum, minus quam ceteri: et non tam ad negandum, quam ad maxime minuendum pertinet: continet enim comparationem. *Virg. A.* 6, 96. via prima salutis, Quod minime reris, Graja pandetur ab urbe. *Cic. Brut.* 57. Mihi placebat Pomponius maxime, vel dicam, minime displicebat. *Id. Fam.* 14, 13. Quod in miserrimis rebus minime miserum putabis, id facies. *Id. Or.* 3, 79. Est id quidem in totam orationem confundendum, nec minime in extremam. *Sall. Cat.* 50. *med.* In maxuma fortuna minuma licentia est: neque studere, neque odisse, sed minume irasci decet. *Ter. Eun.* 2, 3, 39. Illum, liquet mihi dejerare, his mensibus Sex septem prorsum non vidisse proximis, Nisi nunc, cum minime vellem, minimeque opus. *Sen. Ben.* 1, 2. Nullius rei, minime beneficiorum, honesta largitio est. *Cic. N. D.* 1, 3. Cum minime videbamur, tum maxime philosophabamur. *Id. Or.* 66. Nihil tam debet esse numerosum, quam hoc, quod minime apparet, et valet plurimum. ¶ Cum genitivo *omnium*. *Cic. Rosc. Am.* 34. Ad te minime omnium pertinebat. ¶ Pro minimum, saltem. [*Cels.* 2, 8. *f.* Is morbus erit longissimus, minimeque annuus. Ita edidit *Targa* ex Mss. edition. antiquis, *Lindenius* habet *minimumque*. *F.*] *Colum.* 1, 6. Lata bubilia esse oportebit pedes decem, vel minime novem; et 5, 9. *med.* Sed id minime bis anno arari debet. *Id. Arbor.* 16. *med.* Patiere minime duobus mensibus eum tempestatibus verberari. ¶ Saepe ad negandum pertinet, et majorem habet vim, quam non, nequaquam. *Cic. N. D.* 1, 10. Aer, qui natura est maxime frigidus, minime est expers caloris. *Id. Fam.* 13, 1. *f.* Homo minime ambitiosus, minime in rogando molestus. *Ter. Heaut.* 3, 2, 14. Minime miror, Clinia hanc si deperit. *Pl. Most.* 1, 3, 115. Etiamne unguentis ungendam censes? *Sca.* minime feceris. *Caes. B. G.* 1, 1. Minime ad eos mercatores saepe commeant. *Cic. Verr.* 2, 3, 34. In hac quadriremi, propter honorem et gratiam Cleomenis, minime multi remiges et milites deerant. ¶ Additur interdum genitivus *gentium*, quod vim addit negationi. *Paul.* ap. *Fest.* dici putat pro eo, quod est, omnium gentium judicio minime esse faciendum. *Ter. Eun.* 4, 1, 10. Heus, inquit, puer, Pamphilam arcesse: illa exclamat, minime gentium. Adde *Adelph.* 3, 2, 44. ¶ In responsionibus. *Sall. Cat.* 52. Placet igitur eos dimitti, et augeri exercitum Catilinae? minume. *Ter. Ph.* 5, 8, 44. Merito hoc meo videtur factum? *De.* minime gentium. *Id. Hec.* 5, 3, 16. Sed cessas? *Par.* minime equidem. *Cic. Tusc.* 1, 6. An tu haec non credis? *A.* minime vero. *Id. Att.* 8, 9. Num igitur peccamus? minime vos quidem. *Pl. Trin.* 3, 3, 21. Ut ego adolescenti thesaurum indicem Indomito, pleno amoris ac lasciviae? Minime minime hercle vero.

MĬNĬMŎPĔRĔ, adv. ut maximopere. *Licin.* ap. *Prisc.* Non minimopere milites quietes volebant esse. Ita lexicographi: sed legendum *non minimo opere*, ut *Prisc.* refert 6, 704. h. e. magnopere volebant.

MĬNĬMUS, a, um, adj. superlat. a *minor*: ἐλάχιστος, is, quo minor nemo est alius. *Cic. Acad.* 1, 7. Cum sit nihil omnino in rerum natura minimum, quod dividi nequeat. *Id. Or.* 1, 37. Minimae tenuissimaeque res. *Caes. B. G.* 1, 8. Vadis Rhodani, qua minima altitudo fluminis erat. *Id. B. C.* 1, 70. Minima pars temporis. *Hor. Sat.* 1, 3, 68. vitiis nemo sine nascitur: optimus ille est, Qui minimis urgetur. *Pl. Rud.* 3, 4, 15. et *Plin.* 11, 45, 103. Minimus digitus. *Cic. Or.* 2, 14. Minimus natu horum omnium Timaeus, *h. e.* post hos omnes natus, recentior. *Id. Cluent.* 38. Ex his omnibus natu minimus P. Saturius. *Sen. Hippol.* 201. de Cupidine: Regnumque tantum minimus e Superis habet. Est qui leg. *in superis*. *Just.* 42, 5. Obsidem Caesari minimum filium Phraatis ferens. *Pl. Aul.* 2, 8, 14. Quam minimo sumptu filiam ut nuptum darem; et *Epid.* 2, 2, 110. Quanti emi potest minimo (*h. e.* pretio)? *Epid.* Ad quadraginta fortasse eam posse emi minimo minas. *Id. Ps.* 1, 3, 35. Aliquem minimi facere. *Id. Men.* 3, 2, 23. homo pessime, et nequissime, Flagitium hominis, subdole, ac minimi pretii. *Plin.* 11, 2, 1. Rerum natura nusquam magis, quam in minimis, tota est. ¶ Cum ablat. *Colum.* 8, 3. Tres exstruuntur cellae, etc. detur unus omnino aditus cellae mediae, quae ipsa tribus minima esse debet. ¶ *Minima de malis*, proverb. e duobus malis minus eligendum: e multis malis minimum. *Cic. Off.* 3, 29. [*τὰ ἐλάχιστα ληπτέον τῶν κακῶν.] ¶ Absolute. *Id. Amic.* 13. Ut quisque minimum firmitatis habeat, minimumque virium, ita amicitias appetere maxime. *Colum.* 11, 3. *med.* Stercus asini minimum herbarum creat. [**Liv.* 44, 5. Minimum pedibus itineris confectum; cf. 27, 15.] *Cic. Fam.* 1, 9. *med.* Praemia apud me minimum valent. *Plin. ep.* 3, 5. Post solem frigida lavabatur: deinde gustabat, dormiebatque minimum. *Hor. Ep.* 2, 1, 72. Minimum distare; et *Od.* 1, 11, 8. Quam minimum credulus. *Plin.* 18, 16, 43. Medica secatur sexies per annos: cum minimum, quater. *Apul. Met.* 1. Minimo minus interii, *h. e.* haud multum abfuit, quin morerer. [**Liv.* 6, 41. ut nihil, ne pro minimis quidem debeant: ubi v. *Bauer.* p. 250. ¶ *Minimus* cum negatione conjunctum ponitur saepissime pro *maximus*. Huc pertinet locus, quem Noster inter reliquos laudaverat, *Nep. Dion.* 1. Habuit magnam corporis dignitatem, quae non minimum commendat, i. e. maximopere. Similis locus est *Liv.* 33, 6. equestre proelium fuit: in quo non minimum Aetolorum opera regii fugati: quam lectionem bene defendit *Goell.* p. 83. contra *Gron.* qui legendum censuit *non minima*. Adde *Suet. Aug.* 25. non minimo discrimine, i. e. maximo; et 67. res non minimi periculi. ¶ *Minimo provocare* ap. *Hor. Sat.* 1, 4, 14. Crispinus minimo (sc. pretio) me provocat: pertinet ad eos, qui in responsione plus ipsi promittunt, quam exigunt ab adversario. Ita *Schol. Acron.* a *Fabr.* ed. prob. *Heindf.* Aliter *Schol. Porph.* et *Cruq.* itemque *Acr.* Minimo digito solent provocare qui volunt ostendere, plus esse virium in suo digito minimo, quam in alterius toto corpore. — *Bentl. nummo* leg. jubet. Utrumque refutavit *Heindf.* q. v.] ¶ *Minimum* pro saltem *Varr. R. R.* 2, 1. *med.* Ita fiunt omnes partes minimum octoginta et una; et *ib.* 3, 3. Harum singula genera minimum in binas species dividi possunt. *Cels.* 2, 8. *f.* Morbus erit longissimus, minimumque annuus. [**Quint. Inst.* 5, 10, 5. qua significatur certa quaedam sententiae comprehensio

uae ex tribus minimum partibus constat: ubi v. *Spald.*] V. MINIME. ℙ Sup. *Minimissimus* habet *Arnob.* 5, 160. et 166. Digitorum minimissimus. Sic Graeci a superlat. ἐλάχιστος formant comparat. ἐλαχιστότερος. ℙ *Minumus* antiquiores dicere.

MĬNĬO, as, a. 1. μιλτόω, minio tingo. *Plin.* 33, 7, 39. A censoribus in primis Jovem miniandum locari. *Id.* 35, 12, 45. Fictilem Jovem fuisse, ideoque miniari solitum.

MĬNĬO, onis, m. *Mugnone*, fluvius Etruriae parvus. *Virg. A.* 10, 183. Qui Caerete domo, qui sunt Minionis in arvis. Adde *Rutil. Itin.* 1, 279. ℙ *Item oppidi nomen ad ripam fluminis siti. *Mela* 2, 4. *f.* Utra Pyrgi, Minio, Castrum novum, Graviscae, etc. ℙ Potest autem fluvius esse supradictus; quanquam obstare videntur comitantia oppidorum nomina. *B. A.*

[MĬNĬŎLUM, i, n. dimin. minii. V. MINIASTRUM. *F.*]

MĬNISCĪTUR pro reminiscitur, antiquitus dicebatur. *Festus.*

MĬNISTER, tri, m. ὑπηρέτης, homo liber, aut servus, qui alteri inservit, famulus, administer. [*Proprie est adjectivum: v. locos, quos Noster in f. laudavit.] Quidam volunt esse a *manus*, *a* in *i* verso, ut in *cominus*, *eminus*. *Cels.* 7, 16. Minister oras vulneris leniter diducere debet: medicus intestina condere. *Petr. Sat.* 123. non arma ministris, Non regimen prodest, *h. e.* nautis. *Virg. A.* 1, 709. Centum aliae (*famulae*), totidemque pares aetate ministri. *Val. Fl.* 5, 694. et *Mart.* 12, 15. Minister Phrygius, *h. e.* Ganymedes pincerna Jovis. *Catull.* 27, 1. Minister veteris, puer, Falerni, Inger mi calices amariores, *h. e.* servus a cyatho. V. MINISTRATOR. ℙ Saepe dicitur de eo, qui in sacris inservit. [*Plerumque fere i. q. popae.] *Virg. G.* 3, 486. medio stans hostia ad aras, Inter cunctantes cecidit moribunda ministros. *Cic. Cluent.* 15. Martiales quidam Larini appellabantur, ministri publici Martis. *Ov. Fast.* 1, 319. Nominis esse potes succinctus causa minister, Hostia coelitibus quo feriente cadit. *Stat. Silv.* 3, 1, 56. *ministrum* dixit in genit. multitudinis. ℙ De iis, qui summo magistratui inserviunt in administranda republica. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 3. Est circumspiciendum diligenter, ut in hac custodia provinciae non te unum, sed omnes ministros imperii tui, sociis et civibus et reipubl. praestare videare, *h. e.* legatos, quaestorem, accensos, lictores, etc. *Just.* 16, 1. Minister regni. ℙ Translate. *Cic. Or.* 1, 45. Apud Graecos infimi homines, mercedula adducti, ministros se praebent in judiciis oratoribus, ii, qui apud illos πραγματικοὶ vocantur. *Id. Cluent.* 53. Legum ministri, magistratus: legum interpretes, judices. *Plin. ep.* 6, 9. Ego prem tuarum minister, adjutor, particeps ero. *Virg. A.* 2, 100. Nec requievit enim, donec Calchante ministro, etc. *h. e.* opera Calchantis. *Tac. H.* 2, 39. Minister sermonum. [*Nostr. *Mittelsperson, Unterhändler.* Simili fere modo dictum est ap. *Liv.* 3, 28. Totius internuntius et minister rei.] *Vell.* 2, 129. Consiliorum suorum ministro et adjutore usus Druso filio suo. [*Liv.* 34, 60. Hannibale ministro, i. e. consilia ad bellum parandum subministrante.] *Hor. Od.* 4, 4, 1. Ales minister fulminis, *h. e.* aquila. ℙ [*Ita saepissime in malam partem dicitur. Huc primum pertinet *Sall. Jug.* 29. Iidem illi ministri regis interpellando, interdum jurgiis trahendo tempus, atrocitatem facti leniebant, quem locum recte quidem explicatum: *cives R. pecunia regis corrupti*, iis tamen sura exemplis adscripserat, ubi *minister* de iis dictum est, qui summo magistratui inserviunt in administranda republica. Porro *Cic. Fam.* 1, 9. *med.* neque respublica consules haberet, sed mercatores provinciarum, et seditionum servos ac ministros; *et Verr.* 2, 3, 8. *f.* Ministri ac satellites cupiditatum; et *Amic.* 10. Ministri libidinis, aut adjutores ad injuriam; et *Cluent.* 22. Ministrum esse in maleficio. *Lucr.* 3, 61. Socios scelerum atque ministros. Adde *Cic. Off.* 2, 15. An tu id agis, ut Macedones non te regem suum, sed ministrum et praebitorem sperent fore? — His verbis accusat Alexandrum filium Philippus, quod largitione benevolentiam Macedonum consectaretur; et *Vell.* 2, 3, 1. Minister alienae potentiae, i. q. alias satelles; et 83, 1. auctor et minister obscoenissimarum rerum; et 41, 2. Ministri Sullae, sc. dominationis. *Liv.* 3, 57. Minister cubiculi, i. q. paulo ante *minister libidinis*; et 24, 25. Non ferme desunt irarum indulgentes ministri, qui etc.] ℙ De rebus inanimis: et usurpatur etiam adjective. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 4. Si annulus tuus non minister alienae voluntatis, sed testis tuae. *Ov. Ib.* 261. trepidusque ministro Praetentes baculo, luminis orbus, er. *Lucr.* 5, 298. Taedae, ardore ministro, suppeditant novum lumen. *Ov. Her.* 21, 114. Lumina propositi facta ministra tui.

[MĬNISTĔRĬĀRĬUS, a, um, adj. ad ministerium pertinens. *Gloss. Philox.* Ministeriarius, ὑπηρετικός. *F.*]

MĬNISTĔRĬUM, ii, n. ὑπηρεσία, opera et munus ministri, et famuli. *Sen. Ben.* 3, 18. Sunt qui ita distinguant: quaedam beneficia sse, quaedam officia, quaedam ministeria: beneficium esse, quod alienus det: officium esse filii, uxoris, etc.: ministerium esse servi, quem conditio sua eo loco posuit, ut nihil eorum, quae praestat, imputet superiori. *Id. ep.* 47. *med.* Servos non ministeriis aestimabo, sed moribus. *Just.* 2, 13. Carere omni servorum ministerio. *Hor. Ep.* 2, 2, 6. Verna ministeriis ad nutus aptus heriles. *Just.* 32, 3. *extr.* Ministerium facere alicui. Sic *Paul. Dig.* 13, 5, 15. praestare cuipiam; et *Papin. ib.* 50, 1, 17. exhibere. [*Quint. Decl.* 301. p. 583. quod in ministerio fuerit filia mea, i. e. ministraverit.] *Plin.* 8, 18, 26. Cameli jumentorum ministeriis dorso funguntur. *Id.* 10, 71, 91. Ministerium pedum. ℙ Universim est opera, munus, officium quodcumque. *Just.* 31, 5. Ministerium consilii sui offerre. *Plin.* 16, 43, 84. Sunt vero et parvi usus fabrilium ministeriorum insignes. *Ov. Met.* 11, 624. Somne, quies rerum ...... qui corda diurnis Fessa ministeriis mulces. *Petr. Sat.* 108. Gubernatore, relicturum se navis ministerium, denunciante. *Sall. fr.* ap. *Prisc.* 9, 863. Implicatae rates ministeria prohibebant. *Cels.* 8, 4. In eo ministerio, quod utilitatis causa posteris traditur, *h. e.* arte medendi. *Petr. Sat.* 118. Ministeriis forensibus exercitati. *Virg. A.* 6, 222. pars ingenti subiere feretro, Triste ministerium. ℙ [*Dicitur etiam in malam partem. Exempla haec sunto! *Ulp. Dig.* 47, 2, 51. Ministerium atque adjutorium ad surripiendas res praebere. *Suet. Cal.* 2. Germanicus Caesar obiit fraude Tiberii, ministerio et opera Pisonis; haec Noster laudaverat. Adde *Suet. Tib.* 55. Cujus ministerio ac fraudibus. *Liv.* 42, 15. Assuetos ministeriis talium facinorum.] ℙ De publicis muneribus, et officiis. *Virg. A.* 7, 618. Abstinuit tactu pater (*Latinus rex*) aversusque refugit Foeda ministeria, *h. e.* aperiendi Jani, bellique indicendi. *Tac. A.* 3, 48. Quirinius impiger militiae, et acribus ministeriis consulatum adeptus; et *ib.* 2, 78. Haud ignavus ad ministeria belli juvenis. *Id. H.* 1, 58. Ministeria principatus per libertos agi solita, in equites R. disponit. *Vell.* 2, 38. Cyprus ministerio Catonis facta provincia est. *Id.* 2, 116. In Germania, Illyrico, Africa splendidissimis defunctus ministeriis. [*Quint. Decl.* 1, 7. p. 12. Et frigescunt impetus mentium, quos non explicant ministeria membrorum.] ℙ Interdum sumitur pro ministris, sicut *servitium* pro servis. *Plin.* 12, 1, 5. Quindecim convivarum, ac ministerii capax triclinium. *Plin. alter ep.* 10, 36. Ex his (*militibus*) sicut inveneram, in ministerio ejus relinquendos existimavi. *Marcell. Dig.* 32, 67. P. Maevio omnes juvenes, quos in ministerio habeo, dari volo. *Tac. A.* 13, 27. Ministeria magistratibus et sacerdotibus conscribere, *h. e.* lictores, viatores, praecones, calatores, etc.; et *H.* 2, 59. Circumdare principi ministeria. [*Suet. Ner.* 12. Confectores ferarum et varia arenae ministeria. V. *Graev.* ad h. l. et *Oudendorp.*] *Lampr. Alex. Sev.* 41. Aulicum ministerium in id contraxit, ut essent tot homines in singulis officiis, quot necessitas postularet. [*Ita saepissime ap. *Quint.* in *Decl.* V. *Burm.* in *Ind.* ad *Quint.* Adde *Curt.* 9, 4, 10. subducere nautae vela coeperunt. Sed ministeria eorum hinc metu, hinc praerapida celeritate fluminum occupantur.] ℙ Interdum pro vasis escariis, et potoriis, quibus in mensa ministratur. *Lampr. Alex. Sev.* 34. Ducentarum librarum argenti pondus ministerium ejus nunquam transiit. *Paul. Sentent.* 3, 7. *f.* Vasis argenteis continentur tam potoria, quam escaria: item ministeria debebuntur, veluti urceoli, patinae, lances, calices, scyphi, trullae, etc.

MĬNISTRĂ, ae, f. θεράπαινα, ὑπηρέτις, famula, administra. *Ov. A. Am.* 3, 370. Accipiat missas apta ministra notas. [*Prop.* 3, 6, 15. et tristes sua pensa ministrae Carpebant.] ℙ De inservientibus in sacris. *Ov. Fast.* 3, 47. Ara Deae certe tremuit, pariente ministra, *h. e.* Silvia Vestali. Adde *ib.* 6, 283. et 441. Et de antiquis Christianorum Diaconissis, *Plin. ep.* 10, 98. *med.* Quo magis necessarium credidi, ex duabus ancillis, quae ministrae dicebantur, quid esset veri, et per tormenta quaerere. V. si lubet *Cod. Just.* 1, 3, 20. ℙ De administris in publicis muneribus. *Virg. A.* 11, 655. At circum lectae comites Larinaque virgo, Tullaque, et aeratam quatiens Tarpeja securem, Italides: quas ipsa decus sibi dia Camilla Delegit, pacisque bonas, bellique ministras. ℙ Translate. *Cic. Or.* 1, 17. Artes comites et ministrae oratoris. *Id. Tusc.* 1, 31. Res familiaris ministra et famula corporis. *Id. N. D.* 2, 60. Quam aptas, quamque multarum artium ministras manus natura homini dedit! *Ov. Trist.* 3, 7, 2. Littera, sermonis fida ministra mei. *Varr. R. R.* 1, 13. Cohors exterior, crebro operta stramentis, ac palea, occulcata pedibus pecudum, fit ministra fundo, ex ea quod evehatur, *h. e.* fimum stercorando suppeditat. ℙ [*In malam partem dicitur *ministra* his locis: *Cic. Fin.* 2, 12. Virtutes voluptatum satellites et ministras esse voluisti. *Id. Coel.* 21. Hinc facinori tanto tua mens liberalis, conscia; tua domus popularis, ministra; tua denique hospitalis illa Venus, adjutrix esse non debuit. *Ov. Amor.* 1, 7, 27. manus caedis scelerumque ministrae. *Just.* 17, 1. Filium suum perosus, ministra Arsinoe noverca, veneno interfecit.]

MĬNISTRĀTĬO, onis, f. actus ministrandi. *Vitr.* 6, 9. Torcular proximum sit culinae. Ita enim ad olearios fructus commoda erit ministratio.

MĬNISTRĀTOR, oris, m. διάκονος, idem quod minister. *Sen. ep.* 95. *med.* Transeo pistorum turbam, transeo ministratorum, per quos, signo dato, ad inferendam coenam discurritur. *Suet. Vit.* 17. Alterum femur subdebile, impulsu olim quadrigae, cum auriganti Cajo ministratorem exhiberet. *Petr. Sat.* 31. Vinum dominicum ministratoris gratia est. Hoc sensu *Inscr.* ap. *Grut.* 601, 5. Paris Imp. Domitiani ser. ministrator. *Minister* dicitur ab *Hor. Od.* 1, 38, 6., *Catull.*, *Val. Fl.* et *Mart.* V. MINISTER. *Inscr.* ap. *Spon. Miscell. ant.* p. 91. Coelo aeterno, Terrae matri, Mercurio ministratori sacrum, etc. ℙ Speciatim dicitur de eo, qui oratori adest in causis, et subservit, ut patronus, advocatus, jurisperitus: de quibus *Cic. Or.* 1, 45. et 59. *f.* verba facit. *Id. ib.* 2, 75. *med.* Cum te ipsum, Sulpici, objurgabam, quod ministratorem peteres, non adversarium. *Id. Fl.* 22. Cum quidem hic mihi Maeandrius quasi ministrator aderat, subjiciens, quid in suos cives civitatemque, si vellem, dicerem.

MĬNISTRĀTŌRĬUS, a, um, adj. ὑπηρετικός, ad ministrationem pertinens. *Mart.* 14, 105. in lemmate: Ministratorii urceoli, V. locum *Pauli JCti* in MINISTERIUM.

MĬNISTRĀTRIX, icis, f. idem quod ministra. *Cic. Or.* 1, 17. Sed ut omnes comites ac ministratrices oratoris esse diceres. Ita legit *Non.* 2, 567. Alii *ministras.* [*Ita *Orell.* qui tamen *ministratrices* non improbat.]

MĬNISTRĀTUS, a, um, part. a *ministro:* ministrando praebitus. *Sen. Tranq.* 1. Placet cibus non ante multos imperatus dies, nec multorum manibus ministratus.

[MĬNISTRIX, icis, f. ministra. *Gloss. Philox.* Ministrix, ὑπηρέτις. *F.*]

MĬNISTRO, as, avi, atum, a. 1. ὑπηρετέω, ministerium exhibeo, inservio, serviendo praebeo, porrigo: et saepe de iis dicitur, qui convivis inserviunt. *Cic. Fam.* 16, 14. Acastum retine, quo commodius tibi ministretur. *Pl. Stich.* 5, 4, 7. Nosmet inter nos ministremus. *Tac. A.* 2, 33. Vasa auro solida ministrandis cibis facere. *Cic. Pis.* 27. *f.* Exstructa mensa multa carne subrancida: servi sordidati ministrant, etc. Graeci stipati, quini in lectulis: ipse solus, bibiturus quae eodem de solio ministrentur. *Id. N. D.* 1, 40. Ganymedes pocula ministrans. *Id. Verr.* 2, 3, 44. Cum in eis conviviis symphonia caneret, maximisque poculis ministraretur. *Hor. Sat.* 1, 6, 116. Coena ministratur pueris tribus. *Tac. H.* 1, 48. Ministrare alicui fictilibus. *Suet. Aug.* 45. Ut Stephanionem togatarium, cui in puerilem habitum circumtonsam matronam ministrasse compererat, per trina theatra virgis caesum relegaverit. Nam ex *Quint. Decl.* 301. constat, Romae puellas praecipue ingenuas ministrare in convivio solitas non fuisse, sed pueros, et quidem servos. *Ov. Her.* 20, 133. Me miserum! quod non medicorum jussa ministro, *h. e.* capesso, exsequor. ℙ Passive, serviri. *Colum.* 12, 1. *f.* Si quis ex familia coeperit adversa valetudine affici, videndum erit, ut is quam commodissime ministretur. *Pl. fr.* ap. *Non.* 2, 541. Boni ministrantur, illum nunc irrident mali. Al. hic aliter leg. *Sen.* dixit *Tranq.* 9. Paucioribus servis serviri. ℙ Saepissime ponitur pro praebere, dare, suppeditare. *Varr. R. R.* 3, 17. Ministrare victum alicui. *Tac. H.* 4, 12. viros et arma alicui. *Virg. A.* 9, 764. Juno vires animumque ministrat. *Id. ib.* 1, 154. furor arma ministrat; et *ib.* 207. Litore ahena locant alii, flammasque ministrant, *h. e.* subjiciunt. *Val. Fl.* 6, 216. Equus captiva terga ministrat, *h. e.* praebet insidenda hosti, a quo suus dominus occisus est. *Tibull.* 2, 2, 21. Ministrare prolem, *h. e.* donare, concedere. ℙ [*In malam partem dicitur. *Cic. Pis.* 11. *extr.* Ardentes faces furiis Clodianis paene ipse consul ministrabas. *Tac. H.* 2, 76. Ministrare nova semina bello.] ℙ *Ministrare velis* de gubernatore navis. *Virg. A.* 6, 302. Ipse ratem conto subigit, velisque ministrat. Ubi *Serv.:* aut per vela; et est septimus: aut velis obsequitur; et est dativus. Sic *ib.* 10, 218. Ipse sedens clavumque regit, velisque ministrat. *Ministrare navem velis* est agere, regere. *Tac. G.* 44. Naves nec velis ministrantur, nec remos in ordinem lateribus adjungunt. *Lips.* mallet *ministrant*, ut esset Virgiliano simile. [*Praeferendum est *ministrantur.* V. *Boettich. Lex. Tac.* s. h. v.] *Val. Fl.* 3, 38. ipse ratem vento, stellisque ministrat. Ex hoc loco prior *Servii* interpretatio firmatur. Eodem modo de auriga *Stat. Th.* 7, 752. Ipse sedens telis, pariterque ministrat habenis. ℙ De rebus inanimis. *Varr. R. R.* 1, 31. Sarmentum colibus succum ministrat; et *ib.* 3, 17. Lympha aquam piscinis ministrat. *Virg. G.* 2,

431. taedas silva alta ministrat; et *ib.* 4, 146. ministrantem platanum potantibus umbras. *Hor. Ep.* 1, 15, 20. vinum verba ministrat. *Prop.* 2, 18, 35. Aspice, uti coelo modo sol, modo luna ministret, *h. e.* lumen afferat; et 3, 14, 15. Luna ministrat equis: demonstrant astra salebras, *h. e.* inservit equis euntibus, praelucendo. Al. pro *equis* leg. *iter.* ¶ Pro administrare, gerere. *Hor. A. P.* 171. de sene: res omnes timide, gelideque ministrat.

MĬNĪTĀBĬLĬTER, adv. minaciter, ap. veteres. *Pacuv.* ap. *Non.* 2, 546. Minitabiliterque increpare dictis saevis incipit. Adde *Accium ib.*

MĬNĪTĀBUNDUS, a, um, adj. valde minans, plenus minarum. *Liv.* 39, 41. Tum quoque minitabundus petebat. Adde 2, 13.

MĬNĪTĬĀ. V. MINUCIA.

MĬNĪTO, as, a. 1. idem ac minitor. *Pl. Capt.* 3, 5, 85. Quae minitas mihi. *Id. fr.* ap. *Non.* 7, 51. Quae minitabas te facturum, si istas pepulissem fores? *Naev. ib.* Etiam minitas?

MĬNĪTOR, aris, atus sum, dep. 1. ἀπειλέω, saepe, aut valde minor. *Cic. Phil.* 6, 4. Dicitur mortem fratri esse minitatus. *Id. ib.* 11, 14. et *ib.* 13, 21. Huic urbi ferro ignique minitantur. Al. utroque loco (ut et *Cat.* 2, 1.) leg. *ignem ferrumque.* [**Orell. Phil.* 13, 21. et 11, 14. ablativum exhibet. Neque in loco *Cat.* 2, 1. ablat. eidem displicet, cum cdd. aliq. prob. *Oudendorp.* ad *Appul.* T. 1. p. 689. Et videtur *ferro ignique minitari* solemnis esse atque proverbialis quaedam dicendi ratio, ideoque semper ubi codicum auctoritas praevaleat, praeferenda.] *Sall. Cat.* 49. *med.* Ut egredienti ex senatu Caesari gladio minitarentur. *Pl. Curc.* 4, 4, 15. Mihin' malum minitare? *Cap.* atque edepol non minitabor, sed dabo. *Id. Bacch.* 4, 6, 16. etiamne, carnifex, Minitare? *Ov. Met.* 2, 199. de scorpio: Vulnera curvata minitantem cuspide vidit. *Pl. Amph.* 3, 4, 3. Minitari alicui, ni, etc. ¶ Cum infinito praesentis. *Ter. Hec.* 3, 4, 13. Quod nunc minitare facere, *h. e.* affirmas te facturum: et de promissione rei malae dicitur. ¶ Et futuri. *Pl. As.* 3, 3, 2. Cur ergo minitaris tibi te vitam esse amissurum? ¶ *Minitarier* paragoge pro *minitari* est ap. *Pl. Amph.* 3, 4, 3. *Bacch.* 1, 2, 44. etc.

MĬNĬUM, ii, n. μίλτος, genus coloris nativi laudatissimi, qui in argenti fodinis invenitur. Arena est, quae cocci colorem habet: ea teritur, dein lavatur farina: et quod subsidit, iterum lavatur. Differentia artis est, quod alii minium faciunt prima lotura: apud alios id est dilutius, sequentis autem loturae optimum. Celeberrimum est, quod in Hispania invenitur, praesertim Sisaponensi regione in Baetica. *Prop.* 2, 2, 21. Ut Maeotica nix minio si certet Ibero. *Just.* 44, 3. scribit, Minium amnem (qui nunc *Minho*, et Callaicos a Bracarensibus dividit) ab hujus coloris copia dictum esse. Ex quo apparet, vocem esse Hispanicam. Unde *Vitr.* 7, 9. *f.* Minium, inquit, et Indicum nominibus ipsis indicant, quibus in locis procreantur. ¶ Est alterum genus minii (quod nunc Itali *minio* dicunt) in omnibus fere argentariis, item plumbariis metallis, quod fit exusto lapide venis permixto. Hoc est secundarium minium, multum infra naturales illas arenas: quo prius illud minium adulteratur. Est et tertium, quod dicunt Syricum. (V. SYRICUS.) Sincero cocci nitor esse debet: secundarii splendor in parietibus sentit uliginem. Qui minium in officinis poliunt, faciem laxis vesicis illigant, ne in respirando pernicialem pulverem (est enim venenum) trahant, et tamen ut per illas spectent. Haec et alia plura *Plin.* 33, 7, 40. V., si lubet, etiam *Vitr.* 7, 8. et 9., ubi rationem docet temperaturae ejus, et quomodo tectoriis parietum inducatur. ¶ Plurimus minii usus est in picturis: praeterea in voluminibus clariores litteras illitum reddit, itemque in auro, et in marmore. Ad haec, Deorum statuas eo inficiebant, quia aetheris colorem refert: item triumphantes corpora, vel manus pingebant, quia Jovis insignia ipso habitu cultuque praeferebant: et rustici minio suffusi Bacchi laudes canebant: quarum rerum omnium testes habes *Plin. l. c.*, *Serv.* ad *Virg. Ecl.* 6, 22., ipsum *Virg. Ecl.* 10, 27., *Ov. Trist.* 1, 1, 7., *Arnob.* 6, 196. et *Tibull.* 2, 1, 55. ¶ Si quando usum minii legas in medicina, ut ap. *Cels.* 4, 15. *f.*, 5, 19. *n.* 25. et 6, 6. *n.* 22. terram Lemniam, vel sinopicam rubricam interpretantur. V. SINOPIS.

MĬNĬUS, a, um, adj. qui colorem habet minio similem. *Appul. Met.* 4. Fulgentium rosarum minius color renidebat. *Id. Flor.* 2. *n.* 12. de psittaco: Cervicula ejus circulo minio velut aurea torque, pari fulgoris circumactu cingitur et coronatur. **Minius* habet ed. *Oudend.* Sed *Mineus* reperitur in ed. *Pric.* et *Elmenh.* p. 143, 3. Lectio ed. *Vulcan.* est *niveus.* *Id. Flor.* 2. *med.* p. 248, 33. *Elmenh.* Enimvero cervicula ejus *(psittaci)* circulo mineo, velut aurea torque cingitur. Sic etiam ed. *Vulcan.* p. 418. *B. A.*

*MĬNĬUS, i, m. Μίνιος, fluvius Hispaniae Tarraconensis, in Lusitania, hodie *Minho* dictus. *Mela* 3, 1. *Plin.* 4, 20. et 21. (al. 22.) In posteriore loco *flumen Minium* appellatur. Cf. *Metaurus* itemque *Oceanus* ad f. V. et *Minium.* *B. A.*

*MINIZUS vel Mnizus, i, opp. Helvetiorum. *Anton. Itin. Cod. Theod.* 9, 45, 3. et 16, 2, 33. ¶ *Mnyzus* audit *Cod. Theod.* 9, 40, 16. *extr.* *B. A.*

MINNAEI. V. MINAEI.

*MINNIDĬUM, i, n. Helvetiorum opp., hodie *Milden* vel *Mondon.* *Ant. Itin.* ¶ *Minodum* (Minnodum) audit *Tab. Peut.* *B. A.*

*MINNIZA, ae, Syriae opp., in Cyrrhestica. *Anton. Itin.* *B. A.*

[MINNODŪNENSIS, e, adj. ad Minnodunum pertinens, Helvetiae opp., nunc *Moudon*, cujus mentio est in *Itin. Anton.* p. 352. *Inscr.* ap. *Mur.* 1102, 5. Item donavit vicanis Minnodunensibus ✠ DCCCL. *F.*]

MĬNO, as, a. 1. idem quod *minor* apud veteres, teste *Prisc.* 8, 799., sed nullum hujus significationis exemplum afferente. ¶ Posteriori aevo usurpatum est pro agere: unde Italorum *menare:* nam *minas* dicimus etiam voces, quibus bubulci increpant boves, et ad progrediendum hortantur. *Appul. Met.* 3. Asinos, et equum sarcinis onerant, et domo jam vacua, minantes baculis, exigunt; et 8. *f.* Me refertum sarcinis, planis gladiis minantes, etc. *Auson. epigr.* 67. Ageret juvencas cum domum pastor suas, Suam relinquens, me minabat, ut suam. *Paul.* ex *Fest.* in *Agasones:* Agasones equos agentes, idest minantes; et *mox:* Agere modo significat ante se pellere, id est minare. V. MINAE. **Vet. Schol.* in *Juven. sat.* 6, 527. Hanc igitur Io in tantum persecuta est Juno, ut per omnem mundum eam minaret. Quem ad locum *D. A. G. Cramerus:* Optime *Papias: Minare*, ducere, *de loco ad locum promovere.* Saepe ita in antiquissimis LL. German. usurpatur, imo jam ab *Appuleio.* V. *Voss. de Vit.* 4, 13. et *Cangium* h. v. Italis etiamnum *menare* in usu est. *B. A.*

MĪNOIS, idis, f. Μινωΐς, Ariadna, filia Minois. *Ov. Met.* 8, 174. Protinus Aegides rapta Minoide Diam Vela dedit. Adde *Her.* 16, 347. et in vocativo *Minoi* ap. *Tibull.* 3, 6, 41. ¶ Item quaecumque femina e familia Minois. *Sen. Hippol.* 127. Nulla Minois levi defuncta amore est. (V. PHAEDRA, ARIADNA, PASIPHAE). *Auson. Idyll. per interr. et resp.* 12, 7. Grex magis, an regnum Minoida sollicitat? *h. e.* Pasiphaen Minois uxorem. ¶ *Minois (insula) dicta est olim Paros, teste *Plin.* 4, 12. *B. A.*

MĪNOIUS, a, um, adj. Μινώϊος, Cretensis: a Minos. *Virg. A.* 6, 14. Daedalus, ut fama est fugiens Minoia regna. *Lucan.* 3, 163. Minoia Creta. *Val. Fl.* 7, 279. et *Ov. Her.* 17, 193. virgo, *h. e.* Ariadna, filia Minois. *Ov. Ib.* 291. fata, *h. e.* Minois mors. V. COCALIDES. *Sil.* 2, 107. tela, *h. e.* sagittae Cretenses. *Id.* 14, 43. turba, *h. e.* Cretensis exercitus. Sic *Val. Fl.* 1, 706. manus. *Prop.* 4, 11, 21. sella, *h. e.* qua utitur Minos judex apud Inferos. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 332. urna, *h. e.* qua Minos suam cuique sedem apud Inferos sortitur. Unde *Virg. A.* 6, 431. Nec vero hae sine sorte datae, sine judice sedes: Quaesitor Minos urnam movet. *Lucan.* 5, 406. curvique tenens Minoia tecta Brundisii, *h. e.* Cretensibus condita.

MĬNOR, aris, atus sum, dep. 1. [*Primum significat eminere, prominere, *wohin ragen, emporragen.* Huc pertinent exempla, quae Noster perperam translatae significationis infra posuerat: *Virg. A.* 1, 166. Hinc atque hinc vastae rupes geminique minantur In coelum scopuli. *Sil.* 4, 2. Nubiferos montes, et saxa minantia coelo. ¶ Item quae excelso cacumine in hanc et illam partem inclinantur, et veluti minantur ruinam. *Virg. A.* 2, 626. Ac veluti summis antiquam in montibus ornum Cum ferro accisam, crebrisque bipennibus instant Eruere agricolae certatim: illa usque minatur, Et tremefacta comam concusso vertice nutat; et *ib.* 237. scandit fatalis machina muros Feta armis, etc. Illa subit, mediaeque minans illabitur urbi. ¶ Hinc translate quae quasi supra caput sunt, instant, imminent. *Sil.* 15, 592. quonam se fine minanti Servitio eripiat. ¶ Tum poterant sequi, quae Noster ab initio posuerat, in quibus *minari* est minas jactare, minis terrere, minitari, Gr. ἀπειλέω.] minas jacto, minis terreo, minitor. *Cic. Verr.* 2, 2, 29. *extr.* Iste iratus et gravius minari coepit; et *ib.* 2, 4, 66. *f.* Vehementius minari alicui. *Id. Div.* 2, 17. Quae inconstantia Deorum est, ut primis minentur extis, bene promittant secundis? *Id. Tusc.* 1, 43. Crucem minari alicui. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 237. Torrentes immane fremant, lassisque minentur Pontibus. *Pl. As.* 3, 3, 14. Ab hac minatur sese abire. *Ter. Heaut.* 3, 1, 80. Abiturum se abs te esse illico minabitur. *Cic. Planc.* 40. Cum domus mea ardore suo deflagrationem Urbi atque Italiae toti minabatur. *Virg. A.* 10, 196. de statua Centauri in prora navis: Instat aquae, saxumque undis immane minatur Arduus. Adde similem locum *Prop.* 4, 6, 49. ¶ Urbane est polliceri, parare, prae se ferre, profiteri. *Hor. Ep.* 1, 8, 3. et *Sat.* 2, 3, 9. Atqui vultus erat multa et praeclara minantis. *Phaedr.* 4, 22. Qui magna cum minaris, extricas nihil. *Pl. As.* 3, 3, 14. Ab hac minatur se abire.

MĬNOR, us, oris, adj. comparat. anom. a *parvus:* ἐλάττων, μείων. [*Etymon faciunt ab obsol. μινὺς, parvus.] *Cic. Top.* 4. *med.* Quod in re majore valet, valeat in minore. *Id. Leg.* 2, 20. Si ea pecunia non minor esset facta. *Hirt. B. Alex.* 30. Id minori numero militum consequi. *Caes. B. G.* 5, 13. Hibernia dimidio minor, quam Britannia. *Liv.* 4, 51. Minus praedae, quam speraverant, fuit. *Id.* 41, 13. *extr.* Sociis dimidio minus, quam civibus datum. *Hor. Ep.* 1, 10, 43. calceus olim Si pede major erit, subvertet; si minor, uret; et *ib.* 106. sapiens uno minor est Jove; et *ib.* 2, 1, 183. numero plures, virtute et honore minores; et *ib.* 1, 12, 27. jus, imperiumque Phraates Caesaris accepit, genibus minor, *h. e.* ad genua Caesaris procumbens, et infra ea se submittens. *Id. A. P.* 189. Neve minor, neu sit quinto productior actu Fabula, *h. e.* neque plures habeat actus, quam quinque, neque pauciores. *Ov. Trist.* 2, 214. Et sunt notitia multa minora tua, *h. e.* leviora, atque adeo indigna, quae a te sciantur. *Id. Pont.* 2, 10, 37. Saepe dies sermone minor fuit, *h. e.* brevior, quia in noctem etiam sermo productus fuit. ¶ Refertur ad pretium. *Cic. Off.* 3, 12. Vendo meum non pluris, quam ceteri, fortasse etiam minoris. *Petr. Sat.* 14. Minoris pallium addicere placuit. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 5. Omnia minoris aestimare. *Sall. Jug.* 37. Fidem suam non minoris, quam publicam ducebat. *Sen. ep.* 18. Quam durus sit fenerator Caecilius, a quo minoris centesimis propinqui nummum movere non possunt. Alludit ad illud *Cic. Att.* 1, 12. Nam a Caecilio propinqui minore centesimis nummum movere non possunt, *h. e.* minore usura, quam centesima. ¶ ad aetatem. *Caes. B. C.* 3, 112. Filia minor Ptolemaei regis. *Hor. Ep.* 2. 1, 40. minor uno mense, vel anno. *Ov. Met.* 7, 499. aetate minor. *Cic. Amic.* 9. *extr.* Pro hoc qui minor est natu, meo jure respondeo. *Id. Acad.* 4, 19. Te aliquot annis minorem natu non dubitabo monere. *Ulp. Dig.* 30, 99, 1. Minor viginti annis, *h. e.* qui nondum vigesimum aetatis annum attigit. *Papin. ib.* 50, 2, 6. Minores vigintiquinque annorum decuriones facti. *Julian. ib.* 38, 5, 8. et *Praetor* ap. *Ulp. ib.* 4, 4, 1. Si minori, quam vigintiquinque annorum, natu filiofamilias crediderit. *Labeo ib.* 36, 2, 30. Si pupilla minor, quam viripotens, nupserit. *Cajus Inst.* (ed. *Goesch.*) 1. §. 73. Si minor anniculo sit filius, filiave, causa probari non potest. ¶ Absolute. *Hor. A. P.* 174. de sene: censor, castigatorque minorum; et *Ep.* 2, 1, 106. Majores audire, minori dicere. *Ov. Trist.* 4, 10, 55. Utque ego majores, sic me coluere minores. ¶ *Minores* aliquando sunt pueri. *Sil.* 2, 490. Te matres, vincente fame, te moesta virorum Ora vocant, primaque sonant te voce minores. *Sen. Herc. Oet.* 1787. Si quis minor Busiris, aut si quis minor Antaeus, etc. *h. e.* filius Busiridis, aut Antaei. ¶ Ap. JCtos sunt minores vigintiquinque annis. *Ulp. Dig.* 42, 1, 57. Si minor praetor, vel consul jus dixerit, valebit. Adde *ib.* 4. *t.* 4. qui est *De Minoribus.* ¶ Interdum sunt posteri. *Virg. A.* 1, 537. nunc fama, minores Italiam dixisse; et *ib.* 736. Hunc laetum Tyriisque diem, Trojaque profectis Esse velis, nostrosque hujus meminisse minores. ¶ *Minor* etiam dicitur, qui virtute, et viribus inferior est. *Hor. Ep.* 1, 10, 35. minor in certamine longo Imploravit opes hominis. ¶ Cum infinito. *Id. Sat.* 2, 3, 312. An, quodcumque facit Maecenas, te quoque verum est Tantum dissimilem, et tanto certare minorem? *h. e.* imparem ad certandum. *Sil.* 5, 76. heu Fatis Superi certare minores! ¶ Cum accusat. more Graecorum. *Val. Fl.* 1, 582. Nec scopulos, aut antra minor juxta altera tellus Cernitur. *Sil.* 3, 42. frontemque minor truncam amnis Acarnan, *h. e.* Achelous frontem habens truncam, mutilam, spoliatam cornu. Quo sensu *Juven.* 8, 4. Et Curios jam dimidios, humeroque minorem Corvinum. Alii leg. *humerosque:* alii *nasumque minorem Corvini.* *Lucan.* 2, 717. Argo rapta puppe minor. ¶ *Minor capitis* est capite deminutus. V. CAPUT. ¶ Minores magistratus qui sint, V. in MAGNUS. ¶ *Minorum gentium* cives V. in GENS.

*MINORATĬO, onis, f. statio minor. *Fulgent.* ad *Donat.* *B. A.*

MĬNORĀTUS, a, um, part. a *minoro.* *Scaev. Dig.* 18, 7, 10. Quos minorato pretio vendidit. Adde *Tert. adv. Jud.* 14.

MĬNORO, as, a. 1. ἐλαττόω, minorem facio. *Tert. Anim.* 43. Perit anima, si minoratur.

MĪNOS, ōtis, m. Μίνως, ῶος, filius Jovis et Europae, rex Cretae, qui primus Cretensibus leges dedit. Propter insignem justitiam, et clementiam fabulati sunt, post mortem apud Inferos judicem constitutum fuisse una cum Rhadamantho fratre, et Aeaco, ubi Plutonis iram et crudelitatem molliant, et ex justitiae lege irrogent poenas, ut est ap. *Stat. Th.* 8, 27. Porro Minos dicitur urna sortiri, quam quisque sedem, aut poenam habeat ex

ıerito vitae prioris. *Id. ib.* 101. Crimine non ullo ubeo nova fata, nec alma Sic merui de luce rapi: cit judicis urna Dictaei, verumque potest deprenlere Minos. *Prop.* 2, 23, 113. Uxorem quondam ıagni Minois, ut ajunt, etc. *Cic. Tusc.* 1, 41. Ad os venire, qui vere judices appellentur Minoem, Rhadamanthum, etc. *Ov. Met.* 9, 439. nec sustiıet ullus (Cum videant fessos Rhadamanthon, et Leacon annis, Et Minoa) queri. ¶ Alter fuit Miıos itidem rex Cretae, nepos hujus, nempe filius Lycastae Minois filii et Idae Corybantis filiae. Hic st, qui Megaram expugnavit, et Nisum vicit, ejusque filiam Scyllam proditionis paternae ream puniit. Sed a poetis cum priore interdum confundiur, ut ap. *Prop.* 3, 17, 22. ¶ *Minonis* in genitivo. *'all. fragm.* ap. *Prisc.* 6, 710. Daedalum ex Sicilia rofectum, quo Minonis iram atque opes fugeret.

MĪNOTAURUS, i, m. *Μινόταυρος*, monstrum caite taurino, parte inferiore humana, ex portento o Pasiphaes cum tauro concubitu prognatum, quod ussu Minois labyrintho inclusum humanis carnibus lebatur. Huic quotannis Athenienses ex praescrito foederis septem ex suis liberis mittebant devoandos. Sed tertio anno Theseus filius Aegei, fore missus, Minotaurum occidit, et ab Ariadne acepto fili glomere fuga evasit. *Serv.* ad *A.* 6, 14. ıterpretatur, Taurum, scribam fuisse Minois, qui bsente rege, cum Pasiphae concubuit in domo Daeali, et quia regina uno partu gemellos peperit, uorum alter Minoi, alter tauro esset similis, fatum esse locum fabulae, ut Minotaurum biforme ıonstrum peperisse diceretur. *Virg. ib.* 24. Hic rudelis amor tauri, suppostaque furto Pasiphae, ıixtumque genus, prolesque biformis Minotaurus ıest, Veneris monumenta nefandae. ¶ Veteres Iinotauri signum in legionibus habuerunt, ut quemlmodum ille in intimo et secretissimo labyrintho bditus perhibetur, ita ducis consilium semper ocultum esset: quae sunt verba *Veg. Mil.* 3, 6. Adde *Plin.* 10, 4, 5. et *Fest.* ¶ [Fuerunt olim eruiti, qui perperam putarunt, Minotaurum fuisse arte superiore humana, inferiore taurina; sed conarium fuit, ut probat *Eckhel. D. N. V.* T. 1. p. 30 et 154. ex Graecorum scriptorum locis, et veıstis monumentis aere, et marmore exsculptis, uibus adjici potest locus *Hyg. fab.* 40. Pasiphae Iinotaurum peperit capite bubulo, parte inferiore ımana. At contra Bacchus ap. Neapolitanos, et iciliae populos saepissime capite humano, et reliıo corpore bubulo fingitur. V. HEBON. ¶ *Miıtaurus* jaculariter dicuntur a *Cic. Fam.* 12, 25. Calvisius Sabinus, et L. Statilius Taurus senares, quorum prior ap. *eund. ib.* 10, 26. *homo mali judicii* dicitur, ideoque Minoi judici Inferorum mparatur; alteri vero Taurus cognomen erat. *Id.* prius *c.* Magna senatus approbatio consecuta est m summo odio et offensione Minotauri, id est, alvisii, et Tauri.

MĪNOUS, a, um, adj. ad Minoem pertinens: item retensis, quia Minos rex Cretae fuit. *Prop.* 3, 17, . Minoa venundata Scylla figura. *Auson. epigr.* . Pasiphae Minoa, *h. e.* Minois uxor. *Claud. B. et.* 443. Minous puer, *h. e.* Glaucus Minois filius. *'at. Silv.* 1, 2, 228. hic enthea lauro Tempora, inoa crinem premit ille corona, *h. e.* Ariadnes inois filiae. *Ov. Her.* 6, 114. En ego Minoo na- Thoante feror, *h. e.* filio Ariadnes. *Id. Ib.* 511. tua contigerit Minoas puppis arenas, *h. e.* litus retae.

MINTHĂ, ae, et Minthe, es, f. *μίνθη*, Graecum ımen nymphae, et herbae. V. MENTA. *Plin.* 19, 47. Mentae nomen suavitas odoris apud Graecos utavit, cum alioqui mintha vocaretur, unde veres nostri nomen declinaverunt.

MINTRĬO, is, vel Mintro, as, n. 4. vel 1. verım exprimens vocem murium. *Auct. carm. Philom.* . Mus avidus mintrit. Al. leg. *mintrat.*

MINTURNAE, arum, f. plur. urbs, et colonia atii Novi, in Campaniae confinio, ad ostia Liris , et ab eodem divisa inter Formias, et Sinuesm, nunc excisa. In paludibus propinquis C. Maıs delituit, fugiens persecutionem Sullae, et in ıs oppidi carcerem conjectus, ac inde dimissus, Africam profugit. *Plin.* 3, 5, 9., *Vell.* 1, 14., *al. Max.* 2, 10. *n.* 6. et 8, 2. *n.* 2.

MINTURNENSIS, e, adj. ad Minturnas pertinens. *v.* 27, 38. Minturnensis populus. *Cic. Att.* 5, 3. inturnenses litterae, *h. e.* Minturnis scriptae. *Ulp. g.* 19, 2, 13. Minturnense flumen, *h. e.* Liris. *ll.* 2, 19. In carcerem Minturnensium perductus. *b. Sequest.* de fluminib.: In ripa Liris Nymphae ıricae Minturnensis templum est.

MĬNŬCĬĂ, Gens plebeja Romae, in qua Augurirum, Ruforum, Thermorum, etc. familiae fuent. *Sil.* 7, 386. Si factis nondum, Minuci, te uta probare Erudiit Fortuna meis. Adde *Cic.* ıribus in locis. ¶ *Minucia lex* memoratur a *sto* in *Osi sunt*, sed, quid illa caveret, non ad-. ¶ *Minucia vetus*, et *Minucia frumentaria* fueıt duo aedificia seu porticus, quae a *Sex. Rufo, P. Victore* ponuntur in regione IX. urbis Romae circum Flaminium. Alii leg. *Minutia*, et *Mini-*, et *Mimitia;* sed postremum mendosum videtur. *Vell.* 2, 8. Per eadem tempora clarus ejus Minucii, qui porticus, quae hodieque celebres sunt, molitus est, e Scordiscis triumphus fuit. *Cic. Phil.* 2, 34. Quidlibet faciat, quod in porticu Minucia fecit. *Lampr. Commod.* 16. Herculis signum aeneum sudavit in Minucia per plures dies. Vetere, inquit *Casaub.*, nam alteri *frumentariae* cognomen fuit. *Appul. de Mundo f.* Decuriones ad concessum publicum commeabunt; et alius ad Minuciam frumentatum venit, etc. Hic tesserae frumentariae populo distribui solebant a procuratoribus annonae, ut suspicatur *Lips. Elect.* 1, 8.: quo pertinet *Inscr.* ap. *Grut.* 402, 4. L. Didio Marino Proc. Minuciae, Proc. alimentorum, etc. Prior vero *Minucia*, quae vetus fuit appellata, videtur fuisse in usus curatorum aquarum, nam *Miniciae* legitur in tribus *Inscr.* ap. *Grut.* 56, 6., 381, 1 et 3. ubi: *Curator aquarum, et Miniciae.* ¶ *Minucia porta* appellata est, quod proxima est sacello Minucii. *Festus.* Haec videtur fuisse prope montem Aventinum, haud longe a porta Tergemina, atque ita nuncupata ob monumenta in honorem L. vel P. Minucii Augurini praefecti annonae tempore Sp. Maelii, de quibus *Liv.* 4, 16. et *Plin.* 18, 3, 4. et 34, 5, 11. ¶ *Minucia via*, cujus meminit *Cic. Att.* 9, 6., fortasse ita denominata ab aliquo Minucio, cujus sternendae curam habuerit: sunt enim qui putant, dictam fuisse a Ti. Minucio, qui ann. U. C. CDXLIX. consul fuit cum L. Postumio, ut est ap. *Liv.* 9, 44. Ea ab urbe Corfinio per Sabinos Brundisium ferebat, et Appia brevior erat. *Hor. Ep.* 1, 18, 20. Brundisium MinucI melius via ducat, an AppI. Alii perperam scribunt *MimicI*, vel *NumicI*, hinc *Mimicia*, vel *Numicia via* a quibusdam appellatur. [*Hunc locum novis curis refinxit, emendavit, ampliavit *F.*]

[MĪNŪCĬUS M. Felix, scriptor Christianus, Afer natione, tertio post Chr. n. saeculo vixit, et librum apologeticum Christianae religionis reliquit. *Lact.* 5, 1. Minucius Felix non ignobilis inter causidicos loci fuit. Hujus liber, cui Octavio titulus est, declarat, quam idoneus veritatis assertor esse potuisset, si se totum ad id studium contulisset. His similia habet *Hieron. Catal. scriptor. Eccles.* 58. *F.*] ¶ *M. Minucius Rufus, magister equitum fuit sub Dictatore Fabio Maximo Cunctatore. De eo *Liv.* 22, 8. 12. 14. sqq. *Nep. Hann.* 5. *Sil.* 7, 386 et 522. et 9, 564. ¶ Minucius Basilus. V. *Basilus.* ¶ Alius, de quo *Lucan.* 6, 126. Quam Minuti castella vocant, et confraga densis etc. ¶ Nobilissimus est Minucius Augurinus, is, qui post Maelianam caedem pretium farris ad assem redegit, vario honore propterea affectus. *Plin.* 18, 3. *Liv.* 4, 16. ¶ *Castella Minuci* prope Dyrrhachium fuit. *Lucan. l. c.* ¶ Scribitur et *Minutius*, quod jam vidimus. Ceterum de ratione orthographica V. *Heins.* et *Drakenb.* ad *Sil.* 7, 387. *B. A.*

MĬNŬISCO, is, n. 3. minor fio. *Auson. Ephem. f.* profugi minuiscunt crimina somni. Al. aliter leg.

MĬNŬO, is, ui, utum, a. 3. [*Festo* videtur esse a *μειόω*. Alii ducunt a *μινύω, μινύθω*. Primum significat, confringere, comminuere, minutatim frangere, nostr. *klein machen*, Gr. *κατακόπτω, συντρίβω.* Huc pertinent ista, quae Noster ad finem laudaverat. *Ov. Met.* 8, 645. Ramaliaque arida tecto Detulit, et minuit, parvoque admovit aeno. *Id. Fast.* 2, 647. Ligna senex minuit, concisaque construit alte. *Stat. Th.* 10, 526. Portarum objectus minuunt, et ferrea sudant Claustra remoliri; et 10, 47. de lupis ovile circumeuntibus: Quod superest, siccos minuunt in limine dentes. *Ov. Ib.* 573. Aut, ut Anaxarchus, pila minuaris in alta. ¶ Hinc in universum qualemcumque rem minorem reddo, extenuo, detraho, diminuo, Gr. *ἐλαττόω, μειόω.*] *Cic. Fam.* 3, 8. Minuere sumptus civitatum. *Hor. Sat.* 2, 3, 177. rem familiarem. *Id. Od.* 2, 16, 3. Longa Tithonum minuit senectus. *Colum.* 7, 5. Urinam subjectis ignibus quinta parte minuunt, *h. e.* decoquunt. *Ov. Met.* 7, 317. minuuntur corporis artus. *Plin.* 11, 54, 118. Minuuntur corpora siccis: et aridis, frigidisque cibis. *Caes. B. G.* 3, 12. Minuente aestu, *h. e.* minuente se. Sic *Pall.* 3, 24. Minuente luna. [*Adde *Veg. Mulom.* 1, 14, 1. Corpus collectiones plurimas facit, et aliis velut minuentibus aliae rursum nascuntur.] *Quint.* 2, 3. *med.* Minuere gradum. *Cic. Fl.* 12. gloriam alicujus. *Id. Fin.* 1, 16. molestias vitae; et *ib.* cupiditates. *Id. Agr.* 1, 5. invidiam. *Caes. B. G.* 5, 33. spem; et *B. C.* 3, 43. auctoritatem. *Ter. Heaut. prol.* 42. laborem. *Id. Ph.* 2, 3, 88. iram. *Hor. Ep.* 1, 18, 101. curas. *Ov. Met.* 15, 639. luctus, (V. LUCTUS.) *h. e.* tollere. *Hirt. B. Alex.* 8. timorem militum consolatione et ratione; et *ib.* 48. *extr.* militarem disciplinam, et severitatem. *Caes. B. G.* 6, 22. desidiam militum; et *ib.* 7, 53. ostentationem hostium. *Liv.* 4, 24. magistratum, censuram, *h. e.* modum ponere potestati. ¶ Pro dirimere, tollere. *Caes. B. G.* 5, 26. *extr.* et *ib.* 6, 22. Habere sese, quae de re communi dicere vellent, quibus controversias minui posse sperarent. Adde *Cic. Acad.* 4, 26. ¶ Pro evellere, convellere. *Cic. Att.* 10, 16. Ut minuerem suspicionem profectionis, profectus sum in Pompejanum. *Id. Off.* 1, 22. Cum plerique arbitrentur, res bellicas majores esse, quam urbanas, minuenda est haec opinio, [*i. e. restringenda, nempe quia non sit omnino vera et sine exceptione.] ¶ Pro remittere, omittere. *Ter. Ph.* 2, 3, 88. Minue vero iram. ¶ Pro violare. *Cic. Phil.* 1, 9. Majestatem populi R. per vim minuere. (V. MAJESTAS.) *Pl. As.* 3, 1, 6. matris imperium. *Nep. Ag.* 4. *extr.* religionem. ¶ Pro relinquere, desinere, mutare. *Ter. Andr.* 2, 3, 19. nec tu ea causa minueris Haec quae facis, ne is mutet suam sententiam. *Id. Hec.* 4, 3, 10. sed Non minuam meum consilium: ex usu quod est, id persequar. ¶ Cum infinito pro desinere, cessare. *Lucr.* 2, 1026. Nil adeo magnum, nec tam mirabile quicquam Principio, quod non minuant mirarier omnes Paulatim. Est qui leg. *quod non minus fiat mirabile cunctis.* Sed hoc pacto elidenda est *s* in *minus*, et *fiat* per synaeresin contrahenda, ut versus constet. [*Eichstadt.* recte *vulg.* retinuit.] ¶ Ap. *Veg. Vet.* 1, 23. *minuere* est sanguinem mittere; et plenius *ib.* 16. minuere sanguinem.

MĬNŬRĬO vel Minurrio, is, n. 4. *μινυρίζω*, dicitur de cantu querulo avicularum. Nam *minuritiones* interpretatur *Festus* avium minorum cantus. *Sidon. ep.* 2, 2. *med.* Philomelam inter frutices sibilantem, prognem inter asseres minurientem. ¶ De cantu submisso palumbium *Spart. Get.* 5. Agni balant, porcelli grunniunt, palumbes minurriunt. *Salmas.* hic vult legi *minarriunt* eod. sensu.

MĬNŬRĬTĬO. V. in v. praec.

MĬNUS, adv. comp. *ἐλαττόνως*. *Ter. Ph.* 3, 3, 21. Ne quid plus minusve faxit, quod nos post pigeat. *Cic. Sext.* 50. Ne mea oratio, si minus de aliquo dixero, ingrata; si satis de omnibus, infinita esse videatur. *Id. Div.* 2, 72. Metus ipsi per se minus valerent, et magis contemnerentur, nisi, etc. *Plin.* 14, 22, 28. Minus diu vivunt. *Varr. R. R.* 1, 7. Ex arvo aeque magno, sed male consito, minus multum, et minus bonum faciebant vinum. ¶ Sequente *quam, ac, atque.* *Cic. Planc.* 30. Respondebo tibi minus fortasse vehementer, quam abs te sum provocatus: sed profecto nec considerate minus, nec minus amice. *Hor. Sat.* 2, 7, 96. Qui peccas minus atque ego? ¶ Interdum *quam* omittitur. *Cic. Div.* 1, 32. et *Nep. Them.* 5. Madefactum iri minus triginta diebus Graeciam sanguine. *Plin.* 15, 22, 24. Minus quinquennium est, quod prodiere. [*Sequitur ablativus, eodem modo, quo etiam al. post comparativum pro *quam* et nominat. poni solet. Huc pertinent exempla, quae *Forc.* supra laudaverat. *Nep. Att.* 13. Nemo illo minus fuit emax; et *Varr. R. R.* 22. Sarcula octo facere, dimidio minus palas.] ¶ Praecedente negatione. *Liv.* 42, 6. Cecidere duo millia haud minus peditum; et *ib.* 28. Cum centum et quinquaginta non minus adessent. *Varr. R. R.* 2, 2. *f.* Ne minus habeamus in centenas oves hirtas singulos homines; in pellitas binos. *Colum.* 12, 38. *med.* Ut antequam baccae legantur, ne minus triduum serenum fuerit. ¶ [*Non minus quam* duplici fere modo in comparationibus adhiberi solet: primum quidem pertinet ad res, quae pari prorsus vi sibi aequantur, ubi nos dicimus *eben so, eben so sehr, als.* *Cic. Sext.* 12. Examinatus evolat ex senatu, non minus perturbato animo atque vultu, quam si annis ante paucis in creditorum conventum incidisset. *Nep. Att.* 13. Neque vero minus ille vir bonus paterfamilias habitus est, quam civis. *Id. Ep.* 5. Fuit et disertus, ut nemo Thebanus ei par esset eloquentia: neque minus concinnus in brevitate respondendi. — Plerumque autem ita usurpatur, ut prius membrum, cui *non minus* adjungitur, majoris sit gravitatis, posterius minoris. Nos in simili re dicimus *mehr, noch mehr, als.* *Virg. A.* 3, 561. Haud minus ac jussi faciunt. *Cic. Fam.* 4, 7. Patria hominibus non minus cara esse debet, quam liberi. *Nep. Ep.* 3. Commissa celare interdum non minus prodest, quam diserte dicere. *Cic. Cat.* 3, 1. Non minus nobis jucundi atque illustres sunt ii dies, quibus conservamur, quam illi, quibus nascimur. *Liv.* 2, 60. Laudibus haud minus, quam praemio gaudent militum animi; cf. *Tac. Agr.* 19. *Nep. Alc.* 5. Multas urbes Graecas expugnaverant; neque minus multas ad amicitiam adjunxerant.] ¶ *Nihil minus* in responsionibus vehementius negat: significat enim, nullam rem minus nos facere, quam id, de quo loquimur. *Ter. Eun.* 3, 1, 44. purgon' ego me de istac Thaidi? *Gna.* nihil minus: Imo magis auge suspicionem; et 3, 3, 28. at tu apud nos hic mane. *Chre.* nihil minus. ¶ *Plus minus* interdum est circiter. *Hirt. B. G.* 8, 20. Castra non longius abesse plus minus octo millibus passuum dicebantur. ¶ [*Nec tamen eo minus *Suet. Aug.* 45. Nec eo minus *Claud.* 8. *Oth.* 4. *Vesp.* 24. Gr. *οὐχ ἧττον δέ.*] ¶ Cum repetitur, significat rem usque decrescentem. *Ter. Heaut.* 3, 3, 33. Nam mihi jam minus minusque obtemperat. *Ov. Pont.* 2, 8, 73. Nam minus et minus est facies in imagine tristis. *Plin.* 11, 10, 10. Apes cum advesperascit, in alveo strepunt minus ac minus, donec, etc. [*Cf. de hac dicendi ratione *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 1, 41.] ¶ Cum adverbiis comparativorum. *Claud. Quadr.* ap. *Gell.* 9, 1. Quare milites Metelli sauciabantur multo minus. *Suet. Tib.* 26. Civilem admodum inter initia,

ac paulo minus, quam privatum egit, *h. e.* paene privatum egit. (Et omisso *quam*, eodem sensu, *Id. ib.* 39. Quod paulo minus utrumque evenit, *h. e.* ex parte quidem evenit, non omne.) ὀλίγου δεῖν Graeci dicunt [*vel ὀλίγου.] *Quint. decl.* 12, 18. *f.* Quantulo minus quam congesti frumenti pulverem vidimus! *h. e.* quam parum abfuit, quin videremus. ¶ Cum comparativo. *Cels.* 6, 6. *n.* 29. Quanto minor generi huic impetus, tanto finis minus expeditior est. Al. plerique recte leg. *expeditus.* [*Quaeritur! V. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 154. *B. N.* 4. p. 500. ubi laud. *Flor.* 4, 2, 47. Non minus admirabilior illius exitus belli.] ¶ Interdum vim habet excipiendi, atque excludendi. *Ov. Met.* 12, 554. Bis sex Herculeis ceciderunt, me minus uno, Viribus. *Manil.* 1, 776. Tarquinioque minus reges, *h. e.* reges omnes Romani, Tarquinio Superbo excepto. *Ov. A. Am.* 1, 643. Ludite, si sapitis, solas impune puellas: Hac minus est una fraude tuenda fides, *h. e.* excepta hac una fraude. Al. aliter leg. *Stat. Th.* 1, 533. cum protinus utraque virgo Arcano egressae thalamo (mirabile visu!) Pallados armisonae, pharetrataeque ora Dianae Aequa ferunt, terrore minus, *h. e.* similem Palladis, et Dianae faciem habent, et ostentant, excepto quod terrorem nullum praeferunt. V. etiam *Cic. Verr.* 2, 1, 57. et ibi *Ascon.* et *Gronov.* ¶ Frequenter accipitur pro non, οὐ, οὐκ. *Cic. Div.* 1, 14. Nonnunquam ea, quae praedicta sunt, minus eveniunt. *Ter. Eun.* 4, 5, 10. At nesciebam, id dicere illam: nisi quod correxit miles, quod intellexi minus. *Cic. Verr.* 2, 5, 27. Syracusis, si minus supplicio affici, at custodiri oportebat. *Id. Fam.* 7, 1. *f.* Quod si assecutus sum, gaudeo: sin minus, hoc me tamen consolor, quod, etc. et *Or.* 1, 22. *f.* Non intelligo, quamobrem non, si minus illa subtili definitione, at hac vulgari opinione ars esse videatur. [*Huc etiam pertinere videtur *Ter. Hec.* 4, 4, 25. Non tibi illud factum minus placet, quam mihi Laches: qui locus, quod *Bentl.* et *Ruhnk.* voluerunt, legentes *non mihi illud factum minus dolet quam tibi*, tantum abest, ut sensu careat, ut viri illi ne sensum quidem intellexisse sint putandi. Sc. *placere* pro *displicere* dici, id quidem dicere absurdum est: at *minus placere* usurpari pro *parum*, *non placere*, sc. *displicere*, et *magis* omitti ante *quam*, latinae linguae legibus non repugnat. Hinc recte quis eadem sententiae brevitate vernacule sic verterit: *Die That kann Dir nicht weniger gefallen, als mir*· sive plenius: *Die That kann Dir nicht mehr misfallen, als mir*, i. e. mihi majorem etiam causam improbandi excitat.] ¶ *Quo minus* (rectius, quam *quominus*: tametsi et hoc non raro legitur) est *ut non*, et saepe cum verbis jungitur impedimentum aliquod significantibus. *Cic. Fam.* 7, 1. Si te infirmitas valetudinis tenuit, quo minus ad ludos venires; et *f.* Me subinvitaras, ut aliquid ad te hujusmodi scriberem, quo minus te praetermisisse ludos poeniteret. *Caes. B. C.* 2, 13. *extr.* Stetisse per Trebonium, quo minus oppido potirentur, videbatur. *Nep. Cim.* 4. Ne quis impediretur, quo minus ejus rebus frueretur. *Id. Ep.* 8. Neque recusavit, quo minus legis poenam subiret. *Cic. Fam.* 12, 5. Hiemem credo prohibuisse, quo minus de te certum haberemus, quid ageres. *Id. Att.* 2, 4. *f.* Praeter quercum Dodonaeam nihil desideramus, quo minus Epirum ipsam possidere videamur. *Id. Tusc.* 1, 38. Deterrere aliquem, quo minus, etc. *Ter. Andr.* 1, 2, 25. Si sensero, quidquam in his te nuptiis Fallaciae conari, quo fiant minus. ¶ Inverso ordine. *Id. Hec.* 4, 4, 8. Ne vereatur, minus jam quo redeat domum. [*Adde *Pl. Tr. Arg.* 6. Minus quo cum invidia illi det dotem Callicles: ubi *Lindem.* insolentiorem hanc dicendi formulam soli fortasse acrostichorum necessitati deberi putat.]

MĬNUS, a, um. V. MINA.

MĬNUSCŬLĀRĬUS, a, um, adj. minusculus, minor. *Impp. Valent. et Valens Cod.* 1, 55, 1. De tenuioribus et minusculariis rebus interpellare. *Imp. Zeno ib.* 11, 42, 10. Ne quid contra minuscularios aquaeductus pertentetur, *h. e.* tenuiores et diminutos. ¶ *Minuscularii* ap. *Impp. Arcad. et Honor. Cod. Theod.* 11, 28, 3. putantur esse minorum vectigalium conductores, nempe ii, qui pro rei familiaris angustia, cum non possint integra reipubl. vectigalia conducere, minusculam eorum partem conducunt, atque exigunt: opponuntur autem magnariis. *August.* plene dixit *C. D.* 7, 4. Minusculários vectigalium conductores. Ubi al. leg. *minutularios.* Fortasse his similes sunt, qui ap. Italos dicuntur *esattori de' resti.* Male quidam leg. in Cod. *minicularii*, quasi sint, qui minium inducunt.

MĬNUSCŬLUS, a, um, adj. μικρότερος, aliquanto minor: dimin. a *minus, oris.* *Varr. R. R.* 3, 5. Minusculum aviarium. *Cato R. R.* 12. Minusculae cupae. *Gell.* 4, 11. Porculis minusculis, et hoedis tenerioribus victitare. *Vitr.* 7, 5. *med.* Minusculum theatrum. *Pl. Trin.* 4, 2, 46. nomen, *h. e.* brevius. *Id. Poen. a.* 2. *v.* 50. Minuscula meretrix. *Cic. Att.* 14, 13. *med.* villa. *Id. Q. Fr.* 3, 1, 4. Rescripsi epistolae maximae: audi nunc de minuscula. ¶ De minusculis Quinquatribus V. QUINQUATRUS.

MĬNŪTAL, alis, n. μυττωτὸν, περίκομμα, genus edulii ex oleribus, aliisve cibis minutatim concisis, varieque conditis. Ejus specimina multa habes ap. *Apic.* 4, 3. *Juven.* 14, 129. Hesternum solitus medio servare minutal Septembri. *Mart.* 11, 31. Hinc exit varium coco minutal. ¶ Dicitur et de aliis quibuscumque minutis rebus. *Tert. Hab. mul.* 6. Lapillos istos, qui cum auro superbiam jungunt, quid aliud interpreter, quam lapillos, et calculos, ejusdem terrae minutalia? *Id. Anim.* 32. Culices, formicae, tineae, et hoc genus minutalia.

MĬNŪTĀLIS, e, adj. minutus, exiguus, ut Minutalia regna, *Tert. adv. Marc.* 1, 4. Sic *Hieron. prooem. ep. ad Ephes.* Taceo de ceteris minutalibus, qui mecum in libris suis garriunt, *h. e.* minutis scriptoribus.

MĬNŪTĀTIM, adv. κατ᾽ ὀλίγον, εἰς λεπτότατα, in minutas partes, minute, minutim. *Varr. R. R.* 3, 10. *med.* Nasturtium viride consectum minutatim. *Colum.* 12, 57. Caseum minutatim concidere. *Plin.* 17, 11, 15. Terram minutatim cribrare. *Cic. Acad.* 4, 29. Minutatim interrogare, *h. e.* minutis interrogatiunculis, ut ipse ait *prooem. Par.* ¶ Item paulatim, sensim. *Cic. Acad.* 4, 16. Cum aliquid minutatim, aut gradatim additur, aut demitur. *Virg. G.* 3, 485. Ossa minutatim morbo collapsa trahebat. *Lucr.* 2, 1129. Inde minutatim vires et robur adultum Frangit; et 5, 1383. Minutatim didicere. *Varr. R. R.* 1, 20. assuefaciant. *Q. Cic. Petit. cons.* 9. ex communibus proprii, ex fucosis firmi suffragatores evadunt. *Hirt. B. Afr.* 31. se recipere intra munitiones; et *ib.* 78. cedere. ¶ Item singillatim. *Ulp. Dig.* 2, 15, 8. *med.* Minutatim singulos convenire, difficile ei est.

MĬNŪTĒ, adv. λεπτῶς, in minutas partes, minutim. *Colum.* 6, 17. *med.* Sal minute tritus; et *ib.* 31. Lens minute molita; et 12, 22. concidere aliquid; et *ib.* 28. Minutissime commolere. *Cato R. R.* 107. Quam minutissime contundere. ¶ Translate est tenuiter, exiliter, jejune. *Cic. Fin.* 4, 3. *extr.* Res enim fortasse verae, certe graves, non ita tractantur, ut debent, sed aliquanto minutius. *Id. Or.* 36. Nec satura jejune dicere, nec grandia minute. *Quint.* 5, 14. *med.* Minutius et scrupulosius scrutari omnia. *Gell.* 2, 9. Nimis minute, et probe subfrigide Plutarchus in Epicuro accusando λέξεις τερεῖ.

MĬNŪTĬĂ, ae, f. minutissima pars. *Sen. ep.* 90. *med.* Utriusque lapidis attritu grana franguntur, et saepius regeruntur, donec ad minutiam frequenter trita redigantur. *Lact. Ira D.* 10. Pulveris minutias videmus in sole, cum per fenestram radios immiserit.

MĬNŪTĬĂ gens, porticus, et via. V. MINUCIA.

MĬNŪTĬES, ei, f. minutia. *Appul. Met.* 9. Extremos digitos obliquata atque infesta ungula compressos, usque ad summam minutiem contero; et *ib.* 11. Dentes saxei redeunt ad humanam minutiem.

MĬNŪTĬLŎQUĬUM, ii, n. *Tert. Anim.* 6. *med.* Micas de minutiloquio Aristotelis infersit, *h. e.* presso ac subtili dicendi genere: opponitur enim *eloquio*, ac flumini *Platonis.*

MĬNŪTIM, adv. minute, minutatim. *Cato R. R.* 123. Materiam concidito minutim. *Colum.* 4, 14. Fossor crebris bidentibus aequaliter et minutim soli terga convertit. *Gell.* 17, 8. Cucurbitae minutim caesae. *Plin.* 34, 18, 51. Scoria plumbi lavatur in mortariis minutim fracta. *Lucil.* ap. *Non.* 11, 46. dic, quam cogat tussire minutim Per commissuras rimarum nocti' nigrore. V. VISIO, is.

MĬNŪTĬO, onis, f. μείωσις, detractio. *Quint.* 8, 4. *f.* Hoc si ad intellectum referas, minutio est; si ad obscuritatem, incrementum. *Gell.* 16, 5. Ve particula tum intensionem significat, tum minutionem. *Id.* 1, 12. Minutio capitis, *h. e.* diminutio. V. CAPUT. ¶ Ap. *Veg. Vet.* 1, 17. *med.* et *ib.* 28. minutio sanguinis est venae sectio. V. MINUO.

MĬNŪTŬLĀRĬUS. V. MINUSCULARIUS.

MĬNŪTŬLUS, a, um, adj. dimin. minuti. *Pl. Poen. prol.* 28. Nutrices pueros infantes minutulos Domi ut procurent. *Vopisc. Tac.* 11. *f.* Legit sane senex minutulas litteras ad stuporem. *Paul. Dig.* 50, 16, 192. Minutula pecuniae summa. *Macr. Sat.* 7, 3. *med.* Minutulae quaestiones, *h. e.* de rebus minutis, ac levioribus.

MĬNŪTUS, a, um, part. a *minuo*, ἐλαττωθεὶς, cui aliquid est detractum, minor factus, diminutus. *Tac. Agr.* 17. Ubi Vespasianus Britanniam reciperavit, minuta hostium spes; et *Ann.* 15, 39. Pretium frumenti minutum usque ad ternos nummos. *Liv.* 21, 52. Consul alter equestri proelio uno, et vulnere suo minutus, *h. e.* debilitatus, infirmior factus. *Ulp. Dig.* 4, 5, 2. Ait praetor: qui capite minuti, minutaeve esse dicentur. V. CAPUT. ¶ Saepissime est nomen, et ponitur pro parvo, exiguo, tenui, subtili. *Varr.* ap. *Non.* 2, 559. Pueros minutos vides libenter. *Lucr.* 1, 834. Pauxilla atque minuta ossa; et 4, 893. In minutas partes dispergi. *Plin.* 23, 7, 64. Ramenta minutissima ad scobis modum. *Cic. Acad.* 4, 38. Myrmecides minutorum opusculorum fabricator. *Pl. Cist.* 2, 1, 45. et *Cas.* 2, 5, 24. Dii omnes magni minutique. *Id. Bacch.* 4, 9, 68. Minutae litterae. *Plin.* 12, 24, 53. Folia brevia ac minuta; et 16, 31, 56. capillamenta. *Prop.* 2, 22, 3. Obvia nescio quot pueri mihi turba minuta Venerat. *Suet. Aug.* 82. Itinera lenta et minuta facere. *Hirt. B. Afr.* 29. Quotidie minutis proeliis pugnare. Adde *eund. ib.* 51. *extr.* *Catull.* 25, 12. velut minuta magno Deprensa navis in mari, vesaniente vento; et *Prop.* 1, 11, 9. Minuti remi, i. e. remuli, κώπια. *Lucr.* 4, 343. aer mobilior atque minutior. *Suet. Vit.* 17. *extr.* Minutissimis ictibus excarnificatus. ¶ *Minutae fruges*, quae sint, in FRUX dictum est. ¶ *Res minutae* sunt scruta. *Cic. Cluent.* 64. In auctione quadam vidisse in rebus minutis aduncam et tortuosam venire serrulam. ¶ Translate est levis, parvi momenti, frivolus, supervacuus. *Suet. Gramm.* 24. Nimis pauca et exigua de quibusdam minutis quaestiunculis scripsit. *Quint.* 8, 6. *med.* Quae singula persequi, minutioris est curae. *Cic. Part.* 17. Nec quidquam in amplificatione nimis enucleandum est: minuta est enim omnis diligentia: hic autem locus grandia requirit. *Quint.* 10, 1. *f.* de Seneca: Si rerum pondera minutissimis sententiis non fregisset. ¶ Item brevis, et subtilis. *Cic. prooem. Par.* Minutis interrogatiunculis, et quasi punctis, quod proposuit, efficit. ¶ *Vet. Poeta* ap. *Plin. ep.* 4, 27. Canto carmina versibus minutis, *h. e.* brevioribus, et simplici subtilique stilo factis, ut sunt hendecasyllabi. ¶ Item infimus, vilis. *Phaedr.* 4, 5. Periclitatur magnitudo principum: Minuta plebes facili praesidio latet. *Petr. fr. Trag.* 44. *Burm.* Itaque populus minutus laborat: nam isti majores maxillae semper Saturnalia agunt. ¶ Item vulgaris. *Cic. Div.* 1, 30. Socrates, et Plato, ut rationem non redderent, auctoritate tamen minutos philosophos vincerent. *Id. Brut.* 73. Multo magis orator praestat minutis imperatoribus. ¶ Transfertur etiam ad animum. *Cic. Or.* 3, 43. et *Or.* 27. Abutimur saepe verbo, ut cum grandem orationem pro magna, minutum animum pro parvo dicimus. *Id. Fin.* 1, 18. *med.* Ecce autem alii minuti et angusti, aut omnia desperantes, etc. ¶ Et ad orationem. *Id. Or.* 2, 38. Genus sermonis affert non liquidum, non fusum, ac profluens, sed exile, aridum, concisum ac minutum. *Id. Brut.* 83. At quid est tam fractum, tam minutum, tam in ipsa concinnitate puerile? [*V. *Ernest. Lex. techn. lat. rhet.* p. 225. sq.]

MĬNYAE, arum, m. plur. Μινύαι, comites Iasonis in expeditione Argonautica: ita dicti vel quia eorum magna pars ex filiabus Minyae Iolchorum in Thessalia regis orti erant: vel quia ipsius Iasonis mater Clymeni et Minyae filia erat. Ita *Hyg. fab.* 14. *med.* et *Serv.* ad *Virg. Ecl.* 4, 34., ubi addit et agrum Iolchorum, Minyae nomine dictum, appellationem eam tribuere potuisse. Porro rex Minyas fuit Orchomeni filius, Neptuni nepos. *Ov. Met.* 7, 1. Jamque fretum Minyae Pegasaea puppe secabant. *Lucan.* 6, 385. Minyae gens cognita remis. Adde *Prop.*, *Stat.*, *Sen. Trag.* et *Val. Fl.* saepissime.

MĬNYANTHES, eos, n. μινυανθὲς, genus trifolii majore folio. *Plin.* 21, 9, 30. et *ib.* 21, 88.

MĬNYAS, ae, m. V. MINYAE. ¶ *Minyas, ădis*, f. est herba quaedam, quam *Hard.* eandem esse putat, ac minyanthem, *h. e.* per breve tempus florens, a μινὺς, parvus, et ἄνθος, flos. *Plin.* 24, 17, 100. Idem (*Pythagoras*) minyada appellat, nomine alio corysidiam, cujus decocto in aqua succo protinus sanari ictus serpentium dicit.

MĬNYĒĬAS, ădis, f. Μινυηϊὰς, patronym. Minyae filia. *Ov. Met.* 4, 1. At non Alcithoe Minyeias Orgia censet Accipienda Dei.

MĬNYĒĬDES rectius quam Mineides, um, f. plur. Μινυηΐδες, Minyae filiae in vespertiliones transformatae, quod Bacchi sacra sprevissent. *Ov. Met.* 4, 32. solae Minyeides intus Intempestiva turbantes festa Minerva. Adde *ib.* 425.

MĬNYĒĬUS rectius quam Mineius, a, um, adj. Μινυήϊος, ad Minyam pertinens. *Ov. Met.* 4, 389. et adhuc Minyeia proles Urget opus.

*MINYEUS, ei et eos, Μινυεὺς, dicta est olim Orchomenus, Boeotiae urbs, quam tamen in Thessalia ponit *Plin.* 4, 8. In Thessalia autem Orchomenus, Minyeus antea dictus. ¶ *Thucyd.* 4, 76. Ἐς Ὀρχόμενον, τὸν Μινύειον πρότερον καλούμενον. V. et *Pausan.* in *Boeot.* 36. *B. A.*

[MĬO, as, a. 1. conspurco, mingo: est ab inus. μιάω, unde μιαίνω, contamino. *Inscr.* ap. *Zaccaria*, *Marm. Salonit.* p. 10. *n.* 15. Quisquis in hoc vico stercus non posuerit, aut non cacaverit, aut non miaverit, habeat illas (*h. e.* Furias, quae supra inscriptionem sunt sculptae) propitias; si neglexerit, viderit. Si legitima est haec inscriptio, unicum praebet hujus vocis exemplum. *F.*]

MĪRĂ pro moera. V. MOERA.

MĪRĀBĬLĬĀRĬUS, ii, m. qui mirabilia facit. *August. tract. in Joann.* 13. *f.* Contra istos, ut sic loquar, mirabiliarios cautum me fecit Deus.

MĪRĀBĬLIS, e, adj. θαυμαστὸς, admiratione dignus, admirandus. *Cic. Par.* 5, 1. *f.* Nec hoc est tam re, quam dictu inopinatum atque mirabile. *Id. Or.* 2, 46. Ne forte hoc magnum ac mirabile esse videatur. *Hor. Ep.* 1, 6, 23. Hic tibi sit potius, quam tu mirabilis illi. *Nep. Milt.* 5. Mirabili pugnandi cupiditate flagrare. *Ter. Heaut.* 2,

, 7. vos esse istiusmodi, haud mirabile est. *Cic. Or.* 3, 51. Mirabile est, cum plurimum in faciendo intersit inter doctum et rudem, quam non multum differat in judicando. *Id. Div.* 2, 19. Nam esset mirabile, quomodo id Juppiter toties jaceret. *Ov. Her.* 20, 63. Hac ego compulsus, non est mirabile, forma, Si pignus volui vocis habere tuae. *Id. Pont.* 1, 5, 77. Finge legi, quodque est mirabile, finge placere. *Cic. Att.* 5, 13. Incredibilis multitudo mirabilem in modum mihi Ephesi praesto fuit. *Id. Or.* 2, 18. Quo ista majora ac mirabiliora fecisti, eo me major exspectatio tenet. *Colum.* 6, 36. Mirabilissima soboles. ℙ *Mirabile dictu!* aut *visu!* eleganter a poetis in re mira narranda interseritur. *Virg. G.* 2, 30. Quin et caudicibus sectis (mirabile dictu!) Truditur e sicco radix oleagina ligno. *Liv.* 7, 26. Dictu mirabile! tenuit non solum ales captam semel sedem, sed, etc. Adde *Virg. G.* 3, 275. et *A.* 1, 443. et *ib.* 2, 252. et al., et *Ov. Fast.* 3, 31. ℙ *Mirabile quantum*, mirum quantum. *Sil.* 6, 620. Fabius mirabile quantum Gaudebat.

MĪRĀBĬLĬTAS, atis, f. θαυμασιότης, admirabilitas. *Lactant.* 7, 4. Ut appareat ex mirabilitate operum suorum. *Non.* quoque 8, 53. agnoscit, sed comprobat verbis *Cic. Off.* 2, 11., ubi *admirabilitas* habetur.

MĪRĀBĬLĬTER, adv. θαυμασίως, mirandum in modum, vehementer, magnopere. *Nep. Dion.* 10. Mirabiliter vulgi mutata est voluntas. *Cic. Div.* 1. Quae mirabiliter a Socrate divinata sunt. *Id. Fam.* 4, 13. *med.* Omnes mirabiliter de te et loquuntur, et sentiunt; et *ib.* 13, 16. Mirabiliter cupere; et *ib.* 11, 14. laetari; et *Att.* 10, 4. excruciare. *Plin.* 29, 6, 38. mederi. *Gell.* 2, 23. *f.* Modus animi mirabiliter acres, et illustres. *Cic. Or.* , 21. Mirabilius et magnificentius augere atque ornare. [*Att.* 2, 25. Mirabiliter moratus est: *der Mann hat einen wunderlichen Charakter.*]

MĪRĀBUNDUS, a, um, adj. vehementer admirans. *Liv.* 3, 38. Nova res mirabundam plebem convertit, quidnam incidisset, cur, etc. *Id.* 25, 7. Poeni mirabundi, unde tot hostes tam subito exorti forent.

MĪRĀCŬLA, ae, f. meretrix deformi facie, et tanquam portentum aliquod, aut monstrum, pavorem videntibus incutiens. *Pl. fr.* ap. *Varr. L. L.* , 3. *f.* Diobolares, sceniculae, miraculae. *Varr.* . Miraculae a miris, idest monstris. Porro verba *Plauti* sunt de meretricibus, quae ideo *miraculae* dicuntur, quia turpes et obscenae: nam miracula, inquit *Festus*, quae apud nos sunt res admiratione dignae, apud antiquos de rebus turpibus dicebantur. V. MIRIO.

*MIRACULOSE, adv. et

*MIRACULOSUS, a, um, adj. ap. *August. B. A.*

MĪRĀCŬLUM, i, n. θαῦμα, quidquid admirationem afferre potest, sive supra naturam sit, sive non, portentum, prodigium. [*abenteuerliche und wunderliche Meinungen.*] *Cic. N. D.* 1, 8. Portenta et miracula philosophorum somniantium. *Liv.* , 7. Adjiciunt miracula huic pugnae: silentio proximae noctis ex silva Arsia ingentem editam vocem, etc. *Phaedr.* 1, 11. hic auritulus Clamorem subito totis tollit viribus, Novoque turbat bestias miraculo. *Liv.* 25, 9. *med.* Miraculum magnitudinis: de grandi apro loquitur. *Id.* 25, 8. Minusque, verum ac saepius id eos audere, miraculo fuit. *Hic Plin.* 7, 1, 1. Quid non miraculo est, cum primum in notitiam venit? *Id.* 9, 8, 8. Esse in miraculo, *h. e.* haberi pro re mira. *Id.* 32, 4, 15. Hoc est majoris miraculi, *h. e.* hoc magis homines admirantur. *Id.* 12, 1, 5. Arbor digna miraculo, *h. e.* quam admiremur. *Id.* 27, 11, 74. Nec quidquam inter herbas majore miraculo aspexi, *h. e.* mirabilius. *Id.* 9, 30, 48. Reliquiae asservatae miraculo. ℙ De miraculis inscriptum est *cap.* 8. 1. *Valerii Max.* ℙ Septem recensentur miracula, h. e. opera excellentis artificii, et insignis magnificentiae toto orbe celebratissima. Primo loco sunt muri Babylonis, de quibus *Plin.* 6, 26, 30. *Curt.* 5, 1. secundo templum Dianae Ephesiae, de quo *Plin.* 36, 14, 21. tertio Jovis Olympii simulacrum, opus Phidiae ex ebore et auro, quo nullum (inquit *Val. Max.* 3, 7. *n.* 4. *extr.*) praestantius, aut admirabilius humanae fabricatae sunt manus: quarto Pyramides Aegyptiae, de quibus *Plin.* , 12, 17. et *Ammian.* 22, 15. quinto sepulcrum Mausoli, de quo *Id. ib.* 5, 4. *n.* 9. et *Gell.* 10, 18. sexto aeneus Colossus Solis in Rhodo insula, de quo *Plin.* 34, 7, 18. septimo regia Cyri domus, in qua lapides non ferro, sed auro illigatos fuisse tradunt: de qua *Cassiod. Variar.* 7, 15. Alii alia his accensent, labyrinthum Cretae, hortos pensiles Babylonis, muros, turrim Phari, etc. (V. *Cass.* *l. c.* et *Ampel.* 8.) Inter haec templum quoque Salomonis Hierosolymis enumerat *Sidon. ep.* 4, 18. *carm.*, sed omnia longe superarunt Urbis Romae miracula, quae *Plin.* describit *c. l.* 36. *c.* 15. et sq. *Sen. Consol. ad Polyb.* 1. Septem illa miracula, et si qua his multo mirabiliora sequentium annorum exstruxit ambitio, aliquando solo aequata visentur. ℙ Miracula, inquit *Festus*, quae sunt digna admiratione, dicimus: antiqui in rebus turpibus utebantur. *Ov. Met.* 3, 673. in quae miracula, dixit, Verteris? *Hor. Ep.* 2, 2, 108. Somnia, terrores magicos, miracula, sagas, Nocturnos lemures, portentaque Thessala rides? *Arnob.* 5, 174. Vertit Baubo artes, et quam serio non quibat allicere, ludibriorum statuit exhilarare miraculis. ℙ *Mira*, et *miracula*, inquit *Non.* 12, 15., Veteres pro monstris, vel horrendis ponebant. *Lucil. ib.* Miracula ciere. *Virg. G.* 4, 441. de Proteo: Omnia transformat sese in miracula rerum, Ignemque, horribilemque feram, etc.

MĪRANDUS, a, um, part. a *miror*: θαυμάσιος, admiratione dignus, mirabilis. *Cic. Verr.* 2, 5, 27. Opus totum ex saxo in mirandam altitudinem depresso. *Id. Att.* 9, 7. Mirandum in modum concupiscere. *Ov. Met.* 7, 758. mirandi novitate movebere facti. *Gell.* 2, 3. Liber mirandae vetustatis. *Plin.* 30, 13, 39. Vermium ipsorum genera mirandos usus habent. *Stat. Silv.* 1, 3, 20. miranda fides!

MĪRĀTĬO, onis, f. θαυμασμὸς, actus mirandi. *Cic. Div.* 2, 22. Causarum ignoratio in re nova mirationem facit.

MĪRĀTOR, oris, m. θαυμαστής, qui miratur. *Sen. V. B.* 8. Mirator tantum sui. *Plin.* 14, 4, 5. Minime mirator inanium. *Prop.* 2, 10, 9. formae honestae. *Ov. Met.* 4, 640. rerum. *Lucan.* 9, 961. famae. *Mart.* 10, 87. veterum senex avorum. *Lucan.* 9, 807. Magnanimo juveni miratorique Catonis, h. e. imitatori. V. MIROR.

MĪRĀTRIX, icis, f. quae miratur. *Sen. Hipp.* 742. Fama miratrix senioris aevi. *Juven.* 4, 62. Miratrix turba.

MĪRĀTUS, a, um, part. a *miror*. Active. *Caes. B. G.* 1, 32. Ejus rei quae causa esset, miratus, etc. *Virg. G.* 3, 49. Olympiacae miratus praemia palmae, Pascit equos. ℙ Passive. *Juvenc.* 3, 58. Ipse sed inprimis, mirata virginis arte, Attonitus stupuit.

MĪRĒ, adv. θαυμαστῶς, θαυμαστικῶς, mirabiliter, mirifice, mirum in modum. *Cic. Att.* 16, 11. Puero municipia mire favent. *Ter. Heaut.* 5, 1, 25. tuus Syrus mire finxit filium. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 20. Est in ea pictura canis mire factus. *Id.* 25, 12, 91. Chelidonia mire medetur. *Id.* 36, 13, 19. *n.* 3. Id opus invisum mire infestavere. *Sall. in or. Lep. ad pop. R. f.* Secundae res mire sunt vitiis obtentui. *Plin.* 14, 4, 5. Vanitas nota mire in illo fuit; et 29, 3, 12. Mire laudatur; et *ib.* 1, 6. Mire gratus; et 19, 5, 24. tenuis; et 31, 7, 39. similis. *Pers.* 6, 3. opifex, *h. e.* mire et valde peritus. ℙ *Mire quam*, mirum quantum. *Cic. Att.* 1, 11. *f.* Mire quam illius loci cogitatio delectat. Al. leg. *quantum*. [*Orell.* vulg. exhibet, propter analogiam partt. *sane quam.*]

MĪRĬFĬCĒ, adv. idem ac mire. *Cic. Acad.* 4, 2. Delectabantur autem mirifice lectione librorum. *Id. Att.* 6, 3. *f.* Mirifice conturbatum vidi puerum. *Hirt. B. Afr.* 71. Mirifice hostium levis armatura anxium exercitum nostrum atque sollicitum habebat. *Cic. Att.* 2, 19. Mirifice dolere. *Id. N. D.* 1, 21. diligere; et *Att.* 5, 17. συμφιλοδοξεῖν gloriae alicujus. *Id. Fam.* 3, 11. laudare; et *ib.* 12, 12. de republica meriti milites. *Plin.* 31, 8, 44. prodesse; et 24, 18, 105. sanguinem sistere.

*MIRIFICENTĬA, ae, f. admirabilitas. *Chrysolog. Serm.* 63. Mirabilium mirificentiam esse pervidemus. *B. A.*

MĪRĬFĬCO, as, a. 1. θαυματοποιῶ, mirabilem facio, miris laudibus extollo. *Pl. Amph.* 2, 2, 46. Quamque adeo cives Thebani modo miro mirificant. Ita quidam lexicographi, verum plerique MSS. et edd. habent *Thebani vero rumificant probam.* At *Non.* 2, 478. *rumiferant.*

MĪRĬFĬCUS, a, um, adj. θαυμάσιος, admirationem faciens, mirus, mirabilis, mirandus. *Caes. B. C.* 3, 112. Turris magna altitudine, mirificis operibus exstructa. *Petr. Sat.* 21. Gustatione mirifice initiati. *Hirt. B. Afr.* 40. Gallorum corpora mirifica specie, amplitudineque. *Cic. Att.* 1, 16. Mirificae pugnae; et *ib.* 1, 14. *med.* Convicium mirificum alicui facere. *Id. Fam.* 3, 11. *med.* Mirificam voluptatem capere. *Id. Sen.* 4. *f.* Mirificos fructus afferre. *Id. Att.* 14, 13. *med.* Mirificas gratias agere alicui. *Id. Fam.* 14, 3. Mirifico studio et officio esse in aliquem; et *ib.* 1, 9. *med.* Mirificus consensus senatus; et *ib.* 15, 10. animus erga quempiam; et *Att.* 4, 11. Dionysius, homo mirificus, *h. e.* vir optimus et doctissimus, ut eum *Atticus ep.* 7, 7. appellat. *Cic. ad Brut.* 1, 3. Pueri mirifica indoles virtutis. *Ov. Pont.* 4, 13, 5. Non quia mirifica est *(structura carminis)*, sed quod nec publica certe. *Gell.* 6, 15. Homo in doctrinis mirificus. *Ter. Phorm.* 5, 6, 32. Mirificissimum facinus. *August. C. D.* 18, 42. Alexandri mirificentissima potentia.

MĪRĬO, onis, m. *Accius* ap. *Varr. L. L.* 6, 3. *f.* personas distortas, oribus deformes, miriones dici ait: a *miris*, id est monstris. V. MIRACULA. ℙ A *mirando* ducit etiam *Tert. Praescr.* 3., ubi ait: Solent quidem isti miriones etiam de quibusdam personis ab haeresi captis, aedificari in ruinam, *h. e.* isti, qui mirantur, esse haereses, et stupent, adeo valere adversus Catholicam veritatem.

MIRMILLO et Murmillo, onis, m. genus gladiatoris, qui cum Threce, et retiario committebatur. Prodibat autem galea, brevi tunica, et magno scuto tectus, cum sica in dextra, ut videre est Astyanactem ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 165, 1., in summa vero galea piscis effigiem habebat, qui *mormyrus*, μόρμυρος et μορμυρίων dicitur; unde *mirmillo* quibusdam factum videtur. Alii rectius a Myrmidonibus ducunt, Achillis militibus (quos immerito ridet *Lips. Saturn.* 2, 10.); vel a μύρμηξ, seu μύρμος, formica, quia propter gravem armaturam non incedere, sed formicarum more repere potius videretur. *Cic. Phil.* 3, 12. Ille autem ex mirmillone dux, ex gladiatore imperator quas fecit strages, ubicumque posuit vestigia? *Id. ib.* 6, 5. Tantum sibi sumpsit, quia Mylasis mirmillo Threcem jugulavit, familiarem suum. *Juven.* 8, 200. nec mirmillonis in armis, Nec clypeo Gracchum pugnantem, falce supina, Nec galea frontem abscondit. *Cic. Dom.* 10. Patremfamilias, quod Threcem mirmilloni parem, munerario imparem dixerat, canibus objecit. *Ammian.* 23, 6. *f.* de Persis: Pedites in speciem mirmillonum contecti, jussa faciunt, ut calones. *Id.* 16, 12. *f.* Vulneribus declinandis intentus, seque in modum mirmillonis operiens, *h. e.* subsidens, et scuto se tegens, ut facere mos fuit mirmilloni pugnanti. *Inscr.* ap. *Grut.* 334, 3. M. Ulpius Felix mirmillo veteranus. Adde aliam ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 12., quae pertinet ad ann. a Chr. n. CLXXVII., ubi inter varia gladiatorum genera *Mur. Vet.*, h. e. murmillo veteranus, quinquies legitur: et aliam in *Giorn. Arcad.* T. 28. p. 351. ubi *doctor Murm.* Alia mendosa ap. *Mur.* 2019, 6. emendata ap. *De-Lama Guida al Mus. Parm.* p. 106. A. Postumius Acoemetus doctor mirmillonum. ℙ Dicebatur etiam *Gallus* ab armorum genere. *Festus*. Retiario pugnanti adversus mirmillonem cantatur: *Non te peto, piscem peto, quid me fugis Galle?* Quia mirmillonicum genus armaturae Gallicum est, ipsique mirmillones ante Galli appellabantur, in quorum galeis piscis effigies inerat. Haec *Festus*. [*Multis hunc locum emendavit *F.*]

MIRMILLŌNĬCUS, a, um, adj. ad mirmillones pertinens. V. v. praec.

MĪRO, as, a. 1. idem quod miror. *Varr.* ap. *Non.* 7, 105. Hospes, quid miras nummo curare Serapim? *Id. ib.* Aut ambos mira, aut noli mirare de eodem. *Pompon. ib.* 56. Si studium mirabis diu.

[MIROBRĬGENSIS, e, adj. ad Mirobrigam pertinens. Duplex autem fuit hujus nominis urbs, una Hispaniae Baeticae, quae nunc *Capilla*, altera Lusitaniae. *Plin.* 4, 22, 35. Mirobrigenses, qui Celtici cognominantur. *F.*]

MĪROR, aris, atus sum, dep. 1. [*Primum intransitive ponitur de iis, qui animo, cogitatione aliquid novum, incognitum, inexspectatum contemplantur: nostr. *sich wundern, erstaunen, nicht begreifen können, befremdlich finden*: hinc ab initio collocavimus ista: *Cic. Div.* 2, 24. Mirari se ajebat, quod non rideret haruspex, haruspicem cum vidisset; et *ib.* 1, 7. Mirari licet, quae sint animadversa a medicis herbarum genera, quae radicum ad morbum bestiarum, ad vulnera, *(man muss erstaunen)*; et *Div. Verr.* 1. Si quis forte miratur, me ad accusandum descendere. *Suet. Claud.* 27. Quo magis miror fuisse, qui traderent, fraude a Sejano necatum. Hic elegans notanda dicendi ratio *miror si*, qua negamus, non putamus id fieri posse: nostr. *es sollte mich Wunder nehmen, wenn.* *Cic. Amic.* 15. Miror, in illa superbia, et importunitate, si quemquam amicum habere potuit. *Pl. Ps.* 1, 5, 27. Idne tu miraris, si patrissat filius? Adde *Curt.* 8, 7. Miraris si liberi homines superbiam tuam ferre non possumus. *Calpur. Fl. Decl.* 14. Mirabor si quis tantum sceleris auderet. *Quint. Decl.* 262. p. 490. Sed miror, si in hac civitate diligentissima juris, ulla lex contra alteram scripta est: aut hoc prudentissimi constitutores juris non viderunt. — Jam sequi poterant ea, in quibus Noster verbo *miror* similem vim verbi *ignoro* vindicavit, quia ipsum *mirari* ex quadam ignorantia nasceretur. *Cic. Att.* 1, 14. Ne miraretur, cur idem iterum facerem. *Pl. Amph. prol.* 86. Mirari nolim vos, quapropter Jupiter Nunc histriones curet. *Id. Aul. prol.* 1. Ne quis miretur, qui sim, paucis eloquar. *Ter. Eun.* 2, 2, 59. video, herilem filium huc advenire: Miror, quid ex Piraeeo abierit: nam ibi custos publice est nunc. *Cic. Rosc. Am.* 1. Credo, vos mirari, quid causae sit, quod, etc. *Id. Or.* 3. Mirabuntur, quid haec pertineant ad ea, quae quaerimus. *Id. Off.* 2, 16. Miror, quid in mentem venerit Theophrasto. *Id. Verr.* 2, 2, 54. Ne miremini, qua ratione hic tantum potuerit; et *N. D.* 1, 34. Satis mirari non possum, unde ad istas opiniones ille venerit. ℙ Transitive, sq. Accus. etc., est rem aliquam intuens, audiensve suspicio, admiror, demiror, admiratione afficior, obstupesco, θαυμάζω. *Virg. G.* 4, 362. domum mirans genitricis, et humida regna. *Cic. Att.* 10, 5. Mirari satis hominis negligentiam non queo.

Id. Or. 2, 14. Illud jam mirari desino, quod ante mirabar, hunc, cum haec nesciret, in dicendo posse tantum. Hor. Od. 2, 13, 30. Utrumque sacro digna silentio Mirantur umbrae dicere, h. e. mirantur dicentem. Cic. Har. resp. 22. Hunc ego non miror: quid enim faciat aliud? illos homines sapientissimos miror, primum quod clarum hominem violari patiuntur, deinde quod existimant, etc. ¶ Est etiam cupide intueri, magni aestimare, amare, delectari. Sall. Cat. 11. Signa, tabulas pictas, vasa caelata mirari: ea privatim et publice rapere. Hor. Ep. 1, 6, 18. cum gemmis Tyrios mirare colores; et ib. 1, 47. Stulte mirari, et optare aliquid. Cic. Verr. 2, 4, 56. Nimium forsitan haec illi mirantur atque efferunt. [*V. Ruhnk. ad Ov. Her. 5, 81.] ¶ Item probare, et imitari studere. Virg. A. 8, 516. tua cernere facta Assuescat, primis et te miretur ab annis. Val. Fl. 1, 268. te parvus lituos et bella loquentem Miretur. Ov. Her. 2, 77. Quod solum excusat, solum miraris in illo. Stat. Silv. 5, 2, 75. aequaevo cedere fratri, Mirarique patrem. ¶ Res digna miratu, h. e. contemplatione. Sen. ep. 94. med. Defectus solis et lunae: alia deinceps digna miratu. ¶ Mirari se, est sibi placere. Catull. 22, 17. Tam gaudet in se, tamque se ipse miratur. Mart. 13, 2. qui se mirantur, in illos Virus habe: nos haec novimus esse nihil. [*Id. Spect. 5, 3. Nec se miretur, Caesar, longaeva vetustas.] ¶ Cum genitivo per ellipsin. Virg. A. 11, 126. Justitiaene prius mirer, belline laborum? h. e. causa justitiae, etc. [*Cf. Ruddim. 2, 119. 121. 169.] V. in LEVO. ¶ Pro cupiditatibus duci, Hor. Ep. 1, 6, 9. Qui timet his adversa, fere miratur eodem Quo cupiens pacto. ¶ Pro intueri simpliciter. Trebell. Gall. 9. Uniuscujusque vultum mira inhiatione mirantes. ¶ Poetice tribuitur et brutis, et rebus inanimis. Virg. G. 2, 81. Exiit in coelum ramis felicibus arbos, Miraturque novas frondes, et non sua poma. ¶ Part. Miraturus ap. Ov. Met. 7, 370. Miraturus erat nasci potuisse columbam. Mirandus. V. s. l.

*MIRTYLI, orum, opp. Lusitaniae, hodie Mertola dictum. Mela 3, 1. med. ¶ Myrtilis est Plin. 4, 21. (al. 22.) et Anton. Itin. B. A.

MĪRUS, a, um, adj. θαυμαστὸς, θαυμάσιος, admiratione dignus. Docet Fest. et Non. 12, 15. mira, et miracula veteres dixisse prodigia, monstra, portenta, res deformes et horribiles aspectu. V. MIRACULUM. Caes. B. G. 1, 34. Sibi mirum videri, quid in sua Gallia populo R. negotii esset. Pl. Ps. 1, 5, 97. Mirum et magnum facinus. Id. Amph. 5, 1, 53. Nimia mira memoras! et ib. 5. Tanta mira in aedibus sunt facta. Id. Men. 2, 3, 11. Animule mi, mihi mira videntur, Hic te stare foris, fores cui pateant. Ov. Fast. 3, 503. Nec, quod nos uris, mirum facis: ortus in igne Diceris. Cic. Fam. 2, 11. Mirum me desiderium tenet urbis; et ib. De pantheris agitur mandato meo diligenter: sed mira paucitas est. Vell. 2, 115. Mira pugnandi scientia. Caes. B. G. 1, 41. Hac oratione habita, mirum in modum conversae sunt hominum mentes. Ter. Hec. 1, 2, 104. Miris modis odisse aliquem. ¶ Mira fides! V. FIDES. ¶ Mirum quam, aut quantum, θαυμαστὸν ὅσον, mirabile est, quantum, mirum in modum: ut immane quantum, nimium quantum. Cic. Att. 15, 40. Mirum quam inimicus ibat, ut ego objurgarem. Tac. A. 15, 54. Sed mirum, quam inter diversi generis, ordinis, aetatis, sexus, etc. Liv. 2, 1. extr. Id, mirum quantum profuit ad concordiam civitatis. ¶ Mirum ut, mirum quam. Tac. H. 1, 79. Mirum dictu, ut sit omnis Sarmatarum virtus velut extra ipsos. Plin. ep. 1, 6. Mirum est, ut animus agitatione motuque corporis excitetur. ¶ Mirum ni, et nisi, est affirmantis, et significat sine dubio: h. e. mira res est, nisi hoc, quod dico, fit. Ter. Andr. 3, 4, 19. ubi nunc est ipsus? Da. mirum, ni domi est. Sic Pl. Capt. 4, 2, 43. Eugepae! edictiones aedilicias hic habet quidem: Mirumque adeo est, ni hunc fecere sibi Aetoli agoranomum. Sic Amph. 1, 1, 127. Mira sunt, nisi invitavit sese in coena plusculum; et ib. 163. Mirum, nisi hic me quasi muraenam exossare cogitat; et Poen. 4, 2, 17. Omnia edepol mira sunt, nisi herus hunc heredem facit. ¶ Id. Men. 5, 7, 56. Socer, et medicus me insanire ajebant: quid sit, mira sunt, h. e. miror, quid hoc sit. ¶ Mirum ni, aut quin aliquando ironiam continet, et est stomachantis, seu indignantis. Naev. ap. Cic. Or. 2, 69. Quid ploras pater? mirum, ni cantem: condemnatus sum; et Pl. Trin. 4, 2, 125. Mirum, quin ab avo ejus, aut proavo acciperem, qui sunt mortui. Adde 2, 4, 94. et Most. 2, 2, 62. ¶ Quid mirum? quid est quod miremur? Ov. A. Am. 3, 110. Si fuit Andromache tunicas induta valentes, Quid mirum? duri militis uxor erat. Hor. Od. 2, 13, 33. Quid mirum? ubi illis carminibus stupens, etc. ¶ Comp. Mirior est vetustiorum. Titin. ap. Fest. Mirior inquam tibi videor. Varr. ap. Non. 2, 515. Numquid enim hoc mirius?

MIS, antiquus genitivus poeticus pro mei. Refertur a Quint. 8, 3. med. inter illa, quae parce usurpata aspergunt vetustatis inimitabilem arti auctoritatem. V. OLLUS. Enn. ap. Prisc. 13, 955. Ingens cura mis cum concordibus aequiparare. Cura mis, dactylus est extrito s. Alii leg. mis est concordibus: alii vero rectius leg. Cura ingens mis cum concordibus; ita ut mis scriptum fuerit pro miis. V. MIUS. Addi solent duo loca Pl. Capt. 3, 5, 107. et Trin. 4, 1, 3. sed dubia utrobique lectione. Quint. l. c. ita loquitur, quasi etiam Virgil. hac voce usus sit, quae tamen nunc ap. eund. non legitur.

*MISAGĔNES, filius Masinissae. Liv. 42, 29. 62. sq. B. A.

[MISARGYRĬDES, ae, m. ita per antiphrasin vocat joculariter danistam Pl. Most. 3, 1, 41. Thran. Salvere jubeo te, Misargyrides, bene. Dan. Salve et tu: quid de argento? Thran. abi sis, belua. Est autem a μῖσος, odium, et ἄργυρος, argentum.

MISCELLĀNĔUS, a, um, adj. παμμιγὴς, ex variis dissimilibusque rebus conflatus. Appul. Met. 3. in. Magistratibus, eorumque ministris, et turbae miscellaneae cuncta completa, h. e. omnis ordinis, aetatis, sexus. ¶ Miscellanea, orum, ludi, in quibus nullum certum genus spectaculi exhibetur, sed varia promiscue, et sine ordine: quos miscellos appellat Suet. Cal. 20. Juven. 11, 19. Et quadringentis nummis condire gulosum Fictile: sic veniunt ad miscellanea ludi, h. e. ludii facti veniunt in arenam in ludis miscellis. Vet. Schol. interpretatur miscellanea cibum gladiatorum, quia hi omnia, inquit, quae apponuntur eis, miscent, et sic manducant. Hac ratione tota Juvenalis sententia congruentior videtur. Dicit enim, parari cibos infinito sumptu, quo patrimonia una paene mensa comeduntur: deinde supervenientem inopiam cogere, vilioribus cibis nutriri, cujusmodi in ludo gladiatoribus praebebantur. ¶ Miscellanea Ptolemaei, quam memorat Tert. adv. Valent. 12., videtur fuisse opus alicujus scriptoris ex variis aliorum scriptis compositum.

MISCELLĬONES appellantur, qui non certae sunt sententiae, sed variorum mixtorumque judiciorum. Fest.

MISCELLUS, a, um, adj. mixtus, varius, promiscuus. Cato R. R. 23. Uvas miscellas ad vinum praeliganeum, quod operarii bibant, ubi tempus erit, legito. Id. ib. 6. extr. et Plin. 14, 4, 5. Ceterae vites, miscellae maxime, in quemvis agrum conveniunt. Varr. R. R. 1, 54. Uva praecox, et miscella, quam vocant nigram, multo ante coquitur: quo prior legenda. Uva miscella his locis videtur esse, quae legendi tempore non tota nigra est, sed albedinis retinet aliquid, et cruditatis. Id. ib. 3, 7. de columbis: Ex his duabus stirpibus fit miscellum tertium genus fructus causa, h. e. ex agresti genere, et domestico. Suet. Cal. 20. Edidit in Sicilia astycos ludos, et in Gallia miscellos. V. MISCELLANEUS. Gell. praef. Variam, et miscellam, et quasi confusaneam doctrinam conquisiverant. ¶ Lex Julia miscella, quam memorat Justin. in Authent. de nupt. 43. dicta est, non a Julio Miscello, qui eam tulerit, (neque enim Miscellus cogn. R. est) sed a varietate plurium rerum ac personarum, quas complectebatur. ¶ Aes miscellum ap. Sicul. Fl. de condit. agror. p. 23. Goes. est tabula aenea, in qua descripta erant nomina militum emeritorum, quibus agri ab imperatore assignabantur, et mixtim etiam eorum, qui postea in locum defunctorum successerant.

MISCĔO, es, miscui, mistum et mixtum, a. 2. μίγνυμι, confundo, tempero, permisceo, admisceo. Pl. Ps. 1, 1, 61. Dulce amarumque una nunc misces mihi. Phaedr. 1, 14. Miscere toxicum antidoto. Hor. Sat. 2, 4, 24. forti mella Falerno; et ib. 2, 73. elixa assis; et ib. 4, 55. vina Surrentina faece Falerna. Colum. 6, 4. largo sale pabula. Ov. Her. 16, 198. aquas nectare. Id. Met. 4, 140. fletum cruori. Colum. 7, 5. med. ad faecem et amurcam portione aequa detritum album helleborum. Lucr. 2, 804. Inter caeruleum virides miscere smaragdos. Ov. Pont. 1, 9, 20. Cumque meis lacrimis miscuit usque suas. Id. Met. 13, 549. postquam cum luctu miscuit iram. Virg. A. 12, 714. sors et virtus miscentur in unum. Liv. 30, 34. Pavidos fuga et vulneribus milites in integram aciem miscere. Ov. Met. 4, 307. Et tua cum duris venatibus otia misce. Id. Trist. 1, 3, 80. Miscuit haec lacrimis tristia dicta suis. Id. Fast. 6, 463. interdum miscentur tristia laetis. ¶ Pertinet aliquando ad amplexus, et συνουσίαν. Cic. Div. 1, 30. Cum matre corpus miscere. Ov. Met. 13, 867. sic se tibi misceat. Appul. Met. 9. Fullonis uxor cum illo juvene miscebatur in Venerem. ¶ Et ad connubia. Liv. 1, 9. Miscere sanguinem, et genus. ¶ Interdum misceri, est convenire, congregari. Virg. G. 4, 75. de apib.: Et circa regem, atque ipsa ad praetoria densae Miscentur. Adde ib. 311. ¶ Post invectum morem miscendi aquam vino, quia merum capiti inimicum senserant, qui primi ejus usum invenerunt, miscere pro bibendum praebere usurpari coeptum, licet minime dilutum vinum detur. Cic. Fin. 2, 5. extr. Qui alteri misceat mulsum, ipse non sitiens. Ov. Amor. 1, 4, 29. Quod tibi miscuerit, sapias, bibat ipse, jubeto. Mart. 3, 49. Vejentana mihi misces, tu Massica potas. Ov. Met. 1, 147. Lurida terribiles miscent aconita novercae; et ib. 10, 160. Miscere pocula alicui. Mart. 6, 78. Misceri sibi protinus deunces, Sed crebros, jubet. ¶ Miscere manus, proelia, est conserere. Prop. 2, 20, 66. Cum Mavors dubias miscet utrinque manus. Id. 4, 1, 28. Miscebant usta proelia dura sude. Adde Virg. G. 2, 282. et ib. 3, 220. etc. Sic vulnera miscere ap. eund. A. 12, 720. de his, qui pugnando se mutuis vulneribus conficiunt. ¶ Saepe significat perturbare, confundere, permiscere. Virg. A. 1, 137. Jam coelum terramque meo sine numine, venti, Miscere, et tantas audetis tollere moles; et ib. 128. magno misceri murmure pontus. Id. ib. 9, 714. Miscent se maria, et nigrae attolluntur arenae; et ib. 1, 194. tum vulgus, et omnem Miscet agens telis nemora inter frondea turbam, h. e. agmen cervorum disjicit. ¶ Translate. Cic. Leg. 3, 9. Omnia infima summis paria fecit, turbavit, miscuit. Id. Or. 1, 51. med. Animorum motus judicibus aut populo dicendo miscere atque agitare. Id. Agr. 2, 33. Malis concionibus, turbulentis senatusconsultis, iniquis imperiis miscere rempublicam. Vell. 2, 74. Omnia armis, tumultuque miscebat. Phaedr. 1, 2. Procax libertas civitatem miscuit. Virg. A. 2, 486. At domus interior gemitu, miseroque tumultu Miscetur; et ib. 12, 805. luctu miscere hymenaeos; et ib. 217. vario misceri pectora motu. ¶ Pro moliri, ciere, agitare, commovere. Virg. A. 4, 209. caecique in nubibus ignes Terrificant animos, et inania murmura miscent. Id. ib. 2, 329. victorque Sinon incendia miscet Insultans. Tac. A. 1, 16. Miscere coetus. ¶ Translate. Cic. Har. resp. 22. Eas habet conciones, ea miscet ac turbat, ut, etc. Nep. Paus. 1. Qua victoria elatus plurima miscere coepit, etc. Ter. Heaut. 4, 5, 35. Ita tu istaec tua misceto, ne me admisceas. Cic. Cat. 4, 3. Ego magnum in republica versari furorem, et nova quaedam misceri et concitari mala, jampridem videbam. Tac. H. 4, 68. extr. Miscere seditiones. ¶ Mare coelo miscere, proverbiali locutione dicitur de iis, qui nihil non conantur, ac turbant, fremunt, indignantur, exclamant, ut quippiam obtineant: τῇ γῇ τὸν οὐρανὸν ἀναμεμίχθαι. Liv. 4, 3. Quid tandem est, cur coelum ac terras misceant? Juven. 2, 25. quis coelum terris non misceat, et mare coelo, Si fur displiceat Verri, homicida Miloni? h. e. non vehementer stomachetur, et exclamet. Id. 6, 282. clames licet, et mare coelo Confundas, homo sum. ¶ Miscere se, se immittere. Virg. A. 1, 443. Infert se septus nebula (mirabile dictu!) Per medios, miscetque viris, neque cernitur ulli. Translate. Liv. 39, 37. Cum concilii nostri eam civitatem fecerimus, nobisque miscuerimus. Vell. 2, 86. Miscere se partibus alicujus. Callistr. Dig. 27, 1, 17. f. administrationi. Papin. ib. 26, 7, 38. med. negotiis. Ulp. ib. 29, 2, 42. f. paternae hereditati. ¶ Miscere curas cum aliquo, partiri, communicare. Sen. ep. 3. Cum amico omnes curas, omnes cogitationes tuas misce. ¶ Part. Miscens ap. Phaedr. 1, 28. Hosti dolorem damno miscens sanguinis. Mixturus ap. Lucan. 7, 814. rogus ossibus astra Mixturus. Miscendus ap. Ov. Met. 12, 321. miscendaque, dixit, Cum Styge vina bibas.

*MISCILLUS, a, um, adj. i. q. miscellus. Mart. Capell. 9. med. p. 309. Grot. Miscilla sacrae dum feruntur curiae. B. A.

[MISCĬPŬLO, as, n. 1. idem ac poppyzo. Gloss. Philox. Miscipulat, ποππύζει. F.]

*MISCIX, i. q. miscellio, h. e. inconstans, homo incertae sententiae. Petr. 45. ed. Anton. Al. leg. mittix, alii mixias, alii aliter. B. A.

MISELLUS, a, um, adj. dimin. miseri. Cic. Att. 3, 23. f. Meum Ciceronem, cui nihil misello relinquo praeter invidiam et ignominiam nominis mei, tuere quoad poteris. Id. Fam. 14, 4. Illius misellae et matrimonio et famae serviendum est. Catull. 3, 16. O factum male! o miselle passer! Pl. Rud. 2, 6, 65. redactus sum usque ad hanc unam tuniculam, Et ad hoc misellum pallium. Lucr. 4, 1089. Misella spes. ¶ Misellos appellabant defunctos. Tert. Testim. anim. 4. Cum alicujus defuncti recordaris, misellum vocas eum. Petr. fragm. Trag. 65. Burm. Sacrum novendiale servo suo misello faciebat. Sic Inscr. ap. Grut. 715, 4. D. M. et memoriae miserrimorum, etc.

MĪSĒNĀTES, ium, m. plur. Miseni incolae. Veg. Mil. 4, 31. et Inscr. ap. Grut. 521, 5. Misenatium classis.

MĪSĒNENSIS, e, adj. ad Misenum pertinens, ut Misenensis villa, Phaedr. 2, 5. Misenensis classis, Tac. H. 3, 57.

MĪSĒNUS, i, m. Μισηνὸς, mons et promont. Campaniae, ubi Misenum urbs a Miseno filio Aeoli, Aeneae tubicine, ibi sepulto. Virg. A. 6, 232. et sqq. et Sil. 12, 155. ¶ Neutr. gen. Festus: Misenum promontorium a Miseno tubicine Aeneae ibi sepulto est appellatum. ¶ *Promontorium Miseni audit Liv. 24, 14. B. A.

MĪSER, a, um, adj. ἄθλιος, δύστηνος, τάλας, ae-

rumnosus, infelix, afflictus, calamitosus. *Varr. L. L.* 4, 17. ducit a *minus*, cui cum opus est, minus nullo est. [*Prob. *Doederl.* 3, 117.] Alii a Graeco derivant. [*Ita *Kärch.* a σμυγερός — μογερός.] *Cic. Part.* 17. Nihil est tam miserabile, quam ex beato miser. *Id. Fam.* 14, 7. et *Pl. Cist.* 2, 2, 2. Miserrimum habere aliquem, *h. e.* affligere, vexare, miserrimum reddere. [*L. Verus* ap. *Front. ad Verum Imp.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 2. Curae me dies noctesque miserrimum habuere. *F.*] *Cic. Planc.* 34. Miseris et laborantibus nihil negare possumus. *Id. Quint.* 30. Miser, atque infelix. *Id. Par.* 2, 1. Aerumnosus, infelix, miser. *Id. Tusc.* 4, 38. Miser, afflictus, aerumnosus, calamitosus. *Ter. Eun.* 3, 2, 33. Servus domini pauperis miserique. *Pl. Bacch.* 5, 1, 20. Homo miser, et infortunatus. *Cic. Cluent.* 3. Fortunae miserae atque jactatae alicujus portum ac perfugium esse. [*Hirt. B. G.* 8, 34. Miserrimaque Alesiae memoria solliciti.] *Cic. Phil.* 11, 4. O multo miserior Dolabella, quam ille, quem tu miserrimum esse voluisti. *Pl. Mil.* 4, 2, 76. quid illam miseram animi excrucias? *Id. Truc.* 2, 7, 36. Animo hercle homo suo est miser. *Id. Epid.* 4, 1, 1. et *Lucr.* 3, 110. Miserum esse ex animo. ℙ [*Miser* interdum est *nimius* cum notione ingrati, molestiam, commiserationem vel contemtum procreandi. *Virg. A.* 5, 655. At matres, primo ancipites, oculisque malignis Ambiguae, spectare rates, miserum inter amorem Praesentis terrae, fatisque vocantia regna. *Hor. Sat.* 2, 2, 66. atque in neutram partem cultus miser: ubi *Heindf.* laud. *ib.* 1, 3, 135. Miser — rumperis et latras. *Juv.* 4, 64. miser trepidas, ne — foeda — Atria displiceant oculis venientis amici. V. similem usum v. *misere* in h. v.] ℙ Eleganter sermoni interseritur. *Ter. Andr.* 5, 2, 10. anne est intus Pamphilus? crucior, miser. *Lucr.* 4, 1172. foribus, miser, oscula figit. *Pl. Capt.* 1, 2, 32. Ossa atque pellis sum, misera, macritudine. ℙ Dolentis et querentis exclamationes sunt ap. *Ter. Ad.* 3, 1, 4. Miseram me! neminem habeo: solae sumus; et 3, 2, 3. Vae misero mihi! et 3, 2, 12. Me miserum! vix sum compos animi; et *Phorm.* 1, 4, 10. Eheu me miserum! *Virg. A.* 6, 20. tum pendere poenas Cecropidae jussi (miserum!) septena quotannis Corpora. [*Pertinent huc et ista, in quibus est quoddam epiphonema. *Lucan.* 4, 382. Heu miseri, qui bella gerunt: ubi *Cort.* laudat *Sedul.* 1, 226. Heu miseri, qui vana colunt, qui corde sinistro etc.] ℙ Speciatim pro aegroto sumitur. *Petr. Sat.* 129. Homini misero non invideo medicinam. *Pl. Poen.* 5, 2, 3. miseram esse praedicat buccam sibi: Fortasse medicos nos esse arbitrarier. *Id. Truc.* 2, 6, 39. quo nunc etiam morbo misera sum. *Veg. Vet.* 3, 8. Interdum jumentis misera fit coxa. *Ter. Eun.* 4, 2, 7. miserrimus Fui fugitando, ne quis me cognosceret, *h. e.* fatigatus, languidus, lassus, ut et *Donat.* exponit. ℙ [*Pro capitis damnato. *Liv.* 9, 43. Unum ex illis miseris attrahi jussum, securi percussisse; *paulo post:* mactatam victimam humanam.] ℙ *Hic annotanda erat vocis vis, qua pro scelesto et perdito, praesertim in convicio, dicitur. *Ter. Eun.* 3, 1, 28. Hominem perditum miserumque! *Id. ib.* 5, 5, 11. Eam iste vitiavit miser. Conveniunt Graeca δύστηνος et κακοδαίμων. *Soph. Electr.* 124. Ὦ παῖ παῖ δυστανοτάτας Ἠλέκτρα ματρός: ubi V. *Schol. Theocr. Idyl.* 15, 31. Δύστανε, τί μευ ὁ χιτώνιον ἄμδεις; Convenit etiam Gallicum *malheureux.* Haec *Ruhnk. B. A.* ℙ *Misera res,* quae miseros facit. *Cic. Fin.* 5, 28. *med.* Bonum liberi, misera orbitas: bonum patria, miserum exsilium. *Id. Rosc. Am.* 28. O Dii immortales! rem miseram et calamitosam! *Id. Cat.* 4, 6. Mihi videntur haec misera atque miseranda. *Id. fragm. pro Corn. majest. reo* ap. *Ascon.* Spectaculum miserum ac funerum. *Id. ad Pompej.* 2. *post ep.* 11. *l.* 8. *ad Att.* supplicia miserrima, et crudelissima perferre. *Hor. Sat.* 1, 4, 26. Misera ambitione laborare. *Val. Fl.* 1, 418. Misera pestis. *Lucr.* 3, 1065. Miserae curae. *Cic. Att.* 8, 11. *med.* Nihil potest fieri miserius, nihil perditius, nihil foedius. *Hirt. B. G.* 8, *med.* Ne miseriore ac duriore conditione cum toto exercitu decertare cogerentur. *Cic. Att.* 3, 7. Id est maximum, et miserrimum mearum omnium miseriarum. [*Plin.* 33, 3. Nemo e spectatore spectaculum factus, miseras voluptates unco et ignibus expiavit: ubi *miserae voluptates* sunt, quae ipsis verterunt in miseriam. Cf. *Heindf.* ad *Hor. Sat.* 1, 1, 129.] ℙ Interdum miser de innocente dicitur, qui sine sua culpa infelix est, ut adnotavit *Ascon.* ad illud *Cic. Verr.* 2, 1, 15. *f.* Ille miser cum esset, tum proditione istius nefaria, tum improbo eusdem testimonio, tum istius flagitiorum invidia inflagravit. *Id. Cat.* 2, 7. Et erunt, qui illum, si hoc fecerit, non improbum, sed miserum, me non diligentissimum consulem, sed crudelissimum tyrannum existimari velint. *Id. Phil.* 11, 4. Dolorosis Trebonius pertulit magnos: multi ex morbi gravitate majores: quos tamen non miseros, sed laboriosos dicere solemus. ℙ Cum genitivo. *Plin. Pan.* *med.* Miseros ambitionis, qui ita consules semper, ut semper principes erant! *Stat. Th.* 4, 403. miseri morum! [*Adde *Hor. Sat.* 2, 2, 66. atque in neutram partem cultus miser: ubi *Heindf.* praeter locos a *Forc.* laudatos comp. *Eurip. Hecub.* 651. *Herm.* Τί δ', ὦ τάλαινα σῆς κακογλώσσου βοῆς; Ὡς οὔποθ' ἕνδει λυπρὰ σου κηρύγματα. Poterat hic conferri etiam *Pl. Mil.* 3, 1, 204. cupiet miser, Qui, nisi adulterio, studiosus rei nullae aliae est, improbus: ubi *miser* pro adv. *misere* positum est.] ℙ Tribuitur et rebus inanimis. *Pall.* 9, 2. Si terra exilis in vinea est, et vinea ipsa miserior. *Id.* 2, 13. Locus, qui misera virgulta produxerit, *h. e.* male provenientia, retorrida, infelicia. Sic *Virg. Ecl.* 3, 27. Stridenti miserum stipula disperdere carmen, *h. e.* incomptum, male natum. *Cels.* 5, 26. *n.* 34. *extr.* Miserum, sed unicum remedium est, membrum, quod paulatim emoritur, abscindere. ℙ [Sup. *Miserissimus* in *Inscrt.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 177, 10. Aurelius Silvius centurio deputatus miserissimus conjugi. Hanc tamen inter spurias idem recenset. *F.*] ℙ [*Confund. *miser* et *ferus.* V. *Burm.* ad *Vell.* 2, 87, 1.]

MĬSĔRĀBĬLIS, e, adj. ἐλεεινὸς, miserationem movens, miseratione dignus, miserandus. *Ov. Ib.* 117. Sisque miser semper, nec sis miserabilis ulli. *Liv.* 1, 29. *f.* Voces etiam miserabiles exaudiebantur, mulierum praecipue. *Mart.* 6, 77. Cum sis tam pauper, quam nec miserabilis Irus. *Cic. Part.* 17. Nihil est tam miserabile, quam ex beato miser. *Id. Verr.* 2, 5, 63. Acerba imploratio, et vox miserabilis. *Id. Dom.* 23. Cum ejus moeror, squalor incredibilis et inauditus, omnibus mortalibus miserabilis videretur. *Id. Phil.* 2, 29. Auctionis miserabilis aspectus. *Hor. Od.* 1, 33, 2. Miserabiles elegos decantare, *h. e.* flebiles, miserationis plenos. *Liv.* 1, 59. Miserabilis caedes; et *mox:* Causa mortis indignior, et miserabilior. *Sall. Jug.* 57. Paene imprudentia admissum facinus miserabile. *Ov. Her.* 21, 214. Miserabile corpus, *h. e.* macie et morbo confectum. *Id. Met.* 13, 422. et *Virg. A.* 1, 114. tres Eurus ab alto In brevia et Syrtes urget (miserabile visu!) Illiditque vadis. ℙ *Miserabile* adverbii ritu. *Virg. ib.* 12, 338. miserabile caesis Hostibus insultans. Adde *Stat. Th.* 12, 55.

MĬSĔRĀBĬLĬTER, adv. ἐλεεινῶς, miserabilem in modum, miserationem movendo. *Cic. Tusc.* 1, 40. Quam me delectat Theramenes! quam elato animo est! etsi enim flemus, cum legimus, tamen non miserabiliter vir clarus emoritur. *Id. Att.* 10, 9. et *Liv.* 26, 3. *extr.* Epistola scripta miserabiliter. *Cic. Att.* 14, 10. Caesar in foro combustus, laudatusque miserabiliter. *Liv.* 45, 42. Orbitatem suam miserabiliter deflere. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 29. Infans matri interfectae miserabiliter blandiens. *Val. Max.* 2, 6. *n.* 11. Turpiter et miserabiliter perire; et 4, 1. *n.* 4. *extr.* Dispersam, et vagam vitam miserabiliter exigere. *Curt.* 4, 16. cadere. *Sen. Excerpt. controv. praef.* 4. *med.* Miserabilius dicere.

MĬSĔRĀMEN, inis, n. miseratio. Legitur a quibusdam ap. *Juvenc.* 4, 285. parvi miseramina panis. Sed alii rectius leg. *mihi fragmina panis.*

MĬSĔRANDUS, a, um, part. a *miseror,* ἐλεεινὸς, miseratione dignus, miserabilis. *Cic. Or.* 1, 37. Hunc in minimis rebus ita labi, ut aliis miserandus, aliis irridendus esse videatur. *Id. Cat.* 4, 6. Haec mihi videntur misera atque miseranda. *Sall. Jug.* 15. Miseranda fortuna. *Ov. Met.* 6, 276. et *Virg. A.* 11, 259. manus; et *ib.* 3, 591. Ignoti nova forma viri, miserandaque cultu. *Cic. Prov. cons.* 3. Miserandum in modum milites capti, necati, deserti. ℙ Sermoni interseritur, ut miser. *Virg. A.* 5, 509. Ast ipsam miserandus avem contingere ferro Non valuit.

MĬSĔRANTER, adv. ἐλεεινῶς, cum miseratione. *Gell.* 10, 3. Quod aut ampliter, insigniterque, aut lacrymose, aut miseranter, etc.

MĬSĔRĀTĬO, onis, f. οἰκτιρμὸς, significatio, seu ostensio misericordiae, qua ex alicujus infelicitate movemur. *Cic. Fam.* 5, 12. Quem enim nostrum ille moriens apud Mantineam Epaminondas non cum quadam miseratione delectat? *Quint.* 10, 1. *med.* Miserationem commovere. *Cic. Or.* 38. Miseratione mens judicum permovenda. *Plin.* 9, 8, 10. Miserationem petere, *h. e.* misericordiam et veniam. *Just.* 7, 2. Miseratio eos infantis tenebat. ℙ Oratio miserationem movens. *Cic. Brut.* 21. Miserationibus, et communibus locis uti. *Id. Phil.* 2, 36. Tua illa pulcra laudatio, tua miseratio, tua cohortatio. [*Caes. B. C.* 1, 85. Nulli omnium has partes vel querimoniae, vel miserationis, minus convenisse. *Suet. Ner.* 47. Proque rostris quanta maxima posset miseratione veniam praeteritorum precaretur. ℙ Confund. *miseratio* et *veneratio.* V. *Ernest.* ad l. *Suet.* modo l.]

MĬSĔRĀTOR, oris, m. is, quem alicujus miseret. *Juvenc.* 2, 295. peccantum largus miserator Iesus. Adde *Tert. contr. Marc.* 5, 11.

[MĬSĔRĀTRIX, icis, f. illa, quam alicujus miseret. *Prosper Aquit. de ingratis* 31. Et tamen ex istis miseratrix gratia Eligit.

MĬSĔRĀTUS, a, um, part. a *miseror,* qui miseratus est. *Virg. A.* 1, 601. O sola infandos Trojae miserata labores; et *ib.* 6, 332. sortemque animo miseratus iniquam. ℙ Cum genit. *Sil.* 11, 381. poenae juvenem indignae miseratus ab alto Juppiter. ℙ Cum dativo V. MISEROR. ℙ De eo qui verbis alicujus miseriam est persecutus. *Tac. A.* 3, 17. Etiam ipsius, quoquo modo meriti, casum miseratus.

MĬSĔRĒ, adv. ἀθλίως, infeliciter, miserum in modum. *Cic. Fin.* 3, 15. *med.* Beate, misereve vivere. *Just.* 11, 10. misere vitam exhibens. *Pl. As.* 1, 1, 108. moriri sese misere mavolet, Quam non perfectum reddat, quod promiserit. *Id. Aul.* 4, 10, 1. Ego sum miser, et misere perditus. *Id. Cist.* 4, 2, 21. Homines misere miseri. *Sen. Contr.* 5, 34. *med.* Nemo ex Olynthiis miserius servit, quam, etc. *Cass. ad Cic. Fam.* 12, 12. *med.* Bassus misere noluit mihi legionem tradere, *h. e.* nullo consilio, et suo malo. ℙ Pro miserabiliter. *Pl. Ps.* 1, 1, 72. Est misere scriptum, Pseudole! *Ps.* o miserrime. ℙ Pro cupide, et vehementer, et simul cum animi quodam cruciatu. *Ter. Ad.* 4, 5, 64. Quia tam misere hoc esse cupio verum, eo vereor magis. *Id. ib.* 4, 5, 33. et *Pl. Mil.* 4, 6, 32. Misere amare. *Pl. Cist.* 1, 2, 12. deperire. *Ter. Eun.* 3, 1, 22. invidere; et *Heaut.* 2, 3, 124. orare aliquid; et *Ad.* 4, 1, 6. nimis cupere. *Hor. Sat.* 1, 9, 8. discedere quaerens. [*V. MISER.]

MĬSĔRĔO, es, ui, itum, n. 2. idem quod misereor. [*Ita legitur tantummodo apud antiquissimos scriptores. De discrimine inter *misereor* et *miseror* v. in hoc posteriori verbo.] *Enn.* ap. *Non.* 7, 58. Miserete anuis, date ferrum, qui me anima privem. *Id.* ap. *Prisc.* 8, 824. Cogebant hostes lacrymantes, ut misererent. *Lucr.* 3, 895. Ipse sui miseret. ℙ Usitatissimum est impersonaliter: et eadem forma dicitur qua *piget, poenitet, taedet.* *Cic. Mil.* 34. Eorum nos magis miseret, qui nostram misericordiam non requirunt, quam illam efflagitant. *Pl. Ps.* 5, 2, 25. Neque te mei tergi misereret, si, etc. *Id. Trin.* 2, 2, 62. Ita te aliorum miserescat, ne tui alios misereat. *Ter. Heaut.* 4, 5, 2. Menedemi vicem miseret me; et 3, 1, 54. Me tuarum miseritum est fortunarum. *Appul. Met.* 8. *med.* Sic deprecantis totos quidem miseruit. [*Differunt *miseret me alicujus* et *misereor alicujus* non solum constructione, sed etiam sensu: illud significat misericordiam sponte, generositate, humanitate ortam; hoc virtute nihil adjuvante, alienae calamitatis magnitudine etiam invito excitatur, V. *Doederl.* 2, 171.]

MĬSĔRĔOR, eris, ertus et eritus sum, dep. 2. ἐλεέω, ob alicujus miseriam dolorem animo concipio, misericordia commoveor. [*Quid differat *miseror,* V. in h. v.] *Ov. Her.* 12, 81. O virgo miserere mei, miserere meorum. *Cic. Att.* 4, 5. Cum misereri mei debent, non desinunt invidere. *Id. Verr.* 2, 1, 28. *extr.* Audite, quaeso, judices, et aliquando misereminì sociorum. *Just.* 15, 3. Misertus tanti viri, venenum ei in remedium dedit. *Virg. Ecl.* 2, 7. Nil nostri miserere? *Id. A.* 2, 143. miserere laborum Tantorum. *Afran.* ap. *Gell.* 20, 6. Nescio qui nostri miseritus tandem Deus. Ap. *Livium* quoque 27, 33. *f.* et 34. habetur *misertus alicujus:* ubi al. leg. *miseritus.* Sic *Phaedr.* 3, 2. alii contra miseriti Misere panem. ℙ Impersonaliter. *L. Crassius* ap. *Prisc.* 8, 824. Neque me minus vestri, quam mei miserebitur. *Turpil.* ap. *Non.* 7, 80. Nunc patris me miseretur magis. *Pacuv. ib.* Miseretur tui. *Quadrig.* ap. *Gell.* 6, 20. Quando te nostrum et reipubl. miserebitur? *Cic. Ligar.* 5. Cave, ignoscas: cave te fratrum pro fratris salute deprecantium misereatur. Ita legit etiam *Prisc.* 8, 797. Alii *misereat.* *P. Scipio Africanus* ap. *Macr. Sat.* 2, 10. Quod me reipublicae maxime misertum est. *Pl. Trin.* 2, 4, 9. eum vidi miserum, et me ejus misertum est. ℙ Passive. *Cic. Inv.* 1, 30. *med.* Ut majoribus natu assurgatur, ut supplicum misereatur: ζεῦγμα. V. similem locum in ASSURGO. ℙ Cum dativo. *Sen. Contr.* 1, 2. Et ego misereor tibi, puella. Plerique omnes leg. *tui.* *Quint. decl.* 272. Cui misereri satis non possumus. [*Gronov.* praeferend. censet *cujus.*] *Hyg. fab.* 58. Cui Venus postea miserta est. *Diomed.* quoque 1, 294. *misereor tibi* ut Latinum agnoscit. [*V. *Munk.* ad *Hyg.* l. l. *Ruddim.* 2, 117. *n.* 8.] ℙ Cum accus. *Grat. Cyn.* 440. Tot miserere animas. Al. leg. *miserare.* ℙ *Misererier* paragoge est ap. *Lucr.* 5, 1022. pro *misereri.*

MĬSĔRESCO, is, n. 3. οἰκτίζω, misericordia moveor, misereor. *Virg. A.* 2, 145. His lacrimis vitam damus, et miserescimus ultro; et *ib.* 8, 573. Arcadii quaeso miserescite regis. *Stat. Th.* 1, 280. Et generis miseresce tui. ℙ Impersonaliter. *Ter. Heaut.* 5, 4, 3. inopis nunc te miserescat mei. *Liv.* 2, 5. Miserescebat non poenae magis homines, quam sceleris. Plerique al. leg. *miserebat.* ℙ *Pl. Epid.* 4, 1, 1. Si quid est homini miseriarum, quod miserescat, miser ex animo est, *h. e.* propter quod angatur, et fiat miser.

MĬSĔRET. V. MISEREO.

[MĬSĔRĔVĪVĬUM, ii, n. ita vocat *Appul. Herb.* 18. herbam, quae aliter proserpinaca dicitur. *F.*]

MĬSĔRĬA, ae, f. ταλαιπωρία, aerumna, malum, calamitas, qua homo angitur, et fit miser. *Cic. Fin.* 5, 32. Ubi virtus est, ibi esse miseria, et aerumna non potest, tamen labor potest, et molestia. *Id. Fam.* 7, 3. Miseriae, in quibus tot annos ver-

samur. *Id. Phil.* 2, 10. In miserias incidere. *Id. Fin.* 3, 14. *extr.* In miseria esse. *Id. Tusc.* 1, 5. In miseriam nascimur sempiternam. *Id. Fam.* 3, 8. Levare aliquem miseriis; et *ib.* 9, 13. A miseria se eripere. *Id. Brut.* 96. A miseriis se vindicare. *Pl. Poen.* 5, 4, 93. Miserias voluptate sedare. *Sall. Cat.* 10. Iis otium, divitiae optandae aliis, oneri miseriaeque fuere. ¶ Speciatim dici videtur de malo paupertatis. *Liv.* 6, 34. In urbe vis patrum in dies, miseriaeque plebis crescebant, cum eo ipso, quod necesse erat solvi, facultas solvendi impediretur. *Plin.* 7, 32, 32. Comitem aeris alieni atque litis esse miseriam. ¶ Est etiam dolor, angor, molestia, quae ex malo et aerumna oritur. *Ter. Ad.* 5, 4, 22. Miseriam omnem ego capio: hic potitur gaudia. *Id. Eun.* 3, 1, 16. Exspuere omnem ex animo miseriam. *Cic. Div.* 2, 41. *med.* Stoici omnia superstitiosa sollicitudine et miseria credunt. ¶ Pro labore. *Quint.* 1, 8. *f.* Persequi quod quisque unquam vel contemptissimorum hominum dixerit, aut nimiae miseriae, aut inanis jactantiae est. ¶ In fabulis Miseria est Erebi et Noctis filia. *Cic. N. D.* 3, 17. *f.* et *Hyg. praef.*

MĬSĔRĬCORDĬA, ae, f. ἔλεος, miseratio. *Cic. Tusc.* 4, 8. Misericordia est aegritudo ex miseria alterius, injuria laborantis. Nemo enim parricidae, aut proditoris supplicio misericordia commovetur. *Id. Or.* 2, 47. Non prius sum conatus misericordiam aliis commovere, quam misericordia sum ipse captus. *Id. Or.* 1, 12. Mentes hominum ad lenitatem misericordiamque revocare *Id. in Sen.* 7. Vir clementia ac misericordia singulari. *Id. Planc.* 1. *f.* Petam a vobis, judices, ut cujus misericordia salus mea custodita sit, ei vos vestram misericordiam, me deprecante tribuatis. *Id. Rabir. perduell.* 2. Oro atque obsecro, adhibeatis in hominis fortunis misericordiam. *Id. ad Brut.* 1, 12. Misericordiam impartiri alicui. *Id. Mil.* 34. implorare et exposcere. *Id. Phil.* 2, 34. captare. *Id. Or.* 1, 53. populi concitare. *Ulp. Dig.* 16, 3, 7. exercere. *Cic. Rosc. Am.* 50. Praedia mea tu possides, ego aliena misericordia vivo. *Id. Att.* 7, 12. *med.* Frangor saepe misericordia puerorum; et *ib.* 10, 11. Filii mei misericordia languidiora adhuc consilia cepi. *Id. Cat.* 1, 7. Misericordia permotus. *Ulp. Dig.* 16, 3, 7. ductus. *Suet. Cal.* 12. *f.* correptus. *Cic. Brut.* 50. Ad misericordiam inducere. *Id. Quint.* 2. *med.* In fidem et misericordiam alicujus confugere. *Id. Mur.* 40. Misericordiam spoliatio consulatus magnam habere debet. ¶ [**Misericordia* significat etiam eam agendi rationem, qua quis miserationem aliorum commovet: ita ap. *Caes.* leg. Magna cum misericordia fletuque. ¶ Item ponitur pro rebus adversis, calamitate, infortunio. *Cic. Q. Fr.* 1, 3, 8. Nihil enim tam timeo, quam ne, quum intelligant homines, quantum misericordiae nobis tuae preces et tua salus allatura sit, oppugnent te vehementius: ubi *Ernest.* susp. *miseriae.*] ¶ In plur. num. *Pl. Most.* 2, 3, 115. Misericordias jam habere haud hominem oportet. ¶ Dea habita est, et celebrem Athenis aram habuit, (V. CLEMENTIA.) de qua *Claud. B. Gild.* 404. si flentibus aram, Et proprium miseris numen statuistis, Athenae. Fundata dicitur a nepotibus Herculis, iram veritis Atheniensium, quos avus afflixerat, ut docet *Serv.* ad *A.* 8, 342. vel, ut alii, quia ab Eurystheo pulsi, ab Atheniensibus benigne excepti sunt. *Appul. Met.* 11. Magnis exantlatis laboribus, et maximis actus procellis, ad portum quietis, et aram Misericordiae tandem venisti. [**Quint. Inst.* 5, 11, 38. Aut si misericordiam commendabo judici, nihil proderit, quod prudentissima civitas Atheniensium, non eam pro affectu, sed pro numine accepit? ubi v. *Spald.*]

MĬSĔRĬCORDĬTER, adv. ἐλεημόνως, clementer. *Claud. Quadrig.* ap. *Non.* 11, 11. Crudeliter illi, nos misericorditer: avariter illi, nos largiter. *Lact.* 6, 18. Iustus nunquam praetermittet, quo minus aliquid misericorditer faciat. *August. Doctr. Chr.* 1, 16. Quid liberalius et misericordius facere potuit?

MĬSĔRĬCORS, ordis, adj. ἐλεήμων, ad miserendum facilis, clemens. *Cic. Caecin.* 10. Testis in re misericordem se praebuit, et in testimonio religiosum. *Id. Inv.* 1, 55. Animum auditoris mitem et misericordem conficere. *Auct. ad Her.* 2, 17. Mansuetus et misericors. *Cic. Lig.* 5. *med.* Misericordem esse in aliquem. *Sall. Cat.* 52, 12. Sint misericordes in furibus aerarii. [*De hac constructione, varie agitata ab interpr., recte exposuit *Kritz.* ad *Sall. Cat.* 9, 2. V. etiam IN.] *Pl. Rud.* 1, 5, 23. Misericordior nulla me est feminarum. *August. ep.* 48. *in.* et *Confess.* 1, 4. Quando utilissimus et misericordissimus exstitisset.

MĬSĔRĬMŌNĬUM, ii, n. miseria. *Laber.* ap. *Non.* 3, 144. Tibi relictum est miserimonium.

MĬSĔRĬTER, adv. idem ac miserabiliter, seu misericorditer. *Laber.* ap. *Non.* 11, 62. Mens incorrupta miseriter corrumpitur. *Catull.* 63, 49. Patriam allocuta est ita voce moesta miseriter. Adde *Enn.* ap. *Prisc.* 15, 1010.

MĬSĔRĬTŪDO, inis, f. idem ac miseria, et misericordia. *Accius* ap. *Non.* 2, 521. bis pro miseratione usurpat.

MĬSĔRĬTUS et Misertus. V. MISEREOR.

MĬSĔRO, as, a. 1. idem ac misereor. *Accius* ap. *Non.* 7, 18. Ut jure haec nunquam miserarent mala.

MĬSĔROR, aris, atus sum, dep. 1. οἰκτείρω, alienam miseriam doleo, commiseror, conqueror, verbis, aut lacrimis, aut re ostendo, mihi alterius mala acerba esse. Inter *miseror*, et *misereor* ita distinguit *Festus*, ut *miseretur* is, qui conqueritur aliena incommoda; *misereatur* is, qui miserum sublevat. Idem fere tradit *Non.* 5, 96. et *Incertus Auct. de different. vocum* p. 2206. Sed hoc discrimen non servatur. [**Doederl.* 2, 171. ita recte distinguit: pertinere *misereri* ad misericordiae sensum, *miserari* ad miseriae significationem.] *Pl. Epid.* 4, 1, 6. Quis illaec est mulier, quae ipsa se miseratur? *Cic. Mur.* 27. Non queo satis communem omnium nostrum conditionem, et hujus eventum fortunamque miserari. ¶ Absolute. *Virg. A.* 5, 451. accurrit Acestes, Aequaevumque ab humo miserans attollit amicum. ¶ Cum infinito. *Hirt. B. Afr.* 8. Ipse miserari, tanta homines esse dementia, ut, etc. ¶ Cum genitivo. *Acc.* ap. *Non. l. c.* Te commiserabar magis, quam miserabar mei. *Prud. Psych.* 580. miserando inopum, quos larga benigne Foverat. *Minuc. Fel. Octav.* 28. Nonnunquam etiam miserantes eorum. ¶ Cum dativo. *Coripp. Laud. Justin.* 2, 402. dominus servis miseratus egenis. ¶ *Miserari animi* pro *animo*. *Virg. A.* 10, 686. juvenemque animi miserata repressit. Ita *Serv.*, *Arus. Messus*, et *Codex Mediceus*, teste *Pierio*: estque longe elegantius, quam quod quidam leg. *animo.* ¶ Verbis ac dicendo miseriam cujuspiam persequi. *Sall. Jug.* 25. extr. Eos multa pollicendo, ac miserando casum suum confirmat. *Gell.* 10, 3. *med.* Haec M. Tullius atrociter, graviter, copiose, apteque miseratus est. ¶ Part. *Miserandus* V. s. 1.

[MĬSERTOR, oris, m. per sync., idem ac miserator. *Venant. Vit. S. Mart.* 2, 478. Fer pietatis opem, misero, miserando misertor. *F.*]

MĬSĔRŬLUS, a, um, adj. misellus. *Catull.* (corrige *Serenus*) ap. *Non.* 11, 63. Animula miserula properiter abit. Corrige *abiit.* V. PROCELEUSMATICUS. *Liv. Andr.* ap. *Prisc.* 9, 869. Cupidius miserulo obito.

*MISION, onis, et MISIUS, i, nomen duorum fluminum, Picenum alluentium; quorum primum inter Anconam et Potentiam erat, alterum Anconam praeterfluebat. Utriusque mentio facta est in *Tab. Peut.* *B. A.*

[MISISŬLĂ, ae, f. panis in cochlearis formam excavatus ad jus, vel pulmentum hauriendum. *Not. Tir.* p. 167. Ofella, misisula. *Gloss. Philox.* Misisula, μυστίλη. *F.*]

*MISIUS. V. MISION. *B. A.*

[MĪSOPOGON, ōnis, m. qui barbam odit, a μῖσος, odium, et πώγων, barba. Titulus est libelli a Juliano Aug. scripti adversus philosophos, cujus meminit *Ammian.* 22, 14. *F.*]

*MISSARIUM, i, n. V. MISSUM. *B. A.*

MISSĬBĬLĬĂ pro *missilia* dixit *Sidon. ep.* 4, 20.

MISSĬCĬUS vel Missitius, a, um, adj. qui mittitur, vel mitti potest. Hinc missicius miles dicitur veteranus, qui missionem honestam impetravit, vel confectis stipendiis missione donandus est. *Suet. Ner.* 48. Agnitus a quodam missitio praetoriano. *Inscr.* ap. *Grut.* 1109, 5. Missicius leg. VI. Aug. Alia ap. *Mur.* 786, 4. C. Atinius C. F. Quirina adjutor annon. leg. XXX. Ulp. et missicius leg. ejusdem. Adde 809, 6. et 822, 2., quatuor item ap. *Spon. Miscell.* p. 243. ¶ In l. *Suetonii* quidam perperam putant nomen viri proprium.

MISSĬCŬLO, as, a. 1. πεμπάζω, idem quod missito, saepe mitto: est a *missus*, ut *pensiculo* a *pensus*. *Pl. Epid.* 1, 2, 29. quod tute ad me litteras Missiculabas.

MISSĬLIS, e, adj., βλήσιμος, ad mittendum, seu jaciendum aptus. *Propert.* 3, 12, 10. Missile nunc disci pondus in orbe rotat. *Liv.* 1, 43. Fundas, lapidesque missiles hi secum gerebant. *Virg. A.* 10, 421. et 773. Da nunc, Tibri pater, ferro, quod missile libro, Fortunam atque viam duri per pectus Halaesi. *Stat. Theb.* 8, 524. librans uni sibi missile ferrum, h. e. hastam adeo gravem, ut a se uno jaci posset. *Plin.* 8, 35, 53. Histrici longiores aculei, et cum intendit cutem, missiles. ¶ *Res missiles*, et *missilia* dicebantur dona variarum rerum, quae a principe spargebantur in populum ad diripiendum. [*Gr. ἀποφόρητα.] *Suet. Ner.* 11. Sparsa et populo missilia omnium rerum per omnes dies, singula quotidie millia. Avium cujusque generis multiplex penus, tesserae frumentariae, vestis, aurum, argentum, gemmae, margaritae, tabulae pictae, mancipia, jumenta, atque etiam mansuetae ferae: novissime naves, insulae, agri. *Id. Aug.* 98. Permissa licentia diripiendi pomorum, et obsoniorum, rerumque missilium. ¶ Translate. *Sen. ep.* 74. Qui aliquid virtute melius putat, ad haec, quae a fortuna sparguntur, sinum expandit, et sollicitus missilia ejus exspectat. ¶ Item *missilia* sunt arma, quae jaciuntur, ut hastae, sagittae, saxa, ἥματα, ἰοί. *Liv.* 34, 39. Missilibus Lacedaemonii pugnabant, a quibus se magnitudine scuti perfacile Romanus tuebatur miles. *Virg. A.* 10, 715. Non ulli est animus stricto concurrere ferro: Missilibus longe, et vasto clamore lacessunt. *Lucan.* 7, 485. Spargitur innumerum diversis missile votis: Vulnera pars optat, pars terrae figere tela.

MISSĬO, onis, f. πομπή, ἀποστολή, actus mittendi. *Cic. Att.* 5, 5. Missio litterarum. *Id. Phil.* 7, 1. legatorum. *Cels.* 2, 10. *med.* Missio sanguinis. [**Aderlass;* adde *Suet. Cal.* 29.] V. MITTO. ¶ Item jactus. *Vitr.* 2, 9. *f.* Jussit extra telorum missionem eos circumvallari. ¶ Item dimissio. *Cic. Fam.* 5, 12. *f.* Cum ipsi ante ludorum missionem corona donentur. *Suet. Caes.* 7. Cum mandatu praetoris jure dicundo conventus circumiret, missionem continuo efflagitavit. [*Cf. *Sall. Jug.* 64.] *Petr. fragm. Trag.* 52. *Burm.* Tandem exoratus a nobis missionem puero dedit. Ille dimissus circa mensam percucurrit, etc. *h. e.* puero, qui scyphum projecerat, poenae remissionem dedit. ¶ In re gladiatoria *missio* dicta, cum alteri gladiatori saucio, submittenti arma, ac supplici concedebatur a populo, aut a principe vita, et abeundi pro illa vice licentia: et gladiator *sine missione* est, qui ad certam mortem pugnat, sine spe, si gravius ictus fuerit, evadendi. *Mart.* 12, 29. Nuper cum Myrino peteretur missio laeso. *Liv.* 41, 20. *f.* Gladiatorium munus saepius dando, et modo vulneribus tenus, modo sine missione etiam. *Sen. Ben.* 2, 20. *extr.* Non enim servavit is, qui non interfecit: nec beneficium dedit, sed missionem. V. MISSUS. ¶ Translate. *Flor.* 3, 20. *extr.* Tandem eruptione facta, dignam viris obiere mortem: et, quod sub gladiatore duce oportuit, sine missione pugnatum est. [*V. *Freinshem.*] *Sen. ep.* 37. Quid prodest, paucos dies, aut annos lucrifacere? sine missione nascimur. V. BALAENARIUS. ¶ In re militari *missio* est liberatio a militia: est autem triplex, ut *Macer* docet *Dig.* 49, 16, 13. et *Ulp. ib.* 3, 2, 2. alia honesta, quae emeritis stipendiis datur: alia causaria, quae causa valetudinis: alia ignominiosa, (cujus exemplum habes ap. *Hirt. B. Afr.* 54., *Suet. Caes.* 69. et *Aug.* 24.) cum quis propter delictum a militia ejicitur. *Liv.* 26, 1. Ne quem militem legeret ex eo numero, quibus senatus missionem reditumque in patriam negasset ante belli finem. *Id.* 7, 39. Exercitum purgare missionibus turbulentorum hominum. [*Cf. *Lips. de milit. Rom.* 5, 19. — *Missio gratiosa* ap. *Liv.* 43, 14. quaenam sit, v. in GRATIOSUS. Cf. *Turneb. Adv.* 16, 21. *Lips. l. l. Salm. ad jus Attic.* cp. 21, 423.] ¶ Etiam de captivi liberatione usurpatur. *Cic. Tusc.* 1, 48. Silenus a Mida captus, hoc ei muneris pro sua missione dedisse scribitur.

MISSĬTĀTUS, a, um, part. a *missito:* saepe missus. *Plin.* 33, 1, 4. Codicillos missitatos, epistolarum gratia indicat.

MISSĪTĬUS. V. MISSICIUS.

MISSĬTO, as, avi, atum, a. 1. προςαναπέμπω, saepe mitto. *Liv.* 9, 45. Samniti auxilia missitaverant. [*Front. de eloq.* (ed. *A. Maio*) p. 234. Caesarum est per orbem terrae litteras missitare. *F.*]

MISSOR, oris, m. qui mittit. *Cic. in Arat.* 84. Hic missore vacans fulgens jacet una sagitta. Al. rectius leg. *Hic misso revocans*, etc. ¶ [Est et cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 365. n. 111. Publicius Missor. *F.*]

[MISSORĬUM, ii, n. discus, ferculum, quo cibi convivis mittuntur in mensam. *Venant. Vit. S. Germ.* 13. Incidens aurata missoria, argentea vasa comminuens. *Not. Tir.* p. 38. Missorium, submissorium. *Gloss. Isid.* Lances, missoria. *F.*]

*MISSUM, i, n. praemium certaminum. *Gloss. Gr. Lat.* ἆθλον, Missum. V. *Salm.* ad *Solin.* p. 693. ¶ Dicitur et *Missarium.* *Schol. Vet.* in *Juven.* 8, 227. *B. A.*

MISSUS, a, um, part. a *mitto:* πεμπτός. *Brut.* ad *Cic. ad Brut.* 1. 16. Particulam litterarum tuarum, quas misisti Octavio, legi missam ab Attico mihi. *Mart.* 10, 14. Selibra argenti missa; et *Plin.* 37, 5, 19. Missus munere smaragdus. *Virg. A.* 3, 595. patriis ad Trojam missus in armis; et *ib.* 12, 516. fratres Lycia missos, et Apollinis arvis; et *ib.* 9, 483. sub tanta pericula missus. *Ov. Fast.* 2, 236. de Fabiis: Ad bellum missos perdidit una dies; et *ib.* 5, 251. flos Oleniis mihi missus ab arvis. *Id. Trist.* 2, 189. Solus ad egressus missus septemplicis Istri; et *ib.* 4, 9, 9. extremum missus in orbem. *Hor. Sat.* 1, 5, 18. Mula missa pastum. *Virg. G.* 2, 385. Ausonii, Troja gens missa, coloni. *Plin.* 15, 30, 39. Laurus missa e coelo. *Ov. Met.* 9, 19. gener externis hospes tibi missus ab oris. *Val. Fl.* 1, 360. Hinc quoque missus adest, quamvis arcentibus Idmon Alitibus. ¶ Item immissus, injectus. *Virg. G.* 2, 451. torrentem undam levis innatat alnus Missa Pado; et *ib.* 3, 447. aries missus secundo defluit amni. *Pall.* 12, 7. *med.* Aliqui in vasculis servant, arena pariter missa. ¶ Item positus, appositus, oblatus. *Ov. Fast.* 6, 310. Fert missos Vestae pura patella cibos. ¶ Item sparsus. *Id. ib.* 5, 360. Accidere in mensas ut rosa missa solet. ¶ Item emissus.

Hor. A. P. 390. nescit vox missa reverti. *Lucr.* 2, 194. e nostro cum missus corpore sanguis Emicat. *Ov. Trist.* 5, 12, 26. Carceribus missi equi; et *Amor.* 3, 2, 9. equi de carcere missi. ℙ Item jactus. *Plin.* 10, 8, 9. Missus in sublime. *Virg. A.* 10, 799. missa manu sonitum dedit hasta per auras. *Ov. A. Am.* 2, 195. Pectora nec missis jubeo praebere sagittis. *Id. Her.* 3, 64. missi fulminis igne cremer. ℙ Item demissus. *Phaedr.* 5, 7. Aulaeo misso, devolutis tonitribus. ℙ Item dimissus, omissus. *Cic. Att.* 9, 1. Remotis, sive omnino missis lictoribus. *Virg. A.* 5, 286. et 545. misso certamine. *Inscr.* ap. *Dom. cl.* 6. *n.* 69. L. Cornelio Firmiano veterano, misso honesta missione, etc. ℙ Hinc *missum facere* est omittere, deserere, curam alicujus rei deponere. *Cic. Sext.* 66. Si qui voluptatibus ducuntur, missos faciant honores, ne attingant rempubl. *Ter. Hec.* 5, 2, 14. Missam iram facere; et 3, 3, 48. Consilio missum facere amorem. ℙ Item repudiare, abire jubere. *Suet. Cal.* 25. Lolliam Paullinam perductam a marito conjunxit sibi, brevique missam fecit. *Hirt. B. Afr.* 54. *f.* Indignos vos esse arbitror, qui in meo exercitu ordines ducatis, missosque facio, et quantum potest, abesse ex Africa jubeo. [**Suet. Caes.* 69. missam facere legionem, Gr. ἀφιέναι.] ℙ Item praetermittere. *Cic. Verr.* 2, 3, 44. Horum agrorum ego missos faciam quaestus triennii: unum annum eligam, quo, etc. *Id. Rosc. Am.* 45. *f.* Verum, ut haec missa faciam, quae jam facta sunt, etc. ℙ Denique est dimittere, abire sinere. *Caes.* ad *Opp. post. ep.* 8. *l.* 9. *ad Att.* Cn. Magium Pompeji praefectum deprehendi, scilicet meo instituto usus sum, et eum statim missum feci. *Ter. Andr.* 5, 1, 14. Illam hinc civem esse ajunt: puer est natus: nos missos face. *Nep. Eum.* 11. Ut sic deuteretur victo, quin aut interfici, aut missum fieri juberet. ℙ Singularis est constructio in illo *Pompeji* ad *Dom.* 1. *post ep.* 2. *l.* 8. *ad Att.* Aequum est, me a te impetrare, ut cohortes, quae ex Piceno venerunt, quae fortunas suas reliquerunt, ad me missum facias. ℙ [Nec minus singularis est altera, et maxime ad illud Italorum accedens, *il messo*, ap. *Auct. Itin. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 54. Quamvis Mazucus (lege *Mazaeus*) missus Darii interturbaret. ℙ *Missus* est etiam gladiator, qui missionem obtinuit. V. MISSIO. *Inscr.* ap. *Grut.* 334, 4. Flamma *secutor* pugnat XXXIIII., vicit XXI., stans VIIII., *missus* IIII. *h. e.* ex pugnis XXXIIII. vicit XXI., stetit victoriae anceps novies, superatus, sed tamen dimissus quater. *F.*] ℙ *Coelo missus.* V. COELUM. ℙ [**Confund. missus* et *mersus.* V. h. v.]

MISSUS, us, m. missio. *Caes. B. G.* 5, 27. Qui jam ante missu Caesaris ad Ambiorigem ventitare consueverat. *Virg. A.* 7, 750. Marrubia venit de gente sacerdos, Archippi regis missu. *Liv.* 9, 19. Pilum, haud paulo, quam hasta, vehementius ictu missuque telum. *Lucr.* 4, 409. Vix absunt nobis missus bis mille sagittae. ℙ In circensibus, et aliis ludis *missus* dicebantur singulae procursiones equorum, postquam septem spatia confecerant, singulae ferarum immissiones, aut gladiatorum, etc., quos fere XXV. fuisse (si de equorum, aut quadrigarum cursibus sermo sit) notat *ex Varr. Serv.* ad *G.* 3, 18. ubi addit, ultimum missum dictum fuisse *aerarium*. V. AERARIUS. Ceterum et plures fuere, pro luxu et opibus eorum, qui ludos dabant. Hinc *Suet. Dom.* 4. scribit, Domitianum singulos missus ad quina spatia redegisse, quo facilius centum missus peragerentur, cum antea septeni absolvi solerent: non enim dabatur corona victori, antequam septem spatia currendo peregisset. V. OVUM. *Id. Ner.* 22. Spectaculum multiplicatis missibus in serum protraxit. ℙ Denique *missus* in coenis sunt singulae ferculorum illationes in mensam, *portata. Capitol. Pert.* 12. Novem libras carnis per tres missus ponebat. Adde *Lampr. Elag.* 30.

MISTĀRIUS seu Mixtarius, ii, m. κύαθος, vas, quo vinum aqua miscetur. *Lucil.* ap. *Non.* 15, 30. Urceus, aut gemina longus mistarius ansa.

[MISTĪCIUS seu Mixticius, a, um, adj. qui est ex parentibus natus variarum gentium. *Hieron.* 5. *in Jerem.* 25, 19. Qui non est Aegyptius, sed in ejus regionibus commoratur, quos Septuaginta vertere συμμίκτους, id est mixticios, vulgus non Aegyptiae regionis, sed peregrinum et adventicium. *F.*]

MISTIM seu Mixtim, adv. μίγδην. *Lucr.* 3, 567. per venas, et viscera mixtim.

MISTIO seu Mixtio, onis, f. actus miscendi. *Vitr.* 1, 4. Aliam mixtionem habet genus avium, aliam piscium. Adde *Pall.* 1, 34.

MISTŪRA seu Mixtura, ae, f. μίξις, confusio rerum mixtarum, temperatura. *Lucr.* 2, 976. Multaque de rerum mistura dicere callent. *Varr.* ap. *Non.* 8, 58. Propter talem misturam immoderatam ex aquis cunctis. *Plin.* 13, 1, 2. Mixtura et compositio unguentorum. *Petr. Sat.* 94. Raram facit misturam cum sapientia forma; et *ib.* 132. Misturam animarum facere. *Suet. Dom.* 3. Mistura aequabilis vitiorum atque virtutum. ℙ Item ipsae res mistae. *Colum.* 7, 5. *f.* Ea mistura palatum atque lingua, totumque os perfricatur. *Id.* 12, 10. Simili mistura vas suppleatur; et *ib.* 57. Hanc misturam cum in catillo composueris, oleum superfundito. ℙ De connubio. *Plin.* 8, 53, 79. In nullo genere aeque facilis mixtura cum fero, qualiter natos antiqui hybridas vocabant. *Lucan.* 9, 899. de Psyllis: in terram parvus cum decidit infans, Ne qua sit externae Veneris mistura, timentes, Letifica dubios explorant aspide partus.

[MISTŪRĀTUS seu Mixturatus, a, um, part. ab inusit. *mixturo. Pelag. Veter.* 6. *in.* Quos (*pastillos*) cum melle, et oleo, et passo, et ovis bene mixturatis jungis. *F.*]

MĪSTUS seu Mixtus, a, um, part. a *misceo*, μικτός, confusus, temperatus. *Cic. Off.* 2, 14. Si inest in oratione mista modestiae gravitas, nihil admirabilius fieri potest. *Hirt. B. Alex.* 56. Mistam dolori voluptatem capiebat. *Sen. ep.* 30. *med.* Alia genera mortis spei mista sunt. *Cic. N. D.* 1, 27. Ille fusus, et candore mistus rubor. *Id. Tusc.* 5, 15. *med.* Ea bona mista ex dissimilibus si erunt. *Ov. Her.* 10, 38. Verbera cum verbis mista fuere meis. *Val. Fl.* 6, 188. Hinc gemitus, mistaeque virum cum pulvere vitae, *h. e.* corpora saucia, sed adhuc viventia, strata humi, et pulvere foedata. *Plin.* 31, 9, 45. Mistus in vino sal. *Sall. Jug.* 61. Taeda mista pice et sulphure. *Hor. Od.* 1, 28, 19. Mista senum ac juvenum densentur funera. *Virg. A.* 7, 661. et *Val. Fl.* 4, 119. Nympha mista Tonanti, *h. e.* quae concubuit. *Id.* 6, 200. Mista perit virtus, *h. e.* in media pugna virtus cujusque non distinguitur, atque adeo latet sine laude; et 5, 100. mistoque sonantem Percutit ore lyram, *h. e.* adhibito cantu ad lyrae sonum. *Vell.* 2, 98. Esse mores ejus vigore ac lenitate mistissimos, *h. e.* maxime temperatos. ℙ De misto imperio. V. MERUS. ℙ De scriptione sic habeto, a grammaticis fere probari *st:* in antiquis autem codicib. *Virg.*, teste *Pier.* ad *A.* 1, 492., magno consensu *xt* legi, ut et in *Inscr.* ap. *Manut.* in *Orthogr.*, quicum *Dausquius* facit. *Cellar.* et *Voss. de Gramm.* 5, 22. neutram damnant, aut praeferunt.

MISTUS seu Mixtus, us, m. mistura, mistio. In ablat. sing. *Colum.* 6, 37. *med.* Ut avitus color primordii seminis mistu reddatur nepotibus.

[MISTYLLUS, i, m. coci nomen ap. *Mart.* 1, 51.: a μιστύλλω, in parva frusta seco, id enim est officium coci primarium, (V. COQUUS.) quemadmodum et ap. *Petr. Sat.* 36. *Carpus* vocatur carptor quidam. V. CARPO. *Mart. l. c.* Si tibi Mistyllus cocus, Aemiliane, vocatur, etc. V. TARATALLA. *F.*]

*MISŬA, ae, f. Africae Propriae opp., in Zeugitana, non longe a Carthagine. *Plin.* 5, 4. ℙ Hinc *Misuensis*, e, adj. ut *Misuensis Episcopus*, quod profert *Harduinus* et *Vict. Vitens.* et e *Concil. Carth. B. A.*

*MISUENSIS. V. in v. praec. *B. A.*

*MISULĀNI, orum, populi Numidiae. *Plin.* 5, 4. ℙ *Musulani* audiunt *Tac. A.* 2, 52. item *Musulami ib.* 4, 24. *B. A.*

*MISUS, i, m. Umbriae fluvius, in Senogallia. *Tab. Peut. B. A.*

MISY, yos, n. τὸ μίσυ, tuberis genus suavitate odoris et saporis praecipuum, quod in Cyrenaica provincia nascitur nostrate carnosius. *Plin.* 19, 3, 12. ℙ Item genus metalli, est ab Hebr. מָסָה *masà*, liquefecit, hinc part. מָסוּי *masúi*, et per sync. מָסוּ *masù*, liquefactus: fit autem exusto lapide chalcitide, concretum natura discretumque: cujus notae sunt friati aureae scintillae, et cum teratur, arenosa natura, ut *Plin.* 34, 12, 29. docet. *Cels.* 5, 19. *n.* 8. Misyos crudi, aeruginis rasae, etc. et *n.* 27. Misyos cocti, aeris combusti, etc. Ap. *Scrib. Comp.* 34. et 240. legitur et *misys* in genitivo positione Latina: et fortasse etiam ap. *Cels.* alicubi. Quin et *misy* in genitivo legitur, ap. *eund.* 6, 7. *n.* 2., ut sit indeclinabile.

MĪTE, adv. πράως, placide, mansuete. *Appul. Met.* 10. Nunc mite conniventibus, nunc acre comminantibus gestire pupillis. *Ov. Pont.* 3, 7, 29. Mitius ille perit, subita qui mergitur unda. *Id. Met.* 15, 494. similes aliorum respice casus: Mitius ista feres, *h. e.* aequiore animo. *Caes. B. G.* 7, 45. Quam mitissime potest, legatos appellat.

MĪTELLA, f. μιτρίον, parva mitra, dimin. mitrae. *Virg. Cop.* Copa Syrisca caput Graja redimita mitella. *Cic. Rab. Post.* 10. Nobiles adolescentes Neapoli cum mitella saepe vidimus. V. MITRA. ℙ Item fascia. *Cels.* 8, 10. *n.* 3. *f.* Brachium involutum mitella commodissime excipitur, quae latitudine ipsa brachio, perangustis capitibus collo injicitur: atque ita commode brachium ex cervice suspensum est.

MĪTELLĪTA vel Mītellĭcă, ae, f. erogatio et distributio coronarum, in modum mitellae compactarum, quae ex nardi foliis, aut rosis, et serico factae, pretiosisque unguentis imbutae gestabantur a convivis in lautioribus coenis. [**V. Salm. Exerc. Plin.* p. 392.] *Suet. Ner.* 27. Indicebat et familiaribus coenas, quorum uni mitellita quadragies HS constitit, alteri aliquanto pluris absorptio rosaria. At rectius alii legunt *mellita*, sc. *absorptio.*

MĪTESCO, is, n. 3. πέπτομαι, τελειοῦμαι, mitis, seu tener, ac maturus fio, ac esui aptus. *Cic. Oecon.* ap. *Gell.* 15, 5. *extr.* et *Colum.* 3, 1. Uvae a sole mitescunt. *Plin.* 15, 14, 15. Mala mustea a celeritate mitescendi. *Pacuv.* ap. *Non.* 2, 358. et 4, 293. Nec grandiri posse frugum fetum, nec mitescere. *Colum.* 7, 9. *med.* Cornus, arbutus, prunus, piri diversis temporibus mitescunt. V. MITIGO et MITIS. ℙ Item universim tenerescere. *Plin.* 22, 25, 73. Ervum madefactum pluribus diebus, mitescit; et *mox:* Lupini mitescunt cinere, aut aqua calidis. *Ov. Met.* 15, 78. Sunt herbae dulces, sunt quae mitescere flamma, Mollirique queant. ℙ Translate est mansuescere, τιθασσεύομαι. *Liv.* 33, 45. Ut ferae quaedam nunquam mitescunt, sic immitis, implacabilis ejus viri animus est. *Plin.* 10, 45, 62. In mari vituli, totque piscium genera mitescunt. *Pall.* 4, 14. de asino admissario: Si morsu furens laedit objectas, aliquatenus labore mitescat. ℙ Transfertur et ad animum. *Hor. Ep.* 1, 1, 39. Nemo adeo ferus est, ut non mitescere possit, Si modo culturae patientem accommodet aurem. *Ov. Met.* 14, 696. tota referam notissima Cypro Facta, quibus flecti facile, et mitescere possis. *Id. Pont.* 2, 7, 79. Spes quoque, posse mora mitescere principis iram. *Liv.* 5, 17. *extr.* Mitescere discordiae intestinae metu communi coeptae. *Claud. in Eutrop.* 2, 322. Mitescere precibus. *Tac. H.* 2, 67. pace et otio; et *ib.* 18. Seditio mitescit. [**Vell.* 2, 118, 1. feritasque sua novitate incognita disciplinae mitesceret.] ℙ Item ad inanima: praecipue ad vim frigoris. *Vet. Poeta* ap. *Cic. Tusc.* 1, 28. Coelum mitescere, arbores frondescere. *Liv.* 23, 19. Mitescente jam hieme. *Sil.* 15, 505. hieme affecta, mitescere coeperat annus. *Hor. Od.* 4, 7, 9. Frigora mitescunt Zephyris. *Ov. Her.* 7, 179. freta mitescunt. *Lucan.* 10, 257. Aequoreosque sales longo mitescere tractu, *h. e.* salsum saporem amittere. *Plin.* 3, 25, 28. Mitescentia Alpium juga molli in dextra ac laeva devexitate considunt. *Claud. B. G.* 273. nec vanis mitescunt flamina votis; et *Rapt. Pros.* 2, 145. Insolitisque docet galeam mitescere sertis, *h. e.* horrorem deponere.

[MITHRĀDŌRUS, i, m. Mithrae donum: a *Mithras*, et δῶρον, donum. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 622, 4. L. Annius Cassius Mithradorus. *F.*]

MITHRAS et Mithres, ae, m. Μίθρας, et Μίθρης, nomen Solis ap. Persas, qui ejus simulacrum in spelunca ita effingebant, ut humana esset figura, et Phrygio vestitu, sinistra autem manu tauri reluctantis os retineret, dextra cultro eundem immolaret: est a Persica voce *Mihr*, Sol, quam Graeci in Μίθρας, vel Μίθρης, commutarunt: iidem insuper, qui mysticum aliquid in eo nomine aucupari studebant, Μείθρας scribere coeperunt, quia nempe septem litterae, quibus illud nomen constat, numerica potestate efficiunt numerum CCCLXV., quot scilicet diebus definitur annuus solis cursus, quemadmodum et *Abraxas* est eadem de causa postea appellatus, q. v. v. s. l. Id in supposito schemate oculis repraesentandum esse putamus:

ΜΕΙΘΡΑΣ (40. 5. 10. 9. 100. 1. 200.) (CCCLXV.) ΑΒΡΑΞΑΣ (1. 2. 100. 1. 60. 1. 200.)

Lact. ad illud *Stat. Th.* 1, 717. seu te roseum Titana vocari Gentis Achaemeniae ritu, seu praestat Osirim Frugiferum, seu Persei sub rupibus antri Indignata sequi torquentem cornua Mithram; *haec habet:* Persae in spelaeis Solem primi invenisse dicuntur: est in spelaeo Persico habitu cum tiara, utrisque manibus bovis cornua comprimens. *Claud.* 1. *in I. cons. Stil.* 63. de rege Persarum: Et vaga testatur volventem sidera Mithram. *Hieron. in Amos* 3, 3, 9. Basilides omnipotentem Deum portentoso nomine appellat *Abraxas*, et eundem secundum Graecas litteras, et annui cursus numerum dicit in solis circulo contineri, quem Ethnici sub eodem numero aliarum litterarum vocant Mithram. *Curt.* 4, 13. Solem Mithren, sacrumque ac aeternum invocans Darius ignem, etc. ℙ Ex Persia primum ap. Aegyptios, deinde etiam ap. Romanos piratici belli a Cn. Pompejo confecti tempore, *h. e.* ann. U. C. DCLXXXVII., illius numinis cultus celebrari coeptus est, ut refert *Plut.* in *Pomp.* 24., sed praecipue Commodo Aug. imperante tum scriptores Latini, tum vetusta monumenta Mithrae a Romanis exculti mentionem faciunt. Verum ann. a Chr. n. CCCLXXVIII. Gracchus praefectus urbis Romae, ut habent *Hieron. ep.* 107. *n.* 2. et *Prud. in Symm.* 1, 562., specum Mithrae, et omnia portentosa simulacra sustulit: ceterum ejus cultum usque ad ann. CCCXCI. perdurasse, affirmat *Zoega Bassiril. ant.* T. 2. p. 16., ubi multa hac de re docte disserit. Consule etiam *Reines. Inscr. cl.* 1. *n.* 45. et sqq. et *Philipp. a Turre de Monum. Antii* P. 2., ubi Mithrae figuras quatuor exhibet, sacra ejusdem narrat, mystica signa explicat, ac totam eam rationem accurate persequitur. ℙ In *Mithrae* spelaeis variae animalium effi-

gies, et symbolica simulacra erant, inter quae Aeonis imago, qua saeculum repraesentabatur, vultu quidem leonino, reliquo vero corpore humano, serpentis spiris involuto, et quatuor vespertilionis alis ornato, ut videre est ap. *Viscont. Mus. Pio-Clem.* T. 2. *tab.* 19., *Zoega l. c. tab.* 59. et *Labus.* in *Bibliot. Ital.* T. 2. p. 210. *fig.* 1. Hinc *Vet. Schol.* ad *Stat. l. c.* ipsi Mithrae vultum leonis perperam tribuit. *Hieron. l. c.* Nonne specum Mithrae, et omnia portentosa simulacra, quibus Corax, Nymphus, Miles, Perses, Helios, Dromon, Pater initiantur, Gracchus subvertit, fregit, excussit? *Tert. Cor. mil.* 15. Aliquis Mithrae miles, cum initiatur in spelaeo, in castris vere tenebrarum, coronam interposito gladio sibi oblatam quasi mimum martyrii, deinc capiti suo accommodatam, monetur obvia manu a capite depellere, et in humerum, si forte, transferre, dicens, Mithram esse coronam suam. *Capell.* 2, 43. Te Serapin Nilus, Memphis veneratur Osirin, Dissona sacra Mithram, Ditemque, ferumque Typhonem. *Inscr.* ap. *Grut.* 28, 6. Persidicique Mithrae antistes Babylonie templi. Alia ap. *Fabrett.* p. 698. *n.* 198. Soli invicto Mithrae T. Flavius Aug. Lib. Hyginus Ephoebianus; et p. 367. *n.* 127. M. Aurelius Aug. Lib. Euprepes Soli invicto Mithrae aram ex viso posuit. Plures vero ap. *Grut.* p. 33. et 34. leguntur inscriptiones, in quibus D. S. I. M., aut expresse *Deo Soli Invicto Mithrae* legitur. ¶ De simulacris ad Mithrae cultum pertinentibus actum est in V. CORACICUS, CRYPHII, HELIACUS, LEONTICUS, PERSICUS et SPELAEUM. ¶ *Mithras* fuit etiam nomen proprium viri; itaque sic appellatur ap. *Appul. Met.* 11. sacerdos quidam Isidis: Aegyptii enim saepissime Deorum nomina sibi tribuebant. Hinc etiam factum est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 384. *n.* XXXVIII. T. Saufejus Mithres. [*Plurima ex suis addidit *F.*]

MITHRAX vel Mitrax, acis, m. *μίθραξ*, gemma a Persis accepta, et rubri maris montibus, multicolor, contra solem varie refulgens. *Plin.* 37, 10, 63. ¶ Ap. *Solin.* 37. et *Isid. Orig.* 16, 12. legitur *mithridax*, fortasse corrupte pro *mithrax*.

MITHRĬĂCUS, a, um, adj. ad Mithram pertinens. *Lamprid. Commod.* 9. Sacra Mithriaca homicidio vero polluit.

*MITHRIDĀTES, is, m. *Μιθριδάτης*, Ponti rex. V. in *Mithridaticus, a, um.* ¶ Mithridates, Phryx, testis in Flaccum. *Cic. Fl.* 17. ¶ Alius, Pergami rex, amicus Caesaris, et ab ipso Bosphori rex constitutus. *Hirt. B. Alex.* 26. 27. 28. et 78. ¶ Mithridates, cognomine Evergetes, Romanorum socius, iis contra Carthaginienses bellantibus navibus aliquot auxilio fuit. *Just.* 37. etc. V. et *Spanh. de us. num. diss.* 8. p. 481. ¶ Mithridates, Parthorum rex quintus, fratri Phraati successit. Imperium Parthicum ad summum fastigium perduxit. *Just.* 41. *ult.* ¶ Mithridates, Parthorum rex octavus, patrem Artabanum excepit. *Id.* 42, 2. ¶ Alius, Armeniae rex, de quo *Tac. A.* 11, 8. ¶ Alius etiam Mithridates, qui Bruti epistolas collegit, quae impressae sunt ab *Aldo;* de quibus, si modo illius sunt, his verbis indicium fecit. *Τὰς Βρούτου ἐπιστολὰς ἐθαύμασα πολλάκις, οὐ μόνον δεινότητος καὶ συντομίας χάριν, ἀλλὰ καὶ ὡς ἡγημονικοῦ φρονήματος ἐχούσας χαρακτῆρα.* ¶ Mithridatem meminit *Nepos* in *Datame*, cui Aspis a Datame ad regem captivus ducendus traditus fuerat. Notat ibi *Lambinus*, in nummis antiquis *Mithradates*, non *Mithridates* scribi. V. et *Spanh. de us. num. diss.* 2. p. 125. *B. A.*

MITHRĬDĀTĒUS, a, um, adj. Mithridaticus. *Ov. Met.* 15, 755. Mithridateisque tumentem Nominibus Pontum. *Manil.* 5, 510. Et Mithridateos vultus induta tropaea.

MITHRĬDĀTĬCUS, a, um, adj. ad Mithridatem pertinens, qui fuit rex Ponti, acerrimus Romanorum hostis, quos contra bellum gessit per quadraginta annos, tandemque a Pompejo M. devictus est. V. *Vell.* 2, 18. et sqq., *Flor.* 3, 5., *Just.* 37. et 38. et *Cic. Manil.* Dicitur a *Plin.* 7, 24, 24. et *Gell.* 17, 17. duarum et viginti gentium rex, totidem linguis jura dixisse, pro concione singulas sine interprete affatus. Ab *eod. Plin.* 25, 2, 2. maximus sua aetate regum appellatur, et qui primus excogitaverit quotidie venenum bibere, praesumptis remediis, ut consuetudine ipsa innoxium fieret. Unde unum antidoti genus ab eo nomen accepit. Itaque consecutus est, ut in ultimo discrimine, ne volens quidem veneno mori potuerit, et ferrum adhibere coactus sit: quam rem praeter *Just.* 37, 2. et *Flor. l. c.*, testatur etiam *Mart.* 5, 76. Profecit poto Mithridates saepe veneno, Toxica ne possent saeva nocere sibi. *Cic. Manil.* 3. Mithridaticum bellum. *Flor.* 4, 2. *med.* regnum. *Plin.* 29, 1, 8. antidotum: (quod a *Celso* describitur 5, 23. *n.* 3. et *Scrib. Comp.* 170. V. etiam, si lubet, *Seren. Samm.* 61., *Aemil. Macr. c. de Ruta,* et *Plin.* 23, 8, 77.) *Id.* 15, 25, 30. Victoria Mithridatica, *h. e.* de Mithridate. Sic 12, 4, 9. Mithridaticus triumphus. ¶ *Mithridaticum crimen* ap. *Cic. Fl.* 17. est cujusdam Mithridatis, cui Flaccus insidias struere dicebatur.

MITHRĬDĀTĬOS antidotus (de qua in v. praec.) *Gell.* 17, 16. *extr.*

MĪTĬFĬCĀTUS, a, um, part. a *mitifico:* mitis factus. *Cic. Div.* 2, 26. In omne corpus diviso et mitificato cibo, *h. e.* concocto. Al. leg. *modificato.* [*Vulg. serv. *Orell. — Hotting.* susp. *mollificato* vel: *confecto.*]

MĪTĬFĬCO, as, avi, atum, a. 1. mitem facio, emollio, lenio. *Plin.* 9, 31, 50. de marinis locustis: Autumno et vere pinguescunt, et plenilunio magis, quia nocte sidus tepido fulgore mitificat. *Id.* 8, 7, 7. de elephantis: Capti celerrime mitificantur hordei succo, *h. e.* mansuescunt, mitescunt. *Gell.* 2, 12. *med.* Majoris auctoritatis viri suos, apud quos sunt, regunt atque mitificant, et adversarios sanatos magis cupiunt, quam perditos, *h. e.* placant, flectunt.

MĪTĬFĬCUS, a, um, adj. mitis, lenis, levis, mollis. *Sil.* 12, 474. Mitifica mens. Al. aliter leg., sed nihil mutandum. *Prud. Hamart.* 963. mitificos incendia lenta vapores Exhalent, aestuque calor languente tepescat. *Appul. de Mundo extr.* Eundem ultrix Necessitas semper et ubique comitatur: quam ille faciet mitificam, qui, etc.

MĪTĬGĀBĬLĬTER, et

MĪTĬGANTER, adv. mitigando, cum mitigatione. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 4. Partes mitigabiliter relaxandae. *Id. Tard.* 5, 1. Partes mitiganter emollire.

MĪTĬGĀTĬO, onis, f. *ἡμέρωσις, πραΰνσις*, actus mitigandi, delinitio. *Cic. Or.* 3, 30. Omnisque ad omnem animi motum et impulsio, et, si ita res feret, mitigatio. *Auct. ad Her.* 4, 37. Ejusmodi licentia, si nimium videbitur acrimoniae habere, multis mitigationibus lenietur.

MĪTĬGĀTĪVUS, a, um, et

MĪTĬGĀTŌRĬUS, a, um, adj. *πραϋντικὸς*, qui habet vim mitigandi. *Plin.* 28, 6, 17. Contra renum, et lumborum, vesicaeque cruciatus in balnearum soliis pronos urinam reddere, mitigatorium habetur. *Coel. Aurel. Acut.* 1, 5. Laxativa et mitigativa curatio.

MĪTĬGĀTUS, a, um, part. a *mitigo*, mitior factus, mollitus, lenitus, placatus. *Plin.* 16, 12, 23. Arbor feritatis paulum mitigatae satu. *Id.* 15, 13, 23. de persicis: Falsum est, venenata in Persis gigni, et translata in Aegyptum, terra mitigata. *Id.* 8, 16, 19. Leonum impetus alloquio mitigatus. *Curt.* 8, 14. Aures (*elephantorum*) olim ad notum sonum (*tympanorum*) mitigatae. *Id.* 9, 10. Mitigata hiems. *Cic. Fam.* 6, 1. Magna signa dedit animi erga te mitigati. *Just.* 18, 4. Dissimulato odio, mitigatoque interim vultu. *Tac. H.* 1, 63. Mitigatus precibus.

MĪTĬGO, as, avi, atum, a. 1. *μαλακύνω*, mitem, *h. e.* mollem ac tenerum reddo, mollio: et proprie dicitur de frugibus, et de fetibus arborum, qui in maturitate tenerescunt, et edules fiunt. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 4, 293. Cum fruges aestate ac maturitate alias mitigaverit, alias torruerit. ¶ Significat etiam plus aliquid, quam *maturare*, nempe qualitatem illam inducere, quam habent poma et fruges inter maturitatem et putredinem. *Auson. Idyll.* 8. 17. Discolor arboreos variet Pomona sapores: Mitiget autumnus, quod maturaverit aestas. Huc pertinet illud *Varr. R. R.* 1, 68. Sorbum prius domi maturitatem assequi vult, quam nequit in arbore, quam mitescat. ¶ Adhibetur etiam ubi de cibis sermo est, et significat coquere. *Cic. N. D.* 2, 60. Arborum consectione, igni adhibito, ad mitigandum cibum utimur. ¶ Facete *Turpil.* ap. *Non.* l. c. Misero mihi mitigabat sandalio caput, *h. e.* frangebat, atque adeo tenerum reddebat. Hoc modo et *Ter.* locutus est *Eun.* 5, 8, 4. [*Al. 5, 7, 4.] Hinc *mitis* dicitur ab *eod. Ad.* 2, 4, 12. et *Pl. Mil. a.* 5. *v.* 31. qui verberibus et colaphis contusus est, quasi inde duritiam exuerit, et tener ac mansuetus factus siet. Sic *mollis fustibus* ap. *eund. Aul.* 3. 2, 8. ¶ Singulare est illud *Mart.* 9, 44. Hic, qui dura sedens porrecto saxa leone Mitigat, *h. e.* sessui molliora reddit, leonis pellem sternendo. ¶ Universim est vim, acrimoniam, asperitatem, feritatem rebus demere, lenire, sedare, levare, temperare. *Cic. Att.* 3, 15. Ceteri dolores mitigantur vetustate. *Id. Or.* 3, 4. Summi labores nostri, magna compensati gloria, mitigantur. *Tac. A.* 14, 24. Penuria aquae, fervida aestas, longinqua itinera, sola ducis patientia mitigabantur. *Quint.* 2, 17. Febrem quiete, et abstinentia mitigare. *Plin. ep.* 1, 12. *med.* morbum temperantia. *Plin. alter* 20, 23, 96. tormina; et *ib.* 15, 58. sugillata, et oculorum epiphoras; et *ib.* 22, 92. cervicum duritias; et *prooem. l.* 23. *med.* omphacii vim melle; et 14, 22, 29. vina diluendo. *Id.* 18, 16, 40. amaritudinem frugum. *Id.* 10, 63, 83. rabiem suum. *Id.* 35, 6, 19. pilos, *h. e.* extenuare; et 17, 10, 12. silvestres arbores. *Hor. Ep.* 2, 2, 186. silvestrem agrum ferro et flammis. Sic *Cic. N. D.* 2, 52. *f.* Indus (*fluvius*) non aqua solum agros laetificat et mitigat, sed eos etiam conserit, *h. e.* fertiles reddit. [*Sil.* 6, 94. Torpentes mitigat artus, *i. e.* fovet, recreat.] ¶ Transfertur saepe ad affectus, mores, animum, pro minuere, lenire, placare, flectere. *Sen. Ben.* 1, 3. Nullum tam immansuetum animal est, quod non cura mitiget. *Plin.* 24, 17, 102. Mitigare feritatem animalium. *Id.* 8, 40, 61. impetus et saevitiam canum. *Tac. A.* 14, 22. spiritus alicujus. *Quint.* 12, 2. metus; et *ib.* 1. aures, *h. e.* aversas ab audiendo lenire. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 7. acerbam severitatem condimentis humanitatis. *Id. Or.* 2, 75. invidiam extenuando. *Cic. Balb.* 26. animum alicujus. *Colum. praef.* querimonias. *Ov. Trist.* 4, 6, 15. tempus paulatim mitigat iras. *Cic. Or.* 2, 58. *med.* Risus tristitiam, ac severitatem mitigat et relaxat. *Id. Mur.* 31. Te ipsum animi quodam impetu concitatum, et vi naturae atque ingenii elatum et recentibus praeceptorum studiis flagrantem, usus flectet, dies leniet, aetas mitigabit. *Id. Fam.* 1, 9. *extr.* Ut quibus rebus possis, eum tibi ordinem aut reconcilies, aut mitiges. *Id. Leg.* 2, 24. Ex agresti immanique vita exculti ad humanitatem, et mitigati sumus. *Liv.* 38, 48. *med.* Gallorum animos, si possent mitigari a feritate insita, tentavi. *Tac. A.* 6, 38. Non enim Tiberium, quae ceteros mollire solent, tempus, preces, satias mitigabant, quin puniret, etc. *Id. H.* 1, 66. Mitigare aliquem pecunia. *Plin. ep.* 3, 9. *med.* Senatui licet et mitigare leges, et intendere; et *ep.* 8, 4. Nihil est, quod non arte curaque, si non potest vinci, mitigetur: *γνώμη*. [*Suet. Tib.* 48. Ad mitigandum temporum atrocitatem. *Sil.* 9, 474. Germano, dic, Pallas mitiget iras, i. e. Marti. Sic *Heins.* ex Cod. pro *germanae*, quod servat *Cellar.* et expl. Junoni.]

MĪTĬLO, as, n. 1. verbum exprimens vocem acredulae. *Auct. carm. Philom.* 16. componit acredula cantus, Matutinali tempore tunc mitilans: ubi in quodam codice est *trutilans*, in al. *truculans*.

MĪTIS, e, adj. *μαλακὸς, πεπτὸς*, tener, mollis, maturus: et dicitur de frugibus, et pomis, et hujusmodi. *Virg. Ecl.* 1, 81. sunt nobis mitia poma, Castaneae molles, etc. *Id. G.* 1, 448. male tum mites defendit pampinus uvas; et *ib.* 2, 522. Mitis in apricis coquitur vindemia saxis. *Petr. Sat.* 135. Mitia sorba. ¶ Item lenis. *Virg. G.* 1, 344. Cui tu lacte favos, et miti dilue Baccho. *Ov. Met.* 14, 690. hortus alit cum succis mitibus herbas. ¶ Item qui maturandis fructibus favet. *Hor. Od.* 1, 18, 2. Circa mite solum Tiburis vitem serere, *h. e.* ubi boni fructus maturique, et lenes proveniunt. Adde *Stat. Silv.* 1, 1, 102. et *ib.* 3, 5, 79. ¶ Item tranquillus, placidus. *Sen. Thyest.* 589. Mitius stagno pelagus recumbit. *Virg. A.* 8, 88. Mitis fluvius in morem stagni, *h. e.* leni cursu fluens. Adde *Lucan.* 1, 403. et *Sil.* 4, 85. et 17, 642. ¶ Item innocuus, innoxius. *Sil.* 16, 120. coruscum Vertice fulsit apex, crispamque involvere visa est Mitis flamma comam. (*Virg. A.* 2, 683. tactuque innoxia molles Lambere flamma comas.) ¶ Translate refertur ad animum, *πρᾶος*. *Cic. Att.* 5, 1. Nihil tam vidi mite, nihil tam placatum, quam tum meus frater erat in sororem tuam. *Ov. Pont.* 2, 1, 48. Cum videam mites hostibus esse Deos. *Vell.* 2, 117. Vir ingenio mitis, moribus quietus. *Pl. Truc.* 4, 3, 2. Mitis tranquillusque homo. *Cic. Cat.* 4, 5. *f.* Homo mitissimus atque lenissimus. *Id. Inv.* 1, 2. Mites animi et mansueti; et *ib.* 55. Animus mitis et misericors. *Tac. Agr.* 16. Turpilianus delictis hostium novus, eoque poenitentiae mitior, *h. e.* erga poenitentiam, seu facilior erga poenitentes. *Val. Fl.* 2, 647. cultu mitia corda. *Quint.* 9, 2. et 10, 1. Affectus vel concitati, vel mitiores. *Hirt. B. Alex.* 70. Mitibus verbis monere aliquem. *Tibull.* 1, 9, 2. miti lenia verba sono. *Ov. Trist.* 1, 5, 5. Qui mihi consilium vivendi mite dedisti. *Cic. Mur.* 29. Doctrina non moderata, nec mitis, sed paulo asperior et durior. ¶ Cum accus. Graeco more. *Hor. Od.* 3, 10, 17. nec rigida mollior aesculo, Nec Mauris animum mitior anguibus. Al. leg. *animo.* ¶ *Mitis* urbane dicitur, qui verberibus contusus est. V. in MITIGO. ¶ Est etiam levis, lenis. *Cic. Tusc.* 2, 22. *extr.* Haec cogitatio dolorem mitiorem facit. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 293. mite malum, blandum atque dolosum. *Ov. Trist.* 2, 185. Mitius exsilium. *Prop.* 2, 16, 20. Mite servitium. *Quint.* 6, 4. Mitiorem poenam irrogare. ¶ *Mites opes* sunt pace longa partae. *Sil.* 14, 653. Hic mites Hieronis opes. ¶ Refertur et ad orationem, quae veluti matura est, lenis, suavis. *Cic. Brut.* 83. *extr.* Thucydides si posterius fuisset, multo maturior fuisset et mitior. *Id. Sen.* 9. Facit persaepe ipsa sibi audientiam diserti senis compta et mitis oratio, *h. e.* quieta, remissa, lenis, et sine vi et clamore. ¶ In genit. plur. habet *ium*. *Plin. ep.* 1, 4. Mitium dominorum apud servos ipsa consuetudine metus exolescit: *γνώμη*.

MĪTĬUSCŬLUS, a, um, adj. diminut. mitioris. *Coel. Aurel. Acut. praef.* Febres parvae et mitiusculae.

MITRĂ, ae, f. *ἀναδέσμη, μίτρα*, tegumentum capitis Lydorum, Phrygiorum, Syrorum, Arabum, Persarumque, et Aegyptiorum, Graecorum etiam, fascia longa constans obvoluta (nam *μίτρα* Graece fasciam significat.) Aliis est pileolus in angustum desinens, et in anteriorem partem incurvus, fascia

circumdatus, et redimiculis instructus, quibus a mento religaretur. Commune fuit apud hos populos viris, feminisque. *Claud. I. in cons. Stil.* 1, 156. Hic mitra velatus Arabs. ¶ Ap. Romanos barbararum mulierum gestamen erat, praesertim meretricum: item virorum effeminatorum, atque externum cultum affectantium. *Cic. Har. resp.* 21. P. Clodius a crocota, a mitra, a muliebribus soleis, purpureisque fasciolis, a strophio est factus repente popularis. *Claud. in Eutrop.* 2, 185. de Bellona Targibili uxorem mentita: Inque orbem tereti mitra redimente capillum Struxerat. *Sen. Herc. Oet.* 374. de Hercule: Nempe illa cervix spolia deposuit ferae, Crinemque mitra pressit, et famulus stetit Hirtam Sabaea marcidus myrrha comam. *Virg. A.* 4, 215. Et nunc ille Paris cum semiviro comitatu Maeonia mentum mitra, crinemque madentem Subnixus, etc. Ubi *Serv.*: hoc est pileo incurvo, de quo pendebat etiam buccarum tegimen. *Id. ib.* 9, 616. juvat indulgere choreis: Et tunicae manicas, et habent redimicula mitrae. O vere Phrygiae: neque enim Phryges. *Stat. Th.* 9, 795. haud unquam deformes vertice mitras Induimus. *Mart.* 2, 36. Nec tibi mitrarum, nec sit tibi barba reorum: Nolo virum nimium, Pannice, nolo parum. *Lucr.* 4, 1122. Et bene parta patrum fiunt anademata mitrae, *h. e.* avita patrimonia profunduntur in sumptus deliciarum. [*Prud. Psych.* 358. Ut mitra caesariem cohibens aurata virilem Combibat infusum croceo religamine nardum. *F.*] ¶ De feminis, et praesertim meretricibus. *Plin.* 35, 9, 35. Polygnotus primus mulieres lucida veste pinxit, capita earum mitris versicoloribus operuit. *Juven.* 3, 66. Ite, quibus grata est picta lupa barbara mitra. *Serv.* ad *cit. A.* 4. Quibus effeminatio crimini dabatur, etiam mitra eis adscribebatur: multa enim lectio mitras proprie meretricum esse docet. ¶ *Scalig.* in *Copam Virg.* observat, fuisse propriam vetularum: unde colligit anum fuisse copam illam, quae dicitur *caput Graja redimita mitella.* Sic *Ov. Fast.* 4, 517. simularat anum, mitraque capillos Presserat; et *ib.* 3, 669. Illa levi mitra canos redimita capillos, Fingebat tremula rustica liba manu. *Id. Met.* 14, 654. Ille etiam picta redimitus tempora mitra, Innitens baculo, positis ad tempora canis, Adsimulavit anum. *Prop.* quoque in supellectili anus lenae, 4, 5, 70. et immundo pallida mitra situ. ¶ Est etiam gestamen proprium Bacchi, Deorum delicatissimi. *Prop.* 4, 2, 31. Cinge caput mitra; speciem furabor Iacchi: Furabor Phoebi, si modo plectra dabis. Adde *Sen. Hippol.* 756. et *Oedip.* 413., *Val. Fl.* 2, 271. et *Stat. Achill.* 1, 617. et *ib.* 2, 41. ¶ [Item funis, quo navis media vincitur, ut ait *Isid. Orig.* 19, 4. *Tertull. carm. de Jona et Ninive* 42. Nauticus interea geminus clamor omnia tentat Pro rate, proque anima, spiras mandare morantes, Oblaqueare mitram, clavorum stringere nisus. Alii perperam scribunt *mithram*, ut sit a *Mithras, ae*, q. v. V. s. l. *F.*]

MITRĀTUS, a, um, adj. mitra tectus, ornatus. *Prop.* 4, 7, 42. Mitratisque sonant Lydia plectra choris. V. v. praec. *Plin.* 6, 28, 32. Arabes mitrati degunt, aut intonso crine.

MITRŬLA, ae, f. parva mitra, dimin. *Solin.* 27. *med.* Alba mitrula lineatus serpens.

[MITTENDĀRĬUS, ii, m. publicus minister palatinus, qui ad exactionem tributorum urgendam in provincias saepius mittebatur. *Imppp. Gratian., Valent. et Theod. Cod. Theod.* 6, 30, 2. Idoneos itaque singulis annis e numero mittendariorum ad hoc eligere debebis, et mittere. Adde *eosd. ib.* 8. et 9. *F.*]

MITTO, is, misi, missum, a. 3. πέμπω, στέλλω, allegare quempiam ad aliquem, item rem ad alium perferendam curare, ire jubere. *Caes. B. C.* 1, 40. His pontibus pabulatum mittebat. *Ter. Heaut.* 4, 4, 14. quo mittis istanc, quaeso? Jube maneat. *Id. Phorm.* 5, 6, 42. missus sum, te ut requirerem, atque adducerem. *Id. Andr.* 3, 2, 34. Missa est ancilla obstetricem arcessitum. [*Virg. A.* 2, 114. Suspensi Eurypylum scitatum oracula Phoebi Mittimus: ubi *Burm.*: Veteres praesertim de legatis fere semper dixisse *mittere rogatum, oratum* et sim. — Ponitur *mittere* eodem modo constructum etiam absolute. *Nep. Them.* 2, 6. Miserunt Delphos consultum. Ita etiam Graeci utuntur v. πέμπειν.] *Ov. Met.* 6, 41. vel me visendae mitte sorori, Vel soror huc veniat. *Ter. Hec.* 3, 2, 7. Non visas, ne mittas quidem visendi causa quemquam. *Id. Heaut.* 1, 2, 17. Nunc servulum ad eam in urbem misit. *Caes. B. G.* 1, 27. Legatos de deditione ad eum miserunt. *Cic. Verr.* 2, 1, 26. Filium suum foras ad propinquum suum quendam mittit ad coenam. *Stat. Th.* 2, 115. Ipse Deum genitor tibi me miseratus ab alto Mittit. *Caes. B. G.* 1, 18. *extr.* Equitatum auxilio Caesari Aedui miserant; et *ib.* 2, 6. *extr.* Subsidium alicui mittere; et *ib.* 4, 16. Ad quos cum Caesar nuncios misisset, qui postularent, etc. *Cic. Phil.* 1, 5. Cum de via languerem, misi, pro amicitia, qui hoc diceret. *Id. Att.* 1, 3. Misimus, qui pro vectura solveret. *Id. Fam.* 15, 4. Dejotarus legatos ad me misit, se cum omnibus copiis esse venturum: subaudi *qui dicerent.* [*Nihil subaudiendum! Ita saepius etiam post formulam *litteras mittere* infinitivus sequitur. *Nep. Timoth.* 3, 4. Litteras — misit, sibi proclive fuisse: ubi nos quoque nihil subaudientes dicere solemus: *Er schickte einen Brief, es wäre ihm leicht gewesen.*] *Nep. Att.* 20. Nunquam ad suorum quemquam litteras misit, quin Attico mitteret, quid ageret. [*Plura exempla, quae v. *mittere* cum notione scribendi, s. mittendo litteras alicui aliquid significandi absolute positum referant, collegit *Gronov.* ad *Liv.* 34, 29. Similem usum habet Gr. ἐπιστέλλειν.] *Cic. Att.* 6, 5. Velim obvias mihi litteras de omnibus rebus crebro mittas; et *ib.* 7, 22. *f.* Caesaris litterarum exemplum tibi misi; et *ib.* 8, 12. *extr.* Librum, quem ad te misit de concordia, velim mihi mittas. [*Librum *ad aliquem mittere* praeter solitam verbi significationem saepe idem est, ac *librum alicui inscribere.* *Cic. Sen.* 1. Hunc librum de senectute ad te misimus. *Schütz. cl. Cic.* s. h. v.] Hinc absolute *mittere* est *epistolam mittere*, ap. *Ov. Her.* 14, 1. Mittit Hypermnestre de tot modo millibus uni. *Caes. B. G.* 5, 10. Milites in expeditionem mittere. *Cic. N. D.* 2, 40. Luna eam lucem, quam a sole accepit, mittit in terras. *Val. Fl.* 5, 262. reddi jubet exitiale sacerdos Vellus, et Haemoniis infaustum mittere terris. *Ov. Met.* 8, 545. Mittere aliquem per aera; et *ib.* 11, 670. sub Tartara. Sic *Fast.* 5, 385. aliquem leto; et *Pl. Capt.* 3, 5, 34. morti; et *Cic. Tusc.* 1, 41. ad mortem. *Stat. Th.* 6, 821. corpus sepulcro. *Cic. Quint.* 26. *extr.* in possessionem; et *Off.* 3, 30. sub jugum. V. JUGUM. *Virg. A.* 4, 231. totum sub leges mitteret orbem. ¶ Eleganter *mittere* dicuntur *aliquid* populi, regiones, etc., unde commercio petuntur ea, quibus nos indigemus, ipsi abundant. *Virg. G.* 1, 57. India mittit ebur, molles sua tura Sabaei. At Chalybes nudi ferrum, virosaque Pontus Castorea, Eliadum palmas Epiros equarum. *Ov. Med. fac.* 53. Hordea, quae Libyci ratibus misere coloni. *Id. Amor.* 1, 12, 10. cera, quam Corsica misit apis. *Id. Met.* 2, 366. Padus electra mittit nuribus gestanda Latinis. Adde *Plin.* 37, 10, 59. et 10, 47, 66. et al. ¶ *Mittere in consilium* est dimittere judices ad sententiam dicendam, ubi, allegatis omnibus argumentis, orator dixerit, Dixi, ut *Ascon.* docet ad *Cic. Verr.* 2, 1, 9. *extr.* Pertinet autem ad eum, qui quaestioni praeest. *Id. ib.* Accusabo: respondebis: testibus editis, ita mittam in consilium, ut, etc. *h. e.* ita perorabo: metonymia. Adde *Cluent.* 30. Urbane *Plin. Pan.* 67. *med.* Omnibus annis in consilium de te Deos mittis, exigisque, ut sententiam suam mutent, si talis esse desieris, qualis electus es. *Sen. Ben.* 4, 11. *extr.* Ubi mors interclusit omnia, et ad ferendam sententiam incorruptum judicem misit, etc. ¶ *Mittere in suffragium* pertinet ad comitia. V. SUFFRAGIUM. ¶ Cum infinito. *Ter. Eun.* 3, 3, 22. Misit porro orare, ut venirem serio. *Pl. Cas.* 3, 5, 48. Ego huc missa sum ludere. *Id. Curc.* 1, 3, 50. Parasitum misi Cariam petere argentum. *Prop.* 2, 13, 17. Semper in Oceanum mittit me quaerere gemmas. Adde *Ov. Her.* 1, 37., *Stat. Achill.* 1, 210. (ubi alii aliter leg.) et *Coel. Antipatr.* ap. *Charis.* 2, 183. [*Etiam prosae orationis scriptores ita loquuntur. *Caes. B. C.* 3, 34. In Thessaliam ire misit: ita hunc locum laudat *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 1, 37. secundum codd. aliq.; recentiores edd. infin. *ire* omittunt.] ¶ Est etiam mandare, jubere, sive per litteras, sive per nuncium. *Cic. Fam.* 16, 9. *med.* Curio misi, ut medico honos haberetur; et *Att.* 13, 10. Hodie Spintherem exspecto: misit enim Brutus ad me. ¶ Item renunciare, significare. *Cic. Fam.* 1, 8. Tu me hoc tibi mandasse existimas, ut mihi gladiatorum compositiones, ut vadimonia dilata, ut Chresti compilationem mitteres? *Ov. Trist.* 5, 13, 1. Mittere salutem alicui. *Prop.* 4, 3, 1. mandata alicui. ¶ Item donare. *Nep. Paus.* 2. Quos Byzantii ceperat, tibi muneri misit. *Plin.* 37, 5, 19. Mittere munere smaragdum. Adde *Catull.* 12, 15. Absolute *Ter. Eun.* 3, 2, 27. Atque haec qui misit, non sibi soli postulat te vivere. *Virg. Ecl.* 9, 6. Hos illi (quod nec bene vertat) mittimus hoedos. *Mart.* 10, 14. Quando brevis gelidae missa est toga tempore brumae? ¶ Interdum est deponere, abjicere. *Virg. A.* 1, 206. revocate animos, moestumque timorem Mittite; et *ib.* 6, 85. mitte hanc de pectore curam. *Liv.* 40, 46. *f.* Mittere vere, ac finire odium. *Hor. Ep.* 1, 5, 9. Mitte leves spes, et certamina divitiarum. ¶ Item omittere, praetermittere, desinere. *Liv.* 34, 39. Quin mittimus ambages? *Cic. Mur.* 15. *f.* Mitto proelia, praetereo oppugnationes oppidorum, etc. *Ter. Ad.* 5, 3, 9. mitto maledicta omnia; et *ib.* 52. mitte jam istaec: da te hodie mihi. *Id. Andr.* 5, 3, 2. mitte male loqui. *Hor. Od.* 1, 38, 3. Mitte sectari, rosa quo locorum Sera moretur. *Ov. Met.* 3, 614. pro nobis mitte precari. *Cic. Fam.* 15, 4. *med.* Mitto, quod invidiam, quod pericula, quod omnes meas tempestates subire paratissimus fueris. *Id. Verr.* 2, 2, 74. *f.* Mitto de melle: sed tantumne Melitensium? subaudi *quaerere.* *Id. Pis.* 20. *med.* Mitto de amissa maxima parte exercitus: subaudi *dicere.* ¶ Item dimittere, missum facere. *Varr. L. L.* 4, 32. *med.* Unde mittuntur equi, nunc dicuntur carceres. Carceres dicti, quod coercentur equi, ne inde exeant ante, quam magistratus misit. *Ov. Amor.* 3, 2, 66. Quadrijuges aequo carcere misit equos. [*Mitti proprie dicuntur equi, cum iis procurrendi signum datur. V. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 18, 166.] *Ter. Ad.* 5, 2, 5. Mitte me. *Pl. Poen. prol.* 100. Neque duxit unquam, neque ille voluit mittere. *Id. Truc.* 4, 2, 43. mittin' me intro? *Hor. A. P. f.* Non missura cutem, nisi plena cruoris, hirudo. ¶ Hinc *mittere sanguinem*, viam aperire, ut exeat, φλεβοτομεῖν. *Cels.* 2, 10. Sanguinem incisa vena mitti, novum non est; et *ib.* Mittere sanguinem alicui. *Petr. Sat.* 91. cuipiam a capite. V. MISSIO. ¶ [*Mittere nomen suum in judicium* est efficere, ut de suo nomine, suique testimonii auctoritate judicium instituatur. *Cic.* in *fr. or. pro Fl.* (ed. *A. Peyronio*) p. 112. Si neque tota Asia, neque optima, neque incorrupta; si temere, si cupide, si inconstanter nomen suum misit in hoc judicium per egentissimos testes, etc. *F.*] ¶ Translate. *Cic. Att.* 6, 1. Appius cum ἐξ ἀφαιρέσεος provinciam curarit, sanguinem miserit, quidquid potuit detraxerit, mihi tradiderit enectam, etc.; et *ib.* 1, 16. *med.* Missus est sanguis invidiae sine dolore. ¶ Item emittere, fundere. *Colum.* 3, 18. *f.* Sarmentum radices e capite, qua recisum est, aeque mittit. *Plin.* 18, 7, 10. *n.* 5. Folium quaedam ab radice mittunt, quaedam a cacumine. *Id.* 24, 9, 38. Vitex album florem mittit cum purpureo. *Id.* 25, 6, 32. Centauris succum sanguineum mittit. *Id.* 11, 37, 65. Ranae vocem mittunt. *Ov. Met.* 3, 38. Serpens horrenda sibila misit. *Enn.* ap. *Non.* 2, 625. prudens animam de corpore mitto. ¶ Hinc vocem mittere, loqui. *Lucr.* 3, 944. si vocem rerum natura repente Mittat. *Cic. Sext.* 19. Vocem pro me ac pro republica nemo mittit; et *Fl.* 3. Vox de quaestura nulla missa est. *Liv.* 35, 32. Qui vocem libram mittere adversus regis legatum auderent; et 30, 12. Si vocem supplicem mittere licet. *Caes. B. C.* 1, 2. Haec Scipionis oratio ex ipsius ore Pompeji mitti videbatur. ¶ [*Signum mittere*, i. q. edere, dare. *Lucr.* 1, 881. mittere signum Sanguinis, i. e. sanguinolentum videri. *Virg. G.* 1, 229. Haud obscura cadens mittet tibi signa Bootes. *Prop.* 3, 8, 3. Natalis nostrae signum misere puellae. *Caes. B. C.* 1, 71. Afranios contra multis rebus sui timoris signa misisse.] ¶ Item jaculari, jacere: unde *missilia.* *Ov. Met.* 11, 8. hastam Vatis Apollinei vocalia misit in ora. *Caes. B. C.* 3, 93. Renovato cursu, pila miserunt, celeriterque gladios strinxerunt. *Petr. Sat.* 90. Mittere lapides in aliquem. *Hor. Od.* 1, 12, 59. Mittere fulmina parum castis lucis. *Ov. Trist.* 3, 8, 2. Misit in ignotam qui rude semen humum. *Val. Fl.* 5, 313. Mittere aliquid igni. [*Ita ap. poetas saepissime v. *mittere* cum *dativo* pro *in c. accus.* construi solet. *Virg. A.* 9, 785. tot miserit Orco. *Stat. Th.* 12, 764. Hippomedonta neci, Capeneaque misimus umbris. *Claud. Ruf.* 1, 236. mittit letho. *Virg. Cul.* 186. Obtritum morti misit. *Lucan.* 3, 290. Tot immensae comites missura ruinae Excivit populos; sim. 4, 199. Fluunt focis.] *Petr. Sat.* 115. *extr.* Mittere oculos longius, *h. e.* longius aspicere. *Auct. B. Hisp.* 15. Hospites de muro praecipites mittere coeperunt. *Catull.* 17, 23. eum volo de tuo ponte mittere pronum. *Ov. Fast.* 3, 583. nec longius abfuit inde, Quam quantum novies mittere funda potest. *Id. Fast.* 5, 621. Mittere roboreo ponte simulacra scirpea; et *Met.* 8, 250. Praecipitem aliquem ex arce mittere; et *ib.* 11, 340. Cum se Daedalion saxo misisset ab alto. *Id. ib.* 4, 528. Seque super pontum, nullo tardata timore, Mittit. *Id. Amor.* 3, 6, 80. Atque ita se in rapidas perdita misit aquas. *Quint.* 11, 1. *med.* Mittere se in medium. ¶ *Mittere se in aliquem*, immittere, aggredi. *Cic. Mil.* 28. Vota enim faceretis, ut in eos se potius mitteret, quam in vestras possessiones. ¶ Hac jaciendi notione pertinet ad talorum jactum. *Augustus* ap. *Suet. Aug.* 71. Talis enim jactatis, ut quisque canem, aut senionem miserat, in singulos talos singulos denarios in medium conferebat. *Sen. Apocol. f.* Nam quoties missurus erat resonante fritillo, etc. *Hor. Sat.* 2, 17, 7. Mittere talos in pyrgum. ¶ Aliquando est injicere. *Val. Fl.* 7, 587. Incitat Aesonides dextram, inque ardentia mittit Cornua. ¶ Item immittere, agere. *Hor. Od.* 4, 14, 24. Frementem mittere equum medios per ignes. *Varr. L. L.* 4, 32. Ibi cum jaceret pater occisus, supra eum ut mitteret carpentum mulio, jussit. ¶ [*Item projicere. Exempla hujus notionis, quae *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 12, 123. laudat, comp. *Gronov.* ad *Sen. Consol.* ad *Marc.* 5., haec sunt: *Phaedr.* 1, 23, 3. Nocturnus cum fur panem misisset cani; et 2, 3, 2. Tinctum cruore panem misit malefica. *Sen. ep.* 27. Canem missa a domino frusta panis aperto ore captantem.] ¶ Translate est conjicere, immiscere, immittere. *Prop.* 3, 7, 3. Quid me scribendi tam vastum mittis in ae-

quor? *Cic. Rab. Post.* 2. Nec interea locupletare amicos suos destitit, mittere in negotium, dare partes. *Quint. decl.* 14, 8. et *ib.* 18, 5. Nos in fabulas, sermonesque misisti. *Ov. de nuce* 110. mittere aliquem in arma. [**Virg. A.* 2, 87. Illi me comitem — Pauper in arma pater primis huc misit ab annis. *Lucan.* 3, 292. Non corniger Hammon Mittere Marmaricas cessavit in arma catervas. *Lucan.* 8, 390. mittere in discrimina belli: ubi v. *Cort.*] *Vopisc. Tac.* 11. *f.* et *Lampr. Alex. Sev.* 48. *f.* Mittere aliquid in litteras, *h. e.* mandare litteris. *Virg. A.* 12, 190. paribus se legibus ambae Invictae gentes aeterna in foedera mittant. [**Hor. Od.* 1, 16, 25. Me quoque pectoris Fervor in celeres iambos Misit furentem, i. e. impulit. V. *Burm.* in add. ad *Ov. Her.* 4, 37. ubi sunt, qui pro vulg. *ignotas nitor in artes*, leg. *ignotas nitor in artes. Liv.* 37, 12. In incertam tempestatem miserunt, i. e. se miserunt. ¶ *Mittere in famam et saecula* ap. *Lucan.* 10, 533. potuit discrimine summo Caesaris una dies in famam et saecula mitti: est posteris tradere, V. in v. SAECULUM, et cf. *Barth.* ad *Claud. de Cons. Prob. et Olybr.* p. 120.] ¶ *Aedes mittere sub titulum* ap. *Ov. R. Am.* 302. est proscribere. Hinc *Tibull.* 2, 4, 54. Ite sub imperium, sub titulumque, Lares. ¶ Valet id, quod ponere, in his: *Sen. Ira* 2, 2. *extr.* Alexandrum ajunt, Xenophanto canente, manum ad arma misisse. *Pall.* 3, 25. *med.* Pira silvestria mittuntur in vasculo; et *ib.* 31. Myrti baccas tusas mittis in linteo; et 4, 10. *med.* Grana matura purgata in palmea fiscella mittis; et 11, 14. *med.* Cinis mittatur in dolio. Adde 8, 14.: quae omnia ad notionem injiciendi, et immittendi jam positam, reducuntur. ¶ *Misti* pro *misisti*, syncope est ap. *Catull.* 14, 14. ¶ [*Confunduntur *mittere* et *nutrire*. V. *Burm.* ad *Virg. G.* 1, 57. *Mittere* et *mergere*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 3, 748.]

MITŬLUS et Mytulus, i, m. μύτυλος, μυΐσκος, piscis e genere concharum, molli testa instructus, sponte naturae in arenosis nascens, cujus usti cinis causticam vim habet. *Plin.* 9, 51, 71. et 32, 9, 31. [*Mytilus, *L.*, *die Miesmuschel.*] ¶ *Mutulus* (versa Graeca *v* in Latinam *u*) legitur ap. *Cat. R. R.* 158. ¶ Vim habet molliendae alvi, teste *Cat. ib.* Hinc *Hor. Sat.* 2, 4, 27. si dura morabitur alvus, Mitulus, et viles pellent obstantia conchae. ¶ In cibis est vilioris pretii. *Mart.* 3, 60. Ostrea tu sumis stagno saturata Lucrino: Sugitur inciso mytulus ore mihi. ¶ Scribitur et *mytilus.*

MĬTYLĒNĒ seu Mytilene, es, f. et Mitylenae, arum, f. plur. *Metelino*, Μιτυλήνη, urbs primaria Lesbi insulae, a qua etiam insula Mitylene, et vulgo *Metelin* nominatur, juxta Methymnam: dicta a Mitylene filia Macharei Jovis filii, ut *Diodorus* 6, 16. scribit. Clara est Pittaco ex septem Sapientibus uno, Alcaeo poeta, Antimenide fratre ejus, Diophane oratore, et Theophane Pompejanarum rerum scriptore. *Hor. Od.* 1, 7, 1. Laudabunt alii claram Rhodon, aut Mitylenen. *Cic. Fam.* 4, 31. An Mitylenis, aut Rhodi malles vivere. ¶ In nummis antiquis, teste *Eckhel. D. N. V.* T. 2. p. 303., est *ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΩΝ*, cum in libris scriptis tum Graecis, tum Latinis littera *i* in prima sit syllaba.

MĬTYLĒNAEUS, seu Mytilenaeus, a, um, adj. Μιτυληναῖος et Μυτιληναῖος, ad Mitylenem pertinens. *Mart.* 7, 80. Mitylenaeus mango. *Claud. Nupt. Honor.* 235. Mitylenaeo modulatur pectine Sappho. *Lucan.* 8, 109. Mitylenaeum vulgus. ¶ *Mitylenaei, orum*, incolae. *Vell.* 2, 18. Mitylenaeorum perfidia. Adde *Nep. Thras.* 4.

MĬTYLĒNENSIS, e, adj. Mitylenaeus. *Tac. A.* 14, 53. Mitylenense secretum Agrippae permisit.

*MITYS, yos vel yis, fluvius Macedoniae, in Thessaliae confinio. *Liv.* 44, 7. *B. A.*

MĪŪRUS et Meiūrus, a, um, adj. μιοῦρος, et μειοῦρος, ecaudis, qui cauda minor est: ἀπό τοῦ μειοῦσθαι τὴν οὐρὰν, qui veluti cauda mutilus est. Ita vocatur ap. grammaticos versus heroicus, in quo extremo iambus est pro spondeo: a *Diomed.* 3, 499. etiam σκάζων vocatur. *Terent. de metr.* 2425. Quem μειοῦρον Achaica gens vocitare solita est; et *mox:* 2426. Praemisso heroo subjungit namque μιοῦρον. *Serv. Centim.* 1824. Meiurum constat ita ut heroicum, sed pyrrichio clauditur, ut est hoc: *Mortem contemnunt laudato vulnere Getae.*

[MIUS, a, um, adj. antique pro *meus*, postea illud vulgo relictum, unde nunc Itali *mio* dicunt. V. MIS. *Diomed.* 1, 319. Sed veteres *mius* dicebant, ut *mi* sit vocativus secundum regulam. Adde *Vel. Long.* p. 2236. *Inscr.* optimae notae apud *Viscont. Monum. degli Scip.* T. 1. *tab.* 5. ed. *Mediol.* Virtutes generis mieis moribus accumulavi, Progeniem genui, facta patris petii. Hic *mieis* est monosyllabum, ut *miei* ap. Italos. *F.*]

MIXTĀRĬUS, } V. MISTARIUS, etc.
MIXTIO, etc. }

*MIXTIX, icis, f. sociabilis. *Petr. fragm. Trag.* 17, 45. Non est mixtix. V. ibi *Reines. B. A.*

*MIZAEI, orum, gens Asiae ulterioris, de qua sic *Plin.* 6, 27. Susianis ad orientem versus junguntur Oxii latrones et Mizaeorum quadraginta populi liberae feritatis. *B. A.*

*MIZAGUS, i, Galatiae oppidum. *Tab. Peut. B. A.*

*MIZI, orum, duplex Arabiae populus, majores et minores. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

MN

MNĀ, ae, f. μνᾶ, ᾶς, eadem ap. Graecos, quae *mina* Latinis. *Plin.* 21, 34, 109. Mna, quam nostri minam vocant, pendet drachmas Atticas centum; et 35, 10, 36. *n.* 21. Pro duodecim Diis dedit in singulos mnas tricenas. Addunt et *Plauti* loca aliquot, in quibus tamen omnibus alii leg. *mina.* V. h. v.

*MNASĔAS, ae, m. Μνασέας, scripsit de re rustica, itemque Periplum. Patarensis fuit, e Lyciae civitate. *Varr. R. R.* 1, 1. *Colum.* 1, 1. *Plin.* 37, 2. *B. A.*

*MNASITĪMUS, i, m. insignis pictor. *Plin.* 35, 11. *B. A.*

*MNASON, onis, m. Elatensium tyrannus, qui pro duodecim Diis Asclepiodoro pictori in singulos dedit minas trecentas, ac Theomnesto in singulas heroinas minas centum. *Plin.* 35, 10. *B. A.*

[MNĒMĒ, es, f. μνήμη, memoria. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 987, 1. Numisia L. L. Mneme. *F.*]

[MNĒMON, ŏnis, m. μνήμων, memor. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 819, 2. Herennius Mnemon. *F.*] ¶ *Cognomen Artaxerxis II. Persarum regis. *Nep. Reg.* 1. *B. A.*

MNĒMŎNĬCĂ, orum, n. plur. μνημονικὰ, praecepta, quae memoriam adjuvant. *Auct. ad Her.* 3, 17. Ita qui mnemonica didicerunt, possunt, quae audierunt, in locis collocare, et ex his memoriter pronunciare. Adde *ib.* 24. Sed utrobique optimi libri Graece scribunt. Graeca enim vox est, a μνήμη, memoria.

MNĒMŎNĬDES, um, et arum, f. plur. Musae filiae Mnemosynes. V. v. sq.

MNĒMŎSYNĒ, es, f. Μνημοσύνη, filia Jovis, et Clymenes, ex qua ipse Juppiter, pastoris sumpta figura (ut est ap. *Ov. Met.* 6, 114.) novem Musas suscepisse dicitur. *Sidon. carm.* 15, 175. serpentis specie illusisse ei, canit. Dicitur autem mater Musarum, quia μνημοσύνη memoria est, cujus beneficio scientiae et litterae acquiruntur, et conservantur. *Phaedr. prol.* 3. Pierium jugum, In quo tonanti sancta Mnemosyne Jovi Fecunda novies, artium peperit chorum. *Auson. ep.* 4, 63. An te carminibus juvat incestare canoras Mnemosynes natas, aut tres, aut octo sorores? ¶ *Mnemosynae, arum*, ipsae Musae. *Id. Idyll.* 11, 30. Et Lyrici vates numero sunt Mnemosynarum, *h. e.* novem sunt poetae Lyrici, ut Musae, nempe Pindarus, Simonides, Stesichorus, Ibycus, Alcman, Bacchilides, Anacreon, Alcaeus, Sappho. Al. leg. *Mnemonidarum* (eo modo, quo *Tyndaridarum* ab *Hor. Sat.* 1, 1, 100. dictum est). Sic *Ov. Met.* 5, 267. Felicesque vocat pariter studiique locique Mnemonidas. Al. leg. *Maeonidas.*

MNĒMŎSYNON, i, n. μνημόσυνον, monumentum, memoria, pignus memoriae causa. *Catull.* 12, 13. Verum est mnemosynon mei sodalis. In multis *cod.* Graecis litteris scriptum legitur: nam Graeca vox est.

*MNESARCHUS, i, m. Μνήσαρχος, nomen fuit patris Pythagorae secundum *Appul. Flor.* 2. *med.* p. 351, 20. *Elmenh.* V. et *Laert.* 8, 1. Aliis Demaratus audiebat. ¶ Item Stoicus quidam philosophus. *Cic. Or.* 1, 11. et 17. *B. A.*

[MNĒSITHĔUS, i, m. μνησίθεος, Dei memor. Est cogn. R.: a μνῆσις, recordatio, et Θεὸς, Deus. *Inscr.* ap. *Mur.* 989, 5. P. Aelius Mnesitheus Aug. Lib. *F.* ¶ *Medicus quidam, de quo *Plin.* 21, 3. ed. *Hard.* ubi antea legebatur *Mnestheus.* ¶ Item insignis pictor, Sicyonius. *Id.* 35, 11. *B. A.*]

[MNESTAEUS, i, m. sponsalis, a μνηστὴ, sponsa. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 522, 2. Octavius Mnestaeus. *F.*]

[MNESTĒ, es, f. μνηστὴ, sponsa. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 750, 10. Aedia Mneste. *F.*]

MNESTER, ēris, m. μνηστὴρ, procus. Vox Graeca. *Hyg. fab.* 126. Quem cum Eumaeus ad mnesteras perduxisset, etc. *h. e.* procos Penelopes; et *mox:* Melanthius unus ex mnesteribus. ¶ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 55. C. Lucretius Mnester. *F.*]

*MNESTHEUS, ei et eos, m. Μνησθεὺς, nomen proprium viri Trojani, de quo *Virg. A.* 4, 288. Mnesthea Sergestumque vocat, etc. Is ab Assaraco rege originem traxit, ut idem *Virg.* auctor est *A.* 12, 127. Et genus Assaraci Mnestheus. ¶ Nonnunquam vero causa metri additur *e* post *M*, ut sit *Menestheus. Id. A.* 10, 129. Nec Clytio genitore minor, nec fratre Menestheo. *Nec aliter potest stare versus*, ut annotavit *Servius. Menestheo* etiam edidit *Heynius;* quod tum habet codicum pars, tum etiam *Macr. Sat.* 5, 17. Est Homericum Μενεσθεύς. Potest autem esse versus spondaicus, si *Mnestheo* retineas, ut bona exemplaria legunt, teste *Pierio.* ¶ V. *Memmia gens.* ¶ Mnestheus, medicus. V. MNESITHEUS. *B. A.*

[MNEVIS, ĭdis, m. disyll. Μνεῦις, bos niger, Soli sacer, qui Heliopoli in Aegypto, ut Memphi Apis, pro Deo colebatur. *Plin.* 36, 8, 14. *n.* 2. Idem rex digressus inde, ubi fuit Mnevidis regia, posuit alium obeliscum. *Macr. Sat.* 1, 21. Taurum vero ad Solem referri, multiplici ratione Aegyptius cultus ostendit, vel quia apud Heliopolin taurum Soli consecratum, quem Mnevin cognominant, maxime colunt, vel quia bos Apis in civitate Memphi Solis instar excipitur. *Ammian.* 22, 14. Inter animalia antiquis observationibus consecrata Mnevis, et Apis sunt notiora: Mnevis Soli sacratur, super quo nihil dicitur memorabile; sequens Lunae. *F.*]

MO

MŌBĬLIS, e, adj. εὐκίνητος, qui facile movetur, qui huc illuc facile vertitur, levis: a *moveo*, et producitur prima, licet in *moveo* corripiatur. *Hor. Sat.* 2, 7, 82. Duceris, ut nervis alienis mobile signum. [*Ita *Bentl.* ex conjectura: quod recte *Heindf.* frustra factum demonstrans vulgatam *lignum* servavit.] *Cic. N. D.* 2, 57. Oculi lubrici, et mobiles. [**Curt.* 8, 11, 32. mobiles turres.] *Plin.* 11, 37, 51. Supercilia homini et pariter, et alterne mobilia. *Id.* 21, 31, 105. Remedium ad dentium mobiles firmandos. *Cic. N. D.* 2, 11. *f.* Acerrimus et mobilissimus ardor, *h. e.* incitatissimus. *Lucr.* 4, 343. Mobilior aer. *Ov. Her.* 2, 128. Aequor mobile. *Id. A. Am.* 2, 62. Mobilis penna. *Id. Amor.* 3, 5, 35. Folia mobilia. [**Sil.* 9, 240. Mobilis agger, i. e. elephanti.] ¶ Apud JCtos *res mobiles*, et *bona mobilia* sunt, quae sŏlo non continentur, et moveri, transferrique possunt. [**Mobilien.*] Sunt autem duplicis generis, animalia, quae et *se moventia* appellantur, ut servi, jumenta, altilia: et quae anima carent, ut pecunia, vestis, vasa, etc. *Ulp. Dig.* 6, 1, 1., *Labeo* ap. *eund. ib.* 21, 1, 1. et *Paul. ib.* 41, 2, 3. *med. Nep. Them.* 2. hoc idem exprimens, *quae moveri possunt* Latinius dixit. ¶ Est etiam *mobilis* celer. [*Huc primum pertinent ista, quae Noster §. 1. adscripserat. *Pl. Mil.* 3, 1, 36. Pernix sum manibus, pedibus mobilis: *flink auf den Füssen. Ov. Her.* 5, 110. Mobiles venti: *die flüchtigen Winde.* Adde *Lucr.* 6, 204. mobilis ille Devolet in terram liquidi color aureus ignis, i. e. fulmen. *Sil.* 4, 148. Boiorum ante alios Cryxo duce mobilis ala Arietat in primos, etc. *Curt.* 4, 14, 16. Nostrum mobile et expeditum agmen est; illud praeda grave.] *Sen. Hippol.* 446. Aetate fruere: mobili cursu fugit; et *ib.* 1141. Volat ambiguis Mobilis alis hora. [**Curt.* 9, 4, 22. Omnis multitudo, et maxime militaris, mobili impetu fertur. *Vell.* 1, 17, 7. Sequiturque, ut frequens ac mobilis transitus maximum perfecti operis impedimentum sit.] ¶ Translate [*bono sensu est mutabilis, quod mutari potest. *Gell.* 2, 22. Exortus et occasus mobilia et varia sunt; meridies septemtrionesque statu perpetuo stant et manent. *Virg. G.* 1, 417. coeli mobilis humor. *Sen. Oedip.* 992. It cuique ratus, prece non ulla mobilis ordo. — Tum dicitur de aetate juvenum: *Virg. G.* 3, 165. Dum faciles animi juvenum, dum mobilis aetas, i. e. in qua corpus mobile, εὐκίνητον, flexile, agile, vegetum: ita recte *Heyn.* — Item de ingenio, quod celeriter arripit, quod docile, minime tardum aut stupidum est. Ita ap. *Vitr.* 5, 7. *f.* Si architectus erit usu peritus, praetereaque ingenio mobili, solertiaque non fuerit viduatus. Adde *Quint. Inst.* 10, 7, 22. Si qua tamen fortuna tam subitam fecerit agendi necessitatem, mobiliore quodam opus erit ingenio. — ¶ In malam partem i. q. varius, volubilis, inconstans. Primum quidem de rebus certo pretio, certa eaque durante forma carentibus. *Cic. Dom.* 58. Bona fortunae caduca semper et mobilia esse duxi. *Sall. Jug.* 96. Res humanae fluxae et mobiles. *Vell.* 2, 108, 2. Maroboduus genere nobilis, corpore praevalens, animo ferox, natione magis quam ratione barbarus, non tumultuarium, neque fortuitum, neque mobilem, et ex voluntate parentium constantem, inter suos occupavit. — Tum pertinet ad animum, ingenium, debilitate, perfidia, cet. propositi parum tenax, consilia sua qualicumque de causa facile mutans.] *Cic. Fam.* 5, 2. *f.* Nec in te, ut scribis, animo fui mobili, sed ita stabili, ut, etc. *Caes. B. G.* 4, 5. Galli sunt in consiliis capiendis mobiles, et novis plerumque rebus student. *Sall. Jug.* 50. et 70. Mobili ingenio esse; et *ib.* 120. Regiae voluntates mobiles; et *ib.* 96. *f.* et *Liv.* 29, 3. *f.* Gens ad omnem auram spei mobilis atque infida. *Sen. V. B.* 1. *extr.* Mobilis favor. *Liv.* 6, 6. Populus mobilior ad cupiditatem agri, *h. e.* inclinatior. *Tac. H.* 1, 24. Mobilissimus quisque ingenio. [*Citat hunc locum ad *Rut. Lup.* 1, 3. p. 91. ed. *Fr. Ruhnk.*, cui probatur acutissimum inventum viri docti in marg. *Ed. Rhen.* Non enim decet hominem genere nobilem, ingenio mobilem videri: contra vulg. hominem genere nobilem, mobilem videri.

— Multa ex Tacito aliisque scriptoribus exempla hujus generis collegit *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 305. sq.]

MOBĬLĬTAS, atis, f. εὐκινησία, facilitas se movendi, agilitas. *Lucr.* 2, 931. sed mobilitate Ante aliqua tanquam partum, quam proditur extra. *Cic. N. D.* 2, 15. *f.* Animal sensu acerrimo, et mobilitate celerrima. *Plin.* 20, 21, 84. Sanare mobilitates dentium. *Id.* 9, 31, 51. Saevitiam maris correptis lapillis opperiuntur, mobilitatem pondere stabilientes. *Cic. Or.* 1, 28. Mobilitas linguae, celeritas verborum. ℙ [*Idem quod celeritas. *Lucr.* 6, 323. Mobilitas fit fulminis; et *ib.* v. 337. duplicatur; et 341. Mobilitatem sumere; et al. *Caes. B. G.* 4, 33. Ita mobilitatem equitum, stabilitatem peditum in proeliis praestant.] ℙ Translate est inconstantia, levitas. *Nep. Dion.* 6. Fortuna sua mobilitate, quem paulo ante extulerat, demergere est adorta. *Cic. Phil.* 7, 3. Quid est inconstantia, mobilitate, levitate, cum singulis hominibus, tum vero universo senatui, turpius? *Sall. Jug.* 61. Tanta mobilitate sese Numidae gerunt; et *ib.* 93. *extr.* Mobilitas ingenii; et *Cat.* 49. *med.* animi. *Tac. H.* 5, 8. vulgi. ℙ [*Confund. *mobilitas* et *nobilitas*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 4, 520.]

MOBĬLĬTER, adv. cum facili motu, agiliter. *Cic. N. D.* 2, 9. Cor animantis alicujus evulsum ita mobiliter palpitare, ut imitetur igneam celeritatem. [*Lucr.* 4, 747. Mobiliter quae feruntur; et 5, 635. Mobilius ad hoc signum quodque reverti; et al.]

MOBĬLĬTO, as, a. 1. εὐκίνητον ποιῶ, mobile facio, ap. veteres. *Lucr.* 3, 249. inde omnia mobilitantur. *Caecil.* ap. *Non.* 4, 300. Laetitia me mobilitat.

*MOCA, ae, opp. Arabiae Petraeae. *Num. Antonini Pii* ap. *Patin.* ℙ Μόκα est *Ptol. B. A.*

[MOCILLA, ae, m. cogn. R., ut L. Julius Mocilla ap. *Nep. Att.* 11., ubi pro *Mocilla* alii mallent legere *Motacilla. F.* [*Bremi* vulg. serv.]

MOCOSUS, a, um, adj. mimicus; et dicitur de iis, qui ore distorto, valgis labiis et sanna derident: a μῶκος, sanna: item subsannator, derisor. Restitutam volunt magni nominis critici *Cic. Att.* 1, 13. Consul ipse parvo animo, et pravo: tantum cavillator genere illo mocoso, quod etiam sine dicacitate ridetur. Ubi alii rectius leg. *moroso.* [*Ita *Orell.*] *Quint.* 11, 3, 183. Quare non immerito reprehenditur pronunciatio vultuosa, et gesticulationibus molesta, etc. Nec inutiliter ex Graecis veteres transtulerunt, hanc esse mocosam actionem. Alii leg. *jocosam*, al. *injocosam*, al. melius *inotiosam* etc. [*Ita leg. ap. *Spald.*] Haec pluribus disputat *Salmas.* ad *Trebell. Gall.* 8. [*Revictus idem ab *J. Fr. Gronov.* ad *Sen. Q. N.* 1, 1.]

MŎDĔRĀBĬLIS, e, adj. quem moderari possumus. *Ov. Amor.* 1, 6, 59. Nox, et amor, vinumque nihil moderabile suadent.

MŎDĔRĀMEN, inis, n. id quo quippiam moderamur, ut gubernaculum navis, habenae currus, et hujusmodi. *Ov. Met.* 15, 726. innixus moderamine navis, in alta Puppe caput posuit; et *ib.* 3, 644. Obstupui, capiatque alius moderamina, dixi: Meque ministerio scelerisque artisque removi; et *ib.* 2, 47. currus rogat ille paternos, Inque diem alipedum jus et moderamen equorum. ℙ Translate. *Id. ib.* 6, 677. Sceptra loci, rerumque capit moderamen Erechtheus. *Id. ib.* 13, 362. ingenium est, quod eget moderamine nostro. ℙ Item moderatio, temperamentum. *Impp. Honor. et Theod. Cod. Theod.* 11, 30, 64. Verum serenitas nostra certum moderamen invenit.

MŎDĔRĀMENTUM, i, n. moderamen. *Gell.* 13, 6. Accentus moderamenta vocum.

MŎDĔRANTER, adv. idem ac moderate. *Lucr.* 2, 1093. quis habere profundi Endo manu validas potis est moderanter habenas? *Ov. Met.* 1, 510. moderantius, oro, Curre, fugamque inhibe, moderantius insequar ipse. Plerique tamen leg. *moderatius.*

MŎDĔRĀTĒ, adv. μετρίως, σωφρόνως, cum moderatione. *Cic. Font.* 10. Ab his quicquam sancte, aut moderate dictum putabitis? *Id. Off.* 2, 5. *med.* Uti iis, quibuscum congregamur, moderate, et scienter. *Id. Fam.* 6, 1. *med.* Omnia humana placate et moderate feramus. *Id. Or.* 52. *med.* Gorgias his festivitatibus insolentius abutitur, quas Isocrates moderatius temperavit. *Liv.* 30, 42. *med.* Rebus secundis uti modeste ac moderate. *Caes. B. C.* 3, 20. Clementer et moderate jus dicere. *Hirt. B. G.* 8, 12. *extr.* Moderatius cedentem insequi hostem. *Cic. Verr.* 2, 5, 68. Sensim atque moderate ad istius amicitiam adrepserat. *Stat. Th.* 10, 423. moderatius, oro, Ducite. *Cic. Fin.* 1, 1. Qui si maxime hoc placeat, moderatius tamen id volunt fieri. *Id. Leg.* 3, 5. Quae res cum sapientissime moderatissimeque constituta esset, etc.

MŎDĔRĀTIM, adv. idem ac moderate. *Lucret.* 1, 323. moderatim crescere cogens.

MŎDĔRĀTĬO, onis, f. ἡνιοχεία, μετριότης, κοσμιότης, [*σωφροσύνη, ἐγκράτεια, *Appian. Civ.* 2, 63. μετριοπάθεια. Nos: *Maessigung.*] actus moderandi, temperatio, modus, modestia, mediocritas. [*Differunt *modus*, *modestia* et *moderatio*: hoc actum, *modestia* sensum moderandi subjective; *modus* Gr. μηδὲν ἄγαν objective significat. *Doederl.* 2, 203. sqq. Quid *moderatio* et *temperatio* discrepent v. in h. v. — *Continentia* a *moderatione* eo distat, quod in omni victu cultuque corporis tuendi causa et voluptatibus praetermittendis cernitur.] *Cic. Or.* 2, 9. Languentis populi incitatio, et effrenati moderatio. *Id. N. D.* 2, 35. *extr.* Conflagrare terras necesse est a tantis ardoribus, moderatione et temperatione sublata. *Id. Coel.* 18. Vincat aliquando cupiditas, voluptasque rationem, dummodo illa in hoc genere praescriptio moderatioque teneatur. *Id. Att.* 2, 6. Laetari te nostra moderatione et continentia video. *Id. Sext.* 33. *f.* Quae gravitas Lentuli consulis fuerit, quae collegae ejus moderatio de me. *Id. Agr.* 2, 1. Adhibere certam rationem moderationemque dicendi. *Cels.* 3, 18. *med.* Moderationem in cibo adhibere. *Cic. Sen.* 1. Novi moderationem animi tui, et aequitatem. *Id. Tusc.* 3, 8. Graeci eam virtutem σωφροσύνην appellant: quam soleo equidem tum temperantiam, tum moderationem appellare, nonnunquam etiam modestiam; et *Off.* 3, 25. *extr.* Conformatio et moderatio continentiae et temperantiae. *Suet. Caes.* 75. Moderationem clementiamque exhibere. *Cic. Phil.* 2, 5. Si meam cum in omni vita, tum in dicendo moderationem modestiamque cognostis. *Id. Dom.* 58. Etenim ad nostrum usum propemodum jam est definita moderatio rei familiaris, *h. e.* modus et quantitas facultatum. [*Moderatio* non simpliciter pro *modo* et *mediocritate*, sed pro ipso actu fortunae positum est: ita recte *M. Gesner.* contra *Markl.* qui verum Ciceronem *definitus modus* scripturum fuisse contendit.] *Petr. Sat.* 93. *extr.* Multa moderationis verecundiaeque verba. [*Tac. Agr.* 6. Ludos et inania honoris moderationis atque abundantiae duxit, uti longe a luxuria, ita famae propior; quem vexatissimum locum *Boettich.* in *lex. Tac.* p. 306 sq., ubi v., ita recte explicat: Noluit Agricola praesertim cum longe esset a luxuria, per ludos, in quos tum plerique maximam impendebant pecuniam, qui praeturam affectabant, plebis gratiam captare, sed in iis edendis moderationem adhibendam esse censuit; atque ipsa *honoris inania* sprevit et abundantiae duxit, i. e. supervacua esse putavit, *famae*, i. e. verae solidaeque gloriae jam propior, quam, ut ipse Tacitus auguratur, hoc loco praecipiens, quae postero statim anno evenerunt, in Britannia sibi peperit.] ℙ De moderatione animi exempla veterum habemus a *Val. Max.* 1, 4. ℙ Gubernatio, regimen. *Cic. N. D.* 3, 35. *f.* Mundi divina in homines moderatio profecto nulla est, si in ea discrimen nullum est bonorum et malorum.

MŎDĔRĀTOR, oris, m. ἐπιστάτης, σωφρονιστής, qui moderatur, gubernator, rector. *Cic. N. D.* 2, 35. *f.* Inesse aliquem non solum habitatorem in hac coelesti ac divina domo, sed etiam rectorem et moderatorem, et tanquam architectum tanti operis, tantique muneris. *Id. Tusc.* 1, 28. Sol moderator dierum, noctium, temporum. *Sall. or. Lepidi contra Sull. med.* Populus R. paulo ante gentium moderator, exutus imperio, etc. *Mart.* 2, 90. Quintiliane vagae moderator summe juventae. *Vell.* 2, 102. M. Lollius, quem veluti moderatorem juventae filii sui (*C. Caesaris*) Augustus esse voluerat. Hic idem a *Suet. Tib.* 12. dicitur *comes* et *rector C. Caesaris. Flor.* 4, 2. Pacis, bellique moderator. *Ov. Fast.* 3, 593. Vincitur ars vento, nec jam moderator habenis Utitur, at votis; et *Met.* 4, 245. moderator equorum. Sic *Tibull.* 4, 1, 114. velox celerem super edere corpus Gaudet equum, validusque sedet moderator habenis. *Ov. Met.* 8, 856. arundinis. *Lucr.* 6, 1251. curvi aratri. *Stat. Silv.* 1, 2, 151. Tyrii aheni. *Claud. in Eutrop.* 2, 381. doctissimus artis Quondam lanificae, moderator pectinis unci, *h. e.* carminator. *Plin. Pan.* 13. Cum spectator moderatorque ineuntium certamina virorum, arma componeres, tela tentares. *Eum. Grat. act.* 13. *extr.* Terra mater frugum, Juppiter moderator aurarum. *Nazar. Pan. ad Constant.* 15. Illi veteres laudati vitae moderatores.

MŎDĔRĀTRIX, icis, f. ἐπιστάτις, quae moderatur, rectrix, gubernatrix. *Cic. N. D.* 3, 39. Materiae universae fictricem et moderatricem divinam esse providentiam. *Id. Phil.* 5, 18. Caesar rempubl. sibi judicem constituit, et moderatricem omnium factorum. *Id. Tusc.* 5, 14. *f.* Temperantia est moderatrix omnium commotionum. *Id. Flacc.* 24. Speculatur, atque obsidet rostra vindex temeritatis, et moderatrix officii curia. *Stat. Th.* 10, 365. arcanae moderatrix Cynthia noctis. *Pl. Cist.* 2, 2, 3. ut illaec anus hodie quot modis Sibi moderatrix fuit!

MŎDĔRĀTUS, a, um, adj., qui sibi moderatur, qui modum servat, temperatus, modestus, μέτριος, εὔτακτος, σώφρων. *Cic. Sen.* 4. Moderati, et nec difficiles, nec inhumani senes tolerabilem agunt senectutem. *Id. Mur.* 30. Nostri illi a Platone et Aristotele moderati homines et temperati. *Id. Fam.* 12, 27. Est ita temperatis moderatisque moribus, ut summa severitas summa cum humanitate jungatur. *Id. Font.* 14. Frugi homo, et in omnibus vitae partibus moderatus ac temperans. *Id. Balb.* 4. Quem exterae gentes castiorem, moderatiorem, sanctiorem viderunt? *Id. Phil.* 3, 11. Nihil apparet in eo ingenuum, nihil moderatum, nihil pudens; et *ib.* 2, 16. Moderatum esse in re aliqua. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 24. *med.* Caesar moderatissimi atque humanissimi fuit sensus. *Sall. Cat.* 12. Sua parvipendere, aliena cupere: pudorem, pudicitiam, divina atque humana promiscua, nihil pensi, neque moderati habere, *h. e.* nihil ducere, neque quicquam in iis se moderari. ℙ Item res, in qua ratio, modus, mediocritas servatur. *Cic. Mur.* 29. Doctrina non moderata, non mitis, sed paulo asperior et durior. *Id. Div.* 1, 29. *med.* Qui salubri et moderato cultu atque victu quieti se tradiderit. *Id. Brut.* 2. Otium moderatum atque honestum. *Id. Mur.* 6. Convivium moderatum atque honestum. *Id. Or.* 3, 25. Unguentis minus diu delectamur, summa et acerrima suavitate conditis, quam his moderatis; et 2, 8. *med.* Qui cantus moderatae orationis pronunciatione dulcior inveniri potest? *Ov. Trist.* 2, 4, 57. jactantur moderatis aequora ventis. *Vell* 2, 126. Quando annona moderatior? quando pax laetior? ℙ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Fea*, *Var. di notiz.* p. 87. C. Vedennius C. F. Qui. Moderatus. *F.*]

[MŎDERNUS, a, um, adj. recens, nuperus, hodiernus: est a *modo*, nuper. *Cass. Var.* 4, 51. Antiquorum diligentissimus imitator, modernorum nobilissimus institutor. *Id. praef. orthogr.* Veteres *quom*, moderni *cum* scribi rectius aestimarunt. *F.*]

MŎDĔRO, as, a. 1. idem quod moderor. *Pacuv.* ap. *Non.* 7, 23. et 36. et 4, 279. Neque tuum te ingenium moderat. *Acc. ib.* Viden', ut te impietas stimulat, nec moderat metus? *Pl. Mil.* 2, 2, 115. ego voci moderabo meae. ℙ Passive. *Paul. Dig.* 3, 5, 14. *extr.* Pro qualitate personarum et actio formatur, et condemnatio moderatur. *Ulp. ib.* 23, 3, 39. Ita res moderatur, ut, etc.

MŎDĔROR, aris, atus sum, dep. 1. ἡνιοχέω, εὐθύνω, ἐπιστατέω, modum adhibeo, rego, guberno, tempero. *Cic. Fam.* 2, 7. Te hortor, ut omnia gubernes et moderere prudentia tua. *Id. Acad.* 4, 27. *f.* Mens, quae omnia moderatur, movet, regit. *Id. Tusc.* 5, 36. Tibicines, iique, qui fidibus utuntur, suo, non multitudinis arbitrio, cantus numerosque moderantur. *Id. Inv.* 2, 51. Moderari navim. *Caes. B. G.* 4, 33. equos ac flectere. *Lucr.* 5, 1297. equum frenis moderarier. *Ov. Met.* 6, 223. habenas. *Cic. N. D.* 3, 39. Mens divina coelum versans, terram tuens, maria moderans. *Id. Or.* 1, 52. *extr.* Dare alicui potestatem moderandi et regendi sui. *Tac. A.* 1, 79. Ob moderandas exundationes Tiberis; et *ib.* 2, 70. Nec moratus ultra, naves solvit, moderabaturque cursui, quo propius regrederetur. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 9, 7. Sit censor, qui viros doceat moderari uxoribus; et *Tusc.* 5, 25. Causis ab aeterno tempore fluentibus ratio mensque moderatur. *Id. Q. Fr.* 1, 1, 13. *med.* Moderari animo et orationi, cum sis iratus. *Hor. Ep.* 1, 2, 59. et *Liv.* 4, 7. irae. *Id.* 37, 35. fortunae suae. *Pl. Curc.* 4, 1. *f.* linguae, *h. e.* tacere. *Cic. Att.* 5, 20. *med.* alicui. *Pl. Truc.* 4, 3, 57. Non vinum hominibus moderari, sed vino homines solent, Qui quidem probi sunt. *Id. Curc.* 1, 3, 44. Hoccine fieri, ut immodestis te hic moderere moribus? *h. e.* immodeste te geras. *Cic. Verr.* 2, 3, 98. Res rusticae ejusmodi sunt, ut eas non ratio, neque labor, sed res incertissimae, venti, tempestatesque moderentur. *Id. Or.* 3, 48. Oratio sic est vere soluta, non ut fugiat tamen, aut erret, sed ut sine vinculis sibi ipsa moderetur. *Id. Fin.* 2, 25. *f.* Non voluptate, sed officio consilia moderari. *Tac. A.* 2, 75. Neque ipse gaudium moderans. *Suet. Claud.* 14. Moderari duritiam legum. *Id. Dom.* 7. pretia. ℙ In illo *Statii Th.* 10, 13. viduae moderantibus alni: *moderantes* sunt gubernatores.

MŎDESTĒ, adv. μετρίως, σωφρόνως, moderate, temperate, modice. *Cic. Agr.* 1, 6. Et, credo, qua in urbe homines copiam rerum moderate ferre non potuerunt, in ea isti vestri satellites modeste insolentiam suam continebunt. *Liv.* 30, 42. *med.* Rebus secundis modeste ac moderate uti. *Hor. Sat.* 1, 2, 50. Modeste munificum esse. *Ov. Fast.* 2, 607. Lingua non modeste uti. *Gell.* 9, 11. Hosti intrepide modesteque obviam ire, *h. e.* moderato gradu, non effuso cursu. *Sall. Jug.* 45. Ante Carthaginem deletam populus, et senatus R. placide modesteque inter se rempublicam tractabant. *Pl. Pers.* 3, 1, 18. Modice et modeste vitam vivere. *Id. Men.* 5, 6, 5. Tergum, quam gulam, crura, quam ventrem oportet Potiora esse, cui cor modeste situm est, *h. e.* qui animum habet moderate affectum: qui modum novit, quem in re qualibet servare oportet. *Varr.* ap. *Non.* 1, 274. Non eos optime vixisse, qui diutissime vixerint, sed qui modestissime. *Ter. Ph.* 1, 3, 18. palam Beatus, ni unum hoc desit, animus, qui modeste istaec ferat. ℙ Pudenter, verecunde. *C. Gracch.* ap. *Gell.* 15, 12. In convivio liberi vestri modestius erant, quam apud principia. *Cic. Leg.* 3, 2. Qui modeste paret, videtur, qui aliquando imperet, dignus esse. *Ter.*

Eun. 3, 5, 32. Terram intuens modeste. *Ov. Her.* 20, 53. Aut esses formosa minus: peterere modeste: Audaces facie cogimur esse tua; et *ib.* 15, 99. Si tam certus eras hinc ire, modestius isses: Et modo dixisses, Lesbi puella, vale, *h. e.* pudentius; et *Pont.* 1, 2, 67. tentare modeste pro aliquo. *Quint.* 4, 1. *med.* Parcius et modestius praetentare misericordiam judicis. [**Suet. Aug.* 64. Parum modeste fecisse eum: nostr. *unbescheiden*, *Gall. indiscretement. Intpr. Gall. Auguste, lui reprocha, d'avoir manqué à la decence. B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 513.]

MŎDESTĬA, ae, f. μετριότης, modus, temperatio. *Tac. A.* 12, 43. Magna Deum benignitate, et modestia hiemis rebus extremis subventum. *Clementiam hiemis* simili ratione dixit *Colum.* 2, 9. [**Modestia hiemis* et *hiemis clementia*, oppon. *saevitiae hiemis*, ut *Plin. H. N.* 6, 23. ubi de flumine loquitur, cujus non rapidus est cursus, *modestiam* aquarum commemorat; nec unquam propterea quod nos dicimus *ein bescheidener Winter*, quisquam contenderit, in voce *Bescheidenheit* latere etiam mediocritatis notionem. Similiter *modestia vitae Tac. A.* 2, 52. est accipienda. Ita probe *Boettich.* in *lex. Tac.* p. 307. sq. coll. *Doederl.* 2, 205. et *Hess.* ad *Germ.* 36, 9.] ¶ Item mediocritas conditionis, fortunarum, animi ad magna minime apti, aut minime tendentis. *Tac. A.* 1, 11. Versae inde ad Tiberium preces: et ille varie disserebat, de magnitudine imperii, sua modestia; et *ib.* 3, 56. Simul modestiae Neronis, et suae magnitudini fidebat. [*His locis nullo prorsus modo *modestia* est *mediocritas*, ut cum *Mureto*, *Ernest.*, *Wolf.*, aliis *Forc.*, *Gesn.*, *Schell.* statuerunt; sed vulg. retinet significationem. V. *Boettich.* et *Doederl. ll. ll.*] ¶ Saepissime refertur ad animum, vitam, mores: et interdum ponitur pro temperantia. *Cic. Tusc.* 3, 8. Eam virtutem Graeci σωφροσύνην vocant: quam soleo equidem tum temperantiam, tum moderationem appellare, nonnunquam etiam modestiam. *Auct. ad Her.* 3, 2. Rectum dividitur in prudentiam, justitiam, fortitudinem, modestiam; et *mox:* Modestia est in animo continens moderatio cupiditatum. ¶ Saepius pro virtute subjecta temperantiae. *Cic. Inv.* 2, 54. Temperantiae partes sunt continentia, clementia, modestia; et *mox:* Modestia est, per quam pudor honestus claram et stabilem comparat auctoritatem. ¶ Itaque *modestia* est in eo, qui modum et pudorem servat in dictis factisque, cavetque, ut intra fines eorum, quae licent, se contineat, neve in jactantiam incidat et superbiam: κοσμιότης [*αἰδώς, ut nostr. *Bescheidenheit.*] *Caes. B. G.* 7, 52. *extr.* Non minus se in milite modestiam et continentiam, quam virtutem et animi magnitudinem desiderare. *Cic. Phil.* 2, 5. Si meam cum in omni vita, tum in dicendo moderationem modestiamque cognostis. *Id. Pis.* 4. *f.* Severitas censoria, magistra pudoris et modestiae. *Id. Att.* 7, 5. Tironem propter humanitatem et modestiam malo salvum, quam propter usum meum. *Liv.* 8, 7. *f.* Exanimati tam atroci imperio, metu magis, quam modestia quievere. *Stat. Silv.* 2, 1, 39. Modestia, pudor, probitas. *Sall. Cat.* 11. Neque modum, neque modestiam victores habent; et *ib.* 39. Neque illis modestia, neque modus contentionis erat. *Id. Jug.* 89. Cum me vosque maledictis lacerent, non placuit reticere, ne quis modestiam in conscientiam duceret. *Nep. Ag.* 4. Tanta modestia dicto audiens fuit jussis absentium magistratuum, ut si privatus in comitio esset Spartae. *Quint.* 4, 1. *med.* Frequentissime prooemium decebit et sententiarum, et compositionis, et vocis, et vultus modestia. *Matius* ad *Cic. Fam.* 11, 29. *f.* Vitae modestia valet contra falsos rumores. *Pacuv.* ap. *Cic. Div.* 1, 31. Virginalis modestia. ¶ Item in eo, qui demisse de se sentit, et laudem, honores, praemia, licet dignus sit, verecunde recusat. *Plin. Pan.* 5. Obstinatum tibi non suscipere imperium, nisi servandum fuisset. Quare illum motum castrensem reor exstitisse, quia magna vi modestia tua vincenda erat. ¶ De Modestia, ut Dea, loqui quidam putat *Tac.*, ubi ait *A.* 4, 7. Precandam post haec Modestiam, ut contentus esset. [**Modestia* h. l. minime deam designat e *Lipsii* interpretatione; sed *precandam post haec modestiam, ut contentus esset*, nihil aliud est, quam *precandam illi a diis modestiam*, ut recte cum *Gronovio Rup.* interpretatur.] ¶ Est etiam honestas, dignitas, fama, pudor, existimatio. *Sall. Cat.* 14. Neque sumptui, neque modestiae suae parcere, dum illos obnoxios, fidosque faceret. ¶ *Vacui modestia lecti* ap. *Stat. Silv.* 1, 2, 162. est vita coelebs, vel viduitas sancte custodita. ¶ Pro pudore. *Stat. Th.* 2, 232. primaeque modestia culpae Confundit vultus. ¶ Praeterea *modestia* dicitur, quae Graece εὐταξία, hoc est scientia earum rerum, quae agentur, aut dicentur, loco suo collocandarum, ut a Stoicis ap. *Cic. Off.* 1, 40. describitur. *Id. ib.* Modestia est scientia opportunitatis idoneorum ad agendum temporum.

MŎDESTĪNUS, a, um, adj. ad modestum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv. n.* XXXVI. C. Catelius Modestinus. Alia ap. *Grut.* 712, 2. Valeria Modestina. ¶ *Herennius Modestinus* fuit JCtus, cujus in Pandectis multis in locis responsa referuntur; fuit unus ex iis, quorum consilio Alexander Severus uti solebat, ut est ap. *Lamprid. Alex. Sev.* 68. Multa sunt responsa ejus in Digestis: sed libros Excusationum Graece scripsit, ut ipse docet *Dig.* 27, 1, 1.

MŎDESTUS, a, um, adj. κόσμιος, σώφρων, [*ἐγκρατής,] qui animi elationi, ceterisque cupuditatibus moderatur, et in rebus omnibus modum servat: qui minimum sibi in quaque re licere putat: qui se intra fines recti honestique continet, moderatus, modicus, temperatus. [*Primum pertinet ad morum castitatem.] *Cic. Amic.* 13. *med.* Itaque videas, rebus injustis justos maxime dolere, imbecillibus fortes, flagitiosis modestos. [*H. l. *modesti* sunt, qui libidinibus abstinent. Porro hic sequi poterant *Ter. Ad.* 5, 8, 7. Mulier proba et modesta. *Cic. Planc.* 1. *med.* modestissimi mores. *Ov. Amor.* 2, 4, 11. oculos in se dejecta modestos; et *ib.* 1, 4, 15. Vultu modesto ire; et *Her.* 19, 63. Multaque praeterea linguae reticenda modestae. *Id. Amor.* 3, 14, 16. Verba modesta loqui —. Tum *modestus* denotat, qui ultra eam, qua vitae conditione fruitur, non effertur. Ita de inferioribus erga superiores. *Cic. Att.* 13, 29. Vir modestus et frugi. *Id. Fam.* 13, 70. Homo frugi et modestus; et *ib.* 10. *med.* Modestum hominem cognosces et prudentem. Item de junioribus erga seniores. *Cic. Planc.* 11. Adolescentuli modestissimi pudor. *Id. Att.* 2, 1. *med.* Quid quaeris? hominem petulantem modestum reddo gravitate orationis. Adde *Ov. Trist.* 3, 8, 18. et *Lucan.* 5, 532. ubi *vota modesta* sunt, quae nimium non petunt. — Item de reverentia legibus, magistratibus praestanda. *Cic. Fam.* 3, 13. *extr.* Eo brevior est haec epistola, et ut adversus magistrum morum, modestior. *Id. Sen. p. R.* 2. Modesti consules, i. e. qui verentur contra leges facere. *Id. Agr.* 2, 31. Plebs optima et modestissima: opp. seditiosae. — Porro significat *modestus* regnandi, honorum cupiditate vacuum. *Cic. Att.* 10, 7. Modestior rex et probior et integrior. *Sall. fragm.* ap. *Don.* ad *Ter. Ph.* 1, 3, 18. Modestus ad omnia alia, nisi ad dominationem. *Vell.* 2, 29, 3. Civis in toga, nisi ubi veretur, ne quem haberet parem, modestissimus. — Item qui aliorum rebus abstinet. *Cic. Arch.* 5. Homo sanctissimus modestissimusque omnium. *Suet. Dom.* 8. ut neque modestiores unquam, neque justiores exstiterint magistratus. — Tum in universum est i. q. mitis, lenis, qui benignum in rebus agendis animum exserit. *Cic. Att.* 10, 5. Modestior non ero. *Verr.* 2, 1, 47. o modestum ordinem, i. e. irae potentem. ¶ Tum transfertur etiam ad alia, quae placide, tranquille, illaesis, quos lex et natura constituit, terminis, fiunt, procedunt.] *Plin. Pan.* 20. Iter inde placidum ac modestum, ut plane a pace redeuntis, *h. e.* in quo abstinentia servatur, et coercetur licentia. (Eadem ratione *modestia* a *Liv.* 3, 54. adhibetur.) *Stat. Silv.* 2, 2, 27. Hic praeceps minus audet hiems, nulloque tumultu Stagna modesta jacent, dominique imitantia mores, *h. e.* tranquilla. *Pers.* 5, 149. nummis, quos hic quincunce modesto Nutrieras, *h. e.* moderatis ac licitis usuris. ¶ *Modestum esse alicui*, est modeste se erga aliquem gerere parcendo, non nocendo, abstinendo ab injuria. *Pl. Trin.* 4, 1, 12. hoc Diis dignum est, ut semper mendicis modesti sint. ¶ Paucus, modicus. *Tac. A.* 4, 7. Rari per Italiam Caesaris agri, modesta servitia, intra paucos libertos domus. [*Ita *Muretus Varr. Lectt.* 11, 4. At *modesta servitia* non sunt pauci servi, sed nondum, ut postea, immodesti nimisque arrogantes, insolentes, potentes, ut recte expl. *Freinsh.* coll. 4, 74; 6, 8. *Sen. ep.* 74. *Lampr. Comm.* 19. et *Spart. Hadr.* 21. V. *Quint.* 1, 2, 4. Nec tutior inter servos malos, quam ingenuos parum modestos conversatio est: ibique *Spalding. Boettich. Lex. Tac.* p. 308. *Doederl.* 2, 205.]

*MODIACUS, mons Galatiae. *Ruf. Fest.* 11. In Magabam montem, qui nunc Modiacus dicitur. *B. A.*

MŎDĬĀLIS, e, adj. modium continens. *Pl. Capt.* 4, 4, 8. Aulas, calicesque omnes confregit, nisi quae modiales erant. [*Tert. ad nat.* 2, 8. Cujus (Serapidis, *h. e.* Josephi) suggestus modialis figura frumentationis memoriam obsignat, et curam frugum super caput ejus fuisse, ipsis spicis, quibus per ambitum notatur, apparet. *F.*]

MŎDĬĀTĬO, onis, f. mensura per modios exacta. *Impp. Theodos., Arcad. et Honor. Cod.* 11, 24, 2. et *Impp. Honor. et Theodos. ib.* 5, 6.

MŎDĬCE, adv. μετρίως, moderate, modeste, temperate, mediocriter. *Cic. Fam.* 4, 4. *med.* Quoniam effugi ejus offensionem, qui fortasse arbitraretur, me hanc rempubl. non putare, si perpetuo tacerem, modice hoc faciam, aut etiam intra modum. *Sall. Jug.* 119. Ad ea Sulla pro se breviter, et modice; de pace rebus multis disseruit. *Cic. Or.* 1, 29. Modice et scienter uti re aliqua, et ut ne dedeceat. *Id. Sull.* 29. Quamquam a me timide modiceque dicetur. *Pl. Pers.* 3, 1, 18. Modice et modeste vitam vivere. *Enn.* ap. *Non.* 4, 292. Verecunde et modice. *Turpil. ib.* Modice atque parce. *Cic. Phil.* 11, 3. *med.* Est sapientis, quidquid homini accidere possit, id praemeditari, ferendum modice esse, si evenerit. *Pl. Mil.* 4, 5, 15. modice decet Moderari animo: ne sis cupidus. *Cic. Att.* 2, 7. Minae Clodii modice me tangunt. *Suet. Aug.* 73. Ne toro quidem cubuisse ajunt, nisi humili, et modice instrato. *Liv.* 28, 15. Ab tergo esse colles, tutumque receptum, si modice se reciperent, *h. e.* modico gradu, ut *Pl. Poen.* 3, 1, 19. loquitur, non cursu praecipiti.

MŎDĬCELLUS, a, um, adj. dimin. *Suet. Ner.* 48. *f.* Decubuit super lectum, modicella culcita, vetere pallio strato instructum. Optimae editiones habent *modica culcita*, quod unice probandum. [*V. *Oudendorp.* ad h. l. et *Schwarz.* ad *Plin. Pan.* 79, 4.] Porro *Suet. Aug.* 73. dixit: toro humili, et modice instrato.

MŎDĬCO. V. v. sq.

MŎDĬCUS, a, um, adj. [*a *modus*, *a*) de rebus, in quibus modus servatur, quae certam rationem tenent, nimium non tangunt, Gr μέτριος. *Cic. Fam.* 5, 12. A principio conjurationis usque ad reditum nostrum, videtur mihi modicum quoddam corpus (historiae) confici posse. *Div.* 1, 51. Escae temperatae, modicaeque potiones. *Sen.* 13. Modicis conviviis delectari. *Pl. Poen.* 3, 1, 19. Per urbem modico gradu ire. Cui oppon. *ib. festinantem currere. Ov. A. Am.* 2, 645. Omnibus Andromache visa est spatiosior aequo: Unus, qui modicam diceret, Hector erat. *Tac. H.* 4, 40. Pauca et modica disseruit. — Etiam ad genus, fortunas, dignitatem spectat. *Id. A.* 1, 73. modici equites; 11, 7. modici senatores; etc. V. infra exempla, in quibus *modicus* cum genitivo construitur. Plura laudat *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 308. — *b*) Pertinet ad mores, Gr. μέτριος, κόσμιος.] *Sall. Jug.* 87. Primo industrios, supplices, modicos esse: dein per ignaviam, et superbiam aetatem agere; et *ib.* 67. de Mario: Animus belli ingens, domi modicus, lubidinis et divitiarum victor. [**Lucan.* 7, 267. Plebejaque toga modicum componere civem, i. e. communem, nihil singulare affectantem: V. *Cort.*] *Cic. Att.* 4, 5. Sed tamen modici fuimus ὑποθέσει: erimus uberiores, si ille libenter accipiet. *Id. Sen.* 18. *f.* Severitatem probo, sed modicam: acerbitatem nullo modo. *Tac. A.* 6, 30. Vir effusae clementiae, modicus severitate. *Plin. Pan.* 83. *f.* Uxor modica cultu, parca comitatu. ¶ Medius, mediocris. *Cic. Or.* 21. Genus dicendi subtile in probando, modicum in delectando, vehemens in flectendo; et *ib.* 28. Medius ille, quem modicum et temperatum voco, non extimescit ancipites dicendi incertosque casus. *Colum.* 6, 2. *f.* Habilis et modica corporatura pecoris operarii debet esse. *Plin.* 11, 37, 53. Oculi in homine numerosissimae varietatis: grandiores, modici, parvi, prominentes, conditi. *Id.* 14, 1, 3. Modici hominis altitudo. ¶ Paucus, exiguus. *Cic. Or.* 2, 32. Ea, si ex reis numeres, et innumerabilia sunt, et obscura: si ex rebus, valde et modica, et illustria. *Id. Par.* 6, 2. Mea pecunia est ad vulgi opinionem mediocris, ad tuam nulla, ad meam modica. *Petr. fragm.* p. 668. *Burm.* Planta decens modicos nescit calcare lapillos. ¶ *Modicum* absolute. *Juven.* 9, 9. certe modico contentus agebas. ¶ Item exiguus, parvus. *Hor. Ep.* 2, 2, 190. ex modico, quantum res poscet, acervo Tollam. *Ov. Met.* 8, 620. quercus modico circumdata muro. *Just.* 7, 1. Macedoniae sicut incrementa modica, ita termini perangusti fuere. ¶ [*Dicitur etiam de tempore, i. q. brevis.] *Quint.* 1, 2. *med.* Ergo modicum tempus est, quo in totum diem velut opus ordinetur. ¶ Cum genitivo. *Tac. A.* 6, 39. Sabinus modicus originis, principum amicitia consulatum adeptus; et *ib.* 4, 52. Domitius recens praetura, modicus dignationis, et quoquo facinore properus clarescere. *Pers.* 5, 109. et *Sil.* 5, 14. Modicus voti, *h. e.* moderata vota Diis faciens, modico contentus. *Vell.* 1, 12. Modicus virium; et *Tac. A.* 3, 72. pecuniae; et *ib.* 2, 73. voluptatum. ¶ *Modicum* est adverbium eadem significatione ac parum. *Appul. Met.* 6. Modicum te progressam textrices orabunt anus. ¶ Item *modico*. *Id. ib.* 1. Modico deinde regressa, *h. e.* post modicum tempus. *Id. ib.* Modico prius, quam Larissam accederem. *Id. Flor.* 3. *n.* 16. Dolor intestinorum modico ante sedatus est, quam me violentus exanimaret. *Id. Met.* 1. Polentae caseatae modico securius offulam grandiorem contruncare gestio. *Id. ib.* Modico secus progressus ostium accedo. *Capell.* 8, 299. Saturni sidus modico minus annis triginta circulum suum per longitudinem circumcurrit.

MŎDĬFĬCĀTĬO, onis, f. modus, mensura, ratio faciendi aliquid. *Sen. ep.* 88. *in.* Versuum lex ac modificatio. *Gell.* 10, 3. *med.* Quem lux ista, et amoenitas orationis, verborumque modificatio parum delectat, *h. e.* structura, compositio, numerus.

MŎDĬFĬCĀTOR, oris, m. qui modificat, moderator. *Appul. Flor. n.* 4. Tibicen omnis voculae melleus modulator, et omnis modi peritus modificator.

MŎDĬFĬCĀTUS, a, um, part. a *modifico:* *a propria natura ad alium certum modum redactus et immutatus. *Cic. Div.* 2, 26. In omne corpus diviso, et modificato cibo. Alii leg. *mitificato.* [*I a *Orell.*] *Id. Part.* 5. *f.* Verba ab oratore modifi-

cata, et inflexa quodammodo, *h. e.* per tropos immutata. *Id. Or.* 3, 48. *f.* Membra (*periodi*) modificata esse debent, *h. e.* certis, et variis intervallis distincta, ut numerum efficiant. *Appul. de Deo Socrat.* Corpora neque tam bruta, quam terrea, neque tam levia, quam aetheria, sed modificata utriusque rei participatione. *Sidon. ep.* 8, 12. Tuas laudes modificato celeumate inter transtra remiges canent. *Id. ep.* 9, 2. Modificatae lusciniarum querelae.

MŎDĬFĬCO, as. V. in v. sq.

MŎDĬFĬCOR, aris, atus sum, dep. 1. modum et mensuram ineo alicujus rei. *Gell.* 1, 1. Comprehensa mensura Herculanei pedis, quanta longinquitas corporis ei mensurae conveniret, secundum naturalem membrorum omnium inter se competentiam, modificatus est. ¶ Item moderari, modum imponere. Cum dativo. *Appul. Flor. n.* 15. *f.* Gravioribus viris brevi spatio satis videbatur taciturnitas modificata. *Id. Met.* 11. Solent parentes immaturis liberorum desideriis modificari. *Id. Flor. n.* 23. Orationi modificabor. ¶ Passive, ut videtur. *Id. Dogm. Plat.* 2. Qui tenuis est, si modificetur in sumptibus, nullam noxiam ex eo sentiet. Nam et *modifico, as*, invenitur usurpatum ab *August. Music.* 6, 17. et *Doctr. Chr.* 2, 9. [et *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 4. *ep.* 3. Tibi vero nemo in ea re intercedere, aut modificare jure ullo poterit. *F.*]

MŎDĬFĬCUS, a, um, adj. certo modo, certaque mensura factus. *Auson. Parent.* 27. Cui brevia mela modifica recino.

MŎDIMPĔRĀTOR, oris, m. συμποσιάρχης, magister convivii, qui potandi modum praescribit. *Varr.* ap. *Non.* 2, 565. In conviviis qui sunt instituti, potandi modimperatores, magistri.

MŎDĬŎLUS, i, m. parvus modius. *Pl. Cist.* 2, 2, 7. ei promisi modiolum vini dare. Plerique rectius leg. *dolium.* ¶ Item genus vasis potorii. *Scaev. Dig.* 34, 2, 37. Quaero, cum in hereditate non sint nisi trullae, scyphi, modioli, phialae; an Seja de his speciebus eligere possit? Respondi, cum omnia potui parata, pocula dicantur, posse eam ex his eligere. ¶ *Modioli* etiam vasa sunt figura modii, quo frumenta metimur, quae rotae aquariae infixa, cum ea in flumen deprimitur, aqua implentur, et versatione tollunt, ac defundunt in ligneum labrum, ex quo ad varios usus diducitur: de quibus *Vitr.* 10, 9. ¶ Sunt alii hujus generis modioli aerei in similibus machinis, quas describit *Id. ib.* 12, 13. 18. et *Cato R. R.* 20. in descriptione trapeti. ¶ In rota *modiolus* est lignum illud, cui radii infiguntur, τόρμη, πλήμνη: quod habet foramen in medio, qua axis immittitur. *Plin.* 9, 4, 3. ¶ Item simile lignum extra quadratum, intra rotundum, quod centro molarum seu orbium oleariorum inditur, quo facilius molae in trapeto circa cupam seu axem revolvantur. *Cato R. R.* 20. Modiolos in orbes oleaginos ex orchite olea facito, et eos circumplumbato; caveto, ne laxi sient. ¶ Denique est instrumentum chirurgicum, χοινίκιον: idest, describente *Celso* 8, 3., ferramentum concavum, teres, imis oris serratum, per quod medium clavus, ipse quoque interiore orbe cinctus, demittitur. Eo utuntur excidendis ossibus. Dictus videtur a similitudine modioli rotarum, quia sicut in eo est foramen, per quod transit axis; ita per medium illud ferramentum clavus.

MŎDĬUM, ii, n. et saepius Modius, ii, m. genus mensurae aridorum, et liquidorum, continens sextarios sexdecim, seu sextam partem medimni Attici, et Romanae amphorae tertiam, uti docent *Rhemn. Fann. de ponderib.* etc. 65. et *Nep. Att.* 2. *extr.* Non solum aridorum, sed etiam humidorum mensuram esse indicat *Fannius l. c.* Fere tamen de frugum mensura dicitur. Vini autem continet libras Romanas sex et viginti cum besse, ut est in veteri plebiscito ap. *Fest.* in *Publica pondera:* Sextarius aequus librae cum besse siet; sexdecimque sextarii in modio sient. At si tritico plenum sit, habet ponderis libras quatuor et viginti, ex supputatione *Romé de l'Isle, Métrolog.* p. 25. Unde patet, multo minorem esse, quam ea mensura, quae ab Etruscis nunc *moggio* dicitur, cum modius Romanus octava et quadragesima hujus pars sit. *Hor. Ep.* 1, 16, 55. Nam de mille fabae modiis cum subripis unum, etc. *Cic. Div. Verr.* 10. Cum esset tritici modius HS II., pro frumento, in modios singulos, duodenos sestertios exegisse. *Id. Off.* 2, 17. M. Sejus in caritate asse modium populo dedit. *Id. Amic.* 19. Verum illud est, quod dicitur, multos modios salis simul edendos esse, ut amicitiae munus expletum sit. *Sen. ep.* 80. *med.* Servus est: quinque modios accipit, et quinque denarios: *scilicet* dimensum, et cibarium in mensem. *Plin.* 18, 9, 10. n. 1. Siligineae farinae modius Gallicae XXII. libras panis reddit, Italicae duabus tribusve amplius. *Cato R. R.* 144. Omnem oleam puram metitor modio oleario. *Liv.* 23, 12, 43. Effundi in vestibulo curiae jussit annulos aureos: qui tantus acervus fuit, ut metientibus dimidium super tres modios explesse, sint quidam auctores. Fama tenuit, quae propior vero est, haud plus fuisse modio. Hoc idem confirmat his verbis *Front. de B. Parthico* (ed. *A. Maio*) p. 202. Post Cannensem cladem Poenus imperator annulorum aureorum, quos caesis equitibus Romanis Poeni detraxerant, tres modios cumulatos misit Carthaginem. Itali dicunt *a misura colma*, et opponitur alteri *a misura rasa*. ¶ In gen. plur. saepe habet *modium*, rarius *modiorum*. *Pl. Mil.* 4, 2, 72. Plus mihi auri mille est modiorum Philippei. *Cic. Verr.* 2, 1, 46. Agri Leontini decumae venierunt tritici medimnum XXXVI. hoc est tritici modium CCXVI. et *mox:* In hac una emptione lucri fieri tritici modium centum; et *paulo post:* Qui CCCC. millia modium lucri faciunt. Adde *ib.* 36. ¶ In neutro gen. *Cato R. R.* 58. Salis unicuique in anno modium satis est. *Plin.* 18, 16, 43. de Medica: Opus est densitate seminis omnia occupari: id praestant in jugera modia vicena. ¶ *Pleno modio* est large, abundanter. *Cic. Att.* 6, 1. *med.* Illa jam habent pleno modio, verborum honorem, invitationem crebram. ¶ *Modio nummos metiri* dicitur de valde pecunioso. *Petr. Sat.* 37. Hinc *Hor. Sat.* 1, 1, 95. qui tam dives, Ut metiretur nummos. ¶ Ap. *Varr. Auct. de limit.* p. 264. *Goes.* et p. 312. in re agraria modius est tertia pars jugeri: quemadmodum in mensura aridorum et liquidorum est tertia pars amphorae. ¶ Apud *Isid. Orig.* 19, 2. dicitur modius cavum illud in navi, cui arbor insistit, a similitudine ipsius mensurae. ¶ Quae *Varronis* Satyra *Modius* inscribebatur, cujus fragmenta aliquot servavit *Nonius*, videtur sic dicta, quia mensuram, et moderationem, et mediocritatem in omni vita servandam docebat, et nimium cultum ac delicias, sordidamque avaritiam reprehendebat. [*Plura adjecit *F.*]

MŎDO, adv. ἄρτι, significat paulo ante: et differt a *nuper*, quo antiquius tempus significatur. *Cic. Verr.* 2, 4, 3. Nuper homines nobiles ejusmodi: et quid dico nuper? immo vero modo, ac plane paulo ante vidimus, qui forum ac basilicas ornarent. *Pl. As.* 5, 2, 76. nunc uxorem me esse meministi tuam: Modo, cum dicta in me ingerebas, odium, non uxor eram. *Ter. Andr.* 1, 2, 2. Davum modo timere sensi, ubi nuptias Futuras esse audivit. *Cic. Fam.* 4, 13. *med.* In qua urbe modo gratia, auctoritate floruimus, in ea nunc iis omnibus caremus. *Id. Phil.* 2, 27. Exsultabat gaudio, persona de mimo, modo egens, repente dives. ¶ Interdum pro *nunc* ponitur. *Ascon. in Verr.* 2, 1, 3. De signis, et furtis tacet modo, quasi minus idoneis ad furorem avaritiae. *Ter. Ad.* 3, 1, 2. modo dolores occipiunt primulum. Ubi *Donat.* Evidenter hic *modo* temporis praesentis adverbium est. *Id. Hec.* 3, 5, 8. Advenis modo? *Pam.* admodum. Ubi *Donat.* Difficile invenitur praesentis temporis *modo*. Affinia sunt, quae subjicio, in quibus et v. *interim* vis est. *Phaedr.* 2, 8. Vos modo, inparcite: Occasione rursus erumpam data; et *Ov. A. Am.* 1, 269. Prima tuae menti veniat fiducia, cunctas Posse capi: capies: tu modo tende plagas; et *Pl. Men.* 5, 5, 23. Mane modo: etiam percontabor. *Id. As.* 5, 2, 26. Sequere hac me modo: jam faxo, ipsum hominem manifesto opprimas. ¶ *Vide modo* est admonentis cum comminatione. *Cic. Div. Verr.* 14. Vide modo: etiam atque etiam considera: mihi enim videtur periculum fore, ne, etc. Adde *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 2. et *Petr. fragm. Trag.* 51. *Burm.* Sic *cave modo* ap. *Pl. As. prol.* 5. ¶ Refertur etiam ad tempus statim futurum. *Ter. Andr.* 3, 4, 15. Domum modo ibo: ut apparentur, dicam. ¶ *Modo* repetitum ponitur pro alias, interdum, nunc. *Id. Eun.* 4, 4, 46. modo ait, modo negat; et *Cic. Att.* 13, 25. *f.* O Academiam volaticam, et sui similem, modo huc, modo illuc! *Id. Font.* 1. Populi modo ab nostris imperatoribus subacti, modo bello domiti, modo triumphis ac monumentis notati, modo ab senatu agris multati. *Id. Div.* 2, 44. Coelum modo hoc, modo illo modo temperatur. ¶ Et sequente alia particula. *Ov. Met.* 13, 922. Nam modo ducebam ducentia retia pisces: Nunc in mole sedens moderabar arundine linum. *Sall. Jug.* 77. Modo advorsum hostes, interdum in solitudines pergere. *Cic. N. D.* 1, 12. *extr.* et 13. *f.* Modo menti divinum tribuit principatum, modo coelo, tum autem signis coelestibus. *Id.* 2, 40. Sol modo accedens, tum autem recedens, binas reversiones facit. *Tac. H.* 2, 74. Vespasianus modo in spem erectus, aliquando adversa reputabat. *Suet. Tib.* 66. Libellis diversissime afficiebatur, modo ut prae pudore celata cuncta cuperet, nonnunquam eadem contemneret. *Tac. A.* 11, 16. Modo temperantiam, saepius vinolentiam usurpans. *Id. H.* 4, 46. Modo Mucianum, modo absentem principem, postremum coelum, ac Deos obtestari. *Hor. Sat.* 2, 7, 8. saepe notatus Cum tribus anellis, modo laeva Priscus inani. ¶ Absolute. *Sall. Jug.* 108. Multi vulneribus acceptis, neque fugere posse, neque quietem pati: niti modo, ac statim concidere. ¶ Frequenter ponitur pro dumtaxat, tantum, solum. *Sall. Jug.* 93. Quae postquam gloriosa modo, neque belli patrandi cognovit, statuit, etc. *Cic. Fam.* 6, 12. *f.* Unum est perfugium doctrina et litterae, quae secundis rebus delectationem modo habere videbantur; nunc vero etiam salutem; et *ib.* 13. *f.* Ut non modo secunda sperare debeas, sed etiam adversa fortissimo animo ferre. *Id. Off.* 3, 19. *med.* Vir bonus, quem Fimbria etiam, non modo Socrates noverat; et *mox:* Non modo facere, sed ne cogitare quidem audebit, quod non audeat praedicare (pro *non modo non*, vel *nedum*. Sic locutus est *Att.* 10, 8. et *ib.* 11, 24. et *Fam.* 1, 9. *med.* aliisque in locis, quae jam congessere *Manut.* ad *Fam.* 1, 9. et *Muret. Var. lect.* 10, 7.) [*Cf. *Schütz. cl. Cic.* s. h. v.] *Id. Fam.* 10, 10. Cujus rei non modo non praeteriit tempus, sed ne maturum quidem etiam nunc fuit. *Tac. A.* 4, 35. Graeci, quorum non modo libertas, etiam libido impunita est. ¶ Item pro dummodo. *Brut.* inter *Cic. ad Brut.* 1, 17. *med.* Servitutem, honorificam modo, non aspernatur. *Cic. Div.* 1, 39. *f.* Nemo aliter philosophus sensit, in quo modo esset auctoritas. *Id. Fam.* 10, 10. Sit modo aliqua respublica, omnibus honoribus abundabis. *Id. Fl.* 27. Quis ignorat, qui modo unquam mediocriter res istas scire curaverit, quin tria sint, etc. et *ib.* 16, 12. *med.* Videtur, si insaniet, posse opprimi, modo ut Urbe salva; et *Amic.* 17. Declinandum est de via, modo ne summa turpitudo sequatur. ¶ *Si modo*, si tamen. *Id. Or.* 2, 38. In hac arte, si modo est haec ars, nullum est praeceptum, quo, etc. et *Att.* 12, 44. Contudi animum, et fortasse vici, si modo permansero. *Ov. Pont.* 4, 12, 44. Si modo, qui periit, ille perire potest. ¶ *Modo si* pro *dummodo* usurpatum legimus ab *Ulp. Dig.* 19, 2, 19. *extr.*, *Papin. ib.* 26, 2, 28., 31, 1, 78. *extr.* et 39, 1, 18. ¶ *Modo non*, tantum non, ferme, propemodum, μονονουχί. *Ter. Ph.* 1, 2, 17. is senem per epistolas Pellexit, modo non montes auri pollicens. ¶ *Modo non*, non modo, non solum. *Tibull.* 1, 1, 47. Jam modo non possum contentus vivere parvo, Nec semper longae deditus esse viae; Sed, etc. ¶ Quod ultimam produxit *Cic.* in *Arat. N. D.* 2, 42. Huic non una modo caput ornans stella relucet; caesurae beneficio fecisse videtur.

*MODOGALINGA, ae, f. opp. Indiae cisgangeticae. *Plin.* 6, 19. *B. A.*

*MODUBAE, arum, populi Indiae. *Plin.* 6, 19. *B. A.*

MŎDŬLĀBĬLIS, e, adj. qui cani potest. *Calpurn. Ecl.* 4, 63. Hyblaea modulabile carmen avena.

MŎDŬLĀMEN, inis, n. modulatio. *Gell.* 13, 20. Ciceroni mollius, teretiusque visum, in quinta in Verrem (*Verr.* 2, 5, 66.) *fretu* scribere, quam *freto*. Itidem in secunda (*Verr.* 2, 2, 78.) simili usus modulamine, *manifesto peccatu* inquit, non *peccato*. *Macr. Somn. Scip.* 2, 12. Coeli ac siderum naturam, motum, ac modulamen agnoscere. *Sidon. carm.* 1, 9. Castalidumque chorus vario modulamine plausit, Carminibus, cannis, pollice, voce, pede.

MŎDŬLĀMENTUM, i, n. modulamen. *Gell.* 1, 7. *f.* Sonus et positura ipsa verborum satis declarant, id potius ἐπιμελείᾳ τῶν λέξεων modulamentis orationis M. Tullii convenisse.

MŎDŬLĀTĒ, adv. concinne, et cum mensura. *Cic. N. D.* 2, 8. Si ex oliva modulate canentes tibiae nascerentur. *Ammian.* 16, 5. Ars modulatius incedendi concinentibus fistulis. *Gell.* 1, 11. *f.* hoc idem *modulationem incedendi* vocat: qua utebantur Lacedaemonii, quibus mos fuit ingrediendi proelium ad tibicinum modulos. *Id.* 11, 13. In ejus orationis (*C. Gracchi*) principio collocata verba sunt accuratius modulatiusque, quam veterum oratorum consuetudo fert.

MŎDŬLĀTĬO, onis, f. μέτρησις, ἁρμονία, actus modulandi, conformatio per modos, seu mensuras, mensuratio, harmonia. *Vitr.* 5, 9. Ceteri operis modulationes ita perficiantur, uti de aedibus sacris scriptum est. ¶ Saepe dicitur de mensura vocum, et sonorum. *Quint.* 1, 6. Poetas metri necessitas excusat, nisi si quando, nihil impediente in utroque modulatione pedum, alterum malunt: qualia sunt (*Virg. A.* 12, 208.) *imo de stirpe recisum;* et (*Ecl.* 1, 15.) *silice in nuda*. *Id.* 11, 3. *med.* Quodcumque ex his vitium magis tulerim, quam cantandi. Quid enim minus oratori convenit, quam modulatio scenica? et *mox:* Vocis modulationem fidibus ac tibiis adjuvare. *Auson. ep.* 25, 13. Est et arundineis modulatio musica ripis: Cumque suis loquitur tremulum coma pinea ventis. ¶ De *modulatione incedendi* ap. *Gell.* V. in v. praec.

MŎDŬLĀTOR, oris, m. qui per modulos metitur, praesertim voces et sonos, moderator, phonascus. *Hor. Sat.* 1, 3, 129. quamvis tacet Hermogenes, cantor tamen, atque Optimus est modulator. *Colum. prooem. l.* 1. Vocis et cantus modulatorem scrupulosissime requirunt musicae rationis studiosi.

MŎDŬLĀTRIX, icis, f. *Tert. Baptism.* 3. Quid quod exinde dispositio mundi modulatricibus quo-

dammodo aquis, Deo constitit? *h. e.* modulum, et rationem quodammodo praebentibus.

MODŬLĀTUS, a, um, part. a *modulor.* Active. *Sen. Agam.* 670. mobile carmen Ramo cantat tristis aedon, Ityn in varios modulata sonos. ℙ Passive: modulo, seu mensura, certaque ratione conformatus. *Gell.* 1, 15. Linguae in promendo esse gratiam plurimam, si modesta et parca, et modulata sit. ℙ Saepe dicitur de sono et cantu ad musicam rationem dimenso. *Quint.* 9, 2. *med.* Incipit esse quodammodo παρῳδή: quod nomen ductum a canticis ad aliorum similitudinem modulatis. *Flor.* 2, 7. *f.* Nec aliter illa consulari sententia, quam modulatissimo aliquo tibiarum aut fidium cantu, fruebantur. *Ov. Met.* 14, 428. Illic cum lacrimis, ipso modulata dolore Verba, sono tenui moerens fundebat. *Suet. Aug.* 57. et *Ner.* 42. Modulata carmina. Sic *Plin.* 10, 29, 43. de cantu lusciniae: Modulatum sonum edere. *Gell.* 11, 13. *f.* Uti caveretis, ne vos facile perstringeret modulatus aliquis currentis facundiae sonitus, *h. e.* numerus verborum apte compositorum. Sic 13, 24. *med.* Orationem modulatiorem aptioremque reddit. *Id.* 1, 11. Lacedaemonios tibiarum modulis in proeliis usos esse, non ut excitarentur animi, quod cornua et litui moliuntur; sed contra ut moderatiores modulatioresque fierent, quod tibicinis numeris temperatur. ℙ *Barbitos modulatus*, pulsatus. *Hor. Od.* 1, 32, 3. age, dic Latinum, Barbite, carmen, Lesbio primum modulate civi.

MŎDŬLĀTUS, us, m. modulatio. *Sen. Herc. Fur.* 263. de Amphione: Canoro saxa modulatu trahens.

MŎDŬLOR, aris, atus sum, dep. 1. μετρέω, modulis dimetior, cum mensura, et numerorum ratione compono, moderor. *Gell.* 1, 1. In reperienda, modulandaque status longitudinisque ejus (*Herculis*) praestantia, *h. e.* dimetienda. ℙ Fere dicitur de sono, voce, cantu certis modis, et musica ratione inflexo ac temperato. *Cic. Or.* 18. Ipsa natura, quasi modularetur hominum orationem, in omni verbo posuit acutam vocem. *Id. Or.* 3, 48. Hominum aures vocem natura modulantur ipsa. *Plin.* 2, 54, 55. Ictum, et sonitum congruere, ita modulante natura: sed sonitum profecti esse fulminis, non illati; et *ib.* 95, 96. Insulae saltuares dictae, quoniam in symphoniae cantu ad ictus modulantium pedum moventur. Sic *Liv.* 27, 37. *f.* Virgines sonum vocis pulsu pedum modulantes incesserunt. V. MODULATE. *Virg. Ecl.* 5, 14. Carmina descripsi, et modulans alterna notavi, [*i. e. per alterna, alternatim canens versiculum, et eundem mox incidens in corticem.] Sic *Ecl.* 10, 50. Chalcidico quae sunt mihi condita versu Carmina, pastoris Siculi modulabor avena. *Hor. Ep.* 2, 2, 143. verba sequi fidibus modulanda Latinis. *Tibull.* 3, 4, 39. Hanc (*lyram*) primum veniens plectro modulatus eburno. *Heynius* legend. putat *hac* pro *hanc*, scil. lyra. ℙ Etiam dativum regere potest, ut *medicor, moderor*, si *Servio* credimus ad *A.* 7, 756.

MŎDŬLUS, i, m. ποσότης, μέτρον, quantitas, magnitudo, mensura cujusque rei. *Hor. Sat.* 2, 3, 309. ab imo ad summum moduli bipedalis. *Suet. Ner.* 49. Scrobem coram fieri imperavit, dimensus ad corporis sui modulum. *Varr. R. R.* 2, 12. *f.* Relinquitur de numero, quem faciunt alii majorem, alii minorem: nulli enim hujus moduli naturales. *Hor. Sat.* 1, 3, 78. Ponderibus modulisque suis ratio utitur. *Id. Ep.* 1, 7, 98. Metiri se quemque suo modulo ac pede, verum est. ℙ In aquaeductibus est mensura et capacitas fistulae, unde erogatur aqua: qui et calix dicitur. *Front. Aquaed.* 36. Est autem calix modulus aeneus, qui rivo, vel castello induitur: huic fistulae applicantur. Longitudo ejus habere debet digitos non minus duodecim: lumen, id est capacitatem, quanta imperata fuerit. Adde *Ulp. Dig.* 39, 2, 30. ℙ Horum modulorum alii erant erogatorii, alii acceptorii: hi ad accipiendam impetratam aquam, illi ad dandam. *Front. Aquaed.* 34. ℙ Ap. architectos est parva mensura, ad cujus rationem totius operis conformatio perficitur. *Vitr.* 5, 9. Si Dorici generis erunt columnae, dimetiantur earum altitudines cum capitulis in partes quindecim, et ex eis partibus una constituatur, et fiat modulus: ad cujus moduli rationem omnis operis erit explicatio, et in imo columnae crassitudo fiat duorum modulorum, etc. ℙ In vocibus, et sonis est certa mensura et distributio varietatum et discriminum, unde musica ratio, et orationis numerus exsistit. *Plin.* 7, 56, 57. Lydios modulos invenit Amphion, Dorios Thamyras Thrax, Phrygios Marsyas Phryx. *Id.* 11, 37, 88. Arteriarum pulsus in modulos certos legesque metricas descriptus ab Herophilo, etc. *Gell.* 1, 4. Crispum sane agmen orationis, rotundumque, ac modulo ipso numerorum venustum. *Id.* 5, 1. Vocum festivitates, et moduli verborum. ℙ Translate. *Varr.* ap. *Non.* 2, 387. Ganeones, quibus modulus est vitae culina.

*MODUNDA, opp. Aethiopiae. *Plin.* 6, 30. *B. A.*

MŎDUS, i, m. τρόπος, ratio, via, forma, qua fit aliquid. *Cic. Inv.* 1, 27. Modus est, in quo, quemadmodum, et quo animo factum sit, quaeritur. Ejus partes sunt prudentia, et imprudentia. *Id. Quint.* 7. Modo et ratione aliquid facere; et *Or.* 35. Has partes quemadmodum tractet, difficile dictu est: nec enim semper tractantur uno modo. *Id. Att.* 2, 6. *med.* Omni modo egi cum rege, et ago quotidie. *Id. Verr.* 2, 2, 3. *f.* Si humano modo, si usitato more peccasset. *Hor. Od.* 3, 7, 12. Tentat mille vafer modis. *Ter. Hec.* 4, 4, 79. Omnibus modis miser sum. *Hor. Od.* 4, 2, 27. apis Matinae More modoque. *Nep. Att.* 21. Tali modo cum septem et septuaginta annos complesset, etc. *Id. Datam.* 10. Pari modo complura castella ei tradit. *Cic. Verr.* 2, 2, 76. Nullo modo. *Ter. Andr.* 1, 1, 126. Sine, meo me vivere modo. *Sall.* in *or. Macri Licin. ad pleb. med.* Gerant, habeantque suo modo imperia. *Liv.* 39, 26. Servorum modo, praeter spem manumissorum, licentiam linguae experiri. *Tac. A.* 4, 25. Pecorum modo trahi, occidi, capi. *Caes. B. G.* 5, 24. Ad hunc modum distributis legionibus; et *ib.* 2, 31. Ad hunc modum locuti sunt; et *ib.* 3, 13. Naves ad hunc modum factae. *Liv.* 37, 46. *f.* Intra vallum compulsi, et ad modum fugientium in agrum pacatum reducti. *Caes. B. G.* 1, 41. Mirum in modum. *Colum. Arbor.* 22. In modum ramorum alias radices emittit. *Tac. H.* 3, 25. Signa armaque in nostrum modum, desidiam, licentiamque Graecorum retinebant. *Cic. Verr.* 1, 5. Servilem in modum cruciari et necari. *Id. Q. Fr.* 2, 14. *f.* Commendo tibi majorem in modum hominem domi splendidum, etc. *Ter. Hec.* 2, 3, 7. filium multis modis jam exspecto, ut redeat domum, *h. e.* vehementer, ut exponit *Donat.* Alii leg. *multimodis.* ℙ Refertur ad statum, conditionem. *Claud. in Ruf.* 2, 316. Privati fugisse modum. ℙ Poetice cum infinito pro gerundio genitivi. *Virg. G.* 3, 73. Nec modus inserere, atque oculos imponere simplex. ℙ Est etiam mensura, quantitas, μέτρον. *Cels.* 3, 27. Sevum miscere cum hyoscyami et urticae contritis seminibus, sic ut omnium par modus sit. V. ANA indecl. *Cic. Marcell.* 8. Modum vitae suae aequitate animi definire; et *Att.* 13, 33. Nihil scripsit, nisi de modo agri. *Varr. R. R.* 1, 10. Modos, quibus metirentur rura, alius alios constituit: nam in Hispania metiuntur jugis, in Campania versibus, apud nos jugeris. *Colum.* 11, 3. Modum altitudinis et latitudinis (*sulcorum*) abunde est esse bipedaneum. *Id. Arbor.* 1. Collis modum jugeri continens. *Id.* 12, 23. *f.* Salis contriti semunciam in eundem modum musti adjicere. *Vell.* 2, 73. Servitia fugitivosque recipiens, magnum modum legionum effecerat. *Front. Aquaed.* 10. Ingentem aquae modum invenerunt. Est titulus sextus libri undecimi Pandectarum, *Si mensor falsum modum dixerit.* ℙ Saepe dicitur de mensura sonorum et vocum, unde musica ratio, et carminum metra constant, νόμος. *Cic. Div.* 2, 3. Non potest surdus varietates vocum, aut modos noscere. *Ov. Met.* 10, 145. tentavit pollice chordas, Et sensit varios, quamvis diversa sonarent, Concordare modos. *Quint.* 1, 10. Musicis modis exercitus accendere. *Ov. Her.* 15, 6. Lyrici modi. *Stat. Silv.* 5, 5, 26. discordes. *Hor. Ep.* 1, 3, 12. fidibusque Latinis Thebanos aptare modos. *Id. A. P.* 404. gratia regum Pieriis tentata modis. *Cic. Tusc.* 1, 44. Pressis, et flebilibus modis concinere aliquid; et *ib.* 3, 19. Praeclarum carmen: est enim et rebus, et verbis, et modis lugubre. *Id. Or.* 1, 42. Quae sunt conclusa nunc artibus, dispersa quondam fuerunt, ut in musicis numeri, et voces, et modi. *Liv.* 7, 2. Saltare ad tibicinis modos. ℙ Initio comoediarum *Terentii:* Modos fecit Flaccus Claudii F. tibiis paribus dextris, et sinistris. *Donat.* in *fr. de Com. et Trag.* docet, diverbia ab histrionibus fuisse pronunciata; cantica vero temperata fuisse modis, non a poeta, sed a perito artis musicae factis. Ubi vero nulla fuere cantica, probabile est, in fine cujusque actus modos a tibicine fuisse factos: quod significare videtur *Pl.* cum ait *f. a.* 1. *Ps.* Concedere aliquantisper me intro libet, Dum concenturio in corde sycophantias: Tibicen vos interea hic delectaverit. ℙ Est item finis, terminus, intra quem si consistas, mediocritas servatur. *Cic. Or.* 22. In omnibus rebus videndum est, quatenus: etsi enim suus cuique modus est, tamen magis offendit nimium, quam parum. *Id. Off.* 1, 5. Omnium, quae fiunt, quaeque dicuntur, ordo et modus: in quo inest modestia et temperantia. *Id. Or.* 3, 11. Vox quasi extra modum absona; et *Div.* 1, 44. Cum lacus praeter modum crevisset. *Id. Mur.* 34. *f.* More et modo facere aliquid. *Id. Tusc.* 2, 19. *med.* Terminare magnitudinis et diuturnitatis modum. *Id. Leg.* 2, 26. finire. *Id. Verr.* 2, 2, 48. Modum aliquem et finem orationi, et criminibus facere; et *Off.* 1, 29. Finem et modum transire; et *ib.* Modum retinere. *Lucan.* 2, 38. servare. *Liv.* 4, 24. imponere alicui. *Virg. A.* 7, 129. ponere exitiis. *Cic. Fin.* 1, 1. alicui rei statuere; et *ib.* et *Verr.* 2, 2, 59. constituere; et *Marcell.* 8. definire. *Id. Tusc.* 5, 28. adhibere; et *Verr.* 2, 2, 59. alicujus rei habere; et *Leg.* 1, 20. aliquem controversiarum facere. *Id. Fam.* 5, 16. *f.* lugendi aliquando facere. *Ter. Heaut.* 4, 5, 7. facere sumptibus. *Liv.* 25, 40. *f.* alicui. Adde 9, 14. ℙ Jungitur cum *modestia. Sall. Jug.* 45. Ita cum potentia, avaritia sine modo modestiaque invadere, polluere, vastare omnia, *h. e.* sine fine et pudore. V. MODESTIA. ℙ Cum infinito. *Stat. Th.* 12, 573. Nam quis erit saevire modus? ℙ *Bono modo* aliquid facere est mediocritate et moderatione servata, temperate, modice, modeste. *Cato R. R.* 5. Villicus, si quis quid deliquerit, pro noxa bono modo vindicet. *Cic. Acad.* 4, 44. *extr.* Haec tibi tam sunt defendenda, quam moenia: mihi autem bono modo, tantum quantum videbitur. *Id. Q. Fr.* 2, 6. Bono modo desiderare aliquid. *Pl. Amph.* 3, 4, 12. animo obsequitur suo: Quod omnem hominem facere oportet, dum id modo fiat bono. Adde *Merc.* 4, 5, 61. [*Quid differant *modus, moderatio, modestia*, dictum est in v. *moderatio.*] ℙ Ap. grammaticos *modi verborum* sunt diversae eorum inclinationes, per quas varios animi affectus significamus, ut indicativus, imperativus, optativus, etc. *Quint.* 1, 5. *med.* In verbo fiunt soloecismi per genera, tempora, personas, modos, sive cui status eos dici, seu qualitates placet, vel sex, vel, ut alii volunt, octo. Adde *Gell.* 15, 13., *Prisc.* 8, 819., *Charis.* 2, 142. et *Diomed.* 1, 328.

*MODŪSA, ae, f. Indiae oppidum, cis Gangem, in Pandionis (alii *Paridionis*) terra. *Plin.* 6, 23. *B. A.*

MOECHĂ, ae, f. μοιχή, concubina, et speciatim adultera. *Hor. Sat.* 1, 4, 113. Ne sequerer moechas, concessa cum Venere uti Possem. *Mart.* 10, 13. Ad nocturna jacet fastosae limina moechae. ℙ Adjective. *Auson. epigr.* 10. Toxica zelotypo dedit uxor moecha marito.

MOECHĬĂ, ae, f. μοιχεία. *Tert. Pudic.* 5. et alibi.

MOECHĪLĒ, is, n. adulterium, vel locus, in quo adulteria committi solent. *Petr. Sat.* 113. *Burm.* Redierat in animum moechile. Alii aliter leg. *Ed. *Anton.* habet *cubile. B. A.*

*MOECHILLUS, i, m. i. fere q. moechus. *Catull. epigr.* 113. (al. 114.) Consule Pompejo primum duo, Cinna, solebant Moechilli, facto etc. Sic ed. *Graev.* ex lectione *Turnebi. Doering.* post *Vulpium* legit *Moechi: illo facto* etc. Alii aliter. *B. A.*

MOECHĪMŌNĬUM, ii, n. adulterium. *Laber.* ap. *Gell.* 16, 7.

*MOECHINDIRA, opp. Aethiopiae. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

MOECHISSO, as, a. 1. adulterio mulierem polluo. *Pl. Cas.* 5, 4, 6. Quid fecisti scipione, aut, quod habuisti pallium? *An.* In adulterio dum moechissat Casinam, credo, perdidit: sc. pallium.

MOECHŎCĬNAEDUS, i, m. μοιχοκίναιδος, qui adulter simul, et mollis cinaedus est. *Lucil.* ap. *Non.* 8, 84. Imberbi androgyni, barbato moechocinaedo, *h. e.* qui facit, et patitur, ut ait *Auson. epigr.* 119.

MOECHOR, aris, atus sum, dep. 1. μοιχεύω, cum scorto, vel cum conjuge alterius concumbo: est a praet. perf. μέμοιχα verbi μείχω pro μίχω ab ὀμιχέω, mejo. V. IMMEJO. *Catull.* 94, 1., *Hor. Sat.* 1, 2, 49. et *Mart.* 6, 91. etc.

MOECHUS, i, m. μοιχὸς, qui cum scorto cubat, et qui cum aliena uxore concumbit: a voce Graeca allata. *Pl. Mil.* 3, 1, 180. Herus meus ita magnus moechus mulierum est, ut, etc. Adde *Ter. Andr.* 2, 1, 16. et *Eun.* 5, 4, 35., *Hor., Juven., Mart.*

MOEDĬAE. V. HEMIOLIUS.

*MOENAENUM CASTRUM in Judaea fuit, prope Gazam, Μηνοῖς *Eusebio. Cod. Theod.* 7, 4, 30. *B. A.*

MOENĒ. V. MOENIA.

MOENĔRĂ, n. plur. pro *munera*, antiqua scribendi ratione. *Lucr.* 1, 29. fera moenera militiai. *Afran.* ap. *Non.* 9, 5. Tandem ut possimus nostra fungi moenera.

MOENĬĂ, ium, ibus, n. plur. τείχη, muri, qui urbem cingunt: ab antiquo *moenio*, pro *munio*, ut docent *Varr. L. L.* 4, 32. et *Serv.* ad illud *A.* 11, 567. Non illum tectis ullae, non moenibus urbes Accepere. *Cic. Sext.* 42. Domicilia conjuncta, quas urbes dicimus, moenibus sepserunt. *Caes. B. C.* 3, 80. Oppidum altissimis moenibus oppugnare. *Nep. Them.* 6. Piraeeus moenibus circumdatus; et *ib.* 4. Moenibus se defendere. *Plin.* 7, 29, 30. Obsidere moenia. *Auct. B. Hisp.* 36. delere. *Hirt. B. G.* 8, 43. occupare. *Sen. Phoen.* 343. dejicere. *Sall. Cat.* 56. Intra moenia deprehensi hostes. ℙ Item quaecumque munitiones, propugnacula, aggeres, muniendi causa exstructi. Unde *Festus:* Moenia et muri, et alia muniendae urbis gratia facta. *Caes. B. C.* 2, 16. Ut ipsis consistendi in suis munitionibus locus non esset: cum paene inaedificata in muris ab exercitu nostro moenia viderentur, ac tela manu conjicerentur. ℙ In illo *Virg. A.* 2, 234. Dividimus muros, et moenia pandimus urbis: *Servius* putat, *moenia* esse urbis tecta, aedes, etc. [*Moenia* h. l. non sunt tecta urbis, sed munimenta, sensusque videtur ita recte posse constitui: dejecimus muros, istos quidem tot annis Trojanorum

urbi certo praesidio, munimento datos. — Singularum aedium notionem, ut probe *Serv.* interpretatur, habes *ib.* v. 252. fusi per moenia Teucri Conticuere; i. e. pro se quisque festo die per vinum et epulas acto, temere et sine ordine domicilium quaesiverat, ibique somno sepultus jacebat: ubi Noster *moenia* ita intelligi parum videri necessarium dixerat. Adde *Lucan.* 1, 24. At nunc semirutis pendent quod moenia tectis Urbibus Italiae: ubi tamen quae *Cort.* laudat, magis universi oppidi, quam singulorum aedificiorum involvere notionem videntur. Nimirum in universum pro urbis alicujus toto aedificiorum corpore, murorum ratione nulla habita, v. *moenia* ponitur ap. *Cic. Cat.* 2, 1. moenibus ipsis intra moenia nulla jam pernicies comparabitur, i. e. non amplius ipsa in se pestem, perniciem urbs continebit. (*Graev.* de singulis domibus intell.) Ita *Gronov. Observ.* 2, 12. *Media moenia* ap. *Curt.* mediam urbem et media tecta.] *Flor.* 1, 4. de Anco: Hic moenia muro amplexus est; et *Vitr.* 8, 4. Zama est civitas Afrorum, cujus moenia rex Juba duplici muro sepsit; et *Virg. A.* 6, 549. Moenia lata videt triplici circumdata muro. *Plin.* 6, 26, 30. de Babylone: Situm vero moenium aquilae pandentis alas. [*— *Moenia* absolute dicitur pro toto oppido, i. e. aedificiis cum muris. *Lucan.* 3, 373. Tum moenia clausa: ubi de Massilia loquitur; et 2, 99. Marius quo Moenia victor Corripuit: ubi de Roma sermo est. Ita *Cort.* ap. *Eund.* 6, 76., ubi v., pro Vulg. *Quoque modo Romae*, leg. jubet *quoque modo terrae praelapsus moenia Tibris in mare descendit.*] ℙ Translate *moenia mundi* ap. *Lucr.* 1, 73. et alibi, et *moenia coeli* ap. *Ov. Met.* 2, 401. est ipse ambitus, et quasi septum extremum. Eadem ratione *moenia navis* dixit *Id. ib.* 11, 532. quibus navis excludit undas, et ab insultibus fluctuum vectores defendit: et *moenia theatri* dixit *Lucr.* 4, 80. ipsos parietes, quibus inclusi spectatores sedent. ℙ [*Insolentior paulo est *Manil.*, qui *moenia* pro *corona murali* dixit 1, 778.] ℙ *Arce moeniorum* dixere veteres, teste *Cledonio* in *Arte* p. 1898., ut *anciliorum* pro *ancilium* dixit *Hor. Od.* 3, 5, 10. ℙ *Moeniis* pro *moenibus* habetur in *Inscr.* sub Antonino Pio ap. *Grut.* 408, 1. *lin.* 34. Universam R. P. N. (*h. e.* Rem *Publicam Nostram*) cum eo moeniis ampliavit. Alii rectius leg. *cum gregariis.* ℙ In singulari num. est *moene, is*, perrarum tamen. *Ennius* ap. *Fest.* Apud emporium in campo hostium per moene. ℙ *Moenia*, munia, officia; quemadmodum *moerus* pro *murus*, et *moenio* pro *munio* olim scriptum fuit. *Pl. fr.* ap. *Fest.* Prohibent, quin moenia aliunde ego fungar mea. *Lambinus* alio trahit, sed huc pertinere potest, illud *ejusd. Stich.* 5, 4, 13. nos tamen efficimus pro opibus nostra moenia. Sic *Trin.* 3, 2, 61. Sua moenia tolerare, *h. e.* onera, et sumptum quotidianum familiae.

MOENĪANUM. V. MAENIANUM.

[MOENIĒNSES, ium, m. plur. incolae oppidi prope Albam Longam, ita appellati, quia, ubi olim militum castrum fuerat, oppidum postea conditum fuit. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 688. *n.* 102. Municipes castri Moeniensium; et *n.* 103. M. Aurelio Caesari Cos. II. Imp. Caes. Antonini Aug. Pii filio decuriones castri Moeniensium. Alia ap. *Riccy Mem. di Alba-longa* p. 156. L. Cornelius L. F. Falerina Pupillus flamen quinquennalis, patronus castri Moeniensium. *F.*]

MOENĪO, is, ivi, itum, a. 4. idem quod munio, moenibus cingo: unde *circummoenitus* ap. *Pl. Capt.* 2, 2, 4. et *moenitus* ap. *eund. Bacch.* 4, 9, 2. Pergamum divina moenitum manu. *Enn.* ap. *Fest.* in *Quaeso.* Ostia moenita est, *h. e.* fossa circumdata. Al. leg. *munita. Inscr.* ap. *Cotugno, Mem. di Venafro* p. 267. L. Aclutius L. F. Ter. Gallus duovir urbis moeniundae. V. *Varr. l. c.* in V. DESABULO.

*MOENIS, is, fluvius nobilis Germaniae, hodie *the Main* vel *the Mayn. Mela* 3, 3. ℙ *Moenus* est *Eumen. Panegyr. ad Constantin.* 13. Sic accusativum *Moenum* habes in *Tac. G.* 28. ed. *Ernest.* ubi aliae edd. *Moenim* habent. Adde *Plin.* 9, 15. In Moeno. ℙ Scribitur et *Maenus* et *Menus*, nescio an recte. *B. A.*

MOENĪTUS. V. MOENIO.

*MOENUS. V. MOENIS. *B. A.*

MOERĂ, ae, f. pars, μοῖρα, Graeca vox a μείρω, divido. *Censorin. de die nat.* 8. docet, sic appellari a Graecis partem, seu gradum signi in Zodiaco, in quo est sol, quo tempore partus concipitur: et esse veluti fatum nasciturì pueri. Unde μοῖρα etiam fatum significat. *Sidon. carm.* 15, 66. Ter denas tropico prope currere climate moeras. Adde *in ep. praefixa carmini* 14. Utroque autem loco etiam *mira* legitur: sed corrupte ex vitio saeculi, quo is auctor scripsit. ℙ Est etiam nomen Parcae. *Gell.* 3, 16. ℙ Alio sensu V. MORA.

MOERENS et Maerens, entis, part. a *moereo:* moestus. *Cic. Sull.* 26. *med.* Quis Sullam, nisi moerentem, demissum, afflictumque vidit? *Hor. Od.* 3, 5, 47. Interque moerentes amicos Egregius properaret exsul. *Virg. A.* 1, 201. dictis moerentia pectora mulcet. *Ov. Her.* 11, 93. Moerens vultus. *Cic. Tusc.* 1, 13. *f.* Lugubris lamentatio, fletusque moerens. *Sen. Herc. Oet.* 1063. Moerentem feriens chelyn. *Inscr.* ap. *Mur.* 1229, 7. Mater maerentissima.

MOERĔO et Maereo, es, n. 2. λυπέομαι, tristis sum, aegresco, in moestitia sum; ejusque aegritudinis signa do querendo, lamentando, lugendo: nec audiendus *Serv.*, qui ad *A.* 11, 211. moerere ait esse, cum silentio dolere; si *cum silentio* intelligit occulte, et in corde intus. [*V. in LUGEO. Ista, quam verbo *moerere Servius* significationem vindicat, pertinet ad *dolere. Doederl.* 3, 237.] *Cic. Tusc.* 1, 13. *f.* Nemo moeret suo incommodo: dolent fortasse, et anguntur: sed illa lugubris lamentatio, fletusque moerens ex eo est, quod eum, quem dileximus, vitae commodis privatum arbitramur, idque sentire. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 5. *f.* Da hoc illi mortuae: da ceteris amicis, qui tuo dolore moerent. *Cic. Balb.* 25. Homines alienis bonis moerentes. *Id. Q. Fr.* 1, 3. *f.* Quin illud moereo, quod tibi non minorem dolorem illorum orbitas affert, quam mihi. *Id. Sext.* 11. Qui, patriam nimium tarde concidere, moererent. *Tibull.* 3, 2, 14. Moereat haec genero, moereat illa viro. *Ov. Fast.* 1, 487. Nec tamen ut primus moere mala talia passus. ℙ Cum accus. *Cic. Fam.* 14, 2. Moereo casum ejusmodi. *Id. Sext.* 17. Perditorum civium mortem moerere; et *ib.* 14. calamitatem reipubl. *Ov. Met.* 1, 664. talia moerens, *h. e.* has edens querelas. Adde *Val. Fl.* 8, 209. ℙ Moereor, eris, dep. 2. *Matius* ap. *Varr. L. L.* 6, 5. Corpora Grajorum moerebar mandier igni. *Cic. Sext.* 39. Nos pulsi eramus: vos taciti moerebamini. Alii leg. *moerebatis*, al. *mirabamini.* [*Orell. leg. *moerebatis.*] ℙ Passive impersonaliter *Appul. Met.* 4. Moeretur, fletur, lamentatur diebus plusculis. ℙ De praeterito ita *Prisc.* 8, 817. A *moereo*, unde *moeror, moerui* debuit facere: sed in usu non est. ℙ Diphthongum *oe* in *moereo*, *moeror*, et *moestus* retinent *Dausq.*, *Scalig.* et alii, itemque octo lapides ap. *Grut.*, quos affert *Noris. in Cenotaph. Pis. dissert.* 4. *c. ult.*, quibus adde alium ap. *Grut.* 658, 5., quem indicat *Cellar.* in *Orthogr.* Ipse tamen *Norisius* antiquiorem putat *ae*, quae constanter habetur in *Cod. Virg. Mediceo*, et in aliis lapidib. quinque ap. *Manut.* in *Orthogr.* Ex etymologis alii, quibus *ae* placet, cum *Varr. L. L.* 5, 6. *f.* a *marcere* deducunt, quia corpus maerendo marcescere videatur: alii, ut *oe* defendant, a Graeco μοῖρα (unde *moera*), ut *Dausq.*, quas ego notationes nihil moror. Porro neutram scriptionem vel improbarim, vel praetulerim.

*MOERĔOR, eris, dep. 2. V. in *Moereo. B. A.*

*MOERĬCA VITIS ap. *Plin.* 14, 2. quae fuerit, incertum est. ℙ *Colum.* 3, 2. est *merica. B. A.*

[MOERIS, idis, f. Μοῖρις, palus olim, sive lacus, nunc campus Aegypti, inter Memphim, et Arsinoem, prope labyrinthum viginti millia passuum in circuitu patens. *Mela* 1, 9. et *Plin.* 5, 9, 9. ℙ Est etiam viri nomen proprium ap. *Virg. Ecl.* 8, 96. *F.*]

MOERO, as, a, 1. λυπέω, moerentem facio, [*Attius* ap. *Non.* 2, 533. Quod si, ut decuit, stares mecum, aut meus te moeraret dolor, jamdiu inflammari tetre naves vidissent suas. Ita ex *Cod.* leg. *Bothe:* alii male *mertaret*, quasi significet merentem facere. *F.*]

MOEROR et Maeror, oris, m. λύπη, ἀνία, actus moerendi, luctus: cui *laetitia* ap. *Sall. Cat.* 61. opponitur. [*Neque aliter differunt *moeror* et *moestitia*, quam *laetitia* et *gaudium.* Nempe *moeror* actum significat, quo tristitiae signa, habitu corporis, vultu cet. edere solemus; *moestitia* ad animum pertinet, qui doloris sensum, affectum alias non proditum continet. V. *Doederl.* 3, 237.] *Cic. Tusc.* 4, 8. Moeror est aegritudo flebilis, *h. e.* quae in fletum, gemitum, aliaque signa doloris facile erumpit. *Id. Fin.* 1, 18. Aegritudines, molestiae, moerores, qui animos exedunt, conficiuntque curis. *Sall. Jug.* 16. Clausi in tenebris cum moerore et luctu, morte graviorem vitam exigunt. *Cic. Att.* 12, 28. Quod me ipse per litteras consolatus sum, non poenitet me, quantum profecerim: moerorem minui: dolorem nec potui, nec, si possem, vellem. *Id. Tusc.* 3, 12. *med.* Est impudens luctus moerore se conficientis. *Id. Att.* 3, 8. Meus me moeror lacerat et conficit. *Ter. Andr.* 4, 2, 10. Esse in moerore. *Cic. Att.* 10, 4. jacere; et *ib.* 3, 8. *f.* Animum moerori dare; et *ib.* 11, 2. Moerore urgeri. *Pl. Capt.* 1, 2, 30. macerari. *Id. Stich.* 1, 3, 63. atque aegritudine consenescere. *Gell.* 3, 15. et luctu affectus. *Cic. Cat.* 2, 1. afflictus et profligatus. *Id. Att.* 12, 14. A moerore recreari. *Id. Phil.* 14, 13. Deponere moerorem atque luctum. *Just.* 38, 8. *f.* inferre alicui. *Pl. Cas.* 3, 5, 50. offerre alicui. *Id. Cist.* 4, 2, 60. afferre. *Id. Stich.* 2, 1, 31. Ex moerore eximere. *Plin.* 8, 12, 12. Moeroris tabe confecti.

MOERUS, i, m., idem quod murus, veteri scribendi more, V. MURUS. *Enn.* ap. *Fest.* in *Oscum.* de moeris res gerit Opscus. *Id.* ap. *Gell.* 16, 10. moeros, urbemque, forumque Excubiis curant. *Varr. L. L.* 5, 9. *moeris*, et *moeros* habet. *Virg. A.* 10, 24. atque ipsis proelia miscent Aggeribus moerorum. Ubi *Serv.* Antique pro *murorum*: nam veteres pleraque eorum, quae nos per *u* dicimus, per *oe* diphthongum pronunciabant. *Lucr.* 4, 219. aestus ab undis Aequoris, exesor moerorum littora circum. ℙ In omnibus allatis locis etiam *murus* legitur in optim. quoque libris.

*MOESA, ae, f. avia Heliogabali, nepotem ad imperium evexit. *Lamprid. Heliog.* 10. *B. A.*

[MOESI, orum, m. plur. incolae Moesiae ap. *Plin.* 3, 26, 29. et 4, 11, 18. *F.*]

*MOESĬA, ae, f. Europae provincia, V. in *Moesicus, a, um.* ℙ Fuit et Moesia, Μυσία *Ptolemaeo*, oppidum Parthiae. *Ammian.* 23. *med.* p. 273. ed. *Lindenbrog.* Genonia, Moesia, Charax. *B. A.*

[MOESĬĂCUS, a, um, adj. idem ac Moesicus, ut *Maesiacus exercitus* in nummis Hadriani Aug. ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 6. p. 499. et. ap. *Suet. Vesp.* 6. *Moesiacae copiae* ap. *Tac. H.* 2, 32. *F.*] ℙ *Moesiaci, orum*, peregrini, qui sunt in Moesia. *Vetus lapis:* Ex. Ordine. Moesiacorum. V. *Vales.* ad *Ammian.* 20, 1. *B. A.*

MOESĬCUS, a, um, adj. ad Moesiam pertinens, quae provincia est, inquit *Plin.* 3, 26, 29., Pannoniae juncta, et usque ad pontum Euxinum cum Danubio decurrens: ubi nunc *Bulgaria* et *Servia. Id.* 4, 1, 1. Moesicae gentes. *Inscr.* ap. *Mur.* 184, 2. Praefectus classis Moesicae. Haec eadem in *Inscr.* ap. *Grut.* 575, 1., quae pertinet ad ann. a Chr. n. XCII. imperante Domitiano Aug., ideo *Classis Flavia Moesica* dicitur, quia is e gente Flavia erat: Romani autem imperatores in Danubio classem habuere ad coercendos Barbarorum impetus.

*MOESILĒUM, i, n. *Front. de Limit. agror.* p. 43. *Goes.* Similiter locorum religiosorum, quibus secundum cautiones modus restituendus: habent enim et moesilea juris sui, hortorum modos circumjacentes, aut praescriptum agri finem. ℙ *Turnebus* interpretatur *Moesilia* per Sepulcra, quae ab aliis Mausolea sunt appellata: atque inde in *Frontini* l. *mausolea* scribendum putat pro *moesilea. B. A.*

*MOESOGŎTHI, orum, gens quaedam, Gothorum pars, in Moesia inferiore degentes et usque ad Pontum Euxinum tendentes. *Jornand. de reb. Getic. B. A.*

MOESTĒ et Maeste, adv. cum moerore, λυπηρῶς. *Auct. ad Her.* 3, 14. Acriter, clementer; moeste, hilariter.

MOESTĬFĬCĀTUS et Maestificatus, a, um, part. a *moestifico*, moestus, tristis. *Sidon. ep.* 3, 13. *med.* Facies umbris moestificata larvalibus. *Capell.* 9. *in.* Insuetis laedor moestificata modis.

MOESTĬFĬCO et Maestifico, as, a. 1., moestum facio. *August. ep.* 121. Si paupertas angit, si luctus moestificat.

MOESTĬTER et Maestiter, adv. moeste. *Pl. Rud.* 1, 5, 6. unde vos ire cum uvida Veste dicam, tam moestiter vestitas?

MOESTĬTĬĂ et Maestitia, ae, f., idem quod moeror: cui opponitur hilaritas et laetitia. [*Quid differant *moestitia* et *moeror*, v. in h. v.] *Cic. Fin.* 1, 13. Sapientia est una, quae moestitiam pellat ex animis. *Id. Phil.* 2, 15. Esse in moestitia. *Tac. A.* 3, 16. Os in moestitiam flectere. ℙ Translate. *Cic. Or.* 16. *f.* Aliqui duritatem et severitatem quandam verbis, et orationis quasi moestitiam sequuntur. [*Cf. *Ernest. Lex. techn. lat. rhet.* p. 257.] *Colum.* 7, 3. *med.* Ut totius autumni pabulo satiatus agnus, ante moestitiam frigorum, atque hiemis jejunium confirmetur. ℙ De orthographia V. in *Moereo.*

MOESTĬTŪDO et Maestitudo, inis, f. *Acc.* ap. *Non.* 2, 522. Ni vestitus teter, moestitudo, vastitudo praedicarent hominem esse. *Pl. Aul.* 4, 10, 1. ego sum miser, cui tanta moestitudo obtigit. *Pall.* 1, 26. de turdis: Claudantur cum aliis ante nutritis, quorum societate captivitatis moestitudinem consolentur.

MOESTO et Maesto, as, a. 1. moestum facio. *Laber.* ap. *Non.* 2, 531. Concitatam mobilitate moestas.

MOESTUS et Maestus, a, um, adj. λυπηρός, ἀχθόμενος, moerens, dolens, tristis, lugens. [*Moestus* et *tristis* in eo quidem conveniunt, quod uterque dolorem animo continet, non signis consilio datis prodit aliis: sed differunt ita, ut *moestus* dejectis oculis, caduco capite, tranquillius id, quod animum angit, ferat; *tristis* truci vultu, contractis superciliis vehementius, cum indignatione dolorem volvat. V. *Doederl.* 3, 234.] *Cic. Or.* 2, 47. Cum excitavi moestum ac sordidatum senem. *Id. in Sen.* 6. Incultus, horridus, moestus. *Hor. Sat.* 1, 2, 3. Moestus ac sollicitus morte alicujus. *Cic. Or.* 22 *med.* Cum tristis Calchas esset, moestior Ulysses. *Virg. A.* 2, 270. moestissimus Hector. [*Tac. H.* 1, 82. Rarus per vias populus; moesta plebs; dejecti in terram militum vultus, ac plus tristitiae, quam poenitentiae. — Atque ita quoque peculiari modo usurp. *Tac.*, translate, scil. de oratore, *Dial.* 24. Oratores moesti et inculti, h. e. in quorum oratione laetos nullos deprehendas locos. *Boettich. Lex. Tac.* p. 308. sq.] *Auct. ad Her.* 3, 15. *med.* Moestus et conturbatus vultus. *Just.* 18, 7. Moe-

sta ac lugentia castra. *Virg. G.* 4, 515. moestis late loca questibus implet. *Id. A.* 5, 47. ossa parentis Condidimus terra, moestasque sacravimus aras, *h. e.* funebres, et Diis Manibus sacras. *Ov. Fast.* 6, 660. moesta funera. *Id. ib.* 4, 454. Et feriunt moestae pectora nuda manus; et *ib.* 854. moestas Acca soluta comas. *Id. Am.* 2, 6, 5. moestos laniare capillos. *Id. Trist.* 3, 5, 15. Brachiaque accepi moesto pendentia collo. *Id. Fast.* 3, 641. ne dubita, moestum fuge, dicere, tectum, *h. e.* funestum, dirum, in quo insidiae parantur. *Id. Ib.* 128. a laeva moesta volavit avis, *h. e.* mali ominis. *Virg. G.* 1, 480. Et moestum illacrimat templis ebur. *Id. A.* 1, 206. moestus timor. *Prop.* 3, 4, 13. moesta vestis, *h. e.* atrata, signum luctus. Sic 4, 11, 9. moestae tubae. *Sen. Oed.* 2. Et nube moestum squalida exoritur jubar. [*Ita plerumque *Tac.* poetice h. v. ad res trahit. Exempla v. ap. *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 309.] ¶ Cum inf. *Stat. Th.* 10, 774. insignemque animam mucrone corusco Dedignantem artus pridem, moestamque teneri, Arripit, etc. ¶ Aliquando est valde turbatus, et vultu ad tristitiam ac severitatem compositus. *Val. Fl.* 5, 568. tacita moestissimus ira. Sic in illo *Virg. A.* 12, 514. Ille neci moestum mittit Onytem: *Serv.*, severum, inquit, naturaliter tristem, quem Graeci σκυθρωπὸν dicunt, ἀγέλαστον: aut imaginatus est exspirantem. ¶ Ventrem moestum fovere ex molito hordeo, ap. *Lucil.* exponit *Non.* 4, 314. enectum fame. ¶ De ratione scribendi V. in MOEREO.

*MOETA pro Meta ap. *Front. de Colon.* p. 141. *Goes.* et alibi. *B. A.*

*MOGETIĀNA, ae, f. opp. Pannoniae inferioris, inter Dravum flumen et Danubium. *Anton. Itin.* ¶ Dictum et *Mogetianae, arum, ib. B. A.*

*MOGONTIĂCUM, i, n. opp. *Mentz* in Germania. *Eutr.* 7, 8. (al. 13.) et 9, 7. (al. 9.) *Magontiacum* est *Tac. H.* 4. 15, 24, 33. cet. *Maguntiacum* autem *Anton. Itin.* Appellatur et *Magontiacus* fem. gen. ap. *Ammian.* 15, 27. et *Moguntia* ap. *Venant. Fortun.* et *carm.* 9. itemque *Mogontia* ap. *Günther. Ligur.* 1, 384. *B. A.*

MŎLA, ae, f. μύλη, instrumentum, quo frumenta, aliaeque fruges conteruntur, et in farinam rediguntur: a Graeca voce allata. Constat autem duobus saxis, quorum inferius quadrata primum figura solo insistit, deinceps in conum desinit, et ob formae similitudinem *meta* dicitur: superius (Graeci ὄνον vocant) dupliciter est cavatum, et ex inferiore quidem parte metae superincumbit, superiore vero, quae catillus appellatur, grana conterenda continet, quae per medium foramen inter utrumque saxum decidunt, ibique facile commoluntur, cum superius saxum ab axe transverso, qui *mobile* nominatur, circumducitur. Hujus molae figuram, paucis abhinc annis Pompejis in Campania repertae, habes apud *Schneiderum* in adnot. ad *Cat. tab.* 11. *n.* 7. *Paul. Dig.* 33, 7, 18. §. 5. Idem Scaevola consultus de meta molendaria, respondit, si rusticis ejus fundi operariis moleretur, eam quoque deberi; est autem meta inferior pars molae, catillus superior. ¶ Molarum aliae sunt *trusatiles* aut *manuariae*, χειρομύλαι, quae manu hominum truduntur. *Gell.* 3, 3. *f.* de Plauto: Cum ob quaerendum victum, ad circumagendas molas, quae trusatiles appellantur, operam pistori locasset. V. MANUARIUS. ¶ Aliae *asinariae* aut *jumentariae*, quae ab asinis seu jumentis versantur. *Ov. Fast.* 6, 318. Et quae pumiceas versat asella molas. *Juven.* 8, 66. de caballis: triteque trahunt epirhedia collo Segnipedes, dignique molas versare Nepotis. V. ASINARIUS et JUMENTARIUS. ¶ Aliae *aquariae*, ὑδρομύλαι, quae impetu incurrentis aquae, et ope rotarum circumaguntur. *Pall.* 1, 42. Si aquae copia est, fusuras balnearum debent pistrina suscipere, ut ibi formatis aquariis molis sine hominum, vel animalium labore frumenta frangantur. Hinc *Plin.* 18, 10, 23. Major pars Italiae rotis utitur, quas aqua verset obiter, et far molat. Hujusmodi molas describit *Vitr.* 10, 10. V. et HYDRAULA. ¶ Ad alias etiam fruges, et res comminuendas molae adhibentur. *Ov. Medic. fac.* 72. de lupinis et faba: Utraque da nigris comminuenda molis, *h. e.* molis ex nigro lapide, quas *Id. Fast.* 6, 318. *pumiceas* vocat, quia plerumque fiebant ex lapide Pompejano, qui niger et pumici similis est. *Plin.* 18, 7, 14. Hordeum molis frangunt. *Petr. fragm. Trag.* 74. *Burm.* Mola buxea piper trivit. *Colum.* 12, 50. *med.* Oleo autem conficiendo molae utiliores sunt, quam trapetum. Molae quam facillime patiuntur administrationem; quoniam pro magnitudine baccarum vel submitti, vel etiam elevari possunt, ne nucleus, qui saporem olei vitiat, confringatur; et *ib.* 52. Suspensa mola olivam frangito. *Id.* 2, 11. *f.* Cicera suspensa mola divisa. *Varr. R. R.* 1, 55. Molae oleariae duro et aspero lapide. ¶ Quas memorat *Plin.* 36, 18, 20. molas versatiles, Volsiniis inventas, *Hard.* intelligit cotes acuendis ferramentis aptas. Easdem memorat *Liv.* 28, 45. *med.* ¶ Dicitur etiam *mola* ipsum far tostum, molitum, et sale sparsum (unde et *mola salsa* dicitur) χριθὴ πεφρυγμένη, qua in sacris utebantur, et vel solam offerebant, vel victimas ea spargebant, ut *Fest.* et *Val. Max.* 2, 5. *n.* 5. docent: unde *immolare*. *Virg. Ecl.* 8, 82. Sparge molam, et fragiles incende bitumine lauros. *Serv.* ad *h. l.* tradit rationem ejus conficiendae, quae Romae in more fuit. Virgines, inquit, Vestales ex Non. Majis ad prid. Id. Majas alternis diebus spicas adoreas in corbibus mensuariis ponunt: easque ipsae torrent, pinsunt, molunt, atque ita molitas condunt. Inde ter in anno molam faciunt, Lupercalibus, Vestalibus, Idib. Septembr. adjecto sale cocto, et sale duro. *Cic. Div.* 2, 16. Caput est in jecore, cor in extis: jam abscedet, simul ac molam et vinum insperseris. *Mart.* 7, 54. Consumpsi salsasque molas, et turis acervos. *Tibull.* 1, 5, 14. Ipse procuravi, ne possent saeva nocere Somnia, ter sancta deveneranda mola. *Sen. Thyest.* 688. Tangensque salsa victimam culter mola, etc. *Plin.* 18, 2, 2. Mola salsa supplicare. *Id. praef. med.* Rustici mola tantum salsa litant. *Pl. Amph.* 2, 2, 108. Prodigiali Jovi Aut mola salsa hodie, aut ture comprecatam oportuit. *Virg.* salsas fruges, *Ov.* salsa farra vocat. V. SALSUS. ¶ *Mola* pro maxilla legitur a quibusdam ap. *Appul. Dogm. Plat.* 3. *med.*, sed plerique alii rectius *mala*. ¶ Denique *mola* dicitur in uteris mulierum massa carnea sine ossibus ac visceribus, ex imperfecta conceptione loco fetus concrescens, μύλη. *Plin.* 7, 15, 13. Unius mulieris utero, quas appellarunt molas. Ea est caro informis, inanima, ferri ictum et aciem respuens: et, ut partus, alias letalis, alias una senescens, aliquando alvo citatiore excidens. Simile quiddam et in viris in ventre gignitur, quod vocant scirrhon. Adde 10, 64, 84.

MOLAE, arum, f. plur. In libro sacerdotum populi R. (ap. *Gell.* 13, 22.) in quo perscriptae sunt Comprecationes Deorum immortalium, inter varia Deorum nomina habetur *Heriem Junonis, Molas Martis, Nerienem Martis*. Putant quidam, *Molas* esse filias Martis, sic dictas a molimine et conatu in bellorum apparatu: alii a molis, quod ut molis fruges, sic bellis Mars homines frangat.

MŎLĀRIS, e, adj. μυλικός, ad molam pertinens, ut *molaris lapis*, ex quo molae fiunt, μυλίτης λίθος. *Plin.* 36, 19, 30. et *ib.* 23, 53. ¶ *Molares* saepe dicuntur lapides praegrandes et asperrimi, quos vel manu vel ballistis jaciebant in hostes: vel a magnitudine, quasi apti sint molis faciendis: vel a duritie, aut scabritie. *Virg. A.* 8, 249. insueta rudentem (*Cacum*) Desuper Alcides telis premit, omniaque arma Advocat, et ramis, vastisque molaribus instat. *Ov. Met.* 3, 59. dextraque molarem Sustulit, et magnum magno conamine misit. Illius impulsu cum turribus ardua celsis Moenia mota forent. *Stat. Th.* 5, 560. quo turbine bellica quondam Librati saliunt portarum in claustra molares; et *Achill.* 2, 426. Excipere immissos curvato umbone molares. ¶ *Molares* dentes sunt in interiori maxilla utrinque post caninos siti, latiores ceteris, crassioresque: ita dicti, quod incisum ab aliis cibum ipsi comminuunt et veluti molunt, iidem *maxillares* appellantur, μύλαι, μυλῖται ὀδόντες. *Juven.* 13, 212. interque molares Difficili crescente cibo; et 5, 60. ut per lacrimas effundere bilem Cogaris, pressoque diu stridere molari.

MŎLĀRĬUS, a, um, adj. ad molam pertinens, molaris, μυλικός. *Cato R. R.* 11. et *Varr. R. R.* 1, 19. Asinus molarius, *h. e.* qui molam circumagit.

[MOLAXO, as, a. 1. idem ac malaxo. *Pelag. Vet.* 5. *f.* Axungiam veterem cum olio purgato, et simul tunso diligenter molaxas. *F.*]

MOLE. V. MOLESTIA.

*MOLEMONĬUM, i, n. herba, quae faciles vomitiones praestat. *Plin.* 26, 7. *B. A.*

MŎLENDĀRĬUS, a, um, adj. μυλωθρικός, ad molam, seu molendinum pertinens. *Paul. Dig.* 33, 7, 18. §. 2. Asinam molendariam, et molam negat Neratius instrumento fundi contineri; et *ib.* §. 5. Scaevola consultus de meta molendaria respondit, etc. Alii leg. *molendinaria*.

MŎLENDĬNĀRĬUS, a, um, adj. ad molendinum pertinens, idem ac molendarius, molaris. *Ammian.* 17, 4. *f.* Obeliscus diu pensilis, hominum millibus multis tanquam molendinarias rotantibus metas, cavea locatur in media. ¶ *Molendinarius, ii*, m. molitor, qui frumentum aliasque fruges molendas curat. *Inscr.*, quae pertinet ad ann. a. Chr. n. CCCCXC., ap. *Grut.* 1114, 6. et *Fabr.* p. 529. *n.* 382. Ut omnium molendinariorum fraudes amputentur, stateras fieri praecepimus, etc. *Gloss. Philox.* Molendinarius, ἀλετής. [*Plura adjecit *F.*]

[MŎLENDĬNUM, i, n. μύλων, moletrina, ubi molitur frumentum, ut pistrinum, ubi pinsitur: est a *molendo* dictum, quia illuc frumentum molendum fertur. *August.* in *Psalm.* 132. *n.* 4. ad *Matth.* 24, 40. Quare in molendino? quia in isto mundo versantur, ubi molendinum intelligitur; quia sic vertitur mundus iste, quomodo mola. Adde in *Psalm.* 36. *n.* 2. *F.*]

MŌLES, is, f. ὄγκος, κύτος, μέγεθος, corpus ingens, res magna, et multi ponderis. *Ov. Met.* 1, 7. Chaos, rudis indigestaque moles. *Virg. A.* 3, 656. vasta se mole moventem Pastorem Polyphemum. *Colum.* 3, 8. India perhibetur molibus ferarum mirabilis. *Prop.* 4, 6, 19. stetit aequore moles Pinea, *h. e.* classis magnarum navium. *Lucan.* 4, 462. Opiterginis moles onerata colonis, *h. e.* navis. [*Adde *ib.* 453. tertia moles Haesit.] *Prop.* 4, 11, 23. Sisyphe, mole vaces, *h. e.* ingenti saxo. V. SISYPHUS. *Claud. in Ruf.* 1, 350. Hinc Stilicho turmas, illinc Gradivus agebat, Et clypeis, et mole pares, [*i. e. corporis magnitudine.] ¶ Saepe dicitur de magnis aedificiis, substructionibus, aggeribus, praesertim qui ex saxo, terra, aut materia in mare jaciuntur vel muniendis portubus, vel piscinis faciendis, vel aedificiis in ipso mari excitandis. *Hor. Od.* 3, 1, 33. Contracta pisces aequora sentiunt, Jactis in altum molibus. [**Vell.* 2, 33, 4. Moles mari injectae.] *Tibull.* 2, 6, 27. Claudit et indomitum moles mare. *Caes. B. C.* 1, 25. Molem, atque aggerem ab utraque parte litoris jaciebat. *Cic. Verr.* 2, 4, 53. Fons fluctu totus operiretur, nisi munitione ac mole lapidum a mari disjunctus esset. *Id. Off.* 2, 4. Moles oppositae fluctibus. *Id. Att.* 4, 16. *med.* Aditus insulae muniti mirificis molibus. *Liv.* 23, 5. Pontibus ac molibus ex humanorum corporum strue faciendis. *Cic. Mil.* 31. Insanae substructionum moles. *Hor. Od.* 3, 29, 10. Molem propinquam nubibus arduis. *Cic. Phil.* 14, 12. *f.* Exstructa moles opere magnifico, incisaeque litterae, virtutis testes sempiternae. [**Tac. A.* 14, 8. Hi molium objectu, hi proximas scaphas scandere conantur. *H.* 2, 21. Quod nulla in Italia moles tam capax foret (de amphitheatro). *Lucan.* 8, 865. Proderit hoc olim, quod non mansura sepulcri Ardua marmoreo surrexit pondere moles: laudat hunc locum cum multis aliis, in quibus *moles* de sepulcro positum est, *Cort.* ad *Lucan.* 8, 695. ubi pro vulg. *exstructo monte* egregiam sane dedit conjecturam *exstructa mole*.] ¶ *Moles aquarum*, immanis vis et copia. *Sil.* 3, 46. surgentis mole profundi Injectum terris subitum mare. Adde 14, 123. et *Solin.* 23. *med.* [*Adde *Lucan.* 5, 625. Nunc quoque tanta maris moles crevisset in astra: ubi *Cort.* laudat *Oros.* 1, 10. Refusis a tergo instantium aquarum molibus obruta est; et 5, 24. Commoti maris fluctus quamvis molibus magnis sequuntur.] ¶ Translate est magnitudo, aut multitudo cujuslibet rei. [**Vell.* 2, 131. Et quidquid numinum hanc Romani imperii molem in amplissimum terrarum orbis fastigium extulit.] *Cic. Cat.* 1, 9. Vix molem istius invidiae, si in exsilium ieris, sustinebo; et *ib.* 3, 7. Non facile hanc tantam molem mali a cervicibus vestris depulissem. *Hor. Od.* 3, 4, 65. Vis consili expers mole ruit sua. *Tac. A.* 12, 66. In tanta curarum mole. *Id. H.* 1, 61. Vitellius suas copias supplevit, tota mole belli secuturus, [*i. e. omnibus copiis;] et *ib.* 2, 46. Non alias majore mole concursum, [*i. e. cum majori militum numero. Adde *Ann.* 6, 36. Artabanus tota mole regni ultum iit; et 15, 2. Vires intimas molemque belli ciet. V. *Drak.* ad *Liv.* 8, 13, 6.] et *Liv.* 26, 6. *med.* Apud alios nequaquam tantam molem pugnae invenio, [*i. e. tantae caedis proelium.] *Sil.* 12, 143. Herculea prostrati mole gigantes, *h. e.* magnis viribus Herculis: [*vel βίῃ Ἡρακληείῃ; ut *Herculeus labor* ap. *Hor.*] *Virg. A.* 12, 574. animis certantibus omnes Dant cuneum, densaque ad muros mole feruntur, *h. e.* denso agmine, et impetu urgente. Sic *Val. Fl.* 1, 757. leo cunctatus in arcta Mole virum, *h. e.* densa venantum turba. ¶ Item molimen, conatus, nisus, labor, [*difficultas, molestia.] *Tac. A.* 13, 35. Corbuloni plus molis adversus ignaviam militum, quam contra perfidiam hostium erat: [*saepius, quam ap. veteros scriptores v. *moles* hac significatione ap. *Tac.* leg. *A.* 1, 45. sic compositis praesentibus haud minor moles supererat; et 2, 78. Haud magna mole — in sententiam trahitur. Plura v. ap. *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 309. Adde *Vell.* 2, 114, 1. distractissimus ille tantorum onerum mole: ubi *Ruhnk.* leg. vult *operum* pro *onerum*.] et *Liv.* 25, 11. *med.* Plaustris transveham naves haud magna mole, *h. e.* haud magno molimine. [**Vell.* 2, 95, 1. Reversum inde Neronem Caesar haud mediocris belli mole experiri statuit: ita ex certissima Heinsii emendatione dedit *Ruhnk.* pro vulg. *belli molem experiri.* Adde *ib.* 97, 4. Moles deinde ejus belli translata in Neronem est; et 115, 1. Caesar ad alteram belli Delmatici molem animam atque arma contulit; et 79, 1. Caesar molem belli ejus suscipere statuit; et 121, 1. Res Galliarum maximae molis. *Suet. Aug.* 84. in tanta mole rerum, i. e. in tam gravi et molesta multitudine laborum.] *Virg. A.* 1, 37. Tantae molis erat Romanam condere gentem. ¶ Item majestas, vis, pompa, potentia. [*Adjecta tamen molestiae, oneris significatione: unde parum differre hos locos dixerim ab antecedentibus.] *Val. Fl.* 6, 673. non illa levi turbata metallo, Sed facibus, sed mole Dei. *Tac. A.* 15, 52. Caesar balnea et epulas inibat omissis excubiis, et fortunae suae mole. ¶ [*Peculiari prorsus modo cum *exstructionem*, tum *demolitionem* designat, quam utramque significationem ap. priores etiam quibusdam locis *molitionis* vox habet (ubi v.). *Tac. A.* 1, 75. Mole publicae viae ductuque aquarum labefactas aedes suas. — *H.* 4, 28. Machinas molemque (i. e. demolitionem) operum Batavis delegat. Cf. *Curt.* 4, 3. *Boettich.*

Lex. Tac. p. 309.] ¶ Ultima in mole a vetustissimis producebatur, ut in fame, si Prisciano credimus 7, 768. ¶ [*Ex solita commutatione litterarum e et i saepissime in cdd. legitur molis pro moles. V. Cort. ad Lucan. 1, 344. et 4, 453. Latius de his exposuit Schneid. in Gr. Lat. 2. p. 468. sqq.]

*MOLESTATĬO, onis, f. Constant. Afer. 7, 6. Febris molestatio. B. A.

MŎLESTE, adv. δυσχερῶς, cum molestia, molestiam exhibendo; [*nimia et odiosa diligentia. V. Vulp. ad Catull. mox laud.] Catull. 42, 7. illa, quam videtis Turpe incedere, mimice, ac moleste. Cic. Att. 1, 17. extr. Jam illud moleste rogo, quod maxime cupio, ut quamprimum venias. Plerique al. leg. modeste; [*ita Orell., cui moleste non displicet.] Augustus in ep. ap. Suet. Aug. 86. f. Opus est, dare te operam, ne moleste scribas, aut loquaris, h. e. affectando obscuritatem, aut obsoleta verba sectando: hoc enim molestiam exhibet legentibus, aut audientibus. Gell. 3, 19. Superstitiose, et nimis moleste atque odiose confabricatus est originem vocabuli. Quint. 11. f. Nec in loquendo distinctionibus, temporibus, affectionibus moleste utemur. Curt. 3, 6. Animum sollicitudine intempestiva amici sane fideles, sed moleste seduli turbant. ¶ Moleste ferre, aegre, graviter, iniquo animo ferre; [*δυσχεραίνειν, i. q. χαλεπῶς φέρειν. Quid differat ab offendi v. in h. v.] Cic. Att. 13, 22. Te de praedio aviae exerceri, moleste fero; et Caes. B. G. 2, 1. Populi R. exercitum hiemare in Gallia, moleste ferebant. Petr. Sat. 100. Inquietatus ille moleste tulit. Cic. Q. Fr. 1, 1, 1. Quoniam ea molestissime ferre homines debent, quae ipsorum culpa contracta sunt; est quiddam in hac re mihi molestius ferendum. Id. Fam. 3, 6. med. Molestissime fero, quod, te ubi visurus sim, nescio. Auct. B. Hisp. 30. Moleste, et acerbe accipiebant, se impediri, quominus, etc. ¶ Moleste fero, formula est dolentis alterius calamitatem. Sen. ep. 67. f.

MŎLESTĬA, ae, f. δυσχέρεια, ὄχλος, aegritudo, sollicitudo, cura, angor, negotium. Cic. Fam. 12, 30. Noli mihi molestiam exhibere, et a me litteras crebriores, cum tu mihi raras mittas, flagitare; et ib. 13, 23. Pergratum mihi feceris, si eum, quod sine molestia tua fiat, si qua in re opus ei fuerit, juveris; et ib. 16, 12. med. Habeo etiam illam molestiam, quod Dolabella noster apud Caesarem est. Id. Att. 8, 3. med. Sed in hoc ipso habent tamen iidem fasces molestiam; et Sull. 1. Ex hujus incommodis magnam animo molestiam capio. Id. Fam. 4, 3. Ex pernicie reip. molestiam trahere; et ib. 13. Esse in molestiis; et ib. 14, 7. Omnes molestias et sollicitudines deponere et ejicere; et ib. 2, 16. depellere. Id. Q. Fr. 3, 8. delere. Id. Fin. 1, 16. minuere, aut augere. Id. Fam. 4, 3. levare. Id. Tusc. 3, 16. extenuare et diluere; et Q. Fr. 2, 10. alicui aspergere. Ter. Hec. 3, 2, 9. afferre; et Ad. 5, 3, 33. demere. Cic. Fam. 5, 14. f. Molestiis se laxare; et ib. 4, 13. Abducere a molestiis; et Or. 3, 1. Acerba recordatio veterem animi curam molestiamque renovavit. Id. Rosc. Com. 12. Liberare quempiam molestia et cura. Gell. 1, 6. Molestia et incommodum rei uxoriae. Plin. 30, 3, 8. Ut dentes sine molestia cadant. Pl. Amph. 1, 2, 2. Amovi a foribus maximam molestiam; et Poen. prol. 35. Esse molestiae. Cic. Fam. 16, 11. Suscipere molestiam nauseae. Suet. Cal. 23. f. Vitare molestiam navigandi. Cato R. R. 154. Vinum emptoribus sine molestia quomodo admetiaris. ¶ Est et in scribendo molestia, cum exquisitius obscura, aut obsoleta, aut nimis elaborata sectamur: quod molestiam affert audientibus. Cic. Brut. 38. f. Latine loquendi accurata, et sine molestia diligens elegantia. ¶ Est etiam vitium corporis in cute, quod molestiam magis, quam malum, affert. Plin. 28, 8, 28. Crocodilea illita ex oleo cyprino molestias in facie enascentes tollit. ¶ Mole pro molestia dixerunt Romani. V. LABOR, oris.

MŎLESTO, as, a. 1. λυπέω, τείρω, molestia afficio, vexo, infesto. Petr. fr. ap. Fulg. de prisco serm. in Alucinari, n. 54. Nam centum vernales me alucitae molestabant. Id. fr. Trag. 58. Burm. Aut tace, aut moliorem noli molestare. Scrib. Comp. 71. Uva raro valde molestat. Appul. Herb. 71. Neque bestiae, neque occursus mali molestabunt hunc. ¶ Deponentis forma, et cum dativo. Modest. Dig. 34, 3, 20. Aurelio Sempronio fratri meo nemine molestari volo nomine debiti, nec exigere aliquid ab eo. [Cum vero optimae editiones habeant Aurelio Sempronio fratri meo. Neminem molestari volo, etc., patet, molestari esse infinitivum verbi passivi molestor. ¶ Part. Molestans ap. Jul. Obseq. 42. Pestilentia utrumque exercitum molestante. F.]

MŎLESTUS, a, um, adj. δυσαχθής, δύσφορος, ἀνιώδης, gravis, laboriosus, odiosus, injucundus, negotiosus. Volunt esse a moles, licet quantitas primae syllabae sit dissimilis: vel potius est a mola, quae ingratiis a servis in pistrino movebatur. Cic. Mur. 8. f. Provincia negotiosa et molesta. Id. N. D. 2, 23. Operosus ac molestus labor. Id. Leg. 3, 8. Nihil erit his urbe, nihil domo sua dulcius: nec laboriosius, molestiusque provincia. Id. Off. 1, 21. Minus aliis gravis, aut molesta vita est otiosorum. Id. Sen. 14. Cupidis rerum talium odiosum et molestum est fortasse carere. Id. Amic. 6. f. Amicitia nunquam intempestiva, nunquam molesta est. Id. Div. Verr. 11. f. Cum omnis arrogantia odiosa est, tum illa ingenii atque eloquentiae multo molestissima. Phaedr. 4, 6. Noli molestus esse omnino litteris, Majorem exhibeant ne tibi molestiam. Id. 1, 22. Molestis muribus mustela purgat domum. Ter. Ad. 5, 3, 20. Ausculta paucis, nisi molestum est, Demea. Sic Cic. Cluent. 60. f. Tu autem, nisi molestum est, paulisper exsurge: (officiose dictum.) Id. Or. 2, 3. extr. Nos quidem, nisi forte molesti intervenimus, venisse delectat. ¶ Molesta tunica, fuit indumenti genus e cannabe, aut stuppa, aut sparto, aut hujusmodi materia contextum, et pice, bitumine, resina, aut cera illitum, quo induebantur ad ignem damnati, ut diutius ardentes lento calore urerentur. Juven. 8, 235. Ausi, quod liceat tunica punire molesta. Mart. 10, 25. Nam cum dicatur tunica praesente molesta, Ure manum; plus est dicere, non facio. Sen. ep. 14. med. Cogita illam tunicam, alimentis ignium et illitam, et intextam. ¶ Erant qui sponte se offerrent, in ludis, ut certo temporis spatio ea induti perstarent. Tert. Mart. 5. Jam et ad ignes quidam se auctoraverunt, ut certum spatium in tunica ardente conficerent. V. TUNICA. ¶ Eleganter molestum dicitur, quod exquisitiore, quam par est, studio et cura fit: molestiam enim exhibet, ut arrogantiae plenum, atque adeo ingratum. Cic. Brut. 30. extr. Volo, ut in scena, sic etiam in foro, non eos modo laudari, qui celeri motu et difficili utantur, sed eos etiam, quos statarios appellant, quorum sit illa simplex in agendo veritas, non molesta. Ov. A. Am. 1, 459. Disce bonas artes, moneo, Romana juventus, etc. Sed lateant vires, nec sis in fronte disertus: Effugiant cerae verba molesta tuae, h. e. nimis erudita, et a communi usu remota. Quint. 11, 3. f. Pronunciatio vultuosa, et gesticulationibus molesta. Suet. Tib. 56. Zenonem quendam exquisitius sermocinantem cum interrogasset, quaenam illa tam molesta dialectos esset, etc. [*V. moleste.] ¶ Laboriosus, difficilis. Ulp. Dig. 9, 2, 27. med. Alia species damni est, ipsum quid corrumpere, et mutare: alia, nulla ipsius mutatione, applicare aliud, cujus molesta separatio sit. ¶ Damnum afferens, perniciosus. Catull. 51, 12. Otium, Catulle, tibi molestum est. ¶ Molestiora loca ap. Pall. 1, 6. med. opponuntur placidioribus, et sunt, quae venti liberius ac vehementius perflant.

MŎLETRĪNA, ae, f. μυλών, locus ubi molitur, pistrinum: a molitus, ut sutrina a sutus. Cato ap. Non. 1, 320. Nervo, carcere, moletrina.

MŎLĪLE, is, n. ap. Cat. R. R. 10. et 11. videtur esse vel manubrium, quo mola versatur, vel helcium, quod servo, aut jumento molam versanti aptatur.

MŌLĪMEN, inis, n. ἐπιχείρημα, molimentum, molitio, conatus: vox fere poetica. Ov. Met. 12, 356. solidoque revellere dumo Annosam pinum magno molimine tentat; et ib. 6, 693. Idem ego cum fratres coelo sum nactus operto (Nam mihi campus is est) tanto molimine luctor, Ut medius nostris concursibus intonet aether. Lucr. 4, 899. Quippe etenim ventus subtili corpore tenuis, Trudit agens magnam magno molimine navim. ¶ Item apparatus, machinatio, ubi multae vires, et magnum studium, contentio, impensae sunt opus. Ov. Met. 15, 808. intres licet ipsa Sororum Tecta trium: cernes illic molimine vasto Ex aere, et solido rerum tabularia ferro. Hor. Ep. 2, 2, 93. Quanto cum fastu, quanto molimine circum Spectemus vacuam Romanis vatibus aedem. Val. Fl. 6, 34. Musa mone, quanto Scythiam molimine Perses Concierit. Ov. Met. 6, 473. ipso sceleris molimine Tereus Creditur esse pius. Liv. 2, 56. Res tamen, suo ipsa molimine gravis, certaminibus in annum extrahitur. ¶ Item administratio, gubernatio, cura multarum magnarumque rerum. Ov. Pont. 1, 2, 75. Magna tenent illud rerum molimina numen (h. e. Caesarem Aug.): Haec est coelesti pectore cura minor. Id. ib. 15, 578. Magna quidem rerum molimina vidit in illis (extis). ¶ [*Confund. molimen et nomen. V. Ruhnk. ad Rut. Lup. p. 120. b. ed. Frotsch.]

MŌLĪMENTUM, i, n. idem quod molimen. Liv. 5, 22. de signo lapideo Junonis: Motam certe sede sua parvi molimenti adminiculis, sequentis modo, accepimus levem ac facilem translatu fuisse; et 37, 14. f. Eo minoris molimenti ea claustra esse, quod in fluminis modum, longum, et angustum, et vadosum ostium portus sit; et ib. 15. Minore molimento aperturi sunt hostes portum, quam obstruatur. Caes. B. G. 1, 34. Neque se exercitum sine magno commeatu atque molimento in unum locum contrahere posse. Sen. Consol. ad Marc. 11. med. Rex magni molimenti est. Adde Sisenn. ap. Non. 2, 564.

MŎLĪNA, ae, f. moletrina, pistrinum. Ammian. 18, 8. f. Quem adscensum scissis collibus molinae ad calles artandas aedificatae densius constringebant.

[MŎLĪNĀRĬUS, ii, m. molitor. Gloss. Philox. Molinarius, ὑδραλέτης. F.]

*MOLINDAE, arum, Indiae populi, de quibus Plin. 6, 19. B. A.

MŎLĪNUS, a, um, adj. molaris, ut Molinum saxum, mola, qua frumenta teruntur. Tert. adv. Marc. 4, 35. ex Lucae 17, 2. Si molino saxo ad collum deligato praecipitatus esset in profundum. Vulgatus interpres habet molaris lapis.

MŎLĬO, is, a. 4. idem quod molior. In vet. S. C. ap. Front. Aquaed. 129. Neque quis in eo loco quid opponit, molit, obsepit, figit, statuit, h. e. struit, aedificat. [*Prisc. 8, 5, 25. Neque quis in eo loco post hanc legem rogatam quid opponit, molit, obsepit, figit, statuit.]

MŌLĬOR, iris, itus sum, dep. 4. ἐπιχειρέω, est conatu et viribus quippiam agere: molem, seu rem aliquam ingentem loco movere: a moles. Cic. Verr. 2, 4, 43. med. Hora amplius jam in demoliendo signo permulti homines moliebantur. Virg. G. 4, 331. Ure sata, et validam in vites molire bipennem, h. e. impinge, illide magna vi in vites. Id. ib. 1, 329. Fulmina molitur dextra. Val. Fl. 6, 648. saxumque prehensum Concussa molitur humo. Virg. A. 10, 131. Moliri ignem, h. e. vel jaculari, vel accendere conari. Liv. 9, 3. montes sua sede. Id. 28, 17. f. ancoras; et 25, 36. med. onera objecta. [*Tac. A. 11, 20. humum infra moliri. Plura v. ap. Boettich. in Lex. Tac. p. 309. sq.] Calpurn. Ecl. 4, 83. pondus, h. e. subire, portare. Liv. 36, 24. ex somno corpora affecta labore ac vigiliis. Cic. Verr. 2, 5, 34. Evolarat e conspectu quadriremis, cum etiam tunc ceterae naves suo in loco moliebantur. Sic Liv. 37, 11. f. Naves quaedam a Nicandro, dum moliuntur a terra, captae. Colum. 6, 17. Caeciliae morsus tumorem, suppurationemque molitur, h. e. promovet. Cels. 1, 3. de his, quae extenuant: Offensus eorum consuetudine, qui quotidie ejiciendo, vorandi facultatem moliuntur, h. e. per vim provocant. Sic 3, 18. med. Quidam somnum moliuntur potui dando aquam, in qua papaver, etc. Colum. 2, 17. Liv. 40, 29. et Virg. G. 1, 494. Moliri terram, i. e. subigere. Sic Lucr. 5, 932. ferro molirier arva: paragoge. Cic. Or. 2, 51. Apud judices oratione molienda sunt amor, odium, iracundia, invidia, misericordia, etc. ¶ Pro labefactare, demoliri. Liv. 25, 36. med. Turris igni circumdata, atque ita exustis foribus, qua nulla moliri potuerunt vi, capta. Tac. A. 1, 39. Concursu ad januam facto moliuntur fores: extractum cubili Caesarem tradere vexillum subigunt. Adde ib. 2, 82. [*Plura v. ap. Boettich. l. l.] et translate Liv. 6, 11. med. Non contentus agrariis legibus, fidem moliri coepit. Est qui aliter legit. ¶ Pro exstruere; praesertim ubi multis operis, impensisque opus est. Virg. A. 7, 127. et 290. Moliri aggere tecta; et ib. 3, 132. muros urbis; et ib. 6. et ib. 4, 309. classem. Flor. 1, 7. aedem. Val. Fl. 1, 94. navem. Solin. 15. med. pocula de capitibus hominum. [*Tac. H. 2, 40. dispersos et vallum molientes aggrederetur.] ¶ Translate est machinari, struere, parare, cogitare; [*maxime dolo et malis artibus. Plura exempla v. ap. Boettich. l. l.] Cic. Cluent. 64. Struere et moliri aliquid calamitatis alicui; et ib. 63. et Virg. G. 1, 271. alicui insidias. Id. Sext. 1. periculum optimis civibus. Flor. 4, 4. palam arma ad opprimendum aliquem. Val. Fl. 5, 249. dolos opertos; et ib. 626. exitia in aliquem; et 6, 431. opem extremam alicui. Ov. Met. 14, 719. triumphos, h. e. parare, vel agere. Tac. A. 12, 22. crimina et accusatorem. Vell. 2, 46. bellum in animo. Virg. A. 2, 109. fugam; et A. 1, 418. moram. [Cic. de Rep. (ed. A. Maio) 2, 35. Sp. Cassium de occupando regno molientem quaestor accusavit. F.] ¶ Saepe est aggredi, tentare. [*Differunt moliri, conari et niti: hoc operis suscepti magnitudinem difficultatemque spectat: conari significat vim gravitatemque consilii, voluntatis: niti pertinet ad ipsas rei alicui perficiendae vires adhibitas. Doederl. 3, 295. Quaedam hujus verbi exempla absolute positi praebet Böttich. l. l.] Cic. Univ. 4. f. Mundum efficere moliens Deus. Val. Fl. 3, 491. Pallada fallere prima Molitur, caroque dolis avertere fratri; et 6, 625. si durae natum subducere sorti Moliar; et 3, 153. Glaucumque ruentem Occupat, et jugulo vulnus molitur aperto: Ille manu contra telum tenet. Cic. Fam. 6, 10. Agam per me ipse, et moliar. Liv. 23, 39. Movere ac moliri aliquid. ¶ Pro facere, sed magna cum vi, manu et conatu. Cic. N. D. 2, 23. Dii nec cessantes, nec ea, quae agunt, molientes cum labore operoso et molesto. Virg. A. 4, 567. Res dura et regni novitas me talia cogunt Moliri. ¶ De studio, apparatu, opera, impensis mulierum in ornando. Ter. Heaut. 2, 2, 11. nosti mores mulierum; Dum moliuntur, dum comuntur, annus est. ¶ Moliri viam, vi sibi viam facere. Virg. A. 10, 477. de hasta: viam clypei molita per oras,

Tandem etiam magno strinxit de corpore Turni. ℙ *iter*, peragere, studiose, intentoque gradu pergere. *Virg. A.* 6, 477. Inde datum molitur iter. ℙ *gradus*, ire, pergere, sed cum labore et conatu. *Sen. Hippol.* 431. Quid huc seniles fessa moliris gradus? *Claud. Rapt. Pros.* 3, 438. prima gressus molitur ab Aetna. ℙ *habenas*, fortiter tenere, ac regere. *Virg. A.* 12, 327. Emicat in currum, et manibus molitur habenas. ℙ *locum*, parare, praeparare. *Id. ib.* 7, 157. humili designat moenia fossa, Moliturque locum. ℙ *sibi imperium*, parare variis artibus, magnoque studio, et conatu. *Tac. H.* 1, 5. et *Liv.* 1, 47. ℙ *nuptias*, conari, et aggredi ut fiant. *Id. A.* 12, 3. ℙ *gratiam*, captare, quaerere. *Petr. Sat.* 107. ℙ *laborem*, suscipere, exercere. *Virg. A.* 4, 233. et 273. Nec super ipse sua molitur laude laborem. ℙ *animum*, in certum statum studiose componere. *Ov. A. Am.* 2, 119. Jam molire animum qui duret, et adstrue formae: Solus ad extremos permanet ille rogos. ℙ *compita lucis aeriis* ap. *Grat. Cyn.* 483. est solemni apparatu in nemore Aricino excisis arboribus ad unum locum, quo compitum sit, coire, ubi venatores solebant idibus Augusti sacra Dianae facere. V. HECATEIUS. ℙ *Moliri* absolute est fugam difficili conatu aggredi. *Liv.* 28, 44. Audietis ardere bello Africam, et molientem hinc Annibalem. ℙ Passiva significatione. *Appul. Met.* 11. Sospitatricis Deae peculiaris pompa moliebatur. *Lucil.* quoque videri potest passive usurpasse in illo ap. *Non.* 4, 300. et 2, 543. Muginamur, molimur, subducimur. Ubi *Non.* interpretatur, retinere, morari, ac repigrare, addito illo *Caecilii:* Ita quod laetitia me mobilitat, moeror molitur metu. ℙ *Moliret* pro *moliretur*, quidam leg., sed perperam, ap. *Val. Max.* 5, 10. *n.* 2. *f.*

MOLĪTIO, onis, f. actus moliendi, [*i. e. volvendi, subigendi. Haec prima vocis est significatio, et, quae Noster secundo collocaverat, primo loco posita sunt ista: *Colum. prooem. f.* Molitio agrorum, h. e. cultura, subactio; et 11, 2. *f.* Molitionem terrenam facere: differre usque in proximas idus, h. e. agri cultionem. ℙ Hinc i. q. demolitio. *Liv.* 33, 5. Facilis molitio eorum valli erat, i. e. evulsio. ℙ Tum in universum denotat machinationem, instructionem alicujus rei cum magna virium copia, cura, difficultate factam. *Cic. N. D.* 1, 8. (de creatione mundi:) Quae molitio, quae ferramenta, qui vectes, quae machinae, qui ministri tanti muneris fuerunt? Adde *ib.* c. 9. tanta rerum molitio; et *Univ.* 3. Quaeramus causam, quae eum impulerit, qui haec machinatus sit, ut originem rerum et molitionem novam quaereret. *Petr. Sat.* 95. Quid sibi vult tam furtiva molitio?]

MOLĪTOR, oris, m. σκευαστής, μηχανητής, fabricator, architectus, machinator: a moliendo. *Cic. Univ.* 5. *extr.* Effector mundi, molitorque Deus. *Ov. Met.* 8, 302. primaeque ratis molitor Iason. *Tac. A.* 11, 29. Appianae caedis molitor Narcissus. *Suet. Dom.* 10. Molitores rerum novarum. *Sen. Tranq.* 7. *f.* scelerum.

MŎLĬTOR, oris, m. qui molit, μυλωθρός, idem ac molendinarius: a molendo. *Ulp. Dig.* 33, 7, 12. §. 15. Mulieres, quae panem coquant, item molitores, si ad usum rusticum parati sunt. *Gloss. Philox.* Molitor, ἀλετής. V. MOLO, is. ℙ Translato et obsceno sensu est subactor. *Auson. epigr.* 90, 3. Cum dabit uxori molitor tuus, et tibi adulter. ℙ Item mulierum stuprator. *Petr. fragm. Trag.* 43. *Burm.* Noveram hominem olim molitorem, et adhuc salax erat. Alii leg. *mulierarium.* V. MOLO, is.

MOLĪTRIX, icis, f. machinatrix: a moliendo. *Suet. Ner.* 35. Antoniam, quasi molitricem rerum novarum, interemit.

MŎLĬTŪRA, ae, f. ἄλετος, actus molendi: et illud ipsum, quod molitum est. Tribui solet *Plinio* 15, 23, 25. Molitura etiam praestant, etc., sed mire lectio variat.

MŎLĬTUS, a, um, part. a *molo:* ἀλεσθεὶς, mola comminutus. *Caes. B. G.* 1, 5. Trium mensium molita cibaria sibi quemque domo afferre jubent. *Vitr.* 7, 6. Micae marmoris contusae et molitae. *Colum.* 11, 3. Ervi moliti farina. *Plin.* 18, 7, 18. Molitum hordeum.

MOLĪTUS, a, um, part. a *molior. Ov. Amor.* 3, 6, 69. Ter molita fugam, ter restitit. *Virg. G.* 1, 494. Agricola incurvo terram molitus aratro. *Id. A.* 10, 477. hasta viam clypei molita per oras.

*MOLLĔO, es, n. 2. i. q. mollesco. *Theod. Prisc.* 1, 28. *B. A.*

MOLLESCO, is, n. 3. μαλακύνομαι, mollis fio. *Catull.* 64, 38. Rura colit nemo: mollescunt colla juvencis. *Ov. Met.* 10, 283. Tentatum mollescit ebur. *Plin.* 12, 17, 37. Ipsum visum aridum, tactu statim mollescere. ℙ Translate est mollem, et effeminatum fieri. *Ov. Met.* 4, 385. Quisquis in hos fontes vir venerit, exeat inde Semivir, et tactis subito mollescat in undis. *Vib. Sequest. de fontib.* Salmacis Cariae, ex quo qui bibit, mollescit. ℙ Item mansuetum fieri, mitem, humanum. *Ov. Pont.* 1, 6, 7. Artibus ingenuis, quarum tibi maxima cura est, Pectora mollescunt, asperitasque fugit. *Lucr.* 5, 1013. Tum genus humanum primum mollescere coepit.

MOLLESTRAS dicebant pelles oviles, quibus galeas extergebant. *Festus.* Videtur autem facta vox ex μηλωτή, melota, inde *melotra*, *moletra*, et inserto *s*, *molestra:* nisi malis ducere a *mollis.*

MOLLĬCELLUS, a, um, dimin. molliculi. *Catull.* 25, 10. Ne laneum latusculum, natesque mollicellas Inusta turpiter tibi flagella conscribillent.

MOLLĬCĪNA, ae, f. vestis a mollicie dicta, ut ait *Non.* 14, 23., mox addit: *Novius:* Mollicinam, crocotam, chirodotam, ricam, ricinium. [*Bothe legend.* putat *Molliculam crocotam*, etc., sed nihil mutandum; etenim legitur in *Gloss. Philox.* Mollicina, μαλακὸν ἱμάτιον. *F.*]

[MOLLĬCĬUS, ii, m. qui mollis est. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Sirmond.* ad *Sidon.* p. 160. M. Aurelius Mollicius auriga circensis. *F.*]

MOLLĬCŎMUS, a, um, adj. qui molles comas habet. *Avien. Perieg.* 1082. mollicomis tellus insternitur herbis.

MOLLĬCŬLUS, a, um, adj. ἁβρὸς, tenellus, delicatus, dimin. mollis. *Pl. Cas.* 2, 8, 58. sed lepide volo Molliculas escas, ut ipsa mollicula est. *Catull.* 16, 4. Qui me ex versiculis meis putastis, Quod sint molliculi, parum pudicum. ℙ Est etiam cogn. R., ut Ti. Minucius Molliculus. *Liv.* 40, 35.

*MOLLĬFĬCO, as, a. 1. ἀπαλύνω, μαλάσσω, *Gloss. Lat. Gr. Macer de herbis carm.* 4, 14. Escis illius quia venter mollificatur. *B. A.*

[MOLLĬFĬCUS, a, um, adj. qui mollit. *Coel. Aurel. Tard.* 4, 1. Phlebotomia est arifica carnis, atque mollifica corporis. *F.*]

*MOLLĬGO, inis, f. i. q. mollugo. *Marc. Empir.* 26. *B. A.*

MOLLĬMENTUM, i, n. lenimentum. *Sen. Tranq.* 10. Calamitatum mollimentum consuetudinem invenit.

MOLLĬO, is, ivi, et ii, itum, a. 4. μαλακίζω, mollem reddo, tenerum facio. *Cic. N. D.* 2, 10. Frigoribus durescit humor, et idem vicissim mollitur tepefactus. *Hor. Sat.* 1, 4, 20. dum ferrum molliat ignis. *Ov. Met.* 8, 198. flavam modo pollice ceram Mollibat. *Id. ib.* 8, 123. Semina mollit humus; et *ib.* 6, 220. turba rotarum, Duraque mollierant subjectas ungula glebas; et *ib.* 4, 741. Mollit humum foliis, *h. e.* sternit, ne dura humus jacentem laedat. *Id. Her.* 3, 70. et *Met.* 2, 411. Mollire lanam, *h. e.* tractando, pectendo, nendo tenuiorem et molliorem reddere. Sic *Claud. IV. cons. Honor.* 592. Quae tantum digitis potuit mollire rigorem Ambitiosa colus? *Plin.* 20, 5, 20. et 22, 21, 29. Mollire alvum, *h. e.* adstrictam ac duram leniter solvere. *Id.* 22, 25, 68. Panis ex oleo mollit collectiones; et 28, 17, 70. duritias. [*Liv.* 21, 55. Oleoque per manipulos, ut mollirent artus, misso.] ℙ Translate. *Plin.* 2, 47, 47. Mollit ventos solis vapor, *h. e.* tepidiores facit. Sic *ib.* Favonii hibernum molliunt coelum. *Id.* 30, 8, 21. Gallinaceorum jus acria mollit; et 23, 4, 42. Oleum amygdalinum mollit corpora; et 34, 12, 31. Mollire vim alicujus rei; et 7, 16, 15. Dentes seriae structurae, atque magnitudine mutilantes, mollientes, aut hebetantes verba, *h. e.* molli lenique sono fundentes. Alio sensu *mollire verba* dixit *Cic. N. D.* 1, 34. Ista, sive beatitas, sive beatitudo dicenda est: utrumque durum: sed usu mollienda nobis verba sunt. *Id. Or.* 2, 41. Translationem paulo duriorem mollire. ℙ *Mollire clivum* est ejus arduitatem minuere, oblique ascendendo. *Caes. B. G.* 7, 46. Quidquid huic circuitus ad molliendum clivum accesserat, id spatium itineris augebat. Sic *Virg. Ecl.* 9, 8. qua se subducere colles Incipiunt, mollique jugum demittere clivo. ℙ Aliquando est sedare, mitigare, placare. *Acc.* ap. *Non.* 4, 301. Subter saxa ad laevam, qua mons mollibat mare, *h. e.* maris impetum frangebat. *Gell.* 19, 1. Cum molliti essent venti maris. *Vell.* 2, 121. Accensas plebis dissensiones coercitione magis, quam poena mollivit. *Just.* 2, 1. Locorum vitia quaesitis arte remediis mollire. *Virg. A.* 1, 61. mollitque animos, et temperat iras. *Liv.* 1, 9. Mollire iram. *Cic. Sen.* 4. [*Fabius] Annibalem juveniliter exsultantem patientia sua molliebat. *Liv.* 3, 35. Propalam obviam ire cupiditati parum ausi, obsecundando mollire impetum aggrediuntur, [*de ambitu impediendo.] *Claud. de magnete*, 44. Sic Venus horrificum belli compescere regem, Et vultu mollire solet. [*Ter. Ph.* 3, 2, 13. Adeon' ingenio te esse duro atque inexorabili, Ut neque misericordia neque precibus molliri queas? et 4, 3, 27. Postquam hominem his verbis sentio mollirier. *Sall. Jug.* 33. sedare motus et animos mollire. *Tac. A.* 6, 38. Quae ceteros mollire solent, tempus, preces cet. et 11, 25. ignominiam mollire; et 3, 8. mandatis, per quae principem molliret.] ℙ Item a feritate abducere, mansuefacere, cicurare. *Flor.* 2, 11. Illa genuina feritas eorum Asiatica amoenitate mollita est. *Plin.* 3, 5, 6. Italia numine Deum electa, quae sparsa congregaret imperia, ritusque molliret. *Virg. G.* 2, 36. fructusque feros mollite colendo. ℙ Item lenire, levare. *Ov. Trist.* 4, 1, 5. Hoc est, cur cantet vinctus quoque compede fossor, Indocili numero cum grave mollit opus; et *ib.* 3, 5, 53. ut molliat ipse Mutati poenam conditione loci. ℙ Item effeminare. *Cic. Phil.* 12, 3. Ipsa legio Martia hoc nuncio languescet et mollietur. *Id. Tusc.* 2, 11. Videsne, poetae quid mali afferant? lamentantes inducunt fortissimos viros, molliunt animos nostros, etc. [*Plin. Pan.* 33, 1. Visum est spectaculum inde non enerve, nec fluxum, nec quod animos virorum molliret et frangeret: ubi v. *Gierig.* et 82, 6. sed si his validior toto corpore animus imperitet, quem non fortunae indulgentia molliat, etc.] *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 86. Colla nec ornatu patitur mollire retorto, *h. e.* lasciviore torquis ornatu circumdari. *Quint.* 11, 3. Mollire vocem deliciis. ℙ Item castrare. *Stat. Silv.* 3, 4, 68. haud ulli puerum mollire potestas Credita. ℙ [*Intrans. i. q. *mollescere. Ammian. Marcell.* 29, 6. *extr.* At vero ubi tempestas mollivit. Laud. h. l. *Ramsh.* in *Gr. Lat.* 74. A, a, 4. p. 172.] ℙ *Mollibat* pro *molliebat.* V. Sup. Sic *mollibit* pro *molliet* ap. *Hor. Od.* 3, 22, 18.

MOLLĬPES, ĕdis, adj. molles pedes habens, μαλακόπους. *Cic. Progn. Div.* 1, 9. Mollipedesque boves spectantes lumina coeli.

MOLLIS, e, adj. [*Contractum ex *movilis*, a *moveo*, proprie signif. id, quod facile movetur, flectitur. Huc pertinent exempla, quae *Forc.* tertio loco posuerat ista:] *Virg. Ecl.* 2, 72. Mollis juncus. *Id. G.* 4, 137. acanthus; et *A.* 10, 818. tunicam molli neverat auro, *h. e.* in tenuia fila tracto. *Ov. Met.* 10, 92. Tiliae molles. *Virg. G.* 3, 76. de pullo equino: Altius ingreditur, et mollia crura reponit, *h. e.* flexibilia, agilia, et molliter terram pulsantia: ὑγρὰ σκέλη: quod et de gruibus dixisse *Ennium*, testatur *Serv. ib.* Sic *Id. A.* 11, 622. Clamorem tollunt, et mollia colla reflectunt: *scil.* equorum facile frenis parentium. *Ov. A. Am.* 1, 595. Si vox est, canta: si mollia brachia, salta. ℙ Item pensilis, in illo *Virg. A.* 8, 666. castae ducebant sacra per urbem Pilentis matres in mollibus. Sic *oscilla mollia* (*G.* 2, 389.) et *molle feretrum* (*A.* 11, 64.) inquit *Serv.* Sed pilentum ac feretrum molle intelligi etiam potest molli materia stratum. [*Heyn. mollia pilenta* propter mollem et lentum incessum, quem ipsa structura et situs editus ac celsus suasisse videatur, appellata putat. *Oscilla mollia Julius Sabinus* delicata exponit. *Heyn.* sic saltem accepturum se dicit, quae mollium et delicatorum hominum sint carpenta. ℙ Hinc, Gr. μαλακὸς, tactui cedens, tractabilis, tener: cui opponitur durus, rigidus.] *Caes. B. G.* 5, 9. Molle litus, *h. e.* ex molli arena, ut est ap. *Ov. Met.* 2, 577. [*imo molliter declivum, nullis collibus et scopulis invium. V. in MOLLIRE.] *Ov. A. Am.* 1, 476. Quid magis est saxo durum? quid mollius unda? Dura tamen molli saxa cavantur aqua. *Id. Met.* 13, 816. Mollia fraga. *Virg. Ecl.* 1, 82. Castaneae molles. *Cels.* 3, 12. *extr.* Mollis alvus, *h. e.* modice soluta. *Id.* 4, 4. *n.* 4. *extr.* cibus, *h. e.* non acer; et *ib. n.* 5. *f.* ovum molle potui dare. *Plin.* 13, 12, 26. Mollia panis. *Cic. Or.* 3, 45. Mollissima cera. *Virg. A.* 11, 69. Mollis viola. *Id. G.* 2, 384. Mollia prata. *Ov. Fast.* 6, 328. molli gramine membra levat. *Id. A. Am.* 3, 688. viridi caespite mollis humus. *Id. Fast.* 2, 742. Mollis lana. *Id. Amor.* 2, 4, 14. torus. *Id. Her.* 4, 92. arcus. *Id. Fast.* 4, 185. cervix; et *Amor.* 1, 4, 24. manus. *Id. Met.* 14, 709. posuitque in limine duro Molle latus. *Id. Her.* 10, 44. Molles genae; et *Pont.* 3, 3, 17. capilli. ℙ Item lenis, placidus, temperatus. *Id. A. Am.* 3, 728. Molles Zephyri. *Lucr.* 4, 988. Mollis quies. *Stat. Silv.* 3, 5, 83. hiems. *Virg. G.* 1, 312. Mollior aestas. *Flor.* 16, 4. Molle coelum. *Virg. A.* 8, 727. Euphrates ibat jam mollior undis. [*Lucan.* 8, 98. Quo sit tibi mollius aequor: ubi v. *Cort.*] ℙ Item ascensu facilis, clementer acclivis, non erectus, non arduus. *Virg. Ecl.* 9, 8. mollique jugum demittere clivo. *Caes. B. C.* 2, 10. Has trabes inter se capreolis molli fastigio conjungunt. Adde *Stat. Th.* 6, 260. et *Ov. Fast.* 3, 13. Hinc *molle* adverbii ritu pro molliter. *Stat. Th.* 1, 330. qua molle sedens in plana Cithaeron Porrigitur. ℙ *Mollia* appellantur piscium genera foris molli carne obducta, quae Italice *molluschi*, Graece τὰ μαλάκια. *Plin.* 9, 28, 44. Sanguine carent piscium genera, quae mollia appellantur, deinde contecta crustis tenuibus, postremo testis conclusa duris. Mollia sunt, loligo, sepia, polypus, et cetera ejus generis. *Id.* 11, 51, 112. Mollia, et crusta intecta nec vocem, nec sonum ullum habent. ℙ *Mollis* est etiam levis. *Ov. Pont.* 2, 7, 13. Membra reformidant mollem quoque saucia tactum. *Plin.* 12, 19, 43. Casia odoris mollissimi. *Cic. Att.* 2, 1. Molli brachio objurgare aliquem. [*Suet. Tib.* 68. molli digitorum gesticulatione; nos: *sanfte Bewegung:* ita *B. Crus.* in *Cl. Suet.* p. 513. Aliter *Brem.*, qui *mollis* positum h. l. vult sensu malo pro eo, quod

nos: *affectirt.*] ℙ Item laevis, et tactu jucundus. *Colum.* 6, 1. *f.* Boves novelli corpore denso, colore rubeo, tactu corporis mollissimo. ℙ *Mollis via* est minime salebrosa aut aspera, sed plana facilisque. *Quint.* 4, 2. *med.* Amoenum ac molle iter. *Id.* 1, 6. Recta est haec via: quis negat? sed adjacet et mollior, et magis trita. *Liv.* 34, 17. Volo id quam mollissima via consequi. ℙ *Mollia vina*, minime austera aut aspera, sed lenia, suavia. *Virg. G.* 1, 341., *Hor. Od.* 1, 7, 17. et *Juven.* 1, 69. ℙ In re statuaria *mollia* dicuntur, quae exquisita arte facta sunt, ita ut mollia esse et flexibilia videantur. *Quint.* 12, 10. Duriora Calon, atque Egesias: jam minus rigida Calamis, molliora adhuc supradictis Myron fecit. *Hor. A. P.* 33. molles imitabitur aere capillos. ℙ Saepe transfertur ad animum, et significat facilem, flexibilem, obsequentem. *Ov. Amor.* 2, 3, 5. Mollis in obsequium, facilisque rogantibus esses. *Prop.* 3, 13, 29. Et durum Zethum, et lacrimis Amphiona mollem. ℙ Item lenem, remissum. *Cic. Q. Fr.* 2, 15. *med.* Tu quemadmodum me censes oportere esse in republica, et in nostris inimicitiis, ita et esse, et fore auricula infima scito molliorem. *Ov. Trist.* 1, 5, 84. et *ib.* 2, 28. Mollior ira. *Cic. Cat.* 1, 12. Qui spem Catilinae mollibus sententiis aluerunt. *Tac. A.* 14, 39. Cuncta tamen ad imperatorem in mollius relata, *h. e.* minuendo aut dissimulando. [*Plura *Tac.* exempla v. ap. *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 310.] ℙ Item imbecillum, imbellem, non resistentem, minime fortem, inconstantem. *Caes. B. G.* 3, 19. Ut ad bella suscipienda Gallorum alacer et promptus est animus; sic mollis ac minime resistens ad calamitates perferendas mens eorum est. *Virg. A.* 9, 340. lupus manditque, trahitque Molle pecus. *Prop.* 2, 15, 23. Lepores molles excipere. ℙ Item delicate viventem, voluptuosum, effeminatum. *Cic. Or.* 1, 52. *f.* Philosophus tam mollis, tam languidus, tam enervatus, tam omnia ad voluptatem corporis referens, etc. *Id. Fin.* 1, 11. Voluptaria, delicata, mollis disciplina: cui opponitur *ib. gravis, continens, severa;* et *ib.* 5, 5. Haec mihi videtur delicatior, ut ita dicam, molliorque ratio, quam virtutis vis gravitasque postulat. *Ov. Trist.* 5, 3, 9. Mollis vita, et vacua laboribus. *Virg. G.* 1, 57. Molles Sabaei. *Cic. Off.* 1, 35. *med.* Ne quid effeminatum, aut molle, et ne quid durum, aut rusticum sit. *Quint.* 11, 3. Mollis teneraque vox. *Id.* 1, 2. Mollis illa educatio, quam indulgentiam vocamus, nervos omnes et mentis, et corporis frangit. *Id.* 11, 3. *med.* Longissime fugienda mollis actio, qualem in Titio Cicero dicit fuisse: unde etiam saltationis quoddam genus Titius sit appellatus. V. *Cic. Brut.* 62. *f.* ℙ Speciatim *molles* dicuntur pathici. *Phaedr.* 4, 14., *Catull.* 25, 1., *Petr. Sat.* 23. et *Mart.* 3, 73. ℙ *Molle aevum* est vita prospera, felix, tranquilla. *Ov. Fast.* 6, 416. valeas, anus optima, dixi: Quod superest aevi, molle sit omne tui. ℙ *Molles anni* sunt pueritiae. *Ov. Her.* 1, 111. Est tibi, sitque, precor, natus, qui mollibus annis In patrias artes erudiendus erat. [*Ruhnk.* ad h. l. laud. *Ov. A. Am.* 1, 10. Sed puer est, aetas mollis et apta regi: ibique *Burm.* coll. simili usu v. *tener:* ut *teneri anni* ap. *Eund. Ep.* 4, 25.] ℙ Refertur et ad orationem, quae flexibilis est, et fracta, et suavis, nihil duri asperique habens. *Cic. Brut.* 9. *f.* Hic primus inflexit orationem, et eam mollem teneramque reddidit. *Id. Or.* 16. Oratio mollis et tenera, et ita flexibilis, ut sequatur, quocumque torqueas. [*Hor. Sat.* 1, 9, 25. Nam quis me scribere plures Aut citius possit versus? quis membra movere Mollius? ubi v. *Heindf.*, qui etiam tales locos comparat, in quibus *mollis* de plastico artium genere dicitur.] ℙ *Preces*, aut *verba mollia*, submissa, blanda. *Tibull.* 3, 4, 76. Vincuntur molli pectora dura prece. *Hor. Epod.* 5, 83. Verbis mollibus lenire aliquem. Hinc frequenter *mollis* est amatorius, quoniam blanditiis amor alitur. *Hor. Od.* 2, 9, 17. desine mollium Tandem querelarum. *Ov. Trist.* 2, 307. Non tamen est facinus molles evolvere versus. ℙ *Mollis vultus*, *molle os*, facile ad ruborem: cui opponitur durum, impudens. *Ov. Trist.* 4, 3, 70. Purpureus molli fiat in ore pudor. (Eadem ratione *mollissimas aures* dixit *Plin. Pan.* 68. *f.* quae verecundae sunt, et suas laudes aversantur.) *Id. Met.* 10, 609. Molli vultu aspicere aliquem, *h. e.* ad favendum, et assentiendum composito. ℙ *Molle cor*, *molle pectus*, tenerum, ac facile ad affectus quoslibet. *Ov. Her.* 15, 79. et *ib.* 17, 111., *Trist.* 4, 10, 66. et *Pont.* 1, 3, 32. Sic *Cic. Att.* 1, 17. Mollis animus et ad accipiendam, et ad deponendam offensionem. ℙ *Mollia jussa*, levia, et quibus parere facile est. *Virg. G.* 3, 41. et *A.* 9, 804. et *Ov. A. Am.* 2, 196. ℙ *Molles aditus*, *mollia tempora*, quibus quis facile vacat, et aditur tuto, et cum spe impetrandi. *Virg. A.* 4, 423. Sola viri molles aditus, et tempora noras; et *ib.* 293. et quae mollissima fandi Tempora. Sic *Ov. Pont.* 3, 3, 84. Et veniet votis mollior hora tuis. [*Ita ap. *Ov. Her.* 3, 44. *mollior aura* dicitur prospera fortuna, translatione sumpta a navigantibus, quibus lenior aura accommodatior est vehementi. Haec *Ruhnk.*, qui laudat *Eund. Trist.* 4, 5, 20. Dum veniat placido mollior aura deo: ibique *Heins.:* Porro incertum poetam *Anthol. Lat.* 3, 202. p. 639. Ovidii verba sequentem.] ℙ *Mollis aditus*, extra metaphoram, est qua facile aditur. *Sil.* 4, 491. Dumque vada, et molles aditus per devia flexo Circuitu petit, etc. [*Laudat hunc locum *Cort.* ad *Lucan.* 1, 221. ubi *molle vadum* eodem modo intelligendum censet.] ℙ *Mollis*, gratus, jucundus. *Virg. G.* 3, 464. molli succedere saepius umbrae; et *ib.* 295. Mollia stabula, *h. e.* clementia, et aeris temperati, atque adeo grata pecori. *Id. ib.* 2, 470. molles sub arbore somni. ℙ *Ridere mollia* est blande ridere. *Ov. A. Am.* 3, 513. Spectantem specta: ridenti mollia ride. ℙ *In molli carne vermes nascuntur*, proverb. ap. *Petr. fragm. Trag.* 57. *Burm.*, in otiosa et delicata vita oboriuntur vitia: vel in vita voluptuosa morbi. ℙ *Molle* adverbii ritu, molliter. *Ov. Met.* 9, 221. nivibus quoque molle rotatis Adstringi, et spissa glomerari grandine corpus. At fortasse *molle* ad *corpus* pertinet. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 281. quod Dianam molle succinctam vident. V. et supra.

MOLLĬTER, adv., μαλακῶς, leniter, non dure. *Plin.* 15, 10, 9. Mira naturae cura molliter semina collocandi. *Cic. Or.* 3, 17. Recubans molliter et delicate. *Id. N. D.* 2, 52. Aves nidos mollissime substernunt. *Ov. Trist.* 3, 3, 75. ne sit grave quisquis amasti Dicere, Nasonis molliter ossa cubent. (Quae fuit mortuis bene precandi formula.) *Pl. Ps.* 5, 2, 7. Molliter siste nunc me; cave, ne cadam: non vides me, ut madide madeam? *Colum.* 1, 2. Colles ad orientem molliter devexi, *h. e.* paululum declives. *Virg. A.* 6, 847. Excudent alii spirantia mollius aera, *h. e.* artificiosius, et delicatius. ℙ Translate est delicate, effeminate. *Cic. Off.* 1, 30. Delicate et molliter vivere. *Ter. Ad.* 5, 1, 1. Aedepol te curasti molliter. *Tac. H.* 2, 96. Amici adulantes mollius interpretabantur. ℙ Imbecilliter, timide. *Liv.* 30, 7. Asdrubal Carthaginem contendit, ne quid per metum ex recenti clade mollius consuleretur. ℙ *Molliter ferre aliquid* est aegre, imbecilliter, infirme. *Sall. Jug.* 84. Vir egregius in aliis artibus, nimis molliter aegritudinem pati. ℙ Item leviter, facile, aequo animo. *Cic. Sen.* 2. Quod ferendum est molliter sapienti. ℙ Leviter est in illo *Fam.* 1, 9. *f.* Laedere aliquem parce et molliter. ℙ *Molliter abnuere*, mollibus verbis recusare. *Liv.* 30, 3. *med.* [*Cf. *Boettich. Lex. Tac.* p. 311.]

MOLLĬTĬĂ, ae, f. et Mollities, ei, f. [*primum significat mobilitatem: *Gelenkigkeit, Biegsamheit.* V. *mollis.* Huc pertinet locus, quem *Forc.* parum attente sequentibus adscripserat; *Cic. Or.* 18. Mollitia cervicum, i. e. nimis vitiosus motus cervicis, quum, ut *Schütz.* in *cl. Cic.* s. h. v. explicat, delicatior est, quam viros decet. ℙ Tum recte sequuntur loci, in quibus *mollitia* s. *mollities* eam rerum naturam, rationem denotat, qua facile tactui cedunt, Gr. μαλακότης:] teneritas, mollitudo. *Cic. Fin.* 5, 21. In primo ortu inest teneritas et mollities quaedam. *Id. Or.* 18. Mollitia cervicum. *Plin.* 36, 22, 45. lapidis. *Id.* 19, 3, 18. lanae. *Id.* 9, 17, 28. carnis. *Id.* 11, 37, 88. Auriculae ac nares flexili mollitia, naturae providentia, ne frangerentur. *Varr. R. R.* 1, 41. Feminea mollitia. ℙ *Mollities maris* est tranquillitas omni vento cessante, μαλακία: ap. *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 22., ubi tamen alii leg. *malacia*, al. *saevitia*. ℙ Saepe transfertur ad animum. [*ita ut *a*) bono sensu significet lenitatem quandam, mitem, benignam alicujus mentem. *Cic. Sull.* 6. Qua mollitia sum animi ac lenitate nunquam mehercule illius lacrimis ac precibus restitissem. *Att.* 1, 17. Agilitas mollitiesque naturae. *Ov. Am.* 3, 8, 18. heu! ubi mollities pectoris illa tui? — *b*) In malam partem denotat languorem, laborum et dolorum fugam virili animo indignam. *Cic. Att.* 12, 26. Nosti Niciae nostri imbecillitatem, mollitiam, consuetudinem victus. *Caes. B. G.* 7, 77. Animi est ista mollities, non virtus, inopiam paulisper ferre non posse. *Sall. Cat.* 56. Inertia et mollitia animi. *Id. Jug.* 73. Mollities et socordia. *Plin. ep.* 6, 29. Isocrates mollitie frontis, ne in publico diceret, impediebatur, i. e. pudore et timiditate, ut ait *Cic. Or.* 2, 3. — Hinc remissionem, lenitatem institutorum, legum, etc. nimiam, nocentem. *Sall. in or. Phil. contra Lep.* Neque intelligitis, mollitie decretorum vobis dignitatem, illis metum detrahi.] ℙ Item effeminationem, delicias. *Cic. Leg.* 2, 15. Civitatum mores lapsi ad mollitiam. *Vell.* 1, 88. Maecenas otio ac mollitiis paene ultra feminam fluens. *Pl. Ps.* 1, 2, 40. Vos, quae in munditiis, mollitiis, deliciisque aetatulam agitis. *Just.* 1, 7. Gens quondam potens, et manu strenua, effeminata mollitie luxuriaque virtutem pristinam perdidit. *Claud. in Eutr.* 1, 441. Mollities vocis. ℙ Item turpem libidinem, ut in MOLLIS dictum est. *Plin.* 28, 8, 27. *f.*, *Sen. Const. Sap.* 18. et *Tac. A.* 11, 2. ℙ *Mollities* plur. num. usu caret. ℙ Scribitur et *mollicia et mollicies.*

*MOLLĬTĪVUS, a, um, adj. molliendi vim habens. *Constant. Afer* 4, 17. Mollitivum cataplasma. *B. A.*

MOLLĬTŪDO, inis, f. idem ac mollities [*i. e. flexibilitas, facilitas. *Auct. ad Her.* 3, 11. Mollitudo vocis est, cum eam torquere pro commodo nostro possumus, nos: *Geschmeidigkeit, Gewandheit der Stimme.* V. etiam *ib.* 13., ubi de hac re plura disserit. Cf. *Ernest. Lex. techn. lat. rhet.* p. 257. sq. ℙ Tum significat mollem alicujus rei naturam, qua tactui facile cedit, omni caret asperitate, duritie.] *Cic. N. D.* 2, 55. In pulmonibus autem inest raritas quaedam, et assimilis spongiis mollitudo. *Id. Or.* 3, 25. In ipso tactu inest modus et mollitudinis, et laevitatis. *Pacuv.* ap. *Gell.* 2, 26. Mollitudo manuum; et *Vitr.* 10, 6. Campestris viarum mollitudo; et *Lact.* 5, 4. Infans liquore lactis et mollitudine alitur. ℙ *Mollitudo humanitatis* metaphora est ducta a sensu tactus: neque improbatur a *Cic. Or.* 3, 4. ℙ *Mollitudo vitiorum* est corruptela, et mollities, qua animus vitiis mollitur et enervatur. *Arnob.* 2, 64. Ne animus deliciis marceat, et corrumpatur mollitudine vitiorum.

MOLLĪTUS, a, um, part. a *mollio*, μαλαχθείς, mollis, seu tener factus. *Cic. N. D.* 2, 52. Nilus recedit, mollitosque et oblimatos agros ad serendum relinquit. *Plin.* 30, 13, 40. Mollita rosaceo cera. *Claud. B. Get.* 542. Chalybs mollitus flammis. ℙ Translate. *Sil.* 13, 118. mollitus amore. *Lucan.* 10, 133. infelix ferro mollita juventus, Atque exsecta virum. *Flor.* 2, 11. Feritas amoenitate mollita. *Claud. Nupt. Honor. et Mar.* 150. de Tritone: vivo squalentia murice terga Purpureis mollita rosis, *h. e.* strata et temperata. *Gell.* 19, 1. Molliti venti maris. *Quint.* 10, 1. *med.* Lectio non cruda, sed multa iteratione mollita, et velut confecta, memoriae tradatur.

MOLLĬUSCŬLUS, a, um, adj. V. in LEVIUSCULUS.

MOLLŪGO, inis, f. species est lappaginis, similis anagallidi, nisi quod ramosior est, ac pluribus foliis. *Plin.* 26, 10, 65.

MOLLUSCĂ Nux et Mollusca absolute, genus est nucis juglandis, cortice adeo tenui, ut nullo negotio frangatur. *Plin.* 15, 22, 24. Praeterea molluscae putamen rumpentes. *Macr. Sat.* 2, 14. Nucem molluscam, licet hiemis nobis tempus invideat; tamen quia de nucibus loquimur, indictam non relinquamus. Plautus in Calceolo sic ejus meminit: *Molluscam nucem super ejus dixit impendere tegulas.* Est autem persicum quod vulgo vocatur: et mollusca nux dicitur, quod omnibus nucibus mollior sit. Haec *Macr.*, qui subdit carmina Latina *Suevii*, viri longe doctissimi, quibus significatur, hanc nucem a Graecis quibusdam, qui cum Alexandro in Persis militaverant, post expeditionem fuisse inde in Graeciam delatam.

MOLLUSCUM. V. BRUSCUM.

MŎLO, is, ui, itum, a. 3. ἀλέω, ἀλήθω, μύλλω, mola tero: a *mola.* *Plin.* 7, 56, 57. Ceres frumenta invenit, cum antea glande vescerentur: eadem molere, etc. *Ter. Phorm.* 2, 1, 19. Molendum usque in pistrino, vapulandum, habendae compedes. *Plin.* 18, 7, 14. Hordeum in subtilem farinam molere. [*Hieron.* 13. in *Isaj.* 47, 2. Quae quondam regina fuerat, molendae farinae operi serviat. *F.*] ℙ Translate et obsceno sensu idem est ac stupro polluere. *Auson. epigr.* 71, 7. Crispa tamen molitur per utramque cavernam. Adde 123, 2. et *Petr. Sat.* 23. ℙ Praeteritum *molui* habet *Petr. l. c.*, *Pomp.* ap. *Diomed.* 1, 370. et *Prisc.* 10, 902. [*Emendavit hunc locum *F.*]

[MŎLO, onis, m. qui longo est corpore, et tardo conatu incedit: est a μολῶν, part. verbi μολέω, incedo. *Suidas* ex *Aristoph.* Μικρὸς, ἡλίκος Μόλων: ubi per ironiam pro μακρὸς dictum critici putant. Est cogn. R., ut L. Pomponius Molo ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 283. *F.*] [*V. MŎLON.]

MŎLOCHĔ. V. MALACHE.

MŎLOCHĬNĀRĬUS, ii, m. molochini coloris infector. *Pl. Aul.* 3, 5, 40. astant molochinarii, Petunt fullones. *Inscr.* ap. *Mar.* 939, 6. [P. Auctius P. L. Lysander vestiarius tenuiarius molochinarius, h. e. venditor tenuiarius vestium colore molochino infectarum. *F.*]

MŎLOCHĬNUS, a, um, adj. ad colorem malvae inclinans: a μολόχη, malva, quod malvae florum similitudinem habeat. *Caecil.* ap. *Non.* 16, 2. Carbasina, molochina, ampelina.

MŎLOCHĪTES, ae, m. μολοχίτης, gemma non translucens, spissius virens et crassius, quam smaragdus, a colore malvae nomine accepto (nam μολόχη malva est), reddendis laudata signis, et infantium custodia quadam, innato contra pericula ipsorum medicamine. Nascitur in Arabia. *Plin.* 37, 8, 36.

*MŎLON et Molo, onis, m. Μόλων. Apollonius Molon vel Molo, Alabandensis, mercede docuit rhetoricam, sed minus idoneos noluit docere. Ab eo rhetoricam didicit aliquando Cicero. Vixit in Rhodo insula. *Cic. Brut.* 90. *Id. Att.* 2, 1. *extr. Quint.* 3, 1. et 12, 6. ℙ Est et *molon*, *onis*, herba eadem quae et moly. *Plin.* 26, 7. Molon scapo est striato, foliis mollibus, parvis, radice qua-

tuor digitorum, in qua extrema allil caput est. *B. A.*

MOLORCHAEUS, a, um, adj. ad Molorchum pertinens. *Tibull.* 4, 1, 13. Alcides Deus ascensurus Olympum Laeta Molorchaeis posuit vestigia tectis.

MOLORCHUS, i, m. pauper quidam vinitor Arcadiae, in agro Cleonaeo, prope Nemeen, cujus filium leo Nemaeus interfecerat. Hic advenientem Herculem ejus occidendi causa hospitio excepit, docuitque, quemadmodum adversus feram venatio esset instituenda. Caeso leone Hercules omnem circa agrum Molorcho donavit, unde ille postea magnam vini copiam sua industria comparavit. *Stat. Silv.* 4, 6, 51. qualem parci domus admirata Molorchi. *Id. ib.* 3, 1, 29. pauperis arva Molorchi. *Id. Th.* 4, 16. Cleonaei vineta Molorchi. *Virg. G.* 3, 19. lucosque Molorchi, *h. e.* Nemeaeam silvam. Al. leg. *ludosque*, h. e. Nemeaeos. *Mart.* 4, 64. Credas Alcinoi pios Penates, Aut facti modo divitis Molorchi.

MOLORTHUS, i, m. perpendiculum, idest plumbum rectum filo et gnomone dependens: a μόλυβδος, plumbum, et ὀρθὸς, rectus. Afferunt nonnulli illud *Statii Silv.* 3, 2, 30. Sint quibus exploret rupes gravis ante molorthus. Ubi alii leg. *molybdus*, alii *molybdis*.

MOLOSSI, orum, m. plur. Μολοσσοὶ, populi Epiri, quorum urbs Dodona, ubi templum fuit Jovis Dodonaei oraculo celebre. *Plin. prooem.* 4. et *ib.* 1, 1. ℙ Dicti sunt a Molosso Pyrrhi regis Epiri, et Andromaches filio. *Serv.* ad *A.* 3, 297., *Stat. Silv.* 2, 6, 29.

MOLOSSIA, ae, f. Μολοσσία, regio Epiri, in qua Molossus regnavit. *Serv.* ad *A.* 3, 297. V. v. praec.

MOLOSSIAMBOS, i, m. pes metricus molosso et iambo constans, h. e. tribus longis, brevi, et longa, ut *admirabiles*. *Diomed.* 3, 478.

MOLOSSICUS, a, um, adj. ad Molossos pertinens. *Pl. Capt.* 1, 1, 18. Parasiti Molossici, *h. e.* edaces tanquam canes Molossi. V. INVENATICUS. ℙ Molossicum carmen apud grammaticos est, quod Molossis pedibus constat. Durissimum genus carminis: cujus exemplum dat *Caesius Bassus* tale: Romani victores Germanis devictis. *Diomed.* 3, 513. V. MOLOSSUS.

[MOLOSSIS, idis, f. Μολοσσὶς, regio Epiri, eadem ac Molossia, unde nomen habuerunt populi Molossi. *Liv.* 8, 24. Acheron amnis, quem ex Molosside fluentem in stagna Inferna accipit Thesprotius sinus. *F.*]

MOLOSSOPYRRHICHIUS, ii, m. pes metricus molosso, et pyrrhichio constans, h. e. tribus longis et duabus brevibus, ut *admirabilis*. *Diomed.* 3, 478.

MOLOSSOSPONDEUS, i, m. pes metricus, molosso ac spondeo constans, seu quinque syllabis longis, ut *conturbatores*. *Diomed.* 3, 479.

MOLOSSUS, a, um, adj. Μολοσσὸς, ad Molossos populos, vel Molossum regem, vel Molossiam regionem pertinens. V. MOLOSSI. *Ov. Met.* 1, 226. missi de gente Molossa; et *ib.* 13, 717. nati rege Molosso. ℙ Celebres sunt Molossi canes, et venationibus aptissimi. *Hor. Sat.* 2, 6, 114. domus alta Molossis Personuit canibus. *Mart.* 12, 1. Retia dum cessant, latratoresque Molossi. *Stat. Ach.* 2, 72. velut ille cubilia praedae Indubitata tenens multo legit arva Molosso Venator. *Virg. G.* 3, 405. et *Sen. Hipp.* 32. Molossus acer. *Virg. Cul.* 330. Scylla rapax canibus succincta Molossis. *Lucan.* 4, 440. Venator tenet ora levis clamosa Molossi. *Prop.* 4, 8, 24. Atque armillatos colla Molossa canes. *Grat. Cyn.* 107. rure Molosso Nata canis. *Lucr.* 5, 1062. canum ricta Molossum: pro *Molossorum*. ℙ Molossus pes metricus trisyllabus constat tribus longis, ut *Arpinas, evertunt*. *Quint.* 9, 4. Ideo Molossus dictus est, inquit *Diomed.* 3, 475., quia Molossi, *h. e.* Thessali ad bellum procedentes hujus modulata compositione utebantur. Confirmant *Isid. Or.* 1, 16. et *Mar. Victor. Gramm.* 1, 2487. Alii inde dictum putant, quia inventus sit a Molosso Cretensi viro. *Mar. Plotius de Metr.* 2625.

[MOLPE, es, f. μολπὴ, cantio festiva cum tripudio. Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 998, 1. Claudia Molpe. *F.*]

MOLUCRUM, i, n. non solum, quo molae vertuntur, dicitur, id quod Graeci μύλικρον (al. μύλακρον) appellant; sed etiam tumor ventris, qui etiam virginibus solet evenire: cujus meminit Afranius in Virgine: Ferme virgini, tanquam gravidae mulieri, crescit uterus: molucrum vocatur: transit sine doloribus. Cloatius etiam in libris sacrorum: Molucrum ajunt esse lignum quoddam quadratum, ubi immolatur. Idem Aelius in explanatione carminum Saliarium eodem nomine appellari ait, quod sub mola supponatur. Aurelius Opilius appellat, ubi molatur. Haec *Festus*: Porro μύλικρον seu μύλακρον est a μύλη, mola, tum quae grana terit, tum quae in uteris feminarum nascitur. Sunt qui in prioribus *Festi* verbis legunt, *quo molae verruntur*, et μύλακρον dictum ajunt a μύλη et κορέω, verro, quasi μυλήκορον. At μύλακρον, tumor, ducunt a κρέας, caro, quasi μυλόκρεος, h. e. massa carnis.

*MOLUS vel Molos, i, m. Μόλος, pater Merionis. *Hyg. fab.* 97. *B. A.*

MOLY, yos, n. μῶλυ, herba radice rotunda, et nigra, magnitudine caepae, folio scillae, flore lacteo, vel candido, ut Hom. scripsit *Od.* 10, 304., vim summam habens adversus omnia veneficia. Haec fere ex *Plin.* 25, 4, 8. [*Ov. Met.* 14, 291. Moly vocant Superi, nigra radice tenetur. *F.*] Adde *Auct. Priap.* 70., qui tamen ejus herbae notionem ad turpiora trahit. [*Allium nigrum, *L.*]

MOLYBDAENA, ae, f. μολύβδαινα, vena communis plumbi, et argenti. *Plin.* 34, 18, 53. ℙ Item plumbago, genus herbae folio lapathi, radice crassa, hispidae: sic dictae, quod plumbum, idest oculorum vitium, commanducata tollat. *Plin.* 25, 13, 97. [*Bleiwurz, Flöhkraut.*]

MOLYBDITIS, idis, f. μολυβδῖτις, plumbi spuma, sicut argyritis, spuma argenti. *Plin.* 33, 6, 35.

MOLYBDUS, i, m. et Molybdis, idis, f. μόλυβδος et μολυβδὶς, plumbum: vox Graeca. Pro plumbo illo, quo aquae altitudinem nautae explorant, usurpari putant nonnulli a *Stat. Silv.* 3, 2, 30. Locum V. in MOLORTHUS.

*MOLYCRIA, ae, f. Μολυκρία, Μολυκρεία, opp. Aetoliae. *Plin.* 4, 2. *B. A.*

MOMAR, stultus, ap. Siculos. *Fest.*

MOMEN, inis, n. idem ac momentum, a supin. *motum* verbi *moveo*, ut *nomen* a *notum*. *Lucr.* 3, 189. Momine uti parvo possint impulsa moveri. *Id.* 6, 473. Posse quoque e salso consurgere momine ponti. *Arnob.* 2, 77. Non parvi, sed esse nullius existimandum est mominis, quod per omnia diffusum perit. *Manil.* 3, 675. Momina in adversum flectat rursumque resolvat, *h. e.* tempora.

MOMENTANEUS, a, um, adj. ὀλιγοχρόνιος, qui momento temporis, vel brevi facile mutatur ac deficit. *Tert. adv. Marc.* 3, 17. Momentaneus ardor. Sunt qui et *Livio* tribuunt 2, 7. *f.*, sed plerique alii aliter legunt.

[MOMENTALITER, adv. momento temporis. *Fulg. Myth.* 2, 3. Iris ornatus varios pingens arcuato curvamine, momentaliter refugit. *F.*]

MOMENTARIUS, a, um, adj. ὀλιγοχρόνιος, qui momentum temporis, vel brevi admodum durat. *Appul. Met.* 2. Momentaria vita; et *ib.* 9. *in.* salus; et *ib.* 10. Momentarium venenum, *h. e.* quod momento temporis conficit; et *ib.* 5. Momentarius maritus. *Papin. Dig.* 34, 1, 8. Ea res praesentem ac momentariam curam injungit.

MOMENTOSUS, a, um, adj. momentarius, momentaneus. *Quint. decl.* 13, 12. [*p. 286.] de apib.: Nunc vero disserendum mihi est, quam momentosa sit hujus animalis rapina. Nescimus, qua pernicitate plerumque vix contactis floribus revolet, discurratque per singulos velox experimento: quam etiam ubi immorantur, libratis pendeant alis, etc. *h. e.* quam brevi tempore fiat. Alii interpretantur, quam parvi momenti, et damni sit. Alii lectionem sollicitant, et mallent *quam non damnosa* vel *quam non onerosa*. [*V. *Burm.*]

MOMENTUM, i, n. ῥοπὴ, dictum per sync. pro *movimentum* a *moveo*, significat motum, quo aliqua res impellitur. *Cic. N. D.* 2, 46. Astra se et nixu suo conglobata continent, et forma ipsa figuraque sua momenta sustentant. [*Schütz.* in *cl. Cic.* s. h. v. *momenta sua* interpretatus est: *ihr Gleichgewicht.*] *Sen. ep.* 90. *med.* Pisces cauda reguntur, et levi ejus in utrumque momento velocitatem suam flectunt. ℙ Hinc translate est mutatio, perturbatio. *Vell.* 2, 78. Provincias magnis momentis Labienus concusserat. [*Vell. magnis molimentis* leg. censet.] *Lucan.* 7, 118. Si sine momento rerum, partisque ruina Casurum est, etc. ℙ Item metonymice causam ipsius motus, sc. pondus, quo premente res movetur. Quare praecipue locum habet in statera, quae, dum aequaliter pendet, ponderis alicujus vel levissimi accessione facile inclinatur. *Plin.* 30, 10, 27. Oesypum cum myrrhae momento, et vini cyathis duobus dilutum, *h. e.* perexigua quantitate. Sic *ib.* 11, 28. Sordes aurium denarii pondere cum myrrhae momento. *Id.* 31, 3, 21. Nullo paene momento ponderis aquae inter se distant. ℙ Translate. *Cic. Phil.* 5, 10. Minimis momentis maximae inclinationes temporum fiunt, cum in omni casu reipubl., tum in bello, et maxime civili. *Id. Off.* 3, 3. Omnia ex altera parte collocata, vix minimi momenti instar habent. *Id. Font.* 6. Unamquamque rem aestimare, momentoque suo ponderare. *Caes. B. G.* 7, 39. *extr.* Levi momento aestimare aliquid. *Cic. Or.* 1, 31. Inventa non solum ordine, sed etiam momento quodam atque judicio dispensare atque componere. *Ov. Met.* 10, 376. sic animus nutat Huc levis, atque illuc, momentaque sumit utroque. Sic *Ter. Andr.* 1, 5, 31. Dum in dubio est animus, paulo momento huc illuc impellitur. Ubi *Donat.* Translatio est haec a mole alicujus ponderis, quae, antequam in loco sederit, cum incerta pendet, facillime commovetur. *Liv.* 39, 5. Non pendere ex alterius vultu, ac nutu, nec alieni momentis animi circumagi. ℙ Pro additamento, accessione. *Just.* 7, 3. Mittit ad subigendam Thraciam, ceteraque ejus tractus regna: quibus pro ignobili momento erat accessura Macedonia. ℙ Dicitur etiam de quacumque parva re. *Plin.* 7, 1, 1. Naturae rerum vis atque majestas in omnibus momentis fide caret. *Id.* 36, 5, 4. *n.* 4. de Phidia: In scuto Minervae Amazonum proelium caelavit intumescente ambitu parmae: ejusdem concava parte Deorum et gigantum dimicationem: in soleis vero Lapitharum et Centaurorum: adeo momenta omnia capacia artis illi fuere. *Id.* 18, 34, 67. *n.* 1. Sol quotidie ex alio coeli momento, quam pridie, oritur. *Quint.* 3, 11. *f.* Corpus orationis in parva momenta diducere. ℙ Translate *Cic. Mur.* 2. Cato diligentissime perpendens momenta officiorum omnium. ℙ Saepissime de exigua parte temporis. *Cic. Fam.* 6, 10. *f.* Quae quoniam in temporum inclinationibus saepe parvis posita sunt, omnia momenta observabimus, neque ullum praetermittemus tui juvandi et levandi locum. *Id. Div.* 1, 52. Parvis momentis multa natura aut affingit, aut mutat, aut detrahit. *Plin. ep.* 4, 30. Fons certis dimensisque momentis vel subtrahitur, vel assurgit, *h. e.* certis temporibus, statis horis. *Id. Pan.* 56. Quod momentum, quod immo temporis punctum aut beneficio sterile, aut vacuum laude? *Caes. B. C.* 2, 6. Sed tantum, re provisa, Brutus celeritate navis enisus est, ut parvo momento antecederet. *Petr. Sat.* 28., *Liv.* 21, 33. et *Tac. H.* 2, 86. Momento temporis. *Hor. Sat.* 1, 1, 7. horae Momento aut cita mors venit, aut victoria laeta. *Plin.* 7, 51, 52. Maecenati triennio supremo nullo horae momento contigit somnus. *Suet. Aug.* 50. Ad epistolas omnes horarum quoque momenta, quibus datae significarentur, addebat. *Just.* 2, 14. Tam brevi horarum momento. *Ov. Pont.* 3, 5, 47. te momentis video omnibus absens. *Plin.* 22, 22, 41. Sion illitum lentigini momento cutem emendat. Sic *Sen. Q. N.* 3, 27. Momento fit cinis, diu silva. *Sen. alter Hipp.* 770. fulgor, teneris qui radiat genis, Momento rapitur. *Petr. Sat.* 92. Ut solum hospitem vidi, momento recepi. *Plin.* 23, 7, 66. Pruna stomacho non utilissima, sed brevi momento, *h. e.* stomacho nocent, sed ad breve tempus. ℙ Ap. *Hor. Ep.* 1, 10, 16. *momenta Leonis* sunt ipsum tempus, quo sol in signo Leonis est, simulque pondus et vis caloris, quo terras urget. ℙ Frequenter admodum significat vim impellentem ad aliquid faciendum, pondus, robur, quo accedente quippiam facilius fit: ducta translatione a statera, ut dictum est. *Cic. Mur.* 30. Petunt aliquid publicani? cave quidquam habeat momenti gratia. *Just.* 11, 4. *extr.* Qui ad Darium profecti, non mediocre momentum Persarum viribus accessere. *Cic. Fin.* 5, 13. In iis esse ad bene vivendum momenta maxima. *Id. Mur.* 41. Si quid habet aut momenti commendatio, aut auctoritatis confirmatio mea. *Caes. B. C.* 3, 70. Ita parvae res magnum in utramque partem momentum habuerunt. *Cic. Inv.* 2, 26. Qui locus bene tractatus magno ad persuadendum momento futurus est. *Id. Fin.* 1, 17. Maximam animi aut voluptatem, aut molestiam plus aut ad beatam, aut ad miseram vitam afferre momenti, quam, etc. *Liv.* 29, 35. Quorum adventus hoc tamen momenti fecit, ut Scipio absciederet inde irrito incepto. *Id.* 1, 47. Nullum momentum in dando adimendoque regno facere; et 4, 12. *f.* Nullum momentum annonae facere, *h. e.* nihil conferre ad annonam levandam. *Sil.* 8, 252. Tantum in quassata bellis caput extulit urbe, Momentum ut rerum, et fati foret arbiter unus, *h. e.* ut ab eo rerum inclinatio mutatioque penderet. Sic *Liv.* 3, 12. Juvenis egregius, maximum momentum rerum ejus civitatis, in quamcumque venisset. [*Tac. H.* 1, 59. Octo Batavorum cohortes — prout inclinassent, grande momentum sociae aut adversae. *Germ.* 25. Libertini — raro aliquod momentum in domo: ubi v. *Hess.*] (Adde *Lucan.* 4, 818.) *Just.* 5, 4. Tantum in uno viro fuisse momenti, ut maximi imperii subversi, et rursum recepti auctor esset. ℙ *Momenta rationum*, quibus ad credendum impellimur. *Cic. Acad.* 1, 12. Cum in eadem re paria contrariis in partibus momenta rationum invenirentur. Absolute *Ov. Met.* 11, 285. Adjicis huic animo momenta potentia, clarum Nomen, avumque Jovem. ℙ Ap. *Ov. Pont.* 4, 13, 49. praebet momenta saluti, *h. e.* adjumenta, quibus a Caesare detur Ovidio salus. ℙ *Magni, parvi, nullius momenti esse*, h. e. auctoritatis, ponderis, pretii. *Cic. Vat.* 1. Cujus testimonium propter turpitudinem vitae nullius momenti putaretur; et *ib.* 4. Id est maximi momenti et ponderis. *Id. Verr.* 2, 5, 69. In republica permagni momenti est ratio, atque inclinatio temporum. *Nep. Alc.* 8. Sentiebat, se, Alcibiade recepto, nullius momenti apud exercitum futurum. [*Adde *Suet. Dom.* 10. Neque apud ducem, neque apud milites, ullius momenti esse potuisse.]

MOMUS, i, m. Μῶμος, Deus quidam esse dicitur, Nocte ac Somno genitus, ut est ap. *Hesiod.* in Θεογον. *v.* 214., cui mos est ipsum quidem nihil agere, sed aliorum Deorum opera curiosis oculis contemplari, et per summam libertatem notare et carpere. Ipsa vox probrum, dedecus, reprehensionem significat. Dicitur et de quovis invido, irrisore et reprehensore. Graece *Cic. Att.* 5, 20. Ut etiam Ligurino μώμῳ satisfaciam.

*MONA, ae, f. insulā Britanniae adjacens, *Μονάοιδα Ptolemaeo*, hodie autem *Man* dicta. *Caes. B. G.* 5, 13. *Plin.* 2, 75. ¶ Item alia, in eodem, quo prior, mari sita, hodie *Anglesea. Tac. A.* 14, 29. *Id. G.* 14 et 18. *Μόνα* est *Ptolemaeo.* ¶ Notandus locus est *Plin.* 4, 16. Mona, Monapia, etc. ubi *Hard.* credit Monam hodiernam esse *Anglesea*, Monapiam vero *Man. B. A.*

MŎNACHĂ, ae, f. solitariae vitae femina. *Hieron. ep.* 39. *n.* 4. Si parentem cogito, non reprehendo quod plangis; si Christianam et monacham, istis nominibus mater excluditur.

*MONACHANDUS, a, um, part. pass. *Sarisb. Ep.* 291. Pro monachandis pecuniam palam recipere. *B. A.*

MŎNACHĬCUS, a, um, adj. ad monachum pertinens. *Justin. Novell. constit.* 133, 5. Monachicum certamen.

MŎNACHĪUM, ii, n. *μοναχεῖον*, locus, vel sodalitas monachorum. *Impp. Vatent. et Marc. Cod.* 1, 2, 13.

MŎNACHUS, i, m. *μοναχὸς*, solitarius, qui vitam vivit solitariam: est a *μονάζω*, solus dego, unde praet. perf. *μεμόναχα*, hinc *μοναχός. Rutil. Itin.* 1, 441. Ipsi se monachos Grajo cognomine dicunt, Quod soli nullo vivere teste volunt. *Sidon. ep.* 5, 17. Cultu peracto vigiliarum, quas, alternante mulcedine, monachi clericique psalmicines concelebraverant. *Hieron. ep.* 22. *n.* 34. Tria sunt in Aegypto genera monachorum. Unum, coenobitae, quod nos *in commune viventes* possumus appellare. Secundum, anachoretae, qui soli habitant per deserta; et ab eo, quod procul ab hominibus recesserint, nuncupantur. Tertium genus est, quod *remoboth* dicunt, deterrimum atque neglectum: hi bini, vel terni, nec multo plures simul habitant, suo arbitratu ac ditione viventes; et de eo, quod laboraverint, in medium partes conferunt, ut habeant alimenta communia; habitant autem quam plurimum in urbibus et castellis.

*MONACOSMUS vel Monocosmus, i, m. genus rhedarum, ita dictum, quod uno plerumque equo trahitur, aut, si pluribus, ita tamen ut alter alterum praecedat. *Isid.* et *Papias.* V. *D. A. G. Cramer.* ad *Vet. Schol.* in *Juven.* 8, 66. *B. A.*

*MONADI, orum, populi Apuliae, quorum meminit *Plin.* 3, 11. *B. A.*

*MONAESES, is, m. Parthorum rex. *Hor. Od.* 3, 6, 9. Jam bis Monaeses et Pacori manus Non auspicatos contudit impetus Nostros. Ad quem locum sic *Acron Scholiasta:* Monaeses et Pacorus reges Persarum fuere, adversus quos Romani contra numinum voluntatem pugnaverunt infeliciter. Bis autem Parthos victoriam retulisse ob hoc dixit, quia ante Crassum, et post Didium Saxum cum exercitibus suis occiderunt. *B. A.*

MŎNĀLĪTER. V. MONAULITER.

[MŎNARCHĂ, ae, m. *μονάρχης*, qui solus imperat: a *μόνος*, solus, et *ἀρχὴ*, imperium. *Vet. Poeta* ap. *Mar. Victor.* 2551. Caeruli monarcha ponti, ratisque rectitator. *F.*]

MŎNARCHĬĂ, ae, f. *μοναρχία*, unius principatus: a *μόνος*, solus, et *ἀχρὴ*, imperium. *Capitol. Max.* et *Balb.* 14. Sed Balbinus Maximum, quem putabat monarchiam velle, primum frustratus est. Adde *Tert. adv. Prax.* 14.

MŎNAS, adis, f. *μονὰς*, unitas, singularitas. *Macr. Somn. Scip.* 1, 6., *Tert. adv. Valent.* 37. et *Praescript.* 49. *extr.* et *August. Confess.* 4, 15.

[MŎNASTĒRĬĀLIS, e, adj. qui ad monasterium pertinet, in monasterio usurpatur. *Sidon. ep.* 7, 9. *in conc. med.* Monasterialibus disciplinis aegre subditur vel popularium cervicositas, vel licentia clericorum. *F.*]

[MŎNASTĒRĬŎLUM, ii, n. dimin. monasterii. *Not. Tir.* p. 192. Monasterium, monasteriolum. *F.*]

MŎNASTĒRĬUM, ii, n. *μοναστήριον*, locus, in quo monachi degunt. *August. ad Casulan. ep.* 86. *Adde *Sidon ep.* 4, 25. 7, 17. et 9, 9. *Hieron. Ep.* 15. *Salvian. de Gub. Dei* 8. p. 190. *Vincent. Lirin.* p. 316. *B. A.*

MŎNASTRĬAE, arum, f. plur. *μονάστριαι*, mulieres Deo dicatae, et solitariam vitam agentes: quarum fit mentio in *Just. Novell. constit.* 123, 27.

[MŎNAULES, ae, m. *μοναύλης*, qui unica tibia, seu monaulo canit. *Not. Tir.* p. 173. Monaules, ascaules, calamaules. V. MONAULOS. *F.*]

MŎNAULĪTER, adv. cum simplici tibia, quae monaulos dicitur. *Capell.* 9, 307. Puer monauliter sonabat. Ita recte *Grotius* legi oportere affirmat ex MS., cum *monaliter* in editis legatur, *h. e.* solitarie: solus puer sonabat.

MŎNAULOS et Monaulus, i, m. *μόναυλος*, tibia simplex, seu singularis: a *μόνος*, solus, et *αὐλὸς*, tibia. *Plin.* 7, 56, 57. Fistulam, et monaulum invenit Pan Mercurii, obliquam tibiam Midas, geminas tibias Marsyas. *Mart.* 14, 64. cujus lemma *Tibiae:* Ebria nos madidis rumpit tibicina buccis: Saepe tuas pariter, saepe monaulon habet.

MŎNAZONTES, *μονάζοντες*, ap. *Impp. Valent. et Valent. Cod.* 10, 31, 26. et *Cod. Theod.* 12, 1, 63. sunt monachi solitariam vitam agentes. Graeca vox: unde *Monachus* derivatur.

*MONDA, ae, fluvius Lusitaniae, inter Durium Tagumque flumina. *Mela* 2, 1. *med.* ¶ *Munda* est *Plin.* 4, 21. (al. 22.) ¶ Hodie vocatur *Mondego. B. A.*

*MONEDES, um, populi Indiae cisgangeticae. *Plin.* 6, 9. *B. A.*

MŎNĒDŬLĂ, ae, f. *κολοιὸς*, avis ex genere graculorum: [*Corvus monedula, *L.*, *die Dohle.*] eadem et pica dicitur. V. PICA. *Plin.* 17, 14, 22. Monedula condens semina in thesauros cavernarum. *Id.* 10, 29, 41. Immensa finitimo Insubrium tractu examina graculorum, monedularumque, cui soli avi furacitas auri argentique praecipue mira est. *Cic. Fl.* 31. Re vera non plus aurum tibi, quam monedulae committebant: proverbium. ¶ Fabulantur, in hanc avem versam esse Arnem nympham, quod patriam auro capta et corrupta vendidisset. *Ov. Met.* 7, 465. quamque impia prodidit Arne Sithonis accepto, quod avara poposcerat, auro; Mutata est in avem, quae nunc quoque diligit aurum: Nigra pedem, nigris velata monedula pennis. ¶ Est vox blandientium, quia deliciarum est avis, sermonem hominum facile perdiscens. *Pl. Capt.* 5, 4, 5. patriciis pueris aut monedulae, Aut anates, aut coturnices dantur, quicum lusitent. *Id. As.* 3, 3, 103. Dic me anaticulam, columbam, vel catellum, Hirundinem, monedulam, etc.

MŎNĒLĂ, ae, f. monitio. *Tert. Pat.* 8. et *adv. Marc.* 4, 34.

[MŎNĒMĔRON, i, n. *μονήμερον*, collyrium in singulos dies compositum: a *μόνος*, solus, et *ἡμήρα*, dies. *Marc. Empir.* 8. *med.* Collyrium nomine monemeron facit ad impetus lippitudinis ex ovo inunctum. ¶ Idem vocatur etiam *authemerum:* ab *αὐτὸς*, ipse, et *ἡμέρα*, dies: quam vocem vide in ANTHEMERUM, quod in *authemerum* est mutandum. *F.*]

MŎNENDĂ, orum. V. MONEO.

MŎNĔO, es, ui, et antiquitus mōni, itum, a. 2. *παραγγέλλω, παραινέω*, admoneo, commoneo, praedico, suadeo. Volunt esse vel ab obsoleto *meneo*, a quo *memini*, (unde a memoria deducit *Varr. L. L.* 5, 6.) vel a *μηνύω*, significo, indico. [*De discrimine inter *monere* et *hortari*. V. *Doederl.* 1, 164. sqq. Cf. *Manut.* ad *Cic. Fam.* 1, 1.] *Cic. Fam.* 10, 1. Illud erat amoris mei, monere te atque hortari, ut in rempubl. incumberes. *Id. Verr.* 1, 12. Moneo, praedico, ante denuncio, abstineant manus. *Id. Fam.* 4, 3. Monere et denunciare. *Sall. Jug.* 10. Per hanc dexteram moneo obtestorque, ut, etc. *Id. ep. Pompeji ad Sen.* Quod ego vos moneo quaesoque, ut, etc. *Cic. Att.* 11, 16. *f.* Oro, ut Terentiam moneatis de testamento. *Id. Q. Fr.* 2, 3. *f.* Quod me de retinenda Sestii gratia litteris monuisti. *Hirt. B. G.* 8, 34. Monet rationem frumenti esse habendam. *Caes. B. G.* 1, 20. Monet, ut suspiciones vitet. *Ter. Eun. prol.* 16. Is ne erret, moneo. *Just.* 11, 13. Macedonas monebat, ne multitudine hostium moverentur. *Auct. ad Her.* 1, 1. Si te unum illud monuerimus, artem sine assiduitate dicendi non multum juvare. *Virg. A.* 10, 439. Interea soror alma monet succurrere Lauso Turnum. *Cic. Cat.* 2, 9. *extr.* Sed eos hoc moneo, desinant furere. [*Horum accusativorum alter plerumque aut pronomen est, ut: *hoc*, *id*, etc., aut ad numerum vel quantitatem pertinet, ut: *unum, pauca, nihil*. V. *Ruddim.* 2, 170.] *Ter. Ad.* 3, 4, 65. moneo, quid facto opus sit. *Cic. Fam.* 3, 3. Fabius ea me ex tuis mandatis monuit, quae universo senatui venerant in mentem. *Id. Att.* 14, 19. Id ipsum quod me mones, quatriduo ante ad eum scripseram. *Nep. Phoc.* 2. Cum Phocion moneretur, Nicanorem Piraeeo insidiari. *Cic. Amic.* 24. Obsurdescimus, nec ea, quae a natura monemur, audimus. *Prop.* 1, 15, 41. Queis ego nunc pereo, similes moniturus amantes. ¶ *Monere aliquid alicui*, dictum esse a *Plauto* quidam putant, *Truc.* 4, 1, 12. Unum animus monuit mihi, *h. e.* subjecit, suasit. Al. leg. *Unum animos movit mihi:* al. *Unum animus me movet.* ¶ Cum genitivo. *Tac. A.* 1, 67. Tunc contractos in principia, jussosque dicta cum silentio accipere, temporis ac necessitatis monuit. [*Adde *ib.* 2, 43. Plancinam haud dubie Augusta monuit muliebri aemulatione Agrippinam insectandi. Praecipue composita v. *monere* ita construi solent. V. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 111. N. 1. 330. sq. *Ruddim.* 2. p. 171. *n.* 52.] ¶ Eleganter tribuitur rebus inanimis. *Hor. Sat.* 1, 2, 73. At quanto meliora monet, pugnantiaque istis Dives opis natura suae! *Id. Od.* 4, 7, 7. Immortalia ne speres, monet annus. *Plin.* 18, 25, 60. Natura monet festinare. *Virg. G.* 1, 464. sol caecos instare tumultus, Saepe monet. *Cic. Att.* 10, 8. Et res ipsa monebat, et tu ostenderas, et ego videbam, finem inter nos scribendi fieri tempus esse. *Pl. Mil.* 1, 1, 49. Edepol memoria est optima. *Artr.* offae me monent, *h. e.* memorem faciunt. *Phaedr. prol.* 1. Duplex libelli dos est, quod risum movet, Et quod prudenti vitam consilio monet, *h. e.* dirigit. ¶ Pro docere, *Val. Fl.* 1, 5. Phoebe mone. (Adde 6, 33.) *Virg. A.* 7, 42. Tu vatem tu, Diva, mone. *Plin. Pan.* 26. Labor erat parentibus parvulos adulantia verba edocere: reddebant illi, quae monebantur. ¶ Pro narrare. *Hor. Od.* 3, 7, 19. Et peccare docentes Fallax historias monet. Alii leg. *movet.* ¶ Pro castigare, punire. [*Ap. solum Tacitum, ut videtur.] *Ann.* 5, 9. Puerili verbere monere aliquem. V. ADMONEO. ¶ Pro praedicere; et refertur ad auguria, prodigia, et oracula. *Virg. Ecl.* 9, 14. nisi me quacumque novas incidere lites, Ante sinistra cava monuisset ab ilice cornix, etc. *Stat. Th.* 8, 33. et vera monentibus aris. *Sil.* 4, 120. et 5, 117. Quippe monent Superi. *Suet. Cal.* 57. Monuerunt et sortes Antiatinae, ut a Cassio caveret. *Cic. Har. resp.* 25. Cum Dii immortales monent de optimatium discordiis. *Virg. A.* 3, 712. vates Helenus cum multa horrenda moneret. [*Cf. *Cort.* ad *Lucan.* 1, 631., (quem tamen *monetis* pro vulg. *movetis* legentem refutat *Mart. Lag. ib.* 645.) *Heins.* et *Drak.* ad *Sil.* 1, 138. Adde *Ammian.* 28, 1. Quid augurales alites vel cantus monerent.] ¶ Pro hortari, excitare. *Prop.* 2, 15, 19. Incipiam captare feras, et reddere pinu Cornua, et audaces ipse monere canes. *Sen. Agam.* 428. Et clara lentum remigem monuit tuba. ¶ *Pl. Curc. a.* 3. *f.* qui monet, quasi adjuvat: *γνώμη*. ¶ Ap. *eund. Ps.* 4, 1, 11. Monendus ne me moneat: proverb., quo significamus contemptum ejus, cujus monita aspernamur. Huic simile est *sus Minervam.* Proverbii speciem habet et illud *Capt.* 2, 3, 36. quae memini, mora mera est monerier. ¶ *Monenda, orum*, absolute, sunt sacrificia, per quae Dii monentur, ut succurrant mortalibus. Ita *Glossa* ad *Capell.* 1, 5. Jam pridem quippe offensus contamine monendorum Mercurius, dedignatur augur Pythius nuncupari. ¶ *Mōnĕrim* pro *Mŏnŭĕrim* habet *Pacuv.* ap. *Non.* 10, 22. Dic, quid faciam: quod me moneris, effectum dabo. *Id. ib.* Dii monerint meliora. [*Hinc *mono*, *monĕre* pro *moneo* antiquis in usu fuisse conjicit *Cort.* ad *Lucan.* 4, 782. ¶ Confund. *monere* et *movere.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 1, 418. et 631.]

MŎNĒRIS, is, f. *μονήρης*, genus navigii, quod simplici remorum ordine agitur: Graeca vox a *μόνος*, solus, et *ἐρέσσω*, remigo. *Liv.* 38, 38. Neve plures quam decem naves actuarias habeto, neve monerem ex belli causa.

*MONESI, orum, populi Galliae Aquitanicae. *Plin.* 4, 19. *B. A.*

MŎNĒTĂ, ae, f. *νόμισμα*, pecunia signata forma publica, nummus: a Junone Moneta, in cujus aede Romae cudebatur, ut infra dicitur. *Ov. Fast.* 1, 221. Aera dabant olim: melius nunc omen in auro est: Victaque concedit prisca moneta novae. *Mart.* 1, 100. convivia sumptuosiora Nigrae sordibus expleas monetae, *h. e.* aereae. *Id.* 14, 12. cui titulus *Loculi eburnei:* Hos nisi de fulva loculos implere moneta Non decet: argentum vilia ligna ferant, *h. e.* aurea. *Lucan.* 6, 404. aurumque moneta Fregit, *h. e.* in monetas concidit. *Treb. Gall.* 12. et *in XXX. Tyr.* 26. Monetam cudere. *Paul. Sent.* 5. *tit.* 25. signare vultu principis. *Lamprid. Diadum.* 2. percutere. *Ulp. Dig.* 48, 13, 6. adulterinam exercere. *Plin.* 33, 9, 46. Falsae monetae aera miscere. ¶ Videtur etiam ipsam notam pecuniae significare. *Mart.* 12, 55. Aut libram petit illa Cosmiani, Aut binos quater a nova moneta. ¶ Translate. *Juven.* 7, 55. Communi feriat carmen triviale moneta. *Appul. Apol.* Ea tamen nomina labore meo et studio ita de Graecis provenire, ut tamen Latina moneta percussa sint, *h. e.* forma et positione. ¶ Est etiam locus, in quo moneta cuditur. *Ammian.* 22, 11. Dracontius monetae praepositus, aram in moneta, quam regebat, recens locatam evertit. *Sidon. carm.* 23, 41. Delubris, capitoliis, monetis. *Suet. Caes.* 76. Monetae, publicisque vectigalibus peculiares servos praeposuit, *h. e.* tum loco, tum universae procurationi pecuniae cudendae: cui praeesse antea consueverant triumviri auro, argento, aere flando, feriundo: qui et *monetales* dicti sunt. Pertinent huc illa *Cic. Phil.* 7, 1. Parvis de rebus, sed fortasse necessariis, consulimur, P. C., de Appia via, et de moneta, etc. et *Att.* 8, 7. *extr.* Ad Philotimum scripsi de viatico, sive a moneta, sive ab Oppiis, *h. e.* seu argentum infectum permutando cum pecunia signata, a moneta sumpta, seu ab Oppiis feneratoribus accipiendo pecuniam in viaticum. ¶ Translate. *Macr. Somn. Scip.* 1, 6. *med.* Semine semel intra formandi hominis monetam locato, *h. e.* uterum. *Sen. Ben.* 3, 35. Jam tempus est quaedam ex nostra, ut ita dicam, moneta proferri, *h. e.* de nostra Stoica doctrina. ¶ Praeterea *Moneta* ap. *Hyg. praef.* est mater Musarum: a *monendo:* quae et *Mnemosyne* dicitur a memoria. *Gloss. Philox.* *Μνημοσύνη*, Moneta. *Liv. Andron.* in *Odyss.* ap. *Prisc.* 6, 679. Nam Diva Monetas filiam docuit. *Monetas* genitivus est antiquus, ut *Latonas*, *fortunas*, *familias*, etc. ¶ Fuit etiam cognomen Junonis, quia Romanos monuisse credita est, ut propter terrae motum sue plena rem divinam facerent, ut est ap. *Cic. Div.* 1, 45. et *ib.* 2, 32. Huic aedem vovit L. Furius Camillus Aurunco bello: cui senatus locum destinavit in arce Capitolii, ubi fuerat area aedium M. Manlii Capitolini, ut *Liv.* 7, 28. et *Ov. Fast.* 6, 183. narrant. De ea *Id. ib.* 1, 638. Qua fert sublimes alta Moneta gradus; et *Lucan.* 1, 380. Nu-

mina miscebit castrensis flamma Monetae. Porro *Suidas* aliam hujus appellationis causam affert in *Μονῆτα*, scilicet, quod cum Romani pecunia indigerent bello contra Pyrrhum et Tarentinos, Junonem oraverunt: quae respondit, si justitia in bellis uterentur, pecuniam eis non defuturam: quod cum illis successisset, Junonem Monetam, hoc est consultricem, colere coeperunt: simulque decrevere, monetam in ejus templo feriri. *Liv.* quoque 6, 20. Aedem et officinam Monetae juncta fuisse indicat. Ex quibus patet, nomen pecuniae a Junonis cognomine ductum esse, ut initio diximus. ℙ In nummis Commodi Aug. ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 7. p. 122. in parte aversa legitur *Apollini Monetae*, quia hic in maxima, quae, teste *Dioncl.* 72, 14., Romae ann. a Chr. n. CLXXXIX. grassata est pestilentia, consultus salutaria oraculo monuerit; ut recte putat *Vaillant. Num. praestant.* 2. p. 182. Hinc ap. *Hom. Iliad.* 1, 44. et seqq. ipse Apollo sagittis suis pestem in Graecorum exercitum immittens describitur, et *Belenus*, a *βέλος*, sagitta, est etiam appellatus. Hinc apparet, hanc vocem masculini quoque generis esse. [*Plura adjecit *F.*]

MŎNĒTĀLIS, e, adj. *νομισματικὸς*, ad monetam seu pecuniam pertinens. *Appul. Met.* 7. Auro monetali zonae refertae. ℙ *Triumviri monetales*, auri, argenti, aeris flatores, cudendae monetae provinciam curabant. *Pompon. Dig.* 1, 2, 2. *med.* et *Cic. Att.* 10, 11. *extr.* *Inscr.* ap. *Grut.* 379, 7. C. Caesellio Fufidio III. vir. monet. A. A. A. F. F. [*V. *Schütz.* in *cl. Cic.* s. h. v.]

MŎNĒTĀRĬUS, ii, m. *ἀργυροκόπος*, qui monetam cudit: qui in moneta publica operatur. Hujusmodi artificum corpus quoddam Romae fuit, tantaque aliquando copia, ut seditionem movere, et rebellare sub Aureliano Aug. potuerint, Felicissimo rationali, seu fisci procuratore rebellionis ejusdem auctore. *Aurel. Vict. Epit.* 35. *Eutrop.* 9, 14. et *Vopisc. Aurel.* 38. *Inscr.* ap. *Mur.* 968, 5. L. Paccio Hermetis Lib. monetario. V. FLATURARIUS. Adde *Firm. Math.* 8, 17. *med.* et *Imppp. Grat., Valent. et Theod. Cod.* 11, 7, 7. etc.

*MONETĬUM, i, n. opp. Liburniae. *Ant. Itin. B. A.*

MŎNĪLĔ, is, n. *ὑποδερὶς, ὅρμος*, ornamentum colli ex auro, aut margaritis, aut gemmis: proprium feminarum: cum *torquis* sit hominum: tametsi et pueris, praesertim delicatius ornatis, aliquando tribuitur: ita dictum fuit, quia virtutis admoneat; primo enim ob aliquod egregium factum ingenuis juvenibus tribui solitum videtur. *Cic. Verr.* 2, 4, 18. *f.* Eriphylam accepimus in fabulis ea cupiditate, ut cum vidisset monile, ut opinor, ex auro et gemmis, pulcritudine ejus incensa salutem viri proderet. (V. *Stat. Th.* 2, 265.) *Quint.* 11, 1. Monilibus, et margaritis, ac veste longa, quae sunt ornamenta feminarum, deformantur viri. *Virg. A.* 1, 658. colloque monile Baccatum. *Ov. Met.* 5, 52. de Athide puero: ornabant aurata monilia collum. *Id. Her.* 9, 57. Vidit in Herculeo suspensa monilia collo. *Val. Fl.* 6, 668. derepta monilia Divae Contrectat. *Plin.* 37, 3, 11. *n.* 2. Feminae monilium vice succina gestantes. ℙ In collis equorum, aliorumve animalium. *Virg. A.* 7, 277. Instratos ostro alipedes, pictisque tapetis: Aurea pectoribus demissa monilia pendent. *Ov. Met.* 10, 112. de cervo: Cornua fulgebant auro, demissaque in armos Pendebant tereti gemmata monilia collo. ℙ Producitur prima in illo *Petr. fr.* ap. *Burm.* p. 668. Guttura nunc aliae magnis monilibus ornent. [At *Burm.* nepos in *Anthol. Lat.* T. 1. p. 680. recte edidit *magnisve monilibus. F.*] ℙ **Monilia*, vel *Ad monilia*, loci vel oppidi nomen in Liguria. *Tab. Peut.* Hodie vocatur *Moneglia. B. A.*

MŎNĬMENTUM. V. MONUMENTUM.

[MŎNĬMUS, i, m. et Monime, es, f. *μόνιμος*, stabilis, firmus: a *μένω*, maneo. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 46, 9. Helius Monimus. Alia ap. *Melchiorri Syll. Inscr.* p. 108. Claudia Monime. *F.*]

MŎNĬTĬO, onis, f. *παραίνεσις*, actus monendi, monitus. *Festus:* Objurgatio, post turpe factum castigatio: monitio vero est ante commissum. *Cic. Amic.* 24. Monitio acerbitate, objurgatio contumelia careat. *Suet. Tib.* 18. Addita monitione, ut se interprete uteretur. *Id. Ner.* 56. Icunculam puellarem pro summo numine coluit: volebatque credi, monitione ejus futura praenoscere. *Colum.* 11, 1. Adolescentulos corporis robusti peritissimis agricolis commendemus, quorum monitionibus vel unus e multis rusticationis consequatur scientiam.

MŎNĬTO, as, a. 1. frequent. a *moneo*. *Venant. Vit. S. Mart.* 2, 387. Martinus monitat, cunctis talem esse sequendum. Adde *carm.* 5, 5, 23.

MŎNĬTOR, oris, m. *παραινέτης*, qui monet. *Ter. Heaut.* 1, 1, 119. Nil opus fuit monitore; et 5, 1, 2. Adjutor meus, et monitor, et praemonstrator Chremes. *Hor. Ep.* 1, 18, 67. monitoris egere. *Id. A. P.* 163. juvenis monitoribus asper. *Sall. Jug.* 87. *extr.* Sumat aliquem ex populo monitorem officii sui. *Sen. ep.* 94. *med.* Monitorem non desiderabit ad singula, qui dicat, sic incede, sic coena. ℙ Speciatim est qui in foro oratori adest, et dicenda agendaque monet, *πραγματικός*. *Cic. Div. Verr.* 16. Video mihi, non te, sed hunc librum esse responsurum, quem monitor tuus hic tenet. Adde *Or.* 2, 24. et *Quint.* 6, 6. ℙ Item nomenclator. *Cic. Mur.* 36. Per monitorem appellandi sunt. *Plin. Pan.* 23. Gratum erat, quod equestris ordinis decora honore nominis sine monitore signares. ℙ Item qui pueritiam alicujus regit, paedagogus. *Stat. Silv.* 5, 3, 147. Hinc tibi vota patrum credi, generosaque pubes Te monitore regi. *Id. Th.* 12, 205. Olim hic virginei custos monitorque pudoris. ℙ Item qui in scena monet histrionem, *ὑποβολεύς*. *Festus*. *Inscr.* ap. *Morcell. Dissert. delle tessere*, etc. *con annot. del Dr. G. Labus* p. 46. Genio Collegii scaenicorum Felau Secundus monitor D. D. ℙ Item libri commentarii *monitores* dicuntur, quia in memoriam redire nos faciunt. *Festus.* ℙ Item qui praeibat verbis, dum sacerdos sacrificium, vel consecrationem templi perageret, quique et praecentor dicebatur. *Tert. Apol.* 30. Capite nudo, quia non erubescimus, denique sine monitore, quia de pectore oramus, precantes sumus. *Inscr.* ap. *Don. cl.* 1. *n.* 44. Marti Gradivo D. D. L. Plutius Pius aedilis, monitor augur*um*, praefe*ctus*, sacror*um*. V. *Marin. Frat. Arv.* p. 111. ℙ Denique servi in agro operis praefecti, qui officii sui quemque admonent, et segniores castigant. *Colum.* 1, 9. *f.* Is numerus in opere commodissime custoditur, nec praeeuntis monitoris diligentiam multitudo confundit. *Ulp. Dig.* 33, 7, 8. Homines qui agrum colunt, praepositive sunt his: quorum in numero sunt villici, monitores.

MŎNĬTŌRĬUS, a, um, adj. aptus ad monendum. *Sen. Q. N.* 2, 39. et 49. Monitorium fulmen, *h. e.* quod de futuris moneat, et quid cavendum sit.

MŎNĬTUM, i, n. *παραίνεσις*, quod quis nos monet. *Cic. Fam.* 5, 8. Meis consiliis, monitis, studiis, actionibusque nituntur; et *ib.* 13. Tuis monitis praeceptisque omnis est abjiciendus dolor. *Id. Phil.* 14, 7. Meae aures omnium praeceptis monitisque patuerunt. ℙ Refertur ad vaticinationes, oracula, ostenta. *Id. Har. resp.* 25. Ad quem metum si Deorum monitis non duceremur, tamen, etc. *Virg. A.* 8, 336. matrisque egere tremenda Carmentis Nymphae monita.

MŎNĬTUS, a, um, part. a *moneo:* admonitus. *Caes. B. C.* 1, 28. Moniti a Brundisinis, ut vallum caecum caveant. *Pl. Ps.* 4, 7, 2. nihili est, suum Qui officium facere immemor est, nisi adeo monitus. *Id. Capt. prol.* 53. paucis vos monitos volo; et 2, 2, 59. hoc te monitum volueram. *Tac. A.* 1, 63. Arminius suos propinquare silvis monitos vertit repente. ℙ Refertur ad auguria, somnia, et oracula. *Suet. Aug.* 91. Egreditur tamen, amici somnio monitus. *Virg. A.* 3, 188. Cedamus Phoebo, et moniti meliora petamus.

MŎNĬTUS, us, m. monitio, monitum. In dativis, et ablat. plur. non est in usu propter asperitatem, ut et *Serv.* ad *A.* 10, 689. docet. *Ov. Her.* 18, 115. monitu nutricis amaro Frigida deserta litora turre peto. *Id. Met.* 2, 103. Finierat monitus: dictis tamen ille repugnat. *Val. Fl.* 1, 475. Monitus acres tradere. ℙ Saepissime refertur ad vaticinia, oracula, auguria. *Cic. Div.* 2, 41. Sortes, quae hodie Fortunae monitu tolluntur. *Plin. Pan.* 76. Consultare aves, revererique numinum monitus. *Plin. alter* 2, 7, 5. Fulgurum monitus, oraculorum praescita, haruspicum praedicta. *Val. Fl.* 1, 29. pecudumque per aras Terrifici monitus.

[MŎNĬUS, ii, m. *μόνιος*, solitarius, solivagus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Oderici Syllog.* p. 213. P. Aelius Monius. *F.*]

[MONNĬCUS, i, m. decore petulans. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 147. *n.* 183. L. Percennio Lascivo, qui et Monnicus, alumno carissimo et incomparabilissimo L. Percennius Pollio V. C. parens. V. MONNULA. *F.*]

[MONNĪNĂ, ae, f. cogn. R. *Inscr.* ap. *Visc. Iconogr. Gr.* T. 1. p. 373. ed. Mediol.: D. M. Au*reliae* Monninae filiae dulcissimae parent*es* fecerunt. V. v. sq. *F.*]

[MONNŬLĂ, ae, f. vox infantilis blanditiae, ut *issulus*, cui fortasse respondet Italorum *monella:* pro amica, sodali, *compagna* usurpari videtur. *Inscr.* ap. *Mur.* 2083, 2. Sulpicia Parthenopae Fructuosae alumnae suae, quae vixit annos VIII. M. II. D. XV., quae supra monnulam suam supravixit dies XXIII. *F.*]

MŎNŎBĔLI, *μονόβελοι* (a *μόνος*, solus, et *βέλος*, telum) dicebantur ab Elagabalo homines maximis conditionibus instructi: quasi toti telum essent, vel ea parte potissimum censerentur. *Lampr. Elag.* 8. *extr.*, ubi *Lips.* malebat *onobeli*, ab *ὄνος*, asinus.

*MONOBIBLĬON. V. v. sq. *B. A.*

*MONOBIBLOS vel Monobiblion, i, n. *μονόβιβλος* et *μονοβίβλιον*, liber singularis. *Justin. de Confirm. dig. Ep.* 2. §. 5. Tribus monobibliis congregare. ℙ Liber primus *Prop.* olim dictus *Monobiblos.* V. *Scalig.* not. ad *Prop.* p. 190. *B. A.*

[MŎNŎBŎLON, i, n. ludi genus, quo quis corpus arte quadam saltando jactat: a *μόνος*, solus, et *βόλος*, jactus. Differt a contomonobolo, in quo lusor conto suffultus saltabat. *Imp. Justin. Cod.* 3, 43, 3. Deinceps vero ordinent quinque ludos, monobolon, contomonobolon, Quintanum cordacem sine fibula, et perichyten, et hippicen, quibus sine dolo atque callidis machinationibus ludere permittimus. Sed nec permittimus etiam in his ludere ultra unum solidum, si multum dives sit; ut si quem vinci contigerit, casum gravem non sustineat. *F.*]

*MONOCALĒNI, orum, populi Alpini, de quibus *Plin.* 3, 20. *B. A.*

MŎNŎCĔROS, ōtis, m. *μονόκερως*, unicornis: a *μόνος*, solus, et *κέρας*, cornu. *Plin.* 8, 21, 31. Asperrimam autem feram monocerotem, reliquo corpore equo similem, capite cervo, pedibus elephanto, cauda apro, mugitu gravi, uno cornu nigro media fronte cubitorum duum eminente. Hanc feram vivam negant capi.

[MŎNŎCHŎRĬUS, ii, m. qui solus, silente choro, saltat: a *μόνος*, solus, et *χόρος*, chorus. *Not. Tir.* p. 173. Symphoniacus, monochorius. *F.*]

MŎNŎCHRŌMĂTĂ, n. plur. *μονοχρώματα*, picturae unius tantum coloris: a *μόνος*, solus, et *χρῶμα*, color. *Plin.* 33, 7, 39. Cinnabari veteres, quae etiam nunc vocant monochromata, pingebant. *Id.* 35, 9, 36. *n.* 2. de Zeuxi: Pinxit et monochromata ex albo.

MŎNŎCHRŌMĂTĒUS, a, um, adj. uno colore constans, *μονοχρωματεῖος*. *Plin.* 35, 5, 11. Qui monochromatea genera picturae vocaverint, dicemus in mentione artificum.

MŎNŎCHRŌMĂTOS Pictura, h. e. unius coloris, *μονοχρώματος γραφή*. *Plin.* 35, 3, 5. Picturam secundam singulis coloribus, et monochromaton dictam, etc.

MŎNŎCHRŎNOS, *μονοχρονος*, unius temporis: a *μόνος*, solus, et *χρόνος*, tempus. *Capell.* 9. p. 331. Monochronon dicitur tempus, etiam cum longa syllaba ponitur, etc.

MŎNŎCLŌNOS, *μονόκλωνος*, unicum ramum aut caulem habens: a *μόνος*, solus, et *κλὼν, ωνὸς*, ramulus. *Appul. Herb.* 10. Herba Artemisia monoclonos, *h. e.* simplici caule, ut est ap. *Plin.* 25, 7, 36.

*MONOCNĒMOS, i, *μονόκνημος*, qui unius cruris vel uno crure est. *Petr.* 83. *in.* Quam Graeci monocnemon appellant. Ita legit *Scaliger.* Alii aliter. *B. A.*

MŎNŎCŌLUS, *μονόκωλος*, uno membro constans: a *μόνος*, solus, et *κῶλον*, membrum. *Plin.* 7, 2, 2. *med.* Hominum genus, qui monocoli vocarentur, singulis cruribus, mirae pernicitatis ad saltum: eosdemque sciapodas vocari (a *σκιὰ*, umbra, et *ποῦς*, pes), quod in majore aestu humi jacentes resupini, umbra se pedum protegant: non longe eos a Troglodytis abesse. Adde *Gell.* 9, 4. *med.* et *Solin.* 52. *med.*

MŎNŎCRĒPIS, *μονοκρηπίς*, unam tantum crepidam habens, a *μόνος*, solus, et *κρηπὶς*, crepida. *Hyg. fab.* 12. Si quis monocrepis, id est uno pede calceatus supervenisset, mortem appropinquare, responsum est. ℙ Graece est epitheton Mercurii, qui alterum calcem Perseo commodavit ad Gorgonas devolanti.

MŎNŎCŬLUS, i, m. *μονόφθαλμος*, unoculus: vox hybrida, ex Graeco *μόνος*, solus, et Latino *oculus*. *Firm. Math.* 8, 19. Erunt surdi, monoculi, etc. Adde *ib.* 19, 22. et 27. *f.*

MŎNŌDĬĀRĬĂ, ae, f. quae in scena, silente choro, canit: est a *μονῳδία*, cantio solitaria, a *μόνος*, solus, et *ᾠδή*, cantio. *Inscr.* ap. *Grut.* 1035, 11. Heria Thisbe monodiaria *(uxor)* T. Claudii Glaphyri choraulae. V. de hac inscript. *Gutberlethi dissert.* in *Antiq. R. Poleni* T. IV. p. 350. ℙ *Monodiarius, ii*, m. qui solus in scena canit. *Not. Tir.* p. 173. Atellae, Atellanus, monodiarius. V. ATELLANUS.

MŎNŎDOS, (a *μόνος*, solus, et *ὀδοὺς*, dens) appellatus est Prusiae *(Bithyniae regis)* filius, qui unum os *(in superna parte oris)* habuit dentium loco. Similiter habuit et Pyrrhus rex Epirotarum. Haec *Festus:* quae confirmantur a *Plin.* 7, 16, 15. et *Val. Max.* 1, 8. *n.* 12. *extr.*

MŎNŒCUS, i, m. *Monaco*, *Μόνοικος*, portus orae Ligusticae cum oppido, inter Nicaeam, et Albintimelium. Conditus dicitur ab Hercule: de quo *Ammian.* 15, 10. Monoeci arcam et portum ad perennem sui memoriam consecravit. Adde *Virg. A.* 6, 831. et *Lucan.* 1, 408. ℙ *Monoecus* revera est ipse Hercules ita cognominatus, vel quod pulsis omnibus illic solus habitavit, vel quod in ejus templo nunquam aliquis Deorum simul colitur, sicut in Jovis Minerva, et Juno, in Veneris Cupido: ut ait *Serv.* ad *Virg. l. c.* Est autem a *μόνος*, solus, et *οἶκος*, domus. *Plin.* 3, 5, 7. et *Tac. H.* 3, 42. Portus Herculis Monoeci.

MŎNŎGĂMĬĂ, ae, f. *μονογαμία*, matrimonium cum una tantum uxore. *Hieron. I. in Jovinian.* 14. Rursum monogamiam digamiae comparat. Adde *Tert. Monog.* 2, 3, 4. etc.

MŎNŎGĂMUS, i, m. *μονογάμος*, qui unam tan-

tum uxorem habuit. *Hieron. I. in Jovinian.* 15. Primus Adam monogamus: secundus agamus. *Id. ep.* 69. *n.* 3. Jubentur monogami in clerum eligi.

MŎNOGRAMMĂ, ătis, n. μονόγραμμα, simplex littera plures continens, ex quibus aliquod nomen significatur: v. gr. ☧ Christus. *Paul. Nol. carm.* 26, 618. Nunc eadem Crux dissimili compacta paratu Eloquitur dominum, tanquam monogrammate, Christum.

MŎNOGRAMMUS, μονόγραμμος, solis lineis constans: a μόνος, solus, et γραμμὴ, linea. Dicitur proprie de pictura solis lineis informata, et sine colore, qualem initio ejus artis fuisse, tradit *Plin.* 35, 3, 5. Translate. *Cic. N. D.* 2, 23. Epicurus monogrammos Deos, et nihil agentes commentus est, *h. e.* tenues sine corpore vitas, ut ait *Virg. A.* 6, 292., gracillimis membris, et nihil concreti habentibus. Nam, ut est ap. *Cic. Div.* 2, 17., Deos induxit Epicurus perlucidos et perflabiles; et *N. D.* 1, 25. *extr.* negavit esse corpus Deorum, sed tanquam corpus; nec sanguinem, sed tanquam sanguinem. ¶ Item monogrammi dicti sunt homines macie pertenues ac decolores. *Lucil.* ap. *Non.* 1, 168. Vix vivo homini, ac monogrammo. *Id. ib.* Monogrammi quinque adducti pietatem invocant.

*MONOLEUS LACUS in Africa fuit, in terra Troglodytica, prope Ptolemaidem, Epitheram (Epitheriam ed. *Basil.* 1530.) cognominatam. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

MŎNŎLĪNUM, i, n. μονόλινον, linea ex margaritis, uno filo constans. *Capitol. Maxim. jun.* 1., ubi alii leg. *monolium:* sed *Salm.* retinet *monolinum*, defenditque pluribus.

MŎNŎLITHUS, a, um, adj. μονόλιθος, uno saxo constans, ex uno lapide, ut ait *Plin.* 36, 5, 4. *n.* 13.: a μόνος, solus, et λίθος, lapis. *Laber.* ap. *Non.* 15, 13. Columnae monolithae. *Ampel.* 8. Postes marmorei monolithi. *Inscr.* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 10. Silvanum monolithum sanc*tum* de suo ded*erunt*. *Not. Tir.* p. 163. Monolithus, hololithus.

MŎNŎLĬUM. V. MONOLINUM.

MŎNŎLŌRIS. V. DILORIS.

[MŎNŎMĂCHĬĂ, ae, f. singulare certamen. *Cass. Variar.* 3, 24. Illud vos credimus admonendos, ut non in vos, sed in hostem saevire cupiatis. Cur ad monomachiam recurritis, qui venalem judicem non habetis? Quid opus est homini lingua, si causam manus agat armata? *F.*]

[MŎNŎMĂRĪTĂ, ae, f. univira, unicuba, quae uni marito nupsit: vox hybrida, a μόνος, solus, et *marita*. *Inscr.* ap. *Mur.* 1010, 10. Paezusa Cae*saris* ser*va* momomar*ita*. Vixit ann. XVIIII. M. IIX. Euchrestus conjugi suae B. M. *F.*]

MŎNŎPŎDĬUM, ii, n. μονοπόδιον, mensa uno tantum pede suffulta: a μόνος, solus, et πούς, ποδὸς, pes. *Liv.* 39, 6. *f.* Ii primum lectos aeratos, vestem stragulam pretiosam, plagulas, et alia textilia, et, quae tum magnificae supellectilis habebantur, monopodia, et abacos Romam advexerunt. *Plin.* 34, 3, 8. Triclinia aerata, abacosque, et monopodia Cn. Manlium Asia devicta primum invenisse (lege *invexisse*) triumpho suo, quem duxit Urbis anno DLXII., L. Piso auctor est.

MŎNŎPŎDĬUS, a, um, adj. qui unum tantum pedem habet: a μόνος, solus, et πούς, ποδὸς, pes. *Lampr. Commod.* 10. Monopodios eos, quibus singulos pedes fregisset, appellabat. ¶ Legitur et *Monopedius:* qua ratione vox hybrida est.

*MONOPOLA, ae, m. μονοπώλης, qui jus monopolii impetravit, qui monopolium sive jus monopolii habet. *Mart. Capell.* 3. p. 55. *B. A.*

MŎNŎPŌLĬUM, ii, n. μονοπώλιον, dicitur, cum penes unum aliquem speciei alicujus vendendae potestas est, quod fit, cum unus solus aliquid genus mercis universum emit, ut solus vendat, pretium suo modo statuens: a μόνος, solus, et πωλέω, vendo. *Suet. Tib.* 71. Monopolium nominaturus prius veniam postulavit, quod sibi verbo peregrino utendum esset. Adde *ib.* 30. et *Plin.* 8, 37, 56.

MŎNOPTĔROS, i, m. unam tantum alam habens: a μόνος, solus, et πτερὰ, ala. A *Vitr.* 4, 7. aedes monopterae dicuntur, quae unum tantum porticum habent, vel ordinem columnarum. Adde *praef. l.* 7. *med.* V. DIPTEROS.

MŎNOPTŌTĂ. V. DIPTOTA.

[MŎNŎSŎLIS, e, adj. vox hybrida, a μόνος, solus, et *solea*. *Edict. Diocl.* Gallicae viriles monosoles par ✠ quinquaginta: taurinae muliebres bisoles par ✠ quinquaginta: taurinae muliebres monosoles par ✠ triginta. *F.*]

MŎNOSTICHĬUM, ii, n. idem ac monostichum. *Auson. Ecl. n.* 7. Non placitum Divis tolle monostichium.

MŎNOSTICHUM, i, n. μονόστιχον, carmen unius tantum versus: a μόνος, solus, et στίχος, versus. *Auson. de Caes. n.* 1. Accipe bis senos: sua quemque monosticha signant.

MŎNOSTROPHĒ. V. MONOTROPHUS.

MŎNŎSYLLĂBUS, a, um, adj. μονοσύλλαβος, unius syllabae: a μόνος, solus, et συλλαβὴ, syllaba. *Quint.* 9, 4. Etiam monosyllaba, si plura sunt, male continuabuntur. *Auson. Idyll. de litter. monosyll.* 12, 13. Dividuum Betae monosyllabon Italicus B.

*MONOTŎNUS, a, um, adj. μονότονος, uno tenore procedens. V. *Isid. Gloss. B. A.*

MŎNOTRIGLYPHUS, a, um, adj. μονοτρίγλυφος, unius tantum triglyphi. *Monotriglyphum opus* ap. *Vitr.* 4, 3. *med.* est, cum propter columnarum crebritatem intercolumnia ita sunt angusta, ut unum tantum triglyphum capiant. *V. Bald.* in *Lex.*

MŎNŎTRŎPĒ et Monotrophe. V. v. sq.

MŎNŎTRŎPHUS, i, m. μονότροφος, qui solus vescitur, ministrum non habens, a quo sibi coena paretur. *Pl. Stich.* 5, 4, 7. Nosmet inter nos ministremus, monotrophe; hoc convivium est. Alii *monotrophe* ita accipiunt, ut sit adverb., *h. e.* more eorum, qui soli coenant. Est autem a μόνος, solus, et τρέφω, nutrio. Alii leg. *monostrophe hoc convivium est:* ut sit *monostrophe, es*, quo significetur unus poculorum ordo, non multiplex, ut fit cum plures convivantur, et pocula sibi invicem ministrant. Hoc ducitur a στροφὴ, conversio. *Bothe* legit *monotrope*, ut significet sumptu simplici, a μονοτρόπως, simpliciter.

MŎNOXYLUS, a, um, adj. μονόξυλος, ex uno ligno constans. *Plin.* 6, 23, 26. *f.* Regio, ex qua piper monoxylis lintribus convehunt. Adde *Solin.* eadem repetentem 54. V. SCAPHULA.

MONS, montis, m. ὄρος, terrae tumor altissimus. Fortasse est a βουνὸς, collis, tumulus. *Cic. N. D.* 2, 39. Impendentium montium altitudines; et *ib.* 53. Montes vestiti atque silvestres. *Caes. B. G.* 3, 1. Vicus positus in valle, altissimis montibus undique continetur. *Sall. Jug.* 97. Mons saxeus, immensum editus. *Nep. Milt.* 5. Sub montis radicibus acie instructa. *Claud. Rapt. Pros.* 3, 383. ascendit fastigia montis anheli. *Stat. Th.* 11, 319. ad insani scandebat culmina montis. *Ov. Met.* 10, 172. per juga montis iniqui. *Plin.* 3, 16, 20. Padus gremio Vesuli montis profluens. *Id.* 33, 4, 21. In superciliis montium. *Ov. Met.* 1, 666. montis sublime cacumen; et *ib.* 316. Mons ibi verticibus petit arduus astra duobus. *Phaedr.* 2, 5. Villa monte summo posita. *Virg. Ecl.* 8, 59. Praeceps aerii specula de montis in undas Deferar. *Hor. Od.* 1, 23, 2. Avii montes. *Sen. Troad.* 1084. mons praeruptus. *Id. Herc. Oet.* 1167. abruptus. *Colum.* 2, 2. non sublimis et asper, sed nemorosus et herbidus. *Plin.* 6, 28, 32. inaccessus. *Ov. Met.* 1, 44. lapidosos surgere montes. *Sil.* 4, 2. nubiferi; et 13, 219. umbriferi. *Ov. Met.* 6, 88. gelidi. *Plin.* 6, 17, 21. Montes assurgunt. ¶ Celebriora montium nomina sunt Athos, Taurus, Ossa, Olympus, Pelios, Othrys, Eryx, Rhodope, Mimas, Haemus, Caucasus, Alpes, Apenninus, Pindus, Pyrene, etc., quae congerit *Ov. Met.* 2. *a v.* 217., et V. ss. ll. ¶ Translate dicitur de magna mole, aut quantitate cujusque rei. *Virg. A.* 1, 109. insequitur cumulo praeruptus aquae mons; et *ib.* 2, 15. Instar montis equum aedificant. *Sil.* 10, 549. mons armorum ingenti constructus acervo. *Pl. Merc.* 3, 4, 32. Montes mali in me ardentes jamdudum jacis. *Id. Ps.* 1, 2, 55. Quibus montes maximi acervi frumenti sunt domi. *Id. Mil.* 4, 2, 73. argenti montes, non massas habet. *Ter. Ph.* 1, 2, 18. senem per epistolas Pellexit, modo non montes auri pollicens: *promettendo Roma e toma:* vel *mari e monti:* proverbium. Sic *Pers.* 3, 65. Et quid opus Cratero magnos promittere montes? ¶ Synecdoche est in illo *Virg. A.* 12, 687. Fertur in abruptum magno mons improbus actu, *h. e.* saxum ingens, pars montis. (Adde *Juven.* 3, 258.) *Stat. Th.* 1, 145. Montibus aut alte Grajis effulta nitebant Atria, *h. e.* Grajis marmoribus. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 310. consumant totos spectacula montes, *h. e.* omnes montanas feras. ¶ Parturiunt montes: nascetur ridiculus mus; proverb. ap. *Hor. A. P.* 139. de iis, qui magna promittunt, jactant, prae se ferunt, minantur, ut ait *Phaedr.* 4, 22. extricant nihil. ¶ In ablat. habet *monte:* sed et *monti* dici potest, auctore *Varr. L. L.* 8, 64.

MONSTRĀBĬLIS, e, adj. qui monstrari potest, conspicuus, illustris. *Plin. ep.* 6, 21. Est enim probitate morum, ingenii elegantia, operum varietate monstrabilis.

MONSTRĀTĬO, onis, f. δεῖξις, actus monstrandi, ostensio. *Vitr.* 6, 1. *f.* Cum habeamus ab ipsa rerum natura solertem et expeditam monstrationem. *Ter.* de eo, qui iter monstravit, *Ad.* 4, 6, 1. Defessus sum ambulando: ut, Syre, te cum tua Monstratione magnus perdat Juppiter.

MONSTRĀTOR, oris, m. δείκτης, qui monstrat, ostensor. *Virg. G.* 1, 19. oleaeque Minerva Inventrix, uncique puer monstrator aratri, *h. e.* Triptolemus, vel Osiris, qui serendarum frugum rationem docuit. Sic *Ov. Ib.* 399. sacri monstrator iniqui, *h. e.* humanae victimae immolandae. *Lucan.* 9, 979. Herceas, monstrator ait, non respicis aras? *Tac. G.* 21. Qui modo hospes fuerat, monstrator hospitii et comes.

MONSTRĀTUS, a, um, part. a *monstro:* πεφασμένος, ostensus, indicatus. *Virg. A.* 4, 636. Et pecudes secum, et monstrata piacula ducat. *Id. G.* 4, 549. monstratas excitat aras. *Ov. Trist.* 3, 11, 53. de Perillo: monstratis crudeliter ignibus ustus. *Plin.* 22, 17, 20. Herba monstrata Pericli somnio a Minerva. *Lucan.* 8, 822. de sepulcro Pompeji: Quod nisi monstratum Romanus transeat hospes. *Tac. G.* 31. Hostibus simul suisque monstrati: conspicui, notabiles. ¶ Item delatus. *Tac. H.* 1, 88. Nullum ob crimen, sed vetusto nomine et propinquitate Galbae monstratus.

MONSTRĀTUS, us, m. monstratio. In sexto singul. *Appul. Met.* 1. Assidebat pedes uxor: cujus monstratu, en, inquit, hospitium. *Auson. Perioch. Iliad.* 3. Priamus spectat e muris, et monstratu Helenae de viris insignibus edocetur.

MONSTRĬFER, a, um, adj. τερατουργὸς, monstra ferens. *Val. Fl.* 5, 222. Impia monstriferis surgunt jam proelia campis; et *ib.* 43., ubi monstriferae par ille novercae, *h. e.* Hercules Junoni monstra alia super alia ei domanda objicienti; et 2, 498. Monstriferi mugire sinus, *h. e.* mare belluam ferens. *Lucan.* 2, 2. legesque et foedera rerum Praescia monstrifero vertit natura tumultu. *Claud. in Eutr.* 2, 4. monstriferi praesagia discitis anni; et *in I. cons. Stil.* 2, 110. monstriferis quae Tartarus edidit antris. ¶ Item monstruosus. *Plin.* 6, 30, 35. Animalium hominumque effigies monstriferas gigni. Adde 36, 13, 19. *n.* 2.

MONSTRĬFĬCĀBĬLIS, e, adj. monstrificus, monstruosus. *Lucil.* ap. *Non.* 2, 540. Nunc ignobilitas his mirum, ac monstrificabile.

MONSTRĬFĬCĒ, adv. monstruose. *Plin.* 28, 11, 49. Equarum virus in lychnis accensum, Anaxilaus prodidit, equinorum capitum visus repraesentare monstrifice.

MONSTRĬFĬCUS, a, um, adj. τερατουργὸς, monstra faciens, monstruosus. *Val. Fl.* 6, 152. omnibus artes Monstrificae, *h. e.* magicae. *Plin.* 28, 8, 27. Monstrifica natura hyaenae. *Id.* 37, 11, 73. Monstrificae gemmae, *h. e.* monstruosos effectus reddentes. *Id.* 21, 5, 13. Monstrifica hominum ingenia, *h. e.* res miras, et monstruosas excogitantia. *Id.* 2, 3, 3. Monstrificae gignuntur effigies.

MONSTRĬGĔNĂ, ae, m. monstro genitus, monstruosus. *Avien. Perieg.* 799. monstrigenis hostem licet inferat aestus Fluctibus.

MONSTRO, as, avi, atum, a. 1. δείκνυμι, ostendo, doceo, commonstro. De notatione V. v. sq. *Ter. Ad.* 4, 2, 31. Scio, ubi sit, verum hodie nunquam monstrabo. *Pl. Men.* 5, 1, 42. Quaeso hercle, mulier, si scis, monstra quod bibam. *Virg. A.* 1, 325. heus, inquit, juvenes, monstrate, mearum Vidistis si quam hic errantem forte sororum. *Enn.* ap. *Cic. Div.* 1, 58. Qui sibi semitam non sapiunt, alteri monstrant viam. *Curt.* 5, 13. Nunciabant, ipsos brevius iter monstraturos. *Hor. Sat.* 2, 8, 25. qui, si quid forte lateret, Indice monstraret digito. Adde *Nep. Dat.* 11. *Virg. A.* 1, 422. Corripuere viam interea, qua semita monstrat. *Cic. Fam.* 16, 22. Tu istic, si quid librarii mea manu non intelligent, monstrabis. *Hor. A. P.* 73. Res gestae regumque, ducumque, et tristia bella Quo scribi possent numero, monstravit Homerus. *Id. Sat.* 2, 8, 51. inulas ego primus amaras Monstravi incoquere. *Ov. Amor.* 1, 6, 7. Ille per excubias custodum leniter ire Monstrat. *Ulp. Dig.* 11, 1, 1. *med.* Etsi malum hortatus est, vel malo servo monstravit, quemadmodum faceret. *Plin.* 27, 3, 2. Monstrare quale sit aconitum. ¶ Pro monere *Pl. Bacch.* 1, 2, 24. Perdidisti te, atque me, atque operam meam, Qui tibi nequicquam saepe monstravi bene. Sic *Curc.* 1, 3, 43. Bene monstrantem pugnis caedis. ¶ Pro stimulare, instigare. *Virg. A.* 9, 44. etsi conferre manum pudor, iraque monstrat, Objiciunt portas tamen. ¶ Pro deferre, accusare. *Tac. H.* 4, 1. Pessimi servorum prodere ultro dites dominos: alii ab amicis monstrabantur; et *ib.* 41. Tanquam Neroni Scribonios fratres ad exitium monstravisset. [*Plura *Tac.* exempla collegit *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 311. sq.] ¶ Probare, demonstrare, indiciis, et rationibus ostendere. *Ulp. Dig.* 3, 1, 1. *med.* Qui adversus ea fecisse monstretur, postulatione repellitur. *Plin.* 22, 22, 44. Erasistratus calculos per urinam pelli eo monstrat.

MONSTRUM, i, n. τέρας, res naturae modum egrediens, sive sit deformis, sive non: a monendo, quasi monestrum, ut *Aelius Stilo* ait ap. *Fest.;* monet enim, quae sit circa futura Deorum voluntas: idque ex Gentilium superstitione, quibus futuri aliquid portendere videbatur, quidquid inusitatum, et praeter naturae ordinem fieret. Ab eo est *monstro, as.* *Cicero* tamen a *monstro monstrum* deducit, *Div.* 1, 42. Quorum quidem vim verba ipsa, prudenter a majoribus posita, declarant: quia enim ostendunt, portendunt, monstrant, praedicunt (al. *prodicunt*), ostenta, portenta, monstra, prodigia dicuntur. Haec *Cicero*, quibus similia habet *N. D.* 2, 3. Inter haec autem discrimen statuit *Corn. Fronto* 2192., ut *ostentum* sit, quod praeter consuetudinem offertur, ut si videatur terra ardere, vel coelum: *portentum*, quod porro et diu-

tius manet, futurumque postmodum aliquid significat: *monstrum*, quod est contra naturam, ut minotaurus: *prodigium*, quod mores faciunt, per quod detrimentum exspectatur. In *ostento* raritas admirationem facit: in *monstro* rectus naturae ordo vincitur: in *portento* differtur eventus: in *prodigio* detrimentum significatur. Haec *Fronto*: quibus diversa tradit *Non.* 5, 31. et 54. V. etiam PORTENTUM. Haec tamen passim scriptores non servant. *Virg. A.* 2, 171. Nec dubiis ea signa dedit Tritonia monstris. Vix positum castris simulacrum, arsere coruscae Luminibus flammae arrectis, salsusque per artus Sudor iit, terque ipsa solo (mirabile dictu!) Emicuit. *Id. Ecl.* 6, 75. de Scylla: Candida succinctam latrantibus inguina monstris. *Id. A.* 3, 658. de Polyphemo: Monstrum horrendum, informe, ingens, cui lumen ademptum. *Id. G.* 1, 184. Inventusque cavis bufo, et quae plurima terrae Monstra ferunt. ℙ *Monstrum hominis* convicium in hominem deformem, turpem, aut deterrimum. *Ter. Eun.* 4, 4, 29. taces? Monstrum hominis, non dicturus? et 5, 2, 21. monstrum! etiam ultro derisum advenit. *Pl. Poen.* 1, 2, 61. En monstrum mulieris. ℙ De homine pestifero, et perniciosissimo. *Cic. Cat.* 2, 1. Nulla jam pernicies a monstro illo atque prodigio comparabitur. *Val. Fl.* 6, 45. de Medea: Nescius, heu, quanti thalamos ascendere monstri Arserit. *Hor. Od.* 1, 37, 21. daret ut catenis Fatale monstrum, *h. e.* Cleopatram hostem infestissimam R. populi. *Cic. Pis.* 14. Tune etiam, immanissimum ac foedissimum monstrum, ausus es, etc. Adde *Ov. Met.* 8, 100. de Scylla Nisi: [*Adde *Lucan.* 8, 548. externaque monstra Pellite; et *ib.* 474. et 613. Regia monstra parant, i. e. regis ministri et satellites. *Gell.* 17, 1. Ut quidam fuerunt monstra hominum.] ℙ De re quacumque perniciosa. *Virg. G.* 3, 152. de oestro: Hoc quondam monstro horribiles exercuit iras Inachiae Juno pestem meditata juvencae. *Id. A.* 2, 245. de equo durateo: Et monstrum infelix sacrata sistimus arce. *Id. A.* 5, 849. de mari: mene huic considere monstro? *Val. Fl.* 6, 470. dedit acre decus, fecundaque monstris Cingula. *Id.* 3, 29. nova monstra viro, nova funera volvit, *h. e.* calamitates inusitatas, mala ingentia. [*Lucan.* 8, 541. Exiguam sociis monstri gladiisque carinam Instruit: ubi *monstrum* ipsum scelus, quod patraturi erant, notat, caedem Pompeji. Adde *ib.* 4, 245. Fecit monstra fides; et 7, 464. Facturi quae monstra forent. *Quint. Decl.* 12. Publice monstra commissa sunt: et in eadem *supra*: intra suas quisque latebras admisit hoc monstrum.] ℙ De quocumque viso inusitato, et mali aliquid monstrante. *Val. Fl.* 3, 355. sed quis non prima refellat Monstra Deum, longosque sibi non auguret annos? *Virg. A.* 3, 58. Delectos populi ad proceres, primumque parentem Monstra Deum refero. Ubi *Serv.* adnotat, vocabulum medium esse, et interdum etiam bonum monstrum dici. Hinc *Flor.* 1, 7. *f.* In fundamentis humanum repertum est caput: nec dubitavere cuncti, monstrum pulcherrimum imperii sedem, caputque terrarum promittere; et *ib.* 10. Tot tantisque virtutum exterritus monstris. Sic ap. *Virg.* de viso inusitato quidem, sed minime turpi aut terribili accipitur *A.* 9, 120. hinc virgineae (mirabile monstrum!) Reddunt se totidem facies, pontoque feruntur. *Id. G.* 4, 554. Hic vero subitum, ac dictu mirabile monstrum Aspiciunt, liquefacta boum per viscera toto Stridere apes utero, etc. Adde *A.* 2, 680. et *ib.* 3, 307. et *ib.* 8, 81. et *Sil.* 16, 132. ℙ Universim de quacumque re mira, inusitata, incredibili. *Cic. Verr.* 2, 3, 73. Non mihi jam furtum, sed monstrum ac prodigium videbatur. *Catull.* 64, 15. Aequoreae monstrum Nereides admirantes, *h. e.* primam navem Argo. *Ov. Met.* 10, 553. veteris monstrum mirabere culpae. *Ter. Eun.* 2, 3, 42. Eho, nonne hoc monstri simile est? *Pl. As.* 2, 2, 23. pro monstro extemplo est, quando qui sudat, tremit. *Stat. Th.* 1, 234. immeritae gremium incestare parentis Appetiit, proprios monstro revolutus in ortus, *h. e.* monstruose, nomen pro adverbio. ℙ *Monstra dicere, loqui*, incredibilia narrare, jactare miracula. *Lucr.* 4, 591. Cetera de genere hoc monstra ac portenta loquuntur. *Cic. Tusc.* 4, 24. Remove perturbationes, maximeque iracundiam: jam videbuntur monstra dicere. *Id. Att.* 4, 7. Venerat horis duabus ante Chaerippus: mera monstra narrabat. ℙ [*Confund. *monstra* et *nostra*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 4, 245.]

MONSTRŬOSĒ et Monstrose, adv. τερατωδῶς, praeter naturam, monstrifice. *Cic. Div.* 2, 71. Nihil tam praepostere, tam incondite, tam monstruose cogitari potest, quod non possimus somniare.

MONSTRŬŌSUS et Monstrosus, a, um, adj. τερατώδης, τερατικός, monstrum referens, portentosus. Prius magis placet, quia frequentius est in opt. MSS., ut testantur *Scheffer.*, *Heins.*, *Goes.* et *Burm.* ad *Petr. fragm. Trag.* 69., item *Dausqu.* in *Ortograph.* Hinc *Prud.* περὶ στεφ. 2, 7. Nunc monstruosis idolis Imponis imperi jugum. Posterius tamen alii defendunt, tum quod et ipsum in probatis codicibus legitur, tum quod cauda illa *uosus* fere a nominibus quartae declinationis oritur, ut a *vultu*, *actu*, *saltu* *saltuosus*, *actuosus*, *vultuosus*. Quare usurpari tuto potest: praesertim a poetis in heroico carmine, nisi velint ad synaeresin confugere. Idem dicendum est de *montuosus* et *montosus*. *Lucan.* 1, 562. Monstrosique hominum partus numeroque, modoque. *Arnob.* 6. *f.* Personarum monstruosissima torvitas. *Suet. Gramm.* 15. Vita, scriptisque monstruosus. *Id. Cal.* 16. Monstruosae libidines. *Petr. l. c.* Ferculum longe monstruosius. *Cic. Div.* 2, 32. Monstruosissima bestia.

MONTĀNĬĀNUS, a, um, adj. ad Montanum Votienum pertinens, quod est nomen propr. oratoris R., de quo multa *Sen. Controv.* Sic *ib.* 28. *f.* Non multa referam, quae Montaniana Scaurus vocabat.

[MONTĀNILLĀ, ae, f. dimin. montanae. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1146, 9. Cassia Montanilla. *F.*]

[MONTĀNĪNUS, i, m. ad montanum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 713, 2. M. Varius Montaninus. *F.*]

[MONTĀNIOSUS, a, um, adj. idem ac montanus. *Auct. rei agrar.* p. 239. *Goes.* Si in loco montanioso fuerit. *F.*]

MONTĀNUS, a, um, adj. ὄρειος, ὀρεινός, ad montem pertinens. *Virg. A.* 2, 305. rapidus montano flumine torrens. *Ov. Met.* 1, 310. montana cacumina; et *ib.* 11, 147. antra; et *ib.* 1, 104. fraga; et *ib.* 2, 841. Montanum gramen. *Colum.* 6, 17. Montanus sal. *Varr. R. R.* 1, 6. ager. *Virg. A.* 5, 440. et *Plin.* 5, 27, 28. Montana oppida. ℙ *Montana* absolute, scil. loca. *Liv.* 21, 34. Perventum inde ad frequentem cultoribus alium, ut inter montana, populum. *Plin.* 6, 19, 22. Prasiorum gens, quorum in montanis Pygmaei traduntur. ℙ Item qui in montibus habitat, monticola. *Cic. Agr.* 2, 35. Ligures montani, duri, atque agrestes. *Id. Dom.* 28. Nulli pagani, aut montani. *Ov. Her.* 11, 90. lupi; et *ib.* 4, 171. montanaque numina Panes. *Id. A. Am.* 1, 305. armenta. ℙ Item montibus abundans, montuosus. *Id. Pont.* 2, 2, 78. Dalmatia montana. ℙ *Montanorum cohors I.* memoratur in *Inscr.* ap. *Grut.* 368, 5. et alibi, quae ideo fortasse est appellata, quia ejus milites ex monticolis primo eidem fuerunt adscripti.

MONTENSIS, e, adj. montanus, ut Dii montenses, *Inscr.* ap. *Grut.* 21, 3.

[MONTĪCELLUS, i, m. dimin. montis. *Auct. rei agrar.* p. 231. *Goes.* Inter vallem et vallem monticellus descendit, et de latere hujus monticelli alveus. Adde p. 243, 252. etc. *F.*]

MONTĪCŎLĂ, ae, m. et f. ὀρείτης, montes incolens, montanus. *Ov. Met.* 1, 193. Faunique, Satyrique, et monticolae Silvani.

[MONTĪCŬLUS, i, m. dimin. montis. *Gloss. Philox.* Monticulus, ὄχθιον, βουνός. *F.*]

MONTĪFER, a, um, adj. montem ferens. *Montiferum Titana* dixit *Sen. Herc. Oet.* 1212. quia fingitur montibus superinjectis a Jove oppressus, et sepultus. Quidam tamen antiqui Codd. hab. *monstriferum*.

[MONTĬGĔNĂ, ae, comm. gen. qui in montibus genitus est. *Gloss. Philox.* Montigena, ὀρεσιγενής. *F.*]

MONTĪNUS, i, m. Deus, qui montibus praeest. *Arnob.* 4, 132.

MONTĪVĂGUS, a, um, adj. ὀριπλανής, qui per montes vagatur. *Cic. Tusc.* 5, 27. *f.* Non frigus, non famem, non montivagos atque silvestres cursus, lustrationesque patiuntur? *Stat. Ach.* 1, 450. Diana montivaga. *Sen. Herc. Oet.* 137. Montivagum pecus. *Id. Hippol.* 784. Montivagi Panes.

MONTŬŌSUS et Montosus, a, um, adj., ὀρεινός, montibus abundans. V. dicta in MONSTRUOSUS. *Cic. Planc.* 9. Regio aspera et montuosa. *Id. Part.* 10. Loci plani, an montuosi. *Virg. A.* 7, 744. Et te montosae misere in proelia Nursae. *Plin.* 11, 53, 116. Montuosa Ciliciae.

MŌNŪBĬLIS, e, adj. *Sidon. ep.* 2, 2. *med.* Porticus magis rotundatis fulta columniis, quam columnis invidiosa monubilibus, *h. e.* insignibus, quales in monumentis adhiberi solent. *Sirmond.* Al. leg. *munibilibus*, *h. e.* munientibus.

[MŎNŬMENTĀLIS, e, adj. ad monumentum pertinens. *Vet. Auct. de limit.* p. 305. *Goes.* Monumentalis lapis. *F.*]

MŎNŬMENTĀRĬUS, a, um, adj. ad monumentum, seu sepulcrum pertinens. *Appul. Flor. n.* 4. Ceraula monumentarius, *h. e.* qui ad defunctorum sepulcra canit, siticen.

MŎNŬMENTUM et Monimentum, i, n. μνῆμα, μνημεῖον, quicquid nos monet, sive monere potest rei alicujus praeteritae, ut libri, historiae, statuae, sepulcra, tituli, fana, porticus, ceteraque ejusmodi: a *moneo*. Pro *monumentum* dixere etiam *monimentum*, *u* in *i* converso, quomodo ex *optumus*, et *maxumus* facta *optimus*, et *maximus*. Utraque autem scribendi ratio proba est, suosque habet et auctores, et Lapides, teste *Cellar.* in *Orthogr.* Priorem probat *Manut.*, cui favet analogia in *documentum*, *nocumentum*, etc., posteriorem praefert *Dausqu.* ut leniorem, et usitatiorem. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 1, 136. Sed ego, quae monumenti ratio sit, nomine ipso admoneor, ad memoriam magis spectare debet posteritatis, quam ad praesentis temporis gratiam. *Id. Or.* 1, 46. Monumenta rerum gestarum, et vetustatis exempla oratori nota esse debent. *Caes. B. C.* 2, 21. Pecunias monumentaque, quae ex fano Herculis collata erant in privatam domum, referri in templum jubet, *h. e.* ornamenta publica, scil. simulacra, donaria, etc. ἀναθήματα. *Cic. Fam.* 5, 12. Commendare aliquid monumentis. *Id. Rab. Post.* 16. celebrare monumentis annalium. *Ter. Eun.* 4, 6, 16. Abi tu, cistellam, Pythias, domo effer cum monumentis, *h. e.* signis, quibuscum puella exposita erat, ut ex iis aliquando cognosci posset. *Id. ib.* 29. haec monumenta vocat *signa*. *Cic. Mil.* 38. Hujus vos animi monumenta retinebitis, corporis in Italia nullum sepulcrum esse patiemini? ℙ Translate. *Cic. Cat.* 3, 11. Insigne honoris et monumentum laudis. *Id. Dejot.* 14. Multa sunt tuae clementiae monumenta. *Id. Verr.* 2, 2, 72. Indicia ac monumenta furtorum. *Virg. A.* 5, 538. cratera impressum signis . . . Ferre sui dederat monumentum et pignus amoris. *Cic. Off.* 3, 34. Tibi persuade, te multo fore cariorem, si talibus monimentis praeceptisque laetabere, *h. e.* monitis. ℙ Speciatim dicitur de sepulcris, et cenotaphiis, quibus memoria defunctorum conservatur. *Florent. Dig.* 11, 7, 42. Monumentum generaliter res est memoriae causa in posterum prodita: in qua si corpus, vel reliquiae inferantur, fiet sepulcrum: si vero nihil eorum, erit monumentum memoriae causa factum, quod Graeci κενοτάφιον appellant. *Festus.* Monimentum quamvis mortui causa sit factum, non tamen significat ibi sepultum. *Varr. L. L.* 5, 6. Monimenta, quae in sepulcris: et ideo secundum viam, quo praetereuntes admoneant, et se fuisse, et illos esse mortales. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 12. *f.* Ibi eum combussimus: posteaque curavimus, ut Athenienses in eodem loco monumentum ei marmoreum faciendum locarent. *Ov. Met.* 13, 524. Condeturque tuum monumentis corpus avitis. *Plin.* 29, 1, 5. Cum monumento suo, quod est Appia via, latronicen se inscripserit. *Nep. Att.* 22. Sepultus est in monumento avunculi sui. *Hor. Sat.* 1, 8, 13. Mille pedes in fronte, trecentos cippus in agrum Hic dabat, heredes monumentum ne sequeretur. *Nep. Dion.* 10. Sepulcri monumento donatus est. *Cic. Phil.* 14, 12. Placet mihi, militibus, qui pugnantes occiderunt, monumentum fieri quam amplissimum.

*MONUSTE, es, f. Danaidum una, quae maritum suum Euristhenem trucidavit. *Hyg. fab.* 170. *B. A.*

MŎNYCHUS, i, m. Μώνυχος, nomen unius e Centauris: per syncopen a μονόνυχος, h. e. unam et solidam habens ungulam, qualis est in equis: a μόνος, solus, et ὄνυξ, ungula. *Lucan.* 6, 388. Aspera te Pholoes frangentem, Monyche, saxa. *Val. Fl.* 1, 146. Fert gravis invito victorem Nestora tergo Monychus. Adde *Juven.* 1, 11.

[MOPSĬĀNI, et

[MOPSII, orum, m. plur. dicti sunt factiosi homines a Mopso quodam, qui in urbe Compsa in Hirpinis a Romanis stabant, dum ea Annibal potitus est. *Liv.* 23, 1. *F.*]

*MOPSĬUM, i, n. Μόψιον, tumulus Thessaliae medio inter Tempe ac Larissam loco. *Liv.* 42, 61. et 67. *extr. B. A.*

MOPSŌPĬUS, a, um, adj. Μοψόπιος, ad Mopsopiam pertinens, Atheniensis, Atticus. *Mopsopia* enim Attica regio dicta est. *Strabo l.* 9. *f.* Ἀλλ᾽ δ᾽ ἐστὶ Μόψος, ἀφ᾽ οὗ ἡ Ἀττικὴ Μοψοπία. *Ov. Met.* 5, 661. Mopsopius juvenis, *h. e.* Triptolemus; et *ib.* 6, 423. Mopsopii muri, *h. e.* Athenarum; *Her.* 8, 72. Mopsopia urbs. *Sen. Hippol.* 121. ille remeet arte Mopsopia potens, *h. e.* Daedalus. Absolute *Id. ib. f.* Mopsopia claris tota lamentis sonet, *h. e.* totae Athenae, vel etiam tota Attica regio.

*MOPSOS, opp. Ciliciae. *Plin.* 5, 27. Mopsos liberum: sc. oppidum. ℙ V. *Mopsuhestia. B. A.*

*MOPSUCRĒNAE, arum, Μόψου κρῆναι, i. e. Mopsi fontes, Cappadociae oppidum, in Cataonia, in Ciliciae confinio. *Ammian.* 21, 15. (al. 29.) Μόψου κρήνη *Ptolemaeo* est. *B. A.*

*MOPSUHESTIA vel Mopsuestia, ae, f. Μόψου (regis Argivorum) ἑστία, oppidum Ciliciae, ad Pyramum amnem, prope mare. *Cic. Fam.* 3, 18. Cum castra haberem in agro Mopsuhestiae. ℙ Dicitur et *Mopsos. B. A.*

*MOPSUS, i. m. Μόψος, vates Argivus, cujus meminit *Cic. N. D.* 2, 3., *Div.* 1, 40. et *Leg.* 2, 13. ℙ Alius, augur Thessalus, Ampycis et Chloridis filiae Orchomeni filius, unus ex iis, qui ad aprum Calydonium venandum ierunt, Argonauta. *Ov. Met* 12, 456. *Hyg. fab.* 14, 128. et 173. Alius, Mantus filius, ut refert *Mela* 1, 17. qui cum Calchante, Apollinis filio, de peritia divinandi certavit. *Val. Fl.* 1, 207. ℙ Mopsus, deus Cilicum, cui divinos honores exhibebant, ut est apud *Orig. contra Cels.* et *Tert. de anima* 3, 46. ℙ Mopsus cujus nomen in Pastorali olim carmine frequens. Argivorum dux fuit, de quo sic *Jul. Caes. Scal.*

Poet. 1, 4. Antiphemi frater, Lacius Argivus, coloniam misit in montana Colophoniorum, Mopso duce. Is ibi terram emit a Cylabra pastore indigena: in qua oppidum condidit, nomine Φασηλίν. Antiphemus autem suis auspiciis cum sacris et Diis patriis in Siciliam coloniam duxit, ubi Gelam urbem aedificavit, Dianaeque ludos celebravit: quam in Mopsi memoriam ita cognominavit. Quare et Mopsi nomen in Pastorali carmine frequens est. Haec *J. C. Scalig. B. A.*

MŎRĂ, ae, f. διατριβή, ἀναβολή, cunctatio, tarditas, dilatio, tergiversatio. *Cic. Fam.* 10, 22. Propter tarditatem sententiarum, moramque rerum. *Liv.* 31, 48. *f.* Belli tempora moras et dilationes imperatorum non exspectant. *Cic. Inv.* 2, 49. Utrum statim fieri necesse sit, utrum habeat aliquam moram et sustentationem. *Id. Phil.* 5, 9. *f.* Ista legatio moram et tarditatem afferret bello. *Id. Mil.* 20. *extr.* Mora et tergiversatio. *Id. Inv.* 1, 9. Moram atque impedimentum rei cuipiam inferre. *Caes. B. C.* 3, 75. Neque vero Pompejus moram ullam ad insequendum intulit. *Val. Fl.* 2, 356. Deus ipse moras spatiumque indulget amori. *Tibull.* 1, 4, 32. Formae non ullam fata dedere moram. *Cic. Verr.* 2, 5, 64. Moram supplicio quaerere; et *ib.* Crudelissimi supplicii aliquam parvam moram afferre. *Sen. Med.* 1015. donare suppliciis. *Liv.* 6, 31. facere delectui. *Id.* 21, 32. facere dimicandi. *Cic. Sull.* 20. facere creditoribus, *h. e.* solutionem differendo. *Id. Att.* 16, 2. Moram facere. *Sen. Ira* 3, 39. et *Val. Fl.* 3, 375. Moras nectere. *Pl. Ps.* 1, 3, 16. offerre. *Id. Poen.* 1, 3, 37. objicere. *Sen. Med.* 281. serere. *Virg. A.* 10, 888. trahere; et *ib.* 1, 418. moliri. *Ter. Andr.* 3, 5, 9. producere malo alicui. *Quint.* 4, 2. *med.* ducere; et *ib.* 4. tollere. *Virg. A.* 4, 569. et *Val. Fl.* 1, 306. rumpere. *Virg. A.* 8, 443. et *ib.* 12, 699. praecipitare. *Ov. Met.* 10, 659. pellere; et *ib.* 9, 282. corripere. *Pl. Stich.* 2, 1, 37. removere. *Pomp. Dig.* 18, 6, 17. adhibere, *h. e.* differre. *Cic. Phil.* 10, 1. Ne minimam quidem moram interposuisti, quin quam primum gaudio maximo frueremur. *Id. Cat.* 1, 4. Dixisti, paululum tibi esse etiam tum morae, quod ego viverem. *Cassius* ad *Cic. Fam.* 12, 12. Habeo paululum morae, dum promissa militibus persolvo. *Vell.* 2, 51. Caesar nihil in mora habuit, quominus perveniret, *h. e.* nulla re impeditus, retardatusque est. *Cic. Att.* 13, 31. Non puto tam expeditum negotium futurum, ut non habeat aliquid morae. *Ter. Andr.* 5, 6, 7. Nec mora ulla est, quin eam uxorem ducam. [*Discrimen inter *mora* et *cunctatio* exponit *Doederl.* 3, 297.] ℙ *Esse in mora* dicitur, qui morae causa est. *Asin. Poll.* ad *Cic. Fam.* 10, 31. Saltus Castulonensis nequaquam tanta in mora est, etc. *h. e.* tam retardat tabellarios. *Ter. Andr.* 3, 1, 9. sequere me intro, ne in mora illi sis. ℙ *Per me nulla est mora*, nullam ego moram interpono, promptus sum. *Ter. Andr.* 3, 4, 14. et *Sen. Thyest.* 1122. ℙ *Nulla in me est mora*, idem. *Virg. Ecl.* 3, 52. ℙ *Nihil in me est mora*, idem. *Ter. Andr.* 2, 5, 9. Neque istic, neque alibi tibi usquam erit in me mora. ℙ *Esse morae*, esse in mora. *Pl. Amph.* 3, 3, 17. faxo, haud quicquam sit morae. *Ter. Ad.* 4, 5. *f.* ne morae meis nuptiis egomet siem. Al. leg. *mora.* ℙ *Est mora*, longum est. *Pl. Capt.* 4, 3, 6. Nam si alia memorem, mora est. ℙ *Inter moras*, interim, interea. *Plin. ep.* 9, 13. *med.* Inter moras consul, peracta discessione, mittit senatum. *Flor.* 3, 10. Cum inter moras Caesar, ponte rescisso, abstulisset fugam. Adde 4, 10. ℙ *Sine mora*, statim. *Cic. ad Brut.* 1, 18. Quod ego, ut debui, sine mora feci. Sic *Prop.* 1, 14, 2. Tibure me nulla jussit adesse mora. ℙ *Nec mora*, nulla mora fit. *Prop.* 4, 4, 82. Nec mora, vocales occupat ense canes. *Sil.* 9, 602. Nec jusso mora: collectis fumantia lucent Terga elephantorum flammis. *Prop.* 4, 10, 36. Nec mora fit: plano sistit uterque gradu. *Val. Fl.* 5, 60. Haud mora: relliquias socii, defletaque miscent Nomina. *Virg. A.* 5, 140. ubi clara dedit sonitum tuba, finibus omnes (Haud mora) prosiluere suis. Adde *G.* 4, 548. ℙ Ap. *Petr. Sat.* 134. Aetatisque longae moram tremulis vocibus coepit accusare, *h. e.* quod tamdiu vitam finire tardaret. Sic *Sen. Troad.* 939. Abrumpere ense lucis invisae moras; et *ib.* 1169. Ubi hanc anilis exspuam leti moram? *Val. Fl.* 6, 733. Saeva quidem lucis miseris mora. [*Lucan.* 4, 534. fieret captis si dulcior ipsa Mortis vita mora: ubi v. *Cort.*, qui plura hujus generis exempla laudat.] ℙ *Mora* in oratione. *Cic. Or.* 16. Flumen aliis verborum, volubilitasque cordi est, qui ponunt in orationis celeritate eloquentiam: distincta alios, et interpuncta intervalla, morae, respirationesque delectant. ℙ Pro intervallo, et spatio temporis. *Ov. Met.* 9, 734. Longa fuit medii mora temporis, actaque magni Herculis implerant terras. *Plin.* 36, 15, 24. *n.* 7. Opus maximum omnium, quae unquam fuere, non temporaria mora, verum etiam aeternitatis destinatione. ℙ Metonymice est res ipsa, quae aliquid retinet, sustinet, aut retardat, obex, vinculum. *Cels.* 8, 10. *n.* 5. Crus fractum in canalem conjiciendum est. Is canalis ab inferiori parte foramina habere debet, per quae, etc. et a planta moram, quae simul et sustineat eam, et delabi non patiatur: et a lateribus cava, per quae loris datis, morae quaedam crus detineant; et *ib.* 20. *med.* Fustium imas partes oppositae morae objicere. *Virg. A.* 10, 485. Loricaeque moras, et pectus perforat ingens. *Sil.* 5, 318. per tegmina velox Tunc, aerisque moras laevo stetit hasta lacerto. *Val. Fl.* 6, 97. quos crudi mora corticis armat. *Sil.* 9, 217. propulso munimine valli, Fossarum rapuere moras. *Stat. Th.* 11, 244. Portarumque moras frenis adsultat, et hastis. *Grat. Cyn.* 108. Ille etiam valido primus venabula dente Induit, et proni moderatus vulneris iram, Omne moris excepit onus, *h. e.* duabus quasi alis exstantibus prope summitatem venabuli, quibus exceptae ferae onus, atque impetus sisteretur. [*Lucan.* 6, 217. Ille moras ferri, nervorum et vincula rumpit, i. e. hamos sive uncos arundinis. V. quae laudat *Cort.*] ℙ Hac ratione eleganter transfertur ad hominem. *Virg. A.* 10, 427. primus Abantem Oppositum interimit, pugnae nodumque, moramque. *Liv.* 23, 9. *f.* Restituendae Romanis Capuae mora atque impedimentum es. *Abronus Silo* ap. *Sen. Suasor.* 2. belli mora concidit Hector. *Sil.* 8, 33. de Fabio Max.: sola illa Latinos Sub juga mittendi mora. Adde *Lucan.* 1, 100. [*ubi v. *Cort.*] ℙ Quod scripsit *Nep. Iphicr.* 2. Hoc exercitu moram Lacedaemoniorum interfecit: *moram* significat certam partem ac numerum militum, a Lacedaemoniis ita dictum, ut *phalanx* ap. Macedones, constantem militibus vel trecentis, vel quingentis, vel septingentis. Est autem a μείρω, divido, unde μοῖρα pars, a quo μόρα. Quidam apud *Nepotem* scribi volunt *moeram*, Graecam diphthongum οι ut servent. [*V. *Brem.* ad h. l. Legitur haec vox ex *J. Fr. Gronovii* conjectura etiam ap. *Cic. Tusc.* 2, 16. Militiam vero — nostram dico, non Spartiatarum, quorum procedit mora ad tibiam, etc. Vulgo enim sine sensu legebatur: *Spartiatarum, quorum procedit ad modum ad tibiam.*]

MŌRĀCĬAS Nuces, Titinius duras esse ait: unde fit diminutivum moracillum. *Festus.* Porro *moracius* videtur esse a *mora*, quia quae dura sunt, moram frangenti afferunt.

MŌRĀCILLUM. V. v. praec.

MŌRĀLIS, e, adj. ἠθικός, ad mores pertinens. *Cic. Fat.* 1. Quia pertinet ad mores, quos ἤθη Graeci vocant, nos eam partem philosophiae de moribus appellare solemus. Sed decet, augentem linguam Latinam, nominare moralem. *Sen. ep.* 89. Philosophiae tres partes esse dixerunt, moralem, naturalem, et rationalem. Prima componit animum, etc. Adde *Quint.* 6, 2. Sic *Epistolae morales* dicuntur, quibus mores philosophiae institutis formantur. *Gell.* 12, 2.

MŌRĀLĬTAS, atis, f. morum conditio. *Macr. Sat.* 5, 1. Sunt stili dicendi duo, dispari moralitate diversi.

MŌRĀLĬTER, adv. ex comicorum more. Est *Don.* ad *Ter. Ad.* 5, 8, 35. et ad *Phorm.* 1, 1, 2.

MŌRĀMENTUM, i, n. moratio, mora. *Appul. Flor. n.* 21. Hisce igitur moramentis omnibus qui volunt, etc.

MŎRANS, antis, part. a *moror*, qui moratur, tardus, cunctans, cessans. *Plin.* 26, 15, 90. Secundas morantes radices panacis appositae extrahunt. *Virg. G.* 4, 70. namque morantes Martius ille aeris rauci canor increpat; et *ib.* 3, 565. nec longo deinde moranti Tempore, *h. e.* neque ita multo post. *Id. A.* 7, 620. regina Deum coelo delapsa morantes Impulit ipsa manu portas. *Hor. Od.* 2, 7, 6. Cum quo morantem saepe diem mero Fregi, *h. e.* longum. Sic *Virg. Ecl.* 9, 52. saepe ego longos Cantando puerum memini me condere soles.

[MŌRĀRĬĂ, ae, f. herba, quam et statioron, et chamaeleonem vocant. *Appul. Herb.* 25. *F.*]

MŎRĀTIM, adv. cum mora, tarde. *Solin.* 3. Ut moratim insularum omnium oras legamus. V. ORATIM. *Sen. Q. N.* 6, 14. *med.* Neque enim in nobis febris alias partes moratius impellit, sed per omnes pari aequalitate discurrit. *Sic ed. *Gronov.* ubi ed. *Grut.* habet *moderatius.* ℙ V. *moratius* in loco *Senecae* ducunt alii a *morate. B. A.*

MŎRĀTĬO, onis, f. idem ac mora. *Vitr.* 9, 4. *med.* Cum faciunt eae stellae regressus, et morationes; et *ib.* Morationibus impediri.

MŎRĀTOR, oris, m. qui moram affert. *Liv.* 2, 4. Quatuor tribunorum adversus unum moratorem publici commodi, auxilio delectum consules habent. [V. *Liv.* l. c. in MŎRĀTUS. *F.*] ℙ *Moratores* in ludis circensibus fuisse videntur, qui frontes aurigarum jamjam dimittendorum in carcere aequabant, detinebantque, ne ante datum signum transilirent lineas; [vel potius, qui canistra, aut ollas bigis vel quadrigis in circo currentibus subjiciebant; eos enim videre est in omnibus anaglyptis, qui circenses ludos repraesentant, ut animadvertit *Viscont. Mus. Pio-Clem.* T. 5. p. 220. *ed. Mediol.* Hujusmodi moratores erant fortasse et pedites et equites: auriga enim quilibet suum equitem habebat, qui et sibi auxilio, et aliis impedimento esset. *Inscr.* ap. *Grut.* 339, 3. Q. Rapidio Q. F. Lem. Mulioni moratori ludi circensis. Adde aliam *ib.* 5. *F.*] ℙ In foro erant obturbatores quidam, sordidique causidici, qui adhibebantur ad moram faciendam, dum meliores advocati recrearentur, et se denuo compararent ad dicendum: quae sunt verba *Asconii* ad illud *Cic. Div. Verr.* 15. *f.* Quartum quem sit habiturus, non video, nisi quem forte ex illo grege moratorum, qui subscriptionem sibi postularunt, cuicumque vos delationem dedissetis.

MŎRĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad morandum pertinens, moram faciens. *Ulp. Dig.* 26, 7, 6. Partibus suis fungi, non quidem praecipiti festinatione, sed moratoria cunctatione. *Paul. Sent.* 5. *tit.* 35. Moratorias appellationes recipi non placuit, *h. e.* quae morae inferendae causa fiunt. *Justin. Cod.* 4, 31, 14. Moratoriis ambagibus spem condemnationis excludi.

MŎRĀTUS, a, um, part. a *moror*, qui moratus est. *Cic. Att.* 5, 16. Moratus triduum Laodiceae, totidem dies Synnade. *Liv.* 21, 47. Ad sexcentos moratorum in citeriore ripa, segniter ratem solventes, cepit; et *ib.* 48. Paucos moratorum occiderunt, citra flumen interceptos. [In his *Livii* ll. cc. fortasse *moratorum* est genit. plur. a nominat. *morator*, qui nempe postremus est in itinere faciendo. *F.* *V. *Gronov.* ad hh. ll. et *intpr.* ad *Curt.* 4, 10.] *Virg. A.* 3, 610. dextram Anchises, haud multa moratus, Dat juveni. *Val. Fl.* 4, 243. nec plura moratus. *Ov. Fast.* 1, 161. non multis ille moratus, Contulit in versus sic sua verba duos. *Id. Met.* 13, 125. oculos paulum tellure moratos Sustulit ad proceres. *Id. Am.* 1, 8, 82. Saepe simultates ira morata facit, *h. e.* quae diu sedit in animo.

MŌRĀTUS, a, um, adj. εἰθισμένος, moribus praeditus, sive bonis, sive malis. *Ter. Hec.* 4, 4, 22. Quid mulieris uxorem habes? aut quibus moratam moribus? *Cic. Part.* 23. Quemadmodum quisque educatus, quemadmodum institutus, moratusque fuerit. *Id. Fin.* 1, 19. Morati melius erimus, cum didicerimus, quae natura desideret. *Pl. Most.* 1, 3, 132. Nequicquam mulier exornata est bene, si morata est male. *Id. As.* 3, 1, 3. Ubi piem Pietatem, si isto more moratam tibi Postulem placere? *Cic. Brut.* 2. Bene morata, et bene constituta civitas. *Id. Or.* 2, 43. *extr.* Ut probi, ut bene morati, ut boni viri esse videantur. *Id. Agr.* 2, 31. Genus hominum optime moratum. *Colum.* 1, 8. *f.* Bene moratam disciplinam obtinere. ℙ *Morata oratio*, ἠθοποιὸς λόγος, est quae mores aptos, convenientesque affectus personis tribuit. *Quint.* 4, 2. *med.* Cicero narrationem vult esse evidentem, moratam, cum dignitate. Sed in oratione morata debent esse omnia; cum dignitate, quae poterunt. Locus *Cicer.*, quem hic designat *Quint.*, est in *Top.* 26. ubi pro *morata*, al. leg. *moderata. Hor. A. P.* 319. morataque recte Fabula. *Cic. Div.* 1, 31. O poema tenerum, moratum, atque molle! ℙ Transfertur ad alia. *Ov. Met.* 15, 94. placare voracis, Et male morati poteris jejunia ventris. *Pl. As.* 2, 3, 10. Ita haec morata est janua extemplo janitorem Clamat, procul si quem videt ire ad sese calcitronem.

*MŎRAX, acis, adj. qui moratur vel retinet. *Varr.* ap. *Non.* 6, 16. Moracium cogitationum turpitudo. *B. A.*

*MORBĬDE, adv. *Hieron. B. A.*

MORBĬDUS, a, um, adj. νοσηρός, morbosis humoribus plenus, morbo infectus, vel morbo proximus. *Varr. R. R.* 3, 16. *med.* Cum sunt apes morbidae propter primores vernos pastus. *Plin.* 8, 26, 40. Profluvio sanguinis morbidum alias corpus exonerat. ℙ Item morbum inferens. *Lucr.* 6, 1222. Extorquebat enim vitam vis morbida membris; et *ib.* 1095. fit morbidus aer.

MORBĬFER vel Morbiferus, a, um, adj. νοσοποιός, morbum afferens. *Paul. Nol. carm.* 25, 238. morbifera de labe cadaveris.

MORBŌNĬĂ, ae, f. vox ficta a *morbus*, et vulgari sermone trita, qua utebantur, qui alicui male precari vellent; eum enim abire morboniam jubebant, h. e. in locum morbis plenum, in malam crucem. [Itali dicunt *andare alla mal' ora. F.*] *Suet. Vesp.* 14. Trepidum eum quidam abire morboniam jusserat. [*Brem.* pro vulg. *morboniam* cum plurim. cdd. legit *morboviam.*] *Xiphil.* in *Dion.* compendio 66, 11. idem narrans dixit: ἐς κόρακας ἀπελθεῖν.

*MORBŌSE, adv. morbide, ap. *Celsum. B. A.*

MORBŌSUS, a, um, adj. νοσώδης, obnoxius morbo, valetudinarius. *Cato R. R.* 2. Ferramenta vetera, servum senem, servum morbosum, et si quid aliud supersit, vendat. *Cic. Tusc.* 4, 24. *extr.* Bene igitur nostri, cum omnia essent in morbis vitia, quod nullum erat iracundia foedius, iracundos solos morbosos nominaverunt. *Gell.* 4, 2. ex *Labeone:* Equus mordax, aut calcitro vitiosus, non morbosus est. *Masur. Sabin. ib.* Furiosus, mutusve morbosi sunt. ℙ *Morbosus* ap. *Catull.* 57, 6. est turpiter mollis, παθικός. *Auct. Priap.* 47. Morbosior omnibus cinaedis.

[MORBŌSĬTAS, atis, f. conditio morbosa. *Pall.* 1, 16. Vitandum est autem, quod plerique fecerunt

aquae causa, villam in infimis vallibus mergere, et paucorum dierum voluptatem praeferre habitatorum saluti; quod etiam magis metuemus, si provincia, quam colimus, de morbis aestate suspecta est. *Cod. MS. Biblioth. Marcianae* pro *morbis aestate* habet *morbositate;* quod et sententiae maxime convenit, et Latinae linguae indolem servat, in qua et *morositas* et *mulierositas*, aliaque his similia invenire est. Ne quis vero putet, a nullo unquam ex Latinis scriptoribus usurpatam fuisse hanc vocem, cum plurima eorum scripta jam periisse constet, et in iis, quae remanent, oscitanter admodum verba hactenus sint investigata. *F.*]

[*MORBOVĬA, ae, f. V. in MORBONIA.]

MORBUS, i, m. νόσος, adversa valetudo, aegrotatio, vitium, malum. Definitur a *Labeone* ap. *Gell.* 4, 2. habitus cujusque corporis contra naturam, qui usum ejus facit deteriorem. Dicitur differre a vitio, quod hoc perpetuum sit, ille temporalis, ut est ap. *Modest. Dig.* 50, 16, 101. Praeterea qui morbum habet, vitiosus, eo manente, appellatur: qui vitium, non continuo morbosus est. *Cic. Tusc.* 4, 13. Morbum appellant totius corporis corruptionem: aegrotationem morbum cum imbecillitate: vitium cum partes corporis inter se dissident: ex quo pravitas membrorum, distortio, deformitas: itaque illa duo, morbus, et aegrotatio, ex totius corporis conquassatione et perturbatione gignuntur: vitium autem integra valetudine ipsum ex se cernitur. *Id. ib.* 10. Cum sanguis corruptus est, aut pituita redundat, aut bilis, in corpore morbi aegrotationesque nascuntur. *Id. Cat.* 1, 13. Homines aegri morbo gravi. *Id. Tusc.* 3, 4. *f.* In morbo esse; et *ib.* 1, 32. *extr.* In morbum cadere. *Id. Cluent.* 62. incidere. *Id. Att.* 7, 5. delabi. *Id. Div.* 1, 30. Morbo gravi et mortifero affectum esse; et *Fin.* 1, 18. laborare. *Suet. Caes.* 45. corripi; et *Cal.* 50. vexari. *Plin.* 17, 24, 37. *n.* 1. infestari. *Cic. Fat.* 9. urgeri; et *Pis.* 35. affligi. *Id. N. D.* 3, 35. misero diuturnoque tabescere. *Id. Tusc.* 4, 14. tentari. *Id. Fam.* 12, 30. levari. *Plin.* 28, 13, 57. liberari. *Lucr.* 6, 1219. languere. *Paul. Dig.* 3, 3, 54. teneri. *Hor. Sat.* 2, 3, 121. jactari. *Flor.* 4, 12. *med.* solvi. *Nep. Dion.* 2. conflictari. *Id. Reg.* 2. consumi; et *ib.* 3. perire. *Id. Them.* 10. mori. *Sall. Jug.* 5. absumi; et *ib.* 9. confici. *Just.* 10, 2. ex dolore contracto decedere. *Caes. B. C.* 3, 18. Graviore morbo ex frigore et labore implicitus. *Cic. Verr.* 2, 3, 25. impeditus. *Id. Cluent.* 7. opprimi. *Id. Cat.* 1, 13. Morbus ingravescit. *Id. Fam.* 7, 26. Senescentis morbi remissio; et *ib.* 13, 29. Ex morbo convalescere. *Id. ad Quirit.* 1. *extr.* recreari. *Pl. Epid.* 1, 2, 26. A morbo valere. *Cic. Div.* 2, 5. Evadere e morbo. *Id. Off.* 1, 24. Curationem morbo adhibere; et *Or.* 2, 44. mederi. *Pl. Cist.* 1, 1, 76. Medicinam facere. *Cic. Fam.* 7, 26. Morbum depellere. *Plin.* 30, 8, 2. contrahere. *Pl. Capt.* 3, 3, 3. alicui afferre. *Id. Trin.* 1, 2, 38. incutere. *Id. Mil.* 4, 6, 57. levare. *Petr. Sat.* 17. Morbi impetum lenire. *Cels.* 3, 22. *med.* Morbus inveteravit. *Ter. Hec.* 3, 1, 50. amplior fit; et 3, 2, 2. aggravescit. *Suet. Caes.* 1. Morbo quartanae aggravante. *Plin.* 23, 1, 24. declinante; et *mox:* minuente se; et 34, 15, 44. praevalente. [*Lues, contagium* et *pestilentia* a *morbus* ita differunt, ut hoc adversam quandam valetudinem, quae singulum afficiat, significet; illa mali cujusdam late diffusam vim, (*Krankheitsstoff, Seuche*) denotent. — *Aegrotatio* et *morbus* in eo discrepant, quod hoc objective, ut *malum* et νόσος, illud subjective, sicut *valetudo* et ἀῤῥωστία dicitur. *Doederl.* 2, 62.] ₽ *Morbus major*, est comitialis. *Cels.* 3, 23. Inter notissimos morbos est etiam is, qui comitialis, vel major nominatur. Adde *Fest.* in *Prohibere.* Idem dicitur et *sacer*, sive quia (ut ait *Coel. Aurel. Tard.* 1, 4.) divinitus putatur immissus; sive quod sacram contaminet animam; sive quod in capite fiat, quod multorum philosophorum judicio sacrum templum est partis animae in corpore natae; sive ob magnitudinem passionis; majora enim vulgus sacra vocavit. Haec *Coelius.* Graeci ἱερὰν νόσον dicunt, et *Appul. Apol.* divinum morbum. [*Cf. *Cort.* ad *Lucan.* 6, 96.] ₽ *Morbus regius*, arquatus. *Cels.* 3, 24. V. ARQUATUS. ₽ *Id mihi morbo est*, morbum affert. *Pl. Truc.* 2, 5, 12. quod mulier facere incepit, nisi id efficere perpetrat, Id illi morbo, id illi senio est. ₽ Translate morbi sunt vitia animi. *Sen. ep.* 75. item 85. *med.* Morbi sunt inveterata vitia, et dura, ut avaritia, ut ambitio nimia, etc. *Cic. Fin.* 1, 18. Animi morbi sunt cupiditates immensae, et inanes, divitiarum, gloriae, dominationis, etc. *Sen. Ben.* 1, 14. Numquid me dignum judicavit? minime: morbo suo morem gessit. [*V. *Gronov.* ad h. l.] *Cic. Verr.* 2, 4, 1. Venio nunc ad istius, quemadmodum ipse appellat, studium, ut amici ejus, morbum et insaniam; ut Siculi, latrocinium. *Id. ib.* 3, 36. Nam ille quoque sodalis istius erat in hoc morbo et cupiditate. [**Id. Cluent.* 65. Mulier non jam morbo, sed scelere furiosa. *Vell.* 2, 83, 1. Plancius non judicio recta legendi, neque amore reip. aut Caesaris, sed morbo proditor. *Hor. Sat.* 1, 6, 30. Ut, si qui aegrotet, quo morbo Barrus, etc. ubi *Heindf.* praeter alia comp. similem usum Gr. vv. νόσος et νοσεῖν, coll. *Wyttenb. Bibl. Crit.* P. 8. p. 73.] *Catull.* 76, 25. Ipse valere opto, et tetrum hunc deponere morbum, *h. e.* amorem. *Petr. Sat.* 90. Quid tibi vis cum isto morbo? *h. e.* cacoethe faciendi carmina. ₽ Videtur *Cic.* hanc translationem (tametsi tum *ll. cc.*, tum alibi saepissime est usus) non omnino probare, ut minus Latine usitatam. Haec enim habet *Tusc.* 3, 4. Perturbationes animi, quae Graeci πάθη appellant: ego poteram morbos, et id verbum esset e verbo: sed in consuetudinem nostram non caderet: nam misereri, invidere, gestire, laetari, haec omnia morbos Graeci appellant: nos recte, ut opinor, perturbationes dixerimus: morbos autem non satis usitate. Haec *Cic.*, qui videtur ita sentire, philosophum agens: contra oratorie loquens. [*Aliud translatae significationis exemplum habet ap. *Cic. Sull.* 27. Ex magnis et diuturnis et jam desperatis reip. morbis ista repente vis erupit, ut ea confecta et ejecta convalescere aliquando et sanari civitas posset: ubi de vitiis civitatum *morbus* intell.] ₽ In fabulis *Morbus* Deus est, Erebi, et Noctis filius, ut et ap. *Cic. N. D.* 3, 17. *extr.* et *Hyg. in praef. fab. Virg.* autem *A.* 6, 275. sedem ejus ponit vestibulum ante ipsum, primisque in faucibus Orci, una cum Luctu, Curis, Senectute, Metu, Fame, etc. ₽ *In morbo consumat*, videtur esse imprecatio in eum, qui pecuniam alienam injuria possidet, *Sen. Ben.* 4, 39. Quingenti denarii sunt: illud, quod dici solet, in morbo consumat. Potest etiam, inquit *Manut.*, ab amico dici, qui nolit deesse amico quod impendat, si morbus inciderit.

MORDĀCĬTAS, atis, f. vis mordendi, pungendive. *Plin.* 21, 15, 54. Urticarum foliis inest aculeata mordacitas; et *ib.* 18, 72. Juncus rotundus, vinosae mordacitatis ad linguam, *h. e.* sapore vini acri, et linguam gustantis vellicante. *Pall.* 2, 15. *med.* Amygdala antequam ponamus, pridie mulsa aqua, ita ut ne nimis, maceremus, ne germen exstinguat ex multo melle mordacitas.

MORDĀCĬTER, adv. *Macr. Sat.* 7, 3. Ait mimus ille mordaciter, etc. *Ov. Pont.* 1, 5, 19. Scilicet incipiam lima mordacius uti. *Lactant.* 5, 2. *med.* Alius eandem materiam mordacius scripsit.

MORDAX, ācis, omn. gen. δακνώδης, δηκτικὸς, promptus, facilis ad mordendum. *Pl. Bacch.* 5, 2, 27. Mordax canis. *Labeo* ap. *Gell.* 4, 2. Equus mordax, aut calcitro. [**Cic. Or.* 2, 59. Lacerat lacertum Largii mordax Memmius.] ₽ Item aculeatus, pungens. *Ov. Medic. fac.* 4. Mordaces rubi. *Id. A. Am.* 2, 417. Urtica mordax. *Plin.* 17, 8, 4. Mordacissima marga. *Id.* 18, 7, 10. *n.* 7. Arista mordacior hordeo. ₽ Item caedens, acutus. *Hor. Od.* 4, 6, 9. Mordaci ferro icta pinus. ₽ Item qui abradendi vim habet. *Ov. A. Am.* 1, 506. Nec tu mordaci pumice crura teras. *Plin.* 15, 29, 37. Folia myrti siccantur in farinam, ad ulcerum remedia in corpore humano, leniter mordaci pulvere. ₽ Item qui acri et aspero gustu est, et linguam laedens. *Plin.* 25, 8, 50. Succus croci mordax. *Pers.* 5, 86. acetum. *Ov. Pont.* 3, 3, 106. fel. ₽ De fibula. *Sidon. carm.* 5, 18. pepli textus, quem fibula torto Mordax dente vorat. V. v. sq. ₽ Translate est maledicus. *Ov. Trist.* 2, 563. Non ego mordaci destrinxi carmine quemquam. *Hor. Ep.* 1, 17, 18. Mordacem Cynicum sic eludebat. *Id. Sat.* 1, 4, 93. Lividus et mordax. *Phaedr. prol.* 5. Invidia mordax. *Id.* 4, 7. Mordaciorem qui improbo dente appetit. *Pers.* 1, 107. Aures teneras mordaci radere vero. ₽ Item exedens, sollicitum habens. *Hor. Od.* 1, 18, 4. neque Mordaces aliter diffugiunt sollicitudines.

MORDĔO, es, momordi (olim *memordi*) morsum, a. 2. δάκνω, dente laedo, vulnero, arripio, mordicus apprehendo. *Cic. Rosc. Am.* 20. Canes latrare, et mordere possunt. *Mart.* 14, 83. mordente molesto Pulice. *Lucan.* 9, 737. Aulum Torta caput retro dipsas calcata momordit. *Ov. Met.* 3, 68. de angue vulnerato: Ille dolore ferox caput in sua terga retorsit, Vulneraque aspexit, fixumque hastile momordit. *Enn.* ap. *Gell.* 7, 9. et *Non.* 2, 553. Si me canis memorderit. *Ov. Met.* 13, 943. manuque Pabula decerpsi, decerptaque dente momordi. *Mart.* 9, 74. de sutore: Dentibus antiquas solitus producere pelles, Et mordere luto putre vetusque solum. *Id.* 1, 105. Mordent aurea quod lupata cervi: quod *Virg.* dixit *A.* 4, 135. frena mandere. ₽ *Mordere frenum*, proverbialis dictio. V. FRENUM. ₽ *Mordere terram* dicuntur, qui graviter icti, in faciem procumbunt morituri. *Virg. A.* 11, 418. Procubuit moriens, et humum semel ore momordit. Adde *Ov. Met.* 9, 61. et *Claud. B. G.* 588. Sic *Sil.* 5, 526. Labitur infelix, atque appetit ore cruento Tellurem exspirans; et 9, 383. Volvitur ille ruens, atque arva hostilia morsu Appetit, et mortis premit in tellure dolores. *Virg. A.* 11, 668. Sanguinis ille vomens rivos cadit, atque cruentam Mandit humum. ₽ Pro arripere, et detinere, [*firmiter inhaerere.] *Celsus* 7, 4. *n.* 4. Id quod a lino mordetur, inciditur; et *ib.* 5. *n.* 4. In osse usque eo movendum est, donec laxetur is locus, qui mucronem (*teli*) momordit. Sic ap. *Stat. Th.* 9, 499. arbor dicitur radice mordere humum. [**Cort.* ad *Lucan.* 3, 699. laud. *Ennod. Paneg.* 2, 16. Anchora quod proprium mordet obunca solum; et *Gualter. Alexandr.* 1, 399. p. 15. Momordit arenam Anchora. — Poterat huc referri etiam *Sil.* 10, 118. vix prima momordit tegmina cornus, i. e. vix adhaesit.] ₽ Pro mandere, comedere. *Pers.* 4, 30. tunicatum cum sale mordens Caepe, et farratam, pueris plaudentibus, ollam. *Juven.* 6, 301. Grandia quae mediis jam noctibus ostrea mordet; et 5, 11. et sordes farris mordere canini. ₽ Quod ait *Id.* 7, 18. nectit quicumque canoris Eloquium vocale modis, laurumque momordit: alludit ad δαφνηφάγους, h. e. laurum comedentes, quae credebatur vim vaticinandi, atque oestrum inspirare vescentibus, ut et in LAURUS dictum est. ₽ Pro consumere, absumere. *Laber.* ap. *Gell.* et *Non. ll. sup. cc.* De integro patrimonio meo centum millia nummum memordi. *Petr. fr. Trag.* 44. *Burm.* Interim nemo curat, quid annonam mordet. Al. aliter leg. ₽ Praeterea *mordere* poetice dicuntur fibulae, quarum altera ab altera recipitur, et quasi ore retinetur, vestemque adstringit. *Virg. A.* 12, 274. laterum juncturas fibula mordet. *Ov. Met.* 8, 318. Rasilis huic summam mordebat fibula vestem. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 88. laxumque coercens Mordet gemma sinum. *Sidon. carm.* 2, 325. perque lacertos Pendula gemmiferae mordebant suppara bullae. Adde *Ov. Met.* 14, 394., *Stat. Th.* 7, 659. et *Sil.* 7, 624. ₽ *Mordent* etiam, quae acri sapore sunt, et linguam laedente. *Plin.* 27, 13, 109. Radix smyrnii gustu acri mordet. *Id.* 29, 2, 9. Linguam adstringit leniter, nec mordet. *Id.* 28, 9, 40. Fellis vis excalfacere, mordere, scindere, etc. ₽ Item quae tactu aspera sunt, et pungunt. *Id.* 22, 14, 16. Urtica foliis non mordentibus. *Id.* 21, 6, 17. Croci probatio, si, manu prolata ad ora, leniter faciem oculosque mordeat. *Id.* 29, 2, 9. Lanae succidae plurima praestant remedia ex oleo, vinoque, aut aceto, prout quaeque mulceri, mordeve opus sit, et adstringi, laxarive. ₽ Translate est perstringere, vellicare, urere, laedere. *Hor. Sat.* 2, 6, 45. Matutina parum cautos jam frigora mordent. *Id. Ep.* 1, 8, 5. quia grando Contuderit vites, oleamque momorderit aestus. *Mart.* 8, 14. Mordeat et tenerum fortior aura nemus. ₽ Item abradere. *Hor. Od.* 1, 31, 7. Non rura, quae Liris quieta Mordet aqua taciturnus amnis. *Plin.* 18, 18, 48. Culter futuris sulcis vestigia praescribens incisuris, quas resupinus in arando mordeat vomer. *Mart.* 5, 81. Quem (*libellum*) censoria cum meo Severo Docti lima momorderit Secundi. ₽ Saepe pertinet ad carpendum, detrectandum, maledicendum. *Ter. Eun.* 3, 1, 20. invidere omnes mihi, Mordere clanculum. *Ov. Trist.* 4, 10, 123. Nec, qui detrectat praesentia, livor iniquo Ullum de nostris dente momordit opus; et *ib.* 1, 1, 25. Tu cave, defendas, quamvis mordebere dictis. *Hor. Ep.* 1, 16, 38. Mordear opprobriis falsis. *Ov. Pont.* 4, 14, 46. Non mordenda mihi turba fidelis erat. *Juven.* 9, 10. convivia joco mordente facetus. ₽ Saepe etiam refertur ad animum, et ponitur pro pungere, ferire, irritare, affligere, angere, cruciare, laedere. *Ter. Eun.* 3, 1, 55. par pari referto, quod eam mordeat. *Cic. Att.* 6, 2. *med.* Scribis, morderi te interdum, quod non simul sis; et *ib.* 13, 12. Valde me momorderunt epistolae tuae de Attica nostra: eaedem tamen sanaverunt. *Quint.* 1, 3. Hunc mordebit objurgatio, hunc honor excitabit. *Ov. Amor.* 2, 19, 43. mordet cura medullas; et *Her.* 13, 30. Pectora legitimus casta momordit amor. *Sen. Troad.* 1011. Lentius luctus, lacrimaeque mordent. *Ov. Met.* 2, 805. Occulto dolore morderi. *Cic. Tusc.* 4, 20. conscientia; et *ib.* 3, 34. Si paupertas momordit, si ignominia pupugit. ₽ Pro ruminare, cogitare. *Sen. ep.* 78. *f.* Interim hoc tene, hoc morde, adversis non succumbere, laetis non credere. ₽ Praeterito *memordi* praeter *Enn.* et *Laber.* usi sunt etiam *Nigidius*, *Plaut.* et *Atta*, item *Cic.* et *Caesar*, teste *Gell. cit.* 7, 9. qua ratione et *peposci*, et *pepugi*, et *cecurri*, et *spepondi* dixere. Nunc omnes doctiores, inquit *Gell. ib.*, *poposci*, *momordi*, *pupugi*, etc. dicunt. [*Cf. *Ruddim.* 1, 209, *n.* 16.]

MORDĬCANS, antis, part. ab inusit. *mordico*, mordens, morsicans, pungens, vellicans, laedens. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 8. Est acerrimae, atque mordicantis qualitatis.

MORDĬCĀTĬO, onis, f. levis arrosio. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 20. Ventris mordicatio.

*MORDĬCĀTĪVUS, a, um, adj. *Coel. Aurel. Tard.* 5, 1. Acetum mordicativum. *B. A.*

MORDĬCES. V. in sq. v.

MORDĬCĬTUS, adv. idem quod mordicus. *Pl. Aul.* 2, 2, 57. Asini me mordicitus scindant, boves incursent cornibus. Ita leg. *Grut.*, plures alii *mordicibus*, h. e. morsibus, ut sit a nominativo *mordices*, *icum.* Eadem lectionis diversitas est in illo *Appul. Met.* 3. Mordicitus appetens. Sunt etiam, qui *mordicus* ap. *Pl.* reponunt.

*MORDĬCO, as, a. 1. i. q. mordeo. Vetus au-

ctoritas desideratur. Recens enim homo est *Scrib. de Pass. Christ.* 8. Acriter mordicare. ℙ Part. *mordicans* V. s. l. *B. A.*

MORDĬCUS, adv. ὀδὰξ, mordendo. *Cic. Q. Fr.* 3, 4. Auriculam fortasse mordicus abstulisset. *Pl. Curc.* 5, 1, 7. Mordicus arripere. *Suet. Caes.* 64. Paludamentum mordicus trahens. *Varr. R. R.* 2, 7. Equus prorigam mordicus interfecit. ℙ Translate est arcte, pertinaciter. *Cic. Acad.* 4, 16. *med.* Perspicuitatem, quam mordicus tenere debemus. Adde *Fin.* 4, 28. ℙ Proverb. est illud *Lucil.* ap. *Non.* 2, 539. Mordicus petere aurum e flamma expediat, e coeno cibum. ℙ **Colum.* 7, 12. *extr.* Is mordicus comprehensus: ubi edd. vett. habent *modice.* Exinde veram lectionem esse *mordice* conjicit *Oudendorpius*, a recto sc. *Mordex, icis*, i. q. morsus. *B. A.*

*MORDĬCUS, a, um, adj. *Hyg. fab.* 273. Quem equi mordici distraxerunt. Sed putatur vitiose sic legi, pro *mordicus* adverbio vel *mordicibus. B. A.*

*MORDOSUS, a, um, adj. δηκτικός. *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

MŌRĒ, adv. μωρῶς, stulte. *Pl. Stich.* 5, 1, 1. More hoc fit, atque stulte, mea sententia. Alii *ita interpretantur:* fit hoc quidem ex consuetudine, at, ut opinor, stulte tamen.

MŌRES. V. MOS.

MŌRĒTĀRĬUS, a, um, adj. ad moretum pertinens, ut Moretaria condimenta, *Apic.* 6, 4. ℙ *Moretarium* absolute, ipsum moretum. *Donat.* ad *Ter. Phorm.* 2, 2, 4. et *Apic.* 1, 35. V. MORTARIUM.

MŌRĒTUM, i, n. τρίμμα, genus cibi, idem ac intritum, et alliatum, quod ex his octo conficiebatur, allio, apio, ruta, coriandro, bulbo, caseo, oleo, aceto: est a μείρω, seu μορέω, divido, unde μορητὸς, divisus; etenim ex praedictis rebus edulibus sectis, et pistillo operose tritis, minutis, coactisque in mortario moretum conficitur. V. COCETUM. *Ov. Fast.* 4, 367. Non pudet herbosum, dixi, posuisse moretum In dominae mensis? ℙ Exstat incerti Auctoris poemation, inter *Virgilii* Catalecta, ubi fuse describitur. Item *Macr. Sat.* 2, 14. memorat Idyllium *Suevii* cujusdam poetae, in quo hortulanus moretum faciens describitur.

*MORGENTĪNUS, a, um, adj. V. v. sq. *B. A.*

*MORGENTĬA, ae, f. opp. Siciliae. *Sil.* 14, 265. ℙ *Murgantia* est *Liv.* 24, 27. et 26, 21. ℙ Hinc *Morgentinus* vel *Murgentinus, a, um*, ad id opp. spectans. *Cic. Verr.* 2, 1, 18. Ager Murgentinus, ubi ed. *Ernest.* habet *Morgantinus.* ℙ *Murgentini, orum*, ejus incolae. V. *Murgentinus, a, um.* ℙ Item opp. Italiae Samnitum agro vicinum, vel fortasse in ipso Samnio. *Liv.* 10, 17. ubi *Murgantia* audit. *B. A.*

*MORGES, etis, olim dicta est Ephesus, urbs Ioniae. *Plin.* 5, 29. *B. A.*

*MORGĒTES, ium, populi Italiae antiqui, in Lucania. *Plin.* 3, 5. *B. A.*

*MORGUS, i, m. fluvius ex Alpibus defluens, unus eorum, qui a Pado excipiuntur. *Plin.* 3, 16. ubi *Orgus* legit *Hard.* ex MStis. *B. A.*

MŎRĬBUNDUS, a, um, adj. ἀποθνήσκων, moriens. *Cic. Sext.* 39. Jacentem moribundumque vidistis. *Liv.* 26, 15. *extr.* Ante pedes imperatoris moribundus procubuit. *Virg. A.* 10, 590. Excussus curru moribundus volvitur arvis; et *ib.* 341. Dexteraque ex humero nervis moribunda pependit; et *ib.* 6, 732. quantum non noxia corpora tardant, Terrenique hebetant artus, moribundaque membra. Ubi *Serv.* morienti similia, semper morientia: nunquam enim in eodem statu sunt, sed aut minuuntur, aut crescunt. *Ov. Trist.* 4, 5, 3. Cujus ab alloquiis anima haec moribunda revixit. *Stat. Th.* 8, 643. Moribunda vox. *Catull.* 81, 3. moribunda a sede Pisauri, *h. e.* mortifera propter aerem pestilentem, ex quo incolae ita pallidi sunt, ut moribundi esse videantur.

MŌRĬGĔRĀTĬO, onis, f. actus morigerandi. *Afran.* ap. *Non.* 1, 1. Aetas, et corpus tenerum, et morigeratio, Haec sunt venena formosarum mulierum.

*MORIGERĀTOR, oris, m. ap. *Sidon. B. A.*

MŌRĬGĔRO, as, n. 1. idem ac morigeror, ap. veteres. *Pl. Amph.* 3, 3, 26. dum cum hac usuraria Uxore nunc mihi morigero.

MŌRĬGĔROR, aris, atus sum, dep. 1. χαρίζομαι, morem gero, obsequor, servio, satisfacio. *Ter. Ad.* 2, 2, 9. si nunc de tuo jure concessisses paululum, Atque adolescenti esses morigeratus. *Pl. Capt.* 2, 1, 4. Nunc si servitus evenit, ei vos morigerari mos bonus est. *Cic. Or.* 48. Voluptati aurium morigerari debet oratio. ℙ Turpem sensum habent loca *Afranii*, et *Plauti* in MORIGERATIO, et MORIGERO allata; turpissimum *Suetonii Tib.* 44. in quo *ore morigerari* idem est ac fellare. V. FELLO.

MŌRĬGĔRUS, a, um, adj. εὐπειθής, morem gerens, obediens, obsequens. *Pl. Amph.* 3, 4, 21. Meo me aequum est morigerum patri, ejus studio servire addecet. *Id. Cist.* 1, 3, 27. uxorem duxit: Ea diem suum obiit: facta morigera est viro; et *Epid.* 5, 1, 1. Male morigerus mihi est danista, qui de me argentum non petit. ℙ De obsequente in rebus obscenis. *Id. Cas.* 5, 2, 20. et alibi, *Lucr.* 4, 1275. etc. V. v. praec.

MORIMARŪSA, mare mortuum, Cimbrorum lingua. *Plin.* 4, 13, 27. V. MORTUUS.

*MORIMĒNE, es, f. (sc. terra,) regio Cappadociae, prope Galatiam. *Plin.* 6, 3. *B. A.*

MŎRĬNI, orum, m. plur. ultimi Galliae populi ad Oceanum, contra Britanniam, quorum navale fuit Gesoriacum, sub Constantino M. Bononia, nunc *Boulogne* appellatum. *Virg. A.* 8, 727. Extremique hominum Morini, Rhenusque bicornis. Adde *Plin.* 4, 17, 31. et *Melam* 3, 2. *f.* V. CASTRENSIS.

MŌRĬO, onis, m. homo qui naturali stoliditate et stultitia risum excitat: a μωρὸς, stultus, fatuus. *August. ep.* 26. *med.* Quidam tantae sunt fatuitatis, ut non multum a pecoribus differant: quos moriones vulgo vocant. *Mart.* 8, 13. Morio dictus erat: viginti millibus emi: Redde mihi nummos, Gargiliane: sapit. *Id.* 14, 210. cui lemma *Morio:* Non mendax stupor est, nec fingitur arte dolosa. Quisquis plus justo non sapit, ille sapit. *Id.* 12, 94. Parvum basiat usque morionem. Adde *Plin. ep.* 9, 17.

MORĬOLA. V. LORIOLA.

*MORĬON vel Mo̅rio, onis, f. gemma quaedam, de qua sic *Plin.* 37, 10. Morion Indica, quae nigerrimo colore translucet, vocatur pramnion: in qua miscetur et carbunculi colos, Alexandrinum: ubi sardae, Cyprium. Nascitur et in Tyro et in Galatia. Xenocrates et sub Alpibus nasci tradit. Sic ed. *Elzer.* ubi ed. *Hard.* habet *morio. B. A.*

*MORĬON, i, n. herbae genus soporiferum, quae et strychnus seu trychnus appellatur. *Plin.* 21, 31. Quin et alterum genus (trychni), quod halicacabon vocant, soporiferum est, atque etiam opio velocius ad mortem: ab aliis morion, ab aliis moly adpellatum. ℙ Est etiam semen mandragorae. *Plin.* 25, 13. Album hoc (*genus*) alii arsena, alii morion — vocant. ℙ *Μώριον* est *Dioscor.* 4, 76. *B. A.*

MŎRĬOR, ĕris, mortuus sum, dep. 3. θνήσκω, extremum spiritum effundo, vita decedo. [*Quid *mori* differat a *demori, emori, intermori*, v. in *hh. vv.*] Videtur esse a μόρος, fatum, mors. [*Contra disputantem *Doederl.* v. in MORS.] *Cic. Sen.* 20. Moriendum certe est: et id incertum, an eo ipso die. *Id. Quint.* 4. Moritur in Gallia Quintius, et moritur repentino. *Id. Att.* 1, 3. Aviam tuam scito desiderio tui mortuam esse. *Pollio* ad *Cic. Fam.* 10, 33. Mori ex vulnere. *Lucan.* 2, 264. quis nolit in isto Ense mori? Alii leg. *ab isto.* [*Vulgatam teneas. V. *Cort.* ad h. l. Adde *Liv.* 40, 23. In tormentis mori.] *Val. Fl.* 7, 484. An me mox merita morituram patris ab ira Dissimulas? et 4, 243. Tune Amyci moriere manu? *Ov. Ib.* 307. jaculis moriaris adactis. *Id. Amor.* 2, 7, 10. alterius dicor amore mori. *Tibull.* 2, 7, 33. Mori curis. *Petr. Sat.* 10. fame. *Plin.* 14, 13, 14. inedia. *Stat. Theb.* 9, 787. leto moriere virorum. [**Vell.* 2, 119, 4. Mori supplicio.] *Sall. fragm.* ap. *Serv.* ad *G.* 3, 482. Ne simplici quidem morte moriebantur. *Caes. B. C.* 3, 64. Hanc vivus defendi, moriens Caesari restituo. *Cic. Sen.* 20. Sensus morienti aliquis esse potest. *Virg. A.* 2, 550. Nunc morere. *Hor. Od.* 3, 19, 2. Codrus pro patria non timidus mori. *Cic. Coel.* 24. Significabat interruptis atque morientibus vocibus. ℙ *Moriar* formula jurantis, ut Dispeream. *Cic. Att.* 8, 6. *f.* Moriar, si magis gauderem, si id mihi accidisset. ℙ De plantis. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 218. de arundine: Quam neque fas Zephyris frangi, nec sole perustam Aestivo candore mori. *Plin.* 28, 7, 23. Rutam et hederas illico mori. *Stat. Th.* 5, 528. moriturque ad sibila campus. ℙ De igne, et lumine. *Ov. Amor.* 1, 2, 11. flammas Et vidi nullo concutiente mori. *Claud. B. Get.* 248. de comete: Donec in exiguum moriens vanesceret ignem. [*V. *Barth.* ad h. l. et *Burm.* ad *Petr.* 23. *Cort.* ad *Lucan.* 4, 78. moriuntur fulgura nimbis: et ad *Eund.* 3, 682.] ℙ De rebus aliis vita, aut sensu carentibus. *Cels.* 7, 14. *med.* Id quod supra vinculum est, moritur. *Ov. Met.* 6, 228. frenisque manu moriente remissis. *Virg. A.* 9, 435. Purpureus veluti cum flos succisus aratro, Languescit moriens. *Plin.* 13, 3, 4. Unguenta illico exspirant, ac suis moriuntur horis. ℙ Joculariter *Pl. Capt.* 3, 4, 117. Vae illis virgis miseris, quae hodie in tergo morientur meo, *h. e.* frangentur. *Manil.* 4, 623. Donec in Aegyptum redeant curvata per undas Littora, Niliacis iterum morientia ripis, *h. e.* desinentia. Sic *Petr. Sat.* 122. nec vaga passim Flumina per notas ibant morientia ripas, *h. e.* passim vaga non continebant se inter ripas. Al. aliter interpretantur, aut legunt. ℙ Urbaniora, ac decentius translata sunt illa *Cic. in Sen.* 2. Quod tempus erit unquam, quo vestrorum in nos beneficiorum memoria ac fama moriatur? et *Coel.* 31. Ut iste interpositus sermo deliciarum desidiaeque moreretur. *Ov. Pont.* 3, 2, 27. Tunc igitur meriti morietur gratia vestri, Cum cinis absumpto corpore factus ero. [*Laudat hunc locum *Ruhnk.* ad *Her.* 4, 131. coll. *Oudendp.* ad Lucan. 4, 78.] ℙ *Mori* dicuntur, qui cujuspiam rei studio ita teneantur, ut paene in eo vitam animumque ponere videantur. *Cic. Sen.* 14. Mori videbamus in studio dimetiundi paene coeli atque terrae C. Gallum. *Prop.* 1. 10, 5. Cum te complexa morientem, Galle, puella Vidimus, *h. e.* ita languentem prae gaudio, ut mori viderere. ℙ Si non aliqua nocuisses, mortuus esses [*i. e. ira, furor te perdidisset.] *Virg. Ecl.* 3, 15. ℙ *Dies mori* dicitur, cum in occasu sol est. *Pl. Men.* 1, 2, 45. Dies quidem jam ad umbilicum est dimidiatus mortuus. *Stat. Silv.* 4, 6, 3. Jam moriente die rapuit me coena benigni Vindicis. ℙ Olim in quibusdam tempori, bus quartae fuit conjugationis. *Enn.* ap. *Prisc.* 10. 830. Nunc est ille dies, cum gloria maxima sese Ostendat nobis, si vivimu', sive morimur. *Pl. As.* 1, 1, 108. moriri sese misere mavolet, Quam, etc. *Ov. Met.* 14, 215. mortemque timens, cupidusque moriri. Adde *Pl. Rud.* 3, 3, 22. [*Cf. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 59. III, 6, 1. p. 119. *Ruddim.* 1, 263. ℙ Confund. *moriturus* et *periturus.* V. *Burm.* ad *Virg. A.* 2, 408. — *Moriturus* et *moturus. Cort.* ad *Lucan.* 5, 367.]

*MORISĒNI, orum, Thraciae populi, circa Ponti Euxini littora incolentes. *Plin.* 4, 11. ℙ *Harduinus* provocans ad *Notit. Eccl. Hierocl.* censet nomen traxisse Morisenos a Morizo Thraciae oppido. *B. A.*

[MORITASGUS, i, m. Deus quidam ap. Senones cultus. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 1. *n.* 176. Ti. Claudius Professus Niger Deo Moritasgo porticum testamento poni jussit, etc. ℙ Est etiam nomen viri proprium. *Caes. B. G.* 5, 54. Moritasgus adventu in Galliam Caesaris, et ejus majores (ap. *Senonas*) regnum obtinuerant. *F.*]

MŎRĪTŪRIO, is, n. 4. mori cupio. Usurpasse *Ciceronem* testis est *August. de gramm.* 2006., ubi de verbis desiderativis agit.

MORMYR, yris, f. μόρμυρος, species piscis in Ponto. *Ov. Hal.* 110. et pictae mormyres, et auri Chrysophrys imitata decus. Adde *Plin.* 32, 11, 54.

MŌRO, as, a. 1. idem quod moror. *Pacuv.* ap. *Diomed.* 1, 395. Paucis absolvit, ne moraret diutius. *Naev. ib.* Quid moras? Adde *Enn. ib.*

[MŎRŎCHĪTIS, itidis, f. gemma porracei coloris, quae lacte sudat, de qua mentio est ap. *Plin.* 37, 10, 63. Eadem videtur esse ac galaxia: Graecis μόροχθος dicitur. *F.*]

MŌRŎLŎGUS, i, m. μωρολόγος, stulte loquens: a μωρὸς, stultus, et λόγος, sermo. *Pl. Pers.* 1, 1, 50. Amoris vitio tibi morologus fio. *Id. Ps.* 5, 1, 20. Sermonibus morologis uti.

MŎROR, aris, atus sum, dep. 1. διατρίβω, ἐπέχω, cunctor, tardo, moram interpono, cesso: a *mora. Ter. Eun.* 3, 2, 6. Eamus ergo ad coenam: quid stas? *Thr.* ubi vis: non moror. *Cic. Att.* 16, 5. *med.* Lucceius narravit, Brutum valde morari, non tergiversantem, sed exspectantem, si qui forte casus. *Id. Phil.* 5, 12. Hem cui bellum moremur inferre. *Ov. Her.* 12, 186. Nec moror ante tuos procubuisse pedes. *Liv.* 3, 54. Nihilne ego quidem moror, quo minus decemviratu abeam. *Val. Fl.* 7, 6. haud ipse morabor Quae petitis, *h. e.* cunctabor dare. *Hor. Od.* 2, 17, 5. Ah, te meae si partem animae rapit Maturior vis, quid moror altera? *h. e.* quid vitam traho? vel, quid mori cesso? *Ov. Fast.* 6, 679. At dominus, discedite, ait, plaustroque morantes Sustulit. V. MORANS. ℙ Est etiam manere, commorari. *Cic. Fam.* 15, 17. *f.* Tu quod adhuc Brundisii moratus es, valde probo. *Id. Att.* 7, 1. *med.* Quam vellem etiam nunc in provincia morari! *Virg. A.* 4, 235. qua spe inimica in gente moratur, *h. e.* inter hostes. *Cic. Pis.* 12. Non est passus, in republ. diutius vestrorum scelerum pestem morari. *Hor. Od.* 1, 38, 3. Mitte sectari, rosa quo locorum Sera moretur. ℙ *Morari cum aliquo*, versari, vivere, esse. *Sen. ep.* 2. Primum argumentum compositae mentis existimo, posse consistere, et secum morari; et *ep.* 32. Ab omnibus sciscitor, quid agas, ubi, et cum quibus moreris. ℙ Saepissime cum accusativo vim habet activam, pro detinere, retardare, moram et impedimentum afferre, sistere. [*Quid in his differat a *tardare*, v. in h. v.] *Cic. Fam.* 6, 20. Si aliqua res eum vel impediet, vel morabitur; et *ib.* 15, 11. *extr.* Si me navigatio non morabitur, propediem te videbo. *Id. Phil.* 5, 9. *extr.* Legatorum nomen belli celeritatem morabitur. *Planc.* ad *Coss. Fam.* 10, 8. *f.* Si modo meo casu aut confirmare patriae salutem, aut periculum possim morari. *Caes. B. C.* 2, 26. Impetum hostium sustinere ac morari; et *ib.* 39. Morari victoriam; et *ib.* 7, 40. iter, atque impedire. *Pl. Aul.* 4, 2, 5. ne affinem morer, Quin extemplo filiam ducat domum. *Cic. Fam.* 2, 16. *f.* Curtius noster dibaphum cogitat, sed eum infector moratur. *Hor. Od.* 3, 27, 50. Impudens Orcum moror. *Plin.* 9, 25, 41. Echeneis naves moratur, *h. e.* tardius ire facit, ut ipsemet *ib.* ait. *M. Ant.* in *ep.* ap. *Cic. Phil.* 13, 17. Nihil moror, eos salvos esse, et ire quo jubetis. [**Lucan.* 4, 351. nil fata moramur. *Cort.* ad h. l. laudat *ib.* 1, 393. neque languore moretur Fortunam. Adde *ib.* 7, 295. Sed mea fa-

la moror. — *Ov. Her.* 18, 5. Cur mea vota morentur: ubi v. *Ruhnk.*, qui laud. *Ejusd. Ep.* 19, 95. Ventos timeo, mea vota morantes; et *Met.* 8, 71. Solus mea vota moratur.] ℙ *Nihil te moror* formula est reum dimittentis, et abire sinentis. *Liv.* 4, 42. *f.* C. Sempronium nihil moror, quando hoc est in imperio consecutus, ut tam carus esset militibus. *Id.* 8, 35. *med.* Cum se nihil morari magistrum equitum pronunciasset. *Id.* 43, 16. *extr.* Absoluto Claudio, tribunus plebis negavit, se Gracchum morari. Hinc *nihil vos moramur, P. C.*, vox erat consulis senatum dimittentis, ap. *Capitol. M. Aurel.* 10. Sic *Cic. Q. Fr.* 2, 1. Tum ille se negavit senatum tenere. ℙ *Nihil moror*, non curo, nihil aestimo. *Hor. Ep.* 1, 15, 16. nam vina nihil moror illius orae; et *ib.* 2, 1, 264. Nihil moror officium, quod me gravat. *Pl. Capt. prol.* 16. alieno uti nihil moror. *Id. Aul.* 2, 1, 44. Ego dives sum satis: Istas magnas factiones, imperia, eburata vehicula, pallas, purpuram Nihil moror. ℙ Item nolo, recuso, abnuo. *Accius* ap. *Non.* 5, 40. Tu pertinaciam esse, Antiloche, hanc praedicas: Ego pervicaciam ajo, et hac me uti volo. Nam pervivacem dici me esse, et vincere, Perfacile patior: pertinacem, nihil moror. *Ter. Eun.* 1, 2, 104. Profecto non plus biduum, aut. *Ph.* aut? nihil moror. ℙ *Ne multis morer*, ne plura dicam, vel ne pluribus verbis audientem detineam. *Cic. Verr.* 2, 4, 46. *extr.* Haec iste omnia, ne multis morer, uno impetu asportanda curavit. *Ter. Andr.* 1, 1, 87. quid multis moror? Egomet quoque ejus causa in funus prodeo. *Plin.* 7, 49, 50. Ne pluribus moremur in re confessa. Sic *Hor. Ep.* 2, 1, 3. in publica commoda peccem, Si longo sermone morer tua tempora, Caesar. ℙ *Morari* pro detinere delectando. *Id. ib.* 1, 13, 17. Carmina, quae possint oculos, auresque morari. *Id. A. P.* 321. Valdius oblectat populum, meliusque moratur. ℙ Passive impersonaliter. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 5. Sic multum ac diu ludetur, atque ita diu, ut plus biennium in his tricis moretur. ℙ In illo *Virg. A.* 5, 207. Consurgunt nautae, et magno clamore morantur: *Servius* explicat, retro agunt, scil. navem, quae in scopulum impegerat, et saxis in procurrentibus haeserat. Sed aptius dices *morantur*, cursum sistunt, et clamore ac viribus haerentem navem divellere conantes moram faciunt. ℙ Ludus est in ambiguo ap. *Suet. Ner.* 33. Omnibus contumeliis mortuum *(Claudium)* insectatus est, modo stultitiae, modo saevitiae arguens: nam et morari eum inter homines desiisse, producta prima syllaba, jocabatur, *h. e.* stulte agere, desipere, fatuum esse: a μωρὸς, stultus. Eadem ratione usurpasse videri potest *Pl. Truc.* 3, 1, 23. ibitur, Ne me morari censeas; et *Mil.* 2, 4, 17. ego stulta moror multum, Quae cum hoc insano fabulem. Alii leg. *stulta atque mora multum.* [*V. *Lindem.*] ℙ Part. *Morans* V. s. l. *Moraturus* ap. *Prop.* 3, 19, 3. Phoebe, moraturae contrahe lucis iter. *Morandus* ap. *Hor. A. P.* 223. Illecebris erat et grata novitate morandus Spectator.

MOROSE, adv. δυσκόλως, difficulter, fastidiose. *Cic. Brut.* 67. Hominum ineptias et stultitias non ferebat, iracundiasque respuebat, sive morose, ut putabatur, sive ingenuo liberoque fastidio. *Plin.* 18, 13, 74. Terram non morose eligit, paene ubi nihil aliud seri possit. *Tert. Pall.* 4. *f.* Pallium morosius ordinatum, *h. e.* curiosius, affectatius. *Suet. Aug.* 66. *med.* Amicorum suprema judicia morosissime pensitavit.

MOROSGI, opp. Hispaniae Tarraconensis, cis Iberum flumen, ad montes Pyrenaeos, in terra Vardulorum. *Plin.* 4, 20. *B. A.*

MOROSITAS, atis, f. δυσκολία, illa morum difficultas, cum nulla paene res, quantumvis exacta, animo alicujus satisfacit. *Cic. Off.* 1, 25. *med.* Ne in morositatem inutilem et odiosam incidamus. *Suet. Tib.* 70. Affectatione et morositate nimia obscurabat stilum. *Tert. Praescr.* 40. Nonne manifeste diabolus morositatem illam Judaicae legis imitatus est? *h. e.* morum ac rituum Judaicorum scrupulositatem. *Arnob.* 3, 105. Avet animus videre Deas gravidas, gliscentibusque per dies alvis intestini ponderis morositate cunctari.

MOROSUS, a, um, adj. δυσάρεστος, δύσκολος, qui nimis exacte omnia fieri postulat: cui non placet id, quod placere debet: cui nulla re satisfacimus, difficilis, fastidiosus, curiosus. [*Discrimen inter *difficilis, morosus* et *tetricus Doederl.* 3, 233. sq. hoc statuit, ut illud fere semper vituperantem, nostr. *Krittler*, eumque significet, qui ubique difficultates, impedimenta proferre malo consilio soleat: haec, *morosus* et *tetricus*, proprie ad eos pertineant, qui proba mente contra stent levitatem illam, quae ingenii solertiaeque significatione artium, decoris, morumque leges despiciat: hac quidem utriusque discrepantia interposita, ut *morosus* mente, consilio, moris cognitione atque observantia, quodcumque contra feceris, vituperet, ideoque liberum ingenii solertiaeque usum aut coerceat, aut coercere videatur: *tetricus* magis totam ipsius naturam, indolem, quam mentem sibi consciam, in castiganda levitate sequatur.] *Cic. Or.* 29. *f.* Usque eo difficiles ac morosi sumus, ut nobis non satisfaciat ipse Demosthenes. *Id. Sen.* 18. *med.* Morosi, et anxii, et iracundi, et difficiles senes. *Hor. Od.* 1, 9, 17. Morosa canities. *Mart.* 14, 105. Morosa sitis, *h. e.* quae vulgares potiones respuit. *Pl. Trin.* 3, 2, 43. Amor mores hominum moros et morosos facit. *Sen. Ira* 1, 4. Inter hos morosum ponas licet, delicatum iracundiae genus. *Suet. Caes.* 45, 45. Circa corporis curam morosior, ut non solum tonderetur diligenter, ac raderetur, sed velleretur etiam. ℙ *Morosus* etiam dicitur, qui taedium ac fastidium affert. *Mart.* 14, 23. Si tibi morosa prurigine verminat auris. *Tert. Cor. mil.* 1. Speculatoriam morosissimam pedibus absolvit. ℙ Transfertur ad alia. *Plin.* 16, 33, 60. Cupressus natu morosa, *h. e.* difficillime nascens. *Ov. A. Am.* 2, 323. Morosus morbus, *h. e.* qui difficile curatur. *Plin.* 14, 2, 4. *n.* 3. Vitis in eligendo solo morosa. *Id. prooem.* 35. Morosa caelandi, fingendique, ac tingendi subtilitas. ℙ Est a *mos, moris*: quare primam producit ap. *Mart.*, *Hor.*, *Ov.*, *Pers.* Corripuisse videtur *Capell.* 2. *extr. in carm.* Quae tam morosis implicata ductibus: quasi a *mora* duceretur.

[MORPHE, es, f. μορφή, forma, species. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1660, 4. Cloelia Morphe. *F.*]

MORPHEUS, i, m. disyll. Μορφεύς, Somni filius, vel minister: a μορφή, forma, quia varias formas in dormientium phantasia gignit, et, ut est in fabulis, jussu domini quoscumque vultus hominum fingit, verba ipsa, mores item, et gestus imitatur. *Ov. Met.* 11, 634. At pater e populo natorum mille suorum Excitat artificem simulatoremque figurae Morphea. ℙ Duos illi fratres adjungit *Ov. ib.* 640. Quorum primus est nomine apud Superos *Icelos*, apud homines *Phobetor* (ἴκελος, similis: φοβήτωρ a φόβος, metus, terror), qui Fit fera, fit volucris, fit longo corpore serpens: quae sunt terriculamenta dormientium. Alter est *Phantasos*, qui in humum, saxumque, undamque, trabemque, Quaeque vacant anima, feliciter omnia transit: a φαντασία, visum, imago menti obversans.

MORPHNOS, i, m. μόρφνος, aquilae genus, circa paludes et lacus vitam praecipue agens. *Plin.* 10, 3, 3.

[MORRENAS, atis, adj. omn. gen. ad Morrenam, seu Morenam pertinens Mysiae regionem, cujus meminit *Strabo l.* 12. *Inscr.* ap. *Grut.* 760, 4. T. Avillius Onesiphorus Morrenas. *F.*]

MORS, mortis, f. μόρος, θάνατος, animae separatio a corpore, interitus, letum, obitus, casus: a μόρος, fatum, mors. [*Verum hoc esse *Doederl.* 3, 172. propterea negat, quod ipsum quidem v. μόρος, deriv. a μείρω, nonnisi translate pro θάνατος dici queat, *mors* autem a *mori*, quod proprie leti notionem involvat, originem ducat. Maximam autem similitudinem veri esse in cognatione vocis *mors* cum *morbus, marcidus, mürbe, morsch* et *Mord.* Neque omnino rejici posse sententiam *Isid. Origg.* 11. p. 1105, 4. Mors dicta, quod sit amara, vel a Marte, quia est effector Mortium: quod *Mars, Mamers, Mavors* non solum *belli*, sed in universum *caedis, perniciei deus* fuerit. — Discrimen inter *mors, nex* et *letum* v. in h. v.] In fabulis est Dea, Erebi et Noctis filia, ut *Cic. N. D.* 3, 17. et *Hyg. praef.* docent. *Cic. Fam.* 6, 21. Omnium rerum mors est extremum (Sic *Hor. Ep.* 1, 16, 79. mors ultima linea rerum est). *Id. Verr.* 2, 3, 56. Mortem sibi consciscere; et *ib.* appetere; et *Phil.* 5, 17. obire. *Sen. Herc. Oet.* 1773. adire; et *Herc. Fur.* 486. pati; et *Troad.* 397. perpeti. *Cic. Tusc.* 1, 44. *extr.* occumbere. Al. leg. *morte*. *Virg. A.* 2, 62. certae occumbere morti. *Just.* 14, 6. succumbere. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 5. Mortem commutare cum vita. *Pl. Amph.* 2, 2, 177. Aliquem ad mortem dare. *Hor. Sat.* 2, 3, 197. morti. *Cic. Vat.* 9. *f.* objicere. *Virg. A.* 12, 464. sternere; et *ib.* 5, 692. demittere; et *ib.* 11, 796. Subita morte sternere aliquem. *Cic. Mil.* 7. Mortem cuipiam inferre per scelus. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 12. afferre. *Colum.* 2, 2. Pestilens ager mortem facit. *Cic. Sext.* 21. *extr.* offerre. *Ter. Ad.* 1, 2, 9. Mulcare aliquem usque ad mortem. *Hor. Od.* 4, 2, 15. morte cadere. *Sulp.* ad *Cic. Fam.* 4, 12. acerbissima affici. *Tibull.* 1, 3, 55. consumi. *Ov. Met.* 11, 583. fungi. *Cic. Har. resp.* 20. mactare. *Id. Or.* 1, 43. *f.* multare. *Sen. Herc. Oet.* 888. damnari. *Cic. Tusc.* 1, 42. Ad mortem duci. *Id. Phil.* 9, 1. *f.* Cui legatio ipsa morti fuit. *Prop.* 1, 19, 20. Mors amara. *Virg. G.* 3, 512. aegra. *Hor. Od.* 2, 16, 29. cita. *Sen. Herc. Fur.* 56. dira. *Virg. A.* 10, 791. dura. *Ov. Am.* 2, 9, 41. gelida. *Val. Fl.* 5, 26. frigida. *Cic. Cat.* 4, 2. turpis, immatura, misera. *Sen. Troad.* 143. miseranda; et *Herc. Fur.* 555. avidis pallida dentibus; et *Herc. Oet.* 1948. horrida. *Sil.* 13, 561. nigrum pandens lurida rictum. *Tibull.* 1, 3, 65. rapax. *Lucr.* 6, 1194. rigida. *Nemes. Ecl.* 1, 47. invida. *Virg. A.* 11, 839. tristis. *Plin. ep.* 2, 20. bona: εὐθανασία, placidus et facilis exitus. *Stat. Th.* 11, 582. imperfecta, *h. e.* caecitas. ℙ Mortis causa stipulatio existimatur fieri, ut ait Antistius Labeo, quae ita fit ut morte promissoris confirmetur, aut, ut quidam dixerunt, cujus stipulationis mors fuit causa. *Festus.* V. *Dig. lib.* 39. *tit.* 6. ℙ *Morte sua mori*, naturali ex morbo, aut senecta, non illata vi externa. *Sen. ep.* 69. *extr.* Bella res est, mori sua morte. *Suet. Caes.* 89. Percussorum Caesaris nemo sua morte defunctus est. ℙ In plurali num. *Cic. Fin.* 2, 30. Praeclarae mortes sunt imperatorum. *Virg. A.* 10, 854. Omnes per mortes animam sontem ipse dedissem. *Sen. Clem.* 1, 18. O hominem mille mortibus dignum! *Colum.* 9, 11. poenis ac mortibus affici. *Plin. ep.* 8, 16. Mortes meorum. *Stat. Th.* 9, 58. perdere mortes, *h. e.* caedes. *Tac. H.* 3, 28. *extr.* Omni imagine mortium. Adde *Ov. Met.* 11, 538., *Lucan.* 7, 848., *Val. Fl.* 7, 332., *Quint. decl.* 12, 9. *f.*, *Stat. Th.* 11, 174. ℙ Interdum *mortes* poetice sunt tela ipsa, vel ictus, unde mors est. *Stat. Th.* 6, 792. motu Spartanus acuto Mille cavet lapsas circum cava tempora mortes. *Sil.* 9, 368. dum vulnera tergo Bellator timet Ausonius, per pectora saevas Exceptat mortes. ℙ Transfertur ad inanima. *Plin.* 14, 22, 28. Mors memoriae. ℙ *Pl. Bacch.* 5, 2, 33. *mortem* appellat senem squalidum, macerrimum, semimortuum. ℙ Pro cadavere. *Cic. Mil.* 32. Non fuisse credo fas, ullo in loco potius mortem ejus *(Clodii)* lacerari, quam in quo vita esset damnata. *Prop.* 2, 10, 22. Nec sit in Attalico mors mea nixa toro. *Plin.* 14, 19, 23. Vitis, quam juxta hominis mors laqueo pependerit. *Accius* ap. *Non.* 2, 328. Morte campos contegi. ℙ [*Confund. *mors* et *sors*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 7, 818.]

MORSICATIM, adv. ὀδὰξ, mordendo. *Varr.* ap. *Non.* 2, 547. Labellis morsicatim lusitant.

MORSICO, as, frequent. a *mordeo*. *Appul. Met.* 7. Ore improbo compulsat, et morsicat; et *ib.* 2. Limis, et morsicantibus oculis, *h. e.* intente, avideque intuentibus, et quasi morsu arripientibus. [*Firenzuola* vertit *con occhi ladri*. *F.*]

MORSIUNCULA, ae, f. δηγμάτιον, parvus morsus. *Pl. Ps.* 1, 1, 65. Teneris labellis molles morsiunculae. *Appul. Met.* 8. Formicae parvis quidem, sed numerosis et continuis morsiunculis inhaerentes membra *(hominis)* nudarunt.

MORSUM, i, n. res mordendo avulsa, particula cujuspiam rei morsu abstracta. *Catull.* 64, 316. de nente: Laneaque aridulis haerebant morsa labellis.

MORSUS, a, um, part. a *mordeo*, δηχθείς. *Plin.* 29, 5, 32. Datur morsis a cane rabioso, ne rabidi fiant. *Prop.* 3, 23, 24. Ungue meam morso saepe querere fidem.

MORSUS, us, m, δῆγμα, δῆξις, dentium, vel rostri ictus. *Cic. Sen.* 15. Contra avium minorum morsus munitur vallo aristarum. *Id. Fat.* 16. Ulceratus serpentis morsu. *Id. Tusc.* 5, 27. Adolescentes incredibili contentione certantes pugnis, calcibus, unguibus, morsu denique. *Val. Fl.* 2, 459. Taurus frangentem morsu super alta leonem Terga ferens. *Prop.* 4, 8, 65. Imponitque notam collo, morsuque cruentat. *Lucr.* 5, 132. leae Morsibus affixae validis, atque unguibus uncis. *Ov. Met.* 7, 785. de cane venante: similisque tenenti Non tenet, et vacuos exercet in aera morsus. (*Stat. Th.* 2, 680. vacuis ferit aera malis.) *Virg. A.* 12, 754. vividus Umber Haeret hians, jam jamque tenet, similisque tenenti Increpuit malis, morsuque elusus inani est. *Plin.* 11, 24, 28. Morsu apprehendere; et 10, 40, 56. corripere. *Lucr.* 3, 664. premere. *Ov. Met.* 13, 568. morsibus insequi; et *ib.* 8, 877. artus divellere morsu; et *ib.* 11, 58. inferre morsus. *Tac. H.* 4, 42. Morsu appetere. *Virg. A.* 2, 215. serpens miseros morsu depascitur artus. *Id. ib.* 7, 755. morsus arte levare. *Nemes. Cyn.* 221. infigere. ℙ Dicitur et de comedentibus. [*Quod tum fere et quidem imprimis fieri a poetis solet, cum de dapibus foedis ac vilibus, et de vili miserorum et famelicorum victu sermo est. *Mart. Lag.* ad *Lucan.* 3, 348.] *Virg. A.* 3, 394. Nec tu mensarum morsus horresce futuros; et *ib.* 7, 112. vertere morsus Exiguam in Cererem penuria adegit edendi. *Juven.* 4, 141. an Lucrinum ad saxum, Rutupinove edita fundo Ostrea, callebat primo deprendere morsu. *Ov. Met.* 13, 926. herbae, Quas neque cornigerae morsu laesere juvencae. ℙ Translate est quidquid tenaciter arripit, stringit, ac detinet. *Virg. A.* 1, 173. unco non alligat ancora morsu; et *ib.* 12, 782. Viribus haud ullis valuit discludere morsus Roboris Aeneas. *Sil.* 7, 624. qua fibula morsus Loricae crebro laxata resolverat ictu. [*V. *Cort.* ad *Lucan.* 3, 699. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 13, 30.] V. MORDEO. ℙ Dicitur et de gustu acri, et vellicante. *Plin.* 36, 26, 65. Aquae marino creduntur adstringi morsu. *Mart.* 7, 25. Nec cibus ipse juvat morsu fraudatus aceti. ℙ De rubigine, qua ferrum exeditur. *Lucan.* 1, 243. Et scabros nigrae morsu rubiginis enses. ℙ [Item de torminibus. *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 5, 54. Per noctem morsus ventris cum profluvio patior. *F.*] ℙ Saepe refertur ad animum, et tribuitur curis, et dolori. *Cic. Tusc.* 4, 7. Aegritudo quasi morsum aliquem doloris efficit. *Id. Off.* 2, 7. Acriores morsus sunt intermissae libertatis, quam retentae. *Sen. Consol. ad Marc.* 7. Ex discessu, non solum amissione carissimorum, necessarius morsus est. *Ov. Pont.* 1, 1, 73. Sic mea perpetuos curarum pectora

morsus, Fine quibus nullo conficiantur, habent. ℙ Item invidiae, ac maledicentiae. *Hor. Ep.* 1, 14, 37. Non istic obliquo oculo mea carmina quisquam Limat, non odio obscuro, morsuque venenat.

MORTĂ, ae, f. μοῖρα, Fatum, sive una ex Parcis, a μορτή, quod ap. *Hesych.* est idem ac μοῖρα, quatenus partem notat. *Liv.* ap. *Gell.* 3, 16. Quando dies adveniet, quem profata Morta est? *Caesell. ib.* Tria sunt nomina Parcarum, Nona, Decima, Morta. *Gell. ib.* Homo minime malus, Caesellius, Mortam quasi mortem accepit, cum accipere quasi moeram deberet. V. MOERA.

MORTĀLIS, e, adj. θνητὸς, morti et fini subjectus. *Cic. Leg.* 1, 23. Quid in iis mortale et caducum, quid divinum aeternumque sit. *Id. N. D.* 3, 13. Omne animal confitendum est esse mortale. *Id. Phil.* 14, 12. *extr.* Ita pro mortali conditione vitae immortalitatem estis consecuti. *Id. Sen.* 22. Mortalia corpora. *Id. N. D.* 1, 8. *extr.* Mundus mortalis. *Lucr.* 3, 882. vita. *Vell.* 2, 104. conditio; et *ib.* 97. natura. *Liv.* 1, 2. Secundum inde proelium Latinis, Aeneae etiam ultimum operum mortalium fuit. *Ov. Trist.* 1, 2, 97. acta Deos nunquam mortalia fallunt. *Virg. A.* 12, 740. Mortalis mucro, *h. e.* ensis mortali manu factus. Sic *ib.* 797. Mortale vulnus. *Quint.* 5, 12. In clarissimum solem mortale lumen inferre, *h. e.* quod facile et brevi exstinguitur. *Val. Fl.* 1, 838. Mortales curae. *Tac. Agr.* 46. Ut vultus hominum, ita simulacra vultus imbecilla ac mortalia sunt. *Cic. Rab. Post.* 12. Mortales inimicitias, sempiternas amicitias habere, *h. e.* breves. *Liv.* 34, 6. Si quas tempora aliqua desiderarunt leges, mortales, ut ita dicam, et temporibus ipsis mutabiles esse video. *Virg. A.* 6, 50. majorque videri, Nec mortale sonans. *Plin.* 36, 15, 24. *n.* 4. Ut aliquid ipso homine mortalius intelligant. ℙ *Mortales* absolute sunt homines, οἱ θνητοί. *Cic. Pis.* 40. Omnes mortales omnium generum, aetatum, ordinum. *Id. Div. Verr.* 2. Defendo multos mortales, multas civitates, Siciliam totam. *Hor. Od.* 1, 3, 37. Nil mortalibus arduum est. *Lucr.* 4, 1177. tribuisse quod illi Plus videat, quam mortali concedere par est. *Ov. Met.* 9, 16. turpe, Deum mortali cedere. *Id. Am.* 2, 17, 15. Creditur et Nymphe, mortalis amore, Calypso, Capta. *Pl. Truc. a.* 5. *v.* 57. Lepidus ecastor mortalis. *Id. Poen.* 5, 2, 147. hercle mortalem catum et subdolum. *Gell.* 13, 28. ex *M. Frontone* docet, *multos mortales* ἐμφατικώτερον esse, et majorem hominum magisque promiscuam multitudinem significare, quam *multos homines*. ℙ *Mortalia*, res, et facta hominum. *Virg. A.* 1, 466. mentem mortalia tangunt. *Tac. A.* 14, 54. Invidia quidem, ut omnia mortalia, infra tuam magnitudinem jacet. ℙ *Mortale crimen* ap. *Cyprian. de bono Patient. med.* est mortem afferens.

MORTĀLĬTAS, atis, f. τὸ θνητὸν, rei mortalis et caducae conditio, fragilitas: item ipsa mors. *Cic. N. D.* 1, 10. *extr.* Omne, quod ortum sit, mortalitas consequitur. *Just.* 12, 16. de matre Alexandri: Profecto majus humana mortalitate opus utero tulit. *Tac. A.* 6, 50. Mortalitatem explere, *h. e.* mori. *Papin. Dig.* 5, 2, 15. Turbato mortalitatis ordine: sc. cum filius ante patrem moritur. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 5. *n.* 35. Fulvius Inquilinus Fulviae filiae inverso mortalitatis ordine fecit. ℙ Transfertur ad inanima. *Plin.* 36, 22, 48. Tofus aedificiis inutilis est mortalitate mollitiae, *h. e.* quia propter mollitiam minime durat. ℙ Pro morte ipsa. *Ulp. Dig.* 48, 4, 11. Is, qui in reatu decedit, integri status decedit: extinguitur enim crimen mortalitate; et *ib.* 23, 4, 2. Cum mariti mortalitas intervenit. *Plin. ep.* 10, 50. *f.* Rex mortalitate interceptus. ℙ Pro ipsis hominibus. *Plin. alter* 2, 7, 5. Invenit tamen medium sibi ipsa mortalitas numen. *Curt.* 8, 4. *med.* Contra fortunam non satis cauta mortalitas est. *Quint. decl.* 8, 16. Publico mortalitatis contendo nomine, non debere, etc. Adde *Arnob.* 4, 152.

MORTĀLĬTER, adv. conditione mortali. *August. Enchir.* 64. Quamdiu mortaliter vivunt, cum morte confligunt. Adde *Tract. in Joann.* 110.

*MORTĀRE, is, n. i. q. mortarium. *Ov. Met.* 7, 276. edd. *Heins.* et *Burm.* Instruxit mortari barbara munus. Al. leg. *mortali*, i. e. Aesoni, ut sit dativus commodi. *B. A.* [*V. quae *Gierig.* et *Jahn.* ad h. l. animadverterunt.]

*MORTĀRĬŎLUM, i, n. parvum mortarium. *Macer* 1, 8. Semen in mortariolo tritum. *B. A.*

MORTĀRĬUM, ii, n. ὅλμος, vas, in quo res, quae resolvendae sunt, pistillo, vecte, aut manibus teruntur, subiguntur ve: est per syncopen a *moretarium*, quod sit vas, in quo herbae moreto conficiendo aptae contunduntur. Porro mortarii forma modo lata est, et fundo plano, modo angusto, et cavo: materia marmor, lignum, testa, aes, etc. *Virg. Mor.* 96. *orbem cavum lapidis* appellat. *Colum.* 12, 55. Semen sinapis duabus horis in aqua sinito, postea tollito, et manibus expressum in mortarium novum conjicito, et pistillis conterito: cum contritum fuerit, totam intritam ad medium mortarium contrahito, et comprimito manu plana, etc. *Cato R. R.* 74. Panem depsiticium sic facito. Manus, mortariumque bene lavato: farinam in mortarium indito, aquae paulatim addito, subigitoque pulcre. *Plin.* 34, 18, 50. Plumbum se ipso teritur in mortariis plumbeis; et *mox:* Quidam in mortario lapideo, et maxime Thebaico, plumbeo pistillo terere malunt; et 33, 8, 41. Aereis mortariis pistillisque tritum minium ex aceto. *Scrib. Comp.* 111. Teruntur haec fictili mortario. ℙ A similitudine ejus, quod planum latumque habet fundum, sic dicitur cava area, seu lacus, in quo calx, arena, et hujusmodi maceratur, et subigitur. *Plin.* 36, 23, 55. In Graecia tectorii etiam arenatum, quod inducturi sunt, prius in mortario ligneis vectibus subigunt. *Vitr.* 7, 3. *f.* Mortario collocato, calce et arena ibi confusa. Adde 5, 12. et 8, 7. *f.* ℙ A similitudine etiam est illud *Pall.* 4, 8. Arbori mortarium statim faciunt, *h. e.* terram circa arborem excavant ad formam mortarii, ad excipiendum humorem. ℙ Per synecdochen videtur esse ipsa materia macerata, et subacta in illis verbis *Vitr.* 8, 7. Mortario caementum addatur. Sic 7, 1. *med.* Calcis duae partes ad quinque mortarii, etc. *h. e.* ruderis, seu caementi in mortario triti. ℙ *Mortarium* a *pila* ita distingui videtur, ut in eo res terantur, et subigantur, ut dictum est: in hac contundantur. Tametsi promiscue haec accipi solent. *Scrib. Comp.* 74. Pila, et pilo mundo contundere, et cetera trita mortario curiose admiscere; et *ib.* 75. Glycyrrhizam contusam et cribratam, mortarioque nihilominus tritam, etc. ℙ Mortariorum lapides habuere et in medicina usum. V. *Plin.* 36, 22, 43.

MORTĪCĪNUS, a, um, adj. θνησιμαῖος, non mactatus aut occisus, sed ab se mortuus. *Varr. R. R.* 2, 9. *med.* Morticinae ovis carne vesci; et *ib.* 3, 2. *f.* Morticinas volucres, aut pisces edere. *Id. L. L.* 6, 5. In sacris ne morticinum quid adsit. Adde *Sen. ep.* 122. ℙ *Serv.* ad *A.* 4, 518. Flaminicae non licebat neque calceos, neque soleas morticinas habere: morticinae autem dicuntur, quae de pecudibus sua sponte mortuis fiebant. *Fest.* in *Mortuae.* Mortuae pecudis corio calceos, aut soleas fieri flaminicis nefas habetur, sed aut occisae alioqui, aut immolatae: quoniam sua morte exstincta omnia funesta sunt. ℙ *Morticini clavi* vulgo dicuntur, vel quia morticinam carnem referunt, vel, ut putat *Hard.*, quia mortiferi sunt. *Plin.* 22, 23, 49. Laser imponitur clavis, qui vulgo morticini appellantur, nitro mixto. ℙ *Morticinus* convicium est in hominem pallidum, exsanguem, cadaverosum. *Pl. Pers.* 2, 4, 12. Non hercle, si os perciderim tibi, metuam, morticine. ℙ *Morticina urna* est sepulcrum, quo conduntur cadavera. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 384. Homines fuisse cum scias, quos consecras; Urnas reorum morticinas lambere? Al. leg. *urnas, reorum morticinas*, *h. e.* sepulcra et carnes mortuorum.

MORTĬFER et Mortiferus, a, um, adj. θανατηφόρος, qui mortem affert. *Cic. Acad.* 4, 38. Cur Deus mortifera tam multa terra marique disperserit. *Id. Tusc.* 1, 29. *f.* Cum paene in manu jam mortiferum illud teneret poculum. *Cels.* 5, 26. *n.* 22. Musculus percussus mortiferus est, praecisus sanitatem recipit. *Claud. Rapt. Pros.* 3, 237. seu mortifer aestus, Seu mors ipsa fuit. *Colum.* 6, 17. Est etiam mortifer iis serpentis ictus; et *ib.* 32. Scabies mortifera. *Pall.* 9, 9. Locus, quem spiritus mortifer occupabit. *Cic. Div.* 1, 30. Morbo gravi et mortifero affectus. *Id. Sull.* 26. Vulnus vehemens et mortiferum. *Id. Leg.* 2, 5. *med.* Medicorum praecepta pro salutaribus mortifera. *Virg. A.* 6, 279. Bellum mortiferum. [*Adde *Lucr.* 6, 819. 1090. 1137. *Liv.* 6, 40; et 9, 19. ℙ Permutantur *mortiferum* et *monstriferum*. V. *Burm.* ad *Virg.* l. modo l.]

MORTĬFĔRĒ, adv. *Plin. ep.* 3, 16. Mortifere aegrotare. *Marc. Dig.* 9, 2, 36. vulnerare.

MORTĬFĬCĀTĬO, onis, f. mors. *Tert. adv. Marc.* 5, 9. In eadem substantia mortificationis in Adam vivificatio concurrit in Christo. V. MUNITIO.

MORTĬFĬCĀTUS, a, um, part. a *mortifico*, ad mortem datus. *Prud. Cath.* 10, 101. Sic corpora mortificata Redeunt melioribus annis.

MORTĬFĬCO, as, a. l. ad mortem do, mortem affero. *Tert. Resurr.* 37. Caro nihil prodest: mortificatur enim.

MORTĬFĬCUS, a, um, adj. idem ac mortifer. *Tert. carm. adv. Marc.* 4, 5. Mortificus cibus. *Val. Max.* 5, 6. *n.* 1. Mortifico vulnere. Al. leg. *mortifero.*

MORTŪĀLĬĂ, ium, n. plur. quae ad mortuos pertinent. Speciatim sic dicuntur vestimenta, quae in luctu sumuntur. *Naev.* ap. *Non.* 16, 4. Pallis, patagiis, crocotis, malacis mortualibus. ℙ Item nenia, seu carmina praeficarum, quae nugis, ineptisque sententiis plena erant. *Pl. As.* 4, 1, 63. Haec sunt non nugae; non enim mortualia.

MORTŪĀRĬUS, a, um, adj. ad mortuos pertinens. *Cato* ap. *Gell.* 18, 7. mortuaria glossaria vocat philosophos, quod res tetricas, inanes, ac frivolas, et similia praeficarum carminibus, quae nudae voces essent, dissererent. Al. leg. *mortualia.*

MORTŪŌSUS, a, um, adj. mortuo similis, squalidus, exsanguis. *Coel. Aurel. Acut.* 1, 3. Vultus mortuosus.

MORTŬUS, a, um, adj. τεθνεὼς, νεκρὸς, vita functus. *Cic. Brut.* 11. Sanguine tauri poto mortuus concidit. *Id. Q. Fr.* 1, 3. Non enim vidisses fratrem tuum: ne vestigium quidem ejus, sed quandam effigiem spirantis mortui. *Id. Pis.* 36. Cum tu, quod tibi succederetur, exsanguis et mortuus concidisti. *Id. Mil.* 27. *f.* Ausus est dicere, mortuum se in domum ejus illaturum. *Id. Or.* 1, 57. Arripuisti defensionem testamentorum, ac voluntatis mortuorum; et *ib.* Patrem ejus dicendo a mortuis excitasses. *Id. Quint.* 15. Amandare aliquem infra mortuos. *Id. Sen.* 9. Lacerti mortui. *Plin.* 11, 8, 8. Apes mortuis ne floribus quidem, non modo corporibus insidunt. ℙ *Mortuo verba facere*, surdo narrare fabulam, νεκρῷ μύθους λέγειν, cum quis frustra vel suadet, vel orat. *Ter. Ph.* 5, 8, 26. et *Pl. Poen.* 4, 2, 18. ℙ *Cum mortuis non nisi larvae luctantur*, aliud proverb. ap. *Plin. praef. H. N. f. h. e* nobis cum iis, qui obierunt, nullam rem esse. ℙ Translate *mortuus* dicitur ineptus ad Venerem, inhabilis Veneri. *Mart.* 8, 75. Cui merito dici, mortue Galle, potest. ℙ Illa etiam translata sunt *Cic. Verr.* 2, 5, 18. Leges antiquae et mortuae. *Id. Att.* 2, 19. *med.* Caesar cum venisset mortuo plausu, Curio filius est insecutus: huic ita plausum est, ut salva repubI. Pompejo plaudi solebat. *Mart.* 11, 42. Vivida cum poscas epigrammata, mortua ponis Lemmata: quid fieri, Caeciliane, potest? ℙ *Mortuum esse alicui*, est nihil velle rei habere cum aliquo. *Pl. Cist.* 3, 1, 15. *Mel.* Hau, voluisti istuc severum facere? *Alc.* nihil mecum tibi, Mortuus tibi sum. ℙ *Mortua re verba facere*, est dictum proverbiale. *Id. Ps.* 1, 3, 27. mortua re verba nunc facis. Stultus es, rem actam agis. ℙ *Mare mortuum*, vel congelatum vel pigrum, sine reciprocatione fluctuum. Quod *morimarusam* Cimbri vocant Oceanum septentrionalem Europae adjacentem, *mare mortuum* interpretatur *Plin.* 4, 13, 27. ℙ Ita dicitur etiam lacus Asphaltites in Judaea, in quo nihil vivum gigni, pestilentibus aquis omnia enecantibus, tradunt. *Just.* 36, 3.

[MORVINNĬCUS, a, um, adj. ad Morvinnum pertinens, pagum prope Augustodunum in Aeduis, ubi nunc *le Morvan*, olim memoratum a *Venant. Vit. S. Germ. n.* 29. et 32. *Inscr.* in *Giorn. Arcad.* T. 28. p. 351. Aemilius Morvinnicus Aeduus. *F.*]

MŎRŬLĂ, ae, f. parva mora. *August. Confess.* 11, 15. *f.* Tempus nulla morula extenditur; et *ib.* 23. Morula solis super terram. *Appul. fragm. Met.* 10. p. 71. *Oudend.* Modicum illud morulae, qua lustrum sterni mandaverat, anni sibi revolutionem autumabat.

MŌRŬLUS, a, um, dimin. a *morus* pro *maurus*, h. e. niger, μαυρός. *Pl. Poen.* 5, 5, 10. Jam pol ego illam pugnis totam faciam ut sit morula, Itaque replebo atritate, atrior multo ut siet, Quam Aegyptii. [At *Bothe* affirmat in MSS. et veterib. editionib. haberi *merulea*, ut nempe verberibus ita livida seu nigra sit, ac avis merula. *F.*]

MŌRUM, i, n. μόρον et μῶρον, fructus mori arboris: a μαυρὸς, maurus, niger. *Plin.* 15, 24, 27. Moris succus in carne vinosus: trini colores, candidus primo, mox rubens, maturis niger: in novissimis florent, inter prima maturescunt: tingunt manus succo matura, eluunt acerba; et *ib.* 28, 34. *med.* Carne et succo mora constant, cute, et succo cerasa; et *f.* Carne palmae placent, succo uvae, callo pira, mora cartilagine. *Cels.* 2, 24. Stomacho apta sunt ex pomis cerasum, morum, sorbum, etc. *Hor. Sat.* 2, 4, 21. ille salubres Aestates peraget, nigris qui prandia moris Finiet, ante gravem quae legerit arbore solem. *Virg. Ecl.* 6, 22. Sanguineis frontem moris, et tempora pingit. *Mart.* 1, 73. cadente moro nigrior. *Id.* 8, 64. Sit moro coma nigrior caduco. ℙ In fabulis est, haec poma olim candida fuisse: sed postquam sub ea arbore se Pyramus, Thisben putans a fera laceratam, gladio transfixit, nigrum colorem induisse. *Ov. Met.* 4, 126. madefactaque sanguine radix Puniceo tingit pendentia mora colore. Adde *Serv.* ad *Virg. Ecl.* 6, 22. ℙ Etiam ruborum quoddam genus mora fert, μόρα, βάτινα. *Plin.* 24, 13, 73. Nec rubos ad maleficia tantum genuit natura: ideoque et mora his, hoc est vel hominibus cibos dedit; et *mox:* Mora, quae in his nascuntur, vel efficaciorem stomaticen praebuerint, quam sativa morus. *Id.* 15, 24, 27. Nascuntur mora et in rubis, multum differente callo. *Ov. Met.* 1, 105. et in duris haerentia mora rubetis. Adde *Fast.* 4, 509.

*MORŪNI, orum, populi Indiae. *Plin.* 6, 20. *B. A.*

MŌRUS, a, um, adj. μωρὸς, stultus, fatuus. Vox Graeca. *Pl. Mil.* 2, 4, 17. ego stulta atque mora multum, Quae cum hoc insano fabulem; et 3, 1, 78. Moros es. *Id. Men.* 4, 2, 1. Ut hoc utimur maxime more moro, Molestoque multum! *Id. Trin.* 3, 2, 43. Amor mores hominum moros, et morosos facit.

[*MŌRUS, a, um, adj. i. q. niger. Latet haec vox in cd. Ms. *Virgilii*, cujus accuratam mentionem *Jo. Ge. Guil. Koehlero* debemus, qui libelli academici conscribendi hinc argumentum sumpsit, in *Disputatione philologica de codice Virgilii adhuc incognito*, Jenae vulgata a. 1771. 4to. Locus est

Ecl. 10, 39. ubi pro vulg. *Et nigrae violae sunt:* ed. modo laud. praebet: *Et morae violae sunt.* Quam lectionem contra *Heyn.* vocem *morus, a, um*, ut barbaram exulare jubentem, post *Koehl.* defendit *Osann.* in *Auct. Lex. Graec.* p. 185. ubi v.]

MORUS, i, f. *μορέα, συκάμινος*, arbor mora ferens. De notatione V. MORUM. *Plin.* 16, 25, 41. Serotino quaedam germinatu florent, maturantque celeriter, sicuti morus, quae novissima urbanarum germinat, nec nisi exacto frigore: ob id dicta sapientissima arborum. Sed cum coepit, in tantum universa germinatio erumpit, ut una nocte peragat, etiam cum strepitu. *Id.* 18, 27, 67. *n.* 1. Cum germinare videris morum, injuriam postea frigoris timere nolito. *Id.* 16, 38, 73. Tota ossea est ilex, cornus, robur, morus, ebenus; et *ib.* 28, 51. Morus tardissime senescit, fructu minime laborans; et *ib.* 40, 79. Morus vetustate etiam nigrescit. *Ov. Met.* 4, 89. arbor ibi, niveis uberrima pomis, Ardua morus erat, gelido contermina fonti. V. MORUM.

*MORYLLI, orum, incolae Morylli. Fuit autem Moryllos vel Moryllus opp. Macedoniae, in Chalcidica. *Plin.* 4, 19. *B. A.*

*MORZES, is vel ae, m. rex Paphlagoniae. *Liv.* 38, 26. *B. A.*

MOS, mōris, m. *ἔθος*, institutum consuetudine usuque firmatum, sive bonum sive malum sit. Est vel a *modus*, extritis mediis litteris, vel a *νόμος*, lex, etc. V. etymologos. *Festus* tradit, esse institutum patrium, pertinens maxime ad religiones caerimoniasque Deorum: et cum *ritu* confundit. Sed latius accipitur pro instituto quolibet. A consuetudine quid differat, V. in CONSUETUDO. *Ov. Met.* 2, 245. Illae more suo (nam morem fecerat usus) Plangorem dederant. *Cic. Brut.* 21. *f.* Mos est hominum, ut nolint eundem pluribus rebus excellere. *Virg. A.* 1, 340. Virginibus Tyriis mos est gestare pharetram. [*Adde *Suet. Galb.* 1. Fuitque mos triumphantibus, illas — pangere. *Rh.* 6. ubi infinitivi sunt subjecta, quasi: v. pangere — mos fuit. Sequitur etiam *accus. c. inf.* *Id. Aug.* 97. Vota, quae in proximum lustrum suscipi mos est.] *Cic. Fam.* 13, 17. Quia mos est ita rogandi; et *Verr.* 2, 5, 11. Nam ut mos est Bithyniae regibus, lectica octophoro ferebatur. *Hor. Sat.* 1, 9, 1. Ibam forte via sacra, sicut meus est mos. [*De dictione *mos est* et *moris est* V. *Schwarz.* ad *Plin. Pan.* 13, 3. et 82, 5.] *Cic. Off.* 1, 41. *med.* Contra morem consuetudinemque civilem aliquid facere; et *ib.* Quae more aguntur institutisque civilibus. *Id. Agr.* 2, 1. Est hoc in more positum institutoque majorum, ut, etc. *Id. Univ.* 11. Legi morique parendum est. *Pl. Trin.* 4, 3, 36. leges mori serviunt. *Cic. Att.* 10, 7. Pompejus Sullano more exemploque vincet. [*Adde *Caes. B. G.* 1, 8. negat, se more et exemplo populi Romani posse iter ulli per provinciam dare. *Tac. H.* 1, 18. More D. Augusti et exemplo militari: ubi *mos* in universum solitam alicujus agendi rationem: *exemplum* singulum aliquod factum, ad istam agendi consuetudinem comprobandam prolatum, significat.] *Cic. Verr.* 2, 1, 26. Negavit, moris esse Graecorum, ut in convivio virorum accumberent mulieres. [*Raro ita priores: adde *Liv.* 36, 28. *Tac. A.* 1, 10. Id quoque morum Tiberii fuit. — Plerumque fere cum dativo personae poni solet. *Vell.* 2, 37, 5. Sicuti Pompejo moris erat; et 40, 3. quem semper illi trahere moris fuit: ita ex conjectura *Ruhnk.* leg. videtur. *Plin. ep.* 2, 19. illis erat moris; et *Pan.* 13. non tibi moris. Imprimis frequens est *Tacito* locutio *moris est;* *G.* 13. Arma sumere non ante cuiquam moris etc. *Agr.* 23. ut barbaris moris; et 39. ut Domitiano moris erat. Plura v. ap. *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 211.] *Cic. Univ.* 1. Multa sunt a nobis Carneadeo more, et modo disputata. *Id. Verr.* 2, 2, 3. Si humano modo, si usitato more peccasset. *Id. Fl.* 6. Quae accusatorio jure, et more sunt facta. *Id. ib.* 7. O praeclarum morem disciplinamque, quam a majoribus accepimus! *Id. Or.* 3, 24. prudentiam Graecorum ad nostrum usum moremque transferre. *Virg. A.* 12, 836. morem ritusque sacrorum Adjiciam. *Ter. Andr.* 5, 3, 9. praeter civium Morem, atque legem, et voluntatem patris. *Cic. Or.* 1, 23. Non gravabor breviter meo more quid sentiam, dicere. *Id. Verr.* 2, 1, 26. Graeco more bibere. *Id. Or.* 2, 28. Qui hoc primus in nostros mores induxit. *Id. Inv.* 2, 54. Perducere aliquid in morem. *Liv.* 42, 21. *f.* Quod jam in morem venerat. *Ov. Pont.* 2, 7, 39. Jam dolor in morem venit meus. ¶ *More, de more, ex more, in morem*, secundum morem. *Cic. Fam.* 11, 29. *f.* Etsi more magis hoc scribo, quam quo te admonendum putem. *Virg. A.* 11, 142. de more vetusto Funereas rapuere faces; et *ib.* 10, 832. comptos de more capillos. *Hor. Sat.* 2, 3, 280. Ex more imponens cognata vocabula rebus. *Virg. A.* 5, 556. Omnibus in morem tonsa coma pressa corona. *Pl. Trin.* 4, 3, 27. Petere honorem pro flagitio, more fit. Sic *Ter. Andr.* 5, 6, 3. more hominum evenit, ut, etc. [*V. *Cort.* ad *Lucan.* 1, 584.] ¶ *More, ad morem, in morem*, in modum, [*tanquam, quasi.] *Virg. A.* 10, 604. torrentis aquae, vel turbinis atri More furens. *Hor. Od.* 4, 2, 27. apis Matinae More modoque. [*Suet. Aug.* 60. more clientium. *Rh.* 6. more concionantis. *Aug.* 15. hostiarum more mactatos. *Cal.* 27. bestiarum more quadrupedes cavea coercuit.] *Quint.* 6, 3. *med.* Neque illa obscura, quae Atellanae more captent. *Id.* 4, 1. *med.* Materias ipsi sibi fingunt; et ad morem actionum prosequuntur. *Virg. G.* 1, 245. in morem fluminis; et *ib.* 2, 256. picis in morem. *Id. A.* 8, 88. in morem stagni, placidaeque paludis. *Hor. Sat.* 2, 1, 62. cum est Lucilius ausus Primus in hunc operis componere carmina morem. *Virg. A.* 7, 616. Hoc tunc Aeneadis indicere bella Latinus More jubebatur; et *G.* 3, 461. Bisaltae quo more solent. ¶ *Sine more*, sine exemplo, sine ullo bono more, praeter aut contra morem ac leges. *Virg. A.* 8, 635. raptas sine more Sabinas; et *ib.* 7, 377. Immensam sine more furit lymphata per urbem. *Stat. Th.* 1, 238. facinus sine more; et *ib.* 11, 524. coeunt sine more, sine arte, Tantum animis iraque. ¶ *Nullo more* idem est. *Flor.* 4, 6. Nullo bono more triumviratus invaditur. Al. omitt. *bono*. *Stat. Th.* 7, 135. Arma, arma insani, sua quisque, ignotaque nullo More rapit. ¶ *Supra morem*, praeter consuetudinem. *Virg. G.* 2, 227. Terra supra morem densa. ¶ *Suo, alieno more vivere*, conformare vitam ad suum, aut aliorum morem. *Ter. Heaut.* 1, 2, 24. Huncine erat aequum ex illius more, an illum ex hujus vivere? *Id. Andr.* 1, 1, 125. Prope adest, cum alieno more vivendum est mihi: Sine nunc meo me vivere interea modo. ¶ [*More alicujus uti* ponitur interdum pro *imitari aliquem*. *Nep. Thras.* 3, 1. superioris more crudelitatis erant usi: ubi v. *Brem.*] ¶ *Morem alicui gerere*, suum morem ad alienum accommodare, morigerari, obsequi, assentiri. V. GERO. ¶ *Mos ingenii* est consuetudo, et natura cujusque. *Just.* 8, 3. *f.* Philippus more ingenii sui regno utrumque, non judicis more, sed fraude latronis, spoliavit; et 6, 1. Lacedaemonii, more ingenii humani, quo plura habent, eo ampliora cupientes. ¶ *Mos vestis*, modus, et forma. *Just.* 1, 2. Eodem ornatu populum vestiri jubet: quem morem vestis exinde gens universa tenet. *Id.* 41, 2. Parthis vestis olim sui moris: posteaquam accessere opes, ut Medis, perlucida ac fluida. ¶ Pro natura seu affectione cujusque rei. *Virg. G.* 1, 51. varium coeli praediscere morem. *Manil.* 4, 122. Nunc tibi Signorum mores ex ordine reddam. *Stat. Silv.* 3, 2, 87. Quos tibi currenti praeceps fert Adria mores. *Plin.* 18, 24, 56. Mores siderum. ¶ Pro lege. *Virg. A.* 1, 268. moresque viris, et praemia ponet; et *ib.* 6, 853. regere populos, pacisque imponere morem. *Nep. Amilc.* 3. Quod moribus eorum interdici non poterat. ¶ Et pro jure inveterato, populi consensu introducto, quod *jus non scriptum* appellant. *Cic. Top.* 5. *med.* Jus civile est, quod in legibus, senatusconsultis, rebus judicatis, jurisperitorum auctoritate, edictis magistratuum, more, aequitate consistit. *Tac. A.* 3, 28. Exin continua per viginti annos discordia: non mos, non jus. ¶ *Accipere*, aut *pati morem*, legi subjici. Translate. *Plin.* 36, 16, 25. Quid ferri duritia pugnacius? sed cedit, et patitur mores. *Stat. Achill.* 2, 183. Ut leo, materno cum raptus ab ubere, mores Accepit, pectique jubas, hominemque vereri Edidicit. ¶ Saepe *mores* sunt ratio vitae cujusque, sive bona, sive mala, *τὰ ἤθη*. *Cic. Fam.* 12, 27. Est ita temperatis moderatisque moribus, ut summa severitas summa cum humanitate jungatur. *Id. ad Planc.* 1. *f. post ep.* 16. *l.* 16. *ad Att.* Tua singularis humanitas, suavissimique mores. *Id. fr.* ap. *Non.* 4, 57. Boni mores, et modestiores, et ad capienda praecepta molliores. *Id. Or.* 2, 43. Reorum exprimere oratione mores justos, integros, religiosos, timidos, perferentes injuriarum. *Plin.* 28, 8, 23. Severi et pudici mores. *Plin. alter ep.* 10, 20. *extr.* sanctissimi; et *ep.* 6, 20. Morum probitas. *Cic. Rosc. Am.* 13. *f.* Mores feri, immanisque natura. *Id. ib.* 38. Totam vitam, naturam, moresque alicujus cognoscere. [*Adde *Liv.* 40, 16. inquirendo in utriusque vitam et mores. *Ov. Trist.* 2, 89. Vitamque meam moresque probabas; et *Her.* 17, 172.] *Cic. Dejot.* 10. Imitari mores, disciplinamque alicujus. [* — *Mores* sunt etiam societatis adeoque civitatis: *Cic. Fam.* 2, 5. *extr.* Rempubl. afflictam, miseris temporibus, ac perditis moribus, in veterem dignitatem vindicare. *Suet. Tib.* 59. Specie morum corrigendorum. *Aug.* 27. recepit et morum legumque regimen. Fuit *ἐπιμελητὴς καὶ ἐπανορθωτὴς τῶν τρόπων*. *Dio* 54, 10. et 30. Adde *Suet. Dom.* 8. et *Caes.* 76. praefectura morum: *ἐπιμέλεια τῶν τρόπων*. *Dio* 43, 14.] ¶ Absolute pro bonis moribus. *Manil.* 4, 18. artesque datae, moresque creati, Et vitia. *Prop.* 4, 11, 101. Moribus et coelum patuit. *Sen. Agam.* 112. Periere mores, jus, decus, pietas, fides. [*V. *Cort.* ad *Lucan.* 1, 161.] ¶ Et pro pravis. *Tac. H.* 3, 72. Propitiis, si per mores nostros liceret, Diis. ¶ In singulari numero, ut videtur, *Cic. Off.* 1, 32. *f.* Plerumque parentum praeceptis imbuti, ad eorum consuetudinem, moremque deducimur. *Id. Acad.* 1, 10. Virtutes natura, aut more perfectae. ¶ In illo *Pl. Most.* 1, 3, 128. amator meretricis mores sibi emit auro et purpura: *mores* sunt morigeratio, facilitas obsequendi, et qui a *Lucr.* 4, 1275. dicuntur *morigeri modi*. ¶ [*Confund. *mores* et *modi*. V. *Ruhnk.* ad *Aquilae Rom. de fig. sent.* cet. p. 185. b. ed. *Frotsch.*]

*MOSA, ae, f. hod. *la Meuse*, fluv. insig. Gall. Belg. ex Vogeso Monte non procul a Lingonum finibus profluens, et, parte quadam Rheni recepta, quae appellatur Vahalis, insulam efficiens Batavorum. *Caes. B. G.* 4, 9. *Tac. A.* 2, 6. *H.* 4, 28. *Plin.* 4, 14. et 15. *Flor.* 4, 2. *med.* *Sidon. carm.* 5, 208. ubi prior syllaba corripitur. Et profecto ὁ *Μόσης* hic fluvius est *Metaphr. Jul. Caes.* *B. A.*

*MOSCHĒNI, orum, populi Asiae, Armeniae vicini. *Plin.* 6, 9. *B. A.*

*MOSCHI, orum, populi Asiae. V. in *Moschicus, a, um.* *B. A.*

MOSCHĬCUS, a, um, adj. ad Moschos pertinens. *Plin.* 5, 27, 27. Moschicus mons. ¶ Sunt autem *Moschi* populi Asiae, ubi Colchidis, Iberiae, et Armeniae pars, nunc *Georgien.* Horum meminit *Id.* 6, 4, 4. *Lucan.* 3, 270. saevisque affinis Sarmata Moschis. [*Adde *Mel.* 3, 5, 4. et *Strab.* 5. p. 344.]

[MOSCHĪLUS, i, m. dimin. moschi. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 158, 1. Flavius Moschilus V. C. Isiacus. *F.*]

[MOSCHIS, idis, f. vitula tenera. Est cogn. R. V. v. sq. *F.*]

*MOSCHIUS, a, um, adj. i. q. Moschicus. *Mela* 1, 9. Montes Moschi. *B. A.*

[MOSCHUS, i, m. *μόσχος*, vitulus tener. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 477, 5. Terentia Moschis porticum tectum D. D. permissu L. Terentii Moschi. *F.*] **Moschus, i*, m. Pergamenus, rhetor notissimus, reus veneficii, cujus causam egerunt Torquatus et Asinius Pollio. *Hor. Epist.* 1, 5, 9. ibique *Vet. Schol.* ¶ Moschus, poeta Graecus Bucolicus, Syracusis in Sicilia natus, Ptolemaeo Philometori coaetaneus, cujus aliquot hodieque Idyllia legimus. *B. A.*

MOSCŬLIS Cato pro parvis moribus dixit. *Festus.* Alii leg. *moscillis*, vel *mosillis*.

MŌSĒIUS, a, um, adj. ad Mosen pertinens, Moseus. *Paul. Nol. carm.* 23, 354. Devorat ut magicos Moseia virga dracones.

MŌSELLĂ, ae, m. et f. fluvius Galliae Belgicae, qui ex Vogeso monte ortus, per Mediomatricos, et Augustam Trevirorum in Rhenum influit: de cujus laudibus est bene longum Idyllium decimum *Ausonii.* De eo *Sym. ep.* 1, 8. (al. 14.) *ad Auson.* Volitat tuus Mosella per manus sinusque multorum, divinis a te versibus consecratus. *Auson. de clar. urbib.* 4. Largus tranquillo praelabitur amne Mosella. *Id. Idyll.* 10, 374. quod si tibi, dia Mosella, Smyrna suum vatem, vel Mantua clara dedisset; et *ib.* 73. placidae subter vada laeta Mosellae.

MŌSELLĒUS, a, um, adj. ad Mosellam pertinens. *Sym. ep.* 1, 8. (al. 14.) *ad Auson.* Nequaquam tibi crederem, de Moselleo ortu, et meatu magna narranti.

MŌSES et Moyses, si, m. *Μωσῆς*, et *Μωυσῆς, σῆ*, et *Μωσεὺς*, et *Μωυσεὺς, σέως*, heteroclit. nomen inclyti Hebraeorum ducis, qui Israelitas ex Aegypto et Pharaonis tyrannide eduxit. *Juven.* 14, 102. Tradidit arcano quodcumque volumine Moses. *Tac. H.* 5, 3. Mosen unum monuisse, ut, etc. *Tert. adv. Herm.* 19. Ad originale instrumentum Moysi provocabo. (Adde *adv. Marc.* 1, 10.) *Lactant.* 4, 14. Qui successor fuit Mosi. *Sedul.* 5, 274. lex velamine Mosi Tecta diu. *Juvenc.* 2, 698. Mosi quem scripta frequentant. *August. ep.* 203. *med.* Filium Moysi Angelus praefocasset. *Hieron. ep.* 109. *n.* 1. Ergo Moysi corpusculum immundum erit? *Prud. Cath.* 12, 143. Christi figuram praeferens Moyses receptor civium. *Mŏyses* hic habet duas primas breves, quamvis alii scribunt *Moses.* ¶ Pro *Moysi* in genitivo *Pamell.* legit *Moysei* ap. *Tert. adv. Marc.* 5, 11. in MSS. Vatic., ut *Achillei.* Porro *Mosi*, et *Moysi* sunt a *Μωσῆ*, et *Μωυσῆ*, quae habentur ap. LXX. Interpr. in *Exodo*, pro *Mose*, et *Moyse:* nam *η* saepe quidem in *e*, aliquando tamen et in *i* Latine mutatur. Possunt etiam esse contracta a *Mosei*, ut *Achilli* ab *Achillei.* Ideo autem plura congessi hujus genitivi exempla, quia alterum *Moysis*, et *Mosis*, qui a multis agnoscitur, inveni adhuc, qui usurparet, neminem. ¶ Primam syllabam corripiunt (nimia, ut videtur, licentia), secundam extendunt *Prud. Hamart.* 340. Vidit enim Deus, esse bonum, velut ipse Moyses (Adde *περὶ στεφ.* 6, 86.) Et *Sedul.* 3, 285. Quid quod et Heliam, et clarum videre Moysen?

MŌSĒUS, a, um, adj. ad Mosen pertinens, Moseius. *Juvenc.* 2, 219. Moseis manibus summo sublatus honore.

[MOSSĪNI, orum, m. plur. populi Lydiae, in cujus nummis ap. *Mionnet Descript. des médaill. ant.* T. 4. p. 88. *ΜΟΣΣΙΝΩΝ ΛΥΔΩΝ.* *Plin.* 5, 30, 30. Thyatireni, Mygdones, Mossini. *F.*]

*MOSSYLĬCUM PROMONTORIUM, cum portu cognomine, in Aethiopia fuit, in sinu Avalita. *Plin.* 6, 29. ¶ *Μόσυλον ἄκρον* est *Ptolemaeo.* *B. A.*

*MOSSYNOECHI, (*Μοσσύνοικοι Apoll. Rhod.* 2, 379.) V. v. sq. *B. A.*

MOSTELLĀRIĂ, ae, f. comoedia *Plauti*, alio nomine *Phasma*, dicta est a *mostellum*, h. e. parvum monstrum, quod in ea, ut ipse *Pl.* ait, vel quisquis est is, qui argumentum scripsit, Senem, ut revenit, ludificatur Tranio: Terrifica monstra ait videri in aedibus. V. *a.* 2. *sc.* 2. Porro etiam *phasma*, *φάσμα*, visum, spectrum, monstrum significat. *Gloss.* *Φάσμα*, mostellum: et *Φάσματα*, spectra.

MOSTELLUM. V. v. praec.

*MOSTĒNI, orum, incolae Mostenae. Fuit autem Mostena vel Mostene opp. Lydiae. *Tac. A.* 2, 47. *B. A.*

*MOTABĪLIS, e, adj. *Vulgat. Interpr. Genes.* 1, 21. Animam viventem atque motabilem. *B. A.*

MOTACILLĂ, ae, f. *σείσουρα*, *σεισοπυγὶς*, avis, quae semper caudam agitat. [*Motacilla alba, *L.*] *Varr. L. L.* 4, 11. Motacilla, quod semper movet caudam. Adde *Plin.* 37, 10, 56. et *Arnob.* 7, 223. ¶ [Est etiam cogn. R., ut L. Julius Motacilla ap. *Nep. Att.* 11., ubi tamen alii leg. *mocilla*. *F.* *Ita *Brem.*]

MŌTĂCISMUS, i, m. quoties *m* litteram vocalis sequitur, ut *bonum aurum*, *justum amicum*. Sed hoc vitium aut suspensione *m* litterae, aut detractione vitamus. Haec *Isid. Orig.* 1, 32. Alii tamen scribunt *mytacismus*, vel *metacismus*, q. v. v. s. l.

[MŌTĀMEN, inis, n. idem ac motatio. *Paul. Petrocor.* 5, 682. de pisce: Rejectae applaudens signis motamine caudae. *F.*]

[MŌTĀRĬUM, ii, n. linteum carptum, quod vulneribus inditur. *Coel. Aurel. Tard.* 3, 8. *med.* Post primam (*liquoris*) detractionem motarium aqua infusum apponimus. *F.*]

MŌTĀTĬO, onis, f. frequens motio. *Tert. Anim.* 45. et *adv. Herm.* 41., sed ubique varia est lectio.

MŌTĀTOR, oris, m. qui frequenter movet, motor. *Tert. Anim.* 12. Universitatis motator animus. *Arnob.* 3, 118. Neptunus motator sali.

MŌTĀTUS, a, um, part. a *moto:* saepe motus, commotus. *Prud. Hamart.* 596. semine adulto, Incipiunt calidis corpuscula parva latebris Serpere, motatumque uterum vibrata ferire.

*MOTHERŪDES, is, rex Aegypti pervetustus, cujus meminit *Plin.* 36, 19. *B. A.*

MŌTĬO, onis, f. *κίνησις*, actus movendi, motus. *Cic. Fat.* 19. Qui protrusit cylindrum, dedit ei principium motionis, volubilitatem autem non dedit. *Id. N. D.* 2, 58. In corporum motione atque gestu cernunt oculi multa subtilius. ¶ De motu venarum ex febri. *Cels.* 3, 5. *med.* Si post alteram febrem motio manet, post alteram integrum corpus est. ¶ Translate *motiones animi* ap. *Cic. Acad.* 1, 8. sunt affectus. [*Adde *Tusc.* 1, 10.] ¶ Pro remotione. *Ulp. Dig.* 47, 20, 3. *f.* Ad tempus relegatio, vel ab ordine motio.

MŌTĬTO, as, a. 1. idem quod *moto, as*, saepe moveo. Agnoscitur ut Latinum a *Gell.* 9, 6. Quidam etiam leg. ap. *Pl. Truc.* 1, 2, 89. *motitamur ira:* sed al. aliter.

MŌTĬUNCŬLĂ, ae, f. levis motio. De motu levi febris *Sen. ep.* 53. et *Tranq.* 2. Levis aliquem motiuncula decipit: sed cum creverit, et vera febris exarserit, etc. *Suet. Vesp.* 24. Tentatus in Campania motiunculis levibus. Adde *Tert. adv. Valent.* 23.

MŌTO, as, avi, atum, a. 1. *κινέω*, frequent. a *moveo*. *Virg. Ecl.* 5, 5. sub incertas, Zephyris motantibus, umbras; et *ib.* 6, 28. rigidas motare cacumina quercus. *Ov. Met.* 11, 674. motatque lacertos Per somnum. ¶ [*Confund. *motare* et *mutare*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 8, 217.]

MŌTOR, oris, m. *κινητὴς*, qui movet. *Mart.* 11, 39. Cunarum fueras motor, Charideme, mearum.

MŌTŌRĬUS, a, um, adj. *κινητικὸς*, motum habens. *Tert. Anim.* 14. Non enim membra sunt substantiae animalis, sed ingenia, ut motorium, ut actorium, ut cogitatorium, *h. e.* vis movendi, agendi, cogitandi. ¶ *Motoria comoedia* ap. *Calpurn. Schol.* ad *Ter. Heaut. prol.* 36. est quae motibus, *h. e.* affectibus abundat, et tumultuose agitur, Clamore summo cum labore maximo, ut ait *Ter. ib.* 40., cui opponitur *stataria*. Agnoscit hanc vocem etiam *Prisc.* 2, 590., item *Donat.* ad *Ter. Ad. prol.* 24. et in *argum. Andr.*

MŌTUS, a, um, part. a *moveo: κινηθεὶς*, commotus, agitatus, impulsus. *Prop.* 4, 1, 101. si quis motas cornicis senserit alas. *Ov. Met.* 11, 600. moti flamine rami. *Virg. A.* 1, 139. motos praestat componere fluctus. *Cic. Caecin.* 13. Ne suorum quidem quisquam loco motus. *Liv.* 39, 42. Ut censores motis senatu adscriberent notas. Al. leg. *e senatu*. *Tac. A.* 2, 43. Non posse motum Orientem nisi Germanici sapientia componi. *Liv.* 34, 54. Nihil motum ex antiquo probabile est: *γνώμη*. *Sen. ep.* 94. *med.* et *Q. N.* 6, 1. et *Ov. Trist.* 5, 6, 24. et 25. Mens mota. Sic *Hieron. adv. Vigilant. n.* 4. Homo moti capitis, atque Hippocratis vinculis alligandus. Alio sensu *Sen. Tranq.* 16. Non potest grande aliquid et supra ceteros loqui, nisi mota mens, *h. e.* oestro percita, numine afflata, enthea. Sic *Ov. Trist.* 4, 1, 43. Sic ubi mota calent viridi mea pectora thyrso, etc. *Prop.* 1, 15, 9. At non sic Ithaci digressu mota Calypso, *h. e.* turbata, dolore affecta. *Ov. Her.* 21, 77. Mota loci fama properabam visere Delon; et *Trist.* 4, 10, 23. Motus dictis. *Curt.* 6, 5. *med.* precibus. *Petr. Sat.* 18. Ex lacrimis in risum motus. ¶ *Confunditur saepe in MSS. cum *Totus*. *B. A.*

MŌTUS, us, m. *κίνησις*, *κίνημα*, motio, agitatio. *Cic. N. D.* 3, 11. Natura omnia ciens et agitans motibus et mutationibus suis; et *ib.* 2, 9. Cieri et agi motu suo. *Id. Somn. Scip.* 4. Orbes, qui versantur contrario motu. *Id. Univ.* 6. Deus motum dedit coelo eum, qui figurae ejus sit aptissimus. *Curt.* 4, 4. *f.* Crebris motibus terrae fatigati. *Prop.* 3, 13, 31. magnos cum ponunt aequora motus. ¶ De gestu corporis, et saltatione. *Cic. Off.* 1, 36. Palaestrici motus saepe sunt odiosiores, et histrionum nonnulli gestus inepti non vacant offensione. [*Adde *Brut.* 30, 116. Volo enim, ut in scena, sic in foro, non eos modo laudari, qui celeri motu et difficili utantur, cet.] *Liv.* 7, 2. Ludiones ad tibicinis modos saltantes, haud indecoros motus more Tusco dabant. *Virg. G.* 1, 350. Cereri, torta redimitus tempora quercu, Det motus incompositos, et carmina dicat. *Hor. Od.* 3, 6, 21. Motus doceri gaudet Ionicos Matura virgo. [*Nep. Iph.* 1, 4. Ille e contrario peltam pro parma fecit, ut ad motus concursusque essent leviores: ubi *motus* significat varia movendi genera, quibus milites utuntur, nostr. *Wendungen*. ¶ A corporibus transfertur ad animum. *Cic. Sen.* 21. Sic sentio, quum semper agitetur animus, nec principium motus habeat, quia se ipse moveat, ne finem quidem habiturum esse motus, quia nunquam se ipse sit relicturus. ¶ Imprimis dicitur de animi sensibus vel cogitationibus, affectibus vel perturbationibus. Huc pertinent loci, quos *Forc.* inferius adscripserat:] *Cic. Off.* 1, 36. *f.* Motus animorum duplices sunt, alteri cogitationis, alteri appetitus; et *ib.* 38. Rectissime praecipitur, ut perturbationes fugiamus, id est motus animi nimios rationi non obtemperantes. *Id. Or.* 1, 51. Animorum motus dicendo miscere atque agitare. *Id. Att.* 3, 8. Ex epistolarum mearum inconstantia puto te meae mentis motum videre; et *Off.* 2, 5. *f.* Cohibere motus animi turbatos, quos Graeci *πάθη* nominant. *Virg. A.* 12, 217. vario misceri pectora motu. *Cic. Fin.* 2, 3. *f.* Cum vescimur iis rebus, quae dulcem motum afferunt sensibus. [*Lucan.* 7, 385. motus irarum. — Ita motus severitatis, censurae ap. *Prud.* et *Ictos;* v. *Lindenbr.* ad *Ammian.* 28, 2.] ¶ Pro instinctu numinis, oestro, *ἐνθουσιασμῷ*, qui vatibus immitti creditur. *Tibull.* 1, 7, 51. Haec ubi Bellonae motu est agitata, nec acrem Flammam, non amens verbera torta timet. *Ov. Met.* 6, 158. Manto, Per medias fuerat, divino concita motu, Vaticinata vias: et *ib.* 3, 711. insano concita motu. Al. leg. *cursu*. ¶ De germinatione atque incremento plantarum. *Colum.* 4, 28. Tres esse motus in vite, seu potius in omni surculo, naturales: unum, quo germinet; alterum, quo floreat; tertium, quo maturescat. V. MOVEO. ¶ [*Hinc *motus* in universum dicitur pro commotione, concursu: *a*) in bonam partem, cum magnus hominum numerus congregatur, ut obviam alicui procedat, ut rem aliquam spectet. Noster alieno loco laudaverat: *Cic. Dom.* 56. Italiae magnificentissimus ille motus. Adde *Virg. A.* 4, 297. At regina dolos — Prassentit, motusque excepit prima futuros, i. e. curas apparatusque itineris. — Porro huc pertinet *Cic. Att.* 3, 8. Motum in republ. non tantum ego impendere video, quantum tu ad me consolandum affers, i. e. mutationem praesentis rerum status indigni Romanis civibus. — *b*) In malam partem significat perturbationem rerum, turbam, tumultum. Exempla Noster haec laudaverat:] *Cic. Fl.* 37. *extr.* Videtis, in quo motu temporum, quanta in conversione rerum ac perturbatione versemur. *Id. Cat.* 2, 12. Mihi, ut urbi sine vestro motu, ac sine ullo tumultu satis esset praesidii, provisum est; et *mox:* Omnes Catilinae motus conatusque prohibere; et *ib.* 2. *f.* Motum afferre reipublicae. *Id. Or.* 2, 48. Si quis motus populi factus est. *Liv.* 39, 29. Magnus motus servilis eo anno in Apulia fuit. [*Vell.* 1, 3, 1. Motibus maximis concussa Graecia.] ¶ De tropis. *Quint.* 9. *in.* Plerique figuras tropos esse existimarunt, quia sive ex hoc duxerint nomen, quod sint formati quodam modo; sive ex eo, quod vertant orationem, unde et motus dicuntur; fatendum est, esse utrumque eorum etiam in figuris. *Id.* 8, 5. *f.* Tropi, quos motus clarissimi nostrorum auctores vocant. ¶ Pro causa. *Plin. ep.* 3, 4. *f.* Audisti consilii mei motus: superest alterutra ex parte judicium tuum. ¶ [*Confund. *motus* et *nutus*. V. *Burm.* ad *Virg. Ecl.* 1, 17.]

MŎVENS, entis, part. a *moveo: κινῶν*. Interdum absolute adhibetur pro *se movens*, vel *mobilis*. Hinc *res moventes* sunt bona mobilia. V. MOBILIS. *Liv.* 5, 25. Ex ea praeda, quae rerum moventium sit. *Gell.* 11, 18. Non hominum tantum, neque rerum moventium, quae afferri occulte et surripi possunt, sed fundi quoque et aedium fieri furtum. *Marcell. Dig.* 46, 3, 48. Reditus exegit, et moventia distraxit. Sic *voluptas movens* ap. *Cic. Fin.* 2, 10. est, quae in motu consistit, et *stanti* opponitur.

MŎVĔO, es, ovi, otum, a. 2. *κινέω*, [*id, quod quietum vel tranquillum est, ad procedendum vel agendum excitare et impellere.] *Cic. Div.* 1, 35. Cum signifer signum non posset movere loco. *Cels.* 8, 2. Os aut frangitur, aut de loco movetur. *Ov. Met.* 5, 634. Quaque pedem movi, manat lacus. *Lucan.* 7, 861. nec terram quisquam movisset arator. *Sen. Thyest.* 420. Movere gradum, *h. e.* ire. ¶ *Movere se* est ire, ambulare, abire. *Ter. Andr.* 4, 3, 16. Move ocius te, ut, quid agam, porro intelligas. *Liv.* 34, 20. Praecepit eis, ne se ex eo loco moverent. *Caes. B. G.* 3, 15. Tanta subito malacia exstitit, ut se loco movere non possent. *Cic. Fam.* 5, 21. *f.* Fac, ut istinc te ne moveas tam infirma valetudine. *Catull.* 3, 8. Nec sese a gremio illius movebat. *Nep. Att.* 7. Usus est aetatis vacatione, neque se quoquam movit ex Urbe. [*V. *Brem.* ad h. l. et ad *Eum.* 6, 1.] ¶ *Movere se* dicitur etiam de plantis, cum germinant, aut crescunt. *Colum.* 11, 2. *med.* A cal. Martii eximia est vitium putatio, si tamen se gemmae nondum moveant. *Ov. Trist.* 3, 12, 13. de palmite gemma movetur. V. MOTUS, us. ¶ Aliquando est saltare. *Tibull.* 1, 8, 38. Movit et ad certos nescia membra modos. *Hor. A. P.* 232. Ut festis matrona moveri jussa diebus. *Id. Ep.* 2, 2, 125. Nunc Satyrum, nunc agrestem Cyclopa movetur. *Pers.* 5, 123. Tres tantum ad numeros Satyri moveare Bathylli. ¶ *Movere* pro *moveri*, neutrorum ritu. *Liv.* 35, 40. *f.* Terra dies duodequadraginta movit. Eodem modo *Suet. Claud.* 22. et *Gell.* 4, 6. locuti sunt. *Sen. Troad.* 1180. Classis movet. [*Gr. *αἴρειν*, nostr. *aufbrechen*. V. *Drakenb.* ad *Liv.* 10, 4, 9.] In veteri S. C. ap. *Gell. l. c.* Quod C. Julius L. F. pontifex nunciavit, in sacrario in regia hastas Martias movisse. V. aliud hujusmodi in MOVENS. ¶ Pertinet etiam ad sacra. De ancilibus movendis V. ANCILE. *Sen. Med.* 86. qui tripodas movet Frater virginis asperae, *h. e.* responsa ex tripode reddit. *Val. Fl.* 3, 540. Bacchum thyasos et sacra moventem; et 5, 399. Sacraque terrificae supplex movet irrita Nocti, *h. e.* facit. *Cato R. R.* 134. Ferctum Jovi moveto, et mactato sic: Juppiter te hoc fercto obmovendo bonas preces precor, uti sies volens propitius mihi, etc. *h. e.* admoveto, offerto. Simili ratione *commovere* usurpatur *ib.* ¶ Frequenter est removere, pellere. *Cic. Off.* 3, 19. Ut veros heredes moveat, in eorum locum ipse succedat. *Id. Or.* 2, 67. Censor tribu movit centurionem. *Id. Cluent.* 43. Movere aliquem senatu. *Liv.* 39, 42. senatorio loco. *Id.* 24, 18. tribu. *Id.* 30, 18. Hostem turbare, ac statu movere. *Cic. Verr.* 2, 1, 45. et *Agr.* 2, 21. Possessione movere. *Id. Fam.* 13, 5. ex agro. *Id. Fin.* 3, 22. Quid non sic aliud ex alio nectitur, ut non, si ullam litteram moveris, labent omnia? *Pl. Capt.* 4, 2, 10. Move abs te moram. ¶ Item provocare, promovere, excitare. *Cels.* 2, 17. Sole et exercitatione sudor movetur. *Id.* 3, 21. *med.* Potio, quae urinam movet; et 8, 16. Cubitus luxatus interdum febrem, vomitumque bilis movet. *Id.* 7, 4. *f.* Movere dolorem; et 8, 9. tussim, sternutamentum. *Cato R. R.* 115. alvum. ¶ Item afficere, labefactare. *Liv.* 25, 26. Intoleranda vis aestus per utraque castra omnium ferme corpora movit. ¶ *Movere castra*, et *movere* absolute, alio transferre exercitum. *Caes. B. G.* 1, 15. Postero die castra ex eo loco movent. *Liv.* 24, 44. Consules, legionibus scriptis, priusquam ab Urbe moverent, prodigia procurarunt. *Cic. Att.* 9, 1. Postquam ille Canusio moverat. [*V. supra.] ¶ Dicitur et de pulsante fides. *Hor. Ep.* 2, 2, 86. Verba lyrae motura sonum. *Ov. Met.* 10, 89. et fila sonantia movit; et *ib.* 5, 112. citharam cum voce movere. *Auct. Pan. ad Pison.* 161. Ipse fidem movisse ferox narratur Achilles. *Ov. Her.* 4, 48. Quaeque sub Idaeo tympana colle movent. ¶ *Movere nummum ab aliquo*, est eum cogere, ut nummum solvat. *Cic. Att.* 1, 12. de acerbissimo feneratore: A Caecilio propinqui minores centesimis nummum movere non possunt; eadem repetit *Sen. ep.* 118. ¶ Translate *movere quippiam* dicitur, qui aliquid aggreditur, suscipit, incipit. *Liv.* 23, 39. Movere ac moliri aliquid. *Ter. Andr.* 5, 4, 18. Ego istaec moveo, aut curo? *Ov. Fast.* 6, 622. solemni voce movere preces. *Virg. A.* 10, 163. Pandite nunc Helicona, Deae, cantusque movete. *Ov. Met.* 14, 21. carmen Ore move sacro. *Cic. Off.* 1, 11. *f.* et *Sall. Cat.* 31. Movere bellum. *Virg. A.* 12, 6. arma. *Liv.* 28, 11. mentionem cujuspiam rei. *Quint.* 3, 6. *med.* conjecturam. *Julian. Dig.* 37, 10, 4. controversiam. *Ulp. Dig.* 4, 3, 33. litem. *Id. ib.* 19, 1, 10. actionem. ¶ Est etiam excitare. *Cic. Or.* 71. Eloquens non approbationes solum, sed admirationes, clamores, plausus movere debet. *Id. Or.* 2, 62. et *Att.* 6, 3. *f.*

risum; et *ib.* 2, 14. alicui exspectationem de re quapiam. *Liv.* 4, 5. indignationem. *Cic. Or.* 2, 69. misericordiam. *Id. Part.* 33. suspicionem. *Quint.* 6, 1. *med.* lacrimas. *Cic. Or.* 1, 53. fletum populo. *Sall. Cat.* 26. jocum. ℙ Item turbare. *Sen. ep.* 36. Res est inquieta, felicitas: ipsa se exagitat, movet cerebrum, etc. *Sall. Cat.* 22. Quieta movere, magna merces videbatur. *Liv.* 35, 13. Filio misso ad custodiam ultimarum partium regni, ne quid, absente se, a tergo moveretur. ℙ Item removere, abducere. *Liv.* 3, 21. Nec ante moverunt de sententia consulem, quam, etc. Adde 39, 39. *f.* ℙ Item irritare, lacessere. *Hor. Epod.* 17, 3. Per et Dianae non movenda numina. ℙ Item incitare, hortari, impellere. *Liv.* 35, 12. Legatos censuit circa reges mittendos, qui non solum tentarent animos eorum, sed suis quemque stimulis moverent ad Romanum bellum. *Cic. Att.* 11, 5. Quae me causae moverint, quam acerbae, quam graves, non possum, etc. ℙ Item afficere, allicere, delectare. *Cic. Off.* 1, 28. Ut pulcritudo corporis movet oculos, et delectat; sic decorum, quod elucet in vita, movet approbationem eorum, quibuscum vivitur. ℙ Item mutare, aut labefactare. *Cic. Att.* 7, 3. Tantum abest, ut meam ille sententiam moveat, ut valde ego ipsi, quod de sua sententia decesserit, poenitendum putem. ℙ *Movere animum*, et *movere* absolute est aliquo affectu percellere, flectere, agere. *Virg. G.* 3, 521. non mollia possunt Prata movere animum. *Quint.* 6, 2. Movere animos judicum, atque in eum, quem volumus, habitum formare. *Liv.* 39, 39. Quoniam Flaccum auctoritas patrum nihil movisset; et 3, 20. Moverat plebem oratio consulis. *Caes. ad Cic. post. ep.* 19. *l.* 9. *ad Att.* Neque illud me movet, quod ii, qui, etc. *Tibull.* 2, 7, 36. Moverit e votis pars quotacumque Deos. *Quint.* 6, 1. Athenis affectus movere, etiam per praeconem prohibebatur orator. ℙ *Moveri*, affici, aliquo affectu commoveri, flecti. *Virg. A.* 6, 399. Nullae hic insidiae tales: absiste moveri, *h. e.* turbari, timere. *Cic. Dejot.* 2. Moveor etiam ipsius loci insolentia; et *ib.* 11. Movebatur animo, et de salute populi R. extimescebat. *Prop.* 3, 23, 25. Nil moveor lacrimis. *Liv.* 39, 47. Cum senatus et tirocinio, et perturbatione juvenis moveretur. *Caes. B. C.* 1, 44. Fere fit, quibus quisque in locis miles inveteravit, uti multum earum regionum consuetudine moveatur. *Cic. Acad.* 4, 42. In his rebus neutram in partem moveri: quae ἀδιαφορία dicitur. ℙ *Moveri*, absolute dicitur etiam in obscenis. V. EQUITO. ℙ Est etiam mente agitare, versare animo, cogitare. *Virg. A.* 3, 34. Multa movens animo Nymphas venerabar agrestes. *Stat. Th.* 2, 145. at Inachio tenuis sub pectore regi Tracta quies, dum mente Deos, inceptaque versat Hospitia, et quae sint generis adscita repertis Fata, movet. ℙ Item numine afflare, oestro concitare, inspirare. *Lucan.* 1, 565. tum, quos sectis Bellona lacertis Saeva movet, cecinere Deos. (V. MOTUS, us.) Al. leg. *monet*. ℙ *Mostis* pro *movistis* syncope ap. *Mart.* 3, 67. Cessatis pueri, nihilque mostis. Alii leg. *nostis*, al. *postis* pro *potestis*. Et *morunt* pro *moverunt* ap. *Sil.* 14, 141., ubi alii *norunt*. ℙ [*Confund. moveo* et *moneo*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 1, 418. 631. — *Moturus* et *moriturus*. *Id. ib.* 5, 367. — *Movit* et *novit*. *Id. ib.* 6, 432. — *Movere* et *vomere*. *Id. ib.* 6, 24.]

MOX, adv. εὐθύς, αὐτίκα, statim, celeriter: et fere dicitur de tempore statim futuro. *Ter. Andr.* 3, 2, 4. Quod jussi ei dare bibere, Date: mox ego huc revertor. *Cic. Att.* 10, 4. Jussit mihi nunciari, mox se venturum. *Id. Div.* 1, 23. *f.* Discedo parumper a somniis, ad quae mox revertar. *Id. Or.* 49. De numero mox: nunc de sono quaerimus. *Plin.* 18, 35, 73. Paucis mox horis. *Cic. Inv.* 2, 28. Non necesse est, quin mox judicium fiat, exspectare. ℙ *Quam mox*, quanto post, quam cito. *Festus*: Quam mox significat quam cito: sed si per se ponas mox, significabit paulo post, vel postea. *Cic. Rosc. Com.* 1. Exspecto, quam mox Chaerea hac ratione utatur. *Ter. Eun.* 4, 7, 18. quam mox irruimus? *Pl. Rud.* 2, 3, 12. quam mox coctum est prandium? Adde *Enn.* ap. *Cic. Div.* 1, 48. ℙ *Mox ubi*, statim ac. *Liv.* 3, 52., *Colum.* 5, 5., *Hor. Od.* 2, 1, 10. etc. ℙ *Mox ut*, idem. *Flor.* 2, 4. Mox ut caluere pugna, statim in sudorem eunt. ℙ *Mox paulo*, paulo post. *Plin.* 4, 16, 30. De quibus mox paulo dicemus. *Id.* 21, 2, 3. Paulo mox subiere, quae vocantur Aegyptiae. ℙ *Mox quam*, simul atque. *Paul. Dig.* 7, 4, 13. Mox quam a solo separati sunt fructus. ℙ Jungitur et cum *deinde*. *Colum. praef.* 1. *med.* Mox deinde, ut apti veniamus ad ganeas, quotidianam cruditatem Laconicis excoquimus. (Adde 9, 14.) *Tibull.* 1, 7, 35. Et simulat transire domum, mox deinde recurrit. ℙ Refertur etiam ad ordinem temporis. *Vell.* 2, 14. Domus, quae quondam Ciceronis, mox Censorini fuit, nunc Statilii Sisennae est. *Tac. H.* 1, 72. Quia praemia virtutum velocius erat vitiis adeptus, crudelitatem mox, deinde avaritiam exercuit. *Liv.* 40, 48. *f.* Nam extemplo fusi, fugati: mox intra vallum compulsi: postremo exuuntur castris. [*Plura v. ap. *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 312.] ℙ Item situs, et loci. *Plin.* 6, 19, 22. Ab Albaniae confinio gentes Silvorum ferae, et infra Lubienorum, mox Diduri; et *ib.* 30, 35. Ultra eos Dochi, deinde Gymnetes, mox Anderae. ℙ Item dignitatis, aut pretii. *Plin.* 18, 7, 17. Post amylum Chium maxime laudatur Creticum, mox Aegyptium. ℙ De longo post tempore. *Suet. Ner.* 6. C. Caesar intuens Claudium patruum suum, a quo mox principe Nero adoptatus est, *h. e.* post undecim annos. Huc pertinere potest illud *Virg. G.* 1, 24. Tuque adeo, quem mox quae sint habitura Deorum Concilia, incertum est, etc. *Gnifo* ap. *Charis.* 2, 184. ait, pro *cito* positum esse: *Serv.* autem: potest, inquit, ad vitae humanae brevitatem referri. ℙ De tempore proxime praeterito, pro statim ante, modo. *Colum.* 3, 20. De altero, quod mox proposueram, nihil dubito, quin, etc. *Stat. Th.* 12, 818. Mox tibi, si quis adhuc praetendit nubila livor, Occidit. Alii rectius leg. *occidet*.

MOYSES. V. MOSES.

[MOYSITICUS, a, um, adj. ad Moysen pertinens. *Venant. Vit. S. Mart.* 2, 28. Israelitarum veluti Moysiticus alter Ne vapor excruciet, etc. *F.*]

MU

MU, μῦ, vox propria canum, unde et mutire dicuntur, inquit *Charis.* 2, 213. item *Scalig.* in *conjectan.* ad *Varr.* in ea verba *L. L.* 6, 5. *med.* Mussare dictum, quod muti non amplius quam mu (al. μῦ) dicunt: a quo *Ennius*, Quod minimum est, neque, ut ajunt, mu (al. μῦ) facere audent. *Lucil.* ap. *Charis. l. c.* Non laudare hominem quemquam, neque mu facere audet. Cum dixit *Pl. Stich.* 1, 3, 102. Negato esse quod dem, nec mu, nec mutuum: *mu*, rem minimam intellexit, simulque primam *v. mutuum* syllabam respexit. ℙ Videtur etiam esse vox dolentis, desperantis, exclamantis. *Id. fragm.* ap. *Charis. l. c.* Qui tu es, quid ducis me? mu! perii hercle: Afer est.

MUCCEDO vel Mucedo, inis, f. mucus. *Appul. Apol.* Si perniciosa illa muccedo intus cohibita et bili atra sociata, etc. Alii leg. *dulcedo*, al. *albedo*.

MUCCINIUM vel Mucinium, ii, n. linteum, quo extergetur nasi mucus. *Arnob.* 2, 59. Mitra, strophium, fascia, muccinium.

MUCCUS. V. MUCUS.

MUCEO, es, mucui, n. 2. εὐρωτιάω, mucidus sum. *Cato R. R.* 148. Vini singulae urnae dabuntur, quod neque aceat, neque muceat.

MUCESCO, is, n. 3. mucidus fio. *Plin.* 14, 20, 26. Proprium est vino mucescere, aut in acetum verti. *Id.* 18, 20, 23. Sesama macerata lurido colore mucescit.

*MUCIA, ae, f. nomen proprium mulierum R. ℙ Mucia, Nepotis et Celeris Metellorum soror, Pompeji uxor, qui cum ea divortium fecit. *Cic. Fam.* 5, 2. et *Att.* 1, 12. Adde *Suet. Caes.* 50. ℙ Quare ita dicatur, disputat *Manutius* ad *Ciceronis* locum priorem citatum. ℙ Muciae etiam audiebant Laeliae C. F. filiae, L. Laelii neptes. *Cic. Brut.* 58. *B. A.*

MUCIANUS, a, um, adj. ad Mucium aliquem pertinens, v. gr. Publium, aut Quintum, qui celebres JCti fuere, ut Muciana cautio, aut satisdatio, ap. *Papin. Dig.* 35, 1, 99. *med.* et *Julian. ib.* 104. ℙ *Cic. Att.* 9, 13. Torqueor infelix, ut jam illum Mucianum exitum exoptem, *h. e.* crudelem, qualem habuit Q. Mucius Scaevola Pont. Max., qui jussu C. Marii consulis C. filii a Damasippo praetore in vestibulo aedis Vestae, ut est in *Epit. Liv.* 86., vel in curia Hostilia, ut scribit *Vell.* 2, 26., trucidatus est. Narrat hoc etiam *Cic. Or.* 3, 3. et *Flor.* 3, 21. ℙ Scribitur et *Mutianus*. V. MUCIUS.

MUCIDUS, a, um, adj. εὐρώδης, σαπρὸς, qui mucorem ex vetustate contraxit: a *muceo*. *Juven.* 14, 128. Mucida caerulei panis consumere frusta. *Mart.* 8, 6. Mucida vina. ℙ *Mucidus* et *Muccidus* est etiam mucosus, muco fluens, μυξώδης. *Pl. Epid.* 3, 4, 58. homo es, Qui me emunxisti mucidum. *Id. Mil.* 3, 1, 52. Senex mucidus.

MUCIUS, a, um, adj. ad Mucium pertinens, quod est nomen proprium R. hominis. *Festus*: Mucia prata trans Tiberim dicta a Mucio, cui a populo data fuerant, quod Porsenam Etruscorum regem sua constantia ab Urbe dimovit. *Mart.* 1, 22. Urere quam potuit contempto Mucius igne, Hanc spectare manum Porsena non potuit. Adde *Liv.* 2, 12. et 13. ℙ De lege Mucia V. in LICINIUS, a, um. ℙ *Mucia festa* ap. *Cic. Verr.* 2, 2, 21. fuerunt instituta ab Asianis in honorem Q. Mucii P. F. Scaevolae celebris JCti, qui fuit consul ann. U. C. DCLIX. cum L. Licinio Crasso oratore: quod provinciam Asiam praetor post consulatum mira abstinentia administraverat. ℙ Scribitur et *Mutius*: rectius tamen per *c*, testibus *Manut.* et *Cellar.* in *Orthogr.*

*MUCIUS, i, m. gentis Romanae nomen, e qua nobilis Cordus cognomine, qui Scaevola dictus est, quia in castris Porsenae regis sponte sibi dextram manum exussit, postquam in occidendo rege aberraverat. Quod nomen deinde familiae Muciorum haesit. *Liv.* 2, 12 et 13. *Flor.* 1, 10. *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 12. *Mart.* 1, 22, 5. *Juven.* 8, 264. *Sil.* 8, 388. ℙ Q. Mucius Scaevola, P. Mucii Scaevolae filius, vir justus aequique observans. Hinc *Cic. Caecil.* 17. *f.* Est adhuc (*Verres propraetor Siciliae pessimus*), id quod omnes admirari video, non Verres (i. e. injustus), sed Q. Mucius (i. e. justus). ℙ V. MUCIANUS et MUCIUS, a, um. *B. A.*

MUCOR, oris, m. εὐρὼς, σαπρότης, lanugo diutino situ contracta, ut in pane, carne, vino, etc., unde et sapor corrumpitur. *Colum.* 12, 4. *med.* Locum esse debere quam siccissimum, ne situ penora mucorem contrahant; et *ib.* 17. Situm, aut mucorem contrahere. *Ulp. Dig.* 18, 6, 4. Periculum acoris, et mucoris (*vini*) praestare. ℙ De humore et lacrima coacta in vite. *Plin.* 17, 15, 25. Ut inde potius distillaret mucor, qui maxime vites infestat.

MUCOSUS et Muccosus, a, um, adj. μυξώδης, muco abundans. *Colum.* 6, 7. Sequitur torminum vitium, quorum signum est cruenta, et mucosa ventris proluvies. *Cels.* 5, 28. *n.* 15. Exulceratio mucosa.

MUCRO, onis, m. αἰχμὴ, ἀκὴ, κέντημα, summitas cujuscumque rei in acutum desinentis, cuspis, apex, acumen. *Colum.* 4, 25. Mucro falcis. *Plin.* 8, 3, 4. dentis; et *ib.* 15, 17. unguium. *Mart.* 4, 18. Tabuit in calido vulnere mucro (*stillicidii*) tener. *Plin.* 16, 10, 16. Folium mucrone aculeatum. *Id.* 2, 25, 22. Cometae in mucronem fastigiatae. *Id.* 9, 33, 52. Conchae margo in mucronem emissus. *Id.* 18, 18, 48. Cuspis vomeris acutior, in mucronem fastigiata. *Id.* 17, 10, 11. Amygdalas mucrone defigi, aciem lateris aquilonem spectare; ternas simul serendas, etc.; et 37, 4, 15. Adamas laterum sexangulo levore turbinatus in mucronem; et *ib.* 2, 9. Mucrones crystalli. *Nemes. fragm. de Aucup.* Mucro rostri. ℙ Saepissime dicitur de cuspide gladii, hastae, teli; et per synecdochen sumitur pro ense. *Ov. Met.* 12, 484. medio jugulaberis ense, Quandoquidem mucro est hebes, inquit. *Lucan.* 7, 139. Nec gladiis habuere fidem, nisi cautibus asper Exarsit mucro. *Virg. A.* 2, 333. stat fieri acies mucrone corusco; et *ib.* 10, 651. strictumque coruscat Mucronem. *Cic. Phil.* 14, 2. Nisi mucrones etiam nostrorum militum tremere vultis, et dubitare, utrum in cive, an in hoste figantur; et *Cat.* 3, 1. Gladios in rempublicam destrictos retudimus, mucronesque eorum a jugulis vestris rejecimus. *Virg. A.* 12, 740. Mortalis mucro, glacies ceu futilis, ictu Dissiluit; et *ib.* 7, 665. tereti pugnant mucrone, veruque Sabello; et *ib.* 10, 681. Mucrone se induere. ℙ Videtur et pro acie ferri usurpari, in illo *Juven.* 14, 216. cum pectere barbam Coeperit, et longi mucronem admittere cultri. ℙ Metaphorice est auctoritas, vis, potentia. *Cic. Cluent.* 44. Ne censorium stilum, cujus mucronem multis remediis majores nostri retuderunt, aeque posthac, atque illum dictatorium gladium pertimescamus. *Id. Leg.* 3, 9. Mucronem tribunicium exacuere in aliquem. *Id. Caecin.* 29. Peracutum hoc tibi videtur: hic est mucro defensionis tuae: in eum ipsum causa tua incurrat, necesse est. *Sen. Contr. prooem.* 2. Deerat illi oratorium robur, et ille pugnatorius mucro. *Quint.* 10, 5. *med.* Ipse ille mucro ingenii quotidiana pugna retunditur. [*Adde *ib.* 6, 4, 4. nec alibi dixeris magis mucrone pugnari.] ℙ Pro fine, extremitate, quia mucro extremum est hastae, aut ensis. *Lucr.* 2, 518. Ergo finita distant ratione creata, Ancipiti quoniam mucrone utrinque notantur. ℙ Mucro faucium, loquendo de arctis faucibus, quibus olim credebatur Oceanus Scythicus irrumpere in mare Caspium. *Plin.* 6, 13, 11.

MUCRONATUS, a, um, adj. in mucronem desinens. *Plin.* 32, 2, 6. Piscis mucronato rostro. *Id.* 25, 13, 104. Mucronata folia.

*MUCULA, ae, f. Persarum lingua appellatur gemma, cordis colorem habens: unde et telicardios appellatur. *Plin.* 37, 10. *B. A.*

MUCULENTUS et Mucculentus, a, um, adj. mucosus. *Prud.* περὶ στεφ. 2, 284. Muculentae nares. *Arnob.* 3, 107. Munctiones muculentae. [*M. Aurel.* ap. *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) ep. 4. 5. Certe homo alioqui pituitosus, hodie tamen multo mucculentior mihi esse videor. *F.*]

MUCUS et Muccus, i, m. μύξα, κόρυζα, narium humiditas, et crassior pituita. *Catull.* 23, 17. Mucusque, et mala pituita nasi. *Cels.* 4, 18. Descendunt pituitae, mucisque similia. [*Mucus* ex librorum MSS. testimonio praeferendum videtur, quae quidem forma cognationi cum *muceo* et *mucor*, originationique a *mungo*, cujus primitiva forma *mugo*, melius convenit. Cf. *Schneid. Lex. Gr.* s. vv. μύξα, μύσσω. Ferri tamen *muccus* potest, eodem modo, quo *succus* et *sucus* a *sugo*, adjecta auctoritate Italorum, qui *moccio* dicunt. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 402.]

MUGER, dici solet a castrensium hominibus quasi mucosus, is, qui talis male ludit. *Festus*. Dictum volunt a *mugo* pro *mungo*.

MŬGIL et Mŭgĭlis, is, m. μύζων, κέφαλος, piscis marinus. *Plin.* 9, 17, 26. Mugilum natura ridetur, in metu capite abscondito, totos se occultari credentium. Iisdem tamen tanta salacitas, ut, etc. et *ib.* 42, 67. Mugil velocissimus omnium. Adde *ib.* 8, 9. *Id.* 10, 70, 79. Produntur clarissime audire mugil, lupus, salpa, etc. et 9, 62, 88. Mugil, et lupus mutuo odio flagrant. *Id.* 32, 2, 6. Scit et mugil esse in esca hamum, insidiasque non ignorat: aviditas tamen tanta est, ut cauda verberando excutiat cibum. ℙ Deprehensis olim moechis poena fuit immissus podici. *Juven.* 10, 317. quosdam moechos et mugilis intrat. Adde *Catull.* 15, 19. V. RAPHANUS. Fortasse huc pertinet illud *Lucilii* ap. *Non.* 1, 334. Natibu' natricem impressit crassam et capitatam. Sed V. NATRIX.

[MUGILLĀNUS, i, m. est cogn. R., ut L. Papirius Mugillanus Cos. ann. U. C. CCCXXVII. ap. *Liv.* 4, 30. *F.*]

*MUGINABUNDUS, a, um, adj. et

MUGINĀTOR, oris, γογγυστής, murmurator, in *Fragm. Poet. B. A.*

MŪGĪNOR, aris, dep. 1. cum mugitu moveo; etenim ponderosiora quaeque cum mugitu moliuntur, mugitus autem est murmur illud, quo molientes se invicem ad conatus conjungendos hortantur: porro, quae ita moventur, lente procedant, necesse est. Translate est nugas agere, causari, moras nectere, tergiversari, otiose ac tarde conari, quasique recusando agere, et contra voluntatem. *Cic. Att.* 16, 12. De Ocella, dum tu muginaris, nec mihi quidquam rescribis, cepi consilium domesticum. *Atta* ap. *Non.* 2, 543. Atque etiam muginamur hodie. *Festus*: Muginari est nugari, et quasi tarde conari. *Lucil.* ap. *Non. l. c.* Muginamur, molimur, subducimur, *h. e.* comici poetae fabulas usque adeo admiramur, ut, dum aguntur, admurmuremus primum, deinde attrahi nos lente sentiamus, et a subselliis sensim ad scenam attonitos impelli. *Plin. praef. H. N. med.* Vel hoc solo praemio contenti, quod, dum ista, ut ait M. Varro, muginamur, pluribus horis vivimus, *h. e.* otiose, et quasi nolentes commentamur. In quodam MS., teste *Hard.*, legitur *musinamur*: quod *Turn.* a Musis deducit.

MŪGIO, is, ivi et ii, itum, n. 4. μυκάω, mugitum edo: verbum exprimens vocem vitulorum (ut *Varr.* docet *L. L.* 6, 5. *med.*) et boum, quae est μῦ. *Liv.* 1, 7. Inde cum actae boves ad desiderium, ut fit, relictarum mugissent, etc. *Prop.* 2, 21, 19. Io versa caput primos mugiverat annos. *Hor. Epod.* 2, 11. Aut in reducta valle mugientium Prospectat errantes greges. ℙ Transfertur ad tonitrua, ad terrae motum, tubam, et alia mugitus similem edentia sonum. *Virg. A.* 8, 526. Tyrrhenusque tubae mugire per aethera clangor. *Lucr.* 4, 544. Cum tuba depresso graviter sub murmure mugit. *Virg. A.* 6, 256. Sub pedibus mugire solum. Adde *ib.* 4, 490. *Lucan.* 3, 418. Saepe cavas motu terrae mugire cavernas. *Hor. Od.* 3, 29, 57. si mugiat Africis Malus procellis. *Id. Ep.* 2, 1, 202. Garganum mugire putes nemus, aut mare Tuscum. *Virg. A.* 3, 92. mugire adytis cortina reclusis. *Sil.* 11, 521. pulsus mugit Olympus. *Minuc. Fel. Octav.* 5. et *Lactant.* 7, 6. Nimbis collidentibus mugire tonitrua, rutilare fulgura. *Sil.* 8, 631. funduque imo mugivit anhelans Aufidus. *Quint.* 12, 10. *med.* Pleraque nos illa quasi mugiente littera cludimus M, qua nullum Graece verbum cadit. *Mart.* 3, 46. At tibi tergeminum mugiet ille sophos, *h. e.* euge, clamabit, belle, σοφῶς.

[MŪGIO, onis, m. qui mugit. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 339, 5. et 340, 3. M. Vipsanius Mugio. V. v. sq. *F.*]

MŪGIŌNIA seu Mugonia seu Mugionis porta fuit Romae antiquissima sub Romulo, quae, dilatatis postea Urbis moenibus, intra Urbem mansit, atque ab *Ov. Fast.* 3, 1, 31. et *Liv.* 1, 12. *vetus porta Palatii* dicitur, quia ad radices montis Palatini sita erat: ita porro est appellata, quia olim boves per eam in pascua exigebantur. *Varr. L. L.* 4, 34. Praeterea intra muros video portas dici; in Palatio, Mugionis, a mugitu, quod ea pecus exigebant. *Id.* ap. *Non.* 12, 51. In Palatio ad portam Mugionis. *Festus*: Mugionia porta dicta est a Mugio (lege *Mugione*) quodam, qui eidem tuendae praefuit. (Apage nugas auctoris sublestae fidei.) *Solin.* 1. *med.* Tarquinius Priscus (*habitavit*) ad Mugoniam portam supra summam Novam viam.

MŪGĪTOR, oris, m. qui mugit. *Val. Fl.* 3, 208. Ut magis Inarime, magis ut mugitor anhelat Vesvius, etc.

MŪGĪTUS, us, m. μύκημα, vox boum. *Virg. G.* 2, 470. Mugitusque boum. *Id. A.* 12, 103. Mugitus veluti cum prima in proelia taurus Terrificos ciet. *Ov. Met.* 3, 21. bos mugitibus impulit auras; et *ib.* 7, 597. mugitus victima diros Edidit. *Id. Fast.* 1, 560. Dare mugitus. *Virg. A.* 2, 223. tollere. ℙ Translate. *Plin.* 18, 35, 86. Montium sonitus, nemorumque mugitus. *Cic. Div.* 1, 18. terrae. *Stat. Th.* 10, 263. Ne gravis exclamet portae mugitus ahenae.

MŪLA, ae, f. ἡμίονος, quadrupes notum. Dicitur de utroque sexu, ubi discrimine opus non est: quod in CERVA adnotavimus. *Plin.* 8, 44, 69. Ex asino et equa mula gignitur mense tertio decimo, animal viribus in labores eximium; et *mox*: Equo et asina genitos mares hinnos (al. perperam *hinnulos*) antiqui vocabant: contraque mulos, quos asini et equae generarent; et *mox*: Gignitur etiam mula ex equo et asina, sed effrenis, et tarditatis indomitae; et *mox*: Generantur ex equa et onagris mansuefactis mulae veloces in cursu, duritia eximia pedum, verum strigoso corpore, indomito animo. (Eadem habet *Colum.* 6, 37.) *Juven.* 7, 181. hic munde nitet ungula mulae: sc. currum trahentis. Frequens est autem mentio mularum vehentium, vel currum trahentium. V. *Mart.* 9, 23., 8, 61., 11, 79., 14, 197., et *Suet. Ner.* 30. ℙ Femina non parit, quia e duobus diversis generibus nata, tertii generis fit, et neutri parentum est similis, ut ait *Plin. l. c.* Hinc in portentis est mulae partus. V. *Varr. R. R.* 2, 1. *f.*, *Suet. Galb.* 4. et *Juven.* 13, 66. ℙ *Cum mula pepererit* proverbiale dictum de re, quae nunquam fiet. *Suet. l. c.* ℙ In dativo plur. habet *mulis*, ubi a masculino distinguere non est necesse: item *mulabus*. V. quae in ASINA dicta sunt. *Capitol. Ver.* 5. Data et vehicula cum mulabus, ac mulionibus. Adde *Tert. ad Uxor.* 2, 8., *Prisc.* 7, 733. et *Rehmn. Palaem. in. Artis*, etc.

MŪLĀRIS, e, adj. ἡμιόνειος, mulinus. *Colum.* 6, 27. Est generosa materies, quae circo sacrisque certaminibus equos praebet: est mularis, quae pretio sui fetus comparatur generoso. ℙ *Mularis* vocata herba, quae et Exedum. V. h. v.

MULCĀTUS, a, um, part. a *mulco*: τυφθείς, verberatus, percussus, verberibus laesus. *Liv.* 3, 11. Qui obvius fuerat, mulcatus nudatusque abibat. *Cic. Verr.* 2, 4, 43. Male mulcati clavis et fustibus repelluntur. *Pl. Truc.* 4, 4, 3. mihi dividia est, tonstricem meam sic mulcatam male. *Liv.* 29, 9. Lictores indignum in modum mulcati. *Tac. A.* 1, 70. Pernoctavere sine utensilibus, sine igni, magna pars nudo aut mulcato corpore. *Liv.* 8, 24. *med.* Sperare, corpore regio utcumque mulcato se suos redempturam. ℙ Urbane, et translate. *Cic. Brut.* 22. *f.* Addebat etiam, scriptores illos male mulcatos exisse cum Galba. ℙ Sunt qui scribunt *multatus*, et *mulctatus*, sed adversantibus criticis fere omnibus, qui *mulcatus* volunt, et *mulco*, *as*, quoties de verberibus sermo est: *multo* vero, et *multatus*, cum de poena exsilii, pecuniae, et hujusmodi irroganda loquimur. Est enim, inquit *Voss.* in *Etymol.* diversa his origo: nam *multa*, et *multare* sunt a Sabinis, vel Oscis, ut *Varr.* et *Fest.* docent: *mulcare* vero est Latinum, a mulcendo, h. e. mitigando: unde *commitigare sandalio caput* dixit *Ter. Eun.* 5, 8, 4. V. MITIGO. [*Cf. *Ruhnk.* ad *Ter. Eun.* 4, 7, 4.]

*MULCEBRIS, e, adj. mulcendi vim habens. *Sarisb.* 1, 13. Duae virtutes ignis; altera edax et peremptoria, altera mulcebris et innexo (*f.* innoxio) lumine. V. *Voss. de Vit. L. L.* 3, 28. *B. A.*

MULCĒDO, inis, f. θέλγητρον, blandimentum, illecebra. *Gell.* 19, 9. Ejus linguae exercitationes doceret, quae nullam mulcedinem Veneris atque Musae haberet. Adde *Sidon. ep.* 5, 17.

MULCĔO, es, lsi, lsum, [*interdum etiam mulctum] a. 2. θέλγω, lenio, mollio, permulceo, mitigo, placo, delecto. Verbum est plerumque poeticum. *Festus* in *Mulciber*: Mulcere est mollire, sive lenire. ℙ Saepissime refertur ad animum. *Pacub. ib.* Quid me obtutu terres, mulces laudidus? *Hor. Od.* 3, 11, 22. stetit unda paulum Sicca, dum grato Danai puellas Carmine mulces. *Id. Ep.* 2, 1, 210. Ille per extentum funem mihi posse videtur Ire poeta, meum qui pectus inaniter angit, Irritat, mulcet, falsis terroribus implet. *Quint.* 1, 10. Rudes atque agrestes animos admiratione mulcere. *Vell.* 2, 117. Qui gladiis domari non poterant, posse jure mulceri. *Gell.* 20, 9. Delectari, mulcerique aures figmentis verborum novis. *Virg. G.* 4, 510. de Orpheo: Mulcentem tigres, et agentem carmine quercus. *Id. A.* 5, 464. Mulcere aliquem dictis; et *ib.* 1, 70. fluctus; et *ib.* 7, 755. iras; et *ib.* 34. et *Ov. Fast.* 1, 155. aethera cantu. *Sil.* 12, 220. plectro labores. *Claud. II. cons. Stil.* 211. alicujus suspiria. *Sil.* 17, 46. cunctis spes pectora mulcet, Finem armis tandem, finemque venire periclis. *Prop.* 4, 7, 60. Mulcet ubi Elysias aura beata rosas. *Ov. Met.* 1, 108. placidique tepentibus auris Mulcebant Zephyri natos sine semine flores. ℙ Proprie dulcem facere. *Sil.* 7, 169. Pocula nec norant succis mulcere Lyaei. Alii leg. *miscere*. ℙ Et leni manu tractare, palpare, demulcere. *Ov. Met.* 7, 117. Pendulaque audaci mulcet palearia dextra. *Id. Fast.* 1, 259. Ille manu mulcens propexam ad pectora barbam. Adde *Plin.* 28, 13, 56. *Quint.* 11, 3. *med.* Sunt quaedam non indecentes morae, caput mulcere, manum intueri, infringere articulos. *Ov. A. Am.* 2, 341. Quem taurum metuis, vitulum mulcere solebas. *Id. Met.* 10, 118. de cervo: mulcendaque colla Quamlibet ignotis manibus praebere solebat. ℙ Universim pro leviter tangere. *Id. ib.* 14, 295. conantem (*Circen*) virga mulcere capillos Repputit, *h. e.* leviter tangere: supra dixerat *v.* 278. Et tetigit summos virga Dea dira capillos. Sic *Fast.* 5, 161. Frigidus Argestes summas mulcebit aristas, *h. e.* leviter agitabit, motabit. Alii leg. *miscebit*. Pertinet huc illud *Cic.* in *Arat.* 88. Igniferum mulcens tremebundis aethera pennis, *h. e.* concutiens, agitans; et *Lucr.* 4, 138. nubes concrescere in alto Cernimus, et mundi speciem violare serenam, Aera mulcentes motu, *h. e.* impellentes, agitantesque motu suo; et *Enn.* ap. *Prisc.* 9, 870. Mulserat huc navem compulsam fluctibu' pontus, *h. e.* impulerat. Sunt qui hoc a *mulgeo* trahunt, ut sit absorbere, ad se trahere: et ap. *Cic.* et *Lucr.* leg. *mulgens*. ℙ Pertinet etiam ad medicinam, et ad leniendos dolores. *Ov. Fast.* 5, 401. lectas Pagasaeis collibus herbas Temperat, et varia vulnera mulcet ope. *Plin.* 22, 24, 50. Mulcere dolores nervorum; et *ib.* 51. os, stomachumque. *Id.* 28, 11, 49. oris graveolentiam; et 21, 20, 81. ebrietatem; et 37, 5, 16. lassitudinem. ℙ Praeteritum *mulsi* commune cum *mulgeo* agnoscitur etiam a *Prisc.* 9. *f.* et *Diomed.* 1, 363.

*MULCĔTRA, ae, f. herba quae et heliotropium audit. *Appul. Herb.* 9. *B. A.*

MULCĬBER, ris, et ri, m. Vulcanus. *Festus*: Mulciber, Vulcanus, a molliendo scilicet ferro dictus: mulcere enim mollire, sive lenire est. *Macr. Sat.* 6, 5. Mulciber est Vulcanus, quod ignis sit, et omnia mulceat ac domet. *Actius ib.* heu Mulciber, arma Ignavo invicta es fabricatus manu. *Ov. Trist.* 1, 2, 5. Mulciber in Trojam, pro Troja stabat Apollo. *Id. A. Am.* 2, 562. Mulciberis capti Marsque Venusque dolis. Al. leg. *Mulciberi*: unde per syncopen *Mulcibri* ap. *Cic.* vertentem carmina *Aeschyli*, *Tusc.* 2, 10. Jovisque numen Mulcibri ascivit manus. *Prisc.* 6, 696. videtur praeferre *Mulciberi*, si est, inquit, a mulcendo, et imbri compositum, ut plerisque videtur: quam notationem, ut certam, jam proposuerat, 5, 646. Est enim ignis temperator humoris. Videtur tamen inepta esse. ℙ Pro igne. *Ov. Met.* 14, 533. Jamque picem, et ceras, alimentaque cetera flammae Mulciber urebat. (Adde *ib.* 9, 263.) *Capell.* 6, 189. Mulcibero devorante. ℙ Adjective. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 1. *n.* 265. Volcano Mulcibero sacr. L. Vettius L. F. Stellat. Prosper, etc. Alia ap. *Mur.* 59, 6. Volkano Miti, sive Mulcibero Lucii Vetii Telesphorus, et Chrysantus *fratres*. Cum hic *Mitis*, et *Mulciber* idem significent, inde probatur etymon vocis a *Festo*, et *Macrobio* supra allatum.

MULCO, as, avi, atum, a. 1. τύπτω, percutio, verbero, caedo, pulso. De notatione V. in MULCATUS. *Pl. Most.* 4, 2, 23. cauto est Opus, ne huc exeat, qui me male mulcet. *Ter. Ad.* 1, 2, 9. ipsum dominum, atque omnem familiam Mulcavit usque ad mortem. *Petr. Sat.* 134. Arundinem ab ostio rapuit, iterumque nihil respondentem mulcavit. *Tac. A.* 1, 32. Prostratos verberibus mulcant, sexageni singulos. ℙ Item universim male tractare, nocere, laedere. *Liv.* 28, 30. *extr.* Quinqueremis Romana praelata impetu, lateris alterius remos detersit: ceterasque, quas indepta esset, male mulcasset, nisi, etc. ℙ *Mulcassitis* antique, mulcaveritis. *Pl. Mil.* 2, 2, 8. ℙ Aliud est *multo*, seu *mulcto*: quod tamen legitur in *Inscr.* sub Domitiano ap. *Grut.* 155, 1. Ea gente male mulctata. V. dicta in MULCATUS.

MULCTA. V. MULTA.

MULCTO, as. V. MULTO.

MULCTRA, ae, f. ἀμολγεύς, vas, in quo lac mulgetur. *Virg. Ecl.* 3, 30. de vitula: Bis venit ad mulctram, binos alit ubere fetus. ℙ Metonymice est ipsum lac. *Colum.* 7, 8. *in.* Casei faciendi non erit omittenda cura, utique longinquis regionibus, ubi mulctram devehere non expedit. ℙ *Mulctrum*, *i*, n. idem. *Hor. Epod.* 16, 49. Illic injussae veniunt ad mulctra capellae. *Nemes. Ecl.* 2, 35. scis, mille juvencas Esse mihi: nosti, nunquam mea mulctra vacare. *Calpurn. Ecl.* 4, 25. Duc ad mulctra greges.

MULCTRĀLĔ, is, n. idem quod mulctra, quodcumque vas lacti continendo aptum. *Virg. G.* 3, 177. nivea implebunt mulctralia vaccae. Al. leg. *mulctraria*, seu *multraria*: alii *mulgaria* eodem sensu: qua voce usus est et *Valgius* ap. *Serv.* et *Philargyr. ad h. l.* Sed nos ante casam tepidi mulgaria lactis, Et sinum vini cessamus fundere Baccho.

MULCTRUM. V. MULCTRA.

MULCTUS, us, m. actus mulgendi. In ablat. sing. *Varr. R. R.* 2, 11. Lactis sunt discrimina quaedam et a pastionibus, et a pecudum natura, et a mulctu.

*MULELACHA, oppidum Muretaniae Tingitanae. *Plin.* 5, 1. Oppidum in promontorio Mulelacha. *B. A.*

MULGĀRĬA. V. MULCTRALE.

MULGĔO, es, ulsi, et ulxi, ulsum, et ulctum, a. 2. ἀμέλγω, lac e mammis manu exprimere: a voce Graeca allata. *Virg. Ecl.* 3, 5. Hic alienus oves custos bis mulget in hora. *Id. G.* 3, 400. Quod surgente die mulsere, horisque diurnis, Nocte premunt. *Plin.* 10, 40, 56. Caprisque caeci-

tas, quas ita mulsere, oboritur. ¶ Mulgere hircos proverbialiter de re absurda et impossibili. Virg. Ecl. 3, 91. Atque idem jungat vulpes, et mulgeat hircos. ¶ Mulgere aera motu, h. e. absorbere, ad se trahere, ap. Lucr. etc. V. MULCEO. Eod. sensu videtur dixisse Enn. ap. Prisc. 9, 870. Mulserat huc navem compulsam fluctibu' pontus. ¶ Quod praeteritum mulsi commune huic verbo est cum mulceo, quidam discriminis gratia mulxi, lctum dixere, ut Prisc. ib. docet. Hinc mulctus ap. Varr. V. MULCTUS. [*Cf. Ruddim. 1, 221.]

[MŪLĬCŪRĬUS, ii, m. qui mulos curat, seu qui mulos tondet; a mulus, et κουρεύς, tonsor. Vox hybrida. Gloss. Phil. Mulicurius, ἡμιονόκουρος. F.]

MŬLĬEBRIS, e, adj. γυναικεῖος, ad mulieres pertinens, femineus. Cic. Mil. 10. Muliebris et delicatus ancillarum puerorumque comitatus. Id. Or. 3, 11. Muliebris vox. Id. Off. 1, 36. venustas. Nep. Alc. 10. vestis. Tac. A. 2, 71. fraus; et ib. 1, 4. impotentia. Petr. Sat. 9. Muliebris patientiae scortum, h. e. puer pathicus; et ib. 25. Nec puella muliebris patientiae legem posset accipere, h. e. nondum matura viro. Cic. Coel. 28. Muliebre bellum. Pl. Truc. 4, 3, 35. facinus. Varr. L. L. 4, 3. Loci muliebres, ubi nascendi initia consistunt. Liv. 1, 3. Tantisper tutela muliebri (tanta indoles in Lavinia erat) res Latina stetit. [*Adde 1, 57. Muliebre certamen, i. e. de mulieribus; et 34, 3. Muliebria jura, h. e. leges, quae ad mulieres spectant.] ¶ Muliebria absolute, loci muliebres. Tac. A. 14, 60. ¶ Muliebria pati, γυναικοπαθεῖν, ἀφροδισιάζεσθαι. Id. ib. 11, 36. ¶ Translate est mollis, effeminatus. Enn. ap. Cic. Off. 1, 18. Vos etenim, juvenes, animum geritis muliebrem, Illaque virgo viri. Ov. Pont. 1, 3, 31. Sive pium vis hoc, sive hoc muliebre vocari; Confiteor misero molle cor esse mihi. Plin. 37, 2, 6. Cajus princeps, qui super omnia muliebria soccu-los induebat e margaritis. Cic. Tusc. 2, 6. Enervata muliebrisque sententia. ¶ Fortuna muliebris, Dea eadem atque Juno, quam colebant matronae (sicut Fortunam virginalem puellae innuptae), memoratur a Festo in Pudicitiae: ejusque simulacrum via Latina positum ad quartum milliarium nefas, inquit, erat attingi, nisi ab ea, quae semel nupsisset. Val. Max. 1, 8. n. 4. Fortunae muliebris simulacrum, quod est via Latina ad quartum milliarium, eo tempore cum aede sua consecratum, quo Coriolanum ab excidio Urbis maternae preces repulerunt, non semel, sed bis locutum constitit his paene verbis: Rite me, matronae, vidistis, riteque dedicastis. Adde Liv. 2, 40.

MŬLĬEBRĬTAS, atis, f. status et conditio muliebris. Tert. Virg. vel. 14. usurpat de virgine corrupta, quae in mulierem transiit: et virginitati opponit. Porro ib. 12. mulieritas bis habetur eodem sensu, nisi sit scripturae mendum.

MŬLĬEBRĬTER, adv. γυναικιστί, more muliebri: et translate molliter, effeminate. Plin. 35, 11, 44. n. 33. Juppiter Liberum parturiens, et muliebriter ingemiscens inter obstetricia Dearum. Hor. Od. 1, 37, 21. de Cleopatra: quae generosius Perire quaerens, nec muliebriter Expavit ensem, etc. Cic. Tusc. 2, 21. Si se lamentis muliebriter, lacrimisque dedet; et ib. 23. Hoc in dolore est maxime providendum, ne quid abjecte, ne quid timide, ne quid ignave, ne quid serviliter muliebriterve faciamus. Liv. 38, 35. Muliebriter indignabunda. Ammian. 31, 2. Hunni equis muliebriter insidentes, h. e. more mulierum, quae equitare solent cruribus non divaricatis, sed in unum latus demissis: non περιβάδην, sed συμβάδην.

MŬLĬEBRŌSUS, a, um, adj. idem ac mulierosus. Pl. Poen. 5, 5, 24. Sane genus hoc muliebrosum est tunicis demissitiis. Al. leg. mulierosum.

MŬLĬER, ĕris, f. γυνή, femina. Isid. Or. 11, 2. Mulier a mollitie, tamquam mollier, detracta littera et mutata, appellata est mulier. Hinc Hor. Epod. 11, 23. mulierculam Vincere mollitie. Cic. Mur. 12. Mulieres omnes propter infirmitatem consilii, majores in tutorum potestate esse voluerunt. Pl. Poen. 1, 2, 36. mulieres sunt insulsae Admodum, atque invenustae sine munditia, et sumptu. ¶ Significat universim feminam omnis aetatis, et conditionis. Cic. Fam. 14, 18. Video omnes bonos abesse Roma, et eos mulieres suas secum habere. Modest. Dig. 32, 79, 1. Mulieribus legatis, etiam virgines debentur. Ulp. ib. 34, 2, 26. Mulieres, omnes dicuntur, quaecumque sexus feminini sunt. ¶ Interdum virgini opponitur. Lact. 1, 17. de Junone: Si adolevit, si virgo fuit primo, postea mulier. Cicero reprehensus quod Publiliam virginem sexagenarius duxisset, respondit ap. Quint. 6, 3. med. Cras mulier erit. Adde Verr. 2, 1, 24. f. et Ulp. Dig. 18, 1, 11. [*De hoc vocabuli significatu v. Vallam Eleg. 6, 38. indicante Pseudo — Turnebo; item Gothofr. ad Dig. 21, 1, 14, 7. et Brisson. De V. S. ubi citatur Serv. ad A. 11, 687.] ¶ De uxore videtur intelligendum illud Scaevolae Dig. 32, 91, 1. Semproniae mulieri meae reddi jubeo ab heredibus meis centum aureos, quos mutuo acceperam; et Modest. ib. 33, 10, 13. Nunquam ex eo, quod supellectilem legavit maritus testamento, habitationem, in qua supellex fuit, legasse videtur. Quare contra defuncti voluntatem habitationem sibi mulierem vindicare, procul dubio est; et Hor. Epod. 2, 39. Quod si pudica mulier in partem juvet Domum atque dulces liberos, Sabina qualis, aut perusta solibus Pernicis uxor Appuli, etc. Suet. Vit. 2. Cujus filius sectionibus et cognituris uberius compendium nactus, ex muliere vulgari equitem Romanum genuerit. ¶ Translate dicitur de ignavo et molli per convicium. Pl. Bacch. 4, 8, 4. Non me arbitratur militem, sed mulierem, Qui me meosque non queam defendere.

MŬLĬĔRĀRĬUS, a, um, adj. idem quod muliebris: item mulierosus. Utramque notionem amplectitur Cic. Coel. 28., ubi muliérariam manum appellat hominum multitudinem Clodiae amoribus deditam, et ab ea in insidiis collocatam. Capitol. Albin. 11. Fuit mulierarius inter primos amatores. Jul. Aterian. ap. Trebell. XXX. Tyrann. 6. Sed omnia haec libido et cupiditas mulierariae voluptatis perdidit.

MŬLĬERCŬLĂ, ae, f. γυναικάριον, dimin. mulieris. Cic. Tusc. 5, 36. Qui illo susurro delectari se dicebat aquam ferentis mulierculae. Lucr. 4, 1274. Deteriore fit ut forma muliercula ametur. Hor. Epod. 11, 23. Nunc gloriantis quamlibet mulierculam Vincere mollitie amor Lycisci me tenet.

MŬLĬERCŬLĀRĬUS, ii, m. a Constantino imperatore dictus est, qui uxores alienas, et mulieres impudicas amat, Cod. Theod. 3, 16, 1.

MŬLĬĔRĬTAS. V. MULIEBRITAS.

MŬLĬĔRO, as, a. 1. γυναικίζω, effemino. Varr. ap. Non. 2, 552. Hic ephebatum mulieravit, h. e. stupro quasi mulierem polluit.

MŬLĬĔRŌSĬTAS, atis, f. φιλογυνεία, amor mulierum, propensio erga mulieres. Cic. Tusc. 4, 11. Ut gloriae cupiditas, ut mulierositas: ut ita appellem eam, quae Graece φιλογυνεία.

MŬLĬĔRŌSUS, a, um, adj. φιλογύναιος, qui nimium appetit mulieres. Cic. Fat. 5. Hunc scribunt ipsius familiares et ebriosum, et mulierosum fuisse. Adde Afran. ap. Non. 1, 116.

MŪLĪNUS, a, um, adj. ad mulum pertinens, ἡμιόνειος, ut Mulina ungula, ap. Vitr. 8, 3. med. Mulinae nares, Plin. 30, 4, 11. *Sic ed. Hard. Olim legebatur murinae. ¶ In illo Juven. 16, 23. mulino corde, est stolido, fatuo. Al. leg. Mutinensis, quo perit sarcasmus. B. A.

MŪLĬO, onis, m. ὀρεωκόμος, ἀστραβηλάτης, qui mulos curat, et agit: item auriga, quia mulas currui jungere frequentissimus fuit usus: immo id genus quadrupedum primum putatur coeptum currui jungi, ut Fest. in Mulis tradit. Varr. L. L. 4, 32. extr. Ibi cum jaceret pater occisus, supra eum ut mitteret carpentum mulio, jussit. Juven. 3, 317. Nam mihi commota jamdudum mulio virga Innuit. Suet. Ner. 30. Nunquam carrucis minus mille fecisse iter traditur, soleis mularum argenteis, canusinatis mulionibus. ¶ Ap. eund. Vesp. 4. dicitur Vespasianus per convicium aliquando vocatus mulio, quia ob egestatem coactus fuerat ad mangonicos quaestus descendere. Mulionum autem professio servilis, aut institoria fuit. Unde muliones proprie institores appellari possunt, inquit Ulp. Dig. 14, 3, 5. ¶ Infantior, quam meus est mulio, prov. de homine infantissimo. Varr. ap. Non. 1, 275. ¶ Fuisse muliones inter officia domus Augustae, apparet ex Inscr. ap. Mur. 914, 14., in qua Livius Gratus Augusti mulio. Adde 925, 4. et 5. ¶ Muliones dicuntur etiam certi generis culices, κνῖπες: fortasse quia mulos aestate infestant. Hi sunt apibus inimici, ut est ap. Plin. 11, 18, 19. Creduntur autem non amplius, quam uno die vivere, teste eod. 30, 16, 53. ¶ [Est etiam cogn. R. Inscr. ap. Grut. 339, 3. Q. Rapidius Q. F. Lem. Mulio. Ita etiam est cognominatus P. Ventidius Bassus, consul suffectus ann. U. C. DCCXI., quia, ut ait Gell. 15, 4., curandis mulis olim victitasset. Adde Cic. Fam. 10, 18. et Plin. 7, 43, 44. F.]

MŪLĬŌNĬCUS et Mulionius, a, um, adj. ad mulionem pertinens. Lampr. Elagab. 32. f. Tectus cuculione mulionico, ne agnosceretur. Cic. Sext. 38. Mulioniam paenulam arripuit. Al. leg. mulionicam. [*Ita Orell.]

MULLĔOLUS, a, um, adj. dimin. mullei. Tert. Pall. 4. f. Impuro cruri purum, aut mulleolum inducit calceum.

MULLĔUS Calceus, et Mulleus, absolute, genus calcei, coloris purpurei, seu punicei, quem Festus primum a regibus Albanis gestatum tradit, deinde a patriciis Romanis: additque, putari esse ab obsoleto mullare, hoc est suere. Alii censent, mulleos, quia purpurei essent, nomen accepisse a rubro colore mulli piscis. Unde puniceos mullos dixit Auson. Idyll. 117. et Ov. Hal. 123. et tenui suffusum sanguine mullum. Sed contra Fenestella ap. Plin. 9, 17, 30. mullis nomen a colore mulleorum calceamentorum datum putat. Fuit gestamen patriciorum, non tamen omnium, sed eorum, qui curulem magistratum cepissent, ut diserte tradit Cato ap. Fest., nam ceteris calcei erant ex nigra aluta. At sub Augustis, qui sibi solis mulleos vindicavere, magistratibus aurati sunt attributi. Titin. ap. Fest. Jam cum mulleis te ostendisti, quos tibiatim calceas. Ita Scal., cum ap. Fest. legatur quos tibiatis in calceos. Est autem tibiatim, ad mediam usque tibiam, quia erant omnia ea genera calceamentorum, qualia Turcarum hodie, medio crure tenus. Unde Tert. Pall. 4. f. Impuro cruri purum, aut mulleolum inducit calceum. Sic Hor. Sat. 1, 6, 27. nigris medium impediit crus Pellibus. Plura de his Salm. ad illud Vopisc. Aurel. 49. Calceos mulleos, et cereos, et albos, et hederacios viris omnibus tulit, mulieribus reliquit.

MULLO, as, a. 1. suo, consuo. V. in v. praec.

MULLŬLUS, i, m. dimin. mulli. Cic. Par. 5, 2. Et videat aliquem summis populi beneficiis usum barbatulos mullulos exceptantem de piscina. Al. leg. mullos. [*Ita Orell., qui nimis fere ridicule hoc quidem loco duo jungi diminutiva dicit. Et grandes potius mullos, muraenas piscinarios istos quaesivisse.]

MULLUS, i, m. τρίγλη, piscis marinus, et fluviatilis: sed marinus praecipue in honore: dictus barbatus a Cic. Att. 2, 1. med. et Varr. R. R. 3, 17. quoniam, ut ait Plin. 9, 17, 30., barba gemina insigniter inferiore labro: coloris punicei, quia tenui sanguine suffusus est, ut est ap. Ov. Hal. 123., modicae magnitudinis, ut scribit Plin. l. c., ut qui binas libras ponderis raro admodum excedit, nec in vivariis, piscinisque crescit. Macr. tamen Sat. 2, 12. majoris ponderis passim suo tempore visum esse tradit. Hor. quoque Sat. 2, 2, 33. trilibrem memorat: quadrilibrem Mart. 10, 31., quatuor vero librarum et selibrae, tanquam rari ponderis, donatum Tiberio Caesari, Sen. ep. 95. med., ab eo in macellum missum, et quinque millibus HS emptum a P. Octavio. Ad sex libras pervenit ille, de quo Juven. 4, 15. mullum sex millibus emit, Aequantem sane paribus sestertia libris, Ut perhibent, qui de magnis majora loquuntur. Asinius Celer, Cajo principe, hoc pretium excessit, unum mercatus octo millibus nummum, teste Plin. ib. 18. 31., qui paulo post ex Licinio Muciano narrat, captum unum in mari Rubro octoginta librarum. Sed tam magni ponderis ignoti mulli Romanis fuere. Decrevere etiam paulatim pretia, ut Macr. ait l. c. Interim ex his fit palam, quanta olim gula fuerit, quantumque luxuria sibi licentiae sumpserit, quae majoris piscem modicum unius coenae causa, quam hominem emerit. Mart. reprehendens Calliodorum, qui servum vendiderat nummis mille ducentis, eaque pecunia quadrilibrem mullum emerat, l. c. Exclamare libet, non est hoc, improbe, non est Piscis: homo est: hominem, Calliodore, voras. ¶ Mullum exspirantem versicolori quadam, et numerosa varietate spectari, proceres gulae narrant, inquit Plin. cit. 9, 17, 30., rubentium squamarum multiplici mutatione pallescentem, utique si vitro spectetur inclusus. (V. Sen. Q. N. 3, 18.) Id. ib. mullorum plura genera facit, pro vario cibi genere, quo vescuntur, et vario sapore inde contracto: nam et alga vescuntur, et ostreis, et limo, et aliorum piscium carne. Lutarium ex iis vilissimi generis appellant: nec litoralibus gratia: laudatissimi conchylium sapiunt. ¶ Delicatiores divites in vivariis et piscinis eos alebant, se beatos praedicantes, si ita eorum aliquis mansuevisset, ut ad manum heri cibum capturus accederet. Cic. Att. 2, 1. med. et Par. 5, 2. f.

*MULOCISIARĬUS, i, m. Gloss. Gr. Lat. καρουχάριος, Mulocisiarius, carucarius. Est igitur qui cisio mulis juncto vehitur. B. A.

MŪLŎMĔDĬCĪNA, ae, f. ἱππιατρία, ars medendi mulis, ceterisque jumentis. Veg. Vet. praef. 1. et 2.

MŪLŎMĔDĬCUS, i, m. ἱππίατρος, κτηνίατρος, medicus mulorum, ceterorumque jumentorum. Veg. Vet. praef. 1. et Firm. Math. 8, 13. V. APTATURA.

*MULON, Aethiopiae oppidum, vel Aegypto Aethiopiaeque conterminum. Plin. 6, 29. Mulon, quod oppidum Graeci Hypaton (ὕπατον, i. e. supremum, ultimum) vocarunt. Plin. 6, 29. B. A.

*MULSA, ae, f. aqua melle temperata. Plin. Val. 1, 1. Conilam in mellitissima mulsa macerare. B. A.

MULSĔUS, a, um, adj. μελιηδής, mulsi saporem referens, dulcis. Colum. 12, 45. Sed etiam liquorem mulsei saporis praebet. Id. 8, 7. med. Mulsea aqua, h. e. melle mixta. Adde Plin. 21, 19, 75.

[MULSŬLUS, a, um, dimin. mulsi. Est cogn. R. Inscr. ap. Mur. 1352, 14. Hostilia Mulsula. F.]

MULSŪRA, ae, f. actus mulgendi. Calp. Ecl. 5, 34. rursusque premetur Mane, quod occiduae mulsura redegerit horae.

MULSUS, a, um, part. a mulceo: mel habens admixtum, vel mellis saporem. Colum. 12, 12. et Plin. 22, 24, 51. Mulsa aqua: ὑδρόμελι. Plin. 10, 22, 27. Lac mulsum. Colum. 5, 10. f. Mulsa pira. [M. Aurel. ap. Front. ad M. Caes. (ed. A. Maio) 4, 6. Aqua mulsa sorbendo ad gulam, et rejectanda fauces fovi potius, quam dicerem gargarizavi. F.] ¶ Mulsum absolute est vinum melle admixtum, οἰνόμελι, μελίκρατον: quae potio fuit antiquis locupletibus et delicatioribus usitata, et in

deliciis. Ejus conficiendi rationem *Colum.* 12, 41., utilitates in medicina *Plin.* 22, 23, 49. et *ib.* 24, 53. tradit. *Pl. Pers.* 1, 3, 7. Commisce mulsum, struthea, colutheaque appara; et 5, 2, 40. Age, circumfer mulsum, bibere da usque plenis cantharis. *Cic. Or.* 2, 70. Cum vocem in dicendo obtudisset, suadebat Granius, ut mulsum frigidum biberet. *Id. Tusc.* 3, 19. Huic calix mulsi impingendus est, ut plorare desinat. *Varr. R. R.* 3, 16. Mulsum paene quotidie in convivio omnibus dare. *Hor. Sat.* 2, 4, 26. leni praecordia mulso Prolueris melius. *Mart.* 13, 6. Nos alicam, mulsum poterit tibi mittere dives. ¶ Proverbium est gulonum, inquit *Macr. Sat.* 7, 12., mulsum, quod probe temperes, miscendum esse novo Hymettio, et vetulo Falerno. ¶ *Mulsum aceti* ap. *Seren. Samm.* 49, 914. est acetum mulsum, quod habet *Cato R. R.* 157. *med.* ¶ Translate *mulsus* est suavis, jucundus, dulcis. *Pl. Rud.* 2, 3, 34. Mea Ampelisca, ut dulcis est! ut mulsa dicta dicis! *Id. Poen.* 1, 2, 112. ut mulsa loquitur! ¶ *Mea mulsa*, appellatio est amatoria blandientis. *Pl. Stich.* 5, 5, 14. Age, mulsa mea, suavitudo, salta. Adde *Cas.* 2, 6, 20. ¶ *Mulsa* absolute in plur. num. barbarismus est, docente *Quint.* 1, 5,

MULTA et Mulcta, ae, f. ζημίωμα, poena pecuniaria, vel in pecore, quae pro delictis irrogatur. Inter multam, et poenam, inquit *Ulp. Dig.* 50, 16, 131., multum interest: cum poena generale nomen sit, omnium delictorum coercitio; multa specialis peccati, cujus animadversio hodie pecuniaria est: poena autem non tantum pecuniaria, verum capitis, et existimationis irrogari solet. Et multa quidem ex arbitrio ejus venit, qui multam dicit: poena non irrogatur, nisi quae qua lege, vel quo jure specialiter huic delicto imposita est. Hactenus *Ulp.* Haec tamen discrimina non sunt perpetua, nisi fortasse apud JCtos. *Cic. Balb.* 18. Hujus accusatorem multa et poena multavit. *Id. Leg.* 3, 3. Per populum multae, poenae certatio esto; et *Caec.* 33. *extr.* In colonias Latinas saepe cives nostri, aut sua voluntate, aut legis multa profecti sunt: quam multam si sufferre voluissent, tum manere in civitate potuissent. [*Id. de Rep.* (ed. *A. Maio*) 2, 9. Romulus plebem multae dictione ovium et boum, non vi et suppliciis coercebat. *F.*] ¶ Vox est Sabinorum teste *Varr.* ap. *Gell.* 11, 1. vel Oscorum, ut est ap. *Fest.* Sed turba grammaticorum novicia, inquit *Gell.*, Latinam putat, et κατ' ἀντίφρασιν dici, quasi minime multa sit, aut esse debeat. Quod est plane frigidum. ¶ *Multa suprema* appellabatur primis reipubl. temporibus (quibus non nisi ovium, boumque impendio multatio constabat, ut ait *Plin.* 18, 3, 3. et *Cic.* supra, quia hae solae tum divitiae fuere) quae erat duarum ovium, boum triginta: pro copia scilicet boum, proque ovium penuria: *minima* erat ovis unius, ut *Gell. l. c.* docet. Postea lege Aternia constituti sunt in oves singulas aeris deni, in boves aeris centeni. In ea dicenda cautum fuit, ne bos prius, quam ovis nominaretur, ut ait *Plin. l. c.*, et ut ovis masculino genere efferretur: adeo ut in feminino negarent justam multam videri, ut *Gell. l. c.* tradit. De multae quantitate, et taxatione eadem ac *Gellius* habet *Festus*. Procedente tempore, et crescentibus divitiis, multae quoque taxatio crevit. *Varr.* ap. *Gell. l. c.* M. Terentius quando citatus neque respondit, neque excusatus est, ego ei unum ovem multam dico. *Cato ib.* et ipse *Gell.* 7, 14. et *Macr. Sat.* 1, 5. Imperator noster, si quis extra ordinem depugnatum ivit, et multam facit: τίμημα ποιεῖ. *Varr. L. L.* 4, 19. Cum multa pecore diceretur. *Liv.* 10, 37. Multa praesens quingentum millium aeris in singulas civitates imposita. *Plin.* 18, 3, 3. Multam indicere. *Ov. Fast.* 5, 289. subire. *Cic. Cluent.* 37. committere; et *Fam.* 5, 20. depellere alicui. *Id. Phil.* 11, 8. remittere. *Varr. L. L.* 4, 36. exigere. ¶ *Dicere* et *irrogare multam* est tribuni plebis, vel alterius indicentis multam alicui, et ad populum disceptandam ferentis: *certare multam* est de ea apud populum utrinque verba facere: cujus suffragiis vel confirmabatur, vel tollebatur. V. CERTATIO. *Liv.* 25, 3. *med.* Duo tribuni plebis ducentum millium aeris multam M. Postumio dixerunt. Cui certandae cum dies advenisset, etc. *Cic. Mil.* 14. de Clodio: Diem mihi, credo, dixerat, multam irrogarat, actionem perduellionis intenderat. *Id. Phil.* 11, 8. Crassus consul et pontifex max. Flacco collegae flamini Martiali multam dixit, si a sacris discessisset: quam multam populus remisit. ¶ *Multam petere* dicebatur, qui multam irrogabat, postulans a populo, ut ea rata haberetur. *Cic. Cluent.* 37. ¶ De quacumque postea poena. *Pl. As.* 4, 1, 55. Nec ulli verbo maledicat: si dixerit, Haec ei multa esto: vino viginti dies Ut careat. ¶ Ad scriptionem quod attinet, *multa* magis placet *Manut.* et *Cellar.* quod in libris veteribus sic habeatur, et in *Inscr.* ap. *Grut.* 52, 12.: pluries vero in alia opt. notae ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 70. Accedit auctoritas *Festi*, apud quem eo loci est in serie litterarum, ut sine *c* scribi debeat: item *Scaligeri* ad *Varr.*, et *Vossii*, qui in *Etymol.* deducit a *multo, as*, quod olim pro numerare usurpatum fuit, et *Pierii* ad *A.* 11, 839. qui in pluribus codicib. *multare*, quam *mulctare* reperit. Et *mulcta* tamen suos habet antiquos libros, et *Inscr.* ap. *Grut.* 155, 1. quam in MULCO attulimus.

MULTANGULUS, a, um, adj. πολυγώνιος, multos habens angulos. *Lucr.* 4, 655. Multa rotunda, modis aliis multangula quaedam. ¶ Scribitur et *multiangulus* ap. *Capell.* p. 35. Formae multiangulae.

[MULTANIMIS, e, adj. qui multum animi habet. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 690. Hermia multanimis hanc viam explicuit. *F.*]

*MULTANNUS, πολυχρόνιος *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

MULTATICIUS et Mulctaticius, a, um, adj. τετιμημένος, ad multam pertinens, ut *multaticia pecunia*, quae multis irrogatis exigitur. *Liv.* 10, 23. *extr.* Ex multaticia pecunia, quam exegerunt pecuariis damnatis, ludi facti. *Id.* 30, 39. *f.* Cum signa tria ex multaticio argento facta in Capitolio posuissent. *Inscr.* ap. *Mur.* 610, 1. C. Titinius aedilis plebis multavit lanios, quod carnem vendidissent populo non inspectam; de pecunia multaticia cella exstructa ad Telluris Lavernae.

MULTATICUS et Mulctaticus, et antiquo more Moltaticus, a, um, adj. multaticius. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 469, 2. Quaistores aire moltaticod dederont. Alia ap. *Donat.* 263, 1. M. Scaudius C. F., C. Munatius T. F. aediles aere multatico.

MULTATIO et Mulctatio, onis, f. actus multandi, multa, ζημίωσις. *Cic. Rab. perd.* 5. Misera est ignominia judiciorum publicorum, misera multatio bonorum, miserum exsilium. *Plin.* 18, 3, 3. Multatio non nisi ovium, boumque impendio dicebatur. V. MULTA.

*MULTATOR, oris, m. qui multat. *JCt.* in *Digest. B. A.*

MULTATUS et Mulctatus, a, um, part. a *multo*, multa affectus, damnatus pecore, pecunia, exsilio, etc. *Cic. Caecin.* 34. *med.* Maleficium exsilio multatum. *Vell.* 2, 37. Servatus regi honos imperii, sed multato ingenti pecunia. *Suet. Caes.* 1. Sacerdotio, et uxoris dote, et gentiliciis hereditatibus multatus. Sic *Vell.* 8, 38. *f.* Creta Metelli ductu longissime libertatis fine multata. *Liv.* 10, 23. *med.* Feneratoribus diem dixerunt: quorum bonis multatis, ex eo, quod in publicum redactum est, aenea in Capitolio limina posuerunt. *Virg. A.* 11, 839. multatam morte Camillam. Al. leg. *mulcatam.* V. dicta in MULCATUS. De *mulctatus* vero V. MULTA. ¶ Translate. *Cic. Rab. Post.* 1. Cum ab ipsa fortuna crudelissime videat hujus consilia esse multata.

MULTESIMUS, a, um, adj. πολλοστημόριος, ex multis unus, parvus: ut *millesimus* unus e mille. *Lucr.* 6, 650. Et videas coelum summai totius unum Quam sit parvula pars, et quam multesima constet, Et quota pars homo sit terrai totius unus.

MULTIBARBUS, a, um, adj. δασυπώγων, multam barbam habens. *Appul. Flor. n.* 3. Marsyas hispidus, multibarbus, spinis et pilis obsitus. Alii rectius leg. *illutibarbus.*

MULTIBIBUS, a, um, adj. πολυπότης, qui multum bibit. *Pl. Curc.* 1, 1, 77. lena multibiba, atque merobiba. *Id. Cist.* 1, 3, 1. et multiloqua, et multibiba est anus. *Macr. Sat.* 5, 21. Et Herculem multibibum heroa fuisse, argumentum est, etc.

MULTICAVATUS, a, um, adj. multis locis cavatus. *Varr. R. R.* 3, 16. *med.* Favus est, quem fingunt (*apes*) multicavatum ex cera.

MULTICAULIS, e, adj. multos caules emittens. *Plin.* 21, 16, 56. Quaedam in iis multicaulia ramosaque sunt, ut carduus.

MULTICAVUS, a, um, adj. multicavatus. *Ov. Met.* 8, 561. Pumice multicavo, nec laevibus atria tophis Structa subit.

MULTICIUS, a, um, adj. qui multis liciis textus est, per syncopen a *multilicius*, idem ac polymitus, Graece πολύμιτος, a πολύς, multus, et μίτος, licium. Hinc *Multicia tunica*, vel *synthesis*, et absolute *Multicia, orum*, sunt vestes molliores feminarum propriae, ut colligitur ex illo *Juven.* 11, 186. uxor Humida suspectis referens multicia rugis. Haec tamen etiam a viris luxu deditis gestabantur: quare ita reprehendit Creticum *Id.* 2, 66. sed quid Non facient alii, cum tu multicia sumas? et 76. quaero, an deceant multicia testem. *Valerian. Aug.* in *ep.* ap. *Vopisc. Aurel.* 12. Dabis Aureliano tunicas multicias viriles decem, lineas Aegyptias viginti. Alii leg. *multilicias.* *Tert. Pall.* 4. *med.* Ita et endromidis solocem aliqua multicia synthesi pugil Cleomachus extrusit. *Not. Tir.* p. 159. Babylonicum, polymitum, multicium, sericum, pseudosericum, holosericum. *Gloss. Philox.* Multicia, πολύμιτα. ¶ *Salmasius* putat, *multicius* esse a *multum*, et *icere*, quod genus panni sit pectine probe ictum seu pulsatum, et *levidensi* opponit. *Forcellinus* autem, quia *Juven. l. c.* ait, Creticum in ea veste pellucere, *Salmasii* etymon improbat, nec itidem nostrum supra allatum probat, quasi vero Latini pellucidum tantummodo appellaverint id, quod Itali nunc dicunt *trasparente*, qualis fuit Coa vestis, V. COUS; cum certo constet, illos ea voce id, quod valde lucet, etiam significasse. Videtur itaque *multicius* Latinorum idem esse ac πολύμιτος Graecorum, quod genus sericarum vestium instituisse Alexandriam Aegypti urbem celeberrimam, auctor est *Plin.* 8, 48, 74. [*Plurima adjecit *F.*]

*MULTICOLA, ae, m. qui multos colit. *Fulg. adv. Arianos.* Multicolae Pagena. *B. A.*

MULTICOLOR, oris, m. et f. πολύχρους, habens multos colores. *Plin.* 37, 10, 60. Hexecontalithos in parva magnitudine multicolor, hoc sibi nomen adoptavit. *Appul. de Mundo:* Iris multicolor est. ¶ Absolute. *Id. Met.* 11. [*p. 758. *Oudend.*] Multicolor bysso tenui pertexta, *h. e.* vestis multicolor.

MULTICOLORUS, a, um, adj. multicolor. *Gell.* 11, 16. Sicuti multijuga dicimus, et multicolora, et multiformia. *Prud. Cath.* 3, 104. Patraque multicolora latex Quadrifluo celer amne rigat.

MULTICOMUS, a, um, adj. bene comatus, vel multas comas habens, πολύκομος. *Paul. Nol. carm.* 26, 418. Densaque multicomis imitantur sidera flammis.

MULTICUPIDUS, a, um, adj. qui multa cupit. *Varr.* ap. *Non.* 2, 418. et 5, 42. Quam dereliquit multicupida juvenilitas.

MULTIFACIO, is, a. 3. magnifacio. *Paul.* ex *Festo:* Multifacere dicitur, sicut magnifacere, parvifacere. *Cato:* Neque fidem, neque jusjurandum, neque pudicitiam multifacit. **Pl. Rud.* 2, 3, 50. Verum ecastor ut multifecit, ita probe curavit Pleusidippus. Sed edd. *Gronov. Taubm. Buchner. Douz. Camerar.* etc. legunt *multi fecit* divise, quod fortasse melius. *B. A.*

MULTIFARIAM, adv. πολλαχῆ, multis in locis. *Paul.* ap. *Fest.* Multifariam dixerunt antiqui, quod videlicet in multis locis fari poterat, idest dici. V. BIFARIAM et BIFARIUS. *Cato* ap. *Gell.* 3, 7. Cum saucius multifariam ibi factus esset, tum vulnus capiti nullum evenit. *Cic. Or.* 2, 41. Si aurum cui, quod esset multifariam defossum, commonstrare vellem, etc. *Id. Leg.* 1, 14. Judicia quondam nusquam erant, hodie multifariam nulla sunt. *Liv.* 3, 50. Togae multifariam in castris visae, majoris aliquanto, quam erat, speciem urbanae multitudinis fecerant. *Id.* 37, 5. Cum viri propugnarent, feminae tela omnis generis, saxaque in muros gererent, multifariam scalis appositis. *Id.* 33, 18. Omnibus ex praesidiis, quae multifariam disjecta erant, devocatis. *Plin.* 9, 57, 83. Multifariam in Ponto unum genus esse, quod, etc. *Id.* 30, 6, 15. Cochleae multifariam nascentes. *Id.* 25, 8, 53. Utramque nasci multifariam, sed deteriores in agris pinguibus. *Suet. Galb.* 19. Legionarii, qui multifariam, diverseque tendebant. Adde *Cal.* 18., *Gell.* 18, 2., *Liv.* 3, 5. et *Sisen.* ap. *Non.* 2, 562.

MULTIFARIE, adv. idem quod multifariam. *Plin.* 18, 7, 10. *n.* 3. Panis multifarie et e milio fit, e panico rarus. *Solin.* 11. *med.* de Delo: Eadem est Ortygia, quae clarissima in Cycladum numero multifarie traditur: nunc Asteria a cultura Apollinis: nunc a venatibus Lagia, vel Cynetho: Pyrpile etiam, etc. *h. e.* multis in locis multa habet nomina.

MULTIFARIUS, a, um, adj. πολύτροπος, multiplex, varius. *Gell.* 5, 6. Militares coronae multifariae sunt.

MULTIFER, ra, rum, adj. πολυφόρος, fertilis. *Plin.* 16, 8, 11. Tam multifera sunt, tot res, praeter glandem, pariunt robora.

MULTIFIDUS, a, um, adj. qui in multas partes finditur. *Ov. Met.* 8, 644. Multifidasque faces, ramaliaque arida, etc. *Sen. Med.* 111. Multifidam jam tempus erat succendere pinum. Sic *Stat. Th.* 10, 843. Multifidam quercum flagranti lumine vibrat, *h. e.* facem e quercu. V. INSPICO. *Plin.* 11, 37, 45. Cornua ovium nulla, nec cervarum, nec quibus multifidi pedes, nec solidipedum ulli. *Mart.* 14, 25. Multifido buxus quae tibi dente datur, *h. e.* pecten e buxo. *Val. Fl.* 1, 6. Draco multifidas linguas vibrans, *h. e.* trisulcas. *Id.* 4, 93. multifidum jubar, *h. e.* solis radii. ¶ De crinibus in multos cirros divisis. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 15. de Venere: Illi multifidos crinis sinuatur in orbes, Idalia divisus acu. *Id. Nupt. Honor. et Mar.* 102. haec morsu numerosi dentis eburno Multifidum discrimen arat. ¶ *Multifida* dicuntur flumina, quae in multos divisa rivos in mare influunt. Unde multifidus Timavus, *Mart.* 8, 28. Multifidus Ister, *Lucan.* 3, 201. Multifidae undae, *Id.* 10, 311. de Nilo crescente, et extra ripas passim vagante. Sic *Claud. de Apono* 59. Multifidas dispergit opes, artemque secutus, Qua jussere manus, mobile torquet iter. ¶ Translate. *Val. Fl.* 4, 661. Sic ubi multifidus ruptis e nubibus horror Effugit, etc. *h. e.* fulmen, vel fulgur in multas partes se spargens, et horrorem incutiens. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 55. Non mihi centenis resonent si vocibus ora, Multifidusque ruat centum per pectora Phoebus, Acta Probi narrare queam, *h. e.* multiplex.

MULTIFLUUS, a, um, adj. multum fluens. *Juvenc.* 1, 586. Multifluisque diem verbis ducendo fatigant. *Arator* 2, 1065. cunctosque rigari Multifluo sermone jubet.

MULTIFORABILIS, et

MULTIFORATILIS, e, adj. multa habens foramina, multiforus. *Appul. Met.* 10. Jam tibiae multiforabiles cantus Lydios dulciter consonant. *Id.*

Flor. n. 3. Nec tam pluriformi modo, nec tam multiforatili tibia. Adde Sidon. ep. 8, 9.

MULTIFORIS, e, adj. multas habens fores, seu aditus, exitusve. Plin. 8, 55, 81. Specus, qui sunt multifores in terra.

MULTIFORMIS, e, adj. πολύμορφος, varius, quasi multiplicis formae ac variae. Colum. 7, 9. med. Ut per anni diversa tempora multiformes nuces, ac ficum praebeat. Cic. Acad. 1, 7. Qualitates principes sunt uniusmodi, et simplices: ex his autem ortae variae sunt, et quasi multiformes. Gell. 19, 14. Artes multiformes et variae. Sen. ep. 120. f. Praeter sapientem nemo unum agit: ceteri multiformes sumus. Macr. Sat. 7, 4. f. Multiformis alimonia deprehenditur causa morborum.

MULTIFORMITER, adv. πολυτρόπως, variis modis. Gell. 9, 5. Plato ante hos omnes ita varie et multiformiter disseruit de voluptate. Plin. 36, 27, 69. Pestilentiae ignis sufflitu multiformiter auxiliari.

MULTIFORUS, a, um, adj. multa habens foramina, πολύτρητος. Ov. Met. 12, 157. Non illos citharae, non illos carmina vocum, Longave multifori delectat tibia buxi. Sen. Agam. 348. Tibi multifora tibia buxo Solemne canit.

MULTIGENERIS, e, adj. πολυγενής, multorum generum. Pl. Capt. 1, 2, 56. Multis, et multigeneribus opus est tibi Militibus. ℙ Multigenerum absolute pro multorum generum. Pl. Stich. 2, 2, 59. Post haec unguenta multigenerum multa.

MULTIGENUS, a, um, adj. πολυγενής, qui est multorum generum. Lucr. 2, 335. Percipe, multigenis quam sint variata figuris. Plin. 11, 1, 1. Multa haec et multigena terrestrium volucrumque vita. Hard. ex MSS. legit multigenera, quod est a recto multigenerus.

MULTIGRUMUS, a, um, adj. multos habens grumos seu cumulos, aut acervos. Vox est prisca dicta a Naevio in Alcesti, de tumidis magnisque fluctibus: et recensetur a Gell. 19, 7. inter ea, quae nimium poetica sunt, et a prosae orationis usu alieniora.

MULTIJUGI, orum, et Multijuges, um, adj. a multus et jugum, ut bijugi, quadrijugi. Equi multijugi sunt plures equi multis jugis ad currum juncti. Liv. 28, 9. med. Itaque iret alter consul sublimis curru, multijugis, si vellet, equis: uno equo per urbem verum triumphum vehi. Gell. 19, 8. med. Quadrigae semper, etsi multijugae non sunt, multitudinis tamen numero tenentur. ℙ Translate est multiplex, varius. Cic. Att. 14, 9. De republica multa cognovi ex tuis litteris, quas quidem multijuges accepi uno tempore a Vestorii liberto. Gell. 2, 11. Spolia habuit multijuga: in his provocatoria pleraque. Id. 10, 2. Multijuga hominum partio. Id. 14, 2. Multijuga et sinuosa quaestio. Appul. Apol. Aristotelis multijuga volumina. [Front. ad Verum (ed. A. Maio) ep. 1. Historiam scripsit Cato verbis multijugis. F.]

[MULTILATERUS, a, um, adj. πολύπλευρος, plurilaterus, qui multis constat lateribus. Auct. fragm. operis, quod Censorino tribuitur, c. 7. Trigonum, trilaterum: tetragonum, quod quatuor; multilaterum, quod pluribus lineis continetur. F.]

MULTILAUDUS, a, um, adj. qui est multae laudis, πολυέπαινος. Ammian. 21, 10. [*al. 18.] Vir sobrietatis gratia multilaudus. Alii rectius leg. aemulandus.

MULTILICIUS. V. MULTICIUS.

MULTILOQUAX, acis, adj. omn. gen. multiloquus. Pl. Aul. 2, 1, 5. Multiloquaces mulieres. Al. leg. multum loquaces.

MULTILOQUIUM, ii, n. multus sermo. Pl. Merc. prol. 31. Amori accedunt etiam haec multiloquium, pauciloquium, etc.

MULTILOQUUS, a, um, adj. πολύλαλος, πολύλογος, qui multa loquitur. Pl. Ps. 3, 2, 5. coquum ducere Multiloquum, gloriosum, insulsum. Id. Cist. 1, 3, 1. multiloqua et multibiba anus.

MULTIMAMMIA, ae, f. πολύμαστος, multas habens mammas, mammosa. Epithetum est Dianae Ephesiae, quae mammis multis (ut loquitur Minuc. Fel. Octav. 21. f.) et uberibus exstructa colebatur. Hieron. prooem. in ep. ad Ephes. med. Ephesii Dianam colentes, non hanc venatricem, quae arcum tenet, atque succincta est, sed illam multimammiam, quam Graeci, etc. Appul. hanc eandem designat, cum ait Met. 11. in. Phoebi soror, quae partu fetarum medelis lenientibus recreato, populos tantos educasti, praeclarisque nunc veneraris delubris Ephesi.

MULTIMETER, tri, m. abundans metris. Sidon. ep. 8, 11. med. Si poemata illius metiaris, multimeter, argutus, artifex erat.

MULTIMODE. V. in v. sq.

MULTIMODIS, adv. πολυτρόπως, multis modis, multipliciter. Enn. ap. Cic. Or. 3, 58. Multimodis sum circumventus, morbo, exsilio, atque inopia. Lucr. 1, 893. Verum semina multimodis immixta latere Multarum rerum in rebus communia debent. (Adde alibi saepe.) Cic. Fin. 2, 26. Hoc etsi multimodis reprehendi potest, tamen accipio. Ter. Heaut. 2, 3, 79. multimodis injurius, Clitipho, es. Nep. Them. 10. De cujus morte multimodis apud plerosque scriptum est. Pl. Mil. 4, 4, 53. multimodis sapis. ℙ In loco Ennii allato al. leg. multi' modis: quod et de locis Lucr. suspicari possumus (in quo saepissime lectio variat) et Nepotis, Plauti ac Terentii. Ap. Cic. alii leg. multis modis: et in quodam MS. etiam multimode.

MULTIMODUS, a, um, adj. πολύτροπος, (ut omnimodus) multorum modorum, multiplex, varius. Liv. 21, 8. Oppidani multimoda arte distineri coepti sunt.

MULTINODUS, a, um, et Multinodis, e, adj. multos nodos habens. Appul. Met. 5. Multinodis voluminibus serpens coluber. Id. ib. 8. Indidem sese multinodis commulcat ictibus. Prud. Cath. 7, 139. Tectus flagellis multinodi germinis. ℙ Translate. Appul. Met. 10. Discursus reciproci multinodes ambages explicuit. Al. rectius leg. multimodas.

MULTINOMINIS, e, adj. comm. gen. πολυώνυμος, qui multa habet nomina. Appul. Met. 11. Multinominis Deae divina imperia.

MULTINUBENTIA, ae, f. πολυγαμία. Tert. adv. Psych. 1. Multinubentiae pronus. *Adde Pud. 1. B. A.

[MULTINUBUS, a, um, adj. qui multas uxores duxit, quae multis viris nupsit. Hieron. adv. Jovin. 1, 28. Nobis adversarius proposuerat Salomonem multinubum. Id. ep. 123. n. 10. Vidi unum, qui viginti sepelisset uxores, unam quae vicesimum secundum habuisset maritum, extremo sibi, ut ipsi putabant, matrimonio copulatos. Vicit maritus, et coronatus uxoris multinubae feretrum praecedebat. F.]

MULTINUMMUS, a, um, adj. qui multorum nummorum pretio emitur. Varr. R. R. 3, 17. Ego enim uno servulo, hordeo non multo, aqua domestica meos multinummos alo asinos. (De ingentib. asinorum pretiis V. eund. ib. 2, 1. et ib. 3, 2.) Id. ap. Non. 3, 152. Multinummus piscis, helops.

MULTIPARTITUS, a, um, adj. divisus in multas partes, sive res. Plin. 6, 19, 22. Namque vita mitioribus populis Indorum multipartita degitur. Alii tellurem exercent, militiam alii capessunt, merces alii suas evehunt, etc.

MULTIPATENS. V. MULTIPOTENS.

MULTIPEDA, ae, f. ὄνισκος, genus insecti, de quo V. in MILLEPEDA.

MULTIPES, edis, adj. omn. gen. πολύπους, multos habens pedes. Plin. 11, 45, 103. Sunt autem crura his obliqua: sic et multipedibus. ℙ [Est etiam idem ac multipeda. Isid. Orig. 12, 5. Multipes vermis terrenus ac multitudine pedum vocatus, qui contra ictum contractus in globum complicatur: nascitur sub petris ex humore et terra. F.]

MULTIPLEX, plicis, adj. omn. gen. πολλαπλάσιος, multus, copiosus, varius: cui simplex opponitur. Plin. 16, 31, 55. Cortex multiplex tunicis vitibus, tiliae, abieti: quibusdam simplex, ut fico, arundini. Id. 18, 12, 30. Fabae multiplex usus omnium quadrupedum generi, praecipue homini. Cic. N. D. 2, 51. f. Quae multiplices fetus procreant, ut sues, canes, his mammarum data est multitudo; et ib. 54. f. Alvus est multiplex et tortuosa, arcetque et continet, quod recipit. Id. Sen. 15. Vitis serpens multiplici lapsu et erratico. Ov. Met. 8, 158. Multiplici domo, et caecis includere tectis, h. e. labyrintho. Cic. Or. 3. med. Multiplices variique sermones. Plin. 18, 7, 10. n. 5. Multiplicia folia fabae, piso, h. e. multa. Pl. Epid. 4, 1, 3. multiplex aerumna me exercitam habet. Auct. ad Her. 4, 54. Verborum ancipites, aut multiplices potestates. Virg. A. 5, 264. Lorica multiplex. Id. ib. 259. consertam hamis auroque trilicem Donat. [*Sil. 16, 583. Auri multiplicis thoraca tulit. B. A.] ℙ Multiplex locus ap. Lucr. est amplus, latus, spatiosus, magnus, 2, 162. et 4, 208. Multiplicisque loci spatium transcurrere eodem Tempore. Al. leg. multiplexque loci spatium, producta secunda syllaba. [*Ita Eichstädt.] ℙ Multiplex domus ap. Sen. Hipp. 523. est ampla, et pluribus constans membris: quam multiplicatam dicit Cic. Off. 1, 39. ℙ Translate. Cic. Fl. 3. Praeturae jurisdictio res varia, et multiplex ad suspiciones, et simultates. Id. Or. 1, 3. Ii, qui mathematici vocantur, quanta in obscuritate rerum, et quam recondita in arte, et multiplici subtilique versantur! et ib. 51. med. Quarum rerum fateor magnam multiplicemque esse disciplinam, et multas, copiosas, variasque rationes. Id. Brut. 31. Adhibere genus orationis vagum et fusum, et multiplex. Id. Amic. 18. Neque enim fidum potest esse multiplex et tortuosum ingenium, h. e. varium, duplex, inconstans. Sic ib. 25. Animus non unus et idem, sed varius, commutabilis, multiplex; et Coel. 6. de Catilina: Hac ille tam varia multiplicique natura, etc. Vell. 2, 105. Vir multiplex in virtutibus, navus, agilis, providus, militiariumque officiorum patiens, ac peritus. Sil. 5, 544. Vir multiplex proavis, h. e. qui multos proavos honoratos habuit, genere clarus.

MULTIPLICABILIS, e, adj. qui multiplicari potest: item multiplex. Cic. vertens Sophoclis carmina, Tusc. 2, 9. f. Haec interemit tortu multiplicabili Draconem, auriferam obtutu observantem arborem.

MULTIPLICATIO, onis, f. πολλαπλασιασμός, actus multiplicandi. Colum. 3, 2. Ut multiplicatione frugum reditus augeatur. Front. Aquaed. 34. Multiplicatio quinariarum. Sen. ep. 12. Temporum multiplicatione vita componitur. ℙ In rationibus ducendis. Colum. 5, 2. Multiplicantur in se duo latera, et quae summa ex multiplicatione efficitur, etc. Adde Vitr. 9, 1. et 10, 16.

MULTIPLICATOR, oris, m. qui multiplicat. Paul. Nol. ep. 44. (al. 31.) med. Herilium talentorum multiplicator.

MULTIPLICATUS, a, um, part. a multiplico: multiplex factus, auctus. Planc. ad Coss. etc. Fam. 10, 8. Aucto exercitu, auxiliisque multiplicatis. Cic. Q. Fr. 1, 2. f. Tota Italia concurret, ut multiplicata gloria discedamus. Ov. Trist. 4, 6, 38. Et mala sunt longo multiplicata die. Cic. Off. 1, 39. Domus multiplicata; et Liv. 42, 61. Haec per se ampla: pleraque multiplicata verbis regis. ℙ De supputandis rationibus. Colum. 5, 1. Utraeque summae inter se multiplicatae faciunt, etc. et mox: Stadium habet passus CXXV., quae (summa) octies multiplicata efficit mille passus.

*MULTIPLICITAS, atis, f. Sarisb. 3, 1. Multiplicitas partium. B. A.

MULTIPLICITER, adv. πολλαπλασίως, multimodis. Sall. or. ad Caes. 2. med. Multipliciter animus curis atque laboribus fatigatur. Flor. 3, 2. Multo atrocius, et multipliciter magis a Septentrione saevitum. Quint. 7, 4. med. Locum multipliciter intueri. Gell. 14, 1. med. Tam saepe ac tam multipliciter. ℙ Comp. Multiplicius ap. Plin. 7, 14. in lemmate.

MULTIPLICO, as, avi, atum, a. 1. πολλαπλασιάζω, multum seu multiplicem facio, augeo. Caes. B. C. 3, 32. Aes alienum provinciae eo biennio multiplicatum est. Nep. Att 2. Aes alienum multiplicandis usuris crescit. Plin. 36, 15, 23. Turres septem acceptas voces numerosiore repercussu multiplicant. Ov. R. Am. 98. Flumina collectis multiplicantur aquis. Id. Pont. 4, 9, 67. Multiplicat tamen hunc gravitas auctoris honorem. Stat. Th. 6, 790. geminatque rotatas, Multiplicatque manus, h. e. adeo celeriter vibrat, ut plures quam duas habere videatur. Liv. 37, 54. med. Lycaonia, et Phrygia, et Pisidia in vestra sunt potestate: quarum una quaelibet regi adjecta multiplicare regnum Eumenis potest. ℙ In supputandis rationibus. Colum. 5, 2. Multiplicantur in se duo latera: et paulo post: Latitudinis pedes cum longitudinis pedibus sic multiplicabis. ℙ Part. Multiplicans ap. Macil. 3, 486. atque hunc numerum revocabis in ipsum Multiplicans decies.

*MULTIPLICUS, a, um, adj. multiplex, ex multis compositus. Gell. 19, 7. (de Laevio): Et quae multiplica ludens composuit, quale illud est, quod vituperones suos subducti supercilii carptores appellavit. Sic (ait Gesnerus) optimi quique libri, non multiplicia. Ed. Venet. 1494. habet multiplici. B. A.

MULTIPOTENS, entis, adj. omn. gen. πολυκρατής, qui multum potest. Pl. Bacch. 4, 4, 9. nisi habet Pectus multipotens. Al. leg. multipatens, h. e. amplum, et omnis doli capax. Id. Trin. 4, 1, 1. Salsipotenti, et multipotenti Jovis fratri laudes ago. Id. Cas. 4, 4, 17. Venus multipotens.

MULTIRADIX, icis, adj. omn. gen. πολύρριζος, multas habens radices. Appul. Herb. 35. Centaurea minor multiradix.

MULTIRAMIS, e, adj. πολύοζος, multos habens ramos. Appul. Herb. 4. Hyoscyamus thyrso fruticoso, multirami.

MULTISCIUS, a, um, adj. πολυμαθής, qui multa scit. Appul. Met. 9. Etsi minus prudentem, multiscium certe reddidit. Id. Flor. n. 9. [*al. l. 2.] Homo tam numerosa arte multiscius. Eutych. 2152.]

*MULTISONALIS. Vet. Schol. in Juven. 3, 134. Multisonalis, quae vulgo Batalaria. V. Cramer. ad l. B. A.

MULTISONORUS, a, um, adj. idem ac multisonus. Claud. epigr. 1, 18. Esseda concordes multisonora trahunt.

MULTISONUS, a, um, adj. qui est multi soni. Mart. 1, 54. Sic ubi multisona fervet sacer atthide lucus. V. ATTHIS. Stat. Silv. 3, 2, 103. Multisonum sistrum.

MULTITUDO, inis, f. πλῆθος, ingens numerus, magna vis, copia, frequentia. Cic. Or. 1, 4. Magnitudo et varietas, multitudoque in omni genere causarum. Id. Prov. cons. 12. f. Nationes, quae numero hominum ac multitudine ipsa poterant in provincias nostras redundare. Id. Verr. 2, 2, 66. Quanta illuc multitudo, quanta vis hominum convenisse dicebatur, etc. Id. ad Quirit. 2. Vestrorum magnitudinem multitudinemque beneficiorum. Varr. R. R. 1, 2. med. In agro Faventino trecenariae appellantur vites, quod jugerum trecenas amphoras reddit, etc. in fundo suo Faventiae hanc multitudinem suas dicebat reddere vites. Id. ap. Non. 6, 100. Multitudo argenti facti. Nep. Ann. 10. Multitudo navium; et ib. serpentum; et 5. jumentorum. Cic. Or. 3, 19. f. sacrorum. Suet. Caes. 68. hostilium sagittarum. Id. Tit. 4. statuarum et imaginum. Gell. 19, 8. med. Multitudo et copia minimarum partium. ℙ Saepissime dicitur de magno hominum numero, populo, plebe, vulgo.

Cic. Verr. 1, 7. Hortensius consul designatus, domum reducebatur cum maxima frequentia a multitudine. Alii leg. ac multitudine. [*Ita Orell.] Caes. B. G. 2, 6. Tanta multitudo lapides ac tela conjiciebat, ut in muro consistendi potestas esset nulli. Nep. Ann. 12. Multitudine domum ejus circumdederunt. Just. 2, 8. f. Invidiosa oratione multitudo credula accenditur. Cic. Off. 1, 19. f. Qui ex errore imperitae multitudinis pendet, hic in magnis viris non est habendus. Id. Tusc. 2, 26. Fama, et multitudinis judicio moveri. [*Opponuntur honesti et multitudo. Suet. Aug. 46. Necubi aut honestorum deficeret copia, aut multitudinis soboles. ¶ Ponitur hac significatione etiam pluralis numerus, ita ut multitudines singulas plebis catervas sive factiones notet. Sall. Cat. 50, 1. Partim exquirebant duces multitudinum: quem pluralis numeri usum Kritz. ad ib. 15, 4. coll. Heusing. ad Cic. Off. 1, 22, 15. et 1, 32, 2. Zumpt. Gr. Lat. p. 77. ipsiusque dictt. ad Sall. Cat. 14, 5. in iis vocabulis potissimum frequentari docet, quae aliquem statum significent, eumque talem, qui non generatim cogitetur, sed aut multis vicibus repetitus, aut in multis rebus conspiciendus. ¶ Multitudo saepius etiam dicitur pro numero justo majori, praecipue in rebus bellicis. Ita intelligit Herzog. Caes. B. G. 2, 24. quum multitudine hostium castra nostra compleri — vidissent: ubi laudat ib. 4, 33. ut, si illi a multitudine hostium premantur, expeditum ad suos receptum habeant; et B. C. 2, 23. veritusque navium multitudinem. Nep. Them. 3, 2. ne multitudine circuiretur. Huc pertinet etiam locus, quem Noster supra laudaverat, ejusd. Hann. 10, 4. Superabatur navium multitudine. ¶ Multitudo ponitur etiam de senatu. Liv. 6, 15. Quum — discedere senatum ab se vetuisset, stipatus ea multitudine.] ¶ Numerus multitudinis, pluralis apud grammaticos: qui aliquando et multitudo absolute dicitur. Gell. 19, 8. f. Cur mel et vinum, atque id genus cetera numerum multitudinis capiunt, lac non capit? Varr. L. L. 7, 18. Omnia fere nostra liberalia et muliebria multitudinis; et ib. 8, 39. extr. Injuria postulant, si qua sint singularia, oportere habere multitudines.

MULTĪVĂGUS, a, um, adj. πολυπλανής, qui multum vagatur. Sen. Herc. Fur. 533. Intravit Scythiae multivagas domos. Stat. Th. 6, 1. Nuncia multivago Danaas perfertur ad urbes Fama gradu. Plin. 10, 37, 52. Ferunt non mutare sedem columbas, multivaga alioqui ave. Id. 2, 10, 7. Multivagus lunae flexus.

MULTĪVĬDUS, a, um, adj. multum vividus. Capell. 2, 27. Connubium sibi laetabunda alio mentis fluctu multivida concitavit.

MULTĪVĬRA, ae, f. quae multis viris nupsit. Minuc. Fel. Octav. 24. med. Alia sacra coronat univira, alia multivira; et magna religione conquiritur, quae plura possit adulteria numerare.

MULTĪVĬUS, a, um, adj. Appul. Met. 9. Multivii jumentorum circuitus. Id. ib. Multivia circumcursio.

MULTĪVŎLUS, a, um, adj. πολύβουλος, multa cupiens, qui multarum rerum desiderio tenetur. Catull. 68, 128. Multivola est mulier.

MULTĪVŎRANTĬA, ae, f. edacitas, ingluvies. Tert. adv. Psych. 1. Multivorantiae pronus.

MULTO, adv. πολύ, πολλῷ, multum, valde, longe, multis partibus: et jungitur nominibus, et adverbiis comparativis, et superlativis. Cic. Or. 1, 3. med. Multo pauciores oratores, quam poetae boni reperientur. Id. ad Pomp. post. ep. 11. l. 8. ad Att. Ea cognovi commodiora esse multo, quam ut erat nobis nunciatum. Caes. B. G. 1, 6. Iter multo facilius atque expeditius. Pl. Bacch. 2, 3, 76. et Rud. 2, 6, 37. Nae ille hercle mihi sit multo tanto carior, Si, etc.; et Bacch. 4, 4, 20. fortassis tu auri dempsisti parum. Mnesil. qui, malum, parum? immo vero nimio minus multo parum. Nep. Them. 9. Multo plura bona feci. Id. Alc. 1. Omnium aetatis suae multo formosissimus. Id. Ages. 3. Regio multo locupletissima. Quint. 9, 4. med. Verbo sensum cludere, multo optimum est. Lucil. ap. Non. 4, 413. multo optimus hostis. Cic. Manil. 18. Magna, ac multo maxima pars. Auct. ad Her. 4, 44. f. et Sall. Cat. 37. Multo maxime. Cic. Att. 8, 9. med. Lepido nunquam placuit ex Italia exire, Tullo multo minus. Id. Amic. 19. f. Quod est multo profecto magis in veris patribus faciendum. ¶ Item cum adverbiis diversitatis, et dissimilitudinis. Plin. 19, 3, 15. Laser in Armenia nascitur large, sed multo infra Cyrenaicum. Cic. Fam. 4, 9. med. Quod non multo secus fieret, si, etc. Ter. Andr. prol. 4. Verum aliter evenire multo intelligit. Nep. Amic. 2. Multo aliter ac sperabat. ¶ Item cum ante, et post. Cic. Att. 12, 49. Non multo post, quam tu a me discessisti. Id. Cat. 1, 6. Neque enim sunt obscura, aut non multo postea commissa. Nep. Paus. 3. At ille post non multo ad exercitum rediit. Id. Cim. 3. Post neque ita multo in Cyprum missus. Id. Eumen. 3. Copiae non multo ante contractae. Cic. Fam. 4, 1. Mala multo ante providens. ¶ Item cum verbis praestantiam significantibus. Nep. Reg. 2. Duo multo ceteros gloria antecesserunt. Cic. Fin. 4, 18. Virtutem omnibus rebus multo anteponentes. Tac. H. 4, 13. Multo ceteros anteibant. Sall. Cat. 36. f. Multo praestat beneficii, quam maleficii immemorem esse. ¶ Et cum verbo malo. Cic. Att. 12, 21. f. Meo judicio multo stare malo, quam, etc. Pl. Poen. 1, 2, 88. Bono ingenio me esse ornatam, quam auro, multo mavolo. [*Cur non adjective, ut sit multo auro? B. A.] ¶ Cum positivo nomine rarum est. Ter. Hec. 1, 2, 83. postquam hunc alienum ab sese videt, Maligna multo, et magis procax facta illico est. Nisi velis v. magis etiam priore loco subintelligere.

MULTO et Mulcto, as, avi, atum, a. 1. ζημιόω, multam impono, poena afficio, punio: et saepe dicitur de poena, quae judicio infligitur. Cic. Balb. 18. Populus Gaditanus accusatorem hujus multa et poena multavit. Id. Or. 1, 43. f. Vitia hominum atque fraudes damnis, ignominiis, vinculis, verberibus, exsiliis, morte multantur. Id. Prov. cons. 15. f. Multari imperatorem deminutione provinciae, contumeliosum est. Id. Balb. 18. Multare populos stipendio. Plin. Pan. 40. f. Tarditatem solvendi, dupli vel etiam quadrupli irrogatione multare. ¶ Multare aliqua re, est poenae causa privare, spoliare in poenam cujuspiam delicti. Cic. Tusc. 5, 37. Multare exsules bonis. Nep. Pel. 1. Multare aliquem pecunia. Hirt. B. Afr. f. certo numero frumenti. Cic. Agr. 2, 13. f. agris. Id. Sext. 27. Antiochum majores nostri Asia multarunt. Suet. Caes. 1. Sacerdotio, et uxoris dote, et gentiliciis hereditatibus multari. ¶ Deponentis forma. Suet. Aug. 21. Neque rebellantes graviore unquam multatus est poena, quam ut, etc. Al. leg. ultus est. [*Deponentis formam multi defenderunt, in his Burm. et Ernest. Lectionem ultus est amplexi sunt Graevius, Oudendorp., B. Crus., Brem.] ¶ Adhibetur et extra judicium: Pl. Amph. 2, 2, 222. Numquid causam dicis, quin te hoc multem matrimonio? h. e. divortium faciam, ac te expellam. Id. Stich. 5, 4, 43. uter demutassit, poculo multabitur. Id. Truc. 4, 3, 70. hoc ego te multabo bolo: Sex talenta a dote demam. Catull. 64, 192. facta virum multantes vindice poena Eumenides. Caecin. ad Cic. Fam. 6, 7. Stultitia fama multatur, h. e. punitur divulgando. Colum. 2, 4. med. Quo evenit, ut boves iniquitate operis maxime multentur. Al. leg. mulcentur: quod fortasse verius est propter ea, quae in MULCATUS dicta sunt. Idem dic de illo Cat. ap. Colum. 1, 2. Agrum pessime multari, cujus dominus, quid in eo faciendum sit, non docet, sed audit villicum. ¶ Multare aliquem votis dixit Naevius ap. Non. 6, 83. h. e. votorum compotem facere: ea ratione, qua dicimus damnare votis. ¶ Scribitur et Mulcto: sed V. dicta in voce MULTA. ¶ Olim multare significabat numerare. Pl. Stich. 3, 1, 19. scio, scire te, Quam multas tecum miserias multaverim: ἐξηριθμησάμην. Ita Voss. in Etym. et Scal. in Conjectan. ad Varr. cujus haec sunt verba L. L. 4, 36. Itaque cum in dolium aut culeum unum addunt rustici, prima urna addita, dicunt etiam nunc, multa, h. e. numera, ut iidem exponunt. Addunt etiam, proprie esse, polliceri in auctionibus, et plura liceri, quam ceteri. Sed hujus significationis nullum exemplum afferunt.

MULTŎPĔRE, adv. multum, valde. Pl. Merc. prol. 65. Multopere in mundo rustico se exercitum. Alii rectius leg. Multo opere immundo rustico, etc.

MULTOR, aris. V. MULTO, as.

MULTŎTĬES et Multotiens, adv. πολλάκις, saepe, saepenumero, multis vicibus. Habetur in Epit. Livii 57. Multotiens adversus eruptiones hostium feliciter pugnavit. Plerique alii leg. Saepe adversus, etc. Justin. praef. Novellae 29. Quae multoties cum ipsis etiam regiis certamen susceperit.

MULTUM, adv. πολύ, valde. [*Retinet multum substantivi potestatem, modumque indicat, licet sensu non differat a vehementer aut valde. V. quae in hanc sententiam notavimus ad v. multus, a, um. Hinc ab initio posuimus exempla, quae multum cum genitivo conjunctum referunt: quorum nihil Forc. commemoraverat: Lucan. 4, 567. multumque cruoris Infudere mari; ubi laud. Cort. Claud. Gigant. 84. ubi pro vulg. multumque — cruorem, Heins. ex uno Vatic. et h. Luc. l. ed. cruoris. Cic. Brut. 89. Ego, juris civilis studio, multum operae dabam Q. Scaevolae. Liv. 27, 2. extr. Postero die Romani ab sole orto in multum diei stetere in acie. Adde 22, 45. ad multum diei; it. 10, 32. Cicero hoc dicendi genere abstinet. Huc pertinet etiam Plin. 10, 36, 52. Alioquin soluto volatu in multum velociores; et Virg. G. 2, 272. adeo in teneris consuescere multum est; quem utrumque locum in fine vocis multus laudaverat. Porro huc pertinent, quae de pluralis numeri usu dicta sunt ib.] Cic. Leg. 3, 15. Res difficilis, ac multum et saepe quaesita. Id. Verr. 2, 5, 44. Longe omnes, multumque superabit. Id. Div. 2, 1. Multum, et diu cogitans. Id. Or. 1, 33. med. Diu, multumque scriptitare. Id. Brut. 34. Non multum ille quidem, nec saepe dicebat, sed, etc. Plin. 9, 8, 7. Nisi multum infra rostrum os illi foret. Pl. Trin. 5, 2, 56. et Ter. Hec. 1, 2, 7. Salve multum, gnate mi. Pl. Stich. 3, 2, 40. Multum vale. Cic. Fam. 7, 23. med. Opinor, Cassium uti non ita multum sorore. Id. Att. 8, 13. Multum mecum municipales homines loquuntur. Caes. B. G. 3, 25. Auxiliares, quibus ad pugnam non multum Crassus confidebat; et ib. 4, 1. Neque multum frumento, sed maximam partem lacte atque pecore vivunt: multumque sunt in venationibus. Cic. Fam. 4, 13. Familiarissimi Caesaris me admodum diligunt, multumque mecum sunt. Nep. Lys. 3. Multum eum antistites Jovis fefellerunt. Id. Con. 2. Apud aliquem multum gratia valere. Liv. 42, 44. Haud multum abfuit, quin interficeretur. Hor. A. P. 114. Intererit multum, Davusne loquatur, an heros. Cic. Verr. 2, 4, 43. Tametsi non tum multum in istis rebus intelligo, quam multa vidi. Id. Brut. 90. Commentabar declamitans: idque faciebam multum etiam Latine, sed Graece saepius. [*Pl. Mil. 3, 1, 121. multum vides, i. e. recte sapis, abunde intelligis. Oppon. parum videre, i. e. non satis intelligere.] ¶ Cum adjectivis positivis. Pl. Aul. 2, 1, 5. multum loquaces merito omnes habemur. Virg. A. 1, 7. multum ille terris jactatus, et alto. Plin. ep. 1, 9. extr. Multum inepti labores. Hor. Sat. 2, 3, 147. medicus multum celer, atque fidelis. Id. Od. 3, 27, 47. et Epod. 17, 20. Multum amatus. Id. ib. 1, 10, 3. dissimilis. Pl. Stich. 1, 3, 53. miseri. Hor. Sat. 2, 3, 67. tabulas multum Nasica negatas Accipiet tandem, h. e. diu. ¶ Cum comparativis, ap. poetas. Pl. Most. 3, 2, 139. multum improbiores sunt quam a primo credidi. Stat. Th. 9, 559. multumque aliis jactantior umbris. Juven. 19, 197. multum hic robustior illo. Sil. 13, 708. cujus spectavi Martia facta Multum uno majora viro. [*Lucan. 2, 225. multumque coitur Humani generis majore in proelia damno: ubi largam hujus generis exemplorum copiam congessit Cort. Praeter Sall. et Liv. nonnisi poetae et sequioris aevi scriptores neutra multum, quantum, tantum, aliquantum conjungunt cum comp., cujus quidem ut praedicati notionem, non gradum constituere possunt. Ita Ramsh. Gr. Lat. §. 154. B. b.*) ubi laudat Burm. ad Ov. Her. 18, 71. Cort. ad Sall. Jug. 85, 22. Drak. ad Liv. 5, 10, 5. et 44, 7, 6.] ¶ Ut multum, i. e. ad summum. Mart. 10, 11. Et lotam, ut multum, terque, quaterque togam. Vopisc. Aurel. 46. Concessit, ut blatteas matronae tunicas haberent, cum antea coloreas habuissent, et, ut multum, oxypaederotinas.

MULTUS, (olim Moltus) a, um, adj. πολύς, multiplex, ingens numero, frequens, creber. In plurali refertur ad numerum, copiam, multitudinem. Ter. Andr. 5, 4, 28. Eadem haec multi alii in Andro tum audivere. Cic. Fam. 5, 17. Multis fortissimis viris tales casus incidisse. Id. Or. 1, 51. f. Multae, copiosae, variaeque rationes. Plin. 16, 25, 40. Multi hominum; et ib. 31, 56. Multae silvestrium arborum. Cic. Fam. 3, 8. Cum tu tam multis verbis ad me scripsisses. Id. Verr. 2, 2, 63. Non minus multas statuas istum posuisse Syracusis, quam abstulisse. Id. Fam. 4, 14. med. Sed de nostris rebus satis, etiam nimium multa. Id. Fin. 2, 18. f. Nimis multa. Plin. 5, 7, 7. Insulae non ita multae. Auct. ad Her. 1, 1. Ne parum multa scisse viderentur. Pollio ad Cic. Fam. 10, 33. med. Inermes bene multi. Liv. 31, 8. Jussus ex eo exercitu, quem consul habuisset, ut quisque minime multa stipendia haberet, legere, h. e. quam paucissima. Sic Nep. Timol. 3. Ut quam minime multa vestigia servitutis manerent. Cic. Verr. 2, 5, 34. In hac triremi minime multi remiges deerant. ¶ [*Multi i. q. multi alii leg. ap. Suet. Caes. 50. Nam certe Pompejo, et a Curionibus patre et filio, et a multis exprobratum est: ubi v. Brem.] ¶ Multus homo est qui multorum hominum libidini inservit ap. Catull. 112. Multus homo es, Naso; nam tecum multus homo est, qui Descendit: Naso, multus es, et pathicus. ¶ Multi aliquando sunt mali, quia boni fere pauci. Accius ap. Non. 12, 4. Video ego te, mulier, more multarum utier. Id. ib. Probis probatus potius, quam multis forem. Afran. ib. Noli ex stultitia multarum credere esse animum meum. ¶ Unus e multis dicitur, qui nihil excellit, nulla re singularis est. [*Luciano in somnio 9. dicitur τῶν ἐκ τοῦ πολλοῦ δήμου εἷς: quod observ. Mich. Heus. ad Cic. Off. mox laud. f. ubi v. Beier.] Cic. Fin. 2, 20. f. Tenuis L. Virginius, unusque e multis. Id. Off. 1, 30. f. Quamvis praepotens sit, efficit, ut unus de multis esse videatur. Id. Brut. 79. M. Calidius non fuit orator unus e multis: potius inter multos prope singularis fuit. Sic ib. extr. Si mihi accidisset, ut numerarer in multis. Ov. R. Am. 682. Jam facito, e multis una sit illa tibi. ¶ Ap. poetas etiam in singulari ponitur. Hor. Epod. 2, 31. Aut trudit acres hinc et hinc multa cane Apros in obstantes plagas. Id. Od. 4, 5, 33. Multa prece prosequi. Virg. Ecl. 1, 34. Quamvis multa meis exiret victima septis. Ov. Fast. 4, 772. in stabulo

multa sit agna meo. *Id. Amor.* 3, 5, 4. in ramis multa latebat avis. *Tibull.* 1, 3, 28. Picta docet templis multa tabella tuis. *Lucan.* 3, 707. multus sua vulnera puppi Affixit moriens, *h. e.* multi afflixerunt. *Sil.* 2, 547. multus serpens circum colla micat. ℙ *Multa* in plurali aliquando est multa verba. *Hor. Sat.* 1, 5, 65. Multa Cicerrus ad haec. Hinc *ne multa*, *ne multis*, ne multis verbis rem persequar. *Cic. Cluent.* 64. Ne multa: perquiritur a coactoribus; et *ib.* 16. *f.* Ne multis: Diogenes emitur. *Ter. Andr.* 1, 1, 87. quid multis moror? Egomet quoque ejus causa in funus prodeo. ℙ Aliquando *multa* adverbii vicem praestat pro *multum*. *Virg. G.* 4, 301. Multa reluctari. *Id. A.* 3, 610. haud multa moratus; et *ib.* 5, 869. Multa gemens. ℙ His similia sunt illa *Cato* ap. *Gell.* 13, 23. Vitio vertunt, quia multa egeo. *Caecin.* ad *Cic. Fam.* 6, 7. Qui multa Deos venerati sunt contra ejus salutem. *Nep. Epam.* 6. Cum in oratione sua multa invectus esset in Thebanos. [*Idem docent *Serv.* ad *A.* 5, 869. *Cort.* ad *Sall. Cat.* 27, 4. *Brem.* ad *Nep. Ep.* 6, 1. At *multa* neutiquam idem valet atque *multum*, neque nomen pro adverbio positum est: nam et substantivi et pluralis numeri potestas retinetur. Nimirum *multa* singulas alicujus rei partes continet; *multum* vero, quo nonnisi modus indicatur, sensu non differt a *vehementer* aut *valde*. Ita rem explicat *Kritz.* ad *Sall. Cat.* 27, 4. Postremo ubi multa agitanti nihil procedit. Adde *ib.* 44, 4. Volturcius multa Pomptinum obtestatus. *Cic. Fam.* 3, 3. *in.* multa nos quidem questi sumus. *Div.* 1, 20. Multa lacrimare.] ℙ Praeterea *multus* est magnus, vehemens, ingens. [*Exposuit de hoc dicendi genere *Brem.* ad *Nep. Phoc.* 1, 3.] *Cic. Sull.* 26. Multo labore quaerere aliquid. *Sall. Jug.* 7. Multa cura. *Plin.* 31, 7, 39. Multo sole. *Virg. A.* 3, 151. Penates multo manifesti lumine. *Brut.* ad *Cic. Fam.* 11, 20. Sermonem multum de te habitum esse. *Cic. Or.* 1, 60. *f.* Stilus tuus multi sudoris est. *Hor. Sat.* 1, 4, 5. multa cum libertate notabant. *Pl. Poen.* 1, 2, 194. Multam salutem dicere alicui. *Sall. Jug.* 13. Cum auro argentoque multo legatos Romam mittit. *Virg. A.* 1, 414. Et multo nebulae circum Dea fudit amictu, *h. e.* denso. *Cic. Fam.* 2, 10. Nomen nostrum multum est in his locis. [*Curt.* 9, 6, 2. ea stirpe sum genitus, ut multam prius, quam longam vitam debeam optare, i. e. vitam multis magnisque rebus occupatam, cujus in parvo spatio ingens rerum gestarum cumulata memoria est: *longa* est, per longum temporis spatium sine gloria inaniter tractam. ℙ Saepius conjunguntur *multus* et *magnus*, plerumque fere copula addita: quod etiam ap. Graecos usitatissimum gravitatis causa tum fieri solet, quum auctor non appositionis vel explicationis loco alterum alteri addidit (ubi copula deest), sed pro se quodque spectandum voluit. Ita *Brem.* ad *Nep. Eum.* 2, 3. Hic multis magnisque pollicitationibus persuadere Eumeni studuit: coll. *Sall. Jug.* 62, 9. Multis magnisque praesidiis nequidquam perditis; et *Cort.* ad *Sall. Jug.* 78, 5. *Suet. Ner.* 6. Multa et formidolosa multis conjectantibus; et *ib.* 43. Multa et immania — creditur destinasse; et *Cal.* 54. Multaque et extrema metuentes: Gr. πολλὰ καὶ ἔσχατα. *Hor. Sat.* 2, 3, 9. Multa et praeclara: ubi recte quidem *Heindf.* comp. Gr. πολλὰ καὶ καλὰ, πολλὰ καὶ κακά: sed in eo falsus est, quod idem esse docet, ac *multa praeclara*. ℙ *Multus* est etiam id quod *nimius*. Ita *Brem.* coll. *Gronov.* ad *Liv.* 4, 13, 3. h. v. intelligendum censet ap. *Nep. Att.* 13, 5. Suppellex modica non multa. Adde *Cic. Or.* 2, 4. Qui in aliquo genere aut inconcinnus, aut multus est, is ineptus dicitur. *Schütz. cl. Cic.*] ℙ Dicitur *multus esse in re quapiam*, qui prolixus est, intentus, assiduus, diligens, quasi multorum solus vicem praestet: tum in bonam, tum in malam partem. *Cic. Or.* 2, 87. *f.* Ne in re nota et pervulgata multus et insolens sim. *Sall. Jug.* 101. In operibus, in agmine, atque ad vigilias multus adesse. *Flor.* 4, 2. *med.* Multus in eo proelio Caesar fuit, mediusque inter imperatorem, et militem. *Sall. Jug.* 86. Marius antea jam infestus nobilitati, tum vero multus atque ferox instare, *h. e.* acer, et infestus. Sic *Pl. Men.* 2, 2, 41. Heu hercle hominem multum, et odiosum mihi! [*Hinc, quidquid *Walch.* contradixerit, minime rejicienda videtur lectio *multus*, quam *Ursinus* ex codice suo dedit in loco *Tac. Agr.* 20. pro eo, quod nunc edd. exhibent, *militum*. Verba sunt: Sed ubi aetas advenit, contracto exercitu, militum in agmine laudare modestiam, disjectos coercere: primum enim *codices* non addicunt, qui omnes, praeter Ursini librum, *multum* exhibent, scribarum quidem emendationem, ex *multus* factam, quod perperam ad *laudare* traxissent: tum non parva laus est imperatoris, quod *Sall. Jug.* 45. dicit, in primis modo, modo in postremis, saepius in medio esse: id quod *Tac.* uno verbo *multus* expressit, illaesis linguae legibus, eodemque modo, quo *carus* et *frequens* participii locum tenent, quum nihil impediat, quominus eorum sequamur sententiam, qui *multus* pro participio v. *molere*, i. e. augere accipiant.] ℙ Refertur etiam ad tempus. *Cic. Q. Fr.* 2, 9. Multa nocte veni ad Pompejum. Sic *Att.* 5, 4. Litteras multo mane mihi dedit; et *Caes. B. G.* 1, 22. Multo denique die per exploratores cognovit, etc. *Sall. Jug.* 55. Jam multum diei processerat. (Adde *Liv.* 27, 1. *med.*) *Cic. Att.* 13, 9. Multus sermo ad multum diem. *Tac. H.* 2, 44. Multo adhuc die vallum ingressus, *h. e.* cum superesset adhuc pars multa diei. [*V. in MULTUM.] ℙ *Multa opinio*, multorum, pervulgata, recepta. *Gell.* 3, 16. Et multa opinio est, eaque jam pro vero recepta. ℙ *Multa pace*, cum pax habetur passim. *Tac. H.* 4, 35. Missos Novesium frumentatores, datasque in praesidium cohortes, velut multa pace ingredi. ℙ [*Repetitae vocis exempla haec sunto: *Lucr.* 1, 814. Multimodis communia multis multarum rerum in rebus primordia multa; et 1023. Multa modis multis; et saepissime alibi. *Suet. Aug.* 29. Multa a multis exstructa sunt; et *Tib.* 2. Multa multorum Claud. egregia merita, multa etiam secus admissa. ℙ Confund. *multus* et *inultus*. V. *intpp.* ad *Curt.* 3, 11, 15.]

*MULUCHA, ae, flumen Africae, Mauritaniam a Numidia dividens. *Sall. B. J.* 92. (al. 97.) et 110. (al. 118.) *Mela* 1, 5. *Plin.* 5, 2. ℙ Et nomen oppidi ad fluminis ripam siti. *Flor.* 3, 1. *B. A.*

MULVIĀNUS, a, um, adj. ad Mulvium pertinens, quod est nomen propr. R., ut M. Mulvius ap. *Val. Max.* 8, 1. *f.* Hinc Mulviana controversia, *Cic. Att.* 2, 15. Mulviana cotonea, *Plin.* 15, 11, 10. *h. e.* a quodam Mulvio insitore sic dicta.

MULVIUS Pons, nunc *ponte Molle*, cujus meminit *Cic. Att.* 3, 33., ad initium fuit viae Flaminiae, Tiberi impositus extra portam Flumentanam, ad secundum lapidem. Factus est a M. Aemilio Scauro in censura, ut est ap. *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 72. ℙ Scribitur et *Milvius*. *Stat. Silv.* 2, 1, 176. Agmina, Flaminio quae limite Milvius agger Transvehit, *h. e.* pons. [*Mulvius* praeferendum est, probb. *Victor.* ad *Cic. Att.* 13, 33. *Bentl.* ad *Hor. Sat.* 2, 7, 36. *Gronov.* ad *Tac. A.* 13, 47. *Duk.* ad *Flor.* 3, 23, 6. *Graev.* ad *Cic. Cat.* 3, 2, 5. *Arntzen.* ad *Aurel. Vict. vv. ill.* 72. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 25. Adde *Kritz.* ad *Sall. Cat.* 45, 1. *Heindf.* ad *Hor. l. l. Tzschuck.* ad *Eutrop.* 8, 17. Gr. etiam scribitur Μούλβιος.]

MŪLUS, i, m. ἡμίονος, animal quod ex asino et equa gignitur, vel ex equo et asina. V. MULA. *Cic. Top.* 8. Mulus clitellarius. *Hor. Sat.* 1, 6, 104. nunc mihi curto Ire licet mulo, vel, si libet, usque Tarentum. *Pl. Aul.* 3, 5, 21. Ego faxim, muli pretio qui superant equos, Ut sient viliores Gallicis canteriis. *Varr. R. R.* 3, 17. Rhedarii muli. ℙ Translate est convicium hominis stolidi, stupidi. *Catull.* 83, 3. Mule nihil sentis. *Pl. Cist.* 4, 2, 12. Mulo inscitior. Alii leg. *Non sum scitior.* ℙ *Muli Mariani* dicti sunt milites C. Marii, quos ille recidendorum impedimentorum gratia, sarcinas sibi suas furcis aptatas, et humeris impositas, mulorum vice portare coegerat. *Festus* hic, et in *Aerumnulae*: et *Front. Strat.* 4, 1. ℙ Mulis celebrabantur ludi in circo maximo, Consualibus: quia id genus quadrupedum putatur coeptum currui vehiculoque adjungi, *Festus*. ℙ Mulus vehiculo Lunae adhibetur, quod tam sterilis ea sit, quam mulus: vel quod, ut mulus non suo genere, sed equi creetur, sic ea solis, non suo fulgore luceat. *Idem.* ℙ *Mutuum muli scabunt*, prov. de iis, qui se mutuo laudant, mirantur, et praedicant, sibi invicem favent. Fuit titulus unius ex Satyris Menippeis *Varronis*, et adhibetur ab *Auson. Idyll. praef.* 12. *ad monosyll. in fine positos.* Huc pertinet epigrammation *Pomponii* ap. *Varr. L. L.* 6, 3. Ridiculum est, cum te Cascam tua dicit amica, Casca Philotonis ipsa senex puerum. Dic tu illam pusam: sic fiet, mutua muli. Nam vere pusus tu, tua amica senex. ℙ *Mulum de asino pingere*, proverbio utimur, cum exemplar et res efficta non multum inter se distant: vel quando ineptiae ineptiis repraesentantur, aut mendacia mendaciis abstruuntur. *Tert. adv. Valent.* 19. *extr.*

*MUMMĬA, ae, f. neptis Catuli, proneptis L. Mummii, Galbae uxor. *Suet. Galb.* 3. *B. A.*

MUMMĬĀNUS, a, um, adj. ad Mummium pertinens, ut Mummiana aedificia, ap. *Fest.*

MUMMĬUS, (Lucius) Achaicus dictus, novus homo, ad consulatum evectus ann. U. C. DCVIII., omnem armis Achaiam subegit, Corintho excisa: qui cum militari scientia valeret plurimum, adeo tamen in aliis rebus rudis fuit, ut cum Corinthiacas tabulas ac statuas eximiorum artificum Romam portandas locaret, juberet conductoribus praedici, nova ea reddituros, si apud eos periissent, ut est ap. *Vell.* 1, 13.

*MUNATĬUS, i, m. nomen propr. virorum R. ut Munatius Plancus, de quo *Caes. B. G.* 5, 24. *Cic. Fam.* 10, 12. *extr.* et *Cat.* 2, 2. ℙ Munatium Gratum meminit *Tac. A.* 15, 15. ℙ Alii scribunt *Numatius*: minus recte. *B. A.*

MUNCTĬO, onis, f. actus mungendi, ut Munctiones muculentae, ap. *Arnob.* 3, 107.

*MUNDA, ae, f. urbs Hispaniae Baeticae, quam Caesar una cum Cn. Pompeio Magni filio cepit. Hodie est *Monda*. *Liv.* 24, 42. *Auct. B. Hisp.* 32. *Flor.* 4, 2. *Lucan.* 1, 40. *Sil.* 3, 408. ℙ V. et MUNDENSIS. ℙ Fuit et Munda fluvius Lusitaniae, inter Tagum et Durium flumina, hodie *Mondego* dictus. *Plin.* 4, 21. (al. 22.) *Melae* 3, 1. est *Monda*. *B. A.*

MUNDĀNUS, a, um, adj. κοσμικὸς, ad mundum pertinens. *Cic. Tusc.* 5, 37. Socrates quidem, cum interrogaretur, cujatem se esse diceret: Mundanum, inquit; totius enim mundi se incolam, et civem arbitrabatur. ℙ *Avien. Arat.* 47. Mundanum pro coelesti dixit, quia mundus pro coelo aliquando ponitur. *Id. ib.* 216. *mundanas oras* dixit terrae plagas ratione Inferorum. ℙ *Mundanus annus* ap. *Macr. Somn. Scip.* 2, 11. est qui conversione plenae universitatis efficitur, cum scilicet stellae omnes, omniaque sidera a certo loco ad eundem locum remeaverint: quod quindecim millium annorum spatio fieri, physici volunt. V. plura *ib.* ℙ *Anima mundana* ap. *eund. ib.* 16. *f.* est anima mundi, quam falso putabant veteres causam esse motus siderum, sphaerarum coelestium, omnium uno verbo, quae in mundo moventur.

MUNDĀTĬO, onis, f. actus mundandi, purgatio, καθαρισμός. *August. Confess.* 1, 11. Dilata est mundatio mea. *Octav. Hor.* 1, 19. *Vulg. Interpr. Levit.* 16, 30. *B. A.*

MUNDĀTOR, oris, m. qui mundat. *Firm. Math.* 8, 19. *f.* Cloacarum mundator.

*MUNDĀTORĬUS, a, um, adj. ut *mundatorium medicamentum* ap. *Plin. Val.* 2, 25. *B. A.*

MUNDĀTUS, a, um, part. a *mundo*: purgatus. *Colum.* 12, 50. *med.* Baccam diligenter mundatam in torcular deferre. *August. Conf.* 10, 37. Quam sim ab illa peste mundatior.

MUNDĒ, adv. καθαρίως, pure, nitide. *Pl. Poen.* 5, 4, 5. Tanta ibi copia venustatum aderat, in suo quaeque loco sita munde. *Titin.* ap. *Charis.* 2, 183. Verrite aedes, spargite munde. *Pompon.* ap. *Non.* 4, 3. Heus, aptate, pueri, munde atque ampliter convivium. *Sen. ep.* 70. *med.* Parum munde, et parum decenter. *Gell.* 10, 17. Versus satis munde et graphice facti. *Cato R. R.* 66. Quam mundissime purissimeque fiat. *Colum.* 12, 51. Aromata in pila quam mundissime contundito.

MUNDENSIS, e, adj. ad Mundam pertinens, urbem Hispaniae Baeticae, quae una cum Cn. Pompejo Magni F. a C. Caesare capta est. V. *Flor.* 4, 2., *Auct. B. Hisp.* 27. et sqq., *Vell.* 2, 55. et *Epit. Livii* 115. Hinc Mundensis campus, *Auct. B. Hisp.* 27. Mundenses duces, *ib.* 36. Mundense proelium, *Suet. Caes.* 56.

MUNDĬĀLIS, e, adj. κοσμικὸς, mundanus. *Tert. Spect.* 9. *extr.* Mundialia elementa. *Id. Anim.* 54. Mundiales sordes. *Prud. Cath.* 1, 90. Mundialis gloria. *Hieron. ep.* 43. *n.* 2. Mundialibus negotiis occupari. [*Sulpic. Sev. H.* 2, 14. *mundiales historicos* opponit *sacris*; Itali *profani* dicunt. *F.*] *Salvian. de avar.* 1. *med.* p. 25. ed. *Rittersh.* Mundialis substantia. *B. A.*

MUNDĬĀLĬTER, adv. more mundanorum. *Tert. Res. carn.* 46. *extr.* Vivere mundialiter.

MUNDĬCĬNA, ae, f. instrumentum, vel medicina ad mundandum. *Appul. Apol.* de dentifricio: Misi, ut petisti mundicinas dentium, Nitelas oris ex Arabicis frugibus, Tenuem, candificum, nobilem pulvisculum, etc.

MUNDĬCORS, ordis, adj. omn. gen. qui mundum habet cor. Quod est ap. *Matth.* 5, 8. Beati mundo corde, *August. serm.* 53. *de verb. Evang. (in ed. rec.)* habet: Beati mundicordes.

*MUNDĬFĬCATĪVUS, a, um, adj. *Const. Afer.* 7, 6. Medicina mundificativa. *Id. ib.* 13. Mundificativis *(curari)*. *B. A.*

*MUNDĬFĬCĀTUS, a, um, part. *Const. Afer* 7, 3. *B. A.*

*MUNDĬFĬCO, as, a. 1. καθαροποιῶ, mundum facio. *Macer* 3, 12. Mundificare stomachum. *B. A.*

[MUNDĬGER, a, um, adj. qui gerit mundum. *Auct. incert.* in *Anth. Lat.* T. 1. p. 16. *Burm.* volitabo per axem Mundigerum. *F.*]

MUNDĬPŎTENS, entis, adj. com. gen. qui in mundo potest. *Tert. Anim.* 23. Virtus despectrix mundipotentium potestatum.

MUNDĬTĔNENS, entis, adj. omn. gen. mundum tenens, mundi dominus. *Tert. adv. Valent.* 22. Diabolum munditenentem appellant.

MUNDĬTER, adv. καθαρίως, cum munditie. *Pl. Poen.* 1, 2, 26. Nam cum sedulo munditer nos habeamus, Vix aegreque amatorculos invenimus. ℙ Translate. *Appul. Apol.* p. 296. *Elmenh.* Feminam nullo pacto reperiens munditer dicere, ad mea scripta confugit, *h. e.* polite et decenter.

MUNDĬTĬA et Mundicia, ae, f. et Mundities, ei, f. καθαριότης, εὐλουσία, lautitia, nitor, elegantia in remotione sordium, et ornatu, cultuque delicato corporis. *Pl. Men.* 2, 3, 4. sternite lectos, incendite odores: Munditia illecebra animo est amantium. [*Suet. Caes.* 46. Munditiarum lautitiarumque studiosissimum multi prodiderunt.] *Gell.* 1, 5. Hortensius multa munditia, et circumspecte compositeque indutus. *Catull.* 23, 18. Hanc ad munditiem adde mundiorem Quod culus tibi purior salillo

lo est, Nec toto decies cacas in anno. *Pl. Cas.* 2, 3, 9. Postquam amo Casinam, magis initio munditiis munditiam antideo. Al. leg. *munditiem:* alii aliter. V. INITIO. *Cic. Off.* 1, 36. Adhibenda est praeterea munditia non odiosa, neque exquisita nimis. *Sall. Jug.* 67. [*al. 63.] de C. Mario: Ubi primum aetas militiae patiens fuit, stipendiis faciundis, non Graeca facundia, neque urbanis munditiis sese exercuit. *Ov. A. Am.* 3, 133. Munditiis capimur: non sint sine lege capilli, etc. et *ib.* 2, 677. Illae munditiis annorum damna rependunt: Et faciunt cura, ne videantur anus. *Pl. Ps.* 1, 2, 40. Vos quae in munditiis, molliciis, deliciisque aetatulam agitis. [*Adde *Sall. Jug.* 85. al. 90. Munditias mulieribus, viris laborem convenire. *Tac. A.* 3, 30. per cultum et munditias; et 4, 28. Praeparatus multis munditiis. *Suet. Oth.* 12. Munditiarum paene muliebrium.] ℗ *Munditias facere* dicebant, cum vasa mundabant, verrebant pavimenta, vestes, armaria, mensas detergebant, et omne genus sordium in aedibus tollebant. *Cato R. R.* 39. Per imbrem in villam quaerito, quid fieri possit: ne cessetur, munditias facito. *Pl. Stich.* 2, 2, 22. Munditias volo fieri: efferte huc scopas, simulque arundinem, Ut opera aranearum perdam. ℗ Transfertur ad orationem puram, elegantem. *Cic. Or.* 23. *extr.* de stilo subtili et submisso: Fucati vero medicamenta candoris et ruboris omnia repellentur: elegantia modo, et munditia remanebit. *Hor. Ep.* 2, 1, 157. sic horridus ille Defluxit numerus Saturnius, et grave virus Munditiae pepulere, *h. e.* elegantia Graecorum pepulit Latinorum rusticitatem. *Quint.* 8, 3. *f.* Sunt quaedam velut e tenui diligentia circa proprietatem significationemque munditiae. *Gell.* 1, 23. Venustas, lux, munditia verborum. *Id.* 10, 3. Venustas et mundities orationis.

MUNDĬTĬANS. V. INITIO. [*Cf. *Taubm.* ad loc. *Plaut.* ibi cit. p. 379. et *Parei Lex. Crit.* p. 760.]

[MUNDĬTĬĀRĬUS, a, um, adj. munditiem habens, et translate comis, numeris omnibus absolutus, *compitissimo* Itali dicunt. *Inscr.* ap. *Mur.* 158, 1. Huic statuam Flavius Moschilus V. C. Isiacus hujus loci, memor ejus sanctimoniae, castitat: testamento suo constitui ab heredib. suis jussit patrono munditiario. *F.*]

MUNDO, as, a. 1. καθαραίω, καθαρίζω, detergeo, purifico. *Plin.* 33, 6, 34. Mundatur nitro. *Mamert. Grat. act. ad Julian.* 9. *f.* Perlui, et mundari. *Colum.* 12, 3. Villica debebit praesepia mundanda curare. ℗ *Part. *mundans*, *antis. Vulg. Interpr. Eph.* Mundans eam lavacro aquae. *B. A.*

*MUNDOBRĪGA, ae, opp. Hispaniae Baeticae. *Ant. Itin. B. A.*

MUNDŬLĒ, adv. dimin. a *munde*, pure, nitide. *Appul. Met.* 2. Linea tunica mundule amicta.

MUNDŬLUS, a, um, adj. dimin. mundi, nimia munditia utens, delicatulus, molliculus. *Pl. Truc.* 3, 1, 13. Nunc ego istos mundulos urbanos amasios Hoc ictu exponam. Adde *Acc.* ap. *Non.* 2, 583.

MUNDUM, i, n. idem quod mundus, qua muliebre instrumentum significat. *Lucil.* ap. *Gell.* 4, 1. et *Non.* 3, 143. Legavit quidam uxori mundum omne, penumque.

MUNDUS, a, um, adj. καθάριος, purus, tersus, nitidus, lautus, elegans. [*Originem vocis *Lennep.* quaerit in *mungo*, ita ut *mundus* ex *munctus*, *emunctus* factum sit. *Doederl.* vice versa *mungo* ex *mundus* et *agere* eodem modo formatum putat, quo *purgare*, *castigare* ex *purus*, *castus* et *agere*. V. 3, 204.] *Colum.* 7, 3. *med.* Quala mundissima. *Gell.* 19, 12. Agrum mundum purumque facere. *Pall.* 2, 10. Mundae novales, *h. e.* sine silva, et stirpibus, et lapidibus. *Gell.* 19, 9. Mundissimum cubile. *Hor. Ep.* 1, 5, 7. munda supellex. *Ov. Fast.* 3, 668. Pauper, sed mundae sedulitatis anus. *Hor. Od.* 3, 29, 14. Mundaeque parvo sub lare pauperum Coenae. *Id. Ep.* 1, 20, 2. liber Sosiorum pumice mundus. *Sen. ep.* 70. *med.* Praeferendam esse spurcissimam mortem servituti mundissimae. *Edict. Diocl.* 27. Speltae mundae K. M. Ӿ. centum: scandulae, sive speltae K. M. Ӿ. triginta. ℗ *Mundus homo* dicitur, qui elegantiae studet in cultu corporis, qui munditias sectatur, comendo se, fucando, fricando, ungendo, exornando, et hujusmodi; tum in bonam, tum in malam partem. *Cic. Fin.* 2, 8. Nemo nostrum istius generis asotos jucunde putat vivere, mundos, elegantes, optimis cocis, pistoribus, piscatu, aucupio, venatione, his omnibus exquisitis, vitantes cruditatem. *Hor. Sat.* 1, 2, 123. munda hactenus, ut neque longa, Nec magis alba velit, quam fert natura, videri. [*Adde 2, 2, 65. ibique *Heindf.*] *Liv.* 8, 15. Vestalis suspecta propter mundiorem justo cultum. ℗ Transfertur ad orationem. *Ov. A. Am.* 3, 479. Munda, sed e medio, consuetaque verba, puellae, Scribite. *Gell.* 17, 2. *med. In Gallos* mundius subtiliusque est, quam *cum Gallis*, aut *contra Gallos;* et 19, 9. *med.* Versus, quibus mundius, venustius, limatius, pressius nihil reperiri puto. *Prop.* 4, 5, 43. mundi Thais pretiosa Menandri, *h. e.* munditia utentis, et elegantia orationis: nisi malis ad vitae cultum referre: nam a *Phaedr.* 5, 1. Menander describitur Unguento delibutus, vestitu affluens, gressu delicato et languido, ut adnotavit *Broukhus.* ℗ *Annonae mundae* ap. *Lampr. Alex. Sev.* 42. sunt panes siliginei, puri, non vulgares, non furfuracei, et mundis lautisque coenis apti. V. ANNONA. Sic *mundus panis. Id. ib.* Panis mundi pondo XXX., panis sequentis, ad donandum populo, quinquaginta. ℗ Est etiam *mundus*, ornatus, instructus. *Enn.* ap. *Fest.* in *Quaeso:* Ostia munita est: idem *(Ancus Martius)* loca navibu' pulcris Munda facit, nautisque mari praesentibu' vitam.

MUNDUS, i, m. κόσμος. Duo significat, universitatem rerum, et instrumentum ornatus muliebris. Utrumque a *munditia*, ut *Varr. L. L.* 4, 29. tradit: munditia autem ad ornatum elegantiamque refertur. Sic *Plin.* 2, 4, 3. Quem κόσμον Graeci nomine ornamenti appellavere, eum nos a perfecta absolutaque elegantia mundum. Sunt qui a *moveo* ducunt, quasi *movendus*, quia non alius est, quam quod moveri potest, ut ait *Festus.* [*De etymo v. in *mundus, a, um.* Ceterum prima vocis significatio est, quam *Forc.* secundo loco posuerat, scil. qua] instrumentum denotat, quo mulieres mundiores et cultiores fiunt; et fere usurpatur cum addito *muliebris*, γυναικεῖος κόσμος. Differunt autem *ornatus* et *mundus*, quia ut ait *Ulp. Dig.* 34, 2, 25. Ornamenta muliebria sunt, quibus mulier ornatur, veluti inaures, armillae, viriolae, annuli (praeter signatorios) et omnia, quae ad aliam rem nullam parantur, nisi corporis ornandi causa: quo ex numero etiam haec sunt, aurum, gemmae, lapilli, qui aliam nullam in se utilitatem habent. His adde vittas, mitras, semimitras, calvaticas, acus cum margarita, reticula, crocuphantia. Mundus vero muliebris est, quo mulier mundior fit: continentur eo specula, matulae, unguenta, vasa unguentaria, et si qua similia dici possunt, veluti lavatio, riscus, argentum balneare, sella balnearis. Haec *Ulp.* itemque *Paul. ib.* 33. *f.* et *Recept. sentent.* 3. *tit.* 7. *f.* Hinc formulae illae testamentorum ap. *Paul. cit. l.* 33. et *Jabol. ib.* 32, 98, 1. Uxori meae vestem, mundum muliebrem, ornamenta omnia, aurum, argentum, do, lego. *Phaedr.* quoque 4, 4. vestem a mundo muliebri secernit. *Tert.* alia ratione distinguit, *Hab. mul.* 4. Habitus, inquit, feminae duplicem speciem circumfert, cultum, et ornatum. Cultum dicimus, quem mundum muliebrem vocant: ornatum, quem immundum muliebrem convenit dici. Ille in auro, et argento, et gemmis, et vestibus deputatur: iste in cura capilli, et cutis, et earum partium corporis, quae oculos trahunt. Alteri ambitionis crimen intendimus, alteri prostitutionis. *Mundum muliebrem* dicit, quem JCti *ornamentum:* et *ornatum*, quem illi *mundum.* V. CULTUS. ℗ Haec tamen discrimina perpetua non sunt: et *mundi* nomine saepe quidquid ad muliebrem ornatum pertinet, significatur. *Liv.* 34, 7. Munditiae, et ornatus, et cultus, haec feminarum insignia sunt: hunc mundum muliebrem appellarunt majores nostri. *Appul. Met.* 2. Quamvis auro, veste, gemmis, omnique cetero mundo exornata mulier incedat; et *ib.* 4. Mundo nuptiali decenter ornare puellam. *Ib.* in *carm.* puellam Ornatam mundo funerei thalami; et *ib.* 11. Indutus serica veste, mundoque pretioso. *Atejus* ap. *Fest.* Virginalis mundus. ℗ Dicitur etiam de instrumento, et ornatu aliarum rerum. *Appul.* 6. *in.* Erant et falces, et operae messoriae mundus omnis. Afferunt et *Plauti* mundum rusticum, *Merc. prol.* 65., sed incerta ea lectio est. *Appul. Apol.* mundum Cereris vocat cistas arcanis Cereris plenas, in ejus sacris gestari solitas. ℗ *In mundo*, inquit *Festus*, dicebant antiqui, cum, aliquid in promptu esse, volebant intelligi. Videtur autem ductum a mundo muliebri, quia quae ad corporis cultum pertinent, omnia mulieres in promptu habent, conduntque diligenter, ut praesto ad usum semper sint. *Charis.* 2, 180. exponit, palam, in expedito, ac cito. *Enn. ib.* Seu ibi vita, seu mors in mundo est. *Pl. Ps.* 1, 5, 84. Pistrinum in mundo scibam, si id faxem, mihi. *Id. Cas.* 3, 3, 3. cui, quod amet, in mundo siet. *Id. Epid.* 5, 1, 12. cui libertas in mundo sita est. *Id. Pers.* 1, 1, 46. Nempe habeo in mundo. ℗ [*Tum sequi debebant ii loci, in quibus *mundus* de coelo stellis ornato, οὐρανὸς, dicitur, quos male Noster §. 3. adscripserat:] *Sen. Q. N.* 7, 2. Cometae manent mensibus senis, nec illos conversio mundi solvit, et velocitas; et *mox:* Utrum mundus, terra stante, circumeat, an mundo stante terra vertatur. *Lucr.* 5, 1435. mundi magnum et versatile templum. *Catull.* 64, 205. et tellus, atque horrida contremuerunt Aequora, concussitque micantia sidera mundus. *Virg. G.* 1, 240. Mundus ut ad Scythiam, Riphaeasque arduus arces, etc. Adde *Caesarem*, ut videtur, *B. G.* 6, 13. *f.*, *Stat. Th.* 3, 498., *Sen. Herc. Oet.* 1343., *Plin.* 2, 3, 3. et al., *Manil.* 1, 3. et alibi saepe. Etiam *Cic.* adhibuit, sed cum addito, *Univ.* 10. Ut hunc hac varietate distinctum bene Graeci κόσμον, nos lucentem mundum nominaremus. Sic *Tibull.* 3, 4, 17. Jam nox aetherium nigris emensa quadrigis Mundum, etc. [*Cf. *Cort.* et *Mart. Lag.* ad *Lucan.* 6, 463. *ed. Web.*] ℗ *Mundus coeli* dictus est ab *Ennio* ap. *Macr. Sat.* 6, 2. *med.* Mundus coeli vastus constitit silentio. ℗ [*Hinc est ingens illud corpus, coelo terraque constans, *das Weltall*,] perfectum undique, itaque omnia in se complexus, ut ait *Cic. N. D.* 2, 14., ut nihil sit, quod non insit in eo. *Festus:* Mundus appellatur coelum, terra, mare, et aer. *Ov. Fast.* 5, 11. Post chaos ut primum data sunt tria corpora mundo, *h. e.* coelum, terra, aqua. *Vitr.* 9, 4. Mundus est omnium naturae rerum conceptio summa, coelumque sideribus conformatum. *Cic. N. D.* 2, 62. Ipse mundus Deorum hominumque causa factus est, etc. Est enim mundus quasi communis Deorum atque hominum domus, aut urbs utrorumque. *Id. Div.* 2, 43. *f.* Coelum ipsum, quod extremum atque ultimum mundi est. *Id. Acad.* 4, 17. *f.* Democritus dicit, innumerabiles esse mundos. *Id. Leg.* 3, 1. *f.* Imperium sine quo nec hominum universum genus stare, nec rerum natura omnis, nec ipse mundus potest. ℗ Quia vero olim non defuere, qui mundum animatum, sapientem, immo Deum, aeternumque crederent, interdum de eo ita sunt locuti, ut de Deo, providentia, fato, numine. *Sen. Q. N.* 2, 45. Vis illum *(Jovem)* vocare mundum? non falleris. Ipse enim est totum, quod vides, totus suis partibus inditus, et se sustinens vi sua; et *ib.* 3, 28. Quandocumque placuere res novae mundo, etc. *Paulo ante dixerat*, Cum Deo visum ordiri meliora. ℗ Non raro dicitur de terrarum orbe, et mortalibus. *Lucan.* 1, 160. ut opes nimias, mundo fortuna subacto, Intulit, etc. *Id.* 5, 469. miserique fuit spes irrita mundi. *Stat. Silv.* 3, 3, 87. partaeque per omnes Divitiae populos, magnique impendia mundi. *Sen. Herc. Oet.* 541. quem mundus, et superi timent. [*V. *Drak.* ad *Sil.* 3, 611. ℗ Ita *mundus* saepissime ponitur pro Romano imperio, eadem ratione, qua *orbis terrarum* hac signif. interdum poni solet. Cf. *Lucan.* 4, 393. 5, 329. 6, 6. quos locos indicavit *Web.* in *dissert. de eo quod summum est in Pharsalia:* in *ed. Luc.* T. 2. p. 578.] ℗ De inferis, et regno Plutonis intelligitur ap. *Fest.* et *Macr. Sat.* 1, 16. qui docent, putasse veteres, mundum patere ter in anno, scilicet postridie Vulcanalia, tertio Non. Octobr., et sexto Id. Novembr., quibus diebus non cum hoste manus conserebatur, non exercitus scribebatur, non comitia habebantur, nec aliud quidquam in republica, nisi quod ultima necessitas admoneret, administrabatur. Uxorem quoque ducere, religiosum erat. Dicebatur autem *mundus* ab eo mundo, qui supra nos est, ut *Cato* ap. *Fest.* docet, similis nempe creditus in inferis, ac est in superis. Hunc itaque, veluti consecratum Diis Manibus, clausum esse omni tempore putabant, exceptis modo dictis diebus, quos religiosos habebant, quia eo tempore ea, quae occulta et abdita religionis Deorum Manium erant, velut in lucem quandam adducebantur, et patefiebant: eratque illud sacrum Diti patri, et Proserpinae. Haec illi. Fortasse iis diebus celebrabatur Proserpinae raptus, cum Plutoni terra patuit, et Manes coelum vidisse finguntur. Alii ad sacra Eleusinia referunt. *Varr.* ap. *Macrob.* Mundus cum patet, Deorum tristium atque inferum quasi janua patet. [*Mundus patens* ap. *Macrob. l. l.* fossa erat in media urbe recens condita, in quam primitiae frugum aliaque conjici solebant. Hanc ter in anno patere credebant, unde nomen traxit. Cf. *Plutarch. Rom.* 10, 3.]

MŪNĔRĀBUNDUS, a, um, adj. qui muneratur. *Appul. Met.* 11. Quisque varie munerabundi ad meum festinant illico reducem ab inferis conspectum.

MŪNĔRĀLIS, e, adj. ad munera pertinens. *Festus:* Muneralis lex vocata est, qua Cincius cavit, ne cui liceret munus accipere. *Pl. ib.* Neque muneralem legem, neque lenoniam roga: fuerit, nec ne, flocci aestimo: V. CINCIUS.

MŪNĔRĀRĬUS, ii, m. Primus hac voce usus est *Augustus*, teste *Quint.* 8, 3. *med.* [*ubi v. *Spald.*] Est autem qui munus, seu spectaculum, ludumque gladiatorium edit, ἀγωνοθέτης, munerator: et sic adhibetur a *Sen. Excerpt. Controv. praef.* 4. *in.* et a *Quint. decl.* 9, 6, 7 et 8. eodemque sensu *Suet. Dom.* 10. Thracem mirmilloni parem, munerario imparem dixerat; et *Inscr.* ap. *Mur.* 654, 1. ℗ Adjective *libellus munerarius* est, in quo describuntur nomina gladiatorum, qui ludis exhibentur. *Trebell. Claud.* 5. Habuit proxime tuus libellus munerarius hoc nomen in indice ludorum.

MŪNĔRĀTĬO, onis, f. δόσις, actus munerandi, largitio. *Ulp. Dig.* 27, 3, 1. *med.* Si munus nuptiale matri pupilli miserit, non eum pupillo imputaturum: nec enim tam necessaria est muneratio ista.

MŪNĔRĀTOR, oris, m. idem ac munerarius. *Flor.* 3, 20. *med.* Quasi plane expiaturus omne praeteritum dedecus, si de gladiatore munerator fuisset.

*MUNERATRIX, icis, f. *JCt.* in *Dig. B. A.*

MŪNĔRĀTUS, a, um, part. a *munero*, donatus. *Spart. Hadr.* 3. Ob hoc a Trajano locupletissime muneratus. *Ammian.* 14, 7. Mulier munerata, vehiculoque imposita. *Appul. Met.* [*10, 227. p. 721. *Oud.*] Liberto magnifice munerato.

MŪNĔRĬGĔRŬLUS, i, m. qui munera et dona gestat. *Pl. Ps.* 1, 2, 48. Manipulatim mihi munerigeruli jam hic adsint.

MŪNĔRO, as, avi, atum, a. 1. δωρέομαι, [*mu-

neri do, dono.] *Acc.* ap. *Non.* 9, 7. Cujus exuvias et coronam huic muneravit virgini. [**Turpil.* ap. *Non.* 7, 81. Dat ultro ac numerat, quod illi abstulit. *Pl. Capt.* 5, 1, 15. Ut beneficium bene merenti nostro merito muneres, i. e. rependas, gratiam referas pro beneficio. ℙ Hinc munere, dono adornare.] *Cic. Dejot.* 6. Locus erat quidam, in quo erant ea composita, quibus rex te munerare constituerat. Al. leg. *munerari.* [*Activum exhibet *Orell.*] *Sen. ep.* 119. *med.* Inani me, inquis, lance muneras. *Callistr. Dig.* 48, 20, 6. *f.* Barbaros munerare venientes ad se.

MŪNĔROR, aris, atus sum, dep. 1. idem quod munero, [*i. e. muneri do. *Cic. Inv.* 2, 1. *extr.* Natura aliud alii muneratur. ℙ Tum est munere adorno.] *Ter. Heaut.* 2, 3, 59. disciplina est eisdem, munerarier Ancillas primum, ad dominas qui affectant viam. *Cic. Att.* 7, 2. *med.* Alexio me opipare muneratus est. *Hor. Epod.* 2, 20. Certantem et uvam purpurae, Qua muneretur te, Priape. [*Adde *Appul. Met.* 11, 258. p. 808. *Oud.* Veniam postulabam (a parente), quod eum, condigne tantis beneficiis munerari nequirem.]

MUNGO, is, nxi, nctum, a. 3. μύσσω, muccum, excusso per nares digitis compressas spiritu, expello: [est a μύω vel μύζω, premo, unde inusit. μύγω, hinc Latinorum *mugo*, dein *mungo* est derivatum. *F.*] *Gloss. Philox.* Mungo, μύσσω. Nullum praeterea, qui usurpaverit, Latinum scriptorem invenio. Nam pro eo utimur composito *emungo.* Quidam Lexicographi afferunt *Catonis* fragmentum hoc *de liberis educandis:* Neque mungentur libertatem, (alii *emungentur*) adduntque esse deponentis forma. Ap. nullum ego alium haec invenire adhuc potui.

*MUNĬA, ae, oppidum. V. MUNIENSES. *B. A.*

MŪNĬĂ, orum, n. plur ἔργα, officia, tum quae publice, tum quae privatim fiunt: a *munis.* *Cic. Mur.* 35. Omnia haec sunt officia necessariorum, commoda tenuiorum, munia candidatorum. *Liv.* 1, 42. Belli pacisque munia facere. [*Cf. *Drak.* ad 36, 31, 12.] *Sall. fragm.* ap. *Non.* 2, 527. Ac tum maxime, uti solet extremis in rebus, sibi quisque carissimum domi recordari, cunctique omnium ordinum extrema munia sequi. *Hor. Ep.* 2, 2, 131. Vitae munia servare. *Tac. A.* 2, 26. consulatus obire. *Id. H.* 1, 62. implere ducis. [*Plura Taciti, ap. quem frequent. h. v. usus est, exempla v. in *Boettich. Lex. Tac.* p. 146.] *Inscr.* ap. *Spon. Miscell. antiq.* p. 36. plenior vero ap. *Amadut. Monum. Matthaej.* T. 3. p. 109. Huic igitur ob haec insignia genera muniorum statuam Saenensium ordo decrevit, etc. Dedic. Idus Aug. DD. NN. Arcadio III. et Honorio II. Augg. Conss. *h. e.* ann. a Chr. n. CCCLXXXXIV. ℙ Extra hos casus non facile reperies. V. MOENIA.

MŪNĬBĬLIS. V. MONUBILIS.

MŪNĬCAS pro communicas dicebant. *Festus.* Est a *munia*, *orum.*

MŪNĬCEPS, ipis, omn. gen. πολίτης, civis alicujus municipii. *Festus:* Municeps est, ut ait Aelius Gallus, qui in municipio liber natus est. *Gell.* 16, 13. Municipes sunt cives R. ex municipiis, legibus suis et suo jure utentes: muneris tantum cum populo R. honorarii participes: a quo munere capessendo appellati videntur, nullis aliis necessitatibus, neque ulla populi R. lege adstricti, nisi, inquam, populus eorum fundus factus est. Primos autem municipes sine suffragii jure Caerites esse factos, accepimus: concessumque illis, ut civitatis R. honorem quidem caperent, sed negotiis tamen atque oneribus vacarent. Hactenus *Gell.* ℙ Proprie *municeps* est quivis homo, qui munus aliquod functus sit, ut ait *Festus.* Deinde idem est ac municipii civis. (*Just.* 2, 12. Patriam municipes esse, non moenia: civitatemque non in aedificiis, sed in civibus positam.) Tertio, qui civis cum sit, in civitatem R. admissus est. *Festus:* Municipes erant, qui ex aliis civitatibus Romam venissent. Horum autem tria fuere genera, uti docet *Paul.* ap. *Fest.* in *Municipium:* alii, qui cum Romam venissent, neque cives R. essent, participes tamen fuerunt omnium rerum ad munus fungendum una cum civibus R., praeterquam de suffragio ferendo, aut magistratu capiendo: sic fuerunt Fundani, Formiani, Cumani, Acerrani, Lanuvini, Tusculani (*Liv.* 8, 14 et 17.), qui post aliquot annos cives R. effecti sunt (*Id.* 38, 36.) Alii, quorum civitas universa in civitatem R. venit, ut Aricini, Caerites, Anagnini. Alii, qui ad civitatem R. ita venerunt, uti municipes essent suae quisque civitatis, suisque uterentur legibus, simulque suffragium Romae haberent, et ibi magistratus capere possent, ut Tiburtes, Praenestini, Pisani, Arpinates, et alii. Haec *Paulus.* *Cic. Verr.* 2, 5, 62. Clamabat ille miser, se civem esse R., municipem Cosanum. ℙ Praeterea municipes, inquit *Paul. Dig.* 50, 16, 228., intelligendi sunt et ii, qui in eodem municipio sunt: item universim qui sunt ejusdem patriae; etiam si eorum patria municipium non sit: qui etiam *communicipes* appellati fuerunt. *Cic. Brut.* 70. M. Pontidius municeps noster. *Id. ad Quirit.* 8. Vidi fortissimum virum municipem meum, C. Marium. *Plin.* 35, 11, 40. Amavit Glyceram municipem suam. *Mart.* 10, 65. Cum te municipem Corinthiorum Jactes. *Id.* 12, 21. Municipem rigidi quis te, Marcella, Salonis, Et genitam nostris quis putet esse locis? *Salo* fluvius est Celtiberiae. ℙ Adjective et de rebus inanimis. *Juven.* 4, 33. magna qui voce solebat Vendere municipes fracta de merce siluros. *Id.* 14, 271. municipes Jovis advexisse lagenas, *h. e.* Cretenses. *Mart.* 14, 114. Testa municeps Sibyllae, *h. e.* Cumana. ℙ Hinc *Dii municipes* contemptim dicti sunt, qui nationum, aut civitatum quarundam erant proprii ac peculiares. *Minuc. Fel. Octav.* 6. Inde adeo per universa imperia, provincias, oppida videmus singulos sacrorum ritus Gentiles habere, et Deos colere municipes, ut Eleusinios Cererem, Phrygas Matrem, Epidaurios Aesculapium, etc. ℙ Praeterea municeps dicitur, qui in municipio a servitute se liberavit. *Festus.* Sic *Ulp. Dig.* 50, 1, 1. Municipem aut nativitas facit, aut manumissio, aut adoptio. *Hermogen. ib.* 23. Manumissi a municipe ejus municipii efficiuntur municipes, unde originem trahit. Adde *Ulp. ib.* 27. ℙ [In genit. plur. *municipium* pro *municipum* recte scribitur in *Tab. Heracl.* ap. *Mazoch. lin.* 71., cujus adnotat. vide p. 481. V. FRATER. *F.*]

MŪNĬCĬPĀLIS, e, adj. πολιτικὸς, ad municipem, vel municipium pertinens. *Cic. Sull.* 8. Est enim ipse, a materno genere, municipalis honestissimi ac nobilissimi generis. *Id. Att.* 8, 13. Multum mecum municipales homines loquuntur, multum rusticani. *Id. Leg.* 3, 16. *med.* Utinam isto animo in summa republica nobiscum versari, quam in municipali maluisses. *Juven.* 3, 34. Municipalis arena, *h. e.* theatrum in municipio. *Tac. A.* 4, 3. Seque, ac majores, et posteros municipali adultero foedabat. *Suet. Aug.* 2. Municipalia magisteria. *Cic. Att.* 7, 11. *med.* Ex dolore municipali, sermonibusque eorum, quos convenio, videtur, etc. *h. e.* ex dolore municipum. ℙ *Sacra municipalia* vocabantur, quae ab initio habuerunt municipes ante civitatem Romanam acceptam: quae observare eos voluerunt pontifices, et eo more facere, quo adsuessent antiquitus. *Festus.* ℙ [**Municipalia magisteria*, quae *Ernest.* de magisteriis vicorum, collegiorum, cet. intelligit, recte videtur *Brem.* in universum pro cujuscunque generis magisteriis accipere vilioribus, opposs. *magist. Urbis.*] ℙ *Municipalia prodigia* dixit *Flor.* 3, 18. homines sceleratos atque impios ex municipiis , qui arma contra Urbem ferebant. ℙ Aliquando *municipalis* in contemptu ponitur, quia municipia prae urbe Roma ignobilia et obscura erant. *Juven.* 8, 236. de Cicerone: Hic novus Arpinas, ignobilis, et modo Romae Municipalis eques. *Auson. Grat. act. ad Grat.* 13. Sed gloriosus ille municipalem scholam, variando, vilitate consenuit. *Sidon. ep.* 4, 3. *f.* Municipales, et cathedrarii oratores. *Id. carm.* 9, 310. Municipales poetae.

MŪNĬCĬPĀLĬTER, adv. municipis more, vel conditione. *Sidon. ep.* 1, 11. Non eminentius, quam municipaliter natus.

MŪNĬCĬPĀTIM, adv. per municipia, ut *oppidatim* per oppida. *Suet. Caes.* 14. Municipatim dividendos censuit.

MŪNĬCĬPĀTUS, us, m. jus municipii. Translate. *Tert. adv. Marc.* 3, 24. Apostolus πολίτευμα nostrum, id est municipatum in coelis esse pronuncians. Adde *Cor. Mil.* 13. *Hieron. ep.* 16. *n.* 2. Ita municipatum coeli cum Paulo consequaris.

MŪNĬCĬPĬŎLUM, i, n. parvum municipium. *Sidon. ep.* 3, 1.

MŪNĬCĬPĬUM, ii, n. oppidum (in Italia praesertim) jure suo utens, et legibus, cujus incolae jure civium Romanorum gaudebant. V. MUNICEPS. Quomodo differat a colonia, V. COLONIA. *Cic. Rosc. Am.* 6. Genere et nobilitate sui municipii primus. ℙ Item genus ipsum hominum, qui municipes dicuntur, ut *mancipium*, *servitium* ipsi servi. *Paul.* ex *Festo.* V. MUNICEPS. ℙ Aliquando dicitur de colonia. *Cic. Fam.* 13, 13. L. Castronius longe princeps municipii Lucensis. (Ex *Vell.* 1, 15. constat multo ante Lucam coloniam deductam fuisse.) Adde *Gell.* 16, 13. *Ulp. Dig.* 50, 1, 1., et consule *De-Vita Dissert.* 1. *c.* 3. in *Antiquitatib. Benevent.*

MŪNĬCO, as, pro communico, dicebant veteres. *Fest.*

*MUNIENSES, ium, incolae oppidi cujusdam Latii, quod Munia fortasse vel Munium audiebat. *Plin.* 3, 5. *B. A.*

[MŪNĬFER, a, um, adj. *Gloss. Isid.* Munifer, qui munera fert. *F.*]

MŪNĬFEX, icis, omn. gen. λειτουργὸς, qui munus facit. *Festus:* Beneficiarii dicebantur milites, qui vacabant muneris officio; e contrario munifices vocabantur, qui non vacabant, sed munus reipublicae faciebant. *Veg. Mil.* 2, 7. *f.* *Munifices*, milites, qui munera facere coguntur. V. MUNIFICUS et MUNUS. ℙ Metaphorice *munifex mamma* pro lactanti dicitur. *Plin.* 11, 40, 95. Uno vero ex omni turba relicto, sola munifex mamma, quae genito fuerat attributa, descendit.

MŪNĬFĬCE, adv. δαπανηρῶς, liberaliter, large, abundanter. *Cic. N. D.* 3, 27. Sic haud scio, an melius fuerit humano generi motum istum celerem cogitationis non dari omnino, quam tam munifice, et tam large dari. *Liv.* 22, 37. *med.* Munifice adjuvare rem alicujus. [*Adde 1, 54. 2, 2.]

MŪNĬFĬCENTĬA, ae, f. μεγαλοδωρία, φιλοτιμία, liberalitas ejus, qui in muniis faciendis, h. e. muneribus ludorum edendis large pecuniam insumit. *Sall. Cat.* 57. [*al. 54.] Caesar beneficiis ac munificentia magnus habebatur. *Suet. Caes.* 10. Ita suam, Caesarisque munificentiam, unius Caesaris dici. (Adde *Vesp.* 7.) *Plin.* 8, 7, 7. Tanto populi dolore, ut oblitus imperatoris, ac munificentiae honori suo exquisitae, flens universus consurgeret, etc. ℙ Item liberalitas in aliis rebus quibuscumque. *Sall. Jug.* 111. Barbari et famam Romanorum avaritiae falsam, et Sullam, ob munificentiam in sese, amicum rati; et 7. *extr.* Huc accedebat munificentia animi, et ingenii solertia. *Just.* 25, 1. Quos Antigonus pro regali munificentia ingenti apparatu epularum ad coenam invitavit. *Vell.* 2, 130. Pia munificentia templum patri molitur. *Suet. Tib.* 48. Publice munificentiam bis omnino exhibuit, proposito millies HS gratuito in triennii tempus: et rursus quibusdam dominis insularum, quae deflagrarant, pretio restituto. *Plin.* 27, 1, 1. Naturae ipsius munificentia. *Julian. Dig.* 39, 5, 1. Liberalitatem et munificentiam exercere. [**Vell.* 2, 41, 1. Hic (C. Caesar) munificentia effusissimus: ita *Acidalius*, secundum *Vascosan.* et *ed. Basil.*, prob. *Ruhnk.*, legendum censet pro *vulg.* *munificentiae effusissimus.* *Id. ib.* 81, 3. templumque Apollinis, et circa porticus facturum promisit, quod ab eo singulari exstructum munificentia est. *Plin. Pan.* 25, 4. munificentiae ingenium, i. e. ingeniosa et sollers in excogitandis mediis munificentia. Adde *Liv.* 41, 20. coll. 26, 32.]

MŪNĬFĬCĬUM, ii, n. res non immunis, non libera a vectigalibus et portoriis. *Paul. Dig.* 39, 4, 4. Ut si quid amplius, quam mandatum est, transferat, id munificium sit. Alii melius leg. *munificum.* [*V. *Duk.* de *Lat. Ict. Vett.* p. 374.]

MŪNĬFĬCO, as, a. I. munero, dono. *Lucr.* 2, 625. Munificat tacita mortales muta salute.

MŪNĬFĬCUS, a, um, adj. μεγαλόδωρος, δωρητικὸς, largus in sumptibus tum publicis, tum privatis, liberalis in dando. *Cic. Off.* 2, 18. Conveniet autem cum in dando munificum esse, tum in exigendo non acerbum. *Id. Or.* 1, 8. Quid porro tam regium, tam liberale, tam munificum, quam opem ferre supplicibus, etc. *Pl. Amph.* 2, 2, 212. ut munifica sim bonis, prosim probis. *Ov. Amor.* 3, 10, 5. de Cerere: Te, Dea, munificam gentes ubicumque loquuntur. *Id. Pont.* 4, 1, 24. Nec mihi munificas arca negavit opes. *Mart.* 8, 38. Vir de munifica profusus arca. *Claud. IV. Cons. Honor.* 499. Munificus largi, sed non et prodigus auri. [**Liv.* 4, 50. Ut nemo pro tam munifica patria, donec quidquam virium superesset, corpori aut sanguini suo parceret.] ℙ Est etiam *munificus*, qui munus facit, munifex. Munificos milites memorat *Paul. Dig.* 50, 16, 18., ubi alii leg. *munifices*; et *Isid. Orig.* 10. Munificus dictus, vel quia alicui munera multa dat, vel quia munus suum, idest officium, quod debet, adimplet. ℙ Comp. *Munificior* est *Cat.* ap. *Festum.* *Munificentissimus* est ab inus. *munificens.* *Cic. Rosc. Com.* 8. Semper liberalissimus, munificentissimus.

MŪNĪMEN, inis, n. munimentum, munitio. *Virg. G.* 2, 351. jamque reperti, Qui saxo super, atque ingentis pondere testae Urgerent: hoc effusos munimen ad imbres. *Ov. Met.* 4, 772. locus solidae tutus munimine molis; et *ib.* 13, 212. munimine cingere fossas. *Pall.* 3, 24. Munimen horti. [**Lucan.* 6, 22. Sed munimen habet nullo quassabile ferro: ubi v. *Cort.*]

MŪNĪMENTUM, i. n. ἀσφάλισμα, παρατείχισμα, quidquid ad muniendum et defendendum pertinet: et praecipue dicitur de castris, fossis, vallis, ceterisque, quibus se milites contra hostem muniunt. *Caes. B. G.* 2, 17. Ut, instar muri hae sepes munimenta praeberent, quo non modo non intrari, sed ne perspici quidem posset. *Liv.* 1, 33. *med.* Quiritium fossa, haud parvum munimentum a planioribus aditu locis, Anci regis opus est. *Plin.* 19, 5, 23. Munimenta specularium hibernis diebus. *Macer Dig.* 11, 7, 37. Munimentum sepulcri id esse, divus Hadrianus rescripsit, quod causa muniendi ejus loci factum sit, in quo corpus impositum sit. *Just.* 2, 15. Munimenta exstruere. *Tac. A.* 13, 36. Tenere se munimentis. *Id. H.* 5, 20. Munimentis se defendere; et *ib.* 2, 18. Coercere intra munimenta militem. *Id. A.* 12, 17. Munimenta perrumpere; et *ib.* 15, 12. imponere alicui loco; et 13. propugnare; et 15. ingredi; et 38. Neque enim domus munimentis septae, vel templa muris cincta, aut quid aliud morae interjacebat. *Plin.* 17, 14, 24. Casam cingere munimento sepis. [**Vell.* 2, 51, 2. mox etiam obsidione munimentisque eam complecteretur. *Liv.* 10, 9. Nec vi nec munimento capi poterat. *Curt.* 4, 5, 4. magna munimenta regni sui, i. e. flumina Euphratis, Tigris, cet.] ℙ De iis, quae tegunt corpus. *Just.* 41, 2. *extr.* Munimentum ipsis equisque loricae plu-

matae sunt, quae utrumque toto corpore tegunt. *Juven.* 9, 28. pingues aliquando lacernas, Munimenta togae. *Just.* 2, 2. Sine tecti munimento. [*Curt. 4, 13, 25. Tunc quoque munimento corporis sumpto processit ad milites.] ¶ Praesidium, subsidium. [*Huc pertinet locus, quem *Noster* supra laudaverat, *Sall. Jug.* 102. Rati, noctem sibi munimento fore. Adde *ib.* 14. Munimenta regni me habiturum in vestra amicitia; et 34. Caedem in vos fecisse pro munimento habent; et 54. Receptui ac post munimento foret. *Liv.* 2, 10. Id munimentum (Horatium Coclem) illo die fortuna urbis Romanae habuit; et 3, 37. Quonam modo tribuniciam potestatem, munimentum libertati, rem intermissam repararent; et 41, 2. Sine ullo terrestri aut maritimo munimento.] *Tac. H.* 4, 52. Non legiones, non classes perinde firma imperii munimenta, quam numerum liberorum. *Val. Max.* 6, 3. Munimenta legum. *Id.* 2, 1. *n.* 5. Matronale decus verecundiae munimento tutius est.

MUNIO, is, ivi et ii, itum, a. 4. [*Ordinem hujus loci, ut quem minus recte *Noster* instituisset, ita vertisse in melius videmur. Est a *moenio*, ut a *poena* est *punio*: cognationem quandam habet etiam cum Gr. ἀμύνω, a quo factum esse volunt, abjecto *a*, ut ab ἄρουρα, rura, ἀμέλγω, mulgeo. Significat proprie intransitive munimentum, murum, vallum cet. exstruere, Gr. τειχίζω. Huc pertinent loci, quos *Forc.* infra posuerat: *Nep. Them.* 6, 5. et undique, quod idoneum ad muniendum putarent, congerent. *Hirt. B. Afr.* 31. Milites, qui muniendi gratia vallum petierant. Adde *Liv.* 1, 8. Crescebat interim urbs, munitionibus alia atque alia appetendo loca, quum in spem magis futurae multitudinis, quam ad id, quod tum hominum erat, munirent, i. e. aedificarent, habitationi aptas sedes redderent; et 21, 37. Muniendo fessi homines. ¶ Hinc transitive cum accusativo rei, quae muniendo fit, exstruitur. Ex iis, quae *Forc.* laudaverat, huc pertinet illud *Pl. Mil.* 2, 2, 75. *ed. Lindem.* magna munis moenia. — Porro ista: *Nep. Ann.* 3. Loca patefecit, itinera muniit, effecitque, ut ea elephantus ornatus ire posset, qua antea unus homo inermis vix poterat repere. *Liv.* 21, 37. Inde ad rupem muniendam, [*i. e. perfodiendam, atque ita viam muniendam] per quam via una esse poterat, milites ducti: cum caedendum esset saxum, etc. Alii leg. *minuendam.* Sed *mox*: Quies muniendo fessis hominibus data triduo. *Cic. Mil.* 7. Perinde quasi Appius ille Caecus viam munierit, non qua populus uteretur, sed ubi impune sui posteri latrocinarentur. Adde *Liv.* 9, 29. ¶ Translate est viam parare, aditum patefacere. *Cic. Mur.* 23. *med.* Haec omnia tibi accusandi viam muniebant, adipiscendi obsepiebant; et *Tusc.* 1, 14. *extr.* Hercules nunquam ad Deos abiisset, nisi, cum inter homines esset, eam sibi viam munivisset. *Id. Verr.* 2, 1, 25. Alia sibi ratione munire viam ad stuprum coepit. ¶ Nunc sequantur ea, in quibus *munire aliquid* est locum, sive aliud quid rebus ad defendendum, firmandum aptis, necessariis, ut fossa, vallo, muris, cet. cingere, circumdare, instruere. *Forc.* illud adscripserat. *Nep. Timol.* 3, 3. Arcem Syracusis, quam munierat Dionysius ad urbem obsidendam, a fundamentis disjecit. Adde *Liv.* 1, 7. Palatium primum muniit. *Curt.* 4, 12, 17. et 24. munire castra. *Caes. B. G.* 1, 24. montem munire. *Plin. Pan.* 14, 2. muniunt montes Germaniam. — Ejusdem generis etiam sunt ista: *Plin.* 16, 11, 21. Pix liquida coquitur navalibus muniendis. Sic *Id.* 17, 16, 26. Munire emplastrum luto et vinculo; et 34, 18, 50. foramina spiritus. ¶ Hinc translate usurpatur pro tueri, cavere, praesidio instruere. *Forc.* haec laudaverat: *Cic. Fam.* 9, 18. munio me ad haec tempora. *Nep. Reg.* 2. de Dionysio: Dum imperium studuit munire, nullius pepercit vitae, i. e. firmare, sibique perpetuum reddere. *Plin.* 37, 13, 76. Muniri adversus fraudes. *Tac. Agr.* 46. Saevus ille vultus et robur, a quo se contra pudorem muniebat, i. e. cujus auxilio. V. *Walch.* Adde *Sall. H.* 6, 48. Sulpicio hostium partes muniri. *Vell.* 2, 120, 1. Munire praesidia. *Cic. Sull.* 28. munite communem arcem bonorum (scil. vitae ante actae conscientiam), obstruite perfugia improborum. *Caes. B. G.* 1, 44. Quod multitudinem Germanorum in Galliam traducat, id se sui muniendi, non Galliae impugnandae causa facere. ¶ Plerumque additur ablativus rei, quae praesidii, munimenti, tutelae vicem praestat. *Forc.* haec laudaverat. *Cic. Prov. cons.* 14. Alpibus Italiam munierat ante natura. *Id. Sen.* 15. Spica contra avium minorum morsus munitur vallo aristarum. *Id. Att.* 4, 16. *med.* Aditus insulae munire mirificis molibus. *Caes. B. G.* 2, 29. Quem locum duplici altissimo muro munierant. [*Adde *ib.* 2, 5. *extr.* Castra in altitudinem pedum duodecim vallo fossaque duodeviginti pedum munire jubet.] *Cic. Cat.* 1, 4. Domum meam majoribus praesidiis munivi, atque firmavi. *Colum.* 11, 3. Non magna opera hortum ab incursu hominum pecudumque munimus. *Suet. Aug.* 82. Hieme quaternis cum pingui toga tunicis, et feminalibus, et tibialibus muniebatur. ¶ Translatae significationis exempla a Nostro allata haec erant: *Caes.* ad *Opp.* post *ep.* 8. *l.* 9. *ad Att.* Haec nova sit ratio vincendi, ut misericordia et liberalitate nos muniamus. *Cic. Fin.* 2, 26. *f.* Multorum se benevolentia tueri et munire. *Id. Fam.* 4, 14. *med.* Novarum me necessitudinum fidelitate contra veterum perfidiam muniendum putavi. *Lucr.* 4, 1249. natis munire senectam. Adde *Liv.* 2, 2. Nimis undique eam (libertatem) minimis quoque rebus muniendo. *Vell.* 2, 127, 2. munire aliquid auctoritate. *Plin. Pan.* 48, 3. domum terrore munire. ¶ In illo *Pl. Truc.* 2, 2, 54. suam non enim ille meretriculis Muniendis rem coegit, verum parsimoniae Duritiaeque, *h. e.* victu vestituque instruendis, ornandis, alendis, quasique muniendis suo sumptu contra egestatem. Alii interpret. munerandis: quasi *munire* a *munus* sit; al. aliter leg. ¶ *Munire*, mandere. V. MUNITIO. ¶ Part. *Muniens* ap. *Liv.* 21, 7. Nec quidquam satis tutum munientibus pati. *Muniturus* ap. *Hirt. B. Alex.* 73. Intervallo castra muniturus. ¶ *Munibis*, pro *munies* est ap. *Veg. Vet.* 1, 10. ¶ Olim *moenio* scripsere. V. s. l.

***MUNIO**, onis, pedis (aiunt) metrici nomen ap. *Cic. Or.* 1, 59. Hoc nos si facere velimus, ante condemnentur ii, quorum causas receperimus, quam toties, quoties perscribitur, Paeanem, aut Munionem citarimus. ¶ *Talaeus* conjicit *Nomionem*, probantibus, ut videtur, *Facc.* et *Forc.* in *Cito* et *Nomius.* ¶ *Ernest.* in *Cl. Cic.* v. *Munio*: *Munio* quid sit, ignorare se fatentur omnes. *Turnebus* correxit *minuritionem*, idque probatur in Lexico *Fabri*: quod mihi secus videtur. Nam quomodocunque *Cicero* scripserit, pedis certe alicujus nomen posuerit necesse est, ut paeanis (l. *paeanem*) verbum ostendit. In MS. fuit *munychionem*, de quo V. *Vict.* ad h. l. Mihi non displicebat conjectura *Ill. Bunavii, Domini in Kreypau*, doctae nobilitatis praecipui ornamenti, qui legendum censebat *monogenem*. Is pes est ex tribus longis et una brevi syllaba, notiori nomine epitritus quartus, contrarius paeani, qui est ex tribus brevibus et una longa, atque adeo aptus huic loco. Hujus pedis mentio est apud *Hephaestionem de metris* p. 11, quem librum Vir ill. Latine conversum, docto commentario illustraverat. *Gesnerus* autem ad *Quint.* 11, 3. §. 22. *quid si pro hoc monstro legamus* etiam iönem, *vel* ionium? Sed illud *etiam* languet et inculcatum esset a Cicerone. Haec *Ernestus.* Quod si recta sit ejus interpretatio, corrigendum saltem (id quod praetermisit vir doctissimus) *Paeonem*: etenim *Paean* hymnus est, *Paeon* vero pes metricus. Sed neque aptus huic loco vel *Paeon* videtur esse, sic generatim positus; nam *Paeon quartus* tantum (qui et ὑποχηματικὸς et κρητικὸς) epitrito quarto, hoc est μονογενεῖ, contrarius est. Ceterum *Pearcius*, vulgatum retinens, *Paeanem* et *Munionem* de hymnis vel canticis intelligit; ut *citare Paeanem* vel *Munionem* tale quid sit, quale *citare Io Bacche!* ap. *Hor. Sat.* 1, 3, 7. *B. A.* [*Alii alia conj., v. *Orell.*, qui recte his omnibus longe praestare dicit conjecturam *nomum* Censoris *Jenensis* coll. *Phot.* p. 985. laud. *Hermanno* in *Aristot. Poët.* p. 90. ὁ δὲ νόμος δοκεῖ μὲν ἀπὸ τοῦ παιᾶνος ῥυῆναι cet.]

MUNIS, e, adj. qui munus, sive officium facit: ut qui pro accepto beneficio gratiam, cum potest, refert. *Paul.* ex *Festo*: Munem significare certum est officiosum: unde e contrario immunis dicitur, qui nullo fungitur officio. *Non.* 1, 88. Munes apud veteres dicebantur non a largitione, quae ignota erat, sed consentientes ad ea, quae amici velint. *Lucil. ib.* Munifici, munesque viri videamur amicis. *Pl. Merc. prol.* 104. Dico, ejus pro meritis gratum me, et munem fore.

MUNITE, adv. tuto. *Varr. L. L.* 4, 32. Opere munibant moenia, quo munitius essent.

MUNITIO, onis, f. περιτειχισμός, actus muniendi. *Caes. B. G.* 1, 49. Milites munitione prohibere, *h. e.* castris muniendis. *Suet. Galb.* 10. In munitione oppidi. *Tac. A.* 1, 56. Munitiones fluminum, *h. e.* riparum, ne inundatio fiat. *Cic. Font.* 4. Ex viarum munitione quaestum facere. [*Suet. Cal.* 27. Multos ad metalla, et munitiones viarum aut ad bestias condemnavit.] *Nep. Them.* 7. Cum audisset, non multum superesse munitionis, *h. e.* fabricationis moenium. *Suet. Caes.* 68. Dyrrachina munitio, i. e. obsessio, obsidio. ¶ [*Translate. *Cic. Or.* 2, 79. Aditus ad causam et munitio, sc. viae, a forma *munire viam.* *Ernest.* in *cl. Cic.*] ¶ Item ipsum munimentum, vallum, agger, fossa, etc. *Cic. Verr.* 2, 4, 53. Fons aquae dulcis, qui fluctu totus operiretur, nisi munitione ac mole lapidum a mari disjunctus esset. [*Vell. 2, 23, 3. Multiplices Piraeei portus munitiones.] *Id. Phil.* 13, 9. Urbem operibus munitionibusque sepire. Sic *Just.* 4, 4. Munitionibus circumdatis, hostes in urbe clausi. *Nep. Eum.* 5. *f.* In hac conclusione apparatum et munitiones Antigoni alias incendit, alias disjecit. *Sall. Jug.* 42. Per munitionem, quam uti defenderet, acceperat, locum hostibus introeundi dedit. *Id. fragm.* ap. *Non.* 2, 204. Pluteos rescindere, munitiones demoliri. [*Caes. B. G.* 1, 8. operis munitione — hoc conatu destiterunt, i. e. muro, fossa et castellis, quo locus munitus erat. *Vell.* 2, 112, 3. munitione se defendit. *Liv.* 5, 5. Munitiones non in urbem modo, sed in Etruriam etiam spectantes.] *Tac. A.* 3, 74. Castella et munitiones idoneis locis imponere. *Quint.* 3, 7. Loci positio ac munitio. *Pall.* 1, 34. Munitionis multa sunt genera, *h. e.* sepimenti hortorum. ¶ Munitio est mortificatio ciborum, inquit *Fest.*, ubi *Scal.* mallet legere *morsificatio*: alii *molitio*. Alii nihil mutant, quia censent *munire* dictum a priscis pro mandere cibum.

MUNITO, as, a. 1. frequent. a *munio*. *Cic. Rosc. Am.* 48. *med.* Quam viam munitet, quod iter affectet, videtis.

MUNITOR, oris, m. qui munit. *Liv.* 7, 23. *f.* Qui pro munitoribus intenti, armatique steterant. Alii leg. *munitionibus*. *Tac. A.* 1, 64. Barbari perfringere stationes, seque inferre munitoribus nisi. *Ov. Her.* 5, 139. Me fide conspicuus Trojae munitor amavit, *h. e.* Apollo, qui moenia Trojae exstruxisse dicitur. *Liv.* 5, 19. *f.* In partes sex munitorum numerum divisit, *h. e.* eorum qui terram effodiendo cuniculum in arcem hostium agebant.

MUNITORIA. V. v. sq.

MUNITURA, ae, f. munimentum, munitio. *Inscr.* ap. *Grut.* 589, 7. Structuram cum munitura sarcophagi suis impensis fecit. ¶ Alio sensu *August.* in *Jul. Pelag.* 2, 6. Succinctoriis, vel praecinctoriis, quae Graece περιζώματα nuncupantur, lumbos hominum contegi, vel praecingi, quas vulgus etiam munituras vocat, *h. e.* campestre, subligar. In *Gloss. Isid.* appellantur *munitoria*.

MUNITUS, a, um, part. a *munio*: τετειχισμένος, septus, vallatus, firmatus, armatus, communitus. *Cic. Verr.* 2, 5, 15. Nullius res tuta, nullius domus clausa, nullius vita septa, nullius pudicitia munita contra tuam cupiditatem et audaciam posset esse. *Id. Q. Fr.* 2, 3. *med.* Dixitque se munitiorem ad tuendam vitam suam fore, quam Africanus fuisset. *Sall. Jug.* 50. Munito agmine incedere, late explorare omnia. *Prop.* 4, 3, 8. munito Sericus hostis equo, *h. e.* thoracum munito tegminibus, et limbis ferreis cincto, ut *Ammian.* 16, 10. loquitur, cataphracto. *Plin.* 17, 10, 14. Solum elapidatum, munitumque ad incursum etiam gallinacei generis; et 19, 8, 45. Ruta runcatur non sine difficultate, pruritivis ulceribus, ni munitis manibus id fiat, oleove defensis, *h. e.* velatis, ut *Colum.* loquitur 11, 3. *med.* hac eadem de re verba faciens. *Cic. N. D.* 2, 57. Munitae sunt palpebrae tanquam vallo pilorum. *Suet. Aug.* 35. Lorica sub veste munitus. *Plin.* 15, 22, 24. Nucum juglandium fetus tot modis munitus. *Caes. B. G.* 3, 23. Oppidum et natura loci, et manu munitum; et *ib.* 4, 55. Et loci natura et manu munitissima castra. *Sall. Jug.* 15, 79. Oppidum et operibus, et loco munitum. *Ov. Met.* 15, 690. incurvo munitos aggere portus. *Sall. Jug.* 94. Muniti advorsum hostes non moenibus modo, et armis, atque viris, sed multo magis locorum asperitate. *Liv.* 27, 39. Per munita pleraque transitu fratris, quae antea invia fuerunt, ducebat. *Sil.* 15, 516. qua munitum declivis ab alto Agger monstrat iter. ¶ *Collum munitum* est vestitum, ligatum, et quasi collari clausum adstrictumque. *Ammian.* 16, 10. Et velut collo munito rectam aciem luminum tendens, nec dextra vultum, nec laeva flectebat, tanquam figmentum hominis. ¶ Translate. *Cic. Mur.* 27. Cujus ingenio paterni omnes necessarii munitiores esse debebant. *Id. Att.* 2, 25. Firmissima benevolentia hominum munitus. *Sall. Jug.* 38. Cujus impudentia contra jus et injurias omnes munitus foret. *Q. Cic. Petit. cons.* 7. Partis et fundatis amicitiis fretum ac munitum esse. *Accius* ap. *Cic. Div.* 1, 22. Sapientia munitum pectus. *Cic. Fl.* 41. Omnium bonorum praesidio non modo munitus, sed etiam ornatus. *Id. Har. resp.* 7. *f.* Domus humano et divino jure munita. *Id. Mur.* 20. *f.* Munita ad consulatum via. *Prop.* 3, 10, 17. Quid facies nullo munita puella timore?

***MUNIUM**, oppidum. V. MUNIENSIS. *B. A.*

MUNUS, eris, n. δῶρον, δώρημα. [*In restituendo hujus loci ordine, quem *Forc.* parum vocis significationi convenientem dederat, ita esse videmur recte versati. *Munus* i. q. officium, quod singulis vel pluribus adeoque civitati praestamus, unde venit, ut modo de officiis publicis, modo de privatis et donis, in alicujus gratiam exhibitis adhibeatur. Haec vocis notatio, quam e *B. Crus. cl. Suet.* p. 521. transscripsimus, praeferenda est ei, quam inversa ratione dedit. *Paul. Dig.* 50, 16, 18., quo duce Noster usus erat. Verba sunt: Tria *munus* signif.: primo donum: inde munera dari, mittive dicuntur: secundo onus, quod cum remittatur, vacationem militiae munerisque praestat: inde immunitas appellata: tertio officium: unde munera militaria, et quidam milites munifices vocantur. Igitur municipes dicuntur, quod munera civilia capiunt. — Hinc ab initio collocavimus eos locos, in quibus v. *munus* onus, officium, partes cujuscunque et publici et privati generis continet: *Pflicht, Amt, Verrichtung.* *Cic. Or.* 1, 25. Ma-

gnum quoddam est onus atque munus, suscipere atque profiteri, se esse, omnibus silentibus, unum maxime audiendum: et *ib.* 3, 30. Meque ad meum munus pensumque revocabo. *Id. Leg.* 2, 3. Tamquam id habuerit operis ac muneris, ut etc. *Id. Font.* 7. *f.* Non surdus judex huic muneri atque officio praeest. *Id. Fin.* 4, 14. Omne officium munusque sapientiae. *Id. Or.* 1, 45. Honoribus et reipublicae muneribus perfunctus senex. *Id. Q. Fr.* 1, 1. *f.* Extrema pars et conclusio muneris ac negotii. *Id. Fam.* 6, 14. Nullum praetermittere officii studiique munus. *Id. Sen.* 11. Ita multi sunt imbecilli senes, ut nullum officii, aut omnino vitae munus exsequi possint. *Id. Part.* 38. Eo exposito munus promissi omne confecero. *Id. Somn. Scip.* 3. *med.* Ne munus humanum assignatum a Deo defugisse videamini. *Liv.* 24, 35. Inter se munera belli partiti sunt. *Cic. Brut.* 30. Magnum munus de jure respondendi sustinere. *Id. Leg.* 1, 3. *f.* Senectutis non inertis grato atque honesto munere fungi, consulentibus respondendo. *Id. Prov. cons.* 14. *f.* Explere susceptum reipublicae munus. *Liv.* 3, 6. *f.* Munus vigiliarum obire. *Pl. Truc.* 2, 4, 76. curare. *Cic. Leg.* 1, 5. Cujus muneris colendi efficiendique causa nati sumus. *Ter. Ad.* 5, 1, 2. Laute munus administrasti tuum. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 8. deferre alicui. *Cic. Sen.* 9. Adolescentulos ad omne officii munus instruere, *h. e.* ad functionem et executionem officii. [** Tac. Agr.* 19. Frumenti et tributorum auctionem aequalitate munerum mollire: ubi v. *Walch.*] ¶ *Meum, tuum munus est*, meae, tuae sunt partes, officium meum, tuum est. *Cic. Fam.* 11, 5. *med.* Tuum est hoc munus, tuae partes: a te hoc civitas exspectat. *Id. Fin.* 3, 2. *med.* Hoc proprium tuum munus est, ut erudiatur, etc. *Id. Mil.* 8. *f.* Principum munus est resistere levitati multitudinis. ¶ *Aliquid suum munus facere*, ad se, et in suum arbitrium trahere. *Tac. A.* 15, 52. Vestini quoque consulis acre ingenium vitavisse Pisonem crediderunt, ne, delecto imperatore alio, sui muneris rempublicam faceret. ¶ Per metonymiam *munus* est opus ipsum, quod in aliquo munere fit. *Cic. prooem. Par. f.* Accipies igitur hoc parvum opusculum, lucubratum his jam contractioribus noctibus: quoniam illud majorum vigiliarum munus in tuo nomine apparuit. *Id. Off.* 3, 1. *f.* Nulla ejus ingenii monumenta mandata litteris, nullum opus otii, nullum solitudinis munus exstat. ¶ Hinc *munus* dicitur de eo, quod quis grato, officioso, benefico erga aliquem animo facit: *Gefälligkeit, Dienst, Dienstleistung, Gr.* γέρας. Ita intelligendum in locis, quos *Noster* perperam iis nullo discrimine interposito adscripserat, in quibus *munus* pro dono usurpatur. *Sall. in or. Licinii ad pleb.* Huc ire licet atque illuc munere ditium dominorum. *Ov. Trist.* 1, 6, 6. Si quid adhuc ego sum, muneris omne tui est. *Hor. Od.* 4, 3, 21. Totum muneris est tui, Quod monstror digito praetereuntium. *Ov. Met.* 14, 124. Numinis instar eris semper mihi, meque fatebor Muneris esse tui. Adde *Cic. Fam.* 10, 11. Primae tuae sententiae infinitis cum muneribus; posteriores, ad tempus arbitriumque amicorum meorum compositae. — Porro huc referri possunt ista, in quibus *munus* pertinet ad ipsos homines, qui muneris alicujus sunt, qui gratum alicujus et beneficum animum sunt experti. Ita *Planc.* in *Cic. Fam.* 10, 11. Quod reliquum est, tuum munus tuere, i. e. clientem me, quem hucusque dignum muneribus, officiis tuis censebas. *Liv.* 45, 11. petentibusque, ut suum munus tueretur. Laudavit utrumque locum atque hac interpretatione illustravit *Burm.* ad *Quint. Decl.* 383. p. 781. Serves munus: nam, cet., i. e. serves me, qui sum tui muneris, cum me rapta optavisti. — Imprimis autem *munus* ita de supremo officio ponitur, quod defunctis sepultura, exsequiis, funere cet. praestatur: Gr. γέρατα, δῶρα ἐντάφια. V. *Kirchmann. de fun. Rom.* 3, 5. *Forc.* haec laudaverat: *Nep. Eum.* 4. *extr.* Pro hominis dignitate, proque pristina amicitia amplo munere extulit. *Val. Max.* 8, 15. *n.* 2. Quotiescumque munus aliquod Corneliae genti celebrandum est. Plerique alii utroque loco leg. *funus.* Sed non desunt loca alia, in quibus *munus* de exsequiis dicitur. *Virg. A.* 11, 25. egregias animas decorate supremis Muneribus. *Catull.* 101, 3. Ut te supremo donarem munere mortis. *Val. Fl.* 5. 13. inter lacrimas, interque extrema virorum Munera; et 3, 312. date debita caesis Munera. *Ov. Met.* 13, 525. tibi munera matris Contingent fletus, peregrinaeque haustus arenae. *Stat. Silv.* 2, 1, 165. desunt in munera flammae. *Virg. A.* 6, 885. animamque nepotis His saltem accumulem donis, et fungar inani Munere. ¶ Jam recte sequuntur exempla, quae vocem *muneris* cum notione *doni* positam referunt: quae Noster ab initio posuerat. *Cic. Univ.* 14. *f.* Philosophiam adepti sumus, quo bono nullum optabilius datum est mortalium generi Deorum concessu atque munere. *Id. Div.* 2, 2. Quod enim munus reipublicae afferre majus meliusve possumus, quam si, etc.? *Id. Har. resp.* 4. Vir quasi divino munere donatus reipublicae. *Id. Verr.* 2, 4, 27. Mittit homini munera satis large. *Catull.* 12, 14. Nam sudaria Saetaba ex Ibera Miserunt mihi muneri Fabullus, Et Veranius. (Adde *Nep. Paus.* 2.) *Plin.* 37, 5, 19. Mittere aliquid alicui munere. *Ov. Am.* 2, 2, 15. Huic furtiva tuo libertas munere detur. *Tac. A.* 14, 31. Quasi totam regionem muneri accepissent. *Virg. A.* 5, 282. Sergestum Aeneas promisso munere donat. *Nep. Thras.* 4. Cum ei Mitylenaei multa millia jugerum agri muneri darent. *Hirt. B. Alex.* 36. Munera ferre alicui. *Virg. A.* 4, 217. templis ferre; et 5, 532. Magnis muneribus cumulare aliquem. *Hor. Sat.* 1, 9, 57. servos corrumpere. [**Sall. Jug.* 13. *ed. Haverc.* quis praecepit, uti primum veteres amicos muneribus expleant.] Porro huc pertinent ista. *Hor. Od.* 4, 15, 26. Munera Liberi, *h. e.* vinum; et *ib.* 2, 14, 10. Munus terrae, *h. e.* fruges; et *Ov. Met.* 10, 74. Cereris, *h. e.* cibus, panis. [*Adde *Lucan.* 3, 205. et quae tua munera, Pallas, Lugent damnatae Phoebo victore Celenae, i. e. inventas a Pallade tibias. Ita saepius occurrunt loci, ubi *munus* notionem inventionis dicunt involvere. *Cort.* ad *Lucan.* l. c. laudat *Minuc. Fel.* 20. *extr.* alicujus muneris vel artis repertorem venerabatur; et 21. *princ.* ob merita virtutis aut muneris deos habitos. *Lactant.* 1, 18. aut munerum, ut Cererem ac Liberum, et *paulo post:* nomen Deorum Cereri ac Libero traditio munerum fecit.] ¶ Ita praegnanti sensu dicitur de ludis, spectaculis, ut sunt venationes, naumachiae, gladiatorum pugnae, epulum publicum, et similia his, quae a magistratibus, praecipue ab aedilibus populi oblectandi causa et tanquam donum dabantur in remunerationem accepti honoris. *Cic. Vat.* 12. *extr.* Ita illud epulum est funebre, ut munus sit funeris, epulae quidem ipsae dignitatis. *Id. Sext.* 58. Maximum populi judicium universo concessu gladiatorio declaratum est: erat enim munus Scipionis, dignum et eo ipso, et illo Q. Metello, cui dabatur. *Id. Q. Fr.* 3, 8. *f.* Munus magnificum dare. *Id. Sull.* 19. praebere. *Id. Off.* 2, 16. *f.* Functus est aedilicio maximo munere; et *mox:* Magnificentissima nostri Pompeji munera secundo consulatu. *Id. Phil.* 2, 45. *f.* Muneribus, monumentis, congiariis, epulis multitudinem lenire. *Suet. Tit.* 7. Munus edidit apparatissimum largissimumque. *Mart.* de naumachia, *Spect.* 24. Cui lux prima sacri muneris ipsa fuit: *sacri* quia in honorem Neptuni: vel quia a Domitiano exhibita. *Lact.* 6, 20. *f.* Venationes, quae vocantur munera. *Plin.* 33, 3, 16. Caesar primus in aedilitate, munere patris funebri, omni apparatu arenae argenteo usus est. [*V. *Kirchmann. l. c.* 4, 8.] *Inscr.* ap. *Mur.* 181, 7. P. Acilio P. F. Men. Paullo Cur. muneris publici, etc. Alia ap. *Fabr.* p. 643. *n.* 368. L. Runtio L. F. Aem. Gemello, quod curam muneris publici splendide administraverit, etc. [**Ov. Fast.* 5, 190. Circi munus: coll. *Stat. Silv.* 5, 1, 21. ibique *Markl.* Adde *Lucan.* 4, 709. arenae munera; ad cujus loci illustrationem v. quae contulerunt *Heins.*, *Barth.* et *Demster.* ad *Claud. Ruf.* 2, 395. quos laudat *Cort.* ad *Lucani l. c.*] ¶ *Munera* etiam vocantur publica aedificia ab aliquo exstructa in commodum populi. *Vell.* 2, 130. Pompeji munera absumpta igni, *h. e.* theatrum; et 48. Pompejus perfectis muneribus theatri et aliorum operum, quae ei circumdedit, etc. *Albin.* 1, 287. Nec sua conspiciet (miserum me!) munera Drusus, *h. e.* aedem Concordiae, quam, eo mortuo, Tiberius dedicavit, ut *Suet.* 20. narrat. *Ov. A. Am.* 1, 69. Aut ubi muneribus nati sua munera mater Addidit, externo marmore dives opus, *h. e.* theatro Marcelli porticum Octaviam: de quibus V. *Suet. Aug.* 29. Fuit autem Octavia Marcelli mater, Augusti soror. ¶ Olim *moenus* scripsere, ut *moenio* pro *munio.* V. MOENERA. ¶ [*Confund. *munus* et *funus.* V. h. v. in *f.* et *Cort.* ad *Lucan.* 8, 741.]

*MUNUSCULARĬUS, i, m. qui munuscula corradit. Laudatur *August.* V. *Sarisb.* 3, 11. et *Isid. Gloss.* 12. *B. A.*

MŪNUSCŬLUM, i, n. δωρημάτιον, parvum munus. *Cic. Fam.* 9, 12. Hospiti veteri et amico munusculum mittere volui levidense, crasso filo. *Id. Off.* 3, 18. Alieni facinoris munusculum non repudiarunt. *Hor. Ep.* 1, 7, 17. Non invisa feres pueris munuscula parvis.

MŪNYCHĬĂ, ae, f. Μουνυχία, portus Atticae Piraeeo proximus, inter illum ad Occ. et Sunium prom. ad Or. apud Ilissi fl. ostium, a Munycho principe filio Panteucli, qui ibi templum Dianae extruxit, quae propterea Munychia cognominata est. *Paus.* 1, 4.

MŪNYCHĬUS, a, um, adj. Atheniensis. *Ov. Met.* 2, 709. Munychiosque volans agros, gratamque Minervae Despiciebat humum. *Stat. Silv.* 5, 3, 107. Munychiae arces. *Id. Th.* 12, 616. qui rura lacessunt Munychia, et trepidis stabilem Pyraeea nautis; et *ib.* 2, 252. Munychia juga.

MŪRAENĂ, ae, f. μύραινα, piscis longitudine non dissimilis anguillae: a Graeco nomine allato. Feminini tantum sexus est. Nam masculus, teste *Plin.* 9, 23, 39., myrus vocatur, robustior quam muraena, et unicolor. *Pl. Aul.* 2, 9, 2. Congrum, muraenam exdorsua, quantum potes. ¶ Optimae inter muraenas habebantur, quae capiebantur in freto Siculo, quas *Macr. Sat.* 2, 11. ex *Varrone* flutas vocari ait, quod in summa aqua prae pinguedine flutent. *Mart.* 13, 80. Quae natat in Siculo grandis muraena profundo, Non valet exustam mergere sole cutem. ¶ Fuit hoc piscis genus apud veteres in maximis deliciis, partim ob praestantiam saporis, partim ob insignem vivacitatem, partim etiam quia dominum agnoscere discebant, et ad manum accedere. *Mart.* 10, 30. Natat ad magistrum delicata muraena: Nomenculator mugilem citat notum. *Plin.* 9, 55, 81. Hortensius orator muraenam adeo dilexit, ut exanimatam flesse credatur. Antonia Drusi, muraenae, quam diligebat, inaures addidit. ¶ Inter varia mensarum citrearum vitia enumerat *Plin.* 13, 15, 30. *muraenam nigro limite transcurrentem*, h. e. nigram longamque venam in muraenae modum. ¶ Fuit cogn. R. in gente Licinia, inde ductum, quia primus ejus familiae muraenis valde delectabatur. *Colum.* 8, 16. et *Varr. R. R.* 3, 10. *extr.* In quatuor nummis ejusdem gentis, apud *Morell. Num. fam. Rom. tab.* 1. et in *Fastis Capitol.* ap. *Grut.* 295. legitur *Murena* sine diphthongo. [*Eaque unice ferenda forma est. V. *Schneid. Gr. Lat.* 1, 55.]

MŪRAENĬĀNUS, a, um, adj. ad Muraenam pertinens, quod est nomen R. *Muraeniana oratio* ap. *Capell.* 5, 172. est, quam *Cicero* pro L. Licinio Muraena habuit.

MŪRAENŬLĂ, ae, f. parva muraena. *Hieron. praef. in Job.* Ut si velis anguillam, aut muraenulam strictis manibus tenere, quanto fortius presseris, tanto citius elabitur. ¶ In Sacris Litteris *Cant.* 1, 10. et alibi est catenula, torquis, colli ornamentum, ad muraenae figuram. *Id. Hieron. ep.* 24. *n.* 3. Aurum colli sui, quod quidem muraenulam vulgus vocat, quod, metallo in virgulas lentescente, quadam ordinis flexuosi catena contexitur, vendidit. *Id. in Isaj.* 2, 3, 18. Muraenulae, quae auri atque argenti texuntur virgulis.

MŪRĀLIS, e, adj. τειχικὸς, ad murum pertinens. *Cels.* 2, 33. et *Plin.* 21, 30, 104. Muralis herba. *Caes. B. G.* 5, 39. et *ib.* 7, 72. Muralia pila, *h. e.* quibus pugnatur e muris. *Virg. A.* 12, 921. Murale tormentum, *h. e.* muris quatiendis. Sic *Plin.* 7, 56, 57. Muralis machina. Sic *Sil.* 6, 269. Donec murali ballista coercuit ictu. *Id.* 8, 555. muralis fossa, *h. e.* quae sub muris est. ¶ *Murales falces* erant instrumenta diruendis muris idonea: quarum formam ita describit *Veg. Mil.* 4, 14. De materia, ac tabulatis testudo contexitur, etc. Haec intrinsecus accipit trabem, quae aut adunco praefigitur ferro, et falx vocatur, ab eo quod incurva est, ut de muro extrahat lapides: aut certe ipsius caput vestitur ferro, et appellatur aries, etc. *Caes. B. G.* 3, 14. Falces praeacutae, insertae affixaeque longuriis, non absimili forma muralium falcium. ¶ Ap. *Liv.* 23, 18. et *Plin.* 7, 28, 29. Muralis corona, *h. e.* qua donabatur is, qui primus obsessae urbis murum ascendisset, ut *Gell.* 5, 6. docet. Ap. *Lucr.* vero dicitur muralis corona, 2, 606. quae est in capite Magnae Deum Matris, quae turrita pingitur, quia Tellus, quam Dea ipsa significat, eximiis munita locis sustinet urbes. ¶ Muralis honos *Claud. Laud. Seren.* 182. est muralis coronae decus virtute partum.

*MURALĬUM, i, n. herba quae et parthenium et perdicium audit. *Plin.* 21, 30. *B. A.*

*MURĀNUM, i, n. Lucaniae oppidum. *Inscr.* ap. *Grut.* p. 150. *n.* 7. *B. A.*

*MURARĬUS, i, m. qui muros conficit. V. *Barth.* ad *Briton. Philip.* 7, 460. *B. A.*

MŪRĀTUS, a, um, part. ab inus. *muro*, muros habens, τετειχισμένος. *Veg. Mil.* 1, 21. de castrorum munitione: Muratam civitatem videntur secum ubique portare. Adde 3, 8. *f.*

*MURCĔUS, a, um, adj. ignavus, segnis. *Vet. Gloss.* Murcei, νωθεῖς. V. MURCUS.

MURCĬĂ, ae, f. Dea amoris, seu Venus, a myrto dicta: unde et *Murtia* legitur, et *Myrtea*, teste *Plin.* 15, 29, 36. et *Varr. L. L.* 4, 32. *med.* Causa hujus appellationis est, quia, ut *Serv.* tradit ad *Ecl.* 7, 62., cum recens nata Venus exisset e mari, in myrto latuit, ne nuda conspiceretur. Paulo aliter *Ov. Fast.* 4, 141. Litore siccabat rorantes nuda capillos: Viderunt Satyri, turba proterva, Deam. Sensit, et apposita texit sua corpora myrto: Tuta fuit facto, etc. *Id. Serv.* ad *G.* 2, 64. alias duas addit causas, quia myrtus amat litora, quae sub Venere sunt de mari nata, et quia, ut medicorum indicant libri, haec arbor apta est mulierum necessitatibus plurimis. ¶ Eadem est Dea segnium, quaeque homines murcidos facit, ut ait *August. C. D.* 4, 16. Adde *Arnob.* 4, 132. ubi al. leg. *Murcida.* ¶ Hujus Deae templum fuit sub Aventino, qui antea Murcus vocabatur. *Festus*, et *Liv.* 1, 33. V. alia huc pertinentia in MURCIUS. *Scrib. et *Murcea. B. A.*

MURCĬDUS, a, um, adj. desidiosus, inactuosus, ignavus, stultus. *August. C. D.* 4, 16. Dea Murcia, quae praeter modum non moveret, ac faceret

hominem, ut ait Pomponius, murcidum, id est nimis desidiosum, et inactuosum. V. MURICIDUS.

*MURCINARIUS, *Gloss. Isid.* Mutilus. Cf. quae *Facc.* et *Forc.* in *Murcus. B. A.*

MURCIOLUS et Murceolus. V. MYRTEOLUS.

MURCIUS et Murtius, a, um, adj. Murciae seu Murtiae metae, Veneri sacrae, creduntur fuisse Romae in circo, quarum mentio est ap. *Appul. Met.* 6. Murtiam enim, ut ait *Tert. Spect.* 8., Deam amoris volunt: unde has metas idolum fecerunt. A *myrto* autem, quae Veneri est sacra, ratio nominis ducta est, ut in MURCIA diximus. Huc faciunt verba *Varr. L. L.* 4, 32. *med.* Intimus circus ad Murtiam vocatus, ut Procilius ajebat, ab urceis, quod is locus esset inter figulos. Alii esse dicunt a murteto declinatum, quod ibi id fuerit: cujus vestigium manet, quod ibi sacellum etiam nunc Murtiae Veneris. Haec *Varro.* Hunc eundem locum designat *Claud. in I. cons. Stil.* 2, 404. Ad coelum quoties vallis tibi Murtia ducet Nomen, Aventino, Pallanteoque recessu.

MURCUS, i, m. ita per contemptum appellabatur in Italia, qui, ne militiae onus subiret, pollicem sibi praecidebat; quasi *murcidus*; [hinc translate a *pollice trunco* Itali nunc *poltrone* appellant desidiosum hominem et ignavum. *F.*] *Ammian.* 15, 12. [*al. 29.] Nec Gallorum aliquando quisquam, ut in Italia, munus Martium pertimescens, pollicem sibi praecidit, quos localiter murcos appellant. Sunt autem leges *Impp. Valent. et Valent.* in *Cod. Theod.* 7, 13, 4. et 5. et 10., item *Dig.* 49, 16, 4. §. 12., quibus graviter puniuntur, qui se, ne milites sint, hac ratione debilitaverint. V. POLLEX et TENEBRIO et TRUNCATIO. ₱ Est etiam cogn. R., ut L. Statius Murcus, ap. *Cic. Phil.* 11, 12.

*MURENA. V. MURAENA ad f. *B. A.*

MUREX, icis, m. κογχύλιον: piscis ex genere concharum, qui et *bucinum* dicitur: qua in voce de notatione nominis dictum est. Erat gratus in cibis: et praeterea ex ejus contriti sanguine, seu sanie color purpureus olim fiebat: unde et pro purpura, et pro ipso colore accipitur. *Colum.* 8, 16. *med.* Limosa regio maxime idonea est conchyliis, muricibus, et ostreis. *Hor. Sat.* 2, 4, 32. Murice Bajano melior Lucrina peloris. *Mart.* 13, 87. cujus lemma *Murices*: Sanguine de nostro tinctas, ingrate, lacernas Induis: et non est hoc satis: esca sumus. *Virg. A.* 4, 262. Tyrioque ardebat murice laena. *Id. Ecl.* 4, 43. Ipse sed in pratis aries jam suave rubenti Murice, jam croceo mutabit vellera luto. *Id. A.* 9, 614. picta croco, et fulgenti murice vestis. *Sil.* 4, 326. aurato praefulgens murice ductor Sidonius. *Mart.* 8, 72. Murice cultus libellus. Distinguit *Colum.* 8, 16. *med.* a conchyliis muricem. Sic *Serv.* ad *Virg. Ecl.* 4, 44. Murex est cochlea similis conchyliis. Est enim uterque ex genere testaceorum: sed specie differunt tamen, item gustu, et colore saniei. Ceterum scriptores conchylium, muricem, purpuram passim confundunt. Muricem enim *Mart.* pro conchylio posuit 1, 50. Lunata nusquam pellis, et nusquam toga, Olidaeque vestes murice: *olidas* dicit, quia, ut *Plin.* docet 9, 39, 64., in conchyliata veste tingenda jus temperatur aqua, et, pro indiviso, humani potus excremento. De hoc odore rursus *Mart.* 4, 4. et 9, 63. ₱ Epitheta *muricis* a locis ducta sunt, Gaetulus, *Hor. Ep.* 2, 2, 181. (quia, ut ait *Plin.* 5, 1, 1. *med.* omnes Gaetuliae scopuli eo abundant) Afer, *Id. ib.* 2, 16, 36. Sidonius, *Tibull.* 3, 3, 18. Tyrius, *Id.* 2, 4, 28. Phocaicus, *Ov. Met.* 6, 9. Sarranus, *Sil.* 10, 205. [*Bajanus, *Hor. Sat.* 2, 4, 32. quod in sinu Bajano optimi nascuntur murices. V. *Heindf.* ad h. l.] ₱ Translate a testa hujus piscis *murex* dicitur concha, qua oleum, unguentum, aut hujusmodi quippiam servatur. *Mart.* 3, 82. Et Cosmianis ipse fusus ampullis Non erubescit murice aureo nobis Dividere moechae pauperis capillare. ₱ Item tuba, qua utuntur Tritones: quae et concha appellatur. Hujus quoque appellationis ratio in BUCINUM dicta est. *Val. Fl.* 3, 726. Dat procul interea toto pater aequore signum Phorcys, et immanes intorto murice phocas Contrahit antra petens. Quod *intorto* dicit, satis significat muricum testam intortam convolutamque fuisse, qualis est cochleis in cauda. Hinc *Plin.* 9, 33, 52. inter varia concharum et muricum genera ponit ea, quae sunt *vertice muricatim intorto.* ₱ Praeterea ponitur pro testa aspera, et acuminibus obsita, qualis in muricibus, aliisque marinis conchis cernitur. *Ov. Met.* 8, 563. Summa lacunabant alterno murice conchae; et *ib.* 1, 331. humeros innato murice tectum, Coeruleum Tritona vocat. *Claud. Nupt. Honor. et Mar.* 150. de Venere Tritonem insidente: vivo squalentia murice terga Purpureis mollita rosis. ₱ Et pro asperitate, et acuminibus saxi. *Virg. A.* 5, 205. et acuto in murice remi Obnixi crepuere, illisaque prora pependit. *Sil.* 17, 277. tum murice acuto Dissiliens sonuit, illisaque prora pependit. *Plin.* 19, 1, 6. Cato sternendum forum muricibus censuerat, *h. e.* saxis minutis acutisque, ut litigantes rarius, ac minus libenter in eo versarentur. *Prud.* περὶ στεφ. 5, 446. Scabri petrarum murices. ₱ Et pro freno asperiore, et acuminibus instructo, vel etiam ex testa muricis confecto. *Stat. Ach.* 1, 221. de Thetide: Elicit inde fretis, et acuto murice frenat Delphinas bijuges. ₱ Denique *murices*, τρίβολοι, sunt instrumenta, seu machinulae ferreis instructae cuspidibus, tetragona forma, quae in quamcumque partem inciderint, aculeos aliquos protendunt: unde in terram dolose conjici solent, ut iis hostilis equitatus ingruens induatur. [*Fussangeln.*] *Val. Max.* 3, 7. *n.* 2. Ut circa moenia ferreos murices spargeret, etc. *Curt.* 4, 13. *f.* Murices ferreos in terram defodisse Darium, qua hostem equites emissurum esse credebat. ₱ In illo *Gell.* 6, 4. Captivos in armario muricibus praefixo destitutos, et insomnia cruciatos, etc. vel militares illi murices, vel aculeati quicumque stimuli ad pungendum et lacerandum intelliguntur.

[MURGANTIUS, a, um, adj. ad Murgantiam pertinens, Samnii urbem ad fontes Frentonis fluvii: ejus meminit *Liv.* 10, 17., nunc *Baselice* dicitur a basilica ibidem aedificata, cujus mentio est in *Inscr.* ap. *Romanelli, Topogr. Napol.* T. 2. p. 481. Imp. Caesari L. Septimio Severo Pio Pertinaci Aug. etc., ordo populusque Murgantius, quod basilicam hanc sua impensa construendam curaverit. *F.*]

MURGENTINUS, a, um, adj. ad Murgentium pertinens, quod est Siciliae oppidum. Hinc *Murgentini, orum*, ejus cives, ap. *Plin.* 3, 8, 14. Murgentinus ager, *Cic. Verr.* 2, 3, 18. Murgentina vitis, aut uva, quae et Pompejana, *Plin.* 14, 2, 4. *n.* 2. et *Colum.* 3, 2. *med.* et Murgentinum vinum, *Cato R. R.* 6. et *Plin.* 14, 4, 1. et 3, 8, 14.

*MURGER, inquit *Festus*, dici solet a castrensium ominibus, quasi mucosus, is qui talis male ludit. Locum non invenio. *B. A.*

*MURGILLUM, i, n. Pannoniae oppidum. *Cod. Theod.* 16, 8, 1. ubi *Gothofr.* pro *Murgillo* mavult legere *Mursillo*, ut sit idem quod *Mursella*, i. e. Mursa minor. *B. A.*

*MURGIS, is, opp. Hispaniae Baeticae, ad mare Mediterraneum. *Plin.* 3, 1. ₱ Hodie est *Muiacar. B. A.*

MURGISO, onis, m. callidus morator (al. *murmurator*), ut *Gloss. Isid.* explicant. Est a mora, et decisione, ut *Festus* docet, quasi *moriciso.*

MURIA, ae, f. ἅλμη, τάριχος, salsugo, aqua salsa, liquor ex sale resolutus, quo aliquid maceratur, et servatur. Videtur esse per aphaeresim ab ἁλμυρὸς, salsus. Duplex est, dura, et soluta. Fit autem soluta, quae ad vini conditurarn paratur, ex aqua marina, vel etiam dulci, decocta ad tertias, et sale ac melle condita, ut pluribus *Colum.* 12, 25. et *Cato R. R.* 105. docent. Durae faciendae rationem *Colum. ib.* 6. tradit, ex aqua coelesti, vel fontana insolata diu, et candido sale tamdiu condita, donec ipsum sal liquescere desinat, et integer permaneat: tunc enim matura est, alioquin cruda. Ea condiuntur ac servantur multa, quae in usum ciborum reponuntur, ut cymae, capparis, caulis, oleae, etc. Hac utebantur etiam pro aegrotis. *Cels.* 4, 9. de lienosis: Edenda sunt salsamenta, vel oleae ex muria dura. *Id. ib.* 15. de torminibus: Portulacam vel coctam, vel ex dura muria edisse. *Colum. cit.* 12, 25. Quoniam quidam, imo etiam fere omnes Graeci, aqua salsa, vel muria mustum condiunt. *Cato R. R.* 7. Oleae conduntur vel virides in muria. *Cels.* 4, 15. Muria dura quam asperrima uti. *Colum.* 6, 30. *f.* de jumentis bile laborantibus: Alii marina aqua lavant alvum, alii recenti muria. ₱ Est item *muria* liquamen thynnorum, ut garum scombrorum: illud erat pauperum, hoc divitum. V. GARUM. Fit etiam ex maenis, ut ex *Plin.* 26, 4, 11. colligitur: item ex aliis piscibus. *Pers.* 6, 20. Tingit olus siccum muria vafer in calice empta. *Plin.* 31, 7, 40. E muria salsamentorum sal recoquere. ₱ De muria thynnorum est illud *Manil.* 5, 668. Altera fit caedis caedes: scinduntur in artus Corpora, et ex uno varius describitur usus. Illa datis melior succis pars: illa retentis. Hinc sanies pretiosa fluit, floremque cruoris Evomit, et mixto gustum sale temperat oris. ₱ *Quint.* 8, 2. reprehendit oratorem quendam, ex iis, qui omnia, quae sunt in usu reformidant: nam ut *salsamenta* vitaret, *duratos muria pisces* dixerat. ₱ Narrat *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 66. cum M. Livius Drusus Philippo consuli, legibus agrariis resistenti, ita collum in comitio obtorsisset, ut sanguis ei e naribus efflueret, dixisse, luxuriam exprobrando, illum sanguinem muriam de turdis esse, quia Philippus turdos saepissime esitabat.

MURIATICUS, a, um, adj. in muria conditus, ἁλμευθεὶς. *Pl. Poen.* 1, 2, 32. Soror, cogita, amabo, item nos perhiberi, Quasi salsa muriatica esse autumantur, Sine omni lepore, et sine suavitate: Nisi multa aqua usque et diu macerantur, Olent, salsa sunt, tangere ut non velis; et *ib.* 38. Coqua est haec, ut opinor: Scit, muriatica ut maceret.

MURICATIM, adv. convolutim, muricum instar. *Plin.* 9, 33, 52. Vertice muricatim intorto. V. in MUREX.

MURICATUS, a, um, adj. muricis modo factus. *Plin.* 20, 23, 99. de carduis: Utrique folia pauca, spinosa, muricata cacuminibus. ₱ Translate *muricati gressus* pro formidolosis, seu timendis dicuntur, quasi per murices ferreos fiant. *Fulg. Myth.* 1. *in.* Muricatos, quod ajunt, sigillaverunt gressus.

MURICEUS, a, um, adj. ad murices pertinens, vel asper, aculeatus, scruposus. *Auson. ep.* 9, 4. Ostrea muriceis scopulorum mersa lacunis.

[MURICIDA, ae, comm. gen. qui muros furandi causa caedit, effractor. Videtur esse a τοιχωρύχος, parietum perfossor, ut ait *Pl. Ps.* 4, 2, 23., quod apud Graecos comicos est solemne convicium. *Id. Epid.* 3, 1, 12. Vae tibi, muricida homo. Ita edidit, et interpretatur *Bothe*, alii aliter. V. v. sq. *F.*]

MURICIDUS, a, um, adj. ignavus, imbellis, stultus: quasi mures caedere valens, μυοκτόνος. *Pl. Epid.* 3, 1, 12. Vae tibi, muricide homo. Est qui legit *murcide.* V. MURCIDUS et MURCUS. ₱ Ap. *Fest.* scribitur *murricidus*: quod nollent critici. V. v. praec.

[MURICULUS, i, m. dimin. muricis. *Enn.* ap. *Appul. Apol.* Purpura, muriculi, murex, dulces quoque echini. *F.*]

MURIES, ei, f. idem ac muria. *Cato R. R.* 88. Si natabit, ea muries erit, qua vel carnem, vel caseos, vel salsamenta condias. ₱ Muriem *Festus* ex Verannii sententia interpretatur salem in pila tusum, et in ollam fictilem conjectum, ibique opertum, gypsatumque, et in furno percoctum, quo Vestales serra ferrea secto, et in seriam conjecto, quae erat intus in aede Vestae, in penu exteriore, aquam jugem addentes, vel quamlibet, praeterquam quae per fistulas venit, in sacrificiis utebantur. V. EXFIT.

MURILEGULUS, i, m. κογχυλιευτὴς, qui murices piscatur in usum purpurae. Est titulus septimus *l.* 11. *Cod. Justin.*, et vigesimus *l.* 10. *Cod. Theod.* inscriptus *De murilegulis, et gynaeciariis*, etc. ubi multa de his.

MURINUS, a, um, adj. μυωτὸς, ad mures pertinens. *Plin.* 30, 9, 23. Murinus sanguis. *Id.* 30, 13, 38. fimus. *Id.* 29, 6, 36. Murina pellis. *Seren. Samm.* 49, 910. Aut facilem jecoris murini ducere fibram. ₱ *Murinus color* qualis fere est in asinis. *Colum.* 6, 37. *med.* Murinus color cum sit in asino vulgaris, tum etiam non optime respondet in mula. Adde *Varr.* ap. *Non.* 2, 87. ₱ *Murinum hordeum* herba est, quae Graeco nomine herba Phoenicea dicitur. Haec trita, et in vino pota mensibus prodest. *Plin.* 22, 25, 65. ₱ Quod *Just.* 2, 2. *murinis pellibus, aut ferinis* uti Scythas tradit, intelligit pelles e majusculis animalibus, illius regionis propriis, ut sunt feles agrestes, vulpeculae, et quos mures Buticos et martes vocant, et hujusmodi: et fortasse hi habent et mures ejusdem speciei cum nostris, sed majores tamen, quorum pelles vestibus conficiendis aptae sint. *Ferinas* vero *pelles* intelligit majorum ferarum, ut luporum, tigrium, leonum, pantherarum, etc. V. MUS. ₱ *Auricula murina* ap. *Scrib. Comp.* 153. herba est, de qua V. in MYOSOTA. ₱ De murinis campis V. CAMPE.

MURMILLO. V. MIRMILLO.

MURMUR, uris, n. ψόφος, decurrentis aquae, vel maris et fluctuum strepitus, susurrus. Vox est a sono ficta, teste *Quint.* 8, 6. *med.*, ut *mugitus, sibilus*: a sono, inquam, non Latinae litterae *u*, sed Graecae *o*, et *v.* Est enim a μορμύρω, quod indidem fictum est. *Cic. Or.* 3, 40. Nam et odor urbanitatis, et mollitudo humanitatis, et murmur maris, et dulcedo orationis sunt ducta a ceteris sensibus. *Hor. Ep.* 1, 10, 21. aqua per pronum trepidat cum murmure rivum. *Virg. G.* 1, 109. unda cadens raucum per levia murmur Saxa ciet. *Ov. R. Am.* 177. jucundo labentes murmure rivos. *Lucr.* 6, 141. Sunt etiam fluctus per nubila, qui quasi murmur Dant infringendo graviter, quod item fit in altis Fluminibus, magnoque mari, cum frangitur aestu. *Prop.* 4, 7, 4. Murmur ad extremae nuper humata viae, *h. e.* ad ripam Anienis fluvii, cum murmure labentis. Alii leg. *marmor* minus recte. ₱ Translate dicitur de quocumque strepitu. *Virg. A.* 4, 160. magno misceri murmure coelum. *Id. Ecl.* 9, 58. ventosi ceciderunt murmuris aurae. *Suet. Cal.* 51. Aetnaei verticis fumo ac murmure pavefactus. *Plin.* 2, 80, 82. de terrae motu: Praecedit murmur similius mugitibus, aut clamori humano, armorumve pulsantium fragori. *Val. Fl.* 2, 338. clausae murmura flammae. *Plin.* 28, 7, 31. Lacte mulieris murmura aurium ejicere. *Mart.* 8, 55. Auditur quantum Massyla per avia murmur, Innumero quoties silva leone furit. *Sil.* 3, 698. alta sonoro, Collisis trabibus volvuntur murmura luco. *Stat. Th.* 12, 170. Tigridis Hircanae jejunum murmur. *Prop.* 4, 4, 59. tubicen fera murmura conde. *Lucan.* 9, 349. de Tritone: ventosa perflantem murmura concha. *Hor. Od.* 2, 1, 17. minaci murmure cornuum Perstringis aures. *Ov. Met.* 14, 537. Aera complere inflati murmure buxi. *Virg. A.* 6, 709. de apib.: strepit omnis murmure campus. *Id. ib.* 5, 369. magnoque virum se murmure tollit. *Mart.* 9, 70. de ludimagistro: Murmure jam saevo, verberibusque tonas. ₱ De submissa voce, aut inarticulata. *Pl. Rud.* 5, 3, 48. Palam age: nolo murmur ullum, neque susurrum

fieri. *Liv.* 45, 1. Murmur repente populi tota spectacula pervasit, devictum regem esse. [*Cf. *Lucan.* 1, 352. at dubium non claro murmure vulgus secum incerta fremit; et 8, 327. murmure sentit Consilium damnasse viros: ubi v. *Cort.*] *Stat. Th.* 10, 440. de moribundo: supremaque murmura volvens. [*V. plura hujus generis ap. *Cort.* ad *Lucan.* 8, 682.] *Prop.* 2, 4, 29. contemnere murmura famae. *Virg. A.* 12, 239. serpitque per agmina murmur. ℙ Et praecipue de precibus submissa voce conceptis. Mos enim erat, ut qui cupide ardenterque aliquid a Diis peterent, praesertim si turpe esset votum, ut de forma, divitiis, ultione, et hujusmodi, submissius peterent, ne ab aliis exaudirentur. Unde *Sen. ep.* 10. *f.* Tunc scito te esse omnibus cupiditatibus solutum, cum eo perveneris, ut nihil Deum roges, nisi quod rogare possis palam. Nunc enim quanta dementia est hominum! turpissima vota Diis insusurrant: si quis admoverit aurem, conticescent: et quod scire homines nolunt, Deo narrant. *Pers.* 2, 6. Haud cuivis promptum est murmurque, humilesque susurros Tollere de templis, et aperto vivere voto. *Petr. Sat.* 85. Timidissimo murmure votum feci. *Ov. Met.* 7, 251. Placare Deos precibus et murmure longo. V. ENDIADYS. *Juven.* 10, 289. Formam optat modico pueris, majore puellis Murmure, cum Veneris fanum videt anxia mater. ℙ Idem servabatur in sacris arcanis, et nocturnis. *Val. Fl.* 7, 463. Carmina nunc totos volvit, figitque per artus Aesonidae, et totum septeno murmure fertur Per clypeum. *Sidon. carm.* 2, 85. Chaldaeus in extis Pontificum de more senex arcana peregit Murmura. [*V. *Cort.* ad *Lucan.* 6, 448.] ℙ Masculino genere extulit *Varro* ap. *Non.* 3, 142. Acciti sumus, ut depontaremur: murmur fit verus.

MURMŬRĀBUNDUS, a, um, adj. valde murmurans. *Appul. Met.* 2. Qui cunctorum obstinatione confusus, indigna murmurabundus, cum vellet exsurgere, etc.

MURMŬRĀTĬO, onis, f. μορμυρισμός, actus murmurandi. *Plin.* 10, 3, 3. Murmuratio querula aquilarum. ℙ Item fremitus renuentis, et contradicentis. *Sen. ep.* 107. *med.* Optimum est, Deum sine murmuratione comitari; et *Ben.* 5, 15. Nec est, quod hanc tantum nostram murmurationem putes, pro pessimo pravoque numerantium, quidquid citra recti formulam cecidit.

MURMŬRĀTOR, oris, m. obtrectator. *August. Retract.* 2, 20. Illi adversus Deum murmuratores, qui profecto alias escas non desiderarent, si hoc eis saperet manna, quod vellent. Adde *Fest.* in *Summussi*, ubi est submisse loquens.

MURMŬRĀTUS, a, um, part. a *murmuro*. *Appul. Apol.* Magia occulta non minus, quam tetra, plerumque noctibus vigilata, et carminibus murmurata.

MURMŬRILLO, as, n. 1. ὑποτονθορύζω, submurmuro. *Pl. fr.* ap. *Non.* 2, 572. Quid murmurillas tecum, et te discrucias?

MURMŬRILLUM, i, n. ὑποτονθορυσμός, submurmuratio. *Pl. Rud.* 5, 3, 48. nolo, murmurillum, neque susurrum fieri. Ita *Non.* legit 2, 572.; alii melius *murmur ullum*.

[MURMŬRĬOSUS, a, um, adj. *Gloss. Philox.* Murmuriosus, γογγυστής. *F.*]

MURMŬRO, as, avi, atum, n. 1. μορμύρω, sonum confusum edo, strepo: et proprie dicitur de aquis. Factum est enim imitatione illius sonitus, ut in MURMUR dictum est, et *Auct. ad Her.* 4, 31. *med.* et *Varr. L. L.* 5, 7. *med.* docent. *Cic. Tusc.* 5, 40. Fremitus murmurantis maris. *Varr. l. c.* Murmurantia litora. *Virg. A.* 10, 212. Spumea semifero sub pectore murmurat unda. *Stat. Silv.* 2, 7, 98. ripae murmurantis Hebri. *Nemes. Ecl.* 4, 47. Hic tibi lene fluens fons murmurat. ℙ Transfertur ad alios strepitus. *Plin.* 18, 35, 84. Ignes pallidi murmurantesque tempestatum nuncii sentiuntur. *Pl. Cas.* 4, 3, 6. mihi inanitate Jamdudum intestina murmurant. V. RUGIO. *Plin.* 10, 29, 43. de lusciniae cantu: Interdum et secum ipse murmurat. ℙ Est etiam submissa voce loqui. *Varr. l. c.* Qui murmurat, ita leviter loquitur, quod magis id sono facere, quam ut intelligatur, videatur. *Ov. Met.* 11, 52. flebile lingua Murmurat exanimis. ℙ Aliquando est quippiam recusantis, et submissis vocibus indignationem significantis. *Pl. Aul.* 1, 1, 13. At ut scelesta sola secum murmurat! Oculos hercle ego istos, scelus, effodiam tibi. *Id. Mil.* 3, 1, 149. Tametsi dominus non invitus patitur, servi murmurant.

MURMŬROR, aris, atus sum, dep. 1. idem quod murmuro. *Varr. L. L.* 5, 7. *med.* Murmuratur, dictum a similitudine sonitus. *Id.* ap. *Non.* 7, 85. Romae in balneis plodere coepimus, et murmurari. *Id. ib.* Cum ventrem meum coerceam, nec murmurari patiar. Adde *Claud. Quadr. ib.* ℙ Pro obtrectare, carpere. *Appul. Flor.* [*3. *N.* 16. p. 65. *Oudend.*] Quidam tarditatem poetae murmurari, plures defendere.

*MURO, as, a. 1. muro claudo. *Guil. Brito* 7, 460. 10, 72. et 12, 503. *B. A.*

*MUROCINCTA, ae, villa quaedam Pannoniae inferioris. *Ammian.* 30. *extr.* *B. A.*

[MURRĀNUS, i, m. idem ac murrhinus. Est nomen propr. servile. *Inscr.* ap. *Mur.* 1379, 1. Murranus Sabinae conjugi. *F.*] ℙ *Priscus Latinorum rex, a quo postea Latini omnes reges Murrani sunt dicti. *Virg. A.* 12, 529. Murranum hic, atavos et avorum antiqua sonantem Nomina, per regesque actum genus omne Latinos. Ad quem locum *Servius:* Scimus enim solere plerumque fieri, ut primi regis, reliqui nomen ejus possideant, ut apud Romanos Augusti vocantur, apud Albanos Silvii, apud Persas Arsacidae, apud Aegyptios Ptolemaei, apud Athenienses Cecropidae. ℙ Alii nomen inde ductum volunt, quod *murra* unguentisque oblinerentur: vel quod oppidis *muro* clausis et cinctis praeessent, ut *murrani*, quasi *murani* dicantur. *B. A.*

MURRHĂ et Myrrha, ae, f. μύῤῥα, lapis quidam, ex quo pocula fiebant magni pretii: de quibus V. in MURRHINUS. Hinc per synecdochen de ipsis poculis dicitur. *Mart.* 4, 86. Nos bibimus vitro, tu myrrha, Pontice: quare? Prodat perspicuus ne duo vina calix. *Id.* 10, 80. maculosae pocula myrrhae. Adde 14, 113. et *Lucan.* 4, 380. [*ubi v. *Cort.*] ℙ Aliud est Myrrha, lacryma: de qua V. s. l. ℙ Sunt quibus placet *Murra* scribi sine adspiratione. Itaque in vet. marmore ap. *Grut.* 341. *Murra* nomen est equi circensis: fortasse quia maculosus. [*Cf. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 43.]

MURRHĀTUS. V. MYRRHATUS.

MURRHĔUS et Myrrheus, a, um, adj. ad murrham pertinens. *Prop.* 4, 5, 26. Murrheaque in Parthis pocula cocta focis. *Sen. ep.* 119. *med.* Utrum sit aureum poculum, an crystallinum, an murrheum, an Tiburtinus calix, an manus concava, nihil refert. V. v. sq. ℙ De myrrheo crine V. MYRRHEUS.

MURRHĪNUS et Myrrhinus, a, um, adj. ad murrham pertinens. *Murrhina* absolute sunt pocula, abaci, trullae ex murrha: de quibus haec habe ex *Plin.* 37, 2, 7. Oriens murrhina mittit. Inveniuntur enim ibi in pluribus locis, nec insignibus, maxime Parthici regni: praecipue tamen in Carmania. Humorem putant sub terra calore densari. Amplitudine nusquam parvos excedunt abacos: crassitudine vero, quanta dictum est vasi potorio. Splendor his sine viribus, nitorque verius, quam splendor. Sed in pretio varietas colorum, subinde circumcingentibus se maculis in purpuram, candoremque, et tertium ex utroque ignescentem, veluti per transitum coloris, in purpura, aut rubescente lacteo. Sunt qui maxime in his laudent extremitates, et quosdam colorum repercussus, quales in coelesti arcu spectantur. His maculae pingues placent: translucere, aut pallere quidquam, vitium est. Item sales, verrucaeque non eminentes, sed, ut in copore, etiam plerumque sessiles. Aliqua et in odore commendatio est. *Id. prooem. l.* 33. *f.* Murrhina et crystallina ex eadem terra effodimus, quibus pretium faceret ipsa fragilitas. *Hard.* ad haec verba adscribit, putasse aliquos, murrhina esse vasa porcellanica: [*A quorum partibus stant *Salm.* ad *Solin. c.* 15. *p. m.* 144. *Cardanus* et *Scalig.* in *Card. Exercitat.* 92. p. 327. *Anna Fabri* ad *Eutr.* 8, 13. *Ernest.* et *Oudendorp.* ad *Suet. Aug.* 71. et quos profert *Burm.* ad *Prop.* 4, 5, 20.] alios testam e concharum genere quopiam: alios induratam myrrham, et coloribus pictam; alios ipsum onychen. Sed nihil horum esse, verum lapidem sui generis, terra effossum, ut crystallum, ut ex *Plinio* apparet. [*a *Veltheim* docet vasa fuisse ex Chinensium lapide, quem *Speckstein* appellamus; odorem, quem memorant veteres, artificiose allitum fuisse.] *Mart.* 3, 82. Opimianum morionibus nectar Crystallinisque, murrhinisque propinat. *Lampr. Elag.* 32. Onus ventris auro excepit: in myrrhinis et onychinis minxit. *Paul. Dig.* 33, 10, 3. *med.* De murrhinis, et crystallinis dubitari potest, an debeant adnumerari supellectili, propter eximium usum et pretium. *Plin.* 37, 2, 7. T. Petronius consularis moriturus, invidia Neronis principis, ut mensam ejus exheredaret, trullam murrhinam trecentis talentis emptam fregit; et *paulo sup.* Murrhinus calix septuaginta talentis emptus. ℙ Murrhinum vitrum est, quod picturae genere murrhina pocula imitatur. *Plin.* 36, 26, 67. ℙ De murrhina potione V. MYRRHINUS.

MURRHŎBATHRĀRĬUS, ii, m. qui calceamenta muliebria variis odoramentis, et unguentis imbuit: a μύῤῥα, *myrrha*, seu *murrha*, et βάθρον, solum, solea. Legitur ap. *Pl. Aul.* 3, 5, 37. ubi alii *myrobathrarius*, a μύρον, unguentum: alii *malobathrarius*, *h. e.* qui malobathrum vendit: alii *myrobrecharius*, a μύρον, et βρέχω, tingo, ungo: [quod rectius videtur: nam ita legitur in *Inscr.* ap. *Spon. Miscell. antiq.* p. 225. P. Junius P. L. Dionysius myrobrecharius. *F.*]

MURRĬCĪDUS. V. MURICIDUS.

*MURRĬO, is, n. 4. Clamare, proprie murium. *Gloss. Isid. B. A.*

*MURRO, as, n. 1. Murmurare *Gloss. Isidor. B. A.*

*MURSELLA, Μυρσέλλα. V. v. sq. *B. A.*

MURSENSIS et Mursiensis, e, adj. ad Mursam, seu Mursiam pertinens, quod est oppidum Pannoniae ad Dravum fluvium, circa ea loca, ubi nunc *Essek.* *Ammian.* 15, 5. Mursense proelium. *Hieron. adv. Lucifer. n.* 18. Valens Mursensis episcopus. Al. leg. *Mursiensis.* Ap. *Eutr.* 9, 8. et 10, 12. et ap. *Aurel. Vict. Epit.* 41. habetur *Mursia:* sed Graece est Μύρσῃ, Mursa. ℙ *Mursa major* in *Tab. Peut.* ℙ *Mursa minor* aliud opp. fuit, alteri vicinum. *Tab. Peut.* *Ptolemaeo* Μυρσέλλα est. V. *Murgillum.* *B. A.*

MURSIĂ, Dea. V. NORTIA.

[MURSĪNUS, a, um, adj. idem ac Mursensis. *Aurel. Vict. Caesar.* 33. Gallienus Ingenuum Mursiae devicit, moxque Regalianum, qui receptis militibus, quos Mursina labes reliquos fecerat, bellum duplicaverat. *F.*]

MURTĂ. }
MURTĀTUS. } V. MYRTUS, etc.
MURTĔUS. }

MURTĬUS, V. MURCIUS.

MŪRUS, i, m. τεῖχος, lapideus ambitus circa urbem, munimenti causa: a *moerus*, [nam antiquitus Latini *moirus* a μοῖρα, divisio, vel μοιράω, divido, deinde *moerus*, mox *murus*, ut prius *coiro*, dein *coero*, tandem *curo* scripserunt. *Inscr.* opt. notae ap. *Guarin. Ric. di Eclano* p. 93. Portas, turres, moiros, turresque aequas quum moiro faciundum coiraverunt. *F.*] Differt a *pariete*, qui est privatarum aedium. *Cic. N. D.* 3, 40. Muri urbis, quos vos, pontifices, sanctos esse dicitis. *Id. Cat.* 1, 5. Magno me metu liberabis, dummodo inter me atque te murus intersit. *Id. Off.* 1, 11. Quamvis murum aries percusserit. *Caes. B. G.* 2, 12. Oppidum, propter latitudinem fossae, murique altitudinem, expugnare non potuit; et *ib.* 7, 65. Helvii intra oppida murosque compelluntur. *Nep. Them.* 6. Muros instruere. *Virg. A.* 1, 427. ducere. *Ov. Met.* 11, 204. aedificare. *Nep. Con.* 4. *extr.* dirutos reficere. *Id. Amilc.* 2. Hostes a muris removere. *Id. Them.* 7. Urbem muris sepire. *Virg. Ecl.* 4, 32. cingere oppida. *Just.* 14, 5. Praesidio murorum urbem includere. *Calp. Ecl.* 7, 48. ubi finis arenae, Proxima marmoreo peragit spectacula muro, *h. e.* podio. ℙ Dicitur etiam de privatis sepimentis. *Cic. Att.* 2, 4. *f.* De muro, imperavi Philotimo, ne impediret, quo minus id fieret, quod tibi videretur. *Tac. A.* 15, 43. Nec communione parietum, sed propriis quaeque muris ambirentur. In *vet. S. C.* ap. *Front. Aquaed.* 127. et 129. muri dicuntur ipsae aquaeductuum substructiones. ℙ *Muros* etiam vocabant quidam aggeres sine fossa. *Varr. R. R.* 1, 14. Aggeres qui faciunt sine fossa, eos quidam vocant muros, ut in agro Reatino. Adde *Serv.* ad *Virg. G.* 1, 264. ℙ Ita etiam dici potest quodvis septum. *Juven.* 4, 132. testa alta paretur, Quae tenui muro spatiosum colligat orbem, *h. e.* ambitu, margine. *Plin.* 11, 37, 69. Cor munitum costarum et pectoris muro. ℙ *Muros* etiam dixit *Sil.* 9, 601. turres ligneas in tergis elephantorum. ℙ Translate est praesidium, munimentum, tutela. *Cic. Pis.* 4. Lex Aelia, et Fufia eversa est, propugnacula murique tranquillitatis atque otii. *Id. Cat.* 4, 11. Consulatus mei memoria dum erit vestris mentibus infixa, firmissimo me muro septum esse arbitrabor. *Just.* 14, 5. Murus urbi civium virtus. *Sall. Cat.* 61. *med.* Audacia pro muro habetur. *Ov. Met.* 13, 280. Grajum murus Achilles. *Claud. IV. cons. Honor.* 109. Non dabitis murum sceleri, *h. e.* perfugium et defensionem. Adde *Sil.* 16, 68. [*ibique *Drak.* Gr. ἕρκος Ἀχαιῶν. *Il.* 1, 284. 3, 229. 6, 5.] ℙ Hinc murus etiam dicta legio Romana, ut a Graecis τεῖχος quoque dicebatur. *Veg. Mil.* 1, 20. Unde apud antiquos murus dicebatur pedestris exercitus, nisi quod pilatae legiones praeter scuta etiam cataphractis galeisque fulgebant? ℙ *Crinalem murum* vocat *Claud. in Eutr.* 2, 284. ornamentum capitis Cybeles matris Deum, quia turrita fingitur. ℙ *Murus, i, opp. Rhaetiae. *Anton. Itin. B. A.*

MŪS, muris, m. et f. μῦς, exiguum animal, incola domuum, penori, et vestibus, et chartis infestissimum, sed idem felium, et mustelarum insidiis ad necem semper expositum. *Cic. Att.* 14, 9. Tabernae mihi duae corruerunt, reliquae rimas agunt: itaque non solum inquilini, sed etiam mures migraverunt. *Id. Div.* 2, 27. *med.* Mures diem noctem aliquid rodentes. *Id. N. D.* 2, 63. Neque enim homines murium, aut formicarum causa frumentum condunt. *Charis.* 1, 110. hic legit *murum*, confirmatque auctoritate *Plinii l.* 6. de dub. serm.: Sed idem tamen *Plin. H. N.* pluribus in locis habet *murium:* quod sane est usitatius. *Virg. G.* 1, 181. saepe exiguus mus Sub terris posuitque domos, atque horrea fecit. *Hor. Sat.* 2, 6, 80. Rusticus urbanum murem mus paupere fertur Accepisse cavo. *Plin.* 10, 65, 85. Ex una mure genitos CXX. tradiderunt. *Pl. Pers.* 1, 2, 6. et *Capt.* 1, 1, 9. de parasitis: Quasi mures semper edimus alienum cibum. ℙ Creditur differre a sorice, quod

sorex major sit, clariusque strepat, et plus afferat detrimenti. *Plin.* 11, 50, 111. sorici tribuit caudam in ima parte setosam, ut bubus, et leoni; et 8, 57, 82. ex *Nigidio* tradit, sorices hieme condi: quae in nostros mures non conveniunt. Praeterea *ib.* docet, mures esse haud spernendum in ostentis etiam publicis animal: soricum occentu dirimi auspicia. *Colum.* 12, 31. Si quod animal in mustum ceciderit, et interierit, uti serpens, aut mus, sorexve. ¶ Multa sunt murium genera: domestici, agrestes, aranei, Pontici, Libyci, marini, etc. V. *Plin.* 8, 57, 82., 9, 19, 35., 10, 65, 85. et alibi. ¶ *Mures* interdum vocantur silvestres quaedam, feraeque bestiae minores, exterarum regionum, ut feles feri, vulpes, de quibus et in MURINUS dictum est: quorum pellibus ad vestes est usus. *Ammian.* 31, 2. de Hunnis: Indumentis operiuntur linteis, vel ex pellibus silvestrium murium consarcinatis. *Sen. ep.* 90. Hodieque magna Scytharum pars tergis vulpium induitur, ac murium, quae tactu mollia, et impenetrabilia ventis sunt. ¶ *Mus marinus*, piscis est ex iis, qui in mari quidem vivunt, sed in terram quoque aliquando exeunt. Is in terra effosso scrobe parit ova, et rursus terra obruit: tricesimo die refossa aperit, fetumque in aquam ducit. *Plin.* 9, 19, 35. et *ib.* 51, 76. ¶ *Mures Africani* Romanis olim dicebantur (ut opinatur *Lips. Elect. l.* 2. *c.* 4.) pantherae, cum primum iis visae, sicut elephanti Lucae boves. *Pl. Poen.* 5, 2, 51. mures Africanos praedicat In pompam ludis dare se velle aedilibus. Hoc tamen comice dictum putes; nam *Plin.* 30, 6, 14. mures Africanos intelligit simpliciter mures in Africa natos, quos decoctos, et in cibo sumptos pulmonum vitiis mederi, docet. ¶ Sunt et mures odorati, quorum pelliculas gestabant delicatiores, et bene olere cupientes. [*Moschus moschifer, *das Bisamthier.*] *Hieron. ep.* 127, *n.* 3. Rubri mari pretiosissima grana suspendere, fragrare mure. *Id. in Jovin.* 2, *n.* 8. Odoris suavitas, et diversa thymiamata, et amomum, et muscus, et peregrini muris pellicula, dissolutis et amatoribus convenit: μόσχος. ¶ Proverb. est illud *Sen. Apocol. med.* Venisti huc, ubi mures ferrum rodunt. Eo utimur, cum significare volumus, magnam loci ac rerum mutationem factam esse, et novas subito exortas esse difficultates, ut aliis omnino artibus ac moribus vivendum sit. (Mures aliquando ferrum rosisse, leges ap. *Plin.* 8, 57, 82. Et *Antigonus Carystius*, ut refert *Pier.* ad *A.* 3, 76., tradit, in Gyaro insula mures esse, qui ferrum abrodant.) *Id. ib. paulo post:* Romae mures molam lingunt: hic nobis curva corrigit. Aliud proverb. quo videtur significari, Romae omnia humano, et translaticio more fieri, nihilque agi, quod non et alibi usuveniat. Nam ubique mures molas lingunt, cum possunt: vel omnia Romae abundare, et deliciarum esse affluentiam: vel denique magnam ibi esse vivendi licentiam. ¶ Aliquando mus est convicium hominis vilioris ac sordidi. *Petr. fragm. Trag.* 58. *Burm.* Videbo te in publicum, mus, imo terrae tuber. ¶ Fuit etiam vox blandientis. *Mart.* 11, 29. Nam cum me murem, cum me tua lumina dicis, etc. Alii leg. *vitam.* ¶ Cur *murium pernicies* ab *Arnob.* 3. dictus sit Apollo, V. in SMINTHEUS. ¶ Fuit *Mus* cogn. R., ut P. Decius Mus ap. *Front. Aquaed.* 5., *Liv.* 10, 14. et *Plin.* 22, 5, 5.

MUSA, ae, f. Μοῦσα, Dea, quae poeticae, et musicae, et ceteris liberalium artium disciplinis praeest. Varius est in fabulis Musarum numerus: sed plerumque novem feruntur. *Cic. N. D.* 3, 21. Jam Musae primae quatuor, natae Jove altero, Thelxiope, Aoede, Arche, Melete: secundae Jove tertio et Mnemosyne procreatae novem: tertiae Jove tertio Pierio natae, et Antiopa, quas Pieridas, et Pierias solent poetae appellare, iisdem nominibus, eodem numero, quo proxime superiores. Ap. *Auson. ep.* 4, 63. et tres, et octo, et novem memorantur. An te carminibus juvat incestare canoras Mnemosynes natas aut tres, aut octo sorores? (*Serv.* ad *A.* 1, 12. Musas multi novem, multi octo, multi septem dixerunt. Haec eadem habet *Arnob.* 3, 121.) *Id. Idyll.* 11, 30. Et Lyrici vates numero sunt Mnemosynarum, Tres solas quondam tenuit quas dextera Phoebi: Sed Citheron toties ternas ex aere sacravit Religione patrum, qui sex sprevisse timebant. Illustrat hunc *Ausonii* locum praeclare *August.* docens *Doctr. Chr.* 2, 17. ex *Varrone*, cum cujusdam oppidi cives locassent apud tres artifices terna simulacra Musarum, quod in templo Apollinis donum ponerent, ut quisquis artificum pulcriora formasset, ab illo potissimum electa emerent, factum esse, ut opera sua illi artifices aeque pulcra explicarent: et placuisse civitati omnes novem, et omnes esse emptas, ut in Apollinis templo dedicarentur: iis postea Hesiodum imposuisse vocabula. Ceterum tres tantum esse Musas, ex triplici sonorum genere. Aut enim assa voce sonum edi, ut in cantu; aut flatu, ut in tuba, et tibiis; aut pulsu, ut in citharis, et tympanis. ¶ Nihilominus novem celebrantur vulgo a poetis: quarum nomina, et officia complexus est *Auson. Idyll.* 20.

Clio gesta canens, transactis tempora reddit.
Melpomene tragico proclamat moesta boatu.
Comica lascivo gaudet sermone *Thalia.*
Dulciloquos calamos *Euterpe* flatibus urget.
Terpsichore affectus citharis movet, imperat, auget.
Plectra gerens *Erato*, saltat pede, carmine, vultu.
Carmina *Calliope* libris heroica mandat.
Urania coeli motus scrutatur, et astra.
Signat cuncta manu, loquitur *Polyhymnia* gestu.
Mentis Apollineae vis has movet undique Musas.
In medio residens complectitur omnia Phoebus.

[Ex his patet, *Clio* historiae, *Melpomenen* tragoediae, *Thaliam* comoediae, *Euterpen* tibiis, *Terpsichoren* lyricis cantibus sacra et heroica referentibus, *Erato* lyricis amatoriis, *Calliopen* epico carmini, *Uranien* astronomiae, *Polyhymniam* pantomimicis fabulis praeesse. Nomina Musarum primus recensuit *Hesiodus* in *Theogon. v.* 77.: earum vero figuras tabulis pictas videre est in *Pitture di Ercolano* T. 2. *tab.* 2. et sqq., marmore sculptas ap. *Viscont. Mus. Pio-Clem.* T. 1. *tab.* 16. et sqq., aere incusas in nummis gentis Pomponiae apud *Morell. Num. Fam. R. tab.* 1, 2. et 3. quos docte illustravit *B. Borghesius* in *Dec. numism.* 6. *obs.* 1. *F.*] ¶ Haec tamen officia interdum a poetis confunduntur. *Virg. A.* 7, 37. Nunc age, qui reges, Erato, quae tempora rerum, etc. *Ov. Trist.* 2, 568. Quem mea Calliope laeserit, unus ego. ¶ A variis locis, in quibus habitare finguntur, dictae sunt Parnassides, Heliconides, Olympiades, Pierides, Thespiades, Hippocrenides, Pegasides, Castalides, Aonides, Pimplaeae, Libethrides, etc. de quibus V. ss. ll. ¶ Suum cuique locum in Coelo assignat *Capell.* 1, 11. Uranie sphaeram stellatam, Polyhymniae sphaeram Saturni, Euterpe Jovis, Erato Martis, Melpomene Solis, Terpsichore Veneris, Calliope Mercurii, Clio Lunae; Thaliam facit in Terra remanere, sed in campis virentibus, et multo flore conspicuis. ¶ A plerisque virgines dicuntur. Hinc *Juven.* 4, 36. narrate puellae Pierides: prosit mihi vos dixisse puellas. Sunt tamen qui matres faciunt, natosque iis tribuunt, Orpheum, Linum, Sirenas. *Serv.* ad *A.* 1, 12. ¶ Finguntur in Parnasso praecipue habitare, ibique simul choreis et cantu inter lauros exerceri, remotae a strepitu armorum et negotiorum, aeternam Phoebo praeside pacem tuente, et poeticum spiritum afflante. Habuere Romae templum una cum Hercule in circo Flaminio. V. MUSAGETES. [*Plut.* vero in *Quaest. Rom. c.* 9. perperam refert, primum Evandrum illud excitasse, edoctum ab Hercule litteras; eo nempe deceptus, quia in foro boario alia Herculis ara fuit, Maxima appellata, cum signo, quod ab Evandro sacratum fuisse narrat *Plin.* 34, 7, 16. *F.*] ¶ Metonymice *Musa* pro cantu et carmine ponitur. *Virg. Ecl.* 8, 5. Damonis Musam dicemus, et Alphesiboei. *Hor. Od.* 2, 1, 37. Musa procax. ¶ Item pro quavis disciplina liberali. *Cic. Tusc.* 5, 23. Quis est omnium, qui modo cum Musis, id est cum humanitate et cum doctrina habeat aliquod commercium, qui se non hunc mathematicum malit, quam illum tyrannum? *Id. Or.* 3. Forenses causas agrestioribus Musis reliquerunt. *Id. Fam.* 1, 9. *f.* Ab oratoribus disjungo me fere, referoque ad mansuetiores Musas, *h. e.* ad studia philosophica. ¶ [*Musarum volucres* appellat apes *Varr. R. R.* 3, 16. *med.*, quia cymbalis et plausibus reducuntur in locum unum. *F.*] ¶ *Crassiore Musa*, crassa Minerva, et sermone, qui ab omnibus intelligatur, nihil subtile habens, aut abstrusum. *Quint.* 1, 10. Libet, propter quosdam imperitiores, etiam crassiore, ut vocant, Musa dubitationem hujus utilitatis eximere. Sic *Musa pedestris* ap. *Hor.* est genus carminis tenui stilo, ac veluti domestico et translaticio, quale est Satyrarum: *Sat.* 2, 6, 17. Quem prius illustrem Satyris, Musaque pedestri? ¶ *Nulla Musa*, invita Musa, sine gratia, sine ingenio, sine doctrina. *Varr.* ap. *Non.* 6, 1. Cum tot comoedias sine ulla fecerit Musa, ego unum libellum non edolem? [*Mart.* 2, 89. Musis, et Apolline nullo. ¶ Est etiam cogn. R., ut Q. Pomponius Musa in nummis ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 283., et Pomponia Musa in *Inscr.* ap. *B. Borghesium Dec. numism.* 6. *obs.* 2. *F.*] ¶ *Antonius Musa, Augusti medicus, cujus meminere *Suet. Aug.* 59. et 81. *Hor. ep.* 1, 15, 3. *Plin.* 18, 8. et 19, 1. ¶ V. *Torrent.* ad priorem *Suet.* l. *B. A.*

MUSAEUM. V. MUSEUM.

MUSAEUS, i, n. poeta antiquissimus Orphei tempore, quem alii Lini filium, alii Orphei faciunt, cujus certe fuit discipulus, teste *Serv.* ad illud *A.* 6, 667. Musaeum ante omnes, etc. ¶ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 701, 3. M. Publicius Musaeus.

MUSAGETES, ae, m. Μουσαγέτης, a Μοῦσα, Musa, et ἄγω, duco, dux et comes Musarum. Est epitheton Graecum non solum Apollinis, sed etiam Herculis, qui ideo sic dictus est, quod et Musarum quies defensione Herculis, et virtus Herculis voce Musarum indiget, qua praedicetur. Fuit Romae aedes Herculis in circo Flaminio, in quam a M. Fulvio Nobiliore Musarum signa, quae Ambracia capta asportaverat, illata fuere: indeque *aedes Herculis Musarum* dicta est: quam postea L. Marcius Philippus Augusti vitricus instauravit, refecitque. Vocem *Musagetes* habes ap. *Eumen. Restaur. schol.* 7. rem ipsam *ib.* et ap. *Suet. Aug.* 29., *Ov. Fast.* 6, 799., *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 4. etc.

*MUSAGORES. V. v. sq. *B. A.*

*MUSAGORI, orum, insulae tres maris Aegaei, Cretae adjacentes. *Mela* 2, 7. *med.* ¶ *Musagores* audiunt *Plin.* 4, 12. *B. A.*

[MUSANUS, i, m. ad Musas pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1333, 7. Q. Cejonius Musanus. *F.*]

MUSCA, ae, f. μυῖα, parvum animal volatile: a Graeca voce allata, s inserto, more antiquo. [*Lünemannus a μυῖσκα, dimin. v. μυῖα, deducendum censet.] *Varr. R. R.* 3, 16. Non ut muscae liguriunt. *Mart.* 3, 82. Fugatque muscas myrtea puer virga. ¶ *Puer abige muscas*, ap. *Cic. Or.* 2, 60. dictum de homine importuno, et molesto. Simile est illud *Catulli* 116, 4. neu conarere Infestum telis icere, musca, caput. ¶ *Ne musca quidem*, respondit Vibius Crispus cuidam interroganti, solusne esset in cubiculo Domitianus, quod ille imperator soleret arcu per otium muscas venari; quod in proverbium transiit. *Suet. Dom.* 3. ¶ Muscam *Pl. Merc.* 2, 3, 26. vocat curiosum hominem, et hac illac discurrentem; et *Poen.* 3, 3, 76. muscas pro parasitis posuit, qui ad aliorum coenas non vocati advolant. ¶ Fuit cogn. R., ut T. Sempronius Musca ap. *Liv.* 45, 13.

MUSCARIUM, ii, n. σόβη, flabellum, quo muscae abiguntur. *Mart.* 14, 67. cui lemma *Muscaria pavonina:* Lambere quae turpes prohibet tua prandia muscas, Alitis eximiae cauda superba fuit. ¶ Item peniculus ad detergendum pulverem. *Id. ib.* 71. cui titulus *Muscarium bubulum:* Sordida si flavo fuerit tibi pulvere vestis, Colligat hunc tenui verbere cauda levis. *Muscarium bubulum* est cauda bovis, quae in extremo villosa et hirta est, ideo muscis abigendis, et detergendo pulveri idonea. *Veg. Vet.* 4, 1. 2. 3. et 4. sic vocat caudam ipsam equinam. ¶ Ab horum similitudine sic etiam appellatur coma quarundam herbarum, ut foeniculi, ferulae, florum sambuci, etc. σκιάδιον. *Plin.* 12, 26, 57. Semine in muscariis dependente. ¶ [*Muscarium* videtur quoque esse armarium, in quo tabulae publicae membranaceae, aut chartaceae condebantur, ne a muscis inquinarentur, quemadmodum nunc Itali *moscojuola* dicunt repositorium illud, in quo cibi eadem de causa reconduntur. *Inscr.* ap. *Romanelli Viagg. a Pompei* p. 168. Tabulae positae in muscario CCCVIIII. *F.*]

MUSCARIUS, a, um, adj. ad muscas pertinens. *Plin.* 29, 6, 38. Aranei muscarii tela, *h. e.* muscarum venatoris. ¶ *Muscarii clavi* dicuntur a *Vitr.* 7, 3. *f.* qui sunt capite latiore, et in modum umbellae, cujusmodi sunt comae quarundam herbarum, quae ideo *muscaria* appellantur. V. v. praec.

[MUSCELLARIUM, ii, n. idem ac muscipula. *Gloss. Philox.* Muscellarium, viverrarium, γαλεάγρα. *F.*]

MUSCERDA, ae, f. μυοχόδον, murium stercus. *Plin.* 29, 6, 34. Praeterea, ut *Varro* noster tradit, murinum fimum, quod item muscerdas appellat. Adde *Festum*: *Muscerdas prima syllaba producta stercus murum adpellant. *B. A.*

MUSCIDUS, a, um, adj. musco obsitus, muscosus. *Sidon. ep.* 8, 16. Muscidi pumices.

MUSCIPULA, ae, f. et Muscipulum, i, n. μυόφονον, instrumentum ad capiendos mures. *Lucil.* ap. *Non.* 2, 868. et 4, 404. Muscipula contenta; et *Varr. R. R.* 1, 8. *med.* Si parit humus mures, minor fit vindemia, nisi totas vineas oppleris muscipulis: quod in insula Pandataria faciunt. *Phaedr.* 4, 1. Qui saepe laqueos, et muscipula effugerat. *Sen. ep.* 48. Verendum est, ne quando in muscipula syllabas capiam, aut ne caseum liber comedat. *Gloss. Philox.* Muscipulum, μυάγρα. Et in plur. Muscipula, παγίδες.

[MUSCIPULATOR, oris, m. qui mures muscipula captat. Translate. *Gloss. Isid.* Muscipulator, deceptor, alterplex. *F.*]

MUSCO, as. V. EMUSCO.

*MUSCOSE, adv. *Sidon. Carm.* 2. *B. A.*

MUSCOSUS, a, um, adj. μνιώδης, βρυώδης, musco abundans, musco obsitus. *Cic. Q. Fr.* 3, 1, 2. *f.* Ἀποδυτηρίῳ nihil alsius, nihil muscosius. *Virg. Ecl.* 7, 45. Muscosi fontes, et somno mollior herba. *Varr. R. R.* 1, 9. *med.* Prata retorrida, et muscosa. *Plin.* 12, 1, 5. Saxeae crepidinis corona muscosus complexa pumices. *Id.* 16, 8, 13. E glandiferis sola aegilops fert panos arentes, muscoso villo canos.

MUSCULA, ae, f. parva musca. *August. Trin.* 7, 3. Sciniphes musculae sunt brevissimae, qua tertia plaga superbus populus Aegyptiorum caedebatur. *Arnob.* 2, 74. Ut ferarum paterentur aliae laniatus, muscularum aliae ut interirent veneno, [*h. e.* cantharidum. *F.*]

MUSCULOSUS, a, um, adj. μυώδης, musculis instructus. *Cels.* 4, 1. Cor natura musculosum; et

5, 20. Si nervosus, aut musculosus is locus est. ℙ Item torosus. *Colum.* 8, 2. *med.* de gallis gallinaceis: Lata et musculosa pectora, lacertosaeque similes brachiis alae. *Id.* 6, 37. *med.* de asino admissario: Sit amplissimi corporis, pectore musculoso et vasto, feminibus lacertosis. ℙ [*Musclosus* pro *musculosus* est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 337. Pompejus Musclosus agitatur circensis. *F.*]

MUSCŬLUS, i, m. μυΐον, parvus mus. *Cic. Div.* 2, 14. Musculorum jecuscula bruma dicuntur augeri. *Plin.* 27, 7, 28. Absinthium litteras a musculis tuetur. ℙ Est et nomen piscis (a similitudine figurae) balaenae amicitia nobilis, quando praegravi superciliorum pondere obrutis ejus oculis, infestantia magnitudinem vada praenatans demonstrat, oculorumque vice fungitur: quae sunt verba *Plinii* 9, 62, 88. Hoc idem, tacito nomine, versibus persequitur *Claud. in Eutr.* 2, 425. ℙ Etiam concharum cuidam generi nomen musculi est. *Cels.* 3, 6. *f.* Uti cibo exiguo, maximeque oleribus, vel jure etiam concharum, musculorumve, aut locustarum. *Id.* 2, 29. inter ea, quae alvum movent, recenset ostrea, pelorides, echinos, musculos, et omnes fere conchulas. Adde *Pl. Rud.* 2, 1, 9., ubi alii leg. *mytilus:* videtur autem *musculus* idem esse ac *mytilus.* ℙ In corpore animalis vocatur *musculus* instrumentum motus, [**Die Maus, das Mäuschen*] scil. membrum constans fibris nervosis intertextis, vena, arteria, et membrana sepiente. In illud immittitur nervus, qui spiritum deferat, quo musculus intumescit, et alterutram e duabus partibus movet, quibus infixus est. Infigitur autem fere in ipsa ossa. Ex una parte caput habere dicitur, ex altera caudam, seu tendinem, ut vocant: itaque conformatus alicubi est, ut parvum murem quodammodo referat. Sunt autem musculi in corpore animalis ubicumque movere membra debent, ac paene totidem, quot sunt ejus motus. *Cels.* 5, 26. *n.* 3. *extr.* et 22. Inflammatio timeri potest, ubi laesum est vel os, vel nervus, vel cartilago, vel musculus; et 8, 1. Maxillae alter processus sub osse jugali subit, et super id temporum musculis illigatur. ℙ Aliquando latiore significatione accipitur pro toro, et carne. *Lucan.* 9, 771. de tabescente ex veneno: sine ullo Tegmine poples erat: femorum quoque musculus omnis Liquitur. ℙ Translate *Plin. ep.* 5, 8. *med.* Hanc (*historiam*) saepius ossa, musculi, nervi: illam (*orationem*) tori quidam, et quasi jubae decent. ℙ Est etiam hoc nomine machina militaris, obsidendis urbibus adhibita, qua tecti milites, aut materia apportata fossas complebant, aut vectibus muri fundamenta convellebant. Tradit *Veg. Mil.* 4, 16., ejus usum fuisse etiam, ut sub ea milites terram solidarent, munirentque viam turribus ambulatoriis, dum muros accederent: unde nomen ei factum a marinis musculis, qui balaenis praenatant, et vada demonstrant. Majoris musculi formam ita describit *Caes. B. C.* 2, 10. Duae primum trabes in solo, aeque longae, distantes inter se pedes IV. collocantur, inque eis columellae pedum in altitudinem V. defiguntur. Has inter se capreolis molli fastigio conjungunt, ubi tigna, quae musculi tegendi causa ponant, collocentur. Eo super tigna bipedalia injiciunt, eaque laminis clavisque religant. Ad extremum musculi tectum, trabesque extremas, quadratas regulas IV. patentes digitos defigunt, quae lateres, qui super musculo struantur, contineant. Ita fastigiato, atque ordinatim structo, ut trabes erant in capreolis collocatae, lateribus lutoque musculus, ut ab igne, qui ex muro jaceretur, tutus esset, contegitur. Supra lateres coria inducuntur, ne canalibus aqua immissa lateres diluere posset. Coria autem, ne rursus igni, ac lapidibus corrumpantur, centonibus conteguntur. Examinat haec omnia, atque illustrat *Lips. Poliorc. l.* 1. *dial.* 9. [Musculi vero figuram *Guischardus* (*Mémoir. milit.* T. 2. p. 58. *tab.* 2.) exhibuit Caesarianae descriptioni maxime congruam. ℙ Item nomen parvae navis, quam Veneti nunc vulgo *topo* vocant. *Isid. Orig.* 19, 1. Longae naves sunt, quas dromones vocamus: dictae eo quod longiores sint ceteris: quibus contrarius musculus, curtum navigium. *Not. Tir.* p. 178. Cymbula, musculus, lembus. *F.*]

MUSCUS, i, m. βρύον, villosa illa lanugo, quae in arboribus ac saxis provenit, qualem videmus circa fontes et loca humida, qualis etiam est illa, quae in mari petris innascitur, ac mari innatat, unde et in litus evolvitur, ac projicitur, quae aliter *alga* dicitur. [*Etymon ducunt a Gr. μόσχος.] *Cato R. R.* 6. Arbori muscus ruber molestus erit. *Colum.* 5, 9. Plerumque locis siccis, et humidis arbores musco infestantur. *Ov. Met.* 8, 563. molli tellus erat humida musco. *Sil.* 15, 778. antra virentia musco. *Hor. Ep.* 1, 10, 7. musco circumlita saxa. *Virg. Ecl.* 6, 62. Phaethontiadas musco circumdat amarae Corticis, *h. e.* cortice muscoso et amaro. ℙ *Muscum*, qui a *Hieron. in Jovin.* 2. *n.* 8. inter odoramenta recensetur, quidam putant esse illum, quem ex cujusdam animalis Indici vomica erui, *Aetius* tradit, μόσχος. [V. *Hieron. l. c.* in MUS. *F.*]

MŪSAEĀRĬUS et Museiarius, ii, m. idem ac musivarius. *Edit. Diocl.* p. 19. Marmorarius, musacarius, albarius. *Inscr.* ap. *Grut.* 586, 3. T. (corrige *Ti.*) Julius Aug. Lib. Nicephorus museiarius fecit, etc. V. MUSIVARIUS.

MŪSEIUS, i, m. idem ac Museus. Est cogn. R. V. *Inscr.* in FACIO.

MŪSĒUM, i, n. (rectius quam Musaeum, est enim Graece Μουσεῖον) sacrarium Musarum, locus ubi Musae colebantur, et responsa reddebant: cujusmodi fuisse in Macedonia ad Olympum montem scribit *Philostrat. in vita Apollon.* Accipitur pro loco, seu aedificio, quo litterarum et studiorum causa homines conveniunt, quale fuit celeberrimum Alexandriae, in quo publico sumptu viri docti quamplures alebantur, ut litteris vacarent. *Suet. Claud.* 42. et *Spart. Hadr.* 20. ℙ *Varr. R. R.* 3, 5. narrat, habere se sub oppido Casino, in insula fluminis, Museum; quemadmodum *Cic. Leg.* 2, 1. narrat sibi fuisse villam Arpinatem in insula, quae est in Fibreno, ubi ille solebat disputare. ℙ Latinam consuetudinem sequuntur ii, qui ita appellant ea loca, in quibus reponuntur et asservantur veterum monumenta, litterata marmora, et quaecumque ad rem nummariam, et naturae historiam spectant, et alia hujusmodi κειμήλια artium, studiorum ac litterarum causa collecta. Museum enim est quasi Musarum sedes; Musae vero nusquam alibi habitare libentius splendidiusque possunt, cum doctrinarum velut antistitae, et artium praesides habeantur, ut ait *Morcell. Inscr. comment. subject.* p. 242. *ed. Patav.* ℙ Musea item in aedificiis appellantur opera ex pumicibus, et saxis erosis constructa, ad specus imaginem arte reddendam. *Plin.* 36, 21, 42. ℙ In quibusdam libris legitur *Musium* pro *Museum.* Et quia *Musion* invenitur etiam pro *Musivo*, hinc fit, ut *Museum* aequivaleat utrique, et in unam saepe significationem coalescant. V. MUSIVUM.

MŪSĒUS, a, um, adj. Μουσεῖος, ad Musas pertinens. *Lucr.* 2, 412. Ac Musea mele, per chordas organici quae Mobilibus digitis expergefacta figurant; et 1, 932. Museo contingere cuncta lepore. Etiam *Appul. Met.* 2. Orpheum *Museum vatem* dixisse videtur.

MŪSĬA, ae, f. Mysia, vetere usitatoque Latinis more, Graecam *v* in *u* vertendi, ut *Suria* pro *Syria*, *Sulla* pro *Sylla*, et sexcenta alia. *Donat.* ad *Ter. Hec.* 1, 2, 8.

*MUSIAE, arum, Soricum nidi. *Gloss. Isid. B. A.*

MŪSĬCĀ, ae, et Musice, es, f. μουσική, scientia, quae modum canendi demonstrat: a *Musis.* Antiquis signabat universe humanitatis studia, idque ex vi nominis. V. MUSICUS. Sed posteriores modulationi numerorum speciatim id nomen tribuerunt. *Cic. Or.* 3, 33. Num geometriam Euclide, aut Archimede, num musicam Damone, aut Aristoxeno tractante, etc.? *Auson. epist.* 10, 43. Socci, et cothurni musica, *h. e.* poesis comica, et tragica. ℙ Ap. Graecos antiquos tantae venerationis fuit, ut iidem musici et vates, et sapientes judicarentur. Cujus scientiae cum se imperitum Themistocles confessus esset, ut ait *Cic. Tusc.* 1, 2., habitus est indoctior. *Quint.* 1, 10. Musice antiquis temporibus tantum venerationis habuit, ut, etc. ℙ *Occultae musicae nullus est respectus*, Graecum proverb. usurpatum a Nerone, causas prodeundi in scenam quaerente, ut est ap. *Suet. Ner.* 20. Τῆς λανθανούσης μουσικῆς οὐδεὶς λόγος: vel Οὐδὲν ὄφελος ἀποῤῥήτου καὶ ἀφανοῦς τῆς μουσικῆς. Significat autem, animi dotes si non proferas, perinde esse, quasi non habeas. Etiam *Eccli.* 20, 32. Sapientia absconsa, et thesaurus invisus, quae utilitas in utrisque? *Gell.* 13, 30. Nosti verbum illud in Graecia vetus, musicam, quae sit abscondita, eam esse nulli rei. Adde *Ov. A. Am.* 3, 397. ℙ Musicae inventor fuit Amphion juxta *Plin.* 7, 56, 57. [At multo rectius *Lucr.* 5, 1378. et sqq. ex avium imitatione musicam ortam fuisse putat, quod his verbis confirmat *Front. de eloq.* (ed. *A. Maio*) p. 235. Vocis modulatae amatores primas audisse feruntur aves vernas luco opaco. *F.*]

*MUSICĀNI, orum, populi Indiae, ad Indum flumen. *Curt.* 9, 8. ℙ Hinc *Musicanus, a, um,* adj. *Id. ib.* Finibus Musicanis in ditionem receptis. *B. A.*

MŪSĬCĀRĬUS, ii, m. musicorum instrumentorum artifex. *Inscr.* ap. *Grut.* 654, 1. Colocasio vernae dulciss. et musicario ingeniosissimo, etc.

MŪSĬCĀTUS, a, um, adj. ad musicae artis regulas factus. *Appul. Trismeg.* Ut Dii musicatis hominum cantilenis concelebrarentur laudibus. Al. leg. *inusitatis.*

MŪSĬCĒ, adv. μουσικῶς. Musice aetatem agere, *h. e.* concinne et eleganter, alii interpretantur splendide, delicate, laute, et alienis sumptibus. *Pl. Most.* 3, 2, 40. Musice hercle aetatem agitis, ita ut vos decet; Vino, et victu, piscatu probo, electili Vitam colitis. Huc pertinet Graecum proverb. Ἄκαπνα ἀοιδοὶ θύομεν, nos cantores sacrificamus sine fumo. Et aliud Αὐλητοῦ βίον ζῇς, tibicinis vitam vivis. Nam musici, cum alios oblectent arte sua, opipare haberi ab iis solent: et tibicines, cum in sacrificiis canant, de pontificum mensa laute vivunt, atque adeo sine fumo, seu impensa coenam coquunt.

MŪSĬCĒ, es. V. MUSICA.

MŪSĬCUS, a, um, adj. μουσικός, ad musicam pertinens. *Cic. Leg.* 2, 15. *med.* Plato negat mutari posse leges musicas sine mutatione legum publicarum. *Phaedr.* 4, 19. Qui tristis audis musicum citharae sonum. *Quint.* 1, 12. *med.* Musicis modis cantica excipere. *Gell.* 19, 9. Ingenium facile ac libens ad rem musicam. *Plin.* 29, 1, 5. Herophilus in musicos pedes venarum pulsus descripsit. ℙ *Musica, orum*, musica ars. *Cic. Or.* 1, 42. In musicis numeri, et voces, et modi: in geometria lineamenta, formae, intervalla: in astrologia coeli conversio, etc. et *ib.* 30. Dedere se musicis. *Id. Tusc.* 5, 22. Musicorum perstudiosus. ℙ *Musicus, i*, musicae artis peritus. *Cic. Off.* 1, 41. In fidibus musicorum aures minima sentiunt. *Id. Tusc.* 2, 4. *f.* Si absurde canat is, qui se haberi velit musicum. ℙ Est etiam *musicus*, ad litteras, humanitatem, et praesertim ad poeticam pertinens. Musae enim his omnibus praeesse dicuntur. *Cic. Or.* 3, 44. Namque haec duo, musici, qui erant quondam iidem poetae, machinati ad voluptatem sunt versum, atque cantum. (*Musicum* de poeta usurpat *Auson. epist.* 11. et *epist.* 21. *f.*) *Ter. Heaut. prol.* 23. Applicare se ad studium musicum, *h. e.* comicam poesim. Sic *Phorm. prol.* 18. Artem musicam tractare. *Gell. praef. f.* Ut haec commentaria ne attingat, neve adeat profestum et profanum vulgus, a ludo musico diversum, *h. e.* studio litterarum, aversum a Musis. ℙ *Musicus pes* a *Diomed.* 3, 478. enumeratur inter pentasyllabos, constans longa, brevi, longa, et duabus brevibus, ut *temperantia.*

MŪSĬGĔNĀ, ae, comm. gen. Musa genitus, Musae filius. *Rufin. de compos. et metr. orat. in.* Musigenae numeros vates, et metra sequuntur.

MŪSĬMO et Musmo, onis, m. μούσμων, animal ex duobus animalibus diversae speciei procreatum. *Non.* 2, 530. Musimones, asini, muli, aut equi breves. *Cato ib.* Asinum, aut musimonem, aut arietem. *Lucil. ib.* Pretium emit, qui vendit equum musimonem. *Plin.* 8, 49, 75. Est et in Hispania, sed maxime Corsica, non maxime absimile pecori genus musmonum, caprino villo, quam pecoris velleri propius. *Eugen. Toletan. carm.* 22. dicit, musimonem esse ex capra et ariete; quod verbis *Plinii* valde congruit. ℙ Ad illud *Virg. G.* 3, 446. udisque aries in gurgite villis, etc. adscribit *Servius:* Musimonem dicit ducem gregis, quem ita et Varro commemorat. [*Isid. Orig.* 12, 1. *f.* Musmo ex capra et ariete: est autem dux gregis. *F.*]

MŪSĬNOR. V. MUGINOR. *f.*

MŪSĪVĀRĬUS, ii, m. artifex musivi operis. *Imp. Constant. Cod. Just.* 10, 64, 1. et *Cod. Theod.* 13, 4, 2. Intestinarii, statuarii, musivarii. V. GYPSOPLASTES et MUSAEARIUS.

MŪSĬUM, ii. V. MUSEUM.

MŪSĪVUM, i, n. opus lapidibus concinne contextum, varieque picturatum, cujusmodi videre est Venetiis in aede Divi Marci: ita appellatum videtur, quod esset quasi Musarum manibus elaboratum, vel quod sic saepe exornarentur Musea, seu aedes Musis dicatae, in quas viri litterati conveniebant. V. MUSEUM: est autem a *Musium*, digammate Aeolico, seu consona *v*, ut saepissime alias, duabus vocalibus interjecta. V. MUSEUM. Musivum porro dixere generatim veteres omne opus, quod sive marmoreis, sive vitreis lapillis summa arte consertis picturam imitatur vel ad pavimenta, vel ad parietes, vel ad cameras exornandas: ejus species multiplex; *tessellatum*, quod tessellis, lapillis scilicet quadratis vel quadrangulis constat; *vermiculatum*, cum iidem ea sunt figura, ut vermiculos imitentur; *sectile*, Itali dicunt *a commesso*, *a compartimento*, cum e crustis modo trigonis, modo quadratis, modo hexagonis inter se junctis pro figurarum varietate componitur; *musivum* autem proprie dicitur, cum pro marmoreis vitrei sunt lapilli, hique aliquando una cum illis mixtim adhibiti, varieque ita colorati, ut picturae speciem prorsus referant: hujusmodi musivum circa Vespasiani Aug. tempora Romae usitatum fuisse ex *Plin.* 36, 25, 64. constat. *Spart. Pesc.* 6. Hinc in Commodianis hortis, in porticu curva, pictum de musivo videmus, sacra Isidis ferentem. *Treb.* XXX. *Tyr.* 24. Accipiens ab his coronam civicam picturatam de musivo: hic alii leg. *museo.* *August. C. D.* 16, 8. Hominum genera, quae in maritima platea Carthaginis musivo picta sunt. ℙ Adjective. *Inscr.* ap. *Spon. Miscell. antiq.* p. 39. Et hoc amplius pro sua liberalitate cameram superposuit, et opere museo exornavit. [*Hujus loci amplificandi atque emendandi egregie curam gessit *F.*]

MUSMO. V. MUSIMO.

[MŪSŎGĔNES, is, m. a Musis genitus: ex Μοῦσα et γείνομαι, nascor. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Spon. Miscell. antiq.* p. 281. Q. Junius Musogenes. *F.*]

*MUSONIĀNUS, a, um, adj. ad Musonium spectans. *Ammian.* 15, 13. *B. A.*

*MUSONĬUS, i, m. philosophus fuit non incele- pris, cujus hoc luculente vereque dictum refert *Gell.* 16, 1. Ἄν τι πράξῃς καλὸν μετὰ πόνου, ὁ μὲν πόνος οἴχεται, τὸ δὲ καλὸν μένει. Ἄν τι ποιήσῃς αἰσχρὸν μετὰ ἡδονῆς, τὸ μὲν ἡδὺ οἴχεται, τὸ δὲ αἰσχρὸν μένει. Adde 9, 2. et 18, 2. *in. B. A.*

MUSSĀTĬO, onis, f. mussitatio, actus mussandi. *Ammian.* 20, 8. Salutem mussatione quaeritabam, et latebris. Alii leg. *simulatione.*

*MUSSINI, orum, populi Numidiae. *Plin.* 5, 4. *B. A.*

*MUSSITABUNDUS, a, um, adj. μύζων *Onomast. Vet. B. A.*

MUSSĪTĀTĬO, onis, f. actus mussitandi. *Appul. Met.* 8. *p. in.* de canibus venaticis: Tacitaque prius servata mussitatione, signo sibi repentino reddito, latratibus miscent omnia. *Hieron. in Isaj. praef.* 9. Invidorum livorem et mussitationem garrulam contemnentes. *Adde *Tert. de pudic.* 7. et *B. A.*

*MUSSITĀTOR, oris, m. *Vet. Gloss.* Mussitator, ὀπογογγυστής. Cf. *Vulg. Iesai.* 29, 24. *B. A.*

MUSSĪTO, as, n. 1. μύζω, frequent. a *musso.* [*Primo loco ea poni debebant exempla, in quibus intransitive dictum est. Noster secundo collocaverat.] *Pl. Mil.* 2, 5, 65. quid propius fuit, Quam ut perirem, si locutus fuissem hero! *P.* ergo, si sapis, Mussitabis. *Pl. Cas.* 3, 5, 33. insectatur omnes domi per aedes, nec quemquam Prope ad se sinit adire: ita omnes sub arcis, sub lectis Latentes metu mussitant. Adde *Truc.* 2, 2, 57. ℙ [*Transitive cum accus. Noster laudaverat:] *Ter. Ad.* 2, 1, 53. Accipienda et mussitanda injuria adolescentium est. Ubi *Donatus* notat, proprie *mussitare* esse dissimulandi causa tacere. *Pl. Mil.* 3, 1, 119. Illi inter se certant donis, ego haec mecum mussito: Bona mea inhiant, etc. *Id. Ps.* 1, 5, 85. Non a me scibas pistrinum in mundo tibi, Cum ea mussitabas? *Appul. Apol.* Hunc illa timorem mussitabat, adversari propalam non audebat. *Liv.* 1, 50. Jam enim ita clam quidam mussitantes, vulgo tamen eum appellabant.

MUSSO, as, avi, atum, a. 1. μύζω, submissa voce loquor, clam murmuro: a *mutio.* [*nostr. *mucken, mucksen.*] *Varr. L. L.* 6, 5. *f.* ducit ex eo, quod muti non amplius quam μῦ dicunt: μῦ autem Latine *mu* vertitur. *Liv.* 33, 31. Soli Aetoli id decretum clam mussantes carpebant. *Id.* 7, 25. Mussantes inter se rogitabant, num, etc. *Pl. Merc. prol.* 49. Summo haec clamore, interdum mussans. *Virg. A.* 11, 454. Flent moesti, mussantque patres. *Stat. Th.* 3, 92. Excussae procerum mentes, turbataque mussant Concilia. ℙ Dicitur interdum de haerentibus et dubitantibus. Qui enim dubitat, secum ipse tacitus loquitur, nec rem clare aperit. Ut de iis, qui timent, neque se explicare audent, sed dissimulant. Unde fit, ut et pro tacere accipiatur. *Virg. A.* 12, 657. mussat rex ipse Latinus, Quos generos vocet, aut quae se ad foedera flectat. *Lucr.* 6, 1177. mussabat tacito medicina timore, *h. e.* haerebat dubia, quodnam inusitato morbo remedium afferret. *Plin. ep.* 7, 1. Cum mussantes medicos repente vidissem. *Virg. A.* 11, 344. Cuncti se scire fatentur, Quid fortuna ferat populi, sed dicere mussant. *Sall. in or. Licin. ad pleb.* L. Sicinius, primus de potestate tribun. loqui ausus, mussantibus vobis circumventus erat. *Caecil.* ap. *Fest.* in *Summussi.* Quod potes, sile, cela, occulta, tege, tace, mussa, mane. *Virg.* commode translulit ad boves, *A.* 12, 718. Stat pecus omne metu mutum, mussantque juvencae, Quis nemori imperitet, quem tota armenta sequantur. ℙ Passive. *Pl. Aul.* 2, 1, 12. Aequum non est occultum id haberi, neque per metum mussari, Quin participem pariter ego te, et tu me ut facias. ℙ Pro tacere est etiam illud *Ennii* ap. *Fest.* Non decet mussare bonos. Corrigunt *critici:* Non decet hic mussare bonos: *vel,* Namque decet, etc. *Servius* et *Philargyr.* alium *Ennii* locum referunt ad *G.* 4, 188. Non possunt mussare boni, qui facta (al. *canta*) labore Nixi militiae peperere. ℙ Quod addit *Serv.* ad *A.* 12, 657. ex *Clodio Tusco:* Mussare est ex Graeco, comprimere oculos: Graeci μύσαι dicunt: Corrigendum est *comprimere labia:* id enim valet Graecum verbum. ℙ Pro murmurare, bombum edere. *Virg. G.* 4, 188. de apib.: Fit sonitus, mussantque oras et limina circum. ℙ In illo *Varr.* ap. *Non.* 4, 125. et 306. Discumbimus mussati, dominus matura ova ad coenam committit: *mussati* videtur esse participium a *mussor, aris,* dep.

MUSTĀCE, es, f. lauri genus maximo folio, ita dictum, quod mustaceis subjiceretur. *Plin.* 15, 30, 39.

MUSTĀCĔUM, i, n. et Mustaceus, i, m. οἰνοῦττα, edulii genus, forma oblonga, et ad lauri folia, quibus imponebantur, composita, quod convivis post coenam discedentibus pro apophoretis distribuebatur, cujusque conficiendi rationem docet his verbis *Cato R. R.* 121. Mustaceos sic facito: farinae siligineae modium unum musto conspergito: anisum, cyminum, adipis pondo duo, casei libram, et de virga lauri deradito, eodem addito: et ubi definieris, lauri folia subtus addito, dum concoques. *Juven.* 6, 200. Si tibi legitimis pactam, junctamque tabellis Non es amaturus, ducendi nulla videtur Causa, nec est, quare coenam, et mustacea perdas, Labente officio, crudis donanda. *Cic. Att.* 5, 20. *med.* Laureolam in mustaceo quaerere: *proverb.* V. LAUREOLA.

MUSTĀRĬUS, a, um, adj. ad mustum pertinens. *Cato R. R.* 11. Urceos mustarios decem.

[MUSTĔCŬLA, ae, f. dimin. mustelae. *Auct. carm. Phil.* 61. Mus avidus mintrit, velox mustecula dintrit. Alii leg. *velox mustelaque dinfrit. F.*]

MUSTĒLA, ae, f. γαλῆ, animal quadrupes parvum, sed oblongum, flavi coloris, muribus, columbis, gallinis infestum. Duo autem, inquit *Plin.* 29, 4, 16., sunt genera: alterum domesticum, quod in domibus nostris oberrat, et catulos suos, ut auctor est Cicero, quotidie transfert, mutatque sedem, serpentes persequitur: alterum silvestre, distans magnitudine, Graeci ἰκτίδα vocant. *Pl. Stich.* 3, 2, 43. Certum est mustelae posthac nunquam credere. Nam incertiorem nullam novi bestiam. Quaene et ipsa decies in die mutat locum. V. GALANTHIS. Lepidas de ea fabellas habet *Phaedr.* 1. 22., 4. 1. et 5. ℙ Est etiam genus piscis marini, et fluviatilis, cujus meminit *Plin.* 9, 17, 29. et 32, 9. 37., item *Enn.* ap. *Appul. Apol.* et *Col.* 8, 17. Fluviatilem quidam esse putant quam Itali *lampreda* vocant, et sequioris Latinitatis auctores *lampetram.* [*A lambendis petris, nunc lampetras nominant. *Spontin.* ap. *Gesner.* Petromyzon marinus, L. Alii dicunt, esse, quem nos dicimus *Bricke, Neunauge,* Petromyzon fluviatilis, L. Alii accipiunt pro *Aalraupe,* Gadus Lota, L.] ℙ Legitur et *Mustella.* [*Inscr.* ap. *Reines. cl.* 20. *n.* 368. Hic requiescit dulcis mustella Gordianus filius. *F.*]

MUSTĒLĀTUS, a, um, adj. a mustela, ut Mustelatum peplum, *h. e.* colore mustelino tinctum, ap *Appul. Met.* 2, ut quidem nonnulli legunt. Sed alii omnino aliter.

MUSTĒLĪNUS, a, um, adj. γαλεώδης, ad mustelas pertinens. *Plin.* 30, 14, 43. Utriculus mustelinus. *Ter. Eun.* 4, 4, 22. vetus, victus, veternosus senex, Colore mustelino, *h. e.* sublivido. V. hic *Donat.* [*Bentl.*, prob. *Ruhnk.*, leg. *colore stellionino,* i. e. instar stellionis. Rationes apud ipsum v.] ℙ Legitur et *mustellinus.*

[MUSTELLĀGO, inis, f. *Appul. Herb.* 58. Mustellago terrestris herba eadem ac laurago, chamaedaphne. *F.*]

MUSTELLĀRĬUS vicus Romae, qui memoratur a *Varr. L. L.* 4, 8. *f.*, ponitur ab *Onuphr. Panvin.* in regione Urbis sexta, et antiquus extra ordinem fuisse dicitur.

MUSTĔUS, a, um, adj. γλεύκιος, succo abundans, et sapore musti: item recens, quia recentia teneriora, et succosiora esse solent. V. MUSTUS. *Cato R. R.* 7. et *Varr. R. R.* 1, 59. Mala, quae antea mustea vocabant, nunc melimela appellant. *Plin.* 15, 14, 15. Mala mustea, a celeritate mitescendi: quae nunc melimela dicuntur, a sapore melleo. *Colum.* 9, 15. *f.* Ubi liquatum mel in subjectum alveum defluxit, transfertur in vasa fictilia, quae paucis diebus aperta sint, dum musteus fructus defervescat. *Mart.* 13, 55. Musteus petaso. *Plin.* 11, 42, 97. caseus. *Id.* 12, 7, 14. Musteum piper, *h. e.* recens decerptum. *Id.* 13, 4, 9. Musteae palmae. *Id.* 37, 3, 11. *n.* 2. Succinum liquidum primo destillare, argumento sunt quaedam intus translucentia, ut formicae, aut culices, lacertaeque, quas adhaesisse musteo, non est dubium, et inclusas induresceuti. ℙ Quod *Varro* dicit ap. *Non.* 4, 438. Pueri in aedibus saepius pedibus offensant, dum recentes musteos in carnario fluitare suspiciunt: *musteos recentes* videtur intelligere petasones, vel farcimina, vel larida recentia, aut hujusmodi: et fortasse v. *recentia* glossema est. *Plin. ep.* 8, 21. *f.* Non dubito cupere te pro cetera mei caritate, quam maturissime legere hunc adhuc musteum librum, *h. e.* novum, recentem. ℙ *Naev.* ap. *Non.* 2, 518. Utrum est melius, virginemne, an viduam uxorem ducere? virginem, si mustea est, *h. e.* adolescens, et succi plena. Alii leg. *musta.*

*MUSTI, orum, populi Africae Propriae, in Zeugitana, non longe a Bagrada flumine, adeoque in confinio Numidiae. *Anton. Itin.* et *Vibid. Seq.* ℙ Hinc *Musitanus, a, um,* adj. ut Antonianus Musitanus, Episcopus. *Notit. B. A.*

[MUSTĬCENSIS, e, adj. ad Mustim pertinens, Africae proconsularis oppidum juxta Bagradam fluvium, a *Vib. Sequestri* memoratum. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 458, 3. Musticensium *Decurionum Decreto. F.*]

MUSTĬCUS. V. MYSTICUS.

[MUSTĬO, onis, m. idem ac bibio, q. v. v. s. l. *F.*]

MUSTRĬCŌLA, ae, f. est machinula ex regulis, in qua calceus novus suitur. Afranius, Mustricolam in dentes impingam tibi. Haec *Fest.* ℙ Legitur et *mustricula,* quae in *Gloss. Isid.* dicitur esse machina ad stringendos mures.

MUSTŬLENTUS, a, um, adj. musto abundans, musteus. *Pl. fr.* ap. *Non.* 1, 322. et 4, 476. Nam ita mustulentus aestus nares attigit. *Non.* altero loco *ventus* habet pro *aestus,* et *obtigit* pro *attigit. Appul. Met.* 2. Mustulentus autumnus; et *ib.* 9. Mustulentae autumni deliciae.

MUSTUM. V. in v. sq.

MUSTUS, a, um, adj. νέος, novus, recens, novellus: fortasse a μόσχος, tener. *Cato* ap. *Prisc.* 6, 711. De agna musta pascenda. *Id. R. R.* 115. In vinum mustum veratri manipulum conjicito. *Mart.* 13, 120. et *Prud. adv. Sym.* 1, 127. Mustum Falernum. V. MUSTEUS. ℙ *Mustum* absolute est vinum novum, nondum purgatum, γλεῦκος. *Cato R. R.* 120. Mustum si voles totum annum habere, in amphoram mustum indito, et corticem oppicato, demittito in piscinam, post XXX. diem eximito: totum annum mustum erit. *Virg. G.* 1, 295. Dulcis musti humor. *Plin. ep.* 9, 16. Mustum novum. *Id. alter* 23, 1, 18. Musta differentias habent naturales has, etc. *Mart.* 1, 19. In Vaticanis condita musta cadis. *Tibull.* 1, 1, 6. pleno pinguia musta lacu. *Ov. Am.* 1, 15, 11. mustis uva tumebit. *Id. Met.* 14, 146. Tercentum messes, tercentum musta videre, *h. e.* tercentum aestates, totidem autumnos, uno verbo tercentum annos: metalepsis. ℙ *Musta olei,* est recens oleum. *Plin.* 15, 1, 2. Consequens olearum vindemia est, arsque vel major olei musta temperandi. Ita *Hard.* ex MSS.; alii leg. *olei, quam musta.* ℙ [*Translate. *Cic. Brut.* 83. quasi de musto ac lacu fervidam orationem fugiendam. V. in LACUS.]

MŪTA, ae, f. Dea, quae et Lara, et Larunda, Larium mater, una ex Najadibus, quam ob intemperantiam linguae Juppiter usu loquendi privavit. *Ov. Fast.* 2, 583., *Lact.* 1, 20. *med.*

MŪTĀBĬLIS, e, adj. μεταβλητικός, εὐμετάβολος, qui facile mutatur. *Virg. A.* 4, 569. varium et mutabile semper Femina. *Hor. Ep.* 2, 2, 189. Vultu mutabilis. *Cic. N. D.* 3, 12. Omne corpus mutabile est. *Liv.* 2, 7. Mutabilis vulgi animus. *Val. Max.* 6, 9. *n.* 14. Quid hujus conditione inconstantius, aut mutabilius? *Porcius Latro decl. in Cat.* 16. Mutabilissimae sunt Deorum voluntates.

MŪTĀBĬLĬTAS, atis, f. ἀστασία, εὐκινησία, mobilitas. *Cic. Tusc.* 4, 35. Haec inconstantia mutabilitasque mentis quem non ipsa pravitate deterreat?

MŪTĀBĬLĬTER, adv. *Varr.* ap. *Non.* 2, 548. Instabilis animus ardens mutabiliter avet habere, et non habere.

MŪTĀTĬO, onis, f. μεταβολή, actus mutandi, conversio, motus. *Cic. Phil.* 12, 2. *extr.* Consilii mutatio optimus est portus poenitenti. *Id. Acad.* 4, 38. Ut nulla vis tantos queat motus mutationesque moliri. *Id. Off.* 1, 33. Mutationem facere. *Plin.* 28, 8, 29. de chamaeleone: Nullum animal pavidius existimatur, et ideo versicoloris esse mutationis, *h. e.* in varios colores mutari. *Cic. Att.* 8, 3. *med.* Multi mutationis rerum cupidi. Sic *Tac. A.* 3, 44. Cupido mutationis. (Adde *Just.* 40, 2. et *Suet. Galb.* 8.) ℙ [*Item permutatio, commutatio, vicissitudo, vices: nostr. *Wechsel, Tausch.* Huc pertinet locus, quem Noster supra laud., *Ter. Eun.* 4, 4, 4. Mutatio vestis. Item *Plin.* 13, 4, 8. sedis. Adde *Hirt. B. G.* 8, 52. mutatio locorum; et *Plin. ep.* 3, 19, 4. Habet multum jucunditatis soli coelique mutatio ipsaque illa peregrinatio intersita. *Cic. Tusc.* 4, 35. Loci mutatione, tanquam aegroti non convalescentes, saepe curandus est (sc. homo). *Vell.* 2, 75, 2. Fortunae mutationes. *Suet. Aug.* 34. Matrimoniorum crebra mutatione.] *Cic. Off.* 1, 7. Communes utilitates in medium afferre, mutatione officiorum, dando, accipiendo, *h. e.* permutatione, vicissim officia tribuendo, ut in mercatura et mercibus fieri solet. *Lambin.* leg. *mutuatione.* [*Non improb. *Orell.*] ℙ Hinc in cursu publico *mutatio* est locus, ubi equi evectionis mutantur. *Impp. Arcad.* et *Hon. Cod. Theod.* 8, 5, 53. et *Cod. Just.* 12, 51, 15. Videtur etiam esse ipse veredus, qui mutatur. *Ammian.* 21, 9. Praefectus praetorio vectus mutatione celeri cursus publici, transitis Alpibus, etc. ℙ [*Voce mutationis *Quint. Inst.* 9, 3, 92. interpretatur, quam *Rutil.* p. 7. *Pith.* ἀλλοίωσιν vocat, figuram elocutionis, qua dissimilitudo hominum, rerum, factorumque ostendatur; eamque, si latius fiat, figuram non esse, si angustius, in ἀντίθετον cadere, judicat. *Ernest.* in *Lex. techn. Lat. rhet.* p. 258.]

MŪTĀTOR, oris, m. qui mutat, μεταποιητής. *Val. Fl.* 6, 161. comitumque celer mutator equorum Moesus, *h. e.* desultor. *Lucan.* 10, 202. mutator circulus anni, *h. e.* Zodiacus, quia per eum sol decurrens mutationes temporum facit. *Stat. Silv.* 5, 2, 135. mutatoresque domorum Sauromatas. *Lucan.* 8, 854. mercis mutator Eoae, *h. e.* mercator. *Arnob.* 3, 119. Mercium commerciorumque mutator.

MŪTĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad mutandum pertinens. *Tert. Resurr. carn.* 56. Mutatorium indumentum. ℙ [*Mutatoria tussis* ap. *Pelag. Veter.* 6. Ad tussem mutatoriam (*equorum*) Pelagonii. *Sarchianius* Italus interpres ita vertit: *Ricetta di Pelagonio per la tosse de' cavalli di cambiatura.* ℙ

Mutatorium, absolute est vestis mutatoria. *Hieron. in Isaj.* 2, 3, 22. Mutatoria, quae significantius Symmachus transtulit ἀναβόλαια, ornamenta sunt vestium muliebrium, quibus humeri et pectora proteguntur. *F.*] ¶ *Mutatorium Caesaris*, locus fuit Romae in regione prima, apud *Sext. Ruf.* et *Publ. Victor.* Quidam putant fuisse privatas aedes ad secessum, et delicias, quas pro anni tempore mutaret Caesar. Alii locum, ubi Caesar iturus ad bellum, togam sago mutaret. *Inscr.* ap. *Gud.* 199, 7. C. Julio Psebio (lege *Psefio* pro *Psephio*) C. L. procur. mutatorii Caesaris.

MŪTĀTUS, a, um, part. a *muto*, ἀλλαχθεὶς, conversus, immutatus. *Cic. Rosc. Am.* 36. Videte nunc, quam versa et mutata in pejorem partem sint omnia. *Id. Fam.* 5, 21. Cum alii interierint, alii absint, alii mutati voluntate sint. *Id. Div. Verr.* 1. Mutata voluntate ad accusandum descendere. *Stat. Th.* 2, 655. ille nihil vultum mutatus. *Virg. A.* 2, 274. Hei mihi, qualis erat! quantum mutatus ab illo Hectore, qui redit exuvias indutus Achillis! *Ov. Met.* 15, 46. e nigro color est mutatus in album. *Hor. Sat.* 2, 2, 58. Ac, nisi mutatum, parcit defundere vinum: ἐκτροπίαν οἶνον. [*Nostr. *umgeschlagen.* V. *Turneb. Advers.* 7, 9.] *Plin.* 12, 25, 54. Balsamum melle mutatum, [*i. e. corruptum, depravatum.] ¶ Translatus. *Virg. G.* 2, 50. tamen haec quoque si quis Inserat et scrobibus mandet mutata subactis, Exuerint silvestrem animum. [*Adde *ib. v.* 33. Mutatamque insita mala Ferre pirum. — Utrumque locum varie tentarunt; sed frustra.] ¶ Mutata verba, inquit *Cic. Or.* 27., ea dico, in quibus pro verbo proprio subjicitur aliud, quod idem significet, sumptum ex re aliqua consequenti, *h. e.* per metonymiam immutata, ut cum Africam pro Afris *Ennius* posuit, ut *ib.* subjicitur. Distinguuntur autem a *translatis*, quae *Cic. ib.* ita vocat, cum per metaphoram efferuntur. Ap. *eund. Part.* 5 et 7. genus dicendi *versum*, seu *conversum atque mutatum* opponitur *sua sponte fuso*: explicaturque *ib.* accurate. ¶ Transformatus. *Virg. A.* 1, 662. ut faciem mutatus, et ora Cupido Pro dulci Ascanio veniat. *Id. Ecl.* 6, 78. Aut ut mutatos Terei narraverit artus. *Ov. Met.* 1, 1. In nova fert animus mutatas dicere formas Corpora; et *ib.* 6, 115. et *ib.* 9, 81. Te quoque mutatum torvo, Neptune, juvenco Virgine in Aeolia posuit. ¶ Motus. *Lucr.* 1, 909. Atque eadem paulo inter se mutata creare Ignes e lignis. *Petr. Sat.* 124. Sentit terra Deos, mutataque sidera pondus Quaesivere suum. Haec *Gronov. Observ.* 3, 1.

MŪTĀTUS, us, m. idem ac mutatio. *Tert. Pall.* 4. *med.* Incredibili mutatu.

*MUTENUM, i, opp. Pannoniae inferioris. *Ant. Itin. B. A.*

MŪTESCO, is, n. 3. κωφάομαι, mutus fio, obmutesco. *Impp. Arcad. et Honor. Cod. Theod.* 9, 40, 17. Omnia mutescant tempora. *Paul. Nol. carm.* 24, 407. vaniloquas docuit mutescere linguas. *Appul. Trismeg.* p. 91. *Elmenh.* Omnis vox divina necessaria taciturnitate mutescet. *Capell.* 9, 308. Cuncta illa, quae dissona suavitas commendarat, velut mutescentia tacuerunt.

*MUTGO, onis, rex Tyri, pater Pygmalionis et Elissae vel Didonis. *Just.* 18, 4. ¶ *Belum* eum appellat *Virg. A.* 1, 621. (al. 625.) *B. A.*

*MUTHUL, fluvius Numidiae. *Sall. B. J.* 48. (al. 51.) *B. A.*

MŪTICUS, a, um, adj. mutilus. Spica mutica, inquit *Varr. R. R.* 1, 48., dicitur, quae non habet aristam: eae enim quasi cornua sunt spicarum.

*MUTILA, ae, f. Istriae oppidum. *Liv.* 41, 11. *B. A.*

[MŪTĬLĀGO, inis, f. herba eadem ac tithymalus. *Appul. Herb.* 108. *F.*]

MŪTĬLĀTIO, onis, f. ἀκρωτηριασμὸς, κολόβωσις, actus mutilandi. *Cels.* 7, 9. Quod etsi in levi mutilatione fallere oculum potest, in magna non potest. Hic *Targa* tum in prima, tum in altera *Celsi* editione adnotat, vocem *mutilatio* nulla Codd. auctoritate fretum induxisse *Lindenium*, ideoque ipse ex antiquis editionibus habet *mutatione*. Ceterum legitur ea vox in *Gloss. Philox.* Mutilatio, ἀκρωτηρίασις. [*Emendavit hunc locum *F.*]

*MUTILĀTOR, oris, m. ap. *Celsum. B. A.*

MŪTĬLĀTUS, a, um, part. a *mutilo*, κολοβωθεὶς, truncatus, abscissus. *Ov. de nuce* 37. At mihi saeva nocent mutilatis vulnera ramis. *Id. Met.* 6, 559. mutilatae cauda colubrae Palpitat. *Plin.* 8, 5, 5. Elephas altero dente mutilato. *Liv.* 29, 9. Ipsum hostiliter lacerant, naso auribusque mutilatis. ¶ Translate. *Cic. Phil.* 3, 12. *med.* In Galliam mutilatum duxit exercitum, *h. e.* diminutum. Sic *Imp. Gord. Cod.* 11, 33, 1. Mutilatum patrimonium.

MŪTĬLO, as, avi, atum, a. 1. κολοβόω, ἀκρωτηριάζω, trunco, abscindo, partem detraho, abrumpo, deminuo. *Curt.* 9, 2. *med.* Corpora securibus falcibusque mutilare; et 7, 5. *f.* Mutilare alicui aures et nares. *Spart. Hadr.* 14. Moverunt ea tempestate et Judaei bellum, quod vetabantur mutilare genitalia, *h. e.* praeputium praecidere. ¶ Translate. *Ter. Hec.* 1, 1, 7. Te moneo et hortor, ne cujusquam misereat, Quin spolies, mutiles, laceres, quemque nacta sis. V. ADMUTILO. ¶ *Mutilare verba*, trunca efferre. *Plin.* 7, 16, 15. Dentes serie structurae atque magnitudine mutilantes mollientesve, aut hebetantes verba. ¶ Pro deminuere. *Imppp. Valent. Theodos. et Arcad. Cod.* 11, 42, 2. Si quis florentissimae urbis commoda voluerit mutilare, aquam ad suum fundum ex aquaeductu publico derivando. *Impp. Constant. et Licin. ib.* 7, 22, 2. Sola temporis longinquitate libertatis jura minime mutilari oportet.

*MUTĬLUM, i, n. opp. Galliae cispadanae, cum castro, inter Gabellum et Scultennam flumina. *Liv.* 31, 2. et 33, 37. ubi *Castrum Mutilum* appellatur. ¶ *Cellario* vulgo est *Medolo*; aliis *Modigliana. B. A.*

MŪTĬLUS, a, um, adj. κολοβὸς, κόλος, truncatus, mancus, curtus, aliqua sui parte carens, sine qua recte esse non potest: a μίτυλος seu μύτιλος, quod idem significat: et proprie dicitur de quadrupedibus cornuti generis, sed cornu carentibus, ut capris, etc. *Colum.* 7, 6. Mutila capella; et *ib.* 3. Mutilus aries. *Varr. L. L.* 8, 26. bos. *Caes. B. G.* 6, 26. Alces mutilae sunt cornibus. *Hor. Sat.* 1, 5, 6. o, tua cornu Ni foret exsecto frons, inquit, quid faceres, cum Sic mutilus miniteris? ¶ De aliis rebus. *Liv.* 37, 24. Claudae mutilaeque naves. Al. leg. *mutilataeque*. *Gell.* 17, 9. Truncae atque mutilae litterae. *Appul. Met.* 1. Grabatulus uno pede mutilus. ¶ Mutilum caput Sileni, ap. *Nemes. Ecl.* 3, 33. est calvum, depilatum, glabrum. Hinc *admutilare* tondere ad cutem, et translate emungere, spoliare, V. ¶ *Imppp. Gratian., Valent. et Theodos. Cod. Theod.* 7, 13, 10. mutilos appellant, qui sibi digitos amputarunt ad declinandum onus militiae. V. MURCUS. ¶ Translate. *Cic. Or.* 53. Animus aurium nuncio naturalem quandam in se continet vocum omnium mensionem. Itaque et longiora, et breviora judicat, et perfecta et moderata semper exspectat: mutila sentit quaedam, et quasi decurtata, etc. *Id. ib.* 9. *f.* Mutila quaedam et hiantia loqui. ¶ *Mutilus* substant. V. MITULUS.

*MUTINA. V. in MUTINENSIS. *B. A.*

MŪTĬNENSIS, e, adj. ad Mutinam pertinens, quae est urbs Galliae togatae in Aemilia via, quondam Tuscorum colonia. In ea M. Antonius D. Brutum obsedit: quem Octavianus liberavit. *Juven.* 16, 23. Declamatoris Mutinensis corde Vagelli. *Ov. Fast.* 4, 627. tamen hac Mutinensia Caesar Grandine militia contudit arma sua.

MŪTĪNUS seu Mutunus, i, m. Deus idem qui Priapus, cujus conditionibus insidere nova nupta jubebatur, suam illi pudicitiam veluti delibandam praebens. Haec ex *Lactant.* 1, 20. *f.*, *Arnob.* 4, 131., *August. C. D.* 4, 11., *ib.* 6, 9. et *ib.* 7, 24. et *Tert. Apol.* 25.: ita fortasse est appellatus a frequenti penis mutatione, seu motitatione. ¶ Ejus sacellum Romae fuisse in Veliis, docet *Festus* in *Mutini Tinini Sacellum*; inde postea translatum ad vicesimum sextum lapidem: ubi mulieres ei faciebant, togis praetextis velatae. Ipse autem *Festus* Mutinum Titinum vocat, quia etiam *Titinus* seu *Tutinus* aut *Tutunus* ejus Dei nomen erat. ¶ Item ipsum fascinum. *Auct. Priap.* 74. rubro, Priape, furibus minare mutino. ¶ Ad illud *Lucil.* ap. *Non.* 1, 34. Nam quid Mutino (al. *Moetino*, al. *Mutuno*) subrectoque huic opu' signo, Ut lurcaretur lardum, et carnaria furtim? etc. *Scalig.* in *Priapej.* adscribit, Mutinum *Lucilio* esse σφαγίδα vel φυλακτήριον: nam pudenda pro amuletis suspendi e collo pueris, auctorem Varronem esse. Ex *Lucilio* vero nos cognoscere, etiam signis notam veretri apponi, velut προβασκάνιον quoddam. Haec *Scal.* ¶ Alia ad h. v. pertinentia habet *Voss.* in *Etym.* in *Muto.*

MŪTIO et Muttio, is, ivi, n. 4. verbum exprimens sonum syllabae *mu* vel *mut*. Unde videtur proprium infantium, mutorum, canum, etc. syllabas non explanantium, et pro iis eum sonum edentium. *Auct. carm. Philom.* 58. At mutire capris, hirce petulce, soles. ¶ Fere ponitur pro submissa voce loqui, timide dicere, mussare, vel minimam vocem emittere, vel unum verbum proferre. *Pl. Amph.* 1, 1, 225. Etiam muttis? *So.* jam tacebo. *Id. Bacch.* 4, 7, 2. impinge pugnum, si muttiverit. *Id. Men.* 5, 1, 11. Muttire unum verbum audes, aut mecum loqui? *Ter. Andr.* 3, 2, 25. nihil jam mutire audeo. [*V. *Ruhnk.* ad h. l.] *Enn.* ap. *Fest.* et ap. *Phaedr.* 4. *f.* Palam mutire, plebejo piaculum (al. *periculum*) est. *Pers.* 1, 119. Men' mutire nefas nec clam, nec cum scrobe? *Petr. fragm. Trag.* 61. *Burm.* Solebas suavius esse in convictu: nunc taces, nec mutis. Adde *Lucil.* ap. *Non.* 1, 176. et 4, 46.

*MUTISTRATĀNUS vel Mutustratanus, a, um, adj. ad Mutistratum vel Mutustratum pertinens, quod oppidum fuit Siciliae, Μουτίστρατος *Zenarae*, Μυτίστρατον *Polybio*, hodie autem *Mistretta*. Hinc *Mutustratani, orum*, dicti sunt incolae. *Plin.* 3, 8. ¶ *Amestratus* est *Cic. Verr.* 2, 1, 43. V. AMESTRATUS. *B. A.*

*MUTISTRATUS, i, V. in v. praec. *B. A.*

*MUTITAS, atis, f. *Gloss. Gr. Lat.* ἀφωνία, mutitas. *B. A.*

[MŪTĪTĀTIO, onis, f. mutua, vel alterna conviviorum agitatio. *Verr. Flacc.* in *Kalend. Praenest.* ad prid. Non. April. (ed. *Fogginio*) Ludi M. D. M. I. Megalensia vocantur, quod ea Dea Megale appellatur. Nobilium mutitationes censarum solitae sunt frequenter fieri, quod Mater Magna ex Libris Sibullinis arcessita locum mutavit ex Phrygia Romam. V. MUTITO. *F.*]

MŪTĪTIO et Muttitio, onis, f. actus mutiendi. *Pl. Amph.* 1, 3, 21. Quid tibi hanc curatio est rem, verbero, aut mutitio? *h. e.* quid curas, aut mutis?

MŪTĪTO, as, a. 1. frequent. a *muto*, vetus verbum, quod significat, mutua agitare convivia, epulas vicissim commutare. V. MUTITATIO. *Gell.* 2, 24. Principes civitatis, qui ludis Megalensibus antiquo ritu mutitarent, id est, mutua inter se convivia (al. *dominia*) agitarent. *Id.* 18, 2. *f.* Quam ob causam patricii Megalensibus mutitare soliti sunt, plebes Cerealibus? Hinc *Ov. Fast.* 4, 353. Cur vicibus factis ineant convivia, quaero, Tum magis, indictas concelebrentque dapes. Quod bene mutarit sedem Berecynthia, dixit, Captant mutatis sedibus omen idem.

MŪTĪTUS, a, um, part. a *mutio*. *Ter. Hec.* 5, 4, 26. neque opus est Adeo mutito, *h. e.* vel tenui dicto, ut exponit *Donat.* Al. leg. neque opus est: adeo mutito, *h. e.* taceto.

MŪTIUS. V. MUCIUS.

MŪTO, as, avi, atum, a. 1. [*Hujus loci ordinem, ut quem minus recte Noster instituisset, novum prorsus eumque meliorem hunc fecisse videmur. *Mutare* frequentativa forma est verbi *movere*, scil. contractum ex *movitare*. V. *Doederl.* 3, 268. Hinc primum significat loco movere, aliquo transferre: cujus notionis exempla *Forc.* partim §§. 2. et 3., partim cum ceteris mixta haec laudaverat: Primum quidem *Lucil.*, qui ap. *Non.* 4, 313. dixit: mutare aliquid aliquo, *h. e.* transferre in aliquem locum. Tum sequi debebat alius locus *ejusdem. ib.* Mihi quidem non persuadetur, publice ut mutem meos. Alii pro *publice* legunt *pulices*: Quae paratim adscripta erant §. 11. ita ut *mutare* pro *derelinquere* positum *Forc.* dixisset. Quod falsum est: *mutare* signif. h. l. abigere, missum facere, *fortschicken*. Hinc *mutare se*, i. e. se movere de loco ad locum. *Pl. Amph.* 1, 1, 117. neque se septentriones quoquam in coelo commovent, Neque se luna quoquam mutat. *Hor. Sat.* 2, 7, 64. illa tamen se Non habitu mutatve loco: ubi v. *Heindf.* — Ita etiam passive dicitur. *Cic. Balb.* 13. Ne quis invitus civitate mutetur, i. e. transportetur ex una in alteram. *Ov. Pont.* 1, 1, 79. Inque locum Scythico vacuum mutabor ab arcu; et *Trist.* 5, 2, 73. Hinc ego dum muter, vel me Zanclaea Charybdis Devoret. *Liv.* 5, 46. *extr.* Mutari finibus. V. in MUTATUS, *a, um*. Disputat de hoc dicendi genere *Gronov.* in *Observv.* p. 213. sq. *ed. Frotsch.* ¶ Ex movendi, amovendi, abigendi notione descendit permutandi, vicissitudinis significatio, scil. movere rem loco, et aliud quid in vicem ejus substituere. Huc primum pertinent ea, in quibus *mutare* de mercatura usurpatum, quae ante invectam pecuniam mercium commutatione constabat, Gr. μεταβάλλειν, μεταλλάττειν, μεταμείβειν τι. *Forc.* haec laudaverat *Virg. Ecl.* 4, 38. nec nautica pinus Mutabit merces omnis feret omnia tellus. *Hor. Sat.* 1, 4, 29. Hic mutat merces surgente a sole ad eum, quo Vespertina tepet regio. [*V. *Heindf.* qui recte *mutare* h. l. de mercatore, i. e. *Grosshändler*, dictum accipit: coll. *Juven.* 5, 54. Mercibus hic Italis mutat sub sole recenti Rugosum piper et pallentis grana cumini: Gr. διαλλάττεται. V. *Plat. Soph.* 19.] et *ib.* 2, 7, 109. puer uvam Furtiva mutat strigili. *Sall. Jug.* 48. Pecoris et mancipiorum praedas agere, eaque mutare cum mercatoribus vino advecticio; et *ib.* 21. Mutare res inter se instituerant. [*V. *Cort.* ad h. l. Adde *Ov. Trist.* 1, 2, 76. Latum mutandis mercibus aequor aro.] *Colum.* 7, 9. Lactens porcus aere mutandus est; et *Pall.* 8, 4. *f.* Debiles quaeque oves pretio mutentur. *Pl. Capt. Prol.* 27. Coepit captivos commercari hic Alios, Si quem reperire posset, cum quo mutet suum Illum captivum at *Lindem.*, q. v., legit: *qui mutet suum*, cet.] Tum poterant ea sequi, ubi *mutare* de migrantibus, domicilium quacumque de causa permutantibus dictum. Huc ex iis, quae *Forc.* collegerat, pertinent ista: *Cic. Balb.* 11. tum vero jus omn noster iste magister mutandae civitatis ignorat, quod est, judices, non solum in legibus publicis positum, sed etiam in privatorum voluntate. Jure enim nostro neque mutare civitatem quisquam invitus potest, neque si velit, mutare non potest, modo adsciscatur ab ea civitate, cujus esse se civitatis velit. *Hor. Od.* 1, 17, 1. Velox amoenum saepe Lucretilem Mutat Lycaeo Faunus. *Plin.* 2, 48, 49. Typhon locum ex loco mutans rapida vertigine; et *ib.* Volucres sedem ex sede mutantes. *Hor. Od.* 2, 16, 18. quid terras alio calentes Sole mutamus? *Id. Carm. saec.* 39. Justa pars mutare lares, et urbem Sospite cursu. *Ov. Fast.* 6, 66. Exsilio mutant urbem, Tiburque recedunt. *Curt.* 3, 7. *med.* Sisines exsilium patria sede mutavera *Cic. Par.* 4. *med.* Omnes impii, quos exilio affi

volunt, exsules sunt, etiamsi solum non mutarunt. [*Adde Lucan. 8, 217. Et totum mutare diem, i. e. ex alia coeli plaga in aliam ire. V. Cort.] ¶ Porro huc trahi debent ista: [*Suet. Tib. 41. Tribunos mil., Praefectos, provinc. praesides mutare, i. e. alios summittere, alios instituere.] Cic. in Sen. 5. f. Cum vestem mutandam censuissetis, cunctique mutassetis: [*ubi de iis loquitur, qui in luctu sunt.] V. VESTIS. [*Suet. Tib. 2. mutare vestes: ubi de reo sermo est.] Ter. Eun. 3, 5. 24. Vestem cum aliquo. [*Suet. Tib. 14. et 58. mutare vestimenta.] Caes. B. C. 3, 11. Jumenta ad celeritatem. V. MUTATIO. Quint. Inst. 12, 5. f. mutari colore: quod fieri solet in metu. [*Buttmann. legit mutare colorem; in confirmationem alterius formulae mutari colore laudat Tac. A. 4, 54. vultu et sermone flecti.] Prop. 2, 12, 7. (al. 15, 9.) Quam vario amplexu mutamus brachia: proprium hoc est eorum, qui se mutuo amplexantur. Hinc ap. Lucr. 4, 790. pro vulg. mollia membra movere Mollia mobiliter cum alternis brachia mittant: al. leg. mutant, fortasse rectius. — Mutare nomina amicarum solebant amatores, ne invidi eorum amori possent nocere. Prop. 2, 15, 31. Quin ego in assidua mutem tua nomina lingua, Absenti nemo ne nocuisse velit. — Mutare orationem ap. Cic. Or. 31. est ita dicere, ut modo simplici dicendi genere, modo temperato, modo gravi, pro re utamur. Alio sensu v. MUTATUS. — Sen. ep. 58. med. Una syllaba est, quam mutare non possum: quae haec sit, quaeris? τὸ ὄν. ¶ Hinc in universum significat formam, statum, rationem cet. alicujus rei ita missam facere, ut aliud quid pro eo appareat, omnino quidem non, sed parte modo quadam diversum. Quo differt a vertere, quod mutationis penitus factae notionem continet. V. Doederl. 3, 268. Gr. μεταποιέω. Ita et in bonam et in malam partem usurpatur.] Cic. Or. 18. Ergo ille princeps mutabit, variabit, omnes sonorum persequetur gradus. Id. Or. 3, 45. Oratio ad omnem rationem mutatur et vertitur. Plin. Pan. 24. Nihil in ipso te fortuna mutavit. [*Schwarz. et qui eum secutus est Gierig., q. v., leg. nihil ipsa te fortuna mutavit.] Tac. A. 14, 23. Facilis mutatu gens. Phaedr. 4, 16. Faciem ad serenam subito mutatur dies. Quint. 1, 1. Bona facile mutantur in pejus. Plin. 7, 4, 3. Ex feminis mutari in mares. Quint. 1, 5. Negat, quidquam ex Latina ratione mutandum. Ter. Andr. 5, 4, 46. De uxore, ita ut possedi, nihil mutat Chremes. Cic. Mur. 29. et 30. Mutare sententiam. Id. Fam. 4, 4. consilium. Id. Brut. 91. consuetudinem dicendi. Id. Prov. cons. 10. extr. mentem et voluntatem. Id. Cluent. 11. testamentum. Petr. Sat. 116. et Phaedr. 3. prol. propositum. [*Vell. 2, 82, 2. Cum fortunam non animum mutasset: ubi v. Ruhnk. qui laud. Sall. fr. p. 999. Malae secundaeque res opes, non ingenium mihi mutabant.] Plin. ep. 5, 16. gaudium moerore. Hor. Ep. 1, 1, 100. quadrata rotundis. Id. Od. 1, 16, 26. tristia mitibus; et ib. 34, 12. ima summis. Liv. 1, 36. f. quippiam de re aliqua. Sall. Jug. 85. incerta pro certis. Ter. Phorm. 3, 2, 27. et Pl. Mil. 4, 1, 36. fidem cum aliquo, [*i. e. perdere. Ceterum in Plauti loco simpliciter legitur fidem mutare. Ad Ter. l. c. Ruhnk. docte exposuit dicendi genus fidem mutare cum aliquo. Suet. Claud. 13. Galb. 10. de militibus desciscentibus ab imperatore, in cujus verba jurarunt, ad alium: mutare sacramentum.] Sen. Tranq. 2. med. latus. Virg. Ecl. 4, 43. aries jam suave rubenti Murice, jam croceo mutabit vellera luto. [*Ad colorem pertinent etiam ista: Lucan. 7, 537. non alio mutentur sanguine fontes: et quem Cort. ad h. l. laud. Claud. Honor. 6, 209. Jonios Athesis mutavit sanguine fluctus; et Lucan. 1, 684. Qua mare Lagaei mutatur gurgite Nili.] Ter. Ad. 4, 7, 19. Placet tibi factum, Micio? Mi. non, si queam Mutare, i. e. emendare. Stat. Silv. 3, 5, 27. Et semel insertas non mutaturus habenas. Quint. decl. 321. med. Mutaturus testamentum. [*Hor. Sat. 2, 8, 50. pipere albo non sine aceto, quod Methymnaeam vitio mutaverit uvam: ubi v. Heindf.] ¶ Non mutare dicuntur, qui aliquid ab alio dictum, factumve laudant, probant. Varr. R. R. 2. f. Illi hoc: neque ab hoc, quod mutaret, Cossinius. Cic. Att. 13, 52. Tum audivit de Mamurra, non mutavit. Alii leg. vultum non mutavit. Id. Phil. 3, 10. f. O felicem utramque (sortem)! nihil enim mutaverunt. Alii leg. maluerunt, al. metuerunt. ¶ Translate Lucil. ap. Non. 4, 315. Publicanus vero ut Asiae fiam scripturarius pro Lucilio, id ego nolo: et uno hoc non muto omnia; et Ov. Amor. 3, 8, 65. O si neglecti quisquam Deus ultor amantis Tam male quaesitas pulvere mutet opes! ¶ Nonnunquam absolute ponitur, ita tamen ut accusativus aliquis subintelligatur. [*nihil intelligendum!] Liv. 39, 51. Mores populi R. quantum mutaverint, vel hic dies argumento erit. Id. 5, 13. Annona ex ante convecta copia nihil mutavit; et 9, 12. Adeo animi mutaverant, ut, etc.; et 3, 10. Sparsum ita jacuisse per aliquot dies, ut nihil odor mutaret. [*Adde 2, 52, 8. adeo mutaverant animi: ubi v. Drakenb. et 29, 3. tantum fortunam mutasse: Sall. Jug. 104. res mutant. Plin. H. N. 9, 68. urticae noctu vagantur noctuque mutant.] Lucr. 1, 786. Nec cessant haec inter se mutare, meare De coelo, ad terram, de terra ad sidera mundi. Varr. R. R. 2, 2. Pastiones hiberno ac verno tempore hoc mutant, quod, etc. h. e. hoc differunt. Gell. 2, 23. Quantum mutare a Menandro Caecilius visus est! h. e. differre, degenerare, deficere. Id. 13, 3. Plerique grammaticorum asseverant, necessitudinem, et necessitatem mutare longe, longeque differre, h. e. habere diversam significationem. Id. 18, 12. hujusmodi alia recitat ex Caton. Varr. et aliis. ¶ Non mutat, non obest, non movet, non refert, ad rem non facit. Papin. Dig. 46, 1, 52. Nec mutat, confestim, an interjecto tempore fidem suam adstrinxerint. Id. ib. 50, 8, 3. Nec mutat, quod in eum pater partem bonorum donationis causa contulit. Ulp. ib. 15, 1, 3. extr. Nec quidquam mutare arbitror, an voluntate patris decurio factus sit: non mutat scil. speciem facti, vel responsum, seu decisionem. ¶ [*Confund. mutare et mutuare. V. Beierum ad Cic. Off. 2, 4, 15. et motare. V. h. v. in f. Mutare et movere. V. Burm. ad Virg. A. 3, 581. Mutare et mutilare nomen. Id. ib. 11, 543.]

MŪTO, onis, m. πέος, penis, ut interpretantur Gloss. Philox. Hinc Hor. Sat. 1, 2, 68. Huic si, mutonis verbis, mala tanta videntis, etc. Lucil. ap. Porphyr. ad Hor. l. c. A laeva lacrimas mutoni absterget amica. Id. ap. Festum in Tagax: Et mutoni' manum perscribere posse tagacem. ¶ Quamvis et Glossae Philox. et Porphyr. et Acro ad Hor. l. c., aliique plurimi recentiores mutonem ita interpretentur, ut mentulam significet, tamen ex Ciceronis locis mox afferendis patet, Muto, vel Mutto esse cognomen virile, fortasse a Mutinus derivatum, ad indicandum hominem sordidae libidinis. Cic. fr. or. pro Fundanio. Non modo hoc a Villio Annale, sed mehercule a Q. Mutone factum probare potest. Id. fr. or. pro Scauro (ed. A. Maio) 3. et (ed. A. Peyronio) 23. Audisse videor, L. Aelium, cum ulcisceretur patroni injurias, nomen Titii Q. Muttonis hominis sordidissimi detulisse. [*Recte quidem! At vocabulum muto, quod penem significat, non a muto, quod nomen virile denotat, sed vice versa originem duxit.]

MŪTŌNIĀTUS, a, um, adj. λάσταυρος, σάθων, grandi peculio, magnis conditionibus instructus, ap. Mart. 3, 73. et 11, 63. et Auct. Priap. 53., in quibus locis, fortasse propter metri necessitatem, quod est Phalaecium endecasyllabum, prima syllaba brevis est, licet longa sit in MUTO, onis.

*MUTOSUS, a, um, adj. Veg. de re veter. 3, 3. Mutosus venter. B. A.

*MUTTUM χοῦ interpretantur Gloss. Vet. B. A.

MŪTŬĀRĬUS, a, um, adj. idem quod mutuus. Appul. Apol. Mutuarias operas cambire cum vicinis.

MŪTŬĀTĪCĬUS, a, um, adj. δανειστὸς, qui mutuo datur. Gell. 20, 1. med. Maximeque in pecuniae mutuaticiae usu, atque commercio. Al. leg. mutuaticae.

MŪTŬĀTĬO, onis, f. acceptio mutui. Cic. Tusc. 1, 42. Qui me ea poena mulctaverit, quam sine mutuatione, et sine versura possem dissolvere. Id. Or. 3, 38. f. Translationes quasi mutuationes sunt, cum quod non habeas, aliunde sumas. Id. Fl. 20. Cum multos minutis mutuationibus defraudasset.

MŪTŬĀTUS, a, um, part. a mutuo. Val. Max. 6, 2. n. 1. extr. Mulier praesidium ab innocentia mutuata. Caes. B. C. 3, 60. Quam maximas potuerunt pecunias mutuati. Suet. Aug. 39. Notavit aliquos, quod pecunias levioribus usuris mutuati, graviori fenore collocassent. ¶ Passive. Plin. 2, 9, 6. Luna in totum mutuata a sole luce fulget. Appul. Met. 6. De solis flagrantia mutuato calore.

*MUTUCUMENSES, ium, incolae oppidi cujusdam Latii, quod fortasse Mutucuma audiebat. Plin. 3, 5. B. A.

MŪTŬĒ, adv. idem ac mutuo. Cic. Fam. 5, 7. Quibus si quando non mutue respondetur. Alii leg. mutuo. Adde ib. 2., ubi eadem est lectionis varietas.

MŪTŬĬTER, adv. mutuo. Varr. ap. Non. 11, 30. Vive, neque ama mutuiter.

MŪTŬĬTO, as, n. 1. mutuari cupio, mutuum rogito. Pl. Merc. prol. 52. Mutuitanti credere.

MŪTŬLUS, i, m. lignum, vel lapis extra parietem prominens, ad fulciendas coronas, aut tignorum capita, vel ad quippiam aliquid sustinendum: porro ita videtur appellatum, quia mutilum; est enim quasi mutila trabs. Varr. R. R. 3, 5. med. Mutuli crebri omnibus columnis impositi, sedilia avium. Colum. 8, 9. Receptacula turdorum non, tanquam columbis, loculamenta, vel cellulae cavatae efficiuntur, sed ad lineam mutuli per parietem defixi, tegeticulas cannabinas accipiunt, etc. Vitr. 4, 2. Uti e tignorum dispositionibus triglyphi; ita e canteriorum projecturis mutulorum sub coronis ratio est inventa. ¶ De mutulo pisce. V. MITULUS.

MŪTŪNUS. V. MUTINUS.

MŪTŬO, adv. πρὸς ἀλλήλους, ἀμοιβαίως, invicem, vicissim. Lepid. ad Cic. Fam. 10, 34. Etsi omni tempore summa studia officii mutuo inter nos certatim constiterunt. Suet. Aug. 53. Officia cum multis mutuo exercuit. Planc. ad Cic. Fam. 10, 15. extr. Fac valeas, meque mutuo diligas. Id. ib. 9. extr. Te, ut diligas me, si mutuo me facturum scis, rogo. Alii leg. te facturum, h. e. te amaturum amantem te. ¶ In malam partem. Hirt. B. Alex. 48. Quod vel ex conscientia sua, cum de se mutuo sentire provinciam crederet, vel multis signis eorum, qui difficulter odia dissimulant, animadvertere poterat. Suet. Tib. 44. Mutuo flagitia exprobrabant. Adde ipsius Cic. duo loca, sed dubiae lectionis, quae in MUTUE allata sunt. ¶ Mutuo petere. V. in Mutuus.

MŪTŬO, as, avi, atum, a. 1. δανείζομαι, mutuum sumo, mutuor. Caecil. ap. Non. 7, 48. Ad amicum currat mutuatum, mutuet mea causa. ¶ Translate ab alio sumere. Val. Max. 3, 4. n. 2. Effecit, ne haec civitas poenitentiam ageret, quod regem a finitimis potius mutuasset, quam de suis elegisset. ¶ [*Permut. mutuare et mutare. V. h. v. in f.]

MŪTŬOR, aris, atus sum, dep. 1. δανείζομαι, mutuum accipio, utendum sumo, sive gratis, sive cum usuris: et dicitur fere de pecunia, frumento, et hujusmodi, quae non redduntur eadem. Cic. Att. 15, 15. Profectionem meam Erotis dispensatio impedit: nam cum ex reliquis vel abundare debeam, cogor mutuari. Id. Att. 7, 3. f. Solvamus, inquis: age, a Coelio mutuabimur. Id. ib. 8, 6. f. Mutuari ab aliquo in sumptum. Tac. A. 6, 17. Facta mutuandi copia sine usuris per triennium. Caes. B. C. 3, 60. et Suet. Aug. 39. Mutuari pecunias. V. MUTUATUS. Appul. Met. 1. Sub qua specie mutuari cupis? an tu solus ignoras, praeter aurum argentumque, nullum nos pignus admittere? Sen. ep. 81. med. Quanto hilarior est qui solvit, quam qui mutuatur; tanto etc. ¶ Significat etiam commodatum sumere. Auct. dial. de Or. 9. de poeta recitaturo: Rogare cogitur, ut sint, qui dignentur audire: et ne id quidem gratis: nam et domum mutuatur, et auditorium exstruit, et subsellia conducit, etc. et ib. 32. Aliter utimur propriis, aliter commodatis; longeque interesse manifestum est, possideat quis quae profert, an mutuetur. ¶ Translate est universim quippiam ab alio sumere utendi gratia. Cic. Fat. 3. Orator subtilitatem ab Academia mutuatur, et ei vicissim reddit ubertatem orationis. Id. Or. 62. extr. Necessitas cogit aut novum verbum facere, aut a simili mutuari. Quint. 6, 3. med. Subtilior illa translatio, cum quod in alia re fieri solet, in aliam mutuamur. Hirt. B. G. 8, 21. A Germanis ad id bellum auxilia mutuatus erat. Liv. 30, 12. f. Ab amore temerarium atque impudens consilium mutuatur. Tac. A. 1, 38. Mutuari praesidium ab audacia. Just. 9, 1. pecuniae commercium de piratica. Cic. Tusc. 2, 18. extr. A viris virtus nomen est mutuata.

MŪTUS, a, um, adj. κωφὸς, ἄφωνος, qui linguae usu in loquendo caret, elinguis, tacitus: a μῦ, seu mu sono, quem muti edunt. Non. 1, 29. Mutus onomatopoeia est incertae vocis. Nam mutus sonus est proprie, qui intellectum non habet. Cic. Phil. 3, 9. Nonne satius est mutum esse, quam, quod nemo intelligat, dicere? Id. Leg. 3, 1. med. Vere dici potest, magistratum legem esse loquentem, legem autem mutum magistratum. Ter. Eun. 3, 1, 27. papae! Jugularas hominem: quid ille? Thr. mutus illico. Id. Heaut. 4, 4. f. Tu nescis id, quod scis, Dromo, si sapies. Dro. mutum dices. Pl. Merc. 2, 4, 26. quin taces? Eu. muto imperas, h. e. taceo hercle. ¶ Translate Ov. Pont. 2, 7, 52. Omnis pro nobis gratia muta fuit, h. e. amicorum favor vocem non habuit, qua pro me deprecaretur. Id. Her. 15, 198. Plectra dolore tacent, muta dolore lyra est. Quint. 6, 1. med. Miserorum etiam mutus aspectus lacrimas movet. Ov. Met. 11, 602. de sede Somni: Muta quies habitat. Id. Trist. 5, 14, 17. nunquam vox est de te mea muta, h. e. nunquam taceo laudes tuas. ¶ Est epitheton brutorum animalium. Cic. Q. Fr. 1, 1, 8. Praeesse mutis pecudibus. Id. Fin. 1, 21. Mutae bestiae. Naev. ap. Non. l. c. quadrupedes. Stat. Th. 5, 334. Muta armenta. Hor. Sat. 2, 3, 219. agna. ¶ Mutae res sunt irrationabilia, et inanima. Cic. N. D. 1, 14. Res inanimae atque mutae. Id. Verr. 2, 5, 67. Omnia muta atque inanima. Quint. 6, 1. med. Mutae tamen res movent, aut cum ipsis loquimur, aut cum ipsas loqui fingimus. ¶ Commode etiam muta dicuntur, quae nullum sonum edunt. Pl. Trin. 4, 2, 163. Mutum tintinnabulum. Prud. in Sym. 2, 949. mola muta. Quint. 6, 2. med. de tabula picta: effigies. Cic. Cat. 3, 5. Imago avi tui te a tanto scelere etiam muta revocare debuit; et ib. 11. Nihil me mutum potest delectare, nihil tacitum, h. e. nulla statua, vel imago. Sil. 8, 127. Oscula bis terque mutae infixit arenae. Hor. Od. 4, 3, 19. Muti pisces. Virg. A. 9, 341. leo manditque, trahitque Molle pecus, mutumque metu. Pl. Mil. 3, 1, 69. et Sen. Herc. Fur. 536. Mutum

mare, *h. e.* tranquillum. *Quint.* 1, 4. Cousonan-
tes in semivocalium numerum, mutarumque parti-
ri, *h. e.* quae sine auxilio vocalium enunciari non
possunt, ut ait *Diomed.* 2, 417. Sunt autem octo
b, c, d, g, k, p, q, t. Hae a semivocalibus quo-
modo differant, V. in SEMIVOCALIS. ¶ Mutum
fundi instrumentum *Varr. R. R.* 1, 17. vocat plau-
stra, semivocale boves, vocale servos. ¶ *Muta*
item dicuntur loca, in quibus siletur. *Cic. in Sen.*
3. Mutum forum, elinguem curiam, tacitam et
fractam civitatem videbatis. *Id. Mil.* 19. Muta
solitudo. *Stat. Achill.* 1, 239. speluncaque docti
Muta senis. *Id. Silv.* 4, 5, 20. unique canenti
Mutus ager domino reclamat. ¶ Et tempora. *Cic.*
Att. 8, 14. Nullum fuit tempus, quod magis de-
buerit mutum esse a litteris. *Stat. Th.* 4, 183.
mutos Thamyris damnatus in annos, *h. e.* spolia-
tus facultate poetica. *Ov. Met.* 7, 184. mediae per
muta silentia noctis. ¶ Et ea, de quibus tacetur,
quae praedicari non solent, ingloria, ignobilia, ob-
scura. *Stat. Th.* 11, 284. mutus, et e grege san-
guis. *Sil.* 3, 579. mutum volvens inglorius aevum.
¶ *Muta exta* ap. *Fest.* sunt, ex quibus nihil divi-
nationis, aut responsi elicitur. ¶ *Mutae artes*
sunt omnes praeter musicam, poeticam, divinandi
artem, et augurium, quae sunt artes Apollineae,
et cantu ac versibus perficiuntur: poetae autem ja-
ctant, sibi solis veram aeternamque gloriam licere
carminibus comparare: *Virg. A.* 12, 396. Scire
potestates herbarum, usumque medendi Maluit, et
mutas agitare inglorius artes. Alia ratione *mutas*
artes dixit *Cicero*, quae sine eloquentia exercentur,
Or. 3, 7. Si hoc in his quasi mutis artibus est
mirandum, quanto admirabilius in oratione, atque
in lingua? *Quint.* 5, 10. *f.* Mutam quandam scien-
tiam consequi, *h. e.* cognitionem locorum, ex qui-
bus ducuntur argumenta, sine vi et facultate di-
cendi. Hoc sensu intelligi possunt etiam *mutae ar-*
tes ap. *Virg.*, quia morbi non eloquentia, sed re-
mediis curantur, ut ait *Cels. praef. med.* ¶ *Muti*
magistri sunt libri. *Gell.* 14, 2. ¶ *Muti lapides*,
quibus nihil est inscriptum. *Hyg. de lim.* p. 156.
Goes. ¶ *Mutae personae* in comoediis, et tra-
goediis sunt, quae prodeunt quidem, sed nunquam
loquuntur, licet cum iis loquantur alii. V. *Ter.*
Andr. 3, 2. et *Ad.* 1, 1., *Sen. Thyest. a.* 3. etc.

MŪTUSCAEUS, a, um, adj. ad Trebulam Mutuscam pertinens, opp. oliviferum Sabinorum, ut appellat *Virg. A.* 7, 711. Altera vero fuit in Sabinis Trebula, cui Suffenatis cognomen. Hinc *Mutuscaei, orum*, ejus oppidi cives. *Plin.* 3, 12, 17. Trebulani, qui cognominantur Mutuscaei.

MŪTŬUS, a, um, adj. πρὸς ἀλλήλους, ἀμοιβαῖος, vicissim habitus, reciprocus, pariter respondens. *Cic. ad Planc. post ep.* 16. *l.* 16. *ad Att.* Ad paternas necessitudines magnam attulit accessionem tua voluntas erga me, meaque erga te par atque mutua. *Id. Fam.* 5, 2. Multum in amicitia hoc arbitror, cum par voluntas accipitur et redditur; et *ib.* 13, 65. Multa et magna inter nos officia paria et mutua intercedunt. *Id. Amic.* 6. In amici mutua benevolentia conquiescere. *Nep. Dat.* 10. Mutua beneficia. *Catull.* 45, 20. Mutuis animis amant, amantur. *Virg. G.* 1, 301. Mutuaque inter se laeti convivia curant. *Sen. Agam.* 268. Mutuam veniam pacisci. *Justin.* 22, 4. *extr.* Ratus, exaequata utriusque ordinis conditione, mutuam inter eos virtutis aemulationem futuram. *Id.* 18, 5. Mutuarum rerum commercio gaudentes. *Liv.* 4, 41. Nox omnia erroris mutui implevit, *h. e.* tam ex parte Romanorum, quam hostium. *Ov. Met.* 1, 655. retices, nec mutua nostris Dicta refers. *Plin.* 10, 23, 31. Olores mutua carne vescuntur inter se. *Virg. A.* 10, 755. Jam gravis aequabat luctus, et mutua Mavors Funera. *Sen. Med.* 470. Terrigena miles mutua caede occidit. *Justin.* 13, 8. Cum Eumene congressus, diu, mutuis vulneribus acceptis, colluctatus est. *Tac. G.* 1. Germania a Sarmatis Dacisque mutuo metu, aut montibus separatur. *Id. Ann.* 14, 3. Anicetus mutuis odiis Agrippinae invisus; et *ib.* 6, 4. Mutuam accusationem intendere; et *H.* 3, 33. Praeda ipsos direptores in mutuam perniciem agebat. ¶ *Mutuum facere*, respondere ex aequo, par pari referre. *Pl. Curt.* 1, 1, 47. ea me deperit. Ego autem cum illa facere nolo mutuum; et *Trin.* 2, 4, 37. Bene tibi vult. *Lesb.* edepol mutuum mecum facit. *Id. Mil.* 4, 6, 38. Ut amore perdita est haec misera! *Pyr.* mutuum fit. *Non.* 2, 538. adverbii ritu *mutuum* accipit in illo *Lucilii:* Et si maxime, quod spero, mutuum hoc mecum facis. Sed potest referri ad modo dicta. ¶ *Mutua* pro mutuo adv. vicissim. *Vet. Poeta* ap. *Varr. L. L.* 6, 3. Dic tu illam pusam: sic fiet mutua muli: supple *scabunt*. V. MULUS. *Lucret.* 2, 75. inter se mortales mutua vivunt; et 4, 301. hic idem Nunc sit laevus, et e laevo sit mutua dexter; et 5, 1099. Mutua dum inter se rami stirpesque tenentur. *Propert.* 1, 5, 30. Alter in alterius mutua flere sinu. *Catull.* 50, 6. Reddens mutua per jocum atque vinum. ¶ *Per mutua*, mutuo, vicissim. *Virg. A.* 7, 66. pedibus per mutua nexis Examen subito ramo frondente pependit. ¶ *Dare, accipere mutuum* est ita utendum dare, aut accipere, ut tantundem, non tamen idem, reddatur: et dicitur de pecunia, frumento, et hujusmodi, quae numero, pondere, mensura constant, quae non redduntur eadem, sed idem genus: nam si eadem reddantur, *commodare*, et *commodatum accipere* dicimus, δανείζω, χράω, ἐν δάνει λαμβάνω. *Varr. L. L.* 4, 36. *med.* ducit a Siculo μοῖτον, quod est χάρις, gratia. *Paul. Dig.* 12, 1, 2. et *Cajus Instit.* 3. (ed. *Goeschenio*) §. 93. ex eo, quod ex *meo tuum* fit. Alii a *muto, as*, quia in his, quae mutuo fiunt, mutatio, et alternatio est. Atque hae duae posteriores notationes omnem hujus vocis vim et usum complectuntur. *Pl. As.* 1, 3, 95. Si viginti minas mutuas non potero, certum est, sumam fenore. (*Non.* 5, 70. legit *mutuo.*) *Id. Pers.* 1, 3, 37. ut nummos sexcentos mihi Dares utendos mutuos; et 1, 1, 5. miser fio quaerendo argento mutuo. *Id. Trin.* 4, 3, 48. nam ego talentum mutuum Quod dederam, talento inimicum mihi emi, amicum vendidi. *Id. Ps.* 1, 3, 60. nullus est tibi, quem roges mutuum Argentum; et *Pers.* 1, 1, 44. Argentum mutuum alicunde exorare. *Cic. Phil.* 10, 11. Pecunias a quibus videatur, ad rem militarem mutuas sumat. *Id. Agr.* 2, 30. *f.* Siciliae civitatibus M.' Aquillius etiam mutuum frumentum dedit. ¶ Translate. *Pl. Amph.* 2, 2, 187. Saltem tute, si pudoris egeas, sumas mutuum. ¶ *Mutuum* absolute, pecunia, aut alia res mutua, item ipse contractus. *Paul. Dig.* 12, 1, 2. Mutuum damus, recepturi non eandem speciem, etc. et *paulo post:* Mutui datio; et *mox:* Creditum a mutuo differt, quo genus a specie; et *mox:* Mutuum non potest esse, nisi proficiscatur pecunia. ¶ Dicimus etiam *mutuo petere. Justin.* 17, 2. *med.* Ab Antigono naves, ad exercitum in Italiam deportandum, mutuo petit; ab Antiocho pecuniam; a Ptolemaeo militum auxilia.

[MUTYCENSIS, e, adj. ad Mutycen, seu Muticam pertinens, Siciliae urbem propeP achynum promontorium, nunc *Modica.* [*Μότουκα Ptolemaeo.*] *Cic. Verr.* 2, 3, 43. Theomnastus Syracusanus in agrum Mutycensem cur abs te immissus est? *F.*]

*MUZA, ae, f. portus Arabiae Felicis cum emporio. *Plin.* 6, 23. *B. A.*

*MUZIRIS, is, Μούσιρις, Indiae emporium, cujus meminit *Plin.* 6, 23. ¶ Paludem ejusdem nominis in vicinia memorat *Tab. Peut. B. A.*

MY

MYĂ, ae, f. μύα, genus conchae, sive margaritae in freto circa Bosphorum Thracium, uniones rufos, ac parvos gignens. *Plin.* 9, 35, 56. ¶ *Fuit et Mya insula, in sinu Ceramico. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

[MYĂCANTHOS, i, f. vel Myacanthon, i, n. herba, quae alio nomine corruda dicitur. [*Mäusedorn.*] *Plin.* 19, 8, 42. Hunc intelligo terrestrem asparagum, quem Graeci hormenum, aut myacanthon vocant. *F.*]

MYĂCES, um, m. plur. μύακες, pisces ex concharum genere, qui muricum modo coacervantur, vivuntque in locis algosis, et ubi dulcis aqua copiosa mari miscetur. *Plin.* 32, 9, 31.

MYAGROS, i, m. μύαγρος, πελάμπυρον, herba ferulacea, foliis similibus rubiae, tripedanea, semine oleoso. Fit enim ex eo oleum, quod oris ulceribus eo peruncti medetur. *Plin.* 27, 12, 81.

*MYAGRUS, i, m. statuarius quidam, de quo *Plin.* 34, 8. *B. A.*

*MYANDRA, oppidum Ciliciae. *Plin.* 5, 27. ¶ Legitur et *Myarida. B. A.*

*MYARĪDA. V. v. praec. *B. A.*

MYCĂLAEUS, a, um, adj. Mycalensis. *Claud. in Eutrop.* 2, 264. Icarium pelagus, Mycalaeaque litora.

*MYCĂLE, opp. V. in *Mycalensis.* ¶ Mycale, mulier venefica, de qua *Ov. Met.* 12, 26. Adde *Sen. Herc. Oet.* v. 525. *B. A.*

MYCĂLENSIS, e, adj. ad Mycalem pertinens. *Val. Max.* 6, 9. *n.* 5. *extr.* Excelsissimus Mycalensis montis vertex. Est autem *Mycale* mons et oppidum Cariae, inter Maeandrum et Caystrum fluvios, non procul ab Epheso, e regione Sami insulae. *Ov. Met.* 2, 223. *Just.* 2, 14. ¶ In *Nep. Cim.* 2. ap. *Mycalen* per errorem positum credunt docti pro ap. *Eurymedonta. B. A.*

MYCĂLESĬUS, a, um, adj. Mycalensis. *Stat. Th.* 9, 281. Induit a tergo Mycalesia cuspis Agyrten.

MYCĂLESSOS, i, m. Μυκαλησσὸς, mons et oppidum Boeotiae. *Plin.* 4, 7, 12. *Stat. Th.* 7, 272. quos pinigeris Mycalessos in agris Nutrit. ¶ Scribitur et *Mycalesos.*

MYCĒMĂTĪAS, ae, m. μυκηματίας, genus terrae motus cum sonitu minaci, cum dissolutis elementa compagibus ultro adsiliunt, vel relabuntur, considentibus terris. Tunc enim necesse est velut taurinis reboare mugitibus fragores fremitusque terrenos. Ita describit *Ammian.* 17, 7. *f.* Est autem ἀπὸ τοῦ μυκήματος, mugitus, a μυκάω, mugio. V. MYCETIAS.

*MYCĒNA, ae, et } V. *Mycenae, arum. B. A.*
*MYCĒNE, es, f. }

MYCĒNAE, arum, et Mycene, es, et Mycena, ae, f. Μυκῆναι, opp. Peloponnesi, in Argia regione, conditum a Lacedaemone Semelas filio, teste *Is. Or.* 15, 1. (al. a Perseo Danaes filio), manibus et arte Cyclopum, ut colligitur ex *Sen. Herc. Fur.* 997. et denominatum a Mycena Nympha: in quo Agamemnon regnavit. *Virg. A.* 6, 838. Agamemnoniaeque Mycenae. *Ov. Fast.* 3, 83. Junonem Sparte, Pelopeiadesque Mycenae; quoniam *scil.* ibi Pelops habitavit: a cujus filio Thyeste Thyesteas etiam vocat *Lucan.* 1, 544., malas vocat *Mart.* 14, 1. propter scelera Atrei, et Thyestis. ¶ In singulari numero. *Sil.* 1, 27. Ante Agamemnoniam gratissima tecta Mycenen. *Virg. A.* 5, 52. Argolicove mari deprensus, et urbe Mycenae. Alii leg. *Mycenis. Auct. Priap.* 77. Dodona est tibi, Juppiter, sacrata, Junoni Samos, et Mycena Diti. *Sil. l. c.* confirmat, hanc urbem Junoni sacram fuisse. ¶ *Fuit et Mycenae nomen oppidi Cretae, ab Agamemnone conditi. *Vell.* 1, 1. In Cretam insulam rejectus, tres ibi urbes statuit, duas a patriae nomine, unam a victoriae memoria, Mycenas. V. MYRINA. *B. A.*

MYCĒNAEUS, a, um, adj. ad Mycenas pertinens. *Ov. Trist.* 2, 400. Teque, Mycenaeo, Phoebas, amata duci, *h. e.* Cassandra amata ab Agamemnone Mycenarum rege. *Lucan.* 7, 74. Mycenaea Diana, *h. e.* quae Mycenis colebatur. *Ov. Her.* 5, 2. Mycenaea littera facta manu, *h. e.* Agamemnonis. *Propert.* 2, 18, 32. Mycenaeae rates, *h. e.* classis Graecorum duce Agamemnone. Sic *Val. Fl.* 1, 381. Mycenaea vela. *Stat. Silv.* 3, 3, 189. flamma, *h. e.* ignis Graecorum, quo Troja arsit; et *ib.* 5, 1, 59. Mycenaeum aurum, *h. e.* quo Thyestes uxorem Atrei fratris Mycenarum regis corrupit.

MYCĒNENSIS, e, adj. Mycenaeus. *Cic. Fin.* 2, 6. ex poeta: Omnes Danai, aut Mycenenses, Attica pubes.

*MYCENĬCA, ae, f. locus Argis vicinus in Peloponneso. *Liv.* 32, 39. *B. A.*

MYCĒNIS, idis, f. Iphigenia Agamemnonis Mycenarum regis filia. *Ov. Met.* 12, 34. Supposita fertur mutasse Mycenida cerva.

MYCĒTĬAS, ae, m. μυκητίας, species terrae motus, eadem, quae mycematias, et ab eadem origine. *Appul. de Mundo*: V. h. v.

MYCŌNĬUS, a, um, adj. Μυκώνιος et Μυκόνιος, ad Myconum, seu Myconen pertinens, quae est insula maris Aegaei, una Cycladum, inter Tenon et Icariam. *Plin.* 14, 7, 9. Myconium vinum. ¶ *Myconii, orum*, ejus incolae, quos omnes calvos nasci scribit *Plin.* 11, 37, 47. Unde *Lucil.* ap. *Donat.* ad *Ter. Hec.* 3, 4, 26. Myconi omnis calva juventus. Hinc proverb. Μυκώνιος φαλακρὸς.

[MYCTER, ēris, m. μυκτὴρ, nasus. Est nomen proprium servile. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 39. *n.* 203. Mycter Ofilii. *F.*]

*MYDON, onis, m. pictor insignis, Solis in Cilicia natus. *Plin.* 35, 11. *B. A.*

MYDRĬĂSIS, is, f. μυδρίασις, oculorum morbus, quo pupilla effunditur, et dilatatur, aciesque ejus hebescit, ut describit *Cels.* 6, 6. *n.* 37., ubi semel Graecis litteris, et semel Latinis hanc vocem scribit.

MYGDŎNES, um, m. plur. Μύγδονες, populi Mygdoniae in Macedonia. *Plin.* 4, 10, 17. item in Phrygia. *Id.* 5, 30, 33.

MYGDŎNĬĂ, ae, f. Μυγδονία, regio litoralis Macedoniae, in qua Niobe in saxum versa est, inter Axium et Strymonem fl. ac juxta sinum Toronaicum. *Plin.* 4, 10, 17. ¶ Mygdonia item Asiae regio, in ea Phrygiae parte, quae Troadi superjacet. *Plin.* 5, 32, 41., *Solin.* 40. V. MYGDONIS. ¶ Mygdonia item regio Mesopotamiae ap. Mygdonium fl., dicta a Mygdone rege, vel a Mygdonibus pop. Macedoniae, teste *Plinio* 6, 13, 16. ¶ Etiam Bithynia olim Mygdonia dicta est, teste *Solin.* 42.

MYGDŎNĬDES, ae, m. patronym. filius Mygdonis. *Virg. A.* 2, 341. juvenisque Choroebus Mygdonides. Ubi *Servius:* hic filius Mygdonis, et Anaximenae fuit.

MYGDŎNIS, idis, f. quae est ex Mygdonia. *Ov. Met.* 6, 45. Mygdonidesque nurus, *h. e.* Lydiae. Porro Lydia est Phrygiae magnae contermina. Adde quod Mygdonum, Phrygum, Troumque fines inter se distinguere, haud facile esse, *Strabo* monet *l.* 12. et poetis haec miscere jamdiu licet. *Vet. epigr.* in *Anthol. Lat.* T. 2. p. 264. *Burm.* hoc tumulo Mygdonis umbra tegor. Adde *Val. Fl.* 3, 320.

MYGDŎNĬUS, a, um, adj. ad Mygdoniam pertinens, Μυγδόνιος. Saepe pro Phrygia ponitur. *Hor. Od.* 2, 12, 22. Aut pinguis Phrygiae Mygdonia opes; et *ib.* 3, 16, 41. si Mygdoniis regnum Alyattei Campis continuem. *Ov. Her.* 20, 106. de Niobe: Nunc quoque Mygdonia flebilis exstat humo; et *ib.* 15, 142. Mygdonium marmor, *h. e.* Phrygium [et Synnadicum, nunc vulgo *pavonazzetto. F.*] *Claud. in Eutr.* 2, 408. Mygdoniae volucres; et *ib.* 1. Mygdonii cineres. *Val. Fl.* 8, 230. planctus, *h. e.* Phrygum sacerdotum Cybeles, quos *Stat. Silv.* 5, 3, 245. dicit Mygdonios dolores. *Val. Fl.* 3, 47. Mygdonia mater, *h. e.* ipsa Cybele mater Deum.

Prop. 4, 6, 7. carmenque recentibus aris Tibia Mygdoniis libet eburna Cadis, *h. e.* modis Phrygiis. *Cados* volunt esse urbem Phrygiae. V. *Scalig. Stat. Silv.* 2, 2, 108. Mygdonius senex, *h. e.* Tithonus Aurorae maritus, filius Laomedontis regis Phrygiae. *Id. Th.* 2, 134. Et jam Mygdoniis elata cubilibus alto Impulerat coelo gelidas Aurora tenebras, *h. e.* orientalibus. Nam Asia et Phrygia Graeciae est ad orientem. *Sidon. carm.* 22, 174. Quantum Mygdonio committunt Gargara sulco: sc. quia Gargara in Troade sunt, quae ad Phrygiam pertinet. ℙ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* in *Giorn. Arcad.* T. 28. p. 361. C. Julius Mygdonius. *F.*]

MYIAGRUS, i, m. Μυίαγρος et Μυΐαγρος, muscarum venator: a μυῖα, musca, et ἄγρα, captura. Cogn. est ridiculi numinis, cui datum muscas interimere. *Plin.* 10, 28, 40. Invocant et Aegyptii ibes suas contra serpentium adventum: et Elei Myiagron Deum, muscarum multitudine pestilentiam afferente: quae protinus intereunt, quam litatum est ei Deo. *Solin.* 1. *in.* narrat, in sacello Herculis, in foro boario, muscas non intrare, quia Hercules cum viscerationem sacricolis daret, Myiagrum Deum dicitur imprecatus. ℙ Idem etiam *Myodes* seu *Myiodes* dicitur, Μυιώδης. *Plin.* 29, 6, 34.

MYISCAE, arum, f. plur. μυΐσκαι, species myacum, rotunditate differentes, minores aliquanto, atque hirtae, tenuioribus testis, et carne duriores. *Plin.* 32, 9, 31.

MYISCUS, i, m. idem quod myiscae. *Plin.* 32, 9, 31. V. v. praec.

*MYLAE, arum, Μύλαι, opp. Siciliae. V. MYLAEUS et MYLASENUS. ℙ Fuit et Mylae nomen duarum insularum, Cretae adjacentium. *Plin.* 4, 12. ℙ Mylae, opp. Thessaliae. *Liv.* 42, 54. *B. A.*

MYLAEUS. V. MYLASENUS.

*MYLAS, vel fortasse Myla, ae, m. fluvius Siciliae, medio inter Megaram et Leontinos (vel Leontium) loco. *Liv.* 24, 30. *in.* et 31. *extr. B. A.*

*MYLASA, orum, τὰ Μύλασα *Pausan.* τὰ Μύλασσα *Strab.* et *Herod.* Cariae oppidum. *Plin.* 5, 29. ℙ Nomen traxit, si *Steph. Byz.* credamus, a Mylaso Aeoli abnepote. *B. A.*

*MYLASEA, ae, f. cannabis species. *Plin.* 19, 9. *B. A.*

[MYLĂSENSIS, e, et Mylasius, a, um, adj. ad Mylasam seu Mylasa pertinens, illustrem Cariae urbem, nunc *Milaso*. *Liv.* 45, 25. Mylasenses, Alabandenosque acie vicerunt. *Cic. Fam.* 13, 56. Ut ecdici Mylasii Romam mitterentur. *F.*]

MYLĂSĒNUS, a, um, adj. ad Mylas pertinens. Sunt autem Mylae opp. Siciliae, nunc *Melazzo*, in ora occidentali, non procul a Peloro: de quo *Plin.* 3, 8, 14., 2, 98, 101., 31, 4, 28. et *Sen. Q. N.* 3, 26. Apud hoc oppidum Caesar Augustus navali proelio Sex. Pompejum Cn. filium, ductu M. Agrippae superavit, ut *Suet. Aug.* 16., *Vell.* 2, 79. et *Flor.* 4, 8. narrant. Hinc *Auson.* 215. Aut Pompejani Mylasena pericula belli. Alii leg. *Mylaea.* ℙ *Mylaseni, i. q. Mylassenses. *Liv.* 38, 39. ed. *Drak.* ubi ed. *Gronov.* habet *Milesiis. B. A.*

*MYLASĪI et

*MYLASEIS (trisyll.) Μυλασεῖς, i. q. Mylassenses. *Cic. Fam.* 13, 56. ubi utraque occurrit vox. *B. A.*

*MYLASSENSES, ium, incolae Mylasorum. *Liv.* 44, 25. *extr. Cic. Phil.* 5, 7. ℙ V. MYLASA. *B. A.*

*MYLE, es, f. opp. Ciliciae. *Plin.* 5, 27. *B. A.*

MYLOECOS, i, m. μυλοικός, genus vermiculi ex blattis: a μύλη, mola, et οἰκέω, habito, quod circa molas fere soleat nasci. *Plin.* 29, 6, 39.

[MYNDENSIS, e, adj. ad Myndum pertinens, maritimam Cariae urbem a Cassii victoria de Rhodianis nobilitata. *Cic. Fam.* 3, 8. Myndensium testimonium. *F.*]

*MYNEUS, i, opp. Thessaliae, de quo *Plin.* 4, 8. *B. A.*

[MYŎBARBUM Liberi Patris, titulus est epigrammatis 30. *Ausonii*, quod cantharum interpretatur *Scal. lection. Auson.* 2, 27., ita vero dici putat a Graeca voce μῦς, et Latina *barba.* Sed nihil certi affert, nec dum ab ullo erudito allatum est. *F.*]

MYOCTŎNOS, i, m. μυοκτόνος, aconitum herba, seu radix aconiti, ita dicta, quod e longinquo mures interficiat: a μῦς, mus, et κτείνω, occido. *Plin.* 27, 3, 2.

MYODES. V. in MYIAGRUS.

*MYONNĒSUS vel Myonnesos, Μυόννησος *Strab.* Μυόνησος *Thucyd.* promontorium Ioniae, cum oppido cognomine, inter Teum, Lebedum Samumque insulas. *Liv.* 37, 13. 27. 28. 29. 30 et 33. ℙ Item insula Epheso adjacens, una ex iis quae *Pisistrati Insulae* audiebant. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

MYŎPĂRO, ōnis, m. genus navigii forma angusta et oblonga: cujusmodi piratae uti solent. *Festus:* Myoparo genus navigii ex duobus dissimilibus formatum: nam midion (corrige *myon*) et paron per se sunt. *Scalig.* putat dictum esse a Paro insula, et μύων, adstrictus, quod a μύω, claudo. *Isid. Or.* 19, 1. Myoparo, quasi minimus paro. Est enim scapha ex vimine facta, quae contecta crudo corio genus navigii praebet, qualibus utuntur Germanorum piratae in Oceani litoribus, vel paludibus ob agilitatem. V. PARO et PARUNCULUS. *Non.* 13, 6. Myoparo est navicula piratarum. *Cic. Verr.* 2, 3, 80. Te praetore, paucorum adventu myoparonum classis pulcherrima piratarum manibus incensa est. *Id. fragm.* ap. *Non. ib.* Cum quaereretur ex eo, quo scelere impulsus mare haberet infestum uno myoparone; eodem, inquit, quo tu orbem terrae. *Sall. ib.* Mari placido a duobus praedonum myoparonibus circumventa. ℙ Non soli piratae eo utuntur. *Cic. Verr.* 2, 1, 34. Milesios navem poposcit, quae eum praesidii causa Myndum prosequeretur. Illi statim myoparonem de sua classe, ornatum atque armatum dederunt. Ubi *Ascon.* Habent Milesii praesidiariam classem, ex foedere praebendam populo R. maritimis necessitatibus.

MYOPHŎNON, i, n. μυόφονον, herba muribus exitialis, fortasse eadem, quae myoctonos, et aconiton: a μῦς, mus, et φόνος, caedes. *Plin.* 21, 9, 30.

MYOPS, ōpis, comm. gen. μύωψ, ωπος, qui adeo infirma est oculorum acie, ut nisi proxime admotas oculis res cernat; cernat autem, etiamsi minima sint: longe autem posita non cernat, quamvis grandiora: quasi μύων ὦπας, claudens oculos, quia hujusmodi prope connivere solent, ut videant. *Ulp. Dig.* 21, 1, 10. De hydropico quaesitum est, an sanus esset; et puto redhiberi posse: sed quid de myope? morbosum esse constat. ℙ Vox Graeca est, cui Latina *luscitiosus* aeque respondet, ut docet *Gell.* 4, 2.

*MYOSHORMOS, i, (μυὸς ὅρμος, i. e. muris statio), portus Arabici sinus, in litore Aegyptio. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

MYŎSŎTĂ sive Myosotis, laevis herba, caulibus pluribus ab una radice, aliquatenus rubentibus, concavis, ab imo foliis angustis, oblongis, dorso acuto, nigris per intervalla, assidue geminatis, tenuibus cauliculis ex alis prodeuntibus, flore caeruleo, radice digitali crassitudine, multis capillamentis fimbriata. [*Mäuseöhrchen*, Myosotis scorpioides, *L.*] Ita *Plin.* 27, 12, 80. Est autem μυὸς ὦτα vel ὠτίς, muris auris vel auricula: et *murina auricula* dicitur a *Scrib. Comp.* 153. ℙ *Myosōtos* etiam dicitur herba alsine, quia cum prorepit, musculorum aures imitatur foliis. *Plin.* 27, 4, 8.

*MYRA, orum, Μύρα plur. *Strab. Ptolem.* et *Act. Apost.* 27, 5. urbs Lyciae. *Plin.* 5, 27. *B. A.*

MYRĂPĬĂ pira, ita dicta sunt ab odore: nam μύρον unguentum, et ἄπιον, pirum est. *Cels.* 4, 19. *f.* et *Plin.* 15, 15, 16. Alii scribunt *myrrhapia*, quasi myrrhae odorem habeant. Ap. *Colum.* 12, 10. legitur etiam *myrappia:* [at *Schneiderus* leg. *myrapia. F.*]

*MYRIANDROS vel Myriandrus, i, f. Μυρίανδρος, Syriae oppidum, in Seleucide, in confinio Ciliciae, ad sinum Issicum. *Plin.* 2, 108. et 5, 22. *Mela* 1, 22. *extr. B. A.*

MYRĪCĒ, es, et Myrica, ae, f. μυρίκη, genus humilis virgulti: de quo *Plin.* 13, 21, 37. Myricen fert et Italia, quam alii tamaricen vocant: Achaja autem bryam silvestrem. Insigne in ea quod sativa tantum ferat gallae similem fructum. *Id.* 24, 9, 41. Myricen Lenaeus similem scopis Amerinis dicit; et *paulo post:* Vulgus infelicem arborem eam appellat, quoniam nihil ferat, nec seratur unquam. *Virg. Ecl.* 4, 2. Non omnes arbusta juvant, humilesque myricae. *Ov. A. Am.* 3, 691. fragiles; et *Met.* 10, 97. tenues. ℙ De re impossibili. *Virg. Ecl.* 8, 54. Pinguia corticibus sudent electra myricae. *Ov. A. Am.* 1, 747. Si quis idem speret, jacturas poma myricas Speret, et in medio flumine mella petat. ℙ *Fuit et Myrice nympha, mater Milichi, a qua genus duxisse fertur Imilce, uxor Hannibalis. *Sil.* 3, 103. *B. A.*

*MYRĪNA, ae, f. urbs in Aeolia, quae et Sebastopolis dicta. Condita ab Amazonibus. *Cic. Fam.* 5, 20. *Mela* 1, 18. *Liv.* 33, 30. *Plin.* 5, 30. *Tac. A.* 2, 47. ℙ Huc fortasse referendum illud *Mart.* 9, 43, 1. Campis Myrinis: ubi al. leg. *marinis.* V. MYRINUS. ℙ Fuit et Myrina opp. Lemni insulae. *Plin.* 4, 12. ℙ Item Cretae opp. *Id. ib.* ubi tamen *Mycenae* mavult legere *Harduinus. B. A.*

[MYRĪNE, es, f. μυρίνη, idem ac myrrhina, myrrhea. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 299. *n.* XXV. Rutilia Myrine. *F.*]

[MYRĪNEPHŎRUS, i, m. ferens myrtum: a μυρίνη, myrtus, et φέρω, fero. Est nomen proprium servile. *Inscr.* ap. *Grut.* 947, 10. Myrinephoro dulci, qui vix. An. III. Mes. VIII. D. XXX. P. Lucretius Fortunatus fecit vernae suo. *F.*]

[MYRĪNUS, i, m. μυρῖνος, piscis. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 240. *col.* 3. M. Licinius Myrinus. ℙ Est etiam *Myrinus, a, um.* De campis Myrinis ap. *Mart.* V. in CAMPE. *F.*]

MYRĬŌNYMĂ, ae, f. μυριώνυμος, innumera habens nomina, a μυρίος, innumerus, et ὄνυμα, nomen. Est epitheton Isidis in *Inscr.* ap. *Grut.* 83, 11. et in altera ap. *Fabr.* p. 469. *n.* 108. et *Mur.* 73, 5. Dicta est enim Ceres, Venus, Juno, Eleusina, Lucina, Proserpina, Diana, Luna, etc., ut est ap. *Appul. Met.* 11. *in.* Eadem ab *eod. ib. mox* dicitur Dea multi nominis.

MYRĬOPHYLLON, i, n. idem ac millefolium: a μυρίος, innumerus, et φύλλον, folium. *Plin.* 24, 16, 95.

[MYRISMUS, i, m. μυρισμός, unguenti unctio. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 361. *n.* 98. C. Valerius Myrismus. *F.*]

*MYRLEA, ae, f. Μύρλεια, opp. Bithyniae, in Mysiae confinio, a Myrlo Colophoniorum duce, vel a Myrlea Amazone, sic dictum. Nicomedes autem Epiphanes, Prusiae regis filius, de matris nomine Apames, Apameam vocari voluit. Haec *Plin.* 5, 32. *B. A.*

*MYRMĒCES SCOPULI in mari fuere Smyrnam alluente. *Plin.* 5, 29. *B. A.*

MYRMĒCĬAS, ae, m. μυρμηκίας λίθος, genus lapidis: a myrmecio, verruca. *Plin.* 37, 10, 63. Myrmecias nigras habet eminentias similes verrucis.

*MYRMECĪDES, ae, m. Μυρμηκίδης, insignis statuarius vel sculptor. *Cic. Acad.* 4, 38. Ut etiam inter deos Myrmecides aliquis minutorum opusculorum fabricator fuisse videatur. *Plin.* 7, 21. Callicrates ex ebore formicas et alia tam parva fecit animalia, ut partes earum a caeteris cerni non possent. Myrmecides quidam in eodem genere inclaruit, a quo quadrigam ex eadem materia quam musca integeret alis fabricatam, et navem quam apicula pinnis absconderet. Adde *Plin.* 36, 5, 3. et Cf. *Aelian. V. H.* 1, 17. qui eum Milesium appellat. *B. A.*

*MYRMECĪON vel Myrmecium, i, n. Μυρμήκιον, opp. Scythiae, in Bosporo Cimmerio. *Mela* 2, 1. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

MYRMĒCĪTIS, gemma dicta est a μύρμηξ, formica, quia innatam repentis formicae effigiem habet, ut *Plin.* docet 37, 11, 72. *Sic ed. *Hard.* ubi ed. *Elzev. Myrmecites* sc. lapis. *B. A.*

MYRMĒCĬUM, ii, n. μυρμήκιον, verruca lupini amplitudine, fere in palmis manuum, et plantis pedum nascens: a μύρμηξ, formica, quod formicae in morem pungat. Contrarium est acrochordoni, quae verruca pensilis dicitur, myrmecium verruca sessilis. *Cels.* 5, 20. *n.* 14. Myrmecia radices altius exigunt, majoremque dolorem movent; et *mox:* Myrmecia, et clavi sine curatione vix unquam desinunt; et *infra:* Myrmecia latissimis radicibus inhaerent: ideoque ne excidi quidem sine magna exulceratione possunt. ℙ Est etiam genus aranei capite formicae simili, alvo nigra, guttis albis distinguentibus, describente *Plinio* 29, 4, 29.

[MYRMEX, ēcis, m. μύρμηξ, formica. Est nomen proprium servile. *Inscr.* ap. *Gud.* 326, 8. Myrmex sibi. *F.*]

MYRMĪCĒ, adv. more formicarum: a μύρμηξ, formica. Itaque *myrmice incedere* est, ut ait *Pl. Men.* 5, 3, 12., formicino gradu, *h. e.* paulatim, sensim. *Catull.* 42, 8. Turpe incedere, myrmice, ac moleste. Alii leg. *mimice*, rectius.

*MYRMĪDŎNE, es, f. Μυρμιδόνη, una ex quinquaginta Danai filiabus, qui Mineum maritum suum obtruncavit. *Hyg. fab.* 170. *B. A.*

MYRMĪDŎNES, um, m. plur. Μυρμίδονες, Thessaliae populi, quorum majores ex Aegina insula ortum trahebant, sed Peleum patria profugum secuti, in Thessalia sedes fixerant: a μυρμηθών, formicarum domicilium, quod a μύρμος, formica. Nominis rationem ad hujusmodi fabulam poetae referunt. Cum pestilentia in Aegina crudelissime esset grassata, eamque insulam viris propemodum exhausisset, Aeacus cum ad radicem quercus infinitum paene formicarum numerum conspexisset, Jovem traditur orasse, ut sibi parem virorum numerum concederet, precibusque ejus vix absolutis, formicae in viros commutatae fuerunt. *Ov. Met.* 7, 523. et sqq. Sed alii deducunt a Myrmidone rege. ℙ Achillem ad bellum Trojanum secuti sunt. *Virg. A.* 2, 7. et ibi *Serv.:* qui ad *ib.* 4, 402. aliam huic fabulam adtexit, de Myrmice virgine Attica in formicam a Minerva conversa. ℙ In singul. num. et femin. gen. *Stat. Th.* 5, 223. Gyan vidi lapsare cruentae Vulnere Myrmidonis.

[MYRO, onis, m. unguentis delibutus: a μύρω, fluo, stillo. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 957, 9. L. Veturius Myro. *F.*]

MYRŎBĂLĂNUM, i, n. μυροβάλανον, glans unguentaria, glans Aegyptia, hoc est fructus cujusdam arboris heliotropio similis, magnitudine nucis avellanae. *Plin.* 12, 21, 46. Ex ea fiebat unguentum quoddam odoratum, quo capilli ungebantur. Eodem id nomine vocatur, et legitur ap. *Mart.* 14, 57. *in lemmate:* Quoniam vero heroicum carmen ingredi non potest, sic explicat *Mart. ib.* Quod nec Virgilius, nec carmine dixit Homerus Hoc ex unguento constat, et ex balano. *Cels.* 4, 9. Graecis litteris scribit. V. BALANUS. ℙ *Masculino genere *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 3, 38. Quod genus arbores myrobalanos habent. Cf. *J. Rhodii Lex. Scribon. B. A.*

MYROBRECHĀRĪUS. V. MURRHOBATHRARIUS.

MYRON, ōnis, m. Μύρων, statuarius insignis, Eleutheris Boeotiae oppido natus, Ageladae discipulus, bucula aerea maxime laudatus est, celebrata multis Graecorum Latinorumque versibus. Fecit et alia multa eximio artificio, quae *Plin.* enumerat *l.* 34. *c.* 8. De bucula exstant epigrammata multa in *Anth. Graeca*, et ap. *Auson.*, *Ov. Pont.* 4, 1. *f.* Ut similis verae vacca, Myronis opus. ℙ

Myron vel *Myrum*, *i*, n. μύρον, unguentum. Graeca vox. *Hieron. praef. in l. Reg. f.* Quae Domini discumbentis pretiosissimo Fidei myro ungitis caput.

[MYROPNUS, i, m. μυρόπνους, unguentum spirans. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 677, 1. Ti. Claudio Myropno Ti. Claudius Taurus. *F.*]

MYRŎPŌLA, ae, m. μυροπώλης, unguentorum venditor, unguentarius: a μύρον, unguentum, oleum odoratum, et πωλέω, vendo. *Pl. Cas.* 2, 3, 10. Myropolas sollicito omnes: ubicumque est lepidum unguentum, ungor. Adde *Trin.* 2, 4, 7. et *Naev.* ap. *Fulg. Planc.* in *Exposit. serm. antiq. n.* 43.

MYRŎPŌLĬUM, ii, n. μυροπώλιον, μυροπωλεῖον, officina unguentaria. *Pl. Epid.* 2, 2, 15. Per medicinas, per tonstrinas, per myropolia, et lanienas. Adde *Amph.* 4, 1, 3.

MYRŎTHĒCĬUM, ii, n. μυροθήκιον, vas, aut arcula, in qua unguenta asservantur: a μύρον, unguentum, et θήκη, theca, repositorium. Graece scribit *Cic. Att.* 2, 1. Meus liber totum Isocratis μυροθήκιον, atque omnes ejus discipulorum arculas, ac nonnihil etiam Aristotelia pigmenta consumpsit, *h. e.* oratoria ornamenta.

MYRRHĂ et Murrha, ae, f. μύῤῥα, σταχτὴ, [est ab Hebr. מֹר *mor*, quod idem significat, מָרַר autem *maràr*, amarum fuit *F.*] arbor altitudinem habens ad quinque cubita, nec sine spina, caudice duro et intorto, crassiore, quam turis, et ab radice etiam, quam reliqua sui parte: cortice laevi, et unedonis simili: folio olivae, verum crispiore, et aculeato. Gignitur in multis Arabiae locis, et in insulis adjacentibus, aut non longe dissitis. Inciditur a radice usque ad ramos, qui valent: manatque ex vulnere humor albicans et tabescens, qui in minutas glebas, nec rotundas concrescit, (quae optima myrrha est) fractaque candidos veluti ungues habet, gustu leniter amara. Adhibetur in unguentis, odoris gratia, et pinguedinis. Antequam incidatur, sponte sudat humorem, qui et stacte dicitur, cui nulla myrrha praefertur. Haec ex *Plin.* 12, 15. et 16., ubi etiam varia ejus genera, et varias adulterandi rationes persequitur. *Catull.* 66, 78. murrhae millia multa bibi. *Tac. A.* 6, 28. Sublato murrhae pondere. *Ov. Met.* 10, 499. stillataque cortice myrrha; et *ib.* 5, 53. Crines myrrha madidi. *Mart.* 11, 54. Unguenta, et casias, et olentem funera myrrham, *h. e.* raptam e rogo, in quem injecta fuerat. *Plin.* 13, 1, 2. *f.* Myrrha et per se unguentum facit sine oleo, stacte dumtaxat: alioqui nimiam amaritudinem affert. *Id.* 14, 13, 15. Lautissima apud priscos vina erant, myrrhae odore condita; et *ib.* 21, 27. Dolia myrrha suffire. ¶ In plur. num. *Ov. Medic. fac.* 88. Et modicum e myrrhis pinguibus adde cubum. Al. aliter leg. ¶ Scribitur etiam *murrha*, et *murra* ex consuetudine Latinorum vertendi in *u* Graecam *υ*. ¶ In fabulis Myrrha fuit Cinyrae Cypriorum regis filia, quae spreti Solis (al. Veneris) ira, incesto patris amore capta, atque imprudentis amplexu potita, et gravida factă, agnita demum, et ad necem ab eo quaesita, profugit in Arabiam, ibique in arborem cognominem versa est. Sed completis pariendi mensibus, agente rimas arbore, et findente se cortice, Adonim peperit. *Ov. Met.* 10, 298. et sqq., *Serv.* ad *Virg. Ecl.* 10, 18. et ad *A.* 5, 72. et *Hyg. fab.* 58. et 164. Eadem dicitur etiam Smyrna, vel Smyrne, Σμύρνη. *Hyg. ib.* et *fab.* 242. ¶ Aliud est *myrrha* lapis et poculum: de quo V. MURRHINUS. ¶ Est etiam *myrrha*, seu *myrrhis*, μυῤῥὶς, herba simillima cicutae caule, foliisque, et flore, minor tantum et exilior, cibo non insuavis. *Plin.* 24, 16, 9. Eadem et *smyrrhiza* dicitur. *Idem ib.*

[MYRRHĂCŎPUM, i, n. medicamentum ex myrrha ad levandam lassitudinem: a μύῤῥα, myrrha, et ἄκοπον, V. ACOPUM. *Not. Tir.* p. 160. Acopum myrrhacopum. *F.*]

MYRRHĀPĬĂ. V. MYRAPIA.

MYRRHĀTUS et Murrhatus seu Murratus, a, um, adj. myrrha conditus. *Festus:* Murrata potione usos antiquos, indicio est, quod etiam nunc aediles per supplicationes Diis addunt ad pulvinaria, et quod duodecim tabulis cavetur, ne mortuo indatur, ut ait Varro in Antiquitatum libro primo. Haec *Festus*, qui videtur intelligere vinum myrrha conditum. V. MYRRHINUS. Alii intelligunt potionem unguento quolibet temperatam, μύρῳ κεκραμένην. *Sid. ep.* 8, 3. *f.* Satrapae myrrhati, *h. e.* unguentis delibuti.

MYRRHĔUS et Murrheus seu Murreus, a, um, adj. ad myrrham pertinens. *Hor. Od.* 3, 14, 22. Murreum nodo cohibere crinem, *h. e.* myrrha delibutum. ¶ *Murrheum onychen*, ap. *Prop.* 3, 8, 22. interpretantur coloris flavi, qui in eo lapide probatissimus est, ut *Plin.* docet 36, 8, 12. Porro myrrha maxime laudatur, si eum colorem habeat: unde *fulvam* dixit *Ov. Met.* 15, 399. et *Plin.* 12, 16, 35. albicantem commendat. *Broukusius.*

MYRRHINUS et Murrhinus seu Murrinus, a, um, adj. ad myrrham pertinens, myrrheus. *Myrrhina* seu *murrhina potio* est vinum myrrhae odore conditum: de qua haec habet *Plin.* 14, 13, 15. Lautissima apud priscos vina erant, myrrhae odore condita, ut apparet in Plauti fabula, quae Persa inscribitur: quamquam in ea et calamum addi jubet. Ideo quidam aromatite delectatos maxime credunt. Sed Fabius Dossennus his versibus decernit: Mittebam vinum pulcrum, myrrhinam. Et in Acharistione: Panem, et polentam, vinum, murrhinam. Scaevolam quoque, et Laelium, et Attejum Capitonem in eadem sententia fuisse video, quoniam in Pseudolo sit (2, 4, 50.) Quid, si opus siet, ut dulce promat indidem, ecquid habet? *Char.* rogas? Murrhinam, passum, defrutum, etc. Quibus apparet, non inter vina modo murrhinam, sed inter dulcia quoque nominatam. Haec *Plin.*, qui quod ex *Persa*, Plautina fabula, affert, in ea, quae hodie exstat, non reperitur. *Gell.* 10, 23. Mulieres Romae bibere solitas ferunt loream passam (al. *passum*), murrinam, et quae id genus sapiant, potu dulcia. Ex his *Gellii* verbis dubitare quis possit, an ex vino murrhina constaret, quia ut *Gell. ib.* tradit, vino semper feminae olim Romae, et in Latio abstinuerunt. Sed dicendum, ita temperatam fuisse, ut inebriare non posset. *Varro* ap. *Non.* 18, 13. quorundam opinionem affert, qui putarunt, murrhinam ap. *Plaut.* idem fuisse, quod passum. Sed *Pl.* in *Ps. l. c.* aperte a passo distinguit. Sic *Varr.* ap. *Non. ib.* 10. Non modo vinum dare, sed etiam, ut Plautus ait, murrhinam, passum, defrutum. *Paul.* ex *Fest.* haec habet: Murrina genus potionis, quae Graece dicitur nectar. Hanc mulieres vocabant murriolam: quidam murratum vinum: quidam id dici putant ex uvae genere murrinae nomine. Haec *Paul.* V. omnino *Voss.* in *Etym.* in v. *Murrina.* Ceterum myrrhinum, seu myrrhatum vinum ad levandam lassitudinem dari consuevisse, patet ex V. FORTIUSCULUS et MYRRHACOPUM. ¶ Aliud sunt *murrhina*, seu *myrrhina*, pocula: de quib. V. MURRHINUS.

MYRRHIS, herba, de qua V. MYRRHA.

MYRRHĪTES, ae, m. μυῤῥίτης. *Plin.* 37, 10, 63. Myrrhites myrrhae colorem habet, facie minima gemma: odorem attrita etiam nardi.

*MYRSĪLUS, i, m. Μυρσῖλος, Myrsi filius ultimus, ex Heraclidarum genere, Lydiae rex, alio nomine Cundaules appellatus. *Plin.* 35, 8. ¶ Item historicus Lesbius, de quo *Plin.* 3, 7. et 4, 12. *Myrtilus* audit *Arnob.* l. 3. *med.* p. 153. *Herald. B. A.*

[MYRSĪNĒ, es, f. μυρσίνη, myrtus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 161, 2. Tampia Ɔ. L. Myrsine. *F.*]

*MYRSINĔUM, i, n. herba eadem quae foeniculum sylvestre vocatur. *Plin.* 20, 23. *B. A.*

MYRSĪNĪTES, ae, m. μυρσινίτης, species tithymali, foliis myrti acutis, et pungentibus, sed mollioribus. *Plin.* 26, 8, 40. ¶ Item gemma mellis nigricantis colore, myrti odore. *Plin.* 37, 10, 63. ¶ Μύρσινος idem est quod μυρτὸς.

*MYRSOS, i, opp. inter Aegyptum atque Aethiopiam. *Plin.* 6, 29. Oppidum in monte Megatichos inter Aegyptum atque Aethiopiam, quod Arabes Myrson vocavere. *B. A.*

MYRTĂ et Murta, ae, f. V. MYRTUS.

MYRTĀCĔUS, a, um, adj. a myrto. *Cels.* 7, 17. Ad similitudinem myrtacei folii.

*MYRTĀLE, es, f. liberta, amica Horatii poetae. *Hor. Od.* 1, 33, 14. *B. A.*

MYRTĀTUS et Murtatus, a, um, adj. myrto conditus. *Murtatum* absolute est genus quoddam farciminis myrto conditum: [unde ap. nostrates vulgo *mortadella*, Italice *tomasella* nominata est, *F.*] quamvis aliud esse videatur. *Varr. L. L.* 4, 22. *med.* Murtatum a myrto, quod eo large fartum intestinum crassum. *Plin.* 15, 29, 35. Alius usus baccae myrti fuit apud antiquos, antequam piper reperiretur, illius obtinens vicem, quodam etiam generosi obsonii nomine inde tracto, quod etiam nunc myrtatum vocamus.

MYRTĔŎLUS et Murteolus, a, um, adj. dimin. myrtei. *Colum.* 10, 237. de cinara: Haec modo purpureo surgit glomerata corymbo, Myrteolo modo crine viret, *h. e.* colore floris myrti. Al. leg. *myrtiolo*, eodem sensu: alii *murceolo*, vel *murciolo*, h. e. languidulo, et inflexo, a *murcius.* V. MURCIA.

MYRTĒTĂ. V. v. sq.

MYRTĒTUM et Murtetum, i, n. μυρσινὼν, locus myrtis consitus. *Sall. Jug.* 52. Collis vestitus oleastro ac murtetis. *Virg. G.* 2, 112. Litora myrtetis laetissima. *Mart.* 3, 58. villa Non otiosis ordinata myrtetis, Sed rure vero. *Pl. Rud.* 3, 4, 27. Quasi murteta juncis, item ego vos virgis circumvinciam. ¶ Dicitur et *myrteta*, *ae*, f. *Pl.* in *Vidular.* ap. *Prisc.* 4, 625. Nescio qui servus e myrteta prosiluit. ¶ Ap. Bajas locus fuit, *in myrtetis*, nunc *le stufe di Tritoli* dictus, ubi sudatoria erant medicinae causa, calido terrae vapore in aedificiis incluso. *Cels.* 2, 17. et 3, 21. et *Hor. Ep.* 1, 15, 5.

MYRTĔUS et Murteus, a, um, adj. μύρσινος, ad myrtum pertinens. *Virg. A.* 6, 443. Myrtea silva. *Ov. Amor.* 3, 1, 34. et *Mart.* 3, 82. virga. *Tibull.* 1, 3, 66. serta. *Festus* et *Val. Max.* 3, 6. *n.* 5. Myrtea corona Papirius usus est, quod Sardos in campis myrteis superasset, *h. e.* myrto consitis. ¶ *Myrtea coma*, myrto coronata, [vel colore inter flavum et nigrum, Itali dicunt *castagno.* V. infra *F.*] *Tibull.* 3, 4, 28. Stillabat Syrio myrtea rore coma. ¶ *Myrteum* absolute, ap. *Cels.* 2, 33. *med.* est oleum e myrto: cujus conficiendi rationem *Plin.* 15, 7, 7. tradit. *Myrteum oleum* plene vocat *Id.* 28, 14, 56. et *Scrib. Comp.* 219. ¶ *Myrteum vinum* ap. *Plin.* 26, 11, 74. est myrto conditum. Ejus confectionem docent *Cato R. R.* 125., *Colum.* 12, 38. et *Pall.* 2, 18. Negat *Plin.* 23, 9, 81. eo vino quemquam inebriari. ¶ *Myrteus* refertur etiam ad colorem. *Petr. Sat.* 21. Myrtea subornatus gausapila. *Pall.* 4, 13. de equis: Colores hi praecipui, badius, aureus, albineus, russeus, murteus, cervinus, etc. *Isid. Orig.* 12, 1. murteum colorem dicit esse qui est pressus in purpura, *h. e.* subniger, aut fuscus sine splendore. ¶ De Venere myrtea V. MURCIA. ¶ Inter varia olearum genera *murteam* recenset *Colum.* 5, 8. Quaenam ea sit, ignoratur.

MYRTĬDĂNUM, i, n. vinum e silvestris myrti baccis factum, quod manus tingit. *Plin.* 14, 16, 19. *n.* 3. qui 23, 9, 82. monstrat varios ejus usus in medicina.

[MYRTĬLUS, i, m. dimin. myrti, sed terminatione Graecanica. Est cogn. R. *Liv.* 38, 42. L. Minucius Myrtilus. *F.*] ¶ **Myrtĭlus*, *i*, m. Μυρτίλος, Mercurii filius, Oenomai auriga, a Pelope interfectus. *Cic. N. D.* 3, 38. *Hyg. fab.* 84. et 224. *Claud.* in *Laud. Serenae reginae* 168. V. MYRTOUS, a, um. ¶ Myrtilus, historicus. V. MYRSILUS. *B. A.*

MYRTĬNUS et Murtinus, a, um, adj. μύρσινος, idem quod myrteus. *Appul. Herb.* 121. et *Coel. Aurel. Tard.* 4, 3. Myrtinum oleum.

MYRTĬŎLUS. V. MYRTEOLUS.

MYRTĪTES, ae, m. μυρτίτης οἶνος, vinum myrto conditum. *Colum.* 12, 38. Vinum myrtiten ad tormina, et ad alvi proluviem sic facito, etc. *Pall.* 2, 18. et 3, 27. et 31. Vinum myrtite sic facies, etc. *Colum.* Graeca ratione locutus est, de qua V. ABROTONITES: Latina, et adjectivi more *Pallad.*

[MYRTŎPĔTĂLON, i, n. herba eadem ac polygonon: ita appellata propter foliorum similitudinem cum myrto: a μύρτος, myrtus, et πέταλον, folium. *Plin.* 27, 12, 91. *F.*]

*MYRTOS, i, f. insula parva maris Aegaei, Euboeae adjacens, non procul a Delo. *Plin.* 4, 11. V. v. sq. *B. A.*

MYRTŌUS, a, um, adj. Myrtoum pelagus, *mare di Mandria*, Μυρτῷον πέλαγος, pars maris Aegaei, quae est inter Aegaeum, et Ionium, inter Peloponnesum, et Atticam, ac Euboeam. Incipit a Megarico sinu, Cretamque alluit, et Atticam, occiduamque Cariae oram, habetque insulas plurimas, Cytheram, Calauriam, et quae Aeginam cingunt, et Salaminem, et ex Cycladibus plerasque. Dictum est a Myrtilo Mercurii filio, qui in id projectus fertur a Pelope, quia Hippodamen ejus uxorem turpius interpellaverat. V. *Serv.* ad *Virg. G.* 3, 7., ubi rem pluribus narrat. Adde *Sen. Thyest.* 140. Hinc *Ov. Ib.* 371. Proditor ut saevi periit auriga tyranni, Qui nova Myrtoae nomina fecit aquae. *Plin.* tamen verius 4, 11, 18. Aegaei pars Myrtoo datur: appelletur ab insula parva, quae cernitur Macedoniam a Geraesto petentibus, haud procul Euboeae Carysto. *Id. ib.* 5, 18. Myrtoum esse dicit, quod a Megarico incipiens sinu, totam Atticam alluit. *Hor. Od.* 1, 1, 13. ut trabe Cypria Myrtoum pavidus nauta secet mare.

MYRTUM, i, n. μύρτον, fructus, h. e. bacca myrti. *Virg. G.* 1, 306. Et lauri baccas, oleamque, cruentaque myrta, *h. e.* matura, quia tunc cruoris imitantur colorem. *Cels.* 2, 30. Oleae, myrta, palmulae, etc. *Plin.* 15, 29, 35. Aprorum sapor commendatur, ad intinctus additis myrtis.

MYRTŬŌSUS, a, um, adj. myrti similis. *Plin.* 12, 13, 28. Amomi uva frutice myrtuoso, palmi altitudine.

MYRTUS, i, et us, f. μύρτος, μυρσίνη, arbor baccas ferens saporis praecipui, et gratissimi odoris, ex quibus et vinum, et oleum fit: veteres etiam condiendis cibis usi sunt, ante inventum piper. Cato, inquit *Plin.* 15, 29, 37., tria myrti genera prodidit, nigram, candidam, conjugulam. (V. CONJUGULUS.) Nunc alia distinctio, sativae, aut silvestris, et in utraque latifoliae. In silvestri propria oxymyrsine. Sativarum genera topiarii faciunt: Tarentinam folio minuto, nostratem patulo, hexasticham densissimo, senis foliorum versibus: haec non est in usu: ramosa utraque alia. Odoratissima est in Aegypto. Cato docuit vinum fieri e nigra, siccata usque in ariditatem in umbra, atque ita musto indita: si non siccentur baccae, oleum gigni. Postea compertum, et ex alba vinum fieri album, duobus sextariis myrti tusae in vini tribus heminis maceratae expressaeque. Quinimo oleo quoque inest quidam vini sapor, simulque pinguis liquor, praecipua vi ad corrigenda vina, saccis ante perfusis, retinet

quippe faecem, nec praeter purum liquorem transire, patitur, datque se comitem praecipua commendatione liquato. Bellicis quoque rebus se inseruit, coronantibus se ea quibusdam in ovationibus. Masurius auctor est, curru quoque triumphantes myrtea corona usos. Veneri sacra habetur (V. MURCIA): unde ara vetus Romae fuit Veneri myrteae. Haec ex *Plinio*, qui 23. c. 9. persequitur myrti vires in medicina: idemque tradit 35, 12, 46. multos se defunctos condi voluisse fictilibus doliis, in myrti, atque oleae, et populi nigrae foliis, ut M. Varronem, Pythagorico modo. In sacris etiam locum habuisse *Id.* tradit 15, 29, 36., adhibitam suffimentis, et lustrationibus. Myrto coronabantur in conviviis, in nuptiis: poetae etiam, praesertim amatorii, myrteas coronas amabant. Ovantes quoque coronam e myrto gestarunt, ut *Id.* 15, 29, 38. tradit. *Hor. Od.* 1, 4, 9. viridi caput impedire myrto. *Virg. Ecl.* 7, 61. Populus Alcidae gratissima, vitis Iaccho, Formosae myrtus Veneri, sua laurea Phoebo. *Hor. Od.* 1, 38, 5. Simplici myrto nihil adlabores Sedulus, cura: neque te ministrum Dedecet myrtus, neque me sub arcta Vite bibentem. *Ov. A. Am.* 2, 733. Finis adest operi, palmam date, grata juventus, Sertaque odoratae myrtea ferte comae. *Claud. de Magnete* 27. Connubium celebrat: festa frondentia myrto Limina cinguntur. ¶ *Virg. G.* 2, 447. myrtum bonam esse ait validis hastilibus. Unde per synecdochen pro hasta ponitur ap. *eund. A.* 7, 817. Et pastoralem praefixa cuspide myrtum. Ap. *Val. Fl.* 3, 524. stricta myrtus habena, videtur esse scutica, seu virga myrtea loro pendente. ¶ Mascul. gen. extulit *Cato R. R.* 8. et 133. Myrtum conjugulum, et album, et nigrum. ¶ Declinatur etiam *myrtus, us. Virg. G.* 2, 63. Sed truncis oleae melius, propagine vites Respondent, solido Paphiae de robore myrtus. *Catull.* 64, 89. Quales Eurotae progignunt flumina myrtus. ¶ Olim dixere etiam *myrta*, seu potius *murta, ae*, ex consuetudine vertendi in *u* Graecam *v*. *Cato R. R.* 125. Murtam nigram arfacito in umbra. ¶ **Murtus* pro Myrtus. *Scribon. Larg. compos.* 109. et 115. Murti nigrae baccae; et 142. Murti ramuli. *B. A.*

MYRUS, i, m. *μύρος*, dicitur mas muraenae. *Plin.* 9, 23, 39. *Locus *Plinii* est: Aristoteles myrum vocat marem, qui generat: discrimen esse, quod muraena varia et infirma sit, myrus unicolor et robustus dentesque extra os habeat. ¶ *Smyrus*, *σμύρος*, audit *Plin.* 32, 11. *B. A.*

MYS, yos, m. *μῦς*, piscis marinus, quem et murem marinum appellant. *Plin.* 32, 11, 53. [**Die Miesmuschel*, mytilus margaritifera, *L.*] ¶ Fuit etiam nomen caelatoris, qui claruit argento caelando. *Mart.* 8, 51. Quis labor in phiala, docti Myos, anne Myronis? Adde *ib.* 34. et *Prop.* 3, 7, 14.

*MYSCĔLOS vel Myscelus, i, m. conditor Crotonis urbis in Italia, Alemonis filius. *Ov. Met.* 15, 20. *B. A.*

*MYSECROS, Arabiae fluvius. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

MYSĬA, ae, f. *Μυσία*, regio Asiae min. ad Occ. extensa. Duplex est: major, et minor. Minor est versus Hellespontum, inter Propontidem ad Bor. et Troadem ad Austr. Major est orientalior, inter Mysiam min. ad Occ., Phrygiam magnam ad Or., Bithyniam ad Bor., mare Aegaeum ad Mer. *Plin.* 5, 32, 40., *Cic. Or.* 8., *Lucan.* 3, 203. Mysiaque, et gelido tellus perfusa Cayco. *Val. Fl.* 3, 484. quosque dabat densos trabe Mysia montes.

MYSĬĂCUS, a, um, adj. Mysius, ut Mysiacus exercitus, in *Inscr.* ap. *Mur. prolegom.* T. 1. p. 146. *h. e.* bellum gerens in Mysia.

MYSĬUS, a, um, adj. *Μύσιος*, ad Mysiam pertinens, Mysus. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 6. *f.* Hominis ne Graeci quidem, at Mysii, aut Phrygis potius querelae. *Plin.* 26, 8, 38. Mysicum scammonium.

*MYSOMACEDŎNES, um, m. *Μυσομακεδόνες*, populi Asiae, in tractu majoris Mysiae, a Macedonibus oriundi; unde et nomen habent. *Plin.* 5, 29. *B. A.*

MYSTĂ vel Mystes, ae, m. *μύστης*, sacrorum, seu mysteriorum peritus, sacris initiatus, sacerdos: Graeca vox a *μυέω*, sacra doceo, sacris imbuo, initio. *Ov. Fast.* 4, 536. Tempus habent mystae sidera visa cibi. *Sen. Herc. Fur.* 845. Turba secretam Cererem frequentant, Et citi tectis properant relictis Attici noctem celebrare mystae. *Id. Oedip.* 431. Condita lascivi deducunt orgia mystae. Adde *Auson. Idyll.* 1, 2.

MYSTĂGŌGUS, i, m. *μυσταγωγός*, rerum sacrarum custodiae praefectus, quique hospitibus sacra solet ostendere. *Cic. Verr.* 2, 4, 59. Qui hospites ad ea, quae visenda sunt, ducere solent, et unumquidque ostendere, quos illi mystagogos vocant. Adde *Varr.* ap. *Non.* 4, 487. Hos vulgo nostrates *Ciceroni* vocant.

*MYSTERIALĬTER, adv. *Vulg. Interpr. Iren.* 1, 1. Mysterialiter a Servatore per parabolas ostensa. *B. A.*

MYSTĒRĬARCHES, ae, m. *μυστηριάρχης*, sacrorum custos, vel princeps. *Prud. περὶ στεφ.* 2, 349. Bene est, quod ipse ex omnibus Mysteriarches incidit.

MYSTĒRĬUM, ii, n. *μυστήριον*, res arcana, praesertim sacra, a *μύω*, claudo, quia decet, res sacras non temere evulgari, ne a vulgo contemnantur: vel a *mysta*. Hoc nomine nationes appellarunt Orgia Samothracia, et Cabirorum (de quibus *Pausanias in Boeoticis*, et *Apollonii Interpres*), aut Liberi Patris, et in primis initia Eleusinia (de quibus *Clemens Alexandrinus*, et *Euseb. de Praep. Evang.*), quae duplicia dicuntur fuisse, magna, quae Cereri sacra erant, et parva, quae Proserpinae. *Cic. N. D.* 2, 24. Hunc dico Liberum Semele natum, non eum, quem nostri majores auguste sancteque Liberum cum Cerere, et Libera consecraverunt, quod quale sit, ex mysteriis intelligi potest. *Id. Leg.* 2, 14. Quid ergo aget Iacchus, Eumolpidaeque vestri, et augusta illa mysteria, si quidem sacra nocturna tollimus? et *mox:* Nam mihi cum multa eximia, divinaque videntur Athenae tuae peperisse, atque in vitam hominum attulisse, tum nihil melius illis mysteriis, quibus ex agresti immanique vita exculti ad humanitatem, et mitigati sumus. ¶ Sumitur etiam pro ipsis festis, quae e. g. in honorem Cereris celebrabantur et ab Atheniensibus, et a Romanis. V. infra. *Cic. Att.* 6, 1. *f.* In quem diem Romana incidant mysteria. Adde *ib.* 5, 21. *extr.* et *ib.* 15, 25. Sunt autem, qui rectius putant, his a *Cic.* intelligi sacrum Bonae Deae. *Pontedera* tamen *Antiquit. Gr.* et *Lat.* p. 332. et *Op. postum.* T. 2. p. 270. ita appellatum fuisse conjicit diem intercalarem, qui singulis lustris ex quadrantibus computatur. ¶ Transfertur et ad alia. *Cic. Tusc.* 4, 25. Ne rhetorum aperiamus mysteria. *Id. Att.* 4, 18. Epistolae nostrae tantum habent mysteriorum, ut eas ne librariis quidem fere committamus. *Auson. ep.* 4, 67. Accipe congestas, mysteria frivola, nugas. ¶ *Mysteria facere*, sacra Cereris facere. *Nep. Alc.* 3. *f.* Aspergebatur etiam infamia, quod in domo sua facere mysteria dicebatur: quod nefas erat more Atheniensium. *Just.* hoc idem narrans, 5, 1. Alcibiades insimulatur mysteria Cereris initiorum sacra, nullo magis quam silentio solemnia, enunciavisse.

*MYSTĬA, ae. V. v. sq. *B. A.*

*MYSTĬAE, arum, Italiae oppidum, in Bruttiis. *Mela* 2, 4. *med.* ¶ *Mystia* audit *Plin.* 3, 10. *Μυστία Steph. Byzant. B. A.*

MYSTĬCE, adv. arcane, cum mysterio, *μυστικῶς*. *Solin.* 32. *med.* de Aegypto: Delubra mystice thalamos nominant.

MYSTĬCUS, a, um, adj. *μυστικός*, qui in arcanis Deorum sacris fiebat, ut Mystica sacra, idest arcana sacra. *Mart.* 8, 81. Non per mystica sacra Dindymenes. *Virg. G.* 1, 166. et mystica vannus Iacchi, *h. e.* quae in Bacchi sacris adhibetur, et arcanum aliquid significat. *Tibull.* 3, 6, 1. Candide Liber, ades: sic sit tibi mystica vitis, etc. *Lamprid. Alex. Sev.* 26. Isium, et Serapium decenter ornavit, additis signis, et deliacis, et omnibus mysticis, *h. e.* omni sacrorum instrumento. ¶ Speciatim dicitur de mysteriis Cereris. *Fest.* in *Religiosus:* Adversus mystica legem ad populum ferre. ¶ *Pier.* ad *Virg. l. c.* in Romano codice invenit *musticus:* cujusmodi sunt *Corcura*, *Sulla*, *Purrus*, *Phruges*, et sexcenta alia, in quibus Graeca *v* in *u* Latinum vertitur. ¶ *Item ad Mystum insulam spectans. *Plin.* 14, 7. Mysticum vinum. *B. A.*

[MYSTIS, ĭdis, f. *μυστίς*, mysteriorum perita, sacris initiata. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 941, 6. Popilia Mystis. *F.*]

MYSTRUM, i, n. *μύστρον*, mensura liquidorum, ita appellata, quia plerumque fiebat ex concha mituli, qui ab *Aristotele μῦς* vocatur; erat autem cyathi quarta pars. *Rhemn. Fann. de ponderib. et mens.* 77.

[*MYSTUS, i, m. piscis ex lacertorum genere. *Plin.* 32, 11. ¶ Item insulae nomen Aeoliae adjacentis. *Plin.* 4, 12. ubi *Hard.* mavult *Nisyros* legere. *B. A.*]

MYSUS, a, um, adj. *Μύσος*, ad Mysiam pertinens, Mysius. *Prop.* 2, 1, 65. Mysus, et Aemonia juvenis qua cuspide vulnus Senserat, *h. e.* Telephus, qui in Mysia regnavit, et Mysus dux dicitur ab *Ov. Pont.* 2, 2, 26. ¶ *Mysi, orum*, Mysiae populi. *Hor. Epod.* 17, 9. In quem superbus ordinarat agmina Mysorum. ¶ Ap. Romanos abjectissimi omnium gentium habebantur. Hinc *Flor.* 4, 12. Mysos vocat Barbaros Barbarorum; et *Cic.* Mysium, aut Phrygium hominem pro contemptissimo quoque posuit, *Q. Fr.* 1, 1, 6. *f.* Nisi forte me Paconii nescio cujus, hominis ne Graeci quidem, at Mysii, aut Phrygis potius querelis moveri putas. *Id. Fl.* 27. Quid porro in Graeco sermone tam tritum atque celebratum est, quam, si quis despicatui ducitur, ut Mysorum ultimus esse dicatur?

MYTĂCISMUS. V. METACISMUS.

MYTHĬCUS, a, um, adj. *μυθικός*, fabulosus, fabulas continens: a *μῦθος*, fabula: ut Pantomimus mythicus, ap. *Plin.* 7, 53, 54. V. PANTOMIMUS. ¶ *Mythicus, i*, qui fabulas scribit. *Macr. Sat.* 1, 8. Saturnum mythici fictionibus distrahunt, physici ad quandam similitudinem revocant.

MYTHISTŌRĬA, ae, f. narratio fabulosa, et frivola, *μυθιστορία:* a *μῦθος*, fabula, et *ἱστορία*, historia. *Capitol. Macr.* 1. Libros mythistoriis replevit.

MYTHISTŌRĬCUS, a, um, adj. *μυθιστορικός*, fabulosus, mixtus ex historia, et fabulis, ut Mythistorica volumina, ap. *Vopisc. Firm.* 1.

[MYTHŎLŎGĬA, ae, f. *μυθολογία*, narratio fabularum: a *μῦθος*, fabula, et *λόγος*, sermo. *Mythologiarum liber* est titulus operis *Fabii Fulgentii Planciadis*, in quo fabularum origines explicantur. *F.*]

[MYTHŎLŎGĬCUS, a, um, adj. *μυθολογικός*, ad fabularum narrationem pertinens. *Mythologicôn liber* est titulus operis *Fabii Fulgentii Planciadis*, qui et *Mythologiarum* dicitur. V. v. praec. *F.*]

*MYTHOS, i, m. *μῦθος*, fabula. *Auson.* in *Professor. carm.* 21, (al. 22.) 26. Callentes mython (genitiv. *μύθων*) plasmata et historiam. *B. A.*

MYTĬLENE etc. V. MITYLENE.

MYTĬLUS. }
MYTULUS. } V. MITULUS.

*MYUS, untis, f. *Μυοῦς*, oppidum Ioniae. *Nep. Them.* 10. *Plin.* 5, 29. *Vitr.* 4, 1. qui in Caria ponit, quod et facit *Herodotus*. *B. A.*

MYXĂ, ae, f. *μύξα*, Graecis est mucus, seu pituita e naribus effluens. ¶ Ap. *Plin.* 13, 5, 10., 15, 13, 12. et 17, 10, 14. genus est pruni, exiguos ferens fructus, et gustu suaves, ex quibus in Aepypto et vina fiunt, ita dictum ob mucosum lentorem.

MYXO vel Myxon, onis, m. *μύξων*, (h. e. mucosus) piscis est ex genere mugilum, alio nomine bacchus, ita dictus, quia suo sibi muco pascitur. *Plin.* 32, 7, 25. et 35, 12, 46.

MYXOS vel Myxus, i, m. *μύξος*, prominens pars lucernae, ex qua profertur ellychnium, quemadmodum ex naribus mucus: a *μύξα*, mucus. *Mart.* 14, 41. cujus lemma est *Lucerna polymyxos:* Illustrem cum tota meis convivia flammis, Totque geram myxos, una lucerna vocor.

MYXUM, i, n. fructus myxae arboris. *Pall.* 3, 25. *f.* Nunc seruntur myxa ex nucleis in aliquo vase positis, donec plantae induant firmitatem.

N

N Littera, una semivocalium, ab antiquis inter liquidas connumerata. ¶ Si primum in dictione locum teneat, aliquando sumit ante se *g*, ut *Narus*, *gnarus*, unde *ignarus*, *Navus*, *gnavus*, unde *ignavus*. ¶ In notis addita L significat *non liquet*, quo signo utebantur in tabellis judicialibus. V. LIQUET. Est etiam *nepos*, ut M. Tullius M. F. M. N. [*Item *natus*. V. *Orell. corp. inscrr. Lat.* 4474. — *niger*, *ib.* 2593. — *nomine* (al. *numine*), *ib.* 206. — *novum*, *ib.* 4406. — *Numerius*, *ib.* 58, — *numero*, *ib.* 5008. — *numine*, *ib.* 2478. — *numini*, *ib.* 2026. — *nullum*, *ib.* 4640. — *nobilis*, *ib.* 1069. — Lineola superscripta N̄ denotat *natione*, *ib.* 2578. 3037. al. — *nautae*, *ib.* 809. 4110. — *nostrae*, *ib.* 1331. 2417. — *nostri*, *ib.* 32, 817. — *nostro*, 1930. — *numero*, *ib.* 80. cet. — *numerus*, *ib.* 206. 1627.] — ¶ N in fastis significat nefastum diem. ¶ Quandoque mutatur in *l*, ut *Messana Messala*, ut est ap. *Sen. Br. V.* 13., in *m* sequente *p*, ut ab *in*, et *pono impono:* in *l* et *r*, si eae ipsae sequantur, ut ab *in* et *lacio*, et *rogo*, *illicio*, *irrogo*. Quod tamen non est necessarium, cum et *inpono*, et *inlicio*, et *inrogo* recte scribatur. ¶ *N'* cum apostrophi nota est *ne* interrogativum, ut *min'*, *tun'*, *vin'*, *nemon'* pro *mine*, seu *mihine*, *tune*, *visne*, *nemone*, etc. ¶ [Saepissime deest in vocibus Latinis, quandocumque praecedit litteram *s*, ut *meses* pro *menses*, *praegnas* pro *praegnans;* hinc etiam *Cos.* pro *consul*, *Ces.* pro *Censor*. *F.*] [*Non solum deest, sed inserta etiam legitur littera *n*. Saepissime ante *s*. V. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 456 — 463. ¶ Insertur et eliditur *n* ante *c*, ut *cincinnus* a *κίκιννος; nactus* pro *nanctus*. V. *Schneid. l. l.* p. 463. ¶ Insertur et eliditur *n* ante *g*, ut *frago frango; clago clango; pago pango; tago tango; ligula* pro *lingula; strigilis* a *stringo*, *mucus* a *mungo*. V. *Schneid. l. c.* p. 464. — Item ante *d* et *t*, ut in *findo*, *fundo* cet., quorum primitiva forma *fido* cet. comprobatur perfectt. *fidi*, *scidi* cet. Porro *Lanterna* pro *Laterna; Linternum* pro *Liternum*. V. *Schneid. l. c.* p. 464 et 465. — Eliditur *n* etiam post *m* et *g*. V. *Schneid. l. l.* p. 465 et 466. ¶ Confund. in cdd. *n* et *m;* *n* et *v*. V. *Gronov. Observ.* 1, 15. p. 126. p. 68. *ed. Frotsch.* — *n* et *r*. Sic ap. *August. ep.* 110. *Hipponensium regionum* pro *regiorum*.]

N A

*NAARMALCHA vel Naarmalca. V. ARMALCHAR. *B. A.*

*NABADES, um, populi Mauretaniae Caesariensis. *Plin.* 5, 2. *B. A.*

*NABAR, Mauritaniae Caesariensis fluvius. *Plin.* 5, 2. *B. A.*

NĂBĀTHAEUS, a, um, adj. Ναβαθαῖος, ad Nabathaeam pertinens, quae est regio Arabiae desertae, seu Petraeae, in confinio Felicis: cujus oppidum est Petra, in convalle positum, et circumdatum montibus inaccessis, amne interfluente, ut *Plin.* 6, 28, 32. tradit. *Juven.* 11, 126. Et quos deposuit Nabathaeo bellua saltu. ¶ Ponitur et pro Arabico, et pro orientali. *Ov. Met.* 1, 61. Eurus ad Auroram, Nabathaeaque regna recessit. *Sen. Agam.* 482. Eurus orientem movet, Nabathaea quatiens regna, et Eoos sinus. *Lucan.* 4, 63. Nabathaei flatus Euri. ¶ Secundam syllabam produxit *Sidon. carm.* 5, 284. Texta Nabathaeum pro Rheno sulcat Hydaspem. ¶ *Nabathaei, orum*, populi. *Plin. l. c.* Horum pars aliquando in Africam migravit, et Nabathaei Troglodytae vocantur. *Id.* 12, 20, 44. ¶ Scribitur et *Nabataeus*, Ναβαταῖος.

NĂBĂTHES, ae, m. Ναβάθης, Nabathaeus. *Sen. Herc. Oet.* 160. Vicino Nabathae vulnera dirigit Parthus.

NABIS, vel Nabun, lingua Aethiopum est camelopardalis, quod V. *Plin.* 8, 18. 27., ubi *nabun* habetur. Sic ap. *Solin.* 30. *med.* [*(al. 43.) In *Plin.* 1. *ed. Hard.* leg. *Nabem. Ed. Elzev. Nabin.*] ¶ *Fuit et Nabis Lacedaemoniorum tyrannus. *Liv.* 29, 12. cet. *B. A.*

NABLĬĂ, orum, n. plur. ναύλια, νάβλια, et νάβλα, [Hebr. נֵבֶל *nebel*, *F.*] instrumentum musicum, de quo *Ov. A. Am.* 3, 327. Disce etiam duplici genialia nablia palma Verrere: conveniunt dulcibus illa jocis. Alii leg. *naulia*, et *vertere.* Quid porro hoc instrumentum sit, utrum psalterii, aut cymbali genus, qua figura, qua ratione pulsetur, ignoratur adhuc. *Polit.* in *Misc.* 14. putat esse psalterium. ¶ [Scribitur etiam *nablum* in *Not. Tir.* p. 172. Nablum, organum, tympanum. *F.*]

[NABLĬO, onis, m. qui nablium pulsat. *Gloss. Phil.* Nablio, ψάλτης. *F.*]

[NABLIZO, as, n. 1. nablium pulso. *Gloss. Phil.* Nablizo, ψάλλω. *F.*]

*NABRISSA pro Nebrissa, oppidum Hispaniae, legitur in *Num. Claud.* ap. *Ligor. B. A.*

*NABRUM, i, n. flumen Gedrosiae. *Plin.* 6, 23. *B. A.*

NACCĂ vel Nacta vel Natta, ae, m. νάκτης, homo sordidam artem exercens, ut fullo. *Festus*: Naccae appellantur vulgo fullones, ut ait Curiatius, quod nauci non sint, idest nullius pretii. Idem sentit et Cincius. Quidam ajunt, quod omnia fere opera ex lana nacae dicantur a Graecis. Haec *Fest.* Νάκη Graece est pellis cum suo villo. *Appul. Met.* 9. Maritus apud naccam proximum coenitabat. ¶ Translate de quovis sordidissimo et vilissimo homine dicitur. Itaque huc pertinere quidam putant illud *Pers.* 3, 21. Non pudet ad morem discincti vivere Nattae? et illud *Hor. Sat.* 1, 6, 124. ungor olivo, Non quo fraudatis immundus Natta lucernis. Melius tamen his locis tanquam nomen proprium accipitur. *Natta* enim fuit cogn. R. in gente Pinaria ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 272.

[NACCĪNUS vel Nactinus, a, um, adj. ad naccam vel nactam pertinens, fullonicus. *Appul. Met.* 9. Nec ad exemplum naccinae truculentiae sulphuris te letali fumo necabo, *h. e.* ad exemplum naccae seu fullonis hospitis mei, qui nuper deprehensum adulterum truculenter sulphuris fumo necare tentavit. *F.*]

*NACOLĒA, vel Nacolĭa, vel Nacolĭa, ae, f. Νακόλεια, Νακολία, Phrygiae majoris oppidum. *Ammian.* 26, 27. *B. A.*

NACTUS, a, um, part. a *nanciscor*. Active. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 18, 7. Unam epistolam forte cum servo nacti praedatores, etc. ¶ [Saepe de eo, qui in rem gratam incidit. *Caes. B. G.* 5, 9. Repulsi ab equitatu, se in silvas abdiderunt, locum nacti egregie et natura et opere munitum. *Nep. Cat.* 2. Sorte provinciam nactus Hispaniam citeriorem. Adde *Hirt. B. Afr.* 34. [**Vell.* 2, 13, 2. quippe eam potestatem nacti equites Gracchanis legibus.] ¶ Aliquando et de eo, qui in malum incidit. *Suet. Tit.* 10. Ad primam statim mansionem febrim nactus. [**Wolf.* comp. nostr. *das Fieber kriegen.*] ¶ Tribuitur et rebus inanimis. *Ov. Fast.* 1, 475. Dixerat haec nato motus instare, sibique, Multaque praeterea tempore nacta fidem, *h. e.* quae tempus et eventus vera fuisse monstravit. *F.*] ¶ Passive. *Hyg. fab.* 8. Ea occasione nacta, fugae se mandavit. Adde *fab.* 1 et 120. ¶ [*Nanctus* pro *nactus* est in optimis MSS. ap. *Liv.* 23, 2., 24, 36., 25, 30. et 28, 31., *Pl. Poen.* 5, 5, 8., *Val. Max.* 4, 4. *n.* 6. et *Ulp. Dig.* 48, 22, 7. et in *Cod.* palimpsesto *Cic. de Rep.* 1, 10., ubi vide adnotationem *A. Mai*, editoris diligentissimi. *F.* *V. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 463. ¶ Confund. *nactus* et *natus.* V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 1, 33, 119.]

NAE, adv. ναὶ, νὴ, vero, certe, profecto, sane, hercle, adverbium graviter et serio affirmantis. A *Cicerone* fere jungitur pronomini, ut *Cat.* 2, 3. *extr.* Nae illi vehementer errant, si illam meam pristinam lenitatem perpetuam sperant futuram. *Id. Brut.* 71. Nae ego, si ita est, velim tibi eum placere quam maxime. *Id. Tusc.* 3, 4. Nae ista gloriosa sapientia non magno aestimanda est, siquidem non multum differt ab insania. *Id. Phil.* 2, 2. Nae tu, si id fecisses, melius famae tuae consuluisses. *Pl. Trin.* 3, 2, 7. *Lesb.* Qui mihi male facis, male consulis. *Lys.* Egone? *Lesb.* tu nae. Adde *eund.* alibi, et *Terent.* saepe, et *Sall.* [*loci sunt *Cat.* 52, 27. *Jug.* 14, 21. et 85, 20.] ¶ Ab aliis id non servatur. *Liv.* 34, 4. *med.* Nae, simul pudere, quod non oportet, coeperit; quod oportet, non pudebit. (Adde 30, 14. et 26, 31. *f.*) *Pl. As.* 2, 2, 106. Nae hodie malo cum auspicio nomen commutaveris. *Id. Rud.* 4, 3, 38. nae impudenter impudens! *Sen. Ben.* 1, 14. *f.* Nae perperam monitiones nostras exaudit. *Ter. Andr. prol.* 17. Faciunt nae intelligendo, ut nihil intelligant. Ubi *Donat. Ne* quidam corripiunt, et cum interrogatione pronunciant: quidam producunt: quorum alii *ne* pro *nec* accipiunt, idest non. Alii *ne* pro valde, nimis, multum, plurimum, ut (*Adelph.* 4, 2, 1.) Ne ego homo sum infelix. Et hoc melius. [*Negant a Cicerone part. *nae* sine pronomine usurpari (V. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* 1, 20, 52.): at si novissimas *Jac. Gronovii* (cujus notarum indicem v.) emendationes sequimur, *nae* etiam sine pronomine non semel et ipse Cicero adhibuit. *Ruddim.* 2, 312. *n.* 29. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 360. *n.* *nae* ap. optimum quemque scriptorem nonnisi cum pronomine poni docet.] ¶ Jungitur et aliis particulis affirmantibus. *Ter. Hec.* 5, 3, 1. Edepol nae meam herus esse operam deputat parvi preti. *Cic. Att.* 4, 4. Medius Fidius nae tu emisti locum praeclarum. *Pl. Amph.* 2, 2, 213. Nae ista edepol examussim est optima. *As.* 2, 4, 6. Nae tu hercle cum magno malo mihi obviam occessisti. *Men.* 4, 2, 40. Nae illam mecastor fenerato abstulisti. ¶ Ex allatis verbis *Donati* disces, etiam *ne* sine diphthongo scribi posse, ex Graeco νὴ particula item affirmante: quod ex libris optimis, et veterrimis *Cic.* et *Terentii* confirmant critici non uni, ut videre est ap. *Burm.* ad *Quint. decl.* 7, 9. V. etiam *Bentl.* ad *Ter. Andr. prol.* 17. [*Adde *Parei Lex. crit.* p. 776. *Kritz.* ad *Sall. Cat.* 52, 27. ¶ Confund. *nae* et *ne.* V. *Spalding.* ad *Quint.* 6, 3, 20.]

NAENĬĂ. V. NENIA.

NAEVĬĂ Porta, Romae antiquitus fuit dicta a nemore Naevio. *Varr. L. L.* 4, 34. Sequitur porta Naevia, quod in nemoribus Naeviis. Naevius enim loca, ubi ea sic dicta, coluit. *Fest.* quoque a nemore Naevio dictam tradit. *Liv.* 2, 11. Lucretius porta Naevia cum aliquot manipulis militum egressus. ¶ Quidam putant esse eam, quae nunc *Porta maggiore* dicitur: alii negant. [At *A. Nibbus, Mura di Roma* p. 196. probat, eam fuisse inter portas Capenam, et Raudusculanam, quae Honorio imperante ad Appiam, et Ardeatinam translatae fuerunt. *F.*]

NAEVĬĀNUS, a, um, adj. ad Naevium poetam pertinens, ut Naevianus Hector, *Cic. Fam.* 5, 12. *med.* h. e. qui a Naevio inducitur. Naeviana scripta, *Id. Brut.* 15. Naeviani modi, *Id. Leg.* 2, 15. ¶ Naeviana pira laudat *Colum.* 5, 10. *med.* et 12, 10. item *Cels.* 2, 24., dicta opinor a quodam Naevio, qui ea primus intulerit.

NAEVĬUS, praenomine Cnaeus, natione Campanus, poeta Latinus, Ennio aliquanto antiquior, stipendia fecit bello Punico primo, ipsumque bellum carmine descripsit: aliquot praeterea fabulas apud populum dedit (quorum omnium pauca tantum fragmenta exstant) circa ann. U. C. DXIX. Cum ob assiduam maledicentiam, et probra in principes civitatis, in vincula Romae a triumviris conjectus esset, eo loci duas fabulas, Hariolum, et Leontem scripsit: quibus ipsis fabulis cum delicta sua, et petulantias dictorum diluisset, a tribunis plebis exemptus est. Hujus dicacitatis exemplum habes ap. *Gell.* 6, 8. Mortuus dicitur bello Punico altero, M. Cornelio Cethego, P. Sempronio Tuditano Coss., h. e. ann. U. C. DL., quamquam Varro vitam ejus producit longius. Dicitur ipse sibi vivens fecisse epigramma, incidendum sepulcro, plenum Campanae superbiae, his versibus: Mortales Immortales flere si foret fas, Divae Camenae flerent Naevium poetam. Ita, postquam est Orcino traditus thesauro, Obliti sunt Romae loquier Latina lingua. Haec ex *Cic. Brut.* 15., *Gell.* 1, 24., 3, 3. et 17, 21. Tertiam ei palmam in comica facultate tribuit *Vulcatius Sedigitus* ap. *Gell.* 15, 24., sc. post Caecil., Stat. et Plaut. Ejus tragoediam Hesionae memorat *Id.* 10, 25.

NAEVĬUS, a, um, adj. ad Naevium vel poetam, vel alium quemvis pertinens. *Naevia silva* denominata a quodam Naevio, cujus domus ibi fuerat, memoratur a *Festo*, a qua Naevia porta dicta est. V. NAEVIA. In ea silva morari solebant perditi homines, teste *Catone* ap. *Fest.* Unde opprobrii loco objici solebat alicui, eum a domo Naevia esse. ¶ Naeviam oleam commemorat *Colum.* 12, 48. et 5, 8. ¶ *Naevius* praeterea dicitur, qui naevos in cute habet. *Arnob.* 3, 108. Ergo esse dicendum est quosdam (*Deos*) capitones, silunculos, frontones, labeones: in his alios mentones, naevios, atque nasicas, etc.

NAEVŬLUS, i, m. dimin. naevi. *Gell.* 12, 1. An tu quoque putas, naturam feminis mammarum ubera, quasi quosdam naevulos venustiores, non liberum alendorum, sed ornandi pectoris causa dedisse? *Appul. de Mundo:* Minores aliae insulae, ut naevuli quidam, per apertas Ponti sunt sparsae regiones. [*Front. ad M. Anton. Imp.* (ed. *A. Maio*) 1, 2. *med.* Ut quisque amore quempiam deperit, ejus etiam naevolos saviatur. *F.*]

NAEVUS, i, m. ἡ κηλὶς συμπεφυκυῖα, corporis insigne, verruca, genitiva macula: olim gnaevus et gnaeus. *Festus:* Gnaeus corporis insigne, et praenomen, a generando dicta esse, et ea ipsa ex Graeco γίγνεσθαι, apparet. *Cic. N. D.* 1, 28. Naevus in articulo pueri delectabat Alcaeum: at est corporis macula naevus: illi tamen hoc lumen videbatur. *Plin.* 22, 25, 67. Farina decocta in aceto tollit naevos. *Id.* 28, 4, 6. Naevos in facie tondere, religiosum habent multi. *Hor. Sat.* 1, 6, 67. Egregio inspersos reprendas corpore naevos. [*Ov. Trist.* 5, 13, 14. Nullus in egregio corpore naevus erit. *F.*] [*Apud sequioris aetatis scriptores, inprimis ecclesiasticos usurpatur sensu transl. pro eo, quod injustum, indecorum est. Ita *Hegesip.* 4, 33. Et quia absens erat Vespasianus, quasi ad interregni vicem Domitianum publicis Mutianus praefecit negotiis, ne qui naevus deesset rebus secundis. Ita *Gronov.* in *observv. in eccl.* 21. p. 667. *ed. Frotsch.*, ubi comparat *Eund.* 5, 46. Latrocinium hoc, quasi naevum in corpore, diu dissimulandum putavimus; et *Symmach.* 3, 34. Naevi instar est, ut frater meus Magnillus, vicaria potestate per Africam functus, testimonio omnium publice privatimque conspicuus variis in eam provinciam retardetur obstaculis.]

*NAGIA, ae, f. Arabiae Felicis oppidum. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

*NAGIDOS vel Nagidus, i, f. Νάγιδος, Ciliciae oppidum, in Pamphyliam vergens, Samiorum colonia. *Mela* 1, 13. *B. A.*

*NAHARVĀLI, orum, populi Germaniae, Lygiorum pars. *Tac. G.* 43. *B. A.*

NĀĬAS. V. NAIS.

NĀĬCUS, a, um, adj. ad Naiades pertinens. *Prop.* 2, 23, 95. [*al. 2, 32, 40.] Supposita excipiens Naica dona manu. [Alii rectius leg. *Supposita excipiens, Nai, caduca manu, h. e.* Oenone. [*Est a *Scalig.*, probantibus *Passerat.*, *Livin.*, *Broukh.*, *Vulp.* Solus *Nic. Heins.* intercedit, et vult *cadiva* eodem sensu e *Plin.* 15, 16, 17. vel *Naica diva.*] ¶ Nāĭcē, es, f. et Nāĭcus, i, m. est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 650. *n.* 433. Tiridia Naice. Alia ap. *Grut.* 241. *col.* 2. T. Manlius Naicus. *F.*]

NĀIS, ĭdis, et Naias, ĭădis, et in plur. Naides et Naiades, dum, f. Νηῒς et Ναϊάς, Nympha fontis, vel fluminis: a ναίω, habito, vel a νάω, fluo, mano. *Ov. Met.* 14, 326. Ille suos Dryadas Latiis in montibus ortas Verterat in vultus: illum fontana petebant Numina, Naiades. *Virg. Ecl.* 6, 21. Aegle Naiadum pulcherrima. *Ov. Fast.* 5, 115. Nais Amalthea, Cretaea nobilis Ida. *Tibull.* 3, 6, 57. Naida Bacchus amat. *Stat. Ach.* 1, 294. humeris quantum Diana relinquit Naides. Alii leg. *Najades* trisyllab. Sic ap. *eund. Silv.* 2, 6, 101. Forsan Avernales alludunt undique mixtae Naides. *Sen. Hipp.* 780. te nemore abdito Cinget turba licens, Naides improbae, Formosos solitae claudere fontibus. *Naiades* recte scribitur, cum est quadrisyll. *Naides* rectius, ac tutius, cum trisyll. ut adnotarunt *Pier.*, *Gronov.*, *Heins.* et alii. ¶ Adjective. *Virg. Ecl.* 10, 10. Puellae Naides. *Ov. Fast.* 2, 606. Naida Juturnam vir tuus, inquit, amat. ¶ *Nai* in vocativo V. in v. praec. ¶ Aliquando cum Hamadryadibus confunduntur, et Nereidibus. *Ov. Fast.* 4, 231. Naida vulneribus succidit in arbore factis. Illa perit: fatum Naidos arbor erat. *Id. Met.* 1, 690. Inter Hamadryadas celeberrima Nonacrinas Naias una fuit; et *ib.* 14, 556. Illas virgineis exercent lusibus undas Naides aequoreae. ¶ [Est etiam cogn. R., ut Servilia Nais, ap. *Suet. Ner.* 3. *F.*]

*NAISSUS vel Naisus, i, opp. Moesiae superioris. *Jornand. de reb. Get.* 56. ¶ In Thracia ponit *Tab. Peut. B. A.*

NAM, γάρ, enim, etenim, conjunctio causalis. [**Nam* ponitur, cum dicto vel placito alicui, quod cognoscatur, aliquid accuratius, diligentius explicandi, exponendi, docendi causa additur; *enim*, cum ad veritatem rei perspiciendam nova causa opus est; hinc *nam* in oratione primum tantum locum sortitur; *enim* semper ponitur post vocabulum, quod vim causae continet. Ita *Ramsh. Gr. Lat.* §. 191. p. 845. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 345. p. 299. *nam* et *enim* ita usu differre dicit, ut prior vox primum orationis locum, *enim* secundum teneat; unde *nam* causam praecedentium indicare videatur, quatenus tota enuntiatione contineatur; *enim*, quatenus unius vocabuli notione sistat.] *Cic. Cat.* 3, 10. Quamobrem, Quirites, celebratote illos dies cum conjugibus ac liberis vestris. Nam multi saepe honores Diis immortalibus justi habiti sunt, sed profecto justiores nunquam. ¶ [*Ponitur *nam* pro relativo post demonstrativa,

more Graecorum, qui demonstrativum sententia nova cum partic. γάρ explicare solent. V. *Math. Gram. Gr.* §. 615. p. 1243. sq. *Cic. Rosc. Am.* 6, 15. Itaque ex suis omnibus commodis hoc solum filio reliquit: nam patrimonium domestici praedones vi ereptum possident, fama et vita innocentis ab hospitibus amicisque paternis defenditur, i. e. hoc solum filio reliquit, quod, quum patr. dom. praed. possideant, fama et vita cet. *Id. Manil.* 7, 19. id quidem certe calamitate docti memoria retinere debemus: nam tum, quum in Asia res magnas cet., ubi post *id quidem certe — mem. ret. debemus* sequi debebat, *quod tum, quum* cet. Plura v. ap. *Matth.* ad *Cic. Manil.* 7, 19.] ¶ Accipitur etiam pro *vero, autem,* [*nostr. *nun, aber, hingegen.*] vel simili discretiva particula, et habet him transeundi ab una re ad aliam, simulque subjiciendi, quod quis requirere posset. *Cic. Att.* 9, 2. Nam quod negas te dubitare, quin in magna offensa sim apud Pompejum, non video, etc. *Id. Top.* 11. Nam alia quoque sunt contrariorum genera: velut ea, quae cum aliquo conferuntur, etc. V. integrum loc. [*Fam.* 1, 9, 49. nam de Appio quod scribis, i. e. Appium commemorare non opus est; nam quod de eo scribis cet. Cf. *Off.* 2, 13, 47. *Cluent.* 45, 127. *Arch.* 10, 23. *Brut.* 64, 228. *Fam.* 15, 1, 12. et *Manut.* ad *Fam.* 3, 11, 12. et 5, 20, 16. Plura exempla eaque bene exposita praebet *Ramsh. Gr. Lat.* §. 191. p. 846. ubi etiam sententiam eorum, ut *Garat.* ad *Cic. Verr.* 2, 1, 49. *Duk.* ad *Flor. praef.* 2. *Drak.* ad *Sil.* 9, 242. ad *Liv.* 5, 51, 6. (adde *Ernest.* ad *Cic. N. D.* 1, 12, 30. *Graev.* ad *Phil.* 2, 31. *in.*,) qui male in his *nam* et *jam* sine discrimine poni contenderunt, ita refutat, ut utrumque inservire quidem transitioni concedat, sed *jam* in justa enumeratione, sine causae notione illud significare, quod prae ceteris eximium, *nam* argumentum, rationem docendi, explicandi in transcursu, perfunctorie additam, spectare demonstret; in auxilium vocatis *Heindf.* ad *Cic. N. D.* 1, 12, 30. et *Ellendt.* ad *Brut.* 43, 159.] ¶ Aliquando praeponitur. *Ter. Ph.* 5, 1, 5. Nam quae haec anus est exanimata, a fratre quae egressa est meo? *h. e.* quaenam. *Virg. G.* 4, 445. Nam quis te, juvenum confidentissime, nostras Jussit adire domos? ¶ Adhibetur in interrogationibus, et commotum loquentis animum fere significat. [*Fortius interrogat, certamque rei enarrationem, expositionem postulat, quemadmodum ap. Gr. τίς γάρ, τίς ποτε, nostr. *denn, doch.* V. *Voss.* ad *Virg. G.* 4, 445. — Ad positionem quod attinet, *nam* in interrogationibus modo conjungitur cum vv. interrog., modo sejunctim aut praeponitur, id quod ap. veteres usitatissimum, aut postponitur, interdum etiam uno aut pluribus verbis interjectis.] *Pl. Epid.* 1, 2, 29. perdidisti omnem operam? *Ep.* nam qui perdidi? *h. e.* quare? [*Gr. πῶς γάρ.] *Virg. A.* 12, 637. Nam quid ago? aut quae jam spondet Fortuna salutem? *h. e.* quidnam? *Ter. Eun.* 5, 2, 57. quam tu rem actura, obsecro, es? *Th.* Nam quid ita? *h. e.* cur ita interrogas? [*Huc pertinent etiam duo Plauti exempla, quae Noster separatim supra collocaverat, *Pers.* 2, 5, 13. Quando istaec innata est nam tibi? *Bacch.* 5, 1, 26. quid tibi ex filio nam aegre est. Plura exempla habes ap. *Ramsh.* §. 191. p. 850. *n.* 1.] ¶ Extra interrogationem interdum post aliam vocem collocatur, ut *enim:* non tamen in prosa oratione, quod sciam. *Hor. Sat.* 2, 3, 20. olim nam quaerere amabam, quo, etc. et *ib.* 41. Primum nam inquiram, etc. et *ib.* 302. ego nam videor mihi sanus. Adde *Ep.* 2, 1, 186. [*Multa de hujus part. usu congessit *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 313. ¶ Confund. *nam* et *jam* V. *intpp.* ad *Suet. Caes.* 44. *in.* — et *quam.* V. *ib. Dom.* 1.]

NĀMĂ, ātis, n. νᾶμα, liquor, scaturigo. Vox haec legitur insculpta in duobus monumentis Mithriacis prope fluentum sanguinis, qui ex vulnere tauri a Mithra mactati effluit. *Inscr.* ap. *Mur.* 138, 1. et 918, 9. Soli invicto Mithrae, sicut ipse se in visu jussit refici, Victorinus Caes. N. verna dispensator numini praesenti suis impendiis reficiendum curavit, dedicavitque nama cunctis. Alia ap. *Viscont. Mus. Pio-Clem.* T. 7. p. 39. ed. Mediol. Nama Sebesio, *h. e.* νᾶμα σεβάζιον, liquor venerabilis (*Dei*). *F.*]

*NAMARE, locus Norici. *Tab. Peut.* ¶ *Cluverio* aliisque vulgo est *Melk. B. A.*

*NAMARĪNI, orum, populi Hispaniae Tarraconensis, ubi nunc *Gallicia.* *Plin.* 4, 20. *B. A.*

NAMQUE. V. NANQUE.

NĀNĂ, ae, f. V. NANUS. ¶ [Fuit etiam hoc nomine Nympha, filia Sangarii regis, vel fluminis, quae Atydem peperit, cujus meminit *Arnob.* 5. p. 158. V. ATYS. *F.*]

NANCĪO, is, a. 4. idem ac nanciscor, ap. veteres. *Gracchus* ap. *Prisc.* 10, 888. Si nanciam populi desiderium, comprobabo reipublicae commoda. ¶ Dixerunt etiam *nancior, iris.* Hinc in Foedere Latino ap. *Fest.* Pecuniam quis nancitor, habeto: et si quid pignoris nancitor, sibi habeto: *nancitor* est pro *nancitur. Festus* interpretatur, nactus erit, praedatus erit.

NANCISCOR, eris, nactus et nanctus sum, dep. 3. τυγχάνω, forte invenio, casu incido in aliquid: a *nancio.* Fere usurpatur in praeterito. [*Cf. de h. v. et ejus synon. *Doederl.* 3, 145 — 149.] *Cic. Or.* 9. *f.* Nactus sum etiam, qui Xenophontis similem esse se cuperet. *Ter. Hec.* 5, 3, 27. unde annulum istum nactus? ¶ Saepe dicitur de eo, qui fortuito quidem aliquid invenit, ac praeter opinionem, sed optatum tamen, quique adipiscitur, quod volebat, in rem gratam incidit. *Donat.* ad *Ter. Hec.* 4, 4, 59. Nancisci proprie dicitur, qui paratus ad tenendum, antequam possit reperire quod teneat, statim, quod occurrerit, prehendit. *Cic. Fam.* 3, 7. Pluribus verbis ad te scribam, cum plus otii nactus ero. *Id. N. D.* 3, 36. Si aliud quippiam nacti sumus fortuiti boni; et *ib.* 2, 64. Immanes beluas nanciscimur venando. *Id. Fam.* 13, 7. Majorem spem impetrandi nactus sum, posteaquam, etc. *Caes. B. G.* 6, 34. *extr.* Germani, quam nacti erant praedam in occulto relinquunt. *Hor. A. P.* 299. Nanciscetur enim pretium nomenque poetae. ¶ De rebus inanimis. *Pl. Rud.* 4, 3, 46. Meum quod rete atque hami nacti sunt, meum potissimum est. *Cic. Sen.* 15. Vitis, ut se erigat, claviculis suis, quasi manibus, quidquid est nacta, complectitur. ¶ Aliquando dicitur de eo, qui in malum incidit. *Ter. Ph.* 3, 3, 10. si ex nuptiis tuis nihil nanciscor mali. *Nep. Ages.* 8. Ut naturam fautricem habuerat in tribuendis animi virtutibus, sic maleficam nactus est in corpore. *Id. Att.* 21. Nactus est morbum. ¶ *Ut nactus es, habe,* est formula malum cuiquam contigisse gaudentis. *Pl. Rud.* 3, 6, 33. et *Trin.* 1, 2, 25. ¶ **Cic. de re publ.* (ed. *A. Maio*) 1, 10. Philolai commentarios esse nanctum. V. MAIUM ad l. *B. A.*

NANCĪTOR. V. NANCIO.

NANCTUS. V. NACTUS.

[NĀNIS, idis, f. dimin. nanae, a νάνος, nanus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 48. *n.* 269. Venuleja O. L. Nanis. *F.*]

*NANNĒTES vel Namnetes, um, Ναννῆτες *Metaphrast. Caes.*, populi Galliae Celticae sive Lugdunensis. *Caes. B. G.* 3, 9. *extr. Plin.* 4, 18. ¶ Eorum metropolis, hodie *Nantes*, vocatur *civitas Namnetum* in *Notit. provinc. Lugd.* et *civitas Namnetica* ap. *Gregor. Tur.* 6, 16. ¶ Est et *Nanetes* sive *Namnetae* oppidi ipsius nomen, ut patet ex *eod.* 8, 43. Namnetas adcessit. Adde *Venant. Fort. Ep.* 3. *ad Episcop. Namnet. Felicem:* Namnetas occurrissem. *B. A.*

*NANNĬUM, i, f. meretriculae cujusdam nomen, quae, ut scribit *Athenaeus* 13. p. 587. ed. *Casaub.* προσκήνιον est cognominata, quoniam extrinsecus formosissima videretur instar prosceniorum theatralium, cum alias foedissima esset. Προσκήνιον ἐπεκαλεῖτο ἡ Νάννιον, ὅτι πρόσωπόν τε ἀστεῖον εἶχε, καὶ ἐχρῆτο χρυσοῖς καὶ ἱματίοις πολυτελέσι, ἐκδῦσα δὲ ἦν αἰσχροτάτη. V. *Franc. Philelph. Epist. ad Saxol. Pratens.* (quam exhibet *Goldast. Centur. Philol. Epist.* p. 24.) et *Coel. Rhodig.* 8. (al. 5.) 8. f. 413. Atque inde emendare voluerunt illud *Plautinum prolog. Amph.* 91. Etiam histriones *Nannio in proscenio* hic Jovem invocarunt. Neque aliter *Meursius.* Vulgo legitur *anno cum in proscenio* cet. quod defendit *Gronovius* post *Taubmannum.* Ceterum, quod mireris, hanc VV. DD. emendationem jam olim praeripuerat ed. *Juntin.* (1514), quae pro oculis nobis est, nisi quod in ea a litera minuscula incipit v. *nannio. B. A.*

NANQUĔ et Namque, γάρ, [*καὶ γάρ] idem quod nam, enim, siquidem. *Caes. B. G.* 1, 38. Id ne accideret, magnopere praecavendum sibi Caesar existimabat: namque omnium rerum, quae ad bellum usi erant, summa erat in eo oppido facultas. *Nep. Milt.* 5. Namque arbores multis locis erant rarae, etc. *Cic. Or.* 1, 22. Namque quod tu non poteris, quis nostrum tam impudens est, qui se scire, aut posse postulet? *Hor. Sat.* 1, 5, 49. Namque pila lippis inimicum et ludere crudis; et *ib.* 6, 41. Namque est ille, pater quod erat meus. [**Zumpt. Gr. Lat.* §. 345. p. 299. docet, *namque* a *nam* significatione quidem nihil differre, et copulam *que* in hac voce eodem modo abundare, ut in *neque enim:* sed de positione utriusque vocabuli hoc tenendum, quod *namque*, sicut *atque*, plerumque (ap. *Nep.* fere semper) ante vocabula cum vocali incipientia (excepto *et*) poni solitum. Contra *Brem.* ad *Nep. Alc.* 1, 2. discrimen ita statuit, ut *namque* a *Nep.* usurpetur, ubi res vel factum accuratius describatur, enarretur; *nam*, ubi ipsa alicujus rei causa indicetur. Ceterum usu parum confirmari, quod *namque* ap. *Nep.* plerumque ante vocalem collocari docuerint.] ¶ Interdum uni verbo postponitur, ut *enim. Varr.* ap. *Gell.* 3, 10. Is nanque numerus, etc. *Plin.* 36, 15, 24. *n.* 8. Vera namque confitentibus, etc. et 25, 2, 4. Pinxere namque effigies herbarum, etc. *Flor.* 1, 5. Duodecim namque populos, etc. [*Docet *Ramsh. l. l.* §. 191. p. 846. *namque* nonnisi ap. *Liv.* et seriores hac positione usurpari, idque largo exemplorum numero confirmat. *Zumpt.* contra *l. l.* contendit, *namque* non magis primum, quam secundum orationis locum vindicare: quod secus videtur. De part. *namque* v. etiam largam exemplorum copiam collectam a *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 313. sq.]

NANS, nantis. V. NO.

*NANTUĀNI. V. v. sq. *B. A.*

*NANTUATES, um, populi Galliae Narbonensis, ad Alpes siti. *Caes. B. G.* 3, 1. et 4, 10. *Plin.* 3, 20. ¶ *Nantuani* audiunt *Tab. Peut.* ¶ Legitur et *Antuates. B. A.*

NĀNUS, i, m. νάνος, et νάννος, vox Graecae originis, qua significatur homo brevi atque humili corpore paulum supra terram exstans, ut *Gell.* 19, 13. definit: qui et *pumilio* Latine dicitur. *Prop.* 4, 8, 41. Nanus et ipse suos breviter concretus in artus Jactabat truncas ad cava buxa manus. *Juven.* 8, 32. nanum cujusdam Atlanta vocamus, Aethiopem cygnum, parvam extortamque puellam Europen. Etiam *Laber.* in *Mimis* hanc vocem usurpavit: qua in re a *Gellio* 16, 7. reprehenditur, ut voce usus obsoleta et sordidiore. Sed enim idem postea *loc. sup. cit.* admittit, et probat: cujus judicium *Propertii*, et *Juvenalis*, et aliorum auctoritas confirmat. ¶ *Nana* de femella. *Lampr. Alex. Sev.* 34. Nanos et nanas, et moriones populo donavit. ¶ Hujusmodi homulos in deliciis habere mos fuit, ut colligitur ex *Suet. Tib.* 61. ¶ Transfertur etiam ad animalia brevioris corporaturae. *Helv. Cinna* ap. *Gell.* 19, 13. At nunc me Geniana per salicta Binis rheda rapit citata nanis, *h. e.* hinnulis, aut equulis. ¶ Item teste *Festo*, ad genus vasis aquarii humilis et concavi, quod vulgo vocant situlum barbatum. *Varr. L. L.* 4, 25. Vas aquarium vocant futum, quo in triclinio allatam aquam infundebant: quo postea accessit nanus cum Graeco nomine, et cum Latino nomine Graeca figura barbatus. *Gloss. Philox.* Νάννος, τὸ σκεῦος, barbatus. Ita haec legit *Scalig.* in *Varr.* et *Glossis.* Quod vero *Festus* videtur appellationem hujus vasis transferre ad homulum, non homuli ad vas, neque ipsi, neque aliis probatur: putantque verba *Festi* esse a *Paulo* aut confusa, aut mutilata.

NĀOFYLAX. V. NAUPHYLAX.

NĀPAEAE, arum, f. plur. Ναπαῖαι, Nymphae saltuum, et nemorum, Dryades: a ναπαῖος, saltuosus, quod a νάπος, et νάπη, saltus, silva. *Virg. G.* 4, 535. faciles venerare Napaeas. Adde *Stat. Th.* 4, 255. ¶ Distinguit a Dryadibus *Colum.*, nam hae proprie in quercubus natae: Napaeae in silvis agentes, 10, 264. Maenalidumque choros Dryadum, Nymphasque Napaeas. Sic *Nemes. Ecl.* 2, 20. Quae colitis silvas, Dryades, quaeque antra, Napaeae, Et quae marmoreo pede, Naides, uda secatis.

*NAPAEI, orum, populi Scythiae Asiaticae. *Plin.* 6, 17. *B. A.*

*NAPATA, Aethiopiae opp. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

[NĀPE, es, f. νάπη, saltus, silva. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1119, 8. Flavia Nape. ¶ Est etiam nomen canis ap. *Ov. Met.* 3, 214. Deque lupo concepta Nape. *F.*]

NAPHTHAS, ae, m. νάφθας, genus bituminis, circa Babylonem copiosissime proveniens, cui tanta est cum igne cognatio, ut flamma transiliat in eam undecumque visam. Ita ferunt a Medea pellicem crematam, postquam sacrificatura ad aras accesserat, corona igne rapta. Haec ex *Plin.* 2, 105. 109. *Ammian.* 23, 6. *med.* eadem fere habet, et naphtham oleum Medicum appellat. *Veg. Mil.* 4, 8. et 18. oleum incendiarium. *Grat. Cyn.* 435. oleum vivum. Est autem vox ex duabus Aegyptiis composita, nempe ex *na*, oleum, et *Phthas*, Vulcanus, *h. e.* oleum igneum. V. *Jablonsk. Opusc.* T. 1. p. 158. et 381. [*Quaedam adjecit *F.*]

NĀPĪNĂ, ae, f. locus ubi seruntur napi. *Colum.* 11, 2. *med.* Napinae, itemque rapinae siccaneis locis per hos dies fiunt. V. RĀPĪNĂ.

*NAPĪTAE, arum, populi Asiatici, ultra Maeotim paludem. *Plin.* 6, 7. *B. A.*

*NAPOCA, opp. Daciae, hodiernum *Clausenburg,* ut *Reinesio* ac *Sponio* placet. *Tab. Peut.* ¶ Hinc

*NAPOCENSIS, e, adj. ut *Napocensis colonia* ap. *Ulpian. Pandect.* 5. tit. 15. leg. 1. *B. A.*

NAPURAS Nectito, cum dixit pontifex, funiculi ex stramentis fiunt. *Festus:* qui in *Nectere* aliquanto plenius de hac re sic habet: Nectere ligare significat, et est apud plurimos auctores frequens. Quin etiam in commentario sacrorum usurpatur hoc modo: Pontifex minor ex stramentis napuras nectito, idest funiculos facito, quibus sues adnectantur.

NĀPUS, i, m. βουνιάς, genus raporum oblongius, et exilius. *Colum.* 2, 10. *f.* Rapa campis, et locis humidis laetantur: napus devexam amat et siccam, tenuique propiorem terram. Itaque glareosis, sabulosisque arvis melior exit: locique proprietas utriusque semen commutat: namque in alio solo rapa biennio sata convertuntur in napum: in alio napus raporum accipit speciem. Adde *Pall.* 8, 2. Amiterninos commendant *Plin.* 18, 13, 35. et 19, 5, 25. et *Mart.* 13, 20. Eorum condiendorum rationem docet *Colum.* 12, 54.

[NĀPY, yos, n. νᾶπυ, idem ac sinapi: vocis etymon vide in SINAPI. *Plin.* 19, 8, 54. Sinapi Athenienses napy appellaverunt. *Id.* 27, 13, 113. Alterum thlapsi aliqui Persicum napy vocant. *F.*]

NAR, aris, m. *la Nera,* Νάρος, fluv. Italiae, qui oritur ex Apennino monte in ipso confinio Pi-

ceni et Umbriae, per quam deinde fluens recipit Velinum fluv., hinc Interamnam rigans, et Narniam, paulo infra juxta Hortam Tiberi miscetur. Tac. A. 3, 9. Nare, mox Tiberi devectus. Virg. A. 7, 517. audiit amnis Sulphurea Nar albus aqua. Cic. Att. 4, 15. Lacus Velinus in Narem defluit. Al. leg. *in Nar*, ut sit neutr. gen. ¶ *Nar*, *Nartis*, ea loca accolens. *Inscr.* ap. *Grut.* 407, 1. Curator R. P. Nicomedensium, Interamnatium, Nartium, item Graviscanorum. Videtur legendum *sine interpunctione* Interamnatium Nartium. V. INTERAMNAS. ¶ *Fuit et Nar Illyridis fluvius, teste *Mela* 2, 3. *extr.*, ubi *Pintianus* legere mavult *Naro*. *B. A.*

*NARACUSTŎMA dictum est secundum Danubii ostium. *Plin.* 4, 12. *Ammian.* 22, 19. ¶ *Ναράκου στόμα* dicitur ab *Auct. Peripli Pont. Euxini*. *B. A.*

NARBO, onis, m. *Narbonne*, colonia et urbs Galliae Narbonensis, ampla, et munita, olim emporium celeberrimum in ora maris mediterranei, apud Atacis fluvii ostia. Cognominata est *Narbo Marcius* a Q. Marcio cos. ann. U. C. DCXXXVI., sub quo colonia deducta est: vel *Martius*, quod eo Caesar ex Martia legione colonos deduxerit. *Cic. Font.* 1., *Vell.* 1, 15. et 2, 8., *Plin.* 3, 4, 5., *Mela* 2, 5. ¶ In quibusdam libris ap. *Suet. Tib.* 4. legitur *Narbona*, *ae*. ¶ *Narbonem pulcherrimam* dixit *Mart.* 8, 72., sed *urbem* subintellige.

NARBONENSIS, e, adj. ad Narbonem pertinens. *Cic. Font.* 2. Narbonenses coloni. ¶ *Narbonensis Gallia*, una ex quatuor Galliae partibus, a Narbone Martio dicta, a Pyrenaeis montibus ad Alpes extenditur, et interno mari alluitur. *Plin.* 4, 17, 31. *Mela* 2, 5.

NARBONĬCUS, a, um, adj. ad Narbonem, vel Narbonensem Galliam pertinens, ut Narbonica vitis, *Plin.* 14, 3, 4. *n.* 9.

NARCĒ, es, f. *νάρκη*, torpor. Vox Graeca. *Plin.* 21, 19, 75. A narce narcissus dictus, non a fabuloso puero.

[NARCISSIĀNUS, a, um, adj. ad Narcissum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 902, 5. T. Flavius Aug. Lib. Narcissus fecit sibi, etc. T. Flavius Aug. Lib. Firmus Narcissianus monumentum refecit, etc. Hinc patet, Narcissum, Titi Aug. servum ordinarium, habuisse in peculio Firmum servum suum vicarium; quorum uterque, cum a T. Flavio Augusto libertate donatus esset, ejusdem praenomen et nomen ex more sibi adscivit, posterior vero alterum *Narcissiani* cognomen sibi adjunxit, ut, quaenam fuerit ejus in servitute conditio, manifeste ostenderet. *F.*]

NARCISSĪNUS, a, um, adj. *ναρκίσσινος*, qui ex narcisso fit, ut Oleum narcissinum, Unguentum narcissinum. *Plin.* 21, 19, 75. Ex hoc flore fit narcissinum oleum ad emolliendas duritias. *Id.* 13, 1, 2. Narcissinum unguentum ex flore narcisso desiit componi.

NARCISSĪTES, ae, m. *ναρκισσίτης*, gemma narcissi venis, et odore distincta. *Plin.* 37, 11, 73.

NARCISSUS, i, m. *νάρκισσος*, lilii genus, radice carnosa, atque odora, flore purpureo, folia in radice habens ad similitudinem foliorum arundinis, sed aliquanto crassiora: a *νάρκη*, torpor, quia gravis ejus odor torporem affert. *Plin.* 21, 5, 12. et *ib.* 19, 75. ¶ In fabulis est puer, Cephisi amnis et Lyriopes Nymphae filius, tanta formae praestantia, ut cum aliquando ad fontem bibiturus accessisset, conspectae suae imaginis amore captus sit, cumque nulla potiundi amoris spes esset, nimio desiderio contabescens, in florem sui nominis commutatus fuerit. *Ov. Met.* 3, 407. et sq. *Paus.* 9, 31. narrat, Narcissum sororem suam sibi simillimam amavisse, quam, cum praemortua esset, in imagine propria adamare non desiit. ¶ Fuit etiam cogn. R. V. NARCISSIANUS.

NARDĬFER, a, um, adj. nardum ferens. *Grat. Cyn.* 314. Nardiferumque metunt Gangem.

[NARDĬFOLIUM, ii, n. folium nardi, quod etiam absolute folium dicitur; conjunctim vero recte scribitur, nam in nardo, teste *Plin.* 12, 12, 25. et 26., duo in pretio sunt, radix, quae et *spica nardi*, et *nardostachyon* appellatur, et folium, quod etiam *nardifolium* dicitur in *Not. Tir.* p. 160. Nardus, nardifolium. *F.*]

NARDĪNUS, a, um, adj. *νάρδινος*, qui est ex nardo, ut Nardinum unguentum, alio nomine foliatum, cujus conficiendi rationem docet *Plin.* 13, 1, 2. ¶ *Nardina pira* dicuntur, quae nardi odorem habent. *Id.* 15, 15, 16. ¶ *Nardinum vinum* ap. *Pl. Mil.* 3, 2, 11. est vel nardo, vel unguento nardino conditum.

NARDOSTĂCHYON, ii, n. *ναρδόσταχυς*, nardi spica. *Apic.* 7, 6. Piper, nardostachyon, folium, etc., *h. e.* nardi spica, nardifolium.

*NARDOSTATĪUS, i, m. i. q. nardostachyon. *Theod. Prisc. de diaeta* 15. *B. A.*

NARDUS, i, f. et Nardum, i, n. *νάρδος*, Hebr. נֵרְדְּ *nerd*, frutex est gravi et crassa radice, sed brevi ac nigra, fragilique, quamvis pingui, situm redolente, ut cyperi, aspero sapore, folio parvo densoque, cacuminibus in aristas sese spargentibus: unde gemina dote nardi spicas, et folia concelebrant. *Plin.* 12, 12, 26. ¶ Est praeterea herba huic non dissimilis, quam ob id pseudonardum vocant, folio crassiore, carnoso, angusto, colore languido in candidum vergente, frequentibus spicis in aristas sparsis, flosculis purpureis, gaudens petrosis locis, et apricis, tanta suavitatis fragrantia, ut omnes flores odoris suavitate provocet, qua dote in vestibus inseritur. *Id. ib.* ¶ Nardus Gallica, sive Celtica, herba est, a pseudonardi specie bus diversa, folia habens longiuscula, et flavescentia, floremque luteum. *Id. ib.* Baccharis vocatur nardum rusticum, de quo, etc. *Id. ib.* ¶ *Nardus* pro unguento nardino ponitur. *Hor. Od.* 2, 11, 16. Assyriaque nardo Potamus uncti. *Tibull.* 3, 6, 63. Syrio madefactus tempora nardo. ¶ Neutro genere praeter *Plin.* et *Tibull.* allatos, usurpat etiam *Cels.* 3, 21. *med.* Iris, nardum, crocum, cassia, myrrha. Adde 5, 3. et *Colum.* 12, 20.

*NAREAE, arum, populi Indiae, cis Gangem. *Plin.* 6, 20. *B. A.*

NĀRES, ium, ibus, f. plur. *ῥῖνες*, nasi foramina, per quas et odor, et spiritus ducitur: a voce Graeca allata, per metathesin. *Lact. Opif. D.* 11. vult ita dici, quia per eas spiritus nare non desinit: *Festus*, quia per eas nari sumus odorum. *Cic. N. D.* 2, 56. Itemque nares, eo quod omnis odor ad supera fertur, recte sursum sunt; et *ib.* 57. *f.* Nares, quae semper propter necessarias utilitates patent, contractiores habent introitus, ne quid in eas, quod noceat, possit pervadere: humoremque semper habent, ad pulverem multaque alia depellanda non inutilem. *Quint.* 11, 3. *med.* Corrugare nares, et inflare, et movere, et digito inquietare, et impulsu subito spiritum excutere, et diducere saepius, et plana manu resupinare, indecorum est. *Cic. Tusc.* 3, 18. *f.* Fasciculum ad nares admovere. *Hor. Ep.* 1, 5, 22. ne turpe toral, ne sordida mappa Corruget nares. *Id. Od.* 4, 1, 21. Illic plurima naribus Duces tura; et *ib.* 2, 15, 6. omnis copia narium, *h. e.* florum odoratorum: metonymia. *Virg. G.* 1, 375. aut bucula coelum Suspiciens, patulis captavit naribus auras. *Colum.* 6, 1. Boves naribus resimis, patulisque. *Virg. A.* 12, 114. alto se gurgite tollunt Solis equi, lucemque elatis naribus efflant. *Ov. Met.* 7, 806. naribus acres Ire canes. *Hieron. ep.* 133. *n.* 7. Duobus digitulis narium purgamenta decutere. ¶ In singulari num. *Macer* ap. *Charis.* 1, 82. Saucia naris. [*Appul. Met.* 8. p. 577. *Oud.* Nare detorta, magistrum suum varie cavillantur. *F.*] *Ov. Met.* 12, 253. disjectis ossibus oris, Acta retro naris, medioque infixa palato est; et *ib.* 3, 674. panda loquenti Naris erat. *Grat. Cyn.* 172. fides et solertia naris, *h. e.* sagacitas in cane venatorio. *Ov. A. Am.* 1, 520. Inque cava nullus stet tibi nare pilus. *Pers.* 1, 33. balba de nare loqui. *Tert. adv. Marc.* 1, 13. Narem contrahere, *h. e.* corrugare irridendi causa. ¶ Translate refertur ad judicium, censuram, sagacitatem intelligendi, irridendi acrimoniam: qua ratione et *nasutum hominem* dicimus, et *naso suspendere*, etc. *Hor. Ep.* 1, 19, 45. ad haec ego naribus uti Formido. *Id. Sat.* 1, 4, 8. Emuncta naris. V. EMUNCTUS. *Epod.* 12, 3. obesa. V. OBESUS. *Pers.* 1, 41. rides, et nimis uncis Naribus indulges. [**Hor. Sat.* 1, 3, 30. acutae nares: ubi v. *Heindf.*] ¶ Huc pertinent illa *Lucilii* ap. *Non.* 5, 24. Calpurnī saevam legem Pisoni' reprendi, Eduxique animam in primoribu' naribus, *h. e.* vehementer et irate insectatus sum; et *Afranii ib.* Apage sis clientum animum: in naribus primoribus vix pertuli edepol. ¶ A similitudine dicuntur *nares* extremae canalium partes, per quas humor egeritur. *Vitr.* 7, 4. Inter duos parietes canalis ducatur, habens nares ad locum patentem. *Id.* 7, 10. Fit fornacula habens in laconicum nares, i. e. foramina fumum emittentia. *Vopisc. Prob.* 21. Ingentem parans fossam, qua, dejectis in salum naribus, loca siccaret. Ita legit *Salmas.*, alii aliter. *Pall.* 9, 9. Puteos fodiemus, et ab his foramina hinc inde patefacta, velut nares, intus agemus, qua nocens spiritus evaporet.

*NĀRESĬI, orum, populi Dalmatiae. *Plin.* 3, 22. *B. A.*

*NARIANDUS, i, oppidum Cariae. *Plin.* 5, 29. *B. A.*

NĀRINŌSUS, a, um, adj. qui latis naribus est. *Lact.* 5, 12. *f.* Cum Diis suis narinosis relinquantur. Ita quidam Codices MSS. Alii leg. *varicosis*, alii *cariosis*, et *curiosis*.

NĀRIS. V. NARES.

*NARISCI, orum, populi Germaniae, quibus fines *Cluverius* adsignat ab Aeni confluente ad usque urbem Ingolstadium. *Tac. Germ.* 42. *Capitol.* in *M. Antonio philos.* 22. *B. A.*

NĀRĪTĂ est genus piscis minuti. *Plautus:* Muriatica autem video in vasis stagneis, Bonam naritam, etc. Haec *Festus: Νηρίτης* autem genus est marinae conchae.

*NARĪTAS, atis, f. quasi gnaritas, intelligentia, notitia, a *narus*, i. q. gnarus. *Donat.* ad *Ter. Ad.* 3, 3, 43. Nam ideo *nares* a *naritate* dictae sunt, cet. *B. A.*

*NARNĬA, ae, f. urbs Umbriae. V. in NARNIENSIS. *B. A.*

NARNIENSIS, e, adj. ad Narniam pertinens, quae est urbs Umbriae, colonia Romanorum, ad Narem fluvium (qui et ipse Narnia dicitur, *Liv.* 10, 10.), a quo nomen habet. *Plin.* 31, 4, 28. Narniensis ager. V. NEQUINATES. ¶ *Narnienses*, *ium*, ejus cives. *Id.* 3, 14, 19. ¶ De Narniensi tribu V. ARNIENSIS.

*NARO vel Naron, onis, m. *Νάρων*, fluvius Dalmatiae, Naronam praeterfluens. *Plin.* 3, 22. ¶ Hodie est *Narenta* vel *Narona*. ¶ V. NAR in f. *B. A.*

*NARŌNA, ae, f. vetus Dalmatiae oppidum. *Plin.* 3, 22. *Mela* 2, 3. *extr.* *Vat.* in. *Cic. Fam.* 5, 9. et 10. ¶ *Narenta* recentius dictum. ¶ In utroque *Ciceronis* loco Cod. *Graev.* habebat *Narbona:* et in MSS. confundi haec verba docet *Burm.* ad *Suet. Tib.* 4. V. *Wesseling.* ad *Anton. Itin.* p. 338. *B. A.*

NARRĀBĬLIS, e, adj. qui narrari potest. *Ov. Pont.* 2, 2, 61. Lingua sile: non est ultra narrabile quidquam.

*NARRAGA, ae, fluminis, vel excursus potius Euphratis nomen, in Babylonia. *Plin.* 6, 26. *B. A.*

NARRĀTĬO, onis, f. *ἀφήγησις*, *διήγησις*, actus narrandi, rei gestae expositio: item res ipsa narrata. *Cic. Or.* 36. Narrationes credibiles, nec historico, sed prope quotidiano sermone explicatae dilucide. *Id. Or.* 2, 19. Rem narrare, ita ut verisimilis narratio sit, ut aperta, ut brevis. *Id. Or.* 62. Si exponenda est narratio, quae plus dignitatis desiderat, quam doloris. *Phaedr.* 4, 4. Plus esse in uno saepe, quam in turba, boni, Narratione posteris tradam brevi. *Suet. Rhet.* 1. *med.* Narrationes tum breviter et presse, tum latius et uberius explicare. ¶ De narratione oratoria V. *Auct.* ad *Her.* 1, 8., *Cic. Inv.* 1, 19., 2, 19. et 80. et *Part.* 9., *Quint.* 4, 2., *Capell.* 5, 180. et *Prisc. de praeexercitam. rhet.* 1331.

NARRĀTĪVĒ, adv. narrando. *Donat.* in *argum. Andr.* Ut a novissimis rebus incipiens, initium Fabulae narrative reddat spectatoribus.

NARRĀTIUNCŬLĂ, ae, f. *διηγημάτιον*, brevis narratio. *Quint.* 1, 10. Narratiunculas a poetis celebratas tractare. Adde *Plin. ep.* 6, 33. *med.*

NARRĀTOR, oris, m. *ἀφηγητὴς*, qui narrat. *Cic. Or.* 54. Natura fingit homines, et creat imitatores, et narratores facetos; et *ib.* 12. *extr.* Non exornatores rerum, sed tantummodo narratores. [**Tac. Ann.* 16, 2. a narratoribus oratoribusque praecipua materia in laudem principis assumpta est.]

NARRĀTUS, a, um, part. a *narro*: *διηγηθεὶς*, expositus, explicatus, dictus. *Hor. Sat.* 2, 5, 1. Hoc quoque, Tiresia, praeter narrata, petenti Responde. *Plin.* 6, 23, 26. Circumvectus in mediterranea Persidis, narrata proxime a Juba. *Id.* 8, 15, 16. Belua nunquam visa in hoc orbe, multis tamen narrata, *h. e.* a multis; et 11, 52, 114. Frivola haec, ut reor, et vulgo tamen narrata; et *ib.* 37, 79. In ventre hirundinum pullis lapilli, qui chelidonii vocantur, magicis narrati artibus, repeeriuntur. *Id.* 5, 1, 1. *in.* Nec praeter oleastros, aliud exstat ex narrato illo aurifero nemore.

NARRĀTUS, us, m. narratio. *Ov. Met.* 5, 498. Mota loco cur sim, tantique per aequoris undas Advehar Ortygiam, veniet narratibus hora Tempestiva meis. *Appul. Met.* 9. [*p. 650. *Oudend.*] Lector reprehendens narratum meum.

NARRO, as, avi, atum, a. 1. *διηγέομαι*, dico, expono, recito, rem gestam sermone explico. Videtur esse a *gnaruris*, gnarus. Ab eo enim factum fuit *gnaruro*, quod in *Gloss. Phil.* legitur: et inde *narro*. V. alia huc pertinentia ap. *Voss.* in *Etymol.* in *Gnari*. *Cic. Fam.* 9, 6. *extr.* Ego tibi ea narro, quae tu melius scis, quam ipse, qui narro; et *ib.* 3, 1. Si respubl. tibi narrare posset, quomodo sese haberet; et *ib.* Jucunda mihi ejus oratio fuit, cum de animo tuo, de sermonibus, quos de me haberes quotidie, mihi narraret; et *ib.* 6, 1. *f.* Mihi Philargyrus tuus fidelissimo animo narravit, te interdum sollicitum esse vehementius. *Ter. Hec.* 1, 2, 70. Narratque, ut virgo integra etiam tum siet. *Id. Adelph.* 3, 2, 53. cognato rem omnem narrato ordine; et 4, 1, 20. Narrare virtutes alicujus. *Plin.* 6, 22, 24. Percontanti narravit Romanos et Caesarem. [**Vell.* 2, 29, 2. Cujus viri magnitudo multorum voluminum instar exigit: sed operis modus paucis eum narrari jubet.] *Id.* 20. *praef.* Narrabimus homini cibos suos, *h. e.* ostendemus, explicabimus. *Pl. Pers.* 4, 3, 29. quid istaec tabellae narrant? *Mart.* 3, 87. Rumor narrat. *Cic. Fam.* 2, 10. *med.* Quo loco Clitarchus tibi narravit, Darium ab Alexandro esse superatum, *h. e.* Clitarchus in historia sua a te lecta. ¶ *Narrari*, in sermone omnium esse, fabulam fieri. *Quint. decl.* 14. *f.* Rideor ubique, narror, ostendor. *Mart.* 12, 52. Dulcis in Elysio narraris fabula campo. ¶ *Male*, *bene narrare*, tristem, bonum nuncium afferre. *Cic. Att.* 16, 14. Male narras de Nepotis filio; et *ib.* 13, 33. Othonem

quod speras posse vinci, sane bene narras. ℙ Pro dicere, loqui. [*Pertinet haec ad communis vitae usum dicendi ratio.] *Hor. Sat.* 2, 7, 4. libertate Decembri (Quando ita majores voluerunt) utere, narra. *Ter. Andr.* 2, 2, 30. Non opinor, Dave. *Da.* opinor, narras? non recte accipis: Certa res est. *Pl. Poen.* 5, 2, 67. narra, quid est? quid ait? *Ter. Andr.* 3, 1, 19. ego quid narres, nescio. *Id. Ph.* 2, 3, 54. filium narras mihi? Cujus de stultitia, etc. Adde *Phaedr.* 3, 17. ℙ *Narro tibi*, vere loquor, verum tibi dico. *Cic. Att.* 2, 11. Narro tibi: plane relegatus mihi videor, postea quam in Formiano sum: (Adde *ib.* 15, 16. et 21.) et *ib.* 7. Narra mihi: reges Armeniae patricios salutare non solent? *Petr. Sat.* 129. Narrabo tibi adolescens: paralysin cave. ℙ *Narratur*, fertur, dicitur. *Hor. Ep.* 1, 2, 6. propter Paridis narratur amorem Graecia Barbariae lento collisa duello. *Mart.* 3, 9. Versiculos in me narratur scribere Cinna. *Ov. Her.* 6, 19. Barbara narratur venisse venefica tecum. ℙ *Narrant*, dicunt, ferunt. *Plin.* 2, 47, 48. Narrant, et in Ponto Caecian in se trahere nubes. Adde *ib.* 106. 110. et 32, 7, 24. ℙ Pro disputare, disserere. *Prop.* 2, 1, 43. Navita de ventis, de tauris narrat arator. ℙ Part. *Narrans* ap. *Catull.* 9, 6. audiamque Hiberum Narrantem loca, facta, nationes. *Narraturus* ap. *Stat. Silv.* 3, 3, 207. Verbaque dilectae fert narraturus Etruscae. *Narrandus* ap. *Just.* 17, 3. De origine regni ejus pauca narranda sunt. ℙ *Narramus*, syncop. pro *narravimus* habet *Prop.* 2, 12, 9. Quam multa apposita narramus verba lucerna!

NARTHĒCĬA, ae, f. ναρθηκία, species ferulae humilioris, quae ad justam altitudinem narthecis non assurgit, folia habens maxima, ut quaeque terrae proxima. Dicta videtur per diminutionem, a fruticis humilitate. Quare etiam a quibusdam ferula minor, et ab aliis ferulago appellatur. *Plin.* 13, 22, 42. de ferula: Duo ejus sunt genera; narthecа Graeci vocant assurgentem in altitudinem, nartheciam vero semper humilem. *Ed. *Hard.* habet *narthecyam*, ναρθηκύαν *Theophrasto*. Antea legebatur *narthechiam*. *B. A.*

NARTHĒCĬUM, ii, n. ναρθήκιον, repositorium medicamentorum, vasculum, in quo reponebant medicamenta: a νάρθηξ, ferula. Primo enim narthecia appellata sunt vasa medicamentaria, quae ex narthece conficiebantur, quia narthecis lignum ad medicamenta asservanda accommodatissimum est, quippe cum ejus caulis medulla exempta sit vacuus, postea vero quaevis vasa in hunc usum comparata, quamvis ex ferula confecta non essent, hoc nomine dici coeperunt. *Cic. Fin.* 2, 7. *extr.* Jam doloris medicamenta illa Epicurea tanquam de narthecio promant. *Mart.* 14, 78. cujus lemma *Narthecium:* Artis ebur medicae narthecia cernis habere Munera, quae cuperet Pactius esse sua.

*NARTHECŪSA (ναρθηκόεσσα, ναρθηκοῦσσα, *h. e.* ferulae plena, np. a νάρθηξ, ferula), ae, f. insula in mari Carpathio, Rhodo adjacens. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

NARTHEX, ēcis, f. νάρθηξ, arbuscula, al. ferula, lignum foris corticis loco habens, intus ligni loco fungosam medullam. *Plin.* 13, 22, 42.

*NARUS, a, um, adj. i. q. gnarus. *Cic. Or.* 47. *Noti* erant, et *navi*, et *nari*, quibus cum IN praeponi oporteret, dulcius visum est, *ignoti*, *ignavi*, *ignari* dicere, quam ut veritas postulabat. ℙ V. NURITAS. *B. A.*

*NARYCĬA, ae, f. vel

*NARYCĬUM, i, n. urbs Graeciae, in Boeotia. V. in *Narycius, a, um. B. A.*

NĀRYCĬUS, a, um, adj. ad Naryciam, seu Narycium pertinens, urbem Graeciae, in Boeotia, quae Locrorum Epicnemidiorum fuit. Hi cum in Italiam transmigrassent, et Locros in Magna Graecia condidissent, Narycii dicti sunt. Circa hos laudatissima pix fiebat. *Virg. A.* 3, 399. Hic et Narycii posuerunt moenia Locri. *Id. G.* 2, 438. Naryciaeque picis lucos. ℙ *Narycia, ae*, ipsa urbs Locri. *Ov. Met.* 15, 705. Romechiumque legit, Caulonaque, Naryciamque. Al. leg. *Naryciumque.* ℙ *Narycius heros* ap. *eund. ib.* 14, 468. est Ajax Oilei filius, quo duce Locri in Italiam venere. ℙ *Narycius* etiam ab *eod. ib.* 8, 312. dicitur Lelex Locrensium rex. V. LELEGES.

NĀSĂMŌNES, um, m. plur. Νασαμῶνες, pop. Libyae in Africa ad Syrtim magnam. Item alii in Marmarica, Garamantibus finitimi, quorum regio Nasamonitis. *Plin.* 5, 5, 5. et 7, 2, 2. et 13, 17, 32. ℙ De Nasamonibus Libyae populis *Lucan.* 9, 443. toto commercia mundo Naufragiis Nasamones habent: quia scil. miseros spoliant, quotcumque in Syrtibus naufragium patiuntur. ℙ In sing. numero. *Id. ib.* 439. Quas *(herbas)* Nasamon, gens dura, legit, qui proxima ponto Nudus rura tenet, quem mundi barbara damnis Syrtis alit. *Sil.* 6, 44. Exanimum Nasamona Tyren super ipse jacebat.

NĀSĂMŌNĬĂCUS, a, um, adj. Nasamonius. *Sil.* 16, 630. tum tende remotos In Garamantas iter, Nasamoniacosque triumphos Molire. Adde *Ov. Met.* 5, 129. ℙ Item universim Africanus. *Stat. Silv.* 4, 6, 75. Mox Nasamoniaco decus admirabile regi Possessum, *h. e.* Annibali.

NĀSĂMŌNĬAS, adis, f. Nasamonia. *Sil.* 2, 117. Opposito procul insidiis Nasamonias Harpe Corpore, praeripuit letum. Al. aliter leg.

NĀSĂMŌNĪTES, ae, m. νασαμωνίτης, gemma sanguinea, nigricantibus venis. *Plin.* 37, 10, 64. ℙ *Nomen traxit haec gemma a Nasamonibus, cujus in terra proveniebat, teste *Sol.* 27. ℙ Legitur et *nasamonitis*, Νασαμωνῖτις, scil. λίθος. *B. A.*

NĀSĂMŌNĬUS, a, um, adj. ad Nasamones pertinens, Afer, Libycus. *Stat. Silv.* 2, 7, 93. Sic natum Nasamonii Tonantis Angusto Babylon premit sepulcro, *h. e.* Alexandrum, qui se filium Jovis Ammonis credi volebat. *Nasamonium* dicit, quia Jovis Ammonis templum in Africa fuit. *Sid. carm.* 9, 257. Et vinctum Nasamonium Jugurtham.

*NASANDUA, ae, Aethiopiae oppidum, vel fortasse in confinio Aethiopiae atque Aegypti. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

*NASĀTUS, a, um, adj. i. q. nasutus. *Lampr.* in *Heliog.* 5. Bene nasatos perquirere, *h. e.* mutoniatos. Eadem locutio reperitur *ib.* 8. 9. et 31. Sed alii legunt *bene vasatos.* ℙ *Coel.* 27, 26. inquit, a *naso* ita inflecti posse *Nasatus*, ut ab oculo Oculatus. *B. A.*

*NASCĀLE, is, n. pessus ad uterum mulierum medicatus. *Const. Afer* 5, 12. Nascale Paulli ad calidam vulvam. V. *Reines.* ad *Petr. fr.* p. 109. *Burm.* p. 362. *Morg. Ep.* in *Cels.* p. 19. ad 5, 21. *extr. B. A.*

NASCENS, entis, part. a *nascor;* qui nascitur. *Virg. Ecl.* 4, 8. Nascenti puero fave, Lucina; et *ib.* 3, 92. humi nascentia fraga. *Id. G.* 3, 389. ne maculis infuscet vellera pullis Nascentum, *h. e.* fetus; et *ib.* 1, 441. Sol ubi nascentem maculis variaverit ortum, *h. e.* cum oriens faciem habuerit maculosam. *Hor. Od.* 3, 23, 2. Nascens luna. ℙ Translate dicitur de rebus quibuscumque recens ortis. *Cic. Cat.* 1, 12. Conjuratio nascens. *Id. Brut.* 7. Non nascentibus Athenis, sed jam adultis. *Colum.* 11, 3. *med.* Nascens annus, *h. e.* vernum tempus. *Hor. Sat.* 2, 4, 30. nascentes implent conchylia lunae, *h. e.* novae, et crescentes. *Flor.* 2, 6. *f.* In ipsas nascentis Italiae fauces, *h. e.* Alpes, ubi Italia incipit. ℙ [*Confund. *nascens* et *crescens.* V. *intpp.* ad *Virg. E.* 7, 25. *nascentes* et *pascentes.* V. *Burm.* ad *Eund. ib.* 4, 45.]

NASCENTĬĂ, ae, f. γένεσις, nativitas. *Vitruv.* 9, 7. *med.* Non e nascentia, sed ex conceptione genethliologiae rationes explicatas reliquit.

NASCĪBĬLIS, e, adj. qui nasci potest. *Tert. adv. Marc.* 3, 19. *f.* Mortalem negat, quem nascibilem profitetur. Adde *ib.* 11.

NASCOR, eris, natus sum, dep. 3. φύομαι, γίγνομαι, orior, in vitam venio, in lucem edor. Volunt esse a γεννάω, unde γεννάσκω. Est etiam, cui placet a *nanciscor* ducere per syncopen, quasi vitam adipiscor. *Cic. Or.* 3. Ideas Plato gigni negat, et ait semper esse: cetera nasci, occidere, fluere. *Ter. Andr.* 3, 2, 6. scitus puer est natus Pamphilo. *Pall.* 7, 7. Ubi signum nascituri regis *(apum)* inveneris. *Cic. Tusc.* 1, 5. Quoniam mortui miseri sunt, in miseriam nascimur sempiternam. *Id. Rosc. Am.* 16. Si tibi fortuna non dedit, ut patre certo nascerere. [*Comparari cum his possunt ista: *Lucan.* 7, 643. aut quid meruere nepotes In regnum nasci: ubi v. quae laud. *Cort.*] *Virg. A.* 3, 98. Et nati natorum, et qui nascentur ab illis. [*Tac. H.* 1, 16. Generari et nasci a Principibus fortuitum est.] *Virg. A.* 1, 290. Nascetur pulcra Trojanus origine Caesar. *Ter. Heaut.* 5, 4, 7. Ita mihi atque huic sis superstes, ut ex me atque hoc natus es. *Ov. Met.* 11, 312. Alipedis de stirpe Dei versuta propago Nascitur Autolycus. *Plin.* 10, 53, 74. Aves omnes in pedes nascuntur, contra quam reliqua animalia. *Virg. G.* 2, 110. Fluminibus salices, crassisque paludibus alni Nascuntur. *Hor. Od.* 2, 20, 11. nascunturque leves Per digitos, humerosque plumae. ℙ Translate dicitur de mineralibus, lapillis, fluminibus, de stellis orientibus, de ventis surgentibus, etc. *Caes. B. G.* 5, 12. Nascitur ibi plumbum album in mediterraneis regionibus. *Plin.* 36, 8, 12. Onyx nascitur circa Thebas Aegyptias. *Id.* 6, 18, 22. Ganges in Scythicis montibus nascitur; et 36, 26, 65. Ex palude nascitur amnis. *Hor. Od.* 3, 23, 1. Coelo supinas si tuleris manus Nascente luna. *Virg. Ecl.* 8, 17. Nascere, praeque diem veniens age, Lucifer, almum; et *G.* 1, 434. Totus et ille dies, et qui nascentur ab illo; et *ib.* 3, 278. unde nigerrimus Auster Nascitur. *Petr. fr. Trag.* 38. *Burm.* Parum illi bona lana nascebatur: arietes a Tarento emit. Mel Atticum ut domi nasceretur, apes ab Athenis jussit afferri. ℙ Translate est etiam initium ducere, proficisci, provenire. *Cic. Fam.* 16, 22. Scribes ad me, ut mihi nascatur epistolae argumentum. *Virg. A.* 3, 44. major rerum mihi nascitur ordo. *Hirt. B. G.* 8, 48. Postulatio ab justo timore nascitur. *Cic. Off.* 2, 5. Nulla tam detestabilis pestis est, quae non homini ab homine nascatur. [*Liv.* 42, 40. De Argis disceptatio ab Attalo rege est nata: ubi *Kreyssig.* pro *nata* scrib. censet *mota.*] *Catull.* 64, 188. Querelae verae nascuntur pectore ab imo. ℙ Pro exsurgere, exsistere, erumpere. *Sil.* 3, 530. de scandentibus Alpes: ardua supra Sese aperit fessis, et nascitur altera moles. [*Eadem surgendi, exsistendi notio praevalet in loco, quem, a Nostro supra laud., huc retulimus. *Caes. B. G.* 2, 18. Ab eo flumine collis nascebatur.] ℙ *Nascentia templa* ap. *Mart.* 6, 4. sunt recens exstructa, nova. ℙ *Natu* supinum. *Plin.* 6, 33, 60. Cupressus natu morosa. ℙ Part. *Nascens* V. sup. s. l. *Nascendus* ap. *Gell.* 3, 10. Ad homines quoque nascendos vim numeri hujus *(septenarii)* pertinere ait, *h. e.* ad homines in utero matris formandos; docet enim totum hominem in utero septem hebdomadis absolvi. Ita etiam usurpatur *senescendus*, q. v. in SENESCO. ℙ *Nascere* in infinito pro *nasci*, a *nasco, is*, quidam confirmant verbis *Cat. R. R.* 151. *extr.* Ubi germen nascere coepit. Sed ea lectio certa non est.

*NASCUS, i, Νάσκος, oppidum Arabiae Felicis, in Sabaeorum terra. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

NĀSĪCĂ, ae, m. et f. qui naso est acuto, subtili, et contracto. *Arnob.* 6, 196. Potest fieri, ut barbatus in coelo sit, qui esse a vobis effingitur levis: displosas ut gestitet nares, quem vos esse facitis, figuratisque nasicam. Adde 3, 108. ℙ Ita cognominatus fuit P. ille Cornelius Scipio, qui adolescens nondum quaestorius, in tota civitate vir bonorum optimus judicatus est, jussusque obviam ire signo Matris Idaeae excipiendo, et Romam deducendo. V. *Liv.* 24, 14. Quanta fuerit fiducia sui, quantaque apud omnes cives auctoritate, satis argumento est quod narrat *Val. Max.* 3, 7. *n.* 3. V.

NĀSĪDĬĀNUS, a, um, adj. ad Nasidium pertinens, quod est nomen propr. R. hominis. *Caes. B. C.* 2, 7. Nasidianae naves, *h. e.* quae ducem L. Nasidium habebant.

[NASĪENSIS, e, adj. ad Nasium pertinens, oppidum Leucorum in Gallia Belgica, nunc *Nas*, memoratum a *Ptolem.* 2, 9. et in *Itin. Ant. Inscr.* ap. *Mur.* 1062, 1. Fabricius Nasiensis. *F.*]

*NASIDIĒNUS, i, m. nomen proprium virorum R. ℙ Nasidienus Rufus, convivator vapide garrulus, homo ridiculus, Maecenatem in convivium excepit. Ridet stultitiam ejus et ineptam jactationem *Hor. Sat.* 2, 8, 1. seq. ℙ Alius, de quo *Mart.* 7, 53. *B. A.*

NĀSĪTERNĂ, ae, f. ὑδρία, est genus vasis aquarii ansati et patentis, quale est, quo equi perfundi solent. Plautus in Bacchid. Ecquis evocat cum nasiterna, et cum aqua istum impurissimum? Et in Nervolaria. Ecquis effert nasiternam cum aqua sine suffragio? Et Cato in Q. Sulpicium. Quotiens vidi trulleos, nasiternas, pertusos aquales, matellas sine ansis. Haec *Festus*, qui *nassiterna* scribit duplici *ss.* Alii unico, quia a ternis nasis, seu ansis, vel potius tabulis exstantibus, per quos liquor effunditur, dictam putant, quemadmodum *Juven.* 5, 46. Vatinianos calices nasorum quatuor fuisse, ait. V. NASUS. *Cato R. R.* 11. in instrumento vineae enumerat amphoram, nassiternam, pelvim, matellionem, trulleum, etc. Adde *Varr.* ap. *Non.* 15, 25. Quod autem affert *Fest.* ex Nervolaria *Plauti*, habetur *Stich.* 2, 2, 28. hoc modo: Ecquis huc effert nasiternam cum aqua? *Ge.* sine suffragio Populi tamen aedilitatem hic quidem gerit. ℙ In allato *Cat.* loco est qui legit *amphoram nassiternam*, sine nota distinctionis, ut *nassiternam* sit adjectivum: quod sane absurdum non videtur.

NĀSĪTERNĀTUS, a, um, adj. nasiterna instructus. *Calpurn.* ap. *Fulg.* in *Expos. serm. antiq.* Ubi tu nasiternatus aquam petas.

*NASĪUM, i, n. oppidum Galliae Belgicae, in terra Leucorum. *Anton. Itin. B. A.*

NĀSO, onis, m. cogn. P. Ovidii poetae celeberrimi, a nasi magnitudine, ut *Fronto* a *fronte*, *Capito* a *capite*, etc. *Ov. Trist.* 3, 3, 74. Ingenio perii Naso poeta meo. Adde al. saepe. ℙ *Q. Naso, praetor Asiae. *Cic. Cluent.* 53. et *Fl.* 21. ℙ P. Naso provinciam a M. Antonio assignatam recusavit. *Id. Att.* 12, 17. ℙ Nasonum catalogum congessit *Heins.* ad *Ov. Her. ep.* 1. *B. A.*

*NASOTIĀNI, orum, populi Asiae ulterioris, circa mare Caspium. *Plin.* 6, 16. Nasotiani, Aorsi, Getae, quos Graeci Cadusios adpellavere. *B. A.*

*NASPERCENĪTES, ae, m. ad Ponti oppidum quoddam spectans, cui nomen fortasse Naspercenae. *Plin.* 14, 7. Apollodorus medicus in volumine, quo suasit Ptolemaeo regi quae vina biberet, Italicis etiam tum ignotis, laudavit in Ponto naspercenitem (subintellige οἶνον), mox etc. *B. A.*

NASSĂ, ae, f. κύρτος, vel κύρτη, piscatorii vasis genus, quo cum intravit piscis, exire non potest. Ita *Festus*. *Sil.* 5, 47. vitreas solers piscator ad undas, Ore levem patulo texens de vimine nassam, Cautius interiora ligat, mediamque per alvum, Sensim fastigans, compressa cacumina nectit: Ac fraude arctati remeare foraminis arcet Introitu facilem, quem traxit ab aequore piscem. *Plin.* 9, 37, 61. Capiuntur purpurae parvulis, rarisque textu veluti nassis in alto jactis: et *ib.* 30, 48. Polypus mire expetens odorem salsamentorum: qua de causa

et nassis illinuntur. Id. 21, 18, 59. Junci usus ad nassas marinas. Id. 32, 2, 5. Scarus inclusus nassis non fronte erumpit, nec infestis viminibus caput inserit, sed aversus, etc. ¶ Translate. Pl. Mil. 2, 6, 98. Nunquam hercle ex ista nassa ego hodie escam petam. (Unde proverb. e nassa escam petere, h. e. utilitatem inde quaerere, ubi majus periculum est.) Cic. Att. 15, 20. Ex hac nassa (al. naxa, ita Orell.) exire constitui, non ad fugam, sed ad spem mortis melioris.

*NASSICUS, a, um, adj. Calagurris cognomento Nassica, oppidum Hispaniae, hodie Calahorra. Inscr. ap. Ambros. (V. Hard. ad Plin. locum mox citandum et Cellar. in Not. Orb. Ant.) ¶ Hinc Calagurritani Nassici dicti sunt oppidani. Plin. 3, 3. ed. Hard. ubi ed. Elzev. habet Nascici. B. A.

NASSĪTERNA. V. NASITERNA.

NASTURTIUM, ii, n. κάρδαμον, herba hortensis, ita dicta, quod nasum torqueat, ut ait Varr. ap. Non. 1, 41.; [*quasi nasitortium, a naso torquendo, Lepidium latifolium. L.] est enim acerrimi odoris, et caustica vi praeditum: Venerem inhibet, torporem excitat, animum exacuit. Habet etiam vim contra serpentes, maxime si ustum sit. Plin. 19, 8, 44. Nasturtium nomen accepit a narium tormento: et inde vigoris significatio proverbio id vocabulum usurpavit, veluti torporem excitantis. (Adde 20, 13, 50.) Virg. Mor. 84. Quaeque trahunt acri vultus nasturtia morsu. Colum. 10, 230. parvo discrimine sulci Spargantur caecis nasturtia dira colubris. Cic. Tusc. 5, 34. Persas negat Xenophon ad panem adhibere quidquam, praeter nasturtium. ¶ Proverb. quod innuit Plin. l. c. Graece est κάρδαμον ἔσθιε, nasturtium comede, dictum in socordem, ignavum, hebetem. ¶ Scribitur et nasturcium.

NĀSUS, i, m. et Nasum, i, n. ῥίν, μυκτήρ, prominens membrum in facie hominis, inter utrumque oculum, gemino foramine, unde spiritus, ore clauso, ducitur et emittitur, et odorum vis sentitur. Cic. N. D. 2, 57. Nasus ita locatus est, ut quasi murus oculis interjectus esse videatur. Plin. 11, 37, 59. Altior homini tantum, quem novi mores subdolae irrisioni dicavere, nasus. Non alii animalium nares eminent. Avibus, serpentibus, piscibus foramina tantum ad olfactus sine naribus. Et hinc cognomina Simorum, Silonum. Mart. 7, 37. Exprimere rorantem frigore nasum, h. e. stiria fluentem emungere; et ib. Turpis ab inviso pendebat stiria naso; et 11, 98. Congelati gutta nasi. Juven. 10, 199. madidique infantia nasi, h. e. mucus et pituita defluens e naso senum, non secus atque infantium. Contra Id. 6, 147. sicco venit altera naso. Sen. Ira 3, 22. med. Collisus nasus. Ter. Heaut. f. aduncus. Pl. Capt. 3, 4, 115. acutus. Mart. 2, 11. indecens. Hor. A. P. 36. pravus. Catull. 69, 9. nasorum pestem vocat tetrum odorem alarum, qui caper et hircus vocatur. Pers. 3, 87. Ingeminat tremulos naso crispante cachinnos. Juven. 1, 57. ad calicem vigilanti stertere naso, h. e. stertere quidem, sed somnum simulando. Pl. Mil. 3, 2, 9. Naso clamare magnum, h. e. vehementer stertere. Id. Men. 1, 3, 12. Abripere alicui nasum mordicus. Id. Capt. 4, 2, 37. Naso exhibere molestiam, scil. tetros odores admovendo. Hor. Sat. 2, 2, 89. Rancidum aprum antiqui laudabant, non quia nasus illis nullus erat, etc. ¶ Translate dicitur sedes irae, et bilis, quia iratis cum contractione vultus rugat et nasus. Pl. in suppos. Amph. scena, Dii vostram fid. v. 42. Fames et mora bilem in nasum conciunt. Pers. 5, 91. Disce, sed ira cadat naso, rugosaque sanna. Mart. 6, 64. rabido nec perditus ore Fumantem nasum vivi tentaveris ursi. ¶ Refertur etiam ad sagacitatem, acrimoniam in deprehendendis aliorum vitiis, et acri irrisione, salsaque dicacitate insectandis: ducta metaphora a sagacitate canum, abstrusa quaeque olfactu inquirentium. Hor. Sat. 1, 6, 5. naso suspendis adunco Ignotos, ut me libertino patre natum, μυκτηρίζεις: qua ratione et Pers. 1, 118. locutus est. Plin. praef. H. N. med. Lucilius, qui primus condidit stili nasum, h. e. satyram. Mart. 1, 42. Non cuicumque datum est habere nasum; et ib. 4. Et pueri nasum rhinocerotis habent; et 5, 19. tacito rides, Germanice, naso. Sen. Suasor. 1. med. Et bene illis cesserat, si nasus Atticus ibi substitisset, h. e. adulatoria irrisio, μυκτηρισμός. Idem adulandi sensus est etiam in illo Hor. Sat. 2, 8, 64. Balatro suspendens omnia naso, etc., ut sequentia indicant. [*Non adulandi, sed deridendi notionem habet nasus in Hor. et Sen. locis modo laud., Gr. σιμὰ γελᾶν, διασιμοῦν, σιλλαίνειν. V. Hemsterh. ad Poll. 9, 148. Intpp. Hesych. v. διασιμοῦν.] Tert. Pud. 2. Deus naso non deridetur adulantium scilicet bonitati ejus. ¶ A similitudine dicitur de ansa vasis, vel de rostro, unde liquor e vase effunditur. V. NASITERNA. Juven. 5, 46. Tu Beneventani sutoris nomen habentem Siccabis calicem nasorum quatuor, ac jam Quassatum, et rupto poscentem sulphura vitro. Beneventanus sutor est ille Vatinius, a quo Vatinii calices dicti sunt, qui hujusmodi nasis instructi erant: de quibus Mart. 14, 96. Vilia sutoris calicem monumenta Vatini Accipe: sed nasus longior ille fuit, h. e. habet quidem calix hic nasos suos: sed longior fuit nasus Vatinio artifici, sive quod fuit nasutissimus, sive potius quod valde irrisor fuit et maledicus. Dicitur enim a Tac. Ann. 15, 34. facetiis scurrilibus abundasse. ¶ Neutro genere Lucil. ap. Non. 3, 146. Queis oculi non sunt, neque nasum. Id. ib. Nasum rectius nunc homini est. Pl. Mil. 4, 6, 4. Nam odore nasum sentiat, si intus siet; et Amph. 1, 1, 288. Oculi, nasum, dens, labra. Adde Curc. 1, 2, 18. et Men. 1, 2, 57.

*NASUS vel Nasos, i, (νῆσος, i. e. insula), Syracusarum pars, ponte ad reliquam urbem adjuncta. Liv. 35, 30. et 31. ¶ Insulam vocat Cic. Verr. 2, 2, 53. et accusativum Nason habet Liv. 25, 24. ¶ Item oppidum Acarnaniae. Liv. 26, 24. Cf. Polyb. 9, 33. B. A.

NĀSŪTĒ, adv. Sen. Ben. 5, 6. f. Maluit illi nasute negare, quam contumaciter ac superbe, h. e. astute. Est qui leg. vafre, invito Lipsio. V. v. sq.

*NĀSŪTŬLUS, a, um, adj. dimin. μυκτηροδέστερος. Appul. Nasutula mulier atque dicacula. B. A.

NĀSŪTUS, a, um, adj. εἴρων, ἐπίρινος, magnum habens nasum. Hor. Sat. 1, 2, 93. Depygis, nasuta, brevi latere, ac pede longo est. ¶ Translate est sagax, acutus in deprehendendis aliorum vitiis, irrisor, dicax. Mart. 12, 37. in scurram inceptum: Nasutus nimium cupis videri: Nasutum volo, nolo polyposum; et 13, 2. in detractorem: Nasutus sis usque licet, sis denique nasus. Id. 2, 54. Nil nasutius hac, maligniusque est. Sen. Suas. 7. med. Cestius homo nasutissimus, dissimulavit exaudivisse, etc. ¶ In illo Phaedri 4, 6. Tu qui nasute scripta destringis mea: nasute potest esse adverbium, i. q. acriter, vehementer.

NĀTĂ, ae. V. NATUS.

NĀTĂBĬLIS, e, adj. idem quod natatilis. Coripp. Laud. Just. 4, 43. Cedrus olens, solidum nunquamque natabile robur.

*NATABUDES, populi Numidiae, quorum meminit Plin. 5, 4. B. A.

NĀTĂBŬLUM. V. MEDICABULUM.

[NĀTĂBUNDUS, a, um, adj. natans. Jul. Valer. res gest. Alex. M. (ed. A. Maio) 2, 31. Una cum armis praecipitat ponte, ac natabundus exit. F.]

*NATAL, nomen unius ex Laberii mimis. Gell. 16, 7. Item in mimo, qui inscribitur Natal, cippum dicit, et obbam, etc. Sed incertus videtur locus esse: si probae notae sit vox natal, vetus forma potest esse v. natalis, nec diversa significatione. Ed. Venet. (per Bonetum Locatellum, A. C. 1494) legit Item in mimo: qui inscribitur: nata. L. Cippum dicit: cet. B. A.

NĀTĀLĬCĬUS et Natalitius, a, um, adj. γενεθλιακός, ad natalem diem pertinens, natalis. Cic. Div. 2, 42. Qui haec Chaldaeorum natalicia praedicta defendunt; et ib. 43. Natalicia sidera. Mart. 7, 86. Natalitiae dapes. Juven. 11, 84. Et natalitium cognatis ponere lardum, h. e. natalitio convivio servatum, quando delicatioribus cibis mensa instruebatur: vel antiquum et rancidum, quasi eo anno conditum sale, quo dominus natus est. Sic Petr. Sat. 136. Dum coaequale natalium suorum sinciput in carnarium furca reponit. Pers. 1, 16. Et natalitia tandem cum sardonyche albus, h. e. dono data natali die: vel natali die gestata. ¶ Natalitia, orum, celebritas, convivium, munera pro die natali. Cic. Phil. 2, 6. Hodie non descendit Antonius: cur? dat natalitia in hortis: cui? neminem nominabo: putatote eum Phormioni alicui, tum Gnathoni, tum Ballioni. [*Faërnus et Lamb. praeferunt lectionem ed. Vatic. nataliciam, ut subaudiatur coenam, er giebt einen Geburtstagsschmauss.] ¶ In singul. num. Censor. de die nat. 1. Quodcumque hoc libri est, meis opibus comparatum, Natalitii titulo tibi misi, h. e. natalitii muneris.

NĀTĀLIS, e, adj. γενέθλιος, ad nativitatem pertinens. Cic. Att. 9, 4. Natali die tuo scripsisti epistolam ad me plenam consilii. Id. Fl. 40. extr. Quem ego diem vere natalem hujus urbis appellare possum. Hor. Ep. 2, 2, 187. Scit Genius, natale comes qui temperat astrum. Ov. Fast. 797. Natale tempus. Id. Ib. 219. Natalis lux. Hor. Od. 2, 17, 18. hora. Ov. Pont. 2, 9, 78. humus. Sic Id. ib. 1, 3, 35. Natale solum; et Ov. Fast. 4, 685. Pelignos, natalia rura, petebam. Hor. Od. 1, 21, 10. Delos natalis Apollinis. Val. Fl. 3, 321. Natalis domus. Manil. 3, 613. morbus, h. e. nascendo contractus. Tibull. 4, 6, 1. Juno, h. e. quae praeest feminis nascentibus, quae et Lucina. Sic Id. ib. 5. f. Natalem vocat Genium, qui nativitatis virorum praeses est. ¶ Natalem diem reditus sui Cic. Att. 3, 20. vocat eum diem, quo die ab exsilio in patriam fuit revocatus: est enim civilis mors exsilium: et exsilii finis nova quaedam nativitas. ¶ Item nativus, congenitus, insitus, ipsa nativitate contractus, [*imo signif. id, quo quis inde a nativitate praeditus est.] Colum. 3, 7. Vites natali et ingenita sterilitate laborantes. Val. Fl. 6, 61. cui candidus olim Crinis inest natale decus. ¶ Natalis, absolute, dies, quo die quis nascitur, τὰ γενέσια. Cic. Att. 7, 5. Ad urbem (veni) tertio Non. natali meo. Hor. Ep. 2, 2, 210. Natales grate numeras. Juven. 5, 36. Quale coronati Thrasea, Helvidiusque bibebant, Brutorum et Cassi natalibus. Virg. Ecl. 3, 76. Phyllida mitte mihi, meus est natalis, Iola. Ov. Her. 15, 61. Sex mihi natales ierant. Marcell. Dig. 23, 1, 22. et Ulp. ib. 4, 4, 3. Die natalis sui. [*De voce natalis absolute dicta v. Burm. ad Suet. Tib. 53. et Cal. 49.] ¶ Hunc diem celebrabant sacrificiis, viri quidem Genio, feminae Junoni: item conviviis, et munera ab amicis accipiebant. Testimonia passim occurrunt. De muneribus lepidum est epigr. 64. Mart. l. 8. V. etiam Ov. Trist. 3, 13. et ib. 5, 5., ubi ritus celebrandi Natalis commemorat. ¶ Etiam annus, quo condita est urbs, natalis dicitur. Plin. 14, 4, 6. Ea coeli temperies fulsit, quam cocturam vocant, solis opere, natali Urbis DCXXXII. ¶ Natalem alicui eripere, h. e. facultatem nascendi. Lucan. 7, 390. gentes Mars iste futuras Obruet, et populos aevi venientis in orbem, Erepto natale, feret. ¶ Natales sunt ipsa nativitas, item conditio generis, origo familiae, nobilitas, vel ignobilitas, γένος. Tac. H. 2, 86. Cornelius Fuscus, vigens aetate, claris natalibus. Juven. 8, 231. Quis, Catilina, tuis natalibus, atque Cethegi Inveniet quicquam sublimius? Plin. ep. 10, 3. et 7. Natalium splendor. Tac. H. 1, 49. claritas; et A. 11, 21. dedecus. [*Adde Plin. ep. 5, 20, 6. natales competitoris; et 8, 18, 8. mulier natalibus clara; et Suet. Aug. 5. praeter aetatem atque natales.] ¶ Natalibus suis restitui dicebantur libertini homines, sive servi nati essent, sive non, qui principis beneficio ad ingenuitatis statum restituebantur, perinde ac si nunquam servi fuissent. Dicebatur autem natalibus suis, ut ait Marcell. Dig. 40. t. 11. qui est De natalibus restituendis, leg. 2., hoc est in illo originis statu, in quo omnes homines initio fuerunt: εἰς τῆς παλιγγενεσίας δίκαιον. Plin. ep. 10, 77. Postulantibus quibusdam, ut de agnoscendis liberis, restituendisque natalibus ipse cognoscerem. Ulp. Dig. 38, 2, 3. Libertus natalibus redditus. ¶ Translate natalis dicitur de rebus inanimis. Plin. 37, 4, 15. Adamanti pallor argenti, et in auro non nisi excellentissimo natales, h. e. in auro, seu aurariis metallis gignitur. Tert. Pat. 5. Natales impatientiae in ipso diabolo deprehendo, h. e. originem, initium. Id. adv. Marc. 1, 10. A Pentateucho natales agnitionis supputabuntur. ¶ Natalem arborum dicit Plin. 17, 10, 14. ipsum semen, ex quo arbor gignitur. ¶ Natalium periti ap. Sen. Q. N. 2, 32. med. sunt genethliaci. ¶ Natalis est etiam cogn. R., ut Antonius Natalis, ap. Tac. A. 15, 50.

NĀTANS, antis, part. a nato: qui natat. Lucr. 2, 558. Disjectare solet magnum mare transtra, guberna, Antemnas, proram, malos, tonsasque natantes, h. e. remos fluctuantes. ¶ Natantes sunt pisces. Virg. G. 3, 541. Jam maris immensi prolem et genus omne natantum. ¶ Campi natantes ap. Lucr. 6, 1140. et 5, 489. sunt maria et lacus; Virgilio autem G. 3, 198. translate sunt arva maturis messibus, quae instar aquarum, vento agitante, fluctuant. ¶ Natantes eleganter dicuntur oculi dormitantium. Virg. A. 5, 856. cunctantique natantia lumina solvit. Adde ib. 5, 856. Sic Stat. Silv. 5, 5, 84. natantes genae. ¶ Item morientium. Id. Th. 2, 638. oculos etiam num in luce natantes. Sil. 2, 122. labentia virgo Membra levat, parvaque oculos jam luce natantes. Ov. Met. 5, 71. Jam moriens oculis sub nocte natantibus atra. Adde Virg. G. 4, 496.

[NĀTĀTĬCĬUS, a, um, adj. idem ac natatilis. Gloss. Philox. Nataticius, νηκτικός. F.]

NĀTĀTĬLIS, e, adj. νηκτικός, qui natat, vel natare potest. Tert. adv. Herm. 33. Ex aquis natatiles et volatiles animae. Prud. περὶ στεφ. 10, 332. Feras, volucres, reptiles, natatiles. ¶ Natatilia, locum ad natandum, ap. Varr. R. R. 3, 5. med., jam critici mutaverunt in navalia ex MSS.

NĀTĀTĬO, onis, f. νῆξις, actus natandi, natatus: a nato, as. Cic. Sen. 16. f. Sibi habeant arma, sibi equos, pilam, natationes, et cursus. Al. leg. nationes, quod esset a no, nas. [*Ed. Ven. 1487. habet venationes. — Vulg. Orell. servat.] Cels. 3, 24. f. Utendum est, si hiems est, balneo; si aestas, frigidis natationibus. ¶ Item locus ipse natationi aptus. Id. ib. 27. n. 1. Si quo loco vel naturales, vel etiam manufactae natationes sunt, iis potissimum utendum. [Coel. Aurel. Tard. 1, 1. med. Natationes vero sub divo fieri reprobamus. Ceteris enim corporis partibus aqua complexis, solum supernatans remanet caput, quod necessario perfrigescens inaequalitatem corporis facit. F.]

NĀTĀTOR, oris, m. νηκτής, qui natat. Ov. R. Am. 122. Pugnat in adversas ire natator aquas. Id. Her. 19, 70. Cur toties a me, lente natator, abes? Adde Varr. L. L. 4, 18. et Stat. Th. 10, 497.

NĀTĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad natandum pertinens, ut Natatorius cortex, Festus. V. SUBERIES. ¶ Natatoria absolute, κολυμβήθρα, locus ad natandum, piscina, lavacrum. Sidon. ep. 2, 2. med. In hanc piscinam fluvium de supercilio montis elicitum

canalibusque circumactis per exteriora natatoriae latera curvatum, sex fistulae effundunt. *Ambros. de iis qui myst. in. 4. Vulg. Interpr. Joh. 9, 7. et 11. coll. 5, 4. et 7. B. A.

[NĂTĀTŪRĂ, ae, f. locus natationis, baptisterium. Gloss. Philox. Natatura, κολυμβήθρα. F.]

NĂTĀTUS, a, um, part. a nato: νηχθεὶς, natando decursus. Stat. Th. 4, 703. deceptum margine ripae Stat pecus, atque amnes quaerunt armenta natatos. Lucan. 9, 954. Threiciasque legit fauces, et amore natatum Aequor, h. e. a Leandro ob Heronem. Al. leg. notatum. [*Ita Cort. in ed. Web.]

NĂTĀTUS, us, m. νῆξις, natatio. Stat. Silv. 1, 5, 25. Nymphae, Quas praeceps Anien, atque exceptura natatus Virgo juvat. Pall. 1, 17. Anguillas piscesque fluviales mitti in his (cisternis) conveniet, ut horum natatu aqua stans agilitatem currentis imitetur. Claud. IV. cons. Honor. 347. Fluvios natatu scindere; et Rapt. Pros. 3, 333. fontem secare.

NĂTES, ium, f. plur. γλουτοί, clunes, carnosae prominentiae in imo dorso, quibus homo sedens insistit. Mart. 14, 18. Alea parva nuces, et non damnosa videtur: Saepe tamen pueris abstulit illa nates, h. e. dedit occasionem, ut caederentur. Juven. 6, 611. solea pulsare nates. V. MOLLICELLUS. ℙ De brutis animalibus. Mart. 3, 82. Nates turturum donare alicui. ℙ In singulari num. Hor. Sat. 1, 8, 46. Nam, displosa sonat, quantum vesica, pepedi Diffissa nate ficus. Fest. in Pullus. Quod ejus natis fulmine icta erat. ℙ Nates, et clunes idem sunt. Martialis utramque vocem conjunxit non discriminis causa, sed contemptus et irrisionis, 3, 53. Et vultu poteram tuo carere, Et collo, manibusque, cruribusque, Et mammis, natibusque, clunibusque.

*NATHABUS, Libyae interioris fluvius. Plin. 5, 5. B. A.

[NĂTĬCĪDĬUM vel Gnaticidium, ii, n. nati, seu filii caedes. Gloss. Philox. Gnaticidium, τεκνοκτονία. F.]

NĀTĬNĀTĬO dicebatur negotiatio: et

NĀTĬNĀTŌRES, ex eo seditiosi. Festus.

NĀTĬNOR, aris, dep. 1. negotiari, et, ut ait Scal., quasi in negotiis natare, fluctuare. Cato ap. Fest. Lucanos inter se natinari, atque factiones esse.

NĂTĬO, onis, f. actus nandi. V. NATATIO.

NĀTĬO, onis, f. γένεσις, actus nascendi, nativitas. Hinc Natio Dea est habita: de qua Cic. N. D. 3, 18. Quod si tales Dii sunt, ut rebus humanis intersint, Natio quoque Dea putanda est, cui cum fana circuimus in agro Ardeati, rem divinam facere solemus: quae quia partus matronarum tueatur, a nascentibus Natio nominata est. [*Cf. quae ad h. l. animadv. Creuz., cum iis, quae id. disput. in symbol. et mythol. cet. 2. p. 6. sqq.] ℙ Item genus, origo, procreatio. Hirt. B. Alex. 7. Cum et natio eorum, et natura cognoscatur, aptissimum esse hoc genus ad proditionem, nemo dubitare potest. Varr. R. R. 2, 6. de asinis: Praegnantes opere levant: venter enim labore nationem reddit deteriorem, h. e. pullum ex iis natum. Id. L. L. 8, 52. Sic equos eadem facie nonnullos negamus esse similes, in nationes ex procreante dissimiles. Festus: In pecoribus quoque bonus proventus feturae, bona natio dicitur. ℙ De rebus inanimis. Plin. 22, 24, 50. Mellis causas, atque differentias, nationesque in apium natura diximus. Id. ib. 55. et 21, 14, 41. Cera natione Pontica. Id. 12, 25, 55. Styracis color in quacumque natione praefertur rufus. ℙ Saepissime sumitur pro hominum genere, ut ait Cincius ap. Fest., qui non aliunde venerunt, sed ibi nati sunt, ubi incolunt, γένος, ἔθνος. Cic. Prov. cons. 5. Publicanos tradidit in servitutem Judaeis, et Syris, nationibus natis servituti. Id. Q. Fr. 1, 1, 9. Si te fors Afris, aut Hispanis, aut Gallis praefecisset, immanibus ac barbaris nationibus. Nep. Dat. 1. Patre natione Care, matre Scythissa natus. ℙ A gente aliquando ita differt, ut genus a specie: gens enim latius patet, et plures nationes complectitur, ut gens Graeca habet Atticos, Boeotos, Thebanos, qui ejusdem gentis nationes sunt. Cic. Font. 11. extr. Non modo vestris civibus, verum etiam exteris nationibus ac gentibus ostendere, etc. Tac. G. 38. Nunc de Suevis dicendum est, quorum non una, ut Cattorum, Tencterorumque gens: majorem enim Germaniae partem obtinent, propriis adhuc nationibus, nominibusque discreti. V. in GENS alia huc pertinentia. ℙ In vetustis inscriptionibus natio saepe ad regionem pertinet, ut in Inscr. ap. Fabr. p. 495. n. 189. Natione Cilix; et ap. Grut. 552, 3. Natione Dacus. Aliquando ad urbem spectat, ut in Inscr. ap. Don. cl. 6. n. 181. Natione Arretio; et ap. Mur. 817, 5. Natione Foro Voconii; et 1023, 5. Natione Anava. ℙ Ad nationes appellata est Romae porticus ab Augusto exstructa, ut Servius docet ad A. 8, 721., quia in ea omnium gentium simulacra collocaverat. Plin. 36, 5, 4. n. 12. Hercules humi stans, ante aditus porticus Ad nationes. ℙ Translate dicitur de certo ordine, societate, secta. Cic. Sext. 44. Natio optimatium. [*Adde 63.] Id. Pis. 23. officiosissima candidatorum. Phaedr. 2, 5. ardelionum. ℙ In malam partem, h. e. in contemptum. In Catalect. Virg. 7. Scholasticorum natio madens pingui. Cic. N. D. 2, 29. Ita salem istum, quo caret vestra natio (Epicureorum), in irridendis nobis nolitote consumere. Id. Har. resp. 26. f. Deteriores cavete, quorum quidem magna est natio. [*V. quae laud. Matth. ad Cic. Mur. 33, 69.] ℙ Ap. Tert. passim nationes sumuntur pro Ethnicis, qui scil. Christianam religionem non profitentur, ut de Idol. 22. Benedici per Deos nationum, Christo initiatus non sustinebit. ℙ [*Confund. natio et nascio. V. Heindf. ad Cic. N. D. 3, 18, 47.]

*NATISO, onis, m. Νατίσων, Venetorum fluvius, juxta Aquileiam, hodie Nadisone. Mela 2, 4. med. Plin. 3, 18. Jornand. de reb. Get. 42. B. A.

NĀTĪVĬTAS, atis, f. γενετή, γένεσις, ortus, origo. Ulp. Dig. 50, 1, 1. Municipem aut nativitas, aut adoptio facit. Inscr. ap. Grut. 712, 11. Variae Jucundae defunctae anno nativitatis XVIII. Tert. Anim. 39. Ab ipsa etiam janua nativitatis. Adde Arnob. 1, 22. ℙ In plur. num. Tert. Spect. 30.

NĀTĪVĬTUS, adv. a nativitate. Tert. Anim. 39. Quae omnia nativitus animae collata sunt. Adde ib. 12.

[NĀTĬUNCŬLĂ, ae, f. dimin. nationis. Not. Tir. p. 79. Natio, natiuncula. F.]

NĀTĪVUS, a, um, adj. qui nascitur, qui ortum habet. Cic. N. D. 1, 10. Anaximandri opinio est, nativos esse Deos, longis intervallis orientes occidentesque. Sed nos Deum, nisi sempiternum, intelligere qui possumus? Lucr. 5, 66. mortali consistere corpore mundum, Nativumque esse. Id. 3, 418. nativos animantibus, et mortales Esse animos. ℙ Item nullo artificio constans, sed talis, qualis est natus, germanus, sincerus, simplex, γνήσιος. Cic. N. D. 2, 39. med. Beluae partim fluitantes, partim ad saxa nativis testis inhaerentes. Plin. 8, 48, 73. Nativae oves, h. e. quarum lanis utimur in veste, nullo colore infectis, sed eo, quo natae sunt. Id. 32, 7, 24. Nativi coloris pannus; et 31, 7, 39. Montes nativi salis. Id. 33, 5, 26. Nativa chrysocolla. Ov. Amor. 1, 14, 55. Nativa coma. Id. Her. 5, 61. moles. Id. Met. 3, 158. de antro: simulaverat artem Ingenio natura suo, nam pumice vivo, Et levibus tophis nativum duxerat arcum. Sic Tac. A. 4, 59. Nativus specus. ℙ Nativa verba sunt, quae primae positionis dicuntur a grammaticis, ut a Prisc. 8, 824. Varro autem L. L. 5, 5. primigenia appellat: quibus opponuntur reperta, id est derivata. Cic. Part. 5. Simplicia verba partim nativa sunt, partim reperta: nativa ea, quae significata sunt sensu (h. e. primitiva, et ipso sensu olim primum monstrata loquentibus. Quint. 8, 3. med. habet quae significata sunt primo sensu); reperta, quae ex his facta sunt, et novata aut similitudine, aut imitatione, aut inflexione, aut adjunctione verborum. Coscon. ap. Varr. l. c. scripsit ea esse ad mille in Latina lingua. Quint. ib. nobis jam ponere alia, quam quae illi rudes homines primique fecerunt, fas non esse: at derivare, flectere, conjungere, quod natis postea concessum est, nunquam licere desiisse. ℙ Innatus, insitus, nobiscum natus. Cic. Dom. 5. Major fuit adhibenda medicina, quae et illud nativum, et hoc delatum malum sanare posset. Id. Har. resp. 9. extr. Nec denique hoc ipso hujus gentis ac terrae domestico nativoque sensu, Italos ipsos ac Latinos superavimus. Gell. 4, 2. med. Mulier si nativa sterilitate sit. Nep. Att. 4. Tanta erat suavitas sermonis Latini, ut appareret, in eo nativum quendam leporem esse, non adscitum.

NĂTO, as, avi, atum, a. 1. νήχομαι, in aqua volvi, et excurrere: frequent. a no, nas: et pro ipso saepe ponitur. Cic. Fam. 7, 10. Qui neque in oceano natare volueris, studiosissimus homo natandi. Virg. G. 3, 259. Natare freta turbata procellis. Mart. 14, 196. aquas. Ov. Pont. 2, 7, 28. natant aequore pisces. Virg. A. 4, 398. natat uncta carina. ℙ Dicitur de naufragantibus. Prop. 4, 1, 115. Nauplius ultores sub noctem porrigit ignes: Et natat exuviis Graecia pressa tuis; et 2, 19, 64. Cum saepe in portu fracta carina natet. ℙ Et de iis, qui tempestate agitantur. Prop. 3, 10, 32. de Ulysse: Totque hiemis noctes, totque natasse dies. ℙ Passive. Ov. Trist. 5, 2, 25. et A. Am. 1, 48. Silva feras quot habet, quot piscibus unda natatur. ℙ Pro fluere, diffluere, vagari. Ov. Fast. 4, 291. qua se Tiberinus in altum Dividit, et campo liberiore natat. Prop. 2, 12, 51. Ac veluti folia arentes liquere corollas, Quae passim calathis strata natare vides. Stat. Th. 2, 42. ingens medio natat umbra profundo. ℙ Translate. Id. Ach. 1, 161. niveo natat ignis in ore. ℙ Pro madere, manare, redundare, inundari. Virg. G. 1, 372. omnia plenis Rura natant fossis. Ov. Am. 2, 16, 34. amnibus arva natant. Cic. Phil. 2, 41. Natabant pavimenta vino, madebant parietes. [*V. Abram. ad h. l. Ciceronem imitatur Salvian. adv. Avarit. 4. p. 269. Natant tricliniorum redundantium pavimenta vino, cet.] Virg. A. 3, 625. sanieque aspersa natarent Limina. Stat. Th. 2, 337. Fletibus ora natant. [*Lucan. 7, 728. arva natare sanguine. Sidon. carm. 7, 277. natat obruta tellus Sanguine. Sen. Agam. 44. Jamjam natabit sanguine alterno domus. Adde Lucan. 7, 294. populos in caede natantes, i. e. in sanguine per caedem effuso. Laud. Cort. ad h. l. Papin. Theb. 5, 255. epulasque in caede natantes. — Porro Lucan. 4, 330. Exspectant imbres, quorum modo cuncta natabant Impulsu. Sil. 4, 751. Plana natant, i. e. sunt inundata. Homero frequens est ῥέειν hoc sensu, ut ῥέε δ' αἵματι γαῖα μέλαινα. Eurip. Troad. 15. Ἔρημα δ' ἄλση καὶ Θεῶν ἀνάκτορα Φόνῳ καταῤῥεῖ. Helena 1618. Φόνῳ δὲ ναῦς ἐῤῥεῖτο.] ℙ Eleganter natare dicuntur oculi ebriorum. Ov. Fast. 6, 673. Nox erat, et vinis oculique, animique natabant. ℙ [*De morientibus. Sil. 2, 122. parva oculos jam luce natantes. Ov. Met. 5, 71. At ille Jam moriens, oculis sub nocte natantibus atra Circumspexit Athin. V. quae laudat Cort. ad Lucan. 2, 26. oculosque in morte natantes.] ℙ Natant etiam quae laxa sunt. Ov. A. Am. 1, 516. Nec vagus in laxa pes tibi pelle natet. [*Aristoph. Eqq. 321. ἔνεον ἐν ταῖς ἐμβάσιν.] Calp. Ecl. 6, 43. rutiloque monilia collo Extrema cervice natant. Nemes. Cyn. 170. Infirmosque pedes, et crura natantia ponunt, h. e. titubantia, vacillantia, quasi laxata, remissa, lenta. ℙ Item quae serpunt. Colum. Arbor. 6. Summa parte terrae natantibus radicibus. ℙ [*Dicitur natare etiam de volatu. Lucan. 5, 554. quodque ausa volare Ardea sublimis, pennae confisa natanti: ubi Cort. laud. Sil. 12, 94. media inter nubila corpus Enavit, etc. ibique Drak. et intpp. ad Virg. A. 10, 265.] ℙ Est etiam nutare, vacillare, huc illuc ferri. Tibull. 4, 1, 41. Justa pari premitur veluti cum pondere libra, Prona nec hac plus parte sedet, nec surgit ab illa: Qualis, inaequatum si quando onus urget utrinque, Instabilis natat alterno depressior orbe. ℙ Et translate fluctuare animo, instabilem, inconstantem esse. Hor. Sat. 2, 7, 6. Pars hominum vitiis gaudet constanter, et urget Propositum: pars multa natat, modo recta capessens, Interdum pravis obnoxia. Manil. 4, 256. Hinc est mobilitas rerum, mutataque saepe Mens natat. Cic. N. D. 1, 43. Democritus natare videtur in natura Deorum. Plerique alii leg. nutare. Sil. 7, 725. Torpebant dextrae, et sese meruisse negabant Servari, subitisque bonis mens aegra natabat, h. e. fluctuabat, ambigebat, turbabatur. Sen. ep. 35. f. Mutatio voluntatis indicat animum natare, aliubi atque aliubi apparere, prout tulit ventus. [*Adde Cic. N. D. 3, 24.] ℙ Part. Natans V. supra s. l. Nataturus ap. Ov. Her. 18, 212. Triste nataturo nec querar esse fretum. ℙ [*Confunf. natans, manans et minans. V. Cort. ad Lucan. 2, 26.]

NĂTRIX, icis, f. ὕδρος, genus anguis venenati, in aqua viventis: a nando. Cic. Acad. 4, 38. Cur Deus omnia nostra causa cum faceret, tantam vim natricum viperarumque fecerit? ℙ Translate natricem vocabat Tiberius Caligulam, h. e. pestiferum hominem. Suet. Cal. 11. Ut aliquoties praedicaret exitio suo omniumque Cajum vivere, et se natricem populo R. Phaethontem orbi terrarum educare. ℙ Ap. Lucil. l. 2. virgam, seu scuticam significat, quae serpentis instar curvatur, et mordet. Sic ille ap. Non. 1, 334. Natibu' natricem impressit crassam et capitatam. Nam Isid. Or. 5, 27. Anguilla est, qua coercentur in scholis pueri, quae vulgo scutica dicitur. Alii tamen interpretantur de mentula paediconis; alii de mugile in moechi podicem immisso. V. MUGIL. ℙ Quod Lucan. dixit 9, 720. Et natrix violator aquae, Prisc. 5, 656. et Phocas 1700. masculini generis esse putant. Verum si est a nando, masculinum esse non potest: hujusmodi enim verbalia in ix semper feminina sunt: et natrix violator erit dictum figurate, vel respiciendo ad serpens, vel potius ut Juno loquitur ap. Virg. A. 12, 159. Auctor ego audendi. V. AUCTOR, ubi similia congessimus. [*Cf. Ruddim. 1, 38.] ℙ Est etiam hoc nomine herba, cujus radix evulsa virus hirci redolet. Plin. 27, 12, 83. [*Ononis Natrix, L.]

NATTĂ. V. NACCA.

NĀTU, ablat. sing. nominis defectivi natus, us, quod idem est ac nativitas. Hic solus casus in usu est: et conjungitur fere cum adjectivis magnus, parvus, etc., et cum eorum comparativis, et superlativis. Liv. 3, 71. Consurgit P. Scaptius de plebe, magno natu, h. e. valde provectus aetate. Nep. Dat. 7. Ab hoc tamen viro Scismas, maximo natu filius, desciit. Cic. Sen. 4. Quamquam eum colere coepi non admodum grandem natu. Id. Tusc. 1, 1. extr. Qui fuit major natu, quam Plautus et Naevius. Id. Cluent. 38. f. Ex his omnibus natu minimus Q. Saturius est. Liv. 21, 19. med. Ita enim maximus natu ex iis in concilio respondit. Cic. Off. 1, 30. f. Audivi ex majoribus natu, hoc idem fuisse in P. Scipione Nasica. Pl. Aul. 2, 1, 37. Sed est grandior natu. Id. Bacch. 1, 2, 16. Qui tantus natu Deorum nescis nomina. Ter. Heaut. 4, 1, 32. Quanto tuus est animus natu gravior.

[NĀTŬLĂ, ae, f. dimin. natae, filiola. Inscr. ap. Gud. 335, 12. et natula Tyche. F.]

NĀTŪRĂ, ae, f. φύσις, est principium et causa

efficiens omnium rerum naturalium, quo sensu a veteribus philosophis cum Deo confundebatur. V. *Cic. N. D.* 1, 8. et sqq. et *ib.* 2, 22 et 32., ubi varia eorum placita refert. ¶ Sumitur etiam pro mundo, seu pro rerum universitate. *Cic. N. D.* 1, 14. Cleanthes autem tum ipsum mundum Deum dicit esse, tum totius naturae menti atque animo hoc nomen tribuit. ¶ Speciatim accipitur pro eo, ex quo aliqua res intrinsecus, et essentialiter constat, idest pro essentia, ut philosophi loquuntur. *Lucr.* 2, 232. Natura tenuis aeris. ¶ Item pro re, seu substantia, ut philosophi loquuntur. *Cic. Tusc.* 1, 10. Aristoteles cum quatuor genera illa principiorum esset complexus, e quibus omnia orirentur, quintam quandam naturam censet esse, e qua sit mens. ¶ Item pro proprietate, seu pro vi et ingenita rei alicui virtute et potentia. *Cic. Somn. Scip.* 9. Quod autem animal est, id motu cietur interiore, et suo. Nam haec est natura propria animae, et vis. *Virg. G.* 4, 149. Nunc age, naturas apibus, quas Juppiter ipse Addidit, expediam. ¶ Item pro constitutione, situ. *Cic. Q. Fr.* 2, 16. *med.* Quos tu situs, quas naturas rerum et locorum, quos mores, etc. *Caes. B. G.* 1, 21. Qualis esset natura montis, qui cognoscerent, misit. [**Id. ib.* 1, 2. natura loci, i. e. fines regni natura constituti.] ¶ Item pro indole, habitudine, ingenio, moribus, insita inclinatione. *Cic. Div.* 2, 45. Uno et eodem temporis puncto nati dissimiles et naturas, et vitas, et casus habent. *Cic. Fam.* 13, 78. Cognitum per te ipsum, quae tua natura est, dignum tua amicitia judicabis. *Liv.* 22, 59. *f.* Si ipse in nos mitis Annibal contra naturam suam esse velit. *Hor. Ep.* 1, 10, 24. Naturam expellas furca, tamen usque recurret. *Cic. Fam.* 3, 8. *f.* De tua prolixa beneficaque natura limavit aliquid posterior annus. *Nep. Att.* 5. Homo dives, difficillima natura. *Prop.* 2, 16, 27. tu me una petisti. Possum ego naturae non meminisse tuae? ¶ Item pro naturali substantia, et complexu cujusque corporis. *Cic. N. D.* 2, 57. *med.* Aures duros et quasi corneolos habent introitus, multisque cum flexibus, quod his naturis relatus amplificatur sonus. *Ter. Eun.* 2, 3, 24. Tametsi bona est natura, reddunt curatura junceas. ¶ Item pro genitalibus tam masculinis, quam femininis, quae a Graecis item φύσις dicuntur. *Cic. N. D.* 3, 22. de Mercurio ithyphallico: Cujus obscenius excitata natura traditur, quod aspectu Proserpinae commotus sit. *Id. Div.* 2, 70. Parere quaedam matrona cupiens, dubitans, esset ne praegnans, visa est in quiete obsignatam habere naturam. ¶ Item pro lege divina et humana. *Cic. Off.* 3, 5. Atque hoc multo magis exigit ipsa naturae ratio, quae est lex divina, et humana, cui parere qui velit, nunquam committet, ut alienum appetat, etc. ¶ *Naturae satisfacere*, et *naturae cedere* vel *concedere*, est mori. *Cic. Cluent.* 10. De eo, qui et naturae, et legibus satisfecit. *Sall. Jug.* 16. Pater, uti necesse erat, naturae concessit. ¶ Ut fert natura. *Ter. Andr.* 4, 4. *extr.* Paulum interesse censes, ex animo omnia, ut fert natura, facias, an de industria? ¶ Natura insitum est. *Cic. Sull.* 30. Hoc natura insitum est, ut quem timueris, semper oderis. ¶ Ita natura comparatum est. V. COMPARO. ¶ Praeter naturam. *Ter. Ad.* 5, 5, 4. jam nunc haec tria primum addidi Praeter naturam: O noster, quid fit? quid agitur? ¶ Secundum naturam vivere. *Cic. Fin.* 5, 9. ¶ Verti in naturam. *Sall. Jug.* 87. Mihi benefacere jam ex consuetudine in naturam vertit. ¶ Rerum natura. *Cic. Acad.* 4, 17. *med.* Quod rerum natura non patitur. *Cels.* 7, 2. *med.* Est etiam in rerum natura, ut cutis laxius excidenda sit, *h. e.* evenit aliquando. Sic *Quint.* 2, 17. *med.* In rerum naturam cadere, *h. e.* evenire, accidere. *Cic. Fam.* 6, 10. *f.* Ipse, qui plurimum potest, quotidie mihi delabi ad aequitatem, et ad rerum naturam videtur, *h. e.* ad humanitatem, et ad id quod inter homines rerum natura fert. ¶ Facere sibi naturam alicujus rei, ap. *Quint.* 2, 4. *med.* est *rendersi qualche cosa come naturale.* ¶ *Natura*, ablat. absolute positus. *Plin.* 7, 19, 18. Quibus natura concreta sunt ossa. *Q. Cic. Petit. cons.* 11. Deinde id, quod natura non habes, induc in animum, ita simulandum esse, ut natura facere videare. ¶ Natura sua. *Tac. H.* 4, 14. Delectum suapte natura gravem onerabant ministri avaritia ac luxu. ¶ *In MSS. saepe miscentur *natura* et *fortuna.* V. *Burm.* ad *Quint. Decl.* 9, 16. p. 204. *B. A.*

NĀTŪRĀBĬLIS, e, adj. naturalis. *Appul. Flor. n.* 15. et *Dogm. Plat.* 2. ¶ *In *Cic. Tusc.* 3, 6. *in.* ubi olim legebatur *naturabile*, lectio edd. *Davis.* et *Ernest.* est *natura fere. B. A.*

NĀTŪRĀLIS, e, adj. φυσικὸς, qui secundum naturam est, a natura profectus, naturae conveniens, conjunctus, innatus, insitus. *Cic. Fin.* 1, 6. Ille motus naturalis omnium ponderum e regione inferiorem locum petentium. *Id. N. D.* 2, 47. Anates cum primum aquam, quasi naturalem domum, videre, etc. *Id. Off.* 1, 16. Naturalis societas. *Id. N. D.* 1, 14. lex. *Id. Fin.* 1, 9. *f.* Ajunt, hanc quasi naturalem atque insitam in animis nostris inesse notionem. *Id. Brut.* 9. Naturalis, non fucatus nitor. *Id. Coel.* 5. Qui se ipse cum domestica disciplina, tum etiam naturali quodam bono defenderat. Sic *Nep. Att.* 9. Si divinatio appellanda est perpetua naturalis bonitas, quae nullis casibus augetur, neque diminuitur. *Ov. Met.* 10, 117. de cervo: Ipse metu vacuus, naturalique pavore Deposito. *Cic. Part.* 18. *f.* Naturales quaestiones, *h. e.* de natura tractantes. *Colum.* 6, 24 et 27. de jumentis: In id fere tempus naturalia congruunt desideria: scil. coeundi; et *ib.* 30. *med.* Naturales exitus: scil. excrementorum. Sic 8, 7. et *Cels.* 7, 26. Loca naturalia. Hinc *naturalia* absolute, pudenda, tum in hominibus, tum in bestiis. *Colum.* 6, 27. *med.*, *Just.* 4, 2. et *Cels.* 2, 7. et 1, 9. et in sing. numero *Id. Cels.* 7, 26. *n.* 1. Inter imas oras super naturale. ¶ *Naturalis philosophia* dicitur ab *Isid. Or.* 2, 24., ubi uniuscujusque rei natura discutitur, quia nihil contra naturam generatur in vita, sed unumquodque iis usibus deputatur, quibus a creatore definitum est, nisi forte cum voluntate Dei aliquod miraculum provenire monstratur. V. quae allata sunt in INSPECTIVUS. ¶ *Naturales historiae libri* ap. *Plin. H. N. in.* ¶ *Naturalis dies.* V. CIVILIS. ¶ *Naturalis pater*, aut *filius* opponitur adoptivo. *Cic. Phil.* 3, 6., *Liv.* 42, 52. et 44, 44. et *Suet. Tib.* 52. Sic *naturalis avus* ap. *Ulp. Dig.* 37, 8, 1. *med.* ¶ Interdum *naturalis pater* aut *filius* opponitur justo, seu legitimo, *h. e.* qui filium ex non justa uxore, vel serva procreat, et qui ita procreatus est. *Ulp. Dig.* 40, 5, 40. et alibi, et *August. Conf.* 6, 15., item *Inscr.* ap. *Grut.* 945, 3. ¶ Interdum *naturalis* est verus, et fabuloso opponitur. *Lactant.* 1, 11. *med.* Philosophi duos Joves fecerunt, unum naturalem, alterum fabulosum. ¶ Item violento, ut naturalis mors, *Plin.* 7, 53, 54. ¶ Item arte facto. *Colum.* 7, 6. *med.* Caprile vel naturali saxo, vel manu constratum eligi debet. *Just.* 12, 7. Mons naturalibus bonis, vite, hederaque non aliter vestitus, quam si manu cultus, colentiumque industria exornatus esset. ¶ Item extraordinario, et praeter consuetum naturae cursum facto. *Plin.* 12, 14, 32. Prior, atque naturalis vindemia turis ante Canis ortum. ¶ *Naturale est*, est ex natura. *Id.* 17, 2, 2. Arbores fetu exinanitas, naturale est avide esurire. *Id.* 11, 37, 54. Plerisque naturale, ut nictare non cessent. ¶ *Naturalis ratio*, communis sensus, ap. *Cajum Instit.* (ed. *Goesch.*) 1. §. 189. Quia id naturali rationi conveniens est.

NĀTŪRĀLĬTAS, atis, f. natura. *Tert. Anim.* 43. Qui de somni naturalitate dubitabit, habet quidem, etc. Adde *ib.* 16.

NĀTŪRĀLĬTER, adv. κατὰ φύσιν, a natura, vel secundum naturam. *Cic. Sen.* 9. Quod enim homini naturaliter insitum est, eo uti decet. Plerique saniores critici leg. *Quod est, eo decet uti. Caes. B. C.* 3, 92. Est quaedam animi incitatio atque alacritas naturaliter innata omnibus. *Hirt. B. Alex.* 8. Omnia litora naturaliter aquae dulcis venas habent. *Vell.* 2, 60. *extr.* Inter naturaliter dissimillimos, ac diversa volentes crescebat odium. *Plin.* 11, 37, 47. Quaedam animalium naturaliter calvent.

NĀTŪRĀLĬTUS, adv. idem quod naturaliter. *Sidon. ep.* 9, 11. Mortalium mentibus vis haec naturalitus inest.

NĀTŪRĬFĬCĀTUS, a, um, adj. in rerum naturam inductus, vel natura factus. Vox est *Tert. adv. Valent.* 29.

NĀTUS, a, um, part. a *nascor:* γεγονὼς, in lucem editus, ortus. *Cic. Brut.* 72. Longe post natos homines improbissimus Glaucia. *C. Gracch.* ap. *Gell.* 15, 12. Si ulla meretrix domum meam introivit, omnium natorum postremissimum nequissimumque existimatote. *Caes. B. G.* 7, 37. Amplissima familia nati adolescentes. *Cic. Tusc.* 3, 12. Ille Tantalo prognatus, Pelope natus. *Id. N. D.* 3, 18. Orpheus, et Rhesus, matre Musa natus; et *ib.* 19. Circe, et Pasiphae e Perseide natae, patre Sole. *Id. Amic.* 8. Bestiae ex se natos amant ad quoddam tempus, et ab iis amantur. *Ov. Met.* 4, 422. de pellice natus. *Cic. ad Quirit.* 2. A parentibus parvus sum procreatus: a vobis natus sum consularis. *Id. Or.* 3, 32. *f.* Tu in alia lingua ac moribus natus, occupatissima in civitate, etc. et *mox:* Graeci nati in litteris. *Just.* 6, 8. Homo inter litteras natus. *Cic. Brut.* 64. Undeviginti annos natus erat eo tempore. *Id. Verr.* 2, 3, 25. Prope annos nonaginta natus. *Id. Cluent.* 40. Cum annos ad quinquaginta natus esses. ¶ *Natus*, profectus, ortus, causam seu originem habens. *Caes. B. G.* 7, 43. *f.* Ne profectio nata a timore defectionis, similis fugae videretur. ¶ *Natus alicui rei*, vel *ad aliquam rem* dicitur, qui aptus et idoneus est, quasi in hoc sit in lucem editus. *Cic. Prov. cons.* 5. Judaei et Syri nationes natae servituti. *Id. Pis.* 17. *f.* Ille gurges natus abdomini suo, non laudi atque gloriae. *Ter. Ad.* 4, 2, 6. me credo huic esse natum rei, ferundis miseriis. *Cic. Fin.* 2, 14. Non sibi se soli natum meminerit, sed patriae, sed suis. *Id. Coel.* 24. Ille vir, qui se natum huic imperio putavit. *Id. Or.* 28. Si ad hoc unum natus est, aut in hoc solo se exercuit, aut huic generi studet uni. *Id. Har. resp.* 4. Ut P. ille Scipio natus mihi videtur ad interitum exitiumque Carthaginis, etc. sic T. Annius ad illam pestem comprimendam, exstinguendam, funditus delendam natus esse videtur. *Id. Brut.* 68. Vir ad omnia summa natus. *Id. Phil.* 12, 4. C. Caesar Deorum beneficio natus ad haec tempora. *Id. Or.* 1, 22. Cum te unum ex omnibus ad dicendum maxime natum aptumque cognossem. *Id. Fin.* 5, 22. Ad laudem, et ad decus nati, suscepti, instituti sumus; et *ib.* 2, 13. Ut ad cursum equus, ad arandum bos, ad indagandum canis, sic homo ad intelligendum, et agendum natus est. *Just.* 27, 2. Quasi ad ludibrium tantum fortunae natus esset. ¶ Cum infinito. *Ov. de nuce* 113. At rubus et sentes tantummodo laedere natae. *Id. Met.* 15, 120. Quid meruere boves, animal sine fraude dolisque, Innocuum, simplex, natum tolerare labores? ¶ Iterum mihi natus videor, est impense laetantis, et bonum aliquod insperato consecuti. *Pl. Poen.* 5, 2, 117. et *Capt.* 4, 2, 111. ¶ *Nemo natus*, nemo mortalium, nullus. *Pl. Most.* 2, 2, 21. nemo natus in aedibus Servat. Sic 2, 1, 55. Tanquam si intus natus nemo in aedibus habitet. ¶ De rebus inanimis, ortus, profectus. *Cic. Quint.* 28. Ex quo uno haec omnia nata et profecta esse concedit. *Caes. B. G.* 7, 43. *extr.* Profectio nata a timore defectionis. V. supra. *Hirt. B. Alex.* 58. Ne dissensionis initium natum seditiosa militum, suaque videretur natura. *Plin.* 16, 4, 4. Inde natum, ut etiam triumphaturis, etc. *Id.* 17, 14, 23. Hinc nata inoculatio. *Petr. Sat.* 25. Hinc puto proverbium natum, etc. ¶ *Male natus*, de re malae naturae. *Varr. R. R.* 1, 6. Alius ager bene natus, alius male; et *Colum.* 4, 24. *med.* Sarmenta vetera, male nata, contorta, deorsum spectantia recidito. *Hor. Ep.* 2, 1, 233. Inculti versus, et male nati. ¶ *Natus*, natura conformatus, factus, constitutus. *Liv.* 9, 2. Ita natus locus est: saltus duo alti, angusti silvosique sunt, etc. ¶ *E re natus* est subito, vel ex ipsa re natus. *Quint.* 4, 1. *med.* Multum gratiae exordio est, quod ab actione diversae partis materiam trahit, hoc ipso, quod non compositum domi, sed ibi, atque e re natum, etc. ¶ *E re nata*, ex eo, quod casu, aut praeter nostram voluntatem accidit. *Ter. Ad.* 3, 1, 8. E re nata melius fieri haud potuit, quam factum est. *Appul. Met.* 4. E re nata subtile consilium tale comminiscimur, *h. e.* ex occasione. ¶ *Pro re nata*, pro praesenti rerum statu. *Cic. Att.* 7, 14. *f.* Velim eas cohortere, ut exeant: praesertim cum ea praedia in ora maritima habeamus, cui ego praesum, ut in his pro re nata non incommode possint esse; et *ib.* 14, 6. Antonii colloquium cum heroibus nostris pro re nata non incommodum. Adde *ib.* 7, 8. ¶ Natus, i, et Nata, ae, et saepius in plur. num. Nati, orum, sunt filii, liberi. Fere tamen tunc adhibetur, cum parentum simul mentio fit: et perraro a prosae scriptoribus. *Cic. Amic.* 8. Caritas, quae est inter natos et parentes. *Quint. prooem. l.* 1. *med.* Erudiendo nato tuo non inutiles fore libri videbantur. *Colum.* 6, 27. *f.* Id genus pecudis (*equini*) amore natorum, nisi fiat potestas, noxam trahit. *Phaedr.* 1, 28. Aquila, ut periculo mortis eriperet suos, Incolumes natos supplex vulpi tradidit. *Virg.* A. 7, 518. Et trepidae matres pressere ad pectora natos. *Hor. Sat.* 2, 3, 199. Tu cum pro vitula statuis dulcem Aulide natam Ante aras, etc. *Virg. A.* 1, 658. Ilione, maxima natarum Priami. ¶ *Nata* in dat. plurali habet *natis*, non *natabus*, ubi distinctione opus non est. *Ov. Met.* 13, 660. Euboea duabus, Et totidem natis Andros fraterna petita est. Adde *Prisc.* 7, 733. Ad vitandam autem sexus ambiguitatem *natabus* dici poterit, ut a viris peritis, inquit *Phocas* 1707., usurpatum est. V. dicta in ASINA. ¶ Saepius dicitur *Gnatus*, *gnata.*

NĀTUS, i. V. v. praec.

NĀTUS, us. V. NATU.

*NAVA, ae, m. fluvius augens Rhenum, in quem exoneratur infra Moguntiacum ad Bingium oppidum. Ab accolis vocatur *Nahe. Tac. H.* 4, 70. *Aus.* in *Mosell.* 1. *B. A.*

[NĀVĀCŬLUM, i, n. idem ac navale. *Gloss. Philox.* Navaculum, ναύσταθμον. *F.*]

NĀVĀLĔ, is, et Navalia, ium, n. ναυσταθμὸς, νεὼν, νεώριον, locus in quo naves fiunt, reficiuntur, servantur. Quidam ap. *Serv.* ad *A.* 11, 326. volebant, dici tantummodo de loco, ubi asservantur subductae naves, quod Graece νεώριον, non ubi fiunt, quod ναυπήγιον dicitur. *Cic. Off.* 2, 17. *med.* Atque illae impensae meliores, muri, navalia, portus, aquarum ductus. *Id. Or.* 1, 14. *med.* Si M. Antonio pro Hermodoro fuisset de navalium opere dicendum. *Vitr.* 5, 12. Navaliorum ea erit ratio ut, etc. *Virg. A.* 4, 593. Diripientque rates alii navalibus. *Ov. Her.* 18, 207. Illic est aptum nostrae navale carinae. *Id. Met.* 3, 660. stetit aequore puppis Haud aliter, quam si siccum navale teneret. ¶ *Navalia*, locus Romae fuit trans Tiberim, cujus mentio ap. *Varr. L. L.* 4, 35., *Liv.* 3, 26. et 40, 51. Ibi et novae naves fiebant, et veteres subducebantur, etiam ab hostibus captae, ac servabantur. *Liv.* 8, 14. et 42, 27. etc. Hinc na-

valis porta ab horum navalium vicinia dicta, *Festus*. ¶ Ob similitudinem *navalia* etiam vocantur loca intus cavata, ubi anates ex stagno avolantes resident: hoc nomine nunc Venetiis appellantur stationes cymbularum, quae *gondole* Italice dicuntur. *Varr. R. R.* 3, 5. *med.* Circum falere uti navalia sunt excavata anatium stabula.

NĀVĀLIS, e, adj. ναυτικὸς, ad naves pertinens. *Cic. Sen.* 5. Pedestres, navalesve pugnae. *Id. Att.* 10, 8. Navalis apparatus. *Caes. B. G.* 5, 22. Castra navalia, *h. e.* quibus naves subductae defenduntur. *Plin.* 7, 45, 46. Navalis fuga, *h. e.* quae fit navibus. *Ov. Fast.* 1, 229. forma, *h. e.* figura navis. *Plin.* 13, 9, 17. arbor, *h. e.* apta navibus faciendis. *Ammian.* 21, 7. *extr.* pons. *Val. Fl.* 8, 298. uncus, *h. e.* quo hostilem navem in pugna arripiunt. *Liv.* 26, 47. *f.* materia ad classem aedificandam. *Inscr.* ap. *Grut.* 640, 1. P. Longidienus P. F. Faber navalis, *h. e.* navium fabricator. *Tac. A.* 4, 15. Navale stagnum, *h. e.* ad naumachiam edendam. *Cic. Manil.* 10. bellum; et *ib.* 18. Disciplina et gloria navalis. *Plin.* 5, 12, 13. Navales artes. *Virg. A.* 5, 493. navali certamine victor; et *ib.* 8, 684. navalis corona, *h. e.* ob victoriam navalem, quae et *classica*, et *rostrata* dicta est. Sic *Ov. A. Am.* 3, 392. navali cinctus honore caput. Est etiam, ut *Gell.* docet 5, 6. et *Fest.*, navalis corona, quae datur ei, qui primus navali proelio in hostium navem armatus vi transilivit. *Virg. G.* 3, 29. navali surgentes aere columnae, *h. e.* conflato ex rostris captarum bello navium. ¶ *Navalis Phoebus* ap. *Prop.* 4, 1, 3. est Actiacus Apollo, cui Augustus templum Romae dicavit ob devictum M. Antonium navali pugna. V. ACTIACUS et ACTIUS. ¶ *Navales socii* sunt classiarii, et remiges: non tamen, ut nunc, catenati et coacti, sed volentes et liberi: iique non solum remos, sed et arma tractabant interdum. Eligebantur autem saepe vel ex libertinis colonorum, aut sociorum, vel ex sociis ipsis civibus R., qui aliquando servitutem servissent, ut est ap. *Liv.* 36, 2. *extr.* et 40, 18. Habebant etiam longius praefinitum tempus stipendiis finiendis, quam ceteri milites, ut est ap. *Lips. l.* 5. *de Mil. R. dial.* 19. His de causis fiebat, ut haec navalis militia vilior esset multo, quam legionaria, ut adnotavit *Id. ib. l.* 1. *dial.* 2. *med.* et *de magnitud. R.* 1, 5. Iidem dicuntur etiam *classici*, ut ex *Liv.* 26, 48. apparet: ubi etiam aperte colligitur, pugnas ab iis initas, et victum etiam aliquando hostem. His qui praeerant, *magistri* dicebantur, ut ex *eod.* 43, 8. *f.* constat. V. MAGISTER. *Id.* 21, 50. Ut sociis navalibus instructam classem, ita inopem milite habebat; et 26, 48. Postero die militibus, navalibusque sociis convocatis, etc.; et *ib.* 17. Cum expositis ibi copiis, socios quoque navales, multitudinis augendae causa, armasset. *Id.* 32, 23. Navales socii, relictis nuper classibus, ad spem honoratioris militiae transgressi. ¶ Quamvis autem navales socii sint idem cum remigibus, et nautis, quod vel ex *Liv.* 26, 35. et 24, 11. *extr.* clare cognoscitur; tamen interdum a remigibus distinguuntur. *Id.* 37, 10. *med.* Non remigem, non socios navales ad classem frequentes habiturum. Loquitur de Polyxenida praefecto classis Antiochi. ¶ *Navalis scriba*, qui in nave apparebat, inter aliud genus scribarum minimae dignitatis habebatur, quod periculis quoque ejus ministerium esset objectum. Plautus: non ego te novi, navalis scriba? etc. *Festus.* ¶ *Navales pedes* per contemptum sunt ipsi remiges, quia in navi loco pedum sunt: qua ratione et portitores, qui Venetiis mercede vehunt quoslibet, dici solent per convicium. *Pl. Men.* 2, 2, 75. Asservatote hoc sultis, navales pedes. Sunt qui *pedes* intelligant pueros seu ministros, a Graeco παῖδες. *Non.* 4, 393. ipsos remos navales pedes appellat. ¶ *Duumviri navales*, classis ornandae et reficiendae causa, item ducendae, aliquando Romae creati leguntur ap. *Liv.* 9, 30. et 40, 18. et 26. ¶ De *navali porta*, V. v. praec. ¶ *Navalia* absolute, navigia, et navigiorum instrumenta. *Plin.* 16, 11, 21. Pix e taeda coquitur navalibus muniendis. Ita *Hard.* ex MSS.

NĀVARCHUS, i, m. ναύαρχος, qui in una navi imperat: vox Graeca a ναῦς, navis, et ἀρχὸς, princeps. *Cic.* usurpat, de rebus Siculorum agens, *Verr.* 2, 5, 24. Sumptum omnem in classem frumento, stipendio, ceterisque rebus navarcho suo quaeque civitas semper dare solebat; et *ib.* 32. Harum civitatum militibus, navibus, navarchis Syracusanus Cleomenes jussus est imperare. *Veg. Mil.* 5, 2. Singulae Liburnae singulos navarchos habebant, qui, exceptis ceteris nautarum officiis, gubernatoribus atque remigibus et militibus exercendis quotidianam curam, et jugem adhibebant industriam.

NĀVĀTUS, a, um, part. a *navo*. *Liv.* 24, 14. *extr.* Quibus merces navatae in unum diem operae libertas futura erat. *Id.* 2, 43. *f.* Execrantes nunc imperatorem, nunc navatam ab equite operam, redeunt in castra. *Gell.* 7, 20. Est adeo invenire apud nobiles poetas hujuscemodi suavitatis multa, quae apparet navata esse, non fortuita, *h. e.* studiose et de industria facta, arte conquisita.

*NAUBARUM, i, n. opp. Sarmatiae Europaeae, non procul a Chersoneso Taurica. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

NAUBŎLĪDES, ae, m. Ναυβολίδης, Nauboli filius. *Val. Fl.* 1, 362. Hic et Naubolides tortas consurgit in undas Iphitus. *Stat. Th.* 7, 354. Iphitus acer agit, genitor cui nuper ademptus Naubolus Hippasides.

*NAUBŎLUS, i, m. Ναύβολος, Phocidis rex, pater Iphiti. *Stat. Th.* 7, 355. *Hyg. fab.* 14. *B. A.*

*NAUCERUS, i, m. nobilis statuarius, de quo *Plin.* 34, 8. *B. A.*

NAUCI. V. NAUCUM.

NAUCLĒRĬCUS, a, um, et

NAUCLĒRIUS, a, um, adj. ad nauclerum pertinens. *Pl. As.* 1, 1, 54. qui causa mea Nauclerio ipse ornatu per fallaciam abduxit ab lenone mulierem. *Id. Mil.* 4, 4, 41. Facito, ut venias huc ornatus ornatu nauclerico.

NAUCLĒRUS, i, m. ναύκληρος, navicularius, navis dominus, a ναῦς, navis, et κλῆρος, sors, quod navis in sorte ejus sit. Alius est a gubernatore. Gubernator enim est, qui ad clavum sedet; at nauclerus est navis dominus. *Isid. Orig.* 19, 1. Differt etiam a navarcho. Navarchus enim est praefectus navis. *Pl. Mil.* 4, 3, 16. Cubare in navi lippam, atque oculis turgidis Nauclerus dixit. ¶ Est hoc nomine et Caecilii comoedia. *Non.* 1, 42. et alibi.

*NAUCRĂTES, is, m. Ναυκράτης, Erythraeus, Isocratis discipulus, historicus. *Cic. Or.* 2, 23. et 3, 44. *Quint.* 3, 6. *B. A.*

[NAUCRĂTĬCUS, a, um, adj. ad Naucratidem pertinens, urbem Aegypti, nunc *Samocrat*, ad ripam orientalem ostii Canopici sitam. in qua tantummodo, teste *Herodot.* 2, 179., olim ante regem Amasin Graecis permissum fuerat commercii causa sedem collocare: est autem appellata a ναυκρατέω, navibus polleo. *Plin.* 5, 10, 11. Urbs Naucratis, unde ostium quidam Naucraticum nominant. *F.*]

[NAUCRĂTĪTES, ae, m. Ναυκρατίτης, idem ac Naucraticus. *Plin.* 5, 9, 9. Naucratites nomos. *F.*]

NAUCŬLĂ, ae, f. per syncop. pro *navicula:* diminut. navis. *Paulin. carm.* 21, 247. Saliens in illam decidisset nauculam. *Not. Tir.* p. 177. Naucula, navicella, navicula.

NAUCŬLOR. V. NAVICULOR.

NAUCUM vel Naucus. Naucum, Attejus Philologus ait, poni pro nugis: Cincius pro nucleo nucis, aut oleae: Aelius Stilo pro omnium rerum putamine: glossematorum autem scriptores pro hilo, quod est in fabae grano: alii pro medio dissepimento nucis juglandis: quidam denique factum putant ex Graeco ναὶ, et οὐχὶ, et levem hominem, et nihili significare. Haec omnia refert *Festus.* Videtur autem proprie esse putamen, aut nucleum, aut hilum (unde quidam ducunt a *nucus*, quod idem significet, a quo fiat *nuculus*, *nuculeus*, et per syncop. *nucleus*); translate autem dici de nugis, et de re nullius pretii aut momenti. *Naevius* ap. *Fest.* Ejus noctem nauco ducere, *h. e.* nihili ducere. *Bothe* rectius edidit *nauci.* ¶ Usurpatur fere in secundo casu, et cum verbis aestimandi. *Charis.* 2, 185. recenset inter adverbia; et *Prisc.* 6, 682. inter aptota. Utcumque sit, *hominem non nauci* dixerunt hominem nihili, non flocci, *h. e.* qui ne naucum quidem valeat. *Enn.* ap. *Fest.* Ille nugator est nihili, non nauci homo. *Id.* ap. *Cic. Div.* 1, 58. Non nauci facio Marsum augurem. *Pl. fragm.* ap. *Fest.* Ambo magna laude lauti: postremo ambo sumus non nauci. *Id. Most.* 5, 1, 1. Qui homo timidus erit in rebus dubiis, nauci non erit. *Id. Truc.* 2, 7, 50. tympanotribam Amas, hominem non nauci? *Id. Bacch.* 5, 1, 16. hoc servum meum non nauci facere esse ausum?

*NAUCYDES, is, insignis caelator vel statuarius. *Plin.* 34, 8. *B. A.*

NĀVĒ, adv. idem quod naviter. *Pl.* ap. *Fest.* in *Navus.* Nave agere oportet quod agas, non ductarie. V. DUCTARIE. Agnoscitur etiam a *Charis.* 1, 88. et *Diomed.* 1, 402.

*NAVECTABE, opp. Aethiopiae. *Plin.* 6, 30. *B. A.*

NAUFRĂGĀLIS, e, adj. naufragiosus, ut Capraria naufragalis, ap. *Capell.* 6, 206. quam insulam naufragiis insidiosam dicit *Plin.* 3, 5, 11.

NAUFRĂGĬŌSUS, a, um, adj. naufragiis frequens, procellosus. *Sidon. ep.* 4, 12. Naufragioso pelago conformis est motus animorum.

NAUFRĂGĬUM, ii, n. ναυαγία, fractio, vel submersio navis. *Cic. Fam.* 16, 9. Qui cupide profecti sunt, multi naufragia fecerunt. *Id. Dejot.* 9. Cum esset ei nunciatum, Domitium naufragio periisse. *Caes. B. C.* 3, 27. Tempestas naves afflixit, ita ut ad unam omnes eliderentur, et naufragio interirent. *Sen. Herc. Oet.* 118. naufragium pati. *Sall.* in *ep. Mithrid. med.* Naufragiis militum optimos cum classibus amisi. *Suet. Ner.* 34. Solutilem navem, cujus vel naufragio, vel camerae ruina periret, commentus est. *Petr. Sat.* 115. Cibis naufragio corruptis utcumque curati. *Tac. A.* 14, 3. Naufragio interceptus. *Flor.* 3, 10. *med.* Improbam classem naufragio castigavit Oceanus. *Plin.* 3, 5, 11. Capraria insidiosa naufragiis. ¶ Item ipsa tempestas, unde naufragium fit. *Lucr.* 2, 552. naufragiis magnis multisque coortis, Disjectare solet magnum mare transtra, guberna, Antemnas, proram, etc. ¶ Metaphorice est ruina, calamitas, clades, exitium, damnum, jactura, eversio fortunarum. *Cic. Rab. perd.* 9. Nec tuas unquam rationes ad eos scopulos appulisses, ad quos Sex. Titii afflictam navem, et in quibus C. Deciani naufragium fortunarum videres. *Plin. Pan.* 66. Erant sub oculis naufragia multorum, quos, insidiosa tranquillitate provectos, improvisus turbo perculerat. *Val. Max.* 8, 1. *n.* 12. Inter maximos et gravissimos infamiae fluctus emersit, tanquam fragmentum naufragii, leve admodum genus defensionis amplexus. *Cic. Phil.* 12, 8. Qui ex naufragio luculenti patrimonii ad haec Antoniana saxa projectus est. *Id. Fam.* 1, 9. *in.* Naufragia rei familiaris. *Flor.* 1, 13. *f.* Cum Gallica gens per Italiam naufragia sua latius traheret, *h. e.* clades et ruinas, a Camillo fusa et fugata. *Id.* 4, 11. Immensa classis, naufragio belli facto, toto mari ferebatur. *Firm. Math.* 6, 12. Pudoris existimationisque naufragium. ¶ De ipso homine naufrago, et de ipsis rebus naufragio disjectis. *Cic. Phil.* 13, 2. Addite illa naufragia Caesaris amicorum, Barbas Cassios, Barbatios, Polliones: addite Antonii collusores, et sodales, etc. *Id. Sex.* 6. *f.* Colligere naufragium reipublicae. *Ov. Pont.* 1, 2, 62. Cum subit, Augusti quae sit clementia, credo, Mollia naufragiis litora posse dari; et *ib.* 2, 9, 9. Excipe naufragium non duro litore nostrum. *Sil.* 10, 323. Sic ratis, illisit scopulis ubi nubifer Eurus, Naufragium spargens operit freta. ¶ *Naufragii tabula*, metaphorice est perfugium, solatium in calamitate. *Cic. Att.* 4, 18. Perspice aequitatem animi mei, et cum Caesare suavissimam conjunctionem: haec enim me una ex hoc naufragio tabula delectat. ¶ *Aliorum naufragia ex terra intueri*, proverbii speciem habet ap. *eund. Att.* 2, 7. *f.* h. e. in tuto positum videre aliorum pericula. Sic *Lucr.* 2, 1. Suave, mari magno, turbantibus aequora ventis, E terra magnum alterius spectare laborem. ¶ Illud quoque proverbium est, *naufragium in portu facere*, ap. *Quint. decl.* 12, 23.

NAUFRĂGO, as, n. 1. ναυαγέω, naufragium facio. *Petr. fragm. Trag.* 76. *Burm.* Omnes naves naufragarunt. *Sidon. ep.* 4, 21. Quo plus industrius quisque aequor frequentat, hoc minus naufragat.

NAUFRĂGUS, a, um, adj. ναυαγὸς, qui navem fregit, ut *Ter.* loquitur *Andr.* 1, 3, 17. et naufragium passus est. Est per syncopen a *navifragus*, quo utuntur poetae. *Cic. Pis.* 19. Marium Africa devicta expulsum et naufragum vidit. *Virg. G.* 3, 541. genus omne natantum Litore in extremo, ceu naufraga corpora, fluctus Proluit. *Ov. Her.* 2, 16. Mersa foret cana naufraga puppis aqua. *Sen. Troad.* 1031. tabulaque litus Naufraga spargi. *Tac. A.* 14, 11. Mulier naufraga. ¶ Absolute. *Cic. Inv.* 2, 51. Naufragum quendam natantem, et manus ad se tendentem animadverterunt. *Sen. Ben.* 3, 9. Dare naufrago tabulam. *Juven.* 14, 301. mersa rate naufragus assem Dum rogat, et picta se tempestate tuetur. ¶ Translate est qui honorum jacturam fecit, qui decoxit, calamitosus, perditus. *Cic. Cat.* 2, 11. Contra illam naufragorum ejectam ac debilitatam manum, florem totius Italiae, ac robur educite; et *Sull.* 14. Ut aliquis patrimonio naufragus. ¶ Active est navem frangens, naufragium inferens. *Hor. Od.* 1, 16, 10. Mare naufragum. *Ov. Fast.* 4, 500. Et vos Nisaei, naufraga monstra, canes. *Val. Fl.* 1, 584. naufraga tempestas. *Tibull.* 2, 4, 10. unda. *Sil.* 17, 635. Syrtis.

NAUFŬLAX, et

NAUFYLAX. V. NAUPHYLAX.

NĀVĬĂ, ae, f. alveus ex uno ligno exsculpto in modum navis, quo utuntur in vindemia. *Festus.* *Mela* 3, 7. *med.* Arundinum fissa internodia, velut navia, binos, et quaedam ternos etiam vehunt. ¶ Item scapha, linter. V. CAPUT. ¶ Adjective *Navia ficus* Romae fuit in comitio eo loci, ubi Attius Navius augur, cum cotem novacula secuisset, defossis cote et novacula, ficum sevit, quae, complures alias germinando, diu duravit, promissumque est ab haruspicibus, tamdiu libertatem populi R. mansuram, quamdi illa viruisset. *Festus.* V. et *Plin.* 15, 18, 20.

NĀVĬCELLĂ, ae, f. dimin. navis. *Mart. Dig.* 33, 7, 17. Instrumento piscatorio contineri Aristo ait navicellas, quae piscium capiendorum causa paratae sunt. In ed. *Torrent.* est *naucellas.* V. tamen NAUCULA.

NĀVĬCŬLĂ, ae, f. πλοιάριον, parva navis, qua vel in mari, vel in flumine circumvehimur. *Cic. Acad.* 4, 48. Nos ad naviculas nostras descendimus. *Id. ad Quir.* 8. Parva navicula trajectus in Africam.

NĀVĬCŬLĀRĬĂ, ae, f. ναυτιλία, ars negotiandi, et quaestum faciendi ex navigatione, vel navem

locando. *Cic. Verr.* 2, 5, 18. Naviculariam te, cum Romam venisses, esse facturum.

NĀVICULĀRIS, e, adj. ad naviculariam pertinens. *Hermog. Dig.* 50, 4, 1. Munerum civilium quaedam sunt patrimonii, alia personarum. Patrimonii sunt munera rei vehicularis, item navicularis, etc.

NĀVICŬLĀRIUS, a, um, adj. ad navicularium pertinens. *Impp. Valent. et Valens Cod. Theod.* 13, 5, 12. Navicularii oneris munus. *Impp. Arcad. et Honor. Cod.* 11, 2, 3. Navicularia functio. *Inscr.* ap. *Mur.* 984, 1. Navicularius portitor.

NĀVICŬLĀRIUS, ii, m. ναύκληρος, idem qui nauclerus. *Cic. Fam.* 16, 9. *f.* Si poteris, cum Mescinio: si minus, cum honesto aliquo homine, cujus auctoritate navicularius moveatur. *Id. Att.* 9, 3. *f.* Audita naviculariis hominis liberalitas est. *Id. Verr.* 2, 2, 55. Aratores, mercatores, navicularii, *h. e.* qui navi mercaturam exercent, vel navim ad transferendas merces locant; item qui publicas species, et annonam mercede convehunt. *Inscr.* ap. *Grut.* 449, 6. Collegium naviculariorum. [*Tac. A.* 12, 55. Vim in mercatores et navicularios audebant.]

NĀVICŬLĀTOR, oris, m. idem ac navicularius. *Cic. Manil.* 5. Majores vestri saepe, mercatoribus ac naviculatoribus injuriosius tractatis, bella gesserunt.

NĀVICŬLOR, aris, dep. 1. πλέω, navicula vehor. Per syncop. est *naviclor*, quo usus *Mart.* 3, 20. Piger Lucrino naviclatur in stagno. Al. leg. *nauculatur.*

NĀVIFRĀGUS, a, um, adj. ναυαγὸς, navem frangens, naufragium inferens. Vox poetica. *Virg. A.* 3, 553. navifragum Scylaceum. *Ov. Met.* 14, 6. fretum. *Stat. Th.* 5, 415. dextrasque obtorquet in undas Proram, navifragis avidam concurrere saxis.

NĀVĬGĀBĬLIS, e, adj. πλώϊμος, πλωτὸς, qui navigari potest. *Liv.* 38, 3. *f.* Navigabilem amnem opportunum ad comportanda, quae usui sint. *Id.* 35, 44. Simul primum anni tempus navigabile praebuisset mare. *Tac. A.* 15, 42. Fossa navigabilis; et 13, 53. Sublatisque itinerum difficultatibus, navigabilia inter se occidentis, septentrionisque litora fierent. Adde *Plin.* 6, 29, 33.

NĀVĬGANS, antis, part. a *navigo:* navigator, πλωτωρ. *Cic. Off.* 3, 23. Quod perventum sit eo, quo sumpta navis est, non domini est navis, sed navigantium. *Petr. Sat.* 107. Nec omen, nec legem navigantium noverant. *Plin.* 6, 29, 34. Fons expetitus navigantibus. *Mart.* 3, 64. Sirenas, hilarem navigantium poenam.

NĀVĬGĀTĬO, onis, f. πλεῦσις, πλόος, πλοῦς, actus navigandi, cursus maritimus, navis vectio. *Cic. Fam.* 13, 68. Ex tuis litteris cognovi cursus navigationum tuarum. *Id. Sen.* 19. *extr.* Aliquando in portum ex longa navigatione venire. *Id. Q. Fr.* 2, 6. Primam navigationem, dummodo idonea tempestas sit, ne omiseris; et *ib. f.* Ajebant, te prima navigatione transmissurum. *Id. Fam.* 16, 4. Te neque navigationi, neque viae committas, quod plane valeas. *Hirt. B. Alex.* 69. Difficultas itinerum ac navigationum; et *ib.* 28. Celeriore fluminis navigatione usus est. *Tac. H.* 2, 81. Celeri navigatione properare. *Id. A.* 2, 8. Secunda navigatio; et *H.* 4, 49. Prospera navigatione praevenire aliquem. *Id. A.* 2, 53. Adversam maris navigationem perpessus. *Just.* 36, 3. Lacus navigationis patiens. *Plin.* 37, 8, 32. Insulam a continente diei navigatione abesse. *Id.* 24, 6, 19. Navigatio Aegyptia, *h. e.* qua Aegyptus petitur. *Id.* 2, 67, 67. Circumvectus a Gadibus ad finem Arabiae, navigationem eam prodidit scripto.

NĀVĬGĀTOR, oris, m. nauta, qui navigat. *Quint.* 5, 10. *med.* Rusticus, forensis, negotiator, miles, navigator, medicus aliud atque aliud efficiunt. *Id. decl.* 12, 23. Infelix navigator es, et cujus votis aurae non respondent.

NĀVĬGĀTUS, a, um, part. a *navigo:* πεπλευσμένος, navi decursus. *Tac. G.* 34. Lacus immensi Romanis classibus navigati. *Plin.* 2, 67, 67. Oceanus majore ex parte navigatus. *Id.* 36, 15, 24. *n.* 2. de Roma: Urbs pensilis, subterque navigata.

NĀVĬGER, a, um, adj. πλοιοφόρος, naves gerens, navigabilis. *Lucr.* 1, 3. Quae mare navigerum, quae terras frugiferentes Concelebras. *Mart.* 12, 99. de Baeti: cui rector aquarum Albula navigerum per freta pandit iter. ℙ *Navigera similitudo*, species piscis navium modo vehentis aliquid. *Plin.* 9, 30, 49. Navigeram similitudinem et aliam (praeter eam, quam descripsit *in fin. cap. praeced.*, de nautilo verba faciens) in Propontide visam sibi prodidit Mucianus: concham esse acatii modo carinatam, inflexa puppe, prora rostrata: in hac condi nauplium, animal sepiae simile, etc. V. NAUPLIUS.

NĀVĬGĬŎLUM, i, n. πλοιάριον, parvum navigium, navicula. *Lentulus* ad *Coss. Praett. etc. Fam.* 12, 15. *med.* Nos vix ipsi singulis cum navigiolis reciperemur. *Hirt. B. Afr.* 63. Ipse navigiolum parvum conscendit.

NĀVĬGĬUM, ii, n. πλοῖον, omne genus navis, quo aqua iter facimus. *Cic. N. D.* 2, 60. *med.* Magnos usus affert arborum confectio ad navigia facienda. *Id. Or.* 3, 46. Quid tam in navigio necessarium, quam latera, carinae, prora, puppis, antemnae, vela, mali? *Id. Att.* 15, 11. *f.* Navigium dissolutum, vel potius dissipatum. *Id. Acad.* 4, 31. *med.* Proficisci probo navigio, bono gubernatore, ac tranquillitate; et *Att.* 16, 4. *f.* Navigium luculentum; et *ib.* 1. Navigia minuta. *Virg. G.* 2, 107. Aut ubi navigiis violentior incidit Eurus. ℙ Prov. est illud *Livii* 44, 22. *med.* Qui in eodem velut navigio participes sunt periculi. V. NAVIS. ℙ *Navigii* appellatione etiam rates continentur, teste *Ulp. Dig.* 43, 11, 1. *med.* ℙ Significat etiam ipsam navigationem; est enim a *navigo*, h. e. *navim ago.* *Scaev. Dig.* 45, 1, 122. In omnes navigii dies; et *paulo post:* Quasi perfecto navigio. *Ulp. l. c.* Ait praetor *iterque navigio:* hoc pro navigatione positum est. *Rutil. Itin.* 1, 541. Tempora navigii clarus reparaverat Eurus. Al. leg. *navigiis.* *Lucr.* 5, 1004. Improba navigii ratio tum caeca jacebat.

NĀVĬGO, as, avi, atum, a. 1. proprie significat *navim agere.* *Ulp. Dig.* 4, 9, 1. Nautae appellantur omnes, qui navis navigandae causa in navi sunt. ℙ Hanc vim universim habet, quandocumque refertur ad nautas, naucleros, navarchos, gubernatores. Hi enim dicuntur navem agere, vel agi jubere. Saepissime tamen refertur ad eos omnes, qui navi vehuntur, πλέω. *Cic. Dom.* 10. Cum ipse plenissimis velis navigares. *Id. Fam.* 16, 7. Cum per anni tempus navigare poteris, ad nos veni. *Caes. B. G.* 4, 23. Nactus idoneam ad navigandum tempestatem. *Suet. Tib.* 13. Rhodum navigaturus. *Lucan.* 4, 134. Sic Venetus stagnante Pado, fusoque Britannus Navigat Oceano. *Cic. Fl.* 14. Hac classe Crassus ab Aeno in Asiam, his navibus Flaccus ex Asia in Macedoniam navigavit. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 5. Cum ab Aegina Megaram versus navigarem. *Hor. Sat.* 2, 3, 166. Naviget Anticyram. *Cic. N. D.* 3, 34. Dionysius navigabat Syracusas. *Plin.* 26, 8, 28. Navigare ad Phasin. *Quint.* 4, 2. *med.* e portu, *h. e.* solvere. *Cic. Inv.* 2, 51. in alto. *Quint.* 10, 2. ratibus. *Sall. or. Cottae ad pop.* classe minore, quam antea. [*Cum his recte videntur conjungi ista, quae Noster infra sejunctim posuerat:] *Cic. Verr.* 2, 5, 31. Quo tempore ceteri praetores obire provinciam consueverunt, aut etiam in tanto praedonum metu et periculo ipsi navigare, i. e. navim conscendere, classem ducere. *Ter. Andr.* 3, 1. *f.* Nunc hujus periclo fit: ego in portu navigo, i. e. absum a periculo, in tuto sum. [*Comp. *Ruhnk. Pl. Merc.* 4, 8, 49. res est in portu: coll. *Erasmi adag.*] ℙ Non raro ipsa navis *navigare* dicitur. *Cic. Fl.* 14. Utrum ista classis cursu et remis, an sumptu tantum et litteris navigarit; et *ib.* 13. Pompejo auctore decrevimus, ut classis in Italia navigaret; et *Ov. A. Am.* 2, 9. mediis tua pinus in undis Navigat. *Id. Fast.* 2, 864. Naviget hinc alia jam mihi linter aqua. *Ulp. Dig.* 47, 5, 1. Qui adhibentur, ut navis naviget, hoc est nautae. ℙ Item ipsae merces, quae navi feruntur. *Id. ib.* 22, 2, 1. Interest, utrum etiam ipsae merces periculo creditoris navigent. ℙ Commode *navigare bellum* dicitur, cum classis navigat bellum illatura. *Cic. Manil.* 12. Quam celeriter, Cn. Pompejo duce, belli impetus navigavit. *Flor.* 2, 2. *med.* Regulo duce, jam in Africam navigabat bellum. Sic *ib.* 8. Ut cum terrarum orbis situ ipse victoriarum ordo navigaret. ℙ Pro natare. *Ov. Her.* 19, 47. jam certe navigat, inquam: Lentaque dimotis brachia jactat aquis. ℙ De ipso mari. *Manil.* 5, 583. de bellua marina: circumsonat aequor Dentibus, inque ipso rapidum mare navigat ore, *h. e.* exundat, fluctuat: tanta aquarum vis latum illum rictum intrat, et exit. ℙ [*Transitivae significationis exempla, quae *Forc.* ceteris immiscuerat, sunt ista:] *Cic. Fin.* 2, 34. Cum Xerxes, Hellesponto juncto, Athone perfosso, maria ambulavisset, terramque navigasset. Haec quidem expressa sunt ex illis *Isocr. Pan.* 21. ὥστε πλεῦσαι μὲν διὰ τῆς ἠπείρου, πεζεῦσαι δὲ διὰ τῆς θαλάττης, τὸν μὲν Ἑλλήσποντον ζεύξας, τὸν δὲ Ἄθω διορύξας. *Virg. A.* 1, 71. Gens inimica mihi Tyrrhenum navigat aequor. *Suet. Claud.* 1. Oceanum septentrionalem primus Romanorum ducum navigavit. [*Adde *Ov. Met.* 15, 50. ventisque faventibus aequor Navigat Jonium.] ℙ Passive. *Plin.* 2, 67, 67. Totus hodie navigatur occidens: septentrionalis vero oceanus magna ex parte navigatus est. ℙ Impersonaliter. *Cic. Fam.* 16, 7. Iis enim ventis istinc navigatur. (Adde *ib.* 13. *f.*) *Plin.* 6, 26, 30. Si Tigri navigetur. ℙ In illo *Sall. Cat.* 2. Quae homines arant, navigant, aedificant, virtuti omnia parent: v. *navigant* est navigando, et merces mari convehendo comparant. [*V. *Kritz.* ad h. l.]

*NĀVILUBĬO, fluvius Hispaniae Tarraconensis, in Gallicia. *Plin.* 4, 20. *B. A.*

NĀVIS, is, f. ναῦς, machina e ligno, qua per mare, flumen, lacumve iter facimus: a voce Graeca allata. Dicitur fere de navigio majori, interdum etiam de cymba, lintre, scapha, et hujusmodi. *Cic. Att.* 4, 20. E Pompejano navi advectus sum in Luculli nostri hospitium. ℙ Multas navium appellationes collegerunt *Gell.* 10, 25. et *Non.* 13. ℙ Earum aliae sunt apertae, aliae tectae, seu constratae, sunt longae, onerariae, bellicae, rostratae, maritimae, fluviatiles, tabellariae, speculatoriae, praedatoriae, actuariae, piscatoriae, vectoriae, etc. de quib. V. ss. ll. ℙ Nave primus in Graeciam ex Aegypto Danaus advenit: antea ratibus navigabatur, inventis in mari Rubro. Reperiuntur, qui, Mysos et Trojanos priores excogitasse in Hellesponto, putent. *Plin.* 7, 56, 57. *f.* ℙ *Navium tutela* erat picta, vel ficta Dei, vel herois alicujus imago, in puppi collocata, nautarum et vectorum praecipua religio, cui supplicabant, cujus opem auxiliumque tempestatum procellis jactati implorabant, quamque, si quid mali ominis esset commissum, variis ritibus expiabant. *Val. Fl.* 1, 301. Visa coronatae fulgens tutela carinae Vocibus his instare duci. *Id.* 8, 202. de ead.: Puppe procul summa vigilis post terga magistri Haeserat auratae genibus Medea Minervae. *Ov. Trist.* 1, 10, 1. Est mihi, sitque precor, flavae tutela Minervae Navis, et a picta casside nomen habet. *Id. Her.* 16, 112. Accipit et pictos puppis adunca Deos. *Pers.* 6, 29. jacet ipse in litore, et una Ingentes de puppe Dei. ℙ Earundem vero insigne, παράσημον, erat simulacrum sive Dei, sive herois, seu virtutis alicujus, vel animalis, προτομή, vel cujuscumque tandem rei imago, in prora semper constituta, unde naves nomen accipiebant. *Prop.* 4, 6, 49. Quodque vehunt prorae Centauros saxa minantes. *Virg. A.* 10, 157. Aeneia puppis Prima tenet, rostro Phrygios subjuncta leones. *Inscr.* ap. *Mur.* 780, 5. Trireme Marte; et 834, 5. Trireme Venere; et 876, 3. Trireme Spe; et 862, 3. Trireme Tauro; et 870, 7. Quadrireme Pado; et 841, 4. Trireme Athenis. ℙ Ap. Phoenices tamen, et Graecos Deorum simulacra, quae et navium insignia erant, in prora collocata fuisse, ostendit *Dav. Ruhnk.* in *Dissert. de tutel. et insign. navium* 3. ℙ Locutiones huc pertinentes sunt hae praecipue. *Cic. Verr.* 2, 5, 17. Navem maximam, triremis instar, palam aedificatam sumptu publico, etc. *Tac. A.* 14, 29. Naves fabricatur plano alveo adversus breve litus et incertum. *Cic. Sen.* 20. Navem construere. *Caes. B. C.* 1, 26. adornare. *Id. B. G.* 5, 1. armare; et *ib.* 4, 31. reficere. *Colum.* 4, 3. instruere armamentis. *Virg. A.* 4, 398. deducere litore: et absolute eod. sensu 3, 71. et *Caes. B. G.* 5, 23. deducere. *Liv.* 28, 17. *extr.* deducere in aquam. *Id. ib.* 7. moliri ab terra. *Caes. B. C.* 1, 57. ex portu educere. *Virg. A.* 1, 555 et 577. et *Caes. B. G.* 5, 11. subducere. *Petr. Sat.* 101. deducere in portum. *Caes. B. G.* 4, 29. subducere in aridum. *Hor. Ep.* 2, 1, 114. Navem agere ignarus navis timet: γνώμη. *Ov. R. Am.* 285. et *Caes. B. C.* 3, 6. Navem solvere. (Ap. *eund. Caes. B. G.* 4, 28. ipsa etiam navis solvere dicitur, cum discedit a litore.) *Nep. Ann.* 7. conscendere. *Phaedr.* 4, 21. ascendere. *Cic. Att.* 13, 21. appellere ad aliquem locum. *Curt.* 4, 2. appellere litori. *Liv.* 28, 17. applicare terrae. *Ter. Andr.* 1, 3, 17. frangere. *Quint.* 4, 1. *med.* impingere. *Tac. H.* 4, 79. deprimere; et *Cic. Or.* 1, 38. in portu evertere. *Id. ib.* et *Pis.* 9. gubernare, et salvam in portu collocare. *Caes. B. G.* 4, 25. remis incitare. *Pl. Bacch.* 2, 3, 57. statuere, *h. e.* sistere. *Ter. Heaut.* 1, 2, 9. et *Caes. B. G.* 4, 26 et 27. E navi egredi. *Caes. ib.* 25. desilire; et *ib.* se projicere. *Hor. Ep.* 2, 2, 200. Nave ferri. *Cic. N. D.* 3, 37. In navi vehi. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 12. Navi Piraeeum advectus sum. *Caes. B. G.* 4, 25. transportare aliquid; et *ib.* 37. Ex navibus milites exponere. *Hor. Od.* 1, 6, 3. Navibus rem gerere, *h. e.* maritimis expeditionibus. *Cic. Planc.* 39. Navis secundis ventis cursum suum tenens. *Phaedr.* 4, 21. de Simonide: Ascendit navem, quam tempestas horrida Simul et vetustas medio dissolvit mari. ℙ Interdum navis est in obscenis, pars nempe, qua feminae sunt. *Pl. Men.* 2, 3, 51., *Mil.* 3, 3, 46. et *Rud.* 2, 3, 24. et *Macr. Sat.* 2, 5. *f.* κῆπος Ἀφροδίτης. V. *Lips. epistolic. quaest.* 5, 3. ℙ Allegorice. *Cic. Fam.* 12, 24. Quamobrem, mi Quinte, conscende nobiscum, et quidem ad puppim. Una navis est jam bonorum omnium: quam quidem nos damus operam, ut rectam teneamus: utinam prospero cursu. Sed quicumque venti erunt, ars nostra certe non aberit. [*Id. Sext.* 20. navis reip. fluctuans in alto tempestatibus seditionum ac discordiarum.] ℙ *In eadem navi esse*, prov. in eodem cum aliis periculo versari. *Cic. Fam.* 12, 5. Tibi, etsi ubicumque es, in eadem es navi, tamen, etc. V. NAVIGIUM. ℙ *Navem perforare, qua ipse naviget*, proverbio item dicitur is, qui, ut aliis malum creet, se ipse laedit. V. l. *Cic.* ap. *Quint.* in PERFORO. ℙ *Navem mortuo applicare*, aliud prov. de sero auxilio, ap. *Quint. decl.* 12, 23. Etrusci dicunt *il soccorso di Pisa.* Simile est illud *ib.* Medicina mortuorum sera est. ℙ *Navibus et quadrigis petere aliquid*, aliud prov. omni conatu et studio, velis remisque, manibus pedibusque. *Hor. Ep.* 1, 11, 28. navibus atque Quadrigis petimus bene vivere. ℙ Ap. *Apic.* 6, 9. *navis* est venter pullorum gallinaceorum, navis, aut carinae figura similis. ℙ In quarto et sexto casu duplicem habet positionem, in *e*, et in *i*: et quidem in *i* fre-

quentius praesertim in ablativo, ut ex allatis exemplis videre est, et alibi in Latinis scriptoribus passim occurrit. [*V. *Drak.* ad *Liv.* 25, 30, 7.]

[NĀVĬSALVĬA, ae, f. hoc nomine fuit appellata, et quasi Dea Romae culta, Claudia Quinta virgo Vestalis, Appii Claudii neptis, quae ann. U. C. DXLIX. navim simulacrum Matris Deum e Pessinunte translatum vehentem, per adversum Tiberim sola adduxit, ut narrat *Liv.* 29, 14., utque patet ex insigni marmore anaglyptico et litterato ap. *Maff. Mus. Ver.* 252, 4., et ex nummo Faustinae senioris ap. *Venut. Mus. num. Alban.* T. 1. tab. 27. *n.* 3. Hujus virginis Vestalis statua, in vestibulo templi Matris Deum posita et consecrata, bis ea aede incendio consumpta, in sua basi flammis intacta stetit, ut constat ex *Tac. A.* 4, 64. et *Val. Max.* 1, 8. *n.* 11., quamque sedentem, velatam, et simpulum dextra porrigentem videre est in nummo ap. *Morell. Num. fam. Rom.* in *G. Claudia tab.* 2. *n.* 3. *Inscr.* ap. *Maff. l. c.* Matri Deum, et Navisalviae voto suscepto Claudia Syntyche DD. Alia ap. *Clem. Cardinal. Iscriz. Velit.* p. 5. Matri Deum, et Navisalviae Q. Nunnius Telephus *magister collegii* cultorum ejus de *suo* DD. Consule et *Ov. Fast.* 4, 305. et sqq., *Cic. Har. resp.* 13. et *Coel.* 14., *Sil.* 17, 33. et *Lactant.* 2, 7. *F.*]

NĀVĪTA, ae, m. ναύτης, idem quod *nauta*: et est fere poeticum. *Festus* docet, dici secundum incorruptam consuetudinem: et ex eo factum *nauta* per syncopen, quo nunc utimur. Alii dicunt, *nauta* esse primitivum, a Graeco ναύτης: ex eo per epenthesin factum esse *navita*, quo fere poetae utuntur. *Pl. Men.* 2, 1, 1. Nulla est voluptas navitis major, quam quando ex alto procul terram conspiciunt. *Petr. Sat.* 121. vix navita Porthmeus Sufficiet simulacra virum traducere cymba. *Prop.* 2, 1, 43. Navita de ventis, de tauris narrat arator. Adde *Virg.*, *Hor.*, *Catull.*, *Ov.*, *Tibull.* etc. Adde etiam *Gell.*, qui prosa oratione non semel usurpat 16, 19. et *Appul. Met.* 6., item *Cat.* ap. *Fest.* Navitae quod secum portaverant vinum atque oleum, usus tantum eo sum.

NĀVĬTAS, atis, f. σπουδή, ἐπιμέλεια, auxilium, diligentia in adjuvando. *Cic. Fam.* 10, 25. Istam operam tuam, navitatem, animum in rempubl. celeritati praeturae anteponendam censeo. Est qui legit *operam tuam navatam.*

NĀVĬTER, adv. ἐπιμελῶς, σπουδαίως, diligenter, strenue, nave, gnaviter: a *navus.* *Cic. Fam.* 5, 12. Qui semel verecundiae fines transierit, eum bene et naviter oportet esse impudentem. *Gell.* 15, 4. In provincia naviter versari. *Sisenn.* ap. *Charis.* 2, 185. Quid nunc os tuum scalpis? quid tergiversaris, nec bene naviter is? ℙ Pro omnino, perfecte. *Lucr.* 1, 524. Alternis igitur nimirum corpus inani Distinctum est, quoniam nec plenum naviter exstat, Nec porro vacuum.

[NĀVĬTĬES, ei, f. industria, diligentia. *Gloss. Philox.* Navities, ἀρετή. *F.*]

*NĀVĬUS, i, m. nomen proprium virorum R. ℙ Attus Navius, augur. *Liv.* 1, 36. ed. *Drak.* ubi ed. *Gronov.* habet *Accius Nav.* *Attius Navius* est *Cic. N. D.* 2, 3. et *Div.* 1, 17. ed. *Ernest.* itemque *Val. Max.* 1, 4. ed. *Torrent.* *Attus Navius* audit *Plin.* 15, 18. ed. *Hard.* Is est, qui novacula cotem praecidit. ℙ *Navius, a, um,* V. NAVIA, ae, f. *B. A.*

NAULĬĂ. V. NABLIA.

*NAULOCHA. V. v. sq. *B. A.*

*NAULOCHUS vel Naulochum, i, n. (i. e. portus, Gr. ναύλοχος et ναύλοχον,) opp. Locridis. *Plin.* 4, 3. ℙ Aliud, in Sicilia, prope Pelorum promontorium. *Suet. Aug.* 116. *Naulocha* audit *Sil.* 14, 265. ℙ Fuit et Naulochos (us) insula Cretae adjacens. *Plin.* 4, 12. ℙ Denique Naulochum promontorium fuit in Bithynia. *Id.* 5, 32. *B. A.*

NAULUM, i, n. ναῦλον, merces, quae a vectore solvitur ei, qui navem exercet. *Juven.* 8, 97. furor est, post omnia perdere naulum. *Paul. Dig.* 20, 39, 1. Idem in operis servorum, vel vecturis jumentorum, vel naulis navium dicendum. *Ulp. ib.* 20, 4, 6. Ut merces salvae fiant, vel ut naulum exsolvatur.

*NAUMACHAEI, orum, populi Arabiae. *Plin.* 6, 28. ed. *Hard.* ubi pro *Naumachaeorum* in ed. *Elzev.* reperitur *Macae; horum.* *B. A.*

NAUMACHĬĂ, ae, f. ναυμαχία, pugna navalis: a ναῦς, navis, et μάχη, pugna. Dicitur fere de ludicris pugnis, quae aut arte collecta aqua, aut in stagno lacuve aliquo, spectaculi loco edebantur. *Suet. Claud.* 21. *med.* Emissurus Fucinum lacum, naumachiam ante commisit. *Id. Ner.* 12. Exhibuit et naumachiam, marina aqua innantibus belluis. *Id. Caes.* 44. Naumachiae spectaculum edere. *Mart. Spect.* 28. *extr.* Hanc norint unam saecula naumachiam. ℙ Metonymice est ipse locus, in quo navalis pugna editur. *Suet. Tit.* 7. Edidit et navale proelium in veteri naumachia. Adde *Tib.* 72. et *Dom.* 5. et *Front. Aquaed.* 22. Hujusmodi naumachiae quinque vel sex Romae fuere in regione XIV. Transtiberina, ut est ap. *Publ. Victor.* ℙ *Serv.* ad *A.* 5, 114. docet, Romanos Punico bello primo naumachiam ad exercitium instituisse, postquam cognoverant, exteras gentes etiam navali certamine plurimum posse.

NAUMACHĬĀRĬUS, a, um, adj. ad naumachiam pertinens. *Plin.* 16, 39, 74. et *ib.* 75. *n.* 2. Naumachiarius pons. *Hard.* videtur ille, quo plures simul jungebantur naves, naumachiam edituræ. ℙ *Naumachiarius, ii,* qui in naumachia pugnat. *Suet. Claud.* 21. *f.* Proclamantibus naumachiariis, ave imperator: morituri te salutant.

*NAUMACHOS vel Naumachus, i, f. Ναύμαχος, maris Aegaei insula. *Mela* 2, 7. *med.* *B. A.*

[NAUMACHUS, i, m. ναυμάχος, idem ac naumachiarius, qui in naumachia pugnat. *Not. Tir.* p. 77. Nauta, nauticus, naumachus, naumachia. *F.*]

NĀVO, as, avi, atum, a. 1. σπουδάζω, προςέχω, διαπράττομαι, strenue et diligenter ago: a *navus.* Alii ducunt a *navis*, et proprie dici ajunt de nautis, qui aliis auxilium praebent in navi vel e navali deducenda, vel in mari gubernanda: quo in ministerio multorum manibus, et magno labore opus est. *Cic. Fam.* 6, 1. *f.* Nemo est tam afflictus, qui si nihil aliud studeat, nisi id quod agit, non possit navare aliquid, et efficere. ℙ *Navare operam alicui (personae,* non *rei)* est praestare, exhibere, auxilium dare, adjuvare, operam conferre. *Cic. Fam.* 15, 12. Utinam potuissem, pro tuis amplissimis erga me studiis, tibi operam meam studiumque navare; et *ib.* 10, 25. Navare operam reipubl. *Id. Brut.* 81. *f.* Qui quia navarat miles operam imperatori, imperatorem se statim esse cupiebat. *Liv.* 7, 16. Fortiter in acie navare operam. *Id.* 28, 35. Cupere se, illi, populoque R. operam navare, ita ut nemo unus externus magis enixe adjuverit rem Romanam. *Cic. Or.* 2, 7. Jam mihi videor navasse operam, quod huc venerim. *Tac. A.* 3, 42. Navandae operae avidior. *Liv.* 9, 16. Ut ad reconciliandam pacem consuli opera navaretur. *Cic. Coel.* 28. *f.* Si me audiant, navent aliam operam, aliam ineant gratiam, in aliis se rebus ostentent. *Curt.* 7, 5. Ceteris gratiae actae, quod ad reliqua belli navaturos operam pollicebantur. [*Doederl.* 1, 112. inter *operam dare* et *navare* hoc interesse docet, quod *navare op.* idem sit, ac gnaviter op. dare, sive, ut *Vell.* 2, 120., gnavam operam dare: illud autem pro interesse alicui rei dicatur.] ℙ *Navare opus* idem est. *Val. Fl.* 3, 144. ferro potius mihi dextera, ferro Navet opus. *Cic. Att.* 9, 11. Utinam aliquod in hac miseria reipubl. πολιτικὸν opus efficere, et navare mihi liceat. ℙ *Navare studium,* exhibere, praestare, adhibere. *Q. Cic. Petit. cons.* 5. Instituendi sunt cujusque generis amici, qui etiam si suffragandi studia non navant, tamen, etc. *Cic. Att.* 15, 4. *f.* Quam vellem, Bruto studium tuum navare potuisses! Sic *navare benevolentiam.* *Id. Fam.* 3, 10. *med.* Ut cum hic tibi satisfecerimus, istic quoque nostram in te benevolentiam navare possimus. ℙ *Navare rem publicam,* opera sua adjuvare. *Id. ib.* 9, 2. *f.* Si minus in curia atque in foro, at in litteris et libris, ut doctissimi veteres fecerunt, navare rem publicam, et de moribus ac legibus quaerere. Alii leg. *gnavare:* alii *juvare:* alii *reipublicae.* ℙ *Navare bellum,* strenue bellum gerere. *Tac. H.* 3, 25. Si Vespasiano bellum navaverint, Vespasianum rerum potiri. Sic *navare flagitium,* strenue perpetrare. *Id. ib.* 4, 59. Ceteros, ut quisque flagitium navaverat, praemiis attollit.

*NAVOS, opp. Aethiopiae. *Plin.* 6, 30. *B. A.*

NAUPACTŌUS, a, um, adj. (ut *Myrtous*, *Lesbous*, *Arctous*) ad Naupactum pertinens, quae est urbs Aetoliae in ora sinus Corinthiaci, nunc *Lepanto.* *Ov. Fast.* 2, 43. Amphiaraides Naupactoo Acheloo. Al. leg. *Naupacteo*, aut *Naupactaeo.* Porro Achelous non ideo *Naupactous* denominatur, quia prope Naupactum sit, sed latiore quadam significatione, et a poetis saepe usurpata licentia. Est enim in Acarnaniae fine, qua Aetoliam tangit, in qua Naupactum situm est.

NAUPĒGĬĀRĬUS, ii, m. idem ac naupegus. *Inscr.* ap. *Spon. Miscell.* p. 67. Dianae collegium naupegiariorum.

NAUPĒGUS, i, m. ναυπηγός, qui naves fabricatur: a ναῦς, navis, et πήγνυμι, compingo. *Edict. Diocl.* p. 19. Naupego in navi maritima diurni ✕ sexaginta: in navi amnica diurni ✕ quinquaginta. Adde *Arcad. Aurel. Dig.* 50, 6, 6. et *Firm. Math.* 4, 7. *med.*

[NAUPHYLAX vel Naufylax vel Naufulax, ăcis, m. ναυφύλαξ, qui eas res custodiendas recipit, quas vectores secum afferunt, et in aliqua navis parte deponunt: differt a *diaetario*, qui eas tantum res asservandas curat, quae in navis cubiculo reponuntur. *Ulp. Dig.* 4, 9, 1. §. 3. Et sunt quidam in navibus, qui custodiae gratia navibus praeponuntur, ut ναυφύλακες, et diaetarii. Si quis igitur ex his receperit (*aliquod cujusquam salvum fore*), puto, in exercitorem dandam actionem, quia is, qui eos hujusmodi officio praeponit, committi iis permisit. *Inscr.* ap. *Donat.* 278, 5. L. Baebio Silvano veterano ex nau*phylace* Cl. Pr. Rav. N. Syr., etc. Alia ap. *Mur.* 831, 6. . . . Macer na*tione* Bessus nau*phy*lax IIII. Fortuna, etc.; et 851, 7. Aurelius Vitellius Mil. Cl. Pr. Mis. Nau. Fel. (lege nau*fyl.*) III. Minerva.; et 1063, 6. . . . ex nau*fylace* sibi, etc. Alia ap. *Donat.* 273, 2. Aurelio Marullo nau*fylaci* III. Victoria, na*tione* Cilix, etc. Alia ap. *Maff. Mus. Ver.* 349, 3. Antiherax nauf. III. Aug., etc. Alia ap. *Mur.* 2031, 6. Aur. Martinus naufular (lege *naufulax*) V. Victoria, etc. ℙ Scribitur et *naofylax*, quamvis ναοφύλαξ aliud significet; est enim a ναός, templum, et φύλαξ, custos, cum ναυφύλαξ sit a ναῦς, navis, et φύλαξ, custos. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 125, 3. C. Julio Maximo veterano ex naophylace, etc. Alia ap. *Labus. Diss. int. due epitaff.* etc. p. 11. L. Crespio Alexandro III. Tauro nao*fylaci*, etc. *F.*]

*NAUPĬDĂMĒ, es, f. Ναυπιδάμη, filia Amphidamantis, mater Augeae ex Sole. *Hyg. fab.* 14. *B. A.*

NAUPLĬĂDES, ae, m. Palamedes Nauplii filius. *Ov. Met.* 13, 310. Sed neque Naupliades facinus defendere tantum, Tamque patens valuit. *Id. Ib.* 261. Naupliadaeve modo, ficto pro crimine poenas Morte luas.

NAUPLĬUS, ii, m. filius Neptuni, et Amymones filiae Danai, Palamedis pater, rex Euboeae insulae. Ut mortem filii falsa Ulyssis accusatione oppressi ulcisceretur, decem illis annis, quibus Graeci in Troade immorati sunt, Graeciam universam peragrans, omnes fere uxores Graecorum principum adulterio polluit. Ita enim et familiis labem turpissimam inurebat, et futurum sperabat, ut principes illi in sua regna reversi cum adulteris decertarent, illorumque armis opprimerentur. Hinc adulterium Clytaemnestrae cum Aegistho, unde primo mors Agamemnonis, deinde ipsorum adulterorum: hinc quoque adulteria Aegiales uxoris Diomedis, etc. Multi igitur Graeciae principes, qui eo dedecore affecti fuerant, relicta patria, alii in alias regiones exsulatum abierunt. Cum vero Graeci eversa Troja in patriam redirent, illis tempestate laborantibus, ex Caphareo monte ignem ostendit, magnamque classis partem ad ignem, tanquam ad vicinum portum, adnavigantem in asperrimos scopulos pellexit, miserandoque perdidit naufragio. Sed cum intellexisset, Ulyssem, et Diomedem, quibus eas insidias potissimum struxerat, incolumes evasisse, doloris impatientia se ipsum in mare praecipitem dedit. *Prop.* 4, 1, 115. Nauplius ultores sub noctem porrigit ignes, Et natat exuviis Graecia pressa suis. *Serv.* ad *A.* 11, 260., *Hyg. fab.* 116. ℙ Est etiam hoc nomine piscis sepiae similis, qui in concham, ludendi societate, se condit, et in ea veluti navigat. *Plin.* 9, 30, 49. Ita est appellatus a ναῦς, navis, et πλέω, navigo. V. NAVIGER.

*NAUPORTUM, i, n. opp. Pannoniae superioris. *Tac. A.* 1, 20. *Vell.* 2, 110. ℙ Fuit et fluvius, nomine *Nauportus*, oppido vicinus, cujus meminit *Plin.* 3, 18. ℙ Utrumque hodie audit *Laybach.* *B. A.*

*NAUPORTUS, i, m. V. v. praec. *B. A.*

*NAURA, orum, regio Asiae, ultra Hyrcanium mare. *Curt.* 8, 2. *B. A.*

NAUSCIT (quasi *naviscit*) de grano fabae dicitur, cum non dissimile navis formae sese aperit. *Festus.*

NAUSĔĂ, ae, f. ναυτία, Ionice ναυσία, ναυτίησις, stomachi ad vomitum ex gravi odore perturbatio et concitatio, quae navigantibus praecipue evenire solet. V. NAUSEO. *Cic. Fam.* 16, 11. Festinare te nolo, ne nauseae molestiam suscipias aeger. *Id. Att.* 5, 13. Navigavimus sine timore et nausea. *Sen. ep.* 53. Nausea me, segnis haec, et sine exitu, torquebat, quae bilem movet, nec effundit. *Cels.* 1, 3. Qui navigavit, et nausea pressus est. *Petr. Sat.* 103. Acclinatus lateri navis exonerabat stomachum nausea gravem. *Ov. R. Am.* 355. Illa tuas redolent, Phineu, medicamina mensas: Non semel hinc stomacho nausea facta meo. *Plin.* 26, 11, 69. Cruditates, quae nauseam faciunt. *Id.* 20, 21, 84. Liberare a nauseis; et *ib.* 23, 96. Nauseam sedare. *Id.* 27, 7, 28. arcere. *Id.* 8, 27, 41. restinguere. *Hor. Epod.* 9, 35. fluentem coercere. *Colum.* 6, 34. discutere. *Plin.* 20, 14, 54. Nauseas inhibere; et *ib.* 15, 57. sistere. *Id.* 23, 4, 50. Elaeomeli, sapore melleo, non sine nausea, alvum solvit. *Cato R. R.* 156. Ubi libido veniet nauseae, eumque apprehendet, decumbat, purgetque sese. ℙ Translate. *Mart.* 4, 37. Numeres oportet aliquid, ut pati possim. Quotidianam refice nauseam nummis. Audire gratis, Afer, ista non possum.

NAUSĔĀBĬLIS, e, adj. nauseam afferrens. *Coel. Aurel. Tard.* 3, 2. Oris humectatio nauseabilis.

NAUSĔĀBUNDUS, a, um, adj. nausea plenus. *Sen. ep.* 108. *f.* Gubernator in tempestate nauseabundus. Adde *ep.* 47. *med.*

NAUSĔĀTOR, oris, m. qui nauseat. *Sen. ep.* 53. Ulysses nauseator erat.

NAUSĔO, as, n. 1. ναυτιάω, nauseam habeo, vomo. Proprie is *nauseare* dicitur, qui navigando stomachum sibi turbari sentit, et ad vomitum provocari, ex agitatione navigii, ex sentinae graveolentia, etc. *Hor. Ep.* 1, 1, 93. conducto navigio aeque Nauseat, ac locuples, quem ducit priva triremis. *Cels.* 1, 3. Si sine vomitu nauseavit, etc. *Cic.*

Fam. 12, 25. Antonium ructantem et nauseantem conjeci, etc. *Id. Phil.* 2, 34. Sudat, pallet: quidlibet, modo ne nauseet, faciat. ¶ Translate adhibetur in illo *Cic. N. D.* 1, 30. Quam bellum erat, Vellei, confiteri potius nescire, quod nesci-res, quam ista effutientem nauseare, atque ipsum sibi displicere! (*Manut.* mallet *tibi*,) *h. e.* effundere, eructare, evomere, ea nimirum dicendo, quae et audientibus et dicenti ipsi displiceant. Simile est illud *Phil.* 5, 7. In me absentem orationem ore impurissimo evomuit; et *Fam.* 12, 25. Ut omnem suum vinolentum furorem in me unum effunderet. ¶ Pro fastidire. *Phaedr.* 4, 6. *extr.* Hoc illis dictum est, si qui stulti nauseant, Et, ut putentur sapere, coelum vituperant. Al. leg. *qui stultitiam nauseant.*

NAUSĔŎLĂ, ae, f. μικρὰ ναυτία, dimin. nauseae sensu proprio. *Cic. Att.* 14, 8. Nauseolam tibi tuam causam otii dedisse, facile patiebar.

NAUSĔŎSUS, a, um, adj. ναυτιώδης, qui nauseam inducit. *Plin.* 26, 20, 38. Radice crassa, madida, nauseosa.

NAUSĬCĂĂ, ae, et Nausicae, es, f. Ναυσικάη, filia Alcinoi Phaeacum regis, et Aretes, quae cum urbe exisset cum pedissequis suis, ivissetque ad flumen lotura vestes, vidit Ulyssem naufragum in litore sedentem nudum, arborum ramis circumtectum, cui oranti vestes dedit, et in regiam patris sui venire jussit, ut *Auson. Perioch. Odyss.* 6. narrat. *Gell.* 9, 9. *med.* Virgo Nausicaa ludibunda inter familiares puellas in locis solis, etc. *Mart.* 12, 31. Si mihi Nausicae patrios concederet hortos.

*NAUSIFĬCUS, a, um, adj. *Guil. Brito Phil.* 10, 448. Nausificus paedoris odor. *B. A.*

*NAUSIPHĀNES, is, m. Ναυσιφάνης, Teius, Democrati discipulus, Epicuri magister. *Cic. N. D.* 1, 26. ¶ Pyrrhonis auditorem vocat *Sext. Empir. adv. math. in.* V. *Laert.* 9, 69. et *Menag.* ad *Laert.* 10, 8. *B. A.*

*NAUSIPHŎUS, i, m. Ulyssis filius ex Circe. *Hyg. fab.* 125. *B. A.*

*NAUSTATHMOS vel Naustathmus, i, (ναύσταθμος, ναύσταθμον, portus,) Siciliae oppidum cum portu, medio inter Syracusas et Pachynum loco. *Plin.* 3, 8. ¶ Item portus Ioniae, juxta Phocaeam. *Liv.* 37, 31. *extr.* ¶ Et promontorium Cyrenaicae. *Mela* 1, 8. *B. A.*

NAUSTĬBŬLUM vocabant antiqui vas alvei simile: videlicet a navis similitudine. *Festus.* Putat autem *Scalig.* potius eo ναύσταθμον, h. e. navale, quasi navium stabulum, significari.

[NAUSUM, i, n. genus navigii Gallici. *Auson. ep.* 22. Ut nauso, aliave quavis navi usque ad oppidum praebita, frugis aliquantulum nostrae advehi possit; et *mox in carm.* Ut inde nauso devehat. *F.*]

NAUTĂ, ae, m. ναύτης, quicumque in navi adhibetur, ut eam agat. V. NAVITA. *Caes. B. G.* 3, 9. Naves aedificari in flumine Ligeri, remiges ex Provincia institui, nautas, gubernatoresque comparari jubet. *Id. B. C.* 3, 8. Eodem igne nautas, dominosque navium interfecit. *Cic. Fam.* 16, 9. *f.* Solent nautae festinare quaestus sui causa. *Hor. Sat.* 1, 1, 30. nautaeque, per omne Audaces mare qui currunt. *Ov. A. Am.* 1, 723. Candidus in nauta turpis color: aequoris unda Debet, et a radiis sideris esse niger.

NAUTĀLIS, e, adj. ad nautam pertinens. *Auson. Idyll.* 10, 223. Reddit nautales vitreo sub gurgite formas.

NAUTĔĂ, ae, f. *Opilius Aurelius* ap. *Fest.* dicit esse herbam granis nigris, qua coriarii utuntur. Ejus videri a nausea ductum nomen, quia nauseam facit. *Labeo* in *comment. jur. pontif.* ap. *eund.* ait esse rubidum quiddam, quo pontificum vestimenta quaedam colorant. *Non.* 1, 25. Nautea, inquit, est aqua de coriis, vel, quod est verius, aqua de sentina. *Pl. As.* 5, 2, 44. nauteam Bibere malim, si necessum est, quam illanc oscularier. *Id. Curc.* 1, 2, 5. omnium unguentum odor prae tuo nautea est. *Id. Cas. f.* hircus unctus nautea. ¶ Videtur etiam idem esse quod nausea, quae Graece ναυτία. *Paulus* in *Artemone* ap. *Fest.* Unguentum, quod naribus mulionum nauteam fecisset.

[NAUTĬCĀRIUS, ii, m. idem ac navicularius. *Inscr.* ap. *Fea*, *Fast. cons. n.* 40. L. Hortensius Gallus QuinQuennalis nauticariorum. *F.*]

NAUTĬCUS, a, um, adj. ναυτικός, ad nautas pertinens, et ad naves agendas, et ad rem navalem administrandam. *Cic. Att.* 13, 21. Inhibere est verbum totum nauticum. *Virg. A.* 3, 128. Nauticus exoritur vario certamine clamor; et *Ecl.* 4, 38. nec nautica pinus Mutabit merces. *Hirt. B. Alex.* 12. Nautici homines. *Auson. Idyll.* 10, 228. Nautica pubes. *Caes. B. G.* 3, 8. et *Cic. N. D.* 2, 60. Scientia et usus nauticarum rerum. *Id. Manil.* 18. *extr.* Locus exuviis nauticis, et classium spoliis ornatus. *Modest. Dig.* 22, 2, 3. et *Scaevola ib.* 45, 1, 122. Nautica pecunia, *h. e.* quae maritimo fenore occupatur. *Plin.* 22, 25, 68. Panis nauticus. *Nep. Alc.* 8. Castra nautica juxta hostes habere, *h. e.* classem. ¶ *Nautici*, *orum*, omnes qui in navi inserviunt, nautae, remiges, gubernatores, navales socii, etc. *Liv.* 37, 28. Maerin nautici vocant. *Id.* 28, 7. Philippus supervenit, tumultumque etiam ex terra nauticis praebuit. *Id.* 41, 3. Nautici tabernacula detendunt, commeatumque in litore expositum in naves rapiunt. *Plin.* 16, 37, 70. Velificant in Pado nautici.

NAUTĬLUS, i, m. ναυτίλος, piscis genus, qui navis ritu velis actae, per summa aequora fertur: quod graphice describit *Plin.* 9, 29, 47. V. NAVIGER.

NAUTĬORUM familia a Trojanis dicitur oriunda, inquit *Festus*: nempe a Naute Trojano, cujus meminit *Virg. A.* 5, 704. et 728., ubi *Serv.* addit (et *Fest.* confirmat), hunc fuisse, qui Romam Palladium detulit: unde Nautiorum familia Minervae sacra retinebat: quod et Varro docuit in lib. de Fam. Rom. Quare et ipsa Minerva *Dea Nautia* vocabatur.

*NAUTĬUS, i, m. nomen propr. virorum R. ut Nautius Rutilus, de quo *Liv.* 4, 35. et 44. cet. ¶ V. NAUTIORUM, quae vox, suo ordine, post NAUTILUS poni debet. *B. A.*

NĀVUS, a, um, adj. σπουδαῖος, ἐνεργής, celer ac strenuus, industrius, diligens, attentus, actuosus. A navium velocitate dictum *Festus* putat. Pro eo et *gnavus* dicitur: cui *ignavus* opponitur. [*V. quae in GNAVUS de etymo vocis ex *Doederl.* notavimus.] *Cic. Verr.* 2, 3, 21. Homo navus et industrius; et *ib.* 51. Magni et navi aratores; et *ib.* 69. Navus, et prudens, et probus filius. *Vell.* 2, 105. Vir navus, agilis, providus. *Colum.* 11, 1. *med.* In agresti negotio dici vix potest, quid navus operarius ignavo et cessatore praestet. *Id.* 7, 9. Sit autem (*custos porcorum*) vigilans, impiger, industrius, navus: omnium, quas pascit, et matricum et juniorum meminisse debet, ut, etc. Alii legebant: *navus omnium, quas pascit: et matricum*, etc., et v. *navus* in *gnarus* mutari volebant. *Sil.* 1, 549. Nava rudimenta, et primos in Marte labores. *Vell.* 2, 120. Nava virilisque opera. *Sil.* 7, 349. stimulatque ruentes Navus abire timor, *h. e.* qui navos et celeres facit, quia pedibus timor addidit alas, ut ait *Virg. A.* 8, 224.

NAXĬUM, ii, n. Ap. *Plin.* 36, 7, 10. naxia vocantur cotes in insula Cypro genitae, sed a Naxo Cretae oppido, ut constat ex *Suida*, ubi eas concinnari mos erat, Romam advectae, ad marmora polienda, et scalpendas atque limandas gemmas accommodatae. Adde 37, 8, 32.

NAXĬUS, a, um, adj. ad Naxum insulam spectans. *Prop.* 3, 15, 28. Unde tuum potant Naxia turba merum. ¶ *Naxius ardor* a *Colum.* 10, 52. dicitur sidus coronae Ariadnes. Est enim in fabulis, Ariadnem in Naxo insula Baccho nupsisse, coronamque ejus, quam a Venere dono acceperat, inter sidera ab eodem Baccho relatam. Alii leg. *noxius*: al. rectius *Gnosius*. ¶ *Naxius juncus*, qui in ea insula nascitur. *Plin.* 21, 18, 69. ¶ Item *Naxii*, *orum*, incolae Naxi, Siciliae urbis, nunc *Schiso*, ex cujus ruinis postea haud procul crevit Tauromenium, nunc *Taormina*. *Plin.* 3, 8, 14. ¶ Item *Naxius*, *a*, *um*, ad Naxum pertinens, Cretae insulae urbem. *Id.* 36, 22, 47. Naxiae cotes. V. NAXIUM.

NAXOS seu Naxus, i, f. *Nicsia*, Νάξος, insula maris Aegaei, una Cycladum, cum urbe cognom., vino, et marmore serpentino, et fontibus celebris. *Plin.* 4, 12, 22. ¶ De Naxo Siciliae oppido V. NAXIUS. ¶ De altero Naxo Cretae oppido V. NAXIUS.

NAZĂRĒNUS, a, um, et

NAZĂRĒUS, a, um, et

[NAZĀRUS, a, um, adj. Ναζαραῖος, ad Nazareth, vel Nazaram pertinens, quae est urbs Galilaeae, in qua conceptus est IESUS CHRISTUS, et post reditum ex Aegypto, diu habitavit. Unde *Nazarenus* dictus est, et *Nazareni* Christiani. *Prud. Cath.* 7, 1. O Nazarene, lux Bethleem, verbum Patris. *Id.* περὶ στεφ. 10, 45. Ni disciplinam Nazarenam respuat. *Id. in Sym.* 1, 550. Ad sincera virum penetralia Nazareorum. Hic licenter *Nazareorum* pro *Nazaraeorum* scribitur ob metri necessitatem. *Juvenc.* 3, 29. Nazara sic plebes. ¶ *Nazara*, *ae*, f. absolute pro Nazareth. *Id.* 2, 107. Nazara cui felix patria est, et nomen Iesus. *F.*]

*NAZERĪNI, orum, populi Syriae, in Seleucide. *Plin.* 5, 23. *B. A.*

NE

NĒ, μή, adverbium est, ut *Quint.* 1, 5. *med.* vocat, frequentissimi usus, inserviens ad vetandum, vel dehortandum: et subjunctivum fere postulat. *Ter. Eun.* 2, 3, 96. si certum est facere, facias: verum ne post conferas Culpam in me. *Cic. Att.* 6, 1. *med.* Ut quot vellet, praefecturas sumeret, dum ne negotiarentur. *Liv.* 28, 39. *f.* Muneris ergo in singulos dari ne minus dena millia aeris; et 38, 24. Quo duo, ne plus, necessarii captivae venirent. Al. leg. *nec.* *Ter. Ph.* 1, 3, 5. quod utinam ne Phormioni id suadere in mentem incidisset. ¶ Ne vivam: formula jurandi. *Cic. Att.* 4, 16. *med.* Quid poteris, inquies, pro iis dicere? ne vivam, si scio. Sic *ib.* 16, 13. Ne sim salvus, si aliter scribo, ac sentio. ¶ Habet post se et imperativum, praesertim apud poetas, item in formulis praeceptorum, aut legum. *Cic. Leg.* 2, 9. *med.* Impius ne audeto placare donis iram Deum; et *ib.* 22. Hominem mortuum in urbe ne sepelito, neve urito. *Plin.* 18, 35, 76. Frondem media die ne caedito; et *ib.* 34, 77. *n.* 1. Semen ne jacito. *Virg. A.* 6, 833. Ne, pueri, ne tanta animis assuescite bella. *Stat. Th.* 4, 512. Ne tenues annos, nubemque hanc frontis opacae Spernite, ne, moneo. *Pl. Pers.* 4, 3, 20. Abi, ne jura: satis credo. *Ter. Eun.* 1, 2, 15. Ne crucia te, obsecro. *Id. Andr.* 5, 2, 27. ah ne saevi tantopere. ¶ Inservit etiam deprecando, aut detestando. *Liv.* 4, 2. et 28, 28. Ne id Juppiter opt. max. sineret, regiae majestatis imperium eo recidere. *Curt.* 4, 10. *extr.* Precor, ne quis rex Asiae sit, quam iste, etc. ¶ Saepe est conjunctio finalis, et valet ut non, quominus, ἵνα μή. *Cic. Fam.* 4, 7. Neque tu multum interfuisti rebus gerendis, et ego id semper egi, ne interessem. *Id. Off.* 3, 27. Sententiam ne diceret, recusavit; et *Verr.* 2, 4, 66. Ne tamen istum omnino sine amicis, plane nudum esse ac desertum putetis, retinere coepit tabulas Theomnastus quidam. *Id. Fl.* 9. Ne corrumpi tabulae facile possint, idcirco lex obsignatas in publico poni voluit. *Id. Fam* 15, 14. Considera, ne in alienissimum tempus cadat adventus tuus. *Liv.* 1, 2. *med.* Aeneas, adversus tanti belli terrorem ut animos Aboriginum sibi conciliaret, ne sub eodem jure solum, sed etiam nomine omnes essent, Latinos utramque gentem appellavit. *Cic. Att.* 12, 18. Coccejus, vide, ne frustretur. *Caes. B. G.* 1, 20. Caesarem complexus obsecrare coepit, ne quid gravius in fratrem statueret. ¶ *Sic ne* est ita ut non. *Colum.* 4, 29. *med.* Terebram longe habiliorem comperimus: nam sic excavat truncum, ne foramen inurat. ¶ *Ne nisi*, ut non nisi. *Cels.* 4, 4. *n.* 2. Cum accessit id quoque, ne, nisi recta cervice, spiritus trahatur, ὀρθόπνοια appellatur. ¶ Interdum *ne* ponitur pro *ut*, sequente particula negativa. *Cic. Fam.* 9, 26. *f.* Quotidie aliquid legitur, aut scribitur: dein ne amicis nihil tribuamus, epulamur una, *h. e.* ut aliquid amicis tribuamus. ¶ *Ne dicam*, ut non dicam, correctio nolentis gravius dicere, dicentis tamen. *Cic. Dejot.* 1. Crudelem Castorem, ne dicam sceleratum, et impium. Alii leg. *Crudelis Castor*, *ne*, etc. *Id. Fam.* 12, 30. Non esse me tam imbecillo animo, ne dicam inhumano, ut, etc. *Ov. Her.* 16, 285. Ah nimium simplex, Helene, ne, rustica, dicam. ¶ *Ne multis*, *ne pluribus*, *ne longum sit*, *ne te diutius teneam* formulae sunt, quibus brevitatem sermonis pollicemur. V. ss. ll. ¶ Post verba timendi, cum conjunctivo, locum habet in iis, quae fieri nollemus: nam in iis, quae vellemus, *ut* ponitur. *Ter. Andr.* 1, 1, 46. vereor, ne quid Andria apportet mali. *Cic. Mil.* 21. *f.* Cur igitur eos manumisit? metuebat scilicet, ne indicarent. *Id. Mur.* 41. Mater cruciatur, et sollicita est, ne filium spoliatum omni dignitate conspiciat. *Id. Att.* 5, 21. Hic, ne quid mihi prorogetur, horreo. *Balb.* ad *Cic. post. ep.* 13. *l.* 9. *ad Att.* Quomodo me nunc putas torqueri, ne qua res eorum compositionem impediat? *Liv.* 24, 42. Pavor ceperat milites, ne mortiferum esset vulnus. *Nep. Alc.* 8. *f.* Periculum est, ne occasio detur Lysandro nostri opprimendi exercitus. ¶ In iis quae vellemus, *ut* pro *ne* ponitur. *Ter. Andr.* 2, 2, 12. Id paves, ne ducas tu illam, tu autem ut ducas. *Id. Ph.* 5, 7, 72. vereor, ut placari possit. *Cic. Fam.* 12, 19. Non dubitabam, quin meas litteras libenter lecturus esses: verebar, ut redderentur. Est qui legit *ne*, sed invitis criticis, et lib. meliorib. *Id. Marcell.* 4. Vereor, ut hoc, quod dicam, perinde intelligi auditu possit, etc. Al. leg. *non perinde*: al. *vereor ne*: sed prior lectio firmatur etiam auctoritate *Ascon.* in *Div. Verr.* 5. ¶ Reperiri tamen videtur positum *ne* etiam in iis, quae vellemus. *Cic. Fam.* 6, 1. *med.* Tamen vereor, ne consolatio ulla possit vera reperiri. Ita libri omnes, quos *Manut.* vidit, et *Graev.* Ille tamen, et *Camerar.* mallent *nulla*: vel *vereor ut ulla*: quod *Lambin.* in quibusdam lib. se reperisse ait. *Stewechius* affert et illud *Att.* 6, 4. Vereor, ne satis diligenter actum in senatu sit de litteris meis. Sed probatae quaeque editiones habent *ut satis*. ¶ *Ne non* est *ut non*, cum iisdem verbis timendi, in iis, quae vellemus. *Cic. Att.* 9, 6. *med.* Timeo, ne non impetrem; et *ib.* 7, 12. Vereor, ne exercitum firmum habere non possit; et *ib.* 5, 18. Unum vereor, ne senatus Pompejum nolit dimittere. *Id. Tusc.* 1, 31. Tantum abest, ut malum mors sit, ut verear, ne homini nihil sit non malum aliud certe, sed nihil bonum aliud potius. ¶ Et cum verbis alius generis. *Id. Att.* 12, 18. Tibi ad me venire, vide, ne non sit facile: est enim longum iter. ¶ Si negans particula ipsi verbo praeponatur, omnem timorem aut dubitationem excludit. *Cic. Fam.* 2, 7. Non vereor, ne quid temere, ne quid stulte facias; et *Verr.* 2, 5, 67. Timere non debeo, ne non iste

illa cruce dignus judicetur. ₱ Interdum pro *ne* dicimus *ut ne:* et v. *ut* redundat: vel *ne* valet *non.* [*Docet *Zumpt. Gr. Lat.* §. 347. p. 301. formulam *ut ne* parum diversam a simpl. *ne*, (*Ramsh. Gr. Lat.* §. 182. p. 754. a. *ut ne* tum poni demonstrat, cum non tota enuntiatio, sed singulum aliquod dictum sensu prohibitivo accipiatur): imprimis solenni sermonis generi, ut legibus, adhiberi; maxime quidem ap. *Cic.*, sed minus frequenter ap. sequiores, ita ut *Liv.* nonnisi duobus locis, *Val. Max.* nusquam usurpaverit. Coll. *Drakenb.* ad *Liv.* 10, 27.] *Cic. Off.* 1, 7. Primum justitiae munus est, ut ne cui quis noceat. *Id. Amic.* 21. Omnium horum incommodorum una cautio est, ut ne nimis cito diligere incipiamus, neve indignos. *Id. in Sen.* 5. Legem tribunus pleb. tulit, ut lex Aelia et Fufia ne valerent. ₱ *Ne* pro *non* est etiam in illo *Ennii* ap. *Auct. ad Her.* 2, 22. Utinam ne in nemore Pelio securibus Caesa cecidisset abiegna ad terram trabes; et *Catull.* 64, 82. potius quam talia Cretam Funera Cecropiae ne funera portarentur. (Simili sententia *Manil.* 5, 548. Virginis et vivae rapitur sine funere funus); et *Pl. Trin.* 2, 2, 85. Eo ne multa, quae nevolt, eveniunt, nisi fictor malus est. *Id. Rud.* 3, 4, 25. Ita hinc ego te ornatum amittam, tu ipsus te ut non noveris: Vos adeo, ubi ego innuero vobis, si ne ei caput exoculassitis, Vos virgis circumvinciam. Etiam *nec* hac ratione usurpatur. [*Ne* pro *non* et vice versa *non* pro *ne* poni eodem prorsus nullo modo fieri posse videtur, quo Gr. μὴ et οὐ nusquam promiscue usurpantur: *ne* enim semper vim vetandi, prohibendi, *non* negandi servat. V. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 173. p. 692. †] ₱ Saepe vim habet v. *neque*, sequente *quidem*, cum negando aliquid augemus: ita tamen, ut semper verbum aliquod interponatur. *Cic. Tusc.* 5, 6. *med.* Maris tranquillitas intelligitur, nulla ne minima quidem aura fluctus commovente. *Id. Mil.* 29. Non potest dici satis, ne cogitari quidem, quantum, etc. *Id. Verr.* 2, 1, 60. Non enim praetereundum est ne id quidem. *Liv.* 29, 2. Neque enim ne ipsius quidem regis abhorrebat animus. *Cic. Verr.* 2, 4, 1. Nihil in aedibus cujusquam, ne in oppidis quidem: nihil in locis communibus, ne in fanis quidem istum reliquisse. *Caes. B. G.* 7, 47. Matresfamilias obtestabantur Romanos, ut sibi parcerent, neu, sicut Avarici fecissent, ne mulieribus quidem, atque infantibus abstinerent. *Cic. Caecin.* 25. *f.* Qui ausus est dicere, fecisse videri eum, de quo ne cujus rei argueretur quidem, scire potuisset. *Colum.* 7, 12. de cane villatico: Ut ne visus quidem, horribili fremitu suo fuget insidiantem. ₱ Sequuntur *ne quidem* eleganter aliae particulae. *Cic. Div.* 2, 55. Nunquam ne mediocri quidem cuiquam, non modo prudenti, probata sunt. *Id. Phil.* 1, 7. Chirographis ne prolatis quidem, sed tantummodo dictis. *Liv.* 3, 10. *med.* Jam ne virtute quidem premi libertatem populi, sed arte eludi. *Cic. Fam.* 9, 8. Munus flagitare ne populus quidem solet, nisi concitatus. *Id. Mil.* 1. Ne non timere quidem sine aliquo timore possimus, *h. e.* ne esse quidem possimus sine timore aliquo. ₱ Qui docent, *ne quidem* etiam nullo interjecto verbo usurpari, afferunt loca *Cic. N. D.* 1, 24., *Phil.* 5, 9., *Att.* 2, 16. *f.*, *Caecin.* 13. et *Tusc.* 3, 33., item *Liv.* 38, 5. *f.* Verum omnium horum locorum ne unus quidem est, qui certo rem conficiat, si probatos libros consulas. ₱ Interdum *quidem* subticetur. *Cic. Cat.* 2, 4. *f.* Non modo Romae, sed ne ullo in angulo totius Italiae. Alii leg. *nec.* [*Ita *Orell.*] *Pompej.* ad *Domit.* 3. *extr. post ep.* 12. *l.* 8. *ad Att.* Quod inter se ne noti sunt. Al. leg. *ne noti quidem:* al. *nec noti. Petr. Sat.* 9. Cujus ne spiritus purus est. *Liv.* 44, 36. Neque enim ne his cunctationem aperuerat suam. *Suet. Aug.* 35. Ne admissum tum quemquam senatorem, nisi, etc. Al. leg. *ne admissum quidem. Petr. fragm. Trag.* 47. *Burm.* Hoc solum vetare ne Jovis potest. Al. leg. *nec. Colum.* 8, 11. Sed ne haec tamen aliena est agricolae. *Just.* 38, 7. *f.* Justitiae atque liberalitatis suae ne ipsos milites testes refugere. Al. leg. *nec.* ₱ In concessionibus. *Cic. Or.* 29. Nemo is, inquies, unquam fuit. Ne fuerit: ego enim, etc. (Adde *Acad.* 4, 26. et 32.) *Liv.* 31, 7. Ne aequaveritis Annibali Philippum, ne Carthaginiensibus Macedonas: Pyrrho certe aequabitis. ₱ Pro *nedum. Liv.* 3, 52. *f.* Novam, inexpertamque eam potestatem eripuere patribus nostris: ne nunc, dulcedine semel capti, ferant desiderium. *Sall. Cat.* 11. *extr.* Secundae res sapientium animos fatigant: ne illi corruptis moribus victoriae temperarent. [*Kritz. nedum* leg. auctoritate *Prisc.*, qui in *lib.* de XII. verss. *Aen.* c. X, 181. p. 342. *ed. Kr.* de vario usu et significatione *dum* particulae agens, nostrum locum affert.] *Cic. Fam.* 9, 26. Me vero nihil istorum ne juvenem quidem movit unquam: ne nunc senem. [*Simplex *ne* pro *nedum* dici, *Cort.* demonstravit ad *Sall. l. l. Gronov.* ad *Liv. l. l.* et ad *Pl. Cas.* 5, 4, 23. *Ramsh.* in *Gr. Lat.* §. 173, 1. *n.* 2. p. 485.] ₱ Pro *etiam si non. Cic. Tusc.* 1, 17. Nec porro malum, quo aut oppressus jaceas, aut ne opprimare, mente vix constes. ₱ Pro *dummodo non. Sall. Cat.* 55. Sint sane liberales ex sociorum fortunis, sint misericordes in furibus aerarii; ne illis sanguinem nostrum largiantur, et dum paucis sceleratis parcunt, bonos omnes perditum eant. *Liv.* 36, 1. Permissum, ut, si res postulasset, auxilia ab sociis, ne supra quinque millium numerum acciperet. *Cic. Leg.* 2, 26. *extr.* Super terrae tumulum noluit quid statui, nisi columellam, tribus cubitis ne altiorem, aut mensam, aut labellum. ₱ Pro *nae*, profecto, sane, νή. V. NAE.

NĔ, particula enclitica, interrogationi serviens, et vim habens v. an, utrum, num. Semper autem alicui verbo postponitur. *Cic. Pis.* 1. Jamne vides, bellua, jamne sentis, quae sit hominum querela frontis tuae? *Id. Q. Fr.* 1, 3. Tune id veritus es, ne ego, etc.? *Id. Fam.* 2, 11. Putaresne, unquam accidere posse, ut, etc.? *Ter. Andr.* 2, 1, 1. Daturne illa hodie Pamphilo nuptum? *Pl. Bacch.* 2, 3, 22. *Chry.* Scelestiorem nullum illuxere alterum. *Ni.* Quamne Archidemidem? *Chry.* quam, inquam, Archidemidem. *Virg. A.* 4, 538. quiane auxilio juvat ante levatos, Et bene apud memores veteris stat gratia facti? ₱ Item dubitationi. *Cato R. R.* 1. Ad villam cum venies, videto vasa, torcula, et dolia multane sient. Ubi non erunt, scito, pro ratione fructuum esse. *Cic. Att.* 12, 24. Publilius iturusne sit in Africam, et quando, ex Aledio scire poteris; et *Acad.* 1, 12. Ut videamus, satisne ista sit justa defectio. *Id. N. D.* 1, 22. Quaeritur, sintne Dii, nec ne; et *ib.* 29. Quid si etiam falsum illud omnino est? tamenne ista jam absurda defendes? et *Rosc. Am.* 15. Quid, si constat, hunc non modo colendis praediis praefuisse, sed certis fundis, patre vivo, frui solitum esse? tamenne haec attenta vita et rusticana, amandatio appellabitur? ₱ Cum plura sunt interrogationis, aut dubitationis membra, post *ne* sequitur *an. Cic. Att.* 16, 8. *extr.* Romamne venio, an hic maneo, an Arpinum fugiam? *Id. Off.* 1, 3. Honestumne factu sit, an turpe, dubitant. *Id. Cluent.* 34. *med.* Quid? conferam Sullamne cum Junio? an hunc tribunum plebis cum Quintio? an vero tempus cum tempore? ₱ Interdum *ne* ipsum repetitur, apud poetas. *Tibull.* 4, 5, 20. quid refert, clamne, palamne roget? *Virg. A.* 11, 126. Justitiaene prius mirer, belline laborum? *Ov. Met.* 13, 912. monstrumne, Deusne Ille sit, ignorans. [*Zumpt. Gr. Lat.* §. 554. p. 447. *ne ne* nonnisi ap. poetas et minus bonos prosae orationis scriptores usurpari docet. At locus est ap. *Caes. B. G.* 7, 14. ipsosne interficiant, impedimentisne exuant: quem citat *Ramsh. Gr. L.* §. 174. III. p. 718. ubi demonstrat, *ne ne* et *an an* non opposita interrogandi genera significare, sed esse repetitiones ejusdem particulae in diversis interrogationibus.] ₱ Aliquando vocalis *e* per apostrophum abjicitur. *Virg. A.* 3, 319. Hectoris, Andromache, Pyrrhin' connubia servas? *Ter. Eun.* 5, 6, 22. pro Eunuchon'? et 2, 3, 88. pergin'? *h. e.* pergisne? ₱ Reperitur etiam in principio positum. *Liv.* 40, 49. Quaesivit ab eo, ne sibi liceret ac suis vivere? cum praetor victurum respondisset, quaesivit iterum, si cum Romanis militare liceret? *Sigon.* et *Gronov.* mutant ex conjectura. Huic affine videtur esse illud *Cic. Tusc.* 5, 15. *med.* Videamus, ne, ut acervus ex sui generis granis, sic beata vita ex sui similibus partibus effici debeat. Quod si ita est, ex bonis, quae sola honesta sunt, efficiendum est beatum, *h. e.* an effici debeat: quod postea *Cic.* concedit. Sunt qui huc pertinere putant etiam haec: *Varr. R. R.* 2, 9. *extr.* Cum circumspiceret Atticus, ne quid praeterisset; et *Colum.* 8, 5. *med.* Singuli pulli tentandi, ne quid hesterni habeant in gutture; et *Pall.* 1, 39. Speculemur, ne omne januas suas egrediatur examen: hoc enim signo fugam meditantur assumere; et *Calpurn. Ecl.* 5, 72. Sed tibi cum vacuas posito velamine costas Denudabit ovis, circumspice, ne sit acuta Forfice laesa cutis, tacitum ne pustula virus Texerit occulto sub vulnere. His locis *ne* et in principio collocatum est, et pro *an* poni videtur: neque corrumperetur sententia, si hoc pro illo substitueretur. Nihilominus non est dubitativum, sed negativum, tum quia ellipsis est in his, et similibus loquendi formis, quod scilicet cum integrum sit *an*, *necne*, secundum exprimitur, prius reticetur: tum quia quod post *ne* subjicitur, semper est aliquid, quod respuitur. Recte itaque *Calpurn. l. c.* produxit, cum, si dubitativum esset, corripere debuisset. ₱ Aliquando omittitur. *Cic. Off.* 1, 9. *f.* Vetant, quidquam agere, quod dubites, aequum sit, an iniquum. *Plin. ep.* 7, 27. Velim scire, esse aliquid phantasmata putes, an inania et vana ex metu nostro imaginem accipere. ₱ Interdum subjicitur pro *an. Liv.* 5, 28. Ut in incerto fuerit, vicissent, victine essent. *Nep. Att.* 9. Experiri voluit, verum, falsumne esset relatum. *Id. Iphicr.* 3. Cum interrogaretur, utrum pluris patrem, matremne faceret. *Hor. Ep.* 1, 11, 3. Smyrna quid, et Colophon? majora, minorane fama? ₱ Nonnunquam in interrogatione redundat. *Hor. Sat.* 2, 2, 107. uterne Ad casus dubios fidet sibi certius? et *ib.* 3, 295. Quone malo mentem concussa? timore Deorum. Adde *ib.* 317. quantane? *Anne* quoque hujus generis est: de quo V. in AN. ₱ *Prisc.* 16, 1032. docet, aliquando *ne* nec interrogativam, nec dubitativam esse, sed confirmativam pro *utique.* Affert autem illud *Hor. Sat.* 1, 10, 21. o seri studiorum, quine putetis Difficile et mirum, Rhodio quod Pitholeonti Contigit! (Alii leg. *o seri studiorum! quine putetis Difficile et mirum, Rhodio quod Pitholeonti Contigit? h. e.* vosne estis, qui putetis, etc.? vel, ergone vos putatis, etc.? et simile est illi *Catull.* 64, 180. An patris auxilium sperem? quemne ipsa reliqui, Respersum juvenem fraterna caede secuta? Conjugis an fido consoler memet amore? Quine fugit lentos incurvans gurgite remos?) Item illud *Sat.* 2, 3, 97. Clarus erit, fortis, justus, sapiensne etiam, et rex (Alii leg. *sapiensne? etiam et rex:* alii omittunt *ne*). Item illud *Ter. Andr.* 5, 3, 14. Nuncne demum istud verbum in te incidit. (Libri omnes nunc hab. *Eodem die istuc verbum vere in te accidit);* et *Virg. A.* 10, 847. Tantane me tenuit vivendi, nate, voluptas, Ut pro me hostili paterer succumbere dextrae Quem genui. Al. omnes interrogationis notam appingunt: et vero sententia postulat.

[NĔĂ, ae, f. νέα, nova, recens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1439, 4. Aurelia Nea. *F.*] ₱ *Nea, ae,* (νέα, i. e. nova,) f. insula maris Aegaei, et regione sinus Thermaici. *Plin.* 4, 12. ₱ Nea vel Nee, oppidum Troadis. *Plin.* 2, 96. ₱ *Nea Paphos* oppidum fuit in Cypro insula. *Plin.* 5, 31. ed. *Hard. B. A.*

NĔAERĂ, ae, f. Νέαιρα, nomen Nymphae, seu puellae cujuslibet: est a νεαρὸς, recens, juvenis. Ita appellarunt amicam *Tibull.* 3, 1, 6. et alibi, *Hor. Od.* 3, 14, 21. et *Virg. Ecl.* 3, 3. *Prud.* vero περὶ στεφ. 10, 240. sic vocat Iolen Herculis amicam, et *in Sym.* 1, 139. Ariadnen Bacchi.

*NEAETHUS, i, m. Νέαιθος, fluvius Calabriae, in Bruttiis, hodie *Nieto. Ov. Met.* 15, 51. *Plin.* 3, 11. *B. A.*

*NEALCES, is, Νεάλκης, insignis pictor, de quo *Plin.* 35, 10. et 11. *B. A.*

*NEANDROS, i, Troadis oppidum, postea Perperenne nominatum. *Plin.* 5, 30. ₱ Νεανδρία est *Straboni*, Νεανδρεία autem *Scylaci* et *Steph. Byz. B. A.*

*NEANICOLŎGUS. V. v. sq. *B. A.*

[NĔĀNISCŎLŎGUS, i, m. vox composita a νεανίσκος, juvenis, et λόγος, sermo. *Vet. Schol.* ad illud *Juven.* 8, 190. Planipedes audit Fabios; haec adnotat: Nobiles neaniscologos. *F.*] *Cf. *Salm. de Pallio*, p. 335. qui *Neanicologos* legit. *B. A.*

NĔĀPŎLIS, is, f. Νεάπολις, h. e. nova urbs: a νέος, novus, et πόλις, urbs. Nomen est aliquot oppidorum in Campania, Galatia, Thracia, Africa, Samaria, et alibi. Celeberrima est, quae in Campania, alio nomine Parthenope, nunc *Napoli*, maritima, ampla, frequens, amoena, regni caput. *Plin.* 3, 5, 9. etc. *Mart.* 5, 78. Et quas docta Neapolis creavit, Lento castaneae vapore tostae. *Doctam* dicit, quia olim studia litterarum in ea maxime floruerunt: unde *Sil.* 12, 31. dicitur hospita Musis. ₱ *Neapolis urbs in Macedonia, adjecta olim Thraciae, inter Strymonem Nessumque flumina. *Plin.* 4, 11. ₱ Neapolis, oppidum Sardiniae. *Anton. Itin.* ₱ Aliud, in Caria. *Mela* 1, 16. ₱ Aliud, in Samaria, olim Sichem et Mamortha dictum. *Plin.* 5, 13. ₱ In Africa Propria aliud, in Zeugitana, medio inter Clupeam et Aphrodisium loco. *Plin.* 5, 4. *Mela* 1, 7. *Auct. B. Afr.* 2. ₱ Aliud in Africa, ad Syrtim majorem, hodie *Tripoli. Plin.* 5, 4. ₱ Porro Neapolis pars Syracusarum dicta est novissima. *Cic. Verr.* 2, 2, 53. *Liv.* 25, 25. ₱ Neapolis, oppidum Pisidiae, vel, ut alii volunt, Galatiae. V. NEAPOLITANUS in f. *B. A.*

NĔĀPŎLĪTĀNUS, a, um, adj. ad Neapolin pertinens, ut Neapolitanus ager, *Plin.* 17, 17, 26. Neapolitana mala cotonea, *Id.* 15, 11, 10. Neapolitanae piscinae, *Varr.* ap. *Non.* 15, 5. ₱ *Neapolitani, orum,* Neapolis incolae. *Cic. Fam.* 13, 30. ₱ *Item Neapolis Pisidiae vel Galatiae oppidi incolae. *Plin.* 5, 32. ₱ Item Neapolis Sardiniae oppidi incolae. *Plin.* 3, 7. *B. A.*

NĔĀPŎLĪTIS, is, f. Neapolitana. *Afran.* ap. *Non.* 4, 226. Meretrix Neapolitis.

*NEARCHUS, i, m. Νέαρχος, Alexandri navium gubernator, cum eo militavit, ac de verbis ab eo gestis scripsit historiam. *Plin.* 6, 23. *Curt.* 9, 10. *in.* V. *Voss. de Hist. Graec.* 1, 10. p. 60. qui hunc esse illum censet Nearchum, cui post Alexandri obitum Lyciae et Pamphyliae praefectura obtigit, ut scribit *Justin.* 13, 4. ₱ Nearchi cujusdam Tarentini mentio fit ap. *Cic. Sen.* 12. ₱ Nearchus, juvenis eximiae pulcritudinis, cujus meminit *Hor. Od.* 3, 20, 6. *B. A.*

*NEBIODŪNUM, i, n. pro *Noviodunum*, oppidum Moesiae inferioris. *Cod. Theod.* 10, 21, 1. ubi genitivus *Nebioduni* occurrit. Ed. *Ritt.* habet *Nebiodumi.* Al. leg. *Novioduni. B. A.*

*NEBIS, fluvius Hispaniae Tarraconensis. *Mela* 3, 1. *med. B. A.*

[NEBRĪDAE, arum, m. plur. νεβριζόμενοι, nebride tecti, Cereris ministri in sacris Eleusinis, ita appellati, quia hinnulea pellicula cingebantur. *Arnob.* 5, 185. Nonne Ceres oras ut venit Atticas, nebridarum familiam pellicula cohonestavit hinnulae? V. *Orellii* adnot. ad *l. c. F.*]

NEBRIS, idis, f. νεβρὶς, pellis hinnuli, h. e. pulli cervini, item damae: quam gestare solebat Bacchus, et qui Bacchi orgia celebrabant: a νεβρὸς, pullus cervi: item dama, ut in *Gloss. Philox.* habetur. Ratio, cur in orgiis hujusmodi pelles gestarentur, esse potest, quia per silvas montesque discurrere mos erat, atque in iis etiam aliquando pernoctare. Cervinas itaque pelles adhibebant, quia, ut *Plin.* docet 28, 9, 42., substratae securos praestant somnos a morsu serpentum. *Stat. Th.* 2, 664. Nebridas, et fragiles thyrsos portare putastis Imbellem ad sonitum. *Id. Achill.* 1, 609. a tereti demisit nebrida collo, Errantesque sinus hedera collegit. *Claud. IV. cons. Honor.* 605. Talis Erythraeis intextus nebrida gemmis Liber agit currus. ¶ Etiam venantes nebride uti consuevisse, docet *Serv.* ad illud *Virg. G.* 4, 342. Ambae auro, pictis incinctae pellibus ambae. Et fortasse huc pertinent illa *ejusd. A.* 1, 279. Inde lupae fulvo nutricis tegmine laetus Romulus; et 327. Succinctam pharetra, et maculosae tegmine lyncis: ut nebris non de sola cervina, sed de quacumque ferarum pelle, quae amiculum praebeat, dicatur. ¶ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 476, 8. C. Turcio C. F. Pom. Nebro Allidia C. L. Nebris mater filio piissimo fecit.

*NEBRISSA, ae, f. Νέβρισσα, oppidum Hispaniae Baeticae, ad Baetis fluvii ostium, medio inter Hispalim et mare loco, hodie vero *Lebrixa*. *Plin.* 3, 1. *Sil.* 3, 393. ¶ *Veneria* est cognominatum, teste *Plin. l. c. B. A.*

NEBRĪTES, ae, m. νεβρίτης, gemmae species, Libero Patri sacra: a nebridum pellium similitudine, quibus in Liberi sacris utebantur. *Plin.* 37, 10, 64. *Ed. *Hard.* habet *nebritis*. *B. A.*

*NEBRODES, mons Siciliae. *Solin.* 5. *Sil.* 14, 237. *B. A.*

[NEBROPHŌNĒ, es, f. νεβροφόνη, et *F.*]

NEBROPHŌNOS, i, m. νεβροφόνος, quae, et qui cervos occidit: a νεβρὸς, pullus cervinus, et φένω, occido. Est nomen unius ex Dianae Nymphis ap. *Claud. Laud. Stil.* 3, 249. sequitur nutrita Lyceo Nebrophone. ¶ Item canis venatici ap. *Ov. Met.* 3, 211. Nebrophonosque valens.

NEBRUNDĬNES Lanuvini appellant testiculos, Praenestini nefrones, inquit *Fest.* in *Nefrendes.* Et in *Rien* docet: renes quoque ab antiquis dictos esse nefrundines: scilicet quia magna est renes inter et testiculos similitudo. Haec autem omnia sunt a νεφρὸς, qua voce tum testiculus, tum ren significatur.

[NEBRUS, i, m. νεβρὸς, pullus cervi. Est cogn. R. V. NEBRIS. *F.*]

NĔBŬLĂ, ae, f. νεφέλη, vapor e terra atque aquis surgens, qui vel statim evanescit, vel in altum sublatus convertitur in nubem: a Graeca voce allata. Differt a nube, quia ex ea nubes formatur: deinde nubes fere semper alta petit, nebula terram obsidet: haec rarior esse videtur, nubes densior: item nubes quocumque tempore fit, nebula nec aestate, inquit *Plin.* 2, 60, 61., nec maximo frigore exsistit. *Lucret.* 6, 475. fluviis ex omnibus, et simul ipsa Surgere de terra nebulas, aestumque videmus, Quae velut halitus, hinc ita sursum expressa feruntur, Suffunduntque sua coelum caligine, et altas Sufficiunt nubes paulatim conveniundo. *Virg. G.* 2, 217. Quae tenuem exhalat nebulam, fumosque volucres. *Id. A.* 8, 258. nebulaque ingens specus (*Caci*) aestuat atra. *Auct. B. Hisp.* 6. Incidit ut matutino tempore nebula esset crassissima. ¶ Interdum pro nube ponitur. Quam enim *Virg. A.* 1, 416. et 439. nebulam dixerat, qua Venus Aeneam circumdederat, ne conspiceretur; eandem *ib.* 584. et 591. nubem vocat. *Hor. Od.* 3, 3, 54. visere gestiens Qua parte debacchentur ignes, Qua nebulae, pluviique rores. ¶ De fumo ex igne. *Ov. Trist.* 5, 5, 31. Sensus inest igitur nebulis, quas exigit ignis. ¶ Translate. *Lucr.* 5, 253. terra multa pulsata pedum vi Pulveris exhalat nebulam. *Pers.* 5, 181. pinguem nebulam vomuere lucernae. *Sil.* 6, 281. de angue moriente: tandem exhalavit in auras Liventem nebulam fugientis ab ore veneni. *Ov. Fast.* 5, 269. Vina quoque in magnis operose condita cellis Florent, et nebulae dolia summa tegunt. ¶ De tenui veste et pellucida, quae male corpus tegit. *Laber.* ap. *Petr. Sat.* 55. *extr.* Aequum est, induere nuptam ventum textilem, Palam prostare nudam in nebula linea. Sic *Ov. Met.* 6, 20. repetitaque longo Vellera mollibat nebulas aequantia tractu. ¶ *Mart.* 8, 33. nebulam appellat tenuissimam bracteam. ¶ Refertur ad animum. *Juven.* 10, 2. pauci dignoscere possunt Vera bona, atque illis multum diversa, remota Erroris nebula. ¶ *Per nebulam* audire, aut scire aliquid. *Pl. Ps.* 1, 5, 47. Sunt quae te volumus percontari, quae quasi per nebulam nosmet scimus, atque audivimus. Adde *eund. Capt.* 5, 4, 26. Sic *Cic. Phil.* 12, 2. Quod videbam equidem, sed quasi per caliginem. ¶ *Nebula* de re specie magna, reapse levi. *Pers.* 5, 7. Grande locuturi nebulas Helicone legunto. ¶ *Nebulae cyathus* proverbiali locutione dicitur de re vilissima, ac nullius omnino pretii. *Pl. Poen.* 1, 2, 62. Simili ratione Itali dicunt *imbottar nebbia*, dare operam rei nullius pretii, atque adeo ipsam oleumque perdere. ¶ De re mollissima, et laevissima. *Pl. Cas.* 4, 4, 21. Nebula haud est mollis, atque cutis hujus est. ¶ *Stellis nebulam spargere candidis*, ap. *Hor. Od.* 3, 15, 6. allegoria est, qua significatur, vetulam deformem versari inter puellas nitidas ac formosas, et cum illis ludere. ¶ *Nebulae quaestionum* ap. *Gell.* 8, 10. *in lemmate* sunt ambages, praestigiae, offuciae, tricae quaestionibus propositae ad fallendum.

NĔBŬLO, as, a. 1. fuliginem offundo. *Tert. Apol.* 35. Clarissimis lucernis vestibula nebulabant. Alii rectius leg. *enubilabant.*

NĔBŬLO, onis, m. οὐδενὸς ἄξιος, οὐτιδανὸς, πλάνος, homo vanus, et nihili, ut nebula: item fallax, fraudulentus, et qui dolis et fallaciis quasi nebulam ac tenebras offundere conatur, ea tamen calliditate et versutia, ut facile deprehendas. *Festus:* Nebulo dictus est, ut ait Aelius Stilo, qui non pluris est, quam nebula, aut qui non facile perspici potest, qualis sit, nequam, nugator. *Donat.* ad illud *Ter. Eun.* 2, 2, 38. Nebulonem hunc certum est ludere: Vel furem, inquit, quia nebulas objiciat: vel mollem, ut nebulam: vel inanem et vanum, ut nebula est. *Non.* 1, 67. Nebulones et tenebriones dicti sunt, quia mendaciis et astutiis suis nebulam quandam et tenebras objiciant. *Gloss. Phil.* Nebulo, μάλθων, ὁ τὰ ἴδια λάθρα καταφαγὼν, εἰκαῖος, λάθρα ἄσωτος, *h. e.* mollis, qui bona sua clam comedit, futilis, occulte intemperans. *Charis.* 1, 25. Nebulo, σκαιός, *h. e.* tenebrosus, tectus. Hae sunt fere antiquorum de hujus vocis significatione sententiae. [**Doederl.* 1, 54. docet, *nebulo* ejusdem originis esse ac *nequam*, q. v. Cf. *Heindf.* ad *Hor. Sat.* 1, 104. qui *nebulo* pro *nevulo* ex *ne* (non) *valere* ortum dicit.] *Lucil.* ap. *Non. l. c.* Lucifugus nebulo. *Id. ib.* Nugator quidam, ac nebulo sit maximu' multo. *Hor. Ep.* 1, 2, 27. Nos numerus sumus, et fruges consumere nati, Sponsi Penelopes, nebulones, Alcinoique In cute curanda plus aequo operata juventus. Sic *Ter. Eun.* 4, 7, 15. Sane quod tibi nunc vir videatur esse hic, nebulo magnus est. [*Pro vulg. *Bentl.*, prob. *Ruhnk.*, e Mss. revocavit: qui tibi nunc vir videtur esse, hic nebulo magnus est.] *Cic. Rosc. Am.* 44. Nos ab isto nebulone facetius eludimur, quam putamus. *Hor. Sat.* 1, 1, 104. non ego, avarum Cum veto te fieri, vappam jubeo, ac nebulonem. Adde *ib.* 2, 12. ¶ Adjective *Gell.* 1, 2. Vulgus nebulonum hominum, qui se Stoicos nuncupant, atraque verborum et argutiarum fuligine ob oculos audientium jacta, sanctissimae disciplinae nomen ementiuntur; et 16, 6. Facetias nebulonis hominis risi, et reliqui. ¶ *Acron* ad *Hor. Sat.* 1, 2, 12. docet, *nebulones* dici etiam obscuro loco natos: unde a comicis servos nebulones vocari.

[NĔBŬLOR, aris, dep. 1. nebulo sum, ut nebulonem me gero. *Gloss. Phil.* Nebulor, ἀχρηστῶ. *F.*]

NĔBŬLOSĬTAS, atis, f. caligo, fuligo. *Arn.* 7, 234. Coelum vaporum nebulositate clauditur.

NĔBŬLOSUS, a, um, adj. ὁμιχλώδης, nebulis abundans, nebulis obductus. *Cic. Tusc.* 1, 25. Nebulosum et caliginosum coelum. *Cato R. R.* 6. Ager si nebulosus est, *h. e.* frequentibus nebularum humoribus objectus; et *f.* Qui locus crassus erit, aut nebulosior. *Cels.* 2, 1. Meliores dies pluvii, quam tantum nebulosi nubilive. *Plin.* 31, 3, 27. Nebulosa exhalatio. *Id.* 21, 7, 18. Nebulosus et roscidus aer. *Sen. Med.* 583. auster. ¶ Translate obscurus, intellectu difficilis. *Gell.* 20, 3. L. Accius poeta in Pragmaticis appellari sicinnistas ait nebuloso nomine: credo propterea, nebuloso, quod sicinnium cur diceretur, ei obscurum esset.

NEC, [* et NEQUE, nam unum idemque vocabulum est, Gr. οὔτε, οὐδὲ, μηδὲ, adverbium negandi, vel potius conjunctio disjunctiva, quae significat *et non*. Sunt qui dicant, utramque formam positione ita quidem differre, ut ap. bonos scriptores *nec* ante consonantes, *neque* ante vocales locum teneat: sed longe praeferenda est, quam usus dicendi confirmat, eorum sententia, qui *nec* et *neque* ap. optimum quemque scriptorem sine discrimine secundum euphoniae leges, et ante vocalem et ante consonantem usurpari docent. Exempla haec sunto. a) *Nec* ante cons. *Cic. Leg.* 2, 10. *f.* Patrum delubra esse in urbibus censeo: nec sequor magos Persarum. *Nep. Att.* 13. *f.* Nec hoc praeteribo, quamquam nonnullis leve visum iri putem. *Caes. B. G.* 1, 20. Scire se, illa esse vera, nec quemquam ex eo plus, quam se, doloris capere. *Hor. Epod.* 12, 2. Munera quid mihi, quidve tabellas Mittis nec firmo juveni, neque naris obesae? *Ter. Ad.* 1, 2, 61. Nec nihil, neque omnia haec sunt, quae dicit. *Colum.* 3, 3. *med.* Cum ea res, si omissa sit, plurimas operas, nec minus arcam patrisfamilias semper exhauriat. b) *Neque* ante conson. *Cic. N. D.* 1, 29. Neque solum facie, sed etiam ornatu. c) *Nec* ante vocalem. *Cic. Leg.* 1, 17. Illa, quae aliis sic, aliis secus, nec iisdem semper uno modo videntur, ficta esse dicimus. *Id. Quint.* 4. Quo mortuo, nec ita multo post in Galliam proficiscitur Quintius. *Cic. Off.* 3, 27. Neque eum caritas patriae retinuit. *Id. Top.* 2. Neque est ulla earum rerum. V. alia in sequentibus passim obvia. ¶ Repetitae vocis exempla haec sunto. a) *Nec — nec. Cic. Tusc.* 1, 38. mors nec ad vivos pertineat, nec ad mortuos. *Liv.* 32, 21. Nec saepe, nec diu eadem occasio erit. *Cic. Leg.* 3, 1. Sine imperio nec domus ulla, nec civitas, nec gens, nec hominum universum genus stare, nec rerum natura omnis, nec ipse mundus potest. b) *Neque — neque. Cic. Att.* 8, 12. Nam certe neque tum peccavi, cum, cet., neque cum post conditiones, etc. *Hor. Sat.* 1, 5, 41. animae, quales neque candidiores Terra tulit, neque queis me sit devinctior alter. *Caes. B. G.* 4, 20. Caesar, evocatis undique ad se mercatoribus, neque quanta esset Britanniae magnitudo, neque quae aut quantae nationes incolerent, neque quem usum belli haberent, aut quibus institutis uterentur, neque qui essent ad majorum navium multitudinem idonei portus, reperire poterat. ¶ *Nec — neque. Cic. Par.* 6. Virtus nec eripi, nec surripi potest unquam: neque naufragio, neque incendio amittitur; et al. saepissime. ¶ *Neque — nec. Cic. Off.* 3, 29. Neque irasci Jupiter solet, nec nocere. *Id. Fin.* 4, 26. Aristoteles bonum esse divitias fatebatur: sed neque magnum bonum, et prae rectis honestisque contemnendum ac despiciendum, nec magnopere expetendum. Ita *Hor.* fere semper in *carm.* quidem et *epod.* *neque — nec* vel *nec — neque* usurpare solet. Item *Virg.*, ap. quem *nec — nec* vel iis in locis legitur, ubi metrum vim afferre nullam videtur. Cf. *Garat.* ad *Cic. Pis.* 22. *in.* p. 356. *Drakenb.* ad *Liv.* 9, 9, 14. ¶ Interdum in altero membro *et* sequitur nostr.: *nicht nur nicht — sondern auch*, vel: *nicht — auch.* Ita Graeci dicunt οὔτε — τε, μήτε — τε a) *nec — et. Cic. Sen.* 15. Voluptates agricolarum nec ulla impediuntur senectute, et mihi ad sapientis vitam proxime videntur accedere. *Id. Fam.* 4, 6. *f.* Homo nec a me alienus, et tibi amicissimus. *Id. Off.* 2, 12. *extr.* Ejus filii nec vivi probabantur bonis, et mortui numerum obtinent jure caesorum. *Id. Fam.* 10, 1. *f.* nec miror, et gaudeo. Cf. *Brut.* 25, 97. 64, 228. *Inv.* 2, 22, 67. *Or.* 1, 39, 179. 2, 7, 28. *Passov.* ad *Tac. G.* 2. — b) *Neque — et. Cic. Att.* 1, 20. Id neque amoris mediocris, et ingenii summi, et sapientiae judico. *Id. N. D.* 3, 13. Animal nullum inveniri potest, quod neque natum unquam sit, et semper sit futurum. *Caes. B. G.* 7, 26. Galli consilium ceperunt ex Avarico profugere, propterea quod neque longe ab oppido castra Vercingetorigis aberant, et palus perpetua, quae cet. *Tac. H.* 4, 74. Vitia erunt, donec homines: sed neque haec continua, et meliorum interventu pensantur. Adde *ib. c.* 73. Neque ego unquam facundiam exercui, et populi Rom. virtutem armis affirmavi. ¶ *Neque — et haud. Tac. A.* 3, 35. sed neque eadem asseveratione, et consensu adulantium haud jutus est. ¶ *Neque — que. Cic. Cat.* 2, 13. Perficiam, ut neque bonus quisquam intereat, paucorumque poena vos omnes jam salvi esse possitis. Cf. *Caes. B. C.* 3, 28. 74. V. *Goerenz.* ad *Cic. Fin.* 1, 14, 48. — Etiam ubi *que* pro *sed* ponitur. *Cic. Amic.* 27. Sed nec illa exstincta sunt, aluntur que potius et augentur cogitatione et memoria. *Ov. Met.* 2, 811. Spinosae herbae neque dant flammas, lenique tepore cremantur, i. e. nullas dant flammas, sed, etc. V. *Heusing.* ad *Cic. Off.* 1, 19, 9. p. 161. sq. *Beier. ib.* 1, 21. p. 169. — *Neque — ac. Tac. Agr.* 10. Naturam Oceani atque aestus neque quaerere hujus operis est, ac multi retulere: sed argenteae tantum aetatis esse contendit *Hand. Tursell.* 1. p. 511. ¶ Pro *nec — nec* ponitur etiam *nec — non. Tibull.* 1, 6, 45., al. 1, 7, 51. Haec ubi Bellona motu est agitata, nec acrem Flammam, non amen verbera torta timet. ¶ Vice versa et saepiu quidem *non — nec* s. *neque. Cic. Or.* 3, 32. Gorgias aut non est victus a Socrate, neque serm ille Platonis verus est: aut, si est verus; et *ib.* 3, 30. Non solum acuenda nobis neque procudend lingua est, sed onerandum etc. ¶ Conjungitu cum particulis *vero*, *enim*, *tamen*, *autem*, in transitionibus. a) *Nec. Cic. N. D.* 1, 12. Nec vero Protagoras quidquam videtur de natura Deorum suspicar *Id. Amic.* 2. Nec enim melior vir fuit Africano quisquam, nec clarior. *Id. Off.* 3, 10. Nec tamen nostrae nobis utilitates omittendae sunt. *Quint.* 4, *med.* Nec argumentis autem, nec locis, nec narrationi similis esse in prooemio debet oratio. b) *Neque. Cic. Or.* 1, 53. Neque vero hoc solum dixi sed ipse et sensit, et fecit. *Id. Amic.* 13. Neque enim est consentaneum, ullam honestam rem, sollicitus sis, non suscipere. *Tac. Agr.* 33. Neque enim nobis etc. *Cic. Fam.* 5, 12. *med.* Neque a

tem ego. *Cels.* 2, 17. Neque terrere autem ea res debet. *Id.* 7, 9. Neque senile autem cet. ¶ Vocabula negativa, cum antecedunt formulae *nec — nec,* vim negativam non minuunt, sed augent. a) *Nec — nec.* *Cic. Att.* 9, 12. Non medius fidius prae lacrimis possum reliqua nec cogitare, nec scribere. *Id. Cluent.* 1. Ut omnes intelligant, nihil me nec subterfugere voluisse reticendo, nec obscurare dicendo. *Mart.* 12, 21, 5. Nulla nec in media certabit nata Suburra, Nec Capitolini collis alumna tibi. *Id.* 11, 33. nulla est ancilla, nec infans, Nec sera, nec clavis, nec canis, atque calix. Adde *Liv.* 7, 26. *f.* b) *Neque — neque.* *Cic. Off.* 1, 2. Nulla vitae pars neque publicis, neque privatis, neque forensibus, neque domesticis, neque si tecum agas quid, neque si cum altero contrahas, vacare officio potest. *Nep. Att.* 6. Nullius rei (Atticus) neque praes, neque manceps factus est. Cf. *Cic. Planc.* 32, 77. *Schwarz.* ad *Plin. Pan.* 3. p. 579. *Nep. Timol.* 4. Nihil unquam neque insolens, neque gloriosum ex ore Timoleontis exiit. *Cic. Att.* 14, 20. Nemo unquam neque poeta, neque orator fuit, qui quemque meliorem, quam se arbitraretur. ¶ Quando per *nec — nec* duae vel plures personae conjunguntur, verbum plurali numero ponitur. Ita *Zumpt. Gr. Lat.* §. 374. coll. *Bentl.* ad *Hor. Od.* 1, 13, 6. Pluralem habet *Plin. Pan.* 75. erant enim (acclamationes) quibus nec senatus gloriari, nec princeps possent. — Pluralis verbi numerus usurpatur, cum duo nomina non tertiae personae, sed primae et secundae promiscue subjecti locum tenent. *Ter. Ad.* 1, 2, 23. Haec si neque ego neque tu fecimus. *Cic. Fam.* 11, 20. quod in Decemviris neque ego neque Caesar habiti essemus. ¶ In his prius *nec* s. *neque* abesse etiam potest, cum *nec — nec* locum oppositorum non tenent. *Cic. Acad.* 2, 25. Tu te negas infracto remo, neque columbae collo commoveri. *Ib.* 2, 47. Tu nunc, Catule, lucere nescis; nec tu, Hortensi, in tua villa nos esse. *Id. Fin.* 1, 9. Epicurus negat opus esse ratione, neque disputatione, quamobrem cet. *Caes. B. C.* 3, 12. Staberius obsides ab Apolloniatibus exigere coepit. Illi vero daturos se negare, neque portas Consuli praeclusuros. ¶ Idem fieri solet, cum posterius membrum communis praedicati vocab. sequitur: sed rarior est haec dicendi ratio. *Liv.* 5, 12. In Faliscis et in Capenate agro praedae actae, incendiisque villarum ac frugum vastati fines: oppida oppugnata, nec obsessa sunt, i. e. nec oppugnata, nec. — *Caes. B. C.* 3, 71. Pompejus eo proelio imperator est appellatus, atque ita se postea salutari passus est; sed in literis, quas scribere est solitus, neque in fascibus insignia laureae praetulit: V. *Held.* ad h. l. ¶ *Nec* et *neque* Graecorum more augent vim sequentis vocis negativae. *Liv.* 29, 2. Neque enim ne ipsius quidem regis abhorrebat animus; et 30, 30. Neque enim ne nobis quidem Sicilia, et Sardinia, etc. — Porro *Pl. Epid.* 4, 1, 6. Neque ea nunc ubi sit, nescio. *Id. Bacch.* 4, 9, 114. Neque ego haud committam, ut si quid peccatum siet, Fecisse dicas de mea sententia. *Id. Epid.* 5, 1. *f.* neque ille haud objiciet mihi, Pedibus sese provocatum. *Ter. Andr.* 1, 2. *extr.* Neque tu haud dicas tibi non praedictum. *Id. Eun.* 5, 8, 47. nec magis ex usu tuo nemo est. *Prop.* 2, 15, 5. Nulla neque ante tuas orietur rixa fenestras; ubi v. *Broukhus.* Adde *Duk.* ad *Flor.* 3, 17. p. 636. et *Bentl.* ad *Ter. Andr. l. l.* ¶ Ceterum *nec* s. *neque* junctum c. alia negativa affirmat. *Pl. Curc.* 4, 4, 23. tua magnifica verba, neque istas tuas magnas minas Non pluris facio, quam ancillam meam, quae latrinam lavat. *Cic. Fam.* 11, 20. Neque tamen non te cautum esse volo. ¶ *Nec non, neque non.* V. s. l. ¶ *Nec dum, neque dum.* V. s. l. ¶ *Nec quidem, neque quidem* pro *et ne quidem.* *Cic. Acad.* 4, 26. Epicurus autem posse putat etiam minorem esse eum, quam videatur, sed non multo; nec majorem quidem multo putat esse, cet. *Sen. ep.* 3. Admones me, ne omnia cum eo communicem, quia nec soleas ipse quidem hoc facere. Al. leg. *non soleas ne ipse quidem.* *Plin. Pan.* 27. Pauperiorem esse factum principem tantum: quamquam nec hunc quidem. *Petr. Sat.* 110. Quem alloquio dignum nec Lycas quidem crederet; et *ib.* 132. Nam nec nominare quidem te inter res serias fas est. *Plin.* 8, 36, 54. Nec somno quidem saginaris. *Id. ep.* 6, 27. sed non omnibus eadem placent, nec conveniunt quidem. *Tac. Dial.* 29. nec praeceptores quidem. *G.* 7. Ceterum neque animadvertere, neque vincire, nec verberare quidem nisi sacerdotibus permissum: ubi *Cl. Passovius:* Insigni infortunio usu est haec verbb. structura *nec — quidem,* quam utpote barbaram ubique exstirparunt viri praestantissimi, in his *Drak.* ad *Liv.* 1, 10. *Ernest.* ad *Tac. A.* 4, 35. *H.* 2, 76. *Schwarz.* ad *Tursell. de part.* p. 444. *Facciol.* ad *Cic. Off.* 3, 4. Civitate redonarunt *J. H. Voss.* ad *Virg. G.* 1, 390. *Goerenz.* ad *Cic. Acad.* 2, 82. *Heinrich* ad *Cic. Tull.* p. 80. Cf. quae his addidit *Hess.* ad eundem loc. V. etiam *Osann.* ad *Dial.* 18., ubi tamen *ne* praeferendum est; et *Ramsh. Gr. Lat.* §. 194. p. 885. ¶ *Nec — neque* absolute, pro *et ne quidem.* *Cic. Acad.* 1, 2. Quod bonum quale sit, negat Epicurus, sine voluptatibus sensum moventibus nec suspicari. Al. leg. *vel.* *Durandi* suspicio est: *ne suspicari quidem:* prob. *Orell.* *Id. Tusc.* 1, 26. Quid est enim memoria rerum et verborum? profecto id, quod nec in Deo quidquam majus intelligi potest. *Id. Agr.* 3, 2. Caput est legis, de quo ego consulto, Quirites, neque apud vos ante feci mentionem, ne viderer, etc. *Quint. Inst.* 1, 6. *f.* Qui nec ipsi jam dicerent. *Just.* 12, 16. Tantam fiduciam sui militibus fecit, ut, illo praesente, nullius hostis arma, nec inermes timuerint. *Id.* 11, 8. Ut non spes modo remedii, sed nec dilatio periculi inveniretur. Adde *Flor.* 2, 8. *med.* *Mart.* 5, 70. et *Pall.* 1, 1. *Tac. A.* 3, 17. *Ramsh. Gr. Lat.* 188. p. 822. *N.* 2. hanc dicendi rationem ita explicat, ut alterum duorum membrorum sermonis excidisse, idque tum fieri dicat, cum posterius vi atque significationis praestantia tantum valeret, ut illaesa orationis perspicuitate carere priori membro facile possemus. ¶ *Nec, neque,* ponitur etiam pro *nec* s. *neque tamen.* *Sall. Cat.* 24, 3. Post, ubi aetas tantummodo quaestui neque luxuriae modum fecerat, aes alienum grande conflaverant: ubi v. *Cort.* *Nep. Ages.* 1, 4. Is de honore regni cum Agesilao suo patruo contendit: neque id, quod petivit, consecutus est: ubi v. quae laud. *Brem.* *Tac. A.* 3, 24. Fuit posthac in urbe, neque honores adeptus est; 4, 45. sequentes frustratus est, neque diu fefellit. *H.* 4, 71. nec deterruere ea munimenta Romanum ducem. *Agr.* 8. extra invidiam, nec extra gloriam erat: ubi v. *Walch.* ¶ Usurpatur *nec* s. *neque* etiam in conclusionibus, inservit transitioni. *Cic. N. D.* 3, 13. Nihil est, quod sensum habeat, quin intereat; etenim necesse est, ea ipsa, quae sentiuntur, ut frigus, cet. — cum amplificata sint, interimant; nec nullum animal est sine sensu: nullum igitur animal aeternum est. — *Liv.* 2, 22. Sine certamine inde abductae legiones. Nec ita multo post Volscis levatis metu suum rediit ingenium: ita saepissime *nec* s. *neque* ab initio periodi ponitur, quae latine cum antecedd. conjungitur, ubi nos copula plerumque fere non utimur. ¶ Item *nec, neque* legitur, ubi alias *non* usurpari solet. Quae vett. imprimis Latt. dicendi ratio, propagata vv. *nec opinans, nec opinatus, nec invitus, nec obediens,* etc. q. v. s. l., ap. argenteae aetatis scriptores in solitum loquendi morem transiit. V. *Drak.* ad *Liv.* 3, 22, 7. *Cic. Leg.* 3, 3. Magistratus nec obedientem, et noxium civem multa coerceto; et *ib.* 4. Senatori, qui nec aderit, aut causa, aut culpa esto. (Adde quae ex XII. Tab. affert *Fest.* in *Nec.*) *Catull.* 30, 4. Nec facta impia coelicolis placent. *Liv.* 1, 25. *med.* Prius quam alter, qui nec procul aderat, consequi posset. *Pl. Bacch.* 1, 2, 11. Tu Diis nec recte dicis: non aequum facis, *h. e.* maledicis. Eodem modo locutus est *As.* 2, 4, 65. et *Most.* 1, 3, 83., item *Turpil.* ap. *Fest.* *Cat. R. R.* 141. Si quid tibi illisce suovetaurilibus neque satisfactum est. *Vell.* 2, 57, 2. et libelli conjurationem nunciantes dati, ab eo neque protinus lecti erant: ubi *Ruhnk.* legendum susp. et libelli, conjurationem nuntiantes, delati ad eum, neque protinus lecti erant. ¶ Item pro *ne, et ne.* *Sall. Jug.* 14. Tamen erat majestatis Romani populi prohibere injuriam, neque cujusquam regnum per scelus cresceret. Al. leg. *neque pati cujusquam r. p. s. crescere:* sed *Cort.* fuse et acriter eam lectionem tuetur *excursu* 2. *in Jug.* *Virg. E.* 9, 5. Nunc victi, tristes, quoniam Fors omnia versat, has illi, quod nec vortat bene, mittimus hoedos. *Id. ib.* 10, 46. Tu, procul a patria, (nec sit mihi credere!) tantum. *Id. G.* 2, 95. et quo te carmine dicam, Rhaetica? nec cellis ideo contende Falernis, h. e. ne tamen ideo contendas. *Tac. A.* 6, 12. De carminibus Sibyllae sanxit Augustus, quem intra diem ad Praetorem Urbanum deferrentur, neque haberi privatim liceret. ¶ Confund. *nec* et *ne.* *Cort.* ad *Lucan.* 2, 344. 8, 450. — *nec* et *non.* *Id. ib.* 2, 106. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 196. — *nec* et *neve.* *Id. ib.* 2. p. 194.]

*NECANĬDAE, arum, populi Indiae, cis Gangem. *Plin.* 6, 23. Alius utilior portus gentis Necanidon (*genit. plur.*), qui vocatur Borace. *B. A.*

NĔCĀTOR, oris, m. ἀναιρετής, φονεύς, qui necat. *Lampr. Commod.* 18. Necator civium. *Macr. Sat.* 1, 12. *med.* Marti dicatus, Deo plerumque hominum necatori.

NĔCATRIX, icis, f. interfectrix, ὀλέτειρα. *August. de consens. Evang.* 13. *med.* Necatrix Domini lingua Judaeorum.

NĔCĀTUS, a, um, part. a *neco:* φονευθείς, occisus, neci datus. *Sall. Jug.* 50. Uti Jugurtham maxume vivum, sin id parum procedat, necatum sibi traderent. *Suet. Ner.* 36. *extr.* Quosdam cum paedagogis et capsariis uno prandio pariter necatos. *Ov. Fast.* 1, 363. apes cum stirpe necatae; et *ib.* 38. fervent examina putri De bove: mille animas una necata dedit. V. NECO.

NECDUM et Nec dum et Neque dum, adv. οὔτε πον, οὐδέπω, nondum, neque dum. *Virg. Ecl.* 9, 26. Immo haec quae Varro, nec dum perfecta, canebat. *Id. G.* 2, 539. Necdum etiam audierant inflari classica, necdum Impositos duris crepitare incudibus enses. *Id. A.* 11, 70. Cui neque fulgor adhuc, nec dum sua forma recessit. *Cic. Att.* 14, 10. *extr.* Ille quid agat, si scis, neque dum Roma es profectus, scribas ad me velim; et *ib.* 6, 3. *med.* Necdum ego tamen Quintum conveneram.

*NECEPHYLLON, i, n. laurus victoriae folium. *Appul. Herb.* 58. ¶ Legendum videtur *nicephyllon. B. A.*

*NECEPSO. V. v. sq. *B. A.*

*NECEPSUS, i, m. astrologus Aegyptius, artem suam ab Aesculapio et Anubi, quorum magister Mercurius Trismegistus fuit, edoctus. *Auson. ep.* 19, 18. Quique magos docuit mysteria vana Necepsus. ¶ *Necepso* audit *Jul. Firm.* 8. Hunc locum divinus ille Necepso, ut etc. ¶ Plura de eo V. ap. *Petr. Crinit. de Hon. Disc.* 19, 12. *B. A.*

NĔCĔRIM, nec eum. *Festus.* Est autem pro *nec im,* h. e. nec eum, inquit *Scalig.* V. IM.

NĔCES. V. NEX.

NĔCESSĀRĬE et

NĔCESSĀRĬO, adv. ἐξ ἀνάγκης, ἀναγκαίως, ex necessitate. Hoc illo est multo usitatius. *Cic. Inv.* 1, 29. Necessarie demonstrantur ea, quae aliter ac dicuntur, nec fieri, nec probari possunt. *Id. Fam.* 6, 10. *f.* Ut jam simul cum republica necessario reviviscat; et *ib.* 5, 21. Plerique eorum, quibuscum vivo necessario. *Nep. Alc.* 8. Necessario classe conflicturus. *Caes. B. G.* 1, 17. Quod necessario rem Caesari enunciarit. *Sall. Jug.* 24. Necessario copias parat. *Val. Max.* 7, 6. *n.* 3. Care quidem, verum necessarie comparato cibo. *Hirt. B. Alex.* 5. Plebes ac multitudo ea (*aqua*) contenta est necessario, quod fons urbe tota nullus est.

NĔCESSĀRĬUS, a, um, adj. ἀναγκαῖος, is, sine quo aliquid fieri non potest, necessitatem conjunctam habens. Necessarium, inquit *Opilius Aurel.* ap. *Fest.*, in quo non sit cessandum: aut sine quo vivi non possit: aut sine quo non bene vivatur: aut quod non possit prohiberi, quin fiat. V. NECESSE. *Cic. Phil.* 10, 9. *f.* Cum illum necessarium et fatalem paene casum non tulerimus, hunc feremus voluntarium? *Id. Univ.* 12. Commonstravit leges fatales et necessarias. *Id. Inv.* 2, 49. Id quod imperatur, necessarium; illud quod permittitur, voluntarium est. *Id. Top.* 16. Cum erit talis causa, ut in ea non sit efficiendi necessitas, necessaria conclusio non sequitur. *Caes. B. C.* 1, 40. Necessaria re coactus locum capit superiorem; et *ib.* 3, 96. Cui semper omnia ad necessarium usum defuissent. *Cic. Fam.* 2, 6. Res maxime necessaria. *Id. Inv.* 2, 49. Res utiliores, honestiores, magis necessariae. *Id. Off.* 1, 4. Omnia, quaecumque sunt ad vitam necessaria, anquirere. *Id. Leg.* 3, 18. Senatori necessarium est, nosse rempublicam. *Quint.* 12, 11. Philosophorum quoque opiniones velimus legere, necessarium est. *Caes. B. G.* 1, 16. Quod tam necessario tempore, tam propinquis hostibus, ab iis non sublevetur: quo tempore tam necessarium est habere frumentum. *Sall. Jug.* 76. Plebs sic accensa, uti opifices agrestesque, relictis operibus, frequentarent Marium, et sua necessaria post illius honorem ducerent. ¶ *Necessariae partes* sunt pudenda virilia, nam, ut ait *Artemidor. Onirocrit.* 1, 47. Τὸ αἰδοῖον ἀναγκαῖόν τε καλεῖται, καὶ τῆς ἀνάγκης ἐστὶ σύμβολον. V. *Caji l. c.* in CONSUTUS. ¶ *Necessarius* absolute, et *Necessaria* est cognatus, affinis, ἀναγκαῖος. Necessarii sunt, ut Gallus Aelius ait ap. *Fest.*, qui aut cognati, aut affines sunt, in quos necessaria officia conferuntur praeter ceteros. Adde *Non.* 4, 322. Neque tamen solum de cognatis, et affinibus, sed de amicis quoque, et familiaribus dicitur. *Gell.* 13, 3. Qui ob hoc ipsum jus affinitatis, familiaritatisve conjuncti sunt, necessarii dicuntur. *Cic. Mur.* 35. Virgo Vestalis, hujus propinqua et necessaria. *Id. Sull.* 1. L. Torquatus meus familiaris ac necessarius. *Id. Fam.* 13, 29. In iis necessariis, qui tibi a patre relicti sunt, me tibi esse vel conjunctissimum; et *ib.* 72. Cerelliae, necessariae meae rem, nomina, possessiones commendavi tibi. *Brut.* ad *Cic. ad Brut.* 1, 6. *extr.* Noli pati, a necessariis tuis necessario meo injuriam fieri. *Balb.* et *Opp.* ad *Cic. post ep.* 8. *l.* 9. *ad Att.* Ut contra alterutrum, cum utrique sis maxime necessarius, arma feras. ¶ *Necessarius angustus,* est qui maxima cognatione vel affinitate cum aliquo est conjunctus. [*Fragm. jur. civ.* (ed. *A. Maio*) p. 86. Divus Titus Antoninus parens noster necessariis angustis ratione ejus consortii, quod nascendi tempore liberis et parentibus datur, cogitans, non admitti scrupulosam inquisitionem statuit: nec idcirco patris indignatione posse donationem justam umquam rescindi, summa cum ratione placuit. *F.*] ¶ Adjective *Nep. Dat.* 6. Ab homine tam necessario se relictum, *h. e.* a socero. *Matius* ad *Cic. Fam.* 11, 28. Mortem hominis necessarii graviter fero, *h. e.* amici. *Ulp. Dig.* 24, 3, 21. Si ideo maritus ex dote expendit, ut a latronibus redimeret necessarias mulieri personas. ¶ *Heres necessarius,* et *Heres suus et necessarius.* V. HERES. ¶ Caret gradibus, et pro iis dicimus *magis, minus, maxime necessarius.* *Tert.* tamen dixit *Test. anim.* 4. necessariorem sententiam; *Patient.* 11. necessarior

medela: *Hab. mul.* 5. necessariores operas: *Car. Chr.* 7. *med.* quasi necessarius aliquid afferrent: *Resurr. carn.* 31. necessarioris restitutionis.

NĔCESSĔ, adj. n. indecl. ἀναγκαῖον, quod vi aliqua cogente fieri opus est, necessarium. *Cic. Fat.* 9. Nihil fit, quod necesse non fuerit. *Cato* ap. *Sen. ep.* 94. *med.* Emas, non quod opus est, sed quod necesse est. *Cic. Part.* 13. *extr.* Non habebimus necesse semper concludere. *Id. Att.* 10, 1. *extr.* Eo minus habeo necesse scribere, aut etiam cogitare, quid sim facturus. *Id. Sull.* 7. At hic etiam, quod tibi necesse minime fuit, facetus esse voluisti. *Id. Fat.* 9. Homini necesse est mori. *Id. Fam.* 7, 31. Acilio non fuisse necesse meas dari litteras, facile patior. *Id. Or.* 1, 12. Haec oratio aut nulla sit necesse est, aut omnium irrisione ludatur. *Nep. Ep.* 10. Leuctrica pugna non modo mihi superstes, sed etiam immortalis sit, necesse est. ¶ Cum particula *ut* perrarum est. *Gell.* 2, 29. Neque necesse est, hodie uti vos auferam. ¶ Olim, teste *Donato* ad *Ter. Eun.* 5, 6, 27., declinabatur *necessis*, *necesse*, et *necessus*, *a*, *um.* Unde *necessum* non raro reperitur. *Afran.* ap. *Charis.* 2, 186. Quod sit necessum scire. *Pl. Stich.* 1, 3, 66. Foras necessum est, quidquid habeo, vendere. *Id. Mil.* 4, 3, 25. Dicas, uxorem tibi necessum esse ducere. (Adde *Cas.* 2, 3, 36. et *As.* 5, 2, 45.) *Lucr.* 2, 467. nec tamen haec retineri hamata, necessum. (Adde 4, 119. et 1000. et 5, 377.) *Liv.* 34, 5. Necessum est paucis respondere. Alii leg. *necesse. Mart.* 6, 57. Tonsorem capiti non est adhibere necessum. ¶ Derivant alii a *ne*, et *cesso*, quia ubi est necesse, minime est cessandum: alii a *nec esse*: alii per aphaeresin ab ἀνάγκη.

NĔCESSĬTAS, atis, f. ἀνάγκη, vis, qua cogimur aliquid facere, aut omittere, fatum, necessitudo. *Cic. N. D.* 1, 20. Hinc exsistit illa fatalis necessitas, quam εἱμαρμένην dicitis, ut quidquid accidat, id ex aeterna veritate, causarumque continuatione fluxisse dicatis. *Id. Fam.* 4, 9. Ut etiamsi natura tales non sint, necessitate esse cogantur. *Id. ib.* Tempori cedere, id est necessitati parere, semper sapientis est habitum. *Id. Off.* 2, 16. Veniam necessitati dare. *Id. Or.* 69. servire. *Id. Quint.* 16. Vi ac necessitate coactus. *Id. N. D.* 1, 7. *extr.* Nulla necessitate adstrictus. *Caes. B. G.* 6, 11. adductus. *Cic. Phil.* 10, 1. Necessitatem alicui afferre. *Id. Att.* 4, 5. et *Liv.* 21, 43. imponere. *Hirt. B. Alex.* 44. injungere. *Cic. Rosc. Am.* 34. *f.* Quae necessitas eum tanta premebat, ut, etc. *Id. Mil.* 17. Miloni exeundi non causa solum, sed etiam necessitas fuit. *Id. Off.* 2, 21. Necessitas mihi obvenit cujuspiam rei. *Tac. A.* 6, 10. ingruit. *Hirt. B. Afr.* 79. Ad necessitatem adductus dimicandi. *Tac. H.* 3, 62. Ex necessitate aliquid facere. *Liv.* 21, 43. Ac nescio an majora vincula, majoresque necessitates vobis, quam captivis vestris, fortuna circumdederit. Dextra laevaque duo maria claudunt, etc. ¶ *Extrema*, et *ultima*, et *suprema necessitas* est mors. *Sall. in Or. Lepidi contra Sull. med.* et *Tac. A.* 15, 61. *extr.* et *H.* 1, 72. ¶ De summa vi, qua in tormentis quis fateri cogitur. *Tac. A.* 15, 57. Clariore exemplo libertina mulier, in tanta necessitate alienos ac prope ignotos protegendo, cum ingenui et viri, et equites R. senatoresque intacti tormentis, carissima suorum quisque pignorum proderent. ¶ Facere de necessitate virtutem, ap. *Hieron. in Ruf.* 3. *n.* 2. et *ep.* 54. *n.* 6. ¶ *Necessitates* sunt res necessariae, necessaria negotia. *Cic. Off.* 1, 5. *med.* Reliquis autem tribus necessitates propositae sunt ad eas res parandas, quibus actio vitae continetur. *Caes. B. G.* 7, 89. Id se bellum succepisse, non suarum necessitatum, sed communis libertatis causa, demonstrat. ¶ Item onera, et impensae necessariae et inevitabiles, quibus opponuntur largitiones, ap. *Tac. A.* 1, 11. ¶ Item inopia, et indigentia rerum ad vitam necessariarum. *Suet. Caes.* 68. Famem et ceteras necessitates tantopere tolerabant, ut, etc. *Id. Tib.* 47. Paucorum senatorum inopia sustentata, negavit se aliis subventurum, nisi senatui justas necessitatum causas probassent. *Plin. ep.* 5, 19. *f.* Est enim tam parcus et continens, ut non solum delicias, verum etiam necessitates valetudinis frugalitate restringat. ¶ Est etiam *necessitas* vinculum affinitatis, cognationis, amicitiae, necessitudo. *Cic. Rosc. Am.* 24. Magnam vim, magnam necessitatem, magnam possidet religionem paternus maternusque sanguis. *Id. Sull.* 1. Si nostram accusatione sua necessitatem familiaritatemque violasset. *C. Caes.* ap. *Gell.* 13, 3. et *Non.* 4, 323. Equidem mihi videor, pro nostra necessitate non labore, non opera, non studio defuisse. ¶ *Necessitas* quasi Dea a Romanis est habita. *Hor. Od.* 1, 35, 17. Te (*Fortuna*) semper anteit saeva Necessitas. V. CLAVUS.

NĔCESSĬTŪDO, inis, f. ἀνάγκη, idem quod necessitas. *Cic. Inv.* 2, 57. Puto hanc esse necessitudinem, cui nulla vi resisti potest: quae neque mutari, neque leniri potest. *Sall. Cat.* 61. Necessitudo etiam timidos fortes facit. *Id. Jug.* 52. Coactus rerum necessitudine, statuit armis certare. *Id. Cat.* 17. In unum omnes convocat, quibus maxuma necessitudo, et plurimum audaciae, *h. e.* vis aliqua calamitatis, quae conjurare cogebat. *Tac. A.* 3, 64. Juliae valetudo atrox necessitudinem principi fecit festinati in Urbem reditus. *Vell.* 2, 50. Miserrima necessitudo. Adde *Sisenn.* ap. *Non.* 4, 322. et *Sempron. Asellionem* ap. *Gell.* 13, 3. *f.* ¶ Frequentius sumitur pro vinculo cognationis, affinitatis, amicitiae, et familiaritatis. *Sall. Jug.* 82. Etiam antea Jugurthae filia Bocchi nupserat: verum ea necessitudo apud Numidas levis ducitur. *Cic. Fam.* 13, 10. Mos majorum hanc quaesturae liberorum necessitudini proximam voluit esse. *Id. Cluent.* 70. Atque etiam nomina necessitudinum, non solum naturae nomen et jura, mutavit, uxor generi, noverca filii, filiae pellex. *Hirt.* ad *Cic. ad Brut.* 1, 6. Ex nostra necessitudine, quae ad summam benevolentiam pervenit. *Cic. Amic.* 20. Qui sunt in amicitiae conjunctionisque necessitudine superiores, exaequare se cum inferioribus debent; et *Quint.* 4. Necessitudo et affinitas. *Id. Mur.* 3. Familiaritatis, necessitudinisque oblitus. *Id. Fam.* 13, 27. Summa necessitudine et summa conjunctione adductus. *Q. Cic. Petit. cons.* 7. Aliqua necessitudine adjunctus alicui. *Cic. Or.* 56. Habere cum quopiam aliquam necessitudinem, aut cognationem. *Id. Fam.* 13, 11. Bonos viros ad necessitudinem suam adjungere; et *ib.* 19. Recipere aliquem in suam necessitudinem; et *ib.* Necessitudinem sancte colere. *Id. Q. Fr.* 1, 1, 1. *f.* Summa necessitudine aliquem attingere. *Id. Verr.* 2, 4, 65. Necessitudinem cum aliquo conjungere. *Suet. Aug.* 62. Jungi necessitudine alicui. *Hirt. B. G.* 8, 53. Necessitudines parare. *Cic. Sext.* 17. Sunt mihi cum illo omnes amicitiae necessitudines. *Id. Fam.* 13, 39. Cum familia Titurnia necessitudo mihi intercedit vetus. *Plin. ep.* 7, 16. Calestrium Tironem familiarissime diligo, et privatis mihi et publicis necessitudinibus implicitum. ¶ *Necessitudines regni* dicit *Caesar* vincula tutelae, atque hospitii, quae erant Pompejo cum Aegypti rege, *B. C.* 3, 106. ¶ *Necessitudines* sunt etiam ipsi affines, aut amici. *Suet. Tib.* 11. *f.* Petiit, ut sibi permitteretur revisere necessitudines, quarum desiderio teneretur. *Id. Aug.* 17. Remisit tamen hosti judicato necessitudines, amicosque omnes. *Tac. H.* 3, 59. *extr.* Vitellius, respectu suarum necessitudinum, nihil in Domitianum atrox parabat. *Curt.* 4, 10. *med.* Crederes Alexandrum inter suas necessitudines flere. *Festus* in *Rapi*: Rapi simulatur virgo ex gremio matris, aut si ea non est, ex proxima necessitudine, cum ad virum trahitur.

NĔCESSO, as, a. 1. necessitatem afferro, cogo. *Venant. Vit. S. Mart.* 2, 412. Nam cibus et somnus, nisi quod natura necessat, etc. Cave usurpes.

NĔCESSUM. V. NECESSE.

*NECHON, i, n. genus aromatis ideo admixtum, ut dulcia diu durent. *Apic.* 1, 14. ¶ Apud. *eund.* in 7, 6. legitur *enechi flores*, ubi *Humelb.* emendat *cnici flores. B. A*

NECNĔ et Nec ne, an ne, particula interrogativa, dubitativa, quae secundo loco ponitur. [*Nonnisi in directis interrogationibus et plerumque fere sine verbo adhibetur. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 554. p. 447. — *Ramsh. Gr. L.* §. 174. III. p. 717. docet: posterius membrum cum negationem prioris contineat, tum id, quod absit, utpote in cogitatione positum, per *necne* significari. —] *Caes. B. G.* 1, 50. Utrum proelium committi, ex usu esset, nec ne. *Cic. Rosc. Com.* 17. Quaero, potueritne Roscius ex societate partem suam petere, necne? *Nep. Eum.* 11. Nondum enim statuerat, eum conservaret, necne. *Ter. Heaut.* 1, 1, 43. Nunc, habeam, necne, incertum est. ¶ [*Cum verbo:] *Cic. N. D.* 1, 14. Aristo dubitat omnino, Deus animans, necne sit. *Id. Tusc.* 2, 12. *f.* Hoc doce, doleam, necne doleam, nihil interesse. [*Adde *Eund. Div.* 1, 39. fiat, necne fiat, id quaeritur. Porro *N. D.* 1, 22, 61. quaeritur, sintne dii, necne sint; et *ib.* 3, 7. dii utrum sint, necne sint, quaeritur. ¶ In directa interrogatione ponitur ap. *Cic. Tusc.* 3, 18. Sunt haec tua verba, necne? ¶ *An* ante *necne* positum nusquam recte legitur. V. *Ramsh. l. l.*] ¶ Pro *an*, ap. *Hor. Sat.* 1, 4, 45. Idcirco quidam, comoedia necne poema Esset, quaesivere, *h. e.* an comoedia esset poema. Subintelligitur tamen: *an comoedia esset poema, necne.*

NECNON et Nec non et Neque non, conjunct. [*et tamen, et profecto, *und auch*, *und doch*, *und in der That.* Ap. probatissimum quemque aureae aetatis scriptorem semper sententias, nunquam verba conjungit. Hinc ab initio enunciationis interposito plerumque verbo collocatur. Exempla haec sunto: *Cic. Mil.* 32. Nec vero non eadem ira Deorum hanc ejus satellitibus injecit amentiam. *Id. Cat.* 4, 2. Neque meam mentem non domum saepe revocat exanimata uxor. *Id. Or.* 2, 85. Neque tamen illa non ornant, habiti honores, decreta virtutis praemia, etc. *Id. N. D.* 2, 16. Sidera ipsa sua sponte moventur. Nec vero Aristoteles non laudandus in eo, quod omnia, quae moventur, aut natura moveri censuit, etc. *Nep. Att.* 25, 13. Nemo Attico minus fuit aedificator. Neque tamen non imprimis bene habitavit. *Varr. R. R.* 1, 4. Nec haec non diminuitur scientia. — Neque aliter intelligendum *nec non* in his est: *Cic. Fam.* 3, 12. Neque tristius dicere quidquam debeo hac de re, neque non me tamen mordet aliquid; et *Fin.* 2, 5. Epicurus, ut opinor, nec non vult, si possit, plane et aperte loqui; nec de re obscura, ut physici, aut artificiosa, ut mathematici; sed de illustri et facili loquitur. ¶ Tum nullo vocabulo interposito pro simplici *et*, *etiam*, nostr. *ingleichen*, *auch*, nectendis nominibus inservit. At praeter *Varr.* ita nonnisi ap. poetas et sequiores scriptores ponitur. V. *Tursell. de partic.* p. 453. sq. (*ed.* 5.) *Arntzen.* ad *Aurel. Vict.* p. 18. a. *Ruhnk.* ad *Vell.* 2, 95, 2. *Müller* ad *Cic. Or.* 1, 35. §. 164.] *Varr. R. R.* 1, 1. Quibus propitiis, neque rubigo frumenta atque arbores corrumpit, neque non tempestive florent; et *ib.* 3, 2. *med.* Ibi vidi greges magnos anserum, gallinarum, gruum, pavonum, necnon glirium, piscium, aprorum. *Colum.* 3, 2. Vitis habilis arbori, nec non jugo. *Ov. Her.* 4, 69. Tunc mihi praecipue (nec non tamen ante) placebas. *Varr. R. R.* 1, 13. *f.* Orcae in Hispania fervore musti ruptae, neque non et dolia in Italia. *Colum.* 8, 15. *med.* Gratissima est et esca panicum, et milium, nec non hordeum. *Plin.* 13, 22, 38. Intus granum spissum, letale animalibus: nec non et in folio eadem vis. *Virg. A.* 1, 707. Necnon et Tyrii per limina laeta frequentes Convenere. *Varr. R. R.* 2, 1. *med.* Laborant propter aestus, aut propter frigora, nec non etiam propter nimium laborem. *Suet. Gr.* 23. Nec non etiam poemata faciebat ex tempore. *Virg. G.* 2, 449. Nec tiliae leves, aut torno rasile buxum Non formam accipiunt, ferroque cavantur acuto: Nec non et torrentem undam levis innatat alnus Missa Pado. *Varr. R. R.* 1, 1. Nec non etiam precor Lympham, et Bonum Eventum; et *ib.* 2. *f.* Neque non quaedam nationes caprarum pellibus sunt vestitae. *Plin.* 29, 1, 1. Necnon et hodie multifariam ab oraculis medicina petitur. *Varr. R. R.* 2, 5. Neque non praeterea. [*Plura v. ap. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 188, 8. p. 818.]

NĔCO, as, avi, atum, frequentius quam cui, ctum, a. 1. φονεύω, κτείνω, necem afferro, occido, interimo: a νέκυς, mortuus: unde et *nex.* [*Aliam vocis originem, quam *Schneid.* susp., v. in NEGO.] Volunt proprie usurpari, cum de morte illata sine vulnere et ictu sermo est, ut veneno, fame, igne, praefocando, etc. *Festus:* Neci datus proprie dicitur, qui sine vulnere interfectus est, ut veneno, aut fame. *Id.* in *Occisum:* Occisum a necato distingui quidam volunt, quod alterum a caedendo, atque ictu fieri dicunt, alterum sine ictu. *Prisc.* 9, 861. hoc discrimen agnoscit in praeteritis. Proprie, inquit, *necatus* ferro, *nectus* vero alia vi peremptus dicitur. Eadem habet *Diomed.* 1, 362. Hoc tamen discrimen non est perpetuum; nam *Coripp. Johann.* 4, 361. *necuisse*, non *necavisse* usurpat de morte ferro illata. *Just.* dicit *occisum* eum (17, 1.), qui veneno sublatus fuerat. *Ennius* ap. *Prisc.* Hos pestis necuit, pars occidit illa duellis. *Cic. Manil.* 5. Legatum populi R. vinculis ac verberibus, atque omni supplicio excruciatum necavit. *Phaedr.* 4, 18. Colubra ut refecta est, necuit hominem protinus. *Suet. Caes.* 81. Consanguineorum manu necari. *Cic. Q. Fr.* 2, 3. Plebem fame necare. *Sall. Jug.* 46. *Petr. Sat.* 117. et *Hor. Sat.* 2, 7, 58. ferro aliquem. *Lucr.* 6, 787. odore tetro. *Ov. R. Am.* 421. morsu. *Caes. B. G.* 1, 52. *f.* igni, atque omnibus tormentis. *Plin.* 8, 37, 56. suspendio. *Suet. Ner.* 43. veneno. *Gell.* 17, 21. securi. *Virg. A.* 8, 488. sanie taboque fluentes Complexu in misero longa sic morte necabat. *Paul. Dig.* 25, 3, 4. Necare videtur non tantum is, qui partum praefocat, sed et is, qui abjicit, et alimoniam denegat, et qui exponit. *Plin.* 20, 7, 26. Venena, quae strangulando necant. *Id.* 27, 13, 113. Thlaspi menses ciet, sed partus necat. *Ov. Trist.* 1, 2, 36. Ore necaturas accipiemus aquas. *Pl. Curc.* 2, 1, 21. lien necat, renes dolent, Pulmones distrahuntur, cruciatur jecur. ¶ Refertur ad plantas. *Colum.* 2, 4. Radices herbarum vomere perruptae necantur. *Plin.* 31, 4, 29. Salsi imbres necant frumenta. *Id.* 16, 44, 92. et *Laber.* ap. *Macr. Sat.* 2, 7. Hedera serpens vires arboreas necat. *Plin.* 17, 12, 18. Necat gramina pinus. ¶ Et ad alia. *Id.* 31, 1, 1. Aquae flammas necant. ¶ Translate. *Sen. Hippol.* 454. Quid te coerces, et necas rectam indolem? ¶ A *Pl. Bacch.* 5, 2, 44. adhibetur eo sensu, quo *Id.* dixit *Merc.* 1, 2, 45. Lassitudinem verba tua mihi addunt: enicas; et *Hor. Epod.* 14, 5. occidis saepe rogando. [*Recte videtur *Doederl.* 3, 187. sq. verbi *necare* eam vim constituisse, ut prae ceteris quidem de morte, quam quis veneno, fame, igne cet. inferat, usurpetur, sed proprie de ea dicatur, quae vi et severitate, nec non injuria et crudelitate fiat. Hinc differt ab *interficere*, quod de quovis mortis genere ponitur.] ¶ [Part. *Necans* ap. *Ov. Am.* 2, 14, 22. Vidissem nullos, matre necante, dies. *Necandus* ap. *Juven.* 6, 596. Quae steriles facit, atque homines in ventre necandos Conducit. *F.*]

NĔCŎPĪNANS, rectius quam Nec opinans, et Neque opinans, non opinans, nihil tale cogitans:

nec et *neque* pro non. [*V. in NEC.] *Phaedr.* 5, 7. Dum pegma rapitur, concidit gravi casu Necopinans, et sinistram fregit tibiam. *Cic. Fam.* 15, 4. *med.* Ariobarzanem praesentibus insidiis necopinantem liberavi. *Hirt. B. Alex.* 63. Auxilia regis in id castellum, neque opinantibus omnibus, impetum fecerunt; et *B. Afr.* 66. Atque equitibus praemissis, neque opinantes insidiatores levi armatura concidit. *Lucr.* 3, 972. Imperfecta tibi elapsa est, ingrataque vita, Et necopinanti mors ad caput accidit. *Ter. Heaut.* 1, 2, 12. Ut hanc laetitiam necopinanti primus objicerem domi. *Hirt. B. Alex.* 75. Caesar neque opinans, imparatusque oppressus.

[NĔCŎPĪNANTER et Nec opinanter, adv. idem ac necopinato. *Gloss. Philox.* Nec opinanter, ἀπροσδοκήτως. *F.*]

NĔCŎPĪNĀTO, adv. rectius quam Nec opinato, praeter exspectationem, de improviso, ἀδοκήτως. *Cic. Tusc.* 3, 22. Tum aegritudinem exsistere, si necopinato quid evenerit. *Id. Phil.* 2, 31. Ut te catamitum, necopinato cum ostendisses, praeter spem mulier aspiceret. *Liv.* 3, 15. Propiusque novum malum necopinato exortum. Alii leg. *nec opinatum.*

NĔCŎPĪNĀTUS et Nec opinatus, a, um, adj. non praevisus, non exspectatus, ἀδόκητος. *Cic. Off.* 3, 10. Admirantur si perspiciunt necopinata quaedam bona. *Liv.* 26, 51. Nec opinato adventu, ac prope furto unius diei urbem interceptam. *Id.* 27, 33. *f.* In necopinatam fraudem labi. *Id.* 39, 49. Vix sibimet ipsis prae necopinato gaudio credentes; et 4, 27. *med.* Locum secretum ab tumultu petit, unde ex necopinato aversum hostem invadat. *Flor.* 3, 5. *med.* Italiam necopinatus invadere cogitavit.

NĔCŎPĪNUS, rectius quam Nec opinus, a, um, adj. necopinatus, inopinus. *Ov. Met.* 1, 224. Nocte gravem somno necopina perdere morte Me parat. *Phaedr.* 1, 10. ipsum accipiter necopinum rapit. *Stat. Th.* 6, 778. necopinum interserit ictum Callidus. *Sil.* 14, 789. Et struit arcana necopina pericula cura. *Auson. Grat. act. ad Grat.* 12. Tu, indulgentissime Gratiane, ut ad benefaciendum subito es necopinus ingenio, adhuc aliquid invenis, *h. e.* ex excogitans, quae nemo opinatur.

NEC RECTE. V. NEC.

NĔCRŎMANTĪA, ae, f. νεκρομαντεία, divinatio per cadavera, et umbras mortuorum evocatas ad sua cadavera. *Cic. Tusc.* 1, 16. Graecis litteris scripsit. Graeca enim est a νεκρὸς, mortuus, et μαντεία, vaticinatio. At Latinis *Lact.* 2, 16. et *Plin.* 35, 11, 40. *n.* 28., ubi ait, de Nicia pictore loquens: Opera ejus, Nemea, Hyacinthus, Liber pater, Necromantia Homeri. Ubi intelligit eam Odysseae partem, in qua inducitur Ulysses ad inferos descendens, et cum mortuorum umbris verba faciens. Sunt qui hic leg. *necyomantia*, quod idem est: nam νέκυς idem sonat ac νεκρός. *Necyomantia* inscriptus fuit unus ex Mimis *Laberii*, ut constat ex *Gell.* 16, 7. et 20, 6. *Vet. Gloss.* Νεκυομαντεία, inferorum consultatio. *B. A.*

*NECROMANTĬCI, orum, m. qui necromantiam exercent. *Isid. Or.* 8, 9. Necromantici sunt, quorum praecantationibus videntur resuscitati mortui divinare et ad interrogata respondere. *B. A.*

[NECRŎMANTĬUS, ii, m. qui necromantiam exercet. *Isid. Or.* 8, 9. Necromantii sunt, quorum praecantationibus videntur resuscitati mortui divinare, et ad interrogata respondere. *F.*]

*NECRON (νεκρῶν i. e. mortuorum) INSULA in mari rubro fuit. *Plin.* 37, 2. In quadam insula rubri maris ante Arabiam sita nasci, quae Necron vocetur. Sic ed. *Hard.* ubi antea (e. g. in ed. *Elzev.*) legebatur *Neron. B. A.*

NECRŎTHYTUS, a, um, adj. νεκρόθυτος, umbris inferorum dicatus, oblatus per sacrificium: a νεκρὸς, mortuus, et θύω, sacrifico. *Tert. Spect.* 13. Ab idolothytis, et necrothytis voluptatibus abstinere.

*NECTĀBIS. V. v. sq. *B. A.*

*NECTANĀBIS, is vel idis, Aegypti rex. *Nep. Ages.* 8. A rege Nectanabe, ubi ed. *Heusing.* habet *Nectanabide.* ℙ *Nectanebus* audit *ib. Chabr.* 2. Nam Nectanebum cet., ubi *Heusing.* legit *Nectanabin.* ℙ *Nectabis*, ut videtur, est *Plin.* 36, 9. et *Tert. anim.* 57. V. *Bos.* ad *Nep. l.* utrumque *c. B. A.*

*NECTANĒBUS. V. v. praec. *B. A.*

NECTAR, ăris, n. νέκταρ, potus Deorum, ut ambrosia cibus est. Graeci promiscue et ambrosiam pro nectare, et nectar pro ambrosia ponunt, ut Anaxandridis, Sapphus, et Alcmanis locis *Athen.* 2, 2. comprobat. *Cic. Tusc.* 1, 26. Non enim ambrosia Deos, aut nectare, aut Juventute pocula ministrante laetari arbitror. *Prud. in Sym.* 1, 276. Nectaris ambrosii sacrum potare lyaeum. ℙ Per translationem usurpatur pro quovis vino dulciore, et pro ipso etiam melle, aut lacte. *Virg. G.* 4, 164. et dulci distendunt nectare cellas. *Stat. Silv.* 2, 2, 99. Bacchaeum nectar. *Ov. Met.* 15, 116. Quid meruistis oves, etc. pleno quae fertis in ubere nectar? Sic *Mart.* 13, 47. Picentina Ceres niveo sic nectare crescit, *h. e.* panis ex alica agri Picentini, qui lacte mulso madefactus commendabatur in cibo, ut *Plin.* docet 18, 11, 27. ℙ *Lucr.* de grato odore, 2, 847. nectar qui naribus halant. ℙ De poetico melle. V. *Persii l. c.* in MELOS.

NECTĂREUS et Nectarius, a, um, adj. νεκτάρεος, nectaris saporem, vel odorem habens. *Ov. Met.* 7, 707. Nectareis quod alatur aquis. *Mart.* 13, 108. Falernum nectareum. *Claud. Nupt. Honor. et Mar.* 209. pars nectareis aspergite tecta Fontibus. Est qui legit *Floribus.* ℙ Translate est suavissimus. *Appul. Met.* 2. Occursantis linguae illisu nectareo; et *ib.* 5. Nectareum vinum. ℙ *Nectarea* est herba, aliis nominibus helenion, medica, symphyton, etc., ex qua conditur vinum, quod *nectarites* appellatur, radice ponderis XL. in sextarios sex musti addita in linteo. *Plin.* 14, 16, 19. *n.* 5. [*Alant.*]

NECTĂRĪTES. V. in v. praec.

NECTO, is, xui et xi, xum, a. 3. πλέκω, simul ligo, jungo, plecto, innecto, circumdo, cingo. [*Ita quidem, ut coercendi, impediendi notionem proprie contineat. Quid differant *jungere* et *copulare*, v. in hh. vv.] *Virg. Ecl.* 8, 77. Necte tribus nodis ternos, Amarylli, colores. In *commentar. sacror.* ap. *Fest.* Pontifex minor ex stramentis napuras nectito, *h. e.* funiculos facito. *Hor. Od.* 1, 29, 4. horribilique Medo Nectis catenas; et *ib.* 4, 11, 2. est in horto, Phylli, nectendis apium coronis. *Id. ib.* 26, 7. apricos necte flores, Necte meo Lamiae coronam. *Ov. Fast.* 6, 329. Hi ludunt, hos somnus habet, pars brachia nectit, Et viridem celeri ter pede pulsat humum, *h. e.* ut ait *Stat. Achill.* 1, 319. simulare choros, et brachia ludo Nectere. *Hor. Ep.* 1, 19, 31. Nectere cuipiam laqueum. *Virg. A.* 4, 239. talaria pedibus. *Plin. ep.* 9, 28. *med.* alicui compedes. *Mart.* 14, 206. vinculum collo. *Id.* 7, 89. comas sertis. *Ov. Am.* 1, 2, 23. comam myrto. *Val. Fl.* 5, 79. cornua vitta; et 6, 297. tempora ramo. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 18, 14. ex viminibus vasa agrestia. *Sen. Herc. Oet.* 1098. stamina colo. *Prop.* 3, 6, 37. nostro nexisti retia lecto. (Ita legit etiam *Diomed.* 1, 366., item *Prisc.* 10. p. 903. *Lucil. ib.* Et cum id mihi visus est facere, tum retia nexit.) Al. leg. *tendisti. Sall. fragm. ib.* Nexuit catenae modo. *Virg. A.* 5, 309. flavaque caput nectentur oliva. *Prop.* 4, 3, 48. Africus in glaciem frigore nectit aquas. ℙ Pro simplici *ligo, as. Liv.* 8, 28. *extr.* Ita nexi soluti: cautumque in posterum, ne necterentur. [*Cic. de Rep.* (ed. *A. Maio*) 2, 34. Cum sunt propter unius libidinem omnia nexa civium liberata, nectierque postea desitum. V. NEXUS, a, um. *F.*] ℙ Translate. *Cic. Leg.* 1, 19. *extr.* Videtisne, quanta series rerum sententiarumque sit, atque ut ex alio alia nectantur? *Id. Top.* 15. Ex hoc genere causarum ex aeternitate pendentium fatum a Stoicis nectitur. [*Adde *Fin.* 3, 22.] *Sen. Oed.* 92. Sphinx nectens verba caecis modis. *Ov. Pont.* 4, 2, 30. Numeris verba nectere. (Sic *Stat. Silv.* 2, 2, 115. carmina.) *Id. Am.* 2, 2, 35. jurgia cum aliquo; et *Liv.* 27, 28. dolum. Sic *Sen. Troad.* 523. pectore astus callidos; et *ib.* 928. scelera. *Val. Max.* 3, 8. *n.* 5. *extr.* insidias. *Sil.* 6, 326. fraudem. *Virg. A.* 9, 219. causas inanes; et *Val. Fl.* 3, 374., *Sen. Ira* 3, 39., *Tac. A.* 12, 14. et *Sen. alter Herc. Oet.* 10. moras; et *ib.* 367. choros, *i. e.* brachia invicem nectendo saltare. *Val. Fl.* 3, 593. foedera. Et absolute *Stat. Th.* 8, 637. Talia nectebant, *h. e.* colloquebantur.

NECTUS, a, um, part. a *neco*, pro *necatus* agnoscitur a *Diomed.* 1, 362. et *Prisc.* 9, 861. cum eo discrimine, de quo in NECO dictum est. Quidam legunt etiam ap. *Cic. Leg.* 3, 10. Quin per ipsum Ti. Gracchum non solum nectus, sed etiam sublatus intercessor fuerat. Sed alii aliter. Locus est enim varie vexatus. [*Orell.* locum difficillimum ita constituit: Quin ipsum Ti. Gracchum non solum neglectus, sed etiam sublatus intercessor servaverat: sententiamque talem exposuit: Non periisset ipse Ti. Gracchus, si intercedenti Octavio paruisset; sed non solum eum neglexit, verum etiam sustulit, idque facinus ipsi postea fuit perniciosum. — Rationes v. ap. ipsum.] Idem dic de loco altero *Sereni Sammon.* 33, 627., apud quem nonnulli leg. Pulegio admixto venit embryo nectus aceto. Alii repon. *Pulegii quoque purgati tunc convenit imber. Morgagnus* priorem versum retinere videtur.

NĔCŬBI, adv. ne in aliquo loco. Est a *ne*, et *alicubi*, non a *nec*, et *ubi*. Quare producit primam. *Varr. R. R.* 2, 2. *f.* Itaque faciunt lapide strata, ut urina necubi in stabulo consistat. *Caes. B. G.* 7, 35. Dispositis exploratoribus, necubi Romani copias transducerent. *Liv.* 22, 2. Hispanos et Afros, necubi consistere coactis necessaria ad usus deessent, primos ire jussit. *Colum.* 2, 18. Grumos dissipabimus, ita ut necubi ferramentum foenisecae possit offendere. *Lucan.* 9, 1058. Scilicet hoc animo terras, atque aequora lustras, Necubi suppressus pereat gener?

NĔCUNDĒ, adv. ne alicunde. *Liv.* 22, 23. *extr.* Circumspectans, necunde impetus in frumentatores fieret. *Id.* 28, 1. *extr.* Signa quam maxime ad laevam jubebat ferri, necunde ab stationibus Punicis conspiceretur.

NĔCUNQUEM, nec unquam quenquam. *Fest.*

[NĔCŬTER, tra, trum, adj. idem ac neuter. *Inscr.* optimae notae ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 139. *lin.* 8. In necutro mihi consto repetens pristinos casus meos. *F.*]

NĔCYDĂLUS, i, m. νεκύδαλος, genus vermiculi, de quo *Plin.* 11, 22, 26. E grandiore vermiculo, gemina protendente sui generis cornua, primum eruca fit, deinde quod vocatur bombylius, ex eo necydalus, ex hoc in sex mensibus bombyx. V. BOMBYX.

NĔCYŎMANTĪA. V. NECROMANTIA.

*NEDĪNĀTES, ium, incolae Nedini, quod Liburniae oppidum fuit, teste *Ptolemaeo. Plin.* 3, 19. *B. A.*

[NĔDĪTA, ae, comm. gen. et

[NĔDĪTĀNUS, a, um, adj. ad Nedinum, Νήδινον, pertinens, mediterraneam Liburniae urbem, cujus meminit *Ptolem.* 2, 17. *Inscr.* ap. *Gud.* 129, 4. C. Lartio Sabiniano officiali Neditarum rarissimo, etc. Alia ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 453. Q. Publicius Macedo Neditanus. *F.*]

NĒDUM, conj. οὐχ ὅσον, οὐχ ὡς, [*non dicam, multo minus. Subjicitur sententiae negativae ita, ut praecedente negatione vel expressa vel tacita, vim negandi magis etiam augeat.] Expressa, ut *Cic. Cluent.* 35. Optimis temporibus nec P. Popillius, nec Q. Metellus vim tribuniciam sustinere potuerunt, nedum his temporibus, his moribus, sine vestra sapientia salvi esse possimus. *Ter. Heaut.* 3, 1, 43. satrapes si siet Amator, nunquam sufferre ejus sumptus queat; Nedum tu possis. *Liv.* 3, 14. *f.* Nec voce quidem incommoda, nedum ut ulla vis fieret. ℙ Tacita, ut *Cic. Fam.* 16, 8. Vix in ipsis tectis frigus vitatur; nedum in mari, et in via sit facile abesse ab injuria temporis. *Liv.* 24, 4. Puer vix dum libertatem, nedum dominationem modice laturus. *Id.* 6, 7. Aegre inermem tantam multitudinem, nedum armatam, sustineri posse. ℙ Tacitam negationem continent illa quoque *Cic. Fam.* 7, 28. Erat enim multo domicilium hujus urbis aptius humanitati tuae, quam tota Peloponnesus, nedum Patrae. *Liv.* 9, 18. Adulationes etiam victis Macedonibus graves, nedum victoribus. *Id.* 7, 40. Quintius, quem armorum etiam pro patria satietas teneret, nedum adversus patriam. *Suet. Claud.* 40. *f.* Multaque talia, etiam privatis deformia, nedum principi. *Prop.* 1, 9, 31. Illis et silices, et possunt cedere quercus; Nedum tu possis, spiritus iste levis. *Hor. A. P.* 68. mortalia facta peribunt, Nedum sermonum stet honos, et gratia vivax. ℙ Interdum tacita illa negatio, non quidem in verbis est, sed in rebus, cum scilicet prius membrum posteriori aliquo modo contrarium est. Hac ratione habet interdum eam vim, quam *multo magis. Liv.* 45, 29. Insueta omnia oculis auribusque, quae vel socios, nedum hostes victos terrere possent. *Id.* 26, 26. *extr.* Consules bellicosi, qui vel in pace tranquilla bellum excitare possent, nedum in bello respirare civitatem forent passuri. *Val. Max.* 3, 2. *n.* 26. *extr.* Ornamenta etiam legioni, nedum militi, satis multa. *Sen. ep.* 99. Mehercules satis mihi jam videbaris animi habere etiam adversus solida mala, nedum ad istas umbras malorum, quibus ingemiscunt homines moris causa. *Quint.* 12, 1. Concedant mihi omnes oportet, facturum aliquando bonum virum, ut mendacium dicat, et quidem nonnunquam levioribus causis, uti pueris aegrotantibus, utilitatis eorum gratia, multa non facturi promittimus; nedum si ab homine occidendo grassator avertendus sit, aut hostis pro salute patriae fallendus. ℙ Raro ponitur priore loco, ut *non solum. Balb. et Opp.* ad *Cic. post ep.* 8. *l.* 9. *ad Att.* Nedum hominum humilium, ut nos sumus, sed etiam amplissimorum virorum consilia ex eventu, non ex voluntate, a plerisque probari solent.

[NĒDYMĒ, es, f. νηδύμη, et

[NĒDYMUS, i, m. νήδυμος, ex quo quis non facile surgit, somni epithet., a particula νη, in compositione privativa, et δύω vel δύνω, subeo: hinc dulcis, suavis. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 696, 5. Donatus et Nedyme filio pio. Alia ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 448. C. Cornelius Nedymus. *F.*]

*NEE, es, f. opp. Troadis. *Plin.* 5, 30. ℙ Dicitur et Nea. V. NEA. *B. A.*

[NĔFANDĀRĬUS, a, um, adj. qui ex nefando constat, vel nefanda perpetrat. *Not. Tir.* p. 74. Nefas, nefandus, nefandarius. *F.*]

NĔFANDĒ, adv. nefarie, ἀῤῥήτως. *Sall. fragm.* ap. *Prisc.* 14, 993. Ubi multa nefande ausi atque passi.

NĔFANDUS, a, um, adj. ἄῤῥητος, qui non est fandus, nefarius, infandus. [*Quid *nefandus* et *infandus* differant, V. in h. v. Quid *nefarius*, dictum est in h. v. Ceterum nota, *nefandus* ante *Quint.* de hominibus dictum nusquam legi.] *Cic. Har. resp.* 20. Per nefandum scelus. *Virg. A.* 1, 547. At sperate Deos memores fandi atque nefandi. *Just.* 16, 4. Nefandissima quaeque tyrannicae crudelitatis exercuit. [*Liv.* 1, 59. nefandum vehiculum, i.

e. per quod nefandum scelus commissum est; quod nefando insidentis scelere actum est per parentis corpus.] *Quint.* 1, 3. *f.* Nefandi homines. *Cic. ad Brut.* 1, 6. *med.* Nefanda arma. *Plin.* 28, 1, 2. Etiam cum obscenus vixeris, aut nefandus. *Quint. decl.* 18, 11. Nefandissime senex. *Just.* 18, 7. Nefandissimum caput. ¶ [*Commutantur *nefanda* et *non fanda*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 1, 634.]

NĔFANS, antis, adj. idem ac nefandus, ap. veteres. *Lucil.* ap. *Non.* 8, 47. Tantalu', qui poenas ob facta nefantia luvit. Adde *Varr. ib.*

NĔFĀRĬĒ, adv. ἀνοσίως, nefande, scelerate, impie. *Cic. Verr.* 1, 13. Quae in rebus judicandis nefarie flagitioseque facta sunt; et *ib.* 3, 2. *extr.* Impie nefarieque committere aliquid; et *Div. Verr.* 12. Quae ille libidinose, quae nefarie, quae crudeliter fecerit. *Id. Cat.* 2, 1. Pestem patriae nefarie moliri. *Id. Rosc. Am.* 11. Pater occisus nefarie. *Hirt. B. Afr.* 44. Cives et optimum quemque nefarie consectari.

NĔFĀRĬUS, a, um, adj. ἄῤῥητος, ἀνόσιος, ἀθέμιστος, nefandus, sceleratus, impius, pessimus: a *ne* et *fari*, quod de eo ne fari quidem decet. *Varr.* ap. *Non.* 1, 290. ducit a *far*, quo scelerati viri uti non debent: unde significatur, quod qui indigni sunt qui vivant, nefarii vocantur. *Ascon.* quoque *Verr.* 2, 1, 2. indidem trahit, et sacrilegum proprie esse docet, quasi sacra polluentem, in quibus far adhibetur. [*Nefarius* originem proxime ducit a *nefas*: ita recte *Doederl.* 2, 150. ubi coll. *Cort.* ad *Sall. Cat.* 51. p. 300. *nefarius* et *nefandus* saepius quidem promiscue fere poni, (ut *nefandum scelus* ap. *Cic. Har. resp.* 20. *nefarium scelus* ap. *Eund. Or.* 1, 51.) sed eo differre dicit, quod *nefarius* proprie ad eum, qui scelus fecerit, *nefandus* ad scelus ipsum pertineat.] *Cic. Off.* 2, 14. Homo nefarius et impius. *Id. Sull.* 9. *f.* Voluntates consceleratae ac nefariae. *Id. Rosc. Am.* 13. Scelestum ac nefarium facinus. *Id. Off.* 2, 8. Multa commemorare nefaria in socios. *Caes. B. C.* 2, 32. Nefario scelere se obstringere. *Id. B. G.* 7, 77. Singularis et nefaria crudelitas. *Hor. A. P.* 186. Aut humana palam coquat exta nefarius Atreus. *Quint.* 8, 3. *med.* Nec parricidam, nequam dixeris hominem, nec deditum forte meretrici, nefarium: quod alterum parum, alterum nimium est. ¶ *Nefarium, ii*, substantive positum pro nefario scelere. *Liv.* 9, 34. *med.* Nisi universam rempublicam eo nefario obstrinxeris, quod ominari etiam reformidat animus.

NĔFAS, n. indecl. ἀθέμιστον, quod non est fas. [*Recte *Voss. Anal.* 1, 41. p. 185. *ed. Opp.* *nefas* ortum dicit ex *nefans*, eodem modo quo *praegnas* ex *praegnans*. V. *Doederl.* 2, 148.] *Cic. Fam.* 15, 21. *extr.* Officia tua, quae cum tibi liceat, mihi nefas est oblivisci. *Id. N. D.* 3, 22. Mercurius, quem Aegyptii nefas habent nominare. *Caes. B. G.* 7, 40. *extr.* Quibus nefas more Gallorum est, etiam in extrema fortuna deserere patronos. *Nep. Epam.* 7. Patriae irasci nefas esse ducebat. *Virg. A.* 6, 391. Corpora viva nefas Stygia vectare carina. *Cic. Mil.* 27. Eum, cui nihil unquam nefas fuit nec in facinore, nec in libidine. *Id. Sen.* 5. Nefas est dictu, miseram fuisse talem senectutem. ¶ Scelus, nefandum facinus. [*Docet *Doederl. l. l.* esse nostr. *Frevel*, *Sünde*, utpote quod proprie scelus maxime contra Deos resque sacras factum significet. Quid *scelus* et *flagitium* discrepent, V. in hh. vv.] *Juven.* 13, 54. Credebant hoc grande nefas, et morte piandum, Si, etc. *Virg. A.* 2, 184. Nefas triste piare; et *ib.* 4, 563. Illa dolos, dirumque nefas in pectore versat, Certa mori; et *ib.* 6, 624. Ausi omnes immane nefas, ausoque potiti. *Hor. Od.* 4, 5, 22. Lex maculosum edomuit nefas, *h. e.* adulteria compescuit. *Just.* 24, 3. Magnum nefas contrahere. *Ov. Met.* 6, 613. in omne nefas ego me, germana, paravi. [*Lucan.* 2, 507. nefas belli; et 4, 519. Bellorum fecere nefas: ita dicit poeta bellum civile, in quo cives, fratres, parentes invicem sibi mortem parant. — Hinc *nefas* absolute etiam de bello civ. ponitur ap. *Eund.* 7, 432. Quod fugiens civile nefas: V. *Barth.* ad *Claud. Ruf.* 2, 26. p. 1194. — Porro de scelere occisorum in pugna civium. *Id.* 7, 123. Omne nefas victoris erit.] ¶ Aliquando interseritur sermoni, more interjectionis, ut *malum*, *indignum*. [*Exposuit de hoc dicendi genere *Ruddim.* 1, 320, 7.] *Virg. A.* 10, 673. Quosne (nefas!) omnes infanda in morte reliqui? et *ib.* 8, 688. sequiturque (nefas!) Aegyptia conjux. Sic *Hor. Od.* 3, 24, 30. quatenus (heu nefas!) Virtutem incolumem odimus, etc. et *ib.* 4, 6, 17. heu nefas, heu! ¶ *Fas et nefas*, aequum et iniquum, jus et injuria. *Virg. G.* 1, 505. ubi fas versum, atque nefas. V. FAS. ¶ *Per fas, et nefas*, quacumque ratione sive aequa, sive iniqua. *Liv.* 6, 14. *med.* Id vero ita accendit animos, ut per omne fas ac nefas secuturi vindicem libertatis viderentur. ¶ *Nefas est*, pro fieri non potest. [*Gr. ἀδύνατον. V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 238. sq. ubi hanc vocis notionem satis quidem firmatam intelliges.] *Hor. Od.* 1, 24, 20. levius fit patientia Quidquid corrigere est nefas. ¶ *Nefas* pro homine nefario. *Virg. A.* 2, 585. Exstinxisse nefas tamen, et sumpsisse merentis Laudabor poenas, *h. e.* Helenam, exitium Trojae. ¶ Et pro monstro, prodigio, re insolita inauditaque. *Virg. A.* 7, 73. Lavinia virgo Visa (nefas!) longis comprendere crinibus ignem; et *Stat. Th.* 6, 942. penitus latet exitus ingens, Monstratumque nefas. Adde *ib.* 498. [*Adde *Lucan.* 1, 626. Quodque nefas nullis impune apparuit extis etc. ubi v. *Cort.*, qui laudat *Sen. Oed.* 313. Scrutemur unde tantus hic extis rigor; Quod hoc nefas? — Porro huc pertinent ista *Lucan.* 6, 195. Eumenides, stygiumque nefas: ubi laud. *Cort.* sim. loc. *Sen. Med.* 7. sqq.; et *Lucan.* 7, 170. Infernumque nefas: ubi cit. *Barth.* ad *Claud. Ruf.* 1. p. 856.]

NĔFASTUS, a, um, adj. cum voce *dies* junctum dicitur de iis diebus, qui dies *fasti* non sunt, h. e. in quibus non licebat praetori jus publice dicere, tria illa solemnia verba usurpando, *Do, Dico, Addico.* V. FASTUS, a, um. Ne magistratus quidem licebat his diebus cum populo agere. *Liv.* 1, 19. *f.* de Numa: Ille nefastos dies, fastosque fecit, quia aliquando nihil cum populo agi, utile futurum erat. ¶ Est item nefarius, nefandus, iniquus, impius, sceleratus. [*Ita nos quoque voce *unsäglich* utimur pro *heillos*, *entsetzlich*.] *Hor. Od.* 1, 35, 36. quid intactum nefasti Liquimus? unde manum juventus Metu Deorum continuit? *Plin.* 4, 11, 18. Arx regum Thraciae, a Terei nefasto crimine invisa hirundinibus. *Cic. Leg.* 2, 8. *extr.* Quae augur injusta, nefasta, vitiosa, dira defixerit, irrita, infectaque sunto. [*Nefastus* h. l. non mores spectat minus probatos, sed ceremonias non rite perfectas. Perperam igitur *Forc.* hunc l. huc retulit. V. *Doederl.* 2, 150.] *Plin.* 14, 19, 23. Prolibare Diis nefastum habetur vina vitis fulmine tactae, *h. e.* nefas habetur. ¶ [*Hinc *nefastus* dicitur de eo, quod noxam, damnum, perniciem affert.] *Plin.* 20, 11, 44. Apium inter nefastos frutices damnare, *h. e.* infelices, noxios. *Liv.* 6, 28. *f.* Ne qua terra sit nefasta victoriae suae, *h. e.* inauspicata, tristis, mali ominis; [*quasi nefas sit inde victoriam reportare. V. *Intt.* it *Stroth.* ad h. l. Cf. etiam 1, 19.] *Stat. Th.* 1, 273. Arcades hic tua (nec pudor est?) delubra nefastis Imposuere locis, *h. e.* consceleratis, inauspicatis. Sic *ib.* 4, 456. Acheron nefastus; et *ib.* 630. Sacra nefasta. *Sen. Oed.* 1027. Morere, et nefastum spiritum ferro exige. ¶ *Nefastus dies* interdum est religione contactus, ominosus, funestus, ater; ea ratione, qua *nefasta loca* et *nefastam terram* dixere *Stat.* et *Liv.* Et quidem *Gell.* 4, 9. et 5, 17. multitudinem ait imperitorum prave, et perperam religiosos dies appellare *nefastos:* fortasse quia credidit ad praetorem respicere jus dicentem. *Hor. Od.* 2, 13, 1. Ille et nefasto te posuit die, etc. *Suet. Tib.* 53. Cum diem quoque natalem ejus inter nefastos referendum suasisset, [*i. e. ut tristem, ad ignominiam defunctae.]

[NĔFĔLĂ. V. NEPHELA. *F.*]

NEFRENDES, dicebantur, ut *Attejus Capito* scripsit, infantes nondum frendentes, idest frangentes, vel, ut *Q. Mutius Scaevola*, arietes, vel (ut *Varr. R. R.* 2, 4.) porci, primo illo tempore, postquam a lacte amoti sunt: a *ne* et *frendens*, idest sonum edens dentibus collisis, et metonymice frangens dentibus, quia nondum solidum cibum, ut fabam, frendere, seu frangere possunt. Alii dicunt, *nefrendes* renes esse, alii testiculos, quos Lanuvini appellant nebrundines, Graeci νεφροὺς, Praenestini nefrones. Haec *Festus*. Huc pertinet illud *Mart.* 3, 47. Nondumque victa lacteus faba porcus. V. INFRENDIS. ¶ In sing. numero. *Liv.* ap. *Fest.* Quem ego nefrendem alui, lacteam immulgens opem. [*Fulgent. de prisc. serm. n.* 5. Coeperunt efferre porcum castratum, quem nefrendem vocabant, quasi sine νεφροῖς, id est renibus. *F.*]

[NEFRENDĪTĬUM, ii, n. *Gloss. Isid.* Nefrenditium, annuale tributum, quod certo tempore rustici dominis, vel discipuli doctoribus afferre solent, dumtaxat sit carneum, ut porcellus. *F.*]

NEFRONES. } V. NEBRUNDINES.
NEFRUNDĪNES. }

*NEFŪNUS vel Ne-funus, eris, i. e. non funus. *Catull.* 64, 81. Ipse suum Theseus pro caris corpus Athenis Projicere optavit potius, quam talia Cretam Funera Cecropiae nefunera portarentur. Vulgo legitur *nec funera*. *Heinsius* conjicit *seu* vel *ceu funera*. Alii aliter. Simile est Graecum illud τάφος ἄταφος, et alia plura. V. *Vulp.* et quos citat *Doering.* ad l. *Hemsterhus.* ad *Lucian.* T. 1. p. 698. *Rittersh.* ad *Oppian.* p. 29. sq. *Alberti* ad *Hesych.* T. 1. p. 275. n. 4. *B. A.*

NĔGĀBUNDUM. V. NEGIBUNDUM.

NĔGANS, antis, part. a *nego*. *Cic. Top.* 11. Sunt etiam valde contraria alia, quae appellantur negantia: ea ἀποφατικὰ Graeci, contraria ajentibus, ut, Si hoc est, illud non est. *Cajus Dig.* 50, 16, 237. Duobus negantibus verbis quasi permittit lex magis, quam prohibet. *Torrent.* habet *negativis*.

NĔGANTĬA, ae, f. idem ac negatio. *Cic. Top.* 14. Deinde addunt conjunctionum negantiam [**Verneinung des Beisammenseins zweier Begriffe*] sic: Non et hoc, et illud: hoc autem: non igitur illud.

[NĔGANTĬNUMMĬUS, a, um, adj. nummos dare negans, ut Negantinummia basiola, ap. *Appul. Met.* 10. Tunc exosculat pressule, non qualia in lupanari solent basiola jactari vel meretricum poscinummia, vel adventorum negantinummia: scil. meretrices per basia nummos poscunt, adventores vero eadem ingerunt, ut nummos minime dent. Alii perperam leg. *negotinummia*. *F.*]

NĔGĀTĬO, onis, f. ἄρνησις, ἀπόφασις, inficiatio, et est magis facti, vel dicti, quam petitionis, vel postulationis. *Cic. Part.* 29. Negatio, inficiatioque facti. *Id. Sull.* 13. *f.* Eandem vim esse negationis hujus. ¶ Metonymice accipitur pro particula negativa. *Appul. Dogm. Plat.* 3. Propositio si assumat in principio negativam particulam, etc., si ei negatio praeponatur, etc.

NĔGĀTĪVUS, a, um, adj. ἀρνητικὸς, negans. *Appul. Dogm. Plat.* 3. Negativa particula. V. NEGANS et NEGATIO. ¶ Duae negativae particulae simul positae affirmant. *Cic. Planc.* 9. Nemo Arpinas non Plancio studuit. *Cajus Dig.* 50, 16, 237. Duobus negativis verbis quasi permittit lex magis, quam prohibet. ¶ Interdum magis negant. *Varr.* ap. *Non.* 12, 54. Quorum a rege munera eorum noluerit nemo accipere. *Id. ib.* 46. Me omnino omnes heroas negat nescisse.

NĔGĀTOR, oris, m. qui negat. *Tert. adv. haer.* 11. Fidem meam deserens, negator invenior. *Prud. Cath.* 1, 57. Flevit negator denique. *Sidon. ep.* 9, 16. *in carm.* Negator Jovis ac Minervae.

NĔGĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad negandum inserviens, negativus, ut Negatoria actio, qua libertatem praediorum defendimus, negantes, aliquam ab his servitutem deberi. *Ulp. Dig.* 7, 6, 5. Quamquam actio negatoria domino competit adversus fructuarium. *Torrent.* habet *negativa;* et *ib. f.* Si negatoria actione utatur. Adde *ib.* 8, 5, 2 et 4. Hujus actionis formulas habes *ib.* 8, 13 et 14.

NĔGATRIX, icis, f. quae negat. *Prud. Apoth.* 617. Christum confessa triumphat Gens infida prius, Christi sed victa negatrix Subditur imperio. *Tert. Idol.* 23. *extr.* Litterae negatrices.

NĔGĀTUS, a, um, part. a *nego*, ἀποφαθείς. *Ov. Am.* 3, 4, 17. Nitimur in vetitum semper, cupimusque negata. *Pers. prol.* 10. Magister artis, ingenique largitor Ventor, negatas artifex sequi voces, *h. e.* quas natura negavit.

NĔGIBUNDUM (pro *negabundum*) negantem dixit *Cato* ap. *Fest.*

NĔGĬTO, as, a. 1. frequent. a *nego*. *Pl. Merc. prol.* 50. negitare adeo me natum suum. *Lucr.* 4, 911. Ne fieri negites, quae dicam, posse. *Sall. Jug.* 119. Rex primum negitare.

NĔGLECTĒ, adv. negligenter. *Hieron. ep.* 39. *n.* 1. Neglectius incedebat, *h. e.* cultu ornatuque contempto.

NEGLECTIM, adv. neglecte. *Vet. epigr.* in *Anth. Lat.* T. 1. p. 637. *Burm.* neglectim mihi se quae comit amica, Haec et inornata simplicitate valet.

NEGLECTĬO, onis, f. idem ac neglectus. *Cic. Mur.* 4. Neglectio amicorum improbitatem coarguit.

NEGLECTOR, oris, m. qui negligit. *August. serm. de divers.* 45, 9. *med.* Non neglector, sed effector praeceptorum Dei.

NEGLECTUS, a, um, part. a *negligo*, καταφρονούμενος, ὀλιγωρηθεὶς, non curatus, desertus, contemptus. *Cic. Fin.* 3, 20. Minime autem convenit, cum ipsi inter nos abjecti neglectique simus, postulare, ut Diis immortalibus cari simus. *Liv.* 28, 1. *f.* Castra soluta neglectaque, ut barbarorum, et tironum, et minus timentium, quod in sua terra essent. *Caes. B. G.* 6, 16. Neglecta religio. *Phaedr.* 4, 4. Neglectum jus. *Hor. Od.* 3, 6, 7. Dii multa neglecti dederunt Hesperiae mala luctuosae. *Id. Sat* 1, 3, 37. Neglectis urenda filix innascitur agris. *Sen. Agam.* 424. Neglecta summas scuta per puppes jacent, *h. e.* a militibus deposita et abjecta. *Ov. A. Am.* 3, 153. Et neglecta decet multas coma. Sic *ib.* 1, 509. Forma viros neglecta decet; et *ib.* 3, 105. Cura dabit faciem: facies neglecta peribit. *Stat. Th.* 7, 164. Scilicet e cunctis ego neglectissima natis Progenies. *Lucan.* 10, 176. O sacris devote senex, quodque arguit aetas, Non neglecte Deis. ¶ Pro negligenti. *Cic. in Sen.* 6. Cum hoc homine, an cum stipite Aethiope, si in foro constitisses, nihil crederes interesse: sine sensu, sine sapore, elinguem, tardum, inhumanum, neglectum. Al. leg. *negotium*. [*Orell.* leg. *inhumanum negotium*. *Wolf.* leg. conj. *neglectum negotium*.]

NEGLECTUS, us, m. neglectio, negligentia. *Plin.* 7, 51, 52. Signa letalia, fimbriarum curam, et stragulae vestis plicaturas, a somno moventium neglectum, praefandi humoris e corpore effluvium. *Ter. Heaut.* 2, 3, 116. haec res neutiquam neglectui est mihi. Al. leg. *neglectu*.

NEGLĬGENS et Neglegens, entis, part. a *negligo*, ἀμελής, ὀλίγωρος, non curans, incuriosus, socors, indormiens, indiligens. *Festus:* Neglegens dictus est non legens, neque dilectum habens, quid facere debeat, omissa ratione officii sui. *Cic. Brut.* 68. Socors negligensque natura. *Id. Att.* 7, 20. Improvidi et negligentes duces. *Id. Verr.* 2, 3, 69. *f.* Negligens ac dissolutus; et *ib.* 62. Legum, officii, reipubl. sociorum, atque amicorum negligentior. *Id. Amic.* 17. In amicis eligendis negligentes

esse. *Id. Fam.* 13, 2. *f.* Non te in me liberalem, sed me in se negligentem putabit. *Just.* 32, 3. Non negligentior tantum in patrem, verum etiam contumacior erat. *Suet. Aug.* 79. Forma fuit eximia, quamquam et omnis lenocinii negligens, et in capite comendo tam incuriosus, ut, etc. *Pl. Most.* 1, 2, 60. Postilla med obtegere neglegens fui. *Suet. Tib.* 69. Circa Deos ac religiones negligentior. *Pacat. Pan. Theod.* 31. Ille quondam domus tuae negligentissimus vernula. [*Sen. ep* 100. *med.* Fabianus non erat negligens in oratione, sed securus.] ₱ De eo, qui in re sua servanda minime diligens est. *Catull.* 12, 3. de fure: Tollis lintea negligentiorum; et 19, 20. Vicinus prope dives est, negligensque Priapus: Inde sumite. *Plin. ep.* 14, 13. *med.* Nam qui fortasse de alieno negligentes, certe de suo diligentes erunt. ₱ Profusus, prodigus. *Cic. Fam.* 3, 8. *med.* Non potui in illo sumptu non necessario negligens esse. *Suet. Galb.* 14. Modo acerbior parciorque, modo remissior ac negligentior. [*Liv.* 27, 8. Adolescentia negligens luxuriosaque. *Quint. Inst.* 7, 2, 29. Sunt enim pleraque non solum dissimilia, sed etiam aliquando contraria: ut, si reus furti prodigus dicatur, aut negligens. V. *Graev.* ad *Cic. l.* modo *laud.*] ₱ Oscitans, et incautus in loquendo. *Catull.* 10, 33. Sed tu insulsa male, et molesta vivis, Per quam non licet esse negligentem. ₱ Passive. *Petr. Sat.* 128. Quid est? numquid te osculum meum offendit? numquid spiritus jejunio macer? numquid alarum negligens sudor? *h. e.* ex neglecto corporis cultu proveniens. Simile est illud *Quint.* 11, 3. *med.* Cum vero magna pars est exhausta orationis, paene omnia decent, sudor ipse et fatigatio, et negligentior amictus, et soluta ac veluti labens undique toga. [*Adde *ib.* 10, 7, 28. — Ciceroni placet, nullum nostrum usquam negligentem esse sermonem, quidquid loquemur, ubicumque sit pro sua scilicet portione perfectum.]

NEGLĬGENTER et Neglegenter, adv. ἀμελῶς, non curando, indiligenter, incuriose. *Phaedr.* 4, 1. mustela Involvit se farina, et obscuro loco Abjecit negligenter: sic Temere *Hor. Od.* 2, 11, 14. dixit. *Hirt. B. Afr.* 18. Languide negligenterque tela mittere. *Tac. G.* 17. Gerunt et ferarum pelles, proximi ripae negligenter, ulteriores exquisitius. *Suet. Gr.* 9. Librum etiam edidit continentem querelas de injuriis, quas professores negligenter ab ambitione parentum acciperent. Al. rectius leg. *negligentia, et ambitione*, h. e. ex contemptu. *Cic. Rosc. Com.* 2. Negligenter scribere adversaria, et diligenter conficere tabulas. *Id. Caecin.* 26. Negligentius adservare aliquid. *Sen. ep.* 63. *med.* Negligentissime amicos habere.

NEGLĬGENTĬA et Neglegentia, ae, f. ἀμέλεια, incuria, socordia, indiligentia, pigritia. *Cic. Off.* 1, 9. Aut negligentia, pigritia, inertia, aut suis studiis occupationibusve sic impediuntur, ut, etc. *Id. Rosc. Am.* 21. Operae pretium erat negligentiam ejus in accusando considerare. *Id. Off.* 1, 36. Adhibenda est praeterea munditia non odiosa, neque exquisita nimis: tantum quae fugiat agrestem et inhumanam negligentiam. *Id. Att.* 1, 6. Accusare quempiam de litterarum negligentia, *h. e.* quod raro scribat. *Id. ib.* 8, 11. *f.* Epistolarum duarum, quas ad me misit, negligentiam, meamque in rescribendo diligentiam volui tibi notam esse, *h. e.* brevitatem, languorem, et quasi frigus. *Id. Or.* 23. *f.* Quaedam etiam negligentia est diligens: nam ut mulieres esse dicuntur nonnullae inornatae, quas id ipsum deceat; sic haec subtilis oratio etiam incompta delectat. *Ter. Ph.* 5, 8, 27. Nam neque negligentia tua, neque odio id fecit tuo, *h. e.* quod te negligeret, parvi faceret, posthaberet. [*— Refertur ad Deos resque sacras. *Liv.* 22, 9. Plus negligentia caerimoniarum auspiciorumque, quam cet. i. e. omittendis, praetermittendis; et 43, 13. Ab eadem negligentia, qua nihil deos portendere vulgo nunc credant: ubi dictum est pro levitate, improbitate. Porro *Id.* 5, 51. Gentium jus — a nobis — negligentia deorum praetermissum.]

NEGLĬGO et Neglego, is, exi, ectum, a. 3. ἀμελέω, ὀλιγωρέω, non curo, praetermitto, contemno: *nec* non, et *lego* eligo. *Cic. Fam.* 14, 4. Qui periculum fortunarum, et capitis sui pro mea salute neglexit. *Id. Verr.* 2, 3, 62. Dissimulare et negligere aliquid. *Id. Cluent.* 47. Quippiam praetermittere et negligere. *Sen. V. B.* 27. *med.* Negligere pecuniam. *Nep. Them.* 1. rem familiarem, [*i. e. prodigum esse.] *Prop.* 2, 13, 48. preces aure surda. *Cic. Rosc. Am.* 38. mandatum. *Id. Vat.* 2. leges. *Id. Quint.* 30. minas. *Tac. A.* 12, 45. vim, *h. e.* contemnere, non timere. *Caes. B. G.* 5, 7. imperium alicujus. *Id. ib.* 1, 36. Quod sibi Caesar denunciaret, se Aeduorum injurias non neglecturum; et *ib.* 5, 28. Etsi ab hoste ea dicebantur, non tamen negligenda existimabant. *Ter. Ad.* 4, 3, 16. Propter suam impotentiam se semper credunt negligi, *h. e.* contemni. ₱ Cum infinito. *Cic. Phil.* 1, 8. Diem edicti obire neglexit. *Id. Or.* 23. Verba verbis quasi coagmentare negligat. *Tibull.* 2, 4, 27. Claudit et indomitum moles mare, lentus ut intra Negligat hibernas piscis adesse minas. (Sic *Pall.* 1, 34. Altius tribus pedibus fodies hortulum, qui sic cultus negligat siccitates.) *Hor. Od.* 1, 28, 30. Negligis immeritis nocituram Postmodo te natis fraudem committere? *h. e.* parvi pendis, nihil vereris? Eodem modo loquitur *Catull.* 30, 5. Rursus *Hor. Od.* 3, 8, 25. Negligens, ne qua populus laboret, Parce privatus nimium cavere, *h. e.* cum minime sis sollicitus, cum sis securus, nihilque timeas, ne, etc. *Anton.* in *ep.* ad *Hirt.* ap. *Cic. Phil.* 13, 16. Theopompum confugere Alexandriam neglexistis, *h. e.* parvi fecistis, non laborastis, et quasi permisistis. ₱ *Neglegi* pro *neglexi*. *Aemil. Macer* ap. *Diomed.* 1, 366. et *Prisc.* 10, 895. Omnium nostrum neglegerit auctoritatem.

NĔGO, as, avi, atum, a. 1. [*Proprie significat *dicere, aliquid non esse, non factum*, v. *fore*; a *ne* et *ago*, i. e. dico. (*Schneid.*, *Gr. Lat.* 1. p. 239.), conjectura ad suspicandum ductus est, vv. *nego* et *neco*, *verneinen* et *vernichten*, ut eandem sententiam nonnisi forma varie exprimerent, ita ad unam etiam eamque communem utriusque verbi originem *nec* ut *vernichten* ad *nicht*) posse referri. Gr. οὔ φημι, *ich sage*, *behaupte*, *nicht*, etc. *Cic. Or.* 9. Demosthenes negat, in eo positas esse fortunas Graeciae, hoc an illud verbum dixerit, huc an illuc manum porrexerit, i. e. Demosth. contendit, non in eo etc. — *Thuc.* 8, 52. ἐπηλήθευσεν ὁ Ἀλχας, οὐ φάσκον ἀνεκτὸν εἶναι: ubi v. *interpp.* — *Id. Fin.* 2, 21. Stoici negant quidquam esse bonum, nisi quod honestum sit, i. e. docent, nihil cet. *Id. Or.* 3, 14. Qui ita dicerent, eos negavit adhuc se vidisse Antonius. *Har. resp.* 8. Nego ullo de opere publico tot senatus exstare consulta, quot de mea domo; et *Verr.* 2, 4, 1. Nego, in illa tota ullum argenteum vas, nego, ullam picturam fuisse, quin abstulerit. *Caes. B. G.* 6, 31. Si ita fecissent, fines eorum se violaturum negavit, i. e. promisit se non viol. cet. *Tibull.* 1, 2, 38. Perque Deos omnes se meminisse neget, i. e. juret, se non meminisse. ₱ Huc pertinent maxime ii loci, in quibus post *nego* duo membra sequuntur, quorum posterius per ellips. v. *dicendi*, vel similis cujusdam a praecedente *nego* repetendae vocis explicare solent. Quos, qui *nego* per *dico non*, vel aliud simile interpretetur, facillime expediet. Disputat de hoc dicendi genere per ellipsin exponendo *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 197. *Cic. Att.* 7, 15. *med.* Plerique negant, Caesarem in conditione mansurum: postulataque haec ab eo interposita esse, quo minus quod opus esset ad bellum, a nobis pararetur. *Sall. Jug.* 114. Negat, se toties fusum Numidam pertimescere: virtuti suorum satis credere. *Cic. Off.* 3, 2, 9. qui negant, eum locum a Panaetio praetermissum, sed consulto relictum. *Vell.* 2, 118, 5. Negat itaque se credere, spemque in se benevolentiae ex marito aestimare profitetur; ubi v. *Ruhnk. Liv.* 35, 1. Negabat cessandum, et utique prius confligendum, quam etc. ₱ Porro huc faciunt ista, in quibus *nec nec* sequitur. *Ter. Phorm.* 2, 3, 6. Hanc Demipho negat esse cognatam? Neque ejus patrem se scire qui fuerit? Nec Stilponem ipsum scire qui fuerit? — Etiam illud *Varr.* ap. *Non.* 12, 46. Quae non modo ignorasse me clamat, sed omnes omnino heroas negat nescire: ubi Noster *nego* sensu affirmativo positum dixerat. ₱ Passive. *Colum.* 8, 14. *med.* Negatur anser aliena excludere ova. *Ov. Fast.* 4, 321. Casta negor; et *Mart.* 2, 5. Saepe domi non es: cum sis quoque, saepe negaris; et *Plin.* 29, 6, 38. *med.* Ciconiae pullum qui ederit, negatur annis continuis lippiturus. *Id.* 20, 5, 15. Habentes eam (*radicem*) negantur feriri a serpentibus. *Suet. Aug.* 94. Ex eo negantur ibi ranae coaxare. V. *Ruhnk.* ad *Albinov.* 152. ₱ Hinc *negare* dicitur de iis, qui quae vera sunt et sibi nota optime, tamen infitiantur: nostr. *leugnen. Cic. Brut.* 19. Qui a Naevio vel sumpsisti multa, si fateris, vel, si negas, surripuisti. *Ter. Eun.* 2, 2, 20. Quidquid dicunt, laudo: id rursum si negant, laudo id quoque: Negat quis, nego: ait, ajo. *Id. Phorm.* 3, 2, 39. num ego istuc nego? *Id. Ad.* 5, 3, 12. factum est: non nego. *Liv.* 38, 43. Negaturum aut me pro M. Fulvio, aut ipsum M. Fulvium censetis? *Cic. Att.* 5, 20. *med.* Pro certo negare. *Suet. Caes.* 66. Negando minuendove. ₱ Tum est recusare, abnuere, renuere, Gr. ἀπειπεῖν, ἀπολέγειν, ἀποφάναι, ἀρνεῖσθαι, nostr. *abschlagen*, *verweigern*, *sich weigern*. *Ov. Met.* 15, 648. parsque negandum Non putat auxilium. *Cic. Att.* 8, 4. *med.* Numquam reo cuiquam tam praecise negavi, quam hic mihi. *Caes. B. G.* 5, 6. Postquam id obstinate sibi negare vidit. *Ov. Met.* 13, 741. Impune negare alicui. *Id. Her.* 3, 96. Negare opem patriae. *Id. Trist.* 5, 8, 13. alimenta miseris. *Suet. Aug.* 40. civitatem alicui. *Id. Tit.* 8. quidquam petenti. *Tibull.* 2, 3, 79. Non ego me vinclis verberibusque nego, i. e. me subtraho. *Lucan.* 8, 3. Cornipedem exhaustum cursu, stimulisque negantem magnus agit, i. e. se subtrahentem, non obedientem. Sic *Stat. Th.* 2, 668. ast tamen illi membra negant: nostr. *versagen*. *Cic. Q. Fr.* 2, 1. Causa sero perorata, sententias se rogaturum negavit, ne quod onus simultatis nobis imponeret. *Sil.* 9, 532. Non Teucros delere aderam, sed lumen alumnae Annibalem Libyae, pelli florentibus annis Vita, atque exstingui primordia tanta negabam, h. e. nolebam. ₱ Porro huc recte trahi posse videntur ista, quibus Noster ellipsin inesse dixerat, quae parum videtur necessaria. *Ter. Hec.* 1, 2, 41. pater, uxorem ut ducat, orare occipit, etc. Ille primo se negare: sed postquam acrius Pater instat, etc.; et *Phorm.* 1, 2, 63. obsecrat, Ut sibi ejus faciat copiam: illa enim se negat: Neque eum aequum ait facere. ₱ Ponitur id, quod negatur, etiam in dativo. *Mart.* 13, 7. Si spumet conchis rubra tibi pallida testa, Lautorum coenis saepe negare potes. ₱ Tribuitur et rebus inanimis. *Stat. Silv.* 3, 1, 124. exscindere dextra Oppositas cautes, et saxa negantia ferro, i. e. resistentia; et *Id.* de agilitate currendi, *Th.* 6, 552. nec inutile bellis Subsidium, si dextra neget. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 179. cum Thessaliam scopulis inclusa teneret, Peneo stagnante, palus, et mersa negarent arva coli. *Ov. Trist.* 2, 10, 73. Poma negat regio; et *ib.* 2, 321. Nec mihi materiam bellatrix Roma negabat. V. *Cort.* ad *Lucan.* 6, 59. et 8, 3., et quem ibi laud. *Heins.* ad *Claud. Rapt.* 2, 180. et *Gronov. Diatr. ad Stat. Silv.* p. 298.] ₱ *Negassim* pro *negaverim* est *Pl. As.* 2, 4, 96.

NĔGŌTĬĀLIS, e, adj. ad negotia, actiones, causas forenses, et civiles pertinens, πραγματικός. *Cic. Inv.* 1, 11. Haec constitutio, quam generalem nominamus, partes nobis videtur duas habere, juridicialem, et negotialem. Juridicialis est, in qua aequi, et iniqui natura, aut praemii, aut poenae ratio quaeritur. Negotialis est, in qua quid juris ex civili more et aequitate sit, consideratur: cui diligentiae praeesse apud nos jurisconsulti existimantur. Adde *ib.* 2, 21., ubi et exemplum subjicit. *Quint.* 3, 6. *med.* tradit, negotialem partem esse, in qua de rebus ipsis quaeritur, remoto personarum complexu. V. *ib.* [*Jul. Val. ars rhet.* (ed. *A. Maio*) 27. *in.* Epistolarum species duplex est: sunt enim aut negotiales, aut familiares. Negotiales sunt argumento negotioso et gravi, etc. *F.*]

NĔGŌTĬĀNS, antis, part. a *negotior*: negotiator. *Cic. Att.* 5, 20. *med.* Praefecturam petivit: negavi me cuipiam negotianti dare. *Inscr.* ap. *Grut.* 645, 8. et 12. Q. Ovilio Venustiano negotianti, etc. Alia *ib.* 640, 4. Ti. Claudius Ti. filius, negotians ferrarius. *Appul. Met.* 5. Magnis pecuniis negotians. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 3. *n.* 88. *ann. a Chr. n.* CCLI. Negotiantes vini Supernates et Ariminenses.

NĔGŌTĬĀTĬO, onis, f. ἐμπορία, actus negotiandi, mercatura. *Cic. Fam.* 6, 8. Ut ad reliquias Asiaticae negotiationis proficiscare. [*Id. ib.* 13, 66. Caecinam in reliquiis veteris negotiationis colligendis juves. De significatione hujus v. Ciceronis tempore v. in *negotiator*. ₱ Inde ab Augusto *negotiatio* idem fere est quod *mercatura*.] *Suet. Vesp.* 16. Negotiationes quoque vel privato pudendas palam exercuit. *Ulp. Dig.* 14, 4, 5. *med.* Negotiatio sagaria, et lintearia. *Colum.* 8, 1. pecuaria. *Plin.* 6, 28, 32. Oppidum, in quo omnis negotiatio convenit. [*Val. Max.* 4, 8. de Confidio: Jam qui nunc praecipue negotiatione delectantur, etc. *Salmas.* ad *Capit. Part.* 9. legi volebat *necatione*, sed vindicarunt VV. DD. vulg., inprimis *Gronov. Obss.* 4, 24. qui etiam ex libris juris civilis demonstrat, *negotiationem* esse in iis interdum argentariam, et e *Jul. Firm.* 4, 7. commemorat *foenorum negotiationes.*]

NĔGŌTĬĀTOR, oris, m. ἔμπορος, qui negotiatur, mercator. [*Distinguenda hujus vocabuli tanquam tempora sunt: nam Ciceronis tempore *negotiatores* erant cives Romani, qui aut pecunias mutuas dabant provincialibus ac fenus exercebant, *Bankiers*; aut magnis redemtionibus, ut frumenti ab integris provinciis, quod lucri causa Romam aut quorsum questus juberet, veherent, occupabantur, quos fortasse recte Gallico vocabulo dicere possemus *Entreprenneurs.*] *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 2. Improbus negotiator, paulo cupidior publicanus. [*Plura exempla v. in *Ernestii cl. Cic.* ₱ Distinguuntur a *mercatoribus*, non, ut Noster dixerat, ita ut *negotiatores* essent, qui eodem loco haerentes compararent, et coemerent merces, quas pluris distraherent: *mercatores*, qui nullo certo loco consisterent, et merces coemptas hinc inde exportarent, atque huc illuc importarent: sed eo, quod *negotiatores* liberae reipubl. temporibus nonnisi cives Romani: *mercatores* vile hominum genus, e faece plebis, libertini erant. Eam rem luculenter exposuit *Ernest.* in *Opusc. philoll. et critt.* p. 1 — 20. et in *cl. Cic.* s. h. v. Cf. *Heindorf.* ad *Hor. Sat.* 1, 7, 4. *Matth.* ad *Cic. Manil.* 7, 18. *Beier.* ad *Cic. Off.* 3, 14, 58.] *Verr.* 2, 2, 77. Postulo mihi respondeat, qui sit iste Verrutius: mercator, an negotiator, an arator, an pecuarius. *Id. Planc.* 26. *med.* Negotiatoribus comis, mercatoribus justus, municipibus liberalis, sociis abstinens. *Id. Vat.* 5. Cum homines negotia gerentes judiciis iniquissimis irretires, mercatores e navi egredientes terreres, conscendentes morarere, etc. ₱ [*Sub Caesaribus et *negotiationis* et *mercaturae* vocabulum

idem significat, unde discrimen inter *negotiatores* et *mercatores* ap. hujus aevi scriptores non amplius valet. *Vell.* 2, 110, 6. Oppressi cives Romani, trucidati negotiatores, i. q. mercatores. *Suet. Ner.* 32. Praeclusit cunctos negotiatores.] *Quint.* 1, 12. *med.* Mercis sordidae negotiator. *Scaev. Dig.* 38, 1, 45. vestiarius. *Paul. ib.* 50, 5, 9. frumentarius. *Appul. Met.* 2. Cerdo negotiatur. *Quint.* 5, 12, 17. Mancipiorum negotiatores formae puerorum, virilitate excisa, lenocinantur, *h. e.* mangones. ¶ Item qui aliorum negotia exercet, praefectus negotiationi. *Labeo* ap. *Mart.* Dig. 32, 63. Negotiatores servi videntur, qui praepositi sunt negotii exercendi causa, veluti qui ad emendum, aut locandum, et conducendum praepositi sunt. ¶ Cognomen fuit Mercurii, qui mercaturis praeest. *Inscr.* ap. *Grut.* 55, 1. Mercurio negotiatori sacrum Numisius Albinus ex voto. Hinc *Ov. Fast.* 5, 671. Te, quicumque suas profitetur vendere merces. Ture dato, tribuas ut sibi lucra, rogat.

NĔGŌTĬĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad negotiatorem, vel ad negotium pertinens. *Vopisc. Firm.* 3. Navesque quoque ad Indos negotiatorias misit. *Lampr. Alex. Sev.* 32. *extr.* Aurum negotiatorium et coronarium Romae remisit, *h. e.* quod a negotiatoribus pendebatur.

NĔGŌTĬĀTRIX, icis, f. quae negotiatur. *Inscr.* ap. *Mur.* 935, 3. Negotiatrix frumentaria, et leguminaria. *Tert. adv. Marc.* 2, 3. Bonitas apparituri boni negotiatrix. *Paul. Dig.* 34, 2, 32. §. 4. Cum testatrix negotiatrix fuerit.

NĔGŌTĪNUMMĬUS, a, um, adj. nummos acquirens, lucrum afferrens. *Appul. Met.* 10. Adventorum negotinummia basiola. Alii rectius leg. *negantinummia.* V. NEGANTINUMMIUS.

NĔGŌTĬŎLUM, i, n. exiguum negotium. *Cic. Q. Fr.* 3, 4. *f.* Erit nescio quid negotioli. Adde *Plaut. fragm.* ap. *Prisc.* 3, 616.

NĔGŌTĬOR, aris, atus sum, dep. 1. πραγματεύομαι, ἐμπορεύω, negotia exerceo, mercaturae operam do. *Cic. Off.* 3, 14. Cum se Syracusas otiandi causa, non negotiandi contulisset. *Id. Fam.* 13, 17. Curius, qui Patris negotiatur. [*Sall. Cat.* 40, 2. Umbrenus, quod in Gallia negotiatus erat, cet. ¶ Caesarum tempore *negotiari* de quocunque mercaturae genere dicitur.] *Colum. praef.* 12. Negotiari aliquo genere mercaturae. [*Vell.* 2, 11, 2. Negotiantes in Africa. *Liv.* 33, 29. Negotiandi ferme causa argentum in zonis habentes in commeatibus (milites) erant.] ¶ Negotiari animas. *Plin.* 29, 2, 5. de medicis: Nec dubium est, omnes istos famam novitate aliqua aucupantes, animas statim nostras negotiari, *h. e.* anima et vita nostra ad quaestum et negotiationem suam abuti. *Hard.* ex MSS. legit *anima nostra.* ¶ [Part. *Negotians* V. s. *Negotiaturus* ap. *Sen. ep.* 119. *med.* Circumspiciebam in quod me mare negotiaturus immitterem. *F.*]

NĔGŌTĬŌSĬTAS, atis, f. negotiorum, seu rerum agendarum multitudo. Ita vertit *Gell.* 11, 16. Graecam vocem πολυπραγμοσύνη.

NĔGŌTĬŌSUS, a, um, adj. πραγματώδης, negotii plenus. *Cic. Mur.* 8. Provinciam Ostiensem non tam gratiosam et illustrem, quam negotiosam et molestam. *Sall. Cat.* 8. Prudentissimus quisque negotiosus maxime erat, *h. e.* in gerenda republica occupatus. [*Kritz. interpr.* rebus strenue gerendis intentus: quod praeferendum videtur.] *Pl. Merc.* 1, 2, 79. Quia negotiosi eramus nos nostris negotiis, Armamentis complicandis, et componendis studuimus. *Sen. Ira* 2, 13. *f.* Quid clementia remissius, quid crudelitate negotiosius? *August. ep.* 54. Vir negotiosissimus. ¶ *Negotiosa cogitatio*, est quae in negotiis suis considerandis occupatur. *Cels.* 4, 32. Qui convalescit, ambulare debet, circumcisa omni negotiosa cogitatione. ¶ *Negotiosi dies*, profesti, diebus sacris oppositi. *Tac. A.* 13, 41. *extr.* Eoque oportere dividi sacros, et negotiosos dies. [*Werkeltage.*] ¶ *Negotiosum tergum*, a *Pl.* dicitur *Mil.* 2, 5, 37. quod plagis exercetur.

NĔGŌTĬUM, ii, n. πρᾶγμα. [*Compositum est, ut *Festus* docet, ex *nec* et *otium*, cujus contrarium significat, i. e. occupationem, laborem. *Front. de fer. Als. ep.* 3. *med.* (ed. *A. Majo.*) Jovem patrem ferunt nocti otium, diei negotium tradidisse. *Cic. Off.* 3, 28, 102. At hoc quidem commune est omnium philosophorum, non eorum modo, qui deum nihil habere ipsum negotii, nihil exhibere alteri, sed eorum etiam, qui deum semper agere aliquid et moliri volunt, nunquam nec irasci deum nec nocere: ubi v. *Beier.*, qui praeter alia multa laudat *Epicuri* κυρίαν δόξαν ap. *Diog. Laert.* 10, 139. Τὸ μακάριον καὶ ἄφθαρτον οὔτε αὐτὸ πράγματα ἔχει, οὔτε ἄλλῳ παρέχει· ὥστε οὔτε ὀργαῖς, οὔτε χάρισι συνέχεται. Adde *N. D.* 1, 20. et *Div.* 2, 17. ¶ Quoniam vero labor sine difficultate, molestia quadam esse non solet, factum, ut *negotium* multis in locis hanc notionem sibi vindicet. *Cic. Att.* 5, 17. *f.* Satis habeo negotii in sanandis vulneribus, quae sunt imposita provinciae; et *ib.* 12. Magnum negotium est navigare, atque id mense Quintili. *Id. Fam.* 3, 10. Alicui negotium facessere, *h. e.* molestiam creare. [Graeci item παρέχειν πράγματα dicunt. *F.*] *Id. N. D.* 1, 30. *extr.* et *Off.* 3, 31. cuipiam exhibere. *Quint.* 5, 12. facere innocenti. *Nep. Eum.* 12. Ut quoad ille viveret, ipsi securi esse non possent: interfecto nihil habituri negotii essent. *Cic. Fam.* 12, 2. Nihil est negotii libertatem recuperare. *Nep. Ag.* 5. *extr.* Sine negotio, cum voluerint, nos oppriment; et *Cic. Att.* 10, 16. Cato Siciliam tenere nullo negotio potuit. *Plin.* 21, 10, 34. Abrotonum seritur semine non sine negotio. *Cels.* 7, 5. Tela, quae illata corporibus intus haeserunt, magno negotio saepe ejiciuntur; et *Cic. Fam.* 2, 10. *f.* Oppugnabam oppidum munitissimum tantis operibus, tanto negotio, ut, etc. *Id. Tusc.* 1, 6. Quid negotii est, haec poetarum et pictorum portenta convincere? *Sall. Cat.* 2, 2. periculo atque negotiis compertum est, i. e., *intpr. Kritz.*, rebus gravioribus iisque implicatioribus. ¶ Tum *negotium* prae ceteris dicitur de universa reipublicae administratione, utpote quae cive Romano dignissima fuerit occupatio. *Cic. Off.* 3, 1. Nostrum otium negotii inopia, non requiescendi studio, constitutum est. ¶ Hinc *negotia* in universum ponuntur pro rei publicae muneribus. *Cic. Off.* 1, 21. In omnibus autem negotiis prius, quam aggrediare, adhibenda est praeparatio diligens. *Sall. Jug.* 95. Sulla otio luxurioso; tamen ab negotiis nunquam voluptas remorata. *Vell.* 2, 105, 2. ubi negotia fecissent locum otio. *Id.* 2, 1, 1. a negotiis in otium conversa civitas. *Id.* 2, 98, 3. et vix quemquam reperiri posse, qui aut otium validius diligat, aut facilius sufficiat negotio, i. e. rebus gerendis; et 2, 88, 2. de Maecenate: vir, ubi res vigiliam exigeret, sane exsomnis, providens, atque agendi sciens; simul vero aliquid ex negotio remitti posset, otio ac mollitiis paene ultra feminam fluens. ¶ Tum de quocumque munere, officio, incepto publico vel privato *negotium* dicitur: ubi *Herzog.* ad *Caes. B. G.* 3, 15. ita differre docet *res* et *negotium*, ut hoc magis ad eum, qui susceperit, cui mandatum sit, illud ad id, quod suscipiatur, cujus cura mandetur, pertineat. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 36. Te oro, et hortor, ut in extrema parte muneris ac negotii tui (i. e. provinciae regendae) diligentissimus sis. *Id. Or.* 2, 6. forensia negotia. *Fam.* 1, 6. Quae gerantur, accipies ex Pollione, qui omnibus negotiis non interfuit solum, sed praefuit; et *ib.* 13, 11. Negotium municipii quam commodissime administrare et quamprimum conficere; et *ib.* 26. explicare et expedire negotia, i. e. hereditatis. *Par.* 5, 2. Videat M. Curius — aliquem summis populi Romani beneficiis usum, barbatulos nullos exceptantem de piscina et pertractantem — nonne hunc hominem ita servum judicet, ut ne in familia quidem dignum majore aliquo negotio putet? *Verr.* 2, 3, 64. procurare negotium. *Cat.* 3, 2. suscipere. *Quint. Inst.* 4, 1. subire. *Cic. Or.* 2, 6. agere negotium etc. In vet. S. C. ap. *Front. Aquaed.* 104. imperare alicui, ut inspiciat, etc. *Cic. Dom.* 20. dare alicui de re aliqua. *Id. Fam.* 13, 26. mandare. *Att.* 5, 10. versari in; et *ib.* emergere ex. *Q. Fr.* 1, 1, 1. Obrui magnitudine negotii. *Auct. ad Her.* 3, 24. Negotio detineri. *Cic. Har. resp.* 8. dare negotium magistratibus, ut, etc. i. e. mandatum. *Liv.* 3, 4. ut negotium daretur, videre ne, etc. i. e. videndi. *Suet. Tib.* 34. dato Aedilibus negotio inhibendi. *Ner.* 34. dato negotio trierarchis, qui Liburnicam confringerent. *Aug.* 40. Negotium Aedilibus dedit, ne. — Sine dativo personae. *Suet. Cal.* 22. dato negotio, ut simulacra numinum — apportarentur. — Sine addito objecto. *Id. Aug.* 3. Negotio sibi in senatu extra ordinem dato. Ap. *Nep. Alc.* 10, 4. eandem dicendi formulam *Brem.* interpretatur: persuadere alicui, ut. *Cic. Phil.* 2, 9. Quidnam homines putarent, si tum occisus esses, cum tu illum in foro gladio stricto insecutus es? negotiumque transegisses, nisi ille se in scalas tabernae librariae conjecisset. *Caes. B. G.* 1, 45. desistere, h. e. sociis defendendis. Adde *ib.* 3, 15. ibique *Herzog. Suet. Galb.* 19. Transactum negotium, oppressos, qui tumultuarentur; et *Oth.* 5. in ipso negotio plures affuturos (ἐν αὐτῷ τῷ πράγματι). *Id. Caes.* 23. In magno negotio habere aliquid, i. e. existimare rem magni momenti. Gr. ἐν μεγάλῳ τίθεσθαι, ποιεῖσθαι. *Casaub.* deletum voluit *negotio:* sed sine cdd. nihil mutandum. Simili ratione omittitur a quibusdam *negotia* ap. *eund. Caes.* 80. Causa maturandi destinata negotia: sed magna cautione opus est in expungendis, quae omitti possunt, sed non minus saepe adduntur. V. *Gronov. observv.* 2, 24. p. 206. *ed. Frotsch.* et *Oudend.* ad *Suet. l. l.* De ellipsi vv. *res*, *negotium*, sim. disp. *Zumpt. Gram. Lat.* §. 448. sq. — Huc pertinent et ista: *Cic. Fam.* 8, 8. *f.* His vocibus, ut existimarent homines, Pompejo cum Caesare esse negotium, effecit, i. e. dissidium, inimicitiam. *Nep. Dat.* 7, 1. Artaxerxes commotus est, quod intelligebat, sibi cum viro forti ac strenuo negotium esse. *Ter. Ad.* 4, 5, 8. mirabar, quid hic negotii esset tibi. ¶ *Negotium* ponitur etiam de administratione rei domesticae, familiaris. Hinc rem male gerere ap. *Cic. Cat.* 2, 10. et ap. *Eund. Rosc. Com.* 12. Praeclare suum negotium gessit Roscius; et *Off.* 1, 9, 29. Sunt etiam, qui aut studio rei familiaris tuendae aut odio quodam hominum, suum se negotium agere, dicant; et *ib.* 34, 125. Peregrini autem atque incolae officium est — nihil praeter suum negotium agere; et *Amic.* 23, 3. ii, qui suum negotium gerunt otiosi, i. e. interprete *Wetzelio*, rem familiarem, non publicam administrant, ut Gr. τὰ ἑαυτοῦ πράττειν, quod tamen rectius de iis accipi posse videtur, qui res suas curant, lites fugiunt, vitam quietam et commodam agunt, opp. πολυπραγμονεῖν. V. *Schneid.* ad *Xenoph. Memor.* 2, 9, 1. *Hor. Sat.* 2, 3, 19. aliena negotia curo. V. *Plutarch.* περὶ πολυπραγμοσύνης. ¶ Tum in universum de omni genere quaestus dicitur, sed imprimis de eo, quod ex fenore redit: unde negotiari, negotiator, etc. *Cic. Fam.* 1, 3. Trebonius ampla et expedita negotia in tua provincia habet: ubi recte *Ernest.* in *cl. Cic.* de re pecuniaria intelligi vult, contra *Graev.*, qui *negotia* ad h. l. de praediis interpretatur, atque adeo de tota re familiari ad *Cat.* 2, 10. Hujusmodi negotia sunt etiam *Fam.* 13, 30. 33. 53. — *Sext.* 45. Sunt maximorum hominum ordines, quibus curia patet; sunt municipales rusticique Romani; sunt negotia gerentes, sunt etiam libertini optimates. *Hor. Ep.* 1, 6, 33. Ne Cibyratica, ne Bithyna negotia perdas. *Cic. Cluent.* 69. *extr.* Qui in agro Larinati praedia, qui negotia, qui res pecuarias habent; *negotia* ad tractationem pertinent. *Ernest. cl. Cic.* ¶ Significat *negotium* etiam res rationesque cum aliquo contractas. Ita recte explicat *Kritz. Sall. Cat.* 48, 5. Plerique Crasso ex negotiis privatis obnoxii: ubi *negotia Cort.* de beneficiis intell. ¶ In re forensi et rhetorica *negotium*, definiente *Apollodoro* ap. *Quint.* 3, 5. *f.*, est congregatio personarum, locorum, temporum, causarum, modorum, casuum, factorum, sermonum, scriptorum, et non scriptorum. Subdit *Quint.* Causam nunc intelligimus ὑπόθεσιν, negotium περίστασιν (h. e. *circumstantiam*). Sed ipsam causam quidam similiter finierunt, ut Apollodorus, negotium. ¶ Hinc *negotium facessere, exhibere* et *facere* ap. *Cic.* et *Quint. ll. cc.* de eo, qui accusat, dicuntur. Imprimis ap. *Suet.* v. *negotium* de rebus judiciariis poni solet. Ita *Aug.* 32. Ne quod autem maleficium negotiumve impunitate vel mora elaberetur. *Cal.* 40. Si quis composuisse vel donasse negotium convinceretur, i. e. causam, de qua litigabatur. *Rhet.* 6. negotium afflixit, i. q. causam perdidit. *Vesp.* 21. Post decisa, quaecumque obvenissent, negotia: et al. ¶ Item rem, factum. *Cic. Tusc.* 1, 35. Pompejo cum graviter aegrotaret Neapoli, melius est factum. Coronati Neapolitani fuerunt: nimirum etiam Puteolani vulgo ex oppidis publice gratulabantur. Ineptum sane negotium, et Graeculum: sed tamen fortunatum. *Id. Q. Fr.* 2, 13. *f.* Ad Callisthenem, et Philistum redeo, in quibus te video volutatum. Callisthenes quidem vulgare et notum negotium, quemadmodum Graeci aliquot locuti sunt: Siculus ille capitalis, creber, acutus, etc. Loquitur de horum auctorum scriptis. *Id. in Sen.* 6. Cum hoc homine, an cum stipite Aethiope si in foro constitisses, nihil crederes interesse: sine sensu, sine sapore, elinguem, tardum, inhumanum negotium. Ita legit *Orell.* V. in NEGLECTUS. *Id. Att.* 1, 12. Teucris illa lentum negotium (*ein langsames Wesen*). Ita etiam Graecis πρᾶγμα, χρῆμα persaepe et eleganter de personis usurpantur. V. *Gronov. observv.* 4, 15. p. 464. *ed. Frotsch. Pl. Most.* 3, 2, 53. quid est negotii? *Tra.* herus peregre venit. ¶ Negotia humana, ap. *Arnob.* 1, 3 et 7. sunt res humanae. Sic 6, 198 negotia Thespiaca, res Thespiacae. ¶ Pro causa. *Pl. Capt.* 3, 3, 10. neque de hac re negotium est quin male Occidam; et 3, 5, 11. quid negotii est quamobrem succenses mihi?

*NEGRA, ae, f. Arabiae opp. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

NEGRITU, in auguriis significat aegritudo. *Festus.*

NEGUMĀTE, in carmine Cn. Marcii vatis significat negate, cum dixit: Quamvis moventium duonum negumate. *Festus:* ubi alii mallent *neginate* vel *negunate.* Verba *Marcii* ita legit *Scal.* Quamvis induitium duonum, negunate, *h. e.* quamvis initium bonum sit, tamen negate semper futurum.

[NĔHALENĬĀ, ae, f. Dea culta a populis circ[a] Rheni ostia habitantibus, ac una ex aquatilibus n[u]minibus habita: videtur esse ab Hebr. נַחַל nâha[l] torrens. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 1. *n.* 177. Deae N[e]halenniae ob merces rite conservatas M. Secundi[us] Silvanus negotiator cretarius Britannicianus V. [S.] L. M. Adde alias *ib. n.* 178. 179. 180. et sqq. *F.* ¶ *Est dea navigantium. V. *J. C. Keysler. Disse[rt.] de Nehalennia numine veterum Walachiorum*, in *S[e]lect. Antiq. Septentr. et Celt.* In Expulsis perpera[m] impressum *Nehallema. B. A.*

[NEICE, es, f. disyll. νεῖκη, rixa, contentio. E[st] cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 612. M[a]ria C. L. Neice. *F.*]

[NEICO, onis, m. disyll. rixator: a νεῖκος, ri[xa.] Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 33. *n.* 160. S[ex.] Egnatius Sex. L. Neico. *F.*]

[NEITH, indecl. disyll. Νηΐθ, nomen Minerv[ae] ap. Aegyptios. *Arnob.* 4, 137. Quod si fidem [re]quiris facti, Aegyptios et ego testes dabo, qu[i]

rum Neith lingua dicor, Platonis testificante Timaeo. *F.*]

NĒLĒIUS, et

NĒLĒUS, a, um, adj. Νηλεῖος, ad Neleum pertinens. *Ov. Met.* 12, 577. Haec postquam dulci Neleius edidit ore, *h. e.* Nestor Nelei filius. *Id. Her.* 1, 63. Nos Pylon, antiqui Neleia Nestoris arva. *Sil.* 15, 459. Aequabat Pyliae Neleia mella senectae, *h. e.* Nestoris suaviloquentiam. *Ov. Met.* 6, 418. Et Nelea Pylos; et *ib.* 12, 558. Neptunus dederat, Nelei sanguinis auctor.

NĒLĔUS, i, m. disyll. Νηλεὺς, Neptuni filius ex Tyro Nympha Salmonei filia, qui a Pelia fratre pulsus ex Thessalia in Laconiam venit, ubi Pylon urbem condidit, cujus rex fuit. Huic uxor fuit Chloris, Amphionis Orchomeni regis filia, ex qua duodecim filios suscepit, quos postea omnes una cum patre, praeter unicum Nestorem tum forte ablegatum, Hercules, eversa Pylo, interfecit. *Ov. Met.* 12, 553. et *ib.* 2, 689. ℙ *Fuit et Neleus fontis nomen in Hestiaeotide. *Plin.* 31, 2. ed. *Hard.* ubi pro *Nelea* (accusat.) *Melam* habet ed. *Elzev.* *B. A.*

*NELI, orum, populi Arabiae Petraeae. *Plin.* 6, 29. Fuit et Cambysu *(oppidum)* inter Nelos et Marchadas. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

NĒLĪDES, ae, m. Νηλείδης, filius, vel nepos Nelei, qui fuit pater Nestoris. *Ov. Met.* 12, 553. Bis sex Nelidae fuimus, conspecta juventus. *Val. Fl.* 1, 388. Nelidesque Periclymenus.

*NELO, onis, fluvius Hispaniae Tarraconensis. *Plin.* 4, 20. *B. A.*

NĒMĂ, ătis, n. νῆμα, filum, stamen: a νέω, neo. *Mart. Dig.* 39, 4, 16. §. 7. Vela tincta, carbasea, nema sericum. V. NEMEN.

NĔMAEUS et Nemēus, a, um, adj. Νεμαῖος et Νέμεος, ad Nemeam pertinens, Nemaeus. *Hieron.* in *Vigil.* 1. Aprum Erymanthium, et leonem Nemaeum narrant fabulae poetarum. *Fest.* in *Perihodos*, et *Hyg. fab.* 273. Pithia, Isthmia, Nemea, Olympia vicit. ℙ *Nemeaeus* usurpare tutius est.

*NĔMAUSIĂCUS, a, um, adj. i. q. Nemausiensis. *Theodulf. carm.* 1, 131. Inde Nemausiacas sensim proferamus ad arces. *B. A.*

NĔMAUSIENSIS et Nemausensis, e, adj. ad Nemausum pertinens, quod est oppidum Galliae Narbonensis trans Rhodanum, nunc *Nimes.* *Plin.* 9, 8, 9. Nemausiensis ager. *Id.* 11, 42, 97. Nemausensis caseus. ℙ *Nemausienses* et *Nemausenses, ium* sunt incolae illius oppidi. *Id.* 3, 4, 5. Oppida Nemausiensibus attributa. *Inscr.* ap. *Grut.* 423, 6. et 496, 5. IIIIII. Viri corporati Nemausenses patrono. *Nonnulla addidit *F.*]

*NEMAUSUS vel Nemausum, i, Νέμαυσος, Galliae Narbonensis oppidum. V. in NEMAUSIENSIS. Priore forma utitur *Mela* 2, 7. posteriore *Plin.* 3, 4. ℙ Fuit et nomen vicini fluminis. *Auson. de Clar. urb.* 13, 33. Non Aponus potu, vitrea non luce Nemausus Purior: aequoreo non plenior amne Timavus. *B. A.*

[NĔMAUSUS, i, m. Nemausiensium Deus, eorum urbis conditor, quem Herculis filium quidam fuisse ferunt. *Inscr.* ap. *Grut.* 1074, 9. Deo Nemauso Matius Paternus V. S. L. M. Alia ap. *Spon. Miscell. ant.* p. 111. Deo Silvano, et Libero patri, et Nemauso. Alia ap. *Maff. Mus. Ver.* 413, 1. Laribus Aug. sacrum, et Nemauso. *F.*]

NĔMĔA, ae, et Nemee, es, f. Νεμέη, opp. Peloponnesi, in Argia, Cleonis proximum, inter Cleonas et Phliuntem, medium inter Sicyonem et sinum Argolicum, quo nomine etiam tota regio appellata est. Eodem nomine est juxta oppidum silva, et rures, ubi Hercules leonem immanis magnitudinis interfecit. In cujus rei memoriam ludi postea in honorem Herculis instituti sunt, *Nemeaei* dicti. *Plin.* 9, 8, 46. Hinc *Virg. A.* 8, 295. et vastum Nemeae sub rupe leonem. *Mart. Spect.* 27. Non Marathon taurum, Nemee frondosa leonem, etc. *Stat. Silv.* 1, 3, 5. Illum nec calido latravit Sirius astro, Nec gravis aspexit Nemees frondentis alumnus, *h. e.* signum Leonis. *Id. Theb.* 4, 664. pulverea Nemeen effervere nube. ℙ Eum leonem *Claud. Laud. Herc.* 76. dicit fuisse filium Chimaerae: *Serv.* ad *A.* 8, 295. Lunae filium, et invulnerabilem: *Hyg. fab.* 30. Lunae alumnum, *h. e.* ab ea nutritum.

NĔMĔAEUS, a, um, adj. Νεμεαῖος, ad Nemeam pertinens. *Ov. Met.* 9, 235. de Hercule: Congeriem silvae Nemeaeo vellere summam Sternis, *h. e.* pelle leonis Nemeae interfecti; et *ib.* 197. His elisa jacet moles Nemeaea lacertis; et *Her.* 9, 61. Nempe sub his animam pestis Nemeaea lacertis Edidit. *Stat. Silv.* 5, 2, 48. Nemeaea arma. *Id. Theb.* 4, 421. rura. ℙ De sidere Leonis. *Mart.* 4, 57. Horrida sed fervent Nemeaei pectora monstri. Adde *Lucan.* 1, 655. [*ubi v. *Cort.*] ℙ Nemeaea certamina instituta sunt in honorem Archemori (de quo V. in LANGIA), et ab Argivis ad Thebas oppugnandas proficiscentibus celebrata. Horum meminit *Fest.* in *Perihodos*, et *Hyg. fab.* 273.; ea descripsit *Stat. Theb.* 6. *in.*

[NĔMEN, inis, n. filum, stamen: a νῆμα, stamen. *Inscr.* ap. *Grut.* 690, 5. Sic etenim duxere olim primordia Parcae, et nevere super vobis vitalia fata: Nobis porro alia est trino de nemine fati Dicta dies leti. V. NEMA. *F.*]

*NEMENTURI, orum, populi Alpini, in Liguria. *Plin.* 3, 20. *ex inscript. tropaei Alpium.* *B. A.*

[NĔMĔONĪCES, ae, m. Νεμεονίκης, victor in ludis Nemeaeis: a Νέμεος, Nemeus, et νίκη, victoria, ut *Isthmionices*, qui victor fuit in ludis Isthmiis. *Not. Tir.* p. 174. Nemea, Nemeonices. *F.*]

*NEMĔSA, ae, fluvius Galliae Belgicae, hodie *Nims* vel *Nyms* dictus. *Auson.* in *Mosell.* 354. *B. A.*

NĔMĔSIĂCI, orum, m. plur. Hi in *Cod. Theod.* 14, 7, 2. a Nemesi Dea ita appellati, cum signiferis, et cantabrariis conjunguntur, superstitiosi homines fuisse dicuntur, vanique futurorum divinatores, qui simulacra Deorum circumferentes, falsam divinationem venditabant. Ita *Gothofred.*

NĔMĔSIĀNUS, i, m. M. Aurelius Olympius Nemesianus, Carthaginiensis, poeta elegantissimus scripsit halieutica, cynegetica, nautica, et bucolica, versibus plane nitidis, stiloque puro ac Latino, quo se prae ceteris Afris scriptoribus commendavit: floruitque temporibus Cari, Numeriani, et Carini, et omnibus coronis illustratus emicuit, ut ait *Vopisc.* initio vitae Numeriani. Exstant ejus Cynegeticon carmen, quod Cari filiis inscripsit, et Eclogae quatuor, quas quidem non desunt, qui illi abjudicent, et *Calpurnii* esse contendant, ut est in praefatione *Burmanni* in suos Poetas Latinos minores.

NĔMĔSIS, is et ios, f. Νέμεσις, Dea Graecorum. Ipsa vox indignationem significat: unde νεμεσάω, indignor. Quare habetur Dea ultrix male factorum, et praecipue superbiae, et pervicaciae eorum, qui ex prospera fortuna insolescunt, et humanae imbecillitatis immemores despicere alios solent, et aspernari. *Catull.* 50, 18. Nunc audax cave sis, precesque nostras, Oramus, cave despuas, ocelle, Ne poenas Nemesis reposcat a te. Est vehemens Dea: laedere hanc caveto. *Plin.* 28, 2, 4. Cur et fascinationibus adoratione peculiari occurrimus alii, Graecam Nemesin invocantes? cujus ob id Romae simulacrum in Capitolio est, quamvis Latinum nomen non sit. *Id.* 11, 45, 103. Est in aure ima memoriae locus, quem tangentes antestamur: est post aurem aeque dextram Nemesios (quae Dea Latinum nomen ne in Capitolio quidem invenit), quo referimus tactum ore proximum a minimo digitum, veniam sermonis a Diis ibi recondentes, *h. e.* veniam taciti exposcentes, digito post aurem condito, si quis imprudentibus nobis sermo exciderit. ℙ Dicitur etiam *Adrastea* et *Rhamnusia.* V. ss. ll., et dicta in MĔDĬCUS, a, um. ℙ Habita est eadem ac Fortuna, quia bona et mala distribuit. Unde putant quidam esse a νέμω. *Inscr.* ap. *Grut.* 80, 1. Deae Nemesi, sive Fortunae, etc. ℙ Aliis epithet. appellatur *ib.* 3. Sanctissimae Nemesi L. Avinius L. F. etc. *ib.* 5. Virgini Victrici Sanctae Deae Nemesi M. Aurelius, etc. ℙ Scribit *Lactant.* 1, 21. hanc fuisse Ledam, et post mortem inter Deas relatam, mutato nomine Nemesin dictam. V. *Hyg. Astron.* 2, 8., ubi Nemesin diversam ab Leda facit. ℙ *Macr. Sat.* 1, 22. Nemesis, quae contra superbiam colitur, quid aliud est, quam solis potestas? cujus ista natura est, ut fulgentia obscuret, et conspectui auferat, quaeque sunt in obscuro, illuminet, offeratque conspectui. ℙ Fuit hoc nomine amica *Tibulli*, de qua *Id.* 2, 4, 59. et alibi, et *Mart.* 8, 73. etc.

NĔMESTRĪNUS, Deus nemorum. *Arnob.* 4, 131.

*NEMETĂCUM, i, opp. Galliae Belgicae. *Ant. Itin.* et *Tab. Peut.* ℙ Fortasse idem quod et *Nemetocenna* audit, quae sententia est *Cellarii.* *B. A.*

[NĔMĔTENSIS, e, adj. ad Nemetes pertinens, incolas regionis Galliae Belgicae, quorum urbs primaria nunc *Speier* vocatur: ap. *Caes. B. G.* 1, 51. et *Tac. G.* 28. eorum mentio est. *Symmach. or. ad Valent.* (ed. *A. Maio*) 2, 21. Qua regio Nemetensis extenditur, recessum fluminis murorum ambitus vindicavit. [*V. *Mannert.* 3. p. 236. et *Dilth.* ad *Tac. G.* 28.] ℙ Sunt qui secundam in *Nemetensis* longam esse putant, quia ap. *Ptolem.* 2, 9. Νέμητες scriptum est. *F.*]

*NEMETOCENNA, ae, opp. Galliae Belgicae, in terra Atrebatum, ubi nunc fere *Arras* est. *Hirt. B. G.* 8, 47 et 52. ℙ V. NEMETACUM. *B. A.*

NEMETURĬCUS, a, um, adj. Nemeturicam picem laudat *Colum.* 12, 20. 22 et 24. et in Liguria confici tradit: unde videtur dicta a Nementuribus, seu Nementuris, qui inter Alpinos populos recensentur in inscriptione tropaei Alpium, ap. *Plin.* 3, 20, 24. Sed haec valde incerta sunt.

NĔMĔUS, a, um. V. NEMAEUS.

*NEMINĬE, es (ed. *Hard.*), vel Neminia, ae (ed. *Elzev.*), f. fons in agro Reatino, vario ortu annonae mutationem significans. *Plin.* 2, 103. *B. A.*

NĒMO, inis, m. et f. οὐδείς, nullus. *Festus:* Nemo compositum videtur ex *ne*, et *homo:* quod confirmatur magis, quia in persona semper ponitur (*h. e.* de homine dicitur), nec pluraliter formari solet, quia intelligitur pro nullo. V. infra. Hinc differt a *nullus*, quod de re, et de homine dicitur. *Caes. B. G.* 1, 18. Illo licente, contra liceri audet nemo. *Pl. Cas.* 2, 2, 12. vicinam neminem amo magis, quam te. *Ter. Andr.* 3, 2, 26. Hoc scio unum, neminem peperisse hic. *Id.* ad *Caes. post ep.* 11. *l.* 9. *ad Att.* Magis idoneum, quam ego sum, ad eam causam, profecto reperies neminem. *Id. Att.* 8, 2. *med.* Pro Pompejo lubenter emori possum: facio pluris omnium hominum neminem. *Id. Fam.* 6, 6. *f.* Me amicissime quotidie magis Caesar amplectitur: familiares quidem ejus, sicuti neminem; et *ib.* 1, 5. *f.* Amicum ex consularibus neminem tibi esse video, praeter, etc. *Id. Leg.* 3, 10. Quod est tam desperatum collegium, in quo nemo e decem sana mente sit? *Id. Font.* 2. *extr.* Nemo ex tanto numero est, quin, etc. *Id. Or.* 1, 43. Ut ei nemo de iis, qui peritissimi sunt, anteponatur. *Id. Verr.* 2, 2, 43. *f.* Omnium mortalium Sthenio nemo inimicior, quam, etc. ℙ [*Post *nemo est, reperitur*, etc. *qui*, sequitur conjunct. *Cic. Verr.* 1, 16. Nulla est laus, ibi esse integrum, ubi nemo est, qui aut possit, aut conetur corrumpere. *Id. Opt.* 2. Nemo est orator, qui se Demosthenis similem esse nolit. *Id. Font.* in *Fragm.* 2, 3. Nemo reperietur, qui unum se in quaestura M. Fontejo nummum dedisse dicat.] ℙ De homine nullius momenti, aut pretii. *Cic. Att.* 7, 3. *med.* Sed me moverat nemo magis, quam is, quem tu neminem putas. ℙ *Nemo non*, omnes: *non nemo*, aliquis. *Cic. Amic.* 26. *med.* Aperte adulantem nemo non videt, nisi qui admodum est excors. [*Fortius dictum, quam: omnes vident.] et *Planc.* 9. Nemo Arpinas non Plancio studuit, nemo Soranus, nemo Casinas, nemo Aquinas, [*i. e. nullus, ne unus quidem ex omni Arpinat. numero fuit, qui non etc. Adde *Fam.* 4, 7. Tuum consilium nemo potest non maxime laudare; et *Par.* 2. Nemo potest non beatissimus esse.] *Id. Pis.* 5. Quas leges ausus est non nemo improbus, potuit quidem nemo convellere. *Id. Cat.* 4, 5. Video, de istis abesse non neminem. ℙ [*Auget sequentes negationes in enunciatis, quorum membra id, quod primo loco positum est, non sejungunt sed explicant. Atque utuntur hac dicendi ratione, cum statim ab initio negativam alicujus loci sententiam cum vi quadam significent.] *Cic. N. D.* 1, 43. *f.* Neminem Deo nec Deum, nec hominem carum esse vultis. [*Adde *Att.* 14, 20. Nemo unquam neque poeta, neque orator fuit, qui etc. Cf. *Fam.* 1, 9, 73.] *Ter. Eun.* 1, 2, 67. habeo hic neminem Neque amicum, neque cognatum. *Liv.* 3, 11. Ut nemo, non lingua, non manu promptior in civitate haberetur. ℙ [*Graecorum more ponitur in istis:] *Tibull.* 4, 7, 8. Ne legat id nemo, quam meus, ante, velim. *Enn.* ap. *Fest.* Quos non miseret neminis. *Pl. Mil. a.* 5. *v.* 18. Jura te non nociturum esse homini nunc hac de re nemini. Al. omitt. *non.* [*male! *Lindem.* probe retinet. *Prop.* 2, 15, 32. Absenti nemo ne nocuisse velit. ℙ Tenet *nemo* etiam adjectivi locum, ita tamen, ut fortius neget, quam *nullus.* Huc pertinent exempla, quae Noster parum providе de iis immiscuerat, in quibus *nemo* substantivi locum tenet. *Cic. Dom.* 42. Civis est nemo in tanto populo, qui non, etc. *Or.* 1, 28. Cum ita dicat, se adhuc reperire discipulum, quem quidem probaret, potuisse neminem. *Leg.* 2, 16. Vir nemo bonus ab improbo se donari vult: cf. *Drak.* ad *Liv.* 3, 60, 3. *Cic. N. D.* 2, 32. Naturae sollertiam nemo opifex consequi potest imitando. *Nep. Att.* 19. Caesari fortuna conciliavit, quod nemo adhuc civis Romanus quivit consequi.] ℙ Aliquando additur *homo.* *Cic. N. D.* 2, 38. Ut per biduum nemo hominem homo agnosceret. *Id. Fam.* 13, 55. Ut hominem neminem pluris faciam. *Ter. Ad.* 2, 3, 6. Fratrem homini nemini, etc. Ubi *Don.* Nove auribus nostris, sed veterum consuetudine locutus est: nam cum *nemini* hominem significet, quid opus fuit dicere *homini nemini?* Sed, ut diximus, figura est ἀρχαϊσμός. *Pl. Pers.* 2, 2, 29. Nemo homo unquam ita arbitratus est. ℙ Item *alius, alter, quisquam, unus.* *Cic. Att.* 11, 9. *f.* Alium enim, cui illam commendem, habeo neminem. *Id. Mil.* 17. Ut neminem alium, nisi T. Patinam, rogasset. *Plin.* 2, 25, 23. Nemini compertum alteri, quod sciam. *Ter. Ad.* 3, 2, 55. Nam hercle alius nemo respicit nos. *Id. Eun.* 5, 9, 1. ecquis me vivit hodie fortunatior? Nemo hercle quisquam. *Gell.* 2, 6. *med.* Nemo quisquam tam efflictis est moribus, quin faciat, etc. *Liv.* 28, 35. *med.* Ita ut nemo unus externus magis enixe adjuverit rem Romanam. [*Adde 2, 6. eos inter se, quia nemo unus satis dignus regno visus sit, partes regni rapuisse; et 3, 12. neminem unum esse, cujus magis opera putet rem restitutam. *Tac. A.* 14, 45. Nemo unus contra ire ausus est; et *H.* 1, 82. neminem unum destinare irae poterant.] ℙ Genitivus *neminis* infrequentis est usus. *Pl. Capt.* 3, 5, 107. neminis Misereri certum est, quia mei miseret neminem. Adde *Cat.* et *Enn.* ap. *Fest.* et *Lucil.* ap. *Non.* 2, 575. [*Cic. Att.* 14, 1. in sermonem se post Idus Mart. praeterquam Lepidi venisse neminis: ita *Orell.*] ℙ Infrequentius est adjunctum rebus. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 744. Mandavit annos, neminem excepit diem.

[NĔMON, ontis, m. νέμων, distribuens, pascens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 2032, 2. M. Herennius M. F. Nemon. *F.*]

NĔMORĀLIS, e, adj. ὑλαῖος, ad nemus pertinens,

nemorensis. *Ov. Am.* 3, 1, 5. Hic ego dum spatior tectus nemoralibus umbris. *Id. A. Am.* 1, 259. suburbanae templum nemorale Dianae, *h. e.* quae in loco prope Ariciam colebatur. Sic *Stat. Silv.* 1, 3, 76. Aegeriae nemoralem abjungere Phoeben. (V. v. sq.) *Ov. Met.* 3, 157. nemorale antrum. *Id. Fast.* 6, 59. et *Mart.* 13, 19. Aricia nemoralis, *h. e.* nemori apposita.

NĔMŌRENSIS, e, adj. nemoralis, silvestris. *Colum.* 9, 4. *f.* Sed ex omnibus deterrimae notae mel habetur nemorense, quod ex sparto atque arbuto provenit. ¶ Saepe refertur ad nemus juxta Ariciam, cum lacu sacro, ubi Diana colebatur, quae ideo Nemoralis, et Nemorensis est appellata: et ipse locus, veluti per antonomasiam, *nemus Dianae* dictus est ap. *Plin.* 35, 7, 33., *Ov. Fast.* 3, 261. et *Vitr.* 4, 7. *f.* Sic *Strabo l.* 5. *med.* Τὸ δ' Ἀρτεμίσιον, ὃ καλοῦσι Νέμος. *Serv.* ad *A.* 7, 516. hunc lacum *speculum Dianae* dictum ait. *Inscr.* ap. *Grut.* 41, 7. Dianae Nemorensi Vestae sacr., etc. et *ib.* 8. Dianae Opifer. Nemorensi L. Appulejus, etc. *Prop.* 3, 21, 25. Albanusque lacus socii Nemorensis ab unda. ¶ *Rex Nemorensis*, rex sacrorum Dianae Nemorensis. *Suet. Cal.* 35. Nemorensi regi, quod multos jam annos potiretur sacerdotio, validiorem adversarium subornavit. ¶ *Nemorense*, villa Caesaris ad illud Ariciae nemus. *Cic. Att.* 6, 1. *f.* Caesarem in Nemorensi aedificando diligentiorem fore. *Id. ib.* 15, 4. *f.* L. Caesar, ut veniam ad se, rogat, in Nemus. *Suet. Caes.* 46. Villam in Nemorensi a fundamentis inchoatam, magnoque sumptu absolutam, quia non tota ad animum ei responderat, totam diruisse, quamquam tenuem adhuc et obaeratum.

NĔMŌRĬCULTRIX, icis, f. quae nemora incolit. *Phaedr.* 2, 4. Sus nemoricultrix, *h. e.* aper.

NĔMŌRĬVĂGUS, a, um, adj. vagans in nemoribus. *Catull.* 63, 72. Ubi cerva silvicultrix, ubi aper nemorivagus.

NĔMŌRŌSUS, a, um, adj. ὑλώδης, nemoribus abundans. *Virg. A.* 3, 270. Jam medio apparet fluctu nemorosa Zacynthos. *Plin.* 35, 11, 38. Nemorosum hospitium. *Id.* 4, 8, 15. Nemorosa convallis. *Id.* 5, 1, 1. et *Ov. A. Am.* 3, 427. Atlas opacus, nemorosus. *Plin. alter ep.* 8, 8. Collis antiqua cupressu opacus, nemorosus. *Colum.* 2, 2. *med.* Nemorosus arboribus locus. *Plin. senior* 12, 1, 5. Cupressus nemorosa vertice, et se vastis protegens ramis. *Sil.* 13, 595. vasta comas, nemorosaque brachia fundit Taxus.

*NEMOSSUS, i, Νεμωσσὸς, urbs Galliae Aquitanicae, ad Ligerim amnem, metropolis Arvernorum. *Lucan.* 1, 419. ¶ *Augustonemetum* audit *Tab. Peut.*, astipulante *Ptolemaeo.* ¶ Dicta est et serius *Arverni*, teste *Sidon. ep.* 7, 7. Item *urbs Arverna. Id. ep.* 3, 12. ¶ Hodie, aiunt, est *Clermont. B. A.*

NEMPĔ, adv. δηλαδή, videlicet, scilicet, nimirum, quippe: [*Ex *nam — pe.* V. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 86. II. 7. et §. 172. p. 691. — Continet semper interrogandi quoddam genus cum levi quadam dissentionis, repugnantiae, dissimulationis, acerbitatis, etiam ironiae significatione, ita quidem, ut affirmando, asseverando, declarando et insultando inserviat tum, cum quis fretus rei veritate colligat, etiam alterum esse concessurum: nostr. *doch wohl, doch; das heisst doch; du meinst doch;* etc. Nunquam est concedentis et explicantis, nostr. *nämlich.* V. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 172. p. 691. *Zumpt. Gr. L.* §. 278 et 345. *Heindf.* ad *Hor. Sat.* 1, 10, 1. *Herz.* ad *Caes. B. G.* 8, 1. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 13, 37. *Cort.* ad *Lucan.* 4, 806. et al.] *Pl. Merc.* 4, 4, 36. *Co.* scio jam, quid velis: Nempe hinc me abire vis. *Ly.* volo, inquam. *Co.* abibitur. *Cic. Mil.* 6. Quid ergo tulit? nempe ut quaereretur. *Ter. Andr.* 1, 1, 2. Adesdum: paucis te volo. *So.* dictum puta: Nempe ut curentur recte haec. *Cic. Tusc.* 5, 5. Nempe negas, ad beate vivendum satis posse virtutem. *A.* prorsus nego. *Pl. Trin.* 2, 2, 47. *Ly.* Bene volo ego illi facere, si tu non nevis. *Phil.* nempe de tuo. *Ly.* De meo. *Id. As.* 2, 2, 72. Ita enimvero: sed tamen tu nempe eos asinos praedicas Vetulos, claudos, etc. *Ter. Andr.* 5, 4, 47. *Chre.* causa optima est: Nisi quid pater ait aliud. *Pam.* nempe. *Si.* id scilicet; et 1, 2, 24. Nempe ergo aperte vis, quae restant, me loqui. *Pers.* 3, 1. Nempe haec assidue? Et *Val. Fl.* 3, 512. Phrygiis concurrere monstris Nempe virum, et pulcro reserantem Pergama ponto Vidimus.

NĔMUS, ŏris, n. νέμος, ὕλη, silva, lucus, locus pascuus. *Festus* ait significare silvam amoenam: item locum, qui campos et pascua habeat: a νέμω, pasco. Hoc sensu *Ov. Met.* 1, 568 Est nemus Hemoniae, praerupta quod undique claudit Silva: vocant Tempe. *Virg. Ecl.* 6, 56. nemorum jam claudite saltus. *Sen. Herc. Oet.* 137. gratum pecori montivago nemus. ¶ Discrimina inter *nemus*, *lucum*, et *silvam* attulimus in LUCUS. Latini saepe promiscue utuntur. *Cic. Har. resp.* 11. *extr.* Matrem magnam accepimus agros et nemora cum quodam strepitu fremituque peragrare. *Id. Div.* 1, 50. Multos nemora silvaeque, multos amnes aut maria commovent. *Hor. Od.* 1, 1, 30. Nemus gelidum. *Ov. Her.* 12, 67. et piceis, et frondibus ilicis atrum. *Id. Fast.* 6, 9. densum arboribus. *Id. Met.* 2, 418. quod nulla ceciderat aetas; et *ib.* 1, 479. nemorum avia lustrat. ¶ De nemore Aricino Dianae sacro, V. NEMORENSIS. ¶ Regina nemorum est ipsa Diana. *Sen. Hipp.* 406. ¶ Per synecdochen, ligna nemoris. *Id. Herc. Fur.* 1216. structum acervans nemore congesto aggerem. [*Ita saepius poetae *nemora* pro singulis arboribus, etiam frondibus arborum usurpant. V. *Cort.* ad *Lucan.* 1, 453. et 2, 409.] ¶ De una platano *Mart.* 9, 62. Auctorem dominumque nemus sentire videtur. Alii leg. *dominumque suum.*

NEMUT, nisi etiam, vel nempe. *Cato* ap. *Festum.*

NĒNĬĂ et Naenia, ae, f. ὀλοφυρμὸς, ἐπικήδειον, νηνία, lessus, carmen funebre, praecipue ultimum illud, quod in funere laudandi gratia cantabatur ad tibiam ante cadaver sepultum, ut *Festus* docet. Cujus moris rationem affert *Macr. Somn. Scip.* 2, 3., quia animae post corpus ad originem dulcedinis musicae, id est ad coelum redire credantur. *Scalig.* in *conjectan. Varr.* docet ex *Polluce*, esse vocem Phrygum, quorum etiam inventum esse canendi ad tibiam laudes mortuorum, et ab iis praeficas coepisse. *Diomed.* 3, 482. Apud Romanos id carmen *(elegia)*, quod cum lamentatione extremum atque ultimum mortuo accinitur, nenia dicitur, παρὰ τὸ νείατον, *h. e.* ἔσχατον. *Cic. Leg.* 2, 24. Honoratorum virorum laudes in concione memorentur, easque etiam cantu ad tibicinem prosequantur, cui nomen nenia: quo vocabulo etiam Graeci cantus lugubres nominant. *Hor. Od.* 2, 20, 21. Absint inani funere neniae. *Suet. Aug.* 100. Funus triumphali porta ducendum, canentibus neniam principum liberis. ¶ Dicitur de aliis carminibus moestis, ut ap. *Hor. Od.* 2, 1, 37. Ceae retractes munera neniae; et *ib.* 3, 28, 16. Dicetur merita Nox quoque naenia. ¶ *Soricina nenia,* est stridor, et questus, et quasi nenia soricis deprehensi in muscipula, ubi constrictus, et veru, stimulo, stilove confossus moritur. *Pl. Bacch.* 4, 8, 46. Si tibi est machaera, et nobis veruina est domi: Qua quidem te faciam, si tu me irritaveris, Confossiorem soricina nenia. Eodem fere modo *Donat.* interpretatur ad *Ter. Eun.* 5, 7. *f.* ¶ Jocalariter *Pl. Ps.* 5, 1, 32. id fuit nenia ludo, *h. e.* ludum in luctum mutavit. *Id. Truc.* 2, 1, 3. Huic homini amanti mea hera dixit neniam de bonis. Nam fundi, et aedes obligatae sunt ob amoris prandium. ¶ Dicitur item de incantamentis, quia in his mortuorum, maniumque mentio fit. *Hor. Epod.* 17, 28. Sabella pectus increpare carmina, Caputque Marsa dissilire nenia. ¶ Et quia funebres illi versus a praeficis conductis cantari coepti sunt, quae multa incondita, atque inepta, bonarum litterarum rudes admiscere consueverunt, ut *Non.* 2, 594. tradit; *nenia* interdum dicitur quodlibet carmen vulgare, translaticium, nugatorium, ineptum. *Phaedr. prol.* 3. legesne potius viles nenias? *Hor. Ep.* 1, 1, 62. Roscia, dic, sodes, melior lex, an puerorum Nenia, quae regnum recte facientibus offert? *Arnob.* 7, 237. Somni quiete Dii solvuntur, occuparique ut hoc possint, lenes audiendae sunt neniae, *h. e.* nugatorii cantus, quibus nutrices sopiunt infantes: Itali *cantar la ninna nanna* dicunt. *Id.* 6, 197. Cum plectro et fidibus Delius citharista, gestus servans cantaturi, et nenias histrionis. ¶ Res quoque ipsae nugatoriae *neniae* appellari videntur. *Arnob.* enim *l.* 7. postquam irrisit carnem strebulam, rumam, hiras, et hujusmodi, qûae diis offeruntur in sacris, inquit p. 231. Neque prius iras Dii, atque animos ponunt, nisi sibi adoleri paratas conspexerint naenias, offasque penitas. Adde p. 229. *extr.* Sed rectius alii utroque loco leg. *taenias*, h. e. exta taeniarum more prosecta. ¶ Denique *Nenia* nomen est Deae funerum praesidis. *Id.* 4, 131. In tutela sunt Orbonae orbati liberis parentes: in Neniae, quibus extrema sunt tempora. Adde *August. C. D.* 6, 9. *f.* ex *Varr.* Ejus sacellum fuit Romae ultra portam Viminalem, teste *Festo.* ¶ Scribitur et *Naenia:* et ita ex ordine litterarum habetur ap. *Fest.* Diphthongum abjiciunt *Voss.*, *Dausqu.*, *Cellar.*

NĒNŪ, non, ap. veteres. *Lucil.* ap. *Non.* 2, 580. Nenu molestum est. *Varr. ib.* Si hodie nenu venis. *Lucr.* 4, 713. Nenu queunt rapidi contra constare leones. Adde 3, 200. ¶ Etiam *neno* dixisse videntur. *Ter. Eun.* 1, 1, 7. Atque ubi pati non poteris, cum neno expetet. Plerique omnes leg. *nemo.* ¶ *Reperitur et *naenu.* Alii *nenum* scribunt. *B. A.*

*NENUM. V. NENU. f. *B. A.*

NĔO, es, evi, etum, a. 2. νέω, νήθω, κλώθω, filum torqueo, vel duco. *Plin.* 33, 3, 19. Superque omnia netur ac texitur lanae modo, et sine lana. *Ov. Medic. fac.* 14. Assiduo durum pollice nebat opus. *Id. Fast.* 2, 771. Sic sedit, sic culta fuit, sic stamina nevit. *Id. Pont.* 1, 8, 64. Nerunt fatales fortia fila Deae. *Tibull.* 1, 8, 1. Hunc cecinere diem Parcae fatalia nentes Stamina. *Just.* 1, 3. Invenit eum purpuram colo nentem. *Mart.* 6, 3. Et totam Phryxi Julia nebit ovem. *Pl. Merc.* 3, 1, 20. Subtemen tenue nere. *Claud. in Eutrop.* 1, 274. stamine nesse. ¶ Nentis feminae descriptionem habes ap. *Catull.* 64. a *v.* 311. ¶ In illo *Tibulli* 3, 3, 36. Stamina qui ducunt, quaeque futura neunt: *Scal.* v. *neunt* ducit a *neeo:* alii a *neo*, *is.* Sed multo rectius alii leg. *canunt.* [*Est haec emendatio *Heinsii* ad *Ov. Ep.* 17, 194. ubi v.] ¶ Significat etiam implectere. *Virg. A.* 10, 818. Et tunicam *(transiit)*, molli mater quam neverát auro. *Plin.* 17, 20, 33. Inter se radices serpunt, mutuoque discursu nentur.

*NEO vel Neon, onis, m. nomen proprium virorum. Neonem Boeotium memorat *Liv.* 44, 43. Thebanum *Id.* 45, 31. *B. A.*

*NEOBULE, es, f. Νεοβούλη, Lycambis filia, Archilocho poetae promissa, postea negata. V. ARCHILOCHUS. ¶ Neobule, Hebri adolescentis Liparei amore capta. De ea *Hor. Od.* 3, 12, 6. *B. A.*

[NĔOCAESĂRĬENSIS, e, adj. ad Neocaesaream pertinens, Ponti Polemoniaci olim nobilissimam urbem, cujus meminit *Plin.* 6, 3, 3., [*Adde *Tab. Peut.* Gr. Νεοκαισάρεια.] nunc *Niksâ* vel *Nixaria. Inscr.* ap. *Mur.* 1062, 7. Herenniae Palaestrae Neocaesariensi, etc. *F.*]

*NEOCLES, is et i, m. Νεοκλῆς, pater Themistoclis. *Nep. Them.* 1. V. NEOCLIDES. ¶ Item Epicuri philosophi pater. *Cic. N. D.* 1, 26. Cf. *Laert.* 10, 1. *Aelian. V. H.* 2, 12. ¶ Et pictor quidam, de quo *Plin.* 35, 11. *B. A.*

NĔOCLĪDES, ae, m. Νεοκλίδης, filius Neoclis, vel nepos. *Ov. Pont.* 1, 3, 69. Arma Neoclides qui Persica contudit armis, *h. e.* Themistocles.

NĔOCŌRUS, i, m. νεωκόρος, aedituus, qui verrendi, purgandi, ornandique templi curam habet: a νεὼς, Attice pro ναὸς, templum, et κορέω, verro, purgo, orno. Neocori officium, suppresso nomine, memorat his verbis *Firm. Math.* 3, 7. *n.* 9. In nono loco Venus ex horoscopo constituta faciet etiam in templis manere sordide. *Id. de err. prof. relig. med.* Hic *(Serapis)* in Aegypto colitur, hic adoratur, hujus simulacrum neocororum turba custodit. ¶ *Neocorus* postea dictus etiam est templi antistes, qui nempe caeremoniis, et sacrificiis rite celebrandis praeerat. *Inscr.* ap. *Grut.* 1102, 2. Vettio Agorio Praetextato V. C., pontifici Vestae, neocoro, hierophantae, patri sacrorum, etc. ¶ Aliquando ipsi populi et civitates suorum numinum, et nonnunquam etiam alicujus Augusti neocoros se appellabant, ut publice pietatem suam testarentur. Ita porro Ephesii se vocare dicuntur propter templum Dianae ap. *D. Lucam Act. Ap.* 19, 35. Τίς ἐστιν ἄνθρωπος, ὃς οὐ γινώσκει τὴν Ἐφεσίων πόλιν νεωκόρον οὖσαν τῆς μεγάλης Θεᾶς Ἀρτέμιδος, καὶ τοῦ Διοπετοῦς; sic urbs Neapolis in regione Samaritide neocorum Philipporum Augg. se appellat in nummis ap. *Mionnet Descript. des méd. ant.* T. 5. p. 508. Col. Neapol. neocoro. Consule *Eckhel. D. N. V.* T. 4. p. 288 — 306. [*Hunc locum multis auxit atque emendavit *F.*]

[NĔOCRĂTES, is, m. nuper potens: a νέος, novus, et κρατέω, potens sum. Est nomen servile R. in *Inscr.* ap. *Grut.* 1131, 8. *F.*]

*NEOCRĒTES, um, Νεοκρῆτες, *h. e.* novi Cretes, pars exercitus Antiochi regis, sic dicti quod Cretensium in morem armati sunt. *Liv.* 37, 40. *extr. B. A.*

NĔŌMĒNĬĂ, ae, f. νεομηνία, nova luna, vel prima dies lunae, aut mensis. Graeci enim suos menses ad lunae cursum dirigebant, et a primo novae lunae die menses suos auspicabantur: a νέος, novus, et μήνη, luna. *Tert. Idol.* 14. ex *Isai.* 1, 13. et *adv. Marc.* 1, 20. ex *Osee* 2, 11.

[NĔON, onis, m. juvenculus, dimin. a νέος, juvenis. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 296. *n.* 257. Neon ver*na* lib*ertus.* Alia ap. *Mur.* 1507, 9. Memoriae G. Vecticii Neonis. ¶ Est etiam nomen proprium ap. Graecos. *Liv.* enim 44, 43. Neonem Boeotium, et 45, 31. Thebanum memorat. *F.*]

*NEONTICHOS, n. Νεοντεῖχος *Herod.* 1, 49. et *Straboni*, i. e. novus murus, oppidum in Aeolide. *Plin.* 5, 30. *Nep. Alcib.* 7. *B. A.*

NĔOPHYTUS, a, um, adj. νεόφυτος, *h. e.* nuper plantatus: a νέος, novus, et φυτὸς, plantatus. Translate ita dicitur, qui recens ad Christianam religionem accessit. *Tert. Praescr. haeret.* 4. Nunc neophytos collocant, nunc, etc. ¶ [In antiquis Christianorum monumentis saepissime *neofitus* et *neofita* insculptum legitur. *Inscr.* ap. *Don. cl.* 20. *n.* 64. Q. Peticio Habentio neofito, etc. et *ib. n.* 50. *Flavia* Jovina neofita. *F.*]

NĔOPTŎLĔMUS, i, m. Νεοπτόλεμος, cognomen Pyrrhi filii Achillis: a νέος, novus, et πολεμέω, bello, quod admodum puer ad bellum Trojanum ductus fuerit. *Cic. Or.* 2, 63. et *Tusc.* 2, 1. et *Serv.* in *A.* 2, 263. ¶ Item rex Molossorum, pater Olympiadis, quae Alexandrum M. genuit. *Just.* 7, 6. ¶ *Item dux Graecus, de quo *Nep. Eum.* 4. ¶ Et tragoediographus, Macedo, qui temporibus Philippi regis vixit. *Suet. Cal.* 57. *extr.* ¶ Neoptolemus tragoedia Ennii. *Cic. de re publ.* 1, 18. ed. *A. Maio. B. A.* ¶ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Malvas. Marm. Fels.* p. 253. Q. Vibius Q. F. Cl. Neoptolemus. *F.*]

*NEORIS, Asiae oppidum insigne, in Iberia, juxta Harmastim fluvium. *Plin.* 6, 10 *B. A.*

NĔOSSOTROPHĪUM. V. NESSOTROPHIUM.

NĔŎTĔRĬCĒ, adv. nove, recens. *Ascon.* in *Div. Verr.* 4. *f.* Hoc leviter a Cicerone dictum, et neoterice putant.

NĔŎTĔRĬCUS, a, um, adj. νεωτερικὸς, juvenis, recens: a νεώτερος, junior, ut Scriptores neoterici, quibus antiqui opponuntur. *Aurel. Vict. de orig. Gentis R. in.* Ut quisque neotericorum asseveravit. **Claud. Mamert. de statu anim.* 1, 3. Neotericus scriptor. *B. A.*

NĔPĂ et Nepas, ae, m. σκορπίος, Afrorum lingua est animal venenatum, cauda feriens, alio nomine *scorpius*, cujus natura est, ut in parietum latibulis delitescat, et cum aliquid senserit, retrocedat. *Festus* dubitat, num cancer sit, an scorpius, nempe quia utroque modo veteres usi, pro cancro *Plautus*, ut videtur, pro scorpio *Tullius* in *Arateis*. [Quod confirmat etiam *Lydus de magistrat. Rom.* 1, 42. Τὸν σκορπίον οἱ Ῥωμαῖοι πατρίως νέπαν καλοῦσιν, οἱονεὶ ἄποδα κατὰ στέρησιν; et *Schol. Cod. Palat.* ad *Odyss.* 4, 404. Νέποδες, ἢ ἄποδες τοῖς ποσὶν νηχόμεναι. *F.*] *Pl. Cas.* 2, 8, 7. Recessim cedam ad parietem, imitabor nepam. *Cic. Fin.* 5, 15. Cornibus uti videas boves, nepas aculeis. ℙ Verius est esse scorpionem, ut et *Non.* docet 2, 592., unde pro signo illo coelesti *Cic.* in *Arat. N. D.* 2, 42. de Ophiucho: Atque oculos urget pedibus, pectusque Nepai: ubi *Aratus* habet Σκορπίος ὀφθαλμῶν τε, etc. *Colum.* 11, 2. *med.* Pridie Non. Maji Nepas medius occidit. *Id.* 10, 56. trepidus profugit chelas, et spicula Phoebus Dira Nepae. Adde *Cic.* in *Arat.* 418 et 438. et *Manil.* 2, 32. et 4, 356. Porro *Nepai* supra allato *Cicer.* loco genitivus est antiquus, ut *terrai frugiferai*. ℙ Pro cancro est etiam in illo *Sereni Samm.* 13. de oculorum dolore mitigando: seu *v.* 199. Viventisque nepae lumen gestatur amicum. *Plin.* 32, 7, 24. Cancri oculos adalligatos collo mederi lippitudini dicunt.

NĔPARCUS, a, um, adj. non parcus. *Pl. Ps.* 1, 1, 77. id quidem tibi neparcus dabo. Ita leg. *Acidalius.* Alii melius *ne parsis*, h. e. ne peperceris.

*NEPENSIS, e, adj. i. q. Nepesinus, ut *Nepensis colonia* ap. *Front. de colon. B. A.*

NĒPENTHES, n. indecl. νηπενθὲς, h. e. tristitiam et dolorem fugans: a νη, particula privativa, et πένθος, luctus. Hoc nomine vocatur herba, quam quidam eandem ac buglosson esse putant, quod vino injecta hilaritatem inducat. *Plin.* 21, 21, 91. et 25, 2, 5. ℙ Vox est ab *Homero* primum usurpata *Odyss.* 4, 221., ubi consule ejus interpretes. *Macr. Sat.* 7, 1. Si Homeri latentem prudentiam scruteris altius, delenimentum illud, quod Helena vino miscuit (*Odyss. l. c.*) Νηπενθές τ', ἄχολόν τε, κακῶν ἐπίληθον ἁπάντων, non herba fuit, non ex India succus, sed narrandi opportunitas, quae hospitem moeroris oblitum flexit ad gaudium.

NĔPĔSĪNUS, a, um, adj. ad Nepet pertinens, quod est oppidum Etruriae, nunc *Nepi*, non longe a Soracte monte: ut Nepesinus ager, *Liv.* 5, 19. ℙ *Nepesini, orum*, ejus oppidi cives. *Id.* 6, 9. et 10.

NĔPET, n. indecl. Νέπετα, opp. Etruriae, de quo V. in v. praec. *Plin.* 3, 5, 8. ℙ Dicitur et *Nepete*, paenult. br., *Nepte*, et *Nepe*, n. *Liv.* 6, 21. et 27, 9. et *Vell.* 1, 14.

NĔPĔTĂ, ae, f. herba hortensis, quam inter eas, quae mali succi sunt, *Cels.* 2, 21. recenset. [**Italiänische Katzenmüntze*, Nepeta Italica, *Willd.*] Ex ea vinum fieri *Plin.* tradit 14, 16, 19. *n.* 4.

[NĔPHĔLĂ et Nefela, ae, f. genus quoddam dulciorum ita tenue, ut nebulae, quam Graeci νεφέλην dicunt, simile sit. *Not. Tir.* p. 176. Nefela, nucunculus, favus, subitillum. ℙ Est item cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 359, 2. Aponia Nephela. *F.*]

NĔPHĔLAEUS, a, um, adj. ad Nephelen pertinens, ut Nephelaeum pecus, idest aries aurei velleris, qui Phryxum, et Hellen Nepheles filios per mare vexit. *Val. Fl.* 1, 56. I decus, et pecoris Nephelaei vellera Grajo Redde tholo.

NĔPHĔLĒ, es, f. Νεφέλη, vox Graeca, nubem significans. *Sen. Herc. Oet.* 491. Nessus, quem gravida Nephele Thessalo genuit duci, *h. e.* Ixioni. V. IXION. ℙ Est hoc nomine uxor Athamantis, mater Phryxi, et Helles. Hinc

NĔPHĔLĒĬĂS, ădis, f. patronym. filia Nepheles. *Lucan.* 9, 956. Qua pelago nomen Nepheleias abstulit Helle.

NĔPHĔLĒIS, ĭdos, f. Nepheleias. *Ov. Met.* 11, 195. Angustum citra pontum Nepheleidos Helles.

[NĔPHĔLĬON, ii, n. νεφέλιον, herba eadem ac personata, ap. *Appul. Herb.* 36. *F.*]

*NĔPHĔLIS, idis, f. Νεφελίς, promontorium Ciliciae Tracheae s. Asperae. *Liv.* 33, 20. *B. A.*

*NĔPHĔRIS, is, Νέφερις, Africae Propriae oppidum, in Zeugitana, non procul a Carthagine. *Liv. epit.* 51. *B. A.*

[NĔPHRĪTIS, idis, f. νεφρῖτις, morbus renum. *Isid. Or.* 4, 7. Nephritis a renum languore nomen accepit: renes enim Graeci νεφροὺς dicunt. *Coel. Aurel. Tard.* 5, 3. eundem morbum vocat renalem passionem, ejusque remedia ibidem enumerat. *F.*]

[NĒPHŪSĂ, ae, f. νήφουσα, vigilans, sobria, part. verbi νήφω, vigilo, sobrius sum. Est cogn. libert. R. *Inscr.* ap. *Donat.* 416, 15. L. Arruntius Apollonius Nephusae L. suae carissimae. *F.*]

NĔPOS, otis, m. perraro f. ἔγγονος, υἱωνός, filius filii, vel filiae meae: et refertur ad avum, et aviam. *Festus* ab eo compositum dicit, quod natus post sit patri, quam filius. Alii ducunt a νέπους, quia non sit ποῦς, h. e. pes, seu fundamentum generis: alii a νέος παῖς, novus puer: alii a νέος, cum digammate Aeolico νέFος, novus enim est filius filii. *Cic. Dejot.* 1. Qui nepos avum in discrimen capitis adduxerit. *Id. Tusc.* 1, 35. Metellum multi filii, filiae, nepotes, neptes in rogum imposuerunt. *Paul. Dig.* 38, 10, 10. §. 2. Nepos quoque dupliciter intelligitur, ex filio, vel filia natus: idem est et in nepte. *Cajus ib.* 1. Secundo gradu sunt supra avus, avia: infra nepos, neptis. ℙ *Nepos ex filio*, vel *filia* idem est ac *nepos* absolute: sed tunc ita loquimur, cum significare volumus, ex qua parte sit nepos. *Cic. Brut.* 76. C. Sicinnius Q. Pompeji ex filia nepos. *Cels. Dig.* 2, 14, 33. Avus neptis nomine, quam ex filio habebat, dotem promisit. *Scaev. ib.* 44, 4, 18. Avus nepotibus ex filia legavit singulis centena. *Gell.* 13, 19. M. Cato M. Catonis censorii ex filio nepos. Adde *Modest. ib.* 37, 9, 4. et *Cajum ib.* 26, 4, 7. ℙ *Nepos fratris*, aut *sororis*, vel *ex fratre*, aut *sorore* non est mei fratris, aut sororis filius, sed filius filii fratris mei, aut sororis. *Suet. Caes.* 27. Octaviam sororis suae neptem, conditione ei detulit, *h. e.* filiam Atiae, cujus mater erat Julia Caesaris soror. *Tac. A.* 4, 44. Hunc admodum adolescentulum sororis nepotem seposuit Augustus in civitatem Massiliensem, *h. e.* filium Marcellae, quae matrem habuerat Octaviam sororem Augusti. *Quint. prooem. l.* 4. Cum mihi Domitianus Augustus sororis suae nepotum delegaverit curam, *h. e.* filiorum Flaviae Domitillae, quae erat filia Domitillae sororis Domitiani. ℙ Aliquando per *nepotem fratris*, aut *sororis*, vel *ex fratre* aut *sorore* intelligimus filium fratris, vel sororis, qui Italice vulgo dicitur *nipote*, [**Neveu, Neffe*] Graece ἀδελφιδοῦς, et ἀδελφιδῆ: et refertur ad patruum, avunculum, et amitam, materteram: cum enim fratris, vel sororis meae filius propria appellatione careat, facile ad proximum *nepotis* confugimus, qua filius filii filiaeve meae nominatur. In *Suppositis Plautinis Amphitr. scena*, quae incipit, *Quis tam vasto*, *v.* 49. Ego idem ille sum Amphitruo, Gorgophones nepos, *h. e.* quae fuit soror patris mei, atque adeo amita mea. *Spart. Hadr.* 2. *f.* Nepte per sororem Trajani uxore accepta, *h. e.* Sabina filia Matidiae, quae fuit Marcianae Trajani sororis filia, atque adeo ejusdem Trajani *pronipote*, id est neptis sororis Trajani: qua ratione *Eutr.* 7, 1. Octavianum, seu Octavium vocat nepotem C. Caesaris, quia filius erat Atiae, cujus mater Julia C. Caesaris soror. *Inscr. sub Gallieno* ap. *Reines. cl.* 8. *n.* 37. Avunculus nepoti bene merenti. *Venant. carm.* 6, 4, 16. Non cecidit patruus, dum stat in urbe nepos. *Hieron. in Chron. Euseb. f.* et *Oros.* 7, 28. Licinius adolescens Licinii Augusti filius, Constantini autem ex sorore nepos, *h. e.* filius Constantiae sororis Constantini. *Hieron. ep.* 60. *n.* 9. Ut primum, si fieri posset, sororem cum parvulo viduam; deinde, si consilium illa respueret, saltem nepotem dulcissimum conservares. Adde his *Suet.*, cujus haec sunt verba, *Caes.* 83. Tres instituit heredes sororum nepotes, C. Octavium, L. Pinarium, Q. Pedium. Sed *Suet.* per figuram ζεῦγμα locutus videtur, et Pedium Pinariumque, qui Juliae sororis Caesaris filii erant, conjunxisse cum Octavio, qui natus erat ex Atia filia Juliae minoris, quae itidem Caesaris soror fuit. Itaque Octavius vere nepos erat sororis Caesaris (et ita appellatur a *Vell.* 2, 59. et *Ep. Livii* 116., tametsi hoc posteriore loco al. leg. *ex sorore nepos*), Pedius autem, et Pinarius sororis filii, sed tamen a *Suet.* eadem cognationis appellatione comprehensi. Antiquiores his Latinos scriptores, qui fratris sororisve filium *nepotem* dixerint, non facile invenies. ℙ Quandoque *nepotes* dicuntur posteri, proprie quidem qui recta linea per patrem et matrem descendunt; improprie qui etiam obliqua per fratres, et sorores, ἀπόγονοι. *Virg. A.* 6, 865. Filius anne aliquis magna de stirpe nepotum? et *ib.* 885. de Marcello: animamque nepotis His saltem accumulem donis. *Hor. Od.* 2, 13, 3. in nepotum Perniciem, opprobriumque pagi. *Ov.* Cupidinem alloquens *Pont.* 3, 3, 62. Caesar, ab Aenea qui tibi fratre nepos. *Sidon. carm.* 11, 52. Ommatius majorum major avorum, Patriciaeque nepos gentis. *Catull.* 58, 5. Glubit magnanimos Remi nepotes. [**Lucan.* 7, 207. Haec et apud seras gentes, populosque nepotum, cet., cf. *ib.* 8. *extr.*] ℙ De bestiis. *Colum.* 6, 37. de mulis: Ejusmodi admissarius nepotibus, quam filiis, utilior est. Adde 7, 2. *f.* ℙ De arboribus. *Virg. G.* 2, 58. arbos Tarda venit, seris factura nepotibus umbram, *h. e.* arbusculis, quae ex ea oriuntur. Ita *Serv.*: sed rectius intelliges de nepotibus et posteris hominum. [**V. Burm.*] ℙ In vitibus *nepos* est palmes novus e palmite egrediens in alis foliorum, quia flagellum gignit pampinum, hic alium pampinum, qui flagelli veluti nepos est. *Colum.* 4, 10. Semina, ut materiam educaverint, abradenda, et nepotibus, quos pampinator in superiore parte omiserat, liberanda censemus; et *ib.* 6. *med.* Omnes intra id spatium nepotes enatos saepius decerpemus. ℙ Praeterea *nepos* translate dicitur, qui prodigus est, et rem familiarem absumit. *Festus* inde ducit, quod prodigis non magis res sua familiaris curae est, quam iis, quibus pater, avusque vivunt. Alii, quod pueri parentibus orbati, si in avorum potestate sint, qui solent esse indulgentiores, fere patrimonium dissipent, metu parentum sublato. Alii, quod frugalitas propria antiquorum virtus fuerit: eorum, qui post eos venere, *h. e.* nepotum, luxus et prodigentia vitium sit fere commune. *Cic. Cat.* 2, 4. Quis ganeo, quis nepos, quis adulter? *Id. Agr.* 1, 1. Ut non sit minus in populi R. patrimonio nepos, quam in suo. *Id. Quint.* 12. Quis tam perditus ac profusus nepos, non adesa jam, sed abundanti etiam pecunia sic dissolutus fuisset, ut fuit Sex. Naevius? *Hor. Ep.* 1, 32. haud paravero, Quod aut avarus, ut Chremes, terra premam, Discinctus aut perdam, ut nepos. ℙ Feminino genere pro *neptis*. *Enn.* ap. *Non.* 3, 147. et ap. *Fest.* in *Recto*, et *Charis.* 1, 70. Ilia dia nepos, quas aerumnas retulisti? *Inscr.* ap. *Grut.* 477, 5. Flavia Valeriana nepos; et 678, 11. Etereja Fortunata nepoti suae. V. NEPTIS. ℙ *Nepos* fuit etiam cogn. R. in gente Cornelia, Licinia, Pompeja, Caecilia, etc., in qua quidem postrema Q. Caecilius Metellus consul ann. U. C. DCLVI. alterum Nepotis cogn. est consecutus, quia, ut constat ex *Ascon.* in *Or. pro C. Cornel.*, avum habuerit Q. Caecilium Metellum, cui ob res strenue gestas Macedonici etiam cogn. inditum est. E contrario Q. Caecilius Metellus consul ann. U. C. DCLXXXXVII., ut ait *Val. Max.* 9, 14. *n.* 4., idem cogn. a nepotalibus moribus accepit. Hujusmodi autem cogn. quandoque nomini gentilicio ita praemittitur, ut *Nepos Cornelius*, *Nepos Licinius*, quod aliis cogn. accidisse, ostendimus pluribus allatis exemplis in V. COGNOMEN. ℙ *C. Cornelius Nepos*, scriptor Latinus aureae aetatis vere aureus, patria fuit Veronensis, ex vico Hostilia ad Padi ripas: floruit temporibus Ciceronis, Caesaris, Catulli, etc., Latinamque linguam plurimis scriptis illustravit: ex quibus unus tantum liber, et ne hic quidem integer aetatem tulit, de Vitis excellentium imperatorum, item de Vita T. Pomponii Attici: qui sub nomine Aemilii Probi, per summam sui auctoris injuriam, aliquandiu prodiit. Ejus nitorem, elegantiam, et puritatem qui laudare velit, actum egerit, cum vel unius pagellae lectio Romani sermonis amatorem satis superque alliciat, et in sui admirationem trahat.

NĔPŌTĀLIS, e. adj. luxu abundans, profusus. *Ammian.* 31, 5. In nepotali mensa diu discumbens, vino marcebat, et somno. *Appul. Met.* 2. *in.* Nepotalis luxus.

NĔPŌTĀTUS, us, m. [**ἀσωτία.*] luxus, prodigentia. *Plin.* 9, 35, 56. Subeunt luxuriae ejus nomina, et taedia, exquisita perdito nepotatu. *Id.* 14, 4, 6. Nec nisi in nepotatu, singulis testis millia nummum.

[NĔPŌTĬĀNUS, i, m. ad nepotem pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 423, 4. Q. Julius Nepotianus. *F.*]

[NĔPŌTILLĂ, ae, f. dimin. neptis, nepticula. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 31. *n.* 148. L. Septimiae Patabinianae nepotillae Odaenathianae, etc. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 916, 1. Julia Nepotilla. *F.*]

NĔPŌTĪNUS, a, um, adj. luxuriosus, immoderatus. *Suet. Cal.* 37. Nepotinis sumptibus omnium prodigorum ingenia superavit. Alii leg. *nepotatus.* ℙ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 351, 1. Papius Nepotinus. *F.*]

NĔPŌTOR, aris, atus sum, dep. 1. ἀκολασταίνω, luxuriose et prodige vivo. *Sen. Ben.* 1, 15. Veto liberalitatem nepotari, *h. e.* in prodigalitatem verti. Alii explicant, Beneficium non dandum esse ei, qui nequiter profusurus sit. *Tert. Apol.* 46. *f.* Aristippus in purpura nepotatur.

NĔPŌTŬLĂ, ae, f. dimin. parva neptis. *Inscr.* ap. *Mur.* 1445, 9. Apule Nepotula.

NĔPŌTŬLUS, i, m. dimin. parvus nepos. *Pl. Mil. a.* 5. *v.* 20. Si te salvum hinc mittemus Venereum nepotulum.

NEPTĬCŬLĂ, ae, f. dimin. parva neptis. *Symmach. ep.* 6, 33. (al. 32.) Nepticulae meae infirmitas. Adde *Not. Tir.* p. 80.

NEPTIS, is, f. υἱωνή, θυγατριδῆ, quae ex filio, filiave nata est. *Cic. Brut.* 58. Et filias ejus Mucias ambas, et neptes Licinias. *Suet. Aug.* 73. Vestis ab uxore, et filia, neptibusque confecta; et *ib.* 31. Si cujusquam neptium suarum competeret aetas. V. NEPOS. ℙ [Masculino genere pro *nepote*. *Inser.* ap. *Mur.* 692, 2. et *De-Lama Guida al Mus. di Parma* p. 96. M. Coelius Vot. Verus L. Coelio Vero F., C. Coelio Vero nepti. *F.*]

NEPTŪNĀLIS, e, adj. Ποσειδώνιος, ad Neptunum pertinens, ut Neptunales ludi, ap. *Tert. Spect.* 6., qui absolute Neptunalia, τὰ Ποσειδώνια dicun-

tnr a *Varr. L. L.* 5, 3., *Charis.* p. 21., *Diomed.* p. 315., *Prisc.* p. 663. et *Auson. Ecl. de fer. R.* 19. Celebrabantur autem X. Kal. Aug. frondeis casis in ripa Tiberis excitatis, et tauro immolato. *Festus* in *Umbrae.* Umbrae vocabantur Neptunalibus casae frondeae pro tabernaculis. *Inscr.* ap. *Grut.* 376, 5. Quotannis per Neptunalia oleum in campo, et in thermis et balineis populo praeberetur; et 460, 3. Die Neptunaliorum praesentibus sportulae bini ✱ dividerentur. [*Quaedam adjecit *F.*]

*NEPTUNĬA, ae, f. herba, de qua *Appul. Herb.* 57. *B. A.*

NEPTŪNĬCŎLĂ, ae, comm. gen. Neptunum colens. *Sil.* 14, 443. Et Neptunicolae transverberat ora Telonis.

NEPTŪNĪNĒ, es, f. patronym. Neptuni filia, vel neptis. Hanc patronymicorum positionem in femininis agnoscit *Prisc.* 2, 585., sic *Nerine, Adrastine* ab Adrastus et Nereus. *Catull.* 64, 28. Tene Thetis tenuit pulcherrima Neptunine? *h. e.* filiae Nerei Neptuni filii.

NEPTŪNĬUS, a, um, adj. ad Neptunum pertinens, *Ποσειδώνιος*. *Virg. A.* 8, 695. Neptunia arva, *h. e.* mare. (prata dixit eod. sensu *Cic.* in *Arat.* 129., et Neptunias lacunas *Auct. ad Her.* 4, 10. *f.* in prosa non imitandus.) *Id. ib.* 2, 625. Troja, *h. e.* a Neptuno una cum Apolline muris cincta. *Id. ib.* 7, 691. Messapus, Neptunia proles, *h. e.* Neptuni filius. Sic *Val. Fl.* 1, 363. Euphemus Neptunius. *Sen. Troad.* 183. juvenis, *h. e.* Cycnus Neptuni filius. *Ov. Her.* 4, 109. et *ib.* 17, 21. et *Met.* 9, 1. et *Stat. Th.* 12, 588. heros, *h. e.* Theseus Neptuni filius. *Hor. Ep.* 9, 7. dux, *h. e.* Sex. Pompejus Magni filius, qui se a Neptuno adoptatum jactabat. V. *Plin.* 9, 16, 22. *Tibull.* 1, 1, 56. Aetnaeae Neptunius incola rupis, *h. e.* Cyclops Neptuni filius, ut *Serv.* ad *Virg. Ecl.* 2, 24. et *Hyg. fab.* 157. tradunt. *Cic.* in *Arat.* 440. Neptunia Pistrix, *h. e.* marina. *Pl. Mil.* 2, 5, 3. loca, *h. e.* mare. *Val. Fl.* 2, 618. et *Lucan.* 7, 147. cuspis, *h. e.* tridens, Neptuni gestamen. [*Quaedam probe immutavit *F.*] ¶ **Neptuniae aquae* fortasse oppidum fuit Campaniae maritimum. *Liv.* 39, 44. *B. A.*

NEPTŪNUS, i, m. *Ποσειδῶν*, filius Saturni, et Opis, Jovis et Plutonis frater, Deus maris et aquarum ceterarum, ut *Serv.* ad *G.* 1, 12. docet. *Cic. N. D.* 2, 2. Ut Portunus a portu, sic Neptunus a nando, paulum primis litteris immutatis; et *ib.* 3, 25. Quoniam Neptunum a nando appellatum putas. Al. leg. utroque loco *nubendo*, propterea quia *Varr. L. L.* 4, 10. et *Arnob.* 3, 118. dictum docent, quod aquis terram obnubat. [*Orell.* lectionis varietatem nullam notat. **Isid.* 8, 11. Neptunus quasi nubitonans. *Scal.* ducit a *νίπτω*. Sic a *verto*, *augeo* veniunt *Vertumnus*, *Auctumnus*. Vetus forma fuit *Neptumnus*. V. infra. Alii Tuscum volunt esse Neptunum. *Bailey.*] In divisione universi aquarum regnum ei obtigit: diciturque in imo mari regiam habere: unde toto Oceano, et fluminibus, fontibus et lacubus praeest, tridentem pro sceptro gerens. Habitus est etiam equorum sator, cum percussa tridenti tellure, equus exstitit, ut est ap. *Virg. G.* 1, 12. Unde a Thessalis, in quorum fiinibus hoc factum esse dicitur, Neptuno equestre certamen est institutum: et is *Ἵππιος Ποσειδῶν*, Neptunus equester appellatus, ut *Serv.* ad *h. l.* docet. V. CONSUS, HIPPIUS. Sacra ei tauro fiebant. V. NEPTUNALIS. Trojae moenia una cum Phoebo exstruxisse dicitur, eademque, mercede fraudatus, diruisse, super alias poenas, quas a Laomedonte perjuro expetiit. Uxorem habuit Amphitriten, et ex ea prolem plurimam marinarum Nympharum: alios praeterea filios ex aliis matribus, quos *Hyg. fab.* 157. recenset, itemque *Ov. Met.* 6. a *v.* 115., ubi etiam varias ejus metamorphoses enumerat. *Pl. Trin.* 4, 1, 1. Neptunus salsipotens et multipotens. *Virg. A.* 3, 74. Nereidum matri, et Neptuno Aegaeo. *Lucan.* 4, 110. Sic, o summe pater mundi, sic sorte secunda Aequorei rector facias Neptune tridentis. *Cic. N. D.* 1, 30. Caeruleos oculos esse Neptuni. ¶ Frequenter a poetis pro mari, et pro quavis aqua per metonymiam ponitur. [*Dixit *Miltonus: the ebbing Neptune. Bailey.*] *Lucr.* 2, 470. mixta putes magis aspera levibus esse Principiis, unde est Neptuni corpus acerbum. *Virg. G.* 4, 28. si forte morantes *(apes)* Sparserit, aut praeceps Neptuno immiserit Eurus. *Pl. Rud.* 2, 6, 2. Credere se Neptuno. ¶ *Uterque Neptunus* ap. *Catull.* 31, 3. est qui salsis et dulcibus aquis praeest. ¶ Pro piscibus *Naev.* ap. *Fest.* in *Coquum:* Coquus edit Neptunum, Venerem, Cererem. ¶ *Neptunuspater* olim conjuncte dictum est, ut *Marspiter, Januspater*, etc. *Gell.* 5, 12. ¶ In *Inscr.* ap. *Grut.* 460, 3. et alibi *Neptumnus*, et *Neptumnalia* insculptum est. Sic *Portunus*, et *Portumnus*. ¶ **Neptuni specus* in Laconia fuit, prope Taenarum promontorium. *Mela* 1, 19. ¶ *Neptuni fanum* in Bithynia fuit, in promontorio sinus Olbiani situm. *Mela* 1, 19. qui 2, 3. *med.* etiam aliud meminit in Peloponneso, Corintho Cenchreisque vicinum. *B. A.*

*NEPTUNUSPĂTER. V. NEPTUNUS f. *B. A.*

*NEPŪRUS, non purus, ut Nevolt, Nefunus, etc. V. in NEPUS. V. et NERECTE. *B. A.*

NEPUS, non purus. *Fest.* ubi *Scal.* vult legi *nepurus.*

NE QUĂ, adj. f. V. in NEQUIS. ¶ Adverb. ne per aliquem locum, *μήπῃ*: pro quo *Ter.* dicit *ne aliqua*, in *Ad.* 2, 4, 18. ne, si magis irritatus siet, Aliqua ad patrem hoc permanet. ¶ Item ne aliqua ratione. *Virg. A.* 1, 686. Ne qua scire dolos, mediusve occurrere possit. *Pl. Cas.* 3, 2, 4. ne qua ignavissumis Liberi loci potestas sit vetulis vervecibus.

NĒQUĀLĬĀ, detrimenta. *Paul.* ex *Festo.*

NĒQUAM, adj. indecl. comm. gen. Est ex *ne* et *quidquam.* *Varr. L. L.* 9, 5. Ut ex non et volo, nolo: sic ex ne et quidquam, media extrita syllaba, coactum est nequam. Itaque ut eum, quem putamus esse non hili, dicimus nihili; sic in quo putamus esse nequidquam, dicimus nequam. Haec *Varro.* [*Rectius videtur *Doederl.* 1, 54. *nequam* accipere pro fem. gen. accusativo obsoleti v. *nequis, nequa, nequid*, i. e. haud quis, nullus. Proprie significat id, quod inutile, nihili est, nunquam ad mores pertinet, sive malam, perditam alicujus hominis indolem notat.] *Fl. Caper de Orthogr.* p. 2246. Nequam non malum significat, sed inutilem. *Festus*: Nequam, qui ne tanti quidem est, quam quod habetur minimi. *Gell.* 7, 11. Qui proprie atque integre locuti sunt, dixerunt nequam hominem, nulli rei, neque frugis bonae: quod genus Graeci fere *ἄσωτον, ἢ ἀκόλαστον, ἢ ἀχρεῖον, ἢ ἄχρηστον, ἢ κακότροπον, ἢ μιαρόν.* [*Duo haec vocabula, ultimo loco posita, *κακότροπον* et *μιαρὸν*, significationi v. *nequam* minus conveniunt. *Doederl. l. l.*] et *mox:* Cum Cicero in eundem Antonium probra quaedam ludibriosa, et turpia ingessisset, ad extremum hoc addidit *(Phil.* 2, 31.) O hominem nequam! quid enim aliud dicam? magis proprie nihil possum dicere. (Adde *ib.* 7, 1. *f.*) *Quint.* 8, 3. *med.* Nec parricidam, nequam dixeris hominem: nec deditum forte meretrici, nefarium: quod alterum parum, alterum nimium est. *Cic. Att.* 1, 12. quem *nequam* hominem dixerat, mox *nebulonem* appellat. ¶ [*Adverbii more usurpatur, ut *bifariam, perperam, clam.* *Pl. Trin.* 4, 4, 29. *ed. Lindem.* ST. Strenuos praeterire more fit. CH. nequam quidem, i. e. more inutili et pernicioso. ¶ Saepius autem adjectivi locum tenet, de quo dicendi genere disputat *Doederl. l. l.*, discrimine inter *nequam*, et *nihil esse* hoc quidem posito, ut hoc posterius inertiam atque inutilitatem significet ratione subjecti et negotii habita: *nequam* autem praeter suum ipsius etiam ad aliud subjectum relationem quandam involvat, a quo id, quod nequam sit, vel possideatur, vel, quale sit, dijudicetur. Hinc proprie per *nequam* servi, per *nihil esse* liberi hominis pretium abrogari.] *Varr. L. L.* 6, 3. *med.* Carminari dicitur lana, cum caret eo, quod in ea est nequam. *Colum.* 3, 10. *f.* Nisi tamen crediderunt flagellum destitutum materno alimento, frugiferum, quod in ipsa matre nequam fuisset. *Cato R. R.* 6. Nequam hostus. V. HOSTUS. *Pl. As.* 1, 3, 26. piscis nequam est, nisi recens. *Id. Trin.* 2, 4, 38. Nequam illud verbum est, *bene vult*, nisi qui bene facit. *Gell.* 7, 3. *med.* Enthymema nequam, est vitiosum. *Lucil.* ap. *Fest.* Nequam aurum est, aures quodvis vehementius ambit. Hoc versu, inquit *Fest.*, significare videtur, nequam esse aurum, quod aures laedat vel pondere inaurium, cum mollissima pars auris inciditur: vel etiam cupiditatem pecuniae voluit significare. *Scal.* suspicatur Lucilianum versum ita corrigendum: Nequam est aurum aures quojus vehementius ambit, *h. e.* nequam est is homo, cujus aures aurum ambit. Male enim audiebant ap. Romanos Barbari, qui aures perforatas habebant, et inauribus instructas. ¶ *Cic. Rosc. Am.* 45. Liberti nequam, et improbi. *Lucil.* ap. *Fest.* in *Quartarios*: Porro homines nequam, malus ut quartariu', cippos Collisere omnes. *Sen. Const. sap.* 13. Nequam mancipia emere, et vendere. *Pl. As.* 2, 2, 39. Malus et nequam es. *Id. Most.* 1, 2, 23. nequam homo, et indiligens, Cum pigra familia, immundus, instrenuus. *Hor. Sat.* 2, 7, 10. nequam, et cessator Davus. *Pl. Cist.* 4, 2, 62. Imitatur nequam bestiam et damnificam. *Cic. Pis.* 27. Nihil scitote esse luxuriosius, nihil libidinosius, nihil posterius, nihil nequius. *Id. Tusc.* 3, 17. Quid est nequius, aut turpius effeminato viro? *Id. Verr.* 2, 2, 78. Hominem flagitiosissimum, libidinosissimum, nequissimumque defendere. [**Vell.* 2, 48, 3. homo ingeniosissime nequam; cf. *ib.* 2, 68, 1.] *Plin.* 18, 6, 8. *n.* 1. Nequam esse agricolam, quisquis emeret, quod praestare ei fundus posset; et 19, 4, 19. *n.* 3. Nequam esse in domo matremfamilias, ubi indiligens esset hortus. ¶ Opponitur homini frugi. *Pl. Ps.* 1, 5, 53. Cupis, me esse nequam, tamen ero frugi bonae. *Cic. Att.* 1, 16. *med.* Cum accusator, tanquam censor bonus, homines nequissimos rejiceret; reus, tanquam clemens lanista, frugalissimum quemque secerneret. *Id. Font.* 13. L. Piso tanta virtute atque integritate fuit, ut etiam illis optimis temporibus, cum hominem invenire nequam neminem posses, solus tamen Frugi nominaretur. ¶ Speciatim dicitur de eo, qui in turpibus est lascivior. *Mart.* 3, 69. Haec igitur juvenes nequam, facilesque puellae, Haec senior, sed quem torquet amica, legat. Adde 11, 15. et V. NEQUITIA. ¶ Substantive. *Pl. Poen.* 1, 1, 31. Vin' tu illi nequam dare? me dato, *h. e.* malum dare: et *mox:* Utrumque saxo habebit, et nequam, et malum; et *ib.* 44. Item 3, 3, 44. Locum sibi velle liberum praeberier, Ubi nequam faciat, ne quis sit arbiter, *h. e.* nequiter faciat.

NĒQUANDO, adv. *μήποτε*, ne ullo tempore, sicut *siquando*, si aliquo tempore. *Cic. Att.* 10, 12. Tu tamen eas epistolas, quibus asperius de eo scripsi, aliquando concerpito, nequando quid emanet. *Id. Amic.* 16. *extr.* Ut nequando amare incipere mus eum, quem aliquando odisse possemus!

NĒQUĀQUAM, *μηδαμῶς*, neutiquam, non, minime: particula vehementer negans. *Caes. B. G.* 4, 23. Hunc ad egrediendum nequaquam idoneum arbitratus locum. *Cic. Cluent.* 64. *med.* Strato in vincula conjectus est: atque etiam in taberna ejus nummi nequaquam omnes reperiuntur. *Id. Amic.* 19. Q. Maximum, egregium virum, omnino sibi nequaquam parem, tanquam superiorem colebat. *Id. Verr.* 1, 12. Illud mihi nequaquam dignum industria mea videbatur. *Vet. Poeta* ap. *Cic. Fin.* 3, 25. *extr.* Nequaquam istuc istac ibit. *Hor. Ep.* 2, 1, 20. Cetera nequaquam simili ratione modoque Aestimat.

NĔQUĔ. V. NEC.

NĔQUĔDUM, necdum et nondum. *Cels.* 5, 26. *n.* 33. Si nigrities est, nequedum serpit, imponenda sunt quae carnem exedant. Si magis putre est, jamque procedit ac serpit, opus est, etc. [Ita edidit *Targa*, at *Lindenius*, quae nequedum, etc. *F.*]

NĔQUĔO, is, ivi, et ii, itum, n. anom. *ἀδυνατέω, ἀσθενέω*, non queo, non possum. [*V. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 67. p. 152. *Boettich. Lex. Tac.* p. 396.] *Cic. Or.* 45. Libenter etiam copulando verba jungebant, ut sodes pro si audes, nequire pro non quire, malle pro magis velle. *Sall. Or. Macri Licin. ad pleb.* Quod ego nequeo satis mirari, Quirites. *Hor. A. P.* 87. Cur ego, si nequeo, ignoroque, poeta salutor? *Ter. Hec.* 3, 3, 25. nequeo quin lacrimem, *h. e.* non possum facere, quin, etc. *Pl. Merc.* 3, 4, 51. Ubi habitaret, invenires saltem, si nomen nequis. *Cic. Somn. Scip.* 5. *f.* Solem adversum intueri nequitis. *Id. Or.* 65. *f.* Ut ea, cum velimus, laxare nequeamus. *Lucr.* 3, 673. actam aetatem meminisse nequimus. *Hor. Sat.* 1, 4, 84. commissa tacere Qui nequit, hic niger est. *Cic. Or.* 2, 75. Ea, quae sanare nequeunt, exulcerant. *Virg. A.* 6, 507. te, amice, nequivi Conspicere, et patria decedens ponere terra. *Titin.* ap. *Non.* 1, 3. Inter decem annos nequisti unam togam detexere. *Hor. Sat.* 2, 5, 78. Quam nequiere proci recto depellere cursu. *Lucr.* 4, 1248. fecundae saepe nequissent Uxores parere. *Cic. Div.* 2, 46. Cum Demosthenes *rho* dicere nequiret. *Lucr.* 1, 380. Quo poterunt undae, cum pisces ire nequibunt? *Sall. Cat.* 62. Quod proelio adesse nequibat. *Id. Jug.* 18. Quod injuriam facere nequisset. *Colum. in. praef.* Existimant, effetum solum nequire praebere mortalibus alimenta. ¶ Passive, seu deponentis forma. *Sall. Jug.* 34. Quidquid sine sanguine civium ulcisci nequitur, jure factum sit. *Pl. Rud.* 4, 4, 20. ut nequitur comprimi! *Id. fragm.* ap. *Fest.* Retrahi nequitur, quoquo progressa est semel. *Pacuv. ib.* Sed cum contendi nequitum vi, clam tendenda est plaga. *Cato ib.* Fana in eo loco compluria fuere: ea exauguravit, praeterquam quod Termino fanum fuit: id nequitum exaugurari. Omnib. his loc. activa positio eandem haberet sententiam, cum passivo infinito jungatur: nam et *ulcisci* ap. *Sall.* passive accipiendum est. [*Part. *nequitus* penultimam brevem vult *Prisc.* p. 899. V. *Queo ad f. Bailey.*] ¶ Part. *Nequiens, euntis* est *Sall. fragm.* ap. *Andr. Schot.* (habentur in fine fragmentor. *Sall.*) Spartacus nequiens prohibere. *Appul. Met.* 8. Nequiens idoneum exitium praesenti cladi reddere. *Auson. Profess.* 2. *f.* digna nequiens promere. *Ammian.* 15, 10. *med.* Annibalem assequi nequiens. *Sall. fragm. H.* 3. ap. *Arus. Mess.* Sustinere corpora plerique nequeuntes. *Arnob.* 1, 13. Nequeuntes videre; et 7, 239. Nequeuntes scire. ¶ *Nequinont* pro *nequeunt* antiquum est. Usurpavit *Liv. Andron.* in *Odyss.* ap. *Fest.* ¶ Nequeunt *Id. Fest.* interpretatur non eunt: ubi *Scal.* mallet legi *nec eunt*, ubi *nec* sit pro *non* ut in *necopinus.* ¶ [*Corrumpitur *nequeo* ex *non queo* etc. V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 1, 237.]

NĔQUĔUNT, non eunt. *Festus.* V. v. praec.

NĔQUĔ ŎPĪNANS. V. NECOPINANS.

NĔQUICQUAM et Nequidquam, adv. *μάτην*, frustra, [*nostr. *umsonst und um nichts, für nichts und wider nichts.* Est accusativus a *nequisquam*, sicut *nequam* a *nequis.* V. *Doederl.* 1, 54. Differunt *frustra* et *nequidquam*, ita ut hoc ad eventum rei susceptae, illud ad spem exspectationemque suscipientis pertineat. V. *Doederl.* 2, 100. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 275. p. 249.] *Brut.* ad *Cic. ad Brut.* 1, 16. *med.* Ne

quicquam perierit ille. *Cic. Quint.* 25. *f.* Et sero, et nequicquam pudet. *Caes. B. C.* 1, 1. *extr.* Nequidquam alicujus auxilium implorare. *Virg. A.* 9, 219. causas nequidquam nectis inanes. *Hirt. B. G.* 8, 19. Hostes itineribus diversis fugam quaerunt: nequidquam: nam, etc. [*Lucan.* 7, 674. Caesaris aut oculis voluit subducere mortem. Frustra: etc. ubi v. *Cort.* plura laudantem.] ℙ Aliquando alia negans particula praecedit. *Virg. G.* 1, 95. neque illum Flava Ceres alto nequidquam spectat Olympo. *Caes. B. G.* 2, 27. Ut non nequidquam tantae virtutis homines judicari deberet ausos esse transire latissimum flumen, subire iniquissimum locum, etc., *h. e.* non temere. ℙ Pro nihil, vel non. *Virg. G.* 1, 403. Nequidquam seros exercet noctua cantus. *Id. A.* 2, 544. telumque imbelle sine ictu Conjecit, rauco quod protinus aere repulsum, Et summo clypei nequidquam umbone pependit. Ita *Servius*, qui trahit huc illud *Persii* 2, 50. donec deceptus et exspes Nequicquam fundo suspiret nummus ab imo. Sed haec rectius aliter ab aliis explicantur. *Cic. Tusc.* 1, 31. Secernere a corpore animum, nequidquam aliud est, quam emori discere. Alii leg. *nec quidquam* eodem sensu, posito *nec* pro *non*: alii *nihil quidquam*. [*Adde *Fam.* 7, 6. Qui ipse sibi sapiens prodesse non quit, nequidquam sapit, i. e. eum sapientia nihil juvat.] ℙ Ap. *Fest.* habetur *nequiquam*, atque ita in multis MSS. *Virgilii*, *Prop.*, *Val. Fl.*, et aliis repertum est, teste *Voss.* in *Etym.* in *Quis*, *Pier.* ad *A.* 2, 102., *Broukhus* ad *Prop.* 2, 3, 5. et *Dausq.* in *Orthogr.* Volunt enim esse a sexto casu *quiquam* masculino, ut *nequaquam* a feminino. [*Scripturam *nequiquam* pro *nequidquam* prorsus nullo modo ferri posse docet *Doederl.* 2, 101.] ℙ Pleonasmus est in illo *Appul. Met.* 8. [*p. 176. *ed. Bip.*] Sed nequidquam frustra timorem illum satis inanem perfuncti, longe pejores inhaesimus laqueos. [*Pleonasmus non est. V. quae de discrimine utriusque vocabuli diximus ab initio hujus loci. Adde *Catull.* 77, 1. Rufe mihi frustra ac nequidquam credite amice.]

NEQUĪNĀTES, um, m. plur. Narnienses, quorum oppidum olim *Nequinum*, postea *Narnia* dictum est. *Liv.* 10, 9. In Umbria Nequinum oppidum, ubi nunc Narnia sita est; et *ib.* 10. Ita Nequinum in ditionem populi R. venit. Colonia eo missa a flumine Narnia appellata. Ejusdem meminit *Plin.* 3, 14, 19. Hinc *Nequinates* in *Fast. Triumph.* ap. *Grut.* 296. *col.* 2. M. Fulvius Paetinus cos. (ann. U. C. CDLV.) de Samnitibus, Nequinatibusque. Adde *Cat.* ap. *Fest.* [*Longe plurima adjecit *F.*]

NEQUĪNONT. V. NEQUEO.

NEQUĪQUAM. V. NEQUICQUAM.

NĒQUIS et Ne quis, a, od, et id, μήτις, ne aliquis. *Cic. opt. gen. Or.* 7. Cum esset lex Atheniensis, nequis populi scitum faceret. *Id. Div. Verr.* 10. *med.* Nequa deductio fieret, tua potestas erat. *Nep. Att.* 10. Nequod periculum incideret. *Ter. Phorm.* 4, 5, 1. curabo, ne quid verborum duint. *Virg. A.* 1, 417. Cernere ne quis eos, neu quis contingere posset. *Cic. Cluent.* 60. *extr.* Uti nemini innocenti moeror tuus calamitatem afferret. *Id. Off.* 2, 19. *f.* Animadvertant, cum alios juvare velint, nequos offendant. *Plin.* 28, 2, 4. Ne qui hostium simili modo agerent. ℙ *Ne quid nimis*, μηδὲν ἄγαν, dictum septem Sapientum, quo modus in rebus omnibus commendatur. *Ter. Andr.* 1, 1, 34. ℙ In recto masculino est etiam *ne qui* pro *ne quis*, et *ne quae* pro *ne qua*. *Cic. Sull.* 12. Ne qui forte incipiat improbus subito te amare, Torquate; et *ib.* 15. Nequi posset tantum de reipublicae periculo meminisse, quantum vellet; et *Att.* 1, 10. Nequi conspectus fieret, aut sermo. *Varr. R. R.* 2, 4. Ne qui porcellus a matre opprimatur. *Id. ib.* 3, 9. *med.* Circum caveas incendendum cornu cervinum, ne quae serpens accedat. *Cic. Att.* 16, 9. Metuo, ne quae ἀριστεία me absente. [V. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 137. p. 126.]

[NĒQUĪTO, as, *n.* 1. et

[NĒQUĪTOR, aris, dep. 1. nequam sum. Agnoscit *Prisc.* 8, 799., sed nullum affert Latini scriptoris exemplum. *Aug.* tamen *Krehlius* edidit *nequit*, et *nequitur* pro *nequito*, et *nequitor*. *F.*]

NĒQUĪTER, adv. ἀκολάστως, inutiliter, dissolute, profuse: cui opponitur frugaliter. [*V. quae diximus in NEQUAM: unde intelliges, varias hic a nostro notatas hujus v. significationes ad unam fere omnes eamque inutilitatis notionem posse referri, nihilque esse in v. *nequiter* de animi morumque pravitate cogitandum.] *Cic. Tusc.* 3, 17. Fuerit temperantia, quae est eadem moderatio, a qua quidem paulo ante appellata frugalitas, quae turpiter et nequiter facere nihil patiatur. *Id. Fin.* 2, 8. *extr.* Ille porro male, prave, nequiter, turpiter coenabat. ℙ Ponitur et pro male, prave, κακῶς. *Liv.* 41, 7. Utrum bellum susceptum sit nequius, an inconsultius gestum, dici non potest. ℙ Item remisse, languide. *Pl. As.* 3, 3, 88. Nunquam hercle facerem, genua ni tam nequiter fricares. ℙ Item infeliciter, misere. *Pl. Amph.* 1, 3, 23. Nequiter paene expedivit prima parasitatio. ℙ Item male, perperam, injuste. *Mart.* 10, 77. Nequius a Caro nihil unquam, Maxime, factum est, Quam quod febre perit. ℙ Item dolose. *Plin.* 12, 25, 54. de balsamo: Vitiatur oleo rosae, resina, galbano, etc. nequissime autem gummi, quoniam ipsum quoque inhaerescit manu inversa, et in aqua sidit: quae probatio gemina est. ℙ Item lascive, incontinenter. *Cato* ap. *Gell.* 16, 1. Si qua per voluptatem nequiter feceritis, voluptas cito abibit, nequiter factum illud apud vos semper manebit. *Mart.* 2, 27. Effete, graviter, cito, nequiter, euge, beate, *h. e.* ingeniose in nequitiis explicandis. Voces sunt, quibus applaudebant recitantibus, aut causas agentibus.

NĒQUĬTIA, ae, f. et Nequities, ei, f. ἀχρειότης, [*proprie eam alicujus rei perversam naturam rationemque significat, qua cum fructu inque rectum usum adhiberi nequit: nostr. *Unbrauchbarkeit, Verdorbenheit, Nutzlosigkeit.* Ita de vino in acetum verso dicitur ap. *Plin.* 14, 20, 25. Aceti nequitiae inest virtus magnos ad usus, et sine queis vita mitior degi non possit: quem locum Noster in f. collocaverat. ℙ Hinc ad hominem translata varie quidem, sed ita semper usurpari vox *nequitiae* solet, ut talem denotare videatur, qui in cujuscunque generis rebus gerendis aut prorsus nullam, (i. saepissime q. periculum, damnum), aut saltem non eam, quam proprie vel possit, vel debeat, utilitatem afferat, pareat, consequi studeat, in quo nihil sit, quo recte uti liceat, qui nullius pretii hominem se praebeat: nostr. *Nichtswürdigkeit, Verworfenheit.* V. NEQUAM. Quod cum multis ex causis et variis rerum eventibus fieri possit, factum est, ut missa propria vi tot voci *nequitiae* significationes tribuerentur, quot nequiter agendi rationis causas eventusque indicare verborum contextus videretur. Ita accipitur pro:] ignavia, inertia. *Cic. Tusc.* 3, 8. *f.* Frugalitas, ut opinor, a fruge: nequitia ab eo (etsi hoc erit fortasse durius) quod nec quicquam est in tali homine: ex quo idem nihili dicitur. *Id. Cat.* 1, 2. Cupio, me esse clementem: cupio in tantis reipubl. periculis non dissolutum videri: sed jam me ipsum inertiae nequitiaeque condemno; et *ib.* 11. *f.* Si quis est invidiae metus, num est vehementius severitatis ac fortitudinis invidia, quam inertiae ac nequitiae pertimescenda? *Id. Fin.* 5, 20. Inertissimi homines, nescio qua singulari nequitia praediti. *Auson. Idyll.* 12. *praef. monosyllab. f. positor.* Similium nugarum subtexo nequitiam. ℙ Item de profusione, prodigentia: vitio ejus, qui frugalitate caret, et in luxu vivit. V. FRUGALITAS. *Cic. Cluent.* 51. Brutum autem, hominem sapientem, quod filii nequitiam videret, quae praedia ei relinqueret, testificari voluisse. *Paul. Sent.* 3. *tit.* 4. Moribus per praetorem bonis interdicitur hoc modo: Quando tibi bona paterna avitaque nequitia tua disperdis, liberosque tuos ad egestatem perducis, etc. *Hor. Sat.* 2, 2, 131. Illum aut nequities, aut vafri inscitia juris, Postremum expellet certe vivacior heres. *Claud. Quadrig.* ap. *Gell.* 7, 11. Luxuria et nequitia pecuniam magnam consumpserat. ℙ Et quia profusio praecipue versatur in quaeritandis turpibus corporis voluptatibus, quarum gratia saepissime homines bona sua comedunt; *nequitia* accipitur pro turpi incontinentia, flagitiosa cupiditate, probrosa libidine. *Donat.* ad *Ter. Ad.* 3, 3, 4. Nequitia proprie libidinosa inertia dicta est. *Hor. Od.* 3, 15, 1. Uxor pauperis Ibyci Tandem nequitiae pone modum tuae, Famosisque laboribus; et *ib.* 4, 77. Incontinentis nec Tityi jecur Relinquit ales, nequitiae additus Custos: scil. quia in Latonam petulans fuit. *Mart.* 4, 42. Nequitias tellus scit dare nulla magis. Adde *Petr. Sat.* 87. et *Ov. Fast.* 1, 414. et *Phaedr.* 3, 8. ℙ Discrimen inter malitiam, et nequitiam cognoscimus ex illis P. *Africani* verbis ap. *Gell. l. c.* Omnia mala, probra, flagitia, quae homines faciunt, in duabus rebus sunt, malitia, atque nequitia. Si nequitiam defendere vis, licet. Sed tu in uno scorto majorem pecuniam absumpsisti, quam quanti omne instrumentum fundi Sabini in censum dedicavisti. Non vis nequitiam: age, malitiam saltem defende. Sed tu verbis conceptis conjuravisti sciens sciente animo tuo, etc. *Auct. ad Her.* 3, 6. Utile putamus, ab omnibus unicam malitiam, atque nequitiam cognosci. ℙ Est etiam universim malitia, improbitas, vitiositas. *Cic. Rosc. Am.* 46. Si domus haec habenda est potius, quam officina nequitiae, et diversorium flagitiorum omnium. *Id. Verr.* 2, 5, 33. *extr.* Qui alterum se Verrem cum luxuria atque nequitia, tum etiam imperio putaret. [**Id. Pis.* 6. Qui istius insignem nequitiam, frontis involutam integumentis, nondum cernat. *Vell.* 2, 100, 5. Singularem nequitiam supercilio truci protegens.] *Sen. Ira* 2, 8. Certatur ingenti quodam nequitiae certamine: major quotidie peccandi cupiditas, minor verecundia est. *Phaedr.* 2, 6. Vis, et nequitia quidquid oppugnant, ruit. *Ulp. Dig.* 21, 1, 23. Dolo malo, et per nequitiam. ℙ Item flagitium, scelus. *Prop.* 1, 15, 38. Nec tremis admissae conscia nequitiae?

NĒQUO et Ne quo, adv. ne in aliquem locum, μήποι. *Cato R. R.* 143. Villica ad coenam nequo eat, neque ambulatrix siet.

NĒRATIUS Priscus JCtus, vir fuit tantae non solum peritiae in jure, sed morum probitatis, ut Trajanus imperator aliquando habuerit in animo eum pro Hadriano successorem sibi relinquere: ipse vero Hadrianus, cum judicaret, eum cum paucis aliis JCtis, in consilio habuerit. *Spart. Hadr.* 4. et 18.

*NĒRĒAE, arum, populi Indiae, cis Gangem. *Plin.* 6, 20. *B. A.*

*NERECTE, adv. *non recte*, ap. Veteres, quemadmodum *nepurus* pro *non purus*, *nequeo* pro *non queo*. Multa ex *Plauto* exempla congessit *Pareus Lex. Crit.* unum etiam ex *Cic. Amic.* Ubique tamen varia est lectio. *B. A.*

NĒREIS, ĭdis, f. patron. Νηρηΐς et Νηρεΐς, filia Nerei. Nereides sunt Nymphae maris, filiae Nerei et Doridis, numero quinquaginta, quarum omnium nomina habes ap. *Hyg. praef.*, aliquarum ap. *Virg. G.* 4. a *v.* 336. et *A.* 5, 825. Sed *Prop.* 3, 5, 33. centum facit. Solent autem interdum a poetis omnes Nymphae maris hoc nomine appellari. *Tibull.* 1, 6, 9. Talis ad Haemonium Nereis Pelea quondam Vecta est frenato caerula pisce Thetis. *Stat. Ach.* 1, 24. Fluctibus invisis jam Nereis imperat Helle; et *ib.* 526. Quo rapis ingentem magni Chironis alumnum Femineis, Nerei, dolis? *Ov. Met.* 13, 858. Nerei, te vereor: tua fulmine saevior ira. *Catull.* 64, 15. Aequoreae monstrum Nereides admirantes. *Ov. Her.* 5, 57. Utque celer venias, virides Nereidas oro. *Id. Met.* 11, 380. Sed memor admissi Nereida colligit orbam. *Sen. Hipp.* 336. Caerulus undis grex Nereidum. ℙ De Nereidibus, marinis monstris, pube tenus humana effigie, hispido corpore squamarum more, cetera piscibus, verba facit *Plin.* 9, 5, 4. ℙ *Fuit et Nereis nomen filiae Pyrrhi Epiri regis, quam Gelo Syracusanus duxit. *Just.* 28, 3. ℙ Item Priami regis filiarum una. *Hyg. fab.* 90. *B. A.*

NĒRĒIUS, a, um, adj. ad Nereum pertinens. *Ov. Met.* 13, 162. Praescia venturi genitrix Nereia leti, *h. e.* Thetis Nympha marina. *Id. ib.* 7, 685. Nereius juvenis, *h. e.* Phocus Nerei nepos. *Virg. A.* 9, 102. Nereia Doto, *h. e.* Nerei filia. *Sil.* 7, 416. turba, *h. e.* Nereides. *Seren. Sam.* 36, 687. lympha, *h. e.* aqua marina. *Claud. IV. cons. Honor.* 591. bacca, *h. e.* margarita.

*NERETĪNI, orum, incolae Nereti, quod opp. fuit Calabriae, hodie *Nardo* appellatum. *Plin.* 3, 11. Basterbini, Neretini, cet. *B. A.*

NĒREUS, i et eos, m. disyll. Νηρεύς, Oceani et Tethyos filius, Deus maris: quasi νηρός, humidus, a νέω vel νάω, fluo. Hunc *Orpheus Arg.* 338. Deorum antiquissimum appellat. Unde et grandaevus a *Virg.* dicitur *G.* 4, 392. Ex Doride uxore, eademque sorore maximam Nympharum turbam suscepit, quae a nomine patris Nereides appellantur. V. NEREIS. *Prop.* 3, 5, 33. O centum aequoreae Nereo genitore puellae. *Enn.* in *Andromeda*, ap. *Prisc.* 7, 733. Filiis propter te objecta sum innocens Nerei, *h. e.* marinis monstris. ℙ Pro Neptuno est in illo *Virg. A.* 2, 418. saevitque tridenti Spumeus, atque imo Nereus ciet aequora fundo; et *Ov. Am.* 2, 11, 39. Tum mare in haec magnus proclinet litora Nereus; et *Petr. Sat.* 139. Me quoque per terras, per cani Nereos aequor, etc. ℙ Metonymice est ipsum mare. *Tibull.* 4, 1, 58. de Ulysse: Vexit et Aeolios placidum per Nerea ventos. *Val. Fl.* 1, 450. Insurgit transtris, et remo Nerea versat. *Ov. Met.* 1, 187. qua totum Nereus circumsonat orbem. *Lucan.* 2, 713. Hic primum rubuit civili sanguine Nereus.

NERĬA. NERIĒNE. } V. NERIO.

*NERIGOS, i, insula Germaniae septentrionalis, ut placet *Plin.* 4, 16. ℙ Probabile est paeninsulam fuisse, quae nunc *Norway* vocatur. *B. A.*

NĒRĪNE, es, f. Νηρίνη, patron. eadem quae Nereis. *Virg. E.* 7, 37. Nerine Galatea, thymo mihi dulcior Hyblae.

NĒRĪNUS, a, um, adj. ad Nereum pertinens. *Nemes. Ecl.* 4, 52. Nerinas potabit aquas, *h. e.* marinas. *Auson. ep.* 4, 55. Nodosas vestes (al. *pestes*) animantum Nerinorum, *h. e.* piscium.

NERĬO, enis, (ut Anio, enis) et Nerienes, is, et Neriene, es, et Neria, ae, f. Sabinum verbum, quo significatur virtus et fortitudo. Unde ex Claudiis, quos a Sabinis oriundos accepimus, qui erat egregia atque praestanti fortitudine, *Nero* appellatus est. Id autem Sabini accepisse videntur a Graecis, qui vincula et firmamenta membrorum νεῦρα dicunt: unde nos quoque Latine *nervos* appellamus. In libris sacerdotum populi R. Neriene Martis est vis, et potentia, et majestas Martis: vel, ut fabulatur Plautus in Trucul., conjux Martis. Sic enim sub persona Militis (2, 6, 34.) Mars peregre adveniens salutat Nerienem uxorem suam. Similiter in Cn. Gellii Annali tertio legitur: Neria Martis, te obsecro pacem dare, uti liceat nuptiis propriis et prosperis uti, quod de tui conjugis consilio contigit, uti nos itidem integras raperent, etc. Sic Licinius Imbrex: Nolo ego, Neaeram te vocent, sed

Nerienem: Cum quidem Marti es in connubium data. Hoc autem versu paenultima syllaba corripitur, quod et fecisse illo videtur Ennius: Nerienem Mavortis, et Herclem. Ceteri qui probe locuti sunt, produxerunt. Primam autem nonnulli intenderunt, ut in Νηρεΐδες: alii rectius correptam protulerunt. *Nerienes* in recto dixit Varro: Nerio in aliis libris veterum scriptum est. Haec omnia ex *Gellio* 13, 22. ¶ [*C. Cavedonius* in *Saggio di osserv. numism.* p. 49. probat, in nummo G. Gelliae ap. *Morell. Fam. Rom. n.* 1. repraesentari Nerienem, quae a Marte in citis quadrigis rapitur. *F.*]

NĒRĬON, ii, n. νήριον, planta, quae et rhododendron, et rhododaphne dicitur, caretque appellatione Latina, fronde sempiterna, rosae similitudine, caulibus fruticosa. Jumentis, caprisque, et ovibus venenum est: eadem homini contra serpentium venena remedio. *Plin.* 16, 20, 33. et 24, 11, 53. [* *Oleander*, *Lorberrose.*]

[NĒRĪTĂ, ae, m. νηρίτης, concha marina nautilo, ut videtur similis. *Plin.* 9, 33, 52. Navigant ex his neritae, praebentesque concavam sui partem, et aurae opponentes, per summa aequorum velificant. *Hard.* pro *neritae* edidit *Veneriae*, minus recte; nam νηρίτης legitur ap. *Arist. H. A.* 4, 4. et *Ael. Nat. an.* 14, 28. *F.*]

[NĒRĪTĪNI, orum, m. plur. incolae urbis Salentinorum in Calabria, quae olim Νήριτον a *Ptol.* 3, 1., nunc *Nardò* appellatur. *Plin.* 3, 11, 16. Salentinorum Neritini, Uxentini, Veretini. *Inscr.* ap. *Mur.* 1120, 11. Q. Fabio Balbo V. P. IV. Viro I. D. Lupienses, Hydren. et Neritini patrono. Adde aliam ap. *eund.* 1113, 5. *F.*]

NĒRĪTĬUS, a, um, adj. Νηρίτιος, ad Neriton pertinens. Et dicitur de rebus ad Ulyssem pertinentibus. *Ov. Fast.* 4, 69. Neritius dux, *h. e.* ipse Ulysses; et *Met.* 14, 563. Neritia ratis, *h. e.* qua vectus Ulysses; (Adde *eund. R. Am.* 264.) et *ib.* 13, 712. Neritiasque domos, regnum fallacis Ulyssei; et *ib.* 14, 159. Neritius Macareus, comes experientis Ulyssei. ¶ Neritiam prolem *Sil.* 2, 317. vocat Saguntinos, qui partim ex insulis, in quibus Ulysses regnavit (quarum una est Neritos), in Hispaniam transmigrasse dicuntur: partim a Zacyntho insula, quae non procul sita est, ut est ap. *Liv.* 21, 7. ¶ Scribitur et *Naritius* a Dorico Νάριτος pro Νήριτος: item *Nericius* et *Naricius*, sed minus recte. Aliud vero est *Narycius*, quod V. s. l.

NĒRĪTOS et Neritus, i, m. Νήριτος, mons Ithacae insulae, in qua Ulysses regnavit, ut *Plin.* 4, 12, 19. et *Serv.* ad *Virg. A.* 3, 271. docent. Item insula parva non longe ab Ithaca, quae et ipsa ad Ulyssis regnum pertinuit. *Virg. l. c.* Jam medio apparet fluctu nemorosa Zacynthos, Dulichiumque, Sameque, et Neritos ardua saxis. Effugimus scopulos Ithacae, Laertia regna, etc. *Sen. Tro.* 856. Neritos parva brevior Zacyntho, Et nocens saxis Ithace dolosis. *Mela* 2, 7. In Ionio Cephalenia, Neritos, Same, et Ulyssis nomine Ithaca illustris. ¶ [*Neritus* a νήριτος, immensus, est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 654, 1. Cornelius Neritus. *F.*]

*NERĪI, orum, gens Celtica, Hispaniam Tarraconensem incolens, ubi nunc *Gallicia*. *Mela* 3, 1. *med.* ¶ *Neriae* audiunt *Plin.* 4, 20. ¶ Inde appellatum *Nerium* promontorium, Νέριον *Straboni*, hodie *Capo Finisterra*. V. ARTABRUM. *B. A.*

*NERIPHUS, i, insula maris Aegaei. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

*NERIPI, orum, populi Asiae, ultra Maeotim paludem. *Plin.* 5, 7. *B. A.*

*NERIS, idis, montis Argivi nomen. *Stat. Theb.* 4, 47. *B. A.*

*NERĪTIS, idis, Leucadiae paeninsulae nomen antiquum. *Plin.* 4, 1. *B. A.*

*NERĪUS, i, m. foenerator quidam, de quo *Hor. Sat.* 2, 3, 69. *B. A.*

NĔRO, onis, m. cogn. familiae Romanae praenobilis in gente Claudia, voce a Sabinis ducta, de qua in NERIO dictum est. Illustres ex ea cives exstitere in primis C. Claudius Nero, qui consul Asdrubalem, fratri Annibali suppetias ferentem, junctis mira celeritate cum M. Livio Salinatore collega copiis, superavit, ipsumque Annibalem post eam cladem in extrema Italiae se recipere coegit. Lege *Liv.* 27, 43. et sqq. ¶ *Nero Claudius*, ex gente Domitia in Claudiam a Claudio Aug. adoptatus, sextus Romanorum imperator, monstrum fuit teterrimum crudelitatis, et omnis turpitudinis. In eo, ut et in aliis quibusdam, *Nero*, licet cognomen, praenominis loco positum fuit. Vitam ejus enarrat *Suetonius*, qui initio vitae Claudii docet, hujus patrem olim praenomine Decimum, mox Neronem quoque fuisse; cum potius illi dicendum esset, omisso priore Decimi praenomine, Neronis cognomen loco praenominis aliis ejusdem nominibus praepositum fuisse, ita ut *Nero Claudius Drusus* pro *Decimus Claudius Nero Drusus* appellaretur, ex more illius temporis. V. COGNOMEN. [*Ultima addidit *F.*] ¶ **Nerones* num. plural. *Hor. Od.* 4, 4, 28 et 37. *Suet. Tib.* 4. *f. Plin.* 36, 15. ¶ *Forum Neronis.* V. FORUM in Auctario. ¶ *Fossa Neronis.* V. FOSSA in Auctario. *B. A.*

NĔRONĒUS, a, um. V. NERONIANUS.

*NERONĬA, ae, f. opp. Venetorum, medio inter Ravennam Pataviumque loco. *Tab. Peut.* ¶ *Neronĭa, orum.* V. NERONIUS, a, um. *B. A.*

NĔRONĬĀNUS, a, um, adj. ad Neronem aliquem pertinens. *Suet. Ner.* 55. Mensem quoque Aprilem Neroneum appellavit. *Stat. Silv.* 1, 5, 6. fas sit componere magnis Parva, Neronea nec qui modo lotus in unda, etc. *h. e.* thermis Neronianis. *Suet. Vit.* 4. Praesidens certamini Neroneo, *h. e.* quod more Graeco triplex instituit Nero, musicum, gymnicum, equestre, et *Nĕronia*, Νερώνεια, appellavit, ut *Id. Ner.* 12. narrat. *Id. ib.* 21. Neroneum agona ante praestitutam diem revocavit. *Mart.* 7, 34. Quid thermis melius Neronianis? *Suet. Vit.* 11. *f.* Neroniana cantica. *Cic. Or.* 2, 61. Neronianum dictum, *h. e.* Neronis cujusdam. ¶ *Neroniana piscina* in thermis Aponensibus memoratur a *Cassiod. Variar.* 2, 39., quae ita fortasse est appellata, quia magnificam illam Bajanam piscinam aemulabatur, quam Bajis inchoasse Neronem, narrat *Suet. Ner.* 31. ¶ *Neroniana saecula* quaenam sint, V. in GEMMEUS. [*Multis hunc locum auxit *F.*]

*NERONĬĀNUS, i, m. cogn. R., ut Patrobius Neronianus, de quo *Suet. Galb.* 20. *B. A.*

*NERONĬUS, a, um, adj. i. q. Neroneus. *Suet. Ner.* 12. Certamen triplex, musicum, gymnicum, equestre, quod adpellavit Neronia. *B. A.*

[NĔRŎPŎLIS, is, f. Neronis civitas: a Νέρων, Nero, et πόλις, civitas. *Suet. Ner.* 55. Destinaverat et Romam Neropolin nuncupare. *F.*]

*NERSAE, arum, opp. Italiae, in Aequorum terra. *Virg. A.* 7, 744. *B. A.*

NERSĬĂ. V. NORTIA.

[NERTOBRĪGENSIS, e, adj. ad Nertobrigam pertinens Hispaniae Baeticae urbem, nunc *Valera la vieja:* ejus meminit *Plin.* 3, 1, 3. Nertobriga, quae et Concordia Julia. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 105. *n.* 247. Ex Hispania ulteriore, provincia Baetica, municipium Concordia Julia Nertobrigensis. *F.*]

NERVĂ, ae, m. cogn. fuit Liciniorum, Coccejorum, et Siliorum, famil. Romanarum: dictum a *nervo*, hoc est robore. M. Coccejus Nerva imperator Rom. XIII. Flav. Domitiani successor dissimillimus, de quo *Eutrop.* et *Aurel. Vict. Caesar.*

NERVĀLIS, e, adj. *Scrib. Comp.* 12. Herbam, quam Graeci πολύνευρον, nos nervalem appellamus. ¶ In *Inscr.* ap. *Mur.* 1113, 4. *flamen Nervalis* est sacerdos Nervae Imp. R. in Deos relati.

*NERVESĬA, ae, f. vicus Italiae, in Aequorum terra. *Plin.* 25, 8. Nascitur (*herba*) et in Aequicolis circa vicum Nervesiae: vocatur consiligo. *B. A.*

NERVĬAE, arum, f. plur. et Nervia, orum, n. plur. τὰ νεύρια, fidiculae ex nervis concinnatae, chordae citharae, vel alius musici instrumenti. *Varr.* ap. *Non.* 3, 149. In psalterio tendamus nervias. *Id. ib.* Quae ejus nervia tractare solebat. *Gell.* 9, 7. Nervias in fidibus brumali die alias digitis pelli, alias sonare. ¶ Pro nervis. *Petr. fragm. Trag.* 45. *Burm.* Gladiator, qui habuit nervia praecisa. In secundo *Varr.* loco aptius *nervia* de nervis, quam de fidibus intelliges.

*NERVICĔUS, a, um, adj. ut *nervicei funes* ap. *Vulgat. Jud.* 16, 7. *B. A.*

NERVĬCUS, a, um, adj. nervorum vitio laborans, νευρικός. *Vitr.* 8, 3. *med.* Ita aut nervicos, aut podagricos efficiunt homines. Al. leg. *neuricos* a Graeco, et fortasse rectius. ¶ Item ad Nervios pertinens, ut Nervicum proelium. *Caes. B. G.* 3, 5.

NERVĬI, orum, m. plur. populi Galliae Belgicae, ubi nunc Com. Hannoniae, quorum urbs primaria Bagacum. Terminabantur ab Or. Aduaticis, ab Occ. Atrebatibus, et Pleumosiis. *Caes. B. G.* 2, 15. et sqq. ¶ Etiam in singul. num. *Lucan.* 1, 428. nimiumque rebellis Nervius. ¶ [*Nervius, a, um*, adjective. *Inscr.* ap. *Grut.* 874, 1. Cirata Julia Annai F. natione Nerviorum. *F.*]

NERVĪNUS, a, um, adj. e nervo factus, ut Nervini funes. *Veg. Mil.* 4, 9.

*NERVĬUM, i, n. i. q. nervus. *Varr.* ap. *Non.* 3, 149. et *Petr.* 45. *B. A.*

NERVĬUS, a, um, adj. Nervius miles ap. *Claud. B. Gild.* 421. est miles legionis a Nerva Imp. institutae. [*Inscr.* ap. *Donat.* 349, 8. Imp. Caes. T. Aelius Adrianus Antoninus Aug. Pius coloniae Minerviae Nerviae Aug. Scolacio aquam dat. In *Novell. lett. di Firenze* T. 23. p. 288. legitur *Hadrianus* pro *Adrianus*, et *Sculacio* pro *Scolacio*, quod quidem rectius. V. SCYLACEUM. ¶ *Nervius, a, um*, ad Nervios pertinens, V. NERVII. *F.*]

*NERULĀNI, orum, populi Latii, juxta Romam, quorum meminit *Plin.* 3, 5. *B. A.*

[NERULĪNUS, a, um, adj. ad Nerulum pertinens, mediterraneum in Lucania oppidum, cujus meminit *Liv.* 9, 20. Inde *Nerulinus* cogn. R., ut M. Suillius Nerulinus cos. ann. a Chr. n. DCCCIII., cujus mentio est in *Inscr.* ap. *Mur. praef.* p. 91. et in nummo G. Suilliae ap. *Morell. Fam. Rom. n.* 3. *F.*]

[NERULŌNENSIS, e, adj. ad Nerulum pertinens, Lucaniae urbem, de qua vide in voce praeced. Avus Augusti per contemptum *Nerulonensis* appellatur ap. *Suet. Aug.* 4., ipse vero Thurinus, teste *eod. ib.* 7.; Thurii enim urbs haud procul a Nerulo aberat. V. THURINUS. *F.*]

NERVŎLĀRĬĂ, ae, f. nomen comoediae Plautinae, ex qua pauca admodum fragmenta servarunt nobis *Varr.*, *Gell.* 3, 3., *Non.* et *Fest.* Neque tamen certum est eam *Plauti* fuisse, fortasse quia nervi seu vincula servi cujuspiam argumento fuissent.

NERVŌSE, adv. ἰσχυρῶς, enixe, fortiter, valide. Translate *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 23. *med.* Tu, mi Cicero, quod adhuc fecisti, idem praesta, ut vigilanter nervoseque nos, qui stamus in acie, subornes. *Cic. Or.* 36. *f.* Dicetur autem non Peripateticorum more (est enim illorum exercitatio elegans jam inde ab Aristotele constituta), sed aliquanto nervosius. *Id. Off.* 3, 29. Itaque nervosius qui ista disserunt, solum audent malum dicere id, quod turpe sit, qui autem remissius, etc.

NERVŌSĬTAS, atis, f. robur, firmitas. *Plin.* 19, 1, 2. *n.* 1. Nervositas filo aequalior paene, quam araneis.

NERVŌSUS, a, um, adj. νευρώδης, multos, vel validos habens nervos. *Cels.* 5, 28. *n.* 12. et 7, 5. Nervosus locus. *Lucr.* 4, 1153. Nigra, melichrus est; immunda, et foetida, acosmos; Caesia, Palladion; nervosa et lignea, dorcas. *Ov. Met.* 6, 255. qua crus esse incipit, et qua Mollia nervosus facit internodia poples. *Plin.* 11, 37, 77. de diaphragmate: Nulla est ei caro, sed nervosa exilitas; et *ib.* 86. Medulla nervosa, et in spina tantum dorsi, ossa non habentibus. *Id.* 23, 3, 34. Decoctum olearum profluvium sanguinis e nervosis partibus cohibet. ¶ *Nervosius illud* ap. *Catull.* 67, 27. est τὸ ἀνδρεῖον αἰδοῖον. ¶ Per similitudinem dicitur de partibus plantarum exilioribus ac firmioribus. *Plin.* 21, 9, 30. Nervosi cauliculi quibusdam, ut marathro. *Id.* 27, 12, 97. Posterion radices habet nervosas, candidas, firmas. ¶ Pro forti. *Prud. in Sym.* 2, 320. Sanguine praecalido fervet nervosa juventus. *Val. Max.* 8, 13. *n.* 4. *extr.* Nervosa vivacitas. ¶ Eleganter transfertur ad vim, et efficaciam dicendi. *Cic. Brut.* 31. *f.* Quis uberior in dicendo Platone? quis Aristotele nervosior?

NERVŬLUS, i, m. νεύριον, parvus nervus. *Not. Tir.* p. 108. Nervus, nervulus. ¶ Translate. *Cic. ad Capit.* 1. *f. post ep.* 16. *l.* 16. *ad Att.* Quod certe facies, si tu nervulos tuos, mihi saepe cognitos, suavitatemque, qua nemo tibi par est, adhibueris, *h. e.* vim tuam in dicendo.

NERVUS, i, m. νεῦρον. *Plin.* 11, 37, 88. Nervi orsi a corde, bubuloque etiam curcumvoluti, in omnibus lubricis applicati ossibus, nodosque corporum, qui vocantur articuli, aliubi interventu, aliubi ambitu, aliubi transitu ligantes: hic teretes, illic lati, uti in unoquoque poscit figuratio. Neque ii solidantur incisi: mirumque, vulneratis summus dolor, praesectis nullus. Sine nervis sunt quaedam animalia, ut pisces: arteriis enim constant. Ubi sunt nervi, interiores conducunt membra, superiores revocant. Inter hos latent arteriae, idest spiritus semitae. Haec *Plin.* *Cels.* 2, 10. *med.* Juncta est vena arteriis, his nervi. Ita si nervum scalpellus attigit, sequetur nervorum distentio. *Cic. N. D.* 2, 55. *extr.* His adde nervos, a quibus artus continentur; eorumque implicationem toto corpore pertinentem: qui, sicut venae et arteriae a corde tractae et profectae, in corpus omne ducuntur. *Cels.* 8, 1. *med.* Cervix ne sustinere quidem caput posset, nisi utrinque recti valentesque nervi collum continerent, quos τένοντας Graeci appellant: siquidem horum inter omnes flexus alter semper intentus, ultra prolabi superiora non patitur; et *mox:* Vertebrae multis nervis, et multa cartilagine continentur; et *post:* Ossa validis musculis nervisque constricta. *Plin.* 26, 8, 58. Nervus, qui platys appellatur. *Id.* 34, 8, 19. *n.* 4. de Pythagora pictore: Hic primus nervos, et venas expressit, capillumque diligentius. *Caes. B. G.* 6, 20. Hoc ali staturam, ali vires, nervosque confirmari putant. *Cels.* 2, 10. *med.* Nervorum dissolutio, et rigor, et distentio. *Sen. ep.* 66. contractio. *Cels.* 2, 8. et 3, 27. resolutio; *ib. n.* 3. tremor. *Plin.* 20, 22, 92. Lini semen musculorum, nervorum, articulorum, cervicum duritias mitigat. *Id.* 28, 6, 17. Pedes in humo deponi prodest, si nervi in his cruribusve tendantur in lectulo. ¶ [*Ex his patet, nervos esse, quae hodie ligamenta et musculi vocentur. In iis autem quum membrorum motus, vires corporis, firmitas, robur maxime constet, factum est, ut translata significatione de universa virium intentione, robore, virtute animi dicantur. *Cic. Verr.* 1, 12. Magnum fortasse onus, et mihi periculosum: verumtamen dignum, in quo omnes nervos aetatis industriaeque meae contenderem. Sic *Ter. Eun.* 2, 3, 20. digna res est, ubi tu nervos intendas tuos. *Cic. Verr.* 2, 3, 56. Omnibus nervis mihi contendendum est, atque in hoc elaborandum, ut, etc. [*V. *Schütz. cl. Cic.* s. h. v.] ¶ Saepe enim *nervi* translate sunt id, quo maxime quaeque res sustinetur, et valet, vires, robur, vigor, firmitas. *Q. Cic. Petit. cons.* 10. Nervos atque artus esse sapientiae, non temere credere. *Caes. B. G.* 1, 20. Opibus ac nervis ad perniciem suam uti. [*V. *Herzog.* ad h. l.] *Cic. Phil.* 5

12. Experietur consentientis senatus nervos atque vires. *Id. Fam.* 6, 1. Vereor, ne consolatio nulla possit vera reperiri praeter illam, quae tanta est, quantum in cujusque animo roboris est, atque nervorum. *Id. Phil.* 5, 2. Nervi belli pecunia. *Id. Manil.* 7. Vectigalia nervos esse reipubl. semper duximus. *Quint. prooem. l.* 8. *med.* Qui omissa rerum (qui nervi sunt in causis) diligentia, quodam inani circa voces studio senescunt. *Liv.* 7, 39. Nervi conjurationis. *Cic. Phil.* 12, 3. Legionum nostrarum nervos nonne his consiliis incidimus? et *Tusc.* 2, 11. Poetae molliunt animos, nervos omnis virtutis elidunt. *Id. Fam.* 3, 10. Plane video fore nervis opus, sapientiaque tua, ut, etc. [*V. Ruhnk.* ad *Albinov.* 48. et quos ibi laudat *intpp.* ad *Liv.* 7, 39. Commemorari hic etiam poterat locus *Cic. Or.* 3, 27. illi loci, qui quamquam proprii causarum et inhaerentes in earum nervis esse debent, i. e. ex ipso causae argumento petiti, et cum eo conjuncti. *Schütz. cl. Cic.* s. h. v.] ℙ De vi vehementiaque orationis. *Cic. Or.* 19. Quamquam enim et philosophi quidam ornate locuti sunt, tamen horum oratio neque nervos, neque aculeos oratorios ac forenses habet. *Hor. A. P.* 26. sectantem lenia nervi Deficiunt, animique. [*Disputat *Ernest.* in *Lex. techn. lat. rhet.* p. 261. sq. de orationis nervis, quorum simile quid cogitarunt Graeci, ubi τόνον, ῥώμην, ἰσχὺν, πνεῦμα oratoribus tribuunt, de quibus v. *Ejusd. Lex. Gr. techn.*] ℙ Dicuntur etiam *nervi* de fidibus. [*Darmsaiten.] *Cic. Or.* 3, 57. Omnes voces, ut nervi in fidibus, ita sonant, ut a motu animi quoque sunt pulsae. *Id. Rosc. Am.* 46. Quotidiano cantu vocum, et nervorum, et tibiarum tota vicinitas personat. *Virg. A.* 9, 776. cui carmina semper, Et citharae cordi, numerosque intendere nervis. *Hor. Od.* 3, 11, 3. testudo resonare septem Callida nervis. ℙ *Nervus* est etiam τὸ αἰδοῖον ἀῤῥενικὸν, fascinum. *Id. Ep.* 12, 19., *Petr. Sat.* 131., *Ov.* et alii. ℙ Item chorda arcus, quia saepe e nervo est. *Acc.* ap. *Varr. L. L.* 6, 5. Reciproca tendens nervo equino concita tela. *Virg. A.* 9, 622. nervoque obversus equino Intendit telum; et *ib.* 10, 131. nervo aptare sagittas; et *G.* 4, 313. erumpit nervo pulsante sagitta. *Val. Fl.* 6, 376. levi ducere cornua nervo; et 1, 37. certus Aethalides subitas nervo redeunte sagittas Cogere. [*Lucan.* 7, 141. tendunt nervis meioribus arcus: ubi *Cort.* laudat *Claud. Idyll.* 2, 38. intendunt taurino viscere nervos.] ℙ Per synecdochen est ipse arcus. *Id.* 3, 182. At diversa Saen turbantem fallere nervo Tum primum puer aurus Hylas. ℙ Item genus vinculi, quo servorum, t obaeratorum cervices, aut potius pedes constringuntur. In *Glossis* enim *Philox.* Graece dicitur υλοπέδη; et *Tert. ad Mart.* 2. *f.* Nihil crus sentit in nervo, cum animus in coelo est; et *Cult. fem.* 13. Nescio, an crus de periscelio in nervum b aes alienum *Hesych.* docet ἐγκαλοσκελεῖς vocari. Quod etiam e ferro esset, eoque cervices colligaentur, docet *Festus* his verbis: Nervum appellanus etiam ferreum vinculum, quo pedes impediunur: quamquam Plautus eo etiam cervices vinciri it (in *fragm.*): Perfidiose captus, eo edepol nervo ervices probat. Haec *Fest.* Ceterum ipsa vox inculum e nervo significat: et veri simile est, olim ale fuisse, deinde mutatum in ligneum, aut fereum, servato nomine. A compedibus, et pedicis istinguit *Pl.* servorum poenas enumerans *As.* 3, 2, . adversum stimulos, laminas, crucesque, compedesue, Nervos, catenas, carceres, numellas, pedicas, oias; et in *Leg. XII. Tab.* ap. *Gell.* 20, 1. *med.* ecum ducito, vincito aut nervo, aut compedibus uindecim pondo ne minoribus; et *Cato* ap. *Gell.* 1, 18. *med.* Fures privatorum furtorum in nervo tque in compedibus aetatem agunt: fures publici auro atque in purpura. ℙ Vinculum e nervo perte esse videtur in illo *Pl. Curc.* 5, 3, 11. ex e hodie faciam pilum catapultarium: Atque ita te ervo torquebo, itidem uti catapultae solent. *Veg. Mil.* 4, 9. Nervorum quoque copiam summo studio expedit colligi, quia onagri, vel balistae, ceeraque tormenta, nisi funibus nervinis intenta, ni-l prosunt. *Vitr.* quoque funes e nervo tortos emorat 1, 1., 10, 15 et 16. ℙ Ceterum univerm sumitur pro carcere et vinculis. *Pl. Capt.* 5, 45. Ego te in nervum, haud ad praetorem, hinc piam. *Id. Curc.* 5, 3, 40. in nervo jacebis, nisi ihi argentum redditur. *Id. Capt.* 3, 5, 71. noctu ervo vinctus custodibitur. *Liv.* 6, 15. Eximere e nervo aliquem. ℙ Urbane *Ter. Phorm.* 2, 2, . O vir fortis, atque amicus! verum hoc saepe, hormio, Vereor, ne istaec fortitudo in nervum rumpat denique. [*h. e. ne propter istam fortitudinem in vincula conjiciaris. Ita *Ruhnk.* qui laudat *ib.* 4, 4, 15. nostra causa in nervum ibit.] lludit ad nervos pro viribus et robore. [*Al. proerb. putant a sagittariis natum; quod immoderae plerumque vires, adducendo arcu non telum initant, sed nervum rumpunt. *Bailey.*] Festive *Pl. oen.* 5, 4, 99. Condamus alter alterum in nerm brachialem, *h. e.* invicem amplectamur. ℙ *Nervus* pro corio. *Tac. A.* 2, 14. Ne scuta quidem ferro, nervove firmata, sed viminum textus, etc. *Sil.* 4, 293. subtextaque tegmina nervis. [*i. e. scutum pelle taurina. Interdum enim nervos sic intelligendos docent *Heins.* et *Drakenb. Heins.* tamen conj. *tergis.* ℙ Confund. *nervis* et *membris.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 3, 715.]

*NERUSI, orum, populi Galliae Narbonensis, ad Alpes siti. *Plin.* 3, 20. *B. A.*

*NESACTĬUM, i, n. opp. Istriae. *Plin.* 3, 19. ℙ *Nesatrium* est *Liv.* 41, 11. ed. *Drakenb.* ubi ed. *Gronov.* habet *Nesartium*, errore forsan typographico. ℙ Νέσακτον est *Ptolemaeo. B. A.*

NĒSAEE, es, f. Νησαίη, Nympha, una Nereidum: a νῆσος, insula. *Virg. G.* 4, 338. et *A.* 5, 826.

NĒSĀPĬUS, a, um, adj. non sapiens, insipiens. *Petr. fr. Trag.* 50. *Burm.* Ne me putetis nesapium esse. *Q. Ter. Scaurus de Orthogr.* p. 2251. Ne pro non positum apud antiquos: sic nefrendes porci, qui sine dentibus sunt, idest qui fabam frendere non possunt: sic nesapius, qui non sapit.

*NESCA, ae, f. Arabiae oppidum. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

[NESCĀNĬENSIS, e, adj. ad Nescaniam pertinens, Hispaniae Baeticae urbem nunc excisam. *Inscr.* ap. *Grut.* 110, 9. Genio municipii Nescaniensis L. Postumius Stilicon Nescaniensis signum aereum pecunia sua ex HS. CIↃ. N. fieri, et Nescaniae in foro poni jussit; et 247, 2. Imp. Caes. Nervae Trajano Aug. Nescanienses. *F.*]

NESCĬENS, entis, part. a *nescio*, nescius, ignarus. *Ter. Heaut.* 3, 1, 59. Ut nescientem sentiat te id sibi dare. *Appul. Apol.* Confinxere, puerum quempiam carmine cantatum corruisse, postea nescientem sui excitatum.

NESCĬENTER, adv. inscienter. *August. Doctr. Chr.* 2, 40. Ipsis Aegyptiis nescienter commodantibus ea, quibus non bene utebantur. *Prud. Apoth.* 2. *praef.* 4. Et nescienter labimur. Al. leg. *nescientes.*

[NESCĬENTĬA, ae, f. ignorantia. *Claud. Mamert.* de statu animae 1, 21. *f.* Agnosce, te nobis quaerentibus veritatem pro una, qua polliceris, scientia multorum nescientias attulisse. *F.*]

NESCĬO, is, ivi, et ii, itum, a. 4. [*Hunc locum, ut quem minus apte Noster disposuisset, ita magis in ordinem redegisse videmur. Primum significat *nescio* i. q. non scio, ignoro, ἀγνοέω. Exempla, quae Noster passim laudaverat, haec sunt:] *Cic. Tusc.* 1, 25. Nec me pudet, ut istos, fateri, nescire quod nesciam. *Id. Att.* 12, 23. De Oropo opinor, sed certum nescio. *Pl. Merc.* 2, 3, 48. hunc nescire sat scio De illa amica. *Cic. Att.* 7, 12. Sin discedet, quo, aut qua, aut quid nobis agendum sit, nescio: [*de quo loco v. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 553. p. 446.] *Id. Tusc.* 1, 25. Anima sit animus, ignisve, nescio. *Varr.* ap. *Gell.* 1, 22. Nescis, quid vesper serus vehat. *Ter. Eun.* 4, 7, 29. nescis, cui maledicas nunc viro? *Petr. Sat.* 137. Nescis, quam magnum flagitium admiseris. *Nep. Dion.* 8. Cum, quemadmodum sedaret, nesciret. *Pallad. de Insit. prooem.* Nescio, si tuum ad has minutias inclinetur ingenium. ℙ [*Repetitae vocis exempla haec sunto: *Ov. Met.* 1, 514. Nescis, temeraria, nescis Quem fugias: ideoque fugis. *Lucan.* 8, 557. nescis, puer improbe, nescis Quo tua sit fortuna loco: ubi *Cort.* laudat *Stat. Th.* 3, 704. nescis, pater optime, nescis, Quantus amor cet. *Gunther.* 5, 470. nescis, o perdita, nescis, Quem stimules peritura virum. *Iscan.* 2, 262. nescis, saevissima, nescis, In chalybe horror inest. Cf. *Cort.* ad *Lucan.* 1, 521. ubi de hoc repetitionum genere, ut affectus denotante et certius quid inferente, disputat.] ℙ Impersonaliter. *Cic. Att.* 7, 12. Utrum consistere uspiam velit, an mare transire, nescitur. ℙ [*Nescis* interdum idem fere valet, quod *vix credas*, vel *mirum est*: quod loquendi genus nostra quoque lingua eodem frequentat modo. Ita *Heindf.* ad *Cic. N. D.* 3, 1, 2. Hic Vellejus, Nescis, inquit, Cotta, quanta cum exspectatione, sim te auditurus.] ℙ *Si nescis*, [*i. e. ut hoc scias, ne hoc ignores,] formula, qua utimur, cum quippiam vehementius inculcamus. *Ov. Her.* 17, 197. nobis omnia de te Quaerere, si nescis, maxima cura fuit; et *ib.* 20, 150. Si nescis, dominum res habet ista suum. *Id. Pont.* 3, 3, 28. Quae sint, si nescis, invidiosa tibi. [*Adde *Virg. E.* 3, 23. Si nescis, meus ille caper fuit. *Ov. Fast.* 5, 229. Mars quoque, si nescis, per nostras editus artes.] ℙ *Quod scis, nescis*, formula, qua silentium alicui et fidem in arcano custodiendo commendamus: quasi id, quod scit, perinde continere debeat, ac si prorsus nesciat. *Ter. Eun.* 4, 4, 55. tu pol, si sapis, Quod scis, nescis neque de eunucho, neque de vitio virginis. *Id. Heaut.* 4, 4, 26. Tu nescis id, quod scis, Dromo, si sapies. *Pl. Mil.* 2, 6, 89. [*91. *ed. Lindem.*] Nae tu hercle linguam comprimes Posthac: etiam illud quod scies, nesciveris: Ne videris, quod videris. ℙ [*Nescio quis, nescio quid* cet. ita dicendi usu in unius quasi vocabuli notionem coaluerunt, ut eadem fere ratione usurpentur, qua *aliquis, quidam. Zumpt. Gr. Lat.* §. 553. p. 446. Plerumque fere hoc dicendi genere utuntur per contemptum quendam in iis, quibus non satis attendimus, aut quorum consulto obliviscimur. *Pl. Pers.* 1, 3, 9. Prope me hic nescio quis loquitur. *Ov. Her.* 5, 127. Helenam de patria Theseus, nisi nomine fallor, nescio quis Theseus abstulit arte sua. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 6. Nisi forte me Paconii nescio cujus querelis moveri putes, h. e. vilis hominis. *Fl.* 17. O pastores nescio quos, cupidos litterarum! *Sall. Fragm.* 3, 11. *f.* Occupavit vos nescio quae torpedo. *Cic. Fam.* 15, 4. Fortasse non jejunum hoc nescio quid, quod ego gessi, et contemnendum videbitur. *N. D.* 1, 33. Quia nescio quid in philosophia dissentiret. *Rosc. Am.* 39. non paulum nescio quid, sed cet. *Att.* 15, 4. nescio quid litterarum. *Ib.* 16, 5. rumoris nescio quid afflavit. *Ib.* 13, 28. nescio quid e quercu exsculpseram, quod videretur simile simulacri. *Id. Or.* 24. Sententiae nescio unde ex abdito erutae. *Id. N. D.* 3, 5. *in.* nescio quid etiam de Locrorum apud Sagram proelio: ubi *dicebas*, vel simile quid intelligendum, ut recte monuit *Ernest.*, quod tamen durius paulo hic deesse censet *Heindf.* — Sed est tamen etiam de re excellenti et ejusmodi, ut ejus magnitudinem et praestantiam mens nostra vix videatur assequi posse, quanquam interdum levis ironiae significatio inesse videtur. *Cic. Arch.* 7. Tum illud nescio quid praeclarum ac singulare solere exsistere. *Fam.* 7, 5. Illud nescio quod non fortuitum, sed divinum videbatur: intelligit verba quaedam ex epistola Caesaris, exoptatissima quidem Ciceroni, quibus amicum commendaret imperatori. *Ter. Heaut.* 2, 2, 7. Nescio quid profecto mihi animus praesagit mali; et *Hec.* 3, 1, 39. nescio quid magnum malum profecto me celant; et *Phorm.* 1, 4, 16. nescio quod magnum hoc nuntio exspecto malum. *Ov. Am.* 3, 4, 28. Nescio quid, quod te ceperit esse putant. *Plin. Pan.* 58, 2. Onerosum nescio quid verecundiae tuae consensus noster indixerat: ubi v. *Gierig. Quint. Inst.* 1, 2, 9. Ante omnia nihil prohibet esse istum, nescio quem: ubi v. *Spald.* et *Zumpt. supplem.* p. 15. — Innuunt etiam tristitiam, atrocitatem aut indignitatem rei. *Cic. Coel.* 15, 35. Quae te, quoniam mente, nescio qua, effrenata atque praecipiti, in forum deferri judiciumque voluisti, etc. *Id. Fin.* 5, 20, 56. Quin etiam inertissimos homines, nescio qua singulari nequitia praeditos, videmus tamen et corpore, et animo moveri semper. *Sen. prooem. ad Controv.* 1. p. 61. *ed. Bip.* ut possitis aestimare, quantum quotidie ingenia decrescant et, nescio, qua iniquitate naturae, eloquentia se retro tulerit. Similiter Graeci. *Plato Gorg.* 69. *in.* Οὐκ οἶδ᾽ ὅντινα τρόπον. *Lucian. Hermot.* 70. *f.* — ℙ Formula *nescio quo modo*, quanquam etiam in re bona usurpatur, saepius tamen quasi dolentis et non sine suspiratione quadam ferentis, quidquid corrigere nefas, frequentaturque de iis, quae odiosa aut molesta sunt, quae aliter ut se habeant, optabile est: ut fere idem valeat, q. *secius, quam fieri debet; temere; inconsulto. Cic. Off.* 1, 41, 146. Fit enim, nescio, quo modo, ut magis in aliis cernamus, quam in nobismet ipsis, si quid delinquitur. *Att.* 10, 14. de consolatione ex libris: id quidem domi est; sed nescio, quo modo (i. e. pro dolor!) imbecillior est medicina, quam morbus. *Id. ep. ad Brut.* 1, 15. Sed, nescio, quo modo facilius in timore benigni, quam in victoria grati reperiuntur. *Id. Fam.* 5, 15. Nescio quomodo ipsae illae litterae excludere me a portu et perfugio videntur. — Eadem vis est formulae *nescio quo pacto. Cic. Fam.* 5, 15. Alii nescio quo pacto obduruerunt. *Id. Q. Fr.* 1, 1, 6. Sed, nescio, quo pacto, ad praecipiendi rationem delapsa est oratio mea (nempe, quod non debebat,) cum id mihi propositum initio non fuisset. — Explicatius dicitur *fato nescio quo. Cic. Fam.* 15, 13. Sed ita fato nescio quo contigisse arbitror, ut etc. Adde *ib.* 5, 15. Casu nescio quo in ea tempora aetas nostra incidit. Plura eaque aptissima exempla v. ap. *Beier.* ad *Cic. Off.* 1, 41, 146. cujus verba hic sumus secuti. ℙ Jam oratio nostra devenit ad notissimum illud quidem, sed difficilius genus dicendi *nescio an*, i. e. *nescio an non*, cujus rationem Noster vix exemplo explicuit. Est autem modeste concedentis, affirmantis, et quasi adverbii instar verisimilitudinem notat, ita ut eadem fere ratione usurpari soleat, qua *fortasse.* Ita *Zumpt. Gr. Lat.* §. 721. p. 542. sq. Contra disputat *Ramsh. Gr. Lat.* §. 174. II. p. 709. sq. *Cic. Lig.* 9. Quae fuit unquam in ullo homine tanta constantia? constantiam dico? nescio an melius patientiam possim dicere. *Id. Cat.* 4, 5, 9. sin illam alteram, nescio, an amplius mihi negotii contrahatur. *Liv.* 23, 16. Ingens eo die res, ac nescio an maxima illo bello gesta sit. *Id.* 2, 2. ac nescio an modum excesserint. V. quos de hac formula egisse docuit ad *Ruddim.* 2. p. 23. *f. Stallb.*, qui quidem probe distinguendum censuit inter *nescio* et *haud scio an*; (quod cum plerique omnes neglexissent, in varios errores incidisse): sed nihil exemplis probavit. At neque *Ramsh.*, neque *Zumpt.* discrimen agnoscunt, idque veri esse videtur similius, quod scriptores unam vel alteram harum dicendi rationum unice fere usurpare solent, ut *Cic.* longe plurimis in lo-

cis haud scio an: Liv., exceptis duobus exemplis, semper nescio an. Hinc eorum praeferenda videtur sententia, qui formulas nescio an et haud scio an ap. bonos scriptores nonnisi pro fortasse: cum negandi autem significatione tantum ap. argenteae aetatis auctores poni docent. Ita Zumpt. l. l. cl. Spalding. ad Quint. 8, 6, 22. Qui contra disputant, ut Ellendt. ad Cic. Brut. 18, 71., coll. Duk. ad Flor. 3, 12. Heusing. ad Off. 1, 11. et imprimis Buttm. ad Quint. 12, 10, 2., isti quidem non vidisse videntur in locis, quos ad firmandam suam sententiam ex aureae aetatis scriptoribus adduxerint, formulae nescio an vel haud scio an semper praecedere part. atque, ac, et, sim., quae se ipsum corrigentis sunt, idemque valent quod imo potius. V. Beier. ad Cic. Off. 1, 11, 33. Quae cum ita sint, etiam illud stare videtur, quod semper nescio an nullus, nunquam, nemo cet. dici latine debeat. V. Zumpt. l. l. et quos ibi in auxilium vocavit Lamb., Ernest., Goerenz. Contra est Ramsh. l. l. — At omnino tenendum, quod Herrmannus circumspecte cavet, ne in negativa sententia statim corrigatur nullus etc.; cum frequentetur nescio, an quisquam, nescio an ullus, ut perinde sit ac nescio, an nemo. Quippe eam esse interrogativorum quisquam, ullus, usquam, unquam etc. naturam, ut in iis lateat negatio: cui alibi solent adjungi. V. Beier. ad Cic. Off. 1. p. 338. ubi haec laudantur. ¶ Tum nescio est i. q. non novi, incognitum aliquid habeo.] Sen. Clem. 2, 1. et Suet. Ner. 10. Nescire litteras. Ter. Ad. 4, 2, 32. nomen alicujus. Lucan. 1, 453. Deos. Virg. G. 1, 290. Nec nocturna quidem carpentes pensa puellae Nescivere hiemem. Stat. Th. 7, 674. sua vulnera nescit. Pl. Aul. prol. 30. Illa illum nescit. Ter. Heaut. 2, 4, 16. Nescio alias: me quidem semper scio fecisse sedulo, Ut, etc. Sic ib. 5, 4, 15. So. Dii istaec prohibeant. Chr. Deos nescio: ego quod potero, enitar sedulo. Juven. 7, 97. vinum toto nescire Decembri, h. e. vino abstinere. Arnob. 2, 59. Ipsum sese est ante omnia nesciturus. ¶ Passive. Pallad. 11, 4. Talibus locis pruinarum vis et natura nescitur. ¶ [*Item non possum, non calleo.] Cic. Or. 3, 18. Stoici omnino irasci nesciunt. Virg. G. 3, 84. de equo: Stare loco nescit. Sic Stat. Th. 9, 743. Liber amat campos, et nescit in antra reverti, h. e. non vult. Hor. A. P. 390. nescit vox missa reverti. [*Huc pertinet etiam locus, quem Noster ab initio posuerat, Cic. Brut. 37. Non tam praeclarum est scire latine, quam turpe nescire.] ¶ *Nescio (inquit Ruhnkenius) a poetis exquisite usurpatur pro non sentio. Lucan. 7, 173. Sua quisque pericula nescit. B. A. ¶ Nescisse trisyllab. Ov. A. Am. 2, 555. Sed melius nescisse fuit: synaeresis est, nam olim duo ii nunquam scribebantur. ¶ [*Confund. nescio et ne scio. V. Cort. ad Lucan. 5, 665.]

NESCĪTUS, a, um, part. a nescio: ignoratus. Sidon. ep. 8, 6. med. Litem intra Gallias ante nescitam primus edidit.

NESCĬUS, a, um, adj. ἀνεπιστήμων, nesciens, ignorans. Plin. ep. 8, 23. f. Impendentis mali nescius. Virg. A. 10, 501. Nescia mens hominum fati sortisque futurae. Quint. 1, 3. med. Aetas simulandi nescia. Hor. Od. 4, 6, 18. Pueri fari nescii. Val. Fl. 4, 708. Imperio fixos Jovis, aeternumque revinctos, Nescius. Tibull. 1, 9, 76. Nescius, ultorem post caput esse Deum. Ov. Her. 16, 140. Nullaque de facie nescia terra tua est, h. e. nulla regio pulcritudinem tuam ignorat. Id. Met. 14, 2. Arvaque Cyclopum, quid rastra, quid usus aratri, Nescia. Val. Fl. 6, 45. Nescius, heu! quanti thalamos ascendere monstri Arserit. Ov. Her. 11, 47. Nescia, quae faceret subitos mihi causa dolores. ¶ Interdum nescius dicitur qui non potest aliquid facere, aut non vult, aut non solet. Virg. G. 2, 465. At secura quies, et nescia fallere vita; et ib. 4, 470. Nesciaque humanis precibus mansuescere corda. Hor. Od. 1, 6, 6. Pelides cedere nescius. Ov. Pont. 2, 9, 45. vinci nescius armis. Id. Her. 12, 49. Lumina custodis succumbere nescia somno. ¶ Eleganter usurpatur praecedente negatione. Cic. Fam. 5, 12. Neque tamen, cum haec scribebam, eram nescius, quantis oneribus premerere susceptarum rerum. Id. Or. 1, 11. Non sum nescius, Scaevola, ista inter Graecos dici. Id. Fin. 1, 1. Non eram nescius, fore, etc. Id. Att. 15, 11. med. Heus tu, ne forte sis nescius, Dolabella me sibi legavit. Virg. A. 9, 552. Contra tela furit, seseque haud nescia morti Injicit. ¶ O nescii. Arnob. 1, 32. Desistite, o nescii, in maledicta convertere res tantas; et 2. p. 44. Quid dicitis, o nescii, etiam fletu et miseratione dignissimi? ¶ Inter inscium, et nescium ita distinguit Fronto de differ. voc. p. 2198., ut inscius aliquid nesciat, nescius nil noverit: ille in parte erret, hic in toto. ¶ Usurpatur etiam passive (ut ignarus) pro ignorato, incognito. Pl. Rud. 1, 5, 17. Quae in locis nesciis nescia spe sumus. Id. Capt. 2, 2, 15. si quid nescivi, id nescium tradam tibi. Tac. A. 1, 59. Aliis gentibus inexperta esse supplicia, nescia tributa; et ib. 16, 14. Neque nescium habebat, Antejum invisum Neroni. [*V. quos laudat Kritz. ad Sall. Cat. 10, 4.]

*NESEI, orum, populi Indiae. Plin. 6, 20. B. A.

NESI pro sine positum est in lege dedicationis arae Dianae Aventinensis. Festus.

*NESIMACHUS, i, m. pater Hippomedontis, ex Mythidice Talai filia, Argivus. Hyg. fab. 70. ¶ Forsan legendum Mnesimachus. Ἀριστόμαχος est Apollodoro. B. A.

*NESIOTAE, arum, populi Cephaleniae, fortasse incolae oppidi cujusdam, quod Nesis, Nesia, vel Nesium audiebat. Liv. 38, 28. B. A.

NĒSIS, ĭdis, f. Nisita, Νησὶς, insula parva Campaniae, proxima continenti, inter Neapolim, et Puteolos, ante Pausilypum promontorium, asparago herba celebris, ut Plin. 19, 8, 42. tradit. Cic. Att. 16, 1. Postridie iens ad Brutum in Nesidem haec scripsi. Sen. ep. 55. Protinus per altum ad Nesida direxi. Stat. Silv. 3, 1, 148. Silvaque, quae fixam pelago Nesida coronat. Lucan. 6, 90. tali spiramine Nesis Emittit Stygium nebulosis aera saxis.

*NESOS, i, opp. Euboeae. Mela 2, 7. Adde Plin. 4, 12. ubi pro Neso, quae ed. Hard. lectio est, ed. Elzev. habet Meso. B. A.

*NESSA, ae, f. Arabiae oppidum. Plin. 6, 28. B. A.

NESSĒUS, a, um, adj. Νέσσειος, ad Nessum spectans. Ov. Her. 9, 163. Illita Nesseo misi tibi texta veneno. Sen. Herc. Oet. 716. Palla tabe Nessea illita.

*NESSĪON, i, n. centaurium majus. Appul. H. 24. B. A.

NESSOTROPHĪUM et Nessotrophēum, i, n. νησσοτροφεῖον, locus, in quo inclusae anates aluntur: a νῆσσα, anas, et τρέφω, nutrio. Varr. R. R. 3, 11. Qui volunt greges anatum habere, ac constituere nessotrophium. Colum. 8, 15. Nessotrophii cura similis, sed major impensa est. Al. leg. neossotrophium, quod est aviarium: a νεοσσὸς, pullus avium. Sed Varr. et Colum. non de avibus in universum, sed de anatibus disputant. ¶ *In Varronis loco edd. Gesner. et Schneider. Graece scribunt νησσοτροφεῖον; quod et factum in Colum. 8, 15. f. non autem ad capitis init. B. A.

NESSUS, i, m. Νέσσος, Centaurus, filius Ixionis et Nubis, qui cum Deianiram rapere vellet, ab Hercule sagitta confixus est. Ov. Met. 9. a v. 101. ¶ Est etiam hoc nomine Thraciae fluvius, in Haemo monte nascens, et in mare Aegaeum excurrens. Plin. 4, 11, 18., ubi Hard. legit Nestus. *Nestos Melae 2, 2. ¶ Item celebris pictor, de quo Plin. 35, 11. B. A.

*NESTOCLES, is, insignis statuarius. Plin. 34, 8. B. A.

NESTOR, ŏris, m. Νέστωρ, filius Nelei, et Chloridis, rex Pyli in Elide, qui adhuc adolescens bellum gessit, vivo patre, adversum Epeos Peloponnesi populos in Achaia, deinde, cum Pirithoi nuptiis interesset, adversus Centauros, qui Hippodamiam rapere conabantur, strenue pugnavit. Postremo jam senior, quinquaginta navibus cum reliquis Graecis principibus ad Trojam venit, cum natus ducentos annos jam tertiam hominis aetatem viveret. Ov. Met. 12, 188. vixi Annos bis centum: nunc tertia vivitur aetas. Prop. 2, 10, 46. Nestoris est visus post tria saecla cinis. Adde Tibull. 4, 1, 50. Etiam Cic. Sen. 10. tertiam aetatem vixisse affirmat, et Hor. Od. 2, 9, 13. ter aevo functum fuisse: verum aetatem hanc, et saeculum alii non centum, sed triginta annorum spatio definiendum putant, ut Nestoris vitae summa nonaginta annorum fuerit: quod et Serv. tangit ad illud A. 8, 508. Sed mihi tarda gelu, saeclisque effeta senectus. Plures doctos viros, qui de hac re verba fecerunt, congessit Broukhus. ad Tibull. 4, 1, 50. Consilii dexteritate tantum Graecorum rebus profuit, ut Agamemnon non dubitaret, brevi se Ilium fuisse expugnaturum, si decem sibi contigissent Nestores. Nam praeter summam prudentiam aetatis diuturnitate collectam, tanta praeterea eloquentia excelluit, ut ex ejus ore melle dulcior fluere diceretur oratio, ut Cic. Sen. 10. loquitur. Ov. Met. 13, 63. licet eloquio fidum quoque Nestora vincat. Cic. Fam. 9, 14. Non alienum a dignitate tua, quod ipsi Agamemnoni regi regum fuit honestum, habere aliquem in consiliis capiendis Nestorem. ¶ Nestoris aetas vel anni proverbio dicuntur de longissimo vitae spatio. Mart. 2, 64., 5, 58., 6, 70. etc. Ita 7, 96. Sic ad Lethaeas, nisi Nestore serior, undas Non eat, optabis quem superesse tibi; et Juven. 12, 128. Vivat Pacuvius, quaeso, vel Nestora totum.

NESTORĔUS, a, um, adj. ad Nestorem pertinens, ut Nestorea senecta, Mart. 9, 30. et Stat. Silv. 1, 3, 110.

NESTORIANUS, a, um, adj. Nestorianum genus coloris memorari putant a Plin. 33, 13, 57., sed Vestorianum contendit legendum Hard. ¶ Nestoriani haeretici a Nestorio duce, qui negabat, B. Mariam Virginem fuisse Dei matrem, damnatus in Concilio Ephesino Oecum. III. ann. a Chr. n. CCCCXXXI.

NESTORĪDES, ae, m. patron. Νεστορίδης, Nestoris filius. Afferebant olim lexicographi locum Ov. Pont. 2, 4, 22., ubi aliter est omnino legendum.

*NESŬA, ae, f. Hispaniae Tarraconensis fluvius, cis Iberum, in agro Autrigonum. Mela 3, 1. extr. B. A.

NĒTĒ, es, f. νήτη pro νεάτη, ultima: nomen est chordae musicae. Diomed. 3, 482. Unde et in chorda extremus nervus appellatus est νήτη. Adde Vitr. 5, 4. V. Balb. in Lex. Vitr. ¶ Translate ita appellatur digitus in manibus minimus. V. HYPATE.

[NETĪNENSES, ium, m. plur. et

[NĒTĪNI, orum, m. plur. incolae urbis in Sicilia inter Acrillas, et Elorum, quae Netum, Graece Νέητον, nunc Noto vocatur, cujus mentio est ap. Sil. 14, 268. Et Netum, et Mutyce, pubesque liquentis Achaeti. Cic. Verr. 2, 2, 65. Agyrinenses, Netinenses, Segestani. Id. ib. 7, 22. Pronuncias, Netinos frumentum dare non oportere. Plin. 3, 8, 14. Netinos appellant. F.]

[NĒTOĪDES, is, m. νητοειδής, modulatio quaedam musicalis. Capell. 9, 326. Netoides, quae et νομικὸς consuevit vocari, quae plures sonos ex ultimis recipit. V. HYPATOIDES. F.]

*NETRIOLUM, i, n. vetus opp. Umbriae, alio nomine Turocelum. Plin. 3, 14. B. A.

NĒTUS, a, um, part. a neo: Ulp. Dig. leg. 32, 70. Quaesitum est, utrum lanae appellatione ea sola contineatur, quae neta non est: an et ea, quae neta est, ut puta stamen, et subtemen. Alcim. 6, 36. vestis neto quae fulgurat auro. Paul. Nol. carm. 22, 106. netum vellus. Adde Hieron. ep. 130. n. 15. ¶ Est etiam implexus, ut ap. Plin. 17, 20, 33. Radices inter se mutuo discursu nentur. Cato R. R. 55. Ligna domino in tabulato condito, codicillos oleagineos, radices in acervo sub dio metas (lege ex Pontedera Op. posth. T. 1. p. 227. netas) facito.

[NĒTUS, us, m. filamen, nemen. Capell. 2, 28. Peplum ex candentis byssi netibus videbatur. F.]

NĒVĔ, et per apocopen Neu, μήτε, et ne, neque, vel ne: a ne, et vel. Praeceditur ab ut, vel ne. Cic. Q. Fr. 1, 1, 1. Hoc te rogo, ne contrahas, aut demittas animum, neve te obrui magnitudine negotii sinas. Ter. Eun. 2, 2, 47. Ne sursum deorsum cursites, neve usque ad lucem vigiles. Caes. B. G. 2, 21. Cohortatus est, uti suae pristinae virtutis memoriam retinerent, neu perturbarentur animo; et ib. 4, 17. extr. Ut earum rerum vis minueretur, neu ponti nocerent. Ter. Ph. 1, 3, 6. quod utinam ne Phormioni id suadere in mentem incidisset, Neu me cupidum eo impulisset. Brut. ad Cic. 1. ad Brut. 16. f. Te rogo atque hortor, ne defatigere, neu diffidas. Cic. Leg. 2, 27. Ut eam ne quis nobis minuat, neve vivus, neve mortuus. Cato R. R. 37. Caveto, ne quam materiam doles, neu caedas, neu tangas, nisi siccam; neu gelidam, neu rorulentam. ¶ Pro simplici ne, nec, aut neque, nulla alia praecedente particula. Virg. G. 2, 298. Neve tibi ad solem vergant vineta cadentem, Neve inter vites corylum sere, neve flagella Summa pete; et ib. 4, 47. Neu propius tectis taxum sine, neve rubentes Ure foco cancros, altae neu crede paludi. Hor. Od. 1, 2, 50. Hic ames dici pater atque princeps, Neu sinas Medos equitare inultos. ¶ [*Confund. neve, ne, neque, nec, non. V. Beier. ad Cic. Off. 2. p. 194. et ib. p. 140.]

NEVĔRĪTA, ae, f. reverentiae Dea, ut in Gloss. exponitur. Capell. 1, 16., ubi alii aliter leg.

NEVĬANUS et NEVĬUS. V. NAEVIANUS et NAEVIUS.

*NEVIRNUM vel Nivernum, i, n. opp. Galliae Celticae s. Lugdunensis in Aeduorum terra. Anton. Itin. ¶ Fortasse i. q. Noviodunum, hodie Nevers, ad Ligerim amnem. B. A.

[NEUMĂ, ae, f. νεῦμα, nutus. Est cogn. R. Inscr. ap. Maff. Mus. Ver. 154, 3. Curtia L. L. Neuma. ¶ De Latina hujus nominis declinatione V. SCHEMA. F.]

NEUNQUAM, antique pro nunquam. Vetus lapis ap. Dausquium in Nunquam. Ita neunquam de nomine familiae nostrae.

NEVŌLO, nevis, nevult, n. anom. idem ac nolo ap. veteres: a ne, et volo. Pl. Trin. 5, 2, 32. Filiam meam tibi desponsatam esse audio, nisi tu nevis. Id. ib. 2, 2, 80. multa eveniunt homini, quae vult, quae nevolt. Adde Titin. ap. Non. 2, 581. ¶ Praeter has duas personas non est, quod sciam, in usu.

[NEVRAS, ădis, f. νευρὰς, ita appellata herba quae ex genere trychni, quia nervos excitat: a νεῦρον, nervus. Plin. 21, 31, 105. Qui parcius (eam) insectabantur, manicon cognominavere; qui nequiter, erythron, aut nevrada. ¶ Est etiam eadem ac poterion. Id. 27, 12, 97. Poterion, aut, ut alii vocant, phrynion, vel nevrada, large fruticat. F.]

[NEURI, orum, m. plur. populi Scythiae Europaeae, ad Tyrae fluvii fontes, quorum meminere Mela 2, 1. et Plin. 4, 12, 26. ¶ In singul. numero Val. Fl. 6, 121. et raptor agrorum Neurus. F.]

NEURĬCUS. V. NERVICUS.

*NEURIS, idis, f. Νευρὶς, insula Propontidis, Cyzico adjacens, aliis nominibus Elaphonnesos et Proconnesus dicta. *Plin.* 5, 32. *B. A.*

NEUROBATA, ae, m. νευροβάτης, super nervum, seu funem ambulans. Differt a *funambulo*, qui super crassum funem incedit: hic vero super tenue filum e nervo, seu fidiculam, ita ut procul spectantibus in aere consistere videatur. *Firm. Math.* 8, 17. Erunt funambuli, oribatae, neurobatae. *Vopisc. Carin.* 19. Nam et neurobaten, qui velut in ventis cothurnatus ferretur, exhibuit. V. CATADROMUS.

NEUROÏDES, n. νευροειδὲς, genus betae silvestris, multum minoribus, tenuioribusque, ac densioribus foliis, undecim saepe, caule lilii. *Plin.* 20, 8, 28.

NEUROSPASTON, i, n. νευρόσπαστον, imaguncula quaedam tali artificio intus compacta, ut si occultum nervum, seu fidiculam trahas, ad speciem hominis vivi movere membra, et totum corpus videatur: a νεῦρον, nervus, et σπάω, traho. *Gell.* 14, 1. *med.* Ut plane homines non, quod dicitur, λογικὰ ζῶα, sed ludicra et ridenda quaedam neurospasta esse videantur, si nihil sua sponte, nihil arbitratu suo faciunt, sed ducentibus stellis, et aurigantibus. *Appul. de Mundo:* Qui in ligneolis hominum figuris gestus movent, quando filum membri, quod agitari solet, traxerint, torquebitur cervix, nutabit caput, oculi vibrabunt, manus ad omne ministerium praesto erunt, nec invenuste totus videbitur vivere. *Petr. fr. Trag.* 34. *Burm.* Larvam argenteam attulit servus sic aptatam, ut articuli ejus, vertebraeque laxatae in omnem partem verterentur. Hinc *Hor. Sat.* 2, 7, 82. Duceris, ut nervis alienis mobile lignum. Ap. *Gell.* multi scribunt Graecis litteris.

NEUROSPASTOS, νευρόσπαστος, herba folium habens vestigio hominis simile, et uvam nigram ferens, in cujus acino nervus conspicitur; unde et nomen habet. *Plin.* 24, 14, 74. V. v. praec.

NEŬTER, tra, trum, adj. trisyl. μηδέτερος, οὐδέτερος, neque hic, neque ille: a *ne*, et *uter:* [hinc etiam *necuter* usurpatum invenitur. *F.*] In genit. habet *neutrius*, in dativo *neutri:* sed et *neutri* et *neutrae* in genit. legitur. [*Consentius de barbar. et metapl.* (ed. *A. G. Cramero*) 6. Si aliquis dicat neutrum disyllabo, quod trisyllabum nuntiamus, barbarismum faciet. Poetica vero licentia usus videtur *Virg. Cir.* 68. Sive est neutra parens. [*Nusquam *neuter* trisyll. legitur; neque in locis, ubi metrum utrumque et *neuter* et *nĕŭter* concesserit, synaeresis, sed diaeresis accipienda. Omnino illud videtur proxime ad veritatem accedere, primam vocis *neuter* syllabam ita fuisse a veteribus pronuntiatam, ut accuratius quidem ejus ex *ne* et *uter* originem intelligeres, literae tamen *e* et *u* in unam syllabam coalescerent. V. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 8. sqq. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 1. Ceterum *Schneid.* l. de forma *necuter* haec quidem habet: ea ad vitandum hiatum usuros fuisse, nisi statim ab initio *ne uter* in *neuter* contraxissent: sed vere hanc formulam usurpari, nihil commemorat.] *Cic. Att.* 7, 1. Feci igitur, ut neutri illorum quisquam esset me carior. *Id. Off.* 1, 21. Alteri se adipisci id posse arbitrantur, si opes magnas habeant; alteri si contenti sint et parvo, et parvo: in quo neutrorum contemnenda est sententia. *Cels.* 1, 2. *med.* Ex his vero neutrum semper fieri oportet; sed saepius alterutrum, pro corporis natura. *Quint.* 1, 1. *med.* Ita fiet, ut etiam aequali cura linguam utramque tueri coeperimus, neutra alteri officiat. *Cic. Acad.* 4, 42. Hic summum bonum est; in his rebus in neutram partem moveri: quae ἀδιαφορία ab ipso dicitur. *Id. Off.* 2, 6. Haec sine hominum opibus et studiis neutram in partem effici possunt. *Id. Div.* 2, 4. Quid bonum sit, quid malum, quid neutrum. *Ov. Met.* 4, 378. de Hermaphrod.: nec femina dici, Nec puer ut possint, neutrumque, et utrumque videntur. *Suet. Caes.* 75. Medios et neutrius partis, eorum sibi numero futuros pronunciavit; et *Ner.* Medii, et neutram partem sequentes. *Ov. Trist.* 114. in neutrum conspiciendus eques, *h. e.* neque paupertate, neque divitiis insignis. ℙ Cum verbis pluralis numeri. *Pl. Men.* 5, 2, 34. quoties dixi tibi, Ut caveres, neuter ad me iretis cum querimonia? ℙ In plurali num. *Tac. H.* 1, 1. Ita neutris cura posteritatis. *Sen. Ira* 2, 23. In neutras partis esse. *Just.* 6, 7. Neutris quicquam hostile facientibus. ℙ *Neutra nomina* dicuntur a grammaticis, quae neque masculina sunt, neque feminina: *neutra verba*, quae neque activa, neque passiva. *Varr. L. L.* 8, 38., *Cic. Or.* 46., *Gell.* 7., *Charis.*, *Diomed.*, *Prisc.* ℙ *Neutri* pro *neutrius*. *Varr. l. c. f.* In declinationibus maris, et feminae, et neutri. Adde *Auson. epigr.* 50. Etiam *neutrae* in genit. et dat. feminino dictum fuit, teste *Prisc.* 6, 678.

NEŪTĬQUAM, adv. μηδαμῶς, nequaquam, nullo modo, [*utique non.] *Cic. Univ.* 11. Indissolubiles vos quidem esse potestis, neutiquam tamen dissolvemini. *Att.* ad *Cic. Att.* 9, 10. Cui te socium neutiquam puto esse oportere. *Pl. Capt.* 3, 4, 54. id neutiquam mihi placet. *Ter. Hec.* 3, 3, 45. id vero neutiquam honestum esse arbitror. ℙ [*Absolute positum negationi subjicitur. *Cic. Off.* 2, 10, 36. Nam, quos improbos, maleficos, fraudulentos putant, et ad faciendam injuriam instructos, eos haud contemnunt quidem: neutiquam; sed de his male existimant: ubi v. *Beier.* ℙ Pro *neutiquam* ap *Plaut.* et *Terent. nutiquam*, corrupta prima syllaba, legendum. V. *Bentl.* ad *Ter. Hec.* 1, 2, 50. Eandem formam postulat versus, quem *Cic.* laudat in *Acad.* 2, 17, 52. Sed mihi nutiquam cor consentit cum oculorum adspectu. V. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 75.]

[NEŪTĬQUĒ, adv. idem ac neutiquam. *Imppp. Grat.*, *Valent.* et *Theodos. Cod. Theod.* 15, 2, 3. Supra ternas aquae uncias neutique possidere decernimus. *F.*]

NEŪTRĀLIS, e, adj. neuter, οὐδέτερος, eo sensu, quo dicitur a grammaticis. *Quint.* 1, 4. *med.* Quae feminina positione mares, neutrali feminas significant, ut Muraena, Glycerium; et *ib.* 5. *med.* Neutralia nomina.

NEŪTRĀLĬTER, adv. οὐδετέρως, vox est grammaticorum, cum *neutro genere* significare volunt. *Charis.* 1, 55. Gellius fora navium neutraliter dixit.

[NEŪTRĒ, adv. idem ac neutraliter. *Gloss. Phil.* Neutre, οὐδετέρως. *F.*]

NEŪTRO, adv. neutram in partem, οὐδετέρωσε. *Liv.* 5, 26. *f.* Teri tempus, neutro inclinata spe. *Tac. H.* 3, 23. Neutro inclinaverat fortuna. *Quint.* 7, 2. *med.* Si neutro litis conditio praeponderet.

NEŪTRŬBI, adv. neutro in loco. *Pl. Aul.* 2, 2, 56. Neutrubi habeam stabile stabulum, si quid divortii fuat. ℙ Item neutro. *Ammian.* 19, 2. A diei principio ad usque lucem obscuram neutrubi proelio inclinato.

NEX, nĕcis, f. φόνος, mors quae aliqua externa vi alteri infertur. *Festus:* Necem a Graeco dici, certum est: νέκυν enim mortuum dicunt. *Id.* docet, proprie de ea dici, quae sine vulnere infertur: sed hoc usu non servatur. V. NECO. [*Discrimen inter *nex*, *mors* et *letum* v. in h. v.] *Cic. Mil.* 4. Insidiatori et latroni quae potest afferri injusta nex? *Id. N. D.* 2, 3. Necem sibi consciscere. *Suet. Caes.* 14. comminari alicui. *Tac. A.* 13, 1. cuipiam moliri. *Ov. A. Am.* 1, 73. alicui parare. *Tac. A.* 2, 88. patrare. *Ov. Met.* 10, 627. indignam pati; et *ib.* 15, 499. neci occumbere. *Id. Her.* 14, 12. nece cadere. *Virg. G.* 4, 90. neci dedere. *Id. A.* 2, 85. demittere; et *ib.* 12, 513. mittere; et *ib.* 341. dare. *Caes. B. G.* 1, 16. et *ib.* 6, 18. Vitae, necisque potestatem habere in aliquem. *Stat. Th.* 3, 69. Eripere necem alicui, *h. e.* nece liberare. *Sen. Herc. Oet.* 1833. Gravi nece urgere aliquem. *Val. Fl.* 3, 381. miscere neces, *h. e.* caedem facere. *Ov. A. Am.* 2, 714. Manus nece Phrygia imbutae, *h. e.* sanguine caesorum Phrygum. *Sen. Thyest.* 693. devotus neci, *h. e.* morti destinatus. ℙ De morte naturali. *Just.* 42, 1. Post necem Mithridatis, *h. e.* qui adversa valetudine decesserat, ut *Id.* ait 41, 6. Sic *Suet. Caes.* 5. Post necem consulis, *h. e.* Lepidi, qui morbo et poenitentia interierat, ut *Flor.* 3, 23. narrat. *Sen. Cons. ad Marc.* 20. *f.* Fata nobis sensum nostrae necis auferunt. ℙ *In necem alicujus* aliquando significat in perniciem, fraudem, damnum; ea opinor ratione, qua *causa capitis* dicitur, cum de gravi jactura bonorum agitur. *Ulp. Dig.* 38, 5, 1. *med.* Si libertus rem suam pro alio pignori dedit in necem patroni. *Id. ib.* 36, 4, 5. *med.* Dolus, qui in necem legatariorum, et fideicommissariorum factus est; et *ib.* 15, 1, 21. Sed etsi eum intricare peculium in necem creditorum passus est, etc. ℙ Olim *necis*, aut *neces* in recto dictum fuisse creditur. *Aurel. Vict. Caes.* 35. *f.* Ut ejus neces auctoribus exitio esset. Al. leg. *necis:* al. aliter. *Quint. decl.* 8, 13. Quando quaesita neces est alteri ex geminis. Plerique alii aliter leg.

[NEXĀBUNDĒ, adv. astricte. *Jul. Val. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 1, 2. Quicumque ea (*fortuna*) victitant nexabundius. *F.*]

NEXĬBĬLIS, e, adj. nexilis. *Ammian.* 29, 2. Nexibili adseveratione, *h. e.* callide mendaciis connexis. *Lact.* 7, 5. Nexibilia membra.

NEXĬLIS, e, adj. πλεκτὸς, qui nectitur. *Lucr.* 5, 1349. Nexilis ante fuit vestis, quam textile tegmen. *Ov. Met.* 6, 128. Nexilibus flores hederis habet intertextos; et *ib.* 2, 499. Nexilibusque plagis silvas Erymanthidas ambit.

NEXĬO, onis, f. actus nectendi, connexio, πλοκή. *Arnob.* 5, 156. Vinculorum nexiones. Adde *Capell.* 1, 12 et 23.

NEXO, as, a. 1. προςαναπλέκω, freq. a *necto*. *Lucr.* 2, 98. Pars etiam brevibus spatiis nexantur ab ictu. Al. leg. *vexantur.* [*Eichstadt.* vulg. habet.] *Virg. A.* 5, 279. Nexantem nodis, seque in sua membra plicantem. [*V. *intpp.* ad h. l.] *Liv.* ap. *Prisc.* 10, 904. Nexabant multa inter se flexu nodorum dubio. Adde *Diomed.* 1, 366. ℙ [*Confund. *nexare* et *nixare.* V. *intpp.* ad *Virg.* l. modo laud.]

NEXO, is, a. 3. idem quod *nexo*, *as.* *Accius* ap. *Prisc.* 10, 904. Nos continuo ferrum eripimus, omnibus manicas neximus. ℙ Praeteritum est *nexui*, vel *nexi* eodem teste *ib.* et 9, 860. et *Diomed.* 1, 366., sed haec etiam ad *Necto* pertinent.

NEXUM, i, n. idem ac nexus. *Cic. Caecin.* 35. Ut non sustulerit horum nexa, atque hereditates. Adde *Har. resp.* 7. et *Or.* 3, 40. *Adde *Cic. de re publ.* 1, 17. et 2, 34. *B. A.* V. NEXUS, us.

NEXUS, a, um, part. a *necto:* πεπλεγμένος, πλεκτὸς, ligatus, connexus, aptus, conjunctus. *Hor. Od.* 1, 38, 2. Nexae philyra coronae. *Virg. A.* 1, 452. nexae Aere trabes; et *ib.* 7, 66. apes pedibus per mutua nexis. *Ov. Met.* 4, 490. Nexaque vipereis distendens brachia nodis. *Id. Her.* 5, 48. brachia nexa collo. *Id. Fast.* 1, 412. pinu tempora nexa, *h. e.* coronata. *Suet. Ner.* 30. Funes nexae purpura et cocco. *Plin.* 19, 8, 42. Nexis inter se radicibus. ℙ *Nexi* dicuntur, quos ob aes alienum sibi servire creditor cogebat, sive vinctus, sive solutos, donec debitum solvissent. *Varr. L. L.* 6, 5. *f.* Liber, qui suas operas in servitute pro pecunia, quam debet, dat, nexus vocatur. Hoc, C. Popilio rogante, Sulla dictatore sublatum, ne fieret, et omnes, qui bonam copiam jurarent, ne essent nexi, dissoluti. *Liv.* 2, 27. Et qui ante nexi fuerant, creditoribus tradebantur, et nectebantur alii; et *ib.* 23. Nexi vincti, solutique se undique in publicum proripiunt. Alii leg. *nexu vincti.* V. *Liv.* his locis, et 8, 28. V. v. sq. ℙ Item universim qui in carcere, aut vinculis sunt. *Just.* 21, 1. Nexorum tria millia e carcere dimittit; et *ib.* 2. Nec carcerem nexis, sed caedibus civitatem replet. ℙ Translate. *Id.* 20, 4. Cum sodalitii jure, sacramento quodam nexi separatam a ceteris civibus vitam exercerent. *Mart. Dig.* 48, 21, 3. Crimine aliquo nexus, *h. e.* obstrictus. *Id. ib.* 49, 14, 22. Res pignori nexas distrahere. *Cic. Or.* 41. Sed haec, nisi collocata, et quasi structa et nexa verbis, ad eam laudem, quam volumus, adspirare non possunt. *Id. Tusc.* 5, 25. Rerum causae aliae ex aliis aptae, et necessitate nexae; et *ib.* 3, 8. Omnes virtutes inter se nexae et jugatae sunt. ℙ *Nexum aes*, pecunia, quae per nexum obligatur. *Festus.* V. v. sq.

NEXUS, us, m. πλοκὴ, συμπλοκὴ, nexio, connexio, conjunctio, ligamen. *Tac. A.* 4, 62. Neque firmis nexibus ligneam compagem superstruxit. [*Curt.* 4, 2, 8. nec ulla tam firma moles est, quam non exedant undae et per nexus operum manantes: ita *Zumpt.* Ceterum cf. *Freinsh.*] *Plin.* 16, 37, 69. Salix solido ligat nexu. *Ov. Met.* 15, 459. serpens, baculum qui nexibus ambit. *Plin.* 8, 11, 11. Dracones nexu nodi praestringunt elephantos. *Ov. Met.* 6, 242. de luctantib.: Et jam contulerant arcto luctantia nexu Pectora pectoribus. *Suet. Ner.* 53. Brachiorum nexibus aliquem elidere. [*Saepissime de luctantibus hoc vocabulum dicitur. V. *Burm.* ad *Quint. Inst.* 2, 12. p. 168. ubi tamen de *nexu* non cogitandum esse recte docet *Spald.* collata ipsius animadversione ad *ib.* 2, 9, 13. ubi *Gesnerum* citat, qui proprium palaestrae vocabulum nominat *nexus.* Adde *Cort.* ad *Lucan.* 4, 617. qui laudat *Vales.* ad *Ammian.* 15, 3. et *Drak.* ad *Sil.* 3, 33.] *Mart. Spect.* 26. Fuscina dente minax, curvo fuit ancora nexu, *h. e.* unco, quo infixa arenae nectit ac sistit naves. ℙ Translate. *Tac. A.* 3, 28. Exsoluti legis nexus. ℙ *Nexus*, et *nexum* in Jure est obligatio civilis, qua quippiam, sine traditione, aut sine cessione, alterius dominio subjicitur, ejusque temporariae potestati quodammodo nectitur. *Festus:* Nexum est, ait Aelius Gallus, quodcumque per aes et libram geritur: idque necti dicitur: quo in genere sunt haec, testamenti factio, nexi datio, nexi liberatio. Nexum aes apud antiquos dicebatur pecunia, quae per nexum obligatur. Haec *Festus.* Magis ad rem *Varro L. L.* 6, 5. *f.* Nexum, Manilius scribit, omne, quod per libram et aes geritur, in quo sint mancipi: Mucius Scaevola, quae per aes et libram fiant, ut obligentur, praeterquam quae mancipio dentur. Hoc verius esse, ipsum verbum ostendit, de quo quaeritur: nam idem, quod obligatur per libram, neque suum sit, inde nexum dicitur. Liber, qui suas operas in servitute pro pecunia, quam debeat, dat, dum solveret, nexus vocatur. Haec *Varr. Cic. Top.* 5. *f.* Abalienatio est ejus rei, quae mancipi est, aut traditio alteri nexu, aut in jure cessio. *Id. Har. resp.* 7. *f.* Multae sunt domus in hac urbe jure privato, jure hereditario, jure auctoritatis, jure mancipi, jure nexi. *Id. Mur.* 2. In iis rebus repetendis, quae mancipi sunt, is periculum judicii praestare debet, qui se nexu obligavit. *Lex. XII. Tab.* ap. *Fest.* in *Nuncupata.* Cum nexum faciet, mancipiumque, uti lingua nuncupassit, ita jus esto. *Cic. Caecin.* 35. Sulla ita tulit de civitate, ut non sustulerit horum nexa atque hereditates. Adnotant hic interpretes, solos cives R. jure nexi usos fuisse, cum, quibus Romanam civitatem ademisse Sulla dicitur, his nexa tamen, atque hereditates reliquerit. ℙ Solemnitates in nexu celebrando eaedem fuere, quae in MANCIPIUM ex *Cajo Institut. tit.* 6. descriptae sunt. ℙ Speciatim obligatio nexi locum habet in debitoribus, qui cum solvendo non essent, addicebant se creditoribus, ut in v. praec.

dictum est. *Liv.* 7, 19. Etsi unciario fenore facto, levata usura erat, sorte ipsa obruebantur inopes, nexumque inibant [*i. e. operas in servitute pro pecunia, quam debebant, praestabant]; et 8, 28. L. Papirius is fuit, cui cum se C. Publilius, ob aes alienum paternum, in nexum dedisset, etc. Al. omitt. *in* rectius. *Colum. f.* Agros occupatos nexu civium, aut ergastulis tenent. ¶ Translate. *Cic. Fam.* 7, 30. *ad Curion.* Atticus noster, cujus cum proprium te esse scribis mancipio et nexu; meum autem usu et fructu; contentus isto sum. Scripserat *Curio ep. praec.* Sum enim χρήσει μὲν tuus, κτήσει δὲ Attici nostri. Hinc discimus, tam nexu, quam mancipio justam rei possessionem acquiri. Est tamen discrimen, quod mancipio perpetua, nexu temporaria acquirebatur: quod idem usuvenit in venditione; et in pignore. ¶ *Nexus* de cujusque obligationis vinculo. *Modest. Dig.* 46, 4, 1. Acceptilatio est liberatio per mutuam interrogationem, qua utriusque contingit ab eodem nexu absolutio. *Papin. ib.* 10, 2, 33. Partem hereditatis a nexu pignoris liberam consequi. ¶ [*Confund. *nexus* et *nixus*. V. *Burm.* ad *Quint. Inst.* 2, 12. p. 168.]

NI

NI, εἰ μὴ, si non: a *nisi* per apocopen. *Ter. Andr.* 3, 4, 19. mirum, ni domi est. [*cf. *Drak.* ad *Liv.* 3, 28, 5.] *Hor. Sat.* 2, 7, 118. ocius hinc te Ni rapis, accedes opera agro nona Sabino. *Cic. Fam.* 7, 13. Moriar, ni puto, te malle a Caesare consuli, quam inaurari. *Pl. Rud.* 3, 4, 48. Ni offerumentas habebis plures in tergo tuo, Quam ulla navis longa clavos, tum ero mendacissimus. *Cic. Verr.* 2, 3, 96. Rempubl. sistere negat posse, ni ad equestrem ordinem judicia referantur. *Naevius* ap. *Cic. Or.* 2, 69. Quid ploras pater? Mirum, ni cantem: [**Nun, ich soll wohl gar singen?*] condemnatus sum. *Id. Fin.* 3, 20. Quod ni ita se haberet, nec justitiae ullus esset, nec bonitati locus. ¶ Habet locum praecipue in sponsionibus, et in judiciis. *Cic. Off.* 3, 19. Cum is sponsionem fecisset, ni vir bonus esset. *Liv.* 3, 57. Sic se judicem illi ferre, ni vindicias ab libertate in servitutem dederit. *Pl. Rud.* 5, 3, 24. cedo quicum habeam judicem, Ni dolo malo instipulatus sis, nive etiam dum siem Quinque et viginti natus annos: *nive* est *et ne*, et *sive*, *et si*, ut *neve* est *et ne*: habetque locum, quando in judicio aut sponsione de pluribus rebus agitur. *Cic. Caecin.* 23. Tum illud, quod dicitur, sive, nive, irrident. *Pl. Rud.* 3, 4, 8. ergo dato quemvis arbitrium, Si tuas esse oportet, nive eas esse oportet liberas, Nive te in carcerem compingi est aequum. [*V. *Rostii progr. de usu vocularum* si *et* ni in sponsionibus: cujus summam *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 326. sqq. ita delibavit, ut semper in provocando ad sponsionem pignoris vel ad judicem aut arbitrum usi essent vocula *ni:* stipulatio et sponsio ipsa facta esset cum particula *si*, restipulatio et responsio cum opposita *ni*. Adde *Ramsh. Gr. Lat.* §. 193. p. 874.] ¶ *Ni quis scivit* ap. *Fest.* nomen est centuriae, quae dicitur a Ser. Tullio rege constituta, in qua liceret ei suffragium ferre, qui non tulisset in sua. Idque factum ab eo est, ne quis civis suffragio privaretur. Sed in ea centuria neque censetur quisquam, neque centurio praeficitur, neque centurialis potest esse, quia nemo certus est ejus centuriae. Haec *Festus.* ¶ Est etiam *ni* pro *ne* prohibente, aut dehortante. Docet hoc *Serv.* ad illud *A.* 3, 686. Contra jussa monent Heleni, etc. Ni teneant cursum. Ubi ait: Antiqui *ni* pro *ne* ponebant, qua particula plenus est Plautus: *Ni mala, ni stulta sis.* Haec *Serv.*: quibus similia habet *Donat.* ad *Ter. Eun.* 2, 3, 36. et 3, 3, 2. (Sed in verbis *Plauti*, quae sumpta sunt ex *Men.* 1, 2, 1. commode potest *ni* etiam pro *nisi* accipi.) Confirmat *Prisc. in. l.* 15. afferens eund. *Virg.* versum. *Cass. Hemina* ap. *Plin.* 32, 2, 10. Numa constituit ut pisces, qui squamosi non essent, ni pollucerent. *Varr.* ap. *Non.* 4, 125. Dominum convivii, vinum, aliudve quid ni laudato. *Inscr.* ap. *Grut.* 207. *col.* 3. Dum ni minus viginti adsient. In *vet. decreto* ap. *eund.* 629. Dum ni quem in iis viatoribus, etc. legant. In *vet. epitaph. ib.* 996, 12. Rogo per Deos, ni velitis ossa mea violare. In *Cenotaph. Pis. C. Caesaris*: Caverique, ne quod sacrificium, neve quae supplicationes, nive sponsalia, nive convivia in eum diem fiant. Adde *Prop.* 2, 6, 3. ut quidem in omnibus libris scriptis, et editionibus vetustis legi testatur *Broukhus.*, nam alii *ne* edidere: quae mutatio et in *Silio* 1, 374. facta est, teste *Drakemborchio*: item in *Lucr.* 2, 734 et 887. ¶ Scribebant etiam *nei*, et *neive*. V., si placet, *Noris. dissert.* in *Cenotaph. Pis.* 4, 5. ¶ *Ni* pro *nisi quod*. *Ammian.* 22, 11. *f.* Poterant miserandi homines Christianorum auxilio defendi, ni Georgii odio omnes indiscrete flagrabant. ¶ [*Confund. *ni* et *ne*. V. *intpp.* ad *Curt.* 10, 8, 1.]

[NICA, νίκα contracte pro νίκαε, 2. pers. praes. imperat. verbi νικάω, vinco. Hac voce *Nica*, et quandoque etiam Latine *Vincas*, sedens in circo populus, factionis quisque suae agitatori sive aurigae, elata voce, acclamare consueverat. Hinc *Ov. Am.* 3, 2, 1. Non ego nobilium sedeo studiosus equorum: Cui tamen ipsa faves, vincat ut ille, precor. *Inscr.* ap. *Grut.* 338, 2. Garamanti nica: Genti nica. Alia ap. *Fabr.* p. 573. *n.* LIV. Leaeni nica. In nummo ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 8. p. 297. Urse vincas. *F.*]

*NICAEA, ae, f. Νίκαια, urbs Bithyniae, olim Antigonia dicta, in lacu Ascanio, hodie *Isnick*. *Plin.* 5, 32. *Cic. Planc.* 34. *Catull.* 46, 5. ¶ *Nicea* est *Plin. alt. ep.* 10, 48. edd. *Cort.* et *Gesner.* ¶ Fuit et alia hoc nomine, minus celebris, ibi sita, quae olim Olbia audiebat. *Plin. ib.* ¶ Item opp. Liguriae, in confinio Italiae ac Galliae Narbonensis, Massiliensium colonia, hodie autem *Nizza*. *Plin.* 3, 5. In Gallia Narbonensi ponit *Mela* 2, 5. ¶ Item opp. Locridis, in sinu Maliaco, prope Thermopylas. *Liv.* 28, 5. et 32, 32 et 35. ¶ Et Indiae urbs, ad Hydaspem fluvium, ab Alexandro M. condita. *Curt.* 9, 3. *Just.* 12, 8. ¶ Et nomen feminae ap. *Liv.* 35, 26. *B. A.*

[NĪCANDER, ri, m. virorum victor, idem ac Andronicus: a νίκη, victoria, et ἀνὴρ, ἀνδρὸς, vir. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 274, 4. L. Numerius Nicander. *F.*] ¶ *Colophonius, poeta, grammaticus, medicus, scripsit Theriaca, Alexipharmaca (quae hodieque exstant), Georgica, et alia quaedam. *Cic. Or.* 1, 16. *Macr. Sat.* 5, 21. V. *Fabr. B. G.* 3, 26. ¶ Alius, Alexandrinus; alius, Chalcedonius: de quibus V. *Voss. de Hist. Graec. B. A.*

[NĪCĀNOR, ŏris, m. νικάνωρ, vir victoriae: a νίκη, victoria, et ἀνὴρ, vir. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 26, 3. M. Ulpius Nicanor. *F.*] ¶ *Grammaticus. *Suet. Gr.* 5. ¶ Alius, pictor celebris, de quo *Plin.* 35, 11. ¶ Confunduntur interdum inter se voces *Nicanor* et *Nicator*. *B. A.*

[NĪCARCHUS, i, m. victorum princeps, vel princeps victor: a νίκη, victoria, et ἄρχος, princeps. Est cogn. libert. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 650, 4. Q. Caecilius Sp. F. Nicarcho L. *F.*]

[NĪCĂRIUM, ii, n. νικάριον, dimin. a νίκη, victoria. Est cogn. muliebre R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 133, 3. Claudia Ti. L. Nicarium. *F.*]

[NĪCĀTOR, ŏris, m. νικάτωρ, Dorice pro νικήτωρ, victor. Ita cognominati sunt quidam milites Persei Macedoniae regis. *Liv.* 43, 19. Cohors regia, quos nicatoras appellant, transcendit. *Nicatoras* est accusativus plur. Graecae positionis pro *Nicatores*. *F.*]

NĪCAEENSIS, e, adj. ad Nicaeam pertinens, quae est urbs Bithyniae ad Ascanium lacum. *Plin.* 5, 32, 43. et 7, 2, 2. et *Cic. Fam.* 13, 61. ¶ Ap. alterum *Plin. ep.* 10, 48 et 49. scribitur *Nicenses*.

[NĪCAENUS, a, um, adj. idem ac Nicaeensis. *Imppp. Grat.*, *Valent.* et *Theod. Cod.* 1, 1, 2. Is autem Nicaenae adsertor fidei, et Catholicae religionis verus cultor accipiendus est, qui, etc., *h. e.* quae constituta est in primo concilio oecumenico Nicaeae habito. *F.*]

[NĪCAEUS, a, um, adj. νικαῖος, victoriae largitor. Cogn. Jovis ap. *Liv.* 43, 21. Altero die ad templum Jovis, quem Nicaeum vocant, posuit castra. *F.*]

*NICASĬA, ae, f. insula maris Aegaei, Sporadum una. *Plin.* 4, 12. ed. *Hard.* ubi ed. *Elzev.* habet *Phaecasia*. *B. A.*

*NICĀTOR, oris, m. Νικήτωρ, i. e. victor, cognomen Seleucidarum, Syriae regum. *Plin.* 6, 11. ¶ Reperitur interdum scriptum *Nicanor*. ¶ V. *Spanhem. de Num. diss.* 7. *B. A.*

[NĪCĒ, es, f. νίκη, victoria. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 9, 5. Terentia Nice. *F.*] ¶ *Nice, es, f. Thraciae oppidum, inter Hadrianopolim et Byzantium. *Ammian.* 38, 31. ¶ *Nicae* est *Itin. Hierosol.* ¶ Item uxor Cleomenis Syracusani, Verris meretrix. *Cic. Verr.* 2, 3, 31. *B. A.*

*NICEANTUS, i, m. insignis pictor, cujus meminit *Plin.* 37, 11. *B. A.*

[NĪCEPHŎRĬĀNUS, a, um, adj. ad Nicephorum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 519, 4. Claudius Nicephorianus. *F.*]

*NICEPHORĬON, i, n. V. v. sq. ¶ *Nicephorĭon, onis.* V. NICEPHORIUS. *B. A.*

*NICEPHORĬUM vel Nicephorion, i, n. Νικηφόριον, opp. Mesopotamiae, ad Euphratem, ab Alexandro M. conditum. *Plin.* 5, 24. et 6, 26. ¶ Item lucus Pergamo adjacens. *Liv.* 32, 33 et 34. *Straboni* est ἄλσος Νικηφόριον. *B. A.*

*NICEPHORĬUS, i, m. fluvius Armeniae, prope Tigranocertam. *Tac. A.* 15, 4. ¶ *Nicephorion* est *Plin.* 6, 27. ed. *Hard.* qui in Tigrim eum se exonerare inquit. *B. A.*

[NĪCEPHŎRUS, i, m. νικηφόρος, victoriam ferens: a νίκη, victoria, et φέρω, porto. Ita appellatus est Juppiter sedens cum parva Victoria in dextra, quemadmodum Phidias statuam Jovis Olympici sculpserat: quem videre est in nummis ap. *Viscont. Iconogr. Gr.* T. 2. *tab.* 20. *n.* 3. 4. 5. 6. cum inscriptione Νικηφόρου. *Spart. Hadr.* 2. Ex fano quoque Nicephori Jovis manante responso. ¶ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 83, 3. L. Mucius Nicephorus. *F.*] **Cic. Q. Fr.* 3, 1. *B. A.*

*NICER, cri, m. hodie *Neckar*, fluvius Germaniae. *Eum.* in *Pan. Constant.* 19. *Auson.* in *Mosell.* 423. *Sidon.* 7, 324. ubi accusativum *Nicrum* habes, ut rectus casus possit esse *Nicrus*. *B. A.*

*NICERĀTUS, i, m. Νικήρατος, insignis statuarius, de quo *Plin.* 34, 8. *B. A.*

NĪCĔROS, ōtis, m. nomen est myropolae cujusdam, seu unguentarii. *Mart.* 12, 65. Utrumne Cosmi, Nicerotis an libram. *Hinc Nicĕros, otis, m. Νικέρως, insignis pictor, de quo *Plin.* 35, 10. *B. A.*

NĪCĔROTĬĀNUS, a, um, adj. a Nicerote praestanti unguentorum, et odoramentorum confectore. *Mart.* 6, 55. Flagras plumbea Nicerotiana. *Id.* 10, 38. Nimbis ebria Nicerotianis. Adde *Sidon. carm.* 9, 324.

[NĪCĒTAS, ae, m. νικητὴς, victor. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 312, 3. Cur*ante* Aurelio Niceta. *F.*]

NĪCĒTĒRĬĂ, orum, n. plur. νικητήρια, praemia victoriae, ut torques, aut hujusmodi: a νίκη, victoria. *Juven.* 3, 67. Rusticus ille tuus sumit trechedipna, Quirine, Et ceromatico fert niceteria collo, *h. e.* insignia victoriae in gymnicis certaminibus, e collo pendentia. V. PHYLACTERIUM.

NĪCĒTĬĀNUS, a, um, adj. ad Nicetium pertinens, quod est nomen viri proprium. *Sidon. ep.* 3, 1. *med.* Nicetiana hereditas.

[NĪCĒTĬCUS, i, m. νικητικὸς, victoriosus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 129. Julius Niceticus. *F.*]

*NICĬAS vel Nicia, ae, Galliae cispadanae fluvius, in Padum influens, ubi Brixellum oppidum, hodie *Lenza* dictus. *Plin.* 3, 16. ¶ Item dux Atheniensis, de quo *Nep. Alcib.* 3. ¶ Et insignis pictor, temporibus Alexandri Magni. *Plin.* 35, 4 et 1. ¶ Et grammaticus. *Suet. Gr.* 14. ¶ Et Pyrrhi Epiri regis medicus, qui olim ad Fabricium veniens, ei promisit, Pyrrhum se veneno necaturum. At ille aversatus facinus, Pyrrho rescripsit, ut a Nicia sibi caveret. *Quadrig.* ap. *Gell.* 3, 8. ubi *Gellius* eadem refert de Timochare, regis Pyrrhi amico. ¶ Nicias Curtius, grammaticus, quem Cicero in Cilicia secum habuit. *Cic. Fam.* 9, 10. *Id. Att.* 7, 3. et alibi. Idem fortasse fuit cum eo, cujus meminit *Suet.* supra citatus; quem tamen ad locum V. quae *Broukhus.* ¶ Nicias, Nicerati filius, homo clarus Atheniensis, reipublicae post Periclem gubernator primarius. Is post pugnam infelicem contra Syracusanos captus, et in carcerem conjectus, manus sibi intulit. *B. A.*

[NĪCĬENSIS, e, adj. ad Niciam, seu Nicaeam pertinens, urbem in Italiae et Galliae confinio ad Varum fluvium, quae nunc *Nizza* vocatur: ejus meminit *Plin.* 3, 5, 7. ¶ *Nicienses*, *ium*, absolute sunt illius urbis incolae. *Inscr.* ap. *Mur.* 626, 1 C. Memmio Macrino agonothetae, episcopo Niciensium amici. *F.*]

NĪCO, is, ci, a. 3. signum facio, moveo, u Nicere manu. *Pl. Truc.* 2, 7, 63. emoriere ocius si manu niceris. *G.* Quin manu nicerim? *Turnel Advers.* 24, 17. hinc deduci putat verbum *nicto, a* [*Idem verbum restituere vult *Christ* ap. *Lucan* 2, 25. ed. *Web.*, ubi pro vulgata *oculosque in mor te natantes* leg. censet *oculosque in morte nicentes.*

NICO, onis, nomen proprium, v. in *Nicon.*

*NICOCLES, is, m. Νικοκλῆς, tyrannus Sicyo nius, ab Arato oppressus. *Cic. Off.* 2, 23. *B. A*

[NĪCŎDĒMUS, i, m. victor populi: a νῖκος, v ctoria, et δῆμος, populus. Est nomen serv. R *Inscr.* ap. *Mur.* 911, 2. Nicodemus Sponsian*us* de *curio* cubiculario*rum*. *F.*]

[NĪCODRŎMUS, i, m. νικόδρομος, victor in cu su: a νῖκος, victoria, et δρόμος, cursus. Est cog serv. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 448. *n.* XII. Mercuriu Nicodromus, Barginna. *F.*]

[NĪCŎLĀIS, ĭdis, f. victrix populi: a νῖκο victoria, et λαὸς, populus. Est cogn. R. *Insc* ap. *Mur.* 806, 1. Aelia Nicolai (corrige *Nicola* ex *Gor. Inscr. Etr.* T. 3. p. 61.) *F.*]

[NĪCŎLĀUS, a, um, adj. ad Nicolaum pert nens, genus dactylorum ita appellatum a Nicola Damasceno Augusti familiarissimo, ut tradunt *Pl Sympos.* 8, 4. et *Athenaeus* 14, 18. Hinc *Plin.* 1 4, 9. Sicciores in hoc genere Nicolai, sed ampl tudinis praecipuae, quaterni cubitorum longitud nem efficiunt. *Edict. Dioclet.* p. 18. Dactylos N colaos optimos octo X quattuor. *F.*]

*NICOLĀUS, i, m. Νικόλαος, Damascenus, P ripateticus, Caesari Augusto familiaris. *Plin.* 1 4. apud quem mentio fit *palmarum Nicolai*, n generis cujusdam palmarum grandioris. Cf. *Spa hem. de Num. diss.* 6. *B. A.*

[NĪCŎMACHUS, i, m. victor pugnae: a νῖκο victoria, et μάχη, pugna. Est cogn. R. *Inscr.* a *Maff. Mus. Ver.* 277, 1. L. Attius Nicomachus. *F* ¶ **Nicomachus*, *i*, m. Νικόμαχος, pictor insigni de quo *Plin.* 35, 10. et *Cic. Brut.* 18. *B. A.*

NĪCŎMĒDENSIS, e, adj. ad Nicomediam, *N* κομηδείαν, pertinens, quae est urbs Bithyniae m xima, condita a Nicomede rege, in intimo si Astaceno, ut est ap. *Plin.* 5, 32, 43. *Plin. alt ep.* 10, 46. In aquaeductum Nicomedenses impe derunt, etc. *Inscr.* ap. *Grut.* 389, 2. Logistae

vitatis splendidissimae Nicomedensium. Alia *ib.* 407. Cur. R. P. Nicomedensium. Adde *Callistrat. Dig.* 50, 9, 5.

[NĪCOMĒDES, is, m. curam gerens victoriae: a νῖκος, victoria, et μῆδος, cura. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 669, 7. P. Aemilius P. F. Nicomedes. *F.*] ℙ *Nicomedes, is*, m. Νικομήδης, rex Bithyniae, Prusiae filius et parricida. *Cic. Verr.* 1, 24. ℙ Alius rex Bithyniae, prioris filius, Romanorum amicus, qui olim raso capite sumpsit pileum, et se Romanorum libertum vocavit. *Just.* 34, 4. et 38, 5. *Suet. Caes.* 2. *B. A.*

[NĪCON, ōnis, m. νικῶν, part. verbi νικάω, vinco. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 656, 5. L. Claudius Nicon. *F.*] ℙ *Nico* vel *Nicon, onis*, m. medicus quidam, qui περὶ πολυφαγίας scripsit. *Cic. Fam.* 7, 20. ℙ Item nobilissimus pirata, a P. Servilio captus. *Id. Verr.* 2, 3, 30. ℙ Et asini nomen ap. *Suet. Aug.* 96. *extr. B. A.*

*NICOPHĀNES, is, m. pictor nobilis, de quo *Plin.* 35, 10. *B. A.*

[NĪCOPHŎROS, i, m. smilacis genus. *Plin.* 24, 10, 49. Smilax quoque, qui et nicophoros cognominatur; coronam ex eo factam impari foliorum numero, ajunt capitis doloribus mederi. *F.*]

NICOPOLIS. V. v. sq.

NICOPŎLĪTĀNUS, a, um, adj. ad Nicopolin pertinens. Hoc nomine plures fuerunt urbes, una in Bithynia, de qua *Plin.* 5, 32, 43.; altera in Armenia minore a Cn. Pompejo M. condita, de qua *Id.* 6, 9, 6. verba facit; tertia in Epiro ad Actium promontorium, de qua *Tac. A.* 2, 53., quaeque a *Plin.* 4, 1, 2. Nicopolitana civitas dicitur; quarta in Moesia inferiore ad Jatrum fluvium a Trajano Aug. condita, de qua *Jornand. de reb. Get.* 18. *Inscr.* ap. *Grut.* 527, 7. Natus ex provincia Moesia, regione Nicopolitana, vico Saprisara. ℙ *Nicopolitani, orum*, absolute sunt illius urbis incolae. *Inscr.* ap. *Grut.* 472, 4. Princeps civitatis Nicopolitanorum.

NICOSTRATĒGUS. V. NYCTOSTRATEGUS.

[NĪCOSTRĂTUS, i, m. victor exercitus: a νῖκος, victoria, et στρατὸς, exercitus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 519, 4. Ti. Claudius Nicostratus. *F.*]

*NICOTERA, ae, opp. Italiae inferioris, in Bruttiis. *Anton. Itin. B. A.*

[NĪCŎTYCHĒ, es, f. victrix fortunae: a νῖκος, victoria, et τύχη, fortuna. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Donat.* 312, 7. Aelia Nicotyche. *F.*]

NICTĀTĬO, onis, f. actus nictandi. *Plin.* 11, 37, 57. Nec genae quidem omnibus: ideo neque nictationes iis, quae animal generant. Columbae, et similia utraque gena connivent. At quadrupedes, quae ova pariunt, ut testudines, crocodili, inferiore tantum, sine ulla nictatione, propter praeduros oculos.

NICTO, as, avi, atum, n. 1. et Nictor, aris, atus sum, dep. 1. σκαρδαμύττω, oculos subinde claudo genas movendo: quod semper facimus vigilantes, etiam sine sensu. Volunt esse a *niveo* inusitato: unde *conniveo*. [*Turneb.* deducit a *nico*: ubi v. Item *Doederl.* 2, 127. qui a v. *nuere* ejusque secundaria forma *nicere* communem frequentativorum, quae dicit, *niti*, *nictari* et *nixari* originem ducit.] *Plin.* 11, 37, 54. Plerisque naturale, ut nictari non cessent: quos pavidiores accepimus. Al. leg. *nictare*; et *ib.* 57. Graviores aliorum inferiore gena connivent: eaedem nictantur, ab angulis membrana obeunte. ℙ Item oculis signum dare, vel utrumque, vel alterutrum claudendo. *Pl. As.* 4, 1, 39. Neque illa ulli homini nutet, nictet, adnuat. *Non.* 5, 71. hunc ipsum *Plauti* locum afferens *nutare*, inquit, capitis; *adnuere* nasium vel labiorum; *nictare* oculorum significantiam esse veteres decreverunt. *Pl. Men.* 4, 2, 49. Non hercle ergo quidem unquam quicquam nuto, neque nicto tibi. Adde *Merc.* 2, 3, 72. ℙ Est etiam saepe aliquid conari, quasi sit a *nictum* pro *nixum* a verbo *nitor*. Atque haec fortasse prima et propria est ejus significatio. [*Neutiquam!] *Festus*: Nictare, et oculorum, et aliorum membrorum nisu saepe aliquid conari, dictum est ab antiquis, ut Lucretius in libro quarto: Hic ubi nictari nequeunt, insistereque alis. Caecilius in Hymnide: Garrulis medentes jactent, sine nictentur perticis. Novius in Macchoco: Pone actutum scibis, cum in nervo nictabere. Unde quidam nictationem, quidam nictum, ut Caecilius in Pugile: Tum inter laudantum hunc timidum tremulis palpebris percutere nictu: hic gaudere, et mirarier. Hactenus *Festus*. Verba *Lucretii* habes 6, 836., ubi al. leg. *nixari*, a *nixum* v. *nitor, eris*. Illa *Caecilii* priora sic legit *Scal*. Garruli sine dentes jactent, sine nictentur perticis. Locum *Novii* ita emendat *Idem*: Novius in Macco copone: Actutum scibis, cum, etc. ℙ Part. *Nictans* ap. *Lucr.* 6, 180. ardoris Semina, quae faciunt nictantia fulgura flammae. ℙ Est etiam

NICTO, is, n. 3. *Festus* post verba allata in voce praec. statim subdit: Nictit canis in odorandis ferarum vestigiis leviter ganniens, ut Ennius in libro X. Veluti siquando vinculis venatica venenox apta solet, si forte ex nare sagaci sensit, voce sua nictit, ululatque ibi acuta est. Haec *Fest.* Verba *Ennii* ita legunt critici: Veluti si quando vinclis venatica velox Apta silet cani'; forte feram si ex nare sagaci Sensit, voce sua nictit, ululatque ibi acute. Al. hic quoque leg. *nictat*.

NICTUS, us, m. nictatio, nisus. [*Proprie dicitur de amantibus, cum blande se invicem intuentes oculos movent osque diducunt ad subridendum, Graecis est σκαρδαμυγμός.] *Caecil.* ap. *Fest.* V. NICTO. *Ov. Met.* 3, 460. lacrimas quoque saepe notavi, Me lacrimante, tuas: nictu quoque signa remittis. Alii leg. *nutu*. Adde *A. Am.* 1, 138. et *Fast.* 1, 418. et *Claud. Cons. Mall. Theod.* 312., sed ubique al. *nutu* reponunt.

NĪDĀMENTUM, i, n. nidus. *Arnob.* 6, 202. Non videtis sub istorum simulacrorum cavis sorices, mures, blattas nidamenta ponere? *Pl. Rud.* 3, 6, 51. In nervum ille hodie nidamenta congeret, *h. e.* muscum, paleas, tomentum, et id genus alia, ex quibus aves nidos construunt suos. Est autem ibi allegoria, qua significatur, lenonem (de quo est sermo) nidum parare, ex quo nascatur nervus, *h. e.* ea facere, propter quae brevi nervo plectendus sit, vel compedibus vinciendus. Ita *Turneb. Adv.* 26, 2. V. integrum *Plauti* locum.

*NIDAPANTIS barbarum et corruptum epitheton *cassiae*, ap. *Veg. Vet.* 4, 13. pro *daphnitae* vel *daphnitidis*. Legitur et *nidafantis*. *B. A.*

NĪDĬCUS, a, um, adj. ad nidum pertinens. *Varr.* ap. *Non.* 4, 278. Ad quos tum volucres venit pusillos Usque ad limina nidica esca vilis. Alii *nitida* legunt, alii aliter. Est enim locus varie vexatus, nec quidquam certi inde colligi potest.

NĪDĬFĬCĬUM, ii, n. nidi constructio. *Appul. Met.* 8. In carioso stipite inhabitantium formicarum nidificia burriebant.

NĪDĬFĬCO, as, n. 1. νεοττεύω, nidum facio. *Colum.* 8, 15. Pedalia in quadratum cubilia, quibus nidificent aves. *Plin.* 9, 26, 42. Nidificare ex alga. *Id.* 10, 53, 74. Turdi luto nidificantes. [*Virg.* ap. *Donat. Vit. Virg.* 17. Sic vos non vobis nidificatis aves. *F.*]

NĪDĬFĬCUS, a, um, adj. nidum faciens. *Sen. Med.* 714. Quodcumque tellus vere nidifico creat.

NĪDOR, oris, m. κνίσσα, [*vapor, *(Dunst, Qualm, Brodem, Dampf,)* quem coctus cibus vel alia res ambusta emittit. Differt ab *odore*, quod *nidor* proprie *odor* non est, sed odorem habet atque emittit.] *Lucr.* 6, 986. Nam penetrare alio sonitus, alioque sapores Cernimus e succis, alio nidoris odores. *Plin.* 24, 15, 85. Chamaeleuces radix imponitur carbonibus cupressi, atque is nidor per infumibulum imbibitur in vetere tussi. *Mart.* 7, 26. de apro cocto: Pinguescant madidi laeto nidore Penates. *Virg. G.* 3, 415. Galbaneoque agitare graves nidore chelydros. *Id. A.* 12, 300. Occupat os flammis: illi ingens barba reluxit, Nidoremque ambusta dedit. *Liv.* 38, 7. *extr.* Foedus quidam nidor ex adusta pluma. *Plin.* 28, 17, 67. Lethargicos excitat caprini cornus nidor, aut pilorum. *Id.* 35, 15, 50. Nidor sulphuris igni impositi. *Juv.* 5, 162. Captum te nidore suae putat ille culinae. *Mart.* 1, 93. Pasceris et nigrae solo nidore culinae. — Hinc saepissime *nidor* dicitur de carne cremata in sacrificiis, ut ap. *Ov. Met.* 12, 153. *Tert. Apol.* 22. et *Idol.* 6. *Minuc. Fel. Octav.* 34. *med.* Corpus omne sive arescit in pulverem, sive in humorem solvitur, vel in cinerem comprimitur, vel in nidorem tenuatur. ℙ Quoniam vero *nidor* maxime nares vehementer afficit, factum est, ut pro cujuscunque generis nimio, acri, gravi odore, foetore ponatur. *Plin.* 13, 1, 1. Cedri tantum, et citri in sacris fumo convolutum nidorem verius, quam odorem noverant. *Hard.* illa verba *verius quam odorem* omittit ex MSS. [*Quod parum circumspecte factum videtur.] *Lucr.* 6, 791. Nocturnumque recens exstinctum lumen, ubi acri Nidore offendit nares, etc. *Cic. Pis.* 6. Paulisper stetimus in illo ganearum tuarum nidore atque fumo. *Appul. Met.* 1. p. 112. *Elm.* In cujus hospitio nec fumi, nec nidoris nebulam vererer. *Id. ib.* 4. Putore nidoris foetidi abigere aliquem, *h. e.* egesti stercoris; et *ib.* 8. Formicae dulcem ac mellitum corporis nidorem persentiscunt. ℙ *Nidor e culina* convicium in servum, qui in culina est assiduus, ejusque maxime nidore capitur: possetque et in parasitum aptari. *Pl. Most.* 1, 1, 5. Exi, inquam, nidor e culina, quid lates? [*Aschenbrödel.*]

[NĪDŌRO, as, n. 1. nidorem exhalo. *Not. Tir.* p. 167. Olefacit, nidorat, redolet. *F.*]

NĪDŌRŌSUS, a, um, adj. nidorem multum exhalans. *Tert. adv. Marc.* 5, 5. *f.* Holocaustomata nidorosa.

NĪDŬLOR, aris, dep. 1. νεοττοποιῶ, nidifico. *Varr.* ap. *Non.* 2, 589. et *Gell.* 3, 10. Halcyones hieme in aqua nidulantur. *Gell.* 2, 29. Cassita nidulatur in segetibus. ℙ *Plin.* 11, 28, 34. Aliud *(insectorum)* genus, qui e fimo ingentes pilas aversis pedibus volutant, parvosque in iis contra rigorem hiemis vermiculos fetus sui nidulantur, *h. e.* in nido fovent, vel excubando excludunt.

NĪDŬLUS, i, m. dimin. νεοττίδιον, parvus nidus. *Gell.* 2, 29. De aviculae nidulo lepide atque jucunde praemonet. *Cic. Or.* 1, 44. Ithacam illam, in asperrimis saxulis, tanquam nidulum, affixam. ℙ Translate de domicilio. *Plin. ep.* 6, 10. Hunc incolere secessum, atque etiam senectutis suae nidulum vocare consueverat. V. v. sq.

NĪDUS, i, m. καλιά, avium domicilium. *Quint.* 2, 16. *med.* Texere nidum. *Cic. Or.* 2, 6. Quemadmodum volucres videmus procreationis, atque utilitatis suae causa fingere et construere nidos. *Virg. G.* 4, 307. nidum tignis suspendit hirundo. *Ov. Met.* 8, 257. Nec facit in ramis, altoque cacumine nidos. *Plin.* 10, 33, 49. Nidum intexere; et *ib.* confingere. *Tac. A.* 6, 28. struere. *Hor. Od.* 4, 12, 5. ponere. *Ov. Met.* 11, 746. Incubat alcyone pendentibus aequore nidis. ℙ Per metonymiam accipitur pro fetu avium, quasi continens pro contento. *Virg. A.* 12, 475. Pabula parva legens, nidisque loquacibus escas. Adde *G.* 4, 17. *Sen. Herc. Fur.* 148. Nidi queruli. *Colum.* 7, 9. *f.* Et in cubili suam quisque matrem nidus exspectat. Ubi de scrofae fetu loquitur. ℙ Translate *nidi* dicuntur loculi, in quibus libri in tabernis servantur, οἰκίσκοι. *Mart.* 1, 118. De primo dabit alterove nido Rasum pumice, purpuraque cultum. *Id.* 7, 17. Hos nido licet inseras vel imo Septem, quos tibi mittimus, libellos. ℙ Et de quovis cujusque domicilio. *Hor. Ep.* 1, 10, 6. Tu nidum servas, ego laudo ruris amoeni Rivos. *Id. Od.* 3, 4, 14. celsae nidum Acherontiae, *h. e.* Acherontiam oppidum in edito monte situm, tanquam nidum altis saxis affixum, ut de Ithaca dixit *Cic. Or.* 1, 44. V. v. praec. ℙ Pro poculo nidi figura, *Varr.* ap. *Non.* 2, 22. et 588. Cape hanc caducam Liberi mollem dapem De fronde Bromiae autumnitatis uvidam, Quam, lympha melius e lacuna fontium Allata, nido potili permisceat. ℙ *Majores pennas nido extendisse*, proverb. ap. *Hor. Ep.* 1, 20, 21. de iis dictum, qui supra fortunam, et genus suum se extulerunt: quod si bonis artibus fiat, laudabile est. Simili sententia Itali dicunt *distendersi più, che'l lenzuol non è lungo.*

*NIGELLA, ae, Italiae fluvius, fortasse i. q. Nicias. *Tab. Peut. B. A.*

[NĪGELLĬO, onis, m. dimin. nigelli. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Gud.* 310, 7. L. Sextius L. F. Nigellio. *F.*]

NĪGELLUS, a, um, adj. dimin. nigri. *Varr.* ap. *Non.* 16, 14. Propinquae adolescentulae etiam anthracinis, proximae amiculo nigello, capillo demisso sequerentur. *Id. ib.* 6, 43. Oculi suppaetuli nigellis pupulis. *Pall.* 3, 25. *med.* Nigella vina. *Auson. ep.* 4, 74. Cadmi nigellas filias, *h. e.* litteras. ℙ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 226, 8. L. Aimilius L. F. Nigellus. Alia ap. *Fabr.* p. 4. *n.* XX. Plaetoria T. L. Nigella. *F.*]

NĬGER, gra, grum, adj. μέλας, μέλαινα, μέλαν, qui coloris est albo contrarii, pullus, ater, fuscus, obscurus. *Jul. Scal.* ducit a νεκρὸς, mortuus, quia mortui nigri sunt, et niger color proprius est mortuorum, et Manium. [*Martinius* contractum esse vult ex *nubiger*; quod ut minus probandum negans *Doederl.* 3, 196. docet, *niger* cognatum esse cum *nox*, νύξ, *nubes*, *nimbus*, *nidor*. De discrimine inter *niger* et *ater* dictum est in h. v. Simili fere modo, quo *ater*, differt etiam *pullus*. V. *Doederl.* 3, 207.] *Ov. Met.* 4, 438. nigri fera regia Ditis. *Virg. G.* 4, 547. Et nigram mactabis ovem, *scil.* inferiis mittendis. *Hor. Od.* 4, 12, 26. Nigrorumque memor, dum licet, ignium, *h. e.* rogi, et mortis. *Tibull.* 3, 5, 5. At mihi Persephone nigram denunciat horam. *Prop.* 2, 19, 19. At me non aetas mutabit tota Sibyllae, Non labor Alcidae, non niger ille dies. *Id.* 4, 11, 2. Panditur ad nullas janua nigra preces. *Sen. Herc. Oet.* 1705. Juppiter niger, *h. e.* Pluto. ℙ De colore in universum haec habeto. *Cic. Div.* 2, 3. Nescio, qui ille divinus, si oculis captus sit, possit, quae alba sint, quae nigra, dicere. *Virg. Ecl.* 2, 16. Quamvis ille niger, quamvis tu candidus esses; et *G.* 4, 468. Et caligantem nigra formidine lucum. *Hor. Od.* 1, 21, 7. nigrae silvae. *Id. ib.* 4, 12, 11. Nigrae colles Arcadiae, *h. e.* silvis frequentis. *Virg. Ecl.* 6, 54. Ilice sub nigra; et *G.* 2, 258. nigrae hederae. *Ov. A. Am.* 3, 690. nigra myrtus. *Id. Met.* 15, 187. nox. *Id. Her.* 18, 7. coelum pice nigrius, et freta ventis Turbida. *Id. Met.* 10, 449. nigrae nubes. *Lucret.* 4, 341. umbrae. *Stat. Silv.* 4, 4, 62. nigrae litora Thules, *h. e.* caligantis, obscurae. *Virg. G.* 3, 278. nigerrimus Auster Nascitur, et pluvio contristat frigore coelum; et *ib.* 4, 126. niger fluvius, *h. e.* profundus, quia tales nigri apparent. *Hor. Od.* 3, 27, 23. Aequoris nigri fremitus. *Mart.* 8, 56. nigra Falerna. *Juven.* 1, 71. Per famam et populum nigros efferre maritos, *h. e.* colore luridos, quia veneno sublati. Sic *Propert.* 2, 20, 68. Pocula nigra, *h. e.* venenata. Tetra venena dixit *Id. ib.* 13, 70., lurida aconita *Ov. Met.* 1, 147. ℙ *Nigrum* absolute, nigra nota. *Ov. A. Am.* 1, 291. de tauro: Signatus tenui media inter cornua nigro. ℙ Translate est malus, improbus, dolosus, duplex, vafer. *Cic. Caecin.* 10. Argentarius Sex. Clodius, cui nomen est Phormio, nec minus niger, nec minus confidens, quam ille Terentianus.

(V. *Ter. Ph. a* 2. *sc.* 2. et 3.) *Hor. Sat.* 1, 4, 81. absentem qui rodit amicum; Qui non defendit, alio culpante; solutos Qui captat risus hominum, famamque dicacis; Fingere qui non visa potest; commissa tacere Qui nequit, hic niger est: hunc tu, Romane, caveto. ℙ *Nigra in candida vertere* proloquitur 5, 2, 6., et vitia ipsa obtegit simulatione virtutis. *Juven.* 3, 29. Cedamus patria: vivant Arturius istic, Et Catulus: maneant, qui nigra in candida vertunt. *Ov. Met.* 11, 312. Alipedis de stirpe Dei versuta propago Nascitur Autolycus, furtum ingeniosus ad omne, Qui facere adsuerat, patriae non degener artis, Candida de nigris, et de candentibus atra. ℙ *Sen. Hippol.* 493. niger livor. ℙ *Niger* pro infausto, ominoso. *Hor. Sat.* 1, 9, 72. hunccine solem Tam nigrum surrexe mihi? *Propert.* 2, 21, 38. Nigraque funestum concinit omen avis. Hinc *niger lapis* ap. *Fest.* locus in comitio, ubi Romulus occisus, et Faustulus nutricius ejus sepultus, vel Quintilius quidam, qui a Romulo steterat. ℙ Pro moesto, tristi, in luctu jacenti. *Stat. Silv.* 5, 1, 18. Sed cum plaga recens, et adhuc in vulnere primo Nigra domus questu, etc. *Val. Fl.* 3, 404. arvaque nigro Vasta metu. ℙ Est etiam cogn. R., ut Q. Pomponius Niger ap. *Hirt. B. Hisp.* 6. ℙ *Nigrai* pro *nigrae* more suo dixit *Lucret.* 4, 538. nigrai noctis ad umbram. ℙ *Niger, mons Africae. *Plin.* 5, 5. ℙ *Niger pullus*, locus in Gallia Belgica. *Tab. Peut.* ℙ Fuit et Niger cogn. Rom., ut Aquilius Niger, de quo *Suet. Aug.* 11. Pontium Nigrum meminit *Id. Tib.* 73. ed. *Graev.*, ubi ed. *Ernest.* habet *Pontius Nigrinus. Trebius Niger.* V. *Trebius. B. A.*

NIGIDIANUS, a, um, adj. ad Nigidium pertinens, ut Nigidiani libri. *Gell.* 18, 4. *f.* Nigidianae commentationes. *Id.* 19, 14.

NIGIDIUS, ii, m. fuit nomen P. Nigidii Figuli, philosophi Pythagorici, qui floruit Romae, Caesaris, et Ciceronis tempore. Multa scripsit praesertim de re grammatica, ut testatur *Gellius*, qui proinde saepe de eo mentionem facit, ut 19, 14. Aetas M. Ciceronis, et C. Caesaris praestanti facundia viros paucos habuit: doctrinarum autem multiformium, variarumque artium, quibus humanitas erudita est, columina habuit M. Varronem, et P. Nigidium; et 4, 9. Nigidius Figulus, homo, ut ego arbitror, juxta M. Varronem doctissimus; et 6, 6. Nigidius Figulus in libro primo augurii privati dicit, etc. V. FIGULUS.

NIGINA, ae, f. herba tribus foliis longis intubaceis, quae illita cicatrices ad colorem reducit. *Plin.* 27, 12, 82.

NIGRANS, antis, part. a *nigro:* idem quod fuscus, niger. *Varr. R. R.* 2, 5. et *Colum.* 6, 1. Nigrantia boum cornua. *Colum.* 8, 2. *med.* de gallinaceis maribus: Ravidi, vel nigrantes oculi. *Virg. A.* 5, 97. nigrantes terga juvenci. *Lucr.* 2, 792. Nigrans color. *Sil.* 9, 225. Corpora ab immodico servans nigrantia Phoebo. *Ov. Met.* 2, 535. Corvus nigrantes versus in alas. *Stat. Th.* 12, 254. nigrantes laxabant astra tenebras. *Prop.* 3, 10, 33. Nigrantesque domos animarum intrasse silentum. *Sil.* 17, 258. nigrante profundo, *h. e.* mari. *Val. Fl.* 1, 13. Solymo nigrantem pulvere fratrem, *h. e.* pulvere conspersum et sordidatum. (Sic *Hor. Od.* 1, 6, 14. pulvere Troico Nigrum Merionem.) *Val. Fl.* 4, 697. nigrantia litora, *h. e.* quae sunt ad promontorium, quod *nigrum* vocatur, silva et arboribus umbrosum. *Virg. A.* 8, 353. Credunt se vidisse Jovem, cum saepe nigrantem Aegida concuteret dextra, nimbosque cieret, *h. e.* nubes, et tempestates commoventem.

NIGRATUS, a, um, part. a *nigro:* niger factus. Translate *Tert. adv. Marc.* 4, 8. Nigrati ignorantiae tenebris.

NIGREDO, inis, f. μελανία, color niger, nigrities. *Appul. Met.* 2. Capilli corvina nigredine caerulos columbarum colli flosculos aemulantur. *Capell.* 2, 35. Libri sacra nigredine colorati.

*NIGREFACIO, is, a. 3. μελανοποιῶ, nigrum facio. *Onomast.* Nigrefacio, μελαίνω. *B. A.*

*NIGREFIO, is, μελανοποιοῦμαι, nigresco. *Octav. Hor.* 1, 5. Quamdiu oleum pinguescat et nigrefiat. *B. A.*

NIGREO, es, grui, n. 2. niger sum, vel fio, μελαίνομαι. *Pacuv.* ap. *Non.* 2, 582. Solis exortu capessit splendorem, occasu nigret. *Accius ib.* Nimbis interdum nigret. *Colum.* 12, 48. Baccae cum jam nigruerint, nec adhuc tamen permaturae fuerint.

NIGRESCO, is, n. 3. μελαίνομαι, niger, vel obscurus fio. *Virg. A.* 4, 454. latices nigrescere sacros, Fusaque in obscenum se vertere vina cruorem; et *ib.* 11, 824. tenebris nigrescunt omnia circum. *Ov. A. Am.* 3, 503. Ora tument ira: nigrescunt sanguine venae. *Plin.* 15, 1, 2. Bacca incipiens nigrescere. *Id.* 26, 1, 5. Nigrescens cutis. *Id.* 31, 10, 46. *n.* 4. Nigrescentes dentes.

NIGRIANUS, a, um, adj. ita appellatus, quicumque C. Pescennii Nigri partibus contra Septimium Severum favebat. *Tert. ad Scap.* 2.

NIGRICANS, antis, part. a *nigrico:* μελανίζων, ad nigrum colorem accedens, nigrescens, nigrans. *Plin.* 9, 38, 62. Tyrius color nigricans aspectu, idemque suspectu refulgens. *Id.* 36, 26, 66. Massae colore pingui nigricantes.

[NIGRICO, as, n. 1. nigreo. *Plin.* 37, 10, 58. Epimelas fit, cum candida gemma superne nigricat colos. *Not. Tir.* p. 128. Niger, nigricat, nigrescit, nigridius. ℙ Part. *Nigricans* V. in v. praec.

NIGRICOLOR, oris, comm. gen. nigrum colorem habens. *Solin.* 2. *f.* Nigricolor facies.

NIGRIDIUS, a, um, adj. nigricans. V. NIGRICO.

NIGRIFICO, as, a. 1. ut Nigrificare dentes ap. *Marcell. Empir.* 35. *med.*

[NIGRINUS, a, um, adj. ad nigrum pertinens. Est cogn. R., ut C. Pontius Nigrinus, consul. ann. U. C. DCCXC. ap. *Suet. Tib.* 73. et in *Inscr.* ap. *Grut.* 430, 3. Porcia C. F. Nigrina. *F.*]

*NIGRIS, is, Libyae interioris fluvius, Africam ab Aethiopiae disterminans, ejusdem cum Nilo naturae, calamum enim et papyrum, ejusdemque gignit animantes, et iisdem temporibus augescit. Haec *Plin.* 5, 4 et 8. ℙ *Ptolemaeo* est ὁ Νίγειρ, *Agathemero* ὁ Νίγιρ. Hodie, ut geographiae recentiori placet, *Ioliba* appellatur, ab occidente orientem versus fluens. Nequit ergo is esse fluvius, quem hodie *the Niger* vocant. *B. A.* ℙ Hinc

[NIGRITAE, arum, m. plur. pop. habitantes ad Nigrim fl. *Plin.* 5, 8, 8. et *Mela* 1, 4. *F.*]

NIGRITIA, ae, f. et

NIGRITIES, ei, f. et

NIGRITUDO, inis, f. μελανία, nigror, nigredo. *Plin.* 9, 38, 62. de purpura: Buccinum pelagio admodum alligatur, nimiaeque ejus nigritiae dat austeritatem illam nitoremque, qui quaeritur, cocci. *Id.* 29, 6, 34. Corvi ovum nigritiam capilli affert. *Cels.* 8, 2. *med.* Sin autem nigrities est, aut si caries ad alteram partem ossis transit, etc. *Plin.* 10, 36, 52. Nulla apparet nigritudo in rostro.

NIGRO, as, avi, atum, n. 1. nigresco, niger sum. *Lucr.* 2, 732. ne forte haec albis ex alba rearis Principiis esse, ante oculos quae candida cernis; Aut ea, quae nigrant, nigro de semine nata. V. NIGRANS. ℙ Active pro nigrum facere, seu lividum. *Stat. Silv.* 2, 6, 83. non saevius atros Nigrasset planctu genitris sibi saeva lacertos.

*NIGROE (disyllab.), Νίγροι, populi Africae. *Plin.* 6, 30. ℙ *Hard.* censet, eundem populum esse qui et *Nigritae* audiunt: minus probabiliter. *B. A.*

NIGROR, oris, m. idem ac nigredo. *Cic. Div.* 1, 14. et *Or.* 3, 39. *ex Pacuv.* Noctisque, et nimbum occaecat nigror. *Cels.* 2, 1. *med.* Nigrorem in ulceribus excitat. *Lucr.* 3, 39. Omnia suffundens mortis nigrore. *Gell.* 2, 26. *med.* Rubidus est rufus, atrore et nigrore multo mixtus. *Lucil.* ap. *Non.* 11, 46. nigror noctis.

NIHIL, n. indecl. οὐδὲν, idem quod *nihilum*, a quo per apocopen factum est. *Cic. Sen.* 6. Nihil ergo agebat Q. Maximus? nihil L. Paulus? ceteri senes nihil agebant? *Id. Off.* 1, 42. Omnium rerum, ex quibus aliquid acquiritur, nihil est agricultura melius, nihil uberius, nihil dulcius, nihil homine, nihil libero dignius; [*Agit de v. *nihil* per anaphoram repetita *Beier.* ad *Cic. Fragm.* p. 198. *a.*] et *Q. Fr.* 3, 9. De Gabinio nihil fuit faciendum istorum, quae cogitata sunt; et *ib.* 8. Aliud hoc tempore de republ. nihil loquebantur; et *ad Quirit.* 5. Kal. Jan. consul nihil humanarum rerum sibi prius, quam de me agendum judicavit. *Nep. Alc.* 1. Nihil illo fuisse excellentius vel in vitiis, vel in virtutibus, *h. e.* neminem; [*Nihil de personis dictum non insolens est. V. *Kritz.* ad *Sall. Cat.* 47, 1. nihil amplius scire quam legatos, i. e. se, praeterquam quod legatos sciat conjurationis participes esse, nullum plane ex conjuratis nosse: ita recte hunc locum expl. *Herzog. Kritz.* haec laudat: *Cic. Fam.* 4, 4. *med.* victor, quo nihil erat moderatius. *Id. ib.* 14, 3. *extr.* ita tibi persuadeas, mihi te carius nihil fuisse. Adde *Part. Or.* 17. Nihil est tam miserabile, quam ex beato miser. *Tac. H.* 1, 79. Nihil tam ignavum, i. e. neminem: plura v. ap. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 203. II. p. 956. sq.] *Nep. Milt.* 5. Qua pugna nihil adhuc est nobilius, *h. e.* nulla pugna. *Liv.* 41, 20. Rhodiis ut nihil unum insigne, ita omnis generis dona dedit, *h. e.* nullum donum. *Cic. Or.* 1, 30. Sine studio nihil quicquam egregium nemo unquam assequetur. ℙ Absolute, et quasi adverbialiter, [*ut Graeci οὐδὲν pro οὐ. Tenendum autem *nihil*, ubi pro *non* positum videatur, nunquam propriam substantivi potestatem abjicere, sed vi accusativi, quem dicunt, Graeci illud significare, quo id, quod praedicatur, pertineat. V. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 677. p. 520. sq. qui monet, *nihil* gravius negare quam *non*, quum sit germanice *in keiner Hinsicht.* Cf. *Herz.* ad *Caes. B. G.* 2, 20. V. *Cort.* ad *Sall.* 1. mox l., *Goerenz.* ad *Cic. Fin.* 1, 9, 30. et *Ruhnk.* ad *Ter. Andr.* 1, 2, 31 et 33. qui laud. *Drak.* ad *Liv.* 22, 45, 5. et *Perizon.* ad *Sanct. Minerv.* 4, 4. *not.* 83.] *Cic. Leg.* 1, 2. In hoc genere Graeciae nihil cedimus, *h. e.* nulla in re. *Ter. Andr.* 4, 1, 14. illic, ubi nihil opus est, ibi verentur. *Cic. Agr.* 2, 23. Beneficio isto legis nihil utitur, *h. e.* nulla in re. [*Id. Fam.* 14, 1. De Q. Fratre nihil ego te accusavi. *Liv.* 42, 46. Thebani nihil moti sunt: quanquam nonnihil succensebant Romanis. — Ejusdem generis etiam sunt, quae Noster, nescio qua causa, inferius paulo ita laudaverat:] *Nihil* pro non omnino. *Liv.* 6, 38. Sic C. Licinius, et L. Sextius intercessioni collegarum cedunt, nihil patricium magistratum inseram concilio plebis. *Id.* 3, 65. Nihil magnopere ad patrum, aut plebis causam inclinati. *Cic. Phil.* 1, 6. Ut decernerentur supplicationes mortuo? nihil dico, cui. ℙ *Nihil* pro frustra. *Pl. Mil.* 4, 2, 16. hercle hanc quidem Nihil tu amassis: mihi haec desponsata est. ℙ Pro nulla de causa. *Cic. Leg.* 1, 1. *med.* Quorsum tandem, aut cur ista quaeris? *M.* nihil sane, nisi ne nimis diligenter anquiras, etc. [* — Etiam cum adjectivis. *Liv.* 4, 9. Nihil Romanae plebis similis; *Sall. Cat.* 16. Senatus nihil sane intentus.] *Stat. Th.* 9, 610. More nihil Grajo. [* — Imprimis ap. *Tac. nihil* intendit vim *non* particulae. Exempla v. in *Boettich. Lex. Tac.* p. 318.] ℙ Quamvis post *nihil* sequatur *nec*, non affirmat tamen. *Cic. Cluent.* 1. Nihil me nec subterfugere voluisse reticendo, nec obscurare dicendo. Pro *nec* posset subjici *aut*, eademque esset sententia: ut *Just.* 8, 2. *f.* Nihil sine majestate numinis ejus aut privatae unquam, aut publicae rei gesserant. ℙ *Nihil non*, omnia. *Cic. Brut.* 37. *f.* Nihil non ad rationem dirigebat; et *Nep. Att.* 19. Tanta prosperitas Caesarem est consecuta, ut nihil ei non tribueret fortuna. ℙ *Non nihil*, aliquid. *Cic. Fam.* 12, 2. Non nihil, ut in tantis malis, est profectum; et *ib.* 4, 14. Quo in periculo non nihil me consolatur, cum recordor, etc. Scribunt et conjunctim *nonnihil.* ℙ Cum genitivo. *Nep. Ann.* 13. Non nihil temporis tribuit litteris. *Cic. Att.* 8, 4. *f.* Nihil cognovi ingratius: in quo vitio nihil mali non inest. [*V. *Drak.* ad *Liv.* 29, 17. *Vell.* 2, 117, 3. qui nihil praeter vocem membraque haberent hominum. ℙ Etiam cum genitivis adject. neut. secundae declinationis, substantivorum loco positis. Tertiae declinationis neutra adj., nisi aliud secundae declin. additum fuerit, pari tantummodo casu cum v. *nihil* conjungi solent. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 104. p. 304. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 433. p. 363. *Ter. Heaut.* 1, 1, 25. Homo sum; humani nihil a me alienum puto. *Cic. Fam.* 2, 14. Jam diu nihil novi ad nos afferebatur. Cf. *Drak.* ad *Liv.* 2, 57, 3. *Cic. Fin.* 1, 17. Si nihil tale metuamus. ℙ Porro notandum, *nihil* etiam neutra adjectt. secundae declin. pari casu secum habere, cum alius casus additus sit, qui ab istis pendeat. *Zumpt.* l. modo l. *Cic. Or.* 1, 31. Nihil exspectatione vestra dignum dico.] ℙ *Nihil nisi, nihil aliud nisi*, aut *quam, praeter, praeterquam. Ter. Ad.* 3, 4, 30. Tu, quantus quantus, nihil nisi sapientia es. *Cic. Amic.* 27. Amare nihil aliud est, nisi eum ipsum diligere, quem ames; et *Rosc. Am.* 37. *med.* Si nihil aliud fecerunt, nisi rem detulerunt; et *Q. Fr.* 2, 10. Nihil aliud dicam, nisi verebor, nequando, etc.; et *Manil.* 22. Ut nihil aliud, quam de hoste cogitet. *Id. Fam.* 4, 7. Nihil tibi deest praeter voluntatem. *Id. Har. resp.* 19. Nihil ut a patris virtute, praeterquam quod a senatu desciverat, deflexisset. *Hirt. B. Alex.* 8. Qui nihil, praeterquam de vita, cogitarent. Sic *Suet. Galb.* 19. Nihil amplius, quam continere se, statuit. *Appul. Met.* 6. Nihil ergo superest, quam edicere. ℙ In his aliquando ellipsis est commoda. *Liv.* 3, 26. *extr.* Illa quidem nocte nihil praeterquam vigilatum est in urbe; et *Suet. Aug.* 83. Mox nihil aliud quam vectabatur, et deambulabat. [*V. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 771. p. 570. sq. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 205. p. 984. Cf. etiam quae dicta sunt s. v. *facio.* — Notanda hic etiam alia dicendi formula, *nihil per*, intell. *agere* vel *actum.* Quam ap. *Tac. Agr.* 19. Nihil per libertos servos publicae rei, etc. varie tentatam frustraque emendatam *Walch.* egregie firmavit exemplo praeter multa alia, imprimis hoc posito: *Cic. Phil.* 1, 2. Ecce enim Calendis Juniis, quibus ut adessemus edixerat, mutata omnia Nihil per Senatum, multa et magna per populum, et absente populo et invito.] ℙ Post *nihil* sequitur etiam *quin, quominus.* [*V. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 180. p. 749.] *Cic. Phil.* 2, 10. Nihil praetermisi, quantum facere enitique potui, quin Pompejum a Caesaris conjunctione avocarem. *Liv.* 3, 54. Nihil moror, quominus decemviratu abeam. *Cels.* 3. *f.* Nihil facere oportet, quominus quidquid est puris, exeat. ℙ *Nihil est quod, cur, quamobrem*, nulla est causa, cur, etc. *Cic. Q. Fr.* 3, 8. Superiori epistolae quod respondeam nihil est; et *Fam.* 9, 26. *extr.* Nihil est, quod adventum nostrum extimescas; et *ib.* 6, 20. Nihil est cur advenientibus te offerre gestias. *Id. Cluent.* 26. Nihil excogitem, quamobrem Oppianico damnari necesse sit? *Id. Dom.* 32. Nihil poterat dicere, quare rata non essent. [*V. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 562. p. 450. et *Ramsh. Gr. Lat.* §. 177. p. 737. Eodem sensu dicitur etiam *nihil est, ut. Cic. Off.* 1, 37. Nihil fuit in Catulis, ut eos exquisito jud-

cio putares uti literarum, ubi v. *Beier.* ¶ *Nihil est*, non interrogandi formula, sed ad sequentia pertinet hac fere sententia: nugae sunt, frustra causas nectis. Ita *Heindf.* ad *Hor. Sat.* 2, 3, 6. incipe: nil est: (*Voss. Es will nicht? Wieland. Es will nicht gehen?*) *Heindf.* laudat *Pl. Truc.* 4, 3, 76. At ego ab hac puerum reposcam, ne mox infitias eat. Nihil est. Nam ipsa haec ultro, ut factum est, fecit omnem rem palam. — Legitur etiam conjunctum cum sequentibus: *Pl. Capt.* 2, 2, 94. At nihil est, ignotum ad illum mittere: operam luseris. Cf. *Ter. Heaut.* 4, 2, 5. et *Hor. Sat.* 2, 5, 116.] ¶ *Nihil ad me*, subaudi *pertinet*, aut *facit*. *Cic. Pis.* 28. Recte, an secus, nihil ad nos: aut si ad nos, nihil ad hoc tempus. *Ter. Andr.* 1, 2, 16. quod antehac fecit, nihil ad me attinet. ¶ *Nihil minus*, negat vehementius. *Cic. Off.* 3, 20. *f.* Cadit ergo in virum bonum, mentiri, fallere? nihil minus. [*Beier.* ad h. l. hanc dicendi formulam cum ellipsi e praecedd. supplenda positam dicit, ita ut *nihil profecto minus* idem sit, ac si *Cic.* scripserit: nihil prof. minus, quam hoc, cadit in virum bonum, i. e. nihil magis abhorret a specie, forma et notione viri boni. *Id. Font.* 11. An Gallos existimatis hic versari animo demisso atque humili? Nihil vero minus. — *Nihil minus* pro *nihilo minus*, etc. v. in *nihilum.*] ¶ *Nihil dum*, et *nihildum*, nihil adhuc, nondum quidquam. *Cic. Fam.* 12, 7. Quamquam nihil dum audieramus, nec ubi esses, nec, etc. Adde *Att.* 9, 2. et *Cat.* 3, 3. ¶ Nihil mihi cum illo est. [*ich habe nichts mit ihm zu schaffen.*] *Ov. Fast.* 2, 308. Nil mihi vobiscum est. *Ter. Phorm.* 2, 3, 74. tecum nihil rei nobis, Demipho, est. ¶ *Nihil es*, nihil potes, nihil vales. [*Gr. οὐδείς εἰμι, οὐδέν εἰμι, τὸ μηδὲν εἰμι.* V. *Doederl.* 1, 58. sq.] *Cic. Fam.* 7, 27. Haec tibi scripsi, ut isto ipso in genere, in quo aliquid posse vis, te nihil esse cognosceres; et *ib.* 33. Nos plane aut nihil sumus, aut nobis quidem ipsis displicemus. *Id. Div. Verr.* 14. *extr.* Sin mecum in hac prolusione nihil fueris, quem te in ipsa pugna cum acerrimo adversario fore putemus? et *ib.* 15. Esto: nihil est, nihil potest: at venit paratus, etc. [*De synon. dictionum *nihil esse* et *nequam esse*, item, quid differant, v. notata ad v. *nequam.* — *Nullus esse* et *nihil esse* ita discrepant, ut hoc signif. *nullius momenti*, *nullius pretii esse*; illud pro *non existere*, *non adesse*, *non amplius inter vivos versari* accipiatur. ¶ *Nihil agere* legitima formula est de inani opera. *Cic. Tusc.* 2, 25. §. 61. Nihil agis dolor! quamvis sis molestus, nunquam te esse confitebor malum. *Id. Rosc. Am.* 45. *Ter. Ad.* 5, 8, 12. *Prop.* 2, 23, 69. *Lucan.* 7, 809. *Hor. Sat.* 1, 9, 15. *Vell.* 2, 66, 3. *Nihil agere autem* ap. *Cic. Off.* 2, 1, 4. signif. *plane cessare.* Quidam transponunt: *Nihil autem agere: quod foret, inanem operam sumere.* Ita *Beier.* ad h. l. coll. *Gesn. Thes.* 3. p. 438, 36. sqq.] ¶ *Nihil* pro *aliquid.* *Ulp. Dig.* 39, 2, 24. Cum, nemine nihil faciente, locus ipse damnum inferat sui natura. *Petr. fragm. Trag.* 42. *Burm.* Neminem nihil boni facere oportet. ¶ Primam produxisse videtur *Lucr.* 1, 647. Nihil prodesset calidum denserier ignem. Nisi dicas, iambum pro spondeo posuisse: aut legas cum aliis: *Nil prodesset enim calidum*, etc. V. NIHILUM.

NIHIL DUM. V. v. praec.

NIHILI. V. NIHILUM.

*NIHĪLO, onis, m. nihili homo, sive nulla re aestimandus. *Vet. Gloss.* οὐδαμινὸς, Nihilo, nugatorius, gerra. Cf. *Arbitrio. B. A.*

NIHĪLOMĪNUS. V. v. sq.

NIHĪLUM, i, n. οὐδὲν, nulla res, nihil, nil: quasi *ne hilum.* V. HILUM. *Lucr.* 1, 265. docui, nil posse creari De nihilo, neque item genita ad nihilum revocari. *Cic. Div.* 2, 16. Erit aliquid, quod aut ex nihilo oriatur, aut in nihilum subito occidat. *Id. Fat.* 9. Ut de nihilo quippiam fiat. *Pers.* 3, 83. gigni De nihilo nihil, in nihilum nil posse reverti. In *quadam lege Sullae* ap. *Cic. Caecin.* 33. Si quid jus non esset rogari, ejus ea lege nihilum rogatum. *Cic. Acad.* 1, 7. Interire in nihilum. *Lucr.* 1, 790. redigi ad nihilum. *Cic. Fam.* 11, 12. venire. *Id. Phil.* 7, 8. recidere. *Hor. Sat.* 2, 3, 53. nihilum metuenda timere. *Cic. Marcell.* 9. Pro nihilo esse. *Id. Att.* 14, 9. Dii immortales, quam mihi ista pro nihilo! (*h. e.* videntur, ut *Id. Fin.* 2, 13. *med.* loquitur.) et *Div. Verr.* 7. *extr.* Contemnere aliquid, ac pro nihilo putare; et *ib.* 2, 2, 16. Pro nihilo ducere. *Liv.* 33, 46. habere. *Cic. Phil.* 2, 23. Quoniam condemnatum esse, pro nihilo est. ¶ *Nihili* absolute, nullius pretii, cum verbis aestimandi. *Varr. L. L.* 9, 5. Quem putamus esse non hili, dicimus nihili; et *ib.* 8, 36. *f.* Dicimus enim, hic homo nihili, et hujus hominis nihili, et hunc hominem nihili. *Pl. Cas.* 2, 3, 29. Unde is nihili? ubi fuisti? *Id. Ps.* 4, 7, 1. nequam est homo, qui nihili imperium heri Sui servus facit: nihili est autem, suum Qui officium facere immemor est. *Ter. Andr.* 3, 5, 6. Pater nihili pendit. [*V. quae dicta sunt ad *f.* vocis *nihil.*] ¶ *Homo nihili factus* dicitur a *Pl. Mil. a.* 5. *v.* 16. qui castratus est. ¶ *Nihilo aestimare* pro *nihili.* *Cic. Fin.* 4, 23. Non quia sit bonum valere, sed quia sit non nihilo aestimandum. *Lambin.* leg. *nihili.* [*V. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 445. p. 371.] ¶ *De nihilo*, sine causa. *Pl. Curc.* 4, 1, 17. Qui alteri de nihilo audacter dicunt contumeliam. *Liv.* 34, 61. *med.* Mali rem exempli esse, de nihilo hospites corripi. ¶ *Non de nihilo*, non sine causa. *Liv.* 39, 29. Maxime hostis fiducia, quae non de nihilo profecto concepta est, perculsus; et *Ter. Hec.* 5, 1, 1. Non hoc de nihilo est, quod Laches me nunc conventam esse expetit. *Prop.* 3, 16, 52. Nec sic de nihilo fulminis ira cadit. ¶ *Nihilo* cum comparat. *Cic. Fam.* 3, 12. *f.* Benevolentior tibi, quam fui, nihilo sum factus; et *ib.* 6, 3. Nihilo te nunc majore in discrimine esse; et *ib.* nihilo magis. *Ter. Eun.* 1, 1, 17. nihilo plus. *Id. Andr.* 3, 2, 27. secius. *Caes. B. G.* 5, 4 et 7. tamen secius. *Liv.* 6, 38. *med.* segnius. [*De discrimine inter *nihilo segnius* et *nihilo secius* ita disputat *Brem.* ad *Nep. Dat.* 2, 5. ut illud fortius, gravius significet assiduitatem, sedulitatem, diligentiam, qua quis in opere perficiendo pergat.] *Pl. Bacch.* 3, 4, 21. pluris, quam si, etc. *Ter. Phorm.* 3, 3, 1. unde ego argentum inveniam miser, Cui minus nihilo est? *Pl. Men.* 5, 5, 49. quot homines sunt satis? *Med.* quatuor: nihilo minus. ¶ *Nihilo minus*, et copulatis vocibus *nihilominus*, aeque, non minus, tamen, οὐδὲν ἧττον. *Cic. Off.* 1, 21. *med.* Capessentibus rempubl. nihilo minus quam philosophis, haud scio an magis etiam et magnificentia, et despicientia adhibenda sit rerum humanarum. *Plin. ep.* 7, 27. *med.* Percontatus, omnia docetur: ac nihilo minus, immo tanto magis conducit. *Cic. ad Pompej.* 2. *post ep.* 11. *l.* 8. *ad Att. med.* Neque enim eos solos arbitrabamur capi, qui, etc. sed eos nihilo minus, qui, etc. *Id. Mil.* 7. *f.* Minus dolendum fuit, re non perfecta, sed puniendum certe nihilominus. *Ter. Phorm.* 4, 2, 7. Ubi Phaedriae se ostenderet nihilo minus Amicum esse, quam Antiphoni. *Lucr.* 3, 96. Primum animum dico, mentem quam saepe vocamus, Esse hominis partem nihilo minus, ac manus et pes. *Cic. Fam.* 13, 15. Ait posse eundem ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω videre, et tamen nihilominus Αἰὲν ἀριστεύειν, etc. *Caes. B. C.* 3, 17. Nihilominus tamen agi posse de compositione, ut haec non remitterentur. Sic *Cic. Fam.* 10, 2. In iis rebus, quae nihilo minus, ut ego absim, confici possunt. *Id. Inv.* 1, 4. Nihilo minus eloquentiae studendum est, etsi ea quidam perverse abutuntur. [*Beier.* ad *Cic. Off.* 3, 9., ubi pro *nihilo plus* *F. Heusing.* *nihil plus* e plerisque libris recepit, docet, se non credere, *nihil minus*, *nihil plus* pro *nihilo minus*, cet. ne latinum quidem esse. Graecis certe familiare, accusativum mensurae comparativis addere. V., quos laudat, *Math. Gr. Gr.* §. 424, l. 455. n. 3. et de Atticismo οὐδὲν μᾶλλον et, quod paulo alia vi usurpatur, οὐδέν τι μᾶλλον *Fisch.* in *Ind.* l. ad *Aesch. Socr. dialogg.* s. v.; item *Koen.* et *Schaef.* ad *Greg. Corinth.* p. 60.] ¶ Omisso *minus*, *Pl. Most.* 1, 3, 43. Nihilo ego, quam nunc tu, amata sum. ¶ *Nihilo aliter*, nihil dissimiliter. *Ter. Phorm.* 3, 2, 45. ego isti nihilo sum aliter, ac sui. ¶ *Nihilum*, et *nihil* a *Lucr.* saepe contrahuntur (ut *vehemens* ab *eod.* 3, 153. et a *Catull.* 50, 21.) ut 1, 205. Nihil igitur fieri de nihilo posse, fatendum est. Adde *ib.* 160. 237. 265. 544. et alibi. Sic *Hor. Sat.* 1, 5, 67. Nihilo deterius dominae jus esse rogabat. Quibus locis alii *nil* pro *nihil* (quod usitatum est) et *nilum* pro *nihilum* (quod minus placet) reposuerunt. V. *Voss. de Gramm.* 2, 18. *f.*

NĪL, οὐδὲν, idem quod *nihil*, et ab eo factum per sync. *Nep. Thras.* 2. *f.* Nil attigit nisi arma, quibus indigebat. Al. leg. *nihil.* *Hirt. B. Afr.* 57. Nil attinere, eum cum adversariis colloqui. *Caes. B. G.* 5, 29. Si nil sit durius. Al. leg. *nihil.* *Hor. Ep.* 2, 1, 31. Nil intra est oleam, nil extra est in nuce duri. *Id. Od.* 1, 14, 14. Nil pictis timidus navita puppibus Fidit. *Id. ib.* 4, 4, 73. Nil Claudiae non perficient manus. *Petr. Sat.* 34. Heu heu nos miseros! quam totus homuncio nil est! *Lucr.* 5, 264. Nil opus est verbis. Al. leg. *nihil.* V. dicta in NIHILUM. ¶ Tam nil. *Pers.* 1, 122. Hoc ridere meum, tam nil, nulla tibi vendo Iliade. [*De forma *nil* disputat *Beier.* ad *Cic. fragm.* p. 84. b.]

[NĪLEUS, ei, m. disyll. unus fuit ex Persei inimicis. *Ov. Met.* 5, 187. At Nileus, qui se genitum septemplice Nilo Ementitus erat, clypeo quoque flumina septem Argento partim, partim caelaverat auro, Adspice, ait, Perseu, nostrae primordia gentis. *F.*]

NĪLĬACUS, a, um, adj. ad Nilum pertinens. *Lucan.* 10, 192. spes sit mihi certa videndi Niliacos fontes; et 9, 1023. Niliacus gurges. *Mart.* 3, 93. Niliacus crocodilus, quem *Id.* 5, 65. Niliacam feram vocat. *Id.* 13, 57. Niliacum olus, *h. e.* colocasia, quam e Nilo metunt, caule, cum cocta est, araneoso in mandendo, ut est ap. *Plin.* 21, 15, 51. ¶ Item Aegyptius. *Ov. A. Am.* 3, 318. Niliacis carmina lusa modis. *Lucan.* 8, 281. Niliacus tyrannus. *Juven.* 1, 26. Niliaca plebs. *Mart.* 14, 150. victa est Pectine Niliaco jam Babylonis acus. *Lucan.* 10, 80. Tempore Niliaco turpis dependit amori, *h. e.* Cleopatrae reginae Aegypti. *Stat. Th.* 3, 478. Niliacum pecus, *h. e.* bos Apis, Aegyptiorum Deus. *Mart.* 8, 81. Non per Niliacae bovem juvencae, *h. e.* Ius, seu Isidis Aegyptiorum Deae. ¶ *Niliaca serpens* ap. *Lucan.* 9, 816. est aspis: de qua *Ammian.* 22, 15. Magnitudine et decore aspis facile supereminens, nunquam sponte sua fluenta egreditur Nili. Verius tamen *Lucan. ib.* 704. Ipsa caloris egens gelidum non transit in orbem Sponte sua, Niloque tenus metitur arenas, *h. e.* intra Aegypti, et Africae fines se continet. ¶ *Niliacam lentem* laudat *Mart.* 13, 9, quam Pelusiacam dicit *Virg. G.* 1, 228. Meminit et *Gell.* 17, 8. Duo ejus genera in Aegypto nascentis memorat *Plin.* 18, 12, 30. ¶ Similiter Niliacum acetum *Id. Mart.* commendat 13, 122. Pharium cognominatum a *Juven.* 13, 85. V. ACETUM.

NĪLĬCŎLA, ae, comm. gen. ad Nilum incolens, Aegyptius. *Prud.* in *Sym.* 2, 493. Isis Nilicolas, Rhodios Cytherea reliquit.

NĪLĬGĔNA, ae, comm. gen. Nilo genitus, Aegyptius. *Macr. Sat.* 1, 16. *med.* Argutus Niligena, et gentis accola numerorum potentis. *Ov. A. Am.* 1, 77. Niligenae Memphitica sacrae juvencae, *h. e.* Isidis. Al. rectius leg. *linigerae.*

NĪLĬOS, ii, f. νείλιος, gemma colorem habens umidae topazii, aut aliquando melleae. *Plin.* 37, 8, 25. India et has generat, et nilion fulgore hebeti et brevi, et cum intueare, fallaci.

[NĪLIS, idis, f. lacus inferioris Mauretaniae, non procul ab Oceano, quem Nili aquae stagnantes efficere credebantur. *Plin.* 5, 9, 10. *F.*]

NĪLŌTĬCUS, a, um, adj. Νειλωτικὸς, Niliacus, ut Nilotica tellus, *Mart.* 6, 80. rura, *Lucan.* 9, 130. aqua, *Sen. Q. N.* 3, 25. *med.*

NĪLŌTIS, idis, f. adj. Νειλῶτις, Aegyptia. *Mart.* 10, 6. picti tunica Nilotide Mauri. *Lucan.* 10, 142. Quod Nilotis acus percussum pectine, etc. *Sidon. ep.* 8, 12. Nilotidis aquae stagna.

NĪLUM, idem ac nihilum. *Lucr.* 1, 237. Haud igitur possunt ad nilum quaeque reverti. V. NIHILUM.

NĪLUS, i, m. Νεῖλος, fluvius maximus Africae, in Aethiopia et Aegypto. *Serv.* ad *G.* 4, 291. Nilum dici existimat, quasi νέαν ἰλὺν, hoc est, novum trahentem limum, quia sua inundatione in Aegypti agros novum infert lutum, et oblimando feraces reddit. [At *Jablonsk.* in *Panth. Aegypt.* 4, 1. p. 157. statuit, Nilum esse a voce Aegyptiaca *neialéi* ex duabus *nei* et *alei* composita, quae *stato-tempore ascendere* significant. *F.*] A poetis fingitur filius Oceani et Terrae, multosque filios genuisse, Minervam, Vulcanum, Dionysium, Mercurium quartum, Herculem. *Cic. N. D.* 3, 16, 22 et 23. ¶ Quotannis certis diebus, praecipue circa solstitium aestivum, auctu magno per totam spatiatus Aegyptum, terram pluviis omnibus destitutam aquis suis irrigat, limo tegit, et fecundissimam efficit. Unde unica spes Aegyptiis in Nilo posita est, quia fertilis, aut sterilis annus est, prout ille magnus, aut parcior influxit. V. *Cic. N. D.* 1, 52., *Vitr.* 8, 2., *Lucr.* 6, 712., *Lucan.* 10. a v. 199., *Sen. Q. N.* 4, 2. et *Plin.* 5, 9, 10. et 18, 18, 47., ubi de Nilo multa. ¶ Unde revera ortum habeat, quaeque causae incrementi ejus, veteribus ignotum fuit: qua de re V. *Sen. Q. N.* 6, 8. et *Lucan. c. l.* 10. ¶ In Aegyptium mare septem ostiis se exonerat: unde *Juven.* 13, 26. Rari quippe boni, vix sunt numero totidem, quot Thebarum portae, vel divitis ostia Nili. *Ov. Met.* 5, 187. genitus septemplice Nilo; et *ib.* 1, 422. Nilus septemfluus. *Phaedr.* 1, 25. Canes currentes bibere in Nilo flumine. ¶ *Nili* quoque apud veteres accipiuntur pro fossis, seu canalibus, quibus aqua in locum aliquem deducitur; cujus generis erant ii, qui aquam in privatas domos derivabant, et qui spectaculis circumdari solebant. *Cic. Q. Fr.* 3, 9. *f.* Imagines istae, et palaestra, et piscina, et nilus, multorum Philotimorum est, etc. *Id. Leg.* 2, 1. Ductus vero aquarum, quos isti nilos et euripos vocant, quis non, cum haec videat, irriserit? [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1562, 9. C. Terentius Nilus. *F.*]

NIMBĀTUS, a, um, adj. nimbo similis. *Pl. Poen.* 1, 2, 135. de meretrice: Quam magis adspecto, tam magis est nimbata, et nugae merae, *h. e.* ventosa et arrogans.

NIMBĬFER, ra, rum, adj. ὀμβροφόρος, ferens nimbos. *Avien.* in *Arat.* 858. Inter nimbiferas nubes spectabilis exstet. *Ov. Pont.* 4, 8, 60. Ad styga nimbifero vindicis igne datos. Ita legit *Scal.* et *Heins.* ex MSS. Alii *nubifero.*

NIMBŌSUS, a, um, adj. ὀμβρώδης, pluviosus, gravis nimbis, afferens nimbos. *Virg. A.* 1, 539. Fluctu nimbosus Orion. *Plin.* 18, 11, 29. campus est montibus subjacens nimbosis. *Ov. Pont.* 2, 3, 27. nimboso tumuerunt aequora vento. *Stat. Silv.* 1, 3, 89. nimbosa bruma. *Lucan.* 5, 631. nimbosus aer.

NIMBUS, i, m. ὀμβρία, pluvia repentina, praeceps, et brevior: in quo differt a *pluvia*, quae jugis est, et lentior. Ita *Serv.* ad *A.* 1, 55. et *Ap-*

pul. de Mundo, med. docent. [*Plura de discrimine vv. *nimbus*, *pluvia*, et *imber* v. in h. v. *Voss.* deducit *nimbus* a *nympha*; quam originationem ideo *Doederl.* 2, 88. ferri posse negat, quod *nympha* cum *lympha* nihil cognationis habeat. V. in h. v. Verius habet *Orig.* 13. p. 1146, 17. Nimbus est densitas nubis intempesta et obscura; et inde *nimbus a nube*; sive potius, interprete *Doederl.* l. l., a *nebula*, νέφος. Hinc ea exempla primam vocis significationem continere atque ab initio poni debere videntur, in quibus *nimbus* est vapor densatus in aere et obumbrans. V. quae *Doederl.* in suam hanc sententiam plura laudat *l. c.* Quid *nimbus*, *nubes*, *nubila* discrepent, v. in *hh. vv.*] *Virg. A.* 4, 120. nigrans commixta grandine nimbus. *Cic. N. D.* 2, 5. Terrere animos fulminibus, tempestatibus, nimbis, nivibus, grandinibus. *Liv.* 1, 16. Subito coorta tempestas cum magno fragore tonitribusque, tam denso regem operuit nimbo, ut conspectum ejus concioni abstulerit. *Lucr.* 3, 19. Quas neque concutiunt venti, nec nubila nimbis Aspergunt. *Plin.* 31, 4, 30. Detracta collibus silva, continere nimbos, ac digerere consueta. *Ov. Met.* 1, 269. densi funduntur ab aethere nimbi. ¶ Translate dicitur de subita et densa sparsione cujusque rei, quae in modum nimbi ingruit. *Flor.* 3, 8. Ingenti lapidum saxorumque nimbo classem operuerunt. *Sil.* 5, 215. pilorum in Poenos nimbus funditur; et 9, 311 et 580. et *Lucan.* 4, 776. telorum. *Colum.* 10, 364. Non aliter quam decussa pluit arbore nimbus Vel teretis mali, vel tectae cortice glandis. *Claud. Nupt. Honor. et Mar.* 298. purpureoque ducem perfundere nimbo, *h. e.* florum copia. *Mart. Spect.* 3. Et Cilices nimbis hic maduere suis, *h. e.* sparsione croci, quam 5, 25. rubrum, et 9, 39. Corycium nimbum vocat. *Stat. Th.* 10, 535. exundant saevo fastigia nimbo, *h. e.* missilium multitudine. *Claud. in I. cons. Stil.* 1, 353. et *Prud.* in *Sym.* 2, 702. nimbos equitum, *h. e.* ingentem equitum numerum. *Virg. A.* 7, 793. Insequitur nimbus peditum. *Mart.* 10, 38. lucerna Nimbis ebria Nicreotianis, *h. e.* plena unguentis odoratis. ¶ Item de subita calamitate. *Cic. Att.* 15, 9. Quid autem iste in domo tua casus armorum? Sed hunc quidem nimbum cito transisse laetor. ¶ Praeterea *nimbus* dicitur ipsa aqua nimbo cadens. Unde *nimbos legatos* dixit *Petr. Sat.* 123. aquam pluviam humi concretam glacie. ¶ Item nubes praesertim glomeratae et obscurae, unde fere nimbi exsistunt. *Virg. A.* 3, 198. Involvere diem nimbi; et *ib.* 587. Et lunam in nimbo nox intempesta tenebat. *Stat. Th.* 1, 97. piceo nox obvia nimbo Lucentes turbavit equos. *Pacuv.* ap. *Cic. Div.* 1, 14. et *Or.* 3, 39. noctisque et nimbum occaecat nigror: pro *nimborum*. ¶ De nube lucida, et splendore, qui circa caput, et corpus Deorum esse fingitur. *Virg. A.* 10, 634. coelo se protinus alto Misit, agens hiemem nimbo succincta per auras; et *ib.* 2, 615. Jam summas arces Tritonia (respice) Pallas Insedit, nimbo effulgens. *Serv.* ad *h. l.* Nube divina: est enim fulgidum lumen, quo Deorum capita cinguntur: sic etiam pingi solet. *Id.* ad *A.* 3, 585. Proprie nimbus est, qui Deorum, vel imperantium capita, quasi clara nebula, ambire fingitur. *Mamert. Pan. Maxim.* 3. Trabeae vestrae triumphales, et fasces consulares, et sellae curules, et fulgor, et illa lux divinum verticem claro orbe complectens, vestrorum sunt ornamenta meritorum pulcherrima. ¶ De fumo ex incendio. *Virg. A.* 5, 666. Respiciunt atram in nimbo volitare favillam. ¶ De globo pulveris. *Claud. in Ruf.* 2, 176. Pulveris extolli nimbos, lateque videres, etc. Sic *Virg. G.* 3, 110. fulvae nimbus arenae Tollitur. ¶ Usurpatur item de vento, quia nimbos adducit, impellitque. *Id. A.* 1, 55. Nimborum in patriam, loca feta furentibus austris, Aeoliam venit. ¶ Et de tempore nimboso et pluvio. *Val. Fl.* 2, 371. nimbosque educere luxu, *h. e.* traducere. V. EDUCO. ¶ *Nimbus vitreus* ap. *Mart.* 14, 112. *in lemmate* est poculi vitrei genus. Distichon autem tale est: Ab Jove qui veniet, miscenda ad pocula largas Fundet nimbus aquas: hic tibi vina dabit. ¶ Denique ita dicitur fasciola transversa ex auro assuta in linteo, quod est in fronte feminarum. Ita definit *Isid. Orig.* 19, 31. Alii intelligunt ipsum linteum fronti praetentum. Ideo autem illud gestabant mulieres, ut frontis spatium imminuerent, quia frons parva, ut est ap. *Petr. Sat.* 126., inter formae decora reputabatur. *Arnob.* 2, 72. Laminas pertunderent aurium, conficiendis quaererent corporibus fucos, imminuerent frontem nimbis, fuligine oculos obumbrarent. Al. rectius leg. *limbis*.

NĬMĬE, adv. σφόδρα, nimis, aut valde. *Pall.* 4, 10. *med.* In locis nimie frigidis praecoquas ficus seramus. *Macr. Sat.* 6, 6. ad illud *Virg. A.* 7, 417. Et frontem obscenam rugis arat: haec habet: *Arat* non nimie, sed pulcre dictum. *Capitol. Gord.* 6. Cupide, aut immodeste, aut nimie aliquid facere.

NĬMĬĔTAS, atis, f. περισσεία, superfluitas, redundantia, nimia copia. *Colum.* 6, 24. Nimietate verni pabuli pecudes exhilaratae lasciviunt. [*Auxilio optimorum codicum vox *nimietas*, utpote nonnisi sequiorum scriptis frequentata, dudum a Schneidero e Columellae libris expulsa est.] *Pall.* 6, 7. Sanguinis nimietatem prohibet. *Id.* 2, 13. *med.* Inter omnes nimietates temperamentum tenere. *Appul. Met.* 9. Rei nimietate commotus, *h. e.* nimia frequentia. *Arnob.* 4, 133. Quae vel cursim perstrinximus, vel nimietatis non attigimus taedio. [*Adde *Eutr.* 10, 18.]

NĬMĬO. V. NĬMĬUS.

NĬMĬŎPĔRE, adv. idem ac nimis, vel admodum nimis. *Cic. Par.* 5, 2. Quos aedificia magnifica nimiopere delectant. Sed alii legunt disjunctim *nimio opere*, multo rectius. Idem dic de alio loco *Verr.* 2, 4, 59.

NĪMĪRUM, adv. [*Ortum est ex *ni* et *mirum*, i. q. alias *mirum ni* pro haud dubie, sine dubio, utique, Gr. δηλονότι, *ohne Zweifel*, *unstreitig*. V. *Ruhnk.* ad *Ter. Andr.* 3, 4, 19. *Matth.* ad *Cic. Mur.* 15, 32. *Herzog.* ad *B. G.* 8, 1. *Tursell.* p. 733. *ed. Schw. Beier.* ad *Cic. Off.* 2, 20, 71. Sed si res in contentionem veniet, nimirum Themistocles est auctor adhibendus; et *ib.* §. 69. Nimirum enim inops ille, si bonus est vir, etiamsi referre gratiam non potest, habere certe potest. *Id. Mur.* 22, 45. Non parva res, sed nimirum omnium maxima. *Brut.* 21, 82. et nimirum is princeps ex Latinis, etc. *Hor. Ep.* 1, 14, 11. cui placet alterius, sua nimirum est odio sors. *Vell.* 2, 23, 4. Si quis hoc rebellandi tempus, quo Athenae oppugnatae a Sulla sunt, imputat Atheniensibus, nimirum veri vetustatisque ignarus est. *Quint. Inst.* 12, 1, 9. uter melior dicetur orator? Nimirum qui homo quoque melior. ¶ Tunc *nimirum* est i. q. ne mirum sit, ne mireris, poniturque cum docendo, explicando, exponendo efficere studemus, ne quis rem aliquam, ut male intellectam, ut novam atque inauditam, rejiciat, sed pro vera atque indubitata accipiat: nostr. *allerdings*, *nämlich*, *freilich*. *Cic. Verr.* 2, 2, 63. Verrem etiam Sotera inscriptum vidi Syracusis. Hoc quantum est! ita magnum, ut Latino uno verbo exprimi non possit. Is est nimirum Soter, qui salutem dedit. *Id. Leg.* 2, 1, 3. Sed nimirum me alia quoque causa delectat, quae te non attingit ita. *Id. Or.* 1, 4. Quis non jure miretur, ex omni memoria aetatum tam exiguum oratorum numerum inveniri? Sed nimirum majus est hoc quiddam, quam homines opinantur, et pluribus ex artibus studiisque collectum. *Id. ib.* 23, 75. Magnum opus, et arduum, ut saepe jam diximus: sed ingredientibus considerandum fuit, quid ageremus: nunc quidem jam, quocunque feremur, danda nimirum vela sunt. *Liv.* 22, 51. Hannibali Maharbal, Non omnia nimirum eidem dii dedere. Vincere scis, Hannibal; victoria uti nescis: nostr. *leider!* ¶ Saepius cum ironia usurpatur. *Hor. Sat.* 2, 2, 106. Uni nimirum tibi recte semper erunt res; et *ib.* 2, 3, 120. Nimirum insanus paucis videatur eo, quod maxima pars hominum morbo jactatur eodem. Cf. *Juv.* 2, 104. *Liv.* 40, 9. Aperienda nimirum nocte janua fuit, et armati commissatores accipiendi. *Tac. A.* 2, 82. Erumpebant questus: ideo nimirum (Gr. δή, nostr. *doch wohl*) in extremas terras relegatum (Germanicum), ideo Pisoni permissam provinciam; et 6, 2. Crediderat nimirum (κατ' ἀντίφρασιν, pro mirum dictu, nemo sane crediderit, tantam ejus fuisse credulitatem) epistolae subsidio sibi alterum ex consulibus poscentis, ut tutus a Capreis urbem peteret; *H.* 1, 33. Non exspectandum, ut compositis castris forum invadat et prospectante Galba Capitolium adeat, dum egregius imperator cum fortibus amicis janua ac limine tenus domum cludit, obsidionem nimirum toleraturus.]

NĬMIS, adv. σφόδρα, ἄγαν, plus satis, ultra modum, plus aequo. *Ter. Andr.* 1, 1, 34. id arbitror Apprime in vita esse utile, ut ne quid nimis: μηδὲν ἄγαν, dictum Pittaci, unius ex septem Sapientibus, quo monemur excessum vitare in omnibus. *Cic. Leg.* 3, 1. Tu eum nec nimis valde unquam, nec nimis saepe laudaveris. *Ter. Heaut.* 5, 5, 1. Chremes nimis graviter cruciat adolescentulum, nimisque inhumane. *Nep. Iphicr.* 3. In labore remissus nimis, parumque patiens. *Cic. Arch.* 11. De meo quodam amore gloriae, Nimis acri fortasse, veruntamen honesto, vobis confitebor. *Plin. Pan.* 45. Nimis dixi. *Ter. Eun.* 2, 1, 16. nimis me indulgeo. *Cic. Brut.* 92. Nimis multa de me. *Naev.* ap. *Non.* 5, 2. Aedepol, Cupido, cum tam pusillus sis, nimis multum vales. *Auct.* ad *Her.* 4, 19. *f.* Magnam nimis dominationem habere. *Cels.* 1, 3. *med.* Somnus plenus, et non multum nimis longus. ¶ Cum genitivo. *Cic. Or.* 51. Nimis insidiarum ad capiendas aures adhiberi videtur. *Ov. Fast.* 6, 115. Haec loca lucis habent nimis, et cum luce pudoris. ¶ Nonnunquam ponitur pro valde, magnopere, maxime, λίαν: et ὑπερβολὴν quandam continet. *Ter. Eun.* 4, 7, 16. fundam tibi nunc nimis vellem dari, ut tu illos procul caederes. *Pl. Most.* 1, 3, 119. Nimis velim lapidem, qui ego illi speculo diminuam caput. *Id. Rud.* 4, 2, 15. Nimis id genus ego odi male. *Id. Amph.* 1, 1, 63. Legiones nimis pulcris armis praeditae. [*V. *Cort.* ad *Lucan. l.* mox *l.* et ad *Eund.* 8, 157.] ¶ Praecedente negatione [*nicht sonderlich*]. *Caes. B. G.* 7, 36. Is locus praesidio ab iis non nimis firmo tenebatur; et *Cic. Att.* 7, 24. Philotimi litterae me quidem non nimis, sed eos admodum delectarunt. *Liv.* 8, 4. Est quidem nobis hoc per se haud nimis amplum. *Cic. Or.* 1, 29. *extr.* Quae a natura expetenda sunt, ea dicis non nimis deesse nobis. [*Id. Div. Verr.* 22. Caecilium non nimis hanc causam severe, non nimis accurate, nonnimis diligenter acturum. *Lucan.* 4, 696. Et quod Caesareis nunquam devota juventus Illa nimis castris: *niemals allzusehr*, *niemals sonderlich*.] ¶ *Nimis quam* augendi causa dicitur. *Pl. Most.* 2, 2, 79. Nimis quam formido, ne manifesto hic me opprimat, *h. e.* mirum quam. ¶ [*Confund. *nimis*, *animi* et *animum*. V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 1. p. 227.]

NĬMĬUM, adv. idem omnino, quod nimis. *Cic. Cat.* 1, 5. Nimium diu te imperatorem illa tua Manliana castra desiderant. *Ter. Andr.* 2, 6, 19. nimium parce facere sumptum. *Ov. Trist.* 3, 1, 8. nimium sero. *Cic. Or.* 2, 21. Verba effervescentia, et paulo nimium redundantia. *Id. Att.* 12, 18. Tempus nimium longum. *Id. Cluent.* 46. Ne nimium multi poenam capitis subirent. *Tibull.* 3, 6, 21. iratus nimium nimiumque severis. *Ov. Her.* 1, 41. o nimium nimiumque oblite tuorum. [*V. *Ruhnk.* ad h. l.] *Virg. Ecl.* 2, 17. nimium ne crede colori. *Cic. Cluent.* 58. *f.* Pro Cluentii voluntate nimium, pro reipubl. dignitate parum dixisse videor. *Hor. Ep.* 1, 7, 48. foro nimium distare carinas. ¶ Pro valde, maxime, per hyperbolen. *Ter. Eun.* 3, 5, 49. Tum equidem istuc os tuum impudens videre nimium vellem. *Virg. G.* 2, 458. O fortunatos nimium, sua si bona norint, Agricolas! *Pl. Mil.* 4, 2, 8. Homo nimium lepidus. *Id. Aul.* 3, 6, 1. nimium lubenter. *Id. Trin.* 4, 2, 86. loci nimium miris modis mirabiles. *Claud. III. cons. Honor.* 96. O nimium dilecte Deo. [*Lucan.* 8, 139. Heu nimium felix aeterno nomine Lesbos! *Stat. Silv.* 3, 3, 25. Felix, et nimium felix!] ¶ *Nimium quantum*, maximopere, plurimum, nimis quam, mirum quantum. *Cic. Fin.* 4, 25. *med.* Differt inter honestum et turpe, nimium quantum. *Id. Or.* 26. Sales in dicendo nimium quantum valent. *Gell.* 16, 6. Ille nihil cunctatus, sed nimium quantum audacter; Oves, inquit, etc. Adde 15, 1. et 18, 3., ubi al. leg. *nimium quanto praestabilis*. ¶ *Nimium quam* idem est. *Pl. Bacch.* 1, 2, 13. nimium quam, o Lyde, es barbarus. *Quint.* 4, 2. *med.* Pecunia nimium quam in animis hominum potest. [*Dubitat *Spald.* h. quidem in l. de dictione *nimium quam*, pro qua *nimium quantum* scribi debuisset, quod hic pronominis accusativus desideraretur. Hinc parum huc facere posse locum *Plauti*, ubi *nimium quam* potestate adverbii esset. Sed non video, quid sit, quod impediat, quominus *nimium quam* hic etiam adverbii potestate esse possit, quidve tam severe accus. pronom. postulet.] ¶ *Nimium multum* idem valet. *Pl. Merc.* 2, 4, 11. nimium multum scis. ¶ [*Conjunguntur etiam *nimium* et *satis*. *Sen. Herc. Oet.* 1121. An quod divisit aethera A terris spatium, sat est Et mundi nimium malis? *Stat. Silv.* 1, 2, 169. satis, o, nimiumque, priores Despexisse procos. Laudat *hh. ll. Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* 1, 1. p. 85. *ed. Frotsch.* si nihil accidit mali, satis ac nimium boni videtur.] ¶ *Non nimium*, non multum. *Cic. Fam.* 12, 30. *f.* Illud non nimium probo, quod scribis, etc. ¶ [*Nimium* pro *nimio* cum comparativo v. in *nimius*, *a*, *um*. *f.* ¶ Confund. *nimium* et *minimum*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 4, 557. et 5, 741.]

NĬMĬUS, a, um, adj. ὁ ἄγαν, περισσός, qui modum excedit, nimis magnus, nimis multus. *Cic. Off.* 1, 25. *f.* Nunquam enim, iratus qui accedet ad poenam, mediocritatem illam tenebit, quae est inter nimium et parum; et *ib.* 36. *med.* Ne in festinationibus suscipiamus nimias celeritates. *Caes. B. C.* 1, 85. Nimia pertinacia, atque arrogantia. *Cic. Sen.* 15. Vitem ferro amputans coercet ars agricolarum, ne silvescat sarmentis, et in omnes partes nimia fundatur. *Ov. Met.* 5, 484. Et modo sol nimius, nimius modo corripit imber. *Mart. Spect.* 7. in Scythica religatus rupe Prometheus Assiduam nimio pectore pavit avem, *h. e.* nimis feraci. Fingitur enim viscera rursus producere, postquam ea vultur absumpserit. [*Lucan.* 6, 508. nimiae pietatis Erichtho, i. e. quae non vulgari isto modo commercia cum diis colebat, sed longe ampliore cultu eos habebat: ita *Cort.*, q. v.] ¶ *Nimius homo*, qui modum non servat. [*Illustrarunt elegantissimam hanc dicendi rationem intpp. ad *Liv.* 6, 4. et quos laudat *Burm.* ad *Vell.* 2, 32, 1. *Acron.* ad *Hor. Od.* 11, 12. *Salm.* ad *Vopisc. Aur.* 32. *Gron.* ad *Sen. Agam.* 84. *Heins.* ad *Claud. Bell. Get.* 118. Plura etiam *Taciti*, qui saepius quam alii de hominibus usurpat, exempla habes in *Boettich. Lex. Tac.* p. 319.] *Cic.* ad *Brut.* 1, 15. Quod in honoribus decernendis essem nimius, et tanquam prodigus. *Sall. fragm.* ap. *Arus. Mess.* Post, ubi fiducia nimius, etc. *Tac. H.* 4, 23. Praeferoces initio, et rebus secundis nimii. *Vell.* 2, 32. Esse quidem praeclarum vi-

rum Cn. Pompejum, sed nimium jam liberae reipubl., *h. e.* onerosum, gravem, [*intolerabilem, Gr. ὑπερέχων.] *Flor.* 3, 15. Jam nimius et potens altero tribunatu. *Tac. Agr.* 7. Legio legatis quoque consularibus nimia ac formidolosa erat. *Hor. Od.* 2, 12, 5. Nec saevos Lapithas, et nimium mero Hylaeum. *Hieron. adv. Jovin.* 1, 6. Nimius fortasse fuerim in expositione propositionum ejus, *h. e.* nimio sermone usus fuerim. ℙ De re molesta, et gravi. *Val. Fl.* 7, 21. Tum jactata toro, nimiumque experta cubile. [*Est hoc eorum, qui propter curas qualescumque conquiescere et dormire non possunt. V. *Gronov. observv.* 4, 21. p. 505. *ed. Frotzsch.* Ceterum pertinet hic locus ad v. *nimium* pro *adv.* positum.] *Claud. Laud. Stil.* 1, 250. Et quos interior nimio plaga Sole relegat. ℙ Cum genitivo. *Liv.* 6, 11. et *Sall. fragm.* ap. *Arus.* Impotens, et nimius animi est. *Liv.* 3, 26. *extr.* Nimius imperii. *Tac. H.* 3, 75. sermonis. *Sil.* 6, 81. vitae; et 5, 232. pugnae, nimiusque cruoris. [*V. de hac dicendi forma *Gronov.* ad *Liv.* 6, 11. Cui assentitur *Walch.* ad *Tac. Agr.* 7.] ℙ *Nimium*, absolute, quod nimium est. *Cic. Or.* 22. Magis offendit nimium, quam parum. [*Huc pertinet locus *Cic. Off.* 1, 25. *f.* a Nostro ab initio laudatus.] *Enn.* ap. *eund. Fin.* 2, 13. Nimium boni est, cui nihil est mali. *Ov. Amor.* 2, 17, 11. nimium regni. Al. leg. *regnum. Plin. prooem. l.* 33. *f.* Auri argentique nimium fuit. *Sil.* 14, 670. nimium juris. ℙ Saepe *nimius* per hyperbolen est multus, plurimus, maximus. *Pl. Mil.* 4, 2, 8. Homo nimia pulcritudine. *Id. Amph.* 2, 1, 69. et 5, 1, 52. Nimia memoras mira. *Mart.* 5, 64. Pinguescat nimio madidus mihi crinis amomo. ℙ Ablativus *nimio* adverbii ritu, valde, magnopere, maxime. *Pl. Truc.* 4, 1, 6. tum hoc nimio magnae melliniae mihi est. ℙ Cum comparativis. *Id. Poen.* 1, 2, 90. Bonam ego, quam beatam me esse nimio dici mavolo. *Id. Pers.* 1, 3, 31. Nimio melius, *h. e.* longe, aut multo melius. *Plin.* 24, 12, 17. Semen colligitur autumno: ante collectum nimio validius; et *Anton.* ad *Cic. post ep.* 8. *l.* 10. *ad Att.* Quia te nimio plus diligo; et *Ov. Trist.* 2, 209. Nam non sum tanti, ut renovem tua vulnera, Caesar: Quem nimio plus est indoluisse semel; et *Hor. Od.* 1, 33, 1. Albi, ne doleas plus nimio. [*Sunt, qui dicant, posse in his pro *nimio* etiam dici *nimium*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 2, 225. ubi laudat *Pl. Ps.* 1, 3, 47. Nimium id, quod pudet, facilius. Cf. quae notavimus in simili re ad v. *nihil.*]

NINGIT et Ninguit, ebat, nxit, n. 3. νίφω, nive pluit. *Colum.* 11, 2. *med.* X. Cal. April. pluvius dies: interdum ningit. *Acc.* ap. *Prisc.* 10, 882. Cum ninxerit coelestium molem mihi. *Virg. G.* 3, 367. Interea toto non secius aere ningit. *Pier.* in antiquioribus libris omnibus *ninguit* reperisse testatur: unde *ninguor*, *ninguis*, *ninguidus*, quod probat *Prisc. l. c.* Contra *Caper de verb. dub.* 2249. mavult *ningit.* ℙ Passive impersonaliter. *Appul. Flor. n.* 2. Totum illud spatium, qua pluitur, et ningitur. ℙ Translate. *Lucr.* 2, 627. ninguntque rosarum Floribus. Est qui leg. *pingunt.*

NINGOR, oris, m. nivis copia decidens. *Appul. de Mundo.* Eam tempestatem nos ningorem vocamus.

NINGUĬDUS, a, um, adj. νιφόεις, nivosus, nivalis, nivibus abundans. *Auson. ep.* 24, 68. bimaris juga ninguida Pyrenaei; et *ib.* 124. jam ninguida linquit Oppida Iberorum. *Prud. Apoth.* 729. Ninguidus Boreas. ℙ Cibus ninguidus dicitur ab *eod. Cath.* 5, 97. manna Hebraeorum, quia nivis instar cadebat.

NINGUIS, is, f. idem quod nix apud veteres. *Lucr.* 6, 736. Albas decedere ningues; et *ib.* 964. sol exstructas ningues radiis tabescere cogit. *Appul.* ap. *Prisc.* 6, 724. Aspera hiems erat, omnia ningue canebant. Adde *Lucil.* ap. *Charis.* 1, 71.

NINGUIT. V. NINGIT.

NINGŬLUS, a, um, adj. nullus, nemo. *Enn.* ap. *Fest.* Qui ferro minitere, atque in te ningulus mederi queat. Al. ita leg. Qui ferro minitaris, ut in te ningulu' modo Ire queat.

*NINGUM, i, n. Istriae opp. *Ant. Itin. B. A.*

NĬNĪVĪTAE, arum, m. plur. cives Ninives, quae fuit urbs maxima Assyriae ad Tigrim fluvium: quae a *Plin.* 6, 13, 16. Ninus dicitur: scilicet a conditore, vel instauratore. *Prud. Cath.* 7, 131. In Ninivitas se coactus percito Gressu reflectit. ℙ [Quantitas primae et secundae syllabae in hac voce varia est; nam *Nĭnĭvē* est ap. *Paul. Nol. carm.* 23, 168. cujus Babylon, et opima Ninive Regnum erat. *Nīnĭvā* ap. *Alc.* 4, 357. Ninivae contra populis terrore salubri Praevaluit pro pace metus. *F.*]

[NĬNĬVĪTĬCUS, a, um, adj. ad Ninivem pertinens. *Hieron. in Isaj.* 3, 7, 16. Niniviticus puer. *F.*]

NINNĬUS, ii, m. parvus equus, qui et hinnus dicebatur, ex Graeco γίννος, ut docet *Scal.* ad *Manil.* 5. *Maecenas* ap. *Suet.* in *Vita Hor.* tu tuum sodalem Ninnio videas strigosiorem. Al. aliter leg. V. HINNUS.

*NINUS, i, m. Νῖνος, Beli filius, primus Assyriorum rex, Semiramidis maritus. *Justin.* 1, 1. Adde *Ov. Met.* 4, 88. ℙ Alius, junior, Assyriae rex, de quo *Herodotus* et *Strabo.* ℙ Ninus, urbs, i. q. Ninive. ℙ Et alia hoc nomine urbs, Hierapolis etiam et Bambyce dicta. *Ammian.* 14, 26. *B. A.*

NĬŎBAEUS, a, um, adj. ad Nioben spectans. *Hor. Od.* 4, 6, 1. quem proles Niobaea magnae Vindicem linguae, Tityosque raptor Sensit.

NĬŎBĒ, es, et Nioba, ae, f. Νιόβη, filia Tantali regis Argi, et Lydiae, qui Juppiter dictus fuit, ex Taygete, al. ex Penelope, al. ex Dione, uxorque Amphionis regis Thebarum, cui septem filios, totidemque filias peperit. Cum Thebanae mulieres (ut est ap. *Ov. Met.* 6. a *v.* 155.) jussu Mantus filiae Tiresiae rem divinam Latonae facerent, eas reprehendit multis verbis, sese Deae anteferens, illisque persuasit, ut illis sacris abstinerent. Latona irata filios Appollinem et Dianam in vertice Cynthi montis admonuit, ut injuriam ulciscerentur, qui Ismenum et Sipylum sagittis confixere, cum se exercerent in equestri certamine in campo extra urbem: reliquos pueros in palaestra, feceruntque, ut septem virgines, cum fratres exstinctos una cum matre flerent, repentina morte conciderent. Niobe ex dolore in lapidem versa est, qui in Sipylum Lydiae montem in Phrygiae Magnae confinio, ubi illa nata fuerat, turbine venti raptus est, et fixus in cacumine montis liquitur, et lacrymis etiam nunc manat. Hinc a poetis Sipyleia mater Niobe dicitur. *Cic. Tusc.* 3, 26. Nioba fingitur lapidea propter aeternum, credo, in luctu silentium. *Ov. l. c.* et felicissima matrum Dicta foret Niobe, si non sibi visa fuisset. *Prop.* 3, 8, 8. Et Niobae lacrymas supprimat ipse lapis. *Id.* 2, 16, 7. Nec tantum Niobe bis sex ad busta superba, etc. ex *Homeri* sententia *Iliad.* 24, 603. duodecim filios Niobae tribuit, cum alii quatuordecim, alii duodeviginti, alii viginti: quidam etiam solos tres, ut refert *Gell.* 20, 7. Est tamen qui legit ap. *Propert. bis septem ad busta.* ℙ Alia fuit Nioba filia Phoronei regis Argivorum, et Cinnae, soror Apidis, ex qua Juppiter prima mortalium Argum suscepit. *Hyg. fab.* 145. ℙ *Item fons Peloponnesi, in Argolide. *Plin.* 4, 5. *B. A.*

[NĬŎBĪDES, ae, m. filius Niobes. In lemmate *fab.* 11. ap. *Hyg.* legitur *Niobidae*, h. e. filii Niobes. *F.*]

*NIPHAEUS, i, m. nomen viri proprium, ab equis interfecti. De eo V. *Virg. A.* 10, 570. *B. A.*

[NIPHAS, ădis, f. νιφάς, nix confertim cadens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 728, 10. Philetus F. cum Niphade matre fecit. *F.*]

NIPHĀTES, ae, m. Νιφάτης, pars Tauri montis inter Armeniam majorem, et Mesopotamiam: item fluvius, qui profluit ex Niphate monte, et Armenios, Medos, ac Mesopotamios attingit, ac in Tigrim influit. *Virg. G.* 3, 30., *Serv. ib.*, *Plin.* 5, 27, 27. et *Lucan.* 3, 245.

*NIPHE, es, f. Νίφη, una ex comitibus Dianae, a niveo candore appellata. *Ov. Met.* 3, 171. *B. A.*

[NIPHĔTUS, i, m. νιφετὸς, nimbus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 516. *n.* 243. C. Hostilius Niphetus. *F.*]

NIPTRĀ, orum, n. plur. νίπτρα, lavacra: a νίπτω, lavo. Hoc nomine dicta est tragoedia Pacuvii. *Cic. Tusc.* 2, 21., *Gell.* 13, 29.

NI QUIS SCIVIT. V. in NI.

NĪREUS, i, m. Νιρεύς, disyllab. filius Charopi et Aglaiae, Graecorum omnium, qui ad Trojam navigaverunt, fortissimus. *Ov. Pont.* 4, 13, 15. Tam mala Thersitem prohibebat forma latere, Quam pulcra Nireus conspiciendus erat. *Prop.* 3, 16, 27. Nirea non facies, non vis exemit Achillem. *Hor. Epod.* 15, 22. Formaque vincas Nirea. *Nirea* est accusat. Graecae positionis.

NIS, dat. plur. pro *nobis* ap. veteres. *Fest.* in *Calim.*

*NISA, ae, f. nomen puellae, de qua *Virg. Ecl.* 8, 26. *B. A.*

*NISAEA, ae, f. Parthiae regio, cujus caput Alexandropolis, ab Alexandro conditore ita appellata. *Plin.* 6, 25. *B. A.*

NĪSAEUS, a, um, adj. ad Nisum pertinens. *Ov. Fast.* 4, 500. et te Zanclaea Charybdis, Et vos, Nisaei, naufraga monstra, canes, *h. e.* Scylla filia Nisi, in monstrum marinum navibus infestum versa, cujus inferior pars canum figuram referebat. Revera in Fabulis filia Nisi in avem conversa est: alia Phorci filia in marinum monstrum. V. SCYLLA et 2. et *Ov. A. Am.* 1, 331. Sed poetis haec licet confundere. Sic *Sabin.* 1, 33. Illum non avidis canibus Niseia virgo Fregit, non tumidis torta Charybdis aquis. Et ipse *Ov. R. Am.* 737. Praeterita cautus Niseide navita gaudet. V. et *Virg. Cir.* 44. ℙ De Baccho Nisaeo V. NYSAEUS.

NĪSĒIS, idis, f. patronymicum, filia Nisi, vel neptis. V. v. praec. ℙ De Nymphis Niseidibus V. NYSEIS.

NĪSĒĬUS, a, um, adj. ad Nisum Scyllae patrem pertinens. *Virg. Cir.* 390. Per mare caeruleum trahitur Niseia virgo. Adde *Ov. Met.* 8, 35.

NĪSĬ, εἰ μή, si non. *Cic. Att.* 7, 10. Nisi ego insanio, stulte omnia et incaute. *Caes. B. G.* 1, 31. *f.* Non posse ejus imperia diutius sustineri, nisi quid in Caesare sit auxilii. *Hor. Sat.* 1, 5, 79. Nunquam erepsemus, nisi nos vicina Trivici Villa recepisset. *Pl. Aul.* 3, 2, 15. quid tu, malum, curas, Utrum crudum, an coctum edim? nisi tu mihi es tutor. *Nep. Ages.* 6. Ut omnibus apparuerit, nisi ille fuisset, Spartam futuram non fuisse. *Cic. Cluent.* 66. *f.* Quod nisi esset, certe postea non discessisset. [*Haud erit absonum, hic statim ab initio commemorare loquendi genus, quo *nisi* c. plusquamperf. conjunct. post imperf. vel perfectum indicativi ponitur, ut Gr. aoristus cum v. ἄν, sequente εἰ μή. *Suet. Caes.* 52. Paene Aethiopia tenus Aegyptum penetravit, nisi exercitus sequi recusasset; et *ib.* 58. Neque in Britanniam transvexit, nisi explorasset; et *Galb.* 10. paene interemerunt, nisi expressa cruciatu confessio esset. Ceterum *nisi* et *si non* ita differre dicuntur, ut hoc totas enunciationes cum exceptione positas jungat: *si non* in singulis notionibus invicem se excipientibus usurpetur. V. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 343. p. 297. et *Ramsh. Gr. Lat.* §. 193. p. 873. At bene notandum, non deesse locos, in quibus hoc discrimen parum severe observatum videatur. V. *Zumpt.* l. modo l. et *Brem.* ad *Nep. Con.* 2, 3. ℙ Negativis enuntiatis interrogationibusque praecedentibus signif. saepius i. q. nostr. *ausser*, *ausser dass. Caes. B. G.* 1, 30. *extr.* Ne quis enuntiaret, nisi quibus mandatum esset. *Nep. Dion.* 5. Nullum imperium est tutum, nisi benevolentia munitum. *Cic. Lael.* 5. Hoc sentio, nisi in bonis amicitiam esse non posse. *Brut.* 6, 23. Etenim dicere bene nemo potest, nisi qui prudenter intelligit. *Plin. H. N.* 15, 1. Oleam Theophrastus negavit, nisi intra XL millia passuum a mari nasci. Ita saepius post verba, quae negationem continent, ap. *Suet.*, ut *Tib.* 71. *Aug.* 31. et al. V. *B. Crus. cl. Suet.* p. 531. Adde *ib. Aug.* 6. Huc (i. e. in locum nutrimentorum) introire, nisi necessario et caste, religio est, i. e. nefas est. ℙ Porro in explicationibus atque interpretationibus, maxime post *nihil aliud*, *quid aliud*, significat *praeter*, *quam. Cic. Fin.* 2, 12. Nihil possumus judicare, nisi quod est nostri judicii. Cf. *Garat.* ad *Cic. Mil.* 8, 22. p. 94. 21, 55. p. 147. *Id. Planc.* 33. Quid est pietas, nisi voluntas grata in parentes? *Tusc.* 1, 26. Philosophia, omnium mater artium, quid est aliud, nisi, ut Plato ait, donum, ut ego, inventum deorum? *Or.* 2, 12. Erat historia nihil aliud, nisi annalium confectio. Plura suppeditat, unde haec transscripsimus. *Ramsh. Gr. L.* §. 193. p. 875. qui in his *nisi*, *praeter* et *quam*, ita differre dicit, ut *nisi* cum exceptione factam conditionem significet; *praeter* omittendi, praetermittendi notionem involvat; *quam* comparandi quoddam genus vindicet. Cf. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 732. p. 548. sq.] ℙ *Nisi si*, idem fere quod nisi. [*nostr. *ausser wenn*, *ausgenommen wenn*, *doch wofern nicht*, *nur im Falle dass.* Ponitur, (ut alias *nisi ut*, *nisi ne*, *nisi quod*) quando id ipsum, quod excipias, lege quadam conditionis per totum aliquod enuntiatum effertur maxime quidem ante vv. *quis*, *quid*, *quo*, *quando.* V. *Ramsh. Gr. L.* §. 193. p. 875. ubi plura exempla invenies. Cf. *Burm.* ad *Quint. Inst.* 3, 10. p. 290. *Drakenb.* ad *Liv.* 6, 26, 5. *Oudend.* ad *Caes. B. G.* 1, 31, 14. *Walch.* ad *Tac. Agr.* 32.] *Varr. R. R.* 2, 9. Nisi si etiam illuc pervenerint, ut, etc. *Ov. Her.* 4, 111. nisi si manifesta negemus. *Cic. Fam.* 14, 2. Noli putare, me ad quemquam longiores epistolas scribere, nisi si qui ad me plura scripsit, cui puto rescribi oportere. *Id. Cat.* 2, 4. Nisi vero si quis est, qui etc. *Colum.* 4, 16. *extr.* Binae materiae submittendae erunt: nisi si tamen gracilitas vitis alicujus angustiorem putationem desiderabit. *Id.* 3, 13. *med.* Praestat non conserere, quam in summa terra suspendere: nisi tamen si scaturigo palustris prohibeat infodere. ℙ *Nisi ut*, idem. *Suet. Claud.* 35. Neque convivia inire ausus est, nisi ut speculatores cum lanceis circumstarent. ℙ Nisi quod. [*nostr. *ausser dass*, *nur dass*, *ausgenommen dass.* Elliptica dicendi ratio, de qua exposuit *Schwarz.* ad *Plin. Pan.* 86, 5. Adde *intpp.* ad *Suet. Vitell.* 7. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 18, 11. — *Walch.* ad *Tac. Agr.* 6. docet, inesse huic formulae, quam ita supplendam censet: *nisi quod dici potest*, *quod dicendum*, post enuntiationes affirmativas affirmationem, post negativas negationem, lectoris saepius arbitrio supplendam.] *Cic. Fam.* 13, 1. Cum Patrone Epicureo mihi omnia sunt communia; nisi quod in philosophia vehementer ab eo dissentio. [*Alia exempla haec sunto: *Id. Tusc.* 3, 24, 58. Et mihi quidem videtur idem fere accidere iis, qui ante meditantur, quod iis, quibus medetur dies; nisi quod ratio quaedam sanat illos cet. *Id. Att.* 2, 1. Praedia me valde delectant, nisi quod illum aere alieno obruerunt. *Sall. Jug.* 95. Ab negotiis nunquam voluptas remorata est, nisi quod de uxore potuit honestius consuli. *Plin. Pan.* 86, 5. et fecisset, nisi quod pane ipso contubernio Principis felicius jucundiusque est, desiderare principem desiderantem. *Suet. Vit.* 7. Adjutum putant T. Vinii suffragio, tunc poten-

tissimi —: nisi quod Galba prae se tulit; et al. *Tac. A.* 14, 14. notos quoque equites Romanos operas arenae promittere subegit donis ingentibus, nisi quod merces ab eo, qui jubere potest, vim necessitatis affert. *H.* 3, 28. Hormine id ingenium — an potior auctor sit C. Plinius — haud facile discreverim, nisi quod neque Antonius, neque Hormus a fama vitaque sua degeneravere. *G.* 9. unde causa et origo peregrino sacro parum comperi, nisi quod signum ipsum — docet advectam religionem. *Agr.* 6. vixerunt mira concordia per mutuam caritatem et invicem se anteponendo; nisi quod in bona uxore tanto major laus, quanto in mala plus culpae est; et c. 16. eadem inertia erga hostes, similis petulantia castrorum; nisi quod innocens Bolanus — caritatem paraverat loco auctoritatis.] ¶ *Nisi quia*, nisi quod. *Ter. Eun.* 4, 5, 10. at nesciebam, id dicere illam, nisi quia Correxit miles, quod intellexi minus. ¶ *Nisi vero*, *nisi forte* serviunt transitionibus. [*Adde *nisi tamen*, *nisi si*, interdum etiam simplex *nisi*, plerumque cum indicativo. Formulae sunt, quibus id, quod contra dici possit, absurdum esse significatur. Ita sunt corrigentis, certe mitigantis ea, quae indefinitius aut confidentius affirmata videantur; aut quoquo modo de iis addubitantis quasi per occupationem omninoque exceptionem quandam, vel serio concedentis, vel concedere se assimilantis: unde ironiae inserviunt. Docuerunt hoc *Manut.* ad *Cic. Rosc. Am.* 29, 82. *Gesn.* in *Thes.* et *Tursell.* Secuti sunt *Beier.* ad *Cic. Off.* 1, 33. p. 254. ad *or. pro Tull.* p. 44., cujus verba hic potissimum sequimur; *Goerenz.* ad *Leg.* 1, 1, 2. *Fin.* 1, 17, 56. *Math.* ad *Rosc. Am.* 29, 82. *Buttm.* ad *Quint. Inst.* 12, 9, 11. Exempla, exceptis iis quae VV. DD. modo laudati collegerunt, plura suppeditat *Ramsh. Gr. Lat.* §. 193. p. 876.] *Cic. Fat.* 16. Nisi forte volumus Epicureorum opinionem sequi, qui, etc. *Id. Mil.* 3. Nisi vero existimatis, dementem P. Africanum fuisse, qui, etc. ¶ *Nisi* in asseverationibus. *Cic. Att.* 16, 11. Moriar, nisi facete. *Ov. Met.* 2, 514. Mentiar, obscurum nisi nox cum fecerit orbem, Videritis, etc. *Augustus in quadam ep.* ap. *Suet. Claud.* 4. *f.* Peream, nisi admiror. *Pl. Most.* 1, 3, 36. Dii me interficiant, Nisi illam anum interfecero. ¶ Pro praeterquam. *Cic. Rosc. Am.* 12. Homo longe audacissimus, C. Fimbria, et quod inter omnes constat, nisi inter eos, qui ipsi quoque insaniunt, insanissimus. *Sen. Suas.* 2. *med.* Taygeti montis difficilia, nisi Laconibus, juga. *Colum.* 3, 1. Vitis omni paene regione, nisi tamen glaciali vel praefervida, curae mortalium respondet. *Ov. Trist.* 4, 10, 85. Si tamen exstinctis aliquid, nisi nomina, restat. *Aurel. Vict. Caes.* 1. Pacata externarum gentium ferocia, nisi Germaniae. ¶ Pro sed, ita tamen ut et adversativam, et exceptivam simul vim habeat. [*V. *Matth.* ad *Cic. Rosc. Am.* 35, 99. et quem ibi laudat *Drak.* ad *Liv.* 24, 10.] *Cato R. R.* 77. Spiram sic facito: Quantum voles pro ratione, ita uti placenta fit, eadem omnia facito, nisi alio modo fingito. *Cic. Fam.* 13, 76. De re nihil possum judicare: Nisi illud mihi certe persuadeo, te talem virum nihil temere fecisse. *Ter. Hec.* 1, 2, 117. Quid egerint inter se, nondum etiam scio: Nisi sane curae est, quorsum eventurum hoc siet. *Id. Ad.* 1, 2. *f.* ecce autem de integro: nisi, quidquid est, Volo scire. Adde *Eun.* 3, 4, 10. et 5, 1, 10. His autem locis potest reddi etiam per *quamquam*, aut *nisi quia.* ¶ Insolens loquendi ratio est in illo *Pl. Men. prol.* 59. Ei liberorum, nisi divitiae, nihil erat. *Nisi* enim similia, et ejusdem generis solet excipere: hic dissimilia. Vult autem dicere, liberis caruisse, divitiis abundasse. ¶ Pro *non nisi.* [*nostr. *nur*, *nicht anders als.* Plerumque hac significatione ponitur, sequente negatione. *Caes. B. C.* 3, 87. Labienus juravit, se, nisi victorem, in castra non reversurum. *Cic. Or.* 2, 83, 338. ut quemadmodum tibicen sine tibiis canere, sic orator, nisi multitudine audiente, eloquens esse non possit. *Plin. Pan.* 31, 2. urbem nostram, nisi opibus Aegypti ali sustentarique non posse; cf. 42, 2. *Suet. Caes.* 13. domum se nisi Pontificem non reversurum; et *ib.* 79. Parthos nisi a rege non posse vinci. — Omittitur negatio, cum facile, utpote contenta orationis contextu, intelligitur. Cf. de hoc dicendi genere *Oudend.* ad *Suet. Caes.* 13., *Duk.* ad *Flor.* 1, 12., *Drakenb.* ad *Liv.* 34, 16.] *Liv.* 34, 16. Circumducto exercitu, procul navibus suis castrisque, ubi spem nisi in virtute, haberent, inter medios hostes proelium commisit. [*cf. *Gronov.* ad h. l. Adde *Sall. Jug.* 54, 5. Metellus videbat bellum renovari, quod nisi ex illius (Jugurthae regis) lubidine geri possit.] *Colum.* 7, 3. *med.* Quo magis etiam propter hos casus, nisi validissima *(ovis submittenda est)*, quae non comprehendatur hieme, etc. *Cic. Leg.* 1, 20. *f.* Zeno nisi quod honestum esset, putavit bonum. Al. leg. *nihil putavit bonum.* Al. *nihil nisi quod*, etc. [**Orell.* leg. nihil putarit bonum.] *Solin.* 37. Carinis ita tenaciter adcorporatur, ut nisi abrasa parte ligni separetur. Al. leg. *aegre separetur.* ¶ Pro etiamsi non. *Cic. Mil.* 19. Quod nisi sciret Milo, illum Arciciae fuisse, suspicari tamen debuit, etc. Al. aliter leg. [**Orell.* cum recentt. legit: Quod ut sciret Milo cet.] ¶ Utraque in *nisi* syllaba passim a poetis corripitur. Produxisse alteram putant *Sid. carm.* 15, 104. cum denique saxa Sint tantum, penitusque nisi nihil esse probentur. Sed. leg. alii: *nihil nisi esse probentur*, ita ut synaloephe non fiat. ¶ [*Confund. *nisi* et *num.* V. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* p. 202. item *nisi* et *ubi.* *Id. ib.* p. 264.]

NĪSĬĂDES, um, f. plur. patronym. *Ov. Her.* 15, 54. Nisiades matres, Nisiadesque nurus, *h. e.* Siculae Megarenses. Est enim *Megaris* in Sicilia oppidum, teste *Plin.* 3, 8, 14. et *Mela* 2, 7., conditum a Megarensibus Graeciae, quorum rex Nisus fuit.

NĪSĬBĒNUS, a, um, adj. ad urbem pertinens, quae apud scriptores Nisibis, in nummis vero ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 3. p. 517. semper Νέσιβις scribitur: est autem urbs primaria Mesopotamiae, ut *Strabo l.* 11 et 16. et *Stephan.* docent. *Ammian.* 25, 8. Nisibenos acerbo dolore perculsit.

*NISĬBIS, is, f. Νίσιβις, oppidum Mesopotamiae, in Mygdonia, hodie *Nisibin.* *Plin.* 6, 13. *Ammian.* 25, 31. V. et *Nisibenus, a, um.* ¶ Et aliud, in Aria regione. *Ammian.* 1, 23. *extr.* *B. A.*

*NISICASTAE, arum, Aethiopiae populi, de quibus *Plin.* 6, 30. *B. A.*

*NISITAE, arum, populi Aethiopiae. *Plin.* 6, 30. *B. A.*

*NISIVES, um, populi Numidiae orientalis. *Plin.* 5, 4. ¶ V. *Nisuetae.* *B. A.*

*NISUETAE, arum, populi Africae, quorum urbs Νίσουα *Ptolemaeo*, Misua autem *Plinio.* *Liv.* 33, 18. ¶ Fortasse i. q. Nisives. *B. A.*

NĪSUS, a, um. V. NIXUS.

NĪSUS, i, m. Νῖσος, rex Megarensium, pater Scyllae, contra quos dum pugnaret Minos, devictis Atheniensibus, propter filii Androgei interitum, quem Athenienses, et Megarenses dolo necaverant, amatus est a Scylla, quae ut hosti placeret, comam purpuream parenti abscissam ei obtulit, quam Nisus ita habuerat consecratam, ut tamdiu regno potiretur, quamdiu illam habuisset intactam. Sed Scylla a Minoe contempta fuit. Nisus exstinctus Deorum miseratione in halyaeeti avis mutatus est formam: Scylla etiam, dum Minoem in Cretam renavigantem sequitur, in avem cirim conversa est: quae aves hodie magna inter se flagrant discordia. *Ov. Met.* 8, 6. et sqq., *Virg. Cir.* et *Serv.* ad *Ecl.* 6, 74. ¶ Nisus itaque est avis genus, ex hac fabula nomen ducens, ut *Ov.* narrat *l. c.* Sunt qui putant halyaeetum esse, ut dictum est: alii accipitrem minorem vocant: alii cirim. V. CIRIS. *Virg. G.* 1, 404. Apparet liquido sublimis in aere nisus, Et pro purpureo poenas dat Scylla capillo. ¶ *Fuit et Nisus pater quinti Dionysi sive Bacchi, teste *Cic. N. D.* 3, 23. ¶ Et juvenis Trojanus, Euryali amicus, cursu velocissimus. *Virg. A.* 5, 310. Adde 9, 176. cet. ¶ Nisus, nomen sideris. V. *Engonasi* in Auctario. *B. A.*

NĪSUS, us, m. conamen, conatus: a *nitor, eris.* *Pacuv.* ap. *Cic. Tusc.* 2, 21. Pedetentim, et sedato nisu, ne succussu arripiat major dolor. *Virg. A.* 11, 852. Hic Dea se primum rapido pulcherrima nisu Sistit, *h. e.* volatu: quo sensu et *Hor. Od.* 4, 4, 8. Insolitos docuere nisus; et *Lucr.* 6, 834. pinnarum nisus inanis. *Virg. A.* 5, 437. Stat gravis Entellus, nisuque immotus eodem Corpore tela modo, atque oculis vigilantibus exit. [*V. quae laudat *Cort.* ad *Lucan.* 3, 606.] *Ov. Fast.* 5, 171. Hunc stirps Oceani maturis nisibus Aethra Edidit, *h. e.* partu. V. NIXUS, us. [*V. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 4, 126. ¶ Confund. *nisus*, *nixus* et *nexus.* V. *Burm.* ad *Virg. G.* 4, 200.]

*NISYROS vel Nisyrus, i, f. insula maris Aegaei, Cariae adjacens, olim Porphyris. *Mela* 2, 7. *Plin.* 5, 31. ¶ Item oppidum Calydnes insulae. *Id. ib.* *B. A.*

*NITAL vel potius Amida vel Amital, idolum Indicum inter magica coli solitum. V. *Mart. Capell.* 2. p. 42. cum not. *Grot.* *B. A.*

NĪTĒDŬLĂ, ae, f. muris exigui genus: dimin. nitelae: quod V. *Cic. Sext.* 33. Id etiam fatum civitatis fuit, ut illa ex vepreculis extracta nitedula rempubl. conaretur arrodere. Adde *Arnob.* 2, 75., item *Hor. Ep.* 1, 7, 29., ut quidem *Bentlejo* placet, quem legisse non poenitebit.

NĪTĔFĂCĬO, is, a. 3. nitentem facio et splendidum. *Gell.* 18, 11. Ventus mare caeruleum crispicans nitefacit.

NĪTĔFACTUS, a, um, part. a *nitefacio:* nitens factus, nitidus. *Juvenc.* 1, 607. grato crinem nitefactus olivo.

NĪTĒLĂ, ae, f. verbale a *niteo*, ut *suadela* a *suadeo*, et *monela* a *moneo.* Primo significat nitorem, splendorem. *Solin.* 22. Praecipua viris gloria est in armorum nitela. ¶ Item id, quo quippiam nitefacimus. *Appul. Apol.* Misi, ut petisti, mundicinas dentium, Nitelas oris ex Arabicis frugibus, *h. e.* dentifricium. ¶ Deinde ap. *Solin.* 23. *nitelae pulveris* sunt micae pulveris nitentes. Depurgant, inquit, in minium nitelas pulveris.

NĪTĒLA, ae, f. genus est muris agrestis, frumenta corrodentis, colore rubro, ut *Serv.* loquitur, putans describi a *Virg. G.* 1, 181. saepe exiguus mus Sub terris posuitque domos, atque horrea fecit. *Plin.* 8, 57, 72. de gliribus: Conditi et hi cubant: rursus aestate juvenescunt: simili et nitelis quiete. *Mart.* 5, 37. Quae crine vincit Baetici gregis vellus, Rhenique nodos, aureamque nitelam. Quidam hic intelligunt micas aurei pulveris. [**Salmas.* ad *Sol.* p. 223. ostendit, *nitelam* esse sciurum et habere nomen a nitendo, quod nitatur in arboribus scandendis.] ¶ Scribitur et *nitella* in *Not. Tir.* p. 176.

NĬTĔLĪNUS, a, um, adj. ad nitelam, *h. e.* murem pertinens, ut Nitelinus color, rufus, aut flavus. *Plin.* 16, 37, 69. Vimineam salicem vocant eandemque purpuream: alteram nitelinam a colore, quae sit tenuior: tertiam Gallicam, quae tenuissima.

NĬTENS, entis, part. a *niteo:* διειδής, στίλβων, φαεινὸς, splendens, lucens, nitidus, mundus, comptus, pulcher. *Tibull.* 1, 3, 93. Lucifer nitens. *Liv.* 9, 40. Arma nitentia ante rem, deformia inter sanguinem et vulnera. *Ov. Met.* 4, 636. Arboreae frondes auro radiante nitentes. *Virg. A.* 1, 226. lacrimis oculos suffusa nitentes. *Hor. Od.* 2, 7, 7. coronatus nitentes Malobathro Syrio capillos. *Ov. Met.* 14, 262. pallamque induta nitentem. *Id. Fast.* 5, 543. astra nitentia. *Lucan.* 9, 669. clypeus aere nitens. *Hor. Sat.* 2, 2, 4. inter lances mensasque nitentes, *h. e.* aureo, argenteove instrumento oneratas. *Ov. Met*, 10, 211. Tyrioque nitentior ostro Flos oritur. *Val. Fl.* 5, 413. nitentes Solis equi. *Virg. A.* 3, 20. nitens taurus, *h. e.* opimus, nitent enim quae pinguia sunt. V. NITEO et NITIDUS. *Ov. Hal.* 101. nitentes spumae. Sic *Plin.* 33, 6, 33. Summa candida et nitens; et *Hor. Od.* 1, 14, 19. Cyclades nitentes. *Catull.* 61, 193. Uxor ore floridolo nitens, *h. e.* forma splendens. *Id.* 2, 5. desiderio meo nitenti, *h. e.* puellae meae formosae. *Ov. Met.* 12, 405. Hylonome, qua nulla nitentior inter Semiferos altis habitavit femina silvis; et *ib.* 15, 202. herba nitens. Alii leg. *virens*, al. *recens.* *Gell.* 12, 1. *med.* Arbor laeta et nitens. *Virg. G.* 1, 153. nitentia culta. [**Sil.* 6, 65. flore nitens primo. ¶ Hinc translate illustris, clarus. *Id.* 6, 19. non patre nitens, linguave, i. e. non clarus familia et eloquentia. *Liv.* 3, 12. Lucretius recenti gloria nitens.] ¶ Transfertur et ad orationem. *Cic. Brut.* 67. Non valde nitens, non plane horrida oratio. ¶ Et ad animum. *Stat. Silv.* 1, 5, 63. macte, oro, nitenti Ingenio, curaque puer. ¶ *Nitentes res.* V. CENTURIO, onis.

NĪTENS, entis, part. a *nitor.* *Gell.* 5, 9. Diduxit adolescens os, clamore nitens. *Ov. Hal.* 60. Et ruit oppositi nitens in vulnera ferri. *Virg. G.* 3, 172. valido nitens sub pondere faginus axis Instrepat, *h. e.* obnitens, sustentans. *Suet. Vesp.* 20. Statura fuit quadrata, vultu veluti nitentis, *h. e.* cacare conantis (*a guisa d' uom che ponta*, inquit *Petrarca* in capitulo, cujus initium *Nel cor pien d' amarissima*, etc. Sic *Mart.* 3, 89. faciem duram, Phoebe, cacantis habes.) *Gell.* 20, 1. Quadrigis in diversa nitentibus, *h. e.* cum conatu tendentibus. *Id.* 14, 1. *f.* Lubrica conjectatione nitentes. *Tac. H.* 1, 55. Nullo tribunorum pro Galba nitente. *Id. A.* 1, 11. Nitens, ut sensus suos penitus abderet.

*NITENTER, adv. splendide: unde compar. *nitentius* ap. *Mart. Capell.* *B. A.*

NĬTĔO, es, ui, n. 2. στίλβω, ἀγλαΐζομαι, ἀνθέω, luceo, fulgeo, splendeo, politus sum. [*Etymon est a *nix:* ita auct. *Vocab. Vet.* *Niteo*, quasi nivem teneo: unde *Martinius quasi niviteo* fecit. — *Doederl.* 2, 74. *niteo* ortum putat a *niveo*, eadem ratione, qua *scateo*, *pateo*, *fateor* a *scando*, *pando*, *fari*, extrita nimirum ultima radicis litera. — *Voss.* a Gr. νίπτω, νίζω derivat. Quid differant *nitere*, et *renitere*, v. in h. v. V. *Doederl.* l. l.] *Cic. Cat.* 2, 3. Qui nitent unguentis, fulgent purpura. *Auct. dial. de Or.* 20. *extr.* Templa marmore nitent, et auro radiantur: *Lucr.* 1, 9. Placatumque nitet diffuso lumine coelum; et 5, 703. Luna potest solis radiis percussa nitere. *Tibull.* 1, 4, 58. Ex humero Pelopis non nituisset ebur. *Ov. Met.* 6, 65. diversi niteant cum mille colores. *Mart.* 9, 58. Nec qui litoribus nitent lapilli. *Ov. Fast.* 4, 126. Vere nitent terrae. *Hor. Ep.* 1, 10, 19. Deterior Libycis olet, aut nitet herba lapillis? ¶ De lapidibus, et metallis, quae usu atteruntur et splendidiora fiunt. *Ov. Amor.* 1, 8, 51. Aera nitent usu. *Tibull.* 1, 11, 49. Pace bidens, vomerque nitent. *Mart.* 8, 6. Pollice de Pylio trita columba nitet. ¶ De formosis, et ornatis. *Hor. Od.* 1, 5, 12. miseri, quibus Intentata nites. *Mart.* 10, 89. Ore nitet tanto, quanto superasse in Ida Judice convictas non dubitante Deas. *Stat. Achill.* 2, 148. nitet ante alias regina, comesque Pelides. *Mart.* 5, 23. Nonnisi vel cocco madida, vel murice tincta Veste nites; et 6, 93. psilothro nitet. Al. leg. *viret.* ¶ De agris bene cultis, et pinguibus. *Petr. Sat.* 99. Incultis asperis

que regionibus diutius nives haerent: ast ubi ea aratro domefacta tellus nitet, dum loqueris, levis pruina dilabitur. *Virg. A.* 6, 677. camposque nitentes Desuper ostentat. Sic *Cic. Verr.* 2, 3, 18. *med.* Campi collesque nitidissimi viridissimique. ¶ Ipsae etiam plantae, et sata *nitere* dicuntur. V. NITIDUS. *Ov. Met.* 15, 202. tunc herba nitens, et roboris expers Turget. *Plin.* 17, 4, 3. Non utique laetum solum est, in quo procerae arbores nitent. ¶ De bene habitis, bene pastis, et pinguibus. *Id.* 18, 5, 6. Cato in conterminis hoc amplius aestimari jubet, quo pacto niteant: In bona enim, inquit (*R. R.* 1.), regione bene nitent. *Phaedr.* 3, 7. unde sic quaeso, nites? Aut quo cibo fecisti tantum corporis? Adde *Hor. Sat.* 2, 2, 128. [*V. *intpp.* ad *Petr. Sat.* 2. p. 13.] ¶ Refertur etiam ad copiam, et opes, quia divitiae splendidae sunt. *Hor. Sat.* 2, 5, 12. devolet illuc, Res ubi magna nitet domino sene. *Tibull.* 4, 1, 183. cum magnis opibus domus alta niteret. *Cic. Agr.* 1, 7. Vectigal in pace niteat, in bello non obsolescat, *h. e.* vigeat, abundet. ¶ Translate est cultum et politum esse, illustrem, splendidum, conspicuum. *Cic. Fin.* 4, 3. Sed vos squalidius: illorum vides quam niteat oratio. *Plin.* 3, 5, 7. Ab altero ejus latere ad Padum amnem Italiae ditissimum, omnia nobilibus oppidis nitent. ¶ Item florere, celebrem esse. *Vell.* 2, 9. Eodem tractu temporum nituerunt oratores Scipio, Laeliusque; et 1, 17. Dulces Latini leporis facetiae per Caecilium, Terentium, Afranium sub pari aetate nituerunt. ¶ [*Confund. *nitere* et *virere*. V. *Burm.* ad *Quint. Decl.* 12, 13. p. 254.]

NITESCO, is, n. 3. ἀγλαΐζομαι, nitere incipio, splendidus, nitens fio; et adhibetur etiam pro *niteo*. *Cic. Arat.* 174. Exiguo qui stellarum candore nitescit. *Virg. A.* 5, 134. juventus Nudatos humeros oleo perfusa nitescit. *Plin.* 37, 12, 74. Omnes gemmae mellis decoctu nitescunt. *Id.* 8, 1, 1. Nitescente nova luna. *Id.* 17, 5, 3. Terra post vomerem nitescens, *h. e.* post vomeris proscissionem splendescens ex pinguitudine. *Manil.* 5, 687. tum pontus per solem humore nitescit, *h. e.* candescit. ¶ De bene pastis, et pinguibus. *Plin. ep.* 2, 17. *in.* Equorum, boumque armenta, quae herbis et tepore verno nitescunt. V. NITEO. ¶ De plantis, quae laete proveniunt. *Plin. alter* 12, 25, 54. de balsami arbore: Tondetur similiter fruticans, ac rastris nitescit, properatque nasci, etc. V. NITIDUS. ¶ Translate est splendescere, cultiorem fieri. *Auct. ad Her.* 3, 16. Ingenio, doctrina, praeceptione natura nitescit. ¶ Item illustrem, clarum fieri. *Tac. A.* 12, 58. Studiis honestis, et eloquentiae gloria nitescere.

*NITIBRUM, i, n. Africae oppidum, Cyrenaicae vel Syrtibus adjacens. *Plin.* 5, 5. *B. A.*

NITIBUNDUS, a, um, adj. *Gell.* 1, 11. Achaeos Homerus pugnam indipisci ait non tibiarum concentu, sed mentium conspiratu tacito nitibundos, *h. e.* nitentes, contendentes. *Solin.* 25. *med.* Elephanti arboribus se, vel saxis applicant, ut pondere nitibundo attritos necent angues.

NITIDE, adv. στιλβηδὸν, λαμπρῶς, καθαρῶς, λιπαρῶς, lucide, splendide, luculenter. *Pl. Truc.* 2, 4, 3. Ut tota floret! ut olet! ut nitide nitet! ¶ Item splendide, copiose. *Id. Cas.* 3, 6, 19. Coenare lepide, nitideque volo. Adde *Cist.* 1, 1, 12.

NITIDITAS, atis, f. nitor, splendor, pulcritudo. *Acc.* ap. *Non.* 2, 578. Formae, figurae nitiditate hospes regis.

NITIDIUSCULE, adv. διειδῶς, aliquantum nitide, dimin. adverbii *nitide*, a compar. *nitidius*. *Pl. Ps.* 3, 1, 8. Neque ego amatorem mihi invenire ullum queo, Qui amet me, ut curer tandem nitidiuscule, *h. e.* laute aliquantum, et copiose, ut nitidus et pinguis fiam.

NITIDIUSCULUS, a, um, adj. dimin. comparativ. *nitidius*. *Pl. Ps.* 1, 2, 82. En excetra tu, quae tibi tot amicos habes, tam probe oleo onustos: Num cuipiam est hodie tua tuorum opera conservorum Nitidiusculum caput? *h. e.* aliquantum unctum, et nitens.

NITIDO, as, avi, atum, a. 1. ἀγλαΐζω, nitidum et lucidum reddo. *Colum.* 12, 3. *f.* Ferramenta detersa nitidentur, atque rubigine liberentur. ¶ Item levigare, polire. *Pall.* 3, 17. Arborem serra recidemus: post serraturam, plagam ferramentis acutis nitidamus. Al. aliter leg. ¶ Item lavare. *Enn.* ap. *Non.* 2, 583. Secum advocant, eunt ad fontem, nitidant corpora. Adde *Acc. ib.*

NITIDULUS, a, um, adj. dimin. nitidi, nitidiusculus. *Sulpic. Sev. dial.* 2, 8. Quandam viduam vagam, nitidulam, sumptuosam objurgare.

NITIDUS, a, um, adj. ἀγλαὸς, λαμπρὸς, nitens, splendens, lucens, clarus. [*De discrimine inter *nitidus* et *splendidus* v. quae dicta sunt ad v. *nitor*.] *Virg. G.* 1, 467. Sol caput obscura nitidum ferrugine texit. *Ov. Fast.* 3, 867. aries nitidissimus auro. *Id. Met.* 2, 3. Ebur nitidum. *Pl. Stich.* 1, 2, 8. Facite, sultis, nitidae ut aedes meae sint, cum redeam domum. *Virg. G.* 3, 437. de angue: Cum positis novus exuviis, nitidusque juventa, etc. *Id. ib.* 4, 337. Nitida caesaries. *Val. Fl.* 3, 467. Nitidus aether; et *ib.* 553. fons. *Quint.* 11, 3. *med.* Nitida et curata vox. *Cic. Or.* 11. In picturis alios horrida, inculta, abdita, et opaca: contra alios nitida, laeta, collustrata delectant. ¶ *Nitidi* dicuntur unguentis delibuti: unguenta enim nitent. *Ov. A. Am.* 3, 443. Coma nitidissima nardo. Hinc nitidus annus ap. *Ov.* qui oleo abundat: *Fast.* 5, 263. Si bene floruerint segetes, erit area dives: Si bene floruerit vinea, Bacchus erit: Si bene floruerint oleae, nitidissimus annus. *Mart.* 4, 8. Nitidae palaestrae. [*V. quae laudat *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 16, 149.] ¶ Itidem universim qui formae student, quique exquisito ornatu, cultuque corporis utuntur. *Cic. Cat.* 2, 10. Quos pexo capillo nitidos videtis. *Pl. Mil.* 4, 2, 12. illa est nimium lepida, nimisque nitida femina. *Id. Aul.* 3, 6, 4. aliquanto facias rectius, Si nitidior sis filiae nuptiis. ¶ Item qui sano solidoque corpore sunt, bene habiti, bene pasti, pingues. [*Quid differat *laetus*, v. in h. v.] *Hor. Ep.* 1, 4, 15. Me pinguem et nitidum bene curata cute vises. *Liv.* 28, 35. Aetas in medio virium robore, quod plenius nitidiusque ex morbo, velut renovatus flos juventae faciebat. *Nep. Eum.* 5. Ut jumenta aeque nitida ex castello educeret, ac si campestribus ea locis habuisset. [*V. *Brem.* ad h. l.] V. NITEO. ¶ Dicitur et de locis bene cultis, uberibus, fertilibus. *Cic. Verr.* 2, 3, 18. Quos ego campos antea, collesque nitidissimos, viridissimosque vidissem, hos ita vastatos ac desertos videbam, ut, etc. *Hor. Ep.* 1, 15, 45. nitidis fundata pecunia villis, *h. e.* sumptuosis, amplis, marmore ceteroque ornatu ditiore aedificatis. ¶ Transfertur ad cultum animi, et vitae urbanitatem atque elegantiam: item ad liberalitatem, et lautitiam. *Id. ib.* 1, 7, 83. ex nitido fit rusticus, atque Sulcos et vineta crepat mera. *Plin.* 13, 15, 30. Inter pauca nitidioris vitae instrumenta. *Juven.* 11, 175. haec eadem illi Cum faciant, hilares nitidique vocantur. *Mart.* 4, 54. Lautior et nitido sis Meliore licet. ¶ Item ad ornatum cultumque orationis. *Cic. Or.* 1, 18. Nitidum quoddam genus verborum, et laetum. *Id. Part.* 5. Verba consonantiora, graviora, leviora, et quodammodo nitidiora. *Quint.* 10, 1. *med.* Isocrates nitidus et comptus, et palaestrae, quam pugnae, magis accommodatus. [*V. *Ernest. lex. techn. lat. rhet.* p. 262. sq.] ¶ Ap. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 193. nitidis sensibus haurire aliquid, est, integris, puris, nulloque pravo affectu corruptis. ¶ Quam *Plinius*, de insitione verba faciens, 17. *c.* 14 et 16. vocat nitidissimam arboris partem, intelligit eam, qua viridior est arbor, formosior, ac laetior, et, ut ita dicam, habitior, sine asperitate nodorum, et corticis. Nam et plantae *nitere* dicuntur, ut in NITEO adnotavimus. Sic *Colum.* 5, 6. *med.* Ulmus decacuminanda est juxta ramulum, qui videbitur esse nitidissimus; et *Plin.* 5, 1, 1. *med.* Arborum proceritas spectabilis enodi nitore. *Lucr.* 2, 594. nitidae fruges, arbustaque laeta, *h. e.* opimae, uberes. ¶ *Nitidum opus* ap. *eund.* 6, 795. est delicatum ac tenue, qualia sunt mulierum lanam trahentium, texentium, acu pingentium.

*NITIOBRIGES, um, Νιτιόβριγες, populi Galliae Aquitanicae, ad Garumnam flumen. *Caes. B. G.* 7, 7. 31 et 75. *B. A.*

NITOR, eris, sus, et xus sum, dep. 3. πειράομαι, conor, contendo, laboro, operam do, sive corpore, sive animo. Est qui putat esse per metathesin a τείνομαι, intendor. [*Doederl. 2, 127. docet, esse *niti* una cum *nictari* et *nixari* frequentativi genus v. *nuere*. De discrimine vv. *conari*, *moliri* et *niti* *Doederl.* 3, 295. haec disserit, ut *conari* consilium et voluntatem, *niti* vires animi vel corporis, *moliri* magnitudinem et difficultatem operis alicujus suscipiendi significet.] *Vet. poeta* ap. *Cic. Tusc.* 1, 5. Sisyphu' versat Saxum sudans nitendo, neque proficit hilum. *Cic. Sen.* 10. Moderatio modo virium adsit, et tantum, quantum potest, quisque nitatur. *Sall. Cat.* 13. *extr.* Singulos ex senatu ambiundo nitebantur, ne gravius in eum consuleretur; et *ib.* 39. Contra eos summa ope nitebatur pleraque nobilitas. [*Est haec dictio Sallustio et Livio familiaris. V. quae laudat *Kritz.* ad h. l.] *Caes. B. C.* 2, 37. Nihil contra se regem nisurum existimabat. *Nep. Milt.* 4. Unus Miltiades maxime nitebatur, ut primo quoque tempore castra fierent. *Id. Att.* 15. Idem in nitendo quod semel admisisset, tanta erat cura, ut non mandatam, sed suam rem videretur agere. ¶ Cum infinito. *Id. Pelop.* 2. Ut patriam recuperare niterentur. *Sall. Jug.* 27. Summa vi Cirtam irrumpere nititur. *Ov. Pont.* 3, 5, 34. Ingenio nitor non periisse meo. ¶ Niti pro aliquo. *Liv.* 35, 10. *med.* Ne in plebejo quidem consule, cum pro C. Laelio niteretur, Africanus valuit. *Sall. Jug.* 35. Pro libertate nonne summa ope nitemini? ¶ *Niti* est parturientium: unde *enitor*. *Plin.* 9, 35, 54. Conchas impleri roscido conceptu tradunt: gravidas postea niti. ¶ Item cacaturientium. V. NITENS. ¶ Est etiam cum conatu ire, ferri, tendere. *Cic. N. D.* 2, 48. Quaedam serpentes ortae extra aquam, simul ac primum niti possunt, aquam persequuntur. *Plin.* 2, 43, 43. Si in nube luctetur vapor, tonitrua edi; si erumpat ardens, fulmina; si longiore tractu nitatur, fulgetra; et *ib.* 65, 65. Aquae in interiora nituntur. *Ov. Pont.* 2, 7, 27. aves motis nituntur in aera pennis. *Id. Met.* 2, 72. Nitor in adversum. *Virg. G.* 2, 427. ad sidera raptim Vi propria nituntur. *Quint. prooem. l.* 1. *med.* Niti ad summa. *Ov. Am.* 3, 4, 17. Nitimur in vetitum semper. *Cic. Sen.* 23. Optimi cujusque animus maxime ad immortalem gloriam nititur. *Virg. A.* 2, 433. postesque sub ipsos Nituntur gradibus, *h. e.* ascendunt. *Lucan.* 4, 37. miles rupes oneratus in altas Nititur. *Pacuv.* ap. *Non.* 4, 320. Ardua per loca agresti ac trepidante gradu nititur. *Lucr.* 1, 1056. omnia pondera sursum Nitier. ¶ Saepe est incumbere, inniti, fulciri. [*Sunt, qui primam hanc vocis significationem dicant. Gr. ἐρείδομαι. Differt a *fulcire*, quo cavemus ne labamur: hoc est ejus, qui incumbendo progredi studet. *Doederl.* 2, 127.] *Virg. A.* 6, 760. Ille, vides, pura juvenis qui nititur hasta. *Id. ib.* 4, 252. paribus nitens Cyllenius alis. *Cic. Tusc.* 5, 13. Quod ita ortum est e terra, ut stirpibus suis nitatur. *Virg. A.* 2, 380. Improvisum aspris veluti qui sentibus anguem Pressit, humi nitens. ¶ Translate. *Cic. Div.* 2, 26. Conjectura omnis, in qua nititur divinatio. *Id. Coel.* 10. *extr.* Ea, in quibus causa nititur. *Id. Mil.* 7. Cujus in vita nitebatur salus civitatis. *Id. Fam.* 1, 5. Cum maxime consilio, studio, labore, gratia, de causa regia niteremur. *Id. Att.* 3, 9. *med.* Sustinebimus nos, et spe, qua jubes, nitemur. *Id. Off.* 1, 34. Est adolescentis majores natu vereri, exque his deligere optimos, et probatissimos, quorum consilio atque auctoritate nitatur. *Nep. Phoc.* 3. Niti patrociniis alicujus. *Caes. B. C.* 3, 43. auctoritate apud exteras nationes. *Cic. Cluent.* 1. Niti, et magnopere confidere invidia judicii; et *ib.* 40. Si quis hoc uno nititur, quod sit ignobilis. *Id. Verr.* 2, 2, 64. Quid te futurum est? quo confugies? ubi nitere? *Id. Acad.* 4, 21. *extr.* Nitamur igitur, nihil posse percipi.

NITOR, oris, m. στίλβη, ἀγλαΐα, splendor, fulgor, claritas ex munditia, laevitate, aut pinguedine, cujuscumque coloris sit: a *niteo*. *Catull.* 66, 3. Flammeus ut rapidi solis nitor obscuretur. *Lucr.* 4, 539. Nitor exoriens aurorae. *Ov. Her.* 18, 78. diurnus, *h. e.* lux diei. *Id. Pont.* 3, 4, 23. argenti et auri. *Auct. ad Her.* 4, 50. gemmae. *Vitr.* 10, 1. olei. *Plin.* 7, 15, 13. eboris. *Id.* 12, 1, 5. marmorum. *Id.* 16, 40, 79. materiae, *h. e.* ligni, v. gr. cupressi; et 37, 9, 40. roseus; et 12, 9, 19. siccus; et 11, 37, 64. speculi; et 2, 25, 22. gladii; et 37, 10, 69. nigerrimus gemmae. *Lucr.* 5, 781. herbarum viridis. ¶ In arboribus est soliditas ligni, et robur, et laevitas sine asperitate corticis, aut nodorum. V. NITIDUS. ¶ Aliquando sumitur pro candore. *Plin.* 24, 8, 33. Cuti nitorem inducere; *Id.* 31, 7, 41. Nitorem cutis facit sal. ¶ Interdum pro colore. *Lucr.* 2, 817. omnia principiorum Formamenta queunt in quovis esse nitore. *Prop.* 2, 14, 26. Ludis et externo tincta nitore caput, *h. e.* colore adsciticio, fuco. ¶ *Nitor corporis*, interdum est soliditas carnis, et sana pinguedo. V. NITEO et NITIDUS. *Ter. Eun.* 2, 2, 10. Viden' me ex eodem ortum loco? qui color, nitor, vestitus, quae habitudo est corporis? *Plin.* 11, 18, 20. Apum sanitas hilaritate et nitore aestimatur. ¶ Interdum ipsa corporis pulcritudo. *Hor. Od.* 1, 19, 5. Urit me Glycerae nitor, Splendentis Pario marmore purius; et *ib.* 3, 12, 5. Liparaei nitor Hebri. V. LIPARAEUS. ¶ Interdum cultus, et ornatus corporis elegans. *Cic. Coel.* 31. *f.* Si quem offendit purpurae genus, si amicorum catervae, si splendor, si nitor. Adde *Plin. ep.* 6, 32. ¶ Translate. *Ov. Pont.* 2, 9, 17. Nitor generis; et *ib.* 5, 29. Obruit audentem rerum gravitasque, nitorque. ¶ Est etiam elegans, nitidusque vitae cultus, et morum elegantia, atque urbanitas. *Plin.* 4. 12, 26. Megarice, oppidum praecipui nitoris in toto eo tractu, custoditis Graeciae moribus. *Just.* 43, 4. Adeo magnus et hominibus, et rebus impositus est nitor, ut Gallia in Graeciam translata videretur. ¶ Item liberalitas, splendor rei familiaris. *Stat. Silv.* 3, 3, 149. Testis adhuc largi nitor inde assuetus Etrusci. ¶ Saepe refertur ad splendorem, et puritatem verborum et orationis. *Cic. Or.* 32. *extr.* Sed quia sua sponte squalidiora sunt, adhibendus erit in his explicandis quidam orationis nitor. *Ov. Pont.* 2, 2, 51. Nunc tibi et eloquii nitor ille domesticus adsit, Quo poteras trepidis utilis esse reis. *Auct. dial. de Or.* 20. Nitor et cultus descriptionum; et *ib.* 23. Summus nitor et cultus verborum. *Quint.* 10, 1. *med.* In digressionibus historico nonnunquam nitore uti; et 12, 10. *med.* Orationem translationum nitore illuminare. [*V. in NITIDUS.] ¶ Differunt proprie *nitor* et *splendor*. *Plin.* 37, 2, 8. de murrhinis: Splendor his sine viribus, nitorque verius, quam splendor, *h. e.* laevitas quidem, et munditia, sed non transmittens, aut remittens lucem. [*De discrimine vv. *nitor* et *splendor* *Doederl.* 2, 75. sq. haec disputat: *splendor*, opp. *sordes*, spectare grande quoddam atque amplum a rerum copia, divitiisque profectum candoris genus; *nitor*, opp. *squalor*, pulchritudinis atque amoenitatis rationem involvere

laevitate, atque arte oriundae. Porro *splendor* de quovis colore, etiam nigro dici posse, *nitor* autem proprium esse albi cognomentum.]

NITRĀRĬA, ae, f. νιτρικὴ, locus, ubi nitrum invenitur. *Plin.* 31, 10, 46. Salinis mare infundunt, Nilum autem nitrariis. *Ib.* Nitrariae calceamenta protinus consumunt. *Ib.* In nitrariis non lippiunt.

NITRĀTUS, a, um, adj. cui nitrum admistum est. *Colum.* 12, 55. Nitratam aquam suffundito. *Mart.* 13, 17. Nitrata viridis brassica fiat aqua.

*NITRĬAE, arum, Νιτρίαι, locus sive emporium Indiae, cis Gangem, ad Piratarum littus. *Plin.* 6, 23. ed. *Hard.* ubi *Hydras* pro *Nitrias* impressum in ed. *Elzev.* *B. A.*

[NITRĬON, ii, n. herba eadem quae et daphnoides. *Appul. Herb.* 58. *F.*]

*NITRĪTES Nomos, Νιτριῶτις (-ώτης) νόμος *Straboni l.* 17. p. 1155. ed. *Almelov.* praefectura in ea parte Aegypti, quae est supra Memphim, nomen habens a duabus nitrariis, quae plurimum ferebant nitri. Meminit *Plin.* 4, 9. *B. A.*

NITRŌSUS, a, um, adj. νιτρώδης, qui nitrum habet, vel nitri saporem. *Vitr.* 8, 3. Aquae frigidae genus nitrosum. *Plin.* 31, 10, 46. Lacus est nitrosus, exsiliente e medio dulci fonticulo; et *ib.* Aquae vero nitrosae pluribus locis reperiuntur, sed sine viribus densandi.

NITRUM, i, n. νίτρον, succus quidam concretus, salis genus, de quo multa *Plin.* 31, 10, 46., ubi docet, colligi apud Medos, canescentibus siccitate convallibus: in Thracia quoque, sed terra sordidum: fieri etiam ex quercu cremata: item in quodam lacu Macedoniae gigni certis temporibus, *h. e.* circa Canis ortum: in Aegypto etiam fieri paene eodem modo, quo sal, infuso Nilo in nitrarias, etc. Persequitur inde varios ejus usus in medicina. Habet enim vim calfaciendi, extenuandi, mordendi, spissandi, siccandi, exulcerandi. Nitrum est etiam, quod nos e parietibus, et pavimentis colligimus, *sal petrae* quibusdam dictum. [*Nusquam hanc significationem habet.] Ipsa vox Graeca est, quam a νίζω, lavo, ducunt: fortasse illud respicientes, quod aqua immissa fit. ¶ Ejus usus ad vestes eluendas fuit apud veteres. *Isid. Or.* 16, 2. Ex nitro et sordes corporum vestiumque lavantur. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 14. Persuasum est ei (*Appio* censori) censuram lomentum, et nitrum esse. Errare mihi videtur: nam sordes eluere vult. ¶ Dicitur et *sal nitrum*. *Plin. l. c.* Sal nitrum sulphuri concoctum in lapidem vertitur.

NĪVĀLIS, e, adj. νιφετώδης, νιφόεις, χιονώδης, ad nivem pertinens, nivosus. *Liv.* 21, 54. *med.* Erat forte brumae tempus, et nivalis dies. *Sen. Q. N.* 4, 4. *extr.* Dicimus nivalem diem, cum altum frigus, et triste coelum est. (Sic *Flor.* diem pugnae ad Trasimenum *nivalem* dicit 2, 6. *med.*, quem *Liv.* 22, 4. orta ex lacu nebula obscurum fuisse tradit.) *Plin.* 26, 8, 29. Nivalia loca. *Id.* 2, 47, 48. Nivales venti. *Virg. A.* 3, 538. equi candore nivali. *Val. Fl.* 5, 225. Nivalis axis, *h. e.* septentrionalis plaga. *Hor. Ep.* 1, 3, 3. Hebrusque nivali compede vinctus, *h. e.* glacie. *Mart.* 14, 118. Nivales undae, *h. e.* aqua nive refrigerata. *Gell.* 19, 5. Aqua nivalis, *h. e.* ex nive diluta. *Ulp. Dig.* 34, 2, 19. §. 12. Vasa vinalia, et nivalia. Alii perperam leg. *navalia.* V. NIVARIUS et *Mart.* 2, 7, 95. Nivale osculum, *h. e.* frigidum, nivali tempore datum. ¶ Translate. *Prud. in Sym.* 2, 249. Templum mentis amo, non marmoris: aurea in illo Fundamenta manent Fidei: structura nivali Consurgit Pietate nitens.

NĪVĀRĬUS, a, um, adj. ad nivem pertinens. *Nivarium colum*, saccus vinarius, nive repletus, qua transmittitur vinum, ut mitius sit. *Mart.* 14, 103. quod *Colum nivarium* inscribitur: Setinos, moneo, nostra nive frange trientes: Pauperiore mero tingere lina potes. Sensus est: *vinum nobile, quale est Setinum, colo nivario per nivem transmitte: ignobile, et quod pauperes bibere solent, simplici sacco vinario lineo, et sine nive percolato.* ¶ *Nivarius saccus*, quo nix injecta colatur, et bibitur deliciarum causa. *Id. ib.* 105. cui titulus *Saccus nivarius:* Attenuare nives norunt et lintea nostra. Frigidior colo non salit unda tuo. ¶ *Nivaria* dicta est una ex Fortunatis insulis, a perpetua nive, teste *Plin.* 6, 32, 37.; [eadem vocatur *Convallis*, nunc *Teneriffa.* *F.*]

NĪVĀTUS, a, um, adj. nive refrigeratus. *Suet. Ner.* 27. Refotus saepe calidis piscinis, ac tempore aestivo nivatis. *Sen. Q. N.* 4. *f.* Nivatae potiones. *Petr. Sat.* 31. Nivata aqua.

NĪVĔ. V. NI.

*NĪVĔO, es, n. 2. verbum vetus aiunt, cujus participio usus sit *Petr.* 115. Niventibus oculis maris fidem inspicere. Al. leg. *urentibus*, probante *Burmanno.* ¶ *Niveo*, si verum sit, simplex fuerit, unde *conniveo.* *B. A.*

NĪVESCO, is, n. 3. nivis instar albesco. *Tert. Pall.* 3. *med.* Lini herbida post virorem lavacro nivescunt. *Vet. epigr.* in *Anth. Lat.* T. 2. p. 406. *Burm.* Ut mersa indigenis unda nivescat aquis.

NĪVĔUS, a, um, adj. νιφόεις, qui est ex nive. *Virg. G.* 3, 354. Sed jacet aggeribus niveis informis, et alto Terra gelu late. *Catull.* 64, 240. Niveus mons, *h. e.* nive tectus. ¶ *Mart.* 12, 17. *niveam aquam* dixit nive refrigeratam: qua utebantur frangendis vini viribus, et in frigidis potionibus. Qua de re *Id.* 14, 117. cujus lemma *Nives:* Non potare nivem, sed aquam potare rigentem De nive, commenta est ingeniosa sitis. V. DECOCTA. Ad frangenda vina pertinent epigrammata *ejusd. ib.* 103. 104. et 116. ¶ Item qui colore est nivis, candidus. *Auct. ad Her.* 4, 33. Niveus candor. *Val. Fl.* 1, 219. Nivei artus. *Ov. Her.* 20, 120. subest niveo laetus in ore rubor. *Virg. A.* 8, 387. Nivei lacerti. *Hor. Od.* 2, 4, 3. Serva Briseis niveo colore Movit Achillem. *Virg. Ecl.* 6, 53. de Tauro: Ille latus niveum molli fultus hyacintho; et *ib.* 2, 20. dives pecoris nivei. *Ov. Met.* 10, 432. nivea velatae corpora veste; et *ib.* 13, 789. Candidior nivei folio, Galatea, ligustri. *Calpurn. Ecl.* 7, 29. nivei loca densavere tribuni, *h. e.* albis togis induti. Sic *Juven.* 10, 45. niveosque ad frena Quirites. *Ov. Her.* 18, 18. Niveus dens. *Sen. Oedip.* 495. Niveum lac. *Id. ib.* 427. et *Hippol.* 504. flumen, *h. e.* aquis perspicuis fluens, et spumis inter saxa candicans. *Niveas undas* dixit etiam *Mart.* 7, 32. claras, puras, perspicuas. *Auson. epist.* 4, 44. Sic certe crinem flavus niveusque lacertos Caesariem rutilam per candida colla refundis. [*Eadem ratione saepissime *nitidus* ponitur, hoc tamen discrimine, ut *nitidus* latius pateat et laevitatis simul ac coloris notionem contineat; *niveus* nonnisi ad colorem spectet. *Doederl.* 2, 72. sq.]

[NĪVĬFER, a, um, adj. qui nives fert. *Salv. Gub. D.* 6, 2. Conscenduntur nubiferae Alpes, penetrantur niviferae valles. *F.*]

NĪVO, is, n. 3. idem quod ningo. Translate *Pacuv.* ap. *Non.* 10, 23. Sagittis, plumbo, et saxis grandinat, nivit.

*NIVOMĀGUS, i, opp. Treverorum. i. q. Noviomagus. *Auson.* in *Mosell.* 11. *B. A.*

NĪVŌSUS, a, um, adj. χιονώδης, νιφετώδης, nive abundans, nivalis. *Liv.* 5, 13. Insignis annus hieme gelida ac nivosa fuit. *Colum.* 2, 9. Loca praegelida, ac nivosa. *Liv.* 21, 53. Nivosa grando. *Ov. Her.* 12, 29. Scythia. *Stat. Silv.* 1, 3, 95. Pliadumque nivosum sidus. *Ov. Trist.* 5, 3, 21. Strymon nivosus.

NĬX, nĭvis, f. χιὼν, νιφετὸς, aquarum coelestium spuma, ut *Plin.* 17, 2, 2. definit. *Id.* 2, 60, 61. docet, grandinem conglaciato imbre gigni, nivem eodem humore mollius coacto, pruinam ex rore gelido. Secundum *Prisc.* 10, 882. est a *ninguo, ninxi*, extrito *n*, ut a *duxi dux*, a *rexi rex*. De usu nivis in deliciis coenarum, V. dicta in NIVEUS. *Cic. Acad.* 4, 23. Anaxagoras nivem nigram dixit esse: ferres me, si ego idem dicerem? *Id. N. D.* 1, 10. Pars terrarum obriguit nive pruinaque. *Liv.* 5, 2. Miles nivibus pruinisque obrutus. *Plin.* 17, 2, 2. Vota arborum frugumque communia sunt, nives diutinas sedere. *Val. Fl.* 5, 175. Litora discussa sterni nive. *Plin.* 2, 103, 106. Nives in alto mari non cadere; et *ib.* 49, 50. Nive jacente; et 8, 55, 81. liquescente. *Petr. Sat.* 137. *in carm.* et *Ov. Fast.* 3, 236. Pereunt nives. *Virg. G.* 1, 310. Nix alta. *Val. Fl.* 6, 306. horrifera. *Lucr.* 3, 20. cana, acri concreta pruina; et 6, 106. nives gelidae. *Hor. Od.* 3, 24, 39. duratae gelu. *Ov. Amor.* 3, 6, 93. solutae. *Id. Her.* 16, 249. purae. *Hor. Od.* 4, 12, 4. Fluvii hiberna nive turgidi. ¶ Metaphorice. *Id. ib.* 13, 12. te quia rugae Turpant, et capitis nives. *Quint.* hanc metaphoram reprehendit, 8, 6. *med.*, ut duram, id est a longinqua similitudine ductam. Vitiosam quidem in prosa oratione, sed in versu probam defendit *Voss. inst. Or.* 4, 6, 7. *Horatium* imitatus est *Prud. praef. Cath.* 25. Sub quo prima dies mihi Quam multas hiemes volverit, et rosas Pratis post glaciem reddiderit, nix capitis probat. *Appul. de Mundo.* Tecta fulgebant eboris nive, argenti luce, flammea auri claritate, *h. e.* candore. V. CONSPUO. ¶ Olim in obliquis *ninguis, ningues*, dixere. *Appul.* ap. *Prisc.* 6, 724. Aspera hiems erat, omnia ningue canebant. *Lucr.* 6, 736. in campos albas decedere ningues. Adde *ib.* 964. et *Lucil.* ap. *Charis.* 1, 71. et *Serv.* ad *A.* 4, 250. V. CHIONE.

*NIXE, adv. in *Gloss. Isid.* explicatur per *Munite.* *B. A.*

NIXI DII appellantur tria signa in Capitolio, ante cellam Minervae, genibus nixa, velut praesidentes parientium nixibus: quae signa sunt qui memoriae prodiderunt, Antiocho rege Syriae superato, M.' Acilium subtracta populo R. adportasse, atque ubi sunt posuisse. Sunt etiam, qui dicant, capta Corintho advecta huc: quae ibi subjecta fuerint mensae. *Festus.* Al. leg. *Nixii.* *Ov. Met.* 9, 294. Lucinam, Nixosque pares clamore vocabam. Al. aliter leg. [*V. quae *Gierig.* et imprimis *Jahn.* ad h. l. animadv., quorum unam huc *Boettig.* ingeniosam loci interpretationem transscribere liceat: nimirum, quod nostrae etiam obstetrices opinentur, nonnisi *pares nixus*, parem nixuum numerum, felicem partum efficere, hinc fortasse antiquam lectionem *nixusque pares* praeferendam esse.]

NIXOR, aris, dep. 1. idem quod *nitor.* [*ubi v.] *Lucr.* 3, 1014. adverso nixantem trudere monte Saxum. *Id.* 6, 836. Hic ubi nixari nequeunt, insistereque alis, etc. Al. aliter leg. V. NICTO, as. Rursus *Lucr.* 4, 508. Fundamenta, quibus nixatur vita, salusque, *h. e.* fulcitur, sustinetur, stat.

NIXŪRĬO, is, a. 4. φιλονεικέω, niti volo, seu cupio, conor facere. *Nig.* ap. *Non.* 2, 584. Nixurit, qui niti vult, et in conatu saepius aliqua re perpellitur. ¶ [Item parere cupio, parturio. *Gloss. Phil.* Nixurio, φιλοτοκέω. *F.*]

NIXUS et Nisus, a, um, part. a *nitor*, ἐρεισάμενος, innixus, incumbens, fultus. *Cic. Verr.* 2, 5, 33. Stetit soleatus praetor populi R. cum pallio purpureo, tunicaque talari, muliercula nixus, in litore. *Id. Rab. perd.* 7. Scaevola membris omnibus captus, hastili nixus. *Ov. Pont.* 1, 8, 52. baculo. *Id. Met.* 8, 727. cubito; et *ib.* 4, 732. scopulo; et *Fast.* 3, 751. Constitit ipse super ramoso stipite nixus. *Virg. A.* 12, 398. Stabat acerba fremens, ingentem nixus in hastam. *Cic. Sen.* 15. Herbescens viriditas, quae nixa fibris stirpium sensim adolescit. *Sen. Thyest.* 600. Quem genu nixae tremuere gentes. *Pl. Rud.* 3, 3, 33. ambae te obsecramus genibus nixae. Adde *Liv.* 26, 9. *Virg. A.* 10, 736. super abjectum posito pede nixus, et hasta. *Ov. Her.* 21, 100. Et de qua pariens arbore nixa Dea est, *h. e.* Latona, quam ferunt in Delo insula, palmae et oleae innixam, Apollinem et Dianam peperisse, ut est ap. *eund. Met.* 6, 335. ¶ Translate. *Cic. Or.* 2, 7. *extr.* Res, quae mendacio nixa est. *Id. Balb.* 15. Cum praepotens Carthago, nixa duabus Hispaniis, huic imperio immineret. *Id. Cluent.* 57. Si obtinuerit causam Cluentius, sicuti vestra aequitate nixi confidimus. Al. leg. *nisi.* *Lucr.* 5, 907. Nixus in hoc uno novitatis nomine inani. *Ov. Pont.* 3, 4, 15. Cunctaque cum mea (*scripta* seu *carmina*) sint propenso nixa favore, etc. ¶ *Nixus, i*, nomen est sideris, de quo V. in ENGONASI. ¶ De *Diis Nixis*, V. NIXI. ¶ *Ad nixas* dicebatur Romae locus, in quo tres ciconiae rostro nixae seu conjunctae erant. V. CICONIA. ¶ In MSS. saepe *nisus* legitur, et in compositis omnibus, *adnisus, connisus, enisus, innisus, obnisus, subnisus.* *Diomed.* 1, 371. et *Prisc.* 10, 903. docent melius per *s*, quam per *x* scribi. Sane in ipso verbo *nitor* nulla est littera, ex qua duplex illa *x* nasci possit. *Serv.* ad *A.* 1, 148. *Adnixus* antiquum est, ut *connixus:* sed et multa alia usus contra antiquitatem vindicavit. In MSS. *Livii* saepius *nisus* scribi, quam *nixus*, jam adnotarunt viri docti. Sunt qui haec ita distinguunt, ut *nixus* ad conatum corporis referatur, *nisus* ad animi. Sed hoc discrimen nulla probabili ratione fulcitur.

NIXUS, us, m. actus nitendi et incumbendi. *Cic. N. D.* 2, 46. In aethere astra volvuntur, quae se et nixu suo conglobata continent, et forma ipsa figuraque sua momenta sustentant. ¶ Item conatus, nisus. *Quint.* 8, 4. *med.* Hic in sublime etiam currit, et ad summum pervenit, non nixu, sed impetu, *h. e.* non paulatim gradatimque nitendo, et ascendendo, sed uno impetu, et quasi saltu. *Id.* 2, 12. Luctatur, qui totius corporis nixu in id, quod semel invasit, incumbit. Al. leg. *nisu:* quod idem est: neque enim audiendi, qui *nisum* ad animum, *nixum* ad corpus referunt. ¶ De conatu parturientium. *Ov. Her.* 4, 125. O utinam nocitura tibi, pulcherrime rerum, In medio nixu viscera rupta forent! Al. leg. *nisu.* *Virg. G.* 4, 199. aut fetus nixibus edunt. *Gell.* 12, 1. Quam diutinum puerperium, et quam laboriosi nixus fuissent. ¶ [*Permut. *nixus, nexus* et *nisus.* V. in h. v.]

NO

NO, nas, navi, n. 1. νέω, νήχομαι, per aquam excurro: proprium piscium, quos etiam homines, et alia animalia imitantur: tribuitur et aliis, quae leviora cum sint, super aquam fluitant, ut ligna. *Festus:* Nare a nave ductum Cornificius ait, quod aqua feratur natans, ut navis. Ennius libro septimo: Alter nare cupit, alter pugnare paratu' st. Plautus in Aulularia (4, 1, 9.) Quasi pueris, qui nare discunt, scirpea induitur ratis. Haec *Fest.* Alii aptius ducunt vel ab allato νέω, νῶ, vel potius a νάω, νῶ, fluo. *Ov. Met.* 1, 304. Nat lupus inter oves; et *ib.* 11, 358. Nant alii, celsoque exstant super aequora collo. *Catull.* 64, 1. Peliaco quondam prognatae vertice pinus Dicuntur liquidas Neptuni nasse per undas. *Tibull.* 1, 7, 38. in liquida nat tibi linter aqua. *Ov. Met.* 6, 334. de Delo: tunc cum levis insula nabat; et *ib.* 15, 336. tempusque fuit, quo navit in undis, Nunc sedet Ortygie. *Id. Her.* 20, 199. nantem delphina per undas. *Lucan.* 8, 374. nando violenti vorticis amnem Frangere. *Ov. Her.* 18, 210. piger ad nandum. *Id. Trist.* 2, 486. ars nandi. ¶ Pro navigare *Catull.* 66, 45. Cum Medi peperere novum mare, cumque juventus Per medium classi barbara navit Athon. ¶ Pro fluctuare, agitari. *Id.* 64, 274. de undis maris: Post, vento crescente magis magis increbrescunt, Purpureaque procul nantes a luce refulgent. *Sil.* 14, 550. et pelago repetuntur nantia tela. ¶

Per catachresin refertur ad volatum. Virg. G. 4, 59. de apib.: Nare per aestatem liquidam suspexeris agmen. ¶ Greges nantium ap. Colum. 8, 14. sunt anatum, anserum, et hujusmodi in aqua degentium. ¶ Nare sine cortice. V. CORTEX. ¶ Nant oculi ebriorum, ap. Lucr. 3, 481. V. NATO.

*NO, Aegypti urbs, notiore nomine Alexandria. Hieron. ad Ezech. 30, 14. De Thebis Aegyptiis intelligit Bochartus. B. A.

*NOA, ae, m. Νῶε, pater Shem, Japhet, etc. a diluvio cum familia sua Dei beneficio servatus. Sedul. carm. 1, 158. ubi genitivus Noae occurrit. ¶ Noa, ae, f. urbs Aethiopiae, vel fortasse Aegypto Aethiopiaeque contermina. Plin. 6, 29. B. A.

*NOAEI, orum, incolae Noarum. Fuit autem Noae, Νόαι, opp. Siciliae, medio inter Messanam et montem Aetnam loco, hodie, ut credibile est, Noara. Plin. 3, 8. ed. Hard. ubi ed. Elzev. habet Noaeni. B. A.

NŌBĬLIS, e, adj. γνωτὸς, cognitus, notus, sive in bonam, sive in malam partem: a nosco, quasi noscibilis, ut a moveo mobilis, a labor labilis. Festus: Nobilem antiqui pro noto ponebant. Acc. ap. Non. 4, 318. Me Argos referam, nam hic fuam nobilis: ne cui cognoscar nota. Pl. Ps. 4, 7, 9. cum his mihi nec locus, nec sermo Convenit, neque his unquam nobilis fui. Tac. H. 3, 39. Addidit facinori fidem nobili gaudio, Blaesum visendo, h. e. palam gaudens. V. GNOBILIS. ¶ Item insignis, famosus, excellens, eximius, celebris, conspicuus, in quacumque re, sive bona, sive mala, λόγιμος, ἐπίσημος, ἀοίδιμος, [*δύςφημος.] Cic. Inv. 2, 2. f. Fuit tempore eodem, quo Aristoteles, magnus et nobilis rhetor Isocrates. Id. Verr. 2, 4, 33. f. Ille nobilis taurus, quem crudelissimus omnium tyrannorum Phalaris habuisse dicitur. Id. ib. 2, 5, 16. Illustre et nobile municipium; et ib. 1, 2, 24. Oppidum inprimis clarum, et nobile. Id. Rabir. Post. 9. Demetrius ex doctrina nobilis et clarus. Ov. Met. 6, 416. et nobilis aere Corinthus. Cic. opt. gen. Or. 6. Gladiatorum par nobilissimum. Aurel. Vict. Epit. 28. Nobilissimus latronum dux. Liv. 39, 9. Scortum nobile libertina Hispala Fecenia. Pl. Rud. 3, 2, 5. qui se scelere nolunt fieri nobiles. Ov. Trist. 2, 384. Nobilis est Canace fratris amore sui; et Amor. 3, 18, 37. Et Paris est illic, et adultera, nobile crimen. Cic. Or. 1, 11. Multi in philosophia praeclari et nobiles. Hor. Od. 1, 12, 25. puerosque Ledae, Hunc equis, illum superare pugnis Nobilem, [*πὺξ ἀγαθὸν, Bailey.] Prop. 4, 10, 42. Nobilis e tectis fundere gaesa rotis. Sil. 11, 73. Torquatus avum fronte aequavisse severa Nobilis. Cic. Brut. 32. Nobilis oratio. Mart. 7, 97. Nobiles libelli. Hor. Od. 1, 1, 5. Palma nobilis; et ib. 14, 11. Pontica pinus Silvae filia nobilis; et ib. 12, 36. Catonis nobile letum. Quint. 1, 5. med. epigramma Catulli. Cic. Verr. 2, 2, 34. facinus, et multis locis saepe commemoratum. Id. Rosc. Am. 35. Tres nobilissimi fundi. Vell. 2, 25. Aquae salubritate, et medendis corporibus nobiles. [*Vell. 1, 4, 3. nobilissimam partem regionis maritimae occupavere. Thucyd. 1, 2. Πελοποννήσου τε τὰ πολλὰ, πλὴν Ἀρκαδίας, τῆς τε ἄλλης ὅσα ἦν κράτιστα. Ceterum omnino frequentatur haec vox Vellejo: ita 2, 10, 3. appellat Domitium nobilissimae simplicitatis juvenem; et 2, 34, 3. Ciceronem virum nobilissimae novitatis; et Cn. Domitium, patrem L. Domitii, eminentissimae ac nobilissimae simplicitatis virum; et 2, 79, 1. M. Agrippam, virum nobilissimae virtutis. Adde 2, 128, 1. Neque novus hic mos senatus populique Ro. est, putandi, quod optimum sit, esse nobilissimum: ubi Ruhnk. comp. Sall. Jug. 85. ego naturam unam et communem omnium existimo, sed fortissimum quemque generosissimum.] Pl. Poen. 3, 5, 13. Die festo celebri nobilique, Aphrodisiis. Cels. 5, 19. n. 12. Sunt quaedam emplastra nobilia ad extrahendum. Sic Plin. 11, 37, 75. Vitulis marinis ad multa nobile fel. Cic. fragm. ap. Macr. Sat. 2, 12. Acipenser, piscis inprimis nobilis. Liv. 2, 5. f. Ut arcendis sceleribus exemplum nobile esset. [*Plura hujus vocabuli in malam partem adhibiti, ita ut idem signif., quod famosus, exempla laud. Boettich. in Lex. technol. lat. rhet. p. 320.] ¶ Saepe est claro genere ortus, εὐγενής, εὐπάτωρ: quia illustri sanguine geniti notiores sunt quam plebeji, tum ob divitias, tum quia potior illis pars committi solet reipublicae. Cic. Flacc. 22. Homines apud nos noti, inter suos nobiles. Id. Coel. 13. Clodia, mulier non solum nobilis, sed etiam nota. Id. Verr. 2, 5, 70. Qui nobili genere nati sunt. Ov. Fast. 1, 471. Evander, qui quamquam clarus utroque, Nobilior sacrae sanguine matris erat. ¶ Nobilis, absolute, homo nobilis. Plin. ep. 5, 17. f. Cupio, ne nobiles nostri nihil in domibus suis pulcrum, nisi imagines, habeant. Liv. 22, 58. Missus cum his Carthalo, nobilis Carthaginiensis. ¶ Romae nobiles praecipue habebantur, qui avorum imagines ostendere poterant, quorum essent res praeclarae gestae in republ. sive patricio, sive equestri, sive plebejo sanguine orti essent. [*Accuratius ita rem constituit Schütz. in cl. Cic., ut nobiles diceret eos, qui orti essent ex familia sive plebeja, sive patricia, cujus multi majores magistratus inde ab aedilitate curuli adepti essent. Ceterum cf. doctissimam de vv. nobilis et nobilitas disputationem Manutii ad Cic. Fam. 1, 7.] Contra ignobiles, et novi dicebantur, qui nullas majorum imagines habebant. Cic. Verr. 2, 5, 71. Quanta sit in invidia apud quosdam homines nobiles novorum hominum virtus et industria. Sen. ep. 44. med. Non facit nobilem atrium plenum fumosis imaginibus, nemo ad nostram gloriam vixit. Adde Ben. 3, 38. et Juven. 8. in. et V. IGNOBILIS. Patriciorum tamen nemo fere ignobilis dicebatur, quia saltem ejus imaginem ostendere poterant, qui primus inter patricios lectus fuerat. Quin totus eorum ordo nobilitatis nomine significari solet. V. NOBILITAS. ¶ Nobilis cum de jumentis dicitur, generosum significat. Ov. Met. 2, 690. Nobiliumque greges custos servabat equarum. ¶ Nobiliorum familia Romae fuit in gente Fulvia: ex qua M. Fulvius Nobilior, qui fuit consul, triumphavit de Aetolis, et censuram gessit, teste Liv. 37, 47., 39, 5. et 40, 45. Aedem Herculis Musarum ex pecunia censoria fecit in circo Flaminio, et in ea novem signa earum ex Ambraciensi oppido translata posuit, ut est ap. Eum. Restaur. schol. 7. Alium M. Fulvium Nobiliorem, ex equestri ordine inter conjuratos Catilinae enumerat Sall. 17. ¶ Nobilis, et nobilissimus, temporibus imperatorum titulus fuit Caesarum, filiorum, fratrum, sororum imperatoris, etc., qui nobilissimatus dignitate gaudere dicti sunt. V. de his Briss. de verb. Jur. signif. ubi plura ex Codice loca profert. ¶ In ablativo fere in i desinit: reperitur et in e. Cic. fragm. ap. Charis. 1, 111. Aliquo excellente ac nobile viro. Charis. ib. paulo sup. docet nobili de re dici, nobile de homine: sed cave credideris.

NŌBĬLISSĬMĀTUS, us, m. dignitas nobilissimi, ut egregiatus egregii. V. v. praec.

NŌBĬLĬTAS, atis, f. γνώρισμα, notitia, fama, qua res aliqua nota est pluribus. Cic. Arch. 11. In eo ipso, in quo praedicationem nobilitatemque fugiunt, praedicari de se, ac nominari volunt. ¶ Item excellentia, dignitas, pretium, τιμιότης. Cic. Or. 3, 31. Cum florere Isocratem nobilitate discipulorum videret. Ov. Pont. 2, 5, 56. Eloquio tantum nobilitatis inest. Plin. 14, 15, 17. Postea alia omnia (vina) in nobilitatem dederunt. Id. 21, 5, 11. Lilium rosae nobilitate proximum est; et ib. 6, 17. Nobilitas prima croco Cilicio. Id. 3, 5, 6. Nobilitas locorum. Id. 10, 47, 67. In ceteris (alitibus) nihil, praeter nobilitatem longinquitate factam, memorandum occurrit. [*Vell. 1, 4, 2. Utriusque urbis eximia semper in Romanos fides facit eas nobilitate atque amoenitate sua dignissimas.] ¶ Item generositas, fecunditas. Id. ib. 37, 53. de columbis: Nobilitatem singularum, et origines narrant. ¶ Item claritas generis, εὐγένεια. Cic. Brut. 16. Ad memoriam laudum domesticarum, et ad illustrandam nobilitatem suam. Id. Rosc. Am. 6. Genere et nobilitate sui municipii facile primus. Ov. Pont. 4, 16, 43. Maternos Cottas cui, Messalasque paternos Maxima nobilitas ingeminata dedit. Juven. 8, 20. nobilitas sola est atque unica virtus. ¶ Item metonymice altitudo et firmitas animi, fiducia, confidentia, superbia, quae ex nobilitate oriri solet, nobiles enim viri, si cum minoribus et plebejis agant, confidentiores superbioresque esse consueverunt. Tac. A. 1, 29. Drusus vocata concione, quamquam rudis dicendi, nobilitate ingenita incusat priora, probat praesentia. Pl. Mil. 4, 8, 14. Et quia tecum eram, propterea animo eram ferocior: Eam nobilitatem amittendam video. [*Adde Tac. H. 1, 30. Nihil arrogabo mihi nobilitatis aut modestiae: neque enim relatu virtutum in comparatione Othonis opus est. Liv. 38, 54. Nobilitatem et regnum in senatu Scipionum accusabant.] ¶ Pro ipsis nobilibus, et praesertim pro patricio ordine, qua plebi opponitur. Cic. Rosc. Am. 6. Cum omni tempore nobilitatis fautor fuisset. Ov. Fast. 2, 225. ad Fabios: Quo nutis generosa domus? male creditur hosti: Simplex nobilitas perfida tela cave. Caes. B. G. 7, 38. Omnis noster equitatus, nobilitas omnis interiit. Liv. 26, 12. Nobilitas rempubl. deseruerat, neque in senatum cogi poterat. Id. 6, 42. Concessumque ab nobilitate plebi de consule plebejo. Adde 7, 1. et 39, 40. [*Vell. 2, 43, 4. et restituta in aedilitate, adversante quidem nobilitate, monumenta C. Marii. Id. ib. 11, 2. criminatus Metelli lentitudinem, trahentis jam in tertium annum bellum, et naturalem nobilitatis superbiam: ubi ante oculos habuisse videtur Sall. Jug. 64. superbia, commune nobilitatis malum. V. quae perquam apprime de hac nobilitatis indole disputat Beier. ad Cic. Off. 1. p. 280.] Aur. Vict. Caes. 23, 27 et 29., ubi nobilitas est senatus R. [*V. quae notavimus ad v. nobilis.] ¶ Plin. 28, 6, 18. Obstetricum nobilitas non alio succo efficacius curari pronunciavit corporum pruritus, h. e. nobilissimae et peritissimae obstetrices. ¶ In plurali num. Tac. A. 12, 20. Claudius nobilitatibus externis mitis. Vitr. 9, 3. Athletarum nobilitates brevi spatio cum suis corporibus senescunt.

NŌBĬLĬTĀTUS, a, um, part. a nobilito: λαμπρυνθεὶς, nobilis et insignis factus, in utramque partem. Mart. 9, 60. Pocula Mentorea nobilitata manu. Cic. Fl. 26. Cujus civitatis spectata ac nobilitata virtus, etc. Id. Sen. 9. Neque enim ex te unquam es nobilitatus, sed ex lateribus et lacertis tuis. Nep. Iph. 1. Non tam magnitudine rerum gestarum, quam disciplina militari nobilitatus est. Plin. 16, 13, 24. Fraxinus multum Homeri praeconio, et Achillis hasta nobilitata. Cic. Off. 2, 7. f. Phalaris, cujus est praeter ceteros nobilitata crudelitas. Plin. 29, 1, 5. Vectius Valens adulterio Messalinae nobilitatus.

NŌBĬLĬTER, adv. ὀνομαστῶς, insigniter, celebriter, praeclare. Vitr. praef. l. 7. med. Columnarum collocationem Cossutius nobiliter est architectatus. Plin. 34, 8, 19. n. 34. Posidonius argentum caelavit nobiliter. Id. praef. 23. Pomona delicias, et odores, atque unguenta nobiliter instruxit. Sidon. ep. 9, 9. med. Nobilius philosophari. In Epit. Liv. 54. Ab exercitu nobilissime tumulatus.

NŌBĬLĬTO, as, avi, atum, a. 1. γνωρίζω, λαμπρύνω, notum facio, celebrem et famosum reddo, illustro: in utramque partem. Cic. Tusc. 1, 15. Poetae post mortem nobilitari volunt. Liv. 1, 17. Manavit haec quoque, sed perobscura fama: illam alteram admiratio viri, et praesens pavor nobilitavit. Ter. Eun. 5, 7, 20. stultum adolescentulum nobilitas Flagitiis, et eundem indicas. Titin. ap. Non. 4, 318. Ne eam malefactis nobilitarent. Plin. 36, 5, 4. n. 5. Illo signo Praxiteles nobilitavit Gnidum. Adde 7, 38, 39. Pall. 1, 6. med. Aquilo vites sibi objectas fecundat, Auster nobilitat, h. e. famam addit, et pretium. Liv. 23, 47. Cum jam ante ferocibus dictis rem nobilitassent, infestis hastis concitarunt equos, h. e. palam fecissent, praedicassentque, quanta invicem aemulatione, invidiaque exardescerent. Plin. 36, 5, 4. n. 7. Venus nuda Scopae quemcumque alium locum nobilitatura. [*Vell. 2, 96, 1. de Agrippa: qui novitatem suam multis rebus nobilitaverat.]

NŌBISCUM. V. EGO.

*NOBUNDAE, arum, populi Indiae, cis Gangem. Plin. 6, 20. B. A.

NŎCENS, entis, part. a noceo: βλαπτικὸς, nocuus, noxius, perniciosus, nocivus, inutilis. Hor. Epod. 3, 3. Edat cicutis allium nocentius. Cic. N. D. 2, 47. Vites a caulibus, ut a pestiferis et nocentibus, refugere dicuntur. Claud. III. cons. Honor. 166. flamma nocens Gradivi, h. e. sidus noxium Martis. ¶ Item malus, maleficus, reus, κακοποιὸς, qui injuriam, aut maleficium committit, vel commisit. Cic. Off. 2, 14. med. Ita esse habendum religioni, nocentem aliquando, et nefarium, impiumque defendere. (Ex his verbis Nonius recte colligit, 5, 64. nocens levius esse quam nefarius, impius.) Id. Divin. Verr. 3. In hac libidine hominum nocentissimorum. Id. ib. 1, 14. Se avarissimi hominis cupiditati satisfacere posse, nocentissimae victoriae non posse. Quint. 2, 15. f. Nocentissimi mores. Ov. Pont. 1, 8, 19. Nec prius abscessit, merita quam caede nocentum Se nimis ulciscens exstitit ipse nocens. Juven. 13, 3. se judice nemo nocens absolvitur. [P. Syr. Judex damnatur, cum nocens absolvitur. Bailey.] Sen. Phoen. 538. Parens scelere nullo nocens, h. e. nullius sceleris reus; et Oed. 235. Regis caede nocens. Ov. A. Am. 1, 260. Partaque per gladios regna nocente manu.

NŎCENTER, adv. βλαβερῶς, noxie, damnose. Colum. 8, 2. med. Sed infestis velut sudibus nocenter armata. Cels. 5, 28. n. 11. Abscessus nocenter adolescit, et sitim vigiliamque exprimit. Tert. Apol. 14. Aesculapium avaritiae merito, qua medicinam nocenter exercebat, fulmine vindicatum. Qui nolenter leg., male leg.

NŎCENTĬĂ, ae, f. contrarium innocentiae. Tert. Apol. 40. Deus innocentiae magister, nocentiae judex. Adde adv. Marc. 2, 13.

NŎCĔO, es, ui, itum, a. 1. βλάπτω, officio, damnum infero, fraudi sum. [*Voss. nocere derivat a nex, non improb. Doederl. q. v. 3. p. 175.] Cic. Off. 1, 4. Ut declinet ea, quae nocitura videantur; et Caecin. 21. Arma alia ad tegendum, alia ad nocendum. Id. Att. 12, 47. De quo nihil nocuerit, si aliquid cum Balbo eris locutus. Id. Off. 3, 5. Non licet sui commodi causa nocere alteri. Caes. B. C. 3, 28. Jurejurando accepto, nihil iis nocituros hostes. ¶ Cum accusativo. Pl. Mil. a. 5. v. 18. Jura te nociturum esse hominem hac de re neminem. Al. leg. homini nemini, praesertim cum v. 21. repetat, juro me nociturum nemini. [*ita Lindem.] Salmas. in Spart. Hadrian. 20. addit illud Phaedri 4, 18. Namque ut refecta est (colubra) nocuit hominem protinus, h. e. momordit. Sed plerique al. leg. necuit. Item illud Seren. Sam. 46. Quem nocuit serpens. Sed alii leg. quum. Item illud Hadr. Aug. in epitaph. Borysthenis equi in Anth. Lat. T. 2. p. 289. Burm. Pannonicos, nec ullus Apros eum insequentem Dente aper albicanti Ausus fuit nocere.

Sed hic quoque suspecta lectio. Utcumque sit, eleganter regere potest aliquem ex accusativis communibus. *Cic. N. D.* 3, 35. Si uredo, aut grando quippiam nocuit. [*Cf. *Ruddim.* 2, 145, 48. et *Ramsh. Gr. Lat.* §. 74. p. 173. ubi comparetur Gr. *βλάπτειν τινά.*] ℙ Dicimus etiam *nocere noxam*, ut *currere cursum*, etc. *Liv.* 9, 10. *in formula dedition. Fecial.* Quandoque hice homines injussu populi R. Quiritium foedus ictum iri spoponderunt, atque ob eam rem noxam nocuerunt. Est qui leg. *noxa.* ℙ Passive impersonaliter. *Caes. B. G.* 5, 19. Relinquebatur ut tantum in agris vastandis, incendiisque faciendis hostibus noceretur; et *ib.* 36. Ipsi vero nihil nocitum iri. *Cic. Off.* 1, 10. Ut ne cui noceatur. *Id. Cat.* 3, 12. Mihi nihil ab istis noceri potest. *Ulp. Dig.* 9, 3, 1. *in Edicto Praet.* Si vivet nocitumque ei esse dicetur. *Pl. Curc.* 2, 3, 73. Neque diem decet me morari, neque nocti nocerier: *nocetur nocti*, cum non tempori reditur domum coenandi causa. ℙ Personaliter. *Vitr.* 2, 9. *med.* Larix ab carie, aut a tinea non nocetur. *Solin.* 40. *extr.* de ciconiis: Noceri eas, omnibus quidem locis nefas ducunt, sed in Thessalia vel maxime, ubi serpentum immanis copia est. ℙ *Noxim, is, it*, pro *nocuerim*, vel *noceam*, ut *faxim. Lucil.* ap. *Fest.* in *Tama.* Inguen exsistat, papulae, tama, ne boa noxit. [*Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 3, 13. *med.* Ne fluctus, ne vadus, ne piscis aliquo noxsit. *F.*]

*NOCHETI, orum, gens Arabiae. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

NOCĪVUS, a, um, adj. *βλαβερὸς*, qui nocet. *Plin.* 20, 2, 6. Pecori praecipue nociva. *Phaedr.* 1, 29. Et sibi nocivum concitant periculum.

NOCTESCIT, ebat, imp. 3. *συσκοτάζει*, tenebrae incipiunt, aer obtenebratur. *Furius* ap. *Non.* 2, 591. et ap. *Gell.* 18, 11. Omnia noctescunt tenebris caliginis atrae. *Caesell. Vindex* hoc verbum improbat; *Gell.* probat; *Non.* Furium poetam esse ait auctoritatis incertae.

NOCTĬCŎLĂ, ae, m. et f. qui noctem colit, ut Nocticola Indus ap. *Prud. Ham.* 636., quia scilicet ob diurnos nimios calores noctem amat, qua refrigeratur.

NOCTĬCŎLOR, oris, adj. noctis colorem habens, h. e. atrum, ut Nocticolor Styx, ap. *Auson. Monos. de Diis* 11. Sic, Memnonem nocticolorem, dixit *Laevius* ap. *Gell.* 19, 7., quia Aethiops fuit.

NOCTĬCŬLUS, i, m. *Varr. L. L.* 4, 19. *extr.* Catulus a sagaci sensu et acuto: hinc canis: nisi quod, tuba et cornu signum cum dant, canere dicuntur: quod hic item, et nocticulus in custodia, et venando signum voce dat, canis dictus. *Nocticulus* hic dici videtur nocte vigilans: sed totus hic locus corruptus videtur *Vossio* in *Etym.* in *Canis.*

NOCTĬFER, a, um, adj. *νυκτοφόρος*, noctem afferens: epithetum Hesperi stellae: a *nocte*, et *fero*, ea forma, qua mane *Lucifer* vocatur. *Catull.* 62, 7. Jam dudum Oetaeos ostendit Noctifer ignes. Adde *Calp. Ecl.* 5. *extr.*

NOCTĬLŪCĂ, ae, f. noctu lucens, *νυκτιλαμπὴς*, epitheton lunae. *Varr. L. L.* 4, 10. Luna, quod sola lucet noctu: itaque ea dicta noctiluca in Palatio: nam ibi noctu lucet templum. *Hor. Od.* 4, 6, 38. canentes Rite crescentem face noctilucam. ℙ Item lucerna, ob eandem causam. *Varro* in *Margopol.* ap. *Non.* 4, 2. Noctilucam tollo, ad focum fero, inflo, anima reviviscit. Alii leg. *noctilugam*, alii *nocticulam*, alii *noctu lucam*, idest bovem. ℙ *Festus:* Noctilucam Lucilius cum dixit, obscenum significat. Al. leg. *noctilucum* vel *noctilugum*, et dici putant de re mali ominis, ut sunt bubones et hujusmodi noctu lugentes. Alii melius *noctipugam*, h. e. *τὸ κέντρον αἰδοῖον.* V. PUNCTULUM.

NOCTĬPŪGĂ. V. in v. praec.

NOCTĬSURGĬUM, ii, n. noctu surgere. *Paul.* ex *Festo* in *Egretus:* Nyctegresia, quasi noctisurgium.

NOCTĬVĂGUS, a, um, adj. *νυκτοπόρος*, qui nocte vagatur. *Virg. A.* 10, 216. almaque curru Noctivago Phoebe medium pulsabat Olympum. *Lucr.* 5, 1190. Noctivagae faces coeli. *Val. Fl.* 2, 44. Noctivagum iter. *Stat. Theb.* 10, 158. Noctivagus Deus, *h. e.* Somnus.

NOCTĬVĪDUS, a, um, adj. qui noctu videt, ut *noctividales*, h. e. noctua, ap. *Capell. in. l.* 6. in *carm.*

NOCTĬVĬGĬLUS, a, um, adj. qui noctu vigilat. Noctivigilam Venerem dixit *Pl. Curc.* 1, 3, 40., quia nox amatoribus amica est, et ipsi noctes insomnes ducere solent. In quibusdam codicib. legitur *nocturigila.*

NOCTU, adv. *νύκτωρ, διὰ νυκτὸς*, nocte, noctis tempore: proprie est nomen ablativi casus, ut *diu, natu, sponte*, etc. *Caes. B. G.* 1, 8. Nonnunquam interdiu, saepius noctu. *Sall. Jug.* 42. Diu noctuque exercitum tentabat. *Id. fragm.* ap. *Charis.* 2, 185. noctu diuque stationes et vigilias tentare. *Cic. Fam.* 14, 7. *Χολὴν ἄκρατον* noctu ejeci. *Nep. Eum.* 2. *extr.* Nisi ille clam noctu ex praesidiis ejus effugisset. *Hor. Ep.* 2, 2, 27. lassus dum noctu stertit. ℙ Usurpatur etiam pro ablat. *nocte.* [*Haec signo interposito ab antecedd. recte sejunxit *F.* Ceterum cf. *Ruddim.* 1, 119, 48.] *Pl. Mil.* 2, 4, 28. noctu hac somniavi. *Id. Amph.* 1, 1, 116. Credo ego, hac noctu Nocturnum obdormivisse ebrium. *Enn.* ap. *Macr. Sat.* 1, 4. Qua Galli furtim noctu summa arcis adorti Moenia concubia. Ubi *Macrob.* Animadvertendum est, non solum quod *noctu concubia*, sed quod etiam *qua noctu* dixerit: et hoc posuit in annalium septimo: in quorum tertio clarius idem dixit: Hac noctu filo pendebit Etruria tota. *Claud. Quadrig. ib.* Senatus de noctu convenire, noctu multa domum dimitti. *Macrob.* ipse 1, 3. *f.* Ergo noctu futura, cum media esse coeperit, auspicium Saturnaliorum erit.

NOCTŬĂ, ae, f. *γλαὺξ*, avis carnivorae genus, inde nomen habentis, quod noctu canit, et vigilat, ut ait *Varr. L. L.* 4, 11. Differre ajunt a bubone, quod caret pennis in capite auriculas referentibus. V. BUBO. *Plin.* 10, 17, 19. Noctuarum contra aves solers dimicatio. Majore circumdatae multitudine, resupinae pedibus repugnant, collectaeque in arctum, rostro et unguibus totae teguntur. *Id.* 18, 35, 87. Noctua in imbre garrula. *Id.* 10, 29, 41. Noctuarum genus in Creta insula non est. *Virg. G.* 1, 404. seros exercet noctua cantus. *Pl. Men.* 4, 2, 90. Egon' dedi? *Pe.* tu, tu, inquam: vin' afferri noctuam, Quae, tu, tu, usque dicat tibi? nam nos jam defessi sumus. ℙ *Noctuas Athenas mittere*, *γλαῦκ' εἰς Ἀθήνας*, proverbium de iis, qui eo quippiam afferunt, cujus ibi maxima est copia. Cum enim noctua sacra sit Palladi Athenarum praesidi ob vigilantiam in litterarum studiis; noctuarum in ea urbe mira copia erat, tum vivarum, tum pictarum, fictarumque, et in nummis insculptarum. Utitur eo Graece *Cic. Fam.* 6, 3. et *ib.* 9, 3. et *Q. Fr.* 2, 16., atque postremo hoc loco Latine etiam legitur in quibusdam libris. V. LIGNUM. ℙ Fabulam de Noctua habes in NYCTIMENE. ℙ Est cogn. R., ut Q. Caedicius Noctua, qui consul fuit cum M. Valerio Corvino U. C. ann. CCCCLXV. V. *Glandorp. Onomast.*

NOCTŬĀBUNDUS, a, um, adj. noctu vagans, vel iter faciens. *Cic. Att.* 12, 1. Cum complicarem hanc epistolam, noctuabundus ad me venit cum epistola tua tabellarius.

NOCTŬĪNUS, a, um, adj. ut Noctuini oculi, h. e. glauci, quales noctuae sunt. *Pl. Curc.* 1, 3, 35. Tun' etiam cum noctuinis oculis odium me vocas?

[NOCTŬLĬUS, ii, m. Deus Brixianorum, qui nocti et somno praefuisse videtur. *Inscr.* ap. *Spon. Miscell. antiq.* p. 115. Deo Noctulio, etc. Adde aliam ap. *Mur.* 98, 4. *F.*]

NOCTURNĀLIS, e, adj. idem quod nocturnus. *Sidon. ep.* 7, 16. Per quos nocturnalem cucullum transmisi. *Alcim. ep.* 33. Nocturnalis habitatio.

NOCTURNĪNUS. V. in v. sq.

NOCTURNUS, a, um, adj. *νύκτιος, νυκτερινὸς*, ad noctem pertinens. *Cic. Rosc. Am.* 7. Decem horis nocturnis sex et quinquaginta millia passuum cisiis pervolavit. *Id. Sen.* 23. Labores diurnos nocturnosque suscipere. *Id. Mil.* 3. *f.* Nocturnum furem quoquo modo, diurnum, si se telo defenderit, impune interficere. *Id. Cat.* 1, 1. Nocturnum praesidium Palatii. *Id. Leg.* 2, 15. Nocturna sacra. *Hor. Od.* 4, 1, 37. Nocturna somnia. *Id. Ep.* 1, 19, 11. non cessavere poetae Nocturno certare mero, putere diurno. *Id. Sat.* 1, 5, 85. Nocturna vestis. *Sen. Hipp.* 420. Luna regens frena nocturni aetheris. *Virg. A.* 11, 736. At non in Venerem segnes, nocturnaque bella, *h. e.* coitus. [*Id. ib.* 5, 868. nocturnis rexit in undis. *Lucan.* 3, 499. armisque coruscas Nocturnis tenere faces. — *Sil.* 1, 580. nocturnae turres, i. e. noctu excitatae.] ℙ *Nocturna ora* ap. *Pl. Poen.* 1, 2, 107. habere dicuntur feminae deformes. ℙ *Nocturnus* dicitur, qui noctu quippiam facit. *Virg. G.* 3, 538. lupus gregibus nocturnus obambulat. *Hor. Sat.* 1, 3, 117. Et qui nocturnus sacra Divum legerit; et *ib.* 2, 6, 100. urbis aventes Moenia nocturni subrepere. *Calp. Ecl.* 5, 73. Ut mala nocturni religavit brachia Mopsi Tityrus, et medio furem suspendit ovili, *h. e.* noctu vagantis furandi causa. *Petr. Sat.* 15. Advocati jam paene nocturni, qui volebant pallium lucrifacere, [*i. e. advocati tamen, quum jam paene nox esset. Male *Turneb.* et *Scal.* persuaserunt commentantibus *nocturnos* et *nocturnos advocatos* dici pro furibus. V. *Gronov. observv.* 1, 1. p. 17. *ed. Frotsch.*] Adde *Mart.* 10, 70. ℙ *Nocturnus, i*, Deus noctis. *Pl. Amph.* 1, 1, 116. Credo ego, hac noctu Nocturnum obdormivisse ebrium. Est qui legit *Nocturninum.* Porro hic Deus videtur esse Lucifer, qui vespere oriens noctem fert, (sicut mane diem) unde *noctifer* dicitur a *Catull.* et *Calpurn.* V. NOCTIFER. Quo pertinet illud *Statii Theb.* 6, 238. Roscida jam novies coelo dimiserat astra Lucifer, et totidem Lunae praevenerat ignes, Mutato nocturnus equo.

NOCTŬVĬGĬLUS. V. NOCTIVIGILUS.

NOCŬUS, a, um, adj. *βλαβερὸς*, nocens, noxius. *Ov. Hal.* 128. Lubricus, et spina nocuus non gobius ulla. *Scrib. Comp.* 114. A quibusdam ignorantibus ejus usus accusatur, quasi nocuus.

NODĀMEN, inis, n. ligamen, nodus. *Paul. Nol. carm.* 26, 593. proprii captus nodamine lori.

NODĀTĬO, onis, f. nodorum in ligno frequentia, nodositas. *Vitr.* 2, 9. *med.* Quae pars est proxima terrae, enodis efficitur: quae vero est superior, propter nodationis duritiem dicitur esse fusterna.

NODĀTUS, a, um, part. a *nodo*: nodo vinctus. *Ov. R. Am.* 17. collum laqueo nodatus ab arcto. *Lact. Op. D.* 7. Solidamenta corporis, quae ossa dicuntur, nodata et adjuncta invicem nervis alligavit. ℙ Item nodos habens, nodosus, *ὀζώδης. Plin.* 13, 22, 43. Ferula geniculatis nodata scapis. *Id.* 16, 38, 73. Cornus incisuris nodata. ℙ Translate. *Stat. Th.* 9, 276. Surgentem dextra Chaletum, vulnusque minantem Sorbebat rapidus nodato gurgite vortex, *h. e.* in morem nodi contorto.

NODĬĂ, ae, f. herba alio nomine mularis, quae nomas curat, et efficacissima est adversus scorpiones pota in vino, aut posca. *Plin.* 24, 19, 115.

*NODĪNUS, deus. V. *Nodutus.* ℙ Item fluvius Latii. *Cic. N. D.* 3, 20. *extr. B. A.*

NODO, as, a. 1. *πλέκω*, nodos facio, ligo in nodos. *Cato R. R.* 32. Vites bene nodentur per omnes ramos. *Virg. A.* 4, 138. crines nodantur in aurum. *Plin.* 37, 3, 11. *n.* 2. Ut retia arcendis feris podium protegentia succinis nodarentur. *Claud. in Ruf.* 1, 118. caeruleo vestes connexuit angue, Nodavitque adamante comas. [*Nodare verb. proprium de fibula. V. *Gron. observv.* in *eccles.* 18, 194. p. 649. *ed. Fr.*] *Stat. Achill.* 2, 440. Oebalios in nubila condere discos, Et liquidam nodare palen, *h. e.* luctando implicare crura et brachia. Al. leg. *nudare.* Eadem lectionis varietas est in illo *ejusd. Silv.* 3, 1, 157. ad Herc.: Seu tibi dulce manu Libycas nodare palaestras.

[NODŌSĒ, adv. involute. *Tert. Res. carn.* 46. Et quid ego nodosius, cum Apostolus absolutius (*loquatur*)? *F.*]

NODŌSĬTAS, atis, f. nodorum multitudo, durities. Translate. *August. Conf.* 2, 10. Quis exaperit istam tortuosissimam et implicatissimam nodositatem.

NODŌSUS, a, um, adj. *ὀζώδης*, multos habens nodos. *Ov. Her.* 10, 101. Nodoso stipite mactare aliquem. *Val. Fl.* 8, 298. nodosi roboris uncus. *Pers.* 3, 11. nodosa arundo. *Val. Max.* 2, 7. *n.* 8. Nodosi ictus, *h. e.* nodosa virga, seu bacillo inflicti. *Ov. Met.* 3, 153. Nodosa lina, *h. e.* retia. Sic *Fast.* 6, 110. nodosas tendere plagas. *Lucan.* 8, 672. Nodosa ossa frangere. [*i. e. colli vertebras.] ℙ *Nodosa* in plantis sunt nimis dura, aspera, inutilia fructui. *Sen. ep.* 12. Nodosi et retorridi rami. *Plin.* 17, 22, 35. *n.* 11. Fructus retorridus et nodosus. *Colum.* 4, 24. *med.* Nodosam et scabram plagam (*in vite*) relinquere. ℙ *Nodosa* dicitur podagra, quia nodos et articulos infestat: et quia ipsi nodi tument et indurescunt. *Hor. Ep* 1, 1, 31. et *Ov. Pont.* 1, 3, 23. ℙ Translate est solutu difficilis, implicatus. *Sen. Oedip.* 101. Nodosa sortis verba, et implexos dolos solvere. *Macr Sat.* 7, 1. *med.* Nec nodosas et anxias, sed utiles quidem, faciles tamen quaestiones movere. *August Conf.* 4, 16. Nodosissimi libri enodati. ℙ Translata sunt et illa *Hor. Sat.* 2, 3, 69. Scribe decem a Nerio: non est satis: adde Cicutae Nodosi tabulas centum, mille adde catenas: Effugiet tamen, etc Dicitur *Cicuta* scriba callidissimus fuisse, qui juris formulas omnes, et quasi nodos in tabulis adhibebat, quibus alligarentur debitores, ne quando possent acceptae pecuniae reddendae obligationem effugere. *Val. Max.* 2, 9. *n.* 1. Nodosam exsolvit stipem, *h. e.* quam persolvere multis obligationibus et quasi nodis tenemini. Supra dixerat: Parentes vos alendo, nepotum nutriendorum debito alligaverunt. [*V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 1. p. 99.]

NODŌTUS, i, m. a *nodus.* Hoc nomine Deum agnoverunt, quem praeficerent geniculis nodisqu culmorum in frumentis. *August. C. D.* 4, 8. V NODUTUS.

NODŬLUS, i, m. dimin. parvus nodus. *Plin.* 21 5, 13. de serendis liliis: Lilia suspenduntur in fumo: dein nudantibus se nodulis, in faece vini macerantur. *Appul. Met.* 3. Per istum capilli tui nodulum, quo meum vinxisti spiritum. V. DEVASTUS.

NODUS, i, m. *ἅμμα*, ligatura, nexus, vinculum quod non facile dissolvitur. *Cic. Univ.* 4. *f.* Omni autem duo, ad cohaerendum, tertium aliquid requ runt, et quasi nodum vinculumque desiderant. *Virg Ecl.* 8, 77. Necte tribus nodis ternos, Amaryll colores. *Id. A.* 1, 300. centum vinctus aenis Pos tergum nodis; et *ib.* 11, 775. tum croceam chlamy demque sinusque crepantes Carbaseos fulvo in no dum collegerat auro; et 12, 603. Et nodum info mis leti trabe nectit ab alta. *Petr. Sat.* 94. Ce vices nodo condere. *Ov. Met.* 2, 560. nodos man diducere. *Virg. A.* 8, 260. Cacum Corripit in no dum complexus, *h. e.* brachiis circumdatis: velu nodo constringens. [*Manil.* 1, 333. de serpente corpus Explicat, et nodos, sinuataque terga pe orbem: quem locum Noster perperam infra lauda verat in iis, ubi *nodus* de junctura et vinculo mem brorum intelligi debet. Simili ratione ponitur a *Sen. Med.* 688. Tumidumque nodis corpus adgest plicat; et 696. Major minorque sentiunt nodos f

rae, i. e. volumina, spiras; cf. *Virg. A.* 2, 220. Ita etiam ap. *Ov. Her.* 9, 86. pro *cunis*, vel, ut alii Mss. habent, *caudis* emendat *nodis Heins.*, vehementer prob. *Ruhnk.* — *Sil.* 1, 318. impulsa lancea nodo, i. e. amento.] ℙ *Nodus Herculeus* genus est vinculi arctissimi, et solutu difficillimi, quod inventum ferunt ab Hercule: ob id in religione habitum, occultamque vim ad multa habere creditum. *Macr. Sat.* 1, 19. *f.* docet, dracones, qui in caduceo Mercurii finguntur, media parte voluminis sui invicem hoc Herculis nodo obligari. *Plin.* 28, 6, 17. Vulnera nodo Herculis praeligare, mirum quantum ocior medicina est. Atque etiam quotidiani cinctus tali nodo, vim quandam habere utilem dicuntur: quippe cum Hercules eum prodiderit. *Festus* in *Cingulo*: Cingulum Herculaneo nodo vinctum novae nuptae vir solvit ominis gratia, ut sic ipse felix sit in suscipiendis liberis, ut fuit Hercules, qui septuaginta liberos reliquit. V. *Sen. ep.* 87. *f.* ℙ De nodo Gordii, quem Alexander cum alia ratione non posset, ense expedivit, V. GORDIUS. ℙ In coelo *Nodus* est stella inter utrumque Piscem, in ipso aequatore posita, quasi vinculum, quo caudis invicem colligantur. *Cic.* in *Arat.* 14. Atque horum e caudis duplices velut esse catenae Dicuntur, sua diversae per lumina serpunt, Atque una tandem in stella communiter haerent, Quam veteres soliti coelestem dicere Nodum. *Caes. German.* in *Arat.* 243. Non illis liber cursus, sed vincula cauda Singula utrumque tenent, uno coeuntia nodo: Nodum stella premit. ℙ Per synecdochen *nodus* est cingulum. *Virg. A.* 1, 324. nodoque sinus collecta fluentes. *Mart.* 6, 13. Ludit Acidalio, sed non manus aspera, nodo, Quem rapuit collo, parve Cupido, tuo. *Lucr.* 5, 687. hac ratione *nodum* pro circulo aequatoris posuit. ℙ Synecdoche est et in illo *Mart.* 5, 37. Quae crine vicit Baetici gregis vellus, Rhenique nodos, *h. e.* crines Germanorum in nodum collectos. *Tac. G.* 38. de Suevis: Insigne gentis obliquare crinem, nodoque substringere. Item in illo *Manil.* 5, 664. de thynnis captis: luctantur corpora nodis, *h. e.* retibus. ℙ Metaphorice est quodvis vinculum, et conjunctio, qua quippiam continetur. *Cic. Or.* 66. His igitur singulis versibus quasi nodi apparent continuationis. *Id. Amic.* 14. Amabilissimum nodum amicitiae tollere. [*V. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 4, 136.] *Lucr.* 4, 7. Exsolvere animos nodis religionum. *Ov. Her.* 20, 39. Dii facient, possim plures imponere nodos, Ut tua sit nulla libera parte fides. [**Nodus* h. l. est jusjurandum. *Ruhnk.*] ℙ Item saepe quaevis res difficultatem habens, quae remoratur, et retinet: et praesertim aenigma, obscura quaestio, interrogatio, cui difficile est satisfacere, et hujusmodi. *Cic. Att.* 5, 21. Dum hic nodus expediatur, non putet senatus, nos oportere decedere. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 11. Acriter nos tuae supplicationes torserunt: incideramus enim in difficilem nodum. *Cic. ad Brut.* 1, 18. *med.* Maximus in republica nodus est, inopia rei pecuniariae. *Juven.* 8, 50. Qui juris nodos, et legum aenigmata solvat. *Sen. ep.* 87. *f.* Bonum animum habe: unus tibi nodus, sed Herculaneus, restat, *h. e.* unum argumentum solvendum, sed ceterorum difficillimum. *Gell.* 5, 9. Nodus linguae. *Flor.* 4, 9. Nondum ad pacis stabilitatem profecerat Caesar, cum scopulus, et nodus, et mora publicae securitatis superesset Antonius. *Virg. A.* 10, 428. primus Abantem oppositum interimit, pugnae nodumque, moramque. *Serv.* hic aliam hujus vocis significationem aperit. *Nodus*, inquit, proprie est densa peditum multitudo, sicut *turma* equitum, ut lectum est in disciplina militari. Eadem habet *Isid. Orig.* 9, 3. *f.*, additque, ita dici a difficultate, quia vix resolvi, et fundi potest. [**Servii* interpretatio non ferenda. *Nodus* dicitur h. l. is, qui fortunam belli diutissime sustinet, longissime resistit et sero victoriam virtute sua concedit.] ℙ Est etiam *nodus* in corpore animalis junctura et vinculum, quo artus, et ossa inter se connectuntur. *Plin.* 11, 37, 88. Nervi orsi a corde nodos corporis, qui vocantur articuli, aliubi interventu, aliubi ambitu, aliubi transitu ligantes. *Caes. B. G.* 6, 26. Alces crura sine nodis, articulisque habent. *Plin.* 11, 37, 67. Cervix vertebratis orbiculatim ossibus flexilis, articulorum nodis jungitur. [**Appul. Met.* 5. p. 82. *Ed. Colv.* noxii serpentis nodum cervicis et capitis abscide. *Lucan.* 6, 672. non durae nodus hyaenae defuit, i. e. spina, vertebrarum seu articulorum dorsi compages. V. *Cort.* ad h. l. Adde *ib.* 4, 490. Viperei coeunt, abrupto corpore, nodi, i. e. singuli articuli eorumque commissurae: ita *Cort.* q. v.] ℙ Dicuntur etiam *nodi* quatuor coeli partes, seu loca, quibus quatuor anni tempora incipiunt, ac desinunt: quia sunt quasi juncturae, et articuli, per quos una tempestas anni desinens cum alia incipiente jungitur. *Manil.* 5, 618. Quae Tropica appellant, quod in illis quatuor anni Tempora vertuntur Signis, nodosque resolvunt. *Articulos* alibi vocat, ut 2, 430. ℙ In arboribus ceterisque plantis est eminens et durior ille callus, unde rami exeunt: quia juncturam in corpore imitatur, vel quia lignum eo loco in morem nodi contortum est, ὄζος. *Colum. Arbor.* 3. Virgae malleolaris imam partem juxta nodum, sic ne gemmam laedas, amputato. *Liv.* 1, 18. Baculum sine nodo aduncum tenens. *Virg. A.* 7, 507. Stipes gravidus nodis; et *ib.* 11, 553. telum solidum nodis, et robore cocto. *Id. Ecl.* 5, 90. Pedum formosum paribus nodis. *Sen. Ben.* 7, 9. Lignum eo pretiosius, quo illud in plures nodos arboris infelicitas torsit. *Plin.* 16, 36, 64. Gracilitas arundinis distincta nodis. *Id.* 13, 5, 11. Cedrus ramosa, et nodis infesta. ℙ Hinc per synecdochen *nodus* dicitur clava Herculis, quia tota nodosa est. *Sen. Herc. Oet.* 1661. Hic nodus, inquit, nulla quem capiet manus, mecum per ignem flagret. ℙ *Nodum in scirpo quaerere.* V. SCIRPUS. ℙ In metallis *nodus* est materia durior. *Plin.* 34, 13, 37. Ipsum vero non percoqui, nisi translatum in alias fornaces, et esse nodum quendam materiae. ℙ In gemmis quoque durior pars, et minus pellucida. V. CENTRUM. *Id.* 37, 10, 55. Baroptenus nigra, sanguineis et albis nodis. Est qui malit *notis.* ℙ *Nodus articuli*, aut *nervi* est contractio, tumor, et durities ex ictu aut alia causa, qua articulus moveri nequit, γάγγλιον. *Plin.* 24, 5, 13. Galbanum imponitur ischiadicis, strumis, articulorum nodis. *Id.* 30, 12, 36. Nervorum nodis capitis viperini cinis ex oleo cyprino.

NODUTERENSIS Dea, quae praeerat frugibus terendis. *Arnob.* 4, 131., ubi alii melius leg. *Terensis.* **Locus est:* Nodutis dicitur deus —: et, quae praeest frugibus terendis Noduterensis. *B. A.*

*NODŪTIS. V. NODUTUS et NODUTERENSIS. *B. A.*

NODŪTUS, i, m. Deus, qui ad nodos perducebat res satas. *Arnob.* 4, 131. In vulgatis ap. *Arnob.* est *Nodutis*, quae terminatio magis Deae convenit. Sed *Nodutus*, sive *Nodotus* legendum est. *August. C. D.* 4, 8. Praefecerant Proserpinam frumentis germinantibus, geniculis nodisque culmorum Deum Nodotum. *Alii leg. *Nodinus. B. A.*

[NOE, m. indecl. Νῶε (ab Hebr. נֹחַ *nóah*, quies) filius Lamech, et pater Sem, Cham et Japhet, qui a diluvio una cum familia sua Dei beneficio servatus est. *Sedul.* 1, 158. corvus Nunc bonus Heliae, qui perfidus antea Noe. *Cl. Mar. Victor.* 2, 286. Unus erat Noe justus, quem propter in iras Differret prodire Deus. In nummo Apamensi Alex. Severi Aug. videre est arcam, ex qua Noe columbam olivae ramusculum ore ferentem excipit. V. *Eckhel. D. N. V.* T. 3. p. 134. et sqq.; itidemque in lapide ap. *Maff. Mus. Ver.* p. 279, 1., in quo etiam legitur inscriptio Christiana. *F.*]

*NOEGA, ae, f. Νοίγα, Hispaniae Tarraconensis oppidum, in tractu Asturum, in paeninsula Pesici. *Mela* 3, 1. *Plin.* 4, 20. ℙ Hodie forsan est *Navia. B. A.*

NOEGEUM, i, n. quidam dicunt amiculi genus praetextum purpura, quidam candidum, ac perlucidum: quasi a nauco, quod putamen quorundam pomorum est tenuissimum, non sine candore, ut *Livius Andron.* ait in *Odyssea*: Simul ac lacrimas de ore noegeo detersit, id est candido. Haec *Festus. Dacerius* monet, male *Festum* interpretari *noegeo, id est candido*: dicendum fuisse, *id est* amiculo. Verti enim a *Livio* illud *Homeri Odyss.* 8, 88. Δάκρυ' ὀμορξάμενος κεφαλῆς ἄπο φᾶρος ἕλεσκεν; quod et *Scaliger* viderat.

*NOĒLA, ae, f. opp. Hispaniae Tarraconensis. *Plin.* 4, 20. *B. A.*

NŎĒMA, ătis, n. νόημα, figura est sententiarum, cum quibusdam prolatis, aliud quidpiam intelligi volumus. Eam describit *Quint.* 8, 5. Graecis tamen litteris scribit νόημα, non Latinis.

*NOĒRUS, a, um, adj. νοερός, i. e. intelligendi vi praeditus. *Tert. adv. Valent.* 20. Coelos autem noeros deputant, et interdum angelos eos faciunt. *B. A.*

[NŎĒTUS, i, m. νοητός, intelligibilis. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Romanelli*, *Topogr. Nap.* T. 3. p. 391. P. Pomponius Noetus. *F.*]

NŌLA, ae, f. *Quint.* 8, 6. In triclinio choa, in cubiculo nola. Est autem vox nove conficta ad aenigma conficiendum, quod expedivit adhuc nemo. V. CHOA. [*V. *Spalding.* ad h. l.] A recentioribus adhibetur ad significandum tintinnabulum, vulgo *campana*, quod haec primum usurpata fuerit Nolae a S. Paulino episcopo. Quod tamen falsum esse arguit *Fr. Cancellerius* in opere, cui titulus *Le campane di Campidoglio* p. 1. et 11. Est autem Nola urbs Campaniae, Romanorum colonia, a Chalcidensibus condita. *Plin.* 3, 5, 9. *Sil.* 12, 161. Hinc ad Chalcidicam transfer citus agmina Nolam. Campo Nola sedet crebris circumdata in orbem Turribus, etc. *Vell.* 1, 7. a Tuscis una cum Capua conditam fuisse tradit. ℙ De *nola* tintinnabulo *Avien.* (qui *Paulini Nolani* fere aequalis fuit) *fab.* 7. Hunc (*canem*) dominus, ne quem probitas simulata lateret, Jusserat in rabido gutture ferre nolam. Al. rectius leg. *notam.*

NŌLĀNUS, a, um, adj. ad Nolam, Νῶλαν, urbem pertinens. *Sil.* 12, 293. Nolana moenia. *Liv.* 23, 14. Nolanus ager; et 24, 13. Nolana plebs. ℙ *Nolani, orum*, Nolae cives, *Liv.* 8, 25 et 26. etc. ℙ Primam male corripit *Prud.* περὶ στεφ. 11, 308. Campanus Capuae, jamque Nolanus adest.

NŌLENS, entis, part. a *nolo*: invitus. *Flor.* 2, 6. Aquilae prodire nolentes. *Sen. Phoen.* 99. Qui cogit mori nolentem, in aequo est, quique properantem impedit. *Id. Thyest.* 420. Moveo nolentem gradum. *Lucan.* 1, 274. quamvis nolente senatu, Traximus imperium; et 2, 175. forsan nolentibus umbris. Adde *Mart.* 8, 30.

NŌLENSIS, e, adj. Nolanus. Est *August. C. D.* 1, 10. Paulinus noster, Nolensis episcopus.

NŌLENTER. V. NOCENTER.

NŌLENTĬA, ae, f. noluntas. *Tert. adv. Marc.* 1, 25. *f.* Indignatio, bilis, nolentia, offensa.

*NOLĬBA, ae, f. opp. Hispaniae Tarraconensis, in tractu Oretanorum. *Liv.* 35, 22. *B. A.*

NŌLO, non vis, non vult, etc. nolui, nolle, anom. ἀβουλέω, οὐ δέχομαι, οὐ θέλω, non volo: a *non*, et *volo*, ea ratione, qua ex *ne*, et *quidquam* factum est *nequam*, ut *Varr. L. L.* 9, 5. docet. Non omnes tamen verbi *volo* personae sic componuntur, quia *non vis, non vult, non vultis* divisa adhuc usurpantur. Obsoletum est enim illud *Lucilii* ap. *Diomed.* 1, 381. Vultis, empta est: noltis, non empta est. *Cic. Or.* 45. Libenter etiam copulando verba jungebant, ut sodes, pro, si audes; sis, pro, si vis; nolle, pro, non velle. *Nep. Thras.* 4. Ex istis nolo amplius, quam centum jugera. *Ter. Heaut.* 4, 3, 23. nolo mentiare. *Id. Eun.* 5, 2, 67. nolo, me in via Cum hac veste videat. *Id. Hec.* 5, 1, 32. nolo, falsa fama esse gnatum suspectum tuum. *Pl. Stich.* 1, 2, 85. nam quo dedisti nuptum, abire nolumus. *Ter. Eun.* 4, 7, 43. novi ingenium mulierum: Nolunt, ubi velis: ubi nolis, cupiunt ultro. *Caes. B. G.* 1, 18. Pluribus praesentibus eas res jactari, nolebat. *Hor. Sat.* 1, 6, 72. Noluit in Flavī ludum me mittere. *Pl. Epid.* 4, 2, 25. Ubi voles pater esse, ibi esto: ubi noles, ne fueris. *Lex XII. Tab.* ap. *Gell.* 20, 1. Si nolet, arceram ne sternito. *Cic. Brut.* 33. Noli putare, quemquam uberiorem ad dicendum fuisse. *Lucil.* ap. *Non.* 10, 6. et *Hor. A. P.* 427. Nolito, tibi me male dicere posse, putare. *Petr. Sat.* 88. *f.* Nolito mirari, si, etc. *Cic. Fl.* 42. Nolite, judices, existimare, eos, qui, etc. *Id. Agr.* 2, 6. *f.* et *Sisenn.* ap. *Non.* 7, 106. Nolitote dubitare. [*Monet *Ellendt.* ad *Brut.* 41, 148. *noli existimare*, *putare* etc. non esse vetantis, ne quid fiat, (*ne putate, existimate*) sed praecaventis ex suspicione, posse fieri. Deinde comparat similem differentiam Gr. μὴ νόμιζε et μὴ νομίσῃς, de quibus primus exposuit *Herm.* ad *Vig. n.* 458. p. 809. et in *dissert. de praeceptis Atticist.* p. 4. sqq.] *Pl. Amph.* 2, 2, 74. certa res Est hanc objurgare, quae me noluerit salutare. *Ter. Eun.* 2, 2, 41. Numquidnam hic, quod nolis, vides? *Nep. Epam.* 4. Quod delatum accipere noluissem. *Liv.* 2, 45. Miles nolle inultos hostes, nolle successum, non patribus, non consulibus. ℙ [**Noli, nolite*, cet., ut augeatur eorum vis et gravitas, pleonasmi quodam genere conjunguntur cum v. *velle. Nep. Att.* 4, 2. Noli adversum eos me velle ducere, cum quibus, cet. ubi v. *Brem.*, qui laudat *Cic. Coel.* 32. Nolite, judices, — hunc jam natura ipsa occidentem velle maturius exstingui vulnere vestro, quam suo fato; et *Markl.* ad *Cic. Dom.* 57. *f.* plura ejusmodi exempla laudantem. Adde *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 21, 58. qui praeter alia conferri jubet *Gesn.* in *Thes. L. L.* v. *Volo* et *Heus.* ad *Nep. l. l.*] ℙ *Nollem factum*, cum displicet quippiam factum esse. *Ter. Phorm.* 5, 3, 13. *Chre.* Jam illi datum est argentum? *Dem.* curavi illico. *Chre.* nollem datum. *Id. Ad.* 2, 1, 11. nollem factum. *Cic. Off.* 1, 11. Carthaginem, et Numantiam funditus sustulerunt: nollem Corinthum: sed credo aliquid secutos, etc. *Pl. Amph.* 3, 2, 8. adjuret insuper, Nolle esse dicta, quae in me insontem protulit. ℙ *Quod nolim* interseritur, ut *quod abominor*, ad omen avertendum. *Cic. Att.* 7, 18. Videbis, si erit, quod nolim, arcessendus, ne, etc. *Ov. Her.* 20, 100. Cum sua, quod nolim, numina laesa videt. [*V. h. l. *Ruhnk.*] ℙ *Nolle alicui*, non favere, aversari. *Cic. Fam.* 1, 1. *med.* Cui qui nolunt, iidem tibi, quod eum ornasti, non sunt amici. [*Ita nos quoque *Einem nicht wollen.*] ℙ *Non nolle*, non recusare, non invitum esse. *Cic. Or.* 2, 18. Cum invitatus esset, ut eum, si vellet, audiret; cumque se non nolle dixisset, etc. *Id. Sull.* 26. Quos ego nominarem: neque ipsi nolunt: sed, etc. ℙ Non negat in illo *Varr.* ap. *Non.* 12, 54. Quod a rege munera eorum noluerit nemo accipere. ℙ]**Nolo*, ut alias *nego*, ubi v., *non videtur*, Gr. οὐ φημί, οὐ δοκεῖ, ex constanti et Gr. et Lat. loquendi more, quo negatio statim cum verbo ab initio posito coalescit, cum nostrae linguae in sequentibus demum verbis negationem inferant, ponitur non semel cum ellipsi verbi *velle. Cic. N. D.* 1, 7, 17. Tu autem nolo existimes, me adjutorem huic venisse, sed auditorem, et quidem aequum. — Loquendi autem hoc genus satis illustrarunt *Manut.* ad *Cic. Quint.* 26. *Gronov. Obss.* 4, 2. p. 258. *ed. Fr. Heusing.* ad *Nep. Dat.* 6. *Ruhnk. Rut. Lup.* 1, 13. p. 116. *ed. Fr. Beier.* ad *Cic.*

Off. 2. p. 197. *Heindf.* ad *N. D.* p. 17. et ad *Plat. Gorg.* §. 29.] ℙ Part. *Nolens* V. s. l.

NOLUNTAS, atis, f. *Enn.* ap. *Calpurn. Pison.* Vim tua noluntas facit imperiosa, vetando, Quem consul meruit, cum res bene gesta, triumphum. *Paul. Merula*, qui haec affert, et *Calpurnii* librum se vidisse testatur, addit, reperiri aliquoties in Glossariis Gallorum, et usurpari etiam ab *August. C. D.* 14, 6., sed ibi in opt. lib. *voluntas* legitur. Suspectus praeterea est eruditis *Ennii* versus, ut *Vossio de vitiis serm.* 3, 29., et liber *Calpurnii* adhuc MS. in biblioth. latet.

NOMADES, um, m. plur. Νομάδες, populi Africae, iidem Graece, qui Latinis *Numidae*, o in *u* mutato, qui stabiles sedes non habuere: a νέμω, pasco, quia saepe loca alia, atque alia petentes permutant pabulum, quod Graece νομή. *Sall. Jug.* 21. et *Plin.* 5, 3, 2. *Festus* sic scripsit, Numidas dicimus, quos Graeci Νομάδας, sive quod id genus hominum pecoribus negotiatur, sive quod herbis, ut pecora, aluntur. *Virg. A.* 4, 320. Libycae gentes, Nomadumque tyranni. ℙ *Nomades* etiam dicti sunt pop. in Scythia Europae, qui nunc *Tartari*, quorum vita omnis in pascendis gregibus habebatur. *Plin.* 4, 12, 26. ℙ *Nomades etiam dicti sunt populi in Arabia, teste *Plin.* 5, 6. ℙ Item in India. *Id.* 6, 17. ℙ Et in Aethiopia. *Id. ib.* 30. *B. A.* ℙ In singulari *Sil.* 5, 194. Erumpunt multusque Maces, Garamasque, Nomasque.

NOMAE, arum, f. plur. νομαί, ulcera serpentia, et carnem depascentia: a νέμω, pasco. *Plin.* 20, 9, 36. Compescere mala corporis, quae serpunt: nomas vocant. *Id.* 26, 8, 33. Folia contra ulcerum nomas, cum melle; et *ib.* 40. Ad nomas oris folium cum melle estur; et *ib.* 14, 87. Cohibere nomas. *Id.* 24, 19, 115. curare. *Id.* 23, 4, 46. repurgare. *Id.* 30, 13, 39. sanare. *Id.* 24, 16, 94. sistere. ℙ In singul. num. est *nome*, *es*, νομή. *Id.* 31, 8, 44. Dysentericis utilis est, etiamsi nome intestina corripit.

*NOMAEUS, a, um, adj. ad Nomas spectans, quae fuit urbs Siciliae, cujus meminit *Diodorus. Sil.* 14, 266. Comitata Nomaeis Venit Amastra viris. Vulgo male legitur *Nemaeis*. Al. leg. *Menaeis. B. A.*

[NOMAEUS, i, m. νόμαιος, pascualis, item legitimus. Est nomen propr. libert. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1013, 11. Nomaeus Neronis Aug. L. tabularius. *F.*]

NOMAS, ădis, m. et f. Νομάς, Numida. V. NOMADES. *Nomas versuta* ap. *Prop.* 4, 7, 45. est saga ex Numidia. ℙ Item Numidia. *Mart.* 8, 55. marmore picta Nomas; et 9, 76. De marmore omni, quod Carystos invenit, Quod Phrygia Synnas, Afra quod Nomas mittit.

*NOMASUS, i, oppidum Carnorum. *Paul. Diac.* 4, 38. *B. A.*

[NOME, es, f. νομή, pabulum, item distributio. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 731, 5. Julia Nome. ℙ *Nome* est etiam ulcer. V. NOMAE. *F.*]

NOMEN, inis, n. ὄνομα, vocabulum, quo singulae res appellantur, et noscuntur: a *nosco*, *novi*, ut *Fest.* docet. Sicut enim a *moveo*, *movi* est *movimen* inusit., unde *momen* per syncopen; ita a *nosco*, *novi* est *novimen*, et per syncop. *nomen. Cic. Inv.* 1, 24. Nomen est, quod unicuique personae datur, quo suo quaeque proprio et certo vocabulo appellatur. *Id. Fin.* 3, 1. Imponere nova novis rebus nomina. *Id. Tusc.* 3, 5. Qui haec rebus nomina posuerunt. (Adde *Virg. A.* 7, 63.) *Liv.* 1, 3., *Virg. A.* 1, 252. et *Quint.* 2, 1. Nomen alicui dare. *Pl. Stich.* 1, 2, 20. indere. *Ov. Met.* 5, 525. et *ib.* 9, 357. addere. *Gell.* 3, 16. facere alicui, *h. e.* imponere. *Cic. Or.* 1, 56. Appellare aliquem nomine. Sic *Colum.* 11, 1. *med.* Mancipia vincta per nomina quotidie citare debebit; et *Virg. A.* 11, 731. Nomine quemque vocans; et *ib.* 4, 674. morientem nomine clamat; et *G.* 4, 355. Stat lacrimans, et te crudelem nomine dicit. *Tac. A.* 1, 21. Ciere nomina singulorum. *Cic. Or.* 19. Theophrastus divinitate loquendi nomen invenit. *Id. Div.* 1, 17. Lituus ab ejus litui, quo canitur, similitudine nomen invenit; et *ib.* 2, 32. Ajus iste Loquens ajebat, et loquebatur, et ex eo nomen invenit; et *ib.* 1, 10. Aristolochia nomen ex inventore reperit. *Id. Phil.* 4, 2. Legio Martia ab eo Deo nomen traxit. *Caes. B. G.* 1, 13. Ut is locus ex calamitate populi R. nomen caperet. *Cic. Brut.* 62. Cui saltationi Titius nomen est. *Id. Tusc.* 4, 11. Eique morbo nomen est avaritia. *Id. Leg.* 2, 24. *extr.* Cantus, cui nomen neniae. *Ov. Fast.* 6, 139. Est illis Strigibus nomen. *Liv.* 1, 34. Puero ab inopia Egerio inditum nomen. *Id.* 1, 1. *f.* Cui parentes Ascanium dixere nomen. *Pl. Men.* 1, 1, 1. Juventus nomen fecit Peniculo mihi. *Id. Cist.* 1, 3, 6. Nam mihi est Auxilio nomen. *Id. Rud. prol.* 5. nomen Arcturo est mihi. (*Gell.* 15, 29. duos esse ait loquendi modos satis usitatos, *mihi nomen est Julio* (al. *Julius*) et *mihi nomen est Julii*. Tertium addit inusitatiorem ex *Pisone*: L. Tarquinium collegam suum, quia Tarquinium nomen esset, metuere. Hoc, inquit *Gell.*, proinde est, ac si dicas, *mihi nomen est Julium.* Sed *Julium*, et *Tarquinium* adjectiva sunt: et praeterea ap. *Gell.* in quibusd. MSS. habetur *Tarquinio.*) *Ov. Met.* 1, 168. Est via sublimis, etc. Lactea nomen habet. *Hor. Sat.* 1, 9, 3. quidam notus mihi nomine tantum; et *ib.*, 1, 7, 55. Voltejum nomine Menam; et *Virg. A.* 2, 166. minores Italiam dixisse, ducis de nomine, gentem; et *ib.* 210. Strophades Grajo stant nomine dictae. *Ov. Met.* 15, 96. At vetus illa aetas, cui fecimus aurea nomen. *Liv.* 1, 34. *med.* Urbem ingressi sunt, domicilioque ibi comparato, L. Tarquinium edidere nomen. *Auson. Idyll.* 2, 1. Nomen ego Ausonius, non ultimus arte medendi. Est qui leg. *nomine. Quint. prooem. l.* 1. *med.* Duo jam sub nomine meo libri ferebantur artis rhetoricae. ℙ [*Elegans hic commemorandum est dicendi genus idque frequens de fluviis, qui minores in majorem decurrentes, nomen amittunt, in nomen alterius perveniunt. *Lucan.* 1, 401. Hi vada liquerunt Isarae, qui gurgite ductus Per tam multa suo, famae majoris in amnem Lapsus, ad aequoreas nomen non pertulit undas. *Id.* 4, 23. Aufert tibi nomen Iberus; et 6, 375. Solus in alterius nomen cum venerit undae Defendit Titaresos aquas: quibus in locis omnibus v. quae laudavit *Cort.* ℙ Ejusdem generis sunt, quae de victis usurpantur, qui in nomen victoris, cui admiscentur, concedunt. *Tac. H.* 4, 64. Redisse vos in corpus nomenque Germaniae. V. *Cort.* ad *Sall. Jug.* 18. *extr.*] ℙ Aliquando refertur ad familiam, quia in ea unum nomen commune est multis. *Suet. Caes.* 83. C. Octavium in familiam nomenque adoptavit. *Plin. ep.* 8, 18. Domitius Afer, qui illos in nomen assumpsit; et *Tac. A.* 3, 30. Crispum C. Sallustius in nomen adscivit. ℙ Aliquando ad militiam: nam *dare*, *edere*, *profiteri nomen* est militiae onus subire, cum magistratui delectum habenti nomen suum edit citata juventus. *Liv.* 2, 24. Alius alium confirmare, ne nomina darent: patres militarent, patres arma caperent; et *infra:* Ne quis civem R. vinctum teneret, quo minus ei nominis edendi apud consules potestas fieret; et *mox:* Et qui aderant nexi, profiteri extemplo nomina. *Id.* 7, 4. Virgis caesi, qui ad nomina non respondissent, *h. e.* qui citati nomine, ut militiam capesserent, non apparuissent. *Quint. decl.* 3, 5. Festinarunt parentes ad nomen liberos mittere, *h. e.* ad militiam. *Tac. A.* 15, 48. Dare nomen in conjurationem. ℙ Translate. *Ter. Eun. prol. in.* Si quisquam est, qui placere se studeat bonis, In his poeta nomen profitetur suum. *Cic. Dom.* 44. *extr.* Quem in numerum ex multis Clodiis nemo nomen dedit, nisi aut egestate, aut scelere perditus. *Liv.* 1, 11. Plures inventi, qui propter ubertatem terrae, in Crustuminum nomina darent, *h. e.* colonos Crustumini se fieri vellent. ℙ Pertinet etiam ad forum, et accusationes. Nam *deferre nomen alicujus* dicitur, qui ad magistratum accedit, et rei cujuspiam nomen accusandi gratia defert: ipse vero magistratus *recipere*, cum accusationem admittit. *Cic. Verr.* 2, 2, 38. Pacilius quidam accedit: ait, si liceret, nomen absentis deferre se velle. Iste vero, et licere, et fieri solere, et se recepturum: itaque defertur. *Id. Rosc. Am.* 10. Nomen alicujus de parricidio deferre: ad eam rem aliquem accusatorem veterem comparare. ℙ Saepe dicitur de capite rationum, sive debita pecunia sit, sive credita, quia in tabulis rationum perscribitur nomen ejus, qui pecuniam accepit. Et *nomen* dicitur etiam ipsa pecunia credita. *Ascon.* in *Verr.* 2, 1, 10. Tituli debitorum nomina dicuntur, praesertim in iis debitis, in quibus hominum nomina scripta sunt, quibus pecuniae commodatae sunt. *Cic. Rosc. Com.* 1. *med.* Non conficit tabulas? immo diligentissime. Non refert parva nomina in codicem? immo omnes summas. Leve et tenue hoc nomen? HS CCCIƆƆƆ sunt. *Id. Quint.* 11. Qui tibi, ut ais, certis nominibus grandem pecuniam debuit; et *Verr.* 2, 1, 39. Hinc illae extraordinariae pecuniae redundarunt: hinc ratio cum Postumiis, multis nominibus: quorum in tabulis jus habet nullum; et *ib. f.* Si neque in tuas tabulas ullum nomen referres, cum tot ibi nominibus acceptum Curtii referrent. *Id. Att.* 6, 2. *med.* Nomen solvere; et *ib.* 16, 6. *f.* expedire, exsolvere. *Id. Planc.* 28. Hoc nomen, quod urget, nunc, cum petitur, dissolvere. *Id. Verr.* 2, 1, 10. Nomina sua exigere. *Liv.* 35, 7. Nomen transcribere in alium. *Pl. Cist.* 1, 3, 40. volo persolvere, Ut expungatur nomen, ne quid debeam. *Cic. Verr.* 2, 5, 7. *f.* Pecuniam sibi esse in nominibus: numeratam in praesentia non habere. *Petr. Sat.* 117. Habere in Africa trecenties sestertium, fundis, nominibusque depositum. ℙ *Nomina facere* est creditoris, qui pecuniam aut mercem alteri dat in diem soluturo, et debitorem sibi facit. *Cic. Fam.* 7, 23. Accepi Avianii litteras, in quibus hoc inerat liberalissimum, nomina se facturum, qua ego vellem die. *Sen. Ben.* 1, 1. Nomina facturi diligenter in patrimonium et vasa debitoris inquirimus. *Id. V. B.* 24. Nunquam magis nomina facio, quam cum dono. [*V. *Salmas. de Usuris* 6. p. 123 — 156. *de modo usur.* 10. p. 426 — 429. et 11. p. 472 — 475. *Miscell. Defens. pro Cl. Salmasio de variis obss. ad jus Att.* et *Rom. pertinentibus* 29. p. 751 — 759.] ℙ Aliquando est debitoris. *Cic. Off.* 3, 14. Emit homo cupidus tanti, quanti Pythius voluit, et emit instructos: nomina facit, negotium conficit. [*Ita *I. M. Heusing.* cum multis aliis ab ipso laudatis ad h. l.] Sunt qui putant vocem *Pythius* excidisse, legendumque *Pythius nomina facit:* qua ratione ad creditorem pertineret. [*Ita *Gronov.*, prob. *Graevio;* quorum sententiae accedunt *I. F. Heus.* et *Gernh.*, sed ita, ut in vv. *nomina facit*, *negotium conficit*, Pythii nomen intelligatur, non inculcetur. *Schütz.* leg. *ille* (npe Pythius) nomina facit: sed de hac familiaris sermonis negligentia, quam *F. Heus.* excusat exemplo *Caes. B. G.* 1, 18, 2., monitum est jam a *Schellero* in *Obss.*, pronomen person. interdum solere omitti. — Omnino sanus locus est, et ad creditorem vv. *nomina facit*, *negotium conficit*, referenda: at non propterea, quod *nomina facere* nonnisi de creditore dici possit, de quo v. infra, sed propter ipsam loci naturam, quae ita comparata est, ut neque sententia, quam continet, neque res, quae circumstant, neque sermonis elegantioris leges ad debitorem ista verba referri permittant, V. *Beier.*] ℙ Ceterum *nomina facere* per se significat nomina in codice perscribere, sive debiti sint, sive crediti. *Pompon. D.* 15, 1, 4. Ut etiam si nuda voluntate remiserit dominus, quod debuit, desinat servus debitor esse: si vero nomina ita fecerit dominus, ut quasi debitorem se servo faceret, cum debitor non esset, contra puto. [*Aliud exemplum laudat *Beier. l.* modo *c.* ex *Cic. Verr.* 2, 1, 36. ubi *nomen fecisse* dicitur, qui se debitorem fecit eo, quod in suo codice rationum nomine aliquo acceptum retulit; coll. *ib.* 39. *extr.* Similiter dicitur *scribere.* — Omnino hoc notandum, formulam *nomina facere*, ut recte *Ernest.* in *cl. Cic.*, nihil esse proprie, quam *nomina scribere*, *ponere.* Sic *Att.* 13, 14. Placeatne tibi, mitti ad Varronem, quod scripsimus. Etsi etiam ad te aliquid pertinet. Nam scito te ei dialogo adjunctum esse tertium. Opinor igitur consideremus, etsi nomina jam facta sunt, sed vel induci vel mutari possunt. Usu vero, ut in multis aliis, ad unam partem esse flexam hanc formam et saepius usitatiusque de creditore dictam.] ℙ *Nomen locare* est pecuniam accipientis, et ad solvendum se obligantis. *Phaedr.* 1, 16. Fraudator nomen cum locat sponsu improbo, Non rem expedire, sed mala videre expetit. Sed hic locus ab interpretib. mire vexatur. ℙ *Nomen* interdum ipsum debitorem significat. *Cic. Fam.* 5, 6. *f.* Meis rebus gestis hoc sum assecutus, ut bonum nomen existimer, *h. e.* debitor fidelis; et *Sen. Ben.* 5, 22. Lenta nomina, non mala, *h. e.* qui tarde solvunt, solvunt tamen. *Colum.* 1, 7. Optima nomina non appellando fieri mala, foenerator Alphius dixisse verissime fertur, *h. e.* etiamsi optimi sint debitores, si tamen diutius debitum exigere distuleris, negligentia pessimos fieri. *Sen. Ben.* 7, 29. Quaedam nomina bona lentus ac sapiens creditor fecit, qui sustinuit ac mora fovit. ℙ *Tria nomina habere* proprium est Romani hominis ingenui, et liberi: ut M. Terentius Varro, P. Claudius Pulcher, M. Numisius M. L. Agathopus, etc., nam servi unum tantum habebant, ut Tiro, Sosia, Stichus. *Juven.* 5, 126. si quid tentaveris unquam Hiscere, tanquam (al. *quamquam*) habeas tria nomina. Horum primum *praenomen*, alterum *nomen*, tertium *cognomen* dicebatur. Sed *nomen* cum dicimus, cognomen quoque intelligatur, oportet, inquit *Cic. Inv.* 2, 9. Praenomen distinguebat unum ab altero in eadem familia, ut *M. Tullius Cicero*, *Q. Tullius Cicero* fratres: nomen discernebat gentem a gente: cognomen familiam a familia. Nam *Ti. Claudius Nero* cum dicitur, significatur, Tiberium hunc fuisse e gente Claudia, et e familia Neronum. V. singula suis locis. Si qui convenirent in iisdem nominibus, addebatur ante cognomen ad discrimen, praenomen patris, et si opus esset etiam avi, et proavi, ut *C. Julius C. F. Caesar: L. Munatius L. F., L. N., L. Pron. Plancus* (ap. *Grut.* 439, 8.); quae leguntur *Cajus Julius Caji filius Caesar: Lucius Munatius Lucii filius, Lucii nepos, Lucii pronepos Plancus.* Addebatur aliquando agnomen ex rebus gestis, ut ap. *Reines. cl.* 6. *n.* 33. *P. Cornelius P. F. Scipio Africanus.* Aliquando ex adoptione, ut *P. Cornelius Scipio Africanus Aemilianus*, ap. *Vell.* 2, 4. et *Aurel. Vict. Vir. Illustr.* 58. h. e. filius L. Aemilii Pauli, in adoptionem genti Corneliae Scipionum datus, et ab Africani majoris filio adoptatus, quod et *Flor.* docet 2, 15., item *Q. Fabius Maximus Aemilianus*, qui cum item filius esset ejusdem Pauli, in gentem Fabiam adoptione transierat, quod *Liv.* tradit 45, 41. *extr.* et 44, 35. ℙ In appellando, et scribendo modo solum praenomen usurpabatur, ut *O Tite, si quid ego adjuro*, alloquitur *Ennius* T. Quintium Flamininum, ap. *Cic. Sen.* 1. Modo solum cognomen, ut *Cic. Lig.* 6. Scelus tu illud vocas, Tubero? Aliquando utrumque, ut *Cic. ib.* 1. Novum crimen, C. Caesar, etc., prout magis minusque notus erat is, de quo agebatur. Tria simul vel quatuor locum habent praecipue in inscri-

ptionibus, et historia, ubi ad notitiam distinctius designari homines opus est. Nonnunquam eorum ordo invertitur, et cognomen ante nomen ponitur, ut *C. Crispus Sallustius*, *Agrippa Menenius*, *Crassus Licinius*, *Nepos Cornelius*, *Cato Porcius*, et alia, quae congessit *Cortius* ad *in. Cat. Sall.* V. COGNOMEN. ¶ Nomen interdum dicitur de praenomine. *Cic. Mur.* 12. Quia in alicujus libris id nomen invenerant, putarunt, omnes mulieres, quae coemptionem facerent, Cajas vocari. ¶ Item de cognomine. *Id. Caecin.* 10. Sex. Clodius, cui nomen est Phormio. ¶ Metonymice ponitur pro persona. *Val. Fl.* 5, 118. nova dux accedere gaudet Nomina. *Sil.* 17, 492. Jamque ardore truci lustrans fortissima quaeque Nomina obit ferro. *Ov. Trist.* 2, 441. Nec minus Hortensi, nec sunt minus improba Servi Carmina; quis dubitet nomina tanta sequi? ¶ Ap. *Sil.* 13, 44. *nomen Ledae* est Helena Ledae filia. ¶ [*Ita saepius inservit *nomen* circumscribendo; ut ap. *Cic. N. D.* 3, 31, 78. Non enim ignoro, quanti ejus nomen putetis, i. e. quam carum vobis sanctumque sit providentiae nomen, i. e. providentia. Laud. *Heindf. Eurip. Phoen.* 1696. ubi Antigone, ὦ φίλτατον δῆτ', inquit, ὄνομα Πολυνείκους ἐμοί. Huc pertinet etiam illud, quod *Forc.* ad f. laudaverat, ita ut *nomen* pro *re* positum dixisset *Val. Cat. Dir.* 90. Dulcia rura valete, et Lydia dulcior illis, Et casti fontes, et felix nomen agelli. Adde *Sil.* 5, 161. Nomen Hiberi, i. e. Hiberus. ¶ Huc pertinet etiam solennis dicendi ratio, qua vocem *nomen* id, cujus est, per appositionis quoddam genus sequitur. *Virg. A.* 7, 717. infaustum interluit Allia nomen. *Sil.* 2, 177. et nobile nomen Eyrydamas. *Lucan.* 1, 311. sqq. Veniat longa dux pace solutus milite cum subito, partesque in bella togatae, Marcellusque loquax, et nomina vana Catones. *Id.* 6, 795. popularia nomina Drusos. *Sil.* 8, 255. sacrataque nomina Marti Scipiadas. *Lucan.* 9, 727. cunctis innoxia nomina terris — Dracones. *Auson. Epigr.* 17, 1. Laidas et Glyceras, lascivae nomina famae. *Sil.* 4, 186. celeberrima nomina bello Tiburtes Magios, Hispellatemque Metaurum. — Neque differt, quod Noster infra laudaverat, *Tib.* 3, 4, 61. nec fidum femina nomen: ubi *nomen* pro *re* positum dixit.] ¶ Pro familia, stirpe, gente. *Virg. A.* 6, 758. Illustres animas, nostrumque in nomen ituras. *Nomen Latinum*, *Romanum*, etc. est ipsa gens Latina, Romana. *Cic.*, *Liv.*, *Nep.*, *Sall.*, *Just.* etc. [*Saepius tamen singulari cum gravitate poni solet. V. *Brem.* ad *Nep. Hann.* 7, 3. inimicissimum nomini Romano Hannibalem, i. e. tanto odio Rom. populi impletum, quod nonnisi deleto etiam nomine Romano saturatum foret. Porro huc pertinent ista: *Lucan.* 7, 584. Caedunt Lepidos caeduntque Metellos, Corvinosque simul, Torquataque nomina, regum saepe duces, summosque hominum te, Magne, remoto. *Ov. Her.* 2, 112. femineum nomen, i. e. femina; ubi v. *Ruhnk.* et *ib.* 17, 60. a nostro nomine, h. e. a me ipsa. *Sil.* 14, 70. Quid referam Aeolio regnatas nomine terras? ubi v. *Drakenb.*] ¶ Saepe ponitur pro existimatione, fama. *Cic. Brut.* 67. Hujus magnum nomen in patronis fuit; et *ib.* 69. *extr.* Memoria quidem dignos perpaucos; verum qui omnino nomen habuerint, non ita multos fuisse. *Virg. A.* 2, 89. et nos aliquod nomenque decusque Gessimus. *Sil.* 13, 722. Mereri nomen immortale. *Ov. Met.* 3, 512. nomenque erat Auguris ingens. *Hor. Od.* 3, 9, 7. Multi Lydia nominis Romana vigui clarior Ilia. *Quint.* 6, 2. *extr.* Pervenire ad aliquod nomen ingenii. *Ov. Trist.* 2, 350. Nomen alicujus stringere, *h. e.* famam laedere. *Liv. prooem.* 1. Officere nomini alicujus. *Vell.* 2, 94. *extr.* Tanti nominis fama territus. [*Ita saepissime *nomen* cum significatu et respectu celebritatis dicitur ap. *Vell.* 2, 34, 4. clari nominis vir; et 2, 100, 5. nominis minoris vir; et 2, 112, 2. nominis celeberrimi viri; et 2, 103, 1. spes magni nominis: et al.] *Plin. ep.* 7, 20. Homines non nullius in litteris nominis. *Flor.* 3, 16. C. Gracchus homo sine tribu, sine nomine, *h. e.* ignobilis, ignotus, obscurus. *Virg. A.* 9, 343. multam sine nomine plebem. ¶ Hac ratione transfertur ad inanima. *Virg. G.* 2, 239. Nec Baccho genus, aut pomis sua nomina servat, *h. e.* suum saporem, et pretium. Sic *Cato R. R.* 25. Ne vinum nomen perdat. ¶ Saepe etiam pro causa, titulo, praetextu. *Cic. Verr.* 2, 5, 5. Nomine sceleris conjurationisque damnati, ad supplicium traditi. *Id. Fam.* 2, 1. Nomine negligentiae alicui esse suspectum. In *Epit. Livii* 47. *extr.* Praetores avaritiae nomine accusati. *Cic. Rosc. Com.* 14. An alio nomine, et alia de causa abstulisse? *Id. Agr.* 2, 6. Orbis terrarum domini constituerentur legis agrariae simulatione atque nomine. *Tac. A.* 14, 59. Decretae eo nomine supplicationes. *Vell.* 1, 5. Quo nomine non est mirandum, quod saepe illud usurpat, etc. *Cels.* 7, 26. n. 2. *med.* Idque eo nomine opus est, ne cum adduci uncus coeperit, calculus effugiat. *Cass.* ad *Cic. Fam.* 12, 12. *med.* Haec a te peto amicitiae nostrae nomine. *Cic. Fl.* 12. Classis nomine pecuniam imperatam queruntur. *Id. Att.* 6, 2. *med.* Is multis nominibus Graecos in eo reprehendit, quod mare tam secuti sunt. [*Plura suppeditat *Boettich. Lex. Tac.* p. 320.] ¶ *Meo*, *tuo nomine*, vice, verbis, propter. *Cic. Mur.* 33. Praesertim talis viri nomine rogatos; et *ib.* 26. Cum epulum Q. Maximus patrui sui nomine populo daret. *Caes. B. G.* 1, 18. *med.* Odisse suo nomine Caesarem, et Romanos, quod eorum adventu potentia ejus diminuta sit. Sic *Brut.* ad *Cic. ad Brut.* 1, 4. Cicero, vir optime, mihique merito et meo nomine, et reipublicae carissime. *Cic. Phil.* 1, 12. *med.* Mihi etiam, quo auctore te in iis rebus uti arbitrabantur, et gratias boni viri agebant, et tuo nomine gratulabantur. *Id. Cat.* 2, 6. *extr.* Manlius iste, credo, bellum populo R. suo nomine indixit. *Nep. Att.* 6. Neminem neque suo nomine, neque subscribens accusavit. *Cic. Mur.* 38. Neque isti me meo nomine interfici, sed vigilantem consulem de reipubl. praesidio demovere volunt. ¶ Nonnunquam nomen opponitur rei. [*Sic Gr. ὄνομα et ἔργον opponuntur, ut *Eurip.* 512. *Bailey.*] *Liv.* 7, 29. *med.* Campani magis nomen ad praesidium sociorum, quam vires, cum attulissent, etc. *Nep. Ages.* 1. Ut duos haberent semper reges, nomine magis, quam imperio. *Cic. Att.* 5, 15. Tantum me nomen habere duarum legionum exsilium. *Ov. A. Am.* 1, 740. Nomen amicitia est, nomen inane fides. ¶ [**Nomina* dicuntur etiam de affectibus, qui animum hominis commovent. Ita *Ov. Met.* 8, 464. In diversa trahunt unum duo nomina pectus, i. e. affectus maternus et sororius; et *Id. Her.* 8, 30. Instant officio nomina bina, i. e. quod vir es, et quod frater patruelis. — Venustum hoc loquendi genus ex utriusque linguae scriptoribus illustrarunt *Bentl.* ad *Hor. Od.* 3, 27, 34. et *Valken.* ad *Eurip. Phoen.* 415.] ¶ *Nomen commune* ap. *Cels.* 7, 18. et *generale* ap. *eund.* 5, 28. *n.* 11. est illud quod pluribus morbis convenit; quemadmodum hernia ap. Latinos significat eos omnes morbos, quos Graeci distinctis nominibus ἐντεροκήλην, ἐπιπλοκήλην, ὑδροκήλην appellant. ¶ Ap. grammaticos *nomen* est pars orationis, quae declinatur in casus. *Quint.* 1, 4 et 5., *Charis.*, *Prisc.*, etc. ¶ Antiquitus *nominus* pro *nominis* usurpatum in *vet. S. C.* ap. *Fabr.* p. 427. V. VENUS. ¶ [*Confund. *nomen* et *numen*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 1, 405. et 5, 344. *Burm.* ad *Virg. A.* 4, 94. et 5, 768. *Snakenb.* ad *Curt.* 7, 8, 13. — *Nomen* et *omen*. V. *Drakenb* ad *Liv.* 5, 34. et *Burm.* ad *Ov. Met.* 6, 448. — *Nomina* et *omnia*. V. *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* 2, 8. p. 166. *ed. Fr.* — *Nomini* et *homini*. V. *Snakenb.* ad *Curt.* 10, 6, 7.]

NOMENCLĀTĬO, onis, f. ὀνόμασμα, appellatio nominatim facta, recitatio nominis. *Q. Cic. Petit. cons.* 11. Illa altera pars petitionis, quae in populari ratione versatur, desiderat nomenclationem, blanditiam, assiduitatem, etc. *Colum.* 3, 2. *f.* Prudentis magistri est, ejusmodi nomenclationis aucupio, quo potiri nequeant, studiosos non demorari, *h. e.* recitatione nominum, quibus vites appellantur.

NOMENCLĀTOR, oris, m. ὀνοματολόγος, qui memoriter unumquemque nominatim vocare didicit: a *nomine calando*, id est vocando. *Cic. Att.* 4, 1. *med.* Ut nemo ullius ordinis homo nomenclatori notus fuerit, qui mihi obviam non venerit. *Sen. Ben.* 1, 3, *f.* Nomenclatori memoriae loco audacia est. *Id. ep.* 27. Nemo vetulus nomenclator, qui nomina non reddit, sed imponit, tam perperam tribus, quam ille Trojanos et Achivos, persalutabat; et *ep.* 1, 19. *f.* Habebis convivas, quos ex turba salutantium nomenclator digesserit. *Id. Ben.* 6, 33. *f.* Quid? tu istos libros, quos vix nomenclatorum complecti tur aut memoria, aut manus, amicorum existimas esse? V. FODIO. ¶ Ex his patet, duo praecipua fuisse nomenclatorum ministeria. Nam extra domum inserviebant prensationibus, ut candidati, iis suggerentibus, nomina civium scirent, quos nominatim in prensando compellare vellent: domi in compellandis nominatim iis, qui mane salutatum advenirent. ¶ Legitur et *nomenculator*, quod integrum est. *Mart.* 10, 30. Nomenculator mugilem citat notum. *Suet. Aug.* 19. Telephi servi nomenculatoris. Adde *Inscr.* ap. *Grut.* 599, 2. [*V. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 171.]

NOMENCLĀTŪRA, ae, f. nomenclatio, appellatio. *Plin. prooem.* 3. Sit quaedam in his nomenclatura quidem, sed mundi rerumque naturae, *h. e.* recitatio nominum locorum, oppidorum, fluminum, etc., quae in terra sunt. *Id.* 21, 9, 28. Sunt et alia genera, nominibus Graecis indicanda, quia nostris hujus nomenclaturae defuit cura.

NOMENTĀNUS, a, um, adj. ad Nomentum pertinens, quod est opp. in Sabinis supra Alliam fluvium, non longe ab Ereto: cujus meminere *Virg. A.* 6, 773., *Liv.* 1, 38. etc. Hinc *Nomentani*, *orum*, ejus cives, *Plin.* 3, 5, 9. et *Liv.* 8, 14. Nomentanus ager, *Plin.* 14, 4, 5. celebris ubertate vini, ut est ap. *Colum.* 3, 3. Nomentana vina, *Mart.* 13, 119. Eo loco villam habuere Atticus, Seneca, Martialis, ut est ap. *Colum. l. c.* et *Mart.* 6, 43. et alibi. ¶ *Nomentana via*, quae ab urbe Roma Nomentum, et Sabinos versus per Collinam portam ferebat. *Liv.* 3, 52. Via Nomentana, cui tunc Ficulensi nomen fuit, profecti, castra in monte Sacro locavere. *In *Liv.* 6, 20. ubi *portam Nomentanam* habet ed. *Drak.*, lectio edd. *Gronov.* et *Crevier.* est *Flumentanam*. *B. A.* ¶ *Nomentanus* fuit etiam cogn. R. a patria Nomento inditum, ut L. Cassius Nomentanus, cujus meminit *Hor. Sat.* 1, 1, 102. et 8, 11. et al. ¶ Scribitur et *Numentanus* et *Numentum*.

[NŎMĬMUS, i, m. νόμιμος, legitimus. *Inscr.* nuperrime reperta Venetiis, quae nunc ibidem servatur in *Mus. Lapid. Semin. Patriarch.* Soli sacrum Q. Bajenus Proculus pater nomimus. V. PATER. *F.*]

*NŌMĬNĀBĬLIS, e, adj. qui nominari potest. *Ammian.* 28, 4. *B. A.*

NŌMĬNĀLIS, e, adj. ad nomen pertinens. *Varr. L. L.* 7, 2. Ut enim ab Aemilio homines orti Aemilii, ac gentiles; sic ab Aemilii nomine declinatae voces in gentilitate nominali. ¶ *Nominalia*, *ium*, dies solemnis, quo puero imponebatur nomen. *Tert. Idol.* 16. Officia privatarum, et communium solemnitatum, ut togae purae, ut sponsalium, ut nuptialium, ut nominalium. V. LUSTRICUS.

NŌMĬNĀLĬTER, adv. nominatim, nominando. *Arnob.* 2, 80. Nominaliter annuere.

NŌMĬNĀTIM, adv. ὀνομαστί, nomen enunciando, nominando. *Cic. Att.* 11, 7. Ille edixit ita, ut me exciperet, et Laelium nominatim: quod sane nollem. Poterat enim sine nomine, re ipsa excipi; et *ib.* 7, 17. De quo senatus nominatim decrevit, ut statim mitteretur in Siciliam; et *ib.* 11, 6. Ut non nominatim, sed generatim proscriptio esset informata. *Id. N. D.* 1, 40. Obscenas voluptates non erubescens, persequitur omnes nominatim. *Id. Off.* 3, 16. Quidquid esset in praedio vitii, id statuerunt, si venditor sciret, nisi nominatim dictum esset, praestari oportere. *Nep. Milt.* 1. His consulentibus nominatim Pythia praecepit, ut Miltiadem sibi imperatorem sumerent.

NŌMĬNĀTĬO, onis, f. ὀνομασία, actus nominandi, appellatio. *Vitr.* 6. *extr.* Nec tamen ego, ut mutetur consuetudo nominationum aut sermonis, ideo haec proposui, sed ut ea non sint ignota, philologis exponenda judicavi. ¶ Saepe dicitur de ea, qua quis ad sacerdotium, aut auguratum nominatur. *Cic. Phil.* 13, 5. *f.* Paternum auguratus locum, in quem ego eum mea nominatione cooptabo. *Liv.* 26, 23. *extr.* Pontifex quia exacto anno mortuus erat, ideo nominatio in locum ejus non est facta. *Plin. ep.* 8, 3. Successi Julio Frontino principi viro, qui me nominationis die, per hos continuos annos, inter sacerdotes nominabat, tanquam in locum suum cooptaret. *Tac. A.* 6, 45. Aestimando cujusque detrimento quatuor progeneri Caesaris delecti, additusque nominatione consulum P. Petronius. ¶ Ap. *Varr. L. L.* 8, 52. *extr.* nominationes sunt vocabula, seu nomina, quibus res singulae nominantur. ¶ Apud rhetores *nominatio* est figura verborum, quae nos admonet, ut cui rei nomen aut non sit, aut satis idoneum non sit, eam nosmet idoneo verbo nominemus, aut imitationis, aut significationis causa: Imitationis hoc modo, ut majores rudere, et vagire, et mugire, et murmurare, et sibilare appellaverunt: Significandae rei causa, sic: postquam iste in rempubl. fecit impetum, fragor civitatis inprimis est auditus. Haec *Auct. ad Her.* 4, 31.

NŌMĬNĀTĪVUS, a, um, adj., ut Nominativus casus ap. grammaticos, qui et *rectus* dicitur. Usus est hac voce, praeter ceteros, *Varr.* l. 7. 8 et 9. *de L. L.* et *Petr. fragm.* p. 886. *Burm.* ¶ Idem *Varr.* nominativum pro nomine posuisse videtur, cum inquit *L. L.* 7, 33. Dicunt, debuisse omnes nominativos, et articulos habere totidem casus. Adde *ib.* 29.

NŌMĬNĀTOR, oris, m. qui nominat. *Ulp. Dig.* 27, 8, 1. Nec nominatores magistratuum ex hac causa tenebuntur, sed soli magistratus. Adde *lemma tit.* 7. *ejusd. lib.* quod est *De fidejussoribus*, *et nominatoribus*, *et heredib. tutor. et curat.*, h. e. qui nomina dederint, ex quibus tutores eligerentur.

[NŌMĬNĀTŌRĬUS, a, um, adj. qui ad nomina pertinet, vel nomina continet. *Impp. Arcad. et Honor. Cod. Theod.* 11, 28, 3. Ordinarii judices nominatorios breves absque ulla conscriptos fraude transmittant, *h. e.* quibus nomina continentur eorum, qui reliqua aerario debent. *F.*]

NŌMĬNĀTUS, a, um, part. a *nomino*, ὀνομασμένος, appellatus. *Cic. Off.* 3, 33. Atqui ab Aristippo Cyrenaici, atque Annicerii philosophi nominati omne bonum in voluptate posuerunt. ¶ Sumitur etiam pro celebrato. *Cic. Verr.* 2, 4, 12. Quid? illa Attalica, tota Sicilia nominata, ab eodem Hejo peripetasmata emere oblitus es? *Tert. Anim.* 13. Nominatiora pericula. *Plin.* 12, 9, 19. Vicina est Bactriana, in qua bdellium nominatissimum. ¶ *Nominatus* est etiam accusatus, delatus ad magistratum. *Suet. Caes.* 17. Inter socios Catilinae nominatus.

NŌMĬNĀTUS, us, m. idem ac nomen, seu res nominata. *Varr. L. L.* 9, 1. *med.* Ad nominatuum similitudines animadvertendas; et *paulo ante*: Quod inter se dissimiles habeant analogias nominatus. Ut similis sit nominatus, etc.

NŌMĬNĬTĀTUS, a, um, part. a *nominito*, saepe nominatus, *Inscr.* ap. *Mur.* 1522, 2. Viva Philema-

tium sum Aurelia nominitata, Casta, pudens, volgei nescia, feida viro.

NOMINITO, as, a. 1. frequent. a *nomino:* saepe nomino. *Lucr.* 3, 353. Suscipere hunc motum, quem sensum nominitamus. *Id.* 4, 48. Quae quasi membrana est, vel cortex nominitanda.

NOMINO, as, a. 1. ὀνομάζω, nomen impono, suo nomine appello, voco, nuncupo. *Cic. Amic.* 8. Amor enim, ex quo amicitia est nominata. *Pl. Most.* 3, 2, 97. quis nominat me? *Ter. Ph.* 5, 1, 12. meum nomen nominat. *Cic. Coel.* 18. Quorum partim nimia libertas in adolescentia, partim profusa luxuries, magnitudo aeris alieni, sumptus, libidines nominarentur; et *Caecin.* 18. Res ut omnes suis certis, ac propriis vocabulis nominentur. *Appul. Apol.* Nominate, quis ille fuerit, quem, etc. ¶ Interdum est, aliquem ad aliquem honorem deligere, seu praesentem sistere, nominare designandum. *Plin. ep.* 2, 1. Illo die, quo sacerdotes solent nominare, quos dignissimos sacerdotio judicant, me semper nominabat. *Suet. Claud.* 22. In cooptandis per collegia sacerdotibus, neminem nisi juratus nominavit. V. NOMINATIO. ¶ Item pro deferre ad magistratum, accusare. *Liv.* 39, 17. Si quisquam ad se deduxisset, nomenve absentis detulisset, qui nominatus profugisset, diem certum definituros, ad quem nisi citatus respondisset, absens damnaretur. Si quis eorum, qui tum extra terram Italiam esset, nominaretur, ei laxiorem diem laturos. ¶ Item pro celebrare, praedicare. *Cic. Arch.* 11. Praedicari de se, et nominari volunt omnes. ¶ *Nominare honoris causa*, formula est, qua utimur, cum honestos viros nominamus. *Cic. Rosc. Am.* 2. Sulla, quem honoris causa nomino. Eam autem usurpabant, ut docet *Manut.*, cum nesciebant, nominari, necne, aliquis vellet, ne nominando offenderetur. *Id. ib.* 6. Quas, ut aequum est, familias honestatis amplitudinisque gratia nomino. ¶ *Nominandi casus* idem est ac nominativus, ap. *Quint.*, *Varr.*, *Gell.*, etc. ¶ Part. *Nominans* ap. *Curt.* 6, 10. Num hodie dicerem causam, nullo me nominante? *Nominaturus* ap. *Suet. Tib.* 71. Monopolium nominaturus. *Nominandus* ap. *Curt.* 6, 10. Cum quaerenti socios vel falso fuerim nominandus.

NOMISMA. V. NUMISMA.

NOMIUS et Nomios, ii, et Nomion, onis, m. Νόμιος, et Νομιὼν, dictus est Apollo, a νέμω, pasco, juxta physicos, quia Sol, quaecumque terris nascuntur, pascit, seu vegetat: juxta poetas, quia coelo exsulans pavit pecus regis Admeti ad Amphrysum amnem, unde *Virg. G.* 3, 2. *Pastor ab Amphryso* dicitur. Sed *Cic. N. D.* 3, 23. scripsit, hunc Apollinem quartum fuisse, dictumque Nomionem a νόμος, lex. V. APOLLO. *Just.* 13, 7. narrat, Nomium filium fuisse Apollinis ex Cyrene filia Hypsei regis Thessaliae: Cyrenen ab Apolline raptam, perlatamque in Africam, in Cyram montem, ibi quatuor filios peperisse, Nomium, Aristaeum, Autochum, Argaeum.

NOMOS et Nomus, i, m. νομὸς, praefectura: videtur esse a νέμω, rego, praesum. *Plin.* 5, 9, 9. de Aegypto: Summa pars contermina Aethiopiae Thebais vocatur, dividitur in praefecturas oppidorum, quas nomos vocant, duodecim. *Trajan.* ad *Plin. ep.* 10, 23. Tu, ex quo nomo sit, notum mihi facere debes. Hic quoque de Aegypto loquitur. *Plin.* 5, 9, 9. Substituunt alios nomos, ut Heroopoliten. ¶ In musicis nomus est idem ac cantilena, seu modus certa lege compositus, νόμος enim Graece etiam legem Latine significat. *Suet. Ner.* 20. Nec ante cantare destitit, quam inchoatum absolveret nomon. Pleraeque editiones habent νόμον Graecis litteris.

NON, οὐ, οὐκ, adv. negandi, haud, minime, nequaquam. Omnibus verborum modis jungi solet, excepto imperativo, cui *ne* apponitur. [*Jungitur etiam imperativo. V. infra.] *Ter. Andr.* 1, 2, 15. Hoccine agis, an non? *Cic. Brut.* 67. Non erat abundans, non inops tamen: non valde nitens, non plane horrida oratio. *Quint.* 9, 1. In dicendo irasci, dolere, misereri, timere, non sunt figurae, non magis, quam suadere, minari, rogare. *Cic. Fl.* 22. Non est ita, judices, non est profecto. *Catull.* 14, 16. Non non hoc tibi, salse, sic abibit. *Ter. Ph.* 2, 1, 73. non non sic futurum est: non potest. *Cic. Har. resp.* 18. Non ignovit, mihi crede, non: nisi forte tibi ignotum putas, quod, etc. *Id. Att.* 8, 3. *med.* Eum si nunc sequor, quonam? cum illo non. *Sen. ep.* 102. *med.* Fama utique vocem desiderat: claritas non. *Id. Ben.* 7, 25. Non est ista admonitio, non: convicium est. *Virg. Cir.* 18. Non ego te talem venerarer munere tali: Non equidem. *Cic. Off.* 1, 11. Conservandi ii, qui non crudeles in bello, non immanes fuerunt. Al. leg. *nec immanes.* ¶ Si negationi praeponatur, affirmat, sed leviter, ut *nonnihil*, aliquid, *nonnullus*, *non nemo*, aliquis. Sic *Cic. Fam.* 2, 16. Moveo nonnullis suspicionem, velle me navigare: quod tamen fortasse non nollem, si possem ad otium. ¶ Si postponatur, plane, et omnino affirmat, ut *nihil non*, omnia. *Ov. Fast.* 3, 623. Multa tibi memores, nil non debemus Elisae. V. NIHIL. ¶ Sequente negatione una et altera, adhuc negat. [*V. quae de hoc loquendi genere dicta sunt in *nego*, *nemo*, cet.] *Cic. Att.* 9, 12. Non medius fidius prae lacrimis possum reliqua nec cogitare, nec scribere. Simile est illud *ejusd. Fam.* 5, 17. *extr.* Nullo loco deero neque ad consolandum, neque ad levandum fortunam tuam. ¶ *Unus non*, ne unus quidem. *Flor.* 2, 18. *extr.* Unus enim vir Numantinus non fuit, qui in catenis duceretur. ¶ Cum superlativis negantibus, aut vituperium, laudemve significantibus, interdum, per quandam urbanitatem, contrariam vim habere videtur. [*Quod cum vi quadam recte fieri docet *Gesn.* ad *Quint.* 1, 12, 18. quem laudat *ib. Spalding.*, coll. *Drak.* ad *Liv.* 30, 45, 5.] *Cic. Verr.* 2, 4, 66. Vidi enim vos in hoc non minime, cum testes dicerent, commoveri, *h. e.* valde. *Id. Par.* 5, 3. Cethegus, homo non probatissimus, *h. e.* valde improbatus. *Id. N. D.* 2, 17. Hic quam volet, jocetur Epicurus, homo non aptissimus ad jocandum, *h. e.* parum aptus. *Nep. Ages.* 8. Vestitu humili atque obsoleto, ut hominis non beatissimi suspicionem praeberet, *h. e.* pauperis. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 12. Etsi scio, non jucundissimum nuncium me vobis allaturum, *h. e.* tristissimum. ¶ Hac ratione inservit modestiae, et verecundiae. *Cic. Fam.* 1, 9. *in.* Et ego te auctore amicissimo et sapientissimo, et tu me consiliario fortasse non imperitissimo, fideli quidem, et benivolo certe, usus esses. *Id. Div. Verr.* 22. Sociorum querimoniae delatae ad hominem non inertissimum. ¶ Conjungitur eleganter cum quibusdam dictionibus *quod*, *quo*, *ut*, *nisi*, *vero*, *solum*, *modo*, *ita*, *fere*, *si*. *Cic. Or.* 39. Non quod sola ornent, sed quod excellant. *Id. Att.* 16, 15. *med.* Me non sane movet respublica; non quo sit mihi quidquam carius: sed desperatis etiam Hippocrates vetat adhibere medicinam. *Id. Caecin.* 20. *f.* Non quo sit servulus unus idem quod familia, verum quia, etc. *Id. Or.* 2, 87. Non ut aliquid pariat, verum ut ea, quae sunt orta et procreata, educet. *Cels.* 6, 1. Ad ea veniam, quae nonnisi in singulis partibus incidere consueverunt. *Ov. Trist.* 3, 12, 36. Nonnisi vicinas tutus ararit aquas. [*Plura v. in *Nisi.*] *Cic. Sen.* 9. Non vero tam isti, quam tu ipse nugator. *Id. Amic.* 15. Non enim solum ipsa fortuna caeca est, sed eos etiam plerumque efficit caecos, quos complexa est. [*Omittitur *etiam*, ut ap. Gr. οὐ μόνον ἀλλὰ, ap. *Tac. G.* 10. non solum apud plebem, sed apud proceres: cf. ap. *Liv.* 21, 59. 28, 19. 42. 32, 29. 37, 53. Omittitur etiam *sed*. *Tac. H.* 2, 27. Nec solum apud Caecinam, Fabii quoque Valentis cet. Cf. *Drak.* ad *Liv.* 22, 25, 7. 36, 35, 13. (*Boettich. Lex. Tac.* p. 321.) — Porro tenendum, *non solum* dici etiam pro *non solum non.* *Quint. Inst.* 11, 1, 56. in quibus non solum cantare, quod vitium pervasit, aut lascivire, sed ne argumentari quidem nisi mixtis: ubi, ne recentioris latinitatis nota agnosceretur, laudavit *Spalding*. *Cic. Or.* 1, 46. neque solum inscientiam meam, sed ne rerum quidem; et *Liv.* 5, 42. non mentibus solum consipere, sed ne auribus quidem.] *Cic. Att.* 16, 7. Tu id non modo non prohibebas, verum etiam approbabas. V. MODO. [*Nimirum *non* omitti non potest, ubi singula verba sibi opponuntur, ad quae particulae *non* — *sed* proprie pertinent. Ita *Matth.* ad *Cic. Mur.* 3, 8. Atque hoc non modo non laudari, sed ne concedi quidem potest; ubi v. quae plura laudantur. De formula *non modo* pro *non modo non*, quae ap. *Cic.* quidem fere semper ante *sed nequidem* adhiberi solet, V. *Spald.* ad *Quint.* 11, 1, 2. et *Zumpt.* in *Supplem.* p. 213. *Heindf.* ad *N. D.* p. 348. et quos laudat *Stallb.* ad *Ruddim.* 2. p. 361. *n.* 8. Hic notanda est etiam alia ellipsis, quam duriorem dicit *Boettich. l. l.*, qua *non* — *sed* (coll. *Drak.* ad *Liv.* 10, 6, 4. 28, 26, 7. 38, 22, 9.) et simpliciter *sed* positum est pro *non modo sed etiam.* *Tac. G.* 41. Hermundurorum civitas, fida Romanis: eoque solis Germanorum non in ripa commercium, sed penitus atque in splendidissima Rhaetiae provinciae colonia. *Ann.* 15, 58. ubi dicendam ad causam introissent *(non modo)* laetatum erga conjuratos, sed *(etiam)* fortuitus sermo et subiti occursus — pro crimine accipi. V. *Cort.* ad *Sall. Jug.* 10, 4. 21, 2. 33, 4. *Cat.* 18, 7. et quos laudat *Hess.* ad *Tac. G.* 15. At in his omnino notandum, quod Romani ita usu distinxerunt inter *sed etiam* et simplex *sed*, ut illud ponerent, si utrumque membrum pari esse vi vellent, hoc, si posteriori membro majorem quandam vim tribuerent, ita ut prae altero quasi emineret; hoc autem imprimis fiebat, si latius pateret, quam antegressum, idque eo contineretur. Ita *Kritz.* ad *Sall. Cat.* 18, 7. coll. *Heusing.* ad *Cic. Off.* 1, 44. *Brem.* ad *Nep. Cim.* 4, 1. *Goerenz.* ad *Cic. Leg.* 3, 11, 25. et ad 1, 14, 41. *Matth.* ad *Cat.* 3, 10, 24. et *Pass.* ad *Tac. G.* 15. *extr.*] *Cic. Verr.* 2, 4, 49. *f.* Simulacra perampla, sed non ita antiqua. [*Id. Brut.* 36, 137. Non ita multum dicendi laude procedere; et *mox*: non ita diserti homines; cf. *Leg.* 3, 11, 26. Pompejum — non ita valde probas. — Eodem modo dicitur *non tam.* *Cic. Brut.* 15, 58. quae nunc quidem non tam est in plerisque. *Fin.* 1, 1, 1. ibique *Goerenz.* Ceterum *non ita*, *non tam* idem est, quod *non sane*, *non admodum*, nostr. *nicht eben.*] *Id. Verr.* 2, 5, 71. Hominum nobilium non fere quisquam nostrae industriae favet. *Id. Or.* 2, 40. Non si Opimium defendisti, idcirco te isti bonum civem putabunt. [*Adde *Quint. Inst.* 4, 1, 5. *non quia* ista non per totam actionem sint custodienda, sed etc. ubi v. *Spalding.*] ¶ *Non si* adhibetur etiam, cum de obstinato cujuspiam animo sermo est, qui nulla conditione flecti possit: et valet *non*, *etiamsi.* *Liv.* 7, 10. Injussu tuo, imperator, extra ordinem nunquam pugnaverim, non si certam victoriam videam. *Sen. ep.* 59. *med.* Sapiens ad omnem incursum munitus et intentus, non si paupertas, non si luctus, non si ignominia, non si dolor impetum faciat, pedem referet. *Hor. Od.* 2, 14, 5. Non si tricenis, quotquot eunt dies, Amice, places illacrimabilem Plutona tauris. ¶ *Non* in illo *Varr. R. R.* 3, 9. *med.* Gallinae rusticae similes facie non his villaticis nostris, sed Africanis, etc. *Scal.* vult esse pro *non solum*, quia *Colum.* 8, 2. rusticam gallinam ait esse villaticae non dissimilem. Sic *Ulp. Dig.* 8, 2, 4. Invitum in servitutibus accipere debemus non eum, qui contradicit, sed eum, qui non consentit. Ita *Torrent.* ap. quem est *lex* 5., sed *Haloander* habet *non solum qui contradicit*, *sed et qui*, etc. ¶ Pro *nedum* esse videtur in illo *Cic. Agr.* 2, 9. Vix mehercule servis hoc eum suis, non vobis omnium gentium dominis, probaturum arbitrarer. ¶ Non possum non, non possum quin. *Cic. Or.* 2, 10. Non possum, quin exclamem. *Id. Att.* 8, 2. Non potui non dare. ¶ Aliquando *non* interrogando adhibemus pro *nonne?* [*ubi v.] *Cic. Quint.* 26. Quid haec amentia significat? non vim? non scelus? non latrocinium? non denique omnia potius, quam jus, quam officium, quam pudorem? *Id. Rosc. Com.* 2. Suarum perscriptionum adversaria proferre non amentia est? Adde *Verr.* 2, 4, 23. [*et *Quint. Inst.* 10, 1, 48. ubi *Spalding.* laudat *Goerenz.* ad *Cic. Leg.* p. 243. 285. Adde *Spald.* ad *Quint.* 11, 1, 50. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 9, 89. *Walch.* ad *Tac. Agr.* 32. qui laud. *Ernest.* docentem, *non* ita poni in progressione a minori ad majus. Hinc post *nonne*, quando rogatio pluribus membris constat, semper *non* ponitur. V. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 174. p. 704. *n.* 2. — Utrum conjunctivus an futurum sequatur, id quidem non a particula *non*, sed ex universa loci sententia pendet.] ¶ Raro pro *ne* in vetando utimur. *Pl. As.* 4, 1, 29. Suspiciones omnes abs se segreget: Neque illaec ulli pede pedem homini premat, Cum surgat; non in lectum inscendat proximum, Neque, etc. Alii plures pro *non in lectum* leg. *neque in lectum.* *Quint.* 1, 5, 50. hunc loquendi modum inter soloecismos enumerat. [*Hinc sunt, qui dicant, nusquam *non* pro *ne* dici posse. Ita *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* 2, 9. p. 167. *ed. Fr.* et quos ibi laudat. At nón desunt loci, in quibus *non* pro *ne* positum legitur, hoc quidem discrimine interposito, quod *non* semper sensu negativo, in rebus, de quibus certum est, ponitur; *ne* vetantis notionem involvit, atque ad cogitationem, consilium pertinet. V. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 166. p. 616. sq., coll. §. 173. p. 697. sq. *Hor. Sat.* 2, 5, 91. Non etiam sileas: ubi *Heindf.* haec laudat: *A. P.* 460. Non sit, qui tollere curet; et *Ep.* 1, 18, 72. Non ancilla tuum jecur ulceret ulla puerve. — Etiam cum imperativo: *Ov. A. Am.* 3, 129. Vos quoque non caris aures onerate lapillis, Quos legit in viridi decolor Indus aqua, Nec prodite graves insuto vestibus auro — Munditiis capimur; non sint sine lege capilli. *Id. Pont.* 1, 2, 105. At tu tam placido quam nos quoque sensimus illum, Judice pro lacrimis ora resolve meis. Non petito, ut bene sit, sed ut male tutius. Cf. *Frotsch.* ad *Rut. Lup.* 1 supra l. qui praeter *Heindf.* adire jubet *Schmid* ad *Hor. Ep.* 1, 18, 72. p. 401.] ¶ Redundat in illo *Liv.* 2, 45. Nolle inultos hostes, nolle successum non patribus, non consulibus. [*Noli credere! ¶ Quamvis *inhonestus*, *indignus*, *infrequens*, *inde-bitus*, etc. optime dicantur, interdum tamen optim- scriptores pro his *non honestus*, *non dignus*, *no- frequens* maluerunt. *Cic. Off.* 3, 25. Sic multa quae honesta natura videntur esse, temporibu- fiunt non honesta. *Virg. A.* 2, 144. miserere an- mi non digna ferentis. *Pollio* ad *Cic. Fam.* 1- 33. *f.* Duas non frequentes legiones Brutum ha- bere audio. *Cic. Top.* 26. Sic tibi nos ad i- quod quasi mancipio dare debuimus, ornament- quaedam voluimus non debita accedere. [*V. *Ruhn-* ad *Albin.* 145. — Hic commemorari posse videntu- etiam ii loci, in quibus *non* in unum verbum cu- sequenti quasi coalescere dicitur. *Spalding.* ad *Quin-* 11, 3, 12. In hoc igitur non contumaciter co- sentio; coll. 4, 2, 86. et 12, 1, 20.] ¶ Non a- jectivis solum, sed et substantivis aliquando app- nitur. *Cic. Acad.* 1, 11. Nec vero aut quod ef- ceret aliquid, aut quod efficeretur, posse esse n- corpus. *Modest. Dig.* 34, 1, 14. *f.* Quasi serv- tute praedii non possessori relicta. *Paul. ib.* 4 15, 7. Fulcinius dicebat, vi possideri, quoties

non dominus vi dejectus est. ₽ [*Confund. *non* et *ne*. V. *Spald.* ad *Quint. Inst.* 2, 14, 4. qui laudat *Drak.* ad *Liv.* 38, 38, 10. Adde *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 196. 387. — Ceterum saepe haec particula turbata est a librariis in Mss., ita ut male modo omitterent, modo adjicerent. V. *Spald.* ad *Quint. Inst.* 4, 2, 29. — Corrumpuntur etiam inter se *non* et *num*. V. *Gronov. obss.* 4, 11, 178. sq. p. 429. *ed. Fr.* et *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 321. Porro conf. videntur *non* et *novo*. V. *Wund. Varr. Lectt. praef.* p. 43. — Permut. *non* et *in*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 3, 156. 4, 366. 5, 121. — *Non* et *con*. *Id. ib.* 7, 598. — *Non* et *nec*. *Id. ib.* 2, 106. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 196. 387. — *Non* et *neve*. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 194. — *Non juste* et *injuste*. *Id. ib.* 2. p. 342. — *Non*, *quidquid* et *numquid*, *quod*. *Id. ib.* 2. p. 275.]

NONĂ, ae, f. Νῶνα, una ex Parcis. Latini *Nonam*, *Decimam*, et *Mortam* Parcas dixere, quod tempestivum tempus partus sit nono, et decimo mense, qui vero ante hoc tempus in lucem prodeunt, aut mortui nascantur, aut paulo post moriantur. *Gell.* 3, 16. ex *Varrone*, et *Caesellio*. V. MORTA.

NŌNACRĪNUS, a, um, adj. Arcadicus, a Nonacre monte. *Ov. Met.* 2, 409. in virgine Nonacrina Haesit, *idest* Callisto.

NONACRIS, is, f. Νώνακρις, mons Arcadiae, in Peloponneso, cum oppido olim cognomine, ex quo Styx aqua frigidissima, teste *Vitr.* 8, 3., emanat, quam Inferorum paludem fabulantur, ubi etiam Nonacrinum nemus. Adde *Plin.* 2, 103, 106. et 4, 6, 10. et *Sen. Q. N.* 3, 25.

NONACRĬUS, a, um, adj. ex Nonacre monte, vel ex Arcadia. *Ov. Fast.* 5, 97. Et matri, et vati paret Nonacrius heros, *h. e.* Evander. ₽ *Nonacria*, absolute est ipsa Atalanta. *Id. Met.* 8, 426. sume mei spolium, Nonacria, juris.

NŌNAE, arum, f. plur. πέμπτη, ἑβδόμη, dies quintus, vel septimus mensis. Erant dies septimus in Martio, Majo, Julio, Octobri, quintus in reliquis. Priores Nonae septimanae dicuntur a *Varr. L. L.* 5, 4., posteriores quintanae. ₽ Dictae sunt a *nonus*, quia a die V, vel VII inclusive, usque ad Idus, idest diem XIII, vel XV inclusive novem dies numerantur. Quidam putarunt, dictas esse a *novus*, quasi novae initium observationis, quia post novam lunam Nonarum die populares, qui in agris erant, confluebant in Urbem, accepturi causas feriarum a rege Sacrorum, scripturique, quid esset eo mense faciendum. Utrumque etymon adducit *Varro l. c.*, *Fest.* in *Nonae*, et *Macr. Sat.* 1, 15. *Cic. Fl.* 40. O Nonae illae Decembres, quae me consule fuistis! *Id. Quint.* 18. Nonis Februar. si Romae fuit. *Id. Fam.* 5, 2. A. d. tertium Non. Januar. cum agere coepisset, etc. ₽ Nonis conventus universae multitudinis vitandus existimabatur, quoniam populus Romanus exactis etiam regibus, diem hunc maxime celebrabant, quem natalem Servii Tullii existimabant: quia cum incertum esset, quo mense natus fuisset, omnes Nonas celebrabant. Veriti ergo, ne quid nundinis collecta universitas, ob regis desiderium, moveret, caverunt, ut a Nonis nundinae segregarentur. *Macr. Sat.* 1, 13. ₽ Aliam vero vitandarum Nonarum causam, eamque valde superstitiosam habuit Augustus, ut narrat *Suet. Aug.* 92. Observabat et dies quosdam, ne aut postridie nundinas quoquam proficisceretur, aut Nonis quidquam rei seriae inchoaret; nihil in hoc quidem aliud devitans, ut ad Tiberium scribit, quam δυςφημίαν nominis: sc. dissecta voce *non is* oritur, quo ire et omnino aliquid agere se prohibitum esse putabat. V. CAUNEUS. ₽ Nonarum, sicut calendarum, et iduum, dies copulendis nuptiis religiosi habebantur, idest devitandi; quia cum postridie eorum dierum dies ater esset, novam autem nuptam postridie, quam in domum viri venisset, rem divinam facere mos esset; cavendum erat, ne atro die id faceret. *Macr. cit. Sat.* 1, 16. *f.*

NŌNĀGĒNĀRĬUS, a, um, adj. qui nonaginta continet. *Plin.* 2, 15, 12. Motus stellae Martis nonagenarius, *h. e.* cum stella movetur nonaginta partibus, seu gradibus a sole distans. *Front. Aquaed.* 60. Nonagenaria fistula, *h. e.* quae facta est ex lamina habente nonaginta digitos latitudinis, antequam in rotundationem flecteretur. ₽ *Nonagenarius* in re militari videtur esse, qui nonagesimum locum obtinet, quasi proximus ut centurio sit, vel qui nonaginta militibus praeest. *Inscr.* ap. *Mur.* 806, 1. Ti. Cl*audius* Marinus nonagen*arius* *Classis* pr*aetoriae* Mis*enatis*, etc. [*V. *Veget.* 2, 8.]

NŌNĀGĒNI, ae, a, ἐννενηκοστὸς, adj. numerale distributivum, quod tamen et pro cardinali *nonaginta* adhiberi potest. *Plin.* 36, 13, 19. *n.* 2. Porticus ascenduntur nonagenis gradibus omnes. *Front. Aquaed.* 61. Fistula nonagenum quinum digitorum.

NŌNĀGĒSĬMUS, a, um, adj. ἐννενηκοστὸς, primus post octoginta et novem. *Cic. Sen.* 5. Isocrates quarto et nonagesimo anno scripsisse dicitur.

NŌNĀGĬES, adv. ἐννενηκοντάκις, nonaginta vices. *Cic. Verr.* 2, 3, 70. In alteras decumas ferme ad nonagies, etc.

NŌNĀGINTĂ, ἐννενήκοντα, nomen numerale cardinale, indeclinabile. *Cic. Sen.* 10. Hospes tuus Masinissa nonaginta annos natus. *Auson. ep.* 5, 5. Nonaginta dies sine te, carissime, traxi. Adde *Ecl. de ratione dier. ann.* 1. et 16. et *ep.* 7, 18.

*NONAGRĬA, ae, f. vetus nomen Andri insulae. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

NŌNĀLĬĂ sacra, quae Nonis fiebant in arce; quibus ferias primas menstruas, quae futurae essent eo mense, rex sacrorum praedicebat populo. *Varr. L. L.* 5, 4.

NŌNĀNUS, a, um, adj. *Nonani milites*, qui in nona legione erant, ut *vicesimani*, qui in vicesima. *Tac. A.* 14, 38. Quorum adventu nonani legionario milite suppleti sunt; et *ib.* 1, 23. *extr.* Ni miles nonanus minas interjecisset.

NŌNĀRĬUS, a, um, adj. qui fit nona hora, vel die, vel mense, etc. a *nonus*. Hinc *Nonaria meretrix*, quae circa nonam horam cellam aperit, et prostat. Hoc enim Romae usuvenisse testatur *vet. Schol.* ad illud *Persii* 1. *f.* Si Cynico barbam petulans nonaria vellat. Id autem ideo factitatum scribit, ne, si ante illud tempus ad eas accedi posset, matutina officia ab adolescentibus omitterentur.

NONDUM, adv. μήπου, adhuc non. *Pl. Pers.* 1, 3, 57. hic leno nondum sex menses Megaribus Huc est cum commigravit. *Cic. Off.* 2, 21. *f.* Nondum centum et decem anni sunt, cum de pecuniis repetundis a L. Pisone lata est lex. *Id. Fam.* 11, 28. Nondum satis constitui, molestiaene plus, an voluptatis attulerit. *Id. Div.* 2, 6. Nondum dico, quam haec signa nulla sint. *Caes. B. G.* 1, 12. Ad eam partem pervenit, quae nondum flumen transierat. ₽ In Cenotaph. Pisano C. Caesaris legitur *non dum* disjunctim: quod etiam *Manutio* placet.

NONGENTĒSĬMUS. V. NONINGENTESIMUS.

NONGENTI, ae, a, adj. ἐνναχόσιοι, novies centum. *Cic. Fl.* 37. Falcidius emerat sestertiis nongentis millibus. *Colum.* 5, 2. Quatuor millia et nongenti pedes. Al. leg. *noningenti*. *Varr. R. R.* 8, 49. Actus primus ab uno ad nongenta: secundus a mille ad nongenta millia. ₽ Etiam *nongentus*, *i*, qui ex nongentis est. *Plin.* 33, 2, 7. Decuriae quoque ipsae (*judicum*) pluribus discretae nominibus fuere, tribunorum aeris, et selectorum, et judicum. Praeter hos etiamnum nongenti vocabantur (*a numero opinor*) ex omnibus selecti ad custodiendas cistas suffragiorum in comitiis. Et divisus hic quoque ordo erat superba usurpatione nominum: cum alius se nongentum, alius selectum, alius tribunum appellaret.

NONGĒSĬMUS. V. NONIGESIMUS.

NŌNĬES, adv. novem vicibus: a *nonus*, ut *novies* a *novem*. *Inscr.* in Hadriani Aug. honorem ap. *Don. cl.* 2. *n.* 82. et *Mur.* 451, 1. Quod remisit decies novies centena millia N., etc. Verum cum eadem quaedam alia insolentiora admodum contineat, nullius videtur esse auctoritatis; praecipue cum in alia apud *Grut.* 10, 6., in qua de eodem eadem remittente sermo est, haec legantur: Remittendo sestertium novies millies centena millia N., et in nummo ejusd. Hadriani ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 6. p. 478. Reliqua vetera HS. novies mill. abolita. Fatendum tamen est, *nonies* legi in *Not. Tir.* p. 100. Quinquies, sexies, septies, octies, nonies, decies. Quae quidem adverbia cum ex nomine numerali *quinque*, *sex*, *septem*, etc., minime vero ex ordinali *quintus*, *sextus*, *septimus*, etc. deriventur, apparet etiam *novies* a *novem*, non *nonies* a *nonus* esse derivandum.

NŌNĬGĒSĬMUS et Nongesimus, syncope pro nongentesimus (ut *octigesimus* pro *octingentesimus*) agnoscuntur a *Prisc.* in *Lib. de ponderib.* p. 1353.

NŌNINGENTĒSĬMUS et Nongentesimus, a, um, adj. novies centum continens. Agnoscuntur a *Prisc. l. c. in v. praec.*

NŌNINGENTI. V. NONGENTI.

NŌNINGENTĬES et Nongenties, adv. novies centies. *Vitr.* 1, 6. *med.* Hujus octava pars est ter millies mille, et noningenties trigesies septies mille, et passus quingenti, *h. e.* 3,937,500.

NŌNĬUS Marcellus grammaticus scripsit opus de varia significatione verborum, distinctum in XIX. capita. Posterior *Appulejo* est: ipsum enim non semel affert inter ceteros Latinos scriptores. Sub exitum secundi a Chr. n. saeculi obiisse videtur; cum neminem scriptorum, qui postea vixerit, in opere suo laudet. Ceterum plerumque antiqua sectatur, delectaturque plurimum *Accio*, *Pacuvio*, *Naevio*, *Plauto*, et his similibus. Saepe tamen delirat in vocum interpretationibus: quod jam viri docti observarunt. ₽ Alius et multo antiquior est *Nonius*, poeta comicus, qui ob similitudinem litterarum cum *Novio* commutatur. ₽ *M. Nonius Suffenas, Cretae et Cyrenarum propraetor, cum Cicero in Cilicia esset. *Cic. Att.* 6, 1. ₽ Nonium Asprenatem meminit *Suet. Aug.* 43. Nonium Strumam *Catull.* 52, 2. *Plin.* 37, 6. *B. A.*

NONNA. V. NONNUS.

NONNĔ, [*particula affirmativis, quae dicuntur, interrogationibus inserviens. V. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 352. p. 305. Cf. etiam *Ramsh. Gr. Lat.* §. 174. 2. et *n.* 1. 2. Ponitur et in directa, et in indirecta oratione.] *Cic. Tusc.* 5, 12. Cum esset ex eo quaesitum, Archelaum Perdiccae filium nonne beatum putaret. *Id. N. D.* 3, 37. Nonne animadvertis, quam multi salvi pervenerint? *Id. Caecin.* 13. Te dejectum debeo intelligere, etiamsi tactus non fueris: nonne? et *Coel.* 14. *med.* Nonne te, si nostrae imagines viriles non commovebant, ne progenies quidem mea, Q. illa Claudia, aemulam domesticae laudis in gloria muliebri esse admonebat? *Prop.* 2, 25, 9. Lynceu, tune meam potuisti tangere curam? Perfide, nonne tuae tunc cecidere manus? *Gell.* 17, 8. Verbero, nonne is curriculo, atque oleum petis? *h. e.* quare non, quin.

NONNĬHIL. V. NIHIL.

*NONNŪLA, ae, f. rete ad capiendas aves. V. *Gloss. Isid. B. A.*

NONNULLUS, a, um, adj. aliquis, quidam. [*V. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 159. p. 574. sq. coll. *ib.* §. 205. p. 981.] *Ter. Ad.* 1, 2, 68. Aeschinus Nonnullam in hac re nobis facit injuriam. *Cic. Mur.* 20. Tuum consilium nonnulla in re emendare possum. *Id. Acad.* 4, 22. Sunt inter illos nonnulla communia. *Caes. B. G.* 7, 37. Esse nonnullo se Caesaris beneficio affectum. *Pl. Capt.* 1, 1, 23. Quod mihi ne eveniat, nonnullum periculum est. *Plin. ep.* 7, 20. Homines nonnullius in litteris nominis. *Nep. Ages.* 8. Quae res nonnullam afferebat deformitatem. *Id. Cim.* 2. Nonnullae insulae defecerant. *Caes. B. C.* 1, 13. Nonnulla pars militum domum discedit, reliqui ad Caesarem perveniunt; et *ib.* 24. Nonnullae cohortes in agmen Caesaris, aliae in equites incidunt. *Hirt. B. Alex.* 62. Nonnullae civitates rebus Cassii studebant, plures Marcello favebant. ₽ *Nonnulli*, quidam, ἔνιοι. *Nep. Paus.* 5. Cum eodem nonnulli dicerent inferri oportere, quo, etc. *Caes. B. G.* 1, 26. Nonnulli inter carros tragulas subjiciebant. *Sall. Cat.* 23. Nonnulli ficta haec existumabant. ₽ Scribitur et *non nullus* divisim.

NONNUNQUAM, adv. ἐνίοτε, ποτὲ, interdum, aliquando. *Cic. Vat.* 2. Cum in hac civitate oppugnatio soleat nonnunquam, defensio nunquam vituperari. *Caes. B. G.* 1, 8. *extr.* Nonnunquam interdiu, saepius noctu, si perrumpere possent, conati. *Cic. Fam.* 5, 8. Quaedam pestes hominum et te nonnunquam a me alienarunt, et me aliquando immutarunt tibi.

NONNUS, i, m. et Nonna, ae, f. nomen est reverentiae et gravitatis, quo majores, et praecipue monachi et monachae cadente Latinitate vocati sunt; hinc etiamnum Itali *nonno* et *nonna* dicunt avum et aviam: vocem Aegyptiacam putat *Jablonskius* in *Lex. Aegypt. Hieron. ep.* 117. *n.* 6. Quae in adulationem tui, sanctum et nonnum coram te vocant; cum se paululum averterint, portentuosum ridebunt maritum. *Id. ep.* 22. *n.* 16. Quia maritorum expertae dominatum, viduitatis praeferunt libertatem, castae vocantur, et nonnae, et post coenam dubiam Apostolos somniant. ₽ Est etiam idem ac nutritor, educator. *Inscr.* ap. *Zaccaria Stor. lett. d' Italia* T. 9. p. 492. D. M. S. Aureliae Justinae alumnae fecerunt nonni sui. Alia ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 252. P. Pescinnius Chrestio Alumnus Clodiae Asthiochae (lege *Astiochae*) nonnae suae fecit. ₽ Est item cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 527, 2. et 533, 2. Julia nonna. [*Hunc locum, quem Noster paucissimis absolvisset, plurimis auxit atque emendavit *F.*] ₽ *Nonnus, Panapolites, poeta Christianus, scripsit carmine Graeco paraphrasin Evangelii Johannis, itemque Dionysiaca; quorum utrumque hodie exstat. Sub Theodosio Imperatore eum floruisse arbitratur *Voss. de Poet. Graec.* p. 791. *B. A.*

NONNUSQUAM, adv. in aliquo loco. *Plin.* 14, 19, 24. Nonnusquam vini faece, acetove condiunt. *Id.* 36, 22, 49. Silices quibusdam in locis rubentes, nonnusquam vero et albi.

NONOEŎLAE vocantur papillae, quae ex faucibus caprarum dependent. Ita *Festus*. At *Scal.* legend. putat *naevolae*.

NON PRĬDEM, aeque et recte, et frequenter dicitur, ut jam pridem, quam pridem. *Festus*.

NŌNUNCĬUM, novem unciae, ut *teruncium* tres. *Festus*.

NŌNUS, a, um, adj. ἔνατος, primus ordine ab octavo. *Cic. Somn. Scip.* 5. Summus coeli stellifer cursus acuto et excitato movetur sono: gravissimo autem hic lunaris atque infimus: nam terra, nona, immobilis manens, etc. *Hor. Sat.* 2, 7, 118. acce-des opera agro nona Sabino. ₽ *Nona*, nempe *hora*, est tertia ante occasum solis, erat finis ferme actionum forensium, et laborum urbanorum, tempus balnei, vel coenae, aut coenae proximum. *Mart.* 4, 8. Imperat exstructos frangere nona toros. *Hor. Ep.* 1, 7, 70. ignovisse putato Me tibi, si coenas hodie mecum. Ut libet. Ergo Post nonam venies.

NŌNUSDĔCĬMUS, a, um, adj. decimusnonus. *Tac. A.* 13, 6. Nonodecimo aetatis anno. Adde *Auct. dial. de Or.* 34. *extr.* et *Inscr.* ap. *Grut.* 449, 7.

NŌNUSSIS, is, m. nummus, qui novem asses valebat: pro *nonassis*, ut *decussis*, qui decem. *Varr.*

L. L. 4, 36. Ab tribus assibus tressis, et sic proportione usque ad nonussis.

*NORA, orum, Νῶρα, Νῶρα, Sardiniae oppidum, hodie Nori. Ant. Itin. V. Norensis, ubi pro Noram legendum Nora, pluraliter. ¶ Item opp. Phrygiae, cum castello, Lycaoniae Cappadociaeque conterminum. Nep. Eum. 5. Castellum Phrygiae, quod Nora adpellatur: ubi v. Nora potest esse nominativus singularis, obstantibus tamen Strabone atque Plutarcho. B. A.

*NORBA, ae, f. opp. Lusitaniae, cujus meminit Ptolemaeus, dictum colonia Norbensis, cognomento Caesariana, a Plin. 4, 21. (al. 22.) qui situm id inter Tagum Anamque flumina narrat. ¶ Item aliud, in Latio, quod et Norbe audit Plin. 3, 5. V. in Norbanus, a, um. B. A.

[NORBANENSES, ium, m. plur. incolae urbis in Calabria, quae Norba vocabatur. Plin. 3, 4, 16. Calabrorum mediterranei Norbanenses, etc. F.]

NORBANUS, a, um, adj. ad Norbam pertinens, quod fuit oppidum Latii, colonia Romanorum, in Volscis, inter Signiam, Setiam, et Coram, ad radices montium: cujus populi Norbani Plinio 3, 5, 9. et Liv. 8, 1. et 27, 10. et Norbanus ager, Id. 8, 19. Ipsius oppidi mentio fit ab eod. 2, 34. et 7, 42. et 32, 2. ¶ Fuit etiam cogn. R. [in gente Vibia, ut probat B. Borghesius Dec. num. 10. n. 10., a patria Norba fortasse deductum, F.] ut C. Norbanus ap. Cic. Or. 2, 21. etc.

[NORBENSIS, e, adj. ad Norbam pertinens, Lusitaniae urbem ad Tagum fluv., ubi nunc Brozas. Plin. 4, 22, 35. Colonia Norbensis Caesariana cognomine. Inscr. ap. Mur. 1064, 5. Cocceja Celsi filia Severa Norbensis. F.]

*NOREIA, ae, f. Νωρήεια, opp. Carnorum. Plin. 3, 19. ¶ Aliud, in Norico. Caes. B. G. 1, 5. ubi Metaphrast. Graec. Νωρήϊα vertit. Adde Tab. Peut. ¶ Non desunt qui arbitrantur, utrumque unum idemque oppidum fuisse. B. A.

[NORENSIS, e, adj. ad Noram pertinens, Sardiniae urbem, nunc Nori. Cic. fr. or. pro Scauro ap. Severian. de syntom. rhet. Bostarem igitur quendam Norensem fugientem e Sardinia Scauri adventum. ¶ Norenses, ium, absolute sunt incolae illius urbis. Cic. fr. or. pro Scauro (ed. A. Maio) 13. Cum agerent parentalia Norenses omnes. Adde Plin. 3, 7, 13. F.]

NORICUM, i, n. Noricorum regio. Tac. H. 1, 70. Paulum cunctatus, num Rhaeticis jugis in Noricum flecteret. V. v. sq.

NORICUS, a, um, adj. ad Noricum pertinens. Tac. A. 2, 63. Transgressus Danubium, qua Noricam provinciam alluit. Caes. B. G. 1, 5. Noricus ager. ¶ Noricum ferrum laudatur a Plin. 34, 14, 41. Hinc Hor. Epod. 17, 70. ense pectus Norico recludere. Rut. Itin. 1, 351. Occurrit chalybum memorabilis Ilva metallis, Qua nihil uberius Norica terra tulit. Ov. Met. 14, 712. Durior et ferro, quod Noricus excoquit ignis. Mart. 4, 55. Saevo Bilbilin optimam metallo, Quae vincit Chalybasque, Noricosque. ¶ Norici, orum, populi, quorum regio Danubium fluv. a septentrione, Aenum fluv. ab occidente, Alpes Noricas a meridie, et montes Cetios ab oriente habet. De ea sic Plin. 3, 24, 27. A tergo Carnorum, et Iapydum, qua se fert magnus Ister Rhaetis junguntur Norici. Oppida eorum Virunum, Celeja, Teurnia, Aguntum, Vianiomina, Claudia, Flavium Solvense. Noricis junguntur lacus Peiso, deserta Bojorum: jam tamen colonia D. Claudii Sabaria, et oppido Scarabantia Julia habitantur.

NORMA, ae, f. κανών, γνώμον, πῆχυς, instrumentum fabrorum duabus regulis constans, inter se ab uno capite coagmentatis, Latinae litterae L. figuram, vel Graecae Γ, et rectum angulum referentibus. Ea exiguntur anguli, an recti sint. Fuit inventum Theodori Samii, ut Plin. 7, 56, 57. docet. Vitr. 7, 3. med. Uti longitudines ad regulam et lineam, altitudines ad perpendiculum, anguli ad normam respondentes exigantur. Plin. 36, 22, 51. Structuram (parietis) ad normam et libellam fieri, et ad perpendiculum respondere oportet. V. LIBELLA. Rationem normae deformandae, a Pythagora inventam, tradit Vitr. 9, 2. Si sumantur, inquit, regulae tres, e quibus una sit pedes tres, altera pedes quatuor, tertia pedes quinque; haeque regulae inter se compositae tangant alia aliam suis cacuminibus extremis, schema habentes trigoni, deformabunt normam emendatam. ¶ Metaphorice est regula, praescriptio, ratio, lex. Cic. Or. 3, 49. Nec sunt haec rhythmicorum, aut musicorum acerrima norma dirigenda. Id. Mur. 2. Cato vitam ad certam rationis normam dirigens, et diligentissime perpendens momenta officiorum omnium. Id. Amic. 5. Nunquam ego dicam, Fabricium, Curtium, Coruncanium ad istorum (Stoicorum) normam fuisse sapientes. Id. Leg. 2, 24. Natura norma legis est. Id. Acad. 4, 46. Fontem omnium bonorum in corpore esse: hanc normam, hanc regulam, hanc praescriptionem esse naturae. Id. Or. 2, 42. Norma juris. Hor. A. P. 72. loquendi. Gell. 3, 3. judicii. Val. Max. 4, 3. n. 5. M'. Curius exactissima norma Romanae frugalitatis. Plin. ep. 9, 26. med. Demosthenes ipse, illa norma oratoris et regula, num se cohibet?

NORMALIS, e, adj. κανονικός, ad normam directus. Quint. 11, 3. med. Sinistrum brachium eo usque allevandum est, ut quasi normalem angulum faciat. Manil. 2, 289. Normalis virgula, h. e. norma ipsa. Aggen. in comment. in Frontin. p. 53. Goes. Normales rigores.

NORMALITER, adv. κανονικῶς, ad normam. Hyg. de limit. p. 168. et 176. Goes. ¶ Ammian. 20, 3. f. de luna: E regione vero cum normaliter steterit contra, lumine pleno fulgebit, i. e. ad regulam, ad libellam.

NORMATIO, onis, f. ad normam directio. In fr. de limit. p. 217. Goesii.

NORMATURA, ae, f. normatio. Innoc. de casis litter. p. 221. Goesii.

NORMATUS, a, um, part. ab inus. normo: ad normam directus. Colum. 3, 13. f. Mediae parti, qua regulae committuntur, illam ciconiam infiximus, ut tanquam suppositae basi, ad perpendiculum normata insisteret.

[NORMULA, ae, f. dimin. normae. Not. Tir. p. 119. Norma, normula. F.]

NORTIA, ae, f. Volsiniorum Etruriae urbis Dea, quae eadem fuit ac Tyche, seu Fortuna. Capell. 1, 21. Quam alii Sortem asserunt, Nemesimque nonnulli, Tychenque quamplures, aut Nortiam. Liv. 7, 3. Volsiniis quoque clavi indices numeri annorum fixi in templo Nortiae Etruscae Deae. Tert. Apol. 24. Faesulanorum Ancharia, Volsiniensium Nortia, Ocriculanorum Valentia, etc. Juven. 10, 74. si Nortia Tusco Favisset, h. e. Sejano Volsiniensi. Inscr. ap. Spon. Miscell. ant. p. 90. Nortia, te veneror, lare cretus Vulsiniensi. Alia ap. Reines. cl. 1. n. 131. Magnae Deae Nortiae. Alia ap. Don. cl. 1. n. 150. Primitivus Deae Nortiae servus actor. ¶ Ap. Tert. l. c. quidam perperam leg. Mursia, vel Nersia, vel Nurtia. [*Plurima adjecit F.]

NOS, nostrum, etc. V. EGO.

NOSCENTIA, ae, f. cognitio, notitia. Quidam tribuunt Symmacho ep. 4, 9. et 6, 11. Sed utroque loco alii leg. notitia.

NOSCIBILIS, e, adj. γνωστός, qui nosci potest. Tert. ad Scapul. 2. extr. et August. Trin. 9, 5. et 12.

NOSCITABUNDUS, a, um, adj. noscitans, agnoscens. Gell. 5, 14. Deinde sensim atque placide, tanquam noscitabundus, ad hominem accedit.

NOSCITO, as, avi, atum, a. 1. διαγινώσκω, frequent. a nosco, et idem ferme valens. Liv. 3, 38. med. Circumspectare omnibus fori partibus senatorem, raroque usquam noscitare. Id. 22, 6. Facie quoque noscitans. Plin. ep. 6, 20. med. Alii parentes, alii liberos, alii conjuges vocibus requirebant, vocibus noscitabant; et Catull. 61, 221. Sit suo similis patri Manlio, et facile insciis Noscitetur ab omnibus. [*Tac. H. 2, 12. Primo impetu caesi disjectique montani, ut quibus temere collectis, non castra, non ducem noscitantibus, neque in victoria decus esset, neque in fuga flagitium.] ¶ In illo Pl. Trin. 4, 2, 21. Loca contemplat, circumspectat sese, atque aedes noscitat: noscitare est explorare, noscere conari. Simile est illud Virg. A. 7, 283. Supposita de matre nothos furata creavit, h. e. creari fecit, ut et Macr. interpretatur Sat. 6, 6. Geminum vero illud ejusd. Cist. 4, 2, 14. Nunc vestigia, si qua sunt, noscitabo.

NOSCO, is, ovi, otum, a. 3. γινώσκω, cognosco, cognitum habeo, notitiam alicujus rei habeo, scio: a verbo Graeco allato. Praeteritum novi saepe pro praesenti usurpatur, ut odi, memini. Saepe etiam syncopen patitur, ut nosti, noram, nosse, norim, etc. Quin et nomus pro novimus dixisse Ennium, testatur Diomed. 1, 382., quod et Voss. de Gramm. 5, 39. extr. observat. Pertinet autem tum ad mentem, tum ad omnes sensus corporis. Cic. Tusc. 1, 22. Hanc habet vim praeceptum Apollinis, quo monet, ut se quisque noscat. Cum igitur, nosce te, dicit, hoc dicit, nosce animum tuum. Ter. Ad. 5, 4, 8. Id esse verum, ex me, atque ex fratre cuivis facile est noscere. Id. Andr. 4, 4, 50. Novi rem omnem. Id. Hec. 3, 4, 25. At non novi hominis faciem. Pam. faciam ut noveris. Id. Heaut. 2, 3, 7. vesperascit, et non noverunt viam. Id. Andr. 5, 4, 32. Phania illic frater meus fuit. Si. noram, et scio. Catull. 68, 140. Noscens omnivoli plurima furta Jovis. Cic. Pis. 13. f. Quisquam vos consules putet, qui non leges, non instituta, non jura noritis? Plin. 23, 6, 57. Vulgus novit perficere coria. Id. 13, 4, 9. Pomum sapore ferino, quem ferme in apris novimus, h. e. sentimus. Cic. Fam. 7, 28. Ut ibi esses, ubi nec Pelopidarum, nosti cetera. (Formula qua utimur, cum quippiam reticemus, quod notum est. Adde Fin. 2, 22. et Plin. ep. 3, 9. med.) Id. Rosc. Am. 20. f. et Balb. ad Cic. post ep. 8. l. 9. ad Att. Si ego hos bene novi. Virg. G. 2, 108. Nosse quot Ionii veniant ad litora fluctus. Tac. Agr. 5. Noscere provinciam, nosci exercitui, h. e. ab exercitu. [*V. Walch. ad h. l.] Sic Ov. Trist. 1, 5, 29. nec noscitur ulli, Agminibus comitum qui modo cinctus erat. Id. Met. 14, 153. nullique videnda, Voce tamen noscar. Stat. Th. 9, 357. miserae nimium noscenda parenti Parma natat. Tac. G. 30. Audire praepositos, nosse ordines. Pl. Amph. prol. 104. vos novisse credo, ut sit pater meus. Ter. Ph. 2, 1, 35. Unum cognoris, omnes noris. ¶ Nosse de facie. Cic. Pis. 82. extr. Virtutem tu ne de facie quidem nosti. ¶ Nosse animum alicujus. Ter. Heaut. 3, 3, 9. novi ego Amantium animum: advertunt graviter quae non censeas. ¶ Nosse causam, excusationem, est interdum probare, et admittere, agnoscere. Pl. Truc. 2, 1, 13. Nunquam amatoris meretricem oportet causam noscere, Quin, ubi nil det, pro infrequente eum mittas militia domum. Cic. Att. 11, 7. med. Quod te excusas, ego vero et tuas causas nosco, etc. Id. Fam. 4, 4. Illam partem excusationis nec nosco, nec probo. Adde Leg. 1, 4. [*Hor. Sat. 2, 7, 89. Potesne ex his ut proprium quid noscere? ubi v. Heindf. Tac. H. 1, 90. In rebus urbanis Galerii Trachali ingenio Othonem uti credebatur: et erant, qui genus ipsum orandi noscerent.] ¶ Nostin? novistine? Ter. Eun. 3, 5, 15. Nostin' hanc, quam frater amat? Ant. novi. ¶ Interdum valet audin'? Id. Andr. 2, 6, 9. bidui est, aut tridui Haec sollicitudo: nosti? deinde desinet. Id. Eun. 3, 1, 15. Requiescere ubi volebat, quasi: nostin'? Gn. scio. Sil. 6, 519. Ultima vox duras haec tunc penetravit ad aures: Cetera percussi vetuerunt noscere remi. ¶ Olim dictum fuit gnosco, gnovi, gnotus, ut Prisc. 2, 569. docet.

*NOSCOPIUM, i, n. Lyciae opp. Plin. 5, 27. B. A.

NOSOCOMIUM, ii, n. νοσοκομεῖον, locus, in quo recipiuntur, curanturque pauperes aegroti, valetudinarium: a νόσος, morbus, et κομέω, curo. Imp. Justin. Cod. 1, 2, 19 et 22. Item Hieron. ep. 77. n. 6., sed Graece.

NOSOCOMUS, i, m. νοσοκόμος, qui in nosocomio aegros curat. Imp. Justin. Cod. 1, 3, 42., sed Graece.

NOSTER, stra, strum, pronom. possess. ἡμέτερος, ad nos pertinens, a nobis possessus. Caes. B. G. 1, 2. Rhodanus, qui provinciam nostram ab Helvetiis dividit. Sall. Cat. 1. Nostra omnis vis in animo et corpore sita est. Caes. B. G. 1, 12. Patrum nostrorum memoria. Pl. Cas. 2, 8, 75. Nostra omnis lis est, h. e. vicimus. Id. Mil. 2, 5, 20. perscrutari hic volo, nos nostri, an alieni simus: ne dum quispiam Nos vicinorum imprudentes immutaverit. Sc. Certe equidem noster sum. Sic Amph. 1, 1, 243. Certe tu me alienabis nunquam, quin noster siem. ¶ [*Oppon. nostra et externa. Cic. Off. 3, 26, 99. Sed omittamus et fabulas et externa; ad rem factam nostraque veniamus: ubi v. Beier. ¶ Liv. 9, 19. utique nunquam nostris locis laboravimus, i. e. opportunis. V. Bauer. ad h. l. p. 298. Sil. 12, 193. hora nostra est, i. e. opportuna et qua est utendum: ubi v. Drakenb. Adde Ruhnk. ad Ov. Her. 3, 125. et cf. Ramsh. Gr. Lat. §. 157. 3. c. p. 535. ¶ Liv. 39, 36. nostrum est — vestrum est, i. q. nostra culpa est cet. ¶ Porro notandus usus, quo noster saepius pronominis person. locum tenere solet Pl. Mil. 2, 1, 2. Si ad auscultandum vestra erit benignitas, i. e. si vobis erit, si habebitis; et ib. 3, 1, 4. inimicus ne quis nostra spolia capiat auribus, i. e. de nobis. Liv. 5, 51. Secunda nostra fortuna: ubi v. Drakenb.; et 31, 31. Tempore nostro adverso. Hor. Sat. 2, 6, 48. Per totum hoc tempus subjectior in diem et horam Invidiae noster ubi noster pro ego positum docet Heindf. coll. Pl. Rud. 4, 7, 19. Egone ut, quod ad me allatum esse alienum sciam, Celem? Minime istuc facie noster Daemones; et Epid. 1, 2, 44. Facile tu istuc sine periculo et cura, corde libero Fabulare: novi ego nostros; mihi dolet, cum ego vapulo. — una cum Maecenate. V. Ramsh. Gr. Lat. §. 157. 3. d. p. 535. et n. 1.] ¶ Cum adjectione syllabica Ter. Phorm. 5, 2, 1. nostrapte culpa facimus, ut, etc. ¶ Nostri dicuntur consanguinei, affines, domestici, conterranei, amici, fautores: quibus opponuntur externi, et alieni. Ter. Ad. 5, 8, 28. pro patre huic est, bonus est, noster est; recte datur. Val. Fl. 2, 561. Noster ades, junctusque veni. Liv. in fragm. ap. Serv. ad A. 2, 148. Quisquis es, noster eris. (Formula imperatoris transfugam recipientis in fidem.) Cic. Q. Fr. 1, 1, 3. Alienus autem noster est cum animo et benevolentia, tum vero etiam imitatione vivendi: et ib. 3. f. Ciceronem nostrum quid tibi commendem? Caes. B. G. 1, 26. Diu cum esset pugnatum, impedimentis castrisque nostri potiti sunt. Liv. 8, 9. in formula devotionis: Divi, quorum est potestas nostrorum, hostiumque. Plin. 12, 25, 54. Balsami in totum alia natura, quam nostri externique prodiderant. Ter. Eun. 2, 3, 21. Haud similis virgo est virginum nostrarum. Cic. Pis. 8. O noster misericors, quid facis? quod nulla in barbaria quisquam tyrannus. ¶ Adhibetur in blanditiis. Ter. Ad. 5, 5, 2. De. Quis homo? o Syre noster, salve: quid fit? quid agitur? Sy. Recte. De. optime est, jam nunc haec tria primum addidi Praeter naturam: o noster, quid fit, quid agitur. ¶ Noster esto est laudantis, probantis, am

plectentis ob dictum factumve, quod placeat. *Pl. Mil.* 3, 3, 25. hem tibi adsunt, Quas me jussisti adducere, et quo ornatu. *Pa.* noster esto. *Id. Bacch.* 3, 3, 39. Noster esto, dum te poteris defensare injuria. ¶ Genitivus pluralis *nostrum* pertinet ad *nos:* de quo V. EGO. Differunt etiam usu, quia *nostrum* refertur solummodo ad nos ipsos, *nostrorum* ad alios etiam, qui nostrae sunt familiae, patriae, etc. *Pl. Poen.* 4, 2, 39. *Sy.* Dii omnes, Deaeque ament. *Mi.* quemnam hominem? *Sy.* nec te, nec me, Neque herum meum adeo. *Mi.* quem ament igitur? *Sy.* alium quemlibet, Nam nostrorum nemo dignus est. Si *herum meum* non addidisset, *nostrum nemo* dicendum erat. ¶ Reperitur tamen *nostrum* pro *nostrorum*, ut *meum* pro *meorum*. *Pl. Men.* 1, 2, 25. Averti praedam ab hostibus, nostrum salute socium. Quod et *Prisc.* adnotavit 7, 743. ¶ Et *nostrorum* pro *nostrum* est *Plauti* in *fragm.* ap. *Non.* 4, 133. Qui nequeas, nostrorum uter sit Amphitruo, decernere. ¶ [*Inde ab *Apoll. Sulpicio* usque ad nostra tempora, v. *Forc.* in EGO, *nostri* pro genitivo plurali pronom. *ego* acceperunt: de quo primus, quod scio, *Kritz.* ad *Sall. Cat.* 33, 2. ita recte exposuit, ut non pluralis, sed singularis numeri, neque ab *ego*, sed a neutro pronominis possessivi descendentem genitivum demonstret.] ¶ *Nostrai* pro *nostrae* in genit. singul., ut *terrai*, *pictai*, antiquum est *Vel. Long. de Orthogr.* p. 2222. ¶ [*Confund. *Noster* et *vester*. V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 200. *Cort.* ad *Lucan.* 5, 331. — *Noster* et *nunc*. *Id. ib.* 2. p. 163. — *Nostra* et *natura*. *Id. ib.* 1. p. 236. sq. — *Nostra* et *monstra*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 4, 245.]

NOSTĪMUS, i, m. νόστιμος, redux. Est nomen serv. R. *Inscr.* ap. *Donat.* 427, 18. Thetidi contubernali carissimae Nostimus fecit. *F.*]

*NOSTĬUS, i, m. nomen propr. R. L. Nostium Zoilum, L. Nostii libertum, meminit *Cic. Fam.* 13, 46. *B. A.*

NOSTRAS, atis, adj. omn. gen. qui est a nostra patria, vel regione, vel gente, ἡμεδαπός. *Cic. Fam.* 2, 11. Verba non solum vestra oratoria, sed etiam levia nostratia; et *ib.* 9, 15. Mirifice capior facetiis, maxime nostratibus. *Id. Tusc.* 5, 32. Nostrates philosophi. *Plin.* 16, 16, 28. Tertium genus nostrates vocant silvestre. *Colum.* 9, 4. *f.* Nostras cunila, quam saturejam rustici vocant. *Id.* 8, 2. *f.* Nostrates gallinae. *Plin.* 15, 11, 10. Cotonea candidiora, nostratia appellata. *Cato* ap. *Prisc.* 12, 943. Rex Seleucus arma nostratia facit. ¶ *Nostratis* in recto singulari. *Cassius Hemina* ap. *Prisc. ib.* Hos libros si quis nostratis sapiens.

NOSTRĀTIM, adv. nostro more, ut *tuatim*, tuo more. *Charis.* 2, 196. Tuatim. Plaut. in Amphit. (2, 1, 4.) Jam tuatim facis: ubi Sisenna, ut nostratim. Significat autem, tuo more. Haec *Charis.* Adde *Non.* 2, 853.

NOSTRĀTIS. V. NOSTRAS.

[NOSTUS, i, m. νόστος, reditus. Est nomen serv. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 194. *n.* XLI. Nostus Mamilii Scauri L. *F.*]

NŌTĂ, ae, f. χαρακτὴρ, σύμβολον, σημεῖον, στίγμα, signum, quod alicui rei apponitur, vel per se inest, dignoscendi causa, insigne, vestigium, indicium. Est a *nosco*, quod in supinis compositorum *agnitum*, et *cognitum* paenultimam corripit, quamvis in *ignotum* producat. [*Discrimen inter *nota*, *macula* et *labes*, v. in h. v.] *Liv.* 37, 31. *f.* Inde in altum lingua mille passuum excurrens, medium ferme sinum velut nota distinguit. *Cic. Or.* 2, 41. Si aurum cui, quod esset multifariam defossum, commonstrare vellem, satis esse deberet, si signa et notas ostenderem locorum. *Hor. Od.* 1, 13, 11. sive puer furens Impressit memorem dente labris notam. *Id. Ep.* 2, 1, 235. tractata notam labemque remittunt Atramenta. *Colum.* 7, 9. *f.* Pice liquida notam porcis imponere. *Virg. A.* 5, 87. de angue: Caeruleae cui terga notae, maculosus et auro Squamam incendebat fulgor. *Cic. Fam.* 13, 6. Reliquis epistolis tantum faciam, ut notam apponam eam, quae mihi tecum convenit. *Liv.* 34, 61. Instruit etiam secretis notis, per quas haud dubie agnoscerent, sua mandata esse. *Suet. Ner.* 25. Posuit statuas suas citharoedico habitu: qua nota etiam nummum percussit. [*Hic *nota* est, quod nos dicimus, *Gepräg.* Adde *Ejusd. Aug.* 75. Nummos omnis notae, etiam veteres regios ac peregrinos; et *ib.* 94. ut nummum argent. nota sideris Capricorni — percusserit. — Unde de animo, Gr. χαρακτὴρ, τύπος. *Id. Tib.* 54. patefacta interiore animi sui nota.] *Quint.* 1, 4. Nota aspirationis; et *ib.* 12. *med.* Nec moduletur, aut musicis notis cantica excipiat. Plerique al. leg. *modis expediat*. [*Ita *Spalding.*, qui tamen praeferendum censet notis in *praef.* ad Vol. 1. p. 80.] *Sen. Troad.* 1112. Signa clari corporis, Et ora, et illas nobiles patris notas Confudit imam pondus ad terram datum. [*Ita saepissime notae dicuntur pro lineamentorum qualitate, V. *Burm.* ad *Val. Fl.* 2, 466. *Cort.* ad *Lucan.* 2, 167.] ¶ Saepe dicitur de signis, quibus formantur litterae. *Cic. Tusc.* 1, 25. Qui primus sonos vocis, qui infiniti videbantur, paucis litterarum notis terminavit. *Id. Div.* 2, 41. Sortes in robore insculptae priscarum litterarum notis. ¶ Et poetice per synecdochen de scripto, epistola. *Hor. Od.* 4, 8, 13. incisa notis marmora publicis. *Ov. Her.* 4, 6. Inspicit acceptas hostis ab hoste notas; et *ib.* 20, 209. Postmodo nescio qua venisse volubile malum, Verba ferens doctis insidiosa notis. ¶ Item de nutibus. *Ov. A. Am.* 3, 514. Innuet: acceptas tu quoque redde notas. *Id. Met.* 11, 565. stantemque in puppe recurva Concussaque manu dantem sibi signa maritum Prima videt, redditque notas. ¶ Item de signis, quibus utuntur, qui scribendi compendia celeritatis causa sectantur, unde postea *notarii* dicti. Ea sunt triplicis generis: primo enim littera una, vel duae, vel tres integram vocem significant, ut nempe P. *Publius*, S. P. Q. R. *senatus populusque Romanus*, Eq. R. *eques Romanus*, Cos. *consul*, etc. Hujusmodi notae *singulariae* dicuntur, a recentioribus *siglae*, a Graecis σίγλαι, quod scilicet singulae verbum exprimant. Hinc ita *Val. Probus de notis Rom.* p. 1494. Veteres scribendi facultatem ut celeriter comprehenderent, quaedam verba ex communi consensu primis litteris notabant, et singulae quid significarent, in promptu erat. Earum porro usus praecipuus est in antiquis monumentis marmore vel aere expressis, quarum longam seriem exhibent *Id. l. c.*, *Sert. Ursatus de not. Rom.* et *J. D. Coletius* in *Not. et sigl. quae in numm. et lapidib. apud Rom. obtinebant.* Haec tamen vocum compendia *Imp. Justinian.* in *epist. ad Tribonian.* §. 13., in alia *ad antecessores* §. 8. et *ad senatum* § 22., quae Digestorum libris praemittuntur, sub gravi interminatione in legibus a librario describendis usurpari vetuit: quod item confirmat *Isid. Or.* 1, 23. ¶ Huc pertinet illud *Cic. Mur.* 11. *extr. de JCtis.* Itaque irati, quod sunt veriti, ne, dierum ratione pervulgata et cognita, sine sua opera lege posset agi, notas quasdam composuerunt, ut omnibus in rebus ipsi interessent: scil. patricii, quibus solis jurisprudentiae studium permittebatur, postquam Cn. Flavius Appii Claudii scriba ann. ab U. C. CCCCXLIX. legis actionum formulas cum fastis in plebem evulgasset (V. FLAVIANUS.), novas juris formulas subtilissime notis expressas composuerunt, ita ut pro singulis verbis singulariae litterae ponerentur, ne earum significatio plebi innotesceret. ¶ Secundo una littera pro alia ponitur, ut *d* pro *a*, etc. *Suet. Caes.* 56. Exstant epistolae ad familiares domesticis de rebus, in quibus, si qua occultius perferenda essent, per notas scripsit, id est sic structo litterarum ordine, ut nullum verbum effici posset: quae si quis investigare et persequi vellet, quartam elementorum litteram, id est D pro A, et perinde reliquas commutet. *Id. Aug.* 88. Quoties per notas scribit, B pro A, C pro B, ac deinceps eadem ratione sequentes litteras ponit: pro X autem duplex A A. Adde *Gell.* 17, 9. *in.* et *Isid. Orig.* 1, 25. Haec scribendi ratio Graece στεγανογραφία dicitur. ¶ Tertio est signum confictum ad litteras et vocem significandam, ut ff pro Digestis, etc. Signorum hujusmodi confictorum characteres, licet litterae proprie non sint, ad litteras tamen proxime accedunt, ut apertum erit cuipiam, qui eorum praelongam seriem investigandam suscipiat, quae exstat ap. *Grut.* extremo Tom. IV. *Inscr.*, quae *Notae Tironis et Senecae* appellantur. Haec autem scribendi ratio Graece ταχυγραφία dicitur, et a *Cic. Att.* 13, 32. διὰ σημείων. Huc spectant loca *Manil.* 4, 197. Hic et scriptor erit velox, cui littera verbum est (V. supra), Quique notis linguam superet, cursimque loquentis Excipiat longas nova per compendia voces. *Sen. ep.* 90. *med.* Quid verborum notas, quibus quamvis citata excipitur oratio, et celeritatem linguae manus sequitur? *Suet. Tit.* 3. E pluribus comperi, notis quoque excipere velocissime solitum, cum amanuensibus suis per lusum jocumque certantem. *Paul. Dig.* 37, 1, 6. *extr.* Notis scriptae tabulae non continentur edicto, quia, notas litteras non esse Pedius scripsit. *Id. ib.* 29, 1, 40. L. Titius miles notario testamentum scribendum notis dictavit, et antequam litteris perscriberetur, vita defunctus est. Respondi, militibus quomodo volunt, et quomodo possunt testamentum facere concessum esse. *Ulp. ib.* 50, 13, 1. §. 7. Sed ceterarum artium opificibus sive artificibus, quae sunt extra litteras, vel notas positae, nequaquam extra ordinem jus dicere praeses debebit. *Prud.* περὶ στεφ. 9, 23. Verba notis brevibus comprendere cuncta peritus, Raptimque punctis dicta praepetibus sequi. *Sidon. ep.* 9, 9. *med.* Tribuit et quoddam dictare celeranti scribarum sequacitas saltuosa compendium, qui comprehendebant signis, quod litteris non tenebant. V. NOTARIUS et EXCEPTOR. ¶ Sunt etiam *notae* signa, quae appingebantur libris, dum in legendo probaretur quid, aut improbaretur: qua de re aliquid dictum est in CERA: eratque hoc praecipue grammaticorum munus. *Cic. Pis.* 30. Quoniam te non Aristarchum, sed Phalarim grammaticum habemus, qui non notam apponas ad malum versum, sed poetam armis persequare, etc. *Sen. ep.* 6. Mittam ipsos tibi libros, et ne multum operae impendas, dum passim profutura sectaris, imponam notas, ut ad ea ipsa protinus, quae probo et miror, accedas. *Isid.* vigint sex profert notarum figuras, *Orig.* 1, 21., quas sententiarum notas appellat, quae apponerentur ad demonstrandam unamquamque verbi sententiarumque ac versuum rationem. In his sunt obeli, asterisci, etc. sua quodque vi, ac significatione praeditum: de quorum aetate, et auctoritate alii viderint. ¶ Neque solum signa, sed quae scribuntur in auctorem aliquem, aut confirmandi, aut improbandi, aut illustrandi causa, *notae* dici possunt. *Impp. Theodos. et Valent. Cod. Theod.* 1, 4, 1. Notas etiam Pauli, atque Ulpiani in Papiniani corpus factas, sicut dudum statutum est, praecipimus infirmari. *Pompon. Dig.* 49, 17, 10. Ex nota Marcelli constat, nec patribus aliquid ex castrensibus bonis filiorum deberi. ¶ Item de signis, quae imponebantur cadis et amphoris, ad significandum vini tempus, et praestantiam. *Hor. Od.* 2, 3, 6. Seu te in remoto gramine per dies Festos reclinatum bearis Interiore nota Falerni; et *Sat.* 1, 10, 24. ut Chio nota ei commixta Falerni est. ¶ Item de stigmatibus, quae inurebantur fronti, aut humero improborum servorum, et fugacium. *Suet. Cal.* 27. Multos honesti ordinis, deformatos prius stigmatum notis, ad metalla condemnavit. *Cic.* Thracum morem fuisse indicat, ut se notis compungerent, *Off.* 2, 7. Barbarum compunctum notis Threiciis destricto gladio jubebat anteire. ¶ Item de naevis, tuberculis, et maculis, quae corpori innascuntur. *Plin.* 11, 39, 96. Mammas homo solus e maribus habet: cetera animalia mammarum notas tantum. *Suet. Aug.* 80. Corpore traditur maculoso dispersis per pectus atque alvum genitivis notis. *Hor. Od.* 4, 2, 59. de vitulo: Qua notam duxit, niveus videri, Cetera fulvus. ¶ *Nota virilis* est mentula. *Auct. Priap.* 67. Tu, quae ne videas notam virilem, Hinc averteris, ut decet pudicam. ¶ Translate est indicium, signum. *Cic. Verr.* 2, 4, 47. Ut multis in locis notas ac vestigia scelerum suorum relinqui velint. *Cels.* 2, 6. *med.* In vicino saepe quaedam notae positae imperitos medicos decipiunt; et *f.* In acutis morbis fallaces magis notas esse et salutis, et mortis. *Stat. Silv.* 1, 1, 15. juvat ora (*Domitiani*) tueri Mixta notis belli, placidamque gerentia pacem. *Plin. ep.* 3, 11. Mihi quoque impendere idem exitium, certis quibusdam notis augurabar. *Cic. Div.* 2, 21. Romulus lactens fulmine ictus; urbi igitur periculum ostenditur, ei, quam ille condidit: quam scite per notas nos certiores facit Juppiter! *h. e.* per signa coelo missa. [*Suet. Caes.* 37. Pontico triumpho inter pompae fercula trium verborum praetulit titulum, Veni, Vidi, Vici, non acta belli significantem, sicut ceteri, sed celeriter confecti notam, i. e. quo notaret, indicaret, bellum celeriter confectum. — *Id. Cal.* 49. nomina et notae morti destinatorum, i. e. crimina notis significata. Ita *B. Crus.* in *cl. Suet.* cum *Oudendorp.* et *Brem.* — *Burm.* ad *Virg. A.* 3, 444. docet *notas* h. l. respicere discrimen, quod inter duos ejusdem nominis intercedat, ut titulos fortasse honorum, aetatem, corporis notas, cet. *Brem. das Charakteristische.* Verba in loco *Virg.* modo laud. sunt: foliisque notas et nomina mandat, i. e. characteres, signa. Adde *G.* 3, 158. Continuoque notas et nomina gentis inurunt.] ¶ Translate a nota cadorum est genus. *Colum.* 9, 15. *extr.* Secundae notae mel. *Id.* 12, 17. Primae notae acerrimum acetum; et *ib.* 57. Caseus Gallicus, vel cujuscumque notae; et *ib.* 37. Vini nota parum firma; et *ib.* 38. Hic liquor utilior est ad valetudinem, quam alterius myrteae notae compositio. *Sen. Q. N.* 2, 2. *extr.* Ex hac nota corporum est aer. ¶ Huc pertinent illa *Curii* ad *Cic. Fam.* 7, 29. Persevera nos conservare, et Sulpicii successori nos de meliore nota commenda. *Sen. Med.* 906. Levia scelera et vulgaris notae. *Sen. alter Ben.* 3, 9. Quaedam beneficia non sunt ex hac vulgari nota, sed majora. *Petr. Sat.* 83. Eum ex hac nota litteratorum esse, quos odisse divites solent. ¶ Item quidquid inservit ad rem aliquam discernendam: ducta metaphora a notis, quae imponuntur pecoribus et jumentis. *Cic. Or.* 23. Sequitur, ut cujusque generis (*dicendi*) nota quaeratur et formula. *Phaedr.* 4, 23. Tabella talis hominum discernit notas Eorum, qui se falsis ornant laudibus, Et quorum virtus exhibet solidum decus ¶ Translate a nota servorum, vel a macula est nota censoria, h. e. judicium ignominiosum, quo censores afficiebant aliquem ob delictum, senatu, aut tribu movendo, equo publico spoliando, in aerarios referendo, etc. quarum rerum exempla habes ap. *Liv.* 4, 24. et 39, 42 et 44., *Gell.* 4, 20. et *Val. Max.* 9, 9. etc. *Cic. Cluent.* 46. Qui pretio adductus eripuerit patriam civi innocenti, is censoriae severitatis nota non inuretur? ¶ Hinc saepissime ignominiam significat, infamiam, probrum, dedecus. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 325. Quem scis scire tuas omnes maculasque notasque. *Cic. Cat.* 1, 6. Quae nota domesticae turpitudinis non inusta vitae tuae est? quod privatarum rerum dedecus non haeret infamiae? *Id. Prov. cons.* 10. Gabinii litteras insigni quadam nota, atque ignominia nova condemnastis.

Id. Rabir. perduell. 9. Homo omnibus notis turpi-
tudinis insignis. Id. Off. 3, 18. O turpem notam
temporum illorum! Id. Pis. 18. Sempiternas foe-
dissimae turpitudinis notas subire. Sen. Herc. Fur.
634. Hanc ferat virtus notam? Gell. 4, 20. Notae
aliquem eximere. Ulp. Dig. 3, 2, 2. Nota labora-
re. Plin. ep. 2, 6. Eadem omnibus pono: ad coe-
nam enim, non ad notam invito. Tert. Poen. f.
Peccator omnium notarum, h. e. qui omnia scelera
admisit, quae notam merentur. [*Suet. Tib. 45.
Nota in Attellanico exodio, i. e. versus, quo mo-
res Tiberii notabantur. Alii locum aliter mutan-
dum censuerunt. V. Oudendorp. et Brem.] ℙ Ali-
quando etiam in bonam partem accipitur. Cic.
fragm. pro Rabirio perduell. (ed. B. G. Niebuhrio)
n. 36. Qui hasce ore adverso pro republica cicatri-
ces, ac notas virtutis accepit. ℙ Translate a nae-
vis corporis est insigne, monumentum. Ov. Fast.
1, 595. Hunc Numidae faciunt, illum Messana su-
perbum, Ille Numantina traxit ab urbe notam, h.
e. cognomen Numantini. [*Plura adjecit F.]

NŎTĂBĬLIS, e, adj. ἐπίσημος, qui notari potest,
observari dignus, insignis, conspiciendus, conspi-
cuus in utramque partem. Cic. Fam. 5, 12. med.
Viri excellentis ancipites variique casus habent ad-
mirationem, exspectationem, etc., si vero exitu no-
tabili concluduntur, expletur animus jucundissima
lectionis voluptate. Ov. Met. 1, 169. Lactea nomen
habet; candore notabilis ipso. Sen. Ira 1, 2. Aspi-
ce nobilissimarum civitatum fundamenta vix nota-
bilia; has ira disjecit. Plin. 36, 5, 4. n. 2. Hip-
ponacti notabilis foeditas vultus erat. Plin. alter
ep. 9, 13. med. Adjecit etiam: notabilem te futuris
principibus fecisti. Esto, inquam, dum malis. Id.
ep. 7, 6. Rara et notabilis res contigit Vareno.
Ulp. Dig. 3, 1, 1. Personae turpitudine notabiles.
Quint. 1, 3. Et si quid in pejus notabile est. Id.
9, 4. med. Quae imperitis quoque ad reprehensio-
nem notabilia videntur. Impp. Arcad. et Honor.
Cod. 9, 8, 5. Jubemus, eos notabiles esse sine ve-
nia, h. e. infamia notatos. Tac. H. 3, 25. Eo no-
tabilior caedes fuit, quia filius patrem interfecit.
[*Maxime frequentatur haec vox ap. Tac. V. Boet-
tich. Lex. Tac. p. 322. ℙ Confund. notabilis et
nobilis. V. Spalding. ad Quint. 11, 2, 18.]

NŎTĂBĬLĬTER, adv. ἐπισήμως, notabilem in mo-
dum, insigniter. Quint. decl. 17, 6. extr. Pater,
qui me tam notabiliter odit. Plin. ep. 1, 5. med.
Expalluit notabiliter, quamvis palleat semper. Suet.
Aug. 87. Quotidiano sermone quaedam frequentius
et notabiliter usurpavit. Tac. H. 1, 55. Quibus-
dam, ut in tumultu, notabilius turbantibus.

NŎTĂCŬLUM, i, n. nota, signum. Minuc. Fel.
Octav. 31. f. Nos non notaculo corporis, sed inno-
centiae ac modestiae signo facile dignoscimus.

NŎTĀRĬĂ, ae, f. scriptura, qua aliquid notum
fit: praesertim deferendi et accusandi causa: quae
et notoria dicitur. August. ep. 169. et collat. cum
Donatist. 3. c. 2. ἀναφορά. ℙ *Est etiam ars ta-
chygraphiae. Fulgent. B. A.

NŎTĀRĬUS, a, um, adj. ad notas pertinens, qui-
bus in scribendo utimur. Fulg. Myth. 3, 10. In
puerilibus litteris prima abecedaria, secunda nota-
ria. V. ABECEDARIUS.

NŎTĀRĬUS, ii, m. ταχυγράφος, σημειογράφος, qui
notis quibusdam brevibus (de quibus in NOTA est
dictum) citissime excipit, et exscribit quae quis
dictaverit. Erant servi, aut liberti, qui studiis he-
ri aderant, excipientes, quae ille meditatus exscribi
vellet: item qui actiones oratorum in foro, dum
agerent, excipiebant: item qui causidicis inservie-
bant, perscribendis actis forensibus. Horum ars
nunc omnino periit: quod dolet etiam Lips. centur.
ad Belg. ep. 1, 27., ubi tota hac de re multa. [*V.
Eschenbach. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ Vett. Critt. p. 291. sq.
Brodaei Misc. 4, 9. Bailey.] Mart. 14, 208. cu-
jus lemma Notarius. Currant verba licet, manus
est velocior illis. Nondum lingua, suum dextra per-
egit opus. Auson. epigr. 146. Puer notarum prae-
petum Solers minister, advola: Bipatens pugillar
expedi, Cui multa fandi copia, Punctis peracta sin-
gulis, Ut una vox absolvitur. Plin. ep. 9, 36. No-
tarium voco, et die admisso, quae formaveram,
dicto. Quint. 7, 2. Ceterae actiones, quae sub no-
mine meo feruntur, negligentia excipientium in
quaestum notariorum corruptae. Mart. 5, 31. de
causidico: Hic qui libellis praegravem gerit lae-
vam, Notariorum quem premit chorus laevis, etc.
Sen. Apocol. med. Is multa diserte dixit, quae no-
tarius persequi non potuit. Lamprid. Alex. Sev. 28.
Eum notarium, qui falsum causae brevem in con-
silio imperatorio retulisset, incisis digitorum nervis,
ita ut nunquam posset scribere, deportavit. ℙ
Differt a tabellione, scriba, librario, quod hi non
per notas, et signa, sed per litteras, et integras
voces scribebant. Paul. Dig. 29, 1, 40. L. Titius
miles notario testamentum scribendum notis dicta-
vit, et antequam litteris perscriberetur, vita defun-
ctus est. ℙ Paulatim tamen notarius aliquem ex
his significare coepit. Porro notarii fuere etiam
servi publici, qui magistratibus inserviebant: quo-
rum mentio fit in ep. Valeriani ap. Trebell. Claud.
14. et alibi. Tria notariorum genera notantur in
officiis domus Augustae: tribuni, et notarii princi-
pis, qui et tribuni notariorum dicti sunt (Ammian.
17, 5. f.); tribuni et notarii praetoriani (Cassiod.
Var. 6, 3. et ib. 11, 18 et 20.); domestici et nota-
rii. V. Cod. Theod. 6. lit. 10. qui est De primice-
rio et notariis, etc. et Guther. de officiis domus Aug.
3, 9.

NŎTĀTĬO, onis, f. σημείωσις, actus notandi. [*Cic.
Cluent. 47. Paucis postea mensibus alia vehemens
erat in judiciis ex notatione tabularum invidia ver-
sata: ubi notatio tabularum fit, quum tabellae ju-
dicum diversicoloribus ceris notantur, ut quis con-
demnaverit, quis absolverit intelligi possit, cf. Cae-
cil. 7. et ibi Ascon. Ita Schütz. in cl. Cic. s. h. v.
ℙ Hinc descriptio, quae verbis fit: Schilderung,
Charakterisirung. Auct. ad Her. 4, 50. Notatio est,
quum alicujus natura certis describitur signis, quae
sicuti notae quaedam, naturae sunt attributae. ℙ
Tunc observatio, animadversio, quae de aliqua re,
sive in aliquam rem, proprie nota quadam adscri-
pta, vel in bonam vel in malam partem fieri so-
let.] Cic. Div. 2, 42. Chaldaeis in praedictione,
et in notatione cujusque vitae ex natali die, mini-
me esse credendum. Or. 55. Notatio naturae et
animadversio peperit artem. Brut. 17. Licet ex his
eligant ea, quae notatione et laude digna sint; et
ib. 19. Ego vero delector ista quasi notatione tem-
porum, i. e. distinctione. — Ita usurpatur etiam de
castigatione atque animadversione censoria. V. NO-
TIO. ℙ Item examen, ac judicium, quod fit de
aliquo. Cic. Phil. 5, 5. Delectus autem et notatio
judicum etiam in nostris civibus haberi solet. ℙ
Item propria cujusque verbi vis et significatio, quae
habetur notando atque observando, unde verbum
illud ortum habeat: [*Etymologie.] Cic. Top. 2.
extr. Tum notatio, cum ex vi verbi argumentum
aliquod elicitur; et ib. 8. Multa etiam ex notatio-
ne sumuntur. Ea est autem, cum ex vi nominis
argumentnm elicitur: quam Graeci ἐτυμολογίαν
vocant, id est, verbum e verbo, veriloquium.
Nos autem novitatem verbi non satis apti fugien-
tes, genus hoc notationem appellamus, quia sunt
verba rerum notae. Itaque hoc idem Aristoteles
σύμβολον appellat, quod Latine est nota. Sed cum
intelligitur, quid significetur, minus laborandum
est de nomine. Hactenus Cic., cui adde Quint. 1,
6. med. ℙ [*Confund. notationes et notiones. V.
Beier. ad Cic. Off. 2. p. 395.]

NŎTĀTUS, a, um, part. a noto: σημειωθεὶς, si-
gnatus. Cic. in Senat. 7. Frons calamistri notata
vestigiis. Id. Prov. cons. 2. Via illa castris Threi-
ciis distincta ac notata. Mart. 10, 38. O nox
omnis et hora, quae notata est Caris litoris Indici
lapillis. Lucr. 6, 611. ignis nullo fulgore notatus,
h. e. ignis sine splendore. Ov. Amor. 3, 6, 48.
Ungue notata comas, ungue notata genas. Mart.
3, 21. famulus fronte notatus. ℙ Item notis litte-
rarum inscriptus, γεγραμμένος. Ov. Amor. 1, 4, 20.
Verba notata mero. Id. Pont. 4, 3, 26. verbis
charta notata tribus. Id. Her. 3, 1. a rapta Bri-
seide littera venit Vix bene barbarica Graeca nota-
ta manu; et ib. 5, 21. Incisae servant a te mea
nomina fagi, Et legor Oenone falce notata tua.
Mart. 7, 17. mittimus libellos Auctoris calamo sui
notatos. ℙ Item per notas, non per litteras si-
gnatus. Suet. Galb. 5. HS. quingenties, quia no-
tata, non perscripta erat summa, herede Tiberio
ad quingenta revocante, ne haec quidem accepit.
ℙ Item animadversus, observatus. Hor. Sat. 2, 7,
8. saepe notatus Cum tribus anellis, modo laeva
Priscus inani. Cic. Div. 1, 18. Ratione aut con-
jectura observata ac notata signa. Id. Top. 2.
Demonstratus et notatus locus. Id. Div. 1, 7.
Animadversus et notatus. Auct. ad Her. 3, 22. Si
aliqua re exornabimus, quo notatior sit similitudo.
Alii leg. notabilior: al. notior. ℙ Item descriptus,
explicatus, illustratus. Cic. Tusc. 3, 5. Multo
melius haec notata sunt verbis Latinis, quam Grae-
cis. Id. Fam. 7, 32. Equidem sperabam, ita no-
tata me reliquisse genera dictorum meorum, ut
cognosci sua sponte possent. Nep. Att. 18. Nulla
res illustris est populo R., quae non in eo volu-
mine suo tempore sit notata. ℙ Item castigatus,
ignominia affectus, infamiae nota inustus, turpis,
infamis, ἄδοξος. Plin. 33, 11, 50. Propter quin-
que pondo notatum a censoribus triumphalem se-
nem, fabulosum jam habetur. Id. Cluent. 22. Ju-
dicia senatoria insigni turpitudine notata, atque
operta dedecore et infamia. Id. Fam. 6, 6. med.
Boni cives nulla ignominia notati. Id. Dom. 9.
Homo teterrimus, omnium scelerum libidinumque
maculis notatissimus. Id. Font. 1. Galli modo
bello domiti, modo triumphis ac monumentis nota-
ti, modo agris multati. Plin. 7, 34, 34. Nasica
in toga candida bis repulsa notatus a populo. Cic.
Dom. 26. Hominis scelere ac furore notato, simi-
lis a republica labes in posterum demovebatur.

NŌTESCO, is, tui, n. 3. γνωρίζομαι, notus fio.
Prop. 2, 10, 37. Nec minus haec nostri notescet
fama sepulcri. Lucan. 10, 197. coelicolis gratum
reor, ire per omnes Hoc opus, et sacras populis
notescere leges. Tac. A. 1, 73. Quae ubi Tiberio
notuere, scripsit consulibus; et ib. 12, 8. At Agrip-
pina, ne malis tantum facinoribus notesceret, ve-
niam exsilii pro Seneca impetrat.

NOTHUS, a, um, adj. νόθος, non legitimus,
non ejusdem generis, aut originis: a voce Graeca
allata. In hominibus nothus est, qui habet patrem
quidem certum et nobilem, sed matre concubina
et ignobili est progenitus: spurius est, qui ex igno-
bili vel incerto patre, matre autem nobili, quasi
sine patre, nascitur. Haec fere ex Isid. Orig. 9,
5. At Festus: Nothum Graeci natum ex uxore non
legitima vocant: qui apud nos spurio patre natus
dicitur. Quint. 3, 6. f. Νόθον, qui non sit legi-
timus, Graeci vocant: Latinum rei nomen, ut Ca-
to quoque in oratione quadam testatus est, non
habemus: ideoque utimur peregrino. Virg. A. 9,
697. Antiphaten Thebana de matre nothum Sar-
pedonis alti. ℙ De bestiis etiam dicitur, quae ex
diversi generis, aut regionis parentibus procrean-
tur. Colum. 8, 2. f. Omnium horum generum
nothi sunt optimi pulli, quos conceptos ex pere-
grinis maribus nostrates ediderunt. Virg. A. 7,
282. de equis: Semine ab aetherio, spirantes nari-
bus ignem, Illorum de gente, patri quos daedala
Circe Supposita de matre nothos furata creavit, h.
e. filios equorum Solis immortalium, et equae mor-
talis. Plin. 8, 1, 1. nothos dici ait elephantorum
genus, qui ceteris minores sunt. ℙ Translate.
Catull. 63, 27. Simul haec comitibus Atys cecinit
notha mulier; h. e. non vera mulier, sed vir exse-
ctus. Al. leg. nova. Lucr. 5, 575. Lunaque, si-
ve notho fertur loca lumine lustrans, Sive etc., h.
e. non suo, sed alieno. Adde Catull. 34, 15. Ar-
nob. 5, 182. Nothae atque adulterae lectiones.

NŎTĬĂ, ae, f. Νοτία, gemma, quae cum imbri-
bus cadere dicitur: nempe a Noto, qui ventus est
humidissimus, et maxime imbrifer. Eadem dicitur
et ombria, ab ὄμβρος, imber. Plin. 37, 10, 65.
V. OMBRIA.

NŎTĬĀLIS, e, adj. ad Notum pertinens, austra-
lis. Avien. Arat. 550. Troicus haurit aquas fun-
ditque ubi Ephebus ab urna Pone avidus, jacet in
Notialia nubila pronus. V. AQUARIUS.

[**NŎTĬFĬCĀTUS**, a, um, part. a notifico, mon-
stratus, indicatus. Auct. carm. de pulice (ed.
Wernsdorfio inter Poet. Lat. min. T. 6. p. 383 —
387.) 24. res est notificata satis. F.]

NŌTĬFĬCO, as, avi, atum, a. 1. γνωρίζω, notum
facio, indico, monstro. Pompon. ap. Non. 2, 585.
Nunc te obsecro, stirpem ut evolvas, meorumque
genus notifices mihi. Gell. 9, 3. Philippi vim to-
ti Graeciae cavendam, Demosthenis orationes noti-
ficant. Al. leg. vocificant. Ov. Pont. 1, 2, 12.
Atque modum culpae (al. poenae) notificare meae.
Sed hic versus merito a criticis suspectus habetur,
et Ovidio indignus.

NŌTĬO, onis, f. [*actus cognoscendi, das Ken-
nenlernen, das sich Bekanntmachen mit etwas. Pl.
Truc. 2, 7, 62. Quid tibi hanc aditio est? quid
tibi hanc notio est, inquam, Amicam meam. De
constructione cf. Zumpt. Gr. Lat. §. 681. p. 523.
Ramsh. Gr. Lat. §. 120. n. 3. p. 353. §. 126. n. 2.
p. 377. et §. 145. n. 1. p. 444. ℙ Hinc notio dici-
tur de cognitione causae, quae fit a magistratu
cum jurisdictione, et de ipsa jurisdictione: das
obrigkeitliche Einsehen, Untersuchung. Cic. Dom.
13. Quae omnis notio Pontificum esse debuit. Id.
Agr. 2, 21. Notio populi Romani. Id. Att. 11,
20. Notionem ejus differre. Liv. 27, 15. mediis ad
censores, non ad senatum, notionem de eo pertine-
re dicentibus. Tac. Ann. 3, 59. Dilata notione
de jure flaminis; et Id. ib. 6, 12. Tunc quoque
notioni quindecimvirum is liber subjicitur. Ulp.
Dig. 50, 16, 99. Notionem accipere debemus, et
cognitionem, et jurisdictionem. Id. ib. 42, 1, 5.
Praetor ait: cujus de ea re jurisdictio est: melius
scripsisset: cujus de ea re notio est: etenim no-
tionis nomen etiam ad eos pertinet, qui jurisdictio-
nem non habent, sed habent de quavis alia causa
notionem. Id. ib. 49, 1, 10. Si quis pluribus sum-
mis sit condemnatus, quarum singulae notionem
principis non faciunt, omnes autem conjunctae fa-
ciunt; poterit ad principem appellare. ℙ Tunc
notio significat rerum notitiam, formam, speciem
(Begriff, Kenntniss), quam quis animo, mente con-
tinet: ἔννοια, νόησις. Cic. Fin. 3, 10. Quumque re-
rum notiones in animis fiant, si aut usu aliquid
cognitum sit, aut conjunctione, aut similitudine,
aut collatione rationis, hoc quarto, quod extremum
posui, boni notio facta est. Quum enim ab iis re-
bus, quae sunt secundum naturam, ascendit ani-
mus collatione rationis, tum ad notionem boni per-
venit. Id. N. D. 1, 11. aperta simplexque mens
nulla re adjuncta qua sentire possit, fugere intelli-
gentiae nostrae vim et notionem videtur, i. e. non
cadere in intelligentiae nostrae naturam, abhorrere
ab, non concordare, non comparari posse videtur
cum intelligentiae, qualis est in nobismet ipsis, v.
et notione: quam praestantissimam hujus l. inter-
pretationem debemus Beiero, q. v. Noster v. no-
tio pro vi et facultate cognoscendi intellexerat. Adde
Tusc. 5, 39. Sine varietate colorum licebat vivere
beate, sine notione rerum non licebat. Acad. 4, 41.
Veniamus nunc ad bonorum et malorum notionem

— Ita maxime usurpari solet de iis rerum in animo formis, quae natura abque omni opera mentis insitae sunt, (Platonis illa ἀνάμνησις, de qua v. *Stallb. Prolegg.* in *Phileb.* p. 26 et 73.) Nobis dicitur *Ahnung*, *Urbegriff.*] *Cic. Top.* 7. Genus et formam definiunt hoc modo: Genus est notio ad plures differentias pertinens: Forma est notio, cujus differentia ad caput generis, et quasi fontem referri potest. Notionem appello, quod Graeci tum ἔννοιαν, tum πρόληψιν dicunt. Ea est insita, et ante percepta cujusque formae cognitio, enodationis indigens. *Id. Tusc.* 1, 24. Nec fieri posse, ut a pueris tot rerum atque tantarum insitas, et quasi consignatas in animis notiones, quas ἐννοίας vocant, haberemus, nisi animus, antequam in corpus intravisset, in rerum cognitione viguisset. *Id. Fin.* 3, 6. Simulac homo cepit intelligentiam, vel notionem potius, viditque, etc. *Id. N. D.* 1, 16. In omnium animis Deorum notionem impressit natura; et *ib.* 2, 5. In animis hominum informatas Deorum esse notiones. *Id. Off.* 3, 20. Excute intelligentiam tuam, ut videas, quae sit in ea species, forma, et notio viri boni. ℙ Item vis et significatio. *Cic. Tusc.* 5, 10. Neque alia huic verbo, cum beatum dicimus, subjecta notio est, nisi, secretis malis omnibus, cumulata bonorum complexio. ℙ Speciatim dicitur de judicio, et punitione censoria. *Cic. Sext.* 25. Ut censoria notio, et gravissimum judicium sanctissimi magistratus tolleretur. *Id. Off.* 3, 31. Notiones, animadversionesque censoriae. *Id. Prov. cons.* 19. et *Pis.* 5. Censorium judicium ac notio. Adde *Gell.* 17, 18. Sunt qui his locis *notationem* substituunt. [*De discrimine inter *notio* et *notatio*, cum de morum magisterio dicuntur, v. *Schütz.* ad *Cic. Sext.* 25. unde intelliges, errare, qui utrumque vocabulum eodem sensu dici putent. ℙ Confund. *notiones* et *notationes.* V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 395.]

[NŎTĬON, ii, n. ita etiam appellatur cucumis silvaticus ap. *Appul. Herb.* 113.; a νότιος, uvidus. *F.*]

*NOTĪTAE, arum, populi Mesopotamiae. *Plin.* 6, 26. *B. A.*

NŌTĬTĬA, ae, f. [*primum significat eam alicujus hominis cet. conditionem, qua ab aliis noscitur, *das Bekanntseyn.*] *Nep. Dion.* 9, 4. Hi propter notitiam sunt intromissi, i. e. quia noti et familiares. *Sen. ep.* 19. Tanta notitia te invasit. *Ov. Pont.* 3, 1, 49. Exposuit mea me populo fortuna videndum, Et plus notitiae, quam fuit ante, dedit. [*Adde *Liv.* 1, 34. notitiamque eam brevi — in familiaris amicitiae adduxerat jura, *h. e.* effecit, ut ex noto familiaris fieret. Siquidem sanus locus. Sunt qui leg. conj. *notitiaque eum brevi* etc. ℙ Hinc *cognitionem*, *das Wissen*, *die Kenntniss*, ἔννοια, γνῶσις, adjecto plerumque genitivo rei, quae cognoscitur.] *Cic. Leg.* 1, 8. Itaque, ex tot generibus nullum est animal, quod habeat notitiam aliquam Dei. *Id. Off.* 2, 24. *med.* Valetudo conservatur notitia sui corporis. *Lucr.* 5, 125. Notitiam praebere. *Ov. Pont.* 2, 10, 5. eripere. *Quint.* 6, 4. habere alicujus rei. *Cels.* 6, 6. *n.* 14. *extr.* Quippiam notitiae subtrahere. *Quint.* 4, 2, *med.* instruere judicem notitia rerum. *Ov. de nuce* 29. Hoc in notitiam veniat maloque viroque. *Plin.* 7, 1, 1. Hoc venit mihi in notitiam. *Id.* 3, 5, 9. Tradere aliquid notitiae hominum. *Plin. alter* 10. *ep.* 15. et 18. Perferre in notitiam alicujus. *Vell.* 2, 7, 4. Rei tantae parum ad notitiam pertinens interponetur. [*Adde *Lucr.* 2, 744. sq. Scire licet, menti quoque nostrae corpora posse Vorti in notitiam, nulło circumlita fuco. — Etiam cum genitivo ejus, qui habet. Huc pertinet locus *Ov. Pont.* 4, 8, 48. virtus Notitiam serae posteritatis habet, i. e. noscit virtutem posteritas: ubi perperam *Forc. notitia* passive positum dixerat. — Illud notandum: dicitur *notitia*, eadem ratione, qua *notio*, ubi v., de innatis, ante perceptis cujusque formae cognitionibus, i. q. *al.* ap. *Cic.* anticipatio.] *Cic. Ac.* 4, 10. Notitiae rerum, quas Graeci tum ἐννοίας, tum προλήψεις vocant. *Id. Fin.* 5, 21. Natura ingenuit sine doctrina notitias parvas rerum maximarum. [*Huc pertinet etiam locus *Lucretii* infra laud. 2, 123. ℙ Tum transfertur ad consuetudinem, familiaritatemque in rebus amatoriis, ut nostr. *Bekanntschaft*, interdum etiam malo sensu.] *Ov. Met.* 4, 59. Notitiam primosque gradus vicinia fecit: ubi v. *intpp.* [*Adde *Ter. Heaut.* 1, 1, 1. Quamquam haec, inter nos nupera admodum notitia est. *Cic. Coel.* 31. fama adolescentis paulum haesit ad metas notitia nova mulieris, etc. ℙ Hinc] *Notitiam feminae habere*, est cum ea concumbere. *Caes. B. G.* 6, 20. Intra annum vigesimum feminae notitiam habuisse in turpissimis habent rebus: γινώσκειν γυναῖκα. [*Cf. *Moeb.* ad h. l.] V. COGNITUS et COGNOSCO. ℙ *Notitiai* antiquum pro notitiae. *Lucr.* 2, 123. Exemplare dare, et vestigia notitiai. ℙ In variis locis *Codicis Justin.*, ut 1, 27, 1. §. 4. et 12, 60, 10. etc., notitia est libellus, in quo descripti sunt officiales, qui publice inserviunt, et ratio omnis administrationis eorum, et annonae, quae unicuique ab imperatore praestatur, etc. Exemplum habes priore *l. c. Cod.*

NŌTĬTĬES, ei, f. idem ac notitia. *Vitr. prooem. l.* 6. *med.* Ideo notities parum est assecuta. *Lucr.* 5, 1046. unde insita notities est Utilitatis? Adde *ib.* 183.

*NOTIUM, i, sc. oppidum (proprie enim est neutrum genus v. *Notius, a, um*), in Ionia situm erat, ad mare, prope Colophonem. *Plin.* 5, 29. *Liv.* 37, 26. ℙ Et forte nomen promontorii, oppido supradicto vicini. *Liv.* 38, 29. ℙ Item oppidum Calydnes insulae. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

NŎTĬUS, a, um, adj. Νότιος, australis, a Noto vento. *Manil.* 1, 436. Quae Notia antiqui dixerunt sidera vates; et *ib.* 427. Tum Notius piscis, venti de nomine dictus, Exsurgit de parte Noti. ℙ Graecorum aliqui, teste *Plin.* 3, 5, 10., Notium mare vocant, quod alii Tyrrhenum, et Latini Inferum. Sic Notius polus est australis, ap. *Hyg. Astron.* 1, 5. et 6. et *ib.* 4, 11. ℙ *Notia gemma.* V. NOTIA.

NŌTO, as, avi, atum, a. 1. σημειόω, notam, signum appono, distinguo: a *nota. Cic. Verr.* 2, 2, 32. *extr.* Notare tabellam cera, aut sanguine. *Colum.* 8, 11. *med.* ova atramento. *Pall.* 3, 9. *med.* lineam candidis signis. *Ov. Amor.* 1, 7, 50. ungue genas; et *ib.* 3, 2, 11. equorum terga verbere. *Id. de nuce* 155. fusco succo digitos. *Id. Met.* 4, 329. pueri rubor ora notavit. *Petr. Sat.* 89. Reducta cuspide uterum (*equi lignei*) notavit, *h. e.* feriendo signavit. *Mart.* 7, 18. corpus nulla litura notat, *h. e.* nulla ruga, aut macula deformat. Sic *Ov. A. Am.* 3, 785. cui rugis uterum Lucina notavit. ℙ De scribente. *Id. Met.* 9, 522. Incipit, et dubitat: scribit, damnatque tabellas: Et notat, et delet. ℙ Et de iis qui compendiose, ac per notas scribunt. *Quint. prooem. l.* 1. *med.* Alterum, quantum notando consequi poterant boni iuvenes, temerario editionis honore vulgaverant. ℙ [*Item de iis, qui dicendo res non longo verborum ordine persequuntur, sed breviter, paucis tangunt. *Quint. Inst.* 1, 5, 17. Sed hoc quoque notare contentus sum, etc.; et *ib.* 9, 4, 15. Illud notasse satis habeo; et 11, 1, 4. satis habet partem hanc velut notare inter agnoscentes; et, addita v. *breviter*, *ib.* 2, 2, 15. notanda breviter. Alias eadem ratione usurpat *signare:* v. *ib.* 1, 4, 17. ℙ Hinc designare, significare, quasi notis alicui rei adscriptis docere, demonstrare qualis sit, vel qualem ab aliis judicari velimus.] *Cic. Fin.* 3, 2. Agricultura eas res, in quibus versatur, nominibus notavit novis. *Or.* 2, 58. Haec ridentur vel maxime, quae notant et designant turpitudinem aliquam non turpiter. *Part.* 11. Insunt etiam in temporibus illa, quae temporis quasi naturam notant, ut hiems, ver, aestas, autumnus. *Plin.* 17, 22, 35. *n.* 16. Quae genera vitium, et in quali solo coeloque essent conserenda, cum enumeraremus naturas earum, notavimus. *Suet. Ner.* 39. Histrio in novissima clausula senatum gestu notavit, i. e. denotavit, indigitavit, demonstravit. ℙ [*Unde translatum est ad ea, quae libris aliorum adscribuntur vel arguendi, vel confirmandi, vel explicandi causa.] *Ulp. Dig.* 3, 5, 9. Idque et Labeo probat: sed Proculus apud eum notat, non semper debere dari. *Id. ib.* 35, 1, 19. *extr.* Marcellus apud Julianum libro vicesimoseptimo Digestorum notat: Non dubitamus, quin, etc. *Arcad. ib.* 50, 4, 18. §. 26. Mixta munera sunt δεκαπρωτεῖαι, εἰκοσαπρωτεῖαι, ut Herennius Modestinus, et notando, et disputando, bene et optima ratione decrevit. ℙ Est etiam videndo observare, animadvertere, videre: idque non videndi causa solum, sed memoriae, et doctrinae, et operis gratia [*sich merken*, *anmerken.*] *Cic. Or.* 3, 48. *med.* Numerum in cadentibus guttis notare possumus, in amne praecipitante non possumus. *Id. Div.* 1, 42. *f.* Arabes et Phryges, campos et montes peragrantes facilius cantus avium, et volatus notaverunt; et *ib.* 2, 43. Animadvertere, et notare sidera. *Ov. Fast.* 3, 108. Helicen Graja carina notat. *Petr. Sat.* 6. Dum haec diligentius audio, non notavi mihi Ascylti fugam. *Virg. Ecl.* 3, 68. Parta meae Veneri sunt munera: namque notavi Ipse locum, aeriae quo congessere palumbes. *Cic. Fam.* 7, 22. Id caput, ubi haec controversia est, notavi, et descriptum tibi misi; et *Verr.* 2, 5, 10. *f.* Veris initium iste non a Favonio notabat, sed cum rosam viderat, etc. *Plin.* 2, 8, 6. Apud nos quoque id liquore olei notamus accidere. *Ov. Fast.* 5, 10. silent aliae, dictaque mente notant. *Quint.* 3, 2. Notare aliquid ad imitandum, vitandumque. [*Plin.* 8, 36, 54. Annalibus notatum est, Domitium ursos Numidicos centum in circo dedisse.] *Val. Fl.* 2, 311. Ecce procul validis Lemnon tendentia remis Arma notant. *Mart.* 5, 49. Nudum est in medio caput, nec ullus In longa pilus area notatur. ℙ [*Illud autem observandum, dici verbum *notandi* saepissime de judicibus, imprimis de censoribus, morum magisterio fungentibus. V. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 2, 86. et *ib.* 9, 20.] *Cic. Cluent.* 42. *extr.* Quos censores furti, et captarum pecuniarum nomine notaverunt. *Id. Mil.* 11. *extr.* Ita senatus rem, non hominem notavit. *Id. Cluent.* 47. Homines, quos ceteris vitiis, atque omni dedecore infames videbant, eos hac quoque subscriptione notare voluerunt. *Id. Phil.* 7, 9. Ignominia notandos censuerunt eos, si qui militiam subterfugissent. *Mart.* 6, 22. Ne lex Julia te notare possit. *Arnob.* 4, 142. Notare aliquem probri. ℙ Hinc accipitur universim pro reprehendere, arguere, improbare, damnare, tanquam ignominiosum et infamem observare, infamare. *Cic. Balb.* 25. Luxuria Cornelii non crimine aliquo libidinis, sed communi maledicto notabatur. *Id. Quint.* 31. *f.* Ne is dedecore, macula, turpissimaque ignominia notetur. *Id. Brut.* 62. *f.* Cujus improbitatem veteres Atticorum comoediae notaverunt. *Id. Or.* 2, 85. *f.* Nec bonum virum proprie et copiose laudari sine virtutum, nec improbum notari ac vituperari sine vitiorum cognitione posse. *Hor. Sat.* 1, 3, 24. Stultus et improbus hic amor est, dignusque notari. *Suet. Ner.* 5. Notare aliquem joco. *Id. Dom.* 8. scriptis famosis. ℙ Part. *Notans* ap. *Hor. Sat.* 1, 6, 14. Notante judice, quae nosti, populo.

NŌTOR, oris, m. γνωστήρ, qui notitiam dat alterius: idem qui *cognitor:* quod vide. *Petr. Sat.* 92. Ne mea quidem vestimenta ab officioso recepissem, nisi notorem dedissem. *Sen. Apocol. med.* Si quis a me notorem petiisset, te fui nominaturus, qui me optime nosti; et *ep.* 39. Qui notorem dat, ignotus est.

NŌTŌRĬUS, a, um, adj. notus, vel notum faciens. *Notoria epistola*, et *notoria* absolute, est, qua notitiam rei cujuspiam alteri damus. *Gallien.* in *ep.* ap. *Trebell. Claud.* 17. Nihil me gravius accepit, quam quod notoria tua intimasti, Claudium graviter irasci. ℙ Speciatim *notoria* et *notorium* est delatio, et denunciatio, qua crimen ad judicem defertur. *Paul. Dig.* 48, 16, 6. Nunciatores, qui per notoria, indicia produnt, notoriis suis adsistere jubentur. *Imp. Gord. Cod.* 9, 2, 7. Si falsis, nec ne, notoriis insimulatus sit, perpenso judicio inspici debet. *Appul. Met.* 7. Ille, qui falsam de me notoriam pertulerat. V. NOTARIA. **Symmach.* 10, 4. Quocirca impatienter fero, apparitorum notoriis Senatui nuntiari. Al. leg. *notariis. Vet. Gloss.* μήνυσις, notoria, indicium. *Al. Gloss.* Notoria, ἀναφορά. V. *Salmas.* in *Trebell. Poll. Claud.* 17. *Wow. de Polym.* 6, 11. *B. A.*

NOTRIX pro *nutrix* olim dictum fuit, teste *Quint.* 1, 4.

NŎTŬLA, ae, f. parva nota. *Capell.* 1, 17. *extr.* Multicoloribus notulis variata pictura.

NŌTUS, a, um, part. a *nosco:* γνωτός, γνώριμος, cognitus, manifestus, patens. *Cic. Verr.* 1, 16. Ejusmodi res, ita notas, ita testatas, ita manifestas proferam, ut, etc.; et *ib.* 2, 2, 34. Cupiditas nota, atque apud omnes pervulgata; et *ib.* 2, 3, 58. Res nota et manifesta omnibus; et *ib.* 2, 5, 13. *med.* Unum illud, quod ita fuit illustre notumque omnibus, ut, etc. *Id. Mil.* 28. Fingi haec putatis, quae patent, quae nota sunt omnibus, quae tenentur? *Id. Phil.* 11, 5. Noti atque insignes latrones. *Id. Or.* 33. *f.* Habere omnes philosophiae notos et tractatos locos. *Hor. Sat.* 1, 9, 3. notus mihi nomine tantum. *Virg. A.* 1, 383. fama super aethera notus. *Tibull.* 2, 6, 41. Nota loquor. *Cic. Fam.* 5, 12. et *Prov. cons.* 13. Facere aliquid alicui notum. *Id. Mur.* 7. Tua nobilitas hominibus litteratis est notior, populo obscurior. *Id. Sull.* 26. Vita P. Sullae vobis populoque R. notissima. *Caes. B. C.* 2, 19. Nullus fuit civis R. paulo notior, quin ad diem conveniret. ℙ Cum genit. *Hor. Od.* 2, 2, 6. Notus in fratres animi paterni. *Stat. Th.* 2, 274. laborant Cyclopes, notique operum Telchines amica Certatim juvere manu. *Sil.* 17, 148. notusque fugarum Vertit terga. ℙ Cum infinito. *Id.* 12, 330. Delius avertet propiora pericula vates, Trojanos notus semper minuisse labores. ℙ *Noti, orum*, sunt amici, domestici, vicini, familiares, qui nobis noti sunt, nosque noverunt. *Cic. Coel.* 2. De dignitate Coelius notis ac majoribus natu facile respondet: quibus autem non aeque est cognitus, hi sic habeant, etc. *Hor. Sat.* 1, 1, 84. Non uxor salvum te vult, non filius: omnes Vicini oderunt, noti, pueri, atque puellae. *Virg. Cir.* 260. Nec mihi notorum deflectunt lumina vultus. ℙ Interdum etiam *notus* in malam partem sumitur pro infami. *Cic. Coel.* 13. Clodia, mulier non solum nobilis, sed etiam nota. *Id. Verr.* 1, 6. Qui non tam me impediunt, quod nobiles sunt, quam adjuvant, quod noti sunt. ℙ Active sumitur pro eo, qui novit, ut *ignotus*, qui non cognoscit. *Pl. Ps.* 4, 2, 39. herus meus est imperiosus. *Ba.* novi, notis praedicas. V. IGNOTUS. ℙ [*Confund. *nota* et *nata.* V. *Burm.* ad *Virg. G.* 3, 130. — *Notus* et *inventus.* V. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* p. 183. sq.]

NŎTUS et Notos, i, m. νότος, Graeco nomine est ventus idem, qui auster Latino: a νοτὶς, humor, humiditas, ut *Gell.* docet 2, 22. Est enim fere nebulosus atque humectus. *Virg. A.* 6, 355. Tres Notus hibernas immensa per aequora noctes

Vexit me violentus aqua. *Hor. Epod.* 10, 19. Ionius udo cum remugiens sinus Noto carinam ruperit. *Ov. Met.* 1, 264. madidis Notus evolat alis. *Id. Her.* 3, 58. et *Val. Fl.* 2, 506. nubifer. *Sen. Agam.* 481. nimbis gravis. *Ov. Her.* 2, 12. procellosus. *Id. Amor.* 1, 4, 12. tepidus. ℙ *Notus albus est Leuconotus*, quam vocem vide suo loco. ℙ Graeca positione. *Lucan.* 7, 363. Quidquid signiferi compressum limite coeli Sub Noton, et Borean hominum sumus. Adde 10, 243. ℙ Per synecdochen est ventus quilibet. [*V. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 10, 30.] *Virg. A.* 3, 268. Tendunt vela Noti.

NŎVĀCŬLĂ, ae, f. ξυρὸς, culter acuta acie, et ad radendum apta, qualis est tonsorius. Dicta videtur, quia membra, quae raduntur, quodammodo novantur. V. loca *Arnob.* in NOVATIO et *Val. Fl.* in NOVO. *Petr. Sat.* 103. Mercenarius meus, ut ex novacula comperistis, tonsor est. *Mart.* 2, 66. Novacula nudare caput; et 11, 58. Quid si me tonsor, cum stricta novacula supra est, etc.? *Cels.* 6, 4. Aream *(capitis)* novacula quotidie radere. *Lamprid. Elag.* 31. Rasit et virilia subactoribus suis novacula manu sua, qua postea barbam fecit. *Plin.* 29, 6, 34. Alopecias praeparari oportet novacula, et sinapi, *h. e.* caput radendo, et sinapi confricando. *Tert. Spect.* 23. Vultus suos novacula mutare. *Suet. Cal.* 23. Novacula secare fauces. *Colum.* 12, 54. Raporum summam cutem novacula decerpito. *Plin.* 22, 23, 47. Fungos praeparare succineis novaculis, *h. e.* manubrium e succino habentibus. ℙ De cote discissa novacula verba faciunt *Cic. Div.* 1, 17., *Liv.* 1, 36. et *Val. Max.* 1, 4. *n.* 1. ℙ [*Tum in universum ponitur pro gladio, sica, pugione ad confodiendos homines. *Mart.* 7, 61. Stringitur in densa nec caeca novacula turba.] ℙ Est et piscis hoc nomine, quo tacta quae sunt, ferrum olent. *Plin.* 32, 2, 5.

*NOVA AUGUSTA, oppidum Hispaniae Tarraconensis, in Arevacorum terra, trans Iberum flumen. *Plin.* 3, 3. *B. A.*

*NOVAE vel Ad Novas, locus Moesiae superioris. *Tab. Peut. B. A.*

NŎVĀLIS, e, adj. νεατός. *Novalis ager*, et *novalis*, aut *novale* absolute est ager aratro post cessationem renovatus. Et primo ac proprie dicitur de agro novo, cui nunc primum immissum est aratrum, cum antea aut silva esset, aut terra nunquam proscissa et culta in segetem. [*Neubruch.*] *Quint. decl.* 3, 4. Humum scindere, segnem futuris novalibus eruere silvam. *Plin.* 17, 5, 3. Talis fere est in novalibus, caesa vetere silva. Adde *Callistr. Dig.* 47, 21, 3. *f.* ℙ Deinde de agro, qui alternis cessat, et renovatur, νέωμα. [*Brachacker*, *Brachfeld.*] *Varr. L. L.* 4, 4. *f.* Ager restibilis, qui restituitur, ac reseritur quotquot annis: contra qui intermittitur, a novando novalis ager. *Plin.* 18, 19, 49. *n.* 2. Quod vere semel aratum est, a temporis argumento vervactum vocatur. Hoc in novali aeque necessarium est. Novale est, quod alternis annis seritur. *Colum.* 2, 2. *med.* Expediendi rudis agri rationem sequitur cultorum novalium cura. ℙ Femin. genere. *Virg. G.* 1, 71. Alternis idem tonsas cessare novales, Et segnem patiere situ durescere campum: subaudi *terras. Pall.* 2, 10. Terra tota debet effodi, ubi ager immundus est: ubi autem mundae sunt novales, scrobibus pastinemus, aut sulcis; et 1, 6. *med.* Si tibi ager est silvis inutilibus tectus, ita eum divide, ut loca pinguia puras reddas novales, loca sterilia silvis tecta esse patiaris. ℙ Interdum universim accipitur pro agro culto. *Virg. Ecl.* 1, 71. Impius haec tam culta novalia miles habebit? Barbarus has segetes? *Stat. Th.* 3, 644. miseri quid pulcrum sanguine victo Aoniam, et diri saturare novalia Cadmi? ℙ Item pro solo nunquam arato, et herboso. *Colum. praef. l.* 6. Agricola quam maxime subacto et puro solo gaudet, pastor novali graminosoque.

NŎVĀMEN, inis, n. res nova, novatio. *Tert. adv. Marc.* 1, 20. *med.* Sistens hoc novamen, illas quoque caerimonias dissuadebat.

*NOVĀNA, ae, f. Italiae oppidum, in Piceno. *Plin.* 3, 13. *B. A.*

[NŎVĀNENSIS Vicus, in Campania ad viam Appiam prope stationem, quae in *Tab. Peut.* et *Itin. Hieros.* dicitur *ad Novas*, nunc *S. Maria a Vico*, haud longe ab urbe Calatia. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 390. L. Pompejo Felicissimo immuni dendr. Suessul., et Sacerd. M. D., XV. vir in vico Novanensi, etc. *F.*]

*NOVĀNUS, i, m. Italiae fluvius, in Piceno, qui aestivis solstitiis supra modum augetur, et circa brumam siccatur. *Plin.* 2, 103. ubi *Harduinus* mavult *Vomanus. B. A.*

NŎVĀRIENSIS, e, adj. ad Novariam pertinens, quae est urbs Insubriae, nunc *Novara:* ut Novariensis agricola, *Plin.* 17, 23, 35. *n.* 27. *Suet. Rhet.* 6. C. Albucius Silus Novariensis.

NŎVĀTIĀNUS, i, m. Romanae urbis presbyter, vixit medio fere saeculo Christi tertio, primo Catholicus, deinde Novati Carthaginiensis haeresim amplexus. Scripsit varia, ex quibus exstant liber de Trinitate, et epistola de cibis Judaicis (quae cum Operibus *Tertulliani* edi solent) stilo non illitterato, neque insuavi.

[NŎVĀTILLĂ, ae, f. dimin. Ita cognominata est Annaea filia M. Annaei Novati, qui fuit frater Senecae philosophi. *Sen. Consol. ad Helv.* 16. Tene in gremio tuo cito tibi daturam pronepotes Novatillam. *F.*]

NŎVĀTIO, onis, f. νέωσις, actus novandi, renovatio, innovatio. *Tert. adv. Marc.* 4, 1. *med.* Cum manifestius novatio praedicetur a creatore. *Paul. Nol. carm.* 25, 181. bis eam *(cellam)* geminata novatio comit. *Arnob.* 5, 182. Novatio pudendorum, *h. e.* rasura, et levigatio, quae, ut ait *Id. ib.* p. 174., fecerat sumere habitum puriorem. ℙ Ap. JCtos est prioris debiti in aliam obligationem, vel civilem, vel naturalem transfusio atque translatio: hoc est, cum ex praecedenti causa ita nova constituitur, ut prior perimatur. Ita *Ulp. Dig.* 46. *tit.* 2 qui est *De novationib. et delegationib. l.* 1. Adde *Scaev. ib.* 34, 3, 31. et 33, 1, 21. *med.*

NŎVĀTOR, oris, m. νεῶν, qui novat, in usum revocat quae obsoleverant. *Gell.* 1, 15. *f.* Quod *loquentia* novatori verborum Sallustio maxime congrueret. *Auson. ep.* 16, 32. Stirpis novator Anniae. Dicitur *Sall.* novator verborum, quia maxime delectatus est priscis atque obsoletis verbis *Catonis:* unde vetus poeta ap. *Quint.* 8, 3. Et verba antiqui multum furate Catonis, Crispe Jugurthinae conditor historiae.

NŎVĀTRIX, icis, f. quae novat. *Ov. Met.* 15, 252. rerumque novatrix Ex aliis alias reparat natura figuras.

NŎVĀTUS, a, um, part. a *novo:* νεωθεὶς, factus, nove inventus. *Cic. Or.* 3, 38. Verbum aut inusitatum, aut novatum, aut translatum. ℙ Item in novum mutatus. *Ov. Met.* 2, 674. utque vagi crines per colla jacebant, In dextras abiere jubas: pariterque novata est Et vox, et facies, *h. e.* in novam mutata; et *ib.* 4, 279. Nec loquor, ut quondam, naturae jure novato, Ambiguus fuerit, modo vir, modo femina, Scython. ℙ Item instauratus, renovatus. *Tac. H.* 2, 51. In funere ejus novata luctu ac dolore militum seditio. *Ov. Her.* 1, 20. Tlepolemi leto cura novata mea est. *Id. R. Am.* 729. Admonitu renovatur amor, vulnusque novatum Scinditur. ℙ *Novatus ager* est novale, vel universim iterum aratus cultusque in sementem. *Cic. Or.* 2, 30. Subacto mihi ingenio opus est, ut agro non semel arato, sed novato et iterato, quo meliores fetus possit et grandiores edere. *Ov. Pont.* 4, 2, 44. Oblectat cultu terra novata suo. ℙ Est etiam cogn. R. V. NOVATILLA.

NŎVĀTUS, us, m. novatio, mutatio. *Auson. Idyll.* 14, 39. Tot species, tantosque ortus, variosque novatus Una dies aperit, conficit una dies.

NŎVĒ, adv. καινῶς, νεωτέρως, novo modo, noviter. *Pl. Epid.* 2, 2, 38. ornata ut lepide! ut concinne! ut nove! *Auct. ad Her.* 1, 9. Ne quid perturbate, ne quid ambigue, ne quid nove dicamus. *Sen. Contr.* 1, 4. *f.* Pulcre dixit, et nove sumpsit ab omnibus bene dicta. *Gell.* 17, 2. *med.* *Magnum viaticum* pro magna facultate, et paratu magno, nove positum est; et 19, 7. Verba nove, aut insigniter dicta. ℙ Sup. *novissime* est nuper, ultimo loco, postremo, προσφάτως. *Val. Antias* ap. *Charis.* 2, 186. Mater cum novissime aegrotasset, vovisse fertur; et *ib.* Quod novissime nobiscum foedus fecissent. *Sall. Cat.* 34. Novissume memoria nostra argentum aere solutum est. *Plin. ep.* 4, 30. Annulum ponis in sicco: alluitur sensim, ac novissime operitur; et *ep.* 8, 3. Liber, quem novissime tibi misi. *Quint.* 2, 10. Declamandi ratio, ut ex omnibus novissime inventa, ita multo est utilissima. Adde *Hirt. B. G.* 8, 1 et 48. ℙ In enumerationibus, et distributionibus. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 24. Milites ornari volui a senatu, primum quod ita meritos judicabam: deinde quod conjunctiores reipubl. esse volebam: novissime ut tales vobis praestare possem, quales, etc. *Sen. Ira* 3, 5. Dicam primum, quemadmodum in iram non incidamus: deinde quemadmodum nos ab illa liberemus: novissime quemadmodum irascentem placemus. *Pall.* 12, 22. *f.* Lectas baccas condies: rutam et petroselinum sternes: subinde salis aspersione cumulabis: postremum mel superfundes: novissime optimi olei quantumcumque miscebis.

[NŎVELLĂ, ae, f. vitis nove plantata. *Coripp. Johann.* 3, 327. Cultor in omni parte suas plantare novellas Coeperat. *Virg. Ecl.* 3, 11. *novellas vites dixit. F.*]

NŎVELLASTER, a, um, adj. novellus, novus. *Marcell. Empir.* 8. Vinum optimum, sed novellastrum.

NŎVELLĒ, adv. nove. In *supposit. Plauti Poen.* 8. Utrum is est novelle novellicus, etc.

NŎVELLĒTUM, i, n. locus novellis arboribus, v. gr. vitibus consitus, ubi nulla antea plantatio fuit. *Paul. Dig.* 25, 1, 6. Veluti si novelletum in fundo factum sit. *Gloss. Philox.* Novelletum, νεόφυτον, νεοφυτεῖον.

NŎVELLĬCUS, a, um, adj. novellus. V. in NOVELLE.

NŎVELLĬTAS, atis, f. novitas, res nova. *Tert. Anim.* 28. Neque veritas desiderat vetustatem, neque mendacium devitat novellitatem. Adde *adv. Prax.* 2.

NŎVELLO, as, avi, atum, a. 1. νεάω, νεάζω, novum agrum colo, seu novas vites pango. *Suet. Dom.* 7. Existimans nimio vinearum studio negligi arva, edixit, ne quis in Italia novellaret. *Paul. Nol. carm.* 21, 695. In castitate liberos enutriens Vitam novellantes Deo.

NŎVELLUS, a, um, adj. νεόφυτος, νέος, dimin. novi. *Cic. Fin.* 5, 14. Itaque et vivere vitem, et mori dicimus, arboremque et novellam, et vetulam, et vigere, et senescere. *Varr. R. R.* 2, 3. de caprarum aetate: Novella, quam vetus, utilior; et *ib.* 1, 20. et *Colum.* 6, 1. Novelli juvenci. *Id. Colum.* 8, 5. Novellae gallinae, *h. e.* quae semel tantum excubarunt. *Plin.* 11, 37, 84. sues. *Tibull.* 2, 2, 22. Novella turba, *h. e.* nova proles, infantuli. *Varr. R. R.* 1, 31. Vineas novellas fodere. *Virg. Ecl.* 3, 11. Novellae vites. *Plin.* 28, 9, 33. Novella prata. *Ov. Pont.* 4, 12, 24. Cum regerem tenera frena novella manu; et *ib.* 3, 7, 16. Ductus ab armento taurus detrectat aratrum, Subtrahit et duro colla novella jugo. *Liv.* 41, 5. Cn. et L. Gavilii, novelli Aquilejenses, *h. e.* novi coloni Aquilejam deducti (nempe triennio ante, ut est ap. *eund.* 40, 34.) *Vopisc. Tac.* 1. Post excessum Romuli, novello adhuc Romanae urbis imperio. ℙ *Novellius Torquatus, Mediolanensis, quidam fuit temporibus Tiberii Caesaris, qui gestis honoribus a Praetura ad Proconsulatum usque pervenit, et Tricongius cognominatus est, quod tres congios vini uno impetu epotaverit. *Plin.* 14, 22. ℙ Novellae, intell. *Constitutiones*, νεαραὶ, ap. *JCtos. B. A.*

NŎVEM, ἐννέα, numerus decimum inter, et octavum. *Cic. Q. Fr.* 3, 5. Sermo in novem et dies, et libros distributus. *Virg. A.* 1, 249. Unde per ora novem magno cum murmure montis It mare proruptum. *Caes. B. G.* 1, 8. Decem novem, *h. e.* novendecim, undeviginti. ℙ *Novem pagi*, locus Etruriae, circa superiorem partem Minionis, ut putat *Lucas Holstenius* p. 7. Meminit *Plin.* 3, 5. *B. A.*

NŎVEMBER et Novembris, bris, nonus mensis a Martio. Quare *November* sit dictus, V. in DECEMBER, et iis, quae ibi afferuntur lucem praeferat *Cass. Variar.* 1, 35. Quod ab ipsis quoque mensibus datur intelligi, quando ex numero imbrium futurorum competenter nomina susceperunt. Sumitur et absolute, et adjective. *Colum.* 11, 2. *med.* Calend. Novembribus, et postridie caput Tauri occidit: pluviam significat. Tert. Non. Novembris Fidicula mane exoritur: hiemat, et pluit. *Cato* ap. *Prisc.* 6, 696. Mense Octobri fecimus: Novembris reliquus erat. *Auson. Eclogar. de dieb. sing. mens.* Implent tricenas per singula menstrua luces Junius, Aprilisque, et cum Septembre November. *Mart.* 3, 58. Hic post Novembres, imminente jam bruma, Seras putator horridus refert uvas. *Calp. Ecl.* 2, 82. cum sole Novembri Maturis nucibus virides rumpentur echini. ℙ [Est etiam nomen propr. serv. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 601, 1. *F.*]

[NŎVEMPŎPŬLĀNUS, a, um, adj. ad Novempopuloniam pertinens, unam ex tribus provinciis, in quas Aquitania dividitur. *Inscr.*, quae tamen spuria quibusd. merito videtur, ap. *Grut.* 667, 10. Gallia quem genuit de gente Novempopulana, Itala terra tegit. *F.*]

[NŎVEMVIR, iri, m. unus ex magistratu novem virorum. *Inscr.* ap. *Don. cl.* 5. *n.* 189. C. Attius C. L. Januarius VI. vir *Sacris Faciundis*, VIIII. vir Val*etudinarius*. V. *Morcell. de stil. Inscr. Lat.* T. 2. p. 151. *ed. Patav. F.*]

NŎVĒNĀRĬUS, a, um, adj. ἐννεαδικὸς, novem continens. *Varr. L. L.* 2, 49. *med.* Novenaria regula, novenarius numerus, novenaria natura. *Plin.* 17, 11, 15. Novenarius sulcus, *h. e.* scrobs altitudine pedum trium, latitudine pari, ut ipsemet exponit. ℙ De novenario, et ternario numero multa subtiliter *Auson. Idyll.* 11. V. et *Macr. Somn. Scip.* 2, 2.

NŎVENDĔCIM et Novemdecim, ἐννέα καὶ δέκα, undeviginti. In *Epit. Liv.* 119. Cum annos novendecim haberet. Al. leg. *decem et novem:* alii aliter. *Prisc. de ponderib.* 1351. *decem et novem* agnoscit. *Id.* tamen 18, 1170. docet a *Livio* usurpatum *septemdecim*, quod ejusdem est formae.

NŎVENDĬĀLIS, e, adj. qui novem diebus fit, ἐννεαταῖος. *Novendiale sacrificium* et *Novendiales feriae* dicebantur, quae novem diebus continuis fieri solebant ad expiationem prodigiorum, *Liv.* 1, 31. Nunciatum regi, patribusque est, in monte Albano lapidibus pluisse. Romanis quoque ab eodem prodigio novendiale sacrum publice susceptum est, seu voce coelesti ex Albano monte missa, (nam id quoque traditur) seu haruspicum monitu. Mansit certe solemne, ut quandocumque idem prodigium nunciaretur, feriae per novem dies agerentur. Haec *Liv.* ap. quem rursus 21, 62., 25, 7., 26, 23., 27, 37., 29, 14. et alibi saepe legimus novendiale sacrum factum esse, quod de coelo esset lapidatum

Cic. Q. Fr. 3, 5. Novendiales feriae. ℙ Aliud fuit sacrum novendiale, quod privatim fiebat nono die, postquam defuncti cineres in sepulcrum illatae fuerant: eo enim claudebantur, et complebantur justa solemnia defuncti: quae ideo et *novendialia* dicta sunt. *Gloss. Philox.* Novendialia, ἔννατα ἐπὶ νεκροῦ ἀγόμενα. Legitur *Novendial* ap. *August. Quaest. in Heptateuch.* 1. *quaest.* 172. Nescio, utrum inveniatur, alicui Sanctorum in Scripturis celebratum esse luctum novem dies, quod apud Latinos novendial appellant. *Servius* ad illud *Virg. A.* 5, 64. Praeterea si nona diem mortalibus almum Aurora extulerit, etc. Sciendum, quia apud majores, ubicumque quis fuisset exstinctus, ad domum suam referebatur: unde est illud (*A.* 6, 152.) Sedibus hunc refer ante suis, et conde sepulcro; et illic erat septem diebus: octavo incendebatur: nono sepeliebatur: unde *Hor.* (*Epod.* 17, 47.) in sepulcris pauperum prudens anus Novendiales dissipare pulveres. Unde etiam ludi, qui in honorem mortuorum celebrabantur, novendiales dicuntur. Haec *Serv.*, qui tamen minus recte interpretatur illud *Sedibus hunc refer ante suis.* ℙ *Novendialis coena* est feralis, funebris. *Tac. A.* 6, 5. ℙ *Exstincto populo, etiam novendialis tarde venit*, prov. ap. *Quint. decl.* 12, 23. de eo, qui nimis sero, et frustra opem fert. Quamvis enim post nonum mortis diem adhuc novendiale sacrum, vel coena fiat in tempore, tamen si populus omnis exstinctus sit, sera est, quia, nullo superstite, fieri nequit. ℙ Plura V. ap. *Kirchmann. de funerib.* 4, 1. ℙ Scribitur et *novemdialis.* ℙ De novendiali coquo V. NUNDINALIS.

[NŎVENNĬĀNUS, a, um, adj. ad novennium, seu spatium novem annorum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1021, 8. P. Metilio P. F. Fab. Tertivinio Novenniano etc. *F.*]

[NŎVENNIS, e, adj. qui novem annos habet. *Lactant. Mort. persecut.* 20. Maximianus substituto Caesare filio suo, qui tunc erat novennis, etc. *Inscr.*, quam *B. Borghesius* nuper Romae vidit in cavaedio S. Laurentii extra muros, quaeque pertinet ad ann. a Chr. n. CCCXLV. Novennem puerum eripuit tum mensibus octo, etc. Hic licenter prima in *novennem* vitio saeculi producitur. *F.*]

*NOVENSES, ium, incolae loci cujusdam, qui Novae vel Ad Novas appellabatur. *Notit. Imper.* V. NOVAE. *B. A.*

NŎVENSĬLES DII, seu, ut alii malunt, Novensides, ium, m. plur. iidem fortasse sunt, ac Indigetes, qui hoc praeterea epitheto gaudeant, quod novissime in Deorum sedes recepti sint. Nihil tamen certi afferri potest. Quidam enim ita putant appellatas novem Musas, a numero. *Varro* dicit, esse numerum novenarium: quasi in eo divina quaedam sit vis, et praesens numen. *Cornificius* credit, eos fuisse Deos novitatum praesides: quasi eorum cura et patrocinio res novarentur, et instaurarentur. *Cincius* ait, sic appellata numina omnia peregrina in Urbem recepta, ex ipsa cultus novitate. Denique alii alia, ut in re omnino dubia. V. *Arnob.* 3, 122. unde haec sumpta sunt. *Varr. L. L.* 4, 10. a Sabinis venire ait: quod et *Piso* affirmat ap. *Arnob. l. c.* Meminit et *Liv.* 8, 9. recitans formulam devotionis Decii, in qua Novensiles ab Indigetibus distinguuntur: item *Capell.* 1, 16. ℙ Genitivus *Novensilium* usurpatur ab *Arnob. ib.* Urbium victarum Deos potestate afficit Novensilium numinum.

NŎVĒNUS, a, um, adj. ἔνvατος, nomen numerale distributivum, a *novem.* Fere usurpatur num. plur. ut cetera distributiva: et etiam extra distributionem. *Liv.* 27, 37. Ut virgines ter novenae per urbem euntes carmen canerent. *Ov. Met.* 12, 97. Terga novena boum. *Plin.* 3, 5, 9. Novenorum conceptu dierum. ℙ In sing. numero. *Stat. Silv.* 1, 2, 4. Demigrant Helicone Deae, quatiuntque novena Lampade solemnem thalamis coeuntibus ignem.

NŎVERCĂ, ae, f. μητρυιά, nova uxor ducta post mortem prioris, quae liberos reliquit superstites: cui respondet *privignus.* Dicta est a *novus*, et *arceo*, quia ducitur arcendae familiae gratia, id est coercendae, ut ait *Fest.* Porro novercae infestae esse solent prioris uxoris filiis: praesertim si suos sibi ipsae pepererint. *Cic. Cluent.* 70. Nomina necessitudinum, non solum naturae nomen, et jura mutavit; uxor generi, noverca filii, filiae pellex. *Hor. Epod.* 5, 9. Quid ut noverca me intueris? *Virg. Ecl.* 3, 33. injusta noverca. *Id. G.* 2, 128. saeva; et *ib.* 3, 282. mala. *Ov. Fast.* 3, 853. sceleratae fraude novercae. *Id. Her.* 12, 188. Saeviat in partus dira noverca meos. *Id. Met.* 1, 147. Lurida terribiles miscent aconita novercae. *Val. Fl.* 3, 506. insidias astusque novercae sentire. *Plin. ep.* 6, 33. Novercam filiae, amore captus, induxerat. *Capitol. M. Aurel. f.* Ne tot liberis superduceret novercam. ℙ Translate. *Vell.* 2, 4. Hostium armatorum totiens clamore non territus, qui possum vestro moveri, quorum noverca est Italia? *h. e.* non mater, cujus sitis indigenae, et vere Itali, sed advenae, et convenae. Dictum est P. Scipionis Africani minoris in concionem plebis R. tumultuantem. Simile est illud Caesaris ap. *Petr. Sat.* 22. mercedibus emptae, Ac viles animae, quorum est mea Roma noverca. ℙ *Ap. novercam queri*, prov. *Pl. Ps.* 1, 3, 80. *h. e.* lamentari apud eum, qui vel nullam opem feret, vel etiam calamitate nostra gaudebit. Itali dicunt, *dire le sue ragioni a' birri.* ℙ In re agraria *novercae* videntur esse canales aquam ex agris transmittentes, sed non quantum satis est ad eos exhauriendos et exsiccandos, at exigue, et, ut ita dicam, maligne: vel quod exiles sint, vel quod facile obstruantur. Ap. *Goes.* p. 119. 142. 143. etc. semper cum canabulis junguntur.

NŎVERCĀLIS, e, adj. μητρυιώδης, ad novercam pertinens: item inimicus, infestus, quia ferme oderunt novercae privignos. *Stat. Silv.* 5, 2, 118. Gaetulo sic pulcher equo, Trojanaque quassans Tela, novercales ibat venator in agros Ascanius, *h. e.* Didonis. *Juven.* 12, 71. Atque novercali sedes praelata Lavino, *h. e.* Lavinio, quod fuit oppidum ab Aenea conditum, et a Lavinia Iuli noverca appellatum. Sic Bacchus ap. *Stat. Th.* 7, 177. novercales appellat Mycenas, inimicas Thebis, quia sub tutela Junonis erant (*Ov. Fast.* 6, 47.) ejus noverca. *Tac. A.* 12, 2. Novercalia odia; et *ib.* 1, 33. Novercales Liviae in Agrippinam stimuli. *Sen. Excerpt. contr.* 4, 6. Quid alterum novercalibus oculis intueris? *Trebell. XXX. Tyr.* 16. Erat circa illum Zenobia novercali animo.

NŎVERCOR, aris, dep. 1. novercam ago, saevio ut noverca. *Sidon. ep.* 7, 14. *med.* Quorum imbecillitati quodammodo novercaretur.

*NOVESIUM, i, n. Germaniae opp. (olim in Gallia Belgica), ad Rhenum flumen. *Tac. H.* 4, 26, 33, 35, 62, 70 et 77. Adde 5, 22. Hodie est *Neutz. B. A.*

*NOVĬA, ae, f. uxor Oppianici. *Cic. Cluent.* 9. *B. A.*

NŎVĬĀNUS, a, um, adj. ad Novium poetam comicum pertinens, qui inter alias comoedias, quae Atellanae dicuntur, unam scripsit, cui nomen *Fullones.* [Unde *Tert. Pall.* 4. *med.* Inter fullones Novianos coronandus. V. FULLO. *M. Aurel.* ap. *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 2, 13. Sed cum leges, inibi sunt et Novianae, et Atellaniolae, et Scipionis oratiunculae; ne tu numerum nimis expavescas. V. NOVIUS. *F.*]

NŎVĬCĬŎLUS, a, um, adj. dimin. novicii. *Tert. Apol.* 47. et *Poen.* 6.

NŎVĬCĬUS et Novitius, a, um, adj. νεαρὸς, novus, novellus, recens. *Alfen.* ap. *Gell.* 6, 5. Novum novicium dicimus, et proprium propicium (al. leg. *propricium*), augere atque intendere volentes novi et proprii significationem. *Gell.* hoc improbat: quam merito, alii viderint. *Pl. Most.* 3, 2, 92. Novicium mihi quaestum institui non malum. *Gell.* 11, 1. Novicia turba grammaticorum; et 1, 9. *f.* Novicios philosophorum sectatores cum veteribus Pythagoricis comparans. *Plin.* 23, 1, 23. Vinum jejunos bibere, novitio invento, inutilissimum est; et *mox:* Vinum novitium resinatum nulli conducit. *Id.* 34, 5, 10. Statuae Lupercorum habitu factae tam novitiae sunt, quam quae nuper prodiere paenulis indutae. *Id.* 35, 6, 29. Novitii colores. ℙ Saepe dicitur de servis, qui nuper in servitutem inciderunt, novique sunt in ministeriis, et imperiti. *Mart. Dig.* 39, 4, 16. Veterana mancipia sunt, quae anno continuo in urbe servierunt: novitia autem intelliguntur, quae anno nondum servierint. *Varr. L. L.* 7, 2. Etiam novitii servi empti in magna familia, cito conservorum nomina, recto casu accepto, in obliquos declinant. *Pl. Capt.* 3, 5, 60. Recens captus homo, nuperus, et novitius. *Ter. Eun.* 3, 5, 34. paucae, quae circum illam essent, manent Novitiae puellae. *Cic. Pis.* 1. Syrum nescio quem, de grege novitiorum, factum esse consulem. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 157, 6. *Vivus Fecit* Novicius Rabutiorum sibi, et P. Rabutio Glago sodali. Adde *Quint.* 8, 2. ℙ Translate. *Juven.* 3, 265. Jam sedet in ripa, tetrumque novitius horret Porthmea.

NŎVĬES, adv. ἐννεάκις, novem vicibus. *Varr. R. R.* 1, 2. *f.* Hoc ter novies cantare jubet. *Virg. G.* 4, 480. Novies Styx interfusa. *Sen. ep.* 58. *f.* Perfectissimus numerus, quem novem novies multiplicata component: sc. LXXXI. V. NONIES.

*NOVIODŪNUM, i, n. Νοιόδουνον, opp. Aeduorum. *Caes. B. G.* 7, 55. ℙ Aliud, Biturigum. *Id. ib.* 12. ℙ Aliud, Suessionum, alias Augusta Suessionum dictum, hodie *Soissons. Id. ib.* 2, 12. V. SUESSIONES. ℙ Item opp. Pannoniae inferioris, vulgo *Gurkfeld*, quia Corcoras fluvius hodie *Gurk* appellatur. *Anton. Itin.* ℙ Et oppidum Moesiae inferioris. *Anton. Itin.* et *Tab. Peut.* ℙ V. NEBIODUNUM et NEVIRNUM. *B. A.*

*NOVIOMĂGUS vel Noviomagum, i, n. opp. Nemetum, hodie *Speyer. Anton. Itin.* ℙ Aliud, in Treveris, teste eodem *Anton.* in *Itin.*, quod *Novomagum* et *Nivomagum* audit *Auson.* in *Mossell.* 11. *B. A.*

[NŎVISSĬMĀLIS, e, adj. ad novissimum pertinens. *Mar. Victorin.* 2, 2519. Quas particulas (*versuum*), si necesse sit, ausim dicere finales, seu novissimales, ut *Odrysio lyra carmine cantat. F.*]

NŎVISSĬMĒ. V. NOVE.

NŎVISSĬMUS. V. NOVUS.

NŎVĬTAS, atis, f. καινότης. *Cic. Div.* 2, 28. Quem tibi rei novitas attulerit. *Id. Amic.* 19. Novitates si spem afferunt, non sunt repudiandae. *Ov. Fast.* 1, 160. Anni novitas, *h. e.* ver. ℙ Ponitur et pro generis ignobilitate. *Vell.* 2, 127. Quibus novitas familiae haud obstitit, quominus ad consulatus eniterentur. *Cic. Fam.* 1, 7. *med.* Putabam novitati esse invisum meae. Adde *Sall. Jug.* 88. ℙ In illo *Ov. Pont.* 4, 13, 23. laudes de Caesare dixi: Adjuta est novitas numine nostra Dei: *novitas* est novus *Ov.* conatus. Sic in *Inscr.* ap. *Grut.* 337. *med.* His novitatibus duplici ornatus est gloria, etc. Sermo est de agitatore circensi, qui et septem equis simul junctis, et sine flagello (quod novum erat) vicerat.

NŎVĪTER, adv. nove. *Pl.* in *suppos. Aul. sc.* 5. Quid hic: Nisi fodiam noviter. *Inscr.* ap. *Grut.* 171, 7. (quam ann. a Chr. n. CCCLXXVII. positam fuisse probat *Ed. Corsinius de praef. Urb.* p. 265.) Basilicae Juliae noviter a se reparatae. *Fulg. Myth.* 3, 1. *med.* Amor noviter venit.

[NŎVĪTĬO, adv. noviter, nuper. *Serv.* ad *Virg. A.* 11, 316. Luci qui sunt in agris, qui concilio (*Marin. Frat. Arv.* p. 309. legit *novitio*) capti sunt, hos lucos eadem cerimonia, moreque coinquiri haberique oportet, ut etc. *F.*]

Q. NŎVĬUS, poeta Latinus, Atellanarum scriptor, videtur fuisse aequalis Lucretii. De eo *Macr. Sat.* 1, 10. Novius probatissimus Atellanarum scriptor ait: Olim exspectata veniunt septem Saturnalia. Ejus meminit etiam *Gell.* 15, 13. et 17, 2., item *Nonius* saepe. Facile autem a librariis ejus nomen cum *Naevio*, et *Nonio* commutatum est. V. NOVIANUS. ℙ *Novium Nigrum, quaestorem, meminit *Suet. Caes.* 17. Al. leg. *Nonium.* ℙ Novius Calavius, Campanus. *Liv.* 9, 26. ℙ Novium quendam memorat *Hor. Sat.* 1, 6, 40. et plural. *Noviorum* occurrit ap. *eund. ib.* 121. Occurrit et nomen ap. *Juven.* 12, 111. *B. A.*

NŎVO, as, avi, atum, a. 1. νεόω, καινόω. [*Primo loco ea exempla poni poterant, in quibus *novare* dicitur de iis, qui instaurando, reficiendo aliquid in locum alius rei minus aptae vel depravatae vel esse omnino desinentis substituant. V. NOVUS. *Noster* in fine collocaverat.] *Virg. A.* 5, 752 Ipsi transtra novant, flammisque ambesa reponunt Robora navigiis. *Ov. Pont.* 4, 11, 19. cum longa dies sedavit vulnera mentis, Intempestive qui fovet illa, novat. *Id. Fast.* 1, 621. matronaque destinat omnis Ingratos nulla prole novare viros, *h. e.* nullam prolem parere, per quam patres quodammodo renovantur. Sic *Stat. Th.* 10, 229. Cui fetura gregem pecoroso vere novavit. *Ov. Her.* 4, 90. Haec reparat vires, fessaque membra novat, *h. e.* reficit, recreat. *Val. Fl.* 3, 422. Hic sale purpureo, vivaque nitentia lympha Membra novat, *h. e.* exterget, mundat, quasique renovat. [*Adde *Liv.* 26, 19, 2. ut ardorem eum, qui resederat, excitaret rursus novaretque: ubi v. *Drak.* coll. 4, 33, 7. V. *Beier.* ad *Cic. Fragm.* p. 226. b. ℙ Tunc idem est quod mutare.] *Cic. Leg.* 3, 5. Nihil habui, sane non multum, quod putarem novandum in legibus. *Ov. Met.* 4, 540. nomenque simul, faciemque novavit. ℙ *Novare res*, est mutare statum civitatis, rebus novis studere, novi aliquid moliri, νεωτερίζειν. *Sall. Cat.* 40. [*39, 4. *ed. Kritz.*] Ubi primum dubiis rebus novandis spes oblata est. [*Recte *Kritz.* pro vulg. *novandis* legit *novandi*, quod rempublicam turbare, ejusque statum immutare Romanis semper est, *res* vel *aliquid novare*, vel *novare* absolute.] *Liv.* 24, 23. Tanquam novandi res aliquam occasionem quaerentes. *Id.* 35, 34. Multitudinem, et quorum res non ex sententia ipsorum esset, omnia novari velle. *Sall. Cat.* 58. [*55, 1. *ed. Kritz.*] Optimum factu ratus, noctem, quae instabat, antecapere; ne quid eo spatio novaretur. *Liv.* 32, 38. Duae faces novantibus res ad plebem in optimates accendendam. *Curt.* 10, 8. Monere non destitit, ni occupetur impotens animus, res novaturum. ℙ [*Hinc in universum ponitur pro excogitare, invenire, quam significationem *Forc.* ab initio posuerat.] *Cic. Or.* 3, 37. Verba, quae novamus et facimus ipsi; et *ib.* 38. Novantur autem verba, quae ab eo, qui dicit, ipso gignuntur et fiunt. *Ov. A. Am.* 3, 346. Ignotum hoc aliis ipse novavit opus.

NŎVOCOMENSIS, e, adj. ad Novum Comum pertinens, de quo V. in COMENSIS. *Suet. Vit. Plin.* Plinius Secundus Novocomensis. ℙ *Novocomenses*, ium, incolae illius urbis. *Cic. Fam.* 13, 35. C. Avianum Philoxenum Caesar meo beneficio in Novocomenses retulit.

NŎVUS, a, um, adj. νέος, καινὸς, qui nuper factus est, qui nunc primum accidit, recens, inauditus, inusitatus. [*Primum quidem de iis locis dicendum, in quibus, quae est propria v. significatio, *novus* de hominibus et rebus usurpatur, proxime in aliorum locum substitutis: *neu, frisch. Sall. Cat.* 54, 4. novum bellum exoptabat: ubi re-

cte *Kritz.* *novum* non pro *magnum*, *mirandum* accepit, ut *Cort.* et *Müll.*, sed de studio bella ex bellis serendi, et ab uno ad alterum properandi intellexit. *Liv.* 7, 7. novus veteri exercitus jungitur; et 2, 1. novus senatus; et 22, 14. novus Camillus, i. e. alter sospitator; et 24, 16. novum de integro proelium. *Vell.* 2, 20, 2. novi cives; et 2, 82, 4. novus Liber Pater: ubi v. *Ruhnk.* *Suet. Caes.* 15. novi consules; et *ib.* 20. nova vectigalia, *h. e.* non omnino nova, sed quorum nova locatio esset, ut nos: *neue Zollpachtung.* V. *B. Crus.* ad h. l. et *ib.* 30. novi milites: opp. veteranis. *Id. Aug.* 29. nova monumenta: opp. refectis et excultis. — *Ov. Met.* 9, 266. novus serpens, i. e. renovatus: saepius ita de serpente usurpatur *novus*, v. *Gierig.* ad h. l. *Id. ib.* 13, 119. novus est successor habendus: ubi *Bothius* frustra περισσολογίαν reprehendere videtur, quum *novus* verbis *mille patet plagis* oppositum talem successorem clypeum, significet, qui ab omni parte integritate gaudeat. ¶ *Novae tabernae* ap. *Liv.* 26, 27. et 44, 17. ubi v. *Drak.* et *novae* absolute, ut ap. *Cic. Or.* 2, 66. *sub novis:* sunt porticus, loca in foro Romano, ubi argentarii rem facerent, propterea ita appellatae, quod a. U. 543. incendio magnam partem deletae atque postea instauratae iis, quas intactas ignis reliquisset, ut *veteribus* opponerentur. V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 170. V. etiam in VETUS.] ¶ *Novae tabulae*, χρεῶν ἀποκοπαὶ, pertinent ad oppressos aere alieno: quorum erat unicum votum, ut abolitis prioribus debitis, novae tabulae creditorum conficerentur, et ipsi a persolvendis usuris et capite liberarentur. Itaque quoties a seditiosis civibus rerum novarum molitio facta est, legem de novis tabulis conficiendis plebi polliceri mos fuit, quo eam ad se traherent facilius. *Sall. Cat.* 22. Tum Catilina polliceri tabulas novas, proscriptionem locupletium, etc. *Cic. Off.* 2, 23. *extr.* Tabulae vero novae quid habent argumenti, nisi ut emas mea pecunia fundum, cum tu habeas, ego non habeam pecuniam? Adde *Att.* 5, 21., *Caes. B. C.* 3, 1., *Liv.* 42, 13. et *Suet. Caes.* 42. — Urbane, et translate. *Sen. Ben.* 1, 4. *f.* Prohiberi posse rem perniciosissimam, beneficiorum novas tabulas, *h. e.* oblivionem, aut ut pro beneficio accepto nihil debeatur. ¶ [*Hinc i. q. recens repertus, v. institutus, factus: opp. saepius noto, cognito, usitato. V. *Walch.* ad *Tac. Agr.* p. 288.] *Cic. Or.* 1, 31. Nihil dicam reconditum, nihil aut inauditum vobis, aut cuiquam novum. *Id. Arch.* 2. Uti prope novo quodam, et inusitato genere dicendi. *Id. Verr.* 2, 2, 8. Nova tibi haec sunt, et inopinata? *Id. Att.* 6, 1. *med.* Quod video tibi etiam novum accidisse. [*Liv. 2, 13. novam in femina virtutem novo genere honoris donavere.] *Cic. Fam.* 7, 18. *extr.* novae res: *Neuigkeiten.* [*Ita saepius *novum* absolute ponitur pro re nova.] *Cic.* ad *Brut.* 1, 2. Si quid habes novi. *Id. Or.* 2, 3. num quidnam, inquit, novi? *Pl. Cas. Prol.* 70. Novum attulerint, quod fit nusquam gentium. [*Alibi *res novae* fere in malam partem *(Neuerungen)* accipiuntur de mutatione status civitatis, cum quis, ut ait] *Vell.* 2, 125., novum ducem, novum statum, novam rempublicam quaerit. *Cic. Cat.* 1, 1. Q. Servilius Ahala Sp. Maelium novis rebus studentem manu sua occidit. *Id. Agr.* 2, 33. Rerum novarum causam quaerere. *Sall. Cat.* 29. Manlius in Etruria plebem sollicitare egestate simul, ac dolore injuriae novarum rerum cupidam. *Suet. Caes.* 9. Pactumque, ut simul foris ille, ipse Romae, ad res novas consurgerent. Sic *Vell.* 2, 129. Quam celeriter Libonem ingratum, et nova molientem oppressit! [*Pl. Ps.* 2, 4, 9. istic Pseudolus Novus mihi est, i. e. ignotus. In republica *novus* homo est, qui primus e familia sua ad magistratum curulem pervenit. V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 1. p. 279. et *Wund. Varr. Lectt. praef.* p. 43.] *Cic. Fam.* 5, 18. Adeptus es, quod non multi homines novi; amisisti, quae plurimi homines nobilissimi. Adde *Mur.* 8. ¶ Ad illud *Cic. Fam.* 11, 21. Segulium negligamus, qui res novas quaerit: non quo veterem comederit: nullam enim habuit: sed hanc ipsam recentem novam devoravit; *Manut.* discrimen affert inter *novum*, et *recens:* nempe idem, inquit, est, quod inter *vetus* et *antiquum.* Potest enim recens aliquid esse, quod novum non sit, ut recens hereditas, quae alicui nuper obtigit; non tamen nova, cum aliae possint hereditates eidem antea contigisse: *novum* est enim, non quod nuper, sed quod nunc primum habemus; *recens* vero, non quod nunc primum, sed quod nuper: et *novum* ad rem, *recens* ad tempus refertur. Propterea ut simul utrumque significetur, conjunguntur, ut pro Flacco *(c. 6.)* Memineritis, quarum rerum invidia, lege hac recenti ac nova, certus est inquisitioni comitum numerus constitutus. Et hic de Segulio, *Hanc ipsam recentem novam devoravit*, ideo dictum, quia nec illam habuisset eo tempore, cum illam accepit, nec unquam antea: nam *recentem* spectat illud, *non quo veterem comederit:* nullam enim habuit: *novam* autem perpetuam vitae superioris egestatem designat. Haec *Manut.* Interdum tamen promiscue usurpantur. *Juven.* 2, 102. Res memoranda novis annalibus, atque recenti Historia. ¶ Tunc *novus* dicitur, qui rei cuipiam non est assuetus, atque adeo imperitus et rudis. *Ov. Her.* 11, 48. Et rudis ad partus, et nova miles eram. *Tac. Agr.* 16. Petronius tanquam exorabilior, et delictis hostium novus, eoque poenitentiae mitior. *Cic.* eodem sensu dixit *Amic.* 19. Nemo est, qui non equo eo, quo consuevit, libentius utatur, quam intractato et novo. *Sil.* 6, 254. Terrigena impatiens dare terga, novusque dolori, Et chalybem longo tum primum passus in aevo. Est qui mallet *doloris:* nam et *vetus* cum genitivo jungitur. [*Frustra sunt, qui dativum ferri posse, negent. V. *Walch.* ad *Tac.* l. modo l.] ¶ Cum infinito. *Id.* 16, 332. equi cervix nova ferre jugum. ¶ Aliquando dicitur de rebus admirandis, et quae gravius percellunt animum. *Virg. Ecl.* 3, 86. Pollio et ipse facit nova carmina. Ubi *Serv.* magna, miranda. *Ter. Ad.* 4, 7., 3. flagitia ingentia, nova, capitalia. *Virg. A.* 3, 591. Ignoti nova forma viri, miserandaque cultu. *Hor. Od.* 1, 2, 6. nova monstra. *Val. Fl.* 8, 237. Tum novus implevit vultus honor. *Nep. Eum.* 8. Statuit aliquid sibi novi consilii esse capiendum. [*V. *Kritz.* ad *Sall. Cat.* 51, 8. et quos ibi laudat.] ¶ Comp. *Novior* non est in usu, quamquam agnoscitur a *Varr. L. L.* 5, 7. Sup. *Novissimus* significat extremum, ultimum, quia quae ultima evenere, nova maxime sunt. *Varr. l. c.* scribit, memoria sua hoc superlativum, ut nimium novum, ab aliquibus vitatum fuisse; et *Gell.* 10, 21. ait, Ciceronem eo semper abstinuisse: sed falsus est. Nam *Id. Rosc. Com.* 11. Qui ne in novissimis quidem erat histrionibus, ad primos pervenit comoedos. (Adde *Galb.* ad *Cic. Fam.* 10, 30. *f.* et *Cass. ad eund. ib.* 12, 13.) *Sall. Jug.* 74. Omnium consiliorum, nisi novissimi, particeps. *Caes. B. G.* 7, 54. Quo omnes armati convenire coguntur: et qui ex iis novissimus venit, necatur; et *ib.* 1, 15. Ex novissimo agmine proelio nostros lacessere coeperunt; et *ib.* 2, 11. Hi novissimos adorti, magnam multitudinem conciderunt. *Virg. A.* 4, 650. dixitque novissima verba. *Nep. Eum.* 1. *extr.* Novissimo tempore praefuit alteri equitum alae. *Ov. Trist.* 2, 199. Haec est Ausonio sub jure novissima, vixque Haeret in imperii margine terra tui. *Id. Met.* 3, 681. falcata novissima cauda est, *h. e.* extrema caudae pars. Sic *ib.* 13, 693. Cruraque pinnigero curvata novissima pisce. *Plin.* 2, 13, 10. Novissima luna. ¶ *Novissima exempla*, *novissima poena*, ultimum supplicium. [*Apud solum, ut videtur, *Tacitum.* Plura exempla v. ap. *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 323.] *Tac. A.* 12, 20. Meritum quidem novissima exempla Mithridaten; et *ib.* 15, 44. *extr.* Quamquam adversus sontes, et novissima exempla meritos; et *ib.* 6, 50. A summa spe novissima exspectabat; et *ib.* 12, 33. Novissimum casum experitur, *h. e.* ultimum proelii discrimen. ¶ [*Confund. *novis* et *nobis.* V. *Brem.* ad *Suet. Caes.* 40. — *Novo* et *non.* V. *Wund. Varr. Lectt. praef.* p. 43.]

NOX, noctis, f. νὺξ, νυκτὸς, tempus inter occasum ortumque solis, quo tenebris terra obtegitur: a Graeca voce allata. Ejus partes V. in CONCUBIUS. *Cic. N. D.* 2, 19. Ipsa umbra terrae soli officiens noctem efficit. *Id. Att.* 4, 3. Milo media nocte in campum venit: et *mox:* In comitium Milo de nocte venit. (Et videtur significare illud tempus, quod est a media nocte ad gallicinium: quod dicitur etiam *de media nocte*, ut *Censorin. de die nat.* 24. docet. Sic *Cic. Mur.* 33. Infimorum hominum filios prope de nocte ex ultima saepe urbe deductum venire solemus; et *ib.* 9. *f.* Vigilare de nocte. *Suet. Vesp.* 21. Maturius semper, et de nocte evigilabat.) *Cic. Att.* 7, 4. Multa de nocte profectus est. Sic *Q. Fr.* 2, 9. Multa nocte veni ad Pompejum. *Tac. H.* 3, 23. Adulta nocte; et *A.* 13, 20. Provecta nox erat, et Neroni per vinolentiam trahebatur. *Caes. B. G.* 1, 26. Ad multam noctem pugnatum est. *Id. B. C.* 1, 28. Sub noctem naves solvit; et *B. G.* 1, 40. Proxima nocte de quarta vigilia castra moturum; et *ib.* 26. Tota nocte continenter ierunt. *Sall. Cat.* 28. Intempesta nocte conjurationis principes convocat. *Nep. Eum.* 9. Prima nocte ignes faciant: hos secunda vigilia minuant, tertia perexiguos reddant. *Cic. Att.* 13, 26. Credibile non est, quantum scribam die, quin etiam noctibus. *Ter. Andr.* 4, 1, 53. et *Eun.* 5, 9, 49. stertit noctesque et dies. *Cic. Fin.* 1, 16. Sollicitudines, quibus eorum animi noctes atque dies exeduntur; et *Rosc. Am.* 2. *f.* Scrupulus, qui dies noctesque stimulat. *Id. Or.* 1, 61. Noctes et dies urgeri. [*Ita et Graeci promiscue ἡμέρας καὶ νύκτας et νύκτας καὶ ἡμέρας dicunt. — *Noctes coenaeque* ap. *Hor. Sat.* 2, 6, 65. sunt *coenae in multam noctem productae.* V. *Heindf.* ad h. l. — *Lucan.* 5, 627. Nox coeli non illa fuit, i. e. nubibus et nimbis orta: ita *Cort.* q. v. Adde *ib.* 7, 770. et Stygia superam formidine noctem, infectam coeli nostri noctem omnibus horroribus infernalibus.] ¶ Epitheta noctis poetica sunt, *nigra*, *alta*, *humida*, *densa*, *atra*, *caeca*, *opaca*, *pruinosa*, *silens*, *tacita*, *frigida*, *languida*, *latebrosa*, *sopora*, *siderea*, *aurea* propter astra, *arcana*, *horrenda*, *serena*, *alma*, quia somnus alit vires, etc. *Virg.*, *Ov.*, *Lucan.*, *Sen. Trag.*, *Val. Fl.*, etc. ¶ *Nocte*, noctis tempore, noctu. *Cic. Att.* 4, 3. *med.* Nihil esse, quod in campum nocte veniretur. *Liv.* 8, 34. *f.* Nec discernatur, interdiu, nocte: aequo, iniquo loco: jussu, injussu imperatoris pugnent. ¶ Antiquum est hoc sensu *nox* pro *nocte.* *Lex XII. Tab.* ap. *Macr. Sat.* 1, 4. *med.* et ap. *Gell.* 8, 1. in lemmate: Sei nox furtum factum esit, sei im occisit, joure caisus esto. *Enn.* ap. *Prisc.* 6, 724. Si luci, si nox, si mox, si jam data sit frux. *Pl. Rud.* 2, 4, 4. accipiam hospitio, si nox advenis. ¶ Et *nocti* pro *nocte.* *Lucr.* 6, 1218. nec nocti saecla ferarum Exibant silvis. Al. leg. *noctibu'*, [*ita *Eichstadt.*] al. *noxia.* ¶ *Nocte* idem ac *una nocte* significat. *Hor. Epod.* 12, 15. Inachiam ter nocte potes. Ita etiam *Cels.* 1, 1. Bis die cibum assumit. ¶ Poetice *Nox* Dea est, filia Terrae, patre incerto, vel ex patre Chao, vel Erebo, matre Caligine, ut est ap. *Hyg. fab. prooem.* Dicitur et soror Terrae, ut *Serv.* habet ad *A.* 6, 250., mater Furiarum et Siderum, nutrix Somni et Mortis. Alas ei tribuunt fuscas, pullum ornatum, nigros equos currum trahentes (qui quadriga est *Tibullo* 3, 4, 17., biga aliis), cujus auriga est Sopor. Agnam ei sacrificabant fusci velleris, item gallum gallinaceum. V. si vacat, *Virg. l. c.* et *A.* 5, 721. et *ib.* 8, 369., *Val. Fl.* 3, 211., *Stat. Th.* 2, 59., *Tibull.* 2, 1, 87., *Ov. Fast.* 1, 455. etc. ¶ Metonymice dicitur de iis, quae nocte fiunt. *Stat. Th.* 10, 219. Talia vociferans noctem exturbabat, *h. e.* somnum, quietem, silentium. *Prop.* 4, 8, 60. Omnis et insana semita nocte sonat, *h. e.* nocturnis insanis clamoribus: alii tamen rectius *voce* legunt, [*nocte* tuentur *Broukh.* et *Vulp.* tanquam magis poeticum: *voce* emendat *Heins. Adv.* p. 24. accedente *Heynio Observv.* in *Tibull.* 1, 3, 29. p. 181.] *Mart.* 10, 47. Nox non ebria, sed soluta curis. Hinc *noctes Atticas* inscripsit *Gellius* commentarios suos variae eruditionis, quia in agro terrae Atticae per hiemem noctibus eos composuit, ut ipse in *praef.* testatur. ¶ Speciatim de somno, et somniis. *Virg. A.* 4, 530. neque unquam Solvitur in somnos, oculisve, aut pectore noctem Accipit. *Stat. Th.* 9, 599. Dum gemit et planctu circumdat pectus inani, Abrupere oculi noctem. *Sil.* 3, 216. Promissa evolvit somni, noctemque retractat. ¶ Item de συνουσίᾳ mulierum, quia plerumque ea noctu fit. *Cic. Att.* 1, 16. *med.*, *Hor. Epod.* 15, 13., *Just.* 12, 3., *Stat. Th.* 1, 69., *Ov.*, *Plaut.*, *Ter.*, etc. ¶ *Nox* vero *vidua* ap. *Catull.* 6, 7. et *Ov. Her.* 19, 60. est caste, seu sine compare transacta. ¶ Metaphorice est mors: tum quia perpetuo somno videntur alligari corpora: tum quia privantur luce oculi: tum quia itur ad Inferos, quae tenebrarum sedes est. *Hor. Od.* 1, 28, 15. omnes una manet nox; et *ib.* 4, 16. Jam te premet nox, fabulaeque Manes, Et domus exilis Plutonia. *Virg. A.* 10, 746. in aeternam clauduntur lumina noctem. Adde *Catull.*, *Ov.*, *Mart.* etc. [*Cf. *Cort.* ad *Lucan.* 3, 735.] ¶ Item obscuritas. *Cic. N. D.* 1, 3. Quae lucem eriperet, et quasi noctem quandam rebus offunderet. *Ov. Ib.* 63. mei versus aliquantum noctis habebunt. ¶ Item tempestas, et procella, quae ferme tenebras affert, et noctu gravior esse solet. *Cic.* vertens *Aeschili* carmina *Tusc.* 2, 10. navem ut horrisono freto Noctem paventes timidi adnectunt navitae. *Virg. A.* 3, 194. Tum mihi caeruleus supra caput astitit imber, Noctem hiememque ferens. *Prop.* 3, 9, 5. Venturam melius praesagit navita noctem. *Lucr.* 4, 172. tetra nimborum nocte coorta. ¶ [*Transfertur etiam ad alia. Ita *Lucan.* 7, 520. Noxque super campos telis conserta pependit: ubi v. *Cort.*] ¶ Item calamitas, perturbatio, confusio. *Cic. Rosc. Am.* 32. Qui, tanquam si offusa reipublicae sempiterna nox esset, ita ruebant in tenebris, omniaque miscebant. [*Cic. Brut.* 96. Doleo, me in hanc reipublicae noctem incidisse. V. CALIGO, NUBES et TENEBRAE. *Bailey.* *Lucan.* 4, 244. et quae Fortuna, deorum Invidia, caeca bellorum in nocte tulisset, Fecit monstra fides, i. e. in confusione proelii, ubi caedis auctores non distinguuntur. Ita *Id.* 7, 571. Nox ingens scelerum.] ¶ Item caecitas, ignorantia. *Ov. Met.* 6, 472. quantum mortalia pectora caecae Noctis habent! [*Gierig. nox* h. l. accipit pro studiis occultis, sensibus profunde latentibus in pectore humano: coll. *Cic. Marc.* 7. et *Plin. Ep.* 3, 3, 6.] *Ov. Met.* 6, 652. Tantaque nox animi est. ¶ De caecitate oculorum. *Id. ib.* 7, 2. Perpetuaque trahens inopem sub nocte senectam Phineus visus erat. *Sen. Phoen.* 144. nam sceleri haec meo Parum alta nox est. *Quint. decl.* 1, 6. Vultus perpetua nocte coopertus. ¶ De umbra, et tenebris. *Val. Fl.* 1, 774. veteris sub nocte cupressi Sordidus, et multa pallens ferrugine taurus Stabat adhuc. *Virg. Cul.* 273. Tartara nocte cruenta obsita. *Sen. ep.* 82. *med.* Carcer infernus, et perpetua nocte oppressa regio. *Val. Fl.* 7, 598. Jamque propinquanti noctem implicat, *h. e.* offundit fumum ac tenebras. ¶ Hinc saepe de locis Inferorum. *Sen. Herc. Fur.* 610. noctis aeternae

chaos, Et nocte quiddam gravius, et tristes Deos, etc. *Sil.* 13, 708. descendere nocti, Atque habitanda semel subigit quis visere regna? *Claud. Rapt. Pros.* 1, 55. o maxime noctis Arbiter, umbrarumque potens, *h. e.* Pluto. ℙ *Noctu* pro *nocte*. V. s. l., ubi pro accusat. corr. ablat.

NOXA, ae, f. βλάβη, nocumentum, fraus: a *noceo*. [*Discrimen inter *noxa* et *noxia* v. in h. v.] *Liv.* 34, 19. Si domos abire velint, nihil eam rem noxae futuram, quod hostibus se Romanorum junxissent. [*i. e. damno fore.] *Suet. Caes.* 81. Spurinnam, ut falsum, arguens, quod sine ulla noxa Idus Martiae adessent. *Liv.* 9, 10. *f.* in formula deditionis Fecialis: Quandoquidem hice homines injussu populi R. foedus fecerunt, atque ob eam rem noxam nocuerunt. *Ulp. Dig.* 9, 4, 2. *f.* Si servus furtum fecit, noxamque nocuit. *Manil.* 2, 480. noxas bellumque movere. *Colum.* 12, 3. *med.* Praestat opere fatigatum requiescere unum aut alterum diem, quam pressum nimio opere veram noxam concipere, *h. e.* morbum. *Id.* 6, 2. Ne juvenci pavidi aut arboribus, aut objacenti cuilibet rei se implicent, noxamque capiant. *Plin.* 2, 63, 63. Terra ad noxam genuit aliqua. *Ov. Fast.* 6, 129. Tristes noxas a foribus pellere. *Colum.* 1, 6. *med.* Ea res ab noxa curculionum conditas fruges defendit. *Cels.* 7, 26. *n.* 4. Calculus unco sine ulla noxa educitur. *Plin.* 2, 82, 84. Latere terreno facti parietes minore noxa quatiuntur. *Sall. or. Phil. contra Lep.* Prava incepta consultoribus noxae esse. ℙ Item metonymice delictum, culpa, αἰτία. *Cajus Dig.* 50, 16, 238. Noxae appellatione omne delictum continetur. *Ter. Phorm.* 2, 1, 36. Hic in noxa est. *Liv.* 32, 26. *f.* De hominibus, qui in ea noxa erant, supplicium sumpsit. [*Utroque et *Terentii*, et *Livii* loco *noxia* legendum: nam *in noxa esse*, *teneri* non dicitur. V. *Doederl.* 3. 154. qui comp. *Bentl.* ad *Ter.* l. modo l.] *Liv.* 7, 4. Filium domo, luce, congressu aequalium prohibitum: quam ob noxam? quia infacundior sit. *Id.* 3, 55. Neve ea caedes capitalis noxae haberetur. *Ov. Pont.* 2, 9, 72. Graviorem noxam fateri. *Liv.* 8, 35. Noxae damnatus. *Caes. B. G.* 6, 15. In furto, aut latrocinio, aut aliqua noxa comprehensus. *Quint.* 5, 12. *med.* Noxam admittere. *Callistr. Dig.* 9, 4, 32. committere. *Petr. Sat.* 139. mereri. V. MEREO. ℙ Item poena, quae ob culpam debetur, [*ζημία. *Doederl.* 3. p. 153. docet, *poena* et *noxa* ita differre, ut hoc doloris, illud piaculi notionem maxime involvat.] Hinc *noxae dedere aliquem*, est puniendum exhibere, ad poenam dare. Dicitur autem ferme de servo, qui noxam admisit, et supplicio afficiendus traditur ei, in quem injurius fuit. Apud JCtos saepe hoc legitur: quorum loca plurima ex Pandectis congessit *Brisson. de V. S.* Sic *Liv.* 26, 29. Mergi freto, satius Siciliae esse, quam velut dedi noxae inimico. *Ulp. Dig.* 4, 3, 9. Si servum pignoratum noxae mihi dederis, de dolo teneris. *Paul. ib.* 9, 4, 19. *f.* Ut de peculio servi tui ad noxam dedere vicarium damneris. ℙ Translate. *Colum. prooem.* 1. Rem rusticam pessimo cuique servorum, ut carnifici, noxae dedimus, *h. e.* perdendam dedimus. ℙ *Servus noxa solutus* in *Vet. edicto aedil.* ap. *Gell.* 4, 2. intelligitur, non qui nullam unquam noxam commiserit, sed qui noxali judicio subjectus non sit. Ergo si noxam commisit, nec permanet, noxa solutus videtur. Ita *Ulp. Dig.* 21, 1, 17. *f.* ℙ *Eximere aliquem noxae* ap. *Liv.* 8, 35. est a poena ob noxam debita. ℙ Etiam animalia noxae deduntur ei, cui nocuerint: actio autem datur in dominum. *Ulp. Dig.* 9, 1, 1. Hinc *Ov. Fast.* 1, 359. noxae tibi deditus hostis (*caper*) Spargitur affuso cornua, Bacche, mero. ℙ *Noxae accipere*, est ejus, cui servus noxae deditur. *Ulp. Dig.* 7, 1, 17. ℙ Interdum *noxa* dicitur ipse servus, qui noxae reus est: vel animal, quod noxam nocuit. *Just. Instit.* 4. *tit.* 8. Noxa est ipsum corpus, quod nocuit, idest servus: noxia ipsum maleficium, veluti furtum, damnum. *Ulp. Dig.* 9, 1, 1. *med.* Aut noxiam sarcire, aut noxam dedere oportet; et *mox*: Quod noxae dedendae facultatem dominus amiserit. *Paul. ib.* 4, 4. Noxae deditio. ℙ De noxa pro rixa. V. NOXIA. ℙ Ἡρώων παῖδες λῶβαι, Heroum filii noxae, Graecum proverb. quo docemur, saepe ex bonis malos nasci filios, ex doctioribus rudes, ex sapientibus stultos. Illustratur luculenter a *Spart. Sever.* 20 et 21., cui adde *Val. Max.* 3, 5.

NOXALIS, e, adj. ad noxam pertinens. *Noxalis actio*, quae instituitur in eum, cujus servus, aut animal noxam nocuit. *Cajus Dig.* 9. *tit.* 4. qui est *De noxalibus actionibus l.* 1. Sic Noxalis causa, *Paul. ib.* 4. *f.* et Noxale judicium, *Ulp. ib.* 2. et 8. et *Cajus ib.* 27. ℙ Absolute *noxali agere* est noxali judicio, seu actione experiri. *Africanus ib.* 28. Sic *Ulp. Dig.* 47, 7, 7. Sabinus ait competere noxalem. Al. leg. *noxale*; et 42, 1, 4. *extr.* noxali condemnatus; et 9, 4, 21. *f.* noxali experiri.

NOXIA, ae, f. idem quod noxa, culpa, offensa, maleficium. *Ter. Phorm.* 1, 4, 48. In re incipiundа ad defendendam noxiam. Ubi *Donat.*: Noxiam, nunc culpam: alias poenam. Et est ἐπένθεσις ab eo quod est *noxa*: et hoc factum est propter iambum. [*Neque *Gesn.* in *Thes.* discrimen agnoscit; et *Pareus* in *Lex. L. L.* *noxa* Latinum magis et oratorium: *noxia* poetis tantum usitatum, qui metri causa τὸ *i* interposuissent. Est vero discrimen, quod teneri apud optimum quemque scriptorem non sine severitate quadam videtur. *Noxia* enim adject. forma est, subintell. v. *conditio*, (male alii *culpa*, *res* substituunt) significatque *culpam*, quam quis inferendo damno, facta injuria contrahit: *noxa* denotat calamitatem, quam quis et patitur et affert, hincque, ut gr ζημία, etiam poenam. V. *Doederl.* 3. p. 153. Sed hoc discrimen non ubique observari, neque observari posse, quod *damnum*, *crimen* et *culpa* persaepe non satis discernuntur, jam dudum ab aliis ostensum est.] *Cic. Rosc. Am.* 22. quod in minimis noxiis, et in his levioribus peccatis primum quaeritur, quae causa maleficii fuerit. *Liv.* 10, 19. Si qua clades incidisset, desertori magis, quam deserto, noxiae fore, [*i. e. imputatum iri.] Al. leg. *noxae*. *Ter. Hec.* 3, 1, 30. Pueri inter sese quam pro levibus noxiis iras gerunt! et 2, 3, 3. quod me accusat nunc vir, sum extra noxiam. *Id. Eun.* 5, 2, 13. unam hanc noxiam Dimitte: si aliam admisero unquam, occidito. *Pl. Most.* 5, 2, 47. Tranioni remitte, quaeso, hanc noxiam causa mea. *Id. Bacch.* 4, 9, 81. Noxia carere. *Id. Merc.* 5, 4, 23. Noxiis vacuum esse; et 4, 3, 30. In noxia esse. [*i. e. participem esse mali facinoris. Differt *in culpa esse*, i. e. vituperatione dignum esse. Etenim hoc discrepant *noxia* et *culpa*, quod hoc postremum significat conditionem ejus, qui satisfacere de re aliqua male facta debet: unde non dicitur, nisi ubi imputandi facultas est, in eo, quod exprobratione cellitur, vel percelli potest: oppon. *casus*. *Cic. Att.* 11, 9. Nihil mihi mali casus attulit; omnia culpa contraxit. — *Noxia*, ut supra diximus, inferendae tantum injuriae rationem continet, dicique potest in omnibus, quibus in universum agendi quaedam vis convenit: opp. *innocentia*. *Doederl.* 3, 152.] ℙ Item damnum. *Festus*: Noxia, ut Ser. Sulpicius Rufus ait, damnum significat. Apud poetas autem, et oratores ponitur pro culpa. *Lex XII. Tab.* ap. *Plin.* 18, 3, 3. et *Gell.* 11, 18. Impuberes praetoris arbitratu verberari voluerunt, noxiamque ab his factam sarciri. *Ulp. Dig.* 9, 1, 1. Aut dari quod nocuit, idest id animal, quod noxiam commisit, aut aestimationem noxiae afferre. *Cels. ib.* 17, 1, 48. Non oportet esse noxiae fidejussori, si ipse pepercit pudori suo. ℙ Item maleficium, vis nocendi, veneficium. *Plin.* 21, 17, 68. Remedio est contra veneficiorum noxiam. *Id.* 20, 13, 51. Succus rutae copiosior datus veneni noxiam obtinet. *Id.* 14, 16, 19. *n.* 1. Aegris vini noxiam timent. *Id.* 28, 19, 77. Etiam contra illatas noxias valet. ℙ Est qui putat aliquando esse dissidium, jurgium, rixam. *Auson. Idyll.* 13. de monosyll. inconn.: Saepe in conjugiis fit noxia, si nimia est dos. *Petr. Sat.* 96. A duobus lecticariis in mediam noxiam perfertur. Alii id negant: nam ap. *Petr.* legunt *rixam*: ap. *Auson.* ita distinguunt: *Saepe in conjugiis fit noxia, si nimia est, dos.*

NOXIALIS, e, adj. noxius. *Prud. Cath.* 9, 18. Lex noxialis; et *ib.* 14, 1107. carcer.

*NOXIETAS, atis, f. noxia, offensa, delictum. *Tert. Apol.* 2. *B. A.*

NOXIOSUS, a, um, adj. idem ac noxius. *Sen. Clem.* 1, 26. Si noxiosissimo cuique animali in nos daretur potestas. Al. leg. *noxissimo*, vel *noxiissimo*, ut sit a *noxius*. *Id. Ben.* 7, 10. Noxiosae res, ac malo gentium in medium proditurae. ℙ Item qui in noxia est, reus, nocens, culpae obnoxius, vitiosus. *Petr. Sat.* 130. Curavi diligentius noxiosissimum corpus. *Sen. ep.* 70. *f.* Animi perditi, noxiosique.

NOXITUDO, inis, f. idem ac noxia. *Accius* ap. *Non.* 2, 576. Noxitudo oblitteretur Pelopidarum.

NOXIUS, a, um, adj. βλαβερός, qui nocet, damnosus, perniciosus. *Cic. Leg.* 3, 3. Magistratus nec obedientem, et noxium civem coerceto. *Plin.* 9, 48, 72. Araneus aculeo noxius. *Id.* 17, 4, 2. Quibusdam locis afflatus maris noxii, in plurimis iidem utiles. *Ov. Trist.* 5, 10, 22. noxia tela. *Virg. A.* 7, 326. crimina. *Mart.* 2, 61. lingua; et 10, 5. Noxiae aves, *h. e.* cadaverum avidae, et mali ominis. ℙ Item noxae reus, culpae obnoxius, malus. [*Differunt *noxius* et *nocens*: hoc postremum significat eum, qui ob singulum aliquod in certa quadem re male factum in culpa est: *noxius* omnino pravam mentem, perditos mores habet. *Doederl.* 3, 155. *Id. ib.* p. 156. de discrimine inter *sons* et *noxius* haec suspicatus est: simili modo inter has voces distinguendum videri, quo inter *noxia* et *culpa*: ita ut *sons*, Gr. θῶος, morum atque imprimis rei judicialis ratione habita, damnatum vel dignum, qui damnetur, significet: *noxius* nonnisi auctorem vel causam calamitatis, injuriae indicet.] *Liv.* 39, 41. *extr.* Multos, qui citati non adfuerant, noxios judicavit. *Ov. Met.* 10, 349. Nec metues atro crinitas angue sorores, Quas, facibus saevis oculos atque ora petentes, Noxia corda vident? *Colum.* 1, 9. Nec malim per noxios, quam per innocentes rura colere. *Suet. Vit.* 17. Reducto coma capite, ceu noxii solent. ℙ [*Noxii proprie dicuntur, qui bestiis objiciuntur. V. *Gronov. Observatt.* 1, 8, 78. et 79. p. 44. sq. *ed. Fr.* — *Id. ib.* 80. et 81. p. 45. sq. *mercenarium noxium* intelligit *bestiarum mercede noxium.*] ℙ Cum genit. *Tac. A.* 5, 11. Ut noxium conjurationis ad disquisitionem trahebat. *Ulp. Dig.* 29, 5, 3. Noxius facinoris. ℙ Comp. *Noxior* quidam leg. ap. *Sen. Clem.* 1, 13. al. *obnoxior*. Sup. *Noxissimus*, V. in NOXIOSUS.

NU

*NUBA, ae, m. V. v. sq. *B. A.*

*NUBAE, arum, Νοῦβαι, populi Africae, ad sinum Arabicum, partim Libyam, partim Aethiopiam occupantes. *Sil.* 3, 269. ibique *Drakenb.* Adde 7, 664. ℙ *Nubei* sunt *Plin.* 6, 28. et plenius *Nubei Aethiopes ib.* 30. ℙ *Nuba*, num. sing. reperitur ap. *Claud. Stil.* 1, 252. *B. A.*

NUBECULA, ae, f. νεφέλιον, parva nubes. *Plin.* 18, 35, 82. Nubecula quamvis parva ventum procellosum dabit. ℙ Per similitudinem dicitur de aliis rebus. *Id.* 28, 6, 19. Mala urina, in qua veluti furfures atque nubeculae apparent. *Id.* 37, 5, 18. Smaragdi varia nubecula improbati. Aliud est hoc, quam umbra. Nubecula enim albicantis est vitium, cum viridis non pertransit aspectus, sed aut intus occurrit, aut excipit in fine visum candor. *Id.* 34, 18, 54. Plumbum derasum lavatur dulci aqua, donec nubeculae omnes eluantur. *Id.* 29, 6, 38. Nubeculae, et caligationes, suffusionesque oculorum. *Id.* 28, 8, 24. Ramentis eboris nubeculae in facie tolluntur. *Id.* 20, 7, 26. Nubeculas oculorum sanare. *Id.* 22, 21, 27. discutere. ℙ Translate est torvitas, tristitia supercilii, severitas vultus. *Cic. Pis.* 9. Neque tam fui timidus, ut, qui in maximis turbinibus reipubl. navem gubernassem, frontis tuae nubeculam, tum collegae tui contaminatum spiritum perhorrescerem.

*NUBECULOSUS, a, um, adj. nubigosus. *Sarisb. Ep.* 184. Ratio haec nubeculosior est. *B. A.*

NUBES, is, f. νεφέλη, vapor densatus in aere, et obumbrans. *Sen. Q. N.* 2, 30. *extr.* Est autem nubes spissitudo aeris crassi. *Cic. N. D.* 2, 39. *f.* Aer concretus in nubes cogitur, humoremque colligens terram auget imbribus. *Id. Acad.* 4, 22. Qui sub nube solem non ferunt. *Virg. A.* 1, 92. Eripiunt subito nubes coelumque diemque. *Hor. Od.* 2, 16, 2. atra nubes condidit lunam. *Petr. Sat.* 114. Nubes undique adductae obruunt tenebris diem. *Virg. G.* 1, 323. foedam glomerant tempestatem imbribus atris Collectae ex alto nubes; et *ib.* 4, 312. effusus aestivis nubibus imber. *Ov. Met.* 8, 339. excussis elisi nubibus ignes. *Id. Trist.* 2, 142. Nube solet pulsa candidus ire dies. *Virg. A.* 1, 147. Collectasque fugat nubes, solemque reducit. *Plin.* 18, 35, 82. Nubes globantur. *Id.* 2, 47, 48. Venti nubes abigunt; et *ib.* 43, 43. Fulgetris nubes finditur, fulminibus perrumpitur. ℙ *Sabaeae nubes* ap. *Stat. Silv.* 4, 8, 2. sunt fumi ex ture incenso. ℙ Nubis epitheta sunt ferme, nigra, atra, umbrosa, picea, fusca, rubens, opaca, aquosa, gravida, bibula, caeca, cava, tenuis, densa, spissa, fulva, obscura, aetheria, sicca, glauca, accensa, volucris, gelida, etc. *Virg.*, *Ov.*, *Hor.*, *Val. Fl.*, *Sen. Trag.*, *Plin.*, *Lucan.* etc. ℙ *Nube deprendere volucrem jaculis* ap. *Sil.* 16, 566. est in nube, sub nube, alte volantem. Sic *Manil.* 5, 291. Pendentemque suo volucrem deprendere coelo; et *Virg. A.* 5, 516. Plaudentem nigra figit sub nube columbam. Ponitur enim *nubes* ad significandam altitudinem. *Sil.* 6, 272. de angue ingenti: et solitum in nubes tolli caput. *Hor. Od.* 3, 29, 10. Molem propinquam nubibus arduis. ℙ *Nubes et inania captare* ap. *Hor. A. P.* 230. proverbialis locutio de eo, qui inutilia dicit, vana, et nimis elata, inflata, futilia. Nihil enim tenet, qui nubem captat. ℙ Translate dicitur de macula, umbra, et fuscitate in rebus splendidis. *Plin.* 33, 8, 44. Est aliud experimentum politi argenti in halitu hominis, si sudet protinus, nubemque discutiat. *Id.* 37, 2, 10. Crystalla infestantur plurimis vitiis, scabro ferrumine, maculosa nube, etc. *Petr. Sat.* 108. Liquefactum per totum os atramentum omnia lineamenta fuliginea nube confuderat. ℙ Transfertur etiam ad significandam vim, et multitudinem instar nubis densam, et obumbrantem, ut *nimbus*. *Liv.* 42, 10. Nubes locustarum. *Plin.* 29, 6, 34. muscarum. *Virg. A.* 12, 254. volucrum. *Liv.* 38, 26. *f.* Velut nubes levium telorum conjecta obruit aciem Gallorum. *Val. Fl.* 2, 521. Occupat Alcides arcum, totaque pharetrae Nube premit. *Sil.* 6, 336. nubes densa Laconum, *h. e.* cohors. *Liv.* 35, 49. Rex peditum, equitumque nubes jactat. *Virg. A.* 9, 33. nigro glomeratur pulvere nubes. *Val. Fl.* 4, 495. Cocytia nubes, *h. e.* Harpyiarum coetus mensis involitans. *Stat. Th.* 2, 321. talem sub pectore nubem Consilio volvens, *h. e.* cogitationum, et curarum multitudinem. *Ser. Sam.* 3, 34. farrea nubes, *h. e.* porrigo capitis, furfures. ℙ *Nubes belli* est belli moles, et vis in-

gruens. *Just.* 29, 3. Videre se ait consurgentem in Italia nubem illam trucis et cruenti belli. *Virg. A.* 10, 808. sic obrutus undique telis Aeneas nubem belli, dum detonet, omnem Sustinet. ¶ Eleganter dicitur de ebrietate, et sopore, quibus mens quasi nube obruitur. *Val. Fl.* 3, 65. Rhoetus iniqui Nube meri geminam Pholoen, majoraque cernens Astra. *Stat. Achill.* 1, 646. Bacchi comites, discussa nube soporis, etc. *Id. Th.* 10, 280. ut quemque ligatum Infelix tellure sopor, supremaque nubes Obruerat. *Id. Silv.* 4, 6, 72. jam mortis opacae Nube gravis. ¶ De caecitate. *Stat. Th.* 4, 512. Ne tenues annos, nubemque hanc frontis opacae Sperni-te. ¶ De tristitia, et cura, calamitate, infortunio. *Stat. Silv.* 1, 3, 109. omni detersus pectora nube; et *ib.* 3, 3, 146. Dextra bis octonis fluxerunt saecula lustris, Atque aevi sine nube tenor. *Ov. Trist.* 3, 5, 22. Pars vitae tristi cetera nube vacet. *Cic. Dom.* 10. Illis reipubl. tenebris, caecisque nubibus, et procellis, cum senatum a gubernaculis dejecisses, etc. V. NOX. ¶ De tristi severitate. *Hor. Ep.* 1, 18, 94. Deme supercilio nubem. *Sil.* 8, 612. non ille rigoris Ingratas laudes, nec nubem frontis amabat. ¶ De umbra. *Stat. Th.* 6, 586. Deserpitque genis, nec se lanugo fatetur Intonsae sub nube comae. ¶ De obscuritate, tenebris, silentio, arcano. *Hor. Ep.* 1, 16, 60. Labra movet metuens audiri; Pulcra Laverna, Da mihi fallere, da justo sanctoque videri: Noctem peccatis, et fraudibus objice nubem, *h. e.* effice, ut peccata mea, et fraudes lateant, ut impune sit mihi fraudibus utenti. ¶ In illo *Quint. Decl.* 1, 17. Quae obsoletam protinus nubem, et tempori accommodata lugubria flameo revertente mutabis: *nubem* intellige tenuissimam vestem, aut velum pellucidum. Quo facit illud *P. Syri* ap. *Petr.* 55. *Burm.* Aequum est induere nuptam ventum textilem, Palam prostare nudam in nebula linea. Alii vestem pullam interpretantur. ¶ *Nubis* in recto singulari, et mascul. gen. *Pl.* est *Merc.* 5, 2, 38. Nubis ater, imberque instat. Al. leg. *nubis atra.* Est etiam qui leg. *nubs ater.* Nam et *Auson. Idyll. de monosyll. histor.* 12, 4. Perjurum Lapitham Junonia ludificat nubs. Adde *Liv. Andron.* ap. *Serv.* ad *A.* 10, 636., sed improbat ipse *Serv.* tum hic, tum ad *ib.* 1, 591.

[NUBESCO, is, n. 3. nubilus fio. V. *Auctoris incerti l. c.* in LYCHNITES. *F.*]

NŪBĬFER, a, um, adj. περινέφελος, νεφώδης, nubes sustinens, aut afferens. *Ov. Met.* 2, 226. Aeriaeque Alpes, et nubifer Apenninus, *h. e.* adeo excelsus, ut verticem inserens nubibus eas portare videatur. Sic *Val. Fl.* 4, 599. nubifera surgentem rupe Carambin. *Ov. Her.* 3, 58. dare nubiferis linea vela Notis. *Sil.* 10, 323. nubifer Eurus. *Lucan.* 5, 415. Perfida nubiferi vetat inconstantia veris.

NŪBĬFŬGUS, a, um, adj. qui nubes fugat. *Colum.* 10, 288. Nec tam nubifugo Borea Latonia Phoebe Purpureo radiat vultu.

NŪBĬGĔNĂ, ae, comm. gen. νεφεληγενής, genitus ex nube. *Colum.* 10, 115. Mox ubi nubigenae Phryxi, nec portitor Helles, etc., *h. e.* filius Nepheles, quae *Nebula* dicitur ab *Hyg. fab.* 1, 2 et 3. Nam νεφέλη nubem, nebulamve significat. V. NEPHELE. *Stat. Theb.* 1, 365. Amnes nubigenae; et *Prud. Hamart.* 486. nimbi. ¶ Speciatim *nubigenae* dicuntur Centauri, quod ex nube nati sint. Cum enim Ixion Junonem deperiret, oblata est illi nubes, quae faciem Junonis repraesentaret, cum qua congressus genuit Centauros. *Stat. Theb.* 5, 263. si quando profundo Nubigenae caluere mero. Adde *Ov. Met.* 12, 211 et 541. ¶ *Nubigenas clypeos*, διοπετεῖς, *Stat.* vocat ancilia, *Silv.* 5, 2, 131. quia coelo lapsi sunt, ut ait *Virg. A.* 8, 664. Al. leg. *nubigeros.*

NŪBĬGER. V. in v. praec.

*NUBIGOSUS, a, um, adj. i. q. nubilosus. *Claud. Mamert. de statu anim.* 1, 7. ¶ Hunc procellosum aerem et naturaliter nubigosum, *h. e.* nubilum, caliginosum. Codd. est *nubigenum*, ut videre in ed. *Barth.* Ed. *Paris.* habet *nubilosum.* *B. A.*

NŪBĬLAR, aris, et

NŪBĬLĀRE, is, n. 3. V. v. sq.

NŪBĬLĀRĬUM, ii, n. locus in villa, in quo messis trituranda reponitur, cum nubilum fit coelum, et pluvia timetur. *Varr. R. R.* 1, 13. Aedificium facere oportet, sub quod tectum totam fundi subjicere possis messem: quod vocant quidam nubilarium. Id secundum aream faciundum, ubi triturus sis frumentum, magnitudine pro modo fundi, ex una parte apertum, et id ab area, quo et in trituram proruere facile possis, et si nubilare coeperit, inde ut rursus celeriter rejicere. *Colum.* 1, 6. *f.* Areae nubilarium applicari debet, propter inconstantiam coeli, quo collata semitrita frumenta protegantur, si subitaneus imber incesserit. *Id.* 2, 21. Si seges cum parte culmi demessa sit, in nubilarium congeritur, et subinde opportunis solibus torrefacta proteritur. Quidam *nubilar* hic leg. *Inscr.* reperta in villa Pinciana, quae legitur ap. *Zaccaria Istituz. antiq. lapid.* p. 340. Locus sepulcri continet per cippos dispositos jugera quatuor, et nubilare, locus habitationis tutela monumenti.

NŪBĬLIS, e, adj. ἀνδρὸς ὡραία, ἐπίγαμος, quae est apta, ut viro in matrimonium jungatur. *Cic. Cluent.* 5. Reliquit grandem, et nubilem filiam. *Virg. A.* 7, 53. Jam matura viro, jam plenis nubilis annis. *Ov. Met.* 14, 335. Haec ubi nubilibus primus maturuit annis, etc.

NŪBĬLO, as, a. 1. νεφόω, nubilum facio, nubes induco. Absolute ut *hiemat*, *pluit*, et hujusmodi. *Varr. R. R.* 1, 13. Si nubilare coeperit. ¶ Passive. *Cato R. R.* 88. Usque adeo in sole habeto, donec concreverit: ubi nubilabitur, noctu sub tecto ponito. ¶ Translate. *Plin.* 37, 7, 25. Fulgorem carbunculi debere candidum esse positi, extremo visu nubilantem: si attollatur, exardescentem. *Paul. Nol. carm.* 10, 37. Quam *(lucem Dei)* vis sophorum callida, arsque rhetorum, et Figmenta vatum nubilant.

NŪBĬLŌSUS, a, um, adj. nubilus. *Appul. Met.* 11. Coelum, nubilosa caligine disjecta, splendore candebat.

NŪBĬLUS, a, um, adj. νεφώδης, nubibus obductus. *Plin.* 16, 26, 45. Nubilum coelum. *Id.* 2, 35, 35. Nubilus dies. *Tibull.* 2, 5, 76. annus. *Plin.* 18, 25, 61. occasus sideris. ¶ *Nubilum, i,* est coelum, tempus nubilum, vel nubes in aere collectae. *Plin. ep.* 2, 17. Ibi omnes silent venti, exceptis qui nubilum inducunt. *Suet. Ner.* 13. Cum Armeniae regem destinato per edictum die ostensurus populo, propter nubilum distulisset. *Quint.* 11, 3. *med.* Vitare soles atque ventos, et nubila etiam ac siccitates. Hinc ablativus *nubilo*, nubilo die, tempore, aere. *Plin.* 7, 60, 70. Etiam tum tamen nubilo incertae fuere horae. *Id.* 11, 24, 28. Aranei sereno texunt, nubilo texunt. ¶ *Nubila, orum,* sunt ipsae nubes: idque fere ap. poetas. *Plin.* 2, 62, 62. Rhodi nunquam tanta nubila obduci, ut non aliqua hora sol cernatur. *Hor. Od.* 1, 7, 15. Albus ut obscuro deterget nubila coelo Saepe Notus; et *ib.* 34, 5. Diespiter Igni corusco nubila dividens. *Virg. A.* 4, 177. Ingrediturque solo, et caput inter nubila condit. *Ov. Met.* 1, 328. Disjicere nubila; et *ib.* 572. conducere; et *ib.* 7, 202. inducere et pellere; et *ib.* 11, 435. venti vexant. *Id. Am.* 1, 8, 9. toto coelo glomerantur. ¶ Est etiam *nubilus*, nubifer. *Ov. Pont.* 2, 1, 26. et *Prop.* 2, 13, 56. Nubilus Auster. *Plin.* 2, 47, 48. Auster Africae serenus, Aquilo nubilus. *Claud. Laud. Stil.* 1, 287. Nubilus Orion. ¶ Item tenebrosus, umbrosus. *Ov. Fast.* 3, 322. Nubila Styx. *Id. Met.* 4, 432. Est via declivis, funesta nubila taxo; et *ib.* 14, 447. lucosque petunt, ubi nubilus umbra In mare cum flava perrumpit Tibris arena; et *ib.* 514. antra nubila multa silva. *Stat. Theb.* 4, 483. Nubilus Arcas, *h. e.* in Inferis degens luce carentibus. ¶ Item obscurus, fuscus. *Plin.* 9, 35, 54. Nubilus color margaritae. *Mart.* 8, 51. de phiala: nec odit Exploratores nubila massa focos. ¶ Item turbatus. *Pl. Cist.* 2, 1, 5. ita nubilam mentem Animi habeo: ubi sum, ibi non sum. *Stat. Theb.* 3, 230. Mars nubilus ira. ¶ Item tristis. *Ov. Met.* 5, 512. de Cerere: toto nubila vultu Ante Jovem passis stetit invidiosa capillis. *Stat. Silv.* 5, 3, 12. Frigida damnatae produxit nubila menti. *Plin.* 2, 6, 4. Sol coeli tristitiam discutit, atque etiam humani nubila animi serenat. *Quint.* 11, 3. *med.* Oculi hilaritate mitescunt, et tristitia quoddam nubilum ducunt. ¶ Item calamitosus. *Ov. Trist.* 1, 1, 39. Carmina proveniunt animo deducta sereno: Nubila sunt subitis tempora nostra malis. Adde *ib.* 9, 6. ¶ Item infaustus, adversus. *Ov. Trist.* 5, 3, 14. Nubila nascenti seu mihi Parca fuit.

NŪBĬVĂGUS, a, um, adj. inter nubes vagans. *Sil.* 12, 102. de Daedalo: Hic pro nubivago gratus pia templa meatu Instituit Phoebo.

NŪBO, is, psi, et nuptus sum, ptum, a. 3. καλύπτω, tego, operio, velo: unde *obnubo.* *Arnob.* 3, 118. Quod aqua nubat terram, appellatus est, inquiunt, cognominatusque Neptunus. *Auct. Pervigil. Ven.* 22. Ipsa *(Venus)* jubet, mane ut udae virgines nubant rosae. ¶ Quoniam vero sponsae apud veteres, cum viro tradebantur, flameo nubere, idest velare capita solebant: factum est, ut per metonymiam usurpetur pro in matrimonium collocari, γαμίζομαι, νυμφεύομαι: et de sponsa solum dicatur. *Pl. Aul.* 3, 5, 15. quo illae nubent divites Dotatae, si istud jus pauperibus ponitur? Quo lubeat, nubant, dum dos ne fiat comes. *Ov. Her.* 9, 32. Si qua voles apte nubere, nube pari. *Id. ib.* 21, 156. Nupturae toties languida membra cadunt. *Cic. Div.* 1, 46. Virgo nupsit ei, cui Caecilia nupta fuerat. *Id. Fam.* 15, 3. Regis Parthorum filius, quocum esset nupta regis Armeniorum soror. *Id. Coel.* 14. Cum ex amplissimo genere in familiam clarissimam nupsisses. *Id. Cluent.* 66. Tum denique in familiae luctum, atque in privignorum funus nupsit. *Tac. A.* 4, 40. Posse ipsam Liviam statuere, nubendum post Drusum, aut in penatibus iisdem tolerandum haberet. *Gell.* 1, 23. Unus ne ut tuas uxores haberet, an ut una apud duos nupta esset. *Terent. Dig.* 35, 1, 60. *f.* Cum vir uxori, si a liberis non nupserit, in annos singulos aliquid legavit, *h. e.* nubendo non discesserit. ¶ Supinum *nuptum* cum aliis verbis eleganter conjungitur. *Nep. Paus.* 2. Des ei filiam tuam nuptum. *Pl. Stich.* 1, 2, 83. Hostis est uxor, invita quae ad virum nuptum datur; et *ib.* 85. nam quo dedisti nuptum, abire nolumus. *Ter. Ph.* 5, 1, 25. nuptum virginem locavi huic adolescenti. *Caes. B. G.* 1, 18. Propinquas suas nuptum in alias civitates collocasse. *Sall. fragm.* ap. *Arus. Mess.* Neque virgines nuptum a parentibus mittebantur. *Pl. Cas. prol.* 86. Ultro ibit nuptum. ¶ Aliquando de viro dicitur: sed vel cum praeposteras nuptias significamus. *Juven.* 2, 135. nubit amicus, Nec multos adhibet. Liceat modo vivere: fient, Fient ista palam, cupient et in acta referri. Adde *Mart.* 12, 42., *Lamprid. Elag.* 10. et *Impp. Constant. et Constant. Cod.* 9, 9, 31. Hac sententia *Suet. Ner.* 29. et *Tac. A.* 15, 37. verbo *denubo* usi sunt. ¶ Vel cum vir uxori subjicitur, servitque aut propter dotem, aut propter nobilitatem. *Pompon.* ap. *Non.* 2, 577. Meus frater nupsit posterius dotatae vetulae, varicosae, vafrae. *Mart.* 8, 12. Uxorem quare locupletem ducere nolim, Quaeritis? uxori nubere nolo meae. ¶ Reperitur etiam simpliciter de viro dictum. *Tert. ad Uxor.* 1, 7. *f.* Pontificem max. rursus nubere nefas est; et *ib.* 2, 11. Nec filii sine consensu patrum rite et jure nubent. *Hieron. ep.* 22. *n.* 19. Nubat, et nubatur ille, qui in sudore faciei comedit panem suum. Hinc *viri nupti*, matrimonio juncti. *Varr.* ap. *Non.* 7, 98. Viris nuptis, sacrificabantur in cubiculo viduae. ¶ Joculariter ap. *Pl.* est concumbere, *Cist.* 1, 1, 45. Haec quidem ecastor cotidie viro nubit, nupsitque hodie, Nubet mox noctu: nunquam ego hanc viduam cubare sivi. Nam si haec non nubat, lugubre fame familia pereat. ¶ Passive impersonaliter. *Id. Pers.* 3, 1, 58. Cujusmodi hic cum fama facile nubitur. *Tert. c. Marc.* 4, 38. *med.* Praestruxit, hic quidem nubi, ubi sit et mori. ¶ Transfertur ad plantas, ut *marito, as.* *Plin.* 14, 1, 3. Vites in Campano agro populis nubunt, maritasque complexae, atque per ramos earum scandentes, etc. (Sic *Hor. Epod.* 2, 9. adulta vitium propagine Altas maritat populos.) *Manil.* 5, 238. Et te, Bacche, tuas nubentem junget ad ulmos. *Colum.* de terra veris tempore parturiente, 10, 157. Alma sinum tellus jam pandet, adultaque poscens Semina, depositis cupiet se nubere plantis. ¶ *Prisc.* 8, 789. docet, antiquissimos etiam *nubo te* dixisse activa ratione pro *nubo tibi.* Unde est Nuptus, a, um. ¶ *Valer. Prob. Cathol.* 1485. ponit etiam praeteritum *nubui* pro *nupsi:* sed hoc est obsoletum.

NUBS, is, f. nubes. Negat quidem *Serv.* ad *A.* 1, 591. Latine dici. *Ausonius* tamen usurpavit. V. NUBES.

NŬCĀLIS, e, adj. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 37. *med.* Palmulae nucales, quas caryotas appellant.

NŬCĀMENTĂ, orum, n. plur. κύτταροι, paniculae squamatim compactae, quae pendent ex ramis piceae, et aliarum arborum nuces ferentium. *Plin.* 16, 10, 19. E ramis generum horum panicularum modo nucamenta squamatim compacta dependent, praeterquam larici; et *mox:* Nucamenta compressiora.

*NUCARĬA, ae, duorum fluminum nomen, Hispaniam Tarraconensem permeantium, inque Sicorim semet exonerantium. Orientalior *Nucaria Palliarensis*, vulgo *Noguera Palleresa:* occidentalior *Nucaria Ripacurtia*, vulgo *Noguera Ribargorçana.* V. *Cellar.* in *Orb. Antiq.* *B. A.*

NŬCELLĂ, ae, f. parva nux, ut Nucella cocta, *Apicius* ap. *Barth. Adv.* 34, 18. (qui tamen *Apicii* locum non indicat) et praeterea Auctor admodum exiguae est, et fortasse nullius auctoritatis.

*NUCERĬA, ae, f. Νουκερία, oppidum Galliae cispadanae, ad Padum flumen, hodie *Luzara.* Meminit *Ptolemaeus.* ¶ Aliud, in Umbria, Camellaria cognominatum, ad Tiniam amnem, hodie *Nocera.* Incolae Nucerini Favonienses dicti, teste *Plin.* 3, 14. ¶ In Campania aliud, cognomine Alfaterna. *Liv.* 9, 41. Nuceria nude audit *Liv.* 23, 15, 27, 3. *Cic. in Rull.* 2, 31. *extr.* *Plin.* 3, 5. *Sil.* 8, 533. et 12, 424. Hodie et hoc *Nocera* est. ¶ Item Apuliae oppidum. *Tab. Peut.* *B. A.*

NŬCĔRĪNUS, a, um, adj. ad Nuceriam urbem pertinens. Est autem duplex eo nomine, altera in Campania ad Sarnum fluv., nunc *Nocera de' Pagani*, Graece Νουκερία, quae et Alafaterna, vel Alfaterna est dicta, cujus meminit *Liv.* 9, 41. et *Sil.* 8, 534. Illic Nuceria, et Gaurus. Haec postquam colonia deducta est, Constantia est cognominata teste *Front. de colon.* p. 135. *Goes.* Nuceria Constantia colonia deducta jussu imperatoris Augusti. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 333. Q. Modius Celsus Nuc. Con. Hinc *Nucerinus ager* ap. *Liv.* 9, 38. et *Plin.* 3, 5, 9. et *Nucerini, orum*, incolae illius urbis, ap. *Liv.* 27, 3. ¶ Altera fuit in Umbria ad radices Apennini in via Flaminia, quae et Favoniensis, et Camelaria est cognominata, nunc *Nocera.* Hinc *Plin.* 3, 14, 19. Nucerini cognomine Favonienses, et Camelani. Fortasse leg. *Camelarii.* *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 481. Nucer Came . . . .

NŬCĒTUM, i, n. locus nucibus consitus, ea ratione, qua *olivetum*, et *lauretum* dicitur. *Stat. Silv.* 1, 6, 12. Quicquid nobile Ponticis nucetis, Fecun

dis cadit aut jugis Idumes. *Tert. adv. Valent.* 20. Adam diversatus illic inter nuculas et arbusculas. Satis meminerat Ptolomaeus puerilium dicibulorum, in mari poma nasci, et in arbore pisces, sic et in coelestibus nuceta praesumpsit.

NŬCĔUS, a, um, adj. καρυϊνὸς, qui est ex nuce. *Cato R. R.* 31. et *Plin.* 16, 39, 75. Ulmeam, pineam, nuceam, hanc, atque aliam materiam omnem cum effodies. *Hieron. ep.* 53. *n.* 8. *med.* Secundus *(Jeremias)* videtur texere virgam nuceam et ollam succensam a facie Aquilonis, etc.

*NUCHUL, fons Aethiopiae, quem Nili originem fuisse putarunt qui illic incoluere. *Mela* 3, 9. *B. A.*

NŬCIFRANGĬBŬLUM, i, n. dens, quia dentibus nuces solent confringi. *Pl. Bacch.* 4, 2, 16. mihi cautio est, Ne nucifrangibula excussit ex malis meis.

NŬCĬNUS, a, um, adj. qui ex nuce, ut Nucinae mensae, quae fuere in pretio prius, quam citreae essent cognitae. *Vet. Schol.* ad illud *Juven.* 11, 117. nostraque ex arbore mensas: haec habet: Ut mensae fierent nucinae.

NŬCĬPERSĬCUM, i, n. persici genus, oritur autem ex arbore persica pruno insita, atque ita appellatur, quod a nuce aegre solvitur. Legitur in *lemmate* ap. *Mart.* 13, 46. Persica nucipersica. Vilia maternis fueramus praecoqua ramis, Nunc in adoptivis persica cara sumus. Opponuntur autem praecoquibus, quia haec aestiva, illa vero autumnalia sunt; *Propertius* enim 4, 2, 15. *autumnalia pruna* dicit, et *Calpurn. Ecl.* 2, 42. et modo cogit Insita praecoquibus subrepere persica prunis.

NŬCĬPRŪNUM, i, n. καρυοκοκκύμηλον, prunum insitum nuci. *Plin.* 15, 13, 12. Appellata ab utroque nucipruna.

NUCLĔĀTUS, a, um, part. a *nucleo*, id cui nucleus ademptus est. *Scrib. Comp.* 233. Uva passa nucleata, contusa, ac mista. *Rhodius* mallet *enucleata.*

[NUCLĔO, as, n. 1. nuclei formam accipio, duritiem contraho. *Theod. Prisc.* 4, 2. *med.* Septimo anno infanti dentes cadere, bis septenis pubescere, et nucleantibus mammillis semen generare. *F.*]

NUCLĔUS, i, m. πυρὴν, quod durum, et osseum in quibusdam pomis includitur, ut in olea. *Plin.* 37, 11, 73. et *Ulp. Dig.* 32, 53. Nuclei olivarum. *Plin.* 23, 7, 67. persicorum; et *ib.* 72. cerasorum; et 13, 17, 32. Nucleus osseus loti; et *ib.* 19, 34. Malum Punicum, cui lignosus nucleus abest. *Pall.* 10, 14. Tuberes seremus sobole, vel nucleis. ¶ Nucleus acini, vinaceum. *Plin.* 23, 1, 9. et 31, 10, 46. *n.* 4. ¶ Quod *Cato R. R.* 37. et ex eo *Plin.* 17, 9, 7. praecipit, nucleos in segetem ne indamus, significat, non esse spargendos in agro nucleos integros oleae, sed comburendos, et cinerem spargendam. ¶ Per similitudinem dicitur nucleus in pavimentis media et interior eorum pars resistens ac durior: quam vulgus Italorum *anima* vocat. *Plin.* 36, 25, 62. Ruderi novo tertiam partem testae tusae addi, deinde rudus, in quo duae quintae calcis misceantur, pedali crassitudine fistucari: tum nucleo crasso sex digitos induci, etc. *Vitr.* 7, 1. Insuper ex testa nucleus inducatur, etc. ¶ Nucleus corporis conchae ap. *Plin.* 9, 35, 55. est ipse unio, seu margaritum. ¶ Nucleus ferri, pars ferri durior, qua utimur ad indurandam aciem, ut ait *Plin.* 34, 14, 41. ¶ Est etiam *nucleus* tenerum illud edule, quod invenitur in nucibus, ut in juglande, avellana, amygdala, nuce pinea, etc. Est autem haec prima hujus vocis notio, a *nuce* dictae, quasi *nuculeus.* Hinc proverb. ap. *Pl. Curc.* 1, 1, 55. quod refertur etiam a *Macr. Sat.* 2, 14. *extr.* Qui nucleum e nuce esse vult, frangit nucem, *h. e.* qui commodum appetit, laborem subit: ital. *e' non si può pigliar pesce senza immollarsi:* et *e' non si può avere il mele senza le pecchie.* Aliud proverb. ap. *eund. Capt.* 3, 4, 122. Nucleum amisi: reliquit pignori putamina. Verba sunt Hegionis querentis, amisisse se eum captivum, qui, cum herus esset, magno sibi lucro esse poterat, si redimeretur: relictum autem sibi esse pignori servum viliorem, ex quo parum sibi emolumenti obventurum sit. His *Plauti* locis quidam MSS. *nuculeus* habent; ut etiam ap. *Gargil. de re hortensi* (ed. *A. A. Scottio*) 4. *n.* 2. Cum ossibus exterius tempore resolutis, totam germinis sani vitam nuculeus experitur. *Plin.* 15, 13, 10. Nucleus amygdalae; et 37, 4, 15. avellanae; et 15, 10, 9. exilis pinearum nucum; quem ita describit *Id. ib.* Grandissimus fructus pineis nucibus, altissimeque suspensus, intus exiles nucleos lacunatis includit toris, vestitos alia ferruginis tunica: mira naturae cura molliter semina collocandi. *Cels.* vocat 2, 22. nucleum pineum. *Plin.* 15, 28, 34. Carne palmae placent, crusta Thebaicae, succo uvae, callo pira, corpore melimela, mora cartilagine, nuclei grano. ¶ Gallae nucleus est, quod intus est in galla. *Plin.* 24, 4, 5. Nucleus gallae commanducatus dentium dolorem sedat. ¶ Nucleus myrrhae, est myrrhae granum excussum. *Id.* 12, 16, 35. ¶ Nucleus terrae est crassior et lentior glutinosiorque terrae pars veluti in nucleum coalescens. *Plin.* 17, 6, 4. Est quidam terrae adeps, ac velut glandia in corporibus, ibi densante se pinguitudinis nucleo. ¶ Nucleus allii. *Id.* 19, 6, 34. Allium tenuissimis in universum velatur membranis, mox pluribus coagmentatur nucleis, et his separatim vestitis. ¶ Quoties ap. *Apic.* legimus *nucleos* in condimentis, pineos intelligere debemus, ut 7, 11. et 2, 1. etc.

*NUCRAE, arum, Italiae oppidum, in Samnio vel Campania, vel fortasse in Hirpinorum confinio. *Sil.* 8, 566. *B. A.*

NŬCŬLĂ, ae, f. καρυάριον, minuta nux. *Plin.* 15, 22, 24. de nuce juglande: Tinguntur cortice earum lanae, et rufatur capillus primum prodeuntibus nuculis. *Festus:* Nuculas Praenestinos appellabant, quod inclusi a Poenis Casilini famem nucibus sustentarunt (V. *Liv.* 23, 19.); vel quod in eorum regione plurima nux minuta nascitur. V. PRAENESTINUS.

NŬCŬLĔUS. V. NUCLEUS.

[NŬCUNCŬLUS, i, m. genus dulciorum, ita fortasse appellatum a parvae nucis forma. V. NEPHELA. *F.*]

NŪDĀTĬO, onis, f. vestium detractio. *Plin.* 28, 6, 19. Hesiodus juxta obstantia (*urinam*) reddi suadet, ne Deum aliquem nudatio offendat. *Hieron. ep.* 22. *n.* 8. Post ebrietatem nudatio femorum subsequuta est, libido juncta luxuriae.

NŪDĀTUS, a, um, part. a *nudo:* γυμνωθεὶς, vestibus spoliatus, detectus, nudus. *Virg. A.* 5, 134. populea velatur fronde juventus, Nudatosque humeros oleo perfusa nitescit. *Id. G.* 2, 7. crura dereptis nudata cothurnis. *Id. A.* 12, 313. Aeneas dextram tendebat inermem Nudato capite. *Val. Fl.* 5, 136. Quae pelta latus, atque humeros nudata pharetris Fugerit. *Hor. Ep.* 1, 3, 19. moveat cornicula risum Furtivis nudata coloribus. *Nep. Dat.* 11. Telum nudatum vagina, veste texit. ¶ Translate est detectus, privatus, carens. *Cic. Or.* 3, 86. Libenter enim te cognitum jam artificem, aliquandoque evolutum illis integumentis dissimulationis tuae, nudatumque perspicio. *Ov. Met.* 1, 345. crescunt loca decrescentibus undis, Postque diem longam nudata cacumina silvae Ostendunt, *h. e.* libera ab aquis. *Val. Fl.* 3, 332. nudati montes. *Liv.* 27, 4. *med.* Jovis aedis culmen prope omni tecto nudatum. *Caes. B. C.* 1, 7. Nudata omnibus rebus tribunicia potestas. *Hirt. B. Alex.* 11. Naves omnes epibatis nudatae. *Caes. B. G.* 2, 6. Murus nudatus defensoribus. [*Frequens est hujus vocabuli in rebus bellicis usus. Simili ratione Graeci usurpant γυμνός. V. *Herz.* ad *Caes. B. G.* 7, 44. animadvertit collem, nudatum hominibus.] *Sall. Jug.* 93. Jugurtha praesidiis nudatus. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 17. Acerbissimo interitu consulum nudata respublica. *Cic. Or.* 1, 38. Vis ingenii scientia juris nudata. [**Suet. Caes.* 41. nudatos opere censorio — restituit, i. e. nota censoria ornamentis ordinis sui privatos: al. leg. *notatos.* V. *B. Crus.*]

NŪDĒ, adv. *Lact.* 3, 1. *med.* Quae quidem tradita sunt breviter ac unde, *h. e.* aperte, et simpliciter.

NŪDĬPĔDĀLĬĂ, ium, n. plur. γυμνοπόδια, sacra, quae nudis pedibus peragebantur. Porro multa fuere apud veteres tum Romanos, tum Graecos, ac Barbaros, in quibus hic ritus servabatur, ad ostendendam majorem animi demissionem, atque erga Deos reverentiam. *Tert.* tamen peculiari sacro eum tribuere videtur, videlicet cum pluvia in siccitate petenda erat, *de Jejun.* 16. *med.* Cum stupet coelum, et aret annus, nudipedalia denunciantur, magistratus purpuras ponunt, fasces retro avertunt, precem indigitant, hostiam instaurant. *Id. Apol.* 40. *f.* Aquilicia Jovi immolatis, nudipedalia populo denunciatis. *Hieron.* in *ep. ad Galat.* 4, 8. Paulus, ut Judaeos lucrifaceret, et in Cenchris ex voto comam totondit, et nudipedalia, atque calvitium Hierosolymis in templo exercuit. [Eadem sacra memorat his verbis *Petr. fragm. Trag.* 44. *Burm.* Antea stolatae matronae ibant nudis pedibus in clivum, passis capillis, mentibus puris, et Jovem aquam exorabant; itaque statim urceatim pluebat. *Sil.* 3, 28. Pes nudus, tonsaeque comae, castumque cubile. V. PLUVIUS. *F.*]

NŪDĬPĔS, edis, m. et f. pedes nudos habens. *Tert. Pall.* 5. Non expedit in algore, et ardore rigere nudipedem.

*NUDITĀNUM, i, n. Hispaniae Baeticae opp. *Plin.* 3, 1. *B. A.*

NŪDĬTAS, atis, f. γυμνότης. Translate ponitur pro inopia. *Quint.* 10, 2. *f.* Si tenuitas, aut nuditas in asperis gravibusque causis ponderi rerum parum respondeant.

NŪDĬUS, vox ex *nunc* et *dies* conflata, ut *Fest.* docet, [vel pro *novidius*, h. e. novus dies, ut *nuper* pro *noviper:* *F.*] jungitur cum nominibus numeralibus, tertius, quartus, quintus, etc. Itaque nudius tertius significat ante duos dies, h. e. nunc dies tertius est: sic nudius quartus, nunc dies quartus, etc. *Cic. Att.* 14, 11. Nudius tertius dedi ad te epistolam longiorem. *Id. Phil.* 5, 1. Recordamini, qui dies nudius tertiusdecimus fuerit. *Pl. Truc.* 2, 6, 28. Heri nudius quintus natus ille est. *Id. Most.* 4, 2, 40. heri, et nudius tertius, Quartus, quintus, sextusque, postquam hinc peregre Abivit, nunquam desitum est, etc.

[NŪDĬUSTERTĬĀNUS, vel divisim Nudius tertianus, a, um, adj. qui nudio tertio factus est. *M. Aurel.* ap. *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 5, 59. Misi tamen tibi hodiernam γνώμην, et nudiustertianum locum communem. *Gloss. Philox.* Nudius tertianus, τριθημερινός. *F.*]

NŪDO, as, avi, atum, a. 1. γυμνόω, vestibus spolio, detracta veste detego, aperio. *Enn.* ap. *Cic. Tusc.* 4, 33. Flagitii principium est, nudare inter cives corpora. *Cic. Verr.* 2, 5, 62. Hominem proripi, atque in foro medio nudari, ac deligari, et virgas expediri jubet. [**Lucr.* 5, 969. Membra nudabant terrae, i. e. nudi in terra jacebant.] ¶ Item universim detegere, aperire. *Virg. A.* 1, 215. Tergora deripiunt costis, et viscera nudant; et *ib.* 5, 585. pugnaeque cient simulacra sub armis: Et nunc terga fuga nudant, nunc spicula vertunt Infesti. [**Liv.* 1, 27. Nudari latera sua sociorum degressu.] *Ov. Fast.* 2, 693. et *Liv.* 28, 33. Nudare gladios. [**Lucr.* 5, 1063. Duros nudantia dentes. *Tibull.* 4, 1, 75. Vel si interrupto nudaret gurgite pontum: i. q. *Virg.* dixit *A.* 1, 106. his nuda dehiscens Terram inter fluctus aperit.] ¶ Et privare, spoliare. [**Ov. Met.* 12, 439. dum parat hunc armis nudare jacentem.] *Petr. Sat.* 107. Nudare crine caput. *Ov. Fast.* 3, 557. messes, *h. e.* terere, excutere, folliculis spoliare. *Sil.* 8, 503. silvis montem. *Plin.* 16, 22, 34. Nudantur arbores foliis. *Sen. Hippol.* 966. canae frigora brumae Nudant silvas. [**Liv.* 44, 27. non agros tantum nudare populando potuit, ne quos inde Romani commeatus exspectarent.] *Stat. Silv.* 3, 4, 87. humerosque manu nudare nitentes: *scil.* comam tonsorio opere tondendo. *Caes. B. C.* 3, 15. Neque sibi nudanda litora, et relinquendos portus existimabant, *h. e.* praesidiis spolianda; et *B. G.* 7, 70. Jubet portas claudi, ne castra nudentur. [*V. quae de hoc hujus v. usu diximus ad v. NUDATUS.] *Hor. Ep.* 1, 18, 21. quem praeceps alea nudat; et *Ov. Trist.* 1, 6, 7. Tu facis, ut spolium ne sim, neu nuder ab illis, Naufragii tabulas qui petiere mei; et *Cic. Verr.* 1, 5. Quae victores civitatibus Siculis aut dederunt, aut reddiderunt, spoliavit, nudavitque omnia. *Id. Dom.* 1. Utrum amentes ac perditos magistratus improborum ac sceleratorum civium praesidio nudare, an etiam Deorum immortalium religione armare malitis. ¶ *Nudari* dicuntur loca, unde aqua discedit. *Tac. A.* 6, 33. Brevia litorum nudantur. *Liv.* 36, 45. *f.* Ventus nudaverat vada. *Plin.* 36, 6, 9. Aestus nudans arenas. ¶ Arcana, et latentia detegere, patefacere. *Virg. A.* 1, 350. Crudeles aras, trajectaque pectora ferro Nudavit, caecumque domus scelus omne retexit. *Hor. Sat.* 2, 5, 47. ne manifestum Coelibis obsequium nudet te, *h. e.* te prodat; et *ib.* 8, 74. ingenium res Adversae nudare solent, celare secundae. *Liv.* 35, 32. Jam enim, et id magis in dies, Aetoli defectionem nudabant [*i. e. prae se ferebant.]. *Id.* 24, 27. Nec illi primo statim creati nudare, quid vellent. *Id.* 42, 63. Fama equestris pugnae nudavit voluntates hominum. [**Quint. Decl.* 2, 3. p. 42. Et quia mendacium facile poterat nudari: ubi *Burm.* laud. *Gronov.* ad *Liv.* 44, 38. et suam ipsius notam ad *Phaedr. prol.* 3. *Tibull.* 4, 7, 2. nudare alicui amorem, i. e. palam praedicare. ¶ *Explorare. *Liv.* 34, 24. magis, ut nudaret animos — quam spe, impetrari posse.]

NŪDŬLUS, a, um, adj. dimin. nudi. *Hadr. Imp.* in *carm.* ap. *Spart. Hadr.* 25. Animula vagula, blandula, Quae nunc abibis in loca Pallidula, rigida, nudula.

NŪDUS, a, um, adj. γυμνὸς, ἀνείμων, qui sine veste est, aut tegmine quocumque. *Cic. Or.* 2, 66. Tanquam nudus nuces legeret, in ventrem abstulisse. *Hor. Sat.* 1, 8, 24. nudis pedibus, passoque capillo. *Virg. A.* 8, 425. nudus membra Pyracmon. *Ov. Met.* 7, 183. Nuda pedem. *Virg. A.* 11, 642. nudo cui vertice fulva Caesaries. *Sil.* 5, 449. Costae nudae tegmine. ¶ *Nudi* etiam dicuntur, qui togas tantum deposuere, et in solis tunicis sunt. Toga enim proprie vestis dicitur, et togati vestiti. Hoc multis conatur ostendere *Burm.* ad illud *Petr. Sat.* 92. Ex altera parte juvenis nudus, qui vestimenta perdiderat, etc. [Hinc *Virg. G.* 2, 299. Nudus ara, sere nudus. [**Hesiod. E.* 391. γυμνὸν σπείρειν, γυμνὸν δὲ βοωτεῖν.] *Aur. Vict. Vir. illustr.* 17. Ad quem (*Quinctium*) missi legati nudum eum arantem trans Tiberim offenderunt; qui, insignibus sumptis, etc. *F.*] ¶ *Nudo vestimenta detrahere*, proverb. h. e. commodum sperare ab eo, qui nihil habet: aquam a pumice postulare. *Pl. As.* 1, 1, 79. Nudo detrahere vestimenta me jubes. ¶ Transfertur ad alia. *Catull.* 62, 49. Ut vidua in nudo vitis quae nascitur arvo, Nunquam se extollit, *h. e.* sine pedamentis. *Virg. Ecl.* 1, 15. silice in nuda, *h. e.* nullo gramine vestita. Sic *Ov. Met.* 4, 261. Sedit humo nuda. [**Lucan.* 6, 550. Et quodcumque jacet nuda tel-

lure cadaver: ubi *nuda tellus* est non exstructa, neque adgesta tellus, ita ut neque bustum, neque tumulus, multo minus monimentum habeat. V. *Cort.*] (Et cum gen. *Sall. Jug.* 81. Per loca inaequalia, et nuda gignentium; et *Ov. Met.* 12, 512. parvoque in tempore nudus Arboris Othrys erat.) *Sen. Herc. Oet.* 281. nudum nemus, *h. e.* sine foliis et frondibus. *Id. Oedip.* 43. nuda vada, *h. e.* sicca, sine aqua. [**Virg. E.* 1, 61. Et freta destituent nudos in litore pisces, i. e. in sicco viventes.] *Ov. Med. fac.* 56. hordea, *h. e.* sine folliculis, et fresa. Contra *Petr. Sat.* 135. grana putaminibus vestita. *Val. Fl.* 2, 170. nudisque sub astris Condensae fletus acuunt i. e. sub dio. *Virg. A.* 12, 306. Nudus ensis. [* — Ita *nudus* saepissime usurpatur de iis, quae insepulta jacent, quae funere carent. *Lucan.* 8, 434. nuda umbra. *Stat. Th.* 8, 73. manibus Aethera nudis Commaculet; et *ib.* 12, 192. quam quae de sanguine campi Nuda venit, poscitque rogos. V. *Cort.* ad h. l. et ad 6, 550.] ¶ Est saepe universim spoliatus, privatus, carens. *Hor. Sat.* 5, 3, 184. Nudus agris, nudus nummis. *Id. Od.* 1, 14, 4. Navis latus nudum remigio. *Cic. Att.* 7, 13. Urbs nuda praesidio. *Sil.* 16, 46. Cantaber ingenio membrorum, et mole timeri Vel nudus telis poterat. [*V. *Beier.* ad *Cic. fragm.* p. 91. a.] ¶ Cum genit. *Sil.* 4, 607. Namque inhonoratam Fibrenus perdere mortem, Et famae nudam impatiens, etc. ¶ Et cum ablat. et praeposit. *a*, vel *ab*. *Cic. Verr.* 2, 4, 2. Messana ab his rebus, quibus iste delectatur, sane vacua, atque nuda est. Sic *ib.* 4, 34. Domum ejus exornatam, atque instructam, fere jam iste reddiderit nudam atque inanem. *Id. ad Quir.* 6. Nudus a propinquis, nulla cognatione munitus. *Id. Dom.* 22. *med.* Respublica nuda a magistratibus. ¶ In his fere egestatem, inopiam, paupertatem significat. *Id. Fl.* 21. Quem tu semper nudum esse voluisti. *Ov. Her.* 9, 154. Oenea desertum nuda senecta premit. *Juven.* 7, 35. facunda, et nuda senectus. ¶ Saepe est solus. *Ov. Trist.* 3, 11, 17. Ut mala nulla feram, nisi nudam Caesaris iram, Nuda parum nobis Caesaris ira mali est? *Mart.* 1, 44. Nudus aper, sed et hic minimus: *sc.* mensae illatus est. *Plin. praef.* 3. Locorum nuda nomina, et quanta dabitur brevitate, ponentur. *Cic. Par.* 3, 2. Nuda ista si ponas, judicari, qualia sint, non facile possunt. *Petr. Sat.* 88. Priscis temporibus, cum adhuc nuda virtus placeret, *h. e.* sine aliis bonis, puta divitiis, honoribus. *Sen. Ben.* 3, 18. Virtus non eligit domum, nec censum: nudo homine contenta est. *Sen. alter Hippol.* 519. Quam juvat nuda manu captasse fontem! *h. e.* nullo poculo instructa. *Vell.* 2, 61. *f.* Antonius turpi et nuda fuga coactus deserere Italiam, *h. e.* solus, et sine exercitu comitante. Adde *Sil.* 1, 219. et 13, 198. et *Ov. Trist.* 2, 408. ¶ Apud JCtos saepe hoc sensu adhibetur. *Paul. Sent.* 5. *tit.* 2. Possessionem acquirimus et animo, et corpore. Sed nudo animo adipisci quidem possessionem non posumus: retinere tamen nudo animo possumus. *Modest. Dig.* 44, 7, 51. *extr.* Etiam nudus consensus sufficit obligationi: quamvis verbis hoc exprimi possit. *Cajus ib.* 7, 8, 1. Constituitur enim et nudus usus, idest sine fructu: Sic *pactum nudum, nuda proprietas, traditio, voluntas*, etc. ¶ Aliquando est simplex, sine fuco. *Cic. Brut.* 75. Commentarios quosdam scripsit rerum suarum, valde quidem probandos: nudi enim sunt, recti, et venusti, omni ornatu orationis, tanquam veste, detracto. *Ov. A. Am.* 3, 747. nudis mihi rebus agendum est. ¶ *Nuda verba*, aperta, et intellectu facilia, qualia sunt fere obscena. *Plin. ep.* 4, 14. Summos illos et gravissimos viros, qui talia scripserunt, non modo lascivia rerum, sed ne verbis quidem nudis abstinuisse. ¶ *Nudi capilli*, nullo nexu, aut ornatu compositi. *Ov. Met.* 4, 261. Sedit humo nuda, nudis incompta capillis; et *ib.* 7, 183. nudos humeris infusa capillos. ¶ *Nudus sudor* ap. *Quint.* 11, 3. *med.* est, qui a nudis elicitur, ut fit in gymnasiis, et palaestra. ¶ Comp. *Nudior* ap. *Cic. Leg.* 1, 2. Annales pontificum, quibus nihil potest esse nudius. Al. leg. *jucundius*, al. *jejunius*, al. *juncidius*, aut *ejuncidius*. [At legendum esse *jucundius* probat locus *Cic. Or.* 1, 43. in quo pontificum libros memorat. *F.*] [*Ita etiam *Orell.*, q. v. ¶ Confund. *nudus* et *crudus*. V. *Burm.* ad *Quint. Decl.* 10, 8. p. 220. et *nullus*. *Id. ib.* 6, 12. p. 139. et 312. p. 616.]

NŪGĀCĬTAS, atis, f. nugarum studium. *August. ep.* 67. *f.* Omnis ab eo deleta est nugacitas; et *de Musica* 6. *in.* Nugacitatem excuset officiosus labor.

NŪGAE, arum, f. plur. φλυαρία, λῆρος, proprie sunt naenia, sive carmina a praeficis cani solita in laudem mortuorum. Hinc *Pl. As.* 4, 1, 63. Haec sunt non nugae: non enim mortualia. ¶ Per synecdochen dicuntur sermones levium rerum, scurriles, nullius pretii. Hinc *Catull.* 1, 4. et *Mart.* 9, 1. et 13, 2. etc. poemata sua nugas vocant. *Cic. Div.* 2, 13. Hunccine hominem tantis delectatum esse nugis? *Hor. Sat.* 1, 9, 2. Nescio quid meditans nugarum. [*V. *Heindf.* ad h. l.] *Ter. Heaut.* 4, 1, 8. Nae ista hercle magno jam conatu magnas nugas dixerit. ¶ Universim tricae, gerrae, ineptiae, res nihili. [*Discrimen inter *nugae* et *gerrae* ita constitui posse videtur *Doederl.* 3, 87., ut *gerrae* semper cum vituperatione quadam de eo dicantur, qui ipsas agat: *nugae* ad ipsius rei pretio carentis vanitatem pertineant.] *Pl. Truc.* 4, 4, 7. quid agitur, voluptas mea? *Di.* Non voluptas: aufer nugas; et 2, 1, 20. Nec unquam quisquam probus erit amator, nisi qui rei inimicus est suae. Nugae sunt, nisi quod modo cum dederit, dare jam lubeat denuo. *Id. Trin.* 2, 4, 40. Hic postulet frugi esse; nugas postulet. *Id. Merc.* 2, 4, 1. Pentheum diripuisse ajunt Bacchas: nugas maximas Fuisse credo, praeut quo pacto ego divorsus distrahor. ¶ *Nugas agere*, est nugari, ineptire. *Pl. Men. prol.* 54. nisi qui argentum dederit, nugas egerit; Qui dederit, magis majores egerit. *Id. As.* 1, 1, 78. maximas nugas agis. ¶ Et omisso verbo per ellipsin. *Id. Pers.* 4, 7, 7. quo illum sequar? In Persas? nugas. *Id. Most.* 5, 1, 38. *Tra.* quid ait? *Theu.* servos pollicitus est dare Suos mihi omnes quaestioni. *Tra.* nugas: nunquam edepol dabit. ¶ *Nugae* etiam dicuntur leves homines, et nugatores. *Cic. Att.* 6, 3. Amicos habet meras nugas, Matinium, Scaptium. *Id. Q. Fr.* 1, 2, 2. Ego Apamensem Hephaestum, ego levissimum hominem Megaristum Antandrium, ego Niciam Smyrnaeum, ego nugas maximas omni mea comitate sum complexus. *Id. Mil.* 21. Semper ille antea cum uxore; tum sine ea: nunquam non in rheda; tum in equo: comites Graeculi, etiam cum in castra Etrusca properabat; tum nugarum in comitatu nihil. ¶ Item mendacia, et dolosa verba ad fallendum, fraudandumque. *Pl. Trin.* 4, 2, 13. nunc adeo si quid addidero amplius, Eo conductor melius de me nugas conciliaverit. ¶ *Non.* 2, 587. tradit, omnia, quibus matronae utuntur, nugas *Plautum* voluisse appellari. Hinc *nugivendos* dici omnes eos, qui aliquid mulieribus vendunt: *Aul.* 3, 5, 51. Ubi nugivendis res soluta est omnibus. Al. leg. *nugigerulis*. Hujusmodi homines nos hodie diceremus *Galanterichändler*. V. LERIA.

NŪGĀLIS, e, adj. φλυαρώδης, nugatorius, futilis, vanus. *Gell.* 1, 2. Se in theorematibus tantum nugalibus, et puerilium isagogarum commentationibus oblectantes. *Id.* 4, 1. Ostentabat quispiam grammaticae rei doctor scholica quaedam nugalia, de generibus et casibus vocabulorum disserens. *Id.* 7, 17. Quin potius haec mittis nugalia, et affers ea, quae digna quaeri tractarique sint. [*Front. de fer. Als.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 3. *med.* Illa olim nugalia conscripsi, *h. e.* laudes fumi et pulveris, item negligentiae. *F.*]

[NŪGĀLĬTAS, atis, f. idem ac nugacitas. *Gloss. Philox.* Nugalitas, σαπρότης. *F.*]

NŪGĀMENTĂ, orum, n. plur. idem ac nugae. *Appul. Met.* 1. *f.* A quo istorum nugamenta haec comparasti? De pisciculis quibusdam vilibus loquitur.

NŪGĀRĬUS, a, um, adj. *Varr. L. L.* 6, 3. *f.* Nugarium unguentum. Ubi *Scalig.* in *Conjectan.* interpretatur eo sensu dictum, quo veteres omnia, quae ad mulierum ornatum pertinebant, *nugas* vocabant, ut in NUGAE dictum est. Monet etiam a *Petro Vict.* legi *nugatorium*, h. e. futile, et vilis pretii.

NŪGAS, adj. V. NUGAX.

NŪGĀTOR, oris, m. φλύαρος, qui nugas, et inania dicit, nugax, stultiloquus, vaniloquus. *Cic. Sen.* 9. Milo adspexisse lacertos suos dicitur, illacrimansque dixisse: at hi quidem jam mortui sunt. Non vero tam isti, quam tu ipse, nugator, *h. e.* non tam isti lacerti mortui sunt, quam tu, stulte; et *Fl.* 16. Neque in istum nugatorem, tanquam in aliquem testem, invehar. *Gell.* 11, 8. Eam orationem cum legisset M. Cato, nae tu, inquit, Aule, nimium nugator es, cum maluisti culpam deprecari, quam culpa vacare. *Auson.* nugatorem libellum vocat Idyllium suum undecimum, qui est *Griphus*, ubi multa ludit de ternario numero. *Gell.* 12, 2. Senecam *nugatorem* appellat, quod Ciceronis errores deprecatur. *Id.* 15, 1. Homo nihili et nugator, atque in Graecae facundiae gloria jactabundus. *Pers.* 5, 127. cessas, nugator? dictum est heri servum increpantis. Ap. *Auson.* quoque *Ephem.* 17. est convicium in somniculosum, et tarde mane surgentem. ¶ Est etiam *nugator*, qui mendacia congerit ad fallendum, sycophanta. *Pl. Trin.* 4, 2, 91. Nimium graphicum hunc nugatorem. *Id. Mil.* 4, 2, 86. Et pueri annos octingentos vivunt. *Milph.* vae tibi, nugator; et *Curc.* 4, 1, 1. Edepol nugatorem lepidum hunc nactus est. Halophantam, an sycophantam hunc magis esse dicam, nescio. ¶ De scortatore etiam dici videtur, in illo *Prud. Cath.* 2, 29. Quis mane sumptis nequiter Non erubescit poculis? Cum fit libido temperans, Castumque nugator sapit?

NŪGĀTŌRĬE, adv. per nugas, leviter, inaniter. *Auct. ad Her.* 4, 36. Non apertissimae res erant crimini datae? non omnes testibus comprobatae? non contra tenuiter et nugatorie responsum?

NŪGĀTŌRĬUS, a, um, adj. φλυαρώδης, nugis plenus, levis, inanis, futilis, vanus. *Cic. Caecin.* 23. Omnino ad probandum utramque rem video infirmam nugatoriamque esse. *Id. Fam.* 11, 2. *f.* Illud valde leve est, ac nugatorium. *Id. Rosc. Am.* 15. Quod Erucio accidebat in mala nugatoriaque accusatione, idem mihi usuvenit in causa optima. *Auct. ad Her.* 2, 20. Genus argumentationis nugatorium, *h. e.* quod nihil pertinet ad causam. *Pl. Trin.* 4, 2, 2. Nugatoriae artes, *h. e.* mendacia et doli, quibus aliquem quis capere studet. ¶ Nugatorios esse boves Ligusticos, dicit *Varr. R. R.* 2, 5. *h. e.* infirmiores, et parvi pretii: opponitque Gallicis, quos ait esse boni generis ad opus. Etiam *Colum.* 3, 8. in Liguria parvos boves nasci, scribit.

NŪGĀTRIX, icis, f. *Prud. Psych.* 433. nugatricem aciem dixit de luxuriae copiis, et apparatu.

NŪGAX, ācis, adj. omn. gen. φλύαρος, nugator, putidus, ineptus, molestus. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 15. Ecquando tu hominem ineptiorem, quam tuum Cn. Pompejum vidisti, qui tantas turbas, qui tam nugax esset, commorit? *Petr. fragm. Trag.* 52. *Burm.* Haec dum refert, puer calicem projecit, ad quem respiciens Trimalchio, Cito, inquit, te ipsum caede, quia nugax es; et *mox:* Suadeo, a te impetres, ne sis nugax. ¶ Veteres dixere *hic, haec, hoc nugas* indeclin. ut *fas, nequam, frugi*, etc., ut testantur *Charis.* 1, 15, 22. et 120., *Diomed.* 1, 286., *Prisc.* 5, 649. et 6, 701. et *Valer. Prob. in Cathol.* 1464. et 1478. et alii. *Varr.* ap. *Non.* 4, 328. Quod si Actaeon occupasset, et ipse prius suos canes comedisset, non nugas saltatoribus in theatro fieret. Al. leg. *nugax:* alii aliter. Magis etiam incerta lectio est in loco *Pl. Trin.* 3, 3. *f.*, de quo V. *Taubman.*, si lubet. [**Lindem.* cum *Hermanno* legit: Actum reddam nugacissime: *du Schwätzer und kein Ende!*] In *Gloss.* quoque *Philox.* legimus: Nugas, σαπρός, *h. e.* putidus.

*NŪGĬDĬCUS, a, um, adj. nugiloquus. *Sarisb. Met.* 2, 7. *B. A.*

NŪGĬGĔRŪLUS. V. NUGAE.

*NŪGĬLŎQUUS, a, um, adj. *Sarisb. Ep.* 200. Nugiloqui detractores. *B. A.*

[NŪGĬPĂRUS, i, m. *Gloss. Isid.* Nugiparus, qui parit nugas. *F.*]

NŪGĬPŎLYLŎQUĬDES, vox hybrida, ex *nugae*, πολὺ, et *loquor* joculariter conflata a *Pl. Pers.* 4, 6, 21. *h. e.* multas nugas loquens. Alii leg. *nugidoliloquides*, h. e. nugas, et dolos loquens: [alii fortasse rectius *nugipalamloquides*. *F.*]

NŪGĬVENDUS. V. NUGAE.

NŪGO, onis, m. nugator, nugax. *Appul. Met.* 5. *f.* Sed utique praesumis nugo, et corruptor: et *paulo post:* Quae castiget asperrime nugonem istum. Intelligit autem adolescentulum amoribus deditum.

NŪGOR, aris, atus sum, dep. 1. φλυαρέω, nugas ago, vana loquor, ludo. *Cic. Div.* 1, 13. Democritus non inscite nugatur, ut physicus. *Hor. Ep.* 2, 1, 93. Ut primum positis nugari Graecia bellis Coepit, et in vitium fortuna labier aequa, Nunc athletarum studiis, nunc arsit equorum. *Id. Sat.* 2, 1, 73. Nugari cum illo, et discincti ludere, donec Decoqueretur olus, soliti. ¶ Item mentiri, imponere, fallere. *Pl. Cas.* 5, 4, 11. Nugatur sciens, nam ecastor nunc Bacchae nullae ludunt. *Id. Trin.* 4, 2, 55. Mihi quoque edepol quoniam hic nugatur, contra nugari lubet. *Id. Epid.* 3, 4, 42. non mihi nugari potes.

NŪGŬLAE, arum, f. plur. parvae ac leves nugae. *Capell.* 1. *in.* Nugulas ineptas aggarrire non perferens. At vox haec toto Latio eliminanda videtur, quia parum firma nititur auctoritate. Nam *Codex* opt. notae in *Biblioth. D. Marci Venetiar.* habet diserte nugales ineptias, quod itidem *Just. Zinzerlingius* in *Cod. MS.* reperit (*Promulsid. crit.* c. 19.), *Barthius* vero *Adv.* 8, 23. et *Arntzenius Miscell.* p. 197. probavit. Haec ex *Biblioth. MS. Jac. Morellii* T. 1. p. 327.

*NUITHŌNES, um, populi Germaniae inferioris juxta Albim flumen. *Tac. G.* 40. *B. A.*

NULLĀTĔNUS, adv. μηδαμῶς, nullo modo, minime. *Capell.* 2, 35. Immortalitatis sedem nullatenus obtinebis. *Imp. Zeno Cod.* 8, 10, 12. §. 3. Nullatenus competens aedificantibus.

NULLĬBI, adv. μηδαμοῦ, nullo in loco. *Vitr.* 7, 1. *med.* Si tesseris structum erit, ut eae omnes angulos habeant aequales, nullibique a fricatura exstantes. Sed primae quaeque edition. et opt. Cod. MSS., teste *Jo. Poleno*, non habent illa verba *nullibique*, etc.

NULLĬFĬCĀMEN, inis, n. et

NULLĬFĬCĀTĬO, onis, f. contemptus. *Tert. adv. Marc.* 4, 14. *f.* Quae ignominia? quae nullificatio? et *ib.* 3, 7. et 17. ex *Psalm.* 21, 7. Ignominia hominis, et nullificamen populi.

NULLĬFĬCO. V. ANNIHILARE.

NULLUS, a, um, adj. οὐδεὶς, non aliquis, ne unus quidem: ex *ne*, et *ullus*, ut *nemo* ex *ne*, et *homo*. Dicitur autem fere de rebus, ut *nemo* de personis. V. NEMO. *Cic. Fam.* 13, 1. Id, quod mea intelliges, tua nullam in partem multum interesse. *Id. ad Brut.* 1, 15. *med.* Nullum bellum civile fuit, in quo non, etc. *Id. Off.* 1, 37. Con-

tentionis praecepta rhetorum sunt; nulla sermonis. *Id. Or.* 1, 26. Nullae lites, neque controversiae sunt, quae, etc. *Id. N. D.* 1, 35. Elephanto belluarum nulla prudentior. *Plin.* 19, 10, 58. Olera nulli animalium obnoxia. *Id.* 8, 22, 34. Nullum omnium praestantius. *Cic. Fin.* 5, 13. Ei de virtutibus nulla desit. *Id. Marc.* 7. Nulli supersunt de inimicis; et *Mur.* 13. Nullo pacto. *Caes. B. G.* 2, 11. Nullo certo ordine neque imperio. *Hirt. B. Alex.* 10. Nullos milites in navibus habebat. *Liv. praef. f.* Nulla unquam respublica nec major, nec sanctior, nec bonis exemplis ditior fuit. *Cic. Fam.* 3, 12. Nullam, ne in tabellae quidem latebra, fuisse absconditam malivolentiam. *Pl. Mil.* 4, 8, 59. Nulla fide esse. *Plin. ep.* 6, 29. Homo nullis litteris; et *Cic. Phil.* 3, 6. *f.* Homo nullo numero. [**Sall. Cat.* 29, 3. aliter sine populi jussu nulli earum rerum Consuli jus est, i. e. *keinem Consul steht das Recht zu.* Ita *Kritz.* recte locum intellexisse videtur, q. v. ℙ Graviter postponitur *nullo modo. Cic. Off.* 2, 16, 57. Judicio certo ponderanti probari posse nullo modo: ubi *Beier.* laud. *Fam.* 2, 8. *in.*] ℙ *Nullus dum,* nullus adhuc. *Liv.* 5, 34. Alpes inexsuperabiles, nulla dum via superatas. Adde 29, 11. ℙ *Nulli rei esse,* nihili, nequam, inutilem esse. *Gell.* 7, 11. Nequam hominem dixerunt, nulli rei, neque frugis bonae. *Id.* 9, 2. Cum erraticum hominem esse dicerent, et nulli rei. *Id.* 13, 30. Musicam, quae sit abscondita, eam esse nulli rei. Adde 15, 9. *extr.* Contrarium est alicui rei esse, ap. *Ter. Ad.* 3, 3, 4. ℙ Absolute de personis pro *nemo. Sall. Jug.* 101. Beneficia properantius reddere: ipse ab nullo repetere; et *ib.* 117. Nullo, aut quam paucissumis praesentibus. *Cic. Off.* 1, 37. Discentium studiis inveniuntur magistri: huic autem qui studeant, sunt nulli. *Nep. Cim.* 4. Nulli fides ejus, nulli opera, nulli res familiaris defuit. *Id. Them.* 4. Idque, nullis defendentibus, incendio delevit. *Tac. G.* 43. *med.* Nullo hostium sustinente novum, ac velut infernum aspectum. *Plin.* 18, 28, 69. A nullo ante nos prodita. *Pl. Bacch.* 2, 2, 12. *Chry.* Istuc volebam ego ex te percunctarier. *Pist.* Qui scire possum? *Chry.* nullus plus. Adde *Aul.* 3, 5, 24., *Ter. Heaut.* 5, 3, 20., *Prop.* 2, 3, 1. et 3, 24, 41., *Ov. R. Am.* 747. et *Just.* 28, 4., quibus locis in feminino usurpatur. ℙ *Nulli duo,* ex multis duo non sunt [**keine zwei.*]. *Plin.* 7, 1, 1. Nullas duas in tot millibus hominum indiscretas effigies exsistere. *Id.* 3, 1, 3. Ita fit, ut nulli duo conveniant. ℙ *Nullus alter, nullus ullus, nullus unus* ad magis negandum pertinent, ut *nemo alter, nemo unus,* etc. *Pl. Bacch.* 2, 3, 22. Scelestiorem nullum illuxere alterum. *Gell.* 1, 2. Asseverabat, nulli esse ulli magis ea omnia explorata. Al. omitt. *ulli. Cic. Brut.* 59. *extr.* Nulla re una magis oratorem commendari, quam verborum splendore et copia. *Id. Prov. cons.* 4. Nisi C. Virginius intervenisset, unum signum Byzantii ex maximo numero nullum haberent. ℙ *Nullum* absolute, nulla res. *Hor. A. P.* 324. Graji, praeter laudem, nullius avari. *Sen. Ben.* 2, 25. Nullo magis Caesaris amicitiam demeruit Furnius, quam quod, etc. *Just.* 5, 1. Sacra Cereris Initiorum nullo magis, quam silentio, solemnia. *Quint.* 2, 4, 23. Nullo magis studia, quam spe gaudent. [**V. Burm.* et *Spalding.* ad h. l.] *Lucan.* 3, 364. perit magnus, nullis obstantibus, ignis. *Flor.* 1, 26. Nullius acrior custos, quam libertatis fuit. Sic *ullus* usurpatur a *Liv.* 2, 59. *med.* Nemo ullius, nisi fugae memor. ℙ Item *alius. Quint.* 1, 5. *Scala* et *scopa,* contraque *hordea* et *mulsa,* non alio vitiosa sunt, quam quod pluralia singulariter, et singularia pluraliter efferuntur. ℙ *Nullo* pro Nullo loco. *Liv.* 22, 53. *med.* Nullo verius, quam ubi a cogitentur, hostium castra esse. ℙ *Nullus non,* omnis. *Liv.* 8, 26. Nulla rerum suarum non recta inter hostes. *Sen. ep.* 12. *f.* Nullo non se die extulit. *Suet. Caes.* 76. Nullos non honores cepit. ℙ *Non nullus,* aliquis. V. NONNULLUS. ℙ Post se habet interdum *nisi, praeter, quin.* [**v. h. hh.* vv.] *Cic. Fam.* 5, 5. Statueram nullas ad te litteras mittere, nisi commendaticias. *Caes. B. C.* 7, 77. Si nullam, praeter quam vitae nostrae, jacturam fieri viderem; et *B. C.* 3, 87. Nulla Thessaliae fuit civitas, praeter Larissaeos, quin Caesari pateret. ℙ Saepe est irritus, nullius momenti, inanis, levis. *Ter. Hec.* 5, 3, 1. Edepol nae meam herus esse operam deputat parvi preti, Qui ob rem nullam misit, frustra ubi totum desedi diem. *Cic. Q. Fr.* 3, 4. Sed vides nullam esse rempubl., nullum senatum, nulla judicia, nullam in ullo nostrum dignitatem. *Id. Leg.* 2, 6. Igitur tu Titias, et Appulejas leges nullas putas? *Id. Tusc.* 2, 5. Nullum vero id quidem argumentum est. *Id. Fam.* 7, 3. *med.* Ex eo tempore vir ille summus, nullus imperator fuit. *Q. Cic. Pet. cons.* 5. In petitione nisi id agas, nullus petitor esse videare. ℙ [**Interdum nullus* etiam leniori quadam significatione usurpari solet, ut nostr. *unbedeutend, gering,* et Gr. οὐδείς, cf. *Heindf.* ad *Plat. Hipp. maj.* §. 25. V. *Brem.* ad *Nep. Phoc.* 1, 2. Itaque hujus memoria est nulla. ℙ Item pro *non justus, non verus.* Ita *Cort.* ad *Lucan.* 1, 589. Monstra jubet primum, nullo quae semine discors Protulerat natura: coll. *Cic. Or.* 2, 5. nulla vita, i. e. insuavi: et *Duk.* ad *Flor.* 1, 4. *n.* 1. nulla aetas, i. e. non idonea.] ℙ Frequenter ponitur loco negativae *non.* [**Cf. Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 286. *Ruhnk.* ad *Albinov.* 432.] *Ter. Eun.* 2, 1, 10. Memini, tametsi nullus moneas. [**Nullus moneas* et praesertim *nullus dubito* pertinent ad colloquentes, maxime quidem ap. comicos; ita ut minus recte facere videantur, qui has dicendi formulas nimio in prosam orationem usu transtulerint.] *Cic. Att.* 11, 24. Philotimus non modo nullus venit, sed, etc.; et *ib.* 15, 22. Sextus ab armis nullus discedit; et *ib.* 29. Ad M. Aelium nullus tu quidem domum, sed sicubi inciderit. *Ter. Hec.* 1, 2, 3. si quaeret me, uti Tum dicas: si non quaeret, nullus dixeris. *Pl. Rud.* 4, 4, 91. tu mihi Nullus ostenderis. *Id. Trin.* 3, 1, 5. at tu edepol nullus creduas. *Virg. Cir.* 177. Nulla colum novit, carum nec respicit aurum. *Propert.* 1, 17, 11. An poteris siccis mea fata reponere ocellis, Ossaque nulla tuo nostra tenere sinu? *h. e.* non tenere ossa nostra sinu tuo. Al. aliter interpret. ℙ *Nullum esse,* non esse, nihil esse. [**V.* in NIHIL, et cf. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 203. I. p. 148.] *Cic. Sen.* 22. Nolite arbitrari, me, cum a vobis discessero, nusquam, aut nullum fore. *Plin.* 36, 27, 69. Adeo in rebus damnatis quoque, ac jam nullis sunt aliqua remedia, ut in carbone, ecce, et cinere. ℙ Hinc *nullum esse,* mortuum esse: ex opinione eorum, qui animam simul cum corpore interire putabant. *Pl. Bacch.* 2, 2, 16. Anima est amica amanti: si abest, nullus est. In *Catal. Virg.* 14. Sed tu nullus eris. *Plin.* 2, 63, 63. Cujus (*terrae*) numen ultimum jam nullis precamur irati grave. ℙ Hinc etiam formula illa desperationis comicae, *nullus sum,* perii, actum est de me. *Ter. Hec.* 4, 1, 6. ostium concrepuit: credo, ipsum ad me exire: nulla sum. *Id. Andr.* 3, 4, 20. nullus sum, Quid causae est, quin hinc in pistrinum recta proficiscar via? *Id. Phorm.* 1, 4, 1. Nullus es, Geta, nisi jam aliquod tibi consilium celere reperis: Ita tanta te impendent mala. Adde *Pl. Most.* 2, 1, 41. et *Merc.* 1, 2, 52. et 104. Sic *Id. Cas.* 2, 4, 26. si id factum est, ecce me nullum senem. ℙ *Tam nullus,* tam exiguus, et quasi nihil. *Plin.* 11, 2, 2. de insectis: In his tam parvis, atque tam nullis quae ratio! quanta vis! quam inextricabilis perfectio! ℙ *Nulli,* et *nullae* pro *nullius,* et *nulli,* antiqua sunt. *Ter. Andr.* 3, 5, 2. quandoquidem tam iners, tam nulli consilii sum. *Pl. Mil.* 3, 1, 207. Qui, nisi adulterio, studiosus rei nullae aliae est. *Lucr.* 6, 392. nullae sibi turpis consciu' rei. Adde *Cat.* ap. *Prisc.* 6, 694., *Caecil. ib.* 678. et *Prop.* 1, 20, 35. ℙ [**Confund. nullus* et *ullus.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 5, 111. *Ellendt.* ad *Cic. Brut.* p. 219.]

NUM, adv. μῶν, ἆρα, an, numquid, adv. interrogandi. [**Beier.* ad *Cic. Off.* 1, 336. *num* eadem ratione ortum putat ex *nunc,* qua *tum* ex *tunc.* — *Lindem.* ad *Pl. Capt.* 1, 2, 71. *num* et *nunc* particulas demonstrativas praesentis esse temporis dicit. — *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 537. haec laudat: *Scheid.* ad *Sanct. Min.* p. 269. sq. deducendum putat a *Gr.* νεύω, *nuo,* ut sit: *nutune significas? adnuisne?* Contra verba νεύειν, *nuere* sunt a particula affirmandi et negandi, quae proprie sono pronunciantis distinguebatur. Manifesta est cognatio voc. *vai* affirm. et νή negat. in compositionibus, et μή, μῶν pro μὴ οὖν, *Hebr.* לֹא, *Lat. ne, Germ. nein* et *nicht,* ubi non negligenda vulgi pronunciatio *ne* et *nen.* Liquidae in omnibus linguis confunduntur. Itaque si etymologiam sectari placet, facillime manere videtur, qua *num* dictum putamus pro *Gr.* μῶν. — Ceterum nota, particulam *num* c. indicativo interrogationibus directis semper cum negativa sententia adhiberi, sive ita, ut respondentis negatio exspectari possit, *nostr. doch wohl nicht? etwa?* V. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 174. I. 2. p. 701. sq. *Zumpt.* §. 351. p. 303. sq. *Heindf.* ad *Hor. Sat.* p. 52. *Wolf.* ad *Cic. pro Domo* §. 14.] *Cic. Div.* 1, 14. Num igitur tot ducum naufragium sustulit artem gubernandi? aut num imperatorum scientia nihil est, quia, etc.? *Ter. Andr.* 5, 3, 6. Num cogitat, quid dicat? num facti piget? Num ejus color pudoris signum usquam indicat? *Cic. Verr.* 2, 3, 53. Num exspectatis, dum L. Metellus testimonium dicat? *Hor. Sat.* 2, 5, 58. Num furis, an prudens ludis me? *Virg. A.* 4, 370. Num lacrimas victus dedit, aut miseratus amantem est? ℙ Jungitur cum *nam,* et *ne. Ter. Eun.* 2, 2, 55. eho numnam hic relictus custos? *Pl. Truc.* 2, 6, 65. numne vis, me ire ad coenam? *Cic. N. D.* 1, 31. *f.* Deum ipsum numne vidisti? ℙ [**Interrogationibus indirectis* post vv. *quaero, dubito,* etc. et sequente *quis, quae, quod,* (v. *nunquis*) et ubi pro *utrum an* posita est, particula *num* c. conjunctivo tanquam signum interrogationis adjicitur, interdum etiam vim loci affirmativam quandam adjuvans. V. quos supra laudavimus.] *Cic. Fat.* 3. *extr.* Quaero, num aliter, ac nunc eveniunt, evenirent. *Id. Cat.* 1, 5. *extr.* Interrogas me, num in exsilium? non jubeo, sed si me consulis, suadeo. *Id. Manil.* 7. *f.* Videte, num dubitandum vobis sit, omni studio ad id bellum incumbere. *Nep. Ann.* 12. Ut sibi renunciaret, num eodem modo undique obsideretur. *Liv.* 42, 19. *extr.* Jusserunt speculari, num sollicitati animi sociorum essent. *Ulp. Dig.* 4, 4, 16. Num forte aliqua actio possit competere. [**Quint. Inst.* 4, 2, 79. Videamus ergo, num expositio haec longior demum esse debeat: nos: *Ueberlegen wir also, ob nicht diese Aufstellung nur noch länger seyn müsse. Suet. Aug.* 18. Consultus, num et vellet: *ob er nicht auch.* ℙ Confund. *num* et *nunc.* V. *Spalding.* ad *Quint.* 5, 10, 102. — *Num* et *non. Id. ib.* 10, 1, 5. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 321. et 378. *Gronov. Observv.* 4, 11, 178. 179. p. 429. *ed. Fr.* — *Num* et *dum.* V. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* p. 202. *b.*] ℙ *Num quando.* V. NUNQUANDO.

NUMA POMPILIUS, m. Νουμᾶς Πομπίλιος, Pomponis filius, secundus rex Romanorum, ex Curibus Sabinorum urbe ortus, XL. annos regnavit, justitia et pietate insignis, qui pacatis finitimorum odiis, truces efferatosque longa militia pop. R. animos ad pacis artes traducere conatus est. *Liv.* 1, 18. et sqq. *Ov. Fast.* 6, 264. Tunc erat intonsi regia magna Numae. ℙ De libris Numae V. *Liv.* 40, 29., *Plin.* 13, 13, 27. et *Val. Max.* 1, 1. *n.* 12. ℙ Scribit *Serv.* ad *Virg. A.* 6, 809. fuisse canum a prima aetate: propterea dixisse *Virg.* crines, incanaque menta Regis Romani. Et dictum esse ἀπὸ τῶν νόμων, quia leges Romanis dedit.

*NUMĀNA, ae, f. Νουμᾶνα, Italiae opp. V. v. sq. *B. A.*

[NŪMĀNAS, atis, adj. ad Numanam pertinens, dirutum Piceni oppidum maritimum, nunc *Umana,* prope Anconam, cujus *Plin.* 3, 13, 18. meminit, *Sil.* 8, 431. scopulosae rura Numanae. *Inscr.* ap. *Grut.* 446, 1. et 2. Patronus municipii Numanatis. Alia ap. *Don. cl.* 5. *n.* 1. Curator municipii Numanatis. *F.*]

NŪMANTĬĂ, ae, f. Νουμαντία, urbs Hispaniae Tarraconensis, inter Celtiberos, et Arevacos, ad Durium fl. haud longe orientem, ad radices montium. Excisa est a Scipione Africano minore post diutinam obsidionem XX. annorum, cum se, filios, et uxores occidissent cives. *Flor.* 2, 18. et *Epit. Livii* 47. 54. 55. 57. et 59.

NŪMANTĪNUS, a, um, adj. ad Numantiam spectans. Numantinus speciatim cognomen fuit P. Scipionis Africani Aemiliani, seu minoris, qui Numantiam urbem evertit. *Ov. Fast.* 1, 596. Ille Numantina traxit ab urbe notam. *Juven.* 8, 10. si luditur alea pernox Ante Numantinos.

[NŪMĀNUS, i, m. cogn. Remuli, qui natione Rutulus, fortasse a Numana urbe oriundus erat. *Virg. A.* 9, 592. fortemque manu fudisse Numanum, Cui Remulo cognomen erat. *F.*]

NŪMELLĂ, ae, f. genus machinae ligneae ad discruciandos noxios, in quam collum et pedes immittuntur, ut describit *Non.* 2, 586. Hinc inter servorum tormenta enumerat *Pl. As.* 3, 2, 5. stimulos, laminas, cruces, compedes, Nervos, catenas, numellas, pedicas, boias. ℙ *Festus* interpretatur genus vinculi, quo deligantur quadrupedes, ex nervo, aut corio crudo bovis ut plurimum factum. Atque hoc sensu usurpat et *Colum.,* sed mascul. genere, 6, 19. ubi ait: Ubi possunt etiam numelli (al. leg. *numellae*) fabricari, ut inserto capite, descendentibus per foramina regulis cervix teneatur. *Id.* 7, 8. *f.* Numellis pecus inducere. Al. leg. *induere.* Intelligit autem *Colum.* vinculum ex ligneis regulis factum. ℙ [Videtur esse a νομεύς, unde οἱ νομέες ap. *Herodot.* 1, 194. sunt trabes in navium lateribus. *F.*]

NUMELLUS, i, m. V. v. praec.

NŪMEN, inis, n. nutus, νεῦμα: a *nuo,* ut *flumen* a *fluo.* [**Cf.* de h. v. *Herz.* ad *Caes. B. G.* 6, 16.] *Lucr.* 2, 631. de Curetibus: in numerum exsultant, sanguine fleti, Terrificas capitum quatientes numine cristas. ℙ Item inclinatio, quia in nutu caput inclinatur. *Id.* 4, 179. In quem quaeque locum diverso numine tendunt. ℙ Translate est voluntas, quia nutu significamus, quod volumus. *Id.* 3, 144. Cetera pars animae per totum dissita corpus Paret, et ad numen mentis, momenque movetur. *Virg. A.* 1, 137. Jam coelum terramque meo sine numine, venti, Miscere, et tantas audetis tollere moles? ℙ Fere dicitur de voluntate, vi, et potentia Deorum, quia solo nutu efficere putantur quaecumque libuerit, θεῖον, θειότης. *Varr. L. L.* 6, 5. Numen dicunt esse imperium, dictum ab nutu. Omnia sunt ejus, cujus imperium maximum esse videatur. Itaque in Jove hoc et Homerus, et aliquotiens Livius. *Cic. Div.* 1, 53. Quanto id Deo est facilius, cujus numini parent omnia. *Nep. Ages.* 2. *f.* Cum animadverteret, Deorum numen facere secum; et *Timol.* 4. *extr.* Nihil rerum humanarum sine Deorum numine agi. *Cic. Verr.* 2, 4, 49. Multa saepe prodigia vim ejus (*Cereris*) numenque declarant. *Id. Cat.* 2, 13. Dii immortales hic praesentes suo numine atque auxilio urbis tecta defendunt. *Id. Pis.* 21. Numen in-

terdictumque Deorum immortalium, responsa sacerdotum, auctoritatem senatus regi Aegyptio vendidit. *Hor. Od.* 4, 5, 53. Nox, et Diana Nunc nunc adeste, nunc in hostiles domos Iram atque numen vertite. *Ov. Trist.* 5, 3, 45. flectere tenta Caesareum numen numine, Bacche, tuo. *Id. A. Am.* 1, 203. Marsque pater, Caesarque pater, date numen eunti. *Id. Pont.* 4, 13, 24. Adjuta est novitas numine nostra Dei. *Caes. B. G.* 6, 15. Numen Deorum placare. ℙ Speciatim *numen Jovis* est ejus vis et potentia in aere, in illo *Hor. Od.* 3, 10, 7. Sentis et, positas ut glaciet nives Puro numine Juppiter? *Bentl.* mallet *duro numine*. Sic de mari *Virg. A.* 5, 767. quibus aspera quondam Visa maris facies, et non tolerabile numen. ℙ In illo *Virg. A.* 2, 396. Vadimus immixti Danais haud numine nostro: intellige *Diis non propitiis ac faventibus, sed adversis.* ℙ Tribuitur aliquando et hominibus, qui potentia, dignitate, dominatu, Deorum quodammodo vim in terris habent. *Cic. Phil.* 3, 13. Magna vis est, magnum numen unum et idem sentientis senatus. Al. leg. *nomen.* [*Ita *Orell.*, qui *numen* esse dicit ex errore librarii, vel potius ex sapientia Grammatici, cui *nomen senatus* non suffecerit.] *Id. ad Quir.* 8. Numenque vestrum aeque mihi grave et sanctum, ac Deorum immortalium in omni vita futurum. *Liv.* 7, 30. *f.* Annuite, P. C., nutum numenque vestrum invictum Campanis, et jubete sperare, incolumem Capuam futuram. *Ov.* saepissime Augusto *numen* tribuit: qua appellatione posterioribus temporibus imperatores R. honorare mos fuit. Hinc illa in vet. *Inscr.* D. N. M. Q. E. *h. e.* Devotus Numini MajestatiQue Ejus: quae expressa habentur ap. *Grut.* 272, 1. 2. 5. 6. 7. et al. Ita *Sym. ep.* 10, 21. (al. 26.) Praecipua beneficia numinis vestri populus R. exspectat. ℙ In plur. numero de uno tantum Deo, per synecdochen: ap. *Virg.* Venus Cupidinem alloquens, *A.* 1, 670. supplex tua numina posco; et *ib.* 3, 543. numina sancta precamur Palladis armisonae. *Sil.* 1, 93. Ennaeae numina divae. *Ov. Met.* 6, 44. Palladaque exhibuit: venerantur numina nymphae, Mygdonidesque nurus. *Hor. Epod.* 17, 3. Per et Dianae non movenda numina. ℙ Saepe etiam dicitur de ipsis Diis, praesertim a poetis. *Virg. G.* 4, 7. si quem Numina laeva sinunt, auditque vocatus Apollo. *Ov. Met.* 1, 320. Corycidas nymphas, et numina montis adorant. *Virg. A.* 3, 634. nos magna precati Numina. *Stat. Achill.* 1, 504. Belligerum numen. *Ov. Met.* 10, 430. promissaque numine firmat, *h. e.* Deo per juramentum teste vocato. ℙ [*Confund. *numen* et *nomen.* V. *intpp.* ad *Curt.* 7, 8, 12. *Cort.* ad *Lucan.* 1, 405. et 5, 344.]

NŪMENTĀNUS. V. NOMENTANUS.

NŪMĔRĀBĬLIS, e, adj. εὐαρίθμητος, qui numerari potest. *Ov. Met.* 5, 587. Invenio sine vortice aquas, sine murmure euntes, Perspicuas imo, per quas numerabilis alte Calculus omnis erat. ℙ *Populus numerabilis* apud *Hor. A. P.* 206. est parvo numero: quia quae pauca sunt, facilius numerantur.

NŪMĔRĀLIS, e, adj. ἀριθμητικός, ad numerum pertinens, ut Numerale nomen, quod numerum significat, ap. *Prisc.* 2, 579 et 581.

NŪMĔRĀRĬUS, ii, m. ἀριθμητής, qui numeros conficit, et computat. *August. in Psalm.* 146. *sect.* 11. et *Lib. arbitr.* 2, 11. ℙ *Numerarii* fuere in officio praefectorum praetorio, consularium, praesidum, ducum, magistri officiorum, qui rationes conficiebant, quos nunc dicimus [*Rechnungsführer, Rechnungsbeamte.*] *Ammian.* 19, 9. Jacobus et Caesius numerarii apparitionis magistri equitum. Adde *Sidon. ep.* 1, 11. et *ep.* 2, 1. et *ep.* 5, 7. et V. *Cod. Theod.* 8. *tit.* 1. et *Cod. Justin.* 12. *tit.* 50. qui *De numerariis, actuariis*, etc. inscribitur. Ap. *Isid.* ita definiuntur *Orig.* 9, 4. Numerarii vocati sunt, qui publicum nummum aerariis inferunt, [*h. e.* qui rationes militarium numerorum tractant, ut ait *Ammian.* 26, 1. *med.*, quique etiam *rationarii* dicuntur ab *eod.* 15, 5. *f. F.*]

NŪMĔRĀTĬO, onis, f. ἀρίθμησις. *Sen. ep.* 18. Ab isto fiet numeratio, *h. e.* numeratio pecuniae. Quo sensu *Id. ep.* 26. *f.* Exspecta pusillum, et de domo fiet numeratio. *Colum.* autem expresse 1, 1. *med.* Ubi aeris numeratio exigitur, rem pro nummis ostendit.

NŪMĔRĀTOR, oris, m. ἀριθμητής, qui numerat. *August. Confess.* 5, 4. Mensor coeli, et numerator siderum.

NŪMĔRĀTUS, a, um, part. a *numero*, ἀριθμηθείς, is de quo numerus initus est, recensitus. *Lucan.* 3, 285. et *Sil.* 7, 730. Numeratus miles. *Plin.* 29, 1, 5. Numeratae domus. ℙ Saepe refertur ad pecuniam. *Pl. Pers.* 4, 3, 57. Probum et numeratum argentum ut accipiat, face. ℙ Hinc *numerata pecunia*, h. e. in nummis. *Pl. Ps.* 4, 7, 50. hic sunt quinque argenti lectae numeratae minae. *Id. As.* 1, 3, 41. Si mihi dantur duo talenta argenti numerata in manum. *Cic. Caecin.* 4. Cum uteretur dote uxoris numerata. ℙ Absolute. *Cic. Fam.* 5, 20. *f.* Quae tua est suavitas, nolles a me hoc tempore aestimationem accipere; nam numeratum, si cuperem, non haberem. *Id. Att.* 12, 25. Mihi res et conditio placet: sed ita, ut numerato malim, quam aestimatione. V. AESTIMATIO. *Hor. Ep.* 2, 2, 166. Quid refert, vivas numerato nuper, an olim? Adde *Liv.* 36, 21. *f.* ℙ *In numerato*, in nummis, in pecunia. *Plin.* 33, 10, 47. Testamento edixit, relinquere in numerato HS. DC.; et *ib.* 3, 17. Ex aerario protulit laterum aureorum XXV. M., argenteorum XXXV. et in numerato HS. CCCC. ℙ Hinc translate *in numerato habere*, in promptu habere, praesens paratumque habere. *Quint.* 6, 3. *f.* Dictum est de actore facile dicente ex tempore, ingenium eum in numerato habere. *Sen. Controv.* 2, 13. *f.* hoc dictum fuisse tradit ab Augusto de L. Vinicio, quo nemo civis R. in agendis causis praesentius habuit ingenium. Quidquid longa cogitatio illi praestitura erat, prima intentio animi dabat: ex tempore causas agebat, etc. ℙ *Numeratus*, positus, habitus. V. NUMERO, as.

NŪMĔRĒ. V. NUMERO, adv.

NŪMĔRĬA, ae, f. Dea praeses numeris addiscendis. *August. C. D.* 4, 11. Strenua Dea sit, strenuum faciendo: Numeria, quae numerare doceat; Camena, quae canere. ℙ Docent quidam, fuisse Deam, quae partus celeritati praeesset, afferuntque *Varr.* loc. ap. *Non.* 4, 319. his verbis: Ut qui contra celeriter erant nati, fere Numerios praenominabant: quod qui cito facturum quid se, ostendere volebat, dicebat numero, id fore: quod etiam in partu precabantur Numeriam: quam Deam solent indigitare etiam pontifices. (Sunt tamen in his verbis multa incerta.)

*NUMERĬUS, a, um, adj. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 3, 58. Illic et effigies plurimae tum e marmore vario, tum e metallo cujuscumque modi rennuebant numeriam aestimationem, quae omnis curiosi diligentiam vinceret. *B. A.*

NŪMĔRĬUS, ii, m. praenomen est Latinum, ut Numerius Fabius Buteo, ap. *Liv.* 41, 28. Sola, vel prima gens Fabia patricia usa eo dicitur, quia Fabius ille, qui unus post sex et trecentos ab Etruscis interfectos superfuit, inductus magnitudine divitiarum, uxorem duxit Otacilii Maleventani, ut tum dicebantur, filiam, ea conditione, ut qui primus natus esset, praenomine avi materni Numerius appellaretur. Ita *Festus:* quae habentur etiam in *lib. de nominib. et praenom. R.*, qui post *Val. Max.* edi solet. Porro qui primus ita dictus est, ita appellatus creditur a celeritate nascendi. V. verba *Varr.* in v. praec.

NŪMĔRO, as, avi, atum, a. 1. ἀριθμέω, per numeros recenseo, metior, dinumero. *Cic. Or.* 2, 32. Ea, si ex reis numeres, innumerabilia sunt; si ex rebus, modica. *Suet. Claud.* 21. Aureos voce digitisque numerare. *Ov. Fast.* 3, 123. Numerare per digitos. *Juven.* 8, 131. Tum licet a Pico numeres genus, *h. e.* deducas, numerando Picum primum inter majores tuos. *Tibull.* 4, 4, 18. Votaque pro domina vix numeranda facit, *h. e.* paene innumerabilia. ℙ Cum de pecunia sermo est, non solum significat nummorum inire numerum, sed etiam pecuniam praesentem alteri tradere. *Caes. B. C.* 3, 3. Magnam pecuniam societates earum provinciarum, quas ipse obtinebat, sibi numerare coegerat. *Cic. ad Planc.* 1. *post ep.* 16. *Att.* 16. Atticus pecuniam numeravit de suo; et *Flacc.* 19. Si praetor dedit, a quaestore numeravit; et *Pis.* 36. Stipendium numerare militibus. *Vell.* 2, 66. alicui mercedem. *Ov. Her.* 12, 199. dotem. *Cajus Instit.* (ed. *Goesch.*) 4. §. 116. Pecuniam numeraturus. ℙ *Numera senatum*, ait quivis senator consuli, cum impedimento vult esse, quominus faciat senatusconsultum: postulatque, ut aut res, quae referuntur, dividantur, aut singuli consulantur; aut numerentur senatores, si tot sint numero, quot esse oportet, ut liceat senatusconsultum perscribi. Ita *Fest.* Hinc *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 11. Sed cum de hostiis ageretur, et posset rem impedire, si ut numerarentur, postularet, tacuit. *Plin. Pan.* 76. Consulti omnes, atque etiam dinumerati sumus: vicitque sententia non prima, sed melior. *Cic. Att.* 5, 4. Hactenus ne quid ad senatum, consule, aut numera. Ita legit *Turneb. Adv.* 28, 27., alii aliter. ℙ Per metonymiam est habere, possidere. *Ov. Trist.* 1, 9, 5. Donec eris felix, multos numerabis amicos: Tempora si fuerint nubila, solus eris. *Tac. A.* 1, 35. Veterani tricena, aut supra stipendia numerantes. ℙ Item censere, aestimare. *Cic. Mur.* 24. *extr.* Sulpicium accusatorem suum numerabat, non competitorem. *Id. Phil.* 13, 4. Maximum ejus beneficium numero, quod hoc animo in rempubl. est. *Id. Fam.* 1, 9. *med.* Sapientes cives, qualem me et esse, et numerari volo. *Id. Verr.* 2, 2, 70. Is prope alter Timarchides numeratur. *Id. Rosc. Am.* 13. Tam singulare maleficium, quod ita raro exsistit, ut si quando auditum sit, portenti ac prodigii simile numeretur. *Id. Fam.* 2, 6. Ne id, quod petit, exigere magis, quam rogare, et in mercedis potius, quam beneficii loco numerare videatur. *Id. Phil.* 11, 1. *extr.* Mors in beneficii parte numeretur. Al. leg. *partem.* *Id. Fin.* 2, 28. Voluptatem nullo loco numerat; et *Leg.* 2, 5. Id estne numerandum in bonis? *Sall. in or. Lepid. contr. Sull. med.* Quorum adeo Sullam non poenitet, ut et facta in gloria numeret. *Cic. Phil.* 1, 8. Nisi forte, si quid memoriae causa retulit in libellum, id numerabitur in actis. *Id. Rosc. Am.* 6. Ipse honestissimus inter suos numerabatur. *Tac. G.* 30. Fortunam inter dubia, virtutem inter certa numerare. *Id. H.* 2, 77. Nihil nobis ultra arrogabo, quam ne post Valentem ac Caecinam numeremur, *h. e.* Valenti ac Caecinae postponamur. *Sil.* 15, 750. ante omnes bello numerandus Amilcar. Alii aliter leg. ℙ Item ponere, collocare, habere. *Cic. Or.* 9. Thucydides nunquam est numeratus orator. *Id. Brut.* 45. M. Herennius in mediocribus oratoribus numeratus est. ℙ *Numerare pectine chordas*, ap. *Juven.* 6, 381. est percurrere, et quasi aliam post aliam pulsando numerare, vel in numerum pulsare.

NŪMĔRO et Numere, adv. nimis cito. Antiqua loquendi ratio ducta ex eo, ut quidam putant, quod unum, quod est principium numeri, punctum putatur, ut loquitur *Macr. Somn. Scip.* 2, 2. Itaque *numero* dicimus, quasi puncto temporis. *Festus* docere videtur, *numero* dici de praesenti et futuro tempore, *numere* de praeterito. Verum ejus verba maximam partem incerta sunt: neque id discrimen a scriptoribus servatur: nisi quod *numere* minus est in usu. *Naev.* ap. *Fest.* Neminem vidi, qui numero sciret, quod scito est opus. *Pl. Men.* 2, 2, 13. numero huc advenis ad prandium. Nunc obsonatu redeo; et *Mil. a.* 5. *v.* 7. Perii. *Ca.* haud etiam, numero hoc dicis. *Id. Poen.* 5, 4, 101. o Apella, o Zeuxis pictor, Cur numero estis mortui? Adde *Merc.* 4, 3, 37. ℙ Significat etiam cito, celeriter. *Varr. R. R.* 3, 16. Apes siquando displicatae sunt, cymbalis et plausibus numero reducunt in locum unum. *Id.* ap. *Non.* 4, 319. Qui, cito facturum quid se, ostendere volebat, dicebat, numero id fore. ℙ Unde cum *nimis* aliquando jungitur. *Turpil.* ap. *Non. ib.* Nunquam nimis numero quemquam vidi facere, cum facto est opus. Adde *Acc.* et *Afran. ib.*

NŪMĔRŌSĒ, adv. magno numero. *Colum.* 4, 21. Nec tamen licebit numerosius onerare, quam ut una vitis octo serviat palmitibus. *Plin.* 33, 3, 19. de auro: Nec aliud laxius dilatatur, aut numerosius dividitur. *Appul. de Deo Socrat. f.* Villas opipare exstruunt, et domos ditissime exornant, et familias numerosissime comparant. ℙ Ap. *Tert. adv. Prax.* 12. numerose loqui, est loqui in plurali numero. ℙ Item per numeros, id est mensuras musicas. *Cic. N. D.* 2, 8. *f.* Quid, si platani fidiculas ferrent numerose sonantes? ℙ Item per numeros orationis, concinne, apte, suaviter. *Cic. Brut.* 8. Sententia aptis constricta verbis, cadit etiam plerumque numerose. *Id. Or.* 66. Raro in veris causis circumscripte numeroseque dicendum est; et *ib.* 62. In amplificanda re funditur numerose et volubiliter oratio; et *ib.* 65. Apte numeroseque dicere. *Gell.* 7, 3. *f.* Ea omnia distinctius, numerosiusque ac comptius fortasse dici potuerunt: fortius atque vividius potuisse dici non videntur. *Quint.* 10, 5. *med.* Ut ex industria sumamus sententias quasdam, easque versemus quam numerosissime.

[NŪMĔRŌSĬTER, adv. idem ac numerose, q. v. v. *Arnob.* 2, 73. Ut inflandis bucculas distenderent tibiis, cantionibus ut praeirent obscenis numerositer, et scabillorum concrepationibus sonoris. Alii ita locum minus recte mutant: *obscenis, numerosos iterarent scabillorum concrepationibus sonores. F.*]

NŪMĔRŌSĬTAS, atis, f. magnus numerus, multitudo, copia. *Macr. Sat.* 5, 20. *med.* Ad significationem numerositatis innumerae. *Tert. Monog.* 4. Filiarum numerositas. *Impp. Arcad. et Honor. Cod. Theod.* 12, 5, 3. curialium. *Sidon. carm.* 23, 150. Et te multimoda satis verendum Scriptorum numerositate, Varro.

NŪMĔRŌSUS, a, um, adj. πολυπληθής, qui magno constat numero, multiplex, multus, varius. *Val. Fl.* 5, 40. Magna comitum, numerosaque pubes. *Tac. Agr.* 17. Brigantum civitas, quae numerosissima provinciae totius perhibetur. *Plin.* 11, 40, 95. Animalia numeroso fecunda partu. *Id.* 7, 28, 29. Numerosissima suffragia habere; et 21, 24, 95. Herba radice magna, numerosa. *Id.* 35, 11, 40. Numerosissima florum varietas. *Plin.* alter *ep.* 4, 15. Copiosa et numerosa domus, *h. e.* familia. *Nemes. Cyn.* 15. Niobe numeroso funere moesta. *Mart.* 3, 31. Et servit dominae numerosus debitor arcae; et 4, 1. Caesaris alma dies etc. Longa, precor, Pylioque veni numerosior aevo. *Colum.* 10, 6. Principio sedem numeroso praebeat horto Pinguis ager, *h. e.* in quo seruntur multorum generum olera, flores, poma. Alii exponunt amplo, laxo, et multa capiente. *Plin. ep.* 2, 14. *med.* Hoc pretio quamlibet numerosa subsellia implentur, *h. e.* numero plurima subsellia; et *ep.* 10, 48. Gymnasium incendio amissum restituere coeperunt, longe numerosius laxiusque, quam fuerat, *h. e.* pluribus membris instructum. *Colum.* 6, 29. Pullus equinus lato et musculorum toris numeroso pectore, *h. e.* multos habente musculorum toros; et *mox:* Feminibus torosis ac numerosis. (Sic *Virg.*

G. 3, 81. Luxuriatque toris animosum pectus.) *Plin.* 35, 11, 40. *n.* 28. Pictor diligentior, quam numerosior, *h. e.* qui plurimas tabulas pinxerit: vel qui varietati magis studuerit. Sic 34, 8, 19. *n.* 4. Myron numerosior in arte, quam Polycletus. *Id.* 35, 11, 40. *n.* 32. Numerosa tabula, *h. e.* in qua multi depicti sunt. *Quint.* 5, 10. Numerosum opus, *h. e.* multiplex, varium. V. ARGUMENTOSUS, et *Plin. ep.* 3, 9. *med.* Hic numerosissimae causae terminus, quibusdam absolutis, pluribus damnatis, atque etiam relegatis, etc. ¶ Numerosa etiam dicuntur, quae ad numerum fiunt, ut saltatio, gestus, sonus, versus. *Ov. Amor.* 2, 4, 29. Illa placet gestu, numerosaque brachia ducit. *Id. Pont.* 4, 2, 33. in tenebris numerosos ponere gressus (al. *gestus*), Quodque legas nulli, scribere carmen, idem est. *Id. Trist.* 4, 10, 49. Et tenuit nostras numerosus Horatius aures: sc. propter tot carminum genera, quibus usus est. ¶ *Numerosa oratio*, quae numeri versuum quid simile habet, et apte, concinne, atque aequabiliter fluit. *Cic. Or.* 48. Si numerosum est id in omnibus sonis atque vocibus, quod habet quasdam impressiones, et quod metiri possumus intervallis aequalibus; recte hoc genus numerorum, dummodo ne continuum sit, in orationis laude ponetur. *Id. Or.* 50. et 52. Apta et numerosa oratio. ¶ *Numerosa res* dicitur adolescens multarum rerum peritus, et pluribus aptus. *Inscr.* ap. *Grut.* 655, 3. Ille ego, qui magni parvus cognominis heres, Corpore in exiguo res numerosa fui. Flectere doctus equos, nitida certare palaestra, Ferre jocos, astu fallere, nosse fidem, etc. [*— Poterat hic commemorari locus *Lucani* ad *Pis.* 121. sq. sed virtus numerosa juvat: cujus *Ernest.* in *Lex. technol. lat. rhet.* p. 268. sq. hanc elegantissimam quidem interpretationem exhibuit, ut per *virtutem numerosam* significari genus hominum diceret, in quibus virtus simul cum doctrina et elegantia, qualem artes et litterae efficerent, conjuncta esset: coll. *Ov. Amor.* 2, 4, 29. de femina eleganti: Illa placet gestu, numerosaque brachia ducit, et tenerum molli torquet ab arte latus.]

NŬMĔRUS, i, m. ἀϱιθμός, [**Zahl*,] discretae quantitatis mensura, ratio, qua multitudinis cujuspiam summa concipitur. Minervae inventum esse creditum est, ut *Liv.* 7, 3. scribit. *Sen. ep.* 58. *med.* Consummare perfectissimum numerum, quem novem novies multiplicata componunt. *Virg. G.* 2, 104. Sed neque quam multae species, nec, nomina quae sint, Est numerus, neque enim numero comprendere refert: [*ubi v. *Heyn.*] *Caes. B. G.* 7, 76. Haec in Aeduorum finibus recensebantur, numerusque inibatur. *Pl. Aul.* 4, 10, 68. capere. *Catull.* 61, 208. subducere. *Cic. Verr.* 2, 4, 9. Haec tibi laudatio procedat in numerum, *h. e.* jungatur numero aliarum laudationum, et te juvet. *Id. Fam.* 8, 8, 8. Quoad is numerus effectus esset. ¶ *Numerus singularis*, et *singulus* ap. grammaticos in verbis, et nominibus unam rem: *pluralis*, *plurativus*, et *multitudinis* plures significat. *Varr.*, *Quint.*, *Gell.* etc. ¶ [*Ita ablat. *numero* saepissime additur ad summam alicujus copiae acrius significandam; ubi nos dicere solemus *an der Zahl*, *im Ganzen*, *in Summa.*] *Cic. Or.* 2, 28. Haec enim sunt tria numero. *Sall. Jug.* 57. Reliqui omnes, numero quadraginta, interfecti; et *ib.* 98. Ex copia tubicinum numero quinque quam velocissimos delegit. *Cic. Verr.* 2, 3, 18. Cum Persae mille numero navium classem ad Delum appulissent. *Id. fragm. or. pro Font.* ap. *Aquilam de figur. sententiar.* Equites numero plurimi e Gallia. *Caes. B. G.* 1, 5. Oppida sua omnia, numero ad duodecim, vicos ad quadringentos incendunt. *Id. B. C.* 3, 53. Ad duorum millium numero cecidisse reperiebantur. Plerique MSS. habent, *ad duo millia numero.* [**Held.*, prob. *Moeb.*, lect. *ad duorum millium numero* rejecit, quod *ad* recte quidem sine casu pro adverbio, sed genitivi *duorum millium*, ut, quo referrentur, non haberent, vix latine dici possent.] *Sisenn.* ap. *Non.* 2, 88. Ad binum millium numero sauciis utrinque factis. Hic ellipsis est, pro *ad binum millium summam.* *Plin.* 9, 10, 12. Pariunt ova ad centena numero. *Juven.* 13, 26. Rari quippe boni: numero vix sunt totidem, quot Thebarum portae. *Auct. ad Her.* 1, 10. *f.* Enumeratione utemur, cum dicemus numero, quot de rebus dicturi sumus. [*Simili ratione etiam Graeci dicunt, ut πολλοὶ ἀϱιθμῷ, *Hdt.* 3, 6. ἐν ἀϱιθμῷ, *Xenoph.* etc., etiam ἀϱιθμὸν et εἰς ἀϱιθμόν, *Schaef. Dion. de comp.* p. 160. ¶ *Ad numerum* est justo, certo constituto numero, nos: *in gehöriger Anzahl*, *vollständig.*] *Cic. Fam.* 8, 8, 7. Si ex eo numero, quos ex S. C. in provincias ire oporteret, ad numerum non essent, qui in eas provincias proficiscerentur. [**Id. Q. Fr.* 3, 13. Ad numerum judices habere. *Suet. Vesp.* 20. Fauces ceteraque membra sibi ad numerum defricare, i. e. certo definitoque numero. V. *Cels.* 2, 14.] ¶ *Esse in numero*, numerari cum aliis, esse inter homines. *Lucr.* 5, 180. Qui nunquam vero vitae gustavit amorem, Nec fuit in numero, quid obest non esse creatum. [*Ita et Gr. ἀϱιθμὸν ποιεῖν, ἐν ἀϱιθμῷ εἶναι: saepius etiam cum negatione. ¶ Huc pertinet etiam *Plautinum* illud: *extra numerum es*, i. e. tu huc non pertines: nos: *dich rechne ich nicht.* — Porro *Horatiana* locutio *Ep.* 1, 2, 27. *Nos numerus sumus*, i. e. homines ad vulgus pertinentes, nullius pretii, quibus nil nisi numerus convenit. Sic *Aristoph. Nub.* 1204. ὄντες λίθοι, ἀϱιθμός, πϱόβατα, etc. ¶ *Numeri* dicuntur tesserae vel tali, utpote numerorum notis inscripti.] *Ov. A. Am.* 2, 203. Seu ludet, numerosque manu jactabit eburnos; Tu male jactato, tu male jacta dato. *Id. ib.* 3, 355. Et modo tres jactet numeros, *h. e.* tres tesseras, nam tribus olim tesseris, deinde duabus Romani ludebant, quae simillimae erant iis, quas Itali nunc *dadi* vocant. ¶ [**Numerus* et *numeri*, dicuntur etiam pro universa mathematicae scientia, imprimis quatenus astronomiam spectat. (De simili usu gr. v. ἀϱιθμὸς v. *Heindf.* ad *Plat. Theaet.* p. 157. D.) *Cic. Fin.* 5, 29. Cur Plato Aegyptum peragravit, ut a sacerdotibus barbaris numeros et coelestia acciperet? Laudat hunc locum *Cort.* ad *Lucan.* 1, 641. At Figulus, — quem non stellarum Aegyptia Memphis Aequaret visu, numerisque moventibus astra: coll. *Claud. Cons. Mall.* 130. quis tenebras solis, causisque meantem Defectum videat numerus. *Stat. Th.* 4, 411. numerisque sequentibus astra. *Boet. I. Metr.* 2, 12. Comprensum in numeris victor habebat. *Id. III. Metr.* 9, 10. Tu numeris elementa ligas. *Sidon.* 15, 79. Thales hoc etiam numeris inquirit et astris, Defectum ut Phoebi, nec non lunaeque laborem Nunciet anterius. ¶ Hinc *numerus* significat certam aliquam copiam, cujus numerando inventa vel constituta ratio est: *Zahl*, *Anzahl.*] *Cic. Verr.* 2, 5, 28. Cum maximus piratarum numerus deesset. *Nep. Iph.* 2. Exercitus conductus, cujus numerus duodecim millium fuit. *Plin.* 3, 3, 4. *f.* Numerus omnis multitudinis ad ducenta quadraginta millia liberorum capitum. *Liv.* 3, 5. *f.* Caesorum numerum subtiliter exsequi. *Cic. Verr.* 2, 5, 28. Habere rationem et numerum piratarum, *h. e.* scire, quot fuerint piratae. *Stat. Th.* 6, 263. Metiri numerum, vultusque, habitusque suorum. *Inscr.* ap. *Grut.* 300, 1. Adlectus ad numerum ex S. C.; et *mox:* Super numerum cooptatus ex S. C., *h. e.* supernumerarius augurum. *Cic. Verr.* 2, 5, 28. *f.* in paratarum locum, et ad eorum numerum cives Romani hostiliter necati. [*Pertinet huc etiam illud *Cic. Verr.* 2, 5, 56. si naves suum numerum haberent, i. e. rectores remiges, quorum certus numerus requiritur. Sic *Ov. Her.* 10, 36. flecte ratem, numerum non habet illa suum. ¶ Interdum de iis etiam dicitur, quae non numero, sed mensura constant.] *Cic. Verr.* 2, 2, 72. *Planc.* 26. Magnum numerum frumenti, vim mellis maximam; et *Phil.* 2, 27. Maximus vini numerus fuit: [*ubi *numerus* non ad mensurarum numerum respicere videtur, ut *Forc.* dixerat, sed in universum copiae, multitudinis in unum coactae notionem continet. Quod maxime in sqq. constat.] *Cic. Font.* 1. Est in eadem provincia numerus civium R. atque hominum honestissimorum. *Nep. Milt.* 5. Numero copiarum fretus. *Juven.* 2, 46. sed illos Defendit numerus. *Sil.* 1, 312. Clara nec in numero virtus latet. *Tac. A.* 14, 49. Plures numero tuti. ¶ [*Tunc in universum *numerus* significat ordinem, conjunctionem, classem etc. hominum, vel aliarum naturarum, ad quam aliquis refertur.] *Nep. Att.* 12. In proscriptorum numerum relatus. *Quint.* 10, 1. *med.* Redigere aliquem in numerum poetarum. *Ov. Amor.* 3, 9, 66. Auxisti numeros, culte Tibulle, pios. *Nep. Lys.* 1. Horum in numerum nemo admittebatur. *Juven.* 6, 384. Quaedam de numero Lamiarum. *Cic. Brut.* 31. Q. Aelius Tubero fuit illo tempore, nullo in oratorum numero. *Sall. Cat.* 34. Mallius ex suo numero legatos ad Marcium misit. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 5. Quo ex genere si quem tui cognosti amantiorem, hunc vero ad tuum numerum libenter adscribito. *Id. Phil.* 2, 13. *extr.* Tu vero adscribe me talem in numerum. *Id. N. D.* 3, 19. Erechtheus, filiaeque ejus in numero Deorum sunt. *Id. Arch.* 12. Quique est eo numero, qui semper apud omnes sancti sunt habiti. *Id. Verr.* 2, 3, 90. Tanta auctoritate sunt, ut in illo antiquorum hominum numero reponantur. *Hor. Od.* 2, 2, 18. Numero beatorum eximere aliquem. *Quint.* 1, 4. Scriptores alios redigere in ordinem, alios omnino eximere numero, *h. e.* nullo modo inter scriptores habendos esse, censere. ¶ Hoc sensu eandem vim habet atque elegantiam, quam *locus:* et aestimationem significat. *Cic. Inv.* 2, 50. *med.* Si, quo in numero illud, quod per similitudinem affertur, et quo in loco illud, cujus causa affertur, haberi conveniat, ostendetur. *Id. Verr.* 2, 2, 54. Ut istius nequitiam, qui illum secum habuerit, eo praesertim numero ac loco, cognoscatis. *Id. Div. Verr.* 19. Cum is tibi parentis numero fuisset. *Caes. B. G.* 1, 28. Reductos in hostium numero habuit. *Cic. Brut.* 47. Dicebat etiam L. Scipio non imperite: Cnejusque Pompejus Sex. F. aliquem numerum obtinebat. *Id. Phil.* 3, 6. *med.* Tuae conjugis Bambalio quidam pater, homo nullo numero: nihil illo contemptius. ¶ [*Non solum autem summam eorum, quae ad complendum, perficiendum, formandum aliquid requirantur, sed singulas etiam partes, singula membra, quibus, ut plenum, perfectum, absolutum quid constet, opus sit, *numerus* denotat. *Noster* a Graecis, imo a Stoicis hanc dicendi rationem esse docuerat, coll. *Cic. Off.* 3, 3. *med.*, indeque ductam videri, quod res unaquaeque suis certo numero partibus constaret, quarum una si deesset, mancam illam et curtam esse necesse esse: si adessent omnes, perfecta esse diceretur. Fortasse ductam etiam esse ab eorum philosophorum opinione, qui omnia ex numeris constare docuissent, aut omnium rerum perfectiones ex numerorum proportione pendere: coll. *Macr. Somn. Scip.* 2, 1. et 2. *Cic. Off.* 3, 3. *med.*] Illud autem officium, quod rectum Stoici appellant, perfectum, atque absolutum est, et, ut iidem dicunt, omnes numeros habet. [*V. quae *Beier.* ad h. l. larga satis disputatione exposuit.] *Id. Fin.* 3, 7. Omnes numeros virtutis continet. *Id. Acad.* 1, 3. Varium et elegans omni fere numero poema. *Id. N. D.* 2, 13. *extr.* Mundus undique aptus atque perfectus, expletusque omnibus suis numeris et partibus. *Quint.* 10, 1. Quid ipsis ejus operibus sublimius, doctius, omnibus denique numeris praestantius? *Plin. ep.* 9, 38. Liber numeris omnibus absolutus. *Id. Pan.* 71. Omnes comitatis numeros obire; et *Albin.* 1, 285. principis implere *Val. Max.* 8, 3. *n.* 1. Partes omnes ac numeros defensionis diligenter exsequi. *Auct. dial. de Or.* 32. Ire per omnes numeros eloquentiae. *Plin. ep.* 4, 11. Omnibus numeris pudoris πολλὴν πϱόνοιαν εἶχεν εὐσχήμως πεσεῖν. [*Adde *Ov. Met.* 1, 427. animalia imperfecta, suisque Trunca vident numeris. *Ib.* 7, 126. atque hominis speciem materna sumit in alvo Perque suos intus numeros componitur infans. *Lucan.* 1, 562. Monstrosique hominum partus, numeroque modoque.] ¶ *Omnium numerorum esse* est omnes habere numeros, [*i. e. ab omni parte esse perfectum.] *Petr. fragm. Trag.* 68. *Burm.* Duo tamen vitia habet, quae si non haberet, esset omnium numerorum. *Id. ib.* 63. Puer ominum numerum: pro *numerorum.* ¶ Contra imperfecta quae sunt, his deesse numeros dicimus. *Ov. Amor.* 3, 7, 17. Quae mihi ventura est (siquidem ventura) senectus? Cum desit numeris ipsa juventa suis? ¶ Simili quadam ratione *numeros* dies dixit *Plin.*, quibus perfectus lunae cursus concluditur, 18, 32, 75. Alternis mensibus triginta implebit numeros, alternis detrahet singulos. ¶ [*Unde alius usus dicendi originem duxisse videtur, quo *numerus* in rebus militaribus adhiberi solet, ordines, cohortes, legionem etc. significans.] *Tac. H.* 1, 87. Reliquos in numeros legiones composuerat. *Id. Agr.* 18. Sparsi per provinciam numeri: [*ubi v. *Walch.*] *Ulp. Dig.* 3, 3, 8. Miles, qui communem causam omnis sui numeri suscipit. Porro *Vop. Prob.* 14. Accepit sedecim millia tironum, quos omnes per diversas provincias sparsit, ita ut numeris, vel limitaneis militibus quinquagenos et sexagenos intersereret: *Salm.* docet *numeros* proprie esse legionum, et distingui a limitaneis, qui non erant legionarii. [*Etiam latiori sensu pro manu, agmine, exercitu. Huc pertinent:] *Vell.* 2, 73, 3. servitia fugitivosque in numerum exercitus sui recipiens, [*i. e. in ordines: cf. *Tac. A.* 2, 80. Auxilia Cilicum in numerum legionis composuerat, i. e. ita ut legionis saltem numerus legitimus expleretur.] *Id. H.* 1, 6. Plena urbs exercitu insolito: multi ad hoc numeri e Germania ac Britannia: [*nos: *Schaaren.*] *Claud. Epith. Pall. et Celer.* 86. Regnorum tractat numeros, constringit in unum Sparsas imperii vires, cuneosque recenset. *Inscr.* ap. *Grut.* 1096. Praepositus numerorum tendentium in Ponto ab Saro. — *Suet. Claud.* 25. Instituit imaginariae militiae genus, quod vocatur super numerum, quo absentes, et titulo tenus fungerentur. [*Adde *Suet. Vesp.* 6. ibique not. *B. Crusii*, coll. ejusdem *ind. Suet.* p. 538. — Dicitur *numerus* etiam pro catalago s. breviculo militum, quam alias matriculam dicunt. Hinc illa: *Ulp. Dig.* 29, 1, 43. in numeris esse; et *ib.* 4. in numeris manere; et *Paul. ib.* 38. Desinere in numeris esse. *Plin. ep.* 3, 8, 4. neque enim adhuc nomen in numeros relatum est. — Sunt qui hunc dicendi morem etiam Ciceroni tribuant. Ita *Graev.* ad *Fam.* 11, 10. et 12, 13. probb. *Ernest.* in *cl. Cic.* et *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 8, 24. Sed nusquam lectio certa. V. etiam *Orell.* ad *Cic. ll. ll.* — Potius illud tenendum videtur, quod *Walch.* ad *Tac. Agr.* 18. docet, esse fortasse haec ex iis, quae multa Augustus in rebus bellicis nova dicendi genera constituisset.] ¶ Interdum de quovis ordine dicitur. *Virg. A.* 3, 445. Quaecumque in foliis descripsit carmina virgo, Digerit in numerum, atque antro seclusa relinquit. ¶ *Numerus* translate, Graece ῥυθμός, est proportio quaedam inter duos, pluresve motus, quorum cum alii sint longiores, breviores alii, et similia habeant intervalla, efficiunt concentum quendam, qui vel gratus est, si proportio illa conveniens sit, apteque respondens; vel ingratus, si minus apte conveniat. Dicitur *numerus*, quia illa distinctio brevium et longorum, illaque varia intervalla nu-

merari possunt, continuatio indistincta non potest: quemadmodum in cadentibus guttis, ut ait *Cic. Or.* 3, 48., quod intervallis distinguuntur, numerum notare possumus, in amni praecipitante non possumus. Apparet autem primo in musicis sonis, et cantu, dicitur Italice *aria*, *tempo*, *battuta*, *andamento*. *Quint.* 9, 4. *in.* Quod si numeris et modis inest quaedam tacita vis, in oratione est vehementissima. *Cic. Or.* 1, 42. Omnia, quae sunt conclusa nunc artibus, dispersa et dissipata quondam fuerunt, ut in musicis numeri, et voces, et modi; in geometria lineamenta, formae, etc. *Ov. Fast*, 2, 109. Flebilibus veluti numeris canentia dura Trajectus penna tempora cantat olor. ¶ Deinde in saltatione, et gestu, quod Itali dicunt *muoversi in cadenza*, *ballare a battuta*: sive id fiat ad sonum tibiae aut lyrae, sive certa quadam lege ac mensura motuum sine sono. *Lucr.* 2, 630. de Curetibus: inter se forte catenas Ludunt, in numerumque exsultant. *Sen. Tranq.* 15. Scipio triumphale illud, et militare corpus movit ad numeros. *Virg.* de Cyclopibus ferrum exercentibus, *G.* 4, 174. Illi inter sese magna vi brachia tollunt In numerum. ¶ Item in exercitationibus palaestricis, in quibus multi motus certa lege et artificio, et in numerum edendi dictabantur a magistris. *Quint.* 12, 2. *med.* Ut palaestrici illos, quos numeros vocant, non idcirco discentibus tradunt, ut his omnibus in ipso luctandi certamine utantur. *Sen. Ben.* 7, 1. Quemadmodum magnus luctator est, non qui omnes numeros, nexusque perdidicit, sed qui in uno se, aut altero bene et diligenter exercuit. *Juven.* 6, 246. quis non vidit vulnera pali? Quem cavat assiduis sudibus, scutoque lacessit, Atque omnes implet numeros, *h. e.* peragit dictata magistri Omnia, ut *Id.* loquitur 5, 122. de eadem ferme re verba faciens. *Cic. Par.* 3. *f.* Histrio si paulum se movit extra numerum, aut si versus pronunciatus est syllaba una brevior, aut longior, exsibilatur et exploditur. Et translate *Hor. Ep.* 1, 18, 59. Quamvis nil extra numerum fecisse, modumque Curas, *h. e.* nihil absurdum, absonum, inconveniens. ¶ In carmine *numeri* sunt pedes, et tota ratio dimetiendi carminis, unde poeticus concentus exsistit. *Cic. Or.* 47. Nam cum sint numeri plures, iambum et trochaeum frequenter segregat ab oratore Aristoteles; et *ib.* 48. Ex illis modis, quibus hic usitatus versus efficitur, post anapaestus, procerior quidam numerus, effloruit. *Ov. Pont.* 4, 2, 3. Nectere verba numeris. *Pers.* 1, 64. Carmina molli numero fluunt. ¶ Non sunt tamen pedes proprie *numeri*, sed ex quibus efficitur numerus: nam ex plurium collocatione et nexu exsistit versus numerosus. *Cic. Or.* 64. *f.* Jam paeon, quod plures habeat syllabas, quam tres, numerus a quibusdam, non pes habetur. *Quint.* 9, 4. Quamquam Cicero paeone, dochmioque, quorum prior in quatuor, secundus in quinque excurrit, utitur: nec tamen ipse dissimulat, quibusdam numeros videri, non pedes. *Virg. Ecl.* 9, 45. numeros memini, si verba tenerem, i. e. dimensionem, metrum, rhythmum: ut intelligit etiam *Quint.* 9, 4. Huc spectat, quod de Pindaro canit *Hor. Od.* 4, 2, 11. numerisque fertur Lege solutis, *h. e.* genere metri utitur liberiore, neque adstricto legibus carminis severioris. Graeci enim lyrici ita conficiebant versus suos, ut pedem pro pede aliquando ponerent, et solutae orationi simile carmen efficerent. *Cic. Or.* 55. Maximeque id in optimo quoque eorum poetarum, qui λυρικοὶ a Graecis nominantur, quos cum cantu spoliaveris, nuda paene remanet oratio. Quorum similia sunt etiam apud nostros: velut illa in Thyeste: *Quemnam te esse dicam? qui tarda in senectute:* et quae sequuntur: quae, nisi cum tibicen accessit, orationi sunt solutae simillima. Haec *Cic.* ¶ Interdum *numeri* dicuntur ipsi versus. *Virg. A.* 6, 645. Threicius longa cum veste sacerdos Obloquitur numeris septem discrimina vocum. V. OBLOQUOR. *Ov. Amor.* 1, 1, 1. Arma gravi numero, violentaque bella parabam Edere, *h. e.* heroico carmine. *Plaut. in epitaph. suo:* Et numeri innumeri simul omnes collacrumarunt. V. INNUMERUS. *Ov. Amor.* 3, 1, 37. Impares numeri, *h. e.* elegiaci versus. ¶ Est autem duplex in versu *numerus:* alter metro constans, alter rhythmo. Prior habet rationem pedum certo numero, atque ordine positorum, ut in versu heroico, elegiaco, etc., alter solum habet rationem numeri syllabarum, quibus constat versus, nihil sollicitus de earum quantitate, aut de pedum dispositione. Alia sunt etiam discrimina: de quibus V. in RHYTHMUS. Exemplum sit ap. *Vopisc. Aurel.* 6. Mille, mille, mille decollavimus. Unus homo mille decollavimus. Mille vivat, qui mille occidit. Tantum vini habet nemo, quantum fudit sanguinis. V. *Salmas. in h. l.*, ubi hoc totum accurate persequitur. Sed hoc genus numerorum a gravitate Latini carminis alienum est, neque est a veteribus usurpatum. ¶ Denique in soluta oratione *numerus* maxime locum habet, in qua varii pedes, modo brevibus vocibus, modo longis, et periodi in clausula circumscripte et apte cadentes numerosam orationem suavemque reddunt. Qua de re legendus *Cic. Or.* 3, 48. et sq., *Or.* 49. et sq. et *Quint.* 9, 4. Legi potest etiam *Varchius* in *Herculano*, *quaest.* 9. ubi universam numerorum rem subtiliter et luculenter tractat. *Cic. Or.* 56. *extr.* Sit igitur hoc cognitum, in solutis etiam verbis inesse numeros, eosdemque esse oratorios, qui sint poetici; et *ib.* 52. Isocrates verbis solutis numeros primus adjunxit. *Id. Brut.* 8. Ante Isocratem verborum quasi structura, et quaedam ad numerum conclusio nulla erat. *Id. Or.* 61. Redigere omnes fere in quadrum numerumque sententias; et *ib.* 65. *extr.* Multum interest, utrum numerosa sit, idest similis numerorum, an plane e numeris constet oratio: alterum si fit, intolerabile vitium est: alterum nisi fit, dissipata, et inculta, et fluens est oratio.

NŬMĬCĬĂ Via. V. MINUCIA.

NŪMĪCĬUS et Numicus, *Rio Torto*, fluvius parvus Latii in Laurenti agro, prope Lavinium labens, et in mare inferum confluens. In eo Aeneas submersus traditur. Hic, ut aliqui scribunt, postea decrevit, et in fontem redactus fuit, qui et ipse postea exsiccatus est, sacris etiam Vestae (cui nonnisi ex hoc fluvio libari fas erat) una interceptis, ut docet *Serv.* ad illud *Virg. A.* 7, 150. haec fontis stagna Numici. *Ov. Fast.* 3, 647. Corniger hanc tumidis rapuisse Numicius undis Creditur. *Tibull.* 2, 5, 45. de Aenea: Illic sanctus eris, cum te veneranda Numici Unda Deum coelo miserit Indigetem. *Sil.* 8, 180. Haud procul hinc parvo descendens fonte Numicus. ¶ *Fuit et Numicius nomen propr. virorum R., ut T. Numicius Priscus, consul, de quo *Liv.* 2, 63. et Numicius Thermus, cujus meminit *Tac. A.* 16, 20. Numicium, amicum suum, meminit *Hor. Ep.* 1, 6, 1. *B. A.*

NŬMĬDAE, arum, m. plur. Numidiae incolae, quasi *nomades*. V. NOMADES. Eorum in equitatu maxima laus fuit. *Virg. A.* 4, 41. Infreni Numidae. ¶ Antiqui Numidas vocarunt non incolas modo Numidiae, sed alios quoque, qui pecuariam exercentes vagi huc illuc mearent. Hinc Numidarum in Arabia mentio fit ap. *Vitr.* 8, 3. Etiam ap. *Plin.* 5, 16, 15. Arabia Nomadum. ¶ In sing. numero. *Sall. Jug.* 12. Numida mandata brevi conficit. ¶ *Numidum* pro *Numidarum*. *Mart.* 12, 26. Aut Numidum gentes, Cappadocumque petas. ¶ De Numidarum moribus quaedam *Sall. Jug.* 21. et *Plin.* 5, 3, 2. ¶ Adjective. *Ov. Pont.* 4, 9, 28. Et totum Numidae sculptile dentis opus, *h. e.* eboris: multi enim elephanti in Numidia. *Id. A. Am.* 2, 183. Obsequium tigresque domat, Numidasque leones. ¶ *Numida* est etiam famulus plerumque ex Numidia, qui equo vectus viris lautioribus ditioribusque iter facientibus praecurrebat. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 691. D. M. C. Brutti Telesphorionis, C. Brutti Praesentis C*larissimae* M*emoriae* Viri II. Cos. lib*erti*, Numidae ipsius. *Tac. H.* 2, 40. Aderat sane citus equo Numida cum atrocibus mandatis, quibus Otho, increpita ducum segnitia, rem in discrimen mitti jubebat. V. *Lipsii* adnot. ad h. locum, qui alia veterum testimonia hac de re congessit. ¶ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 357, 9. L. Antonius L. F. Gal. Numida.

NŬMĬDĬĂ, ae, f. *Μεταγωνῖτις*, regio Africae mediterranea in Libyae interioris, et Mauritaniae confinio, leonibus ferocissimis, atque elephantis abundans. *Plin.* 5, 3, 2., *Mela* 1, 6.

NŬMĬDĬĀNUS, a, um, adj. Numidiana pira, quae *Plin.* 15, 15, 16. recenset inter ea, quae patriae nomina habent, et ex Numidia advecta sunt.

NŬMĬDĬCUS, a, um, adj. *Νομαδικὸς*, ad Numidiam, et Numidas pertinens. *Liv.* 30, 6. Equi Numidici. *Plin.* 16, 40, 79. Numidicarum cedrorum trabes. *Sall. Jug.* 99. Numidica scuta. *Colum.* 8, 2. Africana gallina, quam plerique Numidicam dicunt, Meleagridi similis, nisi quod rutilam galeam, et cristam capite gerit: quae utraque sunt in Meleagride caerulea. *Mart.* has appellat, 3, 58., Numidicas guttatas. (V. GUTTATUS.) *Plin.* nomine generis, 10, 48, 67. Numidicas aves. V. AFRICANUS. ¶ *Numidicum* marmor est idem ac Libycum, et Poenum, eburnei coloris; ejus meminit *Plin.* 5, 3, 2. et 36, 6, 8. et *Sen. ep.* 86. Alexandrina marmora Numidicis crustis distincta. Hinc *Stat. Silv.* 2, 2, 92. Hic Nomadum lucent flaventia saxa. *Sidon. carm.* 5, 37. Nomadum lapis additur istic Antiquum mentitus ebur. *Id. Carm.* 22, 138. Nomadum qui portat eburnea saxa Collis. ¶ *Numidicus* a devictis Numidis, et Jugurtha eorum rege bis acie fuso, cognominatus est Q. Caecilius Metellus. *Vell.* 2, 11. et *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 62. ¶ De ursis Numidicis V. URSUS.

***NUMINIENSES**, ium, incolae oppidi cujusdam Latii, quod Numinia fortasse vel Numinium audiebat. *Plin.* 3, 5. *B. A.*

***NUMINĬUS**, i, m. Ennensis senator. *Cic. Verr.* 2, 2, 51. *B. A.*

NUMISĬĀNUS, a, um, adj. *Numisiana vitis*, et *uva* ap. *Colum.* 3, 2. et 12, 43. et *Plin.* 14, 2, 4. *n.* 6. aptissima ollis fuit, *h. e.* in ollis condita facile servabatur in mensas. A quodam Numisio nomen habere videtur. ¶ **Numesiana* est *Isid. Or.* 17, 5. *B. A.*

***NUMISĬUS**, i, m. nomen Romanum et Latinum; ut T. Numisius, praetor, cujus meminit *Liv.* 41, 8. item T. Numisius Tarquiniensis, Numisius Lupus, et Numisius Rufus, de quibus V. *Liv.* 45, 17. *Tac. H.* 1, 22. et 79. Porro, Numisium quendam, ductorem Latinorum, memorat *Liv.* 8, 3. et 11. Numisium Mustelam, Anagninum, de sicariis M Antonii triumviri *Cic. Phil.* 2, 4. et *Phil.* 5, 6. Numisium Tironem denique *Id. Phil.* 2, 4. *B. A.*

NŪMISMĂ, et rectius Nomisma, ătis, n. *νόμισμα*, pecunia signata, nummus. Graeca vox a *νομίζω*, lege sancio, moribus instituo: quia nummi tum pretio suo, tum institutis legum, et recepto hominum more valent. Primam syllabam alii scribunt per *u*, per *o* alii: quod receptius videtur; congruit enim cum Graeco vocabulo et etymo. *Hor. Ep.* 2, 1, 233. incultis qui versibus, et male natis Rettulit acceptos, regale nomisma, Philippos. *Mart.* 1, 12. Cum data sint equiti bis quina nomismata, quare Bis decies solus, Sextiliane, bibis? *Seren. Sam.* 28, 525. frustraque immensa nomismata fundes. ¶ *Eckhel. D. N. V.* T. 1. p. III. putat, ap. inferioris aevi scriptores *nomismata* esse appellatos nummos veteres, et fere peregrinos, qui jam Romae in mercis potius, quam in monetae usu haberentur. Hinc *Ulp. Dig.* 34, 2, 27. *f.* Si aurum, vel argentum signatum legatum est, id paterfamilias videtur testamento legasse, quod ejus aliqua forma est expressum, veluti quae Philippi sunt, itemque nomismata, et similia. *Paul. ib.* 7, 1, 28. Nomismata aurea, vel argentea vetera, quibus pro gemmis uti solent. ¶ Interdum sumitur pro imagine in nummo impressa. *Prud. περὶ στεφ.* 2, 95. En Caesar agnoscit suum Nomisma nummis inditum. ¶ *Nummisma* duplici *m* licenter scripsit ad primam syllabam producendam *Venant. Vit. S. Martin.* 2, 338. Inde crucis trutina pretii nummismata pensans.

[**NŬMISTRĀNI**, orum, m. plur. incolae urbis mediterraneae in Lucania inter Compsam et Potentiam, quae a *Plutarch.* in *Marcell.* 24. *Νομίστρων*, a *Ptolem.* 3, 1. *Νουμίστρων*, a *Liv.* 27, 2. Numistro, nunc *Muro* appellatur. *Plin.* 3, 11, 15. Lucanorum Atinates, Grumentini, Potentini, quibus Numistrani junguntur. *F.*]

***NUMĬTOR**, oris, m. *Νομήτωρ*, rex Albanus, Procae filius, frater Amulii. Rheam Silviam filiam habuit, quam Amulius, pulso Numitore fratre, Vestalem virginem fecit, ne tandem sobolem haberet, quae patruum ulcisceretur. *Liv.* 1, 3. sq. *Ov. Met.* 14, 773. *Id. Fast.* 4, 53. et 809. et 5, 75. *Virg. A.* 6, 768. Adde *Auct. ad Her.* 4, 34. ¶ Item Rutulus quidam, de quo *Virg. A.* 10, 342. ¶ In *Cic. Fin.* 5, 22. pro *Numitorem*, legendum (id quod vidit *Ernestus*), *Numitorium;* ut patet ex *Cic. Inv.* 2, 34. V. et NUMITORIUS. *B. A.*

***NUMITORĬA**, ae, f. V. v. sq. *B. A.*

***NUMITORĬUS**, i, m. nomen Romanum; ut Q. Numitorius Pullus, Fregellanorum proditor, de quo *Cic. Fin.* 5, 22. Quis Pullum Numitorium, Fregellanum, proditorem, quamquam reipublicae nostrae profuit, non odit? ubi bene (ait *Ernestus*) *Davisius* malebat *Fregellarum proditorem;* sine causa, opinor. Deleverim tantum comma post *Numitorium.* Cf. l. *Cic. Phil.* 3. mox citandum. ¶ C. Numitorius, eques Romanus, in agro Tauromitano. *Cic. Verr.* 2, 5, 63. ¶ Numitoria Fregellana, uxor patris M. Antonii. *Cic. Phil.* 3, 6. Quae porro amentia est, eum dicere aliquid de uxorum ignobilitate, cujus pater Numitoriam Fregellanam, proditoris filiam, habuerit uxorem? *B. A.*

NUMMĀRĬUS, a, um, adj. *χρηματικὸς*, ad nummos et pecuniam pertinens. *Cic. Verr.* 2, 2, 28. *f.* In summa difficultate esse nummaria; et *ib.* 2, 4, 6. Tanta difficultas eum rei nummariae, tanta egestas oppressit. *Id. Off.* 3, 20. Ut res nummaria de communi sententia constitueretur; et *Att.* 4, 7. Nummaria theca; et *Novius* ap. *Non.* 9, 1. arca. *Ulp. Dig.* 4, 8, 11. poena. Rursus *Cic. Verr.* 2, 1, 42. Lex Cornelia nummaria, *h. e.* quae sanxit, ne quis privatus pecuniam faceret, ut ait *Asconius.* *Callistr. Dig.* 40, 15, 4. quaestio. ¶ *Nummarius* dicitur, qui pecunia accepta corrumpi se patitur, mercenarius. *Cic. Att.* 1, 16. *med.* Insectari, et exagitare nummarios judices. *Id. Verr.* 2, 3, 57. Ecquod judicium Romae tam dissolutum, tam perditum, tam nummarium fore putasti, etc.? *Id. Cluent.* 36. *med.* Nummarius interpres pacis et concordiae non probabatur. *Sen. Ben.* 1, 9. *extr.* Provincias spoliari, et nummarium tribunal, audita utrinque licitatione, alteri addici.

NUMMĀTĬO, onis, f. *πολυχρηματία*, nummorum abundantia, affluentia. *Cic. Phil.* 2, 45. Confer eum cum nummatione tua, tuorumque. Al. rectius leg. *nundinatione.*

NUMMĀTUS, a, um, adj. *πολυχρήματος*, nummis abundans. *Cic. Agr.* 2, 22. Volitat enim ante oculos istorum Jubae regis filius adolescens, non minus bene nummatus, quam bene capillatus. *Hor. Ep.* 1, 6, 38. Ac bene nummatum decorat Suade-

la, Venusque. *Appul. Met.* 1. *in.* Nummatior revertor.

[NUMMORUMEXPALPONĪDES, ae, m. qui blandiendo palpandoque nummis alios emungit; nomen fictum a *Pl. Pers.* 4, 6, 22. V. NUNQUAMPOSTEAERIPIDES. *F.*]

NUMMŌSUS, a, um, adj. bene nummatus. *Nigid.* ap. *Gell.* 4, 9. Hoc inclinamentum hujuscemodi verborum, ut vinosus, mulierosus, religiosus, nummosus, signat copiam quandam immodicam rei, super qua dicitur.

NUMMŬLĀRĬŎLUS, i, m. dimin. parvus, vel vilis nummularius. *Sen. Apocol. med.* Designatus consul nummulariolus.

NUMMŬLĀRIUS, ii, m. κολλυβιστής, τραπεζίτης, mensarius, argentarius. *Suet. Galb.* 9. Nummulario, non ex fide versanti pecunias, manus amputavit, mensaeque ejus affixit. *Ulp. Dig.* 16, 3, 7. Quoties foro cedunt nummularii, solet primo loco ratio haberi depositariorum, hoc est eorum, qui depositas pecunias habuerint, non quas fenore apud nummularios, vel cum nummulariis, vel per ipsos exercebant. ¶ Differunt tamen aliquid argentarius, et nummularius; hic enim illius minister esse videtur. *Paul. Dig.* 2, 13, 9. *med.* Nummularios quoque non est iniquum rationes edere, quia et hi, sicut argentarii, rationes conficiunt: et quia accipiunt pecuniam, et erogant per partes: quarum probatio scriptura codicibusque eorum maxime continetur: ideo frequentissime ad fidem eorum decurritur. ¶ Discrimen esse videtur, quod *nummularii* proprie sunt, qui pecuniam tractant, versant, probant, appendunt, numerant: ut *argentarii* latius patet munus, et nobilius officium est. *Mart.* 12, 57. Hinc otiosus sordidam quatit mensam Neroniana nummularius massa. *Petr. fragm. Trag.* 56. *Burm.* Quod putamus difficillimum esse artificium? Ego puto medicum, et nummularium: medicus, qui scit, quid homunciones intra praecordia sua habeant, et quando febris veniat: nummularius, qui per argentum aes videt. *Appul. Met.* 10. Ne forte aliquis istorum quos offers, aureorum nequam vel adulter reperiatur, in hoc ipso saeculo conditos eos annulo tuo praenota, donec altera die nummulario praesente comprobentur. *Africanus Dig.* 46, 3, 39. Si soluturus pecuniam tibi, jussu tuo signatam, eam apud nummularium, quoad probaretur, deposuerim, tui periculi eam fore, Mela libro decimo scribit. ¶ *Nummularius* fuit etiam in officinis monetariis argentariis, cujus erat argentum antequam cuderetur, probare, qui aliquando et *nummularius officinator* appellatur. *Inscr.* ap. *Grut.* 45, 3. Officinatores, et nummularii officinarum argentariarum; et 638, 2. P. Lollio Maximo nummulario primo offic*inae* monet*ariae* argent*ariae*; et *ib.* 3. M. Ulpio Secundo nummulario offic*inatori* monetae. ¶ Adjective etiam usurpatur. *Scaev. Dig.* 14, 3, 20. Lucius Titius mensae nummulariae, quam exercebat, habuit libertum praepositum, etc.

NUMMŬLUS, i, m. νομισμάτιον, dimin. nummi. *Cic. Att.* 1, 16. *med.* Si judicium est, triginta homines populi R. levissimos ac nequissimos, nummulis acceptis, jus ac fas omne delere; et *ib.* 19. *f.* Si tuis blanditiis a Sicyoniis nummulorum aliquid expresseris. *Id. Att.* 8, 13. Multum mecum municipales homines loquuntur, multum rusticani: nihil prorsus aliud curant, nisi agros, nisi villulas, nisi nummulos suos. Loquitur *Cic.* de turbis a bello civili inter Caesarem, Pompejumque excitatis in Italia ann. U. C. 705.

NUMMUS et Numus, i, m. νόμισμα, pecunia signata, moneta, numisma. *Varr. L. L.* 4, 36. videtur significare esse Siculam vocem. In argento, inquit, nummi: id a Siculis. *Festus* ducit a νόμισμα. Plura V. ap. *Voss.* De scriptione sic habeto, in antiquis monumentis et simplici, et duplici *m* exaratum legi: *Manutium* tamen, *Dausq.*, *Voss.* duplicem praeferre. Ex allatis *Varronis* verbis colligi videtur, *nummum* primo et proprie dici de pecunia argentea. Passim tamen de quocumque dicitur. *Cic. Off.* 3, 20. Jactabatur enim temporibus illis nummus, sic ut nemo posset scire, quid haberet, *h. e.* mutabatur in dies monetarum pretium; et *ib.* 23. Si sapiens adulterinos nummos acceperit imprudens pro bonis. *Id. Att.* 5, 21. *med.* Assident, subducunt: ad nummum convenit; et *Inv.* 2, 4. Ad mercatum proficiscens, et secum aliquantum nummorum ferens. *Id. Att.* 6, 1. *med.* Putat, suos nummos vos comedisse. *Id. Phil.* 12, 8. Cum aquilae primi pili nummos aureos daret. *Id. Att.* 5, 10. Habere in nummis, *h. e.* in pecunia numerata. Al. leg. *in nominibus.* Sic *Valer.* in *ep.* ap. *Trebell. Claud.* 14. *f.* In nummo exigere. ¶ Speciatim dicitur de pecunia usitatissima Romanis, quae alio nomine *sestertius*, vel conjuncte *nummus sestertius* appellatur. *Cic. Verr.* 2, 3, 58. *extr.* Facta est sponsio HS. quinque millium; et *ib.* 60. *f.* Cogit Scandilium quinque illa millia nummum dare, atque adnumerare Apronio; et *ib.* 61. Cogit Scandilium Apronio ob singularem improbitatem HS. quinque millia mercedis nomine ac praemii dare. ¶ Item de nummo aureo Graecorum. *Pl. Ps.* 3, 2, 19. Illi drachmis iissent miseri: me nemo potest minoris quisquam nummo, ut surgam, subigere. *Id. Men.* 2, 2, 16. Quibus hic pretiis porci veneunt sacres sinceri? *Cyl.* nummo. ¶ Item de denario ap. Graecos. *Id. Ep.* 1, 1, 50. Eam emit quadraginta minis. Id adeo argentum ab danista sumpsit fenore, in dies, minasque argenti singulas, nummis. ¶ *Nummus plumbeus.* V. PLUMBEUS. ¶ *Esse*, aut *versari in nummis*, pecuniam habere. *Cic. Verr.* 2, 4, 6. Hominem video non modo in aere alieno nullo, sed in suis nummis multis esse, ac semper fuisse. *Id. Rosc. Com.* 8. Debebat? immo in suis nummis versabatur. ¶ *Nummo*, et *nummo sestertio addicere*, *aestimare*, *vendere*, etc. Latine est nullo, aut vilissimo pretio. *Cic. Rabir. Post.* 17. Ecquis est ex tanto populo, qui bona C. Rabirii nummo sestertio sibi addici velit? *Vitr.* 1, 4. *f.* Mercatus est possessionem loco salubri, constituit moenia, et areas divisit, nummoque sestertio singulis municipibus mancipio dedit. *Epit. Liv.* 55. Damnatus sub furca diu virgis caesus est, et sestertio nummo veniit. *Sen. ep.* 95. *med.* Quae maxima inter vos habentur, divitiae, gratia, potentia, sestertio nummo aestimanda sunt. *Suet. Caes.* 50. Amplissima praedia ex auctionibus hastae ei nummo addixit. Al. leg. *minimo*. *Pl. Most.* 1, 2, 34. si quid nummo sarciri potest, Usque mantant, neque id faciunt, donicum Parietes ruunt. ¶ Nummo, aut nummis conducere, locare, colere, annua pecuniae pensione, cui opponitur *partibus*, h. e. fructus, aut lucrum dividendo. *Plin. ep.* 9, 37. Medendi una ratio, si non nummo, sed partibus locem. *Paul. Dig.* 47, 2, 26. Colonus qui nummis colit. *Cajus* conducere ad pecuniam numeratam, *ib.* 19, 2, 25. *med.* dixit. ¶ In genitivo plur. si cum *sestertium* jungatur, *nummum* dicimus, ita usu postulante: si cum adjectivis numeralibus *nummum* saepius, quam *nummorum*. *Cic. Or.* 46. *extr.* Alias loquor, ut necesse est, cum *triumvirum*, non *virorum*, cum *sestertium nummum*, non *nummorum*, quod in his consuetudo varia non est. *Naevius* ap. *eund. Or.* 2, 63. et *Ter. Heaut.* 3, 3, 45. Quanti addictus? mille nummum. *Hirt. B. G.* 8, 4. Duo millia nummum pollicetur. *Plin.* 17, 1, 1. Multarum arborum fructus addictus binis millibus nummum. *Pl. Trin.* 1, 2, 115. nummorum Philippeum ad tria millia. *Id. Men.* 3, 3, 18. inaures da mihi Faciundas pondo duum nummum. *Hor. Ep.* 2, 2, 5. Fiet, eritque tuus nummorum millibus octo. *Suet. Aug.* 46. *extr.* Singula nummorum millia pro singulis dividebat. *Id. Dom.* 4. *f.* Congiarium populo nummorum trecentorum ter dedit. *Plin.* 8, 43, 68. Quadringentena millia nummorum. In his *nummus sestertius* intelligitur, ut supra dictum est.

NUMNAM. V. NUM.

NUNC, νῦν, adv. quod praesens hoc tempus significat, hoc tempore, in praesentia. *Cic. Phil.* 7, 5. Erat tunc excusatio oppressis, nunc nulla est. *Ter. Andr.* 3, 3, 13. Alium esse censes nunc me, atque olim, cum dabam? et 5, 4, 33. postilla nunc primum audio, Quid illo sit factum. *Id. Ad.* 2, 1, 2. nunc jam illico hic consiste (quod *Virg.* dixit *A.* 5, 189. nunc nunc insurgite remis); et *ib.* 14. I intro nunc jam; et 2, 2, 25. nunc demum venis? *Ov. Her.* 10, 135. Nunc quoque non oculis, sed, qua potes, aspice mente. *Suet. Claud.* 1. Fossas immensi operis effecit, quae nunc adhuc Drusinae vocantur. *Cic. Inv.* 1, 33. *extr.* De inductione satis in praesentia dictum: nunc deinceps ratiocinationis naturam consideremus. *Id. Prov. cons.* 13. *f.* Nunc denique est perfectum, ut, etc. ¶ *Nunc ipsum*, substantivi more, hoc ipso tempore. *Cic. Att.* 7, 3. Quin nunc ipsum non dubitabo rem tantam abjicere; et *ib.* 12, 40. Nunc ipsum ea lego, ea scribo, ut ii, qui mecum sint, difficilius otium ferant, quam ego laborem. Adde *ib.* 8, 9. ¶ Interrogando, pro *nuncne* dicimus *nunccine* inserto *ci* euphoniae causa, ut *hiccine*, *siccine*. *Ter. Andr.* 4, 1. *f.* hem, nunccine demum? ¶ Jungitur interdum cum verbis praeteriti, et futuri temporis, et designat tempus, quod circa nos est. *Cic. Att.* 2, 24. *med.* Nunc reus erat apud Crassum Divitem Vettius de vi. *Petr. Sat.* 126. Nunc erat a tenera submittere cornua fronte, *h. e.* nunc erat tempus; ἔλλειψις. *Hor.* plene *Od.* 1, 37, 2. nunc Saliaribus Ornare pulvinar Deorum Tempus erat dapibus, sodales. *Cic. Planc.* 23. Illud crimen de nummis caluit re recenti, nunc in causa refrixit. *Pl. Most.* 2, 2, 46. id adeo nos nunc factum invenimus. *Ter. Eun. prol.* 9. Item Menandri Phasma nunc nuper dedit: νῦν ἄρτι. *Catull.* 8, 16. Quis nunc te adibit? cui videberis bella? Quem nunc amabis? ¶ Post verbum praeteriti temporis aliquando vertitur ut *tunc*. *Nep. Timol.* 5. Dixit, nunc demum se voti esse damnatum. Huc spectant illa, in quibus *nunc* pro *tunc* ponitur, tempus praeteritum, ut praesens, fingendo. *Ov. R. Am.* 773. Quid, Menelae, doles? ibas sine conjuge Creten: Et poteras nupta lentus abesse tua. Ut Paris hanc rapuit, nunc demum uxore carere Non potes. *Id. Met.* 1, 321. Fatidicamque Themin, quae nunc oracla tenebat. Adde alia, quae congessit *Burm.* ad *Her.* 18, 95., in quibus librarios accusat, quod male *tunc* reposuerint. ¶ Geminatur interdum pro *modo*. *Virg. A.* 5, 441. Nunc hos, nunc illos aditus, omnemque pererrat Arte locum; et *Ov. Her.* 10, 19. Nunc huc, nunc illuc, et utroque sine ordine curro; et *Liv.* 4, 12. Tribuni pleb. nunc fraudem, nunc negligentiam consulum accusabant. *Just.* 4, 1. Frequenter, et compluribus locis nunc flammas, nunc vaporem, nunc fumum eructat. ¶ Interdum alterum *nunc* omittitur. *Virg. A.* 5, 830. pariterque sinistros, Nunc dextros solvere sinus. ¶ Pro *modo* est etiam in illo *Vell.* 2, 63. Plancus nunc adjutor Bruti: mox ejusdem proditor. ¶ Nonnunquam vim habet particulae adversativae, *at*, *sed*, *verum*, nectitque orationem. [*Nostr. *so aber*, *so aber vollends*. Plerumque absolute quidem positum, pro Gr. νῦν δὲ: interdum tamen et *nunc autem*. V. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* p. 204. a.] *Cic. Div.* 1, 30. Quae quidem multo plura evenirent, si ad quietem integri iremus: nunc onusti cibo et vino perturbata et confusa cernimus. *Pl. Bacch.* 3, 3, 8. absque te esset, ego illum haberem rectum ad ingenium bonum: Nunc propter te pravus factus est. *Cic. Verr.* 2, 5, 67. Si haec non ad cives R., si non ad homines, verum ad bestias conqueri vellem; tamen tanta rerum atrocitate commoverentur. Nunc vero cum loquar apud senatores populi R. etc. *Quint.* 1, 1. Nam bona facile mutantur in pejus: num quando in bonum verteris vitia? [*Tac. A.* 16, 16.] ¶ Pro ergo, igitur. *Prop.* 4, 9, 73. Nunc quoniam manibus purgatum sanxerat orbem, etc.; et 2, 7, 75. Nunc quoniam ista tibi placuit sententia, cedam. *Broukhus.* ¶ *Nunc homines* per ὑφὲν, qui nunc sunt homines, ut *ante malorum* ap. *Virg. A.* 1, 202. malorum praetoritorum. *Pl. Pers.* 3, 1, 57. Tace, stulta: non tu nunc hominum mores vides? τῶν νῦν ὄντων. Plene autem *Plin.* 22, 25, 71. Nostri, qui nunc sunt, herbarii Latine salviam vocant. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 15. Non est tibi his solis utendum existimationibus, aut judiciis, qui nunc sunt, hominum, sed iis etiam, qui futuri sint. ¶ *Ut nunc est*, pro praesenti rerum statu. *Asin. Poll.* ad *Cic. Fam.* 10, 31. *f.* Constitui, ut nunc est, cum exercitu proficisci. *Cic. Att.* 12, 29. Quae causae si manebunt, quaerenda erit excusatio: et, ut nunc est, mansurae videntur. ¶ [*Confund. *nunc* et *tunc*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 3, 368. — *Nunc* et *noster*. V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 163.]

NUNCCĬNE. V. v. praec.

NUNCĬO, etc. V. NUNTIO, etc.

NUNCĬONUS. V. EPIDIUS.

*NUNCOREUS (trisyllab.), ei et eos, Sesostridis filius, qui obeliscum illum, qui postea Romae situs fuit in Vaticano, curavit excidendum. *Plin.* 36, 11. *B. A.*

NUNCŬBĪ, adv. num in aliquo loco: ex *num*, et *alicubi*. *Varr. R. R.* 3, 2. Nuncubi hic vides citrum, aut aurum? num minium, aut armenium? numquod emblema, aut lithostrotum? quae illic omnia contra; et *ib.* 2, 5. Ut si quis quid ignorat, discat: si quis scit, nuncubi labar, observet. Alii leg. *nunc, ubi labar, observet.* ¶ Significat etiam numquo tempore, numqua in re. *Ter. Eun.* 1, 2, 83. nuncubi meam Benignitatem sensisti in te claudier?

NUNCŬPĀTIM, adv. nominatim. *Sidon. ep.* 9, 16. *in carm.* Singulos, quos nunc pia nuncupatim Non valent versu cohibere verba. Adde *Claud. Mamert. Stat. anim.* 2, 9. *f.*

NUNCŬPĀTĬO, onis, f. ἐκφώνησις, actus nominandi, appellatio. *Appul. Dogm. Plat.* 2. Hanc ille justitiam modo nominat, modo universae virtutis nuncupatione complectitur, et item fidelitatis vocabulo nuncupat. *Id. de Mundo.* Nomen Dei regum nuncupatione praedicari, *h. e.* appellando eum regem. ¶ De ea, qua quis aliquem in testamento nominat heredem faciens. *Suet. Cal.* 38. Quo metu injecto, cum jam et ab ignotis inter familiares, et a parentibus inter liberos palam heres nuncuparetur, derisores vocabat, quod post nuncupationem vivere perseverarent. *Ulp. Regul. tit.* 20. §. 9. Nuncupatur testamentum in hunc modum: Tabulas testamenti testator tenens ita dicit: haec, ut in his tabulis cerisve scripta sunt, ita do, ita lego, ita testor: itaque vos, Quirites, testimonium praebitote; quae nuncupatio, et testatio vocatur. (Haec eadem nunc habentur ap. *Cajum Instit.* 2. §. 104. (ed. *Goesch.*) ubi tamen *testimonium mihi perhibetote* rectius pro *testimonium praebitote* legitur.) *Id. Dig.* 28, 6, 18. Si pater sibi per scripturam, filio per nuncupationem, vel contra, fecerit testamentum, valebit. ¶ Item de ea, qua quis alteri quid nuncupat, *h. e.* inscribit, nomine enim suo appellat, ipsumque nomen operi praefigit. *Plin. praef. H. N.* Sed haec ego mihi nunc patrocinia ademi nuncupatione. ¶ *Nuncupatio votorum* est eorum conceptio et susceptio, nominantur enim ea, quae in votis petimus. *Suet. Ner.* 46. Votorum nuncupatione, magna jam ordinum frequentia, vix repertae Capitolii claves. *Tac. A.* 16, 22. Votorum nuncupationibus non adesse. *Val. Max.* 5, 10. *n.* 1. Cum aedem pontifex dedicaret, interque nuncupationem solemnium verborum postem tenens, etc. V. NUNCUPO.

NUNCŬPĀTOR, oris, m. nominator. *Appul. Flor. n.* 15. Pythagoras primus philosophiae nuncupator et conditor.

NUNCŬPĀTUS, a, um, part. a *nuncupo:* nominatus. *Varr. L. L.* 5, 7. Nuncupare, nominare valere, apparet in legibus, ubi nuncupatae pecuniae sunt scriptae. *Festus:* Nuncupata pecunia est, ut ait Cincius, nomina certa, nominibus propriis pronunciata. *Liv.* 8, 11. Haec haud ab re duxi, verbis quoque ipsis, ut tradita nuncupataque sunt, referre. Loquitur de vetere formula, et lege se devoventis. *Cic. N. D.* 1, 15. Res utiles et salutares Deorum vocabulis nuncupatae. ¶ *Nuncupatus heres*, qui voce, non scripto a testatore est designatus coram idoneis testibus. *Julian. Dig.* 37, 11, 8. *extr.* Quemadmodum scripto herede filio separatim ab heredibus patris, ita nuncupato potest videri separatim a scriptis patris heredibus bonorum possessio dari. *Justin.* 12, 15. *f.* Nam etsi non voce nuncupatus heres, judicio tamen electus esse videbatur. *Plin. ep.* 8, 18. Reliqui testamentum ante octo et decem annos nuncupatum, *h. e.* pronunciatum, verbis expressum coram testibus, non scriptum tantummodo. V. v. sq. ¶ *Vota nuncupata* dicuntur, quae consules, praetores cum in provincias proficiscuntur, faciunt: ea in tabulas, praesentibus multis, referuntur. Ita *Festus.* Dicuntur autem *nuncupata*, quia certis solemnibusque verbis palam concipiuntur, et voce exprimuntur. *Liv.* 41, 10. Cum consul more majorum, secundum vota in Capitolio nuncupata, cum lictoribus paludatus profectus ab Urbe esset. *Val. Max.* 1, 1. *f.* Solvere vota nuncupata pro incolumitate exercitus. V. v. sq.

NUNCŬPO, as, avi, atum, a. 1. ὀνομάζω, προσαγορεύω, nomino, appello, nomine voco, verbis exprimo. *Vossius* putat esse factum ex *nomen* et *capio*. *Varr. L. L.* 5, 7. Nuncupare, nominare valere, apparet in legibus, ubi nuncupatae pecuniae sunt scriptae. Item in choro, in quo est: Aeneas quis est qui meum nomen nuncupat? (*Diomed.* 2, 447. haec verba *Ennio* tribuit.) Item in Medea: Quis tu es mulier, quae me insueto nuncupasti nomine? Haec *Varro. Cic. N. D.* 2, 23. Quod erat a Deo natum, nomine ipsius Dei nuncupabant. *Suet. Aug.* 31. Sextilem mensem e suo cognomine nuncupavit. *Ov. Met.* 14, 607. quem turba Quirini Nuncupat Indigetem. *Enn.* ap. *Non.* 2, 165. Extemplo Aegisthi fidem nuncupantes, conciebant populum, *h. e.* inclamantes, invocantes. *Cic. Off.* 3, 16. Cum ex XII. Tabulis satis esset ea praestari, quae essent lingua nuncupata. *Lex XII. Tab.* ap. *Fest.* Cum nexum faciet, mancipiumque, uti lingua nuncupassit, (ita uti nominarit, locutusve erit) ita jus esto. Verba illa *ita uti nominarit, locutusve erit* sunt *Festi* illud *nuncupassit* (quod antiquum est pro *nuncupaverit*) explicantis. *Just.* 24, 2. Adjurat, nuncupaturum se eam reginam. *Liv.* 1, 10. *f.* Nec irritam conditoris templi vocem esse, qua laturos eo spolia posteros, nuncupavit. *Plin.* 4, 12, 27. Reliqua hujus sinus dicantur: et maria quidem ejus nuncupavimus, *h. e.* nomine suo indicavimus, recensuimus, enumeravimus. *Id.* 7, 26, 27. Ad decus imperii R. pertinet, Pompeji M. titulos omnes, triumphosque hoc in loco nuncupari. *Id. ib.* 45, 46. Divus Augustus, quem universa mortalitas in hac censura nuncupat, *h. e.* ponit in hoc albo et numero hominum felicium. ¶ *Nuncupare vota*, est conceptis solemnibus verbis palam, claraque voce pronunciare, quae a Diis in posterum optamus. Id fiebat maxime a consulibus in Capitolio calendis Januariis; aut ab iisdem, vel a praetoribus, cum in provincias exirent, ut dictum est in NUNCUPATUS. *Liv.* 21, 63. Consulem Capitolium, et solemnem votorum nuncupationem fugisse, ne die initi magistratus Jovis Opt. M. templum adiret, ne auspicato profectus in Capitolium ad vota nuncupanda, paludatus inde cum lictoribus ad provinciam iret. V. al. *ejusd.* loc. in NUNCUPATUS. ¶ Imperio vero R. unius potestati permisso, votis pro totius reipublicae incolumitate susceptis accessere alia tum Romae, tum in provinciis pro salute ac prosperitate Augustorum, quae nuncupabantur III. Non. Jan., nam dies postriduanus ater erat. Hinc *Cajus Dig.* 50, 16, 233. Post calendas Januarias die tertio pro salute principis vota suscipimus. *Vopisc. Tac.* 9. Ita ut iisdem (*principibus*) natalibus suis, et Parilibus, et calendis Januariis, et votis, libamina ponerentur. [*Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 5, 30. Annum novum faustum tibi, et prosperum cum tibi et domino nostro patri tuo precor. Si Dii juvabunt, perendie vos vota nuncupantes videbo. *F.*] *Trajanus ad Plin. ep.* 10, 45. Et solvisse vos cum provincialibus Diis immortalibus vota pro mea salute et incolumitate, et nuncupasse, libenter, mi Secunde carissime, cognovi ex litteris tuis. ¶ *Nuncupare heredem*, est heredem in testamento nominare, *h. e.* voce palam, coram testibus, edere nomen ejus, quem heredem nobis esse volumus post mortem. Sic *nuncupare testamentum*, voce coram testibus facere. His opponitur *heredem*, aut *testamentum scribere*, cum non voce, sed scripto conficitur: de quibus subtilius JCti. V. NUNCUPATIO. *Ulp. Dig.* 28, 1, 21. Heredes palam, ita ut exaudiri possint, nuncupandi sunt. Licebit ergo testanti vel nuncupare, vel scribere: sed si nuncupat, palam debet. Quid est palam? non utique in publicum, sed ut exaudiri possit; exaudiri autem non ab omnibus, sed a testibus, etc. ¶ Universim est heredem instituere. *Suet. Claud.* 4. *extr.* Ac ne heredem quidem, nisi inter tertios, ac paene extraneos, e parte sexta nuncupavit. *Id. Cal.* 38. Cum a parentibus inter liberos palam heres nuncuparetur. *Plin.* 14, 22, 28. de ebriis: Alii testamenta sua nuncupant: alii mortifera loquuntur, *h. e.* probant, manifestant. Absolute *Plin. alter Pan.* 43. Nec quia offendit alius, nuncuparis, sed quia ipse meruisti. ¶ De hoc verbo ita loquuntur *Cic. Or.* 3, 38. et *Quint.* 8, 3. *med.*, ut inter prisca ponant, et minoris usus, atque ab oratoribus, aut necessitate, aut praeparce usurpanda. ¶ *Nuncupassit* pro *nuncupaverit*.

NUNCUSQUE, vel Nunc usque, adv. usque ad hoc tempus. *Ammian.* 14, 2. Ubi conduntur nuncusque commeatus, distribui militibus assueti.

NUNDĬNA, ae, f. Romanorum Dea, praeses ejus lustrationis, qua infantes mares die nono, feminae die octavo lustrabantur. *Macr. Sat.* 1, 16. *f.*

NUNDĬNAE, arum, f. plur. πανήγυρις, παντοπωλεῖον, ἀγοραὶ, mercatus, seu feriae rusticorum, quibus Romam proficiscebantur, negotiis domesticis provisuri: quasi *novendinae*, quia nono quoque die fiebant, ita tamen ut inter dies nundinales essent septem tantum intermedii; hinc in singulis vetustis Kalendariis apud *Fogginium* in *Fastis A. Verrii Flacci* videre est octo litteras ab A ad H a primo ad ultimum anni diem perpetuo recurrentes, nempe ad nundinas indicandas, quemadmodum in nostris etiam Kalendariis ad hebdomadas signandas septem tantummodo praemitti solent. *Macr. Sat.* 1, 16. *med.* Rutilius scribit, Romanos instituisse nundinas, ut octo quidem diebus in agris rustici opus facerent, nono autem die intermisso rure, ad mercatum legesque accipiendas Romam venirent, et ut scita atque consulta frequentiore populo referrentur, quae trinundino die proposita a singulis, atque universis facile noscebantur. V. *ib.* hac de re plura. *Festus:* Nundinas feriarum diem esse voluerunt antiqui, ut rustici convenirent mercandi vendendique causa: eumque nefastum, ne, si liceret cum populo agi, interpellarentur nundinatores. *Plin.* 18, 3, 3. Nundinis urbem revisitabant: et ideo comitia nundinis haberi non licebat, ne plebs rustica avocaretur. *Varr. R. R.* 2. *prooem.* Annum ita diviserunt, ut nonis modo diebus urbanas res usurparent, reliquis VII. ut rura colerent. *Cic. Att.* 1, 14. Res agebatur in circo Flaminio: et erat in eo ipso loco die nundinarum πανήγυρις. *Plin.* 28, 2, 5. Ungues resecari nundinis Romanis tacenti, atque a digito indice, multorum pecuniae religiosum est. *Id.* 18, 3, 4. Minucius Augurinus farris pretium in trinis nundinis ad assem redegit. ¶ Transfertur etiam ad celebres mercatorum conventus immunes liberosque. *Cic. Agr.* 2, 33. Illi Capuam nundinas rusticorum, horreum Campani agri esse voluerunt. Adde *Colum. praef. l.* 1. ¶ Immo dicitur de quacumque negotiatione. *Cic. Phil.* 5, 4. In interiore aedium parte totius reipubl. nundinae erant. Adde *ib.* 2, 14. ¶ *Nundinas instituere. Plin. ep.* 5, 4. Vir praetorius a senatu petiit, ut sibi institu re in agris suis nundinas permitteretur. ¶ In singulari num. *Sidon. ep.* 7, 5. In nundinam et auctionem mitti, si emptor inveniatur. ¶ Legitur et *nundinum*, *i*, n. cum numerale adjectivum adjungitur. *Cic. Dom.* 16. Si, quod in ceteris legibus trinum nundinum esse oportet, id adoptione satis est, trium horarum, non reprehendo. *Liv.* 3, 35. Comitia decemviris creandis in trinum nundinum indicta sunt, *h. e.* post trium nundinarum tempus, εἰς τρίτην ἀγοράν. Al. leg. *in trinundinum*. *Quint.* 2, 4. *f.* Rogatio sive non trino forte nundino promulgata, sive non idoneo die. *Lampr. Alex. Sev.* 28. Primo nundino sibi alios semper suffecit. ¶ Et absolute. *Varr.* ap. *Non.* 2, 490. Pueri exspectant nundinum, ut magister dimittat lusum. *Id. Non.* 2, 490. haec eadem verba referens, *nundinam*, vel *nundinas* habet. ¶ *Inter nundinum*, tempore, quod inter duas nundinas intercedit. *Varr.* ap. *Non.* 3, 145. Rusticus Romanus inter nundinum barbam radebat. *Lucil. ib.* Si nihil gustat inter nundinum. ¶ Scribunt et junctis vocibus *internundinum*.

NUNDĪNĀLIS, e, adj. ἀγοραῖος, novendialis. *Pl. Aul.* 2, 4, 45. Cocus ille nundinalis est: in nonum diem Solet ire coctum. Ubi significatur cocus bustuarii ordinis, quique magis nosset coquere coenam feralem, quae nono die fiebat, quam iis, quorum ingeniosa esset gula. Alii interpretantur cocum vulgarem et vilem, qui nonnisi nundinis conducitur, cum plebs ex agris convenit. Firmat priorem interpretationem illud *ejusd. Ps.* 3, 2, 6. Quin ob eam rem Orcus recipere ad se noluit, Ut esset hic, qui mortuis coenam coquat. Nam hic solum illis coquere, quod placet, potest.

NUNDĬNĀRĬUS, a, um, adj. πανηγυρικὸς, ad nundinas pertinens, vel nundinis assignatus. *Plin.* 8, 51, 77. Nundinarium forum, ἐμπόριον. *Id.* 12, 17, 40. His commerciis Carrhas oppidum aperuere, quod est illis nundinarium. ¶ *Nundinariae epulae*, cibi, qui dantur ad nundinas itantibus. *Ulp. Dig.* 17, 2, 69. Cum societas ad emendum coiretur, et conveniret, ut unus reliquis nundinarias epulas praestaret.

NUNDĬNĀTĬCĬUS, a, um, adj. *Tert. Virg. veland.* 3. capita nundinaticia vocat virginum non velatarum, *h. e.* exposita procorum et amatorum oculis, et veluti venalia.

NUNDĬNĀTĬO, onis, f. ἀγόρασμα, nundinandi actus, mercatura. Fere in malam partem usurpatur de corruptione legum pecunia pacta. *Cic. Verr.* 2, 5, 5. Tum potuit a Leonida nummorum aliquid auferre, cum denunciavit, ut adesset, fuit nundinatio aliqua, et isti non nova, ne causam diceret; et *ib.* 3, 46. *med.* Redite in memoriam, judices, quae libido istius in jure dicundo fuerit, quae varietas decretorum, quae nundinatio. *Id. Agr.* 1, 3. *extr.* Nundinatio juris et fortunarum. V. NUMMATIO. ¶ In bonam. *Impp. Honor. et Theodos. Cod. Theod.* 7, 4, 32. Etiam pretium his depensurus juxta nundinationem, quae foro rerum venalium continetur, *h. e.* aestimationem.

NUNDĬNĀTOR, oris, m. ἀγοραστὴς, καπηλευτὴς, qui nundinas frequentat. *Fest.* in voce *Nundinas:* Ne interpellarentur nundinatores. ¶ Translate. *Quint. decl.* 12, 3. Dum tu salutis publicae nundinator proximum quemque emptorem dimittis. ¶ In *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 1. *n.* 80. est epitheton Mercurii, utpote qui nundinis praeesse solet.

NUNDĬNĀTUS, a, um, part. a *nundino:* venditus, addictus, ut Nundinatus pudor, *Firm. Math.* 6, 31. *med.* h. e. quaestus causa prostitutus. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 969. Nundinatum arguit, *h. e.* pecunia corruptum.

[**NUNDĬNĪNUS** et Nundinus, i, m. est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 30, 1, 3 et 4. Trajanius Nundinius: leg. *Nundininus*. Alia ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 334. Q. Salvius Q. F. Cl. Nundinus. *F.*]

NUNDĬNO, as, a. I. idem ac nundinor. *Firm. Math.* 6, 31. *f.* Quaestus et libidinis causa pudorem duobus fratribus nundinabit. *Misith. in ep.* ap. *Capitol. Gord.* 24. *extr.* Delectat sane, boni esse principis socerum, et qui pepulerit homines, per quos antea, velut in auctione positus, nundinatus est. Adde *Tert. Virg. vel.* 13.

NUNDĬNOR, aris, atus sum, dep. 1. καπηλεύω, palam emo, aut vendo, sicut in nundinis fit. Fere adhibetur in malam partem de iis, qui pecunia accepta vendunt, quae vendere est nefas, vel data emunt. *Cic. Verr.* 2, 2, 49. *f.* Pueri annorum senum, septenumque denum senatorium nomen nundinati sunt; et *ib.* 2, 1, 46. Qui ab isto jus ad utilitatem suam nundinarentur. *Id. Phil.* 3, 4. Una in domo omnes, quorum intererat, totum imperium populi R. nundinabantur. *Suet. Tit.* 7. Constabat, in cognitionibus patriis nundinari, praemiarique solitum. *Appul. Met.* 10. Judices sententias suas pretio nundinantur. ¶ Jocus est, et fortasse subfrigidus in illo *Cic. Div.* 2, 31. Ut in cunis fuerit anguis, non tam est mirum, in Solonio praesertim, ubi ad focum angues nundinari solent, *h. e.* adeo in eo agro abundant angues, ut vel in foco plurimi conveniant, velut homines in nundinis. Simili ratione *nundinas* de formicis dixit *Plin.* 11, 30, 36. ¶ Part. *Nundinans* ap. *Liv.* 22, 56. Poenum sedere ad Cannas in captivorum pretiis praedaque alia, nec victoris animo, neç magni ducis more nundinantem.

NUNDĬNUM. V. NUNDINAE.

[**NŪNECHES**, is, m. νουνεχής. cordatus: a νοῦς, mens, et ἔχω, habeo. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 241. *col.* 3. Cn. Domitius Nuneches. *F.*]

NUNQUĂ. V. in v. sq.

NUNQUAM et Numquam, adv. οὐδέποτε, nullo tempore: ex *ne*, et *unquam*. *Ter. Andr.* 2, 3, 9 *Da.* dic te ducturum. *Pam.* Egone dicam? *Da.* cur non? *Pam.* nunquam faciam. *Id. Ad.* 4, 1, 12. nihilne in mentem? *Cte.* nunquam quidquam. *Cic Att.* 14, 13. *extr.* Quae Caesar nunquam neque fecisset, neque passus esset; et *ib.* 7, 1. Videre mihi videor tantam dimicationem, quanta nunquam fuit. *Liv.* 38, 33. Nunquam alias exsules Achaei secum adduxerant. *Id.* 42, 49. Persei nunquam, ex quo regnum accepisset, desitum celebrari nomen. *Caes. B. G.* 1, 44. Nunquam ante hoc tempus. *Sall. Jug.* 15. Nunquamne ergo familia nostra quieta erit *Cic. Sext.* 63. *f.* Illum nunquam, dum haec natio viveret, sine cura futurum. *Liv.* 34, 23. Nunquam donec Demetrias, Chalcisque tenerentur, liberam Graeciam fore. *Ter. Eun. f.* Nunquam fui usquam quin me omnes amarent plurimum. *Cic. Fam.* 6, 6. *med.* Numquam, nisi honorificentissime, Pompejum appellat. ¶ *Nunquam non*, semper. *Cic. Or.* 1, 24. *extr.* Cum idipsum dicere, nunquam non si ineptum, nisi cum est necessarium. Adde *Cels.* 2, 2. *f.* ¶ Pro non. *Pl. As.* 3, 3, 40. Qui hodie nunquam ad vesperum vivam. ¶ Pro num aliquando *Id. Men.* 1, 2, 34. Dic mihi, nunquam tu vidisti

tabulam pictam in pariete, Ubi, etc? Al. leg. *nunqua*, h. e. nuncubi. ℙ *Manut.* in *Orthogr.* monet, *numquam*, *numquis*, *numquid*, et similia in veteribus monum. scribi per *m* ante *q*, quemadmodum *quamquam*, *tamquam*, *utrumque*, *quemquam*, *namque*, etc. Fatetur tamen, et *nunquam*, et *tanquam* etiam per *n* legi: quod et usus retinere videtur, cum *m* non facile eo loco pronunciari posse videatur: praesertim cum hoc tempore ratio Latine pronunciandi fere omnis perierit. *Dausquius* praefert *m:* neutrum *Cellarius* improbat.

[NUNQUAMPOSTEAERIPIDES, ae, m. is, cui nunquam possis eripere, quod ille semel arripuerit; vox jlocalariter efficta a *Pl. Pers.* 4, 6, 22. nummorum expalponides; Quodsemelarripides, Nunquamposteaeripides. *F.*]

NUNQUANDO et Numquando, adv. num aliquando. *Cic. Amic.* 19. Exsistit hoc loco quaestio, numquando amici novi veteribus sint anteponendi. *Id. Phil.* 5, 11. Si Romam redierit, numquando perditis civibus vexillum, quo concurrant, defuturum putatis? Adde *Vat.* 6. ℙ Scribitur et divisim *num quando*.

NUNQUID et Numquid, adv. ἆρα μή, num, an, utrum: et servit interrogationi. *Cic. Att.* 12, 8. Scire velim, nunquid necesse sit comitiis esse Romae; et *Leg.* 2, 2. Nunquid duas habetis patrias? et *Ter. Eun.* 3, 1, 31. quid illud, Gnatho, Numquid dixi tibi? et *Andr.* 5, 4, 40. Numquid meministi? et *Eun.* 5, 9, 13. Numquid, Gnatho, tu dubitas, quin ego perierim? *Quint.* 7, 1. *med.* Nunquid non? hoc cogitet, necesse est, nisi qui sit plane hebes? *h. e.* cur non? quidni? *Arnob.* addit *an*, 2, 88. An nunquid orandus es, ut beneficium a Deo digneris accipere? Adde 3, 108. ℙ Item dubitationi. *Pl.* in *suppos. Merc. scena*, quae incipit *Syra non redit*, 19. rure esse autumant: Atque, numquid redeat, incertum hodie. *Ulp. Dig.* 38, 15, 2. Si dubitare coeperit, nunquid testatus decesserit, vel nunquid vivat. ℙ *Numquid*, et divisim *num quid*, h. e. num aliquid, pertinet ad *Nunquis*. ℙ De scriptione V. in NUNQUAM.

NUNQUIS et Numquis, et divisim Num quis, quae, quod et quid, μή τις, utrum aliquis, an num aliquis: et interrogationi, ac dubitationi servit. *Cic. Agr.* 3, 4. *f.* Nunquis vestrum ad vim, ad facinus accommodatus est? *Id. Dejot.* 7. Num quae trepidatio? num qui tumultus? num quid, nisi moderate, nisi quiete? *Ter. Eun.* 2, 2, 52. Nunquem evocari hinc vis foras? *Pl. Bacch.* 4, 4, 17. nunqui nummi exciderunt, here, tibi, quod sic terram Obtuere? *Cic. Att.* 13, 8. Velim, des alicui negotium, qui quaerat, fundus num quis in Pompejano venalis sit. *Id. Cluent.* 38. Si interrogarentur, num quo crimine is esset accusatus, negarent. *Id. Off.* 1, 3. Quaestio est, num quod officium aliud alio majus sit. *Hor. Sat.* 1, 3, 34. denique teipsum Concute, numqua tibi vitiorum inseverit olim Natura. ℙ *Numquid vis?* formula, qua discedentes se abire significant, et officiose faciunt cum iis, a quibus discedunt. Habetur ap. *Plaut.* saepe, ut *Amph.* 1, 3, 44 et 46. et 3, 3, 15., *Aul.* 2, 2, 88., *Curc.* 4, 4, 30. 36 et 39. etc. Sic *Id. Cist.* 1, 1, 119. Nunquid me vis, mater, intro quin eam? *Id. Mil.* 2, 5, 92. Nunquid nunc aliud me vis? et *Pers.* 4, 6, 10 et 26. nunquid ceterum Voltis? *Ter. Eun.* 2, 3, 49. Dum haec dicit, abiit hora: rogo, nunquid velit: Recte, inquit: abeo. Ubi *Donatus:* Hoc est, significo, me abire: nam abiturі, ne id dure facerent, *nunquid vis?* dicebant, quibuscum constitissent. *Cic. Att.* 6, 3. *med.* Nec, cum postea in castra venisset, atque inde discederet, numquid vellem, rogavit: et fuit aperte mihi, nescio quare, non amicus. Adde *ib.* 5, 2. et *Liv.* 6, 34. ℙ Omisso verbo. *Pl. Poen.* 3, 6, 6. Nunquid me? ℙ Si additur *nam*, vim addit interrogationi. *Cic. Or.* 2, 6. Quid vos tandem? Crassus, numquidnam, inquit, novi? *Id. Rosc. Am.* 37. Qui sunt in istis bonis? Suo Roscii: nunquisnam praeterea? nemo. Al. leg. *numquisquam.* [*V. quae laudat *Matth.* ad h. l.] *Ter. Eun.* 2, 2, 41. Nunquidnam hic, quod nolis, vides? *Par.* te. ℙ De scriptione V. in NUNQUAM.

NUNQUO et Num quo, num in aliquem locum. *Pl. Capt.* 1, 2, 69. nunquo foras Vocatus ad coenam?

NUNTĬA et Nuncia, ae, f. V. in NUNTIUS, a, um.

NUNTĬĀTĬO et Nunciatio, onis, f. ἐξαγγελία, actus nuntiandi: et sumitur in re augurali, pro manifestatione eorum, quae augur viderit. *Cic. Phil.* 2, 32. Nos nuntiationem solum habemus: consules, et reliqui magistratus etiam spectionem; et *ib.* 5, 3. *extr.* Cum eo collega, quem ipse fecit sua nuntiatione vitiosum. V. SPECTIO. ℙ *Novi operis nuntiatio* ap. *Ulp. Dig.* 39. *tit.* 1. qui sic inscribitur *l.* 1. 3. 5. 8. etc. est denuntiatio de novo opere, quod quis facere molitur vel in nostro solo, vel cum damno rerum nostrarum, aut publicarum, inhibendi causa. ℙ Item delatio bonorum vacantium, caducorum, vel ex aliis causis in fiscum cadentium. *Callistr. Dig.* 49, 14, 1.

NUNTĬĀTOR et Nunciator, oris, m. ἄγγελος, qui nuntiat, delator. *Ulp. Dig.* 39, 1, 20. *f.* Si aliquando stetit per nuntiatorem, quominus satisdetur, *h. e.* qui novi operis nuntiationem fecit. *Paul. ib.* 48, 16, 6. Nuntiatores, qui per notoria indicia produnt. *Arnob.* 1. *f.* Apparuit Christus rei maximae nuntiator. Adde *Tert. Car. Christ.* 7.

NUNTĬĀTRIX, icis, f. nuntia. *Cass. Var.* 2, 14. Ciconia redeuntis anni nuntiatrix.

NUNTĬĀTUS et Nunciatus, a, um, part. a *nuntio:* delatus. *Caes. B. G.* 2, 29. Hac pugna nuntiata; et *ib.* 32. Re nuntiata ad suos. *Tac. A.* 1, 52. Nuntiata ea Tiberium laetitia affecere. *Suet. Claud.* 37. Irrumpere Appius nuntiatus, arcessi statim, ac mori jussus est. *Plin.* 12, 19, 42. Alexandri classibus Arabia odore primum nuntiata in altum.

NUNTĬO et Nuncio, as, avi, atum, a. 1. ἀγγέλλω, renuntio, per nuntium significo, nuntium fero, apporto, moneo. *Caes. B. G.* 5, 10. Equites ad Caesarem venerunt, qui nuntiarent, prope omnes naves afflictas esse; et *ib.* 4, 11. *extr.* Ad praefectos mittit, qui nuntiarent, ne hostes proelio lacesserent. *Nep. Them.* 4. Misit ad regem, ut ei nuntiaret suis verbis, adversarios in fuga esse. *Ter. Heaut.* 4, 1, 5. Abi intro, atque illa si jam laverit, mihi nuntia. *Id. Phorm.* 5, 7, 13. Id ad vos venio nuntiatum, Paratum esse me. *Cic. Att.* 1, 15. Non dubito, quin celerius tibi hoc rumor, quam illius nostrum litterae nuntiarint. *Ter. Hec.* 4, 4, 20. Bene nuntias; et *Heaut.* 1, 2, 10. voluptatem magnam nuntias. *Pl. Stich.* 2, 2, 67. Nuntiare nuntium exoptabilem. *Cic. Acad.* 4, 25. Quid est quod percipi possit, si ne sensus quidem vera nuntiant? *Tac. A.* 16, 11. Ergo nuntiat patri, abjicere spem, et uti necessitate. *Cic. Pis.* 19. Hujus unius litteris nuntiantibus non crederet? *Liv.* 29, 22. ℙ Tanquam victoriam nuntiaturi Romam essent. ℙ Passive, et impersonaliter. *Caes. B. G.* 3, 36. Hoc adeo celeriter fecit, ut simul adesse, et venire nuntiaretur; et *ib.* 1, 14. Jamjam adesse ejus equites nuntiabantur. *Pl. Most.* 1, 3, 76. Utinam meus nunc mortuus pater ad me nuntietur. *Plin. ep.* 3, 7. Modo nuntiatus est Silius Italicus inedia vitam finisse. *Cic. Acad.* 1, 1. Nuntiatum est nobis a M. Varrone, venisse eum Roma; et *Fam.* 11, 12. Ita Romam erat nuntiatum, fugisse Antonium. *Id. Verr.* 2, 5, 16. Cum paulo esset de hoc incommodo nuntiatum. *Tac. A.* 2, 64. Simul nuntiato, regem Artaxiam Armeniis a Germanico datum, decrevere patres, ut, etc. *h. e.* cum nuntiatum esset. ℙ Nuntiare salutem. *Pl. Curc.* 4, 2, 38. Salutem multam dicito patrono. *Curc.* nuntiabo. *Cic. Att.* 4, 10. Misit ad me statim, qui salutem nuntiaret. ℙ *Nuntiare horas*, quota hora sit, docere. *Mart.* 8, 67. Horas quinque puer nondum tibi nuntiat. *Id.* 10, 48. Nuntiat octavam Phariae sua turba juvencae. *Tac. A.* 15, 30. Initia vigiliarum per centurionem nuntiari. ℙ Est etiam denuntiare, indicere, jubere. *Id. ib.* 2, 65. Deligit centurionem, qui nuntiaret regibus, ne armis disceptarent; et *ib.* 79., item *ib.* 11, 37. Jubet nuntiari miserae, dicendam ad causam postero die adesset. ℙ Item deferre, manifestare. *Paul. Dig.* 49, 14, 44. Delator non est, qui protegendae causae suae gratia, aliquid ad fiscum nuntiat. Ita *Torrent.*, at *Haloand.* habet *denuntiat*; et *Papin. ib.* 39. Causam pecuniae fisco nuntiare. *Paul. ib.* 29, 5, 22. Cum heres decessisset, exstitit qui bona nuntiaret. ℙ *Nuntiare novum opus*, est denuntiare, ne quid novi operis fiat. V. NUNTIATIO. *Ulp. Dig.* 4, 7, 3. Opus novum si tibi nuntiaverim, tuque eum locum alienaveris, et emptor opus fecerit. *Pomp. ib.* 11, 8, 3. Si propius aedes tuas quis aedificet sepulcrum, opus novum nuntiare poteris. Rursus *Ulp. ib.* 43, 20, 3. *f.* Si quis rivum reficienti opus novum nuntiat. ℙ De ratione scribendi V. in NUNTIUS, ii.

NUNTĬUM et Nuncium, ii, n. V. in NUNTIUS, a, um.

NUNTĬUS, a, um. V. in v. praec.

[*NUNTIUS et Nuncius, a, um, adj., (esse dicunt pro *novumcius*, a *novus* et *cio* s. *cieo*), i. q. nuntians, notitiam referens. *Ov. Her.* 16, 68. Nuntius ales, i. e. Mercurius.] *Tibull.* 2, 1, 25. viden', ut felicibus extis Significet placidos nuntia fibra Deos? *Ov. Her.* 6, 9. Cur mihi fama prior, quam nuntia litera venit? *Mart.* 8, 32. Fratre reversuro, nuntia venit avis. ℙ [*Plerumque vero substantive usurpatur: a) Nuntius, i, m. i. e. qui nuntiat, qui certiorem facit alium de aliqua re, ἄγγελος.] *Pl. Stich.* 2, 1, 1. Mercurius, Jovis qui nuntius perhibetur, nunquam aeque patri Suo nuntium lepidum attulit, quam ego nunc meae herae nuntiabo. *Cic. Quint.* 25. *extr.* O hominem fortunatum, qui ejusmodi nuntios, seu potius Pegasos habet! *Id. Fam.* 12, 10. Nos de Dolabella quotidie quae volumus, audimus, sed adhuc sine capite, sine auctore, rumore nuntio. *Virg. A.* 2, 547. referes ergo haec, et nuntius ibis Pelidae genitori. *Cic. Phil.* 14, 7. *f.* Litteris, nuntiis, cohortationibus omnes ad patriae praesidium excitare. *Caes. B. G.* 1, 26. Litteras et nuntios mittere ad aliquem; et *ib.* 4, 19. dimittere in omnes partes. *Cic. Att.* 11, 24. Facere aliquem certiorem per nuntium, quid actum sit. *Paul. Dig.* 18, 1, 1. *extr.* Emptio et inter absentes contrahi potest, et per nuntium, et per litteras, i. e. per internuntium. ℙ *Nuntius* de femina, ut *dux*, *auctor*. *Val. Fl.* 2, 141. Huic Dea cum lacrimis, et nota veste Neaerae, Icta genas: utinam non hic tibi nuntius essem, O soror. ℙ [*Hinc de ipsa re nunciata dicitur, ἄγγελμα, ἀγγελία, quae significatio cum priore ita cohaeret, ut saepius vix ad species revocare exempla queas.] *Cic. Balb.* 28. Nolite, hunc illi acerbum nuncium velle perferri, ut, etc. *Id. Att.* 3, 17. De Q. Fratre nuntii nobis tristes, nec varii venerunt. *Virg. A.* 11, 896. Interea Turnum in silvis saevissimus implet Nuntius, et juveni ingentem fert Acca tumultum. *Cic. Rosc. Am.* 7. Exoptatum nuntium alicui afferre. *Id. Fam.* 2, 19. optatissimum accipere. *Ter. Heaut.* 3, 1, 18. apportare alicui. *Pl. Stich.* 2, 2, 67. exoptabilem nuntiare. *Cic. Lig.* 3. perferre. *Liv.* 4, 41. ferre ad aliquem. *Id.* 3, 6. Pro tristi nuntio tristiorem domum referentes. *Appul. Met.* 7. *in.* Talem collegio suo nuntium fecit. ℙ Item mandatum, jussum. *Nep. Chabr.* 3. Athenienses certam diem Chabriae praestituerunt, quam ante, etc. Hoc ille nuntio, etc. *Cic. Fam.* 12, 24. Quos senatus ad denuntiandum bellum miserat, nisi legatorum nuntio paruisset. ℙ *Nuntium uxori remittere* ap. *Cic. Or.* 1, 40. et 56. et *Att.* 1, 13. est uxorem dimittere, et cum ea divortium facere. Porro *remittere* pro simplici *mittere* hic ponitur: et ipsum *mittere* usurpatur ab *Ulp. Dig.* 24, 2, 4. et *ib.* 3, 22. *med.* Dicitur etiam de uxore a viro per divortium discedente, ut est ap. *Cic. Top.* 4. Praeterea *nuntium* intelligimus ipsum divortii libellum, in quo perscribebatur, *res tuas tibi habeto*, ut in DIVORTIUM adnotavimus. Unde *Papin. Dig.* 24, 2, 7. Si poenituit eum, qui libellum divortii tradendum dedit. ℙ Etiam in sponsalibus locum habet, cum dissolvuntur, perscripta formula, *conditione tua non utor*, quam *Cajus Dig.* 24, 2, 2. recitat. *Ulp. ib.* 23, 2, 45. Si invito patrono nuntium sponsa liberta remiserit. ℙ Denique etiam parentes, ac tutores dicuntur nuntium remittere, cum nuptialem contractum dirimunt. *Pl. Truc.* 4, 3, 74. Ego adeo jam illi remittam nuntium affini meo: Dicam, ut aliam conditionem filio inveniat suo. *Ulp. Dig.* 23, 1, 6. Si puellae tutores ad infringenda sponsalia nuntium miserint. *Id. ib.* 24, 1, 32. *med.* Si socer nurui nuntium miserit. [* — b) Nuntia, ae, f. quae denuntiat, ἀγγελιῶτις.] *Vet. Poeta* ap. *Cic. Leg.* 1, 1. Nuntia fulva Jovis, miranda visa figura, i. e. aquila. *Virg. A.* 4, 188. de Fama: Tam ficti pravique tenax, quam nuntia veri. *Cic. Or.* 2, 9. Historia nuntia vetustatis. *Ov. A. Am.* 1, 437. Cera vadum tentet, rasis infusa tabellis, Cera tuae primum nuntia mentis eat. [*Liv. 1, 34. ejus dei nuntiam (aquilam) venisse; et 5, 50. quae (vox) nuntia cladis ante bellum Gallicum audita neglectaque esset. ℙ Ap. *Lucretium nuntia* legitur etiam pro *indicio*. — c) *Nuntium*, i, n. i. q. nuntiat, notitiam alicujus rei affert.] *Pl. Merc.* 5, 2, 66. opta ergo ob istuc nuntium quidvis tibi. Al. leg. *istunc.* *Lucr.* 6, 75. simulacra feruntur In mentes hominum divinae nuntia formae. Adde 4, 705 et 1030. *Tibull.* 3, 4, 5. venturae nuntia sortis, Vera monent Tuscis exta probata viris. *Ov. Her.* 16, 10. Habes animi nuntia verba mei. *Sedul.* 2, 474. saevumque tyrannum Grandia sollicitis perturbant nuntia dictis. ℙ [*Notitia, *indicium.*] *Varro L. L.* 5, 9. ubi noctu in templum censura auspicatur, atque de coelo nuntium erit. Al. leg. *nuntiatum.* *Catull.* 63, 75. Geminos Deorum ad aures nuntia referens. *Serv.* ad *A.* 11, 896. Nuntius est, qui nuntiat, nuntium, quod nuntiatur. [*At multi sunt (in his *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 16, 10. ubi v. quos laud.), qui adjective in his sumendam vocem *nuntium* docent.] ℙ Ad scriptionem quod attinet, *Manut.* et *Dausq.* per *c* scribi volunt, ita praeferentibus lapidibus aliquot: sed non desunt qui per *t*, et *Virgilius Carpensis* et antiquissimum horum *Cenotaph. Pisanum C. Caesaris*, quod orthographiam aureae aetatis demonstrat. Quare *t* retinent *Norisius*, et *Cellar.* [*V. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 250.]

NŬPER, adv. νεωστί, πρώην, ἄρτι, non longo ante tempore, paucis ante diebus: quasi *noviper*, inquit *Festus:* vel quasi *novo opere*, ut *topper*, toto opere, ut *Scal.* placet. *Cic. Verr.* 2, 4, 3. Nuper: et quid dico, nuper? immo vero modo, ac plane paulo ante vidimus. *Id. Att.* 14, 7. De quo sum nuper tecum locutus. *Id. Or.* 1, 19. Is, qui nuper Romae fuit, Menedemus hospes meus. *Id. Ligar.* 12. Fac quod fecisti nuper in curia, nunc idem in foro. *Id. Div. Verr.* 20. Nuper, cum in Gabinium Piso delationem nominis postularet. *Id. Inv.* 1, 17. *med.* Ab adversarii dicto exordiri, et ab eo potissimum, quod ille nuperrime dixerit. *Hor. Od.* 1, 14, 17. Nuper sollicitum quae mihi taedium, Nunc desiderium, curaque non levis. *Gell.* 2, 23. Nuper adeo usus hujus rei nobis venit. *Pl. Truc.* 2, 4, 43. Nunc huc remisit nuper ad me epistolam. *Appul. Met.* 9. Istud, quod nunc nuper commentus est. *Sym. ep.* 1, 6. (*al.* 3.) Nunc nuper ad vos praedium lege venit: *nunc nuper* idem

fere est quod *nuper*. ¶ De longiori ante tempore. *Cic. Div.* 1, 39. *f.* Neque ante philosophiam patefactam, quae nuper inventa est. *Id. N. D.* 2, 50. Ea, quae nuper, id est paucis ante saeculis reperta sunt. [*V. *Ernest.* in *cl. Cic.* in v. *Eundemque* et *Lips.* ad *Tac. Germ.* 2.] ¶ Antea, et usque ad hoc tempus. *Hor. Od.* 1, 26, 1. Vixi puellis nuper idoneus, Et militavi non sine gloria: Nunc, etc. ¶ [*Confund. *nuper indulgens* et *perindulgens.* V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 400.]

NŬPĔRUS, a, um, adj. νέος, qui nuper fuit, recens. *Pl. Capt.* 3, 5, 60. Recens captum hominem nuperum et novitium Te perdocere. *Ter. Heaut.* 1, 1, 1. Quamquam haec inter nos nupera notitia admodum est. Al. leg. *nuper*; et *Flor.* 4, 2. *med.* Elephanti bellorum rudes, et nuperi a silva. Al. leg. *nuper.* ¶ De superlativo haec *Prisc.* 3, 606. Nuperrimus etiam proferebant antiquissimi: unde adverbium posuit Cicero, nuperrime, qui superlativus magis ab adverbio in *er* desinente videtur nasci.

*NUPSĬA, ae, f. opp. Aethiopiae, vel in Aegypti Aethiopiaeque confinio. *Plin.* 6, 29. ¶ *Nupsis* audit *Plin.* 6, 100. *B. A.*

*NUPSIS. V. v. praec. *B. A.*

NUPTĂ, ae, f. νύμφη, quae nupsit. *Ter. Ad.* 4, 7, 33. et nova nupta eadem haec discet. *Ov. Fast.* 2, 794. Et venit in thalamos, nupta pudica, tuos. *Id. A. Am.* 3, 613. Nupta virum timeat: rata sit custodia nuptae. *Id. R. Am.* 773. Quid, Menelae doles? ibas sine conjuge Creten, Et poteras nupta lentus abesse tua.

NUPTĀLĪCĬUS. V. NUPTIARIUS.

[NUPTĬĀBĬLIS, e, adj. quae nuptiis idonea est. *Not. Tir.* p. 131. Nupta, nubilis, nuptiabilis. *F.*]

NUPTĬAE, arum, f. plur. γάμος, festus matrimonii dies, ritus et hilaritas in uxore ducenda: a *nubo*. *Cic. Q. Fr.* 2, 3. *f.* Eo die apud Pomponium in ejus nuptiis eram coenaturus. *Pl. Aul.* 4, 10, 54. renuntiare Repudium, rebus paratis, atque exornatis nuptiis; et 2, 1, 35. Nuptias adornare; et 2, 2, 83. et 2, 4, 9. facere. *Ter. Ph.* 4, 4, 20. apparare. *Pl. Aul.* 3, 2, 15. Coquere coenam ad nuptias. *Cic. Cluent.* 12. *extr.* Quae nuptiae non diuturnae fuerunt, erant enim non matrimonii dignitate, sed sceleris societate conjunctae. *Id. Att.* 13, 29. Cornificia vetula sane, et multarum nuptiarum. *Hor. Od.* 3, 11, 11. Nuptiarum expers. *Nep. Att.* 5. Conciliare nuptias. *Val. Max.* 9, 1. *n.* 9. Nuptiis inter se jungi. *Ter. Andr.* 3, 4, 23. In nuptias aliquem conjicere; et *ib.* 16. Nuptias alicui efficere, *h. e.* conciliare. *Id. Ph.* 2, 1, 28. conficere. ¶ De concubitu. *Auct. ad Her.* 4, 34. Cujus mater quotidianis nuptiis delectabatur. Adde *Just.* 31, 6. et *Petr. Sat.* 26.

[NUPTĬĀLĬCUS, i, m. qui res nuptiales curat. Est nomen unius ex septem testibus in testamento M. Grunnii Corocottae Porcelli, de quo V. in BUBULARIUS. *F.*]

NUPTĬĀLIS, e, adj. γαμικὸς, ad nuptias pertinens. *Cic. Cluent.* 9. Nuptialia dona; et *ib.* 6. et *Hor. Od.* 3, 11, 33. Nuptiales faces. *Auct. ad Her.* 4, 33. tibiae, *h. e.* quibus in nuptiis canitur. *Pl. Cas.* 5, 1, 2. ludi. *Id. Curc.* 5, 2, 61. et *Suet. Cal.* 25. Nuptialis coena. *Sen. Med.* 986. dies. *Catull.* 61, 12. Nuptialia carmina. *Quint.* 1, 7. *med.* sacra. *Plin.* 21, 8, 22. flamea.

NUPTĬĀLĬTER, adv. νυμφικῶς, more nuptiarum. *Capell.* 6, 227. Venus nuptialiter laeta.

NUPTĬĀRĬUS, a, um, adj. nuptialis. *Paul. Dig.* 50, 16, 194. Donum natalitium, nuptiarium. *Torrent.* ed. hab. *nuptalicium*, al. *nuptialicium.*

NUPTĬĀTOR, oris, m. nuptiarum amator. *Hieron. adv. Jov.* 1. *n.* 38. Dicam et ego nuptiatoribus meis, qui post castitatem, et diuturnam continentiam subant ad coitum, etc. *Gloss. Philox.* Nuptiatores, γαμοστόλοι.

NUPTO, as, frequentat. a *nubo*. *Tert. Sodom.* 45. Quo nullae nuptant animae.

NUPTŬLĂ, ae, f. parva nupta. *Varr.* ap. *Non.* 4, 330. Pueri obscenis verbis novae nuptulae aures returant. Al. leg. *nuptae*, et ipse *Non.* ita refert 2, 749.

NUPTŬRĬO, is, n. 4. nubere cupio, γαμησείω. *Mart.* 3, 93. Gaudes ducentas nupturire post mortes. *Appul. Apol.* Sponte eam diceres jam olim nupturisse.

NUPTUS, a, um, part. a *nubo:* matrimonio junctus: et dicitur de feminis. *Cic. Sext.* 3. Ex qua hic est puer, et nupta jam filia. *Id. Verr.* 2, 4, 61. Viri quibuscum illae nuptae erant; et *ib.* 7, 13. *extr.* Mulier nupta uni, proposita omnibus. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 5. *med.* Filiam tuam adolescentibus primariis nuptam fuisse. ¶ De arboribus. *Plin.* 18, 28, 68. Populus alba vitibus nupta, *h. e.* juncta. ¶ Substantive V. NUPTA. ¶ *Novus nuptus* ap. *Pl. Cas.* 5, 1, 6. est vir sub specie feminae ductus in ludicris nuptiis. Affertur hic locus etiam a *Prisc.* 8, 789. ¶ *Verba nupta*, inquit *Festus*, dicebantur ab antiquis, quae virginem dicere non licebat, ut Plautus in Dyscolo: Virgo sum, nondum didici nupta verba dicere.

NUPTUS, us, m. nuptiae, matrimonium. *Stat. Silv.* 5, 1, 45. Illa quidem nuptumque prior, taedasque marito Passa alio. *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 59. Eo die Numantini forte solemni nuptu filias locabant. ¶ *Nuptum dare, mittere, collocare*, est in matrimonium dare. *Ter. Hec.* 4, 1, 15., *Sall. fragm.* 2. *Hist.* ap. *Arus. Mess.* et *Caes. B. G.* 1, 18. Sed hac forma supinum dicitur a grammaticis. V. NUBO. [*Hinc falsum est, quod docere quidam perstiterunt, posse etiam aeque bene dici *nuptui dare*, etc. coll. *Colum.* 4, 3. *f.* *Val. Max.* 4, 4. *n.* 10. et 7, 1. *n.* 1. V. *Drak.* ad *Liv.* 1, 49.]

[NŬRĬCŬLĂ, ae, f. dimin. nurus, parva nurus. *Inscr.* ap. *De-Vita Inscr. Benev.* 53, 136. Satriae Vert. . . . Betitius Callistus, Isena noriculae B. M. F. Hic perperam littera *v* in *o* permutatur. *F.*]

NURSĪNUS, a, um, adj. ad Nursiam pertinens, quod est Sabinorum oppidum, cujus ager raporum, et naporum optimorum ferax. Frigida Nursia dicitur a *Virg. A.* 7, 715. Nursina rapa laudant *Plin.* 18, 13, 34. et *Colum.* 10, 421., item napa *Id. Plin.* 19, 5, 25. post Amiterna. Hinc *Mart.* 13, 20., cujus lemma *Napi.* Hos Amiternus ager felicibus educat hortis. Nursinas poteris parcius esse pilas. ¶ *Nursini, orum,* populi. *Plin.* 3, 12, 17.

NURTĬĂ. V. NORTIA.

NŬRUS, us, f. νυὸς, ἐννυὸς, uxor filii: cui respondet socer, et socrus. *Ter. Hec.* 2, 1, 4. uno animo omnes socrus oderunt nurus. *Cic. Phil.* 2, 24. Rejecta mater amicam impuri filii, tamquam nurum, sequebatur. *Ov. Ib.* 351. Qua poterat Tydeus erubuisse nuru. *Id. Fast.* 6, 729. Jam tua, Laomedon, oritur nurus, *h. e.* Aurora uxor Tithoni Laomedontis filii, ut est ap. *Hyg. fab.* 270. *Id. Met.* 12, 216. Cinctaque adest virgo matrum, nuruumque caterva. ¶ Improprie sic dicitur etiam sponsa filii, nondum uxor, ut docet *Ulp. Dig.* 23, 2, 12. et *ib.* 38, 10, 6. ¶ Latiore significatione non tantum uxor filii, sed et nepotis, et pronepotis hac appellatione continetur: licet alii has *pronurus* appellent. *Paul. Dig.* 23, 2, 14. *f.* et *ib.* 50, 16, 50. et *Ulp. ib.* 2, 8, 2., 3, 1, 3. *ex Pomponio*, et *ib.* 37, 3, 8. *f.* ¶ Poetis universim quascumque nuptas significat, et quascumque feminas, ut et *Serv.* ad *A.* 2, 501. docet. *Ov. Met.* 2, 365. De ramis electra novis, quae lucidus amnis Excipit, et nuribus mittit gestanda Latinis. *Id. A. Am.* 3, 248. Inque nurus Parthas dedecus illud eat. *Mart.* 4, 75. O felix animo, felix Nigrina marito, Atque inter Latias gloria prima nurus. *Lucan.* 1, 164. cultus gestare decoros Vix nuribus rapuere mares. [*V. *Cort.* ad h. l.] *Stat. Th.* 5, 200. vigilant nuptaeque, nurusque In scelus, *h. e.* virgines aliquando nurus futurae.

NUS, νοῦς, h. e. mens, unus ex aeonibus Valentiniani. *Tert. adv. Valent.* 7. et 9. ¶ Item sapientia. *Capell.* 2, 33. Per vos vigil decensque Nus mentis ima complet. ¶ *Item rivus Ciliciae, ap. opp. Cescum. *Plin.* 31, 2. In Cilicia ap. opp. Cescum rivus fluit Nus, ex quo bibentium subtiliores sensus fieri M. Varro tradit. Sic ed. *Hard.* ubi, mira discrepantia, totum locum sic legit ed. *Basil.* (*Froben.*) 1530. *In Sicilia apud oppidum Jusgum rivus fluit unus, e. q. b. s. s. f. Varro tradit.* Quam lectionem ne novisse quidem videtur *Hard.* Pro *Cescum* alii etiam *Crescum* legunt. *Cascum* habet *Gesnerus* in *Nus*, nescio unde. ¶ Rivum hunc Pactolis omnibus et Tagis praeferendum censet idem *Gesnerus ib.*, joco frigido. *B. A.*

NUSCĬCĬO, onis, f. V. in v. sq.

NUSCĬCĬOSUM Atejus Philologus ait appellari solitum, qui propter oculorum vitium parum videret. At P. Opilius Aurelius, nusciciones esse caecitudines nocturnas: Aelius Stilo, qui plus videret vesperi, quam meridie, nec cognosceret, nisi quod usque ad oculos admovisset. *Festus.* V. LUSCIOSUS et NYCTALOPS.

NUSPĬAM, adv. nullo in loco: a *ne*, et *uspiam*. *Gell.* 5, 4. Librarius in quodvis pignus vocabat, ni in una nuspiam littera delictum esset. Alii leg. *si in una uspiam*, aut *usquam.*

NUSQUAM, adv. οὐδαμοῦ, nullo in loco: a *ne*, et *usquam*. *Cic. Leg.* 1, 15. Sive est illa scripta uspiam, sive nusquam. *Id. Sen.* 22. Nolite arbitrari, me, cum a vobis discessero, nusquam, aut nullum fore. *Id. Acad.* 4, 32. Illud sit disputatum, non inesse in his propriam, quae nusquam alibi esset, veri et certi notam. *Ter. Ad.* 4, 2, 1. fratrem nusquam invenio gentium. ¶ *Nusquam non* est ubique. *Plin.* 24, 1, 5. Parente rerum omnium nusquam non remedia disponente homini. ¶ Cum verbis motus. *Ter. Eun.* 2, 2, 50. profecturus alio fueras. *P.* Nusquam. *Id. Ad.* 2, 2, 38. nusquam abeo. *Asin. Poll.* ad *Cic. Fam.* 10, 32. *f.* Finibus meae provinciae nusquam excessi. *Auct. ad Her.* 2, 2. Nusquam ventum, aut abitum sine causa putetur. ¶ *Nusquam esse*, nullum esse, non esse. *Paul. Dig.* 47, 2, 38. Liberarum personarum nomine licet furti actio sit, condictio tamen nusquam est. *Hor. Sat.* 2, 5, 101. ergo nunc Dama sodalis Nusquam est, *h. e.* mortuus est. ¶ Pro nulla in re. *Cic. Q. Fr.* 3, 1, 2. Praestabo, sumptum nusquam melius posse poni. *Pl. Men.* 5, 2, 30. Nusquam equidem quidquam deliqui. ¶ Pro nullam ad rem. *Cic. Fin.* 1, 9. Ut ad id omnia referri oporteat, ipsum autem nusquam. *Liv.* 7, 18. Plebem nusquam alio natam, quam ad serviendum.

NŪTĀBĬLIS, e, adj. nutans, vacillans. *Appul. de Deo Socrat.* Regni nutabilis suggestus.

NŪTĀBUNDUS, a, um, adj. nutans. *Solin.* 27. *med.* Capite utrinque secus nutabundo serpit. Al. rectius leg. *nitibundo*. *Appul. Met.* 9. Miles nutabundus, et tot plagarum dolore saucius. *Salvian. Gub. D.* 6, 13. Infirmi ad ambulandum, robusti ad bibendum, ad gressum nutabundi, ad saltandum expediti. Adde *Lactant.* 6, 3.

NŪTĀMEN, inis, n. nutatio. *Sil.* 2, 399. Albentes niveae tremulo nutamine pennae.

NŪTANS, antis, part. a *nuto:* νεύων, vacillans, huc illuc vergens, titubans. *Sen. Oed.* 403. Effusam redimite comam nutante corymbo. *Mart.* 5, 12. Quod nutantia fronte pertinaci Gestat pondera Masclion superbus. *Ov. Met.* 11, 619. de Somno: Vix oculos tollens, iterumque iterumque relabens Summaque percutiens nutanti pectora mento. *Lucan.* 8, 48. nutantia vela carinae; et 1, 495. quatiente ruina Nutantes pendere domos; et 4, 393. Felix qui potuit, mundi nutante ruina, Quo jaceat, jam scire, loco. *Tac. H.* 4, 30. Suspensum et nutans machinamentum. *Catull.* 66, 53. impellens nutantibus aera pennis. ¶ Translate. *Tac. H.* 3, 40. Nutantem hostem praevenire; et *ib.* 18. Nutantem aciem victor equitatus incursat; et *ib.* 1, 2. Turbatum Illyricum, Galliae nutantes, *h. e.* dubiae fidei. *Val. Fl.* 7, 153. nutantem Colchida curis. *Juven.* 15, 156. protegere armis Lapsum, aut ingenti nutantem vulnere civem. *Suet. Vesp.* 8. Nutantem rempublicam stabilire, [*i. e. ruinam minantem. V. *Schwarz.* ad *Plin. Pan.* 5, 6. Adde *Suet. Caes.* 4. nutantes ac dubiae civitates, i. e. quae incertae fidei essent, ad defectionem declinarent.]

NŪTĀTĬO, onis, f. actus nutandi, νεῦσις. *Plin.* 11, 37, 49. A cerebro proficiscitur somnus: hinc capitis nutatio. ¶ Translate. *Plin. alter Pan.* 5. Cogi porro non poteras, nisi periculo patriae, et nutatione reipublicae.

[*NŬTĬQUAM. V. NEUTIQUAM.]

NŪTO, as, avi, atum, n. 1. νευστάζω, capitis inclinatione aliquid significo: frequent. a *nuo* inusitato: quod a νεύω. *Pl. Asin.* 4, 1, 39. Neque illa ulli homini nutet, nictet, annuat. *Id. Mil.* 2, 2, 52. Eccere autem capite nutat: non placet, quod reperit. *Hor. Sat.* 1, 9, 64. Nutans, distorquens oculos. *Suet. Cal.* 38. Crebro capitis motu nutans. *Pl. Men.* 4, 2, 49. nutat, ne loquar. ¶ Est etiam huc illuc inclinari, agitari, vacillare, casum minari. *Virg. A.* 2, 629. de orno: Et tremefacta comam concusso vertice nutat. *Lucan.* 6, 136. Tum quassae nutant turres, lapsumque minantur. *Liv.* 4, 37. *f.* Nutant circumspectantibus galeae, et incerti trepidant. *Lucan.* 7, 244. Casuram fatis sensit nutare ruinam. ¶ Translate est titubare, incertum esse, dubitare. *Cic. N. D.* 1, 43. Etiam Democritus nutare videtur in natura Deorum. *Stat. Th.* 8, 614. Nutat utroque timor quemnam hoc certamine victum, Quem vicisse ve[lint]. *Ov. Met.* 10, 375. Sic animus vario labefactus vulnere nutat. *Tac. H.* 2, 98. Ac primo Festus legatus studia provincialium cum fide juvit mox nutabat, palam Vitellium, occultis nunci[is] Vespasianum fovens, et haec, illave defensurus prout invaluissent; et *ib.* 4, 52. Tanto discrimin[e] urbs nutabat, ut decem, haud amplius, dierun[i] frumentum in horreis fuerit, cum a Vespasian[o] commeatus subvenere. ¶ Pro inclinari, propendere. *Ov. A. Am.* 2, 263. dum rami pondere nutant. *Plin.* 17, 22, 35. *n.* 15. de vite per se stante: Huic vineae trium pedum altitudo excelsio[r] nutat, *h. e.* si ultra tres pedes protendatur, no[n] stat recta amplius, sed flectitur, et curvatur. ¶ Translate. *Stat. Th.* 4, 196. nam regum animos et pondera belli Hac nutare videt, pariter ni pro[vidus] heros Militet. *Flor.* 3, 10. Nutante in fugam exercitu. V. alia in NUTANS. ¶ Part. *Nutans.* V. s. l.

NUTRĪBĬLIS, e, adj. qui nutrire potest, ut Ci[bi] nutribiles, ap. *Coel. Aurel. Tard.* 4, 3. *f.* et Nu[...]tribiliores succi, *ib.* 5, 10. *f.*

[NUTRĪBĬLĬTER, adv. ita, ut nutritioni loc[us] sit. *Theod. Prisc.* 4, 2. *med.* Septimo mense f[e]tus, si fuerit perfectus, rumpens membranas nu[...]tribiliter excluditur. Etenim ex *Plin.* 7, 5, [...] Ante septimum mensem homo haud unquam vital[is] est. *Censorin. de die nat.* 8. *med.* septemmestre[m] appellat. *F.*]

NUTRĪCĀTĬO, onis, f. actus nutricandi. *Ge[ll.]* 12, 1. Ne ad dolores, quos in enitendo tulisse[t] manus quoque nutricationis grave ac difficile acc[e]deret. *Appul. Dogm. Plat.* 2. *f.* Puerorum nutr[i]cationes.

NUTRĪCĀTUS, us, m. nutricatio. *Varr. R. [R.]* 1, 47. Non modo non evellanda in nutricatu, s[ed] etiam non calcanda. *Pl. Mil.* 3, 1, 55. plane ed[u]ctus in nutricatu Venereo.

[NUTRĪCĬO, onis, m. idem ac nutricius, cuj[us] vocis vide §. 2. *Inscr.* non opt. notae ap. *Mu[...]*

1891, 8. Juliae Gaudentiae filiae dulcissimae nutriciones contra votum suo fecerunt. *F.*]

NUTRĪCIUS et Nutritius, a, um, adj. ad nutriendum, seu nutricandum, vel ad officium nutricis pertinens. *Varr. R. R.* 2, 1. *med.* Quis Faustulum nescit pastorem fuisse nutricium, qui Romulum et Remum educavit? *Colum.* 3, 13. *med.* Humus radices tenero velut nutricio sinu recipit. *Arnob.* 2, 58. Nutriciae curae. ¶ *Nutricius, ii,* qui nutricatur, educator. *Caes. B. C.* 3, 107. *extr.* Erat in procuratione regni, propter aetatem pueri, nutritius ejus eunuchus, nomine Pothinus. ¶ De eo, qui plantas nutrit. *Plin.* 18, 34, 67. *n.* 2. Favonius afflatu nutritium exercebit. ¶ *Nutritia, ae,* quae nutrit, educatrix. *Hieron. ep.* 108. *n.* 30. Omnis inopum multitudo matrem et nutriciam se perdidisse clamabat. ¶ *Nutricium, ii,* nutricatus, nutricatio. *Sen. Consol. ad Helv.* 17. Illius pio maternoque nutricio per longum tempus aeger convalui. *Manil.* 3, 133. Omniaque infantum mixta nutritia turba. *Arnob.* 5, 163. Nutricia ducere ab aliquo. [*V. *Gronov. Observv.* 1, 11, 101 — 102. p. 56. *ed. Fr.*] ¶ *Nutricia, orum,* merces nutricis, τὰ θρεπτήρια. *Ulp. Dig.* 50, 13, 1. *f.* Nutricia eousque producemus, quoad infantes uberibus aluntur.

NUTRĪCO, as, avi, atum, a. 1. et

NUTRĪCOR, aris, atus sum, dep. 1. τρέφω, τιθηνέω, nutrio, educo. *Pl. Merc.* 3, 1, 11. Nec pecua ruri pascere, nec pueros nutricare. *Varr. R. R.* 2, 4. *med.* Scrofae nutricare octonos porcos parvulos primo possunt; et *ib.* 2. *med.* Et sic nutricantur agni, quoad facti sunt quadrimestres; et *ib.* 1, 23. Et apricis locis, ut ibi seras violam, et hortos facias: quod ea sole nutricantur. *Cic. N. D.* 2, 34. Omnium rerum parens, ut ita dicam, atque educator est mundus: omniaque, sicut membra, et partes suas, nutricatur et continet. *Appul. Apol.* Eum paupertas nutricata est. *Varr. R. R.* 2, 8. Cum peperit equa mulum, aut mulam, nutricantes educamus.

NUTRĪCŬLĂ, ae, f. τιτθή, dimin. nutricis, parva nutrix. *Hor. Ep.* 1, 4, 8. Quid voveat dulci nutricula majus alumno? *Suet. Aug.* 94. Repositus in cunas a nutricula. ¶ Translate. *Juven.* 7, 148. Gallia, vel potius nutricula causidicorum Africa. *Dom. Marsus* ap. *Suet. Gramm.* 16. Epirota tenellorum nutricula vatum. *Cic. Phil.* 11, 5. Ut haberent aliquorum nutriculas praediorum. *Id. Vat.* 2. Gellius nutricula seditiosorum. *Quint. decl.* 13, 4. Volui relinquere avitos lares, et conscios natalium parietes, et ipsam nutriculam casam.

NUTRĪMEN, inis, n. idem ac nutrimentum. *Ov. Met.* 15, 354. Naturaeque suum nutrimen deerit edaci.

*NUTRIMENTĀLIS, e, adj. *Const. Afer de N. H.* Nutrimentalia membra. *B. A.*

NUTRĪMENTUM, i, n. τροφή, alimentum, educatio nutriendis parvulis et crescentibus. *Suet. Aug.* 6. Nutrimentorum ejus locus ostenditur in avito suburbano juxta Velitras permodicus. *Id. Cal.* 9. Inter milites educabatur: per hanc nutrimentorum consuetudinem, etc. *Plin.* 17, 23, 36. *n.* 28. de vitib.: Pro nutrimento omni est raritas vulneris. ¶ Translate. *Cic. Or.* 13. *f.* Educata hujus nutrimentis eloquentia, ipsa se postea colorat, et roborat. *Virg. A.* 1, 179. Suscepitque ignem foliis, atque arida circum Nutrimenta dedit. *Appul. Met.* 9. Iste sermo truculentiae hominis nutrimento fuit. *Val. Max.* 2, 1. *f.* Ingredientes actuosam vitam favoris nutrimentis prosequi.

NUTRĬO, is, ivi et ii, itum, a. 4. τρέφω, alo, educo: et proprie est eorum, quae parva sunt, et crescunt: [*maxime de hominibus et animalibus. Differunt *alere* et *nutrire*, ita quidem, ut hoc nonnisi *sustentandi*, illud etiam *augendi* notionem contineat. V. *Doederl.* coll. iis, quae dicta sunt ad v. *alo.*] *Ov. Fast.* 2, 415. quos *(pueros)* lupa nutrit. *Plin.* 11, 40, 95. Balaenae, vitulique mammis nutriunt fetus. *Juven.* 14, 75. serpente ciconia pullos Nutrit. *Sen. Troad.* 225. et quae pascuo Fecunda pingui Thracios nutrit greges Syros. [*— Tunc transfertur etiam ad alia.] *Ov. R. Am.* 45. Terra salutares herbas, eademque nocentes Nutrit. *Id. Met.* 8, 643. ignes Suscitat hesternos, foliisque et cortice sicco Nutrit. [*V. NUTRITUS.] ¶ Refertur ad curam medendi. *Liv.* 4, 52. Pestilentia cogitationes hominum ad curam corporum nutriendorum avertit. *Cels.* 3, 23. Aegrum nutrire per eos cibos, quos, etc. et *mox:* Nutrire vires. *Id.* 5, 26. *n.* 33. repurgatum ulcus, *h. e.* implere, ut carnem, et cicatricem ducat. *Id.* 6, 6. *n.* 16. Oculorum morbi, qui lenibus medicamentis nutriuntur, *h. e.* foventur, et sanantur. *Plin.* 22, 22, 39. Nutrire capillum; et 21, 21, 91. Cutem in facie reliquoque corpore nutrit incorruptam. ¶ De plantis. *Catull.* 61, 25. Myrtum roscido humore nutrire. *Plin.* 19, 8, 45. Nutriri cinere vult ruta; et *ib.* 6, 33. Nutrire porrum in capita, *h. e.* ut capitatum sit. *Curt.* 8, 10. Pomorum quoque varii salubresque succi sunt, sua sponte fortuitorum seminum fruges humo nutriente. ¶ Translate. *Ov. Fast.* 1, 704. Pax Cererem nutrit: pacis alumna Ceres. *Id. A. Am.* 3, 579. Nutrire amorem. *Sil.* 7, 497. Pascere ac nutrire furorem. *Sen. Hipp.* 134. Qui blandiendo dulce nutrivit malum. *Val. Max.* 6, 5. *n.* 2. *extr.* Nutrire opes; et 5, 2. *f.* beneficentiam exemplis, atque augere. *Ov. Pont.* 3, 4, 25. Sed loca, sed gentes formatae mille figuris Nutrissent carmen, proeliaque ipsa meum; et *ib.* 4, 2, 25. Impetus ille sacer, qui vatum pectora nutrit. *Pers.* 5, 149. Quid petis? ut nummi, quos hic quincunce modesto Nutrieras, pergant avidos sudare deunces? *h. e.* moderato lucro auxeras. ¶ Significat interdum a corruptione servare. *Plin.* 13, 15, 30. de mensis citreis: Nutriuntur optime, splendescuntque, manu sicca fricatae, a balineis maxime. ¶ Item fovere, defendere. *Catull.* 19, 1. de Priapo: Hunc ego, juvenes, locum, villulamque palustrem Tectam vimine junceo, caricisque maniplis, Quercus arida, rustica conformata securi, Nutrivi, magis et magis ut beata quotannis. ¶ *Nutrire vinum* est curare, et condire medicamentis inditis, ut servetur. *Colum.* 12, 19. et sqq. eam rationem docet. *Id. ib.* 30. Quanto major aestus erit, eo saepius convenit vinum nutriri, refrigerarique, et ventilari. Hoc aliis verbis *Plin.* ita enarrat 14, 21, 27. Dolia nunquam implenda, et quod supersit, passo aut defruto perungendum, admixto croco, pice veteri cum sapa: sic opercula doliorum medicanda, addita mastiche ac pice. ¶ *Nutribam* pro *nutriebam* (quae positio frequens in quarta conjugatione est.) *Virg. A.* 7, 484. cervus, Tyrrhidae pueri quem matris ab ubere raptum Nutribant. Adde *ib.* 11, 572. Etiam *nutribo* pro *nutriam* dictum est, teste *Rhemn. Palaem.* 1383. et *Cledon.* 1914. ¶ *Nutrimus* syncope pro *nutrivimus*. *Nemes. Ecl.* 3, 26. Nos etiam Nysae viridi nutrimus in antro. Al. aliter leg. ¶ *Nutritor* deponentis forma pro *nutrito* in imperativo. *Virg. G.* 2, 425. Hoc pinguem, et placitam Paci nutritor olivam. *Prisc.* 8, 798. docet, veteres, ut *bellor* pro *bello*, et *comperior* pro *comperio*, etc., sic etiam *nutrior* pro *nutrio* dixisse.

NUTRĪTOR, oris, m. τροφεύς, qui nutrit. *Stat. Theb.* 10, 228. volucrum nutritor equorum. *Suet. Gramm.* 7. M. Antonius Gnypho, ingenuus, in Gallia natus, sed expositus, a nutritore suo manumissus, [*i. e. qui expositum infantem educaverat.] *Lamprid. Alex. Sev.* 13. Nutritor Alexandri Severi.

NUTRĪTŌRĬUS, a, um, adj. qui nutrit. *Theod. Prisc. de diaet.* 3. Lac omne nutritorium est. *August. Confess.* 12, 27. *f.* Nutritoriae cunae.

NUTRĪTUS, a, um, part. a *nutrio:* θρεπτός, altus, educatus. *Hor. Sat.* 2, 4, 40. iligna nutritus glande. *Ov. Trist.* 3, 11, 3. lacte ferino. *Juven.* 12, 12. taurus finitima nutritus in herba. *Plin.* 17, 22, 36. *n.* 11. Radix vitis nutrita, *h. e.* culta. *Ov. Met.* 5, 590. nutritaque populus unda. *Petr. Sat.* 120. *extr.* Ex quo Sullanus bibit ensis, horrida tellus Extulit in lucem nutritas sanguine fruges. *Hor. Od.* 4, 4, 25. Sensere, quid mens rite, quid indoles Nutrita faustis sub penetralibus Possit. *Colum.* 12, 21. Nutritum vinum, *h. e.* curatum, conditum. V. NUTRIO. *Val. Fl.* 6, 340. Edonis nutritum missile ventis, *h. e.* hasta, cujus lignum ventosis locis crevit, et duratum est: ἀνεμοτρεφὲς ἔγχος, dixit *Homer. Iliad.* 11, 256. Sunt autem ligna eo validiora, quo frigidioribus et ventosioribus locis crevere. ¶ Absolute est qui a parentibus suis derelictus, ab aliquo, vel ab aliqua tanquam filius nutritur. *Inscr.* ap. *Lupoli Iter Venus.* p. 352. *n.* 5. Cascia Capriola Silvano suo nutrito, et vernacio suo B. M. F. V. NUTRICIUS.

NUTRĪTUS, us, m. idem ac nutrimentum. *Plin.* 22, 24, 53. Multi senectam longam mulsi tantum nutritu toleravere.

NUTRIX, icis, f. τιθήνη, quae lac praebet, nutrit, educat. *Cic. Or.* 2, 39. Omnia minima mansa, ut nutrices infantibus pueris, in os inserant. *Id. Tusc.* 3, 1. Ut paene cum lacte nutricis errorem suxisse videamur. *Colum.* 8, 11. *f.* Gallina nutrix. *Ov. Fast.* 5, 127. capra nutrix Jovis. *Prop.* 4, 1, 55. Optima nutricum lupa Martia. *Hor. Od.* 1, 22, 15. Jubae tellus leonum arida nutrix. *Arnob.* 4, 151. Virgines perpetui nutrices et conservatrices ignis. ¶ *Mater nutrix* dicitur, quae, ut legitur in *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 188. *n.* 428., filios suos propriis uberibus educavit: qua de re optime disputat *Favorinus* philosophus ap. *Gell.* 12, 1. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 187. *n.* XXXVIII. Liciniae Processae matri piae, nutrici dulcissimae Crescens fecit. Alia ap. *Mur.* 2055, 3. Aur. Castae filiae, quae vix. ann. VIII. M. VII., Aurel. Fortunata mater nutrix ann. II. D. . . . . Alia ap. *Guarin. Ric. di Eclano* p. 83. Cantriae Paullae Cn. Ennius Dexter matri et nutrici suae fecit. ¶ Translate. *Cic. Or.* 11. *extr.* Est enim quasi nutrix ejus oratoris, quem informare volumus. *Ov. Met.* 8, 81. curarum maxima nutrix Nox. *Claud. in Ruf.* 1, 30. nutrix Discordia belli. ¶ *Nutrices*, mammae, quibus pueri nutriuntur. *Catull.* 64, 18. Nymphae Nutricum tenus extantes e gurgite vasto. *Appul. Met.* 2. Ex familia Plutarchi ambae prognatae sumus, et eandem nutricem simul bibimus. ¶ *Plin.* 17, 10, 12. loquens de arborum satione, *nutricem* vocat eam terram, in quam tenella germina deponuntur, alio deinde transferenda, cum adoleverint. *Pl.* quoque *Trin.* 2, 4, 111. *nutricem* appellat agrum, unde familiae alimenta suppetunt. ¶ Proverbii genus est in illo *ejusd. Bacch.* 3, 3, 29. si unam peccavisses syllabam, Fieret corium tam maculosum, quam est nutricis pallium: scil. nutrices dum assidue gestant puellos et lavant, ab iis varie conspurcantur, et commaculantur.

NŪTUS, us, m. νεῦμα, motus capitis, quo quippiam significamus. *Virg. A.* 9, 106. et *ib.* 10, 115. Annuit, et totum nutu tremefecit Olympum. *Plin.* 6, 30, 35. Quibusdam pro sermone nutus motusque membrorum est. *Lucan.* 4, 173. tantum nutu, motuque salutant Ense suos. *Ov. Am.* 2, 5, 16. Multa supercilio vidi vibrante loquentes: Nutibus in vestris pars bona vocis erat. *Id. Trist.* 2, 453. digitis saepe est, nutuque locutus; et *A. Am.* 1, 138. Nec tibi per nutus accipienda nota est. *Tibull.* 1, 2, 21. Illa viro coram nutus conferre loquaces. *Liv.* 34, 62. Unus Scipio vel notitia rei, vel auctoritate, finire nutu disceptationem potuisset. *Cic. Fam.* 12, 22. Nutus tuus potest hominem in civitate retinere. *Suet. Vesp.* 8. Adolescentulum fragrantem unguento nutu aspernatus, voce etiam gravissima increpuit. *Tert. adv. Herm.* 27. Nutus digiti, *h. e.* quo supputamus. ¶ Metonymice est voluntas, quae nutu declaratur, sive negando, sive affirmando. *Cic. Quint.* 30. Si fas est respirare Quintium contra nutum ditionemque Naevii. *Id. Or.* 8. Ad arbitrium et nutum alicujus totum se fingere et accommodare. *Id. Verr.* 2, 5, 13. *f.* Jura omnia praetoris nutu atque arbitrio meretriculae gubernari. *Id. Fam.* 3, 10. *f.* Totum se ad alicujus voluntatem nutumque convertere. *Id. Cat.* 3, 9. Haec omnia Deorum nutu atque potestate administrari. *Id. Or.* 1, 43. *extr.* Auctoritate nutuque legum domitas habere libidines. *Id. Verr.* 2, 2, 27. et *Agr.* 2, 36. Ad nutum cujuspiam aliquid facere. *Id. Phil.* 7, 6. Paratum esse ad nutum. *Id. Verr.* 2, 1, 31. Ad nutum praesto esse. *Lucr.* 4, 115. alterius sub nutu degitur aetas. *Virg. A.* 7, 592. saevae nutu Junonis eunt res. *Sil.* 4, 714. ac sub nutu castra fuere, *h. e.* sub potestate. ¶ Est etiam inclinatio, motusque rei pondere vergentis deorsum. *Cic. Tusc.* 1, 17. Terrena et humida suopte nutu et suo pondere ad pares angulos in terram, et in mare ferri. *Id. Or.* 3, 45. *med.* Terra media est, eaque sua vi nutuque tenetur. *Val. Fl.* 6, 381. ille diu conjectis sufficit hastis: Queis gravior, nutuque cadens exterruit Idam. ¶ *Nutu* pro *nutui* V. in JUSSUS, us.

NUX, nŭcis, f. καρύα, κάριον, nomen generale est omnium pomorum, quae operimentum, seu corticem durum habent, ut sunt juglandes, avellanae, castaneae, amygdalae, nuces pineae, etc., item arbores, quae tales fructus ferunt. *Macr. Sat.* 2, 14. varia earum genera enumerat. Quomodo a *malo* differat, et a *pomo* V. in MĀLUM. *Virg. Ecl.* 2, 52. Castaneasque nuces, mea quas Amaryllis amabat. *Plin.* 13, 5, 10. In nucum genere pistacia nota. *Id.* 16, 25, 41. Inter primas germinant populus, ulmus, salix, nuces. ¶ Interdum a castaneis distinguuntur. *Plin.* 15, 28, 34. Putamine clauduntur nuces, corio castaneae. ¶ A similitudine *nux* dicitur fructus tithymali cognomine caryitae. *Plin.* 26, 8, 40. ¶ *Nux amara* est amygdala amara. *Cels.* 3, 10., *Colum.* 7, 13. et *Plin.* 15, 7, 7. ¶ Saepe dicitur de juglande. De hac enim intelligendus est mos spargendi per pavimentum nuces in veterum nuptiis: de quo *Virg. Ecl.* 8, 30. Sparge, marite, nuces, etc. Cujus rationem hanc reddit *Varr.* ap. *Serv. ib.*, ut Jovis omine matrimonium celebretur, et nupta matrona sit, sicut Juno. Nam nuces in tutela Jovis sunt, ideo juglandes dictae, quasi Jovis glandes. Alii tradunt, ideo spargi nuces, ut eo strepitu puellae vox non exaudiatur, virginitatem deponentis. Alii (in quibus est etiam *Festus*) quod projectae in terram tripudium solistimum faciant, quod optimum ad rem ordiendam auspicium est. Alii quod earum esca Venerem incitet. Haec *Serv. ib.*, ubi addit fabulam de Carya Dionis regis Laconiae filia, quam Liber cum adamaret, et custoditam a sororibus habere nequiret, ipsas quidem in saxa convertit, Caryam vero in arborem sui nominis. Aliam ejus moris causam affert *Plin.* 15, 22, 24. his verbis: Honor his *(juglandibus)* naturae peculiaris, gemino protectis operimento, pulvinati primum calycis, mox lignei putaminis. Quae causa eas nuptiis fecit religiosas, tot modis fetu munito: quod est verisimilius, quam quia cadendo tripudium sonivium faciant. ¶ Nucis juglandis cortex inter fucos olim fuit, quo cani crines flavescerent. *Tibull.* 1, 9, 43. ut annos Dissimulet viridi cortice tincta nucis. Hinc *Plin.* 15, 22, 24. Rufatur capillus primum prodeuntibus nuculis. ¶ Quod olim Cerealibus nuces mittere mos fuerit, *Sinnius Capito* ap. *Fest. in fin. litt.* N. omnia missilium genera nucum nomine in eo festo significari ait, parte totum significante; nuces autem illas ustas seu tostas mitti consuevisse, quod supra alia missilia a populo diligerentur. Haec *Fest.* Fortasse *Sinnius* castaneas nuces intelligit. ¶ *Nuces relinquere* est omittere studia nugasque pueriles et ad graviora, viroque digna converti. Pueri enim

nucum lusibus delectantur. *Pers.* 1, 10. nucibus facimus quaecumque relictis. *Suet. Aug.* 83. Modo talis, aut oceliatis, nucibusque ludebat cum pueris minutis. ℙ *Nux cassa*, quaevis res minima, et nullius pretii. *Hor. Sat.* 2, 5, 35. Eripiet quivis oculos citius mihi, quam te Contemptum cassa nuce pauperet. V. CASSUS. ℙ *Nuce vitiosa non emam*, prov. de quo V. in CICCUM. ℙ *Nil extra est in nuce duri*, aliud prov. de quo V. in OLEA. ℙ *Nucerum* in genit. plur. pro *nucum* dixit *Coelius* ap. *Charis.* 1, 40.

NY

[NYCHĬUS, ii, m. νύχιος, nocturnus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 634. *n.* 292. P. Sallustius Nychius. *F.*]

*NYCTALOPĬA, ae, f. νυκταλωπία, nyctalopum morbus. Cf. *Isid.* 4, 8. *B. A.*

NYCTĂLOPS, ōpis, adj. νυκτάλωψ, ωπος, qui vespere, et noctu parum, aut nihil videt: ὁ τῆς νυκτὸς ἀλαὸς, ut ait *Galenus.* Est autem vox Graeca, a νὺξ, νυκτὸς, nox, et ὤψ, ὠπὸς, oculus. Latine *lusciosus* dicitur. *Plin.* 8, 50, 76. de capris: Tradunt et noctu non minus cernere, quam interdiu: ideo si caprinum jecur vescantur, restitui vespertinam aciem his, quos nyctalopas vocant; et 28, 11, 47. de iisd.: Et quoniam caprae noctu aeque quoque cernant, sanguine hircino sanari lusciosos putant, nyctalopas a Graecis dictos: caprae vero jocinore in vino austero decocto. *Ulp. Dig.* 21, 1, 10. *med.* Ubi homo neque matutino tempore videt, neque vespertino: quod genus Graeci νυκτάλωπας vocant. ℙ Est etiam contraria significatione, qui interdiu parum, noctu magis cernit. Utramque notionem agnoscit *Galen.* in *Isagog. c.* 15. *f.*, et utroque modo accipitur etiam Latinum *lusciosus*, ut ibi dictum est. *Theod. Prisc.* 1, 10. *f.* Nyctalopes vero, qui per noctem vident, et per diem obscuritatem patiuntur, sic curandi sunt. ℙ *Nyctălōpă, ae*, f. est morbus nyctalopis. *Marc. Empir.* 8. *f.* Ad nyctalopas abolendas lychniten lapidem, etc. ℙ Est etiam *nyctalops* nomen herbae. V. CHENOMYCHON. [*Caesalpina pulcherrima.*]

NYCTEGRĔSĬĂ. V. EGRETUS.

NYCTEGRĔTON, i, n. νυκτέγρετον, herba, quae noctu lucet. *Plin.* 21, 11, 57. V. CHENOMYCHON.

NYCTĒIS, idis, f. Νυκτηΐς, Antiopa Nyctei filia, quam violasse Juppiter dicitur sub imagine Satyri, ex eaque Zethum et Amphionem sustulisse. *Hyg. fab.* 7 et 155. Hinc *Ov. Met.* 6, 110. ut Satyri celatus imagine pulcram Juppiter implerit gemino Nycteida fetu. *Stat. Th.* 7, 190. noctes Herculeae, placitusque vagae Nycteidos ardor.

NYCTĔLĬUS, a, um, adj. Νυκτέλιος, cognomen Bacchi: a νὺξ, nox, et τελέω, perficio, quod noctu sacra ejus peragebantur. *Ov. A. Am.* 1, 567. Nycteliumque patrem, nocturnaque sacra precare. ℙ *Nyctelius latex* pro vino, ap. *Sen. Oed.* 492. ℙ *Nyctelia sacra*, orgia, Bacchanalia, quae Romani sustulerunt ob turpitudinem. *Serv.* ad *A.* 4, 303. V. *Liv.* 39, 8. et sqq.

NYCTEUS, i, m. Νυκτεὺς, disyllab. filius Neptuni ex Celaeno Ergei filia, pater Antiopae. *Prop.* 3, 13, 12. Nycteos Antiopen accubuisse Lyco. *Nycteos* est genit. Graecae positionis pro *Nyctei.* V. NICTEIS. ℙ Item unus ex equis Plutonis. V. ALASTOR.

[NYCTĬCŎRAX, ăcis, m. νυκτικόραξ, corvus nocturnus, bubo: a νὺξ, νυκτὸς, nox, et κόραξ, corvus. Hanc avem memorant *Hieron. ep.* 106. n. 86. et *Isid. Orig.* 12, 7., at eandem *noctuam* perperam interpretantur. *F.*]

NYCTOSTRĂTĒGUS, i, m. νυκτοστράτηγος, vox Graeca, a νὺξ, nox, et στρατηγὸς, dux militum: in municipiis fuit idem qui Romae praefectus vigilum, h. e. qui cum militibus, vel familia noctu oppidum obibat arcendis incendiis, furibus terrendis, rixis dirimendis, etc. *Arcad. Dig.* 50, 4, 18. §. 12., ubi minus recte alii *nicostrategus.*

NYCTYMĔNE, es, f. Νυκτυμένη, filia Epopei regis Lesbiorum, quae, quoniam cum patre concubuerat, facinus recognoscens, in silvas aufugit, et Minervae miseratione in avem conversa est, quae a Graecis etiam γλαὺξ, a Latinis *noctua* dicitur: a νὺξ, nox, et μένω, maneo, quasi noctem manens. *Ov. Met.* 2, 591. patrium temerasse cubile Nyctymenen: avis illa quidem: sed conscia culpae Conspectum lucemque fugit. Adde *Serv.* ad *G.* 1, 403. et *Hyg. fab.* 204 et 253. *Vet. Stat. Schol.* ad *Th.* 3, 507. dicit, fuisse filiam Nyctei Aegyptiorum regis.

NYMPHĂ, ae, et Nymphe, es, f. νύμφη, Graeca vox sponsam, vel etiam uxorem significans. *Festus:* Nuptam Graeci appellant νύμφην. [*Doederl.* 2, 15. docet, v. *nympha* ejus esse originis cum *nubere.*] *Ov. Her.* 1, 27. Grata ferunt nymphae pro salvis dona maritis. Addi solet et *Tibulli* locus 3, 1, 21. Sed primum nympham longa donate salute, *h. e.* amicam, dominam. Sed jampridem critici *meritam* reposuere. *Broukhus.* autem contendit, *nuptae* ap. *Ov.* legi debere: quod et *Heinsio* placebat. *Burm.* monet, etiam *Fast.* 2, 605. et *ib.* 3, 205. et *ib.* 5, 205. *nympham* pro *nuptam* lectum a quibusdam fuisse. Sed haec omnia incerta: eaque significatio Graecis relinquenda est, dum certior Latina auctoritas appareat. ℙ Etymon est, ὅτι νέα φαίνεται, quia nuptae tunc primum se conspiciendas praebent, novoque ornatu, cum nubunt. Hinc *nymphae* dicuntur a *Plin.* 11, 16, 16. apes cum formam capere coeperunt. Sic de vespis *ib.* 21, 24. Fetus ipse inaequalis, ut barbaris: alius evolat, alius in nympha est, alius in vermiculo. ℙ A poetis *Nymphae* vocantur Deae, ex genere eorum, qui post longum aevum aliquando moriuntur, ut Fauni Panesque, ut *Servius* docet ad *A.* 1, 376. ex *Aristotele*, praesides maris, fluminum, fontium, silvarum, arborum, montium: peculiaribus etiam nominibus appellatae, Nereides, Napeae vel Naiades, Dryades, Oreades: quae V. suis locis. Hae Diis concumbere dicuntur, et heroibus: quarum filii mortales fere sunt. Dicuntur, quae praesunt aquis, filiae Oceani, vel Nerei, et Doridis, item Amnium eorum, in quibus degunt. Finguntur esse in potestate Junonis, quia, ut ait *Serv.* ad *A.* 1, 75., haec est aer, in qao creantur nubes, unde est aqua. Nympharum aquaticarum decem et octo nomina *Virg.* recitat *G.* 4, 221. et sqq. *Ov. Met.* 5, 540. Ascalaphus, quem dicitur Orphne, Inter Avernales haud ignotissima Nymphas, Ex Acheronte suo furvis peperisse sub antris. *Virg. A.* 8, 71. Nymphae, Laurentes Nymphae, genus amnibus unde est; et *ib.* 10, 551. Silvicolae Fauno Dryope quem Nympha crearat. *Stat.* de silva antiquissima *Th.* 6, 94. stat sacra senectae Numine, nec solos hominum transgressa veterno Fertur avos, Nymphas etiam mutasse superstes, Faunorumque greges. *Ov. Fast.* 1, 634. Nympha Maenalis, *h. e.* Carmenta mater Evandri. *Virg. Ecl.* 7, 21. Nymphae, noster amor, Libethrides, *h. e.* Musae. *Ov. Fast.* 3, 659. Invenies, qui te Nymphen Atlantida dicant; et *ib.* 6, 107. Inde sata est Nymphe: Granen dixere priores. *Id. Met.* 3, 357. vocalis Nymphe, *h. e.* Echo. ℙ Nympharum templa fuerunt publice vota et dedicata, ut ait *Cic. N. D.* 3, 17. Hujusmodi Nymphae muliebri figura erant, et aquis praeesse, et medicinam aegrotis tribuere putabantur. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 307, 2. Nymphis sanct. novis repertis in villam Sardinianam deductis, etc. Alia ap. *Reines. cl.* 1. *n.* 187. Pro salute domini nostri sanctissimi Antonini Pii Nymphis novis sacrum Rufinus Leg. XIII. G. ℙ Aliquando Nymphis simul ac Lymphis vota nuncupabantur et solvebantur ob aquarum inventionem, vel reditum. *Inscr.* ap. *Mur.* 87, 3. quae nunc Vicetiae exstat, atque ita legitur: Nymphis, Lymphisq. Augustis ob reditum aquarum P. Pomponius Cornelianus C. V. ut vovit. ℙ Alia ap. *Fabr.* p. 744. *n.* 528. Nymphis Geminis sacrum C. Fufius Gemini F. (corrige *L.*) Politicus, idem aquam perduxit. Hic C. Fufius Nymphas *Geminas* vocat de cognomine patroni sui. ℙ De puellis nobilioribus. *Ov. Her.* 5, 125. ventisque ferentibus usus Applicor in terras, Oebali Nympha, tuas, *h. e.* Helena. ℙ Metonymice ut Ceres pro pane, Liber pro vino, sic Nympha pro aqua ponitur. *Prop.* 3, 14, 4. Et cadit in patulos Nympha Aniena lacus. Al. leg. *lympha. Broukhus.* defendit *nympha*, et ex MS. ita legit etiam cum *Bentlejo* ap. *Hor. Od.* 3, 13, 15. unde loquaces Nymphae desiliunt tuae. Sic *Mart.* 6, 43. Canaque sulphureis nympha natatur aquis. ℙ In dat. plural. *Nymphabus* legitur in *Inscr.* ap. *Grut.* 93, 8. Ti. Claudius Asclepiades, et Caecilius Asclepiades ex voto Nymphabus D. D. Adde aliam ap. *Don. cl.* 1. *n.* 7. De hac positione V. in ASINA. ℙ [*Confund. *nymphae* et *nuptae.* V. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 1, 27.]

NYMPHAEĂ, ae, f. νυμφαία, herba, de qua *Plin.* 25, 7, 37. Nymphaea nata traditur Nympha zelotypia erga Herculem mortua. Quare heracleon vocant aliqui, alii rhopalon a radice clavae simili. Nascitur in aquosis, foliis magnis in summa aqua, et aliis ex radice prodeuntibus, flore lilio simili, et cum defloruit capite papaveris, tenui caule. Est et alia in Thessalia, amne Peneo, radice alba, capite luteo, rosae magnitudine. Haec *Plin.* ℙ *Item insula Samo adjacens. *Plin.* 5, 31. ℙ Et vetus nomen Coi insulae. *Id. ib. B. A.*

*NYMPHAEUM, i, n. opp. in Chersoneso Taurica, inter Theodosiam et Panticapaeum. *Plin.* 4, 12. ℙ Nymphaeum, i. q. Nympheum. V. NYMPHEUM. *B. A.*

[NYMPHAEUS, i, m. ad Nymphas pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Delphico Interamna Praet.* p. 138. P. Arruntius P. L. Nymphaeus sibi, et P. Arruntio Nymphio patri, etc. *F.*] **Nymphaeus, i*, fluvius Latii, inter Circeios et Asturam. *Plin.* 3, 5. ℙ Alius, in Mesopotamia, in Tigrim influens. *Ammian.* 18, 9. (al. 22.) ℙ Item mons, ignem emittens, in Illyride Graeca sive Macedonia, prope Apolloniam. De eo sic *Plin.* 2, 106. Nymphaei crater dira Apolloniatis suis portendit, ut Theopompus tradidit. Augetur imbribus, egeritque bitumen, temperandum fonte illo ingustabili: alias omni bitumine dilutius. Adde 107. *B. A.*

*NYMPHĀIS, idis, f. Νυμφαΐς, insula maris Mediterranei, Libyae adjacens. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

*NYMPHĀLIS, is, adj. fontanus. *Octav. Hor.* 4. Decoquere aliquid in aqua nymphali. *B. A.*

[NYMPHARĒNĂ, ae, f. gemmae nomen ap. *Plin.* 37, 10, 64. Nympharena urbis et gentis Persicae nomen habet similis hippopotami dentibus. *F.*]

[NYMPHĔROS, ōtis, m. sponsae amor: a νύμφη, sponsa, et ἔρως, amor. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 15, 3. L. Caecilius Nympheros. Hic perperam legitur *Nympherosus. F.*]

NYMPHĒUM, i, n. ὑδρεῖον, νυμφεῖον, fons manu exstructus e lapide, cum salientibus, unde aqua effluit, ad ornatum urbis praecipue factus: a nympha pro aqua. Alii interpretantur aedes Nymphis sacras, marmorum varietate, pictis tabulis, et aquarum copia spectabiles. *Plin.* 35, 12, 43. Eumque typum servatum in nympheo, donec Corinthum Mummius everteret, tradunt. *Capitol. Gord.* 32. Opera Gordiani Romae nulla exstant, praeter quaedam nymphea, et balneas. *Impp. Theodos. et Valent. Cod.* 11, 42, 5. *med.* Quid in publicis thermis, quid in nympheis pro abundantia civium convenient deputari; et *ib.* 6. Malumus aquaeductum nostri palatii publicarum thermarum ac nympheorum commoditatibus inservire. *Salm.* ad *l. Capitol. c.* reprehendit *Cujac.*, qui putarit esse aedes publicas, in quibus nuptias celebrarent, qui carebant aedibus ad choreas capacibus. V. si vacat *Vales.* et *Gronov.* ad *Ammiani* 15, 7. ℙ Est etiam hoc nomine promontorium, et portus in ora Liburniae, non longe a Lysso oppido. *Plin.* 3, 22, 26. et *Lucan.* 5, 720. *Adde *Caes. B. C.* 3, 26. ℙ Item opp. in Chersoneso Taurica. V. NYMPHAEUM. ℙ Et locus, cum portu, Apolloniae adjacens, in Illyride Graeca (postea Macedoniae parte), ad mare situs. *Liv.* 42, 36. 49. et 53. ℙ Item Armeniae opp., ad Tigrim flumen. *Plin.* 5, 27. *B. A.* ℙ *Nympheum* fuit etiam in Lydia in lacu, qui dictus est Calaminus ob calamorum multitudinem. *Plin.* 2, 95, 96. Sunt et in Nympheo parvae *(insulae)* Saltuares dictae. V. CALAMINUS. ℙ Scribitur et Nymphaeum, νυμφαῖον, sed *Salm. l. c.* praefert *Nympheum.*

[NYMPHĬAS, ădis, f. patronym. a Nympha, filia Nymphae, sive sponsae. *Inscr.* ap. *Gud.* 344, 5. Furiae Nymphiadi Furia Apta patronae. *F.*]

[NYMPHĬCUS, a, um, adj. νυμφικὸς, sponsalis. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 117. C. Pompejus Nymphicus. Alia ap. *Mur.* 1143, 9. Caesennia Nymphice. *F.*]

[NYMPHĬDĬUS, a, um, adj. νυμφίδιος, sponsalis. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 902, 7. T. Flavius Nymphidius. Alia ap. *Fabr.* p. 337. *n.* 507. Gellia Nymphidia. *F.*] ℙ *Nymphidius Sabinus, praefectus, de quo *Suet. Galb.* 11. *Tac. H.* 1, 5. *B. A.*

[NYMPHĬGĔNĂ, ae, comm. gen. qui ex Nympha genitus est. *Vet. epigr.* in *Anth. Lat.* T. 1. p. 84. *Burm.* Sors nova nymphigenae votum post fata meretur: Quam pepigit thalamis, hanc habet in tumulis, *h. e.* Achillis e Peleo, et Nympha Thetide nati, ad cujus tumulum jugulata est Polyxena, quam uxorem ducturus erat, nisi a Paride interfectus fuisset. *F.*]

[NYMPHĬUS, ii, m. νύμφιος, sponsus. Est cogn. R. V. in NYMPHAEUS. *F.*] **Liv.* 8, 25. et 26. *B. A.*

[NYMPHŎDŌRUS, i, m. sponsae donum: a νύμφη, sponsa, et δῶρον, donum. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1599, 5. L. Saenius L. L. Nymphodorus. *F.*] *NYMPHODORUS Syracusius, scripsit inter alia de Siciliae et Sardiniae rebus admirandis. *Plin.* 7, 2. *B. A.*

[NYMPHŎDŎTUS, i, m. a sponsa datus: a νύμφη, sponsa, et δοτὸς, datus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 109, 1. L. Vibius Visci L. Nymphodotus. *F.*]

NYMPHON, onis, m. νυμφὼν, conclave, seu thalamus sponsi et sponsae. *Tert. adv. Valent.* 32. *med.*

NYSĂ, ae, f. Νύσα et Νύσσα, nomen est multarum urbium variis locis, de quibus V. geographos. Clarissima et maxima est in India cum monte proximo, Jovi sacro, cui *Meru* nomen, famam hinc praecipue habens, quod in illa genitum, et in hujus specu Liberum patrem arbitrantur esse nutritum: unde Graecis auctoribus (quia μηρὸς *femur* significat), ut femori Jovis insutum dicerent, aut materia ingessit, aut error. Haec *Mela* 3, 7. Si *Plin.* 6, 21, 23. Necnon et Nysam urbem plerique Indiae adscribunt, montemque Merum Libero patri sacrum: unde origo fabulae, Jovis femine editum. Eadem habet *Curt.* 8, 10. Alii tamen Bacchum alibi natum educatumque tradunt, hoc est in Nysa Arabiae Aegypto contermina, vel Thebis Boeotiae, ut est ap. *Plin.* 4, 7, 12., et cum postea ad Indos subigendos profectus esset, eam urbem condidisse et nomine patriae suae appellasse. Certe *Just.* 12, 7. Bacchum Nysae conditorem appellat, montem vero (quem Nysum alii vocant) vite et hedera non aliter vestiri tradit, quam si manu cultus esset

quod et *Curt.* docet *l. c. Mart.* 4, 44. Haec juga, quam Nysae colles, plus Bacchus amavit. ¶ *Acron* ad *Hor. Od.* 2, 1. *extr.* et *Lactant.* ad *Stat. Th.* 7, 347. docent, duo esse Parnassi juga, Cirrham, et Nysam: alterum Musis, alterum Baccho sacrum: de quo fortasse *Juven.* 7, 63. cum se carmine solo Vexant, et dominis Cirrhae, Nysaeque feruntur, etc. V. CIRRHA. [*Cf. *Cort.* ad *Lucan.* 1, 65.] ¶ *Nysa, urbs Cappadociae. *Ant. Itin.* In Caria ponit *Plin.* 5, 29. ¶ Dicta etiam olim Nysa est Scythopolis, urbs Samariae vel regionis Decapolitanae, teste *Plin.* 5, 18. ¶ Et nomen Nymphae, Aristaei filiae, quae Bacchum in Nysa monte educavit. *Hyg. fab.* 182. V. et *Diod.* 3, 70. Ab ea, ibi sepulta, nomen traxisse Nysam urbem, quae et Scythopolis (V. supra), testatur *Plin.* 5, 18. Cf. et *Serv.* ad *Virg. Ecl.* 6, 15. Dionysus alius est is, qui Nysam dicitur interemisse a *Cic. N. D.* 3, 23. ¶ Denique Nysa nomen fuit filiae Nicomedis Bithyniae regis. *Suet. Caes.* 49. *B. A.*

NYSAEUS, a, um, adj. Νυσαῖος, ad Nysam, et Bacchum pertinens. *Prop.* 3, 15, 22. Indica Nysaeis arma fugata choris. *Sil.* 7, 198. Festas Nysaeo redimivit palmite mensas. *Sen. Oedip.* 405. Mollia Nysaeis armatae brachia thyrsis. *Lucan.* 8, 227. Nysaeus Hydaspes, *h. e.* Nysam alluens. *Sil.* 12, 160. Nysaea cacumina Gauri, *h. e.* Gaurum montem vini fertilem. ¶ *Nysaei, orum*, sunt incolae urbis Nysae ad Maeandrum, quam *Strabo l.* 14. Lydiae, *Plin.* 5, 29, 29. et *Ptolem.* 5, 2. Cariae attribuunt. *Cic. Fam.* 13, 64. Nysaeos habeas tibi commendatissimos, ut intelligat illa civitas, etc. ¶ *Fuit et Nysaeus nomen filii Dionysii senioris, Syracusii, ex Aristomacha. *Nep. Dion.* 1. *B. A.*

[NYSĒ, es, f. clauda: a νῦσος, η, ον, claudus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 577, 5. Julia Nyse. *F.*]

NYSĒIS, idis, f. adj. a Nyseo, Νυσηΐς. *Ov. Met.* 3, 314. de Baccho: inde datum Nymphae Nyseides antris Occuluere suis.

NYSĒĬUS, a, um, adj. Nysaeus, Νυσήϊος. *Lucan.* 8, 801. Et juga tota vacant Bromio Nyseia.

NYSEUS, i, m. disyll. Νυσεὺς, cogn. Bacchi, a Nysa urbe. *Ov. Met.* 4, 13. Additur his Nyseus, indetonsusque Thyoneus.

NYSĬĀCUS, a, um, adj. ad Nyseum, seu Bacchum pertinens. *Capell.* 2. *in.* Hoc quoque Nysiacis quod sparsum floribus ardet, Multiplici ambitum redimitur lumine sertum, *h. e.* corona Ariadnae a Baccho in coelum translata.

NYSĬAS, ădis, f. patronymicum a Nyseo, hoc est Baccho, Νυσιάς. *Ov. Fast.* 3, 769. Nysiades Nymphae, puerum quaerente noverca, Hanc frondem cunis opposuere novis.

NYSĬGĔNA, ae, m. Nysae natus, ut Nysigenae Sileni, qui una cum Baccho Nysae educati. *Catull.* 64, 252. Cum thyaso Satyrorum, et Nysigenis Silenis.

NYSĬON, ii, n. νύσιον, hedera, a Nyseo, seu Baccho. *Appul. Herb.* 98.

NYSĬUS, a, um, adj. Nysaeus. *Arnob.* 5, 176. Cum inter homines esset adhuc Nysius et Semeleius Liber. *Plin.* de genere quodam hederae verba faciens, 16, 34, 62. Quam quidam Nysiam, alii Bacchicam vocant, maximis inter nigras corymbis.

*NYSSOS, i, opp. Macedoniae, in paeninsula Pallene. *Plin.* 3, 10. *ed. Hard.* ubi antea legebatur *Nissos. B. A.*

[NYSUS, i, m. Bacchi nutricius, cui, cum in Indiam exercitum duceret, dum ipse inde rediret, regni Thebani potestatem tradidit: sed posteaquam inde reversus est Liber, Nysus regno cedere noluit. Post annum tertium simulat Bacchus in regno se sacra facere velle, quae Trieterica dicuntur, militesque muliebri ornatu pro Bacchis introduxit, et Nysum cepit, regnumque suum recuperavit. Haec *Hyg. fab.* 131. Adde *fab.* 167. *F.*]

O

O, quarta Latinorum vocalis, rotundae figurae, et rotundo ore proferenda, sonum plenissimum habens supra ceteras. De ejus mutationibus multa *Prisc.* 1, 553 et 554. Praecipue vero pro *u*, et *e* ponitur, ut *Davos, voltis, vorsus, voster*, etc., quae tamen nunc antiqua habentur: item pro *au*, ut *coda, plodo*, etc. V. et *Quint.* 1, 4 et 7. [*De hujus literae natura ejusque cum aliis permutatione accuratissime exposuit *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 26 — 33. ¶ In notis inscriptionum varie usurpatur: ita pro *omnibus*. V. ap. *Orell.* 1218. pro *omnium: ib.* 4415. pro *omni* (vel *optima*): *ib.* 3700. pro *ossa*. *V. ib.* 4489. *O. E. B. Q. C.* Ossa ejus bene quiescant condita; et 4483. 4490. *OIBQ.* Ossa illius bene quiescant; pro *ollam: ib.* 4653. pro *optimi: ib.* 5037. *optimo* 4135.]

O, ō, ὦ, adv. vocandi. Construitur cum vocativo. *Cic. Fam.* 10, 26. O mi Furni, quam tu causam tuam non nosti! ¶ Item adv. optandi, idem ac utinam. *Virg. Ecl.* 2, 28. O tantum libeat mecum tibi sordida rura, Atque humiles habitare casas! ¶ Aliquando utrumque conjungimus, ita tamen, ut *o* praecedat, *utinam* sequatur. *Ov. Her.* 1, 5. O utinam tunc, cum Lacedaemona classe petebat, Obrutus insanis esset adulter aquis! ¶ Jungitur quoque ei particula *si*. *Virg. A.* 11, 415. Quamquam o si solitae quicquam virtutis adesset! [*V. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 193, 6. p. 877. ¶ *O iterum* frequens est *Arnobii* loquendi genus. V. *c. gent.* 1, 20.] ¶ Est etiam interjectio exclamantis. Et adjungitur vel nominativo. *Ter. Ph.* 2, 2, 10. O vir fortis, atque amicus! ¶ [*Vel genitivo. *Catull.* 9, 5. O mihi nuntii beati!] ¶ Vel accusat. *Cic. Or.* 3, 2. O fallacem hominum spem, fragilemque fortunam! ¶ Vel vocativo. *Cic. Pis.* 26. O paterni generis oblite, materni vix memor! ¶ Item admirantis, ὦ. *Juven.* 10, 157. O qualis facies, et quali digna tabella! *Ter. Eun.* 2, 3, 5. O faciem pulcram! ¶ Item dolentis, ὦ. *Cic. Fam.* 14, 4. O me perditum, o me afflictum! ¶ Item indignantis. *Cic. Cat.* 1, 1. O tempora, o mores! ¶ Item exsultantis. *Ter. Andr.* 1, 1, 78. o factum bene! Beasti me. ¶ Item irridentis. *Cic. Phil.* 3, 11. O praeclarum custodem ovium, ut ajunt, lupum! ¶ Item optati adventus, aut repente perculsi, ut ait *Donat.* ad illud *Ter. Andr.* 1, 5, 32. o salve, Pamphile. Sic 4, 5, 7. o Mysis, salve. ¶ Interdum *o* omittitur: et sicut ait *Id.* ad illud *Ter. Eun.* 3, 1, 28. hominem perditum, Miserumque, et illum sacrilegum! majoris stuporis est sententia hoc modo pronunciata, et quandoque melius sonat. *Cic. Pis.* 1. *f.* Miserum me! cum hac me peste, atque labe confero. *Id. Att.* 10, 10. Me caecum, qui haec ante non viderim! ¶ [*Postpositae hujus particulae exempla haec sunto: *Virg. A.* 2, 281. O lux Dardaniae, spes o fidissima Teucrum. *Lucan.* 7, 588. O decus imperii, spes o suprema senatus.] ¶ In carmine fere producitur etiam sequente vocali. *Hor. A. P.* 302. o ego laevus, Qui purgo bilem, etc. ¶ Aliquando corripitur Graeco more. *Virg. Ecl.* 2, 65. Te Corydon, o Alexi, trahit sua quemque voluptas.

[OAEONES, um, m. plur. incolae insularum maris septentrionalis, de quibus ita *Mela* 3, [*6, 8.] Quae Sarmatis adversa sunt, ob alternos accessus, recursusque pelagi, et quod spatia, queis distant, modo operiuntur undis, modo nuda sunt, alias insulae videntur, alias una et continens terra. In his esse Oaeonas, qui ovis avium palustrium, et avenis tantum aluntur. ¶ Easdem insulas *Oonas* vocat *Plin.* 4, 13, 27. Feruntur et Oonae, in quibus ovis avium et avenis incolae vivant. His similia habet *Solin.* 19. *med.* ¶ Sunt qui putant, eas insulas, earumque incolas a Cimbrica voce *oe*, quae insulam significat, [*et *voner*, i. e. incola] ita appellatos fuisse; deinde vero Graecos, cum aliquam vocis cognationem cum ᾠὸν, ovum, deprenderent, *Ooeones* populos, et *Oonas* insulas vocitasse, easque esse, quarum primariae nunc *Usedom*, et *Wollin* in mari *Baltico* appellantur. *F.*]

*OAENEUM, i, n. opp. Illyridis Graecae (postea Macedoniae partis), in Penestia. *Liv.* 43, 19. *B. A.*

[OARĪNUS, i, m. ὀάρινος, uxorius: ab ὄαρ, uxor; ut ἐάρινος, vernus, ab ἔαρ, ver. Est cogn. serv. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 335, 6. et in *Giorn. di Pisa* T. 16. p. 197. Oarinus Augustor. N. *servus* etc. *F.*]

OARĪON, ōnis, m. idem qui Orion, per epenthesin; ut etiam ap. *Callim. hymn.* in *Dian. v.* 265. Οὐδὲ μὲν Ὠαρίων, etc. *Catull.* 66, 94. Proximus Hydrochoi fulgeret Oarion. *Rutil. Itin.* 1, 637. Namque procelloso subjungitur Oarioni. Al. leg. *Orioni.*

ŎĂSĒNUS, a, um, adj. ad Oasin pertinens, qui locus est Libyae Aegypto conterminae, desertus, siticulosus, infestus culicibus, et muscis grandioribus, quo deportabantur certorum criminum rei, poenae exsiliique causa. *Impp. Honor. et Theodos. Cod. Theod.* 9, 32. Consciis et consortibus ejus Oasenae deportationi constringendis. *Oasis* mentio fit etiam in *Cod. Just.* 9, 47, 26. et Oasitae nomi duo memorantur a *Plin.* 5, 9, 9., ubi notat *Hard.* duplicem Oasin esse, majorem, et minorem, Ὄασιν μικρὰν [*hod. *Alzagar*,] et Ὄασιν μεγάλην [*hod. *Gademez.*]: hanc haud multum ab Alexandria distare, illam juxta Moeridis lacum esse.

ŎĂSĪTES, ae, m. ad Oasin pertinens, ut Oasitae nomi. V. v. praec.

ŎAXES, is, m. Ὄαξις, fluvius Cretae, a quo civitas Oaxia. Varro *(Atacinus)* hoc docet: Quos magno Anchiale partus adducta dolore, Et geminis capiens tellurem Oaxida palmis. Ita *Vibius Sequest. de fluminib.* etc. *Virg. Ecl.* 1, 66. Pars Scythiam, et rapidum Cretae veniemus Oaxem. *Varronis* locum affert etiam *Serv.* hic: negat tamen in Creta eum fluvium esse, sed in Mesopotamia, vel Scythia, ubi velocitate sua rapiens albam terram, turbulentus efficitur. Unde *rapidum cretae* dici, quod cretam rapiat, h. e. terram albam. Item ad *Ecl.* 2, 24. ait, Virgilium, exemplo Theocriti, ut ostendat rusticam simplicitatem, multa aliter, quam res habeat, dicere. Ita et *Actaeum Aracynthum* dixisse, cum non sit Atheniensis, sed Thebanus, et *Cretae Oaxem*, cum in Scythia sit. *Hard.* ad *Plin.* 6, 16, 18. aliam Virgiliani versus interpretationem affert: Oaxem eundem esse, atque Oxum, qui fluvius est Scythiae Asiaticae, et per Marginam ejus regionem fluit: Marginae regioni nomen esse, vel creditum esse, a *marga*, quae genus est cretae, qua laetificantur agri. Rusticum illum, qui a Virgilio inducitur, cum margam nosset, *Oaxum Cretae* per imperitiam dixisse: atque talis loci ob id praecipue fecisse mentionem, quod recens erat memoria cladis Crassianae, post quam Romani milites captivi a Parthis victoribus in ea loca ducti fuerant.

ŎAXIS, idis, f. adj. ut Oaxis terra, *Varr. Atacin.*, h. e. quae amne Oaxe alluitur. V. v. praec.

OB

[*OB, praep. accus. regens, significat proprie, ut Gr. ἐπὶ, (a quo ortum ducere fertur eodem modo, quo *ab* ab ἀπὸ, et *sub* ab ὑπὸ) super, ad, contra, ut recte *Lindem.* ad *Pl. Mil.* 3, 2, 22. Semper enim spectat aliquid, quod coram quasi extenditur, obviam est, obest, prostat etc. Nostr. *ob, auf, ver, vor, für* etc. Cf. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 137, 3. p. 408. sq. *Pl. Mil.* 2, 5, 51. Nunc demum experior, prius ob oculos mihi caliginem obstitisse.] *Id. ib.* 5, 37. Ille qui lanam ob oculum habebat, nauta non erat. *Cic. Rab.* 14. Mors ob oculos saepe versata est. [*Huc pertinet etiam] *Pl. Aul.* 2, 4, 23. Quin cum it dormitum, follem obstringit ob gulam, ne quid animae forte amittat dormiens [*i. e. in, circum. Porro: quae *Festus* affert ex *Ennio:*] Ob Romam noctu legiones ducere coepit, [*i. e. ad. Simili ratione dictum *ob* etiam in his, quae *Id.* al. profert ex *eodem*:] Acheruntem obibo, ubi mortis thesauri objacent: et *paulo post:* Ob os, ad os significat, quibus verbis fortasse respicit illud *Vet. Poet.* ap. *Cic. Tusc.* 3, 18. etc. *Fam.* 9, 26. Quem aspectabant? cujus ob os Graji ora obvertebant sua? *Plaut. fragm.* ap. *Non.* 4, 429. Intro ad uxorem: sufferamque meum tergum ob injuriam. V. alia huc pertinentia in OBEO. — [*Porro ea, in quibus *ob* usurpatur ad significandum pretium, vel id, quod pretii loco datur.] *Ter. Phorm.* 4, 3, 56. Ager oppositus est pignori ob Decem minas. *Pl. Asin.* 2, 2, 80. Ob asinos ferre argentum. *Id. Rud.* 3, 6, 23. arrhabonem a me accepisti ob mulierem. *C. Gracch.* ap. *Gell.* 11, 10. *f.* Talentum magnum ob unam fabulam datum esse. *Festus:* Ob vos sacro, in quibusdam precationibus est, pro vobis obsecro. [*A quibus parum differt loquendi genus, quo vv. *ob rem* (oppon. *frustra*) adhibentur, cum aliquid in rem, cum lucro, utilitate fieri dicitur.] *Ter. Phorm.* 3, 2, 41. Non pudet Vanitatis? *Dom.* minime, dum ob rem; et *Sall. Jug.* 33. Verum id frustra an ob rem faciam, in vestra manu situm. ¶ [*Hinc factum est, ut *ob* in universum causam, consilium, finem, quem quis consequi studeat, etc. designet, eademque fere ratione ponatur, qua alias *gratia, causa, propter, ad* etc., Gr. ἕνεκα, διὰ, ἐπὶ. Qui longe frequentissimus est hujus verbi usus. Hic prae ceteris commemorari poterant ista: *ob hoc, ob haec, ob id, ob ea* pro *propterea*, apud omnes quidem latini sermonis scriptores usitatissima.] *Caes. B. G.* 1, 13. Ne ob eam rem ipsos despiceret. *Cic. Fat.* 10. *f.* Hanc rationem Epicurus induxit ob eam rem, quod veritus est, ne, etc. *Id. Font.* 8. Qui ob aliquod emolumentum suum cupidius aliquid dicere videntur. *Id. Verr.* 2, 2, 32. Si est flagitiosum, ob rem judicandam pecuniam accipere, quanto illud flagitiosius, eum, a quo pecuniam ob absolvendum acceperis, condemnare? [*V. *Matth.* ad *Mur.* 1.] *Virg. A.* 1, 255. Navibus (infandum!) amissis, unius ob iram Prodimur. [*Huc pertinet etiam illud, quod Noster, in suo scil. hujus loci ordine, tanquam ab his alienum separatim collocaverat.] *Pl. Cas.* 4, 3, 6. Quid illaec nunc Tamdiu intus remoratur, quasi ob industriam? h. e. de industria. Eodem modo locutus est 2, 3, 58.; [*et *Men.* 1, 2, 14. *Bailey.* Adde *Tac. A.* 1, 68. Raro super milite, et quasi ob metum defixo, i. e. prae metu; et *ib.* 2, 83. Germanicum — mortem ob rempublicam obiisse, i. e. pro republ.; et 6, 5. cum quibus ob rem pecuniariam disceptabat, i. e. de re p.] ¶ In compositione suam consonantem retinet sequente vocali, aut liquida, item *b, d, s, t,* et *v* consonante: ut *obba, obduco, obloquor, obmutesco, obnubo, obruo, observo, obtundo, obverto:* cum aliis aut mutat, aut retinet, ut *obcaeco*, et *occaeco, officio*, et *obficio*, *oggannio*, et *obgannio*, *oppeto*, et *obpeto*, etc., quamquam frequentius mutare videatur. ¶ [*Confund. *ob* et *ad.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 2, 362.]

ŎBĂCERBAT, exacerbat. *Festus.*

ŎBĂCĔRO, as, a. 1. Obacerare, obloqui, atque alterius sermonem moleste impedire: quod sumptum videtur a paleis, quas Graeci ἄχυρα vocant. Haec *Paul.* ex *Festo.* Sunt qui suspicantur legendum *Obacerbare.* Addunt in veteribus libr. legi etiam

obacorare, ab *acore* ductum, ut sit acorem, h. e. molestiam exhibere.

OBAEMŬLOR, aris, dep. 1. contra aemulor, irrito, provoco. *Tert. adv. Marc.* 4, 31. *med.* ex *Deuter.* 32, 21. Illi obaemulati sunt me in non Deo: et ego obaemulabor eos in non natione. Ubi *Vulgata* verbo *provocare* utitur.

[ŎBAERĀRĬUS, ii, m. qui aere alieno obstrictus, operam suam agriculturae praestare cogitur. *Varr. R. R.* 1, 17. Liberi colunt agros cum iis, quos obaerarios nostri vocitarunt. Quidam Codd. habent *obaeratos*, sed praestantiores *obaerarios*: alii tamen legendum putant *operarios*. *F.*]

ŎBAERĀTUS, a, um, adj. [*χρεωφειλέτης.] aere alieno ita obstrictus, ut cum solvendo non sit, corpore et opera servire cogatur, addictus, nexus. [*V. *Herz.* ad *Caes.* l. mox l.] *Varr. L. L.* 6, 5. *f.* Liber, qui suas operas in servitute pro pecunia, quam debeat, dat, dum solveret, nexus vocatur, ut ab aere obaeratus. *Caes. B. G.* 1, 4. Orgetorix ad judicium omnem suam familiam undique coegit, et omnes clientes, obaeratosque suos eodem conduxit. *Liv.* 26, 40. *f.* Exsules, obaerati, capitalia ausi plerique. ℙ Item simpliciter aere alieno obstrictus. [*Verschuldet.] *Suet. Caes.* 46. Villam magno sumptu absolutam, quia non tota ad animum ei responderat, totam diruit, quamquam tenuis adhuc, et obaeratus. *Tac. A.* 6, 17. Quanto quis obaeratior, aegrius distrahebant.

OBĂGĬTO, as, a. 1. agito, exagito. *Enn.* ap. *Non.* 2, 605. Restitant, occurrunt, obstant, obstrigillant, obagitant. Al. minus recte leg. *obganniunt.* Ap. *Fest.* habetur *obigitat*, mutata vocali, qui mos est in compositis frequens, ut *subigitat.* Obigitat, inquit, ante agitat, ut obambulat. [*Quaedam emendavit *F.*]

ŎBAMBŬLĀTĬO, onis, f. περιόδευσις, actus obambulandi, discursus. *Auct. ad Her.* 3, 19. Commodius est in derelicta, quam in celebri regione locos (*memoriae*) comparare, propterea quod frequentia et obambulatio hominum conturbat, et infirmat imaginum notas. [*Cf. *obambulo.*]

ŎBAMBŬLO, as, avi, atum, n. 1. περιοδεύω, περιπατέω, circum ambulo, circumeo, obeo, ultro citroque discurro, perambulo. [*Cf. *Doederl.* 3, 50.] *Ov. Trist.* 2, 459. Scit, cui latretur, cum solus obambulet ipse, [*ubi recte *Doederl.* l. l. p. 51. *solum* per oxymoron quasi suum ipsius comitem significari dicit.] *Liv.* 25, 39. Milites obambulantes ante vallum portasque. *Ov. Met.* 2, 851. Mugit, et in teneris formosus obambulat herbis. *Virg. G.* 3, 538. nec (*lupus*) gregibus nocturnus obambulat. *Liv.* 36, 34. Obambulare muris, ut facile nosceretur ab Aetolis, coepit. ℙ Cum accusat. vi praeposit. *Ov. Met.* 14, 188. totam fremebundus obambulat Aetnam. *Suet. Tib.* 11. Sine lictore gymnasia obambulans. [*Recte *Brem. gymnasio* retinuit, quia hujus v. cum accus. constructio poetis convenit, et quod Rhodus unum tantummodo gymnasium continere a Plutarcho, citante Torrent., dicitur.] ℙ *Paul.* ex *Festo*, obambulare interpretatur, adversum alios ambulare, et quasi ambulanti sese opponere. [*Male! V. *Doederl.* l. ab initio l.]

ŎBĂRĀTOR. V. IMPORCITOR.

ŎBARDĔO, es, n. contra, vel ante aliquem ardeo. *Stat. Th.* 9, 856. cum torva clypei metuendus obarsit Luce Dryas, tremor ora repens, ac viscera torsit Arcados.

ŎBARESCO, is, arui, n. 3. περιξηραίνομαι, circumquaque aresco: [*vertrocknen.*] *Lactant. Op. D.* 10. Membrana illa (*oculi*) quam siccari et obarescere non oportet. Quaedam MSS. habent *arescere.*

ŎBARMĀTUS, a, um, part. ab *obarmo*, armatus contra aliquem. Translate *Appul. Met.* 2. Perfrictis oculis, et obarmatis ad vigilias.

ŎBARMO, as, a. 1. idem quod armo, aut contra aliquem armo. [*Prorsus est id, quod nos dicimus *bewaffnen.* Notio *contra armandi* nullo loco, quos quidem *Forc.* affert, continetur.] *Hor. Od.* 4, 4, 20. Amazonia securi Dextras obarmet. *Appul. Met.* 9. *in.* Ille carnifex contra me manus impias obarmabat. *Auson. epigr.* 25. Mater Lacaena clypeo obarmans filium, Cum hoc, inquit, aut in hoc redi.

ŎBĂRO, as, avi, atum, n. 1. περιαρόω, circum aro, vel arando excolo: [*umpflügen, bepflügen.*] *Liv.* 23, 19. *med.* Et cum hostes obarassent quidquid herbidi extra murum est.

ŎBĀTER, a, um, ὑπομέλας, quodammodo ater, subater. *Plin.* 18, 35, 79. Nascens luna si cornu superiore obatro surget. *Hard.* in MSS. invenit *obatrato.*

ŎBATRESCO, is, n. 3. ater fio. *Firm. praef. Math.* Lacus liventibus spumis obatrescit.

[ŎBAUDĬENS, entis, part. ab *obaudio*, obediens. Hinc compar. *Obaudientior* ap. *Ambros. or.* subject. *ep.* 21. Quid obaudientius potest esse, quam ut Christi sequamur exemplum. *F.*]

ŎBAUDĬENTĬA, ae, f. obedientia. *Tert. Exhort. ad cast.* 2. *med.* Voluntas Dei in obaudientiam venerat.

ŎBAUDĬO, is, a. 4. idem ac obedio. *Appul. Met.* 3. Secreta, quibus obaudiunt Manes. *Tert. adv. Marc.* 2, 2. *extr.* Adam non obaudiit.

[ŎBAUDĪTĬO, onis, f. obaudientia. *Gloss. Phil.* Obauditio, ὑπακοή. *F.*]

ŎBAURĀTUS, a, um, part. ab inus. *obauro:* inauratus. *Appul. Met.* 11. Alius soccis obauratis, indutus serica veste, mundoque pretioso.

OBBĂ, ae, f. *Gloss. Philox.* Obua (leg. *Obba*, ut monet *Voss.* in *Etym.*) ἄμβιξ, ἐν ᾧ τοῖς νεκροῖς σπένδουσιν, h. e. quo libant mortuis. Ἄμβιξ autem aliis est calix, poculum: aliis olla, aut cadus. [Videtur esse ab Hebr. אוב *ob* uter, Italice *otre.* *F.*] *Plin.* 33, 8, 41. vertens locum *Dioscor.* 5, 110. ubi de hydrargyro conficiendo sermo est, ἄμβικα vertit calicem, seu operculum, quo ferrea concha contegitur. *Athenaeus* 11, 8. *f.* dicit, ἄμβικας esse pocula in acutum fastigiata. Quare si *Gloss.* credimus, obbas esse ἄμβικας, erunt eae similes iis, quae Itali dicunt *caraffe* aut *caraffini*, fundo et ventre lato, collo et ore angusto. *Non.* quoque 2, 597. scribit obbam esse poculi genus, quod nunc ubba dicitur; et 15, 14. esse poculi genus vel ligneum, vel ex sparto. *Varr. ib.* et 20. Dolia, atque apothecas tricliniares, melicas Calenas, obbas, et Cumanos calices. *Id. ib.* Utrum meridie, an vesperi lubentius ad obbam accedas, locus, actus, adventus declarabit. In his *Varr.* verbis et poculum intelligi potest, et vas: at vas aptius intelligitur et quidem non modicum, et lato fundo, ut facile sedeat, (Itali dicunt *barile*) in illo *Persii* 5, 146. Tun' mare transilias? tibi torta cannabe fulto, Coena sit in transtro? Vejentanumque rubellum Exhalet vapida laesum pice sessilis obba? ℙ *Obbam* panico tribuit *Plin.*, cujus haec verba sunt 18, 7, 10. *n.* 3. Panicum a paniculis dictum, cacumine languide nutante, paulatim extenuato culmo paene in surculum, praedensis acervatur granis, cum longissima pedali obba. Ubi *Hard.* in MSS. legit *Obsa.* Libentius vero, inquit, multo agnoverim, litteris permutatis, *foba*, vel potius *phoba.* Est enim φόβη *Theophrasto H. Pl.* 8, 3. arundinacea coma frugum omnium, quae ad milii similitudinem surgunt: τὰ μὲν ἔχει στάχυν, τὰ δὲ χεδροπὰ λοβὸν, τὰ δὲ κεγχρώδη φόβην· ἡ γὰρ καλαμώδης ἀπόφυσις, φόβη.

OBBĀTUS, a, um, adj. in obbae figuram factus. *Appul. Met.* 10. Castor et Pollux, quorum capita cassides obbatae stellarum apicibus insignes contegebant. Ap. *Helmenhorst.* p. 254. legitur *obatae:* unde quidam suspicantur esse pro *ovatae*, facili mutatione *b* in *v.* Ap. *Pricaeum* p. 234. est *aeratae.* Si *obbatae* retinemus, erunt cassides infra latae, supra in acutum desinentes, ut in *Obba* est dictum. [Si *ovatae*, quod rectius videtur, erunt in dimidii ovi formam, quales habent capita Dioscurorum in nummis gentis Antestiae, Cordiae, aliarumque. V. PILEATUS et PILEUM. *F.*]

OBBĬBO, is, a. 3. idem ac bibo, vel celeriter bibo. *Cic. Tusc.* 1, 40. Theramenes cum conjectus in carcerem triginta jussu tyrannorum venenum ut sitiens obbibisset. *P. Victor.* et *Grut.* ex MSS. quamplurimis leg. *obduxisset.*

OBBLĀTĔRĀTUS, a, um, part. ab inus. *obblatero*, contra aliquem blateratus. *Appul. Met.* 9. His et aliis similibus affaniis frustra obblateratis. Al. aliter leg. *Locus est ante *med.* p. 183. ed. *Pricaei*, et sic impressum in ed. *Oudend.* p. 612. etc. In ed. *Vulc.* est *blateratis;* in ed. vero *Elmenh.* p. 221, 25. sic omnino, *has et alias similes affanias abblatterantes.* *B. A.*

OBBRŪTESCO, is, n. 3. ἄλογος γίνομαι, est brutum fieri, sensum, rationem, vitam amittere. [*verwildern.*] *Lucr.* 3, 546. An contracta suis e partibus obbrutescat. *Afran.* ap. *Fest.* in *Obbrutuit.* Non possum verba facere, obbrutui, *h. e.* obstupui, ut idem *Festus* exponit. *Prud. Hamart.* 652. Damna aures, Pater alme, meas, et claude meatus Obbrutescentis capitis. Al. leg. *obbrutiscentis.* Ap. *Fest.* unico *b* scribitur.

OBCAECĀTĬO vel Occaecatio, onis, f. idem est ac occatio, hoc est occultatio seminis terra superinducta. *Serenus* ap. *Non.* 1, 306. Occatio occaecatio est. *Id. Nonius ib.* 201. Occaecationem ab occaecatis seminibus, qua id efficitur, dici, M. Tullius voluit de Senectute. V. OBCAECO. Ex his autem discimus, *obcaecationem* de occatione metaphorice dici: nam proprie est *Blendung*, τύφλωσις. Adde *Isid. Orig.* 17, 2.

OBCAECĀTUS et Occaecatus, a, um, part. ab *obcaeco:* caecus factus, τυφλωθείς. *Cels.* 6, 6. *n.* 57. Quidam sine ulla manifesta causa subito obcaecati sint. *Id.* 8, 4. Ubi calvaria percussa est, protinus requirendum est, num bilem is homo vomuerit, num oculi ejus obcaecati sint. ℙ Translate, [*quasi ad tempus caecitate captus. *Rut. Lup.* 2, 7. p. 157. *ed. Fr.* oculis humore obcaecatis: ubi v. quae laud. *Ruhnk.* — Tum dicitur de animo, rebusque ad animum pertinentibus.] *Cic. Fam.* 15, 1. *med.* Quod ego negotium, non stultitia obcaecatus, sed verecundia deterritus, non recusavi. *Colum.* 6, 36. *extr.* Velut incensus et obcaecatus cupidine. *Cic. Fin.* 1, 10. Qui quas molestias excepturi sint, obcaecati cupiditate non provident. ℙ [*Hinc obscuratus.] *Pl. Men.* 1, 2, 66. solem vides, Satin' ut occaecatus est prae hujus corporis candoribus. ℙ [*In his quoque ad ea transfertur, quae animi mentisque auctoritate nituntur.] *Colum.* 3, 7. *f.* Quae ratio (*h. e.* modus colendi vites) velut ignorantiae tenebris obcaecata, luce veritatis caruit. ℙ *Obcaecatum semen*, terra obrutum. *Cic. Sen.* 15. V. v. sq.

OBCAECO et Occaeco, as, avi, atum, a. 1. [*efficere, ut oculorum quis acie, videndi facultate destituatur: *blenden.*] ἐκτυφλόω. *Cels.* 8, 4. Aliquando evenit, ut ex ictu vena aliqua in cerebri membrana rupta aliquid sanguinis mittat, isque ibi concretus magnos dolores moveat, oculosque obcaecet. [*V. *Obcaecatus.* ℙ Translate, quasi caecum facere, ad tempus videndi, cernendi facultate privare.] *Plin.* 10, 3, 3. Respersu pinnarum hostem obcaecantes. [*De animo.] *Liv.* 5, 37. Occaecat animos fortuna, i. e. efficit, ut verum perspicere nequeant. [*Hinc in universum pro stupidum reddere: nos *dümisch, gefühllos machen.*] *Virg. Cul.* 198. timor obcaecaverat artus. ℙ Tum dicitur pro obscurare, luce, claritate solita privare: *Liv.* 33, 7. Densa caligo obcaecaverat diem. ℙ [*A rebus externis transfertur ad ea, quae ingenii mentisque auctoritate gaudent.] *Liv.* 42, 43. Ni spes vana pacis obcaecasset consilia. *Cic. Or.* 2, 80. *f.* Obscura narratio totam obcaecat orationem. ℙ [*Hinc obtegendi, occultandi orta notio, i. e. efficiendi, ne quid cerni, perspici oculis possit: ita *obcaecare fossas* ap. *Colum.* 2, 2. *med.* (Similis est ratio, qua nos in rebus ad munitiones pertinentibus vv. *blenden, verblenden* uti solemus.) Porro *occaecare semen*, i. e. terra obruere.] *Cic. Sen.* 15. Terra cum sparsum semen excepit, primum id occaecatum cohibet, ex quo occatio, quae hoc efficit, nominata est. *Non.* 1, 306. videtur legisse, *ex quo occaecatio.*

OBCAEDES, is, f. idem ac caedes. *Pl. Stich.* 5, 4, 52. Ohe, jam satis: nolo obcaedes, *h. e.* nolo hic quicquam tragicum et cruentum. [*Bothe* multo rectius edidit *obcaedas*, *h. e.* occidas. *F.*] V. OCCĪDO. V. *Taubman.*

OBCALLĀTUS et Occallatus, a, um, part. ab inus. *obcallo:* callo obductus. *Sen. Q. N.* 4, 13. Quid sentire possunt emortuae fauces, et obcallatae cibis ardentibus?

OBCALLESCO et Occallesco, is, lui, n. 3. ἐντυλόω, callum obduco, durus, et callosus fio. *Cels.* 4, 24. Ubi dolor vehemens urget, interest, sine tumore is sit, an tumor cum calore, an tumor jam etiam obcalluerit. *Pl. Asin.* 2, 4, 13. Utinam nunc stimulus in manu mihi sit. Qui latera conteram tua, quae occalluere plagis. *Ov. Met.* 14. de homine in suem verso, 282. Osque meum sensi pando occallescere rostro. ℙ Translate. *Cic. Agr.* 2, 18. *f.* De Statio manumisso, et nonnullis aliis rebus angor equidem: sed jam prorsus occallui, *h. e.* diutina malorum consuetudine jam obfirmavi animum ad ferendum. *Plin. ep.* 2, 15. Longa patientia obcallui. *Colum.* 8, 16. Sic mores obcalluere, ut non haec usitata, verum ut maxime laudabilia et honesta judicentur.

OBCĂNO. V. OCCANO.

OBCANTĀTUS, a, um, part. ab *obcanto:* incantatus, veneficio laesus. *Appul. Apol.* Mulier obcantata, vecors, amans, amens.

OBCANTO, as, avi, atum, a. 1. incantamentis devincio, laedo. *Paul. Sent.* 5, *tit.* 23. *n.* 9. Qui sacra impia, ut quem obcantarent, defigerent, obligarent, fecerint, etc.

OBCENSUS, a, um, part. ab inusit. *obcendo* incensus, accensus, combustus. *Enn.* ap. *Fest.* in *Ob.* Omnes occisi, obcensique in nocte serena.

OBCĪNO, etc. V. OCCINO.

OBCLAUDO, is, a. 3. occludo. *Impp. Constant et Julian. Caes. Cod. Theod.* 11, 24, 1. Aditum implendae devotionis obclaudant.

OBCOENO, as, a. 1. idem quod coeno. *Pl. fr* ap. *Varr. L. L.* 6, 3. *f.* De lumbo obcoenabis.

[OBDĀTUS, a, um, adj. qui obviam datus, se factus est: ab *ob*, et *datus.* *Pl. Aul.* 3, 1, 1. Obdati cives, populares, incolae, accolae, advena omnes, Date viam, qua fugere liceat. Ita rect edidit *Bothe*, cum alii *optati* legerint, quod hui loco minus aptum videtur. *F.*]

*OBDENSĀTĬO, onis, f. i. q. densatio. *Coel Aurel. Tard.* 1, 1. Obdensatio cutis. *B. A.*

OBDĬTUS, a, um, part. a *obdo:* oppositus, objectus, occlusus. *Flor.* 3, 6. *med.* Propontidis fauces Porcius Cato sic obditis navibus, quasi portar obseravit. *Plin.* 6, 11, 12. Portae Caucasiae, ingens naturae opus montibus interruptis repente ubi fores obditae ferratis trabibus, etc. *Appu Met.* 5. Domus seris et catenis obdita. [**Tac. A* 13, 5. obditis a tergo foribus.] ℙ Item obvolutus, implexus. *Appul. Met.* 10. Feralibus amiculi instrictus atque obditus, deportatur ad judiciu puer; et *ib.* 3. Sic illos capillos in mutuos nexu obditos atque nodatos, cum multis odoribus d vivis carbonibus adolendos.

OBDO, is, didi, ditum, a. 3. ἐπιτίθημι, oppon

objicio: ex *ob*, et *do*. [*Verbum nonnisi poetis et argent. aetatis scriptoribus usitatum.] *Ter. Eun.* 3, 5, 55. pessulum ostio obdo. *Pl. Cas.* 5, 2, 15. forem obdo, ne senex me opprimat, *h. e.* claudo. [*Translate] *Ov. Pont.* 2, 2, 41. Da precor, accessum lacrimis, mitissime, nostris, Nec timidis rigidam vocibus obde forem. *Sen. ep.* 31. Sapiens eris, si clauseris aures, quibus ceram parum est obdere. *Hor. Sat.* 1, 3, 59. nullique malo latus obdit apertum.

OBDORMIO, is, ivi, itum, n. 4. κατακοιμῶμαι, ἀφυπνόω, idem quod dormio, aut valde dormio. *Cic. Tusc.* 1, 38. Endymion nescio quando in Latmo obdormivit: nondum, opinor, est experrectus. *Pl. Amph.* 1, 1, 116. Credo, hac noctu Nocturnum obdormivisse ebrium. Adde *Curc. a.* 3. *v.* 45. *Cels.* 3, 18. Somnus medicamentis arcessendus est, habita moderatione, ne, quem obdormire volumus, excitare postea non possimus. *Plin.* 16, 10, 20. Qui obdormiant sub taxo, cibumve capiant, moriantur. *Suet. Aug.* 94. Atiam, posita in templo lectica, dum ceterae matronae dormirent, obdormisse. *Plin.* 20, 14, 56. Nepetam substernere obdormituris, utile est. ℙ *Obdormire crapulam*, est obdormiendo crapulam concoquere, [*verschlafen.] *Pl. Most.* 5, 2, 1. omnem obdormivi crapulam. V. EDORMIO.

OBDORMISCO, is, n. 3. κατανυστάζω, obdormire incipio, dormito. Item simpliciter dormio, obdormio. *Suet. Claud.* 33. Ut interdiu nonnunquam in ure dicendo obdormisceret; et *ib.* 8. Quoties post cibum obdormisceret, olearum ac palmularum ossibus incessebatur. *Plin.* 9, 10, 12. Testudines summa in aqua obdormiscere: id prodi stertentium sonitu. *Cic. Tusc.* 1, 49. Si supremus ille dies perimit ac delet omnino, quid melius, quam in mediis vitae laboribus obdormiscere, et ita conniventem somno sopiri sempiterno?

*OBDORMITO, as, n. 1. i. fere q. obdormio vel obdormisco. *Fortun. carm.* 3. Obdormitare gravi- er. *B. A.*

OBDUCO, is, xi, ctum, a. 3. ἐπεισάγω, contra duco, adduco, oppono, [*auffuhren, vorfuhren.] *Pl. Ps.* 2, 1, 13. Post ad oppidum hoc vetus continuo mecum exercitum protinus obducam. *Accius* ap. *Non.* 3, 203. Vim Gallicam obduc contra in acie, exercituve. *Cic. Att.* 1, 1. Thermus cum Silano contendere existimatur: qui sic inopes et ab amicis, et existimatione sunt, ut mihi videatur non esse ἀδύνατον, Curium obducere, *h. e.* adducere, ut is adversetur in consulatu petendo, tanquam rivalis et aemulus. *Auct. argum. Merc. Plaut.* 1, 6. um putat uxor illius Obduxe scortum. ℙ Item super, vel ante, vel circum duco. *Plin.* 13, 4, 9. Caryotae macro corpore exiles, crustam verius, quam cutem obducunt. *Id.* 17, 4, 3. Terra rubiginem ferro obducit. *Id.* 23, 7, 63. Fici cinis roaceo subactus ambustis cicatricem tenuissimam obducit. *Cic. Fam.* 9, 2. *med.* et *Tusc.* 2, 15. *extr.* Obducere callum. V. CALLUM. *Flor.* 4, 1. *med.* castra vallo. *Caes. B. G.* 2, 8. Ab utroque latere collis transversam fossam obduxit. *Plin. ep.* 2, 17. *med.* Diaeta, specularibus et velis obductis, reducitisque, modo adjicitur cubiculo, modo aufertur. *Appul. Met.* 1. Tigillo injecta, atque obducta parte funiculi, et altera firmiter in nodum coacta, *h.* circumvoluta. ℙ Item tegere, operire. *Virg. Ecl.* 1, 48. quamvis lapis omnia nudus, Limosoque palus obducat pascua junco. *Plin.* 15, 14, 14. Lanata mala lanugo obducit. *Id.* 29, 4, 22. Faciem lentigine obducit. *Sen. Hippol.* 586. Et ora morti similis obduxit color. *Lucan.* 9, 109. caput ferali obduxit amictu; et 4, 31. Et prope consertis obduxit castra maniplis. [*V. *Cort.*] *Stat. Th.* 12, 00. clypeis obducunt pectora fractis. *Cic. N. D.* , 47. Obducuntur libro, aut cortice trunci, quo nt a frigoribus et caloribus tutiores. *Id. Leg.* 2, 2. Redditur terrae corpus, et ita locatum ac situm, quasi operimento matris obducitur. ℙ Item contrahere. *Quint.* 10, 3. *med.* Obducere frontem. *Sen. Consol. ad Marc.* 1. Vultus, quem tot annorum continua tristitia, ut semel obduxit, tenet. *Formulam *obducere vultum*, una cum similibus *ducere* et *adducere vultum*, *frontem* egregie illustrat *N. Heins.* ad *Ov. Ep.* 21, 165. Cf. *Ruhnk.* ad *Ter. Ad.* 5, 3, 53. et *Heindf.* ad *Hor. Sat.* 2, 2, 25.] ℙ Item claudere. *Petr. Sat.* 94. Ostium cellae obduxit. Al. leg. *adduxit*. V. OBDUCTUS. *Plin.* 8, 26, 40. Venam in crure vulnerat, et plagam limo rursus obducit. *Id.* 2, 63, 63. *extr.* Terra tandem ipsa se obducit, et scelera quoque mortalium occultat. *Colum.* 3, 18. *f.* Malleolus radices e capite, qua recisum est, aeque mittit: quae um excreverunt, cicatricem obducunt. ℙ Item inducere, offundere. *Plin.* 22, 25, 71. Elelisphacos torporem obducit percusso loco. *Cic. Acad.* 4, . Clarissimis rebus tenebras obducere. ℙ Item ducere, ebibere, exhaurire: et notat aviditatem sitientis. *Sen. Prov.* 3. *med.* Socrates illam potionem publice mixtam, non aliter quam medicamentum immortalitatis obduxit. *Petr. fr.* 42. *Burm.* um mulsi pultarium obduxi. *Sen. Troad.* 1162. on stetit fusus cruor, Humoque summa fluxit, obduxit statim, Saevusque totum sanguinem tumulus bibit. Aliud ex *Cic.* exemplum V. in OBBIBO. [*V. *Ernest. cl. Cic.* s. v. *obduco*.] ℙ Pro detegere, aperire. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 340. Vos interea lumen afferte, atque aulaea obducite. Al. leg. *lumen auferte*: qua ratione contrarium fortasse significat. ℙ *Obducere diem*, educere, ducere, conterere, transigere, insumere. *Cic. Att.* 16, 6. Nono cal. ad Sicam, ibi tanquam domi meae scilicet: itaque obduxi posterum diem. ℙ *Obducere oculos*, tegere, obscurare, caligine offusa. *Petr. Sat.* 19. *extr.* Mors non dubia miserorum oculos coepit obducere. *Lucan.* 3, 735. Nox subit, atque oculos vastae obduxere tenebrae. ℙ *Obducere se tenebrae* dicuntur, cum contrahuntur, et densantur. *Plin.* 11, 37, 54. Ferunt Tiberio Caesari fuisse naturam, ut expergefactus noctu paulisper, haud alio modo quam luce clara contueretur omnia, paulatim tenebris sese obducentibus. ℙ *Obduxe* pro *obduxisse* legitur in *argum. Merc. Pl.* 1, 6.

OBDUCTIO, onis, f. παρακάλυψις, tegumentum, obvolutio. *Arnob.* 1, 7. Nubila inimica obductione pendent. ℙ Reis morti addictis? caput obnubebatur. Hinc illud ap. *Cic. Rab. perduell.* 4. et *Liv.* 1, 26. Caput obnubito, arbori infelici suspendito. *Cic. ib.* 5. Carnifex vero, et obductio capitis, et nomen ipsum crucis absit. *Ammian.* 14, 7. *f.* Causarum legitima silente defensione, carnifex rapinarum sequester, et obductio capitum, et bonorum ubique multatio versabatur per orientales provincias. Ap. *Cic.* est qui malit *obnuptio*: sed nihil est mutandum. V. et *Lucani l. c.* in OBDUCO 9, 109. et *Tac.* in OBDUCTUS *Ann.* 4, 70.

OBDUCTO, as, a. 1. frequent. ab *obduco*. *Pl. Merc.* 4, 4, 46. Nec pol ego patiar, sic me nuptam tam male, Measque in aedes sic scorta obductarier, *h. e.* induci.

OBDUCTUS, a, um, part. ab *obduco*: ἐπεισαχθείς, adductus, oppositus, objectus. *Plin. ep.* 7, 21. Cubicula obductis velis opaca, nec tamen obscura facio. *Sen. Herc. Oet.* 1548. Obductae fores. *Prop.* 4, 5, 47. Janitor ad dantes vigilet: si pulset inanis, Surdus in obductam somniet usque seram. *Virg. A.* 2, 604. nubes obducta tuenti Mortales hebetat visus, *h. e.* praetenta, objecta. *Nep. Ann.* 5. Obducta nocte, sarmenta in cornibus jumentorum deligata incendit, *h. e.* cum se nox coelo obtendisset. [*V. *Brem.*] ℙ Item super ductus, inductus. *Tac. A.* 13, 35. Ut obducta glacie, nisi effossa humus, tentoriis locum non praeberet. *Ov. A. Am.* 1, 285. Myrrha patrem, sed non quo filia debet, amavit: Et nunc obducto cortice pressa latet. *Virg. G.* 1, 116. Amnis et obducto late tenet omnia limo. *Tac. A.* 4, 70. Et trahebatur damnatus quantum, obducta veste et adstrictis faucibus, niti poterat, clamitans, *h. e.* capiti obvoluta. *Lucan.* 3, 572. cruor altus in undis Spumat, et obducto concrescunt sanguine fluctus. Al. leg. *obducti*, *h. e.* fluctus tecti sanguine. [*Ita *Cort.*] ℙ Item clausus. *Lucan.* 5, 69. multosque obducta per annos Delphica fatidici reserat penetralia Phoebi. ℙ Item tectus, opertus. *Cic. N. D.* 2, 47. Animantium pluma alias, alias squama videmus obductas. *Plin.* 24, 12, 66. Folia obducta araneosa lanugine. *Id.* 19, 7, 36. Semina obducta cortice. *Ov. Met.* 2, 329. Nam pater (*sol*) obductos, luctu miserabilis aegro, Condiderat vultus. Et translate *Sen. Oed.* 851. Obducta longo temporum tractu moves, *h. e.* tecta oblivione. [* — *Cic. N. D.* 2, 43, 110. Sub laeva Geminorum obductus parte feretur, i. e. tectus et inclusus, *Homer.* κεκλιμένον. Al. leg. *abductus*. V. *Heindf.*] ℙ *Obducta frons*, contracta, adducta, tristis. *Hor. Epod.* 13, 5. obducta solvatur fronte senectus. Adde *Quint.* 10, 3. *med.* et *Juven.* 9, 2. [*V. in *obduco*.] ℙ *Obducta cicatrix*, superinducta vulneri, et clausa. *Cic. Agr.* 3, 1. Ne refricare obductam jam reipublicae cicatricem viderer. Et translate *Virg. A.* 10, 63. quid me alta silentia cogis Rumpere, et obductum verbis vulgare dolorem? *Ov. Met.* 12, 542. quid me meminisse malorum Cogis, et obductos annis rescindere luctus? ℙ *Obductae tenebrae*, contractae, densae. *Prop.* 3, 14, 5. obductis committam mene tenebris? V. OBDUCO.

OBDULCATUS, a, um, part. ab *obdulco*: dulcis factus. *Coel. Aurel. Tard.* 3, 8. *med.* Obdulcatus panis.

[OBDULCESCO, is, n. 3. dulcis fio. *Gloss. Phil.* Obdulcesco, περιγλυκύνομαι. *F.*]

OBDULCO, as, a. 1. dulcem facio, edulco, indulco. *Coel. Aurel. Tard.* 1, 1. *f.* Coquentes atque obdulcantes sale et oleo, *h. e.* condientes.

OBDURATIO, onis, f. actus obdurandi. *August. ep.* 105. *med.* et *Enarr. in Psalm.* 77. et alibi, de ea, qua Deus obdurat impios non impertiendo misericordiam.

OBDURATUS, a, um, part. ab *obduro*: durus factus. Translate. *Nazar. Pan. ad Constant.* 13. Ingestos quotidie luctus callo quodam obduratae patientiae sustinere. *Capitol. Pert.* 9. Alimentaria compendia, quae novem annorum debebantur, obdurata verecundia sustulit. *Imp. Constant. Cod.* 10, 19, 2. Si quis in obdurata nequitia permanebit.

OBDUREFACIO, is, a. 3. obduro. Est *Nonii* 1, 87.

OBDURESCO, is, rui, n. 3. σκληρύνομαι, durus fio. *Prop.* 2, 19, 53. Gorgonis et satius fuit obdurescere vultu. *Cato R. R.* 50. Ea postremum arato, dum ne prius obdurescant. *Pl. Truc.* 5, 24. Ita miser cubando in lecto hic exspectando obdurui. *Varr. R. R.* 3, 14. *f.* Cochlearum semen minutum ac testa molli diuturnitate obdurescit. ℙ Metaphorice est hebetem ac stupidum fieri, non sentire, callum obducere, sicut membra callosa, aut gelu obdurata dolorem non sentiunt. *Cic. Att.* 13, 2. Jam ad ista obduruimus, et humanitatem omnem exuimus. *Id. Mil.* 28. Sed nescio quomodo jam usu obduruerat, et percalluerat civitatis incredibilis patientia. *Id. Att.* 10, 9. Adventus Philotimi exanimavit omnes, qui mecum erant, nam ipse obdurui. *Id. Fam.* 2, 16. Nisi diuturna desperatione rerum obduruisset animus ad dolorem novum. *Id. Phil.* 2, 42. His quidem jam inveteratis consuetudine obduruimus. *Id. Verr.* 2, 5, 13. *med.* Cum in ejusmodi patientia turpitudinis, aliena, non sua satietate obduruisset. *Id. Tusc.* 3, 28. Idque indicatur eorum patientia, qui cum multa sint saepe perpessi, facilius ferunt quidquid accidit, obduruisseque sese contra fortunam arbitrantur, *h. e.* constantiam induisse. *Id. Fam.* 5, 15. Ad amicos ne confugiam? quorum alii occiderunt, alii nescio quo pacto obduruerunt, *h. e.* benevolentia in me minime moveri videntur. *Id. ad Brut.* 1, 18. *med.* Obdurescunt enim magis quotidie boni viri ad vocem tributi, *h. e.* non flectuntur, resistunt, recusant. Est qui malit *obsurdescunt*.

OBDURO, as, avi, atum, a. 1. σκληρύνω, durum facio. *Obdurare* absolute est durare, firmare animum, perstare, sustinere, patienter et constanter ferre. *Pl. Asin.* 2, 2, 56. Pernegabo, atque obdurabo, perjurabo denique. *Hor. Sat.* 2, 3, 39. Persta, atque obdura. *Ov. Trist.* 5, 11, 7. Perfer, et obdura: multo graviora tulisti. ℙ Passive impersonaliter. *Cic. Att.* 12, 3. Quare obduretur hoc triduum.

OBEDIENS, entis, part. ab *obedio*: εὐπειθής, parens, obsequens, morem gerens. *Cic. N. D.* 2, 30. *med.* Nulli est naturae obediens, aut subjectus Deus. *Id. Off.* 1, 36. *extr.* Appetitum rationi obedientem praebere. *Id. Pis.* 34. *med.* Natio semper obediens huic imperio. *Sall. Jug.* 35. Obedientem esse jussis alicujus; et *ib.* 36. Vivere obedientem alicui. *Liv.* 25, 38. Ut imperiis vivorum nemo obedientior me uno fuerit. *Id.* 28, 16. *med.* Ut ad nova consilia gentem quoque suam obedientem haberet. *Id.* 7, 13. Imperiis obedientissimus miles. *Pl. Bacch.* 3, 3, 35. populi prius honorem capiebat suffragio, Quam magistro desinebat esse dicto obediens. Sic *dicto audientem esse alicui* V. AUDIO. [*Conjungitur *dicto audiens* et *obediens* ap. *Liv.* 5, 3. Nec plebs nobis dicto audiens atque obediens sit.] ℙ Interdum *obediens* dicitur qui servus est, subjectus, obnoxius. *Sall. Jug.* 36. *f.* Quid erit reliquum, nisi ut illis, qui ea fecere, obedientes vivamus? ℙ Translate. *Plin.* 16, 43, 83. Obedientissima quocumque in opere fraxinus, *h. e.* quae facillime caedi, duci, flecti potest. *Sall. Jug.* 17. Virtute, ac Diis volentibus magni estis et opulenti: omnia secunda et obedientia sunt.

OBEDIENTER, adv. εὐπειθῶς, cum obedientia. *Liv.* 5, 12. *extr.* Collatum obedienter, missumque ad exercitum est. *Id.* 21, 34. Obedienter imperata facere. *Id.* 39, 53. *f.* facere adversus aliquem, *h. e.* alicui parere. *Id.* 38, 34. Nihil obedientius fecerunt, quam ut muros diruerent. *August. Civ. D.* 22, 8. *med.* Obedientissime paruit.

OBEDIENTIA, ae, f. ὑπακοή, εὐπείθεια, obtemperatio, obsequium. *Cic. Parad.* 5, 1. *extr.* Servitus est obedientia fracti animi, et arbitrio carentis suo. *Id. Off.* 1, 22. Appetitus relinquunt, et abjiciunt obedientiam, nec rationi parent. *Plin.* 11, 17, 17. de apib.: Mira plebi circa regem obedientia. *Id.* 8, 1, 1. de elephant.: Intellectus illis sermonis patrii, et imperiorum obedientia.

OBEDIO, edis, ivi, itum, n. 4. [*ex *ob* et *audio*, ὑπακούω, ausculto, *Gehör geben*, *sein Ohr leihen*. *Nep. Dat.* 5, 4. quod, quibus rex maxime obediat, eos habeat inimicissimos, i. e. credat et fidem habeat, quorum consilium sequatur. V. *Lamb.* et *Brem.* Cf. *Thucyd.* 1, 29. Κορίνθιοι δὲ οὐδὲν τούτων ὑπήκουον. ℙ Hinc in universum parere, obtemperare, πείθομαι.] *Cic. Tusc.* 5, 12. *f.* Parere, et obedire praecepto. *Id. N. D.* 1, 8. Obedire, et parere voluntati. *Id. Leg.* 3, 2. *f.* Obtemperare, et obedire magistratibus. *Id. Caecin.* 18. Si servulis hoc nostris concesserimus, ut ad verba nobis obediant, non ad id, quod ex verbis intelligi possit, obtemperent. *Nep. Epam.* 8. Obedire legi. ℙ Passive impersonaliter. *Liv.* 4, 26. *extr.* Utrimque enixe obeditum dictatori est. [*Adde *Vell.* 1, 10, 2. obeditumque imperio.] ℙ Pro inservire. *Sall. Cat.* 1. Veluti pecora, quae natura prona, et ventri obedientia finxit. *Cic. Brut.* 69.

Multorum obedire tempori, multorumque vel honori, vel periculo servire. ℙ Translate. *Plin.* 17, 19, 30. *n.* 6. Ramus oleae quam maxime sequax, atque obediturus, *h. e.* facile flectendus. ℙ Cum accus. *Appul. Met.* 10. Atque haec omnia perfacile obediebam. [*Front. ad Verum Imp.* (ed. *A. Maio*) 7. Ut neque illum pigeret, neque me puderet, ea illum oboedire mihi, quae clientes, quae liberti fideles, ac laboriosi obsecuntur. *F.*] ℙ Part. *Obediens.* V. s. l. ℙ *Obedibam*, et *obedibo* pro *obediebam*, et *obediam*, positiones sunt in quarta conjugatione ab antiquis usitatae. *Afran.* ap. *Non.* 10, 24. Meo ut obsequar amori, obedibo tibi. ℙ In *Pl. Pers.* 2, 4, 2. et 3, 1, 50. in MSS. est *oboedire* ap. *Taubman.*, atque ita etiam ap. *Front. l. c.* et *de fer. Als. ep.* 3. *in.*

ŎBĔLISCOLYCHNĬUM, ii, n. ὀβελισκολύχνιον, instrumentum militare, scilicet lucerna parvo veru praefixa. Legit ap. *Quint.* 8, 6. *Turneb. Adv.* 12, 11. dubitanter tamen. Alii alia.

ŎBĔLISCUS, i, m. ὀβελίσκος, parvum veru, vox Graeca dimin. *Ammian.* 17, 4. de Thebis Aegypti: In hac urbe inter labra ingentia, diversasque moles, figmenta Aegyptiorum numinum exprimentes, obeliscos vidimus plures, aliosque jacentes et comminutos: quos antiqui reges, bello domitis gentibus, aut prosperitatibus summarum rerum elati, montium venis, vel apud extremos orbis incolas perscrutatis, excisos erectosque Diis superis in religione dicarunt. Est autem obeliscus asperrimus lapis, in figuram metae cujusdam sensim ad proceritatem consurgens excelsam, utque radium imitetur, gracilescens, paulisper specie quadrata in verticem productus angustum, manu levigatus artifici. Haec *Ammian.* Dicti sunt *obelisci*, quia in cuspidem desinunt veruculo similem. Differunt a pyramidibus, quae longe sunt latiores, et structiles. *Plin.* 36, 8, 14. Trabes ex Syenite marmore fecere reges quodam certamine, obeliscos vocantes, Solis numini sacratos. V. ibi, et *cap.* 9, 10 et 11. et ap. *Ammian. l. c.* varias obeliscorum historias. V. *Zoega de orig. et usu obeliscor. Romae* ann. 1797. ℙ *Auson. Idyll.* 14, 27. de rosa: Haec aperit primi fastigia celsa obelisci, Mucrone absolvens purpurei capitis: *obeliscum* vocat ipsam rosam adhuc clausam, et coni, seu pyramidis parvae figuram referentem. ℙ Praeterea obeliscus est virgula jacens veruculi figura, adscripta in libris, adnotandi gratia: quae et *obelus* dicitur. *August. ep.* 10. V. ASTERISCUS, et v. sq.

ŎBĔLUS, i, m. ὀβελός, veru ap. Graecos. Sic dicitur etiam nota quaedam, veru jacentis figura, quae adscribebatur libris, ubi quid esset notatu dignum, praesertim si dubium, aut improbandum, *nota critica*: quae et *obeliscus*. *Hieron. ep.* 112. *n.* 19. Miror quomodo Septuaginta Interpretum libros legas ab Origene emendatos sive corruptos per obelos et asteriscos. *Isid. Orig.* 1, 20. Obelus, idest virgula jacens, apponitur in verbis, vel sententiis superflue iteratis, sive in iis locis, ubi lectio aliqua falsitate notata est, ut quasi sagitta jugulet supervacua, atque falsa confodiat. Sagitta enim Graece ὀβελὸς dicitur. *Auson. prooem. VII. Sapient.* 13. Pone obelos igitur, spuriorum stigmata vatum.

[OBENSIS, e, adj. ad Obam pertinens, Hispaniae Baeticae urbem, nunc fortasse *Algezira*. *Inscr.* ap. *Mur.* 1065, 1. Respublica Obensis epulo dato dedicavit. ℙ *Obae* urbis in Hispania nulla exstat apud scriptores mentio: ideoque probabiliter quis putet, lapidem, qui illam memorat, pertinere ad *Obbam* urbem, quae prius *Bobba* et *Babba* fuit appellata, in Mauretania Tingitana, Africae provincia Baeticae opposita. *Obbae* autem mentio est ap. *Morcell. Afr. Christ.* T. 1. p. 248. *F.*]

ŎBĔO, is, ivi et ii, itum, n. 4. ἐφοδεύω, circumeo, percurro, peragro, lustro. *Cic. Fin.* 5, 29. Tantas regiones barbarorum pedibus obiit. *Id. Fam.* 7, 1. Ut nostras villas obire, et mecum simul lecticula concursare possis. *Virg. A.* 6, 802. Nec vero Alcides tantum telluris obivit. *Cic. Verr.* 2, 5, 12. Praetores tum putant obeundam esse maxime provinciam, cum in areis frumenta sunt. *Ov. Her.* 16, 175. Sceptra parens Asiae, qua nulla beatior ora Finibus immensis vix obeunda, tenet. *Cic. Cat.* 3, 10. *extr.* Tantum restitisset urbis, quantum flamma obire non potuisset. [*Confirmant hunc dicendi usum *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 16, 176. *Cort.* ad *Lucan.* 7, 565.] ℙ *Obire oculis*, lustrare, circumspicere. *Plin. ep.* 3, 7. *f.* Xerxem, cum immensum exercitum oculis obisset, illacrimasse. *Virg. A.* 10, 447. obitque truci procul omnia visu. *Plin. ep.* 8, 18. *med.* Quippe omnibus membris extortus et fractus, tantas opes solis oculis obibat, *h. e.* videbat tantummodo, non fruebatur. ℙ Est etiam intervenire, incurrere, occurrere, quasi contra ire. *Lucr.* 1, 222. Donec vis obiit, quae res diverberet ictu; et *ib.* 246. Incolumi remanent res corpore, dum satis acris Vis obeat pro textura cujusque reperta. [*Liv.* 10, 25. Ne ad omnia simul obire unus non posset; et 31, 21. cum quibus (legatis) circumspicere et obire ad omnes hostium subitos conatus posset.] *Sil.* 4, 343. Ufentem collapsum poplite caeso Ensis obit, *h. e.* ensis incurrit in Ufentem, eumque transabit. ℙ Item circumdare. *Virg. A.* 10, 482. clypeum, tot ferri terga, tot aeris, Cum pellis toties obeat circumdata tauri, etc. *Ov. Met.* 5, 51. chlamydem limbus obibat Aureus. *Id. ib.* 11, 417. Obit ora pallor, *h. e.* tegit, perfundit, occupat. *Val. Fl.* 3, 179. Sonitus obit oculos. ℙ *Obire oratione*, dicendo percurrere. *Cic. Verr.* 2, 2, 51. Nolite exspectare, dum omnes obeam oratione mea civitates. ℙ Saepe est huc illuc ire, hic illic adesse quippiam praestandi causa, cum scilicet de iis sermo est, quae praesentiam hominis variis in locis requirunt. *Nep. Dion.* 1, 4. Legationes illustriores per Dionem administrabantur, quas ille diligenter obeundo, fideliter administrando, etc. [*Legationem obire*, est *suscipere legationem*. V. *Brem.*] *Caes. B. G.* 5, 33. Cum propter longitudinem agminis minus facile per se omnia obire, et quid quoque loco faciendum esset, providere possent. *Cic. Att.* 1, 4. Venias ad id tempus, quod scribis, obieris Q. fratris comitia; et *ib.* 9, 13. *med.* Obire coenas, *h. e.* discurrere coenandi gratia modo apud hunc, modo apud illum. ℙ Hac ratione ponitur pro peragere, perficere, exsequi, fungi. *Cic. Arch.* 6. Quantum ceteris ad res suas obeundas conceditur temporis. *Id. Or.* 1, 38. Judicia privata magnarum rerum obire. *Liv.* 2, 8. Non sufficientibus viribus ad consularia munera obeunda. *Id.* 3, 6. *f.* Munus vigiliarum senatores, qui per aetatem ac valetudinem poterant, per se ipsi obibant. *Just.* 41, 3. Equis omni tempore vectantur: illis bella, illis convivia, illis publica ac privata officia obeunt. *Cic. Manil.* 17. *extr.* Ita clausa erant maria, ut neque privatam rem transmarinam, neque publicam jam obire possemus; et *ib.* 12. Obeundi negotii, aut consequendi quaestus studio tot loca adire. *Colum.* 12, 3. *med.* Cum frigoribus aut pruinis mulier sub dio rusticum opus obire non poterit. *Plin. Pan.* 71. Obire omnes numeros comitatis. *Cic. Agr.* 2, 3. Obeundarum hereditatum causa, *h. e.* visendarum, et adeundarum. *Liv.* 4, 7. Quia duo consules obire tot simul bella nequirent. *Id.* 1, 20. Obire sacra. *Cic. Cat.* 1, 10. facinus. *Stat. Ach.* 1, 149. imperia, i. e. exsequi. *Val. Fl.* 3, 710. ministeria. ℙ *Obire diem, annum*, est certo statutoque die adesse, praesto esse, se praesentem exhibere, ad diem se sistere. *Cic. Fam.* 10, 24. Multi clarissimi viri, cum reipublicae darent operam, annum petitionis suae non obierunt; et *Amic.* 2. Cum in hortos Bruti commentandi causa venissemus, tu non affuisti, qui diligentissime semper illum diem, et illud munus solitus esses obire. *Id. Phil.* 3, 8. Antonius diem edicti obire neglexit. *Id. Att.* 13, 14. Obire auctionis diem facile poterunt. ℙ *Obire vadimonium*, ad vadimonium ire, ad diem se sistere. *Cic. Quint.* 17. Vadimonium mihi non obiit quidam socius meus. *Plin. ep.* 8, 12. Si litibus tererer, obstrictum esse me crederem obeunti ad vadimonia mea, *h. e.* discurrenti, et adsistenti mihi, dum mea vadimonia exsequor. ℙ *Diem suum, supremum obire*, et *diem obire* est mori: quasi sistere se ad diem a Deo constitutam. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 12. *med.* Paulo ante lucem Marcellum diem suum obiisse. *Nep. Milt.* 7. *extr.* et *Dion.* 2. *extr.* Somno sopitus diem obiit supremum. *Id. ib.* 40. *f.* et *Suet. Vesp.* 1. Diem obiit circiter annos quinquaginta natus. ℙ *Obire mortem*, quasi adire. *Paul.* ex *Festo* in *Mortem.* Mortem obiisse ea consuetudine dicitur, qua dixerunt antiqui, ob Romam legiones ductas, et, ob Trojam duxit exercitum, (V. OB.) pro ad: similiter vadimonium obiisse, id est ad vadimonium isse, et obviam, ad viam. *Ter. Andr.* 1, 3, 18. et *Pl. Aul. prol.* 15. fuit olim quidam senex mercator: Is obiit mortem. *Cic. Phil.* 5, 17. *f.* Alexander tertio et tricesimo anno mortem obiit. *Id. Cluent.* 17. Quis dubitet, quin aut obeunda mors Cluentio, aut suscipienda accusatio fuerit? ℙ *Obire*, absolute eodem sensu. *Pl. Epid.* 3, 4, 76. Malo cruciatu ut pereas, atque obeas cito. *Lucr.* 3, 1056. Ipse Epicurus obit decurso lumine vitae. *Hor. Od.* 3, 9. *f.* Tecum vivere amem, tecum obeam libens. *Liv.* 5, 39. *f.* Simul se cum illis palam dicere obituros. Adde *Hor. Sat.* 2, 8, 59. et *Od.* 2, 20, 7. Sic *Plin.* 7, 53, 54. Obire gaudio; et 11, 37, 71. morbo. ℙ Pro adire, subire, est etiam in illo *Livii* 1, 54. Apud milites vero obeundo pericula ac labores, tanta caritate erat, ut, etc. [*Lucan.* 6, 205. tot vulnera belli solus obit.] *Enn.* ap. *Fest.* in *Ob.* Acheruntem obibo, ubi mortis thesauri objacent. ℙ *Obire sidera* dicuntur cum occidunt, aut evanescunt. *Lucr.* 4, 433. In pelago nautis ex undis ortus, in undis Sol fit uti videatur obire, et condere lumen. *Plin.* 2, 26, 24. An sidera obirent, nascerenturve. *Stat. Silv.* 2, 1, 209. omnia functa, Aut moritura vides: obeunt noctesque, diesque, Astraque. *Cic.* in *Arat.* 467. Abditur Orion, obit et Lepus abditus umbra; et 474. obit infera Perseus in loca. *Id. Somn. Scip.* 6. *f.* In reliquis orientis, aut obeuntis solis partibus. ℙ Et oppida, quae intereunt excidio, aut ruina. *Plin.* 5, 31, 39. Et Agamede obiit, et Hiera; et *ib.* 29, 31. *med.* Obiit et Archaeopolis, etc. ℙ Passive *Ov. Fast.* 1, 464. Hic ubi virginea campus obitur aqua, *h. e.* aditur, alluitur. *Cic. Quint.* 16. *extr.* Qua tibi vadimonium non sit obitum, eadem te hora consilium cepisse, etc. ℙ *Obiet* pro *obibit*, V. EO, is.

ŎBĔQUĬTO, as, n. 1. καθιππεύω, circumequito. *Liv.* 2, 45. Obequitando castris, provocandoque; et 21, 54. Obequitare jubet hostium portis, jaculandoque in stationes elicere ad pugnam hostem. Adde 29, 34. ℙ Cum accus. *Curt.* 3, 10. Cum agmen obequitaret, varia oratione milites alloquebatur. ℙ Pro equitare simpliciter. *Liv.* 24, 31. *med.* Tanto clamore ad arma discursum est, ut praetores inter tumultum obequitaverint Syracusas. Al. rectius leg. *adequitaverint.*

ŎBERRĀTUS, a, um, part. ab *oberro:* signific. passiva. *Appul. Met.* 9. Paucis casulis, atque castellis oberratis, divertimus ad quempiam pagum.

ŎBERRO, as, avi, atum, n. 1. πλανάομαι. *Pers.* 4, 26. Dives arat Curibus, quantum non milvus oberret. *Plin.* 29, 4, 16. Mustela, quae in domibus nostris oberrat. *Tac. A.* 1, 65. Cum ipsi passim adjacerent vallo, oberrarent tentoriis, insomnes magis, quam pervigiles. *Claud. in Ruf.* 2, 93. Magna quidem per rura lues, sed major oberrat Intra tecta timor. *Pers.* 5, 155. subeas alternus oportet, Ancipiti obsequio dominus alternus oberres. *Claud. Rapt. Pros.* 1, 260. Vitales utrinque duas (*zonas, plagas coeli*) quas mitis oberrat Temperies habitanda viris. *Curt.* 3, 4. Crebris oberrantibus rivis, qui ex radicibus montium manant. ℙ Vagari contra, vel ante aliquem. *Sen. Hippol.* 1077. sequitur assiduus comes, Nunc aequa carpens spatia, nunc contra obvius Oberrat. *Id. Herc. Fur.* 1280. jamdudum mihi Monstrum impium saevumque oberrat, *h. e.* obversatur. ℙ Peccare, errare. *Hor. A. P.* 355. ut citharoedus Ridetur, chorda qui semper oberrat eadem.

ŎBESCET, oberit, vel aderit. *Paul.* ex *Festo.* Nempe *escit* dicebant pro erit, et *superescit*, supererit. Ergo hic *obescet* est pro *obescit.*

ŎBESCO, as, a. 1. δελεάζω, escam praebeo, pasco. *Colum.* 8, 7. *f.* Madefacto triticeo pane obescant avem. Al. leg. *obesant*: hoc est saginant.

ŎBĒSĬTAS, atis, f. πολυσαρκία, pinguedo. *Suet. Dom.* 18. Postea calvitio quoque deformis, et obesitate ventris, et crurum gracilitate. *Id. Claud.* 41. Obesitate cujusdam fractis subselliis. *Colum.* 6, 24. Ne steriles eas reddat nimia corporis obesitas. *Plin.* 17, 24, 27. *n.* 2. Laborant arbores et fame, et cruditate: aliquae vero et obesitate.

ŎBĒSO, as, a. 1. sagino. V. OBESCO.

ŎBĒSUS, a, um, adj. adesus, exesus: ex *ob*, et *edo*. *Sever. Aetn.* 434. nec obesa cavamine terra est. ℙ Item exilis, macer. *Naevius* ap. *Gell.* 19, 7. Corpore, pectoreque undique obeso, ac mente exsensa, tardigenulo senio oppressum. Ubi *Gellius:* Obesum hic notavimus proprie magis, quam usitate dictum pro exili atque gracilento. *Nonius* 4, 345. eadem docet eundem *Naevii* locum afferens. ℙ Ἀχύρος, vel κατ' ἀντίφρασιν, ut ait *Gell. ib.*, h. e. improprie, vel per antiphrasim significat uberem, pinguem. [*Cf. *Gronov. observv.* 2, 15. 336. p. 170. *ed. Fr.*] *Paul.* ex *Festo* putat ita dici, quasi ob edendum factus: quod non placet. *Cels.* 2, 1. Corpus habilissimum quadratum est; neque gracile, neque obesum. *Virg. G.* 3. de notis equi generosi, 80. brevis alvus, obesaque terga. *Appul. Met.* 7. de equo: Ille terga pulposis toris obesa convertens. *Hor. Ep.* 1, 15, 40. cum sit obeso Nil melius turdo. *Colum.* 6, 2. *f.* Habilis et modica corporatura pecoris operarii debet esse, nervisque et musculis robusta, non adipibus obesa. *Plin.* 11, 37, 79. Iidem minus solertes, quibus obesissimus venter. *Id.* 8, 26, 40. Hippopotamus nimia satietate obesus. *Mart.* 13, 84. Scarus obesus. *Claud. in Eutrop.* 1, 132. obesus Lacte canis. *Suet. Ner.* 51. Obesa cervix. *Appul. Met.* 10. Cibis affatim saginatus, corpus obesa pinguitie compleveram. ℙ Dicitur etiam *obesus* tumens, amplus, crassus, sine respectu ad pinguedinem. *Colum.* 7, 10. *med.* de sue: Non est contentum potione aquae, nisi obesam illuviem, atque distentam pabulis alvum demerserit ac refrigeraverit. *Appul. Met.* 11. Cutis crassa tenuatur, venter obesus residet. *Virg. G.* 3, 497. quatit aegros Tussis anhela sues, ac faucibus angit obesis, *h. e.* angina tumentibus. ℙ Translate est hebes, tardus, obtusus, stupidus, quia pinguedo sagacitatem et solertiam impedit, et acrem sensum. *Hor. Epod.* 12, 2. Munera quid mihi, quidve tabellas Mittis nec firmo juveni, neque naris obesae? Namque sagacius unus odoror, Polypus, an gravis hirsutis cubet hircus in alis. *Calpurn. Ecl.* 4, 147. Rustica credebam nemorales carmina vobis Concessisse Deos, et obesis auribus apta. *Auson. epigr.* 7, 20. Numerumque doctis involutum ambagibus Ignorat alto mens obesa viscere. ℙ *Obeso somno mori* dicuntur apes a *Sulpicia Sat.* 56., cum oblitae favorum desidiae se dedere, et situ veluti marcescunt.

ŎBEX (pro Obiex), ŏbĭcis, et obiĭcis, m. et f. quidquid objicitur et opponitur ad impediendum, et claudendum: est ab *objicio*. *Paul.* ex *Festo*: Obices, pessuli, serrae. *Virg. G.* 2, 480. maria

alta tumescunt, Obiicibus ruptis. Hoc loco *obicibus* simplici *i* legebat *Sulpicius Apollinaris* ap. *Gell.* 4, 17., sed ita ut *i* litteram, quae in vocabulo quoque gemina esse debet, paulo uberius largiusque pronunciaret. Nam verbum istud, cui particula *ob* praeposita est, non *icio* est, sed *jacio*. Etiam *Pierius* ad *Virg. A.* 10, 377. testatur, *obice* unico *i* scribi in antiquis codicibus, quamvis ibi sit dactylus. Usus vero obtinuit, ut omnia ex *jacio* composita nonnisi unico *i* scriberentur, ut *conicere, obicere, subicere*, in quibus *i* modo longa est, quia pro duplici *ii* esse censetur, modo brevis, quia pro simplici accipitur. *Virg. G.* 4, 422. Intus se vasti Proteus tegit obiice saxi. [*Ov. Fast.* 1, 563. Ille aditum fracti praestruxerat obiice montis.] *Virg. A.* 8, 227. fultosque emuniit obiice postes. *Tac. H.* 3, 30. Ferrati portarum obiices; et *A.* 13, 39. Obices portarum subversi. *Virg. A.* 10, 377. Ecce maris magna claudit nos obiice pontus. Ubi *Serv.*: modo usus habet, ut *hic obex* dicamus: unde quidam *magno obiice* legunt. [*V. Heins.* ad h. l.] *Sen. Herc. Fur.* 999. Huc eat et illuc aula disjecto obiice; et 237. Utrinque montes solvi abrupto obiice, Et jam ruenti fecit Oceano viam. *Ov. Met.* 14, 780. portasque petunt, quas obiice firma Clauserat Iliades. Al. leg. *firmo*. *Prisc.* 2, 582. leg. obiice fultas. *Claud. in Eutr.* 2, 34. victa proruperat obiice Nereus. Al. leg. *victo*. *Appul.* ap. *Prisc.* 3, 615. Infirma scamellorum obice fultae fores. *Gell.* 17, 11. *f.* Quadam quasi obice sustentatus. *Sil.* 4, 24. robora portis, Et fidos certant obices arcessere silva. ℙ [*Hinc in universum *obex* dicitur pro impedimento. Ita *Liv.* 9, 3. obices viarum; et *Plin. Pan.* 47, 5. Nullae obices, nulli contumeliarum gradus, i. e. nulla accessionis impedimenta: quem locum Noster in antecedentibus laudaverat, sicut et illud *Pl. Pers.* 2, 2, 21. Commorandum est mihi apud hanc obicem, i. e. apud hanc ancillam, quae me remoratur: ubi tamen alii aliter leg.]

OBFĪDES. V. OBSES.

OBFIRMĀTE et Offirmate, adv. βεβαίως. *Suet. Tib.* 25. Quamquam obfirmate resistentem.

OBFIRMĀTUS et Offirmatus, a, um, part. ab *obfirmo*: [*firmus, obduratus.] *Appul. Met.* 7. Nam corium offirmatum cineris inspersu dominis referenus, *h. e.* induratum, perfectum. V. AFFIRMATUS. ℙ [*Translate i. e. constans,] firmus. *Pl. Amph.* 2, 2, 15. perferam Abitum ejus animo forti atque obfirmato. *Cic. Att.* 1, 11. Incredibile est, quanto mihi videatur illius voluntas obstinatior, et in hac iracundia obfirmatior.

OBFIRMO et Offirmo, as, avi, atum, a. 1 βεβαιόω, firmum facio, durum reddo. [*Appul. Met.* . *f.* Pertica, qua stabuli fores offirmari solebant, arrepta. V. aliud *ejusd.* exemplum in *obfirmatus*. Hinc translate] *obfirmare viam*, tenere propositum, sequi consilium semel initum, in incepto perstare. *Ter. Hec.* 3, 5, 4. Certum obfirmare est viam me, quam decrevi persequi: ubi *Donat.*: adversus omnia obstinate agere. *Pl. Merc. Prol.* 81. Et ut animum offirmo meum: Dico: esse iturum me mercatum, si velit. [*Eodem sensu dicitur *obfirmare se*] ap. *Ter. Heaut.* 5, 5, 8. age quaeso, ne tam obfirma te, Chreme, [*i. e. ne obstinate et pertinaciter in proposito persiste. — Etiam absolute.] *Id. Eun.* 2, 1, 11. censen' posse me obfirmare, et Perpeti, ne redeam interea? *Pl. Pers.* , 2, 40. Obfirmastin' occultare, quo te immittas, essume?

OBFUSCĀTĬO, onis, f. *Tert. ad Nat.* 1, 10. Pertinet ad obfuscationem Deorum vestrorum, *h. e.* ad elevandam existimationem. Adde *Resurr. arn.* 43.

OBFUSCO et Offusco, as, a. 1. obtenebro. Translate *Tert. adv. Marc.* 2, 12. Obfuscare justitiam. *d. Spect.* 22. Quale judicium est, ut ob ea quis ffuscetur, per quae promeretur? *h. e.* ignominia fficiatur.

OBFŪTŪRUS. V. OBSUM.

OBGANNĬO et Oggannio, is, ivi, et ii, n. 4. dem quod gannio, vel contra aliquem gannio, muss, murmuro, secreto et saepius dico. *Pl. As.* 2, , 14. sine, me hunc perdere, qui semper me inendit ira, Cui nunquam unam rem me licet semel raecipere furi, Quin centies eadem imperem, atue ogganniam. *Ter. Phorm.* 5, 8, 41. Habet aec, ei quod, dum vivat, usque ad aurem obganiat. [*V. *Ruhnk.*] *Appul. Met.* 2. *f.* Et statim, ncertum quidnam, in aurem mulieris obganniit. Tribuunt etiam *Ennio*. V. OBAGITO.

[OBGANNĪTUS, a, um, part. ab *obgannio*, secreto et saepius repetitus. *Appul. Met.* 2. [*p. 115. *Oudend.*] His et talibus obgannitis sermonibus, iscessum est. *F.*]

OBHAERĔO, es, aesi, n. 2. προςέχομαι, προςκολλάομαι, idem ferme quod haereo, adhaereo. *Lucr.* , 421. ubi in medio nobis equus acer obhaesit Fluine. *Suet. Tib.* 2. Claudia navem cum sacris Maris Deum Idaeae obhaerentem Tiberino vado exaxit. *Id. Ner.* 19. Cum in aede Vestae resedisset, consurgenti ei lacinia obhaesit. ℙ Tanslate. *en. Tranq.* 8. Utrisque (*pauperibus et locupletibus*) pecunia sua obhaesit, nec sine sensu revelli potest.

OBHAERESCO, is, n. 3. adhaeresco. *Appul. Met.* 6. Lanosum aurum reperies, quod passim stirpibus connexum obhaerescit.

OBHERBESCĔRE, herbam increscere. *Paul.* ex *Festo.*

OBHORRĔO, es, n. 2. horridus usquequaque sum. *Plin.* 37, 8, 34. Cujus alterum genus sanguineis punctis obhorret.

OBJĂCĔO, es, cui, n. 2. ἀντίκειμαι, contra, ante, vel e regione, aut obviam jaceo, seu positus sum. *Tac. H.* 5, 6. de Judaea: A meridie Aegyptus objacet: ab occasu Phoenices, et mare. *Mela* 2, 3. Graecia Ioniis fluctibus objacet. *Plin. ep.* 6, 31. *med.* In ore portus insula assurgit, quae illatum vento mare objacens frangat. *Stat. Th.* 4, 61. quaque objacet alto Isthmos, et terris maria inclinata repellit. ℙ Item circum jaceo, circum positus sum. *Liv.* 2, 65. Saxa objacentia pedibus ingerit in subeuntes. *Colum.* 2, 18. Omnes lapides, et si qua objacent falcibus obnoxia, colligi debent. *Front. Aquaed.* 93. Paucis circa ipsum oppidum objacentibus cultis. *Enn.* ap. *Fest.* in *Ob.* Acheruntem obibo, ubi mortis thesauri objacent. ℙ Objacuisse, ante jacuisse, ap. veteres. *Festus.*

OBJECTĀCŬLUM, i, n. obex, obstaculum. *Varr. R. R.* 3, 17. *f.* Objectaculo, quo aestus (*maris*) bis quotidie ab exorta luna ad proximam novam introire, ac redire rursus in mare posset. [*Pontedera Oper. post.* T. I. p. 106. conjectabat legendum ex Codd. vestigiis *objecto spiraculo*. *F.*]

*OBJECTĀMEN, inis, n. ἔγκλημα. *Vet. Gloss. Lat. Gr. B. A.*

OBJECTĀMENTUM, i, n. objectatio, exprobratio. *Appul. Apol. in.* Quae cum intelligerem non tam crimina judicio, quam objectamenta jurgio prolata, etc.

OBJECTĀTĬO, onis, f. oppositio, exprobratio. *Caes. B. C.* 3, 60. Cum ex aliorum objectationibus, tum etiam ex domestico judicio.

OBJECTĀTUS, a, um, part. ab *objecto*, crimini datus, exprobratus. [*Liv.* 9, 34. *med.* Contagio ejus, quod quaerebat, ipsi criminis objectata ab inimicis est. *F.*] *Appul. Flor. n.* 3. *f.* [*Al. *lib.* 1.] Hoc genus crimina Apollini objectata.

OBJECTĬO, onis, f. actus objiciendi, *h. e.* opponendi contra aliquem. *Arnob.* 6, 191. Deos convenit tectorum munitionibus claudere, saxorum aut objectione tutari. ℙ Item exprobratio. *Tert. ad Uxor.* 2, 5. *extr.* Objectio nominis. *Capell.* 5, 142. Intentio est objectio ejus facti, quod in judicium venit.

OBJECTO, as, avi, atum, a. 1. προβάλλω, objicio, expono: frequentativum ab *objicio*. *Sall. Jug.* 7. et *Virg. A.* 2, 751. caput objectare periclis; et *ib.* 12, 229. Non pudet, o Rutuli, pro cunctis talibus unam Objectare animam? *Id. G.* 4, 218. corpora bello. *Tac. A.* 1, 5. aliquem dolo et casibus. *Stat. Th.* 2, 62. Huc illuc clypeum objectans. ℙ Item injicere, immergere. *Virg. G.* 1, 386. pelagi volucres Nunc caput objectare fretis, nunc currere in undas. ℙ Item interponere. *Ov. Hal.* 91. Objectare moras. ℙ Item exprobrare, opponere, crimini dare: [*vorwerfen.*] *Cic. Dom.* 29. In isto tuo maledicto probrum non modo mihi nullum objectas, sed etiam laudem illustras meam. *Pl. Trin.* 3, 2, 28. Objectare alicui inopiam. *Sall. Jug.* 99. vecordiam. *Tac. A.* 4, 52. crimen impudicitiae, veneficia in principem, et devotiones. [*Cf. *Boettich. Lex. Tac.* p. 325.] *Ov. Met.* 2, 400. natumque objectat, et imputat illis. *Pl. Merc.* 2, 3, 76. uxori meae, Mihique objectant lenocinium facere. ℙ Item universim quippiam alicui dicere, quod displiceat. *Id. Most.* 3, 2, 123. cave tu, illi objectes nunc in aegritudine, Te has emisse.

[OBJECTOR, oris, m. qui aliquid objicit. *Non.* 2, 476. Inficiatores sunt falsi criminis objectores. *F.*]

OBJECTUS, a, um, part. ab *objicio*: προβαλλόμενος, ante jactus, oblatus, propositus. *Virg. A.* 6, 420. Melle soporatam, et medicatis frugibus offam Objicit: ille fame rabida tria guttura pandens Corripit objectam. *Plin.* 32, 2, 8. Pisces diripiunt carnes objectas. *Cic. Har. resp.* 23. *med.* Omnium objecta tela virtute perfregit. *Id. Div.* 1, 16. *f.* Signo objecto monuit Crassum, quid eventurum esset. *Id. Acad.* 4, 16. Visum a Deo objectum dormienti. *Tac. A.* 4, 60. Spes objecta principis loci. *Cic. Fin.* 1, 14. *med.* Species objecta voluptatis. ℙ Item expositus. *Cic. Fam.* 6, 4. *med.* Ad omnes casus subitorum periculorum objecti sumus. *Id. Tusc.* 1, 46. *med.* Objectus fortunae. *Plin.* 29, 1, 8. Cato objectus invidiae. ℙ Item oppositus. *Cic. Font.* 1. *f.* Propugnaculum istis ipsis nationibus oppositum, et objectum. *Caes. B. G.* 6, 9. Silva pro nativo muro objecta, Cheruscos a Suevis incursionibus prohibet. *Hor. A. P.* 472. ursus Objectos caveae valuit si frangere clathros. ℙ Item ante positus, e regione situs. *Caes. B. C.* 3, 112. Haec insula objecta Alexandriae portum efficit. *Plin.* 5, 31, 35. Cyprus Syriae objecta. ℙ Item crimini datus, exprobratus. *Cic. Cluent.* 41. Nego, rem esse ullam in quemquam illorum objectam, quae Fidiculanio objecta non sit. *Tac. A.* 3, 12. Oro, ne objecta crimina pro approbatis accipiatis. *Plin.* 36, 5, 4. *n.* 5. Praxitelis Cupido objectus a Cicerone Verri. ℙ *Objecta, orum,* res objectae, crimina. *Cic. Dom.* 35. Non tam sum existimandus de gestis rebus gloriari, quam de objectis non confiteri. *Quint.* 7, 2. *med.* Patrono id agendum est, ut objecta vel neget, vel defendat, vel minuat. *Id.* 4, 2. *med.* et 9, 2. *med.* Objecta diluere.

OBJECTUS, us, m. προβολή, objectio, oppositio. *Plin.* 2, 10, 7. Solem interventu lunae occultari, lunamque terrae objectu. *Virg. A.* 1, 163. insula portum Efficit objectu laterum. *Tac. H.* 3, 9. Tutus loco, cum terga flumine, latera objectu paludis tegerentur. *Gell.* 12, 13. *f.* Regiones, quae Tauri montis objectu separantur. *Tac. A.* 14, 8. Hi molium objectus, hi proximas scaphas scandere. *Lucr.* 1, 845. Parmae objectum dare, *h. e.* parmam objicere ad ictum vitandum. ℙ Item quod visui objicitur. *Nep. Ann.* 5. Sarmenta in cornibus jumentorum deligata incendit, ejusque generis multitudinem magnam dispalatam immisit. Quo repentino objectu viso, tantum terrorem injecit exercitui Romanorum, ut, etc.

OBĬENS, euntis. V. OBEO.

*OBIGĔNE, es, f. Lycaoniae pars, contermina uno ex latere Galatiae. *Plin.* 5, 32. *B. A.*

OBĬGĬTO. V. OBAGITO.

OBII, orum, m. plur. 2. mortui. *Appul. de Mundo*: Geniis ministratur, obiis libatione profunditur. Alii rectius leg. *obitis*. V. OBITUS, a, um.

OBJĬCĬO, is, jeci, jectum, a. 3. προβάλλω, ante jacio, porrigo, exhibeo, propono. *Varr. R. R.* 4, 5. *f.* Cum creverunt vituli, levandae matres, pabulo viridi objiciendo in praesepiis; et *ib.* 4. *med.* Item *Plin.* 8, 40, 61. Objicere cibum porcis, aut canibus. *Cic. Rosc. Am.* 26. Parricidae corpus feris objicere. *Virg. A.* 6, 420. offam Cerbero. *Ter. Phorm.* 5, 2, 3. nonne id sat erat, Accipere ab illo injuriam? etiam argentum est ultro objectum. *Virg. A.* 5, 522. Hic oculis subito objicitur, magnoque futurum Augurio monstrum. *Pl. Curc.* 1, 2, 1. Flos veteris vini meis naribus objectus est. *Lucr.* 5, 754. Objiciens caecum radiis ardentibus orbem Luna. ℙ *Objicere glebam* ap. *Fest.* in *Praecidanea* est injicere cadaveri, et humare. V. GLEBA. ℙ Translate est afferre, offerre, injicere, proponere, [*de iis, quae praeter opinionem eveniunt. V. *Ruhnk.* ad *Vell.* l. mox l. coll. *Matth.* ad *Cic. Rosc. Am.* 14, 40.] *Liv.* 4, 51. Aptissimum tempus erat, vindicandis seditionibus, delenimentum animis Volani agri divisionem objicere. *Ter. Heaut.* 1, 2, 12. Ut hanc laetitiam nec opinanti primus objicerem! *Id. Ad.* 4, 3, 1. hoccine de improviso mali mihi objici tantum? *Id. Hec.* 3, 1, 6. quibus est alicunde aliquis objectus labos. *Pl. Merc.* 2, 3, 5. mihi mala res objicitur aliqua; et 5, 2, 40. Objicere alicui religionem, i. e. scrupulum. *Liv.* 5, 15. *f.* cuipiam eam mentem, ut patriam prodat. Rursus *Pl. Curc.* 4, 2, 45. alicui lucrum, i. e. offerre; et *Mil.* 3, 1, 29. sollicitudinem. *Liv.* 27, 1. terrorem hosti; et 6, 14. *f.* spem; et *Cic. Tusc.* 2, 4. metum et dolorem. *Id. Rosc. Am.* 14. furorem, *h. e.* immittere, injicere. Sic *Virg. A.* 7, 479. rabiem canibus. ℙ Est etiam exponere. *Cic. Vat.* 9. *f.* Qui consulem morti objeceris, inclusum obsederis, extrahere e suis tectis conatus sis. *Id. Dom.* 57. Objeci meum caput, pro vestris caeremoniis atque templis, perditissimorum civium furori atque ferro. *Id. Tusc.* 1, 37. Objicere se telis hostium. *Id. Mur.* 40. *f.* Objicitur consulatus concionibus seditiosorum, insidiis conjuratorum, telis Catilinae: ad omne denique periculum, atque ad omnem invidiam solus opponitur. *Ter. Phorm.* 3, 2, 18. Objici malo. [*Caes. B. G.* 1, 47. Legatum ex suis sese magno cum periculo ad eum missurum, et hominibus feris objecturum, existimabat: ubi laud. *Herzog. Ejusd. B. C.* 1, 64. Etsi timebat tantae magnitudinis flumini exercitum objicere.] ℙ Pro conjicere. *Cic. Arch.* 6. *med.* Nunquam me pro salute vestra in tot ac tantas dimicationes, atque in hos profligatorum hominum quotidianos impetus objecissem. ℙ Praeterea significat opponere, [*defendendi causa. V. *Spald.* ad *Quint.* 6, 3, 5.] *Cic. Pis.* 33. Alpium vallum contra ascensum Gallorum objicio et oppono. *Caes. B. G.* 1, 26. Carros pro vallo objecerant. *Id. B. C.* 3, 66. Cum se legio Caesaris objecisset Pompejanis copiis; et *ib.* 39. Faucibus portus navem onerariam submersam objecit. *Virg. A.* 2, 444. clypeosque ad tela sinistris Protecti objiciunt. *Id. ib.* 12, 372. Objecit sese ad currum, et spumantia frenis Ora citatorum dextras detorsit equorum. *Id. ib.* 9, 45. Objicere portae [*i. e. claudere ad hostes retardandos.] *Pl. Poen.* 1, 3, 37. et *Trin.* 5, 1, 8. moram alicui. *Liv.* 37, 10. Quas naves objecturus certamini foret. ℙ Pro inferre, afferre. *Pl. Amph.* 1, 1, 35. Qui multa Thebano populo acerba objecit funera. ℙ Saepe translate ponitur pro exprobrare, crimini dare, accusare, [*nostr. *vorwerfen.*] *Virg. Ecl.* 3,

7. Parcius ista viris tamen objicienda memento. *Cic. Att.* 1, 16. *med.* Objicit mihi, me ad Bajas fuisse. *Id. Tusc.* 1, 2. Cato objecit, ut probrum, M. Nobiliori, quod is in provinciam poetas duxisset. *Id. Verr.* 2, 4, 17. Non tibi objicio, quod hominem omni argento spoliasti; et *ib.* 2, 5, 18. Fuit quondam ista severitas in judiciis, ut istam rem accusator in magnis criminibus objiciendam putaret; et *Cluent.* 23. Doce, in illorum judiciis quid, praeter hoc venenum Oppianici, non modo in criminis, sed in maledicti loco sit objectum; et *ib.* 41. Objicere quippiam in aliquem. *Brut.* et *Cass.* ad *Anton. Fam.* 11, 3. Te miramur non potuisse continere iracundiam tuam, quin nobis de morte Caesaris objiceres. *Cic. Planc.* 31. De Cispio mihine tu objicies, quem, etc? *Id. Phil.* 3, 6. Objicere alicui ignobilitatem; et *Dom.* 35. furta, largitiones, libidines. *Id. Or.* 2, 70. *f.* multa probra. *Plin.* 34, 3, 7. Camillo inter crimina objecit Carvilius, quod, etc. [*Cf. *Cort.* ad *Lucan.* 8, 195.] ¶ Passive. *Ov. Amor.* 3, 7, 17. Ecce novum crimen, solers ornare Cypassis Objicitur dominae contemerasse torum. ¶ *Objexim, is, it,* pro *objiciam,* ut *faxim* pro *faciam,* est *Pl. Cas.* 2, 6, 52. et *Poen.* 1, 3, 37. ¶ Altero *i* abjecto, primam corripit *Claud. IV. cons. Honor.* 364. Cur annos obicis? pugnae cur arguor impar? *Lucan.* 8, 796. Cur obicis Magno tumulum? Adde 9, 188.

ŎBĪNĀNIS, e, adj. idem ac inanis. *Varr. R. R.* 3, 9. de ovo gallin.: Cum ad lumen sustuleris, quod perluceat, id esse obinane, ajunt. Alii melius divisim leg. *ob inane.*

[ŎBINDUCTUS, a, um, adj. qui clam irrepsit: ab *ob,* et *inductus. Gloss. Philox.* Obinductus, παρείςακτος. *F.*]

ŎBĪNUNT, obeunt. *Festus.* Sic *nequinunt,* nequeunt.

ŎBĪRASCOR, eris, iratus sum, dep. 3. idem quod irascor, vel contra irascor. *Sen. Tranqu.* 2. *med.* Obirascens fortunae animus. *Appul. Apol.* Cum male audiunt, obirascuntur. Adde *Flor. n.* 17.

ŎBĪRĀTĬO, onis, f. iracundia. *Cic. Att.* 6, 3. *med.* Hujus nebulonis obiratione si Brutus moveri potest, licebit, etc.

ŎBĪRĀTUS, a, um, adj. idem ac iratus. *Liv.* 1, 31. Aut fortunae obirati cultum reliquerant Deum. Adde *Sen. Constant.* 19. et *ep.* 56. *med.*

ŎBĬTER, adv. ἐν παρόδῳ, ex *ob,* et *iter* factum, ut *Prisc.* 15, 1014. docet, proprie significat per iter, in via, inter eundum, in transeundo. *Plin.* 18, 10, 23. Major pars Italiae utitur rotis, quas aqua verset obiter, et molat; et 11, 37, 55. Angustiae pupillae obiter incidentia facile declinant; et 29, 3, 11. de ovis: Cibo quot modis juvent, notum est, cum transmeent faucium tumorem, calfactuque obiter foveant. *Juven.* 3, 239. turba cedente vehetur Dives, et ingenti curret super ora Liburno, Atque obiter leget, aut scribet, aut dormiet intus. *Plin.* 33, 4, 21. Alius par labor, flumina ad lavandam hanc ruinam jugis montium ducere obiter, a centesimo plerumque lapide, *h. e.* ita flectendo eorum cursum, ut ire, ac fluere non cessent, et inter fluendum lavent. ¶ Universim *obiter aliquid facere* dicimus, cum aliud agentes simul et illud facimus, per occasionem, eodem tempore, eadem opera, in transitu. *Petr. Sat.* 31. Ne in hoc quidem tam molesto tacebant officio, sed obiter cantabant; et 92. Interrogo ego, quot estis? obiterque per rimam speculari coepi. *Sen. Ira* 3, 1. *med.* Ira non in ea tantum, in quae destinavit, sed in occurrentia obiter saevit. *Juven.* 6, 481. Verberat, atque obiter faciem linit. *Plin.* 37, 9, 37. Licet obiter vanitatem magicam hic quoque coarguere. *Id.* 29, 5, 30. Sevum struthiocamelinum tunc venisse sestertiis triginta, obiter dictum sit. *Id.* 33, 8, 44. Inficitur ita ramentum obiter, dum uritur. *Pompon. Dig.* 18, 5, 1. *extr.* Dicendum est, patre paciscente, et liberato adversario, filium quoque obiter liberari. ¶ Pro eodem tempore, e vestigio, protinus. *Gloss. Philox.* Ἐν τῷ ἀντῷ, inibi, obiter. *Quint. decl.* 10, 16. *f.* Pessimus parentum, qui dum liberos suos sepeliunt, flere contenti, ut obiter ab rogo siccis oculis revertantur. [*Burm. obiter reverti* dictum h. l. censet pro: sine animi dolore reverti, ut egressus erat.] *Appul. Met.* 6. Multis onustos rebus rursum, ne breviculo quidem tempore refectos, obiter reducunt. ¶ Etiam aurea Latinae Linguae aetate in usu fuit. Unde *Augustus* ap. *Charis.* 2, 187. reprehendebat Tiberium, quod scriberet *per viam* ἀντὶ τοῦ *obiter.* Etiam *Laberius* usurpasse dicitur, teste *eod. ib.* Integrum *Charisii* locum adscribo: Obiter Divus Hadrianus sermonum primo quaerit, an Latinum sit. Quamquam, inquit, ap. Laberium haec vox esse dicatur, et cum Scaurus Latinum esse neget. Addit, quod veteres *eadem* soliti sint dicere, non addentes *via,* ut sit κατ' ἔλλειψιν, ut Plautus (*Bacch.* 1, 1, 15.) Eadem biberis, eadem tibi dedero suavium. De Augusto ita subdit. Tametsi Augustus non pereruditus homo fuerit, ut id adverbium ex usu potius, quam ratione protulerit. Haec *Charisius.*

ŎBĬTUS, a, um, part. ab *obeo. Cic. Sext.* 38. *med.* Quos a majoribus nostris morte obita positos in illo loco, atque in rostris collocatos videtis. *Virg. A.* 10, 641. eodem loquendi modo utitur: item *Lucr.* 4, 735. et *Auson.* non semel. ¶ *Obitus,* qui mortuus est, ὁ τεθνεώς, ut est ap. *Prisc.* 9, 869., ubi affert haec verba ex *Liv. Andron.* in *Protesilao*: Cupidius miserulo obitus. *Appul. de Mundo*: [*p. 74. *Elmenh.*] Geniis ministratur, obitis libatione profunditur. V. OBII. *Inscr.* non optimae notae ap. *Grut.* 741, 1. Filii posuerunt memoriam patri suo Saturniano Potio obito cum compare sua Valentiniana Volusia. *Paul. carm.* 24, 568. Ergo probant obiti, quod damnavere magistri.

ŎBĬTUS, us, m. [**aditus, occursus, interventus:* nam haec prima est vocis significatio.] *Paul.* ex *Festo:* Obitu dicebant pro aditu. *Turpil.* ap. *Non.* 4, 331. Ecquis est, qui interrumpit sermonem meum obitu suo? *Ter. Hec.* 5, 4, 19. Antiquam adeo tuam venustatem obtines, Ut voluptati obitus, sermo, adventus tuus, quocumque adveneris Semper siet. Ubi *Donat.*: Inter obitum, et adventum hoc interest, quod obitus est, quem casus affert: adventus, quem voluntas, et destinatus locus. [**Bentl.* leg. pro *adventus, affatus.* Et recte quidem multis in locis *obire* de iis dicitur, quae improviso, necopinato eveniunt: inter *obitus* autem et *adventus* eam, quam *Donatus* indicavit, differentiam obtinere haud sane contenderim. V. *Bentl.* ad h. l.] *Appul. Met.* 9. [*p. 619. *Oud.*] Nec immerito priscae poeticae divinus auctor apud Grajos, summae prudentiae virum monstrare cupiens, multarum civitatum obitu, et variorum populorum cognitu summas adeptum virtutes cecinit. *Hom. Odyss.* 1, 1. eundem πολύτροπον vocat. [Hinc *Hor. A. P.* 142. Qui mores hominum multorum vidit et urbes. *Bailey.*] ¶ Item exsecutio, sicut dicimus *obire munus* pro exsequi. *Tert. Fug. in persecut.* 1. Ante determinari oportet de statu ipsius persecutionis, utrum a Deo obvenit, an a diabolo, quo facilius de obitu ejus constare possit. ¶ [*Hinc de suscipiendo perficiendoque ultimo quidem omnium mortalium munere idem est, quod interitus, mors.] *Cic. Div.* 2, 16. Non ergo omnium interitus atque obitus natura conficiet. *Id. Pis.* 15. Qui dies post obitum occasumque nostrum reipublicae primus illuxit, [*de exsilii sui calamitate loquitur.] *Caes. B. G.* 2, 29. et *Nep. Timoth. f.* Post eorum obitum. *Brut.* ad *Cic. Fam.* 11, 10. Quantam perturbationem rerum urbanarum afferat obitus consulum. *Virg. A.* 4, 493. longum miserata dolorem, Difficilesque obitus. [**Suet. Cal.* 8. immaturus obitus. Quid differant *obitus* et *interitus,* v. in h. v.] ¶ Item occasus. *Cic. Div.* 1, 56. *f.* Solis, et lunae, reliquorumque siderum ortus, obitus, motusque cognoscere. Adde *Or.* 1, 42. et *N. D.* 2, 7., *Catull.* 66, 2. et *Virg. G.* 1, 257. ¶ *Obitus, i,* m. ἀρχαϊκῶς, ut *senati* pro *senatus, tumulti* pro *tumultus. Appul. Dogm. Plat.* 2. Sed neque obiti causa lamentationes suscipi oportet.

OBJURGĀTĬO, onis, f. ἐπιτίμησις, actus objurgandi, castigatio, reprehensio. *Paul.* ex *Festo:* Objurgatio, post turpe factum castigatio: monitio vero est ante commissum. *Cic. Amic.* 24. Ut monitio acerbitate, objurgatio contumelia careat. *Id. Or.* 2, 83. Tum objurgatio, si est auctoritas: tum admonitio, quasi lenior objurgatio. *Id. Att.* 3, 10. Ut potius relevares me, quam aut castigatione, aut objurgatione dignum putares. *Id. Off.* 3, 21. Qua hunc objurgatione, aut quo potius convicio a tanto errore coner avellere? *Id. Coel.* 11. *med.* Deliciarum objurgatio fuit longa, et ea lenior, plusque disputationis habuit, quam atrocitatis. *Quint.* 1, 3. Hunc mordebit objurgatio, hunc honor excitabit; et *infra:* Si cui tam est mens liberalis, ut objurgatione non corrigatur. *Gell.* 1, 2. *med.* et 10, 19. Severa atque vehementi objurgatione incessere aliquem.

OBJURGĀTOR, oris, m. ἐπιτιμητής, qui objurgat. *Cic. Agr.* 3, 3. Quantas concessiones agrorum hic noster objurgator uno verbo facere conetur. *Id. Div.* 1, 49. *f.* Objurgatores suos convincere. *Id. Verr.* 2, 3, 2. Non modo accusator, sed ne objurgator quidem ferendus est is, qui, etc.

OBJURGĀTŌRĬUS, a, um, adj. ἐπιτιμητικός, ad objurgandum pertinens. *Cic. Att.* 13, 6. Una cum illius objurgatoria (*epistola*) tibi meam quoque, quam ad eam rescripseram, misi. *Gell.* 9, 2. Atque ille, vultu sonituque vocis objurgatorio, philosophum sese esse dicit. *Id.* 1, 26. Verba seria et objurgatoria. *Ammian.* 16, 12. *med.* Objurgatorio clamore prohibere.

OBJURGĀTUS, a, um, part. ab *objurgo:* reprehensus, castigatus. *Val. Max.* 2, 2. *in.* Vehementer objurgatus. ¶ Usurpatur etiam active quasi ab *objurgor* deponentium more. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 9. Hirrus Curionem prorsus non mediocriter objurgatus, hac repulsa se mutavit. Alii leg. *objurgat:* [at *Schütz.* contendit, *objurgatus* legendum, tum quia in *objurgatus* consentiunt libri veteres, tum quia prior lectio historiae, et huic ipsi loco repugnat. *F.* *Idem exhibet *Orell.*]

OBJURGĬTO, as, a. 1. frequenter objurgo. *Pl. Trin.* 1, 2, 30. Malis te ut verbis multis multum objurgitem. Adde *ib.* 32.

OBJURGO, as, avi, atum, a. 1. ἐπιτιμάω, jurgo contra aliquem. Proprie, si vim spectes, dicitur de eo, qui injuste contra aliquem litigat, ut *Varr. L. L.* 6, 5. docet. Sed si usum, significat verbis reprehendere, arguere, increpare, asperius castigare, sive jure, sive injuria. *Cic. Coel.* 11. Fuit in hac causa pertristis quidam patruus, censor, magister: objurgavit M. Coelium, sicut neminem unquam parens. *Id. Fam.* 3, 8. *med.* Ne in quo te objurgem, id ipsum videar imitari. *Id. Att.* 2, 1. Quod me quodammodo molli brachio de Pompeji familiaritate objurgas. *Id. Fam.* 2, 9. Cum objurgarer, quod nimia laetitia paene desiperem. *Id. Q. Fr.* 3, 1, 3. *f.* Caesar meam in rogando verecundiam objurgavit; et *ib.* 2. *f.* Ea villa, quae nunc est, tanquam philosophia videtur esse, quae objurget ceterarum villarum insaniam. *Cic. Amic.* 24. Monendi amici saepe sunt, et objurgandi. *Phaedr.* 5, 10. hic tum venator dolens, Canem objurgabat. *Pl. Trin.* 3, 2, 54. tu objurgans me a peccatis, rapis in deteriorem viam, *h. e.* retrahens, dehortans, deterrens. ¶ Cum duplici accusativo. *Id. Merc.* 1, 1, 46. Objurgare pater haec me noctes, et dies. ¶ Cum dativo. *Diomed.* 1, 305. Idiomata, quae veteres per accusativum extulerunt, nos per dativum secundum Graecos efferimus. Objurgo filium, veteres dicebant: nos, Objurgo filio, ut Graeci. ¶ Pro exprobrare: valde enim est affine, et paene idem. *Quint.* 6, 3. *med.* Ut Cicero objurgantibus, quod sexagenarius Publiliam virginem duxisset, etc. ¶ Ponitur et pro punire, plectere. *Petr. Sat.* 34. Colaphis objurgare puerum. *Sen. Ira* 3, 12. *f.* verberibus. *Suet. Cal.* 20. ferulis. *Id. Oth.* 2. flagris. *Pers.* 5, 169. solea, puer, objurgabere rubra. *Sen. Ben.* 4, 36. Non committam, ut sestertio centies objurgandus sis, *h. e.* multandus. [*Cf. *Spalding.* ad *Quint.* 10, 3, 21.]

OBJŪRO, as, n. 1. *Paul.* ex *Festo:* Objurare, jurejurando obstringere: ut in Penthesilea: formidabant objurare.

OBLANGUĔO, es, ui, n. 4. idem ac langueo. *Cic. Fam.* 16, 10. Litterulae meae, sive nostrae, tui desiderio oblanguerunt.

OBLĂQUĔĀTĬO, onis, f. V. ABLAQUEO.

OBLĂQUĔO, as, avi, atum, a. 1. laqueo cingo, ligo, circumdo. *Tert. Resurr. carn.* 7. *med.* Argento gemmas oblaqueare. V. MITRA et ABLAQUEO.

OBLĀTĬCĬUS et Oblatitius, a, um, adj. qui offertur. *Sidon. in conc. post ep.* 9. *l.* 7. *med.* Oblaticium impendium. *Impp. Arcad. et Honor. Cod. Theod.* 6, 2, 5. et 9. Oblaticium aurum, *h. e.* quod senatus singulari studio erga imperatorem certis temporibus, velut initio principatus, vel quinquennalibus, aut decennalibus, ultro offerebat.

OBLĀTĬO, onis, f. προσφορά, ἀνάθημα, actus offerendi. *Ascon.* in *Verr.* 2, 2, 2. Genus omne pensitationis in hoc capite positum est, canonis, oblationis, indictionis. Ubi oblationem intelligit tributum ultro oblatum. *Eum. Pan. ad Constant.* 16. Milites tui te omnibus donis, omnibus honorum oblationibus praetulerunt. *Ulp. Dig.* 24, 1, 5. *med.* Si maritus ad oblationem Dei uxori donavit. *Impp. Theodos. et Arcad. Cod. Theod.* 6, 2, 14. Oblationem amplissimi ordinis prompta liberalitate promissam partim remittimus vobis, partim patriae communi largimur, *h. e.* oblaticium aurum, de quo in v. praec.

OBLĀTĪVUS, a, um, adj. *Serv.* in *A.* 6, 190. Auguria aut oblativa sunt, quae non poscuntur; aut impetrativa, quae optata veniunt. *Sym. ep.* 10, 43. (al. 59.) Oblativis functionibus obnoxius; et *infra:* Oblativa munera.

OBLĀTOR, oris, m. qui offert. *Tertull. adv. Marc.* 2, 26. *f.* Oblatorem animae suae pro populi salute.

OBLATRĀTOR, oris, m. qui oblatrat, maledicus. *Sidon. ep.* 1, 3. Ille obiter stertentum oblatratorum aures rauci voce praeconis everberat.

OBLATRATRIX, icis, f. quae oblatrat, maledica. *Pl. Mil.* 3, 1, 86. Sed nolo mihi oblatratricem in aedes intromittere.

OBLATRO, as, n. 1. καθυλακτέω, contra latro, et metaphorice carpo, maledico. *Sen. Ira* 3, 43. Quid illum oblatrantem tibi exterrere tentas? ¶ Cum accusativo. *Sil.* 8, 251. Infima dum vulgi fovet, oblatratque senatum. Sic *latrare,* et *allatrare aliquem:* quae V. ss. ll.

OBLĀTUS, a, um, part. ab *offero:* προσφερόμενος, delatus, illatus, praebitus. *Cic. Manil.* 16. *extr.* Bonum a Diis immortalibus oblatum et datum. *Id. Verr.* 1, 1. Id prope divinitus datum atque oblatum vobis videtur. *Id. Cluent.* 28. et *Cat.* 3, 2. Oblatam sibi facultatem putavit, ut, etc. *Hirt. B. G.* 8, 18. Cum sibi oblatam occasionem rei gerendae existimaret. *Sall. Cat.* 40. Ubi primum dubiis rebus novandi spes oblata est. *Id. Jug.* 12. Quem ille casu ministrum oblatum promissis onerat. *Liv.* 6, 2. *f.* Nec Diis cordi fuisse poenam ejus oblatam prope oculis suis. ¶ Item contra illatus. *Cic. Fin.* 5, 22. *f.* Quae per vim

oblatum stuprum voluntaria morte lueret. *Id. Amic.* 18. *f.* Ab aliquo oblatas criminationes repellere. Al. leg. *illatas*: al. *allatas*. [*ita *Orell.*] ℙ Fere autem dicitur de iis, quae inferuntur extrinsecus: et opponitur intestino. *Cic. Acad.* 4, 15. *f.* Neque ut quidquam interesset inter intestinum, et oblatum; et *ib.* 1, 11. Impulsio oblata extrinsecus. Sic *Dom.* 62. Domus ardebat non fortuito, sed oblato incendio. *Lucr.* 2, 950. Nam quid praeterea facere ictum posse reamur Oblatum, nisi discutere et dissolvere quaeque? ℙ Est etiam expositus, subjectus, objectus. *Cic. Rabir. Post.* 8. *med.* In custodia etiam fuit regia, et vita ejus oblata poenae est. ℙ *Oblatum furtum*, cujus meminit *Gell.* 11, 18., dicitur, cum res furtiva tibi ab aliquo oblata sit, eaque apud te concepta sit, utique si ea mente data tibi fuerit, ut apud te potius, quam apud eum, qui dederit, conciperetur: nam tibi, apud quem concepta sit, propria adversus eum, qui obtulit, quamvis fur non sit, constituta est actio, quae appellatur oblati. Ita *Cajus Instit.* 3. (ed. *Goesch.*) §. 187. et ex eodem *Justin. Instit.* 4. *tit.* 1. Brevius in *Ep.* ejusd. *Caji Instit. l.* 2. *tit.* 10. Oblatum furtum dicitur, cum res furtiva alicui ita a fure datur, ut apud ipsum furem inveniri non possit. ℙ *Notandus locus *Liv.* 44, 26. Tum Gallorum effusorum per Illyricum ingens oblatum avaritia dimissum est, *h. e.* oblatio. *B. A.*

OBLECTĀBĬLIS, e, adj. jucundus. *Auson. ep.* 19. *extr.* Oblectabile negotium.

OBLECTĀMEN, inis, n. idem ac oblectamentum. *Ov. Met.* 9, 342. Carpserat hinc Dryope, quos oblectamina nato Porrigeret flores. *Stat. Silv.* 3, 5, 95. Nec desunt variae circum oblectamina vitae.

OBLECTĀMENTUM, i, n. oblectatio. *Cic. Sen.* 15. Ut meae senectutis requietem oblectamentumque noscatis. *Id. Par.* 5, 2. Oblectamenta puerorum. *Id. Verr.* 2, 4, 60. Oblectamenta et solatia servitutis. *Plin.* 21, 11, 39. Cauliculi inter oblectamenta gulae condiuntur. *Suet. Tib.* 72. Erat ei in oblectamentis serpens draco.

OBLECTĀNĔUS, a, um, adj. oblectabilis. *Inscr.* ap. *Grut.* 304, 1. Opto, si quid oblectaneum apud Manes est, pro nequitiis jocisque, quibus coaevos capiens me oblectare solebat, insontem animulam reficiant.

OBLECTĀTĬO, onis, f. τέρψις, delectatio. *Cic. Acad.* 4, 41. Indagatio ipsa rerum cum maximarum, tum etiam occultissimarum habet oblectationem. *Id. Or.* 1, 26. Oblectatio animi. *Id. Amic. ult.* Requies plena oblectationis. *Id. Fin.* 5, 19. *med.* Non solum beatae vitae istam oblectationem videmus, sed etiam levamentum miseriarum.

OBLECTĀTOR, oris, m. qui oblectat. *Appul. Flor. n.* 17. Arion belluarum oblectator. *Tert. Cor. mil.* 8. *f.* Deus oblectator hominis sui.

OBLECTĀTŌRĬUS, a, um, adj. oblectabilis. *Gell.* 18, 2. in lemmate: Quaedam sophismata, et aenigmata oblectatoria.

OBLECTO, as, avi, atum, a. 1. τέρπω, delecto, recreo: ex *ob*, et *lacto*. *Cic. Q. Fr.* 2, 3. *f.* Quid agas, et ut te oblectes, scire cupio. *Id. Or.* 2, 14. *f.* Poetas non conor attingere: cum his me oblecto, qui res gestas scripserunt. *Id. Q. Fr.* 2, 13. *extr.* Oblecta te cum Cicerone nostro quam bellissime. *Id. Sen.* 16. Qui se agri cultione oblectabant. *Ter. Ad.* 1, 1, 23. Eduxi a parvulo, habui, amavi pro meo: in eo me oblecto. *Cic. Arch.* 7. *f.* Haec studia adolescentiam alunt, senectutem oblectant. *Hor. A. P.* 320. Fabula nullius Veneris, sine pondere et arte Valdius oblectat populum, meliusque moratur. *Ov. R. Am.* 169. Rura quoque oblectant animos, studiumque colendi. *Id. Trist.* 5, 12, 1. ut oblectem studio lacrimabile tempus. *Tac. H.* 2, 50. Fictis oblectare legentium animos. *Id. A.* 12, 49. Oblectare iners otium. Ironice *Pl. Asin.* 1, 2, 15. Quae, priusquam istam adii, Sordido vitam oblectabas pane. ℙ Passive. *Cic. Mur.* 19. Ludis oblectamur et ducimur. *Id. Fam.* 2, 16. *med.* In communibus miseriis hac oblectabar specula, Dolabellam meum fore ab iis molestiis liberum. *Just.* 36, 4. Ceris fingendis, et aere fundendo, procudendoque oblectabatur.

OBLĒNĬO, is, ivi, itum, a. 4. lenio, delenio, mitigo. *Sen. Ira* 3, 9. Lectio illum carminum obleniat.

OBLĪDO, is, isi, isum, a. 3. κατάγχω, usque ad mortem laedo, suffoco, elido, frango: ex *ob*, et *laedo*. *Colum.* 7, 3. *med.* Nec angustiae (*stabulorum*) fetus oblidant. Adde locum *Cic.* allatum in DIGITULUS. *Cic. pro Scauro or. fragm.* ed. *A. Maio*, p. 42. ed. *Kil.* Sed collum digitulis duobus oblideret, etc. *B. A.*

OBLĬGĀMENTUM, i, n. colligatio, alligatio. *Tert. Cor. mil.* 14. Caput ne velamento quidem obnoxium, nedum obligamento. *Id. adv. Marc.* 3, 22. Cum legis obligamenta et onera Evangelica jam libertate mutarent.

OBLĬGĀTĬO, onis, f. ἐπίδεσμος, colligatio, alligatura. Linguae obligatio, cum non est satis soluta ad verba exprimenda. *Just.* 13, 7. Cui nomen Battus propter linguae obligationem fuit. ℙ Translate. *Mart. Dig.* 48, 10, 1. Qui societatem coierit ad obligationem innocentium, *h. e.* ad irretiendos, et implicandos litibus innocentes. ℙ Saepe est civile vinculum, quo alicui, et ad quippiam praestandum adstringimur. *Cic. ad Brut.* 1, 18. Est autem gravior et difficilior animi, et sententiae, maximis praesertim in rebus, pro altero, quam pecuniae, obligatio. ℙ Frequentissime hoc sensu adhibetur a JCtis. *Paul. Dig.* 44, 7, 3. Obligationum substantia non in eo consistit, ut aliquod corpus nostrum, aut servitutem nostram faciat, sed ut alium nobis obstringat ad dandum aliquid, vel faciendum, vel praestandum. *Papin. ib.* 3, 3, 67. Obligationis onere levari; et *ib.* Obligationis vinculum suscipere pro aliquo. *Cajus ib.* 44, 7, 1. Obligationem contrahere. *Ulp. ib.* 2. Obligationes fiunt consensu in emptionibus, venditionibus, etc. *Cajus ib.* 4. Ex maleficio nascuntur obligationes. *Ulp. ib.* 46, 4, 8. Per unum atque eundem servum et constituitur, et tollitur obligatio. *Venulej. ib.* 45, 1, 108. Conditio parere obligationem potest. *Paul. ib.* 58. Obligatione exspirante; et 140. Obligatio exstinguitur; et 2, 14, 21. *f.* dissolvitur; et *ib.* 27. *med.* solvitur; et *ib.* submovetur. *Modest. ib.* 45, 1, 100. Obligationem perimere; et 20, 1, 23. Pignoris obligatio etiam inter absentes recte ex contractu obligatur, *h. e.* contrahitur. [*V. quae doctissime de his atque elegantissime disputavit *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 160. 285. sq.]

OBLĬGĀTŌRĬUS, a, um, adj. obligandi vim habens. *Cajus Dig.* 17, 1, 2. *extr.* Magis est consilium, quam mandatum: et ob id non est obligatorium. Adde *Justin. Instit.* 3. *tit.* 26. ℙ *Gloss. Vet. Lat. Gr.* Obligatorium, ἐνοχοποιόν. *B. A.*

[OBLĬGĀTŪRA, ae, f. obligatio. *Gloss. Philox.* Obligatura, κατάδεσμος. *F.*]

OBLĬGĀTUS, a, um, part. ab *obligo*: ἐπιδεδεμένος, circum ligatus, alligatus, devinctus. *Auct. ad Her.* 1, 13. Obvolutus, et obligatus corio devehatur in profluentem. *Plin.* 3, 5, 9. Angerona ore obligato obsignatoque simulacrum habet. *Id.* 26, 11, 66. Muscus recens articulis obligatus. *Hor. Epod.* 17, 67. Prometheus obligatus aliti. *Pl. Truc.* 5, 64. Pecua ad hanc in crumina ego obligata defero. *Sen. Ira* 3, 11. *f.* Si quis obligatis oculis in se incurrisset. ℙ Translate est pignori datus, subjectus. *Pl. Truc.* 2, 1, 4. Nam fundi, et aedes obligatae sunt ob amoris prandium. *Cic. Agr.* 3, 2. *f.* Praedia soluta meliore in causa sunt, quam obligata. *Suet. Claud.* 9. *f.* Cum obligatam aerario fidem liberare non posset. *Ulp. Dig.* 46, 3, 20. Res pignoris nomine alii obligata. *African. ib.* 39, 2, 44. Aedes pignori obligatae. ℙ Item promissus, addictus. *Hor. Od.* 2, 7, 17. Ergo obligatam redde Jovi dapem. ℙ Item implicatus, irretitus. *Cic. Verr.* 2, 9. Me hoc judicio districtum atque obligatum futurum. V. DISTRICTUS. ℙ Item beneficio devinctus, obstrictus. *Cic. Fam.* 6, 11. Dolabellam antea tantummodo diligebam: obligatus ei nihil eram: nunc tanto sum devinctus ejus beneficio, etc. *Id. ib.* 13, 18. *extr.* Quibuscumque officiis Atticum obstrinxeris, iisdem me tibi obligatum fore; et *ib.* 11, 16. Magno praeterea beneficio ejus, magnoque merito sum obligatus. *Plin. ep.* 8, 2. *f.* Quanto quis melior et probior, tanto mihi obligatior abit.

OBLĬGO, as, avi, atum, a. 1. [*proprie esse constat *vincio*, *devincio*, ἐπιδέω. Huc primum pertinent, quae laudata sunt in v. *obligatus*. *Auct. ad Her.* 1, 13. Obvolutus et obligatus corio; et *Plin.* 26, 11, 66. *Hor. Epod.* 17, 67. *Pl. Truc.* 5, 64. ℙ Hinc dicitur pro *circumligo*, colligo adjectis vinculis.] *Cic. N. D.* 3, 22. *f.* Aesculapius, qui specillum invenisse, primusque vulnus dicitur obligavisse. *Id. Tusc.* 2, 16. *f.* Medicum requirens, a quo obligetur. *Pl. Men.* 5, 3, 9. medicus Ait, se obligasse crus fractum Aesculapio, Apollini autem brachium. *Tac. A.* 6, 9. Obligare venas, *h. e.* incisas apertasque claudere. *Pl. Bacch.* 4, 4, 96. Cedo tu ceram ac linum actutum: age obliga, obsigna cito. *Varr. R. R.* 1, 41. Surculum argilla oblinere, et libro obligare. *Colum.* 2. *med.* Nec minus mille ducentos manipulos unus obligat. *Apic.* 4, 2. Obligare cibum ovis. ℙ Translate *obligare se* est se adstringere, se alligare, et cujuspiam rei debitorem facere, [*sich *verbindlich machen.*] *Cic. ad Brut.* 1, 18. *med.* Magis enim illum, pro quo spopondi, quam me obligavi. *Id. Mur.* 2. In rebus, quae mancipi sunt, is periculum judicii praestare debet, qui se nexu obligavit. *Id. Leg.* 2, 16. *f.* Voti sponsio, qua obligamur Deo. *Liv.* 38, 33. *med.* Obligari foedere. *Suet. Caes.* 42. Obligare se scelere. *Cic. Div.* 1, 4. *f.* Est enim periculum, ne, neglectis rebus divinis, impia fraude, aut susceptis, anili superstitione obligemur. *Q. Scaevola* ap. *Gell.* 7, 15. Obligare se furti. ℙ Ponitur et pro subjicere, addicere, legare. *Cic. Off.* 1, 11. *med.* Ut si eum pateretur in exercitu remanere, secundo eum obligaret militiae sacramento. *Id. Dom.* 40. *extr.* Domum sempiterna religione obligare. *Id. ib.* 8. *med.* Cum populum R. scelere obligasses. *Hor. Od.* 2, 8, 5. Obligare caput suum votis, *h. e.* devovere, non implendo vota. *Liv.* 3, 13. *med.* Unum vadem tribus millibus aeris obligarunt. *Tib.* in *or.* ap. *Suet. Tib.* 67. Cavendum, ne se senatus in acta cujusquam obligaret, *h. e.* obligaret se ad sequenda acta alicujus, quod erat jurare in acta. *Cic. Phil.* 5, 18. *f.* Audebo etiam obligare fidem meam P. C. vobis, populoque R. Deinde statim subdit: Promitto, recipio, spondeo, C. Caesarem talem semper fore. ℙ Saepe est beneficio devincire. *Cic. Q. Fr.* 2, 14. *f.* Quem fac, ut tua liberalitate tibi obliges; et *ib.* 3, 1, 5. Scaurum beneficio defensionis valde obligavi. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 6. Quam velis eum obligare, in tua manu est. *Plin. ep.* 4, 4. Obligabis me, obligabis Calvisium nostrum, obligabis ipsum non minus idoneum debitorem, quam nos putas. *Id. ep.* 10, 3. Indulgentia tua hortatur me, ut audeam tibi etiam pro amicis obligari; et *Ov. Met.* 9, 247. Nam quamquam ipsius datur hoc immanibus actis, Obligor ipse tamen. ℙ Dicitur de iis, qui pignori quidpiam subjiciunt. *Vitr. praef. l.* 10. Tradita aestimatione, magistratui bona ejus obligantur. *Suet. Vesp.* 4. Rediit nihilo opulentior, ut qui prope labefacta jam fide, omnia praedia fratri obligarit. *Scaev. Dig.* 20, 4, 21. Obligare pignori omnia bona sua. Et absolute *Cajus ib.* 44, 7, 4. *med.* Rem suam creditori obligare. *Ulp. ib.* 27, 9, 5. *f.* Distrahere vel obligare possessionem. ℙ Est etiam universim aliquo juris vinculo adstringere, et obnoxium reddere. *Ulp. ib.* 29, 2, 8. Hereditas obligat nos aeri alieno. *Modest. ib.* 48, 10, 30. Lege Cornelia testamentaria obligatur, qui signum adulterinum fecerit. *Id. ib.* 30, 2, 100. Cautione vel chirographo obligare se ad aliquid. *Paul. ib.* 27, 3, 2. Utraque actione obligari. *Ulp. ib.* 1. *f.* Obligari tutelae, et furti: *scil.* actione. *Id. ib.* 39, 5, 12. Obligare se ex donatione. ℙ Refertur etiam ad beneficia. *Paul. Sent.* 5, 23. Qui sacra impia, ut quem obcantarent, defigerent, obligarent, fecerint. ℙ Tum in universum ponitur *obligari* pro *cogi*, *juberi*. *Ov. Trist.* 1, 2, 83. Obligor, ut tangam laevi fera litora Ponti. ℙ Part. *Obligans* ap. *Sen. Ben.* 1, 4. Per quem obligantium, obligatorumque animi certent. *Obligaturus* ap. *Curt.* 7, 10. Interroganti, quo pignore fidem obligaturi essent, dixerunt, etc. *Obligandus* ap. *Liv.* 30, 12. Amore captivae victor captus data dextra in id, quod petebatur, obligandae fidei, in regiam concedit.

OBLĬGŪRĬO et Obligurrio, is, a. 4. prorsus ligurio, consumo, absumo, καταφαγεῖν. *Enn.* ap. *Donat.* ad *Ter. Ph.* 2, 2, 25. lupino exspectans impetu, Mox dum alterius obligurrias bona. Al. leg. *abligurias*. *Cic. Cat.* 2, 5. Patrimonia sua profuderunt, fortunas suas obligurierunt. Al. leg. *abligurierunt*: [*ita *Orell.*] alii *obligaverunt*. V. LIGURIO. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Majo*) 1, 26. *B. A.*

OBLĬGŪRĪTOR, oris, m. *Firm. Math.* 5, 5. Homines audaces, temerarii, obliguritores.

OBLĪMĀTUS, a, um, part. ab *oblimo*: limo obductus. *Cic. Or.* 2, 52. Nilus Aegyptum irrigat, mollitosque et oblimatos agros ad serendum relinquit. *Suet. Aug.* 18. Fossas, in quas Nilus exaestuat, oblimatas longa vetustate, militari opere detersit.

OBLĪMO, as, avi, atum, a. 1. περιπλάττω, limo obduco, limo repleo: ex *ob*, et *limus*. *Virg. G.* 3, 136. et sulcos oblimet inertes. ℙ [*Translate dicitur, ut nostrum *verschlämmen*, de hominibus prodigis.] *Hor. Sat.* 1, 2, 61. bonam deperdere famam, Rem patris oblimare, malum est ubicumque: [*ubi v. *Heindf.*, qui recte alteram Scholiastae interpretationem, qua *oblimare* hoc significatu positum a *lima* originem duxisse contendit, (quam et *Forc.* ut veram agnoverat) refutat, utpote quae pusilli quid locique sententiae minus aptam notionem contineat. ℙ Item ponitur pro] obcaecare, quasi limo meatus claudere, seu obtundere. *Claud. Rapt. Pros.* 3, 29. sed quod dissuasor honesti Luxus, et humanas oblimat copia mentes. *Solin.* 11. Pronius est Cretam dicere, quam absolvere, in quo mari jaceat. Ita enim circumflui illius nomina Graeci permiscuerunt, ut dum aliis alia inferunt, paene oblimaverint universa.

OBLĪNĬO, is, ivi, vel ii, itum, a. 4. idem ac oblino: ab *ob*, et *linio*. *Colum.* 5, 9. Et imas partes misto fimo cum cinere oblinire. *Id.* 12, 15. Vasa operculare, et oblinire; et 44. *f.* Urceum crasso luto diligenter oblinire. *Varr. R. R.* 1, 41. Surculus argilla obliniendus. Al. leg. *oblinendus*. ℙ *Paul. Dig.* 47, 11, 1. Si quis coeno, luto oblinierit.

OBLĪNĪTUS, a, um, part. ab *oblinio*, circumlitus. *Colum.* 12, 39. Passum secundarium statim vasis oblinitis includere. Est qui leg. *oblitis*. *Scrib. Comp.* 245. Cinis de filice facta, aqua conspersa, oblinita.

OBLĪNO, is, ĭni, vel ēvi, ĭtum, a. 3. ἐπιχρίω, περιχρίω, circum lino: ab *ob*, et *lino*. *Varr. R. R.* 3, 7. *med.* Accipitres ita decipiuntur, cum se obleverunt visco. *Id.* ap. *Non.* 1, 95. Obbam luto

oblevisse. *Quadrig.* ap. *Gell.* 15, 1. *extr.* Omnem materiam obleverat alumine. *Plin.* 17, 11, 16. Plagam a trunco oblini fimo, et foliis praeligari. *Pl. Most.* 1, 3, 101. Cerussa malas oblinere. [*Jam sequi poterant ista:] ¶ Item lutare, conspurcare. *Varr. R. R.* 2, 9. *med.* Cubilia substernenda frondibus, ne catuli oblinantur. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 494. Quid tu istuc curas, ubi ego oblinar, atque voluter? ¶ Item linendo obturare, [*verpichen, verschmieren.*] *Cato R. R.* 36. Si bene deacinata erunt dolia, oblinito. *Id. ib.* 127. Oblinito amphoram, et post dies triginta aperito, et utitor. *Mart.* 11, 45. Oblinitur, minimae si qua est suspicio rimae. ¶ Item tectorium parietibus inducere. *Varr. R. R.* 3, 7. Quam levissimo marmorato toti parietes, ac camerae oblinuntur. ¶ [*Hinc translate inducendo delere. *Gell.* 20, 6. *f.* Cum in Catilina scriptum esset (*Sall. Cat.* 34.) *Saepe majores vestrum miseriti plebis R., vestrum* obleverunt, et *vestri* superscripserunt. ¶ Porro pertinent ad translatum h. v. usum ista:] *Hor. Ep.* 1, 19, 30. Nec socerum quaerit, quem versibus oblinat atris, *h. e.* infamet. *Cic. Brut.* 13. Ut semel e Piraeeo eloquentia evecta est, ita peregrinata tota Asia est, ut se externis oblineret moribus, omnemque illam salubritatem Atticae dictionis, quasi sanitatem, perderet, *h. e.* imbueret et foedaret. ¶ Etiam *oblini* in praeterito ab antiquis dictum est. *Varr.* ap. *Prisc.* 10, 898. Cum oblinerunt vasa.

OBLĪQUĀTĬO, onis, f. obliquitas. *Macr. Sat.* 7, 1. *med.* Hedera thyrso per obliquationem circumfusa.

OBLĪQUĀTUS, a, um, part. ab *obliquo:* πλαγιωθείς, curvatus, obliquus. *Appul. Met.* 6. Obliquata cervice; et *ib.* 3. *in.* et *Ammian.* 28, 4. *med.* Obliquato aspectu conspicere. Rursus *Ammian.* 16, 12. *med.* Praeruptas undarum occursantium moles obliquatis meatibus declinantes.

OBLĪQUĒ, adv. πλαγίως, λοξῶς, transverse, non recte. *Cic. Fin.* 1, 6. *med.* Atomi, quae recte, quae oblique ferantur. Al. leg. *rectae, obliquae.* [*Vulg. *Orell.*] *Quint.* 11, 3. *med.* Sinus togae, qui sub humero dextro ad sinistrum oblique ducitur. *Plin.* 9, 30, 50. Locustae in pavore oblique in latera procedunt. *Id.* 2, 15, 13. Signifer oblique inter polos situs. ¶ Translate. *Ascon.* in *Div. Verr.* 15. *extr.* Oblique Cicero removere conatur Caecilium etiam a subscribendi spe. Sic *Tac. A.* 3, 35. Castigatis per litteras oblique patribus, quod cuncta curarum ad principem rejicerent; et *ib.* 5, 2. Increpuit amicitias muliebres, Fufium consulem oblique perstringens. *Gell.* 3, 2. *extr.* His versibus oblique admonere voluit, diem a sexta noctis hora oriri, *h. e.* non exposite atque aperte, sed recondita et quasi operta veteris ritus significatione, ut ipsemet loquitur *paulo sup.* et *Id.* 7, 17. Tum vero ego permotus, agendum jam oblique cum homine stulto, existimavi.

OBLĪQUĬTAS, atis, f. λοξότης, curvitas. *Plin.* 3, 5, 6. Ni talis obliquitas in latus digredi videretur. *Id.* 2, 19, 17. Inaequalitatis causa obliquitas est Signiferi.

OBLĪQUO, as, avi, atum, a. 1. πλαγιόω, λοξόω, transverse seu in latus flecto, curvo, torqueo, in obliquum flecto. *Sen. ep.* 121. *med.* Animalia tergi durioris inversa tamdiu se torquent, ac pedes exserunt, et obliquant, donec ad locum reponantur. *Ov. Met.* 7, 410. Tirynthius heros Restantem, contraque diem radiosque micantes Obliquantem oculos, nexis adamante catenis Cerberon extraxit. *Stat. Achill.* 1, 323. laetumque rubet, visusque superbos Obliquat. *Id. Th.* 12, 740. ille paventes Obliquavit equos. *Sil.* 15, 624. qua curvatas sinuosis flexibus amnis Obliquat ripas. *Lucan.* 4, 117. vastos obliquent flumina fontes, *h. e.* torqueant, et in se vertant. *Plin.* 6, 13, 15. de Caspio mari: Irrumpit arctis faucibus, etc., at ubi coepit in latitudinem pandi, lunatis obliquatur cornibus. *Tac. G.* 38. Insigne gentis obliquare crinem, nodoque substringere. Sic Suevi a ceteris Germanis, sic Suevorum ingenui a servis separantur, *h. e.* non sinere recta descendere, sed flectere retro, vel in verticem, et nodo colligare. [*Cf. *Hess.* ad h. l.] *Virg. A.* 5, 16. Obliquatque sinus in ventum, *h. e.* vela torquet in ventum, ut eum transverse flantem excipiat [**laviren.*] Sic *Lucan.* 5, 527. et flexo navita cornu Obliquat laevo pede carbasa [*ubi lege, quae notavit *Cort.*] V. PES. *Ov. Met.* 12, 485. in latus ensem Obliquat, *h. e.* obliquo ictu et caesim feriendo, qui punctim antea ceciderat. ¶ Translate. *Stat. Th.* 3, 381. sic variis praetentat pectora dictis, Obliquatque preces, *h. e.* non quidem directo et aperte, sed tecte, et aliud velle se simulans, preces adhibet. ¶ De littera Q scribit *Quint.* 1, 4. similem esse litterae K, nisi quod paulum a nostris obliquatur, *h. e.* liquidae more pronunciatur, ut audire est in *cui*, et *qui.* In priore enim durior est sonus, in altero flexus, et tenerior quodammodo.

[OBLĪQUŎLŎQUUS, i, m. cogn. Apollinis, in *Gloss. Philox.*, quod Graece *Λοξίας* dicitur. V. LOXIAS. F.]

OBLĪQUUS, a, um, adj. λοξός, πλάγιος, a recto deflexus, curvatus, transversus: ab *ob*, et *liquis*, quam v. v. s. l. De notatione V. *Voss.* et *Martin.* ubi multa. *Cic. Div.* 1, 53. Animal omne, ut vult, ita utitur motu sui corporis, prono, obliquo, supino. *Ov. Am.* 2, 17, 20. de Vulcano: Turpiter obliquo claudicat ille pede. *Caes. B. G.* 4, 17. *f.* Sublicae ad inferiorem partem fluminis obliquae adigebantur: [*ubi v. *Herzog.*] et *ib.* 7, 73. Obliqui ordines in quincuncem dispositi. *Id. B. C.* 1, 76. Obliquo itinere locum aliquem petere. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 14. de Apelle: Pinxit Antigoni regis imaginem altero lumine orbam, primus excogitata ratione vitia condendi: obliquam namque fecit: [**im Profil.*] V. CATAGRAPHUS. *Id.* 2, 77, 79. Positio Signiferi circa media sui obliquior est, juxta solstitium rectior. *Hor. Od.* 3, 22, 7. Verres obliquum meditans ictum: scil. qua dentes exsertos habet a lateribus oris. *Ov. Her.* 4, 104. obliquo dente timendus aper; et *ib.* 6, 87. refrenat aquas obliquaque flumina sistit; et *Met.* 9, 18. Amnis cursibus obliquis fluens; et *ib.* 1, 39. Fluminaque obliquis cinxit declivia ripis; et *ib.* 10, 491. obliqua radix. *Plin.* 9, 29, 46. Polypi natant obliqui in caput. *Id.* 8, 24, 36. Obliquo capite speculari. *Ov. Fast.* 2, 457. Jam levis obliqua subsidit Aquarius urna, *h. e.* inversa. ¶ *Ab obliquo*, oblique, a latere. *Ov. R. Am.* 121. Stultus ab obliquo qui cum descendere possit, Pugnat in adversas ire natator aquas. Adde *Met.* 10, 675. ¶ *Ex obliquo*, idem. *Plin.* 2, 31, 31. Plures soles simul cernuntur, nec supra ipsum, nec infra, sed ex obliquo. ¶ *Per obliquum*, idem. *Hor. Od.* 3, 27, 6. serpens per obliquum similis sagittae Terruit mannos. ¶ *In obliquum*, idem. *Ov. Met.* 2, 130. de Zodiaco: Sectus in obliquum est lato curvamine limes. *Plin.* 21, 37, 55. Cancri in obliquum aspiciunt. *Id.* 27, 9, 55. Filicis radices longae in obliquum. ¶ *Obliquum* adverbii more, idem. *Appul. Met.* 3. Oculis obliquum respiciens. ¶ *Obliquus* etiam dicitur, qui a latere situs est, non adversus, nec aversus. *Cic. Somn. Scip.* 6. Hos, qui incolunt terram, partim obliquos, partim aversos, partim etiam adversos stare vobis. *Ov. Met.* 5, 132. Hujus in obliquo missum stetit inguine ferrum. *Val. Fl.* 2, 7. Templaque Tisaeae mergunt obliqua Dianae. *Prop.* 4, 3, 21. *obliquum* dicit torquentem funes, quia cessim graditur, et obliquo corpore. ¶ *Obliquo oculo aspicere* est in latus deflexo: quod faciunt invidentes, et dolentes alienis bonis: cui contrarium est *rectis oculis.* *Ov. Met.* 2, 707. Illa Deam obliquo fugientem lumine cernens. *Hor. Ep.* 1, 14, 37. Non istic obliquo oculo mea commoda quisquam Limat. *Stat. Theb.* 3, 377. Respectentque truces obliquo lumine matres. *Id. Silv.* 2, 6, 102. obliquoque notat Proserpina vultu. ¶ Translate *obliquus adversus aliquem*, infensus, inimicus, invidus. *Flor.* 4, 2. Cato adversus potentes semper obliquus, detrectare Pompejum, actisque ejus obstrepere. ¶ *Obliquum dictum, obliquus sermo* est, in quo non directo et aperte, sed velut per ambages, et tacite quippiam significamus, aut perstringimus. *Tac. A.* 14, 11. Temporum Claudianorum obliqua insectatione cuncta ejus dominationis flagitia in matrem transtulit. *Quint.* 9, 2. Ut si pater, qui infamem in matrem filium secreto occidisset, reus malae tractationis, jacularetur in uxorem obliquis sententiis. *Mart.* 7, 62. Ne quid liberti narrent, servique paterni, Et notet obliqua garrulitate cliens. *Suet. Dom.* 2. *extr.* Obliquis orationibus carpere aliquem. *Aurel. Vict. Epit.* 9. Cum etiam causidicorum obliqua dicta contemneret. [**Suet. Dom.* 2. obliquis orationibus et edictis, i. e. malignis, oblique vulnerantibus.] *Stat. Silv.* 1, 2, 27. Cessent mendaces obliqui carminis astus, *h. e.* in alicujus laudem, dissimulato tamen nomine, compositi. ¶ *Obliqui casus* ap. grammaticos sunt reliqui praeter rectos. *Varr. L. L.* 7, 26. Alia casus habent et rectos et obliquos, alia rectos solum, alia modo obliquos. *Quint.* 1, 6. Similes quoque positiones in longe diversas figuras per obliquos casus exeunt. ¶ *Obliqua positio* in verbis est, quae a prima descendit, ut *laudavi* a *laudo*, *pepigi* a *pago*. *Id. ib.* Prima aliquando positio ex obliquis invenitur, ut memoria repeto convictos a me, qui reprehenderant, quod hoc verbo usus essem, *pepigi*. ¶ *Obliqua oratio* est, quae non recta constructione dirigitur ad eum, ad quem habetur, sed per obliquos casus, et infinitivum modum: cui opponitur *directa*. *Quint.* 9, 2. *med.* Apud historicos reperiuntur obliquae allocutiones, ut in T. Livii primo statim libro (c. 9.): Urbes quoque, ut cetera, ex infimo nasci: deinde, etc. *Just.* 38, 3. *f.* Quam orationem obliquam Pompejus Trogus exposuit, quoniam in Livio, et in Sallustio reprehendit, quod conciones directas, pro sua oratione operi suo inserendo, historiae modum excesserint. ¶ *Obliquum genus* ejus est, qui non ex eadem matre mecum, sed ex concubina patris mei progenitus est. *Stat. Theb.* 5, 221. quibus ubera mecum, Obliquumque a patre genus. *Lucan.* 8, 286. obliquo maculat qui sanguine regnum. Al. hic expon. ex femina descendens, quia cognatio ex feminis transversa est, recta autem ex viris. [*Idque recte. V. *Cort.*]

OBLĪSUS, a, um, part. ab *oblido:* fractus, suffocatus, elisus. *Tac. A.* 5, 9. Exin oblisis faucibus id aetatis corpora in Gemonias abjecta. *Prud. Psych.* 589. Invadit trepidam Virtus fortissima duris Ulnarum nodis, obliso et gutture frangit Exsanguem siccamque gulam. *Plin. ep.* 6, 20. *f.* Oblisus pondere.

OBLĪTESCO, is, tui, n. 3. ἐπιλανθάνω, delitesco, abscondor. *Cic. Univ.* 10. *f.* Quibusque temporibus a nostro aspectu oblitescant. *Varr. R. R.* 1, 51. Aream esse oportet solidam terra pavita, ne in rimis ejus grana oblitescant. *Sen. ep.* 55. *med.* Qui velut timidum atque iners animal, metu oblituit.

OBLITTĔRĀTĬO, onis, f. actus oblitterandi, deletio. *Plin.* 34, 7, 18. Tanto magis deprehendi aeris oblitteratio potest, *h. e.* fundendi aeris scientia oblitterata. *Arnob.* 6, 194. Vetustatis oblitteratione caelari. *Ammian.* 30, 6. Pacem cum praeteritorum oblitteratione obsecrantes.

OBLITTĔRĀTOR, oris, m. qui delet, aut memoriam aufert. *Tert. adv. Marc.* 4, 26. *f.* Commemorator, non oblitterator vetustatum.

OBLITTĔRĀTUS, a, um, part. ab *oblittero*, deletus, abolitus. *Liv.* 3, 71. Res oblitterata vetustate. *Id. ib.* 59. Peccata oblitterata repetere. *Acc.* ap. *Non.* 2, 601. Inimicitiae exstinctae atque oblitteratae.

OBLITTĔRO, as, avi, atum, a. 1. ἀφανίζω, ab rado, aboleo, deleo. Nam *oblitterare* est litteris aliquid superducere. Translate. *Cic. in Sen.* 8. Publici mei beneficii memoria privatam offensionem oblitteraverunt. *Catull.* 64, 232. Haec vigeant mandata, nec ulla oblitteret aetas. *Liv.* 26, 41. Adversae pugnae in Hispania nullius in animo, quam meo, minus oblitterari possunt. *Id.* 39, 20. *extr.* Non tamen oblitterare famam rei male gestae potuit. *Id.* 21, 29. *extr.* Oblitterare memoriam. *Suet. Tib.* 22. Silentio rem oblitterare. *Liv.* 41, 24. Suo beneficio paternas simultates oblitterans. *Cic. Vat.* 6. Quod maximis rebus, quas postea gessit, oblitterandum esset. ¶ [*Nubem exemplorum e *Taciti* scriptis collectam invenies ap. *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 325.]

OBLITTĔRUS, a, um, adj. *Gell.* 19, 7. Naevius oblitteram gentem pro oblitteratam dixit.

OBLĪTUS, a, um, part. ab *obliviscor*, ἐπιλελησμένος, cui quippiam e memoria excidit: item negligens: nam cui aliquid curae est, oblivisci non solet. *Cic. Att.* 4, 18. Me oblitum consuetudinis, et instituti mei rarius ad te scribere. *Id. Pis.* 26. O paterni generis oblite, materni vix memor! *Virg. A.* 4, 267. heu regni, rerumque oblite tuarum! et 528. corda oblita laborum. *Ov. Met.* 2, 440. paene est oblita pharetram Tollere cum telis. *Hor. Ep.* 1, 6, 62. Quid deceat, quid non, obliti. *Virg. A.* 3, 629. et *Sil.* 4, 424. oblitus sui. *Catull.* 64, 207. oblito dimisit pectore cuncta, Quae mandata prius constanti mente tenebat. *Ov. Fast.* 4, 533. de Proserpina: oblito fertur gustare palato, Longamque imprudens exsoluisse famem. ¶ Translate. *Virg. G.* 2, 59. Pomaque degenerant succos oblita priores. *Colum.* 10, 408. de persicis: Ambrosios praebent succos oblita nocendi. ¶ *Oblitos sui* dixit *Sen. Herc. Fur.* 292. de mortuis, qui epota aqua Lethes vitam omnem praeteritam obliviscuntur. Ap. *Manil.* 3, 259. *nox* dicitur *oblita diei*, cum in solstitio hiberno, et in regionibus septentrionalibus adeo producitur, ut videatur oblita diei sequentis, cui cedere locum debet. ¶ Passive: oblivioni traditus. *Virg. Ecl.* 9, 53. Nunc oblita mihi tot carmina. *Val. Fl.* 2, 388. si Martius aures Clamor, et obliti rursus fragor impleat aeris. *Id.* 1, 791. Tuque excite parens umbris, ut nostra videres Funera, et oblitus superum paterere dolores, *h. e.* mortalium in terris viventium, qui ibi jam memoria exciderant Lethen transgresso. [*V. ad utrumque *Val. Flacci* locum *Burm.*]

OBLĬTUS, a, um part. ab *oblino:* περικεχρισμένος, circumlitus, illitus, delibutus, aspersus. *Cic. Cat.* 2, 5. Sertis redimiti, unguentis obliti. *Id. Att.* 2, 21. Si Protogenes Ialysum illum suum coeno oblitum videret. *Tac. A.* 2, 17. Oblitus faciem suo cruore. *Ov. Met.* 4, 97. Caede leaenae boum spumantes oblita rictus. *Id. Her.* 11, 1. Si qua tamen caecis errabunt scripta lituris, Oblitus a dominae caede libellus erit. Sic *Prop.* 4, 3, 3. Si qua tamen tibi lecturo pars oblita deerit, Haec erit e lacrimis facta litura meis. [*V. *oblino.*] *Colum.* 12, 16. *med.* Ora urceolorum oblita, *h. e.* picata, obturata. Sic *Plin.* 20, 9, 39. Gypso oblitus cadus. *Plin. alter ep.* 7, 3. Stomachus dulcibus cibis obtusus, et oblitus. *Varr. R. R.* 1, 57. et *Plin.* 18, 30, 73. Legumina in oleariis vasibus oblita cinere servantur. ¶ Translate est aspersus, inquinatus. *Cic. Fam.* 9, 15. Facetiae oblitae Latio. *Suet. Gr.* 10. Sallustii scripta reprehendit, ut nimia priscorum verborum affectatione oblita. *Auct. ad Her.* 4, 11. *f.* Exornationes si rarae disponentur, distinctam, sicuti coloribus; si crebrae collocabuntur, oblitam reddunt orationem [**überladen.*] ¶ Ornatus, insignitus. *Varr. R. R.* 3, 2. *med.* Villa oblita tabulis pictis, nec minus signis ornata. ¶ Foedatus, contaminatus, pollutus. *Cic. Ver*

2, 3, 4. Sunt omnia cum summo dedecore ac turpitudine, tum singulari stultitia atque inhumanitate oblita. *Id. Phil.* 11, 12. Dolabella tanto parricidio oblitus; et *ib.* 14, 3. *extr.* Libido flagitiosa, qua Antoniorum oblita est vita. ℙ Coopertus, indutus. *Hor. Ep.* 2, 1, 204. Divitiaeque peregrinae, quibus oblitus actor Cum stetit in scena, concurrit dextera laevae. ℙ [*Differunt *obsitus* et *oblitus:* hoc nonnisi de humidis: illud de aridis dicitur. Exempla utriusque vocis in cdd. permutatae affert *Burm.* ad *Anth. Lat.* 2. p. 492. *Doederl.* 3, 317.]

OBLĪVĬĀLIS, e, adj. oblivionem inducens, ut Obliviale poculum ap. *Prud. Cath.* 6, 16.

OBLĪVĬO, onis, f. λήθη, actus obliviscendi, memoriae defectus, sive imbecillitas [*das *Vergessen, Vergessenheit.*] *Cic. Manil.* 4. Omne reliquum tempus non ad oblivionem veteris belli, sed ad comparationem novi contulit. *Id. Or.* 2, 2. Laudem alicujus ab oblivione atque a silentio vindicare. *Liv.* 1, 31. et 32, 21. *med.* Dare aliquid oblivioni. *Cic. Fam.* 2, 1. *f.* Meam tuorum erga me meritorum memoriam ulla nunquam delebit oblivio. *Id. Dejot.* 13. Senatus judicia de illo quae unquam vetustas obruet, aut quae tanta delebit oblivio? *Id. Brut.* 15. Id ipsum nisi esset Ennii testimonio cognitum, hunc vetustas oblivione obruisset. *Id. Phil.* 9, 5. et *Marcell.* 9. *extr.* Nulla ejus legationem posteritatis obscurabit oblivio. *Id. Fam.* 1, 9. *med.* Omnes ejus gravissimas injurias voluntaria quadam oblivione contriveram. *Id. Verr.* 2, 4, 35. *f.* Existimavit, homines in oblivionem totius negotii esse venturos. *Sen. Br. V.* 13. *f.* Satius erat, ista in oblivionem ire. *Vell.* 2, 58. et *Suet. Claud.* 11. Decreta oblivio rerum praeteritarum: ἀμνηστία. V. AMNESTIA. *Cic. Verr.* 2, 1, 39. Jacere in oblivione. *Plin. Pan.* 75. Quae vos, ne qua interciperet oblivio, in acta mittenda censuistis. *Sall. Or. ad Caes.* 1. *med.* An illa, quae in Pompejum increpabantur, oblivio abstulit? *Cic. Off.* 1, 8. Capit me oblivio alicujus rei; et eod. sensu *Plin.* 7, 24, 24. Ex praealto tecto lapsus, matris et affinium cepit oblivionem. Sic 8, 22, 34. Subrepit mihi oblivio. *Suet. Caes.* 28. Per oblivionem; et *Plin.* 25, 2, 5. et 31, 2, 11. Oblivionem alicui afferre. *Hor. Epod.* 14, 1. Mollis inertia diffundit Oblivionem sensibus. ℙ In plur. num. *Hor. Od.* 4, 9, 32. Non ego tot tuos patiar labores Impune, Lolli, carpere lividas Obliviones. ℙ *Oblivio litterarum* dictus est a *Bibaculo* Orbilius Pupillus Beneventanus grammaticus, quia in senectute memoriam omnem amiserat. *Suet. Gr.* 9. ℙ *Flumen Oblivionis* in Hispania fuit Tarraconensi, nempe in Gallicia, in Oceanum cadens, alias Limia vel Limius vel Limaea dictum. *Mela* 3, 1. *med. Plin.* 3, 22. Ap. *Liv. Ep.* 55. *fluvius Oblivio* audit, ubi forsan legendum *Oblivionis. B. A.*

OBLĪVĬŌSUS, a, um, adj. ἐπιλήσμων, qui cito obliviscitur. *Cic. Sen.* 11. Hos significat credulos, obliviosos, dissolutos. *Tert. Anim.* 24. Homo obliviosissimus. ℙ *Hor. Od.* 2, 7, 21. Oblivioso levia Massico Ciboria exple, *h. e.* oblivionem inducente.

OBLĪVISCOR, eris, oblītus sum, dep. 3. ἐπιλανθάνομαι, memoriam alicujus rei amitto. [*Ad constructionem quod attinet, docet *Ramsh. Gr. Lat.* §. 111. p. 329. sq. solere verbum *obliviscendi,* et sim., prout perspicuitas loci postulet, modo cum genitivo, modo cum accusativo construi. At *Zumpt. Gr. Lat.* §. 439. p. 367. ita constituit, posse *res* tantummodo accusativo cum verbo *obliviscendi* conjungi, *personas* semper genitivo esse exhibendas. Cui convenit etiam illud *Fl. Cap.* p. 2239. Oblitus ne sis *nostri* non *nos;* veteres tamen et hoc modo dixerunt. Cf. *Ruddim.* 2. p. 161. Hoc verum esse videtur, v. *oblivisci* semper cum genitivo personae construi: in reliquis saepius etiam accusativum obtinere.] *Cic. Coel.* 20. Obliviscor jam injurias, Clodia, depono memoriam doloris mei. *Id. Rosc. Am.* 17. Artificium obliviscatur, et studium deponat. *Id. Brut.* 60. Subito totam causam oblitus est. *Id. Planc.* 42. Memini, nec unquam obliviscar noctis illius. *Caes. B. G.* 1, 14. Oblivisci veteris contumeliae; et *ib.* 7, 34. controversiarum ac dissensionum. [*Caesar v. *obliviscendi* nonnisi cum genitivo construit. V. *Herzog.* ad *B. G.* 7, 34.] *Nep. Eum.* 6. injuriarum omnium. *Tac. H.* 2, 1. *extr.* Obliviscendum offensarum de bello agitantibus. *Cic. Rosc. Com.* 17. Obliviscor, Roscium et Cluvium viros esse primarios. *Id. Brut.* 60. Etiam in scriptis obliviscebatur, quid paulo ante posuisset. ℙ Translate. *Catull.* 68, 43. Ne fugiens saeclis obliviscentibus aetas Illius hoc caeca nocte tegat studium, *h. e.* oblivione posteritatis obscuret. V. OBLĪTUS. ℙ *Oblivisci nomen suum* proverbio dicitur, qui nullius memoriae est. *Petr. Fragm. Trag.* 66. *Burm.* Tam bonae memoriae sum, ut frequenter nomen meum obliviscar. ℙ [*Passive. *Paul. Digg.* 23, 3, 60. §. 6. adoptivae familiae obliviscuntur. V. in *oblitus.*] ℙ Part. *Obliviscendus* ap. *Hor. Ep.* 1, 11, 9. Oblitusque meorum, obliviscendus et illis. *Pl. Mil.* 4, 8, 49. Muliebres mores discendi, obliviscendi stratiotici.

OBLĪVĬUM, ii, n. λήθη, idem quod oblivio, sed fere poetica vox, et usum habens in plurali num. *Virg. A.* 6, 714. Lethaei ad fluminis undas Securos latices, et longa oblivia potant. *Hor. Sat.* 2, 6, 62. somno et inertibus horis Ducere sollicitae jucunda oblivia vitae, *h. e.* oblivisci. Sic *Val. Fl.* 4, 536. longae ducentem oblivia poenae. *Ov. Trist.* 5, 7, 29. Non tamen ingratum est quodcumque oblivia nostri Impedit; et *ib.* 1, 8, 11. Tantane te, fallax, cepere oblivia nostri? *Id. Met.* 12, 539. Agere oblivia laudis Herculeae, *h. e.* oblivisci, tacere, praeterire. *Id. Pont.* 4, 10, 19. succi, patriae faciunt qui oblivia. ℙ In singulari num. *Tac. H.* 4, 9. Eam sententiam modestissimus quisque silentio, deinde oblivio transmisit. *Mar. Victor.* 1, 2469. Contagio, ut obsidio, et oblivio, sed poetica licentia primo fecit contagia, et oblivia, postea dici coepit et oblivium, et obsidium, et contagium.

OBLĪVĬUS, a, um, adj. obsoletus, oblivione deletus. *Varr. L. L.* 4. *in.* Haec sunt tripartita verba, quae sunt aut nostra, aut aliena, aut oblivia.

OBLŎCĀTUS. V. v. sq.

OBLŎCO, as, a. 1. idem quod loco. *Just.* 11, 10. Cum operam oblocare ad puteos exhauriendos solitus esset. *Suet. Caes.* 26. Quae ad epulum pertinebant, macellariis oblocata. [*Male alii *ablocata.*]

OBLONGŬLUS, a, um, adj. dimin. oblongi. *Gell.* 17, 9. Surculi teretes oblonguli.

OBLONGUS, a, um, adj. ἐπιμήκης, παραμήκης, idem ferme quod *longus,* sed praepositio quippiam auget. *Liv.* 21, 8. *f.* Falarica, missile telum hastili oblongo, [*ad quem locum V. *Bauer.* p. 9.] *Plin.* 37, 12, 75. de gemmis: Figura oblonga maxime probatur. *Id.* 10, 52, 74. Quae oblonga sint ova, gratioris saporis putat Horatius Flaccus. (*Sat.* 2, 4, 12. Longa quibus facies ovis erit, illa memento, Ut succi melioris, etc.) *Id.* 25, 3, 6. Herba folia habens oblonga. *Id.* 13, 15, 30. Oblongus venarum discursus in mensis. *Tac. Agr.* 10. Formam Britanniae oblongae scutulae assimilavere. *Vitr.* 21, 8. *f.* Foramen oblongius fit tanto, quantum, etc.

OBLŎQUĬUM, ii, n. contradictio, calumnia. *Sidon. ep.* 7, 9. in concione: Nosse vos par est, in quas me obloquiorum Scyllas turbo conjecerit.

OBLŎQUOR, eris, utus sum, dep. 3. παραλαλέω, contra loquor, loquendo interpello, obstrepo. *Pl. Men.* 1, 2, 46. Te morare, mihi dum obloquere. *Cic. Q. Fr.* 2, 10. Tu metuis ne me interpelles, etc. Tu vero ut me et appelles, et interpelles, et obloquare, et colloquare, velim. *Id. Cluent.* 23. Vocat me alio jamdudum tacita vestra exspectatio, quae mihi obloqui videtur, quid ergo? negasne, etc.? *Plin.* 36, 16, 25. Dederat natura vocem saxis, respondentem homini, immo vero et obloquentem. *Gell.* 1, 26. Servo suo tunicam detrahi, caedique eum loro jussit. Coeperat verberari: obloquebatur, non meruisse, ut vapulet. *Curt.* 10, 2. *f.* Notatis, qui ferocissime oblocuti erant, singulos manu corripuit: *supra dixerat:* tumultuoso clamore, et militari violentia volentem loqui inhibebant. ℙ Per catachresin. *Ov. Pont.* 3, 1, 21. Non avis obloquitur, *h. e.* cantu non obstrepit. *Virg. A.* 6, 646. Threicius longa cum veste sacerdos Obloquitur numeris septem discrimina vocum, *h. e.* versibus, quos ore canit, interponit sonum lyrae septem chordas habentis. ℙ Pro improbare, vituperare, damnare, rejicere. *Sen. ep.* 121. Non desistam votis obstrepere. Quidni? cum maxima malorum optaverimus, et ex gratulatione natum sit, quidquid obloquimur. ℙ Pro male dicere, conviciari. *Catull.* 83, 3. de Lesbia: si nostri oblita taceret, Sana esset: quod nunc gannit, et obloquitur, Non solum meminit, sed, quae multo acrior est res, Irata est: hoc est, uritur, et loquitur.

OBLŎQUŪTOR et Oblocutor, oris, m. qui obloquitur, interpellat, obstrepit. *Pl. Mil.* 3, 1, 43. neque ego unquam oblocutor sum alteri in convivio. Incommoditate abstinere me apud convivas commode Commemini, et meae orationis justam partem persequi, Et meam partem itidem tacere, cum aliena oratio est.

OBLŪCĬNASSE dicebant antiqui, mente errasse, quasi in luco Deorum alicui occurrisse. *Fest.*

OBLUCTĀTĬO, onis, f. actus contra aliquid obluctandi. *Arnob.* 2, 77. Qui cum suis voluptatibus pugnant, et affectus ex animis pellere, pertinaci moliuntur obluctatione virtutis.

OBLUCTĀTUS, a, um, part. ab *obluctor. Claud. Cons. Mall. Theod.* 103. Sidera cum septem retro mittantur in ortus, Obluctata polo, *h. e.* contra coeli motum nitentia ab occidente in orientem.

OBLUCTOR, aris, dep. 1. ἀντιπαλαίω, acrius contra aliquid nitor. *Colum.* 18, 14. *med.* Fruticibus, aut solidioribus herbis obluctatur ita pertinaciter, ut collum abrumpat. *Virg. A.* 3, 38. genibusque adversae obluctor arenae. *Curt.* 4, 8. Diu flumini obluctatus, in ripam semianimis evasit. *Sil.* 8, 10. soli obluctandum Fabio, *h. e.* gerendum bellum contra solum Fabium, ei soli resistendum. *Stat. Silv.* 3, 1, 20. obluctantia saxa Submovit nitens, et magno pectore montem Impulit. ℙ Translate. *Curt.* 6, 6. *med.* Ut erat animi semper obluctantis difficultatibus. *Id.* 7, 1. Obluctans oblivioni.

OBLŪDO, is, si, sum, n. 3. παίζω, idem ac ludo, vel coram aliis ludo. *Pl. Truc.* 1, 2, 10. obludunt, quo custodem Oblectent per joculum et ludum. *Prud. Hamart.* 6. Terrarum tibi forma duplex obludit, ut excors Dividuum regnare Deum super aethera credas, *h. e.* tibi imponit.

OBLŪRIDUS, a, um, adj. idem ac luridus, aut valde luridus. *Ammian.* 14, 6. *med.* Spadones obluridi, distortaque lineamentorum compage deformes.

OBMĂNENS, entis. V. OMMENTANS.

OBMARCESCO, is, n. 3. idem quod marcesco. *Lucil.* ap. *Non.* 1, 1. Obmarcescebat febris, senium, vomitus, pus.

OBMENTANS. V. OMMENTANS.

OBMITTO, is, a. 3. idem quod omitto. *Columellae* quidem tribuunt 1, 4. et 7, 5. et *Ulpiano Haloander Dig.* 39, 1, 5. *med.* Sed plerique al. leg. *omitto.*

OBMŌLĬOR, iris, itus sum, dep. 4. προβάλλω, molem objicio, facta mole obstruo. *Liv.* 37, 32. Ad munienda, et obmolienda, quae ruinis strata erant, *h. e.* obstruenda oppositis molibus. *Curt.* 6, 6. *med.* Arborum truncos, et saxa obmoliuntur, *h. e.* advolvunt muniendi causa.

[OBMORDĔO, es, a. 2. valde mordeo. V. *Isid. l. c.* in FRENUM. §. 7. *F.*]

OBMŎVĔO, es, a. 2. idem ac admoveo, ap. veteres. *Paul.* ex *Fest. Cato R. R.* 141. Cultro facito struem, et fertum uti adsiet: inde obmoveto; et 134. Fertum Jovi moveto, et mactato sic: Juppiter, te hoc ferto obmovendo bonas preces precor, uti sies volens propitius mihi, etc.

OBMURMŬRĀTĬO, onis, f. murmuratio, et clamor contra aliquem. *Ammian.* 26, 2. Obmurmuratio gravis exoritur, concrepantibus centuriis, etc.

OBMURMŬRO, as, n. 1. καταγογγύζω, contra murmuro. *Ov. Her.* 18, 47. precibusque meis obmurmurat ipse. ℙ Item submissa voce loquor. *Suet. Oth.* 7. *extr.* Identidem obmurmurasse: Τί γάρ μοι καὶ μακροῖς αὐλοῖς.

OBMUSSĬTO, as, a. 1. frequent. et

OBMUSSO, as, a. 1. obmurmuro, summusso. *Tert. Pall.* 4. Tacendum, ne quid et illi de Caesaribus obmussitent. *Id. Anim.* 18. Poetae haec nobis semper obmussant.

OBMŪTESCENS, entis, part. ab *obmutesco,* qui mutus fit. *Plin.* 20, 5, 20. Ex aqua bibendum (*succum caeparum*) dedere repente obmutescentibus. Est qui leg. *obtumescentibus.*

OBMŪTESCO, is, tui, n. 3. κωφῶμαι, mutus fio, vocem amitto. *Plin.* 27, 12, 104. Quantalibet lassitudine recreari defessos, etiam cum obmutuerint. *Id.* 8, 30, 44. Umbrae ejus (*hyaenae*) contactu canes obmutescere. ℙ Item universim taceo. *Cic. Mil.* 35. *f.* De me omnes gentes loquentur: nulla unquam obmutescet vetustas. *Id. Or.* 2, 7. Ego neque Antonium verbum facere patiar, et ipse obmutescam. *Id. Dom.* 52. *f.* Quis est, qui existimare possit, huic vocem mitteni non et linguam obmutuisse, et manum obtorpuisse? *Ov. Met.* 13, 538. obmutuit illa dolore. *Virg. A.* 4, 279. Aeneas aspectu obmutuit amens. ℙ Translate. *Cic. Brut.* 94. Perterritum armis hoc studium nostrum conticuit subito, et obmutuit. [*V. *Ellendt.*] *Id. Tusc.* 2, 21. *f.* Obmutuit castigatus animi dolor. *Plin.* 33, 13, 56. Sil Lydium Sardibus emebatur, quod nunc obmutuit, *h. e.* desiit, defecit, in usu non est. *Hard.* in MS. invenit *ommittunt,* credo, inquit, pro *omittunt.*

OBNĀTUS, a, um, part. ab inus. *obnascor:* circum natus. *Liv.* 23, 19. Ibi haerentia (*dolia*) inter obnata ripis salicta conspiciuntur.

OBNECTĔRE, obligare, maxime in nuptiis frequens est. *Festus.* Al. leg. *maxime in nexis frequens est.*

OBNĔGĀTOR, oris, m. V. ABNEGATOR.

OBNEXUS, us, m. nexus, vinculum. *Tert. adv. Marc.* 4, 37. Dissolvens violentiorum contractuum obnexus.

OBNĬGER, gra, grum, niger, vel subniger, vel admodum niger. *Plin.* 20, 23, 94. Radicibus multis, et obnigris. *Hard.* in MSS. invenit *obolis, nigris:* unde suspicatur *oblongis, nigris.*

OBNĪSUS. V. OBNIXUS.

*OBNĪSUS, us, m. i. fere quod nisus vel conatus. *Auct. Itin. Alex.* (ed. *A. Maio*) 41. Damascum capit obnisu levi, opum conditorium Persicarum. *B. A.*

OBNĪTOR, eris, isus sum, dep. 3. ἀντερείδω, contra nitor. *Cic. Mil.* 13. At non P. Clodio mortuo usitatis jam rebus obnitendum est Miloni, ut tueatur dignitatem suam. Al. leg. *enitendum:* [*ita *Orell.*] *Vell.* 1, 9. Triumphum Pauli impedire obnitebantur. *Lucr.* 4, 438. Navigia, aplustris fractis, obnitier undis. *Claud. in I. cons. Stil.* 1, 289. nunc obliquante carina Callidus et pelagi coelique obnititur irae. *Tac. A.* 15, 11. Obniti adversis. *Virg. A.* 5, 21. contra. *Vell.* 2, 89. Cum saepe obnitens repugnasset.

OBNĪXĒ, adv. συντόνως, cum conatu, enixe, in-

stanter, totis viribus. *Ter. Andr.* 1, 1, 134. Pedibus manibusque obnixe omnia facturum. *Sen. ep.* 35. Cum te obnixe rogo, ut studeas, meum negotium ago. *Claud. Mamert. Stat. anim.* 1, 3. Obnixius argumentari.

OBNIXUS, a, um, part. ab *obnitor:* resistens, contra nixus, obluctans. *Liv.* 6, 12. *f.* Ne procurri quidem ab acie velim, sed obnixos vos stabili gradu impetum hostium excipere. *Id.* 34, 46. *med.* Diu in angustiis pugnatum est, nec dextris magis, gladiisque gerebatur res, quam scutis corporibusque ipsis obnixi urgebant. Est qui leg. *obnisi. Virg. A.* 9, 724. Portam vi multa converso cardine torquet, Obnixus latis humeris. *Val. Fl.* 7, 595. Obnixusque genu superat, cogitque trementes Sub juga ahena toros. *Stat. Theb.* 11, 337. obnixi frangunt mala murmura dentes, *h. e.* stricti, et invicem malis coeuntibus velut urgentes: quod ita expressit *Sen. Ira* 3, 4. Adjice dentium inter se arietatorum, et aliquem esse cupientium, non alium sonum, quam est apris tela sua attritu acuentibus. *Virg. G.* 3, 232. et *A.* 12, 105. de tauro: irasci in cornua tentat Arboris obnixus trunco, *h. e.* urgens, impellens, impetens vi summa truncum; et *ib.* 5, 206. acuto in murice remi Obnixi crepuere, illisaque prora pependit; et *ib.* 4, 331. ille Jovis monitis immota tenebat Lumina, et obnixus curam sub corde premebat. *Plin.* 36, 15, 24. *n.* 3. de cloacis Romae: Pugnant diversi aquarum impetus intus, et tamen obnixa firmitas resistit. ¶ *Obnixum* adverbii more. *Auson. ep.* 25, 28. Obnixum, Pauline, taces, *h. e.* obstinate, pertinaciter, constanter. ¶ Scribitur et *obnisus.* V. NIXUS, a, um.

OBNOXÌE, adv. timide, trepide, more ejus, qui debitor et obnoxius alteri est. *Liv.* 3, 39. Sed magis obedienter ventum in curiam, quam obnoxie dictas sententias accepimus. *Pl. Stich.* 3, 2, 41. Perii hercle vero plane, nihil obnoxie, *h. e.* minime leniter, seu leviter, et clementer: nam qui obnoxii sunt, leniter, et cum respectu agere solent cum iis, quibus sunt obnoxii. Ita *Acidalius.* Aliter *Salmas.*, aliter *Sculting.* ad *Quint. decl.* 1, 6., aliter *Gronov.*, qui etiam videtur ita distinguere: Perii hercle vero, plane nihil obnoxie. *Gell.* ita refert 7, 17. Nunc ego hercle perii plane, non obnoxie. Sed non explicat. V. OBNOXIOSE.

[OBNOXIO, as, a. 1. facio me obnoxium alicui. *Claud. Mamert. Stat. anim.* 2, 9. *med.* Et alienis semet noxiis obnoxiantes. *F.*]

OBNOXÌOSE, adv. idem quod obnoxie, timide, cum respectu. *Pl. Epid.* 5, 2, 29. Cedo manus igitur. *Epid.* morantur nihil: atque arcte colliga, Nihil vero obnoxiose.

OBNOXÌOSUS, a, um, adj. idem quod obnoxius, subjectus, addictus. *Pl. Trin.* 4, 4, 31. Mores leges perduxerunt jam in potestatem suam, Magis queis sunt obnoxiosi, quam parentes liberis, *h. e.* mores certe sunt obnoxii, et subjecti legibus, et quidem magis, quam nunc sunt parentes liberis, qui nimia scilicet indulgentia quidlibet iis concedunt: tamen isti mores perduxerunt jam leges in potestatem suam, easque sibi servire coegerunt. Al. leg. *obnoxii.* [**Lindem.* leg. *obnoxiosae:* vulgatum aperto falsum censens, nam necessario ad leges referendum.] Tribuitur etiam *Ennio* ap. *Gell.* 7, 17. Ea libertas est, qui pectus purum et firmum gestitet: Aliae res obnoxiosae nocte in obscura latent. Al. leg. *obnoxiae.*

OBNOXÌUS, a, um, adj. ἔνοχος. [*Proprie dicitur, qui noxae, seu crimini subjectus est. *Paul.* ex *Festo:* Obnoxius, poena obligatus ob delictum. *Ulp. Dig.* 48, 15, 1. Si liberum hominem emptor sciens emerit, capitale crimen adversus eum nascitur: quo venditor quoque fit obnoxius. *Paul. ib.* 11, 3, 14. Ego lege Aquilia obnoxius sum. *Impp. Dioclet. et Maximian. Cod.* 3, 44, 11. Obnoxii criminum. Ubi notandus genitivus pro dativo casu. Sic *Paul. Sentent.* 2. *tit.* 17. Venditor auctoritatis manebit obnoxius. *Ov. A. Am.* 1, 395. communi obnoxia culpae. *Tibull.* 3, 4, 15. turpi mens est obnoxia facto. *Sall. Cat.* 52, 21. animus — delicto obnoxius. ¶ Hinc denotat eum, qui ob noxiam aliquam suam alteri concedit, suo jure non utens, animi conscientia fractus: cui facile quacumque de causa noceri potest. Hac significatione saepe ap. *Plaut.* veluti *Bacch.* 5, 2, 80. Ne obnoxius filio sim et servo. *Poen.* 5, 4, 18. Omnia faciet Jupiter, faxo; nam mihi est obnoxius et me metuit. *Truc.* 4, 3, 61. Ego tibi me obnoxium esse fateor, culpae compotem. *Cic. ad Brut.* 1, 17. *f.* Vivat hercule Cicero, qui potest, supplex et obnoxius: cf. *Gronov.* ad *Sen. de ira* 3, 8. ¶ Inde *obnoxii* dicuntur a similitudine quadam affectus et conditionis etiam ii, qui alicui aliquid debent. *Caecil.* ap. *Gell.* 7, 17. *f.* Quamquam ego mercede conductus tua Advenio, ne tibi me esse ob eam rem obnoxium Reare; audibis male, si male dixis mihi. *Pl. As.* 2, 2, 18. aetatem ambo nobis sunt obnoxii, Nostro devincti beneficio; et *Capt.* 2, 1, 25. Obnoxii Ambo vobis sumus propter hanc rem, quum, quae Volumus nos, copiae facitis nos compotes. Cf. *Acidal. Divv. Plautt.* p. 481. et *Parei Lex. Plaut.* s. h. v. Adde *Sall. Cat.* 48, 5. plerique Crasso ex negotiis privatis obnoxii, i. e. ob debita obligati. *Ter. Hec.* 3, 1, 21. uxori obnoxius sum, i. e. debitor sum. *Sall. Cat.* 14, 6. postremo neque sumptui neque modestiae suae parcere, dum illos obnoxios fidosque sibi faceret. *Liv.* 7, 30. Subjectum atque obnoxium esse alicui. ¶ De eo, qui jure aliquo obligatur ad quippiam praestandum. *Suet. Cal.* 14. *extr.* Additum ad caput legis, ut tenerentur publico et qui lenocinium fecissent, nec non et matrimonia obnoxia essent, i. e. vectigalibus. *Scaev. Digg.* 18, 1. *ult. extr.* Quaero, an emptor Sejo ad praestationem frumenti sit obnoxius. ¶ Hinc de populis, aut regibus, qui aliorum imperio parent, vel bello subacti, vel potentiam veriti. *Sall.* in *ep. Mithrid. ad Arsac.* Ille enim obnoxius, qualem tu voles societatem accipiet; et *infra:* Te remoto procul, omnibus aliis obnoxiis, rursus tamen bellum coepi. *Liv.* 42, 46. Servus atque obnoxius. *Id.* 35, 31. totam Graeciam beneficio libertatis obnoxiam Romanis esse. ¶ Ita transfertur ad animum pravis moribus addictum. *Sall. Cat.* 52, 21. Animus neque delicto, neque lubidini obnoxius. *Sen. Ira* 2, 23. *med.* Nemo tam obnoxius irae fuit. *Tac. H.* 5, 13. Gens superstitioni obnoxia. ¶ Quoniam vero, qui alieno arbitrio parent, liberae voluntatis plerumque fere expertes sunt, factum est, ut *obnoxius* in universum diceretur is, qui morigeram, humilem, servilem mentem exsereret. Huc pertinent ista: *Sall. Cat.* 23, 3. minari interdum ferro, nisi obnoxia foret, i. e. morigera. *Phaedr. prol.* 3, 34. Servitus obnoxia Quia quae volebat, non audebat dicere, etc. *Liv.* 23, 12. Si reticeam, aut superbus, aut obnoxius videar: quorum alterum est hominis alienae libertatis obliti, alterum suae. *Suet. Tib.* 12. Enimvero tunc non privatum modo, sed etiam obnoxium et trepidum egit. *Curt.* 10, 9, 18. ut torpentes et obnoxios vidit. *Plin. H. N. praef. med.* Obnoxii profecto animi, et infelicis ingenii est, deprehendi in furto malle, quam mutuum reddere. *Liv.* 6, 34. adeo obnoxios summiserant animos. — *Id.* 9, 10. obnoxia pax, i. e. quae liberi hominis non est, qua in servitutem rediguntur, qui accipiunt: cf. 42, 46. quae serva atque obnoxia essent, si nullus alio sit, quam ad Romanos, respectus. *Ov. Met.* 5, 235. (de Phineo in lapidem verso a Perseo, dum veniam precaretur:) Submissaeque manus, faciesque obnoxia mansit, i. e. demissa, et speciem precantis servans. ¶ Tunc *obnoxius* usurpatur ad describendam conditionem eorum, quae rebus adversis, injuriis, damno cujusvis generis exposita sunt, patent: *a*) de hominibus: *Tac. H.* 3, 55. *extr.* infidis consiliis obnoxius. *Flor.* 3, 20. Servi per fortunam in omnia obnoxius. *Tac. A.* 14, 40. Insidiis obnoxius; et *ib.* 2, 75. fortunae; et 3, 58. *f.* aemulationi, odio, privatis affectionibus. *Plin.* 17, 24, 37. *n.* 3. morbo. *Suet. Tib.* 63. contumeliis; et *ib.* 54. omnium criminationibus obnoxios reddidit; et *Dom.* 12. cum obnoxium se Barbaris per hoc animadverteret, i. e. non satis tutum. — *b*) De rebus: *Tibull.* 2, 4, 9. insanis cautes obnoxia ventis. *Lucan.* 2, 402. Illinc Delmatiis obnoxia fluctibus Ancon; et *ib.* 5, 379. Calabroque obnoxius Austro, Appulus Hadriacas exit Garganus in undas. *Ov. Pont.* 1, 8, 73. terra nulli obnoxia bello. *Plin.* 19, 10, 58. Olera nulli animalium obnoxia. *Liv.* 40, 45. Arbores, quae obnoxiae frigoribus sunt. *Plin.* 2, 82, 84. Terra solida ad tales casus obnoxia, i. e. terrae motibus. *Phaedr.* 2, 7. *extr.* Magnae periculo sunt opes obnoxiae. *Tac. A.* 15, 38. Urbs incendiis obnoxia. *Ov. Met.* 14, 600. Hunc jubet Aeneae quaecumque obnoxia morti Abluere. *Liv.* 6, 17. Obnoxiam carnificis arbitrio ducere animam.] ¶ Absolute. *Plin.* 31, 6, 32. Non alibi corpora magis obnoxia. *Id.* 14, 2, 4. *n.* 3. Fecenia vitis, et cum ea florens Biturica, nunquam floris obnoxii, quoniam antecedunt, ventisque et imbribus resistunt. *Flor.* 4, 4. Juvenis tener, obnoxius, et opportunus injuriae, *h. e.* expositus injuriae, et cui facile injuria inferri potest. Sic *Quint. decl.* 1, 6. *extr.* de caecitate: Quis calamitatem tam obnoxiam majore reverentia proteget? *Sen. ep.* 65. *med.* In hoc obnoxio domicilio animus liber habitat, *h. e.* in hoc corpore multis malis subjecto, et veluti servo. ¶ Illa quoque commode translata sunt. *Virg. G.* 1, 396. Luna radiis fratris obnoxia, *h. e.* [*quae pendet a lumine fratris,] et quae illi debet lumen suum; et *ib.* 2, 438. juvat arva videre Non rastris hominum, non ulli obnoxia curae, *h. e.* quibus cultura hominum non imperat, ut fruges ferant (nam *imperare arvis* dixit *Id. ib.* 1, 99., ipsaque arva, si respondent votis et laboribus agricolarum, *parere* dicuntur *Aen.* 1, 3.): vel non debentia fertilitatem suam culturae hominum. Sic *Prop.* 1, 2, 21. Sed facies aderat nullis obnoxia gemmis, *h. e.* nullis gemmis pulcritudine subjecta, et inferior: vel, quae non debebat pulcritudinem suam ullis gemmis, sed ipsa per se sine ornatu satis commendabatur. ¶ *Obnoxium est,* periculosum est, et offensioni expositum. *Auct. Dial. de or.* 10. *med.* Tanquam minus obnoxium sit offendere poetarum, quam oratorum studium. ¶ *Obnoxius,* noxius, nocens. *Colum.* 2, 18. Omnes lapides, et si qua objacent falcibus obnoxia, colligi debent, ac longius exportari. Quidam cod. hab. *noxia.* ¶ Comp. *Obnoxior* ap. *Sen. Clem.* 1, 13. Omnibus reis obnoxior, ac sollicitior. Ita *Lips.:* alii leg. *noxior.*

OBNŪBĬLATUS, a, um, part. ab *obnubilo,* nubilo obvolutus. Translate. *Appul. Met.* 9. Acerrimo gravique odore sulfuris juvenis inescatus atque obnubilatus, intercluso spiritu diffluebat.

OBNŪBĬLO, as, avi, atum, a. 1. ἐπινεφέω, nubibus obduco, nubilum infero, obtenebro. Translate. *Gell.* 1, 2. Oris et vultus serenitatem Stoici hominis nunquam ulla posse aegritudine obnubilari; et *Ammian.* 28, 4. Calumniarum insectator, justorum distinctor, in subjectis admodum temperatus. Sed obnubilabat haec omnia vitium, parum quidem nocens rei communi, sed in alto judice maculosum. Hellenismus est in illo *Appul. Met.* 8. Charite, velut gravi tonitru, procellaque sideris, vel etiam ipso diali fulmine percussa, corruit corpus, et obnubilavit animam, *h. e.* corpore corruit, animo defecta est.

OBNŪBĬLUS, a, um, adj. nubibus obductus, tenebrosus, obscurus. Vet. poeta, fortasse *Ennius,* ap. *Cic. Tusc.* 1, 21. Obnubila tenebris loca. Al. leg. *nubila.* [*Ita *Orell.*]

OBNŪBO, is, psi, ptum, a. 3. σκεπάζω, ἐπικαλύπτω, velo, operio, tego, involvo. *Virg. A.* 11, 77. arsurasque comas obnubit amictu, *h. e.* velat caput cadaveris in rogum imponendi. *Val. Fl.* 2, 254. Obnubitque caput, tacitumque ad conscia Bacchi Templa rapit. *Cic. Rabir. perduell.* 4. et *Liv.* 1, 26. I lictor, colliga manus, caput obnubito, infelici arbori suspendito. *Val. Fl.* 7, 853. de tauro ignem spirante: bis fulmineis se flatibus infert, Obnubitque virum. *Claud.* 76. de phoenice: stipantque volantem Alituum suspensa cohors: exercitus ingens Obnubit vario late convexa meatu. *Varr. L. L.* 4, 10. *med.* Mare terras obnubit, ut nubes coelum. ¶ Absolute *obnubere,* caput operire est, ut ex *Festo* docet *Paulus.*

OBNUNTĬĀTĬO et Obnunciatio, onis, f. actus obnuntiandi, ἀντένδειξις. V. v. sq. *in. Cic. Div.* 1, 16. M. Crasso quid acciderit, videmus, dirarum obnuntiatione neglecta. *Id. Att.* 4, 16. Obnuntiationibus per Scaevolam interpositis. *Id. Q. Fr.* 3, 3. Comitiorum quotidie singuli dies tolluntur obnuntiationibus.

OBNUNTĬO et Obnuncio, as, avi, atum, a. 1. καταγγέλλω, mali aliquid, aut impedimenti nuntio, quominus quidquam publice agatur: ex *ob,* contra, et *nuntio,* non ex *omen,* et *nuntio,* ut vult *Donat.* ad illud *Ter. Ad.* 4, 2, 7. Primus sentio mala nostra; primus rescisco omnia: Primus porro obnuntio. Ubi *Donat.:* Qui malam rem nuntiat, obnuntiat: qui bonam, annuntiat. Nam proprie obnuntiare dicuntur augures, qui aliquid mali ominis scaevumque viderint. Haec *Donat.* Porro obnuntiabant non solum augures, sed etiam magistratus, et tribuni pleb. aliquando etiam contrarium omen mentiti, ut comitia turbarent, ut legislationem impedirent, ut deliberationem aliquam publice disjicerent. *Cic. in Sen.* 5. Legem tribunus plebis tulit, ne auspiciis obtemperaretur, ne obnuntiare concilio, ne legi intercedere liceret. *Id. Sext.* 37. Fretus sanctitate tribunatus, obnuntiavit consuli, etc.; et 36. Si obnuntiasset Fabricio is praetor, qui se servasse de coelo dixerat. *Liv.* 22, 42. *med.* Paulus cum ei pulli non addixissent, obnuntiari jam efferenti porta signa collegae jussit. *Suet. Caes.* 20. Lege agraria promulgata, obnuntiantem collegam foro expulit; et *mox:* Ut domo abditus, nihil aliud, quam per edicta obnuntiaret. *Cic. Att.* 4, 3. *med.* Metellus postulat, ut sibi postero die in foro obnuntietur. [*V. *Ernest. cl. Cic.* et *Gloss. Liv.* s. h. v., *Brisson. de forin.* p. 121.]

OBNUPTĬO, onis, f. V. OBDUCTIO.

OBNUPTUS, a, um, part. ab *obnubo:* velatus, opertus. *Macr. Sat.* 1, 21. Simulacrum Veneris in monte Libano fingitur capite obnupto, specie tristi; et *mox:* Terra hiemalis, obnupta nubibus, sole viduata stupet.

ŎBŎLĔO, es, lui, n. 2. ὄζω, oleo, redoleo, odorem emitto contra, vel in aliquem. *Pl. Most.* 1, 1, 38. te Dii omnes perdant: oboluisti allium. *Suet. Cal.* 23. Silanum ad necem compulit, causatus, quod antidotum oboluisset, quasi ad praecavenda venena sua sumptum. *Appul. Apol.* Cui enim cani, cui vulturio Alexandrini coeli quidquam abusque Oeensium finibus oboleat? ¶ Urbane, et localiter *Pl. Cas.* 4, 3. *extr.* Dii hercle me cupiunt servatum: jam oboluit Casina procul; et *Men.* 2, 3, 33. oboluit marsupium Huic istuc, quod habes.

ŎBŎLĪTĬO, onis, f. abolitio. *Appul. de Mundo:* Nebula est exhalatio vaporata, cui serenitas obolitionem infert. Al. leg. *abolitionem.*

ŎBŎLUS, i, m. ὀβολὸς, nummus aereus minutus, parva moneta ap. Graecos, ut quadrans, teruncius, as ap. Latinos. *Vitr.* 3, 1. *med.* Civitates Graecorum aereos signatos, uti asses, ex aequo sex, quos obolos appellant, in drachma constituerunt. ¶ Sumitur generatim pro parvo pretio, levi impensa, exiguo pecuniae sumptu, in illo

Ter. Andr. 2, 2, 32. Olera et pisciculos minutos ferre obolo in coenam seni. ¶ In ponderibus est minimum; sicuti talentum summum. *Fann. de ponderib. et mens.* 37. Cecropium superest post haec docuisse talentum, Quod summum doctis perhibetur pondus Athenis. Nam nihil his, obolove minus, majusve talento. *Cels.* 5, 17. docet pondus ejus esse sextam partem ponderis denarii. *Plin.* 25, 12, 91. Hyoscyami semen bibunt obolo, tantundem meconii adjicientes. *Id.* 21, 25, 96. Folia ejus trita trium obolorum pondere sistunt, etc. ¶ Dividitur tamen in semiobolos duos, et in decem chalcos. *Plin.* 21, 34, 109. Drachma Attica sex obolos pondere efficit: obolus decem chalcos. *Id.* 20, 1, 3. Modus portione virium ab dimidio obolo ad solidum.

OBŌMĬNĀTUS, a, um, part. ab inus. *obominor*, male ominatus. *Appul. Met.* 9. Crurum ei fragium obominata, *h. e.* imprecata. Al. minus recte leg. *abominata*.

OBŎRĬOR, eris, ortus sum, dep. 3. ἐπιγίνομαι, contra, vel ante, vel ex improviso orior. In malam partem. *Pl. Curc.* 2, 3, 30. tenebrae oboriuntur, genua inedia succidunt. [*Suet. Ner.* 19. tanta oborta caligo est. Al. *coorta*. Hoc unice rectum. V. *Oudend.*] *Id. Stich.* 1, 3, 11. Uteri dolores mihi oboriuntur quotidie. *Plin.* 10, 40, 56. Capris caecitas oboritur. *Gell.* 13, 27. *extr.* Ne qua in re adversa et repentina incursio imparatis improtectisque nobis oboriatur. *Liv.* 21, 8. Acrius de integro obortum est bellum. Al. leg. *coortum*. *Appul. Flor. n.* 9. Quis mihi incondita et vitiosa verba temere oborientia permiserit blaterare? ¶ In bonam. *Ter. Heaut.* 4, 3, 2. tanta haec laetitia oborta est. *Cic. Lig.* 3. Vide, quanta lux liberalitatis et sapientiae tuae mihi apud te dicenti oboriatur. ¶ Simpliciter pro *orior*. *Nep. Eum.* 9. Antigonus, tenebris obortis, ignes conspicatur. ¶ *Festus* interpretatur, adnasci, quia *ob* pro *ad* olim adhibebant: sed quod affert exemplum, a superiori significatione nihil discedit.

[ŎBORSUS, a, um, part. ab inus. *obordior*, qui ab altera parte initium fecit. *Not. Tir.* p. 151. Orsus, oborsus, exorsus. *F.*]

ŎBORTUS, a, um, part. ab *oborior*: contra, vel ante, vel repente exortus. *Flor.* 1, 1. *f.* Sed oborta tempestas, solisque defectio consecrationis speciem praebuere. *Suet. Ner.* 34. *med.* Ad visendum interfectae cadaver accurrisse, sitique interim oborta bibisse. *Virg. A.* 11, 41. lacrimis ita fatur obortis. *Ov. A. Am.* 2, 88. Nox oculis pavido venit oborta metu. *Id. Met.* 5, 202. Gorgone conspecta, saxo concrevit oborto. *Gell.* 19, 12. Videt vicinum rubus late atque alte obortas excidentem. *Stat. Th.* 8, 32. expavit oborta sidera. *Lucr.* 6, 869. ubi sol radiis terram dimovit obortis; et 586. terrae motus obortus.

ŎBORTUS, us, m. ortus, accessio. *Lucr.* 4, 218. Perpetuoque fluant certis ab rebus obortu. Ita legit *Lambinus*. [*Secutus est *Eichstadt.*] Ceteri *odores*, ut et 6, 224., ubi eadem verba repetit.

ŎBOSCŬLOR, aris, dep. 1. osculor. *Petr. Sat.* 126. Quae flagellorum vestigia obosculantur. Pleriquе al. leg. *osculantur*.

OBPALLĔO et Oppalleo, es, ui, n. 2. expalleo. *Prud.* περὶ στεφ. 1, 92. Carnifex stupore obpalluit. *Coripp. Joanneid.* 6, 156. subitoque tremens oppalluit ore.

[OBPORTO et Opporto, as, a. 1. contra porto. *Not. Tir.* p. 11. Portat, subportat, obportat. *F.*]

OBPROBRĀRE, probrum objicere. *Paul.* ex *Festo*.

OBPŬVĬAT, verberat. *Paul.* ex *Festo*. Al. leg. *obpuvit*. Hinc *obpuvia*, vel *oppuvium*, verberatio, verber. *Afranius:* Obpuviis pueri coercentur. Ita lexicographi: et videntur hujus fragmenti vestigia esse in ipsis *Pauli* verbis, ubi ait: Obpuviat, verberat, a paviendo, hoc est feriendo: unde pueri, quod puniendo coercentur, id est plagis: unde et pavimenta. Leg. alii: *unde pueri, quod obpuviis coercentur*. V. *Jan. Dousam ad fr. Lucil. n.* 88.

[OBRĂDĬO, as, n. 1. radiis contra splendeo. *Isid. Orig.* 16, 18. Obryzum aurum dictum, quod obradiet splendore. *F.*]

OBRAUCĀTUS, a, um, part. ab inus. *obrauco:* raucus factus. *Solin.* 10. de gruib.: Volatus desidiam castigat voce, quae cogit agmen: ea ubi obraucata est, succedit alia.

OBRENDĀRĬUS, a, um, adj. qui obruendus, sive defodiendus est: pro *obruendarius*, ut *obri* pro *obrui* in *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 341. Jaoenae Tycheni Narcissus conservae bene merenti fecit, quod se voluit obri. Hinc *Obrendaria vasa*, seu fictilia sarcophaga in *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 14. n. 63. Magnia Tyche fecit sibi, et caris suis T. Magnio Aniceto, et T. Magnio Eutycho, et Q. Tillio Figuliano bene merentibus, et libertis libertabusque, posterisque eorum. H. M. D. M. A. (h. *e. huic monumento dolus malus abesto*). Item Ti. Claudio Honorato, et Claudiae Marcellae amicis fidelissimis vasa obrendaria dua fecit, et donavit. Hic vero vides, locum sepulturae nobiliorem datum fuisse a Magnia Tyche tribus prioribus, qui ei cognatione vel affinitate juncti fuisse videntur, *cari* enim vocantur cognati (V. COGNATIO), duobus deinde postremis, qui amici solummodo ejus erant, vasa tantum humo obruenda donata fuisse. ¶ *Obrendarium, ii*, absolute est locus in pavimento ad vasa seu dolia sepulcralia cum integris corporibus obruenda relictus. V. DOLIUM. *Inscr.* ap. *eund.* p. 15. *n.* 66. L. Pomponius Cladus, et Claudia Parhesia fecerunt sibi, et suis, posterisque eorum, et M. Quintino Claudiano ollarum N. XII. ab imo in summo cum obrendario (V. *ib.* plura huc pertinentia). Alia ap. *Donat.* 393, 13. P. Aelius Victor Juliae Scriboniae conjugi dulcissimae, sibi, libertis libertabusque eorum, maceriam a fundamentis sua impensa circumclusit cum pariete, qui habet ollas N. XX. ab imo in summo cum obrendario. [*Hunc locum quam plurimis adjectis retractavit *F.*]

OBRĔPO, is, psi, ptum, n. 3. ὑπεισέρχομαι, παρέρπω, contra et clam, aut sensim repo, latenter et tacite advenio: ductum a bestiis, quae sensim, paulatim, et tacito motu ingrediuntur. *Tibull.* 1, 9, 59. Et possim media quamvis obrepere nocte, Et strepitu nullo clam reserare fores. *Plin.* 10, 73, 94. Feles quidem quo silentio, quam levibus vestigiis obrepunt avibus! *Gell.* 17, 21. Manlius Gallos in obsidione Capitolii obrepentes per ardua depulerat. ¶ Translate dicitur de iis, quae accedendo sensum fallunt, ut de somno, senectute, morte, luce, etc. *Cic. Sen.* 2. Qui enim citius adolescentiae senectus, quam pueritiae adolescentia obrepit? *Id. Att.* 6, 3. Obrepsit dies, ut vides (mihi enim a. d. ter. cal. Sext. de provincia decedendum est), nec succeditur; et *Div.* 2, 67. Imagines obrepunt in animos dormientium extrinsecus. *Plin.* 10, 21, 24. de gallis gallinaceis: Nec solis ortum incautis patiuntur obrepere. *Ov. Her.* 19, 46. Sed movet obrepens somnus anile caput. *Pl. Poen. prol.* 14. de praecone: Nam nisi clamabis, tacitum te obrepet fames; et *Ps.* 2, 3, 20. In labore, atque in dolore mors obrepit interim. *Sen. ep.* 45. Vitia nobis sub virtutum nomine obrepunt. *Id. Ben.* 3, 1. *extr.* Mihi obrepsit oblivio. *Cic. Planc.* 7. et *Pis.* 1. Plancium non obrepsisse ad honorem, sed eo venisse cursu, qui semper patuit ortis equestri loco. *Plin.* 36, 3, 3. Scaurus rudi, et hujus mali improvidae civitati obrepsit. *Flor.* 4, 10. Neque causa, nec consilio, ac ne imaginaria quidem belli indictione, quasi hoc quoque ex arte ducis esset, obrepere; repente in Parthos impetum facit. ¶ De iis, qui decipiendi causa tacite adeunt. *Ulp. Dig.* 37, 10, 3. Si, cum esset pubes, quasi impubes obrepserit. *Pl. Trin.* 1, 2, 23. Nunquam tu, credo, mihi imprudenti obrepseris; et 4, 2, 132. Nimis argute obrepsisti in eapse occasiuncula. ¶ De iis, quae falsa cum sint, specie tamen veri in animum influunt. *Gell.* 6, 12. Obrepsisse videtur Servio falsa quidem, sed non abhorrens, neque inconcinna quasi mentis quaedam in hoc vocabulo significatio. Sicut C. quoque Trebatio eadem concinnitas obrepsit: sc. quod *testamentum a mentis contestatione* dictum sit. ¶ Passive impersonaliter. *Quint. decl.* 291. *extr.* Obreptum est credulitati tuae: non amabat, qui potuit occidere. *Imp. Sever.* ap. *Ulp. Dig.* 27, 1, 1. Si potuerit probari, obreptum esse praetori.

OBREPTĪCĬUS, a, um, adj. per obreptionem factus. *Impp. Honor. et Theod. Cod.* 3, 6, 3. Obrepticia petitio alteri obesse non debet. In *Cod. Theod.* 4, 22, 6., ubi eadem haec lex habetur, pro *obrepticia* legitur *obrepta*.

OBREPTĬO, onis, f. latens et fallax aditio, παράδυσις, κλέμμα. *Arnob.* 5, 162. Cum incautus et properus obreptionis, esset rejectus a furto. *Frontin. Strateg.* 2, 5. *med.* Ventidius Parthos aggressus per obreptionem. *Ulp. Dig.* 2, 4, 10. Adrogari per obreptionem: sc. reticendo aliquid, quod adrogationem impediisset: quae et *subreptio* dicitur. *Impp. Honor. et Theodos. Cod.* 5, 8, 1. Vetusti juris ordine praetermisso, obreptione precum aliquid postulare: *mox* dicitur *ib.* precum subreptio.

OBREPTĪVĒ, adv. per obreptionem, latenter. *Imppp. Valent. Theodos. et Arcad. Cod. Theod.* 16, 1, 4. *extr.* Qui contra hanc dispositionem nostram obreptive, aut clanculo supplicare tentaverint.

OBREPTĪVUS, a, um, adj. clandestinus, obrepens, ut Obreptiva supplicatio, *Sym. ep.* 5, 64. (al. 66.)

OBREPTO, as, avi, atum, n. 1. frequent. ab *obrepo*. *Pl. Pers.* 1, 2, 27. Opertae ne fuerint, ne quis obreptaverit. *Cic. Att.* 6, 5. *f.* Et mihi decessionis dies λεληθότως obreptat.

OBREPTUS, a, um, part. ab *obripio*. V. OBREPTICIUS.

OBRĒTĬO, is, ivi, itum, a. 4. ἐμπλέκω, reti aliquem circumdo, obvium rete accipio. *Lucr.* 3, 385. neque aranei tenuia fila Obvia sentimus, quando obretimur euntes.

OBRĪDĔO, es, n. 2. tribuitur *Ov. Amor.* 3, 1, 33. Altera, si memini, limis obrisit ocellis. Al. leg. *subrisit*.

OBRĬGĔO, es, ui, n. 2. πήγνυμαι, totus frigore contrahor, induresco, rigidus fio. *Cic. N. D.* 1, 10. Pars (*terrae regionum*) obriguerit nive, pruinaque. *Id. Verr.* 2, 4, 40. *extr.* Ita Sopater de statua, cum jam paene obriguisset, vix vivus aufertur.

OBRĬGESCO, is, n. 3. obrigeo, vel obrigere incipio. *Sen. ep.* 82. Quid ergo? Viro non vel obrigescere satius est? sc. quam mollem et effeminatum fieri. *Luc.* ap. *Non.* 2, 219. Pars difflatur vento, pars obrigescit frigore.

*OBRĪMA, ae, fluvius Phrygiae majoris, prope Apamiam, in Maeandrum incidens. *Liv.* 38, 15. *med. Plin.* 5, 29. *B. A.*

OBRŎBŎRĀTĬO, onis, f. rigor nervorum. *Veg. Vet.* 3, 85. Quod si a nimio dolore etiam obroboratio fuerit subsecuta. *Pelag. Veter.* 7. *f.* Sane si a dolore et obroboratio fuerit subsecuta.

OBRŌDO, is, osi, osum, a. 3. περιτρώγω, circumrodo. *Pl. Amph.* 2, 2, 92. Ut quod obrodat, sibi, animo si male esse occeperit, *h. e.* quod gustet, sumat in cibum.

OBRŎGĀTĬO, onis, f. actus obrogandi. *Auct. ad Her.* 2, 10. Cum duae leges inter se differunt, videndum est, num qua obrogatio, aut derogatio sit. V. v. sq.

OBRŎGO, as, avi, atum, a. 1. contra rogo, contra scisco. *Obrogare*, cum de legibus agitur (neque vero alia in re usum habet), est legis prioris infirmandae causa legem aliam ferre, ut ait *Paul.* ex *Festo*. V. ABROGO. *Cic. Phil.* 1, 9. Quid, quod obrogatur legibus Caesaris, quae jubent, etc.? *Suet. Claud.* 23. Capiti Papiae legis edicto obrogavit. *Liv.* 9, 34. Cum duae contrariae leges sunt, semper antiquae obrogat nova. Al. leg. *abrogat*. [*Ita saepissime confund. *obrogare* et *abrogare*. V. praeter l. *Suet.* l. *ib. Caes.* 28. ubi pro vulg. *quando nec plebisc. Pomp. postea abrogasset* emendatum est: *quando et — obrogasset*. V. *B. Crus.* et *Brem.*] ¶ Est etiam intercedere, opponere se, ne lex perferatur. *Flor.* 3, 15. Obrogare auso legibus suis Minucio, Capitolium invasit; et 17. *f.* Ausus tamen obrogare de legibus consul Philippus.

OBRŌSUS, a, um, part. ab *obrodo:* circum rosus. *Plin.* 37, 2, 7. Calix obroso margine. Al. leg. *abroso*.

OBRUCTANS, antis, part. ab inusit. *obructo:* in faciem alicui ructans. *Appul. Apol.* Hanc fabram techinam animadverti in medio foro tibi obructantem.

OBRUMPO, is, upi, uptum, a. 3. idem ac rumpo. *Varr. R. R.* 3, 10. de anserib.: In pascendo, si radicem prehenderunt, quam educere velint e terra, obrumpunt collum. Al. leg. *abrumpunt:* quae lectionis varietas est etiam in illo *Pall.* 1, 19. Horreo providendum structurae diligentia, ne rimis possit obrumpi.

OBRŬO, is, ui, ŭtum, a 3. προςεπιχόω, operio, sepelio; cui contrarium est *eruo*. *Cic. N. D.* 2, 49. Ranae marinae dicuntur obruere sese arena solere. [*Id. Off.* 3, 11. Cyrsilum quendam lapidibus obruerunt: ita melius locum collocasse videmur, quem Noster infra alieno loco posuerat. Ceterum *Orell.* c. recentt. leg. *cooperuerunt*.] *Id. Sen.* 7. Nec vero quemquam senum audivi oblitum, quo loco thesaurum obruisset. *Id. N. D.* 2, 52. Crocodilos dicunt, cum in terra partum ediderint, obruere ova. [*Liv.* 30, 6. Obruerant itinera portarum, i. e. obstruxerant, moles et impedimenta objecerant.] *Ov. R. Am.* 173. Obrue versata Cerealia semina terra. [*Ita *Colum.* 11, 2. *med.* Milium circa calend. Novembr. melius obruitur; et *paulo post:* Ante aliam sementim potest lupinum obrui; et 3. *med.* Beta semine obruitur: quos locos jure *Forc.* hic posuisse videmur, antea nescio cur a separatim adscriptos.] *Plin.* 26, 3, 8. Obruere aegros veste, sudoresque omni modo ciere. *Virg. A.* 1, 73. submersasque obrue puppes. Sic *ib.* 6, 336. quos obruit auster. [*Poterat hic continuo commemorari illud *Ulp. Digg.* 9, 2, 29. *med.* si navis alteram contra se venientem obruisset, *h. e.* mersisset.] *Lucr.* 6, 864. roriferis terram nox obruit umbris. *Ov. Trist.* 1, 2, 34. Dumque loquor, vultus obruit unda meos. [*Huc pertinent etiam, quae pravo consilio Noster longo spatio sejunxerat, in quibus positum est pro *sepelire*.] *Festus* in *Statua:* Cujus ossa in Vulcanali, quod est supra comitium, obruta sunt. *Tac. A.* 1, 29. Tradunt plerique intra tabernaculum ducis obrutos. *Inscr.* ap. *Mur.* 39, 4. Sed Arcejanum me obrueret solum. V. OBRENDARIUS. [*Adde *Suet. Cal.* 59. cadaver levi cespite obrutum est. ¶ Porro referri huc poterant ea, in quibus v. *obruendi* continet notionem opprimendi, oppressum tenendi:] *Virg. A.* 2, 411. telis Nostrorum obruimur. [*Lucan.* 4, 774. rectis eminus hastis Obruitur: non vulneribus, nec sanguine, solum Telorum nimbo peritura ac pondere fertur. Ita etiam *Liv.* 21, 55. Obruti sunt insuper velut nube jaculorum a Balearibus conjecta.] *Stat. Th.* 11, 573. Concidit, et totis fratrem gravis obruit armis. *Val. Fl.* 4, 160. et *Stat. Achill.* 1, 190. Obruere alicui ora caestu. *Lucan.* 9, 672. Sopor obruit aliquem. ¶ [*Translate multifariam usurpatur. Ita multis in locis est tegere, celare, delere, abolere.] *Cic. Fin.* 1, 17. *f.* Ut adversa quasi per-

petua oblivione obruamus, et secunda jucunde ac suaviter meminerimus. Id. Dejot. 13. f. Quae unquam vetustas obruet, aut quae tanta delebit oblivio? Id. Arch. 19. Idem tumulus, qui corpus ejus contexerat, nomen etiam obruisset. Id. Tusc. 5, 19. extr. Marius talis viri interitu sex suos obruit consulatus, et contaminavit extremum tempus aetatis. Id. Somn. Scip. 7. extr. Sermo omnis ille et obruitur hominum interitu, et oblivione posteritatis exstinguitur. Sen. Thyest. 786. tenebris obruere facinus. Cic. Part. 5. Firmamenta ad fidem posita aut per se diluenda, aut obscuranda, aut digressionibus obruenda, h. e. ad alia digrediendo tegenda quodammodo, ac celanda. Id. Har. resp. 20. Quod Dii omen obruant [*i. e. irritum faciant.] ℙ [*Alibi significat nimia alicujus rei copia cumulare, nos: überschütten, überladen, überhäufen. Huc pertinet dicendi ratio obruere se vino, i. e. inebriari, quasi vino se totum immergere.] Cic. Dejot. 9. Hac laetitia Dejotarum elatum vino se obruisse, in convivioque nudum saltavisse. Adde Phil. 3, 12. f. Sic Nep. Dion. 4, 4. Obrui vino epulisque: [*V. Brem.] et Petr. Sat. 5. Obruere vino mentis calorem. Eandem significationem vindicat etiam in his: Cic. Verr. 2, 1, 7. extr. His criminibus, his testibus sic obrutus atque oppressus est, etc. Id. Or. 2, 70. Ut testem omnium risus obrueret. Id. Tusc. 2, 1. med. Obrui copia sententiarum atque verborum. Id. Or. 1, 21. ambitione, et foro. Id. Att. 2, 1. f. aere alieno. Id. Q. Fr. 1, 1, 1. magnitudine negotii tanquam fluctu. Ov. Pont. 2, 5, 29. Obruit audentem rerum gravitasque nitorque. Quint. 1, 8. f. Detinere atque obruere ingenia; et 11. med. Corporis cura mentem obruere. [*Liv. 27, 21. Hanc tribuni orationem ita obruit Marcellus commemoratione rerum suarum, ut, cet. i. e. refutavit, irritam fecit. ℙ Porro vincendi, superandi notionem assumit in his:] Virg. A. 2, 424. Ilicet obruimur numero [*übermannen.] Tac. Agr. 17. Cum Cerialis alterius successoris curam famamque obruisset [*i. e. obruere potuisset. V. Walch. ad h. l.] Vell. 2, 69. M. Brutus Vatinium dignatione obruerat. [*Cf. ib. 92, 5. et his nos obrui, illis instrui credimus.] Val. Fl. 1, 319. Femineis tantum illa furens ululatibus obstat, Obruit Idaeam quantum tuba Martia buxum. Quint. 12, 10. f. Lana tincta fuco citra purpuram placet, at si contuleris etiam lacernae, conspectu melioris obruitur, ut Ovidius ait. Stat. Achill. 1, 293. quantum virides pelagi Venus addita Nymphas Obruit. Val. Max. 1, 1. n. 9. Obruitur tot illustribus consularibus L. Furius Bibaculus. ℙ Videtur etiam poni pro simplici ruo, h. e. cado. Lucr. 3, 775. An metuit conclusa manere in corpore putri? Et domus aetatis spatio ne fessa vetusto Obruat? Possis tamen subaudire accus. se. ℙ Et active pro sternere. Val. Fl. 2, 533. recipitque ruentem Alcides, saxoque prior surgentia colla Obruit. Lucan. 6, 198. Hunc aut tortilibus vibrata falarica nervis Obruat.

OBRUSSĂ, ae, f. experimentum ignis, quo auri bonitas probatur. Plin. 33, 3, 19. Auri experimentum ignis est, ut simili colore rubeat, ignescatque: id ipsum obrussam vocant. Ita Hard. ex MSS. ℙ Graeci ὄβρυζον χρυσίον vocant aurum excoctum, purumque: unde obrussa, ut a πορφυρίζον, purpurissum. V. dicta in BADIZO. Legitur tamen et obrusa. ℙ Aurum ad obrussam, excoctum, probum, purum. Suet. Ner. 44. Exegit ingenti fastidio et acerbitate nummum asperum, argentum pustulatum, aurum ad obrussam. ℙ Translate. Cic. Brut. 74. Quo magis expurgandus est sermo, et adhibenda, tanquam obrussa, ratio, quae mutari non potest. Sen. ep. 13. Sic verus ille animus, et in alienum non venturus arbitrium, probatur: haec ejus obrussa est. Id. Q. N. 4, 5. Si omnia argumenta ad obrussam coeperimus exigere, silentium indicetur; pauca enim admodum sunt sine adversario. [*De metaphora obrussae V. Beier. ad Cic. Off. 2. p. 76.] ℙ Sunt qui Graecam scriptionem retinentes legunt ap. Plin. id ipsum obryzum vocant. Porro aurum obryzum habetur in S. Scriptura Paralip. 2, 3, 5., Dan. 10, 5. et alibi, estque idem quod ad obrussam. Sic ap. Petr. fragm. Trag. 67. Burm. Ultimo et periscelides resolvit, et reticulum aureum, quem ex obryzo esse dicebat. Al. leg. obrusso. Hinc obryzatus, a, um, ex auro obryzo factus. Imppp. Gratian., Valent. et Theodos. Cod. 11, 10, 3. Obryzatorum omnium solidorum uniforme pretium. Adde Impp. Arcad. et Honor. ib. 12, 49, 1. [*De obrussa et auro ad obrussam v. intpp. ad Suet. Ner. 49. Salmas. ad Solin. p. 760. Gothofred. ad Cod. Theodos. 1. de oblat. Vot. et quos ibi laudat Rittersh.]

OBRŪTESCO. V. OBBRUTESCO.

OBRŪTUS, a, um, part. ab obruo: opertus, obductus, contectus, oppressus. Cic. Fin. 4, 4. f. Si quid obrutum erit, poterit eruere. Cato R. R. 143. Uvas in urceis habeat, in terra obrutas. Plin. 16, 42, 81. Pinus, piceae, alni obrutae terra plurimis durant annis. Lucr. 4, 924. cinere ut multa latet obrutus ignis. Cic. N. D. 2, 52. Aegyptum Nilus tota aestate obrutam oppletamque tenet. Id. Mil. 31. Albanorum obrutae arae, h. e. super jactis molibus opertae. Liv. 5, 2. Nivibus et pruinis obrutus. Ov. Fast. 6, 194. classis obruta aquis; et Met. 7, 355. tellus obruta ponto; et ib. 1, 124. et Trist. 3, 12, 11. herba obruta sulcis. Plin. 9, 35, 55. Conchae multo obrutae sale in vasis fictilibus. Flor. 3, 21. Male obrutum incendium resurrexit. Virg. A. 10, 808. obrutus undique telis. Flor. 3, 3. med. Amnem ingesta obrutum silva transiluere. Claud. in Eutr. 2, 11. obruta corpora morbo; et Just. 12, 8. Obrutus multis vulneribus. ℙ Item sepultus. V. OBRUO. ℙ Translate. Cic. Verr. 2, 1, 7. f. Obrutus atque oppressus criminibus. Ov. Met. 13, 416. Obrutaque est mecum virtutis gratia nostrae: Achillis sunt mortui verba. Plin. 11, 17, 17. Reliqua vetustatis situ obruta. Nep. Paus. 1. Ut virtutibus eluxit, sic vitiis est obrutus. Claud. in I. cons. Stil. 2, 121. non obruta virtus Paupertate latet; et B. G. 225. tandemque libido Haesit avaritiae, gravioribus obruta curis. Sen. Octav. 103. miseriis, luctu obruta, moerore pressa. Id. Herc. Oet. 1102. Obrutae leges, h. e. abolitae. ℙ Obruta fulmina sunt, quibus jam prius percussa, nec procurata feriuntur. Caecinna ap. Sen. Q. N. 2, 49.

OBRYZĀTUS, a, um, adj. V. OBRUSSA.

OBRYZUM Aurum. V. OBRUSSA.

OBSAEVĬO, is, n. 4. ἀντιχαλεπαίνω, contra saevio. Pl. Ep. 4, 1, 29. Qui tuam per voluptatem in me aerumna obsaevisti graviter. Alii rectius leg. in me aerumnam obsevisti gravem, h. e. me in aerumnam conjecisti; ut sit praeteritum ab obsero, is.

OBSĂLŪTĀRE, salutandi gratia se offerre. Festus.

OBSĂTŪRO, as, a. 1. ἀποκορέννυμι, saturo, saturitatem usque ad fastidium induco. Translate Ter. Heaut. 4, 8, 28. nae tu propediem, Ut istam rem video, istius obsaturabere.

OBSCAEVO, as, avi, atum, a. 1. vox composita ex ob, et scaevus, usurpaturque a Plauto pro male ominari, malo omine rem aliquam impedire, vitiare, turbare, ubi ait As. 2, 1, 18. Metuo, quod illic obscaevavit meae falsae fallaciae. Al. leg. obscoenavit, seu obscenavit, ab obscoenus, seu obscenus, eodem sensu. Non. 2, 595. V. SCAEVA.

OBSCĒNĒ, adv. αἰσχρῶς, turpiter, impure, impudice. Cic. Off. 1, 35. med. Latrocinari, fraudare, adulterare, re turpe est, sed dicitur non obscene. Id. N. D. 3, 22. Cujus (Mercurii) obscenius excitata natura traditur. Eutr. 8, 22. Impudicissime et obscenissime vixit.

OBSCĒNĬTAS, atis, f. αἰσχρότης, τὸ ἀσελγὲς, impuritas, turpitudo, impudicitia. Cic. Off. 1, 29. [*ubi v. Beier.] et 35. [*et hic cf. Beier.] et Or. 2, 59. Rerum, verborum, orationis obscenitas. Id. Fam. 9, 22. Si quod sit in obscenitate flagitium, id aut in re esse, aut in verbo. Arnob. 5, 176. Propudiosa corporum monstratur obscenitas. Plin. prooem. l. 33. med. In poculis libidines caelare juvit, ac per obscenitates bibere, h. e. quod ait Juven. 2, 95. vitreo bibit ille Priapo; et Lampr. Elag. 19. Vasa schematibus libidinosissimis inquinata. ℙ Speciatim est turpioris libidinis flagitium, de quo Suet. Tib. 45., Claud. 15. med. et Ner. 29. et Phaedr. 4, 13. Sic Ulp. Dig. 1, 12, 1. In obscenitatem aliquem compellere. ℙ Refertur etiam ad malum augurium, triste omen. Arnob. 1, 10. Laevum augurium non sum, nec adversus spes bonas mali ominis obscenitate traducor. V. OBSCENUS.

OBSCĒNO, as. V. OBSCAEVO.

OBSCĒNUS, a, um, adj. ἀπαίσιος, malum augurium, triste omen afferens, propter turpitudinem, deformitatem, et immunditiam: ex ob, et scena, quia quae turpia sunt, nisi in scena palam dici non debent, ut ait Varr. L. L. 6, 5.: vel quasi obscaevinum, quod bonae scaevae obstat, ut Id. ib. ait; unde et obscaenus scribi quibusdam placet: vel ab Oscis, qui olim Opsci, qui turpi consuetudine olim laborasse dicuntur; quae fuit opinio Verrii ap. Fest. in Oscum: vel ab obs, et cano, quia in auguriis contrarium significat: vel ab obs, et coenum, quia turpia immunda sunt: vel a κοινὸν, quod interdum notat sordidum: quae tria postrema Prisc. 9, 872. tradit. Fuse de his in suo Etym. Voss. disputat. [*Obscoenus est coeno oblitus, nostr. kothig, Gr. βορβορώδης, ortum ex obs, et coenum, de cujus etym. v. s. l., ad similitudinem comp. abscondo, abstineo et obstrudo. Hinc praeferenda scriptura obscoenus. Quid spurcus differat, v. in h. v.] Accius ap. Non. 4, 330. Ominibus faustis augustam adhibeant faventiam, ore obscena dicta segregent, h. e. verba male ominata. Messala ap. Gell. 13, 14. f. Mons avibus obscenis ominosus, h. e. Aventinus, unde Remo auspicanti, ut est ap. Liv. 1, 7., aves infaustae adfuerunt. Matius ap. Varr. l. c. Obsceni interpres, funestique ominis auctor. Suet. Galb. 4. Obscenum ostentum. Fest. in Alliensis. Dies obscenissimi ominis. Virg. G. 1, 470. Obscenae canes. Id. A. 4, 455. Fusaque in obscenum se vertere vina cruorem; et ib. 3, 367. Obscena fames; et ib. 12, 876. Obscenae volucres, h. e. noctuae; et ib. 3, 241 et 262. Obscenae pelagi volucres, h. e. harpyiae. Id. ib. 7, 417. de Alecto: in vultus sese transformat aniles, Et frontem obscenam rugis arat. Hor. Epod. 5, 97. Vos turba vicatim hinc et hinc saxis petens Contundet obscenas anus. Ov. Her. 5, 119. obscenam ponto Dii mergite puppim, h. e. navem, qua vehebatur Helena a Paride rapta, excidium Trojae futura. Catull. 68, 99. Troja obscena, h. e. malis auspiciis condita: vel quam rursus condere fata et religiones vetant. Unde Hor. Od. 3, 3, 61. Trojae renascens alite lugubri Fortuna tristi clade iterabitur. ℙ Obscenas vias dixit Albinov. 1, 280., in quibus projiciebantur a carnifice damnatorum cadavera, quia tanquam ominosa vitari solebant. ℙ Saepe est turpis, impudicus, impurus, αἰσχρός. Varr. ap. Non. 4, 330. Obscena verba. Cic. Q. Fr. 2, 3. Obscenissimi versus. Id. Tusc. 5, 38. med. Illud Antipatri est paulo obscenius. Id. Off. 1, 29. Jocandi genus illiberale, petulans, flagitiosum, obscenum. Id. N. D. 1, 40. Delicatae et obscenae voluptates. Ov. Trist. 2, 212. Obscenum adulterium; et 409. Obsceni risus. Prop. 2, 5, 19. Obscenas tabellas pingere. Tac. A. 15, 37. Gestus motusque obsceni. Val. Max. 3, 5. f. Abjectior et obscenior vita. Vell. 2, 83. Obscenissimarum rerum auctor, et minister. Plin. 2, 25, 23. Obsceni mores. Just. 1, 6. med. Obscena corporis: τὰ αἰδοῖα. Mela 3, 7. Pars nudi agunt, pars tantum obscena velati. Jul. Obseq. 84. Puer duplici obsceno natus. Ov. Fast. 6, 631. Obscenum virile. Lact. 1, 21. Inter asellum Priapumque ortum certamen, de obsceni magnitudine. Ov. Met. 9, 347. Lotis erat Nymphe fugians obscena Priapi, h. e. obscenam partem; nam Id. Fast. 1, 437. de eod. Priapo: At Deus obscena nimium quoque parte paratus. Sen. ep. 7. med. podicem obscena appellat. Ov. R. Am. 437. Obscena reddere, h. e. ventrem exonerare. [*Quomodo partes obscenae honestius circumscribantur, satis larga disputatione ostendit Beier. ad Cic. Off. 1. p. 263. Cf. etiam Ruhnk. ad Rut. Lup. p. 126. a. sq. ed. Fr.] ℙ Obscenam avem vocat Plin. 10, 29, 44. upupam, quae e stercore humano nidum conficere traditur. Obscenos haustus dicit Lucan. 4, 312. cum miles colluviem limo turbidam siti adactus bibit. ℙ Obscenus homo, qui obscenis voluptatibus deditus est, impudicus, impurus, mollis. Ov. Met. 3, 537. Obscenique greges, et inania tympana, h. e. Galli Cybeles. Plin. 28, 1, 2. Aeque moriere, etiam cum obscenus vixeris, aut nefandus. Sen. Excerpt. controv. prooem. 4. f. Ex eo impudici et obsceni aliquandiu officiosi vocati sunt.

OBSCŪRĀTĬO, onis, f. σκότωσις, actus obscurandi, obscuritas. Cic. fragm. ap. August. C. D. 5, 15., Quint. 1, 10. f. et Plin. 36, 27, 69. Obscuratio solis. Auct. B. Hisp. 6. Incidit, ut matutino tempore nebula esset crassissima. Itaque in illa obscuratione, etc. ℙ Translate. Cic. Fin. 4, 12. In quibus voluptatibus, propter earum exiguitatem, obscuratio consequitur; saepe accidit, ut nihil interesse nostra fateamur, sint illa, necne sint: ut in sole lucernam adhibere nihil interest; et ib. 13. De istis ipsis obscurationibus, quae propter exiguitatem vix, aut ne vix quidem apparent.

OBSCŪRĀTUS, a, um, part. ab obscuro: obscurus factus, ἐσκοτισμένος. Sall. Jug. 42. Coelum nocte atque nubibus obscuratum. Tac. A. 14, 12. et Val. Max. 8, 11. n. 1. extr. Obscuratus sol. Plin. 37, 5, 16. Quin et ab intentione alia obscurata, aspectu smaragdi recreatur acies; et 8, 27, 41. Anguis hiberna latebra visu obscurato, marathro herbae sese affricans, oculos inungit ac refovet. ℙ Item contectus, obvolutus. Petr. Sat. 134. Obscuratum dextra caput super pulvinar inclinavi. Val. Max. 7, 3. n. 8. Quid illa necessitate miserius, quae magistratum populi R. abjecta honoris praetexta, alienigenae religionis obscuratum insignibus, etc.? Loquitur de aedili pleb. sub Isiaci habitu proscriptionem vitante. Sic Hor. Sat. 2, 7, 55. caput obscurante lacerna. (Huc trahit Burm. et illud Val. Fl. 3, 526. Crinis ad obscurae decurrens cingula mammae, h. e. tectae, vestitae, praecinctae. Al. aliter leg. aut explicant.) Sall. Jug. 53. Inter virgulta equi Numidaeque consederant, neque plane occultati humilitate arborum, et tamen incerti, quidnam esset, cum natura loci tum dolo ipsi, atque signa militaria obscurati. ℙ Translate. Hor. Ep. 2, 2, 115. Obscurata diu populo bonus eruet, atque Proferet in lucem speciosa vocabula rerum. Cic. Or. 2, 23. Posteaquam, exstinctis his, omnium eorum memoria sensim obscurata est, et evanuit. Id. fragm. ap. Capell. 5, 168. Latent ista, Varro, magnis obscurata et circumfusa tenebris.

OBSCŪRĒ, adv. ἀμαυρῶς, sine lumine. Cic. fragm. ap. Non. 7, 57. Si quando nos demersimus, ut qui urinantur, aut nihil superum, aut obscure admodum cernimus. ℙ Item tecte, clam, cui opponitur aperte, palam. Cic. Cat. 4, 3. Malum obscure serpens multas jam provincias occupavit. Id. Quint. 15. med. De quo libelli in celeberrimis locis proponuntur, huic ne perire quidem tacite obscureque conceditur. Id. Verr. 2, 4, 29

Avertere aliquid de publico quam obscurissime per magistratum solebant. *Id. Fam.* 1, 5. *f.* Amicum ex consularibus neminem tibi esse video praeter Hortensium, et Lucullum: ceteri sunt partim obscurius iniqui, partim non dissimulanter irati. ℙ *Non obscure*, manifesto, palam. *Hirt. B. G.* 8, 54. Neque obscure hae duae legiones uni Caesari detrahuntur. *Suet. Vesp.* 6. *f.* Deposita simultate, quam ex aemulatione non obscure gerebat. ℙ *Non obscure ferre aliquid*, minime dissimulanter ferre, sed ita ut omnes agnoscant notas animi commoti. *Cic. Par.* 6, 1. *extr.* Itaque istam paupertatem tuam nunquam obscure tulisti. *Id. Cluent.* 19. *f.* Neque id obscure ferebat, nec dissimulare ullo modo poterat. ℙ Refertur ad tenebras orationis. *Cic. Fin.* 2, 5. Heraclitus, cognomento qui σκοτεινὸς perhibetur, quia de natura nimis obscure memoravit. *Id. Cat.* 1, 4. Non agam obscure. *Gell.* 11, 16. *f.* Qui ne pluribus quidem verbis potuerim non obscurissime dicere, quod a Graecis uno verbo planissime dicitur. *Id.* 17, 13. Quadrigarium particula ista usum esse obscurissime. ℙ ℙ Et ad ignobilitatem generis. *Macr. Sat.* 7, 3. *med.* Commendat scomma et conditio dicentis, ut si irrideat obscure natum natus obscure. *Ammian.* 29, 1. Palladius quidam obscurissime natus.

OBSCŪRĔFĂCIO, is, a. 3. obscuro. Est *Nonii* 2, 601.

OBSCŪRĬTAS, atis, f. σκότος, obscuratio, tenebrae, opacitas, caligo. *Tac. H.* 3, 11. Obscuritas latebrarum, quibus occulebatur, vacantium forte balnearum fornacibus abditus. *Plin.* 2, 18, 16. Atra obscuritas. *Id.* 23, 1, 20. Falernum creditum est obscuritatem visus facere. *Id.* 37, 3, 12. Medetur oculorum obscuritatibus. [*De discrimine inter *obscuritas* et *tenebrae*, V. in h. v.] ℙ Translate est obscuratio rei aut orationis, unde oritur intelligendi difficultas, et dubitatio. *Cic. Or.* 3, 13. *f.* Tanta insolentia ac turba verborum, ut oratio, quae lumen adhibere rebus debet, ea obscuritatem et tenebras afferat. *Id. Cluent.* 27. In ea obscuritate ac dubitatione omnium, Canutio placuit, etc. *Id. Fin.* 2, 5. Cum rerum obscuritas, non verborum, facit, ut non intelligatur oratio. *Id. Div.* 1, 18. Non reperio causam. Latet fortasse obscuritate involuta naturae; et *ib.* 2, 54. Adhibuit etiam latebram obscuritatis, ut iidem versus alias in aliam rem posse accommodari viderentur; et *ib.* 64. Obscuritates et aenigmata somniorum. ℙ Item ignobilitas generis, qua quis parum notus est aliis. *Cic. Off.* 2, 13. Quorum prima aetas, propter humilitatem et obscuritatem, in hominum ignoratione versatur. *Tac. H.* 1, 84. Cujus splendore et gloria sordes et obscuritatem Vitellianarum partium perstringimus. *Flor.* 1, 6. Nec obscuritas inhibuit, quamvis matre serva natum. *Id.* 3, 1. *med.* Obscuritas generis.

OBSCŪRO, as, avi, atum, a. 1. ἐπισκιάζω, σκοτόω, obscurum reddo, tenebras affero, noctem offundo, opaco. *Cic. N. D.* 2, 38. Tenebras cogitemus tantas, quantae quondam eruptione Aetnaeorum ignium finitimas regiones obscuravisse dicuntur. *Id. Fin.* 3, 14. Obscuratur et offunditur luce solis lumen lucernae. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 8, 45. Nebula coelum obscurabat. *Virg. A.* 12, 253. Volucres aethera obscurant pennis. *Plin.* 2, 10, 7. Nullum aliud sidus eodem modo obscuratur; quo sensu usurpat etiam *Catull.* 66, 3. ℙ Pro officere luminibus. *Ulp. Dig.* 8, 2, 8. Qui tollendo obscurat vicini aedes. V. LUMEN. ℙ Pro contegere, obvolvere. *Hor. Sat.* 2, 7, 55. caput obscurante lacerna. *Cic. Cat.* 1, 3. Neque nox tenebris obscurare coetus nefarios potest. V. OBSCURATUS. ℙ Translate. *Pl. Trin.* 3, 2, 40. Scio, te sponte non tuapte errasse, sed amorem tibi Pectus obscurasse. ℙ Saepe est tegere, abscondere, supprimere, ut videri, cernique plane non possit. *Cic. Fin.* 4, 12. Quae minimae sint voluptates, eas obscurari saepe, et obrui; et *ib. f.* Nummus in Croesi divitiis obscuratur; et *Verr.* 2, 3, 57. Magnitudo lucri obscurabat periculi magnitudinem; et *Marc.* 9. *extr.* Tuas laudes nulla unquam obscuratura est oblivio; et *Arch.* 1. Neque enim est hoc dissimulandum, quod obscurari non potest: sed prae nobis ferendum. Trahimur omnes laudis studio, etc. *Quint.* 4, 2. *med.* Qui obscurare veritatem vult, narrat falsa pro veris. *Cic. Part.* 5. Firmamenta ad fidem posita aut per se diluenda, aut obscuranda, aut digressionibus obruenda, *h. e.* declinanda, et dissimulatione tegenda. ℙ Item ignobilem, seu ignotum reddere. *Sall. Cat.* 8. Fortuna res cunctas ex lubidine magis, quam ex vero celebrat, obscuratque. *Plin. Pan.* 69. Nobilitas non obscuratur, sed illustratur a principe. *Id. ib.* 55. Arcus, et statuas, aras etiam templaque demolitur, et obscurat oblivio, negligit, carpitque posteritas. *Ennius* ap. *Macr. Sat.* 6, 1. *med.* Multi alii adventant, paupertas quorum obscurat nomina. ℙ Item dicendo involvere, ut minus intelligatur. *Cic. Att.* 2, 20. Si erunt mihi plura ad te scribenda, ἀλληγορίαις obscurabo; et *Cluent.* 1. Nihil me subterfugere voluisse reticendo, nec obscurare dicendo. *Suet. Tib.* 70. Affectatione, et morositate nimia obscurabat stilum. *Quint.* 8, 2. *med.* Apud T. Livium invenio, fuisse praeceptorem aliquem, qui discipulos obscurare, quae dicerent, juberet, Graeco verbo utens, σκότισον. ℙ *Obscurare litteras* est loquendo parum exprimere. *Quint.* 9, 4. *med.* M littera quoties ultima est, et vocalem verbi sequentis ita contingit, ut in eam transire possit, etiam si scribitur, tamen parum exprimitur, ut (*Virg. A.* 1, 7.) Multum ille, etc., adeo ut paene cujusdam novae litterae sonum reddat: neque enim eximitur, sed obscuratur, et tantum aliqua inter duas vocales velut nota est, ne ipsae coeant. [*V. *Ernest. Lex. technol. lat. rhet.* p. 269.] ℙ *Obscurare vocem*, minus claram reddere, fuscam, obtusam. *Id.* 11, 3. Ut tibiae, eodem spiritu accepto, alium clausis, alium apertis foraminibus, alium non satis purgatae, alium quassae sonum reddunt; ita fauces tumentes strangulant vocem, obtusae obscurant, rasae exasperant, convulsae fractis sunt organis similes.

OBSCŪRUS, a, um, adj. σκοτεινὸς, luce carens, tenebricosus, caliginosus, opacus. Sunt qui putant esse ex *ob*, et inusitato *scurus*, quod sit a σκιερός, umbrosus. [*Doederl. 3, 167. ortum putat ex participio *obsculsus*, *obscusus* verbi cujusd. *obsculo*, formam ducentis ab *occulo*. Hinc synonymiam verbis *occultus* et *obscurus* vel potius unam eandemque significationis rationem tribuit: de qua v. infra.] *Hor. Od.* 1, 7, 15. Albus ut obscuro deterget nubila coelo Saepe Notus. *Virg. A.* 9, 87. lucus Nigranti picea, trabibusque obscurus acernis; et *ib.* 12, 416. Venus obscuro faciem circumdata nimbo. *Id. G.* 1, 468. Sol caput obscura nitidum ferrugine texit. *Sall. Jug.* 57. et *Virg. A.* 2, 420. Obscura nox; et *ib.* 6, 453. umbra; et *ib.* 139. Obscurae convalles; et *G.* 4, 60. nubes. *Liv.* 24, 21. Post occasum solis, jam obscura luce. *Sall. Jug.* 24. Ubi plerumque noctis processit, obscuro etiam tum lumine. *Hor. A. P.* 229. Obscurae tabernae. *Ov. Met.* 4, 100. Obscurum antrum. *Id. Fast.* 4, 758. Obscurae aquae. ℙ Absolute. *Tac. H.* 4, 50. Obscuro adhuc coeptae lucis. *Virg. G.* 1, 478. sub obscurum noctis. ℙ *Obscurum*, adverbii more, obscure. *Lucan.* 5, 631. nec fulgura currunt Clara, sed obscurum nimbosus dissilit aer. ℙ *Obscurus* etiam dicitur, qui in tenebris est, qui non cernitur, qui latet. *Virg. A.* 6, 268. Ibant obscuri sola sub nocte per umbram; et *ib.* 2, 135. Limosoque lacu per noctem obscurus in ulva Delitui; et *G.* 4, 424. ipsa procul nebulis obscura resistit. *Mart.* 1, 50. Aestus serenos aureo franges Tago, Obscurus umbris arborum. ℙ Translate est involutus, implicitus, opertus, latens, cerni, intelligive difficilis. *Cic. Div.* 1, 51. *med.* Quod erant multa obscura, multa ambigua, explanationes adhibitae sunt interpretum. *Id. Or.* 1, 39. Obscurum et ignotum jus. *Id. ib.* 2, 36. Videre res obscurissimas. *Id. Agr.* 2, 14. Cur hoc tam est obsurum atque caecum? *Stat. Silv.* 5, 3, 109. si famae obscura jaceres, *h. e.* famae incognita, ut ait *Liv.* 42, 52. ℙ *Non obscurus*, manifestus, patens. *Cic. Fam.* 13, 70. Non est obscura tua in me benevolentia. *Virg. G.* 1, 229. Haud obscura cadens mittet tibi signa Bootes. [*— Genus causae obscurum, Gr. δυςπαρακολούθητον, Ciceroni *Inv.* 1, 15. est, in quo aut tardi auditores sunt, aut difficilioribus ad cognoscendum negotiis causa implicita est. *Quint.* 4, 1, 40 et 62. easdem perplexas causas dicit. — *Obscurum* etiam vocatur, quod secreto et sine teste aut argumento ab accusatore factum dicitur, ap. *Quint.* 5, 13, 16. Deinde *obscuram orationem* dicit *id.* 8, 3, 50. etiam illud loquendi genus, quod Graeci μείωσιν, cum sermoni deest aliquid, quominus plenus sit. *Ernest. Lex. technol. lat. rhet.* p. 269. sq.] ℙ *Obscurus* de eo, qui in dicendo est implicatus, abstrusus, difficilis. *Hor. A. P.* 25. brevis esse laboro, Obscurus fio. *Cic. Div.* 2, 64. Quid? poeta nemo, nemo physicus abstrusus? ille vero nimis etiam obscurus, Euphorion: valde Heraclitus obscurus. ℙ Ignotus, latens. *Nep. Dat.* 1. Obscuriora sunt ejus gesta pleraque. *Caes. B. C.* 1, 61. Caesaris autem in Barbaris erat nomen obscurius. ℙ Ignobilis: metaphora inde ducta, quod viri nobiles omnibus conspicui sunt et cogniti: contra qui humili genere sunt orti, tanquam in tenebris agentes, nemini innotescunt. *Cic. Off.* 1, 32. Obscuris orti majoribus. *Id. Verr.* 2, 5, 70. Pompejus humili atque obscuro loco natus. *Vell.* 2, 76. *f.* Salvidienus natus obscurissimis initiis. ℙ Tectus, simulatus, fictus, astutus, cujus animum non facile perspicias. *Cic. Off.* 3, 13. *f.* Hoc celandi genus non est hominis aperti, simplicis, ingenui; versuti potius, obscuri, astuti, fallacis, malitiosi, callidi, veteratoris, vafri. [*V. *Beier.*] *Hor. Ep.* 1, 18, 94. plerumque modestus Occupat obscuri speciem, taciturnus acerbi. *Tac. Agr.* 42. Domitiani natura praeceps in iram, et quo obscurior, eo irrevocabilior. *Id. A.* 4, 1. Tiberium variis artibus devinxit adeo, ut obscurum adversum alios, sibi uni incautum intectumque efficeret. *Ov. Met.* 6, 36. Talibus obscuram resecuta est Pallada dictis, *h. e.* sub imagine anus latentem. Adde *Cic. Div. in Verr.* 2. ℙ [*Synonymiam vel potius unam eandemque vv. *obscurus* et *occultus* significationis naturam *Doederl.* l. supra laud. ostendit his locis: *Cic. Fam.* 3, 10. In obscuro odio apertas inimicitias. *Hor. Ep.* 1, 14, 37. Non odio obscuro morsuque venenat. *Tac. Agr.* 42. Domitiani natura praeceps in iram, et quo obscurior, eo irrevocabilior; coll. *Ann.* 4, 7. occultus odii. *Cic. Off.* 3, 13. — *Id. Fam.* 3, 10. *med.* Si me astutum et occultum lubet fingere.] ℙ *Obscura vox*, fusca, obtusa, non plene emissa. *Quint.* 11, 3. *med.* Vox in miseratione debet esse flexa et flebilis, et consulto quasi obscurior: at in egressionibus fusa, et securae claritatis. ℙ *Obscurus cantus*, vocis conformatio cantui proxima. *Id. ib.* Non et Cicero dicit, esse aliquem in oratione cantum obscuriorem? ℙ [*Obscura verba* sunt, nimis prisca, et quae a paucis eruditissimis intelliguntur. V. *Fortunatian. Rhet.* p. 71. ed. *Pith. Ernest.* in *Lex. technol. lat. rhet.* p. 270.] ℙ *Obscura mamma* ap. *Val. Fl.* 3, 526. est tecta, vestita, strophio praecincta. V. OBSCURATUS. ℙ *Obscurus locus*, abditus, occultus. *Liv.* 10, 1. Ex eo loco obscuro multa vulnera accepta. ℙ *Obscura funda*, tecta, occulta, non visa. *Val. Fl.* 6, 193. Dysanta Caresus, Strymonaque obscura spargentem vulnera funda Dejicit. ℙ *Per obscurum*, latendo. *Sen. ep.* 19. Vitam per obscurum transmittere.

OBSECRĀTĬO, onis, f. λιτή, κατευχή, actus obsecrandi, obtestatio, deprecatio. *Cic. Inv.* 1, 16. Prece et obsecratione humili ac supplici uti. *Id. Font.* 17. Alicujus obsecrationem repudiare. *Quint.* 6, 1. Obsecratio judicum, per carissima pignora, utilis erit, *h. e.* ad judices facta. *Just.* 24, 8. Proinde ne cunctarentur hostem caedere, et victoriae Deorum socios se adjungere, summis obsecrationibus monebant. ℙ De publica supplicatione. *Cic. Har. resp.* 28. *f.* Constituendae nobis quidem sunt procurationes, et obsecratio. *Liv.* 4, 21. Obsecratio a populo, duumviris praeeuntibus, est facta. *Id.* 26, 23. et 27, 11. Supplicatio circa omnia pulvinaria, et obsecratio in unum diem indicta. (In supplicatione liberum erat cuilibet quibus liberet verbis uti: in publica obsecratione praescripta formula utebantur.) *Id.* 31, 9. Supplicationibus habitis jam, et obsecratione circa omnia pulvinaria facta. *Supplicatio* his locis est universus ille ritus, qui erga Deos in obsecrando publice adhibebatur: *obsecratio* ipsae preces. ℙ Item exsecratio, juramentum. *Just.* 24, 2. Quo praesente apud Deos patrios, quibus vellet obsecrationibus, se obligaret. ℙ A *Cicerone Or.* 3, 53. [*Adde *Inv.* 1, 56.] inter figuras sententiarum enumeratur: fitque cum per Deos et sacra quippiam exposcimus. V. dicta in DEPRECATIO, Graece est δέησις. *Jul. Rufin. de fig. sent. et eloc.* Deesis obsecratio, vel obtestatio, qua Deos oramus, aut homines. *Cic. Dejot.* 3. Per dexteram istam tuam ego obtestor, etc. *Virg. A.* 3, 599. per sidera testor, Per superos, atque hoc coeli spirabile lumen, Tollite me, Teucri.

OBSECRĀTUS, a, um, part. ab *obsecro:* enixe rogatus. *Sall. Jug.* 27. A Numidis obsecrati, triduo navim ascendere. *Caes. B. C.* 2, 5. Nominatim evocati, atque obsecrati.

OBSECRO, as, avi, atum, a. 1. καταδέομαι, προςλιπαρέω, enixe oro, precor, obtestor, deprecor: ex *ob*, et *sacer*, quasi per sacra et Deos peto, vel, ut ait *Paul.* ex *Festo*, opem a sacris peto. Plus est, quam *oro*. [Ceterum homines, non Dii obsecrabantur; ait enim *Front. ad Anton. Imp.* (ed. *A. Maio*) 1, 2. *med.* In oratione tua Cyzicena, cum Deos precareris, et = si fas est, obsecro = addidisti; quod ego me non memini legisse: obsecrari enim et resecrari populus aut judices solebant. Attamen *Pl. Rud.* 3, 3, 36. Venus alma, te obsecramus, ut, etc. *F.*] *Ter. Ad.* 3, 4, 26. Venit ipsus ultro, lacrumans, orans, obsecrans. Ubi *Donatus*: Orare est placidos petere: obsecrare, iratos rogare: unde plus facit obsecrans, quam orans. [*Id. Ad.* 3, 2, 36. Qui se dicebat ita obsecraturum, ut, etc. *F.*] *Cic. Verr.* 2, 2, 17. Quod, multis lacrymis cum eum oraret atque obsecraret, impetrare non potuerat. *Id. Att.* 11, 2. *f.* Oro, obsecro, ignosce; et *ib.* 1. et *Sext.* 69. *f.* Id ut facias, te obtestor atque obsecro. *Id. Quint.* 30. Te obsecrat obtestaturque Quintius per senectutem ac solitudinem suam. *Id. ad Quir.* 7. Pro mea vos salute non rogavit solum, verum etiam obsecravit. *Pl. Bacch.* 4, 9, 102. Nunc si me fas est obsecrare abs te, pater, Da mihi ducentos nummos, te obsecro. *Ter. Heaut.* 5, 5, 4. mi vir, te obsecro, Ne facias; et *ib.* pater, obsecro, mihi ignoscas. ℙ *Obsecrare precibus* ap. *Marcell.* ad *Cic. Fam.* 4, 11. Cum non solum consilium daret, sed precibus quoque me obsecraret. *Plin. ep.* 4, 9. *med.* Bassus multis precibus, paene etiam lacrymis obsecrabat, implerem meum tempus. *Plin. alter* 28, 2, 3. Vidimus certis precationibus obsecrasse magistratus. ℙ Cum accus. rei. *Cic. Quint.* 31. *f.* Itaque te hoc obsecrat, ut, etc. *Plin. ep.* 9, 29.

extr. Laus potius speranda, quam venia obsecranda est. Pl. Amph. 1, 1, 217. et Truc. 4, 3, 30. Tuam fidem obsecro. Sed tuam fidem potest ab obsecro non pendere. ¶ Saepe interseritur sermoni, more adverbii, ut quaeso, amabo. Turpil. ap. Non. 2, 488. Eho dic mihi, an oblita, obsecro, es crebras ejus mansiones, etc.? Ter. Eun. 5, 5, 21. Obsecro, an is est? et Ad. 4, 5, 21. Miletum usque, obsecro? Mi. ita. Cic. Att. 13, 13. f. Attica mea, obsecro te, quid agit? Id. Par. 5, 2. Sed obsecro te, ita venusta habeantur ista, non ut vincula virorum sint, sed ut oblectamenta puerorum. ¶ Obsecro, formula deprecantis verbera. Ter. Eun. 4, 4, 2. at etiam restitas, Fugitive? prodi, male conciliate. Do. obsecro. Adde Pl. Amph. 1, 1, 217. et Men. 5, 7, 27. ¶ Inverso ordine olim dixere ob vos sacro in antiquis precationum formulis, pro vos obsecro, teste Festo in Ob. Sic sub vos placo pro supplico.

OBSĔCUNDANTER, adv. obsecundando. Nigid. ap. Non. 2, 607. Obsecundanter naturae vivere.

OBSĔCUNDĀTĬO, onis, f. obsequium. Impp. Gratian., Valentin. et Theod. Cod. Theod. 12, 1, 92. Qui immemor libertatis et generis, infamissimam suscipiens vilitatem, existimationem suam servili obsecundatione damnaverit.

OBSĔCUNDĀTOR, oris, m. Imppp. Gratian., Valentin. et Theod. Cod. Theod. 6, 26, 3. Obsecundatoribus sacrorum scriniorum, quorum mentibus ingeniisque committimus, quidquid in alios quoque perennium saepe proferimus sanctionum, etc. h. e. qui obsequium praebent, et navant operam, in sacris scriniis militantes.

[**OBSĔCUNDĀTUS**, a, um, part. ab obsecundo. V. INSECUNDUS. F.]

OBSĔCUNDO, as, avi, atum, a. 1. συνεργέω, est obsequi, omnia ad alterius nutum facere: ex ob, et praep. secundum. Cic. Manil. 16. med. Ut ejus semper voluntatibus non modo cives assenserint, socii obtemperarint, hostes obedierint, sed etiam venti tempestatesque obsecundarint. Liv. 3, 35. Propalam obviam ire cupiditatibus parum ausi, obsecundando mollire impetum aggrediuntur. Ter. Heaut. 4, 6, 23. Obsecundare in loco. Ammian. 17, 10. f. imperiis, h. e. imperata facere. Quint. 11, 3. med. Est gestus ille maxime communis, quo medius digitus in pollicem contrahitur explicitis tribus, modice prolatus, simul capite atque humeris sensim ad id, quo manus feratur, obsecundantibus. [M. Aurel. ap. Front. ad M. Caes. (ed. A. Maio) 5, 35. Quare cupio omnia ei ex indulgentia domini mei patris obsecundare. F.]

[**OBSĔCUNDUS**, a, um, adj. idem ac obsecundans. V. INSECUNDUS. F.]

OBSĔCŪTĬO et Obsequutio, onis, f. obsequium. Arnob. 7, 215. Inviolabili obsecutione servare; et 6, 203. voluntariae obsecutionis assensus.

OBSĔCŪTOR et Obsequutor, oris, m. qui obtemperat. Tert. adv. Marc. 4, 9. f. Obsecutores legis.

OBSĒPĬO, is, psi, ptum, a. 4. περιφράττω, sepibus circumdo, claudo. In vet. S. C. ap. Front. Aquaed. 129. Neque quis in eo loco quid opponit, molit, obsepit, figit, statuit, etc. Tac. A. 15, 27. Mox iter, apertis quae vetustas obsepserat, pergit. ¶ Translate. Cic. Mur. 23. Haec omnia tibi accusandi viam muniebant, adipiscendi obsepiebant. Liv. 9, 34. Haec plebi ad curules magistratus iter obsepsit. [Cic. fragm. or. Scaur. (ed. A. Peyronio) p. 83. Conjuratio vi intercludatur, obsepiatur insidiis. F.] ¶ Olim obsipio dixerunt, teste Diomed. 1, 378., ubi recitat haec Caecilii in Hymnide: Habes Miletida: ego illam huic despondebo, et nato saltum obsipiam.

OBSEPTUS, a, um, part. ab obsepio. Liv. 25, 29. Alii obseptis itineribus super vallum saliunt. Sil. 12, 110. Obsepta viarum. Pl. Cas. 5, 2, 35. Ubi illum saltum video obseptum, rogo, ut altero sinat ire. ¶ Translate. Plin. Pan. 66. Obsepta diutina servitute ora reseramus, frenatamque tot malis linguam resolvimus.

OBSĔQUĔLĂ, ae, f. θεραπεία, morigeratio, obsequium. Pl. As. 1, 1, 50. Omnes parentes, Libane, liberis suis, Qui mihi auscultabunt, facient obsequelam. Sall. fragm. ap. Non. 3, 151. Qui regi per obsequelam orationis cari erant, h. e. quia ad voluntatem loquebantur. Turpil. ib. Neque erat tuae benignitatis atque obsequelae. Adde Afran. ib.

OBSĔQUENS, entis, part. ab obsequor: obediens, morigerus, indulgens, εὔεικτος, ἐπιπειθής. Ter. Heaut. 2, 3, 18. meo patri minus sum obsequens. Pl. Bacch. 3, 3, 55. Obsequens obediensque est mori et imperiis patris. Planc. ad Coss. Fam. 10, 8. med. Legiones habeo nostra liberalitate nobis obsequentes. Colum. 3, 8. f. Curae mortalium obsequentissimam esse Italiam, quae paene totius orbis fruges, adhibito studio colonorum, ferre didicerit. Sen. ep. 50. med. Quando facilius animus accipit formam, flexibilis, et omni humore obsequentior? ¶ [*Dicitur etiam de rebus, i. q. facile sequens, flexibilis. Plin. 16, 36, 66. Creticus calamus obsequens, quo libeat flecti, calefactus. Forc. hunc locum ab initio posuerat.] ¶ Dii obsequentes, sunt faciles, benigni, clementes, propitii. Pl. Rud. 1, 5, 3. Bonam atque obsequentem Deam, atque haud gravatam Patronam exsequuntur, benignamque multum, scil. Venerem. V. POSTVOTA. ¶ Speciatim hoc nomine culta olim est Fortuna. Inscr. ap. Grut. 74, 6. Fortunae obsequenti Ord. Comens. voto pro salute civium suscepto. Alia ap. Mur. 94, 8. Occusia Venusta magistra Deae obsequenti D. P. Victor vicum Fortunae obsequentis collocat in prima regione Urbis Romae. Pl. As. 3, 3, 126. Quem te autem nominem Deum? Le. Fortunam, atque obsequentem. ¶ Obsequens est appellata urbs Pisarum in Etruria, cum a C. Julio Caesare colonia est deducta; in Cenotaph. enim Pisano n. 2. f. habetur Coloniae Obsequenti Juliae Pisanae. Hinc in Inscr. ap. Gor. Inscr. Etr. T. 2. p. 23. Q. Obsequentius Severinus Augustalis Pisis, scil. iste prius coloniae Pisanae servus, deinde ab eadem manumissus nomen gentilicium, ut moris erat, inde assumpsit. V. AMITERNUM et MINIARIUS. ¶ Obsequens est etiam cogn. R. Inscr. ap. Mur. 824, 7. C. Julius Obsequens. ¶ Pl. Merc. 1, 2, 39. Vin' tu te mihi ob esse sequentem? Ita in MSS. et veterib. edit. Taubman. [*Ultima emendavit atque auxit F.]

OBSĔQUENTER, adv. πειθηνίως, obsequendo, obedienter. Liv. 41, 10. f. Haec collegae obsequenter facta. Plin. ep. 4, 11. f. Vides, quam obsequenter paream tibi; qui non solum res urbanas, verum etiam peregrinas tam sedulo scribo. Id. ep. 7, 24. Vixit in contubernio aviae delicatae severissime, et tamen obsequentissime.

OBSĔQUENTĬĂ, ae, f. idem ac obsequium. Caes. B. G. 7, 29. Factum imprudentia Biturigum, et nimia obsequentia reliquorum, uti hoc incommodum acciperetur.

OBSĔQUĬAE, arum, f. plur. idem quod exsequiae. Inscr. ap. Fabr. p. 702. n. 235. Me decuit morti prius occubuisse supremae, Teque mihi tales, nate, dare obsequias. At in Anth. Lat. T. 2. p. 120. Burm. legitur exsequias.

OBSĔQUĬĀLIS, e, adj. obsequiosus. Venant. carm. 6, 7, 274. Solvit et exsequias obsequialis amor.

OBSĔQUĬBĬLIS, e, adj. θεραπευτικὸς, qui obsequitur. Gell. 2, 29. med. Cognatos affinesque nullos ferme tam obsequibiles esse ait.

OBSĔQUĬŌSUS, a, um, adj. ὑπηρετικὸς, qui facile obsequitur. Pl. Capt. 2, 3, 57. nam si servus meus esses, nihilo secius Mihi obsequiosus semper fuisti.

OBSĔQUĬUM, ii, n. ὑπηρεσία, officium, quo quis id sequitur et facit, quod alteri placiturum novit, indulgentia, obedientia, morigeratio, patientia: tum in bonam, tum in malam partem. Ter. Andr. 1, 1, 41. Obsequium amicos, veritas odium parit. Cic. hunc Terentii locum referens, Amic. 24. ita subdit: Molesta veritas, si quidem ex ea nascitur odium: sed obsequium multo molestius, quod peccatis indulgens praecipitem amicum ferri sinit. Id. Pis. 2. Ego Antonium collegam, multa in republica molientem, patientia atque obsequio meo mitigavi. Id. Leg. 1, 23. Cum animus a corporis obsequio, indulgentiaque discesserit, voluptatemque, sicut labem aliquam dedecoris, oppresserit, etc. Id. Att. 6, 6. Delectari obsequio et comitate alicujus; et ib. 10, 4. med. Omne meum obsequium in illum (Q. Ciceronem fratris filium) fuit cum multa severitate. Liv. 5, 3. f. Indulgere potius comitati patrum, atque obsequio plebis oportuit. Planc. ad Cic. Fam. 10, 11. f. Omnia ei obsequia polliceor, si modo rempubl. respicere volet. Ov. Trist. 5, 6, 30. Obsequium alicui tribuere. Id. Am. 3, 4, 12. Obsequio vincas aptius illa (vitia) tuo, h. e. obsecundando potius, quam obsistendo. Tac. A. 3, 12. Exuere obsequium erga aliquem; et Agr. 42. Obsequium ac modestiam, si industria ac vigor adsint, eo laudis excedere, quo, etc. Hor. Ep. 1, 18, 10. Pronus in obsequium plus aequo. Just. 13, 2. extr. Jurare in obsequium alicujus. [*Treue schwören.] ¶ De indulgentia et patientia in re turpi. Petr. Sat. 113., Colum. 6, 27 et 37. et Curt. 6, 7. et 10, 1. ¶ De iis, qui animo indulgent, et pergraecantur. Pl. Bacch. 4, 10, 7. Ego dare me ludum meo gnato institui: ut animo obsequium Sumere possit, aequum esse puto. Hor. Sat. 2, 7, 104. Obsequium ventris: [*Schlemmerey.] ¶ Eleganter refertur ad res inanimas. Ov. A. Am. 2, 179. Flectitur obsequio curvatus ab arbore ramus: Frangis, si vires experiere tuas. Obsequio tranantur aquae: nec vincere possis Flumina, si contra, quam rapit unda, nates. Id. Met. 9, 116. Nec dubitat, nec qua sit clementissimus amnis Quaerit, et obsequio deferri spernit aquarum, i. e. auxilio; et Stat. Theb. 6, 770. Et patria vigil arte Lacon hos rejicit ictus, Hos cavet: interdum nutu, capitisque citati Integer obsequio, manibus nunc obvia tela Discutiens, etc. ¶ Scribit Quint. 8, 3. med. putasse Ciceronem, primum omnium obsequium dixisse Terentium: idque colligere videtur ex illo Amic. 24. In obsequio autem (quoniam Terentiano verbo libenter utimur) comitas adsit, assentatio procul amoveatur. Idem cum Quint. sentit Donatus ad l. Terent. c. reprehendens idcirco Tullium, quia et Plaut. et Naev. ante usurpaverant. Fallitur uterque tamen. Nam quod Terentianum verbum appellat Cicero, non ideo facit, quod adhibitum primo a Terentio putet, sed quia ibi eo utitur ter in illa significatione, qua in ea sententia Terentius usurpaverat.

OBSĔQUOR, eris, utus sum, dep. 3. ὑπηρετέω, χαρίζομαι, alterius voluntatem sequor, morem gero, indulgeo, inservio, gratificor. Cat. R. R. 5. Bubulcis obsequitor, partim quo libentius boves curent. Quint. 6, 2. Judex aestu fertur, et velut rapido flumini obsequitur. Cic. Tusc. 5, 20. f. Cum huic obsecutus sis, illi est repugnandum. Id. Cluent. 54. f. Quamobrem, Cluenti, de te tibi obsequor. Id. Q. Fr. 1, 1, 11. Publicanis obsequi in omnibus rebus. Id. Fin. 2, 6. voluntati alicujus. Tac. H. 1, 84. Ne miles centurioni, ne centurio tribuno obsequatur. Juven. 10, 343. et Sen. Phoen. 591. imperio. Plin. 30, 2, 6. Lentiginem habentibus non obsequi numina: sc. in magicis incantamentis non obedire, non adesse, non favere. Quint. 11, 3. med. de gestu: Caput manibus ac lateribus obsequatur, h. e. manuum ac laterum motum sequatur. ¶ Obsequi animo, genio indulgere. Pl. Mil. 3, 1, 83. Es, bibe, animo obsequere mecum, onera te hilaritudine. Id. Ps. 5, 1, 26. Illos accubantes, potantes, amantes Reliqui, cordi atque animo suo Obsequentes. Adde Poen. 1, 1, 48. et Ter. Ad. 1, 1, 8. ¶ Pro inservire, operam dare. Pl. Trin. 2, 1, 8. amorin' me, an rei Obsequi potius par siet. Nep. Att. 2. Idoneum tempus ratus studiis obsequendi suis, Athenas se contulit. Ter. Heaut. 3, 1, 7. Ita ut filium meum amico, atque aequali suo Video inservire, et socium esse in negotiis; Nos quoque senes est aequum senibus obsequi. [*Huc pertinent etiam ista: Cic. Fam. 1, 9. med. Navigando tempestati obsequi, artis est. Caes. ad Cic. post. ep. 8. l. 10. ad Att. Obsequi fortunae.] ¶ Cum accus. communi. Pl. As. 1, 1, 61. Et id ego percupio obsequi gnato meo. Gell. 2, 7. Sed ea tamen, quae obsequi non oportet, leniter et verecunde declinanda esse, h. e. in quibus non est parendum. ¶ Absolute sine casu. Plin. ep. 8, 6. In hoc praecipue non obsecuturi, si in ulla re putasset fas esse non obsequi. ¶ Tribuitur et rebus inanimis. Plin. 34, 8, 20. Aes regulare malleis obsequitur, ab aliis ductile appellatum. ¶ Passive impersonaliter. Pl. As. 1, 1, 62. Volo amori obsecutum illius: volo amet me patrem. ¶ Part. Obsequens. V. s. l.

OBSĔRĀTUS, a, um, part. ab obsero, as, sera clausus. Liv. 5, 41. Plebis aedificiis obseratis, patentibus atriis principum. Mart. 7, 20. extr. Seque obserata clausit anxius cella. Suet. Tit. 11. Obseratis adhuc foribus, deinde apertis. ¶ Translate. Hor. Epod. 17, 53. Quid obseratis auribus fundis preces?

OBSĔRO, as, avi, atum, a. 1. ἐπικλείω, sera claudo, occludo. Ter. Eun. 4, 6, 25. Tu abi, atque obsera ostium intus. Prop. 4, 11, 8. Obserat herbosos lurida porta rogos. Colum. 9, 1. Per transversa laterum cava transmittuntur ramices, qui exitus ferarum obserent. Catull. 55, 21. Vel, si vis, licet obseres palatum, h. e. os claudas, silentio utaris.

OBSĔRO, is, evi, itum, a. 3. ἐπισπείρω, idem ac sero, vel supra, aut circum sero, semino, planto. Cic. Leg. 2, 25. Hoc jus terra humandi: quam cum proximi injecerant, obductaque terra erat, frugibus obserebatur. Pl. Trin. 2, 4, 129. frumenti cum alibi messis maxima est, Tribus tantis illi minus reddit, quam obseveris. Colum. 2, 9. Uberem campum in singula jugera tritici quinque, et adorei octo modiis obserere praecipiunt. Varr. R. R. 1, 14. Naturale sepimentum, quod obseri solet virgultis aut spinis. Colum. Arbor. 3. med. Agrum vineis obserere. ¶ Translate. Pl. Epid. 4, 1, 30. tun' is es, Qui per voluptatem tuam in me aerumnam obsevisti gravem? ¶ Jocalariter. Id. Men. 5, 7, 23. Hisce ego jam sementem in ore faciam, pugnosque obseram. ¶ Obsesse syncope pro obsevisse est Accii ap. Non. 4, 427.

OBSERVĀBĬLIS, e, adj. quem observare possumus. Quint. 9, 1. med. Manus aversae et tectae minus sunt observabiles, h. e. minus caveri possunt. Appul. Met. 11. Patientia observabilis.

OBSERVANS, antis, part. ab observo, παρατηρέων. Cic. Att. 16, 16. Ut mehercule paucos aeque observantes, atque amante me habere existimem. Id. Q. Fr. 1, 2, 3. Observantissimus mei homo. Claud. IV. cons. Honor. 296. observantior aequi Fit populus. Grat. Cyn. 104. Haud fuit in terris Divum observantior alter. Plin. ep. 7, 30. Observantissimus omnium officiorum.

OBSERVANTER, adv. observando. Macr. Somn. Scip. 1, 1. Idem observanter secutus est in illis praecipue voluminibus, quibus statum reipubl. formandum praecepit, h. e. diligenter, constanter. Appul. Apol. Facit omnia circa honorem meum observanter, circa salutem sollicite. Ammian. 23, 6. med. Ita observantius haec aliaque pudenda declinant. Gell. 10, 21. in lemmate: Cicero his omni-

no verbis *novissime* et *novissimus* uti observantissime vitavit.

OBSERVANTĬĂ, ae, f. observatio, animadversio. *Vell.* 2, 106. Felicitate et cura ducis, temporum quoque observantia, classis, quae Oceani circumnavigaverat sinus, flumine Albi subvecta. ¶ Item custodia, obedientia. *Val. Max.* 2, 7. *extr.* Massilienses quoque ad hoc tempus usurpant disciplinae gravitatem, prisci moris observantia conspicui. *Pomp. Dig.* 1, 2, 2. *med.* Verginius indignatus, quod vetustissima juris observantia in persona filiae suae defecisset, etc. *Ulp. ib.* 29, 1, 1. Testamenta, quae possint in controversiam deduci, si ad diligentiam legum, et observantiam revocentur. ¶ Praeterea observantia est, inquit *Cic. Inv.* 2, 22., per quam aetate, aut sapientia, aut honore, aut aliqua dignitate antecedentes veremur, et colimus. *Id. Balb.* 28. Consilium hominis probavit, fidem est complexus, officia observantiamque dilexit. *Liv.* 1, 35. Obsequio et observantia in regem cum omnibus certasse. *Cic. Quint.* 18. *f.* Id egit, ut amicos observantia, rem parsimonia retineret. *Id. Fam.* 12, 27. Sex. Aufidius observantia, qua me colit, accedit ad proximos. *Id. Fam.* 13, 23. *extr.* Hominem summa probitate, humanitate, observantiaque cognosces; et *ib.* 28. Est enim in eo cum virtus, et probitas, et summum officium, summaque observantia; tum studia illa nostra, etc. ¶ Pro cultu divino, et religione. *Imppp. Grat., Valent. et Theodos. Cod. Theod.* 16, 5, 12. Sectae, quas verae religionis venerabili cultu Catholicae observantiae fides sincera condemnat. *Impp. Honor. et Theodos. ib.* 54. Nisi ad observantiam Catholicam mentem propositumque converterit.

OBSERVĀTĒ, adv. observanter. *Gell.* 2, 17. Observate, curioseque animadvertit M Tullius.

OBSERVĀTĬO, onis, f. παρατήρησις, actus observandi, adnimadversio, notatio. *Cic. Brut.* 8. Verborum quasi structura, et quaedam ad numerum conclusio natura magis tum, casuque nonnunquam, quam aut ratione aliqua, aut observatione fiebat. *Id. Div.* 1, 1. Chaldaei diuturna observatione siderum scientiam putantur effecisse. *Id. Off.* 2, 24. *med.* Valetudo sustentatur notitia sui corporis, et observatione, quae res aut prodesse soleant, aut obesse; et *ib.* 1, 11. *f.* Adeo summa erat observatio in bello movendo. *Pl. Mil.* 2, 6, 5. observationi operam dare. *Plin.* 17, 21, 35. *n.* 5. Quondam in observatione erat, ut defringerentur ex imputata buxo. *Id.* 18, 25, 61. Varro in fabae satu hanc observationem custodiri praecepit. *Id.* 22, 23, 47. Dare observationes aliquas coquendi. *Id.* 2, 46, 45. Graeci veteres prodidere de his *(ventis)* observationes. Adde *eund.* 7, 51, 52. *Suet. Gr. f.* Reliquit non mediocrem silvam observationum sermonis antiqui. *Quint.* 8, 3. *med.* Ταυτολογία vitium videri potest: in quod saepe incidit etiam Cicero, securus tam parvae observationis. ¶ Item observantia, reverentia, cultus. *Val. Max.* 1, 1. *n.* 8. Quominus religionibus suus tenor, suaque observatio redderetur. *Imppp. Grat., Valent. et Theodos. Cod. Theod.* 12, 1, 112. Observatio Christianitatis. *Iidem ib.* 104. Animi divina observatione devincti.

OBSERVĀTOR, oris, m. σκοπὸς, qui observat. *Plin. Pan.* 40. Nemo observator, nemo castigator assistet. *Sen. ep.* 41. Sacer intra nos spiritus sedet, malorum bonorumque nostrorum observator et custos. *Imp. Constant. Cod. Theod.* 16, 5, 1. Catholicae legis observatores.

OBSERVATRIX, icis, f. quae observat. *Tert. Cor. mil.* 4. Consuetudo confirmatrix, fides observatrix.

OBSERVĀTUS, a, um, part. ab *observo:* animadversus, notatus, consideratus. *Virg. A.* 2, 754. et *ib.* 9, 393. vestigia retro Observata legit. *Ov. Met.* 15, 373. res observata colonis. *Plin.* 7, 51. 52. Signa letalia Hippocrati observata. *Val. Max.* 5, 4. *n.* 7. Curiosius observatus. *Gell.* 14, 1. *med.* Stellae a Chaldaeis observatae. ¶ Servatus, custoditus. *Id.* 7, 18. in lemmate: De observata custoditaque apud Romanos jurisjurandi sanctimonia. ¶ Cultus. *Cic. Planc.* 16. Eas tribus officiis ab hoc observatas, non largitione.

OBSERVĀTUS, us, m. idem ac observatio. *Varr. R. R.* 2, 7. Ex observatu dicunt, eum equum habere annos sexdecim.

OBSERVĬO, is, a. 4. inservio, subservio. *Appul. Dogm. Plat.* 1. Cetera membra ancillari, et observire capiti. Al. leg. *subservire.*

OBSERVĬTO, as, a. 1. frequent. ab *observo. Cic. Div.* 1, 45. Deorum voces Pythagorei observitaverunt. Al. leg. *observaverunt.* [*Vulg. hab. *Orell.*] *Massur. Sabin.* ap. *Gell.* 10, 15. *f.* Eaedem ferme caerimoniae sunt, quas flaminicas Diales seorsum ajunt observitare. *Appul. de Deo Socrat.* Observitare omina. Adde *Met.* 8.

OBSERVO, as, avi, atum, a. 1. ἐπισκοπέω, παρατηρέω, circum servo, oculis animoque adverto, noto, speculor. *Pl. Aul.* 1, 1, 14. Oculos ego istos, improba, effodiam tibi, Ne me observare possis, quid rerum geram. *Id. Truc.* 4, 1, 11. procul hinc observabo, meis fortunis quid fuat. *Virg. G.* 4, 512. philomela Amissos queritur fetus, quos durus arator Observans, nido implumes detraxit, *h. e.* captans insidiose. *Pl. Cist.* 1, 3, 20. clam observavit servus, Quo haec puellam deferat. *Id. Trin.* 1, 2, 133. Lupus observavit, dum dormitarent canes. *Cic. Verr.* 1, 16. Homines in speculis sunt, observant, quemadmodum sese unusquisque gerat. *Q. Cic. Pet. cons.* 14. Fac, ut se abs te custodiri atque observari sciant. *Pl. Men.* 1, 2, 13. Malo cavebis, si sapis; virum observare desines. *Trabea* ap. *Cic. Tusc.* 4, 31. Lena delinita argento nutum observabit meum, quid velim, quid studeam. *Cic. Div.* 1, 1. Observare motus stellarum. *Id. Rosc. Am.* 8. occupationem alicujus, et aucupari tempus. *Id. Fam.* 11, 16. tempus epistolae alicui reddendae. *Id. N. D.* 2, 48. Araneolae ex inopinato observant, et si quid incidit, arripiunt. *Id. Or.* 62. Insidiari et observare. *Varr. R. R.* 3, 9. *med.* In supponendo ova observant, ut numero sint imparia. [*Suet. Caes.* 65. observandum se admonens, i. e. attendendum, quid ageret. *Intpr. Gall.* il avertissoit son armée, de ne point le perdre de vûe. *Ner.* 23. adversarios observare, (in certamine.) Gr. παρατηρεῖν.] ¶ Translate. *Callistr. Dig.* 5, 1, 46. Observandum est, ne is judex detur, quem altera nominatim pars petit. *Cic. Div.* 2, 21. Etsi causae non reperiantur istarum rerum, res tamen ipsae observari animadvertique possunt. [*Suet. Claud.* 22. Observavit sedulo, ut sq. i. e. curavit, pro more servavit; et *Aug.* 57. Observatum etiam est, ne cet. nostr. *beobachten.*] ¶ De iis, qui animadvertunt reprehendendi causa. *Ter. Ad. prol.* 1. Postquam poeta sensit, scripturam suam Ab iniquis observari. *Cic. Brut.* 82. Nimium inquirens in se, atque ipse sese observans, metuensque, ne vitiosum colligeret, etiam verum sanguinem deperdebat. [*Suet. Caes.* 67. delicta neque observabat omnia, i. e. attentius curabat. Seq. neque exsequebatur, h. e. puniebat.] ¶ Est etiam verbum augurum, ut *servare. Virg. A.* 6, 198. Observans, quo signa ferant (*columbae*), quo tendere pergant. Ubi *Serv.:* Observare, et de coelo, et de avibus verbo augurum dicitur. ¶ Ponitur et pro custodire. *Pl. As.* 2, 2, 7. Illic homo aedes compilavit. Vae illi, qui indiligenter observat januam. *Id. Mil.* 2, 3, 57. et *Sen. Hippol.* 223. Observare fores. *Ov. Met.* 1, 513. Non ego sum pastor: non hic armenta gregesque Horridus observo. ¶ Et translate servare, tueri, obtemperare. *Cic. Off.* 2, 11. *med.* Quin etiam leges latronum esse dicuntur, quibus pareant, quas observent. *Caes. B. G.* 5, 35. Observare praeceptum diligentissime. *Sall. Jug.* 82. imperium. *Sil.* 17, 78. foedus. *Tac. A.* 4, 37. Facta dictaque Augusti vice legis observare. *Cic. Cluent.* 42. Neque perinde, ut rem judicatam, observaverunt animadversionem auctoritatemque censoriam. *Id. Fam.* 13, 27. Gratias ago, quod meas commendationes tam diligenter observes. *Tac. G.* 9. *extr.* Auspicia sortesque, ut qui maxime, observant. *Sall. Jug.* 55. Pars cedere, alii insequi: neque signa, neque ordines observare. *Cic. Att.* 5, 21. *med.* Observare centesimas cum anatocismo anniversario. [*Suet. Aug.* 92. Auspicia et omina quaedam pro certissimis observabat; et *ib.* Observabat et dies quosdam. (*Intpr. Gall.* il ne negligeoit ni les auspices, ni les augures; *mox:* il observoit avec soin les jours sinistres.) Gr. φυλάττειν.] ¶ Pro considerare. *Tac. A.* 14, 6. Observans etiam Aceroniae necem, simul suum vulnus aspiciens. ¶ Pro conservare, servare. *Lepid.* ap. *Cic. Fam.* 10, 35. Exercitus consuetudinem suam in civibus observandis retinuit. Al. leg. *conservandis.* [*ita *Orell.*] ¶ Saepe est colere, venerari, assidue cum aliquo esse honoris et officii causa: quasi attente observando tempora, et loca, quibus adesse, inservire, et gratificari alicui possis. [*Gr. θεραπεύειν.] *Festus:* Observare dicitur, qui observat, quid cujusque causa facere debeat: itaque is observat, qui coluisse aliquem dicitur. *Cic. Planc.* 18. Neque hoc liberis nostris interdicendum est, ne observent tribules suos, ne diligant. *Virg. G.* 4, 210. regem non sic Aegyptus, et ingens Lydia, nec populi Parthorum, aut Medus Hydaspes Observant. *Cic. Fam.* 5, 8. *med.* Me, ut alterum parentem, et observat, et diligit; et *ib.* 4, 3. *extr.* et *Att.* 2, 19. *extr.* Colere, et observare aliquem; et *Fam.* 6, 10. Aliquem observare et colere; et *ib.* 9, 20. *f.* Observare aliquem perofficiose et amanter; et *ib.* 6, 10. diligenter. [*Suet. Vesp.* 6. qui principatus dies in posterum observatus est, i. e. pro festo, solemni habitus. Cf. etiam *Herzog.* ad *Caes. B. G.* 7, 16.] ¶ Part. *Observans* V. s. l. *Observaturus* ap. *Liv.* 9, 30. Negaverunt, eam lectionem se observaturos.

OBSES, ĭdis, m. et f. ὅμηρος, qui in bello traditur alterius partis imperio, ea lege, ut si qui dedit, a fide recedat, is qui accepit, jus habeat et potestatem in corpus vitamque ejus, qui traditus est. Ita porro videtur appellatus ab *obsidendo.* Hinc male *Festus* in *Ob:* Obsides pro Obfides, qui ob fidem patriae praestandam dantur. *Caes. B. G.* 1, 14. Ut obsides accipere, non dare consueverint. *Cic. Manil.* 12. Obsides alicui imperare. *Sall. Jug.* 58. dedere. *Just.* 7, 3. dare in pignus futurae pacis. *Liv.* 34, 35. *f.* Obsides, ea ita futura, daret quinque, quos imperatori Romano placuisset. *Nep. Them.* 7. Retinere aliquem obsidem. *Ov. Met.* 8, 47. Me tamen accepta poterat deponere bellum Obside. ¶ Ita dicitur etiam extra bellum, quicumque in alicujus rei fidem traditur, sponsor. *Nep. Phoc.* 2. *med.* Phocion negavit esse periculum: seque ejus rei obsidem fore, pollicitus est. *Cic. Verr.* 2, 3, 53. Tantum quod aratoribus Metellus obsides non dedit, se nulla in re Verri similem futurum; et *Cluent.* 66. Accipere aliquem obsidem nuptiarum; et *Cat.* 4, 2. Parvulus filius, quem mihi videtur amplecti respublica, tanquam obsidem consulatus mei. *Caes. B. G.* 6, 2. Civitates jurejurando inter se confirmant, obsidibusque de pecunia cavent. *Ov. Her.* 2, 34. Qui mihi conjugii sponsor et obses erant. *Sen. Hipp.* 89. Cur me in penates obsidem invisos datam, Hostique nuptam, degere aetatem in malis Lacrimisque cogis? ¶ De rebus inanimis. *Cic. Cat.* 4, 5. Habemus a C. Caesare sententiam, tanquam obsidem perpetuae in rempublicam voluntatis. *Id. Coel.* 32. Habet a M. Coelio respublica duas accusationes vel obsides periculi, vel pignora voluntatis, *h. e.* certa argumenta, ne periculum ab eo timeatur. [*Praeferenda unice Abramii interpretatio, quam laud. *Schütz.* in *cl. Cic.* s. h. v.: Coelius accusationibus istis quasi pignus et auctoramentum fidei dedit; de periculo capitis haudquaquam deprecando, si ea ipse commiserit, de quibus alios accusavit.] *Quint.* 12, 7. Crediti sunt etiam clari juvenes obsidem reipublicae dare malorum civium accusationem. Adde *Cic. Cluent.* 30. *f.* [*Verba sunt: Stalenus hanc damnationem obsidem dederat Balbo: nostr. *Gewährschaft.* V. *Gronovii observv.* 2, 8. *f.* p. 141. *ed. Fr.*]

OBSESSĬO, onis, f. πολιόρκησις, actus obsidendi. *Cic. Dom.* 3. Obsessione templorum, occupatione fori. *Caes. B. C.* 3, 24. Obsessionem omittere. *Suet. Caes.* 58. Obsessione castrorum nunciata. *Cic. Pis.* 17. Obsessio militaris viae, *h. e.* interclusio, occupatio.

OBSESSOR, oris, m. πολιορκητής, qui obsidet. *Cic. Dom.* 5. Fori depopulator, obsessor curiae. *Liv.* 9, 15. Obsessor Luceriae urbis. *Tac. H.* 3, 73. Plus pavoris obsessis, quam obsessoribus intulit. ¶ Item qui sedet, et moratur in aliquo loco. *Pl. Ps.* 3, 2, 18. de coquo: Hoc ego fui hodie solus obsessor fori. *Ov. Fast.* 2, 259. hydrus obsessor aquarum.

OBSESSUS, a, um, part. ab *obsideo:* obsidione cinctus, conclusus, occupatus, insessus. *Sall. Jug.* 26. Quintum jam mensem obsessus teneor. *Virg. A.* 2, 802. Danaique obsessa tenebant Limina portarum. *Caes. B. G.* 3, 24. Obsessis viis, commeatu intercluso. *Cic. Rosc. Am.* 11. Pater occisus nefarie, domus obsessa. *Id. Cat.* 4, 9. Patria obsessa facibus et telis impiae conjurationis. [*Vat.* 7. obsessus tribunatus (Fannii) atque afflictus dicitur, in quo saepe a Vatinio erat impeditus et vexatus.] *Caes. B. C.* 1, 84. Tandem omnibus rebus obsessi, petunt, etc. ¶ Cinctus, circumdatus. *Sil.* 8, 477. Obsessae campo sqalente Fregellae. *Ov. Met.* 15, 717. Trachasque obsessa palude. ¶ Imbutus, oppletus, et quasi possessus. *Id. ib.* 9, 581. Et pavet obsessum glaciali frigore pectus; et 5, 632. Occupat obsessos sudor mihi frigidus artus. *Virg. G.* 3, 508. it naribus ater Sanguis, et obsessas fauces premit aspera lingua. ¶ Translate. *Sen. Herc. Fur.* 1112. Pectora tantis obsessa malis. *Id. Agam.* 136. Obsessa mens. [*De judice jam occupato ab oratore, ut in ejus causam propendeat. *Cic. Or.* 62. Quum is, qui audit ab oratore jam obsessus est ac tenetur.] ¶ Obsitus. *Ov. Met.* 11, 363. palus densis obsessa salictis. ¶ Possessus. *Tibull.* 4, 1, 139. Tyrio tellus obsessa colono.

OBSĪBĪLO, as, a. 1. sibilo, exsibilo. *Appul. Met.* 11. Arbores austrinis laxatae flatibus, clementi motu brachiorum dulces strepitus obsibilabant. [*ἡδὺ ἐψιθύριζον. *Bailey.*]

[OBSĪDĀTUS, us, m. ὁμηρεία, obsidum traditio, obligatio. *Ammian.* 23, 7. *f.* Ne quid committeretur per indutias contrarium pactis, obsidatus specie viri celebres altrinsecus dantur. *Id.* 16, 12. *med.* Pater ejus diu obsidatus pignore tentus in Galliis. **Vet. Schol.* in *Juven.* 2, 164. In obsidatum datus. V. *D. A. G. Cramer.* ad l. *B. A.* V. OBSIDIUM. *F.*]

OBSĪDĔO, es, ēdi, essum, n. 2. περικαθίζομαι, circa sedeo, subsisto, consideo. [*Quid differant hoc verbum et *obsido*, V. in h. v.] *Ter. Ad.* 4, 6, 6. nunc vero domi Certum obsidere est, donec redierit. [*V. *Ruhnk.*] *Val. Fl.* 2, 237. Effugiunt properae: sed dira in limine conjux Obsidet, *h. e.* stat, egressum prohibitura. ¶ Item occupo, detineo, insideo, [**sich wo aufhalten. Pl. Rud.* 3, 3, 36. Venus alma, te obsecramus, ut hanc tua pace aram obsidere patiare, etc. *Plin.* 11, 18, 19. Ranae stagna et rivos obsident: quos locos recte ex §. anteced. huc traxisse videmur. Item quae Noster in f. hujus §. exempla posuerat ista: *Pl.*

Poen. Prol. 23. Servi ne obsideant, liberis ut sit locus. Cic. N. D. 1, 23. extr. Corporibus omnis obsidetur locus; ita multum inane, nihil esse individuum potest. Cels. 7, 22. si totum id ramex obsederit. Adde Sil. 1, 200. obsidet aequor Atlas; et 8, 636. Obsedit limina bubo, i. e. semper adsedit. ¶ Hinc *obsidere* maxime dicitur de militibus, qui custodiendi, coercendi, expugnandi causa aliquid circumdant, circumsidunt.] Virg. A. 3, 400. Et Sallentinos obsedit milite campos Lyctius Idomeneus. Cic. Phil. 2, 35. f. Veni in aedem Telluris, et quidem invitus, cum omnes aditus armati obsiderent. Id. Agr. 2, 28. Totam Italiam suis praesidiis obsidere atque occupare cogitat. Caes. B. G. 3, 23. Obsidere vias. [*Haec huc deduximus ex praecedentibus, quibuscum male a Forc. conjuncta eerant.] Sall. Jug. 110. Proficiscitur in loca sola, obsessum turrim regiam, quo, etc. Caes. B. C. 2, 36. Curio Uticam obsidere, et vallo circummunire instituit. Liv. 2, 11. Consiliis ab oppugnanda urbe ad obsidendam versis. Id. 25, 11. Propius inopiam erant obsidentes, quam obsessi. Id. 30, 7. Ut Carthaginem crederent extemplo Scipionem obsessurum. Cic. Har. resp. 4. Carthaginem obsidere, oppugnare, labefactare. Nep. Ep. 7. Locorum angustiis clausi, ab hostibus obsidebantur. Id. Ann. 12. Obsideri undique. Id. Timol. 3. Arcem Syracusis munierat Dionysius ad urbem obsidendam, [*i. e. coercendam. V. in OBSIDIO.] ¶ Translate. Cic. Fl. 24. Speculatur, atque obsidet rostra vindex temeritatis, et moderatrix officii curia, [*i. e. senatus invigilat oratoribus in concione populum concitantibus]; et Phil. 1, 1. f. Dictaturam, quae vim regiae potestatis obsederat, funditus ex republ. sustulit, h. e. occupaverat, obtinuerat. Id. Verr. 1, 2. extr. Hominem ab isto quaesitum esse, non qui reum suum adduceret, sed qui meum tempus obsideret, h. e. occuparet, et me accusantem impediret. [*Manut. explicat: qui obsisteret, atque impediret, ne ego ante ad agendam causam possem accedere, quam illi centum et octo dies ab ipso in Achaiam postulati omnes praeteriissent.] Id. Cat. 1, 10. Jacere humi ad obsidendum stuprum, h. e. captandam occasionem stupri patrandi. Id. Or. 62. Cum is qui audit, ab oratore jam obsessus est, ac tenetur. Liv. 40, 20. f. Minus in dies patris animo fidebat, cum obsideri aures a fratre cerneret, h. e. assidue fratrem cum eo colloqui. Petr. Sat. 99. Feras quidem mentes ira obsidet, eruditas praelabitur. Just. 42, 4. Obsidere alicujus animum.

OBSĬDĬAE, arum. V. OBSIDIUM.

*OBSIDIĀLIS, e, adj. i. q. obsidionalis. Auct. Itin. Alex. (ed. A. Maio) 47. Admotisque obsidialibus machinamentis. Sed legendum videtur *obsidionalibus*. B. A.

OBSĬDĬĀNUS, a, um, adj. ad Obsidium pertinens, quod est nomen R. hominis. De Obsidiano lapide, et vitro haec Plin. 36, 26, 67. In genere vitri et Obsidiana numerantur, ad similitudinem lapidis, quem in Aethiopia invenit Obsidius, nigerrimi coloris, aliquando et translucidi, crassiore visu, atque in speculis parietum pro imagine umbras reddente. Gemmas multi ex eo faciunt: vidimusque et solidas imagines Divi Augusti, capti materiae hujus crassitudine: dicavitque ipse pro miraculo in templo Concordiae Obsidianos quatuor elephantos, etc. Xenocrates Obsidianum lapidem in India, et in Samnio Italiae, et ad Oceanum in Hispania nasci tradit. Fit et tincturae genere Obsidianum, ad escaria varia vasa et totum rubens vitrum, etc. [De *Obsidiano lapide* egit accurate *Caylus* in *Mém. de l'Acad. des Inscr.* etc. T. 30. p. 457 — 502. ¶ Id. Plin. 37, 10, 65. et ib. 13, 75. *Obsidianas gemmas* memorat, quae ita appellatae videntur, quia cum Obsidiano lapide colore et ceteris qualitatibus conveniunt. F.] ¶ Isid. Orig. 16, 4. eundem lapidem *Opsidium*, et ib. 16. *Obsidianum* vocat.

OBSĬDĬO, onis, f. περικάθησις. Cic. Mur. 9. Partim vi, partim obsidione urbes capere. Liv. 5, 2. Cum spes major Romanis in obsidione, quam in oppugnatione esset. Caes. B. C. 3, 31. habere. Quint. 1, 10. f. Trahere obsidionem in longius. Enn. ap. Fest. parare alicui. Liv. 38, 15. eximere. Just. 14, 2. Ab obsidione recedere. Virg. A. 10, 26. levari obsidione; et ib. 8, 647. premere; et ib. 3, 52. et Just. 22, 4. cingere. Id. Just. 5, 8. circumdare. Tac. A. 15, 4. Obsidionem exsequi; et ib. 5. omittere; et Liv. 24, 41. f. solvere. Tac. H. 1, 33. tolerare. Just. 41, 6. pati. Id. 3, 4. Annis decem in obsidione urbis teneri. Ov. Fast. 6, 352. Fecerat obsidio jam diuturna famem. ¶ [*Obsidio significat etiam occupationem, coercendi quoddam genus, non expugnandi causa circumjectis militibus, sed e longinquo hic vel illic etiam in ipso loco obsesso positis ita institutum, ut agendi libera potestas abrogetur. Nep. Pel. 3, 3. Patriam obsidione liberaverant, i. e. arcem in ipsa urbe exstructam atque occupatam a Lacedaemoniis expugnaverant. Ejusdem generis sunt, quae Noster supra laudaverat Nep. Ep. 8, 4. neque prius bellare destitit, quam Messena constituta urbem eorum obsidione clausit; et Alc. 4, 7. et Pel. 1, 3. — Hinc transfertur ad alia. Plin. Pan. 81, 2. nec mediocre pacis decus habebatur, submota campis irruptio ferarum, et obsidione quadam liberatus agrestium labor: ubi v. intpp.] ¶ Est etiam *obsidio*, qua quis captivus, aut in vinculis detinetur. Just. 2, 12. Quin vos in haec nostra castra ex ista obsidione transitis. Id. 15, 1. Alexandri filium cum matre obsidione Amphipolitana liberare. Adde 39, 1. [*Cf. Gron. observv. 4, 26. p. 541. ed. Fr. ¶ Translate signif. *obsidio* etiam periculum, quod ab altero nobis struitur et rebus nostris: huc pertinet Cic. Rab. Perd. 10. med. (quem locum Noster perperam adscripserat antecedentibus) atque obsidione rem publicam liberasset. Adde Fam. 5, 6. qui feneratores ex obsidione exemerit, i. e. liberaverit a periculo pecuniae perdendae, quod a Catilinariis, et qui tabulas novas fieri volebant, struebatur.]

OBSĬDĬŌNĀLIS, e, adj. ad obsidionem pertinens, πολιορκητικός. Obsidionalis corona, inquit Festus, est, quae datur imperatori ei, qui obsidione liberavit ab hostibus obsessos. Ea fit ex gramine viridi, fere ex eo loco decerpto, in quo erant inclusi. Nobilissima fuit omnium, quae virtutis ergo dabatur, quod fuse persequitur Plin. 22. c. 3. 4. 5. et 6., enumerans eos omnes, qui ad sua usque tempora illam sunt consecuti. Adde Gell. 5, 6. et Sex. Aurel. Vict. Vir. Illustr. 59., ubi narrat, P. Scipionem Aemilianum corona obsidionali aurea a militibus fuisse donatum.

OBSĬDĬOR, aris, dep. 1. περιεδρεύω, insidias facio. Colum. 9, 14. Crabrones, qui ante alvearia plerumque obsidiantur apibus prodeuntibus. ¶ *Passive Cic. pro Scauro fragm. ed. Maio, p. 34. ed. Kil. Conjuratio vi intercludatur, obsidietur insidiis. Heinrichius conjicit *obsidatur*. B. A.

OBSĬDĬUM, ii, n. idem quod obsidio. Festus: Obsidium, tanquam praesidium, subsidium, recte dicitur: cujus etiam auctor C. Laelius pro se apud populum: Ut in nobis terra marique simul obsidium facerent. Et Sallustius in historiarum primo: Magnis operibus perfectis, obsidium cepit per L. Catilinam legatum. Haec Festus: qui tamen paulo supra *obsidionem* tanquam usu frequentiorem, praefert. Varr. L. L. 4, 16. Obsidium dictum ab obsidendo, quominus hostis egredi possit. Ennius ap. Non. 3, 154. Saevo obsidio premere aliquem. Tac. A. 13, 41. circumdare; et ib. 4, 51. extr. subigere. Id. H. 4, 28. Obsidium urgere; et ib. 58. tolerare. Pl. Bacch. 4, 9, 24. facere Ilio. Aurel. Vict. Vir. Illustr. 17. Consulem obsidio liberare; et ib. 74. Urbem obsidio solvere. Pl. Mil. 2, 2, 67. Curre in obsidium perduelles, h. e. ad perduelles obsidendos: *coge* pro *curre* quidam leg. ex conjectura: alii *cura obsidium*. ¶ Translate. Colum. 9, 7. extr. de apib.: Cum licet vitare pestis obsidia, per aliud vadentibus effugium, h. e. lacerti, qui vestibulum alveorum obsidet, ut prodeuntes apes mactet. Id. 8, 2. med. de gallinis: Dum tamen anus sedula, vel puer adhibeatur custos vagantium, ne obsidiis hominum, aut insidiosorum animalium diripiantur, h. e. observatione, insidiis, et veluti obsidione hominum gallinas captantium. (Ex hoc loco quidam fecere *obsidiae, arum*, ut *insidiae*.) Id. ib. 9. Curam postulant diligentiorem, cum vernant, et exundant novis fetibus: qui nisi curatoris obsidio protinus excepti sunt, diffugiunt. ¶ Significat etiam statum obsidis. V. OBSES, et OBSIDATUS. Tac. A. 11, 10. Meherdates obsidio nobis datus. [*Fortasse aliis quoque Taciti locis restituenda est haec lectio, libris scriptis faventibus, G. 20. Ann. 15, 1. Hess. ad illum l. et Rupert. ad Ann. 11, 10, 5. Adscripsimus haec ex Boettich. Lex. Tac. p. 325. sq.]

OBSĬDO, is, a. 3. idem ac obsideo, occupo, teneo. [*Minime! non forma tantum, sed etiam significatione differunt *obsidĕre* et *obsidēre*, ita quidem, ut illud plene institutam actionem significet, hoc inchoativum sit. V. Kritz. ad Sall. Cat. 45, 2. f.] Lucil. ap. Non. 1, 79. Ne auriculam obsidat caries, ne vermiculique. Lucr. 4, 350. cuncta foramina complet, Obsiditque vias oculorum; et ib. 1085. Quae quoniam certas possunt obsidere partes, etc. Sall. Cat. 46. Occulte pontem obsidunt, h. e. militibus circumdant. Virg. A. 9, 159. vigilum excubiis obsidere portas, h. e. [*occupare, circumdare.] Id. ib. 7, 333. neu connubiis ambire Latinum Aeneadae possint, Italosve obsidere fines. Tibull. 2, 6, 23. Praedator cupit immensos obsidere campos. Stat. Th. 10, 270. Pro pudor! Argolicas hinc ausi obsidere portas? et Catull. 64, 345. Troicaque obsidens longinquo moenia bello.

OBSĪGILLO. V. OBSTRIGILLO.

OBSIGNĀTĬO, onis, f. ἐπισφράγισις, actus obsignandi. Gell. 14, 2. med. Probari debere pecuniam datam chirographi exhibitione, tabularum obsignatione, testium intercessione. Adde Arnob. 2, 81.

OBSIGNĀTOR, oris, m. ἐπισφραγιστής, qui obsignat. Cic. Cluent. 66. Litterarum obsignator. ¶ Speciatim *obsignatores* dicti sunt testes, qui testamentum signis suis obsignabant. Cic. Cluent. 13. Oppianicus obsignatores ad eum adducit. Id. Att. 12, 18. med. Terentiam de obsignatoribus mei testamenti loqui.

OBSIGNĀTUS, a, um, part. ab *obsigno*: signo, seu sigillo munitus. Cic. Att. 8, 6. Obsignata epistola. Id. Div. 2, 70. Aliquid obsignatum habere. Pl. Amph. 1, 1, 265. patera est in cistula, Amphitruonis obsignata signo. Id. Curc. 2, 3, 68. Tabulae annulo meo obsignatae. Id. Ps. 4, 7, 105. Epistola heri imagine obsignata. Id. Bacch. 4, 9, 11. Tabellae obsignatae, consignatae. Id. Epid. 2, 3, 3. Occlusum atque obsignatum armarium. Id. Men. 5, 7, 47. obsignatum in vidulo marsupium Cum viatico. Plin. 3, 5, 9. Diva Angerona ore obligato obsignatoque simulacrum habet. Cic. Tusc. 5, 11. Tu quidem tabellis obsignatis agis mecum, h. e. convincis me testimonio scriptorum meorum. Proverb. ductum, opinor, a fori consuetudine, ubi tabellae rite obsignatae si proferantur, iis refragari non licet. Id. Div. 2, 70. Obsignata natura. V. NATURA. ¶ Translate. Lucr. 2, 581. Illud in his obsignatum quoque rebus habere Convenit, et memori mandatum mente tenere.

OBSIGNO, as, avi, atum, a. 1. ἐπισφραγίζω, signi impressione occludo, firmo, signo. Pl. Bacch. 4, 4, 96. Cedo tu ceram ac linum actutum: age obliga, obsigna cito. Cic. Verr. 2, 4, 63. Quas ego litteras obsignandas publico signo, deportandasque curavi. Pl. Cas. 2, 1, 1, Obsignate cellas: referte annulum ad me. Id. Pers. 2, 3, 14. Triparci homines, qui allium servo obsignant cum sale. Q. Cic. Fam. 16, 26. lagenas. Cic. Or. 2, 61. Obsignare et occludere. ¶ *Obsignare tabulas, testamenta* dicuntur testes, qui et scribendo adsunt testimonii gratia, et annulo suo signant. Cic. Cluent. 66. Istam ipsam quaestionem, dicite, quis obsignavit? unum aliquem nominate: neminem reperietis. Id. ad Planc. 1. post ep. 16. l. 16. ad Att. Decretum quod est obsignatum ab amplissimis viris. Id. Quint. 21. Ejus rei conditionisque tabellas obsignaverunt viri boni complures. Id. Cluent. 14. Testamentum in alias tabulas transcriptum signis adulterinis obsignavit. ¶ [*Obsignare* absolute idem est ac obsignare annulo suo accusationem adversus aliquem. Cic. fragm. Or. Scaur. ap. Ascon. Qui contra Scaurum patrem suum obsignaverat: ceteras eas sibi inimicitias non susceptas, etc. Ita ex MS. edidit A. Maius; editiones perperam habent *obsignaverat stateras eas*. F.] ¶ *Obsignari pecunia* dicitur, quae creditori oblata et ab eo recusata, in sacculum a debitore conjicitur, et a bonis viris obsignata deponitur. Papin. Dig. 17, 1, 56. et ib. 22, 1, 7. ¶ Metonymic. ponitur pro conficere, quia tum demum obsignantur tabulae, cum testamentum confectum, et contractus conclusus est. Caes. B. G. 1, 39. Vulgo totis castris testamenta obsignabantur. Val. Max. 4, 4. n. 7. Tria agri jugera, quae pro amico a[d] aerarium obsignaverat, multae nomine amisit, h. e. obligaverat. Cic. Pis. 28. f. Retinere quod a[c]ceperat, testificari, tabulas obsignare velle, Ep[i]curum disertum decernere. ¶ Pro imprimere. Lucr. 4, 566. In multas igitur voces vox una re[pente] pente Diffugit, in privas quoniam se dividit aures Obsignans formam verbis, clarumque sonorem. Videtur etiam poni pro claudere, circumdare. Festus in *Ob*: Ob praepositio alias ponitur pro circum, ut cum dicimus urbem obsideri, obsignari, obvallari.

OBSĪMŬLĀTUS, a, um, part. ab inus. *obsimulo*, idem ac simulatus. Ammian. 28. f. Cum fr[u]stra se tractos obsimulatis documentis probabilibus ostendissent. Alii rectius pro *obsimulatis* leg. *simultates*.

OBSĪPO, as, a. 1. παραβάλλω, objicio: ab ant[i]quo *sipo*. Fest. Insipare, farinulam jacere pulli[s], unde dissipare, obsipare, ut cum rustici dicun[t] *Obsipa pullis escam*. Id. Supat, jacit: unde di[s]sipat, disjicit; obsipat, objicit; insipat, injic[it]. Pl. Cist. 2, 3, 37. Obsipat aquulam, h. e. adspe[r]git: nempe recreat me, ut fit iis, qui animo d[e]fecti aqua adspersa recreantur.

OBSISTO, is, stiti, n. 3. ἐνίσταμαι, sisto n[o] coram, vel contra, consisto, maneo. Pl. Mil. 3, 62. Hic obsistam, ne imprudenti huc ea se su[b]repsit mihi; et f. hoc, quod ago, id me age[re] oportet, hoc observare ostium. Hac obsista[m]. Id. Capt. 4, 2, 11. et Amph. 3, 4, 2. Emin[e]ne quis mi obstiterit obviam. ¶ Saepe est re[si]stere, adversari, obstare, se opponere. [*Ve[ll.] 2, 115, 2. magna cum clade obsistentium.] C[ic.] Verr. 2, 4, 43. Qui cum obsistere ac defende[re] conarentur, male mulcati repelluntur. Id. Off. 7. med. Qui non defendit, nec obsistit, si potes[t] injuriae, etc. Id. Cat. 3, 7. f. Omnibus ejus co[n]siliis occurri atque obstiti. Id. Tusc. 2, 12. Ob[si]stere dolori. Id. Off. 2, 7. odiis; et ib. 10. viti[is]. Phaedr. 3, 15. legibus. Cic. Fin. 3, 9. visis, a[t] sensusque suos firme sustinere. Id. Acad. 4, 3[?] Repugnare visis, obsistere opinionibus, assens[us] lubricos sustinere. Id. Amic. 8. Studiis generoru[m] praesertim in re bona, cum difficile est, tum

aequum quidem, obsistere. *Id. Sen.* 20. Audacter obsistere alicui. *Sen. Hippol.* 788. nullaque lucidis Nubes sordidior vultibus obstitit. [**Ov. A. Am.* 2, 697. Nec platanus, nisi sera, potest obsistere Phoebo, i. e. potest arcere solis radios, ardorem. V. *Gron. Observv.* 1, 5, 50. p. 31. sq. *ed. Fr.*] ℙ Cum infinito. *Tac. G.* 34. Obstitit Oceanus in se simul, atque in Herculem inquiri, *h. e.* impediit, vetuit. ℙ Passive impersonaliter. *Cic. Fin.* 4, 7. Magnitudine animi facile potest repugnari obsistique fortunae. *Ov. Met.* 1, 58. vix nunc obsistitur illis. ℙ Quae in praeterito efferuntur, ad *Obsto* etiam referri possunt, quocum est illud commune. ℙ Part. *Obsistens* ap. *Liv.* 41, 26. Obsistentibus ad exitum Celtiberis.

OBSĬTUS, a, um, part. ab *obsero, is:* circum satus, plantatus, obsessus, occupatusque variis ac densis plantis. *Ov. Met.* 13, 719. Proxima Phaeacum felicibus obsita pomis Rura petunt. *Id. Amor.* 3, 6, 1. Amnis arundinibus limosas obsite ripas. *Id. Met.* 11, 234. Myrtea silva subest bicoloribus obsita baccis. *Liv.* 28, 2. Confragosa loca, et obsita virgultis. ℙ Item simpliciter satus, seminatus. *Varr. R. R.* 1, 44. Multum interest, in rudi terra, an in ea seras, quae quotannis obsita sit. ℙ Translate est tectus, involutus, obtectus. *Hor. Od.* 1, 18, 11. non ego te, candide Bassareu, Invitum quatiam, nec variis obsita frondibus Sub divum rapiam. *Ov. Met.* 4, 724. terga (*marinae belluae*) cavis super obsita conchis. *Virg. A.* 7, 790. Io jam setis obsita, jam bos. *Suet. Cal.* 35. Hunc constringi sine mora jussit, et pannis obsitum vicatim circumduci. *Curt.* 5, 6. *med.* Montes obsiti nivibus. *Lucan.* 2, 367. Obsita funerea celatur purpura lana. *Gell.* 2, 6. *f.* Quidquid nimis inculcatum obsitumque aliqua re erat, ut incuteret visentibus facie nova horrorem, id squalere dicebatur. ℙ Translate est etiam sentus, squalidus, horridus. *Ter. Eun.* 2, 2, 5. Video sentum, squalidum, aegrum, pannis, annisque obsitum. *Virg. A.* 8, 307. obsitus aevo. *Tac. A.* 4, 28. illuvie ac squalore. *Sen. Herc. Fur.* 627. et *Agam.* 991. Unde tam foedo obsiti paedore nati? *h. e.* situ et sordibus ex diuturno carcere, aut ex inopia. *Liv.* 2, 23. Obsita squalore vestis. *Id.* 29, 16. Legati obsiti squalore et sordibus. *Val. Max.* 2, 9. *n.* 5. Horridae vetustatis rubigine obsitum imperium. *Enn.* ap. *Cic. Tusc.* 1, 21. obsita tenebris loca. *Lucan.* 5, 627. Non coeli nox illa fuit: latet obsitus aer Infernae pallore domus. *Sen. Troad.* 20. nube ceu densa obsitus, Ater favilla squalet Iliaca dies. *Fest.* in *Pedib.* Pedibus obsitus; et *Prud. in Symmach.* 1, 576. obsita nugis ingenia. [*De discrimine inter *oblitus* et *obsitus*, V. in illo v.]

OBSŎLĔFĂCĬO, is, eci, actum, a. 3. *Arnob.* 5, 160. Ne illam vis temporis et vetustatis obsolefaceret longitudo.

OBSŎLĔFACTUS, a, um, part. ab *obsolefacio.* *Sen. ep.* 90. *f.* Rivi non opere, nec fistula, nec ullo coacto itinere obsolefacti, sed sponte currentes. *Id. ep.* 29. Auctoritas obsolefacta. *Val. Max.* 3, 5. *n.* 1. Candida toga turpitudinis maculis obsolefacta, *h. e.* inquinata vitiis. *Tert. Virg. vel.* 11. jam et vox obsolefacta est, et membra completa sunt, et pudor ubique vestitur, et menses tributa dependunt, [*i. e. gravitatem, asperitatemque nacta est.]

OBSŎLĔFĪO, is, actus sum, anom. pass. *Suet. Aug.* 89. *extr.* Admonebat, ne paterentur nomen suum commissionibus obsolefieri, [*i. e. vilescere.] V. v. sq.

OBSŎLĔO, es, lui et levi, etum, n. 2. ἀπαρχαιοῦμαι, in usu non sum, antiquus sum, vim, aut splendorem amitto. *Cic. Phil.* 2, 41. In homine enim turpissimo obsolebant dignitatis insignia. Al. leg. *obsolescebant*, alii *obsolefiebant:* [*ita *Orell.*] et *Manil.* 17. Obsolevit jam ista oratio, re multo magis, quam verbis refutata. *Id. Inv.* 1, 26. *med.* Quae propter vetustatem obsoleverunt. Est qui leg. *obsoluerunt.* Praesens *obsoleo* agnoscitur a *Prisc.* 9, 872.

OBSŎLESCO, is, n. 3. exolesco, desuesco, deficio, vetus fio, vim aut splendorem amitto, ἀπαρχαιοῦμαι: ex *ob*, et *soleo:* vel ex *obs*, et *oleo*, cresco. *Varr. L. L.* 8, 10. His (*verbis*) oportet, si possis, non uti: sic enim obsolescent. *Cic. Acad.* 1, 3. *med.* Haec inclusa habebam, et ne obsolescerent, renovabam, cum licebat, legendo. *Id. Sext.* 28. Virtus splendet per se semper, neque alienis unquam sordibus obsolescit. *Id. Agr.* 1, 7. Solum hoc in republ. vectigal est, quod amissis aliis, remanet; intermissis, non conquiescit: in pace nitet, in bello non obsolescit, [*i. e. ne in bello quidem prorsus deficiat.] *Sen. Ben.* 3, 1. Quae recentia apud illos viguerunt, ea interjecto spatio obsolescunt. *Plin. Pan.* 4. Enituit aliquis in bello, sed obsolevit in pace. *Gell.* 2, 23. Quae Latina sunt, Graecarum (*comoediarum*), quas aemulari nequiverunt, facetiis atque luminibus obsolescunt [*obscurantur]; et *Tac. A.* 4, 26. Ne laus obsolescat. *Appul. Flor. n.* 17. Tragoedi adeo ni quotidie proclament, claritudo arteriis obsolescit.

OBSŎLĒTĒ, adv. antique, sordide. *Cic. Verr.* 2, 1, 58. Paulo tamen obsoletius vestitum videret.

OBSŎLĒTO, as, a. 1. obsolefacio, obsoletum reddo. *Tert. Apol.* 15. Majestatis vestigia obsoletant. *Id. adv. Gnost.* 6. *med.* Qui vestitum obsoletassent nuptialem.

OBSŎLĒTUS, a, um, part. ab *obsoleo*, ῥικνίεις, ἕωλος, [*vetustate absumptus, corruptus, detritus, vilis, desitus. *Hor. Od.* 2, 10, 5. obsoletum sordibus tectum, i. e. ruinosum. *Liv.* 27, 34. Erat veste obsoleta. *Cic. Agr.* 2, 5. Vestitu obsoletiore. *Nep. Ages.* 8. Vestitu humili atque obsoleto. *Appul. Flor. n.* 19. Qui exsequias venerant, circumstare omnes tristissimos et obsoletissimos vestitu. *Prud.* περὶ στεφ. *praef.* 26. obsoletum vasculum. Ita et homo tali veste indutus *obsoletus* dicitur. *Cic. Pis.* 36. *f.* atque inde obsoletus Thessalonicam — venisti. ℙ Hinc de iis, quae propter nimium usum esse in usu desierunt, *altväterisch, aus der Mode gekommen.* *Cic. Or.* 3, 37. Abjecta atque obsoleta verba fugere. *Cic. Verr.* 2, 1, 21. Vereor, ne haec forte cuiquam nimis antiqua, et jam obsoleta videantur. *Id. Quint.* 18. Haec vulgaria et obsoleta sunt: res autem nova atque inaudita. *Id. Font.* 15. Studiis militaribus apud juventutem obsoletis, [*i. e. quae in usu versari ap. juv. desierunt]; et *fragm.* ap. *August. C. D.* 2, 21. Antiquos mores ita oblivione obsoletos videmus, ut non modo colantur, sed etiam ignorentur. *Just.* 30, 4. Ferentes in bellum alii majorum suorum antiquam et obsoletam gloriam, alii nitentem recentibus experimentis virtutis florem. ℙ Hinc i. q. vulgaris, *alltäglich*, opp. novus et inauditus. *Cic. Verr.* 2, 5, 44. obsoleta crimina. *Or.* 3, 9. Si paulo obsoletior fuerit oratio: nos: *gemeine Sprache*, quae nullum delectum verborum nec ornatum habet, communem dicendi usum sequitur. *Liv.* 30, 42. *med.* Populo R. usitata ac prope jam obsoleta ex victoria gaudia esse. ℙ Contemptus propter nimium usum, in pretio haberi desitus: *gemein, schlecht.* *Nep. Milt.* 6. Populi nostri honores quondam fuerunt rari et tenues, ob eamque causam gloriosi: nunc autem effusi atque obsoleti. V. *Brem.* ad h. l. *Colum.* 4, 30. Graeca salix flavi coloris est, Gallica obsoleti purpurei; et 2, 11. *f.* Cicera sapore nihilo differt a cicercula, colore tantum discernitur: nam est obsoletior, et nigro propior. ℙ Denique est sordidus, inquinatus. *Hor. Epod.* 17, 46. O nec paternis obsoleta sordibus. *Sen. Agam.* 979. caede respersam viri, Atque obsoletam sanguine hoc dextram ablue, *h. e.* pollutam, contaminatam.]

OBSŎLĬDĀTUS, a, um, part. ab inus. *obsolido*, solidatus, firmatus. *Vitr.* 2, 3. Tectorio inducto, rigideque obsolidato permanente.

[OBSŎLĬDUS, a, um, adj. idem ac obsolidatus. V. EXSOLIDO. *F.*]

OBSŌNĀTĬO, onis, f. obsonii coemptio. *Donat.* ad *Ter. Andr.* 2, 2, 32. V. OBSONATUS.

OBSŌNĀTOR, oris, m. ὀψώνης, qui emit obsonia. *Sen. ep.* 47. Obsonatoribus dominici palatus subtilis notitia est. *Pl. Mil.* 3, 1, 73. Primarius parasitus, obsonator optimus. *Mart.* 14, 217. cui lemma *Obsonator.* Dic, quotus, et quanti cupias coenare, nec unum Addideris verbum: coena parata tibi est. ℙ Fuit etiam inter officia domus Augustae. Hinc in *Inscr.* ap. *Mur.* 916, 10. Taurio obsonator Popaeae Aug.

OBSŌNĀTUS, us, m. ὀψωνεία, obsonium, vel obsonii apparatus. *Pl. Truc.* 4, 2, 27. Dare minam in obsonatum.

OBSŌNĬTO, as, n. 1. frequent. saepe obsono. *Cato* ap. *Fest.* Postea centenis obsonitavere. Significat autem convivari.

OBSŌNĬUM, ii, n. ὄψον, ὀψώνιον, quidquid praeter panem et vinum cibi gratia paratur, et coquitur: et praesertim pisces: unde ὀψοφάγοι ap. *Plut. in Sympos. probl.* 4, 4. et *Athen.* 7, 3. sunt, qui piscibus delectantur. *Nep. Them.* 10. narrat, donasse Persarum regem Themistocli Myuntem urbem in Ionia, *quae ei obsonium praeberet*, quia ad mare sita erat, et piscosa. Quanto autem in pretio ap. Romanos fuerint pisces, *Macr. Sat.* 2, 11 et 12. docet. *Juven.* 4, 64. Exclusi exspectant admissa obsonia patres, *h. e.* rhombum. Simile quid habes ap. *Pl. Bacch.* 1, 1, 64 et 69. et *Cas.* 2, 8, 57. et sqq. et *Petr. fragm. Trag.* 39. *Burm.* ait, in signo Piscium obsonatores nasci. *Plin.* 31, 7, 41. de sale: Ad obsonium, et cibum utilior quisquis facile liquescit. *Hor. Sat.* 1, 2, 9. Obsonia coemere. *Juven.* 11, 134. Obsonia rancidula. *Pl. l. c. Bacch.* Tu facito obsonatum nobis sit opulentum obsonium. *Id. Merc.* 3, 3, 22. Obsonium curare. *Plin.* 20, 13, 49. condire. *Pl. Stich.* 3, 1, 36. Obsonare. *Sen. V. B.* 17. scindere; et *Petr. fragm. Trag.* 36. *Burm.* carpere; et *ib.* Scissor ad symphoniam gesticulatus laceravit obsonium. ℙ Dici potest etiam de pomis, et nucibus, quae cum pane comeduntur. *Plut. l. c. Plin.* 15, 19, 21. Fici panis simul, et obsonii vicem siccatae implent. ℙ *Dausq.* placet *opsonium* scribi, sequendo Graecas litteras. V. ABSIS.

OBSŌNO, as, avi, atum, a. 1. et Obsonor, aris, atus sum, dep. 1. ὀψέω, obsonium paro, cibos in coenam coemo. *Pl. Aul.* 2, 4, 1. Postquam obsonavit herus, et conduxit coquos; et *ib.* 15. hic non poterat de suo Senex obsonari filiae in nuptiis? *Ter. Andr.* 2, 6, 20. Vix drachmis est obsonatus decem. *Pl. Stich.* 3, 1, 36. egomet ibo, atque obsonabo obsonium. *Id. Mil.* 3, 1, 154. obsonatum pergam. *Id. Men.* 2, 2, 4. Obsonatu redire; et *ib.* 45. satin' hoc, quod vides, Tribus vobis obsonatum est? an obsono amplius? ℙ Convivia agitare, laute vivere. *Ter. Ad.* 1, 2, 37. Obsonat, potat, olet unguenta de meo. Adde 5, 9, 7. ℙ *Obsonare famem*, acuere, excitare. *Cic. Tusc.* 5, 34. Socratem ferunt, cum usque ad vesperum contentius ambularet, quaesitumque esset ex eo, quare id faceret, respondisse, se, quo melius coenaret, obsonare ambulando famem, [*h. e. famem quasi obsonii loco adhibere.]

OBSŌNO, as: n. 1. a *sono, as:* obsonare alicui sermone, est alicui loquenti obstrepere. *Pl. Ps.* 1, 2, 74. male facis mihi, cum sermone huic obsonas. *Ps.* taceo.

[OBSOPESCO, is, n. 3. soporem contraho. *Not. Tir.* p. 135. Obsopit, obsopitus, obsopesco. *F.*]

OBSŎPĪO, is, ivi, itum, a. 4. *Scrib. Comp.* 180. *extr.* A somni tempore prohibere, ne obsopiantur.

OBSŎPĪTUS, a, um, part. ab *obsopio:* valde sopitus. *Solin.* 12. *f.* Odoris novitate obsopitus; et *ib.* 30. *med.* Somno obsopitus.

OBSORBĔO, es, ui, a. 2. idem quod sorbeo, vel totum sorbeo. [*Rectius *Lindem.* ad *Pl. Mil.* 3, 2, 22., ubi v., docet *ob* in verbo *obsorbere*, (Gr. ἐπιῤῥοφεῖν) nihil aliud indicare, quam impetum et aviditatem, qua quis sorbeat: coll. *Lamb.* qui expos.: ore rotundo sorbui, vel raptim et uno spiritu, uno ductu, ad sitim celeriter sedandam; sic autem dictum, ut *obduxi, obligurivi*, et similia.] *Pl. Mil.* 3, 2, 21. Dii me perdant, Si bibere potui. *P.* qui jam? *L.* quia enim obsorbui. Nam nimis calebat. *Id. Curc.* 2, 3, 34. Vin' aquam? *Curc.* si frustulenta est, da obsecro hercle, obsorbeam. *Id. Truc.* 2, 3. *f.* sentio aperiri fores, Quae obsorbent quidquid venit intra pessulos. *Lact. Mort. persecut.* 21. Ursis homines non plane comedendi, sed obsorbendi objectabantur. [**Hor. Sat.* 2, 8, 24. Ridiculus totas simul obsorbere placentas: ita recte *Heindf.* cum pluribus cdd. pro *absorbere.*]

OBSORDESCO, is, ui, n. 3. sordidus fio. *Prud. Apoth.* 214. Ne coma fusa humeris fumo obsordescat amaro. *Caecil.* ap. *Non.* 7, 604. Obsorduit jam haec in me aerumna, *h. e.* obsolevit, ut *Non. ib.* explicat.

OBSTĂCŬLUM, i, n. κώλυμα, impedimentum. *Prud. Hamart.* 601. Rumpere obstacula. *Nazar. Pan. Constant.* 7. Quis crederet, tantis successibus tuis ullum obstaculum fore? Adde *Arnob.* 2, 62. et *Appul. Flor. n.* 18. *med.* Qui *Plauto* tribuunt *Ps.* 1, 5, 10. male tribuunt.

OBSTANS, antis, part. ab *obsto*, qui obstat. *Hor. Ep.* 1, 14, 9. obstantia claustra. *Ov. Am.* 1, 11, 8. Moras obstantes pellere. *Tac. A.* 1, 50. Caecinna praeire, et obstantia silvarum amoliri jubetur.

OBSTANTĬĂ, ae, f. *Vitr.* 6, 1. *med.* Propter obstantiam aeris; et 8, 1. *f.* Obstantia umbrarum.

OBSTERNO, is, travi, atum, a. 3. ante sterno, substerno. *Appul. Apol.* Uxorem fratris misero puero objicit, et obsternit. Addunt quidam *Ennii* fragmentum ex quodam Glossario, referente *Merula* ad *fragm. Enn.* p. 551. Fulviu' Nobilis obstravit certamine crebro. Sed al. leg. *Fulviu' Nobilior stravit*, etc.

OBSTETRĪCĬUS, a, um, adj. ad obstetricem pertinens. *Arnob.* 3, 166. Manus obstetricias quaerere. ℙ [Translate. *Front. de oration.* (ed. *A. Maio*) p. 246. Sensum dictu periculosum, et paene opstetricium pulcherrimo cultu, et honestisssimo ornatu protulisti, *h. e.* tua dexteritate mollitum, et quasi obstetricia manu in lucem editum. *F.*] ℙ *Obstetricia*, h. e. obstetricum officia. *Plin.* 35, 11, 40. *n.* 33. Jove Liberum parturiente inter obstetricia Dearum.

OBSTETRĪCO, as, a. 1. obstetricis officio erga aliquam fungor. *Tert. ad Nat.* 2, 12. *med.* Hunc (*Saturnum*) vobis patriarcham Deorum Coelum, et Terra, poetis obstetricantibus, procreaverunt. Hinc *Vulg.* interpres *Exod.* 1, 16. Quando obstetricabitis Hebraeas mulieres, etc.; et *ib.* 19. Ipse enim obstetricandi habent scientiam. *F.*]

OBSTETRIX, icis, f. μαῖα, femina quae parturientibus adsidet: ex *ob* pro ad, vel circum, et *sto*, vel *sisto.* *Ter. Ad.* 3, 1, 5. Mittere ad obstetricem; et 3, 2, 56. Obstetricem arcessere. *Pl. Cist.* 1, 2, 22. peperit Sine obstetricis opera, et sine doloribus. *Id. Capt.* 3, 4, 96. an tu fuisti meae matri obstetrix? *Hor. Epod.* 17, 51. et tuo Cruore rubros obstetrix pannos lavit. *Plin.* 28, 6, 18. Obstetricum nobilitas. [*Front. ad Verum Imp.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 1. *med.* Regum pueris in utero matris summa jam potestas destinata est; opstetricis manu imperium adipiscuntur. *F.*] ℙ In duob. lapidibus ap. *Grut.* 636, 5. et 6., [in alio in *Effemer. Rom.* T. II. p. 303. et ap. *Front. l. c.* scriptum est

opstetrix, ex facili nempe permutatione litterarum b et p. V. OBSTETRICIUS et OBTINEO. F.]

OBSTĬNĀTĒ, adv. ἀνενδότως, obstinato animo, pertinaciter, perseveranter. *Caes. B. G.* 5, 6. Posteaquam id obstinate sibi negari vidit. *Ter. Andr.* 1, 5, 8. Itane obstinate operam dat, ut me a Glycerio miserum abstrahat? *Pl. As.* 1, 1, 10. Ita me obstinate aggressus, ut non audeam Profecto etc. *Liv.* 28, 14. Obstinate credere. *Plin. ep.* 1, 12. *med.* indurare. *Suet. Caes.* 29. Obstinatius omnia agere. *Id. Tib.* 67. Obstinatissime recusare. ℙ In bonam partem, constanter. *Id. Tit.* 8. In ceteris desideriis omnium hominum obstinatissime tenuit, ne quem sine spe dimitteret.

OBSTĬNĀTĬO, onis, f. ἐπιμονή, nimia perseverantia, pertinacia, pervicacia. *Cic. Prov. cons.* 17. Quae ego omnia non ingrato animo, sed obstinatione sententiae repudiavi: [*aus Festigkeit in meinen Grundsätzen.*] *Nep. Att. f.* Preces ejus taciturna sua obstinatione compressit. *Plin. ep.* 10, 97. Pervicacia, et inflexibilis obstinatio debet puniri. ℙ In bonam partem firmitas, constantia. *Sen. ep.* 94. In dolore pro remedio futura est obstinatio animi. *Tac. H.* 3, 39. Blaeso super claritatem natalium, et elegantiam morum, fidei obstinatio fuit. ℙ In plur. num. habet *Tert. ad N.* 1, 17.

OBSTĬNĀTUS, a, um, part. ab *obstino:* ἀνένδοτος, nimis constans, pertinax, immotus, obfirmatus, perseverans, ut tenere possit, ut ait *Fest.*, qui videtur ducere ex *obs*, et *teneo.* V. OBSTINO. Adhibetur tum in bonam, tum in malam partem. *Attius* ap. *Fest.*, *Sall. Cat.* 37. et *Liv.* 3, 47. Obstinato animo aliquid facere. *Cic. Att.* 1, 11. Incredibile est, quanto mihi videatur illius voluntas obstinatior, et in hac iracundia obfirmatior. *Liv.* 6, 3. *f.* Quibus animi in spe ultima obstinati ad decertandum fuerant. [*Suet. Caes.* 15. obstinatos ad resistendum, i. e. certos resistere, quidquid contra ageretur.] *Id.* 2, 40. Multo obstinatior adversus lacrimas muliebres erat. *Quint.* 12, 1. Obstinatus contra veritatem. *Sen. ep.* 71. *med.* Popularium pro rege suo virtus obstinatissima. *Catull.* 8, 11. Sed obstinata mente perfer, obdura. *Sen. Hippol.* 854. Obstinatum necis consilium. *Liv.* 1, 58. Vincere obstinatam pudicitiam. *Tac. H.* 5, 5. Obstinata fides. [*Cf. Boettich. Lex. Tac.* s. h. v.] *Hor. Od.* 3, 11, 7. Dic modos, Lyde, quibus obstinatas Applicet aures. ℙ Seq. infin. *Liv.* 9, 25. Obstinati portas claudere, si exercitus admoveatur; et 42, 65. Jam obstinatis mori spes affulsit. [*V. Gloss. Liv.* p. 449.] ℙ *Obstinatum est mihi*, statutum, deliberatum, certum est. *Liv.* 2, 15. *f.* Quando id certum atque obstinatum est, etc. *Plin. Pan.* 5. Obstinatum tibi non suscipere imperium, nisi, etc.

OBSTĬNET dicebant antiqui, quod nunc *ostendit*, ut in veteribus carminibus. Sed jam de coelo candens aurora obstinet suum patrem. Haec *Festus.*

OBSTĬNO, as, avi, atum, a. 1. obfirmato et perseveranti animo quippiam expeto, obfirmo animum in aliqua re: est ab *ob*, et obsoleto [*stano, quod idem est c. Gr. ἱστάνω, v. in *destino.*] *stino*, quod a στένω, seu στείνω, arcto, angusto, unde etiam *destino*, et *praestino.* *Pl. Aul.* 2, 2. *f.* Credo illum jam inaudisse, mihi esse thesaurum domi: Id inhiat, ea affinitatem hanc obstinavit gratia. [*Tac. H.* 2, 84. Vespasiano — ad obtinendas iniquitates haud perinde obstinante.] ℙ Absolute, sq. infinito. *Liv.* 23, 29. Obstinaverant animis aut vincere, aut mori. ℙ Passive *Pacuv.* ap. *Fest.* Obstinari exorsus.

OBSTĬPĔO, es, ui, n. 3. obstupesco: quasi stipes fio. *Tert. carm. de Judicio Dom.* 360. Obstipuere quidem plures, patuisse sepulcra, etc. *Id. carm. ad senat.* 3. Obstipui monitus. Alii rectius leg. *obstupuere*, et *obstupui.* Tribuunt et *Pl. Poen.* 1, 2, 49. quid, malum, Adstans obstipuisti? Al. leg. *obstupuisti. Pier.* tamen ad *A.* 5, 404. et *ib.* 2, 774. et alibi testatur, se in optim. MSS. tum *Virg.* tum *Hor.* et *Terent.* vidisse *stipeo*, et *obstipeo*, pro *stupeo*, et *obstupeo.* V. OBSTUPESCO.

OBSTĪPO, as, a. 1. *Pl. Merc.* 4, 5, 16. in veterib. edit., teste *Taubman.* p. 1272. Gradus grandit, emittit oculos, circumfert sese, obstipat verticem, *h. e.* caput quodammodo stipat et [*non *abscondit*, ut Noster interpretatus erat, sed retrorsum flectit: ut solent superbientes. V. in *obstipus.* Ita sanus locus, vulgataque lectio probe tenenda videtur: licet sint, qui spuria haec existiment.] Sunt qui addunt alium ejusdem locum *Cist.* 2, 3, 37., sed ibi *obsipat* legendum.

OBSTĪPUS, a, um, adj. [*stipitis instar, sive rigida immotaque ratione aliquo inclinatus, obliquus: oppon. *rectus.* Hinc varie variis in locis est explicandum. *Obliqui* in alterum humerum, in alterum latus *inclinati* notionem habet ap. *Lucr.* 4, 516. Et libella aliqua si ex parti claudicat hilum, Omnia mendose fieri, atque obstipa necessum est, etc. *Fest.* leg. *obstita.* Porro ap. *Colum.* 7, 10. Febricantium signa sunt, cum obstipae sues transversa capita ferunt, etc. Earum notanda sunt capita, quam in partem proclinentur, i. q. *Plin.* 8, 51, 77. caput obliquum in incessu, indicem suis invalidae dicit. Ita *Cic. in Arat.*, *N. D.* 2, 42., Gr. λοξὸν κάρη, caput Draconis, in alterum latus declive, vertit: obstipum caput et tereti cervice reflexum. (*German.* tamen in *Arat.* habet 61. Serpentis declive caput; et *Avien.* 155. ipsaque forma Verticis, in nutum veluti curvata parumper Flectitur, atque Helicis caudam spectare videtur. *Noster* adscripserat: *Declive et curvatum in nutum in* anteriorem partem deflexum significat.) Quam significationem, *deflexi in anteriorem partem*, aperte habet ap. *Hor. Sat.* 2, 5, 92. Davus sis comicus atque Stes capite obstipo multum similis metuenti; et ap. *Pers.* 3, 80. aerumnosique Solones Obstipo capite, et figentes lumine terram. — Ap. *Suet. Tib.* 68. *cervix rigida et obstipa est*, cum attollitur nimis, in tergumque reclinatur caput: idque arrogantiae signum vulgo habetur, talisque cervix apparet in nummis prolatis a *Spanhemio* ad *Juliani Caesares: Casaub.* eumque sequutus *Noster obstipam cervicem* perperam acceperat pro *in anteriorem partem deflexa.* A nostra sententia stant: *Grut.* ad *Cic. fragm.* 4264. ed. *Gronov. Ernest. Oudendorp. B. Crus. Brem. Heindf.* etc.]

OBSTĪTUS, a, um, adj. violatus, ut *Fest.* exponit. Hinc *obstita*, de coelo tacta. *Idem:* Obstitum Cloatius, et Aelius Stilo esse ajunt violatum, attactumque de coelo. *Cic. Leg.* 2, 9. Etruriae principes disciplinam docento: quibus Divis creverint, procuranto: iidem fulgura, atque obstita pianto. ℙ *Cincius* ap. *Fest.* eum docet *obstitum* dici, qui Deo Deaeque obstiterit, id est qui viderit, quod videri nefas esset. ℙ Item obliquus. *Enn.* ap. *Fest.* Montibus obstitis obstantibus, unde oritur nox. *C. Licin. Imbrex ib.* Resupina obstito capitulo sibi ventum facere tunicula. *Lucr.* 4, 517. Omnia mendose fieri atque obstita necessum est. Ita legit *Festus*, alii omnes *obstipa. Apul. de Deo Socrat. in.* Luna alienae lucis indiga, denso corpore seu levi, ceu quodam speculo, radios solis obstiti, vel adversi usurpat. ℙ *Obstitum* absolute, obliquitas. *Id. ib. paulo post:* Pro situ, et flexu, et obstito circulorum. ℙ Etiam in hac significatione ab *obsistendo* deducunt *Voss.* et alii, et *obstitus* legunt.

OBSTO, stiti, n. 1. ἀνθίσταμαι, [*cum, coram aliquo, apud, contra aliquem sto. Haec prima vocis est significatio debebantque primo loco collocari, quae Noster in f. posuerat, ista:] *Stat. Th.* 4, 16. pueri, innuptaeque, patresque Funduntur mixti, summisque a postibus obstant. *Id. Silv.* 1, 2, 23. et dominae niveis a vultibus obstas. *Lucan.* 1, 59. pars aetheris illa sereni Tota vacet, nullaeque obstent a Caesare nubes. [*V. *Cort.* ad h. l.] [*Front. Laud. fum.* (ed. *A. Maio*) Poetae ferunt, Jovi, Junonique cubantibus nubem ab arbitris obstitisse. V. *Homer. Il.* 14, 350. *F.*] *Pl. Stich.* 2, 1, 14. Si rex obstabit obviam, regem ipsum prius pervortito. [*Liv.* 40, 25. conferti in portis, obstando magis, quam pugnando castra tutabantur. ℙ Hinc *obstare* usurpatur de iis, quae diversa sunt, prorsus abhorrent. Ita *Lucr.* 2, 2, 793. Quippe etenim multo proclivius exorirentur Candida de nullo, quam nigro, nata colore; Aut alio quovis, qui contra pugnet et obstet. *Sall. Cat.* 52, 31. Videlicet vita cetera eorum huic sceleri obstat, i. e. ita prorsus aliena est ab hoc facinore, ut ab hoc eos vita ante acta defendat et purget. ℙ Tum in universum *obstare* dicitur pro impedimento esse, eadem ratione, quo nostr. *im Wege stehen.*] *Cic. Acad.* 4, 7. Maxima est in sensibus veritas, si omnia removentur, quae obstant et impediunt. *Nep. Con.* 2. Hic multum summum ducem impedivit, saepeque ejus consiliis obstitit. *Cic. Rosc. Am.* 2. Quoniam ei pecuniae vita Sex. Roscii obstare et officere videtur; et *ib.* 38. *f.* Cur mihi te offers, ac meis commodis officis et obstas? *Pl. Mil.* 4, 2, 6. Eos metuo, mihi ne obsint, neve obstent uspiam. *Cic. Mil.* 35. Sibi facinoris suspicionem, non facti crimen obstare. *Pl. Trin.* 1, 1, 15. Quae in rebus multis obstant, odiosaeque sunt. *Cic. N. D.* 1, 34. Quid obstat, quominus sit beatus? *Ter. Andr.* 1, 1, 76. Quid obstat, cur non verae nuptiae fiant? *Sall.* in *ep. Mithrid. ad Arsac. f.* Quibus non humana ulla, neque divina obstant, quin, etc. *Nep. Milt.* 3. Histiaeus Milesius, ne res conficeretur, obstitit. *Ov. Her.* 18, 174. nobis tam brevis obstat aqua; et *ib.* 15, 195. dolor artibus obstat, *h. e.* impedit ingenium et industriam. *Id. Fast.* 3, 435. Ne tamen ignaro novitas tibi nominis obstet, Disce, quis iste Deus, etc. *Virg. A.* 11, 434. tantumque bonis communibus obsto. *Val. Fl.* 1, 517. Quid regio immanis, quid barbarus amnibus illis Phasis, et aversis proles mea gentibus obstat? *Suet. Tib.* 10. Quidam existimant, adultis jam Augusti liberis, sponte cessisse, ne aut obstare, aut obtrectare praesens videretur. [*Obstare* et *obtrectare* ita differre docet *Brem.* ad h. l. ut hoc significet: nonnisi persona, abque omni studio et opera, impedimento esse (*im Wege stehen*): illud, variis etiam in perniciem adhibitis, remediis impedire, quominus alius quis excellat, ut te ipsum extollas.] ℙ Passive impersonaliter. *Cic. Phil.* 13, 6. Nec, si non obstatur, propterea etiam permittitur. *Ov. Met.* 11, 787. Indignatur amans, invitum vivere cogi, Obstarique animae misera de sede volenti Exire. ℙ Part. *Obstans* V. s. 1. *Obstaturus* ap. *Stat. Th.* 7, 247. spesne, obstatura Pelasgis Haec vexilla, pater? Adde *Quint.* 2, 11. et *Front. Aquaed.* 123.

OBSTRĂGŬLUM, i, n. ἐπίβλημα, obstragula in calceamentis sunt corrigiae, quae decussatae supra pedem, atque inter digitos ductae soleam continebant; quod in caligis veterum videre est. *Plin.* 9, 35, 56. Quin et pedibus, nec crepidarum tantum obstragulis, sed totis socculis (*margaritas*) addunt. V. OBSTRIGILLUS.

OBSTRANGŬLĀTUS, a, um, part. ab inusit. *obstrangulo*, strangulatus. Translate *Prud. Cath.* 7, 10. Obstrangulata mens.

OBSTRĔPĔRUS, a, um, adj. obstrepens. *Apul. Flor. n.* 13. Occinunt carmine cicadae obstrepero.

OBSTRĔPĬTĀCŬLUM, i, n. oblocutio, strepitus, oppositio. *Tert. adv. Marc.* 3, 20. Defensio necessaria adversus obstrepitacula diversae partis.

OBSTRĔPĬTO, as, n. 1. frequent. ab *obstrepo*, saepe strepo. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 355. Obstrepitant lamenta choris.

OBSTRĔPO, is, ui, itum, n. 3. [*strepitum facio, coram aliquo vel ad, contra, apud aliquem vel aliquid.] *Liv.* 21, 56. *f.* Nihil sensere Poeni, obstrepente pluvia. *Stat. Th.* 11, 247. pulsis exercitus obstrepit armis. *Sen. Oed.* 454. Garrula per ramos avis obstrepit. *Prop.* 4, 4, 3. Lucus erat felix hederoso consitus antro: Multaque nativis obstrepit arbor aquis. *Hor. Epod.* 2, 27. Fontesque lymphis obstrepunt manantibus: Somnos quod invitet leves. *Id. Od.* 2, 18, 20. Mare Bajis obstrepens. *Ov. Met.* 4, 391. Tympana cum subito non apparentia raucis Obstrepuere sonis. *Id. ib.* 11, 17. Bacchei ululatus Obstrepuere sono citharae. [*Liv.* 37, 29. Quibus (clamoribus) tubae obstreperent. *Suet. Cal.* 55. si quis saltante eo vel leviter obstreperet. Huc pertinet etiam illud *Sen. ep.* 29. *f.* Si te videro celebrem secundis vocibus vulgi: si intrante te, clamor, et plausus, et pantomimica ornamenta obstrepuerint: quem locum *Noster* perperam ita infra laudaverat, ut *obstrepere* pro simplici *strepere* positum dixisset. Liceat hic statim adjicere illud Curtii 6, 10, 14. Scelerati obstrepente conscientia quum dormire non possint: ita nos quoque dicimus *das Gewissen rührt sich, regt sich.* Porro *Ejusd.* 8, 1, 48. Sed clausae erant aures, obstrepente ira, i. e. turbante, veramque mentis aciem occaecante.] ℙ De iis, qui queruntur, et lugent. *Sen. Herc. Oet.* 759. fata ne, mater, tua Privata credas: jam genus totum obstrepit. Hunc, ejulatu quem gemis, cuncti gemunt. ℙ Passive. *Ov. Fast.* 6, 9. secretus ab omni Voce locus, si non obstreperetur aquis. *Cic. Marcell.* 3. Tamen ejusmodi res, etiam cum leguntur, obstrepi clamore militum videntur, et tubarum sono. *Val. Max.* 8, 15. *n.* 8. Quae in Cn. Pompejum et ampla, et nova congesta sunt, hinc assensione favoris, illinc fremitu invidiae litterarum monumentis obstrepuntur. ℙ [*Hinc clamore obloqui, dicendo vel quaevis alia movendo turbare, molestiam creare: nos: *stören, belästigen:* Gr. παρενοχλέω.] *Quint.* 6, 4. Obstrepere ingenti clamore et medios sermones intercipere. *Liv.* 1, 40. *f.* Primo uterque vociferari, et certatim alter alteri obstrepere. [*Adde 43, 16. Quum Claudio obstreperetur, audientiam facere praeconem jussit.] *Id.* 3, 49. Eos concio audit, decemviro obstrepitur: [*ubi nota v. *obstrepere* absolute positum.] *Cic. Or.* 3, 13. Tanta insolentia est, ac turba verborum, ut quodammodo ipsi sibi obstrepere videantur. [*Tac. H.* 1, 85. Tumultu verborum sibi ipsi obstrepentes; et cp. 75. seditiosis vocibus obstrepere.] *Cic. Fam.* 5, 4. Ut tibi litteris obstrepere non auderem. ℙ Denique *obstrepere*, ut nostr. *im Wege stehen*, dicitur in universum pro adversari, impedimento esse, obtrectare, detrahere.] *Sen. Herc. Fur.* 1031. Remove parentem, ne tuae laudi obstrepat. *Flor.* 4, 2. Cato adversus potentes semper obliquus, detrectare Pompejum, actisque ejus obstrepere. *Id.* 2, 19. Ne scelera virtutibus obstrepant, separatim proferentur. *Gell.* 6, 2. Huic definitioni ita obstrepunt. ℙ Per catachresin dicitur de lumine. *Plin.* 11, 37, 65. de pupilla oculi: Aliis nigri, aliis ravi, aliis glauci coloris orbibus circumdatis, ut habili mixtura et accipiatur circumjecto candore lux, et temperato repercussu non obstrepat, *h. e.* non praestringat, et visu impediat.

OBSTRICTUS, a, um, part. ab *obstringo:* κατα-δεδεμένος, strictus, constrictus, vinctus. *Pl. Amph.* 3, 2. *extr.* Amphitruonem collo hic obstricto traham. *Flor.* 4, 11. Purpurea vestis ingentibus obstricta gemmis. ℙ Translate est devinctus, obligatus. *Cic. Coel.* 32. *f.* Quam si vobis, si suis conservatis, addictum, deditum, obstrictum vobis ac liberis vestris habebitis. *Id. Planc.* 30. Maximis beneficii vinculis obstrictus. *Caes. B. G.* 1, 9. Quamplurimas civitates suo sibi beneficio habere obstrictas volebat. *Id. B. C.* 2, 17. Obstrictus fide; et *Cic. Att.* 12, 43. religione. *Just.* 14, 4.

jurejurando. *Suet. Caes.* 27. fenore. *Cic. Pis.* 13. foedere. *Id. Inv.* 2, 45. legibus. *Claud. Rapt. Pros.* 3, 203. nec limina virgo Linquere, nec virides audebat visere saltus, Praeceptis obstricta tuis. *Cic. Sull.* 2. *f.* Obstrictum esse patriae parricidio. *Id. Coel.* 19. *f.* Obstrictum voluptatibus teneri. *Tac. A.* 14, 48. Nulla necessitate obstrictus. *Sen. Agam.* 276. Obstrictus conjugi animus i. e. addictus. *Paul. carm. N.* 24, 9. *S. Fel.* 145. nemo obstrictior est me Debitor huic.

OBSTRICTUS, us, m. *Sen. Q. N.* 5, 14. *f.* Per haec loca cum se, exitum quaerens, spiritus torsit, accendat flammam ipso obstrictu, necesse est, *h. e.* ipsis locorum angustiis, quibus veluti obstringitur. Al. rectius leg. *affrictu*, q. v. v.

OBSTRĬGILLĀTOR, oris, m. obstans, morator, reprehensor. *Varr.* ap. *Non.* 8, 73. Aemulus illius artis, et obstrigillator.

OBSTRĬGILLO et Obstringillo, as, avi, atum, a. 1. obsto, obsisto, officio. Dicunt esse a *strigillo*, quod in *Gloss. Philox.* exponitur ξύω, rado: aut a *strigili*, qua laedimur, cum vehementius stringimus: aut a *strigo*, quiesco, sto: unde *obstrigillo*, obsto. *Gloss. Philox.* Ἀντικοπῶ, obstrigillo, obtrecto, officio. *Varr. R. R.* 1, 2. *med.* Tu invides tanto scriptori, et obstrigillandi causa figlinas reprehendis. *Enn.* ap. *Non.* 2, 605. Restitant, occurrunt, obstant, obstrigillant, obagitant. *Varr. ib.* Lex neque innocenti propter simultatem obstrigillat, neque nocenti propter amicitiam ignoscit. *Id. ib.* Ut illi renunciaretur se obstrigillaturum, ne triumphus decerneretur. *Sen. ep.* 95. de facie viri boni: Nemo non amore ejus arderet, si nobis illam videre contingeret. Nunc enim multa obstrigillant, et aciem nostram aut splendore nimio repercutiunt, aut obscure retinent. Alii leg. *obsigillant.* ℣ Ap. *Non.* semper est *obstringillo.*

OBSTRĬGILLUS, i, m. Obstrigilli, inquit *Isid. Or.* 19, 34., sunt calcei, qui per plantas consuti sunt, et ex superiori parte corrigia trahitur, ut constringantur; unde et nominantur. Ita etiam *Salmas.* in *Solin.* per conjecturam legit in *Plinii* verbis, quae in voce OBSTRAGULUM attulimus, eique et *Graev.* assentitur. Verum priorem eam lectionem tuetur *Hard.* editis libris omnibus, et pluribus etiam MSS.

OBSTRINGO, is, nxi, ctum, a. 3. καταδέω, [*obligo, devincio aliquid aliquo.] *Pl. Aul.* 2, 4, 23. Follem obstringit ob gulam, ne quid animae amittat. *Val. Fl.* 7, 602. tauros obstringere aratro. ℣ [*Hinc constringo, circumligo, vinculis cingo, coerceo.] *Colum.* 4, 29. *med.* Vinculi genus ad insitionem non unum est: alii viminibus obstringunt, etc. *Pl. Aul.* 1, 1. *f.* Meum laqueo collum quando obstrinxero. *Hor. Od.* 1, 3, 4. Obstrictis aliis praeter Iapyga, *h. e.* constrictis et coercitis aliis ventis. ℣ Translate est devincire, obligare, constrictum tenere. *Cic. Cluent.* 66. *extr.* Donis muliebribus, spe hereditatis aliquem obstringere. *Id. Fam.* 3, 18. *extr.* Te ita existimare volo, quibuscumque officiis Atticum obstrinxeris, iisdem me tibi obligatum fore. ℣ Item ligare, subjicere. *Id. Phil.* 2, 33. et *Or.* 2, 66. *extr.* Obstrinxisti populum R. religione, [*i. e. sacris violandis commisisti, ut calamitatem acciperet]. *Caes. B. G.* 1, 31. Obstringere civitatem jurejurando. *Cic. Fam.* 11, 10. *f.* aliquem aere alieno, [*i. e. facere, ut aliquis pecuniam mutuam sumat seque creditori obliget]. *Id. Att.* 6, 1. *med.* Sex libris, tanquam praedibus, me ipsum obstrinxi. *Id. Inv.* 2, 45. Obstringi legibus. *Plin. ep.* 4, 13. *f.* et *Plin. alter* 7, 1, 1. Obstringere alteri fidem suam. *Tac. H.* 1, 54. Obstringuntur inter se tacito foedere legiones. *Id. A.* 15, 53. Matrimonio obstringere se alicui. *Sen. Ben.* 6, 11. aliquem debito. ℣ *Aliquo se crimine obstringere*, est se reum facere criminis, alligare, adstringere se crimine. *Cic. Phil.* 11, 12. Nefario patriae se parricidio obstrinxit. *Id. Verr.* 2, 1, 3. et *Caes. B. C.* 2, 32. Qui se tot sceleribus obstrinxerit. *Liv.* 26, 48. *f.* Obstringere perjurio non se solum suumque caput, sed signa militaria et aquilas, sacramentique religionem parati. *Tac. A.* 4, 57. Principem societate scelerum obstringere. *Sabinus JCtus* ap. *Gell.* 11, 18. *f.* Qui alienum jacens lucri faciundi causa sustulit, furti obstringitur. ℣ *Conscientia aliquem obstringere*, ap. *Tac. H.* 4, 55. ad se trahere, conscium conjurationis faciendo. ℣ *Clementiam suam obstringere crebris orationibus*, ap. *eund. A.* 13, 11. profiteri se clementia usurum. [*Est haec argenteae aetatis scriptoribus propria dicendi ratio. Ad. de *Eund. ib.* 1, 14. Jurejurando obstrinxit, se non excessurum; et 4, 31. ut et jurejurando obstringeret, e re publica id esse: ubi nota absolute v. *obstringendi* positum.] ℣ *Religione obstringitur miles, non telis, non vulneribus cessurum*, ap. *eund. ib.* 12, 34. jurejurando pollicetur.

OBSTRUCTIO, onis, f. ἔμφραξις, actus obstruendi, occludendique. *Arnob.* 2, 63. Animae sciunt, doctissimas se fuisse, et obstructione corporum amisisse quae noverant. ℣ Translate. *Cic. Sext.* 9. *f.* Etenim animus ejus vultu, flagitia parietibus tegebantur: sed haec obstructio nec diuturna est, nec obducta ita, ut curiosis oculis perspici non possit.

OBSTRUCTUS, a, um, part. ab *obstruo*: ἔμφρακτος, obstructione clausus, occlusus. *Caes. B. G.* 5, 49. Portae obstructae caespite. *Ov. Met.* 3, 570. quacumque trabes, obstructaque saxa tenebant, *h. e.* struendo opposita. *Id. Ib.* 617. Obstructoque famem patiaris limine tecti. *Sil.* 11, 197. hostis adire Si parat, obstructas replete cadavere portas; et 13, 743. refluunt obstructi stragibus amnes. *Plin.* 17, 14, 24. *extr.* Duo imbrices utrinque terra obstructi. *Cic. Fat.* 5. Stupidum esse Socratem dixit, quod jugula concava non haberet: obstructas eas partes et obturatas esse dicebat. *Id. Brut.* 4. Omnis aditus obstructus. *Varr. R. R.* 1, 4. *med.* Obstructae fenestrae. [*Vell.* 2, 105, 3. paene obstructis hyeme Alpibus, i. e. clausis per Alpes viis: ubi laud. *Ruhnk. Mamert. Pan. Maxim.* 9. Vos prope soli Alpium vias, hibernis nivibus obstructas, divinis vestigiis aperuistis.] ℣ Translate. *Cic. Acad.* 4, 3. Omnis cognitio multis est obstructa difficultatibus. *Tac. H.* 3, 21. Is terror obstructas mentes consiliis ducis aperuit.

OBSTRŪDO, is, si, sum, a. 3. ἀποκρύπτω, idem ac obtrudo. *Prud.* περὶ στεφ. 5, 95. Conclamat: os obstrudite, Ne plura jactet improbus. Al. leg. *obtrudite*, eliso *s*. ℣ Ap. *Pl.* usurpatur pro avide vorare, in os cibum trudendo infercire. *Stich.* 4, 2, 13. stans obstrusero aliquid strenue. Verba sunt parasiti, qui cum audiret, non esse sibi ad recumbendum in coena locum, ait, se nihilominus stantem rem suam acturum. *Id. Curc.* 2, 3, 87. aliquid prius obstrudamus, pernam, sumen, etc. Alii hic quoque leg. *obtrudamus. Festus*: Obstrudant, obsatulient, ab avide trudendo in gulam, non sumendo, cibum. Unde obstrudulentum dixit Titinius: Obstrudulenti aliquid, quod pectam sedens. Aut hic laetaster, aut formaster frigidus. Haec *Fest.*, ad quae verba non una est criticorum conjectura.

[OBSTRŪDŬLENTUS, a, um, adj. qui trudi potest, vel debet: ridicule conficta vox ad risum capiendum. V. *Festi* l. in v. praec. *F.*]

OBSTRŬO, is, uxi, uctum, a. 3. [*exstruo, aedifico ad vel juxta aliquid, *anbauen*, Gr. ἐποικοδομέω.] *Liv.* 38, 29. Interiorem semper juxta validum pro diruto obstruentes murum. ℣ [*Hinc struendo et inaedificando obruo, claudo, firmo, ἐμφράττω.] *Caes. B. C.* 1, 27. Ne milites oppidum irrumperent, portas obstruit, vicos plateasque inaedificat; et *ib.* 3, 48. Omnia flumina et rivos, qui ad mare pertinebant, Caesar aut averterat, aut magnis operibus obstruxerat. *Hirt. B. Alex.* 19. Lapidibus aliquid opplere atque obstruere. *Liv.* 5, 1. *f.* Frons castrorum in Etruriam spectans, auxiliis, siqua forte inde venirent, obstruitur. *Just.* 24, 7. Interjecta nocte, vias, quae tunc pateant, obstructum iri. *Nep. Paus.* 5. Ne exire posset, valvas ejus aedis obstruxerunt. *Inscr.* opt. notae ap. *Grut.* 207, 2. Ostium, et fenestras parietem (lege *pariete*) obstruito. *Plin.* 11, 7, 6. Omnes frigoris, aut injuriae aditus obstruere. *Id.* 31, 3, 28. Aquarum venas obstruere. ℣ Translate. *Cic. Sull.* 28. *f.* Munite communem arcem bonorum, obstruite perfugia improborum. [*Sen.* 20. duo Scipiones, qui iter Poenis vel corporibus suis obstruere voluerunt.] *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 20. Traditur madidis lupinis vixisse, quoniam simul famem sustinerent et sitim, ne sensus nimia dulcedine obstrueret. ℣ *Obstruere luminibus vicini* est aedificando, et altius tollendo fabricam, luminibus vicinarum aedium officere. *Cic. Dom.* 44. Primo, se luminibus ejus esse obstructurum, minabatur. ℣ Translate. *Id. Brut.* 17. Catonis luminibus obstruxit haec posteriorum quasi exaggerata altius oratio, [*i. e. ejus laudibus effecit, ut ejus orationes vix jam legantur.] V. LUMEN. ℣ Hinc *jus luminum obstruendorum redimere* est soluta pecunia a vicino impetrare, ut ipse fenestram aliquam suae domus, unde in proximam aedem prospectus est, obstrui sinat, licet legitimum inter ambas spatium (quod ex *Festo* in *Ambitus*, est duorum pedum et semis) intermissum sit. *Inscr.* ap. *R. Guarinium Comment. in vet. monum.* 1. p. 64. Duumviri jure dicundo ex D. D. jus luminum obstruendorum HS. CIↃ CIↃ CIↃ redemerunt, parietemque privatum Col. Ven. Cor. usque ad tegulas faciundum coerarunt. ℣ *Obstruere aures*, surdum facere. *Sen. Ben.* 3, 17. An tu infelicem vocas, qui caret acie oculorum, cujus aures morbus obstruxit? ℣ Translate. *Virg. A.* 4, 440. placidasque viri Deus obstruit aures, *h. e.* inexorabilem reddidit. ℣ *Opstruo* pro *obstruo*. V. dicta in ABSIS.

OBSTRŪSUS, a, um, part. ab *obstrudo*: clausus, tectus, abditus. *Sen. ep.* 68. Multi aperta transeunt, condita et obstrusa rimantur.

OBSTŬPĔFĂCIO, is, a. 3. ἐκπλήττω, stupidum reddo. *Ter. Phorm.* 2, 1, 54. eum timidum obstupefecit pudor. *Liv.* 2, 10. Ipso miraculo audaciae obstupefecit hostes. *Id.* 25, 38. Nisi metus moerorem obstupefaceret. *Tac. H.* 4, 72. Nec perinde periculum aut metus, quam pudor ac dedecus obstupefecerant.

OBSTŬPEFACTUS, a, um, part. ab *obstupefacio*: valde stupefactus. *Val. Max.* 3, 8. *n.* 6. *extr.* Ex nimio haustu rigoris obstupefactis nervis, ac torpore hebetatis artubus. *Cic. Dejot.* 12. Obstupefactis hominibus. *Trebell. Gall.* 9. Nec tamen Gallienus ad talia movebatur, obstupefacto voluptatibus corde. *Tac. Agr.* 18. Obstupefacti hostes.

OBSTŬPĔFĪO, is, n. anom. stupidus fio, obstupesco. *Dictys B. Trojan.* 4, 21. Aenonen, viso cadavere Alexandri, adeo commotam, uti amissa mente obstupefieret.

OBSTŬPESCO, is, pui, n. 3. stupidus fio, ἐκπλήττομαι. *Varr. R. R.* 3, 16. *f.* Apes si mulso sunt aspersae, propter odorem avidius applicant se, atque obstupescunt potantes. *Cic. Div.* 9, 23. Ejus aspectu cum obstupuisset bubulcus. *Plin.* 36, 7, 11. Obstupescit corpus, nec sentit cruciatum. ℣ Translate est vehementer admirari. *Cic. Att.* 5, 21. *med.* Ob haec beneficia, quibus illi obstupescunt, nullos honores mihi, nisi verborum, decerni sino. *Id. Marc.* 9. Obstupescent posteri, triumphos audientes et legentes tuos. ℣ Item obrigescere. *Pelag. Veter.* 17. *med.* Si frigore maxillae obstupuerint. ℣ Cum accusativo activorum more. *Cassiod. Variar.* 2, 39. Sed non his tantum beneficiis Antenorea terra fecunda est; infert et alia, quae multo grandius obstupescas. ℣ In plerisque MSS. et edd. ap. *Pl. Poen.* 1, 2, 49., *Ter. Andr.* 1, 5, 21. et *Ad.* 4, 4, 3. legitur *obstipui*. V. OBSTIPEO. ℣ Lexicographi ponunt *Obstupeo, es*, unde est *obstupui*, sed ceterae voces inde derivatae adhuc carent exemplo.

OBSTŬPĬDUS, a, um, adj. stupidus, aut valde stupidus. *Pl. Mil.* 4, 6, 39. quid adstitisti, obstupida? cur non pultas? *Gell.* 5, 1. *f.* Consilluisse universos, quasi attonitos et obstupidos. *Appul. Met.* 1. *f.* Consternatus ac prorsus obstupidus.

OBSTŬPRĀTUS, a, um, part. ab inus. *obstupro*: stupro corruptus. *Lampr. Commod.* 3. Appellatus a mimis, quasi obstupratus.

OBSUFFLO, as, a. 1. insufflo. *Quint. decl.* 7. de tribuno Mariano: Enititur de propinquo tuo etiam confusionis nebulam obsufflare.

OBSUM, obes, obfui, et offui, n. anom. βλάπτω, noceo, damnum affero: quasi contra sum, obsto: contrarium v. *prosum*. *Cic. Or.* 1, 26. *extr.* Fuit mirificus quidam in Crasso pudor, qui tamen non modo non obesset ejus orationi, sed etiam probitatis commendatione prodesset. *Ov. Trist.* 5, 1, 66. vel totos tolle libellos, Hoc, mihi quod prodest, si tibi lector, obest. *Ter. Hec.* 3, 5, 13. id quod reliquit, profuit. *La.* immo obfuit. *Auct. ad Her.* 4, 23. Subjicimus id, quod nobis adjumento futurum sit, aut offuturum illis e contrario. *Nep. Dat.* 7. *extr.* Non multum obesse multitudo hostium suae paucitati posset. *Ov. Met.* 7, 562. obsunt auctoribus artes. *Id. Fast.* 4, 755. nec, dum degrandinat, obsit Agresti fano supposuisse pecus. *Pl. Capt.* 3, 5, 48. Nunc falsa prosunt. *Heg.* at tibi oberunt.

OBSŬO, is, ui, utum, a. 3. cirsum suo. *Virg. G.* 4, 301. huic geminae nares, et spiritus oris Multa reluctanti obsuitur. Est qui leg. *obstruitur.*

OBSURDESCO, is, urdui, n. 3. ἐκκωφοῦμαι, surdus fio. *Cic. Somn. Scip.* 5. Hoc sonitu completae aures obsurduerunt. *Id. Amic.* 24. Obsurdescimus tamen, nescio quomodo, nec ea, quae ab ea monemur, audimus.

OBSŪTUS, a, um, part. ab *obsuo*: *Ov. Fast.* 2, 577. quod acu trajecit ahena, Obsutum maenae torret in igne caput. *Suet. Rhet.* 1. *extr.* Sporta auri obsuta. *Id. Tib.* 64. Obsuta lectica, *h. e.* clausa. Al. aliter leg.

OBTECTUS, a, um, part. ab *obtego*: obductus. *Caes. B. C.* 3, 19. Quorum mediam orationem interrumpunt undique subito tela immissa, quae ille obtectus armis militum vitavit. *Virg. A.* 2, 300. arboribusque domus obtecta recessit. *Cic. Coel.* 18. *f.* Vitia multis virtutibus obtecta. *Sil.* 15, 670. et obtectus senium fera proelia miscet, *h. e.* galea canitiem abscondens.

OBTĔGO, is, exi, ectum, a. 3. κατακαλύπτω, contego, obduco. [*Cic. Leg.* 2, 22. Quemadmodum os resectum terra obtegatur, quaeque in porca contracta jura sint: ita recte *ed. Goerenz.* cujus v. notam ad h. l. prob. *Schütz.* in *cl. Cic.*] *Phaedr.* 5, 5. simulans sese vestimentis rusticus Porcellum obtegere. *Cato R. R.* 40. Insuper lingua bubula obtegito, si pluat, ne aqua in librum permanet. *Colum.* 3, 13. *med.* Et quod durum est, summis glebis obtegatur. *Cic. Sext.* 35. In foro jacuit, seque servorum et libertorum corporibus obtexit. *Cels.* 3, 22. Os obtegendum, fauces velandae, etc. ℣ Translate. *Pl. Trin.* 3, 2, 23. Nunc te hoc pacto credis posse obtegere errata? *Suet. Ner.* 29. Dissimulare vitium, et calliditate obtegere. *Tac. A.* 4, 19. Scelera nuper reperta priscis verbis obtegere; [*et *ib.* 13, 33. Cetera flagitia obtegebat.] *Id. ib.* 1. Animus audax, sui obtegens, in alios criminator. *Cic. Vat.* 5. Ut adolescentiae turpitu-

do obscuritate et sordibus tuis obtegatur. *Id. Att.* 1, 18. Qui me amet, qui sapiat, quocum ego colloquar, nihil fingam, nihil dissimulem, nihil obtegam.

OBTEMPERANTER, adv. obedienter. [*M. Aurel.* ap. *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 5, 11. Caluit et hodie Faustina: sed aequiorem animum mihi facit ipsa, quod se tam obtemperanter nobis accommodat. *F.*] *Prud.* περὶ στεφ. 2, 112. Obtemperanter annuit.

OBTEMPERĀTĬO, onis, f. ὑπακοή, obedientia. *Cic. Leg.* 1, 15. Justitia est obtemperatio scriptis legibus, institutisque populorum. [*Cf. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* p. 96. *b.*]

OBTEMPĔRO, as, avi, atum, a. 1. προςέχω, morem gero, obsequor, obedio: ex *ob* pro ad, et *tempero*: quasi ad alterius voluntatem me tempero. *Cic. Caecin.* 18. Imperium domesticum nullum erit, si servulis hoc nostris concesserimus, ut ad verba nobis obediant, non ad id, quod ex verbis intelligi possit, obtemperent. *Id. Tusc.* 2, 4. Qui obtemperet ipse sibi, et decretis suis pareat. *Id. Planc.* 39. Cum tempestate pugnem periculose potius, quam illi obtemperem et paream? *Hirt. B. Afr.* 51. Jubae barbaro potius obedientem fuisse, quam Scipionis obtemperasse nuncio. *Cic. Fam.* 2, 7. Te audi, tibi obtempera. *Caes. B. G.* 4, 21. Obtemperare imperio populi R. *Id. B. C.* 1, 35. voluntati alicujus. *Cic. Quint.* 2. alterius cupiditati. *Varr. L. L.* 8, 1. rationi. *Hirt. B. Alex.* 74. auspiciis et religionibus. *Caes. B. C.* 1, 1. auctoritati senatus. *Nep. Timol.* 1. legibus. *Suet. Tib.* 59. Naturae obtemperans. *Ov. Trist.* 4, 6, 7. Quaeque sui monitis obtemperat Inda magistri Bellua. *Cic. Off.* 1, 11. Si mihi esset obtemperatum. *Ter. Ad.* 4, 5, 70. tibi Deos certo scio obtemperaturos magis. ℙ Cum accus. communi. *Pl. Amph.* 1, 1, 293. Non ego illi obtempero quod loquitur. *Id. Most.* 2, 2, 89. etiamne adstas, nec, quae dico, obtemperas? ℙ Pro simplici tempero. *Ulp. Dig.* 24, 1, 1. Ne inter virum et uxorem donatio valeret, receptum est: ne mutuo amore se invicem spoliarent donationibus non obtemperantes, et profusa erga se facilitate utentes. *Torrent.* et *Gothofred.* habent *temperantes.* ℙ [*Confund. *obtemperare* et *parere.* V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 1. p. 284.]

OBTENDO, is, ndi, nsum et ntum, a. 3. προΐσχω, προτείνω, ante aut contra tendo, praetendo, oppono, objicio. *Suet. Ner.* 48. Sudarium ante faciem obtendere. *Virg. A.* 10, 82. Proque viro nebulam, et ventos obtendere inanes. *Claud. in Ruf.* 2, 128. murique locata In speciem caesis obtendit plaustra juvencis. *Plin.* 11, 37, 55. *extr.* Oculis membrana vitri modo translucida obtenditur. *Id.* 5, 20, 17. Libano mons adversus Antilibanus obtenditur. *Tac. Agr.* 10. Britannia spatio ac coelo in orientem Germaniae, in occidentem Hispaniae obtenditur. ℙ Hypallage est in illo *Statii Theb.* 2, 248. factisque obtendunt limina silvis, *h. e.* tegunt, ornant ramis arborum. Sic *Sil.* 10, 228. contraria venti Exarmat vis, atque obtendit pulvere lucem, *h. e.* pulverem excitando visum adimit. Priore loco rectus ordo erat, *obtendere silvas limini:* altero, *pulverem luci obtendere.* Sed haec poetis familiaria. [*Tac. H.* 3, 56. Concionanti — tantum foedarum volucrum supervolitavit, ut nube atra diem obtenderent.] ℙ Translate. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 5. Multis simulationum involucris tegitur, et quasi velis quibusdam obtenditur uniuscujusque natura. *Quint.* 12, 10. *med.* Qui suae imbecillitati sanitatis appellationem obtendunt. [*Cf. *Gronov.* ad *Liv.* 1, 57, 8.] ℙ Aliquando est excusare, praetendere. *Plin. ep.* 8, 6. *f.* Nec puduit rationem turpitudini obtendere, *h. e.* turpe factum ratione excusare. *Tac. A.* 3, 17. Matris preces obtendens; et *ib.* 35. Intentius excusante se Lepido, cum valetudinem corporis, aetatem liberum, nubilem filiam obtenderet. *Lucan.* 8, 339. quid causa obtenditur armis Libertatis amor?

[OBTĔNEBRESCO, is, n. 3. tenebris obvolvor. *Hieron. in Isaj.* 5, 12, 1. Obtenebrescat sol in ortu suo. *F.*]

OBTĔNEBRO, as, a. 1. tenebras induco, tenebrosum reddo. *Lactant.* 4, 19. (ex *Amos* 8, 9.) Occidet sol meridie, et obtenebrabitur dies lucis. Al. leg. *tenebrabitur.* *Hieron. in Isaj.* 6, 13, 10. Quod stellae obtenebrentur sole oriente. *Id. ib.* 12. Quando obtenebratus fuerit sol in ortu suo.

[OBTENSUS, us, m. idem ac obtentus. *Front. ad amic.* (ed. *A. Maio*) 2, 6. *f.* Ut pro severitate, qua carebant, obtensui saevitiam subornarent. V. OBTENTUS, us. *F.*]

OBTENTĬO, onis, f. obtentus, actus obtendendi. *Arnob.* 5, 181. Si textus omnis expositionis, et series obtentionibus allegoricis clausa sunt, *h. e.* quibusdam obtentis quasi velis allegoriae; et 182. Partes alias esse communiter conscriptas, alias vero dupliciter, et ambifaria obtentione velatas.

OBTENTO, as, a. 1. frequent. ab *obtineo,* teneo, possideo, κατέχω. *Cic. Att.* 9, 10. *med.* Tamen spes quaedam me obtentabat, fore ut, etc. Al. leg. *sustentabat.*

OBTENTUS, a, um, part. ab *obtendo,* ante vel contra extensus, obductus, κατατεινόμενος. *Virg. G.* 1, 248. obtenta densantur nocte tenebrae. *Val. Fl.* 3, 718. obtenta mulcebat lumina palla. *Suet. Ner.* 48. Ante faciem obtento sudario. *Plin.* 37, 7, 28. Commendatio *(gemmae)* summa, quod velut in translucido ignis obtentus, celantesque se transfulgent auratae guttae. *Sen. Oed.* 625. Paedore foedo squalidam obtentus comam, *h. e.* comam habens paedore obsitam: hypallage. ℙ Translate. *Gell.* 10, 22. Qui obtento philosophiae nomine, inutile otium, et linguae vitaeque tenebras sequuntur. ℙ Est item part. ab *obtineo,* acquisitus, impetratus. *Cic. Balb.* 27. Voluimus quaedam, contendimus, experti sumus: obtenta non sunt. *Just.* 2, 4. *med.* Obtenta in praemium captiva. *Id.* 21, 6. Hamilcar per Parmenionem aditu regis obtento. *Id.* 20, 2. *f.* Litatis hostiis, obtentoque, ut rebantur, quod petebant.

OBTENTUS, us, m. actus obtendendi, obtentio, extentio. *Virg. A.* 11, 66. Exstructosque toros obtentu frondis inumbrant. *Plin.* 31, 1, 1. Nubium obtentu vitalem spiritum strangulat. *Sen. Herc. Fur.* 355. Ipsa tristi vestis obtentu caput velata. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 25. stridentia colla Gorgonos obtentu pallae fulgentis inumbrat. ℙ Translate. *Lactant.* 1, 11. Vera sunt, quae loquuntur poetae, sed obtentu aliquo, specieque velata. *Sall. or. Lep. ad pop. R. f.* Secundae res mire sunt vitiis obtentui; et *or. ad Caes. de Republ. ord.* 2. *med.* Tabella obtentui erit, quo magis animo libero facere audeat. *Tac. H.* 2, 14. *extr.* Victorem exercitum attinuit obscurum noctis, obtentui fugientibus. *Id. A.* 12, 7. Cupido auri immensa obtentum habebat, quasi subsidium regno pararetur; et *ib.* 1, 10. Pietatem erga parentem, et tempora reipubl. obtentui sumpta. *Just.* 5, 8. *f.* Ne iterum rempubl. sub obtentu liberationis invaderet. *Nazar. Pan. Constant.* 5. Non terror obtentui est, *h. e.* non obtenditur terror, ut arceantur qui visere principem cupiunt.

OBTĔRO, is, trivi, tritum, a. 3. κατατρίβω, καταπατέω, contero, conculco, protero. *Phaedr.* 1, 30. Taurus ranas proculcatas obterit duro pede. *Varr. R. R.* 2, 5. Ne in stabulo infantes grex boum obtereret. [*Liv.* 44, 42. Elephanti — exeuntes obterebant elidebantque.] *Suet. Ner.* 5. Repente puerum citatis jumentis haud ignarus obtrivit. *Lucan.* 6, 82. pabula terrae, Quae currens obtrivit eques; et *ib.* 276. caput obterit ossaque saxo. *Plin.* 11, 29, 35. Locustarum ova obterere. [*— Ita frequentissimus hujus v. usus est in rebus bellicis, imprimis de equitum impetu hostes proculcante, atque equorum pedibus quasi proterente. *Liv.* 28, 33. neque ex adverso tantum illati (equites) obvios obtrivere. Cf. *Gloss. Liv.* p. 450. Huc pertinet etiam locus *Tac. Agr.* 18. Alam prope universam obtriverat: ubi est, quod nos dicimus *aufreiben, vernichten.*] ℙ Est etiam frangere, illidere. *Colum.* 8, 8. *f.* Pulli *(columbarum)* facilius pinguescunt, si paucas subtrahas pinnas, et obteras crura. ℙ Item fricare. *Appul. Apol.* Carbone dentes obterere. ℙ Translate est deprimere, contundere, deterere, ad nihilum redigere. *Just.* 24, 8. Assidui imbres, fames, et lassitudo miseras infelicis belli reliquias obterebant. *Id.* 5, 2. *f.* Domesticis bellis Graeciam obterere, ne externis vacet. *Tac. A.* 15, 11. Vi ac minis alarios exterruit, legionarios obtrivit. *Lucr.* 5, 1232. Usque adeo res humanas vis abdita quaedam Obterit, et pulcros fasces, saevasque secures Proculcare, ac ludibrio sibi habere videtur. *Id.* 1, 79. religio pedibus subjecta vicissim Obteritur. *Liv.* 3, 56. Implorare praesidium populi, qui omnia jura populi obtrisset. *Cic. Caecin.* 7. Ita calumniam stultitiamque obtrivit ac contudit. *Vat.* ad *Cic. Fam.* 5, 9. Malevolorum obtrectationes prosternere atque obterere. *Vet. poeta* ap. *Cic. Div.* 1, 16. cum Achivi coepissent Inter se strepere, aperteque artem obterere extispicum, *h. e.* rejicere, improbare, nullam esse dicere. *Liv.* 23, 43. Annibalis virtutem fortunamque extollit: populi R. obterit senescentem cum viribus majestatem; et 24, 15. Cum utrinque duces, Romanus Bruttium Lucanumque toties a majoribus suis victos, Poenus mancipia Romana, et ex ergastulo militem verbis obtereret. *Cic. Verr.* 2, 5, 1. Obteri laudem imperatoriam criminibus avaritiae. ℙ Pro evertere, diruere. *Sen. Oed.* 645. incestam domum Vertam, et Penates impio Marte obteram. ℙ Pro gravare, opprimere. *Catull.* 65, 8. Troia Rhoeteo quem subter litore tellus Ereptum nostris obterit ex oculis.

OBTESTĀTĬO, onis, f. ἐξορκισμός, actus obtestandi, obsecratio. *Paul.* ex *Festo:* Obtestatio est, cum Deus testis in meliorem partem vocatur: detestatio, cum in deteriorem. *Cic. Dom.* 48. Quid ergo illa tua obtestatio tibicinis? quid foculus? quid preces? quid prisca verba voluerunt? *h. e.* Deorum invocatio facta a tibicine in ritu consecrationis. [*Minime! *obtestatio* est, qua tibicen in curam, diligentiam rei gerendae adhibendam obstrictus est. V. *Ernest. cl. Cic. s.* h. v.] *Cic. Cluent.* 12. *f.* Quae mulier obtestatione viri decem illis mensibus ne domum quidem ullam, nisi socrus suae, nosse debuit, *h. e.* quia vir eam obtestatus fuerat. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 10. *f.* Mei officii est meminisse, qua obtestatione decedens mihi, ne paterer fieri, mandaris. *Liv.* 27, 50. Matronae in preces obtestationesque versae, per omnia delubra vagae, suppliciis votisque fatigare Deos. *Tac. A.* 1, 12. Senatus ad infimas obtestationes procumbens.

OBTESTĀTUS, a, um, part. ab *obtestor.* Active. *Sall. Cat.* 46. Multa prius de salute sua Pomptinum obtestatus. *Suet. Cal.* 15. *f.* Commentarios convectos in forum, et ante clare obtestatus Deos, neque legisse, neque attigisse quidquam, concremavit. ℙ Passive, obsecratus. *Appul. Met.* 2. Obtestata fide praesentium. Al. leg. *fidem.* *Ammian.* 31, 9. *med.* Ni obtestatus prece impensa superstitibus pepercisset.

OBTESTOR, aris, atus sum, dep. 1. ἐπιμαρτύρομαι, palam testor, protestor. *Cic. Sex.* 20. De quo te, te, inquam, patria, obtestor, et vos Penates, patriique Dii, me propter salutem meorum civium dimicationem caedemque fugisse. Plerique alii leg. *testor* [*ita *Orell.*]. *Brut.* ad *Cic. ad Brut.* 1, 13. Oro atque obsecro te, Cicero, necessitudinem nostram, tuamque in me benevolentiam obtestans. *Tac. A.* 2, 65. Sacra regni, ejusdemque familiae Deos, et* hospitales mensas obtestans. *Id. H.* 3, 10. Aut militum se manibus, aut suis moriturum, obtestans; et *A.* 12, 5. Summam rempubl. agi obtestans, veniam dicendi ante alios exposcit. ℙ Saepius est cum adjuratione precari, obsecrare, ἐξορκίζω, καταλιπαρέω. *Cic. Att.* 11, 2. Per omnes Deos te obtestor, ut, etc. *Id. Fl.* 40. *med.* Cum ego te, Flacce, coelum noctemque contestans, flens flentem obtestabar. *Id. Sext.* 69. *f.* Vos obtestor atque obsecro, ut, etc. *Id. Quint.* 30. Te obsecrat obtestaturque Quintius per senectutem ac solitudinem suam nihil aliud, nisi ut, etc. *Id. Coel.* 32. Oro obtestorque vos, judices, ut, etc. *Id. Verr.* 2, 5, 72. *f.* Ceteros item Deos Deasque omnes imploro atque obtestor, ut, etc. *Id. Fl.* 2. Quem enim alium appellem? quem obtester, quem implorem? *Id. Mur.* 40. Vestram fidem obtestatur, misericordiam implorat. *Id. Sull.* 33. Id sibi ne eripiatis, vos obtestatur. *Sall. Jug.* 74. Lacrumans obtestatur per amicitiam, ne, etc. *Plin. Pan.* 67. *f.* Quaeso et obtestor, ne, etc. *Vell.* 2, 131. Vos publica voce obtestor atque precor: custodite, servate, etc. *Sall. Cat.* 34. *extr.* Te, atque senatum obtestamur, consulatis miseris civibus. *Pl. Aul.* 4, 9, 4. obsecro vos ego, mihi auxilio, Oro, obtestor, sitis. *Virg. A.* 12, 819. Illud te, nulla fati quod lege tenetur, Pro Latio obtestor, pro majestate tuorum, ne, etc. *Sall. Jug.* 53. Pollicendo, minitando, obtestando.

OBTEXO, is, xui, a. 3. ἀντιδιαπλέκω, ante, vel supra, vel contra texo. *Plin.* 11, 19, 21. Papilio fila araneosa, quacumque incessit, alarum maxime lanugine obtexit. *Id.* 2, 38, 38. Subinde per nubes coelum aliud obtexens. ℙ Translate. *Virg. A.* 11, 610. fundunt simul undique tela Crebra nivis ritu: coelumque obtexitur umbra. *Claud. in I cons. Stil.* 1, 258. Poenus jaculis obtexitur aer.

OBTĪCENTĬA, ae, f. reticentia. *Quint.* 9, 2. *med.* Ἀποσιώπησις, quam Cicero reticentiam, Celsus obticentiam, nonnulli interruptionem appellant. V. APOSIOPESIS.

OBTĪCEO, es, ui, n. 2. κατασιγάω, idem fere quod taceo, vel contra cupientem, me loqui, sileo. *Ter. Eun.* 5, 1, 4. Virgo conscissa veste lacrumans obticet. *Id. Ph.* 5, 8, 2. ehem, quid nunc obticuisti? *Just.* 32, 2. Turba querelarum confusus adolescens repente obticuit. *Donat.* ad *l. c. Ter. Eun.* ita distinguit: Tacemus consilia: reticemus dolores: obticemus, quorum nos pudet. Quae discrimina perpetua non sunt. Nam *Hor. A. P.* 284. chorusque Turpiter obticuit, sublato jure nocendi. *Mart.* 10, 17. Solemnesque jocos, nec tristia carmina poscit: Et queritur, nugas obticuisse meas. *Ov. Met.* 14, 522. Addidit obscenis convicia rustica dictis: Nec prius obticuit, quam guttura condidit arbor.

[OBTĪCESCO, is, n. 3. idem ac obticeo. *Not. Tir.* p. 90. Obticuit, obticescit. *F.*]

OBTĬGO, is, a. 3. obtego. *Pl. Most.* 1, 3, 7. amor In pectus perpluit meum, neque jam unquam obtigere possum. Alii leg. *obtegere.*

OBTĬNEO, es, ui, tentum, a. 2. κρατέω, κατέχω, teneo, habeo, possideo, quasi circum teneo vel contra aliquem teneo. *Pl. Cas.* 3, 5, 16. obtine aures, amabo. *Cic. Phil.* 2, 19. *f.* Suam quisque domum tum obtinebat, neque erat usquam tua. *Liv.* 1, 16. Romana pubes, velut orbitatis metu icta, moestum aliquando silentium obtinuit. *Caes. B. G.* 1, 1. Una pars, quam Gallos obtinere dictum est, initium capit a flumine Rhodano; et *ib.* 7. Cujus legationis Numejus, et Verodoctius principem locum obtinebant; et *ib.* 3. Cujus pater regnum in Sequanis multos annos obtinuerat; et *mox:* Propterea quod ipse suae civitatis imperium obtenturus esset. *Liv.* 30, 19. Galliam atque Italiam armis obtinere. *Plin.* 11, 3, 2. Sepiae sanguinis vicem atramentum obtinet; et *ib.* 42, 97. Caseus medicamenti vim obtinet. *Cic. Tusc.* 4, 16. *f.* Proverbii locum obtinet. *Id. Sull.* 6. Quorum alter ap. me parentis gravitatem, alter filii suavitatem obtinebat. *Id. Fam.* 4, 13. *med.* Obtinemus ipsius Caesaris summam erga nos humanitatem

Id. N. D. 3, 20. Errantes stellae numerum Deorum obtinebunt, *h. e.* inter Deos numerabuntur. Sic *Off.* 2, 12. Numerum obtinent jure caesorum. *Quint.* 10, 5. *med.* Obtinere summam opinionem in scholis; et *Plin.* 34, 2, 2. admirationem, *h. e.* in admiratione esse. *Id.* 15, 18, 19. Africanae ficus patriae nomen obtinent. ℙ *Obtinere provinciam*, regere, administrare, in provincia cum jurisdictione esse. *Caes. B. C.* 1, 30. Sardiniam obtinebat M. Cotta, Siciliam M. Cato, Africam sorte Tubero obtinere debebat. *Cic. Fam.* 1, 9. *med.* Cum tu Hispaniam citeriorem cum imperio obtineres. *Id. Att.* 5, 21. *med.* Ex qua insula nummus nullus, me obtinente, erogabitur. ℙ [*Hic notandum loquendi genus, quo v. *obtinendi* usurpatur de victis regionibus, gentibus, populis, in provinciae formam redigendis. *Tac. Agr.* 23. Quarta aestas obtinendis quae percurrerat insumpta: ubi v. *Walch.*] ℙ Est etiam retinere, conservare, custodire. *Ter. Hec.* 5, 4, 18. Antiquam adeo tuam venustatem obtines, Ut voluptati obitus, sermo adventus tuus, quocumque adveneris, Semper siet. [*V. de h. l. in *obitus*.] *Liv.* 26, 20. Collaudavit milites, quod duabus tantis cladibus deinceps icti, provinciam obtinuissent. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 12. Ut facilitate sua nos eam necessitudinem, quae est nobis cum publicanis, obtinere, et conservare patiantur. *Id. Quint.* 9. *extr.* Neque nobis adhuc, praeter te, quisquam fuit, ubi nostrum jus contra illos obtineremus. *Id. Rosc. Am.* 17. Quod tametsi miserum et indignum est, feret tamen aequo animo, judices, si per vos vitam et famam potest obtinere; et *ib.* 48. Obtinere in perpetuum auctoritatem suam. *Liv.* 29, 1. *med.* Pertinaces ad obtinendam injuriam, *h. e.* ad retinendum sibi, quod injuria aliis ademerant. *Tac. A.* 1, 32. Non tribunus ultra, non castrorum praefectus jus obtinuit: vigilias, stationes ipsi (*milites*) partiebantur. [*Pl. Mil.* 2, 2, 32. Artem et disciplinam obtineat et colorem: ita *Lindem.* docens, *obtinere artem et disciplinam esse*, de artibus consuetis et exercitatione in dissimulando non decedere: et *obtinere colorem*, ut recte *Lamb.*, non mutare colorem, non erubescere neque pallescere, sed semper eodem vultu esse.] ℙ Huc pertinet et illud *Cic. Part.* 37. Quae autem scripta non sunt, ea aut consuetudine, aut conventis hominum, et quasi consensu obtinentur; et *Tusc.* 5, 41. Lex, quae in Graecorum conviviis obtinetur. ℙ Item occupare. *Plin.* 12, 1, 5. Platanus nemorosa vertice, et se vastis protegens ramis, agros longis obtinet umbris. *Lucr.* 3, 1002. Qui non sola novem dispersis jugera membris Obtineat, sed qui terrai totius orbem. *Curt.* 6, 1. Emensus curru omne spatium, quod acies Laconum obtinuerat. *Liv.* 29, 7. Noctem insequentem eadem caligo obtinuit. *Tac. H.* 3, 14. *extr.* Legiones, quas Caecina, ad obtinendam Cremonam praemiserat. ℙ Item consequi, adipisci, vincere, superiorem esse. *Cic. Quint.* 9. *f.* Obtinere jus suum contra aliquem. *Id. Att.* 7, 25. Malas causas semper obtinuit, in optima concidit. *Id. Rosc. Com.* 4. Ad judicium hoc modo venimus, ut totam litem aut obtineamus, aut amittamus. *Id. Fam.* 1, 8. *med.* Eo tu consule omnia, quae voles, obtinebis. *Liv.* 35, 10. His obtinuit, ut praeferretur candidato, quem, etc. [*Suet. Caes.* 14. obtinuissetque adeo, — nisi; et 23. Obtinuit, ne reus fieret.] *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 6. *f.* Quia de intercalando non obtinuerat, transfugit ad populum. *Gell.* 12, 14. *f.* Impetrare et obtinere. *Cic. Leg.* 1, 22. *f.* Obtinere et adipisci. *Just.* 12, 8. Aegro est ab eo obtentum, ut vellet vivere. [*V. *Herzog.* ad *Caes. B. G.* 7, 37.] ℙ Cum infinito. *Cic. Fin.* 2, 22. Mallet obtinere existimari bonus vir, ut non sit, quam, etc. Al. retius leg. *Malet existimari bonus vir*, etc. ℙ *Obtinere rem*, victoriam reportare. *Caes. B. G.* 7, 85. Romani si rem obtinuerint, finem laborum omnium exspectant. ℙ Item probare, sustinere, defendere, evincere. *Cic. Verr.* 2, 3, 71. *extr.* Possumus hoc teste, possumus litteris hominum honestissimorum, possumus auctoritate societatis, quod dicimus, obtinere? an aliqua regula firmiora, aut graviora quaerenda sunt? *Id. Quint.* 23. *extr.* Non ad obtinendum mendacium, sed ad verum probandum auctoritatem adjuvare. *Id. Fin.* 2, 22. Non meruet, sive celare potuerit, sive opibus magnis, quidquid fecerit, obtinere; et *ib.* 4, 28. Stoici se posse putant duas contrarias sententias obtinere. *Arnob.* 1, 133. *extr.* Possumus obtinere, falsum esse quod dicitur. *Appul. Dogm. Plat.* 1. Tres partes philosophiae congruere inter se, primus obtinuit, *h. e.* affirmavit, asseruit, monstravit. [*Cf. *Gronov.* ad *Tac. H.* 2, 84. coll. *Spald.* ad *Quint.* 7, 1, 6.] ℙ Item praevalere. *Liv.* 5, 49. *f.* Ibi caedes obtinuit: castra capiuntur, etc. Al. leg. *omnia obtinuit.* *Ulp. Dig.* 2, 4, 4. Cassius in infinitum omnes parentes dicit: quod et honestius est, et merito obtinuit. *Paul. ib.* 42, 1, 36. Et si dissentirent, sententia plurium obtineret. *Petr. Sat.* 2. Simulque corruptae eloquentiae regula stetit, et obtinuit. Sic *obtinere* dicitur consuetudo, quae invaluit, durat, et servatur. *Ulp. Dig.* 1, 16, 7. Ferias secundum mores et consuetudinem, quae retro obtinuit, dare. Et absolute *Id. ib.* 13, 1. Hodie obtinuit, indifferenter quaestores creari tam patricios, quam plebejos. Sic *fama obtinet*, ap. *Liv.* 21, 46. *f.* Malim equidem de filio verum esse, quod et plures tradidere auctores, et fama obtinuit. *Sall. Jug.* 20. Quamquam ab ea fama, quae plerosque obtinet, diversum est. Absolute *Id. initio or. ad Caes. de Republ. ord.* 1. Pro vero antea obtinebat, regna atque imperia Fortunam dono dare, etc., sed res docuit, id verum esse, quod in carminibus Appius ait, fabrum esse quemque fortunae. Al. leg. *Populus R. antea obtinebat*, h. e. verum putabat, pro certo tenebat. *Appul. Apol. in.* Certus equidem eram, proque vero obtinebam. *Varr. R. R.* 2, 1. *med.* Non ipsos quoque (*Romulum et Remum*) fuisse pastores obtinebit, quod Parilibus potissimum condidere urbem? *h. e.* pro certo habebitur. Vel, non hoc obtinebit, quod, etc. *h. e.* evincet, probabit. ℙ In Pandectis Florentinis scribitur *optineo*, ut videre est ap. *Torrent.* et *Brissonius* testatur. *Quint.* 1, 7. Cum dico obtinuit, *b* litteram ratio poscit, aures magis audiunt *p*.

OBTINGIT, ebat, tigit, imp. 3. [*tango, offendo ad aliquid. Haec enim prima est vocis significatio, quam *Noster* ultimo loco posuerat, sc. *obtingere* pro simplici *tangere* usurpatum docens. *Plaut. fr.* Nam ista mustulentus aestus nares obtigit. Ita *Non.* 4, 476. Sed *idem* 1, 322. habet *attigit*, hunc eundem locum referens. ℙ Tum signif. obvenio, Gr. λαγχάνω.] *Cic. Off.* 1, 7. Eorum, quae natura fuerant communia, quod cuique obtigit, id quisque teneat. *Id. Fam.* 2, 19. Cum optatissimum nuncium accepissem, te mihi quaestorem obtigisse. *Id. Vat.* 5. Cum tibi aquaria provincia sorte obtigisset. *Id. Att.* 1, 20. Eam, quam mihi dicis obtigisse, σπάρταν, nunquam deseram. *Pl. Cas.* 2, 4, 21. Mihi obtinget sors. *Id. Bacch.* 3, 6, 14. Nullus est, cui non invideant rem secundam obtingere. ℙ Item evenire, accidere, contingere. *Pl. Rud.* 4, 6, 7. eloquere, ut haec res obtigit de filia. *Ter. Heaut.* 4, 3, 5. Istuc tibi ex sententia tua obtigisse, laetor. *Id. Andr.* 3, 5, 2. atque hoc confiteor Jure mihi obtigisse, quandoquidem tam iners sum. *Pl. As.* 3, 3, 136. animo sis bono, face: exoptata obtingent. *Cic. Cat.* 4, 2. Si quid mihi obtigerit, aequo animo paratoque moriar, *h. e.* humanitus acciderit.

OBTINNIO, is, n. 4. idem ac tinnio. *Appul. Apol.* Ecquid illi aures obtinnirent.

OBTISTROTUM. V. OPTOSTROTUM.

[OBTORPEO, es, n. 2. idem ac obtorpesco. *Not. Tir.* p. 94. Torpet, intorpet, contorpet, obtorpet. *Gloss. Philox.* Obtorpeo, κατανακώ. *F.*]

OBTORPESCO, is, ui, n. 3. ἀποναρκάω, valde torpesco, obstupesco, languesco. *Liv.* 22, 3. *f.* Signum effodiant, si ad convellendum manus prae metu obtorpuerint. Adde *Cic. Dom.* 52. *f.* *Sen. Contr.* 1, 1. *med.* Oculi subita caligine obtorpuerunt. *Plin.* 9, 42, 67. Novit torpedo vim suam, ipsa non torpens, mersaque in limo se occultat, piscium qui securi supernatantes obtorpuere, corripiens. *Id.* 8, 27, 41. Anguis, si squamae obtorpuere, spinis juniperi se scabit, *h. e.* duriores factae sunt. ℙ Saepe transfertur ad animum. *Cic.* vertens *Eurip.* versus *Tusc.* 3, 28. Sed jam subactus miseriis obtorpui. *Liv.* 34, 38. *f.* Circumfuso undique pavore ita obtorpuit, ut nec dicere, quid in rem esset, nec audire posset. *Id.* 32, 20. Obtorpuerant quodammodo animi. *Appul. Apol.* Repentino mentis nubilo obtorpescunt.

OBTORQUEO, es, orsi, ortum, a. 2. συστρέφω, vehementer torqueo. *Stat. Th.* 5, 414. dextrasque obtorquet in undas Proram. *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 66. M. Livius Drusus consuli legibus agrariis resistenti ita collum in comitio obtorsit, ut sanguis efflueret e naribus.

OBTORTIO, onis, f. tortio, contortio. *Fulg. de prisc. serm.* in *Exercitus:* Valgia sunt labellorum obtortiones.

OBTORTUS, a, um, part. ab *obtorqueo:* tortus, vel valde tortus. *Virg. A.* 5, 159. it pectore summo Flexilis obtorti per collum circulus auri. *Cic. Verr.* 2, 4, 10. Obtorta gula in vincula abripi jussit. *Pl. Poen.* 3, 5, 45. Obtorto collo ad praetorem trahi. *Appul. Met.* 3. Domus januas, cardinibus obtortis, evellere gestientes. *Petr. fr.* ap. *Fulg. de prisc. serm.* Obtorto valgiter labello.

OBTRAHO, is, a. 3. *Tert. Virg. vel.* 15. Si tentationibus gradum obtraxerit. Al. leg. *obstruxerit.*

OBTRECTATIO, onis, f. διασυρμὸς, ζηλοτυπία, actus obtrectandi, reprehensio, vituperatio, maledictio. *Cic. Fam.* 1, 7. *med.* Quorum malevolentissimis obtrectationibus nos cito de vetere illa nostra sententia prope jam esse depulsos. *Tac. H.* 1, 1. Obtrectatio et livor pronis auribus accipiuntur; et *ib.* 3, 37. Nulla in oratione cujusquam erga Flavianos duces obtrectatio. ℙ Definitur a *Cic.* ipsa aegritudo *Tusc.* 4, 8. Obtrectatio est ea, quam intelligi zelotypiam volo, aegritudo ex eo, quod alter quoque potiatur eo, quod ipse concupierit. Differt ab *invidia*, ut *ib.* colligitur, quia haec dolet rebus secundis alterius, a quo nihil laeditur: *obtrectatio* est in his, quibus laedi se quis putat. V. OBTRECTO. *Vat.* ad *Cic. Fam.* 5, 9. Malevolorum obtrectationes et invidias prosternere. *Caes. B. C.* 1, 7. Injurias inimicorum in se commemorat, a quibus diductum et depravatum Pompejum queritur invidia atque obtrectatione laudis suae. *Liv.* 28, 40. Obtrectatio atque invidia adversus crescentem in dies gloriam fortissimi consulis. *Cic. Font.* 8. Inimicum esse alicui ex civilibus studiis, atque obtrectatione domestica. *Id. Q. Fr.* 1, 1, 15. Obtrectatione et malevolentia liberatus. *Just.* 32, 2. Quae res Demetrio non gratiam legationis, sed odium obtrectationis comparavit. *Nep. Att.* 20. Inter quos maximarum rerum non solum aemulatio, sed obtrectatio tanta intercedebat, quantam, etc. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 18. Haec res habet obtrectationem, *h. e.* obtrectationi est subjecta. *Cic. Brut.* 42. Tantum abest ab obtrectatione invidiae, etc. Al. leg. *invidiaque.* *Liv.* 2, 40. Non inviderunt laudes suas mulieribus viri Romani: adeo sine obtrectatione gloriae alienae vivebatur.

OBTRECTATOR, oris, m. κατάλαλος, διάβολος, qui obtrectat, maledicus, invidus, calumniator. Quomodo ab *invido* differat, V. in v. praec. *Cic. Fl.* 1. Si forte beneficii hujus obtrectator, aut virtutis hostis, aut laudis invidus exstitisset. *Id. Planc.* 23. *med.* Nonnulli nostri iniqui, multi communes obtrectatores, atque omnium invidi multa finxerunt. *Id. Fam.* 1, 4. A tuis invidis et obtrectatoribus nomen inductum fictae religionis. *Id. Brut.* 1. Dolebam, quod non adversarium, aut obtrectatorem laudum mearum, sed socium potius, et consortem gloriosi laboris amiseram. *Id. Fl.* 28. In tam suspiciosa ac maledica civitate locum sermoni obtrectatorum non reliquit. *Suet. Caes.* 55. Purgare se adversus obtrectatorum criminationes; et *ib.* 45. Calvitii deformitatem iniquissime ferebat, saepe obtrectatorum jocis obnoxiam expertus. *Just.* 31, 6. Huic sententiae obtrectatores amici regis erant.

OBTRECTATUS, us, m. idem ac obtrectatio. In sexto casu sing. *Gell. praef. med.* Ut sine vano obtrectatu considerent.

OBTRECTO, as, avi, atum, a. 1. διασύρω, διαβάλλω, ex invidentia male dico, dicta et facta alicujus vitupero, calumnior, reprehendo. *Gloss. Phil.* Obtrectat, ἀντιπράττει. *Cic. Tusc.* 4, 20. Ipsum illud aemulari, obtrectare, dicunt non esse inutile, cum aut se non idem videat consecutum, quod alium; aut alium idem, quod se; et *ib.* 26. Obtrectare vero alteri, aut illa vitiosa aemulatione, quae rivalitati similis est, aemulari, quid habet utilitatis? cum sit aemulantis angi alieno bono, quod ipse non habeat; obtrectantis autem angi alieno bono, quod id etiam alius habeat. V. OBTRECTATIO. *Id. Ac.* 4, 6. Arcesilas Zenoni obtrectans nihil novi reperienti. *Nep. Arist.* 1. Aequalis fere fuit Themistocli. Itaque cum eo de principatu contendit. Namque obtrectarunt inter se. [*Recte monet *Brem.* ad h. l., *obtrectare* non in malam partem, sed in universum dictum esse ad significandam agendi rationem eorum, qui in rebus ad rempublicam regendam pertinentibus diversam sententiam sequerentur.] *Liv.* 36, 34. Iratus Aetolis, quos solos obtrectasse gloriae suae, cum liberaret Graeciam, meminerat. *Id.* 8, 36. Cessatum a milite, ac de industria, ut obtrectaretur laudibus ducis, impedita victoria est. *Cic. Manil.* 8. *extr.* Qui huic obtrectant legi, atque causae. ℙ Cum accusativo est damnare, culpare, carpere. *Phaedr. epil.* 2. Si livor obtrectare curam voluerit. *Id. prol.* 5. Hunc (*libellum*) obtrectare si volet malignitas, Imitari dum non possit, obtrectet licet. *Liv.* 45, 37. Cui nullum probrum dicere poterat, ejus obtrectare laudes voluit. *Tac. A.* 1, 17. *extr.* Non obtrectari a se urbanas excubias. *Auct. Dial. de Or.* 25. Invicem se obtrectaverunt. *Plin.* 9, 35, 58. Lautitiam omnem, apparatumque obtrectans. Addunt et ex *Cic. Phil.* 10, 3. Consuetudo plerisque in rebus obtrectandi bonos. Al. tamen rectius leg. *bonis.* ℙ Obtrectat, inquit *Fest.*, contra sententiam tractat. Hinc *obtrectare aliquid manibus* pro attrectare, contrectare contra alicujus voluntatem, dixit *Hieron. Vit. Pauli*, *n.* 3. Sunt qui *adtrectare* legunt.

OBTRITIO, onis, f. actus obterendi. *August. serm. de divers.* 8, 4. Accedite ad eum in obtritione cordis.

OBTRITUS, a, um, part. ab *obtero:* περιτριβὴς, protritus, conculcatus. *Colum.* 6, 4. *med.* Pellem serpentis obtritam cum vino miscent. *Cic. Or.* 3, 86. Ruina conclavis obtriti. *Lucr.* 3, 907. Urgerive superne obtritum pondere terrae. *Lucan.* 3, 656. Obtrita ossa. *Val. Max.* 1, 6. *n.* 11. Sed illae clades aliquanto majores: legionum interitus, signa hostilibus intercepta manibus, obtritum equitatum, etc. ℙ Translate. *Pl. Curc.* 4, 4, 17. Meae pugnae proeliares plurimae obtritae jacent, *h. e.* contemptae, spretae.

OBTRITUS, us, m. actus obterendi. In sexto casu sing. *Plin.* 18, 28, 67. *n.* 4. Ne herbae obtritu hebetentur.

OBTRUDO, is, usi, usum, a. 3. προσωθίζομαι, idem quod trudo, vel contra aliquem trudo, vi pel-

lo. *Pl. Men.* 3, 3, 26. Jamne abiit intro? abivit, obtrusit fores. Al. leg. *operuit.* *Cic. Verr.* 2, 4, 36. Qui non obtrusit aliqua ex parte monimenta P. Scipionis, sed funditus sustulit et delevit, *h. e.* loco movit, evertit. Sunt qui suspicantur legendum *obtrivit*, alii *obruit*, alii *obstruxit*. *Appul. Met.* 7. *f.* Ardentem titionem mediis inguinibus obtrudit. ¶ Significat interdum avide in os immittere, et quasi gulam cibo infercire. V. OBSTRUDO. ¶ Item claudere. V. *ib.* ¶ Saepissime vero ponitur pro invito et repugnanti offerre, aut dare. *Ter. Andr.* 1, 5, 15. ea quia nemini obtrudi potest, Itur ad me. *Id. Hec.* 3, 1, 16. nunquam ausus sum recusare eam, quam mihi obtrudit pater. ¶ *Obtrudere palpum alicui* est blanditias invito alicui adhibere, ut decipias: αἰκάλλειν. *Pl. Ps.* 4, 1, 35. Ego istuc aliis dare condidici: mihi obtrudere non potes palpum.

OBTRUNCĀTĬO, onis, f. κατακοπή, actus obtruncandi. *Colum.* 4, 29. Quod tum et obtruncatione vitis, et cum ejusdem refectionis fissura praecipit fieri.

OBTRUNCĀTUS, a, um, part. ab *obtrunco*: κατακοφθείς, trucidatus, occisus. *Sall. Jug.* 71. Juxta boni malique, strenui et imbelles, inulti obtruncati.

OBTRUNCO, as, avi, atum, a. 1. κατακόπτω, trunco, abscindo, caedo. *Colum.* 4, 29. *med.* Atque ita superficies insitae vitis usque ad receptum surculum obtruncatur. ¶ Item concidere, trucidare, occidere. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 9, 5. Ceteri vice pecorum obtruncabantur. *Id. Jug.* 102. Equites, pedites permixti caedere alios, alios obtruncare. *Vet. Poeta* ap. *Cic. N. D.* 3, 26. Puerum interea obtruncat, membraque articulatim dividit, Perque agros passim dispergit corpus. *Liv.* 1, 5. *f.* Ita regem obtruncant. *Virg. G.* 3, 374. cervos Cominus obtruncant ferro. *Pl. Aul.* 3, 4, 10. Capio fustem, obtrunco gallum furem manifestarium. *Justin.* 33, 2. Veluti jacentem obtruncaturus.

[OBTRŪSĬO, onis, f. immissio. *Coel. Aurel. Acut. praef.* 7. Corpusculorum obtrusio. *F.*]

OBTŬĔOR, eris, dep. 2. ἐφοράω, intentis oculis aspicio, contra intueor. *Pl. Bacch.* 4, 4, 17. numqui nummi exciderunt, here, tibi, quod sic terram Obtuere? *Id. Most.* 1, 1, 66. quid tu me nunc obtuere, furcifer? ¶ Pro simplici intueor, aut video. *Id. ib.* 3, 2, 153. nullam pictam conspicio hic avem. *Tra.* ignosco: aetate non quis obtuerier: παραγωγή. Sic *Amph.* 3, 2, 18. Quonam te avertisti? *Alc.* ita ingenium meum est: Inimicos semper osa sum obtuerier.

OBTŬĬTUS, us, m. V. OBTUTUS.

OBTŬMESCENS. V. OBMUTESCENS.

OBTUNDO, is, udi, usum, a. 3. κατακόπτω, idem quod tundo, aut contra tundo. *Firm. Math.* 5, 5. Qui aliquo dolore perculsi et caput plangant, et pectora pugnis obtundant. ¶ *Obtundere aciem ferri* est ita tundere, ut crassior fiat, et hebetetur, caedendoque inepta sit. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 166. Nonne vides, ut nostra soror Clementia tristes Obtundat gladios? V. OBTUSUS. ¶ Ab acie ferri transfertur ad oculos, cum hebetiores fiunt, et minus vident. *Plin.* 22, 25, 70. Lens aciem oculorum obtundit, et stomachum inflat. *Claud. VI. cons. Honor.* 51. acies stupet igne metalli, Et circumfuso trepidans obtunditur auro. ¶ Item ad aures, cum minus audiunt. *Plin.* 24, 11, 50. Arundinum lanugo illita auribus obtundit auditum. ¶ Hinc *obtundere aures*, et *obtundere* absolute; praesertim cum vel nimio clamore, vel eadem saepius repetendo, vel diutius, quam par est, loquendo molesti sumus. *Cic. Or.* 66. Ne brevitas defraudasse aures videatur, neve longitudo obtudisse. *Id. Att.* 8, 1. *extr.* Ego si somnum capere possem, tam longis te epistolis non obtunderem. *Id. Fam.* 5, 14. *f.* Cupio non obtundere te, si non delectare nostro studio. In ep. *Timarch.* ap. *eund. Verr.* 2, 3, 67. *med.* Obtuderunt ejus aures, te socium praetoris fuisse. *Ter. Ad.* 1, 2, 33. ne me obtundas de hac re saepius. *Id. Andr.* 2, 2, 11. obtundis, tametsi intelligo. *Gell.* 4, 9. *f.* Verba, si perpetua, atque infrunita, et obtundentia, neque laudabilia, neque utilia sunt. ¶ Item ad vocem, cum minus acuta et sonora fit. *Plin.* 32, 9, 31. Myaces fauces vexant, vocemque obtundunt. *Cic. Or.* 2, 70. Cum patronus vocem in dicendo obtudisset. Adde *Liv.* 7, 2. *med.* ¶ Saepe ad animum. *Cic. Tusc.* 1, 33. Multa e corpore exsistunt, quae acuant mentem, multa, quae obtundant. *Id. Or.* 3, 24. Non quo acui ingenia adolescentium nollem, sed contra ingenia obtundi nolui, corroborari impudentiam. ¶ *Obtundere aegritudinem*, ejus vim infirmare. *Cic. Tusc.* 3, 16. Nihil est, quod tam obtundat enervetque aegritudinem, quam, etc.

OBTUNSĬO, onis, f. actus obtundendi, percussio. *Lamprid. Commod.* 10. Quem vidisset albescentes inter nigros capillos quasi vermiculos habere, sturno apposito, qui se vermes sectari crederet, capite suppuratum reddebat obtunsionibus.

OBTUNSUS pro *obtusus* legunt nonnulli (inter quos *Pierius*) ex MSS. ap. *Pl. Cas.* 5, 1, 8. Obtunso ore, *h. e.* pugnis verberato. *Virg. G.* 1, 262. Vomeris obtunsi dentem; et *ib.* 3, 135. obtunsior usus. *Gell.* 13, 24. *med.* Obtunso ingenio esse. *Auct. Pan. ad Constant.* 12. *extr.* Collisi, obtunsique gladii. *Appul. Met.* 9. Offenso lapide, atque obtunsis digitis. Alii passim *n* exterunt.

OBTŬOR, eris, dep. 3. idem quod obtueor: a *tuor*. *Accius* ap. *Non.* 2, 696. Quibus oculis quisquam nostrum poterit illorum obtui vultus?

OBTŪRĀCŬLUM, i, n. obturamentum. *Marcell. Empir.* 35. *med.* Diligenter et spisse foramen ejus *(cacabi)* obturandum erit, atque ubi congelaverit se adeps, extrahendum obturaculum erit.

OBTŪRĀMENTUM, i, n. ἔμφραξις, ἐπιστόμισμα, id quo quippiam obturatur. *Plin.* 16, 8, 13. de subere: Usus ejus cadorum obturamentis. *Id.* 33, 4, 21. Repleto stagno, excussis obturamentis, erumpit torrens tanta vi, ut saxa provolvat.

OBTŪRĀTUS, a, um, part. ab *obturo*: ἔμφρακτος, occlusus, obstructus. *Cic. Fat.* 5. Stupidum esse Socratem dixit, quod jugula concava non haberet: obstructas eas partes et obturatas esse dicebat. *Plin.* 20, 6, 21. Obturatae nares; et 29, 2, 9. aures. *Vitr.* 7, 12. Dolia operculis obturant, ne spiramentum obturata emittant. *Plin.* 34, 18, 54. Obturati urcei.

OBTURBĀTOR, oris, m. qui obturbat. *Ascon.* in *Cic. Div. Verr.* 15. *f.* Nisi quem forte ex illo grege moratorum, etc. Obturbatores quosdam, sordidosque causidicos significat, qui adhibebantur ad moram faciendam, etc. V. MORATOR.

OBTURBĀTUS, a, um, part. ab *obturbo*. *Plin.* 8, 18, 26. Obturbata proculcatione prius aqua.

OBTURBO, as, avi, atum, a. 1. παρενοχλέω, ὑποκρούω, turbo, conturbo, perturbo. *Cic. Att.* 12, 18. Obturbare solitudinem; et *ib.* 16. *extr.* Me scriptio et litterae non leniunt, sed obturbant. *Tac. H.* 3, 25. Obturbare hostes. Adde *A.* 1, 66. ¶ Obstrepere, obloqui, reclamare, impedire loquentem. *Ter. Andr.* 5, 4, 23. Itane vero obturbat? *Pl. Poen.* 1, 2, 49. sine amem: ne me obturba, ac tace. *Tac. H.* 3, 10. Obturbabatur militum vocibus Aponius, cum loqui coeptaret. Adde *A.* 6, 24., *Suet. Aug.* 86. et *Plin. ep.* 9, 13.

OBTURGESCO, is, ursi, n. 3. turgesco, οἰδίσκω. *Lucret.* 6, 658. Obturgescit enim subito pes. Al. leg. *obbrutescit*. *Fest.* in *Boa*: A qua icti obturgescunt. *Lucil.* ap. *Prisc.* 9, 870. Obtursi ebrius.

OBTŪRO, as, avi, atum, a. 1. ἐμφράττω, ἐπιστομίζω, obstruo, occludo, oppilo. *Festus* ducit a θύρα, ostium: unde quidam scripsere *obthuro*: quod plerisque aliis non placet. *Voss.* in *Etym.* derivat a *tus*, his fretus *Varronis* ap. *Non.* verbis, quae tamen reperire minime nobis datum fuit: Atque etiam sacerdotes aures suas ture replebant, ne peregrinis verbis intercedentibus confusa carminum memoria turbarentur. [**Doederl.* 3, 167. docet, id quod minime rejiciendum videtur, verba *obturare* et *returare* = *obtusare* et *retusare* (discrimine nonnisi pronuntiationis asperius factae interposito) esse frequentativa verborum *obtundere* et *retundere*, significationis similitudinem inter *obturare* et *obtundere* demonstrans his locis: *Cic. Tusc.* 3, 16. Nihil est, quod tam obtundat enervetque aegritudinem; et *Lucr.* 4, 870. Cibus — patentem per membra ac venas ut amorem obturet edendi. *Auct. ad Her.* 3, 9. Si vehementer aures auditorum obtusae videbuntur. *Hor. Ep.* 2, 105. Obturem patulas impune legentibus aures.] *Cato R. R.* 154. Labrum imum pertundito: ea fistulam subdito, uti obturarier recte possit. *Varr. R. R.* 3, 16. *med.* de apib.: Extra ostium alvei obturant omnia, qua venit inter favos spiritus. *Colum.* 12, 48. *med.* Amphoras fasciculis foeniculi obturare. *Plin.* 19, 10, 58. Limo aut ciner obturare foramina. *Pl. Aul.* 2, 4, 25. Obturare gutturem. *Id. Stich.* 1, 2, 57. os. ¶ Part. *Obturans* ap. *Vitr.* 10, 12. Assibus obturantibus foramina. *Obturandus* V. in OBTURACULUM.

OBTŪSĒ, adv. obtusa acie. [**Cic. N. D.* 1, 25. quo quid dici potest obtusius?] *Solin.* 32. *med.* Crocodili in aqua obtusius vident, in terra acutissime.

OBTŪSĬO, onis, f. ut Obtusio sensuum, apud *Tert. adv. Marc.* 3, 6. est stupiditas.

OBTŪSUS, a, um, part. ab *obtundo*: verberatus, percussus. *Pl. Amph.* 2, 1, 59. sum obtusus pugnis pessime. ¶ Est etiam retusus, crassus, acumine carens, et pungendo, caedendove minime aptus, ἀμβλύς. *Colum.* 4, 24. *f.* Obtusa, et hebes, et mollis falx putatorem moratur. *Tac. A.* 15, 54. Pugionem vetustate obtusum saxo asperare. *Ov. Met.* 1, 471. Obtusum telum. *Virg. G.* 1, 261. durum procudit arator Vomeris obtusi dentem. *Plin.* 18, 35, 79. Cornua lunae obtusa pluviam; erecta et infesta ventos significant. *Lucr.* 4, 356. Obtusus angulus. ¶ Dicitur et de acie oculorum, quae hebes est, et minus videt: et translate de acie mentis, et ingenii. *Cic. Sen.* 23. Nonne vobis videtur animus is, qui plus cernat et longius, videre, se ad meliora proficisci; ille autem, cujus obtusior sit acies, non videre? *Id. fragm.* ap. *Lactant.* 3, 14. *med.* Mihi autem non modo ad sapientiam caeci videmur, sed ad ea ipsa, quae aliqua ex parte cerni videantur, hebetes et obtusi. *Tac. Agr.* 9. Castrensis jurisdictio secura et obtusior, ac plura manu agens, calliditatem fori non exercet. *Gell.* 13, 24. *med.* Obtuso ingenio esse. *Arnob.* 1, 15. Nos hebetes, stolidi, fatui, obtusi pronunciamur, et bruti. ¶ *Obtusa lux*, parum nitens, subobscura, caliginosa. *Virg. G.* 1, 395. Nam neque tum stellis acies obtusa videtur, etc. ¶ *Obtusae aures*, tardae, subsurdae. *Stat. Silv.* 5, 1, 170. Jamque cadunt vultus, oculisque novissimus error, Obtusaeque aures, nisi cum vox sola mariti Noscitur. Adde *Cels.* 2, 8. et 8, 14. ¶ Item defatigatae. *Auct. ad Her.* 3, 9. *f.* Si vehementer aures auditorum obtusae videbuntur, atque animi defatigati ab adversariis multitudine verborum. *Sil.* 11, 289. obtusae aures immiti murmure tubae. ¶ *Obtusa vox*, minus clara. *Quint.* 11, 3. Vox candida et fusca, plena et exilis, dura et flexibilis, obtusa et clara. ¶ *Obtusae fauces*. *Id. ib.* Fauces tumentes strangulant vocem, obtusae obscurant, rasae exasperant, cum nempe vox obtunditur. V. OBTUNDO. ¶ *Obtusior usus* alicujus membri a *Virg.* dicitur *G.* 3, 135., cum illud sensu acuto caret, et vivido. Sic *obtusus stomachus*, languidus. *Plin. ep.* 7, 3. Si coenam tibi facerem, dulcibus cibis acres acutosque miscerem, ut obtusus illis et oblitus stomachus, his excitaretur. ¶ Hinc translate. *Virg. A.* 1, 567. Non obtusa adeo gestamus pectora Poeni, *h. e.* non adeo stupidi sumus, aut rustici, et crudeles. ¶ *Obtusae vires*, infirmae, fractae, languidae. *Lucr.* 3, 453. obtusis ceciderunt viribus artus. *Liv.* 5, 18. Sensus oculorum atque aurium hebetes, vigor animi obtusus. ¶ *Obtusum venenum*, sine vi. *Calpurn. Ecl.* 5, 94. de angue: Marcet, et obtuso jacet exarmata veneno.

OBTŪTUS, us, m. πρόσοψις, aspectus, inspectio: ab *obtueor*, quasi obtuitus. [**Cic. Div.* 59. Quodam obtutu oculorum duo pro uno lucernae lumina (videntur), i. e. oculorum directione, *Richtung des Blicks.*] *Cic. Or.* 3, 5. Qui vultum ejus, cum ei dicendum esset, obtutumque oculorum in cogitando probe nosset. *Id.* in *Arat. N. D.* 2, 42. Obtutum aliquo figere. *Id. Univ.* 8. Effugit obtutum animus. [**Id. N. D.* 3, 4. in Cur contuerere autem altero oculo, causa non esset; quum idem obtutus esset amborum, *da die Sehe in beiden gleich ist.*] *Quint.* 1, 2. *med.* Visus fatigatur continuo obtutu oculorum. *Sen. Agam.* 137. circuit pallor genas, Jacensque vultu languido obtutu stupet. *Virg. A.* 1, 499. Dum stupet, obtutuque haeret defixus in uno; et *ib.* 7, 249. defixa Latinus Obtutu tenet ora, soloque immobilis haeret; et *ib.* 12, 666. Obtutu tacito stetit. *Val. Fl.* 7, 88. et tandem obtutu consurgit ab alto, *h. e.* in terram diu defixo: ut dicitur *altus sopor*, *altus timor*, etc. Quidam codex, teste *Burm.*, habet *obtuitu*. ¶ [Est etiam pro oculo *Appul. Met.* 1. Isto gemino obtutu circulatorem aspexi. *F.*] ¶ Translate. *Ov. Trist.* 4, 1, 39. Semper in obtutu mentem vetat esse malorum. In plur. num. *Prud. Hamart.* 915. Nil intercurrens obtutibus.

OBVĀGĬO, is, n. 4. ἀντιβεβάζω, vagitu obstrepo contra, seu circum vagio. *Pl. Poen. prol.* 31. Ne esurientes hic quasi hoedi obvagiant.

OBVĀGŬLĀTUM ire, prisca formula in Leg. XII. Tab., ut est ap. *Fest.* in *Portum. Id.* in *Vagulatio:* Vagulatio in lege duodecim Tabularum significat quaestionem cum convicio. Cui testimonium defuerit, is tertiis diebus ob portum obvagulatum ito, *h. e.* tribus continuis nundinis eat ad domum adversarii sui, ibique obversetur, et cum clamore et convicio sua repetat. *Portus* enim ibi pro domo positus est. Putant autem ipsam vocem esse a *vagio*, unde fieri *vagilo*, seu *vagulo* et *obvagulo*. Alii a *vagor* deducunt. V. PIPULUM.

OBVALLĀTUS, a, um, part. ab *obvallo:* quasi vallo opposito munitus, et clausus. *Cic. Agr.* 2, 1. Eum locum, quem nobilitas praesidiis firmatum atque omni ratione obvallatum tenebat, me duce rescidistis, virtutique in posterum patere voluistis.

OBVALLO, as, a. 1. vallo claudo. *Festus* in *Ob:* Ob praepositio alias ponitur pro circum, ut cum dicimus, urbem obsideri, obsignari, obvallari.

OBVĀRĬCĀTOR, oris, m. qui cuipiam occurrit quominus rectum iter conficiat. *Paulus* ex *Festo*.

OBVĀRO, as, a. 1. διαστρέφω, depravo, perverto: a *varis*, idest qui introrsum pedes intortos habent. *Enn.* ap. *Non.* 2, 606. Nam consiliis obvarant.

*OBUCŬLA, ae, f. opp. Hispaniae Baeticae, ad Baetim flumen. *Hirt. B. Alex.* 5. *Ant. It.* ¶ *Obulcula* est *Plin.* 3, 1. *B. A.*

OBVĔNĬENTĬA, ae, f. eventus, qui aliunde obvenit. *Tert. adv. Valent.* 29. De obvenientia superducant.

OBVĔNĬO, is, n. 4. ἀντάω, obviam, vel contra sive coramvenio. *Cic. Att.* 2, 12. *f.* Eas daturus eram ei, qui mihi primus obvenisset. Al. melius leg. *obviam venisset.* [**Orell.* vulg. retinet.]

Item advenio. *Liv.* 29, 34. Jubet cedere paulatim: se in tempore pugnae obventurum. Al. leg. *venturum.* [*Id quidem nihili est; sed *obvenire* eadem ratione dictum est, qua alias *occurrere*, nimirum: se in tempore laborantium pugnam suscepturum.] ¶ Saepius est obtingere. *Cic. Verr.* 2, 2, 6. Simulatque ei sorte provincia Sicilia obvenit. *Caes. B. C.* 1, 6. Provinciae decernuntur: Scipioni obvenit Syria, Domitio Gallia. *Cic. Verr.* 2, 2, 7. Quod hereditas ei obvenisset. *Varr. R. R.* 1, 12. Istiusmodi mi fundus hereditate obvenit. *Caes. B. G.* 7, 81. *f.* Quibus eae partes ad defendendum obvenerant. *Just.* 38, 5. Paphlagonia, quae non vi, non armis, sed adoptione testamenti hereditaria patri suo obvenisset. ¶ Item contingere, evenire, accidere. *Cic. Phil.* 2, 33. Id igitur obvenit vitium, quod tu jam cal. Januar. futurum esse provideras. *Pl. Truc.* 2, 6, 40. haud ab re tibi obvenit istic labos. *Id. As.* 2, 2, 15. Obvenit occasio. *Suet. Vesp.* 21. Post decisa, quaecumque obvenissent, negotia.

OBVENTĬCIUS, a, um, adj. qui obvenit, qui casu contingit. *Tert. adv. Marc.* 2, 3. Obventicia bonitas.

OBVENTĬO, onis, f. quidquid praeter agrorum fructus alicui accedit ex industria, ut mercedes ex vectura jumentorum, navium, locatione, pensionibus, etc. *Ulp. Dig.* 14, 1, 1. *med.* Exercitorem eum dicimus, ad quem obventiones et reditus omnes perveniunt. *Id. ib.* 27, 9, 12. *med.* Vel in fructibus conditis, vel etiam in redituum spe, atque obventionum. Adde *ib.* 7, 1, 7.

OBVENTUS, us, m. occursus, adventus. *Tert. Anim.* 41.

OBVERBĔRO, as, a. 1. idem quod verbero. *Appul. Met.* 7. Inscensum (*asinum*) baculo obverberans; et *ib.* 9. Ferula nates ejus obverberans; et *ib.* Comites ejus pugnis obverberant.

OBVERSĀTĬO, onis, f. παρίστασις, actus obversandi, huc illuc itio. *Cic. Mur.* 24. Moestos amicos, obversationes, testificationes, seductiones testium, secessionem subscriptorum animadvertebant. Ita quidam *lexicographi:* verum in optimis codicib. legitur *observationes.*

[OBVERSĀTUS, a, um, part. ab *obversor:* qui obversatur. *Liv.* 2, 36. Aegro animi eadem illa in somnis obversata species, visa est rogitare, etc. *F.*]

OBVERSE, adv. *Colum.* 9, 7. *med.* Domicilia apum obverse ad hibernum orientem componi debebunt, ut apricum habeant apes matutinum egressum, et sint experrectiores. Al. leg. *obversa.*

OBVERSOR, aris, atus sum, dep. 1. παρίσταμαι, διατρίβω, ante aliquem versor, appareo, adsum. [*Liv.* 31, 11. Magnam partem eorum (transfugarum) palam Carthagini obversari dici: et sic multis in locis ap. *Liv.* v. *Gloss. Liv.* s. h. v.] *Plin. ep.* 5, 21. Sedebant judices, obversabantur advocati. *Id. ep.* 6, 16. *med.* Nam meatus animae ab iis, qui limini obversabantur, audiebatur. *Id. Pan.* 48. Obversabantur foribus horror et minae, et par metus admissis et exclusis. *Tac. A.* 3, 37. Obversans in urbe inter coetus et sermones hominum. ¶ Saepe dicitur de iis, quae oculis aut menti apparent, ut spectra, visa, species. *Cic. Sext.* 3. Sed mihi ante oculos obversatur reipublicae dignitas, quae me ad se rapit. *Id. Tusc.* 2, 22. Obversantur animo honestae species. *Liv.* 35, 11. Caudinae cladis memoria non animis modo, sed prope oculis obversabatur. *Plin.* 24, 17, 102. Hac pota lymphari homines, obversantibus miraculis, *h. e.* animo miras rerum species imaginante. *Lucr.* 4, 1055. Illius et nomen dulce obversatur ad aures. ¶ Pro adversari. *Tert. adv. Gnost.* 5. Malo obniti et obversari nisi bonum non potest. ¶ Etiam *obverso, as,* dictum est, teste *Prisc.* 8, 799.

OBVERSUS, a, um, part. ab *obverto:* ἀντίστροφος, erga aliquem conversus, adversus. *Plin.* 17, 2, 2. In aquilonem obversas vites et arbores poni suasere. *Colum.* 7, 3. *f.* Ne pascentium capita sint obversa soli. *Ov. Met.* 12, 467. faciemque obversus in agmen utrumque. *Sil.* 10, 110. Obversam spectans ora ad Phaethontia prolem. *Tac. A.* 4, 54. Obversus ad matrem, non mirum, ait, i, etc.; et *ib.* 67. Aestas in Favonium obversa, et aperto circum pelago peramoena. *Flor.* 2, 6. *med.* Romani adversus solem, pulverem, Eurum obversi. ¶ Cum accus. *Appul. Met.* 2. Tunc orientem obversus, et incrementa solis tacitus imprecatus. ¶ Absolute. *Tac. A.* 12, 14. Carrhenam, profligatis obversis longius evectum, integer a tergo globus circumvenit, *h. e.* adversis, et resistentibus. ¶ Translate. *Tac. H.* 3, 83. Miles ad sanguinem, et caedes obversus; et *ib.* 11. Uni Antonio vix ac potestas in utrumque exercitum fuit, cedentibus collegis, et obversis militum studiis.

OBVERTO, is, erti, ersum, a. 3. ἀντιστρέφω, versus, erga, aut contra aliquem verto, converto. *Vet. Poeta* ap. *Cic. Fam.* 9, 26. Quem aspectabant: cujus ob os ora Graji obvertebant sua. *Virg. A.* 6, 3. Obvertunt pelago proras. *Plin.* 14, 21, 27. Fenestras cellae vinariae obverti in aquilonem oportere. *Ov. Met.* 12, 605. arcus obvertit in illum, Certaque letifera direxit spicula dextra. *Id. Her.* 19, 191. caeruleas quoties obvertor ad undas. *Pl. Ps.* 4, 3, 3. Nimis ego illum hominem metuo, Ne in re secunda nunc mihi obvertat cornua. *Liv.* 27, 28. *med.* Inde primo turbata acies est, dum ad circumsonantem undique clamorem flectere cornua, et obvertere ordines volunt.

OBVĬAM, adv. εἰς ἀπάντησιν, *ob*, idest contra *viam*, adversus, contra. *Cic. Mil.* 10. Fit obviam Clodio ante fundum ejus. *Pl. Bacch.* 4, 4, 16. quem quaero, optime ecce obviam mihi est. *Cic. Phil.* 2, 22. Caesari ex Hispania redeunti obviam longissime processisti; et *ib.* 24. et *Fam.* 3, 7. Prodire obviam alicui. *Id. Mur.* 33. venire; et 32. ire; et *Fam.* 14, 5. properare. *Caes. B. G.* 7, 12. proficisci; et 28. contra venire; et *B. C.* 1, 18. exire. *Liv.* 7, 10. progredi. *Cic. Fam.* 3, 7. et *Att.* 12, 5. mittere. *Pl. Amph.* 3, 4, 2. obsistere. *Id. Asin.* 2, 3, 24. et 2, 4, 6. occedere. *Id. Epid.* 2, 2, 30. occurrere. *Id. Men.* 5, 8, 8. praecurrere. *Id. Ps.* 1, 3, 20. accedere. *Cic. Planc.* 40. ferre se. *Ter. Ad.* 3, 2, 24. offerre se. *Liv.* 1, 16. *med.* dare se. *Id.* 5, 23. Adventus dictatoris, omnibus ordinibus obviam effusis, celebratior fuit. *Ter. Phorm.* 1, 4, 19. ipse est, quem volui obviam. *Pl. Ps.* 2, 1, 18. quis hic est, Qui oculis meis obviam objicitur? et 4, 8, 5. minas, Quas promisi, obviam ei ultro deferam. *Gell.* 17, 4. Eum cum habuisset forte obviam, quaeso, inquit, etc. ¶ Translate. *Pl. Capt.* 3, 3, 6. Nec sycophantiis, nec fucis ullum mantellum obviam est, *h. e.* adest, in promptu est. *Id. Cas.* 3, 4, 28. amanti mihi tot obviam eveniunt morae, *h. e.* interponunt se, mihi obsistunt. *Id. Stich.* 4, 1, 19. si tibi nulla aegritudo est animo obviam, *h. e.* sese offert. *Sall. Jug.* 7. Obviam ire periculis, *h. e.* pericula adire. ¶ *Obviam ire* saepe est opponere se, obsistere, resistere. *Cic. Verr.* 2, 1, 41. *med.* Cupiditati hominum obviam ire. *Sall. Jug.* 5. Tum primum superbiae nobilitatis obviam itum est. *Liv.* 9, 14. Laetari milites, obviam itum irae suae. *Id.* 23, 28. *med.* Ambo duces junctis copiis, ire obviam coeptis, atque obsistere parant. *Sall. Cat.* 6. Hostibus obviam ire. *Id. Jug.* 17. *f.* injuriae; et *ib.* 25. sceleri; et *ib.* 46. Gracchorum actionibus. *Tac. A.* 6, 16. fraudibus; et *H.* 2, 33. sententiae. Sic *Cic. Att.* 4, 16. *med.* Pomptinius vult triumphare: huic obviam Cato, et Servilius praetores aperte. ¶ Cavillandi et irridendi causa duplicem adverbii significationem, in bonam scilicet et in malam partem, simul complexus est his verbis *Cic. Att.* 2, 1. *med.* Cûm neque sibi ex Sicilia Romam venientis obviam quemquam prodire potuisse, et noctu se introisse, in concione jactasset Clodius; nihil ei novi dixi accidisse: noctu introisse item ante, non esse itum obviam, ne tum quidem, cum iri maxime debuit, *h. e.* noctu item Caesaris domum introisse, cum ibi mulieres Bonae Deae sacra facerent, nec quemquam inde ad eum expellendum contra prodiisse, quod maxime fieri debuisset, ne ipsius Deae sacra viri praesentia polluerentur. ¶ Pro remedium afferre, mederi. *Tac. A.* 4, 64. Ni Caesar obviam isset, tribuendo pecunias pro modo detrimenti; et *ib.* 13, 5. Obviam ire dedecori; et *ib.* 4, 6. infecunditati terrarum; et *H.* 4, 46. timori.

OBVĬGĬLĀTO, adv. vigilanter. *Pl. Bacch.* 3, 2, 14. Qua me causa magis cum cura esse ea, quam obvigilato, est opus. Alii leg. *atque advigilare est opus.*

OBVĬO, as, avi, atum, n. 1. ἀπαντάω, obviam eo. *Hieron. ep.* 5. *n.* 1. Reciprocae epistolae inter nos currant: illae sibi obvient, illae nobiscum loquantur. *Veg. Mil.* 3, 4. In scutis invicem obviantibus niti. ¶ Item obsistere, resistere. *Macr. Sat.* 7, 5. Ubi tot impellentium procerum, quibus obviandum non erat, hortatui succubuit. *Marcell. Dig.* 39, 5, 20. Ut non possit suae confessioni obviare. *Impp. Arcad. et Honor. Cod. Theod.* 12, 1, 161. Plectibili severitate eorum fraudibus obviandum est. ¶ Item impedire, remedium afferre. *Pall.* 1, 35. *med.* Grandini creditur obviare, si quis crocodili pellem, vel hyaenae, vel marini vituli per spatia possesionis circumferat. *Id.* 4, 10. Asini urina vermibus obviabit.

OBVĬŎLO, as, a. 1. idem ac violo. *Varr. L. L.* 5, 8. Atticum (alii leg. *antiquum*) illud, Obviolavit. *Inscr.* ap. *Grut.* 996, 13. Quisquis es homo, ne mea ossa obvioles.

OBVĬUS, a, um, adj. ἀπαντῶν, qui obviam fit, qui occurrit. *Cic. Mil.* 18. Quippe qui ei obvius futurus omnino non erat. *Id. Att.* 6, 5. Obvias mihi litteras mittas; et *ib.* 4. *extr.* Fac ut mihi tuae litterae volent obviae. *Just.* 1, 6. Ut quem primum postera die obvium habuisset, socium coeptis assumeret. *Hirt. B. Afr.* 89. Cui in itinere fit obvius L. Caesar. *Liv.* 1, 16. *med.* Dare se obvium alicui. *Ov. Met.* 11, 138. labentibus obvius undis Carpe viam. *Sall. Jug.* 81. Quo loco inter se obvii fuissent. *Suet. Caes.* 81. Libellus insidiarum ab obvio quodam porrectus. *Prop.* 2, 22, 3. Obvia, nescio quot pueri, mihi turba minuta Venerat. *Liv.* 37, 23. Esse in obvio alicui, *h. e.* in loco, ubi obvius esse possis. *Virg. A.* 1, 318. Cui mater media sese tulit obvia silva; et *ib.* 11, 498. Obvia cui, Volscorum acie comitante, Camilla Occurrit. *Tibull.* 1, 3, 45. ultroque ferebant Obvia securis ubera lactis oves. ¶ *Obvius* etiam dicitur, qui alteri occurrit resistendi, et oppugnandi gratia. *Cic. Caecin.* 27. Si ingredienti cum armata manu obvius fueris. *Sall. Jug.* 24. Necessarie copias parat, et Jugurthae obvius procedit; et 54. Qui firmioribus animis obvii hostibus fuerant. *Virg. A.* 11, 504. Audeo Tyrrhenos equites ire obvia contra; et *ib.* 10, 552. Obvius ardenti sese obtulit; et 877. infesta subit obvius hasta; et *ib.* 9, 56. Non aequo dare se campo, non obvia ferre Arma viros, sed castra fovere. ¶ *Obvia* res aliqua est, quae eunti occurrit, seu ex adverso, et ante pedes sita est. *Nep. Eum.* 9. Montes, qui obvii erant itineri adversariorum. *Val. Fl.* 3, 583. taurus tactus asylo, Obvia quaeque ruit. *Virg. G.* 4, 23. Vicina invitet decedere ripa calori, Obviaque hospitiis teneat frondentibus arbos. *Ov. Met.* 1, 527. nudabant corpora venti, Obviaque adversas vibrabant flamina vestes. [*Tac. A.* 2, 54. Samothracum visere intentem obvii aquilones depulere.] *Lucr.* 3, 384. neque aranei tenuia fila Obvia sentimus, quando obretimur euntes. *Catull.* 64, 108. illa procul, radicibus exturbata, Prona cadit, lateque et cominus obvia frangens. *Val. Fl.* 1, 389. Et levis Elis equis, et fluctibus obvius Aulon; et 4, 656. et fuga ponti obvia, *h. e.* cursus maris navi contrarius, et obsistens. ¶ Item quae exposita est injuriae, et cui noceri facile potest. *Virg. A.* 10, 694. rupes Obvia ventorum furiis, expostaque ponto. *Id. ib.* 3, 498. melioribus opto Auspiciis, et quae fuerit minus obvia Grajis. *Sen. Herc. Fur.* 485. Vulneri et ferro obvius, *h. e.* vulnerabilis. ¶ *Homo obvius*, qui facile adiri potest, comis, affabilis. *Plin. ep.* 1, 10. Est enim obvius, et expositus, plenusque humanitate. *Quint.* 8, 4. *med.* Obvia voluntas, *h. e.* prompta, obsequens, indulgens. *Tac. A.* 2, 2. Prompti aditus, obvia comitas. ¶ De iis, quae facile occurrunt sine labore quaerendi. *Id. ib.* 16, 2. Nova ubertate provenire terras, et obvias opes deferre Deos. *Quint.* 9, 3. Secretae (*figurae orationis*) et extra vulgarem usum positae, ideoque magis nobiles, ut novitate aurem excitant, ita copia satiant: nec se obvias fuisse dicenti, sed conquisitas, et ex omnibus latebris extractas congestasque declarant. *Gell.* 5, 1. Obvias vulgatasque laudes effutire. *Quint.* 12, 2. Ut ea quidem, quae manu fiunt, confiteantur egere doctoribus: virtutem vero obviam et illaboratam, tantum quia nati sumus habeamus. *Mart.* 11, 6. Quidquid venerit obvium, loquamur, Morosa sine cogitatione. *Gell.* 3, 14. *med.* Cum obvium, proximumque esset dicere, etc. [*Significatio, quam in hujus et praecedentis §. exemplis vox *obvius* continet, argentea demum aetate obtinuit.]

[ŎBULCŌNENSIS, e, adj. ad Obulconem pertinens, urbem Hispaniae Baeticae, prope Baetim fluvium, quae nunc *Porcuna*, aliis *Andujar* esse videtur: ejus meminit *Plin.* 3, 1, 3. In mediterraneo (*oppidum*) Obulco, quod Pontificense appellatur. *Inscr.* ap. *Grut.* 458, 5. Ordo Pontificiensis Obulconensis. Alia ap. *Mur.* 1065, 2. M. Cornelius Fannianus Obulconensis. *F.*]

[ŎBULTRŌNĔUS, a, um, adj. qui obviam ultro progreditur. *Not. Tir.* p. 83. Ultroneus, obultroneus. *Gloss. Philox.* Obultroneus, αὐθαίρετος. *F.*]

ŎBUMBRĀTĬO, onis, f. actus obumbrandi. *Arnob.* 5, 186. Si allegoricae caecitatis obumbratio tolleretur, facilis ad discendum res esset.

ŎBUMBRATRIX, icis, f. quae obumbrat. *Tert. Apol.* 9. Arbores templi obumbratrices scelerum.

ŎBUMBRĀTUS, a, um, part. ab *obumbro:* umbra tectus, coopertus. *Pall.* 12, 1. Locis frigidis dicunt in fabae satione glebas non esse frangendas, ut per eas gelicidiorum tempore possint germina obumbrata defendi. [*Curt.* 5, 4, 8. Obumbratus amnis.] *Appul. Met.* 11. *f.* Non obumbrato, vel obtecto calvitio, sed quoquoversus obvio.

ŎBUMBRO, as, avi, atum, a. 1. ἐπισκιάζω, umbra tego, umbram induco [*obscuro]. *Just.* 1, 4. Vitem enatam, cujus palmite omnis Asia obumbraretur. *Plin.* 2, 42, 42. Nubes solem obumbrant. *Id.* 17, 21, 35. *n.* 6. Melior vino ea vitis, quando sibi ipsa non obumbrat, assiduoque sole coquitur. *Ov. Amor.* 2, 16, 10. Gramineus madidam caespes obumbrat humum. *Virg. A.* 12, 573. Ferrum alii torquent, et obumbrant aethera telis. *Ov. Met.* 13, 844. coma plurima torvos Prominet in vultus, humerosque, ut lucus, obumbrat. [*Adde *ib.* 14, 837.] ¶ Item [*translate] obscurare, [*imminuere.] *Tac. H.* 2, 32. Senatum, et populum, nunquam obscura nomina, etsi aliquando obumbrentur. *Plin.* 23, 1, 23. In proverbium cessit, sapientiam vino obumbrari. [*Quint. Inst.* 8. *prooem.* 23. Nam illa, quae curam fatentur, et ficta atque composita videri etiam volunt, nec gratiam consequuntur, et fidem amittunt, propter id, quod sensus obumbrant.] *Mamert. Grat. act. ad Julian.* 5. Obumbrare candorem aequitatis. ¶ Item tegere,

celare. Petr. Sat. 101. Poteris hanc simulationem et lacrimis, et vultus confusione obumbrare. Ov. Her. 17, 48. nec ullus Error, qui facti crimen obumbret, erit. Id. Pont. 3, 3, 75. Tu licet erroris sub imagine crimen obumbres, etc. ¶ [*Hinc poetice vindicat notionem defendendi, tuendi, ducta metaphora ab arboribus, quae solem frondibus defendunt. Noster hanc vocis notionem supra §. 2. adscripserat. Virg. A. 11, 222. Multa simul contra variis sententia dictis Pro Turno: et magnum reginae nomen obumbrat. ¶ Confund. in cdd. obumbrare, inumbrare et adumbrare. V. intpp. ad Virg. G. 4, 20.] ¶ Part. Obumbrans ap. Plin. 2, 41, 41. Nubilo obumbrante.

OBUNCĀTUS, a, um, part. ab inus. obunco: obuncus factus. Coel. Aurel. Tard. 2, 14. Digitorum summitates crassescunt obuncatis unguibus: quod Graeci γρύπωσιν vocant.

OBUNCTUS, a, um, part. ab inus. obungo: circum unctus, oblitus, illitus, delibutus. Appul. Met. 2. Capillus guttis Arabicis obunctus; et ib. 8. Facie coenoso pigmento delita, et oculis obunctis graphice.

OBUNCŬLUS, a, um, dimin. obunci. Titin. ap. Non. 14, 1. Tunica, et cingula obuncula adimetur: pannos possidebit foetidos, h. e. adunca fibula instructa. [Bothe legend. putat, togula obunculae, h. e. anui curvae. F.]

OBUNCUS, a, um, adj. ἐπίγρυπτος, aduncus. Virg. A. 6, 597. rostroque immanis vultur obunco. Ov. Met. 6, 516. pedibus praedator obuncis Deposuit nido leporem Jovis ales in alto. Claud. B. Gild. 470. de aquila anguem lacerante: reluctantem morsu partitur obunco. Ov. de nuce 115. quia nec noceo, nec obuncis vindicor hamis.

OBUNDĀTIO, onis, f. exundatio. Flor. 4, 2. med. Interim obundatione verni fluminis commeatibus prohibetur.

OBUNDO, as, n. 1. circum undo, exundo. Stat. Achill. 1, 102. lateque Deae Sperchios obundat Obvius, et dulci vestigia circuit unda. Al. leg. abundat.

OBVŎLĪTO, as, n. 1. circum volito, vagor. Porc. Latro decl. in Cat. 11. Quos in foro quotidie, in oculis civium passim obvolitare cernimus; et 32. Gladiatoriis agminibus stipatum per ora vulgi palam obvolitare.

OBVOLVO, is, olvi, lutum, a. 3. περιειλέω, περισπειράω, circum volvo, obnubo, obduco, contego. Cic. Or. 22. f. Pictor ille vidit, obvolvendum caput Agamemnonis esse, quoniam summum illum luctum penicillo non posset imitari. Suet. Cal. 51. Ad minima tonitrua et fulgura connivere, caput obvolvere; et Caes. 82. Toga caput obvolvit, et sinistra manu sinum ad ima crura deduxit. ¶ Translate. Hor. Sat. 2, 7, 42. verbisque decoris Obvolvas vitium, h. e. obtegas.

OBVOLŪTĀTUS, a, um, part. ab inusit. obvoluto: circum volutatus. Veg. Vet. 3, 4. med. Bos in proscindendo duritiam soli, obviis radicibus obvolutatus convellit armos, h. e. obluctatus.

OBVOLŪTĬO, onis, f. Macr. Somn. Scip. 1, 11. f. In singulis sphaeris, quae coelo subjectae sunt, aetherea obvolutione vestitur.

OBVOLŪTUS, a, um, part. ab obvolvo: circum volutus, obtectus. De parricidis Cic. Inv. 2, 50. Os obvolutum folliculo, et praeligatum. Auct. ad Her. 1, 13. Obvolutus et obligatus corio devehatur in profluentem. Cic. Verr. 2, 5, 28. Cives R. ne cognoscerentur, capitibus obvolutis ad necem rapiebantur; et Liv. 4, 12. extr. Capitibus obvolutis se in Tiberim praecipitaverunt. Suet. Dom. 17. Brachium lanis fasciisque obvolutum. Appul. Met. 11. Limpido tegmine crines madidos obvolutus. Id. Apol. Res in sudario obvolutae. ¶ Translate. Pacuv. ap. Cic. Div. 1, 31. Adest fax obvoluta sanguine, atque incendio.

OBUSTUS, a, um, part. ab inus. oburo: circum ustus, περικεκαυμένος. Virg. A. 11, 894. Stipitibus ferrum, sudibusque imitantur obustis; et ib. 7, 506. hic torre armatus obusto. Ov. Trist. 5, 2, 66. Glebaque canenti semper obusta gelu.

O C

*OCALĔA, ae, f. Boeotiae opp. Plin. 4, 7. B. A.

[OCCĂ, ae, f. instrumentum rusticum ad occandum. Gloss. Isid. Occa, rastrum. Gloss. Philox. Occa, βωλοκόπημα. Veg. Vet. 1, 56. Crates, quae occa vocatur a vulgo. Colum. 2, 18. Tum glebas sarculis resolvemus, et inducta occa coaequabimus. Alii leg. inducta crate. F.]

OCCĂBUS, i, m. ὄκκαβος, τὰ περὶ τὸν βραχίονα ψέλλια, armillae circa brachium, ut est ap. Hesych. Item torquis circa collum. Inscr. ap. Mur. 333. Q. Sammio Secundo ab XV. viris occabo et corona exornato, etc. Alia ap. Romanelli Topogr. Napol. T. 3. p. 512. XV. sacris faciundis sacerdoti Matris Deum Licinio Secundo permisimus et occavo, et corona, dumtaxat intra fines coloniae, uti. Occavo scriptum pro occabo. V. Philipp. a Turre ap. Sallengr. in Nov. Thesaur. Antiquit. T. 3. p. 862.

OCCAECO. V. OBCAECO.

OCCALLĀTUS. V. OBCALLATUS.

OCCALLESCO. V. OBCALLESCO.

[OCCĀMEN, inis, n. idem ac occatio. Gloss. Isid. Occamen, concisio: scil. glebarum. F.]

OCCĀNO et Obcano, is, ui, n. 3. idem quod occino. Sall. fragm. ap. Diomed. 1, 370., Prisc. 10, 898. et Serv. ad G. 2, 384. Jussu Metelli cornicines occanuere. Tac. A. 2, 81. Tum Sentius occanere cornua, tubasque, et peti aggerem, erigi scalas jussit.

OCCĀSĬO, onis, f. εὐκαιρία, καιρὸς, opportunitas temporis casu proveniens, tempus opportune oblatum faciendi aliquid, facultas, ansa, campus: ex ob et casus: quasi casus se offerens. Cic. Inv. 1, 27. Occasio est pars temporis habens in se alicujus rei idoneam faciendi, aut non faciendi opportunitatem. Id. Off. 1, 40. Tempus actionis opportunum, Graece εὐκαιρία, Latine appellatur occasio. Pl. Men. 3, 3, 29. quid ego cesso, dum datur mihi occasio, Tempusque, abire ab his locis? Id. Ps. 4, 2, 3. Heus tu, nunc occasio est, et tempus. Liv. 4, 58. Ex incommodo alieno suam occasionem petere. Planc. ad Cic. Fam. 10, 4. f. Ne inter aliena vitia hae gentes nostra mala suam putent occasionem, [*armorum scil. capiendorum]; et ib. 8. Si in eo mihi temperavissem, majores occasiones ad opitulandum haberem. Cic. Mil. 14. Quem si interficere voluisset, quantae quoties occasiones, quam praeclarae fuerunt; et ib. 15. Quae tum non modo occasio, sed etiam causa illius opprimendi fuit? Id. Att. 5, 18. med. Si fuerit occasio, manu; sin minus, locis nos defendemus. Plin. 18, 6, 8. n. 3. Fossas, si sit occasio, silice vel glarea sterni. Cic. Verr. 2, 1, 13. Simulac primum ei occasio visa est, exercitum provinciamque deseruit. Id. Fam. 12, 24. Ut primum occasio data est, meo more rempubl. defendi. Id. Manil. 2. Occasionem sibi ad occupandam Asiam oblatam esse arbitratur. Id. Verr. 2, 2, 25. Iste amplam occasionem calumniae nactus. Id. Leg. 1, 2. Teneo, quam optabam occasionem, neque omittam. Al. leg. amittam. Id. Caecin. 5. f. amittere. Nep. Milt. 3. dimittere. Id. Dion. 4. dare alicui. Caes. B. C. 3, 25. praetermittere; et ib. 79. Non deesse occasioni. Petr. Sat. 12. Occasione bellissima uti coepimus. Id. fragm. Trag. 78. Burm. extr. Occasionem opportunissimam nacti. Suet. Galb. 17. praebere alicui. Plin. ep. 2, 13. avidissime amplecti. Liv. 35, 12. f. arripere. Plin. 2, 1, 1. sumere. Sen. Ben. 3, 14. extr. quaerere. Pl. Ps. 4, 3, 5. capere. Cic. Har. resp. 25. f. captare. [*Ingentem exemplorum numerum hujus vocis praeg. signif. positae collegit Boettich. in Lex. Tac. p. 329. sq. Suetonii locos habet B. Crus. in cl. Suet. p. 546. sq. Cf. etiam Herzog. ad Caes. B. G. 7, 47.] ¶ Data, capta, oblata occasione, per, et ad occasionem, ex occasione, et occasione absolute, formulae sunt frequentes. Cic. Phil. 7, 6. Qui familiarem jugularit, quid hic, occasione data, faciet inimico? Hirt. B. Afr. 56. Gaetuli, occasione capta, perfugiunt in Caesaris castra. Suet. Caes. 73. Occasione oblata simultates deponere. Liv. 30, 3. Haec spem fecerant castra hostium per occasionem incendendi. Suet. Claud. 11. Fratris memoria per omnem occasionem celebrata. Id. Aug. 41. Liberalitatem omnibus ordinibus per occasiones frequenter exhibuit; et ib. 97. De nocte ad occasionem aurae evectus est. Id. Caes. 60. Proelia non tantum destinato, sed ex occasione sumebat. Sen. Tranqu. 1. Hostes vagi, et occasionibus adsilientes. Suet. Claud. 42. Graecae linguae amorem occasione omni professus. ¶ Sequente infinito. Pl. Capt. 2, 3, 63. nunc adest occasio Bene facta cumulare. ¶ Pro commoditate, facilitate, facultate. Tac. A. 15, 50. Hic occasio solitudinis, ibi ipsa frequentia tanti decoris testis. [*Garv. ad Cic. Off. 1, 40, 142. p. 177. sq. (laudante Beiero), vv. opportunitas et occasio ita distinguit, ut opportunitatem actionis cujusdam cum prioribus et posterioribus convenientiam esse velit; occasionem autem concursum antecedentium causarum, a quibus illa pendeat.] ¶ Dea habita est: ejusque simulacrum ita describit Phaedr. 5, 8. Cursu volucri pendens in novacula, Calvus, comosa fronte, nudo corpore: Quem si occuparis, teneas, elapsum semel Non ipse possit Juppiter reprendere; Occasionem rerum significat brevem. Effectus impediret ne segnis mora, Finxere antiqui talem effigiem temporis. Hic porro virili effigie fingitur Occasio, quia ea Graecis ὁ Καιρὸς dicitur, de quo exstat Posidippi epigramma in Anth. Gr., cujus initium: Τίς, πόθεν ὁ πλάστης; Auson. epigr. 12, 3. Sum Dea, quae rara, et paucis Occasio nota. Id. praeterea alas in pedibus ei tribuit, et comitem Metanoeam, seu Poenitentiam. ¶ Aliquando ponitur pro facultate, et copia. Colum. 9, 1. Genus id clathrorum fabricatur ex robore, quercu, vel subere: nam oleae rara occasio est. Plin. 36, 26, 65. Cum sparsi per litus epulas pararent, nec esset cortinis attollendis lapidum occasio. Id. 23, 4, 40. Si vetusti olei non sit occasio.

OCCĀSĬUNCŬLĂ, ae, f. parva occasio. Pl. Trin. 4, 2, 132. Nimis argute obrepsisti in eapse occasiuncula. [Vet. Schol. ad Cic. Planc. (ed. A. Maio) 34. Hic mutuatus est occasiunculam quandam amarius lacessendi. F.]

*OCCASĪVUS, a, um, adj. ad occasum spectans. Gloss. Gr. Lat. δυτικός. Saxo Gramm. prol. 5. B. A.

OCCĀSUS, a, um, part. ab occĭdo. Pl. Epid. 1, 2, 41. Ante solem occasum. Claud. Quadrig. et Lex. XII. Tab. ap. Gell. 17, 2. Sol occasus suprema tempestas est. Ipse Gell. 3, 2. Post solem occasum. Id. citat. l. 17. Sole occaso non insuavi venustate est, si quis aurem habeat non sordidam, nec proculcatam. Adde Lucil. ap. Prisc. 9, 869. qui et ipse cum sole jungit: nam alia ratione usum, quod sciam, non habet.

OCCĀSUS, us, m. πτῶμα, θάνατος, interitus, mors, obitus, casus: et dicitur tum de homine, tum de inanimis rebus. Cic. Acad. 1, 2. f. Post L. Aelii nostri occasum. Id. Pis. 15. Qui dies post obitum occasumque nostrum reipubl. primus illuxit. Adde Nep. Eum. 13. Virg. A. 2, 431. Iliaci cineres et fama extrema meorum, Testor, in occasu vestro, etc.; et ib. 1, 242. occasum Trojae tristesque ruinas. Cic. Sull. 11. et Pis. 8. Ad occasum interitumque reipubl. ¶ Translate occasus odii, cum odium deponitur. Quint. decl. 9, 18. Semper odiorum honestus occasus est, scil. quia inimicitiae mortales esse debent. ¶ Occasus astrorum est, cum ad inferius hemisphaerium decidendo, vel in sole condendo se, oculis nostris subtrahuntur, δύσις. Virg. G. 1, 225. Multi ante occasum Majae coepere. Quint. 1, 4. Ortus, occasusque signorum. Plin. 2, 15, 12. Stellae Veneris, et Mercurii Solem insequuntur, adeptaeque occasu matutino conduntur. Caes. B. G. 1, 50. Solis occasu suas copias in castra reduxit; et ib. 2, 11. extr. Sub occasum solis sequi destiterunt; et ib. 3, 15. extr. Ab hora quarta usque ad solis occasum; et ib. 5, 8. Ad solis occasum naves solvit. Sall. Jug. 71. Equites pariter cum occasu solis expeditos educit. ¶ Absolute. Tac. H. 3, 86. Praecipiti in occasum die. Stat. Th. 1, 686. Quique bibit Gangen, aut nigrum occasibus intrat Oceanum. ¶ Item ea pars coeli, ubi sol occidit. Caes. B. G. 1, 1. extr. Aquitania spectat inter occasum solis, et septentriones. Virg. A. 9, 668. Quantus ab occasu veniens pluvialibus Hoedis Verberat imber humum; et ib. 11, 317. Ager longus in occasum. ¶ Olim pro occasione usurparunt. Enn. ap. Fest. Hic occasus datus est. Id. ib. Occasu' juvat res. Id. ib. Ast occasus ubi, tempusv[e] audere repressit.

OCCĀTĬO, onis, f. βωλοκοπία, actus occandi. Seren. ap. Non. 1, 306. Occatio occaecatio est. Cic. Sen. 15. Terra cum sparsum semen excepit, primo id occaecatum cohibet: ex quo occatio, quae hoc efficit, nominata est. Colum. 11, 2. med. Pulverationem faciunt quam vocant rustici occationem, cum omnis gleba in vineis refringitur, et resolvitur in pulverem. Plin. 18, 20, 49. n. 3. Aration[e] per transversum iterata, occatio sequitur, ubi re[s] poscit, crate vel rastro.

OCCĀTOR, oris, m. qui occat. Colum. 2, 1[3]. Tritici modii quatuor bubulcorum operas occupan[t] quatuor, occatoris unam, sarritoris duas. Pl. Cap[t]. 3, 5, 3. Sartor, satorque scelerum, ac messor ma[]xume. Tyn. Non occatorem dicere audebas prius[?] Nam semper occant prius, quam sarriunt rustic[i]. ¶ De Deo Occatore, V. IMPORCITOR.

OCCĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad occatorem pert[i]nens. Colum. 2, 13. Hordei modii quinque bubu[l]ci operas tres exigunt, occatoriam unam, sarrit[o]riam unam, et dimidiam.

OCCĒDO, is, essi, essum, n. 3. ἀντιβαίνω, ob[] viam eo, accedo: ex ob, et cedo. Pl. Most. 5, [] 4. Ait, se metuere in conspectum illius occeder[e]. Id. As. 2, 3, 24. et 2, 4, 6. et Stich. 5, 2, 24. o[b]viam occessit mihi. ¶ Pro occedo dixerunt etia[m] occĭdo. Unde Festus: Occidamus Plautus ponit p[ro] contra cedamus. Plauti locus videtur esse Ps. [] 3, 20., ubi nunc sic legimus: Accedamus hac o[b]viam; alii autem mallent occedamus. Etiam Var[r]. R. R. 3, 17. Designato aedili nos occedimus, [] gratulati in Capitolium prosequimur. Alii leg. o[c]cidimus.

[OCCENTĀTĬO, onis, f. idem ac occentus. Sym[]mach. Or. in Valent. (ed. A. Maio) 2, 14. Crass[o] percontanti filio, quid noctis moveri castra jussisse[t], Vereris, inquit, ne tuas aures forte non penetr[et] occendatio bucinarum? F.]

OCCENTO, as, avi, atum, a. 1. ob, seu ad, v[el] contra aliquem canto. Festus. Occentassint antiq[ui] dicebant, quod nunc, convicium fecerint, dicimu[s]: quod id clare, et cum quodam canore fit, ut pr[o]cul exaudiri possit: quod turpe habetur, quia n[on] sine causa fieri putatur. Cic. fragm. ap. Augus[t]. C. D. 2, 9. Nostrae XII. Tabulae cum perpauc[as] res capite sanxissent, in his hanc quoque sancie[n]dam putaverunt, si quis occentavisset, sive carm[en] condidisset, quod infamiam afferret, flagitiumve a[l]teri. Ita optimi critici ex MSS. Al. perperam le[g]. actitavisset. Fortasse ex hoc Ciceronis loco ip[sa] verba legis XII. Tab. ita concinnavit Scal. ad F[e]stum: Si quis carmen occentassit, quod alteri fl[]

gitium faxit, capital esto. ¶ *Occentare ostium*, est ad ostium alicujus malum carmen occentare. *Pl. Pers.* 4, 4, 20. At illi noctu occentabunt ostium, exurent fores. Adde *Merc.* 2, 3, 73. Absolute, *Id. Curc.* 1, 2, 57. Quid si adeam ad fores, atque occentem? Hoc autem loco in bonam partem sumitur, habetque eandem prope sententiam, quam cum nos dicimus, *ein Ständchen bringen*. V. ibi sequentia. ¶ Dicitur et de avibus infausto omine occinentibus. *Ammian.* 30, 5. *med.* Bubo culminibus regii lavacri insidens, occentansque funebria.

OCCENTUS, us, m. actus occinendi, cantus. *Plin.* 8, 57, 82. Soricum occentu dirimi auspicia annales refertos habemus. *Val. Max.* 1, 1. *n.* 5. Occentus soricis auditus Fabio Maximo dictaturam, C. Flaminio magisterium equitum deponendi causam praebuit.

OCCEPSO. V. OCCIPIO.

OCCEPTO, as, a. 1. frequent. ab *occipio*. *Pl. Men.* 5, 5, 18 et 32. Jam hercle occeptat insanire primulum. *Id. Rud.* 3, 4, 70. maximo malo suo, Si attigerit, sive occeptassit: ἀρχαϊκῶς pro *occeptaverit*. Alii leg. *occentassit*.

OCCHI, orum, m. plur. *Plin.* 12, 8, 18. In Hyrcaniae convallibus ficis similes esse arbores, quae vocentur occhi, ex quibus defluat mel horis matutinis duabus.

*OCCIA, ae, f. virgo Vestalis. *Tac. A.* 2, 86. *B. A.*

OCCĬDĀNĔUS, a, um, adj. occidentalis, ut Ventus occidaneus, *Innocent. de cas. litter.* p. 228. *Goes.*

OCCĬDENS, entis, part. ab *occĭdo*, qui occidit. Substantive ponitur pro occasu, locus nempe seu plaga, in qua sol occidit, δύσις. *Cic. N. D.* 2, 66. Qui has nobiscum terras ab oriente ad occidentem colunt. *Hor. Epod.* 1, 13. Vel occidentis usque ad ultimum sinum. ¶ Significat etiam morientem, cadentem. *Cic. Tusc.* 1, 45. Cum suis se laudibus vita occidens consolari potest. *Id. Fam.* 4, 1. Aliquid opis occidenti reipublicae tulissemus. *Petr. Sat.* 22. *f.* Tricliniarches lucernis occidentibus oleum infuderat.

OCCĬDENTĀLIS, e, adj. δυτικὸς, qui vergit ad occidentem. *Plin.* 18, 34, 67. *n.* 3. Ab occasu solstitiali, et occidentali latere septentrionis. *Gell.* 2, 22. Occidentalis ventus.

OCCĪDĬO, onis, f. ἀναίρεσις, occisio, caedes, qua deletur genus aliquod viventium. *Liv.* 3, 28. *f.* Hostes a proelio ad preces versi orare consulem, ne in occidione victoriam poneret. *Colum.* 4, 7. de vitib.: Nec ad occidionem universum genus perduci patimur. *Id.* 9, 15. de apib.: Nec ad occidionem gens interimenda est. ¶ Hinc *occidione occidere* est occidendo delere, ad internecionem redigere. *Cic. Fam.* 15, 4. *med.* Equitatus occidione occisus. *Liv.* 28, 43. Cum duo exercitus prope occidione occisi essent. *Just.* 26, 2. et 28, 2. Omnes occidione caesi. *Id.* 2, 14. Mardonii copias occidione occidisse; et *Tac. A.* 12, 38. Ni cito subventum foret, copiae tum occidione occubuissent; et *ib.* 13, 57. Equi, viri, cuncta victa occidioni dantur; et *ib.* 12, 56. *extr.* Pugnatum fortium virorum animo: ac post multum vulnerum occidioni exempti sunt.

OCCĪDĬUM, ii, n. occidio, interitus. *Prud. Apoth.* 695. rota lurida solis Haeret, et occidium sentit jam jamque futurum. Alii rectius leg. *excidium*, quam vocem postulat ipsa versus hexametri ratio.

OCCĪDO, is, cīdi, cisum, a. 3. vehementer caedo: ex *ob*, et *caedo*. [*V. *Doederl.* 3, 188. et 190.] *Ter. Ad.* 4, 2, 19. Ctesipho me pugnis miserum, et istam psaltriam Usque occidit. [*V. *Doederl.* 1, 15.] ¶ Saepius est ἀποκτείνω, ἀναιρέω, ad necem caedere, necare, interficere, trucidare. De discrimine inter *neco*, et *occido*, V. NECO. *Cic. Fin.* 2, 20. *extr.* L. Virginius filiam sua manu occidit. *Id. Phil.* 14, 14. Cum copias hostium, quae ad castra accesserant, profligarit, occiderit. *Id. Rosc. Am.* 35. Nullus modus est hominis occidendi, quo, etc. *Caes. B. G.* 5, 36. Ipse pro castris fortissime pugnans occiditur. *Liv.* 3, 23. Hos ignominiosa fuga domum se recipientes consul ad unum omnes occidit. *Id.* 40, 10. Qui occisurus fratrem fuit. *Suet. Claud.* 44. Veneno aliquem occidere. ¶ Translate est excruciare, tantaque molestia afficere, ut prope occidere videaris. *Hor. Epod.* 14, 5. Candide Maecenas, occidis saepe rogando. *Id. A. P.* 475. Quem vero arripuit, tenet, occiditque legendo. Adde *Pl. Ps.* 4, 1, 23. et *Men.* 5, 4, 23. *Neco*, et *eneco* eadem ratione usurpantur. ¶ Pro perdere. *Ter. Ph.* 4, 3, 67. hei mihi, Geta, occidisti me tuis fallaciis. ¶ Pro accedere, V. OCCEDO. ¶ Pro caedere, V. OCCO. ¶ *Morientes occidere*, proverbialis locutio ap. *Petr. Sat.* 98., ut *perditum perdere* ap. *Cic. Fam.* 14, 1. ¶ De rebus inanimis, V. OCCISUS. ¶ [*Confund. *occidi* et *interfici*. V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 78.]

OCCĬDO, is, cidi, casum, n. 3. καταπίπτω, cado, ruo, decido, accido: ex *ob*, et *cado*. *Pl. Rud. prol.* 8. Et alia Signa de coelo ad terram occidunt. *Liv.* 21, 35. *extr.* Ut neque sustinere se a lapsu possent, aliique super alios, et jumenta et homines, occiderent. [**Id.* 23, 24. Arbores ita inciderant, ut immotae starent, momento levi impulsae occiderent, i. e. conciderent, laberentur.] ¶ *Occidere astra* dicuntur, vel cum sub hemisphaerium nostrum cadunt, vel subeunt solem, et conduntur, καταδύω. *Catull.* 5, 4. Soles occidere, et redire possunt: Nobis, cum semel occidit brevis lux, Nox est perpetua una dormienda. *Colum.* 11, 2. XV. cal. Januar. Capra occidit mane; et *mox:* IV. cal. Januar. Aquila vespere occidit. *Plin.* 2, 25, 23. Cometes nunquam in occasura parte coeli est, *h. e.* occidua. ¶ Saepe est perire, interire, mori, exstingui. *Cic. N. D.* 2, 9. Refrigerato et exstincto calore, occidimus ipsi et exstinguimur. *Id. Fam.* 9, 5. Illos vereor, qui in bello occiderunt. *Id. Div.* 1, 25. *med.* Eudemus proelians ad Syracusas occidit. *Virg. A.* 2, 581. Occiderit ferro Priamus? Troja arserit igni? et *ib.* 12, 659. Regina tui fidissima, dextra Occidit ipsa sua. *Sall. Jug.* 7. Sperans vel ostentando virtutem, vel hostium saevitia facile eum occasurum. *Ov. Met.* 13, 596. primisque sub annis Occidit a forti (sic Dii voluistis) Achille; et *ib.* 6, 265. minimo tamen occidit ille Vulnere, non alte percusso corde sagitta. *Id. Am.* 2, 6, 37. Occidit ille loquax, humanae vocis imago, Psittacus. ¶ De rebus inanimis. *Val. Fl.* 7, 282. Occidat aeterna tandem Cadmeia morte Jam seges. *Cic. Acad.* 4, 38. Nulla vis tantos queat motus moliri, ut hic ornatus *(mundi)* nunquam dilapsus occidat. V. et locum *Petronii* in OCCIDENS. *Plin.* 17, 13, 20. Quae cito occidunt, velocia sunt, ut ficus, punica, prunus. *Virg. Ecl.* 4, 24. Occidet et serpens, et fallax herba veneni Occidet. *Id. A.* 12, 828. Occidit, occideritque sinas cum nomine Troja. [**Liv.* 1, 48. cum illo (Servio) simul justa ac legitima regna occiderunt; et 5, 42. velut ad spectaculum a fortuna positi occidentis patriae.] ¶ Translate. *Cic. Q. Fr.* 1, 4. *med.* Sin plane occidimus, ego omnibus meis exitio fuero. Sic *Virg. A.* 11, 413. Funditus occidimus, nec habet Fortuna regressum. *Cic. Mil.* 36. *extr.* Vos obsecro, judices, ut vestra beneficia, quae in me contulistis, aut in hujus salute augeatis, aut in ejusdem exitio occasura esse videatis. *Id. Fam.* 4, 3. Eos, qui auctoritatem, et consilium tuum non sunt secuti, sua stultitia occidisse, *h. e.* de pristina dignitate, et statu decidisse. *Pl. Most.* 2, 1, 2. Occidit spes nostra; et *Hor. Od.* 4, 4, 70. occidit, occidit Spes omnis, et fortuna nostri Nominis. *Cic. Leg.* 2, 19. Ne morte patrisfamilias sacrorum memoria occideret. Adde *Amic.* 27. *f.* *Lucr.* 3, 416. Oculorum lumen occidit; et 2, 788. Causa occidit, *h. e.* nulla est, sublata est. *Id.* 1, 668. Occidet ad nihilum nimirum funditus ardor Omnis. *Pl. Truc.* 1, 2, 72. Non hercle occiderunt mihi etiam fundique, atque aedes, *h. e.* non omnino amisi: habeo etiamnum. ¶ *Occidi*, desperantis exclamatio, comicis frequens, perii, interii, nullus sum, actum est de me. *Ter. Andr.* 3, 4, 26. Sed eccum ipsum video: occidi. *Pl. Cas.* 3, 5, 1. Nulla sum, nulla sum: tota tota occidi. ¶ [*Confund. *occidere*, *decidere* et *concidere*. V. *intpp.* ad *Virg. A.* 7, 766.]

OCCĬDŬĀLIS, e, adj. *Prud. adv. Sym.* 2, 597. Omnibus in terris, quas distinet occidualis Oceanus, roseoque Aurora illuminat orbe. Adde *Psych.* 832.

OCCĬDŬUS, a, um, adj. occidens, occasus. *Ov. Fast.* 4, 832. oriens, occiduusque dies. *Id. ib.* 5, 558. et *Gell.* 19, 7. Sol occiduus. *Calpurn. Ecl.* 3, 82. Qui metere occidua ferales nocte lupinos Dicitur. *Stat. Th.* 3, 33. sub occiduas versae jam noctis habenas, Astrorumque obitus. ¶ Translate. *Ov. Met.* 15, 226. emensis medii quoque temporis annis, Labitur occiduae per iter declive senectae, *h. e.* quae morti est proxima. ¶ Item ad occidentem situs. *Ov. Fast.* 1, 313. Octipedis frustra quaeruntur brachia Cancri: Praeceps occiduas ille subivit aquas. *Stat. Silv.* 1, 4, 73. et *Th.* 1, 200. Occiduas, primasque domos, *h. e.* regiones occidentales, et orientales. *Lucan.* 3, 294. Quidquid ab occiduis Libye patet arida Mauris; et 4, 672. Cardine ab occiduo vicinus Gadibus Atlas. *Val. Fl.* 2, 621. occiduis regnator montibus Atlas. ¶ *Occidua hora*, vesper. *Calpurn. Ecl.* 5, 34. rursusque premetur Mane, quod occiduae mulsura redegerit horae. ¶ Pro caduco. *Paul. Nol. carm.* 34, 306. Exsortes animae carnis ab occiduo.

OCCILLO, as, a. 1. videtur esse dimin. ab *occo*, quod glebas comminuere significat. Nam pro comminuere, seu contundere usurpat *Pl. Amph.* 1, 1, 28. qui mi advenienti os occillet probe. Alii leg. *oscillet*. *Gloss.* quoque *Philox.* Occillare, συγκόπτειν. Occillator, βωλοκόπος, *h. e.* occator.

OCCĬNO, is, ui, n. 3. κατᾴδω, contra cano, occento. *Liv.* 6, 40. *f.* Quid enim est, si pulli non pascentur? si ex cavea tardius exierint? si occinuerit avis? *h. e.* cantu sinistrum augurium dederit. ¶ Pro simplici *cano*. *Appul. Flor. n.* 13. Haec animalia inter se vario tempore, et vario modo occinunt. ¶ Part. *Occinens* ap. *Val. Max.* 1, 4. *n.* 2. Occinentes in eum adversum corvi.

OCCĬPĬO, is, cepi, ceptum, a. 3. ἐνίσταμαι, incipio, instituo, aggredior. *Lucr.* 5, 887. aevo florente juventas Occipit, et molli vestit lanugine malas. *Pl. Trin.* 4, 3, 35. metuo, si compellabo, ne aliam rem occipiat loqui. *Id. Mil.* 4, 8, 52. si forte liber fieri occeperim; et 3, 1, 154. Nunc, quod occepi, obsonatum pergam. *Id. Ps.* 1, 4, 6. Neque exordiri primum, unde occipias, habes. *Id. Stich.* 1, 2, 17. Principium ego quo pacto cum illis occipiam, id ratiocinor; et 5, 5, 19. suavem cantionem aliquam occipito. *Ter. Andr.* 1, 1, 52. Occipere quaestum. *Id. Eun.* 4, 1, 8. sermonem cum aliquo. *Id. Ad.* 3, 1, 2. modo dolores occipiunt primulum. *Tac. A.* 12, 12. *extr.* Hiems occipiebat. *Liv.* 1, 7. Ex loco infesto agere porro armentum occepit. ¶ *Occipere magistratum*, ingredi, inire. *Tac. A.* 3, 2. Jam consules magistratum occeperant. Adde *Liv.* 5, 9. *extr.* et *ib.* 11. *med.* ubi al. leg. *accipere*. ¶ Passive. *Ter. Heaut.* 4, 1, 36. istuc quidquid est, Qua hoc occeptum est causa, loquere. *Id. Eun. prol.* 22. fabula occepta est agi. Adde *Pl. Ps.* 4, 1, 13. ¶ *Occepso*, antique pro *occepero*. *Pl. As.* 4, 1, 49. Forte si tussire occepsit, ne sic tussiat, Ut, etc. *Id. Cas.* 5, 4, 22. Si unquam posthac amasso, aut occepso modo. Adde *Amph.* 2, 2, 41. ¶ In praeteritis scribitur et per *oe*, ut sit a *coepi*, *isti*.

OCCĬPĬTĬUM, ii, n. ἰνίον, posterior pars capitis a vertice ad cervicem. *Varr. R. R.* 1, 8. *f.* Ibi dominus simulac vidit occipititium vindemiatoris, furcillas reducit hibernatum in tecta, *h. e.* simulac vindemiator resectis uvis pertransiit, et terga dedit. *Pl. Aul.* 1, 1, 25. in occipitio quoque habet oculos, pessima. *Cels.* 4, 2. Cucurbitulas temporibus, et occipitio admovere. *Plin.* 11, 29, 35. de locustis: Vox earum proficisci ab occipitio videtur. *Varr.* ap. *Non.* 4, 32. Caesar reversionem fecit, ne post occipitium, in Hispania exercitus qui erant, relinqueret. ¶ *Frons occipitio prior*, idest potior, proverbium, de quo V. in FRONS, tis.

OCCĬPUT, cipitis, n. idem quod occipitium: ex *ob*, et *caput*. *Pers.* 1, 61. Vos, o patricius sanguis, quos vivere fas est Occipiti caeco, posticae occurrite sannae.

OCCĪSĬO, onis, f. φόνος, actus occidendi, caedes. *Cic. Caecin.* 14. *f.* Si caedes et occisio facta non erit. ¶ *Occisione occidere*, est usque ad internecionem delere. *Cic. Phil.* 14, 14. Ejusque copias occisione occiderit, suo exercitu ita incolumi. Al. leg. *occidione*, quod est frequentius [*ita *Orell.*]. *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 14. Fabii in insidias delapsi, ad unum occisione perierunt.

OCCĪSĬTANTUR saepe occiduntur. *C. Gracchus pro rostris in P. Popilium:* Homines liberi nunc in oppido occisitantur. *Paul.* ex *Festo*.

OCCĪSOR, oris, m. φονεὺς, necator, interfector. *Pl. Mil.* 4, 2, 64. Urbicape, occisor regum.

OCCĪSŌRĬUS, a, um, adj. ut Animalia occisoria, *h. e.* quae mactari possunt, ap. *Tert. Anim.* 33.

OCCĪSUS, a, um, part. ab *occīdo*, ἀναιρεθεὶς, interfectus, necatus. *Liv.* 3, 10. *med.* Occidione prope occisi. *Cic. Cat.* 1, 10. Vigilare non solum ad insidiandum somno maritorum, sed etiam bonis occisorum. *Plin.* 29, 4, 18. Occisa morsu aspidum animalia. ¶ Item perditus, desperatus. *Pl. Capt.* 3, 4, 7. Occisa est haec res, nisi reperio atrocem mihi aliquam astutiam. *Id. Cas.* 3, 5, 52. occisissimus sum omnium, qui vivunt. ¶ Quomodo differant *necatus*, et *occisus*, V. NECO.

OCCLĀMĬTO, as, a. 1. frequent. ab *occlamo*, contra clamito, clamitando obstrepo. *Pl. Curc.* 1, 3, 27. dormio, ne occlamites.

OCCLĀMO, as, a. 1. contra clamo, clamore obstrepo. *Vell.* 2, 4. Cum omnis concio occlamasset. *Sen. ep.* 47. *med.* Hoc loco occlamabit mihi tota manus candidatorum. Plerique alii utrobique leg. *acclamo*.

OCCLŪDO, is, usi, usum, a. 3. ἐπικλείω, idem quod claudo, vel contra aliquem claudo. *Cic. Acad.* 4, 47. Quid me in invidiam, et tanquam in concionem vocas? et quidem, ut seditiosi tribuni solent, occludi tabernas jubes? *Pl. Most.* 2, 1, 78. Clavim cedo, atque abi hinc intro, atque occlude ostium: Et ego hinc occludam. *Id. Men.* 4, 2, 108. me non excludet ab se, sed apud se occludet domi; et 4, 3, 24. Abiit intro, occlusit aedes: nunc sum exclusissimus. *Ter. Eun.* 4, 7, 14. Occludendae aedes. *Atta* ap. *Non.* 2, 543. Occludere fontem. ¶ *Occludere linguam*, impedire, ne quis loquatur. *Pl. Mil.* 3, 1, 10. si resciverint inimici consilium tuum, Tuopte tibi consilio occludunt linguam, et constringunt manus. ¶ *Occlusti* syncope pro *occlusisti*. *Pl. Trin.* 1, 2, 151. Occlusti linguam: nihil est qui respondeam.

OCCLŪSUS, a, um, part. ab *occludo*, κατάκλειστος, clausus, conclusus. *Pl. Epid.* 2, 3, 3. Occlusum atque obsignatum armarium. *Cic. Or.* 2, 61. Furax servus, cui domi nihil sit nec obsignatum, nec occlusum. *Id. Cat.* 4, 8. *f.* Quaestus, occlusis tabernis, minui solet. *Pl. Most.* 2, 2, 14. Occlusa janua; et 2, 1, 53. aedes jam fac occlusae sient. *Id. Curc.* 1, 1, 15. Ostium occlusissimum. ¶ Translate. *Ter. Andr.* 3, 3, 25. Dum ejus lubido occlusa est contumeliis. *Pl. Trin.* 1, 2. *f.* Pauci sint, faxim, qui sciant quod nesciunt,

Occlusioremque habeant stultiloquentiam, *h. e.* minus stulte loquantur.

OCCO, as, avi, atum, a. 1. βωλοκοπέω, glebas infringo, et comminuo, et in pulverem redigo, ut jacta semina operiri possint. Aratur enim terra semel, aut bis, deinde crate vel rastro franguntur glebae aratro excitatae: et hoc est *occare*: dictum vel ab *occaedendo*, seu *occidendo*, ut putant *Varr. R. R.* 1, 31. et *Verrius* ap. *Fest.*, quia glebae caeduntur, et comminuuntur: vel, ut ait *Cic. Sen.* 15., ab *occaecando*, quia operiuntur semina. V. OCCATIO. Hoc fiebat tum ante sationem, tum post, pro ratione agri ita postulantis. *Plin.* 18, 20, 49. *n.* 3. Aratione per transversum iterata, occatio sequitur, ubi res poscit, crate, vel rastro; et sato semine iteratio. (*Virg.* haec ita exsequitur *G.* 1, 94. Multum adeo, rastris terras qui frangit inertes, Vimineasque trahit crates, juvat arva.) *Pl. Merc. prol.* 71. Tibi aras, tibi occas, tibi seris, tibi eidem metis. *Hor. Ep.* 2, 2, 161. Cum segetes occat tibi mox frumenta daturas. *Plin.* 18, 21, 50. Siliginem, far, triticum occato, sarrito, runcato. *Colum.* 2, 4. Compluribus iterationibus sic resolvatur vervactum in pulverem, ut vel nullam, vel exiguam desideret occationem, cum seminaverimus: nam veteres Romani dixerunt male subactum agrum, qui satis frugibus occandus sit. ₱ Habet locum etiam in cultura vineae. *Varr. l. c.* Vites novellas fodere, aut arare, et postea occare, id est comminuere, ne sit gleba: quod ita occidunt, occare dicunt. *Pall.* 6, 4. Hoc mense arbores et vites, quae ablaqueatae fuerant, occare, hoc est operire jam convenit.

OCCOEPI. V. in OCCIPIO.

OCCŬBITUS, us, m. occasus. *Hieron. ep.* 108. *n.* 34. Post solis occubitum.

OCCŬBO, as, n. 1. occumbo, jaceo. *Sen. Hipp.* 997. Hippolytus flebili leto occubat. *Virg. A.* 5, 371. ad tumulum, quo maximus occubat Hector. Sic *ib.* 10, 706. Paris urbe paterna Occubat. *Id. ib.* 1, 550. si vescitur aura Aetheria, neque adhuc crudelibus occubat umbris, *h. e.* degit iter mortuos. ₱ Praeteritum *occubui* cum *occumbo* est commune.

OCCULCĀTUS, a, um, part. ab *occulco*: calcatus, conculcatus. *Varr. R. R.* 1, 13. Chors exterior operta stramentis ac palea occulcata pedibus pecudum. Al. leg. *conculcata*. *Liv.* 27, 14. Et partim occulcatis, partim dissipatis qui circa erant, nudaverant una parte aciem. Hic quoque alii leg. *conculcatis*.

OCCULCO et Obculco, as, avi, atum, a. 1. καταπατέω, proculco, conculco, calco. *Cato R. R.* 49. Ponito in scrobe, aut in sulco, operitoque, et bene occulcato.

OCCŬLO, is, ui, cultum, a. 3. καλύπτω, operio, abdo, condo, tego. Est ex *ob*, et *colo*: et proprie dici volunt, cum agrum colendo, arando, occando, semina aut plantas terra condimus, et contegimus. Hinc illud *Virg. G.* 2, 346. quaecumque premes virgulta per agros, Sparge fimo pingui, et multa memor occule terra. ₱ Utcumque sit, universim adhibetur pro abscondere, celare. *Cic. Att.* 5, 15. Appii vulnera non refrico: sed apparent, nec occuli possunt. *Id. Tusc.* 2, 15. Feminae parietum umbris occuluntur. *Pl. Most.* 1, 3, 118. istae Vetulae, edentulae, quae vitia corporis fuco occulunt. *Nep. Alc.* 9. In Thraciam se abdidit, sperans ibi facillime suam fortunam occuli posse. *Virg. A.* 1, 313. Classem in convexo nemorum sub rupe cavata Occulit. *Liv.* 33, 1. Hastatos anfractus viarum, vallesque interjectae occulebant. *Ov. Am.* 1, 8, 21. Fors me sermoni testem dedit: illa monebat Talia: me duplices occuluere fores. *Id. Fast.* 2, 216. Silvaque montanas occulere apta feras. *Id. Met.* 14, 816. Annuit omnipotens, et nubibus aera caecis Occuluit. *Sen. Hipp.* 875. Effare: fido pectore arcana occulam. *Tac. A.* 3, 16. Quorum neutrum adseveraverim: neque tamen occulere debui narratum ab iis, qui, etc. *Tibull.* 1, 2, 37. Si quis et imprudens aspexerit, occulat ille, *h. e.* celet, quidquid aspexerit.

OCCULTĀTE, adv. occulte. *Cic. Dejot.* 6. Quod igitur et occultatius conari, et efficere cautius potuit. Meliores codices habent *occultius*. [*Ita *Orell.*]

OCCULTĀTIO, onis, f. κατάκρυψις, actus occultandi. *Cic. N. D.* 2, 50. *f.* Cornibus tauri, apri dentibus, morsu leones: aliae fuga se, aliae occultatione tutantur. *Id. Fin.* 2, 22. *med.* Quae libido se non proripiet, ac projiciet aut occultatione proposita, aut impunitate, aut licentia? *Plin.* 7, 45, 46. Occultatio in spelunca.

OCCULTĀTOR, oris, m. κατακρύπτων, qui occultat, celator. *Cic. Mil.* 19. Sustinuisset hoc crimen ipse ille latronum occultator et receptator locus.

OCCULTĀTUS, a, um, part. ab *occulto*, ὑποκεκρυμμένος, abditus, celatus. *Sall. Jug.* 53. Neque plane occultati humilitate arborum. *Cic. Acad.* 4, 39. Latent ista omnia crassis occultata et circumfusa tenebris. *Ov. Pont.* 1, 1, 17. et epistola cui sit, Non occultato nomine, missa docet.

OCCULTE, adv. κρύφα, clam, abscondite, latenter. *Plin.* 36, 2, 2. Nec clam illud occulteque factum est. *Cic. Agr.* 1, 1. Quae res aperte petebatur, ea nunc occulte cuniculis oppugnatur. *Caes. B. G.* 7, 83. Quid agi placeat, occulte inter se constituunt. *Id. B. C.* 1, 66. Cum paucis equitibus occulte ad exploranda loca proficiscitur. *Ter. Ad.* 3, 2, 30. amare occepit aliam: Neque id occulte fert. *Lucr.* 1, 314. Ferreus occulte decrescit vomer in arvis. Sic *Ov. Am.* 1, 8, 49. Labitur occulte, fallitque volubilis aetas. *Sall. Cat.* 17. Erant praeterea complures paulo occultius consilii hujus participes. *Caes. B. C.* 3, 67. Diverso itinere, quam potuit occultissime reliquas cohortes duxit.

OCCULTĔRĬPĔDA. V. OCULICREPIDA.

OCCULTIM, adv. occulte. *Solin.* 4. Occultim reptare.

OCCULTO, adv. occulte. *Afran.* ap. *Charis.* 2, 186. Age, curre cursim ad Numisium occulto.

OCCULTO, as, avi, atum, a. 1. ἀποκρύπτω, abscondo, abdo, celo, obtego: frequent. ab *occulo*. *Cic. N. D.* 2, 20. Stellae tum occultantur, tum rursus aperiuntur. *Id. Off.* 1, 35. Quae enim natura occultavit, eadem omnes, qui sana mente sunt, removent ab oculis. *Id. Manil.* 3. Latebris se occultare. *Caes. B. G.* 1, 27. Occultare fugam; et *ib.* 7, 74. insidias; et *ib.* 45. legionem silvis. *Petr. Sat.* 123. gremio Penates. *Caes. B. G.* 7, 85. aliquid in terram; [*V. *Herzog.* ad h. l. de exquisito hoc loquendi genere disputantem.] et 83. se post montem; et *ib.* 6, 30. se in insulis; et 16. aliquid apud se. *Stat. Theb.* 9, 617. culpam sub antris. *Pl. Trin.* 2, 2, 2. neque latebrose me abs tuo Conspectu occultabo; et 3, 2, 1. Sta illico, noli aversari, neque te occultassis mihi: ἀρχαϊκῶς pro occultaveris. *Caes. B. C.* 2, 31. Quippiam dissimulare et occultare. *Cic. Off.* 1, 30. Occultare et dissimulare appetitum voluptatis. *Id. Fin.* 2, 24. Ut in fronte ostentatio sit, intus veritas occultetur. *Id. in Sen.* 7. Ad occultanda tanta flagitia. *Liv.* 29, 14. Occultantibus id, credo, patribus, ne, etc. ₱ Sq. inf. *Pl. Pers.* 4, 3, 22. res est quaedam, quam occultabam Tibi dicere.

OCCULTUS, a, um, part. ab *occulo*, κρυπτὸς, latens, abditus, absconditus, abstrusus, involutus. *Cic. Rosc. Am.* 36. Occultior, atque tectior cupiditas. *Id. Fam.* 11, 21. *extr.* Si quid erit occultius, et, ut scribis, reconditum. *Id. Verr.* 2, 1, 15. Occultum, intestinum, ac domesticum malum. *Id. Acad.* 4, 19. Res occultissimas aperire, in lucemque proferre. *Virg. A.* 9, 383. Rara per occultos ducebat semita calles; et *ib.* 3, 695. Occultas vias agere sub mare. *Ov. A. Am.* 3, 630. Et feret occultas pura tabella notas. *Virg. G.* 3, 397. Et salis occultum referunt in lacte saporem. *Hor. Od.* 1, 12, 45. Crescit, occulto velut arbor aevo, Fama Marcelli. *Sall. Cat.* 24. Tale periculum reipubl. haud occultum habuit. [*— Hic notandus erat usus, quo *res occultae* ap. Ciceronem quidem de rerum natura intelliguntur. Ita *Ac. post.* 1, 4, 15. Socrates videtur — primus a rebus occultis et ab ipsa natura involutis, in quibus omnes ante eum philosophi occupati fuerunt, avocavisse philosophiam et ad vitam communem adduxisse; et *ib.* 5, 19. De natura et rebus occultis philosophandi ratio, i. e. physica; et *ib.* 2, 41, 127. Indagatio ipsa rerum tum maximarum, tum etiam occultissimarum habet oblectationem. Cf. *Fin.* 2, 14, 46. 3, 11, 37. scire cupimus, illa, quae occulta nobis sunt, quomodo moveantur quibusque de causis ea versentur in coelo; et 4, 7, 8. contemplatio rerum occultiorum: ubi alii libri melius *occultarum*. (Cf. *ib.* 5, 19, 51. eorum omnium, quae naturae obscuritate occultantur, cognitiones.) *N. D.* 1, 18, 49. Res occultae et penitus abditae. *Off.* 1, 4, 13. Cognitionemque rerum aut occultarum, aut admirabilium ad bene beateque vivendum necessariam ducimus: ubi v. *Beier.*, cujus verba hic secuti sumus.] ₱ Absolute. *Cic. Coel.* 23. *f.* Servi, quibus occulta creduntur. *Tac. A.* 15, 74. Occulta conjurationis retexere; et *ib.* 1, 61. Occulta saltuum scrutari; et *ib.* 4, 71. *extr.* et 5, 4. et 6, 7. (item *Claud. Cons. Mall. Theod.* 124.) Delationes exercebant alii propalam, multi per occultum; et *ib.* 3, 18. In occulto tenere aliquid. *Liv.* 21, 22. *extr.* Sineret, fata in occulto esse. *Pl. Trin.* 3, 2, 86. Nihil ego in occulto agere soleo. *Cic. Cluent.* 18. *extr.* Stare in occulto; et *ib.* 16. *f.* Multi viri boni cum ex occulto intervenissent. *Ter. Eun.* 4, 7, 17. fundam tibi vellem dari, Ut illos procul hinc ex occulto caederes. ₱ *Occultus homo*, tectus, fictus, dissimulator. *Cic. Fam.* 3, 10. *med.* Si me astutum et occultum lubet fingere. *Liv.* 25, 16. Ab occultis cavendum hominibus, consultisque. *Tac. A.* 6, 51. Occultus ac subdictus fingendis virtutibus; et *ib.* 4, 7. Occultus odii, *h. e.* odium celans. ₱ *Occultus* pro *occulte*. *Id. ib.* 3, 29. Neque tum fuisse dubitaverim, qui ejusmodi preces occulti illuderent; et *ib.* 4, 12. Domum Germanici revirescere, occulti laetabantur; et 40. Excessisse te jampridem equestre fastigium, non occulti ferunt, *h. e.* palam aegre ferunt. ₱ *Occultum offerre* (al. *efferre*) significat sub terram ferre, ponere. *Festus.*

OCCUMBO, is, occubui, bitum, n. 3. κατακλίνομαι, cado, occido. *Vell.* 2, 70. Et ita in gladium occubuit. Al. leg. *incubuit*. [*Ita *Ruhnk.*] *Just.* 37, 2. Cometes cum oriretur, occumberetque, quatuor horarum spatium consumebat. ₱ Fere de casu mortis dicitur, quasi ob mortem cadere, morti succumbere: et praesertim illata ab alio nece cadere. *Ov. A. Am.* 3, 18. Fertur et ante annos occubuisse suos. *Val. Fl.* 3, 169. occumbens Herculis armis. *Lucan.* 9, 567. occumbere in armis. *Suet. Aug.* 12. *extr.* Pro libertate eos occubuisse. *Just.* 7, 5l. Insidiis matris appetitus occubuit. ₱ Dicimus *occumbere mortem*, *morte* et *morti*. [*Zumpt. Gr. Lat.* §. 387. docet *occumbere mortem* usitatius dici, quam *occumbere morti* vel *morte*. Ceterum utraque forma proba. V. *Drak.* ad *Liv.* ll. mox laudandos; et *Sanct. ed. Scheid.* p. 472. et 758.] *Sil.* 13, 380. et *Enn.* ap. *Prisc.* 6. *f.* licuit pugnanti occumbere letum. *Cic.* referens dictum cujusdam Lacaenae, *Tusc.* 1, 42. *extr.* Idcirco genueram, ut esset, qui pro patria mortem non dubitaret occumbere. [*Ita *Orell.*] Al. leg. *morte*. *Curt.* 4, 15. *med.* Ante oculos sui quisque regis mortem occumbere ducebant egregium. [*Id.* 8, 2, 8. cujus duo filii apud Miletum pro mea gloria occubuere mortem: ita *Zumpt.*] *Liv.* vertens Graecam Inscript. 26, 25. *med.* Qui pro patria pugnantes mortem occubuerunt. Al. leg. *oppetierunt*. *Id.* 31, 18. Qui pugnantes mortem occubuissent. Al. leg. *morte*. *Suet. Aug.* 13. Filius quoque voluntariam occubuisset necem. Hic quoque al. *voluntaria nece*. [*Suet.* accusativum frequentat.] *Liv.* 1, 7. Cacus ictus clava morte occubuit. *Val. Fl.* 1, 633. segni occumbere leto. *Virg. A.* 2, 62. Seu versare dolos, seu certae occumbere morti. *Enn.* ap. *Serv. h. l.* Pro vostra vita morti occumbant fortiter. *Ov. Met.* 15, 499. et *Phaedr.* 4, 1. Occumbere neci. ₱ *Occumbere aliquo*, manu alicujus. *Sil.* 5, 260. Rullo ditissimus agri Occumbis, generose Volunx; et *Claud. B. Get.* 74. dum vellere Pelion Otus Nititur, occumbit Phoebo. ₱ *Occumbere* est etiam contra accumbere, nempe coenae. *Afran.* ap. *Non.* 2, 223. Immo jamdudum occubuisse, degulasse oportuit. Sunt qui velint interpretari *oppetiisse*, *gulam fregisse*. V. DEGULO. ₱ Legitur et *obcumbo*.

OCCŬPĀTĪCIUS Ager, κατειλημμένον χωρίον, qui desertus a cultoribus propriis, ab aliis occupatur. *Festus.*

OCCŬPĀTĬO, onis, f. πρόληψις, κατάληψις, actus occupandi, obsessio, invasio. *Cic. Dom.* 3. Obsessio templorum, occupatio fori, oppressio curiae. *Id. Off.* 1, 7. Sunt autem privata nulla natura, sed aut veteri occupatione, ut qui quondam in vacua venerunt, aut victoria, aut lege, etc. ₱ Ap. rhetores est figura sententiae, quae et *praesumptio* dicitur, cum id, quod objici potest, occupamus, et diluimus. *Ante occupatio* dicitur a *Cic. Or.* 3, 53. *f.* et *praesumptio* a *Quint.* 9, 2., ubi plures ejus species, praemunitionem, confessionem, praedictionem, emendationem, praeparationem, etc., subjectis etiam exemplis, exponit. *Occupationis* exempla vide in voce AT. ₱ Praeterea *Occupatio* est, cum dicimus, nos praeterire, aut non scire, aut nolle dicere id, quod tunc maxime dicimus. Ita *Auct. ad Her.* 4, 27. Aliis dicitur *praeteritio*. [*De utraque figura bene disputat *Ernest.* in *Lex. techn. lat. rhet.* p. 270. sq.] ₱ Saepe est negotium, res agenda, quae detinet animum, et impedimento est, ne aliis rebus vacet, ἀσχολία. *Cic. Or.* 10. In maximis occupationibus tuis nunquam intermittis studia doctrinae. *Caes. B. G.* 4, 22. Neque has tantularum rerum occupationes tibi Britanniae anteponendas judicabat. *Nep. Att.* 20. Cum propter suas infinitas occupationes minus saepe Attico frueretur. *Cic. Fam.* 7, 17. *med.* Cum ille aut occupatione, aut difficultate tardior tibi erit visus. *Id. Att.* 1, 19. Vix huic tantulae epistolae tempus habui, atque id ereptum e summis occupationibus; et *ib.* 3, 20. Ab omni occupatione se expedire; et *ib.* 16, 16. Relaxare se occupatione; et *Fam.* 10, 28. et *ib.* 12, 30. Maximis occupationibus impediri. *Id. N. D.* 1, 19. implicari. *Id. Att.* 2, 23. Ex eo colligere poteris, quanta occupatione distinear. [*Liv.* 10, 45. Etruria — occupationem (omnis Romana vis aversa in Samnium erat,) P. R. pro occasione rebellandi habuit; et *Caes. B. C.* 3, 22. occupatione magistratuum et temporum: ubi v. *intpp.*] *Sen. Cons. ad Marc.* 1. *med.* Studia, hereditarium et paternum bonum, surdas aures, irrito ac vix ad brevem occupationem proficiente solatio transeunt, *h. e.* avocamentum a dolore.

OCCŬPĀTŌRĬUS Ager, idem fere, quod occupaticius. V. ARCIFINALIS.

OCCŬPĀTUS, a, um, part. ab *occupo*: καταληφθεὶς, captus, ante captus, invasus, obsessus. *Caes. B. C.* 3, 109. Alter accepto vulnere occupatus, per suos pro occiso sublatus est. *Id. B. G.* 6, 11. Partem finitimi agri per vim occupatam possidebant. *Hirt. B. Alex.* 78. Tetrarchia occupata et possessa a Dejotaro. *Mart.* 3, 82. Jacet occupato galbanatus in lecto, *h. e.* quem totum mole sui corporis implet. *Sall. in or. Lepidi contra Sull.* Res per scelus occupatas dimittere. *Tac. H.* 3, 35. Transitus Alpium praesidiis occupati. *Just.* 5, 8. *f.* Citato itinere miserunt, qui eum intercipe-

rent: a quibus occupatus, etc.; et 2, 12. *med.* Graeci adventu hostium occupati proelium capessunt. *Curt.* 9, 7. *med.* Macedo gladium coeperat stringere: quem occupatum complexu, pedibus repente subductis, Dioxippus arietavit in terram. ¶ Translate. *Liv.* 27, 20. Beneficiis Scipionis occupatos omnium animos publice privatimque esse. ¶ *Occupata pecunia*, quam quis ad aliquid emendum impendit. *Pl. Epid.* 2, 2, 113. Atque id non decem tibi erit occupatum argentum dies. ¶ *Occupata urbs*, plena quidem aedificiis, sed sine ordine. *Liv.* 5, 55. *extr.* Festinatio curam exemit vicos dirigendi, dum, omisso sui alienique discrimine, in vacuo aedificant. Ea est causa, ut forma urbis sit occupatae magis, quam divisae similis. ¶ Saepe est distentus, districtus, implicatus, impeditus negotio aliquo, ita ut non possit alii rei operam dare, ἄσχολος, cui opponitur otiosus, vacuus, liber. *Cic. Tusc.* 1, 3. Ut si occupati profuimus aliquid civibus nostris, prosimus etiam, si possumus, otiosi. *Id. Att.* 10, 9. Festinabam eramque occupatior; et *ib.* 12, 38. Non dubito, quin occupatissimus fueris, qui ad me nihil litterarum. *Id. Or.* 1, 56. *med.* Suspenso et occupato animo aliquid facere. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 4. Comitiorum dilationes occupatiorem me habebant. *Cic. Coel.* 19. Amores autem, et hae, deliciae quae vocantur, nunquam hunc occupatum impeditumque tenuerunt. *Pl. Most.* 4, 3, 16. nisi quid magis Es occupatus, operam mihi da. *Id. Merc.* 2, 2, 16. Quamquam negotium est, si quid vis, Demipho, Non sum occupatus unquam amico operam dare, *h. e.* quin amico operam dem, aut dare queam. *Ter. Phorm.* 3, 2, 17. alia cum occupatus esset sollicitudine. *Nep. Ann.* 7. Cum in apparando acerrime esset occupatus. *Id. Alc.* 8. In eo erat occupatus, ut bellum quam diutissime duceret. *Cic. Planc.* 27. Ecquid ego dicam de occupatis meis temporibus, cui fuerit ne otium quidem unquam otiosum? *Id. Leg.* 1, 3. Neque enim occupata opera, neque impedito animo res tanta suscipi potest. *Phaedr.* 2, 5. Est ardelionum quaedam Romae natio Trepide concursans, occupata in otio, Gratis anhelans, multa agendo nihil agens. ¶ *Occupatus alicui rei*, h. e. in aliqua re. *Plin.* 26, 2, 6. Sedere his in scholis auditioni occupatos gratius erat, quam, etc. Ita quaedam editiones, praesertim veteres: sed *Hard.* cum *Aldo*, et al. *operatos*. ¶ Scribebat meretrix in fronte cellae, *occupatam esse se*, cum, uno admisso amatore, alios exclusos volebat. *Pl. As.* 4, 1, 15.

OCCŬPĀTUS, us, m. occupatio. *Claud. Mamert.* ap. *Sidon. ep.* 4, 2. Ecquo tam ex occupatu unquam implicabere, quin, etc?

OCCŬPO, as, avi, atum, a. 1. καταλαμβάνω, invado, obsideo, capio, usurpo, teneo, praesertim cum aut subito, aut celeriter id fit: ex *ob*, et *capio:* [*nostr. *anfassen.* Ceterum non subito vel celeriter, sed cum vi quadam comprehendendi, corripiendi notionem continere videtur. Cf. *Herz.* ad *Caes. B. G.* 1, 3., qui *occupo* proprie frequentativum verbi genus dicit, ad rationem istorum: *nuncupo, aucupo.*] *Cic. Agr.* 2, 28. Totam Italiam suis praesidiis obsidere atque occupare cogitat. *Id. Fin.* 3, 20. Theatrum cum commune sit, recte tamen dici potest, ejus esse eum locum, quem quisque occuparit. *Id. Phil.* 13, 5. Agri Lucani possessiones occupare. *Liv.* 33, 31. Patent urbes opportunae ad occupandum. *Caes. B. C.* 1, 11. *extr.* Pisaurum, Fanum, Anconam singulis cohortibus occupat. *Tac. H.* 1, 62. Occupanda urbs. *Id. ib.* 4, 47. Valida manu montem occupat. *Hor. Od.* 1, 14, 2. Occupare portum. *Cic. Amic.* 12. et *Phil.* 5, 6. regnum; et *Off.* 2, 23. tyrannidem. *Pl. Trin.* 5, 2, 12. familiam optimam, *h. e.* ingredi, nancisci. [*Lindem.* jocularem dictionem esse contendit pro eo, quod esset: *se insinuavit. Er hat da eine sehr gute Familie in Beschlag genommen.*] *Ov. Fast.* 3, 509. aliquem amplexu. [*Curt.* 3, 1, 19. Cum deinde Darium, ubicumque esset, occupare statuisset, i. e. impetum facere in, etiam cogere, ut pugnam iniret.] ¶ Pro implere, impedire. *Hor. Od.* 3, 29, 44. atra nube polum, pater, occupato; et *ib.* 24, 3. Caementis licet occupes Tyrrhenum omne tuis. *Prop.* 2, 5, 28. Et mala desertos occupat herba Deos. ¶ Pro implere serendo. *Colum.* 5, 10. de lente: Jugerum agri paulo plus quam modius occupat. Adde *ib.* 11. ¶ Pro ferire. *Virg. A.* 10, 699. Sed Latagum saxo, atque ingenti fragmine montis Occupat os faciemque adversam. Ubi *Serv.:* pro Latagi os occupat: et est Graeca figura in Homero frequens, ut si dicas, ἔκρουσεν Ἀχιλλέα τὸν πόδα, Achillem percussit pedem, pro Achillis pedem. *Id. ib.* 9, 770. Gladio occupare aliquem. *Ov. Met.* 3, 48. aliquem morsu. *Prop.* 4, 4, 82. vocales occupat ense canes. ¶ Pro tenere, capere, ligare, prehendere. *Virg. G.* 4, 440. Cum clamore ruit magno, manicisque jacentem Occupat; et *ib.* 190. fessos sopor occupat artus. ¶ Aggredi, et conficere. *Prop.* 4, 10, 13. Hunc videt ante cavas vibrantem spicula turres Romulus, et votis occupat ante ratis. *Ter. Andr.* 1, 5, 62. mors continuo ipsam occupat. ¶ Anteire, praeire. *Ov. Trist.* 1, 10, 5. de navi: Nec comites volucri contenta est vincere cursu: Occupat egressas quamlibet ante rates. ¶ Detinere. *Tibull.* 1, 11, 39. Quam potius laudandus hic est, quem prole parata Occupat in parva pigra senecta casa. ¶ *Occupare pecuniam* est ponere, collocare vel fenore, vel in emptione rei cujuspiam. *Cic. Fl.* 21. Pecuniam adolescentulo grandi fenore, fiducia tamen accepta, occupavisti. *Id. Verr.* 2, 1, 36. Pecunias occuparat apud populos, et syngraphas fecerat. *Colum.* 1, 8. *med.* Occupare pecuniam animalibus, aut aliis rebus promercalibus; et 11, 1. *med.* pecuniam in pecore. Contra *otiosam pecuniam* dicimus, quae in arca detinetur, et nullas parit usuras. V. OTIOSUS. ¶ Translate a primis significationibus. *Cic. Font.* 5. Vult magnitudine rei sic occupare animos eorum, qui audiunt, ut difficilis aditus veritati inveniatur. *Id. Q. Fr.* 1, 1, 13. Ante occupatur animus ab iracundia, quam providere ratio potuit, ne occuparetur. *Id. Verr.* 2, 4, 51. Superstitio mentes Siculorum occupavit. *Virg. A.* 3, 294. incredibilis rerum fama occupat aures; et *ib.* 4, 499. pallor occupat ora; et *ib.* 7, 446. juveni subitus tremor occupat artus. *Caes. B. G.* 1, 39. Tantus timor omnem exercitum occupavit. *Liv.* 5, 38. Pavor fugaque occupaverat animos. *Tibull.* 4, 4, 5. macies tabentes occupat artus. ¶ Saepe est praevenire, ante capere, antevertere, praesumere, praecipere, φθάνειν. Hanc *Nonius* 4, 328. putat primam et propriam hujus verbi vim et notionem. *Cic. Or.* 40. Ut ante occupet, quod videat opponi. *Id. Tusc.* 5, 9. *f.* Occupavi, inquit, te Fortuna, atque cepi, omnesque aditus tuos interclusi, ut ad me adspirare non posses. *Phaedr.* 5, 8. Calvus, comosa fronte, nudo corpore, Quem si occuparis, teneas. *Pl. Stich.* 3, 1, 33. ego per hortum amicam transibo meam, Mihi hanc occupatum noctem. *Tac. H.* 2, 13. Milites faciles occupantibus, et melioribus incuriosi. *Sen. ep.* 70. *med.* Stultitia est, timore mortis mori: expecta: quid occupas? [*Cf. *Gronov.* ad *Sen. Thyest.* 270. quem laudat *Heindf.* ad *Hor. Sat.* 1, 9, 6. Cum affectaretur: Numquid vis? occupo.] *Sen. alter Phoen.* 416. Occupa, mater, preces, *h. e.* festina precari, antequam fratres se mutuo petant. *Id. Herc. Oet.* 435. et *Agam.* 193. et *Thyest.* 203. Occupare scelus, *h. e.* facere, antequam alter faciat. [*Lucan.* 5, 555. velut occupet imbrem; ubi v. *Cort.* item ad 8, 670.] *Hor. Ep.* 1, 7, 64. Vultejum manu Philippus Occupat, etsalvere jubet prior. *Phaedr. epil.* 2. Quoniam occuparat alter, ne primus forem, Ne solus esset, studui. *Plin. Pan.* 10. Ille jure principis occupavit, primusque fecit, quod omnes facturi erant. *Liv.* 4, 29. Qui prior auctor tam saevi exempli foret, occupaturus insignem titulum crudelitatis fuerit, *h. e.* A. Postumius Tubertus, quem tradunt securi feriri jussisse filium suum, quod injussu ejus contra hostes pugnaverit. V. POSTUMIANUS. Adde *Pacuv.* et *Varr.* ap. *Non. l. c.* [*Curt.* 8, 9, 32. apud hos occupare fati diem pulchrum.] ¶ Cum infinito. *Liv.* 1, 14. Priusquam tantum roboris esset, quantum futurum apparebat, occupant bellum facere; et *ib.* 30. *f.* Occupat Tullus in agrum Sabinum transire. [*Liv.* 2, 48. Occuparent patres ipsi suum munus facere.] *Hor. Od.* 2, 12, 28. rapere occupat. *Pl. Ps.* 4, 1, 15. Volo, tu prior ut occupes adire. Adde *Poen.* 1, 2, 107. et alibi, et *Titin.* et *Varr.* ap. *Non. l. c.* [*Cf. *Drakenb.* ad *Liv.* 21, 39. Occupavit tamen Scipio Padum trajicere.] ¶ De eo, qui prior loquitur. *Stat. Th.* 7, 538. hic justae Tydeus memor occupat irae: Me potius socii, etc. ¶ *Occupare sibi aliquod consilium* ap. *Pl. Men.* 5, 2, 94. est ante capere, invenire. ¶ Nonnunquam est distinere, impedire, ita ut ad alia nequeas animum et operam advertere. *Pl. Men.* 3, 1, 6. illum Dii omnes perduint, qui primus commentus est Concionem, hacque re homines occupatos occupat. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 10. Haec causa primos menses occupabit. *Pl. Ps.* 1, 5, 134. Da operam, quaeso, mihi, Ne quod te ad aliud occupes negotium. *Ter. Hec. prol.* 1, 4. Ita populus studio stupidus, in funambulo Animum occuparat. *Liv.* 33, 40. *f.* Occupari aliarum rerum cura. ¶ Γνώμη est illud *Sen. Troad.* 497. Miser occupet praesidia, securus legat, *h. e.* quod primum se offert, arripiat. ¶ *Occupassim, is, it*, antique pro *occupaverim* ap. *Pl. As.* 4, 2, 9. et *Most.* 5, 1, 48.

OCCŬPO, onis, m. cogn. Mercurii, qui furum Deus est aliena bona occupantium. *Petron. fragm. Trag.* 58. *Burm. med.* Sed res, et lectio incerta est.

OCCURRO et Obcurro, is, occurri, et aliquando occucurri, cursum, n. 3. ἀπαντάω, obviam eo, aut venio: ex *ob*, et *curro*. *Caes. B. C.* 3, 79. *extr.* Domitius ad Aeginium Caesari venienti occurrit. *Brut.* ad *Cic. ad Brut.* 1, 6. Scripsi ad eum, ut mihi Heracleam occurreret. *Pl. Merc.* 1, 2, 88. illico Occucurri, atque interpello. *Sall. fragm.* ap. *Prisc.* 10, 882. Quod advorsum multi ex Bithynia volentes occurrere. *Pl. Epid.* 2, 2, 30. et *Liv.* 4, 40. Occurrere obviam alicui. *Hor. Ep.* 1, 1, 94. Si curtatus inaequali tonsore capillos Occurri, rides; et *Sat.* 1, 4, 135. sic dulcis amicis Occurram. ¶ Item obviam fio resistendi, et pugnandi causa. *Caes. B. C.* 1, 40. Legiones quatuor transjecit, duabusque Fabianis legionibus occurrit; et *ib.* 2, 27. Etiam inermes armatis occurrebant. ¶ Est etiam incidere, casu incurrere. *Id. B. G.* 4, 26. Quibuscumque signis occurrerat, se aggregabat; et *ib.* 3, 6. Alio sese in hiberna consilio venisse meminerat, aliis occurrisse rebus videbat. ¶ Ratione loci est contra situm esse, adversum stare, oppositum esse. *Plin.* 5, 24, 20. de Euphrate: Apud Elegiam occurrit ei Taurus mons. *Id.* 6, 26, 29. Media oblique Parthiae occurrens; et 3, 10, 15. Quem locum occurrens Therinaeus sinus paeninsulam efficit. *Stat. Th.* 1, 114. abrupta qua plurimus arce Cithaeron Occurrit coelo, *h. e.* contra coelum erigitur. ¶ Est etiam accurrere, advenire in tempore: nam *ob* pro *ad* olim usurpatum est. *Pl. Poen. prol.* 43. Nunc dum scriblitae aestuant, occurrite. *Cic. Verr.* 2, 3, 27. Quamprimum aliam civitatem occurrere, *h. e.* ad aliam civitatem festine transire. *Id. Phil.* 1, 4. Non quo me ad tempus occursurum putarem, sed, etc. *Val. Max.* 4, 4. *n.* 7. Quod ad causam dicendam non occurrisset. *Liv.* 31, 29. Concilium Aetolorum futurum erat. Huic ut occurrerent, legati regis iter accelerarunt; et *mox:* Atheniensium quoque legati ad id concilium occurrerunt. *Hirt. B. Afr.* 68. Suppetias occurrere alicui. ¶ Cum infinito. *Lucr.* 3, 909. nec dulces occurrent oscula nati Praeripere. ¶ Translate est offerre se vel animo, vel oculis, in mentem venire. *Colum.* 2, 2. *med.* Oculis ejus tot paludes, tot etiam campi salinarum occurrerent. *Caes. B. G.* 7, 85. Utrisque ad animum occurrit, unum illud esse tempus, quo maxime contendi conveniat, *h. e.* ad animum addendum. *Cic. Or.* 2, 24. *f.* Cum rem penitus causamque cognovi, statim occurrit animo, quae sit causa ambigui. *Plin.* 29, 1, 1. Occurrit cogitationi, quonam modo, etc. *Cic. Fin.* 4, 17. Qui quodcumque in mentem veniat, aut quodcumque occurrat, se sequi dicent. *Id. Or.* 1, 33. Omnes loci anquirentibus nobis ostendunt se et occurrunt; et *ib.* 2, 34. *extr.* Omne, quod erit in re, occurret atque incidet. *Id. Or.* 3, 49. *med.* Neque vos paeon, aut herous ille conturbet: ipsi occurrent orationi: ipsi, inquam, se offerent et respondebunt non vocati. *Id. Mil.* 9. Occurrebat, mancam ac debilem praeturam suam futuram, consule Milone. *Sen. Prov.* 6. Isti, quos pro felicibus aspicitis, si non, qua occurrunt, sed qua latent, videritis, miseri sunt, *h. e.* apparent, videntur. *Cic. Or.* 32. *f.* Haec tenenda sunt oratori: saepe enim occurrunt, *h. e.* offeruntur et usuveniunt. ¶ Cum infinito. *Plin.* 24, 17, 99. Occurrit aliqua dicere et de magicis herbis. ¶ Item ultro venire, ultro offerri. *Cic. Dejot.* 14. Non debeo, C. Caesar, tentare, quonam modo misericordiam tuam commovere possim: nihil opus est: occurrere ipsa solet supplicibus et calamitosis, nullius oratione evocata. ¶ Item resistere, repugnare, opponere se. *Cic. Cat.* 3, 7. *f.* Omnibus ejus consiliis occurri atque obstiti. *Id. Fat.* 18. Itaque illi rationi, quam paulo ante conclusi, sic occurrit: si omnia fato fiant, etc. *Brut.* ad *Cic. Fam.* 11, 11. Malivolentiae hominum in me, si poteris, occurres. ¶ Item respondere. *Val. Fl.* 7, 222. tum cetera rumpit, Occurritque Venus: tu nunc mihi causa viarum, etc. *Quint.* 1, 5. Ut si dicenti, *quem video?* ita occurras, *ego*. ¶ Passive impersonaliter. *Cic. Acad.* 4, 14. Si negabunt, vera a falsis posse distingui, qui poterunt longius progredi? occurretur enim, sicut occursum est; et *Off.* 2, 2. Occurritur autem nobis, et quidem a doctis et eruditis, quaerentibus, satisne constanter facere videamur, qui, etc. *Quint.* 7, 6. Contra scriptum tribus generibus occurritur. ¶ Pro impedire, praevenire, mederi, remedium afferre, praesertim si de malo agatur, quod nondum accidit. *Cic. Verr.* 2, 4, 47. Sentio occurrendum esse satietati aurium animorumque vestrorum. *Val. Max.* 8, 5. *n.* 1. Ne potentia inimicorum oppressisse videretur, occursum est. *Pers.* 3, 64. venienti occurrite morbo. *Plin.* 32, 9, 31. Torminibus et inflationibus occurrunt. *Cic. Cluent.* 23. Sed ego occurram exspectationi vestrae, judices. *Nep. Pelop.* 1. Utrique rei occurram quantum potero, et medebor cum satietati, tum ignorantiae lectorum. *Pers.* 1, 62. posticae occurrite sannae. ¶ Item praevenire, occupare. Cum accusativo communi. *Pall.* 8, 7. Nunc etiam, quae Julio non occurrimus, exsequamur. ¶ Pro *occucurri* dixerunt etiam *occecurri*, ut *memordi*, *poposci*, Graecorum exemplo, qui verbi τύπτω, verbero, praeterit. τέτυφα habent. *Aelius Tubero* ap. *Gell.* 7, 9. Si generalis species occecurrit.

OCCURSĀCŬLUM, i, n. quidquid alicui occurrit. *Appul. Apol.* Noctium occursacula, *h. e.* spectra.

OCCURSĀTĬO, onis, f. actus occursandi, ἀπάντησις. *Cic. Planc.* 12. Facilis est illa occursatio, et blanditia popularis, *h. e.* ultro citroque, sursum prorsum cursitatio vel salutandi, vel conveniendi,

vel prensandi causa. *Id. Mil.* 35. Vestras et vestrorum ordinum occursationes, studia, sermones secum ablaturum esse dicit.

OCCURSATOR, oris, m. qui occursat. *Auson. Idyll.* 2, 25. Non occursator, non garrulus obvia cernens, *h. e.* opportune importune aliis occurrens sciscitandi, colloquendi, salutandi causa.

OCCURSATRIX, icis, f. occursans. *Fest.* in *Spintyrnix*: Occursatrix artificium, perdita spintyrnix.

OCCURSIO, onis, f. ἀπάντησις, occursus. *Sen. Consol. ad Marc.* 18. Videbis nocturnam lunae successionem a fraternis occursionibus lene remissumque lumen mutuantem. Al. leg. *occursibus*. *Sidon. ep.* 7, 10. Superest, ut sollicito veneratori culpam rarae occursionis indulgeas, *h. e.* quod raro te visat. *Sulpic. Sever. dial.* 1, 21. Gaudet salutationibus, inflatur occursionibus.

OCCURSITO, as, n. 1. frequent. ab *occurso*. *Solin.* 25. de elephantis: Si confertis pecoribus occursitent.

OCCURSO, as, avi, atum, n. 1. ἀπαντάω, obvius fio: frequent. ab *occurro*. *Virg. Ecl.* 9, 24. et inter agendum Occursare capro, cornu ferit ille, caveto. *Tac. A.* 3, 20. Promptus inter tela occursat fugientibus, increpat signiferos. *Caes. B. G.* 5, 43. *med.* Occursat ocius gladio, cominusque rem gerit Varenus. *Gell.* 3, 7. Promptissimus ad occursandum pugnandumque. *Plin.* 16, 2, 2. Occursantes inter se radices. *Id.* 11, 51, 112. Mobili occursante membrana intus, *h. e.* adversa, et quasi se opponente. ℙ Pro accurrere, advenire. *Pl. Truc.* 2, 2, 27. Quid tu huc occursas, in urbem quotiescumque advenimus? ℙ Pro in mentem venire. *Plin. ep.* 2, 3. Occursant verba, sed qualia? quaesita et exculta; et *ep.* 5, 5. *f.* Occursant animo mea mortalitas, mea scripta. ℙ Cum accus. *Pl. Mil.* 4, 2, 56. ita me occursant multae: meminisse haud possum. ℙ Translate. *Plin. Pan.* 25. *f.* Intercedere casibus, occursare fortunae, *h. e.* obviam ire, et praevenire. *Sall. Jug.* 87. Et ea agere inter invidos, occursantes factiosos, opinione, Quirites, asperius est, *h. e.* contra nitentes, adversantes. *Plin. Pan.* 81. Pia mente adire lucos, occursare numinibus, *h. e.* ante ea se sistere, et adorare.

OCCURSOR, oris, m. qui occurrit. *August. Music.* 6, 6.

OCCURSORIUS, a, um, adj. *Appul. Met.* 9. Ut primum occursoriam potionem, et inchoatum gustum extremis labiis contingebat adolescens, etc., *h. e.* quae prima occurrit, et gustatur in coena, *gustatio* etiam dicta, et *promulsis*; vel potius est potio myrrhina, vel alia huic similis, quam Veneris proelio occursuri sumere solebant. V. FORTIUSCULUS.

OCCURSUS, us, m. ἀπάντησις, actus occurrendi, obviam itio, incursio. *Liv.* 5, 41. Vacuis occursu hominum viis, *h. e.* quin ullus hominum in vacuis viis occurreret. *Ov. Met.* 14, 255. Mille lupi, mixtaeque lupis ursaeque, leaeque Occursu fecere metum. *Tac. A.* 4, 60. Occursum alicujus vitare; et *H.* 3, 85. declinare. *Plin.* 36, 13, 19. *n.* 2. de labyrintho: Itinerum ambages, occursusque ac recursus inexplicabiles. *Ov. Met.* 15, 522. Rota stipitis occursu fracta ac disjecta. *Plin.* 11, 37, 61. Dentes serrati pectinatim coeuntes, ne contrario occursu atterantur. *Id.* 2, 47, 46. Jugi modici occursu tantus ille ventorum coercetur, *h. e.* objectu. *Id.* 7, 49, 50. Occursus maleficorum siderum.

[OCEANENSIS, e, adj. ad Oceanum pertinens, ut Bononia Oceanensis urbs maritima Morinorum in Gallia Belgica, quae prius Gessoriacum, nunc *Boulogne* appellatur, unde in Britanniam olim trajectus erat. *Auct. Excerpt.* ad *Ammian. n.* 4. Qui (*Constantinus*) ad patrem Constantium verit apud Bononiam, quam Galli prius Gessoriacum vocabant. Hinc in *nummo* ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 8. p. 110. Bononia Oceanen*sis*. *F.*]

[OCEANEOLUS, i, m. dimin. Oceanei, vel Oceanii, quod est nomen gentilicium R. *Inscr.* ap. *Grut.* 882, 10. L. Oceaneolus Maximillus. *F.*]

OCEANITIS, idis, f. filia Oceani, Ὠκεανῖτις. *Virg. G.* 4, 341. Clioque et Beroe soror, Oceanitides ambae. Adde *Hyg. praef. fab.*

OCEANUS, i, m. Ὠκεανός, mare magnum, quo tota cingitur terra: ex quo influit inter Africam, Asiam, et Europam, quod dicitur mediterraneum; inter Germaniam et Scandinaviam, quod Balticum, etc. A terris, quas alluit, varia habet nomina, ut Atlanticus, Scythicus, Indicus, Arabicus, Germanicus, Aethiopicus, etc., ut est ap. *Solin.* 23. *f.* Dictum volunt a celeritate, ut *Id. ib.* paulo supra tradit, nempe ab ὠκύς, celer, et νάω, fluo, mano. *Cic. Somn. Scip.* 6. Omnis terra parva quaedam insula est, circumfusa illo mari, quod Atlanticum, quod magnum, quem Oceanum appellatis in terris. *Id. Manil.* 12. Nunc nullam intra Oceani ostium praedonum navem esse. *Hor. Od.* 4, 14, 47. belluosus qui remotis Obstrepit Oceanus Britannis. ℙ Quod *Virg.* appellat Oceanum patrem rerum, *G.* 4, 382., respicit opinionem eorum, qui ex aqua omnia gigni putarunt: quae sententia Thaletis fuit. *Serv. ib.* et ad *v.* 364. et ad *Ecl.* 6, 31. ℙ In Fabulis est filius Coeli et Terrae, ut est ap. *Cic. Univ.* 11. et *Hyg. praef. fab.* Ejus uxor est Tethys, ex qua Fluvios et Nymphas genuisse dicitur: quorum numerus, et nomina alia ab aliis produntur. *Catull.* 88, 5. quantum non ultima Tethys, Non genitor Nympharum abluit Oceanus. Adde *Colum.* 10, 200. ℙ Jungitur interdum cum alio substantivo, eo modo, quo *flumen Rhenum* dicimus. *Caes. B. G.* 3, 7. Mare Oceanum. *Isid. Orig.* 9, 2. Saxonum gens in Oceani maris littoribus et paludibus inviis sita. *B. A.* ℙ Etiam adjective. *Oceano fluctu*, *Oceano litore* quidam leg. ap. *Juven.* 11, 94. et 113., ubi alii utroque loco *Oceani*. *Venant. carm.* 3, 9, 4. Qua vagus (*sol*) Oceanas exit, et intrat aquas. Al. leg. *Oceanus*; et *carm.* 7, 12, 56. Quidquid ab Oceanis circulus ambit aquis. Al. leg. *Oceani.* [*Alia exempla haec sunto: *Tac. H.* 4, 12. insulam — mare Oceanum a fronte, Rhenus amnis tergum ac latera circumluit; *A.* 1, 9. mari Oceano aut amnibus longinquis septum imperium. *Mela* 2, 6. Paulatim se in nostrum et Oceanum mare extendit; cf. *ib.* 3, 3. Cf. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 258. p. 235.] ℙ *Oceanus, solium vastum in balneis, et omnino lacus alveusque major, vel ab eo nomine, vel ab amplitudine vocatus, et a lavantium quoque strepitu, et marino quasi aestu. *Lamprid.* in *Alex. Sev.* 25. Oceani solium primus inter principes Alexander appellavit, quum Trajanus id non fecisset, sed diebus solia deputasset. ℙ Thermarum magnitudo Romae quanta fuerit, *Ammianus* ducet, quum narrat *lavacra in Urbe in modum provinciarum exstructa* 16, 10. ℙ Fuit et Oceanus nomen designatoris theatralis, cujus erat disponendis ordinibus in theatro praeesse, et amovere e XIV gradibus, qui Equites non essent. Ejus meminit *Mart.* 3, 95, 9. 5, 24, 4. et 6, 9. *B. A.* ℙ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1453, 3. Ti. Claudius Oceanus. *F.*]

*OCELENSES, ium, populi Lusitaniae, quorum caput Ocellum, dicti et Lancienses. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

*OCELIS, is, Ὄκηλις, emporium Arabiae Felicis, ad sinum Arabicum. *Plin.* 6, 23. ℙ *Ocila* est *Plin.* 12, 19. *B. A.*

OCELLA, ae, m. cogn. R., ductum ab oculorum parvitate, ut constat ex his verbis *Plin.* 11, 37, 55. Qui altero lumine orbi nascerentur, Coclites vocabantur; qui parvis utrisque, Ocellae. Hinc Serv. Sulpicius Galba, qui a noverca sua Livia Ocellina adoptatus fuerat, vocatur L. Livius Ocella in *Inscr.* ap. *Grut.* 431, 2. et 3., quae positae eidem sunt in Hispania Tarraconensi, dum provinciam illam per octo annos proconsulari potestate regeret: ipse tamen imperium adeptus vetera sibi nomina adscivit. *Suet. Galb.* 4. Adoptatus a noverca sua (*Livia Ocellina*), Livium nomen, et Ocellae cognomen assumpsit, mutato praenomine. Nam et Lucium mox pro Servio usque ad tempus imperii usurpavit. V. *Eckhel. D. N. V.* T. 6. p. 300. [*Multa adjecit *F.*]

OCELLATUS, a, um, adj. *Suet. Dom.* 8. Ocellatas sorores Vestales memorat: quae fortasse nomen ex eo habuere, quod patrem, aut ex majoribus alium Ocellam appellatum habuerunt. ℙ *Ocellatis ludere*. *Id. Aug.* 83. Animi laxandi causa modo piscabatur hamo, modo talis, aut ocellatis, nucibusque ludebat cum pueris minutis, *h. e.* parvis lapillis rotundis, et ocellum referentibus. *Varr.* ap. *Non.* 3, 138. Altera exorat patrem libram ocellatorum, altera virum semodium margaritarum. Ap. *Suet.* sunt qui lectionem sollicitant. [*V. *Casaub.* ad *Suet.* l. modo laud., *Turneb. Advers.* 3, 18. *Salm. Exercitt. Plin.* p. 496.]

[OCELLINA, ae, f. ad Ocellam pertinens: est cogn. R. ap. *Suet. Galb.* 3. Livia Ocellina, filia L. Livii Ocellae, et Serv. Sulpicii Galbae noverca. V. OCELLA. *F.*]

OCELLULUS, i, m. parvus ocellus. Agnoscitur a *Diomed.* 1, 313.

OCELLUS, i, m. ὀφθαλμίδιον, ὀμμάτιον, parvus oculus. Vox fere poetica. Adhibetur autem tum significandae parvitatis causa, tum saepius blanditiae. *Pl. Rud.* 2, 4, 8. Ut in ocellis hilaritudo est! eja corpus cujusmodi! *Catull.* 3, 17. meae puellae Flendo turgiduli rubent ocelli. *Ov. Fast.* 3, 19. Blanda quies victis furtim subrepit ocellis. *Id. Amor.* 2, 8, 15. iratos in te defixit ocellos. ℙ De re valde cara. *Pl. Trin.* 2, 1, 18. Ocelle mi, fiat: et istuc, et si amplius vis dari, dabitur. *Id. Most.* 1, 3, 11. Volo meo placere Philolachi, meo ocello, meo patrono. *Id. Asin.* 3, 3, 101. O Libane, ocellus aureus. *August.* ap. *Gell.* 15, 7. Ave, mi Cai, meus ocellus jucundissimus. Adde *Catull. l. c.* in NEMESIS. ℙ Pro oculo universim. *Prop.* 2, 10, 17. Quandocumque igitur nostros nox (al. *mors*) claudet ocellos. *Id.* 1, 3, 19. intentis haerebam fixus ocellis. ℙ De re praestanti, aut valde pulcra. *Cic. Att.* 16, 6. Cur ocellos Italiae, villulas meas non video? *Catull.* 31, 1. de Sirmione: Paeninsularum, Sirmio, insularumque ocelle. ℙ Bulbus radicis arundinis, qui *oculus* dicitur a *Plin.* 17, 20, 33. et 16, 36, 67., appellatur etiam *ocellus* ab *eod.* 21, 4, 10.

*OCELUM, i, n. Ὤκελον, oppidum Galliae cisalpinae. *Caes. B. G.* 1, 10. *B. A.*

OCENSIS. V. OEENSIS.

*OCHA, ae, f. Ὄχη, Euboeae oppidum. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

*OCHANI, orum, populi ultra Caspium mare degentes, Mardis vicini. *Plin.* 6, 16. *B. A.*

*OCHARIUS, i, m. Asiae fluvius, trans Maeotim paludem. *Plin.* 6, 7. *B. A.*

OCHRA, ae, f. ὤχρα, genus terrae lutei coloris: ab ὠχρός, pallidus: cujus duo sunt genera: aliud enim nascitur, aliud fit. Hoc exsistit ex rubrica exusta in ollis novis luto circumlitis, ut *Plin.* docet 35, 6, 12. Adde *Vitr.* 7, 7. et *Cels.* 5, 18. *n.* 19.

*OCHUS, i, m. Ὦχος, fluvius Asiae, ultra mare Caspium, in Bactriana, in Oxum se exonerans. *Plin.* 6, 16. *Curt.* 7, 10. *f.* *Ammian.* 23, 26. ℙ Item rex Persiae. *Curt.* 3, 13. ℙ Et nomen filii Darii Codomanni. *Id.* 4, 14. *B. A.*

*OCILA, locus Arabiae Felicis, cum portu. V. OCELIS. *B. A.*

[OCIMOIDES, is, adj. ὠκιμοειδής, ocimo similis. *Appul. H.* 109. Carduum silvaticum alii ocimoides vocant. *F.*]

OCIMUM, i, n. est nomen peculiare herbae hortensis odoratae, quae ab ὠκύς, celer, scilicet a celeritate nascendi, nomen habet, ut *Varro l.* mox *cit.* in OCINUM tradit. *Hesychius*: Ὤκιμον, βοτάνη εὐώδης, τὸ λεγόμενον βασιλικόν. Sunt qui *ozimum* scribere malunt, ut sit ab ὄζω, oleo. *Plin.* 19, 7, 36. Nihil ocimo fecundius; cum maledictis ac probris serendum praecipiunt, ut laetius proveniat, sato pavitur terra. Hinc *Colum.* 10, 319. Tum quoque proscisso riguoque inspersa novali Ocima comprimite, et gravibus densate cylindris. *Pers.* 4, 21. pannucea Baucis Cum bene discincto cantaverit ocima vernae, *h. e.* cum vetula olerum et olentium herbarum venditrix clara voce servum invitat ad olera emenda. Vires porro ejus varias in medicina persequitur *Plin.* 20, 12, 48. Enumerat *Cels.* 2, 22. inter herbas, quae acrem habent succum. [*Basilienkraut*, Ocimum basilicum, *L.*]

OCINUM, i, n. ὤκινον, pabuli genus ex trifolio antiquioribus Latinis usitatum. *Cato R. R.* 54. Ubi ocinum tempestivum erit, dato primum. Manibus carpito; id renascetur: quod falcula secueris, non renascetur: usque ocinum dato, donec arescat. *Varr. R. R.* 1, 31. Omne pabulum, primum ocinum, farraginem, viciam, novissime foenum secari; ocinum dictum a Graeco verbo ὠκύς, quod venit cito. Similiter quod ocimum in horto. Hoc amplius dictum ocinum, quod citat alvum bubus, et ideo iis datur, ut purgentur: id ex pabuli segete viridi desecta, antequam genat siliquas. *Plin.* 17, 22, 35. *n.* 21. Ocinum antiqui appellabant pabulum umbrae patiens, quod celerrime proveniat. *Id.* 18, 16, 42. Apud antiquos erat pabuli genus, quod Cato ocinum vocat, quo sistebant (lege *ciebant*) alvum bubus. Id erat e pabuli segete viridi desecta, antequam genicularet (alii leg. *siliquaret*). Varro interpretatur appellatum a celeritate proveniendi, e Graeco, quod ὠκέως dicunt. *Callim. hymn. in Dian.* 165. hoc idem ὠκύθοον τριπέτηλον vocat. Hinc *Hesych.*: Ὠκύθοον, πόα τὶς ἡ τρίφυλλος καλουμένη. ℙ In locis supra allatis sunt qui *ocimum*, vel *ocymum* scribunt, sed prior lectio ceteris praestat.

OCIOR et Ocyor, et superl. Ocissimus et Ocyssimus, adj. ὠκίων, ὤκιστος, velocior, celerior, citior: comparativum, ab ὠκύς, celer, unde ὠκίων. V. OCYS. Qui scribunt per *y*, a Graeco positivo ducunt: qui per *i*, a comparativo. Retinent *i* Vossius, Dausqu. et alii ex veteribus libris. Hos libentius sequimur. *Virg. A.* 10, 247. fugit illa per undas Ocior et ventis, et fulminis ocior alis. *Hor. Od.* 2, 16, 23. Ocior cervis, et agente nimbos Ocior Euro. *Plin.* 8, 18, 25. Tigris pondere ocior acta remeat, iterumque consequitur. *Id.* 2, 8, 6. Mercurii sidus inferiore circulo fertur (*quae Venus*) novem diebus ociore ambitu; et *ib.* 19, 1. Signa, quae obliqua consurgunt, ociore transeunt spatio; et 8, 43, 68. de asinis: Partus a tricesimo mense ocissimus. *Id.* 27, 2, 2. Omnium venenorum ocissimum est aconitum. *Id.* 15, 15, 1. Ocissima pira, *h. e.* quae celerrime maturescunt. *Id.* 16, 31, 56. Ficorum longissimae radices, ocissima senectus.

OCIOR, aris. V. OTIOR.

OCITER et Ocyter, adv. ὠκέως, cito, celeriter. *Appul. Met.* 1. Cetera huic eidem usui profer ociter; et *ib.* 2. Ociter surrexit.

OCIUM cum derivat. V. OTIUM.

OCIUS et Ocyus, et superl. Ocissime et Ocyssime, adv. ὠκύτερον, ὤκιστα, celerius, citius. De ratione scribendi V. OCIOR. *Cic. Quint.* 13. Ut ocius ad tuum pervenias. *Id. Tusc.* 4, 14. Illi in morbum et incidunt tardius, et recreantur ocius. *Hor. Od.* 2, 3, 26. omnium versatur urna, serius, ocius Sors exitura. *Sall. Jug.* 27. Quam ocissume ad provinciam accedat. *Plaut. fragm.* ap. *Fest.* Ocissime

nos liberi possumus fieri. *Ter. Eun.* 3, 5, 61. Perlonge est: sed tanto ocius properemus. *Plin.* 17, 11, 16. Ficus, si in scilla seratur, ocissime ferre traditur pomum. *Id.* 34, 18, 50. Plumbi fornacium halitus pestilens canibus ocissime; et *ib.* 10, 22. Ulcera ocissime sanantur. ℙ Nonnunquam *ocius* pro positivo usurpatur, h. e. sine ulla comparatione, saltem aperta. *Caes. B. G.* 5, 43. *med.* Occursat ocius gladio, cominusque rem gerit Varenus. *Ter. Heaut.* 4, 7, 4. sequere hac me ocius. *Virg. A.* 12, 681. e curru saltum dedit ocius arvis; et *Ecl.* 7, 8. ocius, inquit, Huc ades, o Meliboee. (Adde *A.* 8, 555.) *Hor. Sat.* 2, 7, 34. nemon' oleum fert ocius? ecquis Audit? *Pl. Amph.* 5, 1, 17. ocius accurro, ut sciscam quid velit. *Id. Curc.* 2, 2, 26. Heus exi, Phaedrome, exi, exi, exi, inquam, ocius. ℙ Pro facilius, aut potius. *Hor. Ep.* 1, 14, 28. Angulus iste feret piper, et tus ocius uva. ℙ Pro *ocissime* dixerunt etiam *oxime*. *Paul.* ex *Festo.*

OCLĪFĔRIA. V. ODORIFER.

OCLUS. V. OCULUS.

OCNUS, i, m. Ὄκνος, idem qui Bianor, Mantuae conditor, fatidicae Mantus, et Tusci filius amnis, ut ait *Virg. A.* 10, 198. ℙ Alius est ille, de quo *Prop.* 4, 3, 21. Dignior obliquo funem qui torqueat Ocno, Aeternusque tuam pascat, aselle, famem. Fuit enim quidam Socrates pictor, cujus opus inter alia fuit, ut *Plin.* narrat 35, 11, 40. *n.* 31., piger, qui appellatur Ocnos, (ὄκνος *pigrum* significat) spartum torquens, quod asellus arrodit. Quam picturam Polygnoto tribuit, atque ita explicat *Pausan.* 10, 29. Vir est quidam sedens, quem inscriptio indicat Ocnum esse. Pictus est torquens spartum: adest asella abrodens assidue, quantum tortum fuerit. Hunc dicunt fuisse hominem industrium et laboriosum, qui uxorem habuerit sumptuosam, a qua quidquid ille laborando compararet, brevi consumeretur. Unde prov. ap. Iones, quoties viderint hominem valde quidem laborantem, sed nullo emolumento, ὁ ἀνὴρ οὗτος συνάγει τοῦ Ὄκνου τὴν θώμιγγα. Haec *Pausan.*, ex quibus intelliges *Propertii* sententiam, imprecantis mala ei, qui vallum, tubas, et castra primus invenit, et homines in militiae laboribus occupavit. Sunt qui comminiscuntur Ocnum quendam apud Inferos damnatum torquendo sparto, rodente asello, ut dictum est. [In *Mus. Vatic.* exstat marmor quantivis pretii hanc exhibens fabulam ex descriptione *Pausaniae*, quodque Polygnoti picturam repraesentare videtur: illius figuram habet, et docte illustrat *Viscont. Mus. Pio-Clem.* T. 4. tab. 36. et p. 229. *ed. Mediol.* *F.*]

OCQUINISCO, is, n. 3. inclinor, me demitto ad stuprum patiendum. V. CONQUINISCO. *Pomp.* ap. *Non.* 2, 600. Ut nullu' civem paedicavi per dolum. Nisi ipsus orans ultroque ocquiniisceret. *Id. ib.* Nisi nunc aliquis subito obviam occurrit mihi, Qui ocquiniscat, quo compingam terminum in tutum locum.

*OCRA, ae, f. Italiae opp., in terra Carnorum. *Plin.* 3, 19. *B. A.*

OCRĔĂ, ae, f. κνημὶς, περικνημὶς, munimentum crurum militare, tibialis armatura, tibiale. *Varro* ducit ab *ob*, et *crus*; at *Festus* ab *Ocris*, mons confragosus, quod sit inaequaliter tuberata. Hoc magis probandum videtur; prima enim syllaba ambiguae est quantitatis, quae longa esset, et *obcrea* vel *occrea* scriberetur, si *Varronis* etymon probum esset. V. OCRIS. *Varr. L. L.* 4, 24. Lorica a loris: balteum, quod cingulum e corio habebant bullatum: ocrea, quod opponebatur ob crus. *Plin.* 7, 56, 57. *med.* Galeam, gladium, hastam invenere Lacedaemonii; ocreas et cristas Cares. ℙ Erat lamina ferrea, vel aerea admixto stanno, quo lenior esset, et cruri aptaretur: anteriorem cruris partem tegebat infra genua, et nexibus ex posteriore parte decussatim obligatis stringebatur. Barbarae tamen gentes ocreis supra genua exstantibus utebantur: ut patet ex antiquis monumentis marmoreis, in quibus utrumque earum genus passim videre est. *Virg. A.* 7, 634. Aut leves ocreas lento ducunt argento, *h. e.* stanno aeri admixto. *Sidon. ep.* 8, 3. Alii de concavo tibi cassidis exituro flexilium laminarum vincula diffibulant, alii explicandis ocrearum nexibus implicantur. ℙ Unicam cruri sinistro ocream opponebant olim Samnites, veteresque Italiae populi. *Liv.* 9, 4. de militib. Samnitum: Spongia pectori tegumentum, et sinistrum crus ocrea tectum. *Juven.* 6, 256. de gladiatore Samnite: Balteus, et manicae, et cristae, crurisque sinistri Dimidium tegmen; vel, si diversa movebit Proelia, tu felix, ocreas vendente puella. *Appul. Met.* 11. Alium ocreis, scuto, galea, ferroque insignem e ludo putares gladiatorio procedere. *Sil.* 8, 419. de Sabinis: ac laevo tegmina crure. ℙ Romanorum pedites gravis armaturae, qui gladio pugnabant, dextrum tantummodo crus ocrea tegebant, qui vero nunc gladio, nunc missilibus decertabant, utrumque crus ocrea muniebant. Hinc in antiquis anaglyptis, et in columna Trajani, quae etiamnum Romae exstat, videre est milites tum unica, tum binis ocreis contectos. *Veg. Mil.* 1, 20. Pedites scutati, praeter cataphractas et galeas, etiam ferreas ocreas in dextris cruribus cogebantur accipere: sic erant armati principes, hastati, et triarii; et *mox*: Sciendum praeterea, cum missilibus agitur, sinistros pedes inante milites habere debere: ita enim vibrandis spiculis vehementior ictus est. Sed cum manu ad manum gladiis pugnatur, tunc dextros pedes inante milites habere debent, ut proximior dextra sit, quae plagam possit inferre. ℙ Etiam venatores ocreis usos fuisse, discimus ex *Horatio*; et vellentes spartum, ex *Plinio* (V. v. sq.); et aratores ex *Virg. Mor.* 121. Ambit crura ocreis paribus. Verum in his locis ocreae sunt pro peronibus. ℙ Est etiam cogn. R., ut C. Luscius Ocrea, ap. *Cic. Rosc. Com.* 14. [*Non pauca addidit *F.*]

OCRĔĀTUS, a, um, adj. ocreis crura munitus. *Hor. Sat.* 2, 3, 234. Tu nive Lucana dormis ocreatus, ut aprum Coenem ego. *Plin.* 19, 2, 7. de sparto: Ad reliquos usus laboriose evellitur, ocreatis cruribus, manu, textisque manicis, etc.

*OCRĒSĬA vel Ocrisia, ae, f. mater Servii Tullii, Tanaquilis ancilla, P. Corniculae uxor. *Ov. Fast.* 6, 627. Namque pater Tulli Vulcanus, Ocresia mater. *Plin.* 36, 27. Tanaquilis ancillam Ocrisiam captam. Adde *Arnob.* 5. *med.* p. 212. *Herald.* (al. 169.) *B. A.*

OCRĬCŬLĀNUS et Ocricolanus, a, um, adj. ad Ocriculum pertinens, quod est Umbriae oppidum, nunc *Otricoli*. *Cic. Mil.* 24. Ocriculana villa. ℙ *Ocriculana tribus* ab eo oppido nomen habuit. Ejus mentio habetur in *Inscr.* ap. *Grut.* 23, 6. Sex. Pompejus Sex. fil. Ocric. Civica, etc. et 194, 2. C. Junius C. F. Ocric. Pupianus Eq. R. etc. ℙ *Ocriculani, orum*, ejus oppidi cives. *Liv.* 9, 41. *f.*, *Plin.* 3, 14, 19. ℙ Est qui leg. *Otriculanus.*

*OCRĬCŬLUM, i, n. Umbriae opp. *Liv.* 22, 11. *Plin. ep.* 6, 25. *Tac. H.* 3, 78. V. v. praec. *B. A.*

OCRIS, is, m. *Festus:* Ocrem antiqui, ut Attejus Philologus in libro Glossematorum refert, montem confragosum vocabant, ut apud Livium: sed qui sunt hi, qui ascendunt altum ocrim? Et: Celsos ocres, arvaque petraea, et mare magnum. Et: Haud ut quem Chiro in Pelio docuit ocri. Unde fortasse etiam ocreae sint dictae, inaequaliter tuberatae. Haec *Festus*. Est autem Graeca vox, qua illi summum cacumen significant: ὄκρις ab ἄκρος, summus.

OCTACHORDOS, m. et f. et Octachordon, n. ὀκτάχορδος, octo habens chordas. *Vitr.* 10, 13. ℙ Scribitur et *octochordos.*

[OCTAËDROS, i, adj. m. et f. ὀκτάεδρος, ita appellatur corpus solidum, quod octo sedes, seu bases habet triangulas et aequilateras: ab ὀκτὼ, octo, et ἕδρα, sedes. *Capell.* 6, 233. His adduntur octaedros, item δωδεκάεδρος, item εἰκοσάεδρος. *F.*]

OCTĂGONOS. V. OCTOGONOS.

[OCTAMĔTER, tra, trum, adj. ὀκτάμετρος, qui octo metris, seu pedibus constat: ab ὀκτὼ, octo, et μέτρον, mensura. *Mar. Victor.* p. 2528. Admonemur, Boiscum Cyzicenum supergressum hexametri legem, iambicum metrum in octametrum versum extendisse. *F.*]

OCTANGŬLUS, a, um, adj. ὀκτάγωνος, res, vel figura, quae octo angulos habet. *Appul. Dogm. Plat.* 1. Octangula sphaera.

OCTANS, antis, m. pars octava. *Vitr.* 10, 11. Dividuntur circinationes tetrantibus in partes quatuor, vel octantibus, in partes octo ductis lineis.

OCTAPHŎRON. V. OCTOPHORON.

[OCTAS, ădis, f. ὀκτὰς, id quod octavo numero constat. *Capell.* 7, 242. Primus numerus imparium trias, secundus pentas, ambo octadem faciunt. *F.*]

OCTASTYLOS, ὀκτάστυλος, octo columnas in fronte habens. *Vitr.* 3, 2. V. AMPHIPROSTYLOS.

[OCTĂTEUCHUS, i, m. ὀκτάτευχος, octo volumina continens: ab ὀκτὼ, octo, et τεῦχος, liber. *Cassiod. Instit. Div.* 1. Primus scripturarum divinarum codex est octateuchus. V. HEPTATEUCHUS. *F.*]

OCTĀVĀNI, orum, m. plur. milites legionis octavae. *Plin.* 3, 4, 5. et *Mela* 2, 5. Forum Julii Octavanorum colonia. Haec urbs nunc *Frejus* appellatur. ℙ In nummo Augusti ap. *Goltzium*, referente *Hard.* ad *l. Plin. c.* habetur Col. Julia Octavianorum. Sed hic nummus falso confictus est.

OCTĀVĀRĬUS, ii, m. receptor, sive exactor vectigalis, quod *octava* dicebatur. V. OCTAVUS. [*Imppp. Grat., Valent. et Theodos. Cod.* 4, 61, 8. Octavarii vectigal accipiant. ℙ *Octavarium, ii*, n. ipsum octavae vectigal. Sunt qui in *l. c.* in §. anteced. *Octavarii* putant esse genitivum sing., alii rectius nominat. plur.

*OCTAVĬA, ae, f. nomen sororum duarum Caesaris Augusti. De natu majore V. in *Octaviae Porticus*; locisque ibi citatis adde *Plin.* 35, 10. et 36, 5. 35, 11. pro *operibus*, quod edidit *Hard.*, olim legebatur *porticibus*, quamquam *operibus* habet *Id.* 34, 6. loco cognato. ℙ Octavia minor, Marcelli primo, dein Antonii Triumviri uxor. De ea V. *Suet. Caes.* 27. et *Aug.* 63 et 66. item *Sen. ad Marc.* 2. *Liv. Epit.* 132. ℙ Alia Octavia, Claudii Caesaris et Messalinae filia, Neronis uxor, prius Silano desponsata, cujus consuetudinem Nero cito aspernatus est, occiditque eam sub crimine adulterii. Tragicus tamen ille (sub nomine *Senecae*), qui Octaviam tragoediam scripsit, in Aegyptum eam relegare videtur. V. 969. *B. A.*

OCTĀVĬA Gens, una ex gentibus Romanis. Velitris olim fuisse praecipuam, scribit *Suet. Aug.* 1. In duas familias Romae distinguebatur. Prima a Tarquinio Prisco rege in senatum lecta, et a Serv. Tullio inter patricias cooptata, procedente tempore ad plebem se contulit. Longo deinde intervallo a C. Caesare Cassia lege in patriciatum revocata est. In hac primus Cn. Rufus magistratum est adeptus, *Suetonio* teste *ib.*, qui quaestorius mortuus est. Ejus filius Cn. Octavius primus in eam familiam attulit consulatum, quae deinde omnibus dignitatibus floruit. *Cic. Off.* 1, 39. et *Phil.* 9, 2. ℙ Altera vero, in qua Octavius, seu Octavianus Augustus natus est, nullis neque rebus gestis, neque honoribus floruit. Testis est ipse Augustus, qui nihil amplius, quam equestri familia ortum se scribit, vetere ac locuplete, et in qua primus senator pater suus fuerit. V. *Suet. Aug.* 1. 2. etc.

OCTĀVĬAE Porticus, duae appellantur, quarum alteram theatro Marcelli propiorem Octavia soror Augusti fecit: alteram theatro Pompeji proximam Cn. Octavius Cn. F., qui fuit aedilis curulis, praetor, consul, decemvir sacris faciendis, et triumphavit de rege Perse navali triumpho: quam combustam reficiendam curavit Caes. Augustus. *Fest.*, *Vell.* 1, 11. et 2, 1. et *Suet. Aug.* 29.

OCTĀVĬĀNUS, a, um, adj. ad Octavium spectans. *Cic. Div.* 1, 2. Ut Octaviano bello Cornelii Culeoli *(praedictiones)* audiendas putaverunt, *h. e.* quod Cn. Octavius consul gessit cum L. Cornelio Cinna: de quo *Epit. Liv.* 79. et 80., *Flor.* 3, 21. et *Vell.* 2, 22. ℙ Ap. *Caes. B. C.* 3, 9. Octaviani milites, et ap. *Hirt. B. Alex.* 42. etc. Octavianae naves pertinent ad quendam M. Octavium, qui pro Pompejo contra Caesarem militavit. ℙ *Octavianus specus* ap. *Front. Aquaed.* 21. pertinens ad Anienem veterem, creditur dictus ab Augusto, qui antequam in gentem Juliam adoptaretur, Octavius vocabatur.

OCTĀVĬĀNUS, i, m. cogn. Augusti, inde tractum, quod ex Octavia in Juliam gentem fuerit adoptatus. *Cic. Fam.* 12, 25., *Tac. A.* 13, 6., *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 79. et *Caesar.* 1.

[OCTĀVILLĂ, ae, f. dimin. Octaviae. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 412, 2. Fl. Neratia Septimia Octavilla. *F.*]

OCTĀVĬUS, a, um, adj. ad Octavium aliquem pertinens, ut Octavia gens, Octavius vicus, *Suet. Aug.* 1. Octavia porticus, *Festus.* V. OCTAVIAE.

OCTĀVUS, a, um, adj. ὄγδοος, primus post septimum. *Cic. Att.* 15, 26. Octava pars. *Caes. B. G.* 2, 23. legio. *Hirt. B. Afr. f.* Pro decumis octavas pendere jubet. *Caes. B. C.* 3, 53. Ab octavis ordinibus ad primipilum transducere aliquem. *Martial.* 9, 65. octavum marmor ab Urbe, *h. e.* octavus lapis, octavum milliarium. ℙ *Octava hora* in Urbe erat balneo, palaestrae, et hujusmodi exercitationibus assignata: post quam erat coenae ineundae tempus. *Id.* 4, 8. Sufficit in nonam nitidis octava palaestris. *Juven.* 1, 49. Exsul ab octava Marius bibit, *h. e.* intempestivis conviviis indulget. ℙ *Sapientum octavus* dicitur ab *Hor. Sat.* 2, 3, 269. eo fere sensu, quo *Juven.* 2, 40. Tertius e coelo cecidit Cato. Duo enim Catones celebrantur, et Sapientes septem. ℙ *Octava, ae*, genus quoddam fuit vectigalis, quod in octava parte cujuspiam rei pendebatur. *Imp. Alex. Sever. Cod.* 4, 65, 7. Cum Hermes vectigal octavarum in quinquennium conduceret. *Impp. Valens, et Valent. ib.* 61, 7. Octavas more solito constitutas omne hominum genus, quod commerciis voluerit interesse, dependat. V. OCTAVARIUS. ℙ *Octavum* adverbii ritu, octava vice. *Liv.* 6, 36. Sextius et Licinius jam octavum tribuni plebis refecti.

OCTĀVUSDĔCĬMUS, a, um, adj. decimus octavus. *Vitr.* 3, 3. *med.* Octavadecima parte scapi. *Tac. A.* 13, 6. Octavodecimo aetatis anno.

OCTENNIS, e, adj. ὀκταέτης, octo annos habens. *Ammian.* 18, 6. Puer, ut conjectabamus, octennis.

OCTĬES, adv. ὀκτάκις, octo vicibus. *Cic. Somn. Scip.* 2. Septenos octies anfractus. *Colum.* 8, 8. *med.* Octies anno pullos educat, si est bona matrix. *Plin.* 7, 28, 29. Octies ex provocatione victor.

OCTIGĒSĬMUS, a, um, adj. syncope pro *octingentesimus*, agnoscitur a *Prisc.* p. 1353. de ponderib.

OCTĬNGĒNĀRĬUS, a, um, adj. habens octingenta, ut Octingenarii greges, *Varr. R. R.* 2, 10. *f.*

OCTĬNGĒNI, et

OCTINGENTĒNI, ae, a, adj. ὀκτακόσιοι, dispertitiv. octingenti. Agnoscitur a *Prisc.* p. 1353. de ponderib.: A priore est *octingenarius*: alterum creatur ab *octingenti.*

OCTINGENTĒSĬMUS, a, um, adj. ὀκτακοσιοστὸς, nomen numerale ordinis. *Cic. Sen.* 2. Qui minus gravis esset iis senectus, si octingentesimum annum agerent, quam si octogesimum?

OCTĬNGENTI, ae, a, adj. ὀκτακόσιοι, nomen numerale cardinale. *Cic. Acad.* 4, 25. Mille et octingenta stadia quod abesset, videbat. *Id. Planc.*

25. Quem magistratum jam octingenti fere consecuti sunt.

OCTINGENTĬES, adv. octingentis vicibus. *Vopisc. Tac.* 10. Patrimonium suum publicavit sestertium bis mille octingenties. Adde *Ascon.* in *Cic. Verr.* 1, 18.

OCTĬPES, edis, m. et f. adj. ὀκτάπους, octo habens pedes. *Ov. Fast.* 1, 312. Octipedis frustra quaerentur brachia Cancri. Adde *Prop.* 4, 1, 150.

OCTO, ὀκτὼ, nomen numerale cardinale, indeclinabile. *Virg. G.* 1, 171. pedes temo protentus in octo. *Caes. B. G.* 1, 21. Millia passuum ab ipsis castris octo. ¶ Ultima quamvis Graece natura longa, fere tamen corripitur. *Mart.* 7, 53. Munera, quae grandes octo tulere Syri; et 9, 3. Octo Syris suffulta datur lectica puellae. Adde *ib.* 32. et 14, 87., *Manil.* 4, 483. et 5, 334., *Juven.* 6, 228. et 7, 142.

[OCTŎAS, ădis, f. idem ac octas. *Tert. Praescr.* 49. Hanc esse aeonum triacontada, quae sit in pleromate ex octoade, et decade, et duodecade. *F.*]

OCTOBER, bris, m. γαμηλιὼν, vel πυανεψιὼν, mensis octavus a Martio. De ratione et etymo nominis V. DECEMBER et NOVEMBER. *Colum.* 11, 3. *med.* Ultima parte Octobris circa calendas Novembris. ¶ Adjective. *Vellej.* 2, 56. Cum mense Octobri in urbem revertisset. *Mart.* 12, 67. Octobres Maro consecravit Idus; et 10, 87. Octobres age sentiat calendas Facundi pia Roma Restituti. ¶ *October equus*, inquit *Festus*, appellatur, qui in campo Martio mense Octobri immolatur quotannis Marti, bigarum victricum dexterior: de cujus capite non levis contentio solebat esse inter Suburanenses, et Sacravienses, ut hi in regiae pariete, illi ad turrim Mamiliam id figerent: ejusque cauda tanta celeritate perfertur in regiam, ut ex ea sanguis destillet in focum, participandae rei divinae gratia. Quem hostiae loco quidam Marti Deo sacrari dicunt, non ut vulgus putat, quia velut supplicium de eo sumatur, quod Romani Ilio sunt oriundi, et Trojani ita effigie in equi sint capti. *Id.* in *Panibus:* Panibus redimibant caput equi immolati Idib. Octobr. in campo Martio, quia sacrificium fiebat ob frugum eventum: et equus potius, quam bos immolabatur, quod hic bos frugibus pariendis aptus. ¶ [*October* fuit etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 564. L. Musius Q. F. Pol. October. *F.*]

OCTOCHORDOS. V. OCTACHORDOS.

OCTODĔCIM, nomen numerale indecl., duodeviginti, decem et octo. *Front. Strateg.* 2, 5. *med.* Octodecim cohortes in obscura valle posuit.

[OCTODŪRENSIS, e, adj. ad Octodurum pertinens, vicum in Alpibus Galliae Narbonensis in agro Veragrorum, cujus meminit *Caes. B. G.* 3, 1., [*adde *Anton. Itin.*] nunc *Martigny*, seu *Martinach.* Hinc *Octodurenses*, *ium*, incolae ejus vici, ap. *Plin.* 3, 20, 24. *F.*]

[*OCTODURUM, i, locus in Alpibus v. v. praec.]

OCTOGĂMUS, i, m. qui octies uxorem duxit. Vox Graeca. *Hieron.* in *Jovin.* 1. *n.* 15. Non damno digamos, imo nec trigamos, et, si dici potest, octogamos.

OCTOGĒNĀRĬUS, a, um, adj. ὀγδοηκονταέτης, octoginta annos habens. *Plin. ep.* 6, 33. Exheredata ab octogenario patre. ¶ *Octogenaria fistula* ap. *Vitr.* 8, 7. et *Front. Aquaed.* 58. est, quae digitos habet diametri decem vel cujus lamina, antequam rotundaretur, octoginta digitos habuit.

OCTOGĒNI, ae, a, adj. numerus octoginta dispertitivus. *Liv.* 10, 30. *f.* Data ex praeda militibus aeris octogeni bini, sagaque, et tunicae. ¶ Sine distributione. *Plin.* 9, 51, 75. Torpedo octogenos fetus habens invenitur. *Front. Aquaed.* 59. et *Pall.* 8, 12. Fistula octogenumquinum.

*OCTOGESA, ae, f. opp. Hispaniae Tarraconensis, ad Iberum flumen, in terra Ilergetum. *Caes. B. C.* 1, 61. ¶ *Ictogesa* audit *Notit. Episcop. B. A.*

OCTOGĒSĬMUS, a, um, adj. ὀγδοηκοστὸς, numerus octoginta ordinalis. *Cic. Sen.* 10. Quartum annum ago et octogesimum. *Juven.* 4, 92. Sic multas hiemes, atque octogesima vidit Solstitia. ¶ *Octuagesimus* improbatur a grammaticis, quamvis *octuaginta* legatur, et *septuagesimus. Alvar. l.* 1. *c.* 14. *schol.* 3., *Valla elegant. l.* 3. *c.* 5.

OCTOGĬES, adv. octoginta vicibus, octuagies. *Cic. Pis.* 35. Nonne sestertium centies, et octogies ex aerario tibi attributum Romae in quaestu reliquisti?

OCTOGINTA, ὀγδοήκοντα, nomen numerale cardinale, octies decem continens. *Cic. Sen.* 19. Octoginta regnavit annos. *Hor. Sat.* 2, 3, 117. si et stramentis incubet unde-Octoginta annos natus, cui stragula vestis, etc. ¶ Legitur et *octuaginta*, ut *septuaginta. Colum.* 11, 2. *med.* Una opera novellas circumfodiet arbores octuaginta. *Vitr.* 10, 17. *bis.* Octuaginta pondo. *Gell.* 3, 10. Post ducentos octuaginta dies. Al. hic leg. *septuaginta.* Sunt etiam qui dubitant de locis *Colum.* et *Vitr.* quod in MSS. numeri fere scribantur notis, quas librarii per litteras exscripserint.

OCTOGONOS, i, m. ὀκτάγωνος, octo habens angulos, octangulus: Graecum ab ὀκτὼ, et γωνία, angulus. *Vitr.* 1, 6. Turris marmorea octogonos. ¶ Scribitur et *octagonos.*

OCTOJŬGIS, e, adj. qui octo equos jugo junctos habet, et *currus* subauditur. V. *Inscr.* in DECEMJUGIS. ¶ Translate. *Liv.* 5, 2. *med.* Antea trina loca cum contentione summa patricios explere solitos: nunc jam octojuges ad imperia obtinenda ire, *h. e.* octo tribunos militum creatos esse. ¶ *Octojugis* dicitur Ogdoas illa Valentinianorum, unus nempe ex eorum Aeonibus; ὀγδοὰς autem numerum octonarium significat. *Tert. adv. Valent.* 36. Sed mappa, quod ajunt, missa semel octojugem istam, etc. alludit scilicet ad ludos circenses, in quorum missibus mappae usus erat. V. MAPPA.

*OCTOLOPHUS vel Octolophum, i, Thessaliae locus, Macedoniam versus. *Liv.* 31, 36. et 44, 3. quibus in locis qui occurrit, casus quartus est. *B. A.*

OCTOMĬNŪTĀLIS, e, adj. *Lampr. Alex. Sev.* 22. *extr.* Tantum intra biennium porcinae carnis fuit, ut cum fuisset octominutalis libra, ad duos unumque carnis libra redigeretur, *h. e.* octo argenteis minutis nummis valuisset.

OCTONĀRĬUS, a, um, adj. octo continens. *Plin.* 31, 6, 31., *Front. Aquaed.* 28 et 42. et *Pallad.* 8, 12. Octonaria fistula, *h. e.* quae constat ex lamina, quae antequam curvetur, octo digitorum latitudinem habet, ut *Plin. ib.* explicat; vel quae diametrum habet octo quadrantes latum, ut *Front. Aquaed.* 25. docet. *Varr. L. L.* 8, 49. *med.* et *Macr Somn. Scip.* 1, 5. Octonarius numerus. *Diomed.* 3, 514. Octonarius versus est, ut *Varro* docet, cum duo jambi pedes iambico metro praeponuntur, et fit versus talis: *Pater meus dicens docendo, qui docet, dicit docens.* Tolle hinc primos duos iambos, et erit talis, quale illud (*Hor. Epod.* 1, 1.) *Ibis Liburnis inter alta navium.*

*OCTONATĬO, onis, f. distributio in ogdoadas. *Vet. Interpr. Iren.* 1, 1. *B. A.*

OCTŌNI, ae, a. adj. numerus octo dispertitivus. *Pl. Capt.* 3, 5, 66. cum octonos alii lapides effodint. *Liv.* 32, 28. *f.* Praetoribus octona millia peditum data. *Varr. L. L.* 8, 23. Cum animae hominum sint divisae in octonas partes. *Plin.* 36, 9, 14. *n.* 3. Obelisci duo quadragenum octonum cubitorum. *Hor. Sat.* 1, 6, 75. Ibant octonis referentes Idibus aera, *h. e.* quae octo diebus constant, a Nonis incipiendo. ¶ Extra distributionem pro cardinali *octo. Ov. Met.* 13, 753. octonis iterum natalibus actis, Signarat dubia teneras lanugine malas. Adde *ib.* 5, 50.

OCTOPHŎRON, i, n. ὀκτάφορον, lectica, quae ab octo servis gestatur. *Suet. Cal.* 43. Interdum adeo segniter et delicate incessit, ut octophoro veheretur. *Cic. Q. Fr.* 2, 10. Cum hominem portarem Neapoli ad Bajas octophoro Aniciano. Adde *Mart.* 6, 84., ubi in quibusdam editionib. *octaphoro* legitur. ¶ Vox est adjectiva. *Cic. Verr.* 2, 5, 11. Nam, ut mos fuit Bithyniae regibus, lectica octophoro ferebatur.

[OCTŌSYLLĂBUS, a, um, adj. qui octo syllabis constat. *Mar. Vict.* p. 2598. Metrum Priapeium constat duobus metris, quorum prius est Glyconium octosyllabum. *F.*]

OCTŌTŎPI, ὀκτὼ τόποι, h. e. octo loci. Vox Graeca astrologorum, qua significant octo locos, seu sedes et stationes stellarum, quae inter quatuor cardines coeli sunt. *Manil.* 2, 968. Cui parti nomen posuit, qui condidit artem, Octotopos, per quos stellae, etc.

[OCTOVIR, ĭri, m. unus aliquo ex magistratu, qui octo virorum numero constat. *Inscr.* mendosa ap. *Mur.* 80, 7., emendata ex autographo a *Giovenazz. Aveja* p. 124. T. Vinio Rufo, T. Titsieno octovir., Q. Orfio Fulginio, C. Jegio aed., praefectura Amiternina pro reditu Imp. Caesaris Aug. . . . Fortunae. Alia Reatina mendosa ap. *Grut.* 471, 6., emendata a *Morcell. de stil. inscr. Lat.* T. 2. p. 82. *ed. Pat.* Sex. Tadius Sex. F. Vol. Lusius X. vir. stlit. jud., VIII. vir II. Q. Q. Alia Faleriensis mendosa ap. *Mur.* 687, 7., emendata a *Catalani Antic. Ferm.* p. 30. C. Valerio C. L. Onesimo VIII. vir. etc. Alia Interamniensis ap. *Delfico Interamn. Pret.* p. 122. L. Agusius Cn. F. L. N. Mussus, C. Arrenus T. F. Rufus Octoviri iterum balneas refic. D. C. S. C. Adde alias ap. *Fabrett.* p. 369. *n.* 132. et p. 401. *n.* 297. ¶ *Octoviri* fuerunt etiam in collegio Augustalium, cum saepius *seviri* fuerint. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 402. *n.* 298. C. Fuficio C. L. Geniali VIII. vir. Aug. Firmi, et Falerione. *F.*]

OCTŬĀGĒSĬMUS. V. OCTOGESIMUS.

OCTŬĀGĬES, adv. octogies. *Plin.* 2, 108, 112. Octuagies quinquies centena sexaginta octo millia passuum.

OCTŬĀGINTA. V. OCTOGINTA.

*OCTULĀNI, orum, populi antiqui, quorum caput fortasse Octulum vel Octula dictum, memorati a *Plin.* 3, 5. *B. A.*

OCTUPLĬCĀTĬO, onis, f. multiplicatio per octo. *Capell.* 7, 267. Numerum aliquem octuplicatione metiri.

OCTUPLĬCĀTUS, a, um, part. ab inus. *octuplico*, multiplicatus octo vicibus. *Liv.* 4, 24. Octuplicatoque censu aerarium fecerunt, *h. e.* ut qui pro censu pendere debuerat ex. gr. assem unum, octo deinceps solveret: nimirum quasi eum censum haberet, pro quo essent octo solvenda. V. *Gron. de pecun. vet.* 4, 1.

OCTUPLUS, a, um, adj. ὀκταπλάσιος, octies major. *Cic. Univ.* 7. Pars sexta octupla primae. ¶ *Damnare aliquem octupli*, h. e. multa octies majore, quam debeatur. *Id. Verr.* 2, 3, 11. Sic poena octupli, et judicium in octuplum. Adde *ib.* et 10. et 12. [*V. *Schütz. cl. Cic.*]

OCTUSSIS, is, m. octo assium pecunia, seu valor, aut summa octo assium, ut *centussis, decussis. Hor. Sat.* 2, 3, 156. Quanti emptae? parvo, quanti ergo? octussibus. *Bentlej.* merito *Lambinum*, aliosque arguit, qui *octo assibus* reposuere. [*Cf. etiam *Heindf.*] *Festus* in *Peculatus:* Tarpeja lege cautum est, ut bos centussibus, ovis decussibus aestimaretur.

ŎCŬLĀRĬĀRĬUS, a, um, adj. *Oculariarius faber* est, qui oculos conficit, statuis apponendos. *Inscr.* ap. *Grut.* 645, 1. C. Licinius L. L. Patroclus faber oculariarius. Veteres enim solebant statuis, praesertim Deorum, oculos addere ex vitro, ex argento, aut ex lapillis. Proinde artificium hoc ap. eos florebat: et M. Rapilius Serapio in *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 641. *n.* 357. laudatur, *quod oculos reposuerit statuis, quoad vixit, bene.* V. Dissertat. Italicam Dominici Manni *degli Ochiali;* et *Murator. Antiquit. Ital. diss.* 24., qui ex aliorum etiam opinione putat, fabros oculariarios fuisse, qui aureos, vel argenteos oculos conficerent votivae tabellae affigendos Diis adjutoribus, ut recepti visus beneficium testarentur voti compotes facti. [*V. nos in *Faber.*]

ŎCŬLĀRIS, e, adj. ad oculos pertinens, ut Oculares tunicae, *Veg. Vet.* 2, 17. Ocularis medicus, *Inscr.* ap. *Mur.* 927, 5. ¶ [*Oculare, is*, absolute est medicamentum oculis adhibendum. *Pelag. Vet.* 30. Oculare ad percussum; et *mox:* ad cicatrices discutiendas; et *mox:* ad lippitudines equorum, etc. *F.*]

ŎCŬLĀRĬTER, adv. per oculos. *Sidon. ep.* 7, 14. *med.* Qui amicos ludificabundi non tam judicialiter, quam oculariter intuentur.

ŎCŬLĀRĬUS, a, um, ad oculos pertinens, ut *Ocularius medicus*, qui oculis medetur, ap. *Cels.* 6, 6. *n.* 8. et in *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 300. *n.* 274. 275. 276. et 277., qui et *ocularius* absolute dicitur a *Scrib. Comp.* 37. et 38. Sic chirurgus ocularius, in *Inscr.* ap. *Grut.* 400, 7. Ocularia claritas, ap. *Solin.* 24. *med.* Ocularia aegritudo, ap. *eund.* 4. *f.*

ŎCŬLĀTĂ, ae, f. genus piscis, sic dicta ab oculorum magnitudine. [*Neunauge.*] *Plin.* 32, 11, 53. et *Cels.* 2, 18.

ŎCŬLĀTĬO, onis, f. desectio gemmarum superfluarum in vitibus. *Plin.* 17, 21, 35. *n.* 6. Pampinationi quoque, et oculationi, omnique operi facilior. Meliores codices habent *occationi.*

ŎCŬLĀTUS, a, um, adj. πολυόμματος, qui oculos habet. *Pl. Truc.* 2, 6, 8. Pluris est oculatus testis unus, quam auriti decem. *Id. As.* 1, 3, 50. semper oculatae nostrae sunt manus: credunt quod vident. *Suet. Rhet.* 5. Sex. Clodius male oculatus et dicax. *Tert. adv. Marc.* 2, 25. Oculatior Deus. ¶ [*Cic. Att.* 4, 6. ne βαθύτης mea, quae in agendo apparuit, in scribendo sit oculatior: ita *Orell.* c. recentt. pro vulg. *occultior.* Ceterum loci sententiam *Schütz.* in *cl. Cic.* s. h. v. talem vidit: ne sensus injuriae mihi ab Hortensio factae alta mente conceptus et male dissimulatus, qui in oratione apparuit, in scribendo etiam magis perspicue se prodat.] *Plin.* 34, 6, 11. Statuam poni jussi quam oculatissimo loco, in Rostris, *h. e.* maxime conspicuo. ¶ Dies oculata, V. in CAECUS. ¶ *Solin.* 17. Oculati circuli, *h. e.* instar oculorum facti. Loquitur de pelle maculosa pantherarum, de quibus *Plin.* 8, 17, 23. Pantheris in candido breves macularum oculi.

ŎCŬLĔUS, a, um, adj. πανόπτης, plenus oculis. *Pl. Aul.* 3, 6, 19. Quos si Argus servet, qui totus oculeus fuit, etc. ¶ Per translationem pro perspicaci ponitur, quasi qui totus ex oculis constet. *Appul. Met.* 2. Perspicaciorem ipso Lynceo, vel Argo, et oculeum totum.

ŎCŬLĬCRĔPĬDĂ, ae, m. vox ficta a *Pl. Trin.* 4, 4, 14., significat autem eum, cui oculi pugnis contundi, et crepare solent. Al. leg. *occulteripeda*, h. e. occulte rapiens; quod minus placet.

ŎCŬLĬFĔRĬA vel Oclifera, orum, n. plur. quae oculos feriunt, et perstringunt, ut sunt res maxime splendidae. V. ODORIFER.

ŎCŬLISSĬMUS, a, um, adj. superlat. fictum a *Plauto* joculariter, pro carissimo instar oculorum. *Curc.* 1, 2, 28. Salve, oculissime homo; et 1, 1, 17. valuistin' oculissimum ostium? Alii hic leg. *occlusissimum.* Sed *oculissimum* legebat etiam *Festus*, qui ita habet: Oculissimum, carissimum. Plautus: Oculissimum ostium amicae. Priore autem loco idem *Fest. ib. oculissimum* interpretatur, qui clare aspicit. [At profecto *Festus* erravit, nam ap. *Plaut. l. c.* legendum omnino est *oculissimum ostium. F.*]

ŎCŬLĬTUS, adv. ὀφθαλμηδὸν, ita care, ut oculus carus est. *Plaut. fragm.* ap. *Non.* 2, 608. Qui amant ancillam meam Hedylium oculitus.

OCŬLO, as, a. 1. oculorum usum praebeo. *Tert. Poen.* 12. Ibi hirundo si excaecaverit pullos, novit istos oculare rursus de chelidonia sua. ℙ Item illumino. *Id. Pud.* 8. Quem exitum in vestibus purpura oculandis saepissime evenire est, *h. e.* ornandis. *Id. Apol.* 2. Qui *(Christus)* jam expolitos homines, et ipsa urbanitate deceptos in agnitionem veritatis ocularet.

OCŬLUS, i, m. ὀφθαλμὸς, nobilissimum et pretiosissimum (ut ait *Plin.* 11, 37, 52.) animalis membrum, quo luce fruitur, cujus usus vitam distinguit a morte. V. ejus descriptionem ap. *Cic. N. D.* 2, 57., *Cels.* 7, 7. *n.* 13. et *Plin. l. c. sect.* 54. et 55. Varias oculorum vires in affectibus animi significandis *Id. Plin.* recenset *cit. sect.* 54. Neque ulla, inquit, ex parte majora animi indicia cunctis animalibus, sed homini maxime: idest moderationis, clementiae, misericordiae, odii, amoris, tristitiae, laetitiae. Contuitu quoque multiformes, truces, torvi, flagrantes, graves, transversi, limi, submissi, blandi. Profecto in oculis animus habitat. Ardent, intenduntur, humectant, connivent. Hinc illa misericordiae lacrima, etc. *Quint.* 11, 3. *med.* Oculi motu intenti, remissi, superbi, torvi, mites, asperi fiunt. Rigidi vero, et extenti, aut languidi, et torpentes, aut stupentes, aut lascivi, et mobiles, aut natantes, et quadam voluptate suffusi, aut limi, et, ut sic dicam, venerei, aut poscentes aliquid, pollicentesve nonnunquam esse debebunt. Nam opertos, compressosve eos in dicendo quis, nisi plane rudis et stultus, habeat? *Cic. Or.* 3, 59. Oculi sunt, quorum tum intentione, tum remissione, tum conjectu, tum hilaritate, motus animorum significemus apte cum genere ipso orationis. *Id. Planc.* 27. Oculos acres et acutos habere. *Id. Tusc.* 5, 16. Oculi venusti. *Id. N. D.* 1, 28. *f.* perversi. *Id. Vat.* 2. eminentes. *Suet. Tib.* 7. contenti et tumentes. *Id. Ner.* 49. exstantes et rigentes. *Id. Caes.* 45. nigri et vegeti. *Ov. Amor.* 2, 4, 11. modesti. *Lucan.* 2, 26. minaces. *Sall. Cat.* 15. foedi, *h. e.* turbati, lividi, deformes. *Cic. Cluent.* 19. *extr.* Oculos conjicere in aliquem; [*V. quae de hac dictione laudat *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 87.] et *Verr.* 2, 2, 15. adjicere alicui rei; et *Agr.* 2, 10. ad rem aliquam. [*Ita de cupiditate dicitur.] *Id. Phil.* 1, 1. dejicere ab aliqua re; et *Verr.* 2, 4, 15. de aliquo nusquam dejicere. *Tac. H.* 4, 72. in terram figere. *Quint.* 1, 11. dejicere in terram. *Ov. Met.* 15, 612. demittere; et *ib.* 4, 146. erigere; et *ib.* 8, 696. flectere. *Virg. A.* 4, 688. attollere; et *ib.* 220. torquere; et *ib.* 363. volvere huc illuc. *Sil.* 11, 262. circumferre; et *Virg. A.* 2, 570. ferre per cuncta. *Lucan.* 9, 1036. et *Ov. Met.* 2, 770. avertere. *Cic. Mil.* 31. aperire. *Sen. Herc. Fur.* 824. comprimere; [*ita dicitur etiam *condere*, *premere oculos.* V. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 1, 102.] *Sen. Med.* 388. rigare fletu. *Petr. Sat.* 26. Applicare oculum curiosum per rimam; et *ib.* 96. Alternos oculos opponere foramini ostii. *Id. ib.* 11. et *Lucan.* 7, 795. lustrare oculis urbem. *Sen. Herc. Oet.* 1694. quaerere aliquid; et *Troad.* 23. metiri aliquid. *Virg. A.* 4, 372. aequis aspicere. *Lucr.* 1, 301. usurpare aliquid, *h. e.* videre. *Nep. Timol.* 2. cernere. [**Vell.* 2, 41, 3. oculis custodire.] *Sen. Herc. Oet.* 1977. Cessit, ex oculis abiit; et *Tac. H.* 2, 20. Auferri ex oculis. [**Liv.* 6, 15. quo magis argui praestigias jubetis vestras, eo plus vereor, ne absuleritis abservantibus etiam oculos. — Notanda hic sunt etiam ista: *inhaerere, aberrare, inerrare oculis:* quae de iis sunt usitatae loquendi formulae, quae animo ita observantur, tanquam oculis cernas. V. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 2, 91. Oculis species inhaeret.] *Cic. Agr.* 2, 20. Ponere sibi aliquid ante oculos; et *Sull.* 26. proponere; et *Sext.* 7. *extr.* Proponere oculis suis aliquid. *Id. Amic.* 11. Esse ante oculos. *Id. Rosc. Am.* 9. et 35. versari. [*Ita dicitur de iis, quae attentius cogitamus et ita, ut quasi oculis cernere videamur.] ℙ Res posita in oculis, et ante oculos. *Id. Acad.* 1, 2. et *Or.* 1, 43. et *Q. Fr.* 1, 1, 2. h. e. manifesta, patens, omnibus nota. Sic *Sall. Cat.* 21. Divitiae, decus, gloria, in oculis sita sunt. ℙ *Sub oculis*, ante oculos. *Vell.* 2, 79. Gravis sub ipsius Caesaris oculis accepta clades. Adde *ib.* 21. [*sub ipsis moenibus oculisque urbis Romanae: ita ex verissima *Lipsii* emendatione pro vulg. sub ipsis moenibus sociisque *Ruhnk.*, qui laudat 2, 84. in ore atque oculis Antonianae classis, ibique *intpp.* et *Duk.* ad *Flor.* 2, 15, 7. et *Drak.* ad *Liv.* 4, 28.] *Colum.* 9, 5. Sub oculis domini esse. Sic *Ov. Her.* 21, 82. Inque meis oculis candida Delos erat, *h. e.* in conspectu meo erat. ℙ *Esse in oculis, habitare in oculis*, ap. *Cic. Planc.* 27. h. e. se conspiciendum dare, versari inter cives, prodire, apparere. [**Cic. Off.* 3, 1, 3. Ita, qui in maxima celebritate atque in oculis civium quondam viximus, nunc fugientes conspectum sceleratorum, quibus omnia redundant, abdimus nos, quantum licet, et saepe soli sumus: ubi v. *Beier.*] Sic in ore, et oculis omnium aliquid fieri, *Id. Verr.* 2, 2, 33. h. e. palam, coram omnibus. ℙ Habere in oculis, diligenter observare. *Pl. Ps.* 3, 2, 66. edico tibi, ut hujus oculos in oculis habeas tuis: Quoquo ille spectabit, tu spectato simul: Si quo hic gradietur, pariter progrediminor. ℙ Aliquando de re dicitur valde cara. *Id. ib.* 1, 2, 46. ubi sunt isti, Quibus vos oculi estis? quibus vitae? quibus suavia? et *Curc.* 1, 3, 47. Bene vale, ocule mi. *Catull.* 82, 1. Quinti, si tibi vis oculos debere Catullum, Aut aliud, si quid carius est oculis; Eripere ei noli, multo quod carius illi Est oculis, si quid carius est oculis. Adde *eund.* 14, 1. et *Ter. Ad.* 4, 5, 67. et 5, 7, 5. ℙ *Par oculorum* de duobus amicissimis. *Suet. Rhet.* 5. Par oculorum in amicitia M. Antonii triumviri exstitisse se ajebat. ℙ Esse in oculis alicujus, *aut* alicui, carum esse, diligi. *Cic. Att.* 6, 2. *med.* Itaque publicanis in oculis sumus. *Id. Tusc.* 2, 26. Esse in oculis multitudinis. ℙ Ferre, gestare in oculis, idem. *Id. Phil.* 6, 4. Trebellium valde jam diligit: oderat tum, cum, etc. jam fert in oculis. Adde *Q. Fr.* 3, 1, 3. et *Har. resp.* 23. et *Q. Cic. Fam.* 16, 27. Sic *Ter. Eun.* 3, 1, 11. Rex te ergo in oculis gestare. ℙ *Per oculos* etiam jurare interdum mos fuit. *Pl. Men.* 5, 9, 1. Si voltis per oculos jurare, nihilo magis facietis, etc. *Ov. Amor.* 2, 16, 43. At mihi te comitem juraras usque futuram, Per me, perque oculos, sidera nostra, tuos. ℙ De re valde illustri et praestanti, et quae sit praecipuum cujuspiam loci ornamentum. *Cic. N. D.* 3, 38. *f.* Hi duo illos oculos orae maritimae effoderunt, *h. e.* Corinthum, et Carthaginem. *Just.* 5, 8. Negarunt se Spartani ex duobus Graeciae oculis alterum eruturos. V. OCELLUS. ℙ De facultate videndi. *Cic. Div.* 1, 24. Ut eum quoque oculum, quo bene videret, amitteret. *Caes. B. C.* 3, 53. Quatuor ex una cohorte centuriones oculos amiserunt. *Cic. Har. resp.* 18. Oculos perdere. *Suet. Vesp.* 7. restituere alicui. ℙ Per similitudinem transfertur ad notas seu maculas instar oculorum, in pellibus pantherarum, in cauda pavonum, et hujusmodi. *Plin.* 13, 15, 30. de mensis: Sunt et undatim crispae, majore gratia, si pavonum caudae oculos imitentur. *Id.* 8, 17, 23. Pantheris in candido breves macularum oculi. ℙ Item ad solem, et stellas. *Ov. Met.* 4, 227. Omnia qui video, per quem videt omnia tellus, Mundi oculus, *h. e.* sol. *Plin.* 2, 5, 4. Inde tot stellarum collucentium illos oculos. ℙ [*Ita tribuuntur *oculi* etiam diei, quia lucet. *Pl. Capt.* 3, 1, 4. ego huic diei, si liceat, oculos effodiam libens. Sic βλέφαρον ἁμέρας ap. *Sophocl. Antig.* 104.] ℙ Item ad arborum gemmas. *Virg. G.* 2, 73. Nec modus inserere, atque oculos imponere, simplex, *h. e.* inoculare. *Colum.* 4, 24. *med.* Devexam resectionem facere post gemmam, ne superlacrimet, et gemmantem caecet oculum. *Id.* 10, 259. Et conniventes oculos violaria solvunt, *h. e.* violae sinum aperiunt. ℙ Est etiam in radicibus arundinum, et asparagorum oculus, aliis bulbus. *Plin.* 17, 20, 33. Seritur arundo bulbo radicis, quem alii oculum vocant. *Cato R. R.* 6. et *Varr. R. R.* 1, 24. Oculos arundinis pedes ternos alium ab alio serito. *Colum.* 11, 3. *med.* Stirpes praefractae angunt oculos spongiarum, et quasi excaecant, nec patiuntur asparagum emittere. Adde *Pall.* 4, 9. *med.* ℙ *Oculus* ap. *Plin.* 25, 13, 102. est etiam nomen herbae, quam et aizoum majus Graeca appellatione, et zoophthalmon dicunt. ℙ Transfertur etiam ad animum. *Cic. Or.* 29. Mentis oculis videre aliquid. *Colum.* 3, 8. Rerum naturam velut acrioribus mentis oculis intueri. *Cic. Agr.* 2, 10. Cum ad omnia vestra pauci homines cupiditatis oculos adjecissent. Sic *Mart.* ad significandam vehementem rei cujuspiam visae cupiditatem, 9, 60. Oculis comedere aliquid; et 1, 97. Spectare aliquid oculis devorantibus; et *Cic. Verr.* 2, 5, 26. Cum ejus cruciatu atque supplicio pascere oculos, animumque exsaturare vellent, *h. e.* spectando oblectari. Sic *Nep. Eum.* 11. Qui propter odium fructum oculis ex ejus casu capere vellent. ℙ *Dolere oculi* dicuntur ei, qui videt aliquid, quod videre nollet, qui invidet, qui aegre patitur. *Ter. Ph. f.* Vin' facere quod ego gaudeam, Et quod viro tuo oculi doleant? me ad coenam voca. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 14. Nunquam tibi oculi doluissent, si in repulsa Domitii vultum vidisses. Sic *Pl. As.* 5, 1, 3. Numquidnam tibi molestum est, si, etc.? *Ar.* Pietas, pater oculis dolorem prohibet. Sic *Cic. Fam.* 2, 16. Nosti non modo stomachi mei, sed etiam oculorum in hominum insolentium indignitate fastidium. ℙ *Clausis oculis aliquid facere*, proverb. secure, temere, nullo respectu. [*V. *Burm.* ad *Quint. decl.* 12, 9. p. 249.] *Hieron. adv. Jovin.* 1, 21. Melius est clausis, quod dicitur, oculis andabatarum more pugnare, quam directa spicula clypeo non repellere veritatis. Sic *Petr. Sat.* 82. Nemo coelum putat, nemo jusjurandum servat, nemo Jovem pluris facit, sed omnes opertis oculis bona sua computant. ℙ *Oclus* syncope pro *oculus. Prud.* περὶ στεφ. 10, 592. Sanus videbit, lippus oclos obteget. Alii leg. *oculos*, ita ut quartus iambi senarii pes sit tribrachys. ℙ [*Confund. *oculi* et *oscula. Burm.* ad *Quint. decl.* 10, 3. p. 215.]

*OCYĂLE, es, f. Amazonum una. *Hyg. fab.* 163. *B. A.*

[ŎCYDRŎMĒ, es, f. ὠκυδρόμη, et

[ŎCYDRŎMUS, i, m. ὠκύδρομος, velociter currens: ab ὠκὺς, velox, et δραμεῖν, currere. Hoc nomine appellantur una, et unus e canibus Actaeonis ap. *Hyg. fab.* 181. *F.*]

OCYMUM. V. OCIMUM.

OCYOR. V. OCIOR.

OCYPĔTĒ, es, f. una ex Harpyiis, sic dicta ab ὠκὺς, celer, et πέτομαι, volo, as. *Serv.* ad *A.* 3, 209. V. HARPYIAE.

[ŎCYPŎTĒ, es, f. ὠκυπότη, velociter volans: ab ὠκὺς, velox, et ποτέομαι, volo, as. Ita appellatur una ex canibus Actaeonis ap. *Hygin. fab.* 181. *F.*]

OCYRRHŎĒ vel Ocyrhŏē, es, f. Ὠκυῤῥόη, filia Chironis ex Nympha Chariclo, ita dicta a matre, ab ὠκὺς, velox, et ῥέω, fluo, quia eam in fluminis rapidi ripa peperisset. Excelluit arte medicinae, et praedictione rerum futurarum. Aesculapio infanti praedixit, qualis, et quantus futurus esset. In equam versa esse fingitur. Poetae in carmine abjiciunt alterum *r*, quod aliter hexametrum carmen nequeat ingredi. *Ov. Met.* 2, 637. Quam quondam Nympha Chariclo Fluminis in rapidi ripis enixa vocavit Ocyrhoen.

[ŎCYS, ytis, m. ὠκὺς, έος, celer. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Don. cl.* 5. *n.* 205. L. Cassius Epithymetus VI. vir sibi, et L. Cassio Ocyti patrono optimo, et Atiliae Acte uxori ejus, qui Ocys collegio fabr. Laud*ensium* etc. *F.*]

OCYTER. V. OCITER.

[ŎCYTHŎUS, i, m. ὠκύθοος, velociter currens: ab ὠκὺς, velox, et θέω, curro. Ita vocatur unus ex canibus Actaeonis ap. *Hyg. fab.* 181. *F.*]

OCYUS. V. OCIUS.

OD

ŌDĀRĬĀRĬUS, ii, m. cantilenarum magister. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 716. *n.* 376. Cn. Vergilius Epaphroditus, magister odariarius. *Reines. cl.* 11. *n.* 81. legit *odorarius*, et myrobrecharium significare putat.

ŌDĀRĬUM, ii, n. ᾠδάριον, ode, cantilena, carmen. *Petr. fragm. Trag.* 53. Puerumque jussit odaria saltare.

ŌDĒ, es, f. ᾠδὴ, cantio, carmen, praesertim lyricum. Sic enim vulgo inscribuntur *Horatii* carmina. Vox est Graeca ab ἀείδω, cano. Pro ipso cantu, *Auct. carm. de Philom.* 13. Et merulus modulans sat pulcris tinnitat odis. *Auct. Laud. Philom.* 25. Porrige dulcisonas attentis auribus odas.

ŌDĔFĀCIT dicebant, pro olfacit: ab odore. *Festus.*

*ODESSOS vel Odessus, i, Ὀδησσός, opp. Moesiae inferioris, ad Pontum Euxinum. *Mela* 2, 2. *med. Plin.* 4, 12. ℙ *Odyssus (os)* est *Ammian.* 32, 9. *B. A.*

ŌDĒUM, i, n. ᾠδεῖον, est parvum theatrum, tecto in tentorii speciem fastigato, Athenis prius a Themistocle post pugnam Salaminiam ann. ab U. C. CCLXXIV. exstructum, a Pericle post annos XL. instauratum exornatumque, mox ab Ariobarzane Cappadociae rege restitutum; in quo musica certamina habebantur, deinde etiam poetae et historici opera sua recitabant: est ab ᾠδὴ, cantus: Latini *theatrum tectum* appellant. V. THEATRUM. *Vitr.* 5, 9. Itemque Athenis Patris Liberi fanum, et exeuntibus e theatro sinistra parte odeum, quod Themistocles columnis lapideis, navium malis et antennis e spoliis Persicis pertexit; idem incensum Mithridatico bello rex Ariobarzanes restituit. *Suet. Dom.* 5. Excitavit Flaviae templum gentis, et stadium, et odeum, et naumachiam. Adde *Tert. Resurr. carn.* 42., *Ammian.* 16, 10. et *Eutrop.* 7, 24.

ŌDI (raro *odivi*) et osus sum, isti, it, a. 4. μισέω, odio habeo. Verbum defectivum, carens praecipue temporibus praesentis, et imperfecti. *Cic. Mil.* 13. *med.* Quid enim odisset Clodium Milo, segetem ac materiam suae gloriae, praeter hoc civile odium, quo omnes improbos odimus? *Caes.* ap. *eund. Att.* 14, 1. Non dubito, quin me male oderit. *Sen. Ira* 1, 16. *med.* Vox dira et abominanda, Oderint, dum metuant. [*Cf. *Suet. Tib.* 59. oderint, dum probent.] *Cic. Cluent.* 61. Hunc acerbe et penitus oderat. *Id. Fam.* 7, 2. Oderam multo pejus hunc, quam Clodium. *Brut.* ad *Cic. ad Brut.* 1, 16. *med.* Servire et pati contumelias pejus odero malis omnibus aliis. *Pl. Mil.* 4, 9, 15. eum odere qua viri, qua mulieres. *Sall. Cat.* 50. *med.* Neque studere, neque odisse, sed minume irasci decet. *M. Anton.* ap. *Cic. Phil.* 13, 19. Mihi constat, nec deserere partes, quas Pompejus odivit, nec, etc. *Tert. Anim.* 10. Qui hominem odiit, ut nosset. Al. leg. *odit. Id. adv. Marc.* 4, 35. ex *Levit.* 19, 17. Non odies fratrem tuum in animo tuo. Vulgata habet *non oderis. Pl. Amph.* 3, 2, 19. Inimicos semper osa sum obtuerier. *Gell.* 4, 8. Osusque eum morum causa fuit. *Cic. Amic.* 16. Ita amare oportere,

ut si aliquando esset osurus. *Appul. Dogm. Plat.* 3. *in.* Orationis variae sunt species, ut imperandi, irascendi, odiendi, invidendi, favendi, etc. ¶ [*Odisse praesentem statum* περιφραστικῶς de seditioso et impio cive dicitur ap. *Vell.* 2, 91, 2. Erant tamen, qui hunc felicissimum statum odissent. Contrarium est *amare* praesentem statum.] ¶ Dictum fuit Thraseae ap. *Plin. ep.* 8, 22. Qui vitia odit, homines odit. ¶ Saepe ponitur pro fastidire, aversari; et tribuitur etiam plantis, et rebus inanimis. *Ter. Ad.* 4, 1, 7. illud rus nulla alia causa tam male odi, nisi quia prope est. *Hor. Od.* 1, 38, 1. Persicos odi, puer, apparatus. *Plin.* 19, 5, 23. Cucumeres oleum odere mire, nec minus aquas diligunt; et *ib.* 8, 45. Ruta odit hiemem, et humorem, ac fimum. *Id.* 12, 25, 54. Balsamum odit ferro vitalia laedi. ¶ Passive. *Tert. Apol.* 3. *f.* Oditur ergo in hominibus innocuis etiam nomen innocuum. *Hieron. ep.* 43. *n.* 2. Si de mundo non essemus, odiremur a mundo. ¶ [Part. *Odiens* ap. *Tert. adv. Marc.* 4, 16. Benedicere odientes. Tribuitur etiam *Petr. Sat.* 132., sed alii *audiens* legunt. ¶ *Charis.* 3, 228. *oderem* et *odere*, in optativo, et infinitivo praesenti, si sana est lectio. Etiam praesens indicativi *odio* videtur olim in usu fuisse. Nam *Festus*, Osi sunt, inquit, ab odio declinasse antiquos, testis est C. Gracchus, etc. Hinc *odiens* et *odiendi.*

*ODĬA, ae, f. maris Aegaei insula, Sporadum una. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

[ŎDĬĀTUS, a, um, adj. exosus. *Not. Tir.* p. 77. Odiosus, odietas (corrige *odiatus*) inodiatus, perodiatus. *F.*]

ŎDĬBĬLIS, e, adj. odio dignus. *Acc.* ap. *Prisc.* 6, 709. Falsidica, audax, gnati mater pessimi, odibilis, natura impos, etc. *Lampr. Elag.* 18. Vita, moribus, improbitate ita odibilis, ut, etc.

*ODĪCE, es, f. Horarum una. *Hyg. fab.* 183. *B. A.*

[ŌDĬCUS, a, um, adj. ᾠδικὸς, canorus, ut Odicus versus, qui alteri adjunctus, ᾠδήν, sive harmoniam facit, ut est pentameter subjunctus hexametro. *Mar. Victor.* p. 2501. Et quaeque alia, qualia et metro scripta sequentes clausulas quorumlibet metrorum ad se trahunt, ita appellabuntur, quia odicis versibus ἐπᾴδονται, id est accinuntur. Ceterum ex iis, quae in ANTECANTATIVUS annotata sunt, patet, hic pro *odicis* legendum *epodicis. F.*]

ŎDĬĔTAS, atis, f. V. ODIATUS.

ŎDĬŌSĒ, adv. ἀπεχθῶς, odium, aut fastidium movendo, moleste. *Pl. Bacch.* 4, 9, 139. cape vero: odiose facis. *Ter. Ad.* 4, 2, 49. Aeschinus odiose cessat: prandium corrumpitur. *Cic. Brut.* 82. Qui nec inepte dicunt, nec odiose, nec putide. *Id. Or.* 2, 65. Odiose interpellare aliquem. *Gell.* 4, 1. Cum nimis odiose sibi placeret. *Id.* 3, 19. Superstitiose, et nimis moleste atque odiose.

ŎDĬŌSĬCUS, a, um, adj. idem quod odiosus. *Pl.* joculariter *Capt.* 1, 1, 19. Prolatis rebus, parasiti invenatici Sumus: quando rure redierunt, molossici, Odiosicique, et multum incommodistici. V. INVENATICUS.

ŎDĬŌSUS, a, um, adj. μισητὸς, qui odio habetur, molestus, gravis. *Cic. Amic.* 20. Odiosum sane genus hominum officia exprobrantium. *Id. Sen.* 2. Quae plerisque senibus sic odiosa est; et *Off.* 1, 36. Palaestrici motus saepe sunt odiosiores: [*widerlich.*] *Phaedr.* 2, 5. ardelionum natio Sibi molesta, et aliis odiosissima. *Lucr.* 4, 1158. At flagrans, odiosa, loquacula, lampadion sit. *Pl. Ps.* 1, 1, 28. odiosus mihi es. Lege, vel tabellas redde; et *Ter. Ph.* 5, 7, 44. si esse odiosi pergitis. *Pl.* dixit *Curc.* 4, 4, 16. Mihi si pergis molestus esse. *Gell.* 9, 10. Insulsa nimis et odiosa scrutatio. *Pl. Rud.* 4, 5. *f.* Inepta et odiosa amatio. *Id. Truc.* 4, 1, 7. Dona odiosa ingrataque; et 1, 1, 65. Infestum et odiosum esse alicui. *Cic. Or.* 8. Nullum verbum insolens, nullum odiosum ponere audebat. *Id. Att.* 6, 3. Odit enim provinciam: et hercule nihil odiosius, nihil molestius. *Id. Sen.* 14. Cupidis rerum talium, odiosum, et molestum est carere. *Id. Rosc. Com.* 6. Quorum alterum est gravius et odiosius; alterum levius et facilius. [*Quint. Inst.* 1, 6, 19. non quia illud non sit Latinum, sed quia sit odiosum: ubi laudat *Spald. Cic. Or.* 3, 15. *extr.* et *Verr.* 1, 12. — Porro hic commemorari poterat illud *Cic. Off.* 1, 19, 64. Sed illud odiosum est, quod cet. i. e. proh dolor! Similem sententiam *Id. ib.* §. 26. *extr.* exprimit per *est autem in hoc genere molestum.* — Ap. *Nep. Alc.* 2, 4. odiosa multa delicate jocoseque fecit: *odiosa* sunt res, quae aliis indignationem, iram faciunt: V. *Brem.*] ¶ De eo, quod simul cum molestia periculum aut incommodum conjunctum habet. *Cic. Phil.* 1, 11. Video, quam sit odiosum, habere eundem iratum et armatum. *Ter. Hec.* 3, 4, 9. Ita usque advorsa tempestate usi sumus. *Par.* Odiosum!

*ODĪTES, ae, m. nomen Centauri, qui nuptiis Pirithoi adfuit. *Ov. Met.* 12, 457. ¶ Item Cephenum post regem primus, in nuptiis Persei interfectus. *Id. Met.* 5, 97. *B. A.*

ŎDĬUM, ii, n. μῖσος, invidia, offensio. *Cic. Tusc.* 4, 9. Odium est ira inveterata. *Id. Balb.* 13. Gens dissidens a populo R. odio quodam atque dissidio. *Id. Verr.* 1, 12. In odium offensionemque populi R. irruere. *Tac. A.* 3, 10. Odium et invidia apud multos valent. *Cic. Fin.* 2, 24. et *Att.* 10, 8. Venire in odium acerbissimum perditae multitudini. *Nep. Lys.* 1. Pervenire in odium Graeciae. *Plin.* 28, 8, 28. Omnibus odio venire. *Cic. Prov. cons.* 10. Est mihi odium cum aliquo. *Id. Fam.* 12, 10. *f.* et *Mur.* 40. Esse odio alicui; et *Att.* 2, 21. Esse alicui in odio. *Id. Manil.* 22. apud aliquem. *Id. Verr.* 1, 14. *extr.* Magno odio esse apud aliquem. *Ov. R. Am.* 124. Odio habere verba monentis. *Pl. Men.* 1, 2, 2. et *Pers.* 2, 2, 24. Quod viro esse odio videas, tute tibi odio habeas. *Cic. Amic.* 1. Capitali odio dissidere ab aliquo. *Id. Att.* 11, 17. Aliquorum odium subire; et *Off.* 1, 42. Incurrere in odia hominum. *Id. Vat.* 3. Cum odium diuturnum, quod in bonos jam inveteratum habebatis, saturare cuperetis. *Juven.* 15, 34. Immortale odium, et nunquam sanabile vulnus. *Nep. Att.* 10. Magno odio in aliquem ferri. *Plin.* 28, 8, 29. Odium conciliare alicui. *Id.* 8, 18, 26. gerere adversus aliquem. *Cic. ad Quirit.* 1. concipere in aliquem. *Ov. Amor.* 3, 11, 43. movere. *Cic. Or.* 2, 51. struere; et *ib.* creare; et *Inv.* 1, 53. concitare. *Id. Dom.* 17. placare. *Id. Rabir. Post.* 6. restinguere. *Id. Marcell.* 10. inflammare; et *ib.* lenire. *Id. Att.* 9, 1. incendere alicujus in alterum. *Liv.* 4, 32. *extr.* explere. *Tac. A.* 13, 15. intendere; et *ib.* 1, 10. remittere. *Cic. ad Quirit.* 9. Odium vel precibus mitigari potest, vel temporibus reipublicae communique utilitate deponi, vel difficultate ulciscendi teneri, vel vetustate sedari. *Id. Agr.* 1, 1. Nomen imperii in commune odium vocare; et *Dejot.* 6. Omnium odia in se convertere. *Id. Mil.* 15. Omnia in illum odia civium ardebant. *Plin.* 17, 1, 1. Odio accensum esse. *Id.* 9, 62, 88. flagrare. *Id.* 7, 27, 38. laborare. [*Vell.* 1, 2, 2. hereditarium odium in aliquem exercere.] *Cic. Phil.* 2, 36. Magnum me cujuspiam rei odium cepit. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 3. Odia, quae premunt aliquem, sublevare. *Ov. Met.* 14, 71. In odium alicujus quippiam facere. *Plin.* 20, 18, 76. Odium vitae facere. Sic *Quint.* 1, 3. facere odium studiorum. [*Cic. Mur.* 27. odium inimicitiarum, i. e. ex inimicitiis ortum.] ¶ *Habere odium*, odio esse, odio laborare. *Cic. Q. Fr.* 3, 9., *Petr. Sat.* 84. et *Sen. ep.* 105. [*Hanc locutionem illustravit *Burm.* ad *Petr. c.* 81.] ¶ Pro odisse *Cic. Phil.* 5, 14. Habere magnum odium servitutis. ¶ *Suscipere odium*, subire. *Cic. Att.* 6, 1. *med.* Magnum odium Pompeji suscepistis. ¶ Pro concipere. *Nep. Dat.* 10. *extr.* Suscipere odium erga aliquem. ¶ Transfertur ad naturalem discordiam rerum inanimatarum. *Plin.* 19, 5, 26. *n.* 4. Odium raphanis cum vite maximum: refugitque juxta satos. *Id.* 2, 103, 106. Quidam amnes odio maris subeunt vada, sicut Arethusa. ¶ Significat etiam adversationem, abominationem. *Cic. Att.* 4, 2. Cum horas tres fere dixisset, odio et strepitu senatus coactus est aliquando perorare. ¶ Metonymice est molestia, fastidium: ex his enim odium nascitur. *Pl. Truc.* 1, 2, 23. Pessima mane. *Astaph.* optime, odio es. *Ter. Eun.* 5, 6, 2. Neque agri, neque urbis odium me unquam percipit. *Pl. Poen. prol.* 50. nisi molestum est, nomen dare vobis volo Comoediai: sin odio est, dicam tamen. *Id. Curc.* 4, 2, 13. genus est lenonium, Uti muscaeque, culicesque, pedesque, pulicesque, Odio, et malo, et molestiae. ¶ Item odiosa assiduitas, et molesta instantia. *Ter. Hec.* 1, 2, 48. Tundendo, atque odio denique effecit senex. *Pl. As.* 2, 4, 40. Perii hercle jam, hic me abegerit suo odio; et 5, 2, 71. me quidem Miseram odio enecavit. [*Adde *Hor. Sat.* 1, 7, 6. Odio qui posset vincere reges. *Tac. H.* 1, 2. Odio et terrore corrupti in dominos servi: quos locos laudat *Schult.* ad *Quint. Decl.* 4, 1. p. 84. ed. *Burm.* ubi v. Porro *Ter. Hec.* 1, 2, 59. At te dii deaeque cum tuo istoc odio, Laches: nos: *mit deinem widerwärtigen, gehässigen Wesen. Cic. Cluent.* 39. quod erat odium, *(widerwärtige Laune)* dii immortales; quae superbia.] ¶ Per convicium dicitur de homine odioso. *Pl. Mil.* 3, 3, 48. rogare mirum est, Populi odium quin noverim; et *Rud.* 2, 2, 13. Deorum odium atque hominum; et *Bacch.* 4, 7, 22. Qui terrae odium inambulat, et jam nihil sapit: ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης. *Hor. Ep.* 1, 2, 62. Dum poenas odio per vim *(iracundus)* festinat inulto, *h. e.* adhuc inulto eo, quem odit. ¶ De eo, qui odit alterum. *Pl. Poen.* 1, 2, 139 et 180. Obsecro hercle te, voluptas hujus, atque odium meum, Hujus amica mammeata, mea inimica et malevola.

ODO, onis. V. UDO.

*ODOMANTES, um, Ὀδόμαντες, v. v. sq. *B. A.*

[ODOMANTĬCUS, a, um, adj. ad Odomantes pertinens, populos Thraciae, ad Strymonem fluvium, in Edonis, quorum populorum *Plin.* 4, 11, 18. meminit. *Liv.* 45, 4. Consul cum castra ad Siras terrae Odomanticae haberet, etc. *F.*]

*ODOMBOERAE, arum, populi Indiae, cis Gangem. *Plin.* 6, 20. *B. A.*

ODONTĪTIS herba inter foeni genera est, cauliculis densis ab eadem radice, geniculatis, triangulis, nigris: in iis folia habet parva, et semen in alis hordeo simile, florem purpureum. Cauliculi decocti dentium dolori medentur: unde nomen: [*Zahnkraut*, Euphrasia Odonites. *L.*] *Plin.* 27, 12, 84.

[ŎDONTŎTYRANNUS, i, m. ὀδοντοτύραννος, bestiae nomen: ab ὀδοὺς, ὄντος, dens, et τύραννος, tyrannus. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 3, 33. Non tamen prius numerata saevities animantium receptui consulit, quam id animal supervenisset, quod regnum quidem tenere in hasce bestias dicitur: nomen autem odontotyrannum vocant eae (V. IS.) bestiae: facie elephantus quidem est, sed magnitudine etiam hujus animantis longe provectus, nec minor etiam saevitudine hominibus egregie saevientibus. *Odontotyrannum* memorant etiam *Cedrenus Collect. Byzant.* T. 9. p. 153. et *Glycas ib.* T. 11. p. 142 — 143. *F.*]

ŎDOR, oris, m. ὀσμή, qualitas rerum, quae naribus et odorando percipitur. *Cic. N. D.* 2, 56. Nares, eo quod omnis odor ad supera fertur, recte sursum sunt. *Lucr.* 4, 675. res multas esse necesse est, Unde fluens volvat varius se fluctus odorum. *Catull.* 68, 144. Odore fragrans. *Cic. Sen.* 17. Suavitas odorum, qui afflantur e floribus. *Id. Verr.* 2, 3, 9. *f.* Ut odor Apronii teterrimus oris et corporis, quem ne bestiae quidem ferre possent, uni isti suavis et jucundus videretur. *Phaedr.* 3, 1. Odorem avide trahere naribus. *Cels.* 7, 29. Odor foedus. *Sall. Cat.* 58. Locus odore foedus. *Virg. G.* 4, 49. gravis odor. *Sall. fragm.* ap. *Philarg.* ad *l. Virg. c.* levis, *h. e.* suavis, et gratus. *Plin.* 21, 25, 96. non inelegans. *Id.* 27, 8, 41. asper. *Id.* 20, 17, 71. excitatissimus. *Id.* 12, 19, 43. mollissimus. *Id.* 21, 7, 18. acer; et *ib.* acutus. *Id.* 15, 28, 33. dilutus. *Id.* 12, 17, 40. aggravans capita; et *ib.* 37. ferus, et quodammodo solitudinem redolens. *Id.* 15, 3, 4. *extr.* argutus. *Id.* 13, 2, 3. potentissimus. *Id.* 7, 15, 13. dirus. *Id.* 21, 4, 10. angustus, *h. e.* minus late se spargens. *Id.* 12, 25, 44. Succus odore austerus. *Val. Fl.* 4, 493. fragrat acerbus odor. *Juven.* 11, 74. odoris mala recentis. *Virg. G.* 2, 132. arbor late jactans odorem. *Id. A.* 1, 407. Ambrosiaeque comae divinum vertice odorem Spiravere. *Hor. Od.* 2, 15, 7. Violaria spargunt odorem. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 335. arbores, quae sunt odori, quaeque vernant esui. *Plin.* 21, 7, 18. Odor hebetatur. *Id.* 13, 1, 2. evanescit et defluit. *Id.* 28, 9, 38. aboletur. *Id.* 13, 8, 16. Odoris vehementia. *Id.* 12, 25, 44. ignavia. *Id.* 31, 6, 32. vastitas. *Id.* 19, 3, 12. suavitas. *Id.* 5, 1, 1. gravitas. [*Quid differant *odor* et *nidor*, dictum est in h. v. In sequentibus ita immutavimus ordinem, ut recte exempla, in quibus *odor* dictum pro eo, quod odorem emittit, ultimo loco adscripsisse videamur.] ¶ Interdum absolute de malo odore dicitur. [*Quid *olor* discrepet, v. in h. v.] *Varr. L. L.* 4, 5. Locus putidus odoribus ex sulfure et alumine. *Sall. Jug.* 48. Cum odos, aut pabuli egestas locum mutare subegerat. *Petr. Sat.* 117. *f.* Tollebat subinde altius pedem, et strepitu obsceno simul et odore viam implebat. *Catull.* 71, 6. Odore affligere aliquem. *Plin.* 23, 2, 28. Acetum scillinum odorem oris tollit. *Suet. Cal.* 27. *f.* Offensus putrefacti cerebri odore. Adde *Val. Fl.* 4, 455. ¶ Translate est indicium, praesensio. *Cic. Cluent.* 27. Cannutius peritus homo, qui quodam odore suspicionis Stalenum corruptum esse sensisset, etc. *h. e.* leviuscula suspicione. *Id. Att.* 4, 16. Res fluit ad interregnum, et est nonnullus odor dictaturae, [*i. e. levis rumor aut suspicio.] *Id. Verr.* 2, 5, 61. Odore aliquo legum recreatus, [*i. e. spe secundum leges secum actum iri.] *Id. Or.* 3, 40. Odor urbanitatis. *Lact.* 6, 12. *med.* Quasi odore quodam veritatis retenti. ¶ *Odores* interdum sunt res odoratae, aromata, unguenta. *Cic. Tusc.* 3, 18. *extr.* Fasciculum ad nares admovere, incendere odores. *Colum.* 12, 20. Ad praedictum modum musti adjici debent ii odores, nardi folium, illis Illyrica, costum, etc. *Hor. Od.* 1, 5, 2. Perfusus liquidis odoribus. *Tac. A.* 16, 6. Corpus differtum odoribus conditur. *Tibull.* 1, 3, 7. Assyrii odores, *h. e.* nardus, amomum, etc. Sic *Lucan.* 8, 731. odores Eoi. ¶ In singulari num. *Catull.* 68, 144. et *Sen. Hippol.* 393. Assyrius odor. ¶ Hoc sensu fere tus excipitur. *Cic. Verr.* 2, 4, 35. Ture, odoribusque incensis; et *ib.* 2, 5, 57. Purpuram Tyriam, tus, atque odores proferebant. *Hor. Ep.* 2, 1, 269. vicum vendentem tus et odores. Adde *Tibull.* 2, 2, 3. et *Plin. ep.* 5, 16. ¶ Dicitur et *odos* in recto, ut *colos*, *labos*, *vapos*, etc. *Lucr.* 6, 952. permanat odos, frigusque, vaposque. Ita legit etiam *Non.* 8, 27. Adde *Pl. Capt.* 4, 2, 35., quemadmodum legit etiam *Prisc.* 1, 557. et V. COLOS.

ŎDŌRĀMEN, inis, n. idem ac odoramentum. *Macr. Sat.* 1. *praef. med.* Confusura videlicet omnium succos odoraminum in spiramentum unum.

ŎDŌRĀMENTUM, i, n. ἄρωμα, res odorata, odores. *Colum.* 11, 2. *med.* Odoramenta, quibus condire vina consueverint. *Plin.* 15, 7, 7. Pretiosiora odoramenta admiscere.

ŎDŌRĀRĬUS, a, um, adj. ad odores pertinens, ut Odoraria myrrha, *Plin.* 12, 16, 35. Magister odorarius, *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 11. *n.* 81. h. e. qui odoramenta, aut unguenta conficit et vendit, myrobrecharius: [etenim in *Gloss. Philox.* Odorarius, ἀρωματοπώλης. V. ODARIARIUS. *F.*]

ŎDŌRĀTĬO, onis, f. ὄσφρησις, actus odorandi, olfactus. *Cic. Tusc.* 4, 9. Qualis est haec aurium delectatio, tales sunt oculorum, et tactionum, et odorationum, et saporum. ℙ Item ipse odorandi sensus. *Lact. Opif. D.* 10. Auditus in duas aures, visus in duas acies, odoratio in duas nares a summo artifice divisa est.

ŎDŌRĀTĪVUS, a, um, adj. odoratus. *Appul. Herb.* 79. *f.* Semen nigrum odorativum.

ŎDŌRĀTUS, a, um, part. ab *odoro*: εὐώδης, gratum odorem habens, odorifer. *Virg. G.* 2, 119. Quid tibi odorato referam sudantia ligno Balsama? *Id. A.* 7, 13. Urere odoratam cedrum. *Ov. Fast.* 2, 703. Hortis odoratis suberat cultissimus herbis. *Colum.* 8, 17. *f.* Odorata pabula. *Plin.* 21, 7, 18. Dulcia raro odorata, itaque et vina mustis odoratiora. *Id.* 28, 8, 28. Odoratissimi flores. *Id.* 26, 8, 50. Herba odorati saporis, et jucundi. *Ov. A. Am.* 1, 521. Nec male odorati sit tristis anhelitus oris. *Sil.* 17, 658. Odorati Indi, *h. e.* quorum regio odoramentorum ferax. Sic *Tibull.* 1, 5, 36. odorati Armenii; et *Prop.* 4, 3, 64. Raptave odorato carbasa lina duci, *h. e.* regi, vel imperatori Parthorum vel Assyriorum, quorum contermina est Arabia odorum ferax. ℙ Item odorem aliunde habens, odore imbutus. [*Serv.* ad *G.* 3, 414. *Odorum*, quod per se olet, *odoratum*, quod aliunde odorem accepit.] *Hor. Od.* 3, 20, 14. Sparsum odoratis humerum capillis. *Id. ib.* 2, 11, 15. rosa Canos odorati capillos. Ἑλληνισμός. *Claud. Laud. Stilich.* 1, 58. odoratae arae, *h. e.* ture fumantes. *Ov. A. Am.* 2, 734. Sertaque odoratae myrtea ferte comae. Adde *Prop.* 3, 12, 28. et *Val. Fl.* 6, 129. ℙ Est etiam part. ab *odoror*, et sensu activo usurpatur. V. ODOROR.

ŎDŌRĀTUS, us, m. ὄσφρησις, olfactus, actus odorandi. *Cic. N. D.* 2, 63. Eorum jucundus non gustatus solum, sed odoratus etiam, et spectatus. ℙ Item sensus, seu facultas odorandi. *Plin.* 11, 4, 3. Insecta habent oculos, aliqua et odoratum. Adde *Cic. Acad.* 4, 7. ℙ Item odor. *Plin.* 25, 13, 95. Cicutae folia coriandri teneriora, gravi odoratu. [*Differunt *olfactus* et *odoratus*: hoc active est ejus, qui odorem captat: illud passive dicitur de eo, qui sentit. V. *Doederl.* 3, 129.]

ŎDŌRĬFER, a, um, adj. πολύοσμος, gratum odorem ferens, odorus, odoratus. *Prop.* 2, 10, 23. Desit odoriferis ordo mihi lancibus. *Sil.* 16, 310. Odoriferis aspergit floribus aras. *Plin.* 5, 11, 12. Arabia odorifera, *h. e.* odoramentorum ferax, nam, ut est ap. *Tibull.* 4, 2, 18. Cultor odoratae dives Arabs segetis. Sic *Ov. Met.* 4, 209. Gens odorifera, *h. e.* Persae. ℙ Translate. *Sen. ep.* 33. Desideras adscribi aliquas voces nostrorum procerum. Non fuerunt circa flosculos occupati; totus contextus illorum virilis est; et *mox:* Non est ergo, quod exigas excerpta, et repetita: continuum est apud nostros, quidquid apud alios excerpitur. Non habemus itaque ista odorifera, nec emptorem decipimus, nihil inventurum, cum intraverit, praeter illa, quae in fronte suspensa sunt. Alii perperam leg. *ocliferia*, vel *oculiferia*, quae sunt monstra verborum. V. ANTHOLOGICA et ANTHOLOGUMENA.

ŎDŌRĬSĔQUUS, a, um, adj. odorem sequens, odorans, odore vestigans. *Liv. Andron.* ap. *Terent. de metr.* p. 2426. Dirige odorisequos ad certa cubilia canes. *Versus* μείουρος. Agnoscit hanc vocem etiam *Serv.* ad illud *A.* 4, 132. et odora canum vis.

ŎDŌRO, as, avi, atum, a. 1. ἀρωματίζω, odore imbuo, odorum facio. *Ov. Met.* 15, 734. et odorant aera fumis. *Colum.* 9, 4. Crocus colorat, odoratque mella. *Avien. Arat.* 1430. et coelum sulphure odorat.

ŎDŌROR, aris, atus sum, dep. 1. ὀσφραίνομαι, olfacio, odorem percipio, ex odore aliquid deprehendo. [*De discrimine inter *odorari* et *olfacere*, v. quae dicta sunt in *odoratus, us.*] *Pl. Men.* 1, 3, 55. Agedum, odorare hanc, quam ego habeo, pallam: quid olet? *Id. Mil.* 2, 2, 113. Ibo odorans, quasi canis venaticus. *Colum.* 6, 2. Nares boum perfricato, ut hominem discant odorari. *Hor. Epod.* 6, 10. projectum cibum odorari. *Plin.* 10, 69, 88. Aquilae clarius cernunt, vultures sagacius odorantur. ℙ Translate est explorare, investigare, quaerere, tentare. [*Ausspüren.] *Cic. Verr.* 2, 4, 13. Ita odorabantur omnia et pervestigabant, ut ubi quidque esset, aliqua ratione invenirent. *Id. in Senat.* 6. *f.* Hi voluptates omnes vestigant, atque odorantur; et *Verr.* 2, 2, 54. Quid cuique accidisset, quid cuique esset necesse, indagare et odorari solebat. *Id. Att.* 4, 8. *extr.* Tu velim e Fabio, si quem habes aditum, odorere, et istum convivam tuum degustes. *Id. Or.* 2, 44. Omni mente in ea cogitatione curaque versor, ut odorer quam sagacissime possim, quid sentiant, quid existiment, quid exspectent. *Id. Att.* 14, 22. Cupio odorari diligentius, quid futurum sit. *Id. Pis.* 34. An tu parum putas investigatas esse a nobis labes imperii tui, stragesque provinciae? quas quidem nos non vestigiis odorantes ingressus tuos, sed totis volutationibus corporis, et cubilibus persecuti sumus. *Id. Cluent.* 30. *med.* Albiana pecunia vestigiisne nobis odoranda est, an ad ipsum cubile, vobis ducibus venire possumus? *Id. Agr.* 2, 24. *extr.* Committite his hominibus haec omnia, quos odorari hunc decemviratum suspicamini, *h. e.* cupide petere, anxie quaerere. [*Nimirum *odorari* h. l. non sensum solum, sed etiam appetitum rei includit: nos: *denen ihr abmerkt, dass ihnen dieses Decemvirat in die Nase sticht. Schütz.* in *cl. Cic.* s. h. v.] *Id. Att.* 4, 14. Tu velim, si quid forte novi habes, et si quid forte de comitiis, de republica (soles enim haec festine odorari) scribas ad me. Al. leg. *festive.* [*Ita *Orell.*] *Auct. dial. de Or.* 19. Si quis odoratus philosophiam, et ex ea locum aliquem orationi suae insereret, in coelum laudibus ferebatur, *h. e.* leviter degustasset.

ŎDŌRUS, a, um, adj. εὔοσμος, gratum odorem emittens. [*Quid *odoratus, a, um*, differat, dictum in h. v. — *Olidus Doederl.* 3, 131. in eo discrepare dicit, quod, ut nostr. *riechend*, magis ad ea pertineat, quae malum odorem emittant: hoc semper bono sensu dicatur: nam *Claud.* exempla, in quibus de male olentibus positum, huc nihil facere.] Vox fere poetica. *Ov. Met.* 9, 87. Odorus flos. *Id. A. Am.* 1, 287. odora arbor, *h. e.* myrrha. *Stat. Th.* 6, 104. et odoro vulnere pinus Scinditur. *Sen. Oed.* 496. odorum thymum. *Mart.* 6, 80. Tantus veris honos, et odorae gratia Florae. *Plin.* 20, 17, 69. Optimum autem Creticum: nam et jucunde olet. Proximum Smyrnaeum, odorius. ℙ Item graveolens. *Claud. VI. Cons. Honor.* 324. Lustralem sic rite facem, cui lumen odorum Sulfure caeruleo, nigroque bitumine fumat, etc.; et *Cons. Prob. et Olybr.* 256. et Nar vitiatus odoro Sulfure. ℙ Item qui sagaciter odoratur. *Virg. A.* 4, 132. Massylique ruunt equites, et odora canum vis.

ŎDOS. V. ODOR.

ODRYSAE, arum, m. plur. populi Thraciae, ubi fontes Hebri sunt. *Plin.* 4, 11, 18. **Liv.* 39, 53. 44, 41. *Curt.* 10, 1. *extr.* ℙ *Odrysae* sunt *Tac. A.* 3, 38. *B. A.*

ODRYSĬUS, a, um, adj. ad Odrysas pertinens: et fere pro Thracio ponitur. *Ov. Met.* 6, 490. Odrysius rex; et *R. Am.* 459. tyrannus, *h. e.* Tereus Thraciae rex. *Id. A. Am.* 2, 130. dux, *h. e.* Rhesus. *Id. Amor.* 3, 12, 32. Itys. *Sil.* 7, 570. Boreas. *Stat. Achill.* 1, 485. Odrysiam Gradivus in hastam Surgit. *Val. Fl.* 4, 467. Odrysiae rex inclytus orae. *Mart.* 7, 80. Odrysios jam pax Romana triones Temperat. *Claud. prooem. in Ruf.* 2, 18. Odrysiae nives. *Id. III. cons. Hon.* 147. Odrysius Hebrus. *Sen. Thyest.* 273. Odrysia domus, *h. e.* Terei regis Thraciae. *Val. Fl.* 5, 100. Carmina quin etiam visos placantia manes Odrysius dum rite movet, *h. e.* Orpheus; et *ib.* 440. Odrysium carmen, *h. e.* Orphei. ℙ *Odrysii, orum*, Thraces. *Ov. Pont.* 1, 8, 15. Odrysiis inopino Marte peremptis. *Claud. in Ruf.* 2, 425. Da caput Odrysiis: truncum mereantur Achivi.

[ODUCĬENSIS, e, adj. ad Oducam pertinens, Hispaniae Baeticae urbem, nunc *Lora*. *Inscr.* ap. *Mur.* 1065, 4. Cornelia L. F. Rustica Oduciensis. Alia ap. *eund.* 1096, 2. Lintrarii Canamenses, Oducienses, Naevienses. *F.*]

[ŎDYNĒ, es, f. ὀδύνη, dolor parturientium praecipue. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Gud.* 295, 6. Varia Odyne. *F.*]

ŎDYNŎLYTEN, ὀδυνολύτην, h. e. solventem dolores (ab ὀδύνη, dolor, et λύω, solvo) appellarunt remoram piscem, quod adalligata gravidis partus solveret, et dolores sedaret, teste *Plin.* 32, 1, 1., ubi al. leg. *odynolyontem*, quod idem significat.

ŎDYSSĒĂ, ae, f. Ὀδυσσεία, celebre Homeri opus de Ulyssis erroribus: ab Ὀδυσσεύς, Ulysses. *Ov. Trist.* 2, 375. Aut quid Odyssea est, nisi femina propter amorem, Dum vir abest, multis una petita procis? ℙ Est etiam Latina Odyssea *Livii Andronici*, cujus meminit *Cic. Brut.* 18., *Gell.* 3, 16., 7, 7. et 18, 9., item *Serv.* ad *A.* 1, 96. etc.

O E

*OE pro E et U antiqui scribebant, quod indicant *Poena*, *Poeni*, *Moenia*, *Pomoeria*, cum verbis *Punio*, *Punicus*, *Munio*, *Murus* collata. *Cic. Leg.* 3, 4. Si quid erit, quod extra magistratus *Coeratore oesus* sit, qui *coeret*, populus creato, eique jus *coerandi* dato etc. V. et *Drakenb.* ad *Sil.* 2, 257. *B. A.*

OEĀGRĬUS, a, um, adj. Οἰάγριος, ad Oeagrum pertinens, quod est nomen regis Thraciae, item fluvii ejusdem regionis, ex quo Hebrus nascitur: unde et pro Thracio sumitur. *Virg. G.* 4, 524. Oeagrius Hebrus. *Ov. Met.* 2, 219. Virgineusque Helicon, et nondum Oeagrius Haemus, *h. e.* in quo nondum Orpheus a Bacchis discerptus fuerat. Dictus est enim *Oeagrius* Orpheus, tum quia Thrax, tum quia natus creditur ex Oeagro fluvio, vel rege, et Polyhymnia, seu Calliope, ut *Hyg. fab.* 14. tradit. *Manil.* 5, 321. Qua quondam sonitum referens Oeagrius Orpheus. *Sil.* 4, 463. Dulcius Oeagrios pulsabat pectine nervos.

*OEANDENSES, ium, incolae urbis cujusdam Asiae ulterioris, in Galatia fortasse vel Phrygia. *Plin.* 5, 32. Lystreni Neapolitani, Oeandenses etc. ubi *Hard.* mavult *Oenoandenses*, ab Oenoandis sc. Lyciae urbe. *B. A.*

*OEANTHE, es, f. oppidum Locrorum Ozolarum. *Plin.* 4, 3. ℙ *Oeanthia* est *Melae* 2, 3. *B. A.*

*OEANTHIA. V. v. praec. *B. A.*

OEBĂLĬĂ, ae, f. Οἰβαλία, ap. *Serv.* ad *Virg. G.* 4, 125. est Laconia: aliis Laconiae oppidum: ab Oebalo rege nomen habens. Unde *Oebalius* pro Laconico ponitur. ℙ Sic dicta est etiam urbs Tarenti, quia condita a Phalantho Lacone, ut ex *Plin.* 3, 11, 16., *Flor.* 1, 18. et *Hor. Od.* 2, 6, 12. discimus. *Virg. l. c.* sub Oebaliae memini me turribus altis, etc. Adde *Claud. Cons. Olybr. et Prob.* 260. V. OEBALIUS.

OEBĂLĪDES, ae, m. Οἰβαλίδης, Oebali filius, vel Lacon, Spartanus. V. v. praec. *Ov. Ib.* 590. Oebalides puer, *h. e.* Hyacinthus Phoebi delicium. *Stat. Silv.* 2, 1, 112. Oebaliden illo praeceps mutaret Apollo. V. HYACINTHUS. ℙ *Oebalidae, arum*, Castor et Pollux, Spartani fratres. *Ov. Fast.* 5, 705. et *Stat. Th.* 5, 438. Sic *Oebalides* ap. *Val. Fl.* 4, 293. est Pollux.

OEBĂLIS, idis, f. Οἰβαλίς, Laconica, Spartana. *Ov. Her.* 16, 126. Applicor in terras, Oebali nympha, tuas, *h. e.* Helena. *Stat. Silv.* 1, 2, 150. queis purpura saepe Oebalis, et Tyrii moderator livet aheni, *h. e.* quae optima in Laconia tingebatur, ut *Plin.* 9, 36, 60. docet. ℙ *Oebalides matres* ap. *Ov. Fast.* 3, 230. sunt Sabinae a Romulo raptae. Sabini enim a Laconibus originem trahunt, ut ex *Hyg.*, *Cat.*, *et Gell.* docet *Serv.* ad *A.* 8, 638. Al. leg. *Oebaliae matres*, eodem sensu.

OEBĂLĬUS, a, um, adj. Οἰβάλιος, ad Oebaliam pertinens, Laconicus, Spartanus. *Stat. Achill.* 1, 20. Oebalium litus. *Id. Silv.* 3, 2, 9. Oebalii fratres, *h. e.* Castor et Pollux Lacones. *Val. Fl.* 1, 422. Oebalius alumnus, *h. e.* Pollux; et 6, 220. Oebalia manus, *h. e.* Castoris. *Mart.* 14, 173. Oebalius, Phoebi cura dolorque, puer, *h. e.* Hyacinthus Spartanus. *Ov. Met.* 13, 396. Oebalium vulnus, *h. e.* quo Hyacinthus occ'sus est. *Id. R. Am.* 458. Oebalia pellex, *h. e.* Helena Menelai Laconum regis uxor. *Stat. Silv.* 2, 6, 27. Oebalii amores, *h. e.* ejusdem Helenae. *Val. Fl.* 4, 228. Oebalius caveae favor, *h. e.* plausus Laconum in theatro; et 272. Oebalia ars, *h. e.* Laconica in pugilatu. *Stat. Th.* 7, 21. Oebalii caestus, *h. e.* Pollucis; et *ib.* 6, 822. Oebalius magister, *h. e.* Pollux. *Auson. Idyll.* 12. de histor.: flos, *h. e.* hyacinthi. ℙ Item Tarentinus, ut in OEBALIA dictum est. *Sil.* 12, 451. Oebalios amet expugnare nepotes. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 158. Oebalium Tarentum. ℙ *Auson. ep.* 25, 25. Oebaliis habites taciturnus Amyclis, *h. e.* Amyclis oppido Auruncorum in Italia condito a civibus Amyclarum Laconicarum. V. AMYCLAE. ℙ In illo *Ov. Fast.* 1, 260. Protinus Oebalii rettulit arma Titi. *T. Tatium* intellige, Sabinorum regem. Sabini autem a Lacedaemoniis originem ducunt. Sic Oebaliae matres. V. OEBALIS.

OEBĂLUS, i, m. Οἴβαλος, filius Argulii, Laconum rex: a quo Laconia dicta est *Oebalia*. Hic fuit pater Tyndari, Helenae avus. *Hyg. fab.* 78. ℙ Item filius Telonis, Caprearum regis, et Sebethidis Nymphae, de quo *Virg. A.* 7, 734. et ibi *Servius*.

*OECALĪCES, um, populi Aethiopiae. *Plin.* 5, 8. *B. A.*

OECHĂLĬĂ, ae, f. Οἰχαλία, urbs Euboeae insulae, eadem quae Chalcis, ut *Plin.* 4, 12, 21. tradit, quamvis *Mela* 2, 7. distinguere videtur. In ea, ut *Serv.* ad *Virg. A.* 8, 290. docet, regnavit Eurytus pater Ioles, quam cum Herculi despondisset, deinde hortatu filii denegasset, ab eo occisus est, eversa urbe, et Iole rapta. Hinc *Virg. l. c.* Ut bello egregias idem disjecerit urbes, Trojamque, Oechaliamque. Adde *Ov. Her.* 9, 1., *Sen. Herc. Oet.* 162 et 422. et *Hyg. fab.* 35. ℙ Aliae sunt *Oechaliae* a geographis memoratae, in Messenia, de qua *Plin.* 4, 5, 7., in Boeotia, in Thessalia, in Arcadia, Aetolia, etc. de quibus *Eustach.* in *l.* 2. *Iliad.* et *Politus* in notis ad eund., *sect.* 75. p. 632. Sunt autem qui ad Oechaliam Boeotiae pertinere faciunt, quae de Euryto dicta sunt. Verior tamen videtur sententia *Servii*. Nam *Ov. Met.* 9, 136. de Hercule: Victor ab Oechalia Cenaeo sacra parabat Vota Jovi. *Cenaeus Juppiter* dictus est a Cenaeo promontorio, quod est in Euboea insula ad septentrionem, ut ait *Plin.* 4, 12, 21.

OECHĂLIS, idis, f. Οἰχαλίς, quae est ex Oechalia. *Ov. Met.* 9, 330. (*Iole loquitur*) fuit unica matri (Me pater ex alia genuit) notissima forma Oechalidum Dryope.

*OECLEUS (disyll.), ei et eos, m. Οἰκλεύς, Ol-

κλῆς, vel Οἰκλεὺς, Ὀϊκλῆς, pater vatis Amphiarai, avus Alcmaeonis. *Hyg. fab.* 128. *B. A.*

OECLĪDES, ae, m. Οἰκλείδης, filius Oeclei. *Ov. Met.* 8, 317. et adhuc a conjuge tutus Oeclides, *h. e.* Amphiaraus. *Stat. Th.* 8, 145. Illum heu, praesagis quo nullus amicior astris, Oecliden, etc. Adde *Ov. A. Am.* 3, 13.

*OECLUS, i, m. Centaurus, cujus meminit *Ov. Met.* 12, 450. *B. A.*

[OECOGĔNES, is, m. οἰκογενὴς, domi natus, verna: ab οἶκος, domus, et γίγνομαι, nascor. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 658, 1. M. Cosinius Oecogenes. *F.*]

OECŎNŎMĬĂ, ae, f. οἰκονομία, rei familiaris cura, dispositio, distributio, et recta administratio. Graeca vox, et Graeci usus: ab οἶκος, domus, et νέμω, distribuo. ℙ Translate accipitur pro quavis dispositione, atque ordine. *Quint.* 3, 3. Hermagoras judicium, partitionem, ordinem, quaeque elocutionis sunt, subjicit oeconomiae, quae Graece appellata est ex cura rerum domesticarum, et hic per abusionem posita nomine Latino caret. *Id.* 1, 8. *f.* Praecipue vero illa infigat animis, quae in oeconomia virtus, quae in decoro rerum. Adde *Auson. Perioch. Iliad. in.* Utuntur etiam *Cic. Att.* 6, 1. et *Vitr.* 1, 2. sed Graece.

OECŎNŎMĬCUS, i, m. οἰκονομικὸς, ad oeconomiam, hoc est rectam rei familiaris curam et distributionem pertinens. *Cic. Off.* 2, 24. *extr.* Has res commodissime Xenophon Socraticus persecutus est in eo libro, qui Oeconomicus inscribitur: quem nos e Graeco in Latinum convertimus. *Gell.* 15, 5. *f.* Cicero in Oeconomico: *Cum vero affecta aetate*, etc. ℙ Translate, ut dictum est in v. praec. *Quint.* 7, 10. Illa enim potentissima est, quaeque vere dicitur oeconomica totius causae dispositio, ubi assumendum prooemium, ubi omittendum, ubi utendum expositione continua, ubi partita, etc.

OECŎNŌMUS, i, m. οἰκονόμος, rei familiaris administrator, et custos. *Imp. Justin. Cod.* 1, 3, 42. *med.* usurpat de eo, cui cura rerum Ecclesiasticarum commissa est. Sic *Impp. Leo, et Anthem. ib.* 33. *med.* In causis Ecclesiasticis nullum alium conveniri fas sit, nisi eum, quem dispensatorem pauperum, idest oeconomum Ecclesiae episcopi tractatus elegerit. *Impp. Arcad. et Honor. Cod. Theod.* 9, 45, 3. Etiam ii, quos oeconomos vocant, hoc est qui Ecclesiasticas consuerunt tractare rationes.

[OECŪMĔNE, es, f. οἰκουμένη, scil. γῆ, habitabilis terra: part. praes. pass. ab οἰκέω, habito. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 277, 5. Livineja L. L. Oecumene. *F.*]

[OECŪMĔNĬCUS, a, um, adj. οἰκουμενικὸς, ad universam terram habitabilem pertinens. V. v. praec. In nummo Caracallae coloniae Heliopolitanae ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 3. p. 336. Cert*amen* Sacr*um* Capit*olinum* Oecu*menicum* Isel*asticum* Heli*opolitanum*. In alio Elagabali urbis Sidonis ap. *eund. ib.* p. 372. Cert*amen* Sacr*um* Peri*odicum* Oecume*nicum* Isel*asticum*. *F.*]

OECUS, i, m. οἶκος, ap. Graecos domum significat. Dicitur etiam de certa domus parte. *Vitr.* 6, 10. In his locis introrsus constituuntur oeci magni, in quibus matresfamiliarum cum lanificis habent sessiones; et *mox:* Habent eae domus ad meridiem spectantes oecos quadratos tam ampla magnitudine, ut faciliter in eis tricliniis quatuor stratis, etc. In his oecis fiunt virilia convivia. *Plin.* 36, 25, 60. Sosus Pergami stravit quem vocant asaroton oecon, quoniam purgamenta coenae in pavimento, etc.

OEDĬPŎDES, ae, m. Οἰδιπόδης, idem ac Oedipus. *Sen. Herc. Fur.* 496. Impii Oedipodae nuptiales faces. *Stat. Th.* 1, 48. et 163. furtisque immanibus emptum est Oedipodae sedisse loco. *Claud. in Eutrop.* 1, 289. Oedipodes matrem, natam duxisse Thyestes Cantantur. *Sen. Oedip.* 942. leges ratas Natura in uno vertit Oedipoda. Adde *Stat. Th.* 2, 465., ubi tamen videtur Oedipi filium intelligere.

[OEDĬPŎDĬĂ, ae, f. Οἰδιποδία κρήνη, fons Boeotiae, ab Oedipo nomen trahens. *Plin.* 4, 7, 12. *F.*]

OEDĬPŎDĬŎNĬDES, ae, m. Polynices filius Oedipi. *Stat. Th.* 1, 313. Interea patriis olim vagus exsul ab oris Oedipodionides furtim deserta pererrat. *Auson. epigr.* 139. Oedipodionidae fratres, *h. e.* Eteocles, et Polynices. Adde *Stat. Th.* 7, 216.

OEDĬPŎDĬŎNĬUS, a, um, adj. ad Oedipum spectans. *Ov. Met.* 15, 429. Oedipodioniae quid sunt nisi nomina Thebae? *Stat. Th.* 2, 305. Oedipodioniae domus alitis, *h. e.* Sphyngis.

OEDĬPUS, i, et ŏdis, m. Οἰδίπους, filius Laji regis Thebanorum, et Iocastae, quem pater, cum consulto Apollinis oraculo futurum intellexisset, ut a filio interficeretur, pastori occidendum tradidit, qui misericordia commotus, neque tamen regis imperium audens detrectare, perforatis gladio plantis, vimineque trajecto, ex arbore suspendit, futurum ratus, ut ita inedia moreretur. Sed cum Phorbas Polybii Corinthiorum regis pastor illac iter faceret, audito vagitu eo accurrens, puerum servavit, reginaeque obtulit, a qua veluti puer coelitus missus, filii loco educatus, et a pedibus ex vulnere tumentibus Oedipus est appellatus: οἰδέω enim, sive οἰδάω, tumere significat. Grandior deinde natu factus, audito, se Polybii filium non esse, patrem quaerere statuit. Apollinem consulenti responsum fuit, ab eo in Phocide patrem repertum iri, insuper matrem ductum iri in uxorem. In Phocidem igitur profectus, cum coorta inter cives et peregrinos dissensione, pro peregrinis pugnaret, patrem rixam sedare conantem ignorans interfecit. Deinde quasi ab oraculo deceptus Thebas se contulit, et in ingressu urbis Sphyngis aenigma dissolvit, cum esset praestantissimo ingenio, monstrumque interemit. Thebis cum Polybii filius haberetur, ei regnum traditum est, et Iocasta data in matrimonium; quam cum deinde matrem suam esse cognovisset, et parricidii, et incestus a se poenam repetens, utrumque sibi eruit oculum: Iocasta vero suis sibi manibus mortem conscivit. Tandem Oedipus Athenas in voluntarium concessit exsilium, et jussu Creontis in Cythaeronem montem relegatus est. Ab Atheniensibus ei templum dedicatum est, et sacra instituta. *Cic. Fin.* 5, 1. Memoria Oedipodis huc venientis. *Id. Sen.* 7. Tunc senex dicitur Oedipum Coloneum recitasse judicibus, *h. e.* tragoediam de Oedipo. *Mart.* 9, 26. Phineas invites, Afer, et Oedipodas. *Stat. Th.* 7, 513. vix Oedipode ducente timeres. (Ultima hic syllaba metri necessitate producitur: vel lege *Oedipoda*, ab *Oedipodes, ae*, primae decl. ut ap. *Sen.* V. OEDIPODES.) Historiam, seu fabulam de Oedipo habes ap. *Hyg. fab.* 66. 67. et 242., *Sen. Phoen.* et *Oedip.*, *Serv.* ad *A.* 4, 470. et *ib.* 6, 609. etc. ℙ *Davus sum, non Oedipus*, prov. ap. *Ter. Andr.* 1, 2, 23. quo significamus, nos homines rudes esse, simplicesque, et ad intelligenda obscuriora aenigmata minime idoneos. Tractum et a callido acutoque Oedipi ingenio, qui ad portam Thebarum Sphyngis aenigma dissolvit. *Pl. Poen.* 1, 3, 34. Isti orationi Oedipo Opus conjectore est, qui Sphingi interpres fuit. ℙ Ultima syllaba recti casus Graeca diphthongus est, et producitur a *Sen. Phoen.* 313. Posset tamen corripi, abjecta praepositiva, ut fecit *Hor. Epod.* 12, 5. in *polypus*.

OEENSIS, e, adj. ad Oeam pertinens, Africae urbem in regione Syrtica, nunc *Tripoli vecchio*, unam ex tribus, unde Tripolis, seu Tripolitana regio constabat, ut tradit *Solin.* 27. et *Mela* 1, 7. Hinc *Sil.* 3, 257. Oeaque Trinacrios Afris permixta colonos Mittebat. *Plin.* 5, 4, 4. Civitas Oeensis. *Id. ib.* 5, 5. *f.* Proximo bello, quo cum Oeensibus Romani gessere, initiis Vespasiani imperatoris. Adde *Tac. H.* 4, 50. ℙ In *loc.* supra *citatis* alii leg. *Ocensis*, et in nummo ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 4. p. 131. Col. Aug. Oce. Adde *Capell.* 6, 217. Verum a priore lectione standum videtur, quae plurium auctorum, et codicum auctoritate fulcitur, praecipue cum facillima sit permutatio litterae *e* in *c*.

OENANTHĒ, es, f. οἰνάνθη, (ab οἶνος, vinum, et ἄνθος, flos) uva vitis silvestris, cum floret, idest cum optime olet: seu ipse vitis labruscae flos. Utuntur eo ad oleum faciendum, siccato in umbra, et in cados condito. *Plin.* 12, 28, 61. et 23, 1, 14. item *Pall.* 7, 11., ex quibus apparet, sic dici etiam ipsam ex eo confectam condituram. ℙ Item herba in petris nascens, folio pastinacae, radice magna, numerosa. *Plin.* 21, 24, 95. ℙ Item avis quaedam statos latebrae dies habens, nempe exoriente Sirio occultans se, prodiensque in ejus occasu. *Id.* 10, 29, 45. qui 18, 29, 69. *n.* 3. parram appellat.

OENANTHĪNUS, a, um, adj. οἰνάνθινος, ex oenanthe confectus, ut Oenanthinum vinum, *Plin.* 14, 16, 18. oleum, *Id.* 15, 7, 7. unguentum, *Id.* 13, 1, 2.

[OENANTHĬUS, a, um, adj. idem ac oenanthinus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1341, 5. Fabia Oenanthia. ℙ *Oenanthium, ii*, absolute *scil.* unguentum, oleum. *Lampr. Elag.* 23. Fertur in euripis vino plenis navales circenses exhibuisse, pallia de oenanthio fudisse, *h. e.* perfudisse. *F.*]

[OENAS, ădis, f. οἰνὰς, vinago, avis ex palumbarum genere labruscam appetens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 264, 1. Dexia Oenas. *F.*]

OENĒIS, idis, f. patron. Οἰνεΐς, filia, aut neptis Oenei. *Sen. Herc. Oet.* 583. Flemus casus, Oenei, tuos, *h. e.* Deianira.

OENĒIUS, a, um, et

OENĒUS, a, um, adj. ad Oeneum pertinens, Οἰνεῖος. *Stat. Th.* 5, 661. venienti Oeneius heros Impiger objecta proturbat pectora parma, *h. e.* Tydeus Oenei filius. *Ov. Met.* 8, 281. Oeneos ultorem spreta per agros Misit aprum, *h. e.* Calydonis, seu Aetoliae, ubi Oeneus regnavit. *Stat. Th.* 2, 469. Oeneae vindex sic ille Dianae Erectus setis, et aduncae fulmine malae, etc., *h. e.* quae Calydone colebatur, et Oenei regis contemptum, immisso apro, ulta est. *Sil.* 13, 31. Oenea stirps; et 15, 308. Oeneae domus.

OENEUS, i, et eos, m. disyll. Οἰνεὺς, Aetoliae, seu Calydoniae rex, Parthaonis filius, qui ex Althaea Testii filia Meleagrum, Tydeum, Menalippum, Gorgen, et Deianiram genuit, quam Hercules duxit uxorem, licet alii matrem Tydei Periboeam appellent. Fabulantur poetae regem hunc de primitiis omnibus numinibus sacrificasse, excepta Diana, quae irata aprum immisit, qui cuncta vastabat, donec a Meleagro occideretur. *Ov. Met.* 8, 260 — 545. *Hyg. fab.* 172. et *Serv.* ad *A.* 7, 306. Addit *Hyg. fab.* 129. Liberum patrem liberaliter ab eo exceptum hospitio, vite donasse, monstrata ratione colendi: et ut fructus ejus oenos (οἶνος, vinum) appellaretur, instituisse. *Ov. l. c.* 274. Oenea namque ferunt, etc. *Oenea* est trisyllab. Graecae positionis. *Stat. Th.* 2, 165. nec plura tuus despexerat Oeneus Foedera; et 586. trahit ocius ensem Bistonium Tydeus, Mavortia munera magni Oeneos. *Lucan.* 6, 364. de Acheloo: et tuus, Oeneu, Paene gener crassis oblimat Echinadas undis. *Paene generum* vocat Oenei Acheloum, quia propter Deianiram Oenei filiam, quam sibi uxorem petebat, cum Hercule certans, victus est.

*OENIĂDAE, arum, m. Οἰνιάδαι, populi itemque civitas Acarnaniae. De populis *Liv.* 38, 11. De civitate *Id.* 26, 24. V. *Thucyd.* 2, 102. et 3, 114. *B. A.*

*OENIANDOS, oppidum Ciliciae, postea Epiphania appellatum. *Plin.* 5, 27. ed. *Hard.* Al. leg. *Eniandos*. *B. A.*

*OENĬAS, ae, insignis pictor, de quo *Plin.* 35, 11. *B. A.*

OENĪDES, ae, m. Οἰνίδης, Oenei filius. *Ov. Met.* 8, 414. At manus Oenidae variat, *h. e.* Meleagri. Adde *Val. Fl.* 3, 690. et alibi. Ap. *Ov. Met.* 14, 512. Oenides est Diomedes Oenei nepos, rex Aetolorum, qui post Trojae excidium in Italiam venit, et in Apulia Daunia regnavit. Unde *Id. Fast.* 4, 76. Et generum Oeniden, Appule Daune, tuum.

OENĬGĔNAE, ap. *Fest.* sunt vino geniti: ab οἶνος, vinum, et γένος, genus. Pro *vini geniti* mallent alii legi *unigeniti:* ex antiquo more scribendi per *oe*, quae per *u* nunc scribuntur, ut *moerus* pro *murus*, *moenio* pro *munio*.

*OENĬUM NEMUS in Lycia fuit, prope Candyba. *Plin.* 5, 27. *B. A.*

*OENOANDA, orum, opp. Lyciae, in Cabalia regiuncula. *Plin.* 5, 27. Adde *Liv.* 38, 37. et 39. ed. *Gronov.* ubi ed. *Drak.* rectius habet *Oroanda* et *Oroandis*. ℙ V. OEANDENSES. *B. A.*

[OENŎCOCTUS, a, um, adj. idem ac oenogaratus, *h. e.* coctus cum vino: ab οἶνος, vinum. *Petr. fragm. Trag.* 47. *Burm.* Mei coci etiam vitulos oenococtos solent facere. *Id. ib.* 74. Gallus adlatus est, quem Trimalchio jussit, ut oenococtus fieret. *Burmannus* male *aeno coctos*, et *aeno coctus* legit. *Apic.* 8, 7. Exossas porcellum, et aptabis, sicut oenogaratum. *Cod. Vatic.* habet oenococtum. *F.*]

*OENŎE, es, et Oenoa, ae, f. Οἰνόη, opp. Atticae. *Plin.* 4, 7. ℙ Item insula maris Aegaei postea Sicinus dicta. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

[OENŎGĂRĀTUS, a, um, adj. oenogaro conditus. *Apic.* 8, 7. Porcellus oenogaratus. *F.*]

OENŎGĂRUM, i, n. οἰνόγαρον, condimenti genus ex vino, et garo mixtum, cujus conficiendi rationem docet *Apic.* 1, 31.

OENŎMĂUS, i, m. filius Martis ex Harpina filia Asopi, seu, ut alii tradunt, Eurythoe filia Danai, rex Elidis et Pisae, pater Hippodamiae, qui cum ex oraculo se a genero interfectum iri didicisset, et filia tamen a multis procis ob formae praestantiam ambiretur, currule procis certamen proposuit, ea lege, ut filia victori in matrimonium cederet, victus mortem subiret. Tredecim igitur victis, et occisis, Pelops Tantali filius Myrtilum ejus aurigam pretio corrupit, ut axes infirmos et fragiles currui subjungeret: quo facto Oenomaus una cum curru corruit, membrisque omnibus ea ruina collisis, mortuus est. Pelops itaque et conjuge et regno potitus universam Cherronesum de nomine suo Peloponnesum appellavit. Ex Hippodamia filios habuit Hippalcum, Atreum, Thyestem. *Hyg. fab.* 84 et 250. etc. *Stat. Theb.* 1, 274. illic Mavortius axis Oenomai, Geticoque pecus stabulabat sub Aemo Dignius. ℙ [*Oenomaus* titulus fuit unius ex Accii tragoediis. *Cic. Fam.* 9, 16. Quamobrem Oenomao tuo nihil utor: etsi posuisti loco versus Accianos. *F.*]

OENŎMĔLI, itos, n. οἰνόμελι, potio ex austero vino et melle composita, quam Latini mulsum appellant. Ejus conficiendi rationem *Pall.* 11, [illegible] tradit. Legitur ap. *Ulp. Dig.* 33, 6, 9.

OENŌNĒ, es, f. Οἰνώνη, Nympha Phrygia, quae Paridem amavit, antequam ille Helenam raperet. Exstat ejus nomine scripta ab *Ov. Her.* 5. epistola ad ipsum Paridem, (et Paridis nomine responsio *Sabini ep.* 3.) *Id. ib.* 80. Nulla, nisi Oenone, pauperis uxor erat. ℙ Est etiam hoc nomine insula Atticae, alio nomine Aegina. *Plin.* 4, 12, 19.

*OENŌPE, es, f. Epopei filia, ex qua Megarum genuit Neptunus. *Hyg. fab.* 157. *B. A.*

OENŎPHŎRUM, i, n. οἰνόφορον, vas ferendo vino in itinere aptum: ab οἶνος, vinum, et φέρω,

ro. *Hor. Sat.* 1, 6, 108. Cum Tiburte via praetorem quinque sequuntur Te pueri, lasanum portantes, oenophorumque. *Cic. Fin.* 2, 8. Quibu' vinum Defusum e pleno siet oenophoro, ut ait Lucilius. Al. aliter leg. V. HIR. Adde *Lucil.* ap. *Non.* 2, 800. et ap. *Isid. Or.* 1, 36. et *ib.* 20, 6., item *Pers.* 5, 140.

OENOPHŎRUS, i, m. οἰνοφόρος, vinum ferens. Ap. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 10. nomen est statuae Praxitelis.

OENŌPĬA, ae, f. Οἰνοπία, insula, quae alio nomine Aegina dicitur. *Ov. Met.* 7, 472 et 473., ubi al. leg. *Oenone.* [*Frustra. V. *Gierig.* et *Jahn.* ad h. l.]

OENŌPĬON, onis, m. rex Chii insulae, pater Meropes, quam Orion vitiavit. *Germanic. Arat.* 641., *Avien. ib.* 1182.

OENŌPĬUS, a, um, adj. ab Oenopia, ut Oenopii muri, ap. *Ov. Met.* 7, 490.

OENŌPŎLĬUM, ii, n. οἰνοπώλειον, taberna vinaria. *Pl. Asin.* 1, 3, 48. Cum a pistore panem petimus, vinum ex oenopolio.

[OENOTHĔRĂ, ae, f. οἰνοθήρα, et

[OENOTHĔRIS, idis, f. οἰνοθηρὶς, herba, quae in vino pota vigilias sedat: ab οἶνος, vinum, et θήρα, fera. *Plin.* 26, 11, 69. Oenothera, sive onuris, hilaritatem afferens in vino. Haec in potu data feras quoque mitigat. *Id.* 24, 17, 102. Crateras *(adjecit)* oenotheridem, cujus aspersu e vino feritas omnium animalium mitigaretur. *F.*]

OENŌTRĬĂ, ae, f. regio Italiae inter Paestum, et Tarentum, quae partem Lucaniae, Brutiorum, et Magnae Graeciae complexa est: ita dicta ab Oenotro rege, Pelasgi filio: vel ab οἶνος, vinum, quod ibi generosum vinum provenit: vel quia Italis primis vitem Saturnus ostendit. *Serv.* ad *A.* 1, 536. ex *Varrone*, et ad *ib.* 3, 165. ℙ Ipsa etiam Italia quondam *Oenotria* dicta est: item Sabinorum regio. V. OENOTRIUS. *Claud. in I. cons. Stil.* 2, 262. post has Oenotria lentis Vitibus intorquens hederas, et palmite largo Vina fluens. Adde *ib.* 146.

OENŌTRĪDES, um, m. plur. insulae duae sunt in mari Tyrrheno, ante Veliam urbem excisam, in ora Lucaniae, quarum una speciatim Pontia dicitur, altera Iscia. *Plin.* 3, 7, 13.

OENŌTRĬUS, a, um, adj. Οἰνώτριος, Italus, Romanus. *Virg. A.* 7, 85. Hinc Italae gentes, omnisque Oenotria tellus In dubiis responsa petunt. Ubi *Serv.*: Proprie Sabinorum tractus: ab Oenotro rege. V. OENOTRIA. *Sil.* 1, 2. patiturque ferox Oenotria jura Carthago, *h. e.* Italorum, et Romanorum imperia; et 12, 650. Poenus adest, nec se castris Oenotria pubes Continet, *h. e.* Romani milites; et 13, 713. Oenotria tecta.

OENŌTRUS, a, um, adj. Oenotrius, Italus, Romanus. *Virg. A.* 1, 535. Terra antiqua, potens armis, atque ubere glebae: Oenotri coluere viri. *Sil.* 1, 221. ego Oenotris aeternum numen in oris Concelebror. *Id.* 13, 51. Oenotris fundavit finibus urbem. Adde 9, 473.

*OENUNĬA, ae, f. Ponti opp. *Tab. Peut. B. A.*

OENUS, a, um, adj. unus, ap. priscos, ut *coero* curo, *oesus* usus, *moerus* murus, *oetier* utier. *Cic. Leg.* 3, 3. ℙ *Fuit et *Oenus, i,* Rhaetiae fluvius. V. AENUS. ℙ *Oenus, untis,* Οἰνοῦς, fluvius Laconiae, Sellasiam alluens. *Liv.* 34, 28. ℙ *Oeuntem,* opp. Laconiae, meminit *Steph. Byz. B. A.*

*OENŪSA vel Oenussa, ae, f. Οἰνοῦσσα, *h. e.* vino seu vitibus abundans, insula Chio adjacens. *Plin.* 5, 31. *Mela* 2, 7. ℙ Fuere autem Oenusae sive Oenussae insulae tres Peloponneso adjacentes, prope sinum Messenium. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

*OENUSSA, ae, et } V. v. praec. *B. A.*
*OENUSSAE, arum. }

[OEŌNISTĬCĒ, es, f. οἰωνιστική, scientia auguralis: ab οἰωνὸς, augurium. *Capell.* 9, 303. Tunc Phoebus inquit: Oeonistice tertia est, per quam trinus illa ventura denunciat, atque omnis eminuit nostra cortina. *F.*]

*OESCUS, i, opp. Moesiae inferioris. *Ant. Itin.* et *Notit. Imper. Ptolemaeo* est Οἶσκος Τριβαλλῶν. Item fluvius oppidum alluens. *Plin.* 3, 26. *B. A.*

OESTRUS, i, m. οἶστρος, insecti genus, quod a Latinis *asilus* appellatur. *Plin.* 11, 16, 16. Nascuntur in extremis favis apes grandiores, quae ceteras fugant: oestrus vocatur hoc malum. *Virg. G.* 3, 146. Est lucos Silari circa, ilicibusque virentem Plurimus Alburnum volitans, cui nomen asilo Romanum est, oestrum Graji vertere vocantes, Asper, acerba sonans, quo tota exterrita silvis Diffugiunt armenta. ℙ Metonymice sumitur pro furore: quia hoc animali Juno in pellicem suam Io immisso, eam in furorem convertit, ut *Virg.* ait *l. c.* Unde poetae divino furore correpti, oestro perciti dicuntur. *Stat. Theb.* 1, 32. Tempus erit cum Pierio tua fortior oestro Facta canam. *Nemes. Cyn.* 3. Aonio jam nunc mihi pectus ab oestro Aestuat: ingentes Helicon jubet ire per agros. *Juven.* 4, 123. ut fanaticus oestro Percussus, Bellona, tuo divinat. ℙ *Festus* facit *oestrum* neutr. gen., nam et Graece οἶστρον.

[OESTRYMNĬCUS, a, um, adj. ad Oestrymnin pertinens, promontorium septentrionale prope insulas Cassiteridas, quae ideo et Oestrymnides dicuntur. V. CASSITERIDES. *Avien. ora marit.* 90. Et prominentis hic jugi surgit caput, Oestrymnin istud dixit Aevum antiquius; Sub hujus autem prominentis vertice Sinus dehiscit incolis Oestrymnicus, In quo insulae sese exserunt Oestrymnides. *F.*]

[OESTRYMNIS, idis, patron. ad Oestrymnin pertinens. V. v. praec. *F.*]

OESUS, usus. V. OENUS.

*OESYMA, ae, f. Οἰσύμη, Thraciae opp., de quo *Plin.* 4, 11. ed. *Hard.* ubi ed. *Elzev.* habet *Oesima. B. A.*

OESYPUM, i, n. οἴσυπος, οἰσύπη, pinguedo, et immundities haerens in ovium velleribus nondum purgatis, vel succus lanae sordidae immundaeque: ab οἶς, ovis, et πάτος, sordes, unde compositum οἰςπάτη, mox οἴσπη, tandem, οἰσύπη. *Plin.* 29, 2, 10. Quin ipsae sordes pecudum, sudorque feminum et alarum adhaerentes lanis (oesypum vocant) innumeros prope usus habent. In Atticis ovibus genito palma. *Id.* 30, 4, 9. Maculas in facie oesypum cum melle Corsico extenuat: item scobem cutis in facie, cum rosaceo impositum vellere. *Ov. A. Am.* 3, 213. Oesypa quid redolent, quamvis mittantur Athenis, Demptus ab immundae vellere succus ovis? Adde *R. Am.* 354. ℙ Habet etiam varios usus in medicina. Nam medetur capitis doloribus, morbis comitialibus, igni sacro, podagris, sedis vitiis, rimis, vulneribus, ut est ap. *Plin.* 29, 6, 36., 30. c. 4. 8. 10. 11. *f.* 12 et 13.

OETĂ, ae, et Oetē, es, m. et f. *Monte Bunina,* al. *Banina,* Οἴτη, mons Thessaliae asperrimus, in Trachinia regione, in Doridis confinio, in sinum Maliacum, qui et Oetaeus, desinens. Hic helleborum optimum provenit. In eo locus est Pyra dictus, in quo se combussit Hercules. *Plin.* 4, 7, 13. et 25, 5, 21. et *Liv.* 36, 15. ejus meminerunt. *Virg. Cul.* 202. Et piger aurato procedit vesper ab Oeta. *Sen. Herc. Oet.* 861. Haec, haec, renatum prima quae videt diem, Oeta eligatur. *Sil.* 6, 453. Vix dum summa dies summa lustrabat in Oeta Herculei monumenta rogi. *Ov. Met.* 9, 204. perque altum saucius Oeten Haud aliter graditur, quam, etc. Al. leg. *altam;* et *ib.* 230. Arboribus caesis, quas ardua gesserat Oete.

OETAEUS, a, um, adj. ad Oetam pertinens. *Plin.* 25, 5, 21. Oetaeum helleborum. *Mela* 2, 3. Oetaeus saltus. *Prop.* 1, 13, 24. Oetaea juga. *Catull.* 68, 54. Oetaeae Thermopylae, *h. e.* Thessalicae. *Prop.* 3, 1, 32. Oetaeus Deus, *h. e.* Hercules. *Sen. Herc. Oet.* 1718. Oetaea fax, *h. e.* qua Hercules in Oeta sibi rogum accendit. Unde *Hercules Oetaeus* titulus est tragoediae ejusdem. *Ov.* quoque *Oetaeum* absolute dixit, *Ib.* 349. Herculem significans. *Stat. Theb.* 11, 234. Qualis ubi implicitum Tirynthius ossibus ignem Sensit, et Oetaeas membris accedere vestes, *h. e.* tunicam Nessi sanguine infectam, cujus veneno in furias actus in Oeta se combussit. *Id. Silv.* 5, 4, 8. Oetaeae lampades, *h. e.* stellae, quae Oetam montem ad ortum solis habentibus in eo monte oriri videntur. Sic *Catull.* 62, 7. Nimirum Oetaeos ostendit Noctifer ignes. At quibus Oeta ad occidentem est situs, in eo stellae dicuntur occidere, et ex Ida Phrygiae oriri. Unde illud *Virg. Ecl.* 8, 30. tibi deserit Hesperus Oetam; (ubi *Serv.* in eo Hesperum coli tradit) et *A.* 2, 801. Jamque jugis, summae surgebat Lucifer Idae.

*OETĒI, orum, populi Scythiae Asiaticae. *Plin.* 6, 17. *B. A.*

OETĬER pro *utier,* h. e. uti, antiquitus, ut *moerus* pro *murus,* et *coerator* pro *curator,* etc. *Fest.* in *Pondera publica.* V. OENUS.

[OETUM, i, n. οἶτον, herbae genus in Aegypto, quae fortasse est eadem ac arum. *Plin.* 21, 15, 52. Mandunt et oetum, cui pauca folia minimaque, verum radix magna. *F.*] ℙ *Theophr. Hist. plant.* 1, 11. Ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἐν Αἰγύπτῳ καλούμενον οὔιτόν. *Hesych.* Οὔιτον τὸ ὑπ' ἐνίων οἶτον. *B. A.*

OETUS. V. OTUS.

OF

ŎFELLĂ, ae, f. ζωμίδιον, ψωμίον, parva offa, praesertim carnis translatiaciae, ac vilioris impensae. Alterum *f* abjicit, et primam corripit, ut *mamilla,* a mamma. *Juven.* 11, 142. Nec frustum capreae subducere, nec latus Afrae Novit avis noster tirunculus, ac rudis omni Tempore, et exiguae frustis imbutus ofellae. *Mart.* 12, 48. Me meus ad subitas invitet amicus ofellas: Haec mihi, quam possum reddere, coena placet. *Id.* 14, 221. cujus lemma *Craticula cum veru:* Parva tibi curva craticula sudet ofella: Spumeus in longa cuspide fumet aper; et 10, 48. Et quae non egeant ferro structoris ofellae. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 383. Aras ofellis obsecrare bubulis. ℙ *Ofellas Ostienses, Apicianas, aprugnas,* etc. memorat *Apicius* auctor culinarius 7, 4., earumque conficiendarum rationem tradit. Sunt autem frusta carnis varie condita, et cocta. ℙ A similitudine *Seren. Sam.* 46, 840. Manabit lactens caprifici succus ofellam, *h. e.* conglobatum, et siccatum lac, seu succum. ℙ [Est etiam cogn. R., ut Q. Lucretius Ofella ap. *Cic. Brut.* 48., *Ep. Liv.* 86. et 89. et *Vell.* 2, 27. *F.*]

OFFĂ, ae, f. μᾶζα, massa ex farre glomerata, et cocta in cibum: est ab Aeol. ὄππα pro ὀμπή, quod ab ὀπή, foramen. *Hesych.* Ὄμπαι, θύματα, καὶ πυροὶ μέλιτι δεδευμένοι. V. *Virg. l. c.* in §. 2. *Festus* in *Penitam:* Antiqui offam vocabant abscissum globi forma, ut manu glomeratam pultem. *Plin.* 18, 8, 7. Ennius antiquissimus vates, obsidionis famem exprimens, offam eripuisse plorantibus liberis patres commemorat. *Cic. Div.* 2, 35. Avis inclusa in cavea, et fame enecta, si in offam pultis invadit, et si aliquid ex ore cecidit, etc. ℙ Sic dicitur conglobatus cibus ex frugibus, aut pane, et variis condimentis. *Virg. A.* 6, 420. Melle soporatam, et medicatis frugibus offam Objicit. *Varr. R. R.* 3, 5. de avib. saginand.: Cibatui offas positas, eae maxime glomerantur ex ficis, et farre mixto. *Colum.* 8, 3. de gallin.: Cibus autem praebetur hordeacea farina, quae cum est aqua conspersa, et subacta, formantur offae, quibus aves saginantur; et *ib.* 9. de turdis: Hieme offae panis vino madefactae celerius opimant: et 17. *f.* de piscib.: Sordidi panis offae, vel si qua sunt temporis poma concisa praebentur. *Pall.* 4, 12. *med.* de bubus: In gulam demitte praesulsi adipis librales offas. *Plin.* 32, 10, 51. Negat canes latrare, quibus in offa rana viva data sit. ℙ Est etiam frustum carnis, (unde *ofella.*) Hinc *offa penita* absegmen carnis cum cauda, ut ex *Naevio Festus* docet. *Arnob.* 7, 230. Offa penita est, cum particula visceris cauda pecoris amputata. Ipse *Fest.* in *Penem:* Offa porcina cum cauda in coenis puris offa penita vocatur. *Pl. Mil.* 3, 1, 165. tolle hanc patinam, remove pernam, Aufer illam offam penitam. ℙ Urbane *Id. Mil.* 1, 49. Edepol memoria est optima. *Artotr.* offa me monet. ℙ *Inter os et offam multa interveniunt,* proverb. *Catonis,* de quo V. in ANCAEUS. ℙ Per similitudinem dicitur de quacumque re in globi, et rotundae massae modum convoluta et conformata. *Colum.* 12, 15. de fico condienda: Haec cum bene proculcaverint, et totam massam comminutae fici permiscuerint, modicas offas foliis ficulneis involvunt. *Plin.* 12, 9, 19. Gummi in offas convolutum. *Id.* 13, 10, 19. de pomo pruni Aegyptiae: Purgatum tundunt, servantque ejus offas. *Id.* 33, 6, 34. Stimmi uritur offis bubuli fimi circumlitum, in clibanis. *Id.* 15, 7, 7. Amygdalinum oleum fit ex amaris nucibus arefactis, et in offam contusis. ℙ Item de quacumque massa informi. *Plin.* 9, 48, 72. de lepore marino: In nostro mari offa informis, colore tantum lepori similis. *Juven.* 2, 32. Cum tot abortivis fecundam Julia vulvam Solveret, et patruo similes effunderet offas, *h. e.* fetus informes. *Pers.* 5, 5. quantas robusti carminis offas Ingeris? ℙ Et de tumore ex ictu. *Juven.* 16, 11. Et nigram in facie tumidis livoribus offam.

OFFARCĬNĀTUS, a, um, part. ab inus. *offarcino:* suffarcinatus. *Tert. adv. Marc.* 4, 24. Profectionem filiorum Israelis creator, etiam illis spoliis aureorum et argenteorum vasculorum, et vestium, praeter oneribus consparsionum offarcinatam eduxit ex Aegypto.

[OFFĀRĬUS, a, um, adj. *Isid. Or.* 20, 2. Offa est proprie frustum dentium, unde offarii coci, qui particulatim, id est offatim, excoquunt. *F.*]

OFFĀTIM, adv. λεπτομερῶς, particulatim, per frusta. *Pl. Truc.* 2, 7, 52. Jam hercle ego te hic hac *(machaera)* offatim conficiam. V. CONCIPILO et v. praec.

OFFECTĬO, onis, f. infectus. *Arnob.* 5, 164. de malis punicis: Quia de rubro exorta sunt sanguine, idcirco illis color est purpurei luminis offectione subluteus.

OFFECTOR, oris, m. infector. *Festus:* Offectores, colorum infectores. *Id.* in *Infectores:* Infectores, qui alienum colorem in lanam conjiciunt: offectores, qui proprio colori novum officiunt. ℙ *Corn. Fronto de differ. verbor.* p. 2201. alio sensu interpretatur. Infector, inquit, colorem mutat: offector officio obest.

OFFECTUS, a, um, part. ab *officio:* impeditus, obstructus. *Lucr.* 4, 763. de somno: omnes Corporis offecti sensus per membra quiescunt. *Id.* 5, 774. Quove modo soleant offecto lumine obire. Mox contra dicit *aperto lumine.*

[OFFECTUS, us, m. malum fascinum: a part. *offectus, a, um. Grat. Cyn.* 406. Ac sic offectus, oculique venena maligni Vicit tutela pax impetrata Deorum. *F.*]

OFFENDĬCŬLUM, i, n. πρόσκομμα, id in quod offenditur, impedimentum, offensaculum. *Plin. ep.* 9, 11. Sunt enim in hac offendicula nonnulla: circumfer oculos, et occurrent. *Paul. Nol. carm.* 27, 96. Tanquam offendiculi causam cognosceret ultro.

OFFENDĬMENTUM, V. in v. sq.

OFFENDĬX, icis, f. *Festus:* Offendices ait esse Titius nodos, quibus apex (h. e. *sacerdotum pileus*) retineatur, et remittatur. At Veranius Coriola existimat, quae sint in loris apicis, quibus apex retineatur et remittatur: quae ab offendendo dicuntur, nam cum ad mentum perventum est, offendit

mentum, *h. e.* in mentum incidit, et incurrit, cum sub eo religetur. Hunc *Festi* locum compendio describens *Paul. Diac.* sic habet: Offendices dicebant ligaturae nodos, quibus apex retinebatur, id, cum pervenisset ad mentum, dicebant offendimentum. Sed hoc *offendimentum* neque est ex mente *Festi*, et aures Latinas offendit. ℙ [Fortasse ea lora ita sunt appellata, quia hinc inde dependebant, et quasi *fendicae* quaedam erant, q. v. v. s. l. Hinc *Gloss. Isid.* Offendices, nodi, quibus libri signantur (corrige *ligantur*). Italice *legacci*. *F.*]

OFFENDO, inis, f. offensio. *Afran.* ap. *Non.* 2, 602. Quoque nunc offendo semper nostra sit mala procul.

OFFENDO, is, di, sum, a. 3. ἐμποδὼν ἔχω, προςκόπτω. [*Proprie intransitive significat incurro, impingo, incido in aliquod, *auf, an etwas stossen*, cum notione inopinati, inexspectati, fortuiti: quo differt *illido*, ut notavimus in h. v.: ab *ob* et obsoleto *fendo*, quod *Adelung.* idem esse docet cum nostro *finden*. *Hor. Sat.* 2, 1, 77. fragili quaerens illidere dentem, Offendet solido: ubi a *Doederl.* 3, 140. recte dicitur parum sufficiens *Schol. Cruq.* interpretatio *inveniet*. — Ita ut laesionem, damnum accipias: *Ov. Pont.* 4, 14, 21. Ad veteres scopulos iterum devertor, ad illas, In quibus offendit naufraga puppis, aquas. *Solin.* 40. *med.* Cornua in se recurrentia, ut si quis in ea offenderit, non vulneretur. ℙ Translate. *Cic. Fam.* 9, 2. Quis est tam Lynceus, qui in tantis tenebris nihil offendat, nusquam incurrat? *Id. Or.* 2, 74. Permulta sunt in causis circumspicienda, ne quid offendas, ne quo irruas. *Phaedr.* 4, 14. Prometheus auctor vulgi fictilis, Qui simul offendit ad fortunam, frangitur. ℙ Hinc in universum in periculum incurrere, damnum, calamitatum accipere; Gr. πταίειν, προςπταίειν. *Herodot.* 9, 101. ἦν δὲ ἀῤῥωδίη σφι, μὴ περὶ Μαρδονίῳ πταίσῃ Ἑλλάς: et 1, 16. ἀπὸ μὲν νῦν τούτων οὐκ ὡς ἤθελεν ἀπήλλαξεν ἀλλὰ προςπταίσας μεγάλως. *Cic. Cluent.* 23. Potius illum, qui bis apud eos judices offendisset, quam eum, qui bis causam iis probavisset, i. e. damnatus esset. *Id. Verr.* 2, 5, 50. Cum multi viri fortes, in communi incertoque periculo belli, et terra et mari saepe offenderint. *Caes. B. C.* 3, 8. Serius a terra profectae naves, neque usae nocturna aura, in redeundo offenderunt; *Sen. ep.* 96. Familia decubuit, fenus offendit, domus crepuit. — Etiam passivi impers. *Cic. Fam.* 1, 7. Si cecidisset ut volumus et optamus, omnes te et sapienter, et fortiter; sin aliquid esset offensum eosdem illos et cupide et temere fecisse, dicturos. *Caes. B. C.* 3, 72. Quoties vel culpa ducis vel tribuni vitio in exercitu esset offensum. ℙ *Cadere in arrogantiam*, *verfallen in*, ap. *Cic. Inv.* 2, 2. Quod si in ceteris quoque studiis a multis eligere homines commodissimum quodque, quam sese uni alicui certo vellent addicere, minus in arrogantiam offenderent: ubi tamen alii, etiam *Orell.*, qui tamen vulgatam non improbat, legunt *arrogantia*. ℙ Signif. *offendo* etiam pecco, erro, vitium committo, ut nostr. *in Etwas verstossen, anstossen*. *Cic. Cluent.* 36. Quod in eodem genere, in quo ipsi offendissent, alios reprehendissent. *Id. Fam.* 2, 18. *f.* Qui si dignum se majoribus suis praebuerit, tua laus ex aliqua parte fuerit: sin quid offenderit, sibi totum, tibi nihil offenderit. ℙ Item offensione incurrere, in odium incidere: *bei Einem anstossen, verstossen, Anstoss geben*. *Cic. Att.* 10, 4. *med.* Caesarem perturbatum, quod intelligeret, se apud ipsam plebem offendisse de aerario. *Nep. Phoc.* 2. Neque in eo solum offenderat, quod patriae male consuluerat, sed etiam quod amicitiae fidem non praestiterat. *Papin. Dig.* 22, 1, 1. Arbitrio judicis usurarum modus ex more regionis constituitur, ita tamen, ut legi non offendat. Ita *Torrent.*, alii *legem*. *Liv.* 2, 2. Quum nihil aliud offenderit, i. e. invisum esset, nostr. *anstössig seyn*. *Bauerus* ad h. l. p. 86. leg. *offenderet*. ℙ Item quasi impingere, incurrere in aliquid, quod displiceat; hinc aversari, molestiam capere, nostr. *Anstoss finden, nehmen*. *Caes. B. C.* 2, 32. *med.* At credo, si Caesarem probatis, in me offenditis. *Luccej.* ad *Cic. Fam.* 5, 14. *extr.* Ex quibus aut in altera mihi velim, si potes, obtemperes, aut in altera non offendas. *Gell.* 9, 15. Iuvenis promptus, et proficiens, et offendens jam in eo, quod ille periculum sui facere audebat. *Cic. Mil.* 36. Si in me aliquid offendistis, cur non id meo capite potius luitur, quam Milonis? et *Verr.* 2, 1, 25. Hospes Janitor, qui nihil suspicaretur, veritus, ne quid in ipso se offenderetur, etc. ita *Orell.* v. Alii *offenderit*. ℙ Secundo loco ponitur *offendo* etiam intransitive; item cum notione necopinati, fortuiti, ratione habita modo offendentis, modo ejus, quem offendimus. Et primum quidem est: illido, impingo, injicio, ita ut dolorem, damnum, calamitatem inde capias. *Quint. Inst.* 6, 3. *med.* Offendere caput ad fornicem. *Auct. B. Hisp.* 23. Parumper ingressus pedem offendit: *mais il fit un faux bas et tomba*. *Cic. Cluent.* 62. *f.* latus offendere vehementer. *Col.* 5, 9. *med.* Arando ne coxam bos, aliamve partem corporis offendat. ℙ Allegorice. *Cic. Rosc. Am.* 29. ubi scopulum offendis ejusmodi, ut, etc. ℙ Tunc usurpatur, ut nostrum *auf Einen stossen, treffen*, pro invenire, reperire, quasi in rem incidendo. Differt *deprehendo* in eo, quod, ut nostr. *erwischen*, vel *ertappen*, non solum utilitatem offendentis, sed magis etiam perniciem comprehensi spectat. V. *Doederl.* 3, 142. *Cic. Fam.* 2, 3. Quid sentiam, aut scribam ad te postea pluribus, aut ne ad ea meditere, imparatum te offendam, h. e. adibo, superveniam. *Id. ib.* 1, 9. *med.* Non offendes eundem bonorum sensum, Lentule, quem reliquisti. *Pl. Ps.* 1, 2, 30. Haec, cum a foro revertar, facite, ut offendam parata. *Ter. Eun.* 4, 4, 5. paululum si cessassem, Domi non offendissem; et 5, 9, 34. Si te in platea offendero hac post unquam, periisti. *Phorm.* 5, 1, 31. offendi adveniens, Quicum volebam, atque ut volebam, collocatam filiam. *Nep. Ag.* 2. Quo factum est, ut omnes imparatos imprudentesque offenderet. *Plin.* 13, 13, 27. Cn. Terentium, agrum suum repastinantem, offendisse arcam, in qua, etc. ℙ Deinde dicitur pro tango, attingo, afficio. *Pl. Curc.* 2, 3, 2. abite et de via secedite, Ne quem in cursu capite, aut cubito, aut pectore offendam, aut genu. *Id. Poen.* 2, 37. quemque visco offenderant, Tam crebri ad terram accidebant, quam pira. ℙ Hinc saepe est injuriam facere, laedere, offensionem afferre, Gr. ἀνιᾶν. *Cic. Fam.* 3, 8. Me exquisisse aliquid, in quo te offenderem; et *ib.* Hi sermones tuam aestimationem non offendunt. *Id. Balb.* 26. Neminem unquam non re, non verbo, non vultu denique offendit. *Id. Att.* 6, 3. Contumelia aliquem offendere; et *Fam.* 1, 7. *med.* Eos non tam constantia in republ. nostra delectat, quam splendor offendit. — Etiam de rebus, quae minus conveniunt, eoque molestiam creant. Ita *Plin.* 26, 8, 37. Polypodion offendit stomachum. *Id.* 35, 10, 36. *n.* 18. ne colorum claritas aciem oculorum offenderet. ℙ Offendi, i. q. aegre ferre aliquid, Gr. ἀνιᾶσθαι. *Cic. Fam.* 1, 9. Multis rebus meus offendebatur animus. *Phaedr.* 4, 10. Ista munera sunt mihi invisa, ut non offendar subripi. *Cic. Att.* 4, 15. Verita est enim pusilla, quae nunc laborat, ne animi in Publio offenderer. Al. leg. *ne aliquid in P. offenderem*. *Orell.* vehementer dubitans, *ne animi in Publio offenderer*, an satis latine dicatur, leg. ne animum in Publio offenderem. *Id. Q. Fr.* 1, 1, 4. *extr.* Si quis est, in quo jam offenderis, de quo aliquid senseris; huic nihil credideris, nullam partem existimationis tuae commiseris. *Id. Caec. f.* Si quid in contraria parte in homine offendendum sit, etc. *Suet. Aug.* 89. *extr.* Componi aliquid de se, nisi et serio, et a praestantissimis, offendebatur: Gr. σκανδαλίζεσθαι. ℙ *Offendere* interdum minus est, quam laedere, ut in illo *Sen. Ira* 3, 8. *med.* Quid quod pleraque eorum, propter quae irascimur, offendunt nos magis, quam laedunt? i. e. dolorem afferunt, non injuriam. V. *Doederl.* 3, 139.]

OFFENSA, ae, f. offensio, offensatio. [*V. de notatione hujus v. in *offensio*.] *Plin.* 34, 10, 22. Lapidem exustum aqua macerat, iterumque terit quod subsidit, donec cerussae similis fiat, nulla dentium offensa, *h. e.* ut dentes nihil durum ac resistens inveniant. *Id.* 35, 15, 52. Aluminis liquidi probatio, ut sit limpidum lacteumque sine offensa fricantium. ℙ Translate est id, quo aliquis offenditur, et alienus atque inimicus fit, offensio, invidia, simultas, inimicitia. *Cic. Att.* 9, 2. Magna in offensa sum apud Pompejum. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 16. Offensam subire. *Suet. Vesp.* 4. gravissimam contrahere: [*nos: *in Ungnade fallen*.] *Petr. Sat.* 87. Offensa omni deposita, redire in gratiam cum aliquo. *Just.* 5, 4. Sic Alcibiades nunquam mediocribus, nec in offensa, nec in favore, studiis suorum exceptus est. *Plin. Pan.* 18. Offensae, gratiaeque pariter securi instant operibus, adsunt exercitationibus. *Quint.* 4, 2. *med.* Verum haec omittamus, ne minus gratiae praecipiendo recta, quam offensae reprehendendo prava mereamur. *Id.* 9, 2. *med.* Vitare offensam; et *ib. paulo post*: Haec res habet offensam, *h. e.* invidiam. *Front. Aquaed.* 130. Officii fidem etiam per offensas tueri praestat. Adde 76. ℙ Item injuria accepta. *Vell.* 2, 29. Amicitiarum tenax, in offensis exorabilis, in reconcilianda gratia fidelissimus. *Ov. Trist.* 3, 8, 40. offensas vindicet ense suas. ℙ Item laesio, noxa, incommodum. *Petr. Sat.* 131. Postero die cum sine offensa corporis animique consurrexissem. *Cels.* 1, 6. Si quid offensae in coena senserit, vomere debet. *Sen. ep.* 7. Quod aegris evenit, quos longa imbecillitas usque eo affecit, ut nunquam sine offensa proferantur. *Id. Tranqu.* 2. Qui ex longa et gravi valetudine expliciti, motiunculis, levibusque interim offensis perstringuntur. *Colum.* 12, 21. *extr.* Ut exploratum habeat, quantum plurimum salsae aquae vinum sine offensa gustus pati possit. *Pall.* 4, 12. Ut ante stabulum loca nullis concludantur angustiis, et producti boves non aliqua vitientur offensa. ℙ Videtur etiam active usurpari de injuria, quae alteri fit. *Petr. Sat.* 87. Cum ob hanc offensam praeclussissem mihi aditum.

OFFENSACULUM, i, n. πρόςκομμα, id quod ponitur, ut aliquis in ipsum incidat, offendiculum. *Appul. Met.* 9. Crebris offensaculis, et assiduis lapsibus contusa crura. *Lactant. Op. D.* 1. Adversarius noster offensacula pedibus latenter opponit. *Prud. Apotheos.* 45. Lapis ecce nostro fixus offensaculo est, Impingat in quem vanitas.

OFFENSATIO, onis, f. πρόςκοψις, actus offensandi, seu incidendi in aliquid, offensio, lapsus. *Plin.* 28, 16, 72. Perniones sanat apri pulmo impositus, etsi subtriti sint, contusive offensatione. *Quint.* 11, 3. *med.* Jactantur et humeri: quod vitium Demosthenes ita dicitur emendasse, ut cum in angusto quodam pulpito stans diceret, hasta humero dependens immineret, ut si calore dicendi vitare id excidisset, offensatione illa commoneretur. ℙ *Offensatio memoriae*, cum saepe in recitando memoria haeret, et quasi offensans subsistit. *Sen. Ben.* 5, 25. Ut magistri puerorum discentium, debemus patienter ferre offensationes memoriae labentis.

OFFENSATOR, oris, m. qui saepe offendit, seu in aliquid incurrit. *Quint.* 10, 3. Ille qui excipit, si tardior in scribendo, aut inertior in legendo, velut offensator fuerit.

OFFENSIBILIS, e, adj. qui offendere, h. e. incidere, et impingere potest. *Lactant.* 4, 26. Is vere claudus existimandus est, qui offensibilibus et caducis gressibus per viam mortis incedit. Al. leg. *offensilibus*.

OFFENSILIS. V. v. praec.

OFFENSIO, onis, f. πρόςκοψις, actus offendendi, h. e. incidendi in aliquid, et impingendi, incursus in aliquam rem. [*At notandum: *offensio* et, argenteae aetatis scriptoribus usitatior vox, *offensa*, nunquam activa significatione, sed passiva semper sive neutr. intelligi debet. V. *Doederl.* 3, 140.] *Cic. Div.* 2, 40. Pedis offensio nobis, et abruptio corrigiae, et sternutamenta erunt observanda. (Adde *Plin.* 2, 7, 5.) *Id. Univ.* 6. Mundum ita tornavit, ut nihil effici possit rotundius, nihil ut asperitatis haberet, nihil offensionis, *h. e.* nihil, quo offendere, et subsistere tactus possit. ℙ Item laesio, noxa, incommodum. *Cic. Fam.* 16, 10. Graves solent offensiones esse ex gravibus morbis, si qua culpa commissa est. *Id. Tusc.* 4, 14. Animi valentes morbo tentari non possunt, corpora possunt: sed corporum offensiones sine culpa accidere possunt, animorum non item. ℙ Item calamitas, infortunium. *Cic. Manil.* 10. Cujus adolescentia ad scientiam rei militaris non alienis praeceptis, sed suis imperiis, non offensionibus belli, sed victoriis est erudita. *Id. Off.* 1, 21. Sed videntur labores et molestias tum offensionum, tum repulsarum, quasi quandam ignominiam timere, et infamiam. ℙ Translate significat aversum animum, simultatem, inimicitiam, invidiam, odium; et est ejus, qui offenditur: cui opponitur gratia, benevolentia, favor. *Cic. Mur.* 20. Sapiens praetor offensionem vitat aequalitate decernendi, benevolentiam adjungit lenitate audiendi. *Id. Verr.* 2, 2, 55. Suscipere invidiam atque offensionem apud aliquem; et *ib.* 12. In odium offensionemque alicujus incurrere; et *N. D.* 1, 30. *f.* cadere. *Id. Inv.* 1, 21. Offensionem excipere, (*h. e.* subire, quod *Plin.* 35, 4, 7. dixit); et *ib.* lenire; et *in Sen.* 8. oblitterare memoria beneficii. *Id. Verr.* 2, 1, 40. vitare atque effugere. *Id. Att.* 1, 17. accipere, et deponere; et *ib.* afferre. *Tac. A.* 2, 57. Offensiones accendere. *Cic. Inv.* 1, 53. Indignatio est oratio, per quam conficitur, ut in aliquem hominem magnum odium, aut in rem gravis offensio concitetur. *Id. Att.* 13, 23. Mihi majori offensioni sunt quam delectationi possessiunculae meae, *h. e.* molestiae. *Id. Tusc.* 4, 10. Habere ad res aliquas offensionem atque fastidium, *h. e.* aversari et fastidire. *Plin.* 19, 1, 2. *n.* 1. Hoc apud alios gratiam, apud alios offensionem habet, *h. e.* aliis placet, displicet aliis.

OFFENSIUNCULA, ae, f. levis offensio. *Cic. Fam.* 13, 1. Velim, si qua offensiuncula facta est animi tui perversitate aliquorum, des te ad lenitatem; et *Planc.* 21. Vidit, M. Pisonem, in ista a... dilitate offensiuncula accepta, summos a populo [illegible] esse honores adeptum.

OFFENSO, as, avi, atum, a. 1. frequent. a *offendo*, h. e. incurro, impingo. *Lucr.* 2, 105. Sponte sua offensando semina rerum, etc. *h. e.* occursando, et unum in alterum impingendo, et incurrendo. *Id.* 6, 1051. Cogitur offensare igitur pulsareque fluctu Aerea texta suo. ℙ *Offensare caput*, ad parietem, aut aliud quippiam allidere, quod in desperatione rerum fieri solet. *Liv.* 2, 37. Flere omnes repente, et offensare capita. ℙ Translate. *Quint.* 10, 7. *med.* Si non intersistentes offensantesque brevia illa atque concisa singultantium modo ejecturi simus, *h. e.* saepe haerentes in dicendo, ut qui ambulando impingunt in aliquid.

OFFENSOR, oris, m. qui offendit, h. e. laed...

Arnob. 7, 216. Iras atque animos ponant, et in gratiam suis cum offensoribus redeant.

OFFENSUS, a, um, part. ab *offendo*: qui offendit, h. e. incurrit, impingit. *Ov. Fast.* 2, 720. et *Met.* 10, 452. Ter pedis offensi signo est revocata. *Mart.* 8, 75. Expulit offenso vitiatum pollice talum. *Liv.* 8, 6. Capite graviter offenso impactus imo ita est saxo, ut sopiretur. ℙ Item ea ipsa res, in quam offendimus, *offensa* dicitur, h. e. currendo icta et percussa. *Ov. Her.* 13, 87. Cum foribus velles ad Trojam exire paternis, Pes tuus offenso limine signa dedit. *Liv.* 7, 36. Superscandens vigilum strata somno corpora miles, offenso scuto praebuit sonitum. *Plin.* 11, 24, 28. de tela aranei: Atque ut in plagis lineae offensae praecipitant in sinum. *Mart.* 8, 33. Crassior offensae bulla tumescit aquae. *Stat. Th.* 7, 18. tot instant Plausibus, offensique sedent ad justa sepulcri, *h. e.* morantur in celebrandis justis funeris, in quod in itinere casu inciderunt. ℙ Item laesus. *Cels.* 1, 9. Quoties offensum corpus est, vitiosa pars maxime sentit. *Cic. Att.* 6, 3. Cumulate publicanis satisfactum, offensus contumelia nemo, decreto justo et severo perpauci. *Mart.* 12, 57. Quies nullis offensa linguis. ℙ Refertur ad animum, et est qui offensionem incurrit, invidia laborans, invisus. *Cic. Verr.* 2, 3, 62. et *Cluent.* 58. O miserum atque invidiosum offensumque paucorum culpa atque indignitate ordinem senatorium! *Id. Sext.* 58. *extr.* Offensum et invisum esse alicui. ℙ Item qui laesus est, et propterea alienatus, iratus, infensus, inimicus. *Hirt. B. Alex.* 32. Offensos iratosque animos regum precari. *Cic. Att.* 1, 17. *med.* Alienatus et offensus animus; et *Tusc.* 5, 37. Aliena et offensa populi voluntas. *Nep. Dion.* 7. Offensa in eum militum voluntate. *Cic. Att.* 1, 5. et *Cluent.* 62. Quem cum esse offensiorem arbitrarer, eas litteras ad eum misi, quibus et placarem, etc. *Suet. Ner.* 2. Pontificibus offensior, quod alium, quam se, in patris sui locum cooptassent. *Just.* 1, 9. Offensus superstitionibus Aegyptiorum, Apis ceterorumque Deorum aedes dirui jubet. *Id.* 22, 4. Cum a sociis crudelitate ejus offensis desertus esset. ℙ Active de eo, qui laedit. *Cic. Inv.* 1, 48. In ipso *(genere argumentationis)* vitium erit, si falsum sit, si leve, si turpe, si offensum, si contrarium, etc.; et *ib.* 49. *extr.* Offensum est, quod eorum, qui audiunt, voluntatem laedit, ut si quis apud equites R. cupidos judicandi Caepionis legem judiciariam laudet. ℙ *In illo *Nep. Cim.* 4. *offensum fortuna* de infelice accipit *Schellerus*, vulgarem secutus interpretationem. *Heusingerus* explicat *casu obvium*, *fortuitu oblatum*, probante *Ruhnkenio*. *B. A.*

OFFENSUS, us, m. ἀντικοπή. *Lucr.* 4, 359. Cogit hebescere cum crebris offensibus aer, *h. e.* crebro incursu, seu occursatione. *Id.* 6, 332. eod. sensu. Non igitur multis offensibus in remorando Haesitat. *Stat. Th.* 12, 283. Sola per offensus armorum, et lubrica tabo Gramina, etc. *Sen. Ep.* 107. Per ejusmodi offensus emetiendum] est confragosum hoc iter. Al. leg. *offensas*. *Tert. adv. Marc.* 4, 39. Lapides sancti oppositi omnium offensui.

OFFĔRENTĬĂ, ae, f. verbale ab *offero*. *Tert. adv. Marc.* 24. Considera causarum offerentiam, *h. e.* causas, quae sese offerunt.

OFFĔRO, fers, obtuli, oblatum, a. anom. προςφέρω, ante aliquem fero, praesentem sisto, exhibeo, ab *ob*, et *fero*. *Ter. Ad.* 3, 2, 24. et *Hec.* 5, 3, 10. Oppido opportune te obtulisti mihi obviam. *Cic. Att.* 3, 10. Ne quem ille florentissimum reliquerat, perditum illi afflictumque offerrem; et *ib.* 2, 22. Quod sors obtulerit, id acturus videtur. ℙ Ponitur et pro praebere, tradere, deferre, ultro dare. *Phaedr.* 2, 1. Attende cur negare cupidis debeas, Modestis etiam offerre quod non petierint. *Caes. B. G.* 6, 41. Optatissimum Ambiorigi beneficium obtulerant. *Ter. Ad.* 5, 9, 21. Dii tibi semper omnia optata offerant. *Hor. Od.* 3, 16, 43. bene est cui Deus obtulit Parca quod satis est manu. ℙ Item afferre. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 339. Ut nunc hac re mihi opem et auxilium offeras. *Cic. Verr.* 2, 4, 49. Multis in difficillimis rebus praesens auxilium ejus *(numinis)* oblatum est. *Ter. Hec.* 5, 3, 18. Quantam obtuli adventu meo laetitiam Pamphilo hodie! *Catull.* 64, 247. Theseus qualem Minoidi luctum Obtulerat mente immemori, talem ipse recepit. *Lucil.* ap. *Non. l. c.* Homines ipsi hanc sibi molestiam ultro, atque aerumnam offerunt: ducunt uxorem. ℙ Item pro exhibere, polliceri. *Liv.* 40, 23. In omnia ultro suam offerens operam. ℙ Item pro inferre. *Ter. Hec.* 5, 1, 14. Offerre immerenti injuriam; et 3, 3, 23. vitium virgini. *Cic. Phil.* 2, 38. stuprum alicui. *Id. Sext.* 21. *extr.* mortem hostibus; et *Rosc. Am.* 13. mortem parenti. ℙ Et pro opponere. *Virg. A.* 6, 291. strictamque aciem venientibus offert. ℙ Et pro injicere. *Cic. Fam.* 10, 12. Recitatis litteris, oblata religio Cornuto est pullariorum admonitu; et *ib.* 13, 1. *med.* Neque multi sunt, et diffugiunt qui sunt, metu oblato. ℙ Aliquando pro opponere. *Cic. ad Brut.* 1, 15. *med.* Romam ut veni, statim me obtuli Antonii sceleri atque dementiae. *Pl. Poen.* 1, 3, 17. et 4, 2, 30. Moram offerre alicui. ℙ Et pro exponere. *Cic. Off.* 1, 24. Ne offeramus nos periculis sine causa. *Id. Sext.* 28. *med.* Vitam suam offerre in discrimen. *Id. Tusc.* 1, 15. se ad mortem pro patria. *Id. Mil.* 34. *extr.* et *Caes. B. G.* 7, 77. ultro se morti pro aliquo. ℙ Et pro objicere. *Cic. Amic.* 18. Ut ne criminibus aut inferendis delectetur, aut credat oblatis. ℙ Et pro immittere. *Id. Dom.* 24. Domus ardebat non fortuito, sed oblato incendio. ℙ Pro donare, dicare, consecrare Deo, vel Ecclesiae, Christiani saepe usurpant. *Prud. Cath.* 5, 150. et περὶ στεφ. 2, 75. ℙ Offerre sacrificium, *Sulpic. Sever. dial.* 2, 2. h. e. Missam agere.

[OFFERTOR, oris, m. oblator. *Commod. Instruct.* 39. de Abele: In fratris exitio offertor mactatus a fratre. *F.*]

[OFFERTORĬUM, ii, n. locus, in quo sacrificia offeruntur. *Isid. Orig.* 6, 19. Offertorum tali ex causa sumpsit vocabulum. Fertum enim dicitur oblatio, quae altari offertur, et sacrificatur a pontificibus, a quo offertorium nominatur, quasi propter fertum. *F.*]

OFFERTUS. V. EFFERTUS.

OFFĔRŪMENTĂ, ae, f. plaga, et vibex oblata, impressaque tergo: metaphorice ab offerumento, quod dicitur de donariis, quae in templorum parietibus haerent. *Pl. Rud.* 3, 4, 48. Nisi offerumentas habebis plures in tergo tuo, Quam ulla navis longa clavos; tum ego ero mendacissimus.

OFFĔRŪMENTĂ, orum, n. plur. ἀναθήματα, donaria, quae Diis offeruntur. *Festus.*

*OFFEX, icis, m. *Gloss. Isid.* Impeditor, qui officit. *B. A.*

OFFĬCĬĀLIS, e, adj. τὸ περὶ καθήκοντος, ad officium pertinens, vel de officio tractans. *Ulp. Dig.* 38, 1, 6. Fabriles operae ad heredes transeunt, officiales non transeunt, *h. e.* quae in officii et obsequii praestatione consistunt. *Id. ib.* 12, 6, 26. *med.* Si libertus operas patrono exhibuit non officiales, sed fabriles. *Lact.* 6, 11. et 18. *med.* M. Tullius in suis officialibus libris hoc idem suadet. ℙ Absolute est minister magistratus. *Appul. Met.* 1. Aedilis jubet officialem suum insuper pisces inscendere, et pedibus suis totos obterere. *Inscr.* ap. *Grut.* 422, 7. L. Julio L. F. Pal. Juliano pro pr. provinciae Aquitaniae, consuli, officiales ejus provinciae Aquitaniae optimo praesidi. *Ulp. Dig.* 36, 4, 5. *f.* Aut per viatorem, aut per officialem praefecti introducendus est in possessionem. *Tert. adv. Marc.* 1, 25. *f.* Aemulationi occurrant necesse est officiales suae, ira, discordia, odium, etc.

OFFĬCĪNĂ, ae, f. [*fortasse contractum ex *opificina*, signif. locum, in quo artifices opera faciunt, ἐργαστήριον. Perperam *Noster* hanc vocis notionem secundo loco posuerat.] Differt ab apotheca, in qua res conditae asservantur: et a taberna, in qua venales prostant. *Cic. Off.* 1, 42. Opifices omnes in sordida arte versantur, nec enim quidquam ingenuum potest habere officina. *Nep. Ag.* 3. Officinis armorum institutis, magna industria bellum apparavit. Adde *Caes. B. C.* 1, 34. *Hor. Od.* 1, 4, 7. dum graves Cyclopum Vulcanus ardens urit officinas. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 12. Apelles Alexandro in officina imperite multa disserenti silentium comiter suadebat. *Id.* 16, 6, 8. Officinae aerariorum. *Id.* 9, 38, 62. tingentium. *Id.* 36, 22, 47. tonstrinarum; et 35, 11, 40. *n.* 39. fullonum; et *ib.* 12, 45. plastarum; et 18, 10, 19. *n.* 2. aerariae et chartariae. *Colum.* 8, 17. cetariorum, *h. e.* in quibus piscium salsamenta fiunt. ℙ Videtur dici etiam de taberna. *Suet. Gr.* 23. Cum officinas promercalium vestium exerceret. ℙ *Colum.* 8, 3, 4. et 5. officinam vocat ornithonen, seu gallinarium in villa; quia ibi gallinae ova pariunt. ℙ Translate. *Cic. Phil.* 2, 14. Cujus domus quaestuosissima est falsorum commentariorum, et chirographorum officina. *Id. Rosc. Am.* 46. Officina nequitiae, et diversorium flagitiorum omnium. *Liv.* 39, 8. *f.* Falsi testes, falsa signa, testimoniaque ex eadem officina exibant. *Cic. Brut.* 8. Isocratis domus cunctae Graeciae quasi ludus quidam et officina dicendi. *Id. Leg.* 1, 13. Philosophi, qui quasi officinam instruxerunt sapientiae. *Plin.* 11, 37, 72. Pulmo spirandi officina, attrahens ac reddens animam. ℙ [*Signif. etiam operae praestationem alicui adhibitam in opere aliquo faciendo, Gr. ἀποτελεσμός. *Plin.* 11, 2, 1. In magnis corporibus facilis officina, sequaci materia fuit: in his (insectis) tam parvis quae ratio, quanta vis, quam inextricabilis perfectio. Primo loco *Forc.* hanc significationem posuerat.]

OFFĬCĪNĀTOR, oris, m. δημιουργός, officinam exercens, in officina laborans, artifex, faber. *Vitr.* 6, 11. *f.* Cum magnificenter opus perfectum aspicietur, ab omni potestate impensae laudabuntur: cum subtiliter, officinatoris probabitur exactio, *h. e.* fabri diligentia in exstruendo. *Appul. Met.* 9. Forensi negotio officinator noster attentus ferias nobis fecit. *Inscr.* ap. *Grut.* 74, 1. Officinatores monetae aurariae Caesaris, Felix lib. optio, et exactor aurei, argenti, aeris, etc. Adde 1066, 5.

[OFFĬCĪNATRIX, icis, f. quae officinam exercet. *Inscr.* ap. *Zaccaria*, *Stor. lett. d' Ital.* T. 9. p. 494. Junia Crocale officinatrix. *F.*]

OFFĬCĬO, is, eci, ectum, a. 3. [*ex *ob* et *facio*. Proprie significat facio aliquid ad vel apud aliquam rem, efficio, i. e. augendo adjicio. Firmat hanc vocis significationem insignis locus Lucretii 5, 887. Post, ubi equum validae vireis, aetate senecta, Membraque deficiunt, fugienti languida vita; Tum demum, puerili aevo florente, juventas Officit, et molli vestit lanugine malas: ubi oppositum *deficiunt* aperte satis declarat, esse v. *officiendi* cum notione crescendi, augendi positum: respondet quodammodo nostrum *ansetzen*. Unde apparet non ab omni parte verum esse, quod *Furnal.* visum esset, *officere* in malam semper partem esse accipiendum. ℙ Hinc demum orta videtur notio obstruendi, et impedimentis cujuscunque generis obstruendi, quoniam exstruendo, aedificando liberum antea spatium coercetur, coarctatur, contrahitur: *verbauen*, *verlegen*, *versperren*. *Cic. Rab. Post.* 16. Officere luminibus: *Einem das Licht verbauen*. V. LUMEN. *Id. Off.* 3, 16. Demoliri aedes, quarum altitudo officeret auspiciis. *Sall. Jug.* 62. *f.* Cum alii in angustiis ipsi sibi officerent. *Id. ib.* 56. Aciem, quo hostium itineri officeret, latius porrigit. *Cic. Tusc.* 5, 32. Diogenes Alexandro roganti, ut diceret, si quid opus esset; Nunc quidem paululum, inquit, a sole: offecerat videlicet apricanti, i. e. offecerat se, seu corpus suum: ita Noster. *Id. N. D.* 2, 19. Umbra terrae soli officiens noctem efficit. — Huc pertinet etiam illud ap. *Auct. B. Afr.* 61. Caesar adversariorum excursionibus iter officere non intermittit: ubi *Davis.* et *Oudend. ita* leg. jusserunt. Sed firmatur *iter*, quod quidem poetarum dicendi modo convenientius, duplici loco *Lucretii* 2, 154. Corpuscula inter se retrahuntur, et extra Officiuntur, uti cogantur tardius ire, i. e. coercentur, impediuntur oppositis impedimentis: cf. 4, 767. ℙ Tum in universum est obstare, adversari, impedire, etiam periculum, noxam afferre. *Cic. Rosc. Am.* 2. Ei pecuniae vita Sex. Roscii obstare atque officere videtur; et *ib.* 38. *f.* Cur te mihi offers, ac meis commodis, officio simulato, officis et obstas? *Lucr.* 1, 915. prohibere et officere, quominus, etc. *Sall. Cat.* 28. *extr.* consiliis alicujus; et *ib.* 58, 2. Timor animi auribus officit, i. e. impedit, quominus vel audiantur, vel vim persuadendi habeant hortamina. V. *Kritz. Liv.* 2, 2. libertati. *Id. praef. l.* 1. nomini, h. e. famae. *Plin. ep.* 6, 29. Nec vero Isocrati, quominus haberetur summus orator, offecit, quod infirmitate vocis impediebatur. *Plin. alter* 20, 7, 26. Lactucae officiunt claritati oculorum. *Virg. G.* 1, 69. officiunt laetis frugibus herbae.]

OFFĬCĬOSĒ, adv. ἐπιμελῶς, cum officio. *Cic. Amic.* 20. Quod officiose, amice, et cum labore aliquo suo factum queant dicere. *Id. Att.* 6, 1. *f.* Officiosius fecit, quod, etc. *Plin. ep.* 10, 32. Officiosissime venit ad me.

OFFĬCĬOSĬTAS, atis, f. *Sidon. carm.* 23, 478. Seu nos eximii simul tenebat Nectens officiositas Marini.

OFFĬCĬOSUS, a, um, adj. θεραπευτικός, qui libenter, vel probe officium, seu beneficium alicui exhibet, sive qui obsequi alteri multum studet. *Cic. Fam.* 13, 21. *extr.* Hominem pudentem, et officiosum cognosces. *Id. Planc.* 19. Officiosa amicitia. *Id. Pis.* 23. Officiosissima natio candidatorum. *Hor. Ep.* 1, 7, 8. sedulitas. *Ov. Pont.* 3, 2, 17. voluntas; et *ib.* 4, 2, 5. Orba tamen numeris cessavit epistola nunquam Ire per alternas officiosa vices. *Id. Trist.* 4, 7, 3. Tempore tam longo cur non tua dextera versus Quamlibet in paucos officiosa fuit? *Cic. Rosc. Com.* 6. *med.* Estne quisquam, qui tibi purior, pudentior, humanior, officiosior, liberaliorque videatur? et *Verr.* 2, 1, 24. Homines Lampsaceni summe in omnes cives R. officiosi. ℙ Aliquando *officiosi* per jocum dicti sunt impudici, et obsceni, in rebus turpibus facile obsequentes. *Sen. Excerpt. controv. praef.* 4. *f.* V. OFFICIUM. ℙ *Officiosus dolor* ap. *Cic. Tusc.* 3, 28. *f.* est qui recte et ratione suscipitur, et justam causam habet, ita ut ad officium pertineat dolere, ut si quis doleat, quod sapiens non sit. [*Huc pertinent etiam ista, quae Noster §. 1. adscripserat. *Cic. Mil.* 5. officiosi labores. *Sen. ep.* 99. officiosa pietas.] ℙ *Officiosus* absolute, servus, qui in balineis vestimenta lavantium servat. *Petr. Sat.* 92. At ego ne mea quidem vestimenta ab officioso recepissem, nisi notorem dedissem. Al. aliter leg. [ℙ *Officiosa* est cogn. R. *Inscr.* ap. *Malvas. Marm. Fels.* p. 57. Fullonia Sal. L. Officiosa. *F.*]

OFFĬCĬPERDĂ, ae, m. et Officiperdus, i, m. qui officium, seu beneficium perdit, dum gratiam

non reddit. *Cato distich.* 3, 87, 43. Gratior officiis, quo sis mage carior, esto, Ne nomen subeas, quod dicitur officiperdae. ¶ Alio sensu in *Gloss. Isid.* Officiperdi, qui sui laboris non habent remunerationem. Catoni quoque dicuntur officiperdi. Haec *Isid.* qui allatos *Catonis* versus respicere videtur. Sed uterque locus parum habet auctoritatis in lingua Latina. De distichis *Catonis* multa *Fabr.* in *Biblioth. Lat. sect.* 4, 1, 8.

OFFICIUM, ii, n. τὸ καθῆκον, quod quisque efficere debet, observata locorum, temporum, et personarum ratione: congruus actus uniuscujusque personae, id, in quod quisque debet incumbere, ut ipsum pro loci, temporis et personae qualitate reddat effectum. Unde in familia bene instituta dicimus, omnes in officio esse oportere, idest agere quae debent: est [*aut pro opificium, aut] a verbo *officio,* quod vide. Observandum porro est, verbum *officio* in malam partem, nomen vero *officium* inde derivatum in bonam semper accipi. [*Quam vere haec dicta sint, vidimus in *officio.* De signif. vocis *officii* disputat etiam *Herzog.* ad *Caes. B. G.* 5, 27.] *Cic. Fin.* 3, 27. Est autem officium, quod ita factum est, ut ejus probabilis ratio reddi possit; et *infra:* Quod autem ratione actum sit, id officium appellamus. *Id. Fam.* 14, 1. *f.* Si erunt in officio amici, pecunia non deerit. ¶ Officium duplex est, καθῆκον μέσον, idest officium medium, seu commune, inchoatum, et κατόρθωμα, idest officium rectum, seu perfectum. *Cic. Off.* 1, 3. [*Locos Ciceronis, in quibus de officii ratione qualicunque agitur, v. in *Beieri* indicibus ad *Cic. Off.* et *Or. fragm.*] ¶ Elegantissimae sunt hujus vocis locutiones. *Liv.* 8, 19. *f.* Esse in officio. *Ter. Ad.* 1, 1, 44. Officium suum facere. *Nep. Milt.* 7. et *Cim.* 2. Redire ad officium. *Cic. Fam.* 15, 20. Esse frequenter in officio, *h. e.* saepe in officio suo adimplendo versari. *Id. ib.* 5, 17. Omnia officia amicitiae diligenter sancteque servare. *Id. Att.* 3, 15. Exsequi officia. *Id. Fam.* 3, 8. Fungi officio (quod *Ter. Heaut.* 3, 3, 19. fungi officium dixit.) *Id. Div. Verr.* 14. Satisfacere officio. *Plin. ep.* 10, 56. Implere officii sui partes. *Cic. Att.* 1, 3. Manere in officio. *Pl. Trin.* 3, 2, 71. Meminisse officium suum. Contra *Cic. Off.* 1, 9. Officium suum deserere; et 10. Discedere ab officio; et *Fam.* 7, 3. Deese officio suo. *Id. Sull.* 20. Vir singulari officio in rempubl., *h. e.* qui de republ. optime est meritus. *Id. Verr.* 2, 1, 51. Summo officio praeditus homo, *h. e.* qui omnino id, quod decet, strenue facit. *Suet. Tib.* 11. Officii duxit, exorare patrem. *Cic. Or.* 1, 31. Oratoris officium est, dicere ad persuadendum accommodate. ¶ In re obscena *officium* est turpe obsequium, et tum active, tum passive accipitur. Active *officium virile* dixit *Theod. Prisc.* 2, 11. Adde *Prop.* 2, 18, 24. et *Ov. Amor.* 3, 7, 24. Passive de feminis *Petr. Sat.* 140.; de pueris *officium puerile* vocat *Pl. Cist.* 4, 1, 5. Adde *Sen. Excerpt. controv. praef.* 4. *f.* ¶ Ex officio. *Ulp. Dig.* 21, 1, 31. *med.* Id in tutore et curatore dicendum erit, ceterisque, qui ex officio pro aliis interveniunt. ¶ *Suprema officia*, h. e. funera. *Tac. A.* 5, 2. Quod supremis in matrem officiis defuisset. ¶ *Officium* etiam dicitur, cum quis honoris causa alteri adest. *Juven.* 2, 134. Quae causa officii? quid quaeris? nubit amicus. *Plin. ep.* 1, 9. Officio togae virilis interfui. *Suet. Claud.* 26. *extr.* Celebrare officium nuptiarum alicujus. ¶ Et quoniam proprium hominis officium est, alteri pro viribus prodesse, et omnibus gratificari, et benefacere, factum est, ut *officium* accipiatur pro beneficio. *Cic. Amic.* 20. Odiosum sane genus hominum officia exprobrantium. *Colum.* 2, 15. Licet filicem sine injuria vicini, etiam cum officio decidere. ¶ Magistratus quoque *officium* dicitur, quia jus, quod cuique debetur, reddit, vel quia populo opem fert, vel quia honoris gratia institutus est. *Suet. Vesp.* 21. Deinde perlectis epistolis, officiorumque omnium breviariis. *Plin. Pan.* 91. de praefectura aerarii: Nondum biennium compleveramus in officio laboriosissimo et maximo. Hinc illa *JCtorum,* Cavere apud officium, deponere apud officium, etc. *Paul. Dig.* 2, 4, 17. et *Ulp. ib.* 8, 7. *extr.* ¶ Sumitur etiam pro quovis munere publico. *Caes. B. C.* 3, 5. Praeerat Aegyptiis navibus Pompejus, Asiaticis Laelius, Syriacis Cassius, toti tamen officio maritimo Bibulus praepositus cuncta administrabat. ¶ Et pro apparitore, aut officiali. *Hermogen. Dig.* 21, 2, 74. Si jussu judicis rei judicatae pignus, captum per officium distrahatur. *Tertull. Fuga in persecut.* 14. Officia militaria redimere. ¶ *Officium praetoris* est locus, ubi praetor jus dicit, vel comitatus, qui honoris causa praetori adest. *Plin. ep.* 1, 5. Paucos post dies ipse me Regulus convenit in praetoris officio, illuc me persecutus, secretum petit.

OFFIGO et Obfigo, is, xi, ctum, a. 3. καθηλόω, infigo, configo, figendo firmo. *Cato R. R.* 48. Eam terram tabula aut pedibus complanato, furcas circum offigito. Al. leg. *affigito.* *Pl. Most.* 1, 1, 12. dabo ei talentum, primus qui in crucem excucurrerit: Sed ea lege, ut offigantur bis pedes, bis brachia. *Inscr.* opt. notae ap. *Grut.* 207, 1. Mutuos robustos projicito extra parietem in utramque partem, insuper simas pictas ferro offigito. *Liv.* 33, 5. *f.* Ita densos offigunt implicantque ramos. Al. leg. *affigunt.* *Appul. Met.* 4. Grandi clavo manum ducis nostri nisu fortissimo ad ostii tabulam offigit.

OFFIRMO, etc. V. OBFIRMO.

OFFLA. V. OFFULA.

OFFLECTO, is, a. 3. ἐπικάμπτω, contra flecto, deflecto. *Pl. Rud.* 4, 3, 74. At ego hinc offlectam navem, ne quo abeas: mane.

OFFOCO, as, a. 1. fauces constringo, suffoco. *Flor.* 2, 11. Cum offocandas invicem fauces praebuissent. Al. leg. *effocandas.* *Tert. Idol.* 24. Quicumque fluctus ejus offocant: omnis vortex ejus ad inferos desorbet. ¶ Dixerunt etiam *offuco*, ab eadem radice. *Paul.* ex *Festo:* Offucare, aquam in fauces ad sorbendum dare.

OFFRĒNĀTUS et Obfrenatus, a, um, part. ab inus. *offreno:* frenatus. Translate. *Pl. Capt.* 3, 5, 96. Absque hoc esset, usque offrenatum suis me ductarent dolis. *Appul. Met.* 6. Cerberum offrenatum unius offulae praeda facile praeteribis. *Id. Apol.* Iuvenis novae nuptae illecebris obfrenatus.

OFFRINGO et Obfringo, is, egi, fractum, a. 3. ἐγκλάω, περικλάω, confringo, perfringo. Offringi terra dicitur, inquit *Paul.* ex *Festo*, cum iterum transverso sulco aratur. *Varr. R. R.* 1, 29. Terram cum primum arant, proscindere appellant; cum iterum, offringere dicunt; et 32. Cum prosciderís, offringi oportet, id est iterare, ut frangantur glebae. *Colum.* 2, 11. Locum proscindito circa cal. Octobr., deinde cal. Februar. diligenter iterato, et lapides omnes egerito, glebasque offringito.

OFFŪCĬA, ae, f. παρεύρεσις, idem quod fucus, quo mulieres faciei candorem inducunt, aut ruborem. *Pl. Most.* 1, 3, 107. Non istanc aetatem oportet pigmentum ullum attingere, Neque cerussam, neque melinum, neque aliam ullam offuciam. ¶ Per metaphoram accipitur pro fallacia, vel techna. *Pl. Capt.* 3, 4, 123. Ita mihi stolido sursum vorsum os sublevere offuciis. *Gell.* 14, 1. Id praestigiarum atque offuciarum genus commenti sunt homines aeruscatores, et cibum quaestumque ex mendaciis captantes.

OFFŪCO. V. OFFOCO.

OFFŪDAS, fallacias. *Paul.* ex *Fest.* ubi critici leg. *offucias.*

OFFŬLĂ, ae, f. ζωμίδιον, parva offa, ofella, frustum carnis: et praecipue suis. *Varr. L. L.* 4, 22. Offula dicta, ut offa minima in sue. *Id. R. R.* 2, 4. *med.* Sus cum esset occisus, dicebat missam esse offulam cum duabus costis, quae penderet tria et viginti pondo. *Colum.* 12, 53. Offulae carnis spisse componuntur, et alternis sal ingeritur. *Suet. Claud.* 40. Cum de laniis, ac vinariis ageretur, exclamavit in curia: rogo vos, quis potest offula vivere? ¶ De aliis cibis. *Appul. Met.* 1. Dum polentae caseatae offulam modico securius grandiorem contruncare gestio. *Pall.* 1, 29. Unius modii triticea farina, in brevissimas offulas redacta, clauso phasiano per triginta dies ministrata sufficiat; et *Veg. Vet.* 4, 18. Offula panis vino infusa faucibus boum inseratur. ¶ *Offla* per syncopen pro *offula*, et translate pro convivio sumitur in servum nequam ap. *Petr. fragm.* 58. *Burm.* Quid faciat crucis offla, corvorum cibaria?

OFFULCĬO, is, lsi, ltum, a. 4. infulcio, inculco. *Appul. Met.* 1. Vulnus, qua maxime patebat, spongia offulciens. *Id. ib.* 4. Multis laciniis offulto vulnere.

OFFULGĔO, es, lsi, n. 2. προσαστράπτω, fulgendo appareo, affulgeo. *Virg. A.* 9, 110. et 731. Continuo nova lux oculis offulsit. *Sil.* 13, 114. Cum subito dextrum offulsit conatibus omen. *Quint. decl.* 9, 7. Inopinata subito amici mei species offulsit; et *decl.* 12, 4. Undecumque offulsit lucrum. His omnib. loc. al. *effulsit*, aut *affulsit* agnoscunt.

OFFULTUS. V. OFFULCIO.

OFFUNDO et Obfundo, dis, udi, usum, a. 3. περιχέω, ἐπιχέω, ante, vel circum fundo, objicio, injicio. *Pl. Asin.* 1, 3, 64. Auceps quando concinnavit aream, offundit cibum. *Cic. Acad.* 4, 25. *f.* Ut piscibus aqua, sic nobis aer crassus offunditur. *Sen. ep.* 11. Rubor gravissimis quoque viris subitus offunditur. *Cic. Fin.* 3, 14. Obscuratur et offunditur luce solis lumen lucernae. *Liv.* 26, 45. Cum altitudo caliginem oculis offudisset. ¶ Translate. *Cic. N. D.* 1, 3. Mirabile videri, eam nobis probatam esse philosophiam, quae lucem eriperet, et quasi noctem quandam rebus offunderet. *Id. Tusc.* 3, 34. Si quid tenebrarum obfudit exsilium. *Liv.* 28, 29. Offundere omnium rerum terrorem oculis et auribus; et 10, 5. subitum pavorem incompositis; et 34, 6. errorem alicui; et 39, 15. Si omnia nudavero, ne nimium terroris offundam vobis vereor; et *Cic. Marc.* 4. Cum Marcelli lacrimas modo vobiscum viderem, omnium Marcellorum meum pectus memoria offudit, *h. e.* implevit, et affecit. Ap. *Ascon.* al. leg. *effusa*, et ap. *Cic. effodit:* quae non videntur commodam habere sententiam.

OFFUSCO. V. OBFUSCO.

OFFŪSUS et Obfusus, a, um, part. ab *offundo:* περιχυθεὶς, ante, vel circum fusus. *Cic. Univ.* 14. Ignis oculorum cum eo igne, qui est ob os, offusus, etc. *Id. Rosc. Am.* 22. Tanquam si offusa reipublicae sempiterna nox esset; et *Tusc.* 5, 2. Hic error, et haec indoctorum animis offusa caligo est. *Tac. A.* 11, 31. Offusus pavore. *Phaedr.* 2, 4. Terrore offuso. *Val. Max.* 2, 7. *n.* 6. Oculi clarissima in luce tenebris offusi. *Liv.* 2, 40. de Coriolano: Ut qui nec publica majestate in legatis, nec in sacerdotibus tanta offusa oculis animoque religione motus esset. *Ascon. in fine argum. or. Cic. pro Scaur.* Magnopere judices movit squalore et lacrimis et aedilitatis offusa memoria.

OG

OGDŎAS, ădis, f. ὀγδοὰς, octonarius numerus. *Hieron. ep.* 36. *n.* 9. Qui (*psalmus*) septem conficitur septimanis, et in principium ogdoadis erumpit. ¶ Est item unus ex aeonibus ap. *Tert. adv. Valent.* 7. et 20. et *Anim.* 37.

OGGANNĬO. V. OBGANNIO.

OGGĔRO et Obgero, is, essi, estum, a. 3. ἐπιφέρω, cumulate gero, ingero, apporto, injicio. *Pl. Cist.* 1, 1, 72. Amor amarum ad satietatem usque oggerit. *Id. Truc.* 1, 2, 8. Osculum alicui oggerere.

*OGLASA, ae, insula Hetruriae Corsicaeque adjacens, hodie *Monte Christo.* *Plin.* 3, 6. *B. A.*

*OGULNĬUS, i, m. nomen propr. Romanum, ap. *Liv.* 10, 6. et 39, 56. *B. A.*

OGYGES, is, et Ogygĭus, ii, et Ogygus, i, m. Ὠγύγης, εως, rex Thebanorum, qui Boeotias Thebas condidit. Hujus aetate diluvium magnum fuit, de quo *August. C. D.* 18, 8. Quamquam Ogygius ipse quando fuerit, cujus temporibus etiam diluvium magnum factum est, non illud maximum, quo nulli homines evaserunt, nisi qui in arca esse potuerunt, quod gentium nec Graeca, nec Latina novit historia; sed tamen majus, quam postea tempore Deucalionis fuit, inter scriptores historiae non convenit; et *paulo sup.:* Minerva temporibus Ogygii, ad lacum, qui Tritonis dicitur, virginali apparuisse fertur aetate. *Varr. fr.* ap. *eund. ib.* 21, 8. Hoc factum Ogyge rege dicebant. *Id. R. R.* 3, 1. Vetustissimum oppidum Boeotiae Thebae, quod rex Ogyges aedificavit; et *mox:* Thebae, quae ante cataclysmon Ogygi conditae dicuntur. In MSS. *August.* pro *Ogygius* legitur *Ogygus*, *Ogygi* pro *Ogygii*, et *Ogygo* pro *Ogyge.* Sic ap. *Fest.* Ogygia moenia Attius in Diomede appellans, significat Thebas, quia eam urbem Ogygus condidisse traditur. Item ap. *Varr.* pro *Ogyges* al. leg. *Ogygos.* Porro genitivus *Ogygi* ap. *eund.* a recto quidem *Ogyges* potest descendere, sed ex consuetudine veterum Latinorum, ea ratione dictum est, qua *Ulyssi* dixerunt, et *Achilli*, et *Persi*, et *Ariobarzani:* quorum primum et secundum *Virg.*, tertium *Sall. fr.*, quartum *Cic. Att.* 13, 2. dixit. Alii tamen haec aliter explicant. V. ACHILLES. V. etiam, si lubet, *Erythraeum* in *Ind. Virg.*, ubi rem totam copiose persequitur in voce *Ulysses.*

*OGYGĬA, ae, f. insula. V. CALYPSO. ¶ Item una de septem Amphionis Niobesque filiabus. *Hyg. fab.* 69. *B. A.*

OGYGĬDAE, arum, m. plur. Thebani. *Stat. Th.* 2, 586. inde iterum densi glomerantur in unum Ogygidae, firmantque gradum.

OGYGĬUS, a, um, adj. Ὠγύγιος, ad Ogygem pertinens, Thebanus. *Val. Fl.* 8, 446. Ogygiae arces. *Stat. Th.* 2, 208. Ogygiae Thebae; et *ib.* 1, 173. Ogygiae res; et *ib.* 12, 664. Ogygius murus. *Sen. Oedip.* 589. populus. *Sidon. carm.* 16, 3. Ogygia chelys, *h. e.* Amphionis Thebarum regis. ¶ Ogygius Deus est Bacchus, qui Thebis praecipue colebatur. *Ov. Her.* 10, 48. (et *Stat. Th.* 5, 518.) Qualis ab Ogygio concita Baccha Deo. *Lucan.* 1, 675. Ogygius Lyaeus.

*OGYRIS, is, f. insula maris Erythraei, Carmaniae objecta, clara Erythra rege ibi sepulto. *Mela* 3, 8. *Plin.* 6, 28. *Curt.* 10, 1. Cf. *Dionys. Perieg.* 606. ¶ De hodierna insula *Ormuz* intelligit *Voss.*, de *Mazira* vero *Hard. B. A.* [*V. *Tzschuck.* ad *Melae l. l.*]

OH

OH, *o*, *oh*, *ah*, ὦ, ὢ, interjectio, qua utimur, ubi ex intervallo notos videmus, comicis usitata. *Ter. Ad.* 5, 6, 3. Oh, qui vocare? Al. scribunt *o*, ut sit simpliciter vocantis. ¶ Est etiam admirantis cum contemptu quodam. *Ter. Andr.* 3, 5, 12. Oh, tibi ego ut credam furcifer? ¶ Aliquando affirmantis cum quadam certitudine. *Id. Ad.* 3, 4, 38. Oh, quem egomet produxi. ¶ Aliquando dolentis, et reprehendentis. *Id. Heaut.* 5, 3, 8. Oh iniquus es, qui me tacere de re tanta postules. ¶ Aliquando dolentis, et deprehensi. *Pl. Cas.* 2, 3, 19. oh perii! manifesto miser Teneor. ¶ Aliquando exsultantis ob rem bene gestam. *Id. Most.* 1, 3, 86. Oh, probus homo sum! ¶ *Oh*, *oh*, exsultantis est. *Id. ib.* 1, 4, 12. Oh, oh, ocellus es meus, tuus sum alumnus. Alii leg. *ohoho* conjunctim. Alii *oh* tantum. ¶ *Oh*, *oh*, *oh*, ejulantis

est. *Id. Capt.* 2, 1, 6. oh, oh, oh. *Lor.* Ejulatione haud opus est.
OHE, ὤ, ὠή, heus, interjectio vocantis simul et cum ira monentis. *Pl. As.* 2, 3, 4. Quis nostras sic frangit fores? ohe, inquam, si quid audis. *Id. Aul.* 1, 1, 16. Abscede: etiamnunc: etiamnunc: etiam, ohe. *Id. Cas.* 2, 3, 32. Ohe, jam satis, uxor, est: comprime te: nimium tinnis. *Mart.* 4, 91. Ohe, jam satis est, ohe libelle. *Ter. Heaut.* 5, 1, 6. Ohe, jam desine Deos uxor gratulando obtundere. Ubi *Donat.* interjectio est satietatem usque ad fastidium significans. *Hor. Sat.* 1, 5, 12. ohe, Jam satis est. ℙ *Ohe jam*, ohe jam satis est, ohe jam desine. *Id. Sat.* 2, 5, 96. Importunus amat laudari? donec, ohe jam, Ad coelum manibus sublatis, dixerit; urge, et Crescentem tumidis infla sermonibus utrem. Adde *Ter. Ad.* 4, 7, 5. ubi Al. aliter leg.
OHO, interjectio admirantis aliquid fieri repente. *Pl. Poen.* 1, 2, 51. Oho, amabo, quid illuc non properas? Al. leg. *ohe.* ℙ Aliquando agnoscentis cum gaudio. *Pl. Ps.* 4, 2, 32. oho, Polymachaeroplacides Purus putus est ipsus. Al. leg. *eho.*
OHOHO. V. OH.

O I

ŎĪLEUS, i, m. trisyll. Ὀϊλεύς, unus ex Argonautis, filius Leodaci et Agrianomes Perseonis filiae. *Hyg. fab.* 14. ℙ Item pater Ajacis, rex Locrorum. *Cic. Tusc.* 3, 29., *Hyg. fab.* 114. et 116. et *Serv.* ad *A.* 1, 45. ℙ Hinc ipse Ajax *Oilei* dicitur, et adjective *Oileus*, ad differentiam alterius Telamonii. *Lucil.* ap. *Non.* 2, 687. Nec mihi Oilei proferatur Ajax, quod Cassandram signo deripuit. *Virg. l. c.* Unius ob noxam et furias Ajacis Oilei. Ubi *Serv.*: Est Graeca figura τῆς πτώσεως, ut si dicamus *Aeneas Anchisae*, et subaudiamus *filius*. Alii adjective accipiunt, ut ap. *Cic. Or.* 2, 66. Titio dicenti, se esse Cassandram, multos, inquit, possum tuos Ajaces Oileos nominare; et *Ov. Met.* 12, 622. Non ea Tydides, non audet Oileos Ajax Poscere. *Oileos*, Ὀϊλεος, positione Graeca pro *Oileus*: quare etiam *Oilios* scribi hic posse, *Heinsius* putat. *Vossius* vero, qui *Oileus* legit, *de Gram.* 4, 9., diaeresin esse ait, soluta diphthongo in Ὀϊλεὺς, vel Ὀϊλεὺς, ut et in Ὀρφεὺς non semel factum legimus. ℙ Ipse Ajax etiam *Oileus* absolute dictus est. *Sen. Med.* 660. Patrioque pendet crimine poenas, Fulmine et ponto moriens Oileus.
ŎĪLĬĂDES, ae, m. Ὀϊλιάδης, Ajax Oilei filius. *Sil.* 14, 479. Qualis Oiliades, fulmen jaculante Minerva, etc. Al. leg. *Oilides.*
ŎĪLĪDES, ae, m. patron. Ὀϊλείδης, filius Oilei. *Prop.* 4, 1, 117. Victor Oilide rape nunc, et dilige vatem, Quam vetat avelli veste Minerva sua.
OISUS pro *Usus*. V. USUS.

OL

*OLĂBI, orum, populi Aethiopiae. *Plin.* 6, 30. *B. A.*
*OLĂCHAS, ae, fluvius Bithyniae. *Plin.* 35, 2. *B. A.*
*OLĂNE, es, et Olana, ae, unum ex Padi ostiis. *Plin.* 3, 16. V. VOLANE. *B. A.*
[OLARĬONENSIS, e, adj. ad Olarionem pertinens, insulam Galliae Aquitaniae, nunc *Oléron*, quam *Plin.* 4, 19, 33. Uliarum vocat. *Sidon. ep.* 8, 6. *med.* Temperas insidiari Sepusculis Olarionensibus. *F.*]
*OLARSO, onis, urbs Hispaniae Tarraconensis maritima, cis Iberum flumen, in agro Vasconum. *Plin.* 3, 3. et 4, 20. *B. A.*
[OLAURENSIS, e, adj. ad Olaurum pertinens, Hispaniae Baeticae oppidum, nunc *Lora.* *Inscr.* ap. *Mur.* 1065, 5. L. Modius C. F. . . . . us Olaurensis. *F.*]
ŎLAX, ācis, adj. olidus, olens. *Capell.* 1, 21. de Baccho: Hujus gressus incerti, atque olacis temeti madoribus implicati; et 2, 46. Acerram illam olacem aromatis refundens. *Gloss. Isid.* Olax, olidus.
*OLBĬA, ae, f. Ὀλβία, i. e. fortunata, urbs Pamphyliae, de qua *Plin.* 5, 27. ℙ Alia, in Bithynia, postea Nicaea appellata. *Id.* 5, 32. ℙ Alia, in Gallia Narbonensi. *Mela* 2, 5. ℙ Alia, in Scythia Europaea sive Sarmatia, ad Borysthenem fluvium. *Mela* 2, 1. *med.* *Plin.* 4, 12. Dicta et *Olbiopolis*, teste *Plin. ib.* Itemque *Miletopolis*, quia a Milesiis condita. *Id. ib.* ℙ Item urbs Sardiniae. *Cic. Q. Fr.* 2, 8. et *Flor.* 2, 2. *B. A.*
OLBĬANUS, a, um, adj. ad Olbiam pertinens, Bithyniae oppidum, cujus *Plin.* 5, 32, 43. meminit. *Mela* 1, 19. Olbianus sinus: *golfo d' Ismid.*
OLBĬENSIS, e, adj. ad Olbiam pertinens, maritimam Sardiniae urbem, cujus *Cic. Q. Fr.* 2, 8. meminit. *Id. ib.* 3. Olbiensis epistola, *h. e.* Olbia data. *Liv.* 27, 6. Olbiensis ager.
[OLBĬŎPŎLĪTĂ, ae, comm. gen. ad Olbiopolin, seu Olbiam pertinens, Sarmatiae Europaeae urbem, versus Borysthenis ostia, ideoque et Borysthenis appellatur a *Mela* 2, 1., qui minus recte Olbiam a Borythenide distinguit; ejus meminit *Plin.* 4, 12, 26.: nunc aliis putatur esse *Oczakow*, alii *Stromohil.* *Capitol. Anton.* 9. Olbiopolitis contra Tauroscythas in Pontum auxilia misit. *F.*]
[OLBĬUS, ii, m. ὄλβιος, beatus, fortunatus. Est nomen serv. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1070, 1. Olbius Lib. *F.*]
*OLBONENENSES, ium, populi Liburniae, ab oppido quodam Olbona fortasse dicti. *Plin.* 3, 21. *B. A.*
OLCĂ, ae, f. gemma barbari nominis, e nigro, fulvoque, et candido placet. *Plin.* 37, 10, 65. sic leg. *Hard.* ex MSS.: nam alii *orca.*
*OLCĂDES, um, populi Hispaniae Tarraconensis, trans Iberum flumen. *Liv.* 31, 5. *B. A.*
[OLCINĬĀTES, ium, m. plur. incolae Olcinii, urbis maritimae in Illyrico, quae nunc *Dulcigno*; eam tamen *Plin.* 3, 22, 26. Olchinium vocat, et antea Colchinium, quod a Colchis condita sit, appellatum fuisse, affirmat. *Liv.* 45, 26. Non solum liberos, sed etiam immunes fore Olciniatas, pronunciavit. *Olciniatas* est accusat. plur. Graecae positionis pro *Olciniates.* Al. declinant *Olciniatae, arum.* *F.*]
ŎLĔĂ, ae, f. ἐλαία, arbor, quae olivam producit, quasi *elea*, a Graeca voce allata, ut *oleum* ab ἔλαιον. *Cic. Div.* 2, 6. Agricola cum florem oleae videt, baccam quoque se visurum putat. *Ov. Fast.* 4, 741. Ure mares oleas, tedamque, herbasque Sabinas. ℙ Sumitur saepe pro oleae fructu. *Hor. Ep.* 2, 1, 31. Nil intra est oleam, nil extra est in nuce duri. Quod proverbium usurpatur in eos, qui concessa negant, et manifesto falsa pro veris affirmant: nam et olea interius, et nux exterius partem osseam duramque habet. (Itali dicunt, *negare il pajuolo in capo.*) *Varr. R. R.* 2, 11. Coagulum magnitudine oleae. *Cato R. R.* 58. et 117. Oleas caducas, et albas condire; et 144. Oleam cogere, legere, stringere, verberare; et 145. faciundam locare, *h. e.* faciundum ex ea oleum. ℙ Olearum genera Latinis, qui sedulo coluerunt, cognita enumerant *Cato R. R.* 6. et 7., *Virg. G.* 2, 86., *Varr. R. R.* 1, 24., *Colum.* 5, 8., *Plin.* 15, 7, 7., *Pall.* 3, 18. et *Macr. Sat.* 2, 16. Curam et colendi rationem persequitur ex *Cat. Plin.* 17, 18, 29. ℙ Sacra fuit Minervae (ut est ap. *Plin.* 12, 1, 2.), quae ejus inventrix dicitur a *Virg. G.* 1, 18. V. *Phaedr.* 3, 17. et *Serv.* ad *A.* 8, 128. Hinc Atheniensium propria fuit arbor, qui sub tutela Minervae erant. *Sen. Herc. Fur.* 193. Te ramus oleae fronde gentili tegat, Theseu. ℙ Fuit etiam symbolum pacis: unde pacem petentes oleae ramum praeferebant vittis circumdatum. *Liv.* 24, 30. et 29, 16., ubi ait proprium Graecorum hunc morem fuisse, et 30, 36., *Virg. A.* 8, 116. et 128. et *Stat. Th.* 12, 492. etc. ℙ De coronis ex olea V. in OLEAGINUS. ℙ In dativo plur. est *oleis.* *Virg. G.* 2, 420. Contra non ullo est oleis cultura. *Oleabus* dixit *Cn. Gellius*, sed reprehenditur a *Charis.* 1, 40. V. ASINA.
ŎLĔĀCĔUS, a, um, adj. ἐλαιώδης, oleosus. *Plin.* 35, 15, 51. Bitumen pingue, liquorisque oleacei. *Hard.* in MSS. nusquam se reperisse ait *oleacei*, sed in aliis aliud. ℙ Item oleae similis. *Plin.* 21, 4, 10. Alia funditur e caule malvaceo, folia oleacea habente. Ita edition. vet. 1470. et 1472. ceterae, et *Hard.* habent *folia oleae.*
ŎLĔĀGĬNĔUS, et
ŎLĔĀGĬNUS, a, um, adj. ἐλάϊνος, qui est ex olea arbore. *Cato R. R.* 48. Oleagineum seminarium. *Varr. R. R.* 1, 40. Oleaginea semina. *Virg. G.* 2, 31. Truditur e sicco radix oleagina ligno. *Plin.* 17, 18, 29. Taleas oleaginas tripedaneas facito. ℙ Inter militares coronas postrema est *oleaginea*, qua uti solent, qui in proelio non fuerunt, sed triumphum procurant, ut *Gell.* 5, 6. docet. Quo pertinet illud *Pauli* ex *Festo*: Oleagineis coronis ministri triumphantium utebantur, quod Minerva Dea belli esse putabatur. Hinc *Virg. G.* 3, 21. de Caesare triumphante: Ipse caput tonsae foliis ornatus olivae Dona feram. Ea donati sunt etiam cives, qui pacis componendae et servandae in civitate fuissent auctores. *Nep. Thras.* 4. Huic pro tantis meritis honoris corona a populo data est, facta duabus virgulis oleaginis. ℙ Praeterea etiam victores universim hujusmodi serto Athenis coronabantur, ut *Plin.* 15, 4, 5. tradit: item in minoribus triumphis ovantes: et turmae equitum Idib. Juliis in transvectione. *Id. ib.* ℙ Est etiam oleae similis. *Colum.* 3, 2. *med.* inter varia vitium genera *oleagineam*, seu *oleaginiam* enumerat. *Plin.* quoque *oleagineam uvam* memorat, 14, 3, 4. *n.* 7. nuper, inquit, inventam, a similitudine olivae. ℙ Item colorem olei habens. *Plin.* 37, 5, 20. Berylli oleagini.
ŎLĔĀMEN, inis, et
ŎLĔĀMENTUM, i, n. voces a *Scrib. Comp.* 222. et 269. usurpatae, quibus significatur aliquid ex oleo factum, v. gr. unguentum.
ŎLĔĀRIS, e, adj. ad oleum pertinens. *Oleares cotes*, quae oleo perfunduntur, ut *aquariae*, quae aqua. *Plin.* 34, 14, 41.
ŎLĔĀRĬUS, a, um, adj. ad oleum pertinens, ἐλαιηρός. *Plin.* 32, 11, 53. Cochleae rotundae in usu oleario, *h. e.* ad oleum hauriendum, et decapulandum. *Id.* 15, 8, 8. Dolia olearia, et cados amurca imbui, ne bibant oleum. *Cic. Sen.* 16. et *Cato R. R.* 3. Cella vinaria, olearia. *Scaevola Dig.* 50, 4, 5. Olearii mercatores. *Cato R. R.* 18. Orbem olearium ex ulmo aut ex corylo, latum pedibus quatuor Punicanis coagmentis facito, *h. e.* tabulam rotundam ligneam, super qua olearum massa, quae premendae sunt, ponitur. ℙ *Olearius* absolute est, qui oleum facit, aut vendit, ἐλαϊοτὴς, ἐλαιοπώλης. *Colum.* 12, 50. Diligentes olearii. *Pl. Capt.* 3, 1, 29. Omnes compacto rem agunt, quasi in Velabro olearii. Adde *Inscr.* ap. *Grut.* 646, 8 et 9.
*OLEĂROS vel Olearus, Oliaros vel Oliarus, i, f. Ὠλέαρος, Ὠλίαρος, maris Aegaei insula, una ex Cycladibus. *Virg. A.* 3, 126. *Ov. Met.* 7, 469. *Plin.* 4, 12. *Mela* 2, 7. *B. A.*
ŎLĔASTELLUS, i, m. genus oleae Calabricae, ita dictae a similitudine oleastri. *Colum.* 12, 49. *extr.* ℙ Item parvus frutex, cujus flos ligustrum. V. LIGUSTRUM.
ŎLĔASTER, stri, m. olea silvestris, φυλίη, κότινος. *Gloss. Phil.* Oleaster, ἀγριελαία. *Virg. G.* 2, 182. Indicio est tractu surgens oleaster eodem Plurimus; et *ib.* 314. Infelix superat foliis oleaster amaris. *Plin.* 17, 18, 30. *n.* 2. Inseritur oleaster calamo, et inoculatione. *Id.* 16, 44, 89. Olympiae oleaster, ex quo primus Hercules coronatus est, et nunc custoditur religiose. *Id.* 15, 4, 5. Athenae victores olea coronant, Graeci vero oleastro Olympiae.
[ŎLĔASTRENSIS, e, adj. ad Oleastrum pertinens, Hispaniae Baeticae urbem, quae ita videtur appellata a proximo luco oleastris consito. Urbis meminit *Plin.* 3, 1, 3. et luci *Mela* 3, 1. Hinc ap. *Plin.* 34, 17, 49. *plumbum Oleastrense* celebratur, quia ibidem magna copia effodiebatur. *F.*]
ŎLĔĀTUS, a, um, part. ab inus. *oleo:* ἐξ ἐλαίου, cum oleo factus, ut Pultes oleatae ap. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 37. *med.*
[ŎLĔFĂCĬO, is, a. 3. idem ac olfacio, q. v. v. *Not. Tir.* p. 167. Olefacit, olefecit, olefactum. *F.*]
ŎLĔĪTAS, atis, f. collectio olearum, et confectio olei, item oleae legendae tempus, olivitas. *Cato R. R.* 68. Ubi vindemia, et oleitas facta erit, prela extollito; et 144. Sese oleam non surripuisse ea oleitate ex fundo L. Manlii.
ŎLĔNĪDES, ae, m. patronym. Oleni filius, Ὠλενίδης. *Val. Fl.* 3, 204. Phoceaque Oleniden, Lelegum qui pulsus ab oris, etc.
ŎLĔNĬE, es, f. 1. V. v. sq.
ŌLĔNĬUS, a, um, adj. Ὠλένιος, ad Olenum pertinens, quae est urbs Achaiae, ap. *Plin.* 4, 5, 6. inter Patras, et Dymen: vel Aetoliae, seu Aeoliae, ap. *Hyg. Astron.* 2, 13. (sic enim ibi legendum monent critici *Olenon in Aetolide*, non *in Aulide)* de qua *Sen. Troad.* 826. Olenos tectis habitata raris. *Ov. Fast.* 5, 251. Quod petis, Oleniis, inquam, tibi missus ab arvis Flos dabit. ℙ *Capra Olenia* in fabulis est capra Amalthaeae, circa Olenum nata et nutrita, quam ferunt Jovi puello lac praebuisse, ob idque inter astra translatam. V. AMALTHAEA. *Ov. Fast.* 5, 113. Nascitur Oleniae sidus pluviale capellae. *Id. Her.* 18, 188. quid cum mihi laeserit aequor Plias, et Arctophylax, Oleniumque pecus? *Stat. Th.* 6, 423. nec Oleniis manant tot cornibus imbres. *Id. ib.* 3, 25. Olenium astrum. ℙ A *Manil.* dicitur *Olenie*, *es*, capra Olenia, 5, 130. ℙ *Olenius* dictus est Tydeus, cui patria Calydon Aetoliae urbs. *Stat. Th.* 1, 402. et *ib.* 2, 541.
ŎLENS, entis, part. ab *oleo:* odorus, odorifer, odoratus, εὐώδης. *Ov. A. Am.* 1, 95. Aut ut apes saltusque suos, et olentia nactae Pascua. *Id. Met.* 10, 729. olentes mentae. *Stat. Th.* 12, 622. olens Hymettus. *Id. Silv.* 1, 2, 21. thymbra. *Juven.* 14, 269. saccus, *h. e.* aromatum plenus. ℙ Saepius est male olens, putidus, δυσώδης. *Pl. Men.* 5, 2, 111. Hunc proteram lenonem olentem, edentulum. *Virg. G.* 2, 134. animas, et olentia Medi Ora fovent illo. *Hor. Sat.* 1, 2, 30. olente in fornice stantem. *Id. Od.* 1, 17, 7. Olentis uxores mariti, *h. e.* hirci. *Ov. Pont.* 2, 10, 25. et olentia stagna Palici, *h. e.* olentia sulphure, ut *Id.* ait *Met.* 5, 405. *Lucan.* 7, 821. olentes agri, *h. e.* inhumatis cadaveribus. ℙ Translate. *Auct. dial. de Or.* 22. *f.* Quaedam procul arceantur, ut jam oblitterata et olentia, *h. e.* quasi situm et mucorem redolentia.
ŎLENTĬĂ, ae, f. odor. *Tert. adv. Marc.* 2, 22. Suavis olentia gratiae.
ŎLENTĬCĂ, orum, n. plur. oleta, loca mali odoris. *Paul.* ex *Festo.*
ŎLENTĬCĒTUM, i, n. sterquilinium. Translate locus immundus. *Claud. Mamert. Stat. anim.* 2, 9. Cernas hinc alios situ foetutinarum turpium ex olenticetis suis ac tenebris cloacam ventris, et oris inhalare sentinam. *Appul. Apol.* Nocens lingua semper in foetutinis et olenticetis suis jaceat. Alii leg. *oleticetis*, ab *oletum.*
[ŎLĔNUS, i, m. Ὤλενος, viri nomen, qui Le-

thaeam duxit uxorem eximia pulcritudine, adeo superbam, ut se Deabus praeferret. Ceterum Deae iratae cum de Lethaea supplicium sumere vellent, Olenus in se culpam uxoris transferre ausus, una cum eadem in lapidem conversus fuit. *Ov. Met.* 10, 69. *F.*]

OLĔO, es, lui, (et *olevi* in compositis) n. 2. ὄζω, [*ὄδωδα, unde originem ducere videtur. Cf. *Doederl.* 3, 127. sq.] odorem spiro, redoleo. Tum de bono, tum de malo odore dicitur. [*Praevalet tamen mali odoris notio.] *Pl. Most.* 1, 3, 120. cum una multa jura confundit cocus, Quid oleant, nescias, nisi id unum, ut male olere intelligas. *Cic. Att.* 2, 1. Mulieres ideo bene olere, quia nihil olebant, videbantur. *Hor. Ep.* 1, 10, 19. Deterius Libycis olet, aut nitet herba lapillis? et *ib.* 19, 5. Vina fere dulces oluerunt mane Camenae. *Cic. Or.* 3, 25. Unguentum magis laudari, quod ceram, quam quod crocum olere videatur. *Ter. Ad.* 1, 2, 37. Obsonat, potat, olet unguenta de meo. *Prop.* 4, 7, 32. Cur nardo flammae non oluere meae? *Ov. Her.* 15, 76. Non Arabo noster rore capillus olet. *Id. Met.* 5, 405. Perque lacus altos, et olentia sulphure fertur Stagna Palicorum. *Ulp. Dig.* 21, 1, 12. Is, cui os oleat, an sanus sit, quaesitum est. Adde *Mart.* 12, 86. et V. OLENS. ¶ Translate est indicare, prodere. *Cic. Or.* 45. *f.* Quid illud? non olet, unde sit? *Id. Or.* 3, 12. Quaedam certa vox Romani generis urbisque propria, in qua nihil sonare, aut olere peregrinum possit. *Id. N. D.* 1, 26. Epicurus nihil olet ex Academia, nihil ex Lyceo, nihil ne e puerilibus quidem disciplinis. *Id. Rosc. Com.* 7. Supercilia illa penitus abrasa olere malitiam, et clamitare calliditatem videntur. *Varr. L. L.* 4, 10. *f.* Sabinorum linguam olent. *Quint.* 8, 1. *f.* Et verba et vox hujus alumnum urbis oleant, ut oratio plane Romana videatur, non civitate donata. *Pl. Men.* 1, 2, 59. Olfacta, quid olet? *Pe.* furtum, scortum, prandium. *Id. Aul.* 2, 2, 39. Aurum huic olet, *h. e.* quasi odore se prodit. ¶ *Non bene olet, qui bene semper olet* ab *Hieron. ep.* 130. *n.* 19. tribuitur *Petr.*: sed habetur etiam ap. *Mart.* 2, 12., et dicitur de iis, quibus cum vel corpus morbo aliquo, vel vitiis foeteat animus, exquisitiore cultu utuntur. ¶ *Olo, is*, in 3. conjugat. *Pl. Poen.* 1, 2, 56. Quae tibi olant stabulum, sellam, etc. Adde *fragm.* ap. *Diomed.* 1, 378., *Afran.* et *Pomp.* ap. *Non.* 2, 603. Sic in illo *Pl. Most.* 1, 1, 41. Non omnes possunt olere unguenta exotica, Ut tu oles. *Prisc.* 8, 838. et 9, 866. vult *olere* paenultima correpta dici, ut constet iambici metri ratio.

OLĔŌSUS, a, um, adj. ἐλαιώδης, oleo plenus, vel pinguis ad similitudinem olei. *Plin.* 27, 12, 81. de myagro herba: Semen oleosum. *Id.* 28, 9, 35. Quod supernatat, butyrum est, oleosum natura.

OLĔRĀCĔUS, a, um, adj. oleri similis. *Plin.* 26, 8, 53. Hypericon oleraceo frutice, tenui, cubitali.

*OLERARĬUM, i, n. λαχανάριον. *Gloss. Vet. B. A.*

[OLĔRĀTOR, oris, m. olitor, qui olera vendit. *Gloss. Phil.* Olerator, λαχανοπώλης. *F.*]

OLĔRO, as, avi, atum, a. 1. olera semino. *Cn. Mattius* ap. *Prisc.* 6, 722. Meos hortulos plus stercoro, quam olero.

OLESCO, is, n. 3. cresco, adolesco. *Lucr.* 2, 1128. Donicum olescendi summum tetigere cacumen. Plerique al. leg. *alescendi*. Sed *olescendi* legisse etiam *Nonium* 4, 44. quidam putant. *Fest.* in *Suboles:* Suboles ab olescendo, id est crescendo dictae.

OLĔTĪCĔTUM. V. OLENTICETUM *f.*

OLĔTO, as, a. 1. inquino, conspurco, olidum facio. *Front. Aquaed.* 97. In iisdem legibus adjectum est ita: *Ne quis aquam oletato dolo malo, ubi publice saliet. Si quis oletarit, sestertiorum* X. *millia multa esto. Oletato* videtur esse olidam facio. Haec *Front.*

OLĔTUM, i, n. ἐλαιών, olivetum, locus oleis consitus: ab *olea*. *Cato R. R.* 1. De omnibus agris vinea est prima, secundo loco hortus irriguus, tertio salictum, quarto oletum, quinto pratum. Adde *ib.* 3, 6. et 61. ¶ Item locus mali odoris: ab *oleo, es:* ut ubi cacatur, et mejitur, et metonymice stercus, aut urina hominis, unde malus odor exsistit. *Festus:* Oletum, stercus humanum. Veranius: Sacerdotula in sacrario Martiali fecit oletum. *Pers.* 1, 112. hic, inquis, veto, quisquam faxit oletum. Pinge duos angues: pueri, sacer est locus, extra Mejite. V. OLOR.

OLĔUM, i, n. ἔλαιον, pinguis liquor olivae. *Cic. Sen.* 11. Instillate oleum lumini. *Hor. Sat.* 2, 3, 125. Caules ungere oleo meliore. *Virg. A.* 5, 135. juventus Nudatos humeros oleo perfusa nitescit. *Ov. Trist.* 3, 12, 21. ubi perfusa est oleo labente juventus. *Colum.* 12, 50. *in.* docet, triplicis generis oleum fieri, acerbum, quod et aestivum, quia ante initium Decembris ex oleis immaturis; viride circa mensem eundem ex oleis non permaturis; maturum ex nigris post Decembrem: optimae notae esse viride. ¶ *Oleo tranquillior*, prov. de leni, minimeque iracundo, quia omnium liquorum lenissimum oleum est. *Pl. Poen.* 5, 4, 66. Ita hanc canem faciam tibi oleo tranquilliorem. ¶ *Oleum et operam perdere*, aliud de iis, qui sumptum et laborem incassum impendunt, et frustra conantur: ductum, opinor, a lucubrantibus: vel a coquis, qui cum cibos corruperint, et condimentum, et laborem perdidere: vel denique a palaestritis, qui inungebant nudata corpora, antequam sese luctae committerent. V. infra. *Cic. Fam.* 7, 1. et *Pl. Poen.* 1, 2, 119. Sic *Cic. Att.* 2, 17. Haec non deflebimus, ne et opera et oleum philologiae nostrae perierit. Ad lucubrationem certe referuntur illa *ejusd. ib.* 13, 28. Ante lucem cum scriberem contra Epicureos, de eodem oleo et opera exaravi nescio quid ad te. *Juven.* 7, 98. Vester porro labor fecundior, historiarum Scriptores: petit hic plus temporis, atque olei plus. ¶ *Oleum camino addere*, aliud, de quo V. in CAMINUS. ¶ Olei conficiendi rationem tradit accurate *Colum.* 12, 50. Adde *Cat. R. R.* 64. et sqq., *Varr. R. R.* 1, 55. et *Plin.* 15, 6, 6. ¶ Olei usus fuit maxime in palaestra. Ungebantur enim ut firmiores essent, et ut adversarii manibus facilius elaberentur. Hinc metonymice pro palaestra ponitur. *Catull.* 63, 65. Ego gymnasii fui flos, ego eram decus olei. *Cic. Or.* 1, 18. Nitidum quoddam genus est verborum, et laetum, sed palaestrae magis et olei, quam hujus civilis turbae ac fori, *h. e.* contentionis, disputationis, quasique palaestrae litterariae. ¶ Olei ficticii plura sunt genera, nempe liquoris olei similis ex variis rebus expressi. Recenset ea *Plin.* 15, 7, 7. ¶ *Oleum vivum*, et absolute *oleum* vocatur id, quod Itali nunc *petrolio* dicunt. *Grat. Cyn.* 434. Vulcano condicta domus, quam subter eunti Stagna sedent, venis oleoque madentia vivo. *Hieron.* in *Chron.* ad ann. U. C. DCCLIII. E taberna meritoria trans Tiberim oleum terra erupit, fluxitque toto die sine intermissione.

OLFĂCĬO, is, eci, actum, a. 3. ὀσφραίνομαι, odoror, odorem percipio: est per syncop. pro *olefacio;* hoc autem pro *odefacio*, (ab *odor* et *facio*) quo veteres usi sunt, *Festo* teste. *Cic. Tusc.* 5, 38. Quidam disputant, quae aspectu percipiantur, ea non versari in oculorum ulla jucunditate, ut ea, quae gustemus, olfaciamus, tractemus, audiamus. *Verburg.* reperit *olefaciamus* in quodam MS. *Catull.* 13, 13. Quod *(unguentum)* tu cum olfacies, Deos rogabis, Totum ut te faciant, Fabulle, nasum. *Plin.* 11, 37, 50. Delphini sagacissime olfaciunt. ¶ *Olfacere labra lacte*, imbuere sapore lactis, per catachresin. *Varr. R. R.* 2, 2. *f.* Si agnus ad matris mammam non accedet, admovere oportet, et labra agni ungere butyro, aut adipe suilla, et olfacere labra lacte. V. *labra* repetitum videtur a *Varrone* non esse. ¶ Translate est praesentire, deprehendere. *Cic. Agr.* 1, 4. Quisnam tam abstrusus usquam nummus videtur, quem non architecti hujusce legis olfecerint? *Ter. Ad.* 3, 4, 32. (al. 3, 3, 42.) Non sex totis mensibus olfecissem, Priusquam ille quidquam coeperit? *Petr. Sat.* 93. Si aliquis ex his nomen poetae olfecerit, totam concitavit viciniam. ¶ Part. *Olfaciens* ap. *Paul. Nol. carm.* 27, 346. *(sus)* olfaciens motando dat oscula rostro. *Olfaciendus* ap. *Plin.* 20, 13, 51. Dederunt *(rutae succum)* lethargicis ex aceto olfaciendum.

OLFACTATRIX. V. OLFACTRIX.

OLFACTĀTUS, a, um, part. ab *olfacto*, saepe olfactus. *Plin.* 28, 16, 63. Membrana partus asinarum, olfactata accedente morbo comitialium, resistit.

OLFACTO, as, avi, atum, a. 1. saepe olfacio, et olfacio simpliciter. *Pl. Men.* 1, 2, 56. Summum me olfactare oportet vestimentum. *Plin.* 18, 35, 88. Boves coelum olfactantes. *Id.* 20, 14, 54. Pulegii ramum in tertianis olfactandum dari.

[OLFACTŌRĬA, ae, f. idem ac olfactorium. *Front. de oration.* (ed. *A. Maio*) ep. 1. *med.* Refricant eandem unam sententiam saepius quam puellae olfactoriae sucina. Fortasse legendum *olfactoria*, ita ut sit ab adj. *olfactorius, a, um. F.*]

[OLFACTŌRĬŎLUM, i, n. dimin. olfactorii. *Isid. Or.* 19, 31. Olfactoriola vascula sunt muliebria, in quibus odoramenta gestantur. *Hieron.* 2. in *Isaj.* 3, 18. Describit et olfactoriola, ut Christi bonus odor simus. *F.*]

OLFACTŌRĬUM, ii, n. florum, vel odorum fasciculus, olfactus gratia, ὀσφραντήριον. *Plin.* 30, 11, 29. Sicut et lethargum olfactoriis excitari. *Id.* 20, 9, 36. Brassicae aridae farina in olfactorio collecta. V. RETICULUM.

OLFACTRIX, icis, f. quae olfacit. Sic *Plin.* 17, 24, 37. *n.* 10. vocat vitem, quae raphanum, et laurum odore sentit, et ab eis recedit. Ita legit *Hard.* ex MSS. Alii *olfactatrix*.

OLFACTUS, a, um, part. ab *olfacio*, ὀσφρανθεὶς, olfaciendo perceptus. *Plin.* 23, 8, 80. Laurus folia trita, olfactaque subinde, pestilentiae contagia prohibent. *Id.* 20, 17, 71. Gith distillationem narium discutit tusum in linteolo, olfactum.

OLFACTUS, us, m. ὄσφρησις, actus olfaciendi. [*De discrimine inter *olfactus* et *odoratus* v. in h. v.] *Plin.* 21, 21, 89. de thymo: Datur et comitialibus, quos correptos olfactus excitat thymi. *Id.* 32, 3, 13. Testes fibris sternutamenta olfactu movent. ¶ Item ipsa odorandi facultas, et sensus. *Plin.* 11, 37, 50. Delphini nec olfactus vestigia habent, cum olfaciant sagacissime. *Id.* 10, 70, 90. Piscibus olfactum esse, manifeste patet, quippe non omnes eadem esca capiuntur, et priusquam appetant, odorantur.

OLFĪCUS. V. ALPHICUS.

OLĬDUS, a, um, adj. δυσώδης, qui male olet. V. OLOR. *Hor. Ep.* 1, 5, 29. Sed nimis arcta premunt olidae convivia caprae. *Petr. Sat.* 21. Nos basiis olidissimis inquinavit. *Suet. Tib.* 45. Hirsutus, atque olidus senex. *Plin.* 25, 5, 18. Succum olidis auribus instillare. *Mart.* 10, 37. olida vulpes. *Id.* 1, 50. olidae vestes muricae. V. MUREX. ¶ Item odoratus. *Colum.* 12, 17. Acetum in vasa picata bene olida diffunditur; et *ib.* 38. Vinum purgatur, et in amphoras bene picatas, et bene olidas diffunditur. ¶ Item simpliciter olens. *Rutil. Itin.* 1, 624. Atque olidum doctas nosse cubile canes.

ŎLĬGOCHRŎNĬUS, a, um, adj. ὀλιγοχρόνιος, qui brevem vitam vivit. Graeca vox, ab ὀλίγος, paucus, brevis, et χρόνος, tempus. *Firm. Math.* 3, 5. et *ib.* 4, 1 et 8.

ŎLIM, adv. πάλαι, quodam tempore, quondam: et refertur ad tempus praeteritum, sive longinquum, sive proximum. *Pl. Stich.* 4, 1, 33. fuit olim senex: ei filiae Duae erant, etc. *Cic. Att.* 10, 1. Qui mihi, quod saepe soleo recordari, dixit olim, etc. *Id. Or.* 2, 43. Sic enim olim loquebantur. *Id. Att.* 6, 2. *med.* Ante lucem inambulabam domi, ut olim candidatus; et *ib.* 12, 39. Si essent ullae necessariae litterae, ut erant olim, cum, etc. *Suet. Dom.* 8. Corneliam absolutam olim, dehinc longo intervallo repetitam atque convictam, defodi imperavit. *Tac. H.* 1, 67. Gens olim armis virisque, mox memoria nominis clara. *Cic. Div.* 2, 25. Quid ostenta aut Lacedaemonios olim, vel nuper nostros adjuverunt? *Sall. or. Philippi contra Lepid.* Tumultum ex tumultu serunt, Saturnini olim, post Sulpicii, dein Marii, nunc Lepidi satellites. ¶ Pro nuper. *Cic. Fam.* 15, 20. Cum ad amorem meum aliquantum olim discedens addidisti. *Ter. Andr.* 3, 3, 13. Alium esse censes nunc me, atque olim, cum dabam? ¶ Pleonasmus est in illo *ejusd. Eun.* 2, 2, 15. Olim isti fuit generi quondam quaestus apud saeclum prius. *Plin.* 3, 5, 9. Oppidum Formiae, Hormiae prius olim dictum. ¶ Pro jamdudum, jampridem. *Plin. alter ep.* 8, 9. Olim non librum in manus, non stilum sumpsi: olim nescio, quid sit otium, quid quies. Sic *Sen. ep.* 77. Olim jam nec perit quidquam mihi, nec acquiritur. *Juven.* 6, 345. Audio, quid veteres olim moneatis amici. Sic *Suet. Aug.* 30. Alveum Tiberis laxavit, ac repurgavit completum olim ruderibus. *Petr. Sat.* 22. Syri illi stertere, tanquam olim dormientes, coeperunt. *Lucan.* 5, 769. nonne olim casu pendemus ab uno? Al. leg. *non olim casu pendemus ab uno*, *h. e.* non olim modo, sed etiamnunc. [*Ita *Cort.* quem v. in ed. *Weberi.* — Ceterum particulam *olim* hac significatione saepissime inter omnes usurpat *Tac.* Ita *Ann.* 13, 15. Olim provisum erat; 14, 15. moribus olim corruptis. Plura v. ap. *Boetticher* in *Lex. Tac.* p. 331. cf. *Schwarz.* ad *Plin. Pan.* 24, 1. et *Juven.* 4, 96. 6, 346. 9, 17.] ¶ *Olim furores* ap. *Catull.* 68, 129. et *olim amicitias*, 94, 4. et *olim annis* ap. *Val. Fl.* 1, 53. dicta quidam putant per ἐφ' ἕν, h. e. οἱ πάλαι θυμοὶ, αἱ πάλαι φιλίαι, τὰ πρὶν ἔτη: qua ratione dixit *Virg.* ante malorum, *Ter. Andr.* 1, 2, 4. semper lenitas, *Prop.* 1, 22, 2. semper amicitia. V. HYPHEN. In *Catulli* tamen *l. c.* sunt qui melius leg. *horum furores.* ¶ Refertur etiam ad tempus futurum, pro aliquando, posthac. *Quint.* 10, 1. *med.* Sunt clari hodieque, et qui olim nominabuntur. *Plin. Pan.* 15. Verum haec olim: in praesentia quidem, etc. *Virg. A.* 4, 625. Exoriare aliquis nostris ex ossibus ultor, Qui face Dardanios ferroque sequare colonos Nunc, olim, quocumque dabunt se tempore vires. *Phaedr.* 4, 10. Olim cum adscriptus veneri poenae dies. *Hor. Od.* 2, 10, 17. non, si male nunc et olim Sic erit. *Ov. Am.* 3, 11, 7. dolor hic tibi proderit olim. *Hor. Sat.* 1, 6, 85. Nec timuit, sibi ne vitio quis verteret olim, Si, etc. *Tibull.* 3, 5, 23. Elysios olim liceat cognoscere campos. Adde *Lucil.*, *Turpil.* et *Afran.* ap. *Non.* 4, 333. ¶ Interdum ponitur pro quando, tunc, sequente *cum* aut *ubi.* *Pl. Truc.* 1, 1, 45. nunc lenonum plus est fere, Quam olim muscarum est, cum caletur maxime. (Adde *Mil.* 1, 1, 1. et *Poen.* 1, 2, 142. et *Trin.* 2, 4, 122.) *Hor. Sat.* 2, 3, 60. Non magis audierit, quam Fufius ebrius olim, Cum Ilionam edormit. *Virg. A.* 5, 125. de scopulo: tumidis submersum tunditur olim Fluctibus, hiberni condunt ubi sidera cori: Tranquillo silet. ¶ Item pro aliquando, nullo designato tempore. *Hor. Sat.* 1, 1, 25. ut pueris olim dant crustula blandi Doctores, elementa velint ut discere prima. *Virg. A.* 8, 391. Non secus atque olim tonitru cum rupta corusco Ignea rima micans percurrit lumine nimbos. *Serv.* exponit, Fere, ut solet. ¶ Item pro unquam. *Pl. Asin.* 3, 3, 128. An quid est olim salute melius? ¶ *Si olim*, si quando, si unquam. *Virg.*

Ecl. 10, 33. o mihi tum quam molliter ossa quiescant, Vestra meos olim si fistula dicat amores!

*OLINTIGI, opp. Hispaniae Baeticae. *Mela* 3, 1. *med.* *B. A.*

[ŎLĬPOR, oris, m. Oli, sive Auli puer. V. POR. Ita est appellatus Auli servus, antequam manu mitteretur: hujusmodi nomen, ut mos erat, in liberti cogn. evasit. *Inscr.* ap. *Mur.* 154, 2. A. Caecilii A. L. Oliporis, etc. *F.*]

ŎLĪSĪPŌNENSIS, e, adj. ad Olisiponem pertinens, quae est urbs Hispaniae in ora occidentali, in Lusitana provincia, in ora Tagi fluminis, nunc *Lisbona.* *Plin.* 4, 22, 35. et 8, 42, 67. Hinc Olisiponensis ager, *Id.* 37, 7, 25. Olisiponense promontorium, *Id.* 4, 21, 35. ¶ *Olisiponenses, ium* sunt illius urbis incolae. *Id.* 9, 5, 4. ¶ Sunt qui scribunt *Olyssipo*, et *Olyssiponensis*: fabulantur enim *Solin.* 23. et *Capell.* 6, 202. ab Ulysse conditam. Sed contra sunt veteres Inscriptt. ap. *Grut.* 252, 5., 261, 6., 273, 2. et 901, 17. etc.

ŎLĬTOR, oris, m. κηπωρός, λαχανοπώλης, qui olerum hortum exercet, et olera vendit. *Varr. L. L.* 5, 3. *med.* Vinalia rustica dicuntur ante diem XII. cal. Sept., quod tum Veneri dedicata aedes, et horti ejus tutelae assignantur, ac tum sunt feriati olitores. *Plin.* 19, 5, 23. Pensiles cucumerum hortos promoventibus in solem rotis olitoribus. *Colum.* 10, 228. Quaè *(carmina)* canat inter opus, Musa modulante, putator Pendulus arbustis, olitor viridantibus hortis. *Id.* et *c. l.* 10. et 11, 3. olitoris curam et officia fuse describit. ¶ Scribitur et *holitor.* V. OLUS.

ŎLĬTŌRĬUS, a, um, adj. κηπουρικὸς, ad olitorem, et hortum pertinens. *Liv.* 21, 62. Olitorium forum, *h. e.* ubi olera venduntur. *Ulp. Dig.* 50, 16, 198. Olitorii horti. *Plin.* 19, 8, 38. Lactucae genus lati caulis, adeo ut ostiola olitoria ex his factitari prodiderint. ¶ Scribitur et *holitorius.* V. OLUS.

ŎLĪVĂ, ae, f. ἐλαία, fructus oleae. *Plin.* 15, 3, 3. Olivae constant nucleo, oleo, carne, amurca: et *mox*: Suus olivae succus oleum est: idque praecipue ex immaturis intelligimus. *Colum.* 2, 22. Olivas conditui legere. *Hor. Epod.* 2, 55. lecta de pinguissimis Oliva ramis arborum. ¶ Item ipsa arbor. *Cic. N. D.* 2, 8. Si ex oliva modulate canentes tibiae nascerentur. *Virg. Ecl.* 8, 16. Incumbens tereti Damon sic coepit olivae. *Id. G.* 2, 425. pinguem, et placitam paci nutritor olivam. V. OLEAGINEUS, ubi et de coronis ex oliva dictum est. ¶ Fuit sacra Minervae. V. OLEA. ¶ **Ad Olivam* locus fuit Mauretaniae Caesariensis. *Ant. Itin.* *B. A.*

ŎLĪVANS, antis, part. ab inus. *olivo:* olivas colligens. *Plin.* 15, 3, 3. Olivantibus lex antiquissima fuit: oleam ne stringito, neve verberato.

ŎLĪVĀRĬUS, a, um, adj. ἐλαιηρὸς, ad olivam pertinens, olearius. *Colum.* 12, 49. *extr.* Olivariae metretae. Al. leg. *oleariae.* *Pomp. Dig.* 33, 7, 21. Molae olivariae.

ŎLĪVĒTĂ, ae, f. olivitas. *Fest.* V. OLIVINA.

ŎLĪVĒTUM, i, n. ἐλαιών, locus olivis consitus, oletum. *Cic. N. D.* 3, 36. Vineta, segetes, oliveta. *In tabula auctionis* ap. *eund. Agr.* 2, 25. Jugera CC., in quibus olivetum fieri potest. *Plin.* 17, 18, 30. Olivetum putare. *Colum.* 5, 9. *med.* Meminisse convenit veteris proverbii, eum, qui aret olivetum, rogare fructum; qui stercoret, exorare; qui caedat, cogere.

ŎLĪVĬFER, ra, rum, adj. ἐλαιοφόρος, olivarum arborum ferax. *Virg. A.* 7, 711. oliviferaeque Mutuscae. *Ov. Fast.* 3, 151. Primus oliviferis Romam deductus ab arvis Pompilius, *h. e.* Sabinis. *Mart.* 12, 99. Olivifera corona, *h. e.* ex oliva. *Stat. Th.* 4, 227. et oliviferi Eurotae Dura manus. Alii leg. *oloriferi,* nam Eurotas a *Theognide v.* 789. dicitur δονακοτρόφος, arundinifer, quales amnes amant olores. Sed *Virg. Ecl.* 6, 83. lauros ad Eurotam memorat.

ŎLĪVĪNĂ, ae, f. reditus olei, vel olei maxima copia, vel cella olivaria. *Pl. Ps.* 1, 2, 76. Cujus amatores domi olivinam habent maximam. Alii rectius leg. *olivi dynamin domi habent maximam.* Est autem *dynamis* Graece δύναμις, vis, copia. Alii *olivitam*, sc. pro *olivetam*, seu *olivitatem*, de qua *Festus:* Olivetam antiqui dicebant, cum olea colligebatur; ut messem, cum frumenta; vindemiam, cum uva.

ŎLĪVĪTAS, atis, f. olivarum proventus, collectio, et legendarum tempus, oleitas. *Varr.* ap. *Non.* 2, 611. Omnis cum lucerna combusta est in lucubrando, olivitasque consumpta est. *Colum.* 1, 1. Regiones, mitigato frigore, largissimis olivitatibus, Liberique vindemiis exuberant. *Id.* 12, 50. Media est olivitas plerumque initium mensis Decembris.

ŎLĪVĪTOR, oris, m. qui olivas arbores colit. *Sidon. ep.* 2, 9. Colles exercentur vinitori, et olivitori. *Appul. Flor. n.* 15. Ager fecundior oliveto, nec vinitori, nec olivitori scalpitur. Al. rectius leg. *olitori.*

*OLĪVŬLA, ae, f. portus Liguriae, medio inter Portum Herculis Monoeci Nicaeamque loco. *Ant. Itin.* *B. A.*

ŎLĪVUM, i, n. ἔλαιον, oleum ex olivis. Vox fere poetica. *Lucr.* 2, 391. subito per colum vina videmus Perfluere: at contra tardum cunctatur olivum. *Virg. Ecl.* 5, 68. Craterasque duo statuam tibi pinguis olivi. *Hor. Sat.* 2, 4, 50. pisces perfundere olivo. *Val. Fl.* 6, 358. bovis exuvias multo frangere olivo. *Ov. Met.* 10, 176. Corpora veste levant, et succo pinguis olivi Splendescunt. Adde *Pl. Ps.* 1, 3, 67., *Mart.* 4, 90., *Sil.* 14, 137., *Pers.* 2, 64. etc. Prosae scriptorem, qui usurpaverit, praeter *Appul. Met.* 9., inveni adhuc neminem. ¶ Pro unguento *Catull.* 6, 8. Sertis, ac Syrio fragrans olivo. *Prop.* 3, 15, 31. Levis odorato cervix manabit olivo.

*OLIZON, onis, Ὀλίζων, Thessaliae opp., in Magnesia. *Plin.* 4, 9. *B. A.*

OLLĂ, ae, f. χύτρος, vas plerumque fictile ad coquendum, aut servandum: cujus varios usus ex subjectis exemplis colliges, et ex iis, quae in AULA, quae idem significat, dicta sunt. *Varr.* ap. *Non.* 15, 1. Oculis observare ollam pultis, ne aduratur. *Cic. Fam.* 9, 18. Ollam denariorum implere. *Colum.* 22, 43. *f.* Ternae, aut etiam quaternae uvae, pro capacitate vasorum, in ollas demittuntur; et *f.* Bibulas, aut male coctas ollas emere. *Id.* 8, 8. Olla fictilis. *Inscr.* ap. *Mur.* 917, 11. Olla ossuaria. *Mart.* 12, 32. plena turpi olla resina, Summoenianae qua pilantur uxores. *Plin.* 37, 10, 54. Achates in olla plena olei cocta. *Id.* 30, 9, 23. Sal cum vipera crematum in olla nova. *Id.* 17, 10, 11. Pineae seruntur nucleis septenis fere in ollas perforatas additis. *Id.* 15, 22, 24. Nuces conditas ollis in terra servari virides. ¶ Etiam ex aere ollae fiebant. *Avien. fab.* 11. Arripiens *(flumen)* geminas ripis cedentibus ollas, Aere prior fusa est, altera ficta luto. V. OLLARIUS. ¶ Saepe fit mentio ollarum sepulcralium, quibus pauperiorum cineres condebantur, in *vet. Inscr.*, ut ap. *Grut.* 865, 10. Claudia Aphro*disia* V. A. XXV. L. Antonius Pothus ollam cum titulo benemerenti; et 883, 15. Ita decreverunt locum L. Sempronii Ↄ. L. Hilari, et ollas V. dari, adsignari, etc. Ap. *Reines. cl.* 16. *n.* 53. Cn. Manlius Sotericus fecit scholam ollarum XX. sibi et suis, *h. e.* sepulcrum et in eo ollas viginti. V. SCHOLA *f.* ¶ *Fervet olla, vivit amicitia*, ζεῖ χύτρα, ζῇ φιλία, proverbium de parasitis, qui eo usque colunt aliquem, dum coenandi apud illum locus est. *Petr. fragm. Trag.* 38. *Burm.* Sociorum olla male fervet, et ubi semel res inclinata est, amici de medio. ¶ *Ipsa olera olla legit*, aliud ap. *Catull.* 94, 2., quod ita quidam interpretantur, ut originem duxerit a quodam fure, qui olera furtiva auferret, deprehensusque culpam a se in ollam, qua olera exceperat, transtulerit.

OLLAR, aris, n. ollae operculum. *Varr. R. R.* 3, 15. Cum ollar impositum est. Ita legit *Scal.* Alii *cum cumulatim impositum est.*

OLLĀRIS, e, adj. χυτραῖος, ad ollam pertinens, ut *Ollares uvae*, quae in ollis fictilibus conduntur, de quibus *Colum.* 12, 43. *Mart.* 7, 20. Illic et uvae collocantur ollares.

OLLĀRĬUM, ii, n. loculus, in quo olla ossuaria vel una, vel binae, quandoque etiam quatuor reponebantur; idem ac columbarium. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 13. *n.* 60. Q. Canusius Praenestinus maceriam, et ollaria libertis, libertabusque suis fecit. V. plura huc pertinentia ap. *eund.* p. 10. et sqq.

OLLĀRĬUS, a, um, adj. ad ollam pertinens. *Inscr.* ap. *Grut.* 630, 9. Domitius Abascantus fusor ollarius. *Plin.* 34, 9, 20. Novissima aeris temperatura est, quae vocatur ollaria, vase nomen hoc dante, ternis aut quaternis libris plumbi argentarii in centenas aeris addi.

OLLIC pro illic, ut olli pro illi. *Paul.* ex *Festo.*

[OLLĬCŬLĂ, ae, f. dimin. ollae. *Theod. Prisc.* 4, 1. *med.* In cacabo aquae ferventis deponitur alia ollicula aerea. *F.*]

[OLLĬCŬLĀNI, orum, m. plur. populi in Latio, ab Ollicula, vel Olliculo oppido quodam ceteroquin ignoto sic nuncupati. Horum meminit *Plin.* 3, 5, 9. *f.* *F.*]

*OLLĬUS, i, m. fluvius, in jugis Rhaeticis ortus, in Padum influens, idque per Sevinum lacum. *Plin.* 2, 103. *B. A.*

OLLŬLĂ, ae, f. dimin. ollae, χυτρίον. *Varr. R. R.* 1, 54. Inde uva in ollulas addatur. *Appul. Met.* 2. Quam pulcre ollulam istam intorques! *h. e.* circumfers.

OLLUS, a, am, pronom. idem quod ille, illa, illud, sed apud antiquos. *Varr. L. L.* 6, 3. Apud Ennium, Olli respondet suavis sonus Egeriai. Olli valet dictum illi, ab olla, et ollus, quod alterum comitiis cum recitatur, a praecone dicitur, olla centuria, non illa: alterum apparet in funeribus indictivis, cum dicitur, ollus leto datus est. *Cic. Leg.* 2, 9. Nocturna mulierum sacrificia ne sunto, praeter olla, quae, etc. *Lucr.* 6, 207. Flammeus est plerumque colos et splendidus ollis. *Virg. A.* 1, 258. Olli subridens hominum sator atque Deorum; et *ib.* 5, 197. olli certamine summo Procumbunt. *Quint.* 8, 3. *med.* Propriis verbis dignitatem dat antiquitas: namque et sanctiorem, et magis admirabilem faciunt orationem, quibus non quilibet fuerat usurus: eoque ornamento acerrimi judicii P. Virgilius unice est usus: *olli* enim, et *quianam*, et *mis*, et *pone*, pellucent, et aspergunt illam, quae etiam in picturis est gratissima, vetustatis inimitabilem arti auctoritatem. Sed utendum modo, nec ex ultimis tenebris repetenda. Haec *Quint.*

*OLMA, ae, f. ebulo apud Dacos. *Appul. de herb.* 91. *B. A.*

ŎLO, is. V. OLEO.

OLŎES. *Festus:* Ab oloes, dicebant pro ab illis, antiqui enim litteram non geminabant.

*OLOESSA, ae, Ὀλόεσσα, i. e. exitialis, antiquitus dicta est Rhodos insula. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

ŎLŎLYGON, ŏnis, m. ὀλολυγών, clamor ranarum marium, feminas ad coitum evocantium. *Plin.* 11, 37, 65. Ranis prima lingua cohaeret intima, absoluta a gutture, qua vocem mittunt mares, quam vocant ololygonem. *Hard.* minus recte leg. *cum vocantur ololygones.*

*OLOPHYXUS vel Olophyxos, i, Ὀλόφυξος, Macedoniae oppidum, in Chalcidica, ad montem Athon. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

ŎLOR, oris, m. κύκνος, idem qui cycnus. Quidam putant esse Graecam vocem, alii Latinam. V. *Voss.* in *Etym.* *Plin.* 10, 23, 32. Olorum morte narratur flebilis cantus (falso ut arbitror) aliquot experimentis. *Ov. Her.* 7, 1. Sic, ubi fata vocant, udis abjectus in herbis Ad vada Maeandri concinit albus olor. *Virg. Ecl.* 9, 35. Nam neque adhuc Varo videor, nec dicere Cinna Digna, sed argutos inter strepere anser olores. *Mart.* 1, 54. Inter Ledaeos ridetur corvus olores. *Id.* 8, 28. Olor Spartanus. *Stat. Silv.* 1, 2, 142. Amyclaeos ad frena citavit olores. *Val. Fl.* 6, 102. Olores nivei. *Hor. Od.* 4, 1, 10. purpurei. *Sil.* 13, 116. Quae candore nivem, candore anteiret olores. V. CYCNUS. ¶ Item odor: ab *oleo, es*: cum hoc tamen discrimine, quod *odor* fere de bono, *olor* fere de malo dicitur. *Appul. Met.* 1. Ille olore spurcissimi humoris perfusus; et *mox:* Causas coepit hujus oloris comiter inquirere. *Arnob.* 2, 85. Ut non alios sapores, alios olores, alios colores habere debuerint. Al. leg. *odores*; et *mox:* Amara sunt elementa, vel dulcia? odoris sunt alicujus, vel oloris. Al. rectius leg. *coloris.* Etiam ap. *Pall.* 1, 19 et 33. in MSS. legitur *olor:* in editis non item.

ŎLŌRĬFER, ra, um, adj. *Claud. ep. ad Seren.* 12. Cycnus oloriferi venit ab amne Padi, *h. e.* ubi plures olores habitant. V. OLIVIFER.

ŎLŌRĪNUS, a, um, adj. ad olorem pertinens. *Virg. A.* 10, 187. Olorinae pennae. *Ov. Met.* 10, 718. alae. *Stat. Silv.* 3, 4, 45. de Venere: leves secum ipsa per auras Tollit, olorinaque jubet considere biga. *Plin.* 37, 10, 59. Gasidanem (*gemmam*) Medi mittunt, coloris olorini, *h. e.* albi. *Hard.* leg. *orobini.* [*Inscr.* ap. *Grut.* 99, 3. Munus olorino de Jove Leda dedit. *Fabrett.* corrigit *tulit* pro *dedit*, scil. de Jove in cycnum converso. *F.*]

[ŎLŎSĒRĬCUS, a, um, adj. idem ac holosericus. Ita porro sine adspiratione scribitur in *Edict. Diocl. l. c.* in APERTURA. *F.*]

ŎLOSTRAE, arum, m. plur. Indorum gens. *Lucan.* 3, 249. Tum furor extremos movit Romanus Olostras. Adde *Plin.* 6, 20, 23. Ap. *Lucan.* al. aliter leg.

[OLPĒ, es, f. ὄλπη, lecythus, ampulla olearia. Est nomen servile R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1195, 7. Diis Manibus Olpes Pannichis filiae piissimae fec*it.* *F.*]

OLVATĬUM, Antistius Labeo ait esse mensurae genus. *Paul.* ex *Festo.* Censet *Scal.* legendum *olusatrum*, et interpretationem corruptam esse. Alii *olvatium* retinent, et esse ajunt, quod in olla coctum est, ut *testuatium* ap. *Varr.* quod in testa, seu sub testu.

*OLŪROS vel Olurus, i, Ὄλουρος, Achaiae oppidum, non procul a Pellene. *Plin.* 4, 5. *Mela* 2, 3. *B. A.*

OLUS et Holus, ĕris, n. λάχανον, omnis herba sativa, quae in cibum hominum venit. Volunt esse ab *oleo*, cresco. Unde recte sine adspiratione scribitur, probante *Martinio* in *Lexico*, et *Cellar.* in *Orthogr.*, item *Varr.* qui *L. L.* 4, 22. ducit ab *olla*, seu, ut olim scribebant, *ola*, in qua coquuntur. Quae notatio si vera esset, dicerentur *olera* proprie, quae cocta eduntur, ut *acetaria*, quae cruda. *Manut.* et *Dausqu.* scribi volunt cum adspiratione, quibus favent *Festus*, qui docet, *helus* olim pro *holus* dictum esse, et *Scal.* qui ab ὅλος deducit, et fragmentum veteris Calendarii ap. *Grut.* 134., ubi *forum holitorium* habetur, et *Non.* qui 8, 57. et 17, 2. et *Prisc.* qui 6, 722. ita scribunt. [Item *holitor* in *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 529. *F.*] Fuit quotidianus antiquorum victus, qui frugali tenuique mensa contenti, parvo coemptos cibos adamaverunt. Crescentibus inde divitiis, invectoque carnium et piscium usu, pauperiorum coenas instruxit. *Hor. Sat.* 2, 1, 74. donec Discoqueretur olus. *Id. Ep.* 2, 2, 168. Emptum coenat

olus; et *ib.* 1, 17, 13. Si pranderet olus patienter, regibus uti Nollet Aristippus, si sciret regibus uti, Fastidiret olus, qui me notat. *Pers.* 6, 19. solis natalibus est qui Tingat olus siccum muria vafer in calice empta. *Plin.* 22, 22, 38 et 39. Olus silvestre, *h. e.* herba edulis quidem, sed non sativa. ¶ De rapis, eorumque foliis. *Colum.* 2, 10. *med.* Magis utilia rapa sunt, quia non hominem solum, verum etiam boves pascunt praecipue in Gallia, ubi hiberna cibaria praedictis pecudibus id olus praebet. ¶ Per antonomasiam dicitur de brassica, quia haec veteribus usitatissima. *Varr. R. R.* 1, 16. *extr.* Vitis adsita ad olus. *Virg. Mor.* 72. Hic olus, hic late fundentes brachia betae, Fecundusque rumex, malvaeque, inulaeque virebant. *Plin.* 27, 8, 30. Folia trita, cocta cinere in folio oleris; et 28, 11, 47. Fel caprinum assumunt ad palpebras cum succo oleris. *Id.* 29, 4, 25. et 32, 9, 31. Olus marinum, *h. c.* brassica marina. Loca etiam allata *Horatii*, et *Persii* de brassica commode intelliguntur. ¶ *Multa Syrorum olera*, *πολλὰ Σύρων λάχανα*, proverb. Graecum, quia Syria in hortis operosissima est, inquit *Plin.* 20, 5, 16. ¶ *Olerorum* in plural. genitivo pro *olerum*, dixit *Lucil.* ap. *Non.* 8, 57. et *oleris* pro *oleribus*, *Cato R. R.* 149. Oleris, asparagis, lignis, etc.

[OLUS, i, m. idem ac Aulus, est praenomen R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 239, 1. Olus Terentius Pudens. Alia ap. *Fabrett.* p. 26. *n.* 118. O. Tertullo filio O. Tertullus. ¶ *Olus* vocatus fuit is, cujus caput ex ejus sepulcro effossum Capitolio urbis Romae nomen dedit. V. CAPITOLIUM. *F.*]

OLŬSATRUM, olusatri, et Olus atrum, oleris atri, n. ἱπποσέλινον, herba mirae naturae, inquit *Plin.* 19, 8, 48., e lacrima caulis sui nascitur. Seritur et radice. Succum ejus colligunt, et myrrhae saporem habere dicunt: auctorque est Theophrastus, myrrha sata natum. *Id. ib.* 12, 62. Libanotis radicem habet olusatri. *Colum.* 11, 3. *med.* Circa Vulcanalia optima satio napi, et siseris, nec minus oleris atri. *Id.* 10, 123. olus pullum vocat. *Id.* 11, 3. *med.* Atrum olus, quod Graecorum quidam vocant ἱπποσέλινον, nonnulli σμύρνιον, pastinato loco semine debet conseri, maxime juxta maceriam, quoniam et umbra gaudet, et qualicumque convalescit loco: idque cum semel severis, si non totum radicitus tollas, sed alternos frutices in semen submittas, aevo manet, parvamque sarritionis exigit culturam. V. SMYRNION. [*Smyrnium olusatrum. *L.*]

ŎLUSCŬLUM, i, n. dimin. *oleris:* pauca olera, vel minuta. *Cic. Att.* 6, 1. *med.* In filicatis lancibus, et splendidissimis canistris olusculis nos soles pascere. *Hor. Sat.* 2, 6, 64. Uncta satis pingui ponuntur oluscula lardo. *Juven.* 11, 78. Curius, parvo quae legerat horto, Ipse focis brevibus ponebat oluscula, quae nunc Squalidus in magna fastidit compede fossor.

ŎLYBRĬĂCUS, a, um, adj. ad Sex. Anicium Olybrium pertinens, qui una cum fratre Sex. Anicio Probino consul fuit ann. a Chr. n. CCCXCV., quibus carmen seu panegyrin *Claudianus* inscripsit. *Prud. in Symm.* 1, 556. Quin et Olybriaci generisque, et nominis heres.

[ŎLYMPĒNUS, a, um, adj. ad Olympam pertinens, Lyciae urbem, quae ad montem cognominem sita erat, et nunc *Porto Venetico* appellatur. Hinc *Olympeni, orum*, incolae illius urbis. *Cic. Agr.* 1, 2. Jubent venire agros Attalensium, atque Olympenorum. *F.*]

ŎLYMPĬA, ae, f. Ὀλυμπία, terrae tractus et pars agri Pisaei in Peloponneso, per quem fluit Alpheus amnis. In eo erat templum Jovis Olympii, certamine gymnico, et singulari sanctitate, ipso quidem simulacro, quod Phidiae opus est, maxime nobile. *Mela* 2, 3., *Plin.* 2, 103, 106., et 4, 5, 6. et 7, 47, 48. et 29, 6, 34. Sic *Cic. Or.* 3, 32. Eleus Hippias cum Olympiam venisset, maxima illa quinquennali celebritate ludorum. V. OLYMPIAS. *F.*]

ŎLYMPĬĂCUS, a, um, adj. ad Olympiam, et Olympios ludos pertinens. *Auct. ad Her.* 4, 3. Quasi si quis ad Olympiacum venerit cursum. *Virg. G.* 3, 49. Seu quis Olympiacae miratus praemia palmae. *Just.* 13, 5. Litterae recitatae praesente universa Graecia, in mercatu Olympiaco. *Suet. Ner.* 25. Corona Olympiaca. *Lucan.* 4, 614. Olympiacae servato more palaestrae. *Stat. Th.* 6, 554. Olympiaci rami, *h. e.* oleaster. V. OLEASTER.

[ŎLYMPĬĀNUS, a, um, adj. idem ac Olympius. *Marcell. Empir.* 35. *med.* Chalasticum Olympianum, ceratorium insigne. Fortasse ita fuit appellatum, quia ejus usus praecipue erat apud eos, qui in Olympicis certaminibus exercebantur. *F.*]

ŎLYMPĬAS, adis, f. Ὀλυμπιάς, spatium annorum quatuor, vel, ut quidam tradunt, quinquaginta mensium, ex eo ita dictum, quod juxta Olympiam Pisaei agri, mox Pisa ab Eleis eversa, Elidis parvam regionem, quinto quoque anno ineunte fierent certamina gymnica in honorem Jovis Olympii. Graeci enim tempora per Olympiadas supputare coeperunt, ita numerantes, Olympiadis primae, aut secundae, aut centesimae anno primo, vel secundo, vel tertio, vel quarto. Atque ut consules, ita et in Olympiis victores *iterum*, et *tertium* dicebantur. Initium Olympiadum est XXIII. annis ante urbem R. conditam, secundum alios XXV., sunt etiam qui aliter computant, ut est in ducendis temporum rationibus multiplex et varia, valdeque incerta sententia. *Vell.* 1, 8. Sexta Olympiade, post duos et viginti annos, quam prima constituta fuerat, Romulus Martis filius Romam urbem Parilibus in Palatio condidit. *Plin.* 2, 8, 6. Olympiade circiter XXXII. qui fuit urbis Romae annus CXIII. (*Hard.* corrigit XCIII. V. ejus notas; rectius vero *Brotier.* legit *Olympiade Circiter LII. qui fuit urbis R. annus CCXXII.*) *Id. ib.* 12, 9. Olympiadis XLVIII. anno quarto. *Manil.* 3, 592. numero nisi deesset Olympias una. ¶ Poetae, qui liberiore licentia uti solent, Olympiadem pro lustro accipiunt, *h. e.* quinque annorum spatio. *Ov. Pont.* 4, 6, 5. In Scythia nobis quinquennis Olympias acta est: Jam tempus lustri transit in alterius. *Mart.* 7, 40. de Etrusco patre: His prope ter senas vidit Olympiadas. *Stat. Silv.* 3, 3, 146. de eodem Etrusco: Dextra bis octonis fluxerunt saecula lustris, Atque aevi sine nube tenor. ¶ *Olympias, ae*, m. Ὀλυμπίας, est ventus Euboeae proprius, qui et Argestis, ut Lapyx et Atabulus Apuliae. *Plin.* 2, 47, 46. et 17, 24, 37. *n.* 8. ¶ Est et nomen filiae Neoptolemi regis Molossorum, quae Philippo Macedoni nupsit, et Alexandrum M. peperit. *Just.* 7, 6. et 9, 7., *Cic. N. D.* 2, 27., *Div.* 1, 23. et *ib.* 2, 66. ¶ Denique *Olympiades* dictae sunt Musae, quia Olympum colere credebantur. Etiam ap. *Hom. Il.* 2, 491. Ὀλυμπιάδες Μοῦσαι. *Enn.* ap. *Varr. L. L.* 6, 2. *med.* Musae quae magnum pedibus pulsatis Olympum. *Varro ib.* Coelum dicunt Graeci Olympum, montem eum in Macedonia omnes, a quo potius puto dictas Musas Olympiadas. (Adde *R. R.* 3, 16.) *Mela* 2, 3. Hinc non longe est Olympus, Pelion, Ossa, montes gigantum fabula belloque memorati: hic Musarum parens domusque Pieria.

ŎLYMPĬCUS, a, um, adj. ad Olympiam, et ludos Jovis Olympii pertinens. *Hor. Od.* 1, 1, 3. Sunt quos curriculo pulverem Olympicum Collegisse juvat. *Sen. Thyest.* 131. Alpheus stadio notus Olympico. *Val. Max.* 8, 7. *n.* 2. *extr.* et *Just.* 12, 16. Olympicum certamen. ¶ *Olympicum* pro *Olympicarum* habet *Pl. Trin.* 2, 4, 23.

[ŎLYMPĬĒUM, i, n. Ὀλυμπιεῖον, templum Jovis Olympii. *Vell.* 1, 10. Antiochus Epiphanes, qui Athenis Olympieum inchoavit, etc. V. OLYMPIUS. *F.*]

[ŎLYMPĪNUS, a, um, adj. idem ac Olympius. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1226, 4. Cornelia Olympina. *F.*]

*OLYMPIODORUS, i, m. Ὀλυμπιόδωρος, nomen tibicinis, qui Epaminondam docuit cantare tibiis, uti auctor est *Nep. Ep.* 2. *B. A.*

ŎLYMPĬŎNĪCES, ae, m. Ὀλυμπιονίκης, qui in Olympiaco certamine victor evasit: ab *Olympia*, et νίκη, victoria. *Cic. Fl.* 13. Quid, si etiam occisus est a piratis Adramytenus homo nobilis, cujus est fere nobis omnibus nomen auditum, Acinas pugil, Olympionices? Hoc est apud Graecos (quoniam de eorum gravitate dicimus) prope majus et gloriosius, quam Romae triumphasse. *Id. Tusc.* 1, 46. Cum Rhodius Diagoras, Olympionices nobilis, uno die duos suos filios victores Olympiae vidisset; et *mox:* Permagnum existimans, tres Olympionicas una e domo prodire. ¶ Adjective. *Colum.* 3, 9. Nos quoque velut Olympionicarum equarum, ita feracissimarum Aminearum seminibus electis, largae vindemiae spem capiamus.

[ŎLYMPISCUS, i, m. dimin. Olympionis servi, qui blandiendi causa Olympiscus dicitur ap. *Pl. Cas.* 3, 6, 14. Obsecro, Olympisce mi, mi pater, mi patrone. *F.*]

ŎLYMPĬUS, a, um, adj. Ὀλύμπιος, ad Olympum montem, vel Olympiam regionem pertinens. *Olympius Juppiter* ita dictus est, quia ut ait *Lact.* 1, 11., in monte Olympo maximam partem vitae colebat: alii quia in coelo regnat, qui Olympus a poetis dicitur: alii, quia prope Olympiam nobile templum habuit. Ibi enim ludos ei celeberrimos post quartum quemque annum, Graeciae totius conventu, Hercules primum instituit, Augia Elidis tyranno superato (alii Pelopem auctorem faciunt, aut Atreum ejus filium. *Vell.* 1, 8.) deinde Iphitus intermissos instauravit: qui proinde *Olympia, orum*, dicti sunt. V. ELEUS. In iis Graeca juventus cursu, saltu, disco, pugilatu, palaestra per dies quinque se exercebat: victores oleastro coronabantur, tantusque eis honos habebatur, ut non per portas urbis patriae, sed per muri ruinam aditu patefacto, sublimes in curru ad proprios lares reverterentur. V. ISELASTICUS. *Cic. Brut.* 69. Pugiles etiam si pugnos et plagas, Olympiorum cupidi ferre possunt, solem tamen saepe ferre non possunt. *Id. Div.* 2, 70. Cursor ad Olympia proficisci cogitans, visus est in somnis curru quadrigarum vehi. *Enn.* ap. *eund. Sen.* 5. Sicut fortis equus, spatio qui saepe supremo Vicit Olympia. *Hor. Ep.* 1, 1, 49. Quis circum pagos, et circum compita pugnax Magna coronari contemnat Olympia? *Just.* 7, 2. *extr.* Olympium certamen. *Liv.* 28, 7. *med.* Olympiorum solemne ludicrum parantes Elei. ¶ Olympii Jovis templum fuit etiam Syracusis: de quo *Liv.* 24, 21. et 33. item Athenis, de quo *Suet. Aug.* 60. ¶ *Olympia equa* ap. *Plin.* 28, 11, 49. est, quae in Olympiis decucurrit. ¶ *Olympii* cogn. a Graecis datum est excellentibus viris, et in coelum transferri dignis, ut Pericli oratori ap. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 14. et *Val. Max.* 5, 10. *n.* 1. *extr.*, item Romanis quibusdam imperatoribus divinos honores affectantibus, praesertim qui aliquos ex majoribus inter Deos per consecrationem relatos haberent, quasi jure quodam hereditario coelum iis deberetur, ut Hadriano et Commodo, ut docet *Eckhel. D. N. V.* T. 6. p. 518. ¶ *Olympium, ii*, n. Ὀλύμπιον, est templum Jovis Olympii, idem ac *Olympieum*, quam vocem vid suo loco. *Liv.* 24, 33. Romanus exercitus ad Olympium, Jovis id templum est, mille et quingentos passus ab urbe (*Syracusis*) castra posuit.

ŎLYMPUS, i, m. Ὄλυμπος, mons insignis altitudinis, adeo ut ejus cacumen nubes excedat: qua si ὅλος λάμπων, totus lucens. Est hoc nomine i Bithynia, *Plin.* 5, 32, 43. ad cujus radices Prus urbs: item in Lesbo, *Id. ib.* 31, 39., item in Ly cia, *Id.* 21, 6, 17., item in Ionia non longe Smyrna, *Id.* 5, 29, 31. *med.*, item in Mysia, *Id ib.* 32, 40. et *Mela* 1, 19., item in Peloponneso prope Arcadiam, si *Servio* credimus, qui ad *A.* 8 352. scribit, primum Aeacum in Arcadia templun Jovi constituisse, non longe a monte Olympo. Se praecipue celebratur a poetis mons Thessaliae, ean a Macedonia disterminans, Ossae vicinus, et Pe lio, quibus alio super alium impositis Gigante Diis bellum intulisse fabulati sunt. *Plin.* 4, 8 15., *Mela* 2, 3., *Lucan.* 2, 271. et *Virg. G.* 1, 282 In hoc monte lupos non esse, *Plin.* tradit 8, 58 83. ¶ Saepe a poetis pro coelo ponitur. *Virg Ecl.* 6, 86. invito processit vesper Olympo. *Id. G* 1, 96. Flava Ceres alto nequidquam spectat Olym po. *Id. A.* 9, 106. de Jove: Annuit et totum nu tu tremefecit Olympum; et *ib.* 6, 579. Olympu aetherius. *Sen. Herc. Oet.* 1907. stelliger. ¶ Es etiam sedes Musarum. V. OLYMPIAS. ¶ Deni que nomen est viri proprium, hoc est Marsya discipuli, qui tibiarum cantu cum Pane certavi et in ludis Acasti victor eodem certamine fuit, u *Hyg. fab.* 273. narrat. Hic praeceptorem suum a Apolline excoriatum sepulturae tradidit. *Ov. Me* 6, 393. et *Pont.* 3, 3, 42., *Hyg. fab.* 165. et *Plin* 36, 5, 4. *n.* 8.

ŎLYNTHĬUS, a, um, adj. Ὀλύνθιος, ad Oly thum pertinens, quae est urbs Thraciae in Sith nia regione, inter Athon et Pallenem. *Plin.* 4, 1 15. et *Mela* 2, 2. *f.* et *Sen. Controv.* 5, 34. *Olynthia, ae*, f. regio, sive ager circa Olynthu positus. *Varr. R. R.* 1, 44. In Olynthia quota nis restibilia esse dicunt, sed ita ut tertio quoqu anno uberiores ferant fructus. ¶ *Olynthii, orum* sunt Olynthi incolae. *Nep. Timoth.* 1. et *Just.* 8,

ŎLYRĂ, ae, f. ὀλύρα, genus frumenti, quo *Plin.* 18, 10, 20. *n.* 3. et 22, 25, 57. idem ess docet cum arinca, et ab *Homero*, ὀλύραν cum d xit (*Iliad.* 5, 196. et 8. *f.*) arincam significar Quidam putant esse *scandella*. *Id.* 18, 7, 11, Fa in Aegypto ex olyra conficitur. *Id.* 22, 25, 5 Ex olyra decocta fit medicamentum, quod Aegy ptii atheram vocant, infantibus utilissimum: se et adultos illinunt eo.

*OLYROS (us), opp. Boeotiae. *Plin.* 4, 7. *B.*

ŎLYSSĬPO. V. OLISIPONENSIS.

O M

ŎMĂ. V, ONA.

*OMĀNA, oppidum Arabiae Felicis. *Plin.* 28. *B. A.*

*OMĀNI, orum, populi Arabiae Felicis. *Pli* 6, 28. *B. A.*

ŎMĀSUM, i, n. *Gloss. Philox.* Omasum, βόει κόπεον λιπαρὸν, τῇ τῶν Γάλλων γλώττῃ, *h. e.* fr stum pingue bubulae carnis, Gallorum lingu item ἐχῖνος, venter bubulus, h. e. ut opinor, int stina bubula, quae Itali *trippe* et *busecchie* dicun fortasse est ab *omentum*. Unde alii intelligunt i testinum bubulum crassius, et pinguius: quod er apud plebejos in cibo gratissimum. *Plin.* 8, 4 70. Damnatus a populo, die dicta, qui concubi procaci rure omasum edisse se negante, occider bovem. *Hor. Ep.* 1, 15, 34. patinas coenabat om si, Vilis et agninae. *Plin.* 28, 10, 45. Oma jure poto venena expugnari putant. ¶ Pro ips ventre. *Hort. Sat.* 2, 5, 40. pingui tentus oma Furius.

*OMBĪTES NOMOS in Aegypto fuit, circa O bos Thebaidis urbem. *Plin.* 5, 9. *B. A.*

OMBRĬĂ, ae, f. ὀμβρία, gemmae species, qua nonnulli notiam vocant, quae cum imbribus, fulminibus fertur in terram decidere, quemadm dum ceraunia et brontia: et eundem, quem illa effectum habet. *Plin.* 37, 10, 65.

[OMBRĬI, orum, m. plur. Ὄμβριοι, h. e. pluviales, populi Italiae. *Plin.* 3, 14, 19. Umbrorum gens antiquissima Italiae existimatur, ut quos Ombrios a Graecis putent dictos, quod inundatione terrarum imbribus superfuissent. *F.*]

*OMBRĬOS, i, una ex insulis Fortunatis. *Plin.* 6, 32. Adde *Solin.* 56. (al. 70.) *B. A.*

OMEN, inis, n. οἰωνός, proprie est augurium, quod hominum ore fit, ut explicat *Cic. Div.* 1, 45. quasi *oremen*, inquit *Fest.* Etiam *Varro L. L.* 5, 7. *extr.* ab ore derivat. Sed accipitur etiam pro quovis auspicio, et augurio sive laeto, sive tristi. *Cic. l. c.* Neque solum Deorum voces Pythagoraei observaverunt, sed etiam hominum, quae vocant omina, quae quia valere censebant majores nostri, idcirco omnibus rebus agendis, quod bonum, faustum, felix, fortunatumque esset, praefabantur. *Id. Phil.* 11, 5. Hoc detestabile omen avertat Juppiter. *Id. Har. resp.* 20. Quod Dii omen obruant. *Virg. A.* 2, 190. quod Dii prius omen in ipsum Convertant; et *ib.* 178. Nec posse Argolicis exscindi Pergama telis, Omina ni repetant Argis. *Ov. Met.* 5, 550. Bubo dirum omen mortalibus. *Liv. praef.* I. *f.* Cum bonis ominibus aliquid incipere. *Hor. Od.* 3, 11, 50. Ire secundo omine. *Cic. Div.* 1, 46. Omen capere. *Id. Fam.* 3, 12. Faustis ominibus prosequi, *h. e.* precationibus. *Ov. Amor.* 3, 12, 1. tristia semper amanti Omina non albae concinuistis aves. *Prop.* 2, 21, 38. Nigraque funestum concinit omen avis; et 4, 1, 67. date candida, cives, Omina. *Ov. Met.* 10, 453. et *Plin.* 15, 19, 21. Omen facere alicui. *Tac. H.* 1, 86. *f.* Id ipsum a fortuitis vel naturalibus causis in prodigium et omen imminentium cladium vertebatur. [*Ter. Andr.* 1, 2, 28. Verberibus caesum te in pistrinum, Dave, dedam usque ad necem, Ea lege atque omine, ut si te inde exemerim, ego pro te molam. *F.*] ℙ *Accipere omen* est fortuitum alicujus dictum in omen faustum vertere rei cujuspiam. *Cic. Div.* 1, 46. L. Paulus, cum ei, bellum ut cum rege Perse gereret, obtigisset, filiolam suam Tertiam osculans, animadvertit tristiculam: quid est, inquit, mea Tertia? mi pater, inquit, Persa periit. Tum ille arctius puellam complexus, accipio, inquit, mea filia, omen; erat autem mortuus catellus eo nomine. *Liv.* 5, 55. Centurio in comitio exclamavit: signifer, statue signum: hic manebimus optime; qua voce audita, senatus accipere se omen exclamavit. Adde 1, 7. Simile est illud *ejusd.* 29, 27. *med.* de Scipione: Quod esset proximum promontorium, percontatus, cum Pulcri promontorium id vocari audisset, placet omen, inquit: huc dirigite naves. V. alia ap. *Val. Max.* 1, 5. ℙ Omina tristia bene multa recenset *Sil.* 8. a *v.* 626., plura *Lucan.* 1. a *v.* 526., aliquot *Appul. Met.* 9. *med.*

OMENTĀTUS, a, um, part. ab inus. *omento:* omento involutus, ut Isicia omentata, *Apic.* 2, 1.

OMENTUM, i, n. ἐπίπλουν, membrana pinguis, qua intestina involvuntur: fortasse ab ὑμήν, membrana. *Cels.* 4, 1. *med.* Contegit universa haec omentum, ex inferiore parte laeve et adstrictum, ex superiore mollius: cui adeps quoque innascitur. *Plin.* 11, 37, 80. Ventriculus, atque intestina pingui ac tenui omento integuntur. Adde *Sen. Oedip.* 370. ℙ Non membranam solum, sed etiam ipsa viscera, seu exta significat. *Pers.* 2, 47. Tot tibi cum in flammis junicum omenta liquescant. *Juven.* 13, 116. In carbone tuo charta pia tura soluta Ponimus, et sectum vituli jecur, albaque porci Omenta. ℙ Dicitur et de adipe, ac pingui. *Pers.* 2, 74. ast illi tremat omento popa venter. ℙ De membrana, qua involvitur os, et cerebrum. *Macr. Sat.* 7, 9. *med.* Ut os secetur, omentum, quod impositum est ossi, cruciatum, dum sectionem patitur, importat: περιόστεον: et *paulo post:* Cerebrum, quod tactu sui hominem torquet, non suo sensu, sed vestitus sui, idest omenti hunc importat dolorem, *h. e.* durae, ut vocant anatomici, et piae matris.

OMĒTIS, idis, f. *Ov. A. Am.* 3, 273. Conveniunt tenues scapulis ometides altis, *h. e.* humerales fasciae: ab ὦμος, humerus. Ita legit et exponit *Turneb.* V. ANALECTIDES.

[OMĪNĀLIS, e, adj. idem ac ominosus. *Gell.* 5, 17. Ante diem quoque quartum calendas, vel nonas, vel idus tanquam ominalem diem plerique vitant. Ita habent optimae editiones; alii leg. *inominalem.*

OMĪNĀTĬO, onis, f. actus ominandi. *Festus:* Faventia bonam ominationem significat.

OMĪNĀTOR, oris, m. qui ominatur. *Pl. Amph.* 2, 2, 90. Ob istuc omen ominator capies, quod te condecet.

OMĪNĀTUS, a, um, part. ab *ominor.* *Liv.* 29, 3. Naves, quae, praedam in Siciliam vexerant, cum commeatu rediere, velut ominatae, ad alteram praedam repetendam sese venisse. *Hor. Od.* 3, 14, 11. male ominatis Parcite verbis. Al. leg. *nominatis.*

OMĪNO, as, a. 1. idem ac ominor, ap. veteres. *Pomp.* ap. *Non.* 7, 53. Ita sit et tibi bene, qui recte ominas. *Prop.* 1, 17, 3. Nec mihi Cassiope solito visura carinam Ominat: ingrato littore vota cadunt, *h. e.* nec auguror, nec spero, carinam et nautas visuros Cassiopeae astrum, et alia sidera, quae cursum dirigunt navigantium. Alii rectius leg. *carinam; Omniaque ingrato*, etc.

OMĪNOR, aris, dep. 1. οἰωνίζω, omen capio, auguror, futurum aliquid pronuntio. *Cic. Off.* 2, 21. Malo enim alteri, quam nostrae ominari. *Plin. ep.* 4, 15. Optamus enim tibi, ominamurque in proximum annum consulatum. *Vell.* 2, 71. Vera de exitu Antonii ominatus est. *Liv.* 26, 18. Clamore et favore ominati sunt felix faustumque imperium. *Plin.* 28, 2, 5. Primum anni incipientis diem laetis precationibus invicem faustum ominamur. *Suet. Ner.* 48. Clamor militum et sibi adversa, et Galbae prospera ominantium.

OMĪNŌSĒ, adv. malo omine. *Quint. decl.* 6, 5. Prorsus ominose retentus.

OMĪNŌSUS, a, um, adj. δυσοιώνιστος, qui est mali ominis. *Plin. ep.* 3, 14. *f.* Notabilis, atque etiam, ut exitus docuit, ominosa res accidit. *Messala* ap. *Gell.* 13, 14. *f.* Mons avibus obscenis ominosus.

*OMIRAS, ae, sic in Armenia dictus est Euphrates. *Plin.* 5, 24. Occurrit ei (*Euphrati*) Taurus mons, nec resistit (i. e. Euphrates perfringit Taurum) —: Omiram vocant (*Euphratem*) irrumpentem, mox, ubi perfregit, Euphratem. *B. A.*

ŌMISSĬO, onis, f. actus omittendi, praetermissio. *Sym. ep.* 3, 48. Istam veluti omissionem laudis suae plus honoris habuisse. Adde *ep.* 10, 62. (al. 70.)

ŌMISSUS, a, um, part. ab *omitto:* παραλειφθεὶς, praetermissus. *Caes. B. G.* 7, 34. Ut omnibus omissis rebus, huic bello servirent. *Sall. Jug.* 70. Omissa deditione bellum incipit. *Hor. Ep.* 1, 6, 30. Si virtus hoc una potest dare, fortis omissis Hoc age deliciis. *Tac. H.* 1, 86. Prodigia insuper terrebant: in vestibulo Capitolii omissas habenas bigae, cui Victoria institerat, *h. e.* demissas. [*Suet. Vesp.* 16. omissa vectigalia, i. e. condonata, abrogata, abolita.] ℙ Translate est remissus, negligens, ut qui ea omittit, quae ad rem suam pertinent. *Sall. or. Philippi contr. Lepid.* Pro Dii boni, qui hanc urbem omissa cura adhuc regitis! *Ter. Heaut.* 5, 2, 9. Ubi te vidi animo esse omisso, et, suavia in praesentia Quae essent, prima habere, neque consulere in longitudinem. *Id. Ad.* 5, 3, 44. at enim metuas, ne ab re sint tamen Omissiores paulo. [*V. *Ruhnk.* ad utrumque *Terentii* locum: coll. *Gronov. observv.* 3, 7. §. 478. et 479. p. 236. *ed. Fr.*]

OMITTO, is, isi, issum, a. 3. παραλείπω, praetermitto, relinquo, missum facio, praetereo: ex *ob*, et *mitto:* sed tamen primam syllabam corripit. [*De discrimine inter *omitto* et *amitto*, v. quae dicta sunt in h. v. Adde, quae *Doederl.* 3, 285. definite magis distincteque designat: *Omittimus volentes* et *sponte; amittimus inviti* et *casu.* Quid *dimittere*, *intermittere* differt, v. in hh. vv.] *Liv.* 37, 10. Dixit omnium se rerum apparatum omissurum. *Val. Max.* 5, 10. *n.* 2. *extr.* Nec ideo institutum Deorum cultum omittendum curavit. *Cic. Q. Fr.* 2, 6. Primam navigationem, dummodo idonea tempestas sit, ne omiseris. *Id. Brut.* 76. *f.* Ne ego, ut omittam cetera, doleo, nihil tuam auctoritatem valuisse; et *mox:* Itaque omittamus lugere. *Hor. Ep.* 1, 6, 48. Hoc primum repetas opus, hoc postremus omittas. *Id. A. P.* 44. Pleraque differat, et praesens in tempus omittat. *Suet. Cal.* 14. Ne minimam quidem occasionem quoquam omittente in testificanda sollicitudine, etc. [*Omittere occasionem* est *nolle eam adhibere ideoque negligere.* Taciti exempla collegit *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 331.] ℙ Pro cessare, desinere. *Hor. Od.* 3, 29, 11. Omitte mirari beatae Fumum et opes strepitumque Romae. *Pl. Pers.* 3, 3, 26. Jam omitto iratus esse; et 4, 4, 90. Jam de istoc rogare omitte. ℙ Pro abjicere, deponere. *Cic. Off.* 3, 10. Omisit hic et pietatem, et humanitatem, ut id, quod utile videbatur, assequi posset. *Id. Somn. Scip.* 1. *extr.* Omittere timorem. *Liv.* 21, 11. *extr.* arma. *Ter. Ad.* 2, 4, 3. tristitiam; et 4, 7, 36. iracundiam. ℙ Pro dimittere. *Id. Ph.* 1, 2, 91. nunc omitte quaeso hunc. Plerique al. leg. *amitte.* *Id. Ad.* 2, 1, 18. hem serva, omitte mulierem. *Pl. Mil.* 4, 3, 2. nullo pacto potest Prius haec in aedes recipi, quam illam omiserim. *Nep. Eum.* 9. Certos omittit homines ad infimos montes. Al. leg. *mittit.* ℙ *Omittere animam*, emittere, mori. *Pl. Amph.* 1, 1, 85. Animam omittunt, priusquam loco demigrent. Sic ibi *Taubman.* legendum monet ex MSS. et veterib. editionib., non *amittunt.* [*Etenim *omittere vitam* pertinet ad eum, qui laeto animo diem obit, ut alias *oppetere mortem: amittere* invitum, inopportunum, haud gratum significat, quod hujus loci sententiae parum convenit.] ℙ Silentio praeterire. *Cic. Pis.* 22. De reditu Gabinii omittamus. *Id. Sext.* 24. Omitto gratulationes, epulas, praedam, laetitiam, etc.; et *ib.* 12. Omitto, quid ille tribunus, omnium rerum divinarum humanarumque praedo, fecerit. *Nep. Ann.* 2. Nam, ut omittam Philippum, omnium potentissimus Antiochus fuit. ℙ Est et negligere, spernere, [*curam nullam agere, (etiam in alicujus commodum, unde nonnunquam i. e. q. liberare) mentionem non facere.] *Hor. Ep.* 1, 1, 98. Quod petiit, spernit; repetit quod nuper omisit. *Tac. A.* 6, 45. Quos (*honores*) omiserit, receperitve, in incerto fuit. [*Plura v. ap. *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 332.]

OMMENTANS: Livius in Odyssea cum ait: in Pylum advenies, aut ibi ommentans; significat obmanens, sed ea significatione, qua saepe fieri dicitur: id enim est mandare. Haec *Festus.*

*OMNAE, arum, opp. Arabiae Felicis, cum emporio. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

OMNĬCANUS, a, um, adj. omnia canens, vel semper canens. *Appul. Flor. n.* 13. Philosophi ratio et oratio tempore jugis est, et auditu venerabilis, et intellectu utilis, et modo omnicana.

OMNĬCARPUS, a, um, adj. omnia carpens. *Varr. L. L.* 4, 19. ex *vet. Scriptore:* Omnicarpae caprae.

OMNĬCŎLOR, oris, adj. ut Omnicolor pictura, ap. *Prud.* περὶ στεφ. 12, 39.

OMNĬFĀRĬAM, adv. in omnibus partibus: etymon vocis v. in BIFARIAM. *Gell.* 12, 13. *med.* Cum Oceanus omnes terras omnifariam et undiqueversum circumfluat. *Macr. Sat.* 7, 13. *med.* Senarius numerus omnifariam plenus, perfectus, atque divinus est. *Capitol. M. Aurel.* 11. Gladiatoria spectacula omnifariam temperavit. *Vopisc. Aurel.* 27. Pones profecto supercilium, quo nunc mihi deditionem, quasi omnifariam victor, imperas. *Appul. Met.* 2. Ore undique omnifariam deformato. *Id. Flor. n.* 23. Lapis probe omnifariam complanatus. Adde *Tert. adv. Marc.* 2, 19.

[OMNĬFĀRĬUS, a, um, adj. omnimodus. *Gloss. Philox.* Omnifarius, παντοῖος. V. BIFARIUS. *F.*]

OMNĬFER, ra, rum, adj. παντοφόρος, omnia ferens. *Ov. Met.* 2, 275. Tellus Sustulit omniferos collo tenus arida vultus.

OMNĬFORMIS, e, adj. omnium formarum, παντόμορφος. *Appul. Trismeg.* Mundus receptaculum omniformium specierum. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 339. Verbo creavit omniformem machinam. Adde *Sidon. ep.* 9, 15. *in carm.*

OMNĬGĔNUS, a, um, adj. παντοῖος, omnis generis. *Lucr.* 2, 758. E quibus omnigenos gignunt, variantque colores. *Id.* 5, 440. omnigenis e principiis. *Gell.* 14, 6. Dat mihi librum doctrinis omnigenis praescatentem. *Virg. A.* 8, 698. Omnigenumque Deum monstra, et latrator Anubis: pro omnigenorum. Loquitur autem de Diis Aegyptiorum, apud quos numen erant pisces, canes, porrum, caepe, etc. V. *Juven.* 15, 7. ℙ Item omnia gignens. *Prud. in Sym.* 1, 12. quae Patris ars est omnigeni.

OMNĬMĔDENS, entis, adj. πανάκης, qui omnibus medetur. *Paul. Nol. carm.* 26, 45. cupiens avertere morbos Omnimedens Dominus.

OMNĬMŌDĒ, adv. πανταχῆ, omnibus modis. *Lucr.* 2, 488. Omnimode expertus fueris, quam quisque det ordo, etc. Al. leg. *Omnimodis expertus eris.* [*Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 2, 1. *f.* Vale, et me, obsecro, omnimode ames qua joco, qua serio. *F.*]

OMNĬMŌDIS, adv. παντοδαπῶς, omnibus modis, ut *multimodis*, multis modis. *Lucr.* 2, 699. Nec tamen omnimodis connecti posse putandum est Omnia: nam vulgo fieri portenta videres. (Adde 1, 683., 3, 407. et al.) *Appul. Flor. n.* 4. Tibicen omnis voculae melleus modulator, et idem omnimodis peritus modificator. Al. leg. *omnis modi.*

OMNĬMŌDO, adv. παντοδαπῶς, omnino, omnimodis. *Sen. Ben.* 2, 1. Evitemus omnimodo, ne deliberasse videamur. *Cels.* 7, 4. *n.* 3. *extr.* Sed non omnimodo res ea desperationem habet. *Gell.* 18, 15. Quod omnimodo quintus semipes verbum finiret. *Pomp. Dig.* 29, 2, 11. Impuberibus liberis omnimodo abstinendi potestas fit. *Lactant.* 6, 12. Tenendum est omnimodo, ut ab officio misericordiae spes recipiendi absit omnino. ℙ Scribi potest etiam divisim.

OMNĬMŎDUS, a, um, adj. παντοδαπὸς, qui est omnis modi, aut generis. *Appul. Apol.* Cutim vitiligine insignit, et omnimodis maculationibus convariat. *Id. Met.* 5. Eam voculas omnimodas edocens recinere. *Lucr.* 1, 683. Ignis enim foret omnimodus. Al. leg. *omnimodis.*

[OMNĬMORBĬA, ae, f. herba, cujus ita meminit *Isid. Or.* 17, 9. *med.* Polion a Graecis, a Latinis omnimorbia, quod multis morbis subveniat. V. POLION. *F.*]

OMNĪNO, adv. πάνυ, ὅλως, παντελῶς, prorsus, plane, funditus, usquequaque: ab *omnis.* *Cic. Tusc.* 1, 1. Cum defensionum laboribus, senatoriisque muneribus aut omnino, aut magna ex parte essem aliquando liberatus. *Id. Amic.* 6. Eos omittamus, qui omnino nusquam reperiuntur. *Id. Or.* 2, 13. *extr.* Causas omnino nunquam attigerunt. *Id. Tusc.* 1, 3. Ut non multum, aut nihil omnino Graecis cederetur. *Id. Att.* 3, 23. Clodium sanxisse, ut vix, aut omnino non posset infirmari sua lex. *Enn.* ap. *eund. Or.* 2, 37. *f.* Decrevi philosophari paucis: nam omnino haud placet. *Cic. Balb.* 19. Quae quotidie labore hujus et studio, aut omnino, aut certe facilius consequuntur. *Id. Fam.* 9, 15. *med.* Mihi licere res has non omnino quidem, sed magnam

partem relinquere. *Caes. B. G.* 1, 34. Sibi mirum videri, quid in sua Gallia aut Caesari, aut omnino populo R. negotii esset. ¶ Ponitur et pro solum, tantummodo. *Caes. B. G.* 1, 6. Erant omnino itinera duo, quibus itineribus domo exire possent. *Cic. Quint.* 24. Mihi perdifficile esse, contra tales oratores non modo tantam causam perorare, sed omnino verbum facere conari. *Plin. ep.* 5, 4. Pleraque tacta tantum, et omnino commota, latissime serpunt. ¶ Junctum nominibus numeralibus habet vim v. admodum. *Cic. Cluent.* 28. Quinque omnino fuerunt, qui Oppianicum absolverent. *Caes. B. G.* 4, 19. *extr.* Diebus omnino decem et octo trans Rhenum consumptis. *Cic. Q. Fr.* 2, 1. Sane frequentes fuimus: omnino ad ducentos. *Nep. Pel.* 2. Cum omnino non essent amplius centum, qui tanto se offerrent periculo. ¶ [*Significat etiam *disertis verbis*. *Cic. Tusc.* 5, 9. Non usquam id dicit omnino, sed quae dicit, idem valent.] ¶ Videtur etiam poni pro universim, generaliter. *Cic. Fin.* 5, 11. *med.* De hominum genere, aut omnino de animalium loquor. ¶ In principio sententiae, ut *Off.* 1, 20. Omnino fortis animus et magnus duabus rebus maxime cernitur; et *Amic.* 21. Omnino omnium horum vitiorum atque incommodorum una cautio est, ut, etc. ¶ Adhibetur etiam a poetis. *Virg. A.* 9, 248. Non tamen omnino Teucros delere paratis. *Hor. Sat.* 2, 1, 6. ne faciam, inquis, Omnino versus. *Mart.* 3, 45. Sed nihil omnino, te recitante, placet. *Catull.* 98, 5. Si nos omnino vis omnes perdere. ¶ [*Est *omnino* sequente *sed* etiam concedentis, i. q. *quidem*, nos: *allerdings, aber* etc. *Cic. Off.* 2, 18. restricti omnino esse nullo modo debemus, sed in deligendis idoneis judicium et diligentiam adhibere; et *ib.* 20. Danda opera est omnino — sed. V. ad utrumque locum *Beier.*]

OMNĬPĂRENS, entis, adj. παντοτόκος, qui omnia parit, seu gignit: ab *omnis* et *parens*. *Virg. A.* 6, 595. Nec non et Tityon terrae omniparentis alumnum. Al. leg. *omnipotentis*. *Lucr.* 2, 705. per terras omniparentes. *Appul. Met.* 8. Omnipotens, et omniparens Dea Syria. *Id. de Mundo:* Omniparentis mundi amoenitas. Adde *Nemes. Ecl.* 1, 35.

OMNĬPĂTENS, entis, adj. omnino, vel omnibus patens. *Virg. A.* 10, 1. Panditur interea domus omnipatentis Olympi; et *ib.* 12, 791. rex omnipatentis Olympi. Ita quidam leg, sed invitis MSS. teste *Pierio*, qui ubique *omnipotentis* reperit: invito etiam *Erythraeo*, qui multa in indice hac de re, et *Heynio*, qui plurima attulit ad *l.* prius *c.*

OMNĬPĂTER, tris, m. omnium rerum pater. *Prud. περὶ στεφ.* 3, 70. omnipatremque negare Deum.

OMNĬPĂVUS, a, um, adj. qui omnia timet. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 12. Andreae sectatores memorant esse pantophobos, quos nos omnipavos dicere poterimus.

OMNĬPĔRĪTUS, a, um, adj. omnium peritus. *Albinov.* 2, 110. Viscera directi mutaverat arietis agno Aeetis succis omniperita suis. Al. leg. *omne perita* per hyphen, ὑφ' ἕν.

OMNĬPOLLENS, entis, adj. omnipotens. *Prud. Apoth. praef.* 31. Statum lacessunt omnipollentis Dei.

OMNĬPŎTENS, entis, adj. παντοδύναμος, omnia potens. *Turpil.* ap. *Cic. Tusc.* 4, 34. Teque, omnipotens Neptune, invoco. *Catull.* 64, 171. Juppiter omnipotens. *Val. Fl.* 1, 81. regina, *h. e.* Juno; et 8, 70. Somne omnipotens. *Virg. A.* 8, 334. Fortuna omnipotens, et ineluctabile fatum. *Macr. Somn. Scip.* 1, 17. *med.* et *August. Confess.* 1, 4. Deus ille omnipotentissimus.

OMNĬPŎTENTĬA, ae, f. παντοδυναμία, rerum omnium facultas. *Macr. Sat.* 1, 16. Omnipotentiam quoque Fortunae tribuit.

OMNIS, e, adj. πᾶς, ἅπας, cunctus, universus, unusquisque. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 9. Omnium nomine, quicumque ludos faciunt, pecunia erogatur. *Id. Off.* 1, 35. Ab omni, quod abhorret ab oculorum auriumque approbatione, fugiamus. *Id. Tusc.* 5, 23. Quis est omnium, qui modo cum musis habeat aliquod commercium, qui non malit, etc? *Id. Or.* 1, 22. Cum te unum ex omnibus ad dicendum maxime natum aptumque cognossem. *Id. Rabir. perduell.* 7. Omnes omnium ordinum homines. [*Saepissime per abundantiam quandam ita dicitur. V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 1. p. 128.] ¶ Pro quilibet, quicumque. *Caes. B. G.* 5, 6. Omnibus precibus petere contendit, ut, etc. [*i. e. omnis generis: nos: *inständigst.*] *Hor. Ep.* 1, 5, 2. Nec modica coenare times olus omne patella. ¶ Interdum substantivi naturam induit. *Cic. Or.* 2, 2. Omnia, quaecumque in hominum disceptationem cadere possunt. [*Cf. *Kritz.* ad *Sall. Cat.* 30, 4. quibus omnia, honesta atque inhonesta, vendere mos erat.] *Liv.* 31, 45. Macedonum fere omnibus, et quibusdam Andriorum, ut manerent, persuasit. [*Id. 24, 32. Praetorumque omnes interficiuntur. V. *Gronov.* ad h. l. Sic et πάντες junctum genitivo codices hic illic exhibent. V. *Wesseling.* ad *Diodor. Sicul. in.* it. ad *Eclog.* p. 532. Cf. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 103. *n.* 3. a.] *Lucr.* 1, 520. Tum porro si nihil esset, quod inane vacaret, Omne foret solidum; et 999. Omne quidem vero nihil est quod finiat extra; et 1022. Sed quia multa modis multis mutata per omne, etc. *Cic. Verr.* 2, 3, 10. Poscet omne, quantum exaravero: quid omne? immo plus etiam, si volet; et *ib.* 77. *extr.* Unum da mihi, qui sibi dicat pro frumento omne esse, quod oportuerit, solutum. *Ter. Ad.* 2, 4, 16. At ut omne reddat. *Sy.* omne reddet: tace modo. *Prop.* 4, 8, 30. Sobria grata parum; cum bibit, omne decet. *Hor. Sat.* 2, 6, 30. tu pulses omne quod obstat. [*Cf. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 12, 27. Scythia tenus ille nivosa Omne tenet, h. e. omnem illam regionem usque ad nivosam Scythiam tenet.] ¶ *Omnia facere*, tentare, experiri, ἅπαντα ποιεῖν. *Cic. Amic.* 10. *f.* Profiteri, omnia se amici causa esse facturos. *Id. Fam.* 1, 9. *f.* Scribis, te omnia facturum, ut negotium conficias. *Petr. Sat.* 107. Quid ita omnia fecisti, ut quos tuebaris, absconderes? *Mart.* 6, 93. Omnia cum fecit, Thaida Thais olet. Sic *Ter. Andr.* 2, 1, 11. omnia experiri certum est, priusquam pereo. [*De hac dicendi formula exposuit *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* 1, 15. p. 121. *ed. Fr.* Item ad *Ter. l.* modo *l.* et ad *Her.* 21, 7.] ¶ *Omnia fore prius arbitror*, *quam*, etc. *h. e.* coelum ruiturum. *Cic. ad Pompej. post ep.* 11. *l.* 8. *ad Att.* Nam suspicione assequi non potui, quod omnia prius arbitratus sum fore, quam ut haec reipubl. causa in Italia non posset, duce te, consistere. ¶ *Omnia mihi sunt cum aliquo*, concordes invicem sumus in omnibus, vel omnia sunt mihi cum aliquo vincula et officia familiaritatis, et amicitiae. *Cic. Fam.* 13, 1. Cum Patrone Epicureo mihi omnia sunt: nisi quod in philosophia vehementer ab eo dissentio. Contra *Id. Att.* 12, 17. Mihi ante aedilitatem meam nihil erat cum Cornificio. ¶ *Esse omnia in aliqua re dicimus*, cum in ea re omnia praesidia, et vim inesse affirmamus. *Cic. Leg.* 2, 10. Caste lex jubet adire ad Deos, animo videlicet, in quo sunt omnia. *Id. Fam.* 15, 14. *f.* Sic velim enitare, quasi in eo sint mihi omnia. ¶ *Esse omnia alicui*, esse alicui in summo gradu existimationis et gratiae, instar omnium esse, unum valere, quod omnes alii, εἶναι τὰ πάντα. *Ov. Her.* 12, 161. Deseror (amissis regno, patriaque, domoque) Conjuge, qui nobis omnia solus erat. *Liv.* 40, 11. Demetrius iis unus omnia est: eum jam regem vivo patre appellant. Sic *Petr. Sat.* 37. Nunc, nec quid, nec quare, in coelum abiit, et Trimalchionis tapanta *(vel, ut alii edidere, τὰ πάντα)* est. [*V. *intpp.* ad *Vell.* 2, 103. et *Heus.* ad *Vechn. Hellenol. Cort.* ad *Lucan.* 3, 108. Omnia Caesar erat.] ¶ *Ante omnia.* V. in ANTE. ¶ *Per omnia*, omnibus rebus, in omni re, omnino. *Quint.* 5, 2. Vix ulla res est per omnia alteri similis. *Colum.* 4, 2. Quare per omnia praetulerim, duobus potius seminibus depositis, quam unico periclitari. *Vell.* 2, 33. Vir alioqui per omnia laudabilis; et 40. Pompejus per omnia fortunam hominis egressus. [*Longe usitatissima est *Vell.* haec dicendi ratio. Locos indicavit *Burm.* in indice ad suam *Vell.* editionem.] *Inscr.* ap. *Grut.* 613, 2. T. Flavius Aug. L. Felix conjugi karissimae de se per omnia bene meritae. ¶ *Eadem omnia*, ταὐτὰ πάντα. *Ter. Hec.* 2, 1, 2. Utin' omnes mulieres eadem aeque studeant, nolintque omnia. *Pl. Asin.* 3, 3, 23. Mihi certum est efficere in me omnia eadem, quae tu in te faxis. *Plin. ep.* 7, 17. Supervacuum tamen est recitare, quae dixeris: etiam: si eadem omnia, si iisdem omnibus, si statim recites. ¶ *Alia omnia*, contrarium. *Id. ep.* 7, 15. Requiris quid agam? quo nosti distringor officio, amicis deservio, studeo interdum, etc. Te alia omnia, quam quae velis, agere, moleste ferrem, etc. ¶ Aliquando *alia* omittitur, sequente *quam*. *Cic. Quint.* 24. Quid haec festinatio tanta significat? non vim? non scelus? non latrocinium? non denique omnia potius, quam jus, quam officium, quam pudorem? *Liv.* 2, 39. Plebs omnia, quam bellum malebat. *Sall. Cat.* 26. Sed ei cariora semper omnia, quam decus atque pudicitia fuit. ¶ *Ire, transire, discedere in alia omnia* est senatoris dissentientis in senatu ab alterius sententia. Utebantur autem his verbis *alia omnia*, ominis causa, ne dicerent, *qui non censetis* vel *qui contrarium censetis*, quae verba mali ominis esse videbantur, ut *Festus* docet in *Qui hoc*, V. EO, is. ¶ *Omnia* absolute, Graeco more, per omnia, omnino. *Sen. Cons. ad Marc.* 25. *f.* Tramites, omnia plani, et ex facili mobiles. *Lips.* vellet aliter legi, invito *Gronov.* Sic *Aurel. Vict. Caes.* 9. Vespasianus sanctus omnia, facundiae haud egens. ¶ Aliquando *omnis* est ullus. *Ter. Andr.* 2, 3, 17. Sine omni periclo. [*Admodum rara dicendi ratio et comicis tantum usitata. V. *Ruhnk.* ad h. l.] ¶ *Omnes*, singuli. *Cic. Fin.* 2, 31. Itemque omnibus mensibus, vicesimo die lunae, dent ad eorum epulas, etc. *Plin.* 12, 25, 54. de balsami arbore: Ter omnibus percutitur aestatibus, postea deputatur. [*Lucan. 7, 421. Omne tibi bellum gentes dedit omnibus annis: ubi v. *Cort.*] ¶ *Omnis* sing. num. pro *omnes*, et eadem significatione. *Val. Fl.* 1, 707. et visu lassatur inani Omnis eques. *Albinov.* 1, 202. Funeris exsequiis adsumus omnis eques. *Cato* ap. *Gell.* 3, 7. Omnis Graecia decoravere. *Ov. Am.* 1, 9, 1. Militat omnis amans. *Stat. Silv.* 1, 3, 85. huc omnis turba coimus. *Val. Fl.* 2, 202. pariterque toris exhorruit omnis Mater; et 1, 14. Spargentemque faces, et in omni turre furentem. *Stat. Silv.* 1, 2, 129. Proteaque atque omnem Nereida quaerere jussi. *Cic. Att.* 7, 3. *med.* Hic omnia facere omnis debet, ne armis decernatur. Al. rectius leg. *omnes debent.* [*Ita *Orell.*] ¶ *Omnes* de duobus, aut tribus tantum. *Cic. Mur.* 15. Perfecta ab Lucullo haec sunt omnia, ut urbs fidelissimorum sociorum defenderetur, ut omnes copiae regis diuturnitate obsidionis consumerentur. *Quint.* 3, 7. *extr.* Quamquam omnes tres status cadere in hoc opus possint. [*Cf. *Ruddim.* 2. p. 87. Notandus hic etiam locus *Nep. Ep.* 1, 2. Scimus enim, musicen nostris moribus abesse ab principis persona; saltare vero etiam in vitiis poni: quae omnia apud Graecos etc. ubi, quum *Goerenz.* ad *Cic. Fin.* 2, 31, 105. *omnia* de duobus positum esse dixisset, rectius *Brem.* docet *quae omnia* h. l., secundum haud inusitatam brachylogiam, idem esse quod *haec et hujus generis omnia.*] ¶ Redundat in illo *Varr. L. L.* 9, 4. Harum analogiarum primam sequi debet populus, secundam omnes singuli e populo, tertiam poetae. ¶ Hactenus *omnis* refertur ad quantitatem discretam, uti vocant, h. e. ad numerum: in quo differt a *totus*, quod pertinet ad continuam, et integrum corpus aliquod significat, nulla cui desit pars. Saepe tamen *omnis* pro *totus* ponitur. *Caes. B. G.* 5, 13. *extr.* Omnis insula est in circuitu vicies centena millia passuum. *Cic. Fin.* 2, 34. Omne coelum, totamque cum universo mari terram mente complexus. *Id. Tusc.* 2, 22. *extr.* In profundenda voce omne corpus intenditur. *Id. Cluent.* 6. *f.* Sanguinem suum omnem profundere. *Id. Or.* 2, 21. *extr.* Tota mente atque omni animo intueri. *Id. Quint.* 21. Ut in hoc singulare judicium causa omnis concluderetur. *Id. Tusc.* 3, 15. M. Crassus, quem semel ait in omni vita risisse Lucilius. *Hor. Ep.* 1, 11. Quid verum atque decens, curo et rogo: et omnis in hoc sum. *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 34. Censuram solus omni quinquennio obtinuit. *Stat. Theb.* 6, 766. at ille nocendi Prodigus, incautusque sui, ruit omnis, et ambas Consumit sine lege manus. [*Discrimen inter *omnis*, *totus*, *universus*, *cunctus* notavimus in *totus.*] ¶ *Omne* pro *tantum* videtur esse in illo *Cic. Verr.* 2, 3, 10. Apronius poscet omne, quantum exaravero. ¶ Primam in *omnibus* corripit *Lucr.* more Graeco, propter *m n*, ut in *Clytemnestra:* 3, 440. Cum semel ex omnibus membris ablata recessit. ¶ [*Confund. *omnes*, *omnium* etc. et *homines* etc. V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 308. et ad *ejusd. fragm.* p. 16. *b.* — *Omnia* et *animo.* *Id. ib.* 1. p. 228. — *Omnes* et *obvios.* *Id.* ad *Cic. fragm.* p. 206. *b.* — *Omnis* et *communis.* *Burm.* ad *Vell.* p. 260. *Wund. varr. lectt. praef.* p. 16. — *Omnium* et *etenim.* V. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* 74. *a.* — *Omnia* et *nomina.* *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* p. 166. *b. ed. Fr.* — *Omnia* et *omina.* *Cort.* ad *Lucan.* 1, 637. 2, 4. 3, 101. 6, 813.]

OMNĬSŎNĒ. V. in v. sq.

OMNĬSŎNUS, a, um, adj. omnem sonum reddens. *Paul. Nol. carm.* 24, 81. Omnisona harmonia. *Capell.* 9, 309. *in carm.* chelys, Bis plenum omnisona cui recinunt mela, et 312. Melodia omnisonis conveniens pulsibus modulorum. ¶ Hinc adv. *omnisone* quidam leg. ap. *Quint.* 9, 2. *med.* Disponenda atque varianda sunt, ut auditorem, quod in fidibus fieri videmus, omnisone permulceant. Sed lege cum aliis *omni sono.*

OMNĬTĔNENS, entis, adj. omnia tenens, παντοκράτωρ. *Tert. carm. adv. Marc.* 5, 202. Omnitenentis enim solus quia verba ministrat.

OMNĬTŬENS, entis, adj. πανόπτης, qui omnia tuetur et cernit. *Lucr.* 2, 940. Contulit inter se motus, quibus omnituentes Accensi sensus animantem quamque tuentur. *Val. Fl.* 5, 247. de Sole fatorum genitor tutela meorum Omnituens. *Appul. de Mundo:* Sol quidem omnituens ortu suo diem pandit.

OMNĬVĂGUS, a, um, adj. παντοπλανής, qui per omnia loca vagatur. *Cic. N. D.* 2, 27. Diana omnivaga dicitur, non a venando, sed quod in septem numeratur tanquam vagantibus. Al. leg. *annivaga* [*quod nihili est: V. *Heindf.* ad h. l.]

OMNĬVŎLUS, a, um, adj. omnia volens. *Catull.* 68, 140. Noscens omnivoli plurima furta Jovis.

OMNĬVŎRUS, a, um, adj. παντοφάγος, qui nullo discrimine quibuslibet vescitur. *Plin.* 25, 8, 53. Quoniam boves omnivorae fere sunt in herbis.

*OMOENUS, i, insula Arabiae Felici objecta. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

OMŎPHĂGĬA, ae, f. ὠμοφαγία, crudae carnis usus in cibis: ab ὠμός, crudus, et φάγω, comedo. *Arnob.* 5, 169. Bacchanalia praetermittamus immania, quibus nomen Omophagiis Graecorum est: in quibus furore mentito, et sequestrata pectoris sanitate, circumplicatis vos anguibus: atque ut vos plenos Dei numine ac majestate doceatis, caprorum reclamantium viscera cruentatis oribus dissipatis.

OMPHĂCĬUM, ii, n. ὀμφάκιον, succus ex olea aut uva expressus, priusquam cibo aut vino maturae sint. Ex olea quidem, cum adhuc alba est, vel cum colorem quidem mutare incipit, adhuc ta

men est cibo immatura: ex uva autem aut psythia, aut amminea, cum sunt acini ciceris magnitudine: vel cum in mortariis uva immatura teritur, siccataque in sole, postea degeritur in pastillos. Haec *Plin.* 12, 27, 60., ubi, et 14, 16, 18. inter varia oleorum, seu unguentorum genera recenset, et *praef.* 23. et *ib.* 4, 39. refert varios ejus usus in medicina.

OMPHĂCŎCARPOS, i, f. ὀμφακόκαρπος, herba eadem quae aparine. *Plin.* 27, 5, 15. Hic alii melius leg. *omphalocarpos*, ὀμφαλόκαρπος; quae ita appellatur, quod ejus fructus umbilici figuram exhibet: ab ὀμφαλὸς, umbilicus, et καρπὸς, fructus.

OMPHĂCŎMEL, ellis, n. conditura ex omphacio, h. e. uvae semiacerbae succo, et melle. Legitur ap. *Pall.* 9, 13. in lemmate.

OMPHĂLĒ, es, f. Ὀμφάλη, filia Iardani, regina Lydiae, quae Herculem multis muneribus ornavit, quod anguem juxta Sagarim fl. multos homines interficientem interemisset, eundemque postea sibi servientem, ut tradit *Donat.* ad *Ter. Eun.* 5, 8, 3., ad lanificium compulit, cum ipsa calathum, et colum, cultusque femineos sagittis, et clava, leonisque tegmine mutasset. Alii dicunt, ob Iphiti Euryti regis filii caedem, vel ob sublatam Apollinis cortinam ac tripodem, quod ab eo responsa petens, nihil retulissst; a Mercurio, jussu Jovis, Omphale Lydorum reginae fuisse in servitutem addictum, et inde esse, quod illi servisse, et calathos subministrasse dicatur. V. *Ov. Fast.* 2, 305. et sqq., *Hyg. fab.* 32. et *Astron.* 2, 14. et *Serv.* ad *A.* 8, 30. et *Sen. Hipp.* 317. et sqq. et *Herc. Fur.* 465. ℙ Paenultima brevis est natura. Itaque in illo *Prop.* Omphale in tantum formae processit honorem, 3, 9, 17. nulla fit synaloephe, Graeco more. Alii rectius leg. *Omphale et in*, etc.

OMPHĂLŎCARPOS. V. OMPHACOCARPOS.

OMPHĂLOS, i, m. ὀμφαλὸς, umbilicus: et per metaphoram meditullium. Graeca vox. *Auson. Idyll.* 11, 60. Bisque quaternorum secernitur omphalos idem. ℙ [*Omphalus, i*, Latina positione est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 567, 2. C. Roscius Omphalus. *F.*]

[OMPHĒ, es, f. ὀμφὴ, vox divina, oraculum. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 385. *n.* 222. Apidia Omphe. *F.*]

O N

[ŎNĂ, ae, f. fici Tarentinae genus. *Plin.* 15, 18, 19. Tarenti tantum praedulces nascuntur (*ficus*), quas vocant onas. *Hard.* interpretatur ὠνίας, venales, pretiosas; sed *Gesnerus* probat antiquam lectionem *omas*, et interpretatur crudas, quae etiam ante maturitatem dulcescant. *F.*]

ŎNĂGER et Onagrus, gri, m. ὄναγρος, asinus silvestris, et ferus: ab ὄνος, asinus, et ἀγρὸς, rus, ager. *Varr. R. R.* 2, 6. Ad seminationem onagrus idoneus, quod e fero fit mansuetus facile. *Colum.* 6, 37. Mula non solum ex equa et asino, sed ex asina et equo, itemque onagro et equa generatur. *Virg. G.* 3, 409. Saepe etiam cursu timidos agitabis onagros. *Mart.* 13, 100. Pulcher adest onager; et 97. Cum tener est onager. Adde *Plin.* 8, 44, 69. ℙ Est hoc nomine et machina bellica, magnis saxis torquendis apta, quae describitur ab *Ammian.* 23, 4. et *Veg. Mil.* 4, 22. Hic a scorpione distinguit: ille eandem facit. Scorpio, inquit, appellatur, quoniam aculeum desuper habet erectum: cui etiam onagri vocabulum indidit aetas novella, ea re, quod asini feri, cum venatibus agitantur, ita eminus lapides post terga calcitrando emittunt, ut perforent pectora sequentium, aut perfractis ossibus capita ipsa displodant. V. SCORPIO.

ŎNĀGOS, i, m. ὀνηγος, asinarius, asinorum ductor: ab ὄνος, asinus, et ἄγω, duco. *Pl. As. prol.* 10. huic nomen Graece est onagos Fabulae.

ONCHESMĪTES. V. ANCHISITES.

ONCHESTĬUS, a, um, adj. ad Onchestum pertinens, quae est urbs Boeotiae, condita ab Onchesto Neptuni filio. *Ov. Met.* 10, 605. Namque mihi genitor Megareus Onchestius.

*ONCHESTUS, urbs Boeotiae. V. in ONCHESTIUS, a, um. ℙ Item fluvius Thessaliae. *Liv.* 33, 6. *B. A.*

*ONCHOBRICE, es, f. insula Arabiae adjacens. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

ONCO, as, n. 1. rudo, vocem asinorum emitto, ὀγκάομαι. *Auct. carm. Philom.* 55. oncat asellus.

[ONCŌMĂ, ătis, n. ὄγκωμα, tumor, ab ὀγκόω, tumefacio. *Veg. Vet.* 2, 30. *in.* Sciendum est, tubera in corporibus frequenter excrescere, quae Graeci oncomata vocant. *F.*]

*ONENSES, ium, populi Hispaniae Tarraconensis. *Plin.* 3, 3. Agnicaldenses, Onenses, Baeculonenses. *B. A.*

ŎNĔRĀRĬUS, a, um, adj. φορτικὸς, qui onera ferre potest. *Liv.* 41, 4. Oneraria jumenta; et *Id.* 22, 11. et *Nep. Them.* 2. Navis oneraria. ℙ *Oneraria*, absolute est navis oneraria. *Cic. Att.* 10, 12. Occulte in aliquam onerariam corrependum.

ŎNĔRĀTUS, a, um, part. ab *onero*: ἔμφορτος, onustus. *Ter. Heaut.* 3, 1, 42. ancillas secum adduxit plus decem Oneratas veste atque auro. *Ov. Pont.* 4, 7, 9. Onerata plaustra. *Id. Trist.* 2, 143. pampineis oneratam vitibus ulmum. *Id. Met.* 10, 101. pomoque onerata rubenti Arbutus. *Id. A. Am.* 1, 219. Ibunt ante duces onerati colla catenis. *Id. Amor.* 1, 13, 15. arva colentes onerati bidente. *Sen. Const. Sap.* 14. Quid refert, quantum habeat, quod lecticarios, quam oneratas aures, *h. e.* multis lapillis pendentibus ornatas. ℙ Item plenus. *Virg. A.* 8, 284. cumulantque oneratis lancibus aras. *Ov. Met.* 8, 781. gravidis oneratos messibus agros. ℙ Translate. *Ov. ib.* 3, 109. onerata brachia telis, *h. e.* instructa, armata. *Id. ib.* 11, 180. Oneratus pudore. *Plin. ep.* 9, 18. Memoria onerata, et quasi oppressa. *Sall. Jug.* 79. Vino et epulis onerati. *Liv.* 32, 11. Promissis ingentibus oneratus. *Id.* 34, 61. Partim donis, partim spe praemiorum oneratus. *Sen. Octav.* 5. Oneratus malis. ℙ Cum genitivo. *Pacuv.* ap. *Non.* 9, 6. Postquam est oneratus frugum, et floris Liberi. ℙ *Oneratus*, obsessus, insessus, occupatus. *Liv.* 32, 11. In eo saltu, qui regiis tunc oneratus castris erat. ℙ [*Confund. *onerata* et *ornata*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 6, 518.]

ŎNĔRO, as, avi, atum, a. 1. ἐπιφορτίζω, onus impono, onere premo. *Caes. B. G.* 5, 1. Naves, ad celeritatem onerandi subductionesque, paulo facit humiliores. *Sall. Jug.* 91. Commeatu, stipendio, armis, aliisque utilibus naves onerat. *Virg. G.* 1, 274. aselli costas onerare pomis. *Ov. A. Am.* 1, 19. tauri cervix oneratur aratro; et *ib.* 3, 129. aures caris onerare lapillis. *Id. Her.* 15, 127. cervice lacertos alicujus, *h. e.* collo premere lacertos alicujus amplectentis. *Hor. Od.* 3, 11, 45. aliquem catenis. *Phaedr.* 3, 2. saxis, i. e. lapidare. *Ter. Phorm.* 5, 6, 4. humerum pallio. *Virg. A.* 10, 868. et 11, 574. manusque ambas jaculis oneravit acutis, *h. e.* armavit, instruxit. [*Huc pertinent etiam ista: *G.* 4, 133 et 378. Onerare mensas dapibus; et *A.* 10, 620. limina donis: quae Noster infra alieno loco collocaverat.] *Sall. or. de Rep. ord.* 1. *f.* Quibus bis die ventrem onerare mos est. *Ov. Pont.* 1, 10, 31. Onerari epulis; et *Just.* 1, 8. vino. [*i. e. obrui: nos: *sich überladen.*] ℙ Item tegere, obtegere. *Virg. A.* 10, 557. non te optima mater Condet humi, patriove onerabit membra sepulcro; et *ib.* 11, 212. confusa ruebant Ossa focis, tepidoque onerabant aggere terrae. ℙ *Onerare vaccas* ap. *Pall.* 8, 4. est submittere ad feturam, ut partus onera perferant. ℙ *Onerare* et cibi dicuntur, qui difficiles concoctu sunt; et stomacho graves. *Plin.* 29, 3, 11. de ovis: Nullus est alius cibus, qui in aegritudine alat, neque oneret. *Id.* 19, 4, 19. *n.* 3. Acetaria facilia concoqui, nec oneratura sensum cibo. ℙ Translate multiplicem variumque habet usum. [*Primum quidem de rebus bonis.] *Cic. N. D.* 3, 3. Te quoque animadverti saepe, cum in foro diceres, quam plurimis posses argumentis onerare judicem. [*Adde *Or.* 3, 30. Onerandum complendumque pectus maximarum rerum et plurimarum suavitate, copia, varietate.] *Pl. Capt.* 4, 1, 7. Ita hic me amoenitate amoena amoenus oneravit dies, *h. e.* cumulavit, implevit, affecit. *Ter. Phorm.* 5, 6, 1. O Fortuna, o Fors fortuna, quantis commoditatibus, Quam subito, meo hero ope vestra hunc onerastis diem! *Liv.* 4, 13. *f.* Onerare aliquem laudibus; et 35, 11. spe praemiorum; et 10, 14. et *Sall. Jug.* 12. promissis. *Just.* 5, 4. honoribus. *Pl. Stich.* 4, 1, 27. se voluptatibus. ℙ Eleganter illa *onerare* dicuntur, quae nos premunt, urgentque necessitate quadam recte agendi, et laudabiliter. *Plin. ep.* 8, 24. *med.* Onerat te quaesturae tuae fama, onerat testimonium principis, onerat tribunatus. Sic *ep.* 3, 3. *f.* A te meque admonebitur, quibus imaginibus oneretur, quae nomina et quanta sustineat. *Stat. Th.* 6, 565. onerat celeberrima natum Mater. Simile est illud. *Cic. Off.* 3, 2. Sustines non parvam expectationem imitandae industriae nostrae: suscepisti onus praeterea grave et Athenarum, et Cratippi. ℙ In malam partem. *Ter. Andr.* 5, 1, 8. Onerare aliquem injuriis. *Cic. Phil.* 2, 38. contumeliis. *Id. Fam.* 3, 10. *med.* Multis mendaciis onerare aliquem. *Sen. Hippol.* 126. probris. *Virg. A.* 4, 549. malis. *Pl. Ps.* 1, 3, 122. maledictis. *Id. Amph.* 1, 1, 172. pugnis. *Plin. Pan.* 24. Onerassent alium hujusmodi introitus, [*i. e., *Gesnero intpr.*, difficile ei fuisset, ita se gerere, ut reliqua vita tali initio responderet.] *Prop.* 3, 13, 15. famulam pensis oneravit iniquis. *Liv.* 39, 3. *extr.* Jam tum multitudine alienigenarum urbem onerante. *Suet. Tib.* 32. Provinciae tributo onerandae. *Ulp. Dig.* 47, 11, 6. Onerare annonam. *Colum.* 2, 9. *f.* et 4, 2. gravi impensa. [*Ejusdem etiam generis sunt, quae *Forc.* supra laudaverat, ista:] *Virg. A.* 9, 24. Multa Deos orans, oneravitque aethera votis. *Hor. Sat.* 1, 10, 9. verbis lassas onerantibus aures. *Plin. ep.* 1, 8. Onerabit hoc modestiam nostram, quod cogimur de nostra munificentia disputare. *Liv.* 31, 15. *f.* et *Papin. Dig.* 3, 2, 20. Onerare pudorem. *Pl. Mil.* 3, 3, 28. aliquem praeceptis. *Id. Pers.* 2, 1, 13. Conveniam hunc Toxilum: ejus aures, quae mandata sunt, onerabo. ℙ [*Hinc orta significatio, qua idem fere est, quod cumulare, augere, adgravare, gravius reddere. Ita *Livio* et *Tacito* maxime frequentatur.] *Tac. H.* 2, 52. curas, *h. e.* augere; et *A.* 16, 30. pericula alicujus. Sic *ib.* 1, 69. Accendebat haec, onerabatque Sejanus, peritia morum Tiberii odia in longum jaciens; et *H.* 4, 14. Delectum, suapte natura gravem, onerabant ministri avaritia et luxu, *h. e.* graviorem reddebant, et odiosum; et *A.* 4, 68. Audentius onerat Sejanum, saevitiam, superbiam, spes ejus, *h. e.* accusat, reprehendit; et *H.* 2, 64. Onerare licentiam alicujus, *h. e.* in invidiam adducere. Sic *Liv.* 38, 56. *f.* invidia injuriam alicujus. *Virg. A.* 11, 342. aliquem dictis, *h. e.* urgere accusando, arguendo. [*Curt.* 4, 8, 9. oneravit hunc dolorem nuntius mortis Andromachi. Plura v. ap. *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 332. sq. ℙ Est etiam implere, complere, ut nostr. *verladen, verpacken.* *Virg. A* 1, 199. Vina, bonus quae deinde cadis onerarat Acestes Litore Trinacrio: *Id. ib.* 8, 180. onerantque canistris Dona laboratae Cereris.]

ŎNĔRŌSĒ, adv. odiose. *Paul. Nol. ep.* 11. (al. 5.) *n.* 6. Cur in nos onerose loqueris?

ŎNĔRŌSĬTAS, atis, f. onus. *Tert. Cult. fem.* 7. Tanta ornandi capitis onerositas.

ŎNĔRŌSUS, a, um, adj. καταφορτικὸς, δυςαχθὴς, qui oneri est, ponderosus. *Virg. A.* 9, 384. Euryalum tenebrae ramorum, onerosaque praeda Impediunt. *Ov. Met.* 1, 53. aer est onerosior igne. *Id. Amor.* 3, 9, 68. Et sit humus cineri non onerosa tuo. *Plin.* 23, 7, 62. Pirorum omnium cibus etiam valentibus onerosus; et 22, 25, 73. Ervum capiti et stomacho onerosum. ℙ Translate est molestus, gravis, sumptuosus, laboriosus. *Ov. Met.* 9, 674. Quae voveam, duo sunt, minimo ut relevere labore, Utque marem parias: onerosior altera sors est. *Id. Pont.* 2, 4, 33. Constantique fide veterem tutare sodalem, Qua licet, et quantum non onerosus ero; et *ib.* 8, 30. Et cui majestas non onerosa tua est. *Plin. ep.* 2, 4. Nec est quod verearis, ne sit mihi onerosa ista donatio; et *ep.* 11. *med.* Onerosum est accusare damnatum, *h. e.* invidiae onus afferens.

[ŎNĒSAS, antis, vel ātis, m. ὀνήσας, qui juvit, part. aor. 1. ab ὀνημι, juvo. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 656, 2. Q. Virius Onesas. Alia ap. *Maff. Mus. Ver.* 134, 3. Onesati Caes. N. servo. *F.*]

*ONESICRĬTUS, i, m. Ὀνησίκριτος, Aegineta, philosophus et historicus, in comitatu Alexandri Magni, a quo et ad sophistas Indiae missus est, et cujus ipse incunabula et laudes scripsit. *Curt.* 9, 10. et 10, 1. *Gell.* 9, 4. *Plin.* 6, 22. et 23. V. *Voss. de Hist. Graec.* 4, 19. p. 48. *B. A.*

[ŎNĒSĬGĔNES, is, m. cum utilitate natus, *h. e.* bono rei publicae natus: ab ὄνησις, utilitas, et γίγνομαι, nascor. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 469, 4. Sex. Sextius Onesigenes. *F.*]

[ŎNĒSĬMUS, a, um, adj. ὀνήσιμος, utilis. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 646, 6. Ti. Claudius Onesimus Claudiae Onesimae filiae suae, etc. *F.*]

[ŎNĒSĬPAURUS, i, m. vir parvae utilitatis: ab ὄνησις, utilitas, et παῦρος, parvus. Est nom. serv. R. *Inscr.* ex *Lipsio* in *Auctar.* ad *Smetium* p. 51., et ap. *Grut.* 883, 1. Onesipaurus de suo Embro benemerenti. Ceterum in *eadem* ap. *Mur.* 1592, 9. legitur *Onesiphorus Decembro. F.*]

[ŎNĒSĬPHŎRUS, i, m. ὀνησιφόρος, utilitatem afferens: ab ὄνησις, utilitas, et φέρω, fero. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 286, 3. T. Aelius Aug. L. Onesiphorus. V. v. praec. *F.*]

[ŎNĒSIS, is, et idis, f. ὄνησις, utilitas. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 477, 4. Laecaniae Onesi C. Laecanius Zetus. Alia ap. *eund. ib.* 269, 4. Juventius Profuturus Onesidi conjugi. *F.*]

[ŎNĒSĬTRŎPHUS, i, m. utilitatem augens: ab ὄνησις, utilitas, et τρέφω, nutrio, augeo. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 84. *n.* 144. M. Murdius M. L. Onesitrophus. *F.*]

*ONINGIS, is, opp. Hispaniae Baeticae. *Plin.* 3, 1. ℙ *Oringis* est *Liv.* 28, 3. et *Auringis ib.* 24, 42. *B. A.*

ŎNĪRŎCRĪTES, ae, m. ὀνειροκρίτης, somniorum interpres: ab ὄνειρος, somnium, et κριτὴς, judex. *Fulg. Myth.* 1. *in.* Onirocritem soporis nugas hariolantem advertas.

[ŎNĪROS, i, m. ὄνειρος, somnium. Hoc nomine vocatur papaver silvaticum ap. *Appul. Herb.* 53., quia ejus semen soporiferum est, et somnia inducit. ℙ *Onirus, i*, positione Latina, est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1106, 6. C. Futius Onirus. *F.*]

ŎNISCUS, i, m. ὀνίσκος, a Graecis dicitur animal e vermibus terrae, pilosum, multis pedibus arcuatim repens, tactuque contrahens se. *Plin.* 29, 6, 39. et 30, 8, 21., ubi millepedam oniscon vocat. Adde *Theod. Prisc.* 2, 1. *med.* V. MILLEPEDA.

*ONISĬA, ae, f. insula Cretae objecta. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

[ŎNĪTIS, idis, f. ὀνῖτις, herba eadem cum ori-

gano, sed folio candidiore. *Plin.* 20, 17, 67. et *Appul. Herb.* 122. *F.*]

*ONŎBA, ae, f. opp. Hispaniae Baeticae, non procul a Baeti flumine, ad littus situm. *Plin.* itemque *Mela* 3, 1. *B. A.*

*ONOBRISĀTES, um, populi Galliae Aquitanicae. *Plin.* 4, 19. *B. A.*

[ŎNOBRYCHIS, idis, f. ὀνόβρυχις, herba, quae et palmes asini: ab ὄνος, asinus, et βρύκω, rodo. *Plin.* 24, 16, 98. *F.*]

[ŎNŎCARDĬON, ii, n. herba eadem ac chamaeleon ap. *Appul. Herb.* 25. Est vox composita ab ὄνος, asinus, et καρδία, cor. *F.*]

[ŎNŎCENTAURUS, i, m. ὀνοκένταυρος, fabulosum animal: ex ὄνος, asinus, et κένταυρος, centaurus. Ejus meminit *Aelian. de nat. anim.* 17, 9., et videtur esse simiae species. ¶ Translate de impuro homine accipitur. *Hieron. in Isaj.* 6, 13, 22. Porro onocentauri nomen ex asinis, centaurisque compositum, videtur mihi significare eos, qui ex parte aliquid humanum sapiunt, et rursum voluptatibus et coeno turpitudinis abducuntur in vitia. *F.*]

ŎNOCHĪLES, is, n. et Onochelis, is, f. ὀνόχειλος, et ὀνοχειλὲς, h. e. asini labium: ab ὄνος, asinus, et χεῖλος, labium, nomen est herbae, quam aliqui anchusam vocant, alii enchusam, alii rhexiam, etc., frutice parvo, flore purpureo, asperis foliis et ramis, radice messibus sanguinea, cetero nigra: efficacis contra serpentes, maximeque viperas. *Plin.* 22, 21, 25.

*ONOCHŌNUS, i, m. Ὀνόχωνος, Thessaliae fluvius. *Plin.* 4, 8. *B. A.*

ŎNŎCOETES, ae, m. ὀνοκοίτης, dictus est a Gentilibus Christianorum Deus, quem illi fingebant asininis auribus: est ab ὄνος, asinus, et κοίτη, cubile, concubitus; quasi vero is ex asini cum muliere concubitu natus fuerit. *Tert. Apol.* 16. Sed nova jam Dei nostri in ista civitate proxime editio publicata est, ex quo quidam in frustrandis bestiis mercenarius noxius picturam proposuit cum ejusmodi inscriptione: *Deus Christianorum Onococtes.* Is erat auribus asininis, altero pede ungulatus, librum gestans, et togatus. Alii leg. *Ononychites.* His similia habet *Id. ad Nat.* 1, 14. Hinc per contemptum Christiani vocabantur asinarii. V. ASINARIUS.

ŎNOCRŎTĂLUS, i, m. ὀνοκρόταλος, avis est aquatica, ansere major, oloris similitudine, mira voracitate: habet enim in faucibus alterum quasi uterum, quovis cibo inexplebilem. Dicta est ab ὄνος, asinus, et κρόταλος, crepitus, quia capite in aqua merso spirans ruditum asinino similem edere dicitur. *Plin.* 10, 47, 66. *Mart.* 11, 21. Turpe Ravennatis guttur onocrotali. [*Die Kropfgans, Pelecanus Onocrotalus, L.*]

[ŎNŎMASTUS, a, um, adj. ὀνομαστὸς, nominatus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1144, 1. T. Caetronius Onomastus. Alia ap. *Fabr.* p. 751. *n.* 587. D. M. Onomastae. *F.*]

ŎNŎMĂTŎPOEĬA, ae, f. ὀνοματοποιΐα, fictio nominis, figura est apud rhetores, qua rei, cui nomen non sit, aut non satis idoneum, nomen imponimus, aut imitationis, aut significationis gratia: ab ὄνομα, nomen, et ποιέω, fingo; ut cum dicimus, hinnire equos, balbare oves, stridere valvas. *Charis.* 4, 245., *Diomed.* 2, 453.

ŎNŌNIS, idis, f. herba. V. ANONIS.

ŎNŎNYCHĪTES, ae, m. ὀνονυχίτης, qui ungulam asini habet: ab ὄνος, asinus, et ὄνυξ, unguis. V. ONOCOETES.

ŎNŎPORDON, i, n. ὀνόπορδον, herba, quam si comederint asini, crepitus reddere dicuntur: unde et nomen habet, ab ὄνος, asinus, et πορδή, crepitus ventris: hinc Gallis dicitur *pet d' âne.* Trahit urinam, et menses, alvum sistit, suppurationes, et collectiones discutit. *Plin.* 27, 12, 86.

[ŎNŎPYXOS, i, m. herba spinosa ex carduorum genere: ab ὄνος, asinus, et πύξος, buxus. *Plin.* 21, 16, 56. *F.*]

ŎNOSMĂ, ătis, n. ὄνοσμα, herba folia habens longa fere ad tres digitos, in terra jacentia, tria, ad similitudinem anchusae incisa, sine caule, sine flore, sine semine. *Plin.* 27, 12, 86.

[ŎNUPHĪTES, ae, m. unus ex nomis Aegypti, cujus urbs Onuphis fere in umbilico Deltae, nunc *Nuf.* *Plin.* 5, 9, 9. *F.*]

[ŎNŪRIS, is, f. ὄνουρις, herbae nomen: ab ὄνος, asinus, et οὐρὰ, cauda. V. OENOTHERA. *F.*]

ŎNUS, eris, n. φορτίον, ἄχθος, res quae pondus habet, moles, sarcina, et ipsum pondus. *Hor. Sat.* 1, 9, 20. Demitto auriculas, ut iniquae mentis asellus, Cum gravius dorso subiit onus. *Caes. B. G.* 2, 30. Quibus viribus homines tantulae staturae tanti oneris turrim in muros sese collocare confiderent. *Cic. Manil.* 18. *f.* Insula Delos, quo omnes undique cum mercibus atque oneribus commeabant. *Plin.* 6, 23, 26. Onera afferuntur et regeruntur lintribus. *Just.* 4, 1. Superum mare toto undarum onere illuc vehitur. *Vitr.* 10, 8. Examinare paucis manibus oneris maximi pondus. Sic *Ov. Met.* 14, 148. consumptaque membra senecta Ad minimum redigantur onus. ¶ Onus dicuntur excrementa corporis. *Plin.* 8, 27, 47. Ciborum onera reddere. Sic *Mart.* 13, 29. duri solvere ventris onus. ¶ Item partus. *Phaedr.* 1, 18. Onus naturae deponere, *h. e.* fetum. Al. leg. *onus maturum.* Sic *Ov. Fast.* 2, 451. Parce, precor, gravidis, facilis Lucina, puellis, Maturumque utero molliter effer onus. *Id. Amor.* 2, 13, 1. Labefactare onus gravidi ventris. *Id. Her.* 4, 58. Enixa est utero crimen onusque suo. ¶ [*Translate significat id, quod damnum, molestiam, difficultatem parat. Ita dicitur de sumptibus, impensis, jacturis:] his enim oneratur res familiaris. *Suet. Cal.* 42. Filia nata, paupertatem, nec jam imperatoria modo, sed et patria conquerens onera, collationes in alimoniam, atque dotem puellae recepit. *Id. Dom.* 12. Haerere in explicandis oneribus. *Liv.* 1, 43. *med.* Haec omnia in dites a pauperibus inclinata onera. *Cic. Fam.* 13, 7. His temporibus hoc municipium maximis oneribus pressum, summis affectum est difficultatibus. *Liv.* 23, 43. Exercitum se non in agrum Samnitem, ne et ipse oneri esset, sed in loca sociorum populi R. adducturum. *Sall. Jug.* 14. Ad vos confugi, P. C., quibus cogor prius oneri, quam usui esse. ¶ Item de munere, officio, quod cum labore et molestia exercetur. *Ov. Fast.* 1, 616. et *ib.* 2, 197. Suscipere onus urbis, aut orbis; et *Cic. Or.* 1, 25. *med.* Magnum quoddam est onus atque munus, suscipere atque profiteri, se esse, omnibus silentibus, unum maximis de rebus audiendum. *Id. Rosc. Am.* 4. Fide sapientiaque vestra fretus plus oneris sustuli, quam ferre me posse intelligo. Hoc onus si vos aliqua ex parte allevabitis, feram, ut potero, studio et industria, judices: sin a vobis deserar, tamen animo non deficiam, et id quod suscepi, quod potero, perferam: quod si perferre non potero, opprimi me onere officii malo, quam id, quod mihi cum fide semel impositum est, aut propter perfidiam abjicere, aut propter infirmitatem animi deponere. *Cels. Dig.* 31, 1, 22. *f.* Onus probandi mutatam esse voluntatem defuncti, ad eum pertinet, qui, etc. ¶ Item de quacumque molestia, labore. *Ov. Pont.* 1, 10, 28. Vix mens tristitiae moesta tulisset onus. *Ter. Phorm.* 1, 2, 44. nunquam aeque, ac modo Paupertas mihi onus visum est et miserum, et grave. *Sall. Cat.* 10. Iis otium, divitiae oneri miseriaeque fuere. *Cic. Fam.* 5, 12. Neque tamen eram nescius, quantis oneribus premerere susceptarum rerum, et jam institutarum. *Catull.* 31, 8. Cum mens onus reponit. ¶ *Oneri* in ablativo pro *onere* legitur ap. *Pl. Ps.* 1, 2, 64.

ŎNUSTUS, a, um, adj. onus habens impositum, gravis. *Cic. Off.* 3, 12. Naves onustae frumento. *Id. Att.* 3, 16. *med.* Asellus onustus auro. *Tac. A.* 2, 41. currus quinque liberis; et *ib.* 1, 63. miles sarcinis, armisque. *Phaedr.* 4, 10. fur sacrilegio, *h. e.* rebus e fano ablatis. *Nep. Alc.* 5. *extr.* Praeda onusti. *Virg. A.* 1, 293. spoliis Orientis onustus. *Hor. Sat.* 1, 1, 47. Reticulum panis venales inter onusto Forte vehas humero. *Id. Epod.* 8, 13. Nec sit marita, quae rotundioribus Onusta baccis ambulet. *Lucr.* 3, 113. molli cum somno dedita membra, Effusumque jacet sine sensu corpus onustum. [*i. e. cibo obrutum: nos: *überladen.*] *Pl. Aul.* 3, 1, 7. Omnes exegit foras onustos fustibus. ¶ Item plenus. *Sall. Jug.* 92. In agrum fertilem, et praeda onustum proficiscitur. *Tac. A.* 12, 13. Pharetrae onustae telis. *Id. ib.* 2, 15. Milites, quorum pars onusta vulneribus tergum, pars, etc. ¶ Cum genit. *Pl. Aul.* 4, 2, 10. Se aulam onustam auri abstrusisse hic intus in fano. ¶ De saturo. *Id. Cist.* 1, 2, 7. quia sum onusta mea ex sententia, Quiaque adeo me complevi flore Liberi. ¶ De oneroso, et gravi. *Id. Men.* 5, 2, 5. consitus sum Senectute, onustum gero corpus, vires reliquere. ¶ Translate. *Tac. A.* 12, 28. Praeda, famaque onusti ad montem Taurum revertuntur. *Pl. Stich.* 2, 1, 3. et *Afr.* ap. *Prisc.* 10, 879. onustum pectus porto laetitia, lubentiaque. *Id. Epid.* 3, 2, 39. fidicinam praemeditatam, meis dolis, astutiisque onustam Mittam.

*ONUSTĀTUS, a, um, part. *Vulg. Judith.* 15, 7. *B. A.*

ŎNYCHINTĪNUS. V. ONYCHITINUS.

ŎNYCHĪNUS, a, um, adj. ὀνύχινος, ab ὄνυξ, unguis. Hinc Onychina pira, a *Plin.* 15, 15, 16. et Onychina pruna, a *Colum.* 12, 10. dicta sunt a colore unguis, quem referunt. *Lampr. Elag.* 32. Onus ventris auro excepit: in myrrhinis, et onychinis minxit, *h. e.* vasis ex onycho. ¶ Inter ea, quae nimium poetica, et prosae orationis usu alieniora notasse se in Naevii carminibus, scribit *Gell.* 19, 7., est et illud, quod flumina gelu concreta *tegmine* esse *onychino* dixit, quasi marmorea crusta cooperta.

ŎNYCHIPUNCTĂ, ae, f. gemma, quae et iaspony x vocatur (h. e. ex genere iaspidum, sed distincta punctis onychis) et nubem complexa, et nives in summitate. *Plin.* 37, 9, 37.

ŎNYCHĪTES, ae, m. ὀνυχίτης, lapis idem, qui onyx. *Plin.* 34, 10, 22.

ŎNYCHĪTĪNUS, a, um, adj. ὀνυχίτινος, qui ex onychite lapide est. *Sidon. ep.* 9, 7. *med.* Crystallinae crustae, aut onychitinae. In editis libris perperam legitur *onychintinae.*

ŎNYCHĪTIS, is, f. ὀνυχῖτις, genus cadmiae maculas intus habens onychitae lapidis similes. *Plin.* 34, 10, 22.

*ONYCHĬUS, a, um, adj. i. q. onychinus. *Tert. adv. Marc.* 2, 10. Onychius lapis, *h. e.* onyx. *B. A.*

*ONYTES, is, m. nomen viri proprium, quod Donatus (inquit *Servius*) dicit aut gentile esse, aut patronymicum: sed hoc non procedit, quia neque patronymicum in *tes* exit, neque Onytes a qua gente veniat usquam lectum est. Proprium ergo est, etc. Haec *Servius*, enarrans *Virgilianum* illud *A.* 12, 514. Tres uno congressu, et moestum mittit Onytem, etc. *B. A.*

ŎNYX, ychis, m. ὄνυξ, Graeca vox unguem significans: unde datum nomen marmori colore unguis humani, ex quo potoria primum vasa, deinde pedes lectorum, et sellae factae sunt: deinde et amphorae, et columnae, majore copia reperta, et luxu crescente. Hunc aliqui lapidem alabastriten vocant, quem cavant ad vasa unguentaria, quoniam optime servare incorrupta dicitur. Probatur quam maxime mellei coloris, in vertices maculosus, atque non translucidus. Vitium in eo corneus color, aut candidus, et quidquid simile vitro est. *Plin.* 36, 7, 12. et 8, 12. *Lucan.* etiam pavimenta eo strata innuit 10, 116. stabatque sibi non segnis achates, Purpureusque lapis, totaque effusus in aula Calcabatur onyx. Sic *Mart.* 12, 50. Et tua centenis stat porticus alta columnis, Calcatusque tuo sub pede lucet onyx. V. OSTRACIUM. ¶ Per synecdochen est vas ex onyche continendis unguentis. *Hor. Od.* 4, 12, 17. Nardi parvus onyx eliciet cadum. *Prop.* 3, 8, 22. Et crocino nares murrheus ungat onyx; et 2, 10, 30. Syrio munere plenus onyx. *Mart.* 11, 50. Profertur Cosmi nunc mihi siccus onyx. ¶ Hoc sensu est etiam femin. genere. *Id.* 7, 94. Unguentum fuerat, quod onyx modo parva gerebat. *Gronov.* et *Broukhus.* mallent *onyx* modo *parvo gerebas:* quia unus est hic locus, in quo feminine usurpetur. ¶ Est etiam gemma hoc nomine, de qua *Plin.* 37, 6, 24. Exponenda est et onychis ipsius natura, propter nominis societatem: hoc in gemmam transilit ex lapide Carmaniae. Sudines dicit, in gemma esse candorem unguis humani similitudine: item chrysolithi colorem, sardae, iaspidis. Zenothemis Indicam onychem plures habere varietates, igneam, nigram, corneam, cingentibus candidis venis oculi modo, intervenientibus quarundam oculis obliquis venis. Sotacus et Arabicam onychem tradit nigram candidis zonis. Satynus carnosas esse Indicas, etc. ¶ Item piscis e genere pectinum, qui et solen dicitur: nam si sit mas, donax, et aulus; si femina, onyx appellatur. *Plin.* 32, 9, 32. et *ib.* 11, 53. V. UNGUIS.

[OONAE, arum, f. plur. insulae quaedam in Oceano septentrionali, in quibus incolae ovis avium, et avenis vivunt. *Plin.* 4, 13, 27. Ita porro appellantur ab ᾠὸν, ovum. *F.*]

OP

ŎPĂ, ae, et Ŏpē, es, f. ὀπὴ, Graeca vox foramen significat: item cavum in pariete, in quod tignum immittitur: quod et cubile dicitur, et columbarium. *Vitr.* 4, 2. *med.* V. METOPA.

ŎPĀCĀTUS, a, um, part. ab *opaco:* opacus factus. *August. Mor. Eccles. Cath.* 1, 2. Ut in lucem veritatis aciem titubantem veluti ramis humanitatis opacata inducat auctoritas.

ŎPĀCĬTAS, atis, f. σκίασμα, umbratus locus, umbra. *Colum.* 8, 17. *med.* Plus nocet putris unda, quam prodest opacitas. *Plin.* 6, 30, 35. Colles modici, amoena opacitate vestiti. *Id.* 32, 6, 21. Opacitas ostrearum incrementum cohibet. *Id.* 2, 11, 8. Opacitas noctium terras reficit. *Id.* 17, 1, 1. Loti patula ramorum opacitate lascivae.

ŎPĀCO, as, avi, atum, 1. συνηρεφέω, σκιάω, opacum reddo, umbram induco, inumbro, obscuro. *Cic. Or.* 1, 7. *med.* Platanus ad opacandum hunc locum patulis est diffusa ramis. *Id. fragm.* ap. *Macrob. Sat.* 6, 4. Neque dum satis ab his novellis arboribus omnis hic locus opacatur. *Id. N. D.* 2, 19. Sol cum terras large luce compleverit, easdem modo his, modo illis ex partibus opacat. *Lucan.* 6, 645. humum Phoebo non pervia taxus opacat. ¶ Translate. *Sil.* 13, 331. Cingit acuta comas, et opacat tempora pinus. *Pacuv.* ap. *Fest.* in *Genas.* Nunc primum opacat flore lanugo genas.

ŎPĀCUS, a, um, σκιώδης, συνηρεφὴς, umbra tectus, umbrosus, obscurus: et *aprico* opponitur: videtur esse a παχὺς, densus, et o particula intentiva. [*M. Gesner.* in *Thes.* s. v. duce *Isidoro* 14. p. 1182. recte derivat *opacus* ab *operiendo.* V. *Doederl.* 3, 169.] Dicitur autem et de iis, quae in umbra posita sunt, et de iis, quae umbram inducunt. *Plin. ep.* 7, 21. Cubicula obductis velis opaca, nec tamen obscura facio. *Cic. Leg.* 1, 5. In viridi opacaque ripa inambulantes. *Virg. A.* 2, 725. ferimur per opaca locorum. (*Coripp. Johann.*

6, 394. Temperat ille suas per opaca latebras.) *Id. G.* 1, 156. ruris opaci Falce premes umbras. *Id. A.* 3, 508. Sol ruit interea, et montes umbrantur opaci. *Id. ib.* 8, 107. opacum nemus; et *ib.* 11, 851. opaca ilex. *Hor. Ep.* 1, 16, 5. vallis. *Ov. Met.* 3, 438. opaca fusus in herba. *Plin. ep.* 5, 6. *med.* Locus cupressis ambitur et tegitur, densiore umbra opacior nigriorque. *Id. ep.* 1, 3. Πλατανὼν opacissimus. *Colum.* 6, 22. Opacissima nemorum pascua. *Stat. Th.* 6, 686. Solis opaca soror, *h. e.* Luna. *Catull.* 37, 19. Egnati, opaca quem bonum facit barba, *h. e.* densa, et quae genas opacat, ut *Pacuv.* ait. *Virg. Ecl.* 1, 53. inter flumina nota, Et fontes sacros frigus captabis opacum. Sic *Stat. Silv.* 3, 5, 17. opaca quies; et *Sil.* 1, 395. Nemorum et vitae laudandus opacae, *h. e.* in opacis silvis actae. ¶ *In opaco*, in umbra. *Plin.* 10, 20, 22. Colores, qui in opaco clarius micant. ¶ Est etiam tenebrosus, obscurus. *Virg. A.* 4, 123. et *ib.* 10, 161. Opaca nox; et *ib.* 3, 619. domus Cyclopis. *Ov. Met.* 10, 54. trames caligine densus opaca. *Id. A. Am.* 2, 619. Opaca nubes. *Id. Met.* 10, 20. Tartara; et *ib.* 2, 274. fontes, Qui se condiderant in opacae viscera matris, *h. e.* terrae; et *ib.* 14, 122. Dumque iter horrendum per opaca crepuscula carpit, *h. e.* per vias inferorum, ubi lux maligna, caligo, tenebrae. *Stat. Th.* 2, 95. longaevi vatis opacos Tiresiae vultus, *h. e.* oculorum luce carentes. *Gell.* 10, 3. *med.* Opaca vetustas, *h. e.* obscura.

ŎPĀLĬĂ, ium, n. plur. festa in honorem Opis, quae mense Decembri, h. e. XIV. Cal. Januar. qui dies est tertius Saturnalium, celebrabantur, ut *Macr. Sat.* 1, 10. docet. *Varr. L. L.* 5, 3. *med.* Saturnalia dicta ab Saturno, quod eo die feriae ejus: ut post diem tertium Opalia, Opis. *Festus:* Opalia, dies festi, quibus supplicatur Opi, appellantur. *Macr. l. c.* Deam Opim Saturni conjugem crediderunt: et ideo hoc mense Saturnalia, itemque Opalia celebrari, etc; et *mox:* Huic Deae sedentes vota concipiunt, terramque de industria tangunt, demonstrantes et ipsam matrem esse terram mortalibus appetendam.

ŎPĀLIS, e, adj. ad Opem pertinens, ut Opale sacrum, *Auson. Ecl. de Fer. Rom.* 15. Vis et Opale sacrum, vel Saturnalia dicam? Al. leg. *Visne Opis ante sacrum.*

ŎPĀLUS, i, m. (ὀπάλλιος dicitur ab *Orph. Λιθ.* v. 279.) gemma de qua *Plin.* 37, 6, 21. Plurimum ab iis (*beryllis*) differunt opali, smaragdis tamen cedentes. India sola et horum est mater. Est in iis carbunculi tenuior ignis, est amethysti fulgens purpura, est smaragdi virens mare, et cuncta pariter incredibili mixtura lucentia. Alii summo fulgoris augmento colores pigmentorum aequavere, alii sulphuris ardentem flammam, aut etiam ignis oleo accensi. Magnitudo nucem avellanam aequat. Vitia opali, si color in florem herbae, quae vocatur heliotropium exeat, aut crystallum, aut grandinem: si sal interveniat, aut scabritia, aut puncta oculis occursantia: nullosque magis India, similitudine indiscreta, vitro adulterat; et *mox:* Hanc gemmam propter eximiam gratiam plerique appellavere paederota. Adde *Isid. Orig.* 16, 12.

ŎPELLĂ, ae, f. parva opera, exiguus labor. *Lucr.* 1, 1107. Haec si pernosces parva perductus opella, etc. *Hor. Ep.* 1, 7, 8. Officiosaque sedulitas, et opella forensis Adducit febres.

ŎPĔRĂ, ae, f. ἐργασία, actio operantis, administratio, officium et industria agentis aliquid. *Cic. Off.* 1, 13. *f.* Servis uti ut mercenariis, operam exigendam, justa praebenda; et *ib.* 42. Sordidi quaestus mercenariorum, omniumque, quorum operae, non quorum artes emuntur. [*V. *Beier.*] *Id. ib.* 2, 4. Quae utilitates ex rebus iis, quae sunt inanimae, percipiuntur, eas nos nullo modo sine hominum manu atque opera capere potuisse. [*V. *Beier.* ad h. l.] *Id. Or.* 1, 28. Non patiebatur, eos, quos judicabat non posse oratores evadere, operam apud se perdere, dimittebatque. *Nep. Cat.* 1. Castra secutus est C. Claudii Neronis, magnique ejus opera aestimata est in proelio apud Senas, quo, etc. *Cic. Brut.* 47. L. Gellius multam operam amicis, et utilem praebuit. *Id. Cluent.* 57. Omnem curam atque operam ponere in omnium periculis defendendis. *Id. Fam.* 2, 6. Omnia mea studia, omnem operam, curam, industriam, cogitationem, mentem denique omnem in Milonis consulatu fixi et locavi. *Id. Off.* 1, 6. Ponere operam, curamque in rebus honestis; et *ib.* 39. *f.* Eam curam et operam suscipere, quam causa postulat. *Id. Div.* 2, 2. *f.* Operam tribuere reipublicae. *Id. Or.* 1, 55. Operam et laborem consumere in re aliqua. *Id. Off.* 1, 6. Magnum studium multamque operam in res obscuras atque difficiles conferre. *Id. ad Brut.* 1, 8. Operam et studium navare alicui. *Id. Verr.* 2, 4, 31. Tibi haec cura suscipienda, tibi haec opera sumenda est, ut, etc. *Pl. Cas.* 2, 7, 1. Operam ludere. V. LUDO. *Cic. Verr.* 2, 4, 30. impendere. *Liv.* 10, 18. *extr.* frustra insumere. *Cic. Div. Verr.* 19. *f.* interponere. *Ov. A. Am.* 2, 673. afferre alicui. *Suet. Vit.* 10. edere in re aliqua. *Plin. ep.* 2, 11. et *Pl. Rud.* 2, 4, 22. commodare. *Id. Ps.* 1, 5, 147. et *Ter. Ph.* 1, 2, 12. dicare alicui. *Cic. ad Planc.* 2. *post ep.* 16. *l.* 16. *ad Att.* Magna cura, multa opera et labore rem conficere; et *Att.* 14, 14. Omni ope atque opera eniti, ut, etc. *Id. fragm.* ap. *Colum.* 12, 1. Haec operam et diligentiam desiderant. *Id. Fam.* 13, 27. Non parcam operae. ¶ *Esse in operis, dare operas* dicuntur, qui negotia aliorum tractant, praesertim provincialia publicanorum. *Cic. Fam.* 13, 29. Cn. Pupius, qui est in operis ejus societatis. *Id. ib.* 65. et *Att.* 11, 10. P. Terentius, qui operas in portu et scriptura pro magistro dat. Adde *Verr.* 2, 2, 70. Quo pertinet illud *Planc.* 19. Multis benigne fecit, pro multis spopondit, in operas plurimos patris auctoritate et gratia misit. ¶ *Dare, reddere, edere operas*, facere, praestare, praebere. *Cic. Verr.* 2, 4, 26. *med.* Ipse dabat purpuram tantum, amici operas; et *Fam.* 16, 10. Tu Musis nostris para ut operas reddas: nostra ad diem dictam fient, *h. e.* edas, facias. *Sen. Prov.* 2. *med.* Ferrum istud bonas tandem ac nobiles edet operas: libertatem, quam patriae non potuit, Catoni dabit. *Lucr.* 4, 971. quicumque dies multos ex ordine ludis Assiduas dederunt operas, *h. e.* ludis spectandis incubuerunt. *Pl. Bacch.* 1, 1, 11. Dare operas alicui, *h. e.* inservire, praestare operas. ¶ *Dare operam alicui rei* frequentissimum est pro attendere, curare, laborare, niti, ut aliquid fiat. *Metell.* ap. *Cic. Verr.* 2, 3, 53. Summa vi data est opera a me, ut quam plurimo decumas venderem. *Id. ad Planc.* 1. *post ep.* 16. *l.* 16. *ad Att. f.* Da operam, ut valeas. *Caes. B. G.* 7, 9. Datarum se operam, ne longius triduo ab castris absit. *Id. B. C.* 1, 5. Dent operam Coss., ne quid respublica detrimenti capiat. *Cic. Or.* 1, 62. Dare operam valetudini; et *Att.* 15, 1. *med.* funeri, *h. e.* adesse, exsequias ire, funus curare. *Ov. R. Am.* 165. bellis, aut foro. *Ter. Heaut.* 1, 1, 58. amori. *Cic. Fam.* 9, 22. liberis, *h. e.* generationi. *Id. Leg.* 2, 11. rebus divinis. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 1. memoriae alicujus, *h. e.* inservire. *Suet. Aug.* 79. tonsori, *h. e.* se tondendum praebere. *Cic. Tusc.* 1, 4. In quam exercitationem ita nos studiose operam dedimus, ut, etc. *Ter. Andr.* 1, 1, 130. Et nunc id operam do, ut, etc. ¶ *Dare operam alicui*, eum audire. *Pl. Trin.* 4, 2, 52. Ita ut occepi, si animum advortas, dicam. *Charm.* dabo operam tibi. *Id. Cas. prol.* 21. Vos omnes esse oratos volo, Benigne ut operam detis ad nostrum gregem. (Adde *ib.* 6.) *Cic. Brut.* 89. Ego autem juris civilis studio, multum operae dabam Q. Scaevolae. *Id. Att.* 13, 49. et *Fam.* 7, 24. Dixit, judicem operam dare sibi constituisse eo die ipso, quo, etc. *Id. Leg.* 2, 1. Sermoni reliquo demus operam sedentes. Adde *Ter. Heaut.* 3, 1, 95. ¶ *Operam dare alicui*, adesse, inservire. *Pl. Merc.* 2, 2, 17. Non sum occupatus unquam amico operam dare. *Id. Trin.* 3, 2, 25. In foro operam amicis da. *Ter. Eun.* 2, 2, 50. Paululum da mihi operae: fac ut admittat ad illam. ¶ [*Malam alicui operam dare* ap. *Pl. Capt.* 3, 5, 43. me huic dedisse operam malam, i. e. non gratam, sed noxiam: nocere, ut nos *Jemandem einen schlechten Dienst erweisen.*] ¶ *Data*, et *dedita opera.* V. DATUS et DEDITUS. ¶ *Mea, tua opera*, mea, tua industria, studio, labore: item mea, tua culpa, etc. utrumque est in illo *Cic. Sen.* 4. Salinatori dicenti, mea opera, Q. Fabi, Tarentum recepisti, certe, inquit ridens, nam nisi tu amisisses, nunquam recepissem. *Nep. Alc.* 6. Sic populo erat persuasum, et adversas superiores, et praesentes secundas res accidisse ejus opera. *Pl. Capt.* 3, 5, 21. fateor Abiisse eum abs te, mea opera atque astutia. *Ter. Hec.* 2, 1, 31. Non mea opera, neque pol culpa evenit. *Just.* 5, 4. Pacem ne acciperent, opera eorum effectum est, quibus ea res quaestum praestabat. *Catull.* 3, 16. o misselle passer! Tua nunc opera meae puellae Flendo turgiduli rubent ocelli. [*Cf. *Herzog.* ad *Caes. B. G.* 7, 13.] ¶ *Operae pretium.* V. PRETIUM. ¶ *Operae est mihi*, vacat, otiosus sum, commodum est, utile est: et videtur *pretium* subaudiri. *Liv.* 5, 15. Causatus de privati portenti procuratione, si operae illi esset, consulere velle, ad colloquium vatem elicuit. *Id.* 4, 8. Neque consulibus, cum tot populorum bella imminerent, operae erat id negotium agere; et 44, 36. *f.* Non operae sit stanti nunc in acie docere, quibus de causis, etc. *Pl. Truc.* 4, 4, 30. fac valeas: operae ubi mihi erit, ad te venero. Adde *Mil.* 3, 2, 6., *Liv.* 21, 9., 33, 20. *extr.* et 41, 25. *extr.* et *Gell.* 7, 17. *med.* et V. PRETIUM. ¶ *Opera est mihi*, eadem sententia. *Pl. Merc.* 2, 2, 15. Dicam, si tibi videam esse operam, aut otium. *Ly.* Quamquam negotium est, si quid vis, Non sum occupatus. ¶ Contrario sensu. *Id. Mil.* 4, 2, 93. ibo, atque illam adducam, Quam propter opera est mihi, *h. e.* est mihi negotium. ¶ *Deest mihi opera*, spatium, et facultas operandi. *Cic. Q. Fr.* 3, 4. *med.* De versibus, quos tibi a me scribi vis, deest mihi quidem opera, quae non modo tempus, sed etiam animum vacuum ab omni cura desiderat. ¶ *Ter. Ph.* 2, 3, 15. homo jam grandior, Pauper, cui opera vita erat, ruri fere se continebat, *h. e.* cui labor et opus victum praebebat: ᾧ τὸ ἔργον ἦν ὁ βίος. Ne audias hic *Donatum* docentem, *opera* esse sexti casus, *vita* nominativi: et *opera* pro victu usurpari. Nam utraque vox rectus casus est, et *vita* non *opera* victum significat. [*Cf. *Ruhnk.*] ¶ *Una opera*, uno et eodem modo. *Pl. Capt.* 3, 4, 31. Alcmaeo, atque Orestes, et Lycurgus postea Una opera mihi sunt sodales, qua iste. ¶ *Eadem, una opera*, eodem, uno labore, eodem, uno tempore. *Id. ib.* 2, 3, 89. Sequere me, viaticum ut dem hinc a trapezita tibi: Eadem opera a praetore sumam syngrapham. *Id. Most.* 1, 3, 101. *Phi.* Cedo cerussam. *Sca.* quid cerussa opus nam? *Phi.* qui malas oblinam. *Sca.* Una opera ebur atramento candefacere postules. *Id. Ps.* 1, 3, 84. qua opera sic credam tibi, Una opera alligem canem fugitivam agninis lactibus. ¶ *Opera*, ablat. re ipsa. *Pl. Trin.* 4, 1, 6. te omnes saevumque, severumque, atque avidis moribus commemorant, contra opera expertus. Nam pol placido te et clementi usus sum. ¶ Pro re divina. *Afran.* ap. *Non.* 12, 21. Jubeo hominem tolli, et collocari, et confoveri: solvo operam Dianae. ¶ Ap. rusticae rei scriptores *opera* est quantum uno die quis in agro operatur: [*Tagewerk.*] *Varr. R. R.* 1, 18. Quaternis operis singula jugera confodere. *Colum.* 11, 2. *med.* Puerilis una opera jugerum vineti pampinabit. *Id.* 2, 13. Tritici modii quatuor bubulcorum operas occupant quatuor, occatoris unam, etc. et *sic toto cap.* et *f.* Cetera legumina occupant operas sexaginta, id est menses duos. ¶ Ipse etiam homo, cujus opera utimur, *opera* dicitur. *Cic. Att.* 4, 3. *med.* Qui erant mecum, facile operas aditu prohibuerunt. *Hor. Sat.* 2, 7. *f.* Ocius hinc te Ni rapis, accedes opera agro nona Sabino. *Colum.* 3, 21. Plures operas quantocumque pretio conducere. *Tac. A.* 1, 16. Theatrales operae, [*i. e. quorum opera utebantur factiones et histriones in theatro. V. *Boettich. Lex. Tac.* p. 333.] *Inscr.* ap. *Grut.* 467, 7. Operae veteres a scena. ¶ *Ab opera publica* servus. *Inscr.* ap. *Grut.* 624, 6. ¶ *Opera* pro *opere* videtur esse in illo *Cic. Att.* 15, 13. *f.* Nos hic φιλοσοφοῦμεν, et τὰ περὶ τοῦ καθήκοντος magnifice explicamus, προσφωνοῦμενque Ciceroni. Quid quaeris? exstabit opera peregrinationis hujus. ¶ *Opra*, syncope. *Enn.* ap. *Sen. ep.* 108. Quibit pro factis reddere oprae pretium.

ŎPĔRANS, antis, part. ab *operor*, qui operatur. *Plin.* 21, 14, 47. Operantes apes spectare. *Appul. Met.* 3. Conspicio istum crudelissimum juvenem mucrone districto passim caedibus operantem. *Tert. adv. Marc.* 2, 4. Bonitas operantior. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 39. Clysteres adhibere operantissimos.

ŎPĔRĀRĬUS, a, um, adj. ἐργαστικός, ad operam pertinens. *Operarius homo*, qui et *operarius* absolute, ἐργάτης, qui operam praebet, opera, mercenarius, bajulus. *Cic. Att.* 7, 2. *f.* Nam de altero illo minus sum admiratus, operario homine. *Cassius* ap. *Varr. R. R.* 1, 17. Operarios parandos esse, qui laborem ferre possint, ne minores annorum XXII, et ad agriculturam dociles. *Cato R. R.* 10. Olivetum agri CCXL. jugerum *habere oportet* villicum, villicam, operarios quinque, bubulcos tres, subulcum unum, asinarium unum, opilionem unum; et *ib.* 11. Vinea centum jugerum *habeat* villicum, villicam, operarios decem, bubulcum unum, etc. (*Varr. l. c.* 18. hos omnes mancipiorum nomine complectitur.) *Cic. Tusc.* 5, 36. An quidquam stultius, quam quos singulos, sicut operarios barbarosque contemnas, eos aliquid putare esse universos? *Id. Brut.* 73. *extr.* Pauci pingere egregie possunt, aut fingere: operarii autem, aut bajuli deesse non possunt. [*De *operariis* et *bajulis* v. *Gernh.* ad *Cic. Par.* 3, 2, 23.] *Cic. Or.* 1, 18 et 62. Mnesarchus hos, quos nos oratores vocaremus, nihil esse dicebat, nisi quosdam operarios lingua celeri et exercitata: oratorem autem, nisi qui sapiens esset, esse neminem. ¶ *Operaria, ae*, meretrix. *Pl. Bacch.* 1, 1, 41. Equidem tibi do hanc operam. *Pi.* At nimium pretiosa es operaria. ¶ *Operarium vinum*, quod operis et familiae datur: fitque maceratis aqua vinaceis: idque tribus modis, quos persequitur *Plin.* 14, 10, 12. ¶ *Operarium pecus*, quo in colendis agris utimur, vel ad jugum, vel ad clitellas. *Colum.* 6, 2. *f.* Habilis et modica corporatura pecoris operarii debet esse; et *ib.* 24. Operariae vaccae alternis annis submitti debent. ¶ *Operarii lapides*, qui ad opus aliquod accommodari possunt. *Plin.* 36, 22, 47. Nunc ad operarios lapides transisse conveniat, primumque cotes ferro acuendo. ¶ *Operarius usus*, usus operandi. *Plin.* 8, 3, 4. de elephantis: Circa hos (*dentes*) belluis summa cura: alterius mucroni parcunt, ne sit proeliis hebes, alterius operario usu fodiunt radices, impellunt moles.

ŎPĔRĀTĬO, onis, f. ἐργασία, actus operandi, opera, labor, opus. *Plin.* 11, 18, 19. Insidiantur aquantibus (*apibus*) ranae, quae maxima earum est operatio, cum sobolem faciunt; et *ib.* 24, 28. Araneorum tertium genus, erudita operatione conspicuum. *Vitr.* 2, 9. *med.* Esculus operatione humidae potestatis vitiatur. ¶ Ab Ecclesiasticis scriptoribus

sumitur interdum pro opere misericordiae, h. e. pro benignitate erga inopes. *Lactant.* 6, 12. *med.* Aegros quoque curandos fovendosque suscipere, summae humanitatis, et magnae operationis est. *Prud. Psych.* 573. Tum subito in medium frendens Operatio campum Prosilit auxilio sociis. V. quae sequuntur, et adde *Cyprian.* in *lib. de opere, et eleemosyn.* ubi et verbum *operari* saepissime usurpat pro largiri indigentibus. ℙ Pro sacrificio. *Plaut. fragm.* Ut istaec operatio crimen expiet. Ita refert *Pareus* in *Lex. Crit.*, sed unde hauserit, nondum comperimus. *Fest.* in *Privatae*: Privatae feriae vocantur sacrorum propriorum, velut dies natales, operationis, denicales. Al. leg. *Operationes denicales.* ℙ Sunt qui putant, etiam *Cic.* usum esse *Att.* 6, 3. *med.* Hujus nebulonis operatione si Brutus moveri potest. Sed *obiratione* alii rectius substituunt, [*ita *Orell.*] alii *oratione*, alii *oberratione*.

ŎPĔRĀTOR, oris, m. qui operatur. *Firm. Math.* 3, 9. Artes, ex quibus vigiliae perpetuae operatoribus exiguntur. *Tert. Exhort. ad cast.* 3. Indulgentia patrocinatur operatori. Adde *Apol.* 23. *f.*, *Paul. Nol. carm.* 27, 305. et *Sedul.* 5, 69.

ŎPĔRĀTRIX, icis, f. quae operatur. *Tert. Anim.* 11. *f.* Sancti Spiritus vis operatrix prophetiae; et 52. Operatrix mortis.

ŎPĔRĀTUS, a, um, part. ab *operor*. *Virg. G.* 1, 339. Sacra refer Cereri, latis operatus in herbis. *Hor. Ep.* 1, 2, 29. In cute curanda plus aequo operata juventus. ℙ Cum dativo. *Ov. Fast.* 6, 249. Vesta fave: tibi nunc operata resolvimus ora; et *A. Am.* 3, 411. operataque doctis Cura vigil Musis nomen inertis habet. ℙ Passive. *Tert. Praescr.* 29. Tot opera Fidei perperam administrata, tot charismata perperam operata. *Lactant.* 7, 27. Susceptis, operatisque virtutibus. *Tert. Anim.* 57. Fallaciae vis operatior, *h. e.* magis efficax.

ŎPERCŬLĀTUS, a, um, part. ab *operculo*, operculo clausus. *Colum.* 11, 2. *med.* Si sunt pleni, atque operculati favi.

ŎPERCŬLO, as, a. 1. πωμάζω, operculo operio. *Colum.* 12, 30. Ab eo tempore, quo primum dolia operculaveris; et 15. Operculare vasa.

ŎPERCŬLUM, i, n. πῶμα, instrumentum, quo aliquid tegitur: ab *operio*. *Cato R. R.* 104. Operculum in dolium imponito. *Cic. N. D.* 2, 54. Aspera arteria tegitur quasi quodam operculo. *Colum.* 12, 16. *med.* Sorba in urceolos picatos adjicito; et opercula picata imponito. *Inscr.* ap. *Mur.* 1756, 7. Ollae, quae sunt operculis, et titulis marmoreis. ℙ Est etiam idem ac tabulatum in tectis. *Vetus Inscr.* optimae notae ap. *Grut.* 207. col. 2. Opercula abiegnea imponito ex tigno pedario. ℙ *Operculum ambulatorium*, quod facile huc, vel illuc movetur. *Plin.* 21, 14, 47. Operculum a tergo esse ambulatorium. ℙ *Accessit patellae dignum operculum*, et *Invenit patella operculum* prov. est ap. *Hieron. ep.* 7. *n.* 5. et *ep.* 127. *n.* 9., cum scilicet pravo magistro pravus discipulus contigit: et universim cum malus malo accessit. [*Quaedam adjecit *F.*]

ŎPĔRĪMENTUM, i, n. ἐπίβλημα, id quo aliquid tegitur. *Cato R. R.* 10. *extr.* Instragula octo, pulvinos sexdecim, operimenta decem. *Sall. fragm.* ap. *Serv.* ad *A.* 11, 770. Equis paria operimenta erant, quae lintea ferreis laminis in modum plumae adnexuerant. *Plin.* 15, 22, 24. Nuces gemino protectae operimento. *Id.* 8, 42, 64. Equus detracto oculorum operimento. *Id.* 2, 51, 52. Fulmen, quo dolia exhauriuntur, intactis operimentis. ℙ *Opermentum* syncope. *Prud. Psych.* 461. Quos laeva celante tegit, laterisque sinistri Velat opermento. Al. rectius leg. *oprimento*.

ŎPĔRĬO, is, rui, ertum, a. 4. κλείω, claudo: cui *aperio* opponitur. *Pl. Men.* 2, 3, 1. Sine fores sic: nolo operiri. *Catull.* 67, 39. de janua: huic suffixa tigillo Tantum operire soles, aut aperire domum. *Ter. Heaut.* 5, 1, 33. ubi abiere intro, operuere ostium. *Plin.* 11, 37, 55. Operire oculos morientibus, rursusque in rogo patefacere. ℙ Item saepius tegere. *Cic. Verr.* 2, 4, 53. Fons fluctu totus operiretur, nisi, etc. *Nep. Ann.* 9. Amphoras complet plumbo, summas operit auro et argento. *Petr. Sat.* 7, 20 et 90. et *Pl. Poen.* 3, 4, 34. Operire caput: scil. vel pudoris, vel celandi se causis. *Gell.* 19, 9. *med.* Permittite mihi, quaeso, operire pallio caput: quod in quadam parum pudica oratione Socratem fecisse ajunt. *Cels.* 3, 7. *f.* Aeger multa veste operiendus est. [*Prop.* 3, 13, 35. Hinulei pellis totos operibat amantes.] *Virg. A.* 4, 351. humentibus umbris Nox operit terras. *Ov. Met.* 5, 672. pennas exire per ungues Aspexere suos, operiri brachia plumis. *Plin.* 10, 44, 61. Scrobes crate consternere, et operire terra. *Tibull.* 2, 1, 40. Exiguam viridi fronde operire casam. [*Lucr.* 4, 1174. operit amator limina sertis.] *Claud. IV. cons. Honor.* 54. Flavaque Bistonios operirent agmina campos. *Plin.* 5, 5, 5. Operientibus arenis iter. *Hieron. adv. Jovin.* 1. *n.* 12. Culmen operturum cuncta desuper. [*Liv.* 21, 61. nix — pluteos ac vineas Romanorum operuerat. Insolentius per euphemismum pro *sepelire* usurpat *Tac. A.* 15, 28. operire reliquias malae pugnae imperavit. ℙ Translate. *Ter. Ad.* 2, 1, 28. Usque ad necem operiere loris, i. e. vehementer aliquem flagellis perstringere.] ℙ Celare. *Plin. ep.* 3, 16. Abdere lacrimas, operire luctum. [*Ita saepius ap. argent. aetatis scriptores. *Tac. A.* 3, 18. domestica mala tristitia operienda. *H.* 1, 53. privata vulnera reipublicae malis operire statuit. — Participium etiam Cicero cum aliis hac significatione usurpat. Hac significatione v. *operio* legitur etiam ap. *Ter. Hec.* 4, 3, 6. Quid respondebo his? aut quo pacto hoc operiam? Ita enim *Bentl.*, vehementer prob. *Ruhnk.*, pro vulg. *aperiam* ex aliquot suis codicibus edidit.] ℙ *Operibo* pro *operiam* in futuro: quod in quarta conjugat. est frequens. *Pomp.* ap. *Non.* 10, 25. Negato esse hic me: operibo caput.

ŎPĔRĬOR. V. OPPERIOR.

ŎPERMENTUM. V. OPERIMENTUM.

ŎPĔROR, aris, atus sum, dep. 1. ἐργάζομαι, operam in aliqua re pono, opus facio, laboro. *Plin.* 11, 10, 10. de apib.: Quibus est adolescentia, ad opera exeunt: seniores intus operantur. *Ulp. Dig.* 28, 5, 35. Servi, qui operari in agro consueverunt. *Appul. Met.* 2. Quod in ceteris membris floridae vestis hilaris color, hoc in capite nativus operatur. ℙ Cum dativo est operam dare, incumbere. *Virg. A.* 3, 136. Connubiis arvisque novis operari. *Ov. Am.* 2, 7, 23. Adde, quod ornandis illa *(ancilla)* est operata capillis. *Tibull.* 2, 1, 65. Operari textis Minervae. *Appul. Met.* 3. caedibus. *Tac. H.* 5, 20. materiis caedendis. *Id. A.* 3, 43. et *Val. Max.* 8, 7. *n.* 4. *extr.* studiis litterarum. *Quint.* 10, 3. *med.* scholae. *Ulp. Dig.* 48, 5, 15. reipublicae. *Plin.* 26, 2, 6. auditioni in scholis. *Colum.* 12, 4. rebus domesticis. *Eum. de restaur. schol.* 4. *extr.* commodis alicujus. *Colum.* 12, 4. Rebus Venereis si fuit operatus vel vir, vel femina, debere eos flumine ablui placuit. ℙ Saepissime significat rebus divinis dare operam, et sacra facere: [*ut Gr. ῥέζειν, ἔρδειν.] adeoque hac notione usitatum est, ut putent nonnulli, alias ab ista, tanquam per translationem descendere. [*V. *Boettich. Lex. Tac.* p. 334. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 9, 35.] *Prop.* 2, 24, 1. Tristia jam redeunt iterum solemnia nobis: Cynthia jam noctes est operata decem, *h. e.* sacra Isidis suscepit, in quibus feminae a viris remotae secubabant. *Liv.* 1, 31. *f.* Operari sacris. *Tac. A.* 2, 14. Viditque se operatum, et sanguine sacro respersa praetexta, etc. Adde *Lucil.*, *Pomp.* et *Afran.* ap. *Non.* 12, 21. ℙ Pro valere, vim, aut effectum habere. *Capitol. Maxim.* 13. Nihil denique praetermitteret, quod ad crudelitatem videretur operari. *Imp. Gord. Cod.* 5, 12, 7. Ad sui dispendium operari. *Imp. Alex. ib.* 7, 16, 5. ad praescriptionem. *Lampr. Commod.* 17. Primum ei venenum dederunt: quod cum minus operaretur, etc. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 8. *med.* Clysteres vehementius operantes. ℙ Pro eleemosynam largiri. V. OPERATIO.

ŎPĔRŌSĒ, adv. ἐπιπόνως, ἐργατικῶς, cum labore, multa cura et opera. *Cic. Or.* 44. Ut fiat quasi structura quaedam, nec tamen fiat operose: nam esset cum infinitus, tum puerilis labor. *Hirt. B. G. praef.* 8. Nihil tam operose ab aliis esse perfectum, quod non horum elegantia commentariorum superetur. *Plin.* 18, 30, 73. Horrea operose tripedali crassitudine pariete lateritio exaedificari jubent. *Ov. Fast.* 5, 269. Vina quoque in magnis operose condita cellis Florent. *Plin.* 17, 11, 14. Plantas ex seminario transferre in aliud, priusquam suo loco ponantur, operose praecipi arbitror. *Id.* 18, 26, 65. *n.* 2. Unde spiret is ventus, dicemus mox paulo operosius, *h. e.* accuratius.

ŎPĔRŌSĬTAS, atis, f. τὸ ἐπίπονον, magnus labor, multa cura, multa opera. *Quint.* 8, 3. *med.* Est etiam, quae περιεργία vocatur, supervacua, ut sic dixerim, operositas, ut a diligenti curiosus, et a religione superstitio distat. *Tert. Anim.* 2. *f.* Quanta difficultas probandi, tanta operositas suadendi. *Vopisc. Tac.* 11. Vitreorum diversitate, atque operositate vehementer est delectatus.

ŎPĔRŌSUS, a, um, adj. ἐργατικὸς, ἐνεργὸς, qui multum operae impendit, actuosus, laboriosus, studiosus. *Cic. Sen.* 8. Videtis, ut senectus non modo languida atque iners non sit, verum etiam sit operosa, et semper agens aliquid, et moliens. *Ov. de nuce* 57. Sed, puto, magna mei est operoso cura colono. *Id. Am.* 2, 10, 5. Utraque formosa est: operosae cultibus ambae. *Prop.* 4, 8, 52. Cynthia non operosa comas, ἑλληνισμός. Al. rectius leg. *comis*. ℙ Cum genitivo. *Ov. Fast.* 1, 101. et *ib.* 3, 177. Disce Latinorum vates operose dierum, Quod petis. ℙ Item qui multo cum labore et opera fit, laboriosus. *Cic. Q. Fr.* 2, 14. Scribebam πολιτικά, spissum sane opus, et operosum. *Id. Leg.* 2, 26. Ne quis sepulcrum faceret operosius, quam quod decem homines effecerint triduo. [*Schütz.* in *cl. Cic.* s. h. v. explicat *operosus* h. l. per *certam operae mensuram* requirens: coll. *ib. c.* 18. textile ne operosius quam mulieris opus menstruum.] *Cic. N. D.* 2, 23. Labor operosus et molestus. *Id. Off.* 2, 5. Operosae artes, [*i. e. quae manibus potissimum utuntur in efficiendis operibus, *Handwerke*. *Liv.* 4, 8. rem operosam ac minime consularem suo proprio magistratu (censore,) egere.] *Hirt. B. Alex.* 9. machinationes. *Ov. Met.* 15, 667. templa operosa. *Id. ib.* 1, 258. et mundi moles operosa laboret. *Id. Am.* 2, 16, 33. operosi vitibus (al. *cultibus*) agri. *Id. Her.* 3, 31. fulvos operoso ex aere lebetas. [*V. *Ruhnk.* ad h. l.] *Hor. Od.* 4, 2, 31. operosa carmina fingere. *Prop.* 4, 6, 18. operosa via. *Plin.* 20, 5, 16. Syria in hortis operosissima, *h. e.* hortos maxime excolens. *Id.* 7, 53, 54. Operosissima securitas mortis, *h. e.* quae difficillima creditu est. ℙ *Operosum tempus*, quo multum operae fit. *Plin.* 18, 26, 65. *n.* 2. ℙ Castaneas operosas cibo *Id.* 15, 23, 25. vocat difficile concoquendas. ℙ Item valde operans, efficax, magnam vim habens. *Ov. Met.* 14, 22. Utere tentatis operosae viribus herbae.

ŎPERTĀNĔA Sacra, μυστήρια, sacrificia, quae in operto fiebant, quae et seclusa dicebantur, ut ait *Festus*, ne profanorum oculis polluerentur. Hujusmodi erant sacra Bonae Deae. V. OPERTUS. *Plin.* 10, 56, 77. Ad rem divinam, luteo rostro pedibusque, purae non videntur: ad opertanea sacra, nigrae. ℙ *Opertanei Dii*, qui in operto, et in terrae visceribus habitare creduntur. *Capell.* 1, 16. Dii Consentes, Penates, Lares, Opertanei, etc. *Id.* 8, 273. Aerii, terrestres, marinique Divi, et si quos clausa telluris operiunt.

ŎPERTĒ, adv. tecte. *Gell.* 4, 11. Operte, et symbolice, more Pythagorae.

[ŎPERTĬO, onis, f. idem ac operimentum. *Varr. L. L.* 4, 10. *med.* Neptunus *(dictus)*, quod mare terras obnubit, ut nubes coelum: a nuptu, id est, opertione, ut antiqui. *F.*]

ŎPERTO, as, a. 1. σκεπάζω, frequent. ab *operio*. *Paul.* ex *Festo*. *Ennius* ap. *Non.* 3, 201. tergum sagu' pinguis opertat.

ŎPERTŌRĬUM, ii, n. περικάλυμμα, operimentum. *Sen. ep.* 87. Ex duabus penulis altera stragulum, altera opertorium facta est. ℙ Item sepulcrum. *Sidon. ep.* 3, 12. Supra ipsum senis nostri opertorium torsi latrones.

ŎPERTŪRA, ae, f. operimentum. *Ammian.* 20, 7. Petitus ballistarum ictibus certis, et sagittarum densitate, opertura armorum abscessit innoxius. Al. rectius leg. *ictibus certis et sagittarum, densitate opertus armorum*, etc.

ŎPERTUS, a, um, part. ab *operio*, clausus: cui *apertus* opponitur. *Cic. Phil.* 2, 41. Iste operta lectica latus est per urbem. *Ov. Fast.* 2, 563. Dii quoque templorum foribus celentur opertis. *Val. Max.* 9, 13. *f.* Forem cubiculi extrinsecus a custodibus opertam. *Sen. Ben.* 4, 37. Opertis oculis donare multa. ℙ *Opertum*, *i*, locus clausus. *Cic. Par.* 4. *f.* Ut si in opertum Bonae Deae accessisses, exsulares. ℙ Item tectus. *Cic. Sen.* 10. *f.* Nullo imbre, nullo frigore adduci, ut capite operto sit. *Pl. Amph.* 5, 1, 42. Invocat Deos immortales manibus puris, operto capite. *Quint.* 11, 3. *med.* Motus operti et compressi. *Ov. Pont.* 4, 5, 5. Mons opertus nubibus. *Prop.* 2, 12, 4. Opertus tunica. *Virg. A.* 6, 140. telluris operta subire. *Mart.* 10, 96. Mensa ibi divitiis ruris operta sui. *Stat. Ach.* 1, 443. operta carinis stagna. ℙ Translate. *Cic. Verr.* 2, 4, 50. Contumeliae, quibus operti oppressique erant. *Id. Cluent.* 22. *med.* Judicia operta dedecore et infamia. [*In his idem est, quod *oneratus, onustus.*] ℙ Celatus, absconditus. *Virg. G.* 1, 465. operta tumescere bella. *Pl. Capt.* 3, 3, 9. Operta quae fuere, aperta sunt: patent praestigiae. *Cic. Fin.* 2, 2. Haec patefactio quasi rerum opertarum, cum, quid quidque sit, aperitur, definitio est. *Id. Div.* 1, 50. *f.* et *ib.* 2, 55. Apollinis operta, *h. e.* oracula, responsa, quae tectis, abstrusis, ambiguis verbis reddi solebant. *Gell.* 17, 9. *f.* Comminiscitur opertum hoc litterarum admirandum.

ŎPERTUS, us, m. operimentum. *Appul. Apol.* Mundissima lini seges non modo indutui, et amictui, sed opertui quoque in rebus sacris usurpatur. *Paul. Nol. carm.* 20, 282. Quod solidi totum crasso complebat opertu Orbem oculi.

ŎPĔRŬLA, ae, f. *Appul. Met.* 1. Operulas mererere, *h. e.* mercedulas levis operae. *Ulp. Dig.* 50, 14, 3. In quo operula ista defuncti sunt, et ministerium quale quale accomodaverunt. *Arnob.* 4, 147. Operulam suscipere. *August. ep.* 154. Ni tuae dilectioni denegarem operulam meam.

ŎPES, opum, opibus, f. plur. V. OPS.

[OPETIS, is, f. herba eadem quae aristolochia. *Appul. Herb.* 19. *F.*]

*OPHARĪTAE, arum. V. v. sq. *B. A.*

*OPHARUS, i, m. Asiae fluvius, ultra Maeotim lacum, ex montibus Catheis in Lagoum flumen defluens. *Plin.* 6, 7. ℙ *Opharitae* audiebant accolae. *Id. ib. B. A.*

[OPHĔLĬO, onis, m. dimin. ophellii, qui aliquantisper utilis est: ab ὄφελος, utilitas. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1676, 9. Ossua Flavii Ophelionis. Alia ap. *Maff. Mus. Ver.* 283, 3. Q. Hortensius Offellio. Hic aspiratio, ut saepissime alias tollitur, et consona duplicatur. *F.*]

[OPHELLĬUS, ii, m. utilis, adjutor: ab ὀφέλλω, adjuvo. Est nomen serv. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 463, 2. Offellius ser. ark. *h. e.* servus arcarius. V. v. praec. *F.*]

OPHELTES, ae, m. filius Lycurgi regis Thracum, al. Archemorus, alumnus Hypsipyles, qui a serpente necatus est, in cujus honorem Argivi Nemeaea certamina instituerunt. *Stat. Th.* 5, 538. et *Silv.* 2, 1, 181. V. LANGIA. ℙ [Item Etruscorum nautarum unus, a Baccho in delphina transmutatorum. *Ov. Met.* 3, 605. *Hyg. fab.* 13. ℙ Alius, Cyzicenus. *Val. Fl.* 3, 198. *F.* et *B. A.*]

OPHĬĂCĂ, orum, n. plur. τὰ ὀφιακά, quae ad serpentes, et venena pertinent: ab ὄφις, serpens. *Plin.* 20, 23, 96. Petrichus, qui Ophiaca scripsit, et Micton, qui rhizotomumena, adversus serpentes nihil hippomarathro efficacius putavere.

[OPHĬAS, ădis, f. patron. Ophii filia. *Ov. Met.* 7, 382. in qua trepidantibus alis Ophias effugit natorum vulnera Combe. *F.*]

[OPHĬCARDĔLUS, i, m. gemmae nomen ap. *Plin.* 37, 10, 65. Ophicardelon barbari vocant, nigrum colorem binis lineis albis includentibus. *F.*]

OPHĬCI, orum, m. plur. olim dicti sunt Capuenses, quod illic plurimi abundavere serpentes: nam ὄφις, serpens est. *Serv.* ad *A.* 7, 730.

OPHĬDĬON, ii, n. ὀφίδιον, pisciculus congro similis: quasi parvus serpens. *Plin.* 32, 9, 35. et *ib.* 11, 53. [*Graubart*, Ophidium barbatum, *L.*]

OPHĬŎGĔNES, um, m. plur. ὀφιογενεῖς, populi Asiae ad Hellespontum, quos Crates Pergamenus scripsit, serpentium ictus tactu solitos levare, et manu imposita venena extrahere corporibus. Cum arbitrantur, suppositum esse aliquem in stirpe, ei admovent, ut pungat, colubrum: cum pupugerit, si de genere sit, vivit; si non sit, moritur. Dicti sunt ab ὄφις, serpens, et γένος, genus. *Plin.* 7, 2, 2. et *Varro* ap. *Prisc.* 10, 894. Similia de Psyllis narrat *Plin. ib.* qui 28, 3, 6. etiam in insula Cypro Ophiogenes fuisse ait.

OPHĬON, ōnis, m. Ὀφίων, unus e Gigantibus, qui cum uxore Eurynome Neptuni filia ante Saturnum regnavit, sed ab eo victus, fugatusque est. *Claud. Rapt. Pros.* 3, 348. hos onerat ramos exutus Ophion. ℙ Item unus e sociis Cadmi, Thebarum conditoris. Unde *Ophionius*, Thebanus. ℙ Item unus e Centauris. Unde *Ophionides*. ℙ [Item animal quoddam Sardiniae peculiare, ita fortasse appellatum, quia serpentibus adversetur, quod idem videtur esse ac musimo. *Plin.* 28, 9, 42. Inveni apud auctores Graecos animal cervo minus, et pilo demum simile, quod ophion vocaretur. Sardiniam id tantum ferre solitam. *Id.* 30, 15, 52. In Sardinia est ophion, cervis tantum pilo similis, nec alibi nascens. *F.*]

OPHĬŎNĬDES, ae, m. patron. Ὀφιονίδης, filius, aut nepos Ophionis, ut Ophionides Amycus, unus e Centauris, ap. *Ov. Met.* 12, 245.

OPHĬŎNĬUS, a, um, adj. Thebanus. V. OPHION. *Sen. Oed.* 483. sacer et Cithaeron Sanguine inundavit, Ophioniaque caede, *h. e.* Penthei.

OPHĬŎPHĂGI, orum, m. plur. populi Troglodytices, quos serpentibus vesci solitos, scribit *Plin.* 6, 29, 34. ab ὄφις, serpens, et φάγω, comedo. Adde *Solin.* 33. *med.*

[OPHĬOSTAPHYLĒ, es, f. ὀφιοσταφύλη, frutex idem ac capparis: ab ὄφις, serpens, et σταφύλη, uva: quasi uva anguina. *Plin.* 13, 23, 44. Capparis firmioris ligni frutex, seminisque et cibi vulgati: quidam id cynosbaton vocant, alii ophiostaphylen. V. CYNOSBATOS.

*OPHIOSTAPHYLON, i, n. ὀφιοστάφυλον, i. q. vitis alba. *Plin.* 23, 1. Vitis alba est, quam Graeci ampeloleucen, alii ophiostaphylon — adpellant. *B. A.*

[OPHĪTAE, arum, m. plur. Ὀφῖται, haeretici quidam. *Isid. Or.* 8, 5. Ophitae a colubro nominati sunt. Coluber enim Graece ὄφις dicitur. Colunt enim serpentem, dicentes, ipsum in paradisum induxisse virtutis cognitionem. *Tert. Praescr.* 47. Accesserunt hic haeretici etiam illi, qui Ophitae nuncupantur. Nam serpentem magnificant in tantum, ut illum etiam ipsi Christo praeferant. *F.*]

OPHĪTES, ae, m. ὀφίτης λίθος, marmoris genus, serpentis maculas habens: ab ὄφις, serpens, ut *echites* a maculis viperae. [*Serpentinstein.*] *Plin.* 36, 7, 11. Ophites serpentium maculis similis, unde et nomen accepit. Duo ejus genera, molle candidum, nigricans durum. Contra serpentes autem a quibusdam laudatur praecipue ex his, quem tephriam appellant a colore cineris. *Lucan.* 9, 714. Quam parvis tinctus maculis Thebanus ophites, *h. e.* ex Thebis Aegyptiis. *Mart.* 6, 42. Et flamma tenui calent ophitae. ℙ *Item Herculis filius, de quo *Hyg. fab.* 32. *B. A.*

OPHĪTIS, idis, f. ὀφῖτις πέτρα, eadem ac ophites lapis. *Plin.* 36, 22, 43. Est hoc genus ophitis, ex quo vasa etiam et cados faciunt.

OPHĬŪCHUS, i, m. Ὀφιοῦχος, Anguitenens, signum caeleste, hominis effigie anguem manu tenentis: ab ὄφις, serpens, et ἔχω, teneo. Nonnulli Herculem esse putaverunt, qui adhuc in cunis vagiens angues a Junone immissos praefocavit: alii Aesculapium, alii Carnabontem Getarum regem, alii Phorbantem Triopae Thessalorum regis filium: quae omnia fuse persequitur *Hyg. Astron*, 2, 14., cujusque appellationis causas, et historiam referens. Constat stellis XVII., ipse autem anguis XXIII. Situs est supra Scorpionem, cujus testudinem videtur pedibus premere, humeris autem aestivum circulum, h. e. Aequatorem tangit. *Id. ib.* 3, 15. *Manil.* 1, 331. Serpentem magnis Ophiuchus nomine signis Dividit. *Avien. Arat.* 204. vertice quippe Sideris innixi clarum nosces Ophiuchum. V. ANGUIFER.

*OPHĬUS, i, m. Combes pater. *Ov. Met.* 7, 383. *B. A.*

OPHĬŪSĂ, ae, f. ὀφιοῦσα, herba in Elephantine Aethiopiae regione nascens, livida difficilisque aspectu, qua pota minas terroremque serpentum animo obversari tradidit Democritus, adeo ut mortem sibi eo metu damnati consciscant. Quare et sacrilegis bibenda dari consuevit. *Plin.* 24, 17, 102. ℙ Est etiam hoc nomine insula parva Hispaniae, in mari Balearico, una ex Pityusis. *Plin.* 3, 5, 11. quia serpentes parit. ℙ Item alia in Propontide. *Id.* 5, 32, 44. ℙ Item alia in mari Carpathio, eadem quae Rhodos. *Id.* 5, 31, 36. ℙ Item alia prope Cretam, quae et *Ophiussa*. *Id.* 4, 12, 20. ℙ Item alia ad Tyram fluvium in Sarmatia. *Id. ib.* 26. *Val. Fl.* 6, 85. et gelidis pollens Ophiusa venenis.

OPHĬŪSĬUS, a, um, adj. ὀφιούσιος, ad Ophiusam aliquam pertinens. *Ov. Met.* 10, 229. Ipsa suas urbes, Ophiusiaque arva parabat Deserere alma Venus, *h. e.* Cyprum. Sed cur ita appellet, non apparet, nisi dicas, eam insulam aliquando dictam Ophiusam, nomine cum Rhodo communi, quia Telchines, qui Rhodum incoluerunt, prius Cyprum tenuerant, ut docet *Strabo l.* 14. Solent autem poetae in appellandis locis remotissimas non raro rationes sequi.

*OPHRĂDUS, i, fluvius Asiae ulterioris, Ariam; Carmaniam ac Drangianam permeans. *Plin.* 6, 23. *B. A.*

OPHRYS, yos, f. ὀφρύς, herba denticulato oleri similis, foliis duobus, quae capillis nigredinem inducit. *Plin.* 26, 15, 93. *n.* 2.

OPHTHALMĬAS, ae, m. ὀφθαλμίας, ὁ, piscis, Latine oculata dictus, ab oculorum magnitudine: ὀφθαλμὸς enim est oculus. *Pl. Capt.* 4, 2, 70. Pernam, atque ophthalmiam, horaeum, scombrum, etc.

OPHTHALMĬCUS, i, m. ὀφθαλμικὸς, medicus ocularius: ab ὀφθαλμὸς, oculus. *Mart.* 8, 74. Hoplomachus nunc es: fueras ophthalmicus ante; Fecisti medicus, quod facis hoplomachus.

ŎPĬCERDĂ, ae, f. stercus ovillum, ut sucerda suillum. Ita interpretes ad *Fest.* in *Succerda*, ubi vox quidem *opicerda* legitur, sed cum *sucerda* confundi videtur. [At fortasse *opicerda* scriptum est pro *ovicerda*. *F.*]

[ŎPĬCILLUM, i, n. videtur esse dimin. ab *ops, opis*, et significare parvum auxilium, seu remedium. Alii putant opicillum significare vasculum picatum, quo vinum conditur et asservatur; vel translate usurpari pro vesica, quae est quasi vas aliquod aut receptaculum potus, ut venter cibi. *Varr.* ap. *Non.* 2, 113. Cupas vinarias sirpare noli; ade cyathum vini in uxorculae opicillum. *F.*]

ŎPĬCONSĪVĂ, orum, n. plur. dies ab Dea Opiconsiva, cujus in regia sacrarium: quod ideo actum, ut eo praeter virgines Vestales, et sacerdotem publicum, introeat nemo. Is cum eat, suffibulum haud habeat. Haec *Varr. L. L.* 5, 3. *Scal.* legend. putat *suffibulum habeat*. Hic vero dies *Opiconsivae* sacer erat VIII. Cal. Sept., ut patet ex quatuor vetustis calendariis ap. *Fogginium* ad *A. Verrii Fl. Fast.* p. 129. Tradit autem *Macr. Sat.* 3, 9. hanc Deam integra voce *Opem Consiviam* dictam esse, et in ejus tutela urbem Romam fuisse: quod alii de Jove, alii de Luna, de Angerona alii putaverunt. V. CLUSIUS. ℙ *Festus* in *Opima* docet esse uxorem Saturni, nempe ipsam terram, cujus cultor diligens Saturnus fuit, ideoque cum falce pingitur, quod est insigne agricolae. Quare *consiva*, seu *consivia* a conserendo est.

ŎPĬCUS, a, um, adj. rudis, agrestis, ignarus, ab Opicis populis antiquissimis Italiae in Campania, quod rudes prae ceteris, et agrestes fuerint. *M. Cato* ap. *Plin.* 29, 1, 7. Nos (*Graeci*) dictitant barbaros, et spurcius nos, quam alios opicos, appellatione foedant. *Juven.* 6, 454. Nec curanda viris opicae castigat amicae Verba. *Id.* 3, 207. Et divina opici rodebant carmina mures, *h. e.* litterarum imperiti. *Tiro Tull.* ap. *Gell.* 13, 9. Ὑάδες οὐκ ἀπὸ τῶν ὑῶν, ita ut nostri opici putaverunt, sed ab eo, quod est ὕειν, appellantur. *Auson. Profess.* 22. Exesas tineis, opicasque evolvere chartas, *h. e.* scripta priscorum rudi impolitoque stilo confecta. Adde *Gell.* 2, 21. et 11, 16. ℙ Sunt qui *opicus* interpretantur sordidus, spurcus. *Festus* enim in voce *Oscum* scribit, *opicum* interdum dici pro Osco: Oscis autem frequentissimum usum fuisse libidinum spurcarum. *Auson. epigr.* 128. Opicum magistrum appellat Eunum obscenae libidinis hominem, notans in eo impudicitiam, simul et ignorantiam. V. OSCI.

ŎPĬFER, ra, rum, adj. βοηθεύων, opem ferens. *Ov. Met.* 15, 653. de Aesculapio: Cum Deus in somnis opifer consistere visus. *Plin.* 16, 13, 24. Folia fraxini imposita ulceribus opifera reperiuntur. *Inscr.* ap. *Grut.* 41, 8. Dianae opiferae Nemorensi; et 75, 9. Fortunae opiferae.

ŎPĬFEX, icis, m. et f. χειρῶναξ, δημιουργὸς, qui opus facit, operator, fabricator, artifex. *Cic. N. D.* 1, 8. Opifex aedificatorque mundi Deus. *Ov. Met.* 1, 79. Ille opifex rerum. *Plin.* 31, 1, 1. Opifex natura. *Varr. R. R.* 3, 16. *med.* Apes silvestres minores sunt (*cicuribus*) magnitudine, et pilosae, sed opifices magis. ℙ Translate. *Cic. Tusc.* 5, 11. *extr.* Zeno Cittieus ignobilis verborum opifex. *Quint.* 2, 15. Esse rhetoricem persuadendi opificem. *Plin.* 5, 9, 10. Nilus feris et belluis frequens, silvarumque opifex, *h. e.* multas silvas producens. *Claud. VI. cons. Honor.* 533. profecitque opifex decori timor. ℙ Cum infinito. *Pers.* 6, 3. Mire opifex numeris veterum primordia vocum, Atque marem strepitum fidis intendisse Latinae. ℙ Saepe de iis dicitur, qui artem quamlibet illiberalem quaestus et vitae causa exercent. *Cic. Off.* 1, 42. Opifices omnes in sordida arte versantur. *Sall. Jug.* 76. Opifices, agrestesque omnes, quorum res fidesque in manibus sitae sunt. *Id. Cat.* 49. Opifices atque servitia sollicitare. *Cic. Fl.* 8. Opifices et tabernarios, atque illam omnem faecem civitatum, etc. *Id. N. D.* 2, 60. Adhibitis opificum manibus omnia nos consecutos, ut tecti, ut vestiti, ut salvi esse possemus, urbes, muros, domicilia, delubra haberemus.

ŎPĬFĬCĪNĂ, ae, f. officina. *Pl. Mil.* 3, 3, 6. Stultitia maxima sit, me tibi meam operam pollicitari, si ea in opificina nesciam aut mala esse, aut fraudulenta. **Jul. Val. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 3, 83. *extr.* Mira autem (*cod.* tamen) opificinae majestas, etc. *B. A.*

ŎPĬFĬCĬUM, ii, n. χειρουργημα, operis confectio. *Varr. R. R.* 3, 16. Nisi opificii eas (*apes*) urget tempus. *Appul. Flor. n.* 9. Plura mea exstant in Camenis, quam Hippiae in opificiis, opera. Al. leg. *opificiis operibus*, ut sit adjectivum pro arte factis.

ŎPĬFĬCĬUS, a, um. V. in v. praec.

ŎPĬGĔNAM Junonem, inquit *Festus*, matronae colebant, quod ferre eam opem in partu laborantibus credebant. *Capell.* 2, 38. Opigenam te, quas vel in partus discrimine, vel in bello protexeris, precabuntur. Al. leg. *Sotigenam*, sed *Grotio* invito. ℙ Sunt qui sic dictam putant, quod sit Ope genita, h. e. Rhea Saturni uxore.

ŎPĬLĬO, onis, m. ποιμὴν, pastor ovium, qui ovium gregem servat, et pascit: quasi *ovilio*, quomodo legitur ap. *Jabolen. Dig.* 33, 7, 25.: alii rectius deducunt ab οἰοπόλος, seu οἰπόλος, quod componitur ex ὄϊς, ὄϊος, ovis, et πολέω, pasco; ut *aipolos*, caprarius, est ab eodem πολέω, et αἴξ, αἰγὸς, capra: unde, Graeca diphthongo οι in Latinam *ae*, mox in *u* conversa, factus est ūpĭlĭo, V. MURUS., aut abjecta altera vocali diphthongi factus est *opilio*, ut putat *Serv.* ad illud *Virg. Ecl.* 10, 19. Venit et upilio, tardi venere bubulci. *Pl. As.* 3, 1, 36. Etiam opilio, qui pascit alienas oves, aliquam habet peculiarem, qui spem soletur suam. *Colum.* 7, 3. Post feturam deinde longinquae regionis pascua petiturus opilio, fere omnem sobolem pastioni reservet suburbanae. ℙ Est etiam genus avis. *Paul.* ex *Festo.* [*Quaedam adjicit *F.*]

*OPILĬUS, i, m. nomen propr. virorum R. ut Opilius Macrinus, Imperator, de quo V. in *Macrinus*. ℙ Aurelius Opilius, grammaticus et scriptor. *Suet. Gr.* 6. *Gell.* 1, 25. *f.* ℙ Alius Aurelius Opilius, medicus, de quo *Plin.* 28, 4. *B. A.*

ŎPĪMĀTUS, a, um, part. ab *opimo:* pinguis factus. *Auson. Idyll.* 10, 105. opimato fluens abdomine venter. *Sidon. ep.* 8, 12. Opimata vivariis ostrea.

ŎPĪMĒ, adv. πολυτελῶς, abundanter, et laute. *Pl. Bacch.* 3, 1, 6. Omnium ad perniciem instructa domus opime, atque opipare.

ŎPĪMĬĀNUS, a, um, adj. ad Opimium pertinens, quod est nomen propr. civis R. *Opimianum vinum* (quod et *Opimianum* absolute) celebre fuit ap. Romanos, dictum a L. Opimio, qui ann. U. C. DCXXXIII. consul fuit una cum Q. Fabio Maximo Allobrogico, ut est ap. *Vell.* 2, 7., teste *Plin.* 14, 4, 6. et *ib.* 14, 16., quo anno cum mira coeli temperies, et ad maturanda vina aptissima fuisset, ea condita, et in multos annos servata, in deliciis postea fuere: durabantque adhuc post ducentos annos *Plinii* tempore, ut idem testatur *cit. c.* 4., tametsi negat *Vell. l. c.* Saepe laudatur a *Mart.* 1, 27., 2, 40., 3, 82., 9, 88., 10, 49. et 13, 113. Meminit et *Cic. Brut.* 83. *Petr. Sat.* 34. Allatae sunt amphorae vitreae, quarum in cervicibus pittacia erant affixa cum hoc titulo: Falernum Opimianum annorum centum; et *mox:* Verum Opimianum praesto.

ŎPĪMĬTAS, atis, f. abundantia, lautitia. *Pl. Capt.* 4, 1, 2. Maximas opimitates, opipa-

rasque offers mihi. *Id. As.* 2, 2, 16. Maximas opimitates gaudio effertissimas suis heris pariet. *Ammian.* 19, 11. Expletus praedarum ŏpimitate exercitus. Ap. *Plaut.* qui *optimitates* legunt, male legunt.

OPĪMĬUS, a, um, adj. idem ac Opimianus, [ad L. Opimium pertinens, de quo v. in OPIMIANUS. *F.*] *Varr. L. L.* 4, 32. *med.* Senaculum supra Graecostasin, ubi aedes Concordiae, et basilica Opimia. [*Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 212. Servos publicus ex basilica Opimia. *F.*] ¶ In nummis gentis Opimiae ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 264. *Opeimius* scribitur.

OPĪMO, as, avi, atum, a. 1. πιαίνω, opimum reddo, pinguefacio. *Colum.* 8, 7. *extr.* et *ib.* 9. Offae panis vino madefactae celerius opimant turtures, quam ceteri cibi. ¶ Item dito, copiosum reddo, impleo, onero. *Auson. Ecl. de mensib.* 9. Autumnum, Pomona, tuum September opimat. *Vopisc. Tac.* 11. Mensam suam nunquam nisi agrestibus opimavit. ¶ Item fertilem reddo. *Appul. de Mundo:* Terra imbribus madefacta ad educandos fetus suos opimatur. ¶ Translate. *Auson. epist.* 15, 1. O qui venustos uberi facundia Sales opimas, Tetradi.

OPĪMUS, a, um, adj. [*proprie significat id quod alit: est enim ab *ops.* Hinc de agro, arbore cet. eodem sensu usurpatur, quo *ferax*, *fertilis.* *Forc.* quinto loco hanc significationem posuerat his laudatis exemplis:] *Cic. Manil.* 6. Regio opima et fertilis. *Virg. A.* 2, 782. Arva opima virum. *Plin.* 14, 3, 4. *n.* 7. Opima vitis. [*Sym. or. in Valent. Aug.* (ed. *A. Maio*) 1, 16. Triumphales viri amoena litorum, terrarumque opima sectantur. *F.*] [*Adde *Liv.* 31, 31. campos opimos ad praedam petiere. ¶ Tum passive dicitur *opimus*, is, qui bene altus apparet, Gr. πιμελὴς, πίων: *wohl genährt*, *fett*, *feist.* Ita solemne vocabulum est, de bobus altilibus, ad sacrificia publica saginatis, ut docet *Varr. R. R.* 2, 1. Haec Noster primo loco posuerat:] *Cic. Tusc.* 5, 34. *extr.* Ructantes refertos epulis, tanquam opimos boves; et *Div.* 1, 52. *med.* In extis opimi bovis cor non fuit. *Ov. Pont.* 4, 9, 50. Albave opimorum colla ferire boum. *Plin.* 10, 21, 24. Galli extis etiam fibrisque, haud aliter quam opimae victimae, Diis grati. ¶ Deinde universim quisquis habitior est, et pinguedine crassus. *Colum.* 7, 9. *med.* Cultus ager opimas reddit sues. *Gell.* 9, 4. Pecudes pastu atque cultu opimae. *Id.* 5, 14. *f.* Nam quas venabatur feras, membra opimiora ad specum mihi suggerebat. *Hor. Ep.* 2, 1, 181. Palma negata macrum, donata reducit opimum. *Val. Fl.* 6, 613. Opima stabula, *h. e.* in quibus opimi sunt greges. ¶ Metonymice *opimus cibus*, quia opimos facit: [**opimus cibus* est, laute et abundanter paratus, appositus.] *Virg. A.* 3, 224. Exstruimusque toros, dapibusque epulamur opimis. *Sil.* 11, 282. stupet inconsuetus opimae Sidonius mensae miles. ¶ Metaphorice. *Cic. Or.* 8. Opimum quoddam, et tanquam adipatae dictionis genus. *Id. Brut.* 16. *f.* de Lysia: Habet enim certos sui studiosos, qui non tam habitus corporis opimos, quam gracilitates consectentur. *Gell.* 17, 10. Pindarus nimis opima pinguique esse facundia existimatus est. ¶ Item dives, opulentus, copiosus. *Varr. L. L.* 4, 17. Opulentus ab ope, cui eae opimae, *h. e.* cui opes sunt multae. *Pl. fr.* ap. *Non.* 2, 30. Divitiis maximis, dote altili atque opima. *Id. Capt.* 2, 2, 31. Opimae divitiae. *Cic. Rosc. Am.* 3. Opima et praeclara praeda. *Id. Verr.* 2, 1, 50. *extr.* Indignum videri coepit, ex tanta aede se non opimum praeda discedere. *Plin.* 10, 51, 72. Opimi quaestus. *Sil.* 16, 684. et opima pace quieta Stat tellus, *h. e.* quae divitias et copiam affert. *Cic. Fl.* 33. Opimam accusationem deferre alicui, *h. e.* ex qua magnus quaestus accusatori accedat. Sic *Stat. Silv.* 4, 6, 65. Opimae acies, *h. e.* proelia, ex quibus multa praeda paritur; et *Val. Fl.* 3, 143. opima cadavera, *h. e.* corpora in acie caesorum, unde spoliantes ditescant. *Tac. H.* 1, 1. Opus aggredior opimum casibus, atrox proeliis. ¶ *Opima spolia* dicebantur κατ᾽ ἐξοχὴν, quae dux summus exercitus summo duci hostium caeso detraxisset, ut docet *Liv.* 1, 10. et 4, 20. Hujusmodi trina tantummodo populo R. contigerunt intra annos DXXX.; prima, quae Romulus de Acrone Caeniensium duce reportavit: altera, quae A. Cornelius Cossus de Larte Tolumnio Vejentium rege: tertia, quae M. Claudius Marcellus de Viridomaro, seu Virdumaro rege Gallorum Insubrium. V. *Liv. l. c.*, *Flor.* 2, 4., *Val. Max.* 3, 2. *n.* 3., *Prop.* 4, 10., *Fest.* in *Opima*, *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 2, 25. et 45., *Fragmenta Capitolina* ap. *Grut.* 297. *col.* 2. *extr.* et *Serv.* ad illud *Virg. A.* 6, 856. Aspice, ut insignis spoliis Marcellus opimis Ingreditur. ¶ Sed etsi dux summus non fuerit, qui hostem singulari certamine occidit, spoliavitque, *opima* dicuntur spolia inde relata. Exemplum habes ap. *Virg. A.* 10, 449., *Liv.* 23, 46. *extr.*, *Flor.* 2, 17. atque *Livii Epit.* 48. Etiam *Varr.* ap. *Fest. l. c.* ait, opima spolia esse, etiam si manipularis miles detraxerit, dummodo duci hostium. ¶ *Opima* absolute, opima spolia. *Flor.* 2, 17. De quibus Scipio ille posterior singulari certamine, cum a rege fuisset provocatus, opima retulerat. *Sen. Herc. Fur.* 47. Effregit ecce limen inferni Jovis, Et opima victi regis ad superos refert. *Plin. Pan.* 17. Nec tibi opima defuerint, si quis regum venire in manus audeat. Adde *Sil.* 12, 280. ¶ *Opimus triumphus*, quasi qui opimis spoliis captis agitur. *Hor. Od.* 4, 4, 51. quos opimus Fallere et effugere est triumphus. ¶ *Opima gloria*, tanquam opimis spoliis acquisita. *Val. Max.* 4, 3. *n.* 10. *extr.* Quoniam paternae hereditati, praeter opimam gloriam, nihil erat, quod acceptum referretur. *Curt.* 7, 4. *extr.* Opimum belli decus. ¶ [*Opimus* fuit etiam cogn. R.; cujus vero gentis proprium fuerit, adhuc incompertum habeo, quamvis id affirmet his verbis *Quint. decl.* 302. Non ergo pugna per se turpis est, sed inhonesta pugna *(turpis est).* Dedit enim et familiis nomina: hinc Corvini, hinc Torquati, hinc Opimi. *F.*] ¶ Superl. *Opimissimus* est *Tert. ad Nat.* 2, 8. *med.* Boves septem opimissimos.

ŎPĪNĀBĬLIS, e, adj. δοξαστὸς, qui opinione concipitur, in opinione consistens. *Cic. Acad.* 1, 8. Itaque hanc omnem partem rerum opinabilem appellabant. *Id. Tusc.* 3, 31. Mediocritates si naturales sunt, natura ipsa terminabit modum: sin opinabiles, opinio tota tollatur. *Id. Div.* 1, 14. Artes, quae conjectura continentur, et sunt opinabiles. *Gell.* 12, 1. *f.* Non naturalis ille amor est, sed civilis, et opinabilis, *h. e.* pendens ab opinione.

ŎPĪNĀMENTUM, i, n. opinatio, opinio. *Appul. de Deo Socr.* Aliquando eorum nonnulla opinamenta habere. Al. rectius leg. *hortamenta.*

ŎPĪNĀTĬO, onis, f. δόξασμα, actus opinandi, et fere in malam partem accipitur. *Cic. Tusc.* 4, 11. Opinatio est, judicare, se scire quod nesciat. *Val. Max.* 1, 8. *extr. n.* 8. Sophista ineptae et mordacis opinationis. ¶ Pro simplici opinione. *Cic. Acad.* 4, 25. Opinatione et perceptione sublata, sequitur omnium assensionum retentio. Adde *Lact. Opif. D.* 12. *med.*

ŎPĪNĀTO. V. NECOPINATO.

ŎPĪNĀTOR, oris, m. qui opinionem tantum, non scientiam habet, qui rebus probabilibus assentitur. *Cic. Acad.* 4, 20. Ego vero ipse et magnus quidam sum opinator: non enim sum sapiens. ¶ Praeterea *opinatores* a JCtis dicuntur, qui in provincias mittebantur ad militarem annonam exigendam. *Impp. Arcad. et Honor. Cod.* 12, 38, 11. Opinatoribus, id est exactoribus militaris annonae, nullum sit cum provincialibus commercium. Adde *Cod. Theod.* 11. *tit.* 7. qui inscribitur *De exactionib. l.* 16. et *ib.* 7, 4, 26. Ita dicti videntur, inquit *Tabor* ap. *Briss.* de V. S., quod spectarent, et aestimarent annonam, cum judicio opinantes, an bona esset, nec ne. Plura de his V. ap. *Gothofred.* ad *cit. Cod. Theod.* 7, 4, 26.

ŎPĪNĀTUS, a, um, part. ab *opinor:* opinione conceptus. *Cic. Tusc.* 4, 6. Partes perturbationum volunt ex duobus opinatis bonis nasci, et ex duobus opinatis malis. ¶ *Opinatum* absolute pro opinione, quidam adstruunt ex *Quint.* 8, 5., sed ibi non *ex opinato*, sed *ex inopinato* est legendum. ¶ *Opinatus*, is, de quo magna opinio est, illustris, celebris. *Enn.* ap. *Gell.* 11, 4. Cum opinati loquuntur pariter, atque ignobiles. Ita quidam leg., sed plerique alii *opulenti.* *Ammian.* 21, 6. Ludis circensibus cum certamen opinatum emitteretur, *h. e.* ἔνδοξον. *Flor.* 2, 7. Rhodos opinatissima insula, et totius Asiae insularum metropolis. In optim. editionib. haec verba desunt, et vero abesse debent. Addit *Alciat. parerg. l.* 8. *c.* 12. etiam *Gell.* dixisse *opinatissimos auctores:* sed neque locum indicat, neque mihi adhuc compertum est.

ŎPĪNĀTUS, us, m. idem ac opinio. *Lucr.* 4, 465. pars horum maxima fallit Propter opinatus animi.

ŎPĪNĬO, onis, f. δόξα, assensus rei non exploratae, existimatio, judicium, sententia, conjectura. [*Cic. fragm. or. Scaur.* (ed. *A. Maio*) 7. Apud homines barbaros opinio plus valet saepe, quam res ipsa. *F.*] *Id. Or.* 1, 23. Res penitus perspectae planeque cognitae, atque ab opinionis arbitrio sejunctae, scientiaque comprehensae. *Id. Tusc.* 4, 7. Omnes perturbationes judicio censent *(Stoici)* fieri, et opinione; et *mox:* Aegritudo est opinio recentis mali praesentis, etc. laetitia, opinio recens boni praesentis, etc. metus, opinio impendentis mali, etc. libido, opinio venturi boni; et *paulo post:* Opinionem autem, quam in omnes definitiones superiores inclusimus, volunt esse imbecillam assensionem. *Id. Or.* 2, 1. Magna, nobis pueris, opinio fuit, L. Crassum non plus attigisse doctrinae, quam, etc. *Id. Att.* 9, 8. In his locis opinio est, conjectura magis, qnam nuntio aut litteris, Caesarem Formiis a. d. II. cal. Apr. fore. *Id. Verr.* 1, 1. Inveteravit opinio, et omnium sermone percrebuit. *Id. Fam.* 9, 11. Brevi tempore, ut opinio mea est, te sum visurus. *Id. Font.* 13. et *Fam.* 13, 66. et *Verr.* 2, 4, 10. Homo, ut opinio mea fert, ingeniosissimus. *Colum.* 1, 3. *med.* Quantum mea fert opinio; et 3, 11. *med.* et *Cic. Cluent.* 16. Ut mea fert opinio. *Ulp. Dig.* 24, 1, 32. *med.* Mea fert opinio, ut, etc. *Colum.* 2, 12. Cujus opinionis etiam Cornelius Celsus est. *Cic. Mur.* 30. Non re ductus es, sed opinione. *Id. Dom.* 5. Res erat non in opinione dubia, sed in praesenti atque ante oculos proposito periculo. *Id. N. D.* 1, 22. Esse Deos, persuaderi mihi non opinione solum, sed etiam ad veritatem plane velim; et *ib.* 3, 4. *f.* Opinio de Diis immortalibus et omnium est, et quotidie crescit. *Id. Div.* 2, 33. Romulus habuit opinionem, esse in providendis rebus augurandi scientiam. *Id. Cluent.* 51. *f.* Esse in opinione aliqua. *Id. Caecin.* 5. Adducere aliquem in eam opinionem, ut putet, etc. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 10. Venit in eam opinionem Cassius, ipsum finxisse bellum, etc. *h. e.* opinio erat, Cassium finxisse bellum. *Nep. Milt.* 7. et *Att.* 9. Venit mihi in opinionem, opinatus sum, existimavi. *Suet. Aug.* 6. Tenet me opinio, tanquam res ita se habeat. *Caes. B. G.* 3, 17. Praebere opinionem timoris. *Cic. Cluent.* 2. *f.* evellere ex animo; et *ib.* 3. mente comprehendere; et *ib.* convellere et labefactare; et 51. *extr.* deponere. *Id. Verr.* 1, 14. *f.* animo imbibere. *Id. Or.* 28. novam inserere; et *Off.* 2, 13. *med.* afferre alicui; et *Or.* 2, 52. minuere. *Caes. B. G.* 5, 55. *extr.* augere. *Cels.* 8, 4. facere fractis ossis; et *Dolabell.* ad *Cic. Fam.* 9, 9. Incidere in opinionem. *Cic. Fam.* 6, 14. discedere. *Id. Acad.* 4, 45. Labi ad opinionem aliquam. *Id. Mur.* 30. Opinione duci; et *ib.* 31. Quantum opinione auguror. ¶ Existimatio, exspectatio, spes. *Cic. Amic.* 9. Ego administratione quadam virtutis ejus, ille vicissim opinione fortasse nonnulla, quam de meis moribus habebat, me dilexit. *Id. Att.* 7, 2. *med.* Opinio, quam is vir habet, integritatis meae. *Caes. B. G.* 2, 24. Equites, quorum inter Gallos virtutis opinio est singularis. *Cic. Fam.* 1, 7. *med.* Magna est hominum opinio de te, magna commendatio liberalitatis, magna memoria consulatus tui. *Id. Cluent.* 51. *extr.* Si quam huc graviorem de illo judicio opinionem attulistis, hanc, causa cognita, deponatis. *Id. Fam.* 1, 6. *extr.* A me omnia summa in te studia exspecta: non fallam opinionem tuam; et *ib.* 5, 12. Genus scriptorum tuorum etsi erat a me vehementer exspectatum, tamen vicit opinionem meam. *Id. Agr.* 3, 1. Parvam exigui temporis usuram bonae de me opinionis postulo. *Id. Verr.* 2, 3, 24. Falsam de illis opinionem habuit, malam de vobis. *Nep. Thras.* 2. Neque tamen pro opinione Thrasybuli auctae sunt opes. *Quint.* 1, 2. Sunt multa ejus rei exempla, tam laesae hercle, quam conservatae sanctissime opinionis. ¶ Indicium, argumentum. *Ter. Heaut.* 2, 2, 2. Vereor, ne mulier me absente hic corrupta sit. Concurrunt multae opiniones, quae mihi animum exaugeant: locus, occasio, aetas, etc. ¶ Fama, rumor. *Suet. Ner.* 53. Exiit opinio, proximo lustro descensurum eum ad Olympia inter athletas. *Justin.* 8, 3. Mittit, qui opinionem sererent, regem locare, etc. ¶ *Contra*, *praeter opinionem*, contra ac putatur, praeter id, quod putatur. *Cic. Rosc. Am.* 15. *extr.* Dicere contra rerum naturam, contra consuetudinem hominum, contraque opiniones omnium. *Nep. Milt.* 2. Etsi praeter opinionem res ceciderat. Adde *Cic. Verr.* 2, 2, 74. ¶ Cum adverb. comparativis. *Cic. Fam.* 14, 23. Ipse opinione celerius venturus esse dicitur; et *Brut.* 1. et *Or.* 1, 35. *extr.* Formam totius negotii opinione majorem melioremque video. *Id. Fam.* 10, 31. Quod familiarem meum in tuorum numero habes, opinione tua mihi gratius est. *Pl. Mil.* 4, 6, 23. Istuc curavi, ut opinione illius pulcrior sis. *Sall. Jug.* 87. Ea agere inter invidos, opinione asperius est; et *ib.* 57. Opinione amplius morari. *Varr.* ap. *Non.* 4, 329. Opinione citius. Adde *Caes. B. G.* 2, 3.

ŎPĪNĬŌSUS, a, um, adj. magnus opinator, multa opinans, opinionibus abundans. *Cic. Acad.* 4, 47. Duo vel principes dialecticorum, Antipater et Archidemus opiniosissimi homines, nonne multis in rebus dissentiunt? *Tert. adv. Marc.* 4, 35. *med.* Si cui tam opiniosus videbitur Christus.

[ŎPĪNĬUNCŬLĂ, ae, f. dimin. opinionis. *Salvian. de avarit.* 5. Tanto magis tibi relinqueres, si profutura ea tibimet vel tenui opiniuncula judicares. *F.*]

ŎPĪNO, as. V. v. sq.

ŎPĪNOR, aris, atus sum, dep. 1. δοξάζω, οἴομαι, opinionem habeo, opinio mea est, feror ad credendum ea, quae plane percepta et explorata non sunt. *Cic. Acad.* 4, 48. Ad patris revolvor sententiam, ut percipi nihil putem posse, assensurum autem non percepto, idest opinaturum sapientem existimem: sed ita, ut intelligat, se opinari, sciatque nihil esse, quod comprehendi et percipi possit. *Id. Mur.* 30. Nostri illi a Platone et Aristotele ajunt, sapientem saepe aliquid opinari, quod nesciat. *Caes.* ap. *Suet. Caes.* 66. Scitote paucissimis his diebus regem affuturum cum X. legionibus, equitum XXX., levis armaturae C. millibus. Proinde desinant quidam quaerere ultra, aut opinari: mihique, qui compertum habeo, credant. ¶ Universim est existimo, censeo, judico, puto, mihi vide-

tur. Cic. Fam. 7, 17. Quoad opinatus sum, me in provinciam exiturum, quae ad te attulerim, meminisse te credo; et Brut. 35. Doctus etiam Graecis T. Albucius, vel potius paene Graecus: loquor, ut opinor. Id. Dom. 40. Ex quo intelligitur, multa in vita falso homines opinari. Nep. Att. 4. extr. Remigravit Romam, ut opinor, L. Cotta, et L. Torquato Coss. Suet. Caes. 60. Quo saepius vicisset, hoc minus experiendos casus opinans. ¶ Imaginari, fingere animo. Pl. Pers. 2, 3, 5. Quod ego non magis somniabam, neque opinabar, neque censebam, eam fore mihi occasionem, ea nunc quasi decidit de coelo. Cic. Tusc. 3, 23. Haec oratio tantummodo affert, nihil evenisse, quod non opinandum fuisset. Plin. 29, 1, 8. Illa, quae timuit Cato, atque providit, innocentiora multo, et parva opinatu. ¶ Bene, aut male opinari de aliquo, bene, aut male sentire et loqui. Just. 12, 5. med. In unam cohortem eos, qui de rege durius opinati fuerant, contribuit. Suet. Aug. 51. Cum Aemilio Aeliano objiceretur, quod male opinari de Caesare soleret; et ib. 61. Gravissime opinari de aliquo. Cic. Pis. 20. De vobis hic ordo opinatur, non secus ac de teterrimis hostibus. ¶ Opinor, ut opinor, interseritur sermoni, ut credo, puto, et Graece οἶμαι. Cic. Fam. 7, 24. Cipius, opinor, olim: non omnibus dormio. V. DORMIO. Id. Att. 9, 6. Sed, opinor, quiescamus, ne nostram culpam coarguamus. Id. Fin. 2, 10. A primo, ut opinor, animantium ortu petitur origo summi boni. ¶ Opinabar refertur a Cic. Or. 3, 38. inter poetica, sed quod etiam in prosa oratione locum habere cum dignitate aliquando possit. Sunt qui pro poetica malint legere pervetusta, alii prisca. ¶ Olim opino, as, dictum est. Pl. fr. ap. Non. 7, 59. Praenestinum opino esse: ita erat gloriosus. Enn. ib. Tacere opino esse optimum. Adde Pacuv. et Caecil. ib. et Prisc. 8, 796. et 800.

ŎPĪNUS. V. NECOPINUS.

ŎPĪOSUS. V. APPIOSUS.

ŎPĬPĀRE, adv. δαψιλῶς, copiose. Cic. Off. 3, 14. Opipare a Pythio paratum erat convivium. Pl. Bacch. 3, 1, 6. Instructa domus opime atque opipare. Appul. Met. 5. Mensae lautitiis opipare reficere aliquem; et ib. 6. prandium sumere. Id. de Deo Socr. villas struere.

ŎPĬPĀRIS, e, adj. idem quod opiparus. Appul. Met. 1. Piscatum opiparem expositum video; et ib. 2. Opipares cibi; et ib. 9. Opipari prandio participare aliquem.

ŎPĬPĀRUS, a, um, adj. πολυτελής, splendidus, sumptuosus, opulento apparatu instructus: ab opis, seu opum apparatu. Pl. Pers. 4, 4, 1. Satin' Athenae tibi visae fortunatae, atque opiparae? Id. Mil. 2, 1, 29. Vino, ornamentis, opiparisque obsoniis. Id. Poen. 1, 1, 1. Saepe res multas tibi mandavi, dubias, egenas, inopiosas consilii, quas tu mihi reddidisti opiparas opera tua. Appul. Met. 5. Opiparis muneribus onustare aliquem.

ŌPIS, is, f. Ὦπις, Nympha comes et ministra Dianae. Virg. A. 11, 836. et 867. Adde Claud. II. cons. Stilich. 254., ubi eam dicit optatum numen venantibus. ¶ Docet Macr. Sat. 5, 22. ipsam quoque Dianam Opim a Graecis dictam esse. Adde Cic. N. D. 3, 23. ¶ Etiam inter Nymphas fluviorum, seu Naiades enumerat Virg. G. 4, 343. ¶ Opis, vis, auxilium, prima brevi. V. OPS substantivum.

[ŎPISTHŎDŎMUS, i, f. ὀπισθόδομος, postica templi, vel domus pars. Front. ad M. Caes. (ed. A. Maio) 1, 8. med. Olim testamenta ex Deorum munitissimis aedibus proferebantur, aut tabulariis, aut archiis, aut opisthodomis. F.]

ŎPISTHOGRAPHUS, a, um, adj. ὀπισθόγραφος, dicitur de charta, quae utraque parte scripta est: ab ὄπισθεν, a tergo, et γράφω, scribo. Solebant autem veteres in adversa tantum parte paginae scribere, quia scripta in volumen complicare mos erat: nisi si longum opus, aut chartae inopia, aut parsimonia, aut taedium alterius sumendae, etiam in aversa id facere suasisset. Hac enim ratione scribebant maxime adversaria, et primas studiorum curas, et quidquid sub limam revocandum esset, quod nos dicimus mala copia: quae deinde emendata et purgata in mundiorem chartam, et ab una tantum parte conscriptam transferrentur. Juven. 1, 5. summi plena jam margine libri, Scriptus et in tergo, necdum finitus Orestes. Plin. ep. 3, 5. med. Electorum commentarios centum sexaginta mihi reliquit opisthographos quidem, et minutissime scriptos: qua ratione multiplicatur hic numerus. Ulp. Dig. 37, 11, 4. Testari in opisthographo. V. Salm. ad Vopisc. Firm. 3.

[ŎPISTHŎTŎNĬĂ, ae, f. ὀπισθοτονία, idem ac opisthotonos. Coel. Aurel. Acut. 3, 6. Ejus (morbi) species sunt emprosthotonia, et opisthotonia, quas nos pronum raptum, atque supinum appellare poterimus, alterum ab eo, quod in anteriora conductionem facit, alterum quod ad posteriora. F.]

ŎPISTHŎTŎNĬCUS, a, um, adj. ὀπισθοτονικός, opisthotono laborans Coel. Aurel. Acut. 3, 6. Opisthotonicis contractus ad posteriores partes fit, cum nimia tensione, atque dolore dorsi, et clunium: emprosthotonicis autem colla conducuntur in anteriorem partem, atque mentum pectori configitur. Plin. 20, 18, 75. Sanat et vertigines, tremulos, opisthotonicos, etc. Adde Scrib. Comp. 170. extr.

ŎPISTHŎTŎNOS, i, m. ὀπισθότονον, morbus cervicis, quo caput scapulis adnectitur, et retro inclinatur cum dolore dorsi et clunium: ab ὄπισθεν, retro, et τείνω, tendo. Cels. 4, 3. Is morbus, quodam rigore nervorum, modo caput scapulis, modo mentum pectori adnectit, modo rectam et immobilem cervicem intendit. Priorem Graeci ὀπισθότονον, insequentem ἐμπροσθότονον, ultimum τέτανον appellant: quamvis minus subtiliter quidam indiscretis his nominibus utuntur. Adde Coel. Aurel. Acut. 3, 6. qui opisthotonon, et emphrosthotonon Latinis litteris scribit. Etiam Plin. 28, 12, 52. Dolorem inflexibilem (opisthotonon vocant) levat urina caprae auribus infusa. Id. 23, 1, 24. Vinum non dandum in febre, neque in opisthotono, tetano, etc. Id. 24, 12, 66. Folia spinae, vel radices ad remedia opisthotoni bibuntur. Id. 30, 12, 36. Serpentium senectus adalligata spasmos fieri prohibet: opisthotonos milvi jecur aridum potum. ¶ [Opisthotonus dicitur etiam morbus, quo quis correptus subito supinus cadit, et moritur. Hieron. 3. in ep. ad Ephes. 6, 4. Eli sacerdos retrorsum ruit, et opisthotono insanabili lapsus est in tergum. Adde eund. ep. 147. n. 10., ubi de eadem re scribens Graece usurpat. F.]

ŎPĬTER, ĭtĕris et ĭtris, m. praenomen R. Paul. ex Festo: Opiter est, cujus pater avo vivo mortuus est, ducto vocabulo aut quod obitu patris genitus sit, aut quod avum ob patrem habeat, id est pro patre. Auct. Epit. de nom. R. Opiter, qui patre mortuo, avo vivo gignebatur. Liv. 2, 17. et 54. Opiter Virginius. Prisc. 6, 695. Opiter, Opiteris, et Opitris. ¶ [Habet etiam genitivum Opetris, ut constat ex B. Borghesi in Framm. de' Fasti cons. T. 1. p. 66., ubi probat ap. Grut. p. 289. pro F. T. N. TRICOST. RVTI. legendum ET. N. TRICOST. RVTI., et supplendum ita: T. Verginius T. F. Opet. N. Tricostus Rutilus, qui fuit consul ann. U. C. CCLXXV.: ap. eund. vero ib. T. 2. p. 67. habetur: L. Virginius L. F. Opetr. N. Tricost. Esquilin., qui fuit tribunus militum consulari potestate ann. U. C. CCCLII. F.]

ŎPĬTERGĪNUS, a, um, adj. ad Opitergium pertinens, quod ap. Plin. 3, 19, 23. est oppidum regionis decimae in Italia, in Venetis, ad fluvium Liquentiam, qui nunc Livenza, ipsum vero Oderzo, et Uderzo. Plin. 3, 18, 22. Silis ex montibus Taurisanis: Liquentia ex montibus Opiterginis. Lucan. 4, 462. Hic Opiterginis moles onerata colonis Constitit, h. e. navis militibus Opiterginis circiter mille onusta, qui duce Vultejo, cum Caesaris partes sequerentur, obsessi ab integra classe Pompejanorum, post egregiam totius diei editam pugnam, cum nullum virtuti effugium pateret, mutuis ictibus, ne se dederent, conciderunt. Lucan. ib. et Flor. 4, 2. med. Hinc Opitergina ratis est inter exempla virtutis extremae. Quint. 3, 8. med. Non fecerunt Saguntini, nec in rate Opitergina circumventi. ¶ Opitergini, orum, absolute, incolae Opitergii. Flor. 4, 2. et 33.

ŎPĬTŬLĀTĬO, onis, f. βοήθεια, auxilium, quasi opis latio. Ulp. Dig. 4, 4, 1. Auxilium eis praetor hoc edicto pollicitus est, et adversus captiones opitulationem. Arnob. 4, 129. Gratiosis opitulationibus praesto esse.

ŎPĬTŬLĀTOR, oris, m. βοηθός, opis lator, auxiliator. Appul. de Deo Socr. In rebus periculosis tutator, egenis opitulator. Id. Flor. n. 16. Patruus objurgatur, et sodalis opitulator. Paul. ex Festo: Opitulus Juppiter, et opitulator dictus est, quasi opis lator.

ŎPĬTŬLĀTUS, us, m. opitulatio. Fulg. Myth. 3, 8. Ejus opitulatu cuncta germinum adolescit nativitas.

ŎPĬTŬLOR, aris, atus sum, dep. 1. βοηθέω, opem fero, subvenio, auxilior, succurro. Cic. Off. 1, 43. f. Si subito sit allatum periculum discrimenque patriae, cui subvenire opitularique possit. Id. Fam. 12, 30. De sumptu, quem te in rem militarem fecisse dicis, nihil sane possum tibi opitulari. Sall. Cat. 34. Majores vestrum miseriti plebis, decretis suis inopiae ejus opitulati sunt. Cic. Fam. 4, 13. med. Qui antea aut obscuris hominibus, aut etiam sontibus opitulari poteram. Id. Rosc. Am. 10. Hospiti oppresso jam, desperatoque ab omnibus opitulata est. Pl. Mil. 3, 1, 27. Amanti ire opitulatum. Id. Curc. 2, 3, 54. Amicum amico opitularier. Plin. 28, 8, 27. E dorso medullam adalligatam contra vanas species opitulari. ¶ Etiam opitulo, as, a veteribus dictum est. Liv. Andron. ap. Non. 7, 61. Da mihi hasce opes, quas peto, quas precor, corrige, opitula.

ŎPĬTŬLUS. V. in OPITULATOR.

ŎPĬUM et Opion, ii, n. ὄπιον, succus, sive lac ex inciso papaveris scapo profluens: ab ὀπὸς, succus, sive humor. Habet per somnum vim mortiferam, si copiosus sumatur. Plin. 20, 18, 76. Papaveris succus largus densatur, et in pastillos tritus in umbra siccatur, non vi soporifera modo, verum, si copiosior hauriatur, etiam mortifera per somnos: opion vocant. Id. 25, 10, 81. Bibitur artemisia ex vino adversus opium.

[ŎPŎBALSĂMĀTUS, a, um, part. ab inus. opobalsamo, as, opobalsamo conditus. Inscr. ap. Tochon, cachets des ocul. p. 56. L. Junii Philini stactum opobalsamatum ad claritatem. Alia ap. eund. ib. p. 61. Q. Julii Murani stactum opobalsamatum ad caliginem. F.]

ŎPŎBALSĂMĒTUM, i, n. locus, ubi plures sunt arbores opobalsamum ferentes. Just. 36, 3. Silva palmeto et opobalsameto distinguitur.

ŎPŎBALSĂMUM, i, n. ὀποβάλσαμον, succus e balsamo manans, qui praefertur omnibus odoribus: ab ὀπὸς, succus, et βάλσαμον, balsamum. Stat. Silv. 3, 2, 141. Candida felices student opobalsama virgae. V. BALSAMUM. Adde Mart. 11, 8. et Juven. 2, 41. ¶ Hoc in sarcophagis condiebant aliquando cadavera. Inscr. ap. Grut. 692, 10. Mater ad luctum et gemitum relicta eum lacrimis et opobalsamo udum hoc sepulcro condidit.

ŎPŎCARPATHON, i, n. ὀποκάρπαθον, est succus carpathi, quem inter venena enumerat Plin. 28, 10, 45. et 32, 9, 31. V. CARPASUM.

ŎPŎPĂNAX, ăcis, m. ὀποπάναξ, succus panacis, seu panaceae herbae. Plin. 20, 24, 100. Serpylli duum denariorum pondus, opopanacis, et mei tantundem singulorum, etc. Marcell. Empir. in carm. v. 58. Andrachnen, acoronque, opopanaca, pompholygemque. Hic licenter antepaenultima in opopanaca producitur.

[ŎPŌRĂ, ae, f. ὀπώρα, autumnus. Est cogn. R. Inscr. ap. Grut. 993, 11. Rutilia Lupi Lib. Opora. V. HOPORA. F.]

ŎPŌRĪCE, es, f. ὀπωρική, nomen medicamenti ex fructibus arborum, nempe cotoneis, punicis, sorbis in musto decoctis: ab ὀπώρα, autumnus, et fructus autumnales. Fit ad dysentericos, et stomachi vitia, ea ratione, quam tradit Plin. 24, 14, 79.

ŎPŌRŌTHĒCĂ, ae, et Oporothece, es, f. ὀπωροθήκη, locus, ubi fructus autumnales conduntur: ab ὀπώρα, autumnus, et θήκη, repositorium. Varr. R. R. 1, 59. In oporotheca mala manere putant satis commode; et ib. Oporothecas facere; et ib. Poma inferre in oporothecen instruendam convivii causa.

ŎPORTET, ebat, uit, impers. 2. δεῖ, χρή, convenit, ratio postulat, attinet: ab opus. Caes. B. G. 7, 33. Cum doceretur, alio tempore, atque oportuerit, fratrem a fratre renuntiatum. Nep. Thras. 2. Nihil in bello oportet contemni. Cic. Or. 1, 6. Ex rerum cognitione efflorescat, et redundet oportet oratio. Hor. Ep. 1, 2, 49. valeat possessor oportet, Si comportatis bene rebus cogitat uti. Cic. Amic. 17. Nec mediocre telum ad res gerendas existimare oportet benevolentiam civium. Id. Verr. 2, 3, 75, Pecunia, quam his oportuit civitatibus pro frumento dari; et ib. 2, 4, 17. Apollinis signum ablatum certe esse non oportuit. Ter. Andr. 1, 5, 3. Uxorem decrerat dare sese mihi hodie: nonne oportuit praescisse me ante? Id. Heaut. 2, 3, 6. Non oportuit relictas, h. e. relictas esse ancillas. Id. Adelph. 2, 2, 6. Adolescenti morem gestum oportuit. Id. Heaut. 1, 2, 26. Ut ut erat, mansum tamen oportuit. [*De hac constructione disputat Ramsh. in Gr. Lat. §. 171. 1. p. 665. Nempe participium praeteriti significare aliquid factum, quod effectu perduret.] ¶ Minus est quam necesse est. Cic. Verr. 2, 4, 39. Tanquam ita fieri non solum oporteret, sed etiam necesse esset; et ib. 2, 5, 14. extr. Ut haec ipsa aedilitas non, quia necesse fuerit, alicui candidato data, sed quia sic oportuerit, recte collocata esse videatur. [*Herzog. ad Caes. B. G. 1, 4. discrimen inter oportet, necesse est, debet ita constituit: necesse, Todt und Zwang; debere, lebendig und frei; oportet, frei und gezwungen zugleich.] ¶ Differt etiam a decere, et licere. Cic. Or. 22. Oportere, perfectionem declarat officii, quo et semper utendum est, et omnibus: decere, quasi aptum esse, consentaneumque tempori et personae. Id. Balb. 3. extr. Ait accusator, fecisse Pompejum, quod ei facere non licuerit: quod gravius est, quam si id factum ab eo diceret, quod non oportuisset. Est enim aliquid, quod non oporteat, etiam si licet: quidquid vero non licet, certe non oportet. Id. Par. 3. f. Quidquid non oportet, scelus esse; quidquid non licet, nefas putare debemus. ¶ Item ab opus est: nam oportet officium significat, rationem, justam causam: opus est utilitatem, usum, et commodum. Id. Att. 4, 6. Ego vero, qui, si loquor de republ. quod oportet, insanus; si quod opus est, servus existimor; si taceo, oppressus et captus; quo dolore esse debeo? et ib. 13, 25. Hoc fieri et oportet, et opus est. ¶ Neque tamen haec differentia perpetua est. Cic. Phil. 7, 1. f. Irritari Antonium non oportuit. ¶ Interdum refertur ad conjecturam. Pl. Poen. 5, 2, 70. Servum hercle te esse oportet et nequam, et malum. ¶ Item ad probabilem, aut necessariam rerum consecutionem. Pl. Cist. 4, 2, 50. Nostram haec rem fabulatur: hanc scire oportet,

filia tua ubi sit. *Lucr.* 1, 1072. Omnis enim locus ac spatium, quod inane vocamus, Per medium, per non medium concedat, oportet, etc. *Flor.* 3, 20. *f.* Et quod sub gladiatore duce oportuit, sine missione pugnatum est. ¶ Cum dativo. *Pl. Mil.* 2, 6, 80. Homini servo domitos habere oportet oculos, et manus. Ita *Voss. de Gramm.* 7, 36., sed frustra: nam plerique alii *hominem servum.* ¶ In plur. num. *Ter. Heaut.* 3, 2, 25. Haec facta ab illo oportebant, *h. e.* oportebat, illum haec facere. *Id. Andr.* 3, 2, 1. Quae assolent, quaeque oportent signa esse ad salutem, omnia huic esse video. Utroque loco plerique al. leg. *oportet. Caec.* ap. *Prisc.* 8, 827. Ut ea, quae oportuerint, facta non sint. ¶ *Oportet*o pro *oporteat* quidam leg. in veteri lege Numae Pompilii ap. *Festum* in *Occisum.*

OPPALLĔO. V. OBPALLEO.

OPPANDO, is, a. 3. idem quod pando, vel contra pando. *Grat. Cyn.* 55. Illa vel ad flatus helices oppande serenae, Vel caligineo laxanda reponito fumo.

OPPANGO, is, pegi, pactum, a. 3. affigo, conjungo. *Pl. Curc.* 1, 1, 60. Ubi savium oppegit, fugit. *Fest.* in *Repagula:* Repagula, quae ex contrario oppanguntur.

OPPANSUS, a, um, part. ab *oppando*, contra expansus. *Prud. Psych.* 410. de ligno Crucis Christi: Cornibus oppansis, et summa fronte coruscum. *Tert. Apol.* 48. *med.* Quae illi dispositioni aeternitatis aulaei vice oppansa est. ¶ *Oppansum* substantivi more. *Id. Anim.* 53, *f.* Certe de oppanso sui corporis erumpit in apertum ad meram, et puram, et suam lucem. Al. leg. *oppasso.*

OPPASSUS, a, um, part. ab *oppando*, oppansus. *Tert. Apol.* 16. Solis sacerdotibus adire licitum, et conspectus ceterorum velo oppasso interdicebatur. Al. leg. *oppanso.* V. v. praec.

OPPECTO, is, a. 3. ab *ob*, et *pecto. Pl. Pers.* 1, 3, 30. Ut muraena, et conger ne calefierent; nam nimio melius oppectuntur frigida, *h. e.* digitis, quasi pectine, circum carpuntur, et comeduntur.

OPPĒDO, is, edi, n. 3. καταπέρδω, contra pedo, crepitum ventris in aliquem emitto. *Hor. Sat.* 1, 9, 70. curtis Judaeis oppedere.

OPPĔRIOR, iris, oppertus, et opperitus sum, dep. 4. περιμένω, expecto. *Cic. Att.* 3, 10. Aut ibidem opperiar, aut me ad te conferam. *Pl. Most.* 3, 2, 101. Seni non otium erat, id sum opperitus. *Ter. Phorm.* 3, 2, 29. Unam praeterea horam ne oppertus sies. *Virg. A.* 10, 771. Hostem magnanimum opperiens. *Sil.* 5, 85. tempusque ad proelia dextrum Opperiare. *Nep. Dion.* 5. In Italia classem opperiebatur. *Ter. Andr.* 3, 2, 42. Abi intro: ibi me opperire. *Tac. A.* 4, 66. Senatus opperiendum imperatorem censuit. ¶ *Voss.* in *Etym.* in voce *Aperio* ducit ab *ob*, et *pario*, et proprie significare ait, parturienti adsidere, partumque, obstetricis modo, exspectare: hinc primum *opperior* absolute sine accusativo usurpatum fuit, deinde hunc etiam admisit. [*Doederl. 3, 54. deducit ab *ob* et *parare*, ita ut *opperiri* h. e. *opparari*, proprie significet: *sich auf Etwas bereit und gefasst halten.* Quid differant *praestolari*, *opperiri* et *manere* dictum est in h. v.]

OPPESSŬLĀTUS, a, um, part. ab inusit. *oppessulo:* pessulo clausus, μεμοχλευμένος. *Appul. Met.* 1. Januam firmiter oppessulatam pulsare; et *ib.* 9. Foris diligentissime oppessulata. *Ammian.* 31, 13. *med.* Oppessulatas januas perrumpere. Legitur etiam in *Suppositis Amphitr. Plaut.* scena quae incipit *Dii vostram fidem* 22.

OPPĔTĪTUS, a, um, part. ab *oppeto:* aditus. *Cic. Tusc.* 1, 48. Clarae mortes pro patria oppetitae.

OPPĔTO, is, tivi, tii, titum, a. 3. adeo, obeo, subeo: ex *ob*, et *peto*, quasi contra peto. [*Frequent. est v. *obire.* V. *Doederl.* 3, 180. Cf. etiam PETO.] *Vet. Poeta* ap. *Cic. Tusc.* 2, 16. auxilium et vestras manus peto, Priusquam oppeto malam pestem mandatam hostili manu. *Pl. As.* 1, 1, 7. Atque illa (*uxore*) viva vivus ut pestem oppetas. *Cic. Phil.* 12, 12. *f.* Mors necessitatem habeat fati: aut si ante oppetenda est, oppetatur cum gloria. *Sen. Troad.* 369. Turre de summa cadat, et letum oppetat. *Catull.* 64, 102. Aut mortem oppeteret Theseus, aut praemia laudis. *Phaedr.* 3, 16. Oppetere poenas superbiae. [*Differunt *mortem obire*, *oppetere*, et *appetere:* id quod ultimo loco positum, pertinet ad eum, qui occasionem moriendi cupide etiam quaerit: *oppetere*, est ejus, qui oblatam fortiter excipere non recusat: *nos: dem Tode begegnen: obire* significat in universum vita decedere, nulla ratione habita mentis, qualem, qui decedat, exserat. Cf. *Doederl.* l. l. p. 181.] ¶ *Oppetere* absolute, est oppetere mortem. [*Est haec poetica et apud seriores tantum usitata dicendi ratio.] *Virg. A.* 1, 99. Queis ante ora patrum Trojae sub moenibus altis Contigit oppetere. *Tac. A.* 2, 24. Quem vix cohibuere amici, quin eodem mari oppeteret. *Plin.* 10, 3, 4. de aquilis: Oppetunt non senio, sed fame. *Macr. Sat.* 3, 7. Sacratum Halesum facit, quia erat oppetiturus. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 65. gloriosa morte oppetere. ¶ [*Permutantur *oppetere* et *appetere.* V. *Wund. varr. lectt. ed. Erfurt.* p. 34. ubi in *Cic. Cat.* 4, 4. pro vulg. *oppetiverunt* exhibetur *appetiverunt.*]

OPPEXUS, us, m. verbale ab oppecto. *Appul. Met.* 11. Flexu digitorum ornatum, atque oppexum crinium regalium fingerent.

OPPICO, as, a. 1. πισσόω, idem quod pico, idest pice illino. *Cato R. R.* 120. In amphoram mustum indito, et corticem oppicato, *h. e.* corticem suberis amphorae orificio immissum pice oblinito.

OPPĬDĀNĔUS, a, um, adj. oppidanus. *Impp. Constantius, et Constans Cod. Theod.* 12, 1, 38. 40. 43. 45. 46. et 47.

OPPĬDĀNUS, a, um, adj. πολιτικός, ad oppidum aliquod pertinens extra urbem Romam: eo modo quo *urbanus* dicitur ad ipsam urbem Romam pertinens. *Cic. Or.* 2, 59. Senex quidam oppidanus, *h. e.* Tarracinensis. *Id. Brut.* 69. Oppidano quodam et incondito genere dicendi. *Id. Planc.* 12. *med.* Vetere quodam in scenicos jure, maximeque oppidano. *Tac. A.* 14, 17. Oppidana lascivia invicem incessentes. ¶ *Oppidani, orum*, cives alicujus oppidi extra urbem Romam, οἱ πολῖται. *Caes. B. G.* 2, 33. Milites ex oppido exire jussit, ne quam noctu oppidani injuriam acciperent. *Sall. Jug.* 60. Oppidanos hortatur, moenia defendant. Adde *Nep.*, *Flor.*, *Tac.*, *Gell.* etc.

OPPĬDĀTIM, adv. κατὰ πόλεις, per oppida. *Suet. Aug.* 59. Ludos quinquennales paene oppidatim constituerunt. *Id. Galb.* 18. Cum oppidatim victimae caederentur.

OPPĬDO, adv. κομιδῇ, valde, multum. *Paul.* ex *Festo de etymo* sic scripsit: Oppido, valde, multum. Ortum est et hoc verbum ex sermone inter se fabulantium, quantum quisque frugum faceret, utque multitudo significaretur, saepe respondebatur, Quantum vel oppido satis esset. Hinc in consuetudinem venit, ut diceretur, oppido, idest valde, multum. Itaque si in aliis rebus eo utuntur, ut puta, si qui dicant, Oppido didici, spectavi, ambulavi, errant, quia nulli eorum subjici potest, Quod vel oppido satis est. Haec ille. Quidquid tamen contra dicat, passim usurpatur. *Ter. Heaut.* 4, 4, 12. Dic, me hic oppido esse invitam. *Id. Ph.* 2, 2, 3. Oppido iratus. *Id. Ad.* 3, 2, 24. Oppido opportune. *Cic. Or.* 2, 64. Oppido ridiculus. *Pl. Amph.* 1, 1, 143. Oppido interii. *Id. Most.* 1, 2, 55. Illico oppido. *Cic. Fam.* 14, 4. *med.* Servirent praeterquam oppido pauci. *Id. Fin.* 3, 10. Eorum definitiones paulum oppido inter se differunt. ¶ In hoc lusit *Appul.* in *Apol.* Lignum a me toto oppido, et quidem oppido quaesitum. ¶ *Oppido quam* magis auget. *Vitr.* 8, 3. *med.* Fonticulus oppido quam parvulus. Adde *Gell.* 17, 12. ¶ Est etiam vero, maxime, in responsionibus. *Pl. Bacch.* 4, 4, 29. *Mne.* Patri aurum omne cum ramento reddidi. *Chry.* reddidisti? *Mne.* reddidi. *Chry.* omne ne? *Mne.* oppido. ¶ Item omnino, certe, admodum, prorsus. *Pl. Mil.* 3, 1, 40. Nam benignitas quidem hujus oppido ut adolescentuli est. ¶ *Quint.* 8, 3. interpretatur *satis.* Ejus verba sunt. *Satis* est vetus: quaeso, quid necesse est dicere, *oppido?* quo sunt usi paululum tempore nostro superiores: vereor ut jam nos ferat quisquam. Certe *antigerio*, cujus eadem significatio est, nemo, nisi ambitiosus, utetur. Haec *Quint.* unde discimus, hujus vocis usum, in significatione v. *satis*, *Quintiliani* tempore paene desiisse.

OPPĬDŬLUM, i, n. πολίχνη, χωρίον, parvum oppidum. *Hor. Sat.* 1, 5, 87. Mansuri oppidulo, quod versu dicere non est. Adde *Cic. Att.* 10, 7.

OPPĬDUM, i, n. πόλις, locus moenibus conclusus, in quem homines multi habitandi causa conveniunt. *Varr. L. L.* 4, 32. Oppidum ab ope dictum, quod munitur opis causa, ubi sint: et quod opus est ad vitam gerendam, ubi habitent tuto: vel oppida, quod opere munibant moenia, quo munitius essent. *Cicero* quoque ap. *Fest.* dictum putat ab eo, quod opem det eo confugientibus: vel quod, ut ipse addit, ibi homines opes suas conferant. Ex his apparet, quid sint secuti, qui unico *p opidum* scribunt: quibus etiam favet antiquus mos, nullas geminandi consonas. Ea tamen scriptio, quae *p* geminat, tutior est, et multo usitatior. [*V. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 427. Ceterum unice vera videtur ea ratio, qua *oppidum* dictum perhibetur ab eo, quod opem det. Cf. etiam *Herzog.* ad *Caes. B. G.* 5, 27.] ¶ Est idem ac *urbs*, et de ipsa quoque Roma, qua cingitur moenibus, usurpatum legitur. *Varr. L. L.* 5, 3. Liberalia dicta, quod per totum oppidum eo die sedent sacerdotes Liberi, etc. *Liv.* 42, 36. Per idem tempus legati ab rege Perseo venerunt: eos in oppidum intromitti non placuit, etc. In aedem Bellonae in senatum introducti, etc. *Mart.* 10, 30. Vos, cum severi fugit oppidum Martis, etc., *h. e.* Romam. *Nep. Milt.* 4. et *Them.* 2. *extr.* oppidum absolute vocat ipsas Athenas, caput reipublicae, et *Pel.* 1. ipsas Thebas, Thebanorum primariam urbem. Haec autem Graecorum imitatione dicuntur, quibus ἄστυ eodem modo usurpatur. ¶ Saepe a Latinis de aliis urbibus praeter Romam dicitur. *Cic. ad Pomp. post ep.* 11. *l.* 8. *ad Att.* Etsi praesidia in oppidis nulla sunt. *Id. Verr.* 2, 4, 33. Segesta est oppidum pervetus in Sicilia. *Virg. G.* 2, 176. Ascraeumque cano Romana per oppida carmen. [*Suet. Oth.* 1. Urbi oppidove ullo: ubi non urbi cuivis, sed urbi Romae opponitur, contra quam etiam oppida provinciarum urbes.] ¶ Interdum peculiari nomini adjicitur. *Nep. Cim.* 3. *extr.* In oppido Citio est mortuus; et *ib.* 2. Oppidum Amphipolim constituit. [*V. *Brem.* ad *Nep. Alc.* 3, 2. qui in oppido erant Athenis: ubi frustra *Bosius Athenis* delendum censuit.] Sic dicimus *urbem Romam*, *flumen Rhenum*, etc. ¶ *Oppidum* pro *oppidorum* est *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 5. Cum uno loco tot oppidum cadavera projecta jaceant. ¶ *Oppidum* Britanni vocant, cum silvas impeditas vallo atque fossa munierunt, quo, incursionis hostium vitandae causa, convenire consueverunt. *Caes. B. G.* 5, 21. ¶ *Oppidum* etiam dictum fuit locus in circo, unde quadrigae emittebantur, qui et *carceres:* quia prope muros olim fuit. *Naev.* ap. *Varr. L. L.* 4, 32. *med.* et *Festus.*

OPPIGNĔRĀTOR, oris, m. qui pignus pro re, vel pecunia data accipit. *August. ep.* 215. Cum frater noster Fascius debito decem et septem solidorum ab oppigneratoribus urgeretur, ut redderet.

OPPIGNĔRO, as, avi, atum, a. 1. ἐνεχυράζω, aliquid pignori do. *Cic. Sext.* 51. Libelli pro vino etiam saepe oppignerabantur. *Mart.* 2, 57. Oppigneravit Claudii modo ad mensam Vix octo nummis annulum, unde coenaret. ¶ Translate. *Sen. Ben.* 3, 5. Nemo non deditum se et devotum professus est: et si quod est humilius verbum, quo se oppigneraret, invenit. *Ter. Heaut.* 4, 5, 46. Num illa oppignerare filiam meam, me invito, potuit?

OPPĪLĀTIO, onis, f. obstructio, ἔμφραξις, ut Oppilatio narium, ap. *Scrib. Comp.* 47.

OPPĪLĀTUS, a, um, part. ab *oppilo:* clausus, obstructus. *Cic. Phil.* 2, 9. Scalis tabernae oppilatis.

OPPĪLO, as, a. 1. ἐμφράττω, occludo: a πιλόω, constipo: vel quasi pila objecta claudo. *Lucr.* 6, 725. Fluctibus adversis oppilare ostia contra. [*Cato R. R.* 100. Metretam novam amurca colluito, oppilato, agitatoque diu. Alii omittunt *oppilato;* at *Schneiderus* primus ex *Pontedera* in textum admisit. *F.*]

OPPIUS, a, um, adj. ad Oppium pertinens, nomen propr. Romani civis. *Oppia lex* de coercendo mulierum luxu, lata fuit secundo bello Punico, ab C. Oppio trib. pleb., de qua multa *Liv.* 34. *in.* Meminere etiam *Tac. A.* 3, 33. et 34. et *Val. Max.* 9, 1. *n.* 3. ¶ *Oppius mons* Romae memoratur a *Varr. L. L.* 4, 8., et videtur esse unus ex verticibus montis Exquilini. V. BICEPSOS. Dictus est ab Oppita Oppio Tusculano, qui cum praesidio Tusculanorum missus ad Romam tuendam, dum Tullus Hostilius Vejos oppugnaret, consederat in Carinis, et ibi castra habuerat. *Fest.* in *Septimontium.*

OPPLĔO, es, evi, etum, a. 2. ἀναπληρόω, circumquaque, sive maxime impleo. *Pl. Rud.* 4, 1, 14. Jam meas opplebit aures sua vaniloquentia. Al. leg. *oppilabit. Cic. N. D.* 2, 24. Nam vetus haec opinio Graeciam opplevit. *Varr. R. R.* 3, 4. *extr.* Alienus odor nares opplet; et *ib.* 1, 8. Nisi totas vineas oppleris muscipulis, pro *oppleveris* syncope. *Liv.* 10, 46. Nives jam omnia oppleverant. *Pl. Ps.* 2, 1, 14. Me, et omnes meos praeda onerabo, atque opplebo. *Id. Truc.* 2, 6, 41. Aedes opplere spoliis.

OPPLĒTUS, a, um, part. ab *oppleo. Cic.* in *Sen.* 4. Quorum mentes angustae, humiles, pravae, oppletae tenebris ac sordibus. *Plin.* 9, 6, 5. Oppletum unda navigium. *Pl. Truc.* 2, 6, 42. Oppleta tritici granaria. *Plin. Pan.* 22. Videres referta tecta et laborantia, oppletas undique vias.

OPPLŌRO, as, n. 1. καταδύρομαι, contra ploro plorando obtundo. *Auct. ad Her.* 4, 52. Ac vo auribus meis opplorare non desinitis?

OPPŌNO et Obpono, is, sui, (et ap. Plaut. etiam *sivi*) situm, a. 3. ἀνθίστημι, ex adverso sta tuo, contra pono, objicio. *Cic. N. D.* 2, 52. Gallinae pullos cum excluserint, ita tuentur, ut e pennis foveant, ne frigore laedantur, et, si est calor a sole, se opponant. *Caes. B. C.* 3, 30. U venientibus in itinere se opponeret; [*Cf. *Vell.* 2, 30, 6.] et 45. Huic suos Caesar equites opposuit et 39. Turrim ad ipsum introitum portus opposuit *Cic. Caecin.* 8. Ad omnes introitus armatos homines opponit. *Nep. Eum.* 3. Perdiccas unum Eu menem opposuerat Europaeis adversariis. *Ov. Fast.* 4, 177. Trojae spectare ruinas Non tulit: ante oculos opposuitque manus. Sic *ib.* 3, 45. Vesta simulacra feruntur Virgineas oculis opposuisse manus; et *Met.* 2, 276. Opposuitque manum fronti *Cic. Pis.* 33. Cujus ego imperio non Alpium vallum contra adscensum transgressionemque Gallorum, non Rheni fossam Germanorum immanissimis gentibus objicio et oppono. *Petr. Sat.* 96. Alter nos opponebam foramini oculos, *h. e.* ponebam contra foramen, applicabam foramini. *Hor. Sat.* 1, 9, 76. licet antestari? ego vero Oppono auricu

lam, *h. e.* praebeo admovendo caput. *Tac. A.* 2, 77. Oppositurus arma. [**Sil.* 16, 396. Opponere curvos gradus: ubi sequitur *Drakenb.* explicationem *Salmasii*, docentis, proprium esse de auriga in Circo praecedente, qui, ne a sequenti praeveniatur, currum suum in obliquum opponat, ut sequens vel retardetur, vel frangatur: ita *ib.* 16, 408. obliquum conversis habenis opposuit currum. Huc pertinent etiam ista, in quibus *opponere* de iis dicitur, quae medendi causa apponuntur, imponuntur. *Forc.* haec laudaverat:] *Nigid.* ap. *Gell.* 7, 9. Serpens si memordit, gallina deligitur, et opponitur. *Cato R. R.* 157. Luxatum si quod est, brassicam tritam opponito: cito sanum faciet; et *ib. f.* Deinde petigini parce brassicam opponito: sanam faciet. Al. utroque loco leg. *apponito.* [**—* Porro recte hic collocari posse videntur, in quibus de ponendo, deponendo pignore *oppono* usurpatur: ubi Noster haec exempla laudaverat:] *Pl. Curc.* 2, 3, 77. Pono pallium: ille suum annulum opposuit. Est qui leg. *opposivit:* quae positio invenitur etiam in *appono, compono, depono,* etc. *Id. Ps.* 1, 1, 85. et *Ter. Phorm.* 4, 3, 56. Ager oppositus est pignori ob decem minas. Huc pertinet illud *Catulli* 26, 1. Furi, villula nostra non ad Austri Flatus opposita est, nec ad Favoni; Verum ad millia quindecim et ducentos. O ventum horribilem, atque pestilentem! Ludit in ambiguo cum prima significatione. ℙ [**Hinc* translate multifariam adhibetur: ita ponitur interdum cum notione exponendi: ut nostr. *aussetzen, blosstellen*: exempla *Noster* haec adscripserat:] *Cic. Balb.* 10. *extr.* Opponere se periculis pro republica. *Liv.* 21, 8. *med.* Saguntinis pro nudata moenibus patria corpora opponentibus. [**Adde Curt.* 4, 14, 11. Conjuges quoque et liberi sequuntur hanc aciem: parata hostibus praeda, nisi pro carissimis pignoribus corpora opponimus.] *Plin.* 17, 28, 47. Nudatas radices hiberno frigori opponunt. ℙ Est etiam objicere, *h. e.* proponere, ponere ante oculos, vel animum. *Cic. Quint.* 14. Pericula intendantur, formidines opponantur, ut victus et perterritus ipse cedat. ℙ Item interponere. *Cic. Acad.* 4, 20. Auctoritas tanta plane me movebat, nisi tu opposuisses non minorem tuam. *Id. Verr.* 2, 3, 57. Cum decumani aratoribus ad pactiones faciendas non suam vim, sed tuum scelus ac nomen opponerent. ℙ Item in excusationem afferre, praetexere. *Cic. Q. Fr.* 2, 10. Opposuisti semel Ciceronis nostri valetudinem: conticui. *Id. Off.* 3, 10. de Romulo: Et tamen muri causam opposuit, speciem honestatis neque probabilem, neque satis idoneam. ℙ De oppositione in disputando. *Cic. Acad.* 4, 42. *f.* Introducebat Carneades, non quo probaret, sed ut opponeret Stoicis, summum bonum esse frui iis rebus, etc. *Id. Phil.* 2, 4. Sed quid opponas tandem, si negem, me unquam istas litteras ad te misisse? *Liv.* 44, 39. *med.* His difficultatibus illud opponitur: Quid si, etc.? ℙ Refertur etiam ad comparationem. *Caes. B. C.* 3, 73. Ne his rebus terrerentur, multisque secundis proeliis unum adversum, et id mediocre, opponerent. *Phaedr. epil.* 2. Quod si labori faverit Latium meo, Plures habebit, quos opponat Graeciae. ℙ *Opponere alicui jusjurandum*, h. e. imponere, adigere. *Paul. Dig.* 37, 14, 6. *extr.* Remittitur jusjurandum, quod liberto in hoc oppositum est. ℙ *Opponi* est etiam adversari, contrarium esse. *Cic. Or.* 2, 83. His quatuor causis totidem medicinae opponuntur. *Id. Fin.* 3, 12. Omni virtuti vitium contrario nomine opponitur. ℙ [**Confund. oppono* et *adpono.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 3, 561.]

OPPORTŪNĒ, adv. εὐκαίρως, commode, loco, et tempore. *Cic. N. D.* 1, 7. Atqui mihi quoque videor venisse opportune. *Liv.* 32, 18. Anticyra ad id opportunissime sita visa est. *Ter. Ad.* 1, 2, 1. et 2, 4, 2. Ehem, opportune: te ipsum quaerito. *Id. Andr.* 2, 2, 8. Ambo opportune: vos volo. *Cic. Fam.* 1, 9. *med.* Accidere opportunius nihil potuit. *Caes. B. C.* 3, 101. Nuntiis opportunissime allatis.

OPPORTŪNĬTAS, atis, f. εὐκαιρία, commoditas, apta ratio loci, temporis, [**rei.*] *Cic. Fin.* 3, 14. Et quemadmodum opportunitas (sic enim appellamus εὐκαιρίαν) non fit major productione temporis. [**Id. Inv.* 1, 27. occasio est pars temporis, habens in se alicujus rei idoneam faciendi aut non faciendi opportunitatem. *Id. Off.* 1, 40. scientia opportunitatis idoneorum ad agendum temporum: ubi v. *Beier.* Saepissime etiam absolute dicitur *opportunitas* pro apto, idoneo rei alicui perficiendae tempore. *Pl. Epid.* 2, 2, 19. Optima opportunitate ambo autem venistis. *Suet. Tib.* 17. Cui gloriae amplior adhuc ex opportunitate cumulus accessit.] *Caes. B. G.* 3, 19. Opportunitas loci. [**Cic. Inv.* 1, 26. Locus consideratur, in quo res gesta sit, ex opportunitate, quam videtur habuisse ad negotium administrandum. *Suet. Caes.* 22. ex omni provinciarum copia Gallias potissimum elegit, cujus emolumento et opportunitate idonea sit materia triumphorum. *Liv.* 45, 30. pars prima (Macedoniae) habet — opportunitatem Amphipolis; et *paulo post:* maritimas opportunitates ei praebent portus. — *Cic. Leg.* 1, 9. Omitto opportunitates habilitatesque reliqui corporis. *Id. Off.* 3, 9. (Gyges) hac opportunitate annuli usus reginae stuprum intulit. *Id. N. D.* 1, 33. Considerantes, quae sit utilitas, quaeque opportunitas membrorum; et *Inv.* 1, 2. quae materies, et quanta ad maximas res opportunitas in animis inesset hominum.] *Sall. Jug.* 6. aetatis. [**Plin.* 1, 24. Tranquilli stomachum multa sollicitant, vicinitas urbis, opportunitas viae, i. e. facilitas. ℙ Dicitur etiam pro ipsis commodis s. utilitatibus, emolumentis. *Cic. Am.* 6. Tales igitur inter viros amicitia tantas opportunitates habet. *Id. Manil.* 17. Quum ad ceteras summas utilitates haec quoque opportunitas adjungatur. *Id. N. D.* 2, 22. mundi natura — consultrix, et provida utilitatum opportunitatumque omnium. *Vell.* 2, 111, 4. quantis prudentia ducis opportunitatibus, furenteis eorum vires universas evasimus partibus? *Caes. B. G.* 3, 17. nisi aequo loco, aut opportunitate aliqua data, legato dimicandum non existimabat: ubi v. *Herzog.*, qui comp. Gr. πλεονεξία. ℙ Est etiam eventus commodus et opportunus. *Cic. Phil.* 3, 10. Praeclara fuit senatus illo ipso die vespertina provinciarum religiosa sortitio, divina vero opportunitas, (*es war ein günstiger, von Gottes Vorsehung verfügter Zufall*) ut quae cuique apta esset, ea cuique conveniret. *Schütz. cl. Cic.* ℙ Usurpatur opportunitas etiam cum genitivo objecti pro occasione alicujus rei instituendae, perficiendae. *Cic. Div.* 1, 42. ac mihi quidem videntur e locis quoque ipsis, qui a quibusque incolebantur, divinationum opportunitates esse ductae. Item absolute *Liv.* 34, 62. per opportunitates — usurpasse jus, i. e. per occasiones, prout occasio tulisset.] ℙ *Opportunitas* veluti Dea habetur ap. *Pl. Ps.* 2, 3, 3. Nam ipsa mihi Opportunitas non potuit opportunius advenire, quam haecce allata est mi opportune epistola.

OPPORTŪNUS, a, um, adj. εὔκαιρος, ἔγκαιρος, idoneus, commodus, pro desiderio, et in tempore obtingens: ex *ob*, et *portus*, quasi ob, seu ante portum situs, ut proprie de loco dicatur, inquit *Voss.* in *Etym.*, in quo navigantes portum in propinquo habent. *Cic. Off.* 1, 40. Tempus actionis opportunum, Graece εὐκαιρία, Latine appellatur occasio. [**De discrimine inter opportunitas* et *occasio* dictum in h. v.] *Id. Rosc. Am.* 24. *f.* Locus opportunus captus est ad eam rem. *Tac. A.* 4, 24. Locorum opportuna permunivit. *Cic. Fam.* 7, 7. Imperatorem liberalissimum, aetatem opportunissimam, commendationem certe singularem habes; et *ib.* 10, 16. Nihil ne tempore quidem ipso opportunius accidere vidi, quam tuas litteras. [**Vell.* 2, 115, 6. opportuna victoriae occasio. *Sall. Cat.* 49, 3. Res autem opportuna videbatur, i. e. ita comparata, ut facile credi posset.] ℙ Aliquando ponitur pro utili. *Cic. Amic.* 6. *med.* Ceterae res, quae expetuntur, opportunae sunt singulae rebus singulis: amicitia res plurimas continet, quoquo te verteris, praesto est. ℙ Item pro apto, idoneo. *Ter. Eun.* 5, 9, 47. Ad omnia haec magis opportunus, nec magis ex usu tuo, nemo est. *Lucr.* 6, 317. Opportuna fuit si forte et idonea flammis. ℙ Item pro obnoxio, exposito. *Liv.* 6, 24. Romanus cedentem hostem effuse sequendo, in locum iniquum pertractus, opportunus huic eruptioni fuit. (Adde 1, 54. *f.*) *Cels.* 2, 10. *med.* et *Plin.* 9, 31, 51. Opportunus injuriae. *Liv.* 7, 23. Perculsos pavore rata, simul opportuniores, quod intenti tum maxime operi essent. *Plin.* 18, 7, 12. *n.* 2. et *Cels.* 1, 5. *f.* Opportuniora morbis corpora. *Plin* 36, 22, 52. Structura rimis opportuna. *Liv.* 25, 30. Opportuna loca dividenda praefectis esse. [**Ita* vel maxime frequentatur haec vox ap. *Liv.* Plura v. in *Gloss. Liv.* s. v.] ℙ Scribitur et *obportunus.*

OPPŎSĬTĬO, onis, f. ἀντίθεσις, actus opponendi, oppositus. *Cic. Inv.* 1, 28. Disparatum est id, quod ab aliqua re per oppositionem negationis separatur, hoc modo: sapere, et non sapere. *Gell.* 6, 1. Quid fortitudo intelligi posset, nisi ex ignaviae oppositione?

OPPŎSĬTUS, a, um, part. ab *oppono:* contra positus, objectus. *Cic. Font.* 1. *f.* Propugnaculum istis ipsis nationibus oppositum et objectum. *Id. Off.* 2, 4. Moles oppositae fluctibus. *Id. Div.* 2, 6. *f.* Luna opposita soli. *Tubero* ap. *Gell.* 6, 4. de Regulo: Adversus ictus solis oppositum continebant, atque intendere in coelum oculos cogebant. *Ov. Met.* 14, 147. Oppositamque petens contra Zancleia saxa Rhegion ingreditur; et *Her.* 17, 7. Nec tibi diversa quamvis e gente venires, Oppositas habuit regia nostra fores, i. e. clausas. ℙ Cum infinito. *Lucan.* 1, 463. Et vos crinigeros bellis arcere Caycos Oppositi. ℙ Depositus in pignus. *Sen. Ben.* 7, 14. Rebus meis in securitatem creditoris oppositis. *Juven.* 11, 17. Ergo haud difficile est perituram arcessere summam Lancibus oppositis. V. OPPONO. ℙ *Oppositum, i,* absolute. *Gell.* 16, 8. *med.* Omnia quae disjunguntur, pugnantia esse inter sese oportet, eorumque opposita (ἀντικείμενα Graeci dicunt) ea quoque ipsa inter sese adversa esse; et *mox:* Sicuti hoc est, in quo quae opposita, non sunt contraria: *aut curris, aut ambulas, aut stas:* nam ipsa quidem inter sese adversa sunt, sed opposita eorum non pugnant: *non ambulare* enim, et *non stare*, et *non currere* contraria inter sese non sunt. *Opposita* hoc loco sunt, quae in scholis dicunt contradictoria. ℙ *Oppostus* per syncopen. *Lucr.* 4, 151. At cum splendida quae constant, opposta fuerunt.

OPPŎSĬTUS, us, m. oppositio, interpositio. *Cic. Marc.* 10. *extr.* Non modo excubias et custodias, sed etiam laterum nostrorum oppositus et corporum pollicemur. *Sil.* 10, 212. dum consternata moratur Agmina, et opposítu membrorum sistere certat. *Plin.* 2, 71, 73. Opposítu globi noctem afferente. *Gell.* 4, 5. Inferior locus, quem sol opposítu aedium nunquam illustraret. *Id.* 14, 5. *f.* Cum ille paulisper opposítu horum vocabulorum commotus reticuisset.

OPPRESSĬO, onis, f. actus opprimendi. Translate. *Ter. Ad.* 2, 2, 29. Hoccine incipere Aeschinum, per oppressionem ut hanc mihi eripere postulet? Supra dixerat *v.* 20. O scelera! illud vide, ut in ipso articulo oppressit! *Cic. Dom.* 3. Obsessio templorum, occupatio fori, oppressio curiae, *h. e.* subita invasio. *Id. Off.* 3, 21. Probat legum et libertatis interitum: earumque oppressionem tetram et detestabilem, gloriosam putat.

OPPRESSĬUNCŬLA, ae, f. parva oppressio. *Pl. Ps.* 1, 1, 65. Teneris labellis molles morsiunculae, papillarum horridularum oppressiunculae.

OPPRESSOR, oris, m. qui opprimit. *Brut.* ad *Cic. ad Brut.* 1, 16. *med.* Ut vindices et oppressores dominationis salvi sint.

OPPRESSUS, a, um, part. ab *opprimo:* καταπιεζόμενος, pressus, obrutus. *Cic. Div.* 2, 23. Quomodo potuit terra oppressus vivere? *Virg. A.* 1, 133. Fluctibus oppressos Troas, coelique ruina. *Gell.* 10, 6. Majore copia populi oppressa. *Sen. Herc. Fur.* 52. Vinctus et oppressus catenis. *Caes. B. C.* 2, 38. Hos oppressos somno et dispersos adorti. *Ov. A. Am.* 3, 721. Vidit ut oppressam, vestigia corporis, herbam. Sic *Mart.* 14, 159. Oppressa pluma, scil. culcitae, seu lecti. ℙ Subito invasus. *Caes. B. G.* 7, 46. Tanta fuit in capiendis castris celeritas, ut rex subito in tabernaculo oppressus vix se eriperet. *Suet. Aug.* 16. Oppressus ex improviso a praefectis Pompeji, uno demum navigio aegerrime effugit. *Hirt. B. Alex.* 75. Caesar neque opinans imparatusque oppressus; et *ib.* 45. Parabant se Vatiniani repente oppressi. *Id. B. G.* 8, 14. Oppressi luce copias instruunt. ℙ Item afflictus, fractus, gravatus. *Cic. in Sen.* 7. *extr.* Senatus oppressus et afflictus. *Id. Verr.* 2, 4, 50. Operti oppressique contumeliis; et *ib.* 2, 1, 7. *f.* Criminibus et testibus obrutus atque oppressus. *Id. Cluent.* 10. Innocens oppressus et circumventus judicio. *Hirt. B. G.* 8, 5. Oppressi Carnutes hiemis difficultate, terrore periculi. *Liv.* 24, 33. Oppressus metu. *Caes. B. G.* 4, 15. Timore, lassitudine, et vi fluminis oppressi perierunt. *Nep. Thras.* 1. Patriam a tyrannis oppressam e servitute in libertatem vindicare; et *ib.* et *Cic. Dom.* 51. Servitute oppressas Athenas tenere. *Cic. Fam.* 9, 14. Oppressus totius corporis doloribus. *Gell.* 17, 10. morbo. *Cic. Cat.* 2, 4. et *Sall. Cat.* 41. aere alieno. *Cic. Cat.* 2, 2. invidia. ℙ Contectus, absconditus. *Cic. Acad.* 4, 11. *f.* Ut confidant, notum his esse debebit insigne veri: quo obscuro et oppresso, quod tandem verum sibi videbuntur attingere? ℙ Victus, devictus, domitus. *Cic. Dom.* 10. *med.* Oppressa captaque respublica. *Id. Mur.* 14. Quam laudem ille, Africa oppressa, cognomine ipso praeseferebat; et 15. Mithridatem Muraena repressum magna ex parte, non oppressum reliquit. *Suet. Tib.* 65. Oppressa conjuratio. *Cic. Amic.* 21. Danda opera est, ne qua amicorum dissidia fiant: sin tale aliquid evenerit, ut exstinctae potius amicitiae, quam oppressae esse videantur. ℙ *Litterae oppressae* in loquendo, cum earum sonus obscure profertur. *Cic. Off.* 1, 37. Sonus erat dulcis: litterae neque expressae, neque oppressae, ne aut obscurum esset, aut putidum.

OPPRESSUS, us, m. pressio, oppressio. In ablat. sing. *Lucr.* 1, 850. Nam quid in oppressu valido durabit eorum? *Sidon. ep.* 9, 11. *f.* Si saxei montis oppressu fontium conditorum vena celetur.

OPPRĬMO, is, essi, essum, a. 3. καταπιέζω, [**proprie* est super, ad, contra aliquid premere: quod cum variis in rebus, variam ob causam varioque fieri eventu possit, factum est, ut multa loquendi genera e nativa hac vocis significatione ortum ducerent. Ac primum quidem ii loci recte ponuntur, in quibus *opprimere* ad notionem comprimendi, reprimendi, claudendi proxime videtur accedere: *Lucan.* 3, 678. et viscera laeva, Oppressere manu, i. e. viscera, telo extracto per vulnus emanantia, in locum suum repressere. Ita *Cort.*, q. v. ad h. l. *Ov. Met.* 3, 295. voluit Deus ora loquentis Opprimere: exierat vox jam properata sub auras. V. *Buenem.* ad *Lact. Inst.* 5, 1. (Ita etiam translate ap. Comicos dicitur *os opprime*, ut nostr. *halts Maul*, pro tace, linguam contine. Cf. *Ter. Ph.* 5, 7, 93. et *Pl. Asin.* 3, 2, 40.) *Val. Max.* 2, 6. *n.* 8. Filiarum manus ad supremum opprimendorum oculorum of-

ficium advocavit. *Suet. Cal.* 12. fauces manu sua oppressit. *Enn.* ap. *Cic. Or.* 2, 54. *extr.* flammam a sapiente facilius ore in ardente opprimi, quam bona dicta teneat. — Sequantur ea, in quibus deprimendi, sternendi, obruendi significatio valet, adjecta plerumque interitus, mortis nota *Cat. R. R.* 46. Taleam demittito, opprimitoque pede. (Huc pertinet etiam locus *Cic. Cluent.* 10. Quod Rostra jamdiu vacua, locumque illum a tribunicia voce desertum oppresserat, h. e. calcaverat, occupaverat, pede presserat, nostr. *betreten.*) *Val. Fl.* 3, 24. Oppressit jaculo redeuntem ad frena leonem: *streckte, würgte ihn nieder.* *Plin.* 33, 4, 21. Sidunt rimae subito, et opprimunt operatos, i. e. obruunt. *Liv.* 29, 31. Orientem ignem opprimere. *Tac. A.* 6, 50. *extr.* Opprimere senem injectu multae vestis. *Cic. Rosc. Am.* 4. *f.* opprimi onere. *Id. Div.* 2, 8. ruina conclavis. — Hinc in universum est perdere, affligere. *Phaedr.* 5, 3. Calvi momordit musca nudatum caput, Quam opprimere captans, i. e. interficere. *Suet. Claud.* 37. pari modo oppressum ferunt App. Silanum; et *Tit.* 6. suspectissimum quemque oppressit. ℙ Hinc translate, dicitur pro subigere, vincere, domare, subvertere, ita ut surgere amplius et restituere se quis amplius nequeat: maxime quidem de vi hostili. *Cic. Fam.* 10, 20. qui oppresserit Antonium, is bellum confecerit. *Nep. Them.* 8. Quod societatem cum rege Persarum ad Graeciam opprimendam fecisset. *Cic. Font.* 12. Nationem Allobrogum armis conficere atque opprimere. *Nep. Dat.* 9. Postquam bello eum opprimi non posse animadvertit, insidiis interficere studuit. *Id. ib.* 5. Quo facto cuncti ad eum opprimendum consenserunt. *Liv.* 30, 9. Oppressurus navalia castra. ℙ A bello transfertur ad alia quaecunque, ut ad dolorem, invidiam, odium etc. *Nep. Dion.* 6. *f.* Invidiam non lenire obsequio, sed acerbitate opprimere studuit; et *Alcib.* 3. Ne qua repentina vis in civitate exsisteret, quae libertatem opprimeret populi. *Cic. Quint.* 2. Iniquo judicio opprimere aliquem; et *Rosc. Am.* 13. Hominum perniciosam atque intolerandam potentiam exstinguere, atque opprimere; et *Fam.* 4, 6. Opprimor interdum, et vix resisto dolori, quod ea me solatia deficiunt, quae, etc. et *Div. Verr.* 14. Nunquam me ille opprimet consilio, nunquam me ullo artificio pervertet. Simili ratione usurpatum *opprimere* est ap. *Liv.* 2, 52. eum oppresserunt, i. e. falsa accusatione effecerunt, ut damnaretur; et 1, 51. oblato falso crimine insontem oppressit; et 26, 15. se eam quaestionem oppressurum, exstincturumque: utrumque eleganter ab incendio ductum. *Quint.* 7, 2. *med.* Opprimere aliquem invidia. *Just.* 12, 1. Quem motum contractis militibus in ipso ortu oppressit. V. alia in OPPRESSUS. Alia exempla haec sunto: *Cic. Fin.* 2, 10. Quae jam oratio non a philosopho, sed a censore opprimenda est. *Liv.* 2, 4. Sine tumultu rem omnem oppressere. *Id.* 31, 11. ad opprimendum Gallicum tumultum; et 26, 6. fraudem opprimere, i. e. irritam reddere; et 1, 51. ut eundem terrorem, quo civium animos domi oppresserat, Latinis injiceret. — In universum cogendi, vincendi, pervincendi significatum habet in illo *Pl. Mil.* 4, 5, 10. Nam, si possem ullo modo Impetrare, ut abiret nec te abduceret, operam dedi: Verum oppressit. ℙ Tum *opprimere* dicitur pro subito et praeter opinionem supervenire. *Ter. Andr.* 1, 2, 10. Id voluit, nos interea oscitantes opprimi. *Pl. Cas.* 5, 2, 15. Forem abdo, ne senex me opprimat. *Cic. Rab. Post.* 10. Qui cum a Mithridate Mytilenis oppressus esset, crudelitatem regis in togatos vestitus mutatione vitavit. *Liv.* 26, 12. Rhegium eo cursu contendit, ut prope repentino adventu incautos oppresserit. *Cic. Sen.* 14. Quoties illum lux noctu aliquid describere ingressum, quoties nox oppressit, cum mane coepisset: cf. *Liv.* 9, 30. *Cic. Att.* 15, 1. Cum hominem temperantem tantus improviso morbus oppresserit. *Id. Verr.* 2, 3, 91. Antonium mors oppressit. *Pl. As.* 2, 2, 15. Si mecum occasionem opprimere hanc, quae obvenit, studet, i. e. arripere, ut effugere nequeat. Usurpatur etiam de animo, cum aliquem dicendo, interrogando, etc. ita subito obstrictum quasi vinculis tenemus, ut, quid respondeat, non habeat. *Cic. Verr.* 2, 4, 67. Ne subito a me opprimantur, scil. interrogando. *Ter. Andr.* 1, 3. *f.* Conveniam Pamphilum, ne de hac re pater imprudentem opprimat. ℙ Hinc solennis dicendi formula est, qua *opprimere* de repentino impetu in hostes facto adhibetur, plerumque cum interitus, internecionis nota. *Caes. B. G.* 4, 4. Inscios inopinantesque Menapios oppresserunt. *Liv.* 41, 3. si in praeda occupati barbari subito opprimantur. *Suet. Tib.* 2. Hasdrubalem, priusquam Hannibali fratri conjungeretur, oppressit. *Vell.* 2, 50, 1. opprimere fugientes; et 118, 2. neminem celerius opprimi, quam qui nihil timeret. — Huc pertinent etiam ista: *Liv.* 30, 6. Quos non oppresserat ignis, ferro absumpti; et 25, 39. nisi quos caedes oppressit; et 9, 37. ad arma trepidantes caedes oppressit. ℙ Denique *opprimere*, quoniam eorum, quae injecta cujuscunque generis mole deprimantur, liberum adspectum non habemus, ponitur pro tegere, condere, occultare. *Cic. Rosc. Am.* 41. *extr.* Quod quo studiosius ab ipsis opprimitur et absconditur, eo magis eminet et apparet. *Liv.* 23, 22. *f.* Ita ejus rei oppressa mentio est; et 38, 50. Oppressit mentionem memoriamque contentionis hujus majus certamen ortum. *Just.* 12, 13. *extr.* Re vera insidiae fuerunt, quarum infamiam successorum potentia oppressit. *Sall. Jug.* 75. Opprimere iram. *Sen. Consol. ad Helv.* 16. desiderium. *Sen. alter Tro.* 517. questus, *h. e.* continere.]

OPPROBRĀMENTUM, i, n. idem ac opprobrium. *Pl. Merc.* 2, 3, 87. Quam opprobramentum, aut flagitium muliebre inferri domo.

OPPROBRĀTĬO, onis, f. ὀνειδισμὸς, actus opprobrandi. *Gell.* 12, 12. Tum Cicero inopinata opprobratione permotus; et 2, 7. Sine opprobratione acerba reprehensionis.

OPPROBRĀTUS, a, um, part. ab *opprobro:* objectus. *Gell.* 3, 5. *in lemmate:* Mollities cuidam opprobrata acerbe simul, et festiviter.

OPPROBRĬOSUS, a, um, adj. opprobrii plenus. *Imp. Just. Cod.* 1, 3, 41. Absurdum clericis est, immo etiam opprobriosum.

OPPROBRĬUM, ii, n. ὄνειδος, probrum, infamia, dedecus. *Nep. Con.* 3. *f.* Vereor, ne civitati meae sit opprobrio, si, etc. *Hor. Ep.* 1, 9, 10. majoris fugiens opprobria culpae. *Plin.* 18, 26, 66. *n.* 2. Dedecus habetur, opprobriumque meritum, falcem ab illa volucre in vite deprehendi. *Ov. Trist.* 2, 445. Nec fuit opprobrio celebrasse Lycorida Gallo. ℙ De homine, qui opprobrio est. *Catull.* 28, 14. At vobis mala multa Dii Deaeque Dent, opprobria Romuli Remique. *Tac. A.* 3, 66. Opprobrium majorum Mamercus. ℙ Convicium, exprobratio. *Quint. decl.* 15, 2. Maledictis opprobriisque vulgi pulsari; et *decl.* 19, 6. Facile prorumpere in opprobria. *Suet. Aug.* 53. Domini appellationem, ut maledictum et opprobrium, semper exhorruit; et *ib.* 7. Pro opprobrio objicere alicui nomen suum. *Hor. Ep.* 1, 16, 38. Morderi opprobriis falsis; et *ib.* 2, 1, 146. Versibus alternis opprobria rustica fudit. *Ov. Met.* 1, 758. pudet haec opprobria nobis Et dici potuisse, et non potuisse referri.

OPPROBRO, as, a. 1. ὀνειδίζω, opprobrio do, objicio: ex *ob*, et *probrum*. *Pl. Most.* 1, 3, 143. Egone id exprobrem, qui mihimet cupio id opprobrarier? *Id. Truc.* 2, 2, 25. Rus tu mihi opprobras? *Gell.* 17, 1. *f.* Ut opprobraret adversariis. ℙ Scribitur et *obprobro.*

OPPUGNĀTĬO, onis, f. πολιόρκησις, actus oppugnandi. *Cic. Or.* 1, 48. De signorum collationibus, de oppidorum oppugnationibus. *Liv.* 4, 29. Non segnior oppugnatio est, quam pugna fuerat. *Caes. B. G.* 5, 36. Oppugnationem sustinere. *Cic. Coel.* 9. inferre; et *ib.* propulsare. *Tac. A.* 13, 41. incipere; et *ib.* 15, 16. relinquere. *Sall. Jug.* 27. *f.* Ab oppugnatione desistere. ℙ De accusatione, et insectatione forensi. *Cic. Vat.* 2. et *Q. Fr.* 2, 8.

OPPUGNĀTOR, oris, m. πολιορκητὴς, qui oppugnat. *Tac. H.* 3, 71. Ignem tectis oppugnatores injecerunt. *Cic. Phil.* 12, 3. Hostis et oppugnator patriae Antonius. *Id. Planc.* 31. Meae salutis non modo non oppugnator, sed etiam defensor fuit.

OPPUGNĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad oppugnationem pertinens. *Vitr.* 10, 22. Hostes comparant res oppugnatorias. Adde *ib.* 19.

OPPUGNĀTUS, a, um, part. ab *oppugno:* oppugnatione petitus. *Cic. Manil.* 8. Urbs obsessa et oppugnata vehementissime. *Caes. B. G.* 7, 41. Summis copiis oppugnata castra. *Gell.* 6, 3. Serpens ballistis et catapultis diu oppugnatus. *Cic. Har. resp.* 4. Carthaginem a multis imperatoribus obsessam, oppugnatam, labefactatam, paene captam aliquando, solus evertit. ℙ [*Translate.] *Sall. Cat.* 49. Piso oppugnatus in judicio repetundarum. *Prop.* 2, 12, 45. Roma propriis circum oppugnata triumphis.

OPPUGNO, as, avi, atum, a. 1. πολιορκέω, πολεμέω, contra pugno, armis aggredior, oppugnationem infero: cui contrarium est *propugno*. *Gell.* 9, 1. Oppidum a Metello oppugnari: contra ab oppidanis desuper e muris propugnari. *Cic. Fam.* 2, 10. Ibi quintum et vigesimum jam diem aggeribus, vineis, turribus oppugnabam oppidum munitissimum Pindenissum, tantis operibus, tantoque negotio, ut, etc. *Caes. B. G.* 6, 41. Germani castra oppugnaturi; et *ib.* 5, 21. Oppugnare locum; et *ib.* 2, 6. magno impetu oppidum; et *ib.* 1, 44. Omnes Galliae civitates ad se oppugnandum venisse, ac contra se castra habuisse. *Just.* 9, 5. Sive adjuvandus ea manu rex oppugnante aliquo foret. *Liv.* 2, 11. Consiliis ab oppugnanda urbe ad obsidendam versis. *Prop.* 3, 9, 13. Ausa ferox ab equo contra oppugnare sagittis Maeotis Danaum Penthesilea rates. ℙ Saepe transfertur ad civilem et forensem insectationem, accusationes, inimicitias. *Cic. Fam.* 5, 2. *med.* Quare ego non oppugnavi fratrem tuum, sed fratri tuo repugnavi. *Id. Quint.* 12. Credamus hoc, Sex. Naevium, cujus caput oppugnet, ejus auribus pepercisse. *Metell.* ad *Cic. Fam.* 5, 1. Metellum fratrem ob dictum capite et fortunis a te oppugnatum iri. *Id. ib.* 1, 1. Regis legatus aperte pecunia nos oppugnat. *Id. Or.* 2, 38. *f.* Carneades nullam unquam in illis suis disputationibus rem defendit, quam non probarit; nullam oppugnavit, quam non everterit. *Id. Or.* 66. Clandestinis consiliis oppugnare aliquem. *Id. Caecin.* 24. verbis aequitatem. *Pl. Most.* 3, 1, 154. Oppugnare consilia alicujus; et *Bacch.* 5, 2, 52. delictum aliquod. ℙ *Oppugnare*, pugno tundere. *Id. Cas.* 2, 6, 59. Malo, Chaline, tibi cavendum censeo. *Chal.* temperi, postquam oppugnatum est os. ℙ Idem ac repugno, resisto. *Coripp. Joanneid.* 4, 468. sonipes celer aequore toto Oppugnat frenis. ℙ Scribitur et *obpugno.*

OPPŬTO, as, a. 1. idem quod puto, *h. e.* arborum ramos caedo. *Plin.* 17, 21, 35. *n.* 2. Opputatur autem quidquid proxime tulit fructum.

OPPŬVĬO. } V. OBPUVIAT.
OPPŬVĬUM. }

OPRĪMENTUM. V. OPERIMENTUM.

OPS, Ŏpis, f. filia Coeli et Vestae, soror et conjux Saturni, quae et Terra, et Rhea, et Cybele, et Magna Mater, et Mater Deorum, et Berecynthia, et Bona Dea vocatur: ita dicta, quia opulenta et dives: terra enim divitias omne genus parit: ab obsoleto adjectivo *ops*, dives, cujus contrarium *inops* in usu mansit; vel ab *opus*, vel ab *ope*, vel ab *opere*. *Ov. Trist.* 2, 24. Carmina turrigerae dicere jussit Opi. *Id. Met.* 9, 496. Dii nempe suas habuere sorores. Sic Saturnus Opim junctam sibi sanguine duxit. *Id. Fast.* 6, 285. Ex Ope Junonem memorant, Cereremque creatas Semine Saturni: tertia Vesta fuit. *Varr. L. L.* 4, 10. Principes in Latio Dii Saturnus, et Ops; et *ib.* Terra, Ops, quod hic omne opus, et hac opus ad vivendum: et ideo dicit Ops mater, quod terra nutriat; haec enim terris gentes omnes peperit, et resumit denuo. *Macr. Sat.* 1, 10. Saturnum a satu dictum, cujus causa de coelo est; et terram, Opem, cujus ope humanae vitae alimenta quaeruntur: vel ab opere, per quod fructus frugesque nascuntur. Huic Deae sedentes vota concipiunt, terramque de industria tangunt, etc. ℙ Alii dicunt esse filiam Oceani et Salaciae, neptem Coeli et Terrae. *Cic. Univ.* 11. Sic igitur horum Deorum ortus habeatur, ut Oceanum Salaciamque Coeli Satu, Terraeque conceptu generatos editosque memoremus: ex his Phorcyn, Saturnum, et Opem, deinceps Jovem, atque Junonem, reliquos. ℙ Aedes Opis et Saturni erat Romae in foro Romano, cujus meminit *Victor. de Reg. Urb. R.* Ibi servabatur pecunia privatorum. *Cic. Phil.* 1, 7. Pecunia utinam ad Opis maneret: cruenta illa quidem; sed his temporibus, quoniam his, quorum est, non redditur, necessaria. *Id. ib.* 2, 37. Ubi est septies millies, quod in tabulis, quae sunt ad Opis, patebat? ℙ [*Hinc *ops* in universum pro vi, facultate, potentia, virtute. Obsolevit usus recti casus et dativi, solumque *opis*, *opem*, *ope* remansit.] *Sall. Cat.* 1. Omnes homines, qui sese student praestare ceteris animalibus, omni ope niti decet, ne vitam silentio transeant. *Cic. Att.* 14, 14. *f.* Omni ope atque opera enitar, ut senatus consultum fiat. *Id. Mil.* 11. Ut omnem semper vim, quacumque ope possent, a vita sua propulsarent. *Virg. A.* 1, 604. grates persolvere dignas Non opis est nostrae, Dido. ℙ Saepe est vis et potentia, qua alteri auxiliamur, βοήθεια. [*Hic mentio fieri poterat loci *Prisc.* 7, 752. ubi *Accius* de Hercule: Quorum genitor fertur esse ops gentibus, i. e. quorum genitor auxilium fuit gentibus.] *Cic. Att.* 9, 16. Caesar jam opes meas, non, ut superioribus litteris, opem exspectat. *Id. Off.* 1, 15. *f.* Ut quisque maxime opis indigeat, ita ei potissimum opitulari. *Id. Att.* 16, 13. *f.* Haec nec institui, nec effici potest sine tua ope. *Id. Fam.* 4, 1. Aliquid opis occidenti reipubl. tulissemus. *Plin. ep.* 4, 15. *f.* Omni ope, labore, gratia juvare quempiam in petendis honoribus. *Virg. G.* 2, 428. Vi propria nituntur, opis non indiga nostrae. *Cic. Tusc.* 5, 2. Ad te confugimus, a te opem petimus. *Id. Font.* 11. Confugere ad opem alicujus. *Id. fragm.* ap. *Prisc.* 7, 733. Ab Jove opem auxiliumque petamus. *Id. Fin.* 2, 35. Opem indigentibus salutemque ferre. *Flor.* 1, 21. implorare adversus aliquem; et 3, 2. et auxilium flagitare. *Plin. Pan.* 30. *f.* alicujus invocare. *Suet. Vesp.* 7. valetudinis orare. *Stat. Th.* 10, 51. exposcere. *Ov. Her.* 21, 174. salutiferam dare cuipiam. *Id. Met.* 8, 601. afferre. *Id. R. Am.* 116. admovere. *Id. Amor.* 2, 9, 8. Ope medica juvare aliquem. *Id. Trist.* 1, 3, 9. Non mihi servorum, comitis non cura legendi, Non aptae profugo vestis, opisve fuit. ℙ In malam partem. *Liv.* 44, 7. *f.* Adeo sine ulla ope hostis, quae aggravaret, cum ipsa difficultate pugnandum erat. ℙ [*Maxime autem plur. *opes* dicitur de cujuscunque generis auxiliis, copiis, rei vel personae propriis.] *Pl. Stich.* 5, 4, 13. Nos tamen efficimus pro opibus nostris moenia. *Ov. Trist.* 1, 10, 44. meritae cadet agna Minervae: Non facit ad nostras hostia major opes. *Virg. G.* 2, 507. Condit opes alius, defossoque incubat auro. *Hor. Od.* 3, 16, 28. magnas inter opes inops. *Ov. Met.* 13, 434. sceleris nisi praemia magnas Adjecisset opes, animi irritamen avari. *Id. Trist.* 3, 10, 59. Ruris opes parvae, pecus, et stridentia plaustra.

Plin. 9, 35, 58. Nec dona prodigi principis fuerant, sed avitae opes, provinciarum scilicet spoliis captae; et *ib.* 59. Relictus ab eo in amplis opibus heres. *Id.* 35, 9, 36. *n.* 2. Opes tantas acquisivit, ut in ostentatione earum, etc. *Hor. Sat.* 2, 2, 112. puer hunc ego parvus Ofellum Integris opibus novi non latius usum, Quam nunc accisis. Adde *Just.* 9, 2. et *Petr. Sat.* 104. etc. ℙ Saepius significant potentiam, quae maxime quidem divitiis, tum vero auctoritate, gratia, amicorum et cognatorum copia, eloquentia, gloria militari, aliisque bonis, aut pravis artibus comparatur. Itaque latius patent opes, quam divitiae, quia illis hae includuntur, non contra. Unde *Cic.* fere opes, et divitias distinguit, ut *Att.* 8, 11. *in.* Moderatori reipublicae beata civium vita proposita est; ut opibus firma, copiis locuples, gloria ampla, virtute honesta sit. *Id. Quint.* 1. *in.* P. Quintius, cui tenues opes, nullae facultates, exiguae amicorum copiae sunt, cum adversario gratiosissimo contendit. *Id. Fin.* 5, 27. Certe in bonis numerabis divitias, honores, opes. *Id. Agr.* 2, 30. Ad paucos opibus et copiis affluentes totum agrum Campanum perferri videbitis. *Id. Amic.* 6. *med.* Ceterae res opportunae sunt singulae rebus fere singulis, divitiae ut utare, opes ut colare, honores ut laudere, etc. *Id. Phil.* 1, 12. Opes violentas, et populo R. minime ferendam potentiam concupiscere. *Id. Tusc.* 3, 11. *f.* His perturbationibus, quas stultitia immittit, omnibus viribus atque opibus repugnandum est; et *Off.* 1, 3. Consultant, ad vitae commoditatem jucunditatemque, ad facultates rerum atque copias, ad opes, ad potentiam conducat id, necne, etc. *Caes. B. G.* 1, 20. Quibus opibus ac nervis ad perniciem suam uteretur. *Hor. Od.* 3, 3, 26. nec Priami domus Perjura pugnaces Achivos Hectoreis opibus refringit, *h. e.* viribus et virtute. ℙ Dicitur saepe de potentia reipubl., et viribus imperii, quae constant multitudine et opulentia civium, vectigalium et aerarii copia, studio et peritia rei militaris, numero urbium munitarum, etc. praecipue vero de viribus militaribus. *Virg. A.* 2, 4. Trojanas ut opes, et lamentabile regnum Eruerint Danai. *Nep. Ep.* 6. *extr.* Lacedaemoniorum opes concussit. *Id. Alc.* 5. Atheniensium opes senescere, contra Lacedomoniorum crescere; et *ib.* 10. Regis opes minuere. *Id. Milt.* 5. *extr.* Nulla unquam tam exigua manus tantas opes postravit. *Id. Con.* 4. Ducem fortem et prudentem regiis opibus praefuturum, ac secum dimicaturum videbant. *Virg. A.* 8, 171. Auxilio laetos dimittam, opibusque juvabo. Ubi *Serv.*: idest militibus: *opes* antiqui vocabant milites. ℙ De viribus corporis. *Enn.* ap. *Macr. Sat.* 6, 1. Romani scalis summa nituntur opum vi. *Virg. A.* 12, 552. Pro se quisque viri magna nituntur opum vi. ℙ In sing. num. *Vet. Poeta* ap. *Cic. Tusc.* 3, 19. Adstante ope barbarica, *h. e.* integris Trojae rebus, et Priami imperio manente. Adde *Virg. A.* 8, 685. ℙ Pro ope, seu auxilio, aut facultate juvandi. *Hor. Ep.* 1, 10, 36. minor in certamine longo Imploravit opes hominis, frenumque recepit; et *ib.* 2, 2, 136. Hic ubi cognatorum opibus curisque refectus, etc. ℙ Translate. *Ov. A. Am.* 2, 343. de amne: Nascitur exiguus, sed opes acquirit eundo; et 652. Firmaque adoptivas arbor habebit opes, *h. e.* fructus ex insitione. *Sever. A.* 293. Spiritus collectus pellit opes aquae, *h. e.* vim, et copiam aquae. *Val. Fl.* 6, 449. Ergo opibus magicis, et virginitate tremendam Juno duci sociam conjungere quaerit Achivo, *h. e.* facultate, et scientia rerum magicarum.

[OPSĬUS, ii, m. ὄψιος, serus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 133, 11. Optatus Opsii cubicularius. *F.*]

OPSŌNĬUM, etc. V. OBSONIUM.

OPTĀBĬLIS, e, adj. αἱρετὸς, ἐπευκτὸς, qui optari debet, optandus, expetendus, optatus. *Cic. Or.* 1, 51. Quae vulgo expetenda atque optabilia videntur. *Ov. Met.* 9, 758. venit ecce optabile tempus, Luxque jugalis adest. *Cic. Off.* 1, 14. *f.* Quae ut concurrant omnia, optabile est: sin minus, etc. *Id. Pis.* 14. *f.* Utrum bono viro optabilius putas, sic exire, ut, etc. an, ut, etc.?

OPTĀBĬLĬTER, adv. εὐκτῶς, cum desiderio. *Cic. Tusc.* 1, 40. Quam optabiliter iter illud jucundum esse debet? Optimae quaeque editt. ex MSS. v. *optabiliter* omittunt. *Val. Max.* 5, 1. *f.* Ut optabilius in patria, ita speciosius pro patria etc.

[OPTĀTILLA, ae, f. dimin. optatae. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 393, 8. Calpurnia L. F. Optatilla. F.]

[OPTĀTĪNUS, a, um, adj. ad Optatum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 534, 4. Q. Caecilius Q. F. An. Optatinus. Alia ap. *Mur.* 1282, 6. Cornelia Optatina. *F.*]

OPTĀTĬO, onis, f. optio, eligendi facultas. *Cic. Off.* 3, 25. Theseo cum tres optationes Neptunus dedisset, optavit interitum Hippolyti. Est qui legit *optiones*. Adde *Sym. ep.* 1, 1. *f.* cum ead. var. lect. et *Paul.* ex *Fest.* in *Optio*, et *Donat.* ad *Ter. Eun.* 5, 9, 27. Est praeterea rhetorum figura, in sententiis, εὐχή. *Cic. Or.* 3, 53. Purgatio, conciliatio, laesio, optatio, atque exsecratio. *Quint.* 9, 2. *in.* Qui affectus erunt concitati, detracta voce libera, effrenatiore iracundia, objurgatione, optatione, exsecratione? ℙ Exemplum sit illud *Cic. Fl.* 2. *f.* Atque utinam inimici nostri mecum potius contendant; et *ib.* 31. Vellem tantum habere otii, ut, etc.

OPTĀTĪVUS, a, um, adj. qui optationem continet, ut *Modus optativus* in verbis, quo optandi actus significatur, ap. *Diomed.* 1, 330., *Prisc.* 8, 807 et 821. et *Capell.* 3, 83. Optativia adverbia, *Prisc.* 15, 1021. Optativae conjunctiones, *Charis.* 2, 200. εὐκτικός.

OPTĀTO, adv. εὐκτῶς, optabiliter, ex voto. *Pl. Amph.* 2, 2, 26. Certe me illi exspectatum optato venturum scio. *Cic. Att.* 13, 28. *f.* Nisi quid te aliud impedit, mihi optato veneris. Adde *Ter. Andr.* 3, 3, 1. et *Virg. A.* 10, 405.

OPTĀTUS, a, um, part. ab *opto*: εὐκταῖος, cupitus, expetitus, optabilis, gratus, jucundus. *Cic. Fam.* 16, 21. Gratos tibi, optatosque esse, qui de me rumores afferuntur, non dubito. *Cic. Div. Verr.* 3. Quid est, quod aut populo R. gratius esse debeat, aut sociis optatius esse possit? *Id. Rosc. Am.* 15. Patresfamilias optatissimum sibi putant esse, filios suos rei familiari maxime servire. *Id. Fam.* 1, 5. Nihil mihi fuit optatius, quam, ut, etc. *Sall. or. ad Caes. de republ. ord.* 2. Quin optatius habent ex tua calamitate periculum libertatis facere, quam, etc. *Cic. Q. Fr.* 2, 8. *extr.* Vale, mi optime et optatissime frater. *Pl. Aul.* 3, 1, 1. Optati cives, populares, incolae, date viam, qua fugere liceat. ℙ *Optatum, i*, votum, desiderium. *Cic. Agr.* 1, 1. Haec utrum cogitata sapientum, an optata furiosorum videntur? *Id. Pis.* 20. Illud etiam accidit praeter optatum meum, sed valde ex voluntate. *Id. Fam.* 2, 1. In omnibus tuis rebus meis optatis fortuna respondit. *Id. Off.* 3, 25. Impetrare optatum. *Ter. Ad.* 5, 9, 21. Dii tibi semper omnia optata offerant. *Pl. Capt.* 2, 2, 105. afferant. *Cic. Fam.* 2, 13. Cur mihi non in optatis est complecti hominem florentem aetate, opibus, etc.? *Ov. Met.* 11, 104. Annuit optatis. ℙ *Optatus*, electus. *Festus*: Optatam hostiam, alii optimam appellant eam, quam aedilis tribus constitutis hostiis optat, quam immolari velit.

OPTĬCĒ, es, f. ὀπτική, ars, et facultas, qua visus ratio dirigitur: vox Graeca, ab ὄπτομαι, video. *Vitr.* 1, 1. Ut sit peritus graphidos, eruditus geometria, et optices non ignarus. V. *Gell.* 16, 18., ubi Graece scribitur.

OPTĬMĀTES, um, et ium, comm. gen. plur. qui optimis suam causam probatam volunt. Duo enim fuere in republ. hominum genera, qui excellere cuperent: alii ea, quae agebant, ac dicebant, populo jucunda esse volebant, eoque dicti populares: alii ita sua instituebant, ut optimo cuique suam causam probarent, atque inde appellati optimates. Hanc utriusque nominis causam affert *Tullius* ipse *Sext.* 45. ℙ Sunt etiam optimates optimi quique in republica: sunt, inquit *Cic. ib.*, principes consilii publici, et qui eorum sectam sequuntur: sunt maximorum ordinum homines, quibus patet curia: sunt municipales rusticique Romani: sunt negotia gerentes: sunt etiam libertini optimates: numerus late et varie diffusus: sed genus universum brevi circumscribi et definiri potest: Omnes optimates sunt, qui neque nocentes sunt, nec natura improbi, nec furiosi, nec malis domesticis impediti. Haec *Cic.*, unde patet, duplex hominum genus hac voce significari, et optimum quemque, cujuscumque sit conditionis; et qui voluntati, commodis, opinioni optimi cujusque in gubernanda republ. servit. Verum haec oratorie dicit *Cic.*, et ut causae suae inserviat, et optimatium nationem ab invidia liberet, qua apud populum laborabat. Ceterum hoc nomine fere significantur nobiliores, opulentiores, potentiores, quorum in manibus plerumque est reipublicae administratio, proceres, primores, patres, senatus: uno verbo ea pars civium, quae numero minor est, dignitate et potentia major, et a plebe distinguitur, οἱ δυνατοὶ, ἀριστῆες, ὀλίγοι. *Nep. Alc.* 5. Erat enim populi potentiae non amicus, et optimatum fautor. *Tac. A.* 4, 32. Plebis, et optimatium certamina. *Plin.* 25, 5, 21. Cui plebs stans plausit, optimates bellum Marsicum imputavere. Adde *Cic. Off.* 2, 23., *Suet. Caes.* 19., *Aug.* 10. et *Tib.* 2. ℙ Adjective. *Cic. Fam.* 7, 6. ex *Ennio*. Matronae opulentae optimates. ℙ In singulari num. *Coel.* ad *Cic. post ep.* 9. *l.* 10. *ad Att.* Vide, ne dum putet te parum optimatem esse, parum diligenter, quod optimum sit, eligas. ℙ Adjective, et singulari num. *Cic.* ap. *Non.* 4, 292. Statu esse optimo constitutam rempublicam, quae ex tribus generibus illis, regali, et optumati, et populari confusa modice.

OPTĬMĒ et antiqu. Optume, adv. ἄριστα. omnino bene, praeclare, eximie, perfecte. *Cic. Fam.* 4, 13. *f.* Sed haec tu melius, vel optime omnium. *Pl. Bacch.* 3, 4, 3. Illum exoptavit potius? habeat: optime est. *Ter. Andr.* 3, 4, 14. Optime factum. *Id. Phorm.* 1, 3, 1. Qui mihi consultum optime vult esse. *Cic. Or.* 1, 26. Optime dicere. *Nep. Con.* 4. suos nosse. *Caes. B. G.* 1, 45. Optime meritos socios non deserere. *Sall. Cat.* 62. Miles optume armatus. *Id. Jug.* 100. Sisenna optume et diligentissime omnium persecutus. *Plin.* 24, 6, 22. Pinea resina capitis vulneribus optime medetur. ℙ Aliquando significat prorsus, opportune, in tempore. *Ter. Andr.* 2, 1, 35. Davum optime video; et 4, 2, 3. Optime te mihi offers. Adde *Eun.* 5, 2, 66. et *Pl. Merc.* 2, 2, 57. et *Men.* 4, 1, 9.

OPTĬMĬTAS, atis, f. vox est minime Latina. *Capell.* 4, 109. Cognoscendum est, dici quasdam substantias ex qualitatibus, quarum nomina non inveniuntur. Nam ut bonum dicimus a bonitate, non ita optimum ab optimitate. V. OPIMITAS.

OPTĬMUS et antiqu. Optumus, a, um, adj. ἄριστος, omnino bonus, praestantissimus, perfectus, lectissimus, eximius, praeclarus. Superlationem significat positivi *bonus*, et videtur esse syncope ab *optatissimus*: ab *opto* eligo, quasi electissimus. *Cic. opt. gen. Or.* 2. *extr.* Quod omnes laudes habet, id est optimum. *Ulp. Dig.* 45, 1, 75. Si quis ita stipulatus sit, *vini boni amphoras centum*, incertum videtur stipulari, quia bono melius inveniri potest, quod ipsum quoque bonum est: at cum optimum quis stipulatur, id stipulari intelligitur, cujus bonitas principalem gradum bonitatis habet: quae res efficit, ut ea appellatio certi significativa sit. *Caes. B. G.* 1, 31. Ager Sequanus, qui est optimus totius Galliae. *Cic. Phil.* 7, 2. Fortissimus consul atque optimus. *Id. Leg.* 3, 11. Optime et dulcissime frater. *Id. Or.* 1, 33. Stilus optimus et praestantissimus dicendi effector ac magister. *Pl. Cas.* 2, 6, 23. et *Rud.* 4, 3, 90. et *Stich.* 5, 4, 46. Optimum, atque aequissimum istud esse, jure judico. *Id. Trin.* 2, 4, 84. Semper hoc facito cogites, id optimum esse, tute uti sis optimus: si id nequeas, saltem ut optimis proximus. *Sall. Jug.* 97. *extr.* Optimus quisque cadere, aut sauciari, *h. e.* fortissimus. [*Ap. *Cic. Off.* 1, 28, 99. *optimus quisque* comprehendit omnes bene de re publica sentientes ac bene meritos: quos alias populares, bonos et principes, optimates appellat.] *Id. Cat.* 33. et *Jug.* 115. Optimum factum credens, exercitum augere. Al. leg. *factu*. *Pl. Ps.* 1, 2, 52. Nunc adeo hoc factum est optimum, ut nomine quemque appellem suo. *Id. Aul.* 3, 6, 30. Caedundum illum ego conduxi. *Eu.* tum tu idem optimum est loces efferendum; et *As.* 5, 2, 58. In oculos invadi nunc est optimum. *Id. Capt. prol.* 10. Jam hoc tenetis? optimum est. *Caes. B. G.* 3, 50. Optima valetudine uti; et 59. alicujus et fortissima opera uti; et *ib.* 1, 12. Omnium esse Iguvinorum optimam erga se voluntatem. *Cic. Or.* 8. Oratio longe optima. *Catull.* 33, 1. O furum optime balneariorum, *h. e.* artis furandi peritissime. ℙ *Optimus maximus*, Jovis appellatio. *Cic. N. D.* 2, 25. Juppiter a majoribus nostris dictus est optimus maximus: et quidem ante optimus, idest beneficentissimus, quam maximus, quia majus est, certeque gratius prodesse omnibus, quam opes magnas habere. ℙ Item aliorum quoque numinum. *Inscr.* ap. *Mur.* 32, 6. Matri Deum optimae maximae sacra; et 40, 4. D. O. M. Jano. ℙ Item imperatorum R., quorum primus ita est appellatus Caligula, testibus *Suet. Cal.* 22. et *Quint.* 1, 7., deinde Trajanus, Hadrianus, aliique permulti, ut *Marin. Frat. Arv.* p. 359. probat. *Papin. Dig.* 27, 1, 30. Optimi maximique principes nostri constituerunt, etc. *h. e.* Caracalla, et Geta. *Id. ib.* 31, 80, 1. Optimus maximusque princeps noster Severus Augustus, ℙ Item aliarum rerum. *Proculus Dig.* 50, 16, 126. Si, cum fundum tibi darem, legem ita dixi, *uti optimus maximusque esset*, et adjeci, jus fundi deterius factum non esse per dominum, praestabitur liber, *h. e.* ab omni servitute immunis. Sic *Cic. Agr.* 3, 2. *f.* Optimo jure ea sunt profecto praedia, quae optima conditione sunt: libera meliore conditione sunt, quam serva. ℙ *Optima lex* est, quae plenissimum alicui jus, et sine exceptione tribuit. Itaque optima lege creari dictus est dictator, donec sine provocatione creatus fuit. Postquam vero provocatio ab eo ad populum data est, desitum est dici optima lege, utpote ejus jure imminuto. *Festus.* Etiam in formula capiendae Vestalis, ap. *Gell.* 1, 12. habetur: Uti quod optima lege fiat, ita te, amata, capio.

OPTĬO, onis, f. αἵρεσις, electio, et eligendi facultas, arbitriumque. *Pl. Cas.* 2, 4, 13. Optio haec tua est, utram harum vis conditionem, accipe. *Cic. Fat.* 2. Utro frui malis, optio sit tua. *Id. Caecin.* 23. et *fragm.* ap. *Quint.* 5, 10. *med.* Optio vobis datur, utrum velitis, etc. *Id. Div. Verr.* 14. Potestatem optionemque facere alicui, ut eligat, etc. *Id. Vat.* 17. An erit haec optio et potestas tua, ut, etc.? *Id. Brut.* 50. *f.* Dare alicui optionem eligendi patroni. *Id. Fin.* 5, 29. Si optio esset. *Pl. Mil.* 3, 1, 75. Si optio eveniat tibi. *Sall. Jug.* 81. *f.* Graeci optionem Carthaginiensium faciunt, *h. e.* dant Carthaginiensibus optionem, ut, etc. *Pl. Cas.* 2, 2, 15. Vir me habet pessumis despicatam modis, nec mihi jus meum obtinendi optio est. ℙ *Optio* masc. gen. in veteri R. militia dicebatur, qui a tribunis, centurionibus

aliisque dignioribus in gradu militari constitutis adoptati vicaria eisdem operam praestabant; sed paulatim eo res pervenit, ut ordinarium esset munus, ita ut optio certae rei, aut operi constitutus suo proprio jure atque nomine praeesset. Hinc *Festus:* Optio qui nunc dicitur, antea appellabatur accensus. Is adjutor dabatur centurioni a tribuno militum: qui ex quo tempore, quem velint, centurionibus permissum est optare, et nomen ex facto sortitus est. *Varr. L. L.* 4, 16. *f.* Quos hi (*decuriones*) primo administros sibi ipsi adoptabant, optiones vocari coepti: quos nunc propter ambitionem tribuni faciunt. *Veg. Mil.* 2, 7. Optiones ab optando appellati, quod antecedentibus aegritudine praepeditis, hi tanquam adoptati eorum, atque vicarii solent universa curare. *Inscr.* mendosa ap. *Don. cl.* 6. *n.* 70., emendata ap. *Malvas. Marm. Fels.* p. 317. Sex. Claudius Sex. F. Palatina Auspicalis, optio tribuni legionis I. voluntariorum, etc. Alia ap. *Grut.* 551, 3. C. Lucillius C. F. Vel. Vindex, principalis beneficiarius tribuni, deinde optio in centuria, *h. e.* optio centurionis. Alia mendosa ap. *eund.* 431, 9., emendata ap. *De Vita Antiq. Benev. cl.* 7. *n.* 10. C. Luccius C. F. Stel. Sabinus, adjutor tribuni Orfiti secutor, optio valetudinarii, optio arcarii, optio signiferi, optio ab actis, etc. V. *ib. Dissert.* 9. p. 243. et sqq. et *Non.* 1, 344. ☞ Dicitur etiam de cujusque rei adjutore. *Pl. As.* 1, 1, 88. Tibi optionem sumito Leonidam: fabricare quidvis, quidvis comminiscere. *Aurel. Arcad. Dig.* 50, 6, 6. Optio fabricae. Ade *Callistrat. ib.* 48, 20, 6., ubi spiculatorum optiones, etc. Plura de Optionibus congessit *Reines. Inscr. cl.* 1. *n.* 3. p. 11. ☞ Sub his qui curabant, adjutorum subadjuvae, *suboptiones* dicti. *Inscr.* ap. *Grut.* 529, 8. M. Aurelius Macedo veteranus natione Delmata ex suboptione, etc. [*Multa in his auxit atque emandavit *F.* ☞ Confund. *optio* et *opinio.* V. *Spalding.* ad *Quint.* 7, 1, 21.]

OPTIŌNĀTUS, us, m. gradus, et munus optionis. *Cato* ap. *Fest.* Majores seorsum, atque diversum pretium paravere bonis atque strenuis, decurionatus, optionatus, hastas donaticas, aliosque honores. [*V. *Beier.* ad *Cic. Fragm.* p. 218. *a.*]

OPTĪVUS, a, um, adj. adoptivus, adscitus, adjunctus. *Hor. Ep.* 2, 2, 99. Discedo Alcaeus puncto illius: ille meo quis? Quis nisi Callimachus? si plus adposcere visus, Fit Mimnermus, et optivo cognomine crescit. ☞ [*Optivus tutor* ap. *Cajum. Institut.* (ed. *Goesch.*) 1. §. 154. Vocantur autem hi, qui nominatim testamento tutores dantur, dativi; qui ex optione sumuntur, optivi. *F.*]

OPTO, as, avi, atum, a. 1. αἱρέομαι, eligo, malo. Volunt esse ab ὄπτω, seu ὄπτομαι, video, considero, quia qui electurus est, prius videt et considerat, quid sit melius. Hinc *coopto, adopto. Cic. Off.* 1, 20. Nihil homines, nisi quod honestum sit, aut admirari, aut optare, aut expetere oportet. *Colum.* 10, 277. Tellurisque comas sacris optate canistris, *h. e.* legite, colligite. Al. leg. *aptate. Ter. Andr.* 4, 5, 2. Quae sese inhoneste optavit parere hic divitias, potius quam in patria honeste pauper vivere. *Virg. A.* 1, 429. Pars optare locum tecto, et concludere sulco; et *ib.* 3, 109. Optavitque locum regno; et *ib.* 6, 501. Quis tam crudeles optavit sumere poenas? Cui de te tantum licuit? *Pl. Rud.* 3, 6, 14. Opta ocius, rapi te obtorto collo mavis, an trahi. Utrum vis, opta, dum licet. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 334. Non video hic, quid magnopere optem. [*Huc pertinet etiam locus *Virg.*, quem Noster infra laudaverat, *A.* 8, 512. Nulli fas Italo tantam subjungere gentem: Externos optate duces, i. e. sumite, adsciscite.] ☞ Item peto, quaero, volo: nam qui petit, jam elegit quod peteret. *Virg. A.* 1, 80. tuus, o regina, quid optes, Explorare labor. *Ter. Eun.* 5, 9, 27. Hoc si effeceris, quodvis donum, et praemium a me optato, id optatum feres. Ubi *Donat.* Totum militariter: nam et *optatio* dicitur et *optari* a militibus, et alibi: *vir fortis optet quod volet praemium. Cic. Off.* 3, 25. Sol Phaethonti filio facturum se esse dixit, quidquid optasset: optavit, ut in currum patris tolleretur. *Virg. A.* 10, 279. Optare aliquid votis. *Cic. Cat.* 2, 7. Nunquam a Diis immortalibus optabo, ut, etc. ☞ Item cupio, expeto, exopto. Hoc sensu quidam ducunt a ποθῶ (quod idem significat) per metathesin. *Cic. Phil.* 14, 1. et *Amic.* 16. Cum semel ad eum, quem cupimus, optamusque, vestitum redierimus. *Id. Pis.* 14. Optandam duco mihi fuisse illam, expetendamque fortunam. *Id. ib.* 20. Haec ego semper de vobis expetivi, haec optavi, haec precatus sum. *Ter. Ad.* 5, 4, 20. Illum, ut vivat, optant, meam autem mortem exspectant. *Id. Hec.* 4, 4, 29. Hunc videre saepe optabamus diem. *Sall. or. Philippi contra Lep. med.* Qui videmini intenta mala, quasi fulmen, optare, se quisque ne attingat. *Ov. Trist.* 2, 57. Optavi, peteres coelestia sidera tarde. ☞ *Optare alicui quippiam*, precari, vel imprecari, tum in bonam partem, tum in malam. *Cic. Brut.* 97. Tibi favemus, te tua frui virtute cupimus, tibi optamus eam rempublicam, in qua, etc. *Id. Pis.* 20. Mihi non venerat in mentem, furorem et insaniam optare vobis, in quam incidistis. ☞ *Optare hoc quidem est, non docere, et optare hoc quidem est, non disputare*, dicitur a *Cic. Acad.* 4, 38. *f.* et *Tusc.* 2, 13. et *Fat.* 20. de iis, qui ita disputant, ac docent, ut potius ostendant, quid ipsi maxime velint, quam quid maxime verum sit: quod est eorum, qui non pro veritate, sed pro affectu pugnant. *Plato l.* 6. *de republ.* Οὕτω γὰρ ἂν ἡμεῖς δικαίως καταγελῴμεθα, ὡς ἄλλως εὐχαῖς ὅμοια λέγοντες. ☞ *Optassis* pro *optaveris* habes ap. *Pl. Mil.* 3, 1, 75.

[OPTOSTRŌTUM, i, n. pavimentum lateribus coctilibus stratum: ab ὀπτός, coctus, hinc Graecis ὀπτὴ πλίνθος, coctus later, et στρωτόν, stratum; ut *lithostrotum* est e lapidibus stratum. *Not. Tir.* p. 164. Chamaestrotum, lithostrotum, optostrotum. Perperam hic scribitur *obtistrotum. F.*]

OPŬLENS, entis, et Opulentus, a, um, adj. πλούσιος, opibus abundans, locuples, dives, copiosus. *Paul.* ex *Festo* in *Opis.* Opulenti terrestribus rebus copiosi. *Nep. Chabr.* 3. Neque animo aequo pauperes alienam opulentium intuentur fortunam. *Auson. Idyll.* 2, 7. Non opulens, nec egens. *Sall. Jug.* 72. Civitas magna et opulens poenae cuncta, aut praedae fuit. *Appul. Met.* 8. Castellum frequens, et opulens; et *ib.* 10. Matrona pollens, et opulens. *Cic. N. D.* 3, 33. Opulentissima et beatissima civitas. *Caes. B. G.* 3, 80. Potiri oppido pleno atque opulento. *Liv.* 21, 43. Opulenta ac ditia stipendia facere. *Pl. Bacch.* 1, 1, 64. Tu facito, obsonatum sit nobis opulentum obsonium. *Id. Epid.* 2, 2, 115. Adolescens auro opulentus. *Sall. Jug.* 19. Quae pars Numidiae Mauritaniam attingit, agro virisque opulentior. *Virg. A.* 1, 450. Hic templum Junoni ingens Sidonia Dido Condebat, donis opulentum, et numine divae. *Suet. Aug.* 30. Aedes sacras opulentissimis donis adornavit. ☞ Cum genitivo. *Hor. Od.* 1, 17, 14. hic tibi Copia Manabit ad plenum benigno Ruris honorum opulenta cornu. *Tac. H.* 2, 6. *f.* Provinciae nec virorum inopes, et pecuniae opulentae. *Liv.* 35, 1. *f.* Eo victorem opulentum praedae exercitum P. Cornelius reduxit. Al. leg. *praeda.* ☞ Item potens. *Liv.* 32, 32. Opulentior factio, exclusis Aetolis, tenuit urbem. *Sall. Cat.* 57. Cognoveram, parvis copiis bella gesta cum opulentis regibus. ☞ Item nobilis. *Enn.* ap. *Gell.* 11, 4. Nam cum opulenti loquuntur pariter, atque ignobiles, Eadem dicta, eademque oratio aequa non aeque valet. ☞ Translate. *Gell.* 7, 3. *f.* Opulenta oratio; et 14, 6. *f.* Opulentissimus liber.

OPŬLENTĒ et Opulenter, adv. εὐπόρως, cum opulentia, sumptuose, splendide, large, copiose. *Sall. Jug.* 89. Neque illos arcte colam, me opulenter. *Appul. Apol.* Grandis domus opulente ornata. *Liv.* 1, 35. *med.* Ludos opulentius, instructiusque, quam priores reges, fecit. *Just.* 3, 3. Nec epulari opulentius, ne imitatio in luxuriam verteretur.

OPŬLENTĬA, ae, f. et

OPŬLENTĬTAS, atis, f. εὐπορία, opum copia, divitiae. *Pl. Mil.* 4, 4, 35. Quasi ejus opulentitatem reverearis. *Caecil.* ap. *Non.* 2, 598. Opulentitate nostra sibi injuriam factam. *Sall. Cat.* 56. Habemus publice egestatem, privatim opulentiam. *Just.* 2, 14. Castra referta regalis opulentiae capta. *Plin.* 2, 93, 95. Metallorum opulentia tam varia, tam dives, tam fecunda, tot saeculis suboriens. ☞ *Opulentia* non divitias modo, sed potentiam simul, quas *opes* dicimus, significat. *Sall. Cat.* 6. Postquam res eorum civibus, moribus, agris aucta, satis prospera, satisque pollens videbatur, invidia ex opulentia orta est. *Nep. Cim.* 2. *f.* Thasios opulentia fretos suo adventu fregit. *Tac. A.* 4, 55. *f.* Auctam Lydorum opulentiam, missis in Graeciam populis. ☞ In plurali num. *Pl. Bacch.* 3, 4, 22. Antequam illa meis opulentiis ramenta fiat gravior, etc. *Gell.* 20, 5. *med.* Doctrina anteire malim, quam copiis atque opulentiis: δυνάμεσι. ☞ Translate. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 21. Mox undare foro victrix opulentia linguae, Tutarique reos.

OPŬLENTO, as, a. 1. πλουτίζω, opulentum, copiosum facio. *Hor. Ep.* 1, 16, 1. Ne perconteris, fundus meus, optime Quinti, Arvo pascat herum, an baccis opulentet olivae. *Colum.* 8, 1. Villaticae pastiones mensam pretiosis dapibus opulentant.

OPŬLENTUS. V. OPULENS.

OPŬLESCO, is, n. 3. ditesco. *Furius* ap. *Gell.* 18, 11. Quo magis in patriis possint opulescere campis. *Caesellius Vindex* grammaticus hoc verbum reprehendebat, ut minus Latinum: *Gellius* defendit, et probat.

OPŬLUS, i, f. acer minus, arbor maritandis idonea vitibus. [*Maserle, Masholder*, Acer campestre, *L.*] *Varr. R. R.* 1, 8. Arbusta, ubi traduces possint fieri vitium, ut Mediolanenses faciunt in arboribus, quas vocant opulos. *Colum.* 5, 6. et *Arbor.* 16. Vitem maxime opulus alit, deinde ulmus, deinde fraxinus. *Id.* 5, 6. Opulus, quia raram, neque idoneam frondem pecori praebet, a plerisque repudiata est; et *ib.* 7. Est et alterum genus arbusti Gallici, quod vocatur rumpotinum. Id desiderat arborem humilem, nec frondosam: cui rei maxime videtur idonea opulus: ea est arbor corno similis.

OPUNCŬLO, onis, m. avis genus, quod opilionis cantus imitatur. *Paul.* ex *Festo* ex lectione *Dacerii.*

OPUNTĬUS, a, um, adj. Ὀπούντιος, ad Opuntem pertinens. Est enim *Opus, untis*, Ὀποῦς, oppidum Locrorum Epicnemidiorum in Boeotia, prope mare, ad Euripum. Unde Opuntius sinus, *Plin.* 4, 7, 12. et Opuntia herba, circa Opuntem nascens, *Id.* 21, 17, 64. Philodamus Opuntius, *Cic. Verr.* 2, 2, 44. ☞ *Opuntii, orum*, ejus oppidi cives, *Liv.* 28, 6. *extr.*

OPUS, eris, n. ἔργον, id quod fit operando. Differt ab *opera*, quae est actio, qua fit opus. [*Cf. *Doederl.* 1, 112. sq.] Utrumque *Ter.* complectitur *Heaut.* 1, 1, 21. Quod in opere faciundo operae consumis tuae, *h. e.* in agro colendo. *Cic. Verr.* 2, 4, 24. Instituit officinam Syracusis: eo conducit magnam hominum multitudinem: menses octo continuos opus his non defuit, cum vas nullum fieret, nisi aureum. *Id. Or.* 2, 17. Oratio in causarum contentionibus magnum est quoddam opus, atque haud sciam, an de humanis operibus longe maximum. *Virg. Ecl.* 3, 37. pocula ponam Fagina, coelatum divini opus Alcimedontis. *Id. A.* 6, 128. Sed revocare gradum, superasque evadere ad auras, Hoc opus, hic labor est, *h. e.* opus arduum, δύσεργον. *Cic. Att.* 9, 11. Utinam aliquod in hac miseria reipublicae πολιτικὸν opus efficere, et navare mihi liceat! *Id. Acad.* 1, 1. Habeo opus magnum in manibus. *Id. Marcell.* 4. Nihil est opere, aut manu factum, quod aliquando non conficiat, et consumat vetustas: *opere factum* est, quod arte fit; *manu*, quod virtute bellica: vel *opere*, quod ingenio maxime; *manu*, quod artificio: vel *aut* ponitur pro *et.* ☞ De quocumque aedificio. *Cic. Verr.* 1, 4. et *Dom.* 20. Aedium sacrarum, publicorumque operum depopulatio; et *Suet. Tib.* 30. Ad patres conscriptos referre de vectigalibus ac monopoliis, de exstruendis reficiendisve operibus. ☞ De militaribus munitionibus. *Nep. Milt.* 7. Urbem operibus clausit, *h. e.* vallo, fossa, aggere, vineis, turribus, etc. *Cic. Phil.* 13, 9. Mutinam operibus munitionibusque sepsit. *Liv.* 35, 22. *extr.* Fusis Vectonibus, operibus Toletum cepit. *Id.* 37, 5. *med.* Non corona, sed operibus oppugnare urbem est adortus. *Vell.* 2, 4. Circumdatam operibus Numantiam, excisamque aequavit solo. *Caes. B. G.* 5, 21. Locus egregie natura, atque opere munitus. ☞ De mellificio, et melle. *Phaedr.* 3, 13. Alveos accipite, et ceris opus infundite. *Varr. R. R.* 3, 16. Foris pascuntur, intus opus faciunt, quod dulcissimum quod est, Diis et hominibus est acceptum. ☞ De opere rustico, seu agricultura. *Ter. Eun.* 2, 1, 14. Opus faciam, ut defatiger usque. Adde *Cic. Sen.* 7., *Ter. Ph.* 2, 1, 20., *Ad.* 4, 1, 2. et *Heaut.* 1, 1, 21. et *Ov. Met.* 11, 34. ☞ Etiam de actu Venereo. *Auct. Priap.* 4. rogatque tentes, Si pictas opus edat ad figuras. *Mart.* 7, 18. Accessi quoties ad opus, mixtisque movemur Inguinibus. *Pl. As.* 5, 2, 23. Ille foris opere faciundo lassus noctu advenit. ☞ Nonnunquam ponitur pro artificio. *Cic. Verr.* 2, 4, 56. Bullas aureas omnes ex his valvis non dubitavit auferre: quarum iste non opere delectabatur, sed pondere; et *ib.* 14. Hydria Boeti manu facta praeclaro opere, et grandi pondere; et *ib.* 21. Haec autem omnia antiquo opere, et summo artificio facta. *Valer. Imp.* in *ep.* ap. *Trebell. Claud.* 14. Argenti in opere annua pondo quinquaginta, *h. e.* argenti facti. ☞ Sumitur interdum pro opera. *Cic. Div.* 2, 27. Ita leves atque inconsiderati sumus, ut si mures corroserint aliquid, quorum est opus hoc unum, monstrum putemus. *Virg. A.* 8, 515. sub te tolerare magistro Militiam, et grave Martis opus, tua cernere facta Assuescat. *Ov. Met.* 12, 112. opusque meae bis sensit Telephus hastae, *h. e.* vulnus, et auxilium. [*V. *Doederl.* 1, 113. sq. qui *opus* de eo tantum labore dici posse videri docet, quem animal, servus, miles ex aliorum arbitrio et consilio perficeret: *opera* semper liberae voluntatis et certi esse propositi.] ☞ Ablativus *opere* est magnopere. *Pl. Truc.* 2, 7, 27. Jussit opere orare, ut haec grata haberes tibi. V. MAGNOPERE. ☞ [*Confund. *opus* et *onus.* V. *Ruhnk.* ad *Vell.* 2, 95, 1.]

OPUS, indecl. [*significat id, quod fieri debet, conducit, res est, prorsus ut Gr. ἔργον ἐστί. Differt a *necesse* est, i. e. evitari non potest: item ab *egeo* et *indigeo*, quibus significantur ea, quorum usu carere nullo modo possumus. *Sen. ep.* 95. *med.* meas non quod opus est, sed quod necesse est. Pertinent huc etiam ista: *Cic. Div.* 2, 4. Sorites, quem si necesse sit, Latino verbo liceat acervalem appellare: sed nihil opus est. *Id. Fam.* 1, 9. *f.* Legem curiatam consuli ferri opus esse, necesse non esse: in quibus *Noster* utrumque vocabulum idem esse dixerat. In multis tamen hanc distinctionem fere confundi ostendit *Perizon.* ad *Sanct.* p. 796. *n.* 7. *Sen. ep.* 9. Chrysippus ait, sapientem nulla re indigere, et tamen multis illi rebus opus esse: contra stulto nulla re opus est, nulla

enim re scit uti, sed omnibus eget. Quid *oportet* distet et quae sunt reliqua synonyma, v. in h. v. ¶ Simpliciter, ita tamen ut facili negotio ex verborum contextu intelligas, quo pertineat, ponitur in his: *Cic. Fam.* 5, 11. Eamque, si opus esse videbitur, conveniam. *Suet. Aug.* 37. et alterum recognoscendi turmas Equitum, quotiescunque opus esset. ¶ Construitur cum ablativo objecti et dativo subjecti. *Cic. Leg.* 3, 2. Magistratibus opus est. *Liv.* 24, 8. Tum viro et gubernatore opus est. *Nep. Milt.* 4. quam celeri opus esset auxilio. *Cic. Fam.* 9, 25. Auctoritate tua nobis opus est, et consilio et etiam gratia. *Id. Att.* 12, 27. *med.* gratia opus est nobis tua, tuaque auctoritate. *Liv.* 6, 6. nec dictatore unquam opus fore reipublicae. ¶ Cum nominativo objecti: ubi *opus est* non adjective ut *Forc.* docuerat, sed appositionis lege cum vi quadam positum est. *Cat. R. R.* 14. Materiem, et quae opus sunt, dominus praebebit. *Varr. R. R.* 1, 18. Minus multi opus sunt boves. *Nep. Them.* 1. celeriterque, quae opus erant, reperiebant. *Cic. Fam.* 2, 6. *med.* Dux nobis, et auctor opus est. *Id. Inv.* 2, 19. Hujus nobis exempla permulta opus sunt. *Pl. Capt.* 1, 2, 61. Maritumi omnes milites opus sunt tibi. *Varr. R. R.* 3, 14. Cochleis parvus cibus opus est. *Lucr.* 5, 230. Nec crepitacula eis opus sunt. V. *Eichstadt. ind. Lucr.* et *Gloss. Liv.* s. v. Adde *fr. Cic. de Republ.* et *Varr.* ap. *Non.* 9, 5. Plura habet etiam *Ramsh. Gr. Lat.* §. 142. p. 430. ¶ Ita maxime construitur, propter orationis perspicuitatem, in adjectivis et pronominibus neutrius generis. *Cic. Par.* 6, 1. Quantum cuique opus est. *Brut.* 28. Lentulus ad rem publicam duntaxat quod opus esset, satis habuisse eloquentiae dicitur. *Fam.* 16, 5. Xenomenes omnia pollicitus est, quae tibi essent opus. *Claud. Quadrig.* ap. *Gell.* 17, 2. Nihil sibi divitias opus esse. *Ter. Heaut.* 5, 1, 20. Sponsae vestem, aurum atque ancillas opus esse. *Cic. Or.* 1, 59. Quis neget, opus esse oratori nonnunquam Roscii gestum et venustatem; et *Verr.* 1, 48. Verres multa sibi opus esse aiebat, multa canibus suis, quos circa se haberet. cf. *Non.* 9, 5, 12. Plura et hujus generis exempla habet *Ramsh. l. l.* Cf. *Ruddim.* 2. p. 66. sqq. ¶ Interdum etiam cum genitivo objecti. *Liv.* 22, 51. ad consilium pensandum temporis opus esse; et 23, 31. quanti argenti opus fuit. *Prop.* 2, 8, 16. (3, 1, 11.) Pierides magni nunc erit oris opus. V. *Ruddim.* 2. p. 66. Simili ratione etiam Graeci loquuntur, ut *Aristoph. Plut.* 159. *Οὐ γὰρ δόλον ἔργον, ἀλλ' ἁπλῶν τρόπων.* ¶ Cum accuss., quae rara est constructio. Laudaverat *Noster Pl. Truc.* 5, 10. Puero opus est cibum. *Id. ib.* 1, 1, 71. Quid isti suppositum puerum opus pessimae. *Cat. R. R.* 15. Opus est calcis modium unum, arenae modios duos. V. *Ruddim.* 2. p. 68. ¶ Sequitur *inf.* *Cic. Att.* 7, 8. Quid opus est de Dionysio tam valde affirmare? *Fam.* 16, 14. Nunc opus est te animo valere, ut corpore possis: *Ov. Am.* 1, 11, 23. Quid digitos opus est graphio lassare tenendo. *Plin.* 28, 13, 56. Quaecunque molliri opus est. — Interdum omittitur infin. *Cic. Sen.* . *extr.* Quid opus est plura? scil. proferre. ¶ Cum conjunctivo et ut particula. *Pl. Truc.* 5, 11. Opus nutrici autem, utrem ut habeat veteris vini largiter, ut dies noctesque potet; et 2, 6, 19. Nunc ubi opus est, aegram ut te assimules. *Id. ib.* 2, , 7. mihi prae lassitudine opus est ut lavem. ¶ Cum ablativo participii praeteriti neutr. gen. *Liv.* , 13. Maturato opus est. *Sall. Cat.* 1. Prius, quam incipias, consulto, et ubi consulueris, mature facto opus est. *Tac. H.* 1, 62. Nihil in discordiis civilibus festinatione tutius: ubi facto magis, quam consulto opus est. *Cic. Mil.* 19. Erat nihil, cur properato opus esset. ¶ Etiam adjuncto substantivo. *Cic. Att.* 10, 4. Opus fuit Hirtio convento: cf. *Liv.* 39, 11, 5. Adde *Eund.* 34, 61. Hanibal Aristonem quendam Carthaginem cum mandatis mittit; edit nomina eorum, quibus conventis opus esset. *Pl. Ps.* 2, 4, 42. Quinque inventis opus est argenti minis mutuis, quas hodie reddam. Etiam cum ablativo supini. *Cic. Inv.* 1, 20. Narratio brevis erit, si non longius, quam quod scitu opus est, in narrando procedetur. *Ter. Heaut.* 5, , 68. ita dictu opus est; et *Ad.* 4, 7, 22. Si illud quod maxime opus est jactu, non cadit. *Sym. ep.* , 50. Si quid praeterea scitu opus est. ¶ Sunt etiam loci, in quibus *opus est*, absque omni necessitatis notione, positum videtur pro expedit, conducit, etc. *Cic. Am.* 24. *f.* Atque haud scio, anne opus sit quidem, nihil unquam omnino deesse amicis. Adde *Off.* 3, 22. Quale fuisset Reguli factum, si aut de captivis, quod sibi opus esse videretur, non, quod rei publicae, censuisset; et *ib.* 11. Se habere consilium rei publicae salutare; sed, id sciri, non opus esse. V. ad utrumque locum *Beier*: coll. *Heindf.* ad *Hor. Sat.* 1, 9, 27. ¶ *Opus habeo*, opus est mihi *Colum.* 9, 1. *med.* Ferae pecudes in vivariis ut graminibus, ita frugibus roboreis opus habent.]

ŎPUSCŬLUM, i, n. *ποιημάτιον*, parvum opus. *Cic. Acad.* 4, 38. Ut etiam inter Deos Myrmecides aliquis minutorum opusculorum fabricator fuisse videatur; et *prooem. Par. f.* Accipies igitur hoc parvum opusculum lucubratum his contractioribus noctibus. *Hor. Ep.* 1, 19, 35. mea cur ingratus opuscula lector Laudet, ametque domi.

O R

ŌRĂ, ae, f. *ἐσχατιά*, extrema cujusque rei pars. Volunt esse ab *ὅρος*, terminus, quamvis obstet quantitas, et aspiratio in priori vocali. [*Recte *Doederl.* 3, 211. improbata hac notatione a Gr. *ὅρος*, vel ut alii volunt, *χώρα* facta, v. *ora* derivat ab *os*, demonstrans utriusque vocabuli cognationem, atque unam eandemque originem.] *Cic. Fin.* 2, 31. Regiones, quarum nulla esset ora, nulla extremitas. *Id. N. D.* 2, 40. Aether, extrema ora et determinatio mundi. *Lucr.* 4, 13. prius oras pocula circum Contingunt mellis dulci flavoque liquore. *Virg. G.* 4, 39. de apib.: tenuia cera Spiramenta linunt, fucoque et floribus oras Explent. *Plin.* 37, 10, 66. Ora gemmae. *Cels.* 5, 26. *n.* 23. Oras vulneris sutura jungit. *Fest.* Ora vestimentorum. *Virg. A.* 10, 243. clypei oras ambiit auro; et *ib.* 9, 528. Et mecum ingentes oras evolvite belli. Ubi *Serv.*: non tantum initia, sed etiam extrema bellorum: nam orae sunt extremitates. Est autem Ennianum: Qui potis ingentis oras evolvere belli. ¶ Saepe dicitur de fine terrarum, qua mare alluit. Differt tamen a litore, quia *ora* latius patet: quia est alicubi *ora*, ubi tamen *litus* non est. *Cic. Fam.* 12, 5. A prima ora Graeciae, usque ad Aegyptum. *Id. N. D.* 2, 39. Multitudo et varietas insularum, amoenitates orarum et litorum. *Nep. Alc.* 5. *f.* Multas praeterea Graecas urbes, quae in ora sitae sunt Asiae. *Plin.* 3, 4, 5. Intus regio Allobrogum: at in ora Massilia Graecorum, etc. *Caes. B. G.* 3, 8. Hujus civitatis est longe amplissima auctoritas omnis orae maritimae regionum earum. *Virg. G.* 2, 44. primi lege litoris oram. Sic *Liv.* 21, 51. Decem navibus oram Italiae legens. ¶ Hinc *oram solvere* est a litore funem solvere, et navim in altum immittere. *Liv.* 22, 19. *f.* Vix dum omnes conscenderant, cum alii resolutis oris in ancoras evehuntur. *Id.* 28, 36. *f.* In ipsis quoque trepidatum est navibus, dum, ne hostes cum suis simul irrumperent, trahunt scalas, orasque et ancoras, ne in moliendo mora esset, praecidunt, *h. e.* incidunt funes nauticos, et ancoralia. *Quint.* 4, 2. *med.* Navim prospexi, conscendi, sublatae sunt ancorae, solvimus oram, provecti sumus. *Oram* multi his locis (quibus adde *Quint. ep. ad Tryph.*) funem nauticum intelligunt, quo ad oram litoris navis religatur. Sunt etiam qui putant, *oram* minime mutare significationem, sed esse veluti formulam nautarum, qui dicerent *oram solvere*, pro solvere funem, quae orae navem adnectit, vel pro oram linquere, ab ora abscedere. ¶ Per synecdochen sumitur pro quavis regione, etiam si mari non alluatur. *Cic. N. D.* 2, 66. Omnibus hominibus, qui ubique sunt, quacumque in ora ac parte terrarum. *Hor. Od.* 1, 26, 3. quis sub Arcto Rex gelidae metuatur orae. *Ov. Met.* 9, 254. defunctum terra coelestibus oris Accipiam. *Virg. A.* 3, 97. Hic domus Aeneae cunctis dominabitur oris. *Id. ib.* 10, 706. ignarum Laurens habet ora Mimanta. ¶ Est etiam plaga, cardo, pars coeli. *Plin.* 17, 2, 2. Connexa arbustorum ratio est, quas in oras debeant spectare. Virgilius ad occasus seri damnavit, etc. ¶ Pro zona terrae. *Cic. Tusc.* 1, 28. Globum terrae fixum in medio mundi, duabus oris distantibus habitabilem: quarum altera, quam nos incolimus, sub axe posita, altera Australis ignota nobis, quam vocant Graeci *ἀντίχθονα*: ceteras partes incultas, quod aut frigore rigeant, aut urantur calore. ¶ *Orae Acherontis* sunt Inferi. *Lucr.* 6, 763. hinc animas Acherontis in oras Ducere forte Deos Manes inferne reamur. ¶ *Oras luminis* vocat *Id.* 1, 22. et 170. et 179. et 2, 577. et al., regionem hanc terrarum, ubi luce fruimur et vita. Sic *Virg. A.* 7, 660. Furtivum partu sub luminis edidit oras. Al. leg. *auras*, ut *G.* 2, 47. Sponte sua quae se tollunt in luminis auras. Alicubi ap. *Lucr.* quoque *auras* quidam legendum putarunt: et est etiam qui credat *oras* eum pro *auras* dixisse, ut *plostrum* dicitur pro *plaustrum*, *coda* pro *cauda*, etc. Sed non est necesse ad haec recurrere. ¶ *Oram*, inquit *Fest.*, pro initio rei posuit *Caecilius* (est enim initium altera rei extremitas) cum ait: Oram reperire nullam, quam expediam, queo. Al. leg. *qua me expediam.* ¶ Denique *Ora*, vel *Hora*, *Ὥρα*, Dea est pulchritudinis, et juventutis: et Graeca ipsa vox id sonat. V. HERSILIA. *Ov. Met.* 14, 850. et priscum pariter cum corpore nomen Mutat, Oramque vocat: quae nunc Dea juncta Quirino est. V. HORA. [*Confund. *ora* et *hora*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 6, 416. — *Oris*, *arvis* et *agris*. *Id. ib.* 1, 224.]

[ŌRĀBĬLIS, e, adj. qui orari, vel rogari potest. *Not. Tir.* p. 106. Orabilis, exorabilis, inexorabilis. *F.*]

ŌRĀCŬLUM, i, n. *χρησμὸς, μαντεῖον*, Deorum responsum. *Cic. Top.* 20. Oracula ex eo ipso appellata sunt, quod inest in his Deorum oratio. *Sen. Controv. praef.* 1. *med.* Quid est enim oraculum? nempe voluntas divina hominis ore enunciata. *Cic. Div.* 1, 18. Cujus generis oracula etiam habenda sunt, non ea, quae aequatis sortibus ducuntur, sed illa, quae instinctu divino afflatuque funduntur; et 43. Lacedaemonii de rebus majoribus semper aut Delphis oraculum, aut ab Hammone, aut a Dodona petebant. *Id. Tusc.* 1, 48. *f.* Quod oraculum erat datum, si rex interfectus esset, victrices Athenas fore; et *mox:* Menoeceus, oraculo edito, largitus est patriae suum sanguinem. *Id. Off.* 2, 22. Apollo Pythius oraculum edidit, Spartam nulla re alia, nisi avaritia, perituram. Al. leg. *oraculo.* [*V. *Beier.* ad h. l. qui *oraculum edidit* servat, quibus verbis nihil aliud significari docet, nisi periphrasin verbi in sequentibus positi *praedixisse.*] *Id. Rosc. Am.* 24. Cum praesertim Deorum immortalium jussis atque oraculis id fecisse dicantur. *Id. Sen.* 21. Socrates, qui est omnium sapientissimus oraculo Apollinis judicatus. *Virg. A.* 2, 114. Suspensi Eurypylum scitatum oracula Phoebi Mittimus. *Id. G.* 4, 449. Venimus hinc lapsis quaesitum oracula rebus. *Id. A.* 3, 456. Oracula poscere. *Ov. Met.* 3, 8. consulere. ¶ De ipso loco, in quo responsa dantur. *Cic. Div.* 1, 19. Nunquam illud oraculum Delphis tam celebre et tam clarum fuisset, neque tantis donis refertum omnium populorum atque regum, etc. *Plin.* 12, 23, 49. Hammonis oraculum, juxta quod gignitur arbor. Adde *Liv.* 23, 11. ¶ Est et oraculum, cum in somnis parens, vel alia sancta gravisque persona, seu sacerdos, vel etiam Deus, aperte eventurum quid, aut non eventurum, faciendum, vitandumve denunciat. Ita *Macr. Somn. Scip.* 1, 3. Itaque accipitur pro vaticinio universim, sive a Deo, sive ab homine fiat. *Cic. Div.* 1, 50. *extr.* Credo etiam anhelitus quosdam fuisse terrarum, quibus inflatae mentes oracula funderent; et *ib.* 32. Exposui somnii et furoris oracula. ¶ Item pro dicto, et sententia celebri, ac notatu digna. *Id. N. D.* 1, 24. Haec ego nunc physicorum oracula fundo: vera, an falsa, nescio. *Plin.* 18, 6, 8. *n.* 1. Inde illa reliqua oracula: nequam agricolam esse, etc. ¶ *Oraclum* syncope, ut *periclum*. *Ov. Met.* 1, 321. Fatidicamque Themin, quae tunc oracla tenebat.

ŌRĀMENTUM, i, n. oratio, preces. *Pl. Truc.* 2, 2, 62. Illum spero mutari blandimentis, oramentis ceteris meretriciis. Ita leg. *Meursius*, et *Goldast.*, alii *ornamentis.*

*ŌRĀNI, orum, populi Asiae, ultra Maeotin lacum. *Plin.* 6, 7. *B. A.*

ŌRĀRĬUM, ii, n. parvum linteum ori tergendo. *Casaub.* ad *Vopisc. Aurel.* 48. *extr.* docet, fuisse linteum oblongum et latum: cujusmodi vocant Ecclesiastici scriptores, quod sinistro brachio sacerdotis imponitur. *Vopisc. l. c.* Ipsum primum donasse oraria populo R., quibus uteretur populus ad favorem, *h. e.* in plausibus circi et theatri: cum antea togas jactare mos esset. *Lips. elect. l.* 2. *c.* 10. putat, fuisse velum, quo facies et os velaretur, fieretque vox acclamantium resonantior: quod *Casaub.* merito improbat. *August. C. D.* 22, 8. *n.* 7. Tunc sicut potuit, oculum lapsum atque pendentem, loco suo revocatum, ligavit orario. *Prud. περὶ στεφ.* 1, 86. Hic sui dat pignus oris, ut ferunt, orarium. Etiam *Lucilium* hac voce usum quidam putarunt illo versu, ap. *Non.* 14, 16. Ricini aurati, ricae, atque oraria, mitrae. Sed *Casaub.* duo tantum priora verba *Lucilii* esse censet, cetera *Nonii* illa explicantis. Usurpat etiam *Hieron. ep.* 52. *n.* 9., et cum sudario conjungit. ¶ De aliis *orarii* usibus sequiori aevo multa ibi *Casaub.*, item *Ducang.* in *Gloss.*

ŌRĀRĬUS, a, um, adj. ab ora, ut Oraria navis, parvae molis, et ad legendas tantum oras litorum apta. *Plin. ep.* 10, 26. Nunc destino partim orariis navibus, partim vehiculis provinciam petere.

ŌRĀTĂ, ae, f. genus piscis appellatur a colore auri, quod rustici *orum* dicebant, ut auriculas, oriculas. Itaque Sergium quendam praedivitem, quod duobus annulis aureis, et grandibus uteretur, Oratam dicunt esse appellatum. *Festus.* At *Varr. R. R.* 3, 3. *f.* et *Colum.* 8, 16. *med.* Sergium illum inde dictum volunt, quod ejus piscis studiosissimus fuerit. V. AURATA.

*ORATELLI, orum, populi Alpini, de quibus *Plin.* 3, 20. *B. A.*

ŌRĀTIM, adv. per oras, ut oppidatim, vicatim. *Solin.* 3. Ut oratim omnes insulas legamus. Al. leg. *ut moratim omnium insularum oras legamus.*

ŌRĀTĬO, onis, f. *λόγος*, locutio, sermo, compositum ex pluribus dictionibus seu vocibus, quo homines animi sui sensa exprimunt: ab *oro*. *Cic. Off.* 1, 4. Natura vi rationis hominem conciliat homini et ad orationis, et ad vitae societatem. (Adde *Fam.* 6, 14.) *Ter. Andr.* 1, 5, 16. Oratio haec me miseram exanimavit metu. *Cato* ap. *Plin. praef. H. N. f.* Scio, quae scripta sunt, si proferantur, multos fore qui vitilitigent. Eorum ego orationes sino praeterfluere. *Caes. B. G.* 2, 39. Videtis, ne mili-

tes, captivorum orationem cum perfugis convenire? Cic. N. D. 1, 44. Epicurus re tollit, oratione relinquit Deos. Gell. 11, 1. In historiis, quas Timaeus oratione Graeca de rebus populi R. composuit. Adde 18, 10. f. Caes. B. G. 1, 2. Ingressus in eam orationem, non oportere, etc. ¶ Speciatim dicitur de locutione oratoria. Cic. Or. 19. Quamvis omnis locutio oratio est, tamen unius oratoris locutio hoc proprio signata nomine est. Id. Or. 3, 43. extr. Collocatio verborum junctam orationem efficit, cohaerentem, laevem, aequabiliter fluentem; et ib. 25. Oratio gravis, erudita, liberalis, admirabilis, polita, conspersa quasi verborum sententiarumque floribus; et ib. 1, 54. diserta et oratoria; et ib. 3, 25. concinna, distincta, ornata, festiva; et ib. exilis, inculta, vulgaris, obsoleta; et ib. 2, 53. varia, copiosa; et Brut. 79. splendida et grandis; et ib. 24. incitata, gravis, vehemens; et ib. 55. incitata et volubilis, nec ea redundans tamen, nec circumfluens; et ib. 95. cum incitata et vibrans, tum accurata et polita. Id. Or. 2, 43. Non semper fortis oratio quaeritur, sed saepe placida, submissa, lenis. Quint. 4, 1. med. simplex atque illaborata. Id. 10, 1. sancta, gravis et castigata; et 8, 3. sublimis, florida, jucunda; et ib. hebes, sordida, jejuna, tristis, ingrata, vilis. Cic. Or. 20. contorta et acris; et ib. tracta et fluens. Petr. Sat. 2. Grandis, et, ut ita dicam, pudica oratio non est maculosa, nec turgida, sed naturali pulcritudine exsurgit. Cic. Or. 3, 48. et Brut. 8. Oratio polita, accurata, et facta quodammodo; et ib. 79. faceta et perurbana; et Or. 5. aspera, tristis, horrida, neque perfecta, neque conclusa; et ib. laevis, instructa, terminata. Auct. ad Her. 4, 10. med. Oratio, quae turget, et inflata est; et 11. Aridum et exsangue genus orationis, quod non alienum est, exile nominari. Cic. Or. 1, 14. extr. Orationem facere et polire. Id. Inv. 2, 15. distinguere et illustrare. Id. Or. 3, 43. translatis verbis, tanquam stellis quibusdam, notare et illuminare. Caes. B. G. 2, 18. habere adversus rempublicam. Cic. Tusc. 5, 33. habere multam de re aliqua. Id. Planc. 30. habere in senatu; et ib. recitare; et ib. de scripto dicere. Quint. 2, 17. scribere. Caes. B. G. 3, 17. instituere. Cic. Att. 15, 1. med. Oratio scripta elegantissime. Petr. Sat. 2. Levibus atque inanibus sonis ludibria quaedam excidando, effecistis, ut corpus orationis enervaretur et caderet. Nep. Cat. 3. Orationes conficere. Cic. Fin. 2, 1. f. Cum fertur, quasi torrens, oratio, quamvis multa cujusquemodi rapiat, nihil tamen teneas, nihil apprehendas, nusquam orationem rapidam coerceas. Id. Sen. 10. de Nestore: Ex ejus lingua melle dulcior fluebat oratio. Id. Fin. 5, 28. Proclivius currit oratio. ¶ Interdum publici libelli, et litterae, in quibus aliquid ad rempublicam pertinens perscribitur, orationes vocantur. Suet. Ner. 15. De quibusdam rebus orationes ad senatum missas, praeterito quaestoris officio, per Coss. plerumque recitabat. Id. Tit. 6. Orationesque in senatu recitaret, etiam quaestoris vice. Tac. A. 16, 27. Et oratio principis per quaestorem ejus audita est. Patres arguebat, etc. Suet. Aug. 65. De filia absens, ac libello per quaestorem recitato, notum senatui fecit. ¶ Pro facultate dicendi, seu eloquentia. Cic. Brut. 45. Satis in eo fuit orationis atque ingenii, quo, etc. Mart. 5, 28. Pietate fratres Curtios licet vincas, Oratione Regulos, jocis Paulos. ¶ De prosa oratione. Cic. Or. 21. Saepissime et in poematis, et in oratione peccatur. ¶ Ap. Ecclesiasticos scriptores est sermo, et precatio, quae ad Deum habetur: nam orare est etiam precari, petere. Tert., Hieron., August. multis in locis. Quod ait Gell. 13, 22. Comprecationes Deorum immortalium, quae ritu Romano fiunt, expositae sunt in libris sacerdotum populi R., et in plerisque antiquis orationibus: orationes intellige habitas in causis, in quibus oratores interdum solent Deos invocare, et ad eos verba dirigere: quod Cic. facit Verr. 2, 5, 72., Mil. 31., Dom. 57. etc.

ORĀTIUNCŬLA, ae, f. λογάριον, parva oratio. Cic. Brut. 19. extr. Indicant oratiunculae, tum historia quaedam Graece scripta dulcissime. Id. N. D. 3, 17. Oratiuncula aureola. Adde Att. 13, 19. et ib. 15, 3.

ORĀTOR, oris, m. ἀγορητής, qui dicendi peritus est, et publicas privatasque causas agit: qui potest dicere prudenter, copiose et ornate de omnibus rebus, quaecumque in disceptationem cadunt: ab oro, dico. De universa ejus facultate, officio, et laudibus legendi aurei sunt Ciceronis libri, et studioso eloquentiae vel memoriter addiscendi. ¶ Differt a rhetore, qui oratoriam artem alios docet: orator autem exercet. Sidon. tamen oratorem pro rhetore posuit, ep. 5, 5. Pueritiam tuam competenter scholis liberalibus memini imbutam, et saepenumero acriter eloquenterque declamasse coram oratore, etc. Contra rhetorem pro oratore posuisse videtur Cic. Fin. 2, 6. et Or. 2, 3. V. RHETOR. ¶ Per antonomasiam orator est Cicero. Lactant. 1, 9. ¶ Etiam legatus orator dicitur: vel quia orare etiam agere significat, ut Fest. docet (V. ORO.), vel ab oratione, ut placet Varr. L. L. 6, 13. med., quia verba facit apud eum, ad quem legatur. Unde Ennius ib. Oratores doctiloqui. Id. ib. Orator sine pace venit, regique refert rem. Liv. 1, 15. med. Vejentes pacem petitum oratores Romam mittunt. Id. 30, 16. Oratores ad pacem petendam mittunt triginta seniorum principes. Id. 9, 45. extr. Ut Frentani mitterent Romam oratores pacis petendae, amicitiaeque; et 43. f. Ad senatum pacis oratores missi. Cic. Brut. 14. C. Fabricius ad Pyrrhum de captivis recuperandis missus orator. Id. Leg. 2, 9. Foederum, pacis, belli, induciarum oratores feciales, etc. ¶ Neque solum petendi causa aliquid, sed et repetendi orator dicitur. Ov. Met. 13, 196. Mittor et Iliacas audax orator ad arces, Accusoque Parin, praedamque, Helenamque reposco. Al. leg. hortator. Varr. ap. Non. 12, 43. Feciales legatos res repetitum mittebant quatuor, quos oratores vocabant. ¶ Orator, simpliciter, precator, rogator: nam orare est precari, petere. Pl. Poen. 1, 2, 144. Mi. Quid faciam? Agor. exora, blandire, expalpa. Mi. faciam sedulo. Sed vide sis, ne tu oratorem hunc pugnis pectas postea. Id. Rud. 3, 2, 38. cum Epignomus dixisset parasito, petenti admitti ad coenam v. 38., non aequum esse eum inter oratores Ambracienses accipi; respondet parasitus v. 39. Equidem hercle orator sum, sed procedit parum, h. e. peto quidem coenam, sed parum proficio.

ORĀTŌRĬĒ, adv. ῥήτορος δίκην, more oratorum. Cic. Or. 68. Nihil est enim aliud pulcre, et oratorie dicere, nisi optimis sententiis, verbisque lectissimis dicere.

ORĀTŌRĬUS, a, um, adj. ῥητορικός, ad oratorem spectans. Cic. Or. 1, 54. Sic illam orationem disertam sibi et oratoriam, fortem et virilem non videri. Id. Brut. 75. Ornamenta oratoria. Id. Acad. 1, 8. Oratoria vis dicendi. Quint. 11, 3. med. Oratorius gestus. Id. 9, 4. med. numerus. ¶ Oratoria absolute, h. e. oratoria ars. Quint. 2, 14. ¶ Oratorium, absolute, locus fundendis ad Deum precibus destinatus. August. ep. 109. In oratorio nemo aliquid agat, nisi ad quod factum est: unde et nomen accepit.

ORĀTRIX, icis, f. mulier quae orat. Pl. Mil. 4, 2, 80. Me oratricem haud sprevisti. [Cic. de Rep. (ed. A. Maio) 2, 8. Ex Sabinis virgines raptae postea fuerant oratrices pacis et foederis. Id. ib. 7. easdem Sabinas orantes dixerat. F.] ¶ Alio sensu Quint. 2, 14. Rhetoricen in Latinum transferentes, tum oratoriam, tum oratricem nominaverunt.

*ORATŪRAE, arum, Indiae populi. Plin. 6, 20. B. A.

ORĀTUS, a, um, part. ab oro: Hor. Ep. 1, 13, 18. prece multa oratus. Id. Sat. 2, 3, 176. per Divos. Vell. 2, 70. a medico. Pl. Mil. a. 5. v. 12. Oratus sum ad te venire huc. Macr. Sat. 5, 2. Oratus sis, inquit, Eustathi, ut haec quoque communicata nobiscum velis. ¶ Orata, orum, postulata, preces. Ter. Hec. 3, 3, 25. Cum orata ejus reminiscor. Id. ib. 4, 1, 60. Vereor, ne orata nostra nequeat diutius celare.

ORĀTUS, us, m. precatio, rogatio. In sexto casu. Cic. Fl. 37. An etiam scripsit oratu tuo? Coripp. Laud. Just. 2, 4. Ipse etiam procerum magnis oratibus actus.

*ORAXUS vel Oraxes, i, fluvius quidam, de quo sic Plin. 18, 11. In eodem (metallo, i. e. in creta) reperitur et sulphur: emicantque fontes Oraxi oculorum claritati et vulnerum medicinae dentiumque firmitati. Plin. 18, 11. B. A.

ORBĀTIO, onis, f. στέρησις, privatio. Sen. ep. 87. f. Paupertas non per positionem, sed per detractionem dicitur, vel, ut antiqui dixerunt, per orbationem: Graeci dicunt κατὰ στέρησιν.

ORBĀTOR, oris, m. qui privat. Ov. Met. 13, 500. Exitium Trojae, nostrique orbator Achilles, h. e. qui nos filiis privavit.

ORBĀTUS, a, um, part. ab orbo: privatus, στερηθείς. Cic. Cluent. 15. f. Mater orbata filio. Id. Fam. 6, 6. Omni spe salutis orbatus; et ib. 4, 9. f. Patria multis claris viris orbata. Id. Tusc. 1, 6. Pompejus tanta gloria, dignitate tanta orbatus. Id. Brut. 2. Forum voce erudita spoliatum atque orbatum. Sen. Octav. 109. Orbata fratre. Suet. Vesp. 7. Luminibus orbatus.

[ORBĔFĂCIO, is, a. 3. orbum, seu orphanum facio. Gloss. Philox. Orbefacio, ὀρφανίζω. F.]

*ORBĒLOS vel Orbelus, i, Ὄρβηλος, mons Macedoniae. Plin. 4, 10. ¶ Mela 2, 2. med. in Thracia ponit. B. A.

[ORBĬCŬLĀRIS, e, adj. qui in orbem ducitur. Ita appellabant Itali antiqui, teste Appul. Herb. 17., herbam, quae Graece eodem sensu κυκλάμινος, et Latine cyclaminos et cyclaminis dicitur. Marc. Empir. 4. Aqua, vel succo herbae cyclaminis, quae orbicularis dicitur, caput lavato. F.]

ORBĬCŬLĀTIM, adv. κυκληδὸν, per orbes et circulos, quasi circulatim. Plin. 11, 37, 67. Sed quibus cervix e multis, vertebratisque orbiculatim ossibus flexilis, etc.

ORBĬCŬLĀTUS, a, um, part. ab orbiculor: κυκλικός, in orbem et circuitum conformatus. Plin. 27, 13, 109. Caulium capita orbiculata. Id. 24, 15, 85. Orbiculatus foliorum ambitus. Coel. ad Cic. Fam. 8, 15. Quid est? nunc tibi nostri milites, qui durissimis et frigidissimis locis deterrima hieme bellum ambulando confecerunt, malis orbiculatis pasti videntur? h. e. delicate et laute nutriti. Nam mala orbiculata, quae, ut Plin. docet 15, 14, 15., dicta sunt a figura orbis in rotunditatem circumacti, inter laudatiora recensentur a Varr. R. R. 1, 59., Colum. 5, 10. f., Plin. l. c. et Macr. Sat. 2, 15. Ea sine cura toto anno servari posse, scribit Pall. 3, 25. med. Inter ea, quae stomacho idonea sunt, Cels. enumerat 2, 24. Plin. vero ib. in Epiro primum provenisse, argumento ait esse Graecos, qui Epirotica vocant. Etiam pira orbiculata memorat Macr. l. c.

[ORBĬCŬLOR, aris, dep. 1. in orbem ago. Gloss. Philox. Orbiculatur, κυκλεύω. F.]

ORBĬCŬLUS, i, m. σφαιρίδιον, parvus orbis, circulus, rotula. Cato R. R. 3. Trochleas Graecanicas binas, quae funibus sparteis ducantur. Orbiculis superioribus octonis, inferioribus senis citius duces. Sic Vitr. 10, 5. Hoc genus machinae polyspaston appellatur, quod multis orbiculorum circuitionibus et facilitatem summam praestat, et celeritatem. Colum. 4, 30. med. Orbiculus dipondiarius. Plin. 25, 13, 94. Radix concisa in orbiculos servatur in vino. Varr. R. R. 4, 52. Tragulum ex assibus dentatis cum orbiculis, quod vocant plostellum Poenicum.

ORBĬCUS, a, um, adj. περίδρομος, in orbem actus. Varr. ap. Non. 2, 614. Sidera coeli, circum terram atque axem quae volvuntur motu orbico. Adde Arnob. 2, 83.

ORBĬFĬCO, as, a. 1. orbum facio, privo. Accius ap. Non. 2, 852. Pernici orbificor liberorum leto, et tabificabili.

ORBĪLĒ, is, n. volunt esse externam rotae partem, quae radiis sustinetur in illo Varr. R. R. 3, 5. f. Ita ut ad extremum, ubi orbile solet esse acutum, tabula cavata sit, ut tympanum. [Schneiderus legend. putat: ubi orbis solet esse ligneus. F.]

[ORBĪLĬUS, ii, m. fuit hoc nomine grammaticus Beneventanus, Pupilli cognomine, fortasse ex morte parentum, qui, ut narrat Suet. Gramm. 9., una atque eadem die inimicorum dolo interempti sunt. Hic Romae tempore Ciceronis grammaticen docuit, et cum esset in discipulos acer, ideo plagosus ab Hor. Ep. 2, 1, 71. appellatur. Vixit prope ad centesimum aetatis annum, amissa jampridem memoria, relicto ex se filio Orbilio et ipso grammatico. V. Suet. l. c. et De-Vita Antiq. Benev. p. 205. et sqq. F.]

ORBIS, is, m. κύκλος, σφαῖρα, circulus, sphaera, globus. Volunt esse ab antiquo urvus, reflexus, sursum inflexus. Cic. Univ. 7. f. Hanc omnem conjunctionem in orbem torsit. Juven. 6, 495. pectitque comas, et volvit in orbem. Ov. Met. 2, 715. Curvare aliquid in orbem; et ib. 12, 468. certumque equitavit in orbem. Id. Amor. 15, 6. de annulo: Et digitum justo commodus orbe teras; et Ib. 178. Quique agitur rapidae victus ab orbe rotae. Prop. 4, 6, 6. Terque focum circa laneus orbis eat, h. e. lanea vitta. Sic Virg. Ecl. 8, 64. molli cinge haec altaria vitta. ¶ Proprie differt a globo: orbis enim de plano corpore circulari dicitur, globus de solido rotundo. Cic. N. D. 2, 18. Cum duae formae praestantes sint, ex solidis globus (sic enim σφαῖραν interpretari placet) ex planis autem circulus, aut orbis, qui κύκλος Graece dicitur. Id. Somn. Scip. 4. Novem orbibus, vel potius globis connexa sunt omnia. ¶ Hoc tamen discrimen non semper servatur. Dicitur enim orbis de re quacumque rotunda. Sen. ep. 86. Nisi parietes magnis et pretiosis orbibus refulserunt, h. e. marmoribus in rotundum sectis. Sic Juven. 11, 173. Qui Lacedaemonium pytismate lubricat orbem. V. PYTTISMA. ¶ Itaque usurpatur de mundo. Ov. Fast. 1, 85. Juppiter arce sua totum cum spectet in orbem. Apud Sil. 5, 56. orbis renatus est dies oriente sole rediens. ¶ De terra. Ov. Fast. 5, 93. Hic, ubi nunc Roma est orbis caput, arbor et herbae, etc. Hinc orbis terrarum est terrae globus: et metonymice ipsi homines. Cic. Verr. 2, 4, 48. Ceres dicitur orbem omnium peragrasse terrarum. Id. Agr. 2, 13. Permittitur infinita potestas orbis terrarum, gentiumque omnium; et 28. Ager Campanus orbis terrae pulcherrimus. Id. Fam. 5, 7. f. Scito, ea, quae nos pro salute patriae gessimus, orbis terrae judicio ac testimonio comprobari. Tibull. 3, 3, 30. Nec, quas terrarum sustinet orbis, opes. Ov. A. Am. 1, 174. atque ingens orbis in urbe fuit. ¶ [*Orbem terrarum Romani dicebant suum imperium. V. Jacob. Perizonium in dissert. de Augustea orbis terrar. descriptione §. 6. et Cort. ad Cic. Fam. 2, 16, 3. et Tzschuck. ad Eutrop. 6, 17. p. 363. et 6, 25. p. 411. et 7, 15. p. 482.] ¶ De parte terrae, seu regione. Plin. 12, 12, 26. In nostro orbe proxime laudatur Syriacum, mox Gallicum. Juven. 2, 108. Quod nec in Assyrio pharetrata Semiramis orbe Fecit. Ov. Fast. 3, 466. Eoo dives ab orbe redit. ¶ De disco. Ov. Ib. 590. Quo puer Oebalides, ictus ab orbe cadas. Adde Stat. Th

6, 656. ¶ De lancibus librae. *Tibull.* 4, 1, 43. inaequatum si quando onus urget utrinque, Instabilis natat alterno depressior orbe. ¶ De disco, seu corpore solis et lunae. *Virg. G.* 1, 458. At si, cum referetque diem, condetque relatum, Lucidus orbis erit, frustra terrebere nimbis. *Ov. Met.* 7, 530. quater junctis implevit cornibus orbem Luna, quater plenum tenuata retexuit orbem. *Id. ib.* 179. ut cornua tota coirent, Efficerentque orbem. ¶ De operculo rotundo, ut videtur. *Cato R. R.* 10. *med.* Abacum unum, orbes aheneos duos. Adde *ib.* 135. ¶ De mensa rotunda. *Mart.* 2, 43. Tu Libycos Indis suspendis dentibus orbes: Fulcitur testa fagina mensa mihi. Adde 9, 60. Orbem mensae dixit *Ov. Her.* 17, 87. ¶ De speculo. *Mart.* 9, 18. Addidit et nitidum sacratis crinibus orbem, Quo felix facies judice tota fuit. ¶ De scuto. *Petr. Sat.* 89. Gladios retractant, commovent orbes manu. *Val. Fl.* 6, 345. ingentem Telamon procul extulit orbem, Exanimem te, Canthe, tegens. *Stat. Th.* 4, 130. latus omne sub armis Ferrea scuta terunt: humeros ac pectora late Flammeus orbis habet. Adde *Achill.* 2, 177., *Virg. A.* 10, 783. et *Sil.* 4, 328. ¶ De mola, quae in trapeto vertitur ad exprimendum oleum. *Cato R. R.* 22. et 135. ¶ De tabula rotunda lignea, quae oleas prelo premendas sustinet. *Id. ib.* 18. ¶ De circulo rotae, quem radii sustinent: et de ipsa rota. *Virg. G.* 3, 361. Undaque jam tergo ferratos sustinet orbes. *Plin.* 8, 16, 19. Rotarum orbes circumacti. ¶ De cavis oculorum foraminibus. *Ov. Met.* 14, 200. de Polyphemo: Crudelesque manus, et inanem luminis orbem. *Stat. Th.* 1, 53. de Oedipo caeco: Tum vacuos orbes, crudum ac miserabile vitae Supplicium, ostentat coelo. ¶ De ipsis oculis. *Ov. Amor.* 1, 18, 16. gemino lumen ab orbe venit. *Val. Fl.* 4, 235. Sanguineosque rotat furiis ardentibus orbes. *Id.* 6, 246. laevum per luminis orbem Transigitur. *Virg. A.* 12, 670. Ardentes oculorum orbes ad moenia torsit. ¶ De spiris anguium. *Id. ib.* 2, 204. immensis orbibus angues Incumbunt pelago. Adde *Stat. Th.* 5, 514. ¶ *Orbis ablaqueationis* est fossura in orbem facta circa imos arborum truncos. *Colum.* 4, 4. Dum exaltare fortius orbem ablaqueationis fossor studet, obliquam vitem plerumque sauciat. *Id.* dixit 5, 9. *f.* altis gyris ablaqueare. ¶ In illo *Statii Silv.* 1, 6, 86. Descendit media nitens arena Densas flammeus orbis inter umbras, Vincens Gnosiacae facem coronae: *orbis* videtur esse lychnuchus ingens, plures habens faces in orbem dispositas. ¶ Saepe *orbes* dicuntur coelestes circuli, quibus infixa astra assiduo volvuntur. *Cic. Somn. Scip.* 3 *f.* Splendidissimo candore inter flammas circus elucens, quem vos, ut a Grajis accepistis, orbem lacteum nuncupatis. *Lucan.* 1, 77. fratri contraria Phoebe Ibit, et obliquum bigas agitare per orbem Indignata, diem poscet sibi. *Cic. N. D.* 2, 20. Mercurii stella anno fere vertente signiferum lustrat orbem. *Plin.* 2, 3, 3. Circumactorum simul tinnitus siderum, suosque volventium orbes. ¶ Item ipsi cursus astrorum circumvolventium se. *Cic. Somn. Scip.* 3. Sidera circulos suos orbesque conficiunt celeritate mirabili. ¶ Aliarum item rerum, quae in gyrum aguntur. *Val. Fl.* 6, 239. Orbibus hos rapidis, mollique per aequora Castor Anfractu levioris equi deludit anhelos. *Plin.* 10, 34, 52. Columbarum crebris pedum orbibus adulatio. ¶ De re convoluta. *Ov. Met.* 12, 96. telum Torsit in Aeaciden, quod et aes, et proxima rupit Terga novena boum, decimo tamen orbe moratum. ¶ De cursu annuo. *Virg. A.* 1, 273. Triginta magnos volvendis mensibus orbes Imperio explebit; et *ib.* 5, 46. Annuus exactis completur mensibus orbis. ¶ Saepe etiam de ordine aciei in gyrum dispositae. *Caes. B. G.* 5, 33. Ut impedimenta relinquerent, atque in orbem consisterent; et *ib.* 4, 37. Cum illi, orbe facto, se defenderent. *Sil.* 13, 683. Tunc hostis socio desertos milite multum Ditior ipse viris, spisso circumdedit orbe, *h. e.* densa militum corona. *Sall. Jug.* 102. *extr.* Romani orbes facere, atque ita ab omnibus partibus simul tecti et instructi hostium vim sustentabant. *Liv.* 4, 28. Orbem volventes suos increpans, *h. e.* alio fugae causa inclinantes aciem. [*Sunt qui dicant, utrumque, et *orbem* et *quadratum agmen*, de ordine aciei quatuor lateribus instructo dici, hoc tantum discrimine interposito, quod hic inter se densus, illud non fuerit. Quam vere haec dicta sint, v. in *quadratus.*] ¶ Translate de iis, quae certo spatio recurrunt. *Liv.* 3, 16. Ecce, ut idem in singulos annos orbis volveretur, Hernici nuntiant, Volscos et Aequos reficere exercitus; et 36. Cum ita priores decemviri servassent, ut unus fasces haberet, et hoc insigne regium in orbem, suam cujusque vicem, per omnes iret. ¶ De periodo in oratione. *Cic. Or.* 3, 51. Cum circuitum, et quasi orbem verborum conficere non possent. *Id. Or.* 71. In Thucydide orbem modo orationis desidero, ornamenta comparent; et 44. Ut forma ipsa concinnitasque verborum conficiat orbem suum. ¶ Etiam illa sunt metaphorica. *Cic. Att.* 2, 9. Minore sonitu, quam putaram, orbis hic in republica est conversus. *Id. Planc.* 38. Stare omnes debemus, tanquam in orbe aliquo reipublicae: qui quoniam versetur, eam deligere partem, ad quam nos illius utilitas salusque converterit. *Quint.* 1, 10. Ut efficiatur orbis ille doctrinae, quam ἐγκυκλοπαιδείαν vocant. *Juven.* 5, 21. Tota salutatrix jam turba peregerit orbem. ¶ Pro rotunditate. *Plin.* 9, 35, 56. Dos omnis unionum in candore, magnitudine, orbe. ¶ In ablat. habet etiam *orbi*. *Cic. fragm.* ap. *Charis.* 1, 112. Orbi terrarum comprehensus. *P. Rutil. ib.* Ex orbi terrarum. *Lucr.* 5, 75. terrarum qui in orbi sancta tuetur Fana, lacus, etc. ¶ *Orbs* in recto dictum est a *Venant. carm.* 8, 5. *f.* et *carm.* 9, 2. *f.* non imitando. ¶ *Orbis* est etiam genus piscis, qui durissimus omnium habetur, rotundus, et sine squamis, totusque capite constans. *Plin.* 32, 2, 5. ¶ [*Confund. *orbis* et *urbs.* V. *Tzschuck.* ad *Eutrop.* 7, 15. p. 482.]

ORBĬTA, ae, f. vestigium rotae decurrentis. *Cic. Att.* 2, 21. Vix impressam orbitam videre possemus. *Id. Verr.* 2, 3, 3. Qui ex thensarum orbitis praedari sit ausus, *h. e.* exigendo vias, per quas thensae, h. e. sacra vehicula ducebantur. V. *ib.* 2, 1, 59. et *ib.* 2, 5, 72. *med.* ¶ Item pro vestigio vinculi, quo vitis alligatur. *Plin.* 17, 23, 35. *n.* 26. Orbitas vinculi sentiunt vexatione non dubia. ¶ *Sever. Aetn.* 230. Solis scire modum, et quanto minor orbita lunae, *h. e.* cursus in orbem circumactus. ¶ Translate. *Varr.* ap. *Non.* 14, 37. Neque id ab orbita matrum familias instituti, quod, etc. *Juven.* 14, 37. Et monstrata diu veteris trahit orbita culpae, *h. e.* pravum exemplum. ¶ Orbita, inquit *Auson.* in *Verr.* 2, 1, 59., duas res significat: nam orbita et rota ipsa intelligitur, et vestigium in molli solo.

*ORBĬTĀNA, ae, f. opp. Asiae ulterioris, ultra mare Caspium, in Aria regione. *Ammian.* 23. *extr. B. A.*

*ORBITANĪUM, i, n. Italiae opp., in Samnio. *Liv.* 24, 20. *B. A.*

ORBĬTAS, atis, f. ὀρφανία, privatio liberorum, aut parentum, idest status patrum post amissos liberos, vel filiorum, cum parentes amiserunt. *Cic. Fin.* 5, 28. Bonum liberi, misera orbitas. *Id. Or.* 1, 53. Ac se pop. R. tutorem instituisse dixisset filiorum orbitati. *Pl. Capt.* 3, 5, 105. Quasi in orbitatem liberos produxerim, *h. e.* quasi filios procreaverim, ut iisdem orbus essem. ¶ Item viduitas. *Just.* 2, 4. Horum uxores cum viderent exsilio additam orbitatem, etc. ¶ Translate pro quacumque privatione. *Cic. Fam.* 10, 3. *med.* Maxima orbitate reipubl. virorum talium. *Plin.* 7, 37, 37. Citra deformitatem oris curata orbitas luminis. *Id.* 35, 3, 6. Orbitas tecti. ¶ *Orbitates* in plur. num. usurpat *Arnob.* 5, 188. et *Solin.* 40. *med.*

ORBĬTŌSUS, a, um, adj. multis rotarum orbitis impressus. *Virg. Cat.* 8, 17. de Sabino: Et inde tot per orbitosa millia Jugum tulisse, laeva, sive dextera Strigare mulas, sive utrinque coeperat.

ORBĬTŪDO, inis, f. idem ac orbitas, apud veteres. *Accius* ap. *Non.* 2, 599. Miseret lacrimarum, luctuum, orbitudinis. Adde *Turpil.* et *Pacuv. ib.* *Vet. Gloss.* ἀτεκνία, orbitudo, orbitas. *B. A.*

ORBO, as, avi, atum, a. 1. ὀρφανίζω, proprie est filios parentibus, vel parentes filiis privare: ab *orbus. Cic. Off.* 1, 10. Theseus filio Hippolyto non esset orbatus. *Ov. Met.* 2, 391. Orbatura patres aliquando fulmina ponat. ¶ Translate sumitur pro privare generatim. *Cic. Pis.* 24. Cum orbabas Italiam juventute. *Id. Acad.* 4, 23. Non ergo is excaecat nos, aut orbat sensibus. *Plin.* 12, 8, 18. Paene exquitatu orbavit Alexandrum.

ORBŌNA, ae, f. Dea, quae praeest parentibus liberis orbatis, teste *Plin.* 2, 7, 5. et *Arnob.* 4, 131. et *Tert. ad Nat.* 2, 14. Hinc *Cic. N. D.* 3, 25. Febris fanum in Palatio, et Orbonae ad aedem Larum, et aram Malae Fortunae Exquiliis consecratam videmus.

ORBUS, a, um, adj. qui sine filiis est, ἄτεκνος, vel sine parentibus, ὀρφανός. *Cic. Par.* 5, 2. *f.* Quem nutum locupletis orbi senis non observat? *Quint.* 7, 4. *med.* Liberalitas in paupere gratior, quam in divite: patre, quam orbo. *Cic. Q. Fr.* 1, 3. *f.* Filii mei, te incolumi, orbi non erunt. *Ter. Phorm.* 1, 2, 75. Ut orbae, qui sunt genere proximi, iis nubant. *Ov. Her.* 6, 156. A totidem natis orba sit, aeque viro. [*Negat *Ruhnk.* ad h. l. latine dici posse *orbus ab aliquo*, semperque esse hanc vocem cum solo ablativo construendam. Hinc amplectendam censet *Heinsii* conjecturam ab ipso desertam: Da, (sc. Jupiter) totidem natis orba sit, atque viro. Praepositionem probant *Ruddim.* 2. p. 113. et *Ramsh. Gr. L.* §. 142, 1. *n.* 1.] *Juven.* 6, 269. orba tigride pejor. ¶ Cum gen. *Ov. Met.* 13, 595. Memnonis orba mei venio. ¶ Translate. *Cic. ad Quir.* 5. Posteaquam orba respublica consulis fidem, tanquam legitimi tutoris, imploravit. *Id. Leg.* 3, 3. *f.* Neve plebem orbam tribunis relinquunto. *Id. Fl.* 23. Usque eo orba fuit ab optimatibus illa concio. [*Alii: *fuit optimatum.* V. *Ruhnk.* l. l.] *Ov. Trist.* 1, 7, 35. Orba parente suo quicumque volumina tangis. ¶ Saepe universim sumitur pro carente quacumque re. *Cic. Fam.* 4, 13. *med.* Orbus iis rebus omnibus, quibus et natura me, et voluntas, et consuetudo assuefecerat. *Hor. Od.* 4, 2, 43. Forum orbum litibus. *Ov. Trist.* 3, 2, 11. mare portubus. *Id. Pont.* 3, 2, 52. stat basis orba Dea. *Id. Met.* 1, 72. regio orba animantibus. *Id. Her.* 3, 93. orba fratribus; et *Pont.* 1, 2, 44. solitis nox venit orba malis; et *ib.* 4, 2, 5. Epistola orba numeris; et *ib.* 1, 3, 54. aequora semper Ventorum rabie, solibus orba, tument. *Id. Met.* 13, 195. lintea orba ventis. *Id. Amor.* 2, 2, 42. pectora fide; et *Her.* 21, 142. verba viribus. *Vell.* 1, 5. *extr.* Orbus omnibus sensibus. *Stat. Th.* 1, 74. visu regnisque; et *ib.* 10, 7. Funera orba rogis. ¶ Cum gen. *Pl. Rud.* 2, 3, 19. Orbus auxilii opumque. *Lucr.* 5, 838. Orba pedum. *Ov. Met.* 3, 518. et *ib.* 14, 189. Orbus luminis. Sic *Plin.* 7, 43, 45. Orbam luminibus senectam exigere. *Sil.* 13, 725. Hic fraudes pacis. Pyrrhumque a limine portae Dejecit, visus orbus, *h. e.* Appius Claudius caecus. Sed *visus* potest esse etiam accusat. pluralis. *Id.* 14, 407. Orba gubernacli subeuntem munera Taurum. ¶ *Orbi palmites* dicuntur, qui oculo, seu gemma carent, et nihil pariunt. *Colum.* 4, 27. Nec orbos tantum detrahere palmites, verum etiam frugiferos. ¶ *Orbum cubile*, nuptialis thalamus altero conjuge viduus. *Catull.* 66, 21. Et tu vero orbum luxti deserta cubile. ¶ Etiam absolute *orbus* idem est ac orbus luminibus, caecus: hinc Itali *orbo* nunc dicunt. V. EPILEPTICUS.

ORCA, ae, f. ὄρυξ, ὄρυγος, belluae marinae genus: ita vero appellatur ab accusativo Graecae vocis allatae ὄρυγα, et per syncopen ὄργα, hinc *orca* Latine et Italice. *Festus*: Orca genus marinae belluae maximum dicitur: ad cujus similitudinem vasa quoque ficaria orcae dicuntur: sunt enim teretes, atque uniformi specie. *Plin.* 9, 6, 5. In Gaditano oceano balaenas tradunt condi statis temporibus in quodam sinu placido et capaci, mire gaudentes ibi parere. Hoc scire orcas, infestam his belluam, et cujus imago nulla repraesentatione exprimi possit alia, quam carnis immensae dentibus truculentae. Irrumpunt ergo in secreta, ac vitulos earum, aut fetas, vel etiamnum gravidas lancinant morsu, incursuque, ceu liburnicarum rostris, fodiunt, etc. ¶ Vas fictile salsamentis, ficis, vinis quoque condendis usum habens. Hoc sensu quidam volunt esse ab ὑρχή, vas fictile, Aeolica lingua. *Hor. Sat.* 2, 4, 65. At pingui miscere mero, muriaque decebit Non alia, quam qua Byzantia putruit orca; [*ubi v. *Heindf.*] et *Pers.* 3, 76. Maenaque quod prima nondum defecerit orca. *Colum.* 12, 15. In orcas bene picatas ficum condere. *Plin.* 15, 19, 21. Ubi ficorum copia abundat, implentur orcae in Asia, cadi autem in Ruspina Africae urbe. *Varr. R. R.* 1, 13. *f.* Ubi conditum novum vinum, orcae in Hispania fervore musti ruptae, nec non dolia, in Italia. *Vopisc. Aurel.* 50. Phagon usque eo multum comedit, ut uno die ante mensam ejus aprum integrum, centum panes, vervecem et porcellum comederet, biberet autem infundibulo apposito plus orca. ¶ Habet etiam alios usus. *Plin.* 35, 6, 20. de cerussa: Cerussa in orcis cremata. ¶ Etiam pyrgum talorum *orcam* dici vult *Voss.* in *Etym.* afferens illud *Pers.* 3, 48. quid dexter senio ferret, Scire erat in voto, damnosa canicula quantum Raderet, angustae collo non fallier orcae; et *Pompon.* ap. *Prisc.* 3, 615. Interim dum contemplor orcam, taxillos perdidi. V. *Casaub.* in *Pers.* ¶ De *orca* gemma V. OLCA. ¶ Est etiam cogn. R., ut Q. Valerius Orca, ap. *Cic. Fam.* 13, 4, 5. et 6.

*ORCĂDES, um, sc. insulae, Ὀρκάδες νῆσοι, insulae ad Scotiam in Oceano boreali, hodie *the Orkneys* vel *the Orkney islands. Mela* 3, 6. *Plin.* 4, 16. *Solin.* 22. (al. 35.) ¶ Triginta numerat *Mela l. c.* astipulante fere *Ptolemaeo*; quadraginta *Plinius*; tres tantum *Solinus*, si lectio sana. *Solinum* animo intendisse, aut scripsisse etiam *tres et triginta*, suspicatur *Cellarius*; quem numerum *Orosius* 1, 2. approbavit. *B. A.*

[ORCHĂMUS, i, m. Ὄρχαμος, Babyloniae rex, qui Leucothoen filiam suam, ab Apolline vitiatam, humi vivam defodit. *Ov. Met.* 4, 212. *F.*]

ORCHAS, adis, f. V. ORCHIS.

*ORCHĒNI, orum, Ὀρχηνοί, populi Chaldaeae. *Plin.* 6, 26. *B. A.*

[ORCHESTĂ, ae, m. ὀρχηστής, saltator, pantomimus. *Cassiod. Var.* 4, 51. His sunt additae horcistarum (lege *orchestarum*) loquacissimae manus, linguosi digiti, silentium clamosum, expositio tacita, quam Musa Polyhymnia reperisse narratur. *F.*]

ORCHESTŎPŎLĀRĬUS, ii, m. ὀρχεστόπολος, qui rotando, et circumagendo se saltat: ab ὀρχηστής, saltator, et πολέω, verto. *Firm. Math.* 8, 15. Ephalmator, orchestopolarius, petauristarius. Alii leg. *orciscopalarius*, et urinatorem intelligunt.

ORCHESTRĂ, ae, f. ὀρχήστρα, ab ὀρχέομαι, salto, apud Graecos locus erat in theatro, ubi chorus saltabat. Apud Latinos, eodem theatri loco sita alium usum habuit, nempe destinata fuit senatori-

bus ad spectandum, scilicet ann. U. C. DLVIII., cum, ut ait *Liv.* 34, 54., ludos primum senatus a populo secretus spectavit. *Vitr.* 5, 6. In orchestra senatorum sunt sedibus loca destinata. *Suet. Caes.* 39. Ludis D. Laberius eques R. mimum suum egit, donatusque quingentis sestertiis et annulo aureo, sessum in quatuordecim e scena per orchestram transiit. *Id. Aug.* 35. Senatoribus excusantibus servavit insigne vestis, et spectandi in orchestra, epulandique publice jus. *Id. Caes.* 76. Honores nimios recepit, perpetuum consulatum, statuam inter reges, suggestum in orchestra. *Id. Claud.* 66. Ludos dedicationis Pompejani theatri e tribunali posito in orchestra commisit. ℙ Metonymice est ipse senatus. *Juven.* 3, 177. Aequales habitus illic, similemque videbis Orchestram, et populum.

ORCHIA Lex, fuit de coenis, lata a C. Orchio tribuno pleb. de senatus sententia, tertio post anno, quam Cato censor fuerat, quae certum numerum convivarum praescribebat, cavebatque, ut patentibus janais coenaretur, nequa legi fraus fieri posset. Haec fuit prima omnium, quae de sumptibus ad populum latae sunt. *Macr. Sat.* 2, 13.

[ORCHION, ii, n. herba eadem ac mercurialis, quae et testiculata: ab ὄρχις, testiculus. *Appul. Herb.* 82. *F.*]

ORCHIS, is et ītis, f. ὄρχις, herbae genus. *Plin.* 26, 10, 62. Inter pauca mirabilis est orchis herba, sive serapias, foliis porri, caule palmeo, flore purpureo, gemina radice testiculis simili (*unde et nomen: nam ὄρχις testiculus est*). Quidam folio scillae esse dicunt, laeviore ac minore, caule spinoso. ℙ Alia est, quae et *cynosorchis*. V. ℙ Item genus oleae, escae magis, quam oleo aptae. *Colum.* 5, 8. et *Arbor.* 17. et *Pall.* 3, 18. De his *Virg. G.* 2, 86. Orchites, et radii, et amara pausia baccha. Al. rectius leg. *orchades* ab *orchas, adis*, eod. sensu. ℙ Item piscis, de quo sic *Plin.* 32, 2. Durissimum esse piscium constat, qui orchis vocetur, rotundus est, et sine squamis, totusque capite constat. *B. A.*

ORCHĪTĂ, ae, f. et

ORCHĪTIS, is, f. ὀρχῖτις, genus oleae, quae et *orchis* dicitur, a forma nempe, quae testiculos imitatur. *Cato R. R.* 6. Oleam conditivam, radium minorem, orchitem, poseam; et 7. Orchites, ubi nigrae erunt, et siccae, sale confricato, etc. *Varr. R. R.* 1, 60. Oleas esui optime condi scribit Cato, orchites, et pauseas aridas. *Colum.* 12, 47. Albam pauseam, vel orchitam, vel radiolum, etc.: et *post:* Eadem conditura possit etiam regia componi, vel orchita.

ORCHĪUS. V. ORTHIUS.

ORCHŎMĔNĬUS, a, um, adj. Ὀρχομένιος, ad Orchomenum pertinens, quod est oppidum, et flumen Boeotiae, cujus meminit *Plin.* 8, 58, 83. et 31, 2, 11. Item oppidum Arcadiae mediterraneae. *Id.* 4, 6, 10. et *Ov. Met.* 5, 607. ℙ Item fluvius Thessaliae, Minyeius antea dictus. *Plin.* 4, 8, 15. Hinc Orchomenius calamus ap. *eund.* 16, 36, 66. genus arundinis perpetuo foramine perviae, tibiisque faciendis utilis. Provenit circa lacum Orchomenium Boeotiae. V. *Plin. ib.* Orchomenium linum, genus lini, quod ex ejus arundinis panicula fit. *Id.* 19, 1, 2. *n.* 3. ℙ *Orchomenii, orum*, ejus oppidi homines in Boeotia. *Just.* 11, 3.

*ORCHOMĔNUS, i, m. Athamantis filius ex Themistone. *Hyg. fab.* 1 et 239. ℙ Orchomenus, oppidum et flumen Boeotiae, etc. V. in *Orchomenius, a, um. B. A.*

ORCĪNĬĀNUS, a, um, adj. ad Orcum pertinens. *Mart.* 10, 5. Vocet beatos, clamitetque felices, Orciniana qui feruntur in sponda. V. SANDAPILA.

ORCĪNUS, a, um, adj. ad Orcum pertinens. *Naev.* ap. *Gell.* 1, 24. Ita, postquam est Orcino traditus thesauro, Obliti sunt Romae loquier Latina lingua, *h. e.* Acheronti, ubi mortis thesauri objacent, ut *Enn.* loquitur ap. *Fest.* in *Ob.* Sunt qui leg. *Orci traditus thesauro:* item qui *Orcio*, et *Orcivo*, eodem sensu quidem, sed minus recte. ℙ *Orcini liberti*, a domino testamento libertate donati, quam solum viderunt, cum is Orco traditus est, et in Orci familia numeratus, ut *Appul. Met.* 3. loquitur. *Ulp. Dig.* 33, 4, 1., *Julian. ib.* 28, 5, 8., *Jabolen. ib.* 33, 8, 22. etc. Item *Justin. Institut.* 2. *tit.* 24. ℙ *Orcini senatores*, Χαρωνῖται, dicti sunt Augusti tempore, qui post Caesaris necem in senatum irrepserant, ejus commentariorum auctoritate jactantes, eum se ab illo gradum obtinuisse. *Suet. Aug.* 35.

*ORCISTUS, i, Galatiae oppidum. *Not. Episc. B. A.*

*ORCOS vel Orcus, i, m. fluvius Thessaliae, in Peneum se exonerans. *Plin.* 4, 8. Adcipit amnem Orcon. Sic ed. *Hard.* ubi olim legebatur *Euroton*, invitis Codd. MSS. *B. A.*

ORCŬLA, ae, f. parva orca, parvum vas. *Cato R. R.* 117. Oleas in orculam calcato manibus siccis. *Cajus*, et *Theodos.* inter *Auct. de limit.* p. 253. *Goes.* Lagenas, et orculas in finibus posuimus.

[ORCULARIS, e, adj. ad orculam pertinens. *Auct. de limit.* p. 251. *Goes.* Termini lagenares, vel orculares, a lagena, vel orcula, distant a se in ped. IV., etc. *F.*]

ORCUS, i, m. Deus inferorum, idem qui Pluto, et Dis Pater. Volunt esse ab ὅρκος, juramentum, quia sit juramenti Deus, et per Plutonem, et Stygiam Inferorum paludem jurare etiam Diis mos fuerit, et magna religio. *Verrius* autem ap. *Fest.* olim dictum esse ait *Uragum*, vel *Urgum*, postea *Orcum* per syncopen: *Uragum* vero, quod is Deus maxime urgeat. In *Gloss. Philox.* Orcus. Χάρων. [*Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 208., ubi v., originem h. v. vidit in Gr. ὄρχος: aut qua speluncam significet: *Höhle, Hölle:* aut qua septum, sepimentum, (ὀρχμή.)] *Pl. Most.* 2, 2, 68. Nam me Acheruntem recipere Orcus noluit: (hoc loco, ut et *Poen.* 1, 2, 131. videtur Orcum pro Charonte accipere.) *Cic. Verr.* 2, 4, 50. Ut Verres, alter Orcus, venisse Ennam, et non Proserpinam asportasse, sed ipsam abripuisse Cererem videretur. *Petr. Sat.* 34. Sic erimus cuncti, postquam nos auferet Orcus. ℙ Quod *pallidum Orcum* dixit *Virg. G.* 1, 277., et metonymia est, quia pallidos facit; et ita dictus etiam videtur, quia cum sit jurisjurandi Deus, solent jurantes trepidatione pallescere. *Serv.* ex *Celso.* ℙ Metonymice est ipsa mors. *Hor. Ep.* 2, 2, 178. si metit Orcus Grandia cum parvis, non exorabilis auro. *Lucr.* 5, 993. tremulas super ulcera tetra tenentes Palmas, horriferis accibant vocibus Orcum. ℙ Item ipse Inferorum locus: Ἅδης. *Virg. A.* 6, 273. Vestibulum ante ipsum, primisque in faucibus Orci. *Prop.* 3, 17, 27. Minos sedet arbiter Orci. ℙ Mittere, demittere, mactare aliquem Orco, sunt *Hor. Od.* 3, 4, 75., *Virg. A.* 2, 398., *Liv.* 9, 40. ℙ *Orcum morari* ap. *Hor. Od.* 3, 27, 50. est mortem differre ultra quam par est. ℙ *Cum Orco rationem habere* ap. *Varr. R. R.* 1, 4. est periculo mortis sese exponere, quod faciunt agricolae, qui pestilentem agrum colunt. Verba *Varronis* sunt: Etenim ubi ratio cum Orco habetur, ibi non modo fructus est incertus, sed etiam colentium vita. *Colum.* in eandem sententiam ita loquitur 1, 3. Nam ubi sit cum Orco ratio ponenda, ibi non modo perceptionem fructuum, sed et vitam colonorum esse dubiam, vel potius mortem quaestu certiorem. Itaque *rationem cum Orco ponere*, aut *habere* est subjici Orci dominio, et quasi debitorem se ei facere: qui scilicet crebris mortibus incolas ad calculos quodammodo vocet. ℙ Veteres *Orchus* scripsere, atque ita reperisse se, testantur in MSS. Virgilii *Pierius*, Terentii *Georg. Fabricius*, et probat *Valer. Prob.* p. 1455 et 1465. Contra improbant *Servius*, et *Pontanus*, (V. *Brouchus.* ad *Tibull.* 3, 3. *f.*) et usus frequentior. ℙ *Orcus, fluvius Thessaliae. V. *Orcos. B. A.*

ORCYNUS, i, m. ὄρκυνος, piscis marinus, pelamidum generis maximus, similis tritoni, vetustate melior. *Plin.* 32, 11, 53., ubi *Hard.* adscribit, a Narbonensibus dici *ton*, [ab *Athenaeo* θύννον μέγαν, ab *Oppiano* θύννον μεγακήτεα. [Videtur igitur esse, qui Italice *tonno* dicitur. *F.*]

*ORDABAE, arum, populi Indiae, ad Indum flumen. *Plin.* 6, 20. *B. A.*

*ORDESUS vel Ordessus, i, Ὄρδησος vel Ὀρδησσος, portus Sarmatiae Europaeae, in tractu Borysthenio. *Plin.* 4, 12. Sinus Sangarius, Ordesus portus. *B. A.*

ORDĬĂ. V. PRIMORDIA.

ORDĪNĀLIS, e, adj. ordinem significans, ut Ordinale nomen, v. gr. *primus, secundus, tertius* apud grammaticos. *Prisc.* 2, 581.

ORDĪNĀRĬĒ, adv. ordinate, ordine. *Tert. Resurr. carn.* 2. Haeretici ex conscientia infirmitatis nunquam ordinarie tractant.

ORDĪNĀRĬUS, a, um, adj. τακτός, ordine dispositus, ordinatus. *Colum.* 3, 13. Consitis compluribus inter ordinaria semina malleolis; et 16. Malleolus ordinariis vitibus interserendus est. [*Huc pertinet etiam locus, quem Noster nescio cur in fine posuerat. *V.* 2, 8. Ex rubro saxo quadrato, aut ex testa, aut ex silicibus ordinariis struat bipedales parietes, et cum his ansis ferreis et plumbo frontes vinctae sint. Ita enim non acervatim, sed ordine structum opus poterit esse sine vitio sempiternum. Ubi *ordinarii silices* sunt ita dispositi ordinibus, ut superiores semper inferiorum commissuras obtegant. Ceterum quos locos hic ab initio positos vides, alii in fine collocaverunt.] ℙ Item in quo servatur ordo, et mos, et lex, nihilque disceditur a consuetudine, et veteri instituto. *Liv.* 27, 43. Non id tempus esse reipubl. ratus, quo consiliis ordinariis provinciae suae quisque finibus bellum gereret: audendum ac novandum aliquid improvisum, inopinatum, etc. *Suet. Claud.* 15. Alium interpellatum ab adversario de propria lite, negantemque cognitionis rem, sed ordinarii juris esse, agere causam confestim apud se coegit. V. COGNITIO. *Ulp. Dig.* 38, 6, 1. Fuit enim ordinarium, ante de judiciis testantium, sic dein de successione ab intestato loqui. *Sen. ep.* 53. *med.* Philosophia non est res subcisiva: ordinaria est, domina est, *h. e.* non est subinde exercenda, et subcisivis horis, sed semper, et perpetuo ordine actionum vitae; et *ep.* 39. Vide, ne plus profectura sit oratio ordinaria, quam haec, quae nunc vulgo breviarium dicitur: olim, cum Latine loqueremur, summarium vocabatur, *h. e.* oratio perpetua, longa, et integre fuseque res persequens, qualis philosophis in usu fuit. [*Hunc locum alii cum eo conjunxerunt, quem Noster infra posuit *Col.* 12, 50. *f.*] ℙ *Ordinarius consul* est, ejusque *consulatus* dicitur, qui initio anni consul factus est: opponitur autem suffecto, qui aliquot post mensibus, vel etiam diebus ordinario successit. V. CONSUL. *Liv.* 41, 18. *extr.* Quando duo ordinarii consules ejus anni, alter morbo, alter ferro periisset, suffectum consulem negabant comitia habere posse. *Suet. Galb.* 6. Mox consulatum per sex menses ordinarium gessit. *Inscr.* ap. *Grut.* 607, 1. III. Non. Novemb. Antio Pollione, et Opimiano Cos.; ordinariis Severo, et Sabiniano Cos. *h. e.* ann. a Chr. n. CLV. *Auson. Grat. act.* 14. Sed consulatus ille cujusmodi? ordinario suffectus, bimestri spatio interpositus, in sexta anni parte consumptus. ℙ *Ordinarii gladiatores*, qui legitimo et consueto modo, loco, tempore, et apparatu inducebantur. *Sen. ep.* 7. Hoc plerique ordinariis paribus, et postulaticiis praeferunt. *Suet. Cal.* 26. *extr.* Gladiatorio munere, remoto ordinario apparatu, rabidis feris vilissimos senio confectos subjiciebat. *Id. Aug.* 45. Spectavit pugiles, non legitimos atque ordinarios modo, sed et catervarios oppidanos. ℙ *Servus ordinarius* est, qui certum aliquod ministerium in familia, et interdum etiam vicarios servos, sua pecunia emptos, sibi subditos habebat, iisque vulgari et omnis generis servitio fungentibus praeerat: ipsumque ejus officium *ordinarium* dicitur. V. NARCISSIANUS. *Sen. ep.* 110. Unicuique nostrum paedagogum dari Deum, non quidem ordinarium, sed hunc inferioris notae, ex eorum numero, quos Ovidius (*Met.* 1, 595.) ait, de plebe Deos. *Id. Ben.* 3, 28. Te isti efferunt ad hortos alicujus, ne ordinarium quidem habentis officium. *Ulp. Dig.* 14, 4, 5. Si vicarius servi mei negotietur, ordinario sciente. *Suet. Galb.* 12. Ordinario dispensatori breviarium rationum offerenti, etc. [*i. e. a domino ipso ad id officium institutus, ordinatus.] ℙ Ordinarium hominem Oppius ait dici solitum scurram et improbum, qui assidue in litibus moraretur, ob eamque causam in ordine staret adeuntium praetorem. At Aelius Stilo, qui minime ordine viveret. Cato in ea oratione, quam scribit de suis virtutibus contra Thermum: Quid mihi fieret, si non ego stipendia in ordine omnia ordinarius meruissem semper? Sunt quidam etiam, qui manipularem eum, qui infimi ordinis sit, appellatum credant ordinarium. Haec *Festus.* Ex verbis *Catonis* colligitur, *ordinarium* dici militem gregarium. *Vopisc. Bonos.* 14. Militavit primum inter ordinarios, deinde inter equites. *Ordinarii* hic videntur esse pedites legionarii. V. *Salmas.* Praeterea *ordinarii* in legione sunt principes, qui primum in acie locum tenent, primique pugnam ineunt ante hastatos, et triarios, ut *Veg. Mil.* 2, 15. docet. At in *Inscr.* ap. *Grut.* 542, 8. *Ordinarius legionis* videtur esse, qui in legione ordinem ducit. ℙ *Ordinarium oleum* dicitur a *Colum.* 12, 50. *f.*, quod ex oleis maturis legitime et ex more exprimitur: cui opponitur *cibarium*, quod ex oleis fit caducis, vel in lutum defluentibus, atque adeo est multo deterius. V. CIBARIUS. **Vet. Schol.* in *Juven.* 10, 171. Quam condidit urbem Semiramis Nini uxor, et coctili latere munivit, quem hodie dicimus ordinarium lapidem. V. notam *D. A. G. Grameri* ad l. *B. A.*

ORDĪNĀTĒ et

ORDĪNĀTIM, adv. εὐκόσμως, τεταγμένως, ordine, ex ordine, composite. *Caes. B. C.* 2, 10. Musculus ita fastigiatus, atque ordinatim structus. *Brut.* ad *Cic. Fam.* 11, 13. Antonius itinera fecit multo majora fugiens, quam ego sequens: ille enim iit passim, ego ordinatim. *Sulpic.* ad *Cic. ib.* 4, 5. Honores ordinatim petere in republica. *Auct. ad Her.* 4, 56. *f.* Distincte et ordinate disponere. [*Reprehendit hoc vocabulum *Ruhnk.* ad *Muretum* T. 1. p. 38. Etiam *Graev.* e. *Ms.* malebat reponi *distincte et ordine. Orell.* vulg. retinet, monens; hisce elegantias obtrudendas non esse.] *Tert. adv. Marc.* 1, 19. Quo plenius, et ordinatius retractentur. *August. Retract.* 1, 24. Ordinatissime subjunxit.

ORDĪNĀTĬO, onis f. διακόσμησις, actus ordinandi, dispositio, distributio, administratio, ordo. *Plin. ep.* 9, 28. Cum certius de vitae nostrae ordinatione aliquid audieris. *Vell.* 2, 124. Primum principalium ejus operum fuit ordinatio comitiorum, quam manu sua scriptam Augustus reliquerat. *Colum.* 4, 29. *med.* Atque haec vitium per fissuram insitarum est ordinatio. *Suet. Aug.* 31. Annum a D. Julio ordinatum, sed postea negligentia conturbatum, rursus ad pristinam rationem redegit: in cujus ordinatione Sextilem mensem e suo cognomine nuncupavit. ℙ In architectura *ordinatio* quid sit, docet his verbis *Vitr.* 1, 2. Architectura constat ex ordinatione, quae Graece τάξις dicitur, et ex dispositione: hanc autem Graeci διάθεσιν vocant, etc. Ordinatio est modica membrorum operis commoditas separatim, universaeque proportionis ad

symmetriam comparatio. *Bald.* in *Lex. Vitr.* sic breviter definit: Ordinatio est totius, et partium, per mediocris moduli sumptionem commoda dispositio. ¶ In re publica est compositio, administratio, gubernatio. *Suet. Ner.* 40. Spoponderunt tamen quidam destituto ei ordinationem orientis. [*Legitur nunc *dominationem.*] *Plin. ep.* 8, 24. Te meminisse oportet, quale quantumque sit ordinare statum liberarum civitatum: nam quid ordinatione civilius? porro quam turpe, si ordinatio eversione, libertas servitute mutetur? ¶ In ordinationibus provinciarum illud erat praecipuum, idoneos creare magistratus, qui ad eas regendas mitterentur: unde *ordinatio* pro creatione magistratuum. Qua ratione in Ecclesia sumitur pro creatione sacrorum ministrorum. *Suet. Dom.* 4. Ecquid sciret, cur sibi visum esset ordinatione proxima Aegypto praecipere Metium Rufum. [*Nostr. *bei nächster Besetzung der Stellen, Anstellung;* cf. *Schwarz.* ad *Plin. Pan.* 72, 1.] V. ORDINO. ¶ *Ordinationes* etiam dicuntur constitutiones principum ad ordinandam rem publicam pertinentes. *Nerva Imp.* in quadam epist. ap. *Plin.* 10. *post ep.* 66. Cum rerum omnium ordinatio, quae prioribus temporibus inchoatae consummataeque sunt, observanda sit, tum epistolis etiam Domitiani standum est.

ORDĬNĀTĪVUS, a, um, adj. ordinem significans. *Tert. adv. Herm.* 19. *f.* Principii vocabulum, quod est ἀρχή, non tantum ordinativum, sed et potestativum capit principatum. *Prisc.* 15, 1022. Ordinativa adverbia sunt: deinde, continuo, postea, etc.

ORDĬNĀTOR, oris, m. διαθετὴρ, qui ordinat, et disponit. *Sen. ep.* 109. *med.* Advocatus, et litis ordinator. [*Appul. Dogm. Plat.* 1. [*p. 7. *Elmenh.*] Ceterum ille rerum ordinator *(Deus)* ita reversiones earum *(stellarum)*, ortus, obitus, recessus, moras, progressusque constituit, ut ne modico quidem errori locus esset. *F.*]

ORDĬNATRIX, icis, f. quae ordinat. *August. ep.* 56. *med.* Mens ordinatrix, et moderatrix rerum omnium.

ORDĬNĀTUS, a, um, part. ab *ordino:* τακτὸς, εὔτακτος, ordine positus, dispositus. *Nep. Iphicr.* 2. Ut cum proelii signum ab imperatore esset datum copiae sine ducis opera sic ordinatae consisterent, ut singuli a peritissimo imperatore dispositi viderentur. *Cic. N. D.* 2, 40. Igneae formae cursus ordinatos definiunt. *Colum.* 4, 17. Ordinata vineta. *Mart.* 3, 58. villa Non otiosis ordinata myrtetis, *h. e.* myrtetis ordine positis ornata. *Colum.* 12, 3. *med.* Valetudinaria bene ordinata, et ornata, et salubria. *Plin.* 7, 60, 60. Horologium diligentius ordinatum. *Liv.* 2, 21. Tanti errores implicant temporum, aliter apud alios ordinatis magistratibus, *h. e.* alio annorum ordine collocatis. *Sen. V. B.* 8. Compositus ordinatusque vir. *Id. ep.* 74. *med.* Non dices vitam justiorem salvis liberis quam amissis, nec ordinatiorem, nec prudentiorem, nec honestiorem. *Appul. de Deo Socrat.* Stellae certo et stato cursu meatus longe ordinatissimos efficiunt.

ORDĬNO, as, avi, atum, a. 1. ordine pono, dispono, compono, digero. [*Gr. διατάττειν, κοσμεῖν, ἁρμόζειν, καθιστάναι.] *Hor. Epod.* 17, 9. Ordinare agmina. *Just.* 11, 9. aciem. *Colum.* 3, 13. vineam paribus intervallis. *Id.* 5, 3. *med.* locum vitibus. *Cic. Inv.* 1, 14. *f.* partes orationis. *Id. ib.* 2, 11. *f.* litem. *Paul. Dig.* 40, 12, 24. causam. *Cajus ib.* 25. judicium. *Sen. Thyest.* 713. Quem prius mactet sibi, Dubitat; secunda deinde quem caede immolet: Nec interest, sed dubitat, et saevum scelus Juvat ordinare. *Liv.* 29, 1. Scipio voluntarios milites ordinavit, centuriavitque, *h. e.* in ordines militares redegit, et distribuit. Sic *Flor.* 3, 19. *f.* Familiam ergastulo liberatam sub signis ordinat. *Suet. Gr.* 21. Cura ordinandarum bibliothecarum. *Just.* 22, 2. Quasi prius quaedam ordinaturus. ¶ Translate. *Sen. ep.* 10. Nemo est ex imprudentibus, qui sibi relinqui debeat. Tunc mala consilia agitant: tunc cupiditates improbas ordinant, *h. e.* disponunt tanquam in acie milites, ut ordine quodam unam post aliam expleant. Sic *V. B.* 6. Ordinare spes suas, et dum corpus in praesenti sagina jacet, cogitationes ad futura praemittere. ¶ Pro scribere ordine. *Hor. Od.* 2, 1, 10. mox, ubi publicas Res ordinaris, grande munus Cecropio repetes cothurno. Sic apud Graecos συντάττειν: unde σύνταγμα, liber. ¶ Est etiam politicum verbum, et significat regere, administrare, constituere; non mutata gubernandi ratione, sed restituta quae interciderat. *Flor.* 4, 3. Gratulandum tamen in tanta perturbatione est, quod potissimum ad Augustum summa rerum rediit, qui sapientia sua atque solertia perculsum undique et perturbatum ordinavit imperii corpus. *Plin. ep.* 8, 24. Ordinare statum liberarum civitatum. *Suet. Galb.* 7. provinciam intestina dissensione, et barbarorum tumultu inquietam. *Id. Aug.* 17. desideria militum. [**Id. Claud.* 45. donec circa successorem omnia ordinarentur: nostr. *in Ordnung bringen,* et barbara voce, *reguliren.*] *Id. Claud.* 25. Equestrem militiam ita ordinavit, ut post cohortem alam, post alam tribunatum legionis daret. *Flor.* 2, 16. Metello, ordinanti tum maxime Macedoniam, mandata est ultio. ¶ *Ordinare magistratus,* constituere, creare homines regendae rei publicae. *Suet. Caes.* 76. Eadem licentia spreto reipublicae more, magistratus in plures annos ordinavit. *Just.* 30, 2. Agathocles civitatem regebat; tribunatus, praefecturas, et ducatus mulieres ordinabant. ¶ *Ordinare aliquem*, in magistratu collocare, creare, destinare reipubl. administrandae. *Suet. Vesp.* 23. Quendam e caris ministris dispensationem cuidam, quasi fratri, petentem cum distulisset, ipsum candidatum ad se vocavit, exactaque pecunia, quantam is cum suffragatore suo pepigerat, sine mora ordinavit. [*V. post *Ernest.* ad h. l. *Oudendorp.* et *Wolf.*] *Just.* 17, 1. Filius, quem in successionem regni ordinaverat. ¶ In re privata est disponere, constituere. *Sen. ep.* 9. *med.* Suo arbitrio, res suas ordinare. *Mart. Dig.* 5, 2, 2. et 5. Ordinare testamentum. *Sen. Ben.* 4, 1. Cum in ipso vitae fine constitimus, cum testamentum ordinamus, non beneficia nobis nihil profutura dividimus?

ORDĪOR, iris, orsus sum, dep. 4. [*frequent. v. *orior*, proprie est rei principium facere, ut *Fest.* ait, opp. *continuare* s. *pergere.* V. *Doederl.* 3, 156. sq. Exempla *Noster* haec laudaverat:] *Cic. Att.* 4, 1. *f.* Alterius vitae quoddam initium ordimur. *Nep. Them.* 1. Ab initio est ordiendum. *Cic. Leg.* 1, 7. Ab eo nobis causa ordienda est potissimum. *Id. Or.* 1, 21. *f.* Crassus princeps ejus sermonis ordiendi fuit. *Id. Fam.* 5, 12. Dixeras autem mihi, te reliquas res ordiri. Sic *Nep. Alc.* 11. Sed satis de hoc: reliquos ordiamur; et *Prop.* 3, 7, 49. Celsaque Romanis decerpta palatia tauris Ordiar, et caeso moenia firma Remo, *h. e.* canere aggrediar. *Cic. Marcell.* 11. Unde est orsa, in eodem terminetur oratio. *Id. Verr.* 2, 4, 47. De quo si paulo altius ordiri, ac repetere memoriam religionis videbor, ignoscite. *Id. Brut.* 6. Eloquentia, de qua disputare ordimur. *Virg. A.* 6, 125. Cum sic orsa loqui vates. ¶ *Stat. Th.* 1, 80. tu saltem debita vindex Huc ades, et totos in poenam ordire nepotes, *h. e.* incipe punire filios, et prosequere usque ad nepotes omnes. [*Quid differat ab *inchoare* et *incipere* v. ap. *Doederl.* 3, 157. sq. ¶ Hinc usurpatur de opere textorio significatque, ut *Forc.* verbis utamur, tramae fila ita deduco, partior et alterno, ut jugo imponi, et tela, immisso inter eadem fila alternantia subtemine detexi possit: Gr. ὑφαίνω, nostr. *anzeddeln.* Solet quidem, id quod *Noster* fecerat, haec veluti prima hujus vocis significatio ab initio poni: scil. a Gr. ὀρδέω; sed immutavimus ordinem, cum *Doederl.*, qui l. l. recte docet, *ordiri* nativa significatione non magis esse texendi vocabulum, quam nostr. *wirken.*] *Sen. Apocol.* At Lachesis plena orditur manu, et Neroni multo sannos de suo donat. Ita ex MSS. legit *Lips. ep. quaest.* 2, 24. et alii. *Plin.* 11, 24, 28. Araneus orditur telas. ¶ *Ordibor* pro *ordiar*, ἀρχαϊκῶς. *Accius* ap. *Non.* 1, 183. Non parvam rem ordibor.

ORDĪTUS, a, um, part. ab *ordior* pro *orsus*, inceptus, passive usurpatum. *Sidon. ep.* 2, 9. *med.* Narratiunculas bifariam orditas laetitia peritiaque comitabantur. *Venant. carm.* 2, 10. *f.* Versibus orditum carmen amore trahit. Adde *Diom. praef.* 1.

ORDO, inis, m. τάξις, εὐταξία, digestio, dispositio unius rei post aliam, suo quamque loco collocando. *Cic. Off.* 1, 40. Ordinem sic definiunt, compositionem rerum aptis et accommodatis locis. *Id. ib.* Vis ordinis et collocationis. *Id. Div.* 1, 55. Fatum appello ordinem seriemque causarum. *Colum.* 12, 2. Nihil est pulcrius in omni ratione vitae, dispositione atque ordine. *Id. ib.* Neque imperator sine ordine ac dispositione quidquam valet explicare. *Cic. Off.* 1, 5. *extr.* Adhibere modum quendam et ordinem rebus. *Id. Har. resp.* 9. *med.* Ordo rerum, ac vicissitudo. Al. leg. *necessitudo.* *Id. Acad.* 4, 20. *f.* Ut praepostere tecum agam, mox referam me ad ordinem. *Id. Rosc. Com.* 2. Ordinem conservare. *Id. Phil.* 5, 13. eundem tenere. *Id. Brut.* 69. sequi; et 62. perturbare. *Id. Or.* 63. immutare. *Id. Acad.* 4, 37. et *Univ.* 3. Res in ordinem adducere. *Auct. ad Her.* 3, 9. redigere. *Quint.* 10, 5. Puerorum studiis ordinem dare. *Ov. Am.* 1, 11, 10. Nec tibi simplicitas ordine major inest. ¶ *Cogere*, seu *redigere in ordinem* dicitur privatus, qui magistratui resistit, eumque jure suo uti vetat, vel ejus majestatem laedit: quod a militari disciplina petitum videtur, cum is, qui tribunus, vel centurio est, in ordinem gregariorum militum cogitur, seu redigitur; quod quidem contumeliosum habebatur. V. ORDINARIUS. *Plin. ep.* 1, 23. Tribunatum esse potestatem sacrosanctam, et quam in ordinem cogi, ut a nullo, ita ne a se quidem deceat. *Liv.* 3, 51. *extr.* Decemviri querentes, se in ordinem cogi, non ante, quam perlatis legibus, depondituros imperium se ajebant. *Suet. Claud.* 38. Ostiensibus, quia sibi subeunti Tiberim scaphas obviam non miserant, graviter correptis, eaque cum invidia, ut in ordinem se coactum conscriberet, etc. Adde *Liv.* 6, 38. *f.*, 25, 3. *extr.* et 43, 16. Sic *Suet. Vesp.* 15. Helvidio Prisco non ante succensuit, quam altercationibus insolentissimis paene in ordinem redactus. Adde *Sen. Cons. ad Helv.* 13. *med.* ¶ Translate. *Sen. Clem.* 1, 26. *f.* Tyrannus unum occidi jubere, aut alterum, parum imperatorium credit: nisi eodem tempore grex miserorum subjectus stetit, crudelitatem suam in ordinem coactam putat. *Plin. ep.* 2, 6. Gula reprimenda, et quasi in ordinem redigenda est. *Liv.* 3, 35. Appium nimium in ordinem se ipsum cogere, et vulgari cum privatis. *Quint.* 1, 4. Grammatici, auctores alios in ordinem redegerunt, alios omnino exemerunt numero, *h. e.* alios in turba scriptorum posuerunt, alios ne scriptorum quidem nomine dignos putarunt. *Id.* 10, 1. *med.* Apollonius in ordinem a grammaticis datum non venit, quia poetarum judices, neminem sui temporis in numerum redegerunt. Sic etiam *Liv.* 30. ap. *Prisc.* 18, 1173. Tribuni plebis in ordinem redacti, *h. e.* pro contemptissimis habiti sunt. ¶ *Ordine, in ordinem, per ordinem, in ordine, ex ordine*, secundum ordinem. *Cic. Part.* 1. Ordine interrogare. *Ter. Ad.* 3, 2, 53. Hegioni rem enarrato omnem ordine. *Virg. Ecl.* 1, 74. pone ordine vites. *Cic. Rosc. Com.* 2. Tabulae in ordinem confectae. *Quint.* 4, 2. *med.* Sortiti nocte singuli per ordinem cum ferro cubiculum intrarunt. *Virg. Ecl.* 7, 20. Hos Corydon, illos referebat in ordine Thyrsis. *Cic. Verr.* 2, 4, 64. Ut quisque aetate et honore antecedebat, ita sententiam dixit ex ordine. *Auct. ad Her.* 3, 18. Locis *(memoriae)* ex ordine collocatis; et 17. Ex ordine hos locos habere. ¶ *Ordine* interdum est recte, sapienter, prudenter. *Cic. Quint.* 7. Existima, modo et ratione omnia Romae Naevium fecisse, si hoc recte atque ordine factum videtur. *Id. Verr.* 2, 3, 84. An id recte, ordine, e republica factum esse defendes? ¶ *Ex ordine*, sine intermissione. Item continuo. *Virg. G.* 4, 507. Septem illum totos perhibent ex ordine menses Flevisse. *Cic. Agr.* 1, 2. Vendit Italiae possessiones ex ordine omnes: sane est in eo diligens: nullam enim praetermittit. ¶ *Extra ordinem* est neglecta et posthabita ordinis ratione, praeter consuetudinem, aut leges. *Cic. Dom.* 8. Pompejo plurima, maxima terra marique bella extra ordinem esse commissa. *Id. Prov. cons.* 8. Provinciam alicui extra ordinem decernere. *Paul. Dig.* 48, 1, 8. Durante tamen poena legum, dum extra ordinem crimina probantur, *h. e.* omissis juris solemnitatibus. ¶ Item incidenter. *Quint.* 10, 3. *f.* Debet etiam *(in ceris)* vacare locus, in quo notentur, quae scribentibus solent extra ordinem, id est ex aliis, quam qui sunt in manibus loci, occurrere. ¶ Item eximie, et quasi praeter ceteros. *Cic. Fam.* 6, 5. Ad eam spem, quam extra ordinem de te ipso habemus, accedunt tua praecipua, etc. ¶ *Ordo* nonnunquam est series rerum fluentium, et invicem succedentium. *Cic. Brut.* 4. Explicatis ordinibus temporum, uno in conspectu omnia videre. *Virg. A.* 3, 376. sic fata Deum rex Sortitur, volvitque vices: is vertitur ordo. *Id. ib.* 7, 44. major rerum mihi nascitur ordo. ¶ Item fatum et series causarum divinitus dispositarum. *Pers.* 3, 66. Discite, o miseri, et causas cognoscite rerum, Quid sumus, et quidnam victuri gignimur, ordo Quis datus. *Manil.* 1, 531. Non casus opus est, magni sed numinis ordo. *Cic. Div.* 1, 55. Fatum appello ordinem seriemque causarum. ¶ Saepe dicitur de dispositione arborum in agris. *Cic. Caecin.* 8. Ejus fundi extremam partem oleae directo ordine definiunt. *Id. Sen.* 17. Proceritates arborum, directos in quincuncem ordines. *Varr. R. R.* 1, 7. Quae arbores in ordinem satae sunt, eas aequabiliter ex omnibus partibus sol ac luna coquunt, *h. e.* in quincuncem satae. *Virg. G.* 2, 276. Sin tumulis acclive solum, collesque supini, Indulge ordinibus, *h. e.* vitium ordines fac laxiores. ¶ Item de statu et conditione hominum in civitate: ut Ordo senatorius, equester, plebejus (triplex divisio celebris apud Romanos), aratorum, mercatorum, publicanorum, etc. *Cic. Cluent.* 37. Fidiculanius cujus erat ordinis? senatorii. *Id. Dom.* 28. Proximus est huic dignitati equester ordo. *Id. Verr.* 2, 2, 6. Si cuiquam generi hominum sive Siculorum, sive nostrorum civium; si cuiquam ordini sive aratorum, sive pecuariorum, sive mercatorum probatus sit. *Suet. Aug.* 41. Liberalitatem omnibus ordinibus per occasiones frequenter exhibuit. *Cic. Fam.* 13, 9. Cum universo ordini publicanorum semper libentissime tribuerim. *Suet. Gr.* 18. L. Crassitius, genere Tarentinus, ordinis libertini. *Cic. Verr.* 2, 1, 48. *f.* Homo ornatissimus loco, ordine, nomine, virtute, ingenio, copiis. In *Inscr.* ap. *Grut.* legitur etiam Ordo sacerdotum, haruspicum, VIviralium, etc. 320, 12., 304, 7., 302, 2. etc. ¶ *Amplissimus ordo* est senatorius. *Cic. Coel.* 2. Quem absentem in amplissimum ordinem cooptarunt. V. AMPLUS. Sic *Splendidissimus ordo* in *Inscr.* ap. *Grut.* 390, 5. Sic absolute *Ordo Beneventanus* ap. *eund. ib.* 1. h. e. senatus, vel decuriones Beneventanorum: et *Ordo Mutinensis* ap. *Tac. H.* 2, 52., quibus adde *Inscr.* ap. *Grut.* 425, 1., item 1094, 3., ubi Ordo populusque Salernitanus. In *vet. Tab.* ap. *Grut.* 443, 6. Peltuini *(in)* Vestinis in curia Aug. ordinem habentibus T. Avidiacco Restituto et Blaesio Natale Aedd. QQ. etc. *h. e.* senatum habentibus.

Sic *Ulp. Dig.* 50, 9, 3. Ut ordo non aliter habeatur, quam duabus partibus (*senatorum*) adhibitis. ℙ Quamquam plebs tertius est ordo populi, saepe tamen *ordo* solet de duobus prioribus usurpari. *Suet. Aug.* 15. Trecentos ex dediticiis electos utriusque ordinis, ad aram hostiarum more mactatos. *Vell.* 2, 100. Aliique minoris nominis utriusque ordinis viri. ℙ In militia primo est ipsa aciei dispositio. *Hirt. B. Alex.* 14. Post hunc ordinem reliquas naves subsidio distribuit. *Caes. B. C.* 2, 26. Auxilia regis nullo ordine, et sine timore iter fecerant. *Sall. Jug.* 102. Sine signis, sine ordinibus, equites pedites permixti; et *ib.* 54. Conturbare ordines; et 55. observare; et *ib.* restituere. ℙ Deinde certa militum manus. *Cic. Phil.* 1, 8. Viri fortissimi atque honestissimi, qui ordines duxerunt. *Caes. B. C.* 1, 13. L. Pupius primipili centurio, qui hunc eundem ordinem in exercitu Pompeji antea duxerat. *Inscr.* ap. *Grut.* 391, 4. Ordinem accepit in legione quinta. *Vet. Tab. aen. Heracleens.* ap. *Mazoch.* p. 423. *n.* 47. Cuive apud exercitum ignominiae causa ordo ademptus est, *h. e.* centurionatus. ℙ Non solum imperatoris, sed etiam tribunorum militum erat assignare cuilibet *ordinem* ducendum, ut colligitur ex *Liv.* 42, 34. *med.* Hic autem *ordo* fere erat militum manus minor centuria, v. gr. manipulus. *Liv. ib.* Tertio anno virtutis causa mihi T. Quintius decumum ordinem hastatum assignavit; et *mox:* Me imperator dignum judicavit, cui primum hastatum prioris centuriae assignaret. ℙ Ipsi centuriones, qui ordinibus praesunt, *ordines* dicuntur. *Caes. B. G.* 6, 6. *f.* Labienus noctu tribunis militum, primisque ordinibus convocatis, quid sui consilii sit, proponit. *Inscr.* ap. *Cotugno, Mem. di Venafro* p. 283. L. Ovinius L. F. Ter. Rufus prim. ordo cohortium praet. Divi Augusti, prim. pil. leg. XIII. gem. ℙ In re navali *ordines remorum* sunt eorum series, una super aliam, utrinque dispositae: porro duplex est series in biremibus, triplex in triremibus, etc. V. DECEMREMIS. *Virg. A.* 5, 119. triplici pubes quam Dardana versu impellunt, terno consurgunt ordine remi, *h. e.* triplici remigum remorumque ordine; hic enim *versus*, et *ordo* unum idemque significant. *Lucan.* 3, 529. Cornua Romanae classis, validasque triremes, Quasque quater surgens exstructi remigis ordo Commovet, etc. *Plin.* 7, 56, 57. Sex ordinum navem invenit Xenagoras. ℙ In theatris ordines subselliorum, seu graduum distincti erant, et variis populi ordinibus assignati. Primus subselliorum ordo in municipiis et coloniis senatoribus Romanis vacabat, Romae in orchestra senatores sedebant: sui erant etiam plebi, sui militibus, maritis, praetextatis, feminis, etc. V. *Suet. Aug.* 44. Sed post senatores ex vetere instituto quatuordecim graduum ordines equestri ordini assignati fuere. *Cic. Phil.* 2, 18. Sedisti in quatuordecim ordinibus, cum esset lege Roscia decoctoribus certus gradus constitutus. *Suet. Aug.* 14. Cum spectaculo ludorum gregarium militem in quatuordecim ordinibus sedentem excitari per apparitorem jussisset. *Juven.* 14, 323. effice summam Bis septem ordinibus, quam lex dignatur Othonis. Hinc *sedere in quatuordecim* ap. *Suet. Caes.* 39. Sessum in quatuordecim e scena per orchestram transiit. Adde *Aug.* 40. ℙ Ap. grammaticos *ordo* est naturalis, et non artificiosa verborum compositio, et structura. *Festus* in *Pedum:* In eo versu, qui est in Iphigenia Ennii: Procede, gradum proferre pedum nitere: cessas? id ipsum baculum significari cum ait Verrius, mirari satis non possum, cum ordo sit talis, et per eum significatio aperta: gradum proferre pedum nitere: cessas?

*ORDOVICES, um, populi Britanniae. *Tac. A.* 12, 33. et *Agr.* 18. *B. A.* [*V. *Walch.* ad h. l.]

*ORDYMNUS, i, mons in Lesbo insula. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

ORĒAE, arum, f. plur. χαλινός, frenum, ita dictum, quod ori inseritur, ut ait *Fest.*, vel ab *aurea, ae*, q. v. s. l. *Titin.* ap. *Fest.* Etsi tacebit, tamen gaudebit sibi permitti oreas. *Naevius:* Deprandi autem leoni subdas oreas. *Cato ib.* Oreas mihi inde, tibi cape flagellum. *Coelius ib.* Oreas equo detrahere.

ORĒAS, ădis, f. Ὀρειάς, Nympha degens in montibus: ab ὄρος, mons. *Virg. A.* 2, 502. Qualis in Eurotae ripis, aut per juga Cynthi Exercet Diana choros, quam mille secutae Hinc atque hinc glomerantur Oreades. *Calpurn. Ecl.* 4, 136. Per juga siccato velox pede currit Oreas. *Ov. Met.* 8, 786. montani numinis unam Talibus agrestem compellat Oreada dictis.

*OREGES, mons Asiae, Parthiam, Mediam, etc. percurrens. *Plin.* 5, 27. *B. A.*

*OREI, orum, ὄρειοι, *h. e.* montani. *Plin.* 6, 9. Arabes Orei. Sic *Arabes Oreos* habet *Id. ib.* 27. ed. *Hard.* ubi ed. *Elzev.* habet *Aroeos*. *Id.* 5, 24. Arabiam Oreon (ὀρείων, i. e. montanorum) dictam regionem. Sic ed. *Hard.* ubi ed. *Elzev.* habet *Merorum*. *B. A.*

[ORENSIS, e, adj. ὀρεινός, montanus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 614. *n.* 124. A. Cervius A. L. Orensis. *F.*]

ORĒON. V. OREUS.

*ORĒOS vel Oreon, oppidum. V. OREUM. ℙ *Oreos, a, um*, montanus, et *Oreon, i*, herba, V. in OREUS. *B. A.*

ORĒOSĔLĪNON, i, n. ὀρεοσέλινον, genus apii. V. HELIOSELINON.

[ORESITROPHOS, i, f. ὀρεσίτροφος, in montibus nutritus: ab ὄρος, mons, et τρέφω, nutrio. Est nomen canis venatici ap. *Ov. Met.* 3, 233. *F.*]

*ORESTA, ae, f. Thraciae oppidum. *Lamprid. Heliogab.* 7. *B. A.*

*ORESTAE, arum, Ὀρέσται, populi Macedoniae. *Liv.* 33, 34. et 42, 38. *Plin.* 4, 10. ℙ In Epiro, nempe in Molosside, ponunt *Steph. Byz.* et *Strabo*. ℙ *Orestes, um*, pro Orestae, habet *Curt.* 4, 13. *B. A.*

ORESTES, ae, et is, m. Ὀρέστης, ου, Agamemnonis et Clytemnestrae filius, sic appellatus ob ferinam atque agrestem, et quasi montanam naturam: ab ὄρος, mons. Hunc soror Electra, necem ei parari ab Aegistho, qui patrem Agamemnonem interfecerat, et cum matre in adulterio vivebat, metuens, per paedagogum in Phocidem clam ablegavit: quo loco duodecim annos commoratus, cum paedagogo suo Argos rediit, ubi sub specie hospitii intromissus ad Clytemnestram, eandem in ultionem patris occidit. Deinde Pyrrhum quoque Macharei sacerdotis ope in Apollinis templo interfecit, eo quod Hermionen Menelai filiam, sibi prius desponsatam, rapuisset. Propter quae scelera agitatus est furiis, quibus non ante liberari potuit, quam judicium in Areopago expertus sit, ubi cum a sex Diis condemnaretur, a sex absolveretur, tandem a Pallade et absolutus, et a furiis liberatus est. Amicum habuit Pyladem, perpetuum omnium suarum profectionum comitem, periculorumque socium, cum quo tam sancte amicitiam coluit, ut alter pro altero mori non recusaret, cum in Chersonesum Tauricam profectus, ad aram Dianae mactandus esset. Ibi ab Iphigenia sorore agnitus, cum ea profugit, signumque Deae in Italiam asportavit, et juxta Ariciam constituit. *Cic. Amic.* 7. Cum Pylades Orestem se esse diceret, ut pro illo necaretur. *Stat. Th.* 12, 511. et a misero matrem submovit Oreste. *Ov. Her.* 8, 9. clamantem nomen Orestae. Al. leg. *Orestis*. *Id. Amor.* 2, 6, 15. Quod fuit Argolico juvenis Phoceus Orestae. Al. leg. *Oresti*. *Cic. Tusc.* 4, 29. Cum Orestis fabulam doceret Euripides. *Prisc.* cum aliis ita leg. 6, 705. alii *Orestem*. *Sall. fragm.* ap. *eund. ib.* Eam seditionem senatus per nuntios Orestis cognitam approbat. *Mart.* 6, 11. Nec melior panis, turdusve dabatur Oresti. *Gell.* 7, 5. Gestare urnam cum Oresti ossibus, (pro *Orestis*, ut *Ulyssi*, *Achilli*.) *Ov. Trist.* 1, 5, 22. Fecerunt furiae, tristis Oresta, tuae. Al. leg. *Oreste*. *Cic. Pis.* 20. Tragico illo Oreste dementior. ℙ *Scenis agitatus* dicitur a *Virg. A.* 4, 471., quia multae de eo a Graecis conscriptae tragoediae fuere. *Juven.* 1, 6. Scriptus et in tergo, nec dum finitus Orestes. ℙ Fuit etiam *Varronis* liber inscriptus *Orestes*, vel *de insania*, teste *Gell.* 13, 4. ℙ Orestis fabulam, praeter Graecos, narrant *Hyg. fab.* 117. 119. 120. 122. 257. et 261., item *Serv.* ad *A.* 3, 331. et ad *ib.* 4, 471. ℙ Ejus cineres Aricia, ubi conditi fuerant, Romam postea translati sunt, et ante templum Saturni compositi: habiti una ex iis rebus, in quibus Romanae reipubl. fatum contineretur, ut in ANCILE dictum est. ℙ [*Orestes* fuit etiam cogn. R. in gente Aurelia, ut L. Aurelius Orestes Cos. ann. U. C. DCLI., aliique a *Cic. Dom.* 13., *Planc.* 21, 2., *Off.* 17., etc. memorati. *F.* ℙ **Orestes, um*, gens Illyridis Graecae, postea Macedoniae, Epiro vicina. *Curt.* 4, 13. Cf. *Orestae*. ℙ Tractus ab hac gente occupatus *Orestis* audit *Liv.* 27, 33. et 31, 40. Adde *Cic. Har. resp.* 16. ℙ *Orestis portus* in Italia inferiore fuit, in Bruttiis. *Plin.* 3, 5. *B. A.*

ORESTĒUS, a, um, adj. ad Orestem pertinens, Ὀρεστεῖος, ut Orestea Diana, cujus simulacrum Orestes juxta Ariciam collocavit, *Ov. Met.* 15, 489. V. v. praec.

[ORESTILLUS, a, um, adj. dimin. Orestis. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 623, 8. A. Sempronius Laetus sibi, et Oresti, et Orestillo libertis, etc. Alia ap. *eund.* 689, 13. Julia Orestilla. *F.*]

[ORESTĪNUS, a, um, adj. ad Orestem pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 539, 9. L. Valerius Orestinus. *F.*]

[ORESTION, ii, n. herba eadem ac helenium, ac nectarea. *Plin.* 14, 16, 19. *n.* 5. *F.*]

*ORĒTAE, arum, populi Indiae. *Plin.* 2, 73. In Indiae gente Oretarum mons est Maleus. *B. A.*

[ORĒTĀNUS, a, um, adj. ad Oretum pertinens, Ὤρητον ap. *Ptol.* 2, 6., Hispaniae Baeticae urbem, nunc *Calatrava*. *Inscr.* ap. *Grut.* 163, 4. P. Baebius Venustus Oretanus. ℙ *Oretani, orum*, sunt incolae illius urbis et regionis, ap. *Plin.* 3, 3, 4. *F.*]

[ORĒTICUS, a, um, adj. Ὀρειτικός, ad Oreum pertinens, Euboeae urbem. V. ORITANI. *Plin.* 14, 7, 9. Oreticum vinum. *F.*]

*ORĒTUM, i, n. Ὤρητον, opp. Hispaniae Tarraconensis, ad Anam, vel fortasse inter Anam Baetimque flumina, cognominatum Germanorum. Meminit *Ptol.* ℙ Hujus cives *Oretani*, Ὠρητανοί, Ὠρειτανοί, dicti a *Plin.* 3, 3. Oretani qui et Germani cognominantur; et *paulo post:* Mentesani, qui et Oretani, *h. e.* Mentesae oppidi incolae, quod in Oretanorum agro fuit. Oretanorum etiam facta est mentio ap. *Liv.* 21, 11. et 35, 7. *B. A.*

*ORĒUM vel Oreon, et Oreus vel Oreos, i, Ὠρεός *Steph. Byz.* et *Paus.* Euboeae oppidum, alias Istiaea vel Histiaea, ut creditur. *Liv.* 28, 5. *extr.* et 8. Adde 31, 40 et 46. *Plin.* 4, 12. ℙ Incolae Oritani audiunt *Liv.* 28, 8. ℙ Notandum, in *Liv.* 44, 13. qui *Oreum Boeotiae* meminit, *Euboeae* legendum videri pro *Boeotiae*. *B. A.*

ORĒUS et Oreos, a, um, adj. ὄρειος, montanus, monticola: ab ὄρος, mons. *Festus:* Oreos Liber Pater, et Oreades Nymphae appellantur, quod in montibus frequenter apparent. ℙ *Oreon, i*, herba in montibus nascens, refertur a *Plin.* 27, 12, 9. inter species polygoni, arundini tenerae similis, uno caule, densis geniculis et in se fractis, foliis piceae.

ŎREXIS, is, f. appetitus, esuritio, ὄρεξις: ab ὀρέγομαι, appeto. *Juven.* 11, 217. hinc surgit orexis, Hinc stomacho vires. *Id.* 6, 426. sextarius alter Ducitur ante cibum rabidam facturus orexim. *Lampr. Elag.* 29. *extr.* Amabat sibi pretia majora dici earum rerum, quae mensae parabantur, orexin convivio hanc esse asserens.

*ORGANAGAE, arum, populi Indiae. *Plin.* 6, 20. *B. A.*

ORGĂNĀRĬUS, ii, m. ὑδραύλης, qui organa tractat, vel fabricatur. *Firm. Math.* 3, 14. Mercurius cum Venere facit organarios, et myropolas. Adde *Ammian.* 28, 1.

ORGĂNĬCUS, a, um, adj. ὀργανικός, ad organum pertinens. *Vitr.* 10, 1. Quemadmodum telarum organicis administrationibus connexus staminis ad subtegmen, non modo corpora tegendo tueantur, sed etiam ornatus adjiciant honestatem. *Cato* ap. *Non.* 2, 70. Melos alterum in cantibus est bipartitum, unum quod est in assa voce, alterum, quod vocant organicon, *h. e.* quod per organa musica fit. *Firm. Math.* 8, 30. *med.* Nauticos quoque, et quibus organicae machinationis officia credantur. *Lucr.* 3, 132. redde harmoniai Nomen ab organico saltu delatum Heliconis, *h. e.* musicis carminum, et sonorum exercitationibus celebrato. ℙ *Organicus*, qui organa facit, aut tractat. *Lucr.* 5, 335. modo organici melicos peperere sonores; et 2, 412. Et musea mele, per chordas organici quae Mobilibus digitis expergefacta figurant. ℙ *Organicos*, adv. V. MECHANICΩS.

[ORGĂNŬLUM, i, n. dimin. organi, ὀργάνιον. Translate de rostris avium. *Fulg. Myth. praef.* 1. *med.* Me avium quaedam vernilitas, quae fragili quadam dulcedine crispantes sibilos corneis edunt organulis, ad hoc opus adlexerat. *F.*]

ORGĂNUM, i, n. ὄργανον, instrumentum, machina ad aliquid faciendum. Vox Graeca inde ducta, quia eo utimur πρὸς τὸ ἔργον, quasi ἔργανον, quod nempe tractatur, vel subigitur. *Colum.* 3, 13. *f.* Si compositum organum cum in sulcum demissum est, litem domini et conductoris sine injuria diducit. *Id.* 12, 50. *med.* Est et organum erectae tribulae simile, quod tudicula vocatur. *Plin.* 2, 26, 24. Excogitatis organis, per quae stellarum ac siderum loca atque magnitudines signaret. *Id.* 26, 3, 8. Anginas curare in fauces organo demisso. *Id.* 24, 12, 67. Folliculis in pila tusis, succus exprimitur organis. ℙ Dicitur de architectonicis et bellicis. Differt tamen a machina, quod haec pluribus operibus, aut vi majore cogitur effectus habere, ut balistae, et torcularium proela: organum autem unius opere, prudenti tactu perficit, quod propositum est, uti scorpionis, seu anisocyclorum versationes. Ita *Vitr.* 10, 1. *Plin.* 19, 4, 20. Hortos e puteo rota, organisve pneumaticis, vel tollenonum haustu rigandos. ℙ Translate. *Quint.* 1, 2. *f.* Maxima pars eloquentiae constat animo. Hunc affici, hunc concipere imagines rerum necesse est. Is porro, quo generosior celsiorque est, hoc majoribus velut organis commovetur. ℙ Item de instrumentis musicorum. Ea sunt triplicis generis: alia ἐμπνευστά, quae spiritu inflantur, ut tibiae, fistulae, tubae: alia ἔγχορδα, quae nervis intenduntur, ut lyra, cithara: alia κρουστά, quae manu pulsantur, ut tympana, sistra. *Quint.* 11, 3. Fauces tumentes strangulant vocem, obtusae obscurant, rasae exasperant, convulsae fractis sunt organis similes. *Juven.* 6, 378. Si gaudet cantu, nullius fibula durat Vocem vendentis praetoribus: organa semper In manibus: densi radiant testudine tota Sardonyches, crispo numerantur pectine chordae. ℙ Saepe de hydraulico accipitur. *Suet. Ner.* 41. Reliquam diei partem per organa hydraulica novi et ignoti generis circumduxit. *Id. ib.* 44. In praeparanda expeditione primam curam habuit deligendi vehicula portandis scenicis organis. *Lampr. Alex. Sev.* 27. Lyra, tibia, organo cecinit, tuba etiam. *Id. Elag.* 32. Tuba cecinit, pandurizavit, organo modulatus est. V. HYDRAULUS. ℙ *Organum* vero pneumaticum nostris persimile, quibus in templis nunc utimur, describit his verbis *Cass.*

Expos. in Psalm. 150. Organum est quasi turris quaedam diversis fistulis fabricata, quibus flatu follium vox copiosissima destinatur; et, ut eam modulatio decora componat, linguis quibusdam ligneis ab interiori parte construitur, quas disciplinabiliter magistrorum digiti reprimentes grandisonam efficiunt et suavissimam cantilenam. *August. Enarr. in Psalm.* 150. *n.* 7. Organum generale nomen est omnium vasorum musicorum; quamvis jam obtinuerit consuetudo, ut organa proprie dicantur ea, quae inflantur follibus. *Coripp. Johann.* 4, 576. sic disponuntur et arte Organa, plectra, lyrae, digitis pulsanda magistri. Quam movet ille, sonat contactu fistula vento. Non chordae, non aera gemunt; ni sponte regentis Carmina percussis resonent expressa cicutis. V. FOLLIGENA, et *Wernsdorf.* ad *Poet. Lat. min.* T. 2. p. 394. — 413., ubi multa habentur docte et subtiliter disputata de organis tum hydraulicis, tum pneumaticis; et *Eckhel. D. N. V.* T. 8. p. 303. ¶ *Organum oris* ap. *Prud.* *περὶ στεφ.* 10, 2. est lingua hominis. ¶ Proverbii genus est in illo *Quint.* 11, 3. *med.* Vox velut tractabilis, utique habens omnes in se, qui desiderantur, sonos, intentionesque, et toto, ut ajunt, organo instructa. Ubi *Turneb.* Metaphora ducta est ab organis musicis, quae cum sunt omnibus chordis intensa, aut omnibus fistulis instructa, ut nihil desit, suavem efficiunt concentum. At rectius fortasse ita interpretatur *Gesnerus.* Cui non unus modo, atque alter sonus respondeat, sed quicunque sunt in polychordo, vel hydraulico organo, toni pareant. ¶ De organis musicis hydraulicis, eorumque inventore, *Vitr.* 9, 9. et 10, 13. et *Claud. Cons. Mall. Theod.* 316. sqq. [*Multa addidit *F.*]

*ORGAS vel Orga, ae, fluvius Phrygiae majoris, prope Apameam, in Maeandrum cadens. *Plin.* 5, 29. *B. A.*

[ORGE, es, f. ὀργὴ, ira, impetus animi. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 50. *n.* 286. Julia Aug. L. Orge. *F.*] ¶ *Est etiam fons Galliae Narbonensis. *Plin.* 18, 22. *B. A.*

*ORGENOMESCI, orum, populi Hispaniae Tarraconensis, in Cantabria. *Plin.* 4, 20. *B. A.*

*ORGESSUM, i, n. castellum Macedoniae. *Liv.* 31, 27. *B. A.*

ORGĬĂ, orum, n. plur. Ὄργια, sacra nocturna Liberi Patris, quae tertio quoque anno celebrabantur, unde et trieterica, h. e. triennalia dicta sunt: ἀπὸ τῆς ὀργῆς a furore, quem simulabant bacchantes ululatibus, discursu per saltus, thyrsorum agitationibus, aliisque signis ebrietatis aut verae, aut fictae, vel ἀπὸ τῶν ὄρων, quia in montibus fiebant: vel ab εἴργω, arceo, prohibeo, quod profani ab his arcerentur: vel ab ἔοργα, praeterit. v. ῥέζω, facio, quod et sacrificare significat. Unde Graecis non sola sacra Bacchi, sed quaelibet alia ὄργια, dicuntur, quemadmodum *caeremoniae* apud Latinos, ut *Serv.* ad *A.* 4, 302. et *ib.* 6, 517. docet. Instituta dicuntur ab Orpheo (teste *eod.* ad *A.* 6, 645.) qui postea in ipsis Orgiis a Bacchis discerptus fuit, ut *Ov. Met.* 11. *in.* narrat. *Virg. A.* 4, 301. qualis commotis excita sacris Thyas, ubi audito stimulant trieterica Baccho Orgia, nocturnusque vocat clamore Cithaeron. *Catull.* 64, 259. Pars obscura cavis celebrabant Orgia cistis, Orgia, quae frustra cupiunt audire profani. *Sen. Herc. Oet.* 594. Nos Cadmeis Orgia ferre Tecum solitae condita cistis, *h. e.* sacram supellectilem, cujus in Orgiis usus erat. Sic in illo *Virg. A.* 6, 517. Illa chorum simulans, evantes Orgia circum Ducebat Phrygias: *Servius* inepte orgia intelligit cantharos maximos, plenos vino, qui in Orgiis adhibebantur. ¶ De aliis sacris. *Stat. Silv.* 6, 6, 3. quae vestra, sorores, Orgia, Pieriae, quas incestavimus aras? *Juven.* 2, 91. Talia secreta coluerunt Orgia taeda Cecropiam soliti Baptae lassare Cotytto. ¶ Translate. *Prop.* 3, 1, 2. Primus ego ingredior puro de fonte sacerdos Itala per Grajos Orgia ferre choros, *h. e.* more modoque Graecorum amores canere. *Colum.* 10, 217. Ista canat majore Deo, quem Delphica laurus Impulit, et rerum causas, et sacra moventem Orgia naturae, secretaque foedera coeli, *h. e.* arcana, mysteria.

ORGĬOPHANTĂ, ae, m. Ὀργιοφάντης, antistes, qui ritus orgiorum alios docet: ab ὄργια, et φαίνω, ostendo. *Inscr.* mendosa ap. *Mur.* 175, 1., emendata ap. *Grut.* 66, 9. Libero Patri sacrum T. T. Flavii Eclectianus, et Olympianus fili*us* ejus sacerdotes Orgiophantae. [*Quaedam adjecit *F.*]

*ORGOCYNI, orum, nomen oppidi (fortasse et gentis) in Chersoneso Taurica. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

*ORGOMANES, is, fluvius Bactrianae. *Ammian.* 23, 26. *B. A.*

*ORGUS, i, m. fluvius Italiae superioris, in Padum sese exonerans. *Plin.* 3, 16. ed. *Hard.* ubi pro *Orgum* antea legebatur *Morgum.* *B. A.*

*ORI, orum, Ὦροι, gens Gedrosiae. *Plin.* 6, 23. V. ORITAE. *B. A.*

ORĬĂ. V. HORIA.

*ORĬAS, adis, f. ὀρειὰς, *h. e.* montana, montivaga, nomen unius e canibus Actaeonis venaticis. *Hyg. fab.* 181. *B. A.*

ŎRĪBĂSUS, i, m. Ὀρείβασος, nomen canis venatici: ab ὄρος, mons, et βαίνω, gradior. *Ov. Met.* 3, 210. Pamphagus, et Dorceus, et Oribasus, Arcades omnes.

ŎRĪBĂTĂ, ae, m. ὀρειβάτης, montes ascendens: ab ὄρος, mons, et βαίνω, scando. *Firm. Meth.* 8, 17. Erunt funambuli, oribatae, neurobatae, et qui talia pertractent, *h. e.* per praecipitia, et loca pendentia, et in via ambulantes.

ŎRĬCHALCUM. V. AURICHALCUM.

ŎRĬCILLĂ. V. AURICILLA.

[ŎRĬCĪNI, orum, m. plur. incolae urbis Orici in Epiro. V. ORICIUS. *Liv.* 26, 25. Expeditionem subitam in Oricinorum, atque Apolloniatium fines fecit. *F.*]

ŎRĬCĬUS, a, um, adj. ad Oricum pertinens, Ὠρικὸν, quae urbs est Epiri a Colchis condita, teste *Plin.* 3, 23, 26., ad fines Illyrici, in ora maris Adriatici contra Hydruntum extremae Italiae oppidum, nunc *Orso.* Circa eam nascitur terebinthus, arbor nigro ligno, foliis buxi, ut *Serv.* docet ad illud *Virg. A.* 10, 135. quale per artem Inclusum buxo, aut Oricia terebintho Lucet ebur. Adde *Prop.* 3, 5, 63. ¶ De ipsa urbe *Id.* 1, 8, 19. Ut te felici praevecta Ceraunia remo Accipiat placidis Oricos aequoribus. *Lucan.* 3, 187. Tunc qui Dardaniam tenet Oricon. *Dardaniam* vocat, quia Helenus Priami filius cum Andromacha in iis locis regnavit. ¶ Legitur etiam *Orithos*, et *Orithius*, quod *Pierio* minus placet.

*ORĬCOS vel Oricus, i, f. vel Oricum, i, n. Ὠρικὸς *Steph. Byz.* Ὠρικὸν *Ptolem.* Epiri urbs maritima, cum portu. *Mela* 2, 3. *Caes. B. C.* 3, 8. 11. 12. 14. et 78. *Liv.* 24, 40. *Hor. Od.* 3, 7, 5. ¶ Olim insula fuit, teste *Plin.* 2, 89. *B. A.*

ŎRĬCŬLĂ. V. AURICULA. ¶ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Cardinali*, *Iscriz. ined. n.* 305. L. Trebonius Oricula. *F.*]

ŎRĬCŬLĀRĬUS, a, um, adj. ὠτικὸς, ad aures pertinens, auricularius, ut *Oricularius clyster* ap. *Cels.* 5, 28. *n.* 12. et 6, 7. *n.* 3., quo in aures aliquid injicitur. *Oricularium specillum* ap. *eund.* 7, 30. ¶ *Oricularii servi* ap. *Petr. fr. Trag.* 43. *Burm.* videntur fuisse ὠτακουσταὶ, auscultatores emissarii, per quos domini cognoscerent occulta, quae vellent. Ita *Reines.* et *Burm.* V. OTACUSTA.

ŎRĬCŬLO. V. AURICULO.

[ŎRĬDŪRĬUS, a, um, adj. qui duro ore est, proprie de equis usurpatur. *Gloss. Philox.* Oridurius, σκληροστόμος. *F.*]

ŎRĬENS, entis, part. ab *orior:* ἀνατέλλων, surgens, nascens. *Cic. Somn. Scip.* 6. *f.* Quis in reliquis orientis aut obeuntis sòlis partibus tuum nomen audiet? *Tibull.* 4, 1, 122. oriente die duce fertilis anni. *Nep. Milt.* 1. *extr.* Ventus a septentrionibus oriens. *Cic. Div.* 2, 42. *f.* Utcumque temperatus sit aer, ita pueros orientes animari atque formari. *Id. Or.* 64. *f.* Paeon est aptissimus orationi vel orienti, vel mediae, putant illi etiam cadenti. *Liv.* 7, 12. Orientem seditionem comprimere. *Id.* 2, 9. Ne orientem morem pellendi reges inultum sineret. *Id.* 29, 31. Orientem ignem opprimere. *Hor. Ep.* 2, 1, 130. Recte facta refert: orientia tempora notis Instruit exemplis. *Id. Od.* 3, 27, 22. Sentire motus orientis austri. *Auct. Pan. ad Maximian. et Constant. in.* Maximiane, velis nolis, semper Auguste, et Constantine oriens imperator, *h. e.* qui nunc imperator fis. *Liv.* 8, 23. Consul oriens nocte, silentio dicit dictatorem, i. e. surgens e lecto. Nam *Vel. Long.* p. 2234. Oriri, inquit, apud antiquos surgere frequenter significabat, ut apparet in eo quod dicitur: *Oriens consul magistrum populi dicat.* Al. tamen ap. *Liv.* leg. *oriente nocte.* ¶ *Oriens*, absolute, ea pars coeli, unde sol oritur, ἀνατολή. *Cic. N. D.* 2, 66. Qui has nobiscum terras ab oriente ad occidentem colunt. *Hor. Od.* 1, 12, 55. Sive subjectos orientis orae Seras et Indos. *Ov. A. Am.* 1, 177. Ecce parat Caesar domito, quod defuit, orbi Addere: nunc, oriens ultime, noster eris. ¶ Alius est vernus, seu aequinoctialis, alius hibernus, etc., pro ut in his, vel illis signis positus sol oritur. *Gell.* 2, 22. Qui ventus ab oriente verno, idest aequinoctiali venit, nominatur Eurus. *Colum.* 1, 7. Ut frons villae ad orientem aequinoctialem directa sit; et 6. Coenationes prospectent hibernum orientem. *Plin.* 17, 14, 24. Certum est, ab humeris arborum orientem aestivum spectantibus surculos esse petendos, ¶ Item metonymice ipse sol, qui oriens initium diei affert, et per synecdochen ipse dies. *Ov. Fast.* 1, 653. Septimus hinc oriens cum se demiserit undis, Fulgebit toto jam Lyra nulla polo. *Virg. A.* 5, 739. Et me saevus equis oriens afflavit anhelis.

ŎRĬENTĀLIS, e, adj. ἀνατολικὸς, ad orientem situs. *Just.* 14, 3. Nunc commilitones suos, nunc patronos appellans, periculorum et operum orientalium socios. *Id.* 36, 3. *extr.* Primi omnium ex orientalibus libertatem receperunt. *Pall.* 3, 17. Surculi ab orientali arboris parte decisi. *Gell.* 2, 22. Orientales venti. ¶ [*Orientales* absolute dicuntur ferae, quae in oriente ad spectacula venationum capiebantur, quales fuerunt leones, tigres, pantherae, etc. *Inscr.* ap. *Mur.* 654, 1. In qua miratus numerosas orientales meridie in utriusque caveis variis missionibus, etc. *F.*]

ŎRĪFĬCĬUM, ii, n. angustus aditus, vel exitus quasi per os. *Macr. Sat.* 7, 4. *med.* Ventris sunt duo orificia, quorum superius recipit devorata, inferius vero intestinis inseritur, et inde via egerendis; et *infra:* Retrimenta inferiori orificio labuntur. *Appul. Met.* 2. Lagena orificio cessim dehiscente patescens; et *ib.* 9. *f.* Orificium cistulae; et *ib.* 11. urnulae.

ŎRĪGĂ. V. PERORIGA.

ŎRĪGĂNĪTES Vinum, origano conditum. *Cato R. R.* 127., ubi in genitivo pro *origanitae* habet *originiti*, ut *Pericli*, *Themistocli*, Latina ratione. V. ABROTONITES.

ŎRĪGĂNUM et Origanon, i, n. et Origanus, i, m. ὀρείγανον, seu ὀρίγανον, et ὀρείγανος, seu ὀρίγανος, herba parvo frutice, folio et ramis serpyllo silvestri similis, sapore cunilae. [**Wohlgemuth, Dosten.*] *Plin.* 20, 17, 67. Origanum, quod in sapore cunilam aemulatur. *Seren. Sam.* 47, 879. Cumque hoc absumi debebit origanus herba.

*ORIGEVIŎNES, um, populi Hispaniae Tarraconensis. *Mela* 3, 1. *extr.* *B. A.*

ŎRĪGĬNĀLIS, e, adj. ἀρχικὸς, qui est ex origine. *Appul. Met.* 11. *in.* Ceres frugum parens originalis. *Macr. Sat.* 11, 2. Originales rerum species, quae ideae dictae sunt. *Tert. Apol.* 21. Judaeis erat apud Deum gratia, ubi et insignis justitia, et fides originalium auctorum, *h. e.* qui ab ipsa origine fidem hauserant, aliisque transdiderant. *Id. Anim.* 2. His consiliis tot originalia instrumenta Christi delere Marcion ausus est. *Impp. Constantinus, et Constans Cod. Theod.* 11, 1, 14. Originales coloni: *originarii.* [*Inscr.* ap. *Fabr.* p. 398. *n.* 286. Patronus longe a majoribus originalis. *F.*]

ŎRĪGĬNĀLĬTER, adv. secundum originem, ab origine. *August. Trin.* 3, 9. et *Retract.* 1, 15.

ŎRĪGĬNĀRĬUS, a, um, adj. ad originem pertinens, originalis. *Originarius colonus*, qui ab ipsa origine conditioni adstrictus est terrae colendae. *Impp. Valent. et Valens Cod.* 11, 48, 7. et *Arcad. et Honor. ib.* 11. Est etiam *titulus* 38. *l.* 10., qui inscribitur *De municipibus, et originariis*, h. e. de his, qui nati sunt eo loco, de quo sermo est.

ŎRĪGĬNĀTĬO, onis, f. *Quint.* 1, 6. *med.* Etymologia, quae verborum originem inquirit, a Cicerone dicta est notatio. Sunt, qui vim potius intuiti, originationem vocent.

ŎRĪGĬNĬTUS, adv. ab origine. *Ammian.* 31, 2. *med.* Persae, qui sunt originitus Scythae, pugnandi sunt peritissimi.

ŎRĪGO, iginis, f, γένεσις, ortus, nativitas, principium, causa: ab *orior.* *Cic. Fin.* 2, 10. A primo animantium ortu petitur origo summi boni. *Id. Univ.* 2. Nullius rei, causa remota, reperiri origo potest. *Juven.* 14, 226. Mentis causa malae tamen est, et origo penes te. *Cic. Fin.* 4, 7. Omnium virtutum et originem et progressionem persequi. *Lucr.* 5, 176. rerum genitalis origo. *Hor. Od.* 4, 14, 45. fontium qui cedat origines, Nilus. *Sall. Jug.* 22. Eaeque urbes brevi multum auctae, pars originibus suis praesidio, aliae decori fuere. Sic *Tac. G.* 2. Celebrant carminibus antiquis Tuisconem Deum terra editum, et filium Mannum, originem gentis conditoresque. *Stat. Th.* 1, 680. Cadmus origo patrum, tellus Mavortia Thebe, Et genitrix Iocasta mihi. *Sil.* 14, 93. tam praecipiti materna furoris Pyrrhus, origo dabat stimulos. *Virg. G.* 3, 471. nec singula morbi Corpora corripiunt, sed tota aestiva repente, Spemque, gregemque simul, cunctamque ab origine gentem; et *A.* 1, 376. si prima repetens ab origine pergam. *Hor. Od.* 3, 17, 5. Originem ducere ab aliquo. *Quint.* 5, 11. *med.* Fabulae illae, quae etiam si originem non ab Aesopo acceperunt (nam videtur earum primus auctor Hesiodus), nomine tamen Aesopi maxime celebrantur. *Id.* 1, 5. *med.* Gurdos, quos pro stolidis accipit vulgus, ex Hispania duxisse originem audivi. *Plin.* 6, 20, 23. Originem deducere ab aliquo. *Id.* 15, 14, 15. ab aliquo habere. *Id.* 5, 24, 21. et 6, 28, 32. *med.* trahere. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 101, *n.* 232. Patronus ab origine, *h. e.* qui ab avo et majoribus, vel ab atavis alicujus municipii patrocinium habet. V. ORIGINALIS *f.* ¶ *Origines* inscripsit *Cato* historias suas, de quibus *Nep. Cat.* 3. Senex scribere historias instituit, quarum sunt libri septem. Primus continet res gestas regum populi R. Secundus, et tertius, unde quaeque civitas orta sit Italica: ob quam rem omnes Origines videtur appellasse. ¶ Refertur ad natalium et generis conditionem. *Ov. Her.* 19, 147. Nobilis ille quidem est, et clarus origine. *Suet. Vit.* 1. Vitelliorum originem alii aliam tradunt: partim veterem et nobilem, partim vero novam et obscuram, atque etiam sordidam. *Tac. A.* 6, 39. Poppaeus Sabinus, modicus originis. ¶ *Origo, insignis mima, de qua *Hor. Sat.* 1, 2, 55. *B. A.*

[ŎRINDĂ, ae, f. ὄρινδης, panis genus apud Aethiopes ex orindio semine, quod illis est peculiare, et sesamo non absimile, ut habetur ap. *Hesych.* in Ὄρινδην, et *Polluc.* 6, 11. Hinc *Apic.* 2, 2. Cum

cocta fuerint, addes piper, apii semen; deinde orindam infusam teres, etc. *F.*]

[ŎRĪNE, es, f. ὀρεινὴ, montana, et

[ŎRĪNUS, i, m. ὀρεινὸς, montanus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1295, 3. Ancharia L. L. Orine. Alia ap. *Grut.* 763, 9. L. Blandius Orinus. *F.*]

¶ *ORĪNE, es, sc. toparchia (ὀρεινὴ, i. e. montosa), in Judaea fuit. *Plin.* 5, 14. Reliqua Judaea dividitur in toparchias decem, quo dicemus ordine, Hiericuntem, — Emmaum —, Orinen, in qua fuere Hierosolyma. *B. A.*

ŎRĬŎLĂ. V. HORIOLA.

ŎRĪŎN, onis, m. Ὠρίων, et Οὐρίων, filius Jovis, Neptuni, et Mercurii, quasi Urion, ab οὖρον, urina. Nam olim Juppiter, Neptunus, et Mercurius cum terram peragrarent, superveniente nocte ad pauperem quendam diverterunt, qui eos hilari animo suscepit, cumque Deos esse animadvertisset, occiso bove, iisdem sacrificium obtulit. Quo officio motus Juppiter, praecepit, ut aliquid muneris a se peteret, statim voti compos futurus. Ille nihil sese magis cupere respondit, quam filium, conjugem tamen se non habere, neque velle ducere, quod morienti uxori fidem dedisset, se aliam non ducturum. Juppiter igitur, et reliqui Dii corium immolati bovis sumpserunt, in quod cum urinam emisissent, jusserunt, ut terra obrutum completis maternis mensibus solveret. Quod cum fecisset, invenit puerum, quem ab urina *Urionem* nominavit: sed perdidit antiquum littera prima sonum, ut ait *Ov. Fast.* 5, 536. Hic postea adultus evasit venator maximus, adhaesitque Dianae. Sed cum viribus fidens gloriaretur, nullam esse feram, quam non conficeret, Dii insolens verbum ulturi effecere, ut terra scorpionem pareret, cujus ictu Orion exstinctus est. Diana satellitis sui obitum gravissime ferens, eum in coelum juxta Tauri sidus constituit. Alii dicunt occisum fuisse a Diana ipsa, cum ei vim inferre aggrederetur. Addunt etiam, fuisse corpore tam procero, ut nulla maris profunditate vinceretur. Fabulam narrant aut integram, aut ex parte *Ov. Fast.* 5, 495., *Hyg. fab.* 195. et *Astron.* 2, 26. et 34., *Serv.* ad *A.* 1, 539. et *ib.* 10, 763., *Hor. Od.* 3, 4. *f.* et *Lucan.* 9, 836., sed aliter atque aliter fere omnes. Neque enim in fabulis constantiam scriptorum invenies. ¶ Situs est in ipso circulo aequinoctiali, prope Taurum, quocum pugnare fingitur, et constat, secundum *Hyg. Astron.* 3, 33., ex decem et septem; secundum alios, ex octo et triginta stellis. Ensem habere videtur stellarum fulgore terribilem. Si fulget, serenitatem; si obscuratur, tempestatem denotat. ¶ Apud poetas habet primam syllabam indifferentem. Nam olim a Graecis per *ου* diphthongum scribebatur, quae Dorice in ω solet commutari: qua ratione constat posse produci. Poterit tamen etiam corripi, si abjiciamus ex prima syllaba vocalem subjunctivam more Graecorum. Media autem syllaba fere semper producitur. Paenultima obliquorum rursus est indifferens. *Virg. A.* 1, 539. Cum subito assurgens fluctu nimbosus Orion, etc. *Lucan.* 9, 836. Teste tulit coelo: victi decus Orionis. (Versus est spondaicus.) *Ov. Met.* 8, 207. strictumque Orionis ensem. ¶ Per epenthesin poetae dicunt *Oarion.* V. s. l.

ŎRĬOR, ĕris, ĭtur, ortus sum, dep. 3. φύομαι, γίνομαι, ἀνατέλλω, nascor, surgo, in lucem prodeo, exeo, exsisto [*a Gr. ὄρω, ὄρομαι.]. In infinitivo praesenti habet *orīri* quartae conjugat., in ceteris temporibus est tertiae. [*V. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 62. p. 132. b.] *Cic. Fin.* 2, 24. Ipsum a se oritur, et sua sponte nascitur; et *ib.* 5, 24. Ea officia, quae oriuntur a suo cujusque genere virtutum. *Ov. Met.* 10, 166. Tu toties oreris, viridique in caespite flores. *Id. Fast.* 1, 295. Quid vetat et stellas, ut quaeque oriturque, caditque, Dicere? *Hor. Sat.* 1, 5, 39. Postera lux oritur multo gratissima. *Id. Ep.* 2, 1, 17. Nil oriturum alias, nil ortum tale fatentes. *Nep. Timoth.* 3. Accidit, ut magna tempestas oriretur. *Cels.* 6, 13. *med.* Alia quoque ulcera in gingivis oriuntur. *Cic. Leg.* 2, 2. Factus sum amicior huic omni solo, in quo tu ortus et procreatus es. *Caes. B. G.* 5, 51. Cum ad portas castrorum clamor oriretur; et *ib.* 4, 9. Rhenus oritur ex Lepontiis. *Cic. Cluent.* 69. Cum quaedam in collibus controversia pastorum orta esset. *Ter. Andr.* 3, 2, 9. Vel hoc quis non credat, qui norit te, ab te esse ortum? instructum, commentum, et compositum, inquit *Donatus:* et *Adelph.* 3, 5, 3. Ex illan' familia tam illiberale facinus esse ortum? et 2, 1, 35. Tibi a me nulla orta est injuria. ¶ Pro incipere. *Cic. Amic.* 1. *extr.* Fannius et Mucius ad socerum veniunt post mortem Africani: ab his sermo oritur: respondet Laelius. *Caes. B. G.* 1, 1. Belgae ab extremis Galliae finibus oriuntur: pertinent ad inferiorem partem fluminis Rheni. [*Ita saepius *Caesar*, et imprimis seriores scriptores hac voce utuntur. V. *Herzog.* ad h. l.] ¶ Pro surgere, V. in ORIENS. ¶ In compositis *exoreretur*, et *exorĕrentur*, tertia brevi, dixit *Lucr.* 2, 506. et 1, 180. et *orĕretur*, secunda itidem brevi, in simplici *Paul. Nol. carm.* 15, 59. Civis ut affectu nostris oreretur in oris. ¶ Part. *Oriens.* V. s. l.

ŎRĪPĔLARGUS, i, m. ὀρειπελαργὸς, genus aquilae vulturina specie, alis minimis, reliquas magnitudine antecellens, sed imbellis et degener, ut quam verberet corvus: ab ὄρος, mons, et πελαργὸς, ciconia, quasi ciconia montana. Eadem dicitur etiam percnopterus, περκνόπτερος, a pennarum colore nigro: nam περκνὸς nigrum, πτερὰ alam significat. *Plin.* 10, 3, 3. [*Vultur Percnopterus, *L.*]

*ORIPPO, onis, oppidum Hispaniae Baeticae. *Plin.* 3, 1. *B. A.*

[ŎRĬPŪTĬDUS, a, um, adj. cui os putet. *Gloss. Philox.* Oriputidus, ὀζόστομος. *F.*]

*ORĪTAE, arum, populi Gedrosiae, quorum meminit *Plin.* 7, 2. ¶ *Horitae* audiunt *Curt.* 9, 10. et *Ori*, ut credibile est. *Plin.* 6, 23. *B. A.*

[ŎRĪTĀNI, orum, m. plur. Ὠρεῖται, incolae Orei, urbis in insula Euboea, cujus mentio apud *Liv.* 28, 5. habetur. *Id. ib.* 8. Si suam, quam Oritanorum, atque Opuntiorum, fortunam mallent. *F.*]

ŎRITHĪON vel Orithios, i, videtur esse nomen montis, ap. *Sidon. carm.* 11, 2. Al. scrib. *Orithyon.*

ŎRITHĪUS. V. ORICIUS.

ŎRITHYĪĂ, ae, f. quadrisyllab. Ὠρείθυια, filia Erichthei Athenarum regis, quam a Borea raptam, et in ventum conversam poetae fabulantur. *Sil.* 8, 516. Orithyia vago Geticis nutrivit in antris. *Ov. Met.* 6, 682. Boreae Tereus Thracesque nocebant, Dilectaque diu caruit Deus Orithyia. *Virg. G.* 4, 463. Atque Getae, atque Hebrus, atque Actias Orithyia. *Id. A.* 12, 82. de equis Turni: Pilumno quos ipsa decus dedit Orithyia. Omnes hi versus, primo excepto, spondaici sunt. Quod si dactylum et spondeum ex *Orithyia* efficere velis, prior diphthongus altera vocali mulcanda est, posterior dissolvenda. ¶ *Eusebius* in *Chron.* ad ann. Mundi 3720. pro vera historia refert, Boream regem Thraciae fuisse, qui cum Orithyiam amaret, et sibi conjugem dari postularet, nec impetrare posset, illam rapuit, et in Thraciam secum detulit, ex qua Zetem, et Calaim filios procreavit. ¶ *Orithyia* tamquam Dea maris, et ventorum arbitra habita fuisse videtur, quippe cui et vota soluta fuerint a mercatoribus. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 1. *n.* 170. Horithyiae L. Barbius L. L. Theopompus nav. mercat. V. S. Hic, ut saepissime alias, aspiratio citra necessitatem praeponitur. ¶ Hoc etiam nomine dicta est Amazonum regina, quae Marpesiae matri successit in regno. Ea regnante, forisque bellum gerente, Hercules et Theseus Amazonas adorti sunt. *Just.* 2, 4.

ŎRITHYON. V. ORITHION.

ŎRĪTIS, is, f. ὀρῖτις, gemma globosa specie, a quibusdam et sideritis dicta, ignem non sentiens: ab ὄρος, mons, quia globum monti similem refert. *Plin.* 37, 10, 65.

ŎRĬUNDUS, a, um, adj. ἔκγονος, ἐκγενέτης, originem ducens. Differt ab *ortus*, quia *oriundus* refertur ad personam, vel locum, unde parentes nostri sunt: *ortus* idem est ac *natus*, et refertur ad personam vel locum, unde ipsi nati sumus. [*Doederl.* 3, 60. *oriundus*, elisa litera *b*, adjectivum verbale dicit pro *oribundus.*] *Liv.* 24, 6. Hippocrates et Epicydes nati Carthagine, sed oriundi ab Syracusis exsule avo, Poeni ipsi materno genere. *Inscr.* ap. *Don. cl.* 6. *n.* 167. Oriundus Lepti; et *n.* 168. Oriundus Gaza. *Pl. Poen.* 5, 2, 94. Haud repudio hospitium, neque Carthaginem: inde sum oriundus. *Liv.* 2, 9. Ne se oriundos ex Etruscis exsulare pateretur; et 32. *med.* Placuit oratorem ad plebem mitti Menenium Agrippam, facundum virum, et quod inde oriundus erat, plebi carum. ¶ Saepe adhibetur sine respectu ad illud discrimen. *Cic. Top.* 6. Gentiles sunt, qui ab ingenuis oriundi sunt. *Lucr.* 2, 990. Denique coelesti sumus omnes semine oriundi. *Colum.* 1, 3. Cum a primis cunabulis, si modo liberis parentibus est oriundus, audisse potuerit. *Enn.* ap. *Prisc.* 6, 708. O pater, o genitor, o sanguen Diis oriundum. ¶ De rebus inanimis. *Pl. Curc.* 1, 1, 10. Egon' apicularum opera congestum non feram, ex dulci oriundum, melliculo dulci meo? *Liv.* 1, 20. Virgines Vestae legit, Alba oriundum sacerdotium. *Colum.* 1, 5. Fluens aqua e montibus oriunda.

ORMĔNIS, ĭdis, f. Ὠρμενὶς, Ormenii filia. *Ov. Her.* 9, 50. Nec referam partus, Ormeni nympha, tuos, *h. e.* Astydamia, quam Hercules patre occiso, qui sibi eam in uxorem dare noluerat, quod sciret Deianirae jam nuptias iniisse, vitiavit, Ctesippumque genuit. *Diodor. Sicul.* 4, 3.

[ORMĪNĀLIS, et rectius Horminalis, is, f. herba eadem ac satyrion, ap. *Appul. Herb.* 15. Graeci ὅρμινον vocant. *F.*]

ORNĀMEN, inis, n. ornamentum. *Capell.* 6, 192. Quia Cyllenium excludit ornamen.

[ORNĀMENTĀRĬUS, a, um, adj. qui alicujus dignitatis ornamentis insignitus est, quamvis ipsam dignitatem minime sit consecutus. V. v. sq. §. 6. *Inscr.* ap. *Mur.* 199, 1.... IIIIII. Vir. Aug. et decurioni ornamentario, etc. et ap. *eund.* 200, 4. L. Laelius Marullus IIIIII. Vir. Aug. et decur. ornam. Alia ap. *Donat.* 349, 1. Decurio ornamentarius Col. Aug. Nemausi. Alia ap. *Spon. Miscell. antiq.* p. 238. T. Commius IIIIII. Vir. Aug. T. Commio urnamentario. Corrige *ornamentario.* V. FALACER. *F.*]

ORNĀMENTUM, i, n. [*proprie dicitur pro quocunque apparatu seu instrumento. Ita recte posuisse videmur, quae Noster quarto loco collocaverat.] *Cic. Cat.* 2, 11. Neque vero ceteras copias, ornamenta, praesidia vestra cum illius latronis inopia atque egestate conferre debeo. *Sen. ep.* 14. *med.* Ars ei constat, qui per ornamenta percussus est, *h. e.* per ipsa arma: ductum a gladiatoribus, quorum instrumenta pugnandi ornamenta dicta sunt. *Suet. Tit.* 9. Oblata sibi ornamenta pugnantium inspicienda porrexit. [*Melius leg. *ferramenta.* V. *B. Crus.*] Rursus *Sen. Q. N. praef.* 4. Scias, non posse te consequi, ut sis impenetrabilis: cum omnia caveris, per ornamenta feriet. ¶ *Ornamenta boum*, *equorum*, etc. sunt, quae ipsis insternuntur, imponunturque, ut ephippia, clitellae, capistra, funes, etc. *Cato R. R.* 11. Ornamenta bubus, ornamenta asinis instrata tria. Adde *ib.* 10. et 135. Sic *Hirt. B. Afr.* 86. Elephantos ornatos armatosque cum turribus et ornamentis capit. [*Hinc translate *ornamenta dicendi* sunt quasi auxilia, facultates, vires, quibus instructus esse debet orator: *Cic. Or.* 2, 28. Neminem omnium tot et tanta, quanta sunt in Crasso, habuisse ornamenta dicendi: quem locum Noster in f. posuerat. ¶ Utramque vero et utilitatis et pulchritudinis notionem quum v. *ornamenti* una contineat, v. in *orno*, multis in locis idem est, quod insigne, decus, κόσμος.] *Caes. B. G.* 7, 15. Pulcherrima totius Galliae urbs, quae praesidio et ornamento est civitati. *Cic. Or.* 1, 45. Mihi hoc subsidium comparavi ad decus atque ornamentum senectutis. *Id. Mil.* 14. Q. Hortensius, lumen atque ornamentum reipublicae. *Id. Verr.* 2, 2, 31. Splendorem ordini, atque ornamentum curiae constituere. *Plin. ep.* 8, 12. Vir optimus, et inter praecipua saeculi ornamenta numerandus. *Caes. B. C.* 2, 18. Pecuniam, omniaque ornamenta ex fano Herculis in oppidum contulit. *Hirt. B. Afr.* 28. Ornamenta triumphi. *Juven.* 3, 203. urceoli sex, Ornamentum abaci. [*Cic. Brut.* 75. ad hanc elegantiam verborum Latinorum, — adjungit (*Caesar*) illa oratoria ornamenta dicendi: et, quem locum Noster in f. laudaverat; *ib.* 37. in sententiarum ornamentis et conformationibus.] ¶ Vestes, ornatus peculiaris alicujus, ut comicorum, mulierum, etc. *Pl. Capt.* 3, 4, 83. Ornamenta absunt. Ajacem, hunc cum vides, ipsum vides. *Id. Trin.* 4, 2, 16. Ipse ornamenta a chorago haec sumpsit. *Id. Men.* 5, 2, 53. Me despoliat, mea ornamenta clam me ad meretrices degerit. [*V. *Rost.* in *Plautt. Cuppedd. ferc.* III. *in.*] ¶ *Servus ab ornamentis* fuit inter officia domus Augustae. *Inscr.* ap. *Grut.* 578, 9. T. Fl. Aug. lib. Parthenopaei Poppaeani eunuchi ab ornam; et ap. *Mur.* 900, 2. Felix C. Caesaris ab ornam. ¶ *Ornamenta triumphalia*, *consularia*, *praetoria*, *quaestoria*, etc. erant insignia gestari solita a triumphantibus, consulibus, etc. ut fasces, lictores, sella curulis, praetexta, etc. [*τιμαὶ ἐπινίκιοι s. νικητήριοι.] Ea interdum ab imperatoribus dari consueverunt illustribus viris ob res praeclare gestas, ita ut iis non secus uterentur, quam si triumphum egissent, consulatum, praeturam, etc. gessissent. Exempla habes ap. *Suet. Aug.* 38. Pluribus triumphalia ornamenta decernenda curavit. *Id. Caes.* 76. Decem praetoriis viris consularia ornamenta tribuit. *Id. Claud.* 29. Narcissum quaestoriis, Pallantem praetoriis ornamentis honorari libens passus est. Adde *Tac. Agr.* 40. et 44. et *Plin. ep.* 7, 29. *Inscr.* mendosa ap. *Grut.* 409, 7., emendata ap. *Maff. Antiq. Gall.* p. 65. Dis Manib. Firmi Lucanl L. IIIIII. Vir. Aug. ornamentis decurion. Nemausi honorato. V. ORNAMENTARIUS. [*Hinc *Nero* ap. *Suet. Ner.* 35. sufficere illi debere uxoria ornamenta: quae ab iis deducta est dicendi ratio, qui insignia quidem honoris, muneris, sed ipsum munus non habent.] ¶ Saepe refertur ad honores, dignitates, divitias, quibus ornantur homines. *Nep. Att.* 7. Ipsum Pompejum conjunctum non offendit: nullum enim ab eo habebat ornamentum, ut ceteri, qui per eum aut honores, aut divitias coeperant. [*V. *Brem.*] *Cic. Balb.* 19. Omitto, quantis ornamentis populum istum C. Caesar affecerit. *Id. Fam.* 2, 19. *f.* Quaecumque a me ornamenta ad te proficiscentur, ut omnes intelligant, a me habitam esse rationem tuae dignitatis. *Id. Cat.* 3, 11. In animis ego vestris omnes triumphos meos, omnia ornamenta honoris, monumenta gloriae, laudis insignia condi et collocari volo. *Id. Sull.* 32. Omnia generis, nominis, honoris insignia atque ornamenta unius judicii calamitate occiderunt.

ORNĀTĒ, adv. κοσμίως, cum ornatu. *Cic. Or.* 3, 14. Illuminate et rebus et verbis dicere, et in ipsa oratione quasi quendam numerum, versumque conficere, id est, quod dico, ornate, *h. e.* adhibito orationis ornatu. *Id. Off.* 1, 1. *extr.* Ornate splendideque facere. *Id. Coel.* 3. *extr.* Dicere or-

nate politeque. *Plin. ep.* 1, 16. Agere causas polite et ornate. *Cic. Or.* 1, 11. *med.* Composite, ornate, copiose eloqui. *Id. Fam.* 9, 21. Causas agere ornatius. *Id. Brut.* 5. *extr.* Causam ornatissime et copiosissime defendere.

ORNĀTIO, onis, f. κόσμησις, exornatio, ornatus. *Vitr.* 5, 7. *f.* In singula tres sint species ornationis, quae, etc. mutentque speciem ornationis in frontes. *Inscr.* in *Nov. lett. di Firenze* T. 11. p. 600. Deducta ornatione statuae HS. C. N. *h. e.* deducta summa sestertiorum centum ad statuae ornatum insumenda.

ORNĀTOR, oris, m. 3. κοσμητής, exornator. *Firm. Astron.* 3, 6. *n.* 9. Facit Deorum ornatores, sive templorum conditores. ℙ Fuit inter officia domus Augustae. *Inscr.* ap. *Grut.* 578, 8. Diophantus Ti. Caesaris ornator glabr., *h. e.* glabrorum, seu puerorum delicatorum. Alia ap. *Reines. cl.* 9. *n.* 62. Eperastus Juliae Lib. ornator. V. GLABER.

ORNĀTRIX, icis, f. κοσμήτρια, ψεκάς, quae ornat. *Ornatrices* erant ancillae, quae dominarum crinem componebant. *Ov. A. Am.* 3, 238. Tuta sit ornatrix, odi quae sauciat ora Unguibus, et rapta brachia figit acu. Hinc *Id. Amor.* 2, 8, 1. Ponendis in mille modos perfecta capillis, Comere sed solas, docta Cypassi, Deas. *Suet. Claud.* 40. Haec matris meae liberta et ornatrix fuit. [*V. *Wouwer.* ad *Pl. Mostell.* 1, 3, 97.] *Inscr.* ap. *Grut.* 579, 5. Aponiae Successae a tutul. ornatr. C. Batonius Epigonus atriensis, *h. e.* a tutulo ornatrici. V. *Juven.* 6, 487. et sqq.

[ORNĀTŬLUS, a, um, dimin. ornati. *Pl. Cist. fragm.* (ed. *A. Maio*) p. 19. Muliercula mea ornatula si sit, ut quidem hercle scita. *F.*]

[ORNĀTŪRA, ae, f. *Papias* in *Lex.* Limbus est, quam nos ornaturam dicimus, quae ambit extremitatem vestium. *Edict. Diocl.* p. 20. Bracario pro excisura, et ornatura ✕. . . . . V. BRACARIUS. *Gloss. Philox.* Ornatura, κόσμησις. *F.*]

ORNĀTUS, a, um, part. ab *orno*: [*instructus, paratus. Quid *instructus* et similia differant, v. in h. v.] *Caes. B. G.* 3, 14. Naves paratissimae, atque omni genere armorum ornatissimae. *Cic. Pis.* 2. Provincia exercitu et pecunia instructa et ornata. *Id. Phil.* 10, 4. Graecia copiis non instructa solum, sed etiam ornata, *h. e.* non solum quod ad usum satis est, sed etiam ad ornamentum. *Id. Fin.* 2, 34. Sapiens plurimis et gravissimis artibus atque virtutibus instructus et ornatus. *Id. ad Brut.* 1, 18. Imperator honoribus amplissimis, fortunisque maximis, conjuge, liberis, vobis affinibus ornatus. *Id. Caecin.* 21. Armatos appellamus eos, qui scutis telisque parati ornatique sunt. *Id. Quint.* 31. E fundo ornatissimo dejectus. *Liv.* 27, 19. *extr.* Equus ornatus. [*Cf. 1, 43. 44, 1. et alibi saepissime.] *Nep. Ann.* 3. elephantus. ℙ *Ornata provincia* ap. *Cic. Fam.* 15, 4. *med.* quid sit, V. in ORNO. ℙ Ornamentis decoratus, comptus, politus, κεκοσμένος. *Cic. Sen.* 16. Agro bene culto nihil potest esse nec usu uberius, nec specie ornatius. *Id. Fl.* 38. Sepulcrum floribus ornatum. ℙ Item honore affectus. *Cic. ad Brut.* 1, 12. Honoribus amplissimis a senatu ornatus. *Id. Har. resp.* 13. Dejotarus clarissimorum imperatorum testimoniis ornatus. *Id. Dom.* 33. A populo R. semper sum defensus, amplificatus, ornatus. ℙ Festiva ironia est in illo *Ter. Ad.* 2, 1, 21. Quid hoc rei est? regnum ne, Aeschine, hic tu possides? *Aes.* Si possiderem, ornatus esses ex tuis virtutibus. ℙ Item honorificus. *Cic. Manil.* 1. Locus ad agendum amplissimus, ad dicendum ornatissimus. ℙ *Ornatus vir*, bonis artibus instructus, dignitate, honoribus, auctoritate praeditus. *Cic. Div. Verr.* 9. Lectissimus atque ornatissimus adolescens. *Id. Fl.* 20. Splendidissimus atque ornatissimus civitatis suae. *Id. Verr.* 2, 1, 48. *extr.* Homo ornatissimus loco, ordine, nomine, virtute, ingenio, copiis. ℙ Refertur ad ornatum orationis. *Cic. Or.* 1, 10. Homines ornati in dicendo, et graves; et 12. Composita oratio, et ornata, et artificio quodam et expolitione distincta. *Id. Or.* 11. Omnes apud Pacuvium ornati elaboratique sunt versus. ℙ [*Confund. *ornata* et *ordinata.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 6, 518.]

ORNĀTUS, us, m. [*i. q. apparatus, *Zurüstung, Zubereitung:* παρασκευή, κατασκευή.] *Ter. Andr.* 2, 2, 28. in aedibus nihil ornati, nihil tumulti: [v. *Ruhnk.* ad h. l.] *Varr. R. R.* 3, 9. *med.* Gallinae in ornatibus publicis [*i. e. epulis, conviviis] solent poni cum psittacis, ac merulis albis. ℙ Item instrumentum, supellex, copia rerum earum, sine quibus re aliqua uti non licet. *Cic. Or.* 3, 6. Una est eloquentia, quascumque in oras disputationis regionesve delata est, etc. et quocumque ingreditur, eodem est instructu ornatuque comitata. ℙ Item exornatio, decus: *Ausschmückung, Verzierung*, Gr. κόσμησις, κόσμος.] *Cic. Dom.* 43. Hoc simulacrum quidam ad ornatum aedilitatis suae deportavit. *Hirt. B. G.* 8, 51. Nihil relinquebatur, quod ad ornatum portarum, itinerum, locorumque omnium, qua Caesar iturus erat, excogitari posset. ℙ De compositione capillorum. *Ov. A. Am.* 3, 133. non sint sine lege capilli: Admotae formam dantque, negantque manus. Nec genus ornatus unum est: quod quamque decebit, Eligat, et speculum consulat ante suum. Adde *Virg. A.* 7, 74. ℙ Est etiam vestitus, cultus. *Festus:* Ornatus appellatur cultus ipse, quo quis ornatur. *Pl. Mil.* 4, 4, 41. Facito, ut venias huc ornatu nauclerico. *Cic. Off.* 1, 18. *extr.* Statuas videmus ornatu fere militari. *Id. Fin.* 2, 21. *med.* Voluptas picta in tabula pulcherrimo vestitu et ornatu regali, in solio sedens. *Phaedr.* 4, 4. Agros abjiciet moecha, ut ornatum paret, *h. e.* mundum muliebrem. *Plin.* 8, 42, 64. Equus regio ornatu instratus. ℙ Inter cultum, et ornatum quid sit discriminis, V. in CULTUS. ℙ De ornamento orationis, quod praecipue consistit in delectu et compositione verborum, et usu schematum. (V. *Quint. toto c.* 8, 3.) *Cic. Or.* 24. Collocata verba habent ornatum, si aliquid concinnitatis efficiunt, quod verbis mutatis non maneat, manente sententia. *Id. Brut.* 79. *f.* Erant et verborum et sententiarum illa lumina, quae vocant Graeci σχήματα, quibus tanquam insignibus in ornatu omnis distinguebatur oratio. *Id. Or.* 39. Magnum afferre ornatum orationi. ℙ De Mundo. *Cic. Acad.* 4, 38. Mundum ita esse undique aptum, ut nulla vis tantos queat motus mutationesque moliri, nulla senectus diuturnitate temporum exsistere, ut hic ornatus unquam dilapsus occidat. *Plin.* 2, 4, 3. Quem κόσμον Graeci, nomine ornamenti appellavere, eum nos a perfecta absolutaque elegantia mundum. ℙ *Ornatu* in dativo pro *ornatui*, ut *aspectu*, *concubitu*, et alia. *C. Caes.* ap. *Gell.* 4, 16. Ibi isti, quorum in aedibus fanisque posita et honori erant, et ornatu. V. ASPECTUS, us.

ORNĔUS, a, um, adj. μελίινος, qui est ex orno. *Colum.* 11, 2. *med.* Fraxineam; si minus, orneam; si nec haec sit, iligneam frondem bubus recte praebebimus.

*ORNĔUS, i, m. Ὄρνειος, unus ex Centauris, Ixionis et Nubis filius. *Ov. Met.* 12, 339. *B. A.*

ORNITHIAS, ae, m. ὀρνιθίας, venti nomen: ab ὄρνις, ιθος, avis. De eo *Plin.* 2, 47, 47. Favonium quidam a. d. VIII. cal. Mart. Chelidoniam vocant, ab hirundinis visu: nonnulli vero Ornithian, uno et sexagesimo die post brumam, ab adventu avium, flantem per dies novem. ℙ Etiam Etesiae ipsi, cum spirant a bruma lenius, et paucis diebus, Ornithiae vocantur. *Id. ib.* ℙ Ornithias memorant etiam *Vitr.* 1, 6. *med.* et *Colum.* 11, 2., sed ille circa Solanum, h. e. ab Oriente flare dicit: hic a Septentrione.

ORNITHOBOSCĪON, ii, n. ὀρνιθοβοσκεῖον, locus ad pascendum aves. Habet *Varr. R. R.* 3, 9., sed Graecis litteris.

ORNITHOGĂLE, es, f. ὀρνιθογάλη, herba caule tenero, candido, semipedali radice, bulbosa, molli, tribus aut quatuor agnatis. *Plin.* 21, 17, 62.

ORNITHON, ōnis, m. ὀρνιθών, aviarium, gallinarium, locus in villa, ubi aluntur gallinae, pavones, turdi, et hujusmodi altilia: ab ὄρνις, ὄρνιθος, avis. Est autem duplicis generis, vel fructus causa institutus, vel voluptatis. *Varr. R. R.* 3, 3. Villaticae pastionis genera sunt tria, ornithones, leporaria, piscinae. Nunc ornithonas dico omnium alitum, quae intra parietes villae solent pasci. Adde *ib. prooem.* 2. et *Colum.* 8, 3. ℙ **Ornĭthon*, (gen. plur. sc. *avium urbs*, Ὀρνίθων πόλις, ut vocat *Strabo*), oppidum Phoeniciae. *Plin.* 5, 19. ℙ Inter Tyrum ac Sidonem ponit *Strabo. B. A.*

ORNITHOTROPHĪON, i, n. ὀρνιθοτροφεῖον, locus, in quo aves educantur, idem ac ornithon. Habet *Varr. R. R.* 3, 5., sed Graece scribit.

*ORNĪTUS vel Ornytus, i, Teuthides cognominatus. *Virg. A.* 11, 667. *Val. Fl.* 3, 173. *Stat. Th.* 12, 207 et 219. *B. A.*

ORNO, as, avi, atum, a. 1. [*κατασκευάζειν, παρασκευάζειν, instruere, apparare, ita ut cum utilitate pulchritudinem, decus conjungas. Etymon ducunt a Gr. ὅρω. V. *Doederl.* 3, 260. sq.] *Cic. Agr.* 2, 13. Decemviros ornat apparitoribus, scribis, librariis, praeconibus, architectis, praeterea mulis, tabernaculis, centuriis, supellectili. *Liv.* 42, 1, Magistratus mulis, tabernaculisque, et omni alio instrumento militari ornabantur, ne quid tale imperarent sociis. *Virg. A.* 12, 344. Ornare aliquem armis. *Plin. ep.* 3, 21. pecunia. *Enn.* ap. *Non.* 2, 666. et *Gell.* 16, 10. Proletarius publicitus scutoque, feroque Ornatur ferro. *Cic. Manil.* 4. Aedificare, et ornare classem. *Liv.* 40, 26. *f.* Ornare naves. *Cic. Verr.* 2, 4, 20. et apparare convivium. *Id. Cluent.* 5. et sternere lectum. *Ter. Eun.* 4, 4, 6. fugam, *h. e.* parare se ad fugiendum. Al. leg. *adornare.* ℙ *Ornare provincias* est senatus consulto decernere certum militum numerum, et iis stipendium, item viaticum in legatos, et comitatum, terminare ipsius provinciae fines, jurisdictionis formam modumque praescribere, et hujusmodi alia, quae honori et ornatui erant tum provinciae ipsi, tum magistratui eam regenti. *Cic. Att.* 3, 24. Cum ad me scripsissetis, vestro consensu consulum provincias ornatas esse. *Suet. Caes.* 18. Ulteriorem sortitus Hispaniam, retinentes creditores interventu sponsorum removit: ac neque more, neque jure, antequam provinciae ornarentur, profectus est. ℙ Ea cum fierent, etiam ipsi magistratus *ornari* dicebantur. *Cic. l. c.* Se nostra causa voluisse, suam potestatem esse de consulibus ornandis. *Id. Q. Fr.* 2, 3. Referebatur de provinciis quaestorum, et de praetoribus ornandis. Al. leg. *praetoriis.* ℙ [*Tunc ponitur pro pulcrum facio, decorum, insignem reddo, como, exorno, distinguo, ornatum affero, Gr. κοσμέω. Quid differant *comere* et *decorare*, v. in his vv.] *Cic. Off.* 2, 22. Italiam ornare, quam domum suam, maluit: quamquam, Italia ornata, domus ipsa mihi videtur ornatior. *Virg. A.* 7, 488. Mollibus intexens ornabat cornua sertis. *Ov. Met.* 5, 52. ornabant aurata monilia collum. *Lucan.* 7, 18. Currus ornante toga. *Claud. in Ruf.* 2, 449. Ornatura suos exstruxit culmina manes. *Prop.* 3, 4, 12. Ornabat niveas nullane gemma manus? ℙ Speciatim dicitur de capillis comendis. *Ov. Am.* 1, 14, 5. Quid, quod erant tenues, et quos ornare timeres? et *ib.* 2, 7, 17. solers ornare Cypassis. *Id. ib.* 7, 23. Adde quod ornandis illa est operata capillis. [*Front. de eloq.* (ed. *A. Maio*) *in.* Capillus, etsi non cotidie acu ornandus, tamen pectine cotidie expediendus est. *F.*] Hinc *ornatus, us.* et *ornatrix.* ℙ Refertur etiam ad eloquentiam, et significat insignem reddere laudando aut vituperando. *Cic. Or.* 1, 21. Eum statuebam eloquentem, qui mirabilius et magnificentius augere posset, atque ornare quae vellet; et *ib.* 3, 6. *extr.* Illa conor attingere, quibus orationem ornari atque illuminari puto; et *ib.* 2, 28. *med.* Non dubitavit seditiones ipsas ornare. *Plin. ep.* 2, 3. Prooemiatur apte, narrat aperte, ornat excelse. ℙ Universim *ornare* est beneficiis, honoribus, praemiis augere, decorare, insignem reddere. *Cic. Fam.* 15, 4. *med.* Qui me tuis sententiis saepissime ornasti. *Caes. B. G.* 7, 33. Civitas, quam ipse semper aluisset, omnibusque rebus ornasset. *Cic. Att.* 6, 1. *med.* et *ad Quir.* 5. Maximis beneficiis ornare aliquem. *Id. Phil.* 2, 11. Qui me non solum meis laudibus ornaret, sed etiam oneraret alienis. *Id. Pis.* 13. *extr.* Homines frequentia sua vestrum egressum ornant, atque celebrant. *Id. Planc.* 9. Tota illa regio se hujus honore ornari, se augeri dignitate arbitrabatur. *Plin. ep.* 2, 1. Suffragio candidatum ornare.

ORNUS, i, f. ὀρεινὸς, μελία, h. e. fraxinus silvestris, [*Fraxinus Ornus, *L.*] arbor procera, caudice tereti, levi cortice: ab ὀρεινὸς, montanus, per syncop., quia montes amat, ut *Plin.* 16, 18, 30. docet. *Colum. Arbor.* 16. Orni silvestres fraxini sunt, paulo latioribus tamen foliis, quam ceterae fraxini, nec deteriorem frondem, quam ulmi, praestant. Caprae quidem, et oves libentius etiam hanc frondem appetunt. *Virg. G.* 2, 111. Nascuntur steriles saxosis montibus orni. *Id. Ecl.* 6, 71. Cantando rigidas deducere montibus ornos. *Id. A.* 10, 766. Aut summis referens annosas montibus ornos. *Hor. Od.* 3, 27, 58. potes hac ab orno Pendulum zona bene te secuta Laedere collum. *Auson. ep.* 24, 108. vibrabilis ornus Achilli, *h. e.* hasta, synecdoche.

ORO, as, avi, atum, a. 1. ῥέω, dico, loquor: ab *ore*, ut *Varr. L. L.* 5, 7. *f.* docet: et speciatim est causas agere. *Festus:* Orare antiquos dixisse pro agere testimonio est, quod oratores dicti, et causarum actores, et qui reipublicae mandatas causas agebant. *Virg. A.* 10, 96. Talibus orabat Juno. *Quint. prooem.* 1. Qui artem orandi litteris tradiderunt. *Pl. Most.* 3, 1, 151. Videndum est primum, utrum eae velint ne, an non velint. *Theu.* bonum aequumque oras. *Cic. in Sen.* 1. Non dicam complecti orando, sed percensere numerando. *Id. Off.* 3, 10. *med.* Orandae liti tempus accommodare. *Id. Brut.* 12. Quo nemo unquam melius ullam oravit capitis causam. ℙ *Item legatione fungor. *Cic. de republ.* (ed. *A. Maio*) 2, 7. Matronis ipsis, quae raptae erant, orantibus. V. *Orator. B. A.* ℙ Multo frequentius in usu est pro rogare, petere, precari. *Cic. Verr.* 2, 2, 39. Rogat eos atque orat, ne oppugnent filium suum. *Id. Rosc. Am.* 49. *f.* Rogat oratque te Chrysogone, ut, etc. *Id. ad Planc. f. l.* 16. *ad Att.* Rogo te, et etiam oro, ut, etc. *Pl. Amph.* 1, 1, 101. Velatis manibus orant, ignoscamus peccatum suum. *Ov. Pont.* 4, 1, 19. Idque sinas, oro. *Ter. Ad.* 3, 4, 26. Venit ipsus ultro lacrumans, orans, obsecrans. Ubi *Donat.* Orare est placidos petere; obsecrare, iratos rogare; unde plus facit obsecrans, quam orans; plus vero orans, quam rogans. *Cic. Planc.* 42. Te, C. Flavi, oro et obtestor, ut, etc. *Id. Q. Fr.* 1, 1. *f.* Illud te ad exstremum et oro et hortor. *Id. Fam.* 10, 5. Itaque te non hortor solum, sed plane etiam oro, ut, etc. *Brut.* ad *Cic. ad Brut.* 1, 16. Orare quempiam pro salute alicujus. *Suet. Vesp.* 16. aliquem libertatem. *Virg. A.* 9, 24. Multa Deos orans. *Ter. Andr.* 3, 2, 48. Chremem conveniam, orabo gnato uxorem. *Pl. Amph. prol.* 64. Hoc me orare a vobis jussit Juppiter, ut, etc. *Ter. Ph.* 1, 2, 90. Ad precatorem adeam, qui mihi sic oret, *h. e.* pro me. *Liv.* 21, 6. Legati Romam missi, auxilium ad bellum orantes. Sic *Tac. A.* 2, 46. Misit legatos ad Tiberium oraturos auxilia. *Ov. Pont.* 2, 9, 65, Ad vatem vates oran-

tia brachia tendo. ℙ Cum imperativo. *Sil.* 11, 336. Absiste inceptis, oro; et 350. parce, oro, et desine velle. ℙ Cum infinito. *Virg. Ecl.* 2, 43. Jampridem a me illos abducere Thestylis orat. ℙ Eleganter inseritur orationi, ut *quaeso*. *Cic. Att.* 4, 8. Dic, oro te, clarius. *Sen. ep.* 88. *med.* Quid enim, oro te, liberale habent isti jejuni vomitores? ℙ *Orare mecum*, *tecum*, pro me, te. *Pl. Cas.* 2, 5, 15. Negavi, ipse me concessurum Jovi, si is mecum oraret. *Id. Curc.* 3, 1, 62. Tecum oro et quaeso, ut, etc. *Id. As.* 3, 3, 72. et 96. Hanc jube petere et orare mecum. Adde *Pers.* 1, 3, 37. et *Rud.* 3, 4, 68. Sic *Ter. Hecr.* 4, 4, 64. Egi, atque oravi tecum, uxorem ut duceres. ℙ *Orassis* antiquum pro *oraveris*, est *Pl. Ep.* 5, 2, 63.

[OROANDENSIS, e, adj. ad Oroandam pertinens, Pisidiae urbem, cujus meminit *Liv.* 38, 37. Hinc *Oroandenses*, *ium*, absolute, sunt illius urbis incolae. *Id.* 38, 18. Legati Oroandensium cum venissent amicitiam petentes. *F.*]

*OROANDES, Mediae mons. *Plin.* 5, 27. *B. A.*

[OROANDICUS, a, um, adj. ad Oroandam pertinens, Pisidiae urbem. *Plin.* 3, 32, 42. Oroandicus Pisidiae tractus. *Cic. Agr.* 2, 19. Oroandicus ager. Alii perperam leg. *Oriadicus*. *F.*]

*OROATIS, is et idis, Ὀρόατις, Persidis fluvius, in confinio Susianae, in sinum Persicum influens. *Plin.* 6, 21 et 27. V. *Pasitigris* et *Zarotis*. *B. A.*

OROBANCHE, es, f. ὀροβάγχη, cauliculus sine foliis altitudine sesquipedali, subrubens, flore subalbido in luteum vergente: ab ὄροβος, ervum, et ἄγχω, strangulo, quod ervum, et cicer, in quibus fere nascitur, circumligando praefocet. *Plin.* 22, 25, 80. et 18, 17, 44. *n.* 3. ℙ Creditur esse eadem ac scandulaca, de qua *Festus*: Scandulaca genus herbae frugibus inimicae, quod ea velut hedera implicando necat. [*Sommerwurz*, *Sonnenwurz*, Orobanche major, *L.*]

OROBIAS, ae, m. turis genus, minoribus constans guttis: ab ὄροβος, ervum, ob similitudinem. *Plin.* 12, 14, 32.

[OROBII, orum, m. plur. Ὀρόβιοι, populi Italiae, qui et Bergomates: ab ὄρος, mons, et βίος, vita: ita appellati, quia in montibus degunt. V. BERGIMUS. *F.*]

OROBINUS, a, um, adj. ὀρόβινος. Orobinus color est luteo similis, h. e. ervo herbae, quae Graece ὄροβος. *Plin.* 37, 10, 59. Gasidanem Medi mittunt, coloris orobini.

OROBITIS, is, f. ὀροβῖτις, chrysocolla molita, cribrata, et alumine lutoque herba tincta. Ita dicta quod in globulos resolvitur ervi similitudine. Ervum enim ὄροβον dicunt. *Plin.* 33, 5, 27.

*ORODES, is, m. Ὀρώδης, rex Parthorum, qui Crassum Romanum cepit et occidit. *Flor.* 3, 11. *Vell.* 2, 46. *Just.* 42, 4. ℙ Item Colchorum rex. *Flor.* 3, 5. ℙ et Albanorum. *Eutr.* 6, 11. (al. 14.) ℙ et nomen viri, a Mezentio interfecti. *Virg. A.* 10, 732. sq. *B. A.*

*OROMANSACI, orum, populi Galliae Belgicae, de quibus *Plin.* 4, 17. *B. A.*

[OROMEDON, ontis, m. Ὠρομέδων, unus ex Gigantibus, qui Jovem coelo depellere conati sunt: ab ὦρος Dorice pro ὄρος, mons, et μέδομαι, impero. *Prop.* 3, 7, 47. Te duce vel Jovis arma canam, coeloque minacem Coeum, et Phlegraeis Oromedonta jugis. *Oromedonta* est accus. sing. Graecae positionis. *F.*]

*OROMENUS, i, m. Indiae fluvius. *Plin.* 31, 7. *B. A.*

ORONTES, is, m. Ὀρόντης, fluvius maximus Syriae, qui ex Libano monte profluit, multisque urbibus irrigatis, in quibus Antiochia, quam interluit, ad Seleuciam Pieriam in Syrium pelagus prolabitur. *Plin.* 5, 21, 18. et 2, 103, 106. ℙ In illo *Juven.* 3, 62. Jampridem Syrus in Tiberim defluxit Orontes, Et linguam, et mores, et cum tibicine chordas Obliquas, nec non gentilia tympana secum Vexit, metonymia est, et Syrorum vitia significantur, quae paulatim Romam ad Tiberim sitam venere. ℙ Etiam *Orontae* in genitivo dictum est, a recto *Oronteus* trisyllab., teste *Prisc.* 6, 705. Item *Oronti* ab eodem recto, ut *Ulyssi*, *Achilli*, contracta diphthongo ει. *Serv.* ad *A.* 1, 220. et *Prisc. l. c.* p. 706.

ORONTEUS, a, um, adj. ad Orontem pertinens. Pro Syro ponitur in illo *Prop.* 1, 2, 3. Aut quid Orontea crinem perfundere myrrha? *h. e.* stacte, quae alibi quidem nascebatur, sed in magna copia advehebatur a mercatoribus Antiochiam Syriae (totius Orientis talium rerum celeberrimum emporium) quam Orontes alluit. Ita *Scal.*

[ORONTINUS, i, m. ad Orontem pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 364, 1. C. Blossius Junianus Orontinus. *F.*]

*OROPUS, i, Ὠρωπός, Boeotiae oppidum, in finibus Atticae, ob id controversiarum multarum inter Athenienses ac Thebanos occasio. *Liv.* 45, 27. *Plin.* 4, 7. *Cic. Att.* 12, 23. V. et *Gell.* 7, 14. *B. A.*

*OROSINES, fluvius Thraciae, non procul a Ponto Euxino. *Plin.* 4, 11. *B. A.*

OROSIUS, ii, m. Paulus, presbyter Hispanus, floruit in fine saeculi quarti, et initio quinti, scripsitque hortatu S. Augustini historiarum libros septem, quibus ab ipso mundi exordio ad sua usque tempora *miserias hominum*, *paucis duntaxat*, *iisdemque breviter delibatis*, complexus est, stilo, ut ea tempora ferebant, non plane inculto, et a Latinae linguae nitore non valde abhorrente. Ejus saepe meminit *August.* in operibus suis.

[OROZELUM, i, n. herba eadem ac chamaepitys. *Appul. Herb.* 26. *F.*]

ORPHAICUS, a, um, adj. ad Orpheum pertinens. *Macr. Somn. Scip.* 1, 12. Liberum Patrem Orphaici νοῦν ὑλικὸν suspicantur intelligi, *h. e.* sectatores theologiae ab Orpheo traditae. Ille enim theologus fuit, et Orgia primus instituit, teste *Serv.* ad *A.* 6, 645.

ORPHANOTROPHIUM, ii, n. ὀρφανοτροφεῖον, locus, in quo aluntur pueri parentibus orbati. *Imp. Anastas. Cod.* 1. *tit.* 2. qui est *de sacrosanct. Eccles. l.* 17. et *Imp. Justin. ib.* 22. Adde *tit. sq. qui* de Episc. et cler. etc. *inscribitur*. Est ab ὀρφανός, parentibus carens, et τρέφω, nutrio.

ORPHANOTROPHUS, i, m. ὀρφανοτρόφος, qui pueros nutrit orbos parentibus. *Imp. Leo, et Anthemius Cod.* 1, 3, 32. ℙ Videtur etiam passive sumere pro orphano, qui nutritur, ὀρφανότροφος. *Venant. Vit. S. Mart.* 2, 405. Quantum voce valens viduis atque orphanotrophis? Hic male paenultima vocalis producitur.

ORPHANUS, a, um, adj. ὀρφανός, qui caret parentibus. Vox Graeca. Item qui filiis privatus est, fato functis ante tempus. *Inscr.* non optimae notae, ap. *Grut.* 770, 9. Mater orphana viva sibi et suis posuit, et sub ascia dedicavit.

ORPHEUS, a, um, adj. Ὀρφεῖος, ad Orpheum pertinens. *Ov. Met.* 10, 2. Ciconumque Hymenaeus ad oras Tendit, et Orphea nequicquam voce rogatur. *Prop.* 1, 3, 42. Orpheae carmine fessa lyrae. *Mart. Spect.* 21. Quidquid in Orpheo Rhodope spectasse theatro Dicitur, exhibuit, Caesar, arena tibi. *Claud. III. cons. Honor.* 113. Rhodopeia saxa Orpheis animata modis.

ORPHEUS, i, m. Ὀρφεύς, disyllab. poeta, seu vates, genere Thrax, Apollinis et Calliopes filius. Alii dicunt, filium fuisse Oeagri et Polyhymniae, et regem Ciconum, qui sunt populi Thraciae juxta Hebrum. Hinc Oeagrius appellatur. Hic a Mercurio, sive, ut alii habent, a patre Apolline lyram accepisse fertur, eaque tantum valuisse, ut illius cantu silvas et saxa moverit, fluviorum cursum prohibuerit, ferasque mitiores reddiderit. Cum Argonautis in Colchidem navigavit, ideo ab illis assumptus, quod juxta vaticinium Chironis Sirenes praeteriri non poterant, nisi praesente Orpheo. Eurydicen uxorem habuit, quae Aristaeum vim sibi inferre volentem fugiens, a serpente occisa est. Ob cujus mortem Orpheus incredibilem in modum dolens, accepta lyra ad Inferos descendit, ubi carminibus, et cantu Plutonem, et Proserpinam flexit, ut Euridicen redderent, hac tamen lege, ne in itinere respiceret. Quod cum prae amore non servasset, eam denuo amisit. Deinceps caelibem vitam agere statuit. Cum igitur jam multas nuptias rejecisset, alios insuper a mulierum consortio dehortaretur, a Maenadibus inter Bacchi sacrificia juxta Hebrum fluvium occisus et discerptus est. Sed alii aliam causam afferunt. Dicunt reversum ab Inferis in perpetuo luctu vitam duxisse, rogatum esse quadam die a mulieribus Bacchi sacerdotibus, ut lyra caneret, recusantem laceratum fuisse. Ejus membra passim per agros sparsa Musae collegerunt, et tumulaverunt. Caput vero, et lyra in Hebrum dejecta, ad Lesbon insulam delata sunt, ubi caput ab incolis sepulturae mandatum est, lyra autem a Musis in coelum translata. De his *Ov. Met. l.* 10 et 11. *in.*, *Hyg. fab.* 14, 251. et *Astr.* 2, 7. et *Serv.* ad *G.* 4, 520 et 523. et ad *A.* 6, 119 et 645. etc. V. etiam *Claud. Rapt. Pros. praef.* 2. Ille mulierum osor, et masculae Veneris primus institutor fuisse traditur. Hinc *Ov. Met.* 10, 83. Ille etiam Thracum populis fuit auctor, amorem In teneros transferre mares. ℙ Disyllaba vox est, ut diximus. *Virg. Ecl.* 4, 55. Non me carminibus vincet nec Thracius Orpheus, Nec Linus: huic mater quamvis, atque huic pater adsit, Orphei Calliopea, Lino formosus Apollo. *Orphei* Graecus dativus pro *Orpheo*, disyllabum est, Ὀρφεῖ, unde et *Orphi* scriptum vidit *Pier.*, et confirmat *Macr. Sat.* 5, 17. sed potest etiam esse trisyllab. soluta diphthongo, Ὀρφέϊ, ut *Id. Pier.* monet. *Orpheo* Latine in dativo et ablativo est trisyllab. *Hor. Od.* 1, 24, 13. Quod si Threicio blandius Orpheo Auditam moderere arboribus fidem. Hoc idem dic de genitivo *Orphei* Latino, et *Orpheos*, Ὀρφέως Graeco. Sic *Prop.* 2, 25, 40. genitivum *Capanei* trisyllabum fecit, scilicet per synaeresin: Aut Capanei magno grata ruina Jovi. Sic *Persei* disyllab. *eod.* 2, 21, 24. et *ib.* 23, 56. V. similia in ACHILLES. *Ov. Pont.* 3, 3, 41. At non Chionides Eumolpus in Orphea talis. *Orphea* quartus Graecae positionis casus Ὀρφέα, pro *Orpheum*. In vocativo est *Orpheu* disyllab. pro *Orphee*, Graeco more, Ὀρφεῦ. *Virg. Cul.* 291. Sed tu crudelis, crudelis tu magis, Orpheu. ℙ *Id. ib.* 116. tantum non Orpheus Hebrum; et 268. et nunc manet Orpheus in te. Utroque loco videtur dactylus, nisi spondaicum putes utrumque versum.

ORPHICUS, a, um, adj. ad Orpheum spectans. *Cic. N. D.* 1, 38. Orpheum poetam docet Aristoteles nunquam fuisse: et hoc Orphicum carmen Pythagorei ferunt cujusdam Cercopis. ℙ *Orphica*, *orum*, fuerunt sacra in Bacchi honorem celebrata. *Cic. N. D.* 3, 23. Quartum (*Dionysum habemus*), cui sacra Orphica putantur confici.

[ORPHITUS et Orfitus, i, m. cogn. Ser. Cornelii consulis ann. U. C. DCCCIV. in *Inscr.* ap. *Grut.* 300, 1., aliorumque plurium nobilium Romanorum. Fortasse idem est ac *Orphicus*; ejus enim originem ab *Orpheus*, satis ostendit *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 267 *n.* IX. Ti. Julius Orpheus sibi, et Orfitae F. *F.*]

ORPHNAEUS, i, m. ὀρφναῖος, unus e quatuor equis currum Plutonis trahentibus. V. ALASTOR.

*ORPHNE, es, f. (ὄρφνη, i. e. tenebrae,) Nympha Avernalis, ex qua Ascalaphum Acheron suscepit. *Ov. Met.* 5, 539. sq. *B. A.*

ORPHUS, i, m. ὀρφὸς, piscis marinus rubens. *Plin.* 32, 11, 54. et 9, 16, 24.

[ORRHOPYGIUM, ii, n. ὀῤῥοπύγιον, pars illa corporis animalis, quae suturae similis sub pene scrotum medium intersecans, per taurum usque ad anum tendit; ab ὄῤῥος, pars subjecta testiculis, et πυγή, nates. *Appul. fragm. Met.* 10. ap. *Oudend.* p. 717. Et hercule orrhopygium perteret Lyaei fragrantis, et oleae rosaceae lotionibus expurgavit. V. UROPYGIUM. *F.*]

*ORSAEI, orum, populi Indiae. *Plin.* 8, 21. Orsaei Indi. *B. A.*

*ORSILOCHE, es, f. nomen Tauricae Dianae. *Ammian.* 22, 8. Immolantes advenas Dianae, quae apud eos dicitur Orsiloche. V. *Hadrian. Jun. Animadv.* 4, 23. *B. A.*

*ORSIMA, Aethiopiae oppidum, vel in Aegypti Aethiopiaeque confinio. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

*ORSINUS, i, Cariae fluvius. *Plin.* 5, 29. *B. A.*

ORSUS, a, um, part. ab *ordior*. *Cic. Leg.* 1, 3. Ego animi pendere soleo, cum semel quid orsus traducor alio. *Cels.* 2, 8. *med.* Tormina ab atra bile orsa, mortifera sunt. *Virg. A.* 7, 386. Majus adorta nefas, majoremque orsa furorem. *Id. ib.* 1, 329. Sic Venus: et Veneris contra sic filius orsus, *h. e.* coepit dicere; et *ib.* 6, 125. Cum sic orsa loqui vates. V. ORDIOR. ℙ Pro loquutus. *Id. ib.* 9, 656. sic orsus Apollo Mortales medio aspectus sermone reliquit; et *ib.* 12, 806. sic Jupiter orsus, Sic Dea submisso contra Saturnia vultu. ℙ Passive, ut videtur. *Colum.* 1, 5. *f.* Cum ex depressiore loco fuerint orsa fundamenta, pro fultura et substructione fungentur. *Plin.* 8, 51, 77. Tridui inedia saginatione orsa. ℙ Hinc *orsa*, *orum*, res inceptae, conatus. *Liv. prooem.* 1. *extr.* Ut orsis tanti operis successus prosperos darent. *Manil.* 2, 57. Nostra loquor: nulli vatum debebimus orsa. *Val. Fl.* 1, 21. nunc nostra serenus Orsa juves; et 5, 196. Tu precor orsa regas; et 292. alios tu ipsa dolos, alia orsa movebo. *Stat. Silv.* 2, 1, 114. Attica facundi decurreret orsa Menandri, *h. e.* carmina. Sic *Auson. Idyll.* 4, 46. amabilis orsa Menandri Evolvenda tibi. ℙ *Orsa*, dicta, ut *orsus* loquutus. *Virg. A.* 7, 435. Hic juvenis vatem irridens sic orsa vicissim Ore refert; et *ib.* 10, 632. in melius tua, qui potes, orsa reflectas. *Val. Fl.* 5, 472. Talia miranti propius tulit orsa tyranno.

ORSUS, us, m. principium, conatus, exordium. *Cic.* vertens *Homeri* versus *Div.* 2, 30. Auguris nostri Calchantis fata queamus Scire, ratos ne habeant, an vanos pectoris orsus. *Virg. Cul.* 1. Lusimus, Octavi, gracili modulante Thalia, Atque ut araneoli, tenuem formavimus orsum.

*ORTACEAS vel Ortacea, ae, fluvius Elymaidis, qui, una cum Brixia, in mare exit, plurimum limi ad litus deferens, uti refert *Plin.* 6, 27. ubi ablativus *Ortacea* occurrit. *B. A.*

*ORTAGUREA, ae, f. sic dictum est olim Maronea, Thraciae oppidum. *Plin.* 4, 11. *B. A.*

ORTHAMPELOS, i, f. ὀρθάμπελος, vitis ipsa se sustinens, sine pali adminiculo: ab ὀρθὸς, rectus, et ἄμπελος, vitis. *Plin.* 14, 3, 4. *n.* 8. Nec orthampelos indiget arbore aut palis, ipsa se sustinens.

*ORTHANUS, i, m. Bacchi epitheton. V. *Heins.* et *Drak.* ad *Sil.* 3, 395. *B. A.*

*ORTHE, es, f. Ὄρθη, Thessaliae oppidum. *Plin.* 4, 9. *B. A.*

[ORTHEMBASIS, is, f. rectus incessus: ab ὀρθὸς, rectus, et ἔμβασις, incessus. Legitur haec vox in *Not. Tir.* p. 152., ubi perperam scribitur *orthobassis*. *F.*]

ORTHIUS, a, um, adj. ὄρθιος, rectus. *Capell.* 9, 332. Orthius (*pes*), qui ex tetrasemi elatione id est arsi, et octasemi positione constabit: ita duodecim tempora hic pes recepisse videatur; *mox*: Orthius propter honestatem positionis est nominatus. ℙ *Orthium carmen* est numeris altisonis constans, et intentissima voce prolatum; nam interpretantur lugubre, a Diana, quae apud Lacedaemonios Ὀρθία est appellata, ad cujus aram adolescentes virgis caedebantur. *Gell.* 16, 19. Ari-

stans in summae puppis foro, carmen quod orthium dicitur, voce sublatissima cantavit.

ORTHŎCISSOS, i, f. ὀρθόκισσος, genus hederae erectae, et chamaecisso oppositae: ab ὀρθὸς, rectus, et κισσὸς, hedera. *Colum.* 11, 2. *med.*

ORTHŎCŎLUS, a, um, adj. ὀρθόκωλος, recta, seu inflexibilia membra habens: ab ὀρθὸς, rectus, et κῶλον, membrum. *Veg. Vet.* 2, 54. Orthocola jumenta sunt, quae contractionem nervorum patiuntur in pedibus, et de capitibus ungularum calcant, et sunt rigidis articulis, et plenas ungulas in terram ponere non possunt: quod vitium nascitur ex enormitate onerum, et labore confragosarum viarum.

ORTHŎDOXUS, a, um, adj. ὀρθόδοξος, qui de Fide recte sentit: ab ὀρθὸς, rectus, et δόξα, sententia. *Damasus* ad *Hieron. ep.* 19. *in.* Commentaria a nostris, hoc est orthodoxis viris scripta. *Impp. Valent. et Marc. Cod.* 1, 2, 12. Sacrosanctae Ecclesiae orthodoxae religionis. *Impp. Leo, et Anthem. ib.* 14. Sacrosancta orthodoxa Ecclesia.

[ORTHŎGILLUS, a, um, adj. ab ὀρθὸς, erectus, et γυῖον, membrum. *Pelag. Veter.* 16. *f.* Orthogilli *(equi)* sunt, quibus pedes priores spanditi fuerint introrsum, contra ventrem ungulis tortis. *Orthogilli* scribitur pro *orthogylli. F.*]

ORTHŎGŌNĬUS, a, um, adj. ὀρθογώνιος, rectos habens angulos: ab ὀρθὸς, rectus, et γωνία, angulus. *Vitr.* 10, 11. *f.* Pythagoricum trigonum orthogonium. *Auson. praef. ad Idyll.* 13. Ossicla aequilatera, isopleura, orthogonia, scalena.

ORTHŎGRAPHĬA, ae, f. ὀρθογραφία, recta scriptura, scientia recte scribendi: ab ὀρθὸς, rectus, et γράφω, scribo. *Suet. Aug.* 88. Orthographiam, idest formulam rationemque scribendi a grammaticis institutam, non adeo custodiit. Adde *Quint.* 1, 7. ¶ Ap. *Vitr.* 1, 2. Orthographia est erecti operis, adversique descriptio, cui opponitur descriptio vestigii, seu plantae.

[ORTHŎGRAPHUS, a, um, adj. ὀρθόγραφος, recte scriptus, aequus: ab ὀρθὸς, rectus, et γράφω, scribo. *Capell.* 1, 17. Clotho vero, Lachesis, Atroposque, quoniam sententias Jovis orthographae studio veritatis excipiunt, utpote librariae superum, archivumque custodes. Ita *Grot.* et *Munck.* ex MSS., editiones male *orthographiae.* ¶ *Orthographus, i,* m. ὀρθογράφος, est, qui rectam scribendi rationem docet. *Cassiod. Orthogr.* p. 2320. Congregatis igitur, quae apud supradictos orthographos necessario comperi fuisse conscripta, nunc finem libro faciam. *F.*]

ORTHŎMASTĬCA Poma, genus malorum, quod refert erectam mammam: ab ὀρθὸς, rectus, et μαστὸς, mamma. *Plin.* 15, 14, 15. Mammarum effigie orthomastica mala. Ubi *Hard.* ex MSS. legit *orthomastia.*

ORTHŎPHALLĬCUS, a, um, adj. obscenus: ab ὀρθὸς, erectus et φαλλὸς, τὸ αἰδοῖον. *Varr.* ap. *Non.* 2, 249. Orthophallica attulit psalteria. Al. aliter leg.

*ORTHŎPHANTAE, arum, gens Mesopotamiae. *Plin.* 6, 26. *B. A.*

ORTHOPNOEA, ae, f. ὀρθόπνοια, difficultas illa spirandi, qua nisi erecta cervice, trahi spiritus non potest: ab ὀρθὸς, rectus, et πνέω, spiro. *Plin.* 21, 21, 91. Abrotonum utile tussi, orthopnoeae, convulsis. *Id.* 32, 4, 14. Testudinum sanguis anhelitus discutit, quasque orthopnoeas vocant.

ORTHŎPNOĬCUS, a, um, adj. ὀρθοπνοϊκὸς, orthopnoea laborans. *Plin.* 20, 17, 74. Anisum prodest orthopnoicis. *Id.* 24, 16, 92. Aron dare tussientibus, suspiriosis, orthopnoicis.

*ORTHŌSĬA, ae, f. Ὀρθωσία, Phoeniciae oppidum. *Plin.* 5, 20. ¶ Aliud, in Caria, prope Maeandrum flumen. *Liv.* 45, 25. *Plin.* 5, 29. ¶ Quem in *Notit. Orb. Antiq.* ut Lydiae fluvium meminit *Cellarius*, potest esse is, quem in Caria ponunt *Livius* ac *Plinius.* Cui sententiae quodammodo astipulatur *Strabo. B. A.*

ORTHOSTĂTA, ae, m. ὀρθοστάτης, h. e. rectus stans: ab ὀρθὸς, rectus, et ἵστημι, sto: utraque frons muri ex magnis lapidibus constructa. *Vitr.* 2, 8. Medio cavo servato secundum orthostatas intrinsecus, ex saxo quadrato struat bipedales parietes; et *mox:* Neque orthostatas inter se religatos labi patietur. *Id.* 10, 19. *f.* Machina in medio habens collocatum in orthostatis canalem.

ORTHRĂGŎRISCUS, i, m. ὀρθραγόρισκος, piscis marinus figura tereti, qui grunnire porcorum more dicitur, cum capitur. *Plin.* 32, 2, 9.

*ORTHRONIENSES, populi Cariae. *Plin.* 5, 29. *B. A.*

ORTHRUS, i, m. Ὄρθρος, dicitur fuisse canis ferus Geryonae, et custos armenti ejus post illius necem ab Hercule illatam datus comes Cerbero in limine Ditis. *Sil.* 13, 845., et putatur significari a *Statio Silv.* 2, 1, 230. insontes animas nec portitor arcet, Nec dirae comes ille ferae. Al. ap. *Sil.* leg. *Orthus.* ¶ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Gud.* 269, 2. Ti. Claudius Orthrus. *F.*]

ORTĪVUS, a, um, adj. ad ortum pertinens. *Manil.* 3, 188. A sole ad lunam numerabis in ordine partes Signorum: ortivo totidem de cardine duces, *h. e.* de ortu, de horoscopo. *Appul. Met.* 3. Coruscat in modum ortivi solis ignis, et mucro, *h. e.* orientis.

[ORTŌNENSIS, e, adj. ad Ortonam pertinens, maritimam Frentanorum urbem, quae etiamnunc *Ortona* appellatur; ejus meminit *Plin.* 3, 12, 17. *Inscr.* ap. *Spon. Miscell. antiq.* p. 174. Praefectus fabrum municipii Ortonensis. *F.*]

*ORTOPŪLA, ae, f. opp. Liburniae. *Plin.* 3, 21. *B. A.*

*ORTOSPĀNUM, i, n. urbs Asiae ulterioris, in Paropamisadarum regione. *Plin.* 6, 17. *B. A.*

ORTUS, a, um, part. ab *orior*, natus, in lucem editus, profectus. *Cic. Mur.* 21. *f.* Qui ab illo ortus es. *Sall. Jug.* 116. Pater ejus ex concubina ortus erat. *Hor. Sat.* 1, 6, 10. Multos saepe viros nullis majoribus ortos, etc. *Colum.* 1, 1. *med.* Fontibus orti sapientiae Democritus, Xenophon, Architas. *Caes. B. G.* 2, 4. Plerosque Belgas esse ortos a Germanis. *Plin.* 3, 5, 8. Colonia Falisca Argis orta. *Liv.* 2, 6. Ne se ortum ejusdem sanguinis extorrem perire sinerent. V. integrum loc., ubi *Gronov.* ita distinguit *ne se ortum, ejusdem sanguinis*, etc. ut *se* ad Tarquinienses, non ad Tarquinium referatur. Sunt etiam qui leg. *ortu:* quod minus placet. *Ter. Eun.* 2, 2, 10. Ex eodem loco ortus. *Liv.* 26, 6. *f.* Loco obscuro tenuique fortuna ortus. *Cic. Agr.* 1, 9. Quem equestri loco ortum consulem videt. *Ov. Met.* 10, 735. flos e sanguine concolor ortus. *Plin.* 3, 1, 2. Ana fluvius ortus Laminitano agro citerioris Hispaniae; et *ib.* 12, 17. Anio in monte Trebanorum ortus. *Id. prooem.* 23. Nervorum dolores frigore orti. *Caes. B. G.* 5, 8. Orta luce. *Hor. Ep.* 2, 1, 112. Orto sole. *Sall. Cat.* 6. Invidia ex opulentia orta. *Liv.* 2, 40. Fletus ab omni turba mulierum ortus. *Cic. Att.* 11, 25. Rumor ortus ex Sulpicii litteris. *Pl. Poen.* 4, 4, 67. Facinus ex te ortum. *Ter. Ad.* 3, 1, 35. A me tibi nulla orta est injuria. [*Quid *oriundus* differat, V. in h. v.

ORTUS, us, m. γένεσις, nativitas, exortus, origo. *Cic. Div.* 2, 43. Cum ortus nascentium luna moderetur. *Id. Leg.* 2, 2. Cum Cato ortu Tusculanus esset, civitate Romanus; et *ib.* 1, 6. Ipsius juris ortum a fonte repetamus; et *ib.* 3, 8. Tribunicia potestas, cujus primum ortum inter arma procreatum videmus. *Id. Univ.* 2. Consideremus, semperne fuerit mundus, nullo generatus ortu; et *mox:* Quae ortum habere, gignique dicuntur. *Id. Div.* 1, 56. Solis, et lunae, reliquorumque siderum ortus, obitus, motusque cognoscere; et *N. D.* 2, 19. Sol ab ortu ad occasum commeans. *Id. Cat.* 3, 8. *f.* Si illud signum solis ortum conspiceret. *Ov. Met.* 5, 494. Pisa mihi patria est, et ab Elide ducimus ortum. *Plin.* 17, 9, 8. Id plerique prave intelligunt a Favonii ortu faciendum.

ORTYGĬA, ae, f. insula maris Aegaei, eadem ac Delos: ab ὄρτυξ, υγος, coturnix, quod in ea primum haec avis visa sit, vel a coturnicum copia, vel quia Latona eo cum appulisset, ab Jove in coturnicem mutata est, ut Junonis iram vitaret, ut *Serv.* tradit ad *A.* 3, 72. ¶ Item insula prope Siciliam, contra Syracusas. *Virg. A.* 3, 694. ¶ Item Ephesus urbs Ioniae. *Plin.* 5, 29, 31. ¶ *Ortygie, es,* Ὀρτυγίη, Graeca positio. *Ov. Met.* 15, 336. tempusque fuit, quo navit in undis: Nunc sedet Ortygie.

ORTYGĬUS, a, um, adj. ad Ortygiam pertinens. *Ov. Met.* 1, 694. Ortygia Dea, *h. e.* Diana in Ortygia nata. *Id. Fast.* 5, 692. Ortygiae boves, *h. e.* quas surripuit Mercurius Apollini in Ortygia nato, cum Admeti greges pasceret.

ORTYGŎMĒTRA, ae, f. ὀρτυγομήτρα, rex coturnicum, major aliquanto, ac nigrior: ab ὄρτυξ, coturnix, et μήτηρ, mater. Alii dicunt esse avem alterius generis. *Plin.* 10, 23, 33. Aquilone ergo maxime volant, ortygometra duce: [*nostr. *Wachtelkönig.*] ¶ *Tert. adv. Psych.* 16. de quacumque coturnice usurpat. Ita et *Hieron. adv. Jovin.* 2, 17.

ORTYX, ygis, f. ὄρτυξ, plantago, herba. *Plin.* 21, 17, 61.

ŌRUM, pro aurum dicebant rustici, teste *Festo* in *Orata.*

*ORUROS, i, locus vel opp. Mesopotamiae, versus Euphratem, terminus Imperii Romani. *Plin.* 6, 26. *B. A.*

*ORXŬLAE, arum, populi Indiae. *Plin.* 6, 19. *B. A.*

ŎRYX, ygis, m. ὄρυξ, bestia in Gaetulia, bisulca et unicornis, alioqui caprae non dissimilis, pilo contra aliorum animalium naturam ad caput verso, quae sub ortum Caniculae, tanquam ejus sideris adventum praesentiens, fixis oculis eam plagam coeli intuetur, ubi primum signum hoc exoritur, eoque conspecto sternutat, et veluti venerabunda adorat. *Plin.* 2, 40, 40., 8, 53, 79., 11, 46, 106. ob figurae similitudinem, nunc cervis, nunc capris accenset. Adde *Colum.* 9, 1. Nomen est ex eo, quia unicum illud cornu, quod gestat, refert instrumentum illud fossorium, quod Graecis ὄρυξ, ab ὀρύσσω, fodio. *Gloss. Philox.* Ὄρυξ, sarculum, ligo, dolabra. *Juven.* 11, 140. Et Gaetulus oryx, hebeti lautissima ferro, Caeditur, etc. Ex hoc *Juven.* loco colligimus, fuisse orygem in lautioribus cibis habitum. *Mart.* 13, 95. Matutinarum non ultima praeda ferarum Saevus oryx, constat qui mihi morte canum.

ŎRYZA, ae, f. ὄρυζα, ὄρυζον, genus frumenti ex India invecti, quod in aqua colitur, et in ptisanis maxime probatur. Simile est milii radice, caule, foliis, flore: crescitque ad duos tresve pedes, habens in summo jubam, in qua grana aristis munita, durisque glumis involuta, quas in tritura non deponunt, ideo pila tunduntur, ut liberentur. Alia videtur esse, quae describitur a *Plin.* 18, 7, 13. folio carnoso, porro simili, sed latiore, altitudine cubitali, flore purpureo, radice gemmeae rotunditatis. *Cels.* 2, 21. enumerat inter eos cibos, qui boni succi sunt. *Hor. Sat.* 2, 3, 155. sume hoc ptisanarium oryzae. ¶ Scribitur et *oriza.*

O S

OS, oris, n. στόμα, cavum in facie animalis, lingua et dentibus instructum. *Cic. N. D.* 2, 53. *extr.* Cum tribus rebus animantium vita contineatur, cibo, potione, spiritu, ad haec omnia percipienda os est aptissimum; et 47. Animalia cibum partim oris hiatu, et dentibus ipsis capessunt, partim unguium tenacitate arripiunt, etc. *Virg. A.* 6, 625. Non mihi si linguae centum sint, oraque centum, etc. et *ib.* 12, 373. Ora equorum spumantia frenis; et *ib.* 10, 566. de Aegaeone: quinquaginta oribus ignem, Pectoribusque arsisse. *Cato R. R.* 90. Ex ore in ejus os inflato aquam dato palumbo. ¶ Metaphorice sumitur pro foramine, aditu, ostio; [*Mündung.] *Virg. A.* 2, 482. excisa trabe firma cavavit Robora, et ingentem lato dedit ore fenestram. *Tac. A.* 4, 59. Os specus. *Quint.* 1, 2. *med.* Vascula oris angusti. *Pall.* 3, 25. *med.* Oribus vasculorum gypso clausis. *Juven.* 14, 138. pleno cum turget sacculus ore. *Virg. G.* 3, 454. ferro rescindere summum Ulceris os. *Sen. Herc. Fur.* 664. Hic ora solvit Ditis invisi domus, Hiatque rupes alta. *Cic. Verr.* 2, 4, 58. In ponti ore et angustiis; et *ib.* 7, 12. In ipso aditu atque ore portus. ¶ *Os fluminis* est ubi flumen in mare exit. *Liv.* 1, 33. *f.* In ore Tiberis Ostia urbs condita. *Cels.* 2, 7. et 6, 18. *n.* 9. Ora venarum. ¶ Interdum est ipsa origo et caput, unde flumen exit. *Virg. A.* 1, 249. fontem superare Timavi, Unde per ora novem vasto cum murmure montis It mare proruptum. *Claud. VI. cons. Honor.* 197. inque novem consurgens ora Timavus. Hinc *Mela* 2, 4. Interfluit Timavus novem capitibus exsurgens, uno ostio emissus. V. TIMAVUS. ¶ *Ora, orae,* ripae, agger. *Colum.* 8, 15. Ora lacus ne corrumpantur, opere signino consternuntur: eaque non in gradus oportet erigi, sed paulatim clivo subsidere, ut tanquam e litore descendatur in aquam. ¶ Metonymice est lingua, sermo. *Virg. A.* 2, 422. clypeos mentitaque tela Agnoscunt, atque ora sono discordia signant. ¶ *In ore esse* de eo dicitur, de quo vulgo sermo est. *Ter. Ad.* 1, 2, 13. Hoc advenienti quot mihi, Micio, dixere! in ore est omni populo. Sic *Cic. Verr.* 2, 1, 46. *extr.* Istius nequitiam in ore vulgi, atque in communibus proverbiis esse versatam; et *ib.* 2, 2, 23. Res percrebuit, in ore atque sermone omnium coepit esse. *Ov. Her.* 17, 34. Ne quando nomen non sit in ore meum. *Tac. Agr.* 41. Poscebatur ore vulgi dux Agricola. *Cic. Fam.* 6, 18. *extr.* Habere aliquid in ore, i. e. frequenter loqui de re aliqua. ¶ *Uno ore*, uno omnium consensu. *Ter. Phorm.* 4, 3, 19. Amici omnes modo uno ore auctores fuere, ut praecipitem hanc daret. *Virg. A.* 11, 132. uno omnes eadem ore fremebant. ¶ *Ire per ora virum, vulgi, hominum*, et absolute *ire per ora*, vel *venire in ora*, fama celebrem esse. *Enn.* ap. *Cic. Tusc.* 1, 15. volito vivu' per ora virum. *Catull.* 40, 5. Anne ut pervenias in ora vulgi? *Liv.* 2, 36. Ne in ora hominum pro ludibrio abiret. *Sil.* 3, 135. ire per ora Nomen in aeternum paucis mens ignea donat. *Prop.* 3, 1, 24. Majus ab exsequiis nomen in ora venit. ¶ Per synecdochen est vultus, facies. *Ter. Eun.* 2, 3, 25. Nova figura oris, color verus, corpus solidum, et succi plenum. *Cic. Off.* 1, 29. Licet ora ipsa cernere iratorum, aut eorum, qui aut libidine aliqua, aut metu commoti sunt. *Virg. A.* 6, 495. Deiphobum vidit lacerum crudeliter ora; et *ib.* 8, 486. Componens manibusque manus, atque oribus ora; et *ib.* 10, 821. ut vultum vidit morientis et ora, Ora modis Anchisiades pallentia miris. *Cic. Dejot.* 2. In tuis oculis, in tuo ore vultuque acquiesco. ¶ Hinc saepe ponitur pro praesentia, conspectu. *Ter. Heaut.* 3, 3, 11. Concedas hinc aliquo ab ore eorum aliquantisper. *Id. Ad.* 2, 4, 5. Laudare aliquem coram in os; et 5, 4, 10. Nulli laedere os, arridere omnibus, *h. e.* nullum praesentem laedere. *Virg. A.* 11, 887. ante oculos atque ora parentum. *Sen. Ben.* 7, 19. et *Tac. H.* 3, 77. Jugulare filios in ore parentum. *Cic. Verr.* 2, 2, 33. Quae in foro palam Syracusis, in ore atque in oculis provinciae gesta sunt. *Id. Rosc. Am.* 6. In foro, atque in ore omnium quotidie versari. *Justin.* 36, 1.

Traductus per ora civitatium. ¶ De vultu habitum animi praeferente, et praesertim audaciam, impudentiam, qua quis etiam in periculo, aut re turpi nihil vultum mutat aut pudore, aut metu. *Ter. Eun.* 4, 7, 35. *Chr.* Eam esse dico liberam. *Thr.* hem! *Chr.* civem Atticam. *Thr.* hui! *Chr.* meam sororem. *Thr.* os durum! *Cic. Quint.* 24. Mihi videri ore durissimo esse, qui praesente Roscio gestum agere conarentur. *Ter. Eun.* 3, 5, 49. Tum equidem istuc os tuum impudens videre nimium vellem. *Id. Phorm.* 5, 7, 24. Quo redibo ore ad eam, quam comtempserim? [*Mit welcher Stirne.*] ¶ Pro ipsa impudentia. *Cic. Or.* 1, 38. Quod tandem os est illius patroni, qui ad eas causas sine ulla scientia juris audet accedere? *Id. Verr.* 2, 2, 20. Nostis os hominis, nostis audaciam: tamen tum rumore populi, et clamore perturbatus est. *Mart.* 9, 95. Os hominis mulsum me rogat Hippocrates. *Sen. Const. Sap.* 17. *med.* Duritia oris. *Ov. Her.* 17, 101. Non tu plus cernis, sed plus temerarius audes: Nec tibi plus cordis, sed magis oris inest. ¶ Contra *os molle* est frons tenera, facile erubescens, verecunda. *Sen. ep.* 11. Nihil erat mollius ore Pompeji: nunquam non coram pluribus erubuit. *Probum os* eod. sensu V. in PROBUS. ¶ *Praebere os* est offerre se contumeliis, verberibus. *Liv.* 4, 35. *f.* Praebere ad contumeliam os. *Ter. Ad.* 2, 2, 6. Adolescenti morem gestum oportuit. *San.* Qui potui melius, qui hodie usque os praebui? ¶ *Os alicui sublinere.* V. SUBLINO. ¶ *Os concurrit.* V. CONCURRO. ¶ [*Os belli atque fauces* ap. *Cic. Arch.* 9. est: bellicum periculum et quidem ultimum. Videtur dictum imitatione Homeri, qui dixit στόμα πολέμοιο, *Il. K*, 8. ubi tamen durius dicitur, quam apud Ciceronem. Non enim additur eripere, ut h. l. sed τεύχειν. Adde *Υ*, 359. *Ernest.* in *cl. Cic.* s. v.] ¶ Aliquando ponitur pro toto capite. *Cic. Verr.* 2, 4, 56. Gorgonis os pulcherrimum crinitum (al. *cinctum*) anguibus. *Tac. A.* 1, 61. Truncis arborum antefixa ora. *Catull.* 61, 138. Nunc tuum cinerarius Tondet os. *Stat. Th.* 3, 131. pars molliter aptant Brachia trunca loco, et cervicibus ora reponunt. ¶ De navium rostris. *Hor. Epod.* 4, 17. Quid attinet tot ora navium gravi Rostrata duci pondere? ¶ *Os leonis*, flos cujusdam herbae leoninum os apertum referens. *Colum.* 10, 98. Narcissique comas, et hiantis saeva leonis Ora feri. ¶ In genitivo plur. qui usurpaverit, inveni adhuc neminem.

OS, ossis, n. ὀστοῦν, solidamentum corporis, quod nervis natura alligavit: a voce Graeca allata. *Cels.* 8, 2. Omne autem os, ubi injuria accessit, aut vitiatur, aut finditur, aut frangitur, aut foratur, aut colliditur, aut de loco movetur. *Cic. N. D.* 2, 55. Quid dicam de ossibus, quae subjecta corpori, mirabiles commissuras habent, et ad stabilitatem aptas, et ad artus finiendos accommodatas, et ad motum, et ad omnem corporis actionem? *Id. Verr.* 2, 5, 49. Ex tua calamitate cineri atque ossibus filii sui solatium vult aliquod reportare; et *ib.* 3, 44. Cur hunc dolorem cineri ejus, atque ossibus inussisti? *Virg. A.* 6, 54. gelidus Teucris per dura cucurrit Ossa tremor. *Id. Ecl.* 3, 102. de macie confectis: vix ossibus haerent. ¶ *Ossa legere*, combusto cadavere in rogo, quae post ignem inconsumpta remansissent, maxime propinquorum munus fuit. *Sen. Ira* 2, 33. *f.* Dignus fuit, cui permitteret a convivio ad ossa filii legenda discedere. In *Gloss. Philox.* dicitur *ossilegium*, Graece ὀστολόγιον, cujus ritum ac caeremonias *Tibull.* persequitur 3, 2., quem locum illustrat *Kirchman. de funerib. l.* 3. *c.* 6. *Serv.* ad *A.* 11, 210. dicit, id factum tertio die post crematum cadaver. ¶ *Ossa legi* dicuntur iis quoque, quibus aut casu, aut ictu fracta, aut collisa sunt, et medici ope extrahuntur. *Sen. Ben.* 5, 24. *f.* Postea ad Mundam in acie oculus mihi effossus est, et in capite lecta ossa. *Id. Prov.* 3. Remedii causa quibusdam et radi ossa, et legi, et quaedam amputari membra. *Id. Consol. ad Marc.* 22. Adde lacerationes medicorum ossa vivis legentium, et totas in viscera manus demittentium. ¶ Metaphorice. *Plin* 17, 27, 43. Arborum ossa terebrare, *h. e.* intimum lignum, ac medullae circumpositum. *Suet. Claud.* 8. Olearum ac palmularum ossibus incessebatur, *h. e.* nucleis. ¶ *In ossibus* in medullis, in visceribus, in corde. *Virg. G.* 3, 258. Quid juvenis, magnum cui versat in ossibus ignem Durus amor? *Id. A.* 5, 172. Tum vero exarsit juveni dolor ossibus ingens. ¶ Ossa orationis sunt subtilitas, argumenta, nervi et vires. *Cic. Brut.* 17. Attico genere dicendi se gaudere dicunt. Sapienter id quidem atque utinam imitarentur, nec ossa solum, sed etiam sanguinem. ¶ Olim ossibus exacutis in libro et cera scribebant, antequam ferrei stili excogitarentur. Testis *Varr.* ap. *Charis.* 1, 112. Hinc *Titin. ib.* Velim ego osse arare campum cereum. ¶ Etiam *ossum, i*, declinatum est. *Varr.* ap. *Charis. ib.* Olivo, et osso putat fieri. *Cn. Gell. ib.* et ap. *Prisc.* 7, 750. Calvariae ejus ipsum ossum expurgaverunt, inauraveruntque. *Pacuv.* ap. *Prisc. ib.* Ossum inhumatum. *Actius ib.* Fraxinu' fissa ferox infensa infunditur ossis. *Tert. carm. adv. Marc.* 2, 196. De Christi nova carne caro, deque ossibus ossum. Adde *August.* in *Psalm.* 138. ad illum versum: *Non est absconditum os meum a te.* ¶ Etiam *ossu, u*, n. agnoscitur a *Charis.* 1, 12. et 112. ¶ Etiam *hoc osse* in recto pro *os*, aut *ossum* agnoscit. *Id. Charis. l. c.* p. 40., sed haec carent exemplis. ¶ *Ossuum* pro *ossium* habet *Prud.* περὶ στεφ. 5, 111. ossuum compago. ¶ Rectus casus corripitur: unde *exos* ultima brevi. *Lucr.* 3, 722. Exos, et exsanguis tumidos perfluctuat artus. At in *os, oris*, producitur, quod et *August.* docuit *Gramm.* p. 1980. et *Doctr. Christ.* 3, 3. ¶ In plur. *ossua* pro *ossa*, ab *ossu, u*, saepe usurpatur in *Inscr.* ap. *Grut.* 575. 3. Ossua posita sunt VI. Id. Novemb. Crispino, et Aeliano Caes. Adde aliam 799, 8. et 875, 3. et ap. *Don. cl.* 2. *n.* 181. Hinc saepius *ossuarium*, quam *ossarium.*

OSCĂ. V. OSCENSIS.

OSCĒ, adv. Oscorum lingua. *Gell.* 17, 17. Ennius tria corda habere se dicebat, quod loqui Graece, et Osce, et Latine sciret. *Varr. L. L.* 4, 30. Osce dicere aliquid. *Titin.* ap. *Fest.* in *Oscum.* Qui Osce, et Volsce fabulantur: nam Latine nesciunt.

OSCĒDO, inis, f. χάσμη, vitium, quo quis saepius oscitat. *Gell.* 4, 20. Tenerique eo vitio, quod oscedo appellatur. ¶ Est etiam oris ulcus. *Ser. Samm.* 14, 216. Hinc oscedo fugit, linguae quoque vulnera cedunt. *Isid. Or.* 4, 8. Oscedo est, in qua infantum ora exulcerantur, dicta ex languore oscitantium.

OSCEN, inis, m. ab auguribus dicitur avis, quae ore canens facit auspicium, ut corvus, cornix, noctua: quasi *ore canens.* *Varr. L. L.* 5, 7. *extr.* et *Appius Claud.* ap. *Fest.* Hinc *Serv.* ad *A.* 3, 361. Aves aut oscines sunt, aut praepetes: oscines, quae ore futura praedicunt; praepetes, quae volatu augurium significant. Adde *Plin.* 10, 19, 22., ubi innuit, alites et oscines dici eas tantum, quae digitos in pedibus habent. *Hor. Od.* 3, 27, 11. Oscinem corvum prece suscitabo. *Auson. Idyll.* 11, 15. Tres quorum (*cervorum*) aetates superat Phoebeius oscen, *h. e.* corvus a Phoebo in nigrum ex albo mutatus, ut est ap. *Ov. Met.* 2, 632. V. ALES. ¶ In recto singulari *hic oscinis* dixisse *Ciceronem* testis est *Plin.* ap. *Charis.* 1, 112.

OSCENSIS, e, adj. ad Oscam pertinens, quae est urbs Hispaniae citer. ad Ilergetes pertinens. *Varr. R. R.* 1, 57. Oscensis ager. *Liv.* 34, 10. et 46. et 40, 43. Oscense argentum, [*h. e.* denarii in urbe Osca cusi, vel potius in aliis urbibus proximis, sed ad normam Oscensium. V. *Eckhel. D. N. V.* T. 1. p. 4. *F.*] ¶ *Oscenses, ium*, ejus urbis incolae. *Caes. B. C.* 1, 60. et *Plin.* 3, 3, 4.

OSCI, orum, m. plur. populi Campaniae, in Latii et Samnii confinio, postea Sidicini appellati; quorum urbs Teanum. Antea *Opici*, et *Opsci* dicti sunt, teste *Verrio* ap. *Fest. Ennius ib.* de muris res gerit Opscus. *Virg. A.* 7, 730. Oscorumque manus. ¶ Male olim audiebant turpis libidinis fama: unde quidam putarunt, vocem *obscenus* inde esse deductam: quod tamen *Festus* negat.

OSCILLĂ, festa in honorem Bacchi, in quibus homines se per funes jactabant. Alii putant fuisse Erigones. *Paul.* ex *Festo.* V. OSCILLUM.

OSCILLANS, antis, part. ab *oscillo*, oscillatione se jactans. *Fest.* in *Oscillam:* ubi addit: Oscillantes, ait Cornificius, ab eo, quod os celare soliti personis propter verecundiam, qui eo genere lusus utebantur.

OSCILLĀTĬO, onis, f. αἰώρα, jactatio per funem. *Petr. Sat.* 140. Oscillatione ludere. Adde *Fest.* in *Oscillum*, et *Hyg. fab.* 130.

OSCILLO, as. V. OSCILLANS et OCCILLO. ¶ Oscillum Santra dici ait, quod oscillent, idest, inclinent, praecipitesque in os ferantur. *Festus.*

OSCILLUM, i, n. στομάτιον, dimin. oris. *Colum.* 2, 10. Si humor invasit, vermes gignit, qui simul atque oscilla lupinorum ederunt, reliqua pars enasci non potest. Quod *Colum.* os vocat lupinorum, id *Plin.* 18, 14, 36. vocat umbilicum. ¶ Est praeterea ludi genus, in quo fune altrinsecus de tigno, arboreve religato, in aere quis libratus subvectatur: [*das Schaukeln.* Sunt autem, qui *oscillum*, qua librandi, jactandi quoddam genus ludendo adhibitum significat, aliud omnino vocabulum alioque fonte oriundum (ex *obs* et *cilleo* s. *cillo*, i. e. moveo) praedicantes, sejunctim ponere soleant.] Hoc ludi genus fiebat tanquam sacrificium iis, qui suspendio mortui essent. Nam oscillatione, sive jactatione per funem optime exprimitur mors suspendiosorum: quibus cum justa fieri jus non sit, suspensis oscillis, veluti per imitationem mortis parentatur, ut ait *Varr.* ap. *Serv.* ad *A.* 12, 603. Hinc oscillationem Athenienses instituerunt in Erigones gratiam, quae se suspenderat. *Serv.* ad *G.* 2, 389., *Hyg. fab.* 130. et *Astron.* 2, 4. ¶ *Festus* aliam affert causam, scilicet quod rex Latinus in proelio contra Mezentium Caeritum regem nusquam apparuerit, judicatusque sit Juppiter Latiaris factus. Itaque per sex dies, feriatos liberos servosque requirere eum, non solum in terris, sed etiam, quia videretur coelum posse adiri, per oscillationem. Addit, id etiam fieri solitum in memoriam et imaginem vitae humanae, in qua altissima interdum in infima dejiciuntur, infima in altum efferuntur. *Serv. l. c.* refert etiam illorum sententiam, qui dicunt, oscilla membra esse virilia de floribus facta, quae suspendebantur per intercolumnia, ita ut in ea homines acceptis clausis personis impingerent, et ea ore cillerent, idest moverent, ad risum populo commovendum. *Virg. ib.* Oraque corticibus sumunt horrenda cavatis, Et te, Bacche, vocant per carmina laeta, tibique Oscilla ex alta suspendunt mollia pinu. ¶ Oscilla etiam parvae imagunculae, seu parvae statuae erant, quae arte fictili fingebantur, et venales proponebantur, quibus homines pro se, atque suis Diti patri, et Saturno piacula faciebant. *Macr. Sat.* 1, 7. *med.* et *ib.* 11. *f.* ¶ Etiam *Serv. l. c.* oscilla intelligit imagunculas in oris humani effigiem, quas pro se suspendebant in extentis funibus, quia saepe acciderat, ut homines in iis se jactando, graviter conciderent. Adde *Lact.* ad *Stat. Th.* 11, 644. ¶ Ex his omnibus fit *oscillum* primo esse parvum os, ut diximus: deinde parvam imaginem oris, seu figurae humanae similitudine, ut a *tantum tantillum*, ab *os osculum, oscillum:* tertio ipsum sacrum, seu festum, in quo hujusmodi oscilla adhibebantur. Alii derivant ab *os, oris*, addita positione diminutivi: alii ab *os*, et *cillo*, h. e. moveo, quod in illa jactatione in funibus ora et capita sursum deorsum moverent: alii denique, ut *Cornific.* ap. *Fest.*, ab *os*, et *celo, as*, quod personis ora tegerent.

OSCĬNES. V. OSCEN.

OSCĬNUM tripudium, inquit *Fest.* est, quod oris cantu significat quid portendi, cum cecinit corvus, cornix, noctua, parra, picus. Oscinum augurium, inquit *Paul. ib.*, a cantu avium. His locis *oscinum* potest videri adjectivum.

OSCĬTĀBUNDUS, a, um, adj. saepe oscitans. *Sidon. ep.* 2, 2. Discipulis exponere oscitabundus ordiris: *Samia mihi mater fuit.* Legitur etiam ap. *Gell.* 4, 20. in lemmate.

OSCĬTANS, antis, part. ab *oscito:* [*qui oscitat, i. e. aperto ore prostat. *Catull.* 25, 5. Cum de via mulier alites ostendit oscitentes, i. e. hiulco ore clangentes. Noster hunc locum in f. posuerat ¶ Tunc, qui prae somnolentia os aperit, Gr. χασμῶν, nostr. *gähnend.*] *Cic. Mil.* 21. Adde inscitiam pransi, poti, oscitantis ducis. *Id. fragm.* ap *Quint.* 8, 3. *med.* Quosdam ex vino vacillantes, quosdam hesterna potatione oscitantes. *Id. Brut* 54. Videt oscitantem judicem, loquentem cum altero. ¶ [*Translate, segnis, negligens, taedio affectus.] *Id. N. D.* 1, 26. Quae Epicurus oscitans alucinatus est. *Id. Or.* 2, 33. *f.* Tibi mecum in eodem est pistrino, Crasse, vivendum, et istam oscitantem et dormitantem sapientiam Scaevolarum, et ceterorum beatorum otio concedamus.

OSCĬTANTER, adv. oscitando, negligenter ὑπτίως. *Cic. Brut.* 80. Quod ille tam solute egisset, tam leniter, tam oscitanter.

OSCĬTĀTĬO, onis, f. [*proprie simpliciter est oris apertio. *Plin.* 9, 35, 54. Conchas pandentes sese quadam oscitatione, impleri roscido conceptu tradunt: *Forc.* hanc signif. secundo loco posuerat ¶ Tum est] χάσμη, actus oscitandi [*das Gähnen.*] *Plin.* 7, 6, 5. Oscitatio in enixu letalis est. *Gell* 4, 2. Cum ille dejerasset, invitissimum sese ac repugnantem oscitatione victum. ¶ Translate. *Stat Silv.* 4, 9, 20. Sed Bruti senis oscitationes De capsa miseri libellionis, *h. e.* libelli negligenter scripti.

OSCĬTO, as, n. 1. et Oscitor, aris, dep. 1 χασμάομαι, os late aperio. [*Enn.* ap. *Serv.* ad *Virg. A.* 10, 396. Oscitat in campis caput a cervice revulsum. Ita dicitur de flore leonis, qui se pandit. *Colum.* 10, 260. Oscitat et leo. V. OS oris. Adde *Plin.* 16, 24, 36. Omnium (*arborum*) folia quotidie ad solem oscitant, *h. e.* superne convertuntur: quos locos Noster in f. collocaverat. ¶ Tum de iis potissimum dicitur, qui prae somnolentia aut taedio os aperiunt: nostr. *gähnen.*] *Pl Men.* 5, 2, 80. Ut pandiculans oscitatur! *Gell* 4, 20. In jure stans, clare nimis ac sonore oscitavit. *Turpil.* ap. *Non.* 234, 4. Timere accepit interdum oscitarier ineptus, παραγωγή. ¶ Translate. *Auct. ad Her.* 4, 36. *f.* Maximas calamitates accepistis: cum majores impendere videantur, sedetis, et oscitamini, *h. e.* negligitis.

OSCŬLĀBUNDUS, a, um, adj. osculans. *Suet Vit.* 2. *f.* Detractum socculum dextrum (*Messalinae*), inter togam, tunicasque gestavit assidue, nonnunquam osculabundus.

OSCŬLĀNUS, a, um, adj. *Festus.* Osculana pugna in proverbio, quo significabatur, victos vincere, quia in eadem et Valerius Levinus imperator Romanus a Pyrrho erat victus, et brevi eundem regem devicerat. Alii rectius leg. *Asculana:* nam ex *Liv. Epit. l.* 13. constat, ann. U. C. CCCCLXXIV P. Valerium Laevinum a Pyrrho devictum, ex *eod* vero *l.* 14. et ex *Flor.* 1, 13., eundem Pyrrhum in

Apulia apud Asculum tertio post anno, non à Laevino, ut ait *Festus*, sed a Curio Dentato victum, et Italia expulsum fuisse. Hinc *Titin.* ap. *eund. Festum ib.* Haec quidem quasi Asculana pugna est, non secus: quia, qui fugere pulsi hinc, spolia colligunt. [*Multis auxit atque emendavit h. l. *F.*]

OSCŬLĀTĬO, onis, f. φίλημα, actus osculandi. *Cic. Coel.* 20. Sed etiam complexu, osculatione, aquis, navigatione, conviviis procax videatur. *Catull.* 48, 5. Non si densior aridis aristis Sit nostrae seges osculationis. ℙ [*Osculatio venarum* ap. medicos est earumdem aperitio, quam Graeci ἀναστόμωσιν vocant, ut *Coel. Aurel. Tard.* 2, 10. affirmat. *Id. ib.* 13. Si osculatio venarum, ex redundantia materiae veniens, fluorem faciat, convenit uti detractione. *F.*]

OSCŬLĀTUS, a, um. V. v. sq.

OSCŬLOR, aris, atus sum, dep. 1. φιλέω, osculum do, suavior. *Cic. Verr.* 2, 4, 43. Id simulacrum non solum venerari, verum etiam osculari solent. *Id. Att.* 16, 5. Eum complexus, osculatusque dimisit. *Just.* 12, 15. Alexander dextram suam osculandam flentibus dedit. *Trebell. Gall.* 16. Matronis manum sibi osculantibus quaternos aureos sui nominis dedit. *Sen. Ben.* 2, 12. C. Caesar *(Caligula)* agenti gratias porrexit osculandum sinistrum pedem. *Pl. Asin.* 1, 3, 69. Bene salutando consuescunt, compellando blanditer, osculando. *Id. Mil.* 2, 2, 88. Eam vidisse cum alieno oscularier. *Cic. Somn. Scip.* 3. Ille me complexus et osculans flere prohibebat. *Pl. Mil.* 2, 2, 19. Nescio quis inspectavit Philocomasium atque hospitem osculantes. ℙ [*Translate, vehementer aliquem, vel aliquid complecti, fovere, amare. *Cic. Fam.* 1, 9. Inimicum meum sic amplexabantur, sic in manibus habebant, sic fovebant, sic osculabantur. *Id. Mur.* 10. Mihi videris istam scientiam juris tanquam filiolam osculari tuam; quos locos nescio quo pacto Noster antecedentis §. exemplis adscripserat.] ℙ Etiam *osculo, as*, olim dictum fuit. *Titin.* ap. *Non.* 7, 77. Laudor, quod osculavi privignae caput. Hinc *Prisc.* docet, etiam *osculor a te* passive dici posse. Hinc *osculatus* passive. *Appul. Met.* 2. Osculato tuo capite, quam invita discederet, vultu prodidit.

OSCŬLUM, i, n. στομάτιον, parvum os. *Petr. Sat.* 126. Osculum, quale Praxiteles habere Dianam credidit. *Ov. Met.* 1, 499. videt igne micantes, Sideribus similes, oculos: videt oscula, quae, etc. *Mart.* 11, 91. Ipsaque crudeles ederunt oscula morbi: Nec data sunt nigris tota labella rogis. *Suet. Aug.* 94. *med.* Osculum pueri delibatum digitis ad os suum detulisset, *h. e.* quod ait *Appul. Met.* 6. Juppiter prehensa Cupidinis buccula, manuque ad os suum relata, consaviat. Adde *Phaedr.* 4, 23. et *Virg. A.* 12, 434. ℙ Metonymice pro suavio, sive basio accipitur, φίλημα [*nostr. *Mäulchen.*]. Nam basiando os coarctamus, atque minuimus, et quasi ex ore osculum facimus. Osculum, basium, et suavium quomodo differant, V. in BASIUM. *Cic. Att.* 12, 1. Utinam continuo ad complexum meae Tulliae, ad osculum Atticae possim currere. *Id. fragm.* ap. *Non.* 4, 193. Osculum alicui ferre. *Suet. Dom.* 12. offerre. *Pl. Truc.* 1, 2, 8. oggerere. *Suet. Gr.* 23. *extr.* ingerere. *Petr. Sat.* 115. alicui dare; et 138. et *Ov. Her.* 13, 120. capere. *Virg. A.* 1, 691. et *ib.* 2, 490. figere; et *ib.* 1, 260. libare. *Ov. Her.* 11, 117. carpere; et *ib.* 13, 141. sumere. *Tac. H.* 1, 36. jacere. *Phaedr.* 5, 7. et *Juven.* 4, 118. jactare. V. JACIO. *Catull.* 68, 127. decerpere. *Val. Fl.* 1, 264. rapere; et 4, 701. pallentia jungere. *Ov. Her.* 2, 94. Oscula per longas jungere pressa moras. *Id. Amor.* 3, 7, 55. Oscula blanda; et *ib.* 2, 5, 23. improba. *Id. Met.* 3, 451. liquidis porrigere lymphis; et *ib.* 10, 344. admovere. *Suet. Ner.* 37. Osculo impertire aliquem. *Tac. A.* 15, 71. Genua alicujus advolvi, et dextram osculis fatigare; et *Tibull.* 2, 5, 91. natusque parenti Oscula comprensis auribus eripiet. V. LABELLUM. [*Prop.* 1, 3, 16. Osculaque admota sumere et ora manu. V. *Gronov. Observv.* 4, 6. p. 384. sq. *ed. Fr.*] *Ov. Am.* 3, 7, 9. Osculaque inseruit cupidae luctantia linguae. Hujusmodi genus osculi Graece μανδαλωτὸν dicitur. Adde *ib.* 2, 5, 23. et *ib.* 3, 14, 23. *Plin. Pan.* 71. Osculo occurrere alicui; et *ib.* 23. Osculo aliquem excipere, et osculo dimittere; et *ib.* 24. Osculum manu reddere. *Plin. alter* 11, 45, 103. Osculis dextram aversam appetere. *Id.* 28, 2, 5. In adorando dexteram ad osculum referimus, *h. e.* ori admovemus et osculamur. [*Mart.* 12, 59. te pilosus Hircoso premit osculo colonus. *F.*] ℙ In salutationibus, et congressionibus, quanto inter amiciores et familiariores fiebant, tanto osculis inhaerebant diutius. Hinc illae ap. *Sen.* querelae, *Ira* 2, 2. Ille me parum humane salutavit: ille osculo meo non adhaesit, ille inchoatum sermonem cito abrupit. *Tac. Agr.* 4. Noctu in palatium venit, exceptusque *(a Domitiano)* brevi osculo, et nullo sermone, turbae servientium immixtus est: [*breve osculum* est quod raptim impertitur, V. *Walch.* ad h. l.] *Id. A.* 13, 4. Quoties ipse illuc ventitaret, septus turba centurionum, et post breve osculum digrediens. Adde *Quint. decl.* 5, 18. Graeci similiter usurpant ἀσπασμὸν et φίλημα. ℙ De more osculandi etiam ab imperatoribus servato, V. *Plin. Pan.* 23. et 71. ℙ [Honoris causa mos fuit osculandi manus, atque etiam pedes virorum principum, quod tamen postremum sero invectum, et servile semper habitum fuit. *Sen. ep.* 118. Candidatus eorum manus osculis conterat, quibus designatus contingendam manum negaturus est. *Suet. Dom.* 12. Osculum offerenti, manum praebuit. *Plin. Pan.* 24. [*V. *Schwarz.* ad h. l.] Non tu civium amplexus ad pedes tuos deprimis, nec osculum manu reddis. *Coripp. Laud. Just.* 1, 157. et poplite flexo Plurima divinis supplex dabat oscula plantis. *Id. Johann.* 1, 119. pedibus celer ille benignis Oscula laeta dedit. V. OSCULOR. ℙ *Osculi jus* ap. *Suet. Claud.* 26. est consuetudo Romanorum, qua licebat cognatis utriusque sexus sese invicem osculis excipere. ℙ *Osculo interveniente*, formula est legis ab *Imp. Constant. Cod.* 5, 3, 16., qua cautum fuit, ut, si, postquam sponsus sponsae aliquid donaret, eique coram testibus osculum dedisset, illum aut illam ante nuptias obire contigerit, dimidia rerum donatarum pars ad superstitem, dimidia ad defuncti, vel defunctae heredes pertineret; *osculo* autem *non interveniente*, tota donatio infirmaretur: si vero sponsa, *interveniente*, vel *non interveniente osculo*, sponso aliquid donasset, alterutro defuncto, irrita omnino donatio esset. Hinc etiamnum apud nos usus obtinet, ut sponsi, expletis in Ecclesia matrimonii ritibus, sese invicem osculentur, quamvis ea Constantini lex jamdiu obsoleverit. Hujusmodi sese osculandi consuetudinem ante Constantinum viguisse, apparet ex *Tert. Virg. vel.* 11 Si ad desponsationem velantur, quia et corpore et spiritu masculo mixtae sunt per osculum et dextram, etc. *F.*] ℙ [*Confund. *oscula* et *oculi.* V. *Burm.* ad *Quint. decl.* p. 215.]

OSCUS, a, um, adj. ad Oscos pertinens. *Prop.* 4, 2, 61. At tibi, Mamuri, formae caelator ahenae, Tellus artifices ne terat Osca manus: sc. quae tua patria fuit, teque tumulatum tenet, sit tibi levis. *Cic. Fam.* 7, 1. Non enim te puto Graecos, aut Oscos ludos desiderasse: praesertim cum Oscos ludos vel in senatu vestro spectare possis, *h. e.* a Graecis, aut Oscis histrionibus factos. *Tac. A.* 4, 14. Oscum quondam ludicrum levissimae apud vulgus oblectationis, eo flagitiorum et virium venisse, ut auctoritate patrum coercendum s.t. *Liv.* 10, 20. Gnaros Oscae linguae exploratum, quid agatur, mittit. ℙ *Cloatius* ap. *Fest.* putavit, hoc vocabulo significari etiam sacrum: unde leges sacratas, Oscas dici. ℙ *Oscus* etiam dictus est locus in Vejenti agro, quo frui soliti produntur augures publici populi R., teste eod. *Festo:* qui alio in loco, Publicus, inquit, ager dictus, quia augurum publicus est, ut Oscus in Vejenti: is enim usu et jure augurum est. ℙ De Oscis populis V. OSCI.

*OSDROËNE, es, f. regio Mesopotamiae. *Ammian.* 23, 4. ℙ Ὀσροηνή est *Procopio.* ℙ V. *Eutr.* 8, 11. et *Spanh. de Num. diss.* 8. p. 534. *B. A.*

*OSERIĀTES, ium, populi Pannoniae. *Plin.* 3, 25. *B. A.*

*OSERICTA, ae, f. insula Germaniae borealis. *Plin.* 37, 2. Mithridates *(tradit)* in Germaniae litoribus esse insulam, vocarique eam Oserictam, cedri genere sylvosam: inde *(electrum)* defluere in petras. *B. A.*

*OSI, orum, populi Germaniae, inter Suevum Vistulamque flumina. *Tac. G.* 43. *B. A.*

[ŎSĬCERDENSIS, is, adj. ad Osicerdam pertinens, Hispaniae Tarraconensis urbem in conventu Caesaraugustano, nunc *Xerta*, cujus meminit *Ptolem.* 2, 7. et nummus ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 1. p. 54. *Inscr.* ap. *Grut.* 321, 8. et *Fenestr. Syll. inscr.* p. 133. Porciae M. F. Maternae Osicerdesi, *h. e.* Osicerdensi. *Osicerdenses, ium*, absolute, sunt illius urbis incolae, ap. *Plin.* 3, 3, 4., ubi tamen corrupte legitur *Ossigerdenses. F.*]

*OSII, orum, populi Indiae. *Plin.* 6, 20. *B. A.*

*OSINTIAS REGIO pars fuit Hispaniae Baeticae. *Plin.* 3, 1. Regionis Osintiadis, Sisaponem. Sic ed. *Hard.* Antea v. g. in ed. *Elzev.*, legebatur *Regiones Osintigi, Sisaponem* etc. *B. A.*

*OSINTIGI. V. v. praec. *B. A.*

[ŎSĪRĔOSTAPHĒ, es, f. herba eadem ac Osiritis, ap. *Appul. Herb.* 86. Est ab Ὄσιρις, εως, Osiris, et ταφή, sepulcrum. *F.*]

ŎSĪRIS, is vel idis, m. Ὄσιρις, Jovis filius ex Niobe Phoronei filia. Successit Phoroneo in regnum Argivorum. Postea tamen Aegialeum fratrem praefecit regno Achaiae, et ad Aegyptios transfretavit gloriae desiderio. Quos cum subegisset, Isidem (quae et Io vocabatur) Inachi primi regis Argivorum filiam duxit uxorem. Ubi cum illa litteras, Osiris varias artes Aegyptios docuisset, uterque divinos honores meruit. Ferunt, Osirim apud Aegyptios insitionem, et aratrum, vinique usum primum reperisse, aliaque nonnulla. *Tibull.* 1, 8, 29. Primus aratra manu solerti fecit Osiris; et *ib.* 27. Te canit, atque suum pubes miratur Osirim; et 43. Non tibi sunt tristes curae, nec vultus, Osiri. V. APIS. ℙ A Sityphone Aegyptio, vel (ut *Serv.* ait ad *A.* 4, 609. et *ib.* 6, 154.) a Typhone fratre clam occisus, ab Iside diu quaesitus est. Tandem apud Phialam, juxta Syenen, laceratus repertus est. Curavit eum Isis sepeliendum in Abato, insula ejus paludis, quae Memphi proxima est, quam etiam Stygem, idest moerorem appellavit, nec nisi sacerdotes certis diebus, eosque mitratos eo accedere voluit. Sed cum apparuisset Aegyptiis deinde bos quidam, Osirim putarunt, adoraveruntque ut Deum, et vocaverunt Apim, idest bovem, eorum lingua. Deinde dictus est Serapis. Sed aliqui dicunt, Osirim Aegyptiis solem fuisse, Isim lunam, vel terram. *Juven.* 8, 28. Exclamare libet, populus quod clamat Osiri Invento. *Gell.* 20, 8. Plutarchus in quarto in Isin, et Osiridem commentario. *Macr. Sat.* 1, 21. Neque aliud esse Osirim, quam solem, nec Isim aliud esse, quam terram, naturamve rerum. Adde *Stat. Th.* 1. *f.*

[ŎSĪRĪTIS, idis, f. herba eadem ac cynocephalea, et Osireostaphe. *Plin.* 30, 2, 6. Cynocephalea herba, quae in Aegypto vocaretur Osiritis. *F.*]

[ŎSISMĬCUS, a, um, adj. ad Osismios pertinens, populos Galliae Celticae, ubi nunc *la Bretagne*, ad mare sitos. Horum meminit *Plin.* 4, 18, 32. et *Mela* 2, 2. *Id. ib.* 6. Osismica litora. *F.*]

OSMEN antique pro *omen*. *Varr. L. L.* 5, 7. *extr.* Omen, quod ex ore primum elatum est, osmen dictum.

OSNĀMENTUM olim dicebant, quod nunc *ornamentum*, et adhuc ita dicunt plerique scenici. Ita *Varr. L. L.* 5, 7. *extr.*

*OSOPUM vel Osopus, i, opp. Carnorum. *Paul. Diac.* 4, 38. *B. A.*

ŌSOR, oris, m. μισῶν, qui odit. *Pl. As.* 5, 2, 9. Osorem uxoris suae. *Appul. de Deo Socr.* Osores, et amatores quorundam hominum Deos fingere. *Pacat. Pan. Theodos.* 20. Regii nominis Brutus osor.

*OSPHĀGUS, i, Macedoniae fluvius. *Liv.* 31, 39. *B. A.*

OSPĬCOR, aris, dep. 1. auspicor, apud veteres. *Claud. Quadrig.* ap. *Diomed.* 1, 378. Flacco ospicatur. V. ORUM.

[OSPRĀTŪRĂ, ae, f. cura ὀσπρίων, *h. e.* leguminum coemendorum, mercatura leguminaria. *Arcad. Dig.* 50, 4, 18. §. 19. Elaeemporia, et ospratura apud Alexandrinos patrimonii munus existimatur. Alii minus recte leg. *hospitatura*. V. ELAEEMPORIA et LEGUMINARIUS. *F.*]

OSPRĬOS, ii, m. ὄσπριος, leguminarius, vox Graeca ab ὄσπριον, legumen. Titulus est *l.* 5. *Apicii*, quia in eo de leguminibus condiendis, pulmentisque faciendis agitur.

*OSQUIDATES, ium, populi Galliae Aquitanicae. *Plin.* 4, 19. Osquidates montani. *B. A.*

OSSĂ, ae, f. *Monte Cassovo*, al. *Olira*, mons excelsus Thessaliae, teste *Plin.* 4, 8, 15., Pelio, et Olympo attiguus. Poetae fabulantur, olim fuisse conjunctum Olympo, Herculis autem opera abscissum esse ab ea parte, ubi Peneus fluvius per Tempe fluit. Ajunt etiam, unum esse ex iis montibus, quibus coacervatis Gigantes in coelum ascendere conati sunt. *Virg. G.* 1, 281. Ter sunt conati imponere Pelio Ossam. *Ov. Fast.* 1, 307. non ut ferat Ossan Olympus: ubi Graeca terminatione usus est, τὸν Ὄσσαν. *Stat. Th.* 2, 81. et 82. ponit inter Thraces. V. dicta in THESSALICUS.

OSSAEUS, a, um, adj. Ὀσσαῖος, ad Ossam pertinens. *Stat. Th.* 12, 554. nec Ossaei bello cecidere bimembres, *h. e.* Centauri, qui Ossam incolebant. *Lucan.* 7, 176. Ire per Ossaeam rapidus Boebeida sanguis; et 6, 334. Ossaea rupes. *Val. Fl.* 1, 448. quercus. *Virg. Cir.* 33. Qui prius Ossaeis consternens aethera saxis.

OSSĀRĬUM, ii, n. ὀστοθήκη, ὀστοδοχεῖον, urna sepulcralis, in qua ossa defunctorum componebantur. *Inscr.* ap. *Grut.* 1043, 1. Sex. Turranius Sex. F. Causenus, et Turrania: Pacata ossar. fecerunt. Adde aliam ap. *eund.* 1041, 10. Item *Ulp. Dig.* 47, 12, 2. Hic alii leg. *ossuarium*. V. OSSUARIUS.

*OSSET, oppidum Hispaniae Baeticae, Julia Constantia cognominatum. *Plin.* 3, 1. Oppidum Osset, quod cognominatur Julia Constantia. *B. A.*

OSSĔUS, a, um, adj. ὀστέϊνος, ex osse factus. *Colum.* 5, 11. Cuneum ferreum, vel osseum inter corticem, et materiem demittere. *Plin.* 12, 25, 54. Ossei cultelli. *Juven.* 11, 133. Manubria ossea cultellorum. *Atta* ap. *Isid. Or.* 6, 9. Osseus mucro. ℙ Item ossi similis, ὀστώδης. *Plin.* 16, 38, 73. Totum e carne corpus fico: tota ossea est ilex, cornus, robur, et quae sine medulla. *Id.* 13, 17, 32. Osseus nucleus. *Juven.* 5, 53. nigri manus ossea Mauri, *h. e.* macra, arida, horrida.

[OSSĬCŬLĀRIS, e, adj. ad ossiculum pertinens. *Veg. Vet.* 4, 28. *med.* Ossiculare medicamentum, quod facit ad omnia ossicula. *F.*]

OSSĬCŬLĀTIM, adv. per ossicula, minutatim. *Caecil.* ap. *Non.* 2, 609. et 4, 271. Ossiculatim Parmenonem de via liceat legam.

OSSĬCŬLUM, i, n. ὀστάριον, parvum os. *Plin.* 11, 37, 49. Omnium cerebro insunt ossicula parva.

Gell. 6, 1. f. Ut tenuissimis minutisque ossiculis caput compingeret. [Inscr. ap. Fabr. p. 420. n. 381. Qui ossicula mea hic sita esse gemis. Alii leg. ossucula. F.]

OSSIFRAGUS, a, um, adj. qui ossium fractura debilitat quempiam. Cass. Sever. ap. Sen. Contr. 5, 33. In quemque saeviens ossifragus iste, alterius brachia amputat, alterius enervat. ℙ Ossifraga etiam, et ossifragus dicitur aquilae quoddam genus, a frangendis ossibus, quia, teste Isid. Orig. 12, 7., ossa ab alto demittit, et frangit. [*Beinbrecher, Seeadler. Falco ossifragus, L.] Plin. 30, 7, 20. Unum est ossifrago intestinum mirabili natura, etc. Lucr. 5, 1078. Accipitres, atque ossifragae.

OSSILĀGO, iginis, f. callus vitiosus, et ossis duritiem incitans. Veg. Vet. 2, 22. Jumentum in osse percussum, si tumorem fecerit durum, callosum, et ossilagini similem, hac ratione est curandum. Id. ib. 4, 14. Et glandulas, et ossilaginem curare creditur. Pelag. Vet. 16. med. Ad ossilagines, vel nervos crassos, vel ad ragadia in nervis, aut si forte ab axe fuerit percussus, sic curabis. ℙ Ossilago, Dea. V. OSSIPAGINA.

[OSSILĔGIUM, ii, n. ossium collectio. Gloss. Phil. Ossilegium, ὀστολόγιον. F.]

[OSSILĔGUS, a, um, adj. ossium collector. Gloss. Phil. Ossilegus, ὀστολόγος. F.]

OSSIPĂGA. V. v. sq.

OSSIPĂGINA, ae, f. Dea, quae pangit, sive, ut antiqui loquebantur, pagit puerorum ossa. Arnob. 4, 131. Jam quae durat et solidat infantibus parvis ossa, Ossilago ipsa memoratur; et mox: Si exos (esset) genus humanum, velut quidam vermiculi nasceremur, Ossilago solidatrix ossium nomen proprium non haberet? Alii utrobique Ossipaga, alii Ossipagina legunt, ut et ap. eund. 3, 118. Nulla Fluonia, nulla Pomona, nulla Ossipagina, etc. [Nonnulla addidit F.]

*OSSONŎBA, ae, opp. Lusitaniae. Mela 3, 1. Plin. 4, 21. (al. 22.) B. A.

OSSUĀRIUS, a, um, adj. ad ossua pertinens. Inscr. ap. Mur. 917, 1. Ti. Claudius Primus ollam ossuariam donavit. Alia ap. Grut. 626, 6. Aediculam cum ollis ossuariis emit. ℙ Ossuarium, ii, absolute saepe usurpatur pro ossario. Inscr. ap. Grut. 915, 3. Julia Fuscinia ossuarium viva sibi fecit. Fabr. in Inscr. p. 16. n. 69. exhibet figuram urnae, in qua insculptum est ossuarium. [*Hujus loci rationem primus iniit exemplaque paene omnia collegit F.]

OSSŬCŬLUM. V. OSSICULUM.

OSSUM, i, n. V. OS, ossis.

OSSŬŌSUS, a, um, adj. ossibus plenus. Veg. Vet. 2, 13. Loci ossuosi, et commissurales.

*OSTĀNES vel Osthānes, is, m. Persa magus, de quo Plin. 30, 1. Appul. Apol. Tert. de anima 57. et Minuc. Fel. Oct. p. 61. c. 26. ℙ Scribitur et Hostanes. B. A.

OSTENDO, is, endi, ensum et entum, a. 3. ἐνδείκνυμι, monstro, significo, declaro, doceo: ex ob, vel os, et tendo. [*Pro obstendo. Proprie significat porrigere, tendere aliquid ob, i. e. super, ad, versus, ita ut conspici ab aliis possit. Hinc idem quod monstro, significo. Huc pertinent ex locis, quos confuse satis et permixte Noster dispersit, Cic. Verr. 2, 1, 1. Os suum populo R. ostendere audet. Sil. 2, 669. Pectora nudatis ostendens saeva lacertis. Suet. Ner. 13. quum destinato per edictum die ostensurus populo propter nubilum distulisset. — Virg. A. 5, 376. Ostenditque humeros latos, alternaque jactat brachia: coll. Phaedr. 1, 13. At ille stultus, dum vult vocem ostendere; Emisit ore caseum: utroque loco Noster v. ostendere, cum notione ostentandi positum dixerat. Cf. Ruhnk. ad Rut. Lup. p. 218. ed. Fr. Alia haec sunto: Suet. Vesp. 5. ut — medicus dentem ei ostenderet: coll. Caes. 69. et Cal. 35. et Tib. 14. evenit, ut summum numerum jacti ab eo (tali) ostenderent, i. e. conspiciendum darent. Porro ib. Aug. 1. ostendebatur ara Octavio consecrata: ut nostr. man zeigte: coll. ib. 6. et Tib. 6. Adde ib. Aug. 26. Ostendens gladii capulum, i. e. manu demonstrans. Ter. Hec. 4, 4, 4. Opportune te mihi in ipso tempore ostendis. Ita ostendere se, aut aciem, copias saepe dicuntur, qui hostis terrendi causa procul se videndos praebent. Liv. 29, 7. Cum haud procul ad terrorem hostium aciem ostendisset. Caes. B. C. 1, 73. Cum Petrejus et Afranius castra movissent, equites repente sese ad novissimum agmen ostendunt. Hirt. B. Afr. 66. Cujus vim multitudinis cum equites pauci Caesariani jam sustinere non possent, Caesar instructas legiones hostium copiis ostendit. Liv. 4, 59. Anxur urbs prona in paludes: ab ea parte Fabius oppugnationem ostendit. ℙ Est etiam exponere vento, soli. Virg. G. 2, 261. Ante supinatas Aquiloni ostendere glebas. Stat. Th. 6, 90. lucos ostendere Phoebo. Nemes. Cyn. 208. catulosque canesque maritas Ungere profuerit, tepidoque ostendere soli. ℙ Translate est manifestare, declarare, docere. Discrimen inter ostendere et declarare hoc statuit Burm. ad Vell. 2, 109, 2. ut hoc vel verbis vel factis voluntatem significare et mentem aperire: declarare vero plus esse diceret, i. e. sine dissimulatione, aperte indicare. Ter. Eun. 5, 9, 2. In me plane Dii potestatem suam omnem ostendere. Id. Heaut. 2, 1, 7. Qui mihi per alium ostendit suam sententiam. Cic. Har. resp. 12. Haec populo R. et scelerum indicia ostendit, et periculorum signa patefecit. Nep. Ep. 4. Micythus Epaminondam convenit, et causam adventus Diomedontis ostendit: Pl. Most. 5, 1, 21. Astute mihi captandum est cum illo: non ego illi extemplo ita meum ostendam sensum. Nep. Alc. 6. Ostendere se inimicum alicui. Pl. As. 5, 2, 12. Illum antehac hominem semper sum frugi ratus: verum hoc facto sese ostendit, i. e. docuit, qualis esset. Suet. Aug. 10. Se ostendere candidatum, i. e. profiteri. Cic. Univ. 11. Palam ostendere aliquid. Id. Verr. 2, 4, 34. Tum spem, tum metum ostendere. Cato ap. Prisc. 10, 892. Quod ego me spero ostenturum. Cic. Caecin. 4. Sicut et vivus multis ipse rebus ostendit, et in morte sua testamento declaravit. Nep. Ag. 1. extr. ut ostendimus supra, i. e. narravimus, diximus. Suet. Vit. 18. quod factum ei Viennae ostendimus. Liv. 8, 9. Decio caput jecinoris a familiari parte caesum aruspex dicitur ostendisse, i. e. retulisse, narrasse. v. Bauer. ad h. l. p. 269. Nep. Con. 3. Ad chiliarchum accessit, seque ostendit cum rege colloqui velle. Caes. B. G. 1, 21. quid sui consilii sit, ostendit: usitata est Caesari haec dicendi ratio. V. Herzog. ad l. l. Auct. ad Her. 2, 16. De his primum partibus ostendendum est, i. e. disserendum, explicandum. Suet. Caes. 26. quod epistolis ejus ostenditur, i. e. probatur. — Ostendi, Gr. φαίνεσθαι, sich zeigen. Liv. 36, 1. aruspices responderunt, eo bello — victoriam ac triumphum ostendi. Suet. Aug. 25. nisi quum major spes ostenderetur.] ℙ Interdum est stomachantis, et quippiam minitantis. Ter. Andr. 5, 2, 25. Jam pol hodie si vivo, tibi ostendam, herum quid sit pericli fallere. Id. Ph. 5, 3, 9. Virum me natam vellem: ego ostenderem. ℙ Ostendere gladiatorem, h. e. agere, gerere. Lampr. Commod. 1. Ut cantaret, saltaret, sibilaret, scurram denique et gladiatorem perfectum ostenderet. Ita Salm., alii se addunt. ℙ Interdum est polliceri, promittere se facturum. Cic. Att. 1, 1. med. Demonstravi haec Caecilio: simul illud ostendi, si ipse unus cum illo uno contenderet, me ei satisfacturum. Id. Fam. 9, 8. Munus flagitare, quamvis quis ostenderit, ne populus quidem solet, nisi concitatus; et ib. 2, 3. Sed aliter, atque ostenderam, facio, qui ingrediar ad explicandam rationem sententiae meae. ℙ Pro obtendere, praetendere. Cic. Verr. 2, 5, 1. Sed quaedam mihi magnifica, et praeclara ejus defensio ostenditur.

OSTENSĬO, onis, f. ἔνδειξις, actus ostendendi. Appul. Met. 3. Luctans ac renitens praecedens facinus instaurare nova ostensione. Adde Tert. adv. Marc. 5, 11. ℙ Salm. ad Lampr. Alex. Sev. 33. affert vet. Inscr., in qua legitur: Temporibus Claudii Tiberii facta hominum armigerorum ostensione: ubi ostensio est, ipso interprete, transvectio, lustratio, recognitio.

OSTENSĬONĀLIS, e, adj. Ostensionales milites dicuntur ap. Lampr. Alex. Sev. 33. qui ad ostentationem et pompam principem comitabantur.

OSTENSOR, oris, m. δείκτης, monstrator. Tert. Apol. 11. med. Novae frugis auctor, quia inventor et ostensor.

OSTENSUS, a, um, part. ab ostendo: πεφασμένος, monstratus. Ter. Ph. 5, 4, 7. Nisi mihi esset spes ostensa. Lucan. 2, 192. Ut scelus hoc Sullae, caedesque ostensa placeret. Prisc. 10, 892. addit ex Varr. R. R. 1. Ostensus sol.

[OSTENTĀBĬLIS, e, adj. qui ostendi potest. Gloss. Phil. Ostentabilis, ἐπιδεικτικός. F.]

[OSTENTĀCŬLUM, i, n. idem ac ostentum. Not. Tir. p. 19. Ostentat, ostentaculum. F.]

OSTENTĀMEN, inis, n. ostentatio. Prud. Psych. 203. Ergo humilem postquam malesana Superbia mentem Vilibus instructam nullo ostentamine telis Aspicit, etc.

OSTENTĀRĬUS, a, um, adj. ad ostenta pertinens. Ostentarium absolute Macr. Sat. 2, 16. Tarquitius Priscus in ostentario arborario sic ait, h. e. in libro, in quo agit de ostentis arborum; et ib. 3, 7. Est super hoc liber Tarquitii transcriptus ex ostentario Tusco. Capell. 2, 38. Vel sideris cursu, vel fulminis jaculo, vel ostentaria novitate. Al. male leg. ostentatoria.

OSTENTĀTĬCIUS, a, um, adj. ad ostentationem compositus, ut Ostentaticia virginitas, ap. Tert. Virg. vel. 3.

OSTENTĀTĬO, onis, f. [*proprie est ostensio. Huc pertinet locus, quem Noster in f. laudaverat, Plin. Pan. 56. f. Hostilem terrorem non armorum magis, quam togarum ostentatione compescere. Adde Liv. 7, 4. cognomen Imperiosi — ab ostentatione saevitiae adscitum. ℙ Hinc ostentatio signif. etiam pollicitationem. Schütz. in cl. Cic. laudat Cic. Att. 5, 13. intelligis ostentationes meas in discrimen esse adductas. ℙ Tum prae ceteris ostentatio de ea dicitur rei alicujus ostensione, quae fit cum jactantia, vana, gloriosa venditatione, Gr. ἀλαζονεία, ἔνδειξις, Pralerey. Noster exempla laud. ista:] Cic. Or. 2, 82. Vitanda etiam ingenii ostentationis suspicio: [*ita Orell. Forc. ostentationisque.] Id. Fl. 22. Magnifica et gloriosa ostentatio. Id. Par. 6. in. Quae est ista in commemoranda pecunia tua tam insolens ostentatio? Id. Rab. Post. 14. Quod genus tandem est istud ostentationis et gloriae. Id. Off. 2, 12. f. Qui simulatione, et inani ostentatione stabilem se gloriam consequi posse rentur, vehementer errant. Amic. 23. quamquam a multis ipsa virtus contemnitur et venditatio quaedam atque ostentatio esse dicitur. Id. Or. 2, 8. Ostentatione uti. Nep. Att. 17. Praeceptis philosophorum ad vitam agendam, non ad ostentationem utebatur. Plin. 29, 1, 5. Videbamus senes usque in ostentationem rigentes. [*Ita saepius ostentatio (v. etiam in ostentare) dicitur a Caesare, in rebus bellicis de decursionibus, lustrationibus copiarum, et quae sunt id genus plura, in fraudem hostium vel simulatione susceptis. B. G. 7, 45. His paucos addit equites, qui latius ostentationis causa vagarentur. B. Alex. 74. vel ad ostentationem regiae fiduciae. ℙ Hinc ostentatio est simulata ostensio, simulatio ejus, qui aliud in mente, aliud in fronte habet. Noster haec laudaverat:] Cic. Agr. 1, 7. extr. Consul veritate, non ostentatione popularis. Petr. Sat. 17. Exspectavimus lacrimas ad ostentationem doloris paratas. Sen. ep. 99. med. Plus ostentatio doloris exigit, quam dolor. [*Adde Cic. Fin. 2, 24. Verba fingas et ea dicas, quae non sentias, ut in fronte ostentatio sit, intus veritas occultetur. Caes. B. C. 3, 71. Labienus — omnes (captivos) productos, ostentationis, ut videbatur, causa, quo major perfugae fides haberetur, commilitones appellans — in omnium conspectu interficit: ubi ostentationem recte Herz. ad B. G. 7, 45. interpr.: boshafte Heucheley.]

OSTENTĀTOR, oris, m. ἀλαζών, qui ostentat, et jactat, gloriosus. Auct. ad Her. 4, 50. Ut si velis non divitem, sed ostentatorem pecuniosum describere. Liv. 1, 10. Ipse cum factis vir magnificus, tum factorum ostentator haud minor. Tac. H. 2, 80. Omnium, quae diceret atque ageret, arte quadam ostentator. [Auson. ep. 4, 36. Inde ostentator volitat. F.]

OSTENTĀTŌRĬUS. V. OSTENTARIUS. f.

OSTENTĀTRIX, icis, f. quae ostentat. Appul. Apol. Quam immodica sui ostentatrix. Prud. Psych. 439. Pompa ostentatrix vani splendoris. Pac. Pan. Theod. 17. Eat nunc sui ostentatrix antiquitas, et illa innumeris litterarum vulgata monumentis jactet exempla. Macr. Sat. 7, 4. Superba et contumax, et veluti sui ostentatrix continentia.

OSTENTĀTUS, a, um, part. ab ostento: saepe, vel plane ostensus. Ter. Eun. 3, 5, 56. An ego occasionem mihi ostentatam, tantam, tam optatam amitterem? Cic. Cluent. 7. med. Recuperandi filii spes ostentata. Plin. ep. 2, 7. Ostentato bello ferocissimam gentem terrore perdomuit. ℙ Pollicitus, exhibitus. Cic. Rosc. Com. 6. Pecunia ex liberalitate hujus promissa, et ostentata.

*OSTENTĬFER, era, um, adj. Onomast. Ostentiferum, τερατῶδες. B. A.

OSTENTO, as, avi, atum, a. 1. προςαποδεικνύω, frequentativum ab ostendo, et saepe pro eo usurpatur. [*Nunquam ostentare et ostendere promiscue ponuntur, semper inest aliquid discriminis. V. Herzog. ad Caes. B. G. 5, 51.] Virg. A. 12, 479. Jamque hic germanum, jamque hic ostentat ovantem, Nec conferre manum patitur; et ib. 6, 677. Dixit, et ante tulit gressum, camposque nitentes Desuper ostentat. [*Caes. B. G. 7, 48. Passum capillum ostentare coeperunt. Suet. Aug. 34. Germanici liberos ostentavit; et Caes. 33. saepius digitum laevae manus ostentans; et Vesp. 23. cavam manum ostentans; et Tib. 54. Quum ei carnifex — laqueos et ancos ostentaret. Caes. B. G. 5, 51. Ambiorigem ostentant fidei faciendae causa: i. e. jactabundi eum adesse dicunt.] ℙ Pro indicare Plin. Pan. 4. f. Jam firmitas, jam proceritas corporis, jam honor capitis, et dignitas oris nonne longe lateque principem ostentant? [*i. e. eum principem esse comprobant. Cf. Suet. Claud. 15. quasi aequitatem integram ostentans; et ib. 16. illaesum corpus veste deposita ostentante. Caes. 14. ostentans, quanta eos — invidia maneret; et Aug. 87 literae ipsius autogr. ostentant sq. acc. c. inf.] ℙ Aliquando est suadere, commendare. Pl. Cist. 2, 1, 10. Amor modo quod suasit, dissuadet: quod dissuasit, id ostentat. ℙ Item exhibere, polliceri. Pl. Aul. 2, 2, 18. Altera manu fert lapidem, panem ostentat altera. Cic. Agr. 2, 28. Agrum Campanum, quem vobis ostentant, ipsi concupiverunt. Tac. H. 4, 59. extr. Pergere ad obsessos jubet, veniam ostentantes, si praesentia sequerentur. [*Plura v. in Boettich. Lex. Tac. p. 336.] Sall. Jug. 70. Ostentare praemia. ℙ Item praebere, offerre. Cic. Att. 1, 16. med. Ut aperte jugula sua pro meo capite P. Clodio ostentarint. Id. Marc. 9. Illa vita est tua, quae vigebit memoria saeculorum omnium, quam posteritas alet, quam ipsa aeternitas semper

tuebitur. Huic tu inservias, huic te ostentes, oportet. ℙ Item minitari, ostendere terrendi causa. *Cic. Fam.* 4, 14. Bellum ex altera parte caedem ostentat, ex altera servitutem. *Id. Cluent.* 8. Qui sibi delationem nominis, et periculum capitis ostentarat. *Sall. Jug.* 25. *med.* Defensoribus moenium praemia modo, formidinem ostentare. [*Caes. B. G.* 7, 55. equitatumque omnibus locis, injicendi timoris causa, ostentare coeperunt. V. in *ostentatio.*] ℙ Item jactare, gloriari, venditare. *Auct. ad Her.* 4, 21. Hic, qui se magnifice jactat, atque ostentat; et *ib.* 2, 30. Ingenii venditandi, aut memoriae ostentandae causa. *Cic. Fam.* 10, 3. Ut potius amorem tibi ostenderem meum, quam ostentarem prudentiam. *Id. Coel.* 28. *f.* Sed, si me audiant, navent aliam operam, in aliis se rebus ostentent. [*Cic. Fam.* 1, 4, 5, *Quid me ostentem? Id.* 9, 9, 4. neque regum ac nationum clientelis, quas ostentare crebro solebat, esse tutum, sc. Pompejum.] *Id. Att.* 2, 23. *f.* Prae se ferre, et ostentare. *Id. Agr.* 2, 4. *med.* Largitio verbis ostentari potest, re vera fieri, nisi exhausto aerario, nullo pacto potest.

OSTENTUM, i, n. φάσμα, τέρας, prodigium, monstrum, portentum: inter quae discrimen quod sit, V. in MONSTRUM et PORTENTUM. *Cic. N. D.* 2, 3. et *Div.* 1, 42. Praedictiones vero, et praesensiones rerum futurarum quid aliud declarant, nisi hominibus ea, quae sint, ostendi, monstrari, portendi, praedici? (al. *prodici*) ex quo illa ostenta, monstra, portenta, prodigia dicuntur. *Ulp. Dig.* 50, 16, 38. Ostendum Labeo definit, omne contra naturam cujusque rei genitum, factumque. Duo autem genera sunt ostentorum: unum, quoties quid contra naturam nascitur, tribus manibus forte, aut pedibus: alterum, cum quid prodigiosum videtur, quomodo Graeci φάσματα vocant. Haec *Ulp. Cic. Div.* 1, 53. Herodotus scribit, Croesi filium, cum esset infans, locutum: quo ostento regnum patris, et domum funditus concidisse. *Id. Verr.* 2, 4, 49. Cum magnorum periculorum metus ex ostentis portenderetur. *Liv.* 26, 6. *f.* Procurare ostentum familiare. *Petr. Sat.* 122. Haec ostenta brevi solvit Deus. *Suet. Caes.* 32. Cunctanti ostentum tale factum est: Quidam eximia magnitudine et forma apparuit, etc. *Id. Galb.* 4. Ceteris, ut obscenum ostentum, abhorrentibus, solus pro laetissimo accepit. *Id. Aug.* 94. *med.* Alexandro simile provenit ostentum. *Id. Caes.* 77. Nec pro ostento ducendum, si pecudi cor defuisset. *Just.* 10, 1. Ostenti prorsus genus, ubi in tanto populo sileri parricidium potuit. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 14. *med.* Scis Appium censorem hic ostenta facere? *h. e.* res incredibiles meditari, suscipere.

OSTENTUS, a, um, part. ab *ostendo:* ostensus, ostentatus. *Pacuv.* ap. *Fest.* Atque eccum in ipso tempore ostentum senem. *Varr.* ap. *Prisc.* 10, 892. Salute ostenta. ℙ Item obtentus, conversus, objectus. *Cato R. R.* 6. Ager, qui in ventum Favonium spectabit, et soli ostentus erit; et *mox:* Qui locus vino optimus dicetur esse, et ostentus soli, ibi Aminaeum minusculum conserito. Haec verba etiam *Varr. R. R.* 1, 24 et 25. et *Plin.* 14, 4, 5. referunt.

OSTENTUS, us, m. ostentatio, ostensio, species. *Gell.* 20, 1. *f.* Sed eam capitis poenam, sanciendae fidei gratia, horrificam atrocitatis ostentu reddiderunt. ℙ *Ostentui esse*, ad speciem et ostentationem inservire. *Sall. Jug.* 26. *f.* Quoniam eo natus sum, ut Jugurthae scelerum ostentui essem, *h. e.* ut inservirem ad ostendenda scelera Jugurthae. *Tac. A.* 12, 14. Auribus decisis vivere jubet, ostentui clementiae suae, et in nos dehonestamento; et *H.* 1, 78. Nova jura Cappadociae dedit, nova Africae, ostentui magis, quam mansura. *Id. A.* 15, 64. Ore ac membris in eum pallorem albentibus, ut ostentui esset, multum vitalis spiritus egestum; et *ib.* 1, 29. *extr.* Corpora extra vallum abjecta ostentui. Rursus *Sall. Jug.* 50. Metellus, pariter ac si hostes adessent, munito agmine incedere, late explorare omnia, illa deditionis signa ostentui credere.

*OSTEODES, Ὀστεώδης, i. e. ossuaria, insula Siciliae adjacens, insulis Aeoliis vicina. *Plin.* 3, 8. ℙ Aeoliarum unam appellat *Mela.* 2, 7. *med. B. A.*

OSTES, ae, m. ὤστης, species terraemotus, quo solum ita quatitur, ut cuncta trudantur et subvertantur. Graeca vox ab ὠθέω, impello, trudo, propello. *Appul. de Mundo.*

OSTĬA, ae, f. *Ostia*, urbs Latii, condita ab Anco Marcio ad ostia Tiberis; unde nomen. *Festus:* Ostiam urbem ad exitum Tiberis in mare fluentis Ancus Marcius rex condidisse, et feminino appellasse vocabulo fertur: quod sive ad urbem, sive ad coloniam, quae postea condita est, refertur. Haec *Festus:* sed dici etiam potest, primo *Ostia, orum*, fuisse: quo modo *Juven.* 11, 49. Qui vertere solum, Bajas, et ad Ostia currunt. Et ita frequenter dictum esse, *Charis.* 1, 76. Alii tamen ap. *Juven. l. c.* leg. *ad ostrea.* Paulatim vero feminine usurpari coeptum, quia de urbe sermo erat. *Enn.* ap. *Fest.* in *Quaeso.* Ostia moenita est: idem (*Ancus*) loca navibu' pulcris Munda facit. *Liv.* 1, 33. *f.* In ore Tiberis Ostia urbs condita. *Id.* 22, 11. Consul Ostiam proficisci jussus, navibus quae ad urbem Romanam, aut Ostiae essent, completis milite, etc. *Plin.* 3, 5, 9. In principio (*Latii*) est Ostia, colonia a Romano rege deducta. ℙ Alicubi *Hostia* legitur, sed minus recte. *V. *Maium* ad *Comment. Ant.* (fortasse *Ascon. Pedian.*) *in Cic. pro Planc. orat. fragm.* p. 90. ed. *Mediol. B. A.*

OSTĬRĀĬUM, ii, n. tributi genus, quod ostiorum nomine pendebatur. *Caes. B. C.* 3, 32. Columnaria, ostiaria, frumentum, vecturae imperabantur. *Cic. Fam.* 3, 8. *med.* exactionem ostiorum vocat.

OSTĬĀRĬUS, ii, m. θυρωρὸς, ostii custos. *Varr. R. R.* 1, 13. Vilici proxime januam cellam esse oportet, praesertim si ostiarius est nemo. *Plin.* 12, 14, 32. Praeter hos et custodes, satellitesque, et ostiarii, et ministri populantur. *Sen. Const. Sap.* 14. Contumeliam vocant ostiarii difficultatem, cubicularii supercilium: et *mox:* Qui sibi placet, quod ostiario libere respondit, quod virgam ejus fregit. Hanc *virgam* arundinem fuisse, colligi potest ex *Prop.* 4, 7, 21. et *Petr. Sat.* 134., quod et *Broukhus.* ad *Prop.* adnotavit. Porro *ostiarii* vilissimi servorum fuere, [quippe qui catena vincti ante potentiorum januam excubabant. *Suet. Rhet.* 3. L. Otacilius Pilitus servisse dicitur, atque etiam ostiarius veteri more in catena fuisse. *F.*] ℙ De primo gradu Ecclesiastici Ordinis, *Imppp. Valent., Valens, et Gratian. Cod.* 1, 3, 6. et 16, 2, 24.

OSTĬĀTIM, adv. κατὰ θύρας, per singula ostia. *Quint.* 5, 10. *f.* Nec scrutanda singula, et velut ostiatim pulsanda. *Cic. Verr.* 2, 4, 24. Uno imperio ostiatim totum oppidum compilarit; et *ib.* 22. Dum ego hoc crimen agam ostiatim, *h. e.* singulas domos enumerans, in quibus furatus est. ℙ Pro singillatim. *Vopisc. Carin.* 17. *extr.* Longum est, si de ejus luxuria plura velim dicere. Quicumque ostiatim cupit noscere, legat, etc.

OSTĬENSIS, e, adj. ad Ostiam urbem pertinens. *Liv.* 8, 12. Ostiensis ager. *Id.* 27, 38. populus. *Plin.* 9, 6, 5. portus. *Cic. Manil.* 12. Ostiense incommodum, *h. e.* jactura classis R. a praedonibus captae ex Ostiae portu. ℙ *Ostiensis porta*, quae nunc *di S. Paolo* dicitur, Roma Ostiam ducens *via Ostiensi.* Portae meminit *Ammian.* 17, 4. *med.*, viae *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 7. *n.* 16. ℙ In alia ap. *Grut.* 454, 10. legitur *Colonia Hostiensis.*

OSTĪGO, iginis, f. [ita a rusticis hominibus vocabatur morbus, qui et mentigo dicitur: videtur autem dictus ita fuisse pro *ustigine*, quandam enim uredinis speciem prae se fert morbus ille. *F.*] V. MENTIGO.

OSTĬOLUM, i, n. θυρίδιον, exiguum ostium. *Plin.* 19, 8, 38. Adeo ut ostiola olitoria ex his factitari coeperint. *Colum.* 8, 14. Aditus singuli firmis ostiolis muniti.

*OSTIPPO, oppidum Hispaniae Baeticae, medio inter mare Mediterraneum ac Baetim loco, non procul a Munda. *Plin.* 3, 1. *Ant. Itin.* V. ASTAPA. *B. A.*

OSTĬUM, ii, n. θύρα, janua domus. *Virg. A.* 6, 43. antrum, Quo lati ducunt aditus centum, ostia centum. Ubi *Serv.* Non sine causa et aditus dixit, et ostia: nam Vitruvius, qui de architectonica scripsit, ostium dicit, per quod ab aliquo arcemur ingressu, ab *obstando* dictum: aditum ab *adeundo*, per quem ingredimur. [*Parum haec nobis probatur vocis originatio. Deducendum vocabulum videtur ab *os, oris.*] *Cic. Tusc.* 5, 5. Extra ostium limenque carceris. *Id. Or.* 2, 68. Cum Nasicae ab ostio quaerenti Ennium ancilla dixisset, domi non esse. *Ulp. Dig.* 43, 23, 11. Si quis ostium sepulcri evellat, aut effringat. *Jul. ib.* 6, 1, 59. Habitator in aliena aedificia fenestras, et ostia imposuit: eadem post annum dominus aedificiorum dempsit. *Pl. Merc.* 2, 4, 9. Omnia istaec auscultavi ab ostio; et *Mil.* 2, 3, 81. et 2, 4, 46. Observare ostium. *Ter. Heaut.* 2, 3, 35. aperire. *Id. Phorm.* 5, 3, 33. operire. *Id. Eun.* 4, 6, 25. obserare intus. *Id. Ad.* 4, 5, 3. pultare. *Id. Eun.* 3, 5, 55. Ostio pessulum obdere; et 5, 2, 4. Ante ostium stare; et 5, 6, 5. praestolari aliquem; et *Andr.* 4, 1, 59. Concrepuit a Glycerio ostium. *Pl. Mil.* 2, 3, 58. Nihil est, qua hinc huc transire ea possit, nisi recto ostio: cui opponitur *posticum.* ℙ Translate dicitur de faucibus. *Cic. N. D.* 2, 54. Cum aspera arteria ostium habeat adjunctum linguae radicibus. ℙ Item de ingressu et aditu portus. *Cic. Verr.* 2, 4, 53. In utriusque portus ostium aditumque projecta est. *Virg. A.* 1, 404. Aut portum subit, aut pleno subit ostia velo. ℙ Item de aditu fluminis in mare, εἰσβολή, στόμα. *Cic. Phil.* 2, 11. In Cilicia ad ostium fluminis Cydni. *Virg. A.* 6, 801. Et septemgemini turbant trepida ostia Nili. *Caes. B. C.* 2, 1. Qua est aditus ad ostium Rhodani. ℙ Ostium Oceani, fretum Gaditanum, qua Oceanus in Mediterraneum influit. *Cic. Manil.* 12. Ut vos, qui modo ante ostium Tiberinum classem hostium videbatis, ii nunc nullam intra Oceani ostium praedonum navem esse audiatis. ℙ *Aperire ostium*, aditum, ingressum praebere. *Varr. R. R.* 1, 51. Ne in rimis areae grana oblitescant, et ostia apeliant muribus ac formicis.

OSTŎCŎPOS, i, m. ὀστόκοπος, ossium dolor: ab ὀστοῦν, os, ossis, et κόπος, labor, molestia. *Ser. Sam.* 48, 892. Ostocopon lento conducit melle perungi. Adde *Pelag. Vet.* 3. et 10.

OSTRĂCĬAS, ae, m. et Ostracitis, itidis, f. ὀστρακίας, et ὀστρακῖτις, gemma duritie ostreorum testas imitata. *Plin.* 37, 10, 65. Ostracias, sive ostracitis est testacea durior: altera achatae similis, nisi quod achates politura pinguescit: duriori tanta inest vis, ut aliae gemmae scalpantur fragmentis ejus. Ostracitidi ostrea nomen et similitudinem dedere. Haec *Plin.* ℙ Est etiam ostracitis cadmiae genus nigrum, et e ceteris sordidissimum. *Id.* 34, 10, 22.

*OSTRACĪNE, es, vel Ostracīna, ae, f. Ὀστρακίνη, urbs Aegypti inferioris, vel in Aegypti, Palaestinae, Arabiaeque confinio, non procul a lacu Sirbonide. *Plin.* 5, 12. Adde *Ant. Itin. B, A.*

OSTRĂCISMUS, i, m. ὀστρακισμὸς, [*Scherbengericht, genus judicii ap. Athenienses: ab ὄστρακον, testa. Testula enim inscriptum ferebant nomen ejus, quem propter nimiae potentiae suspicionem exterminare volebant; quod ipsum, nisi sex saltem suffragiorum millia testis inscripta essent, fieri non poterat. In decem fere annos per testulam e civitate summoveri solebant, nulla tamen bonorum publicatione. *Nep. Cim.* 3. Testarum suffragiis, quod illi ostracismum vocant, decem annorum exsilio multatus est. At *Brem.* cum *recentt. edd.* habet ὀστρακισμόν.]

OSTRĂCĪTES, ae, m. ὀστρακίτης, lapis testae similitudinem habens: ab ὄστρακον, testa. Usus ejus pro pumice ad levigandam cutem. *Plin.* 36, 19, 31.

OSTRĂCĪTIS. V. OSTRACIAS.

OSTRĂCĬUM, ii, n. ὀστράκιον, testa, sive operimentum certi concharum generis, et fortasse purpurae, inquit *Harduin.* Dicitur etiam onyx. *Plin.* 32, 10, 46.

[OSTRĀNI, orum, m. plur. incolae urbis Ostrae in Umbria inter Suasam, et Senam Gallicam, cujus meminit *Inscr.* ap. *Mur.* 563, 2. *Plin.* 3, 14, 19. Ocriculani, Ostrani, Pitulani. *F.*]

OSTRĔA, ae, f. et in plur. etiam Ostrea, orum, n. plur. ὄστρεον, genus marinae conchae, aspera rotundaque testa, carne grati saporis, et ditiorum mensis conquisita. Plura eorum genera enumerat *Auson. ep.* 9., item *Plin.* 32, 6, 21. Cyzicena, Lucrina, Britannica, Medula, Leptica, Lucensia, Circejensia, etc. Commendat in his spissa et crassiora, neque in luto capta, neque in arenosis, sed solido vado, spondylo brevi, atque non carnoso, etc. *Sen. ep.* 95. *med.* Quid? illa ostrea, inertissimam carnem coeno saginatam, nihil existimas limosae gravitatis inferre? *Pl. Rud.* 2, 1, 8. Echinos, lepadas, ostreas, balanos captamus. *Plin.* 9, 54, 79. Ostrearum vivaria primus omnium Sergius Orata invenit in Bajano, nec gulae causa, sed avaritiae. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 3, 152. Solertia ea, quae posset vel in tegulis proseminare ostreas. *Lucil.* ap. *Gell.* 20, 8. Luna alit ostrea, et implet echinos. *Hor. Sat.* 2, 4, 33. Ostrea Circeis, Miseno oriuntur echini. [*V. *Heindf.*] *Juven.* 4, 140. Circeis nata forent, an Lucrinum ad saxum, Rutupinove edita fundo Ostrea, callebat primo deprendere morsu. *Ov. Fast.* 6, 173, Piscis adhuc illi populo sine fraude natabat: Ostreaque in conchis tuta fuere suis. ℙ In sing. num. *Pall.* 1, 51. Ostrei testas siccas simul tundes. *Lucil.* ap. *Non. l. c.* Ostrea nulla fuit, non purpura, nulla peloris. *Varr. ib.* Neque ostrea ulla magna capta quivit palatum suscitare. *Gell. l. c.* Ostrea tenuis, et exsucta. ℙ Quos *Mart.* 7, 20. memorat *ostreorum lividos cirros*, putat *Rader.* intelligi fibras in carne ostreae, crine purpureo ambiente, quam generosarum ostrearum notam esse volunt peritiores harum rerum, ut est ap. *Plin.* 32, 6, 21.

OSTRĔĀRĬUM, ii, n. ubi ostreae vivunt, et reperiuntur. *Plin.* 9, 51, 74. Nuper compertum est in ostreariis, humorem his fetificum lactis modo effluere. *Macr. Sat.* 2, 11. Sergius Orata primus ostrearia in Bajano locavit.

OSTRĔĀRĬUS, a, um, adj. ad ostrea spectans, ut *ostrearius panis*, quo veteres cum ostreis vesci solebant. *Plin.* 18, 11, 27. Panis ipsius genera prosequi supervacaneum videtur, alias ab obsoniis appellati, ut ostrearii.

[OSTRĔĀTUS, a, um, adj. ὀστρώδης, durus, atque asper, muricatus. *Pl. Poen.* 1, 2, 186. Itaque jam quasi ostreatum tergum ulceribus gestito. *F.*]

OSTRĔŌSUS, a, um, adj. ostreis abundans. *Auct. Priap.* 77. Cyzicus ostreosa. *Catull.* 18, 4. ora Hellespontia ceteris ostreosior oris.

OSTRĬĀGO, aginis, f. genus herbae, circa sepulcra, aut in parietibus, qui sunt circa montium radices, nascentis. *Appul. Herb.* 28.

OSTRĬCŎLOR, oris, adj. ostri colorem habens. *Sidon. carm.* 5, 18. Ostricolor pepli textus.

OSTRĬFER, ra, rum, adj. ostreas ferens, ostreosus. *Virg. G.* 1, 207. Pontus, et ostriferi fauces tentantur Abydi. *Val. Fl.* 1, 456. Surgis ab ostrifero medius, Neptune, Geraesto. *Lucan.* 9, 959. et ostriferam dirimat Chalcedona cursu.

OSTRĪNUS, a, um, adj. ὄστρειος, ostri colorem habens, purpureus. *Varr.* ap. *Non.* 16, 8. Ostrinum supparum. *Turpil. ib.* Ricula ostrina. *Prop.* 3, 11, 7. Et Tyros ostrinos praebet Cadmea colores; et 1, 14, 20. Ostrinus torus; et 2, 22, 26. Ostrina tunica. *Non. l. c.* colorem hunc subrubeum esse dicit.

OSTRŎGOTHI, orum, m. plur. populi Sarmatiae Europaeae, qui in Pannonias, Gallias, et Italiam transgressi sunt. *Claud. in Eutr.* 2, 153. Ostrogothis colitur, mixtisque Gruthungis Phryx ager. A *Trebell. Claud.* 6. dicuntur *Austrogothi.*

OSTRUM, i, n. ὄστρον, sanies illa, vel liquor, qui ex ostreis, seu conchyliis, vel purpuris, vel muricibus eximitur ad pretiosarum lanarum infecturam: et color ille, qui ex hac sanie conficitur. *Plin.* 9. c. 36 et 37. distinctas facit species, conchylium, purpuram, muricem. Similiter *Nonius* 16, 8 et 9. ostrinum colorem distinguit a colore muricis, quod ille sit subrubeus, hic sanguineus. Sed haec a scriptoribus confunduntur. Et sane ostrum, ut de ejus natura tradiderunt scriptores, non habet in omnibus locis, quibus nascitur, unius generis colorem, sed solis cursu naturaliter temperatur. Itaque quod legitur in Ponto, et Galatia, quia hae regiones sunt proximae ad Septentrionem, est atrum: progredientibus inter Septentrionem, et Occidentem, invenitur lividum: quod autem legitur ad Aequinoctialem Orientem, et Occidentem, invenitur violaceo colore: quod vero Meridianis regionibus excipitur, rubra procreatur potestate, ut ait *Vitr.* 7, 13., ubi rationem etiam tradit ostrini coloris conficiendi. *Virg. A.* 5, 111. Vestes ostro perfusae. *Id. ib.* 1, 704. stratoque super discumbitur ostro, *h. e.* lectis purpureis. *Sever. A.* 332. Purpureoque rubens surgat jubar aureus ostro, *h. e.* splendore, luce. ℙ In plur. num. *Prop.* 4, 3, 51. Nam mihi quo, Poenis si purpura fulgeat ostris?

OSTRYĂ, ae, et Ostrys, yos, f. ὀστρύα, ὄστρυς, arbor materia dura, atque firma, similis fraxino cortice et ramis, folio pyri, tamen paulo longioribus, crassioribusque, ac rugosis incisuris, quae per tota discurrunt, semine hordeo simili et colore, solitaria nascitur circa saxa aquosa. *Plin.* 13, 21, 37. Gignit arborem ostryn, quam et ostryam vocant, etc. [*Fortasse arbor, quam nos dicimus *die gemeine Hopfenbuche*, Carpinus ostrya, *L.*, Ostrya vulgaris, *Willd.*]

*OSTUDĪZUM, i, n. oppidum Thraciae. *Ant. Itin. B. A.*

OSUS, a, um. V. ODI.

OSYRIS, is, f. ὄσυρις, herba ramulos ferens nigros, tenues, lentos, et in his folia nigra ceu lini, semenque in ramulis nigrum initio, deinde colore mutato rubescens. Smegmata mulieribus faciunt ex his. *Plin.* 27, 12, 88, ubi *Hard.* adscribit, ab *Anguillara* dici *le scope di Padova.* [*Fortasse Chenopodium Scoparia, *L.*, *besenartiger Gänsefuss.*]

O T

[ŎTĂCĬLĬĀNUS, a, um, adj. ad Otacilium aliquem pertinens, ut *Otaciliana villa* in *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 577., quae reperta est extra portam Flaminiam, ubi fortasse eadem fuit, nam *Mart.* 10, 79. Ad quartum *(milliarium)* breve rus emit Otacilius. ℙ Ex eadem gente fuit *Otacilia Severa* uxor Philippi Aug. senioris, cujus mentio est in *Inscr.* ap. *Grut.* 29, 2. et in nummis ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 7. p. 332. *F.*]

OTACUSTĂ, ae, m. ὠτακουστής, ab οὖς, ὠτός, auris, et ἀκούω, audio, ap. *Appul. de Mundo* est emissarius, clam aliorum sermones captans. Omnia, inquit, quae ibi gererentur, ille otacustarum relatione discebat. Hos *Appul.* paulo supra *aures regias* vocat, quod iis Darius rex Persarum ad excipienda, quaecumque a subjectis gererentur, uteretur: item *imperatoris oculos*, quod per eos videret quidquid se absente fieret. *Locus *Appul.* est *med.* p. 69. *Elmenh. B. A.* V. ORICULARIUS.

*OTĒNE, es, f. Ὠτηνή, regio Armeniae. *Plin.* 6, 13. *B. A.*

[OTESĪNI, orum, m. plur. incolae Otesiae, urbis Galliae Cisalpinae, Mutinam versus, et Padum flumen. Sunt qui putant esse, quae nunc *Mirandola* dicitur. *Plin.* 3, 15, 20. Otesini, Padinates, Regienses a Lepido. *Inscr.* ap. *Grut.* 396, 8. Curator reip. Otesinorum. Male *Grut.* leg. *Atesinorum. F.*]

OTHO, onis, m. L. Roscius Otho trib. pleb. legem theatralem tulit, qua quatuordecim gradibus orchestrae proximis equestri ordini assignatis, cautum est, ut pauperes secreti a divitibus spectarent. *Juven.* 3, 159. Sic libitum vano, qui nos distinxit, Othoni. V. ROSCIA. ℙ M. Salvius Otho octavus R. imperator post Galbam, tertio imperii mense a Vitellio ingenti clade apud Bebriacum affectus, se ipsum pugione transfixit. Ejus vitam habes ap, *Suet.* [*Mart.* 6, 32. forsitan et posset vincere mollis Otho. *F.*]

*OTHONA, ae, oppidum Britanniae maritimum. *Not. Imp. B. A.*

OTHONĬĀNUS, a, um, adj. ad Othonem pertinens, ut Othonianae partes, *Tac. H.* 2, 33. Othoniani duces, *Id. ib.* 24. h. e. Othonis imperatoris.

OTHONNĂ, ae, f. ὄθοννα, herba in Syria nascens, similis erucae, perforatis crebro foliis, flore croci: quare quidam anemonem vocaverunt. *Plin.* 27, 12, 85.

OTHOS. V. OTUS.

*OTHREPTE, es, f. Amazonum una. *Hyg. fab.* 163. ubi ed. *Munker.* habet *Otrere. B. A.*

OTHRYADES, ae, m. Ὀθρυάδης, dux Lacedaemoniorum, qui in proelio contra Argivos victor, sed graviter vulneratus, inscripsit tropaeo clypei hostilis, digitis sanguine suo madentibus Κατὰ Ἀργείων Ὀθρυάδης, καὶ Λακεδαιμόνιοι, deinde exstinctus est. *Ov. Fast.* 2, 65. et *Val. Max.* 3, 2. *n.* 4. *extr.* ℙ Est etiam Othryae filius. *Virg. A.* 2, 319. Panthus Othryades, arcis Phoebique sacerdos; et 336. Talibus Othryadae dictis, etc.

*OTHRYONEI, orum, populi Macedoniae, de quibus *Plin.* 4, 10. *B. A.*

OTHRYS, yos, m. Ὄθρυς, mons Thessaliae. *Plin.* 4, 8, 15. In Thessalia montes sunt XXXIV., quorum nobilissimi Cerceti, Olympus, Pierus, Ossa: cujus ex adverso Pindus, et Othrys, Lapitharum sedes. *Virg. A.* 7, 675. Descendunt Centauri, Homolen, Othrynque nivalem Linquentes cursu rapido. *Ov. Met.* 12, 512. parvoque in tempore nudus Arboris Othrys erat. ℙ *Stat. Th.* 4, 655. Othryn ponit in Thracia, quod facit etiam *Val. Fl.* 1, 24. Sic Ossam montem *Thressam* vocat *Sen. Thyest.* 812. Haec ideo, quia olim Thracia usque in Macedoniam protendebatur vel ipso nomine, vel Thracum imperio, qui ea loca quondam ditione tenuerunt. V. PHILIPPI et THESSALICUS.

OTHRYSĬUS, a, um, adj. ad Othryn pertinens. *Mart.* 10, 7. Quicumque Othrysias bibunt pruinas. *Id.* 7, 8. et 9, 94. Victor ab Othrysio redditur orbe Deus, *h. e.* ex Thracia, quae Thessaliae vicina, ubi mons Othrys. Al. leg. *Odrysias*, et *Odrysio*, quod est clarius.

ŌTĬĂ, ae, f. piscis marinus, e genere ostrearum: ab ὠτίον, auricula. *Plin.* 32, 11, 53.

ŌTĬĂBUNDUS et Ociabundus, a, um, adj. otio abundans. *Sidon. ep.* 4, 18. Multis diebus otiabundus.

ŌTĬĀTUS, a, um, part. ab *otior*, qui otiatus est. *Sidon. ep.* 3, 1. Ipsi iisdem temporibus nati, magistris usi, artibus instituti, lusibus otiati.

ŌTĬŎLUM et Ociolum, i, n. μικρὰ σχολή, breve otium. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 3. Cum otiosus sim, plane ubi delectem otiolum meum, non habeo.

ŌTĬOR et Ocior, aris, atus sum, dep. 1. ἀργέω, σχολάζω, in otio sum, cesso, vaco, otio fruor. *Cic. Off.* 3, 14. Cum se Syracusas otiandi, non negotiandi causa contulisset. *Hor. Sat.* 1, 6, 127. Pransus non avide quantum interpellet inani Ventre diem durare, domesticus otior.

ŌTĬŌSE et Ociose, adv. σχολῇ, ἀργῶς, nihil agendo, per otium, animo vacuo. *Cic. Off.* 3, 26. Utile Ulyssi Ithacae vivere otiose cum parentibus, cum uxore, cum filio. *Liv.* 23, 7. *f.* In foro otiose inambulare. ℙ Item secure, tranquille. *Ter. Heaut.* 2, 3, 100. Ademptum tibi jam faxo omnem metum, in aurem utramvis otiose ut dormias. ℙ Item lente, sine festinatione. *Cic. Verr.* 2, 4, 15. Accessit ad argentum, contemplari unumquodque otiose, et considerare coepit. *Id. Fin.* 4, 13. Quo constituto, tum licebit otiose ista quaerere. *Pl. Ps.* 4, 1, 14. Ambula ergo cito. *Sy.* imo otiose volo. *Id. Truc.* 1, 2, 66. Vostra hercle factum injuria, quae properavistis olim rapere: otiose oportuit, diu ut essem incolumis vobis, *h. e.* lente, paulatim; et *Liv.* 2, 57. *med.* Segniter, otiose, negligenter, contumaciter omnia agere. *Cato R. R.* 76. *f.* Videto, ut bene, et otiose percoquas.

ŌTĬŌSĬTAS et Ociositas, atis, f. otium. *Sidon. ep.* 2, 10. Suas otiositates trepidanter edere, *h. e.* carmina per otium composita.

ŌTĬŌSUS et Ociosus, a, um, adj. σχολαῖος, ἀργός, vacuus, cessans, nihil agens, opere solutus, otio fruens, tum in bonam, tum in malam partem. Et in bonam quidem quinam sint re vera otiosi, multis *Sen. Br. V.* 12. et sqq., item *ep.* 55. docet. *Cic. Brut.* 3. Cum inambularem in xysto, et essem otiosus domi. *Id. N. D.* 3, 39. *f.* Rebus humanis aliquos otiosos Deos praeficere. *Sen. Ira* 2, 13. *med.* Quid quiete otiosius animi, quid ira laboriosius? *Cic. Planc.* 27. Ecquid ego dicam de occupatis meis temporibus, cui fuerit ne otium quidem umquam otiosum? *Id. Off.* 2, 7. *extr.* Omnes socii spectatores se otiosos praebuerunt Leuctricae calamitatis. *Tac. A.* 13, 3. Adnotabant seniores, quibus otiosum est vetera et praesentia contendere. Al. leg. *quibus otium est.* ℙ Speciatim *otiosus* dicitur, qui cessata re publica gerenda, et privata aliqua exercitatione occupatur. *Cic. Sen.* 14. Si vero habet aliquod tanquam pabulum studii atque doctrinae, nihil est otiosa senectute jucundius. *Id. Or.* 1, 51. Quo in studio *(philosophiae)* hominum quoque ingeniosissimorum, otiosissimorumque totas aetates videmus esse contritas. *Id. Phil.* 11, 8. *extr.* Otioso vero, et nihil agenti, privato quando imperium senatus dedit? *Id. Off.* 3, 1. P. Scipionem dicere solitum, numquam se minus otiosum esse, quam cum otiosus. [*V. *Beier.*] Adde *ib.* 1, 21. [*Cf. *Schütz. cl. Cic.* s. v.] ℙ Cum genitivo. *Plin. praef. H. N.* Humili vulgo scripta sunt, agricolarum, opificum turbae, denique studiorum otiosis. ℙ *Otiosum tempus*, in quo cessatur ab opere. *Cic. Q. Fr.* 3, 8. Idque perficiam his supplicationum otiosis diebus. ℙ Metonymice *otiosus* est securus, tranquillus, ut esse solent, qui in otio sunt. *Ter. Andr.* 5, 2, 1. Animo nunc jam otioso esse impero. *Id. Ph.* 2, 2, 26. Otiosus ab animo. *Gell.* 2, 29. a metu. *Ter. Ad.* 4, 1, 17. Quin tu otiosus es: ego illius sensum pulcre calleo, *h. e.* ne cura, ne labora, ne sollicitus sis. [*Pro libero a commotione animi *otiosus* positum est etiam ap. *Cic. Brut.* 24. Dein, quum otiosus stilum prehenderat, motusque omnis animi, tanquam ventus, hominem defecerat, flaccescebat oratio. ℙ *Otiosus* dicitur etiam neutri parti addictus, pacem servans utraque. *Cic. Fam.* 9, 6. Crudeliter otiosis minabantur. ℙ *Otiosa dignitas* ap. *Eund. Sext.* 46. est id quod paulo ante dicitur *otium cum dignitate*, *h. e.* pax et tranquillitas publica, conjuncta cum dignitate, cujus fundamenta *ib.* describuntur. *Schütz. cl. Cic.* s. h. v.] ℙ *Reddere aliquem otiosum*, efficere, ut tranquillo quietoque animo sit, levare cura. *Cic. Fam.* 9, 25. *extr.* Mihi gratum feceris, si otiosum Fabium reddideris, [*i. e. liberum a molestia litium.] Alio sensu *Id. Agr.* 2, 37. Non modo vos eritis in otio, qui semper esse volueratis, verum etiam istos, quibus otiosi negotium facessimus, otiosissimos reddam, *h. e.* efficiam, ne quid turbulenti conflent. ℙ Interdum est supervacaneus, inutilis, nihil efficiens, inanis. *Quint.* 1, 1. *f.* Ii quoque versus, qui ad imitationem scribendi proponentur, non otiosas velim sententias habeant, sed honestum aliquid monentes. *Id.* 8, 2. *med.* Ego otiosum sermonem dixerim, quem auditor suo ingenio non intelligit. [*Spald.* omisit *non*, *otiosum sermonem*, non pro supervacaneo, sed pro tali accipiens, quales sunt *ib.* 11, 1, 35. *otiosae disputationes*, quae (4, 2, 45.) otiosum fortasse lectorem minus fallunt.] *Plin. ep.* 9, 6. *extr.* Per hos dies libentissime otium meum in litteris colloco, quos alii otiosissimis occupationibus perdunt: *scil.* circensibus spectandis. *Auct. dial. de Or.* 22. de Cicerone: Lentus est in principiis, longus in narrationibus, otiosus circa excessus. ℙ *Otiosa pecunia* est, quae nihil acquirit: cui opponitur *occupata*, quae usuras parit. *Plin. ep.* 10, 62. Pecuniae publicae vereor ne otiosae jaceant. Adde *Scaev. Dig.* 22, 1, 13. ℙ *Otiosus* pro lento, tardo. *Pall.* 1, 37. Fons, vel rivus huc conveniat otiosus, qui humiles transeundo formet lacunas. ℙ *Satius est otiosum esse, quam nihil agere*, scite dictum ab Attilio ap. *Plin. ep.* 1, 9. *extr.* h. e. ab omni plane opere cessare, quam rebus nihili, inanibus, futilibus, frigidis operam dare: quibus qui implicatur, re vera nihil agit.

OTIS, idis, f. ὠτίς, avis est, quam Hispani avem tardam vocant, teste *Plin.* 10, 22, 29., damnata in cibis propter malum odorem, quem emissa ex ejus ossibus medulla reddit. *Id.* 30, 14, 45. Mammis otidum adipem utilem esse. [*Fortasse Otis *arabs*, *L.*]

ŌTĬUM et Ocium, ii, n. σχολή, ἀργία, vacuum tempus, cessatio ab opere, remissio laboris, laxamentum, tempus liberum atque otiosum: cui contrarium est *negotium.* In adsignanda notatione valde laborant etymologi. *Cic. Off.* 3, 1. Illum et in otio de negotiis cogitare, et in solitudine secum loqui solitum; et *mox:* Otium et solitudo, quae languorem afferunt ceteris, illum acuebant. *Id. Agr.* 2, 33. *f.* Inertissimum et desidiosissimum otium; et *ib.* 37. Qui propter desidiam in otio vivunt. *Id. Acad.* 4, 2. *f.* Hebescere et languescere in otio. *Id. Att.* 2, 14. Otio tabescere. *Tac. H.* 4, 70. Segne otium trahere. *Enn.* ap. *Gell.* 19, 10. Otioso in otio animus nescit, quid velit. *Sen. ep.* 82. Otium sine litteris mors est, et hominis vivi sepultura. ℙ Saepe accipitur pro tempore vacuo et libero a negotiis forensibus, ab administratione reipublicae, ab occupationibus civilibus, a labore rustico aut militari, et hujusmodi, cum licet ad litterarum studia privatim incumbere, aliisve honestis exercitationibus animum recreare. *Cato* ap. *Cic. Planc.* 27. Clarorum virorum non minus otii, quam negotii rationem exstare oportet. *Id. Brut.* 2. Tanquam in portum confugere non inertiae, neque desidiae, sed otii moderati atque honesti. *Id. Or.* 3, 15. Doctissimi homines otio nimio, et ingeniis uberrimis affluentes, multo plura curanda sibi esse, et investiganda duxerunt; et *ib.* 1, 1. Quantum mihi vel fraus inimicorum, vel causae amicorum, vel respublica tribuet otii, ad scribendum potissimum conferam; et *ib.* 2, 13. *f.* Philistus otium suum con-

sumpsit in historia scribenda; et 14. Horum libros delectationis causa, cum est otium, legere soleo. *Id. Part.* 1. Si modo tibi est otium, et si vis. *Id. Or.* 1, 52. Philosophorum libros reservare sibi ad Tusculani requiem atque otium. *Hor. Epod.* 1, 7. Utrumne jussi persequemur otium Non dulce, ni tecum simul? *Ter. Hec. prol.* 2, 35. Nunc turba nulla est: otium et silentium est: Agendi tempus mihi datum est. *Id. Ad.* 3, 4, 55. Non hercle otium est nunc mihi auscultandi. *Id. Heaut.* 1, 1, 23. Tantumne ab re tua est otii tibi, aliena ut cures? *Pl. Mil.* 3, 1, 165. Haud centesimam partem dixi, atque, otium rei si sit, possim expromere. *Ter. Ph.* 5, 5, 4. Habere otium ad aliquid faciendum. *Cic. Amic.* 27. In studiis omne otium tempusque conterere. Al. leg. *otiosum tempus.* [*Ita *Orell.*] *Dolabella* ad *Cic. Fam.* 9, 9. Referre se in otium. *Auct. ad Her.* 1, 1. Otium studio suppeditare. *Phaedr. prol.* 3. dare corpori. *Cic. Or.* 1, 13. De his rebus omnibus in angulis, consumendi otii causa, disserunt. [*Elegans est lusus in vv. *otii* et *negotii* ap. *Cic. Off.* 1, 44, 156. ut otium suum ad nostrum negotium contulisse videantur, i. e., *Beiero* interpr., Ipsi procul negotiis doctrinae sese dediderunt, ut alios, qui se ad rem publicam et ad magnas res gerendas accommodaturi essent, efficiendi facultate, consilio et prudentia instruerent.] ℙ De loco ubi otio frui licet, v. gr. villa, secessu. *Cic. Att.* 1, 7. Omnem spem delectationis nostrae, quam cum in otium venerimus, habere volumus, in tua benignitate positam habemus. *Hor. Sat.* 1, 1, 30. nautaeque per omne Audaces mare qui currunt, hac mente laborem Sese ferre, senes ut in otia tuta recedant, Ajunt. ℙ De iis, quae fiunt otii tempore. *Ov. Trist.* 2, 223. Excutiasque oculis otia nostra tuis, *h. e.* carmina. ℙ Saepe dicitur de tranquillo statu, pace, rebus compositis. *Cic. Agr.* 2, 37. Nihil est tam populare, quam pax, tranquillitas, otium. *Nep. Amilc.* 2. *extr.* Tota Africa tantum otium reddidit, ut nullum in ea bellum videretur multis annis fuisse. *Id. Timol.* 3. Ex maximo bello tantum otium toti insulae conciliavit, ut etc. *Caes. B. C.* 2, 36. Multitudo insolens belli diuturnitate otii; et *ib.* 1, 5. Res ad otium deducere. *Cic. Q. Fr.* 3, 5. *f.* Valde me ad otium pacemque converto. *Id. Acad.* 4, 5. et *Phil.* 2, 34. Perturbare otium. ℙ *Per otium*, otii, aut pacis tempore. *Cic. Inv.* 1, 3. *f.* Studia recta et honesta per otium concelebrata. *Liv.* 2, 39. *f.* Si praeda belli per otium frui velint. *Tac. A.* 15, 6. Cur deserta per otium, quae bello defenderant? *Liv.* 27, 2. *med.* Ubi nemo hostium adversus prodiit, spolia per otium legere. ℙ *Otio*, otiose, tarde, lente, paulatim. *Phaedr.* 1, 25. cum currens bibere coepisset canis, Sic crocodilus: quam libet, lambe otio, Accede, pota leniter. Al. aliter leg. ℙ Scribitur per *c*, et per *t*, ut posuimus: sed *t* magis placet *Pierio* ad *Virg. Ecl.* 1, 6., *Manutio*, *Dausquio*, et *Cellario* in *Orthogr.*, adstipulantibus lib. veterib. et lapidib. [*V. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 250. ℙ Confund. *in otio*, *initio*, *inops*. V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 80.]

ŎTŎPĒTĂ, ae, m. ὠτοπέτης, h. e. auritus, ut in *Gloss. Philox.* exponitur, ap. *Petr. Sat.* 35. videtur leporem significare. Sed locus ille varie vexatur a criticis. V. *Burm.*

*OTRĒRA vel Otrīra, ae, f. Amazonum una, Hippolytes Penthesileaeque Amazonum mater ex Marte. *Hyg. fab.* 30. 112. 223 et 225. ℙ *Otrere* audit *ib. fab.* 163. ed. *Munk.* ubi edd. anteriores *Othrepte* habent. *B. A.*

*OTREUS, ei et eos, Hesiones procus, ab Amyco interfectus. *Val. Fl.* 4, 162. ℙ Alius, in bello Colchico ab Ambeno occisus. *Id.* 6, 252. *B. A.*

OTRĬCŬLĀNUS. V. OCRICULANUS.

*OTRIS, loci nomen ad Euphratem fluvium. *Plin.* 5, 26. Euphrates — Babylonem — permeans, item quam Otrim vocant, distrahitur in paludes. *B. A.*

[OTRONIENSIS, e, adj. ad Otrum pertinens, Phrygiae urbem, in cujus nummis ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 3. p. 169. ΟΤΡΟΗΝΩΝ. *Plin.* 5, 29, 29. Longinquiores eodem disceptant foro Otronienses, etc. *Hard.* male edidit *Orthonienses*. *F.*]

ŌTUS, i, m. ὠτὸς, et ὦτος, avis bubone minor, noctuis major, auribus plumeis eminentibus: unde et nomen illi: (οὖς, ὠτὸς, aurem significat.) Quidam Latine asionem vocant: imitatrix alias avis, ac parasitica, et quodam genere saltatrix. Capitur haud difficulter, ut noctuae, intenta in aliquo, circumeunte alio. Quod si ventus agmen adverso latu coeperit inhibere, ponduscules lapidum apprehensis, aut gutture arena repleto, stabilitae volant. Haec *Plin.* 10, 23, 33., ubi alii leg. *otis* invito *Hard.* V. OTIS. [*Bergeule*, *Horneule*, Stryx Otus, *L.*] ℙ Item *Otus*, vel *Othos*, vel *Oetus* (totidem enim modis scriptum legitur) nomen est Gigantis, de quo V. EPHIALTES et ALOEUS. *Virg. Cul.* 233. Nam vinctus sedet immanis serpentibus Otus.

O V

ŎVĀLIS, e, adj. ad ovationem spectans, ut *Ovalis corona*, de qua V. in OVATIO. *Gell.* 5, 4.

ŎVANTER, adv. ovando, exsultando. *Tert. adv. Valent.* 28. Propere, et ovanter accurrit.

[OVĀRĬUS, ii, m. qui gallinis praeest, ut suo tempore ova pariant, quique edita servat, et quae succi melioris sunt, ea domino coenaturo, aut statim a balneo exeunti exhibet, quemadmodum *aviarius* et *altiliarius*, qui aves, et altilia curat et farcit, uti dictum est suo loco, et quemadmodum memoratur a *Varr. R. R.* 3, 5. curator aviarii, et *ib.* 9. gallinarius. *Inscr.* in *Collect. Ferrar. opusc.* T. 9. p. 179. Cn. Murcius Cn. T. L. Argentillus ovarius. Hanc inscriptionem ad quingentos circiter ab urbe Mevania passus in villa Cupri omnium primus detexit, descripsit, vulgavit et illustravit. *Jo. Dom. Coletius l. c.*, cujus rude marmor, solaque pueri effigie ad pectus usque conspicum, Argentillum Cnaei, et Titi Murciorum libertum exhibet. Is eam, de qua diximus, ovorum curam exercuisse videtur. Fuisse id etiam munus apud veteres, et quidem puerile, allatis scriptorum testimoniis probat idem Auctor. Est apud Graecos verbum ὠοφυλακτέω, ova custodio. Quae fuerit et quanta apud veteres cura servandi et supponendi ova, abunde docet *Colum.* 8, 5. *F.*]

ŎVĀTĬO, onis, f. θρίαμβος ἐλάττων, minor triumphus, cum belli duces rebus quidem prospere gestis, non tamen ita magnis, ut justo triumpho dignae essent, ex S. C. pedites, vel, ut aliis placet, uno equo vecti urbem ingrediebantur, myrteam coronam, quam ob id *ovalem* vocabant, in capite gestantes, et a plebejis, vel ab equitibus Romanis deducebantur in Capitolium, ibique ovem immolabant. *Serv.* ad *A.* 4, 543. Ovandi autem, et non triumphandi, teste *Gell.* 5, 6. et *Festo*, causae erant, cum aut bella non rite erant indicta, neque cum justo hoste gesta, aut cum hostium nomen humile erat, et non idoneum, ut servorum piratarumque; aut quoties deditione repente facta victoria citra magnam sanguinis effusionem contigerat. Ob quam etiam causam coronam ovalem ex myrto, quae arbor Veneri est sacra, conficiebant, quod incruentas hujusmodi victorias Venereas potius judicarent, quam Martias. *Plin.* 15, 29, 38. tradit, primum, qui ovans Urbem ingressus sit, fuisse A. Postumium Tubertum, in consulatu devictis Sabinis, quoniam rem leviter sine cruore gesserat: et myrto Veneris victricis coronatum incessisse. *Flor.* 3, 19. *med.* Fuitque de servis oratione contentus, ne dignitatem triumphi servili inscriptione violaret. ℙ Item ōvatio tempus est, quo gallinae ova faciunt, dictum ea forma, qua *pullatio*, *mellatio*, etc. *Plin.* 29, 3, 12. Tanquam congruere ovationem etiam serpentium humani sit arbitrii. Al. leg. *operationem*, rectius.

ŎVĀTUS, a, um, part. ab *ovo*. *Pers.* 2, 55. auro sacras quod ovato Perducis facies, *h. e.* triumphato, victoria acquisito. Sunt qui aliter explicant. ℙ Est etiam ōvatus adj. ὠοειδής, in similitudinem ovi factus. *Plin.* 15, 21, 23. Aliis turbinatio pyri, aliis ovata species, ceu malorum aliquibus. ℙ Item diversi coloris maculis variegatus, ovi speciem referentibus. *Plin.* 35, 1, 1. Ut ovatus esset lapis Numidicus, et purpura distingueretur Synnadicus.

ŎVĀTUS, us, m. ovantium, et exsultantium laetus clamor. *Val. Fl.* 6, 187. hinc barbarici glomerantur ovatus, Hinc gemitus.

ŎVĔCŬLĂ. V. OVICULA.

*OVETĀNUS, a, um, adj. ad Ovetum spectans, quae urbs est Hispaniae Tarraconensis, in Asturum agro, hodie *Oviedo*. *Plin.* 34, 17. Plumbum Ovetanum. Sic ed. *Hard.* Vetus lectio *Jovetanum*. ℙ Notandum, credi a nonnullis, urbem quam dicunt *Oviedo* primum conditam octavo post natum Christum saeculo: ut vel exinde possit dubitari, an genuina lectio sit v. *Ovetanum*. *B. A.*

OUFENTĪNĂ et Ufentina, ae, f. una ex XXXV. tribubus R., quae erat in Latio, sic dicta ab Ufente fluvio agri Privernatis. Facta est ann. U. C. CCCCXXXVI. una cum Falerina. *Liv.* 9, 20. *Festus*, et plurimae *Inscr.* ap. *Grut.*, in quibus semper *Oufentina* habetur. *Festus:* Oufentinae tribus initio causa fuit nomen fluminis Oufens, quod est in agro Privernate, inter mare, et Terracinam. Lucilius: Priverno Oufentina venit, fluvioque Oufente. Postea deinde a censoribus alii quoque diversarum civitatum eidem tribui sunt adscripti. Haec *Festus*.

ŎVĬĀRĬCUS. V. in v. sq.

ŎVĬĀRĬUS, a, um, adj. ad oves pertinens. *Oviarium pecus*, oves. *Colum.* 7, 6. Et quoniam de oviario satis dictum est, ad caprinum pecus nunc revertar. Al. leg. *oviarico*. Sic *Inscr.* ap. *Grut.* 513, 1. et *Mur.* 606, 1. Abstineatis injuriis faciendis conductoribus gregum oviaricorum, etc. quae vox bis infra repetitur in eod. lapide. ℙ *Oviaria, ae*, grex ovium. *Varr. R. R. praef.* 2. *f.* Et ipse pecuarias habui grandes, in Appulia oviarias, et in Reatino equarias.

*OVĬCO, as, a. 1. ovi albumine subigo. *Plin. Valer.* 1, 17. Ovo crudo ovicare. *B. A.*

ŎVĬCŬLĂ, ae, f. προβάτιον, parva ovis. *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 43. Q. Fabius Max. Cunctator Ovicula dictus est a morum clementia. *August. Doctr. Chr.* 3, 21. Oviculam ei exhibuit epulandam. Ap. *Tert. Pall.* 3. legitur *ovecula*.

P. ŎVĬDĬUS NASO, poeta Latinus, Sulmone natus, quae urbs est in Pelignis, ex equestri Nasonum familia, ann. U. C. DCCXI. Pansa, et Hirtio Coss. XIII. cal. April. (quo die non paucis ante annis natus erat Tibullus) quo anno Cicero interfectus est: vixit annos ferme sexaginta, quorum circiter decem postremos exegit Tomis in Ponto, ab Augusto illuc relegatus ob artis amatoriae libros, et aliam insuper causam, quam ipse errorem vocat, nec unquam detegere est ausus, illud modo significans, se oculis peccasse, *Trist.* 2, 207. Perdiderint cum me duo crimina, carmen, et error, Alterius facti culpa silenda mihi; et *ib.* 3, 5, 49. Inscia quod crimen viderunt lumina, plector: Peccatumque oculos est habuisse meum. Ex his videtur colligi posse, fuisse testem et conscium alicujus turpitudinis, quam Julia Augusti neptis, multis jam probris contaminata cum aliquo admiserit Ovidii amico et sodali. Poetarum ingeniosissimum appellat *Sen. Q. N.* 3, 27., ubi simul quaedam in eo reprehendit, in quibus ingenio suo nimis indulsit. Similia habet *Id. Contr.* 4, 28. et *Quint.* 10, 1. *med.*, ubi, Medea inquit, (tragoedia Ovidii deperdita), videtur mihi ostendere, quantum vir ille praestare potuerit, si ingenio suo temperare, quam indulgere maluisset; et *ib.* Lascivus in Heroicis Ovidius, et nimium amator ingenii sui: laudandus tamen in partibus. Ejus vitam diligentissime omnium Latine perscripsit *Joann. Masson*, exstatque in editione Ovidii operum *Burmanniana*; Italice postea *Car. Rosmini*. ℙ Scripsit multa, quorum pleraque exstant, de Amoribus, de Arte amatoria, de Remedio amoris, Metamorphoseon, de Fastis, Tristium, et ex Ponto, carmen in Ibin, et praeterea epistolas aliquot, quas *Heroidas* appellant. Libri quarti Tristium elegia ultima vitam ipse suam diligenter persequitur. Copiosus ubique est, cultissimus, Latinissimus, miraque facilitate, perspicuitate, et suavitate legentes alliciens, et Romani carminis, praesertim elegiaci, amatoribus facile suppeditans, unde versus conficiendi facultatem, quod ad verborum copiam attinet, assequantur. Verum qui sapiunt, ab amatoriis libris omnino abstinebunt, ne, dum studia sua juvare curant, moribus officiant: quod ipsum, quo magis credas, ipse monuit, *Rem. Am.* 757. Eloquar invitus, teneros ne tange poetas. Submoveo dotes impius ipse meas; et *quae sequuntur.* ℙ Alius est Ovidius ille, de quo *Mart.* 7, 44. et 45. et al. Maximus ille tuus, Ovidi, Caesonius hic est, etc.

*OVILABIS, Norici oppidum, ad Traunum flumen, hodie, ut creditur, *Wels* in Austria. *Anton. Itin. Inscr.* ap. *Grut.* p. 345. n. 8. Pontif. Coloniae Aureliae Antoninianae Ovil. ℙ In *Tab. Peut.* est *Ovilia*. *B. A.*

ŎVĪLĔ, is, n. κλίσιον, stabulum ovium. *Virg. G.* 3, 537. Non lupus insidias explorat ovilia circum. *Ov. Trist.* 4, 1, 79. Utque rapax pecudem, quae se non texit ovili, Per sata, per silvas fertque trahitque lupus; Sic, etc. ℙ Per catachresin dicitur de stabulo caprarum. *Id. Met.* 13, 828. Sunt, fetura minor, tepidis in ovilibus agni: Sunt quoque, par aetas, aliis in ovilibus haedi. Adde *Tibull.* 2, 1, 57. ℙ Per similitudinem *ovile* dictus est locus in campo Martio, cancellis conclusus, quo tribus Romanae comitiis suffragia laturae per ordinem conveniebant. Nomen inde habuit, quia initio ligneo vallo in morem ovilli stabuli circumdatus fuit, ut est ap. *Serv.* ad *Virg. Ecl.* 1, 34., quamvis postea marmoribus cinctus fuerit, et ornatus. *Liv.* 26, 22. Citatis Veturiae senioribus, datum secreto in ovili cum his colloquendi tempus. *Juven.* 6, 527. A Meroe portabit aquas, ut spargat in aede Isidis, antiquo quae proxima surgit ovili. *Lucan.* 2, 197. Tunc flos Hesperiae, Latii jam sola juventus Concidit, et miserae maculavit ovilia Romae. Loquitur de caede a Sulla facta multorum millium R. in campo Martio vel in ovili ipso, vel prope eum locum. *Flor.* 3, 21. *f.* et *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 75. id factum dicunt in villa publica, quae itidem in campo Martio fuit. V. SEPTUM.

*OVILĬA, i. q. Ovilabis. V. OVILABIS. *B. A.*

ŎVĬLĬO, onis, m. μηλοβότης, ovium pastor, opilio. *Jabolen. Dig.* 33, 7, 26. *f.* Cum instrumentum omne legatum esset, excepto pecore; pastores oviliones, ovilia quoque legato contineri, Ofilius non recte putat.

ŎVĪLIS, e, et

[ŎVILLINUS *F.*] et

ŎVILLUS et

ŎVĪNUS, a, um, adj. προβατικὸς, προβάτειος, ad oves pertinens. *Appul. Met.* 4. Spelunca ovili stabulationi commoda. *Varr. R. R.* 2, 2. et *Colum.* 7, 2. Ovillum pecus. *Plin.* 28, 9, 33. lac. *Id.* 19, 8, 42. fimum. *Cato R. R.* 36. et *Varr. R. R.* 1, 38. stercus. *Cato R. R.* 76. Ovillus caseus. *Liv.* 22, 10. grex. *Seren. Sammon.* 14, 254. Aut tu sume pilam, quae caudis haeret ovinis. [*Theod.*

Prisc. de diaeta 3. Ovillinum lac; et 6. Ovillina caro. *F.*]

OVĬNĬUS, ii, m. cogn. R. ab ovibus ductum, ut *Porcius* a porcis. *Varr. R. R.* 2, 1. Nomina multa habemus ab utroque pecore, a minore Porcius, Ovinius, Caprilius: sic a majore Equitius, Taurius.

OVĬPĂRUS, a, um, adj. ova pariens. Ovipara animalia sunt, quae ova pariunt: *vivipara*, quae vivos fetus edunt. *Appul. Apol.* Quibus membris et causis discreverit natura viviparos eorum *(piscium)* et oviparos: ita enim appello, quae Graeci ζωοτόκα, καὶ ᾠοτόκα. *Auson. Idyll.* 10, 132. Gobio non major geminis sine pollice palmis, Praepinguis, teres, ovipara congestior alvo.

ŎVIS, is, f. πρόβατον, οἶς et ὄϊς, pecus lanigerum: ab altera Graeca voce allata. *Cic. N. D.* 2, 63. Quid enim oves aliud afferunt, nisi ut earum villis confectis, atque contextis homines vestiantur? *Phaedr.* 1, 5. Vacca, et capella, et patiens ovis injuriae Socii fuere cum leone in saltibus. *Hor. Epod.* 2, 16. Tondere infirmas oves. *Virg. Ecl.* 6, 4. pastorem, Tityre, pingues Pascere oportet oves. *Hor. Od.* 2, 6, 10. Dulce pellitis ovibus Galesi Flumen. *Pl. Trin.* 2, 4, 140. Oves scabrae sunt, tam glabrae, hem, quam haec est manus. *Ov. Fast.* 1, 333. ita rex placare sacrorum Numina lanigerae conjuge debet ovis, *h. e.* ariete. *Id. Met.* 13, 927. Nec placidae carpsistis oves, hirtaeve capellae. *Id. Trist.* 5, 10, 26. Proque lupo pavidae bella verentur oves; et 4, 1, 12. Pastor arundineo carmine mulcet oves. ℙ Translate *ovis* dicitur homo simplex, stolidus, fatuus, quique decipi ac spoliari facile potest. *Pl. Bacch.* 5, 2, 3. Quis has huc oves adegit? *Ni.* oves nos vocant pessumae. Sic *Prop.* 2, 13, 7. Quare si sapis, oblatas ne desere messes, Et stolidum pleno vellere carpe pecus. ℙ Metonymice est ipsa lana. *Tib.* 2, 4, 28. Et nigram Tyrio murice tingit ovem. ℙ Olim masculino genere extulerunt, ut ait *Non.* 3, 153., duo afferens *Varr.* loca: idque praecipue usurpabant in multa dicenda, quae cum olim in pecore constitueretur, bubus praesertim et ovibus, ita loqui solebant: *Quando citatus neque respondit, neque excusatus est, ego ei unum ovem multam dico:* quae sunt verba *Varr. ib.* et ap. *Gell.* 11, 1. V. MULTA. *Paul.* ex *Festo:* Ovem masculino genere dixerunt, ut ovibus duobus, non duabus. *Festus* quoque in *Recto* testatur, in libris Pontificalibus frequenter dici *hic ovis.* Huc pertinet quod ait *Varr. L. L.* 4, 19. *f.* Ovi mari testiculi dempti. ℙ *Semimaris ovis viscera* ap. *Ov. Fast.* 1, 588. sunt exta maris ovium castrati, h. e. vervecis. ℙ *Ovim* pro *ovem* in quarto casu. *Pl. Merc.* 3, 1, 26. Ovim etiam tibi ancillam dabo, natam annos sexaginta. Al. leg. *ovim tibi eccillam:* alii *quin etiam tibi.* ℙ In sexto *ovi* pro *ove. Varr. L. L.* 7, 37. Sine reprehensione vulgo alii dicunt *hac ovi*, et *avi*, alii *hac ove*, et *ave.*

ŎVO, as, avi, atum, minorem illum triumphum ago, de quo in OVATIO diximus. *Serv.* ad *A.* 4, 543. dictum esse ait ab ove, quae ab ovante mactabatur. *Festus* vero ab *o* geminata, nempe ab eo clamore, quem faciunt redeuntes ex pugna victores milites geminata *o* littera. Prior notatio probabilior videtur. Caret prima persona praesentis, et usum habet praecipue in participiis. *Gell.* 6, 6. *f.* Scripserunt, qui ovaret, introire solitum equo vehentem. *Cic. Or.* 47. Quem ego ovantem in Capitolium ascendisse meminissem. *Liv.* 5, 31. Valerio, quod perseverantior caedendis in fuga fuit, triumphus; Manlio, ut ovans urbem ingrederetur, decretum est. ℙ Item triumphare, universim. *Solin.* 45. *med.* Cum proelio Antiochus Galatas subegisset, equum insiluit ovaturus. ℙ Translate ovans triumphasse dicitur, qui tantum ovatione contentus fuit. Hinc *Vell.* 2, 96. *extr.* de Tiberio: Hujus victoriae compos Nero, ovans triumphavit; et 122. Quis enim dubitare potest, quin ex Armenia recepta, et, rege ei praeposito, ordinatisque rebus Orientis, ovans triumphare debuerit? *Suet. Tib.* 9. Quas ob res ovans, et curru Urbem ingressus est primus, ut quidam putant, triumphalibus ornamentis honoratus. Porro animadvertendum est, Tiberium ann. U. C. DCCXLII. triumphalibus ornamentis honoratum fuisse (*Dion.* 54, 31.); ann. DCCXLV. ovasse (*Id.* 55, 2. et *Vell.* 2, 96.); ann. tandem DCCXLVII. curru justum triumphum egisse (*Dion.* 55, 8.). *Suet.* autem *l. c.* res diverso tempore actas conjunxit: addit etiam, primum triumphalibus ornamentis honoratum, ut quidam putant; quia *Dion.* 54, 24. affirmat, idem obtigisse antea Agrippae. *Aug.* in *Monum. Ancyrano:* Bis ovans triumphavi. Hoc idem sic enarrat *Suet. Aug.* 22. Bis ovans ingressus est Urbem post Philippense, et rursus post Siculum bellum. ℙ Item laetari, exsultare, prae gaudio exclamare, aut cantare. *Liv.* 1, 25. *f.* Romani ovantes ac gratulantes Horatium accipiunt. *Id.* 8, 7. *med.* Spoliis lectis ad suos revectus, cum ovante gaudio turma in castra tendit. *Pl. Bacch.* 4, 9, 146. Ut ovans praeda onustus incederem. *Val. Fl.* 4, 342. Laetus ovat nunc laude virum, nunc vatis honoro Carmine; et 5, 67. At velut ille, gregis cessit cui regia taurus Fertur ovans; et 2, 545. regem inde petens superabat ovante Litora tuta gradu. *Virg. A.* 10, 500. Quo nunc Turnus ovat spolio, gaudetque potitus. *Id. G.* 1, 423. Et laetae pecudes, et ovantes gutture corvi. ℙ De rebus inanimis. *Prop.* 3, 7, 53. Prosequar et currus utroque ab litore ovantes. *Stat. Silv.* 1, 2, 248. eat enthea vittis, Atque hederis redimita cohors, ut pollet ovanti Quisque lyra. *Val. Fl.* 4, 416. haec procul Io Spectat ab arce Phari, jam divis addita, jamque Aspide cincta comas, et ovanti persona sistro; et 2, 506. non Africus alto Tantus ovat, *h. e.* medio mari furit, et veluti triumphat. *Stat. Silv.* 4, 1, 7. plusque ante alias Euandrius arces Collis ovet.

OVUM, i, n. ᾠὸν, fetus avium, piscium, et quorundam animalium terrestrium, unde pulli fovendo excluduntur: a Graeca voce allata. Ovi partes sunt vitellus, seu luteum ovi; et albumen, seu album, quod putamine, seu cortice, seu calyce continetur. *Cic. Acad.* 4, 18. Deli fuisse complures, qui cum ovum inspexerant, quae id gallina peperisset, dicere solebant. *Id. N. D.* 2, 51. *extr.* Pisces ova cum genuerunt, relinquunt; et 52. Cum gallinae ex ovis pullos excluserint. *Colum.* 8, 3. Excisa per ordinem gallinarum cubilia, in quibus aut ova edantur, aut excludantur pulli; et *ib.* 11. Pavones perticis insistentes enituntur ova. *Ov. Fast.* 1, 443. Quae facitis nidos, quae plumis ova fovetis. *Colum.* 8, 5. *med.* Diebus, quibus animantur ova, et in speciem volucrum conformantur; et 11. *med.* Ut Rhodiae aves pavoninis ovis incubent. *Varr. R. R.* 3, 9. Incubare ova. *Colum.* 8, 5. *med.* Cum quis volet quamplurimos mares excludi, longissima quaeque et acutissima ova subjiciet; et rursus cum feminas, quam rotundissima. *Cic. N. D.* 2, 48. Anatum ova gallinis saepe supponimus. *Plin.* 9, 51, 75. Ova concipere; et 10, 9, 11. parere. *Ov. Met.* 8, 258. de perdice: Propter humum volitat, ponitque in sepibus ova. *Plin.* 9, 57, 83. Ova in sicco maturari, ut testudinum, *h. e.* ad pullum perduci. *Varr. R. R.* 3, 9. Ova aut inaequabiliter maturescunt, aut consenescunt; et *ib.* Ova plenane sint atque utilia, nec ne, animadverti ajunt posse, si demiseris in aquam; quod inane natat, plenum desidit. *Colum.* 8, 5. *med.* Remedia adversus tonitrua, quibus vitiantur ova. *Plin.* 10, 58, 79. Ova irrita; et *ib.* 52, 74. et *Colum.* 8, 5. Ovi putamen. *Seren. Sam.* 29, 551. Torridus ex vino cortex potabitur ovi. *Plin.* 28, 2, 4. Ovorum ut exsorbuerit quisquam, calyces protinus frangi. ℙ De ovi putamine; et significat quantum illo capi potest. *Plin.* 22, 25, 67. Semuncia amyli, cum ovo, et passi tribus ovis suffervefacta. ℙ Ovorum inter se similitudo in proverbio est, ut ait *Cic. Acad.* 4, 18., cum de rebus loquimur adeo similibus, ut internosci non queant. *Sen. Apocol. med.* Occidit socerum suum tam similem sibi, quam ovo ovum. V. AQUA. ℙ *Ova* erant coenae initium, sicut *mala* finis. *Cic. Fam.* 9, 20. Integram famem ad ovum affero. *Hor. Sat.* 1, 3, 6. si collibuisset, ab ovo Usque ad mala citaret, Io Bacche. ℙ In fabulis Leda Thestii filia, Tyndari uxor, ab Jove sub specie cycni compressa, ova duo peperisse dicitur, ex quorum altero Pollux et Helena ex Jove; ex altero Castor et Clytaemnestra ex Tyndaro nati sunt. Quo pertinet illud *Hor. A. P.* 147. Nec gemino bellum Trojanum orditur ab ovo; et *Sat.* 2, 1, 26. Castor gaudet equis: ovo prognatus eodem Pugnis, *h. e.* eodem partu. Vel dicas, ex eodem ovo Castorem et Pollucem fuisse progenitos, ut in CASTOR diximus. ℙ In sacris lustralibus etiam ova gallinacea in usu fuerunt: fortasse quia omnium ciborum purissima sunt. *Ov. A. Am.* 2, 329. Et veniat quae purget anus lectumque, locumque, Praeferat et tremula sulphur et ovo manu. *Juven.* 6, 518. metuique jubet Septembris, et Austri Adventum, nisi se centum lustraverit ovis. ℙ Ad ovi figuram respicit illud *Calpurnii* amphitheatrum describentis, *Ecl.* 7, 34. Sic tibi planitiem curvae sinus ambit arenae, Et geminis medium se molibus alligat ovum. ℙ In circo *ova* fuerunt pilae ligneae ovali figura, quibus pro notis utebantur ad numeranda quadrigarum curricula. Ea conspicuo loco posita, tot numero, quot cursus erant conficiendi (septem scilicet, ex *Sen. ep.* 30. *med.*, *Prop.* 2, 19, 66., *Varr.* ap. *Gell.* 3, 10. *f.* aliquando a Domitiano ad quinque redacti, *Suet. Dom.* 4.), et ad eorum singulos vel subtracta, vel apposita, monebant aurigas, quid ad certamen finiendum restaret. *Liv.* 41, 27. Censores locaverunt carceres in circo, et ova ad notas (*al.* ad metas) curriculis numerandis. *Varr. R. R.* 1, 2. Non modo ovum illud sublatum est, quod ludis circensibus novissimi curriculi finem facit quadrigis, sed ne illud quidem ovum vidimus, quod in Cereali pompa solet esse primum. *Cerealem pompam* vocat longum illum ferculorum ordinem, quae in Cereali epulo, quod praebebatur ab aedilibus in templo Telluris post peractos circenses, inferebantur: quorum primum ordine erat ovorum, ut dictum est. De ovis circensibus vide plura ap. *Panvin. de Circensib. l.* 1. *c.* 14. Scribit *Tert. Spect.* 8. fuisse adscripta honori Castorum, quos ovo genitos credebant, ut dictum est.

OX

OXĂLIS, idis, f. ὀξαλὶς, lapathi genus, sativo proximum, foliis acutis, colore betae candidae, radice minima. Latini rumicem, aut lapathum cantherinum vocant. *Plin.* 20, 21, 85. [*Rumex acetosa, *L.*]

OXALMĒ, es, f. ὀξάλμη, acida muria, *Plin.* 23, 2, 26. *Id.* 24, 4, 5. acetum salsum vocat. Est autem ab ἅλμη, muria, et ὀξὺς, acidus.

*OXARTES, is, m. Persa, pater Roxanes, Alexandri Magni uxoris. *Curt.* 10, 3. ℙ Ὀξυάρτης est *Straboni. B. A.*

*OXATHRES, is, frater Darii Codomanni, ultimi regis Persarum. *Curt.* 3, 11 et 13. et 7, 5. *B. A.*

*OXĪAE, arum, (ὀξεῖαι, i. e. acutae,) insulae quaedam parvae ante Leucadiam. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

*OXĬI, orum, populi Persidis, inter Medum et Araxem flumina. *Plin.* 6, 27. Susianis ad orientem versus junguntur Oxii latrones. Sic ed. *Hard.* Antea, v. g. in ed. *Elz.*, legebatur *Cossaei. Id.* 6, 16. Oxii, Tagae, Heniochi, etc. ex lectione ed. *Elz.* et aliarum vetustiorum. *Hard.* leg. *Oxydracae, Heniochi*, etc. *B. A.*

OXĬMĒ. V. OCIUS.

*OXĬMUM, i, n. Italiae opp., dictum et Auximum. *Liv.* 41, 21. et 42, 20. ubi ed. *Gronov.* habet *Oximi.* In ed. *Drak.* impressum *Auximi. B. A.*

*OXOS vel Oxus, i, m. Ὦξος, Asiae fluvius, qui ortus in lacu Oxo, per deserta Scythiae, in latus orientale Caspii maris delabitur. *Plin.* 6, 16 et 17. *Mela* 4, 5. *Curt.* 7, 4 et 10. *B. A.*

*OXUBĬI, orum, populi Galliae Narbonensis, in finibus Italiae. *Plin.* 3, 4. ℙ *Oxybii* audiunt *Flor.* 2, 3. qui in Liguria eos ponit, ultra Alpes, quod et facit *Plin.* 3, 5. *B. A.*

*OXUS. V. OXOS. *B. A.*

[OXYBAPHUS, i, m. ὀξύβαφον, idem ac acetabulum, mensura liquidorum, appendens drachmis quindecim. *Rhemn. Fann. de ponder.* 75. Bis quinque hunc *(cyathum)* faciunt drachmae, si appendere tentes; Oxybaphus fiet, si quinque addantur ad istas. *Isid. Or.* 16, 26. Cyathi pondus decem drachmis appenditur. Oxybaphus fit, si quinque drachmae adduntur ad decem. *F.*]

*OXYBĬI. V. OXUBII. *B. A.*

OXYCEDROS, i, f. ὀξύκεδρος, species cedri folio duro, acuto, et spinoso: ab ὀξὺς, acutus. *Plin.* 13, 5, 10.

OXYCŎMĬNĂ, oleae sale conditae, aut aceto, unde acrem saporem indicunt. *Petr. fragm. Trag.* 66. *Burm.* Etiam in alveo circumlata sunt oxycomina. Al. leg. *oxycominia.* Porro *cominia* inter olearum genera enumeratur a *Pall.* 3, 18. Alii leg. *sycamina*, etc.

*OXYDRACAE, arum, populi Indiae. *Curt.* 9, 4. ℙ Item Sogdianae populi. *Plin.* 6, 16. ed. *Hard.* V. OXII. *B. A.*

OXYGĂLĂ, ae, f. ὀξύγαλα, lactis in acorem redacti pars coactior, quam a sero separatam origano, caepa, mentha, coriandro, thymo, cunila, et sectivo porro, et sale condiebant: ab ὀξὺς, acidus, et γάλα, lac. *Colum.* 12, 8. Oxygalam sic facito, etc. ℙ Graece neutrius est generis, et *oxygala, alactis.* Unde *Plin.* 28, 9, 35. Quod est maxime coactum, in summo fluitat: id exemptum, addito sale, oxygala appellant.

OXYGĂRUM, i, n. ὀξύγαρον, garum ex aceto, idest liquaminis genus ex minutioribus pisciculis confici solitum, cui acoris conciliandi gratia nonnihil aceti solet admisceri, quod in principio mensae adponebatur: ab ὀξὺς, acidus, et γάρον, garum, liquamen piscium sale conditorum. *Mart.* 3, 50. affertur protinus ingens Inter lactucas, oxygarumque liber. *Sidon. ep.* 9, 13. Dum rex convivii circa ordinandum moras nectit oxygarum.

OXYLĂPATHUM, i, n. ὀξυλάπαθον, lapathi species acutis foliis. Quidam tamen putant, dictum a saporis aciditate. Officinae lapathum acutum nominant. *Plin.* 20, 21, 85. [*Rumex acutus, *L.*]

OXYMĔLI, ĭtis, n. ὀξύμελι, acetum mulsum: ab ὀξὺς, acidus, et μέλι, mel. *Plin.* 23, 2, 29. Oxymeli antiqui hoc modo temperabant: mellis minas decem, aceti veteris heminas quinque, salis marini pondo libram et quadrantem, aquae marinae sextarios quinque pariter coquebant, decies defervescente cortina: atque ita diffundebant, inveterabantque. Eadem ferme habet 14, 17, 21., nisi quod pro aqua marina pluviam substituit. *Id.* 23, 2, 29. Lactucas servari etiam in alienos menses oxymelite, repertum est. ℙ Legitur et *oxymelli. Cato R. R.* 157. Brassica ex aceto oxymelli, et sale sparsa. Al. leg. *oxymelle*, alii *oxymela. Colum.* 12, 56. Siseris radicem eximes de fidelia, et oxymelli cum exiguo oleo superfunde. *Veg. Vet.* 2, 48. Calcem vivam vino subigito ad crassitudinem oxymellis. [*Gargil. de re hortensi* (ed. *A. A. Scotti*) 4, 11. Persici pomum, nisi conditum muria, et oxymelle, asservari diu non potest. Adde *Pall.* 12, 7. *med. F.*]

OXYMŌRĂ Verba, ὀξύμωρα, h. e. *acutistulta*, sunt

quibus subest sententia ejusmodi, quae vera quidem sit, et acute dicta, primo tamen aspectu stulta videatur, nimisque affectata: ab ὀξὺς, acutus, et μωρὸς, stultus. Itaque *Asconius* in illud *Cic. Div. Verr.* 1. Sese jam ne Deos quidem suis urbibus, ad quos confugerent, habere, quod eorum simulacra Verres sustulisset: Mire, *inquit*, imitatus est verba Siculorum dolore oxymora et inania: quasi Deos non habeant, qui simulacra perdiderunt; et ad illud *ib.* 6. Etiam si taceant, satis dicunt: Tale, *inquit*, est illud (*Cat.* 1, 8.) cum tacent, clamant: et (*Marcell.* 4.) victoriam ipsam vicisse videris: et (*Quint.* 5, 10.) philosophandum est, etiamsi non est philosophandum. Haec in loco nec oxymora, nec cacozela judicanda sunt: aut enim inferioribus dictis, aut supra positis leniuntur. Haec *Ascon.* Plura V. ap. *Voss. instit. orator.* 5, 12, 7.

OXYMYRSĬNĒ, es, f. ὀξυμυρσίνη, acuta myrtus, frutex, qui habet folia myrto similia, sed acutiora et rigidiora, et producit baccas rufas ad cerasorum similitudinem. *Plin.* 15, 7, 5. et 29, 5, 37. Alio nomine *ruscus* dicitur.

OXYŎDONTES, um, m. plur. ὀξυόδοντες, acutis dentibus instructi. Vox Graeca ab ὀξὺς, acutus, et ὀδοὺς, dens. *Lucil.* ap. *Non.* 2, 377. Illo quid fiat Lamia et Pytho oxyodontes. Al. scrib. Graecis litteris.

*OXYOPUM, i, n. Asiae opp., in Troade vel Mysia. *Plin.* 5, 30. *B. A.*

OXYPAEDĔROTĪNUS, a, um, adj. colorem referens gemmae, quae paederota appellatur. *Vopisc. Aurel.* 46. Vestes oxypaederotinae. V. omnino *Salmas.* ad h. l.

OXYPŎRUS, a, um, adj. ὀξυπόρος, Graece est cito transiens: ab ὀξὺς, celer, et πείρω, transeo: item penetrans, pervadens: ab ὀξὺς, acutus. Dicitur itaque de cibis, qui acri sapore sunt, et statim, alteque gustum afficiunt, ut sunt qui aceto condiuntur: item qui cito conficiuntur in stomacho: item de medicamentis, quae cito operantur. Ap. *Colum.* lemma 12, 56. sic habet: Moretum oxyporum, ut alii, oxygarum quemadmodum componas. Ibi *Colum.* longam ejus compositionem tradit. (Adde *Apic.* 1, 32.) In fine subdit: At si pretiosius oxyporum facere voles, haec eadem, etc. *Plin.* 20, 7, 26. Oxypori obolis asperitatem addito dulci ad intinctum aceti temperantes; et *ib.* 23, 96. Hippomarathrum condimentis prope omnibus inseritur: oxyporis etiam aptissime. *Id.* 24, 8, 36. Juniperus miscetur et antidotis oxyporis. *Stat. Silv.* 4, 9, 36. Non sal, oxyporumve, caseusve, Aut panes viridantis aphronitri.

*OXYRRHŎDON, i, n. acetum rosaceum. *Octav. Hor.* 1, 7. *B. A.*

*OXYRRHŎE vel Oxyroe, es, f. Ὀξυρρόη, una e canibus Actaeonis venaticis. *Hyg. fab.* 181. *B. A.*

[OXYRRHYNCHĪTES, ae, m. ita est appellatus Aegypti nomus, cujus urbs Oxyrrhynchus fuit ad ripam occidentalem Nili supra Memphim, nunc *Pemsié:* cujus meminit *Ammian.* 22, 16. ὀξύῤῥυγχος, ab ὀξὺς, acutus, et ῥύγχος, rostrum, fuit, ut quidam putant, piscis Nilo proprius, qui pro numine ab hujus nomi incolis colebatur. *Plin.* 5, 9, 9. *F.*]

OXYS, yos, ὀξὺς, f. herba terna folia habens: datur ad stomachum dissolutum. *Plin.* 27, 12, 89. [*Oxalis acetosella, *L.*] ¶ Item genus junci acuti et sterilis. *Id.* 21, 18, 69.

*OXYSACCHĂRUM, i, n. ὀξυσάκχαρον, potionis genus ex saccharo et aceto. Saccharum autem mel dicitur in arundinibus collectum gummi modo, ut videbis suo loco. *Constant. Afer* 7, 1. Oxysaccharum dare cum succo mali granati. *B. A.*

OXYSCHOENOS, i, m. ὀξύσχοινος, genus junci marini acutioris. *Plin.* 21, 18, 69.

[OXYTŎNON, i, n. ὀξύτονον, papaver agreste. *Appul. Herb.* 53. *F.*]

OXYTRIPHYLLON, i, n. ὀξυτρίφυλλον, genus trifolii acuto folio. *Plin.* 21, 9, 30. [*Trifolium italicum, *L.*]

OXYZŌMUS, a, um, ὀξύζωμος, acido seu acri jure conditus: ab ὀξὺς, acidus, acer, et ζωμὸς, jus esculentum. *Appul.* 6, 9. Pullus oxyzomus. *Theod. Prisc. de Diaeta* 6. Oxyzoma nutriunt competenter.

O Z

OZAENĂ, ae, f. ὄζαινα, piscis ex polyporum genere, caput habens gravissimi odoris: ab ὄζω, oleo. *Plin.* 9, 30, 48. Polyporum generis et ozaena, dicta a gravi capitis odore. ¶ Est item ozaena, narium morbus, concursu acrium humorum ulcera, et plures crustas intra nares gignente, quae gravissimum spirant odorem. Nomen trahit ab ozaena pisce. *Plin.* 25, 13, 102. Narium ozaenas emendat aristolochia cum cypero.

OZAENĪTIS, ītĭdis, f. ὀζαινῖτις, pseudonardus, herba ex genere nardi ad Gangem Indiae fluvium nascens, odore virus referens: ab ὄζω, oleo. *Plin.* 12, 12, 26. Alterum genus damnatur in totum, ozaenitidis nomine.

[OZAENŌSUS, a, um, adj. ὀζαινικὸς, qui ozaena laborat. *Pelag. Vet.* 16. *med.* Loca, quae ozaenosa sunt. *F.*]

*OZOGARDANA, opp. Mesopotaniae. *Ammian.* 25, 4. (al. 2.) *B. A.*

*OZŎLAE, arum, Ὀζόλαι, populi Locridis. *Plin.* 4, 3. Proximi Aetolis Ozolae. *B. A.*

*OZOMĔNE, es, f. uxor Thaumantis, Alopies, Acholoes et Ocypetes Harpyiarum mater, secundum *Hyg. fab.* 14. *med.* ¶ Alii Harpyiarum matrem Electram fuisse dicunt: unde in *Hygini* loco pro *Ozomenes* mavult *Perizonius* legere *Oceanines;* quam bene, non comparet. *B. A.*

*OZUAEI, orum, gens Dalmatiae vetusta, de qua *Plin.* 3, 22. *B. A.*

P

P Littera muta duriorem habens sonum, quam *b*, aspirationem post se recipit in Graecis dictionibus, ut *philosophia*, *pharmacum*, et valet fere quod Φ. In quibusdam promiscue ponitur, ut *opsonium*, et *obsonium*. [*Cf. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 319. sqq.] In notis valet *Publius* praenomen: item *pondo*, et *posuit:* P. F. *Publii filius:* item *pius felix:* P. C. *Patres conscripti:* et *ponendum curavit:* P. M. *Pontifex Maximus:* P. P. *pater patriae:* P. R. *populus Romanus*, etc. [*V. Indicem notarum ad *Orellii corpus inscriptiorum.*]

P A

PA pro *parte*, et *po* pro *populo* positum est in Saliari carmine. *Festus.* Similia fuere *do* pro *domo*, *coel* pro *coelum*, *gau* pro *gaudium*, quae sunt *Ennii.*

[PĂBO, onis, m. *Gloss. Isid.* Pabo, vehiculum unius rotae. *F.*]

PĀBŬLĀRIS, e, adj. νομαδικὸς, ad pabulum pertinens, pabulo idoneus. *Colum.* 2, 14. et *Pall.* 1, 6. *med.* Pabularis vicia. *Plin.* 18, 16, 41. Farrago, vicia, hordeum, omnia haec pabularia.

PĀBŬLĀRĬUS, a, um, adj. pabularis. *Pabulariorum collegium* memoratur in duobus lapidib. ap. *Don. cl.* 9. *n.* 3. et 20., et videntur esse similes, aut iidem cum pecuariis, h. e. qui pascua publica pabuli causa conducebant. *Mur.* ad *Inscr.* 527, 3. et 4. sunt, qui pabula militibus in castris hieme degentibus parabant: *Sponio* in *Miscell. Antiq.* p. 68. milites, qui ad pabula colligenda pro exercitu mittebantur, et *pabulatores* usitatiore vocabulo dicuntur. *Mur.* suspicatur ubique legendum *Tabularii*, [quod minime probandum. *F.*]

PĀBŬLĀTĬO, onis, f. προνομὴ, actus pabulandi. *Varr. R. R.* 3, 16. de apib.: Si e bono loco transtuleris eo, ubi idonea pabulatio non est, fugitivae fiunt. *Colum.* 7, 9. *f.* Quamvis sus in pabulationem spurce versetur, mundissimum tamen cubile desiderat. ¶ De collectione pabuli, quae fit a militibus. *Caes. B. G.* 7, 16. Omnes nostras pabulationes, frumentationesque observabat; et *ib.* 1, 15. Hostem rapinis, pabulationibus, populationibusque prohibere; et *B. C.* 1, 78. Premebantur Afraniani pabulatione, aquabantur aegre; et *B. G.* 7, 44. Pabulatione intercludi; et 20. Servi, quos in pabulatione exceperat. *Hirt. B. G.* 8, 7. *extr.* Pabulatio propter anni tempus cum exigua, tum disjecta erat.

PĀBŬLĀTOR, oris, m. προνομεύων, pabuli collector, praesertim militaris. *Gloss. Isid.* Pabulator, pastor, qui bubus pabula praebet. *Caes. B. C.* 1, 55. Inopinantes pabulatores, et sine ullo dissipatos timore aggredi. *Liv.* 29, 2. Cum in pabulatores impetus repente ab equitibus factus esset.

PĀBŬLĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad pabulum, et pabulatorem pertinens. *Colum.* 6, 3. et 11, 2. *f.* Frondis aridae corbis pabulatoria modiorum viginti sufficit.

PĀBŬLOR, aris, atus sum, dep. 1. νέμομαι, νομεύω, pabulum absumo, pascor. *Colum.* 7, 6. *f.* Capella compesci debet, ne procurrat, sed placide et lente pabuletur. *Id.* 8, 15. *med.* Sic enim pabulatur id genus avium. ¶ Translate. *Colum.* 5, 9. *med.* Fimo pabulandae sunt oleae, *h. e.* stercorandae: nam fimum est veluti pabulum arborum. Sic *Id.* 2, 14. Omni solo una praesens medicina est, ut stercore adjuves, et absumptas vires hoc velut pabulo refoveas. ¶ Pabulum colligere in usum castrorum. *Caes. B. C.* 1, 59. Non longo ab castris progressi spatio, angustius pabulabantur. *Id. B. G.* 5, 17. Cum Caesar pabulandi causa tres legiones misisset. *Tac. A.* 12, 38. *extr.* Nec multo post pabulantes nostros profligant. ¶ Translate. *Pl. Rud.* 2, 1, 6. Ex urbe ad mare huc prodimus pabulatum, *h. e.* ad piscandum, unde pabulum victumque paremus. ¶ *Pabulantia*, jumenta, quae pabulo utuntur. *Front. de different. vocum*, p. 2203.

PĀBŬLŌSUS, a, um, adj. πολύφορβος, pabulo abundans. *Solin.* 22. de Britannia: Ita pabulosa, ut pecua in periculum agat satias.

PĀBŬLUM, i, n. φορβὴ, νομὴ, cibus proprie brutorum animalium, ut herba, foenum, palea, frondes, segetes, etc. a *pasco*, vel a πάω, vescor. *Sall. fragm.* ap. *Serv.* ad *A.* 1, 445. Frugum pabulique laetus ager. *Cato R. R.* 54. Bubus pabulum hoc modo parari darique oportet. *Colum.* 11, 2. *med.* Viciam conserere in pabulum. *Plin.* 10, 24, 35. Sturni visi saepe ibi, quo hibernum pabulum petunt. *Ov. Fast.* 4, 750. pabula carpit ovis. *Id. Met.* 13, 943. decerpere. *Virg. A.* 12, 475. hirundo pabula parva legens. *Petr. Sat.* 100. Luna etiam feras ducit ad pabulum. *Plin.* 9, 57, 83. Pisces exire ad pabula, pinnulis gradientes. *Id.* 8, 32, 50. Cervi noctu procedunt ad pabula. *Id.* 11, 53, 115. Subus serpentes in pabulo sunt. *Id.* 10, 47, 64. Haematopodi pabulum muscae. *Id.* 18, 12, 30. Fabarum siliquae caulesque gratissimo sunt pabulo pecori. *Flor.* 4, 7. Assuetae cadaverum pabulo volucres. *Ov. Pont.* 1, 2, 122. Quique suis homines pabula fecit equis. ¶ De cibo jumentorum in castris. *Nep. Eum.* 8. Imperat comparari pabulum, praeterea cibaria cocta dierum decem. *Caes. B. G.* 7, 14. Secare pabulum; et 18. consumere; et 74. Pabulum frumentumque convectum habere. *Id. B. C.* 3, 58. supportare. *Hirt. B. G.* 8, 10. conquirere. ¶ Universim de quocumque cibo etiam hominum. *Lucr.* 5, 941. Multaque praeterea novitas tum florida mundi Pabula dia tulit, miseris mortalibus ampla. *Val. Fl.* 4, 105. sicubi saevis Advectet ratis acta notis tibi pabula dira, Et miseras, Polypheme, dapes. ¶ Translate. *Cic. Har. resp.* 3. *f.* Quid enim hunc persequar, pecudem ac beluam, pabulo inimicorum meorum et glande corruptum? *Lucr.* 4, 1056. Sed fugitare decet simulacra, et pabula amoris Abstergere sibi, *h. e.* quae amorem nutriunt. *Cic. Acad.* 4, 41. Est enim animorum ingeniorumque naturale quoddam quasi pabulum consideratio contemplatioque naturae. *Id. Sen.* 14. Si vero habet aliquod tanquam pabulum studii atque doctrinae, nihil est otiosa senectute jucundius. *Ov. Met.* 8, 876. dederatque gravi nova pabula morbo. ¶ *Acheruntis pabulum* de eo, qui Acherunti debetur, quasi devorandus, (ut ap. *Hor. Od.* 2, 3, 24. Orci victima.) *Pl. Cas.* 2, 1, 11. Faciam, uti, proinde ut est dignus, vitam colat, Acheruntis pabulum.

PĀCĀLIS, e, adj. εἰρηνικὸς, pacifer, pacem significans. *Ov. Met.* 6, 101. Circuit extremas oleis pacalibus oras. *Id. ib.* 15, 591. pacalis laurus, *scil.* olea, et laurus pacis insignia erant. V. PACIFER. *Id. Fast.* 1, 719. Tura, sacerdotes, pacalibus addite flammis, *h. e.* quae sunt in ara Pacis Deae.

PĀCĀTĒ, adv. εἰρηνικῶς, sedate, pacifice, tranquille. *Petr. Sat.* 10. Itaque ex turpissima lite in risum diffusi, pacatius ad reliqua secessimus. *August. Soliloq.* 2, 7. *extr.* Pacatissime et commodissime.

[PĀCĀTĪNUS, a, um, adj. ad Pacatum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 530. 6. T. Aurelius Pacatinus. *F.*]

PĀCĀTĬO, onis, f. pax, seu pacis constitutio. *Front. Strat. praef.* Quae ad proelium, et confectam pacationem pertinent.

PĀCĀTOR, oris, m. εἰρηνοποιὸς, pacis conciliator, turbarum et belli compositor. *Sen. Herc. Oet. f.* Sed tu domitor magne ferarum, orbisque simul pacator ades. *Sil.* 2, 483. Nemeae pacator. *Claud. II. cons. Stil.* 13. Rheni pacator et Istri. *Sen. Ben.* 5, 15. *f.* Ille victor pacatorque gentium populus. *Sil.* 16, 246. terrae pacator Iberae, *h. e.* Scipio. [In nummo *Severi Aug.* ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 7. p. 190. Pacator orbis: et in nummo *Commodi Aug.* ap. *eund. ib.* p. 121. Marti pacatori. *F.*]

[PĀCĀTŬLĂ, ae, f. dimin. pacatae. Est nomen proprium. *Hieron. ep.* 128. *n.* 4. Dum infantem Pacatulam instituo, immo et nutrio, multarum subito mihi male pacatarum (*mulierum*) bella suscepi. *F.*]

PĀCĀTŌRĬUS, a, um, adj. *Tert. adv. Marc.* 4, 29. *f.* Judicium justum est pacatorium. Ex *Zach.* 8, 10. ubi Vulgata habet *judicium pacis.*

PĀCĀTUS, a, um, part. a *paco:* εἰρηναῖος, εἰρηνευόμενος, pace reddita compositus, quietus, tranquillus, pacificus. [*Proprie dicitur de pace restituta in regione Romanorum imperio subjecta. V. *Herzog.* ad *Caes. B. G.* 1, 6.] *Ov. Met.* 4, 31. et *Stat. Silv.* 3, 1, 39. Pacatus mitisque adsis. *Cic. Or.* 1, 8. Pacatae tranquillaeque civitates. *Id. Lig.* 2. In provincia pacatissima. *Id. Phil.* 7, 9. Huic tali viro poteritne esse pacatus Antonius? *Ov. Fast.* 1, 3. Excipe pacato, Caesar Germanice, vultu Hoc opus. *Sil.* 6, 367. fert lumina contra Pacatus vultum. *Caes. B. G.* 5, 37. Morini, quos Caesar in Britanniam proficiscens pacatos reliquerat; et 24. Pacatissima et quietissima pars. *Vell.* 2, 59. Pacatis bellis civilibus. *Sall. Jug.* 37. Ex pacatis praedas agere, *h. e.* ex his regionibus, quae pacem cum populo R. habebant. *Sen. Q. N.* 6, 7. Qui medius inter pacata et hostilia fuit, Danubius et Rhenus. *Liv.* 21, 20. Nec hospitale quicquam, pacatumve prius auditum, quam, etc. *Cic. Brut.* 31. *extr.* Hujus oratio in philosophiam translata, pugnacior, ut ita dicam, videtur, et illorum in

judicia pacatior. *Sil.* 7, 560. pacata fuissent Ni consulta viro, mensque impenetrabilis irae. *Lucr.* 3, 293. pacati status aeris. *Hor. Od.* 4, 5, 19. Pacatum volitant per mare navitae. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 146. horrorque recessit Martius, et cristae pacato fulgure vernant, *h. e.* fulgore minime terribili. ¶ *Pacatum* absolute, pro *solo pacato.* *Liv.* 8, 34. Sine commeatu vagi milites in pacato, in hostico errent. Ita *Dionys. Halic.* 8. p. 526. Ὁ Μάρκιος τὴν στρατιὰν ἀπῆγεν ὡς διὰ φιλίας, h. e. διὰ τῆς γῆς φιλίας.

[PACCIĀNUS, a, um: adj. ad Paccium Antiochum pertinens, medicum illustrem, Philonidis Catinensis auditorem, qui Tiberio Aug. imperante mortuus est, et cujus medicamenta *Marcell. Empir.* 20. *in.* pluribus verbis memorat. *Inscr.* ap. *Tochòn, cachetz des ocul.* p. 50. Julii Tauri crocodes Paccianum ad cicatrices. Alia ap. *eund. ib.* p. 64. C. Julii Dionysiodori Paccian. ad diath. V. PHILONIUS. *F.*]

PĀCENSIS, e, adj. ad Pacem Juliam pertinens, quae est urbs Lusitaniae, nunc *Beja*, non longe ab Ana fluvio. *Plin.* 4, 22, 35. Hinc *Pacenses, ium*, incolae illius urbis. *Inscr.* ap. *Grut.* 199, 4. Terminus inter Pacenses, et Eborenses. ¶ [Item *Pacensis colonia* est Forum Julii in Gallia Narbonensi, nunc *Frejus*. *Plin.* 3, 4, 5. Forum Julii Octavanorum colonia, quae Pacensis appellatur. ¶ Est quoque cognomen coloniae Deulti in Thracia, nunc *Derkon*. Nummus ap. *Mionnet, Descr. des médaill.* T. 1. p. 383. Colonia Flavia Pacensis Deultum. V. *Plin.* 4, 11, 18. *F.*]

PACHYNUM, i, n. et Pachynus aut Pachynos, i, m. et f. *Capo Passaro*, unum ex tribus promontoriis Siciliae, in ora orientali, ubi ad Austrum vergit, cum portu: a παχύς, densus, crassus, quia circa ea loca aer gravior est. *Plin.* 3, 8, 14. Ipsius promontorium Pelorus vocatur vergens in Italiam, Pachynum in Graeciam, Lilybaeum in Africam. *Liv.* 25, 27. Duae classes infestae circa promontorium Pachynum stabant. *Cic. Verr.* 2, 5, 35. Classis Pachynum quinto die appulsa est. *Ov. Met.* 13, 726. E quibus imbriferos obversa Pachynos ad Austros; et *ib.* 5, 350. Dextra sed Ausonio manus est subjecta Peloro, Laeva, Pachyne, tibi. ¶ Secundam licenter corripit *Avien. Perieg.* 645. In matutinos Pachynos producitur ortus. Sic *Prisc. Perieg.* 482. Eminet ad Zephyrum Lilybe, Pachynusque sub ortum. ¶ [*Pachynus* est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1002, 4. M. Livius Urticulae L. Pachynus. *F.*]

PĀCIDIĀNUS. V. PLACIDEJANUS.

PĀCIFER, ra, rum, adj. εἰρηνεύων, pacem ferens, pacificus. *Lucan.* 3, 304. duramque viri deflectere mentem Pacifero sermone parant. ¶ Est appositum Mercurii, Apollinis, Minervae, Herculis. *Ov. Met.* 14, 291. Pacifer huic dederat florem Cyllenius album. *Inscr.* ap. *Grut.* 38, 7. Deo sancto Apollini pacifero ex voto, etc.; et 49, 1. et 1013, 4. Herculi pacifero, invicto sancto sacr. voto suscepto L. Cornelius L. F. Pal. Terentianus, etc. (in alia ap. *Spon. Miscell. Antiq.* p. 86. dicitur Apollo *placifer*, quod idem est ac *pacifer*, a *placo, as:* si modo vera est lectio.) *Claud. Rapt. Pros. praef.* 2, 9. Inachiis Alcides missus ab Argis Thracia pacifero contigit arva pede. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 1. *n.* 228. Minervae paciferae L. Titinius L. L. Amazon grammaticus. V. S. L. M. ¶ Etiam Jovi tribuitur in *Inscr.* opt. notae *ap. Gud.* 7, 7. V. *De vita Antiq. Benev. diss.* 2, 1. ¶ Et Marti, in nummis quam plurimis ap. *Mediobarb. Vaillant.* etc. ¶ Et Genio in *Inscr.* opt. notae ap. *Mur.* 78, 1. ¶ De pacis insignibus. *Virg. A.* 8, 116. Paciferaeque manu ramum praetendit olivae. *Plin.* 15, 30, 40. Laurus pacifera, ut quam praetendi etiam inter armatos hostes quietis sit indicium. *Val. Fl.* 4, 139. Paciferaeque manu nequicquam insignia virgae.

*PACIFERO, as. *Gloss. Gr. Lat.* εἰρήνην ἄγω, pacifero. *B. A.*

PĀCĪFĪCĀTĬO, onis, f. σύμβασις, actus pacificandi, compositio, reconciliatio. *Cic. Att.* 7, 8. Quod quaeris, ecqua spes pacificationis sit, quantum ex Pompeji sermone perspexi, ne voluntas quidem est; et *ib.* 9, 11. Opem et gratiam alicujus ad pacificationem quaerere. *Id. Fam.* 10, 27. Sapientius facies, si te in istam pacificationem non interpones. *Gell.* 7, 3. Connixi sunt Rhodienses id bellum inter eos componere. Sed ubi ista pacificatio perpetrari nequivit, etc.

PĀCĪFĪCĀTOR, oris, m. εἰρηνοποιός, pacis conciliator, medius pacis faciendae. *Cic. Att.* 1, 13. Scito, praepositum esse nobis pacificatorem Allobrogum. *Liv.* 27, 30. Adhibitus ab Aetolis pacificator Amynander rex Athamanum. *Just.* 18, 2. Mago, quasi pacificator Carthaginiensium, Pyrrhum adit, speculaturus consilia ejus. *Quint.* 11, 3. *med.* Fit et ille habitus, qui esse in statuis pacificator solet.

PĀCĪFĪCĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad pacificatorem pertinens, εἰρηνικός. *Cic. Phil.* 12, 1. Posteaquam nos pacificatoria legatione implicatos putant.

PĀCĪFĪCĀTUS, a, um, part. a *pacifico:* qui pacem fecit, reconciliatus, pace facta in gratiam reversus. *Pl. Stich.* 4, 1, 13. Satin' ego tecum pacificatus sum, Antipho? *Just.* 23, 1. Agothocles pacificatus cum Carthaginiensibus.

PĀCĪFĪCĒ, adv. εἰρηναίως, sedate, placide. *Cyprian. ep.* 41. *f.* Pacifice et fideliter consulere. *Messala Corvin. de progen. August.* 3. Dardania pacifice aliquandiu stetit.

PĀCĪFĬCO, as, avi, atum, a. 1. εἰρηνοποιέω, pacem peto, de pace ago, pacem consilio. *Liv.* 5, 23. *extr.* Inter haec pacificatum legati a Volscis et Aequis venerunt: impetrata pax. *Id.* 7, 40. *med.* Nunc ad pacificandum bene atque honeste inter primos stabis, et colloquii hujus salutaris interpres fueris. *Sall. Jug.* 70. Igitur Vegenses, quo Metellus initio, Jugurtha pacificante, praesidium imposuerat. (V. *ib.* 50.) *Just.* 6, 1. Cum videret, sibi adversus duos dimicandum, pacificari cum altero statuit. ¶ Item tranquillare, sedare. *Sen. Agam.* 224. comprime affectus truces, Mentemque tibimetipsa pacifica tuam. ¶ Item placare, pacare. *Catull.* 68, 75. nondum cum sanguine sacro Victima coelestes pacificasset heros. *Sil.* 15, 423. Festa coronatis agitabat gaudia signis, Pacificans Divos. ¶ Item lenire, mulcere. *Claud. in Ruf. praef.* 2. *f.* Fertur et indomitus tandem post proelia Mavors Lassa per Odrysias fundere membra nives, Oblitusque sui, posita clementior hasta, Pieriis aures pacificare modis. ¶ *Prisc.* monet 8, 799. hoc esse unum ex iis verbis, quae multa Latini utraque forma, et activa, et passiva protulerunt, eadem significatione, ut *partio* et *partior*, *munero* et *muneror*, *meto* et *metor*, etc.

PĀCĪFĬCUS, a, um, adj. εἰρηνοποιός, pacem faciens, pacis studiosus, pacatus, tranquillus, quietus. *Cic. Att.* 8, 12. *med.* Velim in posterum prospicias, fingasque, quem me esse deceat: ecquae pacifica persona desideretur, an in bellatore sint omnia. *Lucan.* 7, 63. Romani maximus auctor Tullius eloquii, cujus sub jure togaque Pacificas saevus tremuit Catilina secures. *Mart.* 8, 66. Pacificus Janus; et 12, 62. Numa. *Claud. II. cons. Stil.* 254. Pacifici mores.

[PACĪLUS, i, m. idem paculus, sed vetustiori scribendi ratione. Est cogn. antiquiss. R. gentis Furiae, etenim C. Furius Pacilus consul ann. U. C. CCCXIV. memoratur a *Liv.* 4, 12. *F.*]

PĀCĬO, is, a. 3. idem quod paciscor. *Lex XII. Tab.* ap. *Gell.* 20, 1. et *Fest.* in *Talionis.* Si membrum rupit, ni cum eo pacit, talio esto.

PĀCĬO, onis, f. pactio. *Festus:* Pacionem antiqui dicebant, quam nunc pactionem dicimus: unde et pacisci adhuc, et paceo (Al. *paco*) in usu remanet. *Id.* in *Nuptias.* Nuptias Curiatius dictas esse ait, quod nova pacio fiat.

PĀCISCOR, sceris, pactus sum, dep. 3. συντίθεμαι, συμβάλλω, pactum facio, convenio, constituo, pactione spondeo, aut postulo: ab antiquo *pacio.* *Cic. Verr.* 2, 3, 14. Attendite cujusmodi edicta sint: *ne tollat*, inquit, *ex area*, *nisi erit pactus.* Satis haec magna vis est ad inique paciscendum: malo enim plus dare, quam non mature ex area tollere. *Pl. Bacch.* 4, 8, 24. Pacisci cum illo paulula pecunia potes. *Id. Ps.* 1, 2, 89. Ea pacisci modo scis, sed quae pacta es, non scis solvere. *Sall. Jug.* 28. Adherbali suadent, uti seque, et oppidum Jugurthae tradat, tantum ab eo vitam paciscatur. *Cic. Sext.* 25. *f.* Ut Gabinio pro illa sua Cilicia, quam sibi, si rempublicam prodidisset, pactus erat, Syria daretur. *Ov. Met.* 7, 306. Jamque petunt, pretiumque jubent sine fine pacisci. *Liv.* 25, 33. Paciscitur magna mercede cum Celtiberorum principibus, ut copias inde abducant. *Just.* 1, 10. Pacti sunt inter se, ut die statuta, etc. *Hor. Od.* 3, 29, 59. votis pacisci, Ne Cypriae, Tyriaeque merces Addant avaro divitias mari. [**Vell.* 2, 38, 1. quae cujusque ductu gens ac natio redacta in formulam provinciae, stipendia pacta sit, i. e. sub pactione stipendii sive tributi pendendi in ditionem venit. Ita saepissime de illis pacisci dicitur, quibus durae conditiones imponuntur. V. *Perizon.* ad *Liv.* 38, 9. At *Ruhnk.* cum *Lipsio* legitimam formulam: *stipendiaria facta sit*, revocare se malle dicit. — *Id. ib.* 77, 2. quod omnibus proscriptis, aliisque, qui ad eum ex diversis causis fugerant, reditum salutemque pactus est, i. e. in pacis foedere reditum cet. comprehendit.] ¶ Cum infinito. *Calp. Ecl.* 6, 46. Hunc (*cervum*) ego, qualemcumque vides, in valle paciscor Pendere. ¶ Translate eleganter. *Virg. A.* 5, 230. vitamque volunt pro laude pacisci; et *ib.* 12, 48. letumque sinas pro laude pacisci. *Stat. Theb.* 1, 317. si quando humilem decedere regno Germanum, et semet Thebis, opibusque potitum Cerneret, hac aevum cupiat pro luce pacisci. ¶ Interdum ad pacta sordida, et lucri causa facta refertur. *Cic. Par.* 6, 1. Si quotidie fraudas, decipis, poscis, pacisceris, aufers, eripis. V. EJURO. ¶ Interdum ad nuptialia. *Just.* 2, 15. *med.* Pausanias proditionis praemium cum Xerxe nuptias filiae ejus paciscitur. Adde 7, 4. *f.* V. PACTUS. ¶ Olim *pacisco* activa forma dictum est. *Naev.* ap. *Non.* 7, 54. Id quoque paciscunt. *Id. ib.* Paciscit, obsides ut reddant. ¶ Part. *Paciscendus* ap. *Ammian.* 31, 12. *med.* Ut firma fierent paciscenda, optimates poscens idoneos mitti, *h. e.* ea quae pacis firmandae causa tractanda erant, et constituenda. ¶ *Serv.* ad *A.* 11, 133. ad hoc verbum pertinere ait aliud etiam praeteritum *pepigi*, quod sane significatione congruit, sed aliam tamen habet originem. V. PANGO.

PĀCO, as, avi, atum, a. 1. εἰρηνεύω, κατηρεμέω, pacatum reddo, paci restituo, tranquillo, quietum reddo bellum et turbas sedando. [*V. *Pacatus.*] *Hirt. B. Alex.* 26. *extr.* Omnes eas regiones, per quas iter faciebat, auctoritate ea, quae plerumque adest victori, pacarat. *Virg. A.* 6, 803. Fixerit aeripedem cervam licet, aut Erymanthi Pacarit nemora. Al. leg. *placarit.* In *Monum. Ancyr. f.* ap. *Grut.* 233. Mare pacavi a praedonibus. *Stat. Th.* 4, 250. tum saltus forte remotos Pacabat cornu, *h. e.* feras arcu occidendo. ¶ Est etiam domare, subigere. *Cic. Fam.* 15, 4. Pacare Amanum, et perpetuum hostem ex eo monte tollere. *Caes. B. C.* 1, 7. Hortatur, cujus imperatoris ductu plurima proelia secunda fecerint, omnem Galliam Germaniamque pacaverint, ut ejus existimationem ab inimicis defendant. *Just.* 38, 7. Quarum gentium nullam neque Alexander ille, qui totam pacavit Asiam, nec quispiam successorum ejus attigisset. *Ov. Fast.* 2, 17. placido mea munera vultu Respice, pacando si quid ab hoste vacas. ¶ Translate. *Hor. Ep.* 1, 2, 45. incultae pacantur vomere silvae, *h. e.* fertiles fiunt. *Claud. IV. cons. Honor.* 225. et incertos animi pacaverit aestus, *h. e.* sedaverit. *Id. de Apono, f.* Pacaturque aegro luxuriante dolor, *h. e.* mitigatur, lenitur, tollitur. *Id. de mulab. Gall. f.* Miraris si voce feras pacaverit Orpheus, *h. e.* mansuefecerit, cicuraverit.

*PACONĬUS, i, m. gentis Rom. nomen. V. g. Marcus Paconius, Silani Asiae proconsulis legatus, a Tiberio laesae majestatis damnatus. *Suet. Tib.* 61. *Tac. A.* 3, 66. *B. A.*

[PĂCORUS, i, m. Πάκορος, Orodis regis Parthorum filius, ejus qui Crassum dolo interemit. Quam maculam postea Ventidius Bassus, Antonii legatus, delevit, Pacoro cum toto exercitu ad internecionem caeso. *Just.* 42, 4. ¶ *Pacorus II.* Artabani filius, qui Parthis imperavit sub Domitiano Aug. Hujus meminit *Plin. ep.* 10, 16. et *Mart.* 9, 36. Scis, quid in Arsacia Pacorus deliberet aula. ¶ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 39, 4. et 102, 1. M. Aurelius Pacorus. *F.*]

PACTA. V. PACTUS, a, um.

PACTĬCĬUS, a, um, adj. pactione constitutus, conventionalis. *Gell.* 1, 25. Graeci significantius cessationem istam pugnae, pacticiam (h. e. inducias) ἐκεχειρίαν dixerunt.

PACTĪLIS, e, adj. σύμπηκτος, qui ex pluribus partibus, aut rebus compactus et conjunctus est, compactilis, compactus, plexus, plectilis. *Plin.* 21, 3, 8. Summa erat auctoritas pactili coronae, *h. e.* multiplici flore et folio contextae.

PACTĬO, onis, f. ὁμολογία, actus paciscendi, pactum, conditio, promissio. *Ulp. Dig.* 2, 14, 1. Pactum a pactione dicitur. Est autem pactio duorum pluriumve in idem placitum et consensus. *Nep. Dion.* 5. *f.* Eo rem perduxit, ut talibus pactionibus pacem tyrannus facere vellet. *Att.* ad *Cic. Fam.* 9, 10. *med.* Si res ad pactionem non venit, longius bellum puto fore. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 12. In pactionibus faciendis legem spectare. *Id. Rosc. Com.* 12 et 14. Pactionem facere de aliqua re. *Id. Att.* 4, 18. cum aliquo, ut, etc. *Just.* 35, 1. inire cum aliquo; et 7, 6. Bella, interposita pactione, componere. *Nep. Ag.* 2. Summa fide in pactione manere. *Cic. Off.* 3, 29. *f.* Conditiones pactionesque bellicas perturbare perjurio. *Id. Har. resp.* 20. Nefarias cum multis scelerum pactiones societatesque conflare: [**Complotte.*] *Liv.* 9, 11. Recipiant arma, quae per pactionem tradiderunt. ¶ Speciatim dicitur de pactis, quae fiunt inter publicanos aut decumanos, et eos, qui pendere decumas aut portoria debent: [**Contracte.*] *Cic. Fam.* 13, 65. Ut pactiones cum civitatibus reliquis conficiat. *Id. Att.* 5, 13. In nostra provincia confectae sunt pactiones. Adde *Verr.* 2, 3, 10. et *Prov. cons.* 5. ¶ Interdum absolute de pacto sordido, et lucri causa inito. *Cic. Prov. cons.* 5. *f.* Qui de sociis cum hostibus, de civibus cum sociis faciat pactiones. *Id. Verr.* 2, 1, 7. In rejiciendis judicibus nonnullos pactionis suspicionem non vitasse. *Sall. Jug.* 42. Denique Aulum spe pactionis perpulit, uti, etc. *h. e.* ab rege pecuniae capiundae, ut *ib.* 41. dixerat. [*V. *Schütz. cl. Cic.*] ¶ De promissione. *Sall. Cat.* 27. Collegam suum Antonium pactione provinciae perpulerat, ne contra rempubl. sentiret. *Cic. in Sen.* 13. Alter consul, ut me desereret, pactionibus eos suorum praemiorum obligarat. [*V. *Schütz. cl. Cic.*] ¶ Cum de publicis pactionibus sermo est, differt *pactio* a *foedere*, *sponsione*, et *indutiis.* (Quae simul memorantur a *Cic. Balb.* 12.) Hae enim erant cessatio a bello ad tempus: *sponsio* erat conventio facta arbitrio imperatoris cum hoste, adhibitis sponsoribus, sine auctoritate senatus, aut consensu populi; ut Caudina, et Numantina: *foedus* pactio societatis jussu populi

auctoritate senatus firmata, in perpetuum, per fetiales, etc. *pactio* consensus societatis facta per sponsores, datis acceptisque obsidibus, arbitrio imperatoris, sine jussu populi, aut senatus auctoritate. *Cic. Caecin.* 18. Quae lex, quod foedus, aut pactio, quod testamentum, quae stipulationes, aut pacti et conventi formula non infirmari potest, si ad verba rem deflectere velimus, etc. ℙ *Pactio* de induciis. *Flor.* 4. *f.* Sic ubique cuncta atque continua totius generis humani aut pax fuit, aut pactio. ℙ *Pactio verborum*, formula, certa verborum ratio. *Cic. Rosc. Com.* 16. Non enim ex pactione verborum, quibus jusjurandum comprehenditur, sed ex perfidia et malitia, per quam insidiae tenduntur alicui, Dii immortales hominibus irasci et succensere consuerunt.

PACTIUNCŬLA, ae, f. parva pactio. *Not. Tir.* p. 71. Pactio, pactiuncula.

*PACTĬUS, i, m. fluvius Calabriae. *Plin.* 3, 11. ℙ Scribitur et *Pastius*. *B. A.*

PACTŌLIS, idis, f. patron. Πακτωλὶς, filia Pactoli. *Ov. Met.* 6, 15. Deseruere sui Nymphae vineta Timoli: Deseruere suas Nymphae Pactolides undas.

PACTŌLUS, i, m. Πακτωλὸς, fluvius Lydiae ex Tmolo monte prope Sardes profluens, nunc *Sarabat*. Propter flaves arenas dictus est auro fluere, praesertim postquam eo laverat Midas (V. MIDAS), unde et Chrysorrhoas dictus est. *Hyg. fab.* 191., *Plin.* 5, 29, 30., *Ov. Met.* 11, 142., *Hor. Epod.* 15, 20., *Prop.* 1, 14, 11. et 3, 16, 28., *Lucan.* 3, 210. et *Sen. Phoen.* 220. et *Oed.* 467. Hinc *Varr.* ap. *Non.* 4, 27. Non hos Pactolus aureas undas agens eripiet unquam e miseriis. ℙ *Pactolum Indicum meminit *Jul. Val. rer. gest. Alex. M.* 3, 58. ed *A. Maio. B. A.*

PACTOR, oris, m. qui paciscitur, vel qui foedus pangit. *Cic. Verr.* 2, 5, 21. *med.* En foederum interpretes, societatis pactores, religionis auctores.

PACTUM, i, n. συνθήκη, pactio, conventum, conditio, lex. *Cic. Inv.* 2, 22. *med.* Pactum est, quod inter aliquos convenit: quod jam ita justum putatur, ut juri praestare dicatur. *Auct. ad. Her.* 2, 13. *f.* Pacta sunt, quae legibus observanda sunt; et *mox:* Sunt idem pacta, quae sine legibus observantur ex conventu: quae juri praestare dicuntur. *Cic. Off.* 3, 24. Pacta et promissa semperne servanda sint, etc. *Id. Verr.* 1, 6. Mansit in conditione atque pacto, usque ad eum finem, dum, etc. *Liv.* 9, 11. Stare pacto. *Cic. Caecin.* 18. Pacti et conventi formula. V. CONVENTUM. *Ov. Her.* 20, 151. Nec mihi credideris: recitetur formula pacti. *Nep. Milt.* 2. Lemnum revertitur, et ex pacto postulat, ut sibi urbem tradant. *Sall. ep. Mithrid. ad Arsac.* Pacto vitam dare alicui, *h. e.* interposita pactione. ℙ De foedere conjugii. *Val. Fl.* 8, 401. Quamquam jura Deum, et sacri sibi conscia pacti Relligio, dulcisque movent primordia taedae. ℙ Ablativus *pacto* saepe significat modo, ratione. *Cic. Cat.* 1, 7. Servi mei si me isto pacto metuerent. *Id. Inv.* 1, 21. Ut nostra nihil intersit alio pacto docere. *Caes. B. G.* 7, 83. Quid, quoque pacto agi placeat, inter se constituunt. *Ter. Heaut.* 4, 4, 13. Aliquo pacto verba his dabo. *Id. Andr.* 1, 5, 12. Nullon' ego Chremetis pacto affinitatem effugere potero? *Id. Ad.* 3, 2, 44. Quapropter quoquo pacto tacito est opus; et *Ph.* 2, 1, 71. Sumeret alicunde: postremo, si nullo alio pacto, fenore. *Id. Ad.* 4, 7, 14. O Juppiter! istoccine pacto oportet? *Pl. Rud.* 5, 3, 46. Non tacebo unquam alio pacto, nisi talento comprimor. *Cic. Mur.* 21. Nescio quo pacto semper hoc fit; et *Fin.* 1, 8. Fieri nullo pacto potest, ut, etc.

PACTŬMEJUS, i, m. filius Canidiae, ap. *Hor. Epod.* 17, 50. Tuusque venter Pactumejus: ubi *venter* pro filio ponitur. Cum enim fama esset, Canidiam anum effetam sibi Pactumejum supposuisse, *Horatius* ironice laudans inquit, revera Pactumejum esse ejus filium. Alii leg. *Partumejus*, sed minus recte. V. *Bentlejum* acriter primam lectionem asserentem. *Inscr.* ap. *Grut.* 430, 2. Sexto Licinio Pactumejo Alexandro, etc.

PACTUS, a, um, part. a *paciscor:* qui pactum fecit, pactione spopondit. Active. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 19. Pinxit proelium cum Persis, centum homines ea tabula complexus, pactusque in singulos mnas decem a tyranno. *Suet. Gr.* 7. Nunquam de mercedibus pactus, etc, Adde *Just.* 7, 4. *f.* ℙ Cum infinito. *Ov. Fast.* 5, 702. Leucippo fieri pactus uterque gener. *Plin.* 8, 7, 7. Dimitti *(eum)* pactus, si elephantum interemisset. ℙ Passive ὁμολογηθεὶς, pactione constitutus, promissus. *Cic. Off.* 3, 29. *med.* Si praedonibus pactum pro capite pretium non attuleris. *Id. Q. Fr.* 3, 3. Tanta invidia sunt consules propter suspicionem pactorum a candidatis praemiorum. *Id. Sext.* 14. *f.* Pacto jam foedere provinciarum. *Id. Off.* 1, 10. *med.* Triginta dierum cum hoste pactae induciae. *Quint.* 11, 2. *med.* Cum pugili coronato carmen, mercede pacta, scripsisset. Adde *Liv.* 24, 49. ℙ Absolute. *Id.* 28, 21. Quidam pacto inter se, ut victorem res sequeretur, ferro decreverunt. Adde *Sil.* 14, 97. ℙ Saepe dicitur de muliere in matrimonium promissa. Dicebatur enim *sperata*, cum ejus nuptiae petebantur: *pacta*, cum promissa: *sponsa*, cum interposita stipulatione desponsa erat, ut est ap. *Arn.* 4, 140. *Cic. Att.* 5, 21. Cujus filio pacta est Artavasdis filia. *Pl. Trin.* 5, 2, 58. Si frugi esse vis, haec tibi pacta est Callicli filia. *Liv.* 1, 2. Turnus, cui pacta Lavinia fuerat. [*Ita plerumque dicitur. Usurpatur vero etiam, licet rarissime, *vir puellam pactus*. *Liv.* 4, 4. ex qua domo pactus vir est feminam, in matrimonium duceret; et 44, 30. Dardanorum principis filiam pacto fratri eum invidisse: ubi v. *Duk.* Laudat haec *Vell.* ad *Ov. Her.* 20, 157. Cf. *Eund.* ad *Vell.* 1, 1, 3.] ℙ Hinc *pacta* absolute. *Virg. A.* 10, 79. Quid soceros legere, et gremiis abducere pactas? *Vell.* 2, 1. Quod pactae ejus nuptias occupaverat. ℙ De sponso. *Stat. Th.* 3, 171. puerique rudes, tua, Phaedime, proles Amissum didicere patrem, Marpissaque pactum Phyllea. ℙ Est etiam *pactus* part. a *pango:* impactus, infixus. *Ov. Her.* 2, 4. Litoribus nostris anchora pacta tua est. *Pall.* 2, 14. Plantae, quae jam pactae sunt, nudatae laetamen accipiant.

[PACTUS, us, m. idem ac pactio. *Petr. Sat.* 81. Unius noctis pactu omnia vendidit. Alii leg. *tractu*, alii *tactu*. *F.*]

*PACTYAE, arum, insulae quaedam maris Mediterranei, Lyciae objectae. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

*PACTYE, es, vel Pactya, ae, f. Πακτύη, Thraciae opp., Propontidis orae appositum. *Nep. Alc.* 7. *Plin.* 4, 11. *B. A.*

[PACŬLUS, i, m. idem ac pasceolus et sacculus, ut legitur in *Gloss. Isid.* Est cogn. R. gentis Rosciae, ut L. Roscius Julianus Paculus in *Inscr.* ap. *Grut.* 459, 2. et in alia ap. *Mur.* 1636, 17. *F.*]

PĀCŬVĬĀNUS, a, um, adj. ad Pacuvium spectans. *Cic. Div.* 1, 57. Ille Pacuvianus, qui in Chryse physicus inducitur. *Gell.* 14, 1. *f.* Ex quibus est Pacuvianum illud: Nam si qui, etc. *Tert. Pall.* 3. Pacuviana testudo, *h. e.* quae a *Pacuvio* describitur. V. TARDIGRADUS.

PĀCŬVĬUS, poeta Latinus, Brundusinus, Ennii sorore natus, floruit Urbis conditae saeculo sexto, temporibus P. Scipionis Africani, et belli Punici secundi, vixitque usque ad annum aetatis nonagesimum. Scripsit tragoedias, quarum nunc exstant tantummodo fragmenta, gravitate sententiarum, verborum pondere, et auctoritate personarum clarissimus, ut ait *Quint.* 10, 1. de eo simul, et de Accio loquens. Quod si nitor, et summa in excolendis operibus manus desideratur, magis videri potest temporibus, quam ipsis defuisse, inquit *Id. ib.* et *Cic. opt. gen. Or.* 1, 1. In re quod optimum sit, quaeritur, in homine dicitur, quod est. Itaque licet dicere et Ennium, summum epicum poetam, si cui ita videtur; et Pacuvium tragicum, et Caecilium fortasse comicum. Haec *Cicero*. *Hor. Ep.* 2, 1, 56. Ambigitur quoties, uter utro sit prior, aufert Pacuvius docti famam senis, Accius alti. *Cic. Fin.* 1, 2. Quis enim tam inimicus paene nomini Romano est, qui Ennii Medeam, aut Antiopam Pacuvii spernat, aut contemnat? *Vell.* 2, 9. Clara etiam per idem aevi spatium fuere ingenia in togatis Afranii, in tragoediis Pacuvii, atque Accii, usque in Graecorum ingeniorum comparationem evecti. ℙ Ad stilum et locutionem quod attinet, cum tempora ipsa rudia fuerunt, tum vitio ipse suo male Latine locutus dicitur a *Cic. Brut.* 74., ubi cum locutionem emendatam in C. Laelio, et P. Scipione laudasset, inquit: Aetatis illius ista fuit laus, tanquam innocentiae, sic Latine loquendi: nec omnium tamen: nam illorum aequales Caecilium, et Pacuvium male locutos videmus: sed omnes tum fere, qui nec extra urbem hanc vixerant, nec eos aliqua barbaries domestica infuscaverat, recte loquebantur. Haec *Cicero*. Unde collige, praecipuam in *Pacuvio* male loquendi causam fuisse, quod Brundusinus erat, non Romanus. Ab rudi et incompto carmine notat etiam *Mart.* 11, 90. Attonitusque legis *terrai frugiferai*, Accius et quidquid Pacuviusque vomunt; et *Pers.* 1, 77. Sunt, quos Pacuvius, et verrucosa moretur Antiopa, aerumnis cor luctificabile fulta. ℙ Sibi mortuo tale epitaphium inscribi jussit, quod *Gell.* 1, 24. dicit esse verecundissimum et purissimum, dignumque ejus elegantissima gravitate: *Adolescens, tamenetsi properas, te hoc saxum rogat, Uti ad se adspicias, deinde quod scriptum est, legas. Hic sunt poetae Pacuvii Marci sita Ossa. Hoc volebam; nescius ne esses: vale.* ℙ Etiam picturae operam dedit: ejusque celebris tabula Romae visebatur in aede Herculis in foro Boario, teste *Plin.* 35, 4, 7. ℙ *Alius Pacuvius, de quo *Juven.* 12, 112. 125 et 128. ℙ Porro Sext. Pacuvium Taurum, aedilem plebis, meminit *Plin.* 34, 5. item Pacuvium Labeonem *Gell.* 4, 21. *med.* qui nude audit *Pacuvius ib.* 4, 2. *B. A.*

PĀDAEI, orum, m. plur. populi Indiae extremae, ostia Indi fluvii incolentes, qui humana carne vescuntur, ut *Herodot.* 3, 99. narrat. Hinc *Tibull.* 4, 1, 144. Impia nec saevis celebrans convivia mensis Ultima vicinus Phoebo tenet arva Padaeus.

*PADANĒUS, a, um, adj. i. q. Padanus. *Solin.* 33. Pretium operae est ire longius, ne Padaneae silvae credantur lapidem flevisse. *B. A.*

PADĀNUS, a, um, adj. ad Padum pertinens, [ut *Padana regio* in *Inscr.* ap. *Zaccaria, Istitut. lapid.* p. 16. *h. e.* terrae tractus circa Padum. *F.*] *Padanae silvae* ap. *Solin.* 20. *Padani culices* ap. *Sidon. ep.* 1, 8.

PADI, orum, m. plur. arbores piceae. *Plin.* 3, 16, 20. Metrodorus Sceptius dicit, quoniam circa fontem *(Padi)* arbor multa sit picea, quales Gallice vocentur padi, hoc nomen accepisse.

*PADINĀTES, ium, incolae Padini, quod oppidum fuit Galliae cispadanae, ad Padum flumen. *Plin.* 3, 13. *B. A.*

*PADO, onis, fluvius Italiae superioris, in Alpibus ortus, inque mare juxta Nicaeam influens. *Plin.* 3, 5. ℙ Hodie est *Paulon* vel *Paglion.* ℙ *Melae* 2, 1. *extr.* *Paulon* est; et profecto *Paulo (Paulon) Plinio* restitui vult *Cellarius*. *B. A.*

PADŬA, ae, f. *Padova*, nomen vulgare urbis Italiae, quod a cultioribus viris, et a scriptoribus in *Patavium* versum est: quemadmodum Arar Galliae flumen vulgo Sauconna, unde *Saona* nunc appellatur (V. ARAR), et Sapaudia dicta est *(Ammian.* 15, 11.) regio Riparensis, quam olim Allobroges incoluere, quaeque nunc *Savoja* dicitur. Nomen a Pado est derivatum, quia hic haud longe ab ea urbe antiquitus fluxerit: hinc unum ex ejusdem fluminis ostium a *Polyb.* 2, 16. Παδόα vocatur, unde urbi Paduae nomen factum videtur. *Catull.* 95, 7. At Volusi annales Paduam morientur ad ipsam. Alii leg. *Aduam morientur ad ipsum*, alii *Capuam*, alii *apuam porgentur ad ipsam*.

PĂDUS, i, m. *Po*, Ἠριδανὸς, maximus Italiae fluvius, qui oritur in finibus Ligurum Vagiennorum, e gremio Vesuli montis, inter Alpes Cottias celsissimi, receptisque aliquot magnis fluviis, Ticino, Addua, Ollio, Mincio, Tanaro, Trebia, Duria, Sessite, Lambro, aliisque ad triginta, inter Ravennam, et Atriam, seu Hadriam multiplici ostio in Adriaticum sinum influit. Accuratius describitur a *Plin.* 3, 16, 20. *Virg. A.* 9, 680. Sive Padi ripis, Athesim seu propter amoenum. *Ov. Amor.* 2, 17, 32. Frigidus Eurotas, populiferque Padus.

PĂDŪSA, ae, f. *il Po di Argenta*, fossa ex Pado Ravennam usque perducta. *Plin.* 3, 16, 20. *Virg. A.* 11, 457. piscosove amne Padusae.

PAEAN, ānis, m. Παιὰν, Apollo, ita dictus a παίω, vel qua ferire significat, quia sagittis pythonem confecit; vel qua curare, mederi, quia medicinae artis inventor habetur. Ita *Fest.* et *Macr. Sat.* 1, 17. Hinc Romae inventa est Graeca *Inscr.* ap. *Grut.* 314, 2., in qua memoratur Ἡ ἱερὰ τάξις τῶν Παιανιστῶν τῶν ἐν Ῥώμῃ Διὸς Ἡλίου μεγάλου Σαραπίδος, *h. e.* sacer ordo *Paeanistarum*, qui Romae est, Dei Solis magni Sarapidis. *Cic. Verr.* 2, 4, 57. Signum Paeanis ex aede Aesculapii sustulisti. *Juven.* 6, 171. Parce, precor, Paean, et tu depone sagittas. *Ov. Met.* 14, 720. Et Paeana voca, nitidaque incingere lauro. ℙ Item hymnus in honorem Apollinis, aut etiam aliorum Deorum: et in victoria cani solitus. *Virg. A.* 10, 738. Conclamant socii laetum paeana secuti. *Val. Fl.* 6, 512. Victores contra patrium paeana Geloni Congeminant. *Prop.* 3, 13, 42. victorque canebat Paeana Amphion rupe, Aracynthe, tua. *Stat. Th.* 8, 224. Tum dulces Superos, atque omne ex ordine alumnum Numen, ubique sacri resonant paeanes; et *ib.* 4, 157. Herculeum paeana canunt, vastataque monstris Omnia. *Colum.* 10, 224. Delie te Paean, et te euie euie Paean.

[PAEANTIS, idis, f. gemma, cujus meminit *Plin. l. c.* in GEMONIDES, et *Solin.* 9. *f.* et *Isid. Or.* 14, 4. *F.*]

PAEANTĬADES. } V. POEANTIUS.
PAEANTĬUS. }

PAEDĀGĬUM. V. PAEDAGOGIUM.

PAEDĂGŌGĀ, ae, f. quae puellae curam habet. *Hieron. ep.* 128. *n.* 4. Sit ei magistra comes; paedagoga custos: non multo vino dedita, etc. V. PAEDAGOGUS.

PAEDĂGŌGĀTUS, us, m. instructio, educatio. *Tert. adv. Valent.* 13.

PAEDĂGŌGĬĀNUS, a, um, adj. qui est in paedagogio, ut Paedagogianus puer, *Ammian.* 26, 6. Indutus a calce ad pubem in paedagogiani pueri speciem. Adde 29, 3.

PAEDĂGŌGĬUM, ii, n. παιδαγωγεῖον, locus in aedibus, ubi servi puerilis aetatis, et ad nobiliora et delicatiora ministeria destinati, sub paedagogo versantur. *Plin. ep.* 7, 27. *med.* Puer in paedagogio mixtus pluribus dormiebat. ℙ Metonymice ipsi pueri servi, vel coetus, et veluti collegium puerorum, qui sub paedagogo educantur. *Sen. V. B.* 17. Paedagogium pretiosa veste succingitur. *Id. ep.* 123. *med.* Omnium paedagogia oblita facie vehuntur, ne sol, ne frigus teneram cutem laedat. *Plin.* 33, 12, 54. Jam vero paedagogia ad transitum virilitatis custodiantur argento. Adde *Suet. Ner.* 28., ubi notat, Neronem non servilis, sed in-

genuae conditionis paedagogia habuisse (est qui leg. proagogia, προαγωγεῖα, perductiones, prostitutiones), item *Ulp. Dig.* 37, 7, 12. *med.* et *Tert. Apol.* 13. *med.*, quae concessit jam *Lips.* in excursu B. ad *l.* 12. *Annal. Taciti.* Is autem in allata *Plinii* epistola legi vult *puer e paedagogio*, non *in paedagogio*, quia negat pro loco unquam accipi, sed solum pro coetu. Contra stat librorum consensus. Eodem *Plinii* loco *Catanaeus* legebat *paedagium*, quo significaretur locus, ubi servi quicumque degunt: a παῖς, qua servum significat, et *ago, is.*

PAEDĂGŌGO, as, a. 1. instruo, educo, doceo. *Fulg. Planc. de contin. Virg. f.* Ergo paedagogantis suspectione sepulta. *Pacuv.* ap. *Festum* in *Repotia.* Depulsum mamma paedagogandum accipit.

PAEDĂGŌGUS, i, m. παιδαγωγὸς, custos, et institutor pueri: a παῖς, puer, et ἀγωγὸς, institutor. *Cic. Amic.* 20. Isto enim modo nutrices, et paedagogi jure vetustatis plurimum benevolentiae postulabant. *Sen. ep.* 89. *med.* Nam eum locum, qui monitiones continet, sustulit, et paedagogi esse dixit, non philosophi: tanquam quicquam aliud sit sapiens, quam humani generis paedagogus. *Inscr.* ap. *Grut.* 585, 6. P. Aelius Aug. Lib. Lycus paedagogus puerorum. Alia ap. *Gor. Columb. Liv.* p. 99. Hymnus paedagogus Juliae Germanici filiae, ¶ Differunt autem paedagogus, et praeceptor: nam hujus munus est puerum liberalibus instituere disciplinis: ille proprie custos est vitae et morum. *Sen. Ira* 2, 22. Pertinebit ad rem, praeceptores, padagogosque pueris placidos dari. *Quint.* 1, 1. De paedagogis hoc amplius, ut aut sint eruditi plane, quam primam esse curam velim; aut se non esse eruditos sciant, etc. ¶ Aliquando tamen paedagogus idem est ac praeceptor, qui nempe pueros litteras docet. *Vopisc. Bonos.* 14. Bonosus fuit, ut ipse dicebat, rhetoris filius; ut ab aliis comperi, paedagogi litterarii. ¶ Lepide *paedagogus* dicitur a *Ter. Ph.* 1, 2, 94. adolescens, qui puellam in ludum ducere, et reducere amoris causa solebat. ¶ Adjective. *Paul. Nol. carm.* 21, 681. Hunc lacte primo per prophetarum ubera Lex paedagoga nutriat. ¶ Interdum paedagogus est in contemptu, ut apud Italos *pedante. Pl. Ps.* 1, 5, 32. Hic dux, hic ille est paedagogus: hunc ego cupio excruciari. *Suet. Ner.* 37. Paeto Thraseae objectus est tristior, et paedagogi vultus. ¶ Translate. *Colum.* 1, 1. *med.* M. Catonem censorium memoremus, qui agricolationem Latine loqui primus instituit: post hunc duos Sasernas, deinde Scrofam Tremellium, etc. Nec postremo, quasi paedagogi ejus, meminisse dedignemur, Julii Hygini, etc. *Suet. Galb.* 14. Regebatur trium arbitrio, quos una habitantes, nec unquam non adhaerentes, paedagogos vulgo vocabant. *Sen. ep.* 50. paedagogum vocat servum, qui caeco pro baculo est, eumque huc illuc manu ducit. *Id. ep.* 110. Unicuique nostrum paedagogum dari Deum inferioris notae, etc.

PAEDĔROS, ōtis, f. παιδέρως, gemma est, in qua coeunt intus translucida crystallus, viridis suo modo aer, simulque purpura, et quidam vini, et croci nitor, sed purpura coronatus, et his pariter omnibus: nec gemmarum ulla est liquidior, captis jucunda vanitate oculis. *Plin.* 37, 9, 46. ¶ Item genus amethysti, cui in suspectu inest nitor quidam leviter roseus velut ex carbunculo refulgens. *Id. ib.* 40. ¶ Etiam opalus gemma sic vocatur a multis propter eximiam gratiam. *Id. ib.* 6, 22. ¶ Item genus acanthi laevis. *Id.* 22, 22, 34. V. MELAMPHYLLON. ¶ [Fuit etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1179, 5. M. Julius Paederos. *F.*]

PAEDĬCĀTOR, oris, m. idem ac paedico. *Licin. Calv.* ap. *Suet. Caes.* 49. Bithynia quidquid, Et paedicator Caesaris unquam habuit. V. FORNIX.

PAEDĪCO, onis, m. πυγιστής, qui cum puero rem turpem habet. *Mart.* 6, 32. Nil miserabilius, Matho, paedicone Sabello Vidisti. Adde 12, 86.

PAEDĪCO, as, a. 1. πυγίζω, cum puero rem turpem habeo: a παῖς, αιδὸς, puer. *Catull.* 21, 4. Paedicare cupis meos amores. *Mart.* 11, 94. Paedicas puerum, verpe poeta, meum. ¶ Item cum muliere. *Id.* 11, 104. ad uxorem: Paedicare negas; dabat hoc Cornelia Graccho. ¶ Usurpatur etiam de muliere τῷ ὀλίσβῳ subligata, et pueros corrumpente. *Id.* 7, 67. Paedicat pueros tribus Philaenis. ¶ Translate de tunica, quae importune nates ficosas intrat. *Id.* 11, 99. De cathedra quoties surgis, jam saepe notavi, Paedicant miseram, Lesbia, te tunicae. ¶ Prima sillaba sine diphthongo scribitur vitio serioris aevi, quo vixit *Auct. Priap.* 68. *Pe*nelopes primam *Di*donis prima sequatur, Et primam *Ca*ni syllaba prima *Re*mi. Quodque fit ex illis, mihi tu deprensus in horto Fur dabis: hac poena culpa luenda tua est. Ita etiam *pedagogus*, pro *paedagogus* insculptum est in *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 425.

[PAEDĬCUS, a, um, adj. παιδικὸς, puerilis. Est nomen servile R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 216. *n.* 257. Paedicus Lib. *F.*]

PAEDĬDUS, a, um, adj. qui paedore foedatur. *Paul.* ex *Fest.* Paedidos, sordidos significant atque obsoletos: tractum vocabulum a Graeco, quia παῖδες, id est pueri, talis sint aetatis, ut a sordibus nesciant abstinere. *Lucil.* ap. *Non.* 2, 743. Quod deformi' senex, quod paedidus, ac podagrosus. Al. leg. *perditus. Petr. Sat.* 34. Paedidissimi servi.

PAEDĬDOSUS. V. PEDICOSUS.

*PAEDOPĬDES, is, Asiae fluvius, in regione Ponti vel Paphlagoniae. *Plin.* 6, 1. ed. *Hard.* ubi ed. *Elzev.* habet *Paedopiles. B. A.*

PAEDOR, oris, m. ῥύπος, squalor, illuvies, sordes, putor ex paupertate, aut morbo, aut carcere, aut negligentia cultus. *Vet. Poeta* ap. *Cic. Tusc.* 3, 12. Situ nidoris barba paedore horrida. [*Ipse etiam *Cicero* hac voce usus est; *ib.* 26, 62. detestabilia genera lugendi: paedores; muliebres lacerationes genarum.] *Lucr.* 6, 1266. Languida semianimo cum corpore membra videres Horrida paedore. *Sen. Agam.* 991. Inops, egens, inclusa, paedore obsita. *Id. Herc. Oet.* 392. Cessere vultus penitus, et paedor sedet. *Id. Oedip.* 625. Paedore foedo squalidam obtentus comam. *Lucan.* 2, 72. mox vincula ferri Exedere senem, longusque in carcere paedor. *Tac. A.* 6, 44. Neque exuerat paedorem, ut vulgum miseratione adverteret. ¶ Idem est etiam ac foetor. *August. C. D.* 14, 24. Nonnulli ab imo sine paedore ullo ita numerosos pro arbitrio sonitus edunt, ut ex illa etiam parte cantare videantur. [*Disputat de h. v. ejusque synonymis *Doederl.* 2. p. 35 — 50.]

[PAEGNĬĀRĬUS, a, um, adj. Paegniarii appellati sunt gladiatores, qui non vera, sed ludicra armorum conflictione pugnabant: a παίγνιον, ludicrum oblectamentum. *Suet. Cal.* 26. *extr.* Gladiatorio munere, reductis interdum flagrantissimo sole velis, emitti quemquam vetabat: remotoque ordinario apparatu, rabidis feris vilissimos senio confectos, gladiatores quoque paegniarios, patresfamilias notos, sed insignes debilitate aliqua corporis, subjiciebat. Vet. interpres Italus vertit *gladiatori di poca importanza. Inscr.* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 12. Aprilis paegniar. Alia, quam in *Mus. Vatican.* exscripsit *Barpt. Borghesius.* Secundo pecniario ludi magni, etc. Hic *pecniario* pro *paegniario* legitur, extrita prima diphthongi littera, ut saepe factum in monumentis sequioris aevi, et quae ad homines vilissimae conditionis pertinent; et *g* in *c* commutata, ut in *cycnus* pro *cygnus.* Ap. *Suet. l. c.* alii perperam leg. *pegmares* cum *Casaubono*, qui multa hac de re. *F.*]

[PAEGNĬUM, ii, n. παίγνιον, ludricrum oblectamentum. Est nomen servile pueri a cyatho ap. *Pl. Pers.* 5, 1, 18. Age, puere, a summo septenis syathis hoc committe ludos. Paegnium, move manus, propera, tarde cyathos mihi das. *F.*]

PAEMENTUM, i, n. monstrum verbi, ortum ex falsa lectione marmoris, in quo PA/IMENTUM pro PAVIMENTUM insculptum fuit, ut recte scribitur in *Inscr.* ap. *Grut.* 39, 4. Hinc in alia ap. *eund.* 102, 1. Spei aram cum paemento (corrige *pavimento*) somnio monitus sumptu suo D. D. Alii simili errore *palmentum* legere maluerunt in duabus *Inscr.* ap. *Gud.* 127, 1. Cum palment. marmorat; et 195, 4. Palment. etc. Utrobique legendum est *paviment.* V. *Marin. Frat. Arv.* p. 608. [*Multa addidit *F.*]

PAEMĬNOSUS, a, um, adj. *Varr. R. R.* 1, 51. Aream esse oportet solidam terra pavita, maxime si est argilla, ne aestu paeminosa, in rimis ejus grana oblitescant, *h. e.* arens, hiscens, rimosa, si ad aream referas: si vero ad grana, sordida, squalida, situ corrupta, et mali odoris. *Non.* 2, 722. a paedore ducit, et in *Varr.* pro *aestu* legit *situ:* alii etiam *peminosa*, tanquam a πημαίνω, noceo: alii fortasse melius *perrimosa. F.*]

PAENE, adv. μικροῦ δεῖν, παρ' ὀλίγον, fere, quasi, prope, propemodum. *Cic. Fam.* 1, 4. Eo die acerbum habuimus Curionem, Bibulum multo justiorem, paene etiam amicum. *Id. Att.* 15, 1. Ibi paene valentem videram Piliam; et *ib.* 5, 20. *med.* Brutum non minus amo, quam tu: paene dixi, quam te. *Id. Rosc. Com.* 6. Judicia summae existimationis, et paene dicam capitis. *Id. Leg.* 3, 18. Actor fingit non modo mentes et voluntates, sed paene vultus eorum, apud quos agit. *Caes. B. G.* 6, 10. Non solum in omnibus civitatibus, sed paene etiam in singulis domibus factiones sunt. *Ter. Heaut.* 4, 6, 10. Quam paene tua me perdidit protervitas? *Id. Phorm.* 5, 3, 14. Hei, video uxorem, paene plus, quam sat erat. *Ov. Her.* 18, 179. Paene manu quod amo, tanta est vicinia, tango: Saepé sed, heu! lacrimas hoc mihi paene movet. *Id. Pont.* 4, 12, 20. Paene mihi puero cognite paene puer. [*Herzog.* ad *Caes. B. G.* 3, 18., ubi de omnibus hujus generis synon. exposuit, docet, discrimen inter *paene* et *prope*, utpote quae promiscue usurparentur, haud facile posse constitui, nisi forte ita videretur, ut *paene* magis ad notiones sola mente percipiendas, singulasque menti factas informationes pertinere diceres: *prope* ad oculorum conspectum, temporis atque actionis significatione adjuncta, referres. — *Zumpt. Gr. L.* §. 279. p. 253. demonstrat, *paene* in rebus gradatim positis adhiberi; *prope* continere accedendi significatum.] ¶ Qui *pene* scribunt sine diphthongo, invitis lapidibus id faciunt, antiquis libris, *Manutio, Cellario, Dausquio.* [*Reizius* in dictatis contendit, *paene* rectius scribi quam *pene* ob distinctionem ab ablat. nom. *penis.*] ¶ Ex hoc *Prisc.* 3, 608. et 15, 1008. derivat superlat. *penissime:* de quo V. in PENITUS, adv.

PAENINSŬLĂ, ae, f. χερσόνησος, terra undique fere aquis clausa, una tantum parte, eaque angusta continenti adhaerens: a *paene*, et *insula*, quia quasi insula est: nam insula undique omnino aquis cingitur. *Catull.* 31, 1. Paeninsularum, Sirmio, insularumque ocelle. *Plin.* 3, 10, 15. Quem locum occurrens Terinaeus sinus paenisulam efficit. ¶ Scribitur et *peninsula.*

PAENŬLĂ et Penula, ae, f. φαινόλης, vestis spissa, et fere villosa, quae supra tunicam induitur, frigori, et pluviae arcendae. Sunt, qui ducunt a Graeca voce allata, et per *ae* scribunt: quibus favet *Manut.* lapidem antiquum afferens, qui exstat etiam ap. *Grut.* 715, 10. Adde alium infra in PAENULARIUS. Alii origine Latinam esse ajunt, et Graecam vocem ex ea factam; et per simplex *e* scribi volunt: a quibus stat *Dausquius:* et in *epist. Pauli, ad Timoth.* 2, 4, 13. φελόνης, et in *Gloss. Philox.* etiam φαιλόνη; ubi *Bimardus* ad *Mur. Thesaur. Inscr.* T. 1. p. 119. legendum putat φαινόλη. Forma paenulae fuit rotunda, undique clausa, adstrictior et brevior, quam toga, sine manicis, et brachia quoque ipsa protegens, si demitterentur (unde *Cic. Mil.* 20. Cum paenula irretitus, rheda impeditus, uxore paene constrictus esset), si vero exserere opus esset, ab inferiori parte ejus ora utrinque extollebatur. *Pompon.* ap. *Non.* 14, 3. Paenulam in caput induce, ne te noscat. Quod *Plin.* scribit 24, 15, 88. herbam centunculum folia habere ad similitudinem capitis paenularum, significari videtur fuisse paenulis adsutum aliquid circa collum, quo caput protegi posset, nempe cucullus. ¶ Materia fuit vel lanea, vel scortea, seu e corio. Laneae paenulae villo breviore fuerunt. *Mart.* 14, 145. cujus lemma *Paenula gausapina.* Is mihi candor inest, villorum gratia tanta, ut me vel media sumere messe velis, *h. e.* mediis caloribus, quia paenula vestis erat gravior, et hiberna. Unde *Hor. Ep.* 1, 11, 17. Incolumi Rhodos, aut Mitylene pulcra facit, quod Paenula solstitio, campestre nivalibus auris. *Plin.* 8, 48, 73. Lanae Appulae breves villo, nec nisi paenulis celebres. De scorteis *Mart.* 14, 130. cujus lemma *Paenula scortea.* Ingrediare viam coelo licet usque sereno, Ad subitas nunquam scortea desit aquas. *Sen.* tamen paenulam a scortea distinguit *Q. N.* 4, 6. Hi cum signum dedissent, adesse jam grandinem, quid exspectas? ut homines ad paenulas discurrerent, aut ad scorteas? Hoc ideo, quia *paenulae* nomine fere lanea intelligitur. Usus fuit primo extra Urbem in itinere, frigoris aut pluviae causa, ut dictum est: deinde etiam in Urbe iisdem de causis laneae paenulae gestari coeptae. *Juven.* 5, 76. Scilicet hoc fuerat, propter quod saepe, relicta Conjuge, per montem adversum gelidasque cucurri Esquilias, fremeret saeva cum grandine vernus Juppiter, et multo stillaret paenula nimbo. *Varr.* ap. *Non.* 14, 3. Non quaerenda est homini, qui habet virtutem, paenula in imbri. ¶ Fuit vestis communis virorum et mulierum. *Ulp. Dig.* 34, 2, 24. *f.* Communia vestimenta sunt, quibus promiscue utitur mulier cum viro, veluti si ejusmodi paenula, palliumve est, etc. *Quint.* 8, 3. *med.* Cum Hirtius in Pansam declamans, filium a matre decem mensibus in utero latum esse dixisset, quid? aliae, inquit Cicero, in paenula solent ferre? Al. leg. *perula. Lampr. Alex. Sev.* 27. Paenulis intra Urbem frigoris causa ut senes uterentur, permisit, cum id vestimenti genus semper itinerarium, aut pluviae fuisset. Matronas tamen intra Urbem paenulis uti vetuit, in itinere permisit. ¶ Servos quoque et milites, et pueros paenula usos, observavit *Lips. elector.* 1, 25. et *Sen. Ben.* 3, 28. et *ib.* 5, 24. ¶ Quo tempore mos obtinuerat, ut in Urbe paenulae gestarentur, aliquando et oratores in foro causas agentes iis usi leguntur: quod tamen brevi sublatum puto. *Auct. dial. de Or.* 39. Quantum humilitatis putamus eloquentiae attulisse paenulas istas, quibus adstricti, et velut inclusi cum judicibus fabulamur? Plura V. ap. *Ferrar. de re vestiar. par.* 2. *l.* 2. etc. ¶ *Paenulam alicui scindere* dicitur, qui hospitem impensius invitat, et paene cogit, ut apud se maneat. *Cic. Att.* 13, 33. De Varrone loquebamur: lupus in fabula. Venit enim ad me, et quidem id temporis, ut retinendus esset: sed ego ita egi, ut non scinderem paenulam. Paulo post C. Capito cum T. Carrinate: horum ego vix attigi paenulam: tamen remanserunt. ¶ Per catachresin ponitur pro quocumque integumento, aut involucro. *Varr.* ap. *Non.* 6, 3. Cum corrigias disruptas tenet, paenula reliquum pedem scortea pertegere. *Mart.* 14, 1. Ne toga cordylis, et paenula desit olivis. *Vitr.* 10, 12. de machina Ctesibica: Supra catinum paenula, ut infundibulum inversum, est attemperata, etc. *h. e.* operculum. *Inscr.* ap. *Mur.* 339, 2. Pro salute Imp. Caes. M. Aur. Antonini Aug.

tectum porticus cum suis columnis et paenul. duab. et oper. tect. Sex. Virejus Sextus decurio D. P. S. D. Pollione II. et Apro II. Cos. *h. e.* ann. a Chr. n. CLXXVI. Hic *Bimardus l. c.* in §. 1. contendit, *paenulis* esse pro *pennulis*, h. e. pinnis, seu pinnaculis, quae Graeci πτερύγια et ἀετώματα, Latini fastigia dicunt. ¶ Est etiam cogn. R. *Liv.* 25, 19. M. Centenius fuit cognomine Paenula, etc. [*Quaedam adjecit *F.*]

PAENŬLĀRĬUS, ii, m. qui paenulas conficit, aut vendit. *Inscr.* ap. *Grut.* 646, 5. Cn. Cossutius Atimetus paenularius. Adde aliam ap. *Mur.* 907, 2. *Novius* ap. *Non.* 2, 618. Consequitur paenularium, psilothrum petit. Hic *Nonius* minus recte, ut videtur, *paenularium* interpretatur: quasi theca et vagina paenulae. V. PAENULEUS.

PAENŬLĀTUS, a, um, adj. paenula indutus. *Cic. Mil.* 10. et 20. Cum hic cum uxore veheretur in rheda, paenulatus. *Sen. Ben.* 3, 28. *f.* Quo te paenulati isti, in militum, et quidem non vulgarem cultum subornati? quo, inquam, te isti efferunt? *h. e.* geruli lecticae paenula induti.

PAENŬLĔUS, a, um, adj. a paenula. *Lampr. Ant. Diadum.* 2. Paraverat paenulas populo coloris rosei dare Macrinus in honorem filii sui, quae vocarentur Antoninianae, ut Caracallae Bassiani dictae sunt, asserens melius filium suum Paenuleum, vel Paenularium dicendum, quam Caracallus esset dictus Bassianus.

PAENULTĬMUS, a, um, adj. παρατέλευτος, qui est paene ultimus, qui ultimum proxime praecedit. *Gell.* 4, 7. Paenultimam circumflectere. *Auson. Eclog. quotae Cal. sint men.* 12. Sextilis, Junius, atque Aprilis, post quos paenultima meta November. Adde *Hieron. ep.* 58. *n.* 8. et *Macr. Somn. Scip.* 2, 4. ¶ Scribitur et divisum. *Auson. Technopaegn. de litter. monosyl. f.* Furca tricornigera specie paene ultima sum ψ.

PAENŪRĬĀ. V. PENURIA.

PAEON, ōnis, m. παιών, pes quadrisyllabus tribus brevibus constans, et longa, sive haec sit initio, ut *conticuit*, sive secundo loco, ut *colonia*, sive tertio ut *retulisset*, sive postremo, ut *celeritas*: totidem enim ejus species tradunt *Diomed.* 3, 477., *Donat. edit.* 2, 1739., *Mar. Victorin.* 1957. et alii. *Plotius* 2626. Paeones a Paeone poeta nomen inditum possederunt. *Cicero* autem loco mox laudando duas tantum agnoscit, primam, et ultimam. Habet locum maxime in numero oratorio: qua de re *Cic. Or.* 64. et *Or.* 3, 47. et *Quint.* 9, 4.

PAEŎNĬĂ, ae, f. παιονία, herba nascens in opacis montium, caule inter folia digitorum quatuor, ferente in cacumine velut Graecas nuces quatuor, aut quinque, in quibus inest semen copiosum, rubrum, nigrumque. Nomen habet a Paeone medico, inventore. *Plin.* 25, 4, 10. ¶ Item regio septentrionalis Macedoniae, Moesiae finitima. *Plin.* 4, 10, 17. et 8, 15, 16. ¶ Item ipsa Emathia. *Liv.* 40, 3. et *Just.* 7, 1.

PAEŎNES, um, m. plur. Παίονες, populi Paeoniae, qui late etiam sumuntur a poetis pro Macedonibus, aut Illyricis. *Ov. Pont.* 2, 2, 77. Adde triumphatos modo Paeones. *Id. Met.* 5, 313. Vel nos Emathiis ad Paeonas usque nivosos Cedamus campis.

PAEŎNĬCUS, a, um, adj. ad paeonem pedem pertinens, ut Paeonicum metrum, ap. *Diomed.* 3, 506.

PAEŎNIS, idis, f. Παιονὶς, quae est e Paeonia. *Ov. Met.* 5, 303. Paeonis Euippe mater fuit.

PAEŎNĬUS, a, um, adj. Παιόνιος, ad Paeones, et Paeoniam regionem pertinens, ut Paeoniae gentes, *Plin.* 4, 10, 17. ¶ Refertur etiam vel ad paeoniam herbam, cujus vis in medicina celebris, vel ad Paeonem medicum, ejus inventorem, vel ad Apollinem auctorem medicinae artis, qui non solum Παιὰν, sed etiam Παιὼν dicitur. *Virg. A.* 7, 768. Superas coeli venisse sub auras, Paeoniis revocatum herbis, et amore Dianae; et *ib.* 12, 401. ille retorto Paeonium in morem senior succinctus amictu, Multa manu medica, etc. *Ov. Met.* 15, 534. Nec nisi Apollineae valido medicamine prolis Reddita vita foret, quam postquam fortibus herbis, atque ope Paeonia, Dite indignante, recepi, etc. *Sil.* 14, 27. de Sicilia: Hic et Paeonios arcano sulphure fontes, *h. e.* medicam vim habentes, salubres. Sic *Claud. de Apono* 67. Salve Paeoniae largitor nobilis undae. *Id. B. Get.* 121. Ulcera Paeoniae tractat solertia curae. *Id. II. cons. Stil.* 172. vectumque per undas Insula Paeonium texit Tiberina draconem, *h. e.* Aesculapium sub forma serpentis, de quo *Ov. Met.* 15, 622. et sqq., *Rhemn. Fann. de ponderib. et mensur.* 1. Pondera Paeoniis veterum memorata libellis, *h. e.* in medicorum libris.

PAESTĀNUS, a, um, adj. ad Paestum pertinens. *Cic. Att.* 16, 6. Paestanus sinus. *Ov. Pont.* 2, 4, 28. Calthaque Paestanas vincet odore rosas. *Mart.* 9, 27. Paestano violas et cana ligustra colono, Hyblaeis apibus Corsica mella dabit. *Id.* 4, 60. Paestana rura. Al. leg. *Castrana.* ¶ *Paestani, orum,* sunt Paesti incolae, ap. *Liv.* 37, 10.

PAESTUM, i, n. *Pesto, Pesti,* Παῖστον, olim urbs, nunc vicus Lucaniae litoralis, quae et Posidonia prius est appellata, ubi ob coeli clementiam bis in anno fructus producebatur, Majo, et Septembri. Fuit praesertim rosarum abundantissima. *Plin.* 3, 5, 10. Oppidum Paestum, Graecis Posidonia appellatum. *Ov. Met.* 15, 708. Leucosiamque petit, tepidique rosaria Paesti. *Virg. G.* 4, 119. biferique rosaria Paesti. *Prop.* 4, 5, 59. odorati victura rosaria Paesti.

[PAESURES, um, m. plur. et

[PAESURI, orum, m. plur. Lusitaniae populi. *Inscr.* ap. *Grut.* 162, 3. Municipia provinciae Lusitaniae stipe conlata, quae opus pontis perfecerunt, Icaeditani . . . Banienses, Paesures. *Plin.* 4, 21, 35. A Durio Lusitania incipit: Turduli veteres, Paesuri, flumen Vacca. *F.*]

[PAETILLĂ, ae, f. dimin. paetae, paetula. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 651. *n.* 435. L. Titiedius Flaccus Mindiae Paetillae *nepos*, Mindii Paeti pro*nepos*. *F.*]

[PAETĪNUS, i, deriv. paeti. Est cogn. R. Hinc M. Fulvius Cn. F. Cn. N. Paetinus, in *Fast. Capit.* ap. *Grut.* 296. *F.*]

PAETŪLUS, a, um, adj. dimin. paeti. *Cic. N. D.* 1, 29. Redeo ad Deos; ecquos si non tam strabones, at paetulos esse arbitramur?

PAETUS, a, um, adj. (in *Gloss. Philox.* est μύωψ τοῖς ὄμμασιν) qui oculos habet leviter obliquatos, et transversa tuentes, ita tamen ut ad strabonem non accedat; hoc enim formam vitiat, non illud: quin immo solent puellae interdum affectare, ut paetae videantur, dum videntes non videre videri volunt. Hinc *paeta* dicta est ipsa Venus: et si sit alicui filius strabo, paetus dici solet, vitii minuendi causa. *Plin.* 11, 37, 55. Uni animalium homini depravantur oculi: unde Strabonum, et Paetorum cognomina. *Hor. Sat.* 1, 3, 45. strabonem appellat paetum pater; et pullum, male parvus Si cui filius est. *Auct. Priap.* 37. Minerva flavo lumine est, Venus paeto. *Ov. A. Am.* 2, 659. Si paeta est, Veneri similis; si flava, Minervae. *Varr.* ap. *Prisc.* 6, 684. Non haec res de Venere paeta strabam facit? Adde *Plaut. fragm.* ap. *Fest.* in *Valgus.* Ex hoc oculorum vitio cognomen accessit pluribus Romanis gentibus, ut Aeliae, Aemiliae, Autroniae, Considiae, etc. V. PAETILLA et PAETINUS.

[PAEZON, ontis, m. παίζων, part. praes. verbi παίζω, ludens more puerorum. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1134, 11. M. Asinius Paezon. *F.*]

[PAEZŪSĂ, ae, f. παίζουσα, part. praes. verbi παίζω, ludens more puerorum. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 616, 7. Claudia Paezusa. *F.*]

*PAGAE, arum, Παγαὶ, Πηγαὶ, i. e. fontes, opp. Megaridis famosissimum, ad sinum Corinthiacum. *Plin.* 4, 7. *Mela* 2, 3. ¶ In Boeotia ponit *Plin.* 4, 3. Tertium ab hoc mari Boeotiae opp. Pagae, unde Peloponnesi prosilit cervix. ¶ Incolae Pagaei dicti a *Plin.* 4, 7. ¶ Pagae memoriae sine idolis. *Isid. Gloss.* Quod quid sit (ait *Gesnerus*), nondum, puto, expeditum est. V. CANGIUM. *B. A.*

*PAGAEI, orum. V. v. praec. *B. A.*

PĀGĀNĀLĬĂ, ium, n. plur. κωμητικὰ, festa paganorum: de quibus *Ov. Fast.* 1, 669. Pagus agat festum: pagum lustrate coloni, Et date paganis annua liba focis. *Varr. L. L.* 5, 3. *f.* Feriae non populi, sed montanorum modo, ut Paganalibus, qui sunt alicujus pagi. *Macr. Sat.* 1, 16. enumerat inter ferias conceptivas.

PĀGĀNĬCUS, a, um, adj. ad pagum pertinens. *Paganicae feriae*, quae in pagis agitabantur. *Varr. L. L.* 5, 3. *f.* Paganicae feriae, agriculturae causa susceptae, ut haberet in agris omnis pagus. *Inscr.* ap. *Grut.* 21, 11. Jovi Paganico sacr. etc. *h. e.* qui in pagis colebatur. ¶ *Paganicum peculium*, quod ex praediis, aliisque rusticis reditibus provenit: cui *castrense* opponitur. *Imp. Antonin. Cod.* 6, 21, 1. Frater tuus miles si te specialiter in bonis, quae in paganico habebat, heredem fecit, bona quae in castris reliquit, petere non potes. V. PAGANUS. ¶ *Pila paganica*, quae et *paganica* absolute, erat pila lusoria pluma farcta, major trigone et mollior, folle minor, sed durior, seu arctior et firmior, in pagis inventa ad voluptatem rusticorum, deinde in urbes translata, et frequentata in gymnasiis, praesertim ante balneas. *Mart.* 14, 45., cui titulus *Pila paganica.* Haec, quae difficilis turget paganica pluma, Folle minus laxa est, et minus arcta pila. *Id.* 7, 32. Non pila, non follis, non te paganica thermis Praeparat.

PĀGĀNĬTAS, atis, f. paganorum superstitio. *Impp. Theodos. et Valent. Cod. Theod.* 15, 5, 5. Stolidae paganitatis errore atque insania detineri. V. v. sq.

PĀGĀNUS, a, um, adj. κωμητικὸς, ad pagum pertinens. *Ov. Fast.* 1, 670. Et date paganis annua liba focis. *Plin.* 28, 2, 5. Pagana lege in plerisque Italiae praediis cavetur, ne per itinera ambulantes, etc. ¶ *Paganus*, κωμήτης, qui in pagis habitat. *Cic. Dom.* 28. Nullum est in hac urbe collegium, nulli pagani, aut montani, qui, etc. [*V. *Schütz. cl. Cic.* s. h. v.] *Hirt. B. Alex.* 36. Jussit paganos, et oppidanos in iis locis obversari. ¶ *Pagani* saepe opponuntur militibus. Nam in pagis qui vivunt, otiosam securamque vitam ducunt, remoti a curis publicis ac laboribus. Paganus ergo est, qui non militat, etiamsi in urbe vivat, ἀπόλεμος. *Plin. ep.* 10, 18. Apud me et milites, et pagani certatim ei testimonium retribuerunt. *Juven.* 16, 33. citius falsum producere testem Contra paganum possis, quam vera loquentem Contra fortunam armati. *Suet. Galb.* 19. In forum usque processit. Ibi equites cum per publicum, dimota paganorum turba, equos adegissent, etc. *h. e.* plebis, aut civium. Adde JCtos in multis *Digestor.* locis. Hinc *pagani* per contumeliam dicuntur milites segnes, et virtutis militaris obliti, et urbis otio commodisque deditі: quemadmodum Quirites dicti sunt olim a C. Caesare, ap. *Suet.* 70. et ab Alex. Severo ap. *Lamprid.* 52. *Tac. H.* 3, 24. Mox infensus praetorianis, vos, inquit, nisi vincitis pagani, quis alius imperator, quae castra alia excipient? ¶ Etiam peculium paganum, et castrense, tanquam diversi generis, opponuntur. *Imp. Justin. Cod.* 3, 28, 37. Vel paganum est peculium, vel castrense, vel quod medietatem inter utrumque obtinet, quod quasi castrense nuncupatur. V. PAGANICUS. ¶ Translate. *Plin. ep.* 7, 25. *extr.* Sunt enim, ut in castris, sic etiam in litteris nostris plures cultu pagano, quos cinctos et armatos, et quidem ardentissimo ingenio, diligenter scrutatus invenies, *h. e.* latentes quidem in secessu atque otio, nec professos palam se litterarum studiosos, doctos tamen et eruditos. Hinc *Pers. prol.* 6. se ipsum *semipaganum* dicit, quasi non plane in castris poetarum merentem stipendia, sed quasi semipoetam. Nisi malis intelligere semidoctum, quia in pagis degentes solent esse rudiores. ¶ Ap. Ecclesiasticos scriptores *paganus* est, qui Gentilium superstitionem retinet, et falsos Deos colit, quia cum Christiana religio passim vigere coepit in urbibus, in solis pagis et villis illa servabatur: vel quia gentiles non militant sub duce JESU CHRISTO. V. *De-Vita Antiq. Benev.* p. 275., ubi plura huc pertinentia, et docte disputata invenies. *Tert. Cor. mil.* 11. *med.* Apud hunc (JESUM) tam miles est paganus fidelis, quam paganus est miles infidelis. *Hieron. in Psalm.* 41. Pagani Deos suos digito ostendunt. *August. Retract.* 2, 43. Deorum falsorum, multorumque cultores, paganos vocamus. Sic *Prud.* περὶ στεφ. 10, 296. Non erubescis stulte, pago dedite, Te tanta semper perdidisse obsonia, Quae Dis ineptus obtulisti talibus? et *adv. Sym.* 2, 450. Sint haec barbaricis gentilia numina pagis, etc. V. *Desider. Herald. initio animadversion. in Arnob.*

PĂGĂSAE, arum, f. plur. Παγασαὶ, opp. Thessaliae maritimum, postea Demetrias dictum, in quo navis Argo fabricata fuit. *Plin.* 4, 8, 15. *Val. Fl.* 8, 451. Si Pagasas, vel Peliacas hinc denique nubes Cerneret. ¶ In sing. num. *Prop.* 1, 20, 17. Namque ferunt olim Pagasae navalibus Argo Egressam longe Phasidos isse viam. *Mela* 2, 3. Urbem Pagasam amplexus, etc.

PĂGĂSAEUS, a, um, adj. Παγασαῖος, ad Pagasas pertinens, et ad navem Argo. *Ov. Fast.* 5, 401. Pagasaei colles. *Mela* 2, 3. Pagasaeus sinus. Rursus *Ov. Met.* 7, 1. Jamque fretum Minyae Pagasaea puppe secabant; et *ib.* 13, 24. Pagasaea carina; et *ib.* 12, 412. silva. *Id. Fast.* 1, 491. et *Met.* 8, 349. Pagasaeus Iason, *h. e.* qui fuit dux Argonautarum. *Id. A. Am.* 3, 19. Fata Pheretiadae conjux Pagasaea redemit, *h. e.* Alcestis filia Peliae regis Thessaliae, uxor Admeti Pheretis filii. V. ALCESTE et ADMETUS.

PĂGĂSĒĬUS, a, um, adj. Pagasaeus. *Val. Fl.* 1, 422. et Oebalium Pagaseia puppis alumnum Spectet.

PĂGĂSĬCUS, a, um, adj. Pagasaeus, ut Pagasicus sinus: *il golfo d' Armiro*, ap. *Plin.* 4, 8, 15. et *ib.* 12, 23.

PĀGĀTIM, adv. κατὰ κώμας, per singulos pagos, ut *oppidatim* per singula oppida. *Liv.* 31, 26. *f.* Templa Deum, quae pagatim sacrata habebant.

PĀGELLĂ, ae, f. dimin. σελίδιον, parva pagina. *Cic. Fam.* 11, 25. Sed quid ago? non imitor λακωνισμὸν tuum: altera jam pagella procedit. Vince, et vale. [*V. *Schütz.* in *cl. Cic.*]

PĀGES, is, f. compages, compactio. Affert *Non.* 1, 327., sed sine ulla scriptoris auctoritate.

*PAGĬDAS vel Pagida, ae, Africae fluvius. *Tac. A.* 3, 20. ubi ablativus *Pagida* occurrit. ¶ Item rivus Phoeniciae, qui et Belus, ad Carmelum promontorium. *Plin.* 5, 19. *B. A.*

PĀGĬNĂ, ae, f. σελὶς, charta, seu pars chartae: a *pago* pro *pango*, quia charta fit ex philuris, seu tunicis papyri compactis et compressis; vel potius quia constat ex multis scripturae versibus, hique ex pluribus litteris in unum compaginatis fiunt; ita ut non universa chartae superficies, sed ejus pars scripto comprehensa proprie pagina appelletur. *Plin.* 13, 12, 24. Sed ratio deprehendit vitium, unius schedae revulsione plures infestante paginas. *Cic. Q. Fr.* 1, 2, 3. Nam cum hanc paginam tenerem, L. Flavius ad me venit, etc. *Id. Att.* 13, 34. Sed complere paginam volui. *Plin.* 8, 51, 77. Hinc censoriarum legum paginae, interdictaque coenis abdomina. ¶ Metonymice dicitur de scriptis. *Cic. Fam.* 16, 4. Varie sum affectus tuis litteris: valde priore pagina perturbatus, paulum altera recreatus. *Id. Att.* 6, 2. *med.* Quoniam respondi postremae

tuae paginae prima mea, nunc ad primam revertar tuam. *Mart.* 1, 5. Lasciva est nobis pagina, vita proba. ℙ *Paginam utramque facere* is dicitur, cujus tanta est in re aliqua vis et potentia, ut omnia illi tribuantur, sive prospera, sive adversa: sumpta metaphora a mercatorum libris, in quibus altera pagina expensum, altera acceptum ostendit. Sic in rebus humanis fortuna utramque facit paginam, id est si quid homini succedit, ea laudatur, quasi dederit; si quid mali evenit, incessitur et damnatur. *Plin.* 2, 7, 5. *med.* Huic omnia feruntur accepta, et in tota ratione mortalium sola utramque paginam facit. ℙ In vineis *pagina* videtur esse area, seu spatium interjectum inter certum numerum jugatarum vitium: fortasse quia vitibus ita dispositis, spatium illud figuram orthogoniam refert, qualis est in pagina. Vel sumitur *pagina* a *pangendo*, h. e. plantando, pro certo numero vitium consitarum. *Plin.* 17, 22, 35. *n.* 7. Semper vero quintanis seminari, hoc est ut quinto quoque palo singulae jugo paginae includantur. ℙ *Pagina marmorea* est lamina e marmore, paginae figura. *Pall.* 6, 11. de pavimentis: Tunc tessellas latiores, vel tabellas qualescumque marmoreas, aut paginas imprimemus: et hanc constructionem res nulla vitiabit. ℙ In illo *Plin.* 16, 42, 82. Firmissima in rectum abies: eadem valvarum paginis, et ad quaecumque libeat intestina opera aptissima: *paginae* sunt (ita enim legi in MSS. et opt. lib. testantur *Hard.* et *Salm.* ad *Solin.*, in aliis est *repagulis*) ipsae valvae, inquit *Salm.*, quae complicantur instar paginarum, et replicantur. *Hard.* vero intelligit ipsos asseres, quibus valvae compinguntur, et veluti compaginantur. *Vitruv.* vocat *pagmenta*.

PĀGĬNĀTUS, a, um, part. ab inus. *pagino* pro *pango*, compactus. *Paul. Nol. carm.* 21, 353. Solidoque navem paginatam robore Ad pervehendum praeparat.

PĀGĬNŬLĂ, ae, f. σελίδιον, dimin. paginae. *Cic. Att.* 4, 8. Ut non minus longas jam in codicillorum fastis futurorum consulum paginulas habeat, quam factorum. Adde *Not. Tir.* p. 124.

PAGMENTUM, i, n. compactio, et ipsa materia compacta, seu impacta et infixa. *Vitr.* 4, 6. *f.* Qui sunt ante secundum pagmentum.

PĀGO, is, a. 3. idem quod pango, et paciscor: a Dorico πάγω pro πήγω, unde πήγνυμι, figo, compingo, compono. *Prisc.* 10, 894. Antiqui *pago* dicebant pro *paciscor*. *Auct. ad Her.* 2, 13. *f. ex leg. XII. Tab.*, ut constat ex *Quint.* 1, 6. Rem ubi pagunt, orato: ni pagunt, in comitio aut in foro ante meridiem causam conjicito. Al. leg. *conscito*, *h. e.* quo in loco litigatores paciscuntur, ibi orato, seu causam agito: si nullum pactum intercessit, in comitio, aut in foro agito. V. *Gell.* 17, 2. ℙ Ex hoc est praeteritum *pepigi*, ut *Quint.* docet *l. c.*, item *pegi*, ut *Prisc.* tradit *l. c.* V. PANGO.

*PAGOARGAS, Aethiopiae opp., vel certe Aethiopiae Aegyptoque conterminum. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

*PAGRAE, arum, Πάγραι, Syriae opp., in Cyrrhestica. *Plin.* 5, 23. *B. A.*

PAGRUS et Phagrus, i, m. πάγρος et φάγρος, piscis marinus, et fluviatilis, de quo *Plin.* 9, 16, 24. Praegelidam hiemem omnes sentiunt, sed maxime qui lapidem in capite habere existimantur, ut lupi, chromes, sciaenae, pagri. *Id.* 32, 10, 38. Pagri fluviatilis longissimus dens capillo adalligatus. V. PHAGER.

PĀGUR, i et is, m. piscis idem fortasse qui pagrus. *Ov. Hal.* 108. Et rutilus pagur, et fulvi synodontes, et ex se Concipiens channe.

PĀGŪRUS, i, m. πάγουρος, marinus piscis ex genere cancrorum, ut *Plin.* docet 9, 31, 51. et *Pall.* 1, 35.

PĀGUS, i, m. κώμη, plures vici, aut villae simul positae, nullo moenium ambitu: a παγά Dorice pro πηγή, fons, ut *Fest.* et *Serv.* ad *G.* 2, 382. docent, quia circa fontes villae condi consueverunt; vel potius a πάγος, tumulus, collis, quia in collibus primo plures domus in unum junctae sunt ad habitandum: nec obstat prioris syllabae quantitas, quae in Graeca voce brevis, in Latina vero est longa, ut in aliis sexcentis. Ita sentit *Dionys. Halic.* 4, 15. qui de Servio Tullio haec habet: Κατὰ τοὺς ὀρεινοὺς ὄχθους κρησφύγετα κατεσκεύασεν Ἑλληνικοῖς ὀνόμασιν αὐτὰ καλῶν πάγους. V. AREOPAGUS. [*Certi quid de hujus vocis originatione afferre haud facile quis poterit. Perquam autem ingeniose *Doederl.* 3, 7. conjecit, posse *pagus* eadem ratione conferri cum *pavisse*, qua *focus*, *jocus* cum *fovisse*, *juvisse*, ita ut pascui communionem proprie *pagus* significet: coll. Gr. νομή et νόμος.] Differt a vico, ut totum a parte, quia vicus pluribus casis, pagus pluribus vicis constat. Interdum et pro vico ponitur. *Virg. l. c.* Praemiaque ingeniis pagos et compita circum Thesidae posuere. *Tac. A.* 1, 56. Reliqui omissis pagis vicisque, in silvas disperguntur. ℙ Metonymice ipsi pagi incolae. *Hor. Od.* 3, 18, 11. Festus in pratis vacat otioso Cum bove pagus. *Ov. Fast.* 1, 669. Pagus agat festum: pagum lustrate coloni. ℙ Germaniae et Galliae populi, eorumque regio in pagos dividebatur, qui erant pars ampla regionis, oppida non una, vicos, pagosque complexa, quae nomus, praefectura, tribus, aut etiam provincia dici posset. Itaque ap. *Caes. de B. G.* Germanorum, Morinorum, Arvernorum, Suevorum, Helvetiorum pagi memorantur: et ap. *Tac. in A. Hist.* et *de Germ.* Sequanorum, Nerviorum, Aeduorum, Semnonum, Gugernorum. Hujus appellationis ratio videtur esse, quia olim eae gentes raris oppidis habitabant, et per agros dispersi sine moenium praesidio degebant, multitudine et viribus satis se munitas arbitrantes. Ut autem commode posset administrari respublica, certis divisionibus regiones definiebant, totiusque civitatis quasi corpus in membra distribuebant, in quibus haberentur conventus, et ex iis delecti principes in unum, cum opus esset, de maximis rebus acturi, congregarentur. Horum pagorum alii amplissimi fuerunt, ut in Helvetia, quae universa in quatuor tantum pagos divisa erat, ut est ap. *Caes. B. G.* 1, 12., quos nunc dicimus [*Gall. v. *Cantons*, nostr. *Gaue*.] Alii erant minores; nam Suevis centum attribuit *Id. ib.* 4, 1. et totidem *Tac.* Semnonibus *G.* 39., quorum tamen universa civitas haud multum Helvetiorum civitatem superabat, ut affirmat *Cluver. Germ. antiq.* 1, 13. *f.* Verum et isti satis ampli erant: nam de Suevis ita habet *Caes. l. c.* Ii centum pagos habere dicuntur, ex quibus quotannis singula millia armatorum bellandi causa suis ex finibus educunt: reliqui domi manent, pro se atque illis colunt. De administratione rei publicae *Id. Caes. ib.* 6, 23. In pace nullus communis est magistratus, sed principes regionum atque pagorum jus inter suos dicunt. Hi pagi rursus in minores partes dividebantur; et *ib.* 10. In Gallia non solum in omnibus civitatibus atque pagis, partibusque, sed paene etiam in singulis domibus factiones sunt. ℙ *Pago deditus* ap. *Prud.* quid sit, V. PAGANUS. ℙ *Novem Pagi*, oppidum Galliae Belgicae. *Antonin. Itin. Tab. Peut. Ammian.* 16, 2. Hodie est *Dieuze*. *B. A.*

PĀLA, ae, f. ξύστρον, instrumentum ferreum, rusticum, ligoni simile, sed planum et latius, quo terra versatur, egeritur, vel aggeritur. A *pangendo* vult esse *Varro L. L.* 4, 31., quasi *paga*, *g* in *l* mutato, quia in terra pangitur: [*Alii contractum volunt ex *pagela*:] sed videtur esse a παλή, quippe quae terram hac illac versat, πάλλω enim significat agitare, unde aor. 1. ἔπηλα. *Liv.* 3, 26. *med.* Fossam fodiens palae innixus. *Colum.* 10, 45. Tum mihi ferrato versetur robore palae Dulcis humus. *Plin.* 18, 6, 8. *n.* 3. Juncosus ager verti pala debet; at in saxoso bidentibus. *Id.* 17, 17, 27. Ramo seruntur et Punica, palis laxato prius meatu. ℙ Quas *Cato R. R.* 11. *f.* memorat *palas ligneas*, instrumentum rusticum describens, possunt usum habere vel ad panem in furnum immittendum et extrahendum, vel ad ventilandum in area frumentum, quod πτύον Graece dicitur: de quo fortasse *Tert. Praescr.* 3. Palam in manu portat ad purgandam aream suam. Sic *Juvenc.* 1, 371. ruralis pala. ℙ In annulo est pars latior, cui gemma infixa est, funda, σφενδόνη. *Cic. Off.* 3, 9. Cum palam ejus annuli ad palmam converterat, a nullo videbatur. ℙ Est etiam palae nomine arbor Indica folio alas avium imitante, longitudine trium cubitorum, latitudine duum: fructum cortice mittit, admirabilem succi dulcedine, ut uno quaternos satiet: ei nomen est ariena. *Plin.* 12, 6, 12. [*Pisang*, Musa paradisiaca, *L.*] ℙ Ap. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 35. et *ib.* 3, 3. *f.* et *Tard.* 3, 2. *palae* sunt scapularum ossa duo lata, quae Graece ὠμοπλάται appellantur. **Pala*, oppidum Cephalleniae. V. *Palensis*. *B. A.*

PĀLĀBUNDUS, a, um, adj. palans, dispersus huc et illuc. *Tert. Apol.* 21. Judaei dispersi palabundi, et coeli et soli sui extorres. **Auct. Itin. Alex.* (ed. *A. Maio*) 56. Equites palabundi. *B. A.*

PALACRĀ et

PALACRĀNĂ, ae, f. major auri massa. Utraque vox legitur ap. *Plin.* 33, 4, 21. et Hispanica esse dicitur.

*PALAEBYBLOS vel Palaebyblus, i, f. Phoeniciae oppidum, prope Byblum. *Plin.* 5, 20. *B. A.*

PĀLAEMON, onis, m. Παλαίμων, Melicerta filius Athamantis et Inus, Thebanus, qui patris furorem fugiens, una cum matre se in mare praecipitavit. Ambo enim Dii marini facti sunt, mutatisque nominibus, mater *Leucothea*, hoc est Alba Dea, dicta est, crediturque esse Aurora, quae et *Matuta* dicitur: filius vero a Graecis *Palaemon*, a nostris, quod portubus praeesse putetur, *Portunus* est appellatus. *Ov. Met.* 4, 416. et sqq. et *Her.* 18, 137. V. MELICERTA. ℙ *Palaemon* a Portuno distinguitur ap. *Appul. Met.* 4. Adsunt Nerei filiae chorum canentes, et Portunus caerulis barbis hispidus, et gravis piscoso sinu Salacia, et auriga parvulus delphini Palaemon. ℙ Item grammaticus Vicetinus, qui Romae vixit sub Tiberio et Claudio principibus, tanta arrogantia, seu stultitia, ut M. Varronem porcum appellaret: secum et natas, et morituras litteras jactaret; luxuriae ita indulgens, ut saepius in die lavaretur, nec sufficeret sumptibus. *Suet. Gr.* 23. et *Juv.* 7, 215., ubi doctum appellat. *Id.* 6, 451. Palaemonis artem, grammaticam intelligit. ℙ Ap. *Virg. Ecl.* 3, 50. est pastoris nomen. ℙ Dicitur etiam *Palaemo*. V. RUBICO.

PĀLAEMŎNĬUS, a, um, adj. ad Palaemonem pertinens. *Stat. Th.* 2, 380. Curva Palaemonio secluditur unda Lechaeo. *Paus.* 1, 44. narrat, cum Ino se in mare cum Melicerta filio dedisset praecipitem, puerum a delphino exceptum usque ad Isthmum Corinthiacum advectum fuisse, ibique mutato nomine Palaemonem dictum, et divinis honoribus cultum. Idem tradit *Id.* 2, 2. Porro Lechaeum in Isthmo Corinthiaco est. Sisyphus Corinthi rex cum puerum exstinctum ibi invenisset, eodem in loco sepelivit, et Isthmia in ejus honorem instituit, teste *Paus. ib.* Unde *Claud. Cons. Mall. Theod.* 289. Cuncta Palaemoniis manus explorata coronis Adsit, et Eleo pubes laudata tonanti, *h. e.* quae dabantur victoribus in ludis Isthmiacis.

*PALAEMYNDUS vel Palaemyndos, i, f. Cariae oppidum. *Plin.* 5, 29. *B. A.*

*PALAENO, us vel onis, f. Danaidum una. *Hyg. fab.* 170. *B. A.*

*PALAEOGONI, orum, dicti sunt incolae Taprobanes insulae, teste *Plin.* 5, 22. *B. A.*

*PALAEPAPHOS vel Palaepaphus, i, oppidum Cypri, LX. stadia a Papho distans. *Plin.* 5, 32 *Mela* 2, 7. *B. A.*

*PALAEPHARSALUS vel Palaeopharsalus, i, f. Thessaliae urbs, non procul a Pharsalo. *Hirt. B. Alex.* 1. *Eutr.* 6, 16. *Liv.* 14, 1. *B. A.*

PĀLAEPHĀTĬUS, a, um, adj. ad Palaephatum pertinens, qui est vetus scriptor Graecus, patria Parius, vel, ut alii volunt, Prienaeus, scripsitque μυθικά, et περὶ τῶν ἀπίστων, de fabulosis et incredibilibus. *Virg. Cir.* 88. Docta Palaephatia testatur voce papyrus. *Scal.* pro *papyrus* mavult *Pachynus*, ut ita inscriptus sit liber Palaephati, in quo fabulosa, et miranda de Sicilia scripserit. [V. *Heynium* ad *l. c.* *F.*]

[PĀLAEPŎLĪTĀNUS, a, um, adj. ad Palaepolin pertinens, celeberrimam Campaniae urbem, quae postea cum Neapoli juncta, illius nomen assumpsit. *Liv.* 8, 22. Ex auctoritate patrum populus Palaepolitanis bellum fieri jussit. V. NEAPOLITANUS. *F.*]

*PALAESCAMANDER, dri, m. i. e. vetus ille fluvius olim Scamander dictus, vel fortasse alveo nomen a Scamandro olim occupati. *Plin.* 5, 30 *B. A.*

PALAESTE. V. PALAESTINUS.

PĀLAESTES, ae, m. παλαιστής, idem qui palaestrita. *Lampr. Alex. Sev.* 27. *extr.* Palaestes primus fuit, in armis magnus.

PĀLAESTĪNĀ, ae, et Palaestinē, es, f. Παλαιστίνη, unum ex multis Syriae nominibus, ut videre est ap. *Plin.* 5, 12, 13. et *Melam.* 1, 11., si enim dicta est Syria, qua parte tangit Arabas Petraeos, pertingens inde usque ad Phoenicem, inclusa mari mediterraneo, et Coele Syria. Accuratiores ejus terminos V. ap. geographos. Divisa est in Galilaeam, Samariam, et Idumaeam. In ea Verbum Patris, JESUS CHRISTUS homo factus, ortum habuit, vixit, et mortuus est. Quare omnium terrarum celeberrima merito habetur. *Plin. ib.* 13, 14. Finis Palaestines CLXXXIX. M. pass. a confinio Arabiae. ℙ *Palaestine* etiam dicta est Sittacene, quae et Arbelitis, Assyriae provincia, non procul a Tigri fluvio. *Id.* 6, 27, 31.

PĀLAESTĪNENSIS, e, adj. ad Palaestinam pertinens. *Spart. Sev.* 9. Neapolitanis etiam Palaestinensibus jus civitatis tulit. *Plin.* 5, 13, 14. Samariae oppida enumerat, Neapolim, antea Mamortham, Sebasten, et Gamalam, Samaria autem Palaestinae pars est.

PĀLAESTĪNUS, a, um, adj. ad Palaestinam pertinens. *Sil.* 3, 605. hic fera gentis Bella Palaestinae primo delebit in aevo. *Ov. A. Am.* 1, 416. Quaque die redeunt, rebus minus apta gerendis Culta Palaestino septima festa Syro. *Id. Fast.* 464. Inque Palaestinae margine sedit aquae, *h. e.* Euphratis, qui licet Palaestinam non alluat, tamen quia non longe est dissitus, consueta poetarum licentia sumendi epitheta a proximis saepe regionibus, ita cognominatur. *Tibull.* 1, 8, 17. Quid referam, ut volitet crebras intacta per urbes Alba Palaestino sancta columba Syro? *Hyg. fab.* 197 narrat, sanctas esse Syris columbas, quia cum in Euphratem olim ovum mira magnitudine cecidisset, illudque ad ripam pisces evolvissent, columbae supra illud consederunt; foveruntque, unde nata est Venus. *Ov. Met.* 4, 47. filiam Dercetidis (quae Dea Syrorum est) in columbam fuisse conversam: quae altera causa est, cur columbas Syri coluerint. Tertia esse potest, quod narrat *Diodor. Sicul.* 5. *f.* Semiramidem, quae Dea habita est, post mortem in hanc avem conversam esse: ideo ab Syris, quorum fuit regina, religiose cultam esse. *Stat. Silv.* 5, 1, 213. et *ib.* 2, 1, 161. praereptaque templis Tura, Palaestini simul, Hebraeique liquores, *h. e.* malobathrum, manna (quod ros Syriacus etiam dicitur) et nardus, ex quibus unguenta,

odores, etiam liquidi fiebant. ℙ *Palaestini, orum*, Palaestinae populi. *Ov. Met.* 4, 46. ℙ *Id. Fast.* 4, 235. Et modo, tolle faces, remove, modo, verbera, clamat: Saepe Palaestinas jurat adesse Deas, *h. e.* Furias ita dictas a Palaeste vico Epiri prope Oricum, ubi templum Ditis fuit *Lucan.* 5, 460. fluctuque secundo Lapsa, Palaestinas uncis confixit arenas. Prima duces junctis vidit consistere castris Tellus, quam volucer Genusus, quam mollior Apsus Circumeunt ripis. *Vibius Sequest. de fluminib.* Apsus Palaestinae; et Genusus Palaestinae. *Caes. B. C.* 3, 6. Ad eum locum, qui appellatur Palaeste, omnibus navibus ad unam incolumibus, milites exposuit. (Al. scribunt *Paleste, Palaestinus* sine diphthongo.) Sed negant alii, Palaesten in Epiro esse, quod nemo veterum in eo tractu ejus meminerit. *Vibium Sequest.* deceptum esse *Lucani* loco mendoso, atque insanabili: ap. *Caesar.* alios legere *Pharsalus*, quod et ipsum suspectum esse, imo falsum. Quod vero ad *Ov.* attinet, esse quidem *Palaestinas Deas* Furias, sed appellationis causam esse adhuc incognitam.

PĀLAESTRĂ, ae, f. παλαίστρα, luctatio, luctatorum exercitatio et certamen : a παλαίω, luctor, quod a πάλη, lucta. Luctaturi oleo prius nudata membra inungebant. *Virg. A.* 3, 281. Exercent patrias oleo labente palaestras Nudati socii. *Ov. Her.* 19, 11. uncta palaestra; et *ib.* 16, 149. nitida palaestra ludere. *Stat. Silv.* 2, 1, 110. Sive catenatis curvatus membra palaestris Staret, Amyclaea conceptum matre putares. *Lucan.* 4, 614. perfudit membra liquore Hospes, Olympiacae servato more palaestrae. ℙ Ejus auctor est Mercurius. *Hor. Od.* 1, 10., *Lucan.* 9, 661. Theseo tribuit *Paus.* 1, 39. A Graecis certe est, inter quos Spartani et Athenienses maxime frequentarunt. *Sen. Herc. Fur.* 1124. Non Argiva membra palaestra flectere docti. ℙ Palaestrae descriptionem habes ap. *Ov. Met.* 9, 32., *Stat. Th.* 6, 847. et *Lucan.* 4, 612. ℙ Metonymice ponitur pro loco palaestrae, gymnasio. *Pl. Amph.* 4, 1, 3. Apud emporium, atque in macello in palaestra atque in foro. *Catull.* 63, 60. Abero foro, palaestra, stadio, gymnasiis. *Cic. Verr.* 2, 2, 14. Statuas in palaestra ponere. *Virg. A.* 6, 642. Pars in gramineis exercent membra palaestris, Contendunt ludo, et fulva luctantur arena. ℙ In palaestra non sola lucta exercebantur, sed cursu etiam, pugilatu, pila, saltu, ponderum jactatione, etc. *Pl. Bacch.* 3, 3, 20. Ante solem exorientem nisi in palaestram veneras, gymnasii praefecto haud mediocres poenas penderes; et *ib.* 24. Ibi cursu, luctando, hastā, disco, pugilatu, pila, saliendo se exercebant. *Auct. ad Her.* 4, 46. Quemadmodum in palaestra, qui taedas candentes accipit, non est celerior in cursu continuo, quam ille qui tradit. ℙ Hae palaestrae non solum publicae erant, sed etiam in privatis ditiorum aedibus et in urbe, et ruri. *Varr. R. R.* 3, 13. Cum e superiore loco e palaestra apris effunderetur glans, capreis vicia. Adde *prooem. l.* 2. et *Cic. Leg.* 2, 3. et *Q. Fr.* 3, 1, 2. et *ib. ep.* 9. Universam palaestrarum rationem, earumque membra accurate describit *Vitr.* 5, 11. V. etiam *Mercurial. de re gymn.* 1, 9. ℙ Metaphorice *Pl. Bacch.* 1, 1, 33. Homo adolescentulus penetrare hujusmodi in palaestram, ubi dominae desudascitur, ubi pro disco damnum capiam, pro cursura dedecus? *Ter. Ph.* 3, 1, 20. Eccum ab sua palaestra exit foras, *h. e.* e domo lenonis, ubi exercentur assidue amatores. *Cic. Or.* 1, 18. Nitidum quoddam genus est verborum, et laetum, sed palaestrae magis et olei, quam hujus civilis turbae ac fori, *h. e.* exercitationis domesticae et umbratilis. [*Spectat nimirum imprimis eam artem oratoriam, quae est Sophistarum et philosophorum potius, quam oratorum forensium. Huc pertinet etiam locus, quem Noster inferius laudaverat, *Cic. Brut.* 9. Phalereus successit, eruditissimus ille quidem horum omnium, sed non tam armis institutus, quam palaestra, i. e. (intrpr. *Schütz.* in *cl. Cic.* s. v.) non tam in foro, quam in scholis philosophorum et rhetorum institutus. Cf. etiam *Ellendt.* — Dicitur palaestra etiam de prudentia politica: *Cic. Att.* 5, 13. utemur ea palaestra, quam a te didicimus: nempe significat se curaturum, ut ita se gerat in provincia, ut et provincialibus et publicanis possit satisfacere. *Schütz. cl. Cic.*] ℙ Qui palaestrae dabant operam, non id solum assequebantur, ut luctando adversarium deprimerent, sed etiam ut in aliis actionibus membra decenter et corpus moverent, apteque gestum componerent. *Cic. Or.* 4. Positum sit in primis, sine philosophia non posse effici, quem quaerimus, eloquentem, non ut in ea tamen omnia sit, sed ut sic adjuvet, ut palaestra histrionem. *Id. Or.* 3, 59. et ap. *Quint.* 1, 11. *f.* Omnes hos motus subsequi debet gestus, non hic verba exprimens, scenicus, sed universam rem et sententiam non demonstratione, sed significatione declarans, laterum inflexione hac forti ac virili, non ab scena et histrionibus, sed ab armis, aut etiam a palaestra. ℙ Refertur etiam ad numerum orationis, unde illa decens fit et delectabilis. *Cic. Or.* 56. Numerus oratorius serius aliquanto notatus et cognitus, quasi quandam palaestram, et extrema lineamenta orationi attulit. *Id. ib.* 68. *f.* Ut enim athletas, nec multo secus gladiatores videmus nihil nec vitando facere caute, nec petendo vehementer, in quo non motus hic habeat palaestram quandam; ut quidquid in his rebus fiat utiliter ad pugnam, idem ad aspectum etiam sit venustum; sic oratio nec plagam gravem facit, nisi petitio fuit apta; nec satis recte declinat impetum, nisi etiam in cedendo, quid deceat, intelligit. Itaque qualis eorum motus, quos ἀπαλαίστους Graeci vocant, talis horum mihi videtur oratio, qui non claudunt numeris sententias. ℙ Item universim ad ornatum. *Cic. Leg.* 1, 2. Antipater habuit (*in scribenda historia*) vires agrestes ille quidem atque horridas, sine nitore ac palaestra. ℙ Denique sumitur interdum pro loco, in quo disputatur, et exercitationes litterariae agitantur, sicut gymnasium. *Cic. Or.* 1, 21. *extr.* et *ib.* 2, 5. ℙ *Palaestra* fuit etiam filia Mercurii, de qua ita *Lact.* ad *Stat. Th.* 2, 64. Cum aliquando Mercurius somnum caperet, quidam dormienti tetendit insidias, qui conata peregisset, nisi eum filia Palaestra excitasset. Aliam fabulam de Palaestra Mercurii amica habet *Serv.* ad *Virg. A.* 8, 138., in cujus gratiam ipse omne corporis luctamen palaestram vocari jussit.

PĀLAESTRĬCĒ, adv. παλαιστρικῶς, more palaestritae. *Cic. opt. gen. Or.* 3. Palaestrice spatiari in xysto iis liceat, non ab Olympiis coronam petant. [*h. e. ut disputationibus potius philosophicis apti sint, quam ut in foro aut in curia oratores excellant et vincant.] ℙ *Palaestricos*, Graeca positione adverbii, dixisse videtur *Afran.* ap. *Non.* 2, 658.

*PALAESTRĬCOS, adv. παλαιστρικῶς, palaestrice, ex usu palaestrae. *Afran.* ap. *Non.* 2, 658. Etiam depellis mihi manum paper (f. *pater*) palaestricos: pro quo *paper papae* legi vult *Junius. B. A.*

PĀLAESTRĬCUS, a, um, adj. παλαιστρικός, ad palaestram pertinens. *Pl. Rud.* 2, 1, 7. Exercitus gymnasticus, et palaestricus. *Cic. Off.* 1, 36. Palaestrici motus saepe sunt odiosiores, [*sc. quia nimis sunt artificiales, *h. e.* adstricti certis temporum intervallis.] *Appul. Apol.* Facies decora, et succi palaestrici plena. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 189. Ephebus palaestricus, *h. e.* Hyacinthus puer disco percussus, dum in palaestra cum Phoebo exercetur. *Quint.* 12, 2. Palaestrici doctores; et 2, 8. Palaestricus magister. ℙ Hinc *palaestricus, i*, absolute est is, qui palaestricam exercet, eamque alios docet, idem ac palaestrita. *Id.* 1, 11. Ne illos quidem reprehendendos putem, qui paulum etiam palaestricis vacaverint. Non de his loquor, quibus pars vitae in oleo, pars in vino consumitur; qui corporis cura mentem obruerunt; sed nomen est idem iis, a quibus gestus motusque formantur, ut recta sint brachia, ne indoctae rusticaeve manus, ne status indecorus, ne qua in proferendis pedibus inscitia, ne caput oculique ab alia corporis inclinatione dissideant. [*V. *Spald.*, qui *palaestritis* pro vulg. mavult.] ℙ Ironice *palaestricus* dicitur, qui palaestritis, lucri faciendi causa nimis favet. *Cic. Verr.* 2, 2, 22. Nunquam vos praetorem tam palaestricum vidistis: verum ita palaestritas defendebat, ut ab illis ipse unctior discederet, *h. e.* praetorem ita palaestritarum fautorem, ut ab illis hereditatem per summam injuriam adeuntibus donatus, divitior inde evaderet. ℙ *Palaestrica, ae*, f. ars palaestrae. *Quint.* 2, 21. Nec medicina ideo non erit ars, quia unctio et exercitatio cum palaestrica, ciborum vero qualitas etiam cum cocorum ei sit arte communis.

PĀLAESTRĪTĂ, ae, m. παλαιστρίτης, qui in palaestra se exercet, et alios palaestram docet. *Mart.* 3, 58. Nec perdit oleum lubricus palaestrita. *Petr. Sat.* 21. Intraverunt palaestritae quamplures, et nos legitimo perfusos oleo refecerunt. *Pers.* 4, 39. Quinque palaestritae licet haec plantaria vellant, *h. e.* dropacistae. Adde *Cic. Verr.* 2, 2, 14. et 22. et *Mart.* 3, 82.

*PALAESTRĬUM, i, n. opp. Macedoniae, de quo *Plin.* 4, 10. *B. A.*

*PALAETYROS vel Palaetyrus, Παλαίτυρος, opp. Phoeniciae, prope Tyrum. *Plin.* 5, 19. *B. A.*

PĀLAM, adv. φανερῶς, coram pluribus, ut ait *Ulp. Dig.* 50, 16, 33., manifeste, aperte, in conspectu, in oculis omnium: cui *clam*, *obscure* opponitur. V. CORAM. [*Scheid.* ad *Sanct. Minerv.* p. 234. deducit a Gr. πάλη, excussio atque adeo expositio, ut sit κατὰ πάλην, ut *Hebr.* נֶגֶד et לְנֶגֶד.] *Cic. Coel.* 9. Palam in eum tela jaciuntur, clam subministrantur. *Id. Verr.* 2, 4, 24. Non per praestigias, sed palam per potestatem totum opp. compilavit. *Liv.* 30, 20. Non perplexe, sed palam revocant. *Pl. Bacch.* 2, 3, 68. Palam atque aperte. *Cic. Or.* 12. Non ex insidiis, sed aperte ac palam elaboratur; et *Acad.* 4, 5. Crassum et Scaevolam auctores legum fuisse, alterum, ut videmus, palam, alterum obscurius; et *Verr.* 2, 4, 22. *f.* Non occulte, sed palam. *Liv.* 44, 34. Nec palam, nec secreto jactare consilia sua. *Cic. N. D.* 2, 63. Bestiae furtim, domini palam et libere frumento fruuntur. [*Tac. A.* 2, 72. haec palam et alia secreto; et *ib.* 4, 1. palam — intus; et *ep.* 71. palam — per occultum. Plura v. ap. *Boettich.* in *Lex. Tac. proleg.* p. 68.] *Cic. Verr.* 2, 2, 33. Quae in foro palam Syracusis, in ore atque in oculis provinciae gesta sunt. *Id. Pis.* 10. Cum arma in templum luce et palam comportarentur. *Id. Off.* 3, 24. Luce palam in foro saltare. [*cf. *Suet. Aug.* 32. palam se ferebant, i. e. in conspectu hominum apparebant, grassabantur.] *Pl. Aul.* 4, 9, 18. Oppido ego interii: palam est res. *Cic. Verr.* 2, 5, 26. Palam ante oculos omnium esse. *Id. Att.* 13, 21. Palam factum est; et *Nep. Ann.* 11. Ut palam faceret suis, quo loco Eumenes esset. [*Suet. Caes.* 27. his plane palam — dicebat; nostr. *ganz offen, gerad heraus.*] *Ter. Ph.* 1, 3, 17. Palam beatus, ni unum hoc desit, *h. e.* manifesto beatus. *Id. Eun.* 1, 2, 23. Quae vera audivi taceo: sin falsum, aut vanum, aut fictum est, continuo palam est. *Plin.* 10, 70, 89. Pisces audire, palam est. [*V. *Cort.* ad *Lucan.* 7, 279. et quem ibi laudat *Gron.* ad *Liv.* 1, 41. Adde *Brem.* ad *Suet. Tib.* 31. *f.* Qui e communis vitae usu deducendam docet hanc loquendi formulam, altiori sermonis generi parum convenientem.] ℙ Cum ablat. pro *coram:* [*Est poetarum et serioris aevi haec dicendi ratio. V. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 321. p. 279. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 149. p. 459. *Ruddim.* 2, 333. *Hor. Ep.* 11, 19. Te palam.] *Liv.* 6, 14. Inde rem creditori palam populo solvit. *Ov. Trist.* 5, 10, 39. et *A. Am.* 2, 549. Meque palam de me tuto mala saepe loquuntur. *Albinov.* 1, 444. Et flevit populo Caesar utrumque palam. [*V. *Ruhnk.*] *Aurel. Vict. Caesar.* 5. Palam senatu. ℙ *Palam facere* et *fieri* praecipue dicitur, cum alicujus mors vulgatur. *Liv.* 1, 41. Cum expirasset Tarquinius, celata morte, suas opes firmavit: tum demum palam facto, etc. *Sen. Tranqu.* 15. Cato incumbens gladio cogitur simul de se, ac de republica palam facere. *Nep. Dion.* 10. Hujus de morte ut palam factum est, mirabiliter vulgi mutata est voluntas. [*V. *Brem.*] (Adde *Suet. Ner.* 8., *Tib.* 22., *Cal.* 6. et *Tit.* 11.) *Cic. in Sen.* 7. *f.* Nondum palam factum erat, occidisse rempublicam, cum tibi arbitria funeris solvebantur.

PĀLAMĒDES, is, m. Παλαμήδης, filius Nauplii Euboeae regis, qui Ulyssis fraude a Graecis interfectus fuit. Dicitur cum in bello Trojano et ipse adesset, quatuor Graecas litteras Θ, Ξ, Φ, Χ, observato gruum in volando ordine, invenisse, teste *Plin.* 7, 56, 57. Alii dicunt litteram *T* invenisse, alii *Δ*. Hinc *Mart.* 13, 75. Turbabis versus nec littera tota volabit, Unam perdideris si Palamedis avem. ℙ Invenit etiam ex earundem avium volatu ordinem aciei, item tesseras bellicas, et vigilias. *Plin. l. c.* Item tesseras lusorias, numeros, eorumque figuras, mensuras, et pondera. V. v. sqq.

PĀLAMĒDĒUS, a, um, adj. Παλαμήδειος, ad Palamedem pertinens. *Manil.* 4, 206. Et Palamedeis certantem viribus ortum, Qui primus numeros rebus, qui nomina summis Imposuit, certumque modum propriasque figuras.

PĀLAMĒDĬĂCUS, a, um, adj. Palamedeus. *Cassiod. Variar.* 8, 31. Palamediaci calculi, *h. e.* calculi lusorii a Palamede inventi.

PĀLAMĒDĬCUS, a, um, adj. Palamedeus. *Auson. Techn. de monosyllab.* 25. Haec gruis effigies Palamedica porrigitur Φ.

*PALAMEDĬUM, i, n. Aeolis oppidum, vel fortasse Mysiae. *Plin.* 5, 30. Fuit (i. e. interiit) et Palamedium oppidum. *B. A.*

PĂLANGAE. V. PHALANGAE.

[PĀLANTĪNUS, a, um, adj. ad Palantiam pertinens, Vaccaeorum oppidum in Hispania Tarraconensi, a *Mela* 2, 6. et in *Inscr.* ap. *Mur.* 781, 3. memoratum, nunc *Palencia. Inscr.* ap. *Don. cl.* 4. *n.* 59. Natione Palantinus. Hinc *Palantini. orum*, incolae illius oppidi. *Plin.* 3, 5, 4. Intercatienses, Palantini, Lacobricenses. *F.*]

PĂLĀRĂ, ae, f. avis, de qua *Auct. carm. de Philom.* 11. Dulce palara sonat, quam dicunt nomine drostam. (Sed haec barbariem sapiunt.)

[PĀLĀRĬĀCUS, a, um, adj. ad palaria pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 380, 5. Cl. Tertius Palariacus. *F.*]

PĀLĀRIS, e, adj. ad palum spectans, ut Palaris silva, ex qua pali sumuntur. *Ulp. Dig.* 7, 1, 9. *f.* Nisi forte salicti ejus, vel silvae palaris, vel arundineti ususfructus sit legatus. ℙ [*Palaria, ium*, n. plur. absolute est genus militaris exercitii, quo milites ad palum pugnandi disciplinam ediscunt: item locus talis exercitii, de quo multa habet *Veg. Mil.* 1, 11. et *ib.* 2, 23. *Charis.* 1, 21. Haec palaria, cum milites ad palos exercentur. *F.*]

PALASĒĂ et Plasea, ae, f. pars bovis in sacrificio mactati, una cum cauda resecta, siligine et sanguine delibuta. Haec eadem in mactato sue *offa penita*, in equo Octobri *caviar* dicebatur. *Arnob.* 7, 230.

*PALATHA, ae, f. παλάθη, massa proprie ficorum et caricarum, teste *Hesychio.* Utitur hac voce *Vulgat. Judith.* 10, 5. *B. A.*

PĀLĀTĪNUS, a, um, adj. ad Palatium collem pertinens. *Varr. L. L.* 4, 8. *extr.* Palatini pasto-

res. *Virg. A.* 9, 9. Sceptra Palatini, sedemque petit Evandri, *h. e.* qui ex Arcadia profugus in eo colle habitavit. *Ov. Met.* 15, 560. Palatini colles. *Id. Fast.* 5, 152. et *Prop.* 4, 6, 44. Palatinae aves, *h. e.* quae Remo auspicanti in Palatio apparuere. *Prop. ib.* 11. Palatinus Apollo, *h. e.* qui templum in Palatio habuit ab Augusto conditum una cum bibliotheca Graeca et Latina, ut est ap. *Suet. Aug.* 29. Unde *Hor. Ep.* 1, 3, 17. Scripta, Palatinus quaecunque recepit Apollo. *Mart.* 5, 19. Palatini Dei. *Suet. Cal.* 56. ludi, *h. e.* qui in Palatio quotannis celebrabantur per tres dies, instituti a Livia in honorem Augusti. *Mart.* 8, 60. Palatinus colossus, *h. e.* ingens simulacrum CXX pedum effigie Neronis erectus in Palatio, de quo *Suet. Ner.* 31., quod, dempto capite, et Solis reposito, refecit Vespasianus. *Id. Vesp.* 18. ℙ *Palatina* pars urbis ap. *Plin.* 18, 3, 3. est regio Urbis decima, *Palatium* dicta. ℙ *Palatina tribus*, una ex quatuor urbanis, dicta est a Palatio, quod cum foro et Capitolio complectebatur. *Inscr.* ap. *Grut.* 36, 11. C. Pettius C. F. Pal. Philtatus; et 248, 6. Q. Tamudius Q. F. Palat. Grajus; et 74, 4. L. Licinius L. F. Palatina Sabinus. *Cic. Verr.* 2, 2, 43. C. Claudius C. F. Palatina. *Luc.* ap. *Non.* 6, 82. Calvu' Palatina, vir nobilis, ac bonu' bello. ℙ Saepe refertur ad Caesares, qui domum in Palatio habuere. *Suet. Aug.* 29. Palatina domus. *Id. Cal.* 57. Palatinus atriensis. *Ov. Fast.* 4, 953. Palatina laurus, *h. e.* qua ornabatur janua Palatinae domus, ut est ap. *eund. Trist.* 3, 1, 39. *Mart.* 4, 45. Parthenius Palatinus, *h. e.* qui erat Domitiani cubiculo praepositus. *Suet. Dom.* 17. teste. *Id.* 8, 28. Toga Palatina, *h. e.* qua idem Parthenius Martialem donaverat. *Id.* 9, 40. Palatinus Tonans, *h. e.* Domitianus ipse. *Id.* 5, 5. Sexte, Palatinae cultor facunde Minervae, *h. e.* qui es Domitiani a studiis. *Claud. IV. cons. Hon.* 11. Palatinus senatus, *h. e.* qui imperatori in Palatio adsidet. *Aurel. Vict. Ep.* 14. *f.* et *Trebell. Gall.* 17. Palatina officia, *h. e.* eorum, qui imperatori in Palatio inserviunt. In utroque *Cod. Just.* et *Theod.* est titulus, qui inscribitur *de Palatinis sacrarum largitionum*, qui erant apparitores et ministri comitis sacrarum largitionum, et rerum privatarum. V. JCtos. ℙ Prima syllaba, adjecta altera liquida, producitur. *Mart.* 8, 39. Qui Pallatinae caperet convivia mensae. *Id.* 9, 25. Quis Pallatinos imitatus imagine vultus? *h. e.* Domitiani formam. Adde 9, 80., *ib.* 87., 11, 8. et 13, 91.

PĂLĀTĬO, onis, f. σταύρωσις, χαρακισμὸς, defixio palorum, qualis est, qua utimur in fundamentis et substructionibus, ubi solum parum firmum est, defigendo crebros palos, eosque fistucis adigendo, ut iis paries innitatur. *Vitr.* 2, 9. *med.* Alnus in palustribus locis, infra fundamenta aedificiorum, palationibus crebre fixa, sustinet immania pondera structurae.

PĂLĀTĬUM, ii, n. *Monte Palatino*, Παλάτιον, Παλλάντιον, unus ex septem collibus urbis Romae, in quo urbs primum condita est: ita dictus a Palantio, seu Palanteo urbe Arcadiae; vel a Pallante avo Euandri; vel a Pallantia ejusdem matre, quae ibi habitavit; vel a Pallantia filia, ab Hercule vitiata, et postea illic sepulta; vel a Pallante filio, qui a Turno occisus, ibi sepultus fuit; vel a Palante Hyperborei filia, quae ex Hercule ibi Latinum peperit; vel a Palatia uxore Latini, vel a Pale Dea pastorum, aut quod Palatini, qui et Aborigines, ex agro Reatino, qui appellabatur Palatium, ibi consederunt; vel quod ibi pascens pecus balare consueverit, quasi *balantium*, quomodo eum locum *Naevius* appellat: aut quod *palare*, id est *errare* ibi pecudes solerent, quasi *palantium*. Haec ex *Varr. L. L.* 4, 8. *f.*, *Festo*, *Virg. A.* 8, 51. et *Serv. ib.*, *Plin.* 4, 6, 10., item *Solino* 1. et 7. Sed omnia improbat *Scal.* ad *Fest.* et veram esse unam illam notationem, qua ducitur a φαλάντιον, qua voce Graeci summa juga significant. Prius itaque dictum *palantium*, postea *palatium*. *Tibull.* 2, 5, 25. Sed tunc pascebant herbosa Palatia vaccae. *Ov. Fast.* 4, 815. nemorosi saxa Palati. ℙ *Palatium* nominatur decima regio Urbis Romae, ap. *Varr. L. L.* 8, 9. *f.* quarta, ceterarum antiquissima et nobilissima, quia ibi casa Romuli, et prima exordia Urbis fuere, et quia sub imperatoribus ab Augusto ibi aedes maximae et amplissimae eorum fuere immensis sumptibus, et Romana magnificentia exstructae: unde factum est, ut domus principis palatium vocaretur. *Ov. A. Am.* 3, 119. Quae nunc sub Phoebo, ducibusque Palatia fulgent, Quid nisi araturis pascua bubus erant? *Id. Met.* 1, 176. de regia Jovis: Hic locus est, quem, si verbis audacia detur, Haud timeam magni dixisse palatia coeli. *Appul. Met.* 5. *in.* Ut equidem illud recte videatur ad conversationem humanam magno Jovi fabricatum coeleste palatium. [*Hinc orta sunt vocabula Lingg. recentt. *Il Palazzo; le palais; der Palast* et *die Pfalz.*] ℙ In illo *Juven.* 9, 23. advectae secreta Palatia matris; intellige fanum Cybeles in Palatio, ut est ap. *Liv.* 29, 14. *f.* ℙ Prima syllaba interdum producitur, altera *l* adjecta. [*V. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 412.]

Mart. 1, 71. Inde sacro veneranda petes Pallatia clivo. *Id.* 9, 102. Asseruit possessa malis Pallatia regnis. Adde *ib.* 43. et 92.

PĂLĀTŪA, ae, f. videtur esse Dea, in cujus tutela Palatium erat. *Varr. L. L.* 6, 3. enumerat cum Volturno, Furina, Flora, Falacro, obscura quae sunt Deorum nomina. Fortasse fuit eadem ac Palatia Latini uxor, de qua in v. praec.

PĂLĀTŪAL. V. PALATUAR.

PĂLĀTŪĀLIS Flamen ad sacrificandum ei Deae constitutus erat, in cujus tutela Palatium esse putabant. *Festus*, et *Varr. L. L.* 6, 3.

PĂLĀTŪAR, sacrificium, quod fiebat Romae in Palatio, feriis Septimontialibus. *Fest.* in *Septimontio.* Al. leg. *Palatual.*

PĂLĀTUM, i, n. raro Palatus, i, m. οὐρανὸς, ὑπερῴη, interius et superius oris cavum, in quo gustus est cibi. *Plin.* 11, 37, 65. *extr.* Intellectus saporum est ceteris in prima lingua, homini et in palato. *Cic. Fin.* 2, 8. Nec enim sequitur, ut cui cor sapiat, ei non sapiat palatus; et *ib.* 10. Voluptatem palato percipere. *Colum.* 8, 16. Docta et erudita palata fastidire docuit fluvialem lupum. *Id.* 10, 110. et torpenti grata palato Intyba. *Varr. R. R.* 3, 3. *med.* Aviaria, quae palatum suave domini paravit. *Id.* ap. *Non.* 3, 152. Suscitare palatum. *Ov. Met.* 15, 141. Dare membra boum palato, *h. e.* vesci. *Hor. Sat.* 2, 8, 38. Fervida subtile exsurdant vina palatum. *Ov. Pont.* 1, 10, 13. Non tamen exacuet torpens sapor ille palatum. *Sen. Consol. ad Helv.* 9. *f.* O miserabiles, quorum palatum nisi ad pretiosos cibos non excitatur! *Favorin.* ap. *Gell.* 15, 8. Superiorem partem avium atque altilium qui edunt, palatum non habent; et *Virg. G.* 3, 388. de ariete: Nigra subest udo tantum cui lingua palato. *Ov. Met.* 6, 306. Ipsa quoque interius cum duro lingua palato Congelat. ℙ Refertur etiam ad loquendum. *Id. Amor.* 2, 6, 47. Nec tamen ignavo stupuerunt verba palato, *h. e.* non tacuit. *Pers.* 1, 35. tenero supplantant verba palato. *Hor. Sat.* 2, 3, 274. cum balba feris annoso verba palato. ℙ [*Palato sentire, judicare* dicitur is, qui ne ipse quidem conscientiam habet judicii, quod fert. *Quint.* 6, 3, 19. Salsum igitur erit, quod non erit insulsum, velut quoddam simplex orationis condimentum, quod sentitur latente judicio, velut palato: ubi v. *Spald.*, qui *Burm.* duce laudat *Cic. N. D.* 2, 18. *extr.* Sed dum (Epicurus) palato quid sit optimum, judicat, etc.] ℙ Translate *palatum coeli* dixit *Enn.* ap. *Cic. N. D.* 2, 18. *extr.*, quia palati cavitatem refert quodammodo: et apud Graecos vox una οὐρανὸς et coelum, et palatum significat, ut affirmat *August. C. D.* 7, 8. [*V. *Schütz.* in *cl. Cic.* s. h. v.]

PĀLĀTUS, a, um, part. a *palo:* palis munitus. *Colum.* 11, 2. *med.* Vineae, quae sunt palatae et ligatae, recte jam fodiuntur. ℙ Item palans, dispersus. *Liv.* 8, 24. Contrahens suos ex fuga palatos. *Id.* 35, 51. Repente Menippus palatos passim aggressus eos cecidit. *Id.* 22, 17. In quosdam boves, palatos ab suis gregibus, inciderunt. Adde 3, 5.

PĂLĒ, es, f. πάλη, lucta, palaestra: vox Graeca. *Stat. Ach.* 2, 439. Oebalios in nubila condere discos, Et liquidam nodare (al. *nudare*) palen, et spargere caestus. *Id. Th.* 6, 829. sed corde labores Ante alios erat uncta pale sic otia Martis Degere, etc. *Sidon. carm.* 23, 302. Cannas, plectra, jocos, palem, rudentem. *Id. ep.* 9, 13. in *carm.* Bimari remittat urbe Thymelen, palenque doctas Citharistrias Corinthus. ℙ [*Pale*, oppidum. V. PALENSES.]

PĂLĔA, ae, f. ἄχυρον, stipula, et folia minutiora in culmo, et circa grana frumenti, et hujusmodi. V. CULMUS. *Varr. R. R.* 1, 50. ducit a *palam*, quod corbibus in locum apertum, *h. e.* in aream, deferatur: alii rectius a πάλλω, moveo, vibro. *Colum.* 2, 9. *med.* Ubi paleis vestita sunt frumenta, vento separentur. *Id.* 6, 3. Minus commode tuemur armentum paleis: eae probantur maxime ex milio, tum ex hordeo, mox etiam ex tritico. *Id.* 7, 3. *med.* Necessariae tamen, ubi cetera defecerunt, etiam ex leguminibus paleae. *Plin.* 18, 30, 72. Palea plures gentium pro foeno utuntur. Melior ea, quae tenuior minutiorque, et pulveri propior: et ideo optima e milio, proxima ex hordeo, pessima ex tritico, praeterquam jumentis opere laborantibus. *Virg. G.* 3, 134. Surgentem ad Zephyrum paleae jactantur inanes. ℙ Item cartilago illa rubens, quae de collo galli gallinacei dependet, κάλλαιον. *Varr. R. R.* 3, 9. Gallos animadvertunt, si sint rubenti lingua, rostro brevi, palea rubra subalbicanti. *Colum.* 8, 2. *med.* Paleae ex rutilo albicantes, quae velut incanae barbae dependent. ℙ *Palea aeris*, aeris excocti levior pars, v. gr. ramenta, micae. *Plin.* 34, 13, 36. V. SPEGMA.

PĂLEĀLIS, e, adj. palearis, ut *Palealis uva* ap. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 37. *med.* et *ib.* 3, 21. est in palea condita, et servata.

PĂLĔAR, aris, n. pellis dependens ex gutture boum: ita dicta, quia gallinaceorum paleae similis quodammodo est. Fere adhibetur in plurali. *Virg. G.* 3, 53. Et crurum tenus a mento palearia pendent. *Varr. R. R.* 2, 5. Cervicibus crassis ac longis, a collo palearibus demissis. *Ov. Met.* 7, 117. palearia pendula. Adde *Colum.* 6, 1., *Plin.* 8, 45, 70., ubi narrat, Syriacis bubus non adesse, et *Stat. Th.* 3, 332. ℙ In sing. num. *Sen. Hippol.* 1044. de tauro marino: Musco tenaci pectus ac palear viret. ℙ Per synecdochen sumitur pro ipso gutture, aut rumine. *Calpurn. Ecl.* 3, 17. de tauro: Et matutinas revocat palearibus herbas.

PĂLĔĀRIS, e, adj. ex palea. *Venant. Vit. S. Mart.* 3, 284. Immanemque hostem palearis arista removit.

PĂLĔĀRĬUM, ii, n. ἀχυρών, locus in quo reconditur, et asservatur palea. *Colum.* 1, 6. Pars villae fructuaria dividitur in cellam oleariam, vinariam, foenilia, paleariaque, et apothecas, et horrea, etc.

PĂLĔĀTUS, a, um, adj. palea mixtus, ut Paleatum lutum, ap. *Colum.* 5, 6. *med.*, 12, 43. et 44. et *Arbor.* 8. et 26. et *Plin.* 15, 17, 18. *n.* 4.

[PĂLENSES, ium, m. plur. Παλεῖς, incolae Pales, urbis in insula Cephalenia, quae πόλις Παλέων dicitur in *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 3. *n.* 85. nunc *Pallichi.* *Liv.* 38, 28. Vicenos (*obsides*) Nesiotae, Cranii, Palenses, et Samaei dedere. *F.* ℙ *Παλλεῖς sunt *Thucyd.*, Παλεῖς Pausaniae. *B. A.*]

PĂLES, is, f. Dea pastorum et pabuli, et pecoris, quam alii Vestam, alii matrem Deum vocant. Hanc Virgilius genere femin. appellat, alii inter quos Varro, mascul. Huic sacra solvuntur XI cal. Maj. quae dies Palilia vocantur. Haec *Serv.* ad *G.* 3, 1. *Virg. Ecl.* 5, 35. Ipsa Pales agros atque ipse reliquit Apollo. Ubi *Serv.:* Dea pabulorum, Dea pastoralis. Apollo: hic Apollinem dicit νόμιον, idest pastoralem: nam Admeto regi pavit armenta. Et hoc dicit, nec pabula nascentur nec pecora. *Tibull.* 1, 1, 14. Et placidam soleo spargere lacte Palem. *Id.* 2, 5, 28. Et facta agresti lignea falce Pales. *Ov. Fast.* 4, 746. Silvicolam tepido lacte precare Palem; et *ib.* 775. et nos faciamus ad annum Pastorum dominae grandia liba Pali; et 820. Sacra Palis suberant: inde movetur opus. *Arnob.* 3, 113. Armentorum et pecorum gregibus Pales praesunt, Inuusque custodes. *Calpurn. Ecl.* 7, 22. Aut fecunda Pales, aut pastoralis Apollo. ℙ Fuit etiam Pales Deus masculus, de quo *Arnob. ib.* p. 123. Caesius Penates Deos esse Fortunam arbitratur, et Cererem, Genium Jovialem, et Palem, sed non illam feminam, quam vulgaritas accipit, sed masculini nescio quem generis, ministrum Jovis ac villicum. *Capell.* 1, 16. Vos quoque Jovis filii Pales, et Favor, cum Celeritate Solis filia ex sexta (*regione coeli*) poscimini et *mox:* Sed etiam Liber ac Secundanus Pales vocatur ex septima.

PĂLESTĪNUS. V. PALAESTINUS.

*PALIBOTHRA. V. v. sq. *B. A.*

*PALIBOTHRI vel Palibotri, orum, populi Indiae. *Plin.* 6, 19. *Mela* 3, 7. ℙ Dicti et Prasii *Plin. ib.* ℙ Eorum urbs Palibothra. *Id. ib. B. A.*

[PĂLĪCĀNUS et Palikanus, i, m. cogn. R. in gente Lollia, quod a Pelica, Siciliae urbe ad fontem et locum Palicorum, derivatum fuisse apparet. Q. enim et M. Lolliorum equitum R. ex Sicilia meminit *Cic. Verr.* 2, 3, 25. *Id. Att.* 1, 1. et *ib.* 18. M. Lollium Palicanum, de quo etiam loquitur *Val. Max.* 3, 8. *n.* 3. In nummo G. Lolliae ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 237. L. Lollius Palikanus. *F.*]

PĂLĪCUS, i, m. Παλικός. Palici dicti sunt fratres gemini, Jovis filii, et Thaliae Nymphae, sive Aetnae, ut alii volunt. Tradunt hanc Nympham a Jove in Sicilia, juxta Symaethum fluvium non longe a Catina urbe, compressam, metu Junonis optasse, ut sibi terra dehisceret, et ita factum esse: sed cum tempus maturitatis infantium, quos alvo gestaverat, advenisset, rursus terram hiasse, duosque infantes de alvo Nymphae progressos emersisse. Appellati sunt Palici, vel quod πάλιν, idest rursus hiante terra emersissent, vel a πάλιν ἥκειν, quoniam prius in terram mersi, denuo inde reversi sunt. Nec longe inde breves lacus sunt, sed mira profunditatis, quos incolae Crateras vocant, et Dellos, fratresque Palicorum olim existimabant, et habebantur in cultu maximo propter jusjurandum, quo si quis eo accedens fefellisset, mox in lacu vitam amittebat. Magna praeterea in veneratione erat Palicorum templum, quia cum Siciliam sterilis annus arefecisset, divino Palicorum responso admoniti Siculi certum sacrificium fecerunt, quo peracto, statim ubertas reversa est. Quapropter Siculi omne genus frugum congesserunt in ara Palicorum, quae ob id pinguis vocitata est. Haec *Macr. Sat.* 5, 19. quae, paucis additis (ut quod a *Varr.* Dii nautici appellentur, et quod olim iis humana hostia fieret) confirmat *Serv.* ad illud *A.* 9, 584. Symaethia circum Flumina, pinguis ubi, et placabilis ara Palici. *Ov. Met.* 5, 406. Perque lacus altos, et olentia sulfure fertur Stagna Palicorum. *Sil.* 14, 219. Et qui praesenti domitant perjura Palici Pectora supplicio. *Stat. Th.* 12, 155.

immites citius Busiridos aras, Odrysiique famem stabuli? Siculosque licebit Exorare Deos.

PĀLĪLĬĀ, ium, n. plur. Palis Deae festum, quod a pastoribus celebrabatur XI. cal. Maj., qui dies natalis est urbis Romae, quae a pastoribus condita est. Eo die lustrabantur in Urbe, et in agris homines et pecora suffimento e sanguine equino, cineribus vituli, stipulis fabalibus, sulfure, etc. lac, sapam, milium Pali offerebantur, et accendebatur ignis acervo foeni et stipulae, eamque flammam pastores transiliebant: quos ritus, eorumque originem et causas fuse persequitur *Ov. Fast.* 4, 721. et sqq. Tangunt etiam *Varr. L. L.* 5, 3., *Tibull.* 2, 5, 89., *Prop.* 4, 1, 19. et *ib.* 4, 75. et *Serv.* ad *G.* 3. *in.* et *Festus. Cic. Div.* 2, 47. Urbis etiam nostrae natalem diem repetebat ab iis Palilibus, quibus eam a Romulo conditam accepimus. ℙ Ad morem accendendi foenum et stipulas respicit *Pers.* 1, 72. Et focus, et porci, et fumosa Palilia foeno. ℙ Legitur et *Parilia* tum ap. *Festum*, ita poscente serie litterarum, cum sit post Parici; tum ap. *Plin.*, ita exhibentibus MSS. 19, 5, 24. et 18, 25, 66. teste *Hard.* Ita habetur etiam in plerisque lib. ap. *Ov. l. sup. c.*, ut *Heins.* observavit. Sic ap. *Varr. R. R.* 2, 1. et in vet. Calendar. ap. *Grut.* 133. Ex grammaticis sunt, qui omnino ita docent scribi oportere. *Val. Prob.* ad *G.* 3. *in.* Pales Dea est pastorum, cui diem sacrum appellant Parilia, transposita littera, quae si suo loco esset, Palilia potius dicerentur. *Mar. Victor.* 1, 2470. Parilia dicuntur, non Palilia; non a Pale Dea, sed quod eo tempore omnia sata arboresque, et herbae parturiant, pariantque. Alii quoque ap. *Fest.* in *Pales* ducunt a *partu* pecoris: alii ap. *Charis.* 1, 43. a partu Iliae: Nihilominus et *Palilia* optime scribitur.

PĀLĪLĬCĬUM, ii, n. λαμπαδίας, stella ingens in capite Tauri, una Hyadum: a Palilibus, quia cum sidus sit natura pluvium, tamen XI. Cal. Maji, quo Romae Palilia celebrabantur, serenitatem adducere soleat. *Plin.* 18, 26, 66. *n.* 1. Hoc est vulgo appellatum sidus Palilicium, quoniam XI. Cal. Maji urbis Romae natalis, quo fere serenitas redditur, claritatem observationi dedit, etc. *Hard.* notat, in MSS. *Parilicium* legi. V. v. praec.

PĀLĪLIS, e, adj. ad Palem pertinens. *Ov. Fast.* 4, 798. Hoc argumenti flamma Palilis habet, *h. e.* quae ex foeno et stipula Palilibus accendi solet.

PĀLĪLŎGĬĀ, ae, f. παλιλογία, figura, qua idem bis dicitur: ut *Virg. A.* 3, 237. et scuta latentia condunt. *Sil.* 9, 99. sepulcro Aetoli condit membra occultata Thoantis. *Capell.* 5, 174. Palilogia, iteratio. Haec figura repetito verbo aut nomine non diversa vult intelligi, sed vehementius repetita significat, ut est: Nos, nos, dico aperte, nos consules desumus

PĀLIMBACCHĪUS, ii, m. παλιμβάχειος, idem ac antibacchius, genus pedis ex prima, et secunda longis, et ultima brevi, ut *Augustus. Quint.* 9, 4. *med.*, *Diomed.* 2, 461. et 476.

PĀLIMPISSĀ, ae, f. παλίμπισσα, pix liquida iterum decocta, et inspissata: a πάλιν, rursus, et πίσσα, pix. *Plin.* 24, 7, 24. Quidam iterum decoquunt, et vocant palimpissam.

PĀLIMPSESTUS, i, m. παλίμψηστος, παλίψηστος, membrana, vel charta iterum abstersa spongia, ut in ea scribi pluries possit: a πάλιν, rursum, et ψάω, abstergo. *Cic. Fam.* 7, 18. Nam quod in palimpsesto, laudo equidem parsimoniam, sed miror, quid in illa chartula fuerit, quod delere malueris, nisi forte tuas formulas. *Catull.* 22, 3. Idemque longe plurimos facit versus. Puto esse ego illi millia aut decem, aut plura Perscripta: nec sic, ut fit, in palimpsesto Relata; chartae regiae, novi libri, Novi umbilici, etc. V. DELETICIUS. ℙ Legitur et *palinxestus*, a ξέω, rado.

PĀLĬNŌDĬĀ, ae, f. παλινῳδία, contrarius cantus, recantatio, retractatio: a παλινῳδέω, quod est recantare, retractare, diversa superioribus sentire, et, quod semel dictum est, revocare. Graece usurpat *Cic. Att.* 2, 9. et *ib.* 4, 5. et *ib.* 7, 7. ℙ Hinc *palinodiam canere* est, contraria iis, quae prius diximus, affirmare. *Macr. Sat.* 7, 5. Nec abnego, potuisse me quoque tanquam palinodiam canere. ℙ Est etiam cantio quaedam, quae saepe repetitur. *Ammian.* 18, 5. Cohors palinodiam in exitium concinens nostrum.

[**PALĬONENSES**, ium, m. plur. incolae urbis mediterraneae in Apulia Peucetiorum, cui nomen fuit Palio, nunc *Palo. Plin.* 3, 11, 76. Grumestini, Norbanenses, Paltonenses (lege *Palionenses*). *F.*]

PĀLĬTANS, antis, part. ab inus. *palito*: errabundus, errans, vagans, frequent. a *palans. Pl. Bacch.* 5, 2, 4. Pastor harum *(ovium)* dormit, cum hae eunt sic a pecu palitantes.

PĀLĬNŪRUS, i, m. Παλίνουρος, gubernator classis Aeneae, qui dormiens e navi in mare decidit, et submersus est, in ora Lucaniae. *Virg. A.* 5, 854. et sqq. ℙ Latine sonat iterum mejens, ex πάλιν, rursus, et οὐρεῖν, mejere. Lusit in hac voce *Mart.* 3, 78. Minxisti currente semel, Pauline, carina: Mejere vis iterum, jam Palinurus eris. ℙ A Palinuro datum est nomen promontorio Lucaniae, in ora maris Tyrrheni, quod nunc *Paliuro* dicitur, et *capo di Palinuro. Lucan.* 9, 42.

PĀLĬŪRAEUS, a, um, adj. qui paliuro abundat. *Fulg. Myth.* 1. *in.* Paliuraea prata incedente premere planta.

PĀLĬŪRUS, i, m. παλίουρος, frutex spinosus et asper. *Plin.* 24, 13, 71. et 16, 30, 53. *Virg. Ecl.* 5, 39. Carduus, et spinis surgit paliurus acutis.

PALLĂ, ae, f. περίβλημα, πέπλος, χλαῖνα, vestis, exterior talaris, ampla, et fluens, propria honestarum feminarum, ut ait *Non.* 14, 7., species togae, aut pallii muliebris: unde *tunicopallium* ab eo *ib.* vocatur, a *Serv.* ad *A.* 1, 652. ab *Schol.* ad *Hor. Sat.* 1, 2, 99., quod a *Polluce Onom.* 7, 13. ξυστὶς ἔνδομά τε, καὶ περίβλημα, καὶ χιτὼν appellatur. Hujus figuram et descriptionem habes in *Mus. Borbon. Neap.* T. 2. *tab.* 4. p. 2. Ducit *Varr.* a palam. Sic enim habet *L. L.* 4, 39. Alterius generis item duo: alterum, quod foris ac palam, palla: alterum quod intus, a quo intusium. *Id.* autem ap. *Serv. l. c.* rectius dixit ἀπὸ τοῦ πάλλειν, vibrare, ab irrugatione, et mobilitate, quae est in fine hujusmodi vestium, et pedibus in incedendo vibrari, et jactari solet. Unde *Sidon. carm.* 15, 15. habitum Palladis describens: tegit extima limo Circite palla pedes, qui cum sub veste moventur, Crispato rigidae crepitant in syrmate rugae. *Virg. A.* 11, 576. Pro crinali auro, pro longae tegmine pallae, Tigridis exuviae per dorsum a vertice pendent. *Ov. Amor.* 3, 13, 26. Et tegit auratos palla superba pedes. *Mart.* 11, 104. ad uxorem: Fascia te tunicaeque tegunt, obscuraque palla. *Varr.* ap. *Non.* 16, 13. Funere ipso pullis pallis amictae. ℙ Ejus formam ita describit *Appul.* in Lunae specie sibi apparente *Met.* 11. *in.* Palla nigerrima, splendescens atro nitore, quae circumcirca remeans, et sub dextrum latus ad humerum laevum recurrens umbonis vice, dejecta parte laciniae multiplici contabulatione dependula ad ultimas oras nodulis fimbriarum decoriter confluctuabat. ℙ Poetae pro sua libertate etiam viris tribuunt, iis praesertim, quos ample, magnifice, et decore indutos describere volunt. Hinc tribuitur Tragoediae ab *Ov. Amor.* 2, 18, 15. et *ib.* 3, 1, 12. (Quo pertinet illud *Hor. A. P.* 278. personae, pallaeque repertor honestae Aeschylus: sc. actores traegoediarum suarum personatos, et talari gravique veste amictos induxit.) Vatibus a *Val. Fl.* 1, 385., Osiridi a *Tibull.* 1, 8, 46., Citharoedis ab *Auct. ad Her.* 4, 47., Arioni ab *Ov. Fast.* 2, 107. et Phoebo *Met.* 11, 166. et *Amor.* 1, 8, 59. et a *Tibull.* 3, 4, 35., Deae Concordiae a *Petr. Sat.* 124., Polynici regi Thebano a *Stat. Th.* 12, 312. Iasoni ductori Argonautarum a *Val. Fl.* 3, 718., Baccho a *Stat. Achill.* 1, 262. Bacchus autem veste fluenti libenter utitur. V. *Prop.* 3, 15, 32. et *Sen. Oed.* 425. Boreas quoque ap. *Ov. Met.* 6, 705. Pulvereamque trahens per summa cacumina pallam, Verrit humum. Sed haec est species poetica subjiciens oculis venti furentis impetum cuncta perflantem. ℙ Etiam Furias, et turpes feminas, ut Canidiam, *Hor. Sat.* 1, 8, 23. et Tisiphonem *Ov. Met.* 4, 481. et *Val. Fl.* 2. 106. palla amictas faciunt. ℙ Videtur etiam dici de veste interiori, cui alia superinduitur. *Auct. ad Her.* 4, 47. Ut citharoedus cum prodierit optime vestitus palla inaurata indutus cum chlamide purpurea. [*V. *Schütz.* in *cl. Cic.* s. h. v.] *Ov. Met.* 14, 261. de Circe: pulcro sedet illa recessu Sublimis solio, pallamque induta rigentem, insuper aurato circumvelatur amictu. Verius tamen est his locis *pallam* non proprie accipi, sed pro tunica talari, et fluxa. Unde *Appul. Flor. n.* 15. citharoedum inducit tunica variegata deorsus ad pedes usque amictum; et *Varr. R. R.* 3, 13. citharoedum item stola et cithara instructum facit. Ex quibus fit, pallam, tunicam, stolam interdum usurpari promiscue, praesertim a poetis. Quin de veste breviori, tunicae simili *Val. Fl.* 3, 525. describens habitum Nympharum venantium: levis omnibus arcus, Et manicae virides, et stricta myrtus habena, Summo palla genu. *Mart.* 1, 93. Dimidiasque nates Gallica palla tegit. Etiam *Stat. Th.* 7, 39. Mercurio pallam tribuens breviorem vestem intelligere videtur. ℙ Pro fascia male quidam intelligunt illud *Sen. Troad.* 91. Cingat tunicas palla solutas; et *Hor. Sat.* 1, 2, 99. Ad talos stola demissa, et circumdata palla Plurima. Est enim his locis *palla* proprie dicta, quae vestem interiorem ambit, et cingit quodammodo; *plurima* vero dicitur ab *Hor.*, quia laxa est, et fluens, et rugis abundans. Plura volenti consulendi sunt *Ruben.*, *Ferrar.*, *Bayf.*, *Salmas.*, qui data opera haec tractavere; ac praecipue *Viscont. Mus. Pio-Clem.* T. 1. p. 105. et sqq. *ed. Mediol.* ℙ Pro aulaeo. *Gloss. Philox.* περιπέτασμα, velum, palla. *Sen. Ira* 3, 22. Duo manipulares incumbentes regio tabernaculo, de rege suo male existimabant. Audierat Antigonus, utpote cum inter dicentes et audientem palla interesset: quam ille leviter commovit, et, Longius, inquit, discedite, ne vos rex audiat. ℙ *Pallas inter pecus*, proverbium est ap. *Cic. de rep.* (ed. *A. Maio*) 4, 4. Lacedaemonii ipsi cum omnia concedunt in amore juvenum, praeter stuprum, tenui sane muro dissaepiunt id, quod excipiunt: complexus enim, concubitusque permittunt: pallas inter pecus, *h. e.* inter juvenes, qui ut pecus lascivientes sunt, si quis pallas objicere velit, insanus videatur. V. *ejusd.* annotata *ib.* [*Plura adjecit *F.*]

PALLĂCĂ, ae, f. παλλακή, Graeca vox idem quod Latine *pellex* significans. *Suet. Vesp.* 21. Accubante aliqua pallacarum. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 12. Dilectam sibi ex pallacis suis nomine Campaspen. ℙ Quidam ita distinguunt, ut pellex sit habentis uxorem, pallaca non habentis. Sane tum Vespasianus, de quo *Suet.*, tum Alexander M., de quo *Plin.*, videntur justa uxore caruisse, cum haec de iis scriberentur.

PALLĂCĀNĀ. V. GETHYUM.

PALLĂDĬĀNUS, a, um, adj. ad Palladium pertinens. *Inscr.* ap. *Mur.* 1013, 5. Custodiola Palladiana. Alia ap. *Donat.* 344, 2. Studium Palladianum, *h. e.* schola Palladi, seu Minervae dedicata. *F.*]

PALLĂDĬUM, ii, n. Παλλάδιον, dimin. a Παλλάς, quo generatim significatur quodvis parvum Palladis simulacrum: sed per excellentiam sic vocatum est id, quod regnante Ilo, Priami avo, in Ilium coelitus cecidit eo tempore, quo arx templumque ejus Deae aedificabatur, et in templo nondum tecto sibi locum delegit. Quae res cum omnibus maximo esset miraculo, Apollo consultus respondit, tamdiu urbem incolumem fore, quamdiu simulacrum illud intra moenia servaretur. Itaque tempore belli illius, quod communibus viribus Graecia tota adversus Trojanos gessit, cum alia spes capiendae Trojae non esset, nisi prius sublato Palladio, datum negotium est Ulyssi et Diomedi, ut per cloacas in arcem ascenderent, ac fatale Minervae simulacrum auferrent. Quo facto, urbem tutelari Palladis numine spoliatam, infirmam, captuque non admodum difficilem reddiderunt. Tandem a Graecis Romam pervenit, ubi collocatum est in aede Vestae, qua flagrante, a Metello ex incendio est ereptum, ut *Plin.* 7, 43, 45. narrat. *Virg. A.* 2, 165. Fatale aggressi sacrato avellere templo Palladium, caesis summae custodibus arcis. V. ibi *Serv.* et ad v. 227. ℙ Etiam Romanis pro pignore imperii habebatur. V. ANCILE. ℙ Graeca positione est *Palladion. Lucr.* 4, 1153. Nigra, Melichrus est; immunda et foetida, acosmos; Caesia, Palladion.

PALLĂDĬUS, a, um, adj. Παλλάδιος, ad Palladem pertinens. *Ov. Trist.* 1, 10, 12. Palladium numen. *Lucan.* 7, 570. *Palladia* aegis. *Virg. G.* 2, 181. Palladia gaudent silva vivacis olivae. Sic *Sil.* 1, 238. Palladia arbor, *h. e.* olea; et 3, 405. et *Virg. A.* 7, 154. Palladii rami. *Sil.* 6, 648. agri. *Ov. Met.* 8, 275. latices, *h. e.* oleum. Pallas enim oleae, et olei inventrix et monstratrix fuit. *Id. A. Am.* 1, 727. Palladia corona, *h. e.* quae dabatur ex olea vel oleastro in publicis ludorum certaminibus. V. OLEAGINEUS. *Prop.* 3, 7, 42. arx, *h. e.* Trojae, ubi Pallas colebatur. *Val. Fl.* 1, 457. et 8, 463. pinus, *h. e.* navis Argo Pallade magistra constructa. (*V. cit.* 1, 477. et *Phaedr.* 4, 6. et *Sen. Med.* 365.) Rursus *Id.* 6, 408. Palladii metus, *h. e.* a Pallade incussi. *Id.* 7, 624. angues, *h. e.* qui sunt circa caput Medusae, quod Pallas gestat. Al. leg. *ignes*, h. e. quibus Pallade monstrante, ut est ap. *Hyg. fab.* 30. Hercules Hydram vicit: quod et *Sen. Herc. Fur.* 242. dicit. *Ov. Met.* 7, 399. et *Sen. Hippol.* 260. Palladiae arces, *h. e.* Athenae, quae sub tutela Palladis. *Ov. Her.* 17, 133. Palladii honores, *h. e.* a Pallade oblati. *Sen. Herc. Oet.* 563. Palladia colus, *h. e.* a Pallade inventa, una cum arte texendi. *Mart.* 1, 3. Palladium forum, *h. e.* Romanum, ita dictum, quia ibi fuit Minervae templum, ut patet ex *Sex. Rufo de region. Urb. R.* Rursus *Id.* 5, 1. Palladia Alba, *h. e.* quia in monte Albano quotannis Quinquatria celebrabantur a Domitiano in honorem Palladis, ut *Suet. Dom.* 4. narrat. *Id.* 9, 100. Tolosa Palladia, *h. e.* quia in ea urbe florebant litterae, quarum praeses est Pallas. ℙ Universim quodcumque opus ingeniosum, et singularis artificii, Palladi adscribitur, tanquam artium inventrici. *Stat. Silv.* 1, 1, 5. An te Palladiae talem, Germanice, nobis Effinxere manus? *Mart.* 6, 13. Vel quis Palladiae non putet artis opus! *Id.* 8, 51. Palladius tenero lotos ab ore sonat, *h. e.* tibia e loto a Pallade inventa, ut *Hyg. fab.* 165. docet.

PALLĂDĬUS, ii, m. Palladius Rutilius Taurus Aemilianus, patria Romanus, ut creditur, cujus exstant libri quatuordecim de re rustica non inelegantes, scripsit post Appulejum, quo tamen Latinior multo est, et a novandarum vocum cacoethe magis abhorrens.

PALLANTĒUM, i, n. oppidum Italiae, in monte Palatino, conditum ab Euandro, ubi postea Roma aedificata est, quod posteriores Palatium dixere. *Virg. A.* 8, 54. et 341. Fuerat in Arcadia hoc nomine oppidum a proavo Euandri conditum. *Just.* 13, 1.

PALLANTĒUS, a, um, adj. ad Pallanteum pertinens. *Virg. A.* 9, 196. et 241. ad muros et moenia Pallantea. *Claud. VI. cons. Honor.* 644. Pal-

lanteus apex, *h. e.* collis Palatinus, in quo fuit Pallanteum.

PALLANTĬAS, ădis, f. Tritonis palus, *Παλλαντιάς*, palus in Africa, ad Tritonem fluvium, non procul ab Aris Philaenorum. Circa hanc paludem Palladem primum apparuisse ferunt: unde ex ea natam fuisse incolae crediderunt. *Plin.* 5, 4, 4., *Mela* 1, 7. et *Serv.* ad *A.* 2, 171. ¶ Item Aurora, ita dicta quia soror patruelis est Pallantis gigantis. Nam Pallas filius est Crei, *τοῦ Κρείου*, Aurora filia est Hyperionis: Hyperion, et Creus fratres sunt, Coelo et Terra geniti, ut est ap. *Hesiod. in Θεογον. v.* 134. V. etiam *v.* 371. et sq. *Ov. Fast.* 4, 373. Postera cum coelo motis Pallantias astris Fulserit. Adde *Met.* 9, 420. et *ib.* 15, 191.

PALLANTIS, ĭdis, et idos, f. Aurora, quae et Pallantias. V. in v. praec. *Ov. Met.* 15, 700. sexto Pallantidos ortu Italiam tenuit, *h. e.* sexto die. Sic *Fast.* 6, 567. Pallantide caesus eadem.

PALLANTĬUS, a, um, adj. ad Pallantem aliquem pertinens. *Pallantius heros* ap. *Ov. Fast.* 5, 647. est Euander, nepos, vel pronepos Pallantis regis Arcadiae.

[PALLĀRIS, e, adj. ad pallam pertinens. *Not. Tir.* p. 157. Palla, pallaris. *F.*]

PALLAS, ădis, et ădos, f. *Παλλάς*, Graecum nomen ejus Deae, quae Latino Minerva appellatur. Quidam ducunt a *πάλλω*, vibro, quod hastam teneat ac vibret: est enim bellicum numen. *Festus* dictam putat ab eo, quod Pallantem giganta (patrem suum, vim ei inferentem, ut est ap. *Cic. N. D.* 3, 23.) interfecerit; vel quod in Pallante Africae palude nata sit. Descriptionem habitus ejus habes ap. *Sidon. carm.* 15. *in.* Alia ad eam pertinentia V. in MINERVA. *Hor. Od.* 1, 12, 19. Proximos illi *(Jovi)* tamen occupavit Pallas honores, Proeliis audax. *Ov. Fast.* 2, 89. Et sine lite loquax cum Palladis alite cornix, *h. e.* cum noctua. *Id. A. Am.* 2, 518. Caerula quot baccas Pallados arbor habet, *h. e.* olea. *Id. Fast.* 3, 815. Pallada nunc pueri, teneraeque ornate puellae: Qui bene placarit Pallada, tutus erit; et 823. invita Pallade, *h. e.* invita Minerva. *Id. Met.* 13, 99. Priamidenque Helenum rapta cum Pallade captum, *h. e.* Palladio. Sic *Trist.* 3, 1, 29. Hic focus est Vestae, qui Pallada servat, et ignem. V. PALLADIUM. ¶ Metonymice est oleum, ut Ceres panis, Bacchus vinum. *Ov. Trist.* 4, 5, 3. Cujus ab alloquiis anima haec moribunda revixit, Ut vigil infusa Pallade flamma solet. Adde *Her.* 19, 44. ¶ Pallas pro Vesta, quia signum Palladis, Palladium dictum, in aede Vestae fuit, ut *Ov. Trist.* 3, 1, 29. docet. *Prop.* 4, 4, 45. Pallados exstinctos si quis mirabitur ignes, etc. ¶ *Pallas* est appellatus numerus septenarius. *Macr. Somn. Scip.* 1, 6. Huic autem numero, id est septenario, adeo opinio virginitatis inolevit, ut Pallas quoque vocitetur. Nam virgo creditur, quia nullum ex se parit numerum duplicatus, qui intra denarium coarctetur, quem primum limitem constat esse numerorum. Adde *Capell.* 7, 241. ¶ *Pallas i. q. templum Palladis. *Ov. Trist.* 2, 293. Pallade conspecta. Sic saltem interpretatur *Schellerus* in Lexico. Sed potest idem valere quod Palladium; quod facilius. *B. A.*

PALLAS, antis, m. *Πάλλας*, filius Pandionis, qui genuit Clyton, Buten, et Minervam quintam, cui cum vim inferret, ab ipsa est interemptus. *Cic. N. D.* 3, 23. et *Ov. Met.* 7, 500. ¶ Item filius Crei, nepos Coeli et Terrae, unus e Titanibus, Aurorae frater patruelis. V. PALLANTIAS. Hic ponitur a *Claud. Gigantom.* 94. inter Gigantas, quia hi cum Titanibus saepe confunduntur. Etiam *Fest.* in *Pallas* hunc Gigantem vocat. ¶ Item rex Arcadiae, avus Euandri vel proavus. *Virg. A.* 8, 54. et ibi *Serv.* ¶ Denique Euandri filius a Turno occisus. *Virg. ib.* 8, 104. Pallas huic filius una, Una omnes juvenum primi, pauperque senatus. ¶ In vocativo habet *Palla* ap. *Virg. ib.* 10, 411. et al. Potest tamen et *Pallan*, et *Pallas* dici, ut *Prisc.* monet 6, 702. ¶ *Fuit et Pallas Claudii libertus, nimium potens. *Tac. A.* 12, 53. et 14, 65. *Plin. alter ep.* 7, 29. et 8, 6. ¶ Item nobilis Atheniensis, cujus filii Clytus atque Butes, pater Pandion. *Ov. Met.* 7, 500 et 666. *B. A.*

PALLĀTĪNUS. V. PALATINUS.

PALLĒNAEUS, a, um, adj. *Παλληναῖος*, ad Pallenen pertinens. *Stat. Silv.* 4, 2, 56. Et Pallenaeos Phoebum laudare triumphos. *Lucan.* 7, 150. Pallenaea Jovi mutavit fulmina Cyclops, *h. e.* quibus Juppiter Gigantes perculit. V. v. sq.

PALLĒNE, es, f. *Παλλήνη*, oppidum Macedoniae in paeninsula, ad sinum Thermaicum, et Toronaicum, prope Phlegram, imo eadem cum Phlegra secundum quosdam. Ea in regione bellum cum Diis a Gigantibus initum fuisse, tradunt fabulae. *Plin.* 4, 10, 17. *Val. Fl.* 2, 17. et *Sen. Herc. Fur.* 979. ¶ Ipsa quoque paeninsula eodem vocatur nomine. *Mela* 2, 2. *f.* ¶ *Item opp. Arcadiae. *Plin.* 4, 6. ed. *Hard.* ubi ed. *Elz.* habet *Pellana.* Vulgo legitur *Pellene.* ¶ Fuit et Achaiae opp. sic dictum, quod tamen rectius *Pellene* dicitur. V. PELLENE.

¶ Notandus locus *Schol.* ad *Apollon.* 1, 177. *Ἡ Ἀχαϊκὴ Πελλήνη διὰ τοῦ Ε· ἡ δὲ ἑτέρα, ἡ τῆς Ἀρκαδίας, διὰ τοῦ Α γράφεται Παλλήνη.* ¶ In illo *Ov. Met.* 15, 356. Esse viros fama est in Hyperborea Pallene, Qui soleant levibus velari corpora plumis, Cum Tritoniacum novies subiere paludem, etc. haerent viri docti, cum *Hyperboreae Pallenes* nusquam alibi facta sit mentio. Vulgo de Pallene, Macedoniae oppido, intelligitur: et recte, opinor. Cf. *Triton f. B. A.*

PALLĒNENSIS, e, adj. ad Pallenem pertinens, ut Pallenensis Isthmus, *Plin.* 4, 10, 17. ager, *Liv.* 44, 10.

PALLENS, entis, part. a *palleo*, *ὠχριῶν*, *ὠχρὸς*, pallore perfusus, pallidus: vox poetis perfamiliaris. *Virg. A.* 8, 709. Pallens morte futura. *Ov. A. Am.* 3, 487. pallentes terrore puellae. *Sen. Agam.* 762. genae. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 40. Quidquid luce procul, venas rimata sequaces, Abdita pallentis fodit solertia Bessi, *h. e.* ex longa sub terris mora pallorem contrahentis. ¶ Saepe tribuitur Manibus et Inferorum Diis: exsangues enim esse videntur. *Virg. A.* 4, 26. Pallentes umbras Erebi; et 243. Tum virgam capit: hac animas ille evocat Orco Pallentes. *Sen. Herc. Oet.* 1012. Tisiphone pallens. *Id. Oed.* 583. Ipse pallentes Deos vidi inter umbras. *Sil.* 13, 408. pallentia regna. *Tibull.* 3, 5, 21. Pallentes undae, *h. e.* Cocyti, Stygis, etc. ¶ De iis, quae colore sunt livido, et pallenti simili. *Virg. Ecl.* 2, 47. Pallentes violae. *Mart.* 13, 17. caules; et 1, 42. pallentia sulfurata. *Plin.* 37, 8, 33. Gemma e viridi pallens. *Val. Fl.* 5, 106. pallens Cytorus, *h. e.* quia buxo abundans, cui pallor tribuitur. V. *Ov. Met.* 4, 134. et *ib.* 11, 417. Idem dic de auro, cui color similis. *Id. ib.* 11, 145. Arva rigent auro madidis pallentia glebis. ¶ Est etiam obscurus, ater. *Tibull.* 2, 5, 76. Sol pallentes jungit equos. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 130. Phoebe pallens, *h. e.* luna deficiens. *Mart.* 9, 58. Nec pallens toga mortui tribulis. ¶ Dicitur et de virore in obscurum et fuscum inclinante. *Virg. Ecl.* 3, 39. Pallens edera; et *ib.* 6, 54. bos pallentes ruminat herbas. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 212. de Tiberi: ilicet herbis Pallentes thalamos, et structa cubilia musco Deserit. *Mart.* 5, 78. Pallens faba, *h. e.* propter folia fusciora. Sic *Ov. Med. fac.* 69. pallentes lupini. ¶ Metonymice, pallorem inducens. *Virg. A.* 6, 275. Pallentes morbi. *Mart.* 11, 6. curae. *Ov. A. Am.* 2, 105. pallentia philtra. *Pers.* 5, 55. pallentis grana cumini; et *ib.* 15. pallentes radere mores, *h. e.* pravos: unde timor conscii. Nam *Hor. Ep.* 1, 1, 61. Nil conscire sibi, nulla pallescere culpa. ¶ *Pallens fama* ap. *Auct. dial de Or.* 13. est lubrica, periculosa, anceps.

PALLĔO, es, lui, n. 2. *ὠχριάω*, pallore suffundor, pallidus sum. *Cic. Phil.* 2, 34. Apparet, esse commotum: sudat, pallet. *Ov. Met.* 2, 824. pallent amisso sanguine venae; et *ib.* 8, 465. Saepe metu sceleris pallebant ora futuri. *Tibull.* 3, 5, 25. Cum mea rugosa pallebunt ora senecta. *Mart.* 3, 38. pallet cetera turba fame. *Juven.* 2, 50. Pallere morbo. ¶ *Pallere* dicuntur amantes, quia impurus amor morbus quidam est. *Prop.* 1, 9, 17. Nec tum etiam palles, vero nec tangeris igni. *Ov. A. Am.* 1, 729. Palleat omnis amans: hic est color aptus amanti. ¶ Translate. *Hor. Sat.* 2, 3, 78. Ambitione mala aut argenti pallet amore, *h. e.* laborat, aeger est. *Pers.* 4, 47. viso si palles improbe nummo, *h. e.* prae cupiditate habendi. *Quint.* 7. *f.* Nemo exspectet, ut alieno tantum labore sit disertus: vigilandum ducat, iterum enitendum, pallendum, *h. e.* assidue studendum: unde pallor. [*V. *Spalding.* ad h. l.] Sic *Juven.* 7, 96. nunc utile multis Pallere, et vinum toto nescire Decembri; et *Pers.* 5, 62. nocturnis juvat impallescere chartis. ¶ *Pallere otio* dixit *Mart.* 3, 58., quia otio, velut quodam situ, pallor contrahitur. Non segnis albo pallet otio caupo. ¶ Cum accusativo. *Pers.* 1, 124. Iratum Eupoliden praegrandi cum sene palles, *h. e.* ex assidua lectione Eupolidis pallorem contrahis: et est Graeca loquendi ratio. ¶ *Pallere* etiam dicuntur, quae similem pallentis colorem habent. *Ov. Met.* 11, 110. de Mida: Tollit humo saxum: saxum quoque palluit auro. *Mart.* 8, 44. Superba densis arca palleat nummis. *Id.* 9, 55. Si mihi Picena turdus palleret oliva. ¶ Item quae nativum colorem amittunt. *Prop.* 4, 7, 82. Et nunquam Herculeo numine pallet ebur, *h. e.* semper candorem servat. *Rutil. Itin.* 1, 479. ubi flagrantes admovit Sirius ignes, Cum pallent herbae. *Ov. Fast.* 1, 688. Ne vitio coeli palleat aegra seges. *Sen. Oed.* 45. Tristisque mundus nubilo pallet novo. Sic *Stat. Theb.* 12, 406. jam sidera pallent Vicino turbata die; et *Lucan.* 7, 177. vultus tenebris mirantur opertos, Et pallere diem, galeisque incumbere noctem; et 6, 500. Phoebe diris obsessa venenis Palluit, et nigris terrenisque ignibus arsit; et *Ov. Met.* 7, 208. currus quoque carmine nostro Pallet avi: pallet nostris Aurora venenis. ¶ Graeca syntaxis est in illo *Prop.* 1, 15, 39. Quis te cogebat multos pallere colores? *h. e.* in multos colores vultum mutare. ¶ Metonymice est timere: quia metus indicium et effectus pallor est. *Pers.* 5, 8. Marco sub judice palles? *Hor. Ep.* 1, 7, 7. Dum pueris omnis pater, et matertera pallet. *Juven.* 13, 223. Hi sunt, qui trepidant, et ad omnia fulgura pallent. ¶ Cum accusativo. *Petr. Sat.* 122. pavitans fraternos palluit ictus. *Hor. Od.* 3, 27, 26. scatentem Beluis pontum, mediasque fraudes Palluit audax. *Pers.* 5, 184. recutitaque sabbata palles, *h. e.* nimia superstitione vereris, et servas. [*De origine vocis v. quae notavimus in *paveo.*]

PALLESCO, is, n. 3. pallere incipio, pallidus fio. Tot fere usus habet, quot palleo. *Gell.* 19, 4. Ut qui timent, sanguine ex ore decedente pallescant. *Ov. A. Am.* 3, 703. Palluit, ut ferae, lectis de vite racemis, Pallescunt frondes, quas nova laesit hiems. *Val. Fl.* 7, 586. viso pallescit flamma veneno. *Prop.* 1, 13, 7. Perditus in quadam tardis pallescere curis Incipis. *Hor. Ep.* 1, 1, 61. Nil conscire sibi, nulla pallescere culpa. *Id. A. P.* 428. clamabit enim, pulcre, bene, recte! Pallescet, *h. e.* prae admiratione, tanquam si deliquio laboret. *Quint.* 1, 2. *med.* Ante omnia futurus orator assuescat jam a tenero non reformidare homines, neque illa solitaria, et velut umbratili vita pallescere. *Plin.* 9, 17, 30. Mullus rubentium squamarum multiplici mutatione pallescens.

*PALLĬA, ae, f. Etruriae fluvius, in Clanim fluens, hodie *Paglia* dictus. *Tab. Peut. B. A.*

PALLĬASTRUM, i, n. *τριβώνιον*, vile pallium scissum, tritum, sordidum. *Appul. Flor. n.* 14. N[...] Zeno procinctu palliastri a circumstantis corona[e] obtutu magistrum in secreto defendisset. *Id. Met.* 1. Humi sedebât scissili palliastro semiamictus.

PALLĬĀTUS, a, um, part. ab inus. *pallio*, pallio amictus: et fere apud Latinos de Graecis dicitur. *Pl. Curc* 2, 3, 9. Isti Graeci palliati, capit[e] operto qui ambulant. *Cic. Phil.* 5, 5. Graeculu[s] judex modo palliatus, modo togatus. *Appul. Flor. n.* 9. Quaedam palliata mendicabula obambulant. *Suet. Caes.* 48. Convivatum assidue per provincia[s] duobus tricliniis: uno quo sagati, palliative: altero quo togati discumberent. *Val. Max.* 2, 6. *n.* 10. Dicerem stultos, nisi idem bracati sensissent, quod palliatus Pythagoras credidit. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 1. Palliata signa Phidiae. ¶ *Fabulae palliatae* sunt, quae Graecos mores, Graecosque homines inducunt: contra *togatae*, quae Romanos Italosve. *Varr.* ap. *Diomed.* 3, 487. et *Donat. fragm. de Com. et Trag. quod ejus commentar. in Terent. praeponi solet.* ¶ Translate *Val. Max.* 3, 8. *n.* [...] *extr.* Socratis virilitatis robore palliatus animus, *h. e.* fortitudine praeditus, et munitus, philosophiae praeceptis instructus.

PALLĬDŬLUS, a, um, adj. dimin. pallidi. *Catull.* 65, 6. Pallidulum manans alluit unda pedem.

PALLĬDUS, a, um, adj. *ὠχρὸς*, pallore suffusu[s]. Tam late sumitur, quam *pallens*, totidemque modi[s]. *Hor. Sat.* 2, 2, 76. Vides, ut pallidus omnis Co[e]na desurgat dubia? *Ov. Met.* 4, 134. oraque bux[o] Pallidiora gerens exhorruit. *Lucan.* 4, 298. Astur scrutator pallidus auri. *Plin.* 18, 35, 78. Pallid[us] oriens; et *ib.* 84. Pallidi ignes; et 2, 25, 22. Stellae, quae sunt omnium pallidissimae. *Id.* 10, 3[...] 51. Avis pallido intus colore pennarum, super[ne] cyaneo. *Prop.* 4, 5, 70. immundo pallida mitra s[i]tu. *Lucan.* 1, 618. pallida tetris Viscera tincta n[o]tis, *h. e* livida, lurida. [**Id.* 6, 643. quam palli[da] pronis Urguet silva comis: ubi *Cort. silvam* pr[o]pterea *pallidam* dici vult, quod densae silvae n[on] plenum lumen diei, sed pallidum et male defensu[m] solem intra se ostenderent. Nisi forte malis ad f[a]ciem arborum vetustate pallentium referre, aut [ad] inferorum conditionem.] ¶ *Pallida ficus* dicitur *Varr. R. R.* 1, 67. quae situm trahit, et sapo[re] corrumpitur. Vetustate, inquit, ficus fit pallidi[or], palmula cariosior, nux aridior. V. PALLOR. *Pallidi* sunt amantes. V. PALLEO. *Prop.* 3, 6, [...] Semper in irata pallidus esse velim. *Ov. A. A[m.]* 1, 731. Pallidus in Lyrice silvis errabat Orio[n], Pallidus in lenta Naide Daphnis erat. Adde *Am.* 3, 6, 25. ¶ Item timentes. *Ov. Her.* 12, 97. Ip[sa] ego, quae dederam medicamina, pallida sedi; et [...] 1, 14. Nomine in Hectoreo pallida semper era[m]. ¶ Item inferi, et Manes. *Stat. Theb.* 8, 18. Umb[...] feraeque gemit sulcator pallidus undae. *Lucan.* [...] 456. Ditis profundi pallida regna. *Tibull.* 1, [...] 38. Errat ad obscuros pallida turba lacus. ¶ M[e]tonymice est pallorem inducens. *Prop.* 4, 7, [...] cum insidiis pallida vina bibi. *Hor. Od.* 1, 4, [...] et *Sen. Herc. Fur.* 555. Pallida mors. *Lucan.* [...] 322. aconita. *Mart.* 14, 162. cura.

*PALLĬO, as, a. 1. *καλύπτω*, tego, celo. *Ap[u]leius:* Nec palliari tam aperta res potest. Sed [...] cem non habet *Floridi* Index. *B. A.*

PALLĬŎLĀTIM, adv. cum pallio. *Pl. Ps.* 5, [...] 29. Sed palliolatim amictus sic incessi ludibund[...] [*Front. de oration.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 1. *med.* [...] histriones, cum palliolatim saltant, caudam cyc[...] capillum Veneris, Furiae flagellum eodem pal[...] demonstrant. *F.*]

PALLĬŎLĀTUS, a, um, part. ab inus. *pallio[lo]* *τριβώνιον ἔχων*, [*palliolo, i. e. capitis tegmine, q[uo]le molles, aegroti et meretrices gestabant, con[tra] tempestatis injuriam opertus, munitus. V. *Erne[sti]*

B. Crus. et *Brem.* ad h. l. Sunt qui *palliolatus* minus recte *palliolo indutus* interpr.] *Suet. Claud.* 2. Pallionatus novo more praesedit. *Mart.* 9, 33. quae palliolata vagatur. ₽ *Tunicae palliolatae*, quae leguntur ap. *Vopisc. Bonos.* 15., videntur *Casaubono* fuisse genus vestis, quod formam et usum haberet tunicae simul et pallioli: et posse dici pallas manicatas. *Salmasio* vero tunicae cum adjuncto palliolo, h. e. brevi capitis operimento muliebri. Sic *Scaev. Dig.* 34, 2, 39. Semproniae tunicas tres cum palliolis, quae elegerit, dari volo. [*Unice ferenda videtur Salmasii interpretatio.]

*PALLIŌLO, as, a. 1. palliolo operio. *Caecil.* ap. *Non.* 2. *n.* 624. Sed *Mercer.* aliter. *B. A.*

PALLĬŎLŬM, i, n. parvum aut vile pallium: item idem quod pallium, viris et feminis commune. *Caecil.* ap. *Cic. Tusc.* 3, 23. Saepe est etiam sub palliolo sordido sapientia. *Pl. Epid.* 2, 2, 10. Orna te, Epidice, et palliolum in collum conjice. *Appul. Met.* 11. Opertus palliolo. *Mart.* 11, 27. Succida palliolo vellera quinque petit, *h. e.* lanae vellera poscit ad palliolum faciendum. ₽ Item parvum pallium, quo mulieres pectus humerosque tegunt. *Hieron. ep.* 117. *n.* 7. de puella: Palliolum interdum cadit, ut candidos nudet humeros, et quasi videri noluerit, celat festina, quod volens detexerat. ₽ Item operimentum capitis, cucullus, pileolus: [*Capuchon.] Gestabatur a viris fere in adversa valetudine. *Quint.* 11, 3, 144. Palliolum, sicut fascias, et focalia, et aurium ligamenta, sola excusare potest valetudo. *Ov. A. Am.* 1, 733. Arguat et macies animum: nec turpe putaris Palliolum nitidis imposuisse comis. *Sen. Q. N.* 4, 13. *f.* Videbis quosdam graciles, et palliolo focalique circumdatos, pallentes et aegros, etc. V. v. praec. A figura hujus est illud *Plin.* 26, 8, 36. Epithymum (*h. e. florem thymi*) tradunt sine radice nasci, tenue, similitudine pallioli. [*V. *Gesner.* ad *Quint. l. l.* et *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* 2, 7. p. 158. *ed. Fr.*]

PALLĬUM, ii, n. ἱμάτιον, ἀναβόλαιον, φᾶρος, vestis longa, fusa, et ampla, quae tunicae superinduitur: propria Graecorum, tum virorum, tum mulierum; sicut toga Romanorum, et Italorum. Est ab eadem origine, a qua *palla:* et in feminis idem est ac palla. Erat apertum, et fere ita gestabatur, ut sederet humeris, et pars ejus dextera ab imo in sinistrum humerum rejiceretur, vel in sinistrum brachium imponeretur, aut illi subjiceretur, et nihilominus totum corpus amiciret, solaque dextera manus ad pectus exstaret, brachio tamen involuto, interdum ipsa quoque manu operta. *Liv.* 29, 19. *f.* Cum pallio et crepidis inambulare in gymnasio. [*Suet. Tib.* 13. redegitque se — ad pallium et crepidas.] *Cic. Rabir. Post.* 10. Consularis homo soccos habuit et pallium. *Id. Verr.* 2, 5, 13. Cum istae cum pallio purpureo talarique tunica versaretur in conviviis muliebribus. *Quint.* 11, 3. *med.* Togam veteres ad calceos usque demittebant, ut Graeci pallium. *Sen. ep.* 114. Pallio velare caput. *Petr. Sat.* 20. operire; et 80. Intorto circa brachium pallio, composui ad proeliandum gradum. *Cic. Div.* 2, 69. *f.* Alcibiades paulo ante interitum visus est in somnis amicae esse amictus amiculo. Is cum esset projectus inhumatus, amica corpus ejus texit suo pallio. *Pl. Mil.* 3, 1, 93. Eme, mi vir, lanam, unde tibi pallium malacum et calidum conficiatur, tunicaeque hibernae bonae. *Id. Capt.* 4, 1, 12. Pallium in collum conjicere. [*Qui gnavi et actuosi haberi vellent, si quid diligentius faciendum incideret, vel ponebant pallium, vel in humeros rejiciebant, vel alio modo colligebant. *Lindem.* ad h. l.] *Id. Truc.* 2, 5, 26. Soleas mihi date: pallium injice in me huc, Archilis. *Ter. Ph.* 5, 6, 4. Humerum pallio onerare. *Pl. Capt.* 4, 2, 8. Ergasilus estne hic, procul quem video? collecto quidem est pallio: quid nam acturus est? [*Collectum pallium* est eorum, qui gnaviter et celeriter aliquid acturi sunt: opp. *fluido.*] et *Ter. Eun.* 5, 6, 31. Attolle pallium. Ubi *Donat.:* Vel quia simplex est, vel quia ebrius, pallium trahit Chremes. ₽ *Manum intra pallium continere*, prov. *h. e.* lente et remisse agere, sedata oratione uti: nam qui contentione utuntur in dicendo, totum brachium exserunt, et multiplici gesticulatione vibrant. *Quint.* 12, 10. *med.* Mihi falli multum videntur, qui solos esse Atticos credunt tenues et lucidos, et significantes, sed quadam eloquentiae frugalitate contentos, ac semper manum intra pallium continentes. ₽ De pallio feminarum R. sunt praeterea loca *Ov. Am.* 3, 2, 25. et *A. Am.* 1, 153. et *Petr. Sat.* 17. ₽ *Pallium* fuit praecipue vestis philosophorum Graecorum. *Gell.* 9, 2. Video, inquit, barbam et pallium, philosophum nondum video. *Appul. Met.* 11. Qui pallio, baculoque, et baxeis, et hircino barbitio philosophum fingeret. *Id. Flor. n.* 7. Pallio tenus philosophos imitari. ₽ Plura de *Pallio* dabunt *Tert.* et *Ferrar. de re vest. par.* 2. *l.* 4., item *Salmas.* ad *Tert.* et ad *hist. Aug.* variis in locis, et *Lamius de erud. Apost. c.* 4. ₽ Multa sunt ap. *Mart.* loca, in quibus *pallium* vel pro toga, vel pro quavis veste superiore, poetica libertate, poni videtur, ut 3, 63., 8, 59., 11, 16 et 23. ₽ *Tunica propior pallio est*, prov. quo significatur, magis afici nos rebus nostris, quam alienis, et magis curae esse nobis eos, qui arctiore vinculo propinquitatis, vel amicitiae nobiscum juncti sunt: neque eandem rerum omnium, aut hominum habendam esse rationem: *stringe più la camicia, che la gonnella:* [*das Hemde ist mir näher, als der Rock.*] Habetur ap. *Pl. Trin.* 5, 2, 30. ₽ Palliis etiam lecti insternuntur. [*Sunt qui hujus et sequentium §§. exempla primo loco ponant, utpote quae nativam vocis significationem, qua cujusvis generis tegumentum denotet, contineant.] *Suet. Ner.* 48. Decubuit super lectum modicella culcita, vetere pallio strato instructum. *Ov. Her.* 21, 169. torrentur febribus artus, Et gravius justo pallia pondus habent. *Prop.* 4, 3, 31. Tunc queror in toto non sidere pallia lecto. Adde *Ov. Am.* 1, 2, 27. et *Juven.* 6, 235. ₽ Etiam lecti funebres, et in his cadavera pallio contegebantur. *Appul. Met.* 3. Arrepto pallio, retexi corpora. *Id. Flor. n.* 4. Pallio cadavera operiri, et philosophos amiciri. ₽ De velis, quibus ornantur aedes. *Prud. adv. Sym.* 2, 726. Quos spargam flores? quibus insertabo coronis Atria? quae festis suspendam pallia portis?

*PALLON, Arabiae opp. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

PALLŎR, oris, m. ὦχρος, ὠχρότης, color ille, qui in pelle accidit, decedente sanguine, vel ex metu, vel ex morbo. *Cic. Tusc.* 4, 8. *f.* Pudorem rubor, terrorem pallor et tremor consequitur. *Hor. Epod.* 7, 15. albus ora pallor inficit; et *ib.* 10, 15. O quantus instat navitis sudor tuis, Tibique pallor luteus! *Ov. Met.* 4, 266. Membra ferunt haesisse solo: partemque coloris, Luridus exsangues pallor convertit in herbas. *Id. Trist.* 1, 4, 11. Navita confessus gelido pallore timorem. ₽ Tribuitur amantibus, quia morbus est amor. [*Cf. *Spald.* ad *Quint.* 1, 2, 18.] *Prop.* 1, 5, 21. Nec jam pallorem toties mirabere nostrum. *Hor. Od.* 3, 10, 14. tinctus viola pallor amantium. *Stat. Theb.* 12, 735. Pallor exanimis. *Ov. Met.* 8, 790. facit comitem Famis. ₽ Item Inferis. *Lucan.* 5, 628. latet obsitus aer Infernae pallore domus. Al. leg. *squalore.* [*Ita *Cort.*, q. v.] *Id.* 6, 517. terribilis Stygio facies pallore. *Ov. Met.* 4, 436. Pallor hiemsque tenent late loca senta. ₽ Metonymice est timor, cujus est indicium. *Prop.* 2, 4. *f.* Hic tibi pallori, Cynthia, versus erit. *Pl. Men.* 4, 2, 46. Nihil equidem paveo: palla pallorem incutit. *Stat. Silv.* 5, 1, 70. quantus pro conjuge pallor. ₽ Hinc in fabulis est Deus timorem injiciens. *Lactant.* 1, 20. Pavorem, Palloremque Tullus Hostilius figuravit et coluit. *Liv.* 1, 27. Tullus in re trepida duodecim vovit Salios, fanaque Pallori, et Pavori. ₽ Metaphorice dicitur de colore squalido cujuscumque rei. *Lucan.* 7, 200. et *Plin.* 2, 30, 30. obscurus solis pallor. *Ov. Met.* 8, 759. Et pariter frondes, pariter pallescere glandes Coepere, ac longi pallorem ducere rami. *Lucr.* 4, 336. Quae contage sua palloribus omnia pingunt. ₽ Primus Aurorae pallor *Statio Theb.* 2, 333. est, cum primum Aurora incipit albescere. ₽ Ap. *Colum.* 12, 55. *pallor* dicitur naturalis color seminis sinapis. ₽ Item marcor, qui ex situ et humore provenit. *Vitr.* 6, 7. Bibliothecae ad orientem spectare debent: nam in his, quae ad meridiem, et occidentem spectant, a tineis et humore vitiantur, quod venti humidi advenientes procreant eas, et alunt, infundentesque humidos spiritus, pallore volumina corrumpunt: [*Moder, Schimmel:*] vel simpliciter intellige de pallore, quo litterae decolores fiunt, et vanescunt. *Colum.* 12, 50. *med.* Nova dolia liquida gummi perluere, siccataque suffumigare alba cera, ne pallorem capiant; et *ib.* 41. *f.* Refrigeratum medicamentum adjicitur in vas fictile novum picatum, idque gypsatum alte suspenditur, ne pallorem trahat. *Lucil.* ap. *Non.* 6, 81. Lanae opus omne perit: pallor, tineae omnia caedunt. ₽ [*Confund. *pallor* et *squalor.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 5, 628.]

PALLŬLĂ, ae, f. dimin. pallae. *Pl. Truc.* 1, 1, 32. Conscissa pallula est. Adde 2, 2, 16. et 2, 6, 55.

PALMĂ, ae, f. θέναρ, παλάμη, planum illud, et ex parte concavum in manu, quae et vola dicitur: a secunda voce Graeca allata, quam dicunt esse a πάλλω, vibro. *Cic. Or.* 32. Cum pugnum fecerat, dialecticam ajebat ejusmodi esse: cum autem manum dilataverat, palmae illius similem eloquentiam esse dicebat. *Cels.* 8, 18. In palma quoque ossa interdum suis sedibus promoventur. *Virg. A.* 8, 69. cavis undam de flumine palmis Sustulit. *Petr. Sat.* 95. Os hominis palma excussissima pulsat. *Plin. ep.* 3, 14. Aliquem palma percutere. Sic *Juven.* 13, 128. plana faciem contundere palma. *Id.* 2, 142. Nec prodest agili palmas praebere Luperco, *h. e.* palmas percutiendas praebere, ut pueri solent negligentiores in ludo litterario. ₽ Per synecdochen est ipsa manus. *Pl. Cas.* 2, 6, 33. Compressan' palma, an porrecta ferio? *Cic. Sext.* 55. Voces quidem, et palmarum intentus, et maledictorum clamorem omnes profuderunt. *Caes. B. C.* 3, 98. Passis palmis, projecti ad terram, flentes ab eo petierunt salutem. *Virg. A.* 2, 406. teneras arcebant vincula palmas; et *ib.* 1, 97. duplices tendens ad sidera palmas. *Ov. Met.* 5, 103. amplexus tremulis altaria palmis. *Val. Fl.* 8, 44. primis supplex dedit oscula palmis. *Sil.* 17, 143. Sceptriferas arcta palmas vinxere catena. ₽ *Palma* item, Graece φοῖνιξ, arbor est, cujus fructus dactylus dicitur: ita dicta, quod expansis est ramis in modum manus hominis explicatae: quemadmodum fructus ejus dactylus, h. e. digitus, dicitur. In Italia sterilis est: in Hispaniae maritimis fructum quidem fert, sed immitem: dulcem in Africa, sed statim evanescentem. At in Aegypto, Judaea, et Oriente fructuosissima est, et plurima provenit, multosque vitae usus praebet. Nam ex fructu et vinum conficitur, et gentium aliquibus etiam panis, plurimis vero etiam quadrupedum cibus. Foliis utuntur ad funes, vitiliumque nexus, et capitum levia umbracula: ligno ad materias. Ex palmis etiam scopae fiebant. Unde *Hor. Sat.* 2, 4, 83. Ten' lapides varios lutulenta radere palma? Adde *Mart.* 14, 82. ₽ Palmarum genera usque ad undequinquaginta esse ait *Plin.* 13, 4, 9., ubi fuse multa de hac arbore; et *ib.* 11, 21. ex *Varr.* tradit, ante chartarum usum scriptitatum primo palmarum foliis. *Id.* 16, 42, 81. validam arborem esse dicit, et imposito pondere in diversum curvari, h. e. non in inferiora, ut ceterae, sed fornicatim se flectere; et *Theophr. de hist. plant.* 5, 7. Ἰσχυρὸν δὲ καὶ ὁ φοῖνιξ· ἀνάπαλιν γὰρ καὶ ἡ κάμψις, ἢ τοῖς ἄλλοις γίνεται. Τὰ μὲν γὰρ εἰς τὰ κάτω κάμπτεται, ὁ δὲ φοῖνιξ εἰς τὰ ἄνω. Clarius *Gell.* 3, 6. ex *Aristotele:* Si super palmae arboris lignum magna pondera imponas, ac tam graviter urgeas, oneresque, ut magnitudo oneris sustineri non queat, non deorsum palma cedit, sed adversus pondus resurgit, et sursum nititur recurvaturque. ₽ Hinc saepe ponitur pro victoria. [*Immo pro signo, praemio victoriae.] Dabatur enim victori corona ex ea, vel ramus manu gestandus, ut qui ingruenti adversario minime cessisset, sed praesenti virtute non restitisset modo, sed contra ivisset, superassetque. *Liv.* 10, 47. Eodem anno (*h. e.* ann. U. C. CCCCLXI.) coronati primum ob res bello bene gestas ludos Romanos spectaverunt: palmaeque tum primum, translato e Graecia more, victoribus datae. [*Adde *Suet. Cal.* 32. more victorum cum palma discucurrit.] *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 607. Imp. Caes. ex Sicilia Eid. Nov. triumphavit, palmam dedit, *h. e.* in gremio Jovis Capitolini collocavit. V. LAUREA. ₽ Hinc illa translate *Cic. Rosc. Am.* 6. Alter plurimarum palmarum vetus ac nobilis gladiator habetur. [*cf. *ib.* 35.] *Id. Brut.* 47. Nec in quadrigis cum secundum numeraveris aut tertium, qui vix e carceribus exierit, cum palmam jam primus acceperit. *Hor. Od.* 4, 2, 17. quos Elea domum reducit Palma coelestes. *Cic. Sen.* 6. De Carthagine vereri non ante desinam, quam illam excisam esse cognovero: quam palmam utinam Dii immortales tibi, Scipio, reservent. *Id. Or.* 3, 35. Sin quaerimus, quid unum excellat ex omnibus, docto oratori palma danda est. *Ov. A. Am.* 2, 3. Palma donare aliquem. *Cic. Att.* 4, 15. Ne diutius pendeas, palmam tulit. *Id. Phil.* 11, 5. Vopiscus, me defendente quinquies absolutus est. Sexta palma urbana etiam in gladiatore difficilis. *Varr. R. R.* 3, 16. *med.* Siculum mel fert palmam, quod ibi thymum bonum et frequens est, h. e. praecipuum est et optimum. *Juven.* 11, 178. Conditor Iliados cantabitur, atque Maronis Altisoni dubiam facientia carmina palmam. *Cic. Or.* 2, 56. Cujuspiam rei palmam deferre alicui, *h. e.* primam laudem, principatum. *Just.* 12, 6. Clitus fiducia amicitiae regiae, cujus palmam tenebat, *h. e.* primum locum. *Ter. Heaut.* 4, 3, 31. Huic equidem consilio palmam do, *h. e.* optimum esse judico ad obtinendum quod volumus. *Hor. Od.* 3, 20, 11. Arbiter pugnae posuisse nudo Sub pede palmam Fertur, *h. e.* nihil curasse, utri palmam victoriae daret. *Varr. R. R.* 2, 1. Scrofa noster, cui haec aetas defert rerum rusticarum omnium palmam. [*Suet. Ner.* 5. ut — in praetura mercede palmarum aurigarios fraudaverit, h. e. praemiis victoriae; et *ib.* 22. Velle se palmarum numerum ampliare, i. e. auctis certaminibus adeoque praemiorum numero.] ₽ Palmae ramis ornari solitas fores causidicorum, qui vicissent, ut laurea imperatorum, ex *Mart.* 7, 28. Sic fora mirentur, sic te Pallatia laudent, Excolat et geminas plurima palma fores. *Juven.* 7, 117. rumpe miser tensum jecur, ut tibi lasso Figantur virides, scalarum gloria, palmae. V. PALMARIUS. ₽ Palma pro ipso victore. *Virg. A.* 5, 339. Post Helymus subit, et nunc tertia palma Diores. *Sil.* 16, 504 et 574. Tertia palma habuit geminos (*canes*) insignis Aconteus. ₽ Et pro eo, qui vincendus est. *Sil.* 4, 392. Ultima restabat fusis jam palma duobus, Virbius. ₽ *Palma* etiam dicitur dactylus, palmae fructus. *Pers* 6, 38. postquam sapere Urbi Cum pipere, et palmis venit nostrum hoc maris expers. Adde *Ov. Fast.* 1, 185. ₽ Item majus flagellum in vite, unde uvae nascuntur: videturque *Varr. R. R.* 1, 31. dictum primo *parilema*, a pariendo: exin mutatis litteris, *palma:* aliis multo rectius a similitudine *palmae*, seu manus hominis. V. PALMES, quod idem est. Usurpatur hoc sensu ab *eod.* etiam *ib.* 1, 8. *f.* et a *Colum.* 3, 17. *f.* et 4, 15, 21 et 24. Neque solum de vi-

tibus, sed de aliis quoque arboribus, ut de populo a *Plin.* 24, 1, 1., de ulmo 17, 23, 35. *n.* 22. Significatur autem pars ea teres materiae, cujus ab utroque latere ramuli, ceu digiti enascuntur. ℙ Ab eadem similitudine manus hominis *palma* vocatur pes anserinus. *Plin.* 10, 22, 27. Palmas pedum anseris torrere. ℙ Item remi pars ima latior. *Vitr.* 10, 8. *med.* Cum remi impelluntur, extremis progredientibus palmis in maris undis. *Laber.* ap. *Non.* 2, 637. Nec palmarum pulsus, nec portisculi. Adde *Catull.* 64, 7. ℙ Est etiam hoc nomine fructus arboris in Aegypto, similem proximumque usum habens myrobalano in unguentis. *Plin.* 12, 22, 47. Male autem *Plinius* hanc arborem palmam vocat, cum reapse eadem sit ac myrobalanus. V. BALANUS. ℙ Item arbor in locis sitientibus nascens in Ammoniaca Africae regione, in Aegypto, et Syria, odorata, pingui lacrima, quae in unguenta additur, ad domandum oleum. Alii elaten vocant, alii spathen. *Id. ib.* 28, 62. ℙ Item genus fruticis marini. *Id.* 13, 25, 49. ℙ Denique *palma* pro *parma* constanter in omnib. libr. teste *Brouchus.* legitur in illo *Tibull.* 1, 10. [*al. 9.] 82. Fixa notet casus aurea palma meos. Sic ap. *Prop.*, sed non eadem libror. constantia, 2, 19, 44. Et vetus in templo bellica palma vacat; et 4, 10, 40. Belgica cui vasti palma relata ducis. *Turneb. Advers.* 3, 7. palmam a parma originem trahere putat: unde nil mirum, si altera pro altera scribitur. Sic in supra allato *Vitruvii* loco *parmam* esse in MSS. testatur. ℙ *Fuit et Palma oppidum in majore insula Baleari, ubi nunc urbs *Mallorcha*, ut creditur. *Plin.* 3, 5. *B. A.*

PALMĀRIS, e, adj. ad palmam pertinens, [*i. e. palmi mensuram habens, Gr. σπιθαμιαῖος, vel παλαιστιαῖος. Noster laudaverat ista:] *Varr. R. R.* 1, 35. Rosa conciditur radicitus in virgulas palmares, et obruitur. *Colum.* 8, 3. *f.* et 11, 3. Palmaria spatia. (hoc posset esse etiam a *Palmarius.*) *Pall.* 3, 24. Palmares scrobes. *Arnob.* 6, 204. Signa modo parvula fieri, et palmarem in minutiem contrahi, modo in immensum tolli. ℙ [*Tunc *palmaris* est ad palmam arborem pertinens.] *Ammian.* 24, 4. Jumenta, quae in lucis palmaribus vescebantur. ℙ [*Hinc victoriae notionem vindicans ponitur de eo, quod ceteris praestat, praecipuum, eximium, optimum est.] *Cic. Phil.* 6, 5. *f.* Illa statua palmaris, de qua non possem sine risu dicere, *h. e.* quae excellit inter omnes, et veluti palmam fert. *Manut. Id. N. D.* 1, 8. Sed illa (*sententia*) palmaris quidem, quod, etc., *h. e.* optima, et quasi palma digna. [*Ita *Orell.* Alii aliter. Ceterum utroque loco *palmaris* sensu ironico accipiendum.] ℙ *Palmaris Dea* ap. *Appul. Met.* 2. est Victoria, cujus insigne palma. ℙ De ludis Palmaribus, qui memorantur in fragmento veteris Lapidis Beneventani, qui refertur etiam a *Mur.* 619, 3., variae sunt conjecturae, quas V. ap. *De-Vita Antiq. Benev.* T. 1. p. 273., qui putat, ita dictos esse, quod in his palmae rami victori darentur.

PALMĀRĬUS, a, um, adj. [*palmi mensuram habens, i. q. *palmaris*, a quo *Heindf.* ad *Cic. N. D.* 1, 8, 20. non magis differre dicit, quam *jocularis* a *jocularius*, *articularis* ab *articularius*, *molaris* a *molarius*, et duplicis hujus formae alia. V. in PALMARIS. ℙ Tum est ad palmam arborem pertinens. Ita insula in mari Tyrrheno, ultra ostia Tiberis appellata est *Palmaria* insula. *Plin.* 3, 6, 12. et *Varr. R. R.* 3, 5. nunc *Palmarola.* ℙ Hinc] palma dignus, optimus, praecipuus. *Ter. Eun.* 5, 4, 8. Id vero est, quod ego mihi puto palmarium, me reperisse, quomodo adolescentulus meretricum ingenia posset noscere. ℙ *Palmarium*, *ii*, n. merces, quae datur causidico post causam actam, et litem obtentam. *Gloss. Philox.* Palmarium, ἀξιόνικον. *Ulp. Dig.* 50, 13, 1. §. 12. Si post causam actam cauta est honoraria summa, peti poterit, usque ad probabilem quantitatem, etsi nomine palmarii cautum sit: licita autem quantitas intelligitur pro singulis causis usque ad centum aureos. Sunt qui putant, palmarium successisse in locum palmae appendendae pro foribus: quamvis et palmam appendi, et palmarium seu honorarium causidicis simul dari solitum fuisse, appareat. V. PALMA. [*Plura addidit *F.*]

*PALMĀTAE, arum, opp. Moesiae. *Tab. Peut. B. A.*

PALMĀTĬAS, ae, m. παλματίας, species terraemotus, cujus agitatione illa, quae trepidant, sine inclinationis periculo nutant, cum directi tamen rigoris statum retineant, ut describit *Appul. de Mundo.* Est autem Graeca vox, a πάλλω, vibro, quatio, agito.

*PALMATORĬUM, i, n. *Schol. Antiq.* ad *Juven.* 2, 142. ed. *D. A. G. Cramero:* Percussae (*mulieres steriles*) palmatorio gignebant, *h. e.* flagello, instrumento e palmitibus sive ramis vitium confecto. *B. A.*

PALMĀTUS, a, um, adj. [*proprie dicitur id, quod signum palmae, i. e. concavae manus, qualicunque modo refert. Exempla, quibus haec vocab. notio confirmetur, *Forc.* nescio quo modo in fine posuerat ista: *Quint. Decl.* 1, 11 et 12. p. 30. et 31. ed. *Burm.* Palmatus paries, i. e. vestigio palmae manus sanguine imbutae aspersus. V. PALMO. *Capitol. Gord.* 3. *f.* cervi palmati, i. e. cornua habentes lata, et ramosa, instar palmae manus cum digitis: Graecorum πλατυκέρωτες. *Plin.* 11, 37, 45. Natura aliorum cornua finxit in palmas, digitosque emisit ex iis: unde platycerotas vocant. ℙ Jam sequi possunt ea, in quibus *palmatus* est ad palmam arborem pertinens.] *Liv.* 30, 15. *f.* Massinissam regem appellatum toga picta, et palmata tunica donat, *h. e.* quae palmae folia habet intexta. Sic *Id.* 10, 7. *med.* Tunica palmata, et toga picta, et corona triumphali honorare aliquem. *Mart.* 7, 1. Palmataeque ducem sed cito redde togae. *Val. Max.* 9, 1. *n.* 5. Metellus Pius cum palmata veste convivia celebrabat. ℙ Fuit propria triumphantium: et dictam putat *Festus* in *Picta*, non a palma arbore, sed quod clavos intextos haberet latos instar palmae manus: qua re putasse videtur, palmatam tunicam a laticlavia non differre: quod praeter alios *Manut.* rejicit *de quaest. per epist.* ubi *de Tunica*, *p. m.* 48. et 49. Itaque sive toga, sive tunica, palmata a palma arbore dicta est: quae quia victoriae signum est, merito intexebatur vestibus triumphantium. Cum de toga dicitur, eadem est quae toga picta. Nam cum *Suet. Claud.* 17. ait, triumphum Claudii secutos eos, qui triumphalia ornamenta erant adepti, sed ceteros in praetexta, Crassum Frugi in veste palmata, quod eum honorem iteraverat; videtur praetextam palmatae quodammodo opponere, *h. e.* togam cum assuta purpura togae pictae: ut observat *Manut. l. c.* ubi *de Toga*, *p. m.* 18. Palmatam togam memorant etiam *Serv.* ad *A.* 11, 334. et *Appul. Apol.*, qui eodem modo intelligendi videntur: item *Mart.* supra allatus. Qui vero palmatam vestem dixere, tum de tunica, tum de toga intelligi possunt. Potius tamen de tunica. Nam saepius, et magis proprie de ea dicitur, et cum toga picta, vel purpurea conjungitur, ut a *Liv. ll. cc.*, quibus adde 31, 11., *Trebell. Gall.* 8. et *Flor.* 1, 5., ubi effigiem ejus ex Augusti nummo *Graev.* exhibet. ℙ *Palmata* absolute. *Pacat. Pan. ad Theodos.* 9. Datos serentibus fasces, et missas cum curulibus suis per rura palmatas. *Grat. in ep. ad Auson. in hujus Gratiar. act.* 22. Palmatam tibi misi, in qua Constantius parens noster intextus est. *Sidon. carm.* 5, 4. meritisque laborum Post palmam palmata venit. Adde *ep.* 1, 5. *f.* et *ep.* 8, 6 et 8., item *Vopisc. Prob.* 7. Porro ex *Sidon.* et *Auson.* discimus, et alia quoque, praeter folia palmarum, procedente tempore, intexi hujusmodi vesti consuevisse, et a consulibus etiam sine triumpho fuisse gestatam. Fortasse etiam ab his cum trabea consulari confunditur. ℙ *Palmatus consul*, palmata tunica indutus. *Hieron. ep.* 23. *n.* 3. ℙ *Tunicam Jovis* appellat *Juven.* 10, 38., tum quia tali habitu Juppiter Capitolinus indutus erat, tum quia triumphaturi eam ex Capitolio sumebant. *Liv.* 10, 7. et *Lampr. Alex. Sev.* 40. ℙ *Palmati lapides* dicuntur, qui fracti palmae intus figuram referunt: cujusmodi apud Mundam urbem Hispaniae reperiri, scribit *Plin.* 36, 18, 29. ℙ De *Palmatis equis* V. HERMOGENIANUS.

PALMENSIS, e, adj. ad Palmam pertinens, Italiae opp. in Piceno prope castrum, quod nunc *Torre di Palma* dicitur. Hinc Palmensis ager, ap. *Plin.* 3, 13, 18. et Palmensia vina, ap. *eund.* 13, 6, 8. *n.* 5. Alii leg. *Palmesia.* ℙ [Item ad Palmam pertinens, urbem primariam in majori insula Balearium, nunc *Mallorca*, cujus meminit *Id.* 3, 5, 11. *Inscr.* ap. *Grut.* 324, 4. L. Aufidio Q. F. Velina Secundo Palmensi, etc. Alia ap. *eund.* 387, 1. Cn. Cavio Quir. Amethysto Baleario Palmensi, et Gujuntano, etc. Lege *Jamnotano. F.*]

PALMENTUM. V. PAEMENTUM.

PALMES, ĭtis, m. κλῆμα, sarmentum, flagellum, vitis ramus utilis ad fructum: scilicet materia illa, quae quotannis ex vitis brachio emergit, et gemmas producit, et indurescit (nam dum adhuc viridis ac tenera est, *pampinus* proprie dicitur) quae deinde in ramusculos abeunt, et palmae cujusdam digitos faciunt. *Paul.* ex *Festo:* Palmites vitium sarmenta appellantur, quod in modum palmarum humanarum virgulas, quasi digitos, edunt. Hic notant eruditi factum esse a *palma vitis*, unde per syncop. *palmitis*, seu *palmetis*, inde *palmes*. *Colum.* 5, 6. *med.* Palmitum duo genera sunt: alterum quod ex duro provenit: quod quia primo anno plerumque frondem sine fructu affert, pampinarium vocant: alterum quod ex anniculo palmite procreatur: quod quia protinus creat, fructuarium appellant. (eadem fere *Plin.* habet 17, 22, 35. *n.* 11, 13. et 14.) *Id.* 4, 21. Haec brachia sat erit interim singulis palmitibus in fructum submitti; et *ib.* 17. Si oculi singuli sub jugo binos pampinos emiserint, quamvis largos fructus ostendant, detrahendi sunt eis singuli palmites, quo laetior quae superest materia, consurgat. (Hic palmes pro pampino sumitur. *Plin. l. c. n.* 13. Palmes duas tresve gemmas sub jugo habere debet, ex quibus materia nascatur: tunc per jugum mergi, alligarique, ut sustineatur jugo, non pendeat. *Id.* 14, 1, 3. Vites tonsura annua coercentur, et vis earum omnis evocatur in palmites. *Virg. Ecl.* 7, 48. jam laeto turgent in palmite gemmae. *Ov. Fast.* 1, 152. Et nova de gravido palmite gemma tumet. ℙ Per synecdochen ipsa vitis, aut vinea. *Stat. Silv.* 3, 1, 147. Icario nemorosus palmite Gaurus. *Mart.* 8, 40. Non horti, neque palmitis beati, Sed rari nemoris, Priape, custos. ℙ Dicitur etiam de ramis minoribus aliarum arborum. *Lucan.* 4, 316. Tunc herbas, frondesque terunt, et rore madentes Destringunt ramos, et si quos palmite crudo Arboris, aut tenera succos pressere medulla. *Plin.* 13, 4, 7. de palma: Pomum non inter folia, ut in ceteris, sed suis inter ramos palmitibus racemosum. [*Curt.* 4, 3, 10. Palmites arborum, i. e. rami, frondes.]

PALMĒSIUS. V. PALMENSIS.

PALMĒTUM, i, n. φοινικών, locus palmis consitus. *Hor. Ep.* 2, 2, 184. Ungi Praeferat Herodis palmetis pinguibus. *Just.* 36, 3. Silva ubertate et amoenitate insignis: siquidem palmeto, et opobalsamo distinguitur. *Plin.* 5, 14, 15. Hiericus palmetis consita. *Id.* 6, 32, 37. Canaria insula palmetis caryotas ferentibus abundat. Adde *Tac. H.* 5, 6.

PALMĒUS, a, um, adj. [*qui palmi mensuram habet. Exemplum hanc nativam vocis notionem demonstrans debemus *Furl.*, qui ultimo loco posuerat:] *Plin.* 26, 10, 62. Orchis herba, sive serapias, foliis porri, caule palmeo, flore purpureo, gemina radice testiculis simili. *Dioscor.* 3, 141., cujus verba interpretatur *Plinius*, habet Ἔχει καυλὸν σπιθαμῆς τὸ μῆκος. ℙ [*Nunc recte sequuntur ea, in quibus *palmeus* dicitur is,] qui est ex palma arbore, φοινίκινος, φοινίκειος. *Vitr.* 10, 20. *f.* Palmeae tabulae. *Colum.* 5, 15. *med.* Palmeis tegetibus vineas adumbrare. *Pall.* 3, 27. Palmea sporta colare aliquid. *Plin.* 12, 17, 40. Palmeum vinum.

PALMĬCĔUS et Palmicius, a, um, adj. palmeus, ut Palmicea sporta, ex palmarum foliis texta. *Sulpic. Sever. Dial.* 1, 11. et 14.

PALMĬFER, ra, rum, adj. φοινικοφόρος, ferens palmas. *Ov. Amor.* 2, 13, 8. et Memphin, palmiferamque Pharon. *Prop.* 4, 5, 25. palmiferae Thebae. *Sil.* 3, 600. palmifera Idume.

PALMĬGER, ra, rum, adj. palmam gerens. *Plin.* 35, 4, 10. Nemeam sedentem supra leonem, palmigeram ipsam, adstante cum baculo sene, etc.

PALMĬPĔDĀLIS, e, adj. pedis et palmi mensuram habens. *Varr. R. R.* 2, 4. In haris limen inferius altum palmipedale, ne porci ex hara, cum mater prodit, transilire possint. *Vitr.* 10, 20. Cardines crassitudine quoquo versus palmipedales. *Colum.* 3, 19. palmipedalis malleolus. ℙ Ap. *Vitr.* 10, 21. in plerisque edit. ex MSS. ap. *Polenum* habetur *palmopedalis:* sed prius est Latinius.

PALMĬPES, ĕdis, m. et f. latos instar palmae manus habens pedes, et unica membrana junctos: στεγανόπους. *Plin.* 10, 11, 13. Volucres aut aduncos ungues habent, aut palmipedum in genere sunt, uti anseres. Adde 11, 47, 107. ℙ Item mensuram pedis et palmi habens, palmipedalis. *Plin.* 17, 20, 32. Populus alba seritur palmipedi intervallo. ℙ Legitur et *palmopes* ap. *Vitr.* 5, 6. *extr.* Gradus spectaculorum ne minus alti sint palmopede. Ita pleraeque edit. et MSS. ap. *Polenum*, sed *palmipes* rectius est.

PALMĬPRĪMUS, a, um, adj. ut Palmiprimum vinum, e ficis factum, ita dictum, quasi primum sit post illud, quod fit e palmis, *Plin.* 14, 16, 19. *n.* 3.

PALMO, as, avi, atum, a. 1. [*Proprie significat, palma signum et notam imprimo. Noster secundo loco hujus significationis exemplum posuerat:] *Quint. decl.* 1, 12. [*p. 31. *ed. Burm.*] Praeterea cum manus ex parte, qua palmare vestigium potest, plicetur in capulo, etc. V. PALMATUS. ℙ [*Hinc eadem ratione, qua *palma* pro *palmite* interdum ponitur, (V. PAMLA), *palmare* dicitur pro ligare palmas vitium.] *Colum.* 11, 2. *f.* Ceterum palmare, hoc est materias alligare, hoc tempore non expedit.

PALMŌPES. V. PALMIPES.

PALMŌSUS, a, um, adj. φοινικώδης, palmis abundans. *Virg. A.* 3, 705. Teque datis linquo ventis, palmosa Selinus.

PALMŬLA, ae, f. [*dimin. v. palmae, proprie dicitur pro parva manu. Exempla Noster perperam ultimo loco posuerat ista:] *Varr.* ap. *Non.* 4, 371. Valete, et me palmulis producite. *Appul. Met.* 8. Decora brachia saevientibus palmulis converberat. Adde 2. 3. 11. etc. V. GLABELLUS. ℙ [*Hinc a similitudine palmae humanae teste *Paulo* ex *Festo:* quod in modum palmae hominis protensa est, ponitur pro extrema parte remi, vel potius ipso remigio. *Virg. A.* 5, 163. laevas stringat, sine palmula cautes. — Hinc transfertur ad avium alas, (Eodem modo, quo *Virg.* *remigium alarum* dixit *A.* 1, 305. et 6, 19.) *Appul. Flor. n.* 12. Color psittaco viridis et intimis plumulis, et extimis palmulis, h. e. alis, quae sunt v

luti remi ad volandum. Tamen in *ed. Elmenth.* est *parmulis.*] ℙ Sunt et *palmulae* fructus palmae, qui et dactyli, et caryotae dicuntur. *Varr. R. R.* 1, 67. Nucem juglandem, et palmulam, et ficum Sabinam quanto citius promas, jucundiore utare. Adde *Cels.* 2, 20. [*et *Suet. Aug.* 76. et *Claud.* 8. coll. *Salm. Exerc. Plin.* p. 927.]

PALMŬLĀRIS, e, adj. ad palmulam, h. e. parvam manum, pertinens. *Capell.* 8, 271. *in carm.* Frictuque palmulari Madida detergit ora.

PALMUS, i, m. [*i. q. palma, manus concava. Noster secundo loco laudaverat ista:] *Vitr.* 2, 3. Doron Graeci appellant palmum, quod munerum datio Graece *δῶρον* appellatur: id autem semper geritur per manus palmum. Sic *Plin.* 35, 14, 49. Graeci antiqui doron palmum vocabant: et ideo dora munera, quia manu darentur. ℙ [*Hinc ita dicitur mensurae genus.] Duplex est, major et minor. Minorem *Vitr.* docet 3, 1. *med.* habere digitos quatuor (intellige compressos, et cohaerentes) et esse quartam partem pedis, quia pes sexdecim digitos habet. Hinc *Front. Aquaed.* 24. digitum esse ait sextamdecimam partem pedis. Hic palmus Graece dicitur *παλαιστὴ*, *δῶρον*, *δοχμὴ*, et *δακτυλοδόχμη*. Major, Graece *σπιθαμὴ*, continet digitos duodecim, nempe illud spatium, quod est inter summum pollicem, et minimum digitum expansos. Dicitur etiam *dodrans*, quia ad pedem quarta pars deest. *Varr. R. R.* 3, 7. Columbaria esse oportet intus ternorum palmorum ex omnibus partibus. *Plin.* 12, 13, 28. Amomum frutex myrtuosus, palmi altitudine. [V. *Hieron.* in *Ezech.* 12, 40, 5. *F.*]

PALMYRĒNUS et Palmirenus, a, um, adj. ad Palmyram, seu Palmiram pertinens, quae urbs est Syriae in Arabiae desertae confinio. *Plin.* 5, 25, 21. Palmyra urbs nobilis situ, divitiis soli, et aquis amoenis, vasto undique ambitu arenis includit agros: ac velut terris exempta a rerum natura, privata sorte inter duo imperia summa, Romanorum, Parthorumque, et prima in discordia semper utrinque cura; et *ib.* 24, 21. Relinquit Syriae Palmyrenas solitudines. ℙ Graeci codices constanter per *υ* scribunt, teste *Hard.*, Pliniani per *i*.

PĀLO, as, avi, atum, a. 1. *πασσαλεύω*, palis fulcio, munio, pedo. *Colum.* 11, 2. Reliquae partes vinearum nunc palandae et alligandae sunt; et *ib. f.* Ut vitis paletur, et capite tenus alligetur. *Pall.* 12, 15. Si humidus locus ad accipienda fundamenta palandus est. ℙ Pro *palari* V. in v. sq.

*PALOIS, Aethiopiae opp., vel fortasse Aethiopiae Aegyptoque conterminum. *Plin.* 6, 29. ubi accusativus *Paloin* occurrit. *B. A.*

PĀLOR, aris, atus sum, dep. 1. *περιφέρομαι*, *ῥέμβομαι*, *πλανάομαι*, huc illuc vagor, dispersus erro, verbum castrense, inde fortasse ductum, quod milites, dum palos ad opus faciendum in silvis caederent, ordinibus neglectis hac illac spargebantur. *Liv.* 27, 47. *med.* Desertum a ducibus agmen per agros palatur. *Tac. H.* 3, 80. Palantur comites, occiditur proximus lictor; et *ib.* 4, 18. Auxilia totis campis palantur; et *ib.* 3, 17. *extr.* Qui modo per agros fuga palabantur. [*Etymon varie faciunt. Sunt, qui ducant a Gr. *πλανάω*, *πλάζομαι*. Alii a *palam*, ut proprie sit palam errare. *Perottus* a *palus*, a palis modo huc modo illuc translatis. *Martini* a Gr. *πάλλειν* vel *πολεῖν*. At rectius videtur *Doederl.*, qui 1, 91. *palor* contractum vult ex *pabulor*. Neque minus recte *id. ib.* p. 92. monet: proprie *palari* non ad rem militarem, sed ad rem rusticam referendum, ita ut (quod *Ramsh.* docet *Gr. Lat.* §. 74. p. 196.) nativa significatione dicatur de pecoribus pabulandi causa a grege discedentibus. *Pl. Bacch.* 5, 2, 5. cum hae (oves) sunt sic a pecu palitantes. *Ib.* 19. non vides, ut palantes solae (oves) libere grassentur! *Liv.* 22, 17, 5. in quosdam boves palatos ab suis gregibus inciderunt. V. *Drakenb.* ad 1, 11, 1. Unde ad milites pabulatores translatum est. De discrimine inter *palari*, *errare*, *vagari* *Doederl. l. l.* haec habet: Erramus incerti, vagamur soluti, palamur dispersi.] ℙ Saepe usum habet in part. *Sall. Jug.* 21. Vagi, palantes, quas nox coegerat, sedes habebant. *Lucr.* 4, 576. Palantes comites cum montes inter opacos Quaerimus, et magna dispersos voce ciemus. *Liv.* 1, 11. Palantes in agris oppressit. *Flor.* 1, 17. Inconditos et palantes aggressus. *Just.* 15, 3. Insectari palantes hostes. *Tac. H.* 1, 30. Palantes extra castra. *Virg. A.* 12, 738. Terga dabant palantia Teucri. *Plin.* 9, 35, 55. Palantes conchas retibus includere. *Val. Fl.* 4, 506. Atque oculis palantia monstra sequuntur, *h. e.* Harpyias diffugientes. *Virg. A.* 9, 21. Palantesque polo stellas. *Plin. Pan.* 30. de Nilo: Pars magna terrarum mergi palanti amne consueta. [*V. PALATUS, a, um.] ℙ Translate. *Lucr.* 2, 9. Despicere unde queas alios, passimque videre Errare, atque viam palantes quaerere vitae. *Ov. Met.* 14, 350. Palantesque animos passim, ac rationis egentes Despectare procul, trepidosque, obitumque timentes. ℙ Etiam *palo*, *as*, hoc sensu dixere. *Sulpicia Sat.* 43. [*ap. *Wernsdorf. Poet. Lat. min.* T. 3. p. 90.] Sic nostri palare senes dicuntur.

PALPĀBĬLIS, e, adj. *ψηλαφητὸς*, qui palpari, et tangi potest. *Oros.* 1, 10. Tenebrae imaginibus dirae, crassitudine palpabiles, diuturnitate ferales. *Hieron.* in *Isaj.* 10, 32, 14. Adyta templi, et secreta mysteria palpabiles tenebrae possederunt.

PALPĀMEN, inis, n. palpatio, tactus, *ψηλάφημα*. *Prud. Hamart.* 302. Ipse etiam, toto pollet qui corpore, tactus Palpamen tenerum blandis e fotibus ambit.

PALPĀMENTUM, i, n. palpamen, palpatio. Translate. *Ammian.* 27, 12. Eunuchus Cylaces, aptusque ad muliebria palpamenta, prope moenia ipsa propere venit, *h. e.* ad se insinuandum muliercularum more.

PALPĀTĬO, onis, f. *ψηλάφησις*, actus palpandi. Translate. *Pl. Men.* 4, 2, 42. Vin' hunc rogem? *Pe.* aufer hinc palpationes.

PALPĀTOR, oris, m. qui palpat. Translate. *Pl. Men.* 2, 1, 35. Sycophantae, et palpatores plurimi in urbe hac habitant, *h. e.* blandi adulatores. *Id. Rud.* 1, 2, 38. Malus, perjurus, palpator.

PALPĀTUS, a, um, part. a *palpo:* molliter tactus, blanditus. *Prud. περὶ στεφ.* 11, 89. duo cogunt animalia freni Ignara, insueto subdere colla jugo, Non stabulis, blandive manu palpata magistri.

[*PALPEBRA, ae, f. *βλέφαρον*, tegumentum oculorum: *das Augenlied.*] *Lact. Op. D.* 10. ducit a *palpitando*, quia leviter et crebro movetur: alii a *palpando*, quia leviter, et blande tangit oculos: alii a Graeca voce allata. V. *Voss.* [*Singularis numeri exemplum *Forc.* infra laudaverat illud:] *Cels.* 5, 26. *n.* 23. Si discissa auris ima est, vel palpebra, vel labrum. ℙ Item *palpebrum*, *i*, n. *Non.* 3, 164. suo tempore dictum esse testatur. Hinc *Coel. Aurel. Tard.* 2, 1. *med.* Palpebrum superius paralysi vitiatum laxius fit. Item inferius palpebrum intrinsecus flectitur. Quod est utrique palpebrorum vitio commune. ℙ [*Longe frequentior est pluralis numeri usus: sicut etiam Graeci semper *βλέφαρα* dicunt.] *Cic. N. D.* 2, 57. Palpebrae, quae sunt tegumenta oculorum, mollissimae tactu, ne laederent aciem, aptissime factae, et ad claudendas pupulas, ne quid incideret, et ad aperiendas: idque providit, ut identidem fieri posset cum maxima celeritate. Munitaeque sunt palpebrae tanquam vallo pilorum, etc. *Id. Pis.* 19. Regulum, resectis palpebris, vigilando necaverunt. *Pall.* 4, 14. Si asinus discolores pilos in palpebris, aut auribus geret. Adde *Lucr.* 4, 950., *Tuber.* ap. *Gell.* 6, 4., *Plin.* 23, 1, 24. et 32, 7, 24. et *Lactant. l. c.* ℙ Per synecdochen sunt ipsi pili in extremis palpebris nascentes. *Plin.* 11, 37, 56. Palpebrae in genis homini utrinque. *Id.* 25, 13, 99. Capros evulsas palpebras renasci prohibet. ℙ *Charis.* 1, 81., tradit, *Varr.* dixisse *palpetrae:* quosdam vero ita distinguere, ut *palpetrae* genas, *palpebrae* ipsos pilos significent. Sed hae nugae videntur.

PALPEBRĀLIS, e, adj. ad palpebras pertinens, ut Palpebrales setae, *Prud. Hamart.* 880.

PALPEBRĀRIS, e, adj. palpebralis. *Coel. Aurel. Trad.* 4, 2. *f.* Collyria palpebraria.

PALPEBRĀTĬO, onis, f. palpebrarum motus. *Coel. Aurel. Acut.* 1, 3. Sine ulla palpebratione. Adde *Tard.* 1, 5.

PALPEBRO, as, n. 1. palpebras frequenter moveo. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 10. Palpebrant aegrotantes.

PALPEBRUM. V. PALPEBRAE.

PALPĬTĀTĬO, onis, f. *παλμὸς*, frequens et continuus motus cordis, item partium singularum corporis animalis. *Plin.* 32, 5, 18. Imponat supra cordis palpitationem mulieri dormienti; et *ib.* 10, 46. Palpitatio oculorum. *Id.* 11, 4, 3. Insectis divulsis praecipua vivacitas, et partium singularum palpitatio.

PALPĬTĀTUS, us, m. palpitatio. In ablat. sing. *Plin.* 9, 30, 48. Imposito lapillo extra corpus, ne palpitatu ejiciatur.

PALPĬTO, as, avi, atum, n. 1. *πάλλομαι*, leviter ac frequenter moveor, et praecipue de corde dicitur. *Cic. N. D.* 2, 9. Cum cor animantis alicujus evulsum ita mobiliter palpitaret, ut imitaretur igneam celeritatem. *Plin.* 11, 37, 49. Cerebrum uni homini in infantia palpitat. *Id.* 9, 57, 53. Pisces qui ad pabula petenda palpitant exiguis branchiis. *Id.* 10, 53, 74. In ovo gutta sanguinis salit, palpitatque. *Ov. Met.* 6, 559. de lingua recisa: Utque salire solet mutilatae cauda colubrae, Palpitat. [*cf. *Lucan.* 2, 181.] *Plin.* 11, 37, 65. de ranis: Palpitante lingua ululatus elicitur. *Scrib. Comp.* 194. Toxicum potum cogit exululare, et palpitare lingua similiter decollatorum capitibus. *Appul. Met.* 1. Ut grabatulus etiam succussus et inquietus super dorsum meum palpitando saltaret. ℙ Sensu obsceno. *Juven.* 3, 132. alter enim, quantum in legione tribuni Accipiunt, donat Calvinae, vel Catienae, Ut semel atque iterum super illam palpitet. V. SINGULTIO. ℙ De moribundis ex vulnere. [**Suet. Tib.* 61. Citati ad causam dicendam partim se domi vulneraverunt —; partim in media curia venenum hauserunt; et tamen, colligatis vulneribus, ac semianimes palpitantesque, in carcerem rapti.] *Stat. Th.* 8, 439. jam palpitat arvis Phaedimus; et *ib.* 9, 756. hic saevi miser inter funera belli Palpitat, et mortem, sociosque hostesque precatur. Adde *Ov. Met.* 5, 40. Sic de victima *Calp. Ecl.* 2, 62. Saepe vaporato mihi caespite palpitat agnus. ℙ Translate. *Petr. Sat.* 10. Animum palpitantem percussit. *Stat. Th.* 12, 70. his arduus ignis Palpitat, *h. e.* tot rebus cremandis impositis laborat, et leniter movetur.

PALPO, as, avi, atum, a. 1. et Palpor, aris, atus sum, dep. 1. *ψηλαφάω*, leviter et blande tango, contrecto: a *θάλπω*, foveo. *Ov. Met.* 2, 866. modo pectora praebet Virginea palpanda manu. Al. leg. *plaudenda.* [*Ita *Gierig.* et *Jahn.*] *Manil.* 5, 702. Et palpare lupos, pantheris ludere captis. *Ulp. Dig.* 9, 1, 1. Si, cum equum permulsit quis, vel palpatus est, calce eum percusserit. *Sen. Ira* 3, 8. *f.* Nihil asperum tetrumque palpanti est. ℙ Translate est blandiri, adulari. [*Immutavimus hujus §. seriem, ut quam Noster exemplis nullo prorsus ordine positis perperam instituisset. Ac primum quidem ponendi videbantur ii loci, in quibus *palpo* objective cum accus. objecti usurpatum legitur:] *Juven.* 1, 35. quem Massa timet, quem munere palpat Carus. *Appul. Met.* 5, [*109. p. 379. *Oud.*] Tunc illae palpare Veneris iram saevientem sic adortae. [*Tunc sequi posse visa sunt ea exempla, quae deponentis formam subjective cum dativo positam referant:] *Hor. Sat.* 2, 1, 18. nisi dextro tempore, Flacci Verba per attentam non ibunt Caesaris aurem: Cui male si palpere, recalcitrat. *Pl. Amph.* 1, 3, 9. Observatote, ut blande mulieri palpabitur. [*Atque in fine adjicienda duximus, in quibus eadem deponentis forma absolute posita reperitur.] *Lucil.* ap. *Non.* 7, 30. Hic me ubi videt, subblanditur, palpatur, caput scapit. *Cic. Att.* 9, 9. Palpaboque, ecquonam modo possim voluntate ejus, nullam reipublicae partem attingere, *h. e.* blandiendo tentabo. *Pl. Merc.* 1, 2, 57. Hoc sis vide, ut palpatur! nullus est, cum occepit, blandior.

PALPO, onis, m. palpator, adulator. *Pers.* 5, 176. Jus habet ille sui palpo, quem ducit hiantem Cretata ambitio? *h. e.* an liber est, et sui juris adulator ille, quem, etc.? nam qui honores petit in republica, adulator est populi. *Casaub.* Sunt qui putant, *palpo* esse ablativum, ut sit sensus: ille ne jus sui habet, quem ambitio adulatione, blanditiis, et spe oblata honorem ducit, trahit, agitat?

PALPUM vel Palpus, i, m. vel n. blanda contrectatio, adulatio. *Pl. Amph.* 1, 3, 28. Timidam palpo percutit. V. OBTRUDO.

*PALSUM FLUMEN, in Libya interiori. *Plin.* 5, 1. *B. A.*

*PALTONENSES, ium, incolae urbis cujusdam Calabriae. *Plin.* 3, 11. *B. A.*

*PALTOS vel Paltus, i, *Πάλτος*, Syriae opp. maritimum, Phoeniciae vicinum. *Plin.* 5, 20. *Mela* 1, 12. *Cass.* in *Cic. Fam.* 12, 13. *f.* ubi Graece scribitur *Πάλτῳ*. ℙ Item Syriae fluvius. *Mela ib. B. A.*

*PALTUS. V. v. praec. *B. A.*

PĂLŪDĀMENTUM, i, n. *χλαμύς*. Si *Festo* est fides, significat omne militare ornamentum. Hinc in libris auguralibus *paludati* sunt armati, ornati, ut ait *Veranius* ap. *Fest.* Sic *Lucil.* ap. *Non.* 18, 3. Pone paludatus stabat rorariu' velox. Est tamen qui leg. *paludatum*, h. e. imperatorem. *Varr. L. L.* 6, 3. Paludamenta sunt insignia et ornamenta militaria. Ideo ad bellum cum exit imperator, ac lictores mutant vestem, et signa incinuerunt, paludatus dicitur proficisci: quae propterea quod conspiciuntur, qui ea habent, ac fiunt palam, paludamenta dicta. Haec *Varro*, cujus etymologiam *Voss.* minime probat, et ex Hebraeo petendam putat. ℙ Speciatim sumitur pro veste militari, quae super tunicam, et armaturam induitur, aperta, et ad dexterum humerum constricta: eadem fere quae sagum et chlamys. V. CHLAMYS. *Liv.* 1, 26. Cognito super humeros fratris paludamento sponsi, quod ipsa confecerat. Adde *Sall. fr.* ap. *Non.* 14, 11. ℙ Saepius vero dicitur de veste militari imperatorum et ductorum exercitus. [*V. *Gronov. Duker.* et *Drakenb.* ad *Liv.* 41, 10.] *Appul. Apol.* Hoc Diogeni pera et baculus, quod regibus diadema, imperatoribus paludamentum, pontificibus galerum, lituus auguribus. *Liv.* 9, 5. *f.* Tum a consulibus abire lictores jussi, paludamentaque detracta. *Id.* 25, 16. *f.* de Graccho propraet.: Paludamento circum laevum brachium intorto (nam ne scuta quidem secum extulerant) in hostes impetum fecit. *Plin. Pan.* 56. Consulatus gestus juxta barbaras gentes, ut illi solebant, quibus erat moris paludamento mutare praetextam, *h. e.* magistratu urbano ad regendos exercitus transire. *Plin. alter* 22, 2, 3. Coccum imperatoriis dicatum paludamentis. *Val. Max.* 1, 6. *n.* 11. M. Crassus ducturus erat adversus Parthos exercitum: ei pullum traditum est paludamentum, cum in proelium exeuntibus album, aut purpureum dari soleret. *Aurel. Vict. Epit.* 3. *extr.* Indutus aureo paludamento. *Sall. fr.* ap. *Isid. Or.* 19, 24. Togam paludamento mutavit, *h. e.* pacem cum bello. ℙ Agrippinam Neronis matrem, aureo

paludamento indutam, spectasse naumachiam Claudii principis, narrat *Plin.* 33, 3, 19., ubi *Dio* 60, 33. habet χλαμύδι διαχρύσῳ, et *Tac. A.* 12, 56. chlamyde aurata.

PALCDĀTUS, a, um, adj. χλαμυδωτὸς, paludamenmento, seu chlamyde indutus. Nam paludamentum nomen est genericum vestium militarium superiorum. V. v. praec. Hinc *Liv.* 41, 10. et 45, 39. *paludatos* lictores memorat, qui tamen sagati in exercitu apparere solebant: quamquam utrobique alii aliter leg. *Sidon.* vero *paludatos* pro militibus posuit, *ep.* 5, 7. Hi sunt, qui invident tunicatis otia, stipendia paludatis. ₱ Speciatim dicitur de imperatoribus, qui in expeditionem exeuntes togam, aut praetextam mutabant paludamento, quae eorum propria vestis militaris erat. V. v. praec. *Cic. Fam.* 15, 17. Pansa noster paludatus a. d. tert. cal. Jan. profectus est. *Caes. B. C.* 1, 6. Neque exspectant, ut paludati, votis nuncupatis, exeant consules. (V. *Liv.* 42, 49. et 31, 14. et *Cic. Verr.* 2, 5, 13.) *Suet. Claud.* 21. *med.* Edidit in Martio campo expugnationem direptionemque oppidi, praeseditque paludatus. *Juven.* 6, 399. Cumque paludatis ducibus, praesente marito, Ipsa loqui recta facie. *Claud. VI. Cons. Honor.* 596. Jure paludatae jam curia militat aulae, *h. e.* imperatoris. ₱ Extra rem militarem. *Fest.* in *Salias:* Salias virgines Cincius ait esse conducticias, quae ad Salios adhibebantur cum apicibus paludatae. ₱ *Fuit et Paludatus cogn. ab ornamento militari. Numus est, cujus inscriptio, Mvn. Tvr. L. Cael. Aqvin. M. Cel. Palvd. II. Vir. *Vaillant Numism.* 1. p. 84. *B. A.*

PĂLŪDESTER vel Paludestris, e, adj paluster. *Cassiod. Variar.* 2, 32. Paludestri illuvie.

PĂLŪDĬCOLĂ, ae, comm. gen. qui ad paludem incolit, ut Paludicolae Sicambri, *Sidon. ep.* 4, 1. *f.* Paludicola Ravenna, *Id. ep.* 7, 17. *in carm.*

PĂLŪDĬFER, ra, rum, adj. paludem faciens. *Auct. carm. de Philom.* 42. Inque paludiferis butio bubit aquis.

[PĂLŪDĬGĔNĂ, ae, comm. gen. in palude genitus. *Vet. Epigr.* in *Anthol. Lat.* T. 2. p. 462. *Burm.* Lenta paludigenam vestivit cera papyrum: scil. papyrus in paludibus circa Nilum nasci solet. *F.*]

PĂLŪDĬVĂGUS, a, um, adj. qui per paludes vagatur. *Avien. Perieg.* 312. Moesta paludivagos Germania flevit alumnos.

PĂLŪDOSUS, a, um, adj. ἑλώδης, paludem habens. *Ov. Met.* 15, 268. Eque paludosa siccis humus aret arenis. *Stat. Silv.* 3, 2, 108. Unde paludosi fecunda licentia Nili. *Sil.* 8, 602. Lenta paludosae proscindunt stagna Ravennae.

PĂLŪDUS, a, um, adj. paludatus. *Ennius* ap. *Varr. L. L.* 6, 3. Corpore Tartarino prognata paluda Virago, *h. e.* Pallas militari habitu. *Turneb.* mallet legere *palude*; nam Pallas ad Tritonidem paludem nata est.

PĂLUMBĂ, ae. V. PALUMBES.

[PĂLUMBĀRĬUS, ii, m. genus quoddam accipitris, qui palumbes interficit. *Gloss. Philox.* Palumbarius, φασσοφόνος: a φάσσα, palumbes, et φόνος, caedes. *F.*]

PĂLUMBES, is, m. et f. φάττα, φάσσα, οἰνὰς, φάττος, silvestris columbus in arboribus, saepibusque nidificans. [**Die grosse Holztaube, Ringeltaube.* V. *Voss.* ad *Virg. Ecl.* 3, 69.] *Cic.* in quadam eleg. ap. *Serv.* ad *Ecl.* 1, 58. Jam mare Tyrrhenum longe penitusque palumbes Relliquit. *Virg. Ecl.* 1, 58. raucae, tua cura, palumbes. *Varr. R. R.* 3, 9. Eodem modo palumbes farciunt, ac reddunt pingues. *Plin.* 10, 35, 52. Vivere palumbes ad XXX. annum, aliquos ad XL. habemus auctores. ₱ Translate. *Pl. Bacch.* 1, 1, 17. Duae unum expetitis palumbem, *h. e.* amatorem. ₱ *Palumbem alicui ad aream adducere,* proverb. quod significat offerre alicui occasionem rei gerendae. Nam palumbes capiuntur area frumento strata. *Pl. Pers.* 3, 3, 63. Nos tibi palumbem ad aream usque adduximus. ₱ Dicitur etiam *palumbus, i,* m. *Lucil.* ap. *Non.* 3, 168. macrosque palumbos. *Mart.* 13, 67. palumbi torquati. *Plin.* 30, 9, 23. Palumborum pennae. *Cato R. R.* 90. Palumbum recentem sic farcito: uti prensus erit, ei fabam coctam tostam dato. *Colum.* 8, 8. Palumbos, columbosque cellares pinguissimos facere. ₱ Item *palumba, ae,* f. *Cels.* 6, 6. *n.* 39. Sanguine vel columbae, vel palumbae, vel hirundinis oculos inungere: et *mox:* Sanguis hirundinis optimus, deinde palumbae, minus efficax columbae. ₱ Palumbes est etiam Italice *palomba di mare. Plin.* 10, 29, 41. In agrum Volaterranum palumbium vir e mari quotannis advolat. ₱ [**Palumbus* est etiam nomen gladiatoris, unde frigidus Claudii jocus ap. *Suet. Claud.* 21. immixtis interdum frigidis et arcessitis jocis: qualis est, ut, quum Palumbum postulantibus daturum se promisit, si captus esset.]

*PALUMBĪNUM, i, n. opp. in Samnio. *Liv.* 10, 45. bis. *B. A.*

PĂLUMBĪNUS, a, um, adj. qui est e palumbe. *Plin.* 30, 12, 36. Palumbina caro; et *ib.* 8, 21. Palumbinum fimum. *Lampr. Alex. Sev.* 13. ovum.

PĂLUMBŬLUS, i, m. parvus palumbus, et adhibetur in blanditiis. *Appul. Met.* 10. Teneo te meum palumbulum, meum passerem. Adde *ib.* 8. de cinaedis.

PĂLUMBUS. V. PALUMBES.

PĂLUS, i, m. σκόλοψ, sudes, lignum acutum, quod solet in terram defigi ad fulcienda aedificiorum fundamenta, aut castra munienda, aut claudendos hortos, aut sustinendas vites, aut similes usus. [*Contractum ex *paxillus*, quod a *pago* ortum ducit. Alii derivant a Gr. πάσσαλος. V. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 485.] *Tibull.* 1, 8, 33. Hic docuit teneram palis adjungere vitem. *Cic. Verr.* 2, 5, 5. Nomine sceleris damnati, ad supplicium traditi, ad palum alligati, repente multis spectantibus soluti sunt. *Ov. Fast.* 1, 665. Rusticus emeritum palo suspendat aratrum. *Vitr.* 5, 12. Si mollis locus erit, palis ustulatis alneis, aut oleagineis, aut robusteis configatur. *Colum.* 11, 2. Palos et ridicas dolare; et *ib.* Palos decem, ridicas quinque conficere. *Plin.* 18, 26, 63. praeparare. *C. Gracchus* ap. *Gell.* 10, 3. destituere; et *Pl. Mil.* 4, 4, 4. figere in parietem. ₱ Fuit inter exercitia militaria, quae *palaria* dicebantur, cum defixo in terram palo, eum sudibus eminus, et cominus gladiis ligneis feriebant, latera, vel pedes, aut caput hostis petere condiscentes. Hinc *Juven.* 6, 246. aut quis non vidit vulnera pali? Quem cavat assiduis sudibus, scutoque lacessit, Atque omnes implet numeros. Adde *Veg. Mil.* 1, 11. et *ib.* 2, 23. ₱ Translate *Sen. ep.* 18. Exerceamur ad palum: et ne imparatos fortuna deprehendat, fiat nobis paupertas familiaris. ₱ *Palus primus,* et conjunctim *palusprimus*, qui a *Dion.* 72, 19. ξίφος ξυλινὸς, et a *Capitol. Pert.* 8. machaera Herculanea appellatur, fuit ensis ligneus gladiatorius secutorum proprius. Hinc princeps secutorum *primus palus* appellabatur. *Lampr. Commod.* 15. Appellatus est inter cetera triumphalia nomina etiam sexcenties vicies palus primus secutorum. Hinc *Dion.* 72, 22. de Commodo: Πρωτόπαλος σεκουτόρων, ἀριστερὸς μόνος νικήσας δωδεκάκις χιλίους. *Inscr.* mendosa ap. *Mur.* 617, 1., emendata ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 694. Urbico secutori primo palo natione Florentin., qui pugnavit XIII. etc. ₱ In illo *Pl. Men.* 2, 3, 53. Quasi supellex pellionis, palus palo proximus est: sermo est de navi, in cujus costis tam crebri sunt pali affixi, quam in officina pellionis, in qua ad extendendas et poliendas pelles pali multi infixi sunt. ₱ *Palus* est etiam mentula. *Hor. Sat.* 1, 8, 5. Obscenoque ruber porrectus ab inguine palus. ₱ *Palum* neutr. gen. *Varr.* ap. *Non.* 3, 171. Quid? tu non vides, in vineis, quod tria pala habeant, tripales dici?

PĂLUS, udis, f. λίμνη, aqua stagnans, quae aestate plerumque siccatur, in quo differt a lacu, qui perpetuam habet aquam. [**Cic. Phil.* 5, 3. Ille paludes siccare voluit. *Id. Agr.* 2, 27. arenam aliquam aut paludes emere.] *Hor. Od.* 3, 27, 9. Stantes paludes. *Caes. B. G.* 2, 16. Quo propter paludes exercitui aditus non esset. ₱ Priorem habet correptam, posteriorem fere semper producit. *Virg. G.* 4, 479. Cocyti, tardaque palus innabilis unda. Adde *Ov. Met.* 2, 46. Invenitur tamen etiam cum ultima correpta. *Hor. A. P.* 65. Sterilisque diu palus, aptaque remis. *Bentl.* quamvis fateatur, ita legi etiam a *Serv.*, *Prisc.*, et aliis, et ita in omnibus codicib. reperiri, contendit tamen legendum *sterilisve palus prius aptaque remis.* Alii legunt *sterilisque palus, pulsataque remis.* ₱ In gen. plur. *paludum* habet, et *paludium. Caes. B. G.* 4, 38. Propter siccitates paludum. *Just.* 44, 2. *f.* Aeris spiritus nulla paludium gravi nebula inficitur. Adde *Liv.* 21, 54., ubi al. leg. *paludum*, al. *paludium.* ₱ Metonymice est arundo, aut quid simile in paludibus nascens. *Mart.* 14, 160. Tomentum concisa palus Circense vocatur. Haec pro Lingonico stramina pauper emit. *Id.* 11, 32. de bibula sarta palude teges.

PALUSCĂ Ficus inter genera ficorum recensetur a *Cloatio* ap. *Macr. Sat.* 2, 16. an *Falisca?* an *Libysca?* an *marisca?*

PĂLUSTER, stris, stre, omn. gen. ἕλειος, ad paludem pertinens, paludosus. *Liv.* 36, 22. *f.* Ager Heracleensis paluster omnis, et frequens arboribus. *Id.* 22, 2. Nocturno humore, palustrique coelo gravante caput. *Vitr.* 3, 3. Locus congesticius aut paluster. *Colum.* 1, 5. Deterrima aqua palustris. *Virg. G.* 3, 175. salicum frondes, ulvamque palustrem. *Ov. Met.* 8, 625. Nunc celebres mergis, fulicisque palustribus undae. *Plin.* 14, 16, 19. *n.* 5. Saporem salicum redolent Patavinorum in palustribus vindemiae. ₱ Translate. *Pers.* 5, 60. Tum crassos transisse dies, lucemque palustrem, Ingemuere, *h. e.* vitam in coeno vitiorum actam. ₱ Dicitur *palustris* etiam in recto masculino. *Colum.* 8, 14. Palustris quoque, sed herbidus ager destinetur.

PAMĪSUS, i, m. Πάμισος, et Πάμεισος, fluvius Messeniae in Peloponneso. *Plin.* 4, 3, 7., item *Mela* 2, 3., cui est *Pamissus.* ₱ *Item Thessaliae fluvius. *Plin.* 4, 8. ₱ Et flumen Thraciae. V. PANYSUS. *B. A.*

[PAMMACHUM, i, n. παμμάχιον (a πᾶς, omnis, et μάχη, pugna), certamen gymnicum idem ac pancratium, quod constabat ex lucta, et pugilatu simplici, qui nudis, non armatis pugnis agebatur, ut apparet ex *Ambros. Enarrat. in Psalm.* XXXVI. *de pancratiastis.* Alii qui caedem, et pulveris jactum membrorum nexibus miscent, omni sibi verberandi jure permisso, quos παμμάχους vocant, eo quod omnis litis et pugnae adversus se habent potestatem. *Hyg. fab.* 273. Fecit Hercules Olympiae (*ludos*) gymnicos Pelopi Tantali filio, in quibus contendit pammachum, quod nos pancratium vocamus, cum Achareo. Alii leg. *pammacho. Inscr.* ap. *Fabr.* p. 100. *n.* 226. Filumenum in omn athletico certamine victorem, pammacho, lucta pancratio, cestibusque, id est pycme aeternitatis gloria dignum esse judicarunt. Pertinet haec a finem quarti a Chr. n. saeculi. Utrobique sunt qu legendum putant *pammachio*, est enim a Graec voce παμμάχιον. Animadvertendum porro est, e hac inscriptione videri *pammachium* aliud fuisse pancratio, cum utriusque hic fiat mentio: verum unum idemque fuisse apparet tum ex *Polluc. Onom* 3, 30. *n.* 150., tum ex aliis auctorum locis allati a *Fabro Agonist.* 3, 3. *f. F.*]

*PAMMĔNES, is, vir longe eloquentissimu Graeciae, quo usus M. Brutus. Demosthenis fui studiosissimus. *Cic. Brut.* 97. *Or.* 30. *in.* ₱ Pammenis mentio quoque fit ap. *Cic. Att.* 5, 20. et 6 2. nescio (ait *Ernestus*) an ejusdem. *B. A.*

[PAMPHĂGI, orum, m. plur. Παμφάγοι, omnivorantes, ita appellati sunt quidam populi Aethiopiae: a πᾶν, omne, et φάγω, comedo. *Plin.* 6, 3(35. ₱ *Pamphagus* est nomen canis ap. *Ov. Me* 3, 210. V. ORIBASUS. *F.*]

[PAMPHĬLĬO, onis, m. dimin. pamphili. Es cogn. R. *Inscr.* ap. *Viscont. Mus. Jenkins. n.* L. Trebulanus Pamphilio. *F.*]

[PAMPHĬLUS, a, um, adj. πάμφιλος, omnibu amicus, et, ut ait *Ter. Phorm.* 3, 3, 29., solu est homo amico amicus. Est cogn. R. *Inscr.* a *Mur.* 751, 3. Gn. Tremetius Pamphilus. Alia a *Fabr.* p. 475. *n.* 129. Tulliana T. L. Pamphila. *F.* **Pamphilus, i, m.* Platonis auditor, quem Epicurus Sami audivit, et tamen magnifice contempsi *Cic. N. D.* 1, 26. ₱ Item insignis pictor, e Macedonia oriundus, Amphipolitanus, Eupompi discipulus, Apellis praeceptor. *Plin.* 35, 10 et 1 Primus (ait *Plinius*) in pictura omnibus literis eruditus, praecipue arithmetice et geometrice, si quibus negabat artem posse perfici. Docuit nem nem minoris talento annis (al. *annuis talentis*) d cem; quam mercedem et Apelles et Melanthius dedere. ₱ Fuit et Pamphilus rhetor Graecus, quo *Cic. Or.* 3, 21. *Quint.* 6, 33. ₱ Item persona Terentiana in Andria. *B. A.*

PAMPHYLĬĂ, ae, f. Παμφυλία, regio Asiae m nor. ad Austr. et versus oram litoralem maris M diterranei, seu Pamphylii ab ea dicti. *Plin.* 27, 26. *Stat. Silv.* 1, 4, 77. Hunc quoque, pe que novem timuit Pamphylia messes.

PAMPHYLĬUS, a, um, adj. ad Pamphyliam pe tinens. *Plin.* 5, 31, 30. Pamphylium mare. *I* 25, 11, 87. hyssopum. *Lucan.* 8, 249. Pamphyl puppi Occurrit tellus. *Cic. Div.* 1, 15. A Cili bus, Pamphyliis, Lyciis tenentur.

PAMPĬNACĔUS. V. CAMPANICUS.

PAMPĬNĀRĬUS, a, um, adj. οἰνάρεος, ad pa pinum pertinens. *Colum.* 5, 6. *med.* Palmitum d genera sunt: alterum, quod, quia primo anno p rumque frondem sine fructu affert, pampinariu vocant: alterum, quod ex anniculo palmite procre tur; quod, quia protinus creat, fructuarium pellant. (Adde *Plin.* 17, 22, 35. *n.* 13.) Sic 10. Pampinarium sarmentum; et 4, 24. Pampi riae materiae. Absolute *Plin.* 17, 21, 35. *n.* Serere e pampinariis sterile est, nec nisi fecun oportet.

PAMPĬNĀTĬO, onis, f. βλαστολογία, actus pa pinandi, detractio pampinorum, et nepotum, qu manu et sine ferro fit, cum vitis frondere coep *Colum.* 4, 6. Ut frequenti pampinatione super cua detrahantur; et 7. Omnis pampinationis est tempestivitas, dum adeo teneri palmites su ut levi tactu digiti decutiantur; et 28. Tem pampinationis, antequam florem vitis ostendat, xime est eligendum, sed et postea licet eand repetere. *Plin.* 17, 1, 1. Unde et pampinatio venta primo Stoloni dedit nomen, *h. e.* L. Lici Stoloni. Adde *ib.* 22, 35.

PAMPĬNĀTOR, oris, m. βλαστολόγος, qui pa pinat. *Colum.* 4, 10. Vites nepotibus, quos pa pinator in superiore parte omiserat, liberare; 27. *med.* Pampinator industrius. Adde 5, 5. *m*

PAMPĬNĀTUS, a, um, part. a *pampino:* pa pinis spoliatus. *Colum. Arbor.* 11. Ante dies cem, quam vinea florere incipit, pampinatam beto. ₱ Item κληματοειδὴς, pampini similitudin habens. *Plin.* 16, 42, 82. Abies ramentorum nibus pampinato semper orbe se volvens, ad in tatos runcinarum raptus, *h. e.* instar tortilis pa pini, vel capreoli vitium. *Gallien.* in *ep.* ap. *T* *bell. Claud.* 17. Lanceam argenteam pampinat

librarum triginta, *h. e.* pampinis coelatis ornatam.

PAMPĬNĔUS, a, um, adj. οἰνάρεος, qui est e pampino, pampinarius: et universim ad vites et vinum pertinens. *Tac. A.* 11, 4. Pampinea corona. *Virg. Ecl.* 7, 58. Liber pampineas invidit collibus umbras. *Id. G.* 2, 5. tibi pampineo gravidus autumno Floret ager. *Ov. Pont.* 3, 1, 13. Nec tibi pampineas autumnus porrigit uvas; et *ib.* 8, 13. Non hic pampineis amicitur vitibus ulmus. *Mart.* 10, 93. Pictaque pampineis videris arva jugis. *Propert.* 3, 15, 25. Curvaque Tyrrhenos delphinum corpora nautas In vada pampinea desiluisse rate, *h. e.* pampinis ornata. (V. *Ov. Met. fab.* 3, 9.) *Virg. A.* 6, 805. pampineis victor juga flectit habenis Liber; et *ib.* 7, 396. Pampineasque gerunt incinctae pellibus hastas, *h. e.* pampineis frondibus velatas, ut *Ov. Met.* 3, 667. loquitur. *Val. Fl.* 5, 79. de Baccho: Udaque pampinea nectentem cornua vitta. *Propert.* 2, 24, 29. Icare Cecropiis merito jugulate colonis, Pampineus nosti quam sit amarus odor, *h. e.* odor vini. *Calpurn. Ecl.* 2, 59. Pampineae ulmi, *h. e.* quae pampinos vitesque sustinent.

PAMPĬNO, as, avi, atum, a. 1. βλαστολογέω, οἰναρίζω, pampinos decerpo, decutio, h. e., ut ait *Varr. R. R.* 1, 31., ex sarmento coles, qui nati sunt, de iis, qui plurimum valent, primum ac secundum, nonnunquam etiam tertium relinquere, reliquos decerpere, ne relictis colibus sarmentum nequeat ministrare succum. V. PAMPINATIO. *Cato R. R.* 33. Ubi vinea frondere coeperit, pampinato. *Colum.* 5, 5. *med.* Pampinandi modus is erit, ut opacis locis, humidisque, et frigidis aestate vitis nudetur, foliaque palmitibus detrahantur, etc. *Plin.* 18, 27, 67. *n.* 2. Vineas pampinare: et huic lex sua, cum pampini quatuor digitos longitudine expleverint. Pampinat una opera jugerum. ℙ Item universim frondes et ramulos tenellos detraho. *Colum.* 4, 31. Salix non minus, quam vinea, pampinatur. *Id.* 5, 21. *f.* Ut dum teneros ramulos habent, veluti pampinentur. *Id.* 11, 2. *med.* Seminaria quae suo tempore pampinata non sunt, arbusculaeque ficorum in seminariis putari debent: quae tamen melius, dum tenera sunt per germinationem pampinantur.

PAMPĬNŌSUS, a, um, adj. pampinis et frondibus abundans. *Colum.* 5, 5. *med.* Si parum pampinosa vitis est, advectis frondibus, et interdum stramentis, fructus muniatur. *Plin.* 23, 1, 16. Vitis albae folia pampinosa ad magnitudinem hederae.

PAMPĬNUS, i, m. et f. κλῆμα, sarmentum, seu coles vitis tenellus, qui cum induruit, *materia* et *palmes* vocatur: fortasse est a πέμπω, mitto, ita ut *pampinus* proprie sit sarmentum emissum. *Colum.* 4, 22. Ubi unius aut alterius folii pampinus prorepsit e duro, vehementem fundit materiam. *Id.* 3, 18. Ex gemmis pampini pullulant vel steriles, vel certe minus feraces, quos rustici vocant racemarios. *Plin.* 18, 27, 67. *n.* 2. Vineas pampinare, cum pampini quatuor digitos longitudine expleverint. *Id.* 17, 22, 35. *n.* 11. Pampinos detergere; et *ib. n.* 19. detrahere. ℙ Saepe dicitur de vitium frondibus et foliis. *Cic. Sen.* 15. Uva vestita pampinis. *Virg. G.* 1, 448. Heu, male tum mites defendet pampinus uvas: Tam multa in tectis crepitans salit horrida grando. *Colum.* 3, 2. *med.* Vitis propter pampini densitatem saepe parum recte deflorescit. *Hor. Od.* 4, 8, 34. Ornatus viridi tempora pampino Liber. *Claud. III. cons. Stil.* 366. malum circumflua vestit Pampinus; et *Epith. Pall. et Celer.* 5. crispatur opaca Pampinus. Etiam *Don. in ed.* 2. p. 1747. numerat inter ea, quae masc. et fem. generis sunt; et *Serv.* ad *Virg. Ecl.* 7, 58. ait, Varronem saepius in feminino uti. ℙ Est etiam pampinus folium pampini convolutum, vel capreolus, seu clavicula, aut huic simile. *Plin.* 16, 35, 63. Smilax spinosis frutectosa ramis, folio hederaceo, a pediculo emittente pampinos. *Id.* 27, 11, 70. Isopyron aliqui phasiolon vocant, quoniam folium, quod est aniso simile, in pampinos torquetur. *Id.* 9, 51, 74. Polypi pariunt ova tortili vibrata pampino, *h. e.* cirro torto.

PAN, anos, m. Πᾶν, filius Mercurii et Penelopes, ut est ap. *Cic. N. D.* 3, 22. et *Hyg. fab.* 224. Alii faciunt filium Demogorgonis, alii Apollinis, alii Liberi, alii Aetheris et Junonis. Fuisse traditur pecoris studiosissimus: unde Arcades ut Deum pecoris coluerunt. *Cic. l. c.* Ex Mercurio et Penelopa Pana natum ferunt. *Virg. A.* 6, 344. Panos de more Lycaei. *Stat. Silv.* 2, 2, 106. Dorida montani cupierunt prendere Panes. *Hyg. fab.* 296. narrat, cum omnes Dii metu Typhonis in Aegyptum refugissent, Panos admonitu se in feras bestias convertisse, et sic Typhonem decepisse: Pana vero ob meritum inter astra retulisse: signumque illud esse, quod Capricornum dicimus, quod eo tempore ipse se in capram transformaverat. *Germ. Arat.* 551. inventorem cochlidis facit, quia in bello Gigantum cum Diis cochleas et murices marinos invenerit, iisque Gigantes sit jaculatus. Adde *Hyg. Astron.* 2, 28. ℙ Habitus est totius naturae Deus: a πᾶν, omne: quare nullos ei parentes esse quidam dixere, quia natura parens est ipsa rerum omnium. Itaque eum pinxerunt cornua habentem in similitudinem radiorum solis, et cornuum lunae: faciem rubentem instar ignis, barbam prolixam, pectus stellatum: partem corporis inferiorem hispidam, caprinosque pedes: quae coeli, terrae, rerumque his contentarum figurae sunt: explicanturque a *Macr. Sat.* 1, 22. Eum ita describit *Sil.* 13, 327. pendenti similis Pan semper, et imo Vix ulla inscribens terrae vestigia cornu. Dextera lascivit caesa Tegeatide capra, Verbera laeta movens festa per compita cauda. Cingit acuta comas, et opacat tempora pinus, Ac parva erumpunt rubicunda cornua fronte: Stant aures, imoque cadit barba hispida mento. Pastorale Deo baculum, pellisque sinistrum Velat grata latus tenerae de corpore damae. Nulla in praeruptum tam prona et inhospita cautes, In qua non, librans corpus, similisque volanti, Cornipedem tulerit praecisa per avia plantam. Interdum inflexus medio nascentia tergo Respicit arridens hirtae ludibria caudae. *Lucr.* 4, 588. cum Pan Pinea semiferi capitis velamina quassans, Unco saepe labro calamos percurrit hiantes. *Ov. Fast.* 2, 277. Pan erat armenti custos, Pan numen equarum. *Id. Met.* 14, 516. semicaper Pan; et 638. et pinu praecincti cornua Panes. ℙ Dicitur amasse puellam Syringam nomine, quam cum fugientem persequeretur, illa Nympharum precibus in calamum versa est: ex quo Pan fistulam suam composuit, quae Graece σῦριγξ dicitur. *Ov. Met.* 1, 689. et sqq. ℙ Etiam Lunam amasse dictus est, et candidissimi arietis munere sibi conciliasse. *Virg. G.* 3, 391. et *Serv.* ℙ Latinis nominibus *Inuus*, *Incubo*, *Faunus*, *Fatuus*, *Fatuellus* vocatur. *Serv.* ad *A.* 6, 776. ℙ Etiam bellis praeesse dictus est, quia pastoribus, et militibus vanos terrores immittit acuta voce atque horribili, nocturnis occursationibus, et direptione gregum: unde *Panicus terror*. *Polyaenus Stratag.* 1, 2. narrat, Pana fuisse ducem in exercitu Bacchi: primum invenisse aciem, et in cornua eam disponere: unde cornuto capite fingi. Aliquando cum incessisset Bacchum metus ex hostium multitudine, Pana jussisse milites inconditum magnumque clamorem noctu edere, quo resonantibus circa montibus, et majorem hostibus, quam crediderant, militum numerum significante, conterritos eos in fugam se conjecisse: hinc et Echo amicam Panos fingi, et vanos nocturnosque terrores Πανικοὺς dici. *Val. Fl.* 3, 46. Deus ancipitem lymphaverat urbem, Mygdoniae Pan jussa ferens saevissima Matris, Pan nemorum bellique potens, quem lucis ad horas Antra tenent: patet ad medias per devia noctes. Setigerum latus, et torvae coma sibila frontis: Vox omnes super una tubas, qua conus, et enses, Qua trepidis auriga rotis, nocturnaque muris Claustra cadunt: talesque metus non Martia cassis, Eumenidumque comae, non tristis ab aethere Gorgon Sparserit, aut tantis aciem raptaverit umbris. Ludus et ille Deo, pavidum praesepibus aufert Cum pecus, et profugi sternunt dumeta juvenci.

PANĂCĂ, genus testae, seu vasis fictilis potorii, ap. *Mart.* 14, 100. in lemmate: Quidam affirmant, Panacos esse populos Rhaetiae, unde haec dicta sit.

[PĂNĂCĒ, es, f. πανάκη, eadem ac panacea. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 669, 2. Dis Manibus Antoniae M. F. Panaces. *F.*]

PĂNĂCĒA, ae, f. et Panaces, is, n. et Panax, acis, m. πανάκεια, πάνακες, et πάναξ, herba, cujus multa genera *Plin.* 25, 4, 11. 12. 13. et 14. recenset, ab inventoribus praecipue nominata, Asclepion, Heraclion, Chironion, etc. Est a πᾶν, omne, et ἄκος, medela. *Plin. ib.* 11. Panaces ipso nomine omnium morborum remedia promittit. *Virg. A.* 12, 418. spargitque salubres Ambrosiae succos, et odoriferam panaceam. *Plin.* 26, 8, 58. Ischiadici sanantur panace poto; et *ib.* 11, 71. Carbunculos rumpit panaces; et 25, 11, 84. Capitis dolori medetur panacis omnium generum radix. *Colum.* 11, 3. *med.* Panax levi et subacta terra rarissime disseritur. ℙ Hoc nomine quidam appellant etiam ligustrum silvestre, ap. *Plin.* 19, 8, 50., item millefoliam panacen heraclion aliqui dicunt, *Id.* 25, 5, 19. ℙ *Panacea* dicta est etiam cunila bubula, efficax contra serpentes. *Plin.* 20, 16, 6. ℙ *Panacea* fuit etiam una ex quatuor filiabus Aesculapii. *Plin.* 35, 11, 40. *n.* 31. V. IASO.

[PĂNĂCOS Ceras. nempe πάνακος κέρας, *h. e.* panacis cornu vocatur herba Paeonia. *Appul. Herb.* 64. *F.*]

*PANACRA, oppidum Cretae insulae. *Mela* 2, 7. *med.* Cf. *Callimach. H. in Jov.* 51. qui ibi meminit τὰ Πάνακρα promontorium. *B. A.*

[PĂNAENUS, i, m. totus laudabilis; a πᾶς, omnis, et αἶνος, laus. Est nomen serv. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 911, 9. Panaenus Liviae lectorum decurio. *F.*] ℙ *Insignis pictor, Phidiae frater. *Plin.* 35, 8. ed. *Hard.* ubi pro *Panaenum* olim legebatur *Panaeum*. Πάναινος bis occurrit ap. *Pausan.* in *Eliac. prior. med.* p. 158. (*Wechel.*) *B. A.*

*PANAETĬUS, i, m. philosophus Stoicus, Rhodius, Scipionis Africani majoris praeceptor, Posidonii doctor, discipulus Antipatri. *Cic. Off.* 1, 26. *Id. Or.* 1, 11. et alibi fere passim. *Hor. Od.* 1, 27, 14. ubi genitivus *Panaeti* occurrit. Adde *Vell.* 1, 13. Scripsit libellum De Officiis, item De Providentia, De Magistratibus, etc. *Cic. Off.* 1 et 3, 2. *Id. Att.* 13, 8. et *Leg.* 3, 6. *Gell.* 13, 27. *B. A.*

PĀNAETŎLĬCUS, a, um, adj. ut Panaetolicum concilium. *Liv.* 31, 32. et 35, 32. Nam

PĀNAETŎLĬUM, ii, n. universae Aetoliae concilium, ut Panionium Ioniae. *Liv.* 31, 29. Concilium Aetolorum statuta die, quod Panaetolium vocant, futurum erat. ℙ Item mons altissimus Aetoliae, ita dictus, quasi totam occupet, vel prospectet Aetoliam. *Plin.* 4, 2, 3.

[PĀNĂRĔTUS, i, m. πανάρετος, omni virtutum genere ornatissimus: a πᾶν, omne, et ἀρετή, virtus. Est nomen propr. R. *Mart.* 6, 89. Arguto madidus pollice Panaretus. Hic prima syllaba metri necessitate producitur. *F.*]

PANARICĬUM, ii, n. morbus circa ungues digitorum. Vox est barbara, corrupta ex *paronychium*. *Appul. Herb.* 42. Scyllae radix pisata cum aceto, et pane, imposita panaricium mirifice sanat. V. PARONYCHIA.

PĀNĀRĬŎLUM, i, n. vasculum vimineum, in quo panis servatur: diminut. panarii. *Mart.* 5, 49. Cum panariolis tribus redisti. Intelligit ea, de quib. *Suet. Cal.* 18. Panaria cum obsonio viritim divisit.

PĀNĀRĬUM, ii, n. ἀρτοθήκη, locus, et vas, ubi panis servatur, panis repositorium. *Varr. L. L.* 4, 22. Hinc panarium, ubi id servabant, sicut granarium, ubi granum frumenti condebant, unde id dictum. *Plin. ep.* 1, 6. Proinde cum venabere, licebit auctore me, ut panarium, et lagunculam, sic etiam pugillares feras. *Suet. Cal.* 18. Panaria cum obsonio viritim divisit, *h. e.* canistra panibus referta. *Stat. Silv.* 1, 6, 31. Hi panaria, candidasque mappas Subvectant, epulasque lautiores. Al. leg. *pannaria* a *pannus*, quia in congiariis, de quibus *Stat.* loquitur, etiam vestes aliquando distributas legimus.

*PANARĬUS, i, m. ἀρτοπώλης *Vet. Gloss. B. A.*

PĀNĀTHĒNĀĬCON, i, n. παναθηναϊκὸν, genus unguenti, quod Athenae perseveranter obtinuere, inquit *Plin.* 13, 1, 2.

PĀNĀTHĒNĀĬCUS, i, m. liber Isocratis, sic dictus, quoniam in Panathenaeis (sic vocabant festa Palladis quinto quoque anno celebrata ab Atheniensibus) erat recitandus. Continet autem Athenarum encomium, et rerum ab Atheniensibus gestarum. *Cic. Or.* 12. et *Sen.* 5. Hinc *Auson. Prof.* 1, 13. Sive panegyricos placeat contendere libros, In Panathenaicis tu numerandus eris. *Serv.* ad *Virg. G.* 3, 113. Varro in libro, qui Mirabilium inscribitur: Erichthonium primum junxisse equos ludis, qui Panathenaica appellantur.

PĀNAX. V. in PANACEA. ℙ Est etiam ferula unguentaria quinque cubitorum, foliis primo quaternis, mox senis in terra jacentibus, ampla magnitudine rotundis, in cacumine vero oleagineis, semine in muscariis dependente, ut ferulae. Excipitur succus exciso caule messibus, radice in autumno. Laudatur candor ejus coacti: deterior pallidus, niger color improbatur. *Plin.* 12, 26, 57.

[PANCĂLUS, i, m. πάγκαλος, totus pulcher. Est nomen serv. R. *Inscr.* ap. *Melchiorri, Syllog.* p. 88. Pancalus Augusti Lib. ℙ Item cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 88. P. Sextilius Panchrestus. Hic tamen animadvertendum est, in lapide, monente eodem *Marinio*, sub extremitate ultimae vocis insculptum esse CALLOS, quod quid significaret, ipse se ignorare fatetur. At cum *Boissonade* ad *Holstenii ep.* p. 149. putamus, eam esse quadratarii emendationem, qui, cum imprudens exarasset vulgare nomen *Panchrestus*, recordatus tum demum est homini non *Panchrestus*, sed *Pancalus* esse cognomen, et in ipsa emendatione erravit, litteram enim L perperam duplicavit. *F.*]

PANCARPĬNĔUS, a, um, adj. *Varr.* ap. *Non.* 1, 21. et 4, 271. de hirundine: Et pullos peperit fritinnientes, Quos non lacte novo levata pascat, Sed pancarpineo cibo coacto, Libamenta legens caduca victus, *h. e.* cibo ex fructibus omnis generis arborum: a πᾶς, omnis, et καρπὸς, fructus.

PANCARPĬUS et Pancarpus, a, um, adj. παγκάρπιος et πάγκαρπος, ex multis variisque rebus compositus: a πᾶς, omnis, et καρπὸς, fructus. Pancarpiae coronae, inquit *Festus*, ex vario genere florum factae. *Tert. adv. Valent.* 12. *f.* Iesum cognominant Soterem, et Christum, et Sermonem, et omnia jam, ut ex omnium defloratione constructum, graculum Aesopi, Pandoram Hesiodi, etc. Quam propius fuit de Atticis historiis pancarpiam vocari a tam otiosis auctoribus nominum. Respicit *Tert.* ad ramum oleae onustum uvis, ficubus, aliisque variis fructibus, quem pueri circumferebant Athenis festo quodam die. *Justin. novell.* 105. c. 1. πάγκαρπον vocat spectaculi genus, in quo varii generis bestiae simul inducebantur, et contra eas homines depugnantes. *August. adv. Secund.* 23. Nomine pancarpi, qui in ludicris muneribus edi solet, propter omnium generum, quae inerant, bestias, exagitatis Arcam Noe. V. *Salm.* ad *Capitol. Gord.* 33. ℙ

[Est etiam cogn. R. Inscr. ap. Oderici, Syllog. p. 158. Valerius Pancarpus. F.]

PANCHAEUS, a, um, adj. ad Panchaiam pertinens, Panchaius. Virg. G. 4, 379. Panchaeis adolescunt ignibus arae, h. e. ture incenso. Lucr. 2, 417. Araque Panchaeos exhalat propter odores. Ov. Met. 10, 478. Palmiferos Arabas, Panchaeaque rura relinquunt.

PANCHĀĪĂ, ae, f. Παγχαΐα, regio Arabiae Felicis, tota arenosa: a πᾶν, omne, et χαίνω, hisco, quasi tota dehiscens. Post Sabaeos tus optimum producit. In ea apud urbem Solis phoenix reperitur, et nidum suum reponit, ut Plin. 10, 2, 2. ex aliorum fide narrat. Virg. G. 2, 139. Totaque turiferis Panchaia pinguis arenis. Adde Val. Fl. 6, 119. et Claud. III. cons. Honor. f.

PANCHĀĬCUS, et

PANCHĀĬUS, a, um, adj. Panchaeus. Ov. Met. 10, 309. Tura ferat, floresque alios Panchaia tellus. Al. leg. Panchaica. Claud. Nupt. Honor. et Mar. 94. Panchaia cinnama. Virg. Cul. 86. Panchaica tura. Heins. invenit in MSS. Panchaia. Arnob. 7, 233. Numina non indigne sustinent, Panchaicas sibi ardere resinulas.

PANCHRESTĀRĬUS, ii, m. pistor dulciarius: nam veluti πάγχρηστος, h. e. omnino utilis, vel omnibus accommodus est dulciarius panis. Ita Turneb. interpretatur Advers. 13, 14. ad illud Arnob. 2, 70. Fullones, lanarios, phrygiones, coquos, panchistarios. Alii leg. panchrestarios. V. v. sq.

PANCHRESTUS, a, um, adj. πάγχρηστος, omnino utilis: a πᾶς, omnis, et χρηστὸς, utilis. Plin. 36, 20, 38. Aematites Aethiopicus oculorum medicamentis utilissimus, et iis quae panchresta appellant. Id. 23, 7, 71. Fit e pomo panchrestos stomatice. Salv. Gubern. D. 6, 16. Quos parvulos morigeros minae ac ferulae non efficiunt, interdum panchresta atque blanditiae ad obedientiam trahunt. ℙ Translate. Cic. Verr. 2, 3, 65. Cum omnes ejus comites iste sibi suo illo panchresto medicamento amicos reddidisset, h. e. pecunia, quae ad omnia utilis est. ℙ Est qui mallet panchristus et panchristarius a πάγχριστος, qui ad omnia illinitur, a χρίω, ungo. Sed praestat scribere panchrestus et panchrestarius, tum quia ungendi notio minime huc spectat, tum quia prior scriptio est a vulgari pronunciatione; notum quippe est η Graecorum tam in Graecia, quam Romae vulgus imperitum per litteram i extulisse. ℙ Panchrestus est etiam cognomen R. V. PANCALUS. [*Multa addidit F.]

[PANCHRŌMOS, i, m. πάγχρωμος, totus coloratus: a πᾶν, omne, et χρῶμα, color. Ita vocatur herba verbanaca ap. Appul. Herb. 3. F.]

PANCHRUS gemma fere ex omnibus coloribus constans, inquit Plin. 37, 10, 66., a πᾶς, omnis, et χρόα, color.

[PANCHRYSOS, i, m. et f. πάγχρυσος, totus aureus: a πᾶν, omne, et χρυσὸς, aurum. Plin. 6, 29, 24. Berenice urbs, quae Panchrysos cognominata est. F.]

PANCRĂTĬAE, arum, m. plur. pancratiastae. Gell. 13, 27. Esse oportet animo semper prompto atque intento, ut sunt athletarum, qui pancratiae vocantur. Al. malunt pancratiastae.

[PANCRĂTĬĀLIS, e, adj. ad pancratium pertinens. Est cogn. R. Inscr. ap. Mur. 1490, 13. Pompeja Pancratialis. F.]

*PANCRATIARĬI, παγκρατιάριοι Gloss. Lat. Gr. B. A.

PANCRĂTĬASTES, ae, m. παγκρατιαστὴς, certator, et victor pancratii. Gell. 3, 15. Diagoras tres filios adolescentes habuit, unum pugilem, alterum pancratiasten, tertium luctatorem. Plin. 34, 8, 19. n. 3. Myron fecit Satyrum, Minervam, Delphicos pentathlos pancratiastas.

PANCRĂTĬCĒ, adv. robuste, ut Pancratice valere, idest robustum esse, et firma corporis valetudine, ut solent ii, qui pancratio exercentur. Pl. Bacch. 2, 3, 14. Bene ne usque valuit? Chrys. Pancratice, atque athletice.

PANCRĂTĬUM, ii, n. παγκράτιον, gymnicum certamen, quod constabat pugilatu, et luctatione: a πᾶν, omne, et κράτος, robur, quod omnium nervorum, viriumque contentione transigeretur. Nam non pugnis modo, sed et calcibus, et cubitis utebantur, ut indicat Quint. 2, 8., ubi ait: Sicut ille exercendi corpora peritus, non, si docendum pancratiasten susceperit, pugno ferire, vel calce tantum, aut nexus modo, atque in his certos aliquos docebit; sed omnia, quae sunt ejus certaminis. Suidas quoque pancratiastas esse dicit, οἱ ταῖς χερσὶ καὶ τοῖς ποσὶ πυκτομαχοῦσι. Prop. 3, 12, 8. Et patitur duro vulnera pancratio. Sen. Ben. 5, 3. Lacedaemonii vetant suos pancratio, aut caestu decernere. Plin. 34, 8, 19. n. 17. Autolycos pancratio victor; et 35, 11, 40. n. 32. Qui pancratio vicit Olympia. V. PAMMACHIUM. ℙ Appellatur etiam hoc nomine herba cichorium propter singularem vim, et salubritatem, quasi omnia potens. Plin. 20, 8, 30. ℙ Item scilla pusilla propter eandem rationem. Id. 27, 12, 92. ℙ Pancratium metrum ap. Serv. in Centimetr. p. 1819. est trochaicum, et constat monometro hypercatalecto, ut Auctor optimus.

PANCTĬO, onis, f. actus pangendi, plantatio. Pall. 11, 3. in lemmate: De notanda vitium fertilitate, qua providebimus panctioni. Sed haec Palladii verba non sunt. *Et profecto desunt in edd. Gesn. et Schneider. B. A.

PANDĂ, ae, f. Dea, quae aliis Ceres est, aliis Dea pacis, aliis quae pandit viam ad aliquem locum capiendum. Gloss. Philox. Panda, εἰρήνης Θεός. Varr. ap. Non. 1, 209. putat esse Cererem, et ita dictam a pane dando, quod in sacellum ejus qui confugissent, iis panis daretur. Arnob. 4, 128. Quod Tito Tatio, Capitolinum ut capiat collem, viam pandere atque aperire permissum est, Dea Panda est appellata, vel Pantica. Varr. ap. Gell. 13, 22. Te Anna Perenna, Panda, te Lato, Pales, Nerienses, et Minerva, Fortuna, ac Ceres. Hic Panda a Cerere distinguitur. Quare certius videtur, fuisse Deam pacis, inde dictam, quod pacis tempore urbium portae panduntur. V. EMPANDA. ℙ *Item opp. Sogdianae. Plin. 6, 16. ℙ Fuit et Panda, ae, m. fluvius Scythiae Asiaticae, in Siracorum vel Siracenorum agro. Tac. A. 12, 16. B. A.

*PANDAE, arum, populi Indiae, cis Gangem, feminis regnata. Plin. 6, 20. ℙ Sedem his olim fuisse, ubi nunc paeninsula Guzurate, sententia est Harduini. ℙ Fortasse i. q. Padaei. V. PADAEI. V. et PANDORAE. ℙ Hinc

*PANDAEUS, a, um, adj. ad Pandas spectans. Solin. 52. (al. 65.) Pandaea gens. B. A.

PANDĀNĂ, ae, f. una ex tribus, aut quatuor portis priscae Romae ab Romulo conditae, ita dicta, quod semper pateret, ut Paul. ex Festo docet. Varr. L. L. 4, 7. Saturnia porta, quam Junius scribit, quam nunc vocant Pandanam. Adde Solin. 1.

[PANDĂRUS, i, m. Πάνδαρος, Trojanus, Alcanoris Idaei filius, una cum fratre Bitia a Turno interfectus. Virg. A. 9, 672. et ib. 11, 196. ℙ Item Lycaonis Lycii filius, qui jussu Minervae certamen Menelai et Paridis teli jactu diremit. Id. ib. 6, 495. F.]

[PANDĀTĀRĬĂ, ae, f. insula Volscorum in mari Tyrrheno, circuitu sex mill. passuum, quae nunc Ventotene appellatur. In eam relegata est Agrippina Germanici uxor, Suet. Tib. 53. et Julia Augusti filia, Tac. A. 1, 53. F.]

PANDĀTĬO, onis, f. actus pandandi, curvatio, curvatura. Vitr. 7, 1. Contignationes humore crescentes, aut siccitate decrescentes, seu pandationibus sidentes, movendo se faciunt vitia pavimentis.

PANDĀTUS, a, um, part. ab pando, as: in pandum latumque curvatus. Plin. 11, 10, 10. de apib.: Quae flores comportant, prioribus pedibus femina onerant: totaeque onustae remeant sarcina pandatae. Quint. 11, 3. med. Sunt et illi breves gestus, cum manus leviter pandata, qualis voventium est, parvis intervallis, et subassentientibus humeris movetur.

PANDECTAE, arum, m. plur. οἱ πανδέκται, volumina, quae omnia continent, seu in quibus de omnibus rebus disseritur: a πᾶν, omne, et δεκτὸς, quod a δέχομαι, complector. Πανδέκτας primus Tullius Tiro Ciceronis libertus libros quosdam suos de variis ac promiscuis quaestionibus inscripsit, tanquam omne rerum atque doctrinarum genus continentes, teste Gell. 13, 9. Plin. praef. H. N. ponit hanc inscriptionem inter illecebrosas, et magna promittentes, propter quas, ut ipse ait, vadimonium deseri possit. ℙ Eodem modo inscripti sunt a Justiniano in ep. ad Senat. et omn. pop. libri Digestorum, qui ex triginta septem Jurisconsultis sunt coagmentati, quia omnes leges atque jura, et omnes Jurisconsultorum disputationes seu responsa de jure continent. ℙ De genere non conveniunt grammatici: usus Latinus obtinuit, ut per femininum efferatur: quia tamen apud Graecos masculinum est, alii contra communem usum inclamant. Ceterum non est novum Graeca masculina transire apud Latinos in feminina, ut docet Prisc. 7, 759. ex Varr., ut ὁ κοχλίας, haec cochlea, ὁ χάρτης, haec charta, etc. ℙ In singul. num. est pandecta, ae, Latina, et pandectes, ae, Graeca positione. Charis. 2, 186. Novissime, Tiro in Pandecte non recte ait dici.

PANDECTER, πανδεκτὴρ, titulus est libri quarti Apicii de arte coquin. et significat, omnia continens, eadem origine, qua Pandecta.

PANDĒMUS. V. in EPIDEMUS.

*PANDI, orum, populi Carmaniae. Plin. 6, 23. B. A.

[PANDĪĂ, ae, f. gemma, in qua unus se fulgor non potest continere, fluctuat aspectibus tremulis, dum lapis teneatur immobilis. Haec Cassiod. Variar. 5, 34. F.]

PANDĬCŬLĀRIS dicebatur dies, idem et communicarius, in quo omnibus Diis communiter sacrificabatur. Paul. ex Festo.

PANDĬCŬLOR, aris, pass. 1. extendor, σκορδινάομαι. Paul. ex Festo. Pandiculari dicuntur, qui toto corpore oscitantes extenduntur: eo quod pandi fiunt. Pl. Men. 5, 2, 80. Ut pandiculans oscitatur!

PANDĪON, ŏnis, m. Πανδίων, filius Erichthonii regis Athenarum, qui patri successit in regno. Hujus filiae fuerunt Progne, et Philomela. V. Hyg. fab. 48. Ov. Met. 6, 426. Quem sibi Pandion opibusque virisque potentem, etc.; et 676. Tartareas Pandiona misit ad umbras; et 634. Cui sis nupta, vides, Pandione nata, marito, h. e. Progne. Mart. 1, 26. Quod nec Cecropiae damnent Pandionis arces. Lucr. 6, 1141. Pandionis populus, h. e. Athenienses. ℙ Pandione nata Ov. Pont. 1, 3, 39. est luscinia. V. PHILOMELA. ℙ *Fuit et Pandion, Jovis et Lunae filius. Hyg. fab. praef. ℙ Alius, rex Indicus, tempore Augusti Caesaris. Plin. 6, 23. B. A.

PANDĪONĬUS, a, um, adj. ad Pandionem pertinens. Ov. Met. 15, 430. Quid Pandioniae restant nisi nomen, Athenae? Prop. 1, 20, 31. Jam Pandioniae cessat genus Orithyiae, h. e. sororis Pandionis. Claud. IV. Cons. Honor. 506. talem sensere Solonem Res Pandioniae, h. e. Atheniens. respubl. Id. B. Gild, 406. Pandioniae phalanges, h. e. Athenienses. Id. Rapt. Pros. 2, 19. arces, h. e. Athenae. Eodem sensu Stat. Th. 2, 720. Pandionius mons. Sen. Octav. 8. Pandioniae volucres, h. e. luscinia, et hirundo, in quas mutatae sunt Philomela, et Progne Pandionis filiae. Sidon. carm. 23, 137. Pandionia cavea, h. e. theatrum Athenarum.

PANDO, as, a. 1. κυρτόω, curvo, inflecto, pandum facio. Quint. 11, 3. med. Pectus ac venter ne projiciantur, observandum: pandant enim posteriora, et odiosa est omnis supinitas. Plin. 19, 5, 23. de cucumerib.: Desecti quoque ad aquas modice distantes adrepunt: aut si quid obstet, versi pandantur, curvanturque. ℙ Pandari, et pandare dicuntur arbores, tigna, cum flectuntur, et oneri cedunt. Plin. 16, 42, 81. Cetera omnia inferiora pandantur: palma e contrario fornicatim. Adde ib. 39, 74. et ib. 40, 79. Vitr. 2, 9. med. Ulmus et fraxinus celeriter pandant. Id. 6, 11. Limina et trabes structuris cum sint oneratae, medio spatio pandantes frangunt sua lysi structuras. Colum. 4, 16. f. Firmiora juga sunt alliganda, ut rigorem habeant, nec pandentur onere fructuum.

PANDO, is, pandi, pansum, et passum, a. 3. πετάννυμι. [*Quae Varro (ap. Non. 1, 209.) lib. de vita populi R. existimat, ea causa dici, quod qui ope indigerent et asylum Cereris confugissent, panis daretur: pandere ergo quasi panem dare, quod nunquam fanum talibus clauderetur: istae quidem nugae videntur. Prima vocis significatio, quam Noster tertio loco posuerat, est expandendi, extendendi, distendendi. Exempla laudata erant ista:] Cic. Tusc. 4, 5. vela pandere. Virg. G. 1, 398. pennas ad solem. Plin. 9, 8, 9. retia. Tac. H. 2, 25. et 4, 33. aciem, i. e. explicare ordines. Plin. 29, 4, 27. Araneus telas muscis in parietibus latissime pandit. Virg. A. 6, 282. ulmus brachia pandit. Plin. 21, 4, 10. Rosa paulatim dehiscit, ac sese pandit. Liv. 21, 37. Ita torridam incendio rupem ferro pandunt, i. e. diffindunt, perfringunt. Liv. 32, 4. Repente velut maris vasti, sic immensa panditur planities, ut, etc. Val. Fl. 4, 99. Proxima Bebrycii panduntur litora regni [*i. e. ante oculos quasi expanduntur navigantium. Plin. 6, 13, 15. ubi mare coepit in latitudinem pandi. Adde Colum. 2, 22. Feriis ritus majorum etiam illa permittit, far pinsere, faces incidere, mala, pira, ficos pandere, etc.; et 12, 39. Pandere uvas in sole: [*utroque loco pandere significat disponere siccandi, desiccandi causa: auf di Darre legen. V. in PASSUS, a, um.] ℙ Translate. Cic. Tusc. 5, 25. Illa divina bona longe lateque se pandunt, coelumque contingunt, h. e. patent. Id. in Arat. 5, 453. cum cauda omnis jam panditur Hydra, h. e. tota exoritur, et se conspiciendam praebet. ℙ [*Hinc aperiendi, patefaciendi notio derivanda, quam Noster pravo consilio ab initio collocaverat, his laudatis exemplis: Pl. Bacch. 3, 1, 1. Pandite, atque aperite propere januam hanc. Virg. A. 2, 234. Dividimus muros et moenia pandimus urbis. Enn. ap. Fest. in Genas: Pandite sulti', genas. Petr. Sat. 102. Pandere crura in orbem. Hor. Sat. 2, 2, 26. de pavone: et picta pandat spectacula cauda. Virg. A. 6, 421. de Cerbero: ille fame rabida tria guttura pandens. Liv. 4, 15. Nulla merita cuiquam ad dominationem pandunt viam. Id. 10, 41. Panduntur inter ordines viae: provolat eques; et ib. 5. med. Pandere viam fugae. [*Virg. G. 2, 257. piceae tantum, taxique nocentes Interdum aut hederae pandunt vestigia nigrae, i. e. indicant.] Lucr. 258. Et cum tempora se veris florentia pandunt; et 5, 1247. Pandere agros pingues, et pascua reddere rura, h. e. aratro aperire, solvere, colere. ℙ [*Unde translate ponitur pro indicare, ostendere, enarrare, explicare ea, quae obscura, incognita sunt. Virg. A. 6, 267. Pandere res alta terra et caligine mersas. Ov. Met. 4, 679. Pande requirenti nomen terraeque, tuumque, Et cur vincla geras. Sen. Herc. Fur. 301. Pande, quid fieri jubes? Atque solennis quidem est vox vatum poetarum.] Virg. A. 3, 479. Ausoniae pars illa procul, quam pandit Apollo. [*Id. ib. v. 25. Quae Phoebo pater omnipotens, mihi Phoebus Apollo Praedixit, vobis Furiarum ego maxima pando

Id. ib. 6, 723. Suscipit Anchises, atque ordine singula pandit. [**Lucan.* 6, 590. O decus Aemonidum, populis quae pandere fata, Quaeque suo ventura potes devertere cursu: ubi *Cort.* laudat *Claud. Praef. II. Eutrop.* 37. Miror, cur aliis qui pandere fata solebas. V. *Gronov. Observv.* 4, 12. p. 132. *ed. Fr.* — Locos, in quibus de poetis dicitur, Forc. hos laudaverat.] *Lucr.* 5, 55. Atque omnem rerum naturam pandere dictis. *Plin. prooem. l.* 14. Hesiodus praecepta agricolis pandere orsus. *Val. Fl.* 1, 12. versam proles tua pandet Idumen. Namque potest, *h. e.* carmine persequetur, illustrabitque. *Petr. Sat.* 89. Itaque conabor opus versibus pandere. *Stat. Silv.* 1, 5, 29. vestra est, quam carmine molli Pando, domus; [*et al. saepissime.] ℙ Praeterit. *pandi* agnoscitur a *Prisc.* 10, 891. ℙ Part. *Pandendus* ap. *Plin.* 9, 8, 9. Locum pandendis retibus habilem effugere festinant delphini.

PANDŌRĂ, ae, f. *Πανδώρα*, prima mulier, a Vulcano Jovis jussu fabricata, quam singuli Dii donis suis ornaverunt. Pallas enim sapientiae donum ei contulit, Venus formae, Apollo musices, Mercurius eloquentiae. Dicta est a *πᾶν*, omne, et *δῶρον*, donum, quasi omnium donum, vel quasi ab omnibus donata, vel donata omnium rerum genere. Ea data in conjugium Epimetheo Promethei fratri, Pyrrham peperit, quae mortalis dicitur prima esse creata. *Hyg. fab.* 142. ℙ *Pandora Hesiodi*, proverb. de re, cui construendae multi operam contulerunt. *Tert. adv. Valent.* 12. V. *Hesiodi Opera et Dies v.* 60. et sqq., ubi graphice Pandorae fabula narratur. ℙ In illo *Plin.* 36, 5, 4. . 4. In base quod caelatum est, Pandoras genesin appellavit: *Pandoras* genitivus est Graecae positionis.

*PANDŌRAE, arum, populi Indiae, fortasse i. . Pandae. *Plin.* 7, 2. *B. A.*

*PANDOSĬA, ae, f. *Πανδοσία*. urbs Epiri ad Acherontem fluvium. *Liv.* 8, 24. *Plin.* 4, 1. ℙ Item urbs Italiae, in Bruttiis, ad Acheruntem fluvium, in qua Alexander Epirotes occubuit. *Justin.* 12, 2. Juxta urbem Pandosiam Alexander, non prius fatalis loci cognito nomine quam occideret, interficitur. *Liv. l. c.* Data dictio erat Alexandro, Caveret Acherusiam aquam, Pandosiamque urbem: ibi fatis ejus terminum dari. Adde *Plin.* 3, 11. Ibi Lucanorum urbem fuisse refert *Theopompus*. Sed ibi pro *Pandosiam* Codicum lectio est *Mandoniam*. *B. A.*

[PANDRŎSOS, i, f. *Πάνδροσος*, filia Cecropis, Atheniensium regis, soror Aglauri, et Herses. *Ov. Met.* 2, 559. commissa duae sine fraude tuentur, Pandrosos, atque Herse: timidas vocat una sororis Aglaures. *Id. ib.* 737. Pars secreta domus, ebore et testudine cultos Tres habuit thalamos: quorum tu, Pandrose, dextrum; Aglauros laevum; medium possederat Herse. V. AGLAUROS. *F.*]

PANDŪRĂ. V. v. sq.

PANDŪRIZO, as, n. 1. *πανδουρίζω*, panduram pulso. Est autem pandura musicum quoddam instrumentum a Pane inventum, ut ait *Isid. Orig.* 3, 20. *Pollux* vero *Onom.* 4, 9. §. 60. tradit esse instrumentum trichorde ab Assyriis inventum, *Hesych.* *Σύριγγες*, esse multas tibias cera junctas. *Cassiod.* (?) *ll.* 9, 307. Quidam agrestes canorique semidei, quorum hircipedem (*h. e.* Pana) pandura, Silvanum arundinis enodis fistula sibilatrix rurestris unum tibia decuerunt; et p. 313. loquitur Harmonia: Panduram Aegyptios attentare permisi. *Ampr. Elag.* 32. Ipse ad tibias dixit, tuba cecinit, pandurizavit, organo modulatus est.

[PANDŪRUS, i, m. *πάνδουρος*, qui panduram pulsat. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Donat.* 85, 6. Camurius L. L. Pandurus. *F.*]

PANDUS, a, um, adj. *κυρτός*, pandatus, incurvus, leviter inflexus. *Vitr.* 2, 9. Cupressus et pinus, habentes humoris abundantiam, in operibus solent esse pandae. *Ov. Met.* 14, 660. Suspiciens pandos autumni pondere ramos. *Virg. G.* 2, 445. pandas ratibus posuere carinas; et 194. Lancibus pandis fumantia reddimus exta. *Ov. Amor.* 1, , 16. Prima vocas tardos sub juga panda boves: *Met.* 10, 271. juvencae pandis cornibus. *Id. Trist.* 3, 10, 43. pandi delphines. *Id. Met.* 3, 674. eo, qui in delphinum vertitur: et lati rictus, panda loquenti Naris erat, *h. e.* sursum inflexa, resima; et *ib.* 10, 713. de apro: Protinus excussit pando venabula rostro. *Sil.* 3, 277. panda manus est armata cateja. *Mart.* 14, 106. panda ceus ansa. *Quint.* 6, 3. *med.* Junium hominem grum, et macrum, et pandum, fibulam ferream xit. *Ov. A. Am.* 1, 543. Ebrius ecce senex pando lenus asello Vix sedet, *h. e.* qui curvato dorso t, et aliquantum depresso. ℙ [Fuit etiam cogn. , ut Latinius Pandus propraetor Moesiae, ap. *ac. A.* 2, 66. *F.*]

*PANĔAS, adis, *Πανεὰς* sc. *πόλις*, *γῆ* seu *χώρα*, *πηγή*, urbis, fontis, itemque regionis nomen, Judaea, in Trachonitide, Phoeniciae contermirum. Fontis meminit *Plin.* 5, 15. Regionis *Id.* 18. Urbis quae et Caesarea Philippi dicta, mentio facta est ap. *Joseph. Ptolem.* et *Steph. Byz. A.*

PĀNĔFĪCĬUM. V. PANIFICIUM.

PĀNĔGYRĬCUS, a, um, adj. *πανηγυρικός*, laudatorius, ut Panegyrica oratio. *Cic. Or.* 11. Laudationum, scriptionum, et historiarum, et talium suasionum, qualem Isocrates fecit panegyricum: subaudi *sermonem*. Sic *Quint.* 10, 4. Panegyricum Isocratis decem annis dicunt elaboratum. *Auson. Profess.* 1, 13. Sive panegyricos placeat contendere libros. *Hieron. ep.* 118. *n.* 4. Laudent te alii, et tuas contra diabolum victorias panegyricis prosequantur. *Lact.* 1, 15. *med.* Etiam malos panegyricis mendacibus adulantur.

PĀNĔGYRIS, is, f. *πανήγυρις*, conventus publicus, vel nundinae, quales quinto quoque anno Athenis celebrari solitas, scribit *Herod.* 6.; a *πᾶν*, omne, et Aeolico *ἄγυρις* pro *ἀγορά*, coetus. *Cic. Att.* 1, 14. Graecis litteris scribit. Erat, inquit, in eo ipso loco, illo die nundinarum *πανήγυρις*. ℙ *Claudiani* carmina omnia, quae alicujus laudes continent, *panegyris* titulum habent, *h. e.* elogium magno populi conventu pronunciatum.

PĀNĔGYRISTĂ, ae, m. *πανηγυριστής*, laudator. *Sidon. ep.* 4, 1. Si quid heroicus arduum, comicus lepidum, panegyrista plausibile condiderunt.

PĀNĔROS, ōtis, f. *πανέρως*, quasi omni amore digna: a *πᾶν*, omne, et *ἔρως*, amor: gemma est, aliis pansebatos dicta, quae fecunditatem afferre creditur. *Plin.* 37, 10, 66. ℙ [Est etiam nomen propr. servi. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 631. M. Antonius Panerotis Aug. L. L. Amethystus. *F.*] ℙ *Occurrit etiam ap. *Suet. Ner.* 30. *B. A.*

PANGAEUS, i, m. et in plur. num. Pangaea, orum, n. plur. *Malaca*, *Castagna*, *Παγγαῖος*, mons Thraciae, in Macedoniae confinio, Philippis urbi imminens, ad cujus radices Nestus fluvius decurrit. Rosarum ferax est. Abundat item cinnamis. Ibi etiam auri et argenti fodinae. *Plin.* 4, 11, 18. Mons Pangaeus, Heraclea, Olynthos. *Virg. G.* 4, 462. flerunt Rhodopeiae arces, Altaque Pangaea, etc. ℙ Adjective. *Val. Fl.* 4, 631. Pangaea juga; et 1, 575. Pangaea Boreas speculatus ab arce. *Sil.* 2, 73. Pangaea nemora.

PANGO, is, nxi, nctum, item pēgi, et pĕpĭgi, pactum, a. 3. *πήγνυμι*, figo, infigo, sero, planto. Praeteritum *pegi*, et *pepigi*, est a *pago*, *is*. *Liv.* 7, 3. Ut qui praetor maximus sit, idib. Septembr. clavum pangat. V. CLAVUS. *Colum.* 3, 12. *med.* Vicena millia malleolorum per vineae jugerum inter ordines pangimus. *Id.* 11, 3. *med.* Lactuca mense Martio recte pangitur; et *ib.* 2. *med.* Taleam olearum cum panxeris, oportet fimo oblinire. *Id.* 10, 251. ceu littera proxima primae Pangitur in cera docti mucrone magistri; et 11, 2. *med.* Vitiaria diligenter facienda, malleolisque quam recentissimis curiosissime pangenda. *Prop.* 3, 15, 15. Ipse seram vites, pangamque ex ordine colles. *Pall.* 3, 9. *med.* Is qui puncturus est, projecta circa surculos sarmenta sine ullo errore deponet. *Pacuv.* ap. *Fest.* in *Tonsillam*, et ap. *Prisc.* 10, 894. Tonsillam pegi laevo in litore. Hinc *impegi*, et *compegi*. [*V. *Ruddim.* 1, 239. sq.] ℙ Translate *pangere filios*, h. e. procreare, dixit *Tert. Apol.* 9. *f.* ℙ *Pangere versus* est facere, et scribere, quia litterae stilo in cera panguntur, ut ait *Fest.* in *Pangere*, et in *Impages*. *Cic. Fam.* 16, 18. *f.* Sed tu nullos ne tecum libellos? an pangis aliquid Sophocleum? *Lucr.* 4, 8. obscura de re tam lucida pango Carmina. *Hor. Ep.* 1, 18, 40. Pangere poemata. *Mart.* 11, 3. At quam victuras poteramus pangere chartas, Quantaque Pieria proelia flare tuba! *Val. Max.* 2, 1. *f.* Egregia superiorum opera carmine comprensa pangebant. *Tac. A.* 14, 16. Carminum quoque studium affectavit; contractis quibus aliqua pangendi facultas. *Enn.* ap. *Cic. Tusc.* 1, 15. Hic vestrum panxit maxuma facta patrum. *Id. ex collect. Merulae.* Horrida Romuleum certamina pango duellum. ℙ [*Hinc firmiter aliquid constituere. *Cic. Leg.* 1, 21. Requiri placere terminos, quos Socrates pegerit, iisque parere. Alii leg. *pepigerit*. Nec improb. *Orell. Id. Pis.* 16. Obtinuisti provinciam consularem finibus iis, quos lex cupiditatis tuae, non quos lex generi tui pepigerat. Nimirum praeteritum *pepigi* fere ponitur cum paciscendi significatione, quae ex praecedentis loci genere loquendi, originem duxisse recte dicitur. Exempla Noster laudaverat ista.] *Cic. Off.* 3, 24. Si quis medicamentum cuipiam dederit ad aquam intercutem, pepigeritque, ne illo unquam postea uteretur. *Virg. A.* 10, 902. Nec tecum meus haec pepigit tibi foedera Lausus; et *ib.* 11, 133. Bis senos pepigere dies, et pace sequestra, etc. *Liv.* 9, 11. et 24, 29. Pacem nobiscum pepigistis, ut legiones vobis captas restitueremus. *Id.* 27, 30. *med.* Ne antea quidem se de pace audisse, aut inducias pepigisse. *Pl. Bacch.* 4, 8, 38. Ducentis Philippis rem pepigi. *Ov. Amor.* 1, 10, 49. Non fuit armillas tanti pepigisse Sabinas, Ut, etc. *Tac. A.* 14, 31. Resumere libertatem occultis conjurationibus pepigerant; et *ib.* 42. Pedanium servus ipsius interfecit, negata libertate, cui pretium pepigerat; et *ib.* 13, 14. Pepigerat Pallas, ne cujus facti in praeteritum interrogaretur. ℙ Saepe idem praeteritum refertur ad pacta nuptialia. *Ov. Her.* 16, 36. Te peto, quam lecto pepigit Venus aurea nostro; et *ib.* 20, 157. Haec mihi se pepigit: pater hanc tibi. *Catull.* 62, 28. Quod pepigere viri, pepigerunt ante parentes, Nec junxere prius, quam, etc. ℙ *Paxim* antique pro *pepigerim*, dato pignore certaverim. *Pl. Amph.* 1, 3, 13. Ego paxim, te Amphitruonem esse malis, quam Jovem. *Id. Merc.* 4, 6, 10. Ecastor paxim, si itidem plectantur viri, plures viri sint vidui, quam nunc mulieres. *Id. Truc.* 1, 1, 43. Paxim, lenonum et scortorum minus siet. Al. ubique melius *faxim* leg.

PANGONĬUS, ii, m. *παγγώνιος*, gemma pluribus angulis, *Plin.* 37, 10, 66. Est a *πᾶς*, omnis, et *γωνία*, angulus.

[*PANHORMUS, i. V. PANORMUS.]

[PĀNĬCELLUS, i, m. dimin. panis, magdalium. *Plin. Valer.* 1, 6. Post haec supermittis panicellos debuccellatos, quos conficis ita: et *mox*: Hoc ergo apozema conspergi facies buccellari farina, et sic facies, ut dixi, panicellos latos et subtiles, etc. *F.*]

PĀNĬCĔUS, a, um, adj. a *panis*. Hinc *Pl. Capt.* 1, 2, 59. per jocum appellat milites paniceos, pistorienses, et placentinos. Alii paniceos dictos putant respectu ad Panam urbem Samnii, de qua *Strabo l.* 5., [sed hic ibidem *Paunam*, non *Panam* memorat; itaque alia est quaerenda urbs, cujus incolae joculariter panicei appellandi sint: haec fortasse est Panopolis urbs Aegypti. *Serv.* ad *Virg. A.* 3, 257. Majores nostri has mensas habebant in honorem Deorum: paniceas scilicet, *h. e.* magnas placentas e pane confectas. *F.*]

[PĀNĬCĬUM, ii, n. idem ac panificium. *Cassiod. Var.* 9, 5. Primo tempore panicii speciem coemptam in propriam redegere substantiam, spectantes caritatem mediocribus gravem, ut parcius reponentibus detestabilem inferant nuditatem, quando homines in famis periculo constituti, etc. ℙ *Panicium* est etiam panicum, unde nostrates nunc vulgo *panizzo* appellant. *Edict. Dioclet.* p. 27. Milii integri K. M. ✠. quinquaginta, panicii K. M. ✠. quinquaginta. *Paul. Nol. ep.* 3. *ad Sever.* Fabam tantum milio, panicioque confundens. Adde *Not. Tir.* p. 112., ubi perperam *pannicium* legitur. *F.*]

PĀNĬCŬLĂ, ae, f. *φόβη*, *ἀνθήλη*, lanugo, sive capillamentum, sive coma lanosa in milio, panico, arundine, avellanis, in omnibus fere arboribus picei generis, in qua semen dependet: denique quicquid oblonga, et subrotunda forma tumet: a *panus* dimin. ut *Fest.* docet. *Plin.* 16, 10, 19. E ramis generum horum panicularum modo nucamenta squamatim compacta dependent. *Id.* 18, 7, 10. *n.* 3. Panicum a paniculis dictum, cacumine languido nutante. *Id.* 21, 4, 10. Graecula rosa convolutas habet foliorum paniculas. *Pl. Mil.* 1, 1, 17. Cujus tu legiones difflavisti spiritu, quasi ventus folia, aut paniculam tectoriam, *h. e.* paniculam arundinum, qua quidam utebantur tegendis villaticis domibus, ut *Plin.* 16, 36, 64. tradit, et significat etiam ipse *Pl. Rud.* 1, 2, 34. Ita legit, et interpretatur *Turneb. Advers.* 2, 28. Al. leg. *peniculum tectorium*, quod minus huic loco convenire videtur. Ceterum *panicula* dimin. a *panus* agnoscitur etiam a *Prisc.* 3. *f.* ℙ Translate *panicula* dicitur tumor mammosus circa inguina praecipue nascens. *Appul. Herb.* 13. Cum caluerit, impones super paniculam, et panno ligabis lineo. *Scrib. Comp.* 82. Malagma ad mammarum duritiem, ad paniculas, ad tubera, et cetera, quae subito adnascuntur.

PĀNĬCUM, i, n. *ἔλυμος*, *μελίνη*, genus frugis, a paniculis sic dictum, cacumine languido nutante, paulatim extenuato paene in surculum, ut *Plin.* 18, 7, 10. *n.* 3. describit. *Caes. B. C.* 2, 22. Panico vetere, atque hordeo corrupto omnes alebantur. [**Welscher Fench*, Panicum Italicum, *L.* — Secundum aliorum sententiam *Buchweizen*, Polygonum Fagopyrum, *L.*, sed acceperunt hoc frumenti genus ante hos demum quadringentos annos Itali.]

PĀNĬCUS, a, um, adj. ad Panem Deum spectans. *Panicus terror* est pavor repentinus sine causa obortus, terriculamentum inane, quicquid cum stupore contingit. Causa appellationis est, quia veteres existimabant, Panem Deum repentinos terrores, et animi consternationes immittere. V. PAN. Hujusmodi timoris exemplum habes ap. *Curt.* 4, 12. *med.* Alexandri, inquit, exercitum pavor, cujus causa non suberat, invasit: quippe lymphati trepidare coeperunt, omnium pectora occulto metu percurrente, etc. *Hyg. Astron.* 2, 28. de Capricorno: Hic dicitur, cum Juppiter Titanas oppugnaret, primus objecisse hostibus terrorem, qui *Πανικὸς* appellatur. *Cicero* hanc vocem Graecis litteris scribit *Att.* 14, 3. Rumorem magnum afferunt *Πανικὸν* certe. Sic *ib.* 5, 20. Scis enim dici quaedam *Πανικά*. Adde *ib.* 16, 1.

[PĀNĬFEX, ĭcis, m. qui panem conficit. *Theod. Prisc.* 4, 2. Ut illud quod in panificio separant panifices, fermento relicto, alterius panis confectioni profuturo. *Gloss. Philox.* Panifex, *ἀρτοποιός*. *F.*]

PĀNĬFĬCĬUM, ii, n. *ἀρτοποιΐα*, panis confectio.

Varr. L. L. 4, 22. Panis, quod primo figuras faciebant mulieres in panificio Panis. ℙ Item ipse panis. [*Placentulae, pani similes, *(Gebäck.)*] *Cels.* 2, 18. Scire oportet omnia legumina, quaeque ex frumentis panificia sunt, generis valentissimi esse; et *ib. med.* Cum panificia omnia firmissima sint. *Suet. Vesp.* 7. Verbenas, coronasque et panificia libertus obtulisse ei visus est, [*i. e. πόπανα, Serapidi et Osiridi offerri solita. V. *Ruperti* ad *Juven.* 6, 540.] ℙ In *Cod. Theod.* 14, 3, 4 et 22. legitur *paneficium.*

PĀNĬON, ii, n. herba eadem quae satyrion, a Pane nomen habens. *Appul. Herb.* 15.

PĀNĬŌNĬUS, a, um, adj. ad totam Ioniam pertinens: a πᾶν, omne, et Ἰώνιος, Ionius. V. PANAETOLIUM. *Plin.* 5, 29, 31. In ora quae Trogilia appellatur, Gessus amnis: regio omnibus Ionibus sacra, et ideo Panionia appellata. *Vitr.* 4, 1. Apollini Panionio aedem constituerunt. ℙ [*Panionium, ii*, idem ac regio Panionia. *Mela* 1, 17. Ibi est Panionium, sacra regio, et ob id eo nomine appellata, quod eam communiter Iones colunt. V. *Eckhel. D. N. V.* T. 2. p. 507. *F.*]

PĀNIS, is, m. ἄρτος, σῖτος, cibus ex farina et aqua, qui igne coctus sit. V. PANIFICIUM. *Sen. ep.* 90. *med.* Tunc farinam aqua sparsit, et assidua tractatione perdomuit, finxitque panem, quem primo cinis calidus, et fervens testa percoxit: deinde furni paulatim reperti, etc. *Pl. As.* 1, 3, 48. A pistore panem petimus, vinum ex oenopolio. *Id. Pers.* 4, 3, 2. Ego hodie compendifeci binos panes in dies. *Id. Bacch.* 4, 1, 8. Comesse panem tres pedes latum potes, fores pultare nescis? *Id. Cas.* 2, 5, 1. In furnum calidum condito, atque ibi torreto me pro pane rubido. *Cic. Tusc.* 5, 34. Ptolemaeo cum cibarius in casa panis datus esset, nihil visum est illo pane jucundius. V. CIBARIUS. *Plin.* 28, 16, 63. Edere aliquid cum pane. *Hor. Sat.* 2, 2, 17. cum sale panis Latrantem stomachum bene leniet; et *ib.* 1, 5, 88. venit vilissima rerum Hic aqua, sed panis longe pulcherrimus, ultra Callidus ut soleat humeris portare viator. Nam Canusl lapidosus. *Id. Ep.* 2, 1, 123. vivit siliquis, et pane secundo. *Juven.* 5, 70. Panis tener, et niveus, mollique siligine factus. *Ter. Eun.* 5, 4, 17. Quo pacto ex jure hesterno panem atrum vorent. *Vat.* ap. *Quint.* 6, 3. *med.* Panem candidum edere. *Plin.* 22, 25, 68. Vetus, aut nauticus panis. *Juven.* 14, 128. Mucida caerulei panis consumere frusta. *Sen. ep.* 119. Esurio: edendum est: utrum hic panis sit plebejus, an siligineus, ad naturam nihil pertinet. *Id. ep.* 18. Panis durus ac sordidus. *Id. ep.* 83. siccus, *h. e.* sine obsonio. *Plin.* 13, 12, 36. Mollia panis, [**Krume*:] et 29, 4, 23. Panis crusta. *Id.* 18, 11, 27. Panis varia genera persequi, supervacaneum videtur: alias ab obsoniis appellati, ut ostrearii; alias a deliciis, ut artolagani; alias a festinatione, ut speustici; nec non a coquendi ratione, ut furnacei, vel artopticii, aut in clibanis cocti: non pridem etiam a Parthis invectus, quem aquaticum vocant, quoniam aqua trahitur, tenuem, et spongiosa inanitate. Summa laus siliginis bonitate, et cribri tenuitate constat. Quidam ex ovis, aut lacte subigunt, etc. V. *Sen. ep.* 90. *med.* ubi panis conficiendi rationem pluribus persequitur. ℙ De usu *panis* in fucis mulierum V. in PANUS. [**Nep. Them.* 10, 3. Namque hanc urbem ei rex donarat, his quidem verbis: quae ei panem praeberet; Lampsacum autem, unde vinum sumeret: Myuntem, ex qua obsonium haberet.] ℙ Translate *panis* dicitur massa cujusque rei in modum panis formatae. *Plin.* 34, 11, 24. Cum panes aeris aqua refrigerantur. *Stat. Silv.* 4, 9, 37. Aut panes viridantis aphronitri. ℙ In genit. plur. habet *panum*, et *panium:* illud *Verrio* placuit, et *Prisc.* 7, 771. hoc *Caesari de analog.* 2. ap. *Charis.* 1, 69 et 114. ℙ Olim *hoc pane, is*, declinabant. *Pl. Curc.* 2, 3, 88. Haec sunt ventri stabilimenta, pane, et assa bubula, poculum grande, aula magna. Ita legit *Non.* 3, 161. et *Charis. l. c.* Sic *Arnob.* 1, 36. Nonne alius haec utria, alius dicitis hoc utres? non item apud vos est positum hoc pane, et hic panis? etc.

PĀNISCI, orum, m. plur. Πανίσκοι, Dii silvestres, quasi minutuli Panes, ut a Satyro Satyriscus inclinatur. *Cic. N. D.* 3, 17. Si Nymphae, Panisci etiam, et Satyri. *Id. Div.* 2, 13. *f.* Saxo diffisso caput exstitisse Panisci. ℙ [*Paniscus* est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Gud.* 172, 3. T. Flavius Paniscus. *F.*]

*PANISSA, ae, flumen Thraciae, in Pontum Euxinum influens. *Plin.* 4, 11. ℙ *Panysus* vocatur a *Plin. ib. B. A.*

*PANISSUM, i, n. opp. Moesiae inferioris. *Tab. Peut. B. A.*

PANNĀRĬĂ, orum, n. V. PANARIUM.

PANNELUM. V. PANUCELLIUM.

[PANNĔUS, a, um, adj. idem ac pannosus. *Gloss. Philox.* Panneus, ῥάκινος. *F.*]

PANNĬCŬLĀRĬUS, a, um, adj. ad panniculum pertinens. *Ulp. Dig.* 48. *tit.* 20. qui est *de bonis damnator.*, 6. Pannicularia sunt ea, quae in custodia receptus secum attulit, spolia, quibus indutus est, cum quis ad supplicium ducitur. *Hadr. Imp. ib. in. legis:* Pannicularìae *(rationis)* causa quemadmodum intelligi debeat, ex ipso nomine apparet: non enim bona damnatorum pannicularia significari, quis probe dixerit: nec si zonam circa se habuerit, protinus aliquis sibi vindicare debebit, sed vestem, qua is fuerit indutus, aut nummulos, quos victus sui causa in promptu habuerit, aut leves annulos, qui rem non excedant aureorum quinque: alioquin si quis damnatus in digito habuerit aut sardonycha, aut aliam gemmam magni pretii, vel si quod chirographum magnae pecuniae in sinu babuerit, nullo jure illud in pannicularia ratione retinebitur.

PANNĬCŬLUS, i, m. parvus pannus, vel panni particula, pannulus. *Cels.* 6, 18. *n.* 8. Vinculum autem ei loco linteolum, aut panniculus quadratus est, qui ad duo capita duas ansas, ab altera vero parte totidem fascias habet; et 7, 20. Si cui intestinum descendit, fascia ejus rei causa fit, cui uno loco pila assuta est ex panniculis facta, quae ad repellendum intestinum ipsi illi subjicitur. *Juven.* 6, 258. Hae sunt, quae tenui sudant in cyclade, quarum Delicias et panniculus bombycinus urit, *h. e.* vestis brevis, aut levissimi ponderis. ℙ Ap. *Mart.* 2, 72., 3, 86., 5, 61. est nomen proprium mimi, qui subserviebat Latino ad risum conciliandum.

PANNŎNĬĂ, ae, f. Παννονία, regio Europae perampla inter Danubium, Savumque amnes, et Noricum. Fuit aliquando pars Illyrici. *Ov. Trist.* 2, 225. Nunc tibi Pannonia est, nunc Illyris ora domanda. De ea *Plin.* 3, 25, 28.

PANNŎNĬĂCUS, a, um, adj. Pannonicus. *Spart. Sever.* 10. Pannoniaci augures.

PANNŎNĬCUS, a, um, adj. ad Pannoniam pertinens. *Plin.* 7, 45, 46. et *Suet. Aug.* 20. Pannonica bella. *Mart.* 13, 69. Pannonicas nobis nunquam dedit Umbria cattas. *Nemes. Cyn.* 126. de canib. venat.: Nec tibi Pannonicae stirpis temnatur origo. [*Veg. Mil.* 1, 20. Pilei Pannonici. *F.*]

PANNŎNIS, idis, f. adj. quae est e Pannonia, Παννονίς. *Lucan.* 6, 220. Pannonis haud aliter post ictum saevior ursa.

PANNŎNĬUS, a, um, adj. Παννόνιος, qui est e Pannonia: et fere de populis dicitur. *Tibull.* 4, 1, 108. testis quoque fallax Pannonius, gelidas passim disjectus in Alpes. *Suet. Tib.* 17. Nemine dubitante, quin Germani juncturi se Pannoniis fuerint. *Albin.* 1, 390. Summaque dispersi per juga Pannonii. *Stat. Silv.* 1, 4, 78. Pannoniusque ferox. *Claud. in I. cons. Stil.* 2, 191. hinc obsidione solutus Pannonius, potorque Savi.

PANNŌSĬTAS, atis, f. ῥάκωσις, pannosa macies. *Coel. Aurel. Acut.* 1, 11. *med.* Corporis defluxio, et cutis veluti ruginosa, vel sulcata pannositas, quam Graeci ῥάκωσιν vocant, *h. e.* sulcata et instar detritae vestis laceraeque rugositas. V. v. sq.

PANNŌSUS, a, um, adj. δυσείμων, κατάῤῥαφος, vili, crassoque panno indutus, sordida, aut lacera veste amictus. *Cic. Att.* 4, 3. *med.* Clodii vestibulum vacuum sane mihi nuntiabatur, paucis pannosis, sine laterna. *Just.* 2, 6. *f.* de Codro: Permutato regis habitu, pannosus, sarmenta collo gerens. *Id.* 21, 5. de Dionysio Corinthi exsulante: Pannosus et squalidus incedere. *Appul. Met.* 4. Quid paupertinas pannosasque resculas miserrimae anus donas vicinis divitibus? *Sen. Clem.* 2, 6. Aeruscantis civis arida et pannosa macies: ubi maciem pannosam pro macro et pannoso posuit. Vel *pannosam maciem*, intelligit cutem aridam et rugosam instar panni detriti, et laceri. Quo sensu *Mart.* 3, 72. Aut tibi pannosae pendent a pectore mammae, *h. e.* rugis corruptae et deciduae. Etiam *pannuceus* simili significatione usurpatur. ℙ *Pers.* 4, 32. Pannosam faecem morientis sorbet aceti, *h. e.* panni instar aceto obductam.

PANNŪCĔĀTUS, a, um, adj. pannuceus, pannosus. *Pomponii* veteris Atellanarum scriptoris una comoedia *Pannuceati* inscribebatur: atque ex ea fragmenta aliquot servavit *Nonius* 1, 69. et 180., 14, 3. et alibi non semel.

PANNŪCĔUS et Pannucius, a, um, adj. pannosus, rugosus. Inter varia malorum genera *Plin.* 15, 14, 15. et *Cloat.* ap. *Macr. Sat.* 2, 15. ponunt et *pannucea*, ita dicta, quia, ut ait *Plin.*, celerrime in rugas marcescunt. Sic de mentula adhibuit *Mart.* 11, 46. Similiter *pannucea*, vel *pannucia Baucis* ap. *Pers.* 4, 21. est anus vieta, squalida, rugis deformata: et potest etiam referri ad vestes ejus viliores, et detritas. Nam *pannucia vestis* est pannis consuta. *Petr. Sat.* 14. *f.* Pro illa parte vindicabant pretiosissimam vestem, pro hac pannuciam ne centonibus quidem bonis dignam.

PANNŬLUS, i, m. dimin. panni, vestis vilis, sordida, detrita. *Appul. Met.* 7. Nec me putetis egenum, vel abjectum, neve de pannulis istis virtutes meas aestimetis. *Id. ib.* 9. Cuncti sic tunicati, ut essent per pannulos manifesti, *h. e.* scissiles centunculos, ut paulo ante dixerat. ℙ Item panni frustum. *Ammian.* 31, 2. de Hunnis: Semel obsoleti coloris tunica collo inserta non ante deponitur, aut mutatur, quam diuturna carie in pannulos defluxerit defrustata.

[PANNUNCŬLĀRĬĂ, orum, n. plur. idem ac pannicularia. V. PANNICULARIUS. *Not. Tir.* p. 155. Pannus, pannunculus, pannuncularia. *F.*]

[PANNUNCŬLUS, i, m. idem ac panniculus. V. v. praec. *F.*]

PANNUS, i, m. ὕφασμα, textum, ex quo vestes fiunt: item ipsa vestis. *Hor. Od.* 1, 35, 21. Te Spes, et albo rara Fides colit Velata panno. *Mart.* 2, 46. Quantum erat, infelix, pannis fraudare duobus! ℙ In illo *ejusd.* 10, 5. Et, cum supremae fila venerint horae, Diesque tardus, sentia[...] canum litem, Abigatque moto noxias aves panno[...] *pannus* aut vestis stragula, aut sudarium intellig[...] potest. ℙ De veste lacera, aut interpolata, au[...] vili. *Petr. Sat.* 83. *f.* Sola ruinosis horret facun[...]dia pannis. *Sen. ep.* 20. *med.* Magnificentior ser[...]mo tuus in grabato videbitur, et in panno. (Add[...] *Lucr.* 6, 1267.) *Ter. Eun.* 2, 2, 5. Video sentum[...] squalidum, aegrum, pannis annisque obsitum. (Ad[...] de *Sen. Controv.* 1, 6.) Hic *panni* aptius intelli[...]guntur segmenta scissuris vestis adsuta: et *panni[...] obsitus* est, [*centone indutus: nos: *mit Lumpe[...] bedeckt.*] Eodem modo *Id. Heaut.* 2, 3, 52. locu[...]tus est. Saepissime enim *pannus* dicitur de pan[...] frusto, ῥάκιον. *Hor. A. P.* 15. Purpureus, lat[...] qui splendeat, unus et alter Assuitur pannus. *I[...] Epod.* 17, 51. Cruore rubros obstetrix pannos la[...]vit. *Ov. Ib.* 235. Membraque vinxerunt tinctis fe[...]rugine pannis. ℙ Et praesertim de iis, quae a[...]hibentur in medendo. *Plin.* 32, 7, 24. Ranae ocu[...]lus suspensus e collo nativi coloris panno. *Id.* 2[...] 6, 37. Cochleae caput lineo panno adalligant ca[...]pitis doloribus licio. *Colum.* 6, 12. Pannis acet[...] et sale, et oleo madentibus inculcatis. *Sen. Ira* [...] 19. *f.* Scindi vestimenta miserorum, et in os fa[...]ciri pannos imperavit. ℙ Diadema, quae fasci[...] est capiti circumvoluta, *pannum* vocat *Val. Ma[...]* 7, 2. *n.* 5. *extr.* et 6, 2. *n.* 7. ℙ Et sacculus [...] panno. *Petr. Sat.* 135. Pannum de carnario det[...]lit furca, in quo faba erat ad usum reposita, et[...] Ut solvit ergo licio pannum, partem leguminis s[...]per mensam effudit. ℙ A similitudine *pannus* [...] *Plin.* vocatur, quod in aegilope praeter glande[...] nascitur: et ita describitur ab *eod.* 16, 8, 13. [...] glandiferis sola, quae vocatur aegilops, fert pa[...]nos arentes, muscoso villo canos, non in corti[...] modo, verum et e ramis dependentes cubitali m[...]gnitudiue odoratos, ut diximus, inter unguent[...] Est qui legit *panos.* ℙ Olim *pannum* neutro g[...]nere dixere. Ita accipit *Non.* 3, 165. illud *Novi[...]* Qui habet uxorem sine dote, pannum positum [...] purpura est. Est autem in his verbis proverbii r[...]tio similis, ac si dicas, humano capiti cervice[...] equinam jungere: cum pannus purpurae maxim[...] disconveniat. ℙ *Pannibus* in dat. plur. pro *pann[...]* dixit *Enn.* ap. *Charis.* 1, 40. et *Pomp.* ap. *No[...]* 8, 42.

[PANNYCHIS, ĭdis, f. πάννυχις, vigilia noctu[...]na, pervigilium. Est cogn. R., cujus vim signi[...]care videtur illud *Prop.* 2, 18, 23. saepe est e[...]perta puella Officium tota nocte valere meum. *I[...]scr.* ap. *Fabr.* p. 195. *n.* 460. Julia Pannychis; [...] p. 47. *n.* 268. Venulejae Pannychidi, etc. *F.*]

PANNYCHISMUS, i, m. παννυχισμὸς, in *Glo[...] Philox.* exponitur pervigilium, h. e. vigilatio p[...] totam noctem: a πᾶν, omne, et νὺξ, nox. *Arn[...]* 5, 173. Quibus mysteriis pervigilia consecrata su[...] et pannychismi graves.

[PANNYCHĬUS, a, um, adj. παννύχιος, qui [...] totam noctem spectat: a πάν, omne et νὺξ, no[...] *M. Aurel.* inter *oper. Front. ad M. Caes.* (ed. [...] *Maio)* 3, 5. Ita neque fidem in negotio pann[...]chio, neque modestiam in existimatione tua lae[...]ris, *h. e.* in litibus tota nocte orandis. *F.*]

[PANNYCHUS, i, m. πάννυχος, pernox, qui to[...] nocte aliquid agit. V. PANNYCHIS. Est cog[...] R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1074, 12. et emendatior a[...] *Viscont. Mus. Jenk. cl.* 1. *n.* 5. Q. Hordionius Pa[...]nychus. *F.*]

PĀNOMPHAEUS, i, m. πανομφαῖος, Jovis e[...]thetum: a πᾶν, omne, et ὀμφὴ, vox, quod omni[...] voce celebretur, vel quod omnium voces audi[...] vel quod sit πασῶν τῶν ὀμφῶν causa, h. e. omni[...] vaticiniorum et oraculorum. *Ov. Met.* 11, 198. A[...] Panomphaeo vetus est sacrata Tonanti.

PĂNŎPĒ, es, et Pănŏpēă, f. Πανόπη, Nymp[...] marina, una de Nereidibus: a πᾶν, omne, et ὄπ[...] video, idest a perspicuitate visus. *Virg. A.* [...] 240. Nereidum, Phorcique chorus, Panopeaq[...] virgo. *Albin.* 1, 435. Illi caeruleum Panope mat[...]tera crinem Solvit. Adde *Seren.* ap. *Diom.* 3, 5[...] ℙ Est etiam hoc nomine opp. Phocidis mediter[...]neum. *Ov. Met.* 3, 19. [Panopesque evaserat [...]va. Idem et *Phanotea* dicta est a *Liv.* 32, [...] Graece Φανότεια. *F.*]

[PĂNOPĬON, onis, m. πανωπίων, dimin. tot[...] oculeus: a πᾶν, omne, et ὤπιον pro ὤψ, ocul[...] Est cogn. R., ut Urbinius Panopion ap. *Val. M[...]* 6, 8. *n.* 6. *F.*]

[PĀNŎPŎLĪTES, ae, m. nomus Aegypti m[...]diae, cujus urbs Panopolis fuit Nonni poetae Gra[...]

patria, nunc *Schonin*: a Deo Pane, qui ibidem sub figura Priapi colebatur, ita appellata. Ejus meminit *Plin.* 5, 9, 9. *F.*]

[PĀNOPTES, ae, m. πανόπτης, omnia videns: a πᾶν, omne, et ὄπτομαι, video Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1220, 11. Ti. Claudius Panoptes. *F.*]

PĀNORMĪTĀNUS, a, um, adj. ad Panormum pertinens. *Cic. Verr.* 2, 2, 49. Legati Catinenses, Panormitanique dixerunt.

PĀNORMUS, i, f. et Panormum, i, n. *Palermo*, Πάνορμος, urbs Siciliae, caput totius regionis, amplissima, amoenissima, a Phoenicibus condita circa Graecorum in Siciliam adventum, in prov. seu valle Marzarae, prope ostia Orethi fluvii. Dicta est a πᾶν, omne, et ὅρμος, statio navium, propter multitudinem navium, quae undique illuc conveniunt. *Plin.* 3, 8, 14. Oppida Panormum, Solus, Himera cum fluvio. *Sil.* 14, 262. Tergemino venit numero fecunda Panormus. ¶ *Item Sami opp. *Liv.* 37, 10 et 11. ¶ et Cretae. *Plin.* 4, 12. ¶ et Thraciae opp., in Chersoneso Thraciae. *Id. ib.* 11. ¶ et portus Achaiae. *Id. ib.* 5. *B. A.* ¶ Scribitur et *Panhormus*. [*V. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 192.]

[PĀNŎSUS, a, um, adj. pani similis, et alendi facultate praeditus. *Coel. Aurel. Tard.* 3, 14. *med.* Cibus quoque sorbilis, calidus, et magis panosus. *F.*]

[PĀNŎTĪI, orum, m. plur. populi Scythiae ab amplitudine aurium ita appellati: a πᾶν, omne, et οὖς, ὠτός, auris. *Mela* 3, 6. *med.* Panotii, quibus magnae aures, et ad ambiendum corpus omne patulae, nudis alioquin pro veste sunt. *Plin.* 4, 13, 27. Fanesiorum aliae *(insulae)*, in quibus nuda alioquin corpora praegrandes ipsorum aures contegant. Alii rectius leg. *Panotiorum.* Adde *Is. Or.* 11, 3. *F.*]

PANSĀ, ae, m. qui est pedibus pansis, seu latis, et extensis: a *pansum* sup. verbi *pando. Plin.* 11, 45, 105. Pedes homini maximi: surae homini tantum, et crura carnosa. Vola homini tantum, exceptis quibusdam. Namque et hinc cognomina inventa, Planci, Plauti, Scauri, Pansae; sicut a cruribus Vari, Vaciae, Vatinii. *Pl. Merc.* 3, 4, 55. Subnigris oculis, oblongis malis, pansam aliquantulum, canum, varum, etc. Adde *Quint.* 1, . *med.* ¶ *C. Vibius Pansa Consul fuit cum Hirtio. Exercitus ejus ad Mutinam conciditur et ipse ex vulneribus moritur. *Cic. Fam.* 10, 33. et 15, 7. *Id. Phil.* 5, 19. et *Phil.* 11, 9. et al. *B. A.*

[PANSĔBASTUS, i, f. πανσέβαστος, gemma sic dicta quasi prorsus augusta et veneranda, eadem ac paneros: a πᾶν, omne, et σεβαστὸς, augustus. *Plin.* 37, 10, 66. *F.*]

PANSUS, a, um, adj. expansus, explicatus: a *pando. Vitr.* 3, 1. Si homo collocatus fuerit supinus, manibus et pedibus pansis. *German.* in *Arat.* 68. suppliciter pansis ad numina palmis. *Ammian.* 29, 5. *med.* Sago porrectius panso. *Prud. Cath.* 12, 170. Pansis in altum brachiis; et *adv. Sym. praef.* 1, 48. Vix panso poterat currere carbaso. Est qui leg. *passis* et *passo*: sed *Heins.* prius praefert. *Gell.* 15, 15. docet veteres *passum* dixisse, non *pansum.*

*PANTAENSES, ium, incolae urbis cujusdam Asiaticae. Fortasse in Phrygia degebant. *Plin.* 5, 30. *B. A.*

PANTĂGATHUS, i, m. παντάγαθος, et πανάγαθος, omnino bonus, vel ad omnia bonus. *Lampr. Anton. Diadum.* 4. *extr.* Pantagathi in domo patris ejus nidum posuerunt, *h. e.* aves in auguriis sic dictae, quia omen praebebant, si auspicanti advolassent, omnino faustum, et optima quaeque portendens. ¶ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 130. C. Plavius Pantagathus. *F.*]

PANTĂGĪAS, ae, et Pantagies, ae, m. *Porcari*, et *Bruca*, Παντακίας, fl. Siciliae, in ora Leontinorum, qui apud Taurum prom. mari excipitur. Dictus est a πάντα, omnia, et ἄγω, ago, propter nimiam rapiditatem, quia obvia quaeque prosternit, atque secum rapit. Alii derivant a πάταγος, fragor, quia per saxa volutus sonitum ingentem edit. Secundum fabulas, olim, dum plenus incederet, totam Siciliam sonitu implebat, post raptum autem Proserpinae, cum Cereri filiam quaerenti obstreperet, tacere jussus paruit numinis voluntati. *Serv.* in *A.* 3, 689., ubi *Virg.* vivo praetervehor ostia saxo Pantagiae. *Ov. Fast.* 4, 471. Liquerat Ortygien, Megareaque, Pantagienque. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 58. et saxa rotantem Pantagiam.

*PANTALĔON, ontis, m. Πανταλέων, nomen Graecis familiare. De tyranno hujus nominis V. *Fest.* in *Pisitalis.* De Pantaleonte, principe Aetolae. V. *Liv.* 42, 15. Plura notat *Burm.* ad *Quint.* , 9. p. 648. *B. A.*

*PANTĀNUS, i, m. lacus Appuliae, in Daunio- rum finibus. *Plin.* 3, 12. ¶ Hodie est *lago di Lesina. B. A.*

[PANTARCES, is, m. παντάρκης, omnes juvans. *Arnob.* 6, 199. Phidias, cum Olympii formam Jovis molimine operis extulisset immensi, super Dei digito inscripsit *Pantarces pulcher*: nomen autem erat amati ab se pueri. *F.*]

[PANTĔLĪUM, ii, n. παντέλειον (a πᾶν, omne, et τέλος, finis) vox sacrorum Mitriacorum, quae consummationem significare videtur, idest eorum complementum. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 358. Egitium taurobolium *(in honor. M. D. M. I. et)* Veneris Coelestis, et pantelium *(fecit)* Herennia Fortunata per Ti. Claudium Felicem sacerdotem iterata est. Hic fortasse memoratur *Aegyptium taurobolium*, quod a Persico diversum fuisse videtur, ideoque cum Magna Deum Matre Idaea Veneris Coelestis mentio fit, quae eadem ac Nephthys fuit Isidis soror, de qua V. *Jablonsk. Panth. Aegypt.* 5, 3. §. 3 — 5., quaeque τελευταία, *h. e.* terminalis est cognominata, quia termino terrae fertilis in Aegypto praeerat. V. TAUROBOLIUM. *F.*]

[PANTĔROS, ōtis, m. omnium amor: a πᾶν, omne, et ἔρως, amor. Est nomen propr. serv. in *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 49. *n.* 203. *F.*]

PANTEX, icis, m. ventriculus, seu saccus, quo cibi adhuc indigesti continentur: videtur esse a *pandus*, quia laxus est, ideoque legitur in *Gloss. Isid.* Pandex, quia semper pandit ora ad potandum. Rectius fortasse deduxeris a πάντα, quia omnes cibos simul recipit. Saepius plurali numero effertur. *Fest.* Pantices, frus ventris. Alii leg. *rugas*, quia rugosus est. *Pl. Ps.* 1, 2, 50. Vino modo madidae *(estis)*: eo vos, vestros panticesque adeo madefacitis, cum sim ego hic siccus. *Virg. Cat.* 5, 31. Et aestuantes docte solvis pantices, *h. e.* farcimina. *Mart.* 6, 64. Ne valeam, si non multo sapit altius illud, Quod cum panticibus laxis, et cum pede grandi, Et rubro pulmone vetus, nasisque timendum, Omnia crudelis lanius per compita portat. *Auct. Priap.* 83. inter atra cujus inguina Latet jacente pantice abditus specus, *h. e.* abdomine laxo, flaccido. Hic tamen versus, qui ap. *Scal.* legitur, ab aliis rejicitur. ¶ Aliud quidpiam significatur in illo *Gloss. Philox.* Panceps, ἕλκος κτήνους ἐπὶ τραχήλιον. *Meurs.* legit *Pantex*, *h. e.* ulcus vel vulnus in cervice jumenti.

PANTHĔON et Pantheum, i, n. Πάνθεον, et Πάνθειον, (a πᾶν, omne, et Θεὸς, Deus, vel θεῖον, divinum) templum Romae Jovi Ultori exstructum seu perfectum a M. Agrippa Augusti genero, opere Corinthio, forma rotunda, aedificiorum Urbis, praesertim templorum, facile pulcherrimum, unica tantum janua, unico quoque foramine in supremo culmine lumen admittens. Altitudo ejus tanta est, quanta latitudo, CXLIV. pedum in circuitu. Habet pronaon XVI. columnis suffultum. Restauratum fuit ab Hadriano, M. Aurelio, Septimio Severo, et Caracalla. Existimatum a plerisque est balneum ab initio fuisse, non templum; quod Pantheon dictum ait *Dio* 53, 27., quia in Martis, Venerisque simulacris in ipso templo constitutis omnium Deorum imagines essent effictae; sive quia ipsum rotunditate coelo persimile esset. Nunc vocatur *tempio di S. Maria Rotonda*, quod Bonifacius IV. Pont. Max. anno DCVIII. ab Imp. Phoca dono acceptum Deiparae Virgini, et omnibus Sanctis Christi martyribus consecravit, ut narrat *Paulus* diaconus *de gest. Langob.* 4, 37. *Plin.* 36, 15, 24. *n.* 1. Pantheon Jovi Ultori ab Agrippa factum. *Spart. Hadr.* 19. Romae instauravit Pantheum, Septa, basilicam Neptuni, sacras aedes plurimas, forum Augusti, lavacrum Agrippae. *Capitol. M. Aurel.* 8. Romae instauratum amphitheatrum, sepulcrum Hadriani, templum Agrippae. *Inscr.* ap. *Grut.* 1, 1. Imp. Caes. L. Septimius Severus etc. et Imp. Caes. M. Aurelius Antoninus (h. e. *Caracalla*) etc. Pantheum vetustate corruptum cum omni cultu restituerunt. *Ammian.* 16, 10. Constantius Pantheum velut regionem teretem, speciosa celsitudine fornicatam collustrans etc. ¶ Est etiam nomen Dei, vel simulacri ex plurium numinum imaginibus, seu symbolis effícti. *Inscr.* ap. *Grut.* 1, 3. Pantheo Aug. sacrum; et 4. Herculi, Mercurio, et Silvano sacrum, et Divo Pantheo ex voto; et 5. Signum Panthei testamento fieri jussit; et 6. (adjective) Signum Pantheum sua pecunia D. D.; et ap. *eund.* 1005, 1. Divo Pantheo, salvis Asteriis, L. Cassius Ingenuus V. S. L. M. ¶ Figuram signi Panthei exhibet *Spon. Miscell. antiq.* p. 19. quae Deum aliquem repraesentat, sed adjectis multis symbolis, ex quibus aut omnium, aut plurium aliorum Deorum numen significatur. Habet enim in capite ornamentum Isidis, et semicirculum Lunam significantem, pharetram Cupidinis, cornucopiae Cereris, et alia. Sic *Auson. epigr.* 30. *Pantheum* vocat signum Liberi Patris in villa sua positum, omniumque Deorum argumenta habens. ¶ [*Pantheus*, et *Panthea*, vel *Panthia* sunt cogn. R. *Inscr.* in *Memor. Rom. di antich.* T. 3. p. 44. Q. Petronius Q. L. Pantheus. Alia ap. *Mur.* 1659, 2. Claudia Panthea; et ap. *eund.* 1505, 4. Valeria Panthia. *F.*]

PANTHER, ēris, m. πάνθηρον δίκτυον, genus retis, quasi omnibus feris capiendis apti: a πᾶν, omne, et θὴρ, fera. *Varr. L. L.* 4, 20. Ferarum vocabula peregrina, ut panthera, leo: utraque Graeca: a quo etiam et rete quoddam panther. ¶ Dicitur etiam *panthera, ae*, et sic est a πᾶν, et θήρα, venatio. *Ulp. Dig.* 19, 1, 11. §. 18. Veluti cum futurum jactum retis a piscatore emimus, aut indaginem plagis positis a venatore, vel pantheram ab aucupe. Ita *Torrent.* et *Haloand.* Est tamen qui *panthera* legendum putat, accusativum Graecae positionis, vel *pantherem* Latinae, a recto *panther.* Itali quoque *pantera* vocant rete quoddam ad capiendas aves. ¶ Est etiam ferum animal, vel idem ac panthera, vel quem lupum cervarium appellant. *Auct. carm. Philom.* 50. Panther caurit amans, pardus hiando felit.

PANTHĔRĂ, ae, f. πάνθηρ, πάρδαλις, pardus femina, animal maculosum, et prorsus ferum: a πᾶν, omne, et θὴρ, fera, quia cetera fere animalia feritate superat, vel, ut alii volunt, quia paene omnium in ea ferarum colores cernere est. *Plin.* 8, 17, 23. Panthera et tigris macularum varietate prope solae bestiarum spectantur ceteris unus ac suus cujusque generis color est: pantheris in candido breves macularum oculi. *Phaedr.* 3, 2. Panthera imprudens olim in foveam decidit. *Ov. Met.* 3, 669. Pictarumque jacent fera corpora pantherarum. ¶ Tam mas, quam femina Latine *panthera* dicitur, ut et *Varr.* monet *L. L.* 8, 38. Graecis ille πάνθηρ est, haec πάρδαλις. ¶ Magnus pantherarum erat usus in ludis publicis Romanorum: unde ap. *Cic. Fam.* 2, 11. et *ib.* 8, 4. et 9. de iis conquirendis, et Romam mittendis mentio fit. ¶ De panthera reti V. in v. praec. ¶ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Cavedoni, Marm. Moden.* p. 171. Herennia Panthera. *F.*]

PANTHĔRĪNUS, a, um, adj. ad pantheram spectans. *Plin.* 35, 11, 40. *n.* 32. Sed et nobilissimo Satyro cum pelle pantherina. ¶ *Pantherinae mensae*, quae intorto discursu maculatae sunt. *Id.* 13, 15, 30. Illud oblongo evenit discursu, ideo tigrinae appellantur: hoc intorto, et ideo tales pantherinae. ¶ Translate pantherini homines sunt, qui variis artibus et dolis agunt, fraudulenti, versipelles. *Pl. Epid.* 1, 1, 16. Caprigenum hominum non placet mihi, neque pantherinum genus.

[PANTHĔRISCUS, i, m. πανθηρίσκος, pantherae catulus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1140, 12. St. Cassius Pantheriscus. *F.*]

PANTHĔUM. V. PANTHEON.

*PANTHIUS, i, m. unus e quinquaginta Aegypti filiis, a Philomela uxore sua trucidatus. *Hyg. fab.* 170. *B. A.*

PANTHŎĪDES, ae, m. Πανθοΐδης, et Πανθοΐδης, Euphorbus filius Panthoi: item Pythagoras, qui tempore belli Trojani se Euphorbum Panthoi filium fuisse gloriabatur. *Ov. Met.* 15, 161. Panthoides Euphorbus eram. *Hor. Od.* 1, 28, 10. habentque Tartara Panthoidem iterum Orco demissum.

PANTHŎUS, et contracte Panthus, i, m. Πάνθοος, ους, filius Otrei Hecubae fratris. *Panthu* est in vocativo, Πάνθεε, ου, ap. *Virg. A.* 2, 322. et 429. *Panthous* in recto est ap. *Hyg. fab.* 115., *Panthus* ap. *Virg. A.* 2, 319. Panthus Otriades, arcis Phoebique sacerdos.

PANTĬCĂ. V. PANDA.

[PANTĬCĂPENSIS, e, adj. ad Panticapaeum pertinens, Chersonesi Tauricae urbem, nunc *Kertsch* appellatum. [*Nigro fuit hodiernum *Vospero*, quod vero simile, cum Bosporum ab aliquibus vocatum testetur *Plin. Peyssonelo* esse videbatur *Jenicale. Mela* 2, 1. *Plin.* 4, 12. *B. A.*] Hinc *Panticapenses, ium*, sunt incolae illius urbis. *Plin.* 6, 7, 7. Tenuere finitima primi Cares, dein Clazomenii, et Maeones, postea Panticapenses. *F.*]

[*PANTĬCAPAEUM, i, n. Παντικάπαιον, opp. V. v. praec.]

*PANTĬCĂPES, ae, Παντικάπης, flumen Scythiae Europaeae, in Borysthenem se exonerans, qui Nomadas et Georgos disterminat. *Mela* 2, 1. *Plin.* 4, 12. Cf. *Herod.* 6, 54. *B. A.*

PANTICES. V. PANTEX.

[PANTŎLĂBUS, i, m. παντολάβος, qui omnia accipit: a πᾶν, omne, et λαμβάνω, capio. Est nomen proprium parasiti et scurrae ap. *Hor. Sat.* 1, 8, 11. et *ib.* 2, 1, 22. *F.*]

*PANTOMATRĪUM, i, n. opp. Cretae. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

PANTŎMĪMĂ, ae, f. quae pantomimum agit. *Sen. Consol. ad Helv.* 12. Quorum pantomimae decies HS nubunt. V. LYRISTRIA.

PANTŎMĪMĬCUS, a, um, adj. ad pantomimum pertinens, ut Pantomimica ornamenta, *Sen. ep.* 29. *f.*

PANTŎMĪMUS, i, m. παντόμιμος, ὀρχηστής, genus histrionum, qui fabulas in scena non voce et cantu, sed solo gestu et saltando repraesentabant: quare et saltare fabulas dicebantur: ἀπὸ τοῦ πάντα μιμεῖσθαι, quod omnia gestu, saltatione, motuque corporis exprimerent, atque imitarentur. V. ORCHESTA. Hi primum Romani inducti sunt sub Augusto, celebresque fuerunt Pylades, Hylas, Bathyllus, quos refert *Macr. Sat.* 2, 7. et *Suet. Aug.* 45. De his plura vide in *Syntagmate de mimis et pantomimis Nicol. Calliachii* edito *Patavii* 1713. et in *Dissert. Octavii Ferrarii* edita *Wolfenbuttelii* 1715, item *Cassiod. Var.* 1, 20. et *ib.* 4, 51. ¶ Interdum *pantomimus* accipitur pro ipsa fabula, quae a pantomimo agitur. *Plin.* 7, 53, 54. Duo equestris ordinis in eodem pantomimo mythico: scil. repente

obiere. ℙ De symphoniacis, et musicis est illud *Petr. Sat.*, ubi cum dixisset, omnes ministrantes in convivio Trimalchionis cantasse, Pantomimorum, inquit *c.* 31., non patrisfamiliae, triclinium crederes. Ubi al. leg. *pantomimi chorum.*

[PANTOPHŎBUS, a, um, adj. παντόφοβος, qui omnia timet: a πάντα, omnia, et φόβος, timor. V. OMNIPAVUS. *F.*]

PĀNUCLĬUM, ii, n. glomus lanae, et ad nendum paratae, vel fusus filis involutus, vel potius navicula textricum, cui fusus cum subtemine inditur. Hinc *Hesych.* Πανούκλιον, ἡ ἄτρακτος, εἰς ὃν εἰλεῖται ἡ κρόκη. *Varr. L. L.* 4, 23. Panus, Graecum: panuclium dictum a pano, et volvendo filo. Alii leg. *panuclum*, a πῆνος, filum, et εἵλω, volvo.

PĀNŬLĂ, ae, f. parvus panus. Agnoscitur a *Prisc.* 3. *f.* et *Non.* 2, 623., ubi alii leg. *panucla.*

[PĀNUNCŬLĂ, ae, f. dimin. pani. *Not. Tir.* p. 160. Licium, liciamentum, panuncula, floccus. *F.*]

[PĀNURGUS, i, m. πανοῦργος, callidus, fraudulentus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 751. *n.* 588. Cn. Otacilius Cn. L. Panurgus. *F.*]

PĀNUS, i, m. πῆνος, et Dorice πᾶνος. *Non.* 2, 623. Panus est tramae involucrum, quem diminutive panulam vocamus. *Lucil.* ap. *Prisc.* 3. *f.* et *Non. l. c.* Intus modo stet rectus subteminis panus. Al. leg. *Intu' vero modo stet rectus subtemine panus.* ℙ A similitudine sic dicitur tumor quidam in cute non altus, sed latus, in quo quiddam pustulae simile est. Dolor, distentioque vehemens est, et major, quam pro magnitudine tumoris: interdum etiam febricula: idque tarde maturescit, neque magnopere in pus convertitur. Fit maxime aut in cervice, aut in alis, aut in inguinibus. Graece est φύγεθλον. Ita *Cels.* 5, 28. *n.* 10. describit. *Novius* ap. *Non. l. c.* Qui me miserum miseriorem reddidit, quam panus puerum. *Plin.* 21, 21, 93. Abrotonum concoquit panos cum farina hordeacea. *Id.* 23, 2, 32. Faex aceti panos discutit nondum exulceratos. *Id.* 35, 17, 57. Cimolia panos, et parotidas cohibet. *Id.* 20, 20, 82. Coriandrum sanat panos ex aceto tritum. *Id.* 30, 8, 22. Panos aperit sevum pecudum. *Id.* 24, 6, 14. Hammoniacum maturat panos; et *ib.* 4, 6. Viscum panos mitigat. *Id.* 22, 25, 74. Lupini panos, et strumas minuunt, aut maturant. ℙ Pro *panus* quidam leg. *panis* ap. *Cels.* Et sane *panis* pro *panus* adhiberi credit *Rhod.* ad *Scrib. Comp.* 263. a *Juven.* 6, 460. Interea foeda aspectu, ridendaque multo Pane tumet facies. Sed ibi *Juven.* loquitur de fucis mulierum, ut 2, 107. Et pressum in faciem digitis extendere panem; et *Plin.* 22, 25, 68. tradit, sitanium panem cum melle curare incussa in facie, aut desquamata. ℙ Item a similitudine *panum* vocat *Plin.* totam milii spicam. Mammosa, inquit 18, 7, 10. *n.* 3., panici genera e pano parvis racemata paniculis. ℙ De pano in arboribus V. PANNUS.

*PANYĂSIS, is, m. vetus poeta Graecus, Herodoti historici avunculus. *Quint.* 10, 1. *B. A.*

*PANYSUS vel Panysos, i, Thraciae fluvius, in Pontum Euxinum influens. *Plin.* 4, 11. ed. *Hard.* ubi ed. *Elz.* habet *Pamisus*, minus recte. ℙ *Panissa* etiam vocatur ap. *eund. ib. B. A.*

PĀPĂ, ae, f. vox infantium petentium cibum. *Varr.* ap. *Non.* 2, 97. Cum cibum ac potionem, buas ac papas dicunt. ℙ Legitur et *pappa.* ℙ *Papa* masc. gen. significat etiam patrem, aut senem: nam πάππας Graece patrem significat. V. PAPPAS. Itaque ea voce honoris causa compellare mos fuit Christianis scriptoribus episcopos, et alios in sacra dignitate constitutos. *Prud.* περὶ στεφ. 11, 127. Rorantes saxorum apices vidi, optime papa. Adde *Tert. Pudic.* 13. et *Sidon.* in *ep.* passim. ℙ Per excellentiam vero sic vocatur Summus Romanus Pontifex, qui est pater patrum, et episcopus episcoporum. ℙ [*Papa* est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Don. cl.* 7. *n.* 32. A. Terentius A. L. Papa. *F.*]

PĀPAE, βαβαὶ, [*παπαὶ,] interjectio admirationem continens: a voce Graeca allata, unde et *babae* dicitur eodem usu. *Ter. Eun.* 3, 1, 26. Pulcre mehercle dictum, et sapienter! papae! jugularas hominem; et 2, 1, 23. Ducit secum unam virginem dono huic: papae! facie honesta. *Pl. Rud.* 5, 2, 33. Papae! divitias tu quidem habuisti luculentas. *Pers.* 5, 79. Marcus Dama? papae! Marco spondente recusas Credere tu nummos? ℙ Habet etiam vim affirmandi et assentiendi. *Ter. Eun.* 2, 2, 48. Et quid beo te? *Par.* men'? papae!

[PĀPAS, ae, m. et atis, m. πάπας, nutricius, nutritor, idem ac pappas. *Inscr.* Romae effossa ann. 1785., a *Cajet. Marin.* illustrata, et Mutinae ann. 1790. edita p. 15. Perpetuam sedem nutritor possides ipse: Hic positus papas Antimio, qui vixit annis LXX., depositus D. N. Arcadio II. et Fl. Rufino VV. CC. SS. *h. e.* viris clarissimis consulibus, nempe ann. a Chr. n. CCCXCII. Alia ap. *Mur.* 1297, 11. L. Antistius Zosimus Septicio Adjutori papati optimo. V. PAPPAS. *F.*]

PĀPĀVER, eris, m. et n. μήκων, herba vim somni inducendi habens: cujus tum sativi, tum sponte nascentis plura genera *Plin.* refert 19, 8, 53. et 20. *c.* 18. et 19. V. CEREALIS. *Cato* ap. *Charis.* 1, 64. Papaver Gallicanus. *Varr. ib.* et ap. *Non.* 3, 177. Infria seni papaverem. *Pl. Poen.* 1, 2, 113. Sesamum, papaveremque, triticum, et frictas nuces. *Virg. A.* 4, 486. Spargens humida mella, soporiferumque papaver; et *ib.* 9, 436. lassove papavera collo Demisere caput, pluvia cum forte gravantur; et *G.* 4, 131. vescumque papaver. (*Plin. c. l.* 19. tradit, candidi papaveris semina tosta in secunda mensa cum melle apud antiquos inferri solita. V. COCETUM. Huc pertinet et illud *Petr. Sat.* 31. Glires melle et papavere sparsi.) *Id. A.* 1, 212. Cereale; et *ib.* 78. Lethaeo perfusa papavera somno; et *ib.* 4, 545. Lethaea papavera. *Catull.* 19, 12. Papaver luteum: scil. propter semina in flore lutea. *Prop.* 1, 21, 38. Lilia purpureis mixta papaveribus. *Ov. Fast.* 4, 661. Interea placidam redimita papavere frontem Nox venit, et secum somnia nigra trahit. ℙ Translate. *Petr. Sat.* 1. *extr.* Melliti verborum globuli, et omnia dicta factaque quasi papavere et sesamo sparsa, *h. e.* affectata exquisitaque verborum suavitate condita. ℙ Proverbium de re, quae brevissimo tempore fit. *Pl. Trin.* 2, 4, 7. Confit cito, quasi si tu objicias formicis papaverem. ℙ *Serv.* ad *Ecl.* 2, 47. narrat, ut Narcissi flos a puero cognomine in eum verso dictus est, ita papaveris, et anethi: hos enim omnes pueros fuisse a Diis in flores sui nominis transformatos. ℙ *Papaver* de semine, seu granis ficorum. *Tert. Praescr.* 36. *f.* Etiam de papavere fici gratissimae et suavissimae ventosa et vana caprificus exsurgit.

PĂPĀVĔRĀTUS, a, um, adj. ut Papaverata vestis, μηκωνοειδὴς χιτὼν, vestis tenuis ac delicata, a *papavere.* Sic a *Lucilio* vocatur Graecorum exemplo, quibus μήκων non solum notat papaver, sed etiam textum byssinum, sive lineum. Nam Hesych. ὕφασμα βυσσινὸν exponit. Sed de causa nominis non consentiunt. Aliquibus videtur appellatio esse ex eo, quia quoddam papaveris genus esset, e quo, ut *Plin.* 19, 1, 4. ait, candorem lintea praecipuum trahunt. Alii censent, sic dici, quia mollis papaveris lanugo neretur, vestisque ex ea texeretur. *Hard.* in *Plin.* contendit esse vestes laneas, sed eo papaveris genere candentes. *Plin.* 8, 38, 74. Crebrae papaveratae antiquiorem habent originem, jam sub Lucilio poeta in Torquato notatae. Aliqui leg. *paveratae.*

PĂPĀVERCŬLUM, i, n. dimin. papaveris. *Appul. Herb.* 7.

PĂPĀVĔRĔUS, a, um, adj. qui est ex papavere, ut Papavereae comae, *Ov. Fast.* 4, 438.

*PAPELLĬUS Ister, Consul quo tempore bubo infausta avis Capitolii cellam intravit, propter quod Nonis Martiis urbs lustrata est eo anno. *Plin.* 10, 12. *B. A.*

PAPHĂGES, is, m. rex Ambraciae, qui a leaena catulis suis stipata, cui forte obviam occurrit, dilaniatus fuit. Hinc

PAPHĂGĒUS, a, um, adj. *Ov. Ib.* 502. Sitque Paphageae causa leaena necis. Al. leg. *Phaylleae*, vel *Phayllaeae* a quodam *Phayllo*, Ambraciae tyranno, a leaena discerpto.

PAPHĬĂCUS, a, um, adj. *Avien. Perieg.* 227. Caespite Paphiaco prodit saxosa Carambis. *Carambis* est in Paphlagonia Asiae minoris provincia ad Pontum Euxinum, ut est ap. *Plin.* 6, 2, 2. Fortasse ibi Paphiae Veneris templum fuit. Primam autem syllabam metrica necessitate, vel potius licentia non imitanda produxit. Ceterum in optimis editionib. *Paphlagonum* pro *Paphiaco* multo rectius legitur.

PAPHĬĒ, es, f. Venus a Papho Cypri, ubi maxime colebatur. *Mart.* 7, 74. Sive cupis Paphien, seu Ganymede cales. *Auson. Idyll.* 14, 21. Communis Paphie Dea sideris, et Dea floris. ℙ Ap. *Colum.* 10, 193. est genus lactucae folio puniceo, caule candido: quia in Cypro circa Paphum plurima provenit, ut *ib.* ait 187.

PAPHĬUS, a, um, adj. ad Paphon Cypri oppidum, Veneri sacrum, pertinens. *Plin.* 11, 37, 63. Nicocles Paphius. *Tac. H.* 2, 2. Illum cupido incessit visendi templum Paphiae Veneris, inclytum per indigenas, advenasque. V. ibi reliqua. *Ov. A. Am.* 3, 181. Paphiae myrti. *Mart.* 8, 28. columbae. ℙ *Paphii thyrsi* ap. *Colum.* 10, 370. sunt caules lactucae, ut dictum est in v. praec. ℙ *Paphiae lampades* ap. *Stat. Silv.* 5, 4, 8. sunt stella Veneris, quae vespere surgit, et *Hesperus* eo tempore dicitur, prima omnium apparens.

PAPHLĂGO et Paphlagon, ŏnis, qui est ex Paphlagonia, provincia Asiae minoris ad Pontum Euxinum. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 495. *n.* 189. L. Arlenus L. L. Artemidorus nat. Paphlago. *Avien. Perieg.* 969. Surgit Halys.: tum Paphlagonum sata longa patescunt, Et Maryandinum gens incolit.

PAPHLĂGŎNĬUS, a, um, adj. ad Paphlagones, et Paphlagoniam pertinens, ut Paphlagonia gens, *Plin.* 6, 2, 2.

PAPHOS et Paphus, i, f. Πάφος, urbs Cypri in ora occidentali, condita a Papho Pygmalionis filio, et Veneri dicata, quia mater ejus munere Veneris e statua eburnea in mulierem versa fuerat ut est ap. *Ov. Met.* 10, 243. et sqq. Duplex fuit; vetus, quae et *Palepaphos* dicta est, in colle posita; et nova, *nea Paphos*, in plano sita. V. *Plin.* 5, 31, 35. In illa celebre fuit Veneris templum: de quo *Tac. H.* 2, 2. paucis disserit. *Stat. Th.* 5, 61. de Venere: Illa Paphon veterem, centumque altaria linquens, etc. *Virg. A.* 10, 51. Est Amathus, est celsa mihi Paphos, atque Cythera. ℙ Paphi in quandam aram Veneris nunquam impluere, *Tac. H.* 2, 3. et *Plin.* 2, 96. 97. et *Polybius* 16, 12. tradidere.

[PĀPĬĂ, ae, m. et

PĀPĬAS, atis, m. παπίας, nutritor, paedagogus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 964, 7. Q. Caecilius Q. L. Papia. Alia ap. *Mur.* 1196, 4. L. Orejo Papiati fil. dul. L. Orejus Papia. *F.*]

PĀPĬA Lex de peregrinis, lata a C. Papio trib. pleb. circa A. U. DCLXXXVIII. omnes peregrinos, qui in Urbe versabantur, exceptis Italicis, Urbe pepulit. *Cic. Off.* 3, 11. [*V. *Beier.* ad h. l. et *Ernest. ind.* leg.] ℙ Alia de civitate, cavit ut peregrini, qui in suis civitatibus censi essent, ad suam civitatem reverterentur, et civitatem Romanam, quam falso jactabant, amitterent. *Cic. Balb.* 23. et *Val. Max.* 3, 4. *n.* 5. ℙ Alia, *Papia Poppaea* dicta, quam tulere M. Papius Mutilus, Q. Poppaeus Secundus Coss. A. U. DCCLXII. sub Augusto, varias poenas viventibus in caelibatu, varia praemia statuit uxorem ducentibus et suscipientibus liberos. *Tac. A.* 3, 25. et 28., *Suet. Claud.* 23. et *Ner.* 10. *Auson. epigr.* 89. Jurisconsulto, cui vivit adultera conjux, Papia lex placuit, Julia displicuit, *h. e.* placuit quidem, uxorem ducere, quod Papia jubebat: sed displicuit Julia lex, quae vetabat quaestum ex uxoris adulterio facere, ut *Papin.* docet *Dig.* 48, 5, 8. Multa de hac lege, et Julia simul habes ap. *Lips.* in *excurs.* ad *Tac. A. litt. C.* 3. ℙ Denique alia fuit *Papia lex*, ap. *Gell.* 1, 12., qua cavebatur, ut pontificis maximi arbitratu virgines e populo viginti legerentur, sortitioque in concione ex eo numero fieret, et cujus virginis ducta esset, eam pontifex max. caperet, eaque Vestae fieret. Hanc quoque legem Papiam Poppaeam quidam intelligunt, *h. e.* Papiae Poppaeae unum caput. ℙ *Papia tribus* creditur adjecta fuisse veteribus XXXV. bello sociali, sic dicta a gente Papia Italicarum nobilissima. V. *Panvin. de civ. Rom. c.* 51. Ejus mentio est in *Inscr.* ap. *Grut.* 307, 7. L. Valerio L. Fil. Papia Servio sacerd. Jovis Tonan. etc. Adde 879, 6. Sunt praeterea aliae multae, in quibus *Pap.* tantum habetur, ut ap. *Mur.* 1119, 4. T. Didio M. F. Pap. Prisco etc. Haec adhuc exstat Ticini, quae urbs cum apud scriptores infimae Latinitatis *Papia*, nunc vero *Pavia* appelletur, verosimile est, hanc appellationem ex eo consecutam fuisse, quod ejus urbis incolae Papiae tribui adscripti erant, eamque publicae passim inscriptiones olim ibi exstantes praeseferebant, quod etiam patet ex alia ap. *eund.* 1087, 1. L. Sollius L. L. Secundus Pap. Ticinensis. [*Ultima emendavit *F.*]

PĀPĬLĬO, onis, m. ψυχὴ, insectum alatum luminibus accensis advolitans, ignavum et inhonoratum, apibus inimicum, cerasque earum depascens, et excrementa relinquens quibus teredines gignuntur: fila etiam araneosa, quacumque incessit, alarum maxime lanugine obtexens. Ita *Plin.* 11, 19, 21. Adde 21, 14, 47. et 28, 10, 45. ubi addit, cornicula his ante oculos ignava praetendi. De his loquitur etiam *Colum.* 14., item *Pall.* 4. *f.* ℙ Est nomen commune et aliis volantium insectorum generibus. *Plin.* 11, 32, 37. Eruca araneo accreta, quam chrysallidem appellant, rupto deinde cortice volat papilio; et *ib.* 23, 27. Bombycas et in Co insula nasci tradunt: fieri autem primo papiliones parvos, nudosque, etc. *Ov. Met.* 15, 376. Quaeque solent canis frondes intexere filis Agrestes tineae (res observata colonis) Ferali mutant cum papilione figuram: *feralem* dicit, quia, ut est ap. *Plin.* 28, 10, 45., inter mala medicamenta, h. e. inter venena numeratur. ℙ Item militare tentorium, σκήνωμα, quia expansa vela habet ad similitudinem alarum papilionis. *Lampr. Alex. Sev.* 51. In procinctu, atque in expeditionibus, apertis papilionibus prandit, atque coenavit. Adde 61. *Spart. Pescenn.* 11. In omni expeditione ante omnes militarem cibum sumpsit ante papilionem. *Trebell. in XXX. Tyr.* 16. de Herode: Homo Graecae luxuriae, cui erant sigillata tentoria, et aurati papiliones, et omnia Persica. Si discrimen est inter *papiliones* et *tentoria*, fortasse est, quod illi minoris molis et apparatus sint. *Tert. ad Mart.* 3. Nemo miles ad bellum cum deliciis venit, nec de cubiculo ad aciem procedit, sed de papilionibus expeditis et substrictis etc. ℙ Non modo milites, sed etiam Fratres Arvales utebantur papilionibus, dum in luco Deae Diae sacrificium eidem faciebant. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv. n.* 41. Promagister praetextam deposuit, et in papilione suo reversus. Hoc actum est Romae ann. a Chr. n. CCXVIII. imperante Elagabalo. [*Hinc derivatum Gall. *pavillon.*]

PĀPĬLĬUNCŬLUS, i, m. parvus papilio. *Tert. Anim.* 32. Siccitatibus gaudent locustae, papiliunculi, chamaeleontes.

PĀPILLĂ, ae, f. θηλή, caput, seu apex mammae, quod infans, vel pullus ore comprehendit, ita dicta, ut ait *Fest.*, quia papulae similis est; vel, ut ait *Isid. Or.* 11, 11., quod eas infantes quasi pappant, dum lac sugunt. *Plin.* 11, 40, 95. Ursae mammas quaternas gerunt: delphini binas in ima alvo papillas tantum, nec evidentes, et paulum in obliquum porrectas. *Colum.* 9, 11. *med.* In ipso fine cerarum velut papilla uberis apparet eminentior. Adde 7, 3. *med.* ℙ Per synecdoch. est ipsa mamma. *Virg. A.* 11, 803. Hasta sub exsertam donec perlata papillam Haesit. Adde *Catull.*, *Ov.*, *Petr.*, *Mart.* ℙ Dicitur et de hominibus. *Plin. ep.* 3, 6. Signum effingit senem stantem: rari, et cedentes capilli, lata frons, contracta facies, exile collum: pendent lacerti, papillae jacent, etc. ℙ Interdum dicitur de parva papula, seu tuberculo in cute. *Seren. Sammon.* 10, 133. de elephantiasi: turpans infandis ora papillis; et 64, 1100. Interdum exsistit turpi verruca papilla. ℙ Et de rosarum germine papillam imitante, Itali *bocciuolo* vocant. *Auct. Pervigil. Ven.* 14. Ipsa surgentes papillas de Favonl spiritu Urget in totos penates; et 21. Mane virgines papillas solvit humenti peplo. ℙ Translate est fistula, vel epistomium. V. MAMILLA.

PĀPILLĀTUS, a, um, adj. in papillae modum formatus. *Vet. Epigr.* in *Anth. Lat.* T. 1. p. 699. *Burm.* Nascebantur (*rosae*) adhuc, neque erat par omnibus aetas: Prima papillatos ducebat gemma corymbos, Altera puniceos apices umbone levabat. [*Hieron. ep.* 66. *n.* 1. Quis parturientem rosam, et papillatum corymbum, antequam in calathum fundatur orbis, et tota rubentium foliorum pandatur ambitio, immature demessum aequis oculis marcescere videat? *F.*]

[PĀPĬLUS, i, m. cogn. R. ignotae significationis. *Mart.* 4, 48. Cur, quae vis fieri, Papile, facta doles? *F.*]

PĀPĪNĬĀNISTĂ, ae, m. studiosus scriptorum Papiniani. *Imp. Justin.* in *ep. praef. lib. Digestor.* 2. *med.*

PĀPĪNĬĀNUS, i, m. Scaevolae discipulus, Septimio Severo Aug. gratissimus, cui moriens filios suos commendavit. Ab Antonino Caracalla securi percussus est. *Spart. Sev.* 21. vocat juris asylum, et doctrinae legalis thesaurum. Adde *Caracall.* 4. 8.

*PAPINĬUS, i, m. nomen proprium virorum R. Sextus Papinius, Consul, de quo *Plin.* 15, 14. P. Papinius Statius, poeta, V. in *Statius*. *B. A.*

*PAPĪNUS, i, m. mons Galliae Cisalpinae, ubi re Macri Campi. *Liv.* 45, 12. *B. A.*

PĀPĪRĬĂ Tribus Romana, una ex rusticis a quodam Papirio appellata est, de quo fortasse *Manil.* 4, 784. et Pyrrhi per bella Papirius ultor, vel a nomine agri, qui circa Tusculum est, ut ait *Festus*. *Inscr.* ap. *Grut.* 766, 2. C. Caesius C. F. Papiria Ingenuus, etc.; et 85, 8. D. Junius D. F. Papir. Vaergulenus, etc. Meminit et *Liv.* 8, 37. *extr.*, ubi narrat, cur inter hanc, et Polliam odia longa intercesserint. Adde *Val. Max.* 9, 10. *n.* 1. *Papiria gens*, olim *Papisia*, et plebeja fuit, et patricia, multasque habuit familias, Mugillanorum, Crassorum, Cursorum, Masonum, qui patricii fuerunt: item Turdorum, Carbonum, Paetorum, etc. V. *Cic. Fam.* 9, 21. ℙ *Papiria lex* de assibus, ut qui unciales erant, semunciales fierent, lata est a C. Papirio Carbone trib. pleb. ut ostendit *B. Borghesi* in *Dec. numism.* 3. *osserv.* 10. memoraturque a *Plin.* 33, 3, 13. Alius de civitate ne suffragio danda Aceranis, meminit *Liv.* 8, 17. *extr.* Aliae fuere de consecratione, de multarum aestimatione, de legibus, de tribunis pleb. quae a *Misc.* in *Lex.* referuntur. ℙ *Vapula Papiria* proverb. V. in VAPULO.

PĀPĪRĬĀNUS, a, um, adj. ad Papirium pertinens, quod est nomen propr. R. civis. *Cic. Fam.* 9, 20. Papiriana domus. *Liv.* 10, 3. *extr.* Memor Papirianae saevitiae, *h. e.* L. Papirii Cursoris dictatoris: de quo *Id.* 8, 30. et sqq. *Plin.* 33, 3, 13. Papiriana lex. V. in v. praec. ℙ Jus civile Papirianum, est liber *Sexti Papirii*, in quo collectae erant variae leges Romanorum regum. *Pomponius* *Dig.* 1, 2, 2. ℙ **Fossa Papiriana* in Etruria fuit, inter Lunam et Pisas. *Ant. Itin. B. A.*

PAPO. V. PAPPO.

PAPPĂ. V. PAPA.

PAPPĀRĬUM, ii, n. cibus, qui infantibus datur, cum a lacte sugendo removendi sunt. Translate *Sen. Contr.* 2, 9. *med.* Dominicae libidini papparium facere. Al. leg. *pararium*.

PAPPAS, ae, m. πάππας, nutricius. *Juven.* 6, 632. Timidus praegustet pocula pappas. V. PAPA et PAPPAS.

PAPPO vel Papo, as, a. 1. ad pueros pertinet, cum vel cibum petunt, vel papam comedunt. *Pers.* 3, 16. at cur non potius teneroque columbo, Et similis regum pueris pappare minutum Poscis, et iratus mammae lallare recusas? *Pl. Epid.* 5, 2, 62. Novo liberto opus est, quod pappet. *Pe.* dabitur: praebebo cibum. Joci causa *pappet* dixit, quia *novum libertum* ali postulat.

PAPPUS, i, m. πάππος, antiqua lingua idem quod senex. Unde *Sponsa pappi*, et *Agricola*, et *Hermia pappi*: quibus nominibus fabulas scripsit *Pomponius*. Confirmat eam significationem *Varr. L. L.* 6, 3. Item, inquit, significant in Atellaneis aliquot pappum (sic ex vett. libris emendant *Turneb.* et *Scal.* pro quo vulgo *pupum*) senem, quod Osci *casnar* appellant. V. *Scal.* ad *Varr. L. L.* 6, 5. p. 88. et *Voss.* in *Etym.* ℙ Est a πάππος, avus, quo sensu etiam Latini interdum utuntur, ut *Auson. Idyll.* 4, 18. pappos, aviasque trementes Anteferunt patribus seri, nova cura, nepotes. ℙ Etiam Graecis a senilis canitiei similitudine sic vocatur lanugo carduorum, unde hanc quoque acceptionem habent Latini. *Paul.* ex *Festo*: Pappi carduorum flores. *Lucr.* 3, 387. Vestes, nec plumas avium, papposque volantes. ℙ Item *pappus* dicitur lanugo cacti herbae. *Plin.* 21, 16, 57. Semen ei lanuginis, quam pappon vocant. ℙ Item herba, quae vocatur erigeron, vel senecio, vel acanthis. *Plin.* 25, 13, 106. Quare eam Callimachus acanthida appellat, alii pappum. ℙ *Turnebus* etiam putabat, ut ex posthumis in *Varr. L. L.* 6. notis liquet, *pappum maesium* antiquitus a rusticis dictum pro lanugine messium, sive segetis. Aliter vero *Scal.* cum de *pappi*, tum de *maesii* voce. ℙ [*Papus* est etiam cogn. R., ut L. Aemilius Papus ap. *Liv.* 20, 36. Unica vero littera *p* scribitur, quia prisci Romani consonantes nunquam geminabant. *F.*]

PĂPŪLĂ, ae, f. ἐξάνθημα, tuberculum, pustula in cute. *Cels.* 5, 28. *n.* 18. Papularum duo genera sunt: alterum est, in quo per minimas pustulas cutis exasperatur, et rubet, leviterque roditur: medium habet paulo laevius, tarde serpit. Alterum est, quam ἀγρίαν Graeci appellant: in qua similiter quidem, sed magis cutis exasperatur exulceraturque, ac vehementius et roditur, et rubet, et interdum etiam pilos remittit. Haec *Cels. Virg. G.* 3, 564. Ardentes papulae, atque immundus olentia sudor Membra sequebatur. *Colum.* 6, 31. de equor. curat: Papulae ferventissimo sole usque eo strigile raduntur, quod eliciatur sanguis. *Plin.* 20, 7, 26. Lactucae eruptiones papularum leniunt. *Id.* 26, 11, 73. Rubentes papulas sanare. *Id.* 35, 17, 57. cohibere. *Id.* 23, 7, 63. movere. ℙ Prov. est illud *Sen. V. B.* 27. *med.* Papulas observatis alienas, obsiti plurimis ulceribus.

PĂPŪLO, as, n. 1. papulas emitto. *Coel. Aurel. Tard.* 2, 1. et *ib.* 3, 4.

PAPUS. V. PAPPUS.

*PAPYRA, ae, f. opp. Galatiae. *Ant. Itin. B. A.*

PĂPȲRĂCĔUS, a, um, adj. qui est ex papyro. *Plin.* 28, 11, 47. Ellychnium papyraceum. *Id.* 6, 22, 24. Papyraceae naves.

PĂPȲRĬFER, ra, rum, adj. παπυροφόρος, papyrum ferens. *Ov. Met.* 15, 753. papyriferi septemflua flumina Nili. Adde *Trist.* 3, 10, 27.

PĂPȲRĪNUS, a, um, adj. παπύρινος, ad papyrum pertinens. *Varr. fragm.* ap. *Non.* 2, 759. Stilus papyrinus videtur esse, quo in papyro scribebant.

*PAPYRĬO, onis, m. locus papyro abundans. *Vulg. Exod.* 2, 5. *B. A.*

PĂPȲRĬUS, a, um, adj. papyraceus. *Auson. ep.* 7, 47. Fac campum replices Musa papyrium.

PĂPȲRUS, m. et f. et Papyrum, i, n. πάπυρος, arbuscula Aegypti. *Plin.* 13, 11, 22. Papyrum ergo nascitur in palustribus Aegypti, aut quiescentibus Nili aquis, ubi evagatae stagnant, duo cubita non excedente altitudine gurgitum, brachiali radicis obliquae crassitudine, triangulis lateribus, decem non amplius cubitorum longitudine in gracilitatem fastigiatum, thyrsi modo cacumen includens, semine nullo, aut usu ejus alio, quam floris, ad Deos coronandos. Haec *Plin.* V. *Guilandinum*, et quae adv. eum *Jos. Scal.*; item adi *Salmas. Exerc. in Solin.* ℙ Radicibus papyri incolae pro ligno utuntur, ut ait *Plin. ib.*, nec ignis tantum gratia, sed ad alia quoque utensilia vasorum. Ex ipso quidem papyro (h. e. e ligno) navigia texunt: et e libro vela tegetesque, necnon et vestem, etiam stragulam, ac funes. Mandunt quoque crudum, decoctumque, succum tantum devorantes; et *mox*: Praeparantur ex eo chartae, diviso (*libro interiore*) acu in praetenues sed quam latissimas philuras. Principatus medio, atque inde scissurae ordine, etc. Enumeratis deinde variis chartae generibus, et postremo loco emporetica, post hanc, inquit *ib.* 12, 23., papyrum est (h. e. extimus papyri cortex) extremumque ejus scirpo simile, ac ne funibus quidem, nisi in humore utile. Texuntur omnes madente tabula Nili aqua: turbidus liquor glutinis praebet vicem. Primo supina tabula scheda adlinitur longitudine papyri, quae potuit esse, resegminibus utrinque amputatis: transversa postea crates peragit. Premitur deinde prelis, et siccantur sole plagulae, atque inter se junguntur, proximarum semper bonitatis diminutione ad deterrimas. Nunquam plures scapo, quam vicenae. Hactenus *Plin.* ℙ De navigiis ex papyro. *Lucan.* 4, 135. sic cum tenet omnia Nilus, Conseritur bibula Memphitis cymba papyro. ℙ De funiculo, aut vinculo papyraceo. *Cels.* 5, 28. *n.* 12. *med.* Satis est papyrum intortum eo illinere. *Colum.* 6, 6. *med.* Cum sanguis satis profluxit, inhibetur papyri ligamine. *Pall.* 3, 33. Sarmenta vitium papyro ligabris stricto, et molli. ℙ De veste. *Juven.* 4, 24. hoc tu Succinctus patria quondam, Crispine, papyro? ℙ [De gallicis seu calceis papyraceis. *Capell.* 2, 28. Calceos praeterea ex papyro textili subligavit, ne quid ejus membra pollueret morticinum. *Tert. carm. ad senator.* 22. de Isiacis: caligaque remota Gallica sit pedibus molli redimita papyro. Hinc *Herodot.* 2, 37. Οἱ ἱρέες Αἰγύπτιοι φορέουσι ὑποδήματα βύβλινα. ℙ De ellychnio papyraceo, quod Itali *lucignolo* dicunt. *Veg. Vet.* 2, 57. Papyrum candelarum purgatam subtiliter carpis, intingis in ovi albumento. *Paul. Nol. carm.* 20, 114. Quem (*aestum*) fumosa dabat ceratis cella papyris. *Isid. Or.* 11, 2. Dictum funus a funibus accensis, quos ante feretrum papyris cera circumdatis ferebant. *F.*] ℙ Pro charta, libello, epistolio. *Juven.* 7, 100. Namque oblita modi millesima pagina surgit Omnibus, et crescit multa damnosa papyro. *Mart.* 3, 2. ad libr. suum: Ne nigram cito raptus in culinam Cordyllas madida tegas papyro. *Catull.* 35, 1. Poetae tenero, meo sodali, Velim Caecilio, papyre, dicas, Veronam veniat. ℙ Papyro struebantur rogi. *Mart.* 10, 97. Dum levis arsura struitur Libitina papyro. Adde 8, 44.

PAR, păris, omn. gen. adj. ἴσος, aequalis, parilis, compar, similis. *Cic. Inv.* 2, 22. *med.* Par est, quod in omnes aequabile est. *Id. Or.* 36. Erit rebus ipsis par et aequalis oratio. *Auct. ad Her.* 4, 40. In aequos et pares fastidiosus, in inferiores crudelis. *Cic. Off.* 1, 34. *f.* Aequo et pari jure cum civibus vivere. *Id. N. D.* 2, 61. E quibus vita beata exsistit, par et similis Deorum. *Plin. praef.* 32. Nec par aut simile potest inveniri. [*Differunt *par* et *similis*. *Par* enim dicitur, quod tantundem habet aut virium aut magnitudinis, quanquam alia sit forma aut specie: ut contra *simile*, quod eandem formam habet, magnitudine dispari. V. *Freinsh.* ad *Curt.* 5, 5, 7. ubi laud. ista: *Quint. Inst.* 10, 1. T. Livius immortalem illam Sallustii velocitatem diversis virtutibus consequutus est. Nam mihi egregie dixisse videtur Servilius Novianus, pares eos magis, quam similes. *Liv.* 45, 43, 2. Similia omnia magis visa hominibus, quam paria. Adde *Sall. Cat.* 14, 4. facile par similisque ceteris efficiebatur: ubi gradu differre has voces vult *Kritz.* coll. *Cic. Legg.* 1, 10, 29. Nihil est enim unum uni tam simile, tam par, quam omnes inter nos metipsos sumus. *Sen. Ira* 1, 9. *extr.* quos (affectus) nunquam deprimere possit, nisi pares illis similesque opposuerit.] *Cic. Or.* 1, 16. Est finitimus oratori poeta multis ornandi generibus socius, ac paene par; et *ib.* 55. Praeclaras duas artes constituere, atque inter se pares, et ejusdem socias dignitatis. *Id. ad Planc.* 1. *post ep.* 16. *l.* 16. *ad Att.* Ad paternas necessitudines magnam attulit accessionem tua voluntas erga me, meaque erga te par atque mutua. *Id. Mur.* 9. Quam ego pari atque eadem in laude pono. *Id. Sull.* 2. Intelliges de hoc judicium meum et horum par et unum fuisse. *Id. Or.* 12. Ut verba verbis quasi dimensa et paria respondeant. *Id. Fin.* 2, 4. Verbum Latinum (*voluptas*) par Graeco (ἡδονῇ) et idem valens. [*Caes. B. G.* 7, 74. Pares ejusdem generis munitiones, i. e. forma pares et viribus. V. *Herzog.*] *Cic. Fam.* 4, 9. *f.* Ut Marcello fratri tuo aut par, aut certe proximus sim, [*i. e. eodem loco occubans. Laudat hunc locum *Lindem.* ad *Pl. Trin.* 2, 4, 68. Atque ibi opulentus tibi par forte ut venerit.] *Cic. Phil.* 1, 34. Libertate esse parem ceteris, principem dignitate. *Id. Fam.* 6, 6. Hominem cuivis summorum tuae aetatis vel ingenio, vel industria, vel fama parem. *Virg. A.* 1, 709. totidemque pares aetate ministri. *Cic. Amic.* 9. *f.* Ut sint pares in amore, et aequales. *Liv.* 26, 16. Virum se fortissimum a nequaquam pari ad virtutem occidi: [*cf. 1, 5. *Par proelium* ap. *Nep. Them.* 3, 3. est, in quo eadem fortuna idemque eventus, ut neutri inclinet victoria. V. *Brem.* ad h. l. et quem laudat *Mor.* ad *B. Alex.* 29. cf. *Liv.* 41, 26. ibique *Kreyss.*] ℙ Et cum infinito. *Virg. Ecl.* 7, 5. Et cantare pares, et respondere parati. ℙ Et cum gen. pro ablativo. *Sil.* 4, 370. Aetatis, mentisque pares. ℙ Cum ablat. pro dativo. *Ov. Fast.* 6, 804. In qua par facies nobilitate sua. (Sic *ib.* 4, 306. Nec facies impar nobilitate fuit.) *Sall. fr.* ap. *Arusian. Mess.* Scalas pares moenium altitudine. ℙ Cum ablat. et cum praepos. pro dativo. *Sall. Jug.* 15. Quem tu parem cum liberis, regnique participem fecisti. *Cic. Brut.* 59. Erant ei quaedam ex his paria cum Crasso, quaedam superiora. [*Cf. *Ruddim.* 2, 93.] ℙ Cum gen. pro dativo. *Cic. Pis.* 4. Cujus paucos pares haec civitas tulit. *Pl. Rud. prol.* 49. Erat ei hospes par illius. *Lucan.* 10, 382. Quem metuis, par hujus erat. *Phaedr.* 4, 15. Pares dum non sint vestrae fortitudinis. Al. leg. *fortitudini*. [*Ramsh. Gr. Lat.* §. 108. p. 321. duplicem verbi *par*, et sim. cum genitivo et dativo constructionem ita explicat, ut genitivum adjungi tum dicat, cum vera atque in rei natura posita similitudo significetur: dativum vero, cum simili-

tudo quaedam in re aliqua forte vel cernatur vel conspiciendam se praebeat.] ¶ Sequentibus particulis *et*, *ac*, *atque*, *quam*. *Cic. Brut.* 11. Omnia fuisse in Themistocle paria, et Coriolano. *Id. N. D.* 3, 1. Neque mihi par ratio cum Lucilio est, ac tecum fuit. *Caes. B. G.* 5, 13. Pari spatio transmissus, atque ex Gallia est in Britanniam. *Nep. Ann.* 5. Minutium magistrum equitum, pari ac dictatorem imperio, fugavit. *Sall. Jug.* 109. In quo offensae minimum, gratia par, ac si prope adessemus. *Pl. Mil.* 4, 6, 36. Si parem sapientiam hic habet, ac formam, mihi ignoscet. *Caes. B. G.* 5, 8. Ipse cum legionibus quinque, et pari numero equitum, quam in continente reliquerat, naves solvit. Al. leg. *quem*. [*Ita recentt. omnes. Et recte quidem; nam *quam* post vv. *par*, *similis talis*, cet. a Livio demum et serioribus ponitur. V. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 340. p. 295. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 188. 6. p. 813. coll. §. 154. *B. n.* 2. p. 497. sq.] ¶ Interdum absolute refertur ad aetatem similem: hinc *pares*, aequales, *coetanei*, ἡλικιῶται. *Petr. Sat.* 25. *Auct. Priap.* 51. Huc pertinet illud *Cic. Sen.* 3. Saepe interfui querelis meorum aequalium: pares autem cum paribus, veteri proverbio, facillime congregantur. ¶ Et universim qui aliqua re aequalis est, et similis alteri: quam vim habet proverb. ex *Cic.* allatum. *Hor. Ep.* 1, 5, 24. ne fidos inter amicos Sit, qui dicta foras eliminet: ut coeat par, Jungaturque pari. *Ov. Her.* 9, 32. Si qua voles apte nubere, nube pari. *Sen. Troad.* 408. Et par sollicito fabula somnio. *Inscr.* ap. *Viscont. Monum. Scipion. tab.* 3. Quojus forma virtutei parisuma fuit ἀρχαϊκῶς pro *parissima*. *Pl. Curc.* 4, 2, 20. Eosdem hercle vos pono: parissimi estis iibus, ¶ *Parem esse alicui*, sufficere, satis virium aut facultatis habere ad aliquid agendum, aut ad resistendum. *Val. Fl.* 1, 110. velit ille quidem: sed dextera nondum Par oneri, clavaeque capax. *Quint. decl.* 15, 4. Aspicio per laboribus corpus, sufficientem animum seriis actibus. *Cic. Att.* 12, 15. Mihi omnis sermo est cum litteris: eum tamen interpellat fletus, cui repugno quoad possum: sed adhuc pares non sumus. *Caes. B. G.* 4, 7. Sese unis Suevis concedere, quibus ne Dii quidem immortales pares esse possint. *Just.* 7, 6. Quoniam omnibus bellis par esse non poterat, dispensanda ratus; et 16, 4. Parem esse crudelitati alicujus, *h. e.* ad resistendum crudelitati. *Plin. ep.* 3, 17. Exime hunc mihi scrupulum, cui par esse non possum. [**Nep. Them.* 4, 2. et universos pares esse posse ajebat: ubi v. *Brem.*] *Sen. Prov.* 2. Athletas videmus cum fortissimis quibusque confligere, et exigere ab his, per quos certamini praeparantur: ut totis contra ipsos viribus utantur: et si non inveniunt singulos pares, pluribus simul objiciuntur. ¶ Similia sunt haec, quibus*par* dicitur, qui alteri est virtute similis, et cum eo componi et committi potest. *Liv.* 28, 44. Habebo, Q. Fabi, parem, quem das, Annibalem. *Hor. Od.* 1, 6, 15. ope Palladis Tydidem Superis parem *Sil.* 16, 616. composuit propioribus ausis Dignum te Fortuna parem. Adde *Stat. Th.* 6, 843. ¶ [*Ita *par* dicitur etiam de iis, qui honoribus, dignitate, auctoritate, potentia in republica pari modo fruuntur. *Vell.* 2, 33. Nam neque Pompejus, ut primum ad rem publicam aggressus est, quemquam animo parem tulit: *Id. ib. cp.* 29. nisi ubi vereretur, ne quem haberet parem. *Lucan.* 1, 125. Nec quemquam jam ferre potest Caesarve priorem, Pompejusve parem: ubi v. *Cort.* et *Ruhnk.* ad *Vell.* l. prius cit.] ¶ *Par est*, conveniens est, decens est, aequum est, εἰκός ἐστι. *Cic. Att.* 9, 11. *med.* Dubitans, quid me facere par sit; et *ib.* 15, 27. *extr.* Tu vero quidquid erit, quod me scire par sit, statim scribe; et *Verr.* 2, 5, 4. *extr.* Statim, ut par fuit, jussu ejus homines, qui nominati erant, comprehensi sunt. *Id. Amic.* 22. Par est autem, primum ipsum bonum esse, tum alterum similem sui quaerere. *Nep. Dat.* 6. Relinqui eum non par esse, sed omnes confestim sequi. *Id. Amilc.* 3. Turpius, quam par est. *Cic. Div.* 2, 55. Casum proelii nemo nostrum erat quin timeret, sed ita ut constantibus hominibus par erat, non aperte. *Pl. Bacch.* 1, 2, 31. Non par videtur, neque sit consentaneum, praesentibus illis paedagogus una ut siet. [*De hac dicendi formula, rariori quidem, *par est*, *ut*, exposuit *Stallb.* ad *Ruddim.* 2. p. 234. sq.] ¶ *Par pari referre*, aut *respondere*, par, tantundem, aequale rependere, τοῖς ἴσοις ἀμείβεσθαι: [**Gleiches mit Gleichem vergelten.*] *Ter. Eun.* 3, 1, 55. Denique par pari referto, quod eam mordeat. Al. leg. *par* pro *pari*. *Pl. Truc.* 5, 1, 47. Par pari respondet. *Cic. Att.* 6, 1. *med.* Habes ad omnia, non ut postulasti, χρύσεα χαλκείων, sed paria paribus respondimus. *Atticus* ipse ap. *eund. ib.* 16, 7. *f.* Provide, si cui quid debetur, ut sit, unde par pari respondeatur. ¶ Ap. *Cic. Or.* 3, 54. paria paribus referre, est ἰσοκώλῳ uti. V. COMPAR. ¶ *Ex pari*, ex aequo, pari conditione. *Sen. ep.* 59. *med.* Sapiens cum Diis ex pari vivit. *Quint. decl.* 379. Sed inimicum occidi: quem? pauperem, qui nihil in curia, nihil in concione poterat. Inimici sunt ex pari. ¶ *Paria facere*, aequare, pariare: et dicitur de rationibus. *Colum.* 1, 8. *med.* et 11, 1. *med.* Negotiatio curam villici avocat, nec unquam patitur eum cum rationibus domini paria facere: sed ubi aeris numeratio exigitur, rem pro nummis ostendit. ¶ Translate. *Sen. Ben.* 3, 9. *extr.* Cum aliter beneficium detur, aliter reddatur, paria facere difficile est. *Id. Ira* 3, 25. Denique debet poenas: non est quod cum illo paria faciamus. *Id. Ep.* 101. Sic itaque formemus animum, tanquam ad extrema ventum sit: nihil differamus, quotidie cum vita paria faciamus. Sic *ep.* 19. *f.* Poteram tecum et hac Maecenatis sententia parem facere rationem. Adde *Plin. Pan.* 6. *extr.* et *Quint. decl.* 6, 6. et *ib.* 9, 17. et 12, 24. et *Plin. senior.* 2, 86, 88. et 37, 1, 2. ¶ *Pares* interdum pro duobus sumuntur. Hinc paribus equis, idest duobus Romani utebantur in proelio, ut sudante altero, transirent in siccum. Ita *Paul.* ex *Festo*. Fere autem hoc sensu neutro genere adhibetur, *ein Paar*, ζεῦγος. *Cic. opt. gen. Or.* 6. Gladiatorum par nobilissimum. *Id. Amic.* 4. Ex omnibus saeculis vix tria aut quatuor nominantur paria amicorum. *Id. Dom.* 11. Quod par amicitiae consularis fuit unquam conjunctius, quam ego et Cn. Pompejus? *Id. Verr.* 2, 2, 19. Scyphorum paria complura Verri data esse. *Ov. Met.* 13, 833. Par columbarum. *Sen. ep.* 7. Paria ordinaria et postulaticia: sc. gladiatorum. *Cajus Institut.* (ed. *Goesch.*) 3. §. 212. Par mularum. *Suet. Rhet.* 5. oculorum V. OCULUS. ¶ *Paria duo* differt a *paria bina*; illud duo tantum, hoc quatuor significat. *Labeo Dig.* 32, 30. Qui quatuor pocula oleaginea habebat, ita legavit; pocula oleaginea paria duo. Respondi, unum par legatum esse, quia non ita esset: bina paria; neque ita: poculorum paria duo. Idem et Trebatius. ¶ *Par*, *impar*, ludi genus. *Hor. Sat.* 2, 3, 248. Ludere par impar, equitare in arundine longa, Si quem delectet barbatum, amentia verset. Adde *Augustum* in *ep. ad filiam*, ap. *Suet. Aug.* 71. ¶ In ablat. et *pari* dicitur, et *pare*, ut *Charis.* docet 1, 14. et *Prisc.* 7, 763., sed hoc minus frequens est, et fere poeticum. *Ov. Fast.* 4, 98. Illa (*Venus*) rudes animos hominum contraxit in unum: Et docuit jungi cum pare quemque sua; et *ib.* 3, 193. Cum pare quaeque suo coeunt volucresque feraeque. Adde 526. His autem locis *par* est conjux: qua ratione etiam *compar* usurpatur. ¶ In gen. plur. est *parium*, non *parum*: quamquam *Plin.* ap. *Charis.* 1, 110. aliter docuerit. ¶ *Paris* in recto feminino pro *par*. *Atta* in *Socru* ap. *Prisc.* 7, 764. Ad hanc fortunam accessit ei fortuna paris.

*PARABESTE, es, f. Asiae urbs, in Arachosia. *Plin.* 6, 23. ed. *Hard.* ubi ed. *Elzev.* pro *Parabesten* habet *per Abesten. B. A.*

PĂRĀBĬLIS, e, adj. εὐπόριστος, qui facile acquiri et haberi potest. *Cic. Fin.* 1, 13. *extr.* Natura divitias, quibus contenta sit, et parabiles, et terminatas habet. *Sen. ep.* 5. *med.* Quemadmodum delicatas res desiderare, luxuriae est; ita usitatas, et non magno parabiles fugere, dementiae est. *Hor. Sat.* 1, 2, 119. namque parabilem amo Venerem, facilemque. *Curt.* 3, 5. Levi ac parabili cultu corporis esse contentum.

PĂRĂBŎLĂ, ae, et Părăbŏlē, es, f. παραβολή, comparatio, collatio rerum genere dissimilium, ut ait *Donat. de trop.* p. 1778., et fit octo modis, quos ap. *Diomed.* 2, 459. videre licet. *Quint.* 5, 11. *med.* Παραβολή, quam Cicero collationem vocat, longius res, quae comparentur, repetere solet. *Id.* 8, 3. *f.* In omni parabola aut praecedit similitudo, et res sequitur; aut praecedit res, et similitudo sequitur. Praecedit similitudo illa (*Virg. A.* 2, 355.) inde, lupi ceu Raptores atra in nebula, etc. Sequitur in primo Georgicon, post longam de bellis civilibus conquestionem (*f.*) ut cum carceribus sese effudere quadrigae, Addunt se in spatia, etc. *Id.* 6, 3. *med.* Adhibetur autem similitudo interim palam; interim inseri solet parabolae: cujus est generis id Augusti, qui militi libellum timide porrigenti, Noli, inquit: dubitare, tanquam assem elephanto des. *Sen. ep.* 59. Qui simpliciter, et demonstrandae rei causa eloquebantur, parabolis referti sunt: quas existimo necessarias non ex eadem causa, qua poetis, sed ut imbecillitatis nostrae adminicula sint, et ut discentem et audientem in rem praesentem adducant. Adde *Macr. Sat.* 5, 13. ¶ Item narratio rei fictae, sed verisimilis, quaque utimur causa similitudinis ad exponendam rem veram: cujusmodi multae occurrunt in N. Testam. *parabolae*. *Tert. adv. Marc.* 3, 5. *August. Quaest. Evang.* 2, 45. *Hieron.* etc.

PĂRĂBŎLĀNI, orum, m. plur. homines pauperrimae sortis, qui operam suam nosocomiis et xenodochiis accommodant. Quandoquidem cum alias, tum imprimis grassante peste, vitam propriam summo exponunt periculo, maxime verisimile est, venire a παράβολος, quod notat ad audendum projectum, ut *Cic. Verr.* 2, 1, 1. loquitur. *Impp. Honor. et Theod. Cod.* 1, 3, 18. Parabolanos, qui ad curanda debilium aegra corpora deputantur, sexcentos constitui praecipimus. Adde *Cod. Theodos.* 16, 2, 42. et 43. Ubique autem de urbe Alexandriae sermo est.

PĂRĂBŎLI, orum, m. plur. παράβολοι, h. e. audaces, temerarii: sic dicuntur qui cum bestiis certant. *Cassiod. Hist. trip.* 11, 17. *med.* Crudeli bestiae artifex parabolus pugnet.

PĂRĂBŎLĬCE, adv. per parabolam. *Sidon. ep.* 5, 17. *f.* Parabolice, seu figurate dictare aliquid.

PĂRĂCENTĒSIS, is, f. curatio, quae manu fit pungendo et perforando, ut cum tunica oculi perforatur acu ad removendam suffusionem, vel abdomen ad extrahendam aquam collectam, etc. Vox Graeca, a κεντέω, pungo, παρακεντέω, a latere pungo. *Plin.* 25, 13, 92. Anagallidis succus pupillas dilatat: et ideo hoc inunguntur ante, quibus paracentesis fit. *Coel. Aurel. Tard.* 3, 8. saepius memorat paracentesin abdominis in hydropicis.

PĂRĂCENTĒTĒRĬUM, ii, n. παρακεντητήριον, instrumentum, quo paracentesis fit. *Veg. Vet.* 2, 18. Paracenteterium inter tunicas oculares subjicito. Al. leg. *paracenterium*.

PĂRĂCHĂRACTES, ae, m. παραχαράκτης, qui falsam monetam cudit: a παραχαράσσω, falsum characterem imprimo. *Impp. Valent., Theod. et Arcad. Cod. Theod.* 9, 21, 9.

[PĂRĂCHĂRAXĬMUS, a, um, adj. adulterinus: a παραχαράκτης, falsus monetarius. *Cassian. Collat.* 1, 20. Tanquam adulterina nomismata et paracharaxima reprobemus, utpote quae falsam imaginem regis, non legitime signatam, contineant. Adde 21. et 22. *F.*]

*PARACHELOIS, idis, vel idos, f. Παραχελωΐς, urbs Thessaliae, eo sic dicta, quod sita ad ripam Acheloi fluminis. *Liv.* 39, 26. *in. B. A.*

PĂRACLĒTUS, i, m. παράκλητος, advocatus, consolator, adhortator, deprecator: a παρακαλέω. Hoc nomine Ecclesiastici scriptores designant tertiam Sanctissimae TRINITATIS personam. *Tert. Virg. vel.* 1., *Anim.* 55., *Resurr. carn. f.* ¶ Unum fuit etiam ex aeonibus Valentiniani. *Id. adv. Valent.* 8. ¶ Paenultimam, quae natura longa est, corripuit *Prud. Cath.* 5, 160. Spirat de patrio corde Paracletum. Adde περὶ στεφ. 10, 430. ¶ Scribitur e[t] *paraclitus*. ¶ Sed *paraclytus*, παράκλυτος, est infamis.

PĂRĂDĂ, ae, f. tegmen, vel umbraculum naviculae. Videtur esse vox Gallica. *Auson. ep.* 5, 25. Puppe citus propera, sinuosaque lintea veli Pande[…] Medullini te feret aura noti Expositum subter paradas, lectoque jacentem: *sotto 'l felce*, nunc dicunt Veneti: huc etiam fortasse pertinet illud *met[…]tere in parada la nave*, cum eam velis aliisque o[r]nant instrumentis nauticis. *Sidon. ep.* 8, 12. *me[d.]* Hic, ne tibi pendulum tingat volubilis sentina ve[…]stigium, pandi carinarum ventres abiegnarum tra[…]bium textu pulpitabuntur: hic superflexa crate paradarum sereni brumalis infida vitabis. ¶ *Parad[a]* fuit etiam opp. Africae in provincia Zeugitana[…] *Auct. B. Afr.* 87. [*Plura addidit *F.*]

PĂRĂDĬASTŎLE, es, f. παραδιαστολή, disjunctio[…] distinctio, separatio. Vox Graeca, et Graece a[d]hibenda, qua significatur rhetoricum schema: d[e] quo *Quint.* 9, 3. *med.* Συνοικείωσιν vocant, qua[e] duas res diversas colligat. Huic diversam volu[nt] esse distinctionem, cui dant nomen παραδιαστολή[,] qua similia discernuntur: *Cum te pro astuto sa[…]pientem appelles, pro confidente fortem, pro illib[e]rali diligentem:* quod totum pendet ex finitione[,] ideoque an figura sit, dubito. *Rutil.* tamen *Lup[us]* *de figur. sentent. l.* 1. et *Jul. Rufin.* inter figura[s] sententiarum enumerant.

PĂRĂDIGMĂ, atis, n. παράδειγμα, exemplu[m] quo utimur ad aliquid ostendendum probandumqu[e.] Vox Graeca: inter figuras dictionis est rei praet[e]ritae relatio, adhortationem dehortationemve sign[i]ficans: adhortationem, ut (*Virg. A.* 1, 246.) A[n]tenor potuit mediis elapsus Achivis Illyricos pen[e]trare sinus. Dehortationem, ut (*ib.* 9, 144.) a[n] non viderunt moenia Trojae, Neptuni fabricata m[a]nu, considere in ignes? Ita *Charis.* 4, 248. c[…] paria habent *Diomed.* 2, 460. et *Donat. de trop.* […] 1779. Fit autem tribus modis: vel enim in exem[…]plum adducimus personam sine sermone; vel se[r]monem sine personis; vel simul utrumque, ut e[…] ap. *Jul. Rufin. de fig. sentent.* (V. *Quint.* 5, 11[.)] *Tert. Anim.* 43. *med.* Paradigmate Platoni[…] plenius.

PĂRĂDĪSĬĂCUS, a, um, adj. ad hortum amo[e]num pertinens. *Venant. carm.* 6, 8, 1. Hic v[…] perpetuum viridantia gramina gignit, Et paradisi[a]cas spargit odore rosas. ¶ De paradiso terrest[ri] *Alc.* 1, 298. Interea primi, summus quos junx[e]rat auctor, In paradisiaca ponuntur sede parente[s.]

PĂRADĪSĬCŎLĂ, ae, comm. gen. qui parad[i]sum coelestem incolit. *Prud. Hamart.* 936. de L[a]zaro: Et paradisicolae post ulcera dira beato.

PĂRĂDĪSUS, i, m. παράδεισος, pomarium, vir[i]darium, hortus consitus. Vox Graeca, sed a Pe[r]sis, atque inde Hebraeis originem ducit: Heb[r.] פַּרְדֵּס *pardès*, hortus conclusus, ex פָּרַד *paràd*, s[e]paravit. *August. Serm.* 343. *n.* 1. de Susanna[:] Conscripta sunt verba ejus, quae habuit in parad[…]

so, hoc est in viridario suo. Graece *Gell.* 2, 20. Vivaria quae nunc vulgus dicit, sunt quos παραδείσους Graeci appellant: quae leporaria Varro dicit. ℙ In sacris libris accipitur pro amoenissimo horto in Oriente, in quo primi nostri generis auctores a Deo constituti fuere. *Hieron. ep.* 52. *n.* 5. Memento semper, quod paradisi colonum de possessione sua mulier ejecerit; et *ep.* 69. *n.* 6. Plantatus paradisus in Eden. ℙ Speciatim est locus beatorum in coelis. *Tert. Apol.* 47. Si paradisum nominemus, locum divinae amoenitatis recipiendis sanctorum spiritibus destinatum, maceria quadam igneae illius zonae a notitia orbis communis segregatum, Elysii campi fidem occupaverunt. *Id. in carm. de Judic. Domini* 195 — 265. fusam habet et poeticam ejus descriptionem. ℙ Ap. *Plin.* 5, 27, 22. nomen est fluvii in Cilicia; et *ib.* 23, 19. oppidi in Syria. [*Plurima adjecit atque emendavit *F.*]

PĂRĂDŎTUS, a, um, adj. παράδοτος, traditus: a παραδίδωμι, trado. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 250, 3. C. Julius C. L. Paradotus. *F.*]

PĂRĂDOXUS, a, um, adj. παράδοξος, admirabilis, praeter opinionem, inauditus. [Unde est *paradoxum* schema orationis, de quo in *Rufin. de fig. sent.* Paradoxon sive hypomone, sustentatio, vel inopinatum. Hoc schema suspendit sensum: deinde subjicit aliquid contra exspectationem auditoris, sive magnum, sive minus; et ideo sustentatio, vel inopinatum dicitur. *Cic. pro Lig.* (*c.* 9.) Hinc prohibitus, non ad Caesarem, ne iratus; non ad domum, ne iners; non aliquam in regionem, ne condemnare causam illam, quam secutus esset, videretur. Haec *Rufinianus.* ℙ Philosophi Stoici gaudent paradoxis, seu sententiis a communi sensu abhorrentibus. *Cic. Fin.* 4, 27. Haec παράδοξα illi nos admirabilia dicamus. *Id. Par.* 1. Ego tibi illa ipsa, quae vix in gymnasiis, et in otio Stoici probant, ludens conjeci in communes locos; quae, quia sunt admirabilia, contraque opinionem omnium, ab ipsis etiam παράδοξα appellantur, tentare volui, possentne proferri in lucem. ℙ *Paradoxi* etiam mimi dicuntur. *Vet. Schol.* ad *Juven.* 8, 184. Siparium velum est, sub quo latent paradoxi, cum in scenam prodeunt. *Salmas.* ad *Vopisc.* p. 384. eosdem παραδοξολόγους dictos observat. ℙ *Paradoxus* dicitur item, qui praeter exspectationem eodem die lucta pariter, et pancratio vicit, Graece παραδοξονίκης appellatus. *August. Princip. rhet. n.* 9. Tametsi quidam parum diligenter Graece loquentes, paradoxa pro his, quae sunt bonae opinionis, accipiunt: unde vulgo etiam Olympionicas, et ceteros victores sacrorum certaminum paradoxos vocant, magis consuetudine, quam ratione ducti. *Plutarch. comparat.* inter *Cimon.* et *Lucull. n.* 2. haec illustrat his verbis: Τῶν ἀθλητῶν τοὺς ἡμέρᾳ μιᾷ πάλῃ ἅμα, καὶ παγκρατίῳ στεφανουμένους ἔθει τινὶ παραδοξονίκας καλοῦσιν. In Graecis Inscr. passim dicitur παράδοξος, qui a *Plutarcho* παραδοξονίκης, in quo is cum *August.* consentit. *V. Ignarra de palaestra Neapol.* p. 34. *F.*]

PĂRAENĔSIS, i, f. παραίνεσις, praeceptio, admonitio, adhortatio: vox Graeca a παραινέω, praecipio. *Vulcat. Avid. Cass.* 3. Per ordinem paraeneseon, hoc est praeceptionum, per triduum disputavit.

[PĂRAETĀCAE, arum, f. plur. V. v. sq. *F.*]

[PĂRAETĀCĒNĒ, es, f. Παραιτακήνη, sc. γῆ, terra, regio Persidis, vel ad illam certe pertinens. *Plin.* 6, 27, 31. Ad eam pervenit Sagrus mons, ex Armenia inter Medos Adiabenosque veniens, supra Paraetacenen et Persidem. Adde *Curt.* 5, 13. ℙ Hinc *Paraetace*, *arum*, παραιτάκαι, dicti sunt incolae ap. *Nep. Eum.* 8., qui *Paraetaceni*, *orum*, audiunt ap. *Plin.* 6, 26, 29. *F.*]

[PĂRAETĀCĒNI, orum. V. PARAETACENE. *F.*]

[PĂRAETŎNĬUM, ii, n. Παραιτόνιον, opp. cum amplo portu in Marmarica, vel Cyrenaica regione Africae, inter Aegyptum et Syrtes, sed Aegypto propius. *Plin.* 5, 5, 5. Adde *Ov. Am.* 2, 13, 7. et *Met.* 9, 773. qui videtur Alexandriam significare. De coloris genere V. in v. sq. *F.*]

PĂRAETŎNĬUS, a, um, adj. ad Paraetonium pertinens. *Mela* 1, 8. Paraetonius portus. ℙ A poetis late sumitur pro Aegyptio, aut Africo. *Lucan.* 3, 295. Usque Paraetonias Eoa ad litora Syrtes. *Id.* 10, 9. Paraetonia urbs, *h. e.* Alexandria. *Claud. B. Gild.* 160. Quodque Paraetonio secedit litore Ganges, *h. e.* Aegyptio. *Stat. Th.* 5, 12. Paraetonius Nilus. *Sil.* 17, 450. serpens, *h. e.* in arenosis Africae degens. *Id.* 3, 225. Paraetonium ... tus, *h. e.* ora litoralis Africae. ℙ *Paraetonium* est genus nativi coloris, e candidis coloribus pinguissimum, et tectoriis tenacissimum propter laevorem: spumam maris esse dicunt solidatam cum limo: et ideo conchae minutae inveniuntur in eo. Nomen habet a loco, (de quo dictum est in voce praec.) sed etiam in Creta fit, atque Cyrenis. Haec *Plin.* 35, 6, 18. Adde 33, 5, 27. Meminit etiam *Vitr.* 7, 7.

PĂRĂGAUDĂ, ae, f. et Paragaudis, is, f. fascia vel aurea, vel serica auro ornata, quae vesti intexebatur, non, ut instita, assuebatur. *Imppp. Grat.*, *Valent. et Theodos. Cod.* 11, 8, 2. Nemo vir auratas habeat aut in tunicis, aut in lineis paragaudas. ℙ Per synecdochen sumitur pro ipsa veste, quae hisce fasciis distincta, et insignita erat. Hujusmodi vestium quaedam monolores erant, quibus una tantum paragauda, seu fascia intexta erat, aliae dilores, quibus duae, aliae trilores, quibus tres, aliae tetralores, quibus quatuor, aliae pentalores, quibus quinque. *Valerian. Imp. in ep.* ap. *Vopisc. Prob.* 4. Interulas paragaudas duas. *Gallien. in ep.* ap. *Trebell. Claud.* 17. Paragaudem triuncem unam. V. ibi *Salmas.* qui docet esse vocem Persicam, et *Casaubon.* qui Syram: [Chald. vero פרגוד *pargòd*, est velum, aulaeum *F.*] uterque autem mallet legi *paragaudiam*, aut *paragaudeam*, ut sit adjectivum. Adde *Vopisc. Aurel.* 46. et ibi quoque ab iisdem notata.

*PARAGENĪTAE, arum, incolae civitatis cujusdam in Arcadia. *Plin.* 4, 6. *B. A.*

PĂRĂGŎGĂ Verba, παράγωγα, dicuntur a grammaticis, quae a primitivi verbi declinatione et mutationem et adjectionem litterarum capiunt, et nihilominus interdum variant significationem, ut *lacesso*, et *facesso*, ex eo quod est *lacero*, et *facio.* Ita *Charis.* 3, 226. Adde *Diomed.* 1, 309., qui ita appellat verba derivativa, ut *fontanus*, *montanus*, *villaticus*, etc. Ipsa vox Graeca, et Graece adhibenda, est a παράγω, produco, deduco, derivo.

PĂRĂGŎGĒ, es, f. παραγωγή, productio, deductio, Graeca vox, et Graece adhibenda: a παράγω, produco, deduco: figura est poetica, qua in fine vocis aliquid adjungitur, ut *admittier* pro *admitti*, *tis*, pro *te*, *potestur*, pro *potest.* Ita *Diomed.* 2, 436. Hanc alii προσπαράληψιν, prosparalepsin vocant, a προσπαραλαμβάνω, ultra accipio, vel assumo. *Charis.* 4, 248. *Diomed.* 2, 436. et *Donat. de schematib.* 1772.

PĂRĂGŎGĬA, orum, n. plur. παραγώγια (a παράγω, deduco, derivo) sunt aquarum ductus, aquaeductus. *Imp. Zeno Cod.* 11, 42, 10.

[PĂRĂGRAMMĂ, ătis, n. παράγραμμα, sphalma in scribendo. *Hieron. ep.* 71. *n.* 5. Opuscula mea, quae desiderare te dicis, ad describendum hominibus tuis dedi: et *mox.* Si paragrammata repereris, vel minus aliqua descripta sunt, quae sensus legentis impediant non mihi debes imputare, sed tuis, et imperitiae notariorum, librariorumque incuriae, qui scribunt non quod inveniunt, sed quod intelligunt, et dum alienos errores emendare nituntur, ostendunt suos. *F.*]

[PĂRĂGRĂPHUS, i, comm. gen. παράγραφος, nota critica figura litterae Γ, quae, ut ait *Isid. Or.* 1, 21., ponitur ad separandas res a rebus, quae in connexu concurrunt. *F.*]

PĂRĂLĪPŎMĔNON, παραλειπομένων Graecus gen. plur neut. h. e. rerum omissarum, aut relictarum: a παραλείπω, omitto, praetermitto. Sic inscribuntur duo libri Vet. Testamenti, in quibus supplentur ea, quae in praecedenti Regum historia aut omissa, aut non plene relata fuere. *Hieron. ep.* 53. *n.* 8. et *Isid. Or.* 6, 2.

*PARALISSUM, i, n. opp. Daciae. *Inscr.* ap. *Spon.* p. 193. *B. A.*

PĂRĂLĬUS et Paralios, ii, m. πάραλιος, marinus, maritimus: a παρά, prope, et ἅλς, ἁλός, mare. Ap. *Plin.* 20, 19, 78. est appositum primi et tertii generis, papaveris, quia maritimis in locis nascitur. Item tertii generis tithymali ap. *eund.* 26, 8, 41.

PĂRALLĒLOGRAMMUS, a, um, adj. παραλληλόγραμμος, lineis parallelis constans, ut Parallelogramma mensura ap. *Frontin. de colon.* p. 116. et 130. *Goesii.*

[PĂRALLĒLŌNĬUS, a, um, adj. idem ac parallelus, ut Parallelonius terminus ap. *Auct. de limit.* p. 310. *Goes. F.*]

PĂRALLĒLUS, a, um, adj. παράλληλος, invicem comparatus, aequaliter distans: a παρά, ad, et ἀλλήλων, invicem. *Lineae parallelae* sunt, quae in immensum protensae aequalibus semper spatiis inter se distant, et nunquam concurrunt. *Parallelos linea* legitur ap. *Vitr.* 5, 8. more Graecorum, quibus παράλληλος communis generis est. Sic 10, 15. de catapul.: Tabulae, quae sunt in summo, et in imo capituli, parallelique vocantur. ℙ *Circuli paralleli*, et *paralleli* absolute, sunt segmenta sphaerae, ab Or. in Occ. ducta, axem mundi habentia pro centro, omnique ex parte a se invicem aequaliter distantia. *Plin.* 6, 33, 39. Plura sunt autem haec segmenta mundi, quae nostri circulos appellavere, Graeci parallelos. *Solin.* 37. Quod gnomonici similibus parallelis accidere contendunt, quos pares in terrarum positione aequalitas normalis efficit lineae. *Capell.* 8, 276. Decem dici mundi circulos assevero: quorum alii paralleli, quos aequidistantes Latine possumus memorare, eosdem polos habent, quos ipse mundus, etc. Pergit deinde aequatorem describens, et tropicos, et polares circulos.

[PĂRĂLĪSENSIS, e, adj. ad Paralisum, seu Πορόλισσον, ut scribitur ap. *Ptolem. l.* 3. *c.* 8., Daciae urbem pertinens. *Inscr.* ap. *Spon. Miscell. antiq.* p. 193. Pontifex civitatis Paralisensium provinciae Daciae. *F.*]

PĂRĂLUS, i, m. πάραλος, maritimus: a παρά, ad, et ἅλς, ἁλός, mare. Nomen est navis longae multae velocitatis, qua utebantur Athenienses, cum gravior aliquis casus urgeret: et ἱερὰ τριήρης, sacra triremis habebatur. Duae enim olim fuere hujusmodi sacrae naves: deinde tres aliae additae: quarum nomina Salaminia, vel Delia, Paralus, Antigonis, Ptolemais, Ammonias. Appellata creditur a quodam Paralo, qui ab Hegesia ap. *Plin.* 7, 56, 57. dicitur inventor navis longae. ℙ *Paralus* dicta est tabula Protogenis, de qua *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 20. Cum Athenis celeberrimo loco, Minervae delubro propylaeon pingeret, ubi fecit nobilem Paralum, et Ammoniada, quam quidam Nausicaam vocat; adjecit parvulas naves longas, etc. *Cic. Verr.* 2, 4, 60. Quid arbitramini, Rheginos merere velle, ut ab eis marmorea Venus illa auferatur? quid Athenienses, ut ex marmore Iacchum, aut Paralum pictum, aut ex aere Myronis buculam?

PĂRĂLYSIS, is, f. παράλυσις, dissolutio, nervorum resolutio, ut *Cels.* vocat 2, 1. a παραλύω, resolvo. *Plin.* 20, 3, 8. Intestinorum omnium vitiis medetur, et renum, et lumborum, et paralysi; et *ib.* 15, 59. Ferunt, eos, qui cappari quotidie edunt, paralysi non periclitari. *Petr. Sat.* 120. Adolescens paralysin cave. *Adde *Scrib. Larg. compos.* 79. *B. A.*

PĂRĂLYTĬCUS, a, um, adj. παραλυτικός, qui paralysi laborat. *Plin.* 20, 9, 34. Ideo paralyticis, et tremulis dari jubet. *Claud. epigr.* 49. *extr.* Jussus post multos graditur paralyticus annos. Hic metri necessitate antepaenultima in *paralyticus* producitur. *Petr. Sat.* 131. Quid est, paralytice? ecquid hodie totus venisti? ℙ *Restringere paralyticos*, est sanare, cum paralysis nihil aliud sit, quam nervorum dissolutio, quae aliter sanari non potest, nisi nervi illi dissoluti, et justo laxiores restringantur. *Tert. Apol.* 21. Cum ille verbo daemonia excuteret, leprosos mundaret, paralyticos restringeret.

PĂRĂMĔSĒ, es, f. παραμέση, h. e. prope, vel ad mediam: a παρά, ad, et μέση, media: ap. *Vitr.* 5, 4. nomen est chordae musicae, quae recentioribus musicis est *b fa b mi.* ℙ [Translate ita appellatur digitus medio proximus, qui et annularis. V. HYPATE. *F.*]

[PĂRĂMŎNĒ, es, f. παραμονή, permansio. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 350. *n.* 26. Ulpia Paramone. *F.*]

[PĂRĂMŎNUS, i, m. παράμονος, perseverans. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 179, 6. C. Poppeus Paramonus. *F.*]

[PĂRĂMYTHĬUS, ii, m. cogn. R. a παραμύθιον, solatium. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 567. L. Calpurnius Paramythius. *F.*]

PĂRĂNĂTELLON, παρανατέλλων, simul oriens. Vox Graeca, qua usus est *Serv.* ad *G.* 1, 218.

PĂRĂNĒTĒ, es, f. παρανήτη, h. e. ultimae proxima, paenultima: a παρά, ad, et νήτη, ultima. Ap. *Vitr.* 5, 4. est nomen chordae musicae. *Id.* 6, 1. *med.* Paranetarum acutissimam sonitu vocis perficiunt tenuitatem. V. *Bald. in Lex. Vitr.*

PĂRANGĂRĬAE, arum, f. plur. Angariae dicuntur operae publice ob negotium aliquod impositae, parangariae vero sunt, in quibus et operae personarum, et rerum impendia imponuntur propter publicam aliquam necessitatem. De utrisque fit mentio in *Cod. Just.* 12. *tit.* 51. et al., et *Cod. Theod.* 8. *tit.* 5. Alii ita interpretantur, ut *angariae* sint onera, et labores, qui imponebantur in cursu publico: *parangariae*, quae extra illum. ℙ Adjective. *Imp. Constant. Cod.* 1, 3, 2. Ad parangariam praestationem non vocentur.

PĂRĂNYMPHUS, i, m. παράνυμφος, pronubus, auspex, qui nuptias conciliat. *August. C. D.* 14, 18. Nonne omnes famulos atque etiam ipsos paranymphos, ante mittit foras, quam vel blandiri conjux conjugi incipiat? Adde *ib.* 6, 9. *med.* *Venant. carm.* 8, 5, 305. Angelus inde tuos repetens paranymphos honores. ℙ *Paranympha*, *ae*, ap. *Isid. Orig.* 9, 7. est pronuba.

PĂRĂPEGMĂ, ătis, n. παράπηγμα, Graece est tabula aenea, quae columnae affigitur, cujusmodi tabulis leges inscribebantur, a παραπηγνύω, affigo. Astrologi etiam sic dixere tabulas, quibus describerent canonem astronomicum, sive praedictiones siderum, eclipsium, aliarumque rerum coelestium. Sic Democritum scripsisse parapegmata, auctor est *Diog. Laert.* Meminit et *Vitr.* 9, 7. *f.* Quorum inventa secuti siderum ortus et occasus, tempestatumque significatus Eudoxus, Euctemon, ceterique ex astrologia invenerunt, et parapegmatorum disciplinas posteris explicatas reliquerunt. Hic pro *parapegmatum* est *parapegmatorum* a *parapegmatum*, *i*, n. V. EMBLEMA. *V. *Schneid.* ad *Vitruvii* l. c. *B. A.*

PĂRĂPAESTUS, i, m. παράπαιστος, delirus, mente captus, nomen est pedis in carmine. *Not. Tir.* p. 184. Anapaestus, parapaestus.

PĂRĂPĔTĂSĬA, orum, n. plur. affixa, adjuncta,

applicita, ita ut aliquid obvelent, obtegantque: a παραπετάζω, obvelo, obtego. *Impp. Arcad. et Honor. Cod.* 8, 12, 14. *Cod. Theod.* 15, 1, 39. Aedificia, quae vulgo parapetasia nuncupantur, vel si qua alia opera moenibus, vel publicis operibus ita sociata cohaerent, ut ex his incendium, vel insidias vicinitas reformidet, aut angustentur spatia platearum, vel minuatur porticibus latitudo, dirui ac prosterni praecipimus.

PĂRĂPĔTEUMA, ătis, n. παραπέτευμα, nomen tesserae frumentariae, quae et πεσός dicitur. Vox Graeca. *Imppp. Theodos., Arcad. et Honor. Cod.* 11. tit. 24. qui est *de annonis civilibus* 2. Centum et vigintiquinque modios frumenti praeter solitum canonem, per singulos dies de praesenti sexta indictione, ex die calend. Januar. nomine parapeteumatis, de horreis publicis hujus almae Urbis, insita nostrae liberalitatis pietate tribuimus.

PĂRAPHŎRON, i, n. παράφορον, h. e. depravatum, adulterinum, non sincerum: a παραφέρω, depravo. Ita vocatur genus quoddam aluminis pallidi et scabri, et quod galla inficiatur. *Plin.* 35, 15, 52.

PĂRĂPHRĂSIS, is, f. παράφρασις, ejusdem sententiae per alium sermonem explicatio, et liberior interpretatio, cum quaedam mutantes et addentes, copiosius ac dilucidius rem aliquam explicamus. *Quint.* 1, 9. Versus primo solvere, mox mutatis verbis interpretari; tum paraphrasi audacius vertere, qua et breviare quaedam, et exornare, salvo modo poetae sensu, permittitur; et 10, 5. Graecis litteris scribit. Neque ego, inquit, παράφρασιν esse interpretationem tantum volo, sed circa eosdem sensus certamen atque aemulationem.

PĂRAPHRASTES, ae, m. παραφραστής, qui paraphrasi utitur. *Hieron. praef. ad libr. Regum f.*, sed Graece.

*PARAPIĀNI, orum, populi Indiae, in regione Capissene, non procul ab Indo fluvio. *Plin.* 6, 23. *B. A.*

[PĂRĂPĪENOS, i, m. ita appellatur a *Diomed.* 3, 478. pes metricus ex brevi et longa, et tribus brevibus, temporum sex: est a παρά trans, et πιηεις, pinguis. *F.*]

PĂRAPSIS. V. PAROPSIS.

[PĂRAPSYCHE, es, f. παραψύχη, consolatio. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1046, 2. Flavia Parapsyche. *F.*]

[PĂRĂRENCHON, ontis, m. V. DORMIO. *F.*]

PĂRĀRIUS, a, um, adj. a *par*. Pararium aes appellabatur id, quod equitibus duplex pro binis equis dabatur. Ita *Paul.* ex *Festo*. Nempe *pares equos* dicebant duos equos, ut in PAR adnotavimus. ¶ *Pararius*, *ii*, μεσίτης, conciliator: [*Unterhändler, Mäkler, Sensal.] Videtur esse a *paro*, *as*, quia parat utrinque animos et conjungit, ut ait *Lips.* ad illud *Sen. Ben.* 3, 15. Ille per tabulas plurium nomina, interpositis parariis, facit; et *ib.* 2, 23. Quidam nolunt nomina secum fieri, nec interponi pararios, nec signatores advocari, nec chirographum dare.

PĂRĂSANGĂ, ae, m. παρασάγγης, mensura viarum apud Persas, ut *Paul.* ex *Festo* docet. Sed quot stadia, aut passuum millia contineat, incertum est, quia ut ait *Plin.* 6, 26, 30., ipsi quoque Persae alii alia mensura determinant. Sunt enim qui triginta ei stadia tribuunt, sunt qui quadraginta, sunt qui sexaginta. [*Romé de l' Isle Métrolog.* p. 15. parasangam Herodoti vocat, quae quatuor fere millib. passuum par erat, *h. e.* triginta circiter stadia continebat. *F.*]

PĂRASCĒVĒ, es, f. παρασκευή, Graece praeparationem significat. Apud Hebraeos ita vocabatur dies ante Sabbatum, quia eo die parabantur necessaria, ne praeceptum cessandi ab opere die festo Sabbati violaretur. *Tert. adv. Marc.* 4, 12. et *adv. Psych.* 14. ¶ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1402, 4. Paria Parasceve. *F.*]

[PĂRĂSĒMUM, i, n. παράσημον, insigne navis. V. NAVIS. *Vet. Schol.* ad *Juven.* 4, 77. Pegasus trierarchi filius, ex cujus liburnae parasemo nomen accepit. *F.*]

*PARASINUM, i, civitas in Chersoneso Taurica. *Plin.* 2, 96. *si lectio certa:* In Taurorum paeninsula in civitate Parasino terra est, qua sanantur omnia vulnera. *B. A.*

PĂRĂSĬŎPĒSIS, is, f. reticentia, παρασιώπησις, vox Graeca, et Graece adhibenda: est figura rhetorica, cum aliquid nos reticere dicimus, et tamen tacitum intelligitur. Et hoc utendum est, cum aut notam rem esse auditoribus arbitramur, aut suspicionem excitare majorem reticendo possumus. Ita *Rutil. Lupus de figur. sentent.* 2.

PĂRĂSĪTĂ, ae, f. mulier, quae mensas alienas et cibaria sequitur. *Hor. Sat.* 1, 2, 98. Custodes, ectica, ciniflones, parasitae, Ad talos stola demissa. [*V. *Heindf.* ad h. l.] *Plin.* 10, 23, 33. Otus bubone minor, noctuis major: quidam Latine asionem vocant: imitatrix alias avis ac parasita, et quodam genere saltatrix, *h. e.* assentatrix cibi gratia.

PĂRĂSĪTASTER, stri, m. vilis et infelix parasitus. Haec enim positio diminutiva est, ut *Prisc.* 3, 610 et 618. et 4, 628. docet. *Ter. Ad.* 5, 2, 4. Est alius quidam parasitaster parvulus.

PĂRĂSĪTĀTĬO, onis, f. assentatio, blanditiae parasitorum cibi captandi gratia. *Pl. Amph.* 1, 3, 23. Nequiter paene expedivit prima parasitatio.

PĂRĂSĪTĬCUS, a, um, adj. παρασιτικός, ad parasitum pertinens. *Augustus in ep. ad Maecenat.* ap. *Suet. Vit. Hor.* Veniet ab ista parasitica mensa ad hanc regiam. *Pl. Stich.* 1, 3, 77. Perjuratiunculae parasiticae. *Id. Capt.* 3, 1, 9. Parasitica ars.

PĂRĂSĪTOR, aris, dep. 1. παρασιτέω, parasitum ago, cibi gratia adulor, coenas capto. *Pl. Stich.* 4, 2, 54. Vides, ridiculos nihili fieri, atque ipsos parasitarier, *h. e.* eos ipsos, quorum mensas ridiculi, h. e. parasiti, captant, aliorum coenas captare. *Id. Pers.* 1, 2, 3. Nunquam quisquam meorum majorum fuit, quin parasitando paverint ventres suos.

PĂRĂSĪTUS, i, m. παράσιτος, qui cibi gratia assentatur, risum movet, aut contumelias patitur: his enim fere artibus ad ditiorum mensas parasiti perveniebant: a παρά, ad, et σῖτος, cibus. [*De discrimine inter *parasitus*, *scurra*, *caprea* sim. disputat *Doederl.* 3, 83. ubi v.] Parasiti mores *Pl. Capt.* 1, 1. *Pers.* 1, 2. et *Stich.* 1, 3., item *Sidon. ep.* 3, 13. lepide describunt. *Cic. Am.* 26. Nec parasitorum in comoediis assentatio nobis faceta videretur, nisi essent milites gloriosi. *Hor. Ep.* 2, 1, 173. Quantus sit Dorsennus edacibus in parasitis. ¶ Jculariter *Pl. Epid.* 2, 3, 5. Quod pol ego metuo, si senex resciverit, Ne ulmos parasitos faciat, quae usque attondeant, *h. e.* sicut parasiti mensas aliorum attondent, et consumunt, ita ulmi corium et dorsum meum. ¶ Ex *eod. Curc.* 2, 3, 79. colligimus parasitos sub tutela Herculis fuisse. Cum enim ei Deo decimae bonorum offerentur, epulumque ea re publice praeberi mos esset, ad id parasiti in primis invitabantur. Nempe res sancta et venerabilis olim parasiti fuere: erant enim ministri sacrorum apud Athenienses, sub sacerdotibus constituti, et cum iis partem capientes victimarum, quae offerebantur, alia insuper munia habentes, de quibus multa *Athenaeus* 6, 6. et sqq. Paulatim vero in vilem, sordidam, ridiculamque sortem delapsi sunt. ¶ *Parasiti Phoebi*, seu *Apollinis* dicebantur mimi et histriones. *Mart.* 9, 29. de Latino: Vos me laurigeri parasitum dicite Phoebi, Roma sui famulum dum sciat esse Jovis. *Verrius* ap. *Fest.* in *Salva* hujus appellationis eam reddit causam, quam V. in SALTO. Ap. *Grut.* 329 et 330. quatuor habentur *Inscr.*, in quibus *Parasiti histrionis*, et *Parasiti Apollinis* mentio fit. *Parasitus histrio* est, qui in fabula parasitum agit. ¶ *Parasitos Jovis* appellat *August. C. D.* 6, 7. ex *Varrone*, Deos, qui in Capitolio, in Jovis epulo, mensae ejus adhibebantur.

PĂRASTĂDĂ, ae, et

PĂRASTAS, ădis, f. παραστάς, άδος, lignum, aut lapis ab utroque latere januae stans, et fulciens, a παρίσταμαι, adsto, prope adsisto. *Vitr.* 10, 15., ubi de catapultis faciendis agit, *parastadas* et *parastades* vocat trabes, vel tabulas arrectarias, quibus transversariae in summo et imo affigebantur.

PĂRASTĂTĂ, ae, m. παραστάτης, pila quadrata, aut lapis pilae modo ad columnae latus appositus: a παρίσταμαι, adsto, prope adsisto, et fulcio: quia una cum ipsa columna partem ponderis sustinet. Feminino gen. extulit *Vitr.* 5, 1. Columnae habentes post se parastatas altas pedes XX., latas pedes duos semis, crassas pedem unum semis, quae sustinent trabes, in quibus invehuntur porticuum contignationes. Supraque eas aliae parastatae pedum XVIII., latae binum, crassae pedem, etc. *Plinii* locum V. in v. sq. ¶ *Isid. Or.* 19, 2. parastatae stipites sunt pares stantes, quibus arbor sustinetur. Cato: Malum deligatum, parastatae vinctae.

PĂRASTĂTĬCUS, a, um, adj. παραστατικός, ad parastatam pertinens. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 688. *n.* 100. Imp. Caes. Nervae Trajani Aug. imagines argent. parastaticas cum suis ornamentis, et regulis, et basibus, et concameratione ferrea C. Julius Nymphius sua pecunia posuit, donumque dedit, etc. *h. e.* προτομάς, Italice *busti*, parieti inhaerentes, neque integre exstantes, quemadmodum et parastatae in aedificiis muro inserti minus eminent, quam columnae, quae fere parietem nec tangunt, ut ait *Morcell. de stil. Inscr. Lat.* T. 3. p. 97. *ed. Patav.* ¶ *Parastatica*, *ae*, f. idem ac parastata. *Plin.* 33, 3, 15. Sed illius aureae camerae argenteae trabes narrantur, et columnae, atque parastaticae. Ita ex MSS. *Harduinus*, alii *parastatae* habent. *Vitr.* 9, 9. In his etiam aut in columna, aut parastatica horae describuntur. *Inscr.* ap. *Labus. Epigrafe Lat. scop. in Egitto* p. 7. Quod primiter juxta Philas novae lapicaedinae adinventae, tractaeque sunt parastaticae, et columnae grandes et multae, etc. Haec pertinet ad ann. a Chr. n. 203 — 211. *Not. Tir.* p. 163. Columna, parastatica. ¶ Translate *Veg. Vet.* 4, 1. *parastaticas* duas esse dicit in genibus equorum, duo ossa intelligens majori ossi apposita instar parastatarum. [*Egregie hunc locum emendavit atque ampliavit *F.*]

PĂRASTĪCHIS, ĭdis, f. παραστιχίς, ordo, series litterarum continuata, qualis in librorum indicibus servari solet, ut facilius rerum summae reperiantur. *Suet. Gram.* 6. de *Aurel. Opilio:* Hujus cognomen in plerisque indicibus et titulis per unam litteram scriptum animadverto: verum ipse id per duas effert in parastichide libelli, qui inscribitur Pinax, *h. e.* *Opillium* effert, ut etiam M. Opelius Macrinus Aug. apud historicos *Opilius* dicitur, ap. Graecos duplici lambda scribitur. *Gell.* 14, 6. Graecis litteris scribit.

PĂRĂSYNAXES, ium, f. plur. παρασυνάξεις, conventicula, et coitiones contra leges factae ab haereticis, sacrorum causa. Vox Graeca a παρά, praeter, et συνάγω, congrego. *Impp. Valentin. et Marcian. Cod.* 1, 5, 8. §. 3. Parasynaxes et conventicula tam diurna, quam nocturna non contrahant.

PĂRĀTĀRIUS, a, um, adj. Ubi legitur ap. *Apic.* 8, 6. Coques cum phaseolis parataiis; *Lister* corrigit *parietariis*, h. e. qui ad parietes et pergulas scandere apti sunt. Al. retinent *paratariis*, et intelligunt paratu facilibus, parabilibus.

PĂRĀTĒ, adv. κατασκευασμένως, cum praeparatione, diligenter, atque adeo expedite, prompte. *Pl. Rud.* 1, 3, 9. Id parate curavi, ut caverem. *Cic. Brut.* 68. Is tamen ad dicendum veniebat magis audacter, quam parate. [**Id. Rosc. Am.* 26, 72. tamen diligentius paratiusque venisses: ubi mali quid inesse v. *paratius* facile intelliges, si comparaveris quae ejusdem generis notavimus in *paratus.*] *Id. Or.* 1, 33. Etsi utile est, etiam subito dicere, tamen illud utilius, sumpto spatio ad cogitandum, paratius atque accuratius dicere. *Plin. ep.* 3, 9. *med.* Paratissime respondere.

*PARATIĀNAE, arum, Numidiae oppidum. *Ant. Itin. B. A.*

PĂRĀTĬO, onis. f. κατασκευή, paratus, comparatio. *Afran.* ap. *Non.* 3, 173. Silentio opus est: nulla inest paratio. *Paul. Dig.* 30, 1, 39. *f.* Constat, res alienas legari posse, utique si parari possint: etiam si difficilis earum paratio sit. *Sall. Jug.* 33. Sed sane fuerit regni paratio, plebi sua restituere. Al. leg. *reparatio*.

PĂRĀTRĂGOEDĬO, as, n. 1. παρατραγῳδέω, exaggero, magnificis dictis utor, tragoedorum more magna eloquor, jacto, mentior. *Pl. Ps.* 2, 4, 17. Ut paratragoediat carnifex! *Sic edd. *Camerar. Douz. Buckner.* et *Taubmann. ed. Gronov.* exhibente *paratragoedat*, quod et in MSS. legitur et a metro flagitatur. *B. A.*

PĂRĀTŪRĂ, ae, f. apparatus, paratus. *Tert. Pall.* 3. *f.* Paratura materiarum. *Id. Spect.* 4. Universa paratura spectaculorum. Adde *Cor. Mil.* 1., et *Virg. vel.* 12. etc.

PĂRĀTUS, a, um, part. a *paro:* ἡτοιμασμένος. [*de rebus, quae in promptu sunt, et in manibus, quandocumque uti velis. Cujus generis exempla Noster infra collocaverat ista:] *Caes. B. C.* 1, 30. *extr.* Omnia sibi esse ad bellum apta ac parata: et *ib.* 2, 22. Panicum atque hordeum ad hujusmodi casus antiquitus paratum. *Hirt. B. Alex.* 28. Magnam et paratam classem habere. *Q. Cic. Pet. cons.* 6. Iis fac ut propositum ac paratum auxilium tuum esse videatur. *Cic. Or.* 2, 27. Quos locos multa commentatione atque meditatione paratos atque expeditos habere debetis. *Plin. ep.* 2, 17. *f.* Quocumque loco moveris humum, obvius et paratus humor occurrit. *Id. Pan.* 88. Paratum id quidem, et in medio positum. *Ter. Heaut.* 2, 3, 114. Hic si quid nobis forte adversi evenerit, tibi erunt parata verba, huic homini verbera. *Pl. Ps.* 1, 1, 94. Quid ego ni fleam, cui nec paratus nummus argenti siet? *Id. Bacch.* 2, 2, 41. Quod ames, paratum est: quod des invento est opus. *Val. Fl.* 1, 690. ad summi solium Jovis omnia circum Prona, parata Deo, ventique, imbresque, nivesque, Fulguraque, etc. [**Liv.* 5, 6. parata victoria, i. e. facilis, quae nullo labore constet. *Id. Drakenb.*, q. v. restituit pro vulg. *parta*. Cf. *Ernest. Dronke* ad *Dial. de Or.* 5, 4. p. 74. Laudant haec *Ruhnk.* et *Fr.* ad *Rut. Lup.* 2, 7. p. 162. et *ed. Fr.* ubi contrario modo pro *parata parta* legitur. — Ap. *Pl. Stich.* 4, 1, 16. *parata res* dicitur res familiaris laute et largiter comparata: et ap. *Eund. Men.* 1, 3, 31. *parata res* de coena apparata ponitur. — Commemoranda hic etiam alia dicendi ratio ap. *Eund.* est: *Capt.* 3, 4, 6. ex parata re imparatam omnem facis, i. e. compositam turbas. Plane geminus locus est *Cas.* 4, 4, 8. Periistae facient hanc rem mihi ex parata imparatam. ¶ Tunc *paratus* saepissime dicitur is,] qui omnia habet ad agendum necessaria, instructus, expeditus, praesto. *Cic. Verr.* 1, 3. Intelligit, me ita paratum atque instructum ad judicium venire, ut etc.; et *Or.* 5. Ad permovendos animos instructi et parati. *Id. Tusc.* 4, 23. *f.* Non desiderat fortitudo advocatam iracundiam: satis est instructa, armata, parata per se. *Id. Caecin.* 21. Armatos appellamus eos, qui scutis telisque parati ornatique sunt. *Id. Fam.* 2, 4. Est tibi gravis adversaria constituta et parata, incredibilis quaedam expectatio. *Id. Div. Verr.* 13. Omne tempus in his studiis consumo, quo paratior ad usum forensem, promptiorque esse possim. *Id. Phil.* 11, 1. *f.* Expedito nobis homine, et parato opus est. *Id. Fam.* 5, 13. Quod te optime contra fortunam p

atum armatumque cognovi. *Id. Brut.* 42. Promta et parata in respondendo celeritas. *Id. Mil. med.* Homo ad omne facinus paratissimus. *Id. Att.* 9, 6. Paratus ad navigandum. *Id. Fam.* 6, 1. ad omnem eventum. *Id. Amic.* 26. ad mentienum. *Caes. B. C.* 3, 85. *extr.* animo ad dimicanum. *Id. B. G.* 1, 5. Paratiores ad omnia periula subeunda. *Ov. Met.* 13, 560. rictuque in vera parato Latravit, conata loqui. *Suet. Galb.* 19. Gratulabundi, et in omne obsequium parati. [*Soennis vox est *paratus* de militibus ad pugnam promptis atque expeditis. *Virg. A.* 9, 158. et pugnam sperate parati: ita *Burm.*, q. v. pro vulg. parari. *Suet. Caes.* 65. exercitus paratus intenusque momentis omnibus: ubi v. *Brem.* Cf. *Liv.* 2, 19. et 44, 37. ℙ *Paratus venire* ex formula icitur, qui dolis et fraudibus instructus venit. Ita *uhnk.* ad *Rut. Lup.* 2, 5. p. 145. *ed. Fr.* Sed, ut aratus venisse videbatur, jam se negabit accepis: ubi laudat *Ter. Andr.* 5, 4, 6. Itane huc paatus advenis? *Cic. Leg.* 1. Paratus enim veneam, cum tu id neque per te scires, neque audire liunde potuisses, ut ignoratione tua ad hominis niseri salutem abuterer. *Verr.* 2, 2, 15. Paratus d hanc dicam sortiendam venerat. — Conjungiur eodem sensu *paratus* et *meditatus*. *Noster* lauaverat *Cic. Verr.* 2, 2, 6. *med.* In Siciliam paatus ad praedam meditatusque venire cupiebat. *uhnk.* l. l. cit. *Eund. Quint.* 11. Cum paratus meitatusque venisses. *Frotsch. ib. Koch.* duce proert *Legg.* 1, 4, 12. ad quam ego nunquam nisi aratus et meditatus accedo: et *Buenemann.* ad act. *Instit. Div.* 1, 5. §. 9. p. 30. *adn.*] ℙ Cum nfinito. *Cic. Quint.* 2. et *Nep. Dat.* 9. *f.* Ut paati essent facere, quod ipsum vidissent. *Caes. B.* . 3, 9. Illi omnia perpeti parati; et *ib.* 2, 3. aratos esse et obsides dare, et imperata facere. Cum dativo. *Quint.* 8, 3. Athleta certamini paatior. *Virg. A.* 2, 333. stat ferri acies mucrone orusco Stricta, parata neci. *Tac. A.* 12, 47. Aniius sceleribus paratus. [*Id. Agr.* 6. quamquam provincia dives ac parata peccantibus etc. i. e. i provincialium plerique promptos se administros elerum magistratibus praebebant: ita *Virdung.*, v.] *Ov. Pont.* 2, 2, 117. placidus facilisque pans, veniaeque paratus. ℙ Res, qua quis paras instructusque est, sexto casu effertur. *Cic. Or.* 9. *extr.* Omnibus vel naturae, vel doctrinae aesidiis ad dicendum parati. *Id. Att.* 9, 13. unc ita paratum video peditatu, equitatu, classis, auxiliis Gallorum, etc. *Ov. Fast.* 1, 437. de iapo: At Deos obscena nimium quoque parte ratus. [*Suet. Claud.* 42. quum utroque sermonostro sis paratus, i. q. promptus, nostr. *fer*, *Fertigkeit haben.* Al. *peritus.* V. *Oudend. c. Agr.* 42. paratus simulatione: ubi v. *Walch.*] Aliquando additur *ab* praepositio. *Planc. ad Coss. . Fam.* 10, 8. *med.* Nunc cum Deum benignitaab omni re sumus paratiores, bene sperare de bis homines volumus. *Coel.* ad *Cic. ib.* 8, 10. i scirem, quam paratus ab exercitu esses. ℙ nptus. *Sall. Jug.* 34. Servi aere parati. *Liv.* 41, *f.* Argento parata mancipia. V. PARO. ℙ Mosubstantivi: *Ter. Eun.* 3, 4, 3. Praeteriit tems: quo in loco dictum est, parati nihil. ℙ Confund. *parata* et *parta*. V. *intpp.* ad *Curt.* 10, 27. et *Tzschuk.* ad *Eutr.* 9, 17. *Ruhnk.* ad *t. Lup.* p. 162 *b. ed. Fr.* — *Paratus* et *peritus. rm.* ad *Virg. A.* 2, 61. — *Paratus* et *petitus. Burm.* ad *Calpurn. decl.* 25. p. 823. — *Paran et patratum. Tzschuk.* ad *Eutr.* 2, 19.]

PĂRĀTUS, us, m. κατασκευή, apparatus, comratio rerum ad aliquid faciendum. *Sall. fragm. . Gell.* 2, 27. Sertorius magno usu bello Maro, paratu militum et armorum fuit. *Tac. A.* , 17. Proviso ante funebri paratu, qui modicus t. *Id. H.* 2, 95. Natalem Vitellii diem celebrae ingenti paratu, et ante illum diem insolito. dde *A.* 3, 52. ventris et ganeae paratus; 11, fortunae paratus. Cf. *Liv.* 10, 41, 3. in oculis t omnis ille occulti paratus sacri, ibique *Drab.*] *Val. Fl.* 2, 652. mensaeque paratu Regifico. *. Her.* 16, 191. Hanc faciem largis sine fine atibus uti, Deliciisque decet luxuriare novis. *Met.* 8, 683. Et veniam dapibus, nullisque atibus orant. *Id. Pont.* 3, 4, 5. Est opus exium, vastisque paratibus impar. *Gell.* 19, 1. es quidam accedit magno cultu paratuque re- familiae. *Quint.* 10, 1. Sed ut copiosus verum sit paratus. Al. leg. *Sed ut copia verborum paratur. Ov. Fast.* 3, 627. domum intravit Tys induta paratus, *h. e.* vestibus Tyriis. *Stat. hill.* 2, 265. neque enim tantos ausim revocare atus. Adde *Th.* 9, 170.

PĂRĂVĔRĒDUS, i, m. veredus, seu equus curpublico destinatus. Differt a veredo, quia veus in viis rectis adhibebatur, per quas cursus licus constitutus erat: paraveredus etiam in nsversis. *Imppp. Constant., Arcad., Honor. et odos. Cod.* 12. *tit.* 51. qui est *de cursu publ. l.* 19 et 23. et al.: item *Cod. Theod.* 8. *tit.* 15. itidem *de cursu publ.* inscribitur, *l.* 7, 15, 16. l.; et *Cassiod. Variar.* 5, 39. *f.*; et *ib.* 11, 14.

PĂRĂZŌNĬUM, ii, n. παραζώνιον, cingulum, zona, baltheus cum ense. V. CINCTORIUM. *Ant. August. dial. antiq.* 2. docet, esse gladium sine cuspide ex zona pendentem: et gestari solitum a tribunis militaribus. Quod confirmari videtur illo *Mart.* 14, 32. cujus lemma *Parazonium*: Militiae decus hoc, et grati nomen honoris: Arma tribunicium cingere digna latus. In *Gloss. Philox.* utrumque affirmatur: Παραζώνιον, pugio, cinctorium.

PARCAE, arum, f. plur. Μοῖραι, tres sorores filiae Erebi et Noctis, teste *Cic. N. D.* 3, 17. *extr.* et *Hyg. praef.* Earum nomina Graeca sunt Clotho, Lachesis, Atropos, ut est ap. *Hyg. fab.* 171., Latina, Nona, Decima, Morta, ut ait *Caesellius Vindex* ap. *Gell.* 3, 16., quae omnia V. ss. ll. Eae dicuntur etiam Fata, et praeesse vitae hominum: et unicuique nascenti sortem suam canere. Clotho enim fila vitae net, Atropos eadem fila caedit, Lachesis vero suam cuique sortem, et vivendi genus statuit. Itaque prima initiis praeest aetatis, secunda fini, tertia cursui. Clotho, inquit *Appul. de Mundo f.*, praesentis temporis habet curam, quia quod torquetur in digitis, momenti praesentis indicat spatia: Atropos praeteriti fatum est, quia quod in fuso perfectum est, praeteriti temporis habet speciem: Lachesis futuri, quod etiam illis, quae futura sunt, finem suum Deus dederit. Secundum *Fulg. Myth.* 1, 7. Clotho praeest nativitati, Atropos morti, Lachesis vitae sorti, quemadmodum quis vivere possit. Ap. *Serv.* ad *A.* 1, 26. sic distribuuntur earum officia, ut una loqui dicatur, altera scribere, tertia fila deducere. Sed haec officia a poetis confunduntur. ℙ *Parcas* dici κατ᾽ ἀντίφρασιν, quod minime parcant, docent *Serv. l. c.*, *Capell.*, *Donat.*, *Diomed.* ap. *Voss.* in *Etym.* et *Isid. Or.* 8. *f.* A *partu*, et *pariendo* ducit *Varr.* ap. *Gell.* 3, 16. A *parcendo* vero *Jul. Scal.*, quia una, inquit, tantum dicitur filum incidere: duae vero altera vitam dare, altera vitae tractum continuare. A pluribus igitur fit nominatio, etc. *Virg. Ecl.* 4, 46. Talia saecla suis dixerunt currite fusis Concordes stabili fatorum numine Parcae. *Hor. Carm. saec.* 25. Vosque veraces cecinisse Parcae, Quod semel dictum stabilis per aevum Terminus servet, bona jam peractis Jungite fata. *Tibull.* 1, 8, 1. Hunc cecinere diem Parcae fatalia nentes Stamina non ulli dissolvenda Deo. *Juven.* 12, 64. postquam Parcae meliora benigna Pensa manu ducunt hilares, et staminis albi Lanificae. *Prop.* 4, 11, 13. Parcae immites. *Val. Fl.* 5, 532. saevae. *Sen. Herc. Oet.* 1097. avidae. ℙ In sing. num. *Ov. Amor.* 2, 6, 45. Septima lux aderat, non exhibitura sequentem: Et stabat vacua jam tibi Parca colo. *Id. Pont.* 4, 15, 36. seu me Dura jubet gelido Parca sub axe mori. *Pers.* 5, 48. Parca tenax veri. *Hor. Od.* 2, 16, 37. mihi parva rura, et Spiritum Grajae tenuem Camenae Parca non mendax dedit et malignum Spernere vulgus.

PARCĒ, adv. φειδομένως, restricte, avare. *Caes. B. G.* 7, 71. Frumentum parce et paulatim metiri instituit. *Pl. Aul.* 2, 4, 35. Aedepol mortalem parce parcum praedicas. *Id. Truc.* 2, 3, 26. Parce victitare. *Ter. Ad.* 1, 1, 20, Ruri agere vitam, semper parce ac duriter se habere. [*Ruhnk.* comp. *Pl. As.* 1, 1, 64. illum mater arcte contenteque habet. Adde *Andr.* 1, 1, 47. vitam parce et duriter agebat; et *ib.* 2, 6, 19. Ait nimium parce facere sumptum.] *Cic. Fin.* 2, 13. *med.* Nec tamen, cur id tam parce, tamque restricte faciant, intelligo. *Colum.* 6, 7. Nec potestas aquae, nisi quam parcissime, facienda est. ℙ Item moderate, continenter, sobrie. *Cic. Off.* 1, 30. Intelligemus, quam sit turpe diffluere luxuria, et delicate ac molliter vivere: quamque honestum, parce, continenter, severe, sobrie. *Id. Fam.* 6, 7. Scripsi de te parce, medius fidius, et timide; et *ib.* 1, 9. *f.* Laedere aliquem parce et molliter. *Phaedr.* 4, 16. Parce gaudere oportet, et sensim queri. *Cic. Mur.* 13. *extr.* Parcius dicere de laude alicujus. *Quint.* 9, 2. *med.* Itaque hoc parcius et circumspectius faciendum est. *Virg. Ecl.* 3, 7. Parcius ista viris tamen objicienda memento. *Ov. Her.* 8, 13. Parcius Andromachen vexavit Achaia victrix. *Plin. ep.* 7, 21. Vinum parcissime assumere; et *ep.* 5, 16. Parce custoditeque ludere; et *ib.* 7. Parce et modeste quippiam facere. *Suet. Aug.* 40. Civitatem Romanam parcissime dedit. *Sil.* 15, 759. parceque petitum Perstrinxit corpus; et 10, 474. humanos aequantem pectore sensus Haud parce miratus equum. [*Hor. Od.* 1, 25, 1. parcius quatiunt fenestras, i. e. rarius.]

*PARCIBĬLIS, e, adj. *that may be spared. Vet. Interpr. Iren.* 4, 37. *B. A.*

PARCĬLOQUĬUM, ii, n. sermonis parcitas. *Appul. Met.* 5. Fidei, atque parciloquii mei perpendisti documenta.

PARCĬMONĬĂ. } V. PARSIMONIA, et PARSIMONIUM.
PARCĬMONĬUM. }

PARCIPRŎMUS, i, m. qui parce promit. *Pl. Ps.* 5, 1, 22. Parcipromus victu cetero. *Id. Truc.* 1, 2, 81. Qui cum geniis suis belligerant, parcipromi.

PARCĬTAS, atis, f. φειδωλία, parsimonia. *Macr. Somn. Scip.* 1, 8. *med.* Moderatio, parcitas, sobrietas. *Pall.* 1, 26. Parcitati beneficium ministrat luxuria, *h. e.* parsimoniae tuae utilitatem affert aliorum luxus. *Sen. Clem.* 1, 22. Civitatis mores magis corrigit parcitas animadversionum.

PARCĬTER, adv. parce. *Pompon.* ap. *Non.* 11, 47. Parciter, tanquam frater mihi sis. **Claud. Mamert. praef.* Parciter praelibare. *B. A.*

PARCO, is, peperci, et parsi, parcitum, et parsum, a. 3. φείδομαι, cesso, desino, abstineo. Ducunt alii a *parum*, alii a *partem*, et *arceo*. [*Ordinem hujus loci, servatis, quae *Noster* laudaverat, exemplis, prorsus immutavimus in hunc fere modum: Proprie significat parcum esse in re aliqua consumenda, parce promere: nostr. *sparen. Pl. Capt. Prol.* 32. Nihil pretio parsit, filio dum parceret, i. e. quantumvis pretium fecit, constituit, dum filium servaret. *Liv.* 35, 44. Nec impensae, nec labori, nec periculo parsurum, donec, etc. *Nep. Paus.* 2. *f.* Petit, ne cui rei parcat ad ea perficienda, quae pollicetur. *Cic. Fam.* 16, 4. Te rogo, sumptui (al. *sumptu*) ne parcas ulla in re, quod ad valetudinem opus sit; et *ib.* 13, 27. Tamen non parcam operae; et *Att.* 2, 14. *f.* neque parcetur labori. *Suet. Ner.* 35. nec parcente conviciis (populo), h. e. large, ἀφειδῶς, convicia ingerente. ℙ Cum accus., quod rarius est construendi genus. V. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 118. *n.* 1. p. 344. sq. *Cat. R. R.* 58. Oleas tempestivas, unde minimum olei fieri poterit, eas condito, parcito, uti quam diutissime durent. *Pl. Curc.* 3, 10. qui mature quaesivit pecuniam, nisi eam mature parsit, mature esurit. *Virg. A.* 10, 531. Argenti atque auri memoras quae multa talenta, Gnatis parce tuis. (*Serv.* addit, *Lucilium* quoque, et *Ennium* ita locutos fuisse.) ℙ Absolute. *Caes. B. G.* 7, 71. Frumentum se exigue dierum triginta habere, sed paulo etiam longius tolerare posse parcendo. ℙ Hinc curare, ne quid nimio, vel pravo usu damnum, detrimentum capiat: nostr. *schonen. Cic. Or.* 26. Ridiculo sic usurum oratorem, ut nec nimis frequenti, nec subobsceno, etc. parcet et amicitiis, et dignitatibus, vitabit contumelias, etc. *Id. Verr.* 2, 4, 54. Cum urbem cepisset, aedificiis omnibus publicis et privatis, sacris et profanis sic pepercit, quasi ad ea defendenda cum exercitu, non expugnanda venisset. *Id. Quint.* 12. Parcere alicujus auribus, *h. e.* tacendo ea, quae displicent. *Id. Or.* 3, 43. auribus et consuetudini, *h. e.* non utendo verbis, quae aures et consuetudo non fert. *Id. Fam.* 11, 27. valetudini, i. e. curando, ne nimium exerceatur. *Ter. Heaut.* 1, 1, 111. Quaeso, tandem aliquantulum tibi parce. *Plin.* 33, 4, 21. *f.* Italiae parcitum est vetere interdicto patrum, ut diximus. *Hard.* leg. ex MSS. Italiae parci vetere interdicto patrum, diximus. *Suet. Gr.* 23. Latrones quondam sibi parsisse. *Nep. Thras.* 1, 5. quibus in bello parserat fortuna. *Prop.* 1, 16, 11. Nec tamen illa suae revocatur parcere famae, h. e. inducitur parcere. *Virg. G.* 2, 362. dum prima novis adolescit frondibus aetas, Parcendum teneris. ℙ Porro huc pertinet poetica dicendi ratio *parcere oculis*, i. e. oculos avertere, ne offendantur ingrato adspectu. *Prop.* 4, 9, 53. Parce oculis hospes, lucoque, age, cede verendo. *Tibull.* 1, 2, 34. Parcite luminibus. Adde *Suet. Dom.* 11. parcetis oculis vestris. — Etiam absolute seq. accus. c. infin. *parcere* ponitur pro curare, curam gerere, ne quid fiat. *Virg. Ecl.* 3, 94. Parcite, oves nimium procedere, i. e. prohibete, curate, ne procedant. ℙ Huc pertinet etiam, cum ponitur pro ignoscere, condonare, abstinere a puniendo, veniam, impunitatem dare. *Virg. A.* 6, 854. Parcere subjectis, et debellare superbos. *Caes. B. G.* 7, 28. Non aetate confectis, non mulieribus, non infantibus pepercerunt. *Cic. Phil.* 2, 24. Ibi me non occidisti, magnum beneficium: potuisse enim fateor: quamquam nemo erat, qui mihi non censeret parci oportere. *Suet. Tib.* 62. *f.* Ne reliquis quidem nepotibus parsurus creditur. *Hieron. ep.* 14. *n.* 2. Jurasti non te matri parciturum esse, non patri. *Gell.* 16, 19. Tum illum pernicie intellecta, pecuniam ceteraque sua, ut haberent, dedisse, vitam modo sibi ut parcerent, oravisse. ℙ *Thyrso parcente ferire aliquem* ap. *Stat. Achill.* 1, 572. est levi mollique ictu thyrsi percutere, quasi cavente thyrso, ne gravius laedat. ℙ Tunc est, usu alicujus rei, vel re aliqua abstinere, desinere, cessare. *Cic. Planc.* 35. parcere auxilio, h. e. non uti oblato. *Pl. Ps.* 1, 1, 3. Duorum labori ego hominum parsissem lubens, mei te rogandi et tui respondendi mihi. *Liv.* 6, 3. Parcere lamentis Sutrinos jussit. *Id.* 25, 25. Ut a caedibus, et ab incendiis parceretur. *Virg. G.* 2, 339. hibernis parcebant flatibus Euri. *Id. A.* 9, 656. Cetera parce, puer, bello; et *ib.* 3, 41. Jam parce sepulto; et *ib.* 1, 261. Parce metu, Cytherea. — Sq. infin. *Virg. A.* 3, 41. Parce pias scelerare manus. *Ter. Hec.* 3, 1, 2. Heu me infelicem! hanccine ego vitam parsi perdere? *Ov. Fast.* 4, 102. parcit laedere. *Tib.* 3, 5, 6. parce nocere. *Hor. Sat.* 2, 2, 58. parcit defundere vinum: ubi *Heindf.* laudat *Liv.* 34, 32. Proinde parce, sis, fidem ac jura societatis jactare.] *Parcuit* pro *parsit*, antiquum.

Naev. ap. Non. 2, 653. Suo labori nullus parcuit. ¶ Parso pro pepercero quidam leg. ap. Pl. Mil. 4, 9, 2. Ubi ubi est gentium, investigabo: operae ego non parso meae. Al. parco. ¶ Praeteritum parsi adhibuit etiam Cato ap. Fest. in Parsi.

PARCUS, a, um, adj. φειδωλός, sumptibus parcens, parvo contentus, adstrictus, tenax, frugi, moderatus: et ponitur tum in laude, tum in vitio. Gabin. Bassus ap. Gell. 3, 19. Parcus, inquit, quasi par arcae, quia sicut in arca omnia reconduntur, ita homo tenax, parvoque contentus, omnia custodita et recondita habet, sicuti arca. Sed hoc superstitiose, et nimis moleste atque odiose, ut Gell. subdit, excogitatum est: et parcus a parum et parvum ducitur. Cic. Coel. 15. f. Illum filiumfamilias patre parco ac tenaci, habere tuis copiis devinctum non potes. Suet. Tib. 46. Pecuniae parcus ac tenax. [*Tac. H. 1, 49. Galba erat pecuniae alienae non appetens, suae parcus, publicae avarus.] Pl. Aul. 2, 5, 9. Detrusisti me ad senem parcissimum, ubi si quid poscam, usque ad ravim poscam, priusquam quidquam detur. Cic. Or. 2, 71. Cum optimus colonus, parcissimus, modestissimus, frugalissimus esset. [*Ov. Met. 7, 656. parcumque genus patiensque laborum.] Plin. Pan. 51. Tam parcus in aedificando, quam diligens in tuendo. Just. 41, 3. f. In libidinem projecti, in cibum parci, h. e. parvo cibo contenti; et 6, 8. Pecuniae adeo parcus fuit, ut sumptus funeri defuerit, h. e. moderatus in cupiditate pecuniae. Hor. Sat. 2, 2, 62. veteris non parcus aceti; et ib. 5, 79. donandi parca juventus. Id. Od. 3, 16, 43. bene est, cui Deus obtulit Parca quod satis est manu. ¶ Dicitur et de aliis rebus extra sumptus. Pl. Rud. 4, 2, 14. Opera haud fui parcus mea. Cic. Balb. 22. Nimium parcus in largienda civitate. Plin. Pan. 3, 3. Non tam vereor, ne me in laudibus suis parcum, quam ne nimium putet; et 83. Modica cultu, parca comitatu, civilis incessu. Tac. H. 3, 75. Moderatus et civium sanguinis parcus. Claud. IV. cons. Honor. 112. pietatis abundans, Poenae parcus esat. Trajan. ad Plin. ep. 10, 25. Parcissimus honorum, h. e. temperantissimus in honoribus captandis, aut accipiendis. Just. 11, 13. de Alexandro: Quaerentibus somni causas inter pericula, cujus etiam in otio semper parcior fuerit. Lucan. etiam dixit 9, 590. somni parcissimus. Sil. 10, 30. Tandem inclinato cornu sine more ruebat Prima acies non parca fugae, h. e. non parcens fugere. Plin. Pan. 21, 2. Beneficiorum tuorum parcissimus aestimator. [*Suet. Caes. 53. et Aug. 77. parcissimus vini, Gr. ἐγκρατής.] ¶ Translate est modicus, moderatus, parvus, exiguus. Stat. Silv. 4, 5, 13. Parca tellus, h. e. exiguus agri modus. Propert. 4, 3, 60. parca lucerna. Virg. G. 3, 403. parco sale contingere. Plin. Pan. 49. Parcus et brevis somnus. Sil. 16, 111. Et parco summum violasset vulnere corpus; et Ov. Pont. 1, 2, 98. merito parcior ira meo; et Trist. 2, 137. Quippe relegatus, non exsul dicor in illo: Parcaque fortunae sunt data verba meae, h. e. mitia, lenia; et Her. 21, 79. Quam saepe, ut tardis, feci convicia remis! Questaque sum vento lintea parca dari! Prop. 3, 3, 40. [*Al. 3, 5, 18.] Optima mors, parco quae venit apta die, h. e. exiguo tempore, post breve vitae spatium. [*Al. explicant parca dies, ut Gr. ἡ πεπρωμένη ἡμέρα, de morte fatali, opp. praeternaturali cum quis mari aut bello interit.] Aurel. Vict. Epit. 13. Homo parcae scientiae, et moderate eloquens. ¶ Cum infinito. Sil. 1, 68. de Fabio Cunct.: Nec laetus dubiis, parcusque lacessere Martem; et 8, 464. haud parci bellum coluisse Tudertes. ¶ Parcus etiam dicitur, qui pusillo est animo, μικρόψυχος. Sen. Ben. 2, 34. med. Parcissimum hominem vocamus pusilli animi, et contracti. ¶ [*Confund. parca et parta, V. Cort. ad Lucan. 5, 505.]

[PARDALA, ae, m. παρδαλῆ, pellis pardalis. Est cogn. R. Inscr. ap. Donat. 470, 11. G. Paquius Optati Lib. Pardala. F.]

PARDALIANCHES, is, n. παρδαλιαγχὲς, aconitum, ita dictum a πάρδαλις, panthera, et ἄγχω, strangulo, quia venatores eo tingunt carnes, quas pantherae gustantes strangulantur. Plin. 27, 2, 2. et 8, 27, 41. et Solin. 17. f.

PARDALIOS, ii, m. παρδάλιος λίθος, gemma colore pellis pantherinae: nam πάρδαλις panthera est. Plin. 37, 11, 73.

PARDALIS, is, f. πάρδαλις, idem quod panthera, quae est femina pardi. Curt. 5, 1. Eum dona sequebantur, greges pecorum, equorumque: leones quoque et pardales caveis praeferebantur.

[PARDALIUM, ii, n. unguenti nomen, ita dictum, quod pardalis odorem reddat. Plin. 13, 1, 2. Fuerat et pardalium in Tarso, cujus etiam compositio et mixtura oblitterata est. F.]

[PARDION, onis, m. παρδίων, dimin. pardi. Est cogn. R. Inscr. ap. Grut. 803, 9. Magius Pardion. F.]

[PARDULUS, i, m. dimin. pardi. Est cogn. R. Inscr. ap. Grut. 919, 11. L. Novatius Pardulus. F.]

PARDUS, i, m. πάρδος, πάνθηρ, animal ferum, frequens in Africa et Syria, soloque sexu a panthera differens: mas est enim in eo genere. Quidam dicunt differre colore, qui in pantheris sit candidus. Haec Plin. 8, 17, 23. V. PANTHERA. Id. 10, 73, 94. Insidunt in Africa pardi condensa arbore, occultatique earum ramis in praetereuntia desiliunt, atque e volucrum sede grassantur. Id. 11, 37, 65. Leonibus, pardis, omnibusque generis ejus, etiam felibus, lingua est imbricatae asperitatis, ac limae similis, attenuansque lambendo cutem hominis. Juven. 11, 123. et magno sublimis pardus hiatu. Lucan. 6, 181. non segnior illum Saltus, et in medias jecit super arma catervas, Quam per summa rapit celerem venabula pardum.

PAREAS, ae, m. παρείας, ου, serpens quidam, de quo Lucan. 9, 721. Et contentus iter cauda sulcare pareas. Isid. Or. 12, 4. Pareas, serpens, qui semper in cauda ambulat, et sulcum facere videtur. ¶ Dictum volunt, vel quia τὰς παρειὰς, genas magnas et inflatas habet, vel quia genas, faciemque extollit, sola posteriore parte repens. ¶ Scribitur et parias. [*V. Mart. Lag. ad Lucani l. l. ed. Web.]

PARECBASIS, is, f. παρέκβασις: a παρεκβαίνω, digredior: idem est quod digressio, excessus, excursus in dicendo. V. DEGRESSIO, et DIGRESSIO. Graece usurpat Quint. 4, 3. med. Παρέκβασις est, ut mea quidem fert opinio, alienae rei, sed ad utilitatem causae pertinentis extra ordinem excurrens tractatio.

PARECTATUS, a, um, adj. qui jam statura est virili, vel quae non procul abest: quasi παρέκτατος, h. e. extensus, a παρεκτείνω, extendo. Lucil. ap. Non. 1, 341. Inde parectato chlamydes, ac barbula prima. (Inde cognoscitur, paenultimam a Latinis produci, quae Graecis esset brevis.) Id. ib. Tum ephebum quendam, quem vocant parectaton. Varr. ib. Parectatae adsunt, mulcetque mulier Venus caput.

*PAREDONI, orum, populi Asiae ulterioris, in tractibus Assyriae, Mediae, etc. Plin. 6, 15. B. A.

PAREDROS, i, m. πάρεδρος, assidens, assistens: a παρά, prope, et ἕδρα, sedes. Tert. Anim. 28. f. Paredri spiritus.

PAREGORIA, ae, f. παρηγορία, solatium, mitigatio. Appul. Herb. 24. extr. Chamaedrys potui data mirifice paregoriam praestat.

PAREGORICUS, a, um, adj. παρηγορικός, mitigatorius, leniens. Theod. Prisc. 1, 9. Paregorica adjutoria. Marcell. Empir. 36. in. Remedium paregoricum ad podagram.

[PAREGORIUS, ii, m. mitigatorius, paregoricus. Est cogn. R. Inscr. ap. Mur. 1440, 6. Aurelius Paregorius. F.]

PARELCON, i, n. παρέλκον, productio, figura grammaticalis, cum syllaba, vel etiam integra dictio dictioni alicui in fine adjicitur, ut vosmet, adesdum, nihil quicquam. Vox Graeca est. V. grammaticos.

PARELION, ii, n. παρήλιον. Sen. Q. N. 1, 11. Parelia sunt imagines solis in nube spissa et vicina, in modum speculi. Quidam parelion ita definiunt: nubes rotunda et splendida, similisque soli: sequitur enim illum, nec unquam longius relinquit, quam fuit, cum apparuerit; et 13. Solent et bina fieri parelia, etc. Est a παρὰ, prope, et ἥλιος, sol.

*PARELIUS, i, m. statuarius quidam, Praxitele ac Lysippo antiquior. Plin. 34, 8. B. A.

PAREMBOLE, es, f. παρεμβολή, quidquid interjicitur alicui operi ornatus causa. Inscr. ap. Mur. 26, 5. [Soli invicto L. Aur. Severus cum parembole, et hypobasi voto fecit. F.]

PARENS, entis, part. a pario: qui parit, γονεύς. Substantive ponitur pro patre, aut matre, aut utroque simul, τοκεῖς, γονεῖς, parentes. [*V. Kritz. ad Sall. Cat. 6, 5.] Cic. Sull. 29. Parens tuus, Torquate, consul. Virg. A. 10, 252. Alma parens Idaea Deum. Caes. B. G. 5, 14. Fratres cum fratribus, et parentes cum liberis. Ov. Met. 9, 407. ultusque parente parentem Natus, h. e. occidens matrem in ultionem patris. Cic. Verr. 2, 5, 42. Parentes propinquique miserorum adolescentium. Id. Planc. 11. f. In parentum loco quaestoribus suis praetores esse oportere. ¶ De bestiis. Varr. R. R. 3, 7. f. de columbis: Parentes eorum, si sint formosi, veneunt, etc. Plin. 8, 42, 66. Amissa parente in grege armenti. Adde Stat. Th. 10, 231. et Cels. 6, 6. n. 39. ¶ Juris prudentes, ut ait Festus, avos etiam et proavos, avias et proavias parentum nomine appellari dicunt. Cajus Dig. 50, 16, 51. Appellatione parentis non tantum pater, sed etiam avus et proavus, et deinceps omnes superiores continentur: sed et mater, et avia, et proavia. Ulp. ib. 2, 4, 4. Praetor ait: parentem patronum, patronam, etc. Parentem hic utriusque sexus accipe: sed an in infinitum, quaeritur. Et quidam usque ad tritavum parentem appellari ajunt: superiores majores dici. Hoc veteres existimasse, Pomponius refert. Sed C. Cassius usque in infinitum omnes parentes dicit: quod et honestius est, et merito obtinuit. Cic. Inv. 1, 54. f. Petimus ab iis, qui audiunt, ut ad suas res nostras injurias referant: si ad pueros pertinebit, de liberis suis cogitent; si ad senes, de patribus, aut parentibus. Ulp. Dig. 23, 3, 5. Profecticia dos est, quae a patre, vel parente profecta est. Virg. A. 9, 3. luco tunc forte parentis Pilumni Turnus sacrata valle sedebat. V. ib. 10, 76. et 619. Sic ib. 2, 448. veterum decora alta parentum. ¶ Extenditur interdum ad quoslibet consanguineos, affinesque, modo natu, aut gradu majores sint, aut aequales. [*V. Snakenb. ind. Curt. s. h. v.] Capitol. M. Aurel. 5. f. Omnibus parentibus suis tantam reverentiam, quantam privatus exhibuit. Lampr. Alex. Sev. 67. f. Parentes Alexander, si malos reperit, punivit. Curt. 6, 10. Solent rei capitis adhibere vobis parentes. Duos ego fratres nuper amisi, etc. Hieron. in Ruf. 2. n. 2. Nisi forte parentes, militari vulgarique sermone, cognatos et affines nominat. Firm. Math. 3, 13. n. 4. Cum parentibus, vel affinibus assiduas inimicitias exercere. Addunt quidam etiam loca Liv. 34, 32. med. et Petr. Sat. 112. et Flor. 3, 18., quae rem tamen non plane conficiunt. ¶ Tribuitur aliquando honoris causa, ut pater, etiam nulla cognatione junctis. Appul. Met. 2. Quin ipse parentem tuam accedis, et salutas? Sic imperatores appellare solent parentes decessores suos, ut congestis ex Codice locis ostendit Brisson. de V. S. ¶ Translate. Cic. Att. 9, 10. Me, quem nonnulli conservatorem istius urbis, quem parentem esse dixerunt, etc.; et ib. 9. Nostri principes antiquissimam, et sanctissimam parentem, patriam, fame necandam putant. Id. Univ. 11. Quorum operum ego parens effectorque sum. Id. Fin. 2, 1. Socrates parens philosophiae jure dici potest. Id. Leg. 1, 24. Earum rerum parens est, educatrixque sapientia. Id. Or. 1, 3. Laudatarum artium omnium procreatricem quandam, et quasi parentem eam, quam φιλοσοφίαν Graeci vocant, judicari. Plin. 7, 30, 31. Tullius facundiae Latiarumque litterarum parens. Id. 25, 2, 5. Homerus primus doctrinarum, et antiquitatis parens. [*Liv. 4, 3. Cujus urbis parens Romulus, i. e. funditor. Hor. Od. 1, 10, 6. Curvaeque lyrae parentem, h. e. inventorem Mercurium. Bail.] Plin. 22, 24, 56. Parens illa, ac divina rerum artifex. Id. 5, 19, 17. Sidon Thebarum Boeotiarum parens. Flor. 3, 18. Cum Italia contra matrem et parentem suam Urbem consurgeret. Sil. 2, 654. Urbs habitata diu fidei, coeloque parentem Murorum repetens, h. e. conditorem. Plin. 12, 5, 11. de ficu Indica: Ipsa se semper serens, vastis diffunditur ramis, quorum imi adeo in terram curvantur, ut annuo spatio infigantur, novamque sibi propaginem faciant circa parentem in orbem. ¶ Per antonomasiam parens est Jupiter. Hor. Od. 1, 12, 13. Quid prius dicam solitis Parentis Laudibus? qui res hominum, etc. Sic ap. Stat. Silv. 1, 2, 178. parens Latius est Domitianus. ¶ Reperitur et masculino genere, quamvis de matre sermo sit. Festus: Masculino genere parentem appellabant antiqui etiam matrem. Pacuv. in Medo cum ostenderet a Medo matrem quaeri, ait: Te Sol, invoco, ut mihi potestatem duis inquirendi mei parentis. Gracchus: suos parentes amat, h. e. matrem. Et in alia epistola: Tuus parens sum, h. e. mater; et ap. Virg. A. 3, 341. Ecqua tamen puero est amissi cura parentis, h. e. Creusae. Haec Charis. 1, 79. Ap. Virg. tamen plerique omnes leg. amissae. ¶ In genitivo plur. habet etiam parentium: atque ita saepe dixisse Ciceronem, testatur Charis. 1, 111. [*V. Beier. ad Cic. Off. 1, 252. Drakenb. ad Liv. 1, 9, 15. et Schneid. Gr. Lat. 2. p. 247.] Sic Hor. Od. 3, 24, 21. Dos est magna parentium Virtus. Varro quoque L. L. 7, 37. utrumque et tum, et tium agnoscit. Inscr. ap. Grut. 681, 1. Parentium fratres. Adde alias ap. Fabr. p. 72. n. 6. et p. 99. n. 222. ¶ [*Parentes et majores confund. V. Beier. ad Cic. Off. 1, 249. Item parentes et penates. Cort. ad Lucan. 7, 257.]

PARENS, entis, part. a pareo: obediens. Cic. fr. ap. Lactant. 6, 24. f. Sanctissimae ac certissimae legi parens. Virg. A. 1, 699. Jamque ibi dicto parens. Hor. Sat. 2, 7, 111. Nil servile gulae parens habet? Ov. Met. 13, 449. immitti sociis parentibus umbrae. Tibull. 1, 10, 9. freta parentia ventis Ducunt instabiles sidera certa rates. Sall. Jug. 109. Parentes abunde habemus: amicorum neque nobis, neque cuiquam omnium satis fuit. ὑπηκόους, ἀρχομένους. Sic Sil. 14, 80. tractare sereno Imperio vulgum pollens, et pectora nullo Parentum exagitare metu. Vell. 2, 108. Principatum constans ex voluntate parentium. [*V. Ruhnk. Sall. Jug. 3. Vi regere patriam, aut parentes, quamquam et possis, et delicta corrigas, tamen importunum est. [*V. Cort. ad h. l.] Cic. Off. 1, 22. Ob has ipsas causas et parentiores habuerunt exercitus, et fortiores. Al. leg. paratiores [*Tac. A. 1, 59. si patriam, parentes, antiqua mallent quam dominos et colonias novas: ubi Boetich. in Lex. Tac. p. 337. parentes non genitores, quae vulgaris est h. l. interpretatio, sed subditos servos intelligit, quibus opp. domini.]

*PARENTA, Aethiopiae opp., vel fortasse Aegypto Aethiopiaeque conterminum. Plin. 6, 2[illegible] B. A.

PĀRENTĀLĬA, ium, n. plur. νεκύσια, sacrificium, atque epulae, item funebris laudatio, et sia alia quotannis fiebant in cognatorum defunctom memoriam. *Cic. Phil.* 1, 6. Ut parentalia m supplicationibus miscerentur. *Auson. parent. raef.* Titulus libelli est, *Parentalia:* antiquae apellationis hic dies, et jam inde ab Numa cognarum inferiis institutus. *Inscr.* ap. *Grut.* 753, 4. ectisternium tempore parentaliorum praebeant. lia ap. *Don. cl.* 5. *n.* 189. quotannis die parentaum. *Ov. Fast.* 2, 543. Aeneam hujus instituti uctorem facere videtur. V. PARENTO.

PĀRENTĀLIS, e, adj. ad parentes pertinens, ut cognatos, affinesque vita functos: item ad anuas inferias, quae iis fiunt. *Ov. Trist.* 4, 10, 87. ama parentales si vos mea contigit umbrae: Et nt in Stygio crimina nostra foro. *Id. Fast.* 2, 7. At quondam dum longa gerunt pugnacibus aris Bella, parentales deseruere dies. *Id. Met.* 13, 9. Memnonides dictae, cum sol duodena peregit gna, parentali perituae marte rebellant, *h. e.* gna in inferiis Memnonis commissa. Hoc idem explicat *Id. Amor.* 1, 13, 3. sic Memnonis umis Annua solemni caede parentet avis. Respicit tem ad gladiatores, quos erat mos inducere in sequiis circa rogum pugnantes. V. MEMNON.

[PĀRENTĀNI, orum, m. plur. incolae Parentii, bis in Histria, quae nunc *Parenzo* appellatur, jusque meminit *Plin.* 3, 19, 23. *Inscr.* ap. *Stanvich. Anfit. di Pola* p. 118. *n.* 15. C. Praecellio Fil. Pap. Augurino etc. patrono splendidissimae loniae Aquile*jensium* et Parentanorum, etc. *F.*]

PĀRENTĀTĬO, onis, f. actus parentandi. *Tert. pect.* 12. Quod mortuis litabatur, utique parentani deputabatur.

PĀRENTĀTUS, a, um, part. a *parento:* parenndo oblatus. *Tert. Spect.* 13. Non sacrificamus, c parentamus: sed neque de sacrificato, et parento edimus.

PĀRENTĒLĂ, ae, f. *Capitol. Gord.* 23. *med.* uxit uxorem filiam Misithei, doctissimi viri, quem usa eloquentiae dignum parentela sua putavit. i *Casaub.* dignum judicavit, cui se in filium da: nam gener, socerque patris et filii nomina urpabant. Hinc initium epistolae *ib.* 24. Domino o et Augusto Misitheus socer; et *ib.* 25. Impeor Gordianus Augustus Misitheo patri. V. TIESITHEUS.

PĀRENTHĔSIS, is, f. παρένθεσις, interpositio, erjectio, interclusio, figura est orationis. De *Quint.* 9, 3. *med.* Quam nos interpositionem, interclusionem dicimus, Graeci παρένθεσιν vot, dum continuationi sermonis medius aliquis sus intervenit. ℙ Parenthesis nota sunt duo micirculi se invicem respicientes, ut in illo *Virg.* 1, 647. Aeneas (neque enim patrius consistere ntem Passus amor) rapidum ad naves praemit- Achatem. ℙ Repetitae parenthesis exemplum es ap. *Cic. Fam.* 7, 1. *f.* Si Romae esses, tan neque nos lepore tuo, neque te (si qui est in) meo frui liceret, propter molestissimas occuiones meas: quibus si me relaxaro (nam ut plaexsolvam, non postulo) te ipsum docebo profe, quid sit humaniter vivere. V. aliud exemplum *nii junior.* in HYPERBATON. Longioris pathesis: ap. *Hor. Ep.* 1, 15. et quidem duplicis: rum prior duodecim versibus constat, altera . ℙ *Char.* 4, 248. parenthesis est etiam, cum littera voci inseritur, ut *relligio*, *navita*, aut laba, ut *Mavortis*, *induperator*, *indugredi*, quod *Valer. Prob.* tradit 1. p. 1438.

ĀRENTĬĀ. V. PARIENTIA.

PĀRENTĬCĪDĀ, ae, m. et f. idem ac parrici- *Not. Tir.* p. 79. Parens, parentalia, parenti-. *F.*]

PĀRENTĬUM, i, n. Παρέντιον, opp. Istriae. . 3, 19. et *Ant. Itin.* ℙ Hodie est *Parenzo. A.*

ĀRENTO, as, avi, atum, n. 1. ἐναγίζω, κτερεΐ- justa parentibus, cognatisque, et affinibus vita ctis ad eorum sepulcra persolvo, ut in PARENLIA dictum est. *Cic. Phil.* 1, 6. Ut cujus secrum usquam exstet, ubi parentetur, ei publice plicetur. *Id. Fl.* 38. Litemus igitur Lentulo, entemus Cethejo, revocemus ejectos. *Id. Leg.* 21. *med.* Februario mense, mortuis parentari erunt; et *mox:* Hostia maxima parentare. *Sen.* 122. Mortuis certe interdiu parentatur. *Macr.* 1, 16. *med.* Fab. Max. Servilitanus pontifex libro XII. negat, oportere atro die parentare: tunc quoque Janum Jovemque praefari necesse quos nominari atro die non oportet. *Plin.* 18, 30. Faba Pythagorica sententia damnata: ut tradidere, quoniam mortuorum animae sint in qua de causa parentando utique assumitur. *Resurr. carn.* 1. Defunctis parentant, et quiimpensissimo officio, pro moribus eorum, pro poribus esculentorum, ut quos negant sentire quam, etiam desiderare praesumant. *Id. Teanim.* 4. Vocas porro securos, si quando a portam cum obsoniis et matteis, tibi potius ntans, ad busta recedis, aut a bustis dilutior s. ℙ Translate. *Ov. Amor.* 1, 13, 3. Memnonis umbris Annua solemni caede parentet avis. V. PARENTALIS. *Liv.* 24, 21. Vociferatumque ferociter, parentandum regi sanguine conjuratorum esse, *h. e.* ulciscendam regis mortem. *Caes. B. G.* 7, 17. Civibus, qui interierunt, parentare. [*V. *Herzog.* et *Moeb.*] Adde *Flor.* 2, 6. et *Just.* 13, 3. Sic *Petr. Sat.* 81. *extr.* Aut vir ego, liberque non sum, aut noxio sanguine parentabo injuriae meae. [*Quaedam ex *Bail.* adscripsit *Furl.* qui perperam locum *Curt.* 7, 2. *med.* Denunciant omnium sanguine duci parentaturos, §. anteced. adscripserat. Adde *Just.* 12, 6. quantis caedibus quo cruore mortuo sibi parentatura; et *Curt.* 9, 5, 20. Internecione hostium justae irae parentatum est.]

PĀRĔO, es, ui, paritum, n. 2. φαίνομαι, me ostendo, praesto sum, appareo, compareo. Ducunt a πάρα pro πάρεστι, a πάρειμι, adsum, quamvis obstet quantitas. *Mart.* 12, 29. Festinant trepidi substringere carbasa nautae, Ad portum quoties paruit Hermogenes. *Suet. Aug.* 95. Immolanti omnium victimarum jocinera replicata paruerunt. [*V. *Oudend.*] *Stat. Silv.* 2, 2. 76. Haec *(fenestra)* videt Inarimen, illi Prochyta aspera paret. ℙ [*Hinc translate dicitur de iis, quae incerta, incognita oculis hominum quasi offeruntur, aperiuntur, ut intelligi possint, manifesta sint, constent.] *Suet. Cal.* 8. *med.* Abunde arbitror parere, non potuisse ibi nasci Cajum. *Cic. Mil.* 6. Quid porro quaerendum est? factumne sit? at constat: a quo? at paret. Al. leg. *patet.* *Virg. A.* 10, 176. hominum Divumque interpres Asylas, Cui pecudum fibrae, coeli cui sidera parent, *h. e.* cognita, et perfecta sunt. ℙ *Paret*, liquet, clarum est, et manifestum: formula forensis, de qua *Festus:* Parret, quod est in formulis, debuit et producta priore syllaba pronuntiari, et non gemino R scribi: quod et inveniatur in comparet, apparet. (Posteriores *apparet* dixere, ut est ap. *Justin. Instit.* 4. tit. 6. §. 14.) *Petr. Sat.* 137. Jurisconsultus paret, non paret habetur: Atque esto quidquid Servius et Labeo. *Ulp. Dig.* 6, 1, 5. Si frumentum duorum confusum sit, competit singulis in rem actio in id, quantum paret in illo acervo suum cujusque esse. ℙ *Si paret*, si constat, si probatur, in judiciis dandis, εἰ φαίνεται. *Cic. Rosc. Com.* 4. *ex edicto.* Si paret, HS. IↃↃↃ dari oportere. *Id. Div. Verr.* 17. Vocari ad se Agonidem jubet: judicium dat statim, si pareret, eam, se et sua Veneris esse, dixisse. Adde *Verr.* 2, 2, 12. et *ib.* 2, 3, 22 et 28. ℙ [*Tunc *parere (auf Jemandes Befehl erscheinen)* usurpatur de ministris, servisque magistratuum, qui praesto sunt iis, jussa facturi: pro quo frequentius *appareo:* unde *apparitores.*] *Gell.* 10, 3. *f.* Romani Bruttios ignominiae causa magistratibus in provincias euntibus parere, et praeministrare, servorum vice, jusserunt. *Spart. Pesc.* 7. Ac postea cum unus ad memoriam, alter ad libellos paruisset, statim praefecti facti sunt. ℙ [*Hinc in universum dicitur pro] praesto esse, obedire, obtemperare, dicto audientem esse, πείθεσθαι. *Cic. Tusc.* 5, 12. Hic parebit et obediet praecepto illi veteri. *Id. N. D.* 1, 8. Quemadmodum obedire, et parere voluntati architecti aer, ignis, aqua potuerunt? *Id. Phil.* 7, 1. Non ut pareret, et dicto audiens esset huic ordini, sed ut conditiones ferret, leges imponeret. *Id. Off.* 2, 11. Quin etiam leges latronum esse dicuntur, quibus pareant, quas observent. *Id. N. D.* 2, 3. Parere religionibus. *Id. Att.* 8, 12. consiliis alicujus. *Caes. B. G.* 5, 2. *extr.* imperio. *Virg. G.* 3, 208. de equo: Verbera lenta pati, et duris parere lupatis. ℙ Dicitur de iis, qui alicujus ditioni subjecti sunt. *Caes. B. C.* 3, 81. Nulla Thessaliae fuit civitas, praeter Larissaeos, quin Caesari pareret, atque imperata faceret. *Nep. Dat.* 4. Aspis saltuosam regionem, castellisque munitam incolens, imperio regis non parebat. *Petr. Sat.* 133. inclyta paret Cui Lesbos, viridisque Thasos. *Plin.* 6, 28, 32. Oppidum, quod Characenorum regi paret. *Just.* 1, 2. Tot gentibus vix patienter uni viro, nedum feminae parituris. ℙ Passive impersonaliter. *Liv.* 9, 32. Consul tesseram dari jubet, ut prandeat miles, et arma capiat: dicto pareretur. *Sen. Clem.* 1, 24. Remissius imperanti melius paretur. *Ulp. Dig.* 4, 8, 23. Ut arbitri sententiae pareatur. *Paul. ib.* 49, 8, 3. Ab ea sententia, cui pareri rerum natura non potuit, sine causa appellari. *Javolen. ib.* 4, 8, 39. et *Sym. ep.* 10, 36. (al. 43.) *med.* Causae, ex quibus arbitri sententiae paritum non est. *Ulp. Dig.* 40, 4, 12. Si paritum fuerit conditioni. ℙ Cum accus. communi. *Stat. Ach.* 1, 660. non adeo parebimus omnia matri. ℙ Eleganter transfertur ad inanima. *Tibull.* 1, 10, 9. Lucra petituras freta per parentia ventis Ducunt instabiles sidera certa rates. *Ov. Met.* 8, 470. utque carina, Quam ventus, ventoque rapit contrarius aestus, Vim geminam sentit, paretque incerta duobus. *Virg. A.* 1, 3. Ut quamvis avido parerent arva colono. (Huic respondet *imperare arvis.* V. IMPERO.) *Quint.* 1, 12. Quid? nos agendi subita necessitate deprehensi, nonne alia dicimus, alia providemus, cum pariter inventio rerum, electio verborum, compositio gestus, pronuntiatio, vultus, motusque desiderentur? Quae si velut sub uno conatu tam diversa parent simul, cur non, etc. [*V. *Burm.* et *Spalding.* ad h. l. ℙ Dicitur *parere* etiam de iis, quae ita et aliqua re pendent, ut sine ea fieri nullo modo possint. *Sall. Cat.* 2, 7. Quae homines arant, navigant, aedificant, virtuti omnia parent, i. e. in agricultura, navigatione, aedificatione omnia ex virtute (animi) pendent. *Hor. Sat.* 2, 3, 94. omnis enim res Virtus, fama, decus, divina humanaque pulcris Divitiis parent. V. *Kritz.*] ℙ Pro indulgere, servire, obsequi, cedere. [*Cf. *Kritz.* ad *Sall. Cat.* 51, 3.] *Hor. Sat.* 2, 7, 111. Parere gulae. *Nep. Alc.* 4. *f.* Plus irae suae, quam utilitati communi paruisse. *Id. Att.* 17. Neque id fecit natura solum (quamquam omnes ei paremus) sed etiam doctrina. *Cic. Fin.* 1, 16. *med.* Quae cupiditates inanes sunt, his parendum non est. *Id. Att.* 2, 21. *med.* Omni animi impetu dolori et iracundiae parere. *Id. Or.* 60. Necessitati parere coguntur. *Id. Vat.* 1. Debuisti mihi ignoscere, si in tanto hominis de me optime meriti periculo, et tempori ejus, et voluntati parere voluissem. *Val. Fl.* 7, 154. extremo parere furori. ℙ Pro satisfacere, solvere, ap. JCtos. *Paul. Dig.* 19, 2, 54. *med.* Verisimile est, ita convenisse de non expellendo colono intra tempora praefinita, si pensionibus paruerit. *Impp. Dioclet. et Maxim. Cod.* 4, 26, 8. Intelligis, et sorti, et usuris te parere oportere. *Iidem ib.* 10, 8. *extr.* Successores ejus solutioni parere compellantur. ℙ *Parere promissis* est cedere, obedire alicui propter promissa ab eo facta. *Ov. Fast.* 5, 504. Parent promissis, dissimulantque Deos. ℙ [*Confund. *parere* et *patere.* V. *intpr.* ad *Suet. Aug.* 95. et *Cal.* 8. *Cort.* ad *Sall. Cat.* 10, 1. — *Parere* et *obtemperare.* V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 1. p. 284.]

[PĀRĔŌRON, i, n. *Appul. Herb.* 49. Pythagoras heliotropion *(vocat)* pareoron: scil. a παρήορος, devius. *F.*]

PĀRERGON, i, n. πάρεργον, quod alicui rei praeter propositum additur, appendix, accessio, ut si pictor imaginem pingens, ornandae tabellae gratia arbusculas, et aviculas, et hujusmodi addiderit: a παρά, praeter, et ἔργον, opus. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 20. Adjecerit parvulas naves longas in iis, quae pictores parerga appellant. *Vitr.* 9, 9. *med.* Versando faciunt effectus, varietatesque motionum, in quibus moventur sigilla, vertuntur metae, calculi projiciuntur, buccinae canunt, reliquaque parerga. *Inscr.* ap. *Grut.* 59, 2. Venerem Aug. cum parergo, item phialam argenteam testam suo poni jussit. Alia ap. *eund.* 77, 3. Fortunae Primigeniae signum Liberi Patris Panthei cum suis parergis M. Popilius M. F. Trophimus etc.

[PĀRĒTUS, a, um, adj. πάρετος, victus, languidus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 713, 13. Verria Pareta. *F.*]

[PARHEDRUS, i, m. πάρεδρος, assessor, qui in eodem judicio, imperio, templo, ara simul sedet. Translate. *Cic. Fam.* 16, 18. Parhedrum excita, ut hortum ipse conducat. Alii *vicinum* exponunt, alii nomen hominis proprium putant. *F.*]

PARHIPPUS, i, m. πάριππος, equus, qui praeter, vel juxta ducitur: a παρά, praeter, et apud, et ἵππος, equus. In evectione ita appellatur equus cursui publico destinatus, qui praeter unum aut duos veredos, quos solos evectio continet, usurpatur extra ordinem, et supra facultatem impetratam: item is ipse, qui hoc pacto formam datae evectionis excedit, ut *Imp. Jul.* docet *Cod. Theod.* 8, 5, 14. et *Cod. Just.* 12, 51, 4. Adde *Impp. Valentin.* et *Valent. Cod. Theod. ib.* 22.

PARHYPĂTĒ, es, f. παρυπάτη, chorda musica, quasi subprincipalis. Parhypate hypaton est, quae in nostratium musicorum systemate dicitur *C fa ut:* Parhypate meson, quae *F fa ut.* *Vitr.* 5, 4., *Capell.* 9, 315.

*PARĬA, ae, f. insula in Phoenicio mari, ante Joppen, alio nomine Arados. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

PĀRĬAMBŎDES, is, n. παριαμβώδης, pes quinque syllabarum, constans brevi, longa, brevi, et duabus longis, ut *petitiones.* *Diomed.* 3, 479.

PĀRĬAMBUS, i, m. παρίαμβος, pes ex duabus syllabis brevibus constans, idem ac pyrrhichius; ita appellatus, ut ait *Mar. Victor.* p. 2486., quod minus habeat unum tempus ab iambo: παρά enim Graeci minus dicunt. Adde *Diomed.* 3, 471. ℙ Item pes constans ex brevi et duabus longis, temporum quinque, ut *Athenae.* *Diomed.* 3, 475. ℙ Item pes constans ex longa et brevibus quatuor, temporum sex, ut *conticinium.* *Id. ib.* p. 478.

PĀRĬĀNUS, a, um, adj. ad Parium pertinens, quae est urbs Asiae minoris in Mysia ad Propontidem. *Cic. Fam.* 13, 53. Pariana civitas. Al. male leg. *Patriana.* *Plin.* 4, 11, 18. colonia. (Parii coloniae meminit *Id.* 5, 32, 4. et *Inscr.* ap. *Mur.* 1101, 1.) *Id.* 32, 11, 53. Parianus colias. *Sen. Q. N.* 1, 4. Artemidorus. ℙ **Pariani*, *orum*, populi ultra mare Caspium, quorum meminit *Mela* 1, 2. *med.* *B. A.*

PĀRĬAS. V. PAREAS.

PĀRĬĀTĬO, onis, f. aequatio, solutio, cui opponitur *reliquatio:* a *pario*, *as.* *Scaev. Dig.* 12, 6, 67. An pactum, quod in pariationibus adscribi solet.

PĀRĬĀTOR, oris, m. qui paria facit, cui *reliquator* opponitur. *Paul. Dig.* 35, 1, 79. An Sticho mortuo, antequam rationes redderet, vel pariatore,

vel reliqua habente. Aliqui leg. *paria, vel reliqua habente.*

PARIATORIA, ae, f. idem quod pariatio. Translate *August.* in *Psalm.* 61. Pariatoria plenaria passionum omnium non erit, nisi cum saeculum finitum fuerit.

[PARIATUS, a, um, part. a *pario, as,* qui paria fecit, idest qui solvit quidquid debuit. *Inscr.* in *Act. Acad. Archaeol. Rom.* T. 2. p. 462. Quisquis ex hoc corpore nostro pariatus discesserit. *F.*]

*PARICANI, orum, populi Asiae, Persarum imperio subjecti. *Plin.* 6, 16. *B. A.*

PARICI Quaestores appellabantur, qui solebant creari causa rerum capitalium quaerendarum. *Fest.* Monet *Scal.* legendum *paricidi:* nam *Fest.* ipse in *Quaestores,* qui, inquit, quaerunt de rebus capitalibus, quaestores paricidi appellantur. Hi saepius *Quaesitores* dicti sunt.

PARICIDA. V. PARRICIDA.

*PARIDION, i, n. Cariae opp. *Plin.* 5, 28. *B. A.*

PARIENS, entis, part. a *pario,* quae parit, puerpera. *Ov. Met.* 9, 283. Praepositam timidis parientibus Ilithyan.

PARIENTIA, ae, f. obsequium, obedientia: a *pareo, es. Tac. Agr.* 16. Nisi Paulinus propere subvenisset, amissa Britannia foret, quam unius proelii fortuna veteri parientiae restituit. Al. leg. *parentiae:* alii *patientiae.* [*ita *Walch.*] *Impp. Theodos. et Valent. Cod.* 3, 4, 1. Parientiam accommodare. *Cassiod. Variar.* 3, 24. monstrare; et *ib.* 7, 27. Cui saluberrimam parientiam commodate. *Patientiam* alii omnibus locis reponunt.

PARIES, ĕtis, m. τοῖχος, ὁ, murus domum, aliudve privatum aedificium ambiens, et sustinens. Differt a muro, qui τεῖχος, τό: nam hic est fere publicus, et urbem cingens. *Hor. Ep.* 1, 18, 84. Nam tua res agitur, paries cum proximus ardet. *Cic. Off.* 2, 8. Parietes urbis modo stant et manent: rem vero publicam penitus amisimus. *Id. Mil.* 27. *f.* Parietem sic per vestibulum sororis instituit ducere, ut non modo vestibulo privaret, sed omni aditu et lumine. *Caes. B. C.* 2, 9. *f.* Parietes turris lateribus exstruere. *Plin.* 36, 22, 51. Medios parietes farcire fractis caementis. *Suet. Dom.* 14. Porticuum parietes phengite lapide distinguere. *Cic. Top.* 4. Directum ad parietem communem adjungere. V. DIRECTUS. *Id. Par.* 4. *med.* Parietem disturbare. *Pl. Mil.* 2, 1, 64. perfodere. *Procul. Dig.* 8, 2, 12. incrustare. *Virg. G.* 4, 296. hunc *(locum)* angustique imbrice tecti, Parietibusque premunt arctis. *Id. A.* 5, 588. Creta fertur Labyrinthus in alta Parietibus textum caecis habuisse iter, etc. *Cic. Verr.* 2, 4, 55. His tabulis interiores templi parietes vestiebantur. *Pl. Trin.* 4, 3, 32. Leges fixae ad parietem clavis ferreis. *Ov. Met.* 4, 65. Fissus paries tenui rima. *Plin.* 19, 8, 55. Serpyllum nascitur in puteorum parietibus. *Colum.* 12, 1. *f.* quibus aliquid in agro faciendum erit servis, eos foras emittere: quibus in villa, eos intra parietes continere. ¶ *Intra parietes* interdum est domi, privatim. *Cic. Brut.* 8. Forensi luce caruit, intraque parietes aluit eam gloriam, quam, etc. *Id. Quint.* 11. Si quid in controversiam veniret, aut intra parietes, aut summo jure experiretur. ¶ Dicitur *paries,* licet non ex calce, et lapidibus. *Vitr.* 2, 8. *f.* et 7, 3. *f.* Craticii parietes. *Ov. Fast.* 6, 262. Et paries lento vimine textus erat. [*Caes. B. G.* 4, 17. Ac nihilo secius sublicae et ad inferiorem partem fluminis oblique agebantur, quae, pro pariete subjectae et cum omni opere conjunctae: ubi *pro pariete* eodem modo dictum est, quo 2, 17. *instar muri.* V. *Oudend.*] De parietum generibus, et struendi ratione multa *Vitr. c. l.* 2. ¶ Accipitur etiam pro sepe. *Plin.* 17, 10, 11. Democritus myrtum ita seri docet: parietem fore densitatis, ex quo virgulae differantur, *h. e.* sic fore sepem e myrto densissimam. Alii leg. *sic parietem fore mirae densitatis.* ¶ *In caducum parietem inclinare,* proverb. de eo, qui nititur rei parum firmae. *Spart. Hadr.* 23. Commodum secundum consulem fecit: quem cum minus sanum videret, saepissime dictitavit: In caducum parietem nos inclinavimus. ¶ *Utrosque parietes linere,* δύο τοίχω ἀλείφειν, aliud proverb. de iis, qui apud omnes, etiam adversos inter se, gratiam inire quaerunt: habeturque ap. *Petr. fragm. Trag.* 39. *Burm.* Est autem valde simile illi: *duos parietes de eadem fidelia dealbare:* de quo V. in FIDELIA. ¶ *Pl. Truc.* 4, 3, 14. Neve inter vos significetis, ego ero paries, *h. e.* me interponam tanquam parietem, altera ne alteri significare possit.

PARIETALIS, e, adj. ad parietem pertinens, ut Parietalis herba, *Marcell. Empir.* 13.

PARIETARIUS, a, um, adj. ad parietem pertinens. *Firm. Math.* 8, 24. Architectos faciet, structores parietarios, vel marmorarios. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 11. *n.* 112. C. Julius Salvus structor parietarius Juliae Heuresi conjugi etc. *Edict. Diocles.* p. 19. Pictori parietario diurni ✕ septuaginta: pictori imaginario diurni ✕ centum quinquaginta. ¶ *Parietaria herba,* quae et muralis, παρθένιον, ἑλξίνη, ita est appellata, quia in parietibus ac muris veteribus nascitur. *Appul. Herb.* 81. Herbam perdicalem Latini muralem, et parietariam, alii vitriariam appellant. ¶ Constantinus M. Trajanum Aug. *herbam parietariam,* ob titulos multos aedibus inscriptos, vocare solitus erat, ut narrant *Aurel. Vict. Epit.* 41. et *Ammian.* 27, 3., sed hic pro *parietariam* habet *parietinam.* V. PARIETINAE.

[PARIETICULUS, i, m. dimin. parietis. *Inscr.* non opt. notae ap. *Passionei cl.* 12. *n.* 11. Domus aeternalis Aur. Celsi, et Aur. Hilaritatis. Fecimus nobis, et nostris, et amicis arco, solio cum parieticulo suo in pacem. In lapide corrupte legitur *pareticulo* proximo, quod accedit ad Italicum *paretello. F.*]

*PARIETINA, opp. in Mauretania Tingitana. *Ant. Itin. B. A.*

PARIETINAE, arum, f. plur. parietes veteres et semiruti, parietum reliquiae. *Sisenn.* ap. *Non.* 2, 56. Post villarum macerias ac parietinas quinque cohortes in insidiis reliquit. *Cic. Tusc.* 3, 22. Magis me moverant Corinthi subito aspectae parietinae, quam ipsos Corinthios. *Id. Fam.* 13, 1. Ut nescio quid illud Epicuri parietinarum sibi concederes. *Plin.* 25, 13, 102. Aizoum minus in muris parietinisque nascitur. ¶ Translate. *Cic. Fam.* 4, 3. Quid me ista res consolatur in tantis tenebris, et quasi parietinis reipublicae? ¶ *Herba parietina,* parietaria. *Ammian.* 27, 3. de quodam Lampadio praet. urb.: Per omnia civitatis membra nomen proprium inscribebat, non ut veterum instaurator, sed conditor: quo vitio laborasse Trajanus dicitur princeps: unde eum herbam parietinam jocando cognominarunt. V. PARIETARIUS. ¶ *Parietina forma* ap. *Tert. Pud.* 20. est forma parietis. ¶ **Parietinae, arum,* oppidum Hispaniae Tarraconensis, inter Tagi Sucronisque fontes. *Ant. Itin. B. A.*

[PARIFICO, as, a. 1. pario, exaequo. *Orient. de Trinit.* 19. Trina potestatum conclusio parificatur. Hic perperam prima in *parificatur* producitur. *F.*] **Sarisb.* 3, 14. Parificare aliquem alicui. *B. A.*

PARILIA. V. PALILIA.

PARILICIUM. V. PALILICIUM.

PARILIS, e, adj. ἴσος, idem quod par, aequalis. Vox fere poetica. *Lucr.* 1, 1065. et noctes pariles agitare diebus. *Ov. Met.* 8, 631. Sed pia Baucis anus, parilique aetate Philemon. *Id. Trist.* 1, 8, 26. Accipere et parili reddere voce, vale. *Nemes. Ecl.* 4, 5. parilisque furor de dispare sexu. *Varr. L. L.* 8, 23. Ut separatim in suo utroque genere similitudines sint pariles.

PARILITAS, atis, f. ἰσότης, aequalitas. *Gell.* 14, 3. *f.* Parilitas virtutum inter se consimilium. **Auct. Itin. Alex.* (ed. *A. Maio*) 3 et 8. *B. A.*

PARILITER, adv. aequaliter, pariter. Agnoscitur a *Charis.* 2. p. 191.

[PARILLA, ae, f. dimin. paris. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1413, 3. Tutilia Parilla. *F.*]

PARIO, as, avi, atum, a. 1. paria in rationibus facere, rationes ita reddere, ut paria sint expensis accepta: cui *reliquari* opponitur. *Ulp. Dig.* 40, 1, 4. *med.* Si ei nummos prorogavit emptor, cum ei pariaverit, poterit ad libertatem pervenire. ¶ Item universim aequari, parem esse, vel fieri. *Tert. Anim.* 30. *f.* Quia nec pariasset commeatus hic vitae milliario tempori, etc.; et 32. *f.* Mollitia lanae, mollitia plumae: pariant naturalia earum, substantiva non pariant. *Id. Resurr. carn.* 6. Non rapinam existimavit pariari Deo; et 53. *med.* Utraque substantia pariant inter se Christus, et Adam, scilicet et carne, et anima.

PARIO, is, peperi, paritum et partum, a. 3. τίκτω, fetum edo: et proprie ad feminas pertinet. *Cic. Or.* 2, 66. Si quintum pareret mater ejus, asinum fuisse parituram. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 5. Ut ea liberos ex sese pareret. *Stat. Theb.* 12, 539. atque hosti veniat paritura marito. *Cic. Acad.* 4, 18. Cum ovum inspexerant, quae id gallina peperisset, dicere solebant. ¶ Olim tribuebatur et viris, pro generare, procreare. Ita locutus est *Caecil.* ap. *Non.* 6, 94. et *Cicero* vertens carmina *Sophoclis, Tusc.* 2, 8. Oenei partu edita. *Vet. Tragicus* ap. *Quint.* 8, 6. *med.* Et jam leo pariet: at pater est. Sic τίκτειν ap. Graecos. *Homer. Odyss.* 15, 249. Μάντιος αὖ τέκετο Πολυφείδεά τε, Κλεῖτόν τε. ¶ Sumitur et universim pro gignere. *Cic. N. D.* 1, 2. Fruges, et reliqua, quae terra pariat. *Varr. R. R.* 1, 31, Ut sarmentum in pariendis colibus vires habeat majores; et *ib.* 41. Ut ficus obrutae in seminario pariant. *Plin.* 16, 37, 68. Salices pariunt baltheo corticis vincula. *Lucr.* 2, 897. ligna putrefacta per imbres vermiculos pariunt. *Plin.* 31, 10, 46. *n.* 2. Spumam nitri negabant fieri, nisi cum ros cecidisset praegnantibus nitrariis, sed nondum parientibus. ¶ Translate est creare, efficere. *Auct.* ad *Her.* 4, 4. *f.* Alio tempore utantur ea facultate, non tum, cum parere ipsi, et gignere, et proferre debent. *Cic. Or.* 2, 87. Ars dicendi habet hanc vim, non ut aliquid pariat et procreet, verum ut educet atque confirmet. *Id. Fin.* 1, 15. *extr.* Illas rejici, quia dolorem pariant: has optari, quia voluptatem. *Lucr.* 1, 220. Parere dissidium. *Quint.* 9, 4. tae-
dium. *Plin.* 12, 17, 40. fastidium. *Id.* 19, 8, 38
somnum. *Id.* 3, 1, 3. *f.* Quae causa magnos erro
res computatione mensurae saepius parit. *Id.* 23
57. Apyrina inflationes pariunt. ¶ Pro afferre. *Pl*
Most. 2, 1, 71. Ne quidquam nobis pariant ex s
incommodi. *Id. Trin.* 2, 2, 35. Parere alicui aegri
tudinem. *Prop.* 1, 18, 23. alicui curas. *Nep. Da*
11. suspicionem. *Sall. Or. Lepidi contra Sull. me*
Maximam mihi fiduciam parit victor exercitus.
Est etiam acquirere, comparare. *Cic. Off.* 2, 13
f. L. Crassus sibi ipse peperit maximam laudem e
illa accusatione nobili et gloriosa. [*V. *Beier.* a
h. l.] *Id. Cat.* 4, 1. Dummodo meis laboribus vo
bis dignitas salusque pariatur. *Id. Sull.* 17. *f.* A
flicto Sulla, consulatus vobis pariebatur, sicut pa
tus est. *Id. ad Brut.* 1, 15. Divinam gloriam al
cui parere. *Liv.* 34, 44. gratiam ingentem apud al
quem; et 30, 14. *med.* sibi decus et victoriam. *Ne*
Reg. 2. sibi tyrannidem virtute. *Ter. Andr.* 4,
2. divitias; et 5, 5, 5. sibi immortalitatem. *Va*
Fl. 7, 291. famam. *Vell.* 2, 120. ferro reditum s
bi ad suos. *Caes. B. C.* 3, 69. salutem sibi atqu
exitum per caesorum corpora. *Sall. Jug.* 10. am
cos officio et fide. *Nep. Alc.* 7. *extr.* sibi amicitia
cum regibus. *Sil.* 4, 47. Et metui peperere man
h. e. pugnando et vincendo effecerunt, ut metuere
tur. ¶ Pro conciliare. *Tibull.* 1, 7, 27. Saepe m
ro somnum peperi tibi. *Ter. Eun.* 5, 2, 32. Ut s
lidum parerem hoc mihi beneficium. *Id. Andr.*
1, 41. Obsequium amicos, veritas odium parit: γ
μη. ¶ Pro consciscere. *Virg. A.* 6, 434. qui si
lethum Insontes peperere manu. *Tibull.* 4, 13, 2
Hoc peperit misero garrula lingua malum. ¶ P
invenire, formare, comminisci. *Cic. Or.* 32. Q
dialectici dicuntur, spinosiora multa peperunt.
Fin. 3, 10. *med.* Quibus etiam verba parienda sun
imponendaque nova novis rebus nomina. *Just.*
1. Hinc fabulae Scyllam et Charybdim pepere
¶ *Parii* pro *peperi. Cato R. R.* 89. Gallinas ten
ras, quae primum parierint, concludat. Al. leg. *p*
rient. ¶ *Paribit* pro *pariet. Pompon.* ap. *Non.*
26. Si praegnans non es, paribis nunquam. ¶ *P*
rire pro *parere. Enn.* ap. *Varr. L. L.* 4, 10.
Diomed. 1, 378. Ova parire solet genu' pennis co
decoratum. *Plaut. fragm.* ap. *Philarg.* ad *Vir*
Ecl. 2, 63. Nam audivi feminam ego leonem sem
parire. [*V. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 59. p. 112.]

PARIS, idis, m. Πάρις, Priami Trojanorum r
gis et Hecubae filius, alio nomine Alexander,
jus matri, cum illa se facem ardentem parere
mniasset, conjectores responderunt, fore, ut fili
quem in utero gestabat, causa esset Trojani ex
dii. Qua re cognita, Priamus puerum, ubi primu
fuit natus, Archelao servo exponendum tradid
Sed mater filium formosissimum perspiciens, e
miserta, curavit, ut furtim nutriretur a pastori
in Ida monte. Ubi cum adolevisset, Aenonem
gunculam amavit, suscepitque ex ea duos fili
Daphnim, et Idaeum. Porro cum in dirimen
controversiis esset aequissimus, maximam justit
famam sibi comparavit, adeo ut orta inter De
Junonem, Palladem, et Venerem disceptatione
forma propter aureum pomum a Jove per Disc
diam (V. DISCORDIA.) caelitus demissum, in q
scriptum erat *Detur pulcherrimae,* judex sit ab
constitutus. Quas cum vidisset, sententiam tu
secundum Venerem, quae pulcherrimam feminar
ei promiserat, neglecto regno, quod pollicebat
Juno, et contempta, quam Pallas offerebat,
pientia. Praeterea cum esset fortissimus, in a
nali certamine, quod ad Trojam agebatur, c
alios omnes superavit, tum ipsum etiam Hectore
qui cum iratus, quod vinceretur, gladium in e
stringeret, pastorem putans, Paris illi aperuit,
ejus fratrem esse germanum, quod allatis crep
diis probavit. Sic igitur cognitus, a patre recep
est. Deinde constructis viginti navibus, sub spe
legationis ad repetendam Hesionen in Graeci
missus est, ubi a Menelao hospitio est suscep
Verum cum ille necessaria de causa in Cretam
vigare cogeretur, Paris sibi occasionem rei b
gerendae oblatam ratus, Helenam, quam mu
amore deperibat, rapuit, et in Asiam abduxit.
illa rapina deinde secutum est bellum Trojan
In quo Paris singulari certamine cum Menelao c
gressus, cum paene vinceretur, a Venere subt
ctus est. Postremo Hectore, et Troilo fratri
occisis, cum ipse, sumpto arcu, et sagittis,
bus plurimum valebat, Achillem sub praetextu
sponsandae Polyxenae sororis, in templo Thy
braei Apollinis interfecisset, et ipse a Pyrrho, s
ut aliorum est opinio, a Philoctete occisus
Virg. A. 2, 601. Non tibi Tydaridis facies inv
Lacaenae, Culpatusve Paris; et *ib.* 1, 31. Judici
Paridis, spretaeque injuria formae. *Prop.* 3, 6,
Dulcior ignis erat Paridi, cum, etc. *Virg. A.*
370. Solus qui Paridem solitus contendere cont
et *ib.* 10, 705. Cisseis regina Parin creat. *P*
2, 2, 47. Nunc, Pari, tu sapiens, et tu, Me
lae, fuisti. ¶ *Fuit et Paris histrio, libertus
mitiae Neronis amitae. *Suet. Dom.* 3. *Tac. A.*
21. etc. *Juv.* 6, 87. ¶ Et pantomimus. *S*
Dom. 10. *B. A.*

PĀRĪSĬĀCUS, a, um, ad Parisios pertinens. nscr. ap. Mur. 1066, 5. Tib. Caesare Aug. Jovi ptum. Maxsumo aram nautae Parisiaci publice osierunt. Venant. Vit. S. Mart. 4, 636. Inde Pa- isiacam placide properabis ad arcem.

PARISII, orum, m. plur. populi Galliae Celti- ae, ad confinia Belgicae. Caes. B. G. 7, 4. et 4. et 75. et Plin. 4, 18, 32. ℙ Item eorum urbs, uae et Lutetia Parisiorum dicitur: posita in in- ula fluminis Sequanae. Ammian. 20, 4. et 5. et aes. B. G. 6, 3. et ib. 7, 56.

PĂRĬSON et Părison, i, n. πάρισον, Graeca vox, ua significatur figura similium membrorum in ora- ione, ut *non verbis, sed armis,* et *quantum pos- is, in eo semper experire, ut prosis.* Usurpat uint. 9, 3. med. Graece. Latine Capell. 5, 174. arison proprie aequatum est.

PĂRĬTAS, atis, f. parilitas, aequalitas. Arnob. , 78. In impari paritas, dulcedo in amaritudine ontineri nequit.

PĂRĬTER, adv. ἴσως, aeque, aequaliter, simi- ter, simul, eadem ratione, eodem modo, eodem mpore: a par. Afran. ap. Non. 4, 380. Dispar- antur patris bona pariter. Ter. Heaut. 1, 1, 78. umptus domi tantos ego solus faciam? sed gna- m unicum, quem pariter uti his decuit, aut et- m amplius, eum ego hinc ejeci. Cic. Amic. 16. t nostra in amicos benevolentia illorum erga nos enevolentiae pariter aequaliterque respondeat. Id. in. 1, 20. med. Laetamur amicorum laetitia ae- e atque nostra, et pariter dolemus angoribus. l. Off. 2, 8. med. Caritate non pariter omnes emus. Phaedr. 5, 2. Nunc conde ferrum, et nguam pariter futilem. Cic. Or. 12. Ut pariter trema terminentur, eundemque referant in ca- ndo sonum. [*Id. N. D. 2, 58, 146. Nariumque em et gustandi et pariter tangendi magna judicia nt, i. e. non minus tactus valet in judicando am gustatus: ita Heindf., q. v.] Caes. B. C. , 52. Nam plura castella Pompejus pariter, dis- endae manus causa, tentaverat, [i. e. simul, dem tempore. Cf. Sall. Jug. 68. et Just. 17, 2.] Sen. ep. 37. med. Graves domini interdum alter- s imperantes, interdum pariter; et Pl. Curc. 1, 48. Amo pariter simul. Quint. 1, 1. Non longe que Latina subsequi debent, et cito pariter ire. Particulae *ac, et, atque, ut, cum,* eleganter quuntur. [*Cf. Ramsh. Gr. Lat. §. 188, 6. n. 2. 815.] Ter. Phorm. 5, 3, 3. Pariter nunc opera s adjuves, ac re dudum opitulata es; et Sall. g. 50. Pariter ac si hostes adessent, munito mine incedere. Colum. 3, 2. f. Vineas pariter aces, et pretiosae fluxurae constituere. Cic. r. 6, 2. Qui videt domi tuae pariter accusato- m atque judicum consociatos greges. Sall. Jug. l. Vultu, colore, ac motu corporis pariter, at- e animo varius. Pl. Aul. prol. 21. Is ex se hunc iquit filium pariter moratum, ut pater avusque jus fuit. Id. Amph. 4, 1, 11. Pariter hoc fit, que ut alia facta sunt. Cic. Sen. 14. extr. Studia ctrinae, quae prudentibus et bene institutis pa- er cum aetate crescunt. Id. Verr. 2, 5, 67. med. uli mecum pariter moleste ferent. Hirt. B. Afr. Numidae una pariterque cum equitibus accur- e, et refugere consueverant. ℙ Sequente *qua-*. Pl. Rud. 3, 6, 37. Pariter suades, qualis es. Cum dativo. Stat. Th. 5, 121. Rhodopeia con- Ulta manu thalamos, pariterque epulata ma- o, h. e. simul cum marito. Claud. Rapt. Pros. 165. pariterque favillis Durescit glacies, h. e. cta favillis. Liv. 38, 16. med. Tantum terroris nibus gentibus injecerunt, ut quas adissent, asque non adissent, pariter ultimae propinquis, perio parerent, h. e. aeque ultimae ac propin- ae. ℙ Interdum repetitur. Plin. ep. 8, 23. f. sens pariter aegrum, pariter decessisse cognovi; Ov. Met. 8, 324. Hanc pariter vidit, pariter lydonius heros Optavit. [*Adde Eund. ib. 12, Et pariter Phoebes, pariter maris ira recessit; Trist. 4, 1, 13. Cantantis pariter, pariter data nsa trahentis Fallitur ancillae, decipiturque la- r. Similis est Gr. dicendi ratio. V. Walch. ad c. Agr. 14.]

PĂRĬTO, as, a. 1. frequent. a *paro,* et ejusdem e significationis. Pl. Merc. 3, 4, 64. Quid tu , quid, cum illuc, quo nunc ire paritas, vene- ? Id. Ps. 1, 5, 70. Ecquas viginti minas per rophantiam paritas ut auferas a me?

PĀRĬTOR, oris, m. qui paret, seu apparet, et officium praesto est. Aurel. Vict. Caesar. 2. tr. Nam ceteros paritorum, praesidesque Augu- s instituerat, h. e. milites, quos in custodiam , et Urbis apparere jusserat, ut est ap. Suet. g. 49.

PĂRĬTŪDO. V. PARTITUDO.

PĂRĬTŪRA. V. PARTURA.

PĂRĬUM vel Parion, i, n. Πάριον, urbs Asiae noris, in Mysia, ad Propontidem. Plin. 5, 32. ll. fragm. Hist. in Epist. Mithridat. 4. §. 14. p. 6. ed. Cort. Mela 1, 19. Paul. in Pandect. 1, 15, Adde Val. Fl. 2, 622. ℙ V. PARIANUS, a, . B. A.

PĂRĬUS, a, um, adj. ad Paron insulam perti- nens, quae est in Aegaeo mari, una Cycladum. Plin. 36, 5, 4. n. 3. Agoracritus Parius. Nep. Milt. 8. Crimine Pario accusatus, h. e. quod Paron, cum posset, non expugnasset. ℙ *Parii, orum,* ejus incolae. Nep. ib. 7. Liv. 31, 31. et Plin. 36, 5, 4. n. 2. ℙ Clara est marmore candido, praeduro, et nitidissimo, quod et lygdinum, et lychnites appellatur. Hor. Od. 1, 19, 5. Urit me Glycerae nitor Splendentis Pario marmore purius. Petr. Sat. 126. Jam pedum candor Parium marmor exstinxerat. Virg. A. 1, 596. Quale manus addunt ebori decus, aut ubi flavo Argentum, Pariusve lapis circumdatur auro. Ov. Pont. 4, 8, 31. Pario statuam de marmore templum. ℙ De Pariis iambis ap. Hor. V. ARCHILOCHUS.

PARMĂ, ae, f. πέλτη, breve scutum et rotundum, quo levis armaturae pedites, equitesque utebantur: ita dicta, si Varroni L. L. 4, 24. credis, quod a medio in omnes partes par. [*Est a Gr. πάρμη.] Liv. 2, 20. med. Desiliunt ex equis, provolant in primum agmen, et pro antesignanis parmas objiciunt. Varr. ap. Non. 18, 2. Quem sequuntur cum rotundis velites leves parmis. Liv. 31, 35. f. Veles Romanus parmam gladiumque habens, pariterque et ad se tuendum, et ad hostem petendum armatus. Id. 38, 21. f. de velitib.: Hic miles tripedalem parmam habet, et in dextra hastas, quibus eminus utitur. (De hac mensura tripedali V. Lips. de milit. R. l. 3. dial. 1.) Id. 26, 4. Ex omnibus legionibus electi sunt juvenes maxime vigore ac levitate corporum veloces. Eis parmae breviores quam equestres, et septena jacula data. Sall. fragm. ap. Non. 18, 14. Hi soliti nectere ex viminibus vasa agrestia, ibi tum, quod inopia scutorum fuerat, ad eam artem se quisque in formam parmae equestris armabat. Virg. A. 9, 548. Ense levis nudo, parmaque inglorius alba. Ubi Serv.: quasi tiro, quia picta arma jam probati in bellis habebant. Prop. 4, 10, 21. Picta nec inducto fulgebat parma pyropo. Virg. A. 11, 711. de Camilla: Ense pedes nudo, puraque interrita parma. Ubi Serv.: Tunc enim primum in bella descenderat, cum tirones minime pictas gestarent parmas. ℙ Item gladiator, qui Threx, seu Thrax dictus. Nam a Thracibus parma venit. Unde in Gloss. Philox. exponitur Θρακικὸν ὅπλον. Mart. 9, 69. Mitior in magno clamor furit amphitheatro, Vincenti parmae cum sua turba favet. Adde 14, 213. ℙ Dicitur de quocumque scuto. Id. 9, 21. At te protexit superum pater, et tibi Caesar, Pro jaculo et parma fulmen et aegis erat. Virg. A. 2, 175. de Pallade: Emicuit parmamque ferens, hastamque trementem. ℙ *Parmai* pro *parmae* suo more dixit Lucr. 4, 845. ℙ De tabella lana obducta, quae valvae vicem in folle praebet ingredientique aeri aperit se, egressuro clauditur: [*das *Ventil im Blasebalge.*] Auson. Idyll. 10, 267. Sic ubi fabriles exercet spiritus ignes, Accipit alterno cohibetque foramine ventos Lanea fagineis alludens parma cavernis. ℙ Parma Amazonica, ap. Plin. 3, 5, 6. est pelta lunata. ℙ Est hoc nomine urbs Italiae in Gallia Cisalpina, inter Placentiam, et Cremonam, ad fluvium cognominem: lanis olim celebris. Mart. 14, 155. Velleribus primis Apulia, Parma secundis Nobilis: Altinum tertia laudat ovis. Adde 2, 43. et 5, 13.

PARMĀNUS, a, um, adj. Parmensis. Rejicitur a Varr. L. L. 7, 31.

PARMĀTUS, a, um, adj. parma tectus. Liv. 4, 38. Parmata cohors. Ita recte legit Gronov. pro *armata.* Id. ib. 39. Ut parmatis, novae cohorti hostium, locus detur.

PARMENSIS, e, adj. *Parmigiano,* ad Parmam urbem pertinens. Hor. Ep. 1, 4, 3. Scribere quod Cassi Parmensis opuscula vincat. ℙ *Parmenses, ium,* ejus urbis cives. Cic. Phil. 14, 3.

[PARMĔNO, onis, m. permanens: a παραμένω, permaneo. Est cogn. R. Inscr. ap. Grut. 727, 8. M. Octavius Sp. F. Parmeno. F.]

PARMESSIS. V. PERMESSIS.

PARMŬLĂ, ae, f. exigua parma. Hor. Od. 2, 7, 10. Sensi relicta non bene parmula. Festus: Parmulis pugnare milites soliti sunt; quarum usum sustulit C. Marius, datis in vicem earum Bruttianis, h. e. quae a Bruttiis usurpari solitae, quae et ipsae parmae erant, sed diversae magnitudinis. ℙ [Translate. Front. de or. (ed. A. Maio) ep. 1. med. Uti clipeo te Achillis in orationibus oportet, non parmulam ventilare, neque hastulis histrionis ludere. F.]

PARMŬLĀRĬUS, ii, m. fautor parmularum, seu cujusdam gladiatorum generis, qui parmulis armati pugnabant, et Threces seu Thraces dicebantur: nam parma Thracum propria fuit. Suet. Dom. 10. Patremfamilias, quod Threcem mirmilloni parem, munerario imparem dixerat, detractum spectaculis in arenam, canibus objecit, cum hoc titulo: Impie locutus parmularius. ℙ De ignaro rhetore haec Quint. 2, 11. Alius percontanti, Theodoreus, an Apollodoreus esset? Ego, inquit, parmularius sum, h. e. is declamandi magister tam artis suae ignarus erat, ut interroganti, Theodori, an Apollodori discipulus esset (V. APOLLODOREUS), ratus ea vocabula ad factiones gladiatorum spectare, responderit, se parmularium, h. e. Threcum fautorem esse. ℙ Item qui pontificibus parmula armatus apparebat. Inscr. ap. Grut. 1087, 6. Apparitori pontificum parmulario. [*Emendavit haec F.]

PARNĀCIS. V. ARNACIS.

PARNĀSĒUS et Parnasseus, a, um, adj. Parnasius, Παρνάσειος. Avien. Arat. 619. Ut Parnaseo munus memorabile Phoebo.

PARNĀSIS et Parnassis, idis, f. adj. Parnasia, Παρνασίς. Ov. Met. 11, 165. Ille caput flavum lauro Parnaside vinctus.

PARNĀSĬUS et Parnassius, a, um, adj. ad Parnassum, Phoebum, et Musas pertinens. Virg. Ecl. 6, 29. Nec tantum Phoebo gaudet Parnasia rupes. Id. G. 2, 18. Parnasia laurus. Ov. Met. 5, 278. templa. Claud. VI. cons. Honor. 122. chelys, h. e. quae Phoebi munere a poetis pulsatur. ℙ Refertur etiam ad oracula, quae Delphis prope Parnasum edebantur. Ov. Met. 4, 642. Themis hanc dederat Parnasia sortem, h. e. quae oracula Delphis etiam ante Apollinem edebat. Val. Fl. 3, 618. Vox mihi mentitas tulerit Parnasia sortes. Sen. Herc. Oet. 1475. et Parnasio Cirrhaea quatiens templa mugitu nemus. ℙ In illo Claud. Cons. Prob. et Olybr. 71. Tu, precor, ignarum doceas Parnassia, vatem. *Parnassia* est Musa.

PARNĀSUS et Parnasos et Parnassus, i, m. Παρνασσός, et Παρνησσός, mons Graeciae in Phocide, duobus jugis constans, quorum alterum Phoebo, alterum Baccho sacravit antiquitas: credititque esse medium terrarum, quasique umbilicum, solumque in diluvio ab aquis exstitisse cacumine. V. DELPHI. Stat. Th. 7, 346. vel qui Parnason utrumque, Aut Cirrham tauris, Anemoriamque supinant. Lucan. 5, 71. Hesperio tantum, quantum submotus Eoo Cardine Parnasus gemino petit aethera colle, Mons Phoebo, Bromioque sacer, etc. Hoc solum, fluctu terras mergente, cacumen Eminuit, pontoque fuit discrimen, et astris. Stat. Th. 1, 118. Audiit et medius coeli Parnasus. ℙ Ad ejus radices amnis est Castalius: ipse vero lauri feracissimus esse dicitur, et habere rupem undique abruptam, et in modum theatri formatam: quae omnia poetis occasionem dedere Musas in eo, et Phoebum earum praesidem collocandi. Prope sunt etiam Delphi, oppidum oraculo celebre. Plin. 4, 3, 4. et Mela 2, 3. V. DELPHI. Pers. prol. 2. Nec in bicipiti somniasse Parnaso Memini, ut repente sic poeta prodirem. ℙ Ad scriptionem quod attinet. Graece quidem plerumque cum duplici σσ: unde et Latine eadem ratione recte scribitur. Monet tamen Pier. ad Virg. Ecl. 10, 11. in antiquis omnib. MSS. Virg. haberi unico *s:* quod et Broukhus. probat ex MSS. Prop. 2, 23, 13., item Heins. ex Ov. ad Met. 1, 467. et Drakenb. ex Silii ad 15, 311. [*Cf. Schneid. Gr. Lat. 1. p. 441. ℙ Est etiam eodem modo simpl. *s* scriptum nomen viri ap. Grut. p. 752. n. 2. Schneid. l. l.]

PARNES, ethis, m. Πάρνης, ηθος, mons Atticae tum vitibus, tum venatu abundans. Stat. Th. 12, 620. Parnesque benignus vitibus. Sen. Hippol. 4. Quae saxoso loca Parnethi subjecta jacent. Est qui leg. *Quae saxosa loca Parnetho,* etc. ut sit *Parnethus, i:* sed minus recte.

PĂRO, as, avi, atum, a. 1. παρασκευάζω, instituo, instruo, molior, adorno, apparo. Ter. Andr. 3, 2, 42. Ibi me opperire, et quod parato opus est, para. Caes. B. G. 3, 9. Pro magnitudine periculi bellum parare, et maxime ea, quae ad usum navium pertinerent, providere instituunt; et ib. 5, 41. extr. Turres ad altitudinem valli, falces, testudinesque parare ac facere coeperunt. Nep. Alc. 9. f. Parare bellum alicui, h. e. contra aliquem. Sall. Jug. 11. Ex eo tempore, ira et metu anxius, moliri, parare, atque ea modo animo habere, quibus Hiempsal per dolum caperetur. Cic. Verr. 2, 4, 27. Instruere, et parare convivium. Ter. Phorm. 1, 4, 14. et Cic. Att. 7, 26. Parare fugam. Just. 10, 2. et Ov. Fast. 3, 638. insidias alicui. Id. Met. 2, 576. vim. Sil. 12, 586. se morti. Cic. Or. 35. se ad discendum. Id. Fam. 1, 7. med. Volo, huc te pares, haec cogites, ad haec te exerceas. [*Ter. Eun. 2, 2, 18. Hisce non paro me ut rideant, sed ultro his arrideo, h. e. non praebeo me ridendum. Sen. Med. 51. Accingere ira, teque in exitium para. Just. 26, 2. se proelio. Vell. 2, 43, 2. alterutri se fortunae parans. Prop. 2, 19, 18. Et se plus uni si qua parare potest, h. e. sui copiam facere. ℙ Absolute sensu reflexivo.] Ter. Phorm. 5, 7, 64. Animo virili praesentique ut sis, para. [*Liv. 21, 7. dum Romani parant (sc. se ad bellum) consultantque etc. et 42, 53. Justis ad iter (sc. se) parare. — Ita *parare* dicitur etiam pro obstare, defendere. Sall. Jug. 64, 1. pariterque oppidani agere, oppugnare, aut parare omnibus locis: et infra: contra haec oppidani festinare parare. V. Gronov. Observ. 4, 305. p. 490. sq. ed. Fr. — Observandus est etiam hujus verbi usus, quo solemni fere modo di-

citur de fatis et sim. *Virg. A.* 2, 121. cui fata parent, quem poscat Apollo. Adde *Lucan.* 1, 631. Interdum vero etiam declaratum quid fata parent. V. *Lucan.* 2, 68. motus fata parabant.; et *v.* 133. ibique *Mart. Lag.* Porro 6, 783.] ¶ Cum infinito. *Caes. B. C.* 1, 83. Munitiones institutas parat perficere. *Sall. Jug.* 13. Omni Numidiae imperare parat. *Ter. Phorm. prol.* 3. Maledictis deterrere, ne scribat, parat. *Nep. Dat.* 4. Cum proficisci pararet. *Virg. A.* 4, 390. Linquens multa metu cunctantem, et multa parantem Dicere; et 118. In nemus ire parant. [*Cf. *Sall. Cat.* 46, 3. ibique *Kritz.* ¶ Est *parare* interdum etiam i. q. aliquid sibi proponere, constituere. Ita intellig. ap. *Ter. Ad.* 1, 1, 14. Quemquamne hominem in animo instituere, aut parare, quod sit carius, quam ipse est sibi: ubi *Ruhnk.* laud. *Pl.* 1, 3, 16. et *Scal.* ad *Catull.* 10, 20.] ¶ Item constituere. *Pl. Poen.* 4, 2, 86. Quin prius disperibit faxo, quam unam calcem civerit: ita paratum est. *Id. Mil.* 3, 1, 132. Aequum fuit, Deos paravisse, uno exemplo ne omnes vitam viverent. [*Cic. Div.* 2, 59. Si ita natura paratum esset, ut ea dormientes agerent, quae somniarent. Sic *Calpurn. decl.* 33. Nihil equidem leges clementius paraverunt, quam de lege raptarum. Laudaverat haec *Noster* in *paratus, a, um.*] ¶ Est etiam comparare, acquirere, adsciscere. *Sall. Cat.* 6. Magis dandis, quam accipiundis beneficiis amicitias parabant. *Id. Jug.* 35. Parandi juris, et majestatis constituendae gratia. *Id. Cat.* 5. Parare sibi regnum. [*Id. ib.* 35, 2. Quamobrem defensionem in novo consilio non statui parare: ubi v. *Kritz.*] *Cic. Att.* 1, 10. *med.* subsidium senectuti. *Ov. R. Am.* 449. sibi solatia. *Id. Trist.* 1, 2, 75. divitias sine fine. *Just.* 16, 3. brevi tempore magnas opes. [*Hic commemorari posse videtur locus *Quint.* 6, 1, 16. Nos miseri, sicut facultates patrimonii nostri, ita hoc opus aliis paravimus, aliis relinquemus: ita *Burm.* coll. *Ulp.* 49. §. *ult. ff. de legat.* 3. hoc legatum et filio et filiae relinqui potest, quae ejus gratia parata sunt, et servo servaeque; et continebuntur, quae ipsi attributa vel destinata sunt. *Spald.* leg. *praeparabamus.*] ¶ Pro emere. *Cic. Att.* 12, 19. Cogito trans Tiberim hortos aliquos parare. *Caes. B. G.* 4, 2. Jumenta impenso pretio parare. *Catull.* 10, 20. Non possem octo homines parare rectos. Adde *ib.* 30. et 32. ¶ *Parare inter se*, comparare, de magistratibus. *Fest.* post *Praebia:* Parare inter se munus dicebantur, cum sortitio fiebat a magistratibus P. R., uter magistratus utramque rem facere deberet, aut inter se comparabant de rebus lege mandatis. *Id.* post *Pappi:* In Comitio quoque sortiri, aut inter se parare solebant, utrum exire, utrum domi manere oporteret: et *mox:* Lege etiam cavebant, ut certos intra dies designati provincias inter se pararent. *Sall. Jug.* 47. Metellus et Silanus consules designati provincias inter se paraverant. Al. omitt. *provincias:* al. leg. *partiverant.* [*Cf. *Gronov. Observ.* 1, 10. p. 51. sq. *ed. Fr.*] ¶ Pro parem facere, aequiparare. *Pl. Curc.* 4, 2, 20. Eodem hercle vos pono et paro: parissimi estis iibus. ¶ [*Permutantur *parare* et *praeparare.* V. *Burm.* ad *Quint. decl.* 11, 11. p. 240.]

PARO, onis, m. genus navigii. V. MYOPARO. *Cic. fr. poemat.* ap. *Isid. Or.* 19, 1. Tunc se fluctigero tradit mandatque paroni.

[PAROCHA, ae, f. παροχή, praebitio eorum, quae hospitibus ad victum et habitationem sunt necessaria, quaeque Latine lautia appellantur. V. PAROCHUS. *f. F.*]

PAROCHIA, ae, f. parochi Ecclesiastici ditio. *Hieron. ep.* 51. *n.* 2. In parochia, quae tibi subjecta est; et *mox:* Ad meae parochiae videbantur Ecclesiam pertinere. Alii ubique leg. *paroecia. Sidon. ep.* 7, 6. *med.* Nulla in desolatis cura dioecesibus, parochiisque. ¶ De loco *Cic. Att.* 13, 2. V. in v. sq.

PAROCHUS, i, m. πάροχος, a Graeco ductum est nomen, quod vehicula praebeat. Ochemata enim Graece, Latine vehicula appellantur: et est officii genus, quod administrantibus paret. Varro Sesquiulysse: Hic enim omnia erat: idem sacerdos, praetor, parochus: denique idem senatus, idem populi caput. Haec *Nonius* 1, 239., qui ducit vocabuli originem ab ὄχος, currus, vehiculum. Unde πάροχος ap. *Hesych.* est, qui sponso assidet sponsam in curru domum deducenti. Alii ducunt a παρέχω, praebeo: quae notatio propius accedit ad munus parochi, qui non solum Graecis, sed etiam Latinis significat hominem, cui cura incumbit praebendi ligna, foenum, salem, tectum iter facientibus rei publicae causa. *Hor. Sat.* 1, 5, 45. Proxima Campano ponti quae villula, tectum Praebuit, et parochi, quae debent, ligna, salemque. Huc pertinet illud *Cic. Att.* 5, 16. Scito, non modo nos foenum, aut quod lege Julia dari solet, non accipere, sed ne ligna quidem: nec praeter quatuor lectos et tectum, quemquam accipere quidquam, multis locis ne tectum quidem. *Id. ib.* 13, 2. Ariarathes Romam venit. Omnino eum Sextius noster parochus publicus occupavit. Al. rectius leg. *parochis publicis*, h. e. hospitio, et rebus necessariis, quorum praebitio παροχή dicitur. ¶ Urbane *parochus* dicitur convivator. *Hor. Sat.* 2, 8, 35. vertere pallor Tum parochi faciem, nil sic metuentis, ut acres Potores. ¶ Hinc *Parochi* in Ecclesia nunc dicuntur, qui curam animarum suscipiunt, et Fidelibus necessaria ad salutem suppeditant.

PARODIA, ae, f. παρῳδία, et παρῳδή, carmen ad alterius similitudinem compositum, et abusive etiam sermo, ut est ap. *Quint.* 9, 2. *Ascon.* in *Verr.* 1, 10. Antiquum Naevii est: *Fato Metelli Romae fiunt consules.* Cui tunc Metellus consul iratus versu responderat senario hypercatalecto, qui et Saturnius dicitur: *Dabunt malum Metelli Naevio poetae.* De qua parodia subtiliter Cicero dixit, *te non fato*, etc.

PAROECIA, ae, f. παροικία, vicinia, accolarum conventus, et cohabitatio: a παρά, prope, et οἶκος, domus. Sumitur autem pro ditione, et jurisdictione Episcopi. *August. ep.* 261. Castellum simul cum contigua sibi regione ad paroeciam Hipponensis Ecclesiae pertinebat. Adde *Hieron. ep.* 51. *n.* 2. ¶ Item pro loco jurisdictionis parochi. *Sidon. ep.* 7, 6. *f.* Per rusticas solitudo paroecias. Al. leg. *parochias.*

PAROEMIA, ae, f. *Charis.* 4, 247. Παροιμία est vulgaris rei usurpatio cum aliqua diversitate, ut *cocta numerabimus exta*, cum significet, ex eventu sciemus: et *contra stimulos calces*, idest rei contrariae resistere. Eadem habent *Diomed.* 2, 458. et *Donat. de Trop.* p. 1778. Sic etiam dicitur fabella brevior, et per allegoriam accepta, ut *non nostrum onus: bos clitellas. Quint.* 5, 11. *med.* Graece.

PAROMOEON, i, n. παρόμοιον, figura est, cum verba, vel nomina parum inflexa, et tamen similia superioribus inferuntur, ut (*Virg. A.* 4, 3.) *Multa viri virtus animo, multusque recursat Gentis honos.* Et aliter paromoeon fit, cum verba similiter incipiunt, ut *Machina multa minax minatur maxima muris.* Haec *Diomed.* 2, 441. Est autem a παρά, prope, et ὅμοιος, similis. V. HOMOEOPROPHERON.

PAROMOLOGIA, ae, f. παρομολογία, figura sententiarum, qua aliquid ultro confitemur, et postea majus inferimus, et gravius. *Rutil. Lupus de figur.* 1. *f.*

PARONOMASIA, ae, f. παρωνομασία, figura verborum, quae et agnominatio dicitur, q. v. v. s. l. [*Front. ad Antonin. Imp.* (*ed. A. Maio*) 5, 6. Paronomasia etiam non absurda, nec frivola, sed proba et eleganti (*utitur Sallust.*): Simulator, ac dissimulator. *F.*]

PARONYMA, παρώνυμα, verba ab aliis derivata, ut *equus eques, doceo doctor.* V. DERIVATIO.

PARONYCHIA, orum, n. plur. et Paronychiae, arum, f. plur. παρωνυχία, abscessus, et reduviae circa radices unguium: a παρά, prope, et ὄνυξ, υχος, unguis. *Petr. Sat.* 31. Pueris insequentibus ad pedes, et paronychia cum ingenti subtilitate tollentibus. *Plin.* 21, 20, 83. Ad paronychias farina ejus utuntur. *Id.* 23, 9, 81. Purgant et lentigines, pterygia, et paronychias. *Id.* 24, 19, 119. et 28, 8, 24. neutro genere extulit. Quidam in loco *Petronii* sordes pedum digitis adhaerentes intelligunt. V. PANARICIUM.

*PAROPAMISII, orum. V. in v. sq. *B. A.*

*PAROPAMISUS et Parapamisus, i, Παροπάμισος, Παραπάμισος, mons Orientis, ultra mare Caspium, Indiam versus. *Plin.* 6, 17. Junguntur inter se Imaus, Emodus, Paropamisus. *Mela* 3, 7. *med.* Indus ex monte Paropamiso exortus. Adde 1, 15. ¶ *Paropamisadae* vel *Parapamisadae, arum*, dicti sunt populi circa Paropamisum montem habitantes, ap. *Curt.* 7, 3. qui ap. *Melam* 1, 2. *Paropamisii* appellantur. ¶ Item Scythiae fluvius, vel saltem in Scythiae finibus, qui hodiernus *Oby* videtur esse, judice *Hard.* ad *Plin.* 4, 13. *B. A.*

*PAROPINI, orum, incolae Paropi. Fuit autem Paropus, Πάρωπος, opp. Siciliae, non longe a mari Hetrusco. *Plin.* 3, 8. *B. A.*

PAROPSIS, idis, f. παροψίς, lanx, patina, scutella escaria: a παρά, et ὄψον, obsonium, ut *Charis.* docet 1, 82., quia in eo reponuntur obsonia, et ex eo in mensa comeduntur. *Mart.* 11, 27. Cui portat gaudens ancilla paropside rubra Alecem, sed quam protinus illa voret, *h. e.* fictili; et 31. Sic implet gabatas, paropsidasque, Et leves scutulas, cavasque lances. *Juven.* 3, 141. quot pascit servos, quot possidet agri Jugera, quam multa, magnaque paropside coenat. *Petr. fr. Trag.* 50. *Burm.* de Corinthiorum vasorum origine: Ex hac massa fabri sustulerunt, et fecerunt catilla, et paropsides. ¶ Dicitur et *parapsis*, a παρά, et ἁψίς, curvatura, quia curvum cavumque vas est: unde et *absis* vas escarium est. *Petr. Sat.* 34. Cum forte parapsis excidisset, et puer jacentem sustulisset, animadvertit Trimalchio, colaphisque objurgare puerum, ac projicere rursus parapsidem jussit. *Ulp. Dig.* 34, 2, 20. *med.* Argento facto legato, Q. Mucius ait, vasa argentea contineri, veluti parapsidas, acetabula, trullas, pelves.

PAROPTUS, a, um, adj. πάροπτος, assatus, ut Paroptus pullus, ap. *Apic.* 6, 9.: ab ὀπτάω, asso, torreo.

*PARORAEI, orum, Παρωραῖοι, populi Epiri, vel Epiro Macedoniaeque contermini. *Plin.* 4, 10. *B. A.*

*PAROREA vel

*PAROREIA, ae, f. Παρώρεια, locus vel tractus in Thracia, vel Thraciae fortasse vicinus. *Liv.* 39, 27. et 42, 51. *B. A.*

*PAROREATAE, arum, Παρωρεᾶται, incolae Paroreae vel Paroreiae, Arcadiae urbis. *Plin.* 4, 6. *B. A.*

PAROS et Parus, i, f. *Paro*, Πάρος, insula maris Aegaei, una Cycladum, nobilis marmore candido. *Virg. A.* 3, 126. Olearon, niveamque Paron, sparsasque per aequor Cycladas. *Nep. Milt.* 7. Parum insulam opibus elatam, etc. V. PARIUS.

PAROTIS, idis, f. παρωτίς, apostema secus aures: a παρά, prope, juxta, et οὖς, ὠτός, auris. *Plin.* 20, 21, 84. Folia althaeae strumas et parotidas tollunt; et *ib.* 9, 36. Parotidas reprimere; et 28, 11, 48. comprimere; et 35, 17, 57. cohibere; et 20, 15, 59. discutere; et 28, 7, 23. lenire; et 20, 1, 2. sanare. ¶ In sing. num. *Id.* 24, 10. Cupressi pilulae parotidi et strumae imponuntur.

*PARPARUS, i, mons Peloponnesi, in Argolide. *Plin.* 4, 5. *B. A.*

PARRA, ae, f. avis, quae oriente Sirio, ipso die occultatur, nec apparet, donec occidat, ut *Plin.* 10, 29, 45. et 18, 29, 69. *n.* 5. tradit: sed priori loco oenanthen appellat. Habita est avis mali ominis cantu suo: unde *Hor. Od.* 3, 27, 1. Impios parrae recinentis omen Ducat, et praegnans canis, etc. **Pl. As.* 2, 1, 12. Picus et cornix est ab laeva, corvus, parra ab dextera. Sic ed. *Camerar. Douz.* et *Parei*, ubi edd. *Junt.* (1514.) *Taubmann. Gronov.* et *Buchner.* habent *porro. B. A.* [*A nobis nullis intelligitur avis, quam nos dicimus *Grünspecht:* Alii fortasse rectius habent pro ea, quae nobis est *Kibitz.*] ¶ [Est etiam cogn. R. *Varr. R. R.* 3, 5. *extr.* Venit ad nos Pantulejus Parra. *F.*]

*PARRADUNUM, i, n. opp. Vindeliciae. *Notit. Imper.* ¶ *Parthanum* audit *Ant. Itin. B. A.*

PARRHASIA, ae, et Parrhasie, es, f. Παῤῥασίη et Παῤῥασία, opp. Arcadiae, ap. *Plin.* 4, 6, 1. Dictam tradunt a quodam Parrhaso filio Lycaonis Arcadiae regis: vel a Parrhasio Jovis filio, et patre Arcadis: unde primo Parrhasii, postea Arcades dicti sunt, ut ait *Serv.* ad *A.* 11, 31. Hinc et ipsa Arcadia Parrhasia dicitur. *Id.* ad *ib.* 8, 344.

*PARRHASINI, orum, populi Asiae, Persidem versus, et Persarum imperio subjecti. *Plin.* 6, 1. *B. A.*

PARRHASIS, idis, f. adj. Παῤῥασίς, Arcadica, Arcadia. *Ov. Her.* 18, 152. Quaeque micat gelido Parrhasis ursa polo, *h. e.* Ursa major, quae fuit Callisto filia Lycaonis Arcadiae regis. V. ARCTOS. Sic *Id. Trist.* 1, 3, 47. Parrhasis Arctos; et *Fast.* 4, 577. Parrhasides stellae, *h. e.* septentriones. ¶ absolute *Id. Met.* 2, 460. Parrhasis erubuit, *h. e.* Callisto. *Sen. Agam.* 831. Cerva Parrhasis, *h. e.* quam occidit Hercules in Maenalo Arcadiae monte.

PARRHASIUS, a, um, adj. Παῤῥάσιος, ad Parrhasiam Arcadiae urbem, et ad ipsam Arcadiam pertinens. *Ov. Fast.* 1, 478. de Euandro: Deseris Arcadium, Parrhasiumque larem; et 618. Parrhasia Dea, *h. e.* Carmenta Euandri conjux. *Sil.* 12, 70. rex Parrhasius, *h. e.* Euander. *Virg. A.* 8, 34. Parrhasio dictum Panos de more Lycaei; et *ib.* 11, 31. Euander Parrhasius. *Claudian. Laud. Stil.* 185. Ladon, *h. e.* Arcadiae fluvius. *Id. Rapt. Pros.* 2, 18. Parrhasii regina Lycaei, *h. e.* Diana venatus exercens in Lycaeo Arcadiae monte. *Ov. Fast.* 2, 276. Altaque Cyllene, Parrhasiaeque nives; *Trist.* 2, 190. Parrhasiae gelido virginis axe premor, *h. e.* Callistus, de qua V. in ARCTOS. *Sen.* *Mart.* 4, 11. Parrhasia ursa. *Sen. Herc. Oet.* 128. Parrhasius axis, *h. e.* polus Arcticus, quem propter Callisto, seu Ursa major. *Mart.* 6, 58. Parrhasios triones; et *ib.* 25. Parrhasium jugum, *h. e.* plaustrum septentrionum. *Lucan.* 9, 660. Parrhasiae pennae, *h. e.* datae a Mercurio, qui Arcas fuit. *Stat. Th.* 4, 246. catervae, *h. e.* milites Arcades. ¶ Refertur etiam ad Palatium collem Romae, et domum Caesarum in eo sitam, quia eum primum locum Euander tenuit, ab Arcadia veniens. *Mart.* 7, 56. Parrhasia domus; et *ib.* 99. et 8, 36. et 12, 15. aula. ¶ Fuit etiam *Parrhasius* celebris pictor Ephesius, de quo *Plin.* 35, 10, 36. *n.* Primus symmetriam picturae dedit, primus argutias vultus, elegantiam capilli, venustatem oris, confessione artificum in lineis extremis palmam adeptus. Meminere etiam *Prop.* 3, 7, 12. et *Hor. Od.* 4, 8, 6. V. et *Sen. Contr.* 5, 34.

[PARRHESIA vel Parhesia, ae, f. παῤῥησία, libertas. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 15. *n.* 6. Claudia Parhesia. *F.*]

PARRHESIASTES, ae, m. παῤῥησιαστής, qui nimis libere loquitur: a παῤῥησία, loquendi libertas. *Sen. Ira* 3, 23. Demochares, parrhesiastes ob nimiam et procacem linguam appellatus.

PARRICIDA et Paricida, ae, m. et f. πατροκτ

ος, proprie qui patrem occidit, quasi *patricida*, el *parenticida* per sync. *Cic. Rosc. Am.* 25. Maores nostri supplicium in parricidas singulare exogitaverunt: insui voluerunt in culeum vivos, etc. *Hor. Od.* 3, 29, 8. Telegoni juga parricidae. *Plin.* , 45, 46. de Augusto: Adulterium filiae, et conilia parricidae palam facta, *h. e.* ut *Solin.* loquiur 1. *med.*, detectum filiae adulterium, et voluntas parricidalis. ¶ De supplicio parricidarum V. ULEUS. ¶ Ita dicitur etiam qui ex propinquis liquem vita spoliat. *Paul. Sentent.* 5. *tit.* 24. Lee Pompeja de parricidis tenetur, qui patrem, marem, avum, aviam, fratrem, sororem, patronum, atronam occiderit. Hi etsi antea insuti culeo in nare praecipitabantur, hodie tamen vivi exururur, vel ad bestias dantur. Ap. *Liv.* 3, 50. Virgiius, occisa filia, ne se, ut parricidam liberum, versarentur. Sic *parricida* dicitur a *Floro* 1, 3. oratius, qui sororem, et 3, 1. Jugurtha, qui ratres occiderat. ¶ Latius etiam extenditur. *Feus* in *Parici.* Paricida non utique is, qui parenm occidisset, dicebatur, sed qualemcumque hoinem. Id autem fuisse indicat lex Numae Pompii regis, his composita verbis: Si quis hominem berum dolo sciens morti duit, paricida esto. *Cic. at.* 1, 12. Certe verendum mihi non erat, ne quid, oc parricida civium interfecto, invidiae mihi in osteritatem redundaret. ¶ [*Hinc omnino eum gnificat, qui quodvis scelus commisit non minus rox et nefandum, quam est patrem occidisse. V. *all. Cat.* 14, 3. Omnes undique parricidae sacrigi, convicti judiciis; et 51, 25. quis reprehendet, uod in parricidas reipublicae decretum erit; et 52, . Vos de crudelissimis parricidis quid statuatis unctamini; et *Fragm. inc.* 17, 3. Si parricida stri sum. Cf. *Drak.* ad *Liv.* 3, 50, 5. et *Math.* ad *ic. Cat.* 1, 12, 29. *Beier.* ad *Cic. Off.* 3, 21, 83. *Ern. Weberi Exercitatt. styli Lat.* T. 1. p. 126. audat haec *Kritz.* ad *Sall.* 1. mox sq.] *Cat.* 31, et ad 51, 25. Catilinae obstrepere omnes: hoem atque parricidam vocare. *Tac. H.* 1, 85. Hoem et parricidam Vitellium vocantes: sc. quia ab hone imperatore rebellaverat, et bellum in paiam parabat. *Auson. Caesar.* 21. de Severo: Imger egelido movet arma Severus ab Istro, Ut rricidae regna adimat Didio, *h. e.* qui creditus t Pertinacem decessorem suum interficiendum cusse. (Hic necessitate secundam producit, quae t brevis ap. *Hor. l. c.*) *Val. Max.* 6, 4. *n.* 5. . Brutus suarum prius virtutum, quam patriae rentis parricida. *Cic. Leg.* 2, 9. Sacrum, saove commendatum qui clepserit, rapseritque, parida esto, *h. e.* sacrilegus. V. *ib.* 16. ¶ Adjeve. *Arnob.* 3, 115. *extr.* Deum ergo dicemus sensionibus gaudere civilibus, commorientium trum parricida nece, etc. ¶ *Lambin.* ap. *Cic. il.* 2, 13. bis *patricida* legit pro *parricida*: quod betur etiam ap. *Plin.* 7, 45, 46 *in antiqu. edd.* 59. 1470. et 1472. et ap. *Prud. Hamart.* 567.

PARRICIDATUS, us, m. parricidium. *Quint.* 1, *f.* scribit hac voce usum Coelium (is est, qui *Cic.* multas scripsit *epistolas Fam. l.* 8.) sed vix erabilem videri.

PARRICIDIALIS et Parricidalis, e, adj. ad paridium pertinens, parricidii scelus continens. Il- a *parricidium*, hoc a *parricida* deducitur. *Flor.* 21. Parricidiale bellum, *h. e.* civile. *Just.* 27, *extr.* Parricidiale scelus; et 37, 1. venenum; et , 3. Parricidiales discordiae. *Quint. decl.* 17, Vidi truces loquentis oculos, vultus parricidali lore suffusos; et *decl.* 4, 19. Parricidialem agere gitationem. *Lampr. Elag.* 14. Homo parricidia- animi. *Arnob.* 3, 116. Mars gaudet filiorum patrum parricidali congressionis horrore. *Pas in Lex. crit.* legit *parricidalis* ex antiqu. lis, et MSS. in locis *Justini* allatis. Sic *Prud. aef. Hamart.* 14. Armat deinde parricidalem num.

PARRICIDIALITER, adv. cum parricidii scele- *Lampr. Alex. Sev.* 1. *extr.* Ista res bella ciia severat, quibus necesse fuit, militem contra stem paratum parricidialiter perire. Adde *Aust. ep.* 168.

PARRICIDIUM, ii, n. πατροκτονία, proprie est isio patris aut matris: latius autem cujuslibet pinqui: (V. PARRICIDA.) item machinatio con- patriam. *Cic. Cluent.* 11. In ipso fraterno paridio nullum scelus praetermissum videtur. *Liv.* 11. Parricidium filii. *Cic. Verr.* 2, 5, 66. Faus est, vinciri civem R.: scelus, verberari: pro- parricidium, necari: quid dicam, in crucem lere? *Id. Phil.* 2, 7. Cum homines nefarii de riae parricidio confiterentur: se urbem inflamre, cives trucidare, vastare Italiam, delere reml. consensisse. *Id. Tusc.* 5, 2. Vituperare quism vitae parentem (*philosophiam*) et hoc parriio se inquinare audet? *Lambin.* leg. *patricidio.* De supplicio parricidii V. CULEUS. ¶ *Parriium* decreto senatus dictae sunt Idus Martiae, die occisus est C. Caesar. *Suet. Caes.* 88. *extr.*

PARS, partis, f. μέρος, unum aliquid ex iis, in e totum dividitur, portio, membrum. *Ter. ut.* 4, 1, 39. Ne expers partis esset de nostris bonis. *Cic. Verr.* 2, 5, 32. *f.* Quibus illi urbis suae partem ademerunt, iis tu nostri imperii partem dedisti. *Caes. B. G.* 1, 1. Belgae pertinent ad inferiorem partem fluminis Rheni. *Cic. Or.* 2, 90. Quis Antonio permisit, ut et partes faceret, et utram vellet, prior ipse sumeret? *Id. Verr.* 2, 3, 19. Quid, si duabus partibus doceo te amplius frumenti abstulisse, quam populo R. misisse? *Sall. Jug.* 116. Copias in quatuor partes distribuerat. *Cic. Rabir. Post.* 2. Magnas partes habuit publicorum, *h. e.* in exactionibus vectigalium magnam partem habuit; et *ib.* Mittere in negotium, dare partes, *h. e.* committere aliis partes vectigalium exigendas, vel negotiorum suorum exercendas. *Plin. ep.* 9, 37. Locare agrum partibus. V. NUMMUS et PARTIARIUS. ¶ *Pars*, species, quae subditur generi. *Cic. Inv.* 1, 22. *extr.* Genus est, quod plures partes amplectitur, ut animal: pars est, quae subest generi, ut equus. Sed saepe eadem res alii genus, alii pars est: nam homo animalis pars est, Thebani aut Trojani genus. Adde *Or.* 1, 42. et *ib.* 2, 23. *f.* et *ib.* 87. ¶ *Magna, bona, multa pars*, multi, *major* plures, *maxima* plurimi. *Cic. Balb.* 8. Cum magna pars in iis civitatibus foederis sui libertatem civitati anteferret. *Hor. A. P.* 297. bona pars non ungues ponere curat, Non barbam. *Id. Sat.* 2, 7, 6. Pars hominum vitiis gaudet, etc. pars multa natat. *Cic. Agr.* 2, 9. Majorem partem populi suffragiis privavit. *Hor. Sat.* 2, 3, 121. Maxima pars hominum morbo jactatur eodem. ¶ *Pars*, et *partes* de parte ferculi, quae coenantibus datur. *Petr. Sat.* 33. Ego quidem paene projeci partem meam: nam videbatur mihi jam in pullum coisse. *Suet. Cal.* 18. Equiti R. avidius vescenti partes suas misit. ¶ De coenae reliquiis *Appul. Met.* 2. Abi, fatue, qui in domo funesta coenas, et partes requiris. Adde *ib.* 7. ¶ *Pars* adverbii vice pro *partim*, vel *alii*. *Virg. A.* 1, 215. Tergora diripiunt costis, et viscera nudant: Pars in frusta secant, verubusque trementia figunt: Litore ahena locant alii. *Tac. H.* 5, 11. Poscebantque pericula, pars virtute, multi ferocia et cupidine praemiorum. *Id. A.* 2, 24. Pars navium haustae sunt, plures apud insulas longius sitas ejectae. *Sall. Jug.* 34. Incedunt per ora vestra magnifice, sacerdotia et consulatus, pars triumphos suos ostentantes. *Liv.* 22, 8. Pars, occupatis majore aegritudine animis, levem ducere equitum jacturam: pars non id, quod acciderat, per se aestimare, sed, etc. *Id.* 6, 24. *f.* Magna pars in ipso certamine caesi: ceteri in castris. *Suet. Vesp.* 8. Milites, pars victoriae fiducia, pars ignominiae dolore, ad omnem licentiam audaciamque processerant. [*V. *Burm.* ad *Virg. Ecl.* 1, 65. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 197. p. 899. *Zumpt. Gr. L.* §. 367. p. 314 sq.] ¶ *Parte*, partim. *Ov. Met.* 3, 483. Non aliter, quam poma solent, quae candida parte, Parte rubent. *Plin.* 37, 11, 73. Melichloros est geminus, parte flavus, parte melleus. ¶ *Pro parte*, pro rata parte. *Cic. Verr.* 2, 2, 59. Coegisti, ut iidem pro parte in commune Siciliae conferrent. ¶ *Ex parte*, ex una parte, partim. *Cic. Q. Fr.* 3, 1, 3. Quod tibi mea permissio mansionis tuae grata est, id ego summo meo dolore et desiderio, tamen ex parte gaudeo. *Liv.* 6, 41. Tribuni de decemviris sacrorum ex parte de plebe creandis legem pertulere. ¶ *Ex aliqua, ex magna, ex maxima parte.* *Cic. Caecin.* 13. *med.* Si ulla ex parte sententia hujus interdicti infirmata sit; et *Rosc. Com.* 12. Qui ager neque villam habuit, neque ulla ex parte fuit cultus. *Id. Cluent.* 24. *extr.* Haec ille et aliqua ex parte habebat, et majore ex parte se habere simulabat; et *Att.* 7, 3. Etsi ex parte magna tibi assentior; et *Fam.* 10, 5. *med.* Ex maxima parte ea, quae es adeptus, fortunae temporibus tribuuntur. *Id. Tusc.* 1, 1. Laboribus aut omnino, aut magna ex parte liberatus; et *ib.* 5, 2. Tibi nos, ut antea magna ex parte, sic nunc penitus, totosque tradidimus. ¶ *Multis partibus*, multo. *Cic. Fin.* 3, 11. Ut eandem illam rem, quam adipisci scelere quovis velit, non multis partibus malit sine facinore, quam illo modo pervenire. *Caes. B. C.* 3, 84. Quoniam numero multis partibus esset inferior. *Cic. Fam.* 1, 2. et *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 9. Multis partibus plures. *Caes. B. C.* 3, 80. Fama praecucurrerat de proelio Dyrrachino, quod multis partibus auxerat. Sic *Cic. Fin.* 5, 31. Omnium virorum bonorum vitam omnibus partibus plus habere semper boni, quam mali. ¶ *In parte*, partim, aliqua ex parte. *Quint.* 5, 7. *med.* Patronorum in parte expeditior, in parte difficilior interrogatio est. ¶ *Pro mea, tua parte*, pro meis, tuis viribus, pro virili parte, pro officio. *Cic. Fam.* 15, 15. Quibus aliquid opis fortasse ago pro mea, tu pro tua, pro sua quisque parte ferre potuisset. *Id. Rosc. Am.* 47. Sciunt ii, qui me norunt, me pro illa tenui infirmaque parte id maxime defendisse, ut, etc. *Ov. Fast.* 4, 301. Quisquis adest operi, plus quam pro parte laborat. ¶ *Magnam partem*, adverbii more, magna parte: et videtur subaudiri *secundum*. *Cic. Or.* 56. *med.* Magnam partem ex iambis nostra constat oratio. *Liv.* 5, 14. Patricios omnes, partem magnam honoratissimum quemque creavere. *Caes. B. G.* 4, 1. Maximam partem lacte atque pecore vivunt. Sic *bonam, minimam partem* dixit *Lucr.* 6, 1247. et 1257. ¶ *In aliquam partem*, cum variis verbis, varii est usus. *Cic. Phil.* 11, 1. *extr.* A quo victore, si cruciatus absit, mors in beneficii partem numeretur, i. e. in beneficiorum numero habetur. Al. leg. *parte*; [*ita *Orell.*] et *Att.* 16, 1. *f.* Has litteras scripsi in eam partem, ne me motum putares, [*i. e. in eum finem.] et *Cat.* 4, 2. Moveor his rebus omnibus, sed in eam partem, ut salvi sint vobiscum omnes; et *Att.* 15, 23. Multa mihi de nostro itinere in utramque partem occurrunt; et *Verr.* 2, 5, 3. *f.* Durum hoc fortasse videatur: neque ego ullam in partem disputo; et *Off.* 2, 6. Magna vis est fortunae in utramque partem, vel secundas ad res, vel adversas: et *mox:* Clades, calamitates, fugae; rursus secundae res, honores, victoriae, sine hominum opibus et studiis neutram in partem effici possunt. *Id. Rosc. Am.* 20. In eam partem potius peccant, quae cautior est; et *Mur.* 31. Quod atrociter in senatu dixisti, aut non dixisses, aut mitiorem in partem interpretarere. *Id. Att.* 10, 3. Caesar mihi ignoscit per litteras, quod non venerim, seque in optimam partem id accipere dicit. [*Huc pertinent, quae inferius paulo *Noster* laudaverat: *Cic. Fam.* 14, 2. Doleo, quae impensa facienda est, in ejus partem te miseram et despoliatam venire. *Id. Caecin.* 5. Heredem P. Caesennium fecit: uxori grande pondus argenti, matri partem bonorum legavit: itaque in partem mulieres vocatae sunt: ubi *in partem venire* signif. participem fieri. Adde *Pl. Trin.* 1, 2, 56. Ad amici partem, an ad inimici pervenant, i. e. amicis an inimicis propiores sint. V. *Lindem.* Saepissime etiam *Tac.* hac dicendi formula utitur. *A.* 14, 33. comitantes in partem agminis acciperet. *H.* 4, 26. additus Voculae in partem curarum Herennius Gallus legatus. *Agr.* 25. classis ab Agricola primum adsumpta in partem virium sequebatur egregia specie. *A.* 6, 42. accitus in partem adversum omnes valescit; et 1, 11. se in partem curarum ab illo vocatum; *Boettich. Lex. Tac.* p. 337. ¶ *Nulla parte*, i. e. omnino non. V. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 7, 110. Ita etiam explicari posse videtur locus *Quint. Inst.* 2, 16, 18. quod nulla in parte plenius labor gratiam refert: ubi v. quae laud. *Spalding.*, qui pro *nullo in genere* vel *nusquam* accipit. — Contrarium est *omni parte.* Laudat *Ruhnk. l. c. Hor. Sat.* 1, 2, 37. ut omni parte laborent. *Liv.* 41, 34. gente ne nunc quidem omni parte pacata. — Cum praepos. *Ov. Ep.* 15, 45. Omnique a parte placebam. *Cic. Amic.* 21. quod sit omni ex parte in suo genere perfectum. V. *Drak.* ad *Liv.* 40, 22.] ¶ *Per partes*, secundum partes, partibus. *Colum.* 1, 4. Quod etsi per partes nonnunquam damnosum est, in summa tamen fit compendiosum. *Id.* 4, 24. Haec in universum: illa per partes custodienda sunt. *Plin. ep.* 2, 5. *f.* Per partes emendare aliquid; et *Ulp. Dig.* 12, 1, 13. Si nummos per partes consumpseris, an per partes tibi condicam, quaeritur. ¶ *In omnes partes*, ad omnia, omnino, prorsus. *Cic. Fam.* 4, 10. Cum suspicarer, multum interesse rei familiaris tuae, te quam primum venire; idque in omnes partes valeret. *Id. Att.* 11, 6. Brundisii jacere, in omnes partes est molestum. Contra *Id. ib.* 13, 10. Quamquam hoc nullam ad partem valet scilicet; et *Fam.* 13, 1. Id, quod mea intelliges, tua nullam in partem multum interesse. ¶ *Partem facere*, venire in partem, faciendo, ut solidum in partes dividatur, quarum una mihi tribuatur. *Cajus Dig.* 34, 5, 8. Utrum ita postumus partem faciat, si natus sit, an etsi natus non sit, quaeritur. Ego commodius dici puto, si quidem natus non est, minime eum partem facere, sed totum ad te pertinere, quasi ab initio tibi solido relicto. ¶ *Partes* in foro sunt litigantes. *Quint.* 5, 6. *f.* Nec ex advocatis partis adversae judex eligendus; et *ib.* 7. A patronis diversae partis inducuntur in laqueum. *Sen. Apocol. med.* Quo non alius Potuit citius Dicere causas, Una tantum Parte audita, Saepe et neutra. ¶ Item factiones. *Cic. Phil.* 13, 20. *extr.* Pansa, et Hirtius quasi cornua duo tenuerunt Caesaris tum, cum illae vere partes vocabantur. Hae vero quae sunt partes, cum alteris senatus auctoritas, populi R. libertas, reipubl. salus proposita sit: alteris caedes bonorum, etc.? Adde *ib.* 18. *med.* ubi, ut Antonii rationem loquendi in epistola reprehendat, *partes* dici ait proprie in foro, et curia. *Id. Quint.* 21. Erat, inquit, illarum partium. *Sall. Jug.* 13. In duas partes discedunt Numidae; et 45. Ita omnia in duas partes abstracta sunt: respublica, quae media fuerat, dilacerata. *Nep. Att.* 2. Alterutram partem offendere, cum alii Sullanis, alii Cinnanis faverent partibus. *Phaedr.* 1, 2. Conspiratis factionum partibus. *Tac. A.* 15, 51. Ducere aliquem in partes; et *ib.* 4, 60. trahere; et *H.* 1, 70. transire. [*Maxime inter omnes *Tacito partes* frequentatur ad exprimendas factiones. Plura v. ap. *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 336. ¶ *Partes* absolute diversas partes significat. *Lucan.* 1, 280.

Dum trepidant nullo firmatae robore partes, i. e. Pompejanae. V. *Cort.* *Suet. Caes.* 35. reliquias partium in Africa refoventes; et *Aug.* 12. Ceteros consentire pro partibus: ubi qui vim verbi non ceperunt, correxerunt *pro patribus*, prorsus inepte. V. *B. Crus.* ad h. l. Adde *Tib.* 4, 57. *Ner.* 3. et *Hor.*] ¶ In sing. num. *Cic. Fam.* 10, 31. Cum non liceret mihi nullius partis esse. *Id. ad Quir.* 5. *med.* Cum viderem ex ea parte homines, cujus partis nos vel principes numerabamur. *Ter. Andr.* 2, 5, 8. Timeo huic nostrae parti quid hic respondeat. [**Lucan.* 7, 118. Si sine momento rerum, partisque ruina Casurum est: ubi v. *Cort.* Adde *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 6, 101. ubi laud. *Liv. Ep.* 84. qui partem optimatium secutus erat: ibique *Drakenb.* ¶ Saepius etiam *pars* dicitur de uno, qui a partibus alicujus stat, partibus alicujus studet, a quo felix rei eventus pendet, in quo auctoritas, dignitas, salus alicujus rei posita est. *Lucan.* 5, 40. Curio Caesarei cecidit pars magna Senatus: ubi *Cort.* laud. *Coripp.* 1, 346. Quaestor Anastasius, sancti pars magna senatus. *Virg. A.* 10, 426. Lausus, Pars ingens belli; ibique Cerdam. *Ov. Her.* 14, 115. pars exiguissima restas. *Lucan.* 2, 236. (*de Bruto:*) Pars populi lugentis erat; et 6, 593. non ultima turbae Pars ego Romanae. Potest huc quoque referri illud dicendi genus, quo saepe amantes se vocant *partem sui*. V. *Heins.* ad *Ov. Pont.* 1, 6, 17. et *Jac. Toll.* ad *Auson.* p. 778.] ¶ In re comica *partes* sunt, quod quisque histrionum agere in scena debet. Harum aliae *primae*, aliae *secundae*, etc. *Cic. Div. Verr.* 15. Ut in actoribus Graecis fieri videmus, saepe illum, qui est secundarum. aut tertiarum partium, eum possit aliquando clarius dicere, quam ipse primarum, multum summittere, ut ille princeps quam maxime excellat. Ubi *Ascon.* Est persona primarum partium, quae saepius actu regreditur: secundarum, et tertiarum, quae minus minusque procedunt. *Ter. Phorm. prol.* 27. Primas partes qui aget, is erit Phormio. *Id. Heaut. prol.* 1. Ne cui sit vestrum mirum, cur partes seni Poeta dederit, quae sunt adolescentium; et 10. Nunc, quamobrem has partes didicerim, paucis dabo. *Cic.* de suis de Oratore libris *Att.* 13, 19. Puero me hic sermo inducitur, ut nullae esse possent partes meae. ¶ Translate. *Id. Har. resp.* 28. Hanc orationem tam tristem, tam gravem non suscepissem, nisi hanc personam et has partes deberem et possem sustinere. *Ter. Eun.* 1, 2, 71. Sine, illum priores partes hosce aliquot dies apud me habere. *Cic. Q. Fr.* 3, 4. *med.* Tibi istius generis in scribendo priores partes tribuo, quam mihi. *Id. Off.* 1, 28. Nobis a natura constantiae, moderationis, temperantiae, verecundiae partes datae sunt. *Id. Mur.* 3. Ego has partes lenitatis et misericordiae, quas me natura ipsa docuit, semper egi libenter. *Id. Quint.* 2. Hortensius, qui hoc judicio partes accusatoris obtinet. *Id. Rosc. Am.* 34. Te ne, cum ceteri socii tui fugerent, potissimum tibi partes istas depoposcisse, ut in judicio versarere, et sederes cum accusatore? *Id. Brut.* 21. *f.* Ingenii, litterarum, eloquentiae, etsi utrique primas, priores tamen libenter deferunt Laelio. Ubi *partes* subaudiuntur. ¶ Eadem translatione *partes* sunt officium, munus. *Cic. Att.* 7, 26. Sin erit bellum, partes meae non desiderabuntur; et *Fam.* 3, 10. Promitto, atque confirmo, me pro tua dignitate rogando deprecatoris, laborando propinqui, auctoritate cari hominis apud civitates, gravitate imperatoris suscepturum officia atque partes. *Id. Fam.* 11, 5. *med.* Tuum est hoc munus, tuae partes: a te hoc civitas exspectat. *Id. Or.* 2, 7. Antonii audio esse partes, ut de tota eloquentia disserat. *Anton.* ad *Cic. post ep.* 8. *l.* 10. *ad Att.* Judicabam duriores partes mihi impositas esse ab offensione nostra. *Quint.* 6, 1. *med.* Nonnumquam et ipse patronus has partes subit. *Nep. Dion.* 8. Excipit has partes ipse Callicrates. *Cic. Or.* 2, 4. Transactis jam meis partibus, ad Antonium audiendum venistis. ¶ *Ad partes*, ad fungendum officio suo, quasi ad suas partes agendas. *Ov. Pont.* 3, 1, 41. Utque juvent alii, tu debes vincere amicos, Uxor, et ad partes prima venire tuas. *Id. Amor.* 1, 8, 87. Servus, et ad partes solers ancilla parentur, Qui doceant, apte quid tibi possit emi. *Varr. R. R.* 2, 5. Narra isti, qui sermones sint habiti, et quid reliqui sit, ut ad partes paratus veniat. *Liv.* 3, 10. *med.* Fabulam compositam Volsci belli, Hernicos ad partes paratos. ¶ In re litteraria *partes* videntur esse, quae dantur pueris quotidie ediscendae, quas nos dicimus *Lectionen:* v. gr. in grammatica, aut in oratione, aut poemate memoriae mandando. Ita enim intelligit *Reines.* loca, quae subjicio. *Petr. fragm. Trag.* 46. *Burm.* Etiam tibi discipulus crescit Cicaro meus: jam quatuor partes dicit: si vixerit, habebis ad latus servulum; et 75. Puer frugi est: decem partes dicit: librum ab oculo legit; et 58. Lapidarias litteras scio: partes centum dico; et *Inscr.* ap. *Grut.* 625, 8. et ap. *Mur.* 980, 1. C. Terentius Fructus sibi et Attico ser. qui vixit ann. XX. litteratus Graecis et Latinis, librarius: partes dixit CCC. ¶ *Partes*, locus, regio. *Cic. Fam.* 12, 7. *f.* Omnes, quae in istis partibus essent opes copiaeque, tuas esse. *Id. Mur.* 41. Ibit igitur in exsilium miser? quo? ad Orientisne partes? [*Sic saepe *partes* dicuntur a *Mela*, aliisque Geographis, ut μέρη a Graecis: v. *Gron. diatr. Stat.* 1. p. 3. Ita *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 18, 197. ubi v.] ¶ *Pars* absolute ap. *Auct. Priap.* 30. et 38., *pars tegenda* ap. *eund.* 1., *pars obscena* ap. *Ov. Fast.* 1, 437., *partes obscenae* ap. *eund. A. Am.* 2, 584. sunt τὰ αἰδοῖα, quaeque dicuntur a *Phaedr.* 4, 14. Naturae partes, veste quas tegit pudor. ¶ *Pars virilis* est unus e testiculis. *Colum.* 7, 11. Cum virilem partem unam ferro resectam detraxeris, etc. ¶ *Parti* pro *parte*. *Lucr.* 4, 516. Et libella aliqua si ex parti claudicat hilum. (Adde 5, 512.) *Pl. Men.* 3, 2, 14. Satin' nunc loquitur de me, et de parti mea? ¶ *Partum* pro *partium* dixit *Caesar* in *Analogicis*, teste *Charis.* 1, 114. et *Enn. ib.* Jamque fere quatuor partum. ¶ [*Confund. *pars* et *ars*. V. *Spalding.* ad *Quint.* 2. p. 528. *crit. coll.* 5. p. 68. — *pars* et *pater*. *Id. ib.* 2. p. 458. — *pars* et *sors*. V. *Burm.* ad *Virg. A.* 3, 334.]

PARSĬMŌNĬA et Parcimonia, ae, f. φειδώ, φειδωλία, moderatio sumptuum, parcitas, diligentia, frugalitas: illud a praeterit. *parsi*, vel a sup. *parsum*, verbi *parco:* hoc ab ipso *parco*, et magis placet *Manut.* in *Orthogr.* sicut enim, inquit, *querimonia* et *alimonia*, a *queror* et *alo*, ita *parcimonia* a *parco*. Nihilominus illud est in libris frequentius: et agnoscitur a *Diomed.* 1, 310. et *Prisc.* 4, 621. V. v. sq. *Pl. Most.* 1, 3, 78. Dies noctesque estur, bibitur, neque quisquam parsimoniam adhibet. *Cic. Par.* 6, 3. et *fragm.* ap. *Non.* 1, 95. Non intelligunt homines, quam magnum vectigal sit parsimonia. *Id. Verr.* 2, 2, 3. Nulla desidia, nulla luxuria: contra summus labor, summa parsimonia, summa diligentia. *Id. Off.* 2, 24. *f.* Res familiaris conservatur diligentia et parsimonia. *Ter. Heaut.* 3, 1, 31. Vehemens in utramque partem, Menedeme, es nimis, aut largitate nimia, aut parsimonia. *Suet. Aug.* 73. Instrumenti et supellectilis parsimonia. ¶ In plur. num. *Pl. Trin.* 4, 3, 21. Utinam veteres mores, veteresque parsimoniae majori honori essent. *Prud. Cath.* 7, 3. Adesto castis, Christe, parsimoniis, *h. e.* jejuniis. ¶ Translate. *Cic. Or.* 25. Sunt pleraeque aptae hujus ipsius oratoris parsimoniae. ¶ Metonymice res ipsa parsimonia parta. In *argum. Truc. Plauti* 6. Lupae ne rapiant domini parsimoniam. ¶ Vetus prov. est ap. *Sen. ep.* 1. *f.* Sera parsimonia in fundo est, *h. e.* vana, inutilis est. Non enim tantum minimum in imo, ut *Idem* ait, sed pessimum remanet. *Hesiod. Op. et dies* 369. δεινὴ δ' ἐνὶ πυθμένι φειδώ, *h. e.* perniciosa in fundo parsimonia.

[PARSĬMŌNĬUM et Parcimonium, ii, n. idem ac parsimonia. *Inscr.* ap. *Donat.* 35, 4. Herculi C. Vossius P. F. Fab. de suo parcimonio V. S. *F.*]

*PARSTRYMONĬA, ae, Παρστρυμονία, sc. γῆ, (*h. e.* ad Strymonis ripam sita), locus tractusve Thraciae. *Liv.* 42, 51. *B. A.*

*PARTHALIS, Indiae opp., cis Gangem, regum sedes. *Plin.* 6, 19. *B. A.*

PARTHĀON, onis, m. Παρθάων, filius Martis, vel Meleagri regis Calydoniae ex Merope: filios habuit Agrium, Thestium, et Oeneum patrem Deianirae, et filiam Melam. *Pl. Men.* 5, 1, 45., *Hyg. fab.* 175. 239 et 242. *Ov. Met.* 9, 12. Accipe me generum, dixi, Parthaone nate, *h. e.* Oeneu. ¶ Quod ait *Pl. Men.* 5, 1, 45. Ego te simitu novi cum Parthaone: hoc dicit: tam te novi, quam Parthaonem, quem vidi nunquam, nec vero vidisse possum, qui multo ante haec tempora fuit.

PARTHĀŎNĪDES, ae, m. Παρθαονίδης, Parthaonis filius, aut nepos. *Val. Fl.* 3, 705. Nunc Parthaonides, nunc dux mihi Thracia proles, *h. e.* Tydeus Oenei filius, Parthaonis nepos. Alii Meleagrum Tydei fratrem intelligunt.

PARTHĀŎNĬUS, a, um, adj. ad Parthaonem pertinens. *Ov. Met.* 8, 541. Parthaoniae tandem Letoia clade Exsatiata domus. Adde *Stat. Theb.* 1, 670.

[PARTHĔNĒ, es, f. παρθένος, virgo. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1381, 12. Numisia Parthene. *F.*]

PARTHĔNĬĂ, ae, f. insula eadem ac Samos. *Plin.* 5, 31, 37. et *Lactant.* 1, 17. quod ibi Juno adoleverit, ibique etiam Jovi nupserit: a παρθένος, virgo.

PARTHĔNĬAE, arum, m. plur. ita dicti Tarentini Lacedaemone profecti, ob notam materni pudoris, ut ait *Just.* 3, 4. Cum enim scirent, illicito se matrum concubitu procreatos, patriam sponte reliquerunt, et in Italiam duce Phalanto delati, Tarentum occupaverunt. V. *Just. l. c.* et 20, 1. Ipsa autem vox Graeca est, et virgineum significat, a παρθένος, virgo. Illi itaque *parthenias* se appellavere, quasi de virginibus natos (cum contra omnino se res haberet), ut infamiam natalium celarent.

PARTHĔNĬĀNUS, a, um, adj. a Parthenio, viri nomine. *Mart.* 9, 50. Partheniana toga, *h. e.* a Parthenio donata.

PARTHĔNĬAS, ae, m. παρθενίας, dictus est Virgilius, quia verecundissimus fuit, et tota vita probatus: a παρθένος, virgo. *Serv.* ad *A.* 1. *in.* et *Auson. Idyll.* 13. *f.* Alii putant ideo sic dictum, quod cum Neapoli, Graeca urbe, degeret, non *Virgilius*, sed *Virginius* per errorem diceretur.

PARTHĔNĬCĒ, es, f. herba, quae et Parthenium dicitur. *Catull.* 61, 193. Alba parthenice velut, Luteumve papaver.

[PARTHĔNĬCON, i, n. παρθενικὸν, herba eadem ac pulegium, quae ita fortasse est appellata, quia veretri pruriginem sedat, ut ait *Appul. Herb.* 92. παρθενικὸς enim virgineum significat. *F.*]

*PARTHENĬCUM, i, sc. oppidum, Παρθενικὸν, in Sicilia fuit, ad oram maris Tyrrheni. *Ant. Itin. B. A.*

*PARTHENĬE, es, f. locus Ioniae. *Plin.* 6, 29. Clazomenae, Parthenie et Hippi. *B. A.*

[PARTHĔNĬENSIS, e, adj. ad Parthenium seu Parthenion pertinens, opp. Chersonesi Tauricae, cujus meminit *Plin.* 4, 12, 26. et *Mela* 2, 1. *Inscr.* ap. *Spon. Miscell. ant.* p. 220. Q. Laevio Q. F. Ty chico caligario de vico Cyprio nat. Thrac., dom Partheniensi. *F.*]

[PARTHĔNĬO, onis, m. et f. dimin. parthenii Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 619, 2. M. Pullienu Parthenio. Alia ap. *eund.* 1269, 13. Octavia Jucund Octaviae Parthenioni matri suae bene merenti. *F.*]

*PARTHENĬON, i, n. Thraciae opp., ubi Hebru flumen et Cicones. *Plin.* 4, 11. *B. A.*

PARTHĔNIS, idis, f. herba, quae et Artemisia *Plin.* 25, 7, 36.

PARTHĔNĬUM, ii, n. παρθένιον, herbae species folio similis ocimo, nigrior tantum, in parietinis et tegulis nascens, a παρθένος, virgo, idest a Mi nerva, quia, cum vernula carus Pericli Athenis i arce templum aedificaret, repsissetque super alti tudinem fastigii, et inde cecidisset, hac verba Pe ricli a Minerva somnio monstrata sanatus est. D citur etiam perdicium, quia est perdicibus grat *Plin.* 22, 17, 20. ¶ Parthenium alterum, herb est, quam alii leucanthen, alii tamnacum vocan quae nascitur in hortorum sepibus, flore albo, od re mali, sapore amaro. *Plin.* 21, 30, 104. ¶ Pa thenium denique herba est, al. linozostis, et He mupoa, et Mercurialis. *Plin.* 25, 5, 18. ¶ *Pa thenium vel Parthenion, promontorium in Chers neso Taurica. *Plin.* 4, 12. *Mela* 2, 1. ¶ Item op Arcadiae. *Plin.* 4, 6. ¶ et Mysiae vel Troadi *Id.* 5, 30. ¶ Parthenium vel Parthenion opp. Thr ciae. *Id.* 4, 11. *B. A.*

PARTHĔNĬUS, a, um, adj. παρθένιος, virginali virgineus: a παρθένος, virgo. *Virg. Ecl.* 10, 5 Parthenios canibus circumdare saltus, *h. e.* mont Parthenii in Arcadia, ut *Plin.* 4, 6, 10. et *Mela* 3. docent, qui sic dictus fuit, vel quod in eo vi gines Arcadicae venari solebant; vel a Partheni Jovis filio, Arcadis fratre; vel quod ibi virginit Callistus delibata sit; vel quod Partheniae Laceda monii, duce Phalanto, ibi aliquando consederin priusquam in Italiam navigarent, et Tarentum co derent. Haec *Serv.* ad *Virg. Ecl.* 10, 57. Hinc Pa thenia antra, *Prop.* 1, 1, 11. Partheniae valles, *O Her.* 9, 49. Parthenium nemus, *eid. Met.* 9, 188 ubi significat cervam aeripedem in eo monte Hercule captam. Adde *Stat. Theb.* 4, 285. Ap. *Clau Rapt. Pros.* 2, 148. quae Parthenium canibus scr tatur odorem, *h. e.* Diana venatrix in Parthen monte. Al. leg. *odoris*. ¶ Est praeterea *Partheni* aliquot fluviorum nomen, in Arcadia, in Paphlag nia, et in Samo insula: Parthenium Paphlagonia in Pontum influentem, memorant *Val. Fl.* 5, 10 *Ov. Pont.* 4, 10, 49., *Plin.* 6, 2, 2. et *Mela* 1, ¶ Denique *Parthenius* fuit poeta et grammatic Graecus, Nicaeus, ut ait *Suidas*, elegiacus, dive sorumque metrorum, qui a Cinna bello Mithrida co captus, deinde ob ingenium manumissus e Vixit usque ad Tiberium Caesarem, qui, teste *Su* 70., ejus scriptis admodum delectabatur. Huj locos *Virg.* quandoque mutuabatur, cujusmodi e illud *G.* 1, 437. Glauco, et Panopeae, et Inoo M licertae. *Gell.* 13, 26. et *Macr. Sat.* 5, 17.

*PARTHENOARŪSA, ae, sic olim dicta est S mos insula. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

[PARTHĔNON, ōnis, m. παρθενὼν, conclave vi ginum. Hoc nomine fuit Athenis in arce templu Minervae, quam Graeci παρθένον, virginem, voc bant. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 1. Phidias fecit et ex eb re aeque Minervam Athenis, quae est in Parthen ne adstans. V. *Paus.* 1, 24. *F.*]

PARTHĔNŎPAEUS, i, m. Παρθενοπαῖος, fili Meleagri et Atalantes Iasii filiae, egregiae venat cis: ita dictus quasi παρθένος παῖς, virgo puer, qu forma fuit excellenti, et virginis, quam pueri, miliori: idem tamen manu strenuus, et bellicos *Hyg. fab.* 99., *Stat. Theb.* 4, 246. et sqq. *Virg.* 6, 479. Hic illi occurrit Tydeus, hic inclytus ar Parthenopaeus, et Adrasti pallentis imago. *Se* hic patrem ei tribuit Martem, vel Milanionem p Meleagro; matrem alii Menalippen. Interfuit bel Thebano admodum puer: deinde Trojano, in q periit. V. *Mart.* 6, 77. et 9, 57.

PARTHĔNŎPE, es, f. Παρθενόπη, una Sirenu quae prae dolore, quod praetereuntem Ulyssem cu sociis in scopulos cantu pellicere non potuisse in mare se praecipitaverunt. Harum aliae in al loca, Parthenope eo delata est, ubi postea condi fuit Neapolis, quae proinde et ipsa Parthenope

ta est. *Sil.* 12, 33. Sirenum dedit una suum et …emorabile nomen Parthenope muris Achelo ias. *…irg. G.* 4, 564. Parthenope dulcis. V. EUMELIS …t EUMELUS.

PARTHĔNŎPĒĬUS, a, um, adj. a Parthenope. *…v. Met.* 14, 101. Has ubi praeteriit, et Partheno…eia dextra Moenia deseruit.

*PARTHENOPŎLIS, is, f. *Παρθενοπόλις*, dicta …st urbs Moesiae inferioris, ad Pontum Euxinum. *…utrop.* 6, 6. *Plin.* 4, 11. ¶ Fuit et hoc nomine …etus oppidum Bithyniae. *Plin.* 5, 32. *B. A.*

PARTHI, orum, m. plur. *Πάρθοι*, pop. Asiae, …uorum regio Parthia, qui ex Scythia expulsi Orien…is imperio diu potiti sunt. Plurima hi bella cum …omanis gessere, sagittis maxime mittendis fero…es, et simulata fuga proeliantes. *Virg. G.* 4, 314. …arthi leves. *Ov. A. Am.* 1, 209. Tergaque Par…horum, Romanaque pectora dicam, Telaque ab …verso quae jacit hostis equo. ¶ In sing. numero. *…d. R. Am.* 155. Ecce fugax Parthus. *Hor. Od.* 1, …9, 11. Parthus animosus versis equis. ¶ *Parthi* …cythico sermone exules dicuntur. *Just.* 41, 1.

PARTHĬĂ, ae, f. *Παρθυαῖα*, regio Asiae, prov. …nperii Persarum. Habet ab Occ. Mediam, ab Or. …riam, a Sept. Hyrcaniam, a Merid. Persidem. …ate sumpta praeter Parthiam propriam, quae est …ter Mediam, et Ariam, complectitur etiam Hyr…aniam, et Margianam. Aliquando etiam hoc no…ine appellatum fuit totum Persarum imperium, …empe tempore Romanorum, quod parthi eo poti…ntur. Ejus caput fuit Hecatompylos. *Plin.* 6, 15, …. et *Lucan.* 8, 350.

[PARTHĬCĀRĬUS, a, um, adj. ad Parthicas pel…s pertinens, ut Parthicarius negotians. *Imp. Con…ant. Cod.* 10, 47, 7. Negotiantes vestiarios, linteo…es, purpurarios, et parthicarios, qui devotioni no…rae deserviunt, visum est secundum veterem con…uetudinem ab omni munere immunes esse. *Inscr.* …. *Grut.* 350, 7. M. Alfio P. F. Gal. Maximo tri…uno plebei candidato, praetori parthicario, etc. … *e.* qui parthicarum pellium negotiatoribus jus di…t. V. v. sq.

PARTHĬCUS, a, um, adj. ad Parthos pertinens: Parthicus equitatus, *Flor.* 4, 9. Parthica damna, *…ucan.* 1, 106. Parthicum regnum, *Plin.* 37, 2, 8. [*Parthica pellis* est corium flammeo magis, quam …rpureo colore tinctum, eo nempe qui nunc *scar…to* dicitur, a Parthis primum inventus, ut con…t ex his, quae habet *Lydus de magistrat. Rom.* 13. *Ἐπ' ἐκείνης τῆς νήσου* (scil. in insula Co) *καὶ …νης ἡ βαθυτέρα βαφὴ τοῦ φοινικοῦ χρώματος τοπρὶν …ηνεῖτο κατασκευαζομένη· ἡ γὰρ ἠρέμα πως ἐπὶ τὸ φλο…ὸν καὶ οὐ σφόδρα βαθὺ ἀναπτομένη* (lege *ἀναβαπτο…η*) *πρὸς Παρθυαίων ἐξηύρηται, ὅθεν καὶ Παρθικὰ φλογοβαφῆ δέρματα συμβαίνει καλεῖσθαι*, *h. e.* in … eaque sola insula ars saturatiore purpurae co…e inficiendi olim comparata celebratur; nam … flammeo fere propior, neque ita satur, a Par…s inventus est, unde etiam Parthicae pelles flam…o colore tinctae dicuntur. Augusti porro, eorum…e primores aulici, ex barbarorum consuetudine, …uiori Latinitatis tempore, tum ad cingula seu …teos, tum ad ocreas seu tibialia, quae zanchae …t appellatae, sibi conficienda his pellibus ute…ntur; hinc Romanae Ecclesiae principes, qui *Car…ali* vocantur, caligas seu tibialia eo colore tin… etiamnum usurpant. *Marc. Dig.* 39, 4, 16. §. … Species pertinentes ad vectigal, opus byssicum, …les Babylonicae, pelles Parthicae, etc. *Claud. …pt. Pros.* 2, 94. Parthica quae tantis variantur …gula gemmis. *Coripp. Joann.* 4, 498. Tunc suris …eas, multo quas vinxerat auro Parthica pellis, …et. *Id. Laud. Just.* 2, 104. Purpureo surae re…ant fulgente cothurno, Cruraque puniceis indu… regia vinclis, Parthica Campano dederant quae …gora fuco, Sanguineis praelata rosis, laudata …ore, Lectaque pro sacris, tactu mollissima, plan… Queis solet edomitos victor calcare tyrannos …manus princeps, et barbara colla domare. Au…tis solis hoc cultu competit uti, Sub quorum … pedibus regum cruor. *Gallien. Aug.* in *ep.* ap. *…ebell. Claud.* 17. Misi ad eum zanchas de nostris …rthicis, paria tria. V. v. praec. *F.*]

…ARTHĬĒNE, es, f. Parthia ap. *Curt.* 6, 2. et …t al.

PARTHĪNUS, a, um, adj. ad Parthum pertinens, …yrici urbem, haud longe a Dyrrachio, cujus me…it *Steph. Byz.* *Suet. Aug.* 19. Asinius Epicadus … gente Parthina, hybrida, *h. e.* libertus C. Asi… Pollionis, qui Parthinos devicerat, unde oriun… Epicadus ex matre Itala natus fuerat. Ex ea… gente etiam cognomen evasit. *Inscr.* ap. *Mur.* …6, 8. C. Maeclonius Parthinus. ¶ *Parthini* vel *…rtheni, orum*, *παρθεινοὶ*, *παρθινοὶ*, *παρθηνοὶ*, sunt …lae illius urbis, quorum meminere *Cic. Pis.* 40., *…n.* 3, 23, 26., *Mela* 2, 3., *Liv.* 33, 34. et *Caes. … C.* 3, 11, 41. et 42. *Fast. Capitol.* ap. *Grut.* 297. … ann. ab U. C. DCCXIV. C. Asinius Cn. F. Pol… de Parthineis VIII. K. Nov. triumphavit. Adde …m ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 607. *F.*]

…ARTHUS, a, um, adj. ad Parthiam et Parthos …tinens. *Ov. Trist.* 2, 228. Parthus eques. *Id. …t.* 5, 580. Partha signa retenta manu. *Id. A. Am.* 3, 247. Parthae nurus. *Id. R. Am.* 157. sagittae. *Virg. Ecl.* 10, 59. Parthum cornu.

*PARTHUSI, orum, populi Asiae ulterioris, Indiam versus. *Plin.* 6, 27. Mardi, Parthusi et Saitae. *B. A.*

PARTĬĀRĬO. V. v. sq.

PARTĬĀRĬUS, a, um, adj. qui partem alicujus rei cum alio participat, ut Partiarius redemptor, *Cato R. R.* 137., ubi alii aliter leg. Partiarius colonus, *Cajus Dig.* 19, 2, 25. *med.* h. e. qui agrum colendum societate fructuum suscepit: cui opponitur is, qui ad pecuniam numeratam conduxit. Partiarius legatarius ap. *eund. Institut.* (ed. *Goesch.*) 2. §. 254. Qui ex fideicommisso reliquam partem hereditatis recipit, legatarii partiarii loco est, id est, ejus legatarii, cui pars bonorum legatur: quae species legati partitio vocatur, quia cum herede legatarius partitur hereditatem. *Inscr.* ap. *Grut.* 1004, 4. Ovinius Porcilianus partiarius agelluli. [*In his quaedam adjecit *F.*] ¶ Translate. *Tert. adv. Marc.* 3, 16. Disce cum partiariis erroris tui Judaeis. *Id. Resurr. carn.* 2. Sadducaei partiarii sententiae illorum. ¶ *Partiaria res,* quae a pluribus participatur. *Appul. Met.* 4. *f.* En totius orbis alma Venus, quae cum mortali puella partiario majestatis honore tractor! *Imp. Anton. Cod.* 2, 3, 8. Pecora partiaria pascenda suscipere, *h. e.* ut fetus earum partitionibus, quibus placuit, inter dominum et pastorem dividantur. ¶ *Partiario* absolute, subaudi *jure*, partem laboris, et impensae, item lucri, aut fructuum communicando. *Cato R. R.* 16. Calcem partiario coquendam qui dant, ita dant. Perficit, et coquit, et ex fornace calcem eximit calcarius, et ligna conficit ad fornacem: dominus lapidem, ligna ad fornacem, quod opus siet, praebet. *Appul. Met.* 9. [Cum uxore mea partiario tractabo, nec herciscundae familiae, sed communi dividundo formula dimicabo, *h. e.* venustum adolescentulum, quicum illa dudum concubuit, ipse paedicabo, ne plus in illo auctoritatis uxor, quam maritus habere videatur. *F.*]

PARTĬĀTIM, adv. per partes, per vices. *Coel. Aurel. Acut.* 1, 11. Partiatim erit adhibenda cucurbita, ut exempli causa nunc praecordiis, nunc capiti, nunc clunibus, etc.

PARTĬBĬLIS, e, adj. qui dividi potest. *Claud. Mamert. Stat. anim.* 1, 18. *med.* et *f.* Animam partibilem putant. Al. leg. *partilem.*

PARTĬCEPS, cipis, adj. omn. gen. *μέτοχος*, qui partem alicujus rei capit, socius, consors. *Cic. Univ.* 8. Animus rationis compos et particeps. *Id. Font.* 17. Fortunarum omnium socius et particeps. *Id. Att.* 9, 10. Hujus belli ego particeps, et socius, et adjutor esse cogor. *Caes. B. C.* 3, 82. Ut parta victoria, praedae ac praemiorum velint esse participes; et 60. *extr.* Ad Pompejum transierunt cum iis, quos sui consilii participes habebant. *Nep. Eum.* 1. *extr.* Utrique consilio semper affuit, et omnium rerum habitus est particeps. *Cic. Fin.* 5, 23. *med.* Virtutes ita copulatae connexaeque sunt, ut omnes omnium participes sint; et *Arch.* 10. Participes ejusdem laudis. *Id. Fam.* 10, 12. Feci continuo omnes participes meae voluptatis. *Id. Inv.* 2, 30. Particeps factus es in turpissimo foedere summae religionis. [*Adde *Suet. Cat.* 36. in quadam conjuratione quasi participes nominati.] *Pl. Truc,* 4, 2, 34. Non licet de obsonio saltem me participem fieri. *Suet. Vesp.* 8. Victoriae participibus nihil extra ordinem indulsit. *Ov. Pont.* 3, 1, 164. Augustum numen adora, Progeniemque piam, participemque tori; et *Ter. Heaut.* 1, 1, 98. Nec fas esse ulla me voluptate hic frui, nisi ubi ille huc salvus redierit meus particeps, *h. e.* filius meus, qui heres meus est, et partem etiam nunc capere debet de meis bonis. *Lucr.* 3, 463. Quare participem *(animum)* leti quoque convenit esse, i. e. leto subjectum. *Cic. Div.* 1, 18. Divinationum duo genera: unum quod particeps est artis; alterum quod arte caret. ¶ Cum dativo rei, aut personae. [*V. *Ruddim.* 2, 110, 14.] *Ov. Pont.* 2, 5, 41. Te juvenum princeps, cui dat Germania nomen, Participem studiis Caesar habere solet. Al. leg. *studii.* *Sen. Herc. Fur.* 269. Particeps regno veni: sociemus animos. Al. leg. *regni.* *Curt.* 6, 7. Insidias regi comparatas, seque ejus consilii fortibus viris esse participem. [*Adde *ib.* 6, 6, 36. Barzaentes, sceleris in regem suum particeps Besso.] *Quint. decl.* 3, 3. Praedura priscis moribus mater, et in plerisque ruris operibus marito particeps. *Tac. A.* 15, 50. Natalis particeps ad omne secretum Pisoni erat. ¶ [*Confund. *particeps* et *princeps.* V. *Brem.* ad *Suet. Dom.* 2.]

PARTĬCĬPĀLIS, e, adj. particeps. *Varr. L. L.* 9, 1. *extr.* Verba, quae declinantur cum temporibus et casibus, ac vocantur a multis ideo participalia, *(participialia* dicit *Quint.* 1, 4. *extr.) Aurel. Arc. Dig.* 1, 11, 1. Cum dictatores magistros equitum sibi eligerent, qui adsociati participales curae, etc. Ita ap. *Torrent.*, sed addita nota mendi latentis. *Haloander* autem habet *associati principali curae.*

PARTĬCĬPĀTĬO, onis, f. communicatio, *κοινωνία*, *Spart. Jul.* 6. *extr.* Petiit, ut fieret senatusconsultum de participatione imperii. *August. de quaest.* 83. *n.* 24. Summe est illud bonum, cujus participatione sunt bona cetera. Adde *Appul. de Deo Socrat.*

*PARTICIPATRIX, icis. f. quae particeps fit. *Vet. Interpr. Iren.* 5. *B. A.*

PARTĬCĬPĀTUS, a, um, part. a *participo:* communicatus. *Just.* 34, 2. *f.* Participato cum fratre regno. *Trebell. Gall.* 12. Odenathum, participato imperio, Augustum vocavit. *Paul. Nol. carm.* 6, 318. Nominis Angelici tu participatus honore. ¶ [*Participatum*, *i*, n. absolute idem est ac participium. *Capell.* 3, 50. Grammatice jubebat praepositionibus, aut conjunctionibus, aut participatis insistere, totaque curandos arte fatigari. *F.*]

PARTĬCĬPĀTUS, us, m. participatio. *Spart. Sever.* 8. *f.* Cum Severum ad participatum vocaret, contemptus est. *Id. Pesc.* 5. Ad participatum imperii Severum vocans. *Capitol. Macr.* 5. Filio Diadumeno in participatum adscito. [*Capell.* 1, 9. Tunc germano in participatum operis suscepto. *F.*]

PARTĬCĬPĬĀLIS, e, adj. ad participium pertinens, ut Participialia verba, h. e. participia. *Quint.* 1, 4. *extr.* et *Prisc.* 1, 574. ¶ Idem *Prisc.* 8, 808. et 822. *participialia* vocat gerundia et supina. ¶ *Participialia nomina*, quae fiunt ex participiis, ut *amans*, *negligens*. *Charis. l.* 5. *in.*

PARTĬCĬPĬĀLĬTER, adv. per participium. *Festus* in *Ostentum.* Ostentum non solum pro portento poni solere, sed etiam participialiter. *Id.* in *Torrens.* Torrens participialiter pro exurens.

PARTĬCĬPĬUM, ii, n. *μετοχὴ*, pars orationis declinabilis, quae casus habet, et tempora: unde et nominis, et verbi vim participat. *Varr. L. L.* 7, 32 et *ib.* 8, 63., *Quint.* 1, 4. *med.*, *Gell.* 9, 6., *Charis.*, *Diomed.* etc. ¶ Quae in *ns* recto casu exeunt, in sexto rectius *e* habere, quam *i*, dictum est in IMPOTENS. ¶ Pro participatione, seu communione. *Imp. Justin. Cod.* 1, 4, 34. §. 3. Omni ad illa participio in posterum abstinere.

PARTĬCĬPO, as, avi; atum, a. 1 *μετέχω*, *μεταλαμβάνω*, partem capio, particeps fio. *Vet. Poeta* ap. *Cic. Tusc.* 2, 17. Qui alteri exitium parat, eum scire oportet sibi paratam pestem, ut participet parem. *Id. Leg.* 1, 12. Sequitur igitur, ad participandum alium ab alio, communicandumque inter omnes, justos natura nos esse factos. *Pompon. Dig.* 17, 2, 55. Aequum enim est, ut cujus participaverit lucrum, participet et damnum. *Gell.* 15, 2. *f.* Si eum forte ad participandas ejusmodi voluptates aut voluntas tulerit, aut casus induxerit. *Mamert. Grat. act. Juliano in.* (et *Pacat. in. Pan.* ad *Theod.*) Scio, te, imperator, et cunctos, qui consilium tuum participant, posse mirari, etc. ¶ Item participem facio, partem tribuo, communico: *κοινωνέω.* *Liv.* 3, 12. Lucretius suas laudes participare cum Caesone. *Spart. Hadr.* 26. Venationem semper cum amicis participavit. *Pl. Mil.* 2, 2, 109. Ille non potuit, quin sermoni suo aliquem familiarium participaverit de amica heri. Al. leg. *sermone.* [*Ita *Lindem.*, qui negat latine dici: *participare aliquem alicui.*] *Appul. Met.* 1. et 9. Participare aliquem prandio. *Pl. Cist.* 1, 3, 17. Paternum servum sui participat consilii. [*V. *Ruddim.* 2, 120.] *Pl. Stich.* 1, 1, 32. Ubi sint, quid agant, neque participant nos, neque redeunt, *h. e.* certiores faciunt. ¶ Passive *Lucr.* 3, 692. Namque ita connexa est per venas, viscera, nervos, Ossaque, uti dentes quoque sensu participentur.

PARTĬCŬLĂ, ae, f. *μορὶς*, exigua pars. *Cic. Or.* 1, 39. Cuicumque particulae coeli officeretur; et *ib.* 2, 39. Qui omnes tenuissimas particulas, atque omnia minima mansa, ut nutrices infantibus pueris, in os inserant. *Id. Pis.* 35. Cognoscis ex particula parva scelerum et crudelitatis tuae genus universum. *Hor. Od.* 1, 28, 23. At tu, nauta, vagae ne parce malignus arenae Ossibus et capiti inhumato Particulam dare. *Brut.* ad *Cic. ad Brut.* 1, 16. Particulam litterarum tuarum, quas misisti Octavio, legi. *Id. Off.* 2, 11. *med.* Ne illi quidem, qui maleficio et scelere pascuntur, possunt sine ulla particula justitiae vivere. ¶ In oratione particulae sunt minores voculae indeclinabiles, quae vel per se, vel cum aliis verbis compositae peculiarem, variumque usum habent. *Gell.* 2, 17. et 19., 7, 7., 11, 3., 16, 5. et 17, 13.

PARTĬCŬLĀRIS, e, adj. partem significans. *Appul. Dogm. Plat.* 3. Propositiones aliae universales, aliae particulares. *Imp. Gord. Cod.* 9, 6, 6. Utrum valeat, necne particularis publicatio.

PARTĬCŬLĀRĬTER, adv. particulari ratione, per partes, particulatim. *Appul. Dogm. Plat.* 3. Universalis dedicativa non est convertibilis, sed particulariter tamen potest converti, ut cum sit *omnis homo animal*, non potest ita converti, ut sit *omne animal homo;* sed particulariter potest, *quidam animal homo.* *Firm. Math.* 1, 5. *f.* Quia generaliter diximus, quid coeli cardines significent, nunc magis particulariter, quid, etc. *August. Retract.* 1, 5. *extr.* Sive universaliter, sive particulariter.

PARTĬCŬLĀTIM, adv. *μερικῶς*, per particulas, particulariter, membratim, singillatim. *Auct. ad Her.* 1, 9. Si summatim, non particulatim, narra-

bimus. *Sen. ep.* 24. *med.* Hominem particulatim excarnificare. *Colum.* 7, 5. Grex particulatim facilius, quam universus convalescit, *h. e.* divisus in exigui numeri partes; et 6. Melius est unum gregem totum, quam ex pluribus particulatim mercari. *Varr.* ap. *Serv.* ad *G.* 2, 267. Terra culturae causa attributa olim particulatim hominibus, ut Etruria Tuscis, Samnium Sabellis. *Paul. Dig.* 8, 3, 23. Quamvis fundus particulatim veniret, omnes partes servitus sequitur. *Scaevola ib.* 46, 3, 90. Pecuniam Sempronio mutuam dedit, et eandem particulatim recepit. *Appul. de Mundo:* Elementa particulatim quidem rebus ortus atque obitus afferunt, universitatem vero a fine atque exitio vindicant.

PARTĬCŬLĀTĬO, onis, f. divisio in particulas. *Capell.* 9, 322.

PARTĬCŬLO, onis, m. συμμέτοχος, partiarius. *Non.* 1, 71. Particulones dicti sunt coheredes, quod partes patrimonii sumant. *Pompon. ib.* Age modo, Stagari, particulones producam tibi. ¶ Ap. *Phaedr. prol. l.* 4. et alibi, est nomen viri proprium.

PARTĪLIS, e, adj. μεριστὸς, divisibilis, partibilis. *Ammian.* 14, 11. *med.* Nemesis est substantialis tutela generali potentia partilibus praesidens fatis, *h. e.* fatis singulorum hominum. *August. Trin.* 12, 9. Corporeum omne quod partile.

PARTĪLĬTER, adv. per partes, divisim. *Arnob.* 1, 8. Cum ea, quae fiunt, non partiliter fiant, sed ad census summam redeant, referanturque totius, *h. e.* non in gratiam unius partis; et 6, 192. Deus non partiliter uspiam, sed ubique est totus. Adde *August. ep.* 120, 3. et *Firm. Math.* 5, 1.

PARTIM, adv. κατὰ μέρος, et cum repetitur, τῇ μὲν, τῇ δὲ, et πῶς μὲν, πῶς δὲ, qua, ex parte quadam. Est accusativus antiquus v. *pars:* ut enim *restim, puppim,* etc. ita *partim* pro *partem* dixere, et *parti* pro *parte.* Adhibetur autem more adverbii, et regit nonnunquam gen. *Cato* ap. *Gell.* 10, 13. Cum partim illorum saepe ad eundem modum erat, *h. e.* cum parte, seu quibusdam illorum; et *Q. Claud. ib.* Utrum negligentia partim magistratuum, an avaritia, an calamitate populi R. evenisse dicam, nescio, *h. e.* aliquorum magistratuum. Rursus *Cato* ap. *Gell.* 7, 3. Atque haud scio, an partim eorum fuerint, qui non nostrae contumeliae causa id noluerint evenire, *h. e.* an aliqui eorum. [**Liv.* 26, 46. Partim copiarum ad tumulum expugnandum mittit, partim ipse ad arcem ducit; et 23, 11. Partim Samnitium — defecisse ad Poenos. V. *Gronov. observv.* 3, 2. p. 220. *ed. Fr.* Adde *Ramsh. Gr. L.* §. 115, 1. p. 337. ¶ His poterant adjungi, quae *Noster* §. 3. collocaverat, in quibus *partim — partim,* ut nostr. *theils — theils,* vel cum genitivo, vel cum praepos. aliqua construitur.] *Cic. Pis.* 21. Cum partim ejus praedae profundae libidines devorassent, partim nova quaedam et inaudita luxuries, partim etiam emptiones, partim permutationes. Al. aliter leg. *Id. Off.* 2, 21. Eorum ipsorum partim ejusmodi sunt, ut ad universos cives pertineant, partim singulos ut attingant: [*ubi cf. *Beier.*] *Id. Prov. cons.* 10. Cum partim mihi illorum familiares, partim etiam, me defendente, capitis judiciis essent liberati. *Ter. Hec. prol.* 2, 7. Partim sum earum *(fabularum)* exactus, partim vix steti. [*V. *Ruhnk.*] *Cic. Vat.* 7. Reliqui sex fuerunt: ex quibus partim tecum sentiebant, partim medium quendam cursum tenebant. *Id. Phil.* 8, 11. Cum partim e nobis ita timidi sint, ut, etc. partim ita a republ. aversi, ut, etc. ¶ [*Longe tamen usitatiore loquendi genere dicitur sine adjunctione, membris partitionis indicandis repetitum. *Cic. Q. Fr.* 1, 3. amici partim deseruerunt, me partim etiam prodiderunt. *Suet. Aug.* 21. partim ductu, partim auspiciis suis. — Ita saepissime idem valet, quod *alii, alii.* *Id. Tib.* 5. nec tamen desunt, qui partim antecedente anno — partim insequente genitum eum scribant; et *ib.* 61. citati — partim se domi vulneraverunt, — partim in media Curia venenum hauserunt; et *Aug.* 34. Germ. liberos, receptos partim ad se, partim in patris gremium. ¶ Illud quoque notandum, quod saepissime omittitur *partim* in primo orationis membro, sequente *partim* in altero.] *Cic. Div.* 2, 9. Caesar a nobilissimis civibus, partim etiam a se omnibus rebus ornatis, trucidatus; et *Verr.* 2, 2, 65. Ut ejus in provincia statuae, in locis publicis positae, partim etiam in aedibus sacris, per vim dejicerentur. [*V. *Ramsh. Gr. L.* §. 205. 7. p. 989.] ¶ Nonnunquam pro *partim* alia vox synonyma repetitur. *Cic. N. D.* 1, 37. Bestiarum terrenae sunt aliae, partim aquatiles, aliae quasi ancipites. *Id. Div.* 1, 42. Multa inusitata partim e coelo, alia ex terra oriebantur, quaedam etiam ex hominum pecudumque conceptu. *Sall. Jug.* 24. Castra hostium invadunt, semisomnos partim, alios arma sumentes fugant, funduntque. *Gell.* 2, 22. Legi solitum erat aut vetus carmen, aut historia partim Graecae linguae, alias Latinae. ¶ Videtur interdum habere vim similem, ac praesertim, in primis. *Cato R. R.* 5. Bubulcis obsequitor, partim quo libentius boves curent; et 6. Circum vias ulmos serito, et partim populos, uti frondem ovibus, et bubus habeas. Sunt qui putant *partim* his locis scriptum fuisse compendii causa pro *praesertim.* ¶ Fortasse etiam pro *magnam partem* ponitur in illo *Pl. Pers.* 3, 3, 28. Mirum, quin tibi ego crederem, ut ipse idem mihi faceres, quod partim faciunt argentarii: ubi quid credideris, citius extemplo a foro fugiunt, quam ex porta ludis cum emissus est lepus; et *Ps.* 5, 1, 29. Palliolatim amictus sic hac incessi ludibundus: plaudunt partim, clamitant me, ut revertar. ¶ [*Confund. *partim* et *partem.* V. *Gron.* l. l.]

PARTĬO, onis, f. τόκος, actus pariendi, partus. *Varr. R. R.* 3, 9. de gallinis: Hae ad partiones sunt aptiores. *Pl. Truc.* 1, 2, 92. Horresco misera, mentio quoties fit partionis. Adde *Afran.* ap. *Non.* 3, 159. et *Gell.* 3, 16. et 12, 1. *med.*

PARTĬO, is, ivi, itum, a. 4. idem quod partior. *Pl. As.* 2, 2, 5. Hanc, quam nactus praedam, pariter cum illis partiam. *Id. Mil.* 3, 1, 112. Mea bona inter eos partiam. *Lucr.* 5, 682. de sole: Imparibus currens anfractibus aetheris oras Partit, et in partes non aequas dividit orbem. *Sall. Jug.* 47. Consules provincias inter se partiverant. Al. rectius leg. *paraverant.* Adde *Lucil.* et *Afran.* et *Accium* ap. *Non.* 7, 33 et 64. ¶ Translate. *Pl. Amph.* 4, 3, 1. Vos inter vos partite: ego abeo, *h. e.* hanc controversiam decidite, rixam componite. *Enn.* ap. *Non. l. c.* Eandem me in suspicionem sceleris partivit pater. *Lucil. ib.* tu gaudia mecum partisses. *Phaedr.* 3, 8. Dulcemque in ambos charitatem partiens.

PARTĬOR, iris, itus sum, dep. 4. μερίζω, partes facio, divido, distribuo, communico. *Cic. Fin.* 1, 7. Epicurus tollit definitiones: nihil de dividendo ac partiendo docet. *Id. Or.* 33. Genus universum in species certas partietur ac dividet. *Id. Rosc. Com.* 17. *f.* Si, quod universae societatis fuisset, petisset: quod tum redactum esset, aequaliter omnes partirentur. *Virg. A.* 1, 198. praedam socios partitur in omnes. *Id. G.* 1, 126. signare, aut partiri limite campum. *Cic. Univ.* 7. Idipsum in ea, quae decuit, membra partitus est. *Id. Verr.* 2, 4, 17. Pupillis bona erepta cum illo partitus es. *Id. Brut.* 38. Actio partienda est in gestum, atque vocem. *Id. Phil.* 14, 6. Cum consilium inirent de caede nostra, partirenturque inter se, qui Capitolium, qui Rostra, qui Urbis portas occuparent. *Tac. H.* 2, 77. Discrimen ac pericula ex aequo partiemur. *Just.* 1, 3. Pensa inter virgines partientem. *Caes. B. C.* 1, 4. Quos se pro necessitudine partiturum cum Pompejo arbitratur. *Virg. A.* 11, 822. Partiri curas cum aliquo. *Val. Fl.* 6, 424. illum acies curvae secat undique falcis, Partiturque rotis. ¶ Passive *Cic. Or.* 56. Pes qui adhibetur ad numeros, partitur in tria.

PARTĪTĒ, adv. μεμερισμένως, distribute. *Cic. Or.* 28. Qui nihil potest tranquille, nihil leniter, nihil partite, definite, facete dicere, furere apud sanos videtur.

PARTĪTIM, adv. partite, per partes. *Claud. Laud. Stil.* 1, 30. Sed privata minus, partitim singula quemque Nobilitant, hunc forma decens, hunc robur in armis. Al. leg. *partitum.*

PARTĪTĬO, onis, f. μερισμὸς, divisio, distributio. *Cic. Or.* 3, 30. Si qua in re discrepavit ab Antonii divisione nostra partitio. *Id. Brut.* 88. Partitiones, quibus de rebus dicturus esset. *Id. Off.* 2, 11. *f.* Aequabilis praedae partitio. *Id. Or.* 1, 6. Facere partitionem artium. *Id. Fin.* 1, 13. *f.* Partitione uti. ¶ Est etiam vox JCtorum. V. *Caji l. c.* in PARTIARIUS. ¶ De partitione oratoria V. *Cic. Inv.* 1, 22. et deinceps, et toto libello *de partitionib.* Quas memorat *Quint.* 1, 2. partitiones, et declamationes rhetorum, sunt distributiones thematis, quae solent fieri a praeceptoribus, cum illud discipulis proponunt, et in suos locos partiuntur. *Turneb.* ¶ Apud Logicos alia est *divisio,* alia *partitio:* illa est formarum, seu specierum: haec partium, seu membrorum. *Cic. Top.* 5, 6, 7 et 8. et *Quint.* 5, 10. *med.* et 7, 1. *in.*

PARTĪTO, adv. idem ac partite. *Ulp. regular. tit.* 24. *med.* Maevius heres meus cum Titio hereditatem meam partito dividito. Al. ita distinguunt: *partito, dividito.*

PARTĪTOR, oris, m. μεριστὴς, divisor. *Cic. Vat.* 5. Cum te non custodem ad continendas, sed partitorem ad partiendas merces missum putares. Alii rectius leg. *portitorem.* *Gloss. Philox.* Partitor, μεριστής.

PARTĪTŪDO, inis, f. τέξις, pariendi actio, partus. *Pl. Aul.* 1, 1, 36. Propinqua partitudo cui appetit. *Solin.* 1. *med.* Si corpusculum in marem figuretur, pronior est partitudo uteri. Utroque loco al. leg. *paritudo,* ab altero supino *paritum* verbi *pario.* *Imppp. Grat., Valens et Theodos. Cod. Theod.* 9, 42, 10. Petantur futurae partitudinis testimonia.

PARTĪTUS, a, um, part. a *partior:* μεμερισμένος, divisus, distributus in partes. *Cic. Or.* 3, 30. Eadem sunt membra in utrisque distributionibus, sed paulo secus a me, atque ab illo, partita ac distributa. *Liv.* 27, 7. Italia ambobus provincia decreta: regionibus tamen partitum imperium. *Varr. R. R.* 1, 37. Divisio in sex partita. *Lucr.* 3, 711. anima partita per artus. *Ov. A. Am.* 3, 593. rivalem, partitaque foedera lecti Sentiat. *Id. Fast.* 4, 679. Tertia post Hyadas cum lux erit orta remotas, Carcere partitos Circus habebit equos, *h. e.* divisos, et emissos carcere. *Pammach.* ap. *Fulg. de prisc. serm.* in *Diobolares:* Diobolare prostibulum, quam ego actutum, ut Dircen, partitam reddam, *h. e.* quam ego in partes dividam, quemadmodum Dirce ab Antiopae filiis discerpta fuit: ve translate, quam ego ita vehementer futuam, ut ea paene discerpta ac dilaniata omnibus deinde pateat. ¶ *Partitus* active. V. PARTIOR.

PARTOR, oris, m. qui acquisivit. *Pl. Truc.* 1, 1, 42. Unde ante-parta demus post-partoribus, *h. e.* successoribus et heredibus nostris, qui bon nostra possidebunt post nos.

PARTŪĀLIS, e, adj. ad partum pertinens, u Partualis sanguinis fluxus, *Tert. adv. Marc.* 4, 20.

PARTŬLĂ, ae, f. nomen Deae, quae partus gubernat. *Tert. Anim.* 37.

PARTŬMEJUS, a, um, adj. Partumejus vente dicitur, qui facile concipere, et parere potest, *pario.* Quidam conflatum putant a *partu,* et *mej* h. e. ea facilitate pariens, ac si mejeret. Sed *m jus* est additamentum, seu terminatio vocis nih per se significans. *Hor. Epod.* 17, 50. Tuusqu venter partumejus, et tuo Cruore rubros obstetr pannos lavit. Alii leg. *Pactumejus,* q. v. V.

PARTŪRĂ, ae, f. partus. *Varr. R. R.* 2, 1. Deme duas res de mulis, admissuram et parturam Alii leg. *parituram.*

PARTŬRĬO, ūris, ivi et ii, a. 4. desiderativu a *pario,* parere cupio, pariendo laboro, enito *Ter. Hec.* 3, 3. *f.* Vereor, si clamorem ejus h crebro audiat, ne parturire intelligat. Aliquo mi est ablegandus, dum parit Philumena. *Phaedr.* 19. Canis parturiens cum rogasset alteram, fetum in ejus tugurio deponeret. *Ov. Fast.* 3, 25 tu *(Lucina)* voto parturientis ades. *Hor. A.* 139. Parturiunt montes: nascetur ridiculus mu proverb. de iis, qui magna pollicentur, et minin praestant. Commodissime *Phaedr.* 3, 22. Mo parturibat gemitus immanes ciens: Eratque in te ris maxima exspectatio. At ille murem peper Hoc scriptum est tibi, Qui magna cum minar extricas nihil: *parturibat* pro *parturiebat* non frequens positio in verbis quartae conjugat. Translate. *Cic. Amic.* 13. Caput esse ad bene vendum securitatem, qua frui non possit anim si tanquam parturiat unus pro pluribus, *h. e.* s licitus sit, et molestias pro aliis suscipiat. *Phil.* 2. *f.* Ut aliquando dolor populi R. pari quod jamdiu parturit. (Adde *Liv.* 22, 17. *f.*) *Mur.* 39. Hoc quod conceptum respubl. periculi parturit, consilio discutiam, et comprimam. *Her.* 12, 208. ingentes parturit ira minas. *Vi Ecl.* 3, 56. et *G.* 2, 330. de vere: Et nunc om ager, nunc omnis parturit arbos. ¶ Aliquando parere, edere. *Hor. Od.* 4, 5, 26. Quis *(pavea* Germania quos horrida parturit Fetus? *Id.* 1, 7, 15. Albus ut obscuro deterget nubila co Saepe Notus, neque parturit imbres. *Claud. Co Prob. et Olybr.* 204. Felicemque uterum, qui mina parturit annis, *h. e.* consules fastis. *Id. Co Mall. Theod.* 81. Parturit innumeros angusto ctore mundos, *h. e.* imaginatur.

PARTŬRĪTĬO, onis, f. actus parturiendi. *H ron. adv. Jovin.* 1. *n.* 22. Quia apud Judaeos g ria erat in partubus et parturitionibus; et ma dicta sterilis, quae non habebat semen in Isra ¶ Translate. *August. ep.* 34. (al. 31.) *med.* plicare conceptionem, et parturitionem cordis s et *Confess.* 8, 6. *med.* Turbidus parturitione no vitae. [Emendavit hunc locum *F.*]

PARTUS, a, um, part. a *pario:* τετεγμένος, riendo editus. *Virg. A.* 6, 89. alius Latio j partus Achilles, Natus et ipse Dea. ¶ Depon tis more *parta* est quae peperit. *Colum.* 7, 4. ta nutrici consociata minus laborat in educati fetus sui. ¶ Translate *partus* acquisitus, com ratus, collectus. *Cic. Phil.* 2, 27. Sed, ut est poetam nescio quem *(Naev.* teste *Festo,* in *tus)* male parta male dilabuntur. V. DILAB *Ter. Ph.* 5, 3, 5. Patris mei bene parta ind genter tutatur. *Cic. Quint.* 23. Aliquem hone partis bonis privare. *Id. Fin.* 1, 16. Praeda probe parta. *Id. Agr.* 2, 6. *f.* Plurimo sudore sanguine majorum vestrum parta, vobisque tra libertas. *Id. Sull.* 28. Quod ad tempus existi tionis partae fructus reservabitur? *Caes. B. G.* 39. Ante partam rei militaris laudem amitt *Ov. A. Am.* 1, 260. Partaque per gladios re nocente manu.

PARTUS, us, m. τόκος, actus pariendi. *Cluent.* 11. Cum esset gravida Auria, et jam propinquare partus videtur. *Id. N. D.* 2, 27 Diana adhibetur ad partus, quod ii maturesc aut septem nonnunquam, aut plerumque novem nae cursibus; et 46. *f.* Luna a sole illuminata g viditates, et partus affert, maturitatesque gign di. ¶ Ut *pario,* ita *partus* viris quandoque tri tur. V. PARIO, is. ¶ Metonymice est ipse tus, proles. *Cic. Tusc.* 5, 27. *f.* Bestiae pro

partu ita propugnant, ut vulnera excipiant. *Co-lum.* 3, 8. Aegyptiis, et Afris gemini partus familiares, ac paene solemnes sunt. *Plin.* 8, 32, 50. et *ib.* 42, 66. Partum ferre, *h. e.* gravidam esse; et *ib.* 47, 72. gerere. *Id.* 7, 3, 3. eniti. *Id. ib.* edere. *Id.* 10, 12, 15. reddere. *Id.* 14, 18, 32. abigere. *Id.* 9, 25, 41. continere. *Id.* 20, 14, 52. necare. *Id.* 25, 3, 7. elidere. *Id.* 32, 1, 1. solvere. *Id.* 24, 6, 20. ejicere. *Id.* 22, 21, 26. pellere. *Id.* 20, 8, 30. trahere. *Id.* 29, 2, 9. evocare. *Id.* 24, 16, 97. ciere. *Flor.* 3, 4. Partus gravidarum extorquere tormentis. ℙ Transfertur ad plantas. *Varr. R. R.* 1, 8. *f.* Altius vitis tollenda, quod in partu et alimonio vinum non, ut in calice, quaerit aquam, sed solem. Adde *Colum.* 3, 10. *med.* et *Plin.* 17, 2, 2. ℙ Ad animum. *Petr. Sat.* 118. Neque concipere, aut edere partum mens potest, nisi etc. ℙ Olim *partus*, *i*, declinaverunt. *Pacuv.* ap. *Non.* 8, 19. Ubi me gravidam sentio aggravescere propinquitate parti. ℙ Et *partuis*. *Varr. ib.* Candidum lacte papilla cum fluit, signum putant partuis. V. FRUCTUS. ℙ *Partu* in dativo pro *partui*. *Prop.* 1, 13, 29. cum sit proxima Ledae, et Ledae partu. V. ASPECTUS, us.

PARVĒ, adv. μικρῶς. *Vitr.* 9, 6. Parve per eos flectitur delphinus. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 38. Parvissime aliquid memorare.

PARVĬBĬBŬLUS, a, um, adj. qui parum bibit, βραχυπότης. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 15. Phrenetici parvibibuli.

PARVĬCOLLIS, e, adj. parvum collum habens. *Coel. Aurel. Tard.* 2, 12. Facile curabiles succulentos homines dixit, atque fortes, et parvicolles, quos μικροτραχήλους appellavit, hoc est, qui minimae longitudinis habent colla.

PARVĬFACIO, is, a. 3. parvi aestimo. *Pomp.* ap. *Non.* 1, 64. Ego rumorem parvifacio, dum sit, rumen qui impleam. V. MULTIFACIO. ℙ Passive. *Titin.* ap. *Prisc.* 8, 789. Consilium bonum gratia parvifaciatur. ℙ Scribitur et divisim *parvi facio*.

PARVĬPENDO, is, a. 3. parvifacio. Legitur conjuncte in multis libris ap. *Pl. Bacch.* 3, 6, 29. et *Rud.* 3, 2, 36. et ap. *Ter. Hec.* 3, 5, 63. etc., in aliis divisim.

PARVĬTAS, atis, f. μικρότης, exiguitas. *Cic. Univ. f.* Vincula talia, quae cerni non possent propter parvitatem. *Plin.* 2, 11, 8. Terrae parvitatem declarat sol deficiens. *Gell.* 1, 3. *f.* Parvitates et magnitudines rerum. ℙ Translate. *Id.* 1, 17. Illudens levitatem quaestionis parvitatemque. *Val. Max. praef.* Mea parvitas ad favorem tuum decurrit, *h. e.* mea tenuitas ingenii, et imbecillitas: vel humilitas conditionis meae.

PĂRUM, adv. μικρόν, paulum, [*exiguum,] modicum: a *parvum*, extrita altera *u*. [*Proprie est neutrum adj. inus. *parus* pro *parvus* ex Gr. παῦρος. *Prisc.* 15. p. 620. *Kr. Nimium* quoque pro *nimis* frequenter invenimus et *parum* pro *parvum*. Cf. *Ruddim.* I. p. 124. *n.* 67. — *Zumpt. Gr. Lat.* §. 32. p. 362. sq. Quamquam illud notandum, quod *parum*, ab aureae aetatis scriptoribus rarissime quidem ita adhibetur, ut notionem oppositam voci *multum* contineat. *Sall. Jug.* 89. Non sunt composita verba mea: parum id facio, i. e. non multum id ago, non multum operae in talibus consumo: quem locum Noster in fine collocaverat, ita expositum, ut *parum facere* pro *parvi facere* accepisset; quod parum nobis visum est. — Alius locus est ap. *Cic. Tusc.* 5, 14, 41. sine metu is habendus est, non qui parum metuit, sed qui omnino metu vacat. Sed argius argentea aetas exempla suppeditat: *Quint. Inst.* 3, 1, 5. Ne parum hic liber mellis et absinthii multum habere videatur; et *ib.* 9, 4, 40. *M.* litera — etiamsi scribitur, tamen parum exprimitur. *Sen. ep.* 116. *f.* Dolebimus, sed parum; concupiscemus, sed temperate. *Plin. Pan.* 20, 3. nihil aut certe parum intererat. *Tac. H.* 3, 8. possessa ipso transitu Vicetia: quod per se parum, etenim modicae municipio vires; et cp. 39. Principatus non appetens parum effugerat ne dignus videretur. ℙ At longe frequentissimum est illud, quod opponuntur *nimium*, *satis* — *parum*. Hic primo loco poni debebant ea exempla, quae *parum* lege substantivv. cum gen. constr. exhibent: cujus generis Noster infra laudaverat ista:] *Sall. Cat.* 5. Satis eloquentiae, sapientiae parum. *Hor. Ep.* 2, 2, 111. quaecumque parum splendoris habebunt. *Id. Epod.* 7, 3. Parumne campis, atque Neptuno super Fusum est Latini sanguinis? [*Adde *Cic. Brut.* 68. in hac enim satis erat copiae, in illa autem leporis parum. ℙ Jam recte sequantur ea, in quibus jungitur cum verbis.] *Ter. Ad. f.* Magis impense cupitis, consulitis parum. *Id. Andr.* 1, 1, 56. Parum procedit quod ago. *Pl. Amph.* 1, 1, 218. Parum etiam, praeut futurum est, praedicas: [*His continuo adjungi debebant, quae *Forc.* nescio cur magno spatio sejunxerat ista:] *Cic. N. D.* 3, 1. *f.* Quaero ex te, quae parum accepi. *Id. Inv.* 1, 47. Cum parum memineris, quod concesseris. *Caes. B. C.* 2, 31. Parum credere alicui. [*Adde *Tac. H.* 4, 60. parum affirmatur; et cp. 68. parum tolerare. — Tum exponi poterat de dicendi formulis: *parum esse*, i. e. non satis esse, non sufficere; et *parum habere*, i. e. non contentum esse.] *Ter. Ph.* 3, 3, 13. Parumne est, quod nobis succenset senex, ni instigemus etiam? *Cic. Sext.* 14. Parumne est, quod tantum homines fefellisti, ut negligeres auctoritatem senatus? *Plin. Pan.* 60. Parum est, ut in curiam venias, nisi et convocas; ut intersis senatui, nisi et praesides; ut censentes audias, nisi et perrogas. *Plin. alter* 31, 1, 1. Quid esse mirabilius potest aquis in coelo stantibus? at illae, ceu parum sit in tantam pervenire altitudinem, rapiunt eo secum piscium examina. [*Ita saepissime *Suet.*, *Tac.* al. hac formula, seq. infin. utuntur. V. *B. Crus. cl. Suet.* et *Boettich. Lex. Tac.*] *Ov. Fast.* 2, 415. Non nocuisse, parum est: prodest quoque. [*Lucan.* 7, 664. Civiline parum est bello, si meque meosque Obruet? et *ib.* 5, 274. Quid satis est, si Roma parum? V. ad utrumque loc. *Cort.* Adde *Lactant. Div. Inst.* 7, 3. et hoc parum est, si membris suis non parcit Deus.] *Vell.* 2, 76. *extr.* Parum habebat, summa accepisse, nisi, etc. [*Liv.* 42, 3. templum violare parum habuisse, nisi. *Sall. Jug.* 31. haec talia facinora impune suscepisse, parum habuere: ubi v. *Cort.*] ℙ Cum adjectivis. *Cic. Att.* 10, 11. Sunt ea quidem parum firma. *Coel.* ad *Cic. ib. post ep.* 9. Dum pudet, te parum optimatem esse. *Hor. A. P.* 448. parum claris lucem dare coget. *Cic. Planc.* 7. *extr.* Si parum multi sunt, qui nobilitatem ament; et 30. Parum multae, parum justae necessitudines. *Quint.* 6, 2. Semper fuerunt non parum multi, qui, etc. ℙ Cum adverbiis. *Nep. Att.* 13. Non parum liberaliter. *Cic. Tusc.* 1, 45. Parum diu vixit. *Caes. B. G.* 3, 18. Parum diligenter. ℙ *Parum fides*, *parum gloria*, *fiducia*, *parum pretium* pro parva fides etc. parvum pretium, affert *Pareus* in *Lex. Crit.* ex *Terent.*, *Plaut.*, *Cic.*, *Sen.*, *Appul.*, sed ubique incerta lectione, aut constructione ambigua. ℙ Incertum etiam, atque obscurum est illud ap. *Cic. Somn. Scip.* 2. *extr.* Quaeso, ne me e somno excitetis: et parum rebus: audite cetera: *pax sit rebus* al. leg., *et*, *per avum*, *de his audite cetera*, ex conjectura *Gronov.* Qui *parum rebus* retinent, exponunt: parum temporis date rebus tam gravibus. ℙ *Parum* pro *minus* aut *non*. *Hor. Od.* 1, 12. *extr.* Tu parum castis inimica mittes Fulmina lucis. *Suet. Ner.* 34. Consilio per conscios parum celato. *Sall. Jug.* 89. Neque litteras Graecas didici: parum placebat eas discere, quippe quae ad virtutem doctoribus nihil profuerunt. Huc pertinet illud *Festi:* Parum cavisse videri, pronuntiat magistratus, cum de consilii sententia capitis quem condemnaturus est, *h. e.* non cavisse. [*Front. de fer. Alc.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 3. *med.* Si quempiam condemnas, parum cavisse videtur, ais. *F.*] ℙ [*Confund. *parum* et *parvum*. V. *Spalding.* ad *Quint.* 1. p. 28. et 4. p. 162. *crit.* — *Parum*, *parvum*, *paulum*. *Cort.* ad *Lucan.* 2, 128.]

PĂRUMPER, adv. ἐπὶ μικρὸν, parvo tempore, paulisper. *Cic. Or.* 3, 35. *extr.* Conticuit parumper. *Id. Att.* 9, 4. *f.* Abduco parumper animum a molestiis. *Ter. Andr.* 4, 2, 31. Tu, dum exeo, parumper opperire me hic. *Pl. Curc.* 2, 3, 78. Tace parumper. *Id. Bacch.* 4, 6, 24. Mane dum parumper: jam ad te exeo. ℙ In illo *Virg. A.* 6, 382. pulsusque parumper Corde dolor tristi: *Serv.* interpretatur paulatim: *Non.* vero 4, 385. cito, velociter; additque in eandem sententiam illud *Ennii ex Annal.* 1. Hic campum celeri passu permensa parumper, Conjicit in silvam sese; et *ex eod. lib.* Te nunc, sancta precor Venus, et genetrix patri' nostri, Ut me de coelo visas cognata parumper. Quae absurda videri non debent, cum *parumper* parvo tempore significet. [*Parumper* non est *parvo tempore*, sed *in breve tempus*, significatque id, quod cito praetereat. *Paullisper* est *parvo tempore* diciturque de eo, quod duret, vel de statu aliquo. Ita *Doederl.* 1, 147., cui neque *Servii*, neque *Nonii* interpretatio probatur, et qui recte *pulsus parumper Corde dolor* explicat: paulo post rediturus. Ceterum *id. ib.* notat, a Cicerone saepissime ita utrumque promiscue usurpari, ut *paullisper* legeres, ubi *parumper* scriptum exspectasses: non vero vice versa. Porro *paullisper* imprimis cum corporis, *parumper* cum animi actionibus conjungi.] ℙ *Paul.* ex *Festo* docet, dictum esse per metathesin syllabarum, quasi *perparum:* sed minus recte, cum in *tantisper*, et *paulisper* non valeat. Potius a Graeca consuetudine ducas παυρόν περ, ut ὀλίγον περ, ὅσον περ, etc.

PĂRUNCŬLUS, i, m. dimin. paronis. *Cic.* ap. *Isid. Or.* 19, 1. Parunculis ad litus ludit celeribus.

PĀRUS, i, m. avis genus, cujus multas species refert *Gesnerus:* ab Italis nonnullis *parizola* dicitur. *Auct. carm. Philom.* 9. Parus enim quamvis per noctem tinniat omnem.

[PARVŬLĬTAS, atis, f. conditio parvulorum, infantia. *Commodian. Instruct.* 6. Et si parvulitas sic sensit. *F.*]

PARVŬLUM, adv. paululum. *Cels.* 7, 18. Si scrotum ducitur, aut nihil, aut parvulum intenditur. *Plin. ep.* 8, 17. *f.* Parvulum differt, patiaris adversa, an exspectes; et *ep.* 9, 40. Ut nihil de die perdunt, ita de nocte parvulum acquiruut. Adde *ep.* 8, 14. *med.*, ubi al. leg. *paululum*.

PARVŬLUS, a, um, adj. dimin. parvi, τυτθός, pusillus, levis, brevis. *Cic. Inv.* 2, 3. Ne dum parvulum hoc consequimur, illud amittamus, quod maximum est; et 8. Parvula impulsio. *Id. Quint.* 16. In parvula re captionis aliquid vereri. *Caes. B. G.* 2, 30. Parvulis proeliis cum hoste contendere; et *ib.* 5, 50. Non parvulum detrimentum. *Hirt. B. Afr.* 35. Parvulum navigium. *Brut.* ad *Cic. Fam.* 11, 10. Parvulam manum militum inermium habere. *Cic. Rosc. Com.* 8. Illa fuit pecunia immanis, haec parvula. *Lucr.* 4, 193. Parvula causa. *Juven.* 10, 340. mora. *Plin.* 17, 24, 37. *n.* 3. Sonum edere parvuli stridoris. *Id.* 35, 10, 36. *n.* 6. Parvula tabella. ℙ Saepe refertur ad aetatem, et infantem puellumque significat. *Virg. A.* 4, 328. si quis mihi parvulus aula Luderet Aeneas. *Just.* 15, 4. Ancora, quae in femore Seleuci nata cum ipso parvulo fuit. *Id.* 12, 5. A parvula aetate laboribus indurati. *Pl. Merc.* 1, 1, 89. Qui olim a puero parvulo mihi paedagogus fuerat. *Ter. Andr.* 1, 1, 8. Postquam te emi a parvulo. *Caes. B. G.* 6, 20. Ab parvulis labori ac duritiei student. [*M. Aurel.* inter opera *Front. ad Antonin. Imp.* (ed. *A. Maio*) 2, 1. Parvolae nostrae (*filiae*) nunc ap. Matidiam in oppido hospitantur. *F.*] ℙ De bestiis. *Caes. B. G.* 6, 27. Uri assuescere ad homines, et mansuefieri, ne parvuli quidem excepti, possunt. ℙ De indocto, aut stulto, *Arnob.* 1, 25. Quid dicitis, o parvuli, incomperta vobis et nescia temerariae vocis loquacitate garrientes?

PARVUS, a, um, adj. μικρός, exiguus, modicus, levis. Volunt esse a παῦρος, paucus, brevis. *Cic. Or.* 2, 20. Si hoc in parvis, aut mediocribus rebus doctiores assequi possunt, non idem sentio tanta hac in re, tamque immensa posse fieri. *Id. Q. Fr.* 3, 8. Non enim commoda quaedam sequebamur parva ac mediocria. *Plin.* 20. *in.* Nemo id parvum ac modicum existimaverit. *Cic. Cluent.* 34. *med.* Haec apud Junium parva et infirma sunt. *Id. Leg.* 1, 5. *f.* In parvum quendam et angustum locum concludi. *Id. Agr.* 2, 31. Promiscue toto campo Martio, quam proprie parva frui parte malletis. *Virg. G.* 4, 176. si parva licet componere magnis. *Nep. Them.* 5. *extr.* Parvo numero navium. *Plin.* 12, 13, 29. Cardamomum odoris parvi. Sic 21, 31, 105. Trychnus insaniam facit, parvo quoque succo. *Cic. Caecin.* 10. Beneficium non parvum. *Id. N. D.* 2, 48. Parvi pisciculi. *Id. fragm.* ap. *Lact.* 6, 2. Parvus libellus. *Id. ad Quir.* 8. Parva navicula. *Hor. Sat.* 1, 6, 86. merces. ℙ Absolute. *Id. ib.* 2, 2, 110. et *Cic. Att.* 12, 19. Contentus parvo. *Hor. Ep.* 2, 1, 139. Agricolae prisci, fortes, parvoque beati. *Sen. ep.* 123. Necessarium est parvo assuescere. *Hor. Od.* 2, 16, 13. Vivitur parvo bene. ℙ Refertur saepe ad aestimationem et pretium. *Cic. Verr.* 2, 4, 60. Pretio parvo vendere. *Ter. Hec.* 5, 3, 1. Meam herus esse operam deputat parvi pretii. ℙ Absolute. *Pl. Mil.* 4, 8, 41. Parvi ego illos facio; et *Capt.* 3, 5, 24. Parvi aestimo, si ego hic peribo. *Cic. Arch.* 6. Pericula mortis atque exsilii parvi esse ducenda. *Nep. Eum.* 10. *extr.* Omnes prae illo parvi futuros. *Hor. Sat.* 2, 3, 156. Quanti emptus? parvo. *Cic. Att.* 1, 3. Signa abs te diligenter, parvoque curata sunt. ℙ Huc et illa pertinent *Cic. Off.* 1, 22. Parva sunt foris arma, nisi est consilium domi. Al. leg. *parvi;* [*Ita optimae edd. cum praestantt. MSS.] et 20. Quae eximia plerisque, et praeclara videntur, parva ducere. *Id. Manil.* 7. et *Q. Fr.* 1, 1, 7. Parvi refert, abs te jus dici diligenter, nisi, etc. ℙ Item ad aetatem pueritiae et infantiae. *Cic. Fin.* 3, 5. Antequam voluptas, aut dolor attigerit, salutaria appetunt parvi. *Hor. Ep.* 2, 1, 70. memini quae plagosum mihi parvo Orbilium dictare; et *Cic. Leg.* 2, 4. A parvis didicimus. *Liv.* 1, 39. *f.* Puer in domo a parvo eductus. *Stat. Silv.* 1, 5, 43. Una vescitur omnis ordo mensa, Parvi, femina, plebs, eques, senatus. *Id. Theb.* 7, 520. liquistis enim parvosque, senesque, Et lacrimas has quisque domi. *Suet. Aug.* 48. Rectorem apponere aetate parvis, aut mente lapsis. ℙ *Parvum* pro *parvorum* hoc sensu habet *Stat. Th.* 1, 609. ℙ Cum refertur ad tempus, breve significat. *Ter. Andr.* 1, 1, 83. Parvae consuetudinis causa. *Lucr.* 5, 107. Omnia conquassari in parvo tempore cernes. Adde *Val. Fl.* 8, 273. *Lucan.* 4, 476. parva nox; et 6, 806. vita. ℙ Translate. *Hor. Ep.* 1, 17, 39. hic onus horret, Ut parvis animis, et parvo corpore majus: Hic subit, et perfert; et *ib.* 2, 1. 257. sed neque parvum Carmen majestas recipit tua, *h. e.* humile. *Id. Od.* 3, 23, 15. Parvi Dii, *h. e.* parvae potentiae, minorum gentium, ut v. gr. Penates. *Ter. Eun.* 1, 2, 117. Parvam fidem habere alicui; et *Plin. ep.* 6, 29. Homo parvo ingenio; et *Virg. Ecl.* 3, 54. Sensibus haec imis (res est non parva) reponas; et *Hor. Ep.* 1, 3, 28 Hoc opus, hoc studium parvi properemus, et ampli, *h. e.* pauperes, humiles, ignobiles. *Hirt. B. Afr.* 57. Aquinius homo novus, parvusque sena.

tor. ¶ Parvus, et parvum pro parum. Lucan. 4, 239. si torrida parvus Venit in ora cruor, h. e. parum, seu aliquantum cruoris. Id. 2, 128. parvum sed fessa senectus Sanguinis effudit jugulo. ¶ Parvo pro paulo. Liv. 10, 45. med. Ut parvo admodum plures caperentur. Est qui aliter leg. Plin. 2, 67, 67. Parvo brevius, quam totus Septentrio eremigatus. Id. 16, 25, 42. Silvestrium primae florent sambucus, et cornus, parvoque post pirus, etc. Potest tamen in his spatio, aut tempore subintelligi: ut in illo ejusd. 5, 11, 12. Tam parvo distat ibi tanta rerum naturae diversitas. ¶ Gradus sunt minor, minimus, quae suo loco. Reperitur tamen et parvior, parvissimus. Varr. ap. Non. 6, 43. Rictus parvissimus. Lucr. 1, 608. et 614. et 3, 200. parvissima corpora. Coel. Aurel. Tard. 2, 1. med. Volantum parviores. Adde ib. 3, 8. n. 103. ¶ [*Confund. parvum, paulum, et parum. V. h. v. in f. — Parva, parta et parca. Cort. ad Lucan. 5, 505.]

*PARYADRAE, arum, mons vel promontorium Armeniae. Plin. 6, 9. B. A.

*PARYADRES, ae, m. mons Ponti. Plin. 5, 27. ed. Hard. ubi ed. Elzev. habet Paryedrus. B. A.

*PASARGADAE vel

*PASAGARDAE, arum, urbs Persidis. Plin. 6, 23. ubi prior forma occurrit, etc. 26. ubi posterior. ¶ V. Persagadum. B. A.

PASCALIS, e, adj. pascualis. Festus: Pascales oves, pro pascuales, Cato dixit. Lucil. ap. eund. in Solox. Pascali pecore ac montano, hirto atque soloci. V. SOLOX.

PASCEOLUS, i, m. sacculus ex aluta, ut Non. 2, 635. interpretatur. Volunt esse dimin. a φάσκωλον, quod est marsupium, teste Suida. Pl. Rud. 5, 2, 26. Nummi octingenti aurei in marsupio infuerunt: praeterea centum denaria Philippea in pasceolo seorsus. Cato ap. Non. l. c. Pueri in ludo solent pasceolos furari. Adde Lucil. ib.

PASCHA, ae, f. et

PASCHA, ătis, n. Πάσχα, festum Hebraeorum, et Christianorum circa aequinoctii verni tempus: ab Hebr. פסח pésach, transitus. Ratio nominis est, quod Angelus, cum caederet Aegyptios, domos Israelitarum agni sanguine illitas transierit. Tert. ad Uxor. 2, 4. Solemnibus Paschae abnoctare. Id. in carm. adv. Marc. 2, 80. Lege dedit Pascham, gaudens atque immolat agnum. Id. Cor. mil. 3. A die Paschae in Pentecosten usque. ¶ Etiam plur. num. Symm. ep. 10, 77. Nec fas est Pascharum dies sine sacerdote celebrare. ¶ Pascha, n. indecl. ut etiam ap. Graecos. Auson. ep. 10, 17. Nos etenim primis post sanctum Pascha diebus. Hieron. ep. 96. n. 20. Cum Angelis merebimur dominicum Pascha celebrare. ¶ Etiam Pascha, ătis, n. ap. Ambros. de myster. Paschatis, et alios sequioris aevi scriptores.

PASCHALIS, e, adj. ad Pascha pertinens. Sedul. initio operis. Paschales quicumque dapes conviva requiris; et 20. Paschalia dona. Impp. Grat. Valent. etc. Cod. Theod. 9, 35, 4. Paschale tempus. Hieron. ep. 99. n. 1. Paschalis liber, h. e. qui de Paschate agit.

[PASCHUSA, ae, f. πασχοῦσα, quae patitur: particip. verbi πάσχω, patior. Est cogn. R. Inscr. ap. Gud. 359, 15. Perperna Paschusa. F.]

PASCITO, as, a. 1. frequentat. a pasco. Varr. R. R. 3, 16. med. Feras apes dico, quae in silvestribus locis pascitant: cicures, quae in cultis. Alii leg. pastitant.

PASCO, is, pavi, pastum, a. 3. νέμω, νέμομαι: a πάω vel a βόσκω, quae idem significant, [*ad pabulum ducere, de pastoribus, greges, armenta in pastum agentibus, ibique custodientibus, ne damni, detrimenti quid capiant. Haec enim est prima vocis significatio, quam Noster §. 3. adscripserat his laudatis exemplis:] Cic. Div. 1, 17. Cum propter paupertatem sues puer pasceret. Virg. Ecl. 1, 78. non, me pascente capellae Florentem cytisum, et salices carpetis amaras. Ov. Met. 6, 394. et quisquis montibus illis Lanigerosque greges, armentaque bucera pavit. — [*Hic statim commemoranda erat formula, in sacrificiis usitata, quam affert Paulus ex Festo: pascito linguam, i. e. coerceto, contineto, taceto: ubi pascere eadem translatione dictum est, ut nostr. hüten: unde frustra sunt, qui parcito leg. cens. ¶ Hinc de agricolis rem pecuariam exercentibus.] Cic. Off. 2, 4. Bestias pascere, aut domare. Varr. R. R. 2, 1. med. Necesse est constituat numerum, quot greges, et quantos sit pasturus (Adde 10.) Hor. Sat. 1, 6, 203. Plures calones, atque caballi pascendi. Cic. Off. 2. f. a quo (Catone) quum quaereretur, quid maxime in re familiari expediret? respondit: bene pascere. Quid secundum? Satis bene pascere. Quid tertium? Male pascere: [ubi v. Beier.] Cf. Colum. 6. praef. et Plin. 18, 5, 6. Sen. ep. 2. f. Quid refert, quantum illi in arca, quantum in horreis jaceat, quantum pascat, aut feneret? ¶ Inter pascere, et alere discrimen statuit Non. 5, 74, ut prius sit cibum praebere, alterum sufficiendi generis curam habere. Varr. ib. et 4, 218. Ubi graves pascantur, et alantur pavonum greges. ¶ [*Jam in universum est nutrire, alere: ita primum de hero, patre familias servis alimenta praebente.] Sen. ep. 17. Non circumstat illam turba servorum, ad quos pascendos transmarinarum regionum est optanda fertilitas. Facile est pascere paucos ventres, et bene institutos. Juven. 3, 141. quot pascit servos? quot possidet agri Jugera? Petr. fragm. Trag. 57. Burm. Viginti ventres pasco, et canem. Appul. Met. 1. Neque praeter unicam pascit ancillulam. ¶ Item de eo, qui quotidie aut saepe alios convivio excipit. Spart. Hadr. 17. Cum plurimos suis sumptibus pasceret. Al. leg. Quum cum plurimis summatibus pasceret. Lampr. Alex. Sev. 41. Argentum et ministros ante, quando pascebat, accipiebat ab amicis. [*Hic poterat adjungi locus, quem Forc. perperam §. 3. immiscuerat. Cic. Att. 6, 1. med. Olusculis nos soles pascere: du fütterst uns mit Gemüse ab. ¶ Tum pascere sensu latissimo dicitur de iis, quae suppeditant res ad vitam sustentandam necessarias. Noster laudaverat ista:] Plin. 18, 3, 4. Iis moribus non modo sufficiebant fruges, nulla provinciarum pascente Italiam, verum etiam annonae vilitas incredibilis erat. Id. 12, 14, 32. Nam et benigne certo itinerum numero Deus hospites pascit. Virg. A. 7, 684. quos dives Anagnia pascis, quos Amasene pater. Cic. Mil. 2. Quos P. Clodii furor rapinis, et incendiis, et omnibus exitiis pavit. Juven. 7, 93. Haud tamen invideas vati, quem pulpita pascunt; et 12, 28. pictores quis nescit ab Iside pasci? Virg. G. 2, 189. campus silicem curvis invisam pascit aratris. ¶ Translate. Hor. Sat. 2, 3, 35. Pascere barbam. Virg. A. 7, 391. sacrum Baccho crinem: τρέφειν κόμην. Sic Stat. Th. 8, 493. Ille genas Phoebo, crinem hic pascebat Iaccho. Ov. R. Am. 749. amorem. Ov. Met. 14, 467. Danaas paverunt Pergama flammas. Val. Fl. 1, 677. Tunc quocumque loco meritas tibi plurimus aras Pascet honos, h. e. plurima hostia excolet augebitque aras. Ov. Trist. 4, 4, 63. ubi Taurica dira Caede pharetratae pascitur ara Deae. Al. leg. spargitur. Virg. A. 10, 627. spes pascis inanes. Plin. 14, 1, 3. Stat per se vitis sine ullo pedamento, artus suos in se colligens, et brevitate crassitudinem pascens; et 17, 12, 18. Umbra alno pinguis, sed pascens sata, h. e. nutriens, et crescere faciens. Virg. A. 1, 608. polus dum sidera pascet. Alias putabant, sidera terreno humore pasci, ut Plin. 2, 9, 6. f. tradit. Hinc Rut. Itin. 1, 644. de Oceano: corusca suis sidera pascit aquis; et Lucan. 10, 258. Nec non Oceano pasci Phoebumque, polumque, Credimus. Mart. 10, 58. Dura suburbani dum jugera pascimus agri, h. e. colimus, et multa impensa sustinemus, pascimusque quodammodo potius, quam ab illo pascamur, cum sumptus reditum superent. Hor. Ep. 1, 18, 35. nummos alienos pascere, h. e. augere, aes alienum contrahendo, et usuras solvendo. ¶ Pascere oculos, animum, oblectare, detinere, alere, satiare. Cic. Verr. 2, 5, 26. Cum ejus cruciatu atque supplicio pascere oculos, animumque exsaturare vellent. Id. Phil. 11, 3. extr. Ut in ejus corpore lacerando, cum animum satiare non posset, oculos paverit suos. Virg. A. 1, 468. animum pictura pascit inani. ¶ [*Secundo loco pascere, ut nostr. weiden, dicitur de gregibus, armentis in agris, campisque versantibus, atque vescentibus. Virg. G. 3, 143. Saltibus in vacuis pascant.] Id. Ecl. 3, 96. Tityre, pascentes a flumine rejice capellas; et G. 3, 466. de ove aegrotante: Extremamque sequi, aut medio procumbere campo Pascentem. Pl. Most. 4, 1, 22. Ire vis mula pastum foras. [*Adde Tibull. 4, 1, 186. Cuique pecus denso pascebant agmine colles; et id. 2, 5, 25. Sed tunc pascebant herbosa Palatia vaccae. ¶ Hinc in universum pro vesci, comedere ponitur.] Mart. 9, 82. Duxerat esuriens locupletem pauper, anumque Uxorem: pascit Gellius, etc. Pl. Rud. 4, 7, 12. Quam si quis avidus pascit escam avariter, decipitur in transenna avaritia sua. Al. leg. poscit. ¶ [*Longe ita frequentius passivum pasci, deponentis significatione usurpatur. Serv. ad A. 1, 198. et 2, 215. docet pasco et pascor unius esse significationis. Adde Consent. p. 2054. pascit juvenca et pascitur juvenca recte dicitur. Virg. G. 3, 162. Cetera pascuntur virides armenta per herbas; et ib. 219. Pascitur in silva juvenca.] ¶ Cum accusativo Graeca ratione. Id. ib. 314. Pascuntur vero silvas, et summa Lycaei, Horrentesque rubos, et amantes ardua dumos; et ib. 4, 181. de apib.: pascuntur et arbuta passim, Et glaucas salices, casiamque, crocumque rubentem. ¶ [*Pro comedere, vesci, ali. Virg. G. 3, 528. Frondibus et victu pascuntur simplicis herbae. Pers. 3, 55. juventus Invigilat siliquis, et grandi pasta polenta. Liv. 6, 41. si pulli non pascerentur. V. Bauer. ad h. l. p. 251. Cic. Off. 2, 11. Qui maleficio et scelere pascuntur, i. e. quaestum faciunt. V. Beier. ad h. l. et cf. supra. ¶ Translate. Virg. A. 2, 683. Lambere flamma comas, et circum tempora pasci; et ib. 11, 786. pineus ardor acervo Pascitur. Ov. Pont. 1, 4, 21. Otia corpus alunt: animus quoque pascitur illis. Id. Met. 6, 280. Pascere crudelis nostro, Latona, dolore, Pascere, ait, satiaque meo tua pectora luctu. Cic. Pis. 20. His ego rebus pascor, his delector, his perfruor, quod de vobis hic ordo opinatur, non secus ac de teterrimis hostibus. Id. Sext. 46. discordiis civium et seditione. Id. Att. 4, 10. Ego hic pascor bibliotheca Fausti. Liv. Fragm. n. 36. in animus in quies pasceretur opere.]

PASCUA, ae, f. idem ac pascuum. Est adjectivum, et terra aut humus subintelligitur. Tert. Apol. 22. Quae illi accuratior pascua est, quam ut, etc.

PASCUALIS. V. PASCALIS.

PASCUE, adv. laute, h. e. pascuo abundante. Appul. Met. 2. In abacum pascue vinolentum. Alii rectius leg. In cacabum ad pascua jurulenta. V. PASCUUM.

PASCUOSUS, a, um, adj. idoneus ad pascendum, ut Pascuosa herba, Appul. H. 92.

PASCUUM, i, n. βόσκημα, νομή, locus, ubi pecudes pascuntur: item ipsum pabulum. Vox est adjectiva, et subintelligitur solum, locus, aut quid simile. Varr. R. R. 2, 11. med. Ad perpurgandum id, quod ab viridi pascuo, etc. Colum. 8, 14. med. Ne esuriens mittatur in pascuum; et 7, 1. Rus, quod pascuo caret. Plin. 8, 47, 72. Ovium genera duo, tectum, et colonicum: illud mollius, hoc in pascuo delicatius: quippe cum tectum rubis vescatur. ¶ Saepius in plurali utimur. Cic. Agr. 1, 1. med. Utrum hanc silvam in relictis possessionibus, an in censorum pascuis invenisti? Hor. Epod. 1, 27. Pecusve Calabris ante sidus fervidum Lucana mutet pascua. Plin. 10, 44, 61. Exire in pascua. Virg. G. 3, 323. In saltus utrumque gregem, atque in pascua mittes. Catull. 20, 10. Meis capella delicata pascuis In urbem adulta lacte portat ubera. Ov. Fast. 1, 243. Hic, ubi nunc Roma est, incaedua silva virebat: Tantaque res paucis pascua bubus erat; et ib. 4, 476. pascua laeta. Id. Met. 2, 689. herbosa. ¶ Significat etiam cibos in usum hominum. Appul. Met. 2. Quae (ancillula) suis dominis parabat viscum fartim concisum, et pulpam frustatim consectam in cacabum ad pascua jurulenta.

PASCUUS, a, um, adj. νομαδικός, ad pascendum idoneus. Pl. Truc. 1, 2, 47. Non arvus hic, sed pascuus est ager. [Cic. de Rep. (ed. A. Maio) 5, 2. Ob easque causas agri arvi, et arbusti, et pascui lati atque uberes definiebantur. F.] Lucr. 5, 1247. Pandere agros pingues, et pascua reddere rura. Paul. Dig. 50, 16, 30. Pascua silva est, quae pascuis pecudum destinata est. Plin. 18, 3, 3. Etiam nunc in tabulis censoriis pascua dicuntur omnia, ex quibus populus reditus habet, quia diu hoc solum vectigal fuerat.

[PASICOMPSA, ae, f. nomen propr. mulieris: a πᾶς, omnis, et κομψή, venusta. Pl. Merc. 3, 1, 18. Lys. Quod nomen tibi dicam esse? Pas. Pasicompsae. Lys. Ex forma nomen inditum est. F.]

[PASICRATES, is, m. omnibus praestans: a πᾶς, omnis, et κρατέω, praesto. Est cogn. R. Inscr. ap. Grut. 945, 5. Q. Lucilius Pasicrates. F.]

*PASINI CIVITAS cognominatim est Aenona, Liburniae oppidum. Plin. 3, 21. Aenona, Pasini civitas. B. A.

PASIPHAE, es, f. per quatuor syllab. Πασιφάη, filia Solis et Perside filia Oceani, soror Circes, et Aees, uxor Minois regis Cretae, quam fabulae ferunt tauri amore captam fuisse, Daedalique opera, qui ligneae eam vaccae inclusit, voti compotem factam, Minotaurum peperisse, capite taurino, reliqua parte humana, quod monstrum postea in Cretensi labyrintho Theseus dicitur interfecisse, Ariadnes ope adjutus. Serv. ad A. 6, 14. Minois scribam fuisse tradit nomine Taurum, cum quo Pasiphae mutuo ejus amore capta, in Daedali aedibus concubuit. Filiam etiam ex Minoe peperit, quae Phaedra dicta est. In numero Dearum habita est. Cic. N. D. 3, 19. et Div. 1, 43. V. plura ap. Serv. l. c. et Hyg. fab. 40. Virg. ib. Hic crudelis amor tauri suppostaque furto Pasiphae, mixtumque genus, prolesque biformis. Id. Ecl. 6, 46. Pasiphaen nivei solatur amore juvenci. V. MINOTAURUS. ¶ Pasiphaa, positio Latina est. Cic. Div. l. c. Pasiphaae fanum.

PASIPHAEIUS, a, um, adj. sex syllabar. ad Pasiphaen pertinens. Ov. Met. 15, 500. Sed tamen ille ego sum: me Pasiphaeia quondam Tentatum frustra, patrium temerasse cubile Arguit, h. e. Phaedra filia Pasiphaes.

[PASIPHILUS, a, um, adj. πασίφιλος, omnibus amicus: a πᾶς, omnis, et φίλος, amicus. Est cogn. R. Inscr. ap. Grut. 1045, 9. M. Varenus Pasiphilus. Alia ap. Mur. 1253, 8. Critonia Pasiphila. F.]

*PASITELES, is, Πασιτέλης, plastes celebris, de quo Plin. 35, 12. Meminit et Pausan. in Eliae. prior. med. p. 168. Wechel. ¶ Item insignis sculptor. Plin. 36, 5. et 4, 12. B. A.

PASITHEA, ae, et Pasithee, es, f. Πασιθέη, una ex tribus Gratiis, quam Homer. Iliad. 14, 267. Somni uxorem facit. Catull. 63, 43. Trepidantem eum recepit Dea Pasithea sinu. Stat. Theb. 2, 286. Non hoc Pasithee blandarum prima sororum, etc.

*PASITIGRIS, nomen Tigris fluvii ea in parte

ua duo ejus alvei confluunt. *Plin.* 6, 27. *(Tigris)* irca Seleuciam Babyloniam CXXV. M. passuum ivisus in alveos duos, altero Meridiem ac Seleuiam petit, Mesenen perfundens: altero ad Septenrionem flexus, ejusdem gentis tergo campos Cauhas secat. Ubi remeavere aquae, Pasitigris appelatur. Adde 12, 17. ℙ Item Persidis fluvius, in Suiana, in sinum Persicum influens, alio nomine Oroatis, ut probabile est. *Curt.* 5, 3. V. OROATIS. *B. A.*

*PASSALA, ae, *Πάσσαλα*, insula Cariae objecta, in sinu Ceramico. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

*PASSALAE, arum, populi Indiae, cis Gangem. *Plin.* 6, 19. *B. A.*

PASSĀLES et oves, et gallinae appellantur, quod passim pascuntur. *Paul.* ex *Festo.*

PASSĀRĬAE Ficus, ad solem passae. *Capitol. Alb.* 11. V. CALLISTRUTHIA.

PASSĀRĪNUS. V. PASSERINUS.

*PASSĀRON vel Passaro, onis, *Πασσαρὼν*, Epiri opp., in Molosside. *Liv.* 45, 26 et 33. *B. A.*

PASSER, ĕris, m. *στρουθὸς* et *σιτοφάγος*, ut in *Gloss. Philox.* dicitur, avis salacissima. *Plin.* 10, 36, 52. Passeri minimum vitae, cui salacitas palumbis par. Mares negantur anno diutius durare, argumento, quia nulla veris initio appareat nigritudo in rostro, quae ab aestate incipit. Feminis longiusculum spatium; et *ib.* 38, 54. Avium ambulant aliquae, ut cornices: saliunt aliae, ut passeres. *Id.* 18, 17, 45. Pestem a milio atque panico, sturnorum, passerumve agmina, scio abigi herba, cujus nomen ignotum est. *Id.* 30, 15, 49. Venerem concitant passeres in cibo, vel ova eorum. *Cic. Fin.* 2, 23. Voluptas, quae passeribus nota est omnibus, a nobis intelligi non potest. *Id. Div.* 1, 33. et *ib.* 2, 30. Apud Homerum Calchas ex passerum numero belli Trojani annos auguratus est. ℙ Turpem sententiam hoc nomine obtegere videntur *Catull. carm.* 2 et 3., *Mart.* 11, 6. ℙ Habet locum in blanditiis. *Pl. Cas.* 1, 50. Meus pullus passer, mea columba, mi lepus. ℙ *Passer marinus* est struthiocamelus, omnium avium maximus, Graece *στρουθός: marinus* autem, quia peregrinus est, et trans mare advehitur. *Pl. Pers.* 2, 2, 17., *Auson. ep.* 11. et *Festus.* ℙ Etiam absolute *passer* est struthiocamelus. *Inscr.* ap. *Grut.* 484, 6. Venatione passerum, denis bestiis, et quatuor feris dent*atis*, et quatuor paribus *(gladiatorum)* ferro dimicantibus. ℙ Est etiam *passer* marinus piscis ex genere planorum. *Plin.* 9, 20, 36. Marinorum alii sunt plani, ut rhombi, soleae, ac passeres: qui a rhombis situ tantum corporis differunt. Dexter resupinatus est illis, passeri laevus. *Ov. Hal.* 124. Fulgentes soleae candore, et concolor illis Passer. Adde *Hor. Sat.* 2, 8, 20. et *Colum.* 8, 16. ℙ Fuit etiam cogn. R., ut M. Petronius Passer, ap. *Varr. R. R.* 3, 2.

PASSĔRĀRĬUS. V. CALLISTRUTHIA.

[PASSERCŬLĂ, ae, f. dimin. passeris. Translate dicitur de puella. *M. Aurel.* ap. *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 4, 6. Tum ego: Quid autem passerculam nostram Gratiam minusculam, existimas modo facere? *h. e.* Gratiam, filiam parvulam Frontonis. *F.*]

PASSERCŬLUS, i, m. dimin. *στρουθίον*, parvus passer. *Cic. Div.* 2, 30. Cur autem de passerculis conjecturam facit? ℙ Usurpatur interdum in blanditiis amantium. *Pl. As.* 3, 3, 76. Dio me tuum passerculum, gallinam, coturnicem. V. PASSER.

[PASSĔRILLĂ, ae, f. dimin. passeris. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 323, 2. Julia Passerilla. *F.*]

PASSĔRĪNUS, a, um, adj. ad passerem pertinens. *Pompon.* ap. *Non.* 2, 335. Ut te objectes frustatim passerinum prandium, *h. e.* ita discerptum, et minutatim concisum, ut passerum cibus esse possis. ℙ Ap. *Mart.* 7, 7. et 12, 36. *Passerinus* est nomen equi cursoris velocissimi. In tabula marmorea ap. *Grut.* 341. legitur *Passarino*, et est nomen equi circensis.

PASSERNĬCES, vox Celtica, qua significantur cotes aciem aqua trahentes. *Plin.* 36, 22, 47.

PASSĬBĬLIS, e, adj. qui pati potest. *Arnob.* 7, 14. Quidquid vexatur rei alicujus motu, passibile esse constat, et fragile. Adde *Tert. adv. Prax.* 29. et *Prud. Apoth.* 74.

PASSĬBĬLĬTAS, atis, f. aptitudo ad recipiendam passionem. *Arnob.* 2, 62. Passibilitate intervenienre corruptibilem esse.

PASSĬBĬLĬTER, adv. patiendo. *Tert. Anim.* 45. Anxie et passibiliter in somniis conterreri.

[PASSĬĒNUS, i, m. pathicus, quasi paschienus: a *πασχητιῶν*, cupiens obscena pati. Est cogn. R. *Sen. Contr.* 5. *praef.* Pacatus rhetor Passieno, prima ejus syllaba in Graecum mutata, obscenum nomen imposuit. *Inscr.* ap. *Grut.* 106, 4. L. Passienus Rufus. *F.*]

PASSIM, adv. *ἁπανταχῇ*, sparsim, huc illuc sine ordine: a supino *passum* verbi *pando, is*, quasi late, et expandendo se. *Caes. B. C.* 2, 38. Numidae quadam barbara consuetudine nullis ordinibus passim consederant. *Brut.* ad *Cic. Fam.* 11, 13. Antonius itinera fecit multo majora fugiens, quam ego sequens: ille enim iit passim, ego ordinatim. *Asellio* ap. *Serv.* ad *A.* 12, 121. Triariorum quartum signum accedebat, sive pilatim, sive passim iter facere volebat. *Stat. Theb.* 11, 758. nulli sua signa, suusque Ductor: eunt taciti passim. *Quint. decl.* 4, 13. *extr.* Ista credis passim fortuitoque disposita? *Virg. A.* 4, 162. Et Tyrii comites passim diversa per agros Tecta metu petiere. ℙ Item sine discrimine, promiscue. *Tibull.* 2, 3, 41. Glans aluit veteres, et passim semper amarunt. *Just.* 43, 1. Ut Saturnalibus, exaequato omnium jure, passim in conviviis servi cum dominis recumbant. ℙ Item sparsim, omnibus locis, undique. *Cic. Sull.* 15. Non occultavi, non continui domi, sed describi ab omnibus librariis, dividi passim, et pervulgari, atque edi imperavi. *Id. Or.* 2, 6. Volucres passim ac libere, solutas opere, volitare. *Id. Div.* 2, 38. Volucres huc et illuc passim vagantes. *Id. Rosc. Am.* 46. *med.* Passim per forum volitat cum magna caterva togatorum. *Plin.* 19, 8, 42. Asparagi aliud genus passim etiam montibus nascens. *Id.* 26, 12, 77. Passim et in quacumque parte corporis nascuntur furunculi. *Cic. Or.* 1, 42. Passim carpere, colligere undique. *Id. Mur.* 35. Senatus num crimen putat ad prandium invitare? minime, sed vulgo, passim: quid est vulgo? universos. *Lactant.* 2, 6. *f.* Eo passim confugerunt ex finitimis locis pessimi quique.

[PASSĪNUS, i, m. ad passum pertinens, fortasse idem est ac passienus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 557, 9. Terentius Passinus. *F.*]

PASSĬO, onis, f. *πάθος*, perpessio. *Maximian. Gallus* 3, 42. Si nihil imminuit passio, nulla fuit. *Prud. περὶ στεφ.* 5, 291. Pulcroque mortis exitu Omnis peracta es passio. Usi sunt praeterea *Tert. adv. Valent.* 9. *extr.* et *adv. Gnost.* 13., *Appul. Dogm. Plat.* 2. et *de Deo Socrat.* et *de Mundo*, et *Sever. Sulpic. Hist.* 2, 32. et alii hujus notae. Pro morbo saepissime usurpat *Coel. Aurel.* ℙ Pro aegritudine animi, seu perturbatione, saepe *August.*, praesertim in libris *de civitate Dei*, ubi notat 8, 17. *τὸ πάθος* verbum de verbo esse *passionem.* Sic *de nupt. et concupisc.* 33. Passio, inquit, in lingua Latina, maxime in usu loquendi Ecclesiastico, non nisi ad vituperationem consuevit intelligi. Item *Serv.* ad *Virg. G.* 2, 499. Ne Virgilius ei daret ceteras animi passiones, quas novimus et a bonis, et a malis rebus venire.

PASSĬŌNĀLIS, e, adj. ad passionem pertinens, patibilis. *Tert. Testim. anim.* 3. Si Deus irascitur, corruptibilis, et passionalis est, *h. e.* passioni subjectus. Adde *ib.* 4. et *Coel. Aurel. Tard.* 1, 4. *n.* 83.

PASSĪVĒ, adv. idem quod passim, sparsim. *Appul. Met.* 11. Crines uberrimi per colla passive dispositi. Adde *Tert. adv. Psych.* 2. Utroque autem loco est qui *passim* reponit. ℙ Passivorum verborum more. *Prisc.* 8, 791. Lucilius: *A me auxiliatus si est:* passive, *βοηθηθείς.*

PASSĪVĬTAS, atis, f. frequentia promiscua: a *passim.* *Tert. Pall.* 4. *med.* Quantum denotatui passivitas offert; et *Apol.* 9. Suppeditante materias passivitate luxuriae.

PASSĪVĬTUS, adv. idem ac passim. *Tert. Pall.* 3. *f.* V. INHABITO.

PASSĪVUS, a, um, adj. qui pati potest, *παθητικός.* *Arnob.* 2, 65. Argumenta sunt praesto, quibus anima passiva et interibilis invenitur. Adde *Appul. de Deo Socrat.*, ubi Daemones vocat animalia ingenio rationabilia, animo passiva, quod sint iisdem, quibus nos, perturbationibus mentis obnoxii. ℙ *Passiva verba* a grammaticis dicuntur, quae passionem significant, ut *amor*, *verberor.* *Charis.* 2., *Diomed.* 1., *Prisc.* 8. et alii. ℙ Interdum *passivus* dicitur, qui promiscuus est, et pluribus communis: a *passim.* Hinc *Tert. adv. Marc.* 1, 7. passivum nomen Dei dixit, quia et hominibus dictum est, Ego dixi, Dii estis. Sic *Firm. Math.* 5, 1. passivas cupiditates, *h. e.* quas passim homines sectantur. *Appul. Met.* 6. Seminum passiva congeries, *h. e.* promiscua. ℙ *Passivi, orum*, populares. *August. contra Adamant.* 24. Vagi Romanorum, quos passivos appellant. *Vet. Schol.* in *Juven.* 8, 182. Populari, passivo. *B. A.*

[PASSO, as, n. 1. passus fio, patior. *Theod. Prisc.* 1, 30, de paronychiis: Quibus vero etiam ungues passaverint, foliis myrti viridibus, vel malagranati tunsis cataplasmandi sunt, *h. e.* quibus ungues exciderint. *F.*]

PASSUM, i, n. *γλυκὺ*, vinum expressum ex uvis passis. *Colum.* 12, 39., *Plin.* 14, 9, 11. et *Pall.* 11, 19. ejus conficiendi rationem docent. *Varr.* ap. *Non.* 17, 16. Passum nominabant, si in vindemia uvam diutius coctam legerent, eamque passi essent in sole aduri. *Virg. G.* 2, 93. Et passo psythia utilior. *Cels.* 2, 18. *f.* Passum quo ex sicciore uva est, eo valentius est. *Ulp. Dig.* 33, 6, 9. Si quis vinum legaverit, oenomeli plane continebitur, et passum: defrutum non continebitur.

PASSUS, a, um, part. a *patior*, *παθὼν*, qui passus est. *Virg. A.* 1, 203. O passi graviora: dabit Deus his quoque finem. *Hor. Od.* 1, 7, 30. o fortes, pejoraque passi Mecum saepe viri, nunc vino pellite curas. *Ov. R. Am.* 304. Ante suam quoties passa jacere forem! et *Met.* 7, 274. caputque novem cornicis saecula passae, *h. e.* quae vitam toleravit. ℙ *Uva passa* dicitur, quae post maturitatem diu in vite pendens solem passa est, et etiam post vindemiam soli exposita ejus ardorem sensit, *uva passa.* Sunt qui hoc sensu ducunt a *pando*, ut sit uva ad solem expansa: etenim *Colum.* 12, 39. docens rationem passi conficiendi, ait oportere *in sole pandere uvas.* *Plin.* 14, 1, 3. A patientia nomen acinis datur passis. *Virg. G.* 4, 269. psythia passos de vite racemos. *Pl. Poen.* 1, 2, 98. suspende te. *Mi.* siquidem tu es mecum futurus pro uva passa pensilis. Sic *Plin.* 18, 13, 34. Rapa durant et in sua terra servata, et postea passa, paene ad alium proventum. [*Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 4, 4. Istas uvas multo commodius passas, quam puberes, manducare. *F.*] ℙ *Lac passum* ap. *Ov. Met.* 14, 274. est coctum. ℙ Translate. *Lucil.* ap. *Non.* 1, 38. Rugosi, passique senes eadem omnia quaerunt, *h. e.* exsucci, exsangues. ℙ *Passus* a *pando* est extensus, expansus, explicatus, patens, apertus. *Gell.* 15, 15. Ab eo quod est *pando* veteres *passum* dixerunt, non *pansum:* et cum praepositione *expassum*, non *expansum.* *Ov. Amor.* 3, 2, 45. fertur passis victoria pennis. *Pl. Stich.* 2, 2, 45. In portum vento secundo, velo passo pervenit. *Cic. Tusc.* 1, 49. Quo utinam velis passis pervehi liceat, *h. e.* celeri cursu, quia expansis velis cita navis fertur. *Plin.* 7, 17, 17. Quod sit homini spatium a vestigio ad verticem, id esse passis manibus inter longissimos digitos, observatum est. *Caes. B. C.* 3, 98. et *Enn.* ap. *Non.* 4, 364. Passis late palmis. *Nemes. Cyn.* 142. de catulis canum: Queis nondum gressus stabiles, neque lumina passa Luciferum videre jubar. ℙ *Crines passi* sunt soluti et expansi, *κόμη ἀνειμένη:* quales habere mulieres solent in luctu, et in supplicationibus. *Caes. B. G.* 1, 51. *extr.* Mulieres in proelium proficiscentes milites, passis crinibus, flentes implorabant, ne se in servitutem Romanis traderent. *Virg. A.* 1, 483. ad templum non aequae Palladis ibant Crinibus Iliades passis. Adde *Liv.* 1, 13., ubi de Sabinis feminis proelium dirimentibus loquitur; et 7, 40. *med.* et alibi. In singulari *Ter. Phorm.* 1, 2, 56. Capillus passus, nudus pes, ipsa horrida; et *Heaut.* 2, 3, 49. Capillus passus, prolixus, circum caput rejectus negligenter. *Caes. B. G.* 7, 48. *med.* Matresfamilias suos obtestari, et more Gallico passum capillum ostentare. *Gell.* 15, 15. Capillo esse mulier passo dicitur, quasi porrecto et expanso. ℙ Pro *passus* al. leg. *sparsus* in allatis exemplis, et promiscue in libris hae duae voces reperiuntur. Videntur tamen *sparsi crines* aliquando plus esse, quam *passi*, nempe non solum expansi, sed turbati et disjecti: cujusmodi sunt in furentibus, vaticinantibus, bacchantibus. *Ov. A. Am.* 3, 709. per medias sparsis furibunda capillis Evolat, ut thyrso concita Baccha, vias. Adde *Met.* 8, 107. etc. ℙ *Passa verba*, prosa oratio. *Appul. Flor. n.* 15. *med.* Pherecydes primus, versuum nexu repudiato, conscribere ausus est passis verbis, soluto locutu, libera oratione.

PASSUS, us, m. *βῆμα*, gressus, gradus, extensio pedum in progrediendo: a *passum* verbi *pando, is.* *Cic. Marcell.* 2. Nec vero disjunctissimas terras citius cujusquam passibus potuisse peragrari, quam tuis non dicam cursibus, sed victoriis lustratae sunt. *Pl. Bacch.* 4, 7, 33. Sequere me hac tres unos passus. *Virg. A.* 2, 723. dextrae se parvus Iulus Implicuit, sequiturque patrem non passibus aequis; et *ib.* 7, 156. festinant jussi, rapidisque feruntur Passibus; et *ib.* 11, 907. nec longis inter se passibus absunt. *Val. Fl.* 3, 357. jam passibus aegris Dilapsae cum prole nurus. *Ov. Met.* 2, 572. dum per litora lentis Passibus, ut soleo, summa spatiarer arena; et 772. passuque incedit inerti; et *ib.* 13, 533. ad litus passu processit anili; et *Fast.* 2, 741. cito passu petere aliquem. *Lucan.* 4, 271. effuso decurrere passu. *Ov. Met.* 1, 532. admisso sequitur vestigia passu. *Stat. Silv.* 5, 2, 61. deside passu ire. *Lucr.* 4, 824. proferre viai proceros passus. *Ov. Met.* 11, 64. conjunctis spatiantur passibus ambo. *Stat. Th.* 3, 454. associare passus alicui, *h. e.* simul ire. ℙ Translate. *Plin.* 2, 7, 5. Haec est ad aeternam gloriam via: hac proceres iere Romani: hac nunc coelesti passu vadit maximus omnis aevi rector Vespasianus. *Ov. Trist.* 3, 7, 36. senectus strepitum passu non faciente venit; et *ib.* 5, 8, 15. Passibus ambiguis Fortuna volubilis errat. ℙ De vestigio. *Ov. Her.* 19, 27. Saepe tui specto si sint in litore passus. *Id. Pont.* 2, 6, 21. Turpe referre pedem, nec passu stare tenaci. ℙ Sumitur etiam pro mensura, ita dicta a pedibus passis, idest extensis. Duplex est. Primus dicitur simplex, et minor, et a nonnullis *gressus*, et est mensura duorum pedum, et dimidii. Tantum enim fere in progrediendo spatii est inter digitos prioris pedis, et calcaneum posterioris. Secundus dicitur major, et geometricus, quod eo peculiariter geometrae utantur, et constat ex quinque pedibus, sive ex duobus gressibus, idest ex passu minore geminato. Et de hoc intelligendum est, cum dicimus, milliaria singula constare ex mille passibus, et generaliter, quoties apud scriptores passus mentio occurrit. *Plin.* 2,

23, 21. Stadium centum viginti quinque nostros efficit passus, hoc est pedes sexcentos vigintiquinque. *Cic. Phil.* 7, 9. Nec exercitum propius urbem millia passuum ducenta admoverit. ℙ *Passum*, pro *passuum* per synaeresin. *Lucil.* ap. *Gell.* 1, 16. Hunc milli passum qui vicerit atque duobus.

[PASTA, ae, f. πάστη, farina aqua subacta, et in massam conversa: a πάσσω, inspergo. *Marcell. Empir.* 1. *med.* Rasamen pastae, quod in magide adhaeret. *F.*]

PASTICUS, a, um, adj. qui pastus est, ut Pasticus agnus, qui a lacte remotus jam herbas pascere coepit. *Apic.* 8, 6.

PASTILLĀRIUS, ii, m. qui pastillos facit. *Inscr.* ap. *Mur.* 527, 5. insculpta ann. a Chr. n. CCCCXXXV. Patronus corporis pastillariorum.

PASTILLĪCANS, antis, part. ab inus. *pastillico*, pastilli figuram repraesentans. *Plin.* 21, 8, 25. Luteus bellio pastillicantibus barbulis coronatur. *Sipontinus* legit *patulicantibus*, h. e. patulis, patentibus. Verum prior lectio in optimis quibusdam editionibus invenitur.

PASTILLUM est in sacris libi genus rotundi. *Paul.* ex *Festo.* ℙ Item universim parvus panis. *Varro* ap. *Charis.* 1, 24.

PASTILLUS, i, m. τροχίσκος, forma panis parvi; utique diminutivum a pane. *Festus. Plin.* 22, 12, 14. Radix succo madet, qui aut per se conditur, aut pastillis farinae. ℙ Item aridum medicamentum ex quibusdam metallicis diligenter contritis plerumque confectum, quae humore aliquo non pingui junguntur, et rursus coacta inarescunt, atque ubi utendum est, ejusdem generis humore diluuntur, illinunturque vulneribus. Differt ab emplastro, quod utique liquati aliquid accipit, et non illinitur, sed imponitur: item a malagmate, quod maxime ex floribus fit, eorumque surculis. V. *Cels.* 5, 17. *n.* 2. unde haec sumpsimus, et 5, 20., ubi varia eorum genera atque usus recenset. *Plin.* 13, 22, 43. Radicem tundunt in pila, et succum in sole coctum dividunt in pastillos. *Id.* 12, 27, 60. Digerere aliquid in pastillos. *Id.* 20, 1, 2. cogere; et 25, 13, 95. densare; et *ib.* 12, 91. diluere; et 20, 18, 76. terere. ℙ Dicitur et de pilulis unguentariis, quae odoris gratia gestantur. *Hor. Sat.* 1, 2, 27. et 4, 92. Pastillos Rufillus olet, Gorgonius hircum. [*V. Heindf.*]

PASTĬNĀCĂ, ae, f. herba generis cartilaginei, saporisque vehementis, et fervidi: cujus una species agrestis, sponte proveniens, σταφυλῖνος Graece dicta: altera seritur radice, vel semine, primo vere, vel autumno. Annicula utilis esse incipit, bima utilior. Tertia species hibiscum dicitur, a pastinaca sola gracilitate distans: quarta, Gallica, Graece δαῦκον. Postrema haec in quatuor rursus dividitur species. V. *Plin.* 19, 5, 27. et 25, 9, 64. *Isid. Or.* 17, 10. Pastinaca vocata, quod radix ejus praecipuus pastus sit hominis; est enim odoratu jucunda, cibo delectabilis. ℙ Item piscis planus, Graece τρυγὼν, radium habens super caudam eminulum quincunciali magnitudine, cujus ictus venenati sunt. Arbores infixus radici necat, arma ut telum perforat, vi ferri, et veneni malo. Eo latrocinatur ex occulto, transeuntes pisces quasi telo figens. *Plin.* 9, 42, 67. et *ib.* 48, 72. et *Cels.* 6, 9. *f.* [*Der Stachelroche*, Raja Pastinaca, *L.*]

PASTĬNĀTĬO, onis, f. βωλοστροφία, actus pastinandi. *Colum.* 3, 12. *f.* Pastinationem suscipere; et 13. *med.* Pastinationis destinata altitudo. ℙ Item ipsa humus pastinata. *Id.* 11, 2. *med.* Pastinatio vitibus conserenda est. *Id.* 3, 15. Seritur vitis in emundata inoccataque, et aequata pastinatione; et *ib.* 3. *f.* Pastinationis reditus.

PASTĬNĀTOR, oris, m. σκαπτὴρ, qui pastinat. *Colum.* 3, 13. *f.* Qua pastinator sulcum facturus est.

PASTĬNĀTUS, a, um, part. a *pastino*: fossus. *Colum.* 3, 13. *med.* Ne jam pastinatum solum jacentibus molibus imprimatur. *Plin.* 14, 1, 3. et *ib.* 4, 5. Pastinatae de integro vineae. ℙ Absolute *pastinatum*, solum pastinatum. *Colum. l. c.* Neque enim parum refert, suspensissimum esse pastinatum, et, si fieri possit, vestigio quoque inviolatum; et *ib.* 3. *f.* Viviradices, quae de pastinato eximuntur; et 16. Exigue humidum pastinatum sationi convenit. *Plin.* 17, 22, 35. *n.* 9. Vineam in pastinato serere.

PASTĬNĀTUS, us, m. idem ac pastinatio. *Plin.* 17, 20, 32. Alba populus seritur bipedaneo pastinatu.

PASTĬNO, as, avi, atum, a. 1. terram fodere, et praeparare, ut in ea pastino pangi quid possit, βωλοστροφέω, σκάπτω: et praesertim cum vites serere volumus. *Colum.* 3, 13. *med.* Nunc pastinandi agri propositum est rationem tradere. At primum ex omni sive arbustivo, sive silvestri loco, quem vineis destinaverimus, omnis frutex atque arbor erui ac submoveri debet: deinde humum totam alte infodere, etc. *Plin.* 17, 21, 35. *n.* 4. Solum in seminario, sive in vinea bidente pastinari debet ternos pedes bipalio alto. *Id.* 18, 26, 65. *n.* 2. Pastinare vineas. *Pall.* 2, 10. Ubi mundae sunt novales, scrobibus pastinemus, aut sulcis.

PASTĬNUM, i, n. *Colum.* 3, 18. Pastinum vocant agricolae ferramentum bifurcum, quo semina panguntur. *Id. ib.* Praetorto capite, et recurvato, ne pastinum effugiat, semen demergere; et *f.* Pangendi optima est ratio recti malleoli, cujus imum caput cum consertum est bifurco pastini, angustis faucibus ferramenti facile continetur ac deprimitur. ℙ Item pastinatio. *Pall.* 2, 10. Pastinum fit tribus generibus, aut terra in totum fossa, aut sulcis, aut scrobibus. *Id.* tamen 3, 9. *f.* pastinum a scrobe, et sulco distinguit. Est enim proprie pastinum, cum terra tota foditur, et ad semina recipienda praeparatur: improprie cum scrobibus aut sulcis id fit. ℙ Item pastinatum, h. e. ipsa terra pastinata, et praesertim quae vitibus conserendis destinatur. *Id. ib. med.* Non est uno genere vitium omne pastinum conserendum. *Id.* 1, 7. Studendo famae tantum, et latitudini pastinorum; et *ib.* 34. Semper altius tribus vel quatuor pedibus, ad pastini similitudinem, fodies hortulum. *Ulp. Dig.* 24, 3, 7. *extr.* Pastinum instituere. Al. leg. *piscinam.*

PASTIO, onis, f. νομή. *Varr. R. R.* 2, 13. Tota pastio, quae conjungitur a plerisque cum agricultura, magis ad pastorem, quam ad agricolam pertinere videtur. *Id. R. R.* 3, 2. *med.* Duo genera cum sint pastionum: unum agreste, in quo pecuariae sunt, alterum villaticum, in quo sunt gallinae, ac columbae, et apes, et cetera, quae in villa solent pasci. *Colum.* 8. *in.* Quippe villaticae pastiones, sicut pecuariae, non minimam colono stipem conferunt. ℙ Item locus pascendis animalibus idoneus, et ipsum pabulum. *Varr. R. R.* 1, 12. Dandum operam, ut potissimum sub radicibus montis silvestris villam ponas, ubi pastiones sint laxae. *Cic. Manil.* 6. Asia opima et fertilis, et ubertate agrorum, et varietate fructuum, et magnitudine pastionis. *Varr. R. R.* 2, 10. Qui pascunt, eos cogere oportet in pastione diem totum esse.

[PASTĬTO, as, n. 1. V. PASCITO. *F.*]

PASTŌMIS. V. POSTOMIS.

*PASTONA, ae, oppidum Armeniae minoris, ad Euphratem fluvium. *Plin.* 5, 24. *B. A.*

PASTOPHŌRI, orum, m. plur. παστοφόροι (a παστὸς, thalamus, aedicula, et φέρω, porto), sacerdotes praesertim apud Aegyptios, ita appellati, quia in pomparum solemnitate Deorum simulacra aediculis ligneis ac deauratis, (ut narrat *Herodot.* 2, 63) inclusa circumferebant; quemadmodum etiam apud nos circumforanea mendicabula solent Jesu Christi, vel B. Virginis, vel alicujus Sancti imagines sculptas, pictasve ita plebi venerandas, osculandasque, stipis captandae causa, offerre. *Appul. Met.* 11. Sed et antistites sacrorum, proceres illi potentissimorum Deum proferebant insignes exuvias, quorum secundus manibus ambabus gerebat altaria, id est auxilia, quibus nomen dedit proprium Deae (*Isidis*) summatis auxiliaris providentia; et *mox:* Paulatim progressi jam ripam maris proximamus. Ibi Deum simulacris rite dispositis, etc.; et *mox:* Sacrorum geruli sumptis rursum, quae quisque detulerant, alacres ad fanum reditum capessunt similis ritu pompae decori. At cum ad ipsum jam templum pervenimus, sacerdos maximus, quique divinas effigies progerebant, intra cubiculum Deae recepti, disponunt rite simulacra spirantia. Tum ex his unus, quem cuncti grammatea dicebant, pro foribus assistens, coetu pastophororum, quod sacrosancti collegii nomen est, velut in concionem vocato, indidem de sublimi suggestu, de libro, de litteris fausta vota praefatus, etc. et *paulo post:* De pastophoris unum conspexi statim; et *f.* Ac, ne sacris suis gregi cetero permixtus deservirem, in collegium me pastophororum suorum adlegit. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 230. Collegium pastophororum Industriensium. Effigiem pastophori videre est ap. *Torremuzza Inscr. Sicil.* p. 308. et pastophorae ap. *Viscont. Mus. Pio. Clem.* T. 7. *tab.* 6. [*Multis haec emendavit *F.*]

PASTOPHŌRĬUM, ii, n. παστοφόριον, conclave prope templum, in quo degebat unus, pluresve pastophori, Deorum simulacra ibidem custodientes. Hujus pastophorii mentio est in Graeca *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 37, 2. *Hieron.* 7. in *Isaj.* 22, 15. *Sochen* שָׁכָן autem vel tabernaculum interpretatur, vel pastophorium, hoc est thalamus, in quo habitat praepositus templi.

PASTOR, oris, m. ποιμὴν, νομεὺς, qui pascendorum animalium, et in pastione custodiendorum curam habet. *Caes. B. C.* 1, 24. Servos pastores armat, atque his equos attribuit. *Hor. Od.* 3, 29, 21. Jam pastor umbras cum grege languido, Rivumque fessus quaerit. *Varr. R. R.* 3, 6. *med.* Pastorem pavonum cum batillo circumire oportet, ac stercus tollere; et 7. Pastorem columbarium quotquot mensibus oportet everrere. *Colum.* 8, 2. *med.* de gallinis: Parandi modus est ducentorum capitum, quae pastoris unius curam distendant. *Paul. Dig.* 32, 1, 66. Pastores anserum. ℙ Saepius dicitur de opilione, et caprario; unde a bubulco distinguitur in illo *Juven.* 11, 151. Pastoris duri est hic filius, ille bubulci. ℙ Translate pastorem populi, ποιμένα λαῶν, regem, aut ducem exercitus, item Ecclesiae, et animarum curatorem recte dicimus, poetice loquendo: nam in prosa oratione, et in agendo, non probatur a *Quint.* 8, 6. *med.*, ut justo humilior. Metaphora enim, inquit, aut vacantem occupare locum debet, aut, si in alienum venit, plus valere eo, quod expellit. ℙ Tiberius Aug. praesidibus onerandas tributis provincias suadentibus, rescripsit: Boni pastoris esse tondere pecus, non deglubere. *Suet. Tib.* 32. ℙ [*Pastor* est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *B. J. Stoffella Esame d alc. scr. archeol.* p. 54. M. Cornelio M. F. C..... patri, M. Cornelio M. F. Favori fratri, Q. Cornelio Constanti filio Pastor suis, *h. e.* Cornelius Pastor. *F.*]

PASTŌRĀLIS, e, adj. ποιμενικὸς, ad pastorem pertinens. *Cic. Div.* 1, 48. Ille Romuli auguratus pastoralis, non urbanus fuit. *Varr. R. R.* 2, 1. Pastoralis vita. *Colum. prooem. l.* 1. *med.* scientia. *Id.* 7, 12. canis. *Liv.* 9, 36. habitus. *Ov. Fast.* 2, 365. juventus. *Vell.* 1, 8. manus, *h. e.* caterva pastorum. *Virg. A.* 7, 817. myrtus, *h. e.* qua pugnare solent pastores. Sic *Stat. Th.* 4, 300. hi Paphias myrtos a stirpe recurvant, Et pastorali meditantur proelia trunco. *Sil.* 13, 334. Pastorale baculum. *Virg. A.* 7, 513. signum. *Stat. Th.* 1, 268. tectum. *Nemes. Ecl.* 2, 55. et *Calpurn. Ecl.* 7, 22. O montana Pales, o pastoralis Apollo. V. ADMETUS.

PASTŌRĀLĬTER, adv. more pastorum. *Venant. in ep. quae est post carm.* 8, 17. Pastoraliter desudet.

PASTŌRĬCĬUS, a, um, adj. idem ac pastoralis. *Varr. R. R.* 1, 2. Cum homines pastoriciam vitam agerent. *Cic. Att.* 1, 16. *med.* Itaque et ludis, et gladiatoribus mirandas ἐπισημασίας sine ulla pastoricia fistula auferebamus. *Id. Coel.* 11. Fera sodalitas, et plane pastoricia atque agrestis.

PASTŌRĬUS, a, um, adj. idem quod pastoralis. *Ov. Met.* 2, 682. quo te pastoria pellis Texit. Add. *ib.* 13, 785., *Flor.* 1, 17. et *Calpurn. Ecl.* 5, 105.

PASTŪRA, ae, f. pastio, pastus. *Pall.* 10, ... Usque in Majum mensem ejus pastura sufficiet.

PASTUS, a, um, part. a *pascor:* σιτισθεὶς, qui pastum seu cibum sumpsit: et fere de bestiis dicitur. *Cic. Cluent.* 25. Bestiae, fame dominante, plerumque ad eum locum, ubi pastae aliquando sint, revertuntur. *Virg. Ecl.* 5, 24. pastos boves agere ad flumina. *Id. G.* 3, 231, *taurus* Frondibus hirsutis, et carice pastus acuta. ℙ Est etiam qui domi pascitur, saginatus, et opponitur agresti. *Edict. Dioclet.* p. 14. Fasianus pastus ✱ ducenti quinquaginta, fasianus agrestis ✱ centum viginti quinque. Anser pastus ✱ ducentis, anser non pastus ✱ centum. ℙ [*De hominibus. *Liv.* 24, 2... dum regiis stipendiis pastus obversaretur miles. ℙ Cum accus. more Graeco. *Virg. A.* 2, 471. coluber mala gramina pastus. *Plin.* 9, 3, 2. Exeunt marinae belluae pecori similes ibi in terram, pastaeque radices fruticum remeant. ℙ Item consumptus, in cibo sumptus. *Ov. Amor.* 3, 5, 17. lentas revocatas ruminat herbas, Atque iterum pasto pascitur ante cibo. ℙ Translate. *Cic. Cluent.* ... *med.* Quaestu judiciario pastus. *Sil.* 13, 582. Moeror pastus Fletu, et sine sanguine Pallor; ... 14, 421. Ignes pasti bitumine. *Stat. Achill.* 2, 4... Fluvius imbribus assiduis pastus.

PASTUS, us, m. νομή, σίτησις, pabulum, pastura, pastio, cibus fere animalium. *Cic. Fin.* 2, ... Bestiis terra fundit ex se pastus varios, varieque abundantes; et 13. Hominem, ut tardam aliquam et languidam pecudem, ad pastum et ad voluptatem ortum esse voluerunt. *Id. Off.* 1, 4. Animantia anquirunt pastum et latibula. *Id. N. D.* 2, ... Pastum capessere et conficere; et *ib.* Animalia alia gradiendo, alia serpendo ad pastum accedunt. *Virg. A.* 11, 494. *equus* in pastus, armentaque tendit equarum. *Gell.* 2, 29. *med.* Avis in pastum proficiscitur. *Lucan.* 2, 604. taurus redit in pastus. *Virg. G.* 1, 381. e pastu decedens agmine magno Corvorum increpuit densis exercitus alis. *Gell.* ... 4. Pecudes pastu atque cultu opimae. ℙ De hominis cibo. *Plin.* 32, 1, 3. Homines, quibus pastu est, piscem olent. Al. leg. *impactus* ... *Lucr.* 6, 1124. aut fruges persidit in ipsas, ... alios hominum pastus, pecudumque cibatus. ... *Phil.* 11, 2. Populari agros ad praesentem pastum mendicitatis suae. ℙ Translate. *Id. Tusc.* 5, ... *med.* Mentem alere cum oblectatione solertiae, ut suavissimus pastus animorum.

*PATAGA, oppidum Aethiopiae, vel Aegypti, Aethiopiaeque conterminum. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

*PATĀGE vel, ut alii volunt, Platage, es, f. ... tus nomen Amorgi, maris Aegaei insulae. *Pl...* 4, 12. Quondam Patage, ut alii Platage, nunc Amorgos. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

[PĀTĀGĬNO, as, n. 1. in modum patagii s... cresco. *Pelag. Veter.* 25. *med.* Ad vulnera sor... da, quae pataginant. *F.*]

PĀTĀGĬĀRĬUS, ii, m. qui patagia facit. *Fes...* in *Patagium. Pl. Aul.* 3, 5, 35. Caupones, patagiarii, indusiarii. *Inscr.* ap. *Don. cl.* 8. *n.* 78. S...

ntonius Sex. L. Aristus manulearius, patagiaus.

PĀTĂGĬĀTUS, a, um, adj. cui patagium adsum est, ut Patagiata tunica, ap. *Festum* in *Patagium*, et *Pl. Epid.* 2, 2, 47.

PĀTĂGIUM, ii, n. παταγεῖον, id quod ornatus usa in muliebri veste circa collum, seu super scalas addebatur, ut clavus in virili. Videtur esse a πάσσω, percutio, quia patagium scapulas pulsat, ut mae flagellare ora dicuntur. V. FLAGELLO et LAGELLUM. *Festus:* Patagium est, quod ad immam tunicam assui solet: quae et patagiata icitur, et patagiarii, qui ejusmodi opera faciunt. *on.* 14, 19. Patagium aureus clavus, qui pretios vestibus immitti solet. *Naevius ib.* Pallis, pagiis, crocotis, manicis. *Tert. Pall.* 3. Pavo est uma omni patagio inauratior, qua terga fulgent. Ad crinium ornatum transtulit *Appul. Met.* 2. eres crines, leniter emissos, et cervice dependus, ac deinde per colla dispositos, sensimque siato patagio residentes, paulisper ad finem conbatos, in summum verticem nodus adstrinxerat. *al.* interpretatur: Capillus ab imo ad verticem mmum nodo collectus humeros tegit patagii mo, et sinum in collo facit. [*Plura emendavit ue ampliavit *F.*]

PĀTĂGUS, i, m. παταγὸς, genus morbi, teste *sto*, idest, ut putat *Scal.* in *Conject.*, capitis nquassatio, morbus pestilens, qui nullum sui requit indicium praeter maculas in corporis partis: a πατάσσω, pulso, quod eo homines subito rculsi ac stupefacti moriantur. *Plaut.* quoque in *gm.* ap. *Macr. Sat.* 5, 19. hujus vocis meminit: l ne inde quidem explorati quidquam erui potest.

PĀTĂLĒNĀ. V. PATELANA.

[PĀTĂLĒNĒ, es, f. παταλήνη, Indiae insula in is Indi fluminis faucibus cum oppido Patale, ubi dexter oritur, umbrae in meridiem cadunt. Ita pellata ab Indico nomine, quo Indi idem significt ac Graeci Deltae nomine, ut habet *Arrian. ped. Alex. M.* 5, 3. Ejus mentio est ap. *Plin.* 73, 75. et 6, 20, 23. et *Melam* 3, 7. *Avien. Peg.* 1295. Ora dehinc Indo duo sunt, mediumque agrum Insula se vasto fundit tergo Patalene. *F.*]

PĀTĂLIS, e, adj. idem ac patulus, ut *Bos pais*, qui cornua diversa, et valde expansa habet. *st.* et *Pl. Truc.* 2, 2, 22. Ego me ruri hamari mavelim patalem bovem. [Alii eod. sensu leg. *tulum.* V. PATULUS. *F.*]

[PĀTĂLĪTĀNUS, a, um, adj. ad Patalen insun pertinens. *Capell.* 6, 193. Helice in India Paitano portu prima tantum parte noctis aspicitur. editionib. perperam legitur *Patavitano*. *F.*]

*PATĀMI, orum, populi Arabiae. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

PĀTĂRĂ, ae, f. Πάταρα, urbs Lyciae, in ora ris Pamphylii, in colle, Xantho urbi proxima, prope ostia Xanthi fluvii. Dicta est a Pataro io Apollinis ex Lycia Xanthi filia, vel ab alio taro filio Lapeonis. Olim clara fuit templo, et aculo Apollinis, ut Delphi. Dicitur Patarae reonsa dedisse sex mensibus hiemalibus, reliquis x mensibus Deli. Unde Pataraeus vocatus est. *rv.* ad *A.* 4, 143., *Plin.* 5, 27, 28. et *Mela* 1, 15.

[PĀTĂRĀNUS, a, um, adj. ad Pataram pertins, Lyciae urbem, idem ac Pataraeus. Hinc *tarani, orum*, sunt ejus urbis incolae. *Cic. Fl.* Litteras mulieri a me datas apud Pataranos quisivit. *F.*]

PĀTĂRAEUS, a, um, adj. Παταραῖος, ad Patam pertinens. *Ov. Met.* 1, 515. mihi Delphica tels, Et Claros, et Tenedos, Pataraeaque regia ser. *Stat. Th.* 1, 696. seu te Lyciae Pataraea nisis Exercent dumeta jugis.

PĀTĂRĒIS, idos, f. patronym. Παταρηὶς, quae t a Patara. *Avien. Perieg.* 684. Qua frons tensalo Patareidos eminet arcis.

PĀTĂREUS, i, m. trisyllab. Παταρεὺς, nomen ollinis Pataraei. *Hor. Od.* 3, 4, 62. qui Lyciae net Dumeta, natalemque silvam Delius, et Pataus Apollo.

*PATAVICENSES, ium, populi Daciae. *Ulp. Pandect.* 1, 15, 1. *extr. B. A.*

PĀTĂVĪNĬTĀS, atis, f. proprietas, seu ratio rmonis Patavini. Refert *Quint.* 1, 5. *med.* et 8, Pollionem in T. Livii historia Patavinitatem derehendisse; hoc est peculiarem quandam sermonis flectendi rationem, quae ab ipsius Romae usu iquantum discederet.

PĀTĂVĪNUS, a, um, adj. ad Patavium pertins, ut Patavinae tunicae, *Mart.* 14, 143. Patana volumina, *h. e.* historia Rom. a T. Livio cripta, *Sidon. carm.* 2, 189. ℙ *Patavini, orum*, atavii incolae, *Plin.* 3, 16, 20. et *Cic. Phil.* 12, 4.

PĀTĂVIUM, ii, n. *Padova*, Πατάβιον, urbs Vetiae, condita ab Antenore, in qua Academia tous Europae celeberrima, et amplum Clericorum eminarium. Fuit in tribu Fabia. *Serv.* ad *A.* 1, 51. putat dictam esse quasi *Padavium* a Padi vinitate: vel ἀπὸ τοῦ πέτεσθαι, quasi *Petavium*, quod ptato augurio dicitur condita: vel quod avem tepetiisse dicitur Antenor, et eo loco condidisse. lii a palude *Patina*, quae vicina civitati fuisse icitur: vel a balneis Euganeis, et aquis Aponi, quae cum a Germanis valetudinis gratia frequentarentur, eorum lingua sic appellatae sunt. Ex ea prodiere T. Livius, qui res Romanas scripsit, Paulus J. C., Stella poeta, C. Valerius Flaccus Setinus poeta, qui Argonautica scripsit, Apollonium Rhodium imitatus, Volusius poeta, qui post Ennium rerum gestarum P. R. annales confecit, et Asconius rhetor. *Virg. A.* 1, 251. Hic ille (*Antenor*) urbem PatavI, sedesque locavit Teucrorum. *Sen. Consol. ad Helv.* 7. Quid interest enumerare Antenorem Patavii conditorem, et Evandrum in ripa Tiberis, etc? *Plin.* 3, 19, 23. In mediterraneo regionis decimae, coloniae Cremona, Brixia Cenomanorum agro, Venetorum autem Ateste: et oppida Acelum, Patavium, Opitergium, Belunum, Vicetia. *Mela* 2, 4. Urbium, quae procul a mari habitantur, opulentissimae sunt, ad sinistram Patavium Antenoris, Mutina et Bononia, Romanorum coloniae: ad dextram Capua, etc. *Suet. Tib.* 14. Cum, Illyricum petens, juxta Patavium adisset Geryonis oraculum, sorte tracta, qua monebatur, ut de consultationibus in Aponi fontem talos aureos jaceret, etc. Meminit et *Liv.* 10, 2., ubi navalem Patavinorum pugnam narrat.

PĂTĔFĂCIO, is, eci, actum, a. 3. ἀνοίγω, aperio, patentem facio. *Liv.* 2, 15. Hostibus potius, quam regibus, portas patefacere. *Cic. N. D.* 2, 56. In ea parte oris, qua esculentis et poculentis iter natura patefecit. *Id. Fam.* 13, 78. Huic ego aditum ad tuam cognitionem patefacio et munio. *Id. Off.* 1, 26. Patefacere aures assentatoribus. *Ov. Met.* 3, 104. et presso sulcum patefecit aratro. *Plin.* 11, 37, 55. Morientibus operire oculos, rursusque in rogo patefacere. *Laurea Tull.* ap. *eund.* 31, 2, 3. Patefacere fontem. *Liv.* 28, 14. *med.* et 22. Patefacere ordines, aciem. ℙ Translate ponitur pro declarare, manifestare, palam facere. *Cic. Q. Fr.* 2, 6. Racilius rem patefecit. *Id. Att.* 1, 13. Neque hoc tempore, nec antea patefecisset odium suum in me. *Id. Amic.* 26. Patefacere verum et illustrare. *Id. Fam.* 6, 10. Liberto tuo me totum patefeci. *Id. Fl.* 2. Proferre et patefacere aliquid. *Id. Mil.* 37. Patefacere et proferre. ℙ Pro illuminare, illustrare. *Ov. Met.* 9. *f.* Postera lux radiis latum patefecerat orbem. ℙ Part. *Patefacturus* ap. *Cic. Acad.* 4, 14. Cumque ipsa natura accuratae orationis hoc profiteatur, se aliquid patefacturam. *Patefaciendus* ap. *eund. Fl.* 2. Qui ea proferenda et patefacienda curavit. ℙ Secundam syllabam produxit *Lucr.* 4, 346. Atque patefecit, quas ante obsederat ater. V. PATEFIO.

PĂTĔFACTĬO, onis, f. ἄνοιξις, apertio, manifestatio. *Cic. Fin.* 2, 2. Atqui haec patefactio quasi rerum opertarum, cum, quid quidque sit, aperitur, definitio est.

PĂTĔFACTUS, a, um, part. a *patefacio:* ἀνοιχθεὶς, apertus. *Virg. A.* 2, 259. Laxat claustra Sinon: illos patefactus ad auras Reddit equus. *Prop.* 1, 16, 1. patefacta triumphis Janua. *Tibull.* 1, 3, 36. Tellus in longas est patefacta vias. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 27. Alpes bello patefactae. ℙ Detectus, deprehensus. *Ov. Met.* 9, 314. junctasque manus patefacta remisit Diva potens uteri. *Cic. Cat.* 3, 6. *f.* Lentulus patefactus indiciis et confessionibus suis. *Id. Sull.* 2. Conjuratio patefacta. ℙ Divulgatus, ostensus, manifestatus. *Cic. Div.* 1, 39. Neque ante philosophiam patefactam, quae nuper inventa est, hac de re communis vita dubitavit. *Id. Sull.* 16. Veritatem patefactam contaminare aliquo mendacio. *Id. Acad.* 4, 39. Potest fieri, ut patefacta et detecta mutentur.

PĂTĔFĪO, is, actus sum, n. pass. anom. ἀνοίγομαι, aperior, ostendor, manifestor. *Prop.* 3, 19. *f.* Nec flenti dominae patefiant nocte fenestrae. *Caes. B. G.* 3, 1. Iter per Alpes patefieri volebat. *Ter. Ph.* 5, 4, 6. Si hoc celatur, in metu; sin patefit, in probro sum. *Lucr.* 6, 998. facile hinc ratio reddetur, et omnis Causa patefiet, quae ferri pelliciat vim. Ubi secundam syllab. producit, cum tamen et ipse alibi, et alii fere corripiant. V. PATEFACIO.

PĂTĔLĀNĀ, ae, f. Dea frumento praeses, ut cum folliculi patescebant, spica exiret. *August. C. D.* 4, 8., ubi alii leg. *Patelena:* alii *Patalena.* V. PAVERA.

PĂTELLĂ, ae, f. λοπὰς, dimin. patinae, sed idem fere significans. Est autem vas fictile, aut aereum, cibis tum coquendis, tum mensae inferendis idoneum. De fictili *Mart.* 14, 114. cujus lemma *Patella Cumana.* Hanc tibi Cumano rubicundam pulvere testam, Municipem misit casta Sibylla suam. Adde *Juven.* 6, 343. ℙ De aerea *Id.* 10, 63. ex facie toto orbe secunda Fiunt urceoli, pelves, sartago, patellae. ℙ Cibis coquendis *Mart.* 5, 78. Nigra cauliculus virens patella. *Plin.* 19, 8, 54. Sinapi pro pulmentario in patellis decoctum. *Id.* 30, 8, 21. Cicadae tostae in patellis. *Varr.* ap. *Prisc.* 6, 681. Multifariam in patellis coquere caepe. ℙ Inferendis *Juven.* 5, 85. Sed tibi dimidio constrictus cammarus ovo Ponitur, exigua feralis coena patella. *Mart.* 13, 81. Quamvis lata gerat patella rhombum, Rhombus latior est tamen patella. *Varr.* ap. *Non.* 15, 6. Patella esurienti posita provocat Neapolitanas piscinas. ℙ Promiscue *Hor. Ep.* 1, 5, 2. Nec modica coenare times olus omne patella. *Pers.* 4, 17. Quae tibi summa boni est? uncta vixisse patella Semper, et assiduo curata cuticula sole, *h. e.* laute epulari: metonymia. ℙ Item vas in sacrorum usum. *Festus:* Patellae, vascula parva sacris faciendis apta, quae erant velut capidulae quaedam. In his apponebantur Diis cibi, praesertim Penatibus, Laribusque. *Varr.* ap. *Non. l. c.* Oportet, bonum civem legibus parere, et Deos colere, in patellam dare μικρὸν κρέας. *Cic. Verr.* 2, 4, 21. Patella grandis cum sigillis, ac simulacris Deorum. *Id. Fin.* 2, 7. *f.* Reperiemus asotos ita non religiosos, ut edant de patella. *Ov. Fast.* 6, 310. Fert missos Vestae pura patella cibos. *Pers.* 3, 26. cultrixque foci secura patella est. Adde *Ov. Fast.* 2, 634., *Liv.* 26, 36. et *Val. Max.* 4, 4. *n.* 3. ℙ A similitudine sic dicitur os rotundum, latumque, molle et cartilaginosum in genu, ut *Cels.* 8, 1. *f.* et 21. docet, ἐπιγουνὶς, μύλη. ℙ *Accessit patellae dignum operculum*, et *Invenit patella operculum* proverb. est ap. *Hieron.* quod V. in OPERCULUM. ℙ Item morbus olearum, de quo *Plin.* 17, 24, 37. *n.* 4. Olea, praeter vermiculationem, clavum etiam patitur, sive fungum placet dici, vel patellam. ℙ Denique *Patella* et *Patellana* nomina Dearum sunt. *Arnob.* 4, 131. Patellana numen est, et Patella: ex quibus una est patefactis, patefaciendis rebus altera praestituta. *Patelana*, seu *Patelena* eadem est.

PĂTELLĀNĂ. V. v. praec.

PĂTELLĀRIUS, a, um, adj. ad patellam spectans. Patellarii Dii, iidem ac Lares, sic vocati, quia non e potu modo in focum, qui Larium sedes, aliquid iis veteres defunderent, sed e cibis quoque in patella aliquid in focum deferrent, quemadmodum monet *Vet. Schol.* in illud *Persii* 3, 26. Cultrixque foci secura patella. Ac tangit eum morem quoque *Varro* ap. *Non.* 15, 6. his verbis: Oportet, bonum civem legibus parere, et Deos colere, in patellam dare μικρὸν κρέας: *idest* parum carnis. *Pl. Cist.* 2, 1, 46. Dii me omnes, magni, minutique, et patellarii faxint, etc.

PĂTĔNĂ, ae, f. vas latum, et patens: idem quod patina. *Phaedr.* 1, 26. Vulpes ad coenam dicitur ciconiam Prior invitasse, et illi in patena liquidam Posuisse sorbitionem. Al. leg. *patina:* quae varietas est etiam in locis *Varr.* ap. *Non* 15, 26. et *Colum.* 12, 43. Ap *Veg.* vero *Vet.* 1, 56. ita legitur: Patena quae appellatur, hoc est alveus ad hordeum ministrandum, sit munda semper. Item in *Not. Tir.* p. 164. Calix, patena.

PĂTENS, entis, part. a *pateo:* ἀνεῳγμένος, apertus. Differt a *patulo*, quia *patens* est, quod ad tempus patet, ut janua, *patulum*, quod semper patet, ut coelum, arbor. Ita *Serv.* ad *Ecl.* 1, 1. Sed haec differentia non observatur. *Cic. Div.* 1, 1. Cum coelum ex omni parte patens atque apertum intuerentur. *Caes. B. G.* 7, 28. Hostes in foro, ac locis patentioribus constiterunt. *Hor. Od.* 2, 16, 1. in patenti Prensus Aegaeo. *Sall. Jug.* 108. et 113. Patentes campi. *Colum.* 12, 6. Dolium quam patentissimi oris locato in ea parte villae, etc. *Liv.* 7, 36. *med.* Via patentiore ad hostem ducuntur. *Cic. Quint.* 30. Domus patens et exposita cupiditati, et voluptatibus.

PĂTENTER, adv. ἀνεῳγμένως, aperte. *Cic. Inv.* 2, 23. Sed patentius, et expeditius recti et non recti quaestionem continet.

PĂTĔO, es, ui, n. 2. διακαλύπτομαι, ἀνέῳγμαι, ἔκκειμαι, apertus sum. [*Factum est a *pando*, extrita litera *n* eadem ratione, qua *scateo* a *scando*. V. *Doederl.* 2, 74.] *Cic. N. D.* 2, 57. *f.* Nares semper propter necessarias utilitates patent. *Virg. A.* 6, 127. Noctes atque dies patet atri janua Ditis. *Plin. ep.* 2, 17. Fenestrae patent. *Ov. Met.* 2, 768. Concussae patuere fores. *Cic. Att.* 10, 12. Si nobis is cursus, quem speraram, pateret. *Id. Brut.* 4. Ad quos omnis nobis aditus, qui paene solis patuit, obstructus est. *Caes. B. G.* 7, 8. Ne singulari quidem homini unquam eo tempore anni semitae patuerant. *Liv.* 27, 18. *f.* Jam ne fugae quidem patebat locus. *Cic. Verr.* 2, 4, 3. Omnibus haec ad visendum patebant quotidie. ℙ [*Aures* dicuntur *patere* ejus, qui aliquid libenter audit. *Cic. Q. Fr.* 1, 86. Constare inter omnes video — facillimos esse aditus ad te; patere aures tuas quaerelis omnium. *Fam.* 3, 36. Non tantam mihi videntur injuriam facere ii, qui haec disputant, quam si cujus aures ad hanc disputationem patent. *Phil.* 14, 7. Memoria tenent, — meam domum measque aures dies et noctes omnium praeceptis monitisque patuisse. *Schütz. cl. Cic.*] ℙ Item expositus sum. *Liv.* 31, 39. *med.* In patentem vulneri equum, equitemque sagittas conjicere poterat. *Virg. Cul.* 194. Horrida squamosi volventia membra draconis, Atque reluctantis, crebris, foedeque patentis, Ictibus ossa ferit. *Cic. Off.* 1, 21. *med.* In philosophorum vita minus multa patent, quae fortuna feriat. ℙ Item extendor. *Caes. B. G.* 1, 2. et *ib.* 2, 7. Helvetiorum fines in longitudinem millia passuum CXL., in latitudinem CLXXX. patebant. *Plin.* 12, 14, 30. Schoenus

patet, Eratosthenis ratione, stadia XL., hoc est passuum quinque millibus. [*V. *Herzog.* ad *Caes. B. G.* 1, 10. Quaedam ejusdem generis exempla praebet etiam *Gloss. Liv.* s. h. v. Item *B. Crus.* in *cl. Suet.*] ¶ Translate est vim magnam habere, amplae naturae esse, late pertinere. *Cic. Off.* 1, 7. *extr.* In quo vitio latissime patet avaritia; et *ib.* 26. et *Or.* 1, 55. Rerumpubl. administratio latissime patet, ad plurimosque pertinet. ¶ Item obnoxium, opportunum esse. *Cels.* 2, 1. Longis morbis senectus, acutis adolescentia magis patet. ¶ Item acquisitu facilem esse, permitti, concedi. *Cic. Balb.* 9. Contumeliosum est, his proemiis, et his honoribus exclusos esse fidelissimos socios, quae pateant stipendiariis, pateant hostibus, pateant saepe servis. *Nep. Att.* 6. Honores non petiit, cum ei paterent propter vel gratiam, vel dignitatem. ¶ Patere etiam dicuntur, quae in potestate sunt. *Cic. Fam.* 6, 10. Ut intelligant, omnia Ciceronis patere Trebiano. *Sall. Cat.* 10. Populi vi subacti, Carthago interiit, cuncta maria terraeque patebant. [V. *Kritz.* ad h. l.] *Cic. Fam.* 13, 29. Res familiaris Capitonis praesto fuit, et patuit et temporibus, et fortunae meae. *Plin. ep.* 5, 19. *f.* Rogo, scribas tuis, ut illi villa et domus pateat. ¶ Item qui alii se praebent in re turpi. *Ov. Met.* 14, 133. et *A. Am.* 1, 362. *Auct. Priap.* 83. ¶ Est etiam *patere* constare, notum fieri, manifestum esse. *Pl. Capt.* 3, 3, 9. Operta quae fuere, aperta sunt: patent praestigiae. *Cic. Or.* 1, 6. *f.* Cum illa pateant, in promptuque sint omnibus, neque ea interpretatione mea aut ornatius explicari, aut planius exprimi possint. *Ov. Fast.* 4, 17. Sensimus, et subito causae patuere dierum. *Hor. Sat.* 2, 4, 45. Piscibus atque avibus quae natura et foret aetas, Ante meum nulli patuit quaesita palatum. ¶ Saepe hac notione usurpatur impersonaliter. *Cic. Tusc.* 1, 23. Cum pateat, aeternum id esse, quod se ipsum moveat. *Id. Mil.* 6. Quid porro quaerendum est? factum ne sit? at constat: a quo? at patet. ¶ Habet locum in rationibus. *Cic. Phil.* 2, 37. Ubi est septies millies sestertium, quod in tabulis, quae sunt ad Opis, patebat? *Id. Rosc. Com.* 2. Non habere se hoc nomen in codice accepti et expensi relatum, confitetur: sed in adversariis patere, contendit. ¶ Quid sit *mundum patere*, V. in MUNDUS. ¶ [*Confund. *patere* et *parere*: v. h. v. in f.]

PĂTER, tris, m. πατήρ, parens, genitor: a Graeca voce allata. *Ter. Ad.* 5, 7, 3. Hem pater mi, tu hic eras? *De.* tuus hercle vero et animo et natura pater. *Cic. Rosc. Am.* 16. Si tibi natura non dedit, ut patre certo nascerere. *Liv.* 4, 3. *med.* Servius Tullius captiva Corniculana natus, patre nullo, matre serva, *h. e.* obscuro genere. *Claud. IV. cons. Honor.* 293. Gerere patrem. ¶ Aliquando latius patet, et dicitur de avis, patruis, aliisque, qui temporibus avorum vixerunt: nam ultra id tempus *majores* fere dicuntur. *Plin.* 7, 13, 11. Q. Metellus Macedonicus cum sex liberos relinqueret, undecim nepotes reliquit, nurus vero, generosque, et omnes, qui se patris appellatione salutarent, viginti septem. *Cic. Or.* 5. M. Antonius, cui vel primas eloquentiae patrum nostrorum tribuebat aetas. *Id. Off.* 3, 11. Male qui peregrinos urbibus uti prohibent, ut Pennus apud patres nostros, Papius nuper. *Id. Or.* 1, 40. Quod usu, memoria patrum, venit, ut, etc. *Id. Div. Verr.* 22. Cujus consuetudinis patres majoresque nostros non poenitebat. ¶ *Patres*, h. e. parentes, pater et mater simul: habetur in *Inscr.* ap. *Grut.* 656, 2., 692, 1., 704, 1. et 707, 5. Quidam huc referunt illud *Ov.* de Pyramo et Thisbe *Met.* 4, 60. taedae quoque jure coissent: Sed vetuere patres. Verum cum dixerit *Id. ib.* 143. miseri, meus illiusque, parentes Componi tumulo non invideatis eodem: videtur per *patres* indicasse patrem tum Pyrami, tum Thisbes; ideoque de hac significatione vocis remanet tantummodo auctoritas inscriptionum supra citatarum, quae non optimae notae sunt. ¶ Saepe nomen est reverentiae. Unde quos Romulus centum senatores delegit, qui in republica administranda sibi consilio adessent, *patres* dicti, eorumque progenies *patricii*, ut *Liv.* 1, 8. *extr.* narrat: idque tum honoris causa; tum quia sic consulere civibus, sicut patres filiis, debebant. [*Cic. de Rep.* (ed. *A. Maio*) 2, 8. *in.* Principes (*senatores*), qui appellati sunt propter caritatem patres. *F.*] Hinc celebre illud discrimen, *patrum*, et *plebis* ap. *Liv.* passim, *Tac.*, *Flor.* etc. V. CONSCRIPTUS. Neque senatoribus solum, sed aliis eximiis reverendisque viris *patris* nomen datur. *Virg. A.* 9, 449. imperiumque pater Romanus habebit. *Hor. Sat.* 1, 3, 126. non nosti, quid pater, inquit, Chrysippus dicat. *Pl. Rud.* 1, 2, 15. Pater salveto, amboque adeo. ¶ Item paterni affectus. *Claud. III. cons. Honor.* 157. Indue mente patrem: crescentes dilige fetus. ¶ Et paternae similitudinis. *Id. IV. ib.* 517. Quantus in ore pater radiat! ¶ Item religionis, tribuitur enim Diis tum majorum, tum minorum gentium. Hinc *pater* ap. poetas passim Juppiter. *Virg. G.* 1, 328. Ipse pater, media nimborum in nocte, corusca Fulmina molitur dextra. *Id. A.* 3, 35. Gradivumque patrem, Geticis qui praesidet arvis. *Liv.* 2, 10. *med.* Tiberine pater, te sancte precor. *Prop.* 4, 3, 47. cum pater altas Africus in glaciem frigore nectit aquas. *Val. Fl.* 8, 70. Somne pater. *Petr. Sat.* 120. Ditis pater. *Virg. A.* 8, 454. Lemnius pater, *h. e.* Vulcanus. *Id. G.* 2, 7. Huc, pater o Lenaee, veni. *Lact.* 4, 3. Omnem Deum necesse est inter solemnes ritus patrem nuncupari: quod Lucilius in Deorum concilio irridet: Ut nemo sit nostrum, quin pater optimu' Divum. Ut Neptunu' pater, Liber, Saturnu' pater, Mars, Janu', Quirinu' pater nomen dicatur ad unum. ¶ Speciatim illi Divi dicuntur *patres*, qui effectores, genitores, conditoresque rerum habentur, ut Juppiter, Neptunus, Bacchus: ille qui est *Divum pater* ap. *Virg. A.* 1, 69. Neptunus, qui dicitur ab *eod. G.* 4, 382. *pater rerum*. Bacchus, quem, ut ait *August. C. D.* 7, 21., liquidis seminibus, ac per hoc et liquoribus fructuum, et seminibus animalium praefecerunt. Sic *Colum.* 10, 200. pater aequoreus, *h. e.* Oceanus. *Lucr.* 1, 250. Postremo pereunt imbres, ubi eos pater aether In gremium matris terrai praecipitavit. Sic ab *eod.* 3, 9. *pater* dicitur Epicurus novae philosophiae et sectae auctor et conditor; et *Petr. Sat.* 132. Ipse pater veri doctus Epicurus in arte. Sic Aeneas saepe *pater* dicitur a *Virg.*, quia primus auctor, et parens Romanae gentis; et *Enn.* ap. *Non.* 4, 385. Te nunc sancta precor Venus, et genetrix patri' nostri. [*Ov. Fast.* 2, 127. de Romulo Romae conditore: Sancte pater patriae, tibi plebs, tibi curia nomen Hoc dedit. *B. A.*] ¶ *Pater patrum*, et *pater sacrorum*, et *pater et hieroceryx*, et *pater nomimus* dicebatur summus Mithrae sacerdos. *Inscr.* ap. *Grut.* 28, 2. Pater patrum Dei Solis invicti Mithrae; et 315, 5. Junio Postumiano V. C. patri patrum Dei Solis invicti Mithrae ordo sacerdotum magistro suo; et 1102, 2. Vettio Agorio Praetextato V. C. hierophantae, patri sacrorum; et 27, 4. Ulpius Egnatius Faventinus V. C. pater et hieroceryx. V. aliam in NOMIMUS. ¶ *Pater patriae* est honorificentissima appellatio ejus, qui belli, aut pacis artibus patriam servaverit, aut insigniter auxerit. Ita salutatus est Cicero, detecta Catilinae conjuratione, postea C. Julius Caesar, Octavianus Augustus, aliique deinceps imperatores, pauci ob merita, plerique adulatione. *Juven.* 8, 244. sed Roma parentem, Roma patrem patriae Ciceronem libera dixit. [*Cf. *Plin.* 7, 30. *f.* Salve primus omnium Parens Patriae appellate. *Cic. Pis.* 3. *in.* Me Q. Catulus, princeps hujus ordinis, et auctor publici consilii, frequentissimo senatu, parentem patriae nominavit. *Id. Sext.* 57. Me me ille absentem, ut patrem, deplorandum putabat, quem Q. Catulus, quem multi alii saepe in senatu patrem patriae nominarant. V. *Plutarch. vit. Cic.* p. 872. T. 1. ed. *Lutet. Paris.* 1624. et quos laudat *J. Ruald. Animadv.* 32. p. 121. sq. *De Mario Cic. Rabir.* 27. Patriae pater, parens libertatis atque reipublicae. Cf. *Plin. Pan.* c. 21. *Sen. Clem.* 1, 14. qui ibi causam nominis reddit. ¶ De *Patris patriae* titulo in nummis, V. *Spanh. Diss.* 12. p. 445. qui etiam de *Patris* appellatione defunctis Imperatoribus tributa agit p. 448. itemque de *Patre castrorum, exercitus*, etc. p. 451. *B. A.*] ¶ *Paterfamilias*, et *paterfamiliae* (quod et divisim scribitur) est familiae caput, herus, dominus. V. MATERFAMILIAS. *Paul. Dig.* 50, 16, 195. Pater familias appellatur, qui in domo dominium habet: recteque hoc nomine appellatur, quamvis filium non habeat: non enim solam personam ejus, sed et jus demonstramus. Denique et pupillum patrem familias appellamus: et cum pater familias moritur, quotquot capita ei subjecta fuerunt, singulas familias incipiunt habere: singuli enim patrum familiarum nomen subeunt, idemque eveniet in eo, qui emancipatus est. Haec *Paulus*. ¶ Saepe refertur ad curam rei familiaris. *Cic. Quint.* 3. C. Quintius fuit P. Quintii hujus frater, sane ceterarum rerum paterfamilias et prudens, et attentus. *Id. fragm.* ap. *Non.* 9, 5. Bono patrisfamilias colendi, aedificandi, ratiocinandi quidam usus opus est. *Nep. Att.* 4. Cum rei familiari tantum operae daret, quantum non indiligens deberet paterfamilias; et 13. Neque vero minus ille vir, bonus paterfamilias habitus est, quam civis: nam cum esset pecuniosus, nemo illo minus fuit emax, minus aedificator. *Sen. Ben.* 4, 27. *f.* Malus paterfamilias habebitur, qui negotiorum gestorum damnato patrimonii sui curam mandaverit. *Cato R. R.* 2. ejus officia percenset. ¶ Interdum ponitur pro simplici plebejo, et rudi homine. *Cic. Or.* 1, 29. De hoc uno minime est facile praecipere, non mihi modo, qui sicut unus paterfamilias his de rebus loquor, sed etiam ipsi Roscio; et *ib.* 34. *f.* Effudi vobis omnia, quae sentiebam: quae fortasse, quemcumque patremfamilias arripuissetis ex aliquo circulo, eadem vobis percontantibus respondisset. Huc pertinere videtur et illud *Caes. B. C.* 2, 44. Quibus rebus accidit, ut pauci milites, patresque familiae, qui aut gratia, aut misericordia valerent, aut naves adnare possent, recepti, in Siciliam incolumes pervenirent. ¶ De altera forma, praeter *Caes.* modo allatum, *Liv.* 1, 45. Bos in Sabinis nata cuidam patrifamiliae. *Sen. ep.* 47. *med.* Dominum, patremfamiliae appellaverunt; servos, familiares. Adde *Auct. dial. de Or.* 22., *Varr.*, *Brutum*, et *Graechum* ap. *Charis.* 1, 83. et *Fest.* in *Familia.* [*V. in FAMILIA.] ¶ In plur. num. *Cic. Rosc. Am.* 15 Patresfamilias, qui liberos habent, etc. *Id. Verr.* 2, 3, 79. et *Rosc. Am.* 16. et *Liv.* 5, 30. *f.* Pa tribusfamilias, viris bonis, atque honestis. *Suet. Cal.* 26. *extr.* Patresfamiliarum notos subjiciebat. Adde *Sisenn.* ap. *Varr. L. L.* 7, 38. *f.* ¶ *Pater patratus.* V. PATRATUS. ¶ De bestiis. *Ov. A. Am.* 1, 522. virque, paterque gregis, *h. e.* hircus. *Petr. Sat.* 133. *f.* tuas hircus pecoris pater ibit ad aras. Adde *Colum.* 6, 37. ¶ Facete *Catull.* 21, 1 de valde paupere: Aureli, pater esuritionum, No harum modo, sed quot aut fuerunt, Aut sunt, au aliis erunt in annis. ¶ Contra *pater coenae* dicitur ab *Hor. Sat.* 2, 8, 7. qui coenam praebet convivator.

PĂTĔRA, ae, f. κρατήρ, poculi genus planu ac patens, ut *Macr. Sat.* 5, 21. docet, cujus usu etiam in sacris plurimus: in monumentis vero ma moreis tum etiam in nummis symbolum fuit VI vir. epulonum, ut ostendit *B. Borghesius Dec. n mism.* 7. n. 7. *Varr. L. L.* 4, 26. In poculis erat paterae, eo quod pateant, Latine ita dictae. His etiam nunc in publico convivio, antiquitatis ret nendae causa, cum magistri fiunt, potio circum fertur: et in sacrificando Diis hoc poculo mag stratus dat Deo vinum. *Cic. Brut.* 11. Themist clem ajunt, cum taurum immolavisset, excepis sanguinem patera, et eo poto, mortuum concidiss *Virg. A.* 1, 732. gravem gemmis auroque poposci Implevitque mero pateram. *Ov. Met.* 9, 160. Vin que marmoreas patera fundebat in aras. *Hor. S* 1, 6, 118. Coena ministratur pueris tribus, et l pis albus Pocula cum cyatho duo sustinet: adst echinus Vilis, cum patera guttus, Campana sup lex. *Plin.* 33, 12, 54. Fabricius bellicosos imp ratores plus quam pateram et salinum ex argen habere vetabat.

[PĂTERCŬLĀRĬUS, a, um, adj. ad Paterc lum pertinens. *Not. Tir.* p. 55. Paterculus, tercularius. *F.*]

[PĂTERCŬLUS, i, m. dimin. patris. Est cog R., ut C. Vellejus Paterculus historicus Latin de quo V. in VELLEJUS. *F.*]

PATERFĂMĬLĬAS. V. PATER.

*PATERĬA, ae, insula maris Aegaei. *Plin.* 12. *B. A.*

[PĂTĔRĬO, onis, m. dimin. patris, idem ac terculus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 521, Antonius Paterio. *F.*]

[PĂTĔRĬUS, a, um, adj. idem ac patern Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1784, 8. M. Ulpi Paterius. *F.*]

*PATERNĂLĬTER, adv. *Vet. Interpr. Iren.* 1. *B. A.*

PĂTERNĬTAS, atis, f. conditio, et affectus tris. *August. ep.* 232. Episcopali paternitate clesiae providere.

PĂTERNUS, a, um, adj. πατρῷος, πατρικός, τριος, ad patrem pertinens, patrius. *Cic. Phil.* 17. Paucis diebus in domum, et in hortos patern immigrabit. *Id. Coel.* 14. Bona paterna et avi *Hor. Ep.* 1, 15, 26. rebus maternis atque pater Fortiter absumptis. *Virg. A.* 3, 121. pulsum reg cessisse paternis Idomenea ducem; et *ib.* 10, 2 Cui genus a proavis ingens, clarumque paterr Nomen erat virtutis. *Caes. B. C.* 2, 25. Huic ternum hospitium cum Pompejo intercedebat, *h.* a patre initum. *Nep. Ann.* 1. Hic velut heredit relictum odium paternum erga Romanos sic con mavit, ut, etc. *h. e.* quo pater suus Romanos o rat. *Ov. Met.* 9, 273. neque adhuc Stheneleius i Solverat Eurystheus: odiumque in prole patern Exercebat atrox, *h. e.* quo prolis patrem oder *Ter. Heaut.* 5, 2, 38. Matres omnes filiis in p cato adjutrices, auxilio in paterna injuria sol esse, *h. e.* qua filii patres afficiunt. *Ov. Met.* 126. monitis parere paternis. *Hor. Od.* 2, 2, Vivet extento Proculejus aevo Notus in fratres a mi paterni. *Ter. Ad.* 3, 4, 3. Ex illan' fami tam illiberale facinus est ortum? o Aeschine, haud paternum istuc dedisti. ¶ De Virgine terna *Statii* V. in PATROUS. ¶ *Paternus cas* qui et *patrius*, apud grammaticos est genitiv quia per eum pater demonstratur, ut ait *Prisc.* 670. ¶ Item ad patriam pertinens. *Hor. Od.* 20, 5. Care Maecenas eques, ut paterni Flumi ripae, etc. *Ov. Her.* 13, 100. Non est, quo p peres, terra paterna tibi. ¶ De bestiis. *Colu* 6, 37. Ubi asina et onagro natus admittitur equ quidquid ex eo provenit, paternam formam ref Adde 7, 2. *f.* ¶ [*Paternus* est etiam cogn. R. *Mart.* 12, 53. *F.*]

*PATERONNĒSOS, i, (πατέρων νῆσος, *h. e.* trum insula,) maris Aegaei insula. *Plin.* 4, *B. A.*

PĂTESCO, is, n. 3. ἀνοίγομαι, patens fio, a rior. *Virg. A.* 2, 483. Apparet domus intus,

ria longa patescunt; et ib. 3, 530. Crebrescunt tatae aurae, portusque patescit Jam propior. in. 22, 22, 46. Si serpens patescentem fungum halaverit. ¶ Item extendor, pateo. Liv. 22, Via interest perangusta, deinde paulo latior pascit campus; et Tac. H. 4, 78. Neque enim porat patescere acies, impedientibus tentoriis sarnisque. Id. G. 30. Non ita effusis ac palustribus cis, ut ceterae civitates, in quas Germania patecit; et Ann. 2, 61. extr. Syene claustra olim R. nperii, quod nunc rubrum ad mare patescit; et iv. 32, 27. Crescentibus jam provinciis, et latius atescente imperio. ¶ Translate est apparere, stendi, manifestum fieri. Virg. A. 2, 309. Tum ro manifesta fides, Danaumque patescunt Insiiae. Cic. Phil. 14, 6. Quae res patescit, P. C., d suo tempore totius hujus sceleris fons aperieir. Al. aliter leg. Plin. 6, 23, 26. Nec pigebit tum cursum exponere, nunc primum certa notia patescente. ¶ Legitur et patisco. Sen. ep. 94. ed. Fulgores coeli patiscentis, h. e. chasmata. . leg. fatiscentis.

PĂTĒTUS, a, um, adj. πατητὸς, calcabilis, caltus: a πατέω, calco. Ita appellatae sunt palmue, seu caryotae quaedam, de quibus sic Plin. 13, 9. med. Tertium ex his (caryotis) genus, patae, nimio liquore abundat, rumpitque se pomi sius, etiam in sua matre, ebrietas calcatis simis. Coel. Aurel. Acut. 2, 18. et Tard. 4, 8. Palulae, quas patetos appellant.

PATHĒTĬCĒ, adv. affectus adhibendo, seu perovendo. Macr. Sat. 4, 6. Utrumque Virgilius bepathetice tractavit.

PATHĒTĬCUS, a, um, adj. παθητικὸς, qui conat affectibus. Macr. Sat. 4, 2, 5. et 6. Pathetica atio, h. e. quae ad indignationem, ad misericoram, et ceteros animi motus dirigitur.

PĂTHĬCUS, a, um, adj. παθικὸς, qui praepostem Venerem patitur: a παθέω pro πάσχω, patior. e feminis usurpat Auct. Priap. 25, 41. et 76. ¶ raecipue dicitur de viris, qui muliebria patiuntur. atull. 16, 2. Aureli pathice, et cinaede Furi. Jun. 2, 99. Ille tenet speculum pathici gestamen thonis. ¶ Per translationem de rebus inanimas, pro lascivo, vel obsceno. Mart. 12, 96. Muei pathicissimi libelli.

*PATHISSUS, i, Daciae fluvius, nunc the Theis. lin. 4, 12. ¶ Scribitur et Pathyssus. B. A.

*PATHMETĬCUM OSTIUM Nili meminit Mela 9. extr. ¶ Plin. 5, 10. est Phatniticum, Strani autem Φατνικόν. B. A.

[PATHŪSA, ae, f. παθοῦσα, quae passa est, rt. aor. 2. act. a πάσχω, patior. Est cogn. R. scr. ap. Grut. 689, 14. Julia Pathusa. F.]

PĂTĬBĬLIS, e, adj. quem pati possumus, tolebilis. Cic. Tusc. 4, 23. Contemnendae res sunt manae: negligenda mors: patibiles et dolores, labores putandi. ¶ Item qui pati potest, παθητικός. Id. N. D. 3, 12. Cum omne animal pabilem naturam habeat. ¶ Item qui patitur. Lant. 2, 9. med. Ignis quasi masculinum elemenm est, aqua quasi femininum: alterum activum, erum patibile.

PĂTĬBŬLĀTUS, a, um, part. ab inus. patibulo, tibulum, seu furcam ferens, patibulo affixus. Most. 1, 1, 53. Ita te forabunt patibulatum r vias stimulis. Appul. Met. 4. Grandi clavo mam ducis nostri ad ostii tabulam offigit, et exibili nexu patibulatum relinquens, etc. Al. leg. tibulum, adjective, h. e. patibulo affixum: quo nsu addunt illud Plauti fr. ap. Non. 3, 183. Pabulus ferar per urbem, deinde affigar cruci. Sed c quoque locus incertam lectionem habet.

PĂTĬBŬLUM, i, n. σταυρός, proprie idem est furca, quo nomine intelligitur rectus stipes, sed m duobus cornibus, qui Graecae litterae Y figum refert. Differt a cruce: nam crux litterae T milis erat. Veteres pro instrumento supplicii usi nt. Facinorosi inter cornua patibuli cervices inrserebantur, eornmque manus cornibus, sive rais alligabantur: exinde sic gestantes furcam, sive tibulum, a pone sequente carnifice, vel conser caedebantur virgis. Pl. Mil. 2, 4, 7. Credo i esse eundum actutum extra portam, dispessis anibus patibulum cum habebis. Tac. A. 14, 33. tr. Sed caedes, patibula, ignes, cruces, tanquam dditurí supplicium, ac praerepta interim ultione, stinabant. Sall. fr. ap. Non. 4, 355. Patibulo ninens affligebatur. Quo loco patibulum pro ipsa uce videtur usurpari. V. Salm. et Lips. de Cruc. Patibulum item usurpatum reperitur pro sera gnea, qua ostia clauduntur, teste Non. l. c., qui usam nominis affert, quod hoc ligno remoto vale pateant. Titin. ib. Si quisquam hodie praeter nc posticum nostrum pepulerit, patibulo hoc ei put defringam. ¶ Est praeterea patibulum lium quoddam curvum, vel duo ligna transversim ligata, quibus agricolae vitium ramos curvant, o fecundiores sint. Plin. 17, 23, 35. n. 27. Noriensis agricola traducum turba non contentus, npositis etiamnum patibulis palmites circumvolvit. In illo Cat. R. R. 26. et 68. Vindemia facta, sa torcula, corbulas fiscinas, funes, patibula, fibulas, jubeto suo quidquid loco condi. Turneb. Advers. 6, 23. extr. intelligit binas scalas uno axiculo conjunctas in summo, quae divaricatae usum praebent scandendi ad summas vites in vindemia. Auson. Popma de instrum. fundi, c. 11. f. dicit, esse fustes validiores, quorum usus in torculari ad aliquid moliendum, muniendum, aut ferendum. Similiter exponit locum Titinii allatum, qua in re cum Non. convenit, qui seram esse cum ajat, vectem ipse quoque intelligit: nam veterum sera vectis, seu fustis fuit.

PĂTĬBŬLUS, i, m. patibulum. Varr. ap. Non. 3, 183. Deligata ad patibulos. ¶ Item adjective patibulum ferens. V. PATIBULATUS.

PĂTĬENS, entis, part. a patior: ferens, tolerans. Cic. Or. 2, 75. In quo ego nimium patiens et lentus existimor. Plin. ep. 5, 6. med. Medius ille agros secat, navium patiens. Cic. Q. Fr. 1, 1, 14. Meae quoque litterae te patientiorem lenioremque fecerunt. Id. Lig. 8. Ut ne offendam tuas patientissimas aures. Plin. 11, 37, 76. Patiens vetustatis, h. e. diu durans. Virg. G. 2, 223. Tellus patiens vomeris, h. e. quae facile vomere proscinditur; et ib. 472. Et patiens operum, exiguoque assueta juventus. Adde A. 9, 607. Sic Stat. Th. 10, 356. quamvis patientior artus Ille, nec abruptis adeo lacrimabilis annis; et Caes. B. C. 3, 96. Miserrimo et patientissimo exercitui Caesaris luxuriam objiciebant. Suet. Caes. 61. Equus patiens sessoris. Virg. A. 7, 490. Cervus manum patiens; et ib. 10, 610. animus ferox patiensque pericli. Hor. Od. 1, 2, 43. patiens vocari Caesaris ultor, h. e. volens, amans, gaudens. Cic. Brut. 76. Habent ordinem, et quasdam errare in dicendo non patientes vias. ¶ Durus et resistens. Ov. Amor. 1, 15, 31. Ergo, cum silices, cum dens patientis aratri Depereant aevo, carmina morte carent. Prop. 1, 16, 29. Sit licet et saxo patientior illa Sicano: Sit licet et ferro durior, et chalybe.

PĂTĬENTER, adv. τλητικῶς, patienti animo, toleranter, constanter, fortiter. Cic. Amic. 25. Alterum patienter accipere, non repugnanter. Id. Phil. 11, 3. Quae tulisse illum fortiter et patienter ferunt. Caes. B. C. 3, 15. Patienter et aequo animo ferre difficultates. Hor. Ep. 1, 17, 14. Si pranderet olus patienter, regibus uti Nollet Aristippus. Cic. Fam. 1, 8. med. Si quidem homines patientius eorum potentiam ferre potuerint. Val. Max. 4, 3. n. 11. Ista patientissime Cato toleravit.

PĂTĬENTĬĂ, ae, f. ὑπομονή, tolerantia. Cic. Inv. 2, 54. Patientia est honestatis, aut utilitatis causa rerum arduarum ac difficilium voluntaria ac diuturna perpessio. [*Cf. Tac. A. 2, 13.] Cic. Cat. 1, 10. Habes, ubi ostentes illam praeclaram tuam patientiam famis et frigoris. Id. Off. 1, 34. Adolescentia a libidinibus arcenda est, exercendaque in labore patientiaque et animi et corporis. Id. Agr. 2, 7. Patientiam alicujus tentare. Id. Cat. 1, 1. Abuti patientia. Suet. Tib. 24. Rumpere patientiam. Cic. Lig. 9. Quae fuit unquam in ullo homine tanta constantia? constantiam dico? nescio an melius patientiam possem dicere. Tibull. 3, 2, 5. Non ego firmus in hoc: non haec patientia nostro Ingenio: frangit fortia corda dolor. [*V. Broukh.] ¶ Interdum in malam partem accipitur pro nimia tolerantia, seu stupiditate. Plin. ep. 6, 31. Maritum non sine aliqua reprehensione patientiae amor uxoris retardabat. Porcius Latro ap. Sen. Contr. 2, 15. Ne quis in me aut nimiam patientiam, aut nimium stuporem arguat. [*Hac significatione imprimis v. patientiae usurpatur a Tac. A. 6, 46. in patientia firmitudinem simulans; et ib. 14, 26. usque ad servilem patientiam demissus; et cp. 64. neque tamen silebimus, si quod senatus consultum adulatione novum aut patientia postremum fuit, i. e. servili tolerantia. H. 2, 29. silentio, patientia, postremo precibus ac lacrimis veniam quaerebant. Huc pertinet etiam locus, quem Noster in f. anteced. §. laudaverat, Ejusd. Agr. 16. Britanniam uno proelio veteri patientiae restituit.] ¶ De mollitie in re turpi. Petr. Sat. 9 et 25., Cic. Verr. 2, 5, 13. et Sen. Q. N. 1, 16. et V. B. 13. med. [*Tac. A. 6, 1. V. Boettich. in Lex. Tac. s. h. v.]

*PATIGRAN, opp. Mediae. Ammian. 23, 23. ubi Cellarius mavult Patigrana legere. ¶ Τιγρανὰ Ptolemaei in Atropatena credit esse Valesius. B. A.

PĂTĬNĂ, ae, f. λοπὰς, vasis genus, quo utebantur ad condiendas, et coquendos pisces, et alia. A patulo seu pateo ducit Varr. L. L. 4, 25. f. Alii a πατάνη, quod idem ferme significat. Vulgo confundunt cum lance, et definiunt vasis genus, quo dapes elixae, et jurulentae in mensam feruntur. Atqui lanx Graece est πίναξ, patina vero λοπάς, deinde lancibus et cibi simplices apponebantur, ut carnes assae, fructus, et similia; patinis vero id factum nusquam legas, ut bene adversus Guilandinum observat Scal., sed iis, ad condiendos, coquendosque pisces, et alia utebantur. Itaque ut λοπάδες, ita patinae quoque operculum habebant. Pl. Ps. 3, 2, 51. Ubi patinae fervent, omnes aperio. Plin. 23, 2, 33. de faece sapae: Decoquitur in patinis cum sale et adipe. Id. 34, 11, 25. Et squama, et flos aeris uruntur in patinis fictilibus, aut aereis. Id. 22, 25, 80. Orobanche estur et per se, et in patinis, h. e. et cruda, et cocta. Cic. Att. 4, 8. Multa me in epistola tua delectarunt, sed nihil magis, quam patina tyrotarichi. Ter. Eun. 4, 7, 46. Jamdudum animus est in patinis, h. e. coenam cogitat. Colum. 12, 47. Nonnulli haec eadem (cydonia) in patinas novas sicco gypso ita obruunt, ut altera altera non contingant. ¶ In mensis quoque patinarum usus fuit. Hor. Sat. 2, 8, 43. Affertur squillas inter muraena natantes In patina porrecta. Pl. Mil. 3, 1, 163. Nunquam dicunt, quamquam appositum est ampliter: Jube illud demi: tolle hanc patinam: remove pernam. Possunt tamen haec metonymice intelligi. ¶ [Ap. Apic. 4, 2. patina accipitur pro placenta, nam haec fiebat ex solo seu diploide, et balteo circumposito, tum spatium illud cavum alternatim tractis seu laganis, et coriis seu farciminis stratis replebatur. ¶ Est etiam cogn. R., ut T. Patina, ap. Cic. Mil. 17., cujus tamen nomen gentilicium ignoratur. F.]

PĂTĬNĀRĬUS, a, um, adj. ad patinas pertinens. Suet. Vit. 17. Aliis incendiarium, et patinarium vociferantibus, h. e. gulosum, heluonem. Pl. As. 1, 3, 27. Piscis recens, is habet succum, is suavitatem: eum quovis pacto condias, vel patinarium, vel assum, i. e. in patina ex jure coctum. Id. Men. 1, 2, 25. Cereales coenas dat: ita mensas exstruit, tantas struices concinnat patinarias, h. e. quasi strues ciborum in patinis coctorum. ¶ Patinaria via memoratur a P. Vict. de reg. Urb. R. inter vias Romam ferentes. Sed ignoratur et locus et causa nominis.

PĂTĬO, is, n. 3. pro patior ap. veteres. Cic. Leg. 3, 4. Rem populum docento: doceri a magistratibus privatisque patiunto. Naev. ap. Diomed. 1, 395. Populus patitur: tu patias modo.

PĂTĬOR, eris, passus sum, dep. 3. πάσχω, fero, sustineo, subeo, perpetior: cui contra respondet facio, ago: a παθεῖν, a. 2. verbi allati. Cic. Univ. 6. Mundus se ipse consumptione et senio alebat sui, cum ipse per se, et a se et pateretur, et faceret omnia. Liv. 2, 12. Et facere, et pati fortia, Romanum est. Hor. Od. 3, 24, 42. pauperies jubet Quidvis et facere, et pati. Quint. 6, 2. med. Metum duplicem intelligi volo, quem patimur, et quem facimus. Ov. Trist. 1, 2, 42. Ne mihi mors misero bis patienda foret. Liv. 21, 13. extr. Haec patienda censeo potius, quam trucidari corpora vestra, etc. Sall. Jug. 15. Pati omnia saeva. Cic. Phil. 6, 7. servitutem. Id. Tusc. 2, 18. toleranter dolores. Pl. As. 2, 2, 58. fortiter malum. Caes. B. C. 2, 30. gravissimum supplicium. Virg. A. 2, 638. exsilium; et ib. 1, 223. extrema. Quint. 1, 1. laborem. Id. 11, 3. med. incommodum. Just. 18, 2. bellum ab aliquo; et 37, 2. insidias alicujus. Ov. Ib. 617. famem. Id. Met. 10, 627. necem indignam; et ib. 1, 243. poenas. Hor. Od. 3, 2, 1. pauperiem. Gell. 17, 12. quartanam. Liv. 1. prooem. Nec vitia nostra, nec remedia pati possumus. Plin. 17, 10, 14. Semina fruticantia falcem pati consuescere. Colum. 2, 10. med. Faba nec macrum, nec nebulosum locum patitur. ¶ Absolute. Cic. Tusc. 2, 7. Dolor tristis res est, aspera, amara, inimica naturae, ad patiendum tolerandumque difficilis. Ov. Am. 1, 8, 75. Patiendi usum colligere. ¶ Verba quae habent naturam patiendi, Quintiliano 1, 6. sunt, quae passiva dicuntur vulgo a grammaticis. ¶ Pati, in re turpi, Sall. Cat. 13., Petr. Sat. 25 et 140., Sen. Q. N. 1, 16., Just. 9, 6., Pl. Capt. 4, 2, 87. etc. ¶ Acquiescere, se accommodare, non repugnare. Ter. Andr. 1, 1, 35. Sic vita erat: facile omnes perferre ac pati, cum quibus erat cumque una. [*Saepe conjunguntur patior et fero, perfero et patior. Cf. Caes. B. G. 7, 30. ut omnia sibi patienda et perferenda existimarent: ibique Oudend.] Virg. A. 10, 866. Jussa aliena pati. Liv. 4, 18. longinquam militiam. Id. 1. praef. imperium alicujus. Nep. Eum. 1. Macedones eum sibi anteponi, indigne ferebant, neque tamen non patiebantur. ¶ Cum infinito. Virg. A. 8, 576. Si visurus eum vivo, et venturus in unum, Vitam oro: patiar quemvis durare laborem. ¶ Interdum ponitur pro degere, durare, vivere, malam fortunam ferendo. Virg. Ecl. 10, 53. Certum est in silvis inter spelaea ferarum Malle pati. Sen. Thyest. 470. Immane regnum est, posse sine regno pati. Lucan. 5, 313. disce sine armis Posse pati. ¶ Pati aevum, aetatem, aetatem ferre. Colum. 2, 10. Lupinum repositum in granario patitur aevum. Sen. ep. 36. Vinum non pati aetatem, quod in dolio placuit. ¶ Saepe est sinere, permittere, concedere. Cic. Cat. 1, 5. Nobiscum versari jam diutius non potes: non feram, non patiar, non sinam; et ib. 2, 9. extr. Ista non modo homines, sed ne pecudes quidem passurae esse videntur. Id. Or. 2, 1. Quantum illius ineuntis aetatis meae patiebatur pudor. Ter. Ph. 3, 3, 3. Itane hunc patiemur fieri miserum, qui me dudum adjuverit comiter? Pl. Ps. 4, 7, 36. Neque tibi bene esse patere, et illis, quibus est, invides. Nep. Cim. 1. Negavit se passuram, Miltiadis progeniem in vinculis interire. Id. Att. 8. Si quid Brutus suis facultatibus uti voluisset, usurum,

quantum eae paterentur. *Plin.* 18, 10, 20. *n.* 3. Nec ulla segetum minus dilationem patitur. *Cic. Lig.* 1. Nullo se implicari negotio passus est. *Id. Font.* 12. Si in turpi reo patiendum non esset, ut quidquam isti minis profecisse arbitrarentur. *Id. Brut.* 88. Nullum patiebatur esse diem, quin in foro diceret; et *Ter. Heaut.* 4, 5, 13. Non possum pati, quin tibi caput demulceam. ¶ *Facile, aequo animo pati,* libenter sinere, non laborare, non invitum esse, contentum esse: *aegre, iniquo animo, moleste pati,* aegre ferre, nolle, repugnare, invitum esse. *Pl. As.* 2, 2, 108. Quaeso, aequo animo patitor. *Lib.* patitor tu item, cum ego te referiam. *Cic. ad Planc.* 2. *post ep.* 16. *l.* 16. *ad Att.* Non modo facile patiare, sed etiam gaudeas. *Id. Fam.* 5, 7. Apud me plus officii residere, facillime patior; et *ib.* 1, 9. *med.* Facile patior ea me de republica sentire ac dicere, quae maxime cum mihi, tum etiam reipubl. rationibus putem conducere. *Id. Att.* 15, 2. Consilium meum a te probari, quod ea non scribam, quae tu a me postularis, facile patior. *Id. Verr.* 2, 3, 2. *extr.* Patior non moleste, eam vitam, quae mihi sua sponte antea jucunda fuerat, nunc jam mea lege et conditione necessariam quoque futuram; et *ib.* 7, 12. *f.* Cum indigne pateretur nobilis mulier, honesto loco nata, in conventum suum mimi filiam venisse. *Id. Fam.* 12, 18. Periniquo patiebar animo, te a me digredi. *Ter. Heaut.* 5, 2, 5. et *Liv.* 4, 18. Aegre pati aliquid. ¶ *Pati* de re bona. *Pl. As.* 2, 2, 58. Fortiter malum qui patitur, idem post patitur bonum. *Id. Poen.* 3, 3, 82. Siquidem potes esse pati te in lepido loco, in lecto lepide strato, etc.

*PATIS, opp. Aethiopiae, vel fortasse Aegypto Aethiopiaeque conterminum. *Plin.* 6, 29. ubi accusativus *Patin* occurrit. *B. A.*

PĀTISCENS. V. PATESCO f.

*PATMOS vel Patmus, i, Πάτμος, insula maris Aegaei, Sporadum una. *Plin.* 4, 14. ¶ In ea Johannes Apostolus exul Apocalypsin scripsit. *B. A.*

PĀTOR, oris, m. χάσμα, hiatus, apertio: a *pateo. Appul. Met.* 1. Vulnus dehiscit in profundum patorem; et *ib.* 3. Aedium patore perflabili. *Scrib. Comp.* 46 et 47. Narium pator.

PATRAE, arum, f. plur. Πάτραι, nunc *Patras,* colonia et urbs Achaiae in Peloponneso apud Rhium promontorium, et os sinus Corinthiaci. Ejus mentio est ap. *Plin.* 4, 4, 5. et *Ov. Met.* 6, 417.

PATRASTER et Patrater, tri, m. πατρωός, vitricus. Vox est minus Latina. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 360, 7. C. Vibio Vitalioni Blasii F. qui V. A. XVIII. et dies V. fec*it* Ap. Annius Primitivus patraster. Adde tres ap. *Mur.* 1510, 2., 1632, 9. et 1958, 6. omnes cadentis Latinitatis. [In harum postrema, quam V. in FILIASTRA, legitur *patrater,* ut etiam *filiatra. F.*]

PATRĀTĬO, onis, f. effectio, perfectio, consummatio alicujus rei. *Vell.* 2, 98. Gentes ferocissimas in pristinum pacis redegit modum, ejusque patratione Asiae securitatem reddidit. ¶ Obsceno sensu. [*Vet. Schol.* ad *Pers.* 1, 18. Patratio est rei Venereae perfectio, vel consummatio; unde et patres dicti, eo quod patratione filios procreant. *F.*] Adde *Theod. Prisc.* 2, 11. V. PATRO.

PATRĀTOR, oris, m. alicujus rei auctor, effector. *Tac. A.* 14, 62. Visus idoneus maternae necis patrator Anicetus. *Avien. Arat.* 20. unus et idem Auctor agendorum, propriique patrator amoris.

PATRĀTUS, a, um, part. a *patro:* factus, perfectus, consummatus. *Tac. A.* 2, 66. Maluit patrati, quam incepti facinoris reus esse. *Vell.* 2, 21. Commissum, patratumque proelium. Rursus *Tac. A.* 11, 28. Multas mortes jussu Messalinae patratas. *Id. H.* 4, 81. Patrati remedii gloria penes Caesarem. *Id. A.* 13, 41. *f.* Patrata victoria. ¶ *Pater patratus* dicebatur, qui in foederibus faciendis, et in bellis indicendis a Fetiali creabatur, verbena caput ejus et capillos contingendo, ut jusjurandum conciperet, quo foedus firmandum erat, et solemni formula adhibita, bellum indiceret: quod cum faceret, sceptrum manu tenebat, insigne Jovis. Jovis enim simulacrum in iis gerendis olim adhibere mos fuit: postea sceptro tantum sunt usi, quo summi hominum regis potestas indicatur. Dictus est *pater,* quia, ut ait *Serv.*, erat Fetialium princeps: *patratus,* quasi patrem habens, quia talis esse non poterat, nisi qui patrem vivum haberet: vel quasi creatus, h. e. a Fetiali dictus. Haec ex *Serv.* ad *A.* 9, 53., *ib.* 10, 14. et *ib.* 12, 206., *Liv.* 1, 24. et *Voss.* in *Etym.*

PATRENSIS, e, adj. ad Patras pertinens, urbem Peloponnesi. *Cic. Fam.* 13, 19. Lyso Patrensis; et *ib.* 20. Asclapo Patrensis. *Gell.* 18, 9. *med.* Patrensis bibliotheca. ¶ *Patrenses, ium,* ipsi Patrarum cives. *Cic. Fam.* 13, 19. *med.* Quem C. Memmius Gemellus Patrensis civis factus, Patrensium legibus adoptavit.

PATRIA, ae, f. πατρὶς, urbs et locus quilibet, in quo nati sumus, natale solum. Adjectiva vox est, a *pater,* et *terra* subintelligitur. *Cic. Or.* 1, 44. Patriae tanta est vis, ut Ithacam illam in asperrimis saxis, tanquam nidulum affixam, sapientissimus vir immortalitati anteponeret. *Id. Off.* 1, 17. Cari sunt parentes, cari liberi, propinqui, familiares: sed omnes omnium caritates patria una complexa est: pro qua quis bonus dubitet mortem oppetere, si ei sit profuturus? *Id. Cat.* 1, 7. Patria, quae communis est omnium nostrum parens. *Id. Fin.* 3, 19. *f.* Cariorem esse patriam nobis, quam nosmetipsos. *Id. Par.* 1, 2. Cujus cum patriam Prienem cepisset hostis, etc. *Id. Tusc.* 1, 43, Quaerentibus amicis, velletne Clazomenas in patriam afferri, etc. *Id. Inv.* 1, 24. Natione, Grajus, an Barbarus: patria, Atheniensis, an Lacedaemonius. ¶ Duplex nobis esse potest patria, una, in qua nati sumus, altera, in qua excepti, ut ait *Cic. Leg.* 2, 2. Hoc sensu Aeneas ap. *Virg. A.* 1, 384. Italiam quaero patriam; et *ib.* 11, 24. egregias animas, quae sanguine nobis Hanc patriam peperere suo, decorate supremis Muneribus. *Vet. Poeta* ap. *Cic. Tusc.* 5, 37. Patria est, ubicumque est bene. ¶ Nomen patriae significatur per ablativum casum. *Caes. B. C.* 1, 24. Cn. Magius Cremona; et *ib.* 3, 71. Duobus his proeliis Caesar desideravit C. Fulginatem Placentia, A. Gravium Puteolis, M. Sacrativirum Capua. ¶ Translate. *Ov. Amor.* 3, 6, 39. Ille fluens dives septena per ostia Nilus, Qui patriam tantae tam bene celat aquae. *Virg. G.* 2, 116. Divisae arboribus patriae. *Id. A.* 1, 55. nimborum in patriam. ¶ *Sall.* patriam de integra provincia dixit, in *fragm.* ap. *Serv.* ad *A.* 1, 384. Hispaniam sibi antiquam patriam esse. ¶ Metonymice est respublica, seu cives ipsi, quibus respubl. constat. *Liv.* 4, 60. Ut nemo pro tam munifica patria corpori, aut sanguini suo parceret; et 5, 4. Agique, tanquam cum patria, nobiscum, aequum censemus. ¶ Sumitur et universim pro regione. *Virg. A.* 1, 543. Quod genus hoc hominum, quaeve hunc tam barbara morem Permittit patria? ¶ In illo *ejusd. G.* 2, 514. Hinc anni labor: hinc patriam parvosque nepotes Sustinet: *Donat.* ap. *Serv.* villam intelligit.

PATRIĀNUS. V. PARIANUS.

PATRIARCHĀ et Patriarches, ae, m. πατριάρχης, princeps patrum, vel primus pater, auctor generis: a πατὴρ, pater, es ἄρχων, princeps. *Tert. Idol.* 17. Secundum patriarchas, et ceteros majores. *Id. Cor. mil.* 9. Quis patriarches, quis prophetes, quis levites, etc? *Prud. Psych.* 534. Nobilis, et tali felix patriarcha nepote. ¶ In Ecclesia sic dicti sunt principes Episcopi, quatuor praecipue, Alexandrinus, Antiochenus, Constantinopolitanus, Hierosolymitanus: quibus alii postea additi sunt. Alexandrini meminit *Hadrian. Imp.* in *epist.* ap. *Vopisc. Firm. Saturn.* etc. 8. Ipse ille patriarcha cum Aegyptum venerit, etc. ¶ Translate. *Tert. Anim.* 3. Philosophi, patriarchae, ut ita dixerim, haereticorum. ¶ *Patriarchum* pro *Patriarcharum* habet *Paul. Nol. carm.* 24, 209.

*PATRIARCHĬCUS, a, um, adj. ad patriarcham spectans, ut *sedes patriarchica* ap. *Justin.* in *Nov.* 7. *B. A.*

[PATRĬCĀLIS, e, adj. *Appul. Herb.* 72. Herbam sideritin Graeci, Latini herculariam, alii exsuperam patricalem vocant. *F.*]

PATRĬCĒ, adv. more patrum meorum. *Pl. Cas.* 3, 6, 4. At cesso magnifice, patriceque, aviteque ita hero meo ire advorsum. [Ita leg. *Bothe,* alii perperam *patriceque amiciri, atque ita,* etc. *F.*]

PATRĬCĬĀTUS, us, m. patriciorum dignitas. *Suet. Aug.* 2. Ac rursus magno intervallo per D. Julium in patriciatum rediit. ¶ Alia fuit *patriciatus* dignitas, Constantini M. et sequentium Augustorum tempore, quae quidem perpetua erat, et uni consulatui cedebat: erant autem ejus aetatis patricii imperatori ipsi honore proximi, ejusque amici, et consiliarii. V. *Cassiod. Variar.* 6, 2. et *ib.* 8, 9. et *Ducang. Gloss. med. et inf. Latin.* in V. PATRICIUS.

PATRĬCĪDA. V. PARRICIDA f.

[PATRĬCĬENSIS, e, adj. ad Cordubam pertinens, Hispaniae Baeticae urbem, quae a Romanis Colonia Patricia fuit appellata, ut narrat *Plin.* 3, 1, 3. *Inscr.* ap. *Grut.* 432, 7. L. Lucretio Severo Patriciensi; et 460, 10. . . . Pyramus II. vir Patriciensis. *F.*]

PATRĬCĬI, orum, m. plur. εὐπατρίδαι, qui a primis illis patribus, qui a Romulo, vel ab aliis postea electi sunt, oriundi erant; ita dicti, quia patrum essent progenies. *Liv.* 1, 8. Patres ab honore, patricii, qui progenies eorum appellati. ¶ Qui dicunt, patricios vocatos esse, quod patres suos ciere possent, iidem etiam patricios primis Urbis initiis aliud nihil fuisse, quam ingenuos, asserunt. *Cincius* ap. *Festum, P. Decius* ap. *Liv.* 10, 8. *med.* ¶ Differebant a senatoribus. Non enim omnes patricii senatores erant, ut perspicuum est de feminis, pueris, et pauperibus. Et praeterea etiam ex plebe in senatum legi coeperunt. *Tac. A.* 11, 25. Iisdem diebus in numerum patriciorum asscivit Caesar vetustissimum quemque ex senatu. ¶ Patricii haud secus ac patres, alii majorum, alii minorum erant gentium. Majorum gentium patricii dicti sunt, qui a primis illis patribus a Romulo allectis sunt profecti: minorum gentium, qui a patribus conscriptis, seu allectis orti sunt. *T*
l. c. Paucis jam reliquis familiarum, quas Rom
lus majorum, et L. Brutus minorum gentium
pellaverant. V. ibi *Lips. Juven.* 1, 24. Patrici
omnes opibus cum provocet unus, Quo tonden
etc. ¶ Exire e patriciis est fieri plebejum. *C*
Dom. 14. Sed ut e patriciis exeat, ut tribun
plebis fieri possit. ¶ Plura de patriciis ap. *Sig*
de antiq. jur. C. Rom. 1, 7. *Panvin. in Fast.* l.
Manut. de orig. senatus. ¶ Diversi generis pat
cii erant illi, qui a Constantino M. instituti f
runt, et sequentium imperatorum temporibus ce
brantur. V. PATRICIATUS. [*Inscr.* ap. *Gr*
1076, 2. Fl. Felix V. C. magister utriusque m
tiae, patricius, et consul ordinarius. *F.*] ¶ *
tricii a noviciis distincti. *Vet. Schol.* in *Juven.*
192. Patricius Senator est, lunula nam ads
calceis discernuntur patricii a noviciis. *B. A.*

PATRĬCĬŎLUS, i, m. dimin. patricii, ut La
num agnoscitur a *Prisc.* 3, 610.

PATRĬCĬUS, a, um, adj. ad patricios pertine
Cic. Leg. 2, 3. Patricia familia. *Id. Brut.* 1,
f. Patricius magistratus. *Stat. Silv.* 1, 4,
Carmina patricio pueri sonuistis in ostro. *Cla*
IV. cons. Honor. 5. armorum proceres, legum
potentes Patricios sumunt habitus. *Id. II. c*
Stil. 50. Votaque patricio certant plebeja fav
Pers. 1, 61. Vos, o patricius sanguis. *Juven.*
332. patricia gens. *Pl. Capt.* 5, 4, 5. Patr
pueri. *Festus:* Patricius vicus Romae dictus,
quod ibi patricii habitaverunt, jubente Servio T
lio, ut, si quid molirentur adversus ipsum, ex
cis superioribus opprimerentur. ¶ *Patricia C
nia cognominata est Corduba, Hispaniae Baeti
urbs. *Plin.* 4, 1. *B. A.*

PATRĬCUS Casus, h. e. genitivus, legitur
Varr. L. L. 7, 37. et *ib.* 8, 37 et 46., ubique
men alii leg. *patrius.*

PATRĬĒ, adv. affectu paterno. *Quint.* 11,
med. Ut eum non inimice corripere, sed pa
monere videatur.

PATRIMES, f. patrima. *Paul.* ex *Festo* in
minia. V. MATRIMUS.

PATRĬMŌNĬĀLIS, e, adj. ad patrimonium
tinens. *Hermogen. Dig.* 50, 4, 1. Personale
nus est, quod cum corporibus exsistit: patrimo
le, in quo sumptus maxime postulantur.
Constant. Cod. Theod. 11, 16, 1. 2. et 9. Patri
niales fundi.

PATRĬMŌNĬŎLUM, i, n. exiguum patrimoni
Hieron. ep. 54. *n.* 15. Patrimoniolum meum
tidie perit.

PATRĬMŌNĬUM, ii, n. οὐσία, proprie signi
bona paterna, et rem familiarem a patre relict
latius autem bona undecumque provenientia.
Mil. 35. Ut plebem tribus suis patrimoniis de
ret, *h. e.* trium hereditatum bonis, patris nat
lis, adoptivi, et matris, ut *Asconio* videtur.
Rab. Post. 14. Qui duo lauta et copiosa patri
nia accepisset, remque praeterea bonis et hon
rationibus auxisset. *Id. Fl.* 36. *f.* Patrimon
satis lautum, quod hic nobiscum conficere po
Graecorum conviviis maluit dissipare. *Id.*
2, 39. Hae quondam arationes in populi R. p
monio grandi fenore, et fructuosae ferebantur.
lum. prooem. 1. Genus amplificandi, relinquend
patrimonii. *Paul. Dig.* 30, 1., 39. Ea pra
Caesaris, quae in formam patrimonii redacta,
procuratore patrimonii sunt. *Cic. Sext.* 52. Ut
ego tibi patrimonium eripui, an tu comedisti?
Rosc. Am. 2. Amplum et copiosum innocentis
trimonium obtinere; et 50. Expellere alique
patrimonio. *Id. Sull.* 20. Patrimonio ornatis
spoliari. *Id. Phil.* 12, 8. Qui ex naufragio l
lenti patrimonii ad haec Antoniana saxa proje
est. *Id. Off.* 2, 15. Patrimonia effundere, in
sulte largiendo. *Quint.* 5, 10. exhaurire. *Cic.*
2, 27. devorare. ¶ Translate. *Id. Dom. f.*
beris nostris satis amplum patrimonium paterni
minis ac nostrae memoriae relinquemus. *Id.*
1, 57. Mucius paterni juris defensor, et quasi
trimonii propugnator sui. In *Mimis Sen.* et
Syri 271. Honestus rumor alterum est patr
nium.

PATRIMUS. V. MATRIMUS.

PATRISSO, as, avi, atum, n. 1. patrem im
πατρίζω, πατριάζω. *Ter. Ad.* 4, 2, 25. Laudo,
sipho; patrissas. *Pl. Ps.* 1, 5, 27. Miraris, si
trissat filius? ¶ Scribitur et *patrizo.*

PATRĪTUS, a, um, adj. πατρῷος, qui est pa
ut *avitus,* qui est avi. *Cic. Tusc.* 1, 19.
enim pulchritudo etiam in terris patritam illan
avitam, ut ait Theophrastus, philosophiam ex
vit. Ita legit etiam *Non.* 2, 703. et defendit
nut. Al. patriam. *Varr.* ap. *Non. ib.* Patrito
avito more precabamur. [*Front. ad amic.*
A. Maio) 2, 6. *f.* Subleva misericordia aet
familiarem tibi, et patritam. *Tert. adv. Valent*
Jesum Valentiniani cognominant Soterem, et
stum, et Sermonem de patritis, *h. e.* de super
bus Christianis accepta nomina. Alii leg. *patr*
eod. sensu. *F.*] *Arnob.* 2, 87. In sedem patr
referri.

PATRĬUS, a, um, adj. πατρικὸς, ad patrem pertinens, paternus. *Cic. Rosc. Am.* 16. Intelligere osses, qui animus patrius in liberos esset. *Id. Verr.* 1, 5. Nulla res tam patria cujusquam, atque avita fuit, quae non ab eo abjudicaretur. *Ter. Eun. prol.* 13. Patrium monumentum. *Hor. Sat.* , 2, 56. Qui patrium mimae donat fundumque, laremque. *Plin. ep.* 1, 12. Pedum dolore correptus est. Patrius hic illi. *Virg. A.* 1, 647. patrius amor. *Val. Fl.* 1, 42. Phrixus Cretheos ut patrias, udisti, effugerit aras, *h. e.* ad quas pater Athamas Crethei filius eum mactandum adduxerat. Sic *Ov. Met.* 15, 723. patrias Epidaurius aras Linquit, *h.* Apollinis patris. *Virg. A.* 3, 332. Orestes Excipit incautum (*Pyrrhum*) patriasque obtruncat ad aras, *h. e.* Apollinis: nam Apollo, ut *Macr.* docet *Sat.* 1, 17., πατρῷος, h. e. *patrius* cognominatus est, quia sol est auctor progenerandarum omnium rerum. Vel ad aras, quae et patri ejus fatales fuerunt: nam et Achilles in templo Apollinis occisus est. V. *Serv.* ℙ *Patrius mos*, antiquus, tanquam a patribus acceptus. *Cic. Or.* 1, 18. *f.* Hic enim mos erat patrius Academiae, adversari semper omnibus in disputando. ℙ *Patrius casus* a grammaticis dicitur genitivus. *Gell.* 4, 16. V. PATERNUS. ℙ *Patrium est*, paternum est. *Ter. Ad.* 1, 1, 49. Hoc patrium est, potius consuefacere filium sua sponte recte facere, quam alieno metu. ℙ ...em, a patre est, natura insitum est. *Val. Fl.* 2, 57. adde, cruentis Quod patrium saevire Dahis. *Stat. Th.* 11, 32. cui rusticus horror in armis, Rustica tela manu, patriumque agitare tumultus. Pan ...i genitor. Sic *Sil.* 15, 722. patrius genti pavor. Praeterea *patrius* saepe refertur ad patriam. *Hor.* . P. 56. cum lingua Catonis, et Enni Sermonem patrium ditaverit. *Virg. A.* 2, 180. patrias vento ...tiere Mycenas; et *ib.* 3, 281. Exercent patrias ...eo labente palaestras. *Id. G.* 1, 16. nemus linquens patrium, saltusque Lycaei Pan ovium custos. *Val. Fl.* 5, 234. Patria tellus. *Cic. Leg.* 2, 9. Patrii ritus; et *Par.* 4. Patrius mos. *Id. Fin.* 1, 2. ...rmo. ℙ Dii patrii, πατρῷοι θεοὶ, sunt Penates. *Cic. Phil.* 2, 30., *Tibull.* 2, 1, 17. et *Hyg.* ap. *Macrob. Sat.* 3, 4. *extr.* ℙ *Patrium nomen* ap. grammaticos est, quo patria significatur, ut *Atheniensis*, *Romanus*. *Quint.* 1, 5. *med.* et *Prisc.* 2, 580.

PATRIZO. V. PATRISSO.

PATRO, as, avi, atum, a. 1. παιδοποιῶ, rem turpem perficio, liberis do operam: a *pater*. *Pers.* 1, . patranti fractus ocello. V. PATRATIO. ℙ Frequentius accipitur pro rem quamlibet perficere, aliquid jam inceptum ad finem perducere: vel simpliciter pro efficere, conficere. [*Est haec prima vocis significatio, potiusque cum Gr. πράττω cognatum, quam a *pater* deducendum *patrare* dixerim. Nubem exemplorum imprimis e Taciti scriptis collectam dedit *Boettich.* in *Lex. Tac.* s. h. v.] *Cato R. R.* 54. Ubi sementim patraveris, glandem parari legique oportet. *Sall. Cat.* 57. Constabat paucorum civium egregiam virtutem cuncta patravisse; et 59. Si Romae socii coepta patravissent. *Liv.* 23, 8. *extr.* forte abesse, dum facinus patratur, malit. *Cic.* ...t. 1, 14. *f.* Patrare promissa, *h. e.* praestare. *Tac. H.* 4, 83. jussa, *h. e.* exsequi. *Lucr.* 5. 386. ...uod facere intendunt, neque adhuc conata patranter: *patrantur* deponentis forma positum videri post: sed nec est necesse. ℙ *Patrare jusjurandum* antiqua formula foederis ap. *Liv.* 1, 24. est foedus sancire, ut ipsemet *Livius* interpretatur. ℙ *Patrare bellum* dictum est a *Sall. Jug.* 78., *Vell.* 2, 79. et 123., *Tac. A.* 2, 26. et *Flor.* 2, 15. pro conficere, absolvere, debellare: quam loquendi rationem sancte et antique usurpari affirmat *Quint.* 8, 3. *med.* V. DUCTO. ℙ *Patrare pacem*, conficere pacem inter bellantes. *Liv.* 44, 25. Modo pacis patrandae cum Romanis paciscebatur mercedem.

[PATRŎBĬUS, ii, m. patris vita: a πατήρ, pater, βίος, vita. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1329, Ti. Claudius Patrobius. Fuit hic libertus Neronis Aug., ejusque meminit *Plin.* 35, 13, 47. et *Suet. Galb.* 20. *F.*]

[PATROCĬNĀLIS, e, adj. ad patrocinium pertinens, ut Patrocinalis tabula aerea, in qua incisum erat decretum curiae alicujus municipii, vel coloniae. Ea porro mittebatur ad illum, qui patronus cooptabatur: eadem et hospitalis dicebatur. V. HOSPITALIS. *Inscr.* ap. *Romanelli*, *Topogr. Napol.* T. 3. p. 147. P. Mammio P. F. Aufidio Prisco Corfiniensium patrono indulgentissimo: huius propter morum gravem patientiam, maximamque verecundiam splendidissimus ordo consentiente populo tabulas patrocinales aheneas liberisque ejus offerri consuerunt, etc. V. PATRONALIS. *F.*]

PATROCĬNĀTUS, a, um, part. a *patrocinor*. Passive usurpatur a *Tert. adv. Gnost.* 4. Divinarum denunciationum et executionum intentio jam tunc martyris patrocinata.

PATROCĬNĬUM, ii, n. συνηγορία, tutela, defensio, protectio. Patrocinia, inquit *Festus*, appellari coepta sunt, cum plebs distributa est inter patres, ut eorum opibus tuta esset. [*Hinc primo loco posuimus exempla, in quibus de defensione forensi, quam reis causidici praestant, dicitur. Noster §. 2. adscripserat:] *Cic. Brut.* 29. Hoc dicendi genus ad patrocinia mediocriter aptum videbatur, ad senatoriam vero sententiam vel maxime. *Id. Or.* 1, 57. Arripere patrocinium aequitatis, et defensionem testamentorum. *Quint.* 7, 2. *in.* Fuerunt tales nostris etiam temporibus controversiae, atque aliquae in meum quoque patrocinium inciderunt. [*Cic. Or.* 34. Legitimarum et civilium controversiarum patrocinia suscipere.] *Ov. Pont.* 1, 2, 69. Suscipe Romanae facundia, Maxime, linguae, Difficilis causae mite patrocinium. [*Vell.* 2, 75, 1. Per eadem tempora exarserat in Campania bellum, quod professus eorum, qui perdiderant agros, patrocinium, ciebat T. Claudius Nero, etc. *Liv.* 6, 15. Jam dictatorem profiteri patrocinium feneratorum. ℙ Dicitur *patrocinium* etiam pro persona, quae patrocinio fruitur. *Vat.* ad *Cic. Fam.* 5, 9. Si tuam consuetudinem in patrociniis tuendis servas, P. Vatinius advenit, qui pro se causam dicier vult. Noster hunc locum iis adscripserat, in quibus *patrocinium* pro tutela, quam patronus praestat, positum est. ℙ Hinc translatum nomen est ad tutelam coloniarum, provinciarum, nationum per nobiles Romanos.] *Cic. Off.* 2, 8. Nostri magistratus, imperatoresque ex hac una re maximam laudem capere studebant, si provincias, si socios aequitate et fide defendissent. Itaque illud patrocinium orbis terrae verius, quam imperium poterat nominari. *Sall. Cat.* 42. Cujus patrocinio civitas plurimum utebatur. [*V. *Kritz.*] *Id. or. Philippi contra Lep.* Sibi quisque opes, aut patrocinia quaerendo, consilium publicum corruperunt. *Ascon.* in *Div. Verr.* 1. Metelli, quorum familia Siculis patrocinium praebuit. *Inscr.* ap. *Mur.* 1103, 5. Patrocinium coloniae decrevit, et per legatos detulit. [Alia ap. *Grut.* 354, 1. Ob honorem patrocinii sibi oblatum, etc. *F.*] ℙ [*Dicitur *patrocinium* etiam de auxilio, quo factiones civitatis alicujus fruuntur. Ita *Nep. Phoc.* 3, 1. Utraque factio Macedonum patrociniis nitebatur: q. 1. Noster anteced. §. exemplis adjunxerat.] ℙ Urbane. *Cic. Fin.* 2, 21. Aut haec tibi sunt vituperanda, aut patrocinium voluptatis repudiandum. [**Par.* 1, 4. voluptas plurimorum patrociniis defenditur. *Liv.* 5, 6, nec se patrocinium mollitiae inertiaeque mandasse tribunis.] *Plin.* 13, 3, 3. Patrocinia vitiis quaerere. *Quint.* 1. *f.* Difficultatis patrocinia praeteximus segnitiae. *Just.* 32, 2. Modestia sua Demetrius veniam patri, non jure defensionis, sed patrocinio pudoris obtinuit.

PATRŎCĬNOR, aris, atus sum, dep. 1. συνηγορέω, patrocinio tueor, protego, defendo. *Plin.* 14, 22, 28. M. Antonius, edito volumine de sua ebrietate, patrocinari sibi ausus. *Quint.* 2, 4. Nam et pro luxuria, et pro amore dicimus, et leno interim, parasitusque defenditur, sic ut non homini patrocinemur, sed crimini. *Auct. B. Hisp.* 29. *extr.* Adversarii patrocinari loco iniquo non desinunt, *h. e.* non deserere, tueri, defendere. *Ulp. Dig.* 2, 11, 2. *med.* Nonne indignus est, cui exceptio patrocinetur? *Plin.* 14, 4, 5. Litteris ejus altioribus contra id pigra vicinitate sibi patrocinante.

*PATROCLES, is, m. Πατροκλῆς, insignis statuarius, de quo *Plin.* 34, 8. ℙ Et pictor. *Id. ib.* ℙ Item rhetor. *Quint.* 2, 15. et 3, 6. ℙ Fuit et Patrocles praefectus classis Seleuci et Antiochi, quem multas terras patefecisse scribit *Plin.* 6, 17. *B. A.*

PATROCLĬĀNUS, a, um, adj. ad Patroclum aliquem pertinens, ut Patroclianae sellae Romae fuerunt publicae quaedam latrinae. *Mart.* 12, 77. Sellas ante petit Patroclianas, Et pedit deciesque, viciesque.

PATROCLUS, i, m. Πάτροκλος, Menoetii filius, et Stheneles (*Hygin. fab.* 97. habet Philomelae), qui occiso per ludum astragalorum Cleonymo, seu, ut aliis placet, Aeane Amphidamantis filio, solum vertens Phthiam venit, ubi a Peleo propter generis propinquitatem susceptus est, et una cum Achille apud Chironem educatus, cum eodem arctissima amicitia junctus vixit. Postea etiam cum Achille ad expeditionem Trojanam profectus est, ubi armis Achillis indutus, quo tempore ille iratus Agamemnoni propter ereptam sibi Briseidem, bello abstinebat, cum Hectore pugnans, ab eodem confossus occubuit. Quod cum rescivisset Achilles, acceptis a Thetide matre aliis armis a Vulcano fabricatis, ad bellum rediit, amici mortem vindicaturus, Hectoremque interfecit. *Ov. Pont.* 1, 3, 73. Caede puer facta Patroclus Opunta reliquit. ℙ *Item elephanti nomen, qui Antiochi regis fuit. *Plin.* 8, 5. *B. A.*

PATRŌNA, ae, f. quae aliquem defendit. *Ter. Eun.* 5, 2, 48. Te mihi patronam cupio, Thais. *Cic. Or.* 2, 48. Provocatio patrona illa civitatis, ac vindex libertatis. *Mart.* 7, 72. Ut vocem mihi commodes patronam. Ubi videtur adjective usurpari. ℙ Proprie est, quae aliquem manumisit. *Plin. ep.* 10, 4. Est manumissus a peregrina: vocatur ipse Harpocras: patronam habuit Thermuthin Theonis. ℙ Translate. *Pl. Asin.* 2, 2, 26. linguam servi *patronam* dicit, quia si quid sceleste fecit, lingua pro illo pejerat, et a supplicio defendit.

PATRŌNĀLIS, e, adj. ut Patronalis verecundia, *h. e.* quae patrono debetur, *Marcell. Dig.* 39, 5, 20. *Inscr.* quae pertinet ad ann. a Chr. n. CXC. ap. *Grut.* 1101, 1. Petendumque ab eo, ut libenter suscipiat collegii N. patronal. honorem, tabulamque aeream cum inscriptione hujus Decre. N. domo ejus poni censuerunt. Haec eadem habetur ap. *Mur.* 563, 1., ibique legitur *patronat. honorem*, et mox *decreti in domo ejus*, etc. V. PATROCINALIS. [*Quaedam adjecit *F.*]

PATRŌNĀTUS, us, m. dignitas, et conditio patroni. *Inscr.*, quae pertinet ad ann. a Chr. n. CCLXI. ap. *Mur.* 564, 1. Ex cunctis videtur, nunc tabulam aeream patronatus eis offerri, ut merito honore pro meritis innotescant. V. vocem praeced. ℙ *Jus patronatus* est, quod habet patronus in libertum. Nam qui aliquem libertate donat, e servo libertum facit, fitque ipse e domino patronus. Itaque in eum, quem a se dimittit, quaedam jura sibi retinet, ut opera ejus uti possit in quibusdam casibus: ut ab eo alatur, si opus fuerit: ne accusetur: ne contumelia afficiatur, etc. V. *Dig.* 37, 14. qui *de jure patronatus* inscribitur. *Mart. ib.* 3. Omni commodo patronatus carere. *Ter. ib.* 21. Amissi patronatus jus recipere.

PATRŌNUS, i, m. προστάτης, qui alterum tuetur, et defendit: cui respondet *cliens*: a *pater*, ut *Fest.* innuit in *Patronus*, et *Serv.* ad *A.* 6, 609., quia ut pater filium, ita hic clientem tuetur. *Patroni* enim primo dicti sunt patres, seu patricii, quibus ex instituto Romuli plebs commendata fuit, ut quem quisque plebejus vellet e patribus, eum sibi veluti tutorem eligeret, qui suis in rebus ac periculis sibi adesset. *Liv.* 6, 18. Quot enim clientes circa singulos fuistis patronos, tot nunc adversus unum hostem eritis: et *paulo post:* Ego me patronum profiteor plebis, quod mihi cura mea, et fides nomen induit. V. *Sigon. de ant. jur. Civ. R. l.* 1. c. 7. ℙ [*Hinc *patronus* in universum pro oratore, sve actore causarum usurpatur. Ita melius collocasse videmur locos, quos Noster §. 3. adscripserat.] *Ascon.* in *Div. Verr.* 4. Qui defendit alterum in judicio, aut patronus dicitur, si orator est; aut advocatus, si aut jus suggerit, aut praesentiam suam commodat amico; aut procurator, si negotium suscipit; aut cognitor, si praesentis causam novit, et sic tuetur, ut suam. *Cic. Off.* 2, 14. *med.* Judicis est semper in causis verum sequi: patroni nonnunquam veri simile, etiamsi minus sit verum, defendere. *Id. Or.* 2, 69. Ut ille Siculus, qui praetor Scipio patronum causae dabat hospitem suum. *Id. Mur.* 2. Quempiam constituere alicui causae patronum. *Ascon.* in *argum. orat. pro Scauro*, *f.* Defenderunt Scaurum sex patroni, cum ad id tempus raro quisquam pluribus, quam quatuor uteretur: at post bella civilia, ante legem Juliam, ad duodenos patronos est perventum. *Ov. A. Am.* 1, 88. Qui modo patronus, nunc cupit esse cliens. ℙ Praeterea *patroni* erant, qui provinciarum, et exterarum nationum, R. imperio subditarum, Romae apud senatum, magistratus, et populum, auctoritate et gratia res et negotia defendebant. Sic Bononienses patronos habuere Antonios, Syracusani Marcellos, Lacedaemonii Claudios, Afri Scipiones, Allobroges Sangas, etc. *Cic. Off.* 1, 11 Tantopere apud nostros justitia culta est, ut ii, qui civitates, aut nationes, devictas bello, in fidem recepissent, earum patroni essent more majorum. *Id. Div. Verr.* 1. Uti cum summum in veteribus patronis multis, tum nonnullum etiam in me praesidium suis fortunis constitutum esse arbitrarentur. *Id. Pis.* 11. Me inaurata statua donarant, me patronum unum adsciverant. *Id. Sull.* 21. Patronus, defensor, custos coloniae. ℙ Translate de quovis defensore dicitur. *Cic. Agr.* 3, 1. *f.* Eam legem a vestrorum commodorum patrono esse conscriptam. *Id. Balb.* 10. Patronus foederum ac foederatorum. *Id. Amic.* 7. *f.* Qualis tum patronus justitiae fuit contra accuratam orationem Phili! ℙ Jculariter usurpat *Pl. Truc.* 4, 3, 48. Video ego te, propter malefacta, qui es patronus parieti, *h. e.* qui scelerum conscientia fractus adstas parieti, ut patroni sive advocati solent clientibus adesse in judicio. ℙ Adjective videtur usurpasse *Mart.* 7, 72. V. PATRONA. ℙ Denique *patronus* est relativum *liberti*. V. v. praec. *Cic. Fam.* 13, 21. *f.* Peto a te, ut Ammonium libertum in patroni ejus negotio tueare. *Tac. H.* 2, 2. Corrupti in dominos servi, in patronos liberti.

PATRŌNYMĬCUS, a, um, adj. ut Patronymicum nomen, πατρωνυμικὸν ὄνομα, est, quod fit ex nomine patris, avi, vel alius ex majoribus, et significat filium, vel filiam, nepotem, vel neptem, vel alium ex descendentibus, ut *Pelides*, Achilles filius Pelei; *Aeacides*, Achilles nepos Aeaci: item ex nominibus regum, urbium, fluminum, etc. V. *Prisc.* 2, 582. et alios grammaticos.

PATRŌUS, a, um, adj. πατρῷος, patrius: vox Graeca, a πατήρ, pater. *Patroa virgo* ap. *Catull.* 1. videtur esse Minerva ingeniorum praeses, ex ca-

pite Joris patris nata sine ope feminae. Ita *Voss.* et *Vulpius.* Alii leg. *patrona.* Eadem de causa *paterna virgo* dicitur a *Stat. Achill.* 1, 547. Al. tamen aliter aut leg. aut interpret.

PATRUELIS, e, adj. V. v. sq.

PATRUELIS, is, m. et f. ἐξάδελφος, ἀνεψιὸς, filius, vel filia patrui mei: qui et *frater*, aut *soror patruelis* dicitur. Differt a *consobrino*, qui est filius materterae, h. e. sororis matris meae. *Cajus Dig.* 38, 10, 1. Item fratres patrueles, sororesque patrueles, idest qui, quaeve ex duobus fratribus progenerantur. *Non.* 19, 8. Patrueles, matrium fratrum filii. *Cic. Fin.* 5, 1. L. Cicero frater noster cognatione patruelis, amore germanus. Adde *Planc.* 11. *Suet. Dom.* 10. *med.* Occidit Flavium Sabinum, alterum e patruelibus, quod, etc.; et 15. Flavium Clementem patruelem suum interemit. *Pers.* 6, 52. si mihi nulla Jam reliqua ex amitis, patruelis nulla, proneptis Nulla manet. ¶ Sic etiam appellatur filius sororis patris mei. *Cic. Coel.* 24. Clodium vocat fratrem patruelem Q. Metelli Celeris, quia mater Clodii soror fuerat patris Q. Metelli. ¶ *Charis.* 1, 113 vult in ablativo *patruele* dici, allato exemplo *Nepotis* in *fragm.* ¶ Adjective. *Ov. Her.* 14, 61. Quo meruere necem, patruelia regna tenendo, *h. e.* Danai patrui sui, uxores ducendo ejus filias. V. DANAUS. Ajax ap. *Ov. Met.* 13, 41. Nos inhonorati, et donis patruelibus orbi, *h. e.* armis Achillis, qui fuit filius Pelei fratris Telamonis, quem Ajax patrem habuit. *Id. ib.* 1, 350. Deucalion lacrimis ita Pyrrham affatur obortis: O soror, o conjux, o femina sola superstes, Quam commune mihi genus, et patruelis origo, Deinde torus junxit: sc. quia filii erant duorum fratrum, ille Promethei, haec Epimethei.

[PATRŬĪNUS, a, um, adj. ad patruum pertinens. Est cogn. R., ut P. Valerius Patruinus Cos. suffectus ann. a Chr. n. LXXXII. in *Inscr.* ap. *Grut.* 1081, 2. *F.*]

[*PATRUITUS, a, um. V. PATRITUS.]

PATRŬUS, a, um, adj. ad patruum pertinens. *Hor. Od.* 3, 12, 2. exanimari metuentes patruae verbera linguae. *Ov. Fast.* 4, 55. Ense cadit patruo Lausus. Al. leg. *patrui*, al. *patrio.* Eadem lectionis varietas est ap. *eund. Amor.* 3, 6, 49. et *Met.* 11, 328. et *ib.* 12, 597. etc. ¶ Jocul*ariter Pl. Poen.* 5, 4, 24. et 26. Patrue mi patruissime, *h. e.* dulcissime, amantissime.

PATRŬUS, i, m. πατράδελφος, frater patris mei (ut docet *Paul. Dig.* 38, 10, 10.) a *pater*, quia patris loco est, eo mortuo. Differt ab *avunculo*, qui est matris meae frater. *Cic. Har. resp.* 12. *f.* Istiusmodi Megalesia fecit pater tuus? istiusmodi patruus? *Hor. Sat.* 1, 6, 131. Quaestor avus, pater atque meus, patruusque fuisset. ¶ Interdum notat severitatem et austeros mores, cujusmodi solent esse patruorum in fratris filios. *Cic. Coel.* 11. Et qui in reliqua vita mitis esset, fuit in hac causa pertristis quidam patruus, censor, magister. *Hor. Sat.* 2, 3, 87. sive ego prave, Seu recte hoc volui: ne sis patruus mihi. *Pers.* 1, 11. Cum sapimus patruos, *h. e.* graves severosque mores induimus. ¶ *Patruus magnus* est frater avi mei paterni, vel materni. *Patruus major*, frater proavi mei, (*Fest.* in *Major* etiam aviae patruum, seu proaviae meae fratrem *patruum majorem* dici ait,) qui et *propatruus* vocatur. *Patruus maximus*, frater abavi mei; qui et *abpatruus* dicitur. *Paul. l. c.* ¶ Dupliciter *patruus* intelligendus est, ex patre vel matre: *puta*, avia paterna mea nupsit patri tuo, peperit te: aut avia paterna tua nupsit patri meo, peperit me. Ego tibi patruus sum, et tu mihi. Item evenit, si mulieres altera alterius filio nupserint: nam qui ex his masculi nati sunt, invicem patrui sunt; quae feminae, invicem amitae. Item masculi feminis similiter patrui feminae illis amitae. Et si vir et mulier, ille filiam ejus duxerit, illa filio ejus nupserit; qui ex patre adolescentis nati erunt, ex matre puellae natos, fratris filios: illi eos patruos, et amitas appellabunt. *Id. ib.*

[PĂTULCĬĀNUS, a, um, adj. ad Q. Patulcium pertinens, qui fuit quaestor ann. U. C. DCCIV. *Cic. Att.* 14, 18. De Patulciano nomine, quod mihi suppetiatus es, gratissimum est, *h. e.* de pecunia a Patulcio exacta; Q. enim Patulcius Ciceronis debitor erat. *F.*]

PĂTULCĬUS, a, um, adj. ita dictus est Janus, quod tempore belli portae templi ejus paterent. *Ov. Fast.* 1, 129. modo namque Patulcius idem, Et modo sacrifico Clusius ore vocor. Adde *Macr. Sat.* 1, 9. *med.* ¶ Etiam Juppiter et Juno hoc appellantur cognomine. *Inscr.* ap. *Spon. Miscell. ant.* p. 81. Jovi Patulcio, et Junoni Patulciae D. D. prid. Id. Augu. C. Caesio Longino et Sex. Domitio Calvino Coss. L. Calpurnius L. F. Pal. Messalinus Praef. Fabr. Ost. etc. Alia *ib.* Junoni Patulciae Sispitae T. Fabatius tabularius Ost. etc. Uterque Lapis ad Ostiensem portum pertinet: Juppiter et Juno, tanquam ejus praesides, eo fine coluntur, ut navigantibus pateat, et tutos reddat.

PĂTŬLĬCANS. V. PASTILLICANS.

PĂTŬLUS, a, um, adj. ἄνοικτὸς, εὐρὺς, patens, apertus, latus, amplus: et saepe de iis dicitur, quae semper aperta et patentia sunt. Quomodo a *patens* differat, V. PATENS. *Varr. L. L.* 4, 33. Cavum aedium dictum, qui locus tectus intra parietes relinquebatur patulus, qui esset ad communem omnium usum. *Lucr.* 6, 107. patuli super aequora mundi. *Cic. N. D.* 2, 48. et *Fin.* 3, 19. Pinna duabus grandibus patula conchis, cum parva squilla quasi societatem coit comparandi cibi. *Id. Or.* 1, 7. *f.* Platanus ad opacandum locum patulis diffusa ramis. *Virg. A.* 7, 115. patulis nec parcere quadris. *Id. G.* 1, 375. bucula coelum Suspiciens patulis captavit naribus auras; et *ib.* 3, 362. patulae puppes. *Plin.* 36, 9, 14. *n.* 3. in latitudinem naves. *Hor. Ep.* 1, 18, 70. aures, *h. e.* quae semper apertae sunt, et paratae ad audiendum. *Ov. Met.* 14, 752. fenestrae. *Id. ib.* 8, 30. Imposito patulos calamo sinuaverat arcus; et *ib.* 15, 513. patulo partem maris evomit ore; et *ib.* 2, 379. patuli lacus; et *ib.* 8, 675. Patula canistra. *Tac. A.* 15, 40. urbis loca; et *ib.* 43. *extr.* Patula latitudo, et nulla umbra defensa. *Gell.* 6, 6. *extr.* Aves ingentibus alis patulae atque porrectae. ¶ *Patuli boves* qui sint, V. in CAMURUS.

[PĂTŪRĂ, ae, f. pator, apertio. *Plin. Valer.* 3, 22. *f.* Xeron facit ad nomas, et ad paturas sparges, et ligabis. *F.*]

PĀVĂ. V. PAVO.

PAUCI, ae, a, adj. ὀλίγοι, qui exiguo numero sunt, rari: a παῦρος, quod idem significat. Refertur ad quantitatem discretam, *h. e.* ad numerum, et contrarium habet *plures*, *multi:* sicut *parvus* ad quantitatem continuam, *h. e.* corpus: cui *magnus* opponitur. *Cic. Tusc.* 5, 35. *extr.* Quotidie nos ipsa natura admonet, quam paucis, quam parvis rebus egeat, quam vilibus. *Id. Cluent.* 46. Ut metus ad omnes, poena ad paucos perveniret; et *ib. f.* In multorum peccato carpi paucos ad ignominiam non oportet. *Id. Or.* 2, 32. Causae modicae et paucae. *Tac. H.* 4, 40. Pauca et modica disseruit. *Hirt. B. Afr.* 96. Pauciora ab amplioribus circumventa navigia deprimuntur. *Sall. Jug.* 53. Ne pauciores cum pluribus manum consererent. *Cels.* 7, 2. *med.* Ut quam minimae, et quam paucissimae plagae sint. *Cic. Q. Fr.* 3, 1, 1. *extr.* Spero, paucis mensibus opus Diphili perfectum fore. *Id. Fam.* 2, 7. Paucis diebus eram missurus domesticos tabellarios; et *Verr.* 1, 6. *f.* Ecce autem repente, his diebus paucis, vetera illa consilia repetuntur; et *Ter. Andr.* 1, 1, 77. Fere in diebus paucis, quibus haec acta sunt, Chrysis moritur. *Plin. praef.* 30. In paucis digna res est, de qua plura dicantur. ¶ Absolute *pauci*, pauci homines. *Phaedr.* 5, 4. Paucis temeritas est bono, multis malo. *Cic. Mur.* 11. Posset agi lege, necne, pauci quondam sciebant. [**Pauci* absolute saepissime eo sensu ponuntur, ut ii significentur, qui praeter jus fasque in republica imperio potiti sunt. *Sall. Cat.* 30, 4. ne triumpharent calumnia paucorum, quibus omnia, honesta atque inhonesta, vendere mos erat; et *ib.* 39, 1. Paucorum potentia crevit. Cf. *Jug.* 3, 4. 31, 19. 41, 7. *Fragm. Hist.* 3, 22, 6.] ¶ *Pauca*, pauca verba. *Ter. Andr.* 3, 3, 4. Ausculta paucis; et 1, 1, 2. Paucis te volo; et 5, 3, 22. Pater, licet ne pauca? *Hor. Sat.* 1, 6, 60. respondes, ut tuus est mos, Pauca. *Sall. Jug.* 19. et 20. *extr.* Cetera quam paucissimis absolvam. *Pl. Poen.* 5, 4, 54. In pauca confer. ¶ *Pauci*, boni, ut *multi*, mali. V. MULTUS. *Cic. Or.* 3. *f.* Eloquentia jactationem habuit in populo, nec paucorum judicium, reprehensionemque pertimuit. Adde *Lucil.* ap. *Non.* 12, 4. ¶ In sing. numero. *Hor. A. P.* 203. tibia tenuis, simplexque foramine pauco. *Gell.* 20, 1. *med.* Injurias pauco aere diluere. *Appul. Met.* 11. Post paucum tempus nunciatur. ¶ In genitivo plur. *paucum* pro *paucorum* dixit *Enn.* ap. *Gell.* 12, 4. *f.* ¶ In dativo plur. habet *paucis* in omni genere: olim et *paucabus* in feminino dictum est. *Cn. Gell.* ap. *Charis.* 1, 39. Capite cum aliis paucabus consilium. V. ASINA.

PAUCĬES et Pauciens, adv. παῦρα, σπανίως, raro, paucis vicibus. *Titin.* ap. *Fest.* et *Non.* 2, 681. Tuam uxorem pauciens videbo. *Coel. ib.* Consulto non pauciens arcessitum.

PAUCĬLŎQUĬUM, ii, n. βραχυλογία, paucitas sermonis. *Pl. Merc.* 1, 1, 31. Contumelia, et dispendium, multiloquium, pauciloquium.

PAUCĬTAS, atis, f. ὀλιγότης, exiguus numerus. *Cic. Or.* 1, 2. Quanta oratorum sit, semperque fuerit paucitas. *Caes. B. G.* 3, 9. Navigatio impedita propter inscientiam locorum, paucitatemque portuum. *Nep. Dat.* 7. *extr.* Ut non multum obesse multitudo hostium suae paucitati posset. *Sall. Cat.* 57. Divitias paupertas, multitudinem paucitas superat. *Curt.* 3, 4. Loci angustiis redactus est ad paucitatem, quam in hoste contempserat. *Cic. Inv.* 1, 22. Partitio habere debet brevitatem, absolutionem, paucitatem; et *mox:* Paucitas in partitione servatur, si genera ipsa rerum ponuntur, neque permixte cum partibus implicantur. *Nep. Pel.* 2. Qua paucitate perculsa est Lacedaemoniorum potentia.

PAUCŬLI, ae, a, adj. dimin. a *pauci*. *Cic. Att.* 5, 21. *med.* Volusium misi in Cyprum, ut ibi pau culos dies esset. *Pl. Merc.* 2, 3, 52. Mane: pau cula sciscitare prius volo. *Id. Epid.* 3, 4, 2 Volo te verbis pauculis, si tibi molestum non es *Ter. Heaut.* 4, 6, 24. Quod imperabit, facito: lo quitor paucula. ¶ Etiam in num. sing. *Appul. Me* 11. Post pauculum tempus.

PAUCUS. V. PAUCI.

[PĂVĔFĂCĬO, is, a. 3. exterreo. *Gloss. Philo* Pavefacio, δειλοποιῶ. *F.*]

PĂVĔFACTUS, a, um, part. a *pavefacio:* ἀτ ζόμενος, exterritus. *Ov. Met.* 13, 878. Ast eg vicino pavefacta sub aequore mergor; et *ib.* 1 636. pavefacta pectora. *Sen. Herc. Fur.* 1022. P vefactus infans igneo vultu patris, Perit ante vu nus: spiritum eripuit timor.

PĂVENS, entis, part. a *paveo:* ἔκφοβος, timen metuens, pavidus. *Sall. Jug.* 114. Repente Ma rus incerto vultu pavens ad Sullam accurrit. O *Met.* 8, 89. Pervenit ad regem, quem sic affa paventem; et *ib.* 2, 398. Colligit amentes, et a huc terrore paventes Phoebus equos. *Appul. M* 4. *f.* Pavens ac trepida; et *ib.* 5. Paventes cog tationes.

[PĂVENTĬĂ, ae, f. nomen Deae apud Rom nos, quae ita appellata creditur, quod averter pavores ab infantibus, seu potius ea uterentur p rentes, ut pueris pavorem incuterent, si quid de quissent. *August. C. D.* 4, 11. De pavore infa tum Paventia nuncupetur. *F.*]

PĂVĔO, es, pāvi, a. 2. δειλόομαι, timeo, met Volunt esse a *pavor:* hoc autem a *pavio*, quia p sat cor, percellit animum. Unde videtur esse disc men inter *metuo*, *timeo*, et *paveo*, quod illa occult animi affectum significent, hoc cum extra se pro pallore, et tremore. Sed hoc servari non sol [**Doederl.* 2, 203. originem vv. *pavere* et *paller* Gr. φέβομαι repetendam censet.] *Pl. Cist.* 2, 1, Et illud paveo, et hoc formido; et 4, 2, 20. N et intus paveo, et foris formido. *Ov. Fast.* 3, 3 Sollicitae mentes speque, metuque pavent. T *Ph.* 1, 4, 10. Tum mihi paveo, tum Antipho excruciat animi. *Sen. Med.* 670. Pavet anim horret: magna pernicies adest. *Ter. Andr.* 2, 12. Id paves, ne ducas tu illam: tu autem, ut cas. *Pl. Amph.* 5, 1, 58. et *Mil.* 3, 3, 21. Ne ve. *Ov. Met.* 1, 388. pavetque Laedere jacta maternas ossibus umbras. *Sall. Cat.* 32. Mulie afflictare se, miserari parvos liberos, rogit omnia pavere. [**V. Kritz.* ad h. l. qui *pavere om* eodem modo dictum esse docet quo ap. *Liv.* 5, *pavere ad omnia:* nimirum accusativo casu *pa* accuratius definiri et indicari, circa quam rem vor versetur.] *Hor. Epod.* 12, 25. pavet acres A lupos, capreaeque leones. *Petr. Sat.* 139. et gnum Neptuni pavit Ulyxes. *Tac. H.* 1, 29. P re tristiorem casum; et *ib.* 50. mores alicujus. *P* 2, 12, 9. mortem. ¶ Translate. *Id.* 17, 20, de castanea: Sed translata nescit hospitare, pa que novitatem. ¶ Passive. *Id.* 31, 9, 45. *f.* ut paverentur ante hic ulcera. *Id.* 8, 23, 35. pedibus tantum pavendas serpentes, sed et missili lare tormento. Ita *Hard.* ex MSS. Al. *cavendas.* Praeteritum *pavi* agnoscitur etiam a *Diomed.* 1,

PĂVĔRĂ frumenta dicebant antiqui, quae vagina non bene exibant. *Paul.* ex *Festo:* ubi leg. *paveri.* Dicta sunt autem a *pavio*, quia pa ea multum oportet, ut a gluma liberentur. *Pontedera Op. post.* T. 1. p. 30. recte putat, cerum esse *pavere* pro *paveri*, quasi metu s extra vaginam se credere non audeat; propte que Dea Patalena colebatur, quae frumentis, e vaginis egrederentur spicae, praeesset, virtut que praeberet. V. PATELANA.

PĂVĔRĀTUS, a, um, adj. densus, calcatus. Paverata vestis: a *pavio*. V. PAPAVERATUS.

PĂVESCO, is, n. 3. ἀδημονέω, pavere inci extimesco. *Colum.* 6, 2. Bobus sub femina ma subjicere, ne ad ejusmodi tactum postmodum p scant. *Plin.* 29, 4, 20. Pavescere ad nocturnas i gines. *Sil.* 16, 127. Ne vero, ne, nate, Deum laeta pavesce Prodigia. *Tac. A.* 1, 4. Paves bellum. *Gell.* 19, 1. *f.* Pavescere sensim, et q albescere.

PĂVĬBUNDUS, a, um, adj. pavens. *Arnob* 221. Pavibundae trepidationes.

PĂVĪCŬLĂ, ae, f. instrumentum, quo area satur, aequaturque: a *pavio*. *Gloss. Philox.* P culae, ὁμαλιστῆρες. *Cato R. R.* 91. de area fac da: Comminuito glebas bene, deinde coaequ et paviculis verberato; et 129. Comminuito terr et cylindro, aut pavicula coaequato. *Colum.* 1 *med.* Pavimenta testacea magna vi paviculis in cantur, atque expoliuntur.

*PAVICŬLO vel contracte Paviclo, as, a. 1. *G Vet.* Paviclat, ποδίζει, ἐδαφίζει. *B. A.*

PĂVĬDE, adv. περιδεῶς, timide, meticulose. 5, 39. Pavide fugere. *Quint.* 11, 3. *med.* dicere

PĂVĬDUS, a, um, adj. περιδεὴς, δειλὸς, qui vet, timidus. Differt a *pavens:* nam *pavidus* tur, qui natura talis est; *pavens*, qui ex causa. *Serv.* ad illud *Virg. A.* 2, 489. Tum pavidae t matres ingentibus errant. *Hor. Epod.* 2, 33.

us lepus. *Ov. Fast.* 1, 400. Pavidas aves terrere. *lin.* 11, 37, 54. Plerisque naturale, ut nictari non essent: quos pavidiores accepimus. ¶ Hoc tamen iscrimen non est perpetuum. *Liv.* 3, 26. Castris pavidus tenebat. *Plin.* 11, 37, 50. Aures in equis dicia animi praeferunt: fessis marcidae, micantes avidis, subrectae furentibus. *Tac. A.* 2, 23. Mi-s pavidus, et casuum maris ignarus. *Id. H.* 2, 8. Vitellius ad omnes suspiciones pavidus. *Sil.* 10, 5. talin', pavidissime, dignum Me vita, pulcraque ndignum morte putasti? [*Suet. Dom.* 4. pavidus emper atque anxius: ubi *pavidus* timorem crebro t undique injectum (nostr. *Scheu*), *anxius*, contiuum et inhaerentem significat. *B. Crus.* in *cl. uet.* p. 576.] ¶ Cum genitivo. *Tac. H.* 4, 14. iles armis gravis, et nandi pavidus. *Id. A.* 4, 8. Offensionum non pavidus. *Sen. Herc. Fur.* 293. avidus lucis; et 1076. leti. *Lucan.* 8, 811. maris. Cum infinito. *Sil.* 1, 406. Kartalo non pavidus etas mulcere leaenas. ¶ Cum pavore conjunctus. *il.* 13, 133. pavidaque petebat Consternata fuga ositos ad moenia campos. *Lucan.* 5, 255. pavidum urmur; et 2, 168. furtum. [*Suet. Cal.* 50. quies avida imaginibus: nostr. *beängstigt, geängstet.*] Metonymice, pavidum faciens. *Ov. Fast.* 1, 16. eque meo pavidos excute corde metus. *Lucr.* 2, 3. Pavidae relligiones. *Stat. Theb.* 5, 567. Pavius lucus. ¶ *Pavidum* adverbii ritu, *Ov. Met.* 9, 67. Deque suis unum famulis pudibunda vocavit, t pavidum blandita, fer has, fidissime, nostro Dit, et adjecit longo post tempore, fratri.

PĂVĪMENTĀRĬUS, ii, m. pavimentorum artifex. *nscr.* ap. *Don. cl.* 9. *n.* 35. et *Mur.* 527, 6. Genio llegI pavimentariorum M. Alfius Onesimus dedic. Mart. M. Sil. L. Norb. Cos. *h. e.* ann. a Chr. XIX.

PĂVĪMENTĀTUS, a, um, part. a *pavimento*, pamento stratus. *Cic. Dom.* 44. In palatio pulchermo prospectu porticum cum conclavibus pavimentam trecentum pedum concupierat. Adde *Q. Fr.* 1, 1.

PĂVĪMENTO, as, avi, atum, a. 1. ἐδαφίζω, pamentum facio, pavimento sterno. *Plin.* 27, 4, 5. rgo pavimentandum, ubi sata sit, censent.

PĂVĪMENTUM, i, n. ἔδαφος, domus solidamenm, sive incrustatio, quam gradiendo calcamus: *pavio.* *Cato R. R.* 18. *med.* Ibi de testa arida vimentum struito: ubi structum erit, pavito, fritoque oleo, uti pavimentum bonum siet. *Juven.* , 60. Verre pavimentum, et nitidas ostende colunas. *Hor. Od.* 2, 14, 26. et mero Tinget pavientum superbis Pontificum potiore coenis. *Cic. Fr.* 3, 1, 1. Pavimentum facere. *Plin.* 36, 25, . Pavimenta credo primum facta quae nunc vocaus barbarica, atque subtegulanea, in Italia fistu pavita: hoc certe ex nomine ipso intelligi pot-. ¶ Pavimentorum plura apud veteres genera censet *Plin.* 36. *c.* 25. Adde *Vitr.* 7, 1., *Cat. R.* 9. et *Pall.* 1, 9., qui eorum faciendorum ratiom docent. ¶ Aliud est lapide sternere, aliud vimentum facere. Illud fit cum secto lapide son operitur; hoc proprie, cum rudere pavito et ce consternitur, et solidatur. *Varr. R. R.* 1, 51. idam, aream ut habeant solidam, muniunt lapi-, aut etiam faciunt pavimentum. ¶ Sed et lade stratus locus, seu lithostrotum *pavimentum* diur. *Caes. B. C.* 3, 105. Palma integra inter comenta lapidum ex pavimento exstitisse ostendetur. [Ita *palma integra* pro *palma in tecto* re-e edidit *Oudendorp.*, cujus adnot. vide. *F.*] *Hirt. Alex.* 1. Alexandriae aedificia tecta sunt rudere, t pavimentis. *Festus:* Pavimenta Poenica, marore Numidico constrata significat Cato.

PĂVĬO, is, a. 4. παίω, caedo, ferio, tundo: a vo- Graeca allata. *Lucr.* 2, 375. qua mollibus un- Litoris incurvi bibulam pavit aequor arenam. *c. Div.* 2, 34. *f.* Quia cum pulli pascuntur, nesse est aliquid ex ore cadere, et terram pavire, rripavium primo, post terripudium dictum est: c quidem jam tripudium dicitur. ¶ *Terram*, t *solum pavire*, tundendo, calcandoque solidare. *in.* 19, 7, 36. Cum maledictis, et probris ocimum endum praecipiunt: ut laetius proveniat, sato vitur terra. V. *Cat. l. c.* in PAVIMENTUM.

PĂVĪTĀTĬO, onis, f. trepidatio. *Appul. de Mun*-: Palmatiae, quorum pavitatione illa, quae trelant, sine inclinationis periculo nutant.

PĂVĪTENSIS, e, adj. *Isid. Or.* 19, 22. V. LEDENSIS.

PĂVĪTO, as, avi, atum, n. 1. πτοέομαι, saepe t valde, et cum tremore paveo. *Lucr.* 2, 57. ae pueri in tenebris pavitant, finguntque futura. *rg. A.* 2, 107. Prosequitur pavitans, et ficto pere fatur. *Val. Fl.* 7, 410. effusis pavitantem fleus. *Sen. Oed.* 1047. Pavitante gressu sequere laces vias. ¶ Pro aegrotare. *Ter. Hec.* 3, 1, Uxorem Philumenam pavitare nescio quid dixent. Ubi *Donatus:* pavere et timere et ad corpo- et ad animi perturbationem veteres referebant.

PĂVĪTUS, a, um, part. a *pavio*, pulsando calus, inculcatus, solidatus. *Varr. R. R.* 1, 51. eam esse oportet solidam terra pavita. *Plin.* 36, 61. Pavimenta fistucis pavita. *Id.* 9, 10, 12. Testudines pariunt ova, eaque defossa extra aquas, et cooperta terra, ac pavita pectore et complanata incubant noctibus. *Colum.* 1, 6. *f.* Sterquilinia exstructum pavitumque solum habeant, ne humorem transmittant. ¶ *Pavitum, i*, n. substantive est pavimentum pavitum. *Paul. Nol. carm.* 25, 37. Basilicis haec juncta tribus patet area cunctis: Atque itidem gremio diversis excipit uno A tribus egressos medio spatiosa pavito.

PAULĀTIM et Paullatim, adv. κατ' ὀλίγον, καταβραχέως, sensim, leniter, minutatim. *Caes. B. G.* 1, 33. Paulatim Germanos consuescere Rhenum transire; et *ib.* 2, 8. Collis leviter fastigiatus, paulatim ad planitiem redibat. *Sall. Cat.* 51. Ubi paulatim licentia crevit. *Virg. Ecl.* 4, 28. Molli paulatim flavescet campus arista. *Caes. B. G.* 4, 30. *f.* Paulatim ex castris discedere coeperunt: non omnes simul, sed subinde pauci. *Paul. Dig.* 49, 14, 47. Aemilius conduxerat a fisco possessionem, eamque paulatim pluribus locaverat, *h. e.* per exiguas partes, particulatim. ¶ More substantivi cum genitivo. *Cato R. R.* 74. Farinam in mortarium indito, aquae paulatim addito, subigitoque pulcre, *h. e.* paulum aquae addito: vel, quod aptius videtur, aquam paulatim addito. [*Discrimen inter *paulatim, pedetentim* et *sensim* *Doederl.* 3, 97. sq. ita constituit, ut, quae primo loco posita sunt, rem spectent, quae progrediatur, in qua proficias: *sensim* ad spectatores pertineat.]

PAULĬĀNUS et Paullianus, a, um, adj. a Paulo nomine proprio, ut Pauliana responsa, *h. e.* Pauli JCti, in *praef. Pandect. ad Antecessor.* §. 5. Sic Pauliana victoria, *Val. Max.* 8, 11. *n.* 1. *h. e.* a L. Paulo parta.

[PAULĪNŬLĂ, ae, f. dimin. Paulinae. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Gud.* 232, 1. Cassia Paulinula. *F.*]

PAULĪNUS et Paullinus, a, um, adj. ad Paulum pertinens, est cogn. R., ut C. Suetonius Paulinus, ap. *Tac. A.* 14, 29. et Lollia Paulina uxor Caligulae, ap. *Suet. Cal.* 25. ¶ Paulinus Episcopus Nolanus scripsit epistolas, et carmina, floruitque circa saeculi IV. finem, et initium V. Ausonii discipulus fuit et amicus. V. *Auson. ep.* 19. et deinceps. ¶ Paulinus alter, Petrocorius (vel Petricordius) dictus a Petrocorio Aquitaniae oppido, scripsit metro vitam S. Martini, vixitque saec. V. annis circiter XL. post Nolanum.

PAULISPER et Paullisper, adv. parumper, ὀλίγον χρόνον, valde paulum temporis. *Cic. Leg.* 1, 13. *f.* Paulisper facessant rogemus. *Ter. Ad.* 2, 2. *f.* Paulisper mane. *Pl. Bacch.* 3, 3, 12. Paulisper est libido homini suo animo obsequi. *Caes. B. G.* 3, 5. intermittere proelium. ¶ Sequente *dum* vel *donec.* *Cic. Mil.* 10. Milo paulisper, dum se uxor, ut fit, comparat, commoratus est. *Liv.* 28, 26. *f.* Sedit tacitus paulisper, donec nunciatum est, etc. ¶ De compositione V. PARUMPER in fine. [*Ubi etiam de discrimine inter *paulisper* et *parumper* exposuimus.]

PAULO et Paullo, adv. idem ac *paulum*, nisi quod hoc positivis, et verbis, *paulo* comparativis, et verbis comparationem significantibus, item praepositionibus *ante* et *post* adjungitur. [**Paulo* est abl. neutr. *paulum*, adverbii more adhibitus, nostr. *um ein Weniges.* Neque differentia, quam Noster dicit, constare videtur. V. in *paulum* et *paulus.*] *Cic. Or.* 24. *extr.* Hoc ornamento liberius paulo utetur. *Caes. B. G.* 1, 54. Maturius paulo, quam tempus anni postulabat; et *ib.* 2, 20. Paulo longius processerant. *Cic. Att.* 2, 12. *f.* Civis haud paulo melior, quam isti nostri. *Id. Or.* 3, 30. Paulo secus a me atque ab illo, distributa. *Pl. Men.* 4, 3, 7. Tibi dedi equidem illam paulo prius. *Caes. B. G.* 6, 26. Alcium est consimilis capris figura, sed magnitudine paulo antecedunt. *Sall. Cat.* 18. Post paulo Catilina pecuniarum repetundarum reus, prohibitus erat, etc. *Liv.* 22, 60. *med.* Annibalem post paulo audistis jubentem, etc. *Nep. Alc.* 5. Qui paulo ante victores viguerant. *Cic. Part.* 39. Quae paulo ante praecepta dedimus ambigui, quaeque proxime sententiae, et scripti. *Id. Verr.* 2, 4, 3. Nuper homines nobiles: et quid dico nuper? imo vero modo, ac plane paulo ante vidimus, qui, etc. *h. e.* dudum, nuperrime. *Id. ad Brut.* 1, 15. *med.* Paulo plures in senatu malevolos esse, quam gratos. *Ter. Heaut.* 2, 1, 8. Is mihi, ubi adbibit plus paulo, sua quae narrat facinora! *Cic. Fam.* 7, 1. *med.* Nae tu haud paulo plus, quam quisquam nostrum delectationis habuisti. *Id. Quint.* 3. Una in re paulo minus consideratus. *Suet. Tib.* 39. Quod paulo minus utrumque evenit: propemodum evenit: non multum abfuit quin eveniret. *Petr. Sat.* 107. Qui ignotos laedit, latro appellatur: qui amicos, paulo minus quam parricida. [*Est haec argenteae aetatis scriptoribus propria dicendi formula, Gr. ὀλίγον δεῖν, nostr. *um wenig.* Adde *Suet. Ner.* 40. paulo minus quatuordecim annos. *Tib.* 26. Civilem admodum — ac paulo minus quam privatum egit. *Plin. ep.* 7, 24, 1. paulo minus octogesimo aetatis anno decessit. *Pan.* 28, 4. Paulo minus quinque millia ingenuorum fuerunt.] *Cic. Verr.* 1, 5. Deum nullum Siculis, qui ei paulo magis affabre factus videretur, reliquit. *Id. Brut.* 21. Videtur lubenter verbis etiam uti paulo magis priscis Laelius. ¶ Jungitur interdum aliis particulis. *Cic. Or.* 2, 21. Verba effervescentia, et paulo nimium redundantia. *Plin.* 18, 28, 68. *n.* 2. Sicut paulo mox docebimus. *Hirt. B. Alex.* 21. Hoc proelio desiderati ex eo numero legionariorum militum circiter CD., et paulo ultra eum numerum classiarii et remiges. *Caes. B. C.* 3, 66. Caesar paulo ultra eum locum castra transtulit. *Cic. Par.* 3. *f.* Histrio si paulo se movit extra numerum, etc. Ita edit. vet. a. 1477. Plerique al. *paulum:* et in MS. apud nos *paululum.* ¶ Et verbis. *Catull.* 68, 131. Aut nihil, aut paulo cui nunc concedere digna Lux mea, etc. ¶ Et positivis. *Ter. Heaut.* 1, 2, 30. Parentum injuriae uniusmodi sunt ferme, paulo qui est homo tolerabilis. *Cic. Att.* 8, 12. Ut non solum gloriosis consiliis utamur, sed etiam paulo salubribus. Quod dictum pro *paulo salubrioribus.* ¶ De ratione scribendi V. in PAULUS, a, um.

*PAULON, onis, m. Italiae superioris fluvius, ab Alpibus defluens, inque mare prope Nicaeam Liguriae oppidum se exonerans. *Mela* 2, 4. *extr.* ¶ *Pado* est *Plin.* 3, 5. ubi *Cellarius* corrigendum censet *Paulo* (*Paulon*). ¶ Hodiernum nomen est *Paulon* vel *Paglion.* *B. A.*

PAULŬLĀTIM et Paullulatim, adv. dimin. a *paulatim.* *Appul. Met.* 5. Nudo vestigio pensilem gradum paululatim minuens; et *ib.* 2. Poculum paululatim labellis minuens.

PAULŬLO et Paullulo, dimin. a *paulo:* aliquantulum. *Lucej.* ad *Cic. Fam.* 5, 14. Valeo, sicut soleo: paululo tamen deterius, quam soleo.

PAULŬLUM et Paullulum, adv. dimin. a *paulum:* aliquantulum. *Pl. Asin.* 5, 2, 75. Abscede paululum istuc. *Ter. Eun.* 5, 2, 51. Paululum operirier si vis, jam frater ipse hic aderit. *Cic. Quint.* 16. Si haec tecum duo verba fecisses, quid ago? respirasset cupiditas, atque avaritia paululum. *Sall. fragm.* ap. *Gell.* 10, 26. *f.* Scaphae paululum progressae nimio onere deprimebantur. *Gell.* 12, 1. Nunciatum est Favorino, uxorem auditoris sui paululum ante enixam: pro paululo.

PAULŬLUS et Paullulus, a, um, adj. dimin. a *paulus*, pauculus, pusillus. *Pl. Curc.* 1, 2, 31. De paulo paululum hoc tibi dabo. *Cic. N. D.* 2, 46. Nihil ut fere intereat, aut admodum paululum. *Pl. Bacch.* 4, 8, 24. Pacisci cum illo paulula pecunia potes. Al. leg. *paula.* *Pall.* 12, 22. *med.* Admixto paululo sale. *Cic. ad Brut.* 2, 4. Hoc paululum exaravi ipsa in turba matutinae salutationis. *Liv.* 8, 11. Pro paulula via magnam mercedem Romanis esse solvendam. *Id.* 35, 11. Equi, hominesque paululi et graciles. ¶ Pusillus. *Cato R. R.* 14. Paululam pilam, ubi triticum pinsant. Al. leg. *paulum latam pilam.* *Mart.* 5, 34. de puella sexenni: Paulula ne nigras horrescat Erotion umbras. ¶ [*Paullulus* fuit etiam cogn. R., ut Sp. Postumius Paullulus Cos. ann. U. C. DLXXX. ap. *Grut. Fast. Capitol.* p. 293.

PAULUM et Paullum, adv. ἐπὶ μικρὸν, ὀλίγον, valde parum. [*Est neutr. adjectivi *paulus*, adverbii loco positum. V. in Paulus.] *Cic. Att.* 9, 6. Epistolae me paulum recreant. *Id. Agr.* 2, 31. Quasi vero paulum differant ager Campanus, ac Stellatis. *Id. Rosc. Com.* 10. Alicubi paulum commorari. *Id. Or.* 1, 62. Paulum requiescet, dum se calor frangat. *Suet. Ner.* 28. Acten libertam paulum abfuit quin justo matrimonio sibi conjungeret. [*— Cum praepos. *Quint. Inst.* 9, 4. *med.* sed de propositorum diversitate post paulum: quod eodem modo dictum est, quo alias *post paulo.* — *Suet. Caes.* 82. Paulum infra jugulum.] ¶ Cum comparativo. *Sil.* 15, 21. haud paulum mortali major imago. *Stat. Th.* 10, 938. paulum tardius. Sic *Cic.* in *Arat. N. D.* 2, 43. *extr.* paulum praelabitur ante. ¶ [*Confund. *paulum* et *parum.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 2, 128.]

PAULUS et Paullus, a, um, adj. σμικρὸς, dimin. a *parvus*, vel *paucus.* [*Primo loco ponenda sunt ista.] *Ter. Andr.* 1, 5, 31. Dum in dubio est animus, paulo momento huc, vel illuc impellitur. *Id. Ad.* 5, 4, 22. Eos meo labore eductos maximo, hic fecit suos paulo sumptu. *Titin.* ap. *Non.* 4, 47. Cocus magnum ahenum, quando fervit, paula confutat trua, i. e. pusilla. ¶ [*Nunc recte sequuntur ea, in quibus neutrum *paulum* substantive positum est.] *Hor. Sat.* 2, 6, 3. paulum silvae. *Colum.* 8, 5. *f.* Paulum triti salis vulneribus infriatur. *Pl. Curc.* 1, 2, 31. De paulo paululum hoc tibi do. *Hor. Ep.* 1, 15, 33. timidis nil, aut paulum abstulerat. *Quint.* 12, 3. *f.* Paulum aliquid sederunt in scholis philosophorum. *Ter. Phorm.* 5, 4, 3. Paulo mederi. ¶ Placet *Manutio* scribi *paullus*, *paullulus*, etc. geminata liquida, auctoritate *Terent. Scauri* in *Orthogr.* 2256. et vet. libror. et lapidum, in quibus et adjectivum, et nomen propr. *Paullus* legitur, ut ap. *Grut.* multis in locis. Contra sentiunt *Prisc.* 3. p. 614. *extr.* et *Vel. Long. de Orthogr.* p. 2238., quibus adstipulantur plurimae item inscr. ap. *Grut.* Utraque ergo ratio scribendi proba, et usitata. [*Praeferendum ducit *paulus* *Schneid.* in *Gr. L.* 1. p. 412. sq. ubi v.]

PAULUS et Paullus, i, m. Παῦλος, cognomen

R. a staturae exiguitate profectum in gente Aemilia: in qua celebris fuit L. Aemilius Paulus, qui consul in pugna Cannensi occubuit: item hujus filius, idemque Africani minoris pater, qui de Macedonibus, et Perseo rege triumphavit. *Liv.* 22. et 44. et *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 56. et 58. ℙ Julius Paulus, Jurisconsultus celebris, auditor fuit, et assessor Papiniani, tempore Alex. Severi Imp. sub initio saeculi Christi tertii. Ejus responsa passim in Pandectis leguntur. *Lampr. Alex. Sev.* 26. ℙ Paulus cognomento Diaconus, Warnefridi filius, Langobardus, vixit saeculo Christi octavo, sub Desiderio Langobardorum regum ultimo, et Carolo Magno. Scripsit historiam gentis suae, et alia multa, sed barbare omnia: neque esset, cur in hoc opere mentio ejus ulla fieret, nisi *Festi* libros viginti in compendium redegisset, *superflua quaeque*, ut ipse scribit ad Carolum M. *et minus necessaria praetergrediens, et quaedam abstrusa penitus stilo proprio enucleans, nonnulla ita, ut erant posita, relinquens.* Revera autem laniavit, corrupitque, ut eruditi passim queruntur. ℙ Quidam putarunt, *Paullus* esse praenomen ap. *Fron.. Aqu.* 100., ubi habetur *Paullus Fabius Maximus*, sed *B. Borghesi Framm. de' fasti cons.* T. 1. p. 49. et *Dec. numism.* 4. *n.* 10. probat esse cognomen, quod item dicendum de nomine *Cossus.* V. COGNOMEN. [*Quaedam in fine addidit *F.*]

PĀVO, onis, m. ταώς, avis vario pennarum fulgore conspicua, quam poetae Junonis tutelae assignarunt: cujus illa caudam ornasse fingitur oculis Argi a Mercurio interempti. V. *Ov. Met.* 1, 720. Est a voce Graeca allata. Tradunt, hanc avem gloriosam esse. Laudata enim expandit colores adverso maxime sole. Malevola etiam est, quippe quae fimum suum resorbet invidens hominum utilitati. *Id. A. Am.* 1, 627. Laudatas ostentat avis Junonia pennas: Si tacitus spectes, illa recondit opes. ℙ Fuit olim in mensarum deliciis. *Juven.* 1, 143. et crudum pavonem in balnea portas. ℙ Multa de eo *Plin.* 10, 20. et *Colum.* 8, 11. ℙ Femina *pava* dicitur, *paonessa* ap. *Auson. epigr.* 69. Pavaque de pavo constitit ante oculos. Sed tamen Latinius uterque sexus *pavo* appellatur cum appositione nominum *masculus* et *femina.* *Colum. l. c.* Masculus pavo gallinaceam salacitatem habet: et *paulo post:* Nam *Enn.* ap. *Charis.* 1, 75. Memini me fieri pavum. *Gell.* 7, 16. feminae pavones, quae non incubant, etc. ℙ Dicitur et *pavus, i.* Pavus e Samo, Phrygia attagena, grues Melicae. *Arnob.* 7, 215. Anser, caper, aut pavus. Adde *Tert. Pall.* 5. et *Anim.* 33. *med.* et *Auson. epigr.* 69. et *ep.* 20, 10. ℙ Mos fuit flabella ex caudis pavonum facere ad abigendas muscas. *Mart.* 14, 67. cujus lemma *Muscaria pavonina.* Lambere quae turpes prohibet tua prandia muscas, Alitis eximiae cauda superba fuit. ℙ [Fuit etiam cogn. R., ut Fircellius Pavo, ap. *Varr. R. R.* 3, 2. *F.*]

PĀVONĀCĔUS, a, um, adj. pavonum caudae similis. *Plin.* 36, 22, 44. In Belgica provincia candidum lapidem serra, qua lignum, faciliusque etiam, secant ad tegularum et imbricum vicem; vel, si libeat, ad ea, quae vocant pavonacea tegendi genera. *Harduinus* hic recte interpretatur e lapide fissili in squamam secto et composito, in pavonum caudae similitudinem picto. V. v. sq. et PLUMA. [*Emendavit h. l. *F.*]

PĀVŌNĪNUS, a, um, adj. ad pavonem pertinens. *Varr. R. R.* 3, 9. Si ova gallinis pavonina subjicias. Quidam perperam leg. *pavonia.* *Colum.* 8, 11. *med.* Pavonini pulli. *Martial.* 14, 67. in lemmate: Muscaria pavonina, *h. e.* ex caudis pavonum facta: et 85. in lemmate: Lectus pavoninus, *h. e.* ex citreis tabulis, quae pavonum caudae oculos imitantur, ut *Plin.* 13, 15, 30. loquitur.

PĀVŌNĬUS. V. v. praec.

PĂVOR, oris, m. δεῖμα, timor. *Cic. Tusc.* 4, 8. Pavorem, metum mentem loco moventem, ex quo illud *Ennii:* Tum pavor sapientiam mihi omnem ex animo expectorat. [*Lucr.* 3, 142. Heic (media regione in pectoris) exsultat enim pavor ac metus.] *Liv.* 24, 40. *med.* Tantus terror pavorque omnes occupavit, ut, etc. et *ib.* 42. Pavo ceperat milites, ne mortiferum esset vulnus. *Caes. B. G.* 2, 12. Priusquam se hostes ex pavore ac fuga reciperent. Ita *Aldus:* alii *terrore.* *Hirt. B. G.* 8, 13. Nonnulli pavore coacti longius profugerunt. *Plin.* 8, 16, 21. et *Val. Fl.* 5, 15. Attonitus pavore. *Plin.* 29, 4, 28. Visu pavorem afferre alicui. *Lucan.* 1, 246. gelidos pavor alligat artus. *Virg. G.* 1, 330. mortalia corda Per gentes humilis stravit pavor. *Lucan.* 7, 732. Pavorem pellere. *Ov. Met.* 10, 117. deponere. *Sil.* 8, 77. lenire. *Liv.* 28, 3. injicere; et 27, 42. incutere. *Val. Fl.* 3, 74. At Mynias anceps fixit pavor. *Lucr.* 3, 306. gelidis torpet telis perfixa pavoris. *Sen. Herc. Oet.* 27. pavor horridus. ℙ Est interdum medium aliquid inter spem et metum, cum scilicet animus in discrimine aliquo et successum sperat, et tamen quo res evasura sit, dubitat, ac timet. *Sil.* 16, 432. successu nimio laetoque pavore Proditus. *Id.* 3, 215. It membris gelidus sudor, laetoque pavore Promissa evolvit somni, noctemque retractat. *Virg. G.* 3, 103. cum praecipiti certamine campum Corripuere, ruuntque effusi carcere currus, Cum spes arrectae juvenum, exsultantiaque haurit Corda pavor pulsans. Facit huc illud *Statii Th.* 6, 392. stant uno margine clausi, Spesque, audaxque una metus, et fiducia pallens. Nil fixum cordi: pugnant exire, paventque; et *Silv.* 1, 2, 32. adhuc optas, promissaque numine dextro Vota paves; et *Th.* 1, 493. laetusque per artus Horror iit. ℙ De religione, et metu Deorum, δεισιδαιμονία. *Sil.* 3, 690. priscoque pavore Arbor numen habet, coliturque tepentibus aris. ℙ Pavor aquae, ὑδροφοβία, miserrimum morbi genus, ut ait *Cels.* 5, 27, *n.* 2., quo simul aeger et siti, et aquae metu cruciatur. *Plin.* 25, 2, 6. Rabidi canis morsus pavorem aquae, potusque omnis afferens odium. Adde 29, 5, 32. ℙ In plur. num. *Val. Fl.* 7, 147. Turbidus ut poenis, caecisque pavoribus ensem Corripit, et saevae ferit agmina matris Orestes. *Lucan.* 1, 521. venia est tantorum danda pavorum. [*Solet ita pro more suo *Lucanus.* V. *Cort* ad h. l.] *Plin.* 28, 8, 29. Contra formidines, pavoresque. *Id.* 32, 10, 48. Pavores repentini. *Id.* 28, 8, 27. nocturni, umbrarumque terror. *Tac. H.* 4, 38. Civitas falsos pavores induerat, descivisse Africam, etc. ℙ *Pavor*, Deus a Tullo Hostilio consecratus. V. PALLOR. ℙ Habetur etiam *pavos* pro *pavor* ap. *Cic. Or.* 46. ex *Pacuvio*, quemadmodum reperire est et *honos*, *arbos* pro *honor*, *arbor*. V. HORRIFER. ℙ [*Confund. *pavores* et *timores.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 6, 659.]

[PĂVŌRĬI, orum, m. plur. *Serv.* ad *Virg. A.* 8, 285. Salii Collini, et Quirinales a Numa instituti, ab Hostilio vero Pavorii, et Pallorii. V. PAVOR. *F.*]

PAUPER, eris, adj. omn. gen. πένης, cui parva et angusta res familiaris est, qui non affluit opibus, nec tamen eget, tenuis, medius inter egenum et divitem: a *paulula re*, [*Spengel.* dedit a *paulo lare.*] ut ait *Varr. L. L.* 4, 17., vel a παῦρος, paucus: vel ab ἄπορος, indigus. [*Etymon idem est, quod in *parum;* vocisque formatio eadem, quam factam videmus in vv. *perperus* et *properus.* V. *Doederl.* 3, 115.] *Ter. Ph.* 2, 3, 16. Pauper, cui opera vita erat, ruri fere se continebat. *Cic. Par.* 6, 3. M'. Manilius pauper fuit: habuit enim aediculas in Carinis, et fundum in Labicano. *Id. Vat.* 12. Sisne ex pauperrimo dives factus. *Hor. Ep.* 2, 2, 12. meo sum pauper in aere. V. PAUPERTAS. ℙ Cum genitivo. *Hor. Sat.* 1, 1, 79. horum Semper ego optarim pauperrimus esse bonorum; et *ib.* 2, 3, 142. Pauper Opimius argenti positi intus, et auri. *Id. Od.* 3, 30, 11. Daunus pauper aquae. Adde *Sil.* 8, 545. ℙ Dicitur et de rebus, tum proprie, tum translate. *Pl. Rud.* 1, 5, 24. Hic pauperes res sunt, inopesque. *Virg. Ecl.* 1, 69. Pauperis et tuguri congestum caespite culmen. *Tibull.* 1, 1, 23. custos pauperis agri; et *ib.* 29. dona de paupere mensa. *Ov. Pont.* 4, 2, 20. Et carmen vena pauperiore fluit. *Juven.* 5, 165. signum de paupere loro. *Quint.* 10, 5. Nec natura adeo jejunam ac pauperem eloquentiam fecit. *Virg. Mor.* 16. Fusus erat terrae frumenti pauper acervus. ℙ Metonymice. *Lucan.* 10, 151. Pone duces priscos, et nomina pauperis aevi, Fabricios, Curiosque graves. ℙ Pro egeno. *Cic. Par.* 6. *f.* Improbi, et avari non modo copiosi ac divites, sed etiam inopes ac pauperes existimandi sunt. *Caecil.* ap. *Gell.* 2, 23. *extr.* Is demum infortunatus est homo pauper, qui educit in egestate liberos. ℙ De eo, qui modico contentus est. *Phaedr.* 2, 1. Verum est aviditas dives, et pauper pudor. ℙ In feminino. *Virg. A.* 12, 518. piscosae cui circum flumina Lernae, Ars fuerat, pauperque domus. *Ov. R. Am.* 748. Nempe quod alter egens, altera pauper erat. *Id. Her.* 16, 185. quam pauper Achaia nostra est! Adde *Fast.* 3, 668. ℙ In illo *Ter. Andr.* 4, 5, 2. Quae se inhoneste optavit parere hic divitias potius, quam in patria honeste pauper vivere: Al. leg. *paupera.* Sic enim et *Plaut.* in *fragm.* ap. *Serv.* ad *A.* 12, 519. Paupera est haec mulier. *Varr.* tamen *L. L.* 7, 39. negat *paupera* recte dici: et *Serv. l. c.* solis poetis concedit. ℙ *Pauperum* in recto, et gen. neutr. est *Coel. Aurel. Tard.* 1, 1. *n.* 33. Est natura caput carnibus pauperum, et nervosum, *h. e.* carens. ℙ *Pauperorum* pro *pauperum* est in *fragm. Trag.* 46. *Burm.* et lectione etiam incerta: [sed certissima est lectio in *Inscr.* non opt. notae, quae pertinet ad ann. a Chr. n. CCCXLI., ap. *Fea, Framm. de' fast. cons.* p. 90., ubi legitur *amator pauperorum*, et *amatrix pauperorum.* *F.*]

PAUPĔRĀTUS, a, um, part. a *paupero:* pauper factus. *Sidon. ep.* 6, 12. Defectio civium pauperatorum. *Firm. Mathes.* 1, 2. Luna pauperata luminibus.

PAUPERCŬLUS, a, um, dimin. pauperis, πενιχραλέος. *Ter. Heaut.* 1, 1, 44. Est e Corintho hic advena anus paupercula. *Varr. R. R.* 1, 17. Ut plerique pauperculi cum sua progenie. *Pl. Pers.* 3, 1, 17. Quamquam res nostrae sunt, pater, pauperculae, modice et modeste melius est vitam vivere. *Hor. Ep.* 1, 17, 46. paupercula mater.

PAUPĔRĬES, ei, f. paupertas. [*Ap. aureae aetatis scriptores prosae orationis non legitur.] *Enn.* ap. *Non.* 8, 86. In pauperie mea senex graviter gemam. *Tac. H.* 4, 47. Vera ne pauperie, an uti videretur, actum in senatu, ut sexcenties sestertium a privatis mutuum acciperetur. *Suet. Gr.* 11. Vixit ad extremam senectam, sed in summa pauperie, et paene inopia. *Hor. Od.* 3, 2, 1. Angustam pauperiem pati. *Id. Ep.* 2, 2, 199. Pauperies immunda procul absit. *Id. Od.* 3, 16, 37. importuna; et *ib.* 4, 9, 49. dura. *Claud. in Eutrop.* 2, 209. iniqua. *Id. B. Get.* 632. aspera. *Virg. A.* 6, 437. pauperiem et duros perferre labores. *Hor. Od.* 3, 29, 55. et mea Virtute me involvo, probamque Pauperiem sine dote quaero. *Appul. Met.* 11. Impoenitendae pauperiei se committere. ℙ *Pauperiem facere* ap. JCtos est damnum afferre, unde quis pauperior fiat; et dicitur de bestiis, quae quippiam nocent. Est in *Dig. tit.* 9, 1. qui inscribitur, *si quadrupes pauperiem fecerit*, ex legib. XII. Tab., ubi *Ulp.* 1. Pauperies est damnum sine injuria facientis datum: nec enim potest dici animal injuriam fecisse, quod sensu caret. [*Vel *Long. de orthogr.* p. 2243. Pauperies damnum est, paupertas ipsa conditio. Cf. *Popm.* p. 509.]

PAUPĔRĬUS, adv. comparat. *Tert. Cult. fem.* 11. *f.* Ex quo facta est Christiana pauperius incedit.

PAUPĔRO, as, a. 1. πτωχίζω, pauperem facio. *Pl. Ps.* 4, 7, 27. Boni viri me pauperant, improbi alunt. *Titin.* ap. *Non.* 2, 679. Nam quid ego feci, quem pauperetis ambo vestris sumptibus? ℙ *Pauperare aliqua re quempiam*, spoliare, privare, unde pauperior fiat. *Plaut. fragm.* ap. *Non.* ill. Quam ego tanta pauperavi per dolum pecunia. *Id. Mil.* 3, 1, 134. Pro mercis vitio dominum pretio pauperet. *Hor. Sat.* 2, 5, 35. Eripiet quivis oculos citius mihi, quam te Contemptum cassa nuce pauperet.

PAUPERTAS, atis, f. πενία, angustia rei familiaris, tenuitas. *Varr.* ap. *Non.* 1, 208. Pecunia quae erat parva, ab ea paupertas dicta. ℙ Differt ab *egestate*, quae est cum res ad vitam necessaria desunt: paupertas, cum non desunt quidem, sed vix sufficiunt. [*V. *Doederl.* 3, 116.] *Cic. Par.* 6, 1. *extr.* Istam paupertatem, vel potius egestatem, ac mendicitatem tuam nunquam obscure tulisti. *Mart.* 11, 32. Non est paupertas, Nestor, habere nihil. *Sen. ep.* 87. *f.* Paupertas est, non quae pauca possidet, sed quae multa non possidet. *Tibull.* 1, 1, 3. Me mea paupertas vitae traducat inerti, Dum meus assiduo luceat igne focus. *Cic. Agr.* 2, 24. Homines non solum honoribus populi rebusque gestis, verum etiam patientia paupertatis ornati. *Sil.* 1, 609. castaque beatus Paupertate patres. *Val. Max.* 4, 8. *n.* 2. Fabius in honore patriae paupertatem inopia mutavit. *Sen. Oct.* 895. bene paupertas Humili tecto contenta latet. ℙ Saepe cum inopia et egestate confunditur. *Cic. Fin.* 5, 28. Paupertas si malum est, mendicus beatus esse nemo potest, quamvis sit sapiens. *Div.* 1, 17. Cum propter paupertatem sues pu[…] pasceret. *Juven.* 3, 152. Nil habet infelix paupertas durius in se, Quam quod ridiculos homines facit. ℙ In plur. num. *Varr.* ap. *Non.* 2, 714. […]rum temporum divitias, et illorum paupertates. Adde *Sen. ep.* 87. *f.* ℙ Translate. *Quint.* 2, 1. grammatice fines suos norit praesertim tantum […] hac appellationis suae paupertate, intra quam p[…] mi illi constitere, provecta. *Id.* 8, 3. *med.* I[…] qui judices adversus nos sumus, ideoque pauper[…] te sermonis laboramus.

PAUPERTĀTŬLA, ae, f. dimin. paupertat[…] *Hieron. ep.* 127. *n.* 14. Et te paupertatulae su[…] imo per te pauperes reliquit heredes.

PAUPERTĪNUS, a, um, adj. πένης, idem qu[…] pauper, tenuis. *Varr.* ap. *Non.* 2, 715. Qu[…] sunt paupertina sine elegantia, ac cum castimon[…] *Gell.* 20, 1. *med.* In jus vocato paupertino ho[…]ni, vel inopi plaustrum dare. *Appul. Met.* 3. P[…]pertina coenula perfunctus. *Gell.* 14, 6. *f.* Libr[…] hunc opulentissimum recipe, nihil prorsus ad […]stras paupertinas litteras pertinentem. *Ammi[…]* 25, 2. Paupertina contubernia. *Arnob.* 6, 1[…] Templa, si Deorum potentia metiaris, sunt ge[…] angustissimum cavernarum paupertini cordis ex[…]gitatione suspensum. *Sym. ep.* 1, 8. (al. 14.) P[…]pertini ingenii mei conscius.

PAUSA, ae, f. παῦσις, cessatio, intermissio, qui[…] a voce Graeca allata, quae a παύω, cesso. […] *Poen.* 2, 12. Quando id, quod sat erat, satis [..]bere noluit, ego pausam feci. *Gell.* 19, 5. C[…] bibendae nivis pausa nulla fieret. *Appul. Met.* […] Tu saevis exantlatis casibus pausam pacemque […]bue. *Accius* ap. *Non.* 2, 686. Nobis datur b[…] pausa loquendi. *Enn.* ap. *Varr. L. L.* 6, 5[…] de leonib.: Pausam fecere fremendi. *Lucr.* 2, […] proelia pugnasque edere turmatim certantia, […] dare pausam Conciliis et discidiis; et 1, 747. […] que pausam stare fragori, Nec prorsum in re[…] minimum consistere quidquam. *Id.* 3, 943. […] quisquam expergitus exstat, Frigida cum semel […] vitai pausa secuta, *h. e.* mors. *Inscr.* ap. *G[…]* 690, 5. Jam datus est finis vitae, jam pausa […]

rum. ¶ *Pausas edere* pertinet, ad sacra Isidis, quibus qui Anubis simulacrum circumferebant pompa, certis locis, quae *mansiones* dicebantur, bsistere solebant, ut commodius hymnos canent, et adoranda sacra spectanti populo exhibent. Ex quo *pausarii dicti* putantur. *Spart. Ca-call.* 9. *f.* Mihi mirum videtur, quem ad modum cra Isidis primum per hunc Romam venisse dicanr, cum Antonius Commodus ita ea celebraverit, t et Anubim portaret, et pausas ederet. *Id. Pe-enn.* 6. Sacris Isidis Commodus adeo deditus fuit, t et caput raderet, et Anubim portaret, et omnes ausas expleret.

PAUSĀBĬLIS, e, adj. subinde cessans, ut Pau-bilior inspiratio. *Coel. Aurel. Tard.* 2, 13. Adde *ot. Tir.* p. 194.

*PAUSANĬAS, ae, m. Παυσανίας, Cleombroti fi-us, Lacedaemoniorum dux. *Nep.* in *Paus. Cic. ff.* 1, 22. ¶ Alius, dux Pheraeorum. *Liv.* 36, ¶ Alius, praetor Epirotarum. *Id.* 32, 10. ¶ lius, Macedo adolescens, qui Philippum Macedoem interfecit. *Just.* 9, 4. 6 et 7. ¶ Pausanias, aesariensis historicus, Geographiam scripsit unirsae Graeciae, cum ejus historiis, quae hodieque stant. Romae vixit Hadriani Imperatoris tempo-. V. *Voss. de hist. Graec.* 2, 14. *Fabr. B. G.* 15. *B. A.*

PAUSĀRĬUS, ii, m. κελευστής, portisculus, ille i modos dat remigibus: a *pausa*, quia pro ejus nperio remiges vel remigare incipiunt, vel paum faciunt: de quo *Ov. Met.* 3, 618. et qui reiemque, animumque Voce dabat nautis, animom hortator Epopeus. *Sen. ep.* 56. Ut audire vel usarium possim voce acerbissima remigibus mos dantem. V. HORTATOR et PORTISCULUS. *Pausarii* etiam dicti putantur Isidis sacerdotes, i in ejus Deae sacris pausas explebant. V. PAU-. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 1. *n.* 139. Pro salute dous Augustae corpora pausariorum et argentariom Isidi et Osiri mansionem aedificavimus. *Reis.* tamen *l. c.* et *Marin. Frat. Arv.* p. 249. putant gendum *corporati aurariorum*, etc., quod ex sotate subsequentium *argentariorum*, quos aurariis dalicio junctos aliunde novimus, clarissime patet. aec eadem habetur ap. *Fabr.* p. 488. *n.* 172. et *ur.* 528, 1., ubi ex falsa conjectura legitur *ex rpore pausariorum* etc. V. *Morcell. de stil. Inscr. t.* T. 1. p. 340. *ed. Patav.*, ubi haec inscriptio fertur, et multis illustratur. [*Ultima emenda- *F.*]

PAUSĀTE. V. PAUSATUS.

PAUSĀTĬO, onis, f. cessatio, pausa. *Hieron.* 28. *n.* 2. Quidam diapsalma commutationem tri dixerunt esse, alii pausationem spiritus, nonlli alterius sensus exordium. ¶ [Significat etn cessationem malorum, nempe mortem. *Inscr.* *Mur.* 381, 1. Si quis post nostram pausatiom hoc sarcofagum aperire voluerit, inferat Ecsiae Salon. argenti libras quinquaginta. Dutia- et Cereale Coss. *h. e.* ann. a Chr. n. CCCLVIII. PAUSA. *F.*]

PAUSĀTUS, a, um, part. a *pauso*. *Arnob.* 5, 0. Et sauciat pectus pausatae circa arboris ror. Ubi alii leg. *pausate*, h. e. per pausas, certo odo, τακτῶς: [alii melius *pausatae* retinent, et erpretantur *quiescentis in antro;* quod explicatur *Claud. Rapt. Pros.* 1, 200. et sqq., ubi, cum nia in antro Cybeles furerent, pinus eidem Deae ata quiescere omnino describitur. *F.*] ¶ De , qui requievit. *Veg. Vet.* 1, 38. *med.* Cave, sanguinem calido jumento detrahas, sed requiem pausatumque phlebotomabis.

PAUSĔA et Pausia, ae, f. genus olivae, quam si optime condi, scribit *Varr. R. R.* 1, 60. jundissimam vocat *Colum.* 5, 8., ejusque condiene ratione tradit 12, 47 et 48., et plurimum rnis habere dicit *Plin.* 15, 3, 4. Si *Servio* crere placet ad *G.* 2, 86., dicta est a paviendo, c est tundendo: aliter enim ex se oleum non fa-. Eadem est *posea*, et *posia* dicitur. *Cato R.* 6. etc.

PAUSĬĂCUS, a, um, adj. ad Pausiam pertinens, i fuit pictor Sicyonius Brietis filius, discipulus mphili, Apellis condiscipulus, celebris encaustis ngendis: cujus clariora opera non una *Plin.* 35, 40. et 21, 2, 3. commemorat. *Hor. Sat.* 2, 95. Vel cum Pausiaca torpes, insane, tabella.

[PAUSĬLYPUM, i, n. Παυσίλυπον, (a παῦσις, reies, cessatio, et λύπη, dolor) mons inter Neapolin, Puteolos in mare procurrens, ubi quondam fuit la Vedii Pollionis, quam ipse moriens testamento gavit Augusto, ut affirmat *Dio* 54, 23., quame Trajanum Aug. postea retinuisse, colligitur ex c *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 199. *n.* 486. M. Ulpius g. Lib. Euphrates, qui procuravit Pausilypo, etc., nc vero *Punta di Posilipo* vocatur. Ejus memi-t *Plin.* 3, 6, 12. et 9, 53, 78. ¶ *Pausilypon* iam vocatur quodvis sepulcrum, quia nempe dorum omnium requietorium habetur. *Inscr.* ap. *br.* p. 750. *n.* 573. Pausilypon Mettiae T. L. Henei. *Hedonei* est dativus Graecae positionis pro *done*, ab ἡδονῇ, voluptati. V. *Inscr. l. c.* in USA. *F.*]

*PAUSISTRĂTUS, i, m. Παυσίστρατος, praetor Rhodiorum. *Liv.* 33, 18. 36, 45. etc. *B. A.*

PAUSO, as, n. 1. pausam facio, cesso, quiesco, ἀναπαύομαι. *Pl. Trin.* 1, 2, 149. Hascine me propter res maledicta differunt? *Meg.* pausa: vicisti castigatorem tuum. *Coel. Aurel. Tard.* 1, 1. *n.* 16. Cum capitis pausaverit dolor. *Id. Acut.* 3, 21. *med.* Pausante vomitu. Ap. *Pl.* fortasse nomen est, non verbum, adhibeturque ea ratione, qua *pax.* ¶ [Sequiori tempore in Christianis monumentis significat quiescere, seu mortuum esse. *Inscr.* ap. *Boldetti, Cimiter.* p. 399. Pausat in pace. Alia ap. *Maff. Gall. antiq.* p. 55. Bene pausanti in pace Fl. Memorio V. P. etc. *F.*]

[PAUSŬLĀNUS, a, um, et

[PAUSŬLENSIS, e, adj. ad Pausulas pertinens, urbem Piceni, ubi nunc *Monte dell' Olmo*, vel ubi nunc *S. Claudio* duobus passuum millibus longius. Hujus urbis mentio est in *Inscr.* ap. *Mur.* 881, 6. .... faiponius Sabinus Pausulis. Hinc *Pausulani, orum*, sunt ejus urbis incolae. *Plin.* 3, 13, 18. Pausulani, Pleninenses, Ricinenses. *Auct. R. agr.* p. 143. *Goes.* Ager Senigalliensis, et Potentinus, Ricinensis et Pausulensis itidem est assignatus. *F.*]

PAUSUS, i, m. Deus esse videtur quietis et pacis, et belli inimicus. *Arnob.* 1, 15. Illi prudentissimi videntur, qui Faunos, qui Fatuas, qui Pausos reverentur, atque Bellonas.

PĀVUS. V. PAVO.

PAUXILLĀTIM, adv. κατὰ μικρὰ, paululum, sensim, pedetentim. *Pl. Epid.* 2, 2, 63. Coepi sursum vorsum ad illas pauxillatim accedere. *Id. Rud.* 4, 2, 24. ducte atque astute illi pauxillatim pollicitabor pro capite argentum.

PAUXILLISPER, adv. paulisper. *Pl. Truc.* 5, 21. Plus decem pondo amoris pauxillisper perdidi. *Non.* 2, 670. interpretatur, per particulas.

PAUXILLO, adv. dimin. a *paulo*. *Cels.* 5, 28. *n.* 18. Medium habet pauxillo levius. *Afran.* ap. *Charis.* 2, 191. Pauxillo prius me convenit.

PAUXILLŬLUM, adv. dimin. a *pauxillum*. *Pl. Rud.* 3, 4, 24. Occipito modo illis afferre vim joculo pauxillulum. *Sic edd. quaedam, v. g. *Plantin.* (1588.) Pleraeque tamen, v. g. edd. *Juntin.* (1514.), *Parei, Longol. Taubmann. Douz. Camerar. Gronov.* et *Delphin.* habent *pausillulum*. *Sidon. ep.* 2, 9. Cum vel pauxillulum bibere desisset. *Id. ep.* 8, 9. (al. 3.) Sepone pauxillulum declamationes. *B. A.*

PAUXILLŬLUS, a, um, dimin. pauxilli. *Ter. Phorm.* 1, 1, 3. Jampridem apud me erat reliquum pauxillulum nummorum. *Pl. Stich.* 1, 3, 9. Pauxillula fames. *Gell. praef. med.* Pauxillulae admonitiones.

PAUXILLUM, adv. parum admodum. *Pl. Capt.* 1, 2, 73. Sed si pauxillum potes contentus esse. [*V. *Lindem.* ad h. l.]

PAUXILLUS, a, um, adj. dimin. pauluIi, ὀλίγος. *Lucr.* 1, 835. Ossa pauxilla, atque minuta. *Id.* 3, 229. mentis naturam animaeque Scire licet per quam pauxillis esse creatam Seminibus. *Pl. Poen.* 3, 1, 63. Res est pauxilla. *Turpil.* ap. *Non.* 4, 349. Pauxillum peccatum.

PAX, acis, f. εἰρήνη, publica tranquillitas, concordia, compositio, quies, otium: a *pacere*, quod olim pro *pagere* dictum fuit: unde *paciscor, pacio,* et *pactio*. *Fest. in. lit. P.* Pacem a pactione conditionum putat dictam Sinnius Capito, quae utrinque inter se populo sit observanda. *Suet. Aug.* 61. Pace, belloque rempublicam regere. *Sall. Jug.* 22. Bocchus neque bello, neque pace antea cognitus. *Id. Cat.* 50. Cum saepe Carthaginienses et in pace, et per indutias multa nefanda facinora fecissent. *Cic. Phil.* 13, 1. Videndum est, cum omnibusne pax esse possit, an sit aliquod bellum inexpiabile, in quo pactio pacis lex sit servitutis; et *ib.* 2, 44. Nomen pacis dulce est, et ipsa res salutaris: sed inter pacem, et servitutem plurimum interest: pax est tranquilla libertas: servitus malorum omnium postremum; et *ib.* 12, 5. Quae est enim conditio pacis, in qua ei, cum quo pacem facias, nihil concedi potest? *Id. Q. Fr.* 1, 1, 1. *f.* Tibi data est summa pax, summa tranquillitas. *Id. Caecin.* 12. In pace et otio copias parare. *Nep. Dat.* 8. Ad pacem amicitiamque hortari. *Cic. Agr.* 2, 37. Nihil est tam populare, quam pax, tranquillitas, otium. *Id. Phil.* 1, 2. Pacem confirmare cum aliquo; et *ib.* 7, 3, 8. et 9. Esse cuipiam cum aliquo pacem; et *ib.* 8. servare; et *ib.* 2, 36. et *Att.* 7, 14. habere. *Id. Fl.* 12. conficere. *Id. Fam.* 10, 27. conciliare inter cives. *Id. Phil.* 7, 7. coagmentare. *Just.* 24, 5. offerre. *Liv.* 9, 11. pangere cum aliquo. *Id.* 2, 13. componere. *Just.* 25, 1. statuere inter aliquos. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 8., *Varr.* ap. *Non.* 2, 621. et *Nep. Timoth.* 2. constituere. *Just.* 43, 5. facere alicui, *h. e.* cum aliquo: vel alicui offerre, et concedere. *Sall. Jug.* 15. agitare, i. e. vivere in pace: et eod. sensu *in ep. Mithrid.* agere. Quod *Virg.* dixit *A.* 4, 99. exercere. *Caes. B. G.* 1, 27. petere. *Liv.* 30, 35. *extr.* et *Nep. Eum.* 4. impetrare. *Lucr.* 5, 1154. violare foedera pacis. *Tac. A.* 12, 65. turbare. *Virg. A.* 12, 202. rumpere. *Cic. Prov. cons.* 2. Gentes eae, quae, ut pace uterentur, vim argenti dederant nostro imperatori. *Id. Mur.* 15. Mithridatem Sulla cum pace dimisit. *Liv.* 28, 37. Classis bona cum pace accepta est. *Id.* 21, 24. *extr.* Capti donis cum bona pace exercitum per fines suos transmiserunt. *Prop.* 2, 1, 36. de Maecenate: Et sumpta, et posita pace fidele caput, *h. e.* vir fidelis pacis et belli tempore. [*Suet. Tib.* 37. tuendae pacis a grassaturis ac latrociniis seditionumque licentia: ubi de securitate interna civitatis intell.] ¶ De longis indutiis. *Liv.* 7, 20. *f.* Itaque pax populo Caeriti data: indutiasque in centum annos factas in senatusconsultum referri placuit. *Just.* 3, 7. *f.* Fessi tot malis pacem in annos quinquaginta fecere. ¶ [*Pax ponitur etiam signif. arg. aetati propria, qua exprimit imperium. *Vell.* 2, 131. protegite hunc statum, hanc pacem. *Tac. A.* 12, 33. qui pacem nostram metuebant; et cp. 29. ne, fortuna elati, nostram quoque pacem turbarent. Locos similes *Senecae* et *Plin.* maj. adtulit *Gron.* ad *Tac. l.* prius laud. Cf. *Ruhnk.* ad *Vell.* 1. 1. Adde *Lucan.* 7, 94. potui sine caede subactum Captivumque ducem Romanae tradere paci: ubi v. quae laudat *Cort.*] ¶ *Pace*, tempore pacis. *Stat. Th.* 4, 839. tu pace mihi, tu nube sub ipsa Armorum, festasque super celebrabere mensas. *Liv.* 8, 35. Ut bello ac pace pati legitima imperia possis. ¶ Translate. *Cic. Fin.* 1, 14. Temperantia pacem animis affert, et eos quasi concordia quadam placat et lenit. *Sil.* 7, 258. sensim infusa tranquilla per aequora pace, Languentes tacito lucent in litore fluctus. Sic *Stat. Th.* 7, 86. Ut si quando ruit, debellatasque reliquit Eurus aquas, pax ipsa tumet. *Flor.* 4, 2. *med.* Ubi pax fluminis rediit, *h. e.* obundatio cessavit. [*V. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 18, 205. pace brevi nobis opus est, i. e. mari in breve tempus tranquillo. V. *Burm.* ad *Val. Fl.* 4, 20. pax reddita silvis.] ¶ In plur. num. *Varr.* ap. *Non.* 2, 621. Quemadmodum constituerint paces, et qua fide et justitia est coluerint. *Pl. Pers.* 5, 1, 1. Hostibus victis, pacibus perfectis, bello exstincto. *Sall. Jug.* 35. Jura, judicia, bella atque paces penes paucos erant. *Lucr.* 5, 1228. ac prece quaesit Ventorum pavidus paces, animasque secundas. *Hor. Ep.* 2, 1, 102. Hoc paces habuere bonae, ventique secundi. ¶ Saepe ad Deos, et religionem refertur, et significat propitiationem, placationem, veniam. *Lucr.* 5, 1228. Divum pacem votis adit. *Virg. A.* 3, 261. Sed votis precibusque jubent exposcere pacem, Sive Deae, seu sint dirae obscenaeque volucres; et *ib.* 369. caesis de more juvencis Exorat pacem Divum; et *G.* 4, 534. tu munera supplex Tende petens pacem; et *A.* 4, 56. pacemque per aras Exquirunt. *Cic. Rab. perd.* 2. Ab Jove Opt. Max. ceterisque Diis Deabusque immortalibus pacem ac veniam peto, precorque ab iis, ut, etc. *Liv.* 7, 2. Insequenti anno pestilentia fuit, etc. pacis Deum exposcendae causa lectisternium fuit. *Just.* 20, 2. Occupandam Manium et Deae pacem rati, etc. *Pl. Curc.* 2, 2, 20. Pacem ab Aesculapio petas, ne forte tibi eveniat magnum malum. ¶ *Pax*, voluntas, et numen Deorum. *Virg. A.* 10, 31. Si sine pace tua, atque invito numine Troes Italiam petiere. *Pl. Trin.* 4, 1, 17. Fluctus atque procellae infensae frangere malum, ruere antennas, scindere vela, ni tua pax (*Neptune*) propitia foret praesto. *Val. Fl.* 4, 476. nam vestra voluntas Quo, juvenes, sine pace Deum? ¶ *Pax*, Dea habita est. *Nep. Timoth.* 2. Quae victoria tantae fuit Atticis laetitiae, ut tum primum arae Paci publicae sint factae, eique Deae pulvinar sit institutum. *Petr. Sat.* 124. Mitis turba Deum terras exosa furentes Deserit, etc. Pax prima ante alias, niveos pulsata lacertos Abscondit galea victum (al. leg. *olea vinctum*) caput, atque relicto Orbe fugax Ditis petit implacabile regnum. *Suet. Vesp.* 9. Fecit et nova opera, templum Pacis foro proximum, etc. Adde *Ov. Fast.* 1, 709. et sqq. et *Sen. Med.* 63. ¶ Ejus signum spicas manu tenebat, quia pacis tempore coluntur agri. *Tibull.* 1, 10, 67. At nobis Pax alma veni, spicamque teneto. ¶ *Pace tua, illius*, formula, qua utimur, cum quippiam dicere, aut facere volumus, quod ne displiceat, veremur. *Cic. Tusc.* 5, 5. Cujus ego judicium (pace tua dixerim) longe antepono tuo; et *Vell.* 2, 129. pace majestatis ejus dixerim; et 1, 7. Pace diligentiae Catonis dixerim. *Ov. Amor.* 3, 2, 60. Pace loquar Veneris: tu Dea major eris. *Ter. Eun.* 3, 2, 13. Quaeso hercle ut liceat, pace quod fiat tua, dare huic quae volumus. ¶ *Cum bona pace*, pacifice. *Liv.* 21, 24. *extr.* Reguli Gallorum capti donis, cum bona pace exercitum per fines suos transmiserunt. Adde *ib.* 32. ¶ *Pax* interdum apud comicos interjectio est, habetque vim indicendi sibi, aut aliis silentii, abrumpendique sermonis. Est autem Graecum, ut *Prisc.* 14, 980. et alii docent. *Hesych.* Πὰξ ὑπόδημα εὐυπόδητον, ἢ ἐπὶ τῷ τὸ τέλος ἔχειν. V. *Voss. l.* 6. *de Gram. f.*, ubi eos reprehendit, qui admirationis adverbium esse putarunt: simul improbat, quod ap. *Prisc. l. c.* vertitur παντελῶς, h. e. plene, omnino, absolute. Sed hoc defendi potest, si παντελῶς accipias pro satis, hactenus, aut finis sit: est enim a τέλος, fi-

nis. *Ter. Heaut.* 2, 3, 49. Capillus passus, prolixus, circum caput rejectus negligenter: pax; et 4, 3, 39. Unus est dies, dum argentum eripio: pax: nihil amplius. *Pl. Mil.* 3, 1, 212. *Pleus.* Quam nominem? *Pal.* Glyceram. *Pleus.* nempe eandem, quae dudum constituta est. *Pal.* pax: abi. Adde *Ps.* 5, 1, 33. (item *Stich.* 5, 7, 3., ubi saltationi finis indicitur) et *Auson. f. Idyll.* 12. ¶ *Pax sit rebus*, εἰρήνη ἤτω τοῖς πράγμασιν, ap. *Cic. Somn. Scip.* 2. *extr.* quies et silentium sit. Alii aliter leg. Similem locum habet *Appul. Apol.* Cum undique versum tabulis flagitaretur, et quasi insanus ab omnibus obviis teneretur, Pax, inquit: negat dosse dissolvere. ¶ Formula *dormit in pace*, *in pace quiescit*, *requiescit in pace*, etc. frequens est in inscriptionibus Christianis, de qua consulendus *Morcell. de stil. Inscr. Lat.* T. 2. p. 76. et sqq. ed. *Patav.* ¶ *Pax Julia* est urbs Hispaniae. V. PACENSIS. ¶ *Pax*, nomen est servi ap. *Pl. Trin.* 4, 2, 94. *Sy.* Pax, id est nomen mihi: hoc cotidianum est. *Ch.* Edepol nomen nugatorium! Quasi dicas, si quid crediderim tibi: pax periisse illico. [*V. *Lindem.* ad h. l.] ¶ In nummo gentis Aemiliae ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 123. *Paxs* scribitur, veteri more. [*Quaedam in ultimis adjecit *F.*[

PAXILLUS, i, m. πάσσαλος, palus. Videtur esse a *panxi* praeterit. verbi *pango*, quasi *panxillus*: unde postea *palus* per syncopen factum est, ut a *maxilla mala*, *axilla ala*, *vexillum velum*, *taxillus talus*, ut *Cic. Or.* 45. docet. Sunt tamen, qui haec censent esse diminutiva, *Prisc.*, *Serv.*, *Fest. Non.* ut est ap. *Voss.* in *Velum:* Sane plerumque *paxillum* diminutivi vim habet. *Varr.* ap. *Non.* 2, 649. Ut novum cribrum novo paxillo pendeat. *Colum.* 4, 16. Paxillo perforato solo, altius adigendus palus, quo facilius et jugum, et fructum sustineat. *Id.* 8, 8. Paxillis adactis tabulae superponantur, quae loculamenta, vel fictilia columbaria recipiant. *Plin.* 17, 21, 35. *n.* 2. In fico dodrantales paxilli solo patefacto seruntur. ¶ Translate. *Varr.* ap. *Non. l. c.* Ubi dicatur primus Zenon novam haeresim novo paxillo suspendisse, *h. e.* induxisse, instituisse, quasi novam supellectilem, in philosophia.

PAXIM. V. PANGO.

*PAXOE, Πάξοι vel Παξοὶ, pro Paxi, orum, parvulae duae insulae, inter Corcyram ac Leucadiam. *Plin.* 4, 12. Circa eam *(Corcyram)* aliquot *(insulae)* —, ad Leucadiam Paxoe. Sic ed. *Hard.* ubi ed. *Elzev.* exhibet *Paxae.* ¶ Hodierna harum insularum nomina sunt *Pachsu* et *Antipachsu*, vel *Passo* et *Antipasso.* ¶ Sing. num. habet *Id. ib.* A Paxo Cephalenia. Sic ed. *Hard.* ubi edd. *Elzev.* et *Basil. (Froben.* 1530.) habent *Paxos. B. A.*

*PAXOS. V. v. praec. *B. A.*

P E

PECCĀMEN, inis, n. peccatum. *Prud. Apoth.* 979. tincta malo peccamine principis Adae. *Id. Cath.* 9, 96. Dissolutis pristinorum vinculis peccaminum.

PECCANS, antis, part. a *pecco:* pravus, malus. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 8. *n.* 88. Est etiam profecto peccantius, prohibito cibo vinum dare. ¶ Qui peccat, nocens, reus. *Sen. ep.* 67. *med.* Ideo non prodest latere peccantibus, quia latendi etiamsi felicitatem habent, fiduciam non habent; et *mox:* Prima et maxima peccantium est poena, peccasse. *Nep. Ages.* 5. Ad officium peccantes redire cogere.

PECCANTER, adv. male, prave. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 9. *n.* 40. Haec peccanter ex epilepticorum curatione transferenda jussit; et *ib.* 3, 1. *med.* Sed hoc peccanter definiunt.

PECCANTĬĂ, ae, et

PECCĀTĔLĂ, ae, f. voces sunt, quas usurpat *Tert. Anim.* 40. et *adv. Jud.* 10.

PECCĀTĬO, onis, f. peccatum. *Gell.* 13, 20. *med.* Peccatus quasi peccatio, recte, Latineque dicitur.

PECCĀTOR, oris, m. qui peccat. *Lact.* 3, 26. Da injustum, insipientem, peccatorem. Adde *Tert. Spect.* 3.

PECCĀTORĬUS, a, um, adj. *Tert. adv. Marc.* 2, 24. Mala: non peccatoria, sed ultoria. Adde *eund. Car. Chr.* 8.

PECCĀTRIX, icis, f. quae peccat. *Paul. Nol. carm.* 28, 127. Peccator utero peccatricis excidi. *Hieron. adv. Joann. Jerosol. n.* 4. de ove: Dei filius suis humeris portavit patiens delicatam peccatricem. ¶ Adjective *Prud. Cath. prooem.* 35. Peccatrix anima. *Tert. Spect.* 3. gens.

PECCĀTUM, i, n. ἁμαρτία, error, delictum, erratum, maleficium, crimen, culpa. *Cic. Acad.* 1, 10. Inter recte factum, atque peccatum, officium et contra officium media locabat quaedam: recte facta sola in bonis actionibus ponens, prave, idest peccata in malis. *Id. Fin.* 3, 9. *f.* Ut peccatum est, patriam prodere, parentes violare, fana depeculari, quae sunt in effectu; sic timere, sic moerere, sic in libidine esse, peccatum est, etiam sine effectu. *Id. Fam.* 5, 21. *f.* Praeter culpam ac peccatum, quo semper caruisti, homini accidere nihil potest, quod sit horribile ac pertimescendum. *Id. Phil.* 2, 17. *f.* Quam facultatem mihi multitudo istius vitiorum peccatorumque largitur. *Id. Att.* 8, 13. *f.* Id quantis nostris peccatis vitiisque evenerit, non possum sine molestia cogitare. *Id. Coel.* 30. Quo illi crimine peccatoque perierunt? nempe quod, etc. *Id. Amic.* 22. In iis perniciosus est error, qui existimant, libidinum peccatorumque patere in amicitia licentiam. *Id. N. D.* 2, 4. Vir sapientissimus peccatum suum confiteri maluit, quam haerere in republ. religionem. *Id. Or.* 1, 27. Oratoris peccatum si quod est animadvertendum, stultitiae peccatum videtur. *Id. Att.* 7, 3. Nostrum si est peccatum, in eo est, quod non, ut de oppido, locutus sum, sed ut de loco. *Virg. A.* 10, 32. Luere peccata. *Lucr.* 3, 840. Praeteritisque admissa annis peccata remordent. *Ov. Amor.* 2, 7, 11. peccati conscius. *Id. Pont.* 1, 1, 58. poenitere. *Hor. Sat.* 1, 3, 118. peccatis poenas aequas irrogare. *Tac. Agr.* 19. Parvis peccatis veniam, magnis severitatem commodare. *Ter. Andr.* 5, 3, 17. pro peccatis supplicium sufferre. *Id. Ad.* 4, 3, 2. peccatum corrigere. *Plin. ep.* 8, 22. Abstinere peccatis. ¶ [*De discrimine inter h. v. et *delictum*, *crimen* etc. v. in *delictum*, et *culpa.*]

PECCĀTUS, us, m. idem ac peccatum. *Cic. Verr.* 2, 2, 78. Nemo ita in manifesto peccatu tenebatur. Sic legendum putat *Gell.* 13, 20., ita enim scriptum se invenisse in uno atque altero antiquissimae fidei libro Tironiano. Nihilominus alii *peccato.*

PECCĀTUS, a, um, part. a *pecco:* qui peccavit. *Ter. Hec.* 5, 1, 10. Ea jam aetate sum, ut non siet peccato mihi ignosci aequum. Aliqui interpretantur *mihi cum peccavero*, sed non est necesse ad haec anomala confugere. V. ERRO, as.

PECCO, as, avi, atum, a. 1. ἁμαρτάνω, peccatum admitto, delinquo, labor, erro, offendo, contra legem, aut officium ago. [**Doederl.* 2, 140. docet, originem h. v. a praepos. *per* eadem ratione repetendam sibi videri, ut in vv. *pejor*, *perperam* et *pravus.*] *Cic. Par.* 3, 1. Peccare est tanquam transilire lineas. *Id. Fin.* 3, 14. *f.* Alius magis alio vel peccat, vel recte facit. *Caes. B. G.* 1, 47. Visum est C. Valerium, quod in eo peccandi Germanis causa non esset, ad eum mittere. *Cic. Att.* 3, 15. Si quid in te peccavi, ac potius quoniam peccavi, ignosce: in me enim ipsum peccavi vehementius; et *ib.* 7, 1. Peccare in rempubl. Al. leg. *in republica.* [*Ita *Orell.* coll. *Gernh.* ad *Lael.* p. 94.] *Cic. N. D.* 1, 12. Empedocles multa alia peccat; et *f.* Xenophon paucioribus verbis eadem fere peccat. *Id. Fin.* 2, 10. *f.* In hoc eodem peccat Hieronymus. *Id. Par.* 3, 2. In servo necando semel peccatur: in patris vita violanda multa peccantur. *Ter. Ad.* 1, 2, 44. Te plura in hac re peccare ostendam. *Ov. Pont.* 3, 7, 10. Talia peccandi jam mihi finis erit. *Cic. Rosc. Am.* 20. Tametsi bestiae sunt, tamen in eam partem potius peccant, quae est cautior. *Id. Or.* 47. *Eisdem* erat verius: male sonabat *iisdem:* impetratum est a consuetudine, ut peccare suavitatis causa liceret; et *ib.* 21. Decori ignoratione non modo in vita, sed saepissime et in poematis, et in oratione peccatur. *Pl. Bacch.* 3, 3, 29. Cum librum legeres, si unam peccavisses syllabam, fieret corium tam maculosum, quam, etc. *Ov. Amor.* 2, 16, 11. At meus ignis abest: verbo peccavimus uno: Quae movet ardores, est procul: ignis adest. *Plin. ep.* 9, 24. Dixi de quodam oratore, recto quidem et sano, sed parum grandi et ornato, ut opinor, apte: Nihil peccat, nisi quod nihil peccat. ¶ *Peccare de aliqua re* dixit *Caecil.* ap. *Gell.* 2, 23. *med.* quae mihi, Ubi domum adveni ac sedi, extemplo savium Dat jejuna anima. *Se.* Peccat nil de savio: Ut devomas vult, quod foris potaveris. ¶ *Peccare erga aliquem* ap. *Pl. Aul.* 4, 10, 62. Si quid erga te imprudens peccavi, aut gnatam tuam. ¶ In re turpi. *Hor. Sat.* 1, 2, 63. quid inter-Est in matrona, ancilla, peccesve togata? *Ov. Her.* 16, 295. Nunc ea peccemus, quae corrigat hora jugalis. Adde *Mart.* 1, 35., *Ter. Ad.* 4, 7, 7., *Prop.*, *Tibull.*, *Petr.* etc. ¶ Translate. *Pall.* 11, 14. *med.* Si senseris, vina peccatura. *Mart.* 2, 66. Unus de toto peccaverat orbe comarum Annulus, incerta non bene fixus acu. *Hor. Ep.* 1, 1, 9. Solve senescentem mature sanus equum, ne Peccet ad extremum ridendus, et ilia ducat. Adde *Stat. Th.* 8, 689. ¶ Γνώμη est illud *Colum.* 1, 1. *med.* Usus, et experientia dominantur in artibus, neque est ulla disciplina, in qua non peccando discatur.

PĔCŎRĀLIS, e, adj. ad pecus pertinens. *Fest.* in *Ovibus:* Facta est aestimatio pecoralis multae, et boves centenis assibus, oves denis aestimatae.

*PECORARIUS, i, m. qui pecua sive pecora publica redimit, ut ait *Ascon.* Romani enim vetustiores nihil in bonis praeter pecudes habebant. *Onomast. Vet.* Pecorarius, προβατώδης. *B. A.*

PĔCŎRŌSUS, a, um, adj. pecore abundans. *Stat. Th.* 4, 45. Aptior armentis Midea, pecorosaque Phyllus; et *ib.* 10, 227. sic volucrum nutritor equorum, Cui fetura gregem pecoroso vere novavit, Laetatur, *h. e.* plurimo fetu veris tempore nascente. Adde *Propert.* 4, 9, 3., ubi al. leg. *nemorosus.*

PECTEN, inis, m. κτεὶς, κτενὸς, instrumentum comatorium densis dentibus instructum ad capillos explicandos: a *pecto.* *Ov. Amor.* 1, 14, 15. de capillis: Non acus abrupit, non vallus pectinis illos. *Id. Met.* 4, 311. Saepe Cytoriaco deducit pectine crines; et *ib.* 12, 409. ut sit coma pectine levis. *Pl. Capt.* 2, 2, 18. Utrum strictimne attonsurum dicam esse, an per pectinem, nescio, [*pe *pectinem* est longius a cute, pectine interposito nos: *über den Kamm.*] *Petr. Sat.* 126. Flexae pectine comae. *Spart. Hadr.* 26. Flexo ad pectinem capillo. *Appul. Met.* 2. Capillus pectinis argut dente tenui discriminatus. ¶ In recto sing. *pecte ad calvum* lemma est *Mart. epigr.* 25. *l.* 14. ¶ A hujus similitudinem ita appellatur instrumentum textorium, suspensum, et mobile, in cujus dente immittuntur fila staminis, intextoque per radium subtemine, tela percutiendo densatur, κερκίς. *O Met.* 6, 55. Tela jugo vincta est: stamen secern arundo: Inseritur medium radiis subtemen acuti Quod digiti expediunt, atque inter stamina ductu Percusso feriunt insecti pectine dentes. *Virg.* 7, 14. Arguto tenues percurrens pectine tela Adde *G.* 1, 294. *Ov. Fast.* 3, 819. de Pallad Illa etiam stantes radio percurrere telas Erudi et ramum pectine denset opus. ¶ Metonymice e ipsa ars texendi. *Mart.* 14, 150. cujus lemma *C bicularia polymita.* Haec tibi Memphitis tellus d munera: victa est Pectine Niliaco jam Babylon acus. ¶ Item instrumentum ferreis acutisque c spidibus vel rectis, vel uncis instructum ad lana pectendam, et carminandam. *Plin.* 11, 23, 2 Hanc *(lanuginem)* ab his *(bombycibus)* cogi u guium carminatione, mox trahi inter ramos, t nuari ceu pectine. *Claud. in Eutrop.* 2, 382. d ctissimus artis Quondam lanificae moderator pec nis unci. ¶ Item rastrum dentatum, quo foenu colligitur. *Ov. R. Am.* 191. Temporibus certis sectas alligat herbas, Et tonsam raro pectine ve rit humum. ¶ Simile est in illo *Plin.* 18, 30, Panicum, et milium singulatim pectine manu legunt Galliae, *h. e.* instrumento instar pectin quo subjecto spicis, culmus resecatur, quema modum subjecto pectine tondentur capilli. *Colu* 2, 21. Sunt autem metendi genera complura: mu falcibus culmum secant: multi mergis, alii pec nibus ipsam legunt? idque in rara segete facil mum, in densa difficillimum est. ¶ Item cra ferreis dentibus ad terram perstringendam. V. P CTINO. ¶ Pecten dentium *Prudentio* est denti series in ore, περὶ στεφ. 10, 934. ¶ Transl *pectines* dicuntur, quae innectuntur invicem, veluti intexuntur, ut pectines in capillis. *Ov. M* 9, 299. digitis inter se pectine junctis. *Lucan.* 609. mixtis obliquo pectine remis. Al. leg. *pecto* [*V. *Cort.* ad h. l.] ¶ Hinc in arboribus *pe nes* sunt venarum discursus recti et transversi ipsa ligni pulpa, κτηδόνες: qui in materia pol conspicui fiunt, et pulcram speciem praebent. *P* 16, 38, 73. Fagis pectines transversi in pul ¶ Hinc etiam pecten dicitur pubes, et os ei s jectum, κτεὶς, κῆπος; tam in viris, quam in fe nis: ita appellatur, quod ibi sit lanugo, qua dum pectinatur lana, vel linum, pectini adhaer solet. *Juven.* 6, 369. Inguina traduntur medi jam pectine nigro. *Plin.* 29, 1, 8. *f.* Itemque ctines in feminis publicati. *Cels.* 8, 1. *med.* A bus *(costis)* oritur os, quod pectinem vocant, ctius in viris, recurvatum magis in exteriora feminis. ¶ Item genus choreae, qua se invic saltantes implicant. *Stat. Ach.* 2, 156. Multi cantque gradum, modo quo Curetes in actu, Q que pii Samothraces eunt: nunc obvia versae ctine Amazonio: modo quo citat orbe Lacae Delia, plaudentesque suis intorquet Amyclis. Praeterea pecten est instrumentum ad fides pect das, seu pulsandas, πλῆκτρον. *Virg. A.* 6, Obloquitur numeris septem discrimina vocum: J que eadem digitis, jam pectine pulsat ebur *Juven.* 6, 381. crispo numerantur pectine chor *Serv.* ad *Virg. l. c.* vult, hoc sensu esse neutrius neris: sed non probat. ¶ Per synecdochen poni pro lyra. *Val. Fl.* 3, 159. dulci festis adsist mensis Pectine. ¶ Metonymice est carmen, poe *Ov. Fast.* 2, 121. Dum canimus sacras alte pectine Nonas, *h. e.* alternis hexametris et pen metris. ¶ Hoc demum nomine est piscis mari leviori testa striata, et pectinis modo dentata matus, κτείς. *Plin.* 9, 33, 51. Saliunt pecti et extra volitant, seque ipsi carinant. Adde 51, 74. et 11, 37, 52. et *ib.* 51, 112. et 32, 53., ubi ait Mithylenis esse laudatissimos: q et *Enn.* ap. *Appul. Apol.* tradit. *Hor. Sat.* 2 34. Pectinibus patulis jactat se molle Tarent [*V. *Heindf.* ad h. l.] ¶ *Pecten Veneris* he est, de qua *Plin.* 24, 19, 14. Veneris pecti appellant a similitudine pectinum: cujus radix malva tusa, omnia corpori infixa extrahit. [*F tasse *Nadelkerbel*, *Hechelkamm.*]

PECTĬNĂ. V. v. sq.

PECTĬNĀRĬUS, a, um, adj. ad pectinem carminatorum pertinens. V. PECTEN. *Inscr.* ap. *pon. Miscell. antiq.* p. 231. et *Mur.* 982, 7. T. alerius L. F. Placidus refector pectinar., etc. terque perperam *pectinarum* legit, et falso putat, sse genit. plur. a sing. *pectina, ae*, f. ℙ Etiam ectinarius, ii, absolute usurpatur, Italice *pettinaiolo*, qui pectines facit. *Inscr.* ap. *Alessi, Anch. d'Este* p. 181. L. S. L. Octavii Servandi pectiarii: in F. P. XXII., R. P. XXIIII. ℙ Item ım adjectivo. *Inscr.* ap. *Grut.* 648, 2. et *Fabrett.* p.)1. *n.* 221. Accepto Chiae servo pectinarii lanarii odales posuere. [*Multa ex suis hic adjunxit *F.*]

PECTĬNĀTĬM, adv. κτενοειδῶς, ad pectinis simitudinem, et quasi denticulatim. *Plin.* 9, 33, 52. uniculatim, pectinatim divisa, imbricatim unda-. *Id.* 28, 6, 17. Digitis pectinatim inter se implexis; quod dixit *Ov. Met.* 9, 299. digitos inter pectine junctos, *h. e.* ita complicatis manibus, digiti invicem inserantur. *Vitr.* 1, 5. *f.* Fundamenta pectinatim disposita, quemadmodum sere dentes solent esse, collocentur. *Plin.* 11, 37, . Dentium tria genera, serrati, aut continui, aut xserti: serrati pectinatim coeuntes, ne contrario cursu atterantur, ut serpentibus, piscibus, canis; et 8, 25, 37. Pectinatim stipante se dentium rie; et *ib.* 48. Capitis ossa serratis pectinatim ructa compagibus. *Pectinatim* in his est dentilata unius partis serie ita cum altera similiter nticulata coeunte, ut acumina non acuminibus, d intervallis concurrant, ut in suturis calvariae dere est.

[PECTĬNĀTOR, oris, m. idem ac carminator. *oss. Philox.* Pectinator, πτενιστής. *F.*]

PECTĬNĀTUS, a, um, part. a *pectino*: pexus. *pul. Met.* 6. Jubam istam tuam probe pectinan monilibus adornabo. *Paul. Sent.* 3, 7. *f.* Sive ccida lana sit, sive lota, sive pectinata. ℙ ctinatum tectum dicitur a similitudine pectinis duas partes devexum, ut testudinatum in quar. *Paul.* ex *Festo.*

PECTĬNO, as, a. 1. pectine deduco, discrimino, plico, pecto. *Appul. Met.* 6. Caudae setas incucongestas et horridas cuncta diligentia pectina-. ℙ *Pectinare segetem*, crate ferrea subarare, sare, et veluti pectendo diducere, ac rariorem ere. *Plin.* 18, 21, 50. Sunt genera terrae, quan ubertas pectinari segetem in herba cogat (craet hoc genus dentatae stilis ferreis) eademque ilominus et depascuntur.

PECTIS, idis, f. herba eadem ac consolida, et mphyton. *Appul. Herb.* 59. *F.*]

PECTĬTUS, a, um, part. a *pecto*: ἐκτενισμένος, us. *Colum.* 12, 3. *med.* Praeparatae sint, et titae lanae. ℙ Translate accipitur pro culto, ito. *Id.* 10, 94. Verum ubi jam puro discrimine tita tellus Deposito squalore nitens sua semina cit.

PECTO, is, pexi, et pectivi, pexum, et pecti-, a. 3. κτενίζω, pectine explico, deduco, como, et orno capillum, depecto. *Hor. Od.* 1, 14. Pectere caesariem. *Tibull.* 1, 10, 68. Et es denso pectere dente comas. *Ov. A. Am.* 1, . pectens ancilla capillos. *Id. Her.* 13, 31. Nec i pectendos cura est praebere capillos; et *ib.* Ipsa comas pectar, galea caput ille prematur? *g. A.* 7, 489. Pectebatque ferum (*cervum*) pue in fonte lavabat. *Maecenas* ap. *Prisc.* 10, . Pexisti capillum naturae muneribus gratum. inum, lanam pectere. *Plin.* 19, 1, 3. Stuppa titur ferreis hamis, donec omnis membrana deticetur. ℙ *Pectere terram*, translate, subigenvertendoque purgare, aperire, et sationi para-*Colum.* 10, 148. ferroque bicorni Pectat, et entem sulcis exterminet herbam. ℙ Jculariter *Rud.* 3, 2, 47. Audio tumultum: opinor, leno nis pectitur. *Id. Capt.* 4, 2, 116. Nisi mantiatus probe ero, fusti pectito. Adde *Men.* 5, 8. Simili sensu adhibetur ab Italis *pettinare.* eteres grammatici *Charis.* 3, 217. et *Asper* ap. *sc. l. c.* et p. 1254. et *pexui*, et *pectivi* praeteagnoverunt.

PECTŎRĀLIS, e, adj. στηθιαῖος, ad pectus perns. *Cels.* 8, 1. *med.* In exiguo sinu pectoralis s. *Appul. Met.* 11. Antistites sacrorum candido eamine cinctum pectorale adusque vestigia strin injecti. *Ammian.* 14, 9. Tunicula pectoralis. *ron. in Isaj.* 2, 3, 24. Feminarum mamillae peali fascia colligatae sunt. V. FASCIA. ℙ *Pectorale* absolute, armatura pectus protegens, lori-*Plin.* 34, 7, 18. Fecit et Sp. Carvilius Jovem, est in Capitolio, victis Samnitibus sacrata lege nantibus, e pectoralibus eorum, ocreisque et ga-*Varr. L. L.* 4, 24. Lorica a loris, quod de o corio pectoralia faciebant.

PECTŎRŌSUS, a, um, adj. qui amplo est pee. *Auct. Priap.* 37. Nemo est feroci pectoro-Marte. *Plin.* 14, 22, 28. Ad hoc pertinent pernae exercitationes, et volutatio in coeno, ac peosa cervicis repandae ostentatio. *Colum.* 8, 2. . de gallinis: Sint ergo matrices quadratae, orosae, magnis capitibus, etc.

PECTUNCŬLUS, i, m. κτενίον, parvus pecten, qua piscem significat. *Colum.* 8, 16. *med.* Limosa regio maxime idonea est concharum pectunculis, balanis, vel sphondylis. *Plin.* 9, 29, 45. Loligo etiam volitat, extra aquam se efferens, quod et pectunculi faciunt sagittae modo.

PECTUS, ŏris, n. στῆθος, στέρνον, pars animalis anterior a collo ad ventrem, constans osse pectorali, et costis, sub quibus sunt pulmo, et cor. *Plin.* 11, 37, 83. Pectus, hoc est ossa praecordiis et vitalibus natura circumdedit. Pectus homini tantum latum, reliquis carinatum, volucribus magis, et inter eas aquaticis maxime. *Cels.* 8, 7. *f.* et *ib.* 8. *n.* 2. *pectus* vocat, quod anatomici στέρνον, os pectorale. *Cic. Amic.* 26. In amicitia nisi, ut dicitur, apertum pectus videas, tuumque ostendas, nihil fidum, nihil exploratum habeas. *Hirt. B. Afr.* 82. Cum centuriones adverso pectore resisterent. *Virg. A.* 9, 347. Pectore in adverso totum cui comminus ensem Condidit. *Ov. Met.* 4, 578. In pectusque cadit pronus. *Sen. Hippol.* 616. ensibus pectus dare. *Ov. Met.* 4, 554. plangore ferire Pectora. *Virg. A.* 5, 780. talesque effundit pectore questus. ℙ Metonymice refertur ad cor, et animum, quem in corde praecipue habitare olim creditum est. Unde ponitur pro sensu, affectu, amore. *Cic. Leg.* 1, 18. *med.* Ubi illa sancta amicitia, si non ipse amicus per se amatur toto pectore, ut dicitur? Sic *Virg. A.* 9, 276. Te vero, venerande puer, jam pectore toto Accipio. *Stat. Silv.* 4, 6, 55. Sic mitis vultus veluti de pectore gaudens Hortetur mensas. *Sall. Jug.* 11. Quod verbum in pectus Jugurthae altius, quam quisquam ratus, descendit. *Hor. Od.* 2, 12, 15. et bene mutuis Fidum pectus amoribus. *Ov. Trist.* 1, 3, 66. O mihi Thesea pectora juncta fide! *Id. Am.* 3, 8, 18. Heu! ubi mollities pectoris illa tui? *Id. A. Am.* 1, 759. Pectoribus mores tot sunt, quot in orbe figurae. *Sen. Med.* 506. ira concitum pectus doma; et *Phoen.* 582. Ferum et durum geris, saevumque in iras pectus. *Ov. Her.* 19, 192. Nescio quae pavidum frigora pectus habent. *Virg. A.* 5, 816. His ubi laeta Deae permulsit pectora dictis. ℙ *Pectus amicitiae*, homo amicus. *Mart.* 9, 15. Hunc quem coena tibi, quem mensa paravit amicum Esse putas fidae pectus amicitiae? *Manil.* 2, 600. nihil ex semet natura creavit Pectore amicitiae majus. Adde *Stat. Silv.* 4, 4, 103. Hac ratione *Virg. A.* 11, 215. Hic matres, miseraeque nurus, hic cara sororum Pectora moerentum, puerique parentibus orbi, *h. e.* sorores amantes. ℙ Sumitur item pro ingenio, prudentia, memoria, cogitationibus. *Hor. Ep.* 1, 4, 7. Non tu corpus eras sine pectore. *Liv.* 1, 59. Ibi oratio habita nequaquam ejus pectoris ingeniique, quod simulatum ad eam diem fuerat. *Ov. Met.* 15, 63. et quae natura negavit Visibus humanis, oculis ea pectoris hausit. *Id. Trist.* 3, 1, 63. Quaeque viri docto veteres cepere, novique Pectore. *Cic. Or.* 3, 30. *extr.* Onerandum, complendumque pectus maximarum rerum et plurimarum suavitate, copia, varietate. *Sen. Med.* 425. Recipe turbatum malis, hera, pectus. *Stat. Silv.* 5, 1, 77. succinctaque pectora curis. *Hor. Sat.* 2, 4, 90. memori referas mihi pectore cuncta. *Ov. Pont.* 2, 4, 33. Non ego, securae biberes si pocula Lethes, Excidere haec credam pectore posse tuo. *Virg. A.* 1, 661. At Cytherea novas artes, nova pectore versat Consilia. *Cic. Att.* 13, 12. De hortis toto pectore cogitemus. *Gell.* 17, 13. *med.* Dicere aliquis potest de summo pectore, nihil esse in his verbis negotii, *h. e.* re minime inspecta, inconsiderate, temere. ℙ De conscientia, et moribus. *Sen. Phoen.* 216. Pectus conscium scelerum omnium. *Juven.* 13, 198. Nocte dieque suum gestare in pectore testem. *Hor. Sat.* 1, 6, 64. vita et pectore puro. *Ov. Her.* 13, 30. Pectora legitimus casta momordit amor. ℙ De fortitudine, et constantia. *Virg. A.* 9, 249. Cum tales animos juvenum, et tam certa tulistis Pectora. *Hor. Epod.* 1, 11. te vel per Alpium juga, Inhospitalem et Caucasum Forti sequemur pectore. *Val. Fl.* 6, 288. tua pectora nato Suggere nunc, animamque parem. *Virg. A.* 6, 261. Nunc animis opus, Aenea, nunc pectore firmo. ℙ In vatibus est sedes Dei fatidici, et divinationes. *Id. ib.* 6, 48. sed pectus anhelum, Et rabie fera corda tument. *Ov. Met.* 2, 641. Incaluitque Deo, quem clausum pectore habebat. *Stat. Theb.* 4, 542. Obruit ora Deus, totamque in pectora lucem Detulit. Adde *Lucan.* 5, 97 et 167.

PECTUSCŬLUM, i, n. στηθίδιον, parvum pectus. *Hieron. ep.* 22. *n.* 30. Vitalis animae calor, toto frigescente jam corpore, in solo tantum tepente pectusculo palpitabat. *Not. Tir.* p. 58. Pectus, pectusculum.

PECTUSCUM Palatii. V. PECUSCUM.

PĔCU, u, n. idem quod pecus. *Pl. Rud.* 4, 3, 5. Non vides, me referre uvidum rete sine squamoso pecu? (Adde *Bacch.* 5, 2, 5 et 20.) *Id. Merc.* 3, 1, 10. Non didici bajulare, nec pecua ruri pascere. (Adde *Truc.* 5, 64.) *Liv.* 35, 21. In agris passim inundatis pecua ablata. Al. leg. *pecora*. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 333. Jumenta, pecua, subjugales beluas. *Hostil.* ap. *Prisc.* 6, 719. Saepe greges pecuum ex hibernis pastibu' pulsi. *Lucr.* 6, 1131. pecubus balantibus. Adde *Varr. R. R.* 2, 1. et *Plin.* 8, 43, 68., item *Cat.* ap. *Fest.* in *Pecuum*, et *R. R.* 141., item *Naev.* et *Att.* ap. *Non.* 2, 691. ℙ Pro *pecua* dixere etiam *pecuda*. *Cic. fragm.* ap. *Non. l. c.* Cum adhibent in pecuda pastores. *Accius ib.* et 7, 2. Vagant: pavore pecuda in tumulis deserunt. *Sisenna ib.* Jumenta et pecuda locis trepidare compluribus. *Naev. ib.* Sine ferro pecuda manibus ut ad mortem meant.

PĔCŬĀLIS, e, adj. pecuarius. *Sedul.* 1, 146. Edidit humanas animal pecuale loquelas.

PĔCŬĀRĬUS, a, um, adj. προβατευτικός, κτηνώδης, ad pecudes, et pecora pertinens. *Varr. R. R.* 2, 5. *f.* Pecuarii greges; et *ib.* 2. Pecuaria quaestio. *Colum.* 8, 1. negotiatio. *Id.* 7, 12. *med.* Pecuarius canis. ℙ *Pecuaria res*, et *pecuaria* absolute est, quae in pecore habetur, ipsique pecorum greges. [*Varr. R. R.* 2, 1. *med.* Igitur est scientia pecoris parandi ac pascendi, ut fructus quam possint maximi capiantur ex ea, a quibus ipsa pecuaria nominata est; nam omnis pecuariae pecus fundamentum. (Ita locum restituit, *Schneid.* approbante, *Pontedera Op. post.* T. 1. p. 221.) *Id. ib. praef.* Ipse pecuarias habui grandes, in Apulia oviarias, in Reatino equarias. *F.*] *Cic. Quint.* 3. Erat ei pecuaria res ampla, et rustica, sane bene culta et fructuosa. *Suet. Caes.* 42. Pecuariam facere. ℙ Item ars, et ratio pascendorum gregum. *Varr. R. R.* 3, 1. *f.* Duos libros scripsi, primum de agricultura, secundum de pecuaria. ℙ *Pecuaria, orum*, armentorum et pecorum greges. *Virg. G.* 3, 64. mitte in Venerem pecuaria primus. *Pers.* 3, 9. Arcadiae pecuaria rudere credas. *Plin.* 8, 9, 9, de elephant: Pecuaria feminarum separant. ℙ *Pecuarius*, qui pecuaria habet. *Varr. R. R.* 2, 4. Nec de pecore suillo mihi et vobis, magnis pecuariis, ea res non est communis. *Cic. Dejot.* 9. *f.* Ut non solum tetrarca nobilis, sed optimus paterfamilias, et diligentissimus agricola, et pecuarius haberetur. ℙ Item qui pascua publica redimit, ut *Ascon.* in *Div. Verr.* 10. docet. *Liv.* 10, 47. Pecuariis aliquot damnatis. *Inscr.* ap. *Don. cl.* 9. *n.* 13. Negotiator collegii pecuariorum.

PĔCŬASCO, is, a. 3. pecus alo, pasco, vel in pascua mitto. In vet. decreto arbitrum finium regundorum, ap. *Grut. lin.* 204, 33. In eo agro compascuo quominus pecuascere Genuates liceat.

*PECUĀTUS, a, um, adj. *Vet. Onomast.* Θηριώδης. *Fulgent.* in *Moral.* n. 53. *B. A.*

PĔCŬDĂ. V. PECU.

[PĔCŬDĀLIS, e, adj. idem ac pecualis. *Capell.* 8, 272. Nae tu, ait, infelix, vel Capella, vel quisquis es, non minus sensus, quam nominis pecudalis hujus incongrui risus adjectione desipere coepisti? *F.*]

PĔCŬDĬFER, ra, rum, adj. *Inscr.* ap. *Mur.* 70, 6. Silvano sancto, patri, et custodi, pecudifero, lactifero, etc. V. CANNABIFER.

PĔCŬĪNUS, a, um, adj. qui est pecoris. *Appul. Met.* 8. Flagro pecuinis ossibus catenato verberare, *h. e.* ut ipse explicat *paulo sup.* contortis taeniis lanosi velleris fimbriato, et multijugis talis ovium tessellato. *Id. Apol.* Non modo humanis animis, verum etiam pecuinis et ferinis.

PĔCŪLĀTOR, oris, m. κλέπτης τοῦ δημοσίου, qui pecuniam publicam, et ea, quae ad rempublicam seu principem pertinent, furatur. *Cic. Off.* 3, 18. Neque etiam de sicariis, veneficis, testamentariis, furibus, peculatoribus hoc loco disserendum est. *Salv. Gub. D.* 7, 21. Punit enim judex in alio peculatum, cum sit ipse peculator.

PĔCŪLĀTŌRĬUS, a, um, adj. *Peculatoriae oves*, h. e. peculiares, privati peculii, legitur quidem ap. *Varr. L. L.* 4, 19., sed dubia lectione, et sententia.

PĔCŪLĀTUS, us, m. κλέμμα τοῦ δημοσίου, furtum pecuniae publicae, aut principis. *Cic. Phil.* 12, 5. *f.* Sestertium septies millies avertisse Antonium pecuniae publicae judicavistis: num fraude poterit carere peculatus? *Id. Rabir. perduell.* 3. Peculatum facere. *Auct. ad Her.* 1, 12. *f.* Accusari peculatus. *Liv.* 33, 47. Quos paverat per aliquot annos publicus peculatus. *Cic. Fl.* 18. Peculatus damnari. ℙ Lege peculatus tenebatur si quis pecuniam publicam surripuisset, vel, ut surriperetur, curasset: si quis in aurum, argentumve, aut aes publicum quid indidisset, vel immiscuisset, fecissetque dolo malo, quo id pejus fieret. Haec praeterea sunt in crimine peculatus: si quis imperator pecuniam ex praeda captam penes se privatim retinuisset, eamque nec in triumpho tulisset, nec in aerarium retulisset. Ad haec lege Julia peculatus tenetur, qui pecuniam sacram, religiosam abstulerit, vel interceperit. Poena peculatus vel pecuniaria fuit, vel capitalis. Nam qui praedam ab hostibus captam surripuerat, in quadruplum damnabatur: ceteris aqua et igni interdicebatur. Postea irrogatio est alia lege deportatio, abrogata interdictionis poena. Et quoniam, ut repetundae, ita peculatus publicum furtum fuit, propterea ut in repetundis, sic in peculatu aestimationes fiebant litium, contraque heredes actio dabatur. Vide *Digest.* 48. *tit.* 13. qui inscribitur *Ad legem Juliam peculatus*, etc. et *P. Manut. de legib. R.* ℙ Jocu-

lariter de meretricula, quae uni se amatori sui copiam fecisse narrat, nec omnibus patere quaestus causa velle profitetur. *Pl. Cist.* 1, 1, 74. Ergo amor in me peculatum facit, *h. e.* quae publica sunt, sibi uni attribuit.

PĔCŪLĬĀRIS, e, adj. ad peculium pertinens sive servi, sive filii familias. *Pl. As.* 3, 1, 36. Etiam opilio, qui pascit alienas oves, aliquam habet peculiarem, qui spem soletur suam. *Varr. R. R.* 1, 17. *f.* Studiosiores ad opus fieri remissione operis, concessioneve, ut peculiare aliquid in fundo pascere liceat. *Pompon. Dig.* 15. *tit.* 1. qui est *de peculio*, 22. et 23. Aedes peculiares. *Paul. ib.* 12, 1, 31. nummi. *Ulp. ib.* 33, 6, 9. *med.* Si peculiare vinum legatum sit, id continebitur, quod servi habuerunt. ¶ *Peculiaris causa*, quae de peculio est. *Papin. Dig.* 41, 2, 44. *med.* Sic *peculiari nomine*, titulo, et causa peculii, *Ulp. ib.* 40, 12, 16. ¶ *Peculiaris* etiam dicitur res privata et propria alicujus, habentis administrationem rei etiam publicae: et hoc ideo ut a publica distinguatur. *Suet. Caes.* 76. Monetae et publicis vectigalibus peculiares servos praeposuit, *h. e.* proprios suos, non publicos. Sic *Id. Galb.* 12. *extr.* Choraulae denarios quinque donavit, prolatos manu sua e peculiaribus loculis suis. ¶ *Peculiaris servus* est etiam qui peculium habet proprium, et super conservos, qui non habent, dignitatis aliquid habere videtur. *Inscr.* ap. *Mur.* 892, 1. Carpus Titi Caesaris Vespasiani Aug. servus verna peculiaris Jucundo vicario suo benemeren. [Alia ap. *Bianchi*, *Marm. Cremon. n.* 26. P. Papirius P. Lib. Theodorus Corneliae Callityche privignae peculiari, antea *contubernali. F.*] Sunt qui *Suet. l. Caes.* 76. huc retrahendum putent. V. PECULIUM. ¶ Saepe sumitur pro speciali, proprio, neque cum aliis communi, ἴδιος, ἰδικός. *Cic. Fl.* 21. Venio ad Lysaniam, peculiarem tuum, Deciane, testem. *Id. Q. Fr.* 2, 10. *med.* Hoc mihi peculiare fuerit, hic etiam isto frui. *Mart.* 4, 64. Et planus modico tumore vertex Coelo perfruitur sereniore: Et curvas nebula tegente valles. Solus luce nitet peculari. *Plin. Pan.* 2. Additum a nobis Optimi cognomen, quod peculiare hujus et proprium arrogantia priorum principum fecit. *Suet. Aug.* 5. Quasi proprio suo, et peculiari Deo. *Cic. Verr.* 2, 3, 14. Exoritur peculiare edictum repentinum, ne quis frumentum de area tolleret, *h. e.* novum, Verrisque proprium, non commune cum aliis praetoribus. [**Liv.* 3, 19. de vestra plebe, quam partem, veluti abruptam a cetero populo, vestram patriam peculiaremque rempublicam fecistis, i. e. factionem. V. *Gronov. observ.* 1, 12. p. 59. *ed. Fr.*] *Plin.* 17, 18, 30. *n.* 2. Africae peculiare quidem in oleastro est inserere. *Id.* 12, 17, 38. Haec sunt peculiaria Arabiae, et pauca praeterea communia. *Id.* 19, 8, 41. *n.* 3. Genus brassicae Aricinum sub omnibus paene foliis fruticat cauliculis peculiaribus. ¶ Pro insigni, praecipuo, singulari. *Just.* 36, 4. de Attalo Asiae rege: Hortos fodiebat, gramina seminabat, et noxia innoxiis permiscebat: eaque omnia veneni succo infecta, velut peculiare munus, amicis mittebat. Fortasse tamen hoc loco *peculiare munus* est munus privati hominis, propriaque ejus industria, non de publica confectum. [**Suet. Vit.* 4. peculiari merito, *h. e.* singulari, nostr. *ganz besonderes Verdienst.*] ¶ *Peculiarius, a, um. Ulp. Dig.* 44, 4, 4. *extr.* Parenti licere deteriorem liberorum conditionem in rebus peculiariis facere. Al. leg. *peculiaribus. Pomp. ib.* 15, 1, 4. *f.* Res tamen in causa peculiaria manet. Al. leg. *peculiari.* [Incertam JCtorum lectionem obfirma novo exemplo, in quo est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1640, 7. P. Cornelius P. L. Peculiarius. *Not. Tir.* p. 67. Peculium, peculiarius. *F.*]

PĔCŪLĬĀRĬTER, adv. ex peculio, per modum peculii, peculii nomine. *Paul. Dig.* 41, 2, 3. *med.* Quaedam etiam ignorantes possidemus, idest quae servi peculiariter paraverunt. *Mart. ib.* 20, 6, 8. Cum filius familias, et servus peculiariter pignori hypothecam acceperunt, et habent liberam peculii administrationem. ¶ Item specialiter, praecipue. *Plin.* 26, 8, 33. Folia refrigerant, spissant, peculiariter cruribus vitiosis utilia. *Id.* 25, 2, 2. In reliqua ingenii magnitudine medicinae peculiariter studiosus. *Id.* 36, 20, 37. Aematites croco similis peculiarius splendet. Al. leg. *clarius. Quint.* 1, 2. *med.* Eum, in quo studium ingeniumque perspexerit, in suam quoque gloriam peculiariter fovebit. *Id.* 8, 2. *med.* Quod commune est et aliis nomen, intellectu alicui rei peculiariter tribuitur: ut *urbem*, Romam accipimus: Graeci dicunt κατ' ἐξοχήν.

PĔCŪLĬĀRĬUS, a, um. V. PECULIARIS.

PĔCŪLĬĀTUS, a, um, adj. peculio instructus. *Ulp. Dig.* 19, 1, 13. Pluris servum emisset, si ita peculiatus esset. Adde *Cajum ib.* 21, 1, 18. *extr.* ¶ Item universim pecunia instructus. *Asin. Poll.* ad *Cic. Fam.* 10, 32. Balbus quaestor magna numerata pecunia, magno pondere auri, majore argenti coacto de publicis exactionibus, trajecit se in regnum Bogudis plane bene peculiatus. ¶ Obsceno sensu *Auct. Priap.* 53. Pulcre pensilibus peculiati. V. PECULIUM.

PĔCŪLĬO, as, a. 1. peculio dono, locupleto. *Pl. Pers.* 2, 2, 10. Scelus tu pueri es: atque ob istam rem ego aliquid te peculiabo: ubi ambigue ludit *Plaut.* in voce *peculium*, quod obscenum etiam sensum habet. V. PECULIUM.

PĔCŪLĬŎLUM, i, n. dimin. peculii. *Quint.* 1, 5. *med.* Vitium, quod fit per quantitatem, ut *magnum peculiolum*, erunt qui soloecismum putent, quia pro nomine integro positum sit diminutum.

PĔCŪLĬŌSUS, a, um, adj. χρηματώδης, qui peculii multum habet. *Pl. Rud.* 1, 2, 24. Peculiosum eum esse decet servum, et probum.

PĔCŪLĬUM, ii, n. [*proprie significat id, quod quis pecorum possidet: a *pecu.* Quoniam autem apud antiquos maxima divitiarum pars armentis constaret, *peculium* in universum dicitur pro bonis, opibus, facultatibus, quae industria, diligentia, cet. comparantur. (Cf. *Serv.* qui ad *Virg. Ecl.* 1, 33. Nec spes libertatis erat, nec cura peculi; docet, antique omne patrimonium peculium dictum esse:) *Hor. A. P.* 330. Rem poteris servare tuam, redit uncia, quid sit? Semis ad haec animos aerugo, et cura peculi. *Cic. Par.* 5, 2. An eorum servitus dubia est, qui cupiditate peculii nullam conditionem recusant durissimae servitutis. — Alteram eamque *Forc.* probatam hujus vocis notationem, qua diminitivum esse dicunt a *pecunia*, eam *Duk. de Lat. Ict. Vett.* 60, 4. ideo minus probari posse putavit, quod in *peculium* inflexio non magis diminutivum ostenderet, quam in *consilium*, *domicilium*, *Capitolium*, cet., quae aeque ac *peculium* inter denominativa recte retulisset *Voss. de Analog.* 2, 30. *Ulpianum* autem cum in *Dig.* 15, 1, 15. (q. l. *Noster* laudaverat) *peculium pusillam pecuniam* definisset, non sensisse de vocabuli illius derivatione vel formatione: sed ita locutum esse, quod peculia servorum filiorumve famil. saepe non valde magna essent. Hinc *Id. ib.* 36, 1, 16. plerosque ait ὑποκριτικῶς patrimonium suum *peculium* dicere; ad indicandam scil. fortunarum suarum tenuitatem.] ¶ Speciatim ita dicitur pecunia, seu nummi praesidii causa a patrefamilias repositi. *Celsus ib.* 32, 1, 77. Proculus ait, eos nummos, quos praesidii causa repositos haberet, legato contineri: et saepe audisse se rusticos senes ita dicentes, pecuniam sine peculio fragilem esse: peculium appellantes, quod praesidii causa seponeretur. ¶ Saepius sumitur pro ea pecunia, seu parte facultatum, quam vel dominus servo, vel pater filio, separatam a rationibus dominicis, utendam fruendamque permittit: qua de re multa JCti *cit. Dig.* 15. *tit.* 1. qui *de peculio* inscribitur. *Varr. R. R.* 1, 2. *med.* Non solum adimis domino pecus, sed etiam servis peculium, quibus domini dant, ut pascant. (Hinc videmus *peculium servorum* primo et proprie partem aliquam pecoris esse iis concessam a dominis. Adde *ib.* 17. *f.* et *Pl. Asin.* 3, 1, 36.) [*Nihil videmus: non magis enim *Varro* et *Plaut.* hic, quam supra *Ulp.* derivationem vocis spectant.] *Id. ib.* 17. *med.* Praefectos *(mancipiorum)* alacriores faciundum praemiis, dandaque opera, ut habeant peculium, et conjunctas conservas, etc. *Juven.* 3, 188. praestare tributa clientes Cogimur, et cultis augere peculia servis. *Liv.* 2, 41. *f.* Sunt, qui patrem auctorem ejus supplicii ferunt, peculiumque filii Cereri consecravisse. *Pl. Merc. prol.* 94. Lucrum ingens facio, praeterquam mihi meus pater dedit aestimatas merces: ita peculium grande conficio. *Suet. Tib.* 50. Juliam uxorem peculio concesso a patre, praebitisque annuis fraudavit. ¶ Item quod marito ab uxore praeter dotem traditur. *Ulp. Dig.* 23, 3, 9. §. 3. Ceterum si res dentur in ea quae Graeci παράφερνα dicunt, quaeque Galli peculium appellant, videamus, an statim efficiantur mariti. ¶ *Peculii* nomine venit etiam quod servus parsimonia sua sibi paravit, vel officio meruit a quolibet sibi donari, permissu domini. *Flor. Dig.* 15, 1, 39. ¶ Castrense peculium. V. CASTRENSIS. ¶ Translate. *Sen. ep.* 12. *f.* Sed jam debeo epistolam includere. Sic, inquis, sine ullo ad me peculio veniet? Noli timere: aliquid secum feret, *h. e.* additamento sapientioris utiliorisque praecepti, quasi pecunia seposita praesidii causa. ¶ Obscena significatione penem significat. *Pl. Ps.* 4, 7, 92. Mea quidem habeo omnia meo peculio empta. *Ba.* Nempe quod femina summa sustinent. Adde *Petr. Sat.* 8. et *Lampr. Elag.* 9. *extr.* V. PECULIATUS.

PĔCŪLOR, aris, dep. 1. publicam pecuniam, et ea, quae ad rempubl. pertinent, aufero, intercipio, male administro. *Flor.* 3, 17. Interceptis vectigalibus, peculabantur suo jure rempublicam.

PĔCŪNĬA, ae, f. ἀργύριον, copia nummorum, *h. e.* auri, argenti, aeris cusi: a *pecu*, quia qui primus nummum Romae cudit (quem *Plin.* 33, 3, 13. Servium Tullium fuisse tradit: *Macr. Sat.* 1, 7. Janum: sed hic fabulas secutus videtur:) nota pecudum signavit, praesertim ovium, boumve, [*vel quod apud antiquissimos summa facultatum in pecoribus posita erat. Hinc sunt, qui ea exempla primo loco ponant, in quibus pecunia omnino sumitur pro facultatibus, opibus. V. §. 2.] *Cic. Top.* 13. Pecuniam numeratam mulieri deberi, cui sit omne argentum legatum. *Id. Verr.* 2, 3, 71. Pecunia publica ex aerario erogata, ex vectigalibus populi R. ad emendum frumentum attributa. *Ascon.* in *Verr.* 2, 1, 42. Lex Cornelia nummaria de moneta, ne quis privatus pecuniam faceret; et *Sall. fragm.* ap. *Donat.* ad *Ter. Ph.* 1, 1, 4. Quae pecunia ad Hispaniense bellum Marcello facta erat, *h. e.* cusa et attributa. ¶ Per synecdochen accipitur non modo pro nummis, sed pro omnibus rebus, quibus facultates, fortunae, et divitiae constant, sive mobiles sint, sive immobiles eaque non solum corpora, sed etiam jura continentur, ut *Ulp. Dig.* 50, 16, 178. et *Hermogen. ib.* 222. docent, οὐσία, πλοῦτος. *Scaev.* ap. *Cic. Or.* 2, 67. Te paucis annis ad maximas pecunias esse venturum. *Liv.* 29, 31. *med.* Familiae aliquot cum mapalibus pecoribusque suis (ea pecunia illis est) persecuti sunt regem. *Cic. Div.* 1, 49. *f.* Ut ostenderet, etiam philosophum, si ei commodum esset, pecuniam facere posse. *Id. Rosc. Am.* 2. In alienam pecuniam, tam plenam, tam praeclaram null[o] jure invasit; et 3. Ut pecunia fortunisque nostri[s] contentus sit. *Plin.* 21, 3, 5. Namque ad cert[a]mina in circum per ludos et ipsi descendebant, [et] servos suos quique mittebant. Inde illa XII. Tabularum lex: Qui coronam parit ipse, pecunia[ve] ejus, virtutis ergo duitor ei. Quam servi, equi[ve] meruissent, pecunia partam lege dici, nemo dub[i]tavit. ¶ Huc pertinet illud *Festi:* Pecunia sacri[fi]cium fieri dicebant, cum frugum, fructuumque ca[u]sa mola pura offerebatur in sacrificio, quia omn[is] res familiaris, quam nunc pecuniam dicimus, [ex] his rebus constaret. ¶ Ad usum loquendi ha[ec] pertinent. *Hor. Ep.* 1, 6, 36. Scilicet uxorem cu[m] dote, fidemque, et amicos, Et genus, et forma[m] regina pecunia donat: Ac bene nummatum decor[at] Suadela Venusque. *Cic. Agr.* 2, 13. Permittit infinita potestas pecuniae conficiendae de vest[ris] vectigalibus, non fruendis, sed alienandis; et [c.] 36. Cum omnem pecuniam ex aerario exhausiss[e]tis, ex vectigalibus redegissetis, ab omnibus re[gi]bus coegissetis, tamen omnes vobis pecunias [ad] nutum vestrum penderent. *Id. Pis.* 16. Pecuni[am] exigere, capere, imperare. *Id. Verr.* 2, 3, 76. [au]ferre ab aliquo; et *ib.* extorquere a civitatibu[s]; et *ib.* Pecuniam numerare alicui ab aerario; et [in] publicam domum suam convertere; et *ib.* 73. [Si] praetor pecunias, quas civitatibus distribuere de[be]bat, eas omnes avertat, atque auferat; et *ib.* [c.] Devorare omnem pecuniam publicam non dubi[ta]vit; et *ib.* 77. Pecuniam alicui dissolvere; et [c.] et *Att.* 5, 21. solvere alicui. *Nep. Timoth.* 1. [nu]meratam accipere ab aliquo. Rursus *Cic. Verr.* 3, 77. conferre ad statuam. *Id. Fl.* 23. alicui c[on]ferre in usum ejus; et *ib. f.* transferre in qu[ae]stum et fenerationem; et *ib.* deferre alicui: c[re]dere alicui; et *ib.* 25. gravi fenore occupare. *Manil.* 7. collocatam habere; et *Suet. Aug.* extr. levioribus usuris mutuari, graviori fen[ore] collocare. *Pl. Capt.* 2, 2, 8. Praesenti pecu[nia] mercari aliquid. *Hor. Od.* 3, 16, 17. Crescent[em] sequitur cura pecuniam, Majorumque fames, *h*[.] Crescit amor nummi, quantum ipsa pecunia [cre]scit, ut ait *Juven.* 14, 139. ¶ *Dies pecuniae* dies, quo pecunia solvenda est. *Inscr.* opt. no[t.] ap. *Grut.* 207. *col.* 3. Dies pecuniae; pars dimi[dia] dabitur, ubet praedia satis subsignata erunt: [al]tera pars dimidia solvetur opere effecto proba[to]que. ¶ *Pecunia*, Dea. *Arnob.* 4, 132. Quis De[am] Pecuniam esse credat, quam, velut maximum [nu]men, vestrae indicant litterae, donare annulos [au]reos, loca in ludis, atque in spectaculis pri[ma,] honorum suggestus summos, amplitudinem m[a]stratus, et quod maxime pigri ament, securum opulentias otium? Adde *August. C. D.* 4, 21. [*Confund. *pecunia* et *poena.* V. *Beier.* ad [...] *fragm.* 93. b.]

PĔCŪNĬĀLIS, e, adj. pecuniarius, ut Pecu[nia]lis quaestus, *Coel. Aurel. Tard.* 1, 5.

PĔCŪNĬĀRĬĒ, adv. modo in pecuniaria ca[usa] usitato. *Ulp. Dig.* 16, 2, 10. Si in ea *(cau[sa])* pecuniarie agitur. Adde 47, 1, 3., ubi *Torr[.]* habet *pecuniariter.*

PĔCŪNĬĀRIS, e, adj. pecuniarius, ut Pecuni[aris] damnatio, *Macer Dig.* 48, 19, 10. *extr.*, ubi [...] *loand.* habet *pecuniaria.*

PĔCŪNĬĀRĬTER. V. PECUNIARIE.

PĔCŪNĬĀRĬUS, a, um, adj. χρηματικὸς, ad [pe]cuniam pertinens. *Cic. ad Brut.* 1, 18. *med.* [Co]pia rei pecuniariae. *Caes. B. C.* 3, 59. Prae[mia] rei pecuniariae magna alicui tribuere. *Quint[.]* 1. *f.* Pecuniariam litem agere. *Id.* 12, 1. P[ecu]niariae quaestiones. *Ulp. Dig.* 3, 1, 1. *med.* [Pe]cuniaria poena multari. *Paul. ib.* 42, 1, 6. P[ecu]niaria condemnatio.

*PECUNIARIUS, i, m. χρηματιστής *Gloss. Lat. B. A.*

PĔCŪNĬŎLĂ, ae, f. parva pecunia, pecul[...] Quidam P. Aurelius bello Punico primo *Pecun[iola]* cognomen habuit, teste *Val. Max.* 2, 7. *n.* 4.

uo apparet, vocem esse Latinam, ut sententiola, ontroversiola, familiola, unciola.

PECUNIOSUS, a, um, adj. πολυχρήματος, pecu- ia abundans, bene nummatus, dives. Hieron. Comment. ad Eccles. 5. Tullius pecuniosus primi- us eos dictos refert (Cic. de Rep. 2, 9. ed. A. Maio), qui plura habuissent pecua, id est pecora, a enim antiquitus appellabant. Cic. Rosc. Com. 5. Homines copiis rei familiaris locupletes et pe- uniosi. (V. LOCUPLES.) Nep. Att. 13. Nam cum sset pecuniosus, nemo illo minus fuit emax, mi- us aedificator. Mart. 5, 56. Artes discere vult pe- uniosas? Fac, discat citharoedus, aut choraules, . e. quaestuosas. Suet. Aug. 25. Feminae pecu- iosiores. Cic. Verr. 2, 5, 9. f. Hominem pecu- iosissimum repente e carcere emissum. [*Plura . ap. Boettich. in Lex. Tac. p. 346.]

PECUS, pecoris, n. 3. πρόβατον, κτῆνος, θρέμμα, nultitudo bestiarum: et earum praecipue, quae ructus, atque usus causa aluntur. Varr. R. R. , 12. med. In bubulo pecore. Virg. G. 3, 72. ecori est idem delectus equino. Ov. Met. 14, 288. etigerum pecus. Stat. Th. 4, 733. sed perfurit rvis Flammatum pecus, h. e. equi sitientes. (Ad- e ib. 1, 275.) Colum. prooem. 1. med. Pecus ovil- m, caprinum. Id. 8, 4. Volatile pecus facile pa- oris custodiam decipit, h. e. gallinae, aliaeque es cohortales; et ib. 17. aquatile, h. e. pisces. or. Od. 1, 2, 7. Omne cum Proteus pecus egit tos Visere montes. Colum. 9, 8. de apib.: Inter- im propter conditionem locorum vel mediocre pe- s parandum est. Virg. G. 4, 168. Ignavum fu- s pecus a praesepibus arcent. Ov. Ib. 459. In- e pecus magnae subito vertare parentis, h. e. in onem. Grat. Cyn. 265. de canib.: Qui genuere a pecus hoc immane juventa. ℙ Aliud est ma- s, aliud minus: in illo sunt boves, equi, asini et jusmodi: in hoc oves, caprae, porci, etc. Varr. R. 2, 1. med. Et quod nomina multa habemus utroque pecore: a minore Porcius, Ovinius, Ca- ilius: sic a majore Equitius, Taurius, Asinius. Et cognomina quod dicuntur, uti Aninii Caprae, atilii Tauri, Pomponii Vituli, sic a pecudibus i multi. Ita locum ex Cod. Politiani refinxit, obante Schneidero, Pontedera Op. post. T. 1. p. 0. F.] ℙ De minore. Ov. Met. 11, 276. Quos- e greges pecorum, quae secum armenta trahe- t. ℙ Saepe dicitur de ovibus, ut et πρόβατον. rg. G. 3, 554. Balatus pecorum. Ov. Fast. 1, 4. Lanigerumque pecus, ruricolaeque boves. Et solute Plin. 8, 47, 72. Magna et pecori gratia l in placamentis Deorum, vel in usu vellerum. boves victum hominum excolunt, ita corporum tela pecori debetur. (Adde ib. 49, 75.) Tiberius . Suet. 32. extr. Boni pastoris est pecus tonde- , non deglubere. ℙ Pauperis est numerare pe- s, Ov. dictum Met. 13, 824. in proverb. abiit, m quis jactat copias suas, quasi innumerabiles. m, ut ait Hor. Ep. 1, 6, 45. Exilis domus est, i non et multa supersunt, Et dominum fallunt, prosunt furibus. ℙ Antiqui omne animal prae- hominem pecus vocabant, ut Serv., Philarg., ro, Caper de Orthogr. p. 2244. et Non. 2, 689. 6, 65. adnotarunt, et ex allatis exemplis videre . Interdum tamen et de homine dicitur rudi, lto, vili, ignobili. Hor. Sat. 1, 3, 99. Cum orepserunt primis animalia terris, Mutum et tur- pecus, glandem atque cubilia propter, Unguibus pugnis, dein fustibus, atque ita porro Pugna- nt armis, quae post fabricaverat usus: Donec rba, quibus voces sensusque notarent, Nomina- e invenere, etc. Id. Ep. 1, 19, 19. O imitato- , servum pecus, ut mihi saepe Bilem, saepe jo- n vestri movere tumultus. Catull. 63, 12. Agi- ite ad alta, Gallae, Cybeles nemora simul, nul ite, Dindymenae dominae vaga pecora. ℙ m dixere etiam pecu, u, et in plur. pecua, et cuda. V. PECU. Invenitur et pecui in dativo, quam a pecus, us. Ap. Gell. 20, 8. Lucilius: na alit ostrea, et implet echinos, muribu' fibras, pecui addit.

PECUS, ŭdis, f. animal brutum cujuscumque ge- is, bestia. Differt a pecus, oris, quod in sin- lari multas simul pecudes significat. Pl. Ps. 3, 45. Haec ad Neptuni pecudes condimenta sunt: restres pecudes cicimandro condio. Lucr. 2, 3. Squamigerum pecudes. Mart. 5, 37. Nec mo- politum pecudis Indicae dentem, h. e. elephanti. rr. ap. Non. 6, 65. Anates, buxeis rostris pe- les. Virg. G. 4, 327. pecudum custodia solers, e. apum. Varr. R. R. 2, 1. Etiam nunc in lo- multis genera pecudum ferarum sunt aliquot, in Phrygia ex ovibus, in Samothrace caprarum, . de suibus nemini ignotum, etc. boves perferi nt multi in Dardania, etc. equi feri in Hispaniae erioris regionibus aliquot. Colum. 6, 27. f. de is: Id praecipue genus pecudis amore natorum xam trahit. Cic. N. D. 2, 64. de sue: Qua pe- le, quod erat ad vescendum hominibus apta, ni- genuit natura fecundius. Colum. 2, 2. med. de b.: Plus enim queunt pecudes collo et pectore nari, quam cornibus. ℙ Interdum dicitur de stiis terrestribus. Virg. G. 3, 243. Et genus aequoreum, pecudes, pictaeque volucres. ℙ Interdum de pecore minori, ut capris, ovibus, etc. Lucret. 5, 1229. At variae crescunt pecudes, armenta, feraeque: et 4, 1190. Nec ratione alia volucres, armenta feraeque, Et pecudes, et equae. ℙ Interdum de ovibus, pecora. Plin. 24, 11, 53. Pecus etiam, et caprae si aquam biberint, in qua folia ea maduerint, mori dicuntur. Lucr. 2, 367. haedi Cornigeras norunt matres, agnique petulci Balantum pecudes. Ov. Fast. 4, 903. Et frustra pecudem quaeres Athamantidos Helles, h. e. Arietem. ℙ Interdum de iis, quae in usum, et fructum aluntur. Cic. Off. 1, 30. Quantum natura hominis, pecudibus, reliquisque bestiis antecedat. ℙ Urbane Id. Cat. 2, 9. extr. Ista non modo homines, sed ne pecudes quidem mihi passurae esse videntur. Id. Att. 1, 16. med. Quod omnes non modo homines, verum etiam pecudes factum esse sciebant. ℙ Est convicium in hominem stultum, stolidum, fatuum. Cic. Pis. 9. Ego istius pecudis, ac potidae carnis consilio scilicet, aut praesidio uti volebam; et 29. Istius impurissimae atque intemperantissimae pecudis sordes. Id. Phil. 8, 3. Atque etiam homines agrestes, si homines illi, ac non pecudes potius, inani spe ad aquas usque, et Puteolos provehuntur. ℙ Negat Charis. 1, 72. usurpari in recto, et vocativo singulari: at praeter Plin. sup. cit. habet Caesar in Auguralib. ap. Prisc. 6, 719. Si sincera pecus erat. ℙ Etiam masculino genere usurpari videtur Ennius ap. Prisc. 5, 659. pecudi dare viva marito. Potes tamen, inquit Prisc., figurate esse prolatum, ut si dicam: aquila maritus, vel rex avium. ℙ Pecuda in neutro plur. V. in PECU.

PECUSCULUM, i, n. dimin. pecudis. Juvenc. 2, 593. foveam si forte pecuscula vestra inciderint.

PECUSCUM Palatii dicta est ea regio Urbis, quam Romulus obversam posuit ea parte, in qua plurimum erat agri Romani ad mare versus, et qua mollissime adibatur Urbs: cum Etruscorum agrum a Romano Tiberis discluderet, ceterae vicinae civitates colles aliquos haberent oppositos. Paul. ex Festo, ubi legitur quidem pectuscum, sed Daccrius corrigit pecuscum, quod ea parte pecus pasceretur.

PEDA, ae, f. vestigium. Festus: Pedam, vestigium humani pedis appellasse antiquos, in commentariis quibusdam inveniri solet. Gloss. Philox. Peda, pedatura, ἴχνος.

*PEDALIE, es, f. oppidum Ciliciae. Plin. 5, 27. B. A.

[PEDALION, ii, n. herba eadem ac proserpinaca, ap. Appul. H. 18. F.] ℙ *Fuit et Pedalion vel Pedalium promontorium Cariae. Mela 1, 16. Plin. 5, 27. B. A.

PEDALIS, e, adj. ποδιαῖος, pedis mensuram habens. Sen. Q. N. 1, 3. med. Solem acies nostra sic contraxit, ut sapientes viri pedalem esse contenderint. Cic. Acad. 4, 26. Quid potest esse sole majus? quantulus nobis videtur: mihi quidem quasi pedalis. Caes. B. G. 3, 13. Transtra ex pedalibus in latitudinem trabibus. Colum. 4, 16. Pedale spatium; et ib. 7. Pedalis longitudo. Plin. 20, 22, 91. altitudo. Id. 12, 19, 43. mensura. Id. 17, 8, 4. crassitudo; et ib. 20, 33. sulcus. Id. 21, 4, 10. Pedalia intervalla. ℙ Pedale, vel pedalem ap. Petr. fragm. Trag. 56. Burm. alii intelligunt fasciam, qua pes involvitur, alii socculum, soleam: sed dubia est et lectio, et interpretatio. Gloss. Philox. Pedale, ποδεκμαγεῖον, πόδιον, h. e. quo pedes extergentur. V. PEDULIS.

PEDAMEN, inis, et

PEDAMENTUM, i, n. κάμαξ, χάραξ, palus, ridica ad vites, aliasve plantas infirmiores fulciendas, statumen, adminiculum: a pedo, as. Varr. R. R. 1, 8. Quibus stat recta vinea, dicuntur pedamenta: quae transversa junguntur, juga: et mox: Pedamentum fere quatuor generum: unum robustum, et vocatur ridica: alterum palus e pertica: tertium, quod horum inopiae subsidio misit arundinetum: quartum est pedamentum nativum ejus generis, ubi ex arboribus in arbores traductis vitibus vinea fit, quos traduces, quidam rumpos appellant. Colum. 4, 1. Geminis viviradicibus diductis duo continua per ordinem vestire pedamenta; et ib. 30. Pedaminum, jugorumque, et viminum prospiciendorum tradenda ratio est; et ib. 26. Pedamen teres ex junipero. Id. 5, 4. Pedaminibus adnixae vites. Adde Plin. 17, 20, 33. et ib. 22, 35. n. 10.

[PEDANA, ae, f. Gloss. Isid. Pedana, pedulis novus (al. nodus), qui caligae assuitur. F.]

PEDANEUS, a, um, adj. idem ac pedalis. Colum. 4, 1. med. Nemo minorem pedanea scrobem vitibus comparat. Al. leg. bipedanea. Pall. 6, 11. Pedaneum rudus inducere. Solin. 2. med. Pedanei ramuli. ℙ Pedanei judices, χαμαιδικασταί, dicuntur, qui de levioribus tantum causis solent cognoscere. Quidam sic dictos putant, quod humiliore loco, seu in subselliis considerent, atque adeo non uterentur tribunali, nec sellis curulibus, sed in plano judicarent: alii quod non, ut magistratus, curru veherentur, sed pedibus incederent. Prior sententia probabilior videtur, etenim haec habet Ascon. ad Div. Verr. 15. Sunt enim subsellia tribunorum, triumvirorum, quaestorum, et hujusmodi minora judicia exercentium, qui non in sellis curulibus, nec in tribunalibus, sed in subselliis considebant. Hinc Ulp. Dig. 3, 1, 1. §. 6. Apud judices pedaneos postulare prohibetur. Adde ib. 2, 7, 3. et Paul. ib. 48, 19, 38. §. 10. ℙ Pedaneos pro pedariis, cum de senatoribus sermo est, barbare dici, notat Gell. 3, 18. extr., [quia nempe ejus aetate ita appellari coepissent, quemadmodum etiam pedani dicuntur decuriones in Tabula Canusina l. c. in PEDARIUS. F.]

PEDANUS, a, um, adj. ad Pedum pertinens, Italiae opp., Praenesti proximum, nunc Zagarolo. Cic. Att. 9, 18. f. Continuo ipse in Pedanum (sc. praedium), ego Arpinum. Hor. Ep. 1, 4, 2. Quid nunc te dicam facere in regione Pedana. ℙ [Pedani, orum, sunt incolae urbis Pedi, et illius regionis, ap. Liv. 8, 12. Pedanos tuebatur Tiburs, Praenestinus, Veliternusque populus. ℙ Pedani decuriones. V. PEDARIUS. F.]

PEDARIUS, a, um, adj. ad pedes pertinens, idem ac pedalis, qui pedis mensuram habet. Inscr. opt. notae ap. Grut. 207. col. 2. Operculaque abiegnea imponito ex tigno pedario, h. e. unius pedis latitudinem habente. ℙ Pedarii senatores vocati sunt, ut Gabius Bassius, teste Gellio 3, 18., scriptum reliquit, qui nondum gesserant magistratum curulem: idque quia pedibus irent in curiam, cum, qui magistratu curuli functi erant, soliti essent curru vehi. Festus, et alii sic dictos putant, qui non haberent jus novae dicendae sententiae, sed pedibus irent in sententiam aliorum: senatorum enim alios fuisse principes, qui in solio eburneo sederent ibique sententiam dicerent, alios fuisse minores, qui non haberent in senatu sententiae dictionem, sed ab aliis dictam approbarent, moventes se loco, et in partem ejus ambulantes, cujus sententiae assentiebantur. Propter quod qui sententiam aliorum sequuntur, ire in sententiam pedibus dicuntur. Varr. ap. Gell. ib. etiam equites quosdam pedarios fuisse dicit: et Gellius censet, equites eos, qui necdum a censoribus in senatum lecti erant, eoque nec senatores dici poterant, si populi honoribus usi essent, habuisse jus veniendi in curiam, dicendaeque sententiae, sed quia in postremis scripti erant, non rogatos fuisse sententias, sed quas principes dixerant, in eas discessisse. Pro pedarius dixere etiam pedaneus: sed Gellius ut minus Latinum rejicit. Cic. Att. 1, 19. Est illud S. C. summa Pedariorum voluntate, nullius nostrum auctoritate factum; et ib. 20. Et raptim in eam sententiam pedarii concurrerunt. Tac. A. 3, 61. Ut non modo primores civitatis, sed omnes consulares, magna pars eorum, qui praetura functi: multique etiam pedarii senatores certatim surgerent, foedaque et nimia censerent. ℙ Horum sententia pedaria appellata est. Laberius ap. Gell. l. c. Caput sine lingua pedaria sententia est. ℙ [Etiam pedarii, seu pedani decuriones erant in coloniis, qui nempe honoribus nunquam functi fuissent, ut constat ex Tabula aenea Canusina ap. Fabr. p. 598. n. 9., quae pertinet ad ann. a Chr. n. CCXXIII., et in qua perscripta sunt nomina eorum, qui curiam Canusinam constituebant. Primo enim nominantur XXX. patroni C. C. V. V. h. e. clarissimi viri, nempe Romae senatores, tum VIII. itidem patroni E. E. Q. Q. R. R. h. e. equites Romani, tum VII. quinquennalicii, et IV. allecti inter quinquennalicios, XXIX. duumviralicii, XIX. aedilicii, IX. quaestoricii, tum XXXII. pedani, tandem XXV. praetextati; ex quorum omnium numero si patronos, et praetextatos subtrahas, remanent centum decuriones, qui ideo et centumviri dicebantur, (V. CENTUMVIRI.); horum vero qui pedani appellantur, nec quinquennales, nec duumviri, nec aediles, nec quaestores unquam fuerunt. Patet igitur, pedarios seu pedanos eos dictos fuisse, qui, cum nullo hactenus honore in curia essent functi, non in bisellio, sed in subselliis infimo loco considebant, quemadmodum etiam judices minores, ut patet ex Asconii l. c. in PEDANEUS. ℙ Pedarium, ii, absolute quid significet, ignotum est, ap. Pelag. Vet. 16. med. Ad ozaenas apopiras Pelagonii. Pedaria cocta, et in pulverem redacta mittis in acetum, et ferveant. F.]

*PEDASA, orum. V. v. sq. B. A.

*PEDASUM, i, n. Πήδασον, et Pedasa, orum, Πήδασα, Cariae oppidum. Priore forma utitur Plin. 5, 29. et Strabo; posteriore idem Strabo et Liv. 33, 30. ubi pro Pedasis, quod ed. Drak. habet, Padaris praefert ed. Gron. B. A.

*PEDASUS, i, f. Πήδασος, opp. Mysiae, alias Adramytteon. Plin. 5, 30. Adramytteon olim Pedasus dicta. B. A.

PEDATIM, adv. κατὰ πόδα, motu successivo pedum. Plin. 11, 45, 105. Reliqua animalia, ut libitum est, gradiuntur: leo tantum, et camelus pedatim, hoc est ut sinister pes non transeat dextrum, sed subsequatur. Haec Plin.

PEDATIO, onis, f. χαράκωσις, actus, quo pedamentis vitis fulcitur, vel ipsum pedamentum, aut fulcimentum per pedamenta. Colum. 4, 12. extr. Dum se vinea corroboret in pedationem. Al. re-

ctius ita leg. ut *corroboret* sit postremum verbum *capitis* 12. deinde sequatur *cap.* 13. Impedationem deinde sequitur alligator.

*PEDATRIRAE, arum, populi Indiae. *Plin.* 6, 20. *B. A.*

PĔDĀTŪRA, ae, f. spatium certo pedum numero definitum, et ipsa mensuratio per pedes. *Veg. Mil.* 3, 8. *med.* Singulae centuriae, dividentibus campidoctoribus, accipiunt pedaturas, et fossam aperiunt. *Inscr.* ap. *Grut.* 896, 14. In qua pedatura neque humari, neque tumulum fieri volo, ut habeat ea area et a tergo, et a latere accessum suum. Alia ap. *Donat.* 168, 1. P. Ael. Aug. Lib. Jobacchus fecit (*monumentum*), et pedaturam dedit ante titulum P. XXX., ante frontem P. XXX. et in agro quoq*uoversus* P. centenos etc. Adde aliam ap. *Don. cl.* 13. *n.* 29. et *Auct. de limit.* p. 245. et 250. *Goesii.* ℙ [*Pedatura* idem etiam est ac pedamentum. *Inscr.* ap. *Grut.* 215, 2. Ab heredibus meis praestari volo ex praediis ceteris meis palum, ridicam omnibus annis sufficiens pedaturae vineae, quam Augustalibus legavi. *F.*]

PĔDĀTUS, a, um, adj. ὑπόπους, cui sunt pedes. *Suet. Oth.* 12. Fuisse traditur et modicae staturae, et male pedatus. ℙ Item sustentaculo firmatus, κεχαρακωμένος: part. a *pedo, as*, qua notat suffulcire. *Plin.* 17, 21, 35. *n.* 6. Aut pedatae vineae simplici jugo. Adde *Colum.* 4, 20.

PĔDĀTUS, us, et i, m. accessus pedis, vel pedis ictus. *Pl. Cist.* 2, 1, 49. Nisi tertio pedatu omnes afflixero. *Cato* ap. *Non.* 1, 325. Igitur tertio pedato nobis bellum fecere. *Gloss. Philox.* Tertio pedatu, τρίτῃ περιόδῳ. Sic *Non. ib.* Tertio repetitu, seu accessu quasi per pedem. Rursus *Cato* ap. *Charis.* 2, 191. In his duobus bellis alteras stipendio, agrique parte multati (al. *multari*): alteras oppidum vi captum; alteras primo pedato et secundo. Nihil hic *Charis.* quod locum satis obscurum illustret. V. *alteras* dictum est pro *alias*, cum adverbii more adhibetur: *primo pedato et secundo* fortasse est primo et secundo aggressu: sed omisit *Charis.* verba aliquot, quibus integra sententia continebatur.

PĔDĒMA. V. PYTISMA.

PĔDĔPLĀNA, orum, n. plur. τὰ ἐπίπεδα, loca in aedibus solo aequalia, quaeque pede plano, h. e. sine ascensione adeuntur. Vox cadentis Latinitatis. *Impp. Honor. et Theodos. Cod. Theod.* 7, 8, 13. Milites ex procinctu redeuntes singulae turres in pedeplanis suis recipiant.

PĔDĔPRESSIM, adv. βάδην, tarde, paulatim, lenta et tarda itione. *Non.* 1, 119., sed sine exemplis.

PĔDES, itis, m. πεζὸς, qui pedibus incedit. *Virg. A.* 6, 881. seu cum pedes iret in hostem, Seu spumantis equi foderet calcaribus armos. *Ov. Met.* 14, 363. equique celer spumantia terga relinquit, Spemque sequens vanam silva pedes errat in alta. *Curt.* 8, 1. *med.* Macedones scivere, ne pedes venaretur. ℙ Saepe est miles, qui pedibus meretur, sicut *eques* qui equo. *Caes. B. G.* 1, 42. Postulavit, ne quem peditem ad colloquium Caesar adduceret. *Pompej. ad Dom.* 2. *post ep.* 12. *l.* 8. *ad Att.* Quantas equitum et peditum copias contracturus sit. ℙ Est etiam collectivum nomen, et peditum multitudinem significat. *Liv.* 30, 34. Utrinque equite nudata erat Punica acies, cum pedes concurrit, nec spe, nec viribus jam par. *Tac. A.* 1, 67. Equos fortissimo cuique bellatori tradit, ut hi, mox pedes, in hostem invaderent; et *ib.* 60. Simul pedes, eques, classis apud praedictum amnem convenere. *Id. H.* 4, 70. Copias veterano pedite atque equite firmavit. ℙ Peditum expeditiones ap. *Vell.* 2, 121. sunt terrestres, et classicis opponuntur.

PĔDESTER, is, e, et Pedestris, e, adj. πεζικὸς, πεζὸς, qui pedibus incedit, pedes: et equestri opponitur. *Cic. Phil.* 9, 6. Gratior illi videtur statua pedestris futura, quam equestris. *Tac. H.* 2, 11. *extr.* Nec illi segne, aut corruptum luxu iter: sed lorica ferrea usus est, et ante signa pedester, horridus, incomptus, etc. *Virg. A.* 11, 707. pugnaeque accinge pedestri. *Suet. Dom.* 4. Proelium duplex, equestre ac pedestre commisit, atque in amphitheatro navale quoque. *Cic. Fin.* 2, 34. Xerxes cum tantis classibus, tantisque equestribus et pedestribus copiis. *Nep. Eum.* 4. Equitibus profligatis, pedestris exercitus pacem ab eo petiit. Al. leg. *pedester*, [*ita *Brem.*] *Tac. A.* 2, 17. Simul pedestris acies infertur, et praemissus eques, etc. *Nep. Iph.* 1. Pedestria arma. *Aurel. Vict. Caesar.* 42. Pedestre magisterium. Adde *Caes. B. G.* 2, 17., *Liv.* 22, 47. et 49. et *Just.* 4, 4. ℙ *Pedestres* absolute, pedites. *Just.* 11, 9. Cecidere pedestres CXXX., equites CL. ℙ Pedestre scutum, quo pedites utuntur. *Liv.* 7, 10. Pedestre scutum capit, Hispano cingitur gladio. ℙ Pedestria hospitia nominabantur, quae dabantur a vulpe, lupo, serpente, equo, ceterisque animalibus quadrupedibus. *Paul.* ex *Festo.* ℙ Saepe *pedester* est terrestris, et navali opponitur, et maritimo. *Cic. Sen.* 5. Pedestres, navalesque pugnae. *Nep. Alc.* 8. Lacedaemonios eo nolle confligere classe, quod pedestribus copiis, plusquam navibus valerent. *Caes. B. G.* 3, 9. Pedestria esse itinera concisa aestuariis, navigationem impeditam propter inscientiam locorum; et *B. C.* 2, 32. Ut neque pedestri itinere, neque navibus commeatu juvari possint; et *Hirt. B. Alex.* 26. Tota Aegyptus maritimo accessu Pharo, pedestri Pelusio munita. *Plin.* 3, 11, 16. Intervallum maris pedestri continuare transitu, pontibus jactis. *Mart. Spect.* 28. Abnuit in liquidis ire pedester aquis. *Appul. de Mundo.* Animalia pennata, pedestria, aquatilia. ℙ Translate *pedestris oratio*, est prosa oratio, quia humilis est, et quasi pedibus incedens, nec assurgit poetico spiritu, ut carmen, πεζὸς λόγος. *Quint.* 10, 1. *med.* Plato multum supra prosam orationem, et quam pedestrem Graeci vocant, surgit. *Hor. Od.* 2, 12, 9. tuque pedestribus Dices historiis proelia Caesaris, Maecenas. ℙ Et universim quicumque sermo stilo simplici, vulgari, et submisso, sine sublimitate, et spiritu tragico. *Id. A. P.* 95. Et tragicus plerumque dolet sermone pedestri. *Id. Sat.* 2, 6, 17. Quid prius illustrem satyris, Musaque pedestri? *Auson. ep.* 16, 78. Aesopiam trimetriam, Quam vertit exili stilo, Pedestre concinnans opus. *Terent. de carm. Iambico*, p. 2433. Sed qui pedestres fabulas socco premunt, Ut quae loquuntur, sumpta de vita putes, etc. ℙ *Pedestris* in recto masculino, praeter allatum *Nepot.* locum, qui dubius est, legitur etiam ap. *Vopisc. Prob.* 21. Longius progredior, quam pedestris sermo desiderat.

PĔDĔTENTIM et Pedetemptim, adv. κατὰ πόδας, βάδην, lento gradu, sensim, paulatim. *Donat.* in *Ter. Phorm.* 3, 3, 18. et *Prisc.* 15, 1005. deducunt a *pede*, et *tentando*. Ita de iis proprie dicitur, qui priusquam pedem ponant, solum tentant, ut in tenebris, aut molli solo facere solemus. Videturque pro hoc etymo facere illud *Catonis* ap. *Sosipatrum* 2. p. 190. Eam ego viam pedetentim tentabam. [*Rejicit *Doederl.* 3, 98., ubi v., hanc hujus vocis originationem atque explicationem, recte ex *Pacuvii* loco mox sq. colligens, syllabam *tentim* eodem modo ac *nisu* indicare virium in locum aliquem intentionem.] *Pacuv.* ap. *Cic. Tusc.* 2, 21. Pedetentim et sedato nisu, ne succusu arripiat major dolor. *Cic. Fam.* 9, 14. *f.* Legi concionem tuam: nihil illa sapientius: ita pedetentim et gradatim tum accessus a te ad causam facti, tum recessus. *Id. Off.* 1, 33. Eam mutationem, si tempora adjuvabant, facilius commodiusque faciemus: sin minus, sensim erit pedetentimque facienda. *Id. Quint.* 16. Timide et pedetentim istuc descendunt. V. INCURSIM. ℙ Translate est caute. *Ter. Phorm.* 3, 3, 18. Dii bene vertant, quod agas: pedetentim tamen. *Cic. Cluent.* 42. Caute pedetentimque omnia dicere. [*M. Aurel.* inter op. *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 3, 2. Non propterea, quod rectius esse arbitrabor, pedetemptius tibi consulam. *F.*]

PĔDIĀNUS. V. ASCONIUS.

[PĔDIĀTĬA, ae, m. cogn. R. *Vet. Schol. Cruq.* ad illud *Hor. Sat.* 1, 8, 39. Julius et fragilis Pediatia, furque Voranus: Julius Pediatius eques R. honesto patrimonio consumpto se prostituit; quare Horatius mutato genere Pediatiam nominavit. *F.*]

PĔDĬCA, ae, f. πέδη, laqueus, quo pedes illigantur. *Virg. G.* 1, 307. Tunc gruibus pedicas, et retia ponere cervis. *Liv.* 21, 36. *extr.* Ut pleraque jumenta, velut pedica capta, haererent in durata glacie. *Pl. Poen.* 3, 1, 10. Iste quidem gradus succretus est cribro pollinario: nisi cum pedicis condidicistis sic hoc grassari gradu. *Grat. Cyn.* 92. dentatas iligno robore clausit Venator pedicas. *Appul. Flor. n.* 17. Quid si manus manicis restringantur? quid, si pedes pedicis coarctentur? ℙ Translate. *Appul. Met.* 5. Ad destinatam fraudum pedicam sermones conferentes; et *ib.* 2. Amoris pedicis alligare aliquem; et *ib.* 6. Luxuria puerilis nuptialibus pedicis alliganda.

PĔDĬCELLUS, i, m. parvus pediculus. *Petr. fragm. Trag.* 57. *Burm.* In alio pedicellum vides, in te ricinum non vides? Al. leg. *peduclum* eod. sensu. Est autem proverbium vulgi in eos, qui aliena vitia, quamquam levia, acute cernunt, propria, etsi majora, non vident. *Sen. V. B.* 27. *med.* Papulas observatis alienas, obsiti plurimis ulceribus. Hoc tale est, quale si quis pulcherrimorum corporum naevos, aut verrucas derideat, quem foeda scabies depascitur. Haec *Sen.*

PĔDĬCĪNUS, i, m. pes tenuis, edolatusque, quo arbor inseritur cardini, aut suae basi. Ita *Popma de Instrum. fundi*, c. 11. et *Turneb. Adv.* 7, 25. ad illud *Cat. R. R.* 18. de torculari: Ibi foramen pedicinis duobus facito. Ibi arbores pedicino in lapide statuito. [*Schneiderus* ibidem probat, *pedicinum* esse, quem Itali dicunt *piede delle cosce dello stettojo.* V. ARBOR. *F.*]

PĔDĬCLUS. V. PEDICULUS.

PĔDĬCŌSUS, a, um, adj. pediculis obsitus. *Titin.* ap. *Fest.* in *Pedibus:* Rus detrudetur pedicosus, squalidus. *Scal.* contendit, *paedidosus* legi oportere, *h. e.* paedidus, sordidus.

PĔDĬCŬLĀRIS, e, et

PĔDĬCŬLĀRĬUS, a, um, adj. ad pediculos pertinens. *Colum.* 6, 30. *med.* Cunila bubula, et herba pedicularis cum sale trita, *h. e.* quae vim habet pediculos necandi. *Scrib. Comp.* 166. Staphis agria quam herbam pedicularіam quidam vocant, quod pediculos necat. ℙ *Pedicularis morbus* est, cum corpus ita corrumpitur, ut pediculos sine fine producat, usque dum conficiatur. Eo L. Sulla, et Alc man ex clarissimis Graeciae poetis periere, ut *Plin.* 11, 33, 39. narrat: item Pherecydes, teste *Seren. Samm.* 5, 62. *Serv.* ad *Virg. G.* 3, 564. Immundus sudor, morbus pedicularis, qui est φθειρίασις. ℙ *Pedicularius* in *Gloss. Philox.* exponitur etiam συν τονάριος, h. e. qui scabilla, vel cymbala pedibus percutit.

[PĔDĬCŬLĀTĬO, onis, f. morbus pedicularis. *Gloss. Philox.* Pediculatio, φθειρίασις. *F.*]

[PĔDĬCŬLO, as, n. 2. pediculos venor, vel a pediculis mordeor. *Gloss. Philox.* Pediculo, φθει ρίζω. *F.*]

PĔDĬCŬLŌSUS, a, um, adj. φθειριάζων, qui pe diculis plenus est. *Mart.* 12, 59. Hinc menti dom nus pediculosi.

PĔDĬCŬLUS, i, m. πόδιον, parvus pes. Secund syllaba videtur esse natura brevis, sed produci m tri necessitate. *Plin.* 9, 28, 44. Loligo, sepia, p lypus. His caput inter pedes et ventrem: pedicu octoni omnibus. *Val. Max.* 4, 4. *n.* 3. Fabrici patellam suam corneo pediculo sustineri voluit. A leg. *peduculo*, al. *pediclo.* *Paul. Dig.* 34, 2, 33. P diculis argenteis adjuncta sigilla aenea. ℙ Ite id, quo fructus, folia, fungi haerent, et sustine tur, petiolus. *Colum.* 12, 44. Quidam pediculos p nicorum, sicut sunt, in arbore intorquent; et i 43. Pediculos uvarum impicato. *Plin.* 16, 24, 3 Pediculo brevi sunt folia oleae, et ilici, longa vi bus, tremulo populis. *Id.* 22, 23, 47. Pediculi fu gorum. ℙ Item vermiculus in capite, et corpo animalium nascens, infestus, et morsu pruritu movens, φθείρ. *Cels.* 6, 6. *n.* 15. Qui inter pil palpebrarum pediculi nascuntur: id φθειρίασιν Gra ci nominant. *Colum.* 8, 7. de gallinis: Pluma omn e capite et sub alis detergetur, ne pediculum cree *Plin.* 29, 6, 38. Jus viperae pediculos e toto corp re expellit, pruritusque etiam summae cutis. *I* 20, 12, 48. Ocimi cibus pediculos facit. *Cels. l.* Necare pediculos, et prohibere, ne similes nasca tur. Adde *Fest.* in *Pedibus.* ℙ *Pediculi terrae* d cuntur a nonnullis scarabaei terrestres ricino sim les, corniculis instructi: unde et *tauri* appellantu *Plin.* 30, 5, 12. ℙ Sunt et marini pediculi ita d cti a similitudine pediculorum capitis. *Id.* 32, 25. et *ib.* 8, 28., ubi al. leg. *pedunculi.* ℙ A *eund.* 3, 11, 16. et *Just.* 12, 2. Pediculi, Graece Πε δικλοι, sunt Apuliae populi.

PĔDĬŎLUS, i, m. πόδιον, parvus pes. *Afra* ap. *Non.* 2, 699. Atque adeo nolo: nudo pediolo e Al. leg. *petiolo.*

PĔDIS, is, m. et f. pes, pediculus. *Novius* a *Non.* 3, 180. Est pedis unus ingens in naso. *Plau Vidular. ib.* Ubi quamque pedem videbat, suffur batur omnes. *Pl. Curc.* 4, 2, 13. Item genus e lenonium inter homines, ut muscae, culices, cim ces, pedesque, pulicesque. V. *Festum* in *Pedib obsitum.*

PĔDĬSĔQUUS, (rectius quam *Pedissequus*) a, u adj. ἀκόλουθος, pedem sequens, pone sequens, c mitans officii, aut honoris causa, assecla, assect tor. Cum de servis sermo est, ii intelliguntur, qu rum officium erat sequi dominum extra aedes. I his *Papin. Dig.* 31, 1, 67. et *Scaev. ib.* 34, 1, 1 et 40, 4, 59. His enim locis plane de servis sern est. Quod si aliquando a servis distinguuntur, d crimen muneris est, non conditionis. *Pl. Aul.* 5, 27. Mihi aequum est purpuram dari, ancilla mulos, muliones, pedisequos, salutigerulos pueros et *ib.* 4, 10, 77. Gnatae pedisequa nutrix anus. *As.* 1, 3, 31. Vult placere sese amicae, vult mil vult pedisequae, vult famulis, vult etiam ancill *Phaedr.* 4, 5. Vestem, uniones, pedisequos, et c tera. *Inscr.* ap. *Mur.* 928, 6. C. Julius Liviae A gustae servus pedisequus. Lapis habet *pedesequ* Alia similis *ib.* 5. pedissequos. *Marin. Frat. A* p. 95. et 716. plures alias affert Inscriptiones, quibus *pedisequus* et *pedisequa* unica littera *s* sc bitur. ℙ Interdum tamen etiam liberti, aut in mae, sed liberae sortis homines pedisequi dicunt *Cic. Att.* 2, 16. Quae mihi videtur una conciu cula clamore pedisequorum nostrorum esse pe tura. *Inscr.* ap. *Grut.* 600, 6. Q. Artorius Anti chus Priscus pediseq. V. A. XX. *Alia* 1112, 1 Cinnamus Ti. Caesaris Aug. pedisequus Nymph conjugi fecit. *Pl. Mil.* 4, 2, 18. Sequere hac m *Pyrgopol.* pedisequus tibi sum. ℙ Servi pediseq erant fere ceterorum infimi. *Nep. Att.* 13. Us est familia, si utilitate judicandum est, optim si forma, vix mediocri. Namque in ea erant pue litteratissimi, anagnostae optimi, et plurimi libr rii: ut ne pedisequus quidem quisquam esset, q non utrumque horum pulcre facere posset. *Colu prooem.* 1. Si fundum locuples mercatus est, turba pedisequorum, lecticariorumque defectis mum annis et viribus in agrum relegat. ℙ Tran

late. *Auct. ad Her.* 4, 14. Si voles divitias cum virtute comparare, vix satis idoneae tibi videbuntur, quae virtutis pedisequae sint. *Cic. Or.* 1, 55. extr. Quia saepe utitur orator subsidio juris in causis, idcirco istam juris scientiam eloquentiae tanquam ancillulam pedisequamque adjunxisti. *Appul. Dogm. Plat.* 2. Sapientem quippe pedisequum et imitatorem Dei dicimus, et sequi arbitramur Deum.

PĔDĬTĀTUS, us, m. πεζὴ στρατιά, peditum copiae, sicut *equitatus* (quocum saepe in oratione conjungitur) equitum. *Cic. Phil.* 5, 2. Tu civem sceleratum pecunia, peditatu, equitatu, copiis instrues? *Caes. B. G.* 5, 3. Equitatum, peditatumque cogere. *Nep. Eum.* 3. *extr.* Ut equitatu potius dimicaret, quo plus valebat, quam peditatu, quo erat deterior. ¶ In plur. num. *Auct. B. Hisp.* 37. Peditatibus et equitatibus celeriter iter faciens.

[PĔDĬTO, as, n. 1. pedibus iter facio: a *pedes, itis. Not. Tir.* p. 75. Pedes, peditat, peditatus. *Gloss. Philox.* Pedito, πεζεύω. *F.*]

PĔDĬTUM, i, n. πορδή, ventris crepitus: a *pedo, is. Catull.* 54, 3. Subtile, et leve peditum Libonis.

*PEDĬUS, i, m. gentis Rom. nomen, v. g. Pedius Blaesus, senatu motus sub Nerone ob violatum ab eo thesaurum Aesculapii, senatui postea ab Othone restitutus. *Tac. A.* 14, 18. et *H.* 1, 77. ¶ Q. Pedius, cohaeres Augusti bonorum Caesaris, in consulatu auctor *Legis Pediae* latae contra Caesaris percussores. *Cic. Att.* 9, 14. et *Planc.* 7. *Suet. Ner.* 3. *Galb.* 3. et *Caes.* 83. Hujus nepos Q. Pedius pictor mutus, de quo *Plin.* 35, 4. ¶ Meminit et Pedium quendam *Pers.* 1, 85. ¶ V. et *Phedius. B. A.*

*PEDNA, ae, f. insula maris Aegaei, prope Lesbum. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

PĔDO, as, a. 1. vites, et alias arbusculas pedamentis fulcio. *Colum.* 4, 12. Putationem sequitur vineae pedandae cura. ¶ Olim videtur pro ire, ambulare usurpatum fuisse: unde *pedatus, us*, et *repedare*.

PĒDO, is, pĕpēdi, n. 3. πέρδω, crepitum ventris emitto: a βδέω, per metathesin, media conversa in tenuem: vel a πέρδω, extrita littera canina. *Hor. Sat.* 1, 8, 46. Nam displosa sonat quantum vesica, pepedi Diffissa nate ficus. *Mart.* 10, 14. Nil aliud video, quo te credamus amicum, Quam quod me coram pedere, Crispe, soles.

[PĔDO, onis, m. qui pedes latos habet. *Gloss. Philox.* Pedo, plancus, πλατύπους. Ab hoc est dimin. *pedunculus*, teste *Prisc.* 6, 614. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 457, 6. C. Popilius Carus Pedo cos. scil. ann. a Chr. n. CXV. et M. Juventius Pedo, ap. *Cic. Cluent.* 38. *F.*] ¶ De *Pedone* poeta V. ALBINOVANUS.

[PĔDŎCŪCULLUS, i, m. idem videtur esse ac *pedule*; est enim cucullus seu tegimen pedum. *Not. Tir.* p. 157. Pedocucullus, cuculluspedo. *F.*]

PEDUCAEANUS, a, um, adj. ad Sex. Peducaeum Sex. F. pertinens, qui fuit praetor Siciliae, cum M. Tullius Cicero quaesturam ibidem gessit. *Cic. Verr.* 2, 1, 56. Quinto quoque anno Sicilia tota censetur; erat censa praetore Peducaeo, interea Metellus Peducaeanum censum observari jubet.

[PEDUCAEUS, a, um, adj. idem ac Peducaeanus. *Cic. N. D.* 3, 30. De incestu rogatione Peducaea, *h. e.* a Sex. Peducaeo trib. pleb. lata ann. U. C. DCXL. *F.*]

PĔDUCLUS. V. PEDICELLUS.

[PĔDŪCŬLĀTĬO, onis, f. pediculatio, et

[PĔDŪCŬLŌSUS, a, um, adj. et

[PĔDŪCŬLUS, i, m. *Gloss. Philox.* Peduculatio, peduculosus, peduculus, φθειρίασις, φθειριάριος, φθείρ. Ex *peduculus* per syncopen *peduclus*, unde *pidocchio* Italorum. *Pelag. Vet.* 7. *med.* Si equus peduculos in intestinis habuerit. *Not. Tir.* p. 176. Pulex, cimex, peduculus. ¶ Etiam *pedunculus* scribitur. *Pelag. ib.* Pedunculos tres humanos in aurem dextram equi mittito. *F.*]

[PĔDŪLA, ae, f. dimin. pedae. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 656, 9. Pusoniae P. F. Pedulae Pusonius Pedo alumnus. *F.*]

PĔDŪLIS, e, adj. ad pedes pertinens. *Ulp. Dig.* 34, 2, 26. Fasciae crurales, pedulesque, et impilia vestis loco sunt. ¶ *Pedule, is*, absolute, *pedule* item Itali dicunt eam caligae partem, quae pedem tantum tegit. *Front. de differ. voc.* p. 2194. Pedale mensura est pedis: pedule vero sub pedibus praestat utilitatem. *Not. Tir.* p. 96. Pes, pedale, pedule. Ubi ap. *Festum.* legitur: Pedulla quae dicimus, πέδιλα Graecos appellare manifestum est: *pedulia* critici legendum recte putant. [*Quaedam emendavit *F.*]

[PĔDŬLLUS, i, m. dimin. pedis, vel pedonis, qui pedes parvos habet, ut homullus ab *homo*. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 403, 3. T. Domitius L. F. Ter. Pedullus. *F.*]

PĔDUM, i, n. χαῖον. *Festus:* Pedum est baculum incurvum, quo pastores utuntur ad comprehendendas oves, aut capras a pedibus: cujus meminit etiam Virgilius in Bucolicis, cum ait (*Ecl.* 5, 88.) At tu sume pedum. *Serv. ib.* Virga incurvata, unde retinentur pecudum pedes.

[PĔDUNCŬLĀRĬA, herba, eadem ac pedicularis ap. *Marcell. Empir.* 1. *F.*]

PĔDUNCŬLUS. V. PEDICULUS, et PEDO, onis.

PĔDUSCŬLUS, i, m. ποδύφιον, parvus pes. *Plin.* 11, 10, 10. Apprehensis pedusculo lapillis se librant. Al. leg. *apprehensi ponduscŭlo lapilli*, multo rectius.

PĒGĂNON, i, n. πήγανον, ruta hortensis. *Appul. Herb.* 89. ¶ Peganon orinon, ruta montana, *Id. ib.* 115.

PĒGĂSĒĬUS, a, um, adj. ad Pegasum spectans, sive ad Musas, quibus Pegasus equus Hippocrenen fontem aperuit. *Pers. praef.* 14. Cantare credas Pegaseium melos.

PĒGĂSĒUS, a, um, adj. Πηγάσειος et Πηγάσιος, ad Pegasum pertinens. *Catull.* 55, 24. Non si Pegaseo ferar volatu. *Claud. in Ruf.* 3, 262. volucris non praepete cursu Vectus equi, non Pegaseis adjutus habenis. *Id. epigr.* 5, 4. Namque latex, doctae qui laverit ora Serenae, Ultra Pegaseas nomen habebit aquas. *Sen. Troad.* 385. Aetas Pegaseo corripiet gradu, *h. e.* veloci, volanti. ¶ **Pegaseum stagnum*, lacus in Ionia, cujus meminit *Plin.* 5, 27. Adde 31, 7. ubi *fontes calidi Pegasei* audit hic lacus. *B. A.*

PĒGĂSĬĀNUS, a, um, adj. ad Pegasum pertinens, qua est nomen viri proprium: ut Senatus consultum Pegasianum ap. *Justin. Institut.* 2. *tit.* 23. quod factum est Pegaso, et Pusione Coss. tempore Vespasiani. Adde *Paul. Sent.* 4. *tit.* 4. Pegasi meminit *Juven.* 4, 77.

PĒGĂSIS, idis, f. Πηγασὶς, quae ad Pegasum pertinet. *Mart.* 9, 59. Tu fueris Musis Pegasis unda meis. *Ov. Trist.* 3, 7, 15. Hoc ego Pegasidas deduxi primus ad undas. ¶ *Pegasides, um*, sunt Musae, quarum fons Hippocrene, quem Pegasus dicitur ictu pedis aperuisse. *Prop.* 3, 1, 19. Mollia, Pegasides, vestro date serta poetae. *Ov. Her.* 15, 27. At mihi Pegasides blandissima carmina dictant. *Colum.* 10, 263. Nunc vos Pegasidum comites Acheloidas oro. ¶ *Pegasis*, quaecumque Nympha filia fontis, aut fluminis: a πηγή, fons. *Ov. Her.* 5, 3. Pegasis Oenone Phrygiis celeberrima silvis.

PĒGĂSUS, i, m. Πήγασος, nomen equi alati: a πηγή, fons, quod juxta fontes Oceani natus sit, ubi Gorgones habitabant. Hinc *Hyg. praef. et fab.* 151. et alii complures Neptuni et Medusae filium dixere. Alii ex Medusae sanguine, quam Perseus interemit, natum asserunt. Hic cum in Helicona evolasset, saxum ungula feriens, fontem aperuit, qui ex eo Hippocrene, idest fons equinus est appellatus. Postea vero, cum ex Pyrene Corinthio fonte biberet, a Bellerophonte, qui id temporis expeditionem in Chimaeram parabat, captus est. Tandem rerum terrestrium taedio ductus, in coelum dicitur evolasse, ibique inter sidera constitutus, Arcticum circulum spectare, pedibusque aestivo orbi adnixus, extremo ore caput Delphini tangere, et Aquarii manum dextram cervici suae adjungere. *Ov. Met.* 4, 785. (ubi *Pesagon* in quarto casu Graeca positione dixit) et *Fast.* 3, 458. et sqq. (ubi quindecim stellis constare dicitur) *Hyg. Astron.* 2, 18. et *Serv. ad A.* 2, 616. et *ib.* 10, 163. ¶ Urbane *Cic. Quint.* 25. *extr.* O hominem fortunatum, qui ejusmodi nuntios, seu potius Pegasos habeat! ¶ Fuit hoc nomine JCtus celebris tempore Vespasiani Imp. cujus fit mentio in *Dig.* 1, 2, 2. §. 47. *f.* et *Juven.* 4, 77. Pegasus attonitae positus modo villicus Urbi.

PĒGĒ, es, f. fons: a πηγὴ, quod idem significat. *Prop.* 1, 20, 33. Hic erat Arganthi pege sub vertice montis Grata domus Nymphis humida Thyniasin.

[PĒGĒUS, a, um, adj. πηγαῖος, fontanus: a πηγή, fons. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 240. *col.* 2. M. Acilius Pegeus.

PEGMA, ătis, n. πῆγμα, machina ex pluribus tabulis, aliisve rebus compacta, et confixa: a πήγνυμι, compingo. *Cic. Att.* 4, 8. Nihil illustrius, quam illa tua pegmata, etc. *h. e.* loculi, cancelli, plutei ex tabulis compactis ad reponendos libros. Alii intelligunt quadratas bases, quibus insident statuae: alii conglutinationes, quibus libri compinguntur: alii *pigmenta* legere mallent. *Ulp. Dig.* 33, 7, 12. *med.* In emptionem domus et specularia, et pegmata cedere solent, sive in aedificio sint posita, sive ad tempus detracta, *h. e.*, ut videtur *Turnebo adv.* 8, 9., antepagmenta, quae valvarum sunt ornamenta affixa antis: vel potius universim quaecumque in aedibus affiguntur ornatus gratia, ut tabulae, laminae marmoreae, coronae, et hujusmodi, quibus ornantur parietes, fenestrae, lacunaria, etc. *Auson. epigr.* 26. Ceris inurens januarum limina, Et atriorum pegmata. ¶ Praecipue vero *pegmata* in theatro, circo, et ludis fuere moles ligneae occulto artificio ita compactae, ut et attollerentur, et deprimerentur, variaque spectacula ad oblectationem repraesentarent, ut incendium, subitam ruinam, ostensionem alicujus numinis, ascensum celerem cujuspiam quasi in aera volantis, et hujusmodi. Hae interdum ornatus gratia auro aut argento tenui contegebantur. *Sen. ep.* 88. *med.* His annumeres licet machinatores, qui pegmata per se surgentia excogitant, et tabulata tacite in sublime crescentia, et alias ex inopinato varietates, aut dehiscentibus quae cohaerebant, aut his, quae distabant, sua sponte coeuntibus, aut his, quae eminebant, paulatim in se residentibus. *Phaedr.* 5, 7. Is forte ludis, dum pegma rapitur, concidit casu gravi. *Juven.* 4, 122. Et pegma, et pueros inde ad velaria raptos. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 325. Mobile ponderibus descendat pegma reductis, Inque chori speciem spargentes ardua flammas Scena rotet: varios effingat Mulciber orbes, Per tabulas impune vagus: pictaeque citato Ludant igne trabes: et non permissa morari Fida per innocuas errent incendia turres. *Mart.* 8, 33. Hac fuerat nuper nebula tibi pegma perunctum. *Vopisc. Carin.* 19. Pegma exhibuit, cujus flammis scena conflagravit. *Plin.* 33, 3, 16. Cajus princeps in circo pegma duxit, in quo fuere argenti pondo CXXIV. *Lips. de Amphitheatr.* c. 22. et homines pegmatis impositos, qui subito in subjectas feras deciderent, et captivos et oppida in triumphis ostensa, docet ex *Strab.* et *Josepho.* Etiam gladiatores in pegmate exhibitos depugnantes, scribit *Scalig.* ad *Manil.* 5, 437. *p. m.* 404., unde *pegmares* putantur dicti a *Suet. Cal.* 26. *extr.*, ubi multa *Casaub.* hac de re. V. PAEGNIARIUS. ¶ Pro ipsa compositione, coagmentatione, et compactione sumi videtur in illo *Prud.* περὶ στεφ. 10, 1016. Tabulas superne strata texunt pulpita, Rimosa rari pegmatis compagibus. ¶ Sunt qui scribunt *pecma*.

PEGMĂRIS, e, adj. ad pegma pertinens. V. PAEGNIARIUS.

PEGRIS, idis. V. PERCIS.

*PEGŪSA, ae, vetus nomen Cnidi Cariae oppidi. *Plin.* 5, 28. *B. A.*

[PĒJĔRĀTĬO, onis, f. actus pejerandi. *Salv. Gub. D.* 4, 16. Hic cum maximi sacramenti sit dejeratio, necesse est, maximi sit reatus et pejeratio. *F.*]

PĒJĔRĀTUS, a, um, part. a *pejero. Hor. Od.* 2, 8, 1. Ulla si juris tibi pejerati Poena, Barine, nocuisset unquam, *h. e.* juris perjurio violati.

PĒJĔRO, as, avi, atum, n. 1. ἐπιορκέω, est falso, et animo fallendi jurare, seu juramentum infringere, et id quod juramento ac verbis concipitur, non facere. *Cic. Off.* 3, 29. *f.* Non enim falsum jurare, pejerare est, sed quod ex animi tui sententia juraris, sicut verbis concipitur more nostro, id non facere perjurium est. [*Orell.* legit *perjurare*, coll. *Cramer.* ad *Schol. Juv.* p. 487.] *Cic. Rosc. Com.* 16. Qui mentiri solet, pejerare consuevit. *Id. Cluent.* 48. Illum verbis conceptis pejerasse. *Mart.* 7, 20. Pejerare de turdo. *Suet. Ner.* 28. Submissis, qui regio genere ortam pejerarent. *Lucan.* 6, 749. Stygias qui pejerat undas, *h. e* falsum jurat per Stygem. *Catull.* 52, 3. Per consulatum pejerat Vatinius. *Quint.* 5, 5. Ut eum non sit credibile pejeraturum. ¶ Bellum pejerans, quod fit perjurio, et frangendo datam jurejurando fidem. *Stat. Silv.* 4, 3, 4. Nec dux advena pejerante bello Campanos quatit inquietus agros, *h. e.* Annibal, et Poeni, de quibus *Sil.* 1, 9. ter Marte sinistro Juratumque Jovi foedus, conventaque patrum Sidonii fregere duces: atque impius ensis Ter placitum suasit temerando rumpere pacem. ¶ In optim. MSS. *Cicer.* legitur *perjuro*: unde *perjurium*. *Hor. Sat.* 2, 3, 127. quare, Si quidvis satis est, perjuras, surripis, aufers Undique? *Ov. Amor.* 1, 8, 85. Nec, si quem falles, tu perjurare timeto. *Pl. As.* 3, 2, 15. Ubi hero infidelis fueris, ubi verbis conceptis sciens libenter perjuraris. ¶ Pro mentiri, simpliciter. *Pl. Poen.* 2, 34. Perge: optime hercle perjuras; et 5, 4, 72. Da pignus, ni nunc perjures. Adde *Merc.* 3, 1, 42. ¶ Etiam *perjero* aliquando legitur. *Pl. Truc.* 1, 1, 9. Quid perjerandum est etiam, praeter munera!

PĒJOR, us, oris, adj. comparat. anom. a *malus*: κακίων, χείρων. Differt a *deterior*, ut *Non.* docet 5, 37., nam hoc dicitur respectu boni et melioris: *pejor* mali. [*Cf. *Doederl.* 1, 52. qui *ib.* p. 49. sq. radicem vocis *pejor* in praepos. *per* quaerendam ducit. *Vossius*, eumque secutus *Ruddim.* originationem faciunt a *pessum*, unde *pejor* per syncop. *Mart.* ab adject. obsol. *pejus*, i. e. malus, deducit.] *Cic. Phil.* 8, 10. Turpis fuga mortis omni est morte pejor. *Id. Fin.* 4, 19. Si in rebus esset quidquam, quod aliud alio melius esset, aut pejus. *Sall. or. Philippi contra Lep.* Qui pejor, an ignavior sit, deliberari non potest. *Id. or Lepidi contra Sull.* Neque se aliter tutum putat, quam si pejor atque intestabilior metu vestro fuerit. *Virg. G.* 1, 200. sic omnia fatis In pejus ruere, ac retro sublapsa referri. *Hor. Ep.* 2, 1, 264. ac neque ficto In pejus vultu proponi cereus usquam, Opto. *Ter. Ad.* 3, 2, 46. Pejore res loco non potis est esse, quam in quo nunc sita est. *Id. ib. prol.* 3. In pejorem partem rapere aliquid. *Caes. B G.* 1, 31. Pejus victoribus Sequanis, quam Aeduis victis accidisse. *Nep. Ep.* 10. Cum male eum patriae consulere diceret, vide, inquit, ne tu pejus consu-

las, qui, etc. *Lucan.* 7, 706. Vincere pejus erat. *Ov. Her.* 12, 143. Hymen clamant, Hymenaee frequentant: Quo propior vox est, hoc mihi pejus erat. *Cels.* 3, 5. *med.* Insequitur tempus meridianum, a quo cum omnis aeger fere pejor fiat, etc. ¶ *Pejus*, adv. compar. a *male*, vehementius, acrius, infestius. *Hor. Ep.* 1, 17, 30. Mileti textam cane pejus et angue Vitabit chlamydem. *Cic. Fam.* 7, 2. Oderam multo pejus hunc, quam illum ipsum Clodium.

PEJŌRO, as, a. 1. pejorem facio. *Paul. JCtus Sent.* 2. *tit.* 18. Homo liber, qui statum suum in potestate habet, et pejorare eum, et meliorem facere potest. ¶ *Pejorans morbus*, pejor evadens, est *Coelii Aurel. Acut.* 2, 1. et *Tard.* 2, 1. *f.*, quae non sunt imitanda.

PEJUS. V. PEJOR.

*PEISO, onis, lacus Pannoniae, in finibus Norici. *Plin.* 3, 24. Noricis junguntur lacus Peiso, deserta Boiorum. ¶ *Pelsonem* appellat *Aurel. Vict.* ut alterum nomen corruptum esse oporteat. *Jornand. de reb. Get.* 51. et sq. *lacum Pelsodis* dixit, quod videtur lectionem *Victoris* prae altera, quae *Plinii* est, corroborare. ¶ Hodie vocatur *Neusidler-See. B. A.*

*PELA, ae, maris Aegaei insula, prope litus Asiaticum. *Plin.* 5, 31. cui, np. 32, 2., etiam *Pele* audit. Et profecto *Πήλη* est *Thucyd.* 8, 31. *B. A.*

PĔLĂGĬĂ, ae, f. *πελαγία*, piscis ex genere concharum, qui et purpura dicitur, in mediis faucibus succum habens, tingendis lanis laudatissimum, qui ab eo *pelagium* dicitur. *Plin.* 9, 37, 61. Purpurae nomine alio pelagiae vocantur. V. PELAGIUS.

PĔLĂGĬCUS, a, um, et

PĔLĂGĬUS, a, um, adj. *πελαγικὸς, πελάγιος*, ad pelagus pertinens, marinus. *Colum.* 8, 17. *f.* Pisces saxatiles, aut pelagici. *Varr. R. R.* 3, 3. *f.* Luxuria piscinas protulit ad mare, et in eas pelagios greges piscium revocavit. *Petr. Sat.* 109. Per antennam pelagiae consederant volucres. *Phaedr.* 4, 21. Venire in patriam voluit cursu pelagio. *Plin.* 9, 35, 54. Pelagiae conchae, *h. e.* quae in alto mari degunt. *Id.* 9, 29, 46. Polypi terreni majores, quam pelagii, *h. e.* qui litora accolunt majores iis, qui in alto vivunt. *Id.* 32, 6, 21. Pelagia ostrea. *P. Syrus* ap. *Petr. fr. Trag.* 55. *Burm.* Matrona ornata phaleris pelagiis, *h. e.* margaritis et coraliis, quae in mari nascuntur. ¶ *Pelagium, ii*, succus purpurarum: quia hae etiam *pelagiae* vocantur. *Plin.* 9, 38, 62. Buccinum pelagio admodum alligatur, nimiaeque ejus nigritiae dat austeritatem illam, nitoremque, qui quaeritur, cocci. Adde *ib.* 40, 64.

*PELAGŎNES, um, *Πελαγόνες*, populi Pelagoniae. *Liv.* 45, 30. *B. A.*

*PELAGONĬA, ae, f. *Πελαγονία*, regio septentrionalis Macedoniae. *Liv.* 26, 2. 31, 28. et 33, 19. *Plin.* 4, 10. ¶ Et oppidi nomen illic regionis siti. *Liv.* 45, 29. *B. A.*

PĔLĂGUS, i, n. *πέλαγος*, mare, aequor, pontus. Quidam volunt, proprie esse maris altum, seu profunditatem, quasi *τήλαγος*, h. e. *τῆλε τῆς γῆς*, procul a terra. [Sed potius Graecorum *πέλαγος* videtur esse ab Hebr. פֶּלֶג *péleg*, rivus: est enim pelagus proprie *la corrente del mare. F.*] *Auct. B. Hisp.* 40. Complures nando ad naves, quae in salo fuerunt, se recipiunt: ancoris sublatis, pelagus remis petere coeperunt. ¶ In illo *Virg. A.* 1, 250. et pelago premit arva sonanti: *Serv.* exponit aquarum abundantia. ¶ Universim pro mari sumitur: valde familiaris vox poetis, usurpata etiam ab historicis. *Plin.* 9, 10, 12. Testudines evectae in summa pelagi. *Just.* 4, 1. Navigantes magnis vorticibus pelagi desidentis exterriti. *Tac. A.* 15, 46. Gubernatores, quamvis saeviente pelago, a Formiis movere. *Flor.* 2, 2. *f.* Lacerae naves totum pelagus naufragio suo operuerunt. *Val. Max.* 3, 2. *n.* 10. Nantes lubrico pelagi. *Pacuv.* ap. *Cic. Or.* 3, 39. Fervit aestu pelagus. *Hor. Od.* 1, 3, 11. Fragilem truci pelago ratem committere. *Virg. G.* 2, 41. pelago dare vela patenti; et *A.* 3, 204. Errare pelago. *Val. Fl.* 3, 608. Lustrare pelagus. *Ov. Trist.* 3, 2, 7. Plurima sed pelago, terraque pericula passus. *Id. Her.* 2, 19. venti coelo pelagoque faventes. *Val. Fl.* 1, 169. pelagus quantos aperimus in usus! *pelagum* hic quidam leg. ut sit masculinum, sed contra opt. MSS. et cusos, et vet. grammaticos. ¶ Etiam *pelagi mare* dicitur, ut ap. *Apollon. Rhod.* 2, 610. *πέλαγος θαλάσσης*. *Sedul.* 1, 122. turba pedestris Intrat in absentis pelagi mare. ¶ *Pelage* in plur. num. Graeca positione, *τὰ πελάγη*. *Lucr.* 5, 36. Propter Atlanteum litus, pelageque severa. Adde 6, 619.

PĔLĀMIS, idis, et Pelamys, ydis, f. *πηλαμὶς*, et *πηλαμὺς*, piscis marinus. Thynnorum partus recens nati *cordyla* vocantur: inde usque ad annum *pelamides:* cum annum excessere, *thynni*, ut *Plin.* 9, 15, 18. docet. Nomen habent a *πηλὸς*, lutum, limus, quia in eo nascuntur, et degunt, ut et *Fest.* tradit. *Gell.* 7, 16. ex *Varr.* Pelamys Chalcedonia, muraena Tartessia, aselli Pessinuntii. ¶ Pelamides in apolectos, particulatimque consectae, in genera cybiorum dispartiuntur, inquit *Plin. l. c.*, quod est concisas pelamides sale condiri, et asservari. *Juven.* 7, 119. Quod vocis pretium? siccus petasunculus, et vas Pelamidum, aut veteres, Afrorum epinemia, bulbi. ¶ Pelamis maxima vocatur apolectus: longa, sarda. *Plin.* 32, 11, 53.

[PĔLARGONĬUS, a, um, adj. *πελαργικὸς*, ad ciconiam pertinens, qui ex ciconia fit. *Pelag. Vet.* 1. *med.* Item pulvis Pelagonia (lege *pelargonia):* propinas ciconiam, quae adhuc non stat, sed tamen quae jam plumulas habet; vivam mitte in caccabulum fictilem, et gypsa, et in furnum mitte; inde cum fuerit pulvis factus, idest cum fuerit tosta, in mortario tere, et pulverem repone in olla vitrea, et cum necesse fuerit, cochleare, sed grande, plenum cum vino Afro faucibus infunde, quamdiu sanus sit: certissimus et salutaris pulvis est. *F.*]

PĔLASGI, orum, m. plur. *Πελασγοὶ*, pop. Argiae in Peloponneso, Arcadibus finitimi, quorum metropolis Argos Achaicum, ejusdem gentis atque illi, qui cum Oenotro in Italiam venerant, ita dicti a Pelasgo filio Jovis ex Niobe filia Phoronei. *Serv.* Terrae filium fuisse dicit ad *A.* 2, 83. et Jovis et Larissae, ad *ib.* 1, 628. ¶ Saepissime a *Virg.*, item ab *Ov.*, *Val. Fl.*, *Prop.* et *Sen. Trag.* pro omnibus Graecis sumuntur per synecdochen. ¶ Fuere et in Thessalia Pelasgi, et in Etruria, et in Latio: item in Caria, variasque alibi habuere colonias. V. *Plin.* 3, 5, 8. *Melam* 1, 16. et 19. et 2, 2. et *Serv.* ad *A.* 8, 600. ¶ *Pelasgum* pro *Pelasgorum* habet *Stat. Achill.* 2, 77.

PĔLASGĬĂ, ae, f. *Πελασγία*, regio Peloponnesi, eadem ac Argia, ubi primum Pelasgi habitavere. Aliqui dicunt, hoc nomine Arcadiam, alii totam Peloponnesum appellatam esse. *Plin.* 4, 4, 5. ¶ Item regio Thessaliae, ita dicta, quod Pelasgi ex Argia expulsi in hac Thessaliae parte consederint. *Id.* 4, 7, 14. et alii. ¶ Item Lesbos insula. *Id.* 5, 31, 39.

PĔLASGĬAS, adis, f. adj. quae est e Pelasgia, Graeca. *Ov. Her.* 9, 3. Fama Pelasgiades subito pervenit in urbes.

PĔLASGĬCUS, a, um, adj. Pelasgus: ut Pelasgicum Argos, *Plin.* 4, 7, 14., ubi al. leg. *Pelasgium.*

PĔLASGIS, idis, f. eadem ac Pelasgia, Arcadia. *Plin.* 4, 6, 10. ¶ Adjective. *Ov. Her.* 15, 217. Sive juvat longe fugisse Pelasgida Sappho, *h. e.* Lesbiam: nam Lesbos etiam Pelasgia dicta est, teste *Plin.* 5, 31, 39.

PĔLASGĬUS. V. PELASGICUS.

PĔLASGUS, a, um, adj. ad Pelasgos pertinens. A *Virg.* saepissime accipitur pro Graeco, ut *A.* 9, 154. pubes Pelasga, et *ib.* 2, 152. dolis instructus et arte Pelasga. *Ov. Met.* 13, 268. Pelasga classis. *Id. A. Am.* 2, 541. Haec tibi non hominem, sed quercus crede Pelasgas Dicere, *h. e.* Dodonaeas in Epiro, quae fatidicae fuisse perhibentur. ¶ Pelasga laurus genus ejus arboris, inde habens nomen, quod Graeci ad Trojam ea coronarentur. *Plin.* 15, 30, 39.

PĔLĔCĀNUS vel Pelicanus, i, m. *πελεκὰν*, [**πελεκᾶς*] et *πελεκᾶνος*, avis Aegyptia circa solitudines Nili praecipue nascens, quae amore pullorum dicitur femur suum rostro vulnerare, et sanguinem ad eos alendos elicere. Ejus meminit *Hieron. in Psalm.* 101., ubi addit duo esse pelicanorum genera, aquatile unum, alterum volatile, illud piscibus vesci, hoc serpentibus, crocodilis, et lacertis. *Gesnerus* vulturem Aegyptium vocat. Sunt qui putant eundem esse ac plateam, *Plin.* 10, 40, 56. et plataleam, *Cic. N. D.* 2, 49. Alii picum Martium, *ἀπὸ τοῦ πελεκᾷν*, h. e. securi caedere, quia rostro arbores caedit, et excavat.

PĔLĔCĪNON, i, n. horologii genus, a forma parvae securis, quae Graece *πελεκῖνος* dicitur, ita appellatum. *Vitr.* 9, 9. Hemicyclium excavatum ex quadrato ad enclimaque succisum Berosus Chaldaeus dicitur invenisse; scaphen, sive hemisphaerium Aristarchus Samius; Patrocles pelecinon, Dionysodorus conum, etc.

PĔLĔCĪNOS, i, m. *πελεκῖνος*, herba noxia segetibus, quae inter lentem praecipue nascitur. Nomen inde traxit, quod ejus siliquae securiculis similes sunt, quas Graeci *πελέκεις* dicunt. *Plin.* 18, 17, 44. *n.* 3. et 27, 12, 95. [Adde *Not. Tir.* p. 168. ubi *pelecina* gen. fem. *F.*]

PĒLĒĬUS, a, um, adj. *Πηλήϊος*, ad Pelea pertinens. *Sil.* 13, 803. Jamque Ithacum corde aequantem Peleia facta, *h. e.* Achillis Pelei filii. Adde *Stat. Achill.* 2, 209.

*PELENARĬA, ae, f. Aethiopiae opp., vel fortasse Aegypto Aethiopiaeque conterminum. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

PĔLENDŎNES. V. PELLENDONES.

*PELENDOVA, ae, Daciae opp. *Tab. Peut. B. A.*

*PELESTĪNI, orum, incolae oppidi cujusdam, in Umbria. *Plin.* 3, 14. *B. A.*

PĔLETHRŎNĬĂ, ae, f. herba, centauria major, *Appul. Herb.* 34.

PĔLETHRŎNĬUS, a, um, adj. ut Pelethronii, Lapithae, populi Thessaliae, qui primi omnium frenorum usum invenisse dicuntur, et domandoru equorum artem: ita dicti a Pelethronio monte, oppido. *Virg. G.* 3, 115. Frena Pelethronii Lap thae, gyrosque dedere Impositi dorso, etc. *Hy fab.* 274. Pelethronium, Lapitharum regem fac inventorem freni et strati equorum, quod idem tr dit *Plin.* 7, 56, 57., *Stat. Th.* 2, 593. Inde P lethroniam praefixa cuspide pinum Martis, *h.* hastam in Pelethronio monte caesam. Ea eni loca Marti sacra esse dicuntur. *Lucan.* 6, 38 Illic semiferos Ixionidas Centauros Feta Pelethr niis nubes effudit in antris. *Auct. Priap.* 70. Pel thronia cithara, *h. e.* Achillis, qui a Chirone The salo, et ipse Thessalus, cithara canere didicerat

PĒLEUS, i, et eos, m. *Πηλεὺς*, dissyll. fili Aeaci, et Endeidis, seu Deidis Chironis filia Thessalus, frater Phoci, et Telamonis. Prim machaeram dicitur invenisse, ut ait *Serv.* ad 9, 505. Fuit unus ex Argonautis, teste *Hyg. fa* 14. Cum Thetis una Nereidum fatum haberet, p rituram se filium, qui fortior et clarior patre f turus esset (V. *Ov. Met.* 11, 221. et sqq.), Ju piter, qui eam adamabat, metu oraculi Peleum maritum dedit, cujus amore jam tum incensa fu rat, cum in expeditione Argonautica mari naviga tem viderat. Quamquam multo ante eam expe tionem plerique alii narrant Thetidem nupsisse, Achillem peperisse, Nuptias celebrarunt in don Pelei omnes Dii, ut ait *Serv.* ad *A.* 1, 31., n tusque est Achilles, qui fortibus factis patrem lo ge superavit. *Catull.* 64, 19. Tum Thetidis Pele incensus fertur amore; et *ib.* 21. Tum Theti pater ipse jugandum Pelea sensit; et 26. Thess liae columen Peleu. *Val. Fl.* 1, 131. Peleos thalamos vehitur Thetis; et *ib.* 143. optimus has Hic Peleus, hic ense furens agnoscitur Aeson. Cum Phocum fratrem ipse et Telamon interem sent, patria pulsus Trachina profugit ad Cey regem, ibique precario habitavit, Telamon ve Salamina, diuque exsules fuerunt, et adversae f tunae varios casus tulerunt. *Hyg.* et *Ov. l. c.* Hi *Hor. A. P.* 96. Telephus, aut Peleus, cum pa per et exul uterque, etc. ¶ Narrant etiam adiis vitae periculum odio Hippolytes Acasti uxoris, qu ab eo repulsa, falso accusavit apud maritum, t quam sibi ultro vim inferre conatus esset. Qua ab Acasto Centauris objectus est, a quibus occis fuisset, ni a Vulcano accepto gladio ipse se tu tus esset. *Hor. Od.* 3, 7, 17. Narrat paene dat Pelea Tartaro, Magnessam Hippolyten dum fu abstinens. ¶ Interfuit pugnae Centaurorum c Lapithis, fortiterque ibi se gessit. V. *Ov. M* 12, 366. ¶ Alius fuit Peleus Neptuni filius, que *Hyg.* memorat *fab.* 157.

PĒLĬĂ, ae, m. idem qui Pelias, ae, q. v. v.

PĒLĬĂCUS, a, um, adj. *Πηλιακὸς*, a Pe monte, ut Peliacus apex, *Ov. Fast*, 1, 308. liaca juga, *Stat. Ach.* 1, 321. cuspis, *Ov. M* 12, 74. h. e. in nemore Pelio exciso ligno fac *Val. Fl.* 8, 417. carina, *h. e.* navis Argo, ob e dem rationem; et *Prop.* 3, 21, 12. trabs. *S Troad.* 414. et gravi gemeret sono Peliacus a pondere Hectoreo tremens, *h. e.* currus Achillis axe in Pelio monte exciso fabricatus, et Hecto cadaver raptans.

PĒLĬAS, ădis, f. *Πηλιὰς*, patronym. a Pe Thessaliae monte. *Ov. Her.* 3, 126. Transeat ctoreum Pelias hasta latus, *h. e.* hasta in Pe monte excisa a Chirone Centauro, et Peleo Ach lis patri, mox ipsi Achilli tradita, quae ita vis fuisse fertur, ut solus Peleus, deinde Achill ac tandem Patroclus eam jacere valuissent. *St Th.* 5, 335. aerata dispellens aequora prora Pel intacti late subit hospita ponti Pinus, *h. e.* na Argo ex materia in Pelio monte caesa. Unde *liacam carinam* dixit *Val. Fl.* 8, 417. Sic *Ov. E* 12, 8. Phrixeam petiit Pelias arbor ovem. ¶ iam absolute *Pelias* usurpatur pro *Pelias hasta* *Auct. Pan. ad Pis.* 164. Illo dulce melos Nere extudit heros Pollice, terribilis quo Pelias ibat hostem.

PĔLĬAS, ădis, f. *Πελιὰς*, patronym. a P Thessaliae rege. Hinc *Peliades, um*, filiae Pel regis. *Phaedr.* 4, 7. Hic caede patris Peliadum fecit manus. *Hyg. fab.* 24. Inde Peliades, id Alcestis, Pelopia, Medusa, Isodoce, Hippoth Medeae impulsu patrem suum occisum in aeno xerunt.

PĔLĬAS, ae, m. *Πελίας*, rex Thessaliae, fil Neptuni ex Tyro Nympha, frater Aesonis et Ne Huic Aeson moriens Iasonem filium in tutel commendavit, tradito etiam regno, ea tamen le ut illud adulto Iasoni restitueret. Primis regni itiis Neleum fratrem ex Thessalia expulit, qui fectus in Messeniam Pylon urbem condidit. Qu Alcimede mater Iasonis suspectum habens Pelia puerum Chironi alendum dedit. Iason adultus repetendum paternum regnum venit. Sed Pel commentus fraudem, Iasonem Colchos navig jussit ad vellus aureum auferendum. In fab est, Aesonem, quo tempore Iason ex Colchide diit, incolumem fuisse, et a Medea magica a in pristinam juventutem renovatum esse. Ali

etiam narrant, Peliae ab Oraculo responsum esse, in propinquo illi mortem futuram, cum rem divinam facienti quispiam nudis pedibus supervenisset, Neptuno patri Pelia sacrificante, Iasonem accurrisse ad sacrificium altero pede nudato, quod calceus forte in limo viae inhaeserat, Peliam oraculi memorem, nepotem, cujus indolem formidabat, ad expeditionem Colchicam, velut ad certissimum periculum, ablegavisse. Senex a filiabus, sectis venis, interfectus est, Medeae fraude, quae virginibus promiserat, se ejus senectam renovaturam esse, commutato sanguine. *Pl. in Ps.* 3, 2, 78. dicit de Pelia, quod alii de Aesone, Medeam suis venenis fecisse Peliam rursus ex sene adolescentulum. *Ov. Met.* 7, 304., *Val. Fl.* 1., *Hyg. fab.* 24., *Just.* 42, 2. etc. *Val. Fl.* 1, 22. Haemoniam primis Pelias frenabat ab annis. *Ov. Met.* 7, 298. Phasias adsimulat, Peliaeque ad limina supplex Confugit; et 322. Obstupuere satae Pelia. *Val. Fl.* 2, 4. Ac temere in Pelian, et adhuc obstantia regis Fata ruant. ℙ Dicitur et *Pelia* in recto casu, quae positio Latina est, sicut *Pelias* Graeca. *Sen. Med.* 276. illi Pelia, non nobis jacet. Adde *ib.* 201.

PĔLĬCĀNUS. V. PELECANUS.

PĒLĪDES, ae, m. Πηλείδης, Achilles filius Pelei. *Ov. Her.* 8, 83. Pelides utinam vitasset Apollinis arcus. *Id. Met.* 12, 604. et ostendens sternentem Troia ferro Corpora Peliden arcus obvertit in illum. *Virg. A.* 12, 350. Ausus Pelidae pretium sibi poscere currus.

PĒLIGNUS, a, um, adj. Πέλιγνος, ad Pelignos pertinens, qui sunt populi Italiae, inter Aternum et Sagrum, ubi nunc *Abruzzo citra*. *Ov. Amor.* 3, 15, 8. Pelignae dicar gloria gentis ego. *Enn.* ap. *Charis.* 4, 251. Marsa manus, Peligna cohors, Vestina virum vis. *Hor. Od.* 3, 19, 8. Peligna frigora. *Id. Epod.* 17, 60. Pelignae anus, *h. e.* sagae: nam Peligni Marsis vicini veneficiis dediti fuisse dicuntur. *Calpurn. Ecl.* 4, 151. Peligna examina. *Plin.* 11, 14, 14. Aliubi favi cera spectabiles gignuntur, ut in Pelignis. *Id.* 19, 1, 2, n. 2. Italia et Pelignis etiamnum linis honorem habet, sed fullonum tantum in usu: nullum est candidius, lanaeve similius.

[PELĪNĀ, ae, f. Dea Pelignorum, *Inscr.* ap. *Mur.* 99, 3. Pelinae beneficae M. Albius Niceraus ex voto D. D. Alia ap. *eund.* 367, 1. L. Vibius Severus ob honorem aedilitatis L, Vibii Rufi filii sui ad Deam Pelinam primus huic loco venationem edidit, etc. Haec inscriptio pertinet ad ann. a Chr. n. CCLXXI. *F.*]

*PELINNA vel Pelina, ae, Thessaliae opp. ad Peneum amnem. *Plin.* 4, 8. ℙ V. PELLINAEUM. *B. A.*

PĒLĪNUS, a, um, adj. πήλινος, luteus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 195, 1. Q. Caecilius Q. F. Pel. Pelinus. Alia ap. *eund.* 1035, 1. M. Lollius Arpocras V. F. S. et Pelinae uxori, etc. Hic perperam legitur *Paelinae* cum diphthongo, qua caret ap. *Manut. Orthogr.* in V. *Brundis.* *F.*]

PĒLĬON, ii, n. *Petras*, Πήλιον, mons Thessaliae, Ossae et Olympo attiguus, quem Dicaearchus Aristotelis auditor ex ceteris Thessaliae montibus altissimum prodidit, quippe qui MCCL. passibus, ratione perpendiculi, supra planitiem emineat, teste *Plin.* 2, 65, 65. *Virg. G.* 3, 94. Pelion hinnitu fugiens implevit acuto. *Ov. Met.* 12, 513. nudus Arboris Othrys erat, nec habebat Pelion umbras; et *ib.* 1, 154. pater omnipotens misso perfregit Olympum Fulmine, et excussit subjecto Pelio Ossam. ℙ Dicitur et *Pelios* in recto. *Plin.* 4, 8, 15. Pindus, et Othrys, Lapitharum sedes: hi ad occasum vergentes: ad ortus Pelios. ℙ *Pelion* cum adj. mascul. *Ov. Met.* 7, 224. Et quas Ossa tulit, quas altus Pelion herbas; et *Fast.* 3, 441. Montibus Ossa novis, et Pelion altior Ossa Arsit. Ἔλλειψις est in his, et respicitur ad nomen *mons*, at ad *urbs* in illo *ejusd. Met.* 14, 466. postquam Ita cremata est Ilion; et *A. Am.* 1, 363. defensa est Ilion armis. Al. tamen leg. utroque loco *Ilios.* Alia hujus generis congerit *Heins.* ad *Her.* 1, 48. ℙ Primam syllabam corripuisse dicitur *Sil.* 3, 495. Ossaque cum Pelio, cumque Haemo cesserit Othrys. Sed al. leg. *Pindo*, [alii rectius *Pelio* pertinent, et putant esse vocem bisyllabam, duabus ultimis vocalibus per synizesin junctis. *F.*]

PĒLĬUS, a, um, adj. ad Pelion montem pertinens, Peliacus. *Enn.* ap. *Auct. ad Her.* 2, 22. Utinam ne in nemore Pelio securibus Caesa cecidisset abiegna ad terram trabes. *Phaedr.* 4, 7. Utinam nec unquam Pelii nemoris jugo Pinus bipenni cuncidisset Thessala.

PELLĂ. V. PELLAEUS.

PELLĀCĬĂ, ae, f. ἐπαγωγή, fallacia, blanditiae: a *pellax*. *Lucr.* 5, 1002. Nec poterat quemquam placidi pellacia ponti Subdola pellicere in fraudem ridentibus undis. *Virg. G.* 4, 443. Verum ubi nulla fugam reperit pellacia. Alii hic leg. *fallacia.* ℙ Refertur ad incontinentiam turpis libidinis. *Arnob.* 5, 171. Ex partu virginis tauri species fusa, Pervialis monumenta pellaciae; et 4, 147. Et per omnes libidinum formas incestarum cupiditatum circumegisse pellaciam.

*PELLACONTAS vel Pellaconta, ae, fluvius Mesopotamiae, in Euphratem cadens, quae sententia est *Hard. Plin.* 6, 26. Ad Pellacontam flumen Bura oppidum. *B. A.*

PELLAEUS, a, um, adj. ad Pellam pertinens, quae est urbs clara Macedoniae, non procul a sinu Thermaico, regum sedes, et patria Alexandri M., de quo *Juven.* 10, 168. Unus Pellaeo juveni non sufficit orbis; et *Lucan.* 3, 233. Pellaeus ductor; et 10, 20. Pellaei proles vesana Philippi; et *Mart.* 9, 44. Pellaeus tyrannus. *Claud. IV. cons. Honor.* 373. Pellaeus, Eoum qui domuit Porum. *Sil.* 13, 765. Pellaeo ponte Niphatem adstrinxit, *h. e.* Alexander M. Niphatem Armeniae fluvium ponte junxit. ℙ Ponitur universim pro Macedonico. *Lucan.* 9, 1073. Pellaeus gladius; et 8, 298. Pellaeae sarissae. *Claud. II. cons. Stil.* 32. cum Capitolia curru Pellaeae domitor Paulus conscenderet aulae. ℙ Saepe refertur ad Alexandriam Aegypti ab Alexandro Pellaeo conditam. *Lucan.* 9, 153. Pellaeae arces; et 10, 511. Pellaei muri. *Mart.* 13, 85. Pellaea gula, *h. e.* Alexandrinorum, qui deliciis olim appri- me dediti. ℙ Item ad ipsam Aegyptum, tum ob allatam rationem, tum quod in ea qui primus regnavit Ptolemaei nomine, ex Macedonum genere fuit. *Virg. G.* 4, 287. Pellaei gens fortunata Canopi. *Lucan.* 5, 60. Pellaeum diadema; et 8, 475. Pellaea domus, *h. e.* Ptolemaei regis Aegypti; et 8, 607. Pellaeus puer, *h. e.* ipse Ptolemaeus; et 9, 1016. rex. *Sil.* 11, 383. Pellaea sceptra. ℙ Extrita priore vocali diphthongi fit *Pelleus* paenult. correpta. *Pl. As.* 2, 2, 67. Meministin' asinos Arcadicos mercatori Pelleo Nostrum vendere atriensem? Alii transponunt verba, et *Pellaeo* restituunt, hoc modo: mercatori vendere Pellaeo nostrum atriensem.

*PELLAEUS, i, m. pagus intimi sinus Persici, cui hoc nomen a sua patria dedisse Alexandrum Magnum, testatur *Plin.* 6, 27. *B. A.*

*PELLĀON, onis, Adriatici seu Veneti sinus opp. *Plin.* 3, 19. *B. A.*

[PELLĀRĬUS, a, um, adj. ad pellem pertinens. *Varr. L. L.* 7, 30. Taberna pellaria, *h. e.* in qua pelles venduntur. V. PELLESUINA. *F.*]

PELLĀRĬUS, ii, m. qui pelles curat, polit, aut suit, pellio. *Firm. Math.* 4, 7. *med.* Faciet pellarios, coriarios, caligarios, coquos.

PELLAX, acis, adj. omn. gen. ἐπαγωγὸς, qui per blanditias aliquem decipit: a *pellicio*. *Virg. A.* 2, 90. invidia postquam pellacis Ulyssi, etc. *Arnob.* 5, 188. Quid pro aureis imbribus, in quos idem *(Juppiter)* se pellax fraude induit perfida.

PELLEĀTUS, a, um, adj. pellitus, pelle indutus. *Paul. Nol. carm.* 17, 243. de Dacis: vel ille Divitis multo bove pelleatus Accola ripae. Al. rectius leg. *pileatus.*

PELLĔCEBRAE. V. PERLECEBRA.

PELLECTĬO, onis, f. *Cic. Att.* 1, 13. Quotus enim quisque est, qui epistolam paulo graviorem ferre possit, nisi eam pellectione relevarit, *h. e.* eam perlegendo. Alii leg. *per lectionem.*

PELLECTUS, a, um, part. a *pellicio:* allectus, illectus. *Colum.* 11, 1. *med.* Nam vitiis ejusmodi pellectus animus nec praemium jucundius, quam fructum libidinis, nec supplicium gravius, quam frustrationem cupiditatis existimat. *Pacat. Pan. Theodos.* 32. Tua benignitate pellectae Scythicae nationes tantis examinibus confluebant, ut, etc. *Suet. Claud.* 26. Illecebris pellectus in amorem.

PELLĔGO. V. PERLEGO.

[PELLENAEUS, a, um, adj. ad Pellenen pertinens, Achaiae urbem ad sinum Corinthiacum, cujus meminit *Liv.* 33, 15. Hinc *Pellenaei, orum,* sunt incolae illius urbis. *Plin.* 4, 5, 6. Mox Oluros Pellenaeorum castellum. *F.*]

*PELLENAEUS, i, mons celsissimus in Chio insula. *Plin.* 5, 31. ℙ *Steph. Byz.* est Πελληναῖον ὄρος, *Straboni* Πελιναῖον ὄρος: unde patet revera adjectivum esse Plinianum *Pellenaeus*, subintellecto sc. *mons.* *B. A.*

[PELLENDŌNES et Pelendones, um, m. plur. Celtiberiae populi. Unica littera *l* scribit *Ptolem.* 3, 6. Πελένδονες. Ita etiam *Plin.* 3, 3, 4. Pelendones Celtiberorum. *Id.* 4, 20, 34. Durius amnis ex maximis Hispaniae, ortus in Pelendonibus, et juxta Numantiam lapsus. *Inscr.* ap. *Grut.* 111, 5. Genio loci Pellendones Arevacon. *F.*]

[PELLĒNENSIS, e, adj. idem ac Pellenaeus. *Liv.* 33, 14. Pellenensis ager. *Id.* 34, 29. Timocrates Pellenensis. *F.*]

[PELLENSIS, e, adj. idem ac Pellaeus. In nummo Julii Caes. ap. *Sestin. descr. num. vet.* p. 101. Coloniae Pellensis. *F.*]

[PELLĒSUĪNĂ, ae, f. taberna, in qua pelles perficiuntur et venduntur, ita appellata a pellibus suendis. *Varr. L. L.* 7, 30. Ἀναλογικῶς si essent vocabula, ubi caro venit, carnaria; ubi pelles, pellaria, ubi calcei, calcearia dicerentur: non laniena, pellesuina, sutrina. *F.*]

PELLĔUS. V. PELLAEUS.

PELLEX, icis, f. παλλακή et παλλακὶς, amica, concubina: diciturque fere respectu uxoris, quia non maritus, sed uxor pellicem habere dicitur. *Paul. Dig.* 50, 16, 144. Masurius scribit libro memorialium, pellicem apud antiquos eam habitam, quae cum uxor non esset, cum aliquo tamen vivebat: eamque nunc vero nomine amicam, paulo honestiore concubinam appellari. C. Flaccus scribit, pellicem nunc vulgo vocari, quae cum eo, cui uxor sit, corpus misceat: quosdam eam, quae uxoris loco sine nuptiis in domo sit, quam Graeci παλλακὴν vocant. *Paul.* ex *Festo:* Antiqui eam proprie pellicem nominabant, quae uxorem habenti nubebat. *Gell.* 4, 3. Pellicem appellatam, probrosamque habitam eam, quae juncta consuetaque esset cum eo, in cujus manu mancipioque alia matrimonii causa foret, hac antiquissima lege ostenditur: Pelex asam Junonis ne tagito: si taget, Junoni crinibous demissis (al. leg. *demessis*) arnum feminam caidito. Pellex autem quasi πάλλαξ, id est quasi παλλακίς: ut pleraque alia, ita hoc quoque vocabulum de Graeco flexum est. Haec *Gellius.* Alii tamen a *pellicio* ducunt, quia blanditiis maritum ab uxore ad se pellicit. *Ov. Her.* 14, 95. de Io: Illa Jovis magni pellex metuenda sorori, Fronde levas nimiam caespitibusque famem. *Id. Met.* 10, 347. Tune eris et matris pellex, et adultera patris? ℙ Ap. *Just.* quoties legitur, sine mentione uxoris adhibetur: v. gr. 10, 2. Occiso Cyro, Aspasiam pellicem ejus Artaxerxes in matrimonium receperat; et 39, 5. Fiducia septingentorum filiorum, quos ex pellicibus susceperat. Adde 1, 9., 10, 1. et 12, 3. etc. Item *Curt.* 10, 1. Virginem nobilem constupratam, servo suo pellicem dedit, *h. e.* concubinam. Ceteri fere scriptores perpetuo custodiunt, ut cum respectu ad uxorem *pellicem* dicant. ℙ Est etiam *pellex*, quae ab aliquo ducitur, postquam cum justa uxore divortium fecit. *Cic. Cluent.* 70. Atque etiam nomina necessitudinum, non solum naturae nomen, et jura mutavit: uxor generi, noverca filii, filiae pellex. V. ejus Orationis argum. Adde *eund. Or.* 30. *Hor. Epod.* 5, 61. cur dira barbarae minus Venena Medeae valent? Quibus superbam fugit ulta pellicem, Magni Creontis filiam. ℙ Item quae per vim a marito alterius corrupta est. *Ov. Met.* 6, 537. de Philomela: pellex ego facta sororis. *Mart.* 10, 51. de ead.: Ismarium pellex Attica plorat Ityn. Adde *Ov. Fast.* 2, 389. ℙ De viris mollioribus. *Paul.* ex *Festo*, *Suet. Caes.* 49. et *Auct. decl.* in *Sall. f.* Hinc *Mart.* 12, 97. vocat *pellices ministros* pueros amatos a marito. ℙ Translate Pasiphae ap. *Ov. A. Am.* 1, 321. pellices vocat vaccas armenti, quia tauri amore capta est. *Mart.* 14, 119. cujus lemma *Matella fictilis:* Dum poscor crepitu digitorum, et verna moratur, O quoties pellex culcita facta mea est! *h. e.* vicem mihi matellae praestitit, quia lotio perfudi. ℙ [Item filia, quae a patre adamata, quasi pellex matris (Itali dicunt *rivale*) habenda est, cum patris amorem ad se solam pellexerit. *Inscr.* non opt. notae ap. *Donat.* 364, 6. Hoc pater infelix posuit pie nate merenti, Et mater similem lacrimis titulum sue pellici junxit, etc. Hic ter omissa est diphthongus *ae*, atque alter versus uno pede longior est, quod in metricis inscriptionibus sequioris aevi saepe usuvenire solet. *F.*]

PELLĪCĀTĬO, onis, f. inductio, a pelliciendo. *Cato* ap. *Fest.*, ubi al. leg. *pelliculatio.*

PELLĬCĀTOR, oris, m. προσαγωγεύς, qui blanditiis aliquem in fraudem pellicit. *Paul.* ex *Festo.*

PELLĬCĀTUS, us, m. παλλάκευσις, actus, quem pellex exercet. *Cic. Off.* 2, 7. Ab ea enim est ipse propter pellicatus suspicionem interfectus. *Just.* 7, 4. Insidiis uxoris occupatus fuisset, ni filia pellicatum matris, et sceleris consilia prodidisset. **Cic. pro Scauro or. fragm.* ed. *A. Maio*, p. 41. ed. *Kil.* Arinis uxorem paelicatus dolore concitatam. Quem locum citans *Prisc.* 6, 689. scribit, *pellicatus.* *B. A.*

PELLĬCĔO. V. PELLICIO.

PELLĬCĔUS. V. PELLICIUS.

PELLĬCĬO et Perlicio, is, lexi et licui, lectum, a. 3. ἐφέλκομαι, ἐπισύρομαι, blanditiis in fraudem induco, blandiendo decipio, capio, illicio, induco. *Paul.* ex *Festo:* Pellexit, in fraudem induxit. *Ter. Ph.* 2, 1, 18. Senem per epistolam pellexit, modo non montes auri pollicens. *Pl. Men.* 2, 2, 67. Meretrices extemplo se applicant, agglutinant: si pellexerunt, perditum amittunt domum. *Cic. Cluent.* 5. Animum adolescentis, nondum consilio ac ratione firmatum, pellexit iis omnibus rebus, quibus illa aetas capi ac deliniri potest. *Id. Fl.* 30. Mulierem imbecilli consilii pellexit ad se. *Liv.* 4, 15. *f.* Sp. Maelium cibo objiciendo ratum, victorem finitimorum omnium populum in servitutem perlici posse. *Tac. A.* 11, 19. Qui Chaucos ad deditionem pellicerent. *Just.* 38, 3. Hunc Mithridates ad societatem Romani belli pellicere cupiebat. *Tac. A.* 3, 42. Florus insistere destinatis, pellicere alam equitum, ut caesis negotiatoribus R. bellum inciperet; et *ib.* 1, 2. Militem donis, populum annona, cunctos dulcedine otii pellexit. ℙ Translate. *Lucr.* 5, 1002. Nec poterat quemquam placidi pellacia ponti Subdola pellicere in fraudem ridentibus undis. *Id.* 6, 999. de magnete: Causa patefiet, quae ferri pelliciat vim. ℙ Pro extorquere, exprimere. *Cic. Or.*

1, 57. Multo majorem partem sententiarum sale tuo, et lepore, et politissimis facetiis pellexisti. *Colum.* 12. *praef. f.* Matronae domi confectas vestes fastidio habent, perversaque cupidine pretiosiores alias a viris pelliciunt. ¶ *Pellicere segetes*, carminibus, et veneficiis excantare, et alio trahere, traducere. V. EXCANTO. Ad illud *Virg. Ecl.* 8, 99. Atque satas alio vidi traducere messes: *Serv.*: Magicis quibusdam artibus hoc fiebat: unde est in XII. Tabulis: neve alienam segetem pellexeris: quod et *Varro*, et multi scriptores fieri deprehensum animadvertunt. *Plin.* 18, 6, 8. *n.* 2. C. Furius Cresimus cum in parvo admodum agello largiores multo fructus perciperet, quam ex amplissimis vicinitas, in invidia magna erat, ceu fruges alienas pelliceret veneficiis. ¶ *Charis.* 3, 217. et *Diomed.* 1, 364. agnoscunt *pelliceo*, quod quidam leg. etiam ap. *Colum. l. c.* ¶ Dictum est etiam *pellicui* pro *pellexi*. *Liv. Andron.* ap. *Prisc.* 10, 877. Aut alia nunc te quaepiam Asiatico ornatu affluens, aut Sardiano ac Lydio, fulgens decore et gloria, pellicuit.

PELLĪCIUS, a, um, adj. σπάτειος, ex pelle factus. *Paul. Dig.* 34, 2, 25. Tunicam et stragula pellicia habere. Ita *Haloand.* et *Torrent.* Al. *pellicea*. Similiter *Pallad.* 1, 43. Tunicae pelliciae. Al. *pelliceae*, ut ap. *Lampr. Elag.* 4. Sella pellicea, an ossea, an eborata, an argentata.

[PELLĪCO, as, n. 1. aemulor. *Gloss. Philox.* Pellico, ζηλεύω. *F.*]

PELLĬCŬLA, ae, f. δερμάτιον, tenuis, exigua pellis. *Cic. Mur.* 36. Stravit pelliculis haedinis lectulos Punicanos. *Plin.* 30, 15, 47. Cerebrum viperae illigatum pelliculae dentitiones adjuvat. *Id. ib.* 11, 30. Pellicula caprina. *Id.* 32, 5, 18. agnina. *Juven.* 1, 11. unde alius furtivae devehat aurum Pelliculae, *h. e.* aureum vellus Phrixi. ¶ Urbane *Hor. Sat.* 2, 5, 37. ire domum, atque Pelliculam curare jube, *h. e.* valetudinem, corpus curare, genio indulgere: *curare cutem* dixit *Id. Ep.* 1, 2, 29. ead. sententia. ¶ *Mart.* 3, 16. sed te, mihi crede, memento Nunc in pellicula, cerdo, tenere tua, *h. e.* contine te intra fines conditionis, et artificii tui: metire te tuo modulo, ac pede, ut ait *Hor. Ep.* 1, 7, 98. et quiesce in propria pelle, *Sat.* 1, 6, 22. ¶ *Pers.* 5, 116. Pelliculam veterem retines, *h. e.* pristinos mores, et pravam indolem.

PELLĬCŬLĀTIO. V. PELLICATIO.

PELLĬCŬLO, as, a. 1. σιρεφόω, pelle involvo. *Colum.* 12, 39. Opercula vasorum gypsare, et pelliculare; et *ib.* 46. Contectum vas pelliculetur; et *f.* Vas operculatum pelliculant. Adde *ib.* 56.

PELLĪCUM Galerum, quia fiebat ex pelle. *Paul.* ex *Festo*. V. PELLITUS.

PELLĬGER, ra, rum, adj. pellem gerens, pelle indutus. *Venant. carm.* 9, 5. Pelligeri veniens Clodovaei gente potenti. Al. rectius leg. *belligeri*.

PELLINAEUM, i, n. opp. Thessaliae. *Liv.* 36, 10, 13. et 14. *Plin.* 4, 8. ¶ Dictum et *Pelinna*. *B. A.*

[PELLĪNUS, a, um, adj. ex pelle factus. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 3, 28. Femoralia pellina. *F.*]

PELLIO, onis, m. qui pelles perficit, et varia ex iis opera facit: et praecipue tentoria militum. *Pl. Men.* 2, 3, 52. Quasi supellex pellionis, palus palo proximus est. *Lampr. Alex. Sev.* 24. Linteonum, pellionum, vitreariorum vectigal instituit. Adde *Aurel. Arcad. Dig.* 50, 6, 6. *extr.*

[PELLĬON, ii, n. herba eadem ac daphnoides. *Appul. H.* 58. *F.*]

PELLĬŌNĀRĬUS, ii, m. idem ferme qui pellio, praesertim qui pelles comparat in usum militiae. *Inscr.* ap. *Don. cl.* 2. *n.* 1. Q. Vellius Annius procurat. col. pellionariorum.

PELLIS, is, f. δέρμα, operimentum corporis animalium: fortasse est a φελλὸς, suber, cortex. Quomodo a *cute* differat, V. CUTIS. *Phaedr.* 1, 24. Rana rugosam inflavit pellem. *Colum.* 6, 13. Est et infesta pestis bubulo pecori, coriaginem rustici appellant, cum pellis ita tergori adhaeret, ut apprehensa manibus diduci a costis non possit. *Lucr.* 6, 1192. cavati oculi, cava tempora, frigida pellis, Duraque. *Cic. N. D.* 1, 29. Sospita illa nostra cum pelle caprina, hasta, scutulo. *Caes. B. G.* 3, 13. Pelles pro velis, alutaeque tenuiter confectae. *Virg. A.* 2, 722. fulvique insternor pelle leonis. *Ov. A. Am.* 3, 77. Anguibus exsuitur tenui cum pelle vetustas. *Plin.* 24, 11, 56. Pelles perficere; et 13, 6, 13. candidas conficere. *Id.* 28, 9, 40. colore aureo ducere felle taurino. ¶ Per synecdochen est vestis, aut quippiam aliud e pelle. *Colum.* 1, 8. et 11, 1. Pellibus manicatis prohibere frigora. *Ov. Trist.* 3, 10, 19. Pellibus, et sutis arcent male frigora bracis. *Id. ib.* 5, 10, 32. Pellibus et longa tempora tecta coma. Adde *ib.* 7, 49. *Id. A. Am.* 1, 516. Nec vagus in laxa pes tibi pelle natet; et *Pers.* 5, 140. Jam pueris pellem succinctus, et oenophorum aptas, *h. e.* sacculum, manticam itineri vel etiam vestem arcendis imbribus. ¶ Militum tentoria in castris e pelle fuerunt. Hinc *sub pellibus*, in castris, in expeditione. *Cic. Acad.* 4, 2. In bello ita magna rei militaris esse occupatio solet, ut non multum imperatori sub ipsis pellibus otii relinquatur. *Liv.* 37, 39. Instare hiemem: aut sub pellibus habendos milites, aut si concedere in hiberna vellent, etc. *Tac. A.* 13, 35. Retentus omnis exercitus sub pellibus, quamvis hieme saeva. *Flor.* 1, 12. Vejentium quanta res fuerit, indicat decennis obsidio. Tunc primum hiematum sub pellibus. *Liv.* 5, 2. Durare sub pellibus. Huc fortasse pertinet illud *Cic. Pis.* 36. Cum omni totius provinciae pecore compulso, pellium nomine, omnem quaestum illum domesticum renovasti. ¶ Significat etiam membranam. *Mart.* 14, 190. Pellibus exiguis arctatur Livius ingens, *h. e.* T. Livii historia perscripta est parvis membranis. ¶ Translate, quiescere in propria pelle, ap. *Hor.*, ubi *Porphyrion* dicit hoc ductum esse ex prisco more dormiendi in lectis pelle stratis. V. PELLICULA. ¶ Pellem alicui detrahere, occulta aliorum vitia detegere, et notare. *Hor. Sat.* 2, 1, 62. cum est Lucilius ausus Primus in hunc operis componere carmina morem, Detrahere et pellem, nitidus qua quisque per ora Cederet, introrsum turpis; num Laelius, et qui Duxit ab oppressa meritum Carthagine nomen, Ingenio offensi? Hinc *Id. Ep.* 1, 16, 45. Introrsum turpis, speciosus pelle decora. *Pers.* 4, 14. summa nequidquam pelle decorus. ¶ Caninam pellem rodere, maledicum et improbum dictis lacessere. *Mart.* 5, 60.

PELLĪTUS, a, um, adj. pelle tectus. *Prud. Psych.* 226. Pellitos habitus sumsit venerabilis Adam. ¶ *Pellitae oves*, quae propter lanae bonitatem, ut sunt Tarentinae, et Atticae, pellibus integuntur, ne lana inquinetur, quo minus vel recte infici possit, vel lavari ac parari. Ita *Varr. R. R.* 2, 2. *f.* Harum fit mentio etiam ab *Hor. Od.* 2, 6, 10. V. et *Colum.* 7, 4. ¶ Pelle indutus. Priscis temporibus homini vestis vulgo e pelle, tum scilicet cum glande vescebantur: postea luxu ea rejecta, tanquam ferina, et sumpta lana, aurum, purpura, etc. ut est ap. *Lucr.* 5, 1417. Mos ille apud barbaras gentes, rudes, et pauperiores diu duravit. *Prop.* 4, 1, 11. Curia, praetexto quae nunc nitet alta senatu, Pellitos habuit, rustica corda, patres. *Ov. Pont.* 4, 8, 82. Litora pellitis nimium subjecta Corallis. Adde *ib.* 10, 2. Huc pertinet illud *Cic. pro Scauro* ap. *Ascon.* Haec cum tu effugere non potuisses, contendes tamen et postulabis, ut M. Aemilius cum sua dignitate omni, cum patris memoria, cum avi gloria, sordidissimae, levissimae, vanissimae genti, ac prope dicam, pellitis testibus condonetur. *Liv.* 23, 40. Hampsicora tum forte profectus erat in pellitos Sardos. V. MASTRUCA. ¶ Absolute. *Paul.* ex *Festo*: Pellicum (lege *Pellitum*) galerum, quia fiebat ex pelle.

PELLO, is, pĕpŭli, pulsum, a. 3. [*ὠθέω, ferio, percutio, pulso, pulsando moveo. *Etym.* est a Gr. πάλλω, vibro, quatio: illud minus videtur, quod alii ab ἀπέλλω, arceo; alii a βάλλω, projicio originem duxerunt. Exempla Noster laudaverat ista:] *Catull.* 61, 14. Pelle humum pedibus, manu Pineam quate taedam. *Id.* 64, 58. Immemor at juvenis fugiens pellit vada remis. *Enn.* ap. *Fest.* in *Tonsam*: vestraque pectora pellite tonsis. *Ter. Ad.* 4, 5, 3. Tune has pepulisti fores? *Hor. Od.* 3, 18, 15. Gaudet invisam pepulisse fossor Ter pede terram, *h. e.* saltasse cum tripudio. *Cic. Brut.* 54. Ex nervorum sono in fidibus, quam scienter ei pulsi sint, intelligi solet. *Auct. Pan. ad Pis.* 157. Nec pudeat pepulisse lyram. ¶ Translate est movere, commovere, percellere, afficere. *Cic. Fin.* 2, 10. *f.* Nec ullum habet ictum, quo pellat animum, status hic non dolendi: at ille pellit, qui permulcet sensum voluptate. *Id. Acad.* 4, 10. Disputari poterat, quemadmodum prima visa nos pellerent, deinde appetitio ab his pulsa sequeretur. *Id. Off.* 3, 10. Species utilitatis animum pepulit ejus. Al. leg. *impulit*. *Id. Acad.* 4, 20. *f.* Visa ista cum acriter mentem sensumve pepulerunt, accipio. *Liv.* 30, 14. Ipsum in Hispania juvenem nullius forma pepulerat captivae. *Cic. Fam.* 4, 13. Nulla me ipsum privatim pepulit insignis injuria: tamen nihilominus eis conficior curis, ut, etc. Adde *Div.* 1, 36. *f.* ¶ *Id. Brut.* 87. Longi sermonis initium pepulisti, Attice, remque commovisti nova disputatione dignam, *h. e.* movisti, excitavisti, proposuisti. Est qui malit *detulisti*. [*Ita recte videmur emendasse hujus loci seriem ab initio positis iis, quae Noster in f. collocaverat. ¶ Nunc sequantur ea exempla, quibus movendi, trudendi, propellendi, depellendi significatio facile a prima, quam posuimus, derivanda continetur, ὠθέω, ἐλαύνω:] *Caes. B. C.* 3, 75. *f.* Antesignani tantum profecere, ut pellerent omnes, compluresque interficerent; et *B. G.* 7, 62. Primo concursu hostes pelluntur, atque in fugam conjiciuntur. *Liv.* 2, 6. *extr.* Hostis non stetit solum, sed etiam ab sua parte Romanum pepulit. *Nep. Ages.* 3. *f.* Pepulit ergo quotiescunque congressus est, multo majores adversariorum copias. [*Vincendi, superandi notionem v. *pellere* habet etiam in locul *Pl. Trin.* 2, 2, 33. Si animus hominem pepulit, actumst; animo servit non sibi. Sin ipse animum pepulit, vivit, victor victorum cluet. Tu animum si vicisti potius, quam animus te, est quod gaudeas. ¶ Item expello, ejicio, dejicio, amoveo. *Cic. Do* 43. Haec me domo mea pellet? *Id. Mil.* 27. Varium pellere possessionibus, armis castrisq conatus est. *Id. Har. resp.* 18. Lapidibus optim viros foro pellis; et *Pis.* 10. *med.* Cum viri bo lapidibus e foro pellerentur. *Nep. Pel.* 3. *ext* Praesidium ex arce pepulerunt. *Plin.* 22, 21, 3 Pellere calculos e corpore. *Cic. Acad.* 4, 46. D que eo nulla ratione neque pelli, neque moveri p tes. *Plin.* 18, 26, 62. Incilia aperire, pelle aquam de agro. *Ter. Eun.* 5, 9, 11. Miles pel tur foras; et 2, 1, 9. Istum aemulum, quod p eris ab ea pellito. *Ov. Met.* 14, 477. Pellor agris patriis. *Just.* 28, 2. Prius illis Gallos It lia pellendos dixit, quam, etc. *Id.* 35, 1. Pelle aliquem regno. *Sall. or. Licin. ad pleb.* domin tione. *Id. Jug.* 45. et *Cic. Off.* 2, 22. sedib *Nep. Ar.* 1. patria. *Cic. Par.* 4. civitate. *Id.* 2, 13. in exsilium. *Ov. Ib.* 624. aliquem a sacr *Id. A. Am.* 3, 379. ab aliquo crimina, *h. e.* pr hibere, amovere. *Id. Met* 2, 838. moram. *Cat* 63, 41. umbras noctis. *Cic. Off.* 2, 4. frigus. *Fin.* 1, 13. moestitiam ex animis. *Ov. Fast.* 827. morbos arte Phoebea. *Colum.* 10, 69. et 7, 300. somnum. *Hor. Od.* 1, 7, 31. curas vi *Id. ib.* 2, 2, 14. sitim. *Ov. Met.* 14, 216. Glan famem pellens. ¶ Absolute. *Val. Max.* 1, 1. *n. extr.* Athenienses Diagoram philosophum pepu runt. ¶ *Pulsi* pro *pepuli* rarum, nec imitandu *Ammian.* 30, 5. *f.* Dexteram stratoris militis j sit abscidi, quae eum insilientem jumento pulse consueto.

PELLŌNĬA, ae, f. Dea potens pellendorum h stium, ut ait *Arnob.* 4, 128. Adde *August. C.* 4, 21. *f.*

PELLOS, i, f. a πελλὸς, fuscus, niger. *Pl* 10, 60, 79. Ardeolarum tria genera, leucon, as rias, pellos.

PELLŪCENS et Perlucens, entis, part. a *pel ceo*: lucem transmittens, pellucidus, transluce perspicuus, διαφανής. *Cic. N. D.* 2, 21. Tenuis perlucens, et aequabili calore suffusus aether. *Met.* 4, 313. perlucenti circumdata corpus amic et *ib.* 411. de vespertilionibus: Sustinuere tan se perlucentibus alis; et *ib.* 6, 390. salientia vis ra possis, Et perlucentes numerare in pectore fibr *Plin.* 9, 15, 20. Saxum miri candoris a vado summa perlucens. *Sen. ep.* 114. *med.* Perlucens ga. *Tibull.* 3, 4, 71. Sed perlucenti cantus m tabar avena, *h. e.* tibia multis foraminibus inst cta, quam multiforam dixere *Ov.* et *Sen.* ¶ Tra late. *Cic. Brut.* 79. Ita reconditas exquisitas sententias mollis et pellucens vestiebat oratio, *e.* nitida, polita.

PELLŪCEO et Perluceo, es, uxi, n. 2. διαφ νω, totus luceo, niteo, lucem transmitto, tra luceo. *Pl. Aul.* 3, 6, 29. Ita is pellucet, quasi terna Punica. *Juven.* 2, 78. Cretice pelluces, h pellucida toga indutus incedis. *Plin.* 37, 9, Amethysti perlucent omnes violaceo colore. 10, 54, 75. Si contra lumen cacumine ovorum prehenso una manu, purus et uniusmodi perlu color. V. OBINANIS. *Mart.* 2, 46. Sic tua s positis perlucent prela lacernis. *Sen. Her.* 1001. Perlucet omnis regia, *h. e.* disjectis ever que parietibus, undique lumen admittit. Al. al leg. Sic *Juven.* 11, 13. Et cito casurus, jam lucente ruina. ¶ Translate. *Cic. Off.* 2, 9. 1 ipsum, quod honestum decorumque dicimus, m me quasi perlucet ex eis, quas commemoravi, tutibus. *Sen. Ag.* 148. Perlucet omne regiae tium domus, *h. e.* in ore, et oculis omnium *Quint.* 6, 2. *med.* Mores dicentis ex oratione luceant, et quodammodo agnoscantur. Adde 8 *med.* ¶ Part. *Pellucens* V. s. l. ¶ *Vel. L de Orthogr.* p. 2227. praefert *pelluceo*. Idem mittit *Prisc.* 2, 571., sed et *perluceo* probat, q *Dausqu.* praeferre videtur.

PELLŪCĬDĬTAS et Perluciditas, atis, f. 2, 8. *med.* Parietes ita tectoriis operibus expo ut vitri pelluciditatem videantur habere.

PELLŪCĬDŬLUS, a, um, adj. dimin. pelluc *Catull.* 69, 3. pelluciduli deliciae lapidis, *h. e.* n garitae.

PELLŪCĬDUS et Perlucidus, a, um, adj. δια νής, totus lucidus, lucem transmittens, transl dus. [*Differunt *pellucidus* et *perspicuus*: hoc sterius dicitur ratione spectatoris habita: illud sam rei vel corporis alicujus perspicuitatem si ficat. *Doederl.* 2, 82.] *Cic. N. D.* 2, 57. Na oculos membranis vestivit, quas perlucidas f ut per eas cerni posset. *Id. Div.* 2, 17. Deos candi causa induxit Epicurus perlucidos et pe biles. *Ov. Her.* 15, 157. Fons nitidus, vitre magis perlucidus amne. *Hor. Od.* 1, 18, 16. canique fides prodiga perlucidior vitro. ¶ [* pissime usurpatur de vestibus tenuibus ipsisque minibus ita vestitis, ut nudi esse videantur.] *bull.* 4, 6, 13. purpureaque veni pellucida p *Mart.* 12, 38. Crine nitens, niger unguento, lucidus ostro. *Sen. Const. Sap.* 18. Perluci crepidatus, armillatus. *Id. Ben.* 7, 9. *f.* V

sericas vestes: si vestes vocandae sunt, in quibus nihil est, quo defendi aut corpus, aut denique pudor possit: quibus sumptis mulier parum liquido, nudam se non esse, jurabit. Similia habet *ep.* 90. ℙ Valde lucidus, splendens. *Cic. Div.* 1, 57. Illustris et perlucida stella. [*Doederl. l. l.* discernenda videntur vv. *pellucidus*, qua translucidum, et *perlucidus*, qua valde lucidum signif. Hoc enim a *per* et *lucidus* derivandum ideoque sine literarum assimilatione eodem modo pronuntiari, quo *perlaetus*: illud a *pellucere* factum.]

PELLŬLA, ae, f. pellicula. *Varr. L. L.* 4, 35. Pulvinar vel a plumis, vel a pellulis declinarunt. Al. leg. *pellibus*, alii *polulis*. V. PULVINAR *f.*

PELLŬO. V. PERLŬO.

PELLŬVIĂ, ae, f. et Pelluvium, ii, n. vas, in quo pedes lavantur. *Festus.* Malluviae, quibus manus sunt lotae: pelluviae, quibus pedes. *Gloss. Phil.* Pelluvium, ποδονιπτήρ. V. POLLUBRUM. [*Emendavit h. l. *F.*]

PĔLŎPĒĂ, ae, f. Πελόπεια, filia Pelopis, et ex eodem Aegisthi mater. V. AEGISTHUS. *Ov. Ib.* 361. Filia si fuerit, sit quod Pelopea Thyestae, Myrrha suo patri, Nyctimeneque suo. Adde *Claud. in Eutr.* 1, 291. ℙ [Etiam tragoedia hoc nomine. *Juven.* 7, 92. Praefectos Pelopea facit, Philomela tribunos, *h. e.* tragoediae hoc nomine insignitae, et a Paride Domitiani pantomimo actae, de quo *Mart.* 11, 13. *F.*]

PĔLŎPĒĬAS, ădis, et

PĔLŎPĒIS, ĭdis, f. adj. a Pelope. *Ov. Met.* 6, 414. Argosque, et Sparte, Pelopeiadesque Mycenae, *h. e.* quae sunt in Peloponneso, ubi Pelops regnavit, ejusque posteri eas auxerunt, ornaruntque. *Id. Fast.* 4, 285. Tum laeva Creten, dextra Pelopeidas undas Deserit, *h. e.* mare, quod Peloponnesum alluit. Ap. *Stat. Th.* 10, 50. et *ib.* 12, 540. Pelopeides sunt Argivae mulieres. Argos enim Peloponnesi urbs est.

PĔLŎPĒĬUS, et

PĔLŎPĒUS, a, um, adj. Πελόπειος, ad Pelopem, et Peloponnesum pertinens. *Ov. Her.* 8, 27. Quid quod avus nobis idem Pelopeius Atreus? *h. e.* Pelopis filius. *Id. Trist.* 4, 4, 67. Pelopeia virgo, *h. e.* Iphigenia filia Agamemnonis, qui Pelopem avum habuit. *Id. Met.* 8, 622. Pelopeia arva, *h. e.* Phrygia, ubi regnavit Tantalus Pelopis pater. *Sen. Med.* 891. sedes, *h. e.* regia Creontis Corinthiorum regis in Peloponneso. *Id. Thyest.* 22. domus, *h. e.* familia Pelopidarum. *Claud. in Rufin.* 2, 188. oppida, *h. e.* Peloponnesi. *Stat. Th.* 1, 117. regna, *h. e.* ipsa Peloponnesus. *Prop.* 3, 17, 19. tota Mycenis Infamis stupro stat Pelopea domus. *Id.* 4, 6, 33. Pelopeus Agamemnon, *h. e.* Pelopis nepos: patrem enim habuit Atreum filium Pelopis. *Lucan.* 7, 778. Orestes, *h. e.* filius Agamemnonis. *Stat. Th.* 7, 422. et *ib.* 10, 749. Pelopea phalanx, *h. e.* exercitus Achivorum. Achaia enim in Peloponneso est. *Virg. A.* 2, 193. Ultro Asiam magno Pelopea ad moenia bello Venturam, *h. e.* Achaeae, Argivorum, Agamemnonis: vel etiam, per synecdochen, Graeciae totius, cujus nobilissima pars Peloponnesus.

PĔLŎPĬDAE, arum, m. plur. familia, et posteri Pelopis, in quibus ipse Pelops, Tantalus, Atreus, Thyestes, Agamemnon, scelere et crudelitate celebres. *Cic. Att.* 14, 12. et *ib.* 15, 11., item *Fam.* 7, 28. et 30. et *Phil.* 13, 21. ex *Poeta.* Hinc ipse evolare cupio, ubi nec Pelopidarum nomen, nec facta audiam. Intelligit autem *Cic.* malos cives, et patriae reique publicae hostes, *h. e.* Caesarianos.

*PĔLŎPĬDAS, ae, m. Πελοπίδας, dux Thebanus, rei militaris gloria clarissimus, arctissimoque amicitiae foedere cum Epaminonda conjunctus. *Just.* 6, 9. *extr.* ℙ Vitam ejus scripserunt *Nepos* et *Plutarchus. B. A.*

PĔLŎPĬUS, a, um, adj. Pelopeus, Πελόπιος. *Sen. Ag.* 7. et 165. Pelopia domus; et 194. sceptra.

PĔLŎPONNENSIS, e, adj. Peloponnesius, Πελοποννήσιος. *Just.* 13, 5. Qui Peloponnenses in societatem armorum sollicitaret. *Varr. R. R.* 2, 6. Quod faciunt Peloponnenses. Alii leg. *Peloponnesii.*

PĔLŎPONNĒSĬĂCUS, et

PĔLŎPONNĒSĬUS, a, um, adj. ad Peloponnesum pertinens, Πελοποννήσιος. *Cic. Att.* 6, 2. Peloponnesias civitates omnes maritimas esse, Dicaearchi tabulis credidi. *Quint.* 12, 10. Circa Peloponnesia tempora, *h. e.* cum hi, et Lacedaemonii bellum cum Atheniensibus gererent. *Vell.* 1, 2. Peloponnesii Megaram condiderunt. *Cic. Off.* 1, 24. Peloponnesiacum bellum. *Mela* 2, 3. Peloponnesiacae gentes. ℙ *Peloponnesiaci*, *orum*, sunt illius paeninsulae incolae. *Id. ib.* Rhion inter Aeolos, et Peloponnesiacos usque ad Isthmon irrumpit.

PĔLŎPONNĒSUS, i, f. nunc *Morea*, Πελοπόννησος, regio, et paeninsula Graeciae. Dicta est a Pelope filio Tantali regis Phrygum, quasi Pelopis νῆσος, idest insula; (duplici vero *n* scribitur ex quadam consuetudine, ut affirmat *Strabo l.* 13.) Pelops enim, superato curuli certamine Oenomao rege Elidis et Pisae, Hippodamiam ejus filiam in uxorem, et illius regnum in dotem accepit, et ex Phrygia secum in hanc regionem colonos duxit, et de suo nomine appellavit Peloponnesum. Figura folium platani refert. Jungitur Achaiae, seu Graeciae ad Sept. isthmo angusto VI. M. P., ubi gemina maria, Ionium ab Occ. quod Corinthiacum sinum efficit, et Aegeum ab Or. quod Saronicum. Circuitu DLXIII. mill. pass. colligit. *Plin.* 4, 4, 5. et *Mela* 2, 3.

PĔLOPS, ŏpis, m. Πέλοψ, Tantali Phrygiae regis, et Taygetes filius, quem pater Jovi, et aliis Diis, cum eos in terris peregrinantes hospitio excepisset, ut certo aliquo argumento divinitatem eorum experiretur, quasi carnem aliam epulandam apposuit: a cujus esu cum Dii ceteri abstinuissent, sola Ceres humerum ejus dextrum depasta est. Sed Juppiter puerum ad vitam revocavit, eique eburneum humerum addidit. Hinc *Virg. G.* 3, 7. humeroque Pelops insignis eburno. ℙ Cum in virum adolevisset, relicta patria in Elidem se contulit, ubi id temporis regnabat Oenomaus, qui unicam habebat filiam, nomine Hippodamiam, et forma eximiam, et regni totius heredem, iisque nominibus a procis plurimis ambitam. Verum Oenomaus, cum oraculo edoctus esset, fore, ut generi opera interiret, durissimam hanc procis conditionem tulit, ut qui nuptiis filiae potiri vellet, secum prius curuli certamine contenderet, ea lege, ut victorem filiae suae conjugium, et regni hereditas, victum mors sequeretur. Certamen instituit ad aram Neptuni, quae erat in isthmo Corinthiaco. Cum itaque jam complures equorum celeritate superasset, necique tradidisset, Pelops Myrtilum aurigam ejus pretio corrupit, ut fragiles currui axes subjungeret. Quo facto Oenomaus cum curru corruit, membrisque omnibus ea ruina collisis mortuus est. Pelops itaque et conjuge potitus et regno, universam Cherronesum de nomine suo Peloponnesum appellavit. *Hyg. fab.* 83, 84. et *Serv.* ad *Virg. l. c.* ℙ [Fuit etiam nomen propr. servile. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 823. Pelops Petili. *F.*] ℙ *Fuit et Pelops rex quidam Lacedaemonis dictus. *Liv.* 34, 32. *in. B. A.*

[PĔLOR, ōris, m. πέλωρ, monstrum. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 110, 4. Pothumenus P. Folii Peloris ser. *F.*]

PĔLŌRĬAS, ădis, f. idem ac Pelorus. *Ov. Fast.* 4, 479. Jamque Peloriaden, Lilybeaque, jamque Pachynon Lustrarat. *Adde *Solin.* 5. (al. 11.) *B. A.*

PĔLŌRIS, idis, f. Πελωρὶς, Pelorias, Pelorus. *Cic. Verr.* 2, 5, 3. Ad Peloridem accedere. *Avien. Perieg.* 646. celsa Peloris. ℙ Item genus conchae marinae, in cibis gratae, fortasse nomen habentis a Peloro, circa quem plurima invenitur. *Hor. Sat.* 2, 4, 32. Murice Bajano melior Lucrina peloris. *Plin.* 32, 9, 31. et *Cels.* 2, 29. Pelorides emolliunt alvum. *Mart.* 6, 11. Tu Lucrina voras: me pascit aquosa peloris, *h. e.* insipida, fatua. *Id.* 10, 37. Et fatuam summa coenare pelorida mensa.

PĔLŌRĬTĀNUS, a, um, adj. ad Pelorum pertinens. *Solin.* 5. de Sicilia: Peloritana regio, *h. e.* ad Pelorum promontorium sita.

PĔLŌRUS, i, m. *Capo di Faro*, Πέλωρος, promont. Siciliae, unum ex tribus praecipuis, in ora Orientali, ubi Borealis incipit, in valle Nemorensi, ex adverso Calabriae. Dictus est a Peloro classis Annibalis gubernatore ibi sepulto, teste *Val. Max.* 9, 8. *n.* 1. *extr.* et *Mela* 2, 7. Meminit et *Sil.* 14, 78. Celsus arenosa tollit se mole Pelorus. ℙ *Plinio* 3, 5, 10. est *Pelorum*, *i*, *n.*, nam *promontorium* subintelligitur. ℙ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 240. *col.* 1. T. Julius Pelorus. *F.*] ℙ *Fuit et Pelorus unus e Spartis, sive hominibus armatis, quos repente e terra exstitisse fabulantur ex dentibus anguis Cadmi manu satis. *Hyg. fab.* 178. V. et *Paus.* in *Boeot.* 5. ℙ Πέλωρ est *Apollodoro. B. A.*

PELTĂ, ae, f. πέλτη, genus scuti parvi, levis (nam e loro olim fuisse dicitur) umbone carentis, et ab una parte in modum lunae nondum plane dimidiae, sed in cornua aliquantum diductae conformati. Unde lunata dicitur a *Virg. A.* 1, 494. et *Sen. Hippol.* 402. Tradit *Liv.* 28, 5. *med.* cetrae haud dissimilem fuisse. *Plin.* 12, 5, 11. scribit, ficum Indicam foliorum latitudine effigiem peltae Amazonicae habere. *Varr. L. L.* 6, 3. *med.* Ancilia dicta ab ancisu, quod ea arma ab utraque parte, ut peltae Thracum, incisa. ℙ Thracum olim et Amazonum tegumen fuit, mox aliorum quoque. *Sil.* 2, 80. Thermodontiaca munita in proelia pelta. *Virg. A.* 7, 743. de Campanis militib.: Aerataeque micant peltae, micat aereus ensis. *Ov. Pont.* 3, 1, 95. Nec tibi Amazonia est pro me sumenda securis, Aut excisa levi pelta gerenda manu.

PELTASTAE, arum, m. plur. πελτασταί, milites peltis armati. *Liv.* 31, 36. de Philippo Maced. rege: Nocte cetratos, quos peltastas vocant, loco opportuno in insidiis abdiderat. *Id.* 28, 5. *med.* de eod.: Quendam ex regiis ducibus cum mille peltastis (pelta cetrae haud dissimilis est) Chalcidem mittit. Al. leg. *peltatis.*

PELTĀTUS, a, um, adj. pelta armatus. *Ov. Amor.* 2, 14, 2. Nec fera peltatas (*puellas*) agmina velle sequi. *Id. Her.* 21, 117. Non ego constiteram sumpta peltata securi, Qualis in Iliaco Penthesilea solo. *Mart.* 9, 102. Peltatam Scythico discinxit Amazona nodo. *Claud. Fescenn. de nupt. Honor. et Mar.* 33. Peltata cohors. [*Multa addidit *F.*]

[PELTĒNI, orum, m. plur. incolae urbis Peltarum in Phrygia magnae, conventus Apameni, cujus mentio est ap. *Ptolem.* 5, 2. Πέλται. *Plin.* 5, 29, 29. Ex hoc conventu deceat nominare Metropolitas, Acmonenses, Peltenos. *F.*]

PELTĬFER, ra, rum, adj. peltam gerens, peltatus. *Stat. Th.* 12, 761. Peltiferae puellae, *h. e.* Amazones. *Sabin. ep.* 2, 9. Mocotides.

[PELTŪĬNAS, atis, adj. omn. gen. et

[PELTŪĬNUS, a, um, adj. ad Peltuinum pertinens, Italiae urbem in Vestinis, haud procul ab Aveja, cujus mentio est in *Inscr.* ap. *Grut.* 443, 6., quaeque nunc *Civita Sidonia*, vel *Ansidonia* appellatur. *Inscr.* ap. *Mur.* 544, 1. Plebs Peltuinas. ℙ *Peltuinates*, *ium*, et *Peltuini*, *orum*, sunt incolae illius urbis. *Plin.* 3, 12, 17. Vestinorum Angulani, Pinnenses, Peltuinates. *Inscr.* ap. *Mur.* 482, 1. Balineum refectum Dec. Decr. pecunia publica partis Peltuinatium. *Front. de colon.* p. 145. *Goes.* Colonia Peltuinorum. *F.*]

[PELVĬCŬLĂ, ae, f. dimin. pelvis. *Not. Tir.* p. 164. Pelvis, pelvicula. *F.*]

PELVIS, is, f. λεκάνη, vas aquarium variis rebus perluendis aptum, ut *Non.* 15, 4. definit. *Varr. L. L.* 4, 25. a pedum lavatione ducit, quasi *pedelvis*. *Laber.* ap. *Non. ib.* Amore cecidi, quasi blatta in pelvim. *Juven.* 3, 276. Ergo optes votumque feras miserabile tecum, Ut sint contentae patulas effundere pelves. *Id.* 6, 440. tot pariter pelves, tot tintinnabula dicas Pulsari. *Petr. fragm. Trag.* 70. *Burm.* Pueri capillati attulerunt unguentum in argentea pelve, pedesque recumbentium unxerunt. *Plin.* 31, 3, 27. Loco ollis, aut peruncta pelvi aerea cooperto. ℙ Magices fuit genus, quod per pelves exercebatur, Diis eliciendis, Graece λεκανομαντεία: de quo *Plin.* 30, 2, 2. Species magices plures sunt: namque et aqua, et sphaeris, et aere, et stellis, et lucernis, ac pelvibus, securibusque, et multis aliis modis divina promittit. *Id.* 28, 8, 27. Sanguine hyaenae tactis postibus, ubicumque magorum infestari artes, non elici Deos, nec colloqui, sive lucernis, sive pelvi, sive aqua, sive pila, sive quo alio genere tentetur. ℙ *Prisc.* notat 7, 757. in quarto casu *pelvim* dici, ut *turrim*, *tussim*, *puppim*. Sed ut sextus et in *e*, et in *i* desinit, ita et quartus eodem modo desinere potest.

PĒLŪSĬĀCUS, a, um, et

PĒLŪSĬĀNUS, a, um, adj. ad Pelusium pertinens. *Virg. G.* 1, 228. Nec Pelusiacae curam aspernabere lentis. V. NILIACUS. *Colum.* 5, 10. *f.* Pelusiana mala. *Plin.* 19, 1, 2. *n.* 3. Pelusiacum linum. *Id.* 5, 10, 11. et *Mela* 1, 9. *extr.* Nili ostium. *Plin.* 6, 29, 33. Pelusiaca via, *h. e.* quae Pelusium fert. *Claud. de Phoenice*, 97. Pelusiacae paludes.

PĒLŪSĬŌTĂ et Pelusiotes, ae, m. Πηλουσιώτης, qui est e Pelusio. *Hieron. adv. Jovin.* 2. *n.* 7. Impelle, si vales, Pelusioten, ut manducet caepe. *Gell.* 20, 8. Eam solam causam esse dicunt sacerdotes Aegyptii, cur Pelusiotae caepe non edunt, quia solum olerum omnium, contra lunae aucta atque damna, vices minuendi et augendi habeat contrarias.

PĒLŪSĬUM, ii, n. Πηλούσιον, *Belbais*, seu *Belbes*, urbs Aegypti prope oram litoralem maris mediterranei, apud ostium Nili orientale, quod inde Pelusiacum dicitur. Ita est vocata a πηλὸς, lutum, quia, teste *Strabone l.* 16. et 17., solum ejus maxime lutosum erat. Dicitur Peleus Achillis pater hanc urbem condidisse, monitu Deorum, post lustrationem. Eo enim tempore Peleus furiis agitabatur, quia fratrem Phocum interemerat. *Plin.* 10, 30, 45. et 31, 7, 39.

PĒLŪSĬUS, a, um, adj. idem ac Pelusiacus. *Phaedr.* 2, 5. Cui tunica ex humeris linteo Pelusio Erat destricta. *Mart.* 13, 9. Accipe Niliacam, Pelusia munera, lentem. *Lucan.* 8, 466. In vada decurrit Pelusia septimus amnis.

PĒMĬNŌSUS. V. PAEMINOSUS.

*PEMMA, ae, opp. Aethiopiae, vel fortasse in Aegypti Aethiopiaeque confinio. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

PEMMĂ, ătis, n. πέμμα, Graece est omnis cibus, qui coquitur: a πέπτω, coquo. Speciatim est genus placentae. *Varr.* ap. *Non.* 2, 483. Panis, pemma, lucuns, cibu' qui purissimu' multo est; et *ib.* Vinum, pemma, lucuns illi nihil ista ministrant. Ita *Scal.* legit utroque loco. Graecis πέμμα est etiam secundae mensae cibus omnis, ut *Gell.* docet 13, 11. *extr.*

PĒNĀRĬUS, a, um, adj. ad penum pertinens, ut Penaria cella, ap. *Varr. L. L.* 4, 33. *med.* Sic *Paul.* ex *Festo*: Penora dicuntur res necessariae ad victum quotidianum, et locus earum, penarius. *Cic. Verr.* 2, 2, 2. *f.* Siciliam nobis non pro penaria cella, sed pro aerario fuisse. *Id. Sen.* 16. Semper enim boni assiduique domini referta cella

vinaria, olearia, etiam penaria est, villaque tota locuples est. ¶ Dicitur et *penuarius:* nempe a *penus, i,* fit *penarius:* a *penu, u, penuarius. Ulp. Dig.* 33, 9, 3. *med.* Sive frumentum, sive quid leguminis in cella penuaria habuit. Ita *Torrent.* et *Haloand.*, et sic legitur a quibusdam etiam in locis *Cic.* allatis.

PĔNĀTES, um, m. plur. γενέθλιοι Θεοὶ, πατρῷοι, ἐφέστιοι, Dii domestici privatique cujusque domus et familiae. *Cic. N. D.* 3, 27. Nec longe absunt ab hac vi Dii Penates, sive a penu ducto nomine (est enim omne, quo vescuntur homines, penus) sive ab eo, quod penitus insident: ex quo etiam penetrales a poetis vocantur. *Macr. Sat.* 3, 4. Qui diligentius eruunt veritatem, Penates esse dixerunt, per quos penitus spiramus, per quos habemus corpus, per quos rationem animi possidemus. *Cic. Dom.* 57. Vosque qui maxime me repetistis atque revocastis, quorum de sedibus haec mihi proposita est contentio, patrii Penates, familiaresque. *Id. Sext.* 20. Te, patria, testor, et vos Penates, patriique Dii. *Virg. A.* 3, 12. feror exsul in altum Cum sociis, natoque, Penatibus, et magnis Diis; et *ib.* 5, 62. adhibete Penates Et patrios epulis, et quos colit hospes Acestes. *Cic. Dejot.* 5. *med.* In conspectu Deorum Penatium necare hospitem. ¶ Quinam sint Dii hoc nomine designati, non una est sententia. *Macrob. l. c.* loquens de Penatibus Romanorum propriis, dicit esse Jovem, Junonem, Minervam: adjicit Vestam, vel tanquam de eorum numero, vel certe eorum comitem. *Demaratus* ap. *Serv.* ad *A.* 2, 296. Mercurium adjungit. *Nigid.* ap. *Arnob.* 3, 123. Penates facit Neptunum et Apollinem. *Varr. ib.* eos, qui sunt introrsus, atque in intimis penetralibus, nec eorum numerum, nec nomina sciri. Addit *Arnob. ib.* ab Etruscis appellari Consentes, et Complices, et esse sex mares, et totidem feminas, nominibus ignotis, et miserationis parcissimae. Rursus *Nigid. ib.* disciplinas Etruscas secutus, ait, genera esse eorum quatuor, et esse Jovis ex his alios, alios Neptuni, Inferorum tertios, mortalium hominum quartos. *Caes. ib.* ex eadem Etruscorum disciplina quatuor nominat, Fortunam, Cererem, Genium Jovialem, ac Palem, sed non illam feminam, sed masculum nescio quem, ministrum Jovis ac villicum. *Serv.* ad *A.* 2, 296. et 325. his consona fere tradit. Illud certo affirmare possumus, fuisse Penates, qui in quaque domo colebantur, quibus sacrae erant privatorum singulorum aedes, et praesertim culina, et focus. Unde per metonymiam ponuntur pro ipsis aedibus, et patria, et laribus. *Cic. Quint.* 26. *med.* Quintius a suis Diis Penatibus praeceps ejectus. *Virg. A.* 8, 123. et nostris succede Penatibus hospes. *Petr. Sat.* 115. Illum Diis vota reddentem Penatum suorum ruina sepelit. *Mart.* 8, 75. Dum repetit sera conductos nocte Penates. *Quint. decl.* 1, 2. Filium caecum in semota Penatium parte seposuit. *Virg. A.* 1, 231. ferro Libycos populare Penates. *Id. G.* 4, 155. de apib.: Et patriam solae, et certos novere Penates. ¶ [Penatium vero cultus Lavinii praecipuus fuit (V. LAURENS), ubi duos fuisse, eosdemque ac Dioscoros, seu Castorem et Pollucem, apparet ex nummo gentis Antiae ap. *Morell. Fam. Rom. n.* 2., in quo duorum juvenum capita jugata et laureata cum inscriptione *Dei Penates;* item ex alio gentis Fontejae *ib. n.* 3., in quo super eadem capita binae sunt stellae cum litteris P. P. *h. e.* Penates Praestites; item ex alio gentis Sulpiciae *ib. tab.* 2. *n.* 3., cujus pars antica eadem capita refert cum litteris D. P. P. *h. e.* Dei Penates Praestites, ut interpretatur *B. Borghesius Dec. numism.* 6. *n.* 7., ejusdem vero pars aversa eosdem exhibet Deos Penates hastatos, paludatos, et jacentem in medio scrofam cum subjectis triginta porculis dextra commonstrantes. Hic quidem typus recte explicatur ex *Sex. Aur. Vict. de orig. gent. R.* 12., ubi narrat, Aeneae Lavinium condituro per quietem visa fuisse Deorum Penatium simulacra, suem triginta porculos enixam ibidem commonstrantium, et adhortantium, ut in condenda urbe perseveraret. Eandem rem narrat *Virg. A.* 3, 589. et sqq. V. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 319. V. CABIRUS. *F.*] ¶ Pro aede, seu templo alicujus numinis. *Stat. Th.* 1, 641. Cyrrhaei in limine templi Constitit, et sacras ita vocibus asperat iras: Non missus, Thymbraee, tuos supplexve Penates Advenio. ¶ Aliquando cum Laribus confunduntur, aliquando distinguuntur. [*Front. ad Anton. Pium* (ed. *A. Maio*) *ep.* 5. Apud Lares, Penates, Deosque familiares meos et reddidi, ut suscepi vota, et precatus sum, uti anno insequenti bis te complecterer ista die, bis pectus tuum et manus exoscularer, praeteriti simul et praesentis anni vicem persequens. *F.*] *Virg. A.* 8, 543. hesternumque Larem, parvosque Penates Laetus adit; et *ib.* 9, 258. per magnos, Nise, Penates, Assaracique Larem obtestor. V. plura in LARES. ¶ In singulari num. *Liv.* 28, 18. Quoniam fors eos sub uno tecto esse, atque in eodem Penate voluisset. Al. leg. *ad eosdem Penates.* ¶ Rectus casus aliis *Penas*, aliis *Penatis* est. *Festus:* Penati singulariter *Labeo Antistius* posse dici putat, quia pluraliter Penates dicantur: cum patiatur proportio etiam Penas dici, ut optimas, primas, Antias. ¶ [*Confund. *Penates* et *parentes.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 7, 257.]

PĔNĀTĪGER, ra, rum, adj. qui Penates gerit. *Ov. Met.* 15, 450. Haec Helenum cecinisse penatigero Aeneae Mente memor refero.

PĔNĀTOR, oris, m. *Festus:* Penatores, qui penus gestant. Cato adversus M. Acilium quarta: Postquam nautas ex navibus eduxi, non ex militibus atque nautis piscatores, penatores feci, sed aurum dedi. *Dacerius* suspicatur legendum esse *venatores*, et *Fest.* in corruptum *Catonis* codicem incidisse.

PENDENS, entis, part. a *pendeo:* qui pendet. *Lucr.* 6, 911. anelli pendentes ex se. *Ov. Met.* 8, 772. pendentia vidi Serta super ramos. *Virg. A.* 8, 631. geminos huic ubera circum Ludere pendentes pueros; et *ib.* 5, 393. et spolia illa tuis pendentia tectis. *Id. G.* 4, 374. thalami pendentia murice tecta, *h. e.* imminentia. Sic *Mart.* 2, 14. centum pendentia tecta columnis. *Ov. Met.* 1, 268. pendentia nubila; et *Lucr.* 6, 194. Speluncasque velut saxis pendentibu' structas; et *Ov. Her.* 15, 141. antra scabro pendentia topho. *Id. Pont.* 1, 7, 51. pendentes rupe capellae, *h. e.* stantes in praecipiti, quasi suspensae sint. *Phaedr.* 5, 8. Cursu volucri pendens in novacula, *h. e.* leviter insistens, et paene non attingens. *Plin.* 10, 38, 54. Aves quaedam expandunt alas, pendentesque raro intervallo quatiunt, *h. e.* suspensis magis et stantibus similes, quam volantibus et procedentibus. ¶ *Vinum pendens*, uva adhuc in vite pendens. *Cato R. R.* 147. Hac lege vinum pendens venire oportet. *Julian. Dig.* 19, 1, 25. Pendens vindemia. Sic ap. *Cat. R. R.* 146. Olea pendens, *h. e.* arbori suae adhaerens, et nondum lecta; et *Cajus Dig.* 6, 1, 44. Pendentes fructus. ¶ *Pendentia* dicuntur, quae flaccida sunt, et deficiunt. *Ov. Met.* 15, 231. fluidos pendere lacertos. *Juven.* 10, 193. Pendentesque genas, et aniles aspice rugas. Sic *Plin.* 14, 22, 28. Hinc pallor, et genae pendulae; et *Suet. Aug.* 99. Malae labentes. ¶ Translate. *Hor. Ep.* 1, 1, 105. cum prave sectum stomacheris ob unguem De te pendentis, te suspicientis amici. *Sen. ep.* 5. *f.* Pendens animus, i. e. incertus, dubius; et *Sen. alter Oed.* 594. Gravis senectus sibimet, et pendens metus, *h. e.* anxius, sollicitus. *Plin.* 29, 1, 8. Pendentia fata. *Quint.* 9, 4. *med.* Clausulae periodi claudae atque pendentes. *Plin. praef. H. N.* Pingendi, fingendique conditores invenies absoluta opera pendenti titulo inscripsisse; ut *Apelles faciebat*, aut *Polycletus.* ¶ *Lis, causa, judicium, appellatio, conditio pendens*, quae nondum definita est, aut impleta, saepe ap. JCtos in *Digest.* et *Cod.* ¶ *In pendenti esse* dicuntur, quae adhuc incerta et dubia sunt. *Pompon. Dig.* 38, 17, 10. Quando in pendenti est, an quaedam personae possint obstare matri. *Ulp. ib.* 46, 3, 58. In pendenti est posterior solutio, ac prior: quippe incertum est, debitum, an indebitum exegerit. *Id. ib.* 7, 1, 25. In pendenti est, cui acquirat iste fructuarius servus; et *Triphonin. ib.* 49, 17, 19. *f.* In pendenti habere dominia.

PENDĔO, es, pĕpendi, a. 2. κρέμαμαι, suspensus sum. *Virg. G.* 3, 53. Et crurum tenus a mento palearia pendent. *Mart.* 7, 37. Turpis ab inviso pendebat stiria naso. *Cic. Verr.* 2, 4, 34. Sagittae pendebant ab humero. *Virg. G.* 2, 523. dulces pendent circum oscula nati. *Prop.* 2, 23, 35. capiti sacros patiar pendere corymbos. *Cic. Verr.* 2, 3, 26. *med.* Pendere ex arbore; et *ib.* 23. *med.* Tamdiu pependit in arbore socius populi R., quamdiu voluntas Apronii fuit. *Varr.* ap. *Non.* 3, 195. In candelabro pendet strigilis. *Petr. Sat.* 30. Lucerna bilychnis de camara pendebat; et *ib.* 28. *extr.* Super limen cavea pendebat aurea, in qua pica varia intrantes salutabat. *Plin.* 15, 15, 17. Pira serotina ad hiemem usque ad matrem pendent, gelu maturescentia. *Ov. Pont.* 3, 3, 17. Horrida pendebant molles super ora capilli. *Id. Met.* 7, 379. olor niveis pendebat in aera pennis; et *ib.* 1, 12. Nec circumfuso pendebat in aere tellus, Ponderibus librata suis; et *ib.* 8, 145. jam pendebat in auras, Et modo factus erat fulvis halyaeetos alis. *Id. Amor.* 3, 2, 63. Sed pendent tibi crura; potes, si forte juvabit, Cancellis primos inseruisse pedes; et *Virg. A.* 2, 544. telumque imbelle sine ictu Conjecit, rauco quod protinus aere repulsum, Et summo clypei nequicquam umbone pependit, *h, e.* leviter infixum adhaesit pendens. ¶ Pendent aves, cum in aere se sustinent, neque progrediuntur. *Mart. Spect.* 21. de Orpheo: Et supra vatem multa pependit avis. ¶ Vestes exteriores, quibus amicimur, ut toga, chlamys, et hujusmodi. *Ov. Met.* 2, 733. chlamydemque, ut pendeat apte, Collocat. *Mart.* 1, 93. Cerea si pendet lumbis, et trita lacerna. *Virg. A.* 11, 577. Tigridis exsuviae per dorsum a vertice pendent. ¶ *Pendere collo* de iis, qui collo alterius brachia circumdant amplexus gratia. *Ov. Fast.* 2, 760. Deque viri collo dulce pependit onus. *Sen. Thyest.* 523. Vos quoque, senum praesidia, tot juvenes, meo Pendete collo. ¶ Solebant servi pendere ad trabem, dum loris caederentur. *Ter. Phorm.* 1, 4, 43. Ego plectar pendens, nisi quid me fefellerit. *Id. Eun.* 5, 7, 20. Tu jam pendebis, qui stultum adolescentulum nobilitas flagitiis, et eundem indicas. *Pl. As.* 3, 3. 26. *Le.* O Libane, ut miser est homo, qui amat! *Li.* imo hercle vero qui pendet, multo est miserior. *Le.* scio, qui periculum feci. *Id. As.* 2, 2, 35. Nudus vinctus centum pondo es, quando pendes per pedes. Hoc supplicium *Id. ib.* 37. ita describit: Ad pedes quando alligatum est aequum centupondium, ubi manus manicae complexae, atque adductae ad trabem. ¶ De velocissime currente, et vestigia vix signante. *Stat. Th.* 6, 638 vix campus euntem Sentit, et exilis plantis intervenit aer, Raraque non fracto vestigia pulvere pendent. ¶ De votis, et donariis. *Virg. Ecl.* 7 24. Hic arguta sacra pendebit fistula pinu. *Prop.* 4, 3, 16. Omnibus heu portis pendent mea noxia vota. *Virg. A.* 7, 183. Multaque praeterea sacri in postibus arma, Captivi pendent currus curvaeque secures, Et cristae capitum, et portarum ingentia claustra, Spiculaque, clypeique, ereptaque rostra carinis. Adde *Sil.* 1, 617. et *Tibull.* 2, [illegible] 29. ¶ *Pendere* dicuntur, quae supra caput instant imminentque. *Ov. Her.* 10, 26. Hinc scopulus ra[illegible] cis pendet adesus aquis. *Virg. G.* 1, 214. Du[illegible] sicca tellure licet, dum nubila pendent. *Val. F[l.]* 3, 499. viden', Arctoo de carcere quanta Tolla[t] se nubes, atque aequore pendeat atro? *Hor. O[d.]* 3, 1, 17. Destrictus ensis cui super impia Cervi[ce] pendet. ¶ Item quae mobilia sunt, atque insta[]bilia, et cedentia oneri. *Ov. Met.* 11, 232. Lit[] habet solidum, quod nec vestigia servet, Nec r[]moretur iter, nec opertum pendeat alga. ¶ Ite[m] qui in summo, aut praecipiti stant, et non ins[i]stere, sed haerere, et suspensi esse videntu[r]. *Virg. A.* 1, 100. Hi summo in fluctu pendent: h[] unda dehiscens Terram inter fluctus aperit. *I[d.] ib.* 5, 206. illisaque prora pependit. *Id. Ecl.* 1, 7[] de capris: Dumosa pendere procul de rupe videb[] *Sil.* 8, 283. de auriga: Et praeceps trepida pe[n]dens in verbera planta, Impar fertur equis. *Vir[g.] A.* 10, 586. pronus pendens in verbera telo Adm[o]nuit bijugos. *Ov. Her.* 18, 52. de natante: co[r]pus dubia saepe pependit aqua. ¶ De iis qui [se] suspendunt. *Ov. R. Am.* 17. Cur aliquis collu[m] laqueo nodatus ab arcto, E trabe sublimi tris[te] pependit onus? *Mart.* 8, 61. Livet Carinus, ru[m]pitur, furit, plorat, Et quaerit altos, unde pe[n]deat, ramos. *Id.* 4, 77. Pendentem volo Zoilu[m] videre. ¶ Translate *pendere* dicitur, qui suspe[n]sus et dubius est, haeret, anxius est, et solli[ci]tus. *Cic. Agr.* 2, 25. Nolo suspensam et incerta[m] plebem Romanam obscura spe et caeca exspect[a]tione pendere. *Id. Att.* 4, 15. Ne diutius pende[as,] palmam tulit. *Ter. Ad.* 2, 2, 18. Animus tibi pe[n]det: ubi illinc, spero, redieris, tamen hoc ag[] *Plin. ep.* 6, 6. Pendeo, et exerceor, afficior n[] tu. *Sen. ep.* 69. Quamdiu futurum hoc sit, n[] nimis pendeo. *Lucr.* 6, 50. Mortales pavidis c[] pendent mentibus. *Val. Fl.* 3, 93. pendent m[] talia longo Corda metu, quibus illa fretis, quib[] incidat arvis. *Id.* 5, 301. Cunctaque adhuc, n[] gni veniant dum regis ad urbem, Ambigua, [] dubia rerum pendentia summa. ¶ Hinc *pend[ere] animo*, et saepius *animi*, et *animis* in plur. nu[m.] esse dubium, haerere. *Cic. fragm. carm.* ap. N[] 3, 85. Atque animo noctu pendens eventa timeb[] *Id. Tusc.* 4, 16. Qui appropinquans aliquod m[a]lum metuit, exanimatusque pendet animi. *Id. A[tt.]* 8, 5. Pendeo animi exspectatione Corfiniensi; [] *ib.* 16, 12. Animi pendeo et de te, et de me; [] *ib.* 11, 12. Ostendis te pendere animi, quamn[] rationem sim Caesari allaturus profectionis me[] *Pl. Merc.* 1, 2, 18. Ego animi pendeo, quid ill[] sit negotii. *Cic. Tusc.* 1, 40. Exspectando et [con]siderando pendemus animis, cruciamur, angim[ur] *Ursin.* in quodam MS. *animi* reperit. *Liv.* 7, 30. Prospectantes quidillis nos, patres conscripti, s[] licitis ac pendentibus animis renunciare jubea[] Hic quoque al. leg. *animi.* ¶ Item qui inten[tus] est et fixus adhaeret, quasique pendens deser[i] non posse videtur. *Virg. A.* 4, 79. et *Ov. Her.* [] 20. Narrantis conjux pendet ab ore viri. *Plin.* [] 1, 10. Sequaris monentem attentus et pendens. [] 8, 93. Ad vultus conversa tuos, ab imagine p[en]det; et *Val. Fl.* 1, 481. Pervigil Arcadio Tip[hys] pendebat ab astro; et *Quint.* 11, 3. *med.* Domi[na]tur autem maxime vultus: hoc pendent homin[es,] hunc intuentur, hunc spectant. ¶ Cum infini[] *Stat. Th.* 10, 457. e summo pendent cupida agm[] vallo Noscere quisque suos. ¶ Item quod ab a[] descendit, dependetque. *Cic. Or.* 2, 25. Ex [] verbo, lege Apuleja, tota illa causa pendebat. [] Item quod innititur, consistit. *Cic. Fam.* 6, [] Ut incolumitati tuae, tuorumque, qui ex te p[en]dent, consulas. *Id. Marcell.* 7. Ex unius tua vit[a] pendere omnium. *Id. Par.* 2. Cui spes omnis, [] ratio, et cogitatio pendet ex fortuna, huic ni[] potest esse certi. *Id. Fam.* 5, 13. Laudem sapi[en]tiae statuo esse maximam, non aliunde pende[re,] nec extrinsecus aut bene, aut male vivendi s[]

ensas habere rationes. *Id. Fl.* 2. Salus nostra, uae spe exigua extremaque pendet. *Id. Pis.* 41. ieque in tabellis paucorum judicum, sed in sen- entiis omnium civium famam nostram fortunam- ue pendere. *Lucan.* 5, 686. Cum tot in hac ani- na populorum vita salusque Pendeat. *Sil.* 3, 109. blite, tua nostram pendere salutem; et 13, 504. eque tuis pendentia Dardana fatis. ¶ Item quae essant, intermittuntur. *Virg. A.* 4, 88. pendent pera interrupta, minaeque Murorum ingentes. imiliter ap. JCtos *pendere* dicuntur, et *in pen- enti esse* (V. PENDENS.) quae in suspenso sunt, t in praesenti vim suam non habent. *Pomp. Dig.* 2, 1, 8. Mutui datio interdum pendet, ut ex post acto confirmetur. *Ulp. ib.* 24, 1, 11. *med.* Ut ta- ien haec traditio pendeat, donec mors consequa- ur. *Id. lib. regular. tit.* 11. Quamdiu apud hostes st, patria potestas in filio ejus interim pendebit. *d. Dig.* 7, 1, 12. *f.* Condictio pendet. *Id. ib.* 3, , 8. Actio negotiorum gestorum pendeat. ¶ Fru- *tus* quoque terrae *pendent*, quamdiu solo, aut rbori adhaerent. V. PENDENS. ¶ Item leges, t edicta, quae proponuntur, et in loco publico uspenduntur, ut omnibus nota fiant. *Lampr. Alex. ev.* 45. Tacebantur secreta bellorum: itinerum utem dies publice proponebantur, ita ut edictum enderet ante menses duos. *Auson. Grat. act.* 21. las ego litteras tuas si in omnibus pilis atque por- cibus, unde de plano legi possint, instar edicti endere mandavero, etc. ¶ Denique rei, quorum omina ab accusatoribus delata, in actis magistra- uum publice perscripta sunt. *Suet. Dom.* 9. Reos, ui ante quinquennium proximum apud aerarium ependissent, universos discrimine liberavit, nec peti nisi intra annum, eaque conditione permisit, accusatori, qui causam non teneret, exsilium ena esset. V. simile quippiam ap. *eund. Aug.* 32. *lin. ep.* 4, 9. Ad senatum remissus diu pependit, e. illius nomen diu affixum fuit. ¶ Et ii, quo- m bona venalia propter aes alienum proponun- r. *Suet. Claud.* 9. *f.* Ad eas rei familiaris angu- ias decidit, ut cum obligatam aerario fidem libe- re non posset, in vacuum lege praediatoria ve- lis pependerit sub edicto praefectorum. ¶ Et sae res, quae venales prostant. *Phaedr.* 3, 4, endere ad lanium quidam vidit simium. ¶ *Pen- o* pro *pendo*, h. e. pondus habeo. *Plin.* 21, 34, 9. Drachma sex obolos pondere efficit: obolus cem chalcos: cyathus pendet drachmas decem. isi dicas v. *pendet* esse futurum a *pendo*.

*PENDICŬLUS, i, m. in *Gloss. Cyrill.* ἀρπεδὼν ἀρπεδόνιον redditur, quae vox *laqueum* vel *fu- m* notat. Cf. locum *Salmasii* citatum in *Pendi- . B. A.*

PENDĪGO, iginis, f. occultum vitium in corpore imalis, quando intra illud cavum aliquod, aut us ex morbo fit, ubi pus et corrupta sanies col- itur: a *pendeo*, quasi sinus quidam sit pendens tus, et excrescens. *Veg. Vet.* 2, 44. Si jumento apulae fuerint dissolutae, diligenter inspicias, quas inter nervos et commissuras pendigines ciat: quod si inveneris, quacumque parte plagas cipere poterit, cataplasmatibus mollire, et scal- llo, vel cauterio aperire curabis, ut sanies illa que collectio defluat; et *ib.* 55. Si cesserit in do- e, et maturum fuerit, aperies, et saniem emit- : pendiginem circumcides ad vivum, etc. ¶ mmode de statuis inanium Deorum *Arnob.* 6, 1. O utinam liceret in simulacri alicujus medias roire pendigines: et *mox:* Jamdudum istos vi- retis Deos, quos exterior levitas lenocinio ful- ris augustat, laminarum flatilium esse crates, rticularum coagmenta deformium, etc. interque nes sinus commissurarumque juncturas plumbum suffusum, etc. *Salmas.* in *Solin.* 28. ap. *Arnob.* elligit πῆγματα, h. e. compactiones, commissu- , quasi appendices, ubi una pars alteri per cturam appenditur, et compingitur.

PENDIX, icis, f. Binae *Inscr.* habentur ap. *Grut.* , 10. et 11. eaedemque ap. *Mur.* 926, 5. et 932, in quibus legitur servus *a pendice cedri.* Putat *lmas. l. c. in voce praeced.* pendicem idem esse, od pendiginem, atque ad hujus servi curam spe- sse quidquid arcularum, aut aliarum rerum e ro compactum erat Viderint alii. Nam *Pignor. serv.* p. 240. nihil extricat.

PENDO, is, pĕpendi, pensum, a. 3. [*proprie est ndĕre facio, imprimis lances in ponderando. Hinc mo loco posuimus exemplum, quod v. pendendi m notione ponderandi, pondus ad trutinam ex- randi exhibet, Gr. σταθμάω, nostr. *waegen.*] *rr.* ap. *Non.* 6, 41. Unumquodque verbum state- auraria pendere. ¶ Metaphorice est considera- , examinare. *Cic. Verr.* 2, 4, 1. Ego quo nomi- appellem, nescio: rem vobis proponam: vos eam , non nominis pondere penditote. *Id. Or.* 16. philosophia res spectatur, non verba penduntur. *Quint.* 1. *f.* Si apud hoc consilium ex opibus, n ex veritate causa pendetur. *Id. Rosc. Am.* 22. men non temere creditur, neque levi conjectura penditur. *Lucan.* 4, 707. Quis conferre duces minit? quis pendere causas? ¶ Item pro aesti- re, τιμάω. *Lucr.* 6, 1247. Nec jam relligio Di- vum, nec numina magni Pendebantur. *Pers.* 1, 29. Ten' cirratorum centum dictata fuisse, Pro nihilo pendes? *Ter. Heaut.* 1, 1, 103. Tu illum nunquam ostendisti, quanti penderes. *Hor. Sat.* 2, 4, 93. quem tu vidisse beatus Non magni pendis. *Ter. Eun.* 1, 2, 14. Nihili pendere aliquid; et 3, 1, 21. flocci. *Id. Andr.* 3, 2, 45. et *Pl. Bacch.* 3, 6, 29. parvi. (unde coalescentibus vocibus *parvipendo* est factum.) *Pl. Bacch.* 2, 2, 29. plurimi. *Id. Most.* 4, 1, 27. Minoris pendo tergum illorum, quam meum. ¶ Item metonymice pro solvere: ductum ex eo, quod ante cusam pecuniam Romani aes stateris appendebant, non numerabant. *Enn.* ap. *Varr. L. L.* 4. *f.* Poeni stipendia pendunt. *Cic. Prov. cons.* 3. Achaei ingentem pecuniam pendunt L. Pisoni quotannis. *Liv.* 25, 8. Neque ullum vectigal Poeno pensuros. *Caes. B. G.* 5, 23. Quid in singulos annos vectigalis populo R. Britannia penderet, constituit. *Cic. Att.* 12, 25. Reliquae pecuniae usuram Silio pendemus. *Juven.* 3, 15. Mercedem alicui pendere. *Tac. A.* 13, 51. *extr.* tributum pro navibus; et *ib.* 2, 87. pretium; et *ib.* 4, 72. coria boum in usus militares. ¶ *Pendere poenas*, inquit *Paul.* ex *Festo*, solvere significat, ab eo quod aere gravi cum uterentur Romani, penso eo, non numerato, debitum solvebant. Unde proprie dicitur de eo, qui ob delictum pecuniam solvit, δίκην τίειν: metaphorice est dare poenas, luere, pati. *Ter. Heaut.* 4, 4, 6. Syrus mihi tergo poenas pendet. *Cic. Att.* 11, 8. Maximas poenas pendo temeritatis meae. *Liv.* 34, 61. Satis pro temeritate unius hominis suppliciorum pensum esse. *Ov. Fast.* 3, 845. capitis poenas pendere. *Just.* 11, 4. Magna se perfidiae supplicia pependisse, deleta juventute. *Id.* 8, 2. Poenas violatae religionis sanguine et caedibus suis pendunt. *Ov. Met.* 10, 232. Exsilio poenam potius gens impia pendat, Vel nece. ¶ Absolute. *Val. Fl.* 1, 445. tuis nam pendit in arvis Delius, ingrato Steropem quod fuderat arcu. ¶ *Pendere culpam, crimen*, h. e. poenas pro culpa. *Id.* 4, 477. nec credite culpam Saevitiae, scelerumve mihi nunc crimina pendi. ¶ *Pendere grates*, solvere, reddere, rependere. *Stat. Theb.* 11, 223. dignas sed pendere grates, Haud mortale opus est: certent tibi reddere Bacchus Noster, et Alcides. ¶ Impersonaliter. *Plin.* 12, 14, 32. *f.* Iterumque imperii nostri publicanis penditur. ¶ [*Tum *pendere* de rebus ipsis, quae ponderantur, dicitur, significatque pondus habere: nostr. *wiegen:* quam vocis notionem ut primam Noster ab initio collocaverat, his laudatis exemplis:] *Lucr.* 1, 360. Nam si tantumdem est in lanae glomere, quantum Corporis in plumbo est, tantumdem pendere par est. *Sen. ep.* 66. *med.* Bona vera idem pendunt, idem patent: falsa multum habent vani. *Plin.* 18, 7, 12. *n.* 2. In Transpadana Italia scio vicenas quinas libras farris modios pendere. *Id.* 31, 6, 31. Fistulas, legitimum est, si quinariae erunt, sexagena pondo pendere: si octonariae, centena. (*Vitr.* de eadem re verba faciens 8, 7. *pondus habere* dicit, et *Pall.* 9, 12. *libras habere* pro *pendere.*) *Id.* 9, 15, 17. Praecipua magnitudine thynni; invenimus talenta quindecim pependisse. Adde *ib.* 30, 48. ¶ Part. *Pendendus* in *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv. n.* 43. Earum arborum eruendarum, ferr. pendendarum, adolendarum, commolendarum causa, *h. e.* ferro bipenni findendarum: etenim *Isid. Or.* 19, 19. Securis apud veteres penna vocabatur; utraque autem partem habens aciem, bipennis, quasi duas pennas habens. ¶ *Pendissent* pro *pependissent* legimus ap. *Liv.* 45, 26. *f.*, sed quia ejusd. libri *c.* 29. bis habet *pependissent*, priore loco mendum suspicari possumus. Quamquam et *Paul. Nol. carm.* 14, 122. *penderit* dixit. ¶ [*Confund. *pendere* et *perdere. Cort.* ad *Lucan.* 2, 313.]

PENDŬLUS, a, um, adj. κρεμαστὸς, ἐκκρεμής, pendens, suspensus, pensilis. Vox est ferme poetica. *Hor. Od.* 3, 27, 58. potes hac ab orno Pendulum zona bene te secuta elidere collum. *Ov. Fast.* 4, 386. Pendula coelestes Libra movebat aquas. *Id. Met.* 7, 117. Pendulaque audaci mulcet palearia dextra. *Id. Her.* 1, 10. Lassaret viduas pendula tela manus. *Mart.* 8, 33. bombyx pendulus urget opus. *Colum.* 10, 229. Quae canat inter opus Musa modulante putator Pendulus arbustis. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 324. Pendula librato figit vestigia saltu, *h. e.* levia, suspensa, pendentia. *Plin.* 14, 22, 28. de ebrietate: Hinc pallor, et genae pendulae, tremulae manus, etc. ¶ *Pendula Venus*, et Graece περιβασίη dicitur schema, illud Venereum, quo super virum resupinatum mulier aversa varicus ita sedet, ut equitare videatur; hinc etiam *equus Hectoreus* appellatur, V. EQUUS. *Appul. Met.* 2. Inscenso grabatulo, super me sensim residens, ae crebra subsiliens lubricisque motibus mobilem spinam quatiens, pendulae Veneris fructu me satiavit. Huc pertinet illud *Hor. Sat.* 2, 7, 49. Clunibus aut agitavit equum lasciva supinum; et *Juven.* 6, 321. tollit pendentis praemia coxae; et *Auct. epigr.* in *Anthol. Lat.* T. 1. p. 633. *Burm.* Inque modos omnes doctas imitata tabellas Transeat, et telo pendeat illa meo. [*V. *Ruhnk.* ad *Jul. Ruf. de schem. lex.* §. 38. p. 263. sqq. *ed. Fr.*] ¶ In alto positus, et quasi pendens, declivis. *Mart.* 13, 112. Pendula Pontinos quae spectat Setia campos. Adde 4, 64. et 10, 20. *Colum.* 2, 18. Macriora et pendula loca fimo juvanda sunt. *Claud. in Ruf.* 2, 507. dubio tibi pendula rupes Immineat lapsu. ¶ Translate. *Hor. Ep.* 1, 18, 110. ne fluitem dubiae spe pendulus horae, *h. e.* haerens, incertus, exspectatione suspensus, anxius, sollicitus. *Vopisc. Sat. ex ep. Hadriani Imp.* 8. Aegyptum totam didici, levem, pendulam, et ad omnia famae momenta volitantem.

PĒNĔ. adv. V. PAENE.

PĒNĒIS, idis, f. Πηνηΐς, quae ad Peneum pertinet. *Ov. Met.* 1, 544. spectans Peneidas undas; et *ib.* 472. hoc Deus in Nympha Peneide fixit, *h. e.* Daphne Penei filia; et 504. Nympha precor, Penei, mane: non insequor hostis.

PĒNĒĬUS, a, um, adj. Πηνήϊος, ad Peneum pertinens. *Virg. G.* 4, 317. Peneia Tempe. *Ov. Met.* 12, 209. arva. *Stat. Th.* 4, 143. stagna. *Val. Fl.* 1, 386. laurus. V. DAPHNE. *Ov. Met.* 1, 452. Primus amor Phoebi Daphne Peneia. Adde *ib.* 525. *Lucan.* 8, 33. Peneius amnis, *h. e.* Peneus.

*PĒNĔLEUS, ei et eos, Hippalci et Asteropes filius, unus ex procis Helenae, in bellum Trojanum missus. *Hyg. fab.* 81 et 97. *B. A.*

PĒNĔLŎPĒ, es, et Penelopa, ae, f. Πηνελόπη, Icari filia, Ulyssis uxor. Dictam volunt ab avibus, quae Penelopes dicuntur, sive Meleagrides, cum ante Arnea diceretur, quasi abjecta et repudiata: ab ἀρνέομαι, recuso, abnuo. Ferunt enim, cum ab Icaro Periboeaque parentibus esset exposita, ab hoc avium genere fuisse educatam. Celebratur tanquam pudicitiae exemplar, quae absente totos viginti annos marito, nullis aut parentum precibus, aut procorum pollicitationibus adduci potuit, ut fidem, quam viro discedenti dederat, secundis nuptiis violaret. Cum autem proci acrius instarent, atque adeo vim illaturi viderentur, tantum morae ab illis sibi postulavit, quantum telae, quam in manibus habebat, absolvendae sufficeret: quod cum impetrasset, quicquid interdiu texuerat, noctu retexebat, eoque commento eorum cupiditatem in reditum mariti distulit, qui ab illa sub mendici habitu hospitio susceptus, procos ad unum omnes interemit. *Cic. Acad.* 4, 29., *Ov. Her.* 1., *Hyg. fab.* 126. Hinc *Prop.* 3, 10, 38. Vincet Penelopes Aelia Galla fidem. Sed alii scripserunt, Penelopen cum omnibus procis corpus miscuisse, et ex eorum uno Panem peperisse, Ulyssem cognito uxoris adulterio in Cretam insulam secessisse, et Gortynae mortuum esse. V. *Voss. instit. or.* 1, 6. §. 8., *Francisc. Flor. Sabin. lect. subcisiv.* 3, 2. et *Auct. Priap.* 70. Sane Pan ex Mercurio tertio, et ex Penelope natus dicitur, sive haec uxor Ulyssis; sive alia quaedam fuerit. *Cic. N. D.* 3, 22. Tertius Jove tertio natus, et Maja, ex quo et Penelopa Panem natum ferunt. V. et *Serv.* ad *A.* 2, 43. et ad *G.* 1, 16. Porro hanc quaestionem de castitate Penelopae etiam temporibus Senecae movebant eruditi, ut innuit ipse *ep.* 88. *med.* ¶ Sponsos Penelopae *Hor. Ep.* 1, 2, 28. vocat homines luxui deditos, quibus nihil cordi est, praeter voluptates. ¶ Translate quaevis casta mulier Penelope dicitur. *Mart.* 1, 63. juvenemque secuta, relicto Conjuge, Penelope venit, abit Helene.

PĒNĒLŎPĒUS, a, um, adj. ad Penelopen pertinens, ut Penelopea fides. *Ov. Trist.* 5, 14, 36. Penelopeus Telemachus, *h. e.* Penelopae filius, *Catull.* 61, 230. ¶ *Penelopea* absolute, ap. *Auct. Priap.* 70, 20. est ipsa Penelope.

PĒNĔLOPS, ŏpis, m. πηνέλοψ, avis quaedam, alio nomine Meleagris. *Plin.* 37, 2, 11. *n.* 1.

PĔNĒS, παρὰ, apud, praepos. ex iis, quae accus. regunt. [*Ac primo quidem loco collocavimus exempla, in quibus de loco dicitur, qui licet rarior, tamen proprius est hujus praepositionis usus. Noster secundo loco posuerat ista:] *Ter. Ad.* 3, 3, 34. Isthaec jam penes vos psaltria est? *S.* Ellam intus. *Cic. Mil.* 22. *extr.* Servi centum dies penes accusatorem fuere. *Caes. B. C.* 1, 76. Edicunt, penes quem quisque sit miles Caesaris, ut producatur. *Ulp. Dig.* 43, 5, 3. Si penes servum tabulae fuerint, dominus interdicto tenebitur. ¶ [*At longe frequentior est ea loquendi ratio, qua cum significatione dominii vel potestatis usurpatur.] *Ulp. Dig.* 50, 16, 63. *Penes te* amplius est, quam *apud te.* Nam *apud te* est, quod qualiter qualiter a te teneatur: *penes te* est, quod quodammodo a te possidetur. *Ov. Fast.* 1, 119. Me penes est unum vasti custodia mundi. *Cic. Agr.* 2. 19. Eos agros, quorum adhuc penes Cn. Pompejum omne judicium, et potestas debet esse, decemviri vendent? *Id. Brut.* 74. Penes quos laus fuit. *Sall. Jug.* 20. *extr. Sen. Q. N.* 4, 3. et *Plin.* 17, 12, 19. Fides penes auctores erit. Sic *Vell.* 2, 63. Summa virium penes eum est. *Pl. Amph.* 2, 2, 21. Omnia bona adsunt, quem penes est virtus. *Id. Aul.* 4, 4, 27. Perscrutatus es tuo arbitratu, neque tui me quicquam invenisti penes. *Hor. Sat.* 2, 3, 273. Penes te es? *h. e.* esne sanus mente? *Ter. Hec.* 4, 1, 20. Penes te culpa est. ¶ *Tac. A.* 4, 16. Plures ejus rei causas afferebat, potissimam penes in-

curiam virorum, feminarumque, *h. e.* potissimam causam tribuebat incuriae, etc.

PĔNESTAE, arum, m. plur. *Πενέσται*, populi Thes- Illyridis Graecae, in confinio Macedoniae, et Thes- saliae, inter Albanos et Dassaretas. *Liv.* 43, 21. Conatus in Penestis Uscanam recipere, a praesidio repulsus. Hinc *F.*]

[PĔNESTĬA, ae, f. regio Penestarum. *Liv.* 43, 19. Uscanensibus Illyricisque venditis, in Pene- stiam exercitum reducit. Hinc *F.*]

[PĔNESTIĀNUS, a, um, adj. ad Penestiam pertinens. *Liv.* 43, 18. Tertio die ad Uscanam (Penestianae terrae ea maxima urbs est) posuit castra. *F.*]

*PENESTĬCA, ae, Helvetiorum opp., inter Aven- ticum et Salodurum. *Aut. Itin.* ℙ V. PETENI- SCA. *B. A.*

PĔNETRĀBĬLIS, e, adj. *πόριμος, διαπέρσιος*, qui penetrari facile potest, pervius. *Ov. Met.* 12, 166. corpus nullo penetrabile telo. *Sen. Const. Sap.* 3. *f.* Non refert, quam multa in illum conjiciantur tela, cum sit nulli penetrabilis. *Stat. Th.* 2, 653. nullique tuum penetrabile ferro Pectus. *Just.* 4, 1. de Sicilia: Terra cavernis quibusdam, fistulisque ita penetrabilis, ut ventorum tota ferme flatibus pateat. *Stat. Silv.* 3, 5, 21. Aut septemgemini caput haud penetrabile Nili, *h. e.* quod deprehen- di, aut adiri non potest. ℙ Item qui facile pene- trat. *Virg. G.* 1, 93. Boreae penetrabile frigus. *Id. A.* 10, 481. Aspice, num mage sit nostrum penetrabile telum. *Sil.* 7, 649. penetrabilis haesit arundo. *Ov. Met.* 13, 857. penetrabile fulmen. *Macr. Sat.* 7, 12. Vinum tanto penetrabilius in venas efficitur bibendo, quanto fit liquidius faece purgata. *Gell.* 10, 3. Multa copiosaque invidia, gravique et penetrabili querimonia dicere aliquid. ℙ +Adverbii more *penetrabilius* comparat. ap. *Auct. Itin. Alex.* (ed. *A. Maio*) 29. Hausto fluminis fri- gore penetrabilius utique quo rarior. *B. A.*

PĔNETRAL, alis, n. penetrale. *Macr. Sat.* 7, 1. Intra suum penetral. *Sym. ep.* 2, 34. Sanctum penetral animi tui nesciunt. Adde *Prop.* 4, 8, 6., ubi al. aliter leg.

PĔNETRĀLĔ, is, n. *μυχὸς*, omnis pars interior domus, vel templi, teste *Serv.* ad *A.* 7, 59., adeo ut opus sit penetrare, h. e. penitus intrare, ut *Fest.* ait. *Mart.* 10, 51. Nec Capitolini summum penetrale Tonantis. *Virg .A.* 2, 484. Apparent Pria- mi et veterum penetralia regum; et *ib.* 7, 59. Lau- rus erat tecti medio in penetralibus altis. *Lucan.* 5, 146. adyti penetrale remoti Fatidicum. *Ov. Trist.* 1, 1, 105. Cum tamen in nostrum fueris penetrale receptus, Contigerisque tuam, scrinia curva, domum. *Liv.* 41, 20. Cyzici in Prytane- um, hoc est, penetrale urbis, ubi publice, quibus his honos datus est, vescuntur, vasa aurea mensae unius posuit. *Sil.* 7, 501. Evocat e liquidis pi- scem penetralibus esca. *Ov. Met.* 1, 574. Magni amnis penetralia. ℙ Signum alicujus numinis, quod in penetrali colitur. *Sil.* 13, 62. Huc vit- tas, castumque refer penetrale parentum. ℙ Trans- late. *Quint.* 6, 2. *med.* Mihi in animo est, quae latent penitus, ipsa hujus loci aperire penetralia; et *Stat. Silv.* 3, 5, 56. fixamque animi penetrali- bus imis Nocte dieque tenes.

PĔNETRĀLIS, e, adj. *ἐνδόμυχος*, internus, inte- rior. *Virg. A.* 2, 297. Aeternumque adytis effert penetralibus ignem. *Cic. Har. resp.* 27. Deorum ignes, solemnes mensas, abditos ac penetrales fo- cos, occulta sacra inexpiabili scelere pervertit. *Virg. G.* 1, 379. Saepius et tectis penetralibus extulit ova Angustum formica terens iter. ℙ *Pe- netrales Dii* a poetis dicuntur Penates, ut *Cic. N. D.* 2, 27. docet. *Sen. Oedip.* 265. Per regna juro, perque penetrales Deos. Adde *Phoen.* 340. ℙ *Pe- netrale sacrificium*, quod interiore parte sacrarii conficitur. *Festus.* ℙ *Penetralis*, penetrabilis, fa- cile penetrans. *Lucr.* 1, 494. Permanat color ar- gentum, penetraleque frigus; et 2, 382. Quare fulmineus multo penetralior ignis.

PĔNETRĀLĬTER, adv. penetrando, intus, inte- rius. *Venant. Vit. S. Mart.* 4, 597. Et fera de- licti penetraliter ulcera mordent.

PĔNETRĀTĬO, onis, f. actus penetrandi. *Appul. Flor. n.* 18. Paribus utrinque aculeis, simili pene- tratione, mutuo vulnere.

PENETRĀTOR, oris, m. qui penetrat. *August. ep.* 199. *med.* Domus alienae penetratores. *Prud. Hamart.* 883. sed ignis Trajector nebulae, vasti et penetrator operti est. *Paul. Nol. carm.* 20, 285. Spiritus ille Dei penetrator ubique per omnes Na- turas rerum.

PĔNETRĀTUS, a, um, part. a *penetro*: perva- sus, aditus, permeatus. *Lucr.* 1, 528. Haec ne- que dissolvi plagis extrinsecus icta Possunt, nec porro penitus penetrata retexi. *Vell.* 2, 40. Pene- tratae cum victoria Media, Albania, Hiberia, ac deinde flexum agmen ad eas nationes, quae, etc. *Stat. Silv.* 4, 6, 104. de Hercule: Hic penetrata tibi, spoliataque limina montis Concinet. ℙ Qui penetravit, insinuatus. *Lucr.* 4, 671. Quae pene- trata queunt sensum progignere acerbum.

PĔNETRO, as, avi, atum, a. 1. *εἰςδύνω, διαπείρω*, penitus intro, ingredior, pervado, permano, permeo. *Pl. Bacch.* 1, 1, 33. Homo adolescen- tulus penetrem me hujusmodi in palaestram, ubi damnis desudascitur. *Cic. Univ.* 9. *extr.* Astra, quae per coelum penetrantia, solstitiali se, et bru- mali revocatione converterent. *Lucr.* 2, 538. vallo munitur eburno, Ut penitus nequeat penetrari. *Cic. Tusc.* 1, 20. Qui ostium Ponti viderunt, et eas angustias, per quas penetravit Argo. *Nep. Chabr.* 4. Cum enim eo (*in portum*) penetrasset, ceterae (*naves*) non sunt secutae. *Suet. Caes.* 52. Eadem nave paene Aethiopia tenus Aegyptum penetravit. *Virg. A.* 1, 247. Illyricos penetrare sinus. *Id. ib.* 7, 207. Idaeas Phrygiae penetravit ad urbes. Ad- de *Cic. Prov. cons.* 13. *Ov. Met.* 12, 42. penetrat- que cavas vox omnis ad aures; et *ib.* 7, 601. tri- stes penetrant ad viscera morbi; et *ib.* 12, 336. jaculum laevam penetravit in aurem. *Cels.* 5, 28. *n.* 3. Ulcus celeriter serpendo, penetrandoque us- que ad ossa, etc. *Liv.* 39, 31. Permixti turbae hostium intra vallum penetraverunt. *Id.* 2, 53. Tumultus e castris, et in urbem penetrat. *Cic. Somn. Scip.* 7. Romuli animus haec ipsa in tem- pla penetravit. *Id. Verr.* 2, 4, 48. Ditem Patrem subito non longe a Syracusis penetrasse sub ter- ras. ℙ Passive impersonaliter. *Liv.* 10, 1. In eam speluncam penetratum cum signis est. ℙ Trans- late. *Cic. N. D.* 2, 61. Hominum ratio in coe- lum usque penetravit. *Id. Brut.* 38. de actione: Nulla res magis penetrat in animos, eosque fin- git, format, flectit. *Id. Part.* 36. Definiendo, de- scribendoque ad sensum judicis opinionemque pe- netrare. *Just.* 5, 7. Adeo ad omnem aetatem tanti mali sensus penetraverat. *Suet. Gr.* 3. *f.* In pro- vincias quoque grammatica penetraverat. *Ov. A. Am.* 3, 291. Quo non ars penetrat? discunt la- crimare decenter, Quoque volunt plorant tempore, quoque modo. *Tac. A.* 3, 4. Nihil Tiberium ma- gis penetravit, quam studia hominum accensa in Agrippinam; et *H.* 4, 7. Sorte et urna mores non discerni: suffragia et existimationem, senatus re- perta, ut in cujusque vitam famamque penetra- rent. [*Plura praebet *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 347.] *Lucr.* 5, 1261. Tum penetrabat eos, posse haec liquefacta calore Quamlibet in formam, et fa- ciem decurrere rerum. ℙ *Penetrare se*, se conji- cere. *Pl. Amph.* 1, 1, 94. Perduelles penetrant se in fugam. *Id. Trin.* 2, 2, 1. Foras penetrare se ex aedibus. *Gell.* 5, 14. *med.* Specum quan- dam nactus, in eam me penetro, et recondo. *Pl. Truc.* 1, 1, 23. Ea intra pectus se penetravit po- tio. ℙ Translate. *Gell.* 13, 10. Penetrare se in litteras. ℙ *Penetrare pedem*, inferre. *Pl. Men.* 5, 2, 64. Si ego intra aedes hujus unquam penetravi pedem. Adde *ib.* 2, 3, 49.

[PĒNĒUS, a, um, adj. idem ac Peneius. *Ov. Met.* 7, 230. Nec non Peneae, nec non Sperchei- des undae. *F.*]

PĒNĒUS, i, m. *Πηνειὸς*, fluvius Thessaliae, qui ex Pindo ortus, deinde Larissam alluens, inter Olympum et Ossam per Tempe labitur, viridis calculo, amoenus circa ripas gramine, canorus avium concentu, et in sinum Thermaicum influit: nunc *Salampria* vocatur. *Plin.* 4, 8, 15., *Ov. Met.* 1, 569., et *Mela* 2, 3. Narrat *Claud. Rapt. Pros.* 2, 179. et sqq. Peneum olim, coeuntibus Ossa et Olympo, et cursum ejus intercludentibus, totam Thessaliam inundasse, et a Neptuno tridenti emo- tis montibus, viam ei rursus apertam fuisse. ℙ In fabulis est Deus, ut cetera fere flumina, pater Cyrenes et Daphnes. *Hyg. fab.* 161. et 203. Hinc *Ov. Amor.* 3, 6, 31. Te quoque promissam Xan- tho, Penee, Creusam Phthiotum terris occuluisse ferunt; et *Met.* 2, 243. Peneosque senex, Teu- thranteusque Caicus. ℙ Quod legitur in quibus- dam codicibus *Catull.* 68, 109. Quale (*barathrum*) ferunt Graji Peneum prope Cylleneum Siccare emul- sa pingue palude solum: rectius *Pheneum* alii re- ponunt, quod est oppidum Arcadiae in Cyllene monte, *Φένεον*. *Plin.* 4, 6, 10. etiam innuit, circa illud paludem esse, ex qua Ladon fluvius oritur.

PĒNĬCILLUM, i, n. et Penicillus, i, m. dimin. peniculi, *γραφὶς*, instrumentum pictorum inducen- dis coloribus. *Cic. Or.* 22. *f.* Pictor ille vidit, ob- volvendum caput Agamemnonis esse, quoniam sum- mum illum luctum penicillo non posset imitari. *Quint.* 2, 21. *extr.* Coelator coelum desiderat, et pictor penicilla. *Plin.* 28, 17, 71. Setae e peni- cillis tectoriis. *Id.* 35, 9, 36. *n.* 1. Zeuxis auden- tem jam aliquid penicillum ad magnam gloriam perduxit, *h. e.* artem pingendi: metonymia. Sic *paulo sup.*: Apollodorus primus gloriam penicillo jure contulit. ℙ Metaphorice. *Cic. Q. Fr.* 2, 15. *med.* Modo mihi date Britanniam, quam pingam coloribus tuis, penicillo meo, *h. e.* ornamentis tuis, artificio et stilo meo. ℙ Item linamentum, quod vulneri vel aridum, vel imbutum medicamine impo- nitur, *μοτός*. *Cels.* 2, 10. *f.* Deligandum brachium superimposito expresso ex aqua frigida penicillo. *Id.* 7, 7. *n.* 6. Exigua penicilla interponenda, do- nec exulceratio ejus loci finiatur. ℙ Item linteo- lum concerptum ad similem fere usum. *Plin.* 34, 11, 26. Sed ablui aeruginem necessarium penicil- lis calidis, donec rodere desinat; et *ib.* 11, 3 Atramentum penicillo fronti impositum. *Id.* 2 15, 57. de cumino: Propter colum quoque bibitu illiniturque, vel penicillis fervens apprimitur fa ciis. ℙ Item peniculus ad abstergendum. *Colu* 12, 18. Picem in fundum destillare, deinde pe cillo detergere. ℙ Penicilli ex spongiis. *Plin.* 45, 69. Spongiarum tria genera accepimus: spissu ac praedurum; tragos id vocatur: spissum et m lius; manon: tenue densumque, ex quo penicil Achilleum. *Id.* 31, 11, 47. Mollissimum genus e rum (*spongiarum*) penicilli: oculorum tumores vant ex mulso impositi; et *ib. f.* Circa Lycia penicillos mollissimos nasci in alto, *h. e.* spongi ex quibus penicilli fiunt. ℙ [Ita etiam vocat collyrium quoddam, quod nempe oculis penici apponi solebat. *Inscr.* ap. *Tôchon*, *cachets* *ocul.* p. 66. Phronimi penicill. ad omnem lipp Alia ap. *eund. ib.* p. 71. Junii Tauri penicillum omnem lippit. *F.*]

PĒNĬCŬLĀMENTUM, i, n. lacinia in mod peniculi, seu caudae dependens. *Enn.* ap. *Non.* 624. Pendent peniculamenta unum ad quodque dule. *Lucil. ib.* Peniculamentum vero reprehend noli. Adde *Caecil. ib.* ℙ Pro ipsa cauda, seu c dae muscario. *Arnob.* 5, 163. Peniculamenta curtantem cantheriorum, innectentem laqueos n biles. Ita *Scal. in Catal.* Alii leg. *peniculant decurtantem contherios*, quod est, peniculos c quirentem, h. e. setas equinas caudarum, ex q bus laqueos texat.

PĒNĬCŬLANS. V. v. praec.

PĒNĬCŬLUS, i, m. parvus penis, h. e. pa cauda. Dicitur de extrema cauda setosa, aut losa quorundam animalium, ut boum, equoru vuldium, quibus utebantur ad pulverem et sor abstergendas ex mensis, vasis, vestibus: et ita citur tale instrumentum, etiam si ex cauda sit, *σπογγεῖον, σπογγάριον*. *Pl. Men.* 1, 1, 1. ventus nomen fecit Peniculo mihi, ideo quia m sam, quando edo, detergeo. *Parasitus loquit* et *ib.* 2, 3, 40. Quis iste est Peniculus? qui tergentur baxeae? *Ter. Eun.* 4, 7, 7. Quid ig ve? peniculon' pugnare, qui istunc huc portes, gitas? *Sa.* egone? imperatoris virtutem nover et vim militum: sine sanguine hoc fieri non po qui abstergerem vulnera. ℙ Etiam spongiae gae, propter similitudinem caudarum, peniculi ctae sunt, teste *Paul.* ex *Festo*: et fortasse hu modi spongiam intelligit *Ter. l. c.* V. PENIC LUS. ℙ De penicillo pictorum. *Plin.* 35, 10, *n.* 11. Arrepto peniculo, lineam duxit summae nuitatis per tabulam. Ita editio *Jenson.* a. 1 Aliae antiquiores, et *Hard.* penicillo. ℙ Ludi ambiguo instrumenti abstergentis, et nominis rasiti *Pl. Men.* 2, 2, 12. *Mes.* Quem tu parasi quaeris, adolescens, meum? *Cyl.* Peniculum. accum hunc in vidulo salvum fero. *Lambin.* r rebat ad *τὸ αἰδοῖον ἀρσενικόν*.

[PĔNĬGĔNES, is, m. pauperis filius: a *πε* pauper, et *γείνομαι*, nascor. Est cogn. R. *I* ap. *Mur.* 1481, 5. T. Claudius Penigenes. *F.*]

PĒNIS, is, m. *κέρκος*, idem quod cauda, a veteres. *Cic. Fam.* 9, 22. Caudam antiqui pe vocabant, ex quo est propter similitudinem pen lus. *Festus*: Penem antiqui codam vocabant, a antiquitate etiamnum offa porcina cum caud coenis puris offa penita vocatur: dictum est f tan a pendendo. *Naevius* ap. *eund. ib.* Lares lu tes peni pinxit bubulo: *peni* ablat. pro *pene*, ut *pi*, *navi*. ℙ Postea ob similitudinem ita est catum membrum virile, *πέος, ψωλή*. *Cic. l. c.* hodie penis est in obscenis: at Piso queritur, lescentes peni deditos esse. Quod tu appellas nomine, ille tectius penem. Adde *Sall. Cat.* *Hor. Epod.* 12, 8., *Juven.* 6, 337. et 9, 43.

PĔNISSĬMĒ. V. PENITUS adv.

PĔNĬTĒ, adv. penitus. *Catull.* 61, 178. Pec uritur intimo Flamma, sed penite magis. Al. *penita*, ut sit adjectivum. *Sidon. ep.* 4, 9. A nes ejus quotidianas penitissime inspexi. Ho perlativum a *penitus* etiam duci potest.

PĔNĬTUS, adv. *ἔνδον*, omnino intus, in imo fundo, in intimis partibus, intrinsecus: cui o nitur *extra*, aut hujusmodi. *Sev. Aetn.* 317. e penitusque coacti Exagitant venti. *Manil.* 4, penitusque Deus, non fronte notandus. ℙ Du a *penes*, ut in voce praec. dictum est. [*O est ex *pene intus*, atque ita ut *peregre* tripl habet significationem, cum proprie exprimat e et unde aliquid sit et quo proficiscatur. *Boe* l. mox l.] *Cic. Verr.* 2, 5, 27. Lautumias Sy sanas omnes audistis: opus est totum ex sa mirandam altitudinem depresso, et multorum o penitus exciso. *Virg. A.* 10, 526. jacent pe defossa talenta. *Id. G.* 2, 290. penitus terrae gitur arbos. *Cels.* 5, 26. *n.* 7. Interest vuln summa parte sit, an penitus penetraverit. *Ov.* 2, 178. despexit ab aethere terras Infelix Pha penitus penitusque jacentes. *Nep. Alc.* 9. Pe in Thraciam se supra Propontidem abdidit. *B. G.* 6, 9. Suevos omnes penitus ad extremos se recepisse. *Virg. A.* 6, 59. Tot maria intra

ce te, penitusque repostas Massylum gentes; et *ib.* 8, 242. umbrosae penitus patuere cavernae, Non secus, ac si qua penitus vi terra dehiscens Infernas reseret sedes. *Cic. Cat.* 1, 13. Periculum autem residebit, et erit inclusum penitus in venis atque in visceribus reipublicae. [**Lucan.* 1, 31. nulli penitus descendere ferro Contigit, i. e. in penitissimas seu intimas Italiae regiones, aut si mavis in viscera reipublicae penitus descendere: ita *Christ.* V. *Cort.* et *Mart. Lag.* ad h. l. in *ed. Web.* *Tac. G.* 41. non in ripa commercium, sed penitus. Atque notandum, saepissime *Tacitum* hac voce uti, cujus plurima exempla suppeditat *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 347.] ¶ Translate. *Cic. Leg.* 1, 5. Penitus ex intima philosophia hauriendam juris disciplinam putas. *Id. Har. resp.* 26. *extr.* Vitia in aliquo penitus defixa atque haerentia. *Id. Cluent.* 1. *f.* Evellere ex animis hominum opinionem tam penitus insitam. *Id. Verr.* 2, 2, 70. Bene penitus sese dare in familiaritatem alicujus. *Id. Att.* 7, 12. Demittere se penitus in causam. *Id. Or.* 1, 23. Res penitus perspectae, planeque cognitae; et *ib.* 5. Omnes animorum motus penitus pernoscendi. *Id. Att.* 8, 12. Penitus intelligere aliquid. *Hor. Od.* 1, 21, 3. Latonamque supremo Dilectam penitus Jovi; et *Tac. A.* 1, 52. Multa de virtute ejus memoravit, magis in speciem verbis adornata, quam ut penitus sentire crederetur. ¶ Pro radicitus: quod translate est nihil relinquendo. *Cic. Rosc. Com.* 7. Caput et supercilia penitus abrasa. *Id. N. D.* 1, 42. Euhemerus videtur religionem penitus totam sustulisse. *Id. Off.* 2, 8. Hanc consuetudinem et disciplinam penitus amisimus. *Hor. Sat.* 1, 3, 73. penitus excidere vitium irae. *Phaedr. prol.* 3. Curamque habendi penitus corde eradere. [**Suet. Claud.* 25. Druidarum religionem penitus abolevit.] ¶ Latiore significatione est prorsus, omnino, πάντως, παντελῶς. [*Haec ab anteced. parum differunt.] *Virg. Ecl.* 1, 67. Et penitus toto divisos orbe Britannos; et *A.* 12, 623. Hi fugiunt, penitusque datis referuntur habenis. *Q. Cic. ad Tiron. Fam.* 16, 8. Te penitus rogo, ut, etc. *Cic. Fin.* 1, 15. Ob eam dibilitatem animi, multi parentes, multi amicos, plerique se ipsos penitus perdiderunt. *Id. Fam.* 5, 13. Reipublicae penitus diffidere. [*Hic commemorari posse videtur locus *Vell.* 2, 27, 1. At Pontius Telesinus, dux Samnitium, vir animi bellique fortissimus, penitusque Romano nomini infestissimus, i. e. in omnibus, quae sentiret et faceret, se Romanis praebuit inimicissimum. At *Ruhnk.*, q. v., leg. censet: vir animi fortissimus, belli peritissimus, Romanoque nomini infestissimus.] Comp. *Penitius* legitur ap. *Cels. l. c.* supra in §. 2. pro *penitus* in editione *Lindenii*, et in margine editionis *Constantini;* item ap. *eund.* 5, 28. *n.* 11. Penitiusque condita suppuratione. Sed utrobique *penitus* esse in MSS. affirmat *Targa.* Sup. *Penitissime* V. in PENITE: pro quo et *penissime* dictum est per syncop. *Pl. Most.* 3, 1, 125. Malum quod tibi Dii Deaeque omnes duint: ita mea consilia perturbat penissime. Adde *Aul.* 3, 4, 7. ¶ *Prisc.* 608. et 15, 108. ducit a *pene* adverb. seu *paene,* quasi: unde alii scrib. *paenissime. Appul. Apol.* Nam quod paenissime oblitus sum, nuperrime cum testamentum scripserit, etc.

PĔNĪTUS, a, um, adj. ὁ ἔνδον, ὁ ἐντὸς, qui intus, et in imo est, intimus, internus. *Diomed.* 403. ducit a *penes:* quia quod penes me est, et in potestate mea, id internum quodammodo, atque intimum est mihi. *Pl. As.* 1, 1, 28. Exscrea usque ex penitis faucibus. *Id. Cist.* 1, 1, 65. In latebras abscondas pectore penitissimo. *Gell.* 9, 4. Scythae illi penitissimi, qui sub ipsis septentrionibus aetatem agunt. *Appul. Met.* 6. Fontis penita scaturigo; et *ib.* 11. Plane memineris, et penita mente conditum semper tenebis; et *ib.* 5. Praecordiis penitis nutrire invidiam. *Id. fr.* ap. *Prisc.* 3. *in.* Visus est ei adolescens trahere se in penitiorem partem domus. *Macr. Sat.* 5, 19. *med.* De Graecorum penitissimis litteris hanc historiam eruit Maro.

PĒNĪTUS, a, um, adj. κερκώδης, penem, hoc est caudam habens. Unde *offa penita:* de qua V. in OFFA et PENIS.

PENNĂ, ae, f. πτίλον, πτερὸν, id quo aves veuntur. *Festus,* et alii ducunt ex Graeco πετεινὸς, a πετεηνὸς, aut πετηνὸς, volucris. V. PINNA. *Plin.* 11, 39, 34. Pennarum caules omnium cavi: praecisae non crescunt, evulsae renascuntur. ¶ Differt a *pluma*, qua tenuior est, mollior, et densior, totumque corpus tegit: *penna* autem crassior, et longior, ut in ala, et cauda. *Colum.* 8, 2. *med.* Gallinae sint rubicundae, vel fuscae plumae, nigrisque pennis; et 4. His rebus plumam, pennasque emundant. *Sen. ep.* 42. Meministi, cum quendam affirmares esse in tua potestate, dixisse me, volaticum esse ac levem et te non pedem ejus tenere, sed pennam. Mentitus sum: pluma tenebatur, quam remisit, et fugit. *Pl. Poen.* 4, 2, 48. Sine pennis volare haud facile est: meae alae pennas non habent. Adde *Ov. Met.* 2, 374. et sqq. ¶ Interdum ponitur sine hujus discriminis respectu. *Cic. N. D.* 2, 52. Aves pullos cum excluserint, tuentur, ut et pennis foveant, ne frigore laedantur, etc. *Lucr.* 2, 821. corvos quoque saepe volantes Ex albis album pennis jactare colorem. *Phaedr.* 1, 13. O qui tuarum, corve, pennarum est nitor! ¶ Saepe per synecdochen dicitur de alis. *Cic. Arat.* 48. Quae volat, et geminis secat aera pennis. *Phaedr.* 1, 31. Columbae saepe cum fugissent milvium, Et celeritate pennae vitassent necem. *Ov. Met.* 1, 506. Sic aquilam penna fugiunt trepidante columbae. *Tibull.* 4, 1, 209. per liquidum volucri vehar aera penna. *Virg. A.* 3, 361. et praepetis omina pennae.: et 258. in silvas pennis ablata refugit; et *ib.* 4, 223. labi pennis; et 702. devolare; et *ib.* 6, 15. praepetibus credere se coelo; et 240. tendere iter; et *ib.* 11, 272. petere aethera. *Ov. Trist.* 5, 2, 26. pulsare aera. *Id. Met.* 8, 238. plaudere; et *ib.* 7, 354. sublatus in aera. *Id. Am.* 2, 6, 55. Pennas explicare. *Id. Met.* 4, 676. quatere in aere. *Sil.* 12, 455. pennasque addente pudore, Evolat. *Pl. As.* 1, 1, 80. Age tu, sis, sine pennis vola. ¶ Metonymice est ipse volatus. *Ov. Fast.* 1, 448. Nunc penna veras, nunc datis ore notas. *Prop.* 3, 8, 11. Tuque, o cara mihi, felicibus edita pennis, *h. e.* felici augurio ex avium volatu capto. Al. volunt *pennis* poni pro ipsis avibus, et sic ap. *Sil.* 3, 344. Fibrarum, et pennae, divinarumque sagacem Flammarum; et *Val. Fl.* 1, 231. seu flammas, seu lubrica comminus exta, Seu plenum certis interroget aera pennis. Sed hic quoque commode volatus auguria ferens intelligi potest. ¶ *Pennas vertere*, volando aufugere. *Prop.* 2, 19, 5. Me modo laudabas, et carmina nostra legebas: Ille tuus pennas tam cito vertit amor? ¶ Sagittae ut recta ferantur, pennae in posteriori parte adduntur. *Ov. Met.* 6, 258. Altera per jugulum pennis tenus acta sagitta est. ¶ Hinc per synecdochen *penna* pro sagitta. *Val. Fl.* 6, 421. cervos non Umbro venator edaci, Non penna petit. *Ov. Fast.* 2, 110. Flebilibus veluti numeris canentia dura Trajectus penna tempora cantat olor. *Sil.* 15, 634. hinc pennae Dictaeae volitant, hinc lancea, etc. ¶ Per similitudinem tribuuntur pennae et insectis alatis. *Virg. G.* 4, 73. de apib.: Tum trepidae inter se coeunt, pennisque coruscant. *Plin.* 11, 29, 35. Locustae tanto volant pennarum stridore, ut, etc. et *ib.* 2, 1. Pennae culicis. ¶ Proverb. est in illo *Hor. Ep.* 1, 20, 20. Me libertino natum patre, et in tenui re Majores pennas nido extendisse loqueris, *h. e.* amplius, elatiusque me extulisse, quam conditionis meae tenuitas ferret. ¶ Allegoria in illo *Cic. Att.* 4, 2. *med.* Iidem illi, qui mihi pennas inciderant, nolunt easdem renasci, *h. e.* qui me dignitate et fortunis spoliarunt, nolunt eas a me recuperari. Huc facit illud *Hor. Ep.* 2, 2, 50. me dimisere Philippi Decisis humilem pennis, inopemque, etc. ¶ Pro calamo scriptorio. *Isid. Or.* 6, 14. Instrumenta scribae, calamus, et penna: sed calamus arboris est, penna avis. Cum *Isid.* ann. a Chr. n. DCXXXVI. obierit, nec ullus suppetat antiquioris scriptoris locus, ex quo constet, veteres in scribendo usurpasse pennas pro calamis; videtur pennarum usus circa *Isidori* tempora incoepisse. Sunt tamen qui putant, huc referendum locum *Anonymi Vales.* ad *Ammian.*, qui haec habet §. 79. Theodericus laminam auream jussit interrasilem fieri, quatuor litteras regis habentem, Theod. (*h. e.* Θεοδ.), ut si subscribere voluisset, posita lamina super chartam, per eam pennam duceret, et subscriptio ejus tantum videretur.

[PENNĀRĬUM, ii, n. repositorium pennarum. *Gloss. Philox.* Pennarium, καλαμοθήκη. *F.*]

PENNĀTŬLUS, a, um, adj. diminut. pennati. *Tert. ad Nat.* 1, 10. *f.* Mercurius in calvitio pennatulus, *h. e.* pennato galero tectus.

PENNĀTUS, a, um, part. a *pennor:* πτερωτὸς, pennas habens, alatus, aliger. *Cic. fragm. carm. Div.* 1, 47. Hic Jovis altisoni subito pennata satelles. Al. leg. *pinnata. Plin.* 10, 52, 73. Pennatorum infecunda sunt, quae aduncos habent ungues. *Id.* 11, 1, 1. Pennatae apes. *Id.* 8, 21, 30. Pennati equi, quos pegasos vocant. *Lucr.* 5, 737. Pennatus Zephyrus. *Claud. Nupt. Honor.* 204. Pennata cohors, *h. e.* Amores aligeri. *Plin.* 34, 14, 39. Pennatum ferrum. *Sen. Thyest.* 861. Pennata spicula. V. PENNA. ¶ *Pennata arbor.* V. PINNATUS. ¶ Pennatas, impennatasque agnas, in Saliari carmine spicas significat cum aristis: et alias sine aristis, agnas novas volunt intelligi. *Paul.* ex *Festo.* ¶ *Compar. *pennatior* ap. *Auct. Itin. Alex.* (ed. *Maio*) 69. Voto pennatior. *B. A.*

PENNESCO, is, n. 3. pennas, seu alas emitto. *Cassiod. Variar.* 1, 38. Pulli aquilae adulta aetate pennescunt.

PENNĬFER, ra, rum, adj. penniger. *Sidon. carm.* 2, 309. de gryphis: Flectis penniferos hederis bicoloribus armos.

PENNĬGER, ra, rum, adj. πτεροφόρος, pennas ferens, alatus, pennatus. *Cic. Univ.* 10. Animantium genera quatuor, quorum unum divinum atque coeleste, alterum pennigerum et aerium, tertium aquatile, terrestre quartum. *Plin.* 11, 16, 16. Rex apum non vermiculus, sed statim penniger. *Sil.* 8, 375. Nec mos pennigeris pharetram implevisse sagittis.

PENNĪNUS, a, um, adj. ad pennum pertinens, qui nempe acutus et altissimus est, a Celtico *penn*, summitas. Hinc *Penninus mons* vocatus est inter Alpes, qui nunc *monte di S. Bernardo*, in confinio Galliae Narbonensis, et Italiae, inter Salassos et Centrones, qua Annibalem, alterum bellum Punicum Romanis inferentem, transiisse narrat *Polyb.* 3, 50. et sqq. *Sen. ep.* 31. *med.* Penninus, Grajusque mons. *Tac. H.* 1, 61. Pennina juga; et *ib.* 87. Penninae Alpes; et 70. Penninum iter. *Anton. Itin.* Iter a Mediolano per Alpes Penninas Magontiacum: et *mox:* Summus Penninus, *h. e. gran S. Bernardo*, aut *Monte Giove:* et *mox:* Penni lucus, *h. e.* Penni numinis lucus. ¶ Cum quidam inter veteres crederent, ei jugo nomen inditum fuisse ab transitu Poenorum, non ab eo numine, quod in summo sacratum vertice Pennum seu Penninum montani appellabant; vulgus eum montem Poeninum vocare coepit, ut affirmat *Liv.* 21, 38., qui tamen contra *Polybii l. c.* narrationem negat, Annibalem illac transiisse, sed paulo infra, nempe per Vocontios, Tricorios et Caturiges, quod minime probant plurimi eruditi. *Plin.* 3, 17, 21. Salassorum Augusta Praetoria juxta geminas Alpium fores, Grajas atque Poeninas, his Poenos, Grajis Herculem transiisse memorant. *Inscr.* ap. *Grut.* 376, 6. Q. Caicilio Cisiaco proleg. provinciai Raitiai, et Vindelic., et Vallis Poenin, *h. e. del Vallese.* ¶ Etiam *Peninus* pro Penno, seu Pennino Deo scribitur, si modo vera est lectio, in *Inscr.* ap. *Spon. Miscell. ant.* p. 85. *n.* 30. Lucius Lucilius Deo Penino optimo maximo donum dedit. Hanc *Sponius* repertam ait in monte Pennino, additque hunc Deum cultum olim fuisse sub figura juvenis dextram tollentis, sinistram demittentis, ejusdemque statuam columnae impositam Augustum victis Salassis dejecisse, eique Jovis simulacrum substituisse. Hinc *Inscr.* in *Act. antiquarior. Gall.* T. 3. p. 517. *n.* 21. Jovi Poenino Q. Cassius Facundus a com. Cos. V. S. L. L. M. Vide *Cluver. Ital. ant. l.* 1. *c.* 32. et *Germ. ant. l.* 1. *c.* 26. et *l.* 2. *c.* 6. [*Haud pauca ex suis hic adscripsit *F.*]

PENNĪPES, edis, comm. gen. pennas, seu alas habens in pedibus, ut Mercurius, et ab eo acceptas Perseus. *Catull.* 55, 24. Non si Pegaseo ferar volatu, Non Ladas si ego, pennipesve Perseus.

PENNĬPŎTENS, entis, adj. potens pennis: epithet. volucrium. *Lucret.* 5, 787. Quadrupedum in membris, et corpore pennipotentum. Adde 2, 876. ¶ Dicitur et *pinnipotens*, quia *penna*, et *pinna* idem sunt. *Donat. edit.* 2, 1748. Componuntur nomina ex corrupto, et integro, ut pinnipotens, nugigerulus.

*PENNOCRUCĬUM, i, n. oppidum Britanniae. *Ant. Itin. B. A.*

[PENNOR, aris, dep. 1. idem ac pennesco, pennas emitto. *Dracont.* 1, 262. de ovis avium: Pennantur membrata globis, animantur, anhelant. *F.*]

PENNŬLĂ, ae, f. πτερύγιον, parva penna. *Cic. N. D.* 2, 52. Cum autem pulli pennulis uti possunt, tum volatus eorum matres prosequuntur. *Venant. carm.* 3, 22, 9. de hirund.: fetus Implumes placide pennula tensa tegit.

[PENNUS, a, um, adj. *Isid. Or.* 19, 19. Pennum antiqui acutum dicebant: unde et avium pennae, quia acutae. Hinc *bipennis*, q. v. v. ¶ Est etiam cogn. R., ut T. Quinctius Pennus Cos. ann. U. C. CCCXXIII. ap. *Liv.* 4, 26. et M. Junius Pennus Cos. ann. U. C. DLXXXVII. ap. *eund.* 45, 14. et in *Fast. Capitol.* ap. *Grut.* 293. *F.*]

[PENSĂ, ae, f. demensum diurnum, sive annona statuta pro victu quotidiano. *Edict. Dioclet.* p. 19. Lateris crudi ad laterculos diurnam mercedem in lateribus quattuor pedum, vinum ut ipse sibi in pensam praeparet, pasto ✗ duos. Item lateris ex luto diurnam mercedem in lateribus N. octo, ita ut vinum ipse sibi in pensam praeparet, pasto ✗ duos. *F.*]

PENSĀBĬLIS, e, adj. qui pensari potest. *Ammian.* 31, 13. *med.* Damna nunquam pensabilia.

PENSĀTĬO, onis, f. actus pensandi, compensatio. *Petr. Sat.* 141. De stomachi tui recusatione non habeo, quod timeam. Sequetur imperium, si promiseris illi pro unius horae fastidio multorum bonorum pensationem. Adde *Ulp. Dig.* 16, 2, 7. et *Quint. decl.* 232. ¶ Item consideratio, examen, perpensatio. *Ammian.* 16, 12. *med.* Hostium terga caesuris adero indiscretus, si hoc pensatione moderata fiat et cauta.

PENSĀTOR, oris, m. σταθμοῦχος, ponderator. *Plin.* 33, 3, 13. Stipis ponderandae pensatores, libripendes dicuntur. *Hard.* leg. *dispensatores.*

PENSĀTUS, a, um, part. a *penso:* ponderatus. *Colum.* 12, 51. Sint autem iis portionibus pensata, quas infra subjicimus. *Flor.* 3, 15. C. Gracchi caput auro pensatum. V. *Val. Max.* 9, 4. *n.* 3. et *Vell.* 2, 6. ¶ Translate examinatus, consideratus, perpensus. *Sil.* 7, 223. Stat pensata diu belli sententia. ¶ Item compensatus. *Liv.* 26, 37. Transmarinae res quadam vice pensatae. *Claud. IV. cons. Honor.* 472. Fessaque pensatis respiret Graecia poenis.

PENSĒ, adv. cum studio, impense. *Flav.* ap.

Symm. ep. 2, 34. Nihil hac aetate tractandum pensius domesticis rebus.

PENSICULATE, adv. ἀκριβῶς, cum pondere, justoque examine. *Gell.* 1, 3. Quae a Theophrasto pensiculate atque enucleate scripta. Al. leg. *pensim* eod. sensu. V. PENSICULO.

[PENSICULATOR, oris, m. qui pensiculat. *Gloss. Philox.* Pensiculatores, ἐξεταστal. *F.*]

PENSICULO, as, a. 1. idem ac pensito: est derivatum a *pensus*, ut *missiculo* a *missus*. *Gell.* 13, 20. Pensicula utrumque, et modulare. Sunt qui legunt: *utrunque pensiculate, moderateque*, etc. *Appul. Flor. n.* 9. Meum unumquodque dictum acriter examinatis, sedulo pensiculatis, ad limam et lineam certam redigitis. Adde *ib. n.* 23.

PENSILIS, e, adj. κρεμαστός, μετέωρος, suspensus, pendens, pendulus. *Pl. Ps.* 1, 1, 86. Restim volo mihi emere, qui me faciam pensilem. Adde *Poen.* 1, 2, 99. *Juven.* 1, 158. Qui dedit ergo tribus patruis aconita, vehetur Pensilibus plumis, atque illinc despiciet nos? *h. e.* lectica, in qua lectus, aut pulvinus mollissimus. *Hor. Sat.* 2, 2, 121. tum pensilis uva secundas, Et nux ornabat mensas, *h. e.* quae appensa pensili nodo, ut *Plin.* 14, 1, 3. loquitur, in hiemem servatur. *Plin.* 34, 3, 8. Pensiles lychnuchi in delubris. *Id.* 36, 15, 24. *n.* 8. Pensiles tribus fecit. Loquitur de C. Curione, qui amphitheatrum cardinum versatili libramento suspensum fecit, in quo populus R. ludos spectaret. *Id.* 19, 5, 24. Cucurbita libertate pensili concessa, visa est novem pedum longitudinis, *h. e.* permisso, ut pendens libere posset crescere; et *ib.* 23. Cucumis mira voluptate Tiberio principi expetitus: nullo quippe non die contigit ei, pensiles eorum hortos promoventibus in solem rotis olitoribus. De hac eadem re *Colum.* 11, 3. *med.* Possunt etiam vasis majoribus rotae subjici, quo minore labore producantur, et rursus intra tecta recipiantur, etc. Hac ratione fere toto anno Tiberio Caesari cucumis praebebatur. ¶ *Pensilis fabrica* est, quae non in ipso solo sita est et fundata, sed fornicibus, camerationibus, columnis aut pilis suffulcientibus imposita. *Colum.* 1, 6. et 12, 50. Pensile horreum. *Plin.* 36, 13, 18. Pensilis ambulatio; et *ib.* 15, 24. *n.* 2. Cloacae, operum omnium dictu maximum, suffossis montibus, atque urbe pensili, subterque navigata; et *ib.* 14, 20. Legitur et pensilis hortus, immo totum oppidum, Aegyptiae Thebae, exercitus armatos subter educere solitis regibus, nullo oppidanorum sentiente. (De hortis pensilib. Babylonis V. *Curt.* 5, 1.) *Id.* 9, 54, 79., *Val. Max.* 9, 1. *n.* 1. et *Macr. Sat.* 2, 11. Pensiles balneae, *h. e.* camerationibus, et hypocaustis subjectis impositae: quas invenisse primum Sergium Oratam *Iid. ib.* tradunt. *Suspensuras balnearum* appellat *Sen. ep.* 90. *med.* Quomodo autem eae sint extollendae, et suspendendae, *Pall.* 1, 40. docet. ¶ *Pensilia* absolute, poma, quae suspensa per hiemem servantur. *Varr. R. R.* 1, 68. Pensilia, ut uvae, mala, et sorba, ipsa ostendunt, quando ad usum promi debeant. ¶ Obscena significatione sunt τὰ αἰδοῖα. *Auct. Priap.* 53. Pulcre pensilibus peculiati. V. PECULIUM.

PENSIM. V. PENSICULATE.

PENSIO, onis, f. ταλάντωσις, actus pendendi, ponderatio, pondus. *Vitr.* 10, 16. *extr.* Quibus rebus Graecorum pensiones ad modulos habeant rationem, ad eam ut etiam nostris ponderibus respondeant, tradam; et *ib.* 8. de trutina: Quo longius aequipondium perducitur, etiam pari pondere pensionem parem perficit. ¶ Item solutio: qua ratione *pendere* est solvere: itemque ipsa summa pecuniae, quae certis temporibus solvitur, καταβολή. *Cic. Att.* 16, 2. Hortensius vero impudenter: nihil enim debetur ei, nisi ex tertia pensione, quae est cal. Sext., ex qua pensione ipsa major pars est ei soluta aliquanto ante diem. *Id. Fam.* 6, 18. *f.* A Dolabellae procuratoribus exigam primam pensionem. *Plin.* 16, 8, 12. Pensionem alteram tributi pauperibus Hispaniae donat. *Liv.* 38, 9. Ut quingenta darent talenta: ex quibus ducenta praesentia, trecenta per annos sex pensionibus aequis; et 33, 30. Mille talentum daret populo R. dimidium praesens, dimidium pensionibus decem annorum. *Ulp. Dig.* 33, 1, 3. *med.* Sed si ita legatum sit: Heres meus Titio decem trima die dato: utrum pensionibus, an vero post triennium debeantur. *Sen. ep.* 29. *f.* Pensionem alicui remittere. ¶ De tributo, et vectigali. *Aurel. Vict. Caes.* 39. *med.* Pensionibus inducta lex nova. *Id.* in *Epit.* 9. Novas vectigalium pensiones exquirere. ¶ De pretio, seu mercede, quae solvitur domino aedium, vel agri conducti. *Suet. Ner.* 44. Inquilinos privatarum aedium jussit pensionem annuam repraesentare fisco. *Juven.* 9, 63. Improbus es, cum poscis, ait: sed pensio clamat, Posce. *Paul. Dig.* 33, 7, 18. *med.* Si villicus non pensionis certa quantitate, sed fide dominica coleret. ¶ De usura fenoris. *Lampr. Alex. Sev.* 26. Usuras feneratorum traxit ad trientes pensiones, etiam pauperibus consulens. ¶ Festive *Cic. Phil.* 2, 44. Etenim ista tua minime avara conjux, nimium debet diu populo R. tertiam pensionem, *h. e.* tertii mariti mortem. Loquitur de Fulvia M. Antonii uxore, quae duos antea maritos habuerat, P. Clodium, et C. Curionem, occisos ambos propter turbas excitatas in republica. V. *ib.* 5. Alludit autem ad dotis restitutionem, quam viri, si cum uxoribus divortium fecissent, tribus pensionibus, et annuo intervallo solvere debebant.

PENSITATIO, onis, f. solutio, pensio, tributum, συντέλεια. *Ascon.* in *Verr.* 2, 2, 1. Omne genus pensitationis in hoc capite positum est, canonis, oblationis, indictionis. Adde *Eumen. Grat. act. ad Constant.* 12. ¶ Item compensatio. *Plin.* 19, 6, 32. Caepas serius circa ver, cum germinant, transferri: ita crassescere praeteriti temporis pensitatione. ¶ Item impensa. *Sulpic. Sever. Hist. sacr.* 2, 8. Cum diurnam pensitationem, quae idolo inferebatur, clam ipsi (*sacerdotes*) absumerent.

PENSITATOR, oris, m. ἐξεταστής, λογιστής, ponderator, examinator. *Gell.* 17, 1. Verborum pensitatores subtilissimi.

PENSITATUS, a, um, part. a *pensito*: ἰσταθμωμένος, ponderatus, examinatus. *Plin. ep.* 1, 8. *med.* Nos contra multum ac diu pensitatus amor liberalitatis communibus avaritiae vinculis eximebat. *Tac. A.* 3, 52. Tiberius saepe apud se pensitato, an coerceri tam profusae cupidines possent, etc.

PENSITO, as, avi, atum, a. 1. σταθμάομαι, saepe, aut valde, et diligenter pondero: frequent. a *penso*, quod a *pendo*. *Aurel. Vict. Orig. gent. R.* 22. Lapis, quo lana pensitari solebat. *Plin.* 7, 7, 5. Is demum vitam aequa lance pensitabit, qui semper fragilitatis humanae memor fuerit. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 278. *n.* 170. Dicit, ex quo tempore Augustus rempublicam obtinere coepit, usque in hodiernum nunquam haec loca pensiones pensitasse. ¶ Translate est comparare. *Gell.* 1, 9. *f.* Philosophorum sectatores cum veteribus Pythagoricis pensitans; et *ib.* 13. Incommoda cum emolumento spei pensitanda esse. ¶ Item examinare, perpendere. *Liv.* 4, 41. Ne abs se imperatoria consilia, neu consulares artes exquirerent: quae pensitanda quoque magnis animis atque ingeniis essent, *h. e.* attente consideranda, ut intelligi et deprehendi possent. *Gell.* 11, 13. *f.* Vim ipsam rerum, virtutemque verborum pensitare. *Id.* 1, 4. Virtutes pensitare, vitia rimari. *Id.* 2, 27. Pensitare de aliqua re. *Suet. Aug.* 66. morosissime aliquid. ¶ Est etiam solvere. V. PENDO. *Cic. Agr.* 3, 2. *extr.* Immunia (*praedia*) commodiore conditione sint, quam illa, quae pensitant; et *Manil.* 6. Qui vectigalia vobis pensitant.

PENSIUNCULA, ae, f. parva pensio. *Colum. praef.* 10. Fenoris tui reliquam pensiunculam percipe.

PENSO, as, avi, atum, a. 1. σταθμάομαι, pondero, a *pendo*. *Liv.* 38, 24. *med.* Mulier lingua sua, stringerent gladium, et centurionem pensantem aurum occiderent, imperavit. Adde *Sil.* 4, 153. ¶ Translate aestimare, judicium ferre. *Liv.* 34, 49. Reliquas civitates monere, ut ex factis, non ex dictis, amicos pensent. *Hor. Ep.* 2, 1, 28. Si, quia Graiorum sunt antiquissima quaeque Scripta vel optima, Romani pensantur eadem Scriptores trutina, non est quod multa loquamur. *Sen. Herc. Oet.* 1336. Pensate merita: mors erit pretium omnium. *Tac. H.* 3, 26. *extr.* Omnis caedes, et vulnera, et sanguis aviditate praedae pensabantur. *Sil.* 1, 533. gaudet nitescere duris Virtutem, et decoris pretio discrimina pensat. *Quint. decl.* 3, 16. Fortiter ancipites inibimus pugnas, vulnera laude pensabimus. ¶ Item cogitare, versare animo in utramque partem. *Curt.* 3, 6. Quidquid in utramque partem aut metus, aut spes subjecerat, secreta aestimatione pensabat; et 7, 8. Ibi sine arbitris singula animi consulta pensando, noctem vigiliis extraxit. ¶ Item compensare, rependere, paria facere. *Curt.* 8, 5. Exigua turis impensa tanta beneficia pensaturi. *Sen. Ben.* 3, 9. Beneficiis beneficia pensare. *Sen. alter f. Thyest.* Scelere quis pensat scelus? *Id. Oedip.* 606. Tepente Nilo pensat Arctoas nives. *Suet. Aug.* 25. *extr.* Aurei hami abrupti damnum nulla captura pensari potest. Sic *Claud. Rapt. Pros.* 1, 126. numeri damnum Proserpina pensat. *Id. VI. cons. Honor.* 115. materno laudem cum crimine pensat. *Cic. Off.* 2, 19. *extr.* Ceterisque operis et officiis erit, quod violatum est, pensandum. Al. leg. *compensandum*. *Vell.* 2, 88. *extr.* Praematuram mortem immortali nominis sui pensavit memoria. *Sil.* 15, 817. Cannas pensavimus, inquit, Annibal, et Trebiam, et Trasimeni litora tecum Fraterno capite, *h. e.* parem cladem intulimus. ¶ *Pensare iter*, compendium itineris facere. *Lucan.* 9, 685. Ille quidem pensabat iter, propiusque secabat Aera, si medias Europae scinderet urbes. V. COMPENSO. Sic *pensare moras*, compensare, *Id. ib.* 1002. ¶ *Pensare vicem*, supplere. *Plin.* 31, 8, 44. *extr.* Alex fotu apud mediterraneos aquae marinae vicem pensat. ¶ Est etiam solvere, luere, quomodo dicimus *pendere poenas*, etc. *Sen. Oedip.* 936. Itane tam magnis breves Poenas sceleribus solvis? atque uno omnia
Pensabis ictu? *Val. Max.* 1, 8. *n.* 3. *extr.* Illi ne-
farium concubitum voluntaria morte pensarunt. *Or*
Her. 2, 153. Stat nece matura tenerum pensar
pudorem. Sic *Vell.* 2, 115. *f.* Imperatori nunquam
adeo ulla opportuna visa est victoriae occasio, quan
damno amissi pensaret militis, *h. e.* quam veluti
emeret pretio amissi militis. *Sil.* 2, 35. Nullo jan
capti vitam pensabitis auro, *h. e.* nulla auri sum-
ma persoluta vitam redimetis. *Calpurn. Ecl.* 4
141. Sit Deus, et nolit pensare Palatia coelo, *h. e*
dare, et quasi impendere imperium terrarum pr
imperio coeli. De Numeriano Imp. R. loquitur
Id. ib. 5, 111. sitis est pensanda tuorum, Canthe
gregum viridante cibo, *h. e.* solvenda, exstinguenda

PENSOR, oris, m. qui pendit, et axaminat. *Au*
gust. Confess. 5, 4. *extr.* Mensor coeli, numera
tor siderum, et pensor elementorum. Adde *eun*
C. D. 15, 27.

PENSUM, i, n. τὸ σταθμηθὲν, praecipue in la
nificio mulierum locum habet, et significat certu
lanae pondus, quod mulieri certo tempore facien
dum assignatur. *Pl. Merc.* 2, 3, 62. Nihil opu
nobis ancilla, nisi quae texat, quae molat, lignu
caedat, pensum faciat, aedes verrat, vapulet:
mox 81. Ea molet, conficiet pensum, pinsetur fla
gro. Adde *Lucil.* ap. *Non.* 4, 97 et 491. *Virg.*
1, 391. nocturna carpentes pensa puellae; et i
4, 348. dum fusis mollia pensa Devolvunt. *Id.*
8, 412. famulasque ad lumina longo Exercet pens
Ov. Her. 3, 73. Nos humiles, famulaeque tu
data pensa trahemus, Et minuent plenas stamir
nostra colos. *Id. Am.* 1, 13, 24. Lanificam r
vocas ad sua pensa manum. *Prop.* 3, 13, 15. f
mulam pensis oneravit iniquis. *Claud. in Eutr.*
498. Ducere pensa. *Just.* 1, 3. Invenit eum pe
sa inter virgines partientem. *Prop.* 4, 3, 33. N
ctibus hibernis castrensia pensa laboro, *h. e.* l
nam in usum vestium militarium. ¶ Saepe refe
tur ad Parcas: diciturque de certo vitae hominu
spatio, quod illae, tanquam lanae pensum, nere
cuntur. *Sen. Herc. Fur.* 181. Durae peragunt pe
sa sorores, Nec sua retro fila revolvunt. *Albin.*
239. Clothoque, duasque sorores, Pollice qu
certo pensa severa trahunt. *Claud. Rapt. Pros.*
52. quae seriem fatorum pollice ducunt, Longaq
ferratis evolvunt saecula pensis. *Stat. Silv.* 3,
172. Jamque in fine dies, et inexorabile pensu
Deficit. Huc illud *Calpurnii* pertinet *Ecl.* 4, 1
Dii, precor, hunc juvenem post longa reducite
tae Tempora, vel potius mortale resolvite pensu
Et date perpetuo coelestia fila metallo. ¶ Tra
late est cujuscumque assignati muneris functio,
ficium, partes, munus. *Cic. Or.* 3, 30. Nunc
reliqua progrediar, meque ad meum munus p
sumque revocabo. *Pl. Bacch.* 5, 2, 33. Pens
meum lepide accurabo. *Id. Pers.* 2, 4, 1. Pens
meum, quod datum est, confeci. *Varr. R. R.* 2,
Nostrum pensum absolvimus. *Colum.* 3, 10. P
agere operis sui pensum. *Liv.* 4, 52. Is cum pr
cipio statim anni, velut pensum nominis famili
que, seditiones agrariis legibus promulgandis c
ret, etc.

PENSŪRĂ, ae, f. ponderatio, pensio. *Varr.*
L. 4, 16. *extr.* Per trutinam solvi solitum, ve
gium etiam nunc manet in aede Saturni, quod
etiam nunc, propter pensuram, trutinam ha
positam.

PENSUS, a, um, part. a *pendo*: σταθμηθείς, p
deratus. *Fest.* in *Pendere.* Aere gravi cum ute
tur Romani, penso eo, non numerato debitum
vebant. *Titin.* ap. *Non.* 4, 362. Date pensam
nam, qui non reddet tempori, etc. *Plin.* 19,
15. Laser ad pondus argentei denarii pens
Ov. Met. 14, 270. pensas examinat herbas.
Item solutus, impensus. *Ulp. Dig.* 17, 2, 52.
Sumptus societati imputabit, qui in eam rem p
si sunt. Al. leg. *impensi.* ¶ Item examinatus,
pensus. *Id. ib.* 26, 7, 3. Si pater minus pe
consilio hoc fecit. Al. leg. *perpenso.* ¶ Item
stimatus, pretiosus, gratus, probatus. *Pl. St*
1, 2, 61. Utra sit conditio pensior, virginem
an viduam habere? *Gell.* 12, 5. *med.* Ut n
quicquam esset carius pensiusque nobis, quam
metipsi. *Atejus Capito* ap. *eund.* 13, 12. Rat
tamen pensumque nihil haberet, nisi quod jus
sanctumque esse in Romanis antiquitatibus legis
¶ *Nihil pensi habere, ducere*, nihil pensum hab
nihili aestimare, curare, perpendere, nullum re
ctum habere. *Sall. Cat.* 5. Hunc lubido max
invaserat reipublicae capiundae: neque id qu
modis assequeretur, dum sibi regnum pararet, q
quam pensi habebat; et 24. Prorsus neque dic
neque facere quidquam pensi habebat. *Suet. D*
12. Nihil pensi habuit, quin praedaretur
modo. *Id. Ner.* 34. Neque in divexanda m
quidquam pensi habuit. *Sall. Cat.* 12. Pudor
pudicitiam, divina atque humana promiscua, n
pensi atque (al. *neque*) moderati habere. *Id.*
45. Nihil pensi, neque sancti habere, quoad
metipsa praecipitavit. *Val. Max.* 2, 9. *n.* 3.
pensi duxerat, iisdem imaginibus adscribi,
Lact. 6, 1. *med.* Nihil moderati aut pensi hab
dummodo auro coruscent. ¶ Similia his sunt

, 49. Sed illis nec quid dicerent, nec quid facerent, quidquam unquam pensi fuisse. *Sall. Jug.* . *f.* Quibus si quidquam pensi unquam fuisset, n ea consilia de republica habuissent. *Pl. Truc.* 2, 52. Nec mihi adest tantillum pensi jam, os capiam calceos.

PENTACHORDUS, a, um, adj. πεντάχορδος, inque chordas habens. *Capell.* 9, 325. pentaordum vocat systema vocum musicarum, quod *tr.* 5, 4. *f.* appellat diapente. V. DIAPASON.

PENTADACTYLUS, i, m. ita vocatur cochleam marinarum genus, quinque quasi digitos, seu ices habens: a πέντε, quinque, et δάκτυλος, digis. *Plin.* 32, 11, 53. V. ACTINOPHORA. ℙ *ntadactylon* est etiam idem ac pentaphyllon. *ppul. Herb.* 2.

PENTADORON. V. DIDOROS.

PENTAETERICUS, a, um, adj. πενταετηρικὸς, inquennalis: a πέντε, quinque, et ἔτος, annus. *scr.* ap. *Grut.* 499, 6. Agonotheta certaminis ntaeterici.

PENTAGONIUS et

PENTAGONUS, a, um, adj. πεντάγωνος, quine angulos habens. *Auct. de limit.* p. 257. *Goes.* ntes interdum trifinii, interdum quadrifinii, aliando pentagonii recipiunt rationem. ℙ Ap. *Ap*. *Herb.* 2. est nomen pentaphylli herbae. V. NTAPHYLLON.

PENTAMETER, tra, trum, adj. πεντάμετρος, nque mensuras seu pedes habens. *Quint.* 9, 4. *d.* In pentametri medio. *Diomed.* 3, 502. Penetrum elegum; et p. 506. Pentameter heroicus.

PENTANUMMUS, i, m. nummus argenteus, qui nque asses valet, idem ac quinarius. *Auct. de it.* p. 265. *Goes.* Sub terminis invenimus aut eres, aut testam tusam, aut decanummos, aut tanummos. *F.*]

ENTAPETES, is, n. πενταπετὲς, quinquefolium, ba: a πέντε, quinque, et πέτομαι, pandor. *Plin.* 9, 62. Quinquefolium Graeci vocant pentapete, sive pentaphyllon. [*Fünfblatt, Fünffingerut*, Potentilla, *L.*]

ENTAPHARMACUM, i, n. compositio ex quinpharmacis. Ap. *Spart. Ael. Ver.* 5. sumitur edulio, in quo quinque ciborum species sunt. TETRAPHARMACUM.

ENTAPHYLLON, i, n. πεντάφυλλον, quinqueom: a πέντε, quinque, et φύλλον, folium. *Ap- Herb.* 2. Graeci pentaphyllon, alii pentapetes, pentagonon, alii pentadactylon, alii pentatom, Itali quinquefolium *(vocant)*. V. PENTAES.

ENTAPOLIS, is, f. Πεντάπολις, regio Palaeae, ad lacum Asphaltiten, ita dicta a quinque bus, quae in illa erant, ex quibus Sodoma, et orrha nominantur. Olim de coelo tacta fuit, *Solino* 35., ut testatur humus nigra, et cineoluta. Nascuntur ibi poma specie pulcherrima, quae comedi non possunt, licet matura videan- quod leniter manibus pressa fumum exhalent, pulverem fatiscant. *Id. ib.* ℙ Item regio naicae, mari Libyco exposita, in qua quinurbes, Berenice, Arsinoe, Ptolemais, Cyrene, lonia. Hinc

ENTAPOLITANUS, a, um, adj. ad Pentapolin inens, ut Pentapolitana regio, h. e. Cyrenaica. . 5, 5, 5.

ENTAPROTIA, ae, f. πενταπρωτεία, quinquevis, quinque primorum munus, qui et quinque mates vocantur: a πέντε, quinque, et πρῶτος, us. *Imp. Constant. Cod.* 12, 29, 2.

ENTAPTOTA. V. DIPTOTA.

ENTAPYLON. V. ARBITRATOR.

ENTAS, adis, f. πεντὰς, quinarius numerus. *Ca-* 7, 239.

ENTASCHOENOS, i, m. Πεντάσχοινος, opp. Aei inferioris, inter Pelusium et Casium montem. *Itin. B. A.*

ENTASEMUS, a, um, adj. πεντάσημος, quinque oribus constans: a πέντε, quinque, et σημεῖον, nus. Etenim *Quint.* 9, 4. *med.* Πεντάσημι periones: nam σημεῖον tempus est unum. *Capell.* 30. Pentasemus pes.

ENTASPASTON, i, n. πεντάσπαστον, machina toria duobus trochleis et quinque orbiculis cons: a πέντε, quinque, et σπάω, traho. *Vitr.* 10, Cum in ima trochlea duo orbiculi, in superiore versantur, id pentaspaston appellatur.

ENTASPHAERUM Folium, quod a *Mart. Dig.* 4, 16. enumeratur inter species ad vectigal pertes, ut sunt cinnamomum, piper, nardi sta-, casia, etc. dictum vult *Gothofred.* quod quinσφαῖρας, seu globulos habeat, et idem esse quod bathrum. Alii aliter.

ENTASTICHOE Porticus, πεντάστιχοι, sunt quae uinque columnarum ordinibus constant. *Tre- Gall.* 18.

PENTASYLLABUS, a, um, adj. πενταςύλλαβος, que syllabis constans: a πέντε, quinque, et συλ-, syllaba. *Mall. Theod. de metr.* 2. Pentasyls etiam quidam, et hexasyllabos pedes, quos eci syzygias vocant, faciendos crediderunt. *Mar. or.* 4, 2610. de versu Adonio: Quidam pentasyllabon epodon dixerunt, a numero syllabarum: alii trimetron epicon; est enim pars tertia epici versus. Alii rectius leg. *alii tritemorion epicon. F.*]

PENTATEUCHUS, i, m. vel Pentateuchum, i, n. Πεντάτευχος, volumen quinque librorum: a πέντε, quinque, et τεῦχος, volumen. Hoc nomine vocatur opus Moysis prophetae, cujus libri sunt: Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, Deuteronomium. *Tert. adv. Marc.* 1, 10. V. HEPTATEUCHUS.

PENTATHLI, orum, m. plur. πένταθλοι, quinquertiones, athletae, qui pentathlo sese exercebant. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 12. de Myrone: Hic fecit Delphicos pentathlos.

PENTATHLUM, i, n. πένταθλον, quinquertium, exercitatio quinque artium, quasi πέντε ἆθλοι, quinque certamina. Quinque artes, quibus apud Graecos ingenuorum puerorum institutio constabat, hae erant: disci jactus, cursus, saltus, jaculatio, luctatio. Ita *Paul.* ex *Festo*: Ab aliis rectius ita enumerantur: cursus, saltus, disci vel jaculi jactus, lucta, pugilatus. Latini natationem, et equitationem adjecere.

[PENTATOMON, i, n. πεντάτομος, herba eadem ac pentaphyllon: a πέντε, quinque, et τομὴ, sectio. *Appul. Herb.* 2. *F.*]

*PENTECOSTALIS, e, adj. ad Pentecostem pertinens. *Tert. Idol.* 14. Festum pentecostale. *B. A*

PENTECOSTE, es, f. dies festus, quinquagesimus post Pascha: a πεντηκοστὴ, scil. ἡμέρα, quinquagesima dies. *Tert. Idol.* 14. Non Dominicum diem, non Pentecosten ethnici nobiscum communicassent.

*PENTEDACTYLOS vel Pentedactylus, Πεντεδάκτυλον ὄρος, mons in terra Troglodytica, ad sinum Arabicum, prope Berenicen. *Plin.* 6, 29. ℙ Revera est adjectivum, subaudito *mons. B. A.*

[PENTELENSIS, e, adj. idem ac Pentelicus. *Vitr.* 2, 8. *med.* Athenis murus, qui spectat ad Hymettum montem, et Pentelensem. *F.*]

PENTELICUS, a, um, adj. Πεντελικὸς, ad Pentelicum pertinens, montem Atticae, unde optimum marmor effodiebatur, [quod nunc *cipolla bianco* dicitur, ut *cipollino verde* vocatur Carystius, quia ille in album, hic in viridem colorem magis vergit. *F.*] *Cic. Att.* 1, 8. Hermae Pentelici.

PENTELORIS. V. DILORIS.

PENTERES, is, f. πεντήρης, navis quinqueremis. *Hirt. B. Alex.* 47. Capit ex eo proelio penterem unam, triremes duas, etc. Est qui legit *pentiremem*, quae vox idem significat, sed hybrida est: a Graeco πέντε, quinque, et Latino *remus*. Adde *B. Afr.* 72. *extr.*

PENTETHRONICUS, a, um, adj. vox ficta a milite glorioso ap. *Pl. Poen.* 2, 25. ad significandam regionem longe positam, quae nuspiam est, et ad movendam apud imperitos admirationem: cujusmodi sunt ap. *eund. Mil.* 1, 1, 13. Gurgustidonii campi, etc. Al. leg. *Pelethronica*, alii *Pterornithica* (a πτερὸν, ala, et ὀρνιθικὸς, aviarius), quia de volaticis hominibus ibi agitur.

PENTHEIUS, a, um, adj. ad Pentheum spectans. *Sidon. carm.* 22, 94. Pentheia mater.

PENTHEMIMERES, is, f. πενθημιμερὴς, scil. τομὴ, h. e. semiquinaria, caesura versus constans ex duobus pedibus, et syllaba, quae dictionem claudit: a πέντε, quinque, ἡμι, semi, et μέρος, pars, ut *Virg. A.* 1, 1. Arma, virumque cano. [*Auson. ep.* 4, 85. Istos *(hendecasyllabos)* composuit Phalaecus olim, Qui penthemimeren habent priorem, Et post semipedem duos iambos. Alii vitiose hic leg. *penthemimerin*, ut sit a πενθημιμερίς. *F.*] *Terentian.* p. 2440. Et quem semipedem est necesse linqui, ut Sit penthemimeres tome locata.

PENTHESILEA, ae, f. regina Amazonum post Orithyiam. Haec, ut ait *Serv.* ad *A.* 1, 495., dicta est furens, quia sororem suam in venatione confixit, simulans se cervam ferire. Auxilium Trojanis adversus Graecos tulit, ejusque eo bello inter fortissimos viros magna virtutis exempla exstitere. Ab Achille victa, et interfecta est. *Just.* 2, 4. *Virg. l. c.* Ducit Amazonidum lunatis agmina peltis Penthesilea furens. Alii ap. *eund. Serv.* ad *A.* 11, 661. tradunt, victam quidem ab Achille et captam fuisse, sed captivam adamatam, et victori Caystrum filium peperisse: quod significat *Prop.* 3, 9, 13. et sqq.

PENTHEUS, a, um, adj. Πενθεῖος, ad Pentheum spectans. *Stat. Th.* 2, 575. Pentheumque trahens, nondum te Phaedimus aequo, Bacche, genus.

PENTHEUS, i, m. dissyllab. Πενθεὺς, filius Echionis et Agaves, qui cum Bacchi sacra contemneret, a matre et sorore numinis furore actis est dilaceratus. *Ov. Met.* 3, 514., *Hor. Od.* 2, 19, 14. et *Prop.* 3, 21, 33.

PENTHIDES, ae, m. Πενθείδης, Penthei filius, aut nepos. *Ov. Ib.* 449. et 609.

PENTIREMIS. V. PENTERES.

PENTOROBON, i, n. herba, al. paeonia, et glycyside, caulem habens duum cubitorum, comitantibus duobus, aut tribus, subrutilum, cute lauri, folium quale isatis, pinguius, et rotundius, et minus, semen in siliquis, aliud grano rubente, aliud nigro. *Plin.* 27, 10, 60. et 25, 4, 10. *Adde *Appul. H.* 64. *B. A.*

*PENTRI, orum, Samnitium populus. *Liv.* 9, 31. Pentrorum Samnitium. *B. A.*

PENU. V. PENUS.

PENUARIUS. V. PENARIUS.

PENULA, etc. V. PAENULA.

PENULTIMUS. V. PAENULTIMUS et PAENE.

PENURIA et Paenuria, ae, f. ἀπορία, ὑστέρησις, paucitas, inopia. *Paul.* ex *Festo*: Penuria est id, quod paene minus sit, quam necesse est. Al. leg. *quod penui minus sit*. *Manut.* vult scribi per diphthongum ex libris veterib. et quod ita dicta sit, quasi *paene urat*: *Dausquius* per *e*, quod magis placet. Notatio *Manutii* levis est: probabilior si a *penu* ducas: proprie enim dicitur de rebus ad penum, et victum pertinentibus. Nec obstat quantitas paenultimae, quae brevis esse deberet; saepe enim Latini syllabam, quae derivatione brevis est, producunt, ut in *rēgula* a *rĕgo*, in *tēgula* a *tĕgo*. [*V. *Doederl.* 3, 119.] *Virg. A.* 7, 112. ut vertere morsus Exiguam in Cererem penuria adegit edendi. *Lucr.* 5, 1005. Tum penuria deinde cibi languentia leto Membra dabat. *Sall. Jug.* 20. de Africa: Coelo, terraque penuria aquarum. *Colum.* 9, 14. *med.* de apib.: Si longior fames incesserit, optimum est per aditum vestibuli dulcia liquamina immittere, et ita penuriam temporum sustinere. Γνώμη est illud *Lucr.* 5, 1117. Divitiae grandes homini sunt, vivere parce Aequo animo: neque enim est unquam penuria parvi. ℙ *In penuria*, cum penuria est. *Plin.* 18, 13, 34. Taxatio in libras sestertii singuli, et in penuria bini. ℙ Latius de re quacumque. *Cic. Brut.* 1. Magna sapientium civium bonorumque penuria, vir egregius alienissimo reipubl. tempore exstinctus. *Id. Amic.* 17. Sunt igitur firmi, et stabiles, et constantes eligendi: cujus generis est magna penuria. *Sall. Jug.* 25. Penuria liberorum. *Liv.* 1, 9. mulierum. *Plin. ep.* 3, 19. colonorum. *Colum.* 7, 9. arborum. *Plin.* 8, 6, 6. Interfectos elephantos jaculis tradit, penuria consilii. *Gell.* 14, 2. Ut rem judiciariam, quoniam vocis, ut dicitur, vivae penuria erat, ex mutis, quod ajunt, magistris cognoscerem.

PENUS, us, m. et f. Penus, i, m. et f. Penum, i, n. Penus, penoris, n. et Penu, u, n. βίος, res necessariae ad victum hominum quotidianum, quae ad futuri temporis usum annuum servantur. Nam quod ad edendum bibendumque in dies singulos paratur, penus non esse, ajebat *Q. Scaev.* ap. *Gell.* 4, 1., sed ea solum, quae hujusce generis longi usus gratia contrahuntur, et reconduntur: quae ita dicta esse, quod non in promptu, sed intus et penitus habeantur in aedibus. (Al. contra censent *penitus* a *penus* dictum esse.) *Ser.* autem *Sulpic. ib.* docuit, Sejo Aelio placuisse, non quae esui tantum et potui forent, sed tus quoque, et cereos in penu esse; et *Massur. Sabin. ib.* etiam jumentis paratum cibum penori attributum dicit: itemque ligna et carbones, quibus penus conficitur, quibusdam ait videri esse in penu. Ex his autem, quae promercalia, et usuaria in locis iisdem essent, ea sola penoris putat, quae sint usui annuo. Similia his habentur ap. *Ulp. Dig.* 33. *tit.* 9. qui est *De penu legata*, *l.* 3. Latius definit *Cic. N. D.* 2, 27 Est enim omne, quo vescuntur homines, penus. *Pl. Ps.* 1, 2, 45. Nisi penus annuus hodie convenit, cras populo prostituam vos; et *ib.* 91. Nisi hodie mihi omne huc penus affertur. *Afran.* ap. *Prisc.* 5, 659. Vos, quibus cordi est intra tunicam manus laeva, dextra in penum herile. *Pl. Capt.* 4, 4, 12. Dicam ut sibi penum aliud ornet. *Julian. Dig.* 36, 2, 19. Ut ante litem contestatam tradita peno, heres liberetur. Al. leg. *tradito*. *Ter. Eun.* 3, 3, 18. In cellulam ad te patris penum omnem congerebam clanculum. *Lucil.* ap. *Non.* 3, 174. et *Prisc.* 5, 659. Magna penus parvo spatio consumpta peribit. *Caesar Strabo, ib.* Propinquos nostros penore volebamus privare. *Vitr.* 10, 8. Navis immanibus mercis, et penus ponderibus onerata. ℙ Speciatim dicitur de cibis (excepto pane) et eorum condimentis, ut sale, melle, oleo, aceto: item de salgamis cujuscumque generis, ut sunt carnes salitae, poma, aut olera condita, etc. *Hor. Ep.* 1, 16, 72. Annonae prosit, portet frumenta, penusque. *Colum.* 12, 4. *f.* Cum ea res innoxia penora conservet, ubi non innatent, sed semper sint jure submersa. *Ulp. Dig.* 33, 9, 3. Penus esculenta. *Suet. Ner.* 11. Sparsa populo missilia omnium rerum, avium cujusque generis multiplex penus, tesserae frumentariae, vestis, aurum, etc. *Pers.* 3, 73. quod multa fidelia putet In locuplete penu. Hic *penus* de penaria cella intelligi potest. ℙ *Penus* etiam dictus est locus in aede Vestae tegetibus septus, qui certis diebus circa Vestalia aperiebatur, ut *Fest.* et *Serv.* ad *A.* 3, 12. docent. *Lampr. Elag.* 6. In penum Vestae, quod solae virgines, solique pontifices adeunt, irrupit. ℙ Quidam grammaticus ap. *Gell. l. c.* et *peneris*, et *peniteris*, dixisse veteres pro *penoris*, tradidit.

PEPARETHIUS, a, um, adj. ad Peparethum pertinens, Πεπάρηθον, quae est insula parva maris

Aegaei, cum urbe cognomine, inter sinum Thermaicum, et Pelasgicum: ut Peparethium vinum, *Plin.* 14, 7, 9. Ipsa insula Euoenus quondam dicta est, Ἔυοινος, ab εὖ, bene, et οἶνος, vinum, ut *Id.* 4, 12, 23. tradit. Etiam olei ferax esse dicitur. *Ov. Met.* 7, 470. Et Gyaros, nitidaeque ferax Peparethos olivae. Meminit et *Liv.* 28, 5. et 31, 28.

PEPLIS, is, f. πέπλις, herba, quam alii sycen, alii meconion, alii mecona aphrode vocant, ex una radice tenui fruticans, foliis rutae paulo latioribus, semine sub foliis rotundo, minore quam candidi papaveris. *Plin.* 27, 12, 93. Al. leg. *peplos.* ¶ Alia est *peplis*, quae et porcilaca, de qua *Id.* 20, 20, 81.

PEPLOS. V. v. praec.

PEPLUM, i, n. et Peplus, i, m. πέπλος, et πέπλον, vestis lanea (ut ait *Suid.*) exterior, ampla et magnifica, pallae aut chlamydi similis, qua ap. Graecos mos fuit Deorum, Minervae praecipue, et Junonis virginis simulacra amicire. Ea ornabatur purpura et auro, et res gestas tum earum, tum virorum illustrium intextas, aut depictas habebat. Athenis dicabatur Minervae, Panathenaicis ludis, quinto quoque anno, manu nuptarum, et filios habentium elaborata: item quoties placari Deam opus erat ob insignem calamitatem. *Pl. fr.* ap. *Serv.* ad *A.* 1, 484. Nunquam ad civitatem venio, nisi cum infertur peplum. (Adde *Merc. Prol.* 66.) *Virg. l. c.* Interea ad templum non aequae Palladis ibant Crinibus Iliades passis, peplumque ferebant. *Id. Cir.* 21. Sed magno intexens, si fas est dicere, peplo, Qualis Erichtheis olim portatur Athenis, Debita cum castae solvuntur vota Minervae, Tardaque confecto redeunt quinquennia lustro; et *mox*: Ergo Palladiae texuntur in ordine pugnae: Magna Giganteis ornantur pepla tropaeis: Horrida sanguineo pinguntur proelia cocco, etc. *Stat. Th.* 10, 56. Peplum etiam dono, cujus mirabile textum Nulla manus sterilis, nec dissociata marito Versarat, calathis, castae velamina Divae Haud spernenda, ferunt: variis ubi plurima floret Purpura picta modis, mixtoque inceditur auro. Ipsa illic magni thalamo desponsa Tonantis Expers connubii, etc. ¶ De quavis veste magnifica exteriori non solum Deorum, sed etiam nobilium matronarum, et illustrium virorum. *Claud. Nupt. Honor.* 122. gremio natum Cytherea removit, Et crines festina ligat, peplumque fluentem Allevat. *Auson. Idyll.* 10, 418. Caeruleos nunc, Rhene, sinus, hyaloque virentem Pande peplum. *Trebell. in XXX. Tyrann.* 23. Ea die, qua est amictus a militibus peplo imperatorio, concione habita, etc. ¶ Et universim de quacumque veste laxa. *Manil.* 5, 387. Accipiunt sinibusque suis, peploque fluenti, Osculaque horrendis jungunt impune venenis. ¶ *Peplum horrendum* de vitio oculorum, quo quasi velo quodam obducuntur. *Serenn. Sammon.* 13, 220., ubi alii leg. *plumbum.*

PĔPO, onis, m. πέπων, ονος, vox Graeca, qua significatur fructus quilibet a sole excoctus, et ad maturitatem perductus: a πέπτω, coquo. Est autem nomen cucumeris magnitudine excedentis. *Plin.* 19, 5, 23. Placent copiosissimi Africae, grandissimi Moesiae: cum magnitudine excessere, pepones vocantur. *Id.* 20, 2, 6. Pepones, qui vocantur, refrigerant, maxime in cibo, et emolliunt alvum. Caro eorum epiphoris oculorum, aut doloribus imponitur. Radix sanat ulcera concreta, etc. *Tert. Anim.* 32. Empedocles, quia se Deum delirarat, idcirco, opinor, dedignatus aliquem se heroum recordari, Thamnus, et piscis fui, inquit. Cur non magis et pepo tam insulsus, et chamaeleon tam inflatus? *Id. adv. Marc.* 4, 40. Marcion peponem cordis loco habuit, *h. e.* insulsus, insipiens, fatuus fuit. ¶ *Strabus Gallus*, qui vixit saeculo Christi IX. in Hortulo *c.* 7. videtur vel eos describere, quos Itali *poponi* dicimus, vel quos *angurie.*

PEPTĬCUS, a, um, adj. a πέπτω, coquo, digero. Pepticae medicinae dicuntur a *Plin.* 20, 18, 76., quae cibi concoctionem in stomacho juvant, vel abscessuum collectiones maturant.

[PĔPUNCŬLUS, i, m. dimin. peponis. *Not. Tir.* p. 168. Pepo, pepunculus. *F.*]

[PĔPUZITAE, arum, m. plur. haeretici quidam, qui et Montanistae, ita appellati a Pepuza Phrygiae urbe, in qua sedem habuerunt, quamque *Epiphan. haeres.* 48. §. 14. suo tempore solo aequatam esse narrat. Horum mentio est in *Cod. Justin.* 1, 5, 5. *F.*]

PER, διὰ, praepos. accusativum regens, quam ducunt a περὶ, per apocopen. [*Significat continuationem vel motus vel actionis a principio ad finem, et modo ad locum refertur, modo ad tempus, modo ad instrumentum s. adminiculum, quo res ab initio ad certum destinatumque finem s. consilium procedit. Ita *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 579. ¶ A) De loco; cujus generis Noster laudaverat ista:] *Cic. Att.* 14, 16. Coronam auream per forum ferre. *Id. N. D.* 2, 57. Membranas oculorum perlucidas fecit, ut per eas cerni posset. *Caes. B. G.* 3, 26. Hostes se per munitiones dejicere contenderunt. *Cic. Acad.* 4, 37. *extr.* Quaedam animalis intelligentia per omnia ea permeat, et transit. *Hor. Ep.* 1, 1, 46. Per mare pauperiem fugiens, per saxa, per ignes. *Virg. A.* 9, 418. it hasta Tago per tempus utrumque. [*Adde *Suet. Cal.* 51. per manus translatus est: ubi *per manus* non instrumentum notat, sed ab una manu ad aliam. ¶ Saepissime etiam, ut Gr. κατὰ, distributive adhibetur, ubi processio quaedam significatur ab uno ad alterum. Noster in his *per* loco praepos. *in*, et *inter* positum dixerat, his laudatis exemplis: a) pro *in*:] *Sall. fragm.* ap. *Prisc.* 6, 699. Dedecores, inultique per terga ab hostibus caedebantur. *Catull.* 17, 8. Municipem meum volo de tuo ponte Ire praecipitem in lutum per caputque, pedesque. *Pl. Cist.* 5, 1. Quid hoc negotii est, quod homines fabulantur per vias, mihi esse filiam inventam? *Liv.* 1, 9. Invitati hospitaliter per domos. *Cic. Fam.* 1, 7. *med.* Si rex amicis tuis, qui per imperii tui provincias ei credidissent, fidem praestitisset. *Tac. H.* 4, 29. Ipsorum tela per tenebras vana. *Ter. Andr.* 4, 4, 44. O Chreme, per tempus advenis, *h. e.* in tempore. ¶ b) Pro *inter*. *Virg. G.* 1, 237. duae (*zonae*) mortalibus aegris Munere concessae Divum, et via secta per ambas, Obliquus qua se signorum verteret ordo; et 244. Maximus hic flexu sinuoso elabitur anguis Circum, perque duas in morem fluminis arctos. V. *Macr. Somn. Scip.* 2, 8. [*Alia exempla imprimis *Tac.*, *Suet.* aliorumque ejusdem aetatis scriptorum exempla haec sunto: *Plin. H. N.* 19, 30. nascuntur in Balearibus ac per Hispanias. *Tac. A.* 12, 12. per illas gentes celebratur; et cp. 13. per saltus vagi. *Suet. Caes.* 19. per centurias nummos pronuntiare; et *ib.* 48. *Claud.* 23. per provincias; et *Aug.* 32. per agros; et *ib.* 23. per Urbem, i. e. per singulas partes urbis. Plura praebent *Boettich.* in *Lex. Tac.* s. v. et *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 579. ¶ B) De tempore, ubi continuam temporis durationem significat ab uno temporis momento ad aliud, in quo finis hujus durationis. In his etiam saepe i. q. *in* v. *inter*, ut Gr. διὰ, nostr. *während.* V. *B. Crus. l. l.* p. 580. Noster haec laudaverat:] *Cic. Verr.* 1, 5. Nulla res per triennium, nisi ad nutum istius, judicata est; et *Att.* 2, 8. Nulla abs te per hos dies epistola inanis aliqua re utili et suavi venerat; et *Cat.* 3, 8. *med.* Ludi decem per dies facti sunt. *Id. Brut.* 83. Duo fuerunt per idem tempus dissimiles inter se. *Plin.* 2, 10, 7. Per noctem cernuntur sidera; et *Liv.* 38, 2. *extr.* Postero die per inducias sepeliendi caesos potestas facta est. *Id.* 8, 13. *f.* Sociali egregio exercitu per multa bella magnaque saepe usi estis; et 2, 18. Per ludos. *Cato R. R.* 25. Per hiemem. *Colum.* 1, 7. *f.* Per trituram. *Suet. Caes.* 80. Per comitia; et *ib.* 45. Per somnum, *h. e.* somni, comitiorum, triturae, hiemis, ludorum tempore. ¶ [*C) De instrumento s. adminiculo alicujus rei, quo ad finem s. consilium quis continua actione s. motu procedit. Dicitur ita *per* eodem modo, quo *via* de adminiculo. Idem prorsus usus Gr. διὰ, nostr. *durch, vermittelst.* Ac primum quidem ea exempla posuimus, in quibus de instrumento personae, sive homine, quo aliquid fit ministro et adjutore. *Forc.* haec laud.:] *Cic. Verr.* 2, 2, 3. *extr.* Statuerunt istius injurias per vos ulcisci et persequi; et *Or.* 1, 9. *med.* Plura detrimenta publicis rebus, quam adjumenta, per homines eloquentissimos importata. [*Differt *a*, quod illud significat, quod ab ipsis alicujus rei auctoribus, nullo aliorum adhibito auxilio perficitur. Ita *Cic. Rosc. Am.* 29, 80. Quid ais? vulgo occidebantur? Per quos? et a quibus? *Cat.* 3, 1, 3. comperta sunt a me, i. e. mea opera, atque industria; et *Rosc. Am.* 51, 149. Quae domi gerenda sunt, ea per Caeciliam transiguntur, i. e. non quo ipsa eum tueatur et defendat, sed quatenus amicorum ad id opera utitur. *Cat.* 2, 4, 7. quod nefarium stuprum non per illum factum est, i. e. illo ad libidinem facem praeferente, ut loquitur *Cic. Cat.* 1, 16, 13. ¶ Unde *per se, per te* est propria opera, adeoque i. q. ipse, ut Gr. δι' ἑαυτοῦ.] *Cic. Brut.* 25. Summos honores homo per se cognitus, sine ulla commendatione majorum est adeptus. *Id. Sull.* 24. Nihil audacter ipsos per se sine P. Sulla facere potuisse; et *Hor. Ep.* 1, 17, 1. satis per te tibi consulis. [*Cic. Fin.* 2, 15, 50. *extr.* ipsum per se, sua vi, sua natura, sua sponte laudabile, i. e. detracta omni utilitate, sine ullis praemiis fructibusve per se ipsum posse jure laudari, ut explicatius dicitur *ib.* 14, 45. *pr.* cf. 15, 49. V. *Kritz.* ad *Sall. Cat.* 49, 6. Nubem exemplorum praebet etiam *B. Crus. l. l.* p. 581.] ¶ *Per me, per te stat, licet,* etc. *Cic. Acad.* 4, 29. Per me vel stertas licet, inquit Carneades; et *Ter. Andr.* 4, 2, 16. Ne pater per me stetisse credat, quo minus hae fierent nuptiae. Rursus *Cic. Att.* 4, 16. Per me ista pedibus trahantur. [**Id. Off.* 3, 7, 33. Sin hoc non licet per Cratippum, i. e. non concedente Cratippo. Sic *Macr. Sat.* 1, 24. Virgilianos versus — pueri cum essemus — sine judicio mirabamur; inspicere autem vitia nec per magistros nec per aetatem licebat.] ¶ Saepe notat instrumentum, modum, causam, unde fit aliquid. *Cic. Att.* 5, 21. *med.* Appius turmas aliquot equitum dederat Scaptio, per quas Salaminios coerceret; et *Ulp. Dig.* 18, 6, 1. *f.* Per co bem mensuram vini facere. *Cic. Fam.* 2, 6. N dubitavi id a te per litteras petere. *Id. Rosc. Co* 8. Is per summam fraudem, et malitiam, et per diam HS. IↃↃↃ appetiit; et *ib.* 7. *f.* Per impr dentiam decipi. *Id. Rosc. Am.* 11. Per summu dedecus vitam amittere. *Id. Tusc.* 4, 37. P iram facere aliquid. *Id. Or.* 3, 3. Depulsus p invidiam tribunatu. *Id. Dom.* 23. Aliquem per i sidias interficere. *Hirt. B. Afr.* 73. Gallos hon nes apertos minimeque insidiosos, qui per virtute non per dolum dimicare consueverunt. [*D) De que *per* additur saepe nominibus ita, ut ablativ nominis vel adverbium substitui queat, sed pecul ri tamen potestate sua, ut causam, quae est in a cujus animo et ad rem efficiendam vel effecta transit, accuratius denotet, vel continuam condit nem s. statum exprimat. Ad hoc genus magna pa exemplorum supra excitatorum referri potest, qu lingua vivusque sermo non studiose discernat not nes, uti faciendum est in subtiliore de vocibus sputatione, sed multas misceat et conjungat. *Kritz.* ad *Sall. Cat.* 20, 2. ubi multa exempla c lecta reperies. Farraginem locorum dedit *B. Cr* l. l. p. 581.] ¶ *Per ludum, et jocum*, quasi dendo, et jocando. *Cic. Verr.* 2, 1, 60. Pau homines, hoc adjutore, Q. Opimium per ludum jocum fortunis omnibus evertisse; et *ib.* 2, 5, Non mediocribus laboribus contendere, ut ad is honores pervenirent, ad quos vos per ludum et negligentiam pervenistis. ¶ *Per partes.* V. PA ¶ *Per otium*, otii, et pacis tempore. V. OTIU ¶ *Per occasionem.* V. OCCASIO. ¶ *Per natur aetatem, legem, valetudinem*, cum natura, aetas, permittit, fert. *Cic. Mil.* 16. *med.* Ut nihil eum lectaret, quod aut per naturam fas esset, aut leges liceret. *Ter. Eun.* 1, 2, 31. Matris nom et patris dicebat ipsa: patriam, et signa cetera que sciebat, neque per aetatem etiam potue *Cic. Fam.* 7, 1. Et cum per valetudinem pos venire tamen noluisti. ¶ *Per ordinem*, ordine, ordine, in ordine. *Quint.* V. ORDO. ¶ *Per cium, potestatem*, fungendo officio, potestate. *A.* 1, 24. Druso propinquanti, quasi per offici obviae fuere legiones. *Cic. Verr.* 2, 4, 14. ille ab sese hydriam praeclaro opere per pote tem abstulisset. Sic *per vim*, *Id. Quint.* 21. *f.* poterant per vim et scelus plurimum. ¶ *Per num*, in ebrietate. *Pl. Mil.* 3, 1, 60. Neque vinum unquam ex me oritur dissidium in convi ¶ *Per*, sub praetextu. *Cic. Caecin.* 3. Qui per telam, aut societatem, aut rem mandatam, fiduciae rationem fraudavit quempiam. *Id. Inv* 39. Aliquem per fidem fallere. [*V. *Matth.* ad *Rosc. Am.* 40, 116.] et *Liv.* 1, 41. *f.* Per spec alienae fungendae vicis suas opes firmavit. *H.* 1, 74. Praetoriani, quos per simulatio officii legatis Otho adjunxerat. Sic *per cau* ap. *Caes.*, *Ov.*, *Tibull.* V. CAUSA. ¶ pter. *Pl. Aul.* 2, 1, 12. Neque occultum id beri, neque per metum mussari. *Plin. ep.* 8, Dum se praegnantem esse puellariter nescit, ac hoc quaedam custodienda praegnantibus omittit Inservit saepe obsecrantibus, et jurantibus. *Dejot.* 3. Per dexteram te istam oro. *Id. ad* 1, 15. *f.* Sed propera per Deos. *Id. Div.* 2, Utrum tandem per Deos atque homines, magis risimile est, etc.? *Id. Rab. Post.* 13. Ubi s quis pejeraverit, ei credi postea, etiam si per res Deos juret, non oportet. ¶ Hoc usu tr positiones amat. *Liv.* 23, 9. Per ego te, fili, q cumque jura liberos jungunt parentibus, pr quaesoque, ut, etc. *Ter. Andr.* 5, 1, 15. Per te Deos oro. Adde *Val. Fl.* 7, 498. et sqq., *Th.* 11, 367. et 708. et *Ach.* 1, 267. et *Sil.* 12 ¶ Postponitur aliquando suo casui. *Lucr.* 6, 1 Multa siti prostrata viam per, proque voluta pora. *Virg. A.* 5, 663. Transtra per, et re ¶ In compositione fere auget, ut *peramanter*, *velle*, *perfacilis*. Interdum minuit, aut contra significat: ut *perjurus*, *perfidus*. Interdum c nuationem notat, et complementum, ut *perse perspectare*, *perorare*, *peragere*. [*Elegante his exposuit *Doederl.* 1, 52.] Et tmesin in aliquando recipit. *Cic. Or.* 1, 47. Nobis ista pergrata, perque jucunda; et *ib.* 49. Per mirum visum est. *Id. Att.* 10, 1. Per enim gni aestimo. *Gell.* 2, 18. Platoni per fuit fam ris; et 18, 4. Per, inquit, magister optime ptatus mihi nunc venis. ¶ *Per quam* maxime get. *Cic. Or.* 2, 49. Per quam breviter perstr *Plin. Pan.* 60. *f.* Per quam modica civium me *Id. ep.* 7, 27. Per quam velim scire. *Appul.* 2. Tucetum per quam sapidissimum. *Inscr. Mur.* 953, 2. Parentes per quam infelicissimi. interjecto verbo. *Ter. Hec.* 1, 1, 1. per pol q paucos reperias. ¶ Scribitur et *perquam.* [*Confund. *per vim* et *verum*. V. *Beier.* ad *fragm.* p. 65. a. — *Per* et *propter*. *Id.* ad *Cic.* 2, 82. sq. — *Per* et *prae* in compos. *Id. i* p. 376. et *Cort.* ad *Lucan.* 1, 154. 5, 583. *per* et *e*. *Cort.* ad *Lucan.* 8, 753. — *Per* et *Id. ib.* 2, 303. 427. 562. 5, 605. 6, 484.]

PĔRĂ, ae, f. πήρα, sacculus ex aluta, a collo
] lumbos pendens, quo panem et aliquid obsonii
estare mendici solent. *Mart.* 4, 53. Cum baculo,
raque senex. Ubi philosophum quendam notat:
ant enim baculus et pera insignia philosophorum,
Cynicorum in primis, qui pauperes se esse pro-
ebantur, et rerum omnium contemptores. *Appul.*
pol. Peram, et baculum tu philosophis exprobra-
s? *Phaedr.* 4, 9. Peras imposuit Juppiter nobis
uas: Propriis repletam vitiis post tergum dedit:
lienis ante pectus suspendit gravem. ¶ Est et-
m cogn. R. in gente Junia, ut D. et M. Junius
ra in *Fast. Capitol.* ap. *Grut.* 292. et ap. *Liv.*
, 14.

PĔRABSURDUS, a, um, adj. valde absurdus.
c. Part. 15. *extr.* Haec quia videntur perabsur-
, cum graviora sunt, quam, etc. Adde *Fin.* 5,
. Divisum per tmesin, *Paul. Dig.* 22, 3, 25.
r enim absurdum est, etc. V. PER.

PĔRACCOMMŎDĀTUS, a, um, adj. valde ac-
mmodatus. *Cic. Fam.* 3, 5. Per fore accom-
datum tibi. V. PER.

[PĔRACCŪRĀTUS, a, um, adj. multum accu-
tus. *C. Jul. Vict. Art. rhet.* (ed. *A. Maio*) 14.
intilianus praecipit in argumentatione ante omnia
accurata utendum esse perspicuitate. *F.*]

PĔRĂCĔO. V. PERACESCO.

PĔRĀCER, cris, e, adj. valde acer. Translate.
. *Bacch.* 3, 3, 1. Nunc experiar, sitne acetum
i peracre in pectore, *h. e.* justae indignationis
isus. *Cic. Fam.* 9, 16. *med.* Sed tamen ipse
esar habet peracre judicium.

PĔRĂCERBUS, a, um, adj. valde acerbus. *Cic.*
. 15. Uva peracerba gustatu. ¶ Translate.
n. ep. 6, 5. *f.* Mihi peracerbum fuit, quod, etc.

PĔRĂCESCO, is, n. 3. valde acesco. Trans-
. *Pl. Bacch.* 5, 1, 13. Hoc, hoc est, quod
acescit: hoc est demum, quod percrucior. ¶
eterit. *peracui* a *peraceo, es*, itidem translate.
Aul. 3, 4, 9. Ita mihi pectus peracuit.

ĔRACTĬO, onis, f. τελείωσις, perfectio, finitio.
. *Sen.* 23. *extr.* Senectus autem peractio aeta-
est.

ĔRACTUS, a, um, part. a *perago:* perfectus,
olutus. *Caes. B. G.* 5, 1. Conventibus Galliae
rioris peractis. *Nep. Cat.* 2. Senatu peracto.
Pont. 2, 7, 49. Vita prior vitio caret, et sine
peracta. *Val. Fl.* 1, 566. sic orbe peracto
r et expertus terras remeavit Apollo. *Virg.*
, 242. Caedes ingens peracta. *Stat. Silv.* 1,
2. Opus peractum. *Hor. Od.* 4, 14, 39. Im-
is peractis. *Juven.* 10, 6. Votum peractum,
. impetratum. *Mart.* 1, 28. Quincunces per-
, *h. e.* bibendo exhausti. *Hor. Sat.* 2, 4, 9.
tenues, tenui sermone peractas, *h. e.* tracta-
disputatas. *Juven.* 2, 54. Vellera peracta.
. *Th.* 11, 746. viresque peractas Ingemit, *h. e.*
ectas, consumptas.

ĔRĂCŬO, is, ui, utum, a. 3. valde acutum
. *Cato R. R.* 40. Sumito tibi surculum du-
, eum peracuito; et *mox:* Eum primorem per-
to. Alii leg. utrobique *praeacuito*, aut *proa-*
.

ĔRĂCŪTĒ, adv. valde acute. Translate. *Cic.*
l. 1, 9. *f.* Cum Zeno valde subtiliter dissere-
et peracute moveretur. [*Id. Fam.* 3, 7. Et
l peracute querebare, quod eos tributa exigere
em. *Appul. Apol.* An peracute reperisse vo-
idebamini? *F.*]

ĔRĂCŪTUS, a, um, adj. valde acutus. *Mart.*
. Ut cito testiculos (*hirci*) peracuta falce
et. ¶ Translate. *Cic. Brut.* 68. Voce pera-
atque magna. *Id. ib.* 39. *f.* Cum peracutus
ad excogitandum; et 76. Obscura, quia per-
oratio; et *Verr.* 2, 2, 44. Ut sibi ipse per-
s esse videatur, *h. e.* valde intelligens, sa-
.

ĔRĂDŎLESCENS, entis, adj. valde juvenis.
Manil. 21. Quid tam praeter consuetudinem,
homini peradolescenti imperium atque exer-
dari?

RĂDŎLESCENTŬLUS, i, m. dimin. peradо-
ntis. *Nep. Eum.* 1. Hic peradolescentulus ad
itiam accessit Philippi.

ERAEA, ae, f. sc. terra, Περαία (*h. e.* ulte-
, sc. γῆ), regiuncula maritima, pars Cariae,
ae Rhodo in continenti objecta, quam Rhodii
ntiquis temporibus suae ditionis factam posse-
t. *Liv.* 32, 33 et 35. et 33, 18. ¶ Item ter-
Israelis pars, trans Jordanem sita ad solis
tem, cujus metropolis olim Gadara. *Plin.* 5,
¶ Et oppidum Aeolidis. *Liv.* 37, 21. *B. A.*

RAEDĬFĬCĀTUS, a, um, part. ab inus. *per-*
co, [*structuram aedificii alicujus per omnes
s ad finem usque perducere.] *Colum.* 4, 3.
nchoato domus exstruunt, nec peraedificatis
m adhibent.

RAEQUĀTĬO, onis, f. perfecta aequatio. *So-*
. Temporum peraequatio. Al. leg. *adaequa-*
Tert. adv. Marc. 4, 29. *med.* Similitudinum
quatio. ¶ [Est etiam actio peraequatoris.
. *Honor. et Theod.* in *fragm. Cod. Theod.* (ed.
yronio) 5, 4, 3. Opera autem eorum (*colo-*

norum) terrarum domini libera *utantur;* ac nulli subacta peraequationi, vel censui subjaceant, *h. e.* novalia, agri nempe noviter culti nulli peraequationi, vel censui subjaceant. Ita locum edidit, et interpretatus est *C. F. Ch. Wenckius. F.*]

PĔRAEQUĀTOR, oris, m. qui tributa, et vectigalia ex aequo civibus imponit, pensatis uniuscujusque facultatibus. Differt a censitore, qui primus modum census definiebat; peraequator vero distribuebat aequaliter, et, si minus recte esset definitus, emendabat. Differt etiam ab inspectore, cujus munus erat qualitates agrorum inspicere, ut pro eorum ubertate, aut sterilitate vectigalium et tributi onus dominis imponeretur. Hinc in *Cod. Justin.* 11. *tit.* 57. et in *Cod. Theod.* 13. *tit.* 11. De censitoribus, peraequatoribus, et inspectoribus. *Inscr.* ap. *Grut.* 361, 1. Peraequator census provinciae Gallaeciae.

PĔRAEQUĀTUS, a, um, part. a *peraequo:* omnino aequatus. *Vitr.* 5, 1. Contractura peraequata. *Id.* 9, 4. Duodecim partibus peraequatis.

PĔRAEQUĒ, adv. aeque omnino. *Cic. Verr.* 2, 3, 52. Atque hoc peraeque in omni agro decumano reperietis. *Id. Pis.* 35. *extr.* Quod cum peraeque omnes, tum acerbissime Boeotii senserunt. *Nep. Att.* 13. Terna millia aeris peraeque in singulos menses. [*Varr. R. R.* 3, 16. *med.* Quem audivi dicentem, fratres Vejanios nunquam minus, ut peraeque ducerent, dena millia HS ex melle recipere esse solitos, *h. e.* per far uso di un numero rotondo. *F.*]

PĔRAEQUO, as, avi, atum, a. 1. *Colum.* 3, 3. Et apud me octogenae stirpes insitae intra biennium septenos culeos peraequarent, *h. e.* omnino implerent. *Vitr.* 9, 4. *med.* Peraequatur ejus iter. *Solin.* 1. Lunari computatione annum peraequarunt.

PĔRAEQUUS, a, um, adj. valde aequus. *Cic. Verr.* 2, 4, 21. Fuisse aliquando apud Siculos peraequa proportione cetera. Alii aliter leg. [*Orell. leg. *aequa pro portione.*]

PĔRAESTĬMO, as, a. 1. plane aestimo. *Impp. Constant., et Jul. Cod. Theod.* 6, 29, 2. *extr.* Quod si forte aliquis peraestimaverit perpetrandum, etc.

PĔRĂGĬTĀTUS, a, um, part. a *peragito:* valde agitatus. *Caes. B. C.* 1, 80. Vehementiusque peragitati ab equitatu, montem excelsum capiunt. *Sen. Ben.* 3, 37. Aetna majore vi peragitata, *h. e.* commota, aestuans.

PĔRĂGĬTO, as, a. 1. valde, aut frequenter agito, misceo. *Colum.* 12, 24. *extr.* Et ut permisceatur medicamen, rutabulo ligneo peragitare conveniet. Adde *ib.* 19. *med.* ¶ Translate. *Sen. Ira* 1, 7. Hic stimulus peragitavit, misitque in pericula audaces.

PĔRĂGO, is, egi, actum, a. 3. ἄγω, ἐπάγω, vehementer ago, impello, agito. *Sen. ep.* 58. Hunc quem Graeci oestrum vocant, pecora peragentem, et totis saltibus dissipantem, asilum nostri vocabant. [*Recte quidem *peragere* de oestro et sim. usurpatum agitandi, impellendi notionem continere dicitur a *Forc.*, sed propria verbi vis indicat ductum per, trans aliquid sine vehementiae, impetus significatione. Hinc de omnis generis motu per locum aliquem facto exhibetur, ideoque recte secundo loco posuisse videmur ea exempla, quae Noster infra laudaverat ista:] *Ov. Her.* 15, 65. Factus inops agili peragit freta caerula remo. *Id. Met.* 13, 618. cum sol ad duodena peregit Signa. *Stat. Th.* 5, 574. longus vix tota peregit Membra dolor. [*Huc referri debent et ista: *Val. Fl.* 1, 146. ardenti peragit Clanis Actora quercu. *Ov. Her.* 4, 119. Theseus latus ense peragit. *Sil.* 11, 364. Externa peragi dextra: quibus locis *peragere* de gladio per corpus acto dictum minime ipsam necem significat; licet effectus talis esse possit. Ad nudam interficiendi notionem translatum est in loco *Mart.* 5, 37. Adhuc recenti tepet Erotion busto, Quam pessimorum lex avara fatorum Sexta peregit hieme. ¶ Tunc de quavis actione dicitur, qua res aliqua ab initio ad certum usque finem perducitur, ita ut peragere perficiendi, absolvendi notam vindicet,] *Gr.* τελέω. *Sen. ep.* 64. *f.* Multum egerunt qui ante nos fuerunt, sed non peregerunt. *Cic. Sen.* 19. *med.* Neque enim histrioni, ut placeat, peragenda est fabula, modo, in quocumque fuerit actu, probetur. *Id. N. D.* 2, 4. Gracchus cum comitia nihilominus peregisset, etc. *Caes. B. G.* 6, 4. *extr.* Peragit concilium Caesar, equitesque imperat civitatibus. *Suet. Oth.* 7. Subscripsit quingenties HS ad peragendam auream domum. *Virg. A.* 4, 653. Vixi, et quem dederat cursum fortuna, peregi; et *ib.* 442. Peragere inceptum; et *ib.* 5, 362. dona, i. e. finire distributionem donorum. *Ov. Met.* 7, 502. mandata. *Id. ib.* 2, 627. et *Plin.* 2, 109, 112. justa, *h. e.* persolvere. *Colum.* 3, 10. *med.* operis sui pensum. *Plin. ep.* 7, 33. partes suas. *Liv.* 3, 40. sententiam. *Nep. Att.* 22. propositum. *Juven.* 2, 133. et 11, 114. officium. *Ov. Fast.* 1, 188. iter inceptum. *Id. Pont.* 3. 2, 66. Invita peragens tristia sacra manu. *Id. Trist.* 4, 8, 13. Haec mea sic quondam peragi speraverat aetas; et *ib.* 41. Vita procul patria peragenda sub axe Boreo. *Id. Met.* 15, 485. postquam senior regnumque, aevumque peregit. [*His poterant adjungi ista: *Sen. Troad.* 663. Responsa peragam, i. e. exsequar et praestem, quod Dii oraculo jubent. Porro ista, in quibus de scriptoribus usurpatur res qualescunque gestas perscribentibus:] *Liv.* 2, 1. Liberi jam hinc populi R. res pace belloque gestas, annuos magistratus, etc. peragam. *Plin.* 6, 28, 32. Reliqua nunc peragemus. [*Neque absonum erit, quod hic sequantur ista:] *Ov. Met.* 15, 237. Haec quoque non perstant, quae nos elementa vocamus, Quasque vices peragant — docebo. *Id. ib.* 1, 99. sine militis usu Mollia securae peragebant otia gentes. *Tib.* 4, 1, 181. Languida nam noster peragit labor otia. — Etiam turpi sensu adhibetur ab *Auct. Priap.* 35. Quae quot nocte viros peregit una; — [*nostr. *ausgehalten hat.*] — Cum infin. *Pers.* 5, 138. Varo, regustatum digito terebrare salinum Contentus perages, si vivere cum Jove tendis. [*Etiam de foro et judiciis, sicut simplex, *peragere* singulari ratione dicitur. Noster laud. ista:] ¶ *Peragere reum*, deferre inter reos, accusare, et omnia peragere, quae ad eum damnandum pertinent. *Liv.* 4, 42. Vos autem, si reum perago, quid acturi estis? *Plin. ep.* 3, 9. Marium una civitas publice, multique privati reum peregerunt. *Ov. Pont.* 4, 6, 27. Lenem te miseris genuit natura, etc. Ut qui, quid valeas, ignoret, Marte forensi, Posse tuo peragi vix patet ore reos. ¶ Ap. JCtos peregisse reum non alias quis videtur, nisi et condemnaverit, ut *Ulp.* loquitur *Dig.* 48, 5, 2., h. e. tenuerit, ut condemnaretur. *Val. Max.* 6, 2. *n.* 4. Ita eodem judicio duos sustinuit reos, accusatione Manilium, libertate Pompejum: et eorum alterum lege peregit, alterum professione. ¶ *Peragere accusationem*, ea omnia praestare, quae ad accusandum, damnandumque reum pertinent. *Plin. ep.* 6, 31. Admonitus, ut perageret accusationem, peregit invitus. ¶ *Peragere indicium:* probare, demonstrare. *Liv.* 6, 16. ¶ *Peragere causas*, agere. *Petr. Sat.* 137. Carmina componat, declamet, concrepet, omnes Et peragat causas. ¶ [*Pertinet *peragere* ad temporis spatium transactum:] *Ov. Amor.* 1, 2, 3. Et vacuus somno noctem, quam longa, peregi. Sic *Hor. Sat.* 2, 4, 22. ille salubres Aestates peraget, nigris qui prandia moris Finiet. ¶ [*Quoniam autem *per* in compos. etiam minuendi notionem exhibet, *peragere* ponitur interdum pro comminuere, conficere. Ita de cibo digerendo ap. *Plin.* 9, 60, 86. Omnem cibum statim peragit. — De agro colendo, exercendo: *Ov. Fast.* 4, 693. Ille suam peragebat humum sive usus aratri, sive cavae falcis, sive bidentis erat.]

PĔRĂGRANTER, adv. peragrando. *Ammian.* 14, 1. Hi peragranter, et dissimulanter honoratorum circulis adsistendo, etc.

PĔRĂGRĀTĬO, onis, f. περινόστησις, ambulatio, actus peragrandi. *Cic. Phil.* 2, 23. Quae fuit ejus peragratio itinerum? lustratio municipiorum?

PĔRĂGRĀTRIX, icis, f. quae peragrat. *Capell.* 6, 192. Peragratrix coelicolarum.

PĔRĂGRĀTUS, a, um, part. a *peragro:* permigratus, περικεχωρεμένος. *Cic. Fin.* 5, 19. A quibus propter discendi cupiditatem videmus ultimas terras esse peragratas. *Plin.* 25, 2, 5. Peragratis Persidis, Arabiae, Aethiopiae, Aegyptique magis, *h. e.* aditis. ¶ Deponentis forma. *Vell.* 2, 97. Nero peragratus omnes Germaniae partes, sic perdomuit eam, etc. [*Legendum conj. *Ruhnk. pervagatus:* sed recte haec conjectura improbari videtur *Doederl.* 1, 91. ubi v.]

PĔRĂGRO, as, avi, atum, a. 1. περιέρχομαι, περινοστέω, obeo, oberro, pererro, lustro, vagor: quasi *per agros* circumeo. *Cic. Or.* 2, 64. Cum Asellus omnes provincias stipendia merentem se peragrasse gloriaretur. *Id. Har. resp.* 11. *extr.* Matrem magnam, accepimus, agros et nemora cum quodam strepitu fremituque peragrare. *Virg. G.* 4, 53. de apib.: Illae continuo saltus silvasque peragrant. *Suet. Aug.* 93. In peragranda Aegypto paulo deflectere ad visendum Apim supersedit. ¶ De navigantibus. *Plin.* 37, 3, 11. *n.* 2. Eques R. qui haec commercia et litora peragravit. *Flor.* 2, 7. Graeciae litora classe peragrare. *Suet. Cal.* 37. Litora peragrare liburnicis. Adde *Just.* 12, 10. ¶ Translate. *Cic. Brut.* 13. Ut semel e Piraeeo eloquentia evecta est, omnes peragravit insulas. *Id. Balb.* 16. Cujus res gestae omnes gentes cum clarissima victoria, terra marique peragrassent. *Id. Mil.* 35. *f.* Ultra quam fines imperii populi R. sunt, ea non solum fama jam de illo, sed etiam laetitia peragravit. *Id. Coel.* 22. Omnes latebras suspicionum peragrare dicendo. *Id. Or.* 1, 51. Orator ita peragrat per animos hominum, ita sensus mentesque pertractat, ut, etc. *Lambin.* omittit *per. Lucr.* 1, 74. Atque omne immensum peragravit mente animoque. *Plin. Pan.* 14. Cum orbem terrarum non pedibus magis, quam laudibus peragrares. *Gell.* 7, 16. Peragrantis gulae, et in succos insuetos inquirentis industria, et undiquevorsum indagines cupediarum. ¶ *Peragror* deponens V. in v. praec.

PĔRALBUS, a, um, adj. valde albus, ut equus peralbus. *Appul. Met.* 1. Avis peralba. *Id. ib.* 5.

PĔRALTUS, a, um, adj. praealtus. *Enn.* ap. *Macr. Sat.* 6, 2. *med.* Incedunt, arbusta peralta securib' caedunt. Alii leg. *Incedunt arbusta per alta, securibu' caedunt.*

PĔRĂMANS, antis, part. a *peramo*, valde amans. *Cic. Att.* 4, 8. *med.* Homo peramans semper nostri fuit.

PĔRĂMANTER, adv. valde amanter. *Cic. Fam.* 9, 20. Qui me quidem perofficiose et peramanter observant.

PĔRAMBŬLĀTUS, a, um, part. a *perambulo:* peragratus. *Sidon. carm.* 23, 93. et perambulatum Romanis legionibus Niphatem.

PĔRAMBŬLO, as, avi, atum, a. 1. διοδεύω, ambulando circumeo, peragro. *Pl. Most.* 3, 2, 122. Qualibet perambula aedes oppido tanquam tuas. *Varr. R. R.* 1, 2. Vos, qui multas perambulastis terras, ecquam cultiorem Italia vidistis. *Phaedr.* 2, 5. Perambulante laeta domino viridia. *Hor. Od.* 4, 5, 17. Tutus bos etenim rura perambulat. *Catull.* 29, 8. Perambulabit omnium cubilia. ℙ Translate. *Ov. Hor.* 9, 135. Mens fugit admonitu, frigusque perambulat artus; et *Sen. Ben.* 6, 16. Medicus aegrotos perambulat, *h. e.* visit huc illuc discurrendo. *Hor. Ep.* 2, 1, 79. Recte, necne crocum floresque perambulet Attae Fabula, si dubitem, etc., *h. e.* cadat, an recto talo stet, ut *Id.* loquitur *ib.* 176. docte scripta sit, an indocte. Mos erat scenam floribus et croco spargere. *Atta* vero fuit pravis fultus male talis, ut ait *Id. Sat.* 1, 3, 48. V. ATTA.

PĔRĂMĪCUS, a, um, adj. valde amicus. *Auct. Itin. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 56. Una omnibus gentibus barbaris, quae nominis alienae nostratium sibi mutuo peramicae sunt.

PĔRĂMO, as, avi, atum, a. 1. ὑπερφιλέω, valde amo, perfecte amo, ad finem usque amo. *Cic. Leg.* 1, 18. Si non ipse amicus peramatur toto pectore. Alii plerique leg. *per se amatur.* [*Ita *Orell.*]

PĔRĂMOENUS, a, um, adj. valde amoenus. *Tac. A.* 4, 67. Aestas in Favonium obversa, et aperto circum pelago peramoena.

PĔRAMPLUS, a, um, adj. valde amplus. *Cic. Verr.* 2, 4, 49. *med.* Simulacra perampla atque praeclara. *Val. Max.* 5, 2. *n.* 4. *extr.* Peramplum regnum.

PĔRAMPŬTO, as, a. 1. omnino amputo. *Colum.* 7, 5. *med.* Vulnus ita insanabile facit, ut totum peramputandum sit. Alii rectius leg. *ut totus pes amputandus sit.*

PĔRANCEPS, ipitis, adj. valde anceps. *Ammian.* 29, 5. *med.*

PĔRANGUSTĒ, adv. admodum. anguste. *Cic. Or.* 1, 35. Coarctavit, et peranguste refersit in oratione sua.

PĔRANGUSTUS, a, um, adj. admodum angustus. *Cic. Verr.* 2, 5, 66. Perangusto freto divisa servitutis, ac libertatis jura cognosceret. *Liv.* 22, 4. Via perangusta. *Caes. B. G.* 7, 15. Perangustus aditus. *Just.* 7, 1. Macedoniae termini perangusti fuere.

PĔRANNA. V. PERENNA.

PĔRANNO, as, n. 1. ἀπενιαυτίζω, per integrum anni tempus vivo, annum perago: ex *per*, et *anno, as.* *Macr. Sat.* 1, 12. Ut annare, perannareque commode liceret. V. ANNO, as. *Suet. Vesp.* 5. Ideo puella nata non perannavit. Al. leg. *perennavit.* V. PERENNO.

PĔRANTĪQUUS, a, um, adj. valde antiquus. *Cic. Brut.* 10. Ut apud nos, perantiquus, ut apud Athenienses, non ita sane vetus.

PĔRAPPŎSĬTUS, a, um, adj. valde appositus, seu aptus. *Cic. Or.* 2, 67. Non solum nimis perapposita, sed etiam quodammodo nobis.

PĔRARĀTUS, a, um, part. a *peraro*, probe aratus. Translate scriptus. *Ov. Amor.* 1, 11, 7. ad dominam peraratas mane tabellas Perfer, *h. e.* scriptas. Sic *Id. Trist.* 3, 7, 1. Vade salutatum subito perarata Perillam Littera. ℙ Item sulcatus, signatus. *Sidon. ep.* 3, 13. *med.* Taceo cerebrum crebra vibice peraratum, quod parum amplius tegi constat capillis, quam cicatricibus.

PĔRARDĔO, es, n. 2. valde ardeo. *Paul. Nol. carm.* 23, 404. Comminus in tugurl vicina strage perarsit.

PĔRARDŬUS, a, um, adj. πολυχαλεπὸς, valde arduus, perdifficilis. *Cic. Verr.* 2, 3, 71. Mihi autem hoc perarduum est demonstrare.

PĔRĀRĔO, es, arui, n. 2. et

PĔRĀRESCO, is, n. 3. probe aresco. *Varr. R. R.* 1, 49. Herba quoad perarescat, furcillis versari debet, cum peraruit, de his manipulos fieri, ac vehi ad villam. *Colum.* 4, 24. *med.* Si trunci pars secta solis afflatu peraruit.

PĔRARGŪTUS, a, um, adj. valde argutus. *Cic. Brut.* 45. Quem studebat imitari L. Afranius poeta, homo perargutus. Alii leg. *peracutus.* [*Vulg. retinet *Orell.*] *Appul. Met.* 10. Asinus tintinnabulis perargutis exornatus. *Id. Flor. n.* 13. Hirundines occinunt carmine perarguto.

PĔRĀRĬDUS, a, um, adj. valde aridus. *Colum.* 2, 19. Ut neque peraridum, neque rursus viride colligatur. *Id.* 3, 11. *f.* Solum siticulosum et peraridum. *Cato R. R.* 5. *f.* Frondem populneam, ulmeam, querneam caedito, per tempus eam condito, non peraridam, pabulum ovibus.

PĔRARMĀTUS, a, um, part. a *perarmo:* probe armatus. *Curt.* 4, 9. Hoc modo instructo exercitu, et perarmato, Babylone copias movit. V. ADEQUITO.

PĔRARMO, as, a. 1. munio, armo. *Prud. Cath.* 6, 85. Hujus manum potentem Gladius perarmat anceps. Adde *ib.* 7, 93. et *ib.* 8, 43.

PĔRĂRO, as, avi, atum, a. 1. probe aro: et metaphorice rugis signo, crispo: nam rugae in cute sulcorum in humo sunt similes. *Ov. Met.* 14, 96. et rugis peraravit anilibus ora. ℙ Item scribere, stilo enim per ceram sulcus ducitur. *Id. ib.* 9, 563. Talia nequicquam perarantem plena reliquit Cera manum. *Id. A. Am.* 1, 455. blandis peraretur littera verbis. ℙ Item navigare. *Sen. Med.* 650. Ite nunc fortes, perarate pontum. Sic *Virg. A.* 2, 780. vastum maris aeqor arandum; et *ib.* 5, 158. sulcant vada salsa carina.

PĔRASPER, ra, rum, adj. valde asper. *Cels.* 5, 28. *n.* 14. Ἀκροθύμιον, super corpus quasi verrucula eminet, in summo perasperum.

PĔRASTŪTĒ, adv. valde astute. *Pl. Truc.* 2, 2, 43. Ut perastute eum injiciatis in malam fraudem. Plerique alii leg. *Ut pereat, ut eum illiciatis*, etc.

PĔRASTŪTŬLUS, a, um, adj. valde astutus. *Appul. Met.* 9. Mulier callida, et ad hujusmodi flagitia perastutula.

PĔRĀTĬCUM, i, n. περατικὸν, ita dicitur quoddam bdellii genus ex Media advectum, teste *Plin.* 12, 9, 19., quasi ἐκ περάτων γῆς, ab extremis terrae finibus.

PĔRĀTIM, adv. cum pera, vel per peram. Peratim ductare, est argento aliquem circumducere, argentum quod in pera est, alicui caute et fraudulenter surripere. *Pl. Epid.* 3, 2, 14. Nihil moror vetera et vulgata verba; peratim ductate; at ego follitim ductitabo. V. FOLLITIM.

PĔRATTENTĒ, adv. valde attente. *Cic. Coel.* 11. Audiri a vobis meum familiarem L. Herennium perattente.

PĔRATTENTUS, a, um, adj. valde attentus. *Cic. Verr.* 2, 3, 5. Superiore omni oratione perattentos vestros animos habuimus.

[PĔRATTĬCUS, a, um, adj. qui Atticorum proprius est, elegans. *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 2, 1. Pro Polemone rhetore, quem tu mihi in epistola tua proxime exhibuisti Tullianum, ego in oratione, quam in senatu recitavi, philosophum reddidi, nisi me opinio fallit, peratticum. *F.*]

PĔRAUDĬENDUS, a, um, part. ab inus. *peraudio*, omnino audiendus. *Pl. Mil.* 1, 1, 34. Auribus peraudienda sunt [*Bothe* legend. putat *perhaurienda*, quo Plautino verbo usus est etiam Appulejus, perpetuus *Plauti* imitator. *F.*]

PERBACCHĀTUS, a, um, part. a *perbacchor*. Translate. *Claud. B. G.* 242. passimque crematas Perbacchata domus incendia, *h. e.* incendia, quae passim vastaverunt domus.

PERBACCHOR, aris, dep. 1. παροινέω, perpoto, et lusito conviviis frequentandis. *Cic. Phil.* 2, 41. At quam multos dies in ea villa turpissime es perbacchatus!

PERBĀSĬO, as, a. 1. valde basio, perosculor. *Petr. fr. Trag.* 41. *Burm.* Circumeuntem sane perbasiamus.

PERBĔĀTUS, a, um, adj. valde beatus. *Cic. Or.* 1, 1. Perbeati fuisse illi videri solent.

PERBELLĒ, adv. valde belle. *Cic. Fam.* 16, 18. Quod quidem aut facis, aut perbelle simulas; et *Att.* 4, 4. Perbelle feceris, si, etc.

PERBĔNĔ, adv. valde bene. *Cic. Brut.* 28. Perbene loqui Latine putabatur. *Liv.* 45, 3. Perbene fortunam fecisse, quando, etc.

[PERBĔNĔMĔRĬTUS, a, um, adj. valde benemeritus. *Inscr.* Christiana ap. *Mur.* 1923, 5. Hic jacet Perpetuus in Christo Deo suo perbenemeritus, etc. *F.*]

PERBĔNĔVŎLUS, a, um, adj. valde benevolus. *Cic. Fam.* 14, 4. Pescennius est perbenevolus nobis.

PERBĔNIGNĒ, adv. valde benigne. *Cic. Q. Fr.* 2, 9. Perbenigne mihi respondit. Al. leg. *per mihi benigne.* V. PER. Adde *Ter. Ad.* 4, 6, 68.

PERBĬBĔSĬĀ, ae, f. vox jocularis a *Plauto* efficta ad significandam regionem, in qua strenue bibitur, *Curc.* 4, 74. V. PEREDIA.

PERBĬBO, is, bĭbi, a. 3. valde bibo, exsugo. *Pl. Stich.* 2, 2, 16. At ego perii, cui medullam lassitudo perbibit. ℙ Translate bene recipio, imbuor. *Cato R. R.* 130. Ligna amurca cruda perspergito: perbibant bene. *Ov. Met.* 6, 397. terra Concepit lacrimas, ac venis perbibit imis. *Colum.* 7, 4. *f.* Ubi ovis per triduum delibuto tergore medicamina perbiberit. *Sen. ep.* 71. *med.* Lana quosdam colores semel ducit, quosdam, nisi saepius macerata et recocta, non perbibit. ℙ Refertur etiam ad animum. *Id. ep.* 94. Haec cum persuasi mihi, et perbibi, etc. *Id. ep.* 36. Colere virtute perbibere liberalia studia; et *Ira* 1, 16. Perbibi nequitiam, et ita visceribus immiscuisti, ut n cum ipsis exire non possit. *Ov. Ib.* 233. Perbi inde suae rabiem nutricis alumnus.

PERBĬTO, as, et saepius is, n. 1. et 3. per a *bito.* *Paul.* ex *Festo:* Perbitere Plautus pro rire posuit. *Pl. Capt.* 3, 5, 32. Qui per virtut perbitat, non interit. Alii leg. *peritat.* *Liv. A dron.* ap. *Non.* 2, 654. Puerum ancillae subda ne fame perbitet. *Enn. ib.* et *Pl. Ps.* 3, 1, Cruciatu maximo perbitere. ℙ Item transire, a ire: nam *bitere* ire est. *Pl. Rud.* 2, 6, 11. nam, te prius quam oculis vidissem meis, m cruciatu in Siciliam perbiteres. Alii leg. *in Si lia*, et ad priorem significationem trahunt. *Pac* ap. *Non. l. c.* Nam me perbitere illis opitulari quovis exitio cupio, *h. e.* transire illis opitulatu

PERBLANDĒ, adv. valde blande. *Macr. Sat* 2. *med.* Cum perblande salutavisset.

PERBLANDUS, a, um, adj. valde blandus. *Q. Fr.* 1, 2, 3. Successorem habes perbland *Liv.* 23, 10. Oratio perblanda.

PERBŎNUS, a, um, adj. valde bonus. *Cic.* 29. Agros habent natura perbonos. *Id. Verr.* 2, 18. Perbona toreumata. *Id. Att.* 6, 1. Quoad cum rex fuit, perbono loco res erat. *Pl. M* 3, 2, 3. Prandium perbonum; et *ib.* 77. Ae perbona.

PERBRĔVIS, e, adj. valde brevis. *Cic. B* 43. Quodque difficile est, idem et perornatus, perbrevis. *Id. Verr.* 2, 3, 9. Istos inter se brevi tempore studiorum similitudo conjunxit. *bin.* 1, 388. hosti perbreve Pontus iter. ℙ Div tur per tmesin. *Cic. Cluent.* 1. Altera pars per hi brevis fore videtur. V. PER. ℙ *Perbrevi*, brevi tempore. *Cic. Fam.* 6, 12. Sed id erit brevi.

PERBRĔVĬTER, adv. valde breviter. *Cic.* 2, 58. De omni isto genere quid sentiam, breviter exponam. Adde *eund. Dom.* 15.

[PERBULLĬO, is, ivi, vel ii, n. 4. ebullio, tum bullio. *Theod. Prisc.* 4, 1. *med.* Postq perbullierunt, facies potionem. *F.*]

PERCĂ, ae, f. πέρκη, piscis delicatissimus, genere saxatilium, qui et in mari, et in flun bus, et lacubus capitur. Perca marina ma similis est, *Plin.* 9, 16, 24. et 32, 9, 34. e 10, 38. et *ib.* 11, 53. *Auson. Idyll.* 10, 115. te, delicias mensarum, perca, silebo, Amnig inter pisces dignande marinis, Solus puniceis cilis contendere mullis. Nam neque gustus in solidoque in corpore partes Segmentis coeunt, dissociantur aristis. [*Perca, L., *Barsch.*]

PERCAEDO, is, cĕcīdi, caesum, a. 3. va vel omnino caedo. *Flor.* 3, 20. In Apennino tuli exercitum percecidit. *Id.* 4, 12. Terga host percecidit. V. PERCIDO.

PERCĂLĔFĂCĬO, is, eci, actum, a. 3. v calefacio. *Vitr.* 8, 3. Sulphurosi fontes nervo labores reficiunt percalefaciendo.

PERCĂLĔFACTUS et Percalfactus, a, um, a *percalefio*, valde calefactus. *Lucr.* 6, 177. o motu Percalefacta vides ardescere. *Varr. R.* 27. Oportet, glebas a sole percalefactas apti facere ad accipiundum imbrem. *Scrib. Comp.* Loco flamma percalfacto. *Val. Max.* 9, 12. Multo igni percalfacto cubiculo.

PERCĂLĔFĬO, is, actus sum, pass. anom. *truv.* 8, 3. Percalefieri cogit aquam.

PERCĂLĔO, es, ui, n. 2. valde caleo. 6, 280. Inde ubi percaluit vis venti, etc. *Ov.* 1, 417. postquam vetus humor ab igne Perc solis.

PERCALLĔO, es, ui, n. 2. induratus, et ratus sum longa consuetudine. *Cic. Mil.* 28. jam usu obduruerat, et percalluerat civitatis credibilis patientia. ℙ Item active est per callere. *Cic. Or.* 2, 34. *f.* Si usum rerum pe lueris, nihil te effugiet. *Gell.* 1, 22. Discip Tubero Stoicas, et dialecticas percalluerat.

PERCANDĔFĂCĬO, is, a. 3. valde calef *Vitr.* 8, 3. Ignis percandefacit terram.

PERCANDĬDUS, a, um, adj. valde cand *Cels.* 5, 19. *n.* 24. Percandida compositio. S 37. *f.* gemma.

*PERCAPABĬLIS, e, adj. *Vet. Interpr.* Percapabilis vitae. *B. A.*

PERCĀRUS, a, um, adj. valde carus. [*fragm. or. pro Scaur.* (ed. *A. Maio*) 8. Frater n qui eis (*Sardis*) percarus et jucundus fuit *Just.* 12, 12. Unus ex amicis ejus, obsequiis percarus. Adde *Tac. A.* 2, 74. ℙ Item qui gno pretio venditur. *Ter. Phorm.* 3, 3, 24. tum opus est tibi argenti? *Ph.* Solae triginta nae. *Ge.* Triginta? Hui, percara (*puella*) est. leg. *praecara.*

FERCAUTUS, a, um, adj. valde cautus. *Q. Fr.* 1, 1, 6. Delectus in familiaritatib provincialium hominum, et Graecorum perca et diligens.

PERCĒDO, is, essi, a. 3. valde cedo. *Not.*

17. Cedit, cessit, percedit, percessit. V. PERCESSUS.

PERCĔLEBRĀTUS, a, um, part. a *percelebro*, valde celebratus. *Cic. Coel.* 29. Audita, et pervulgata, et percelebrata sermonibus res est.

PERCĔLEBRIS, e, adj. valde celebris. *Plin.* 5, 6. Est percelebris apud Seston urbem aquilae gloria. *Mela* 2, 3. *med.* Templum vetustate, religione percelebre.

PERCĔLEBRO, as, à. 1. maxime celebro, frequento. *Cic. Verr.* 2, 5, 31. De qua muliere plurimi versus tota Sicilia percelebrantur. *Arnob.* 2, Ut exercerent, ut gererent, ut percelebrarent haec mala, *h. e.* frequentarent saepe perpetrando.

PERCĔLER, ĕris, adj. valde celer. *Cic. Coel.* Cujus perceleri interitu esse ab hoc comprobatum venenum.

PERCĔLĔRĬTER, adv. valde celeriter. *Cic. Fam.* 6, 12. Recepit, perceleriter se ablaturum diploma.

PERCELLO, is, culi, raro culsi, culsum, a. 3. περιτρέπω, vehementer moveo, loco moveo, labefacio, urgeo, impello, everto, perverto, humi sterno: ab obsoleto *cello*, moveo. *Cato* ap. *Gell.* 22. *f.* Ventus Cercius armatum hominem, plaustrum oneratum percellit. *Pl. Pers.* 5, 2, 28. Hoc, tibi. *Do.* perii! perculit me prope. *Plin.* 34, 87. *n.* 1. Hic ventus praestringit atque percellit radices arborum. *Varr.* ap. *Non.* 2, 642. ...ius teneram abietem solus percellit. *Enn.* ap. *Macr. Sat.* 6, 2. securibu' caedunt, Percellunt magnas quercus. ℙ Usum habet saepius in praeterito. *Ter. Eun.* 2, 3, 87. Quo trudis? perculeris jam tu me. *Cic. Mil.* 21. Adde incertos exitus pugnarum, Martemque communem, qui saepe spoliantem jam, et exsultantem evertit, et perculit ab abjecto. *Id. Marcell.* 6. Quos amisimus cives, eos Martis vis perculit, non ira victoriae. *Val. Fl.* 592. si quem Perculerit vicina lues. *Colum.* 7, Cum unam vel alteram capram pestis perculerit. Pro simplici ferio, percutio. *Ov. Amor.* 2, 9, 7. ...emonius quem cuspide perculit heros; et *ib.* 1, 31. Pessima Tydides scelerum monumenta reliquit: Ille Deam primus perculit: alter ego. ℙ ... voce, quae ferit aures. *Val. Fl.* 2, 91. vox ...e repens ut perculit urbem, etc. ℙ Saepe translate sumitur pro evertere, pervertere, labefactare, de statu dejicere, perdere. *Cic. Dom.* Desinant iisdem machinis sperare me restitutum posse labefactari, quibus antea stantem perculerunt. *Id. Coel. f.* Ne adolescentiam plenam ...i maximae, non modo non aluisse vos, sed etiam perculisse atque afflixisse videamini. *Suet. Tib.* Horum omnium vix duos aut tres incolumes restitit, ceteros alium alia de causa perculit. *Dion.* 5. Quinquaginta annorum imperium ...o facile perculit, ut, etc. *Tac. A.* 2, 39. Mancipii unius audacia, ni mature subventum foret, discordiis armisque civilibus rempublicam perculisset. ℙ Item in stuporem rapere, timore concutere, consternare, exterrere. *Cic. Verr.* 2, 3, 57. *f.* ...ec te vox non perculit? non perturbavit? *Justin.* 11. Inopinantibus verbera intentant: adeoque ...s perculerunt, ut quos ferro non poterant, me verberum vincerent. *Val. Fl.* 4, 651. Idem animis Amyci viso timor omnibus antro Perculerat; ...6, 480. pavor artus Protinus, atque ingens Ae... perculit horror. *Flor.* 1, 10. Novissime etiam ...ta admiratione perculit, ut, etc. ℙ Pro vexare, multare. *Tac. H.* 1, 53. Quasque alias civitates atrocibus edictis, aut damno finium Galba perculerat. ℙ Pro impellere. *Appul. Apol.* Venus ...lis ad turpitudinem stimulis, vel illecebris sectores suos percellens. ℙ Multa de hoc verbo ...putant *Lambin.* et *Bentl.* ad *Hor. Epod.* 11, 3. *Perculit* passiva significatione, perculsus fuit. ...r. 3, 10. *med.* Hic, insidiis in valle dispositis, ...o perculit. ℙ *Perculsi* pro *perculi* dixit *Amm.* 17, 8. Subito cunctos aggressus, tanquam ...inis turbo perculsit. *Hor.* quoque *Od.* 1, 7, et *Ter. Andr.* 1, 1, 98. sunt qui adscribant; rectius alii plures *percussit.* [*De discrimine ...r *percellere* et *percutere* V. in h. v.]

PERCENSĔO, es, ui, a. 2. καταριθμοῦμαι, totum aliquid censeo, recenseo, percurro. *Cic. in* ...1. Quod tam diversum est genus orationis, quisquam possit vestra in nos universa promere, non dicam complecti orando, sed percensere numerando? *Tac. A.* 4, 4. Percensere numerum legionum. *Plin.* 7, 26, 27. Percensere res Caesaris. *Varr. R. R.* 1, 50. Manipulum, ut quemque secuerunt, ponunt in terra: ubi eos fecerunt ...tos, iterum eos percensent, ac de singulis se... inter spicas, et stramentum. Rursus *Cic.* ...t. 36. *f.* Quo in genere percensere poterit pleque inveniendi locos. Sic *Ov. Fast.* 3, 109. Sique quae longo frater percenseat anno, Ire per ...c uno mense sororis equos. ℙ Item inquirendi ...sa percurro, recenseo, singula examinando et ...ando. *Ov. Met.* 2, 334. Clymene lugubris et ...ns, Et laniata sinus totum percensuit orbem. ...7, 3. *med.* Sibi visus est orationem istam ...subtilique ingenio et judicio percensuisse. *Liv.* 32, 21. Orationes legatorum hesterno die dictas pro sententiis percenseamus; et 34, 52. Ita cum percensuisset Thessaliam, etc. *h. e.* tolerabilem rei publicae administrandae formam in ea constituisset. V. *ib.* 51.

[PERCENSĬO, onis, f. actio percensendi. *Front. de orat.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 3. Tua vox... vere.... non... his omnibus... percensio sit. *F.*]

PERCEPTĬO, onis, f. κατάληψις, comprehensio, collectio, actus percipiendi. *Cic. Off.* 2, 3. *f.* Neque frugum, fructuumque reliquorum perceptio, et conservatio sine hominum opera ulla esse potuisset. Adde *Colum.* 1, 3. ℙ Translate sumitur pro cognitione. *Id. Acad.* 4, 7. *f.* Ars vero quae potest esse, nisi quae non ex una, aut ex duabus, sed ex multis animi perceptionibus constat? et *ib.* 6. Cognitio, aut perceptio, aut si verbum e verbo volumus, comprehensio, quam κατάληψιν illi vocant.

PERCEPTOR, oris, m. qui percipit. *August. Soliloq.* 1, 1. *extr.* Jubeas me esse perfectum amatorem, perceptoremque sapientiae tuae.

PERCEPTUS, a, um, part. a *percipio*, καταληφθείς, captus, acceptus, comprehensus. *Plin. ep.* 10, 79. Rogavit testamento, ut hereditatem suam adirem, cernerem que, ac deinde perceptis L. millibus nummum, reliquum omne civitatibus redderem. *Ov. Fast.* 1, 273. Utilitas aquae percepta. *Cic. Fin.* 2, 30. *f.* Memoria perceptarum voluptatum. *Id. N. D.* 2, 36. Animabilis spirabilisque natura, cui nomen est aer, Graecum illud quidem, sed perceptum jam tamen usu a nostris: tritum est enim pro Latino; et *Acad.* 4, 14. et 31. Res comprehensae, et perceptae; et *ib.* 7. *f.* Res percepta et cognita. *Nep. Att.* 17. *extr.* Philosophorum ita percepta habuerat praecepta. *Gell.* 14, 1. *med.* Mirabatur id cuiquam pro percepto liquere, stellas istas non esse plures, etc. ℙ *Perceptum* absolute. *Cic. Fat* 6. Divinatio a perceptis artis proficiscitur: percepta appello, quae dicuntur Graece θεωρήματα; et mox; Percepta astrologorum. Alii utrobique leg. *praecepta.*

[PERCERNIS, e, adj. qui bene cerni potest: ab inus. *percerno*, ut perspicuus a *perspicio*. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 615. *n.* 127. Nymphis Aug. percernibus T. Cingetius Dionysius ex voto. *F.*]

PERCERPO, is, a. 3. decerpo, carptim lego. *Gell.* 2, 30. *f.* Cujus rei causa cum Aristotelis libros problematum percerpsimus, notavi. Alii leg. *praecerpsimus.*

PERCESSUS, a, um, part. a *percedo.* Ex corrupta lectione ita *Non.* 2, 704. ex *Cic. Or.* 48. Concisum, non concessum, et quod quidam percessum etiam volunt. At ap. *Cic. l. c.* legitur *concaesum*, et *pertisum.*

PERCĪDO, is, īdi, isum, a. 3. valde caedo. *Pl. Pers.* 2, 4, 12. Non hercle, si os perciderim tibi, metuam. Ita legunt in MSS. et veterib. edition. plerique Critici. Addit *Grut.* exemplum *Sen. Q. N.* 4. 4. Mendacia leviora, in quibus os percidi, non oculi erui solent. Non desunt tamen qui ubique *praecido* reponunt. *Turneb.* addit ex *Plauto* et illud *Cas.* 2, 6, 52. Percide os tu illi hodie. ℙ Porro *percidere os alicui* habet etiam obscenum sensum, et idem est ac irrumare aliquem. V. PERCISUS. ℙ *Percidere* absolute est idem ac paedicare. *Mart.* 4, 48. Percidi gaudes, percisus, Papile ploras; et 7, 62. Reclusis foribus grandes percidis, Amille. Adde 6, 39., 11, 28. et 12, 35 et *Auct. Priap.* 13., quibus omnibus locis alii reponunt *praecido.* V. PERCISUS. ℙ Praeteritum est etiam *percecidi*, ut *percurro* habet *percurri*, et *percucurri*, etc. *Flor.* 3, 20. *med.* in Apennino Lentuli exercitum percecidit. Adde 4, 12.

PERCĬĔO, es, a. 2. et Percio, is, ivi, et ii, n. 4. valde cieo, commoveo. *Lucr.* 3, 304. irai fax subdita percit; et *ib.* 185. Ocius ergo animus, quam res se perciet ulla: ubi *perciet* praesens tempus est; et 28. ubi me divina voluptas Perciit, atque horror, *h. e.* commovit; et 4, 564. edictum saepe unum perciet aures Omnibus in populo, missum praeconis ab ore. Hic quoque *perciet* praesens tempus est. ℙ *Pl. As.* 2, 4, 69. Crura hercle diffringentur, ni istum impudicum percies, *h. e.* magna voce proclamas, seu praedicas, istum impudicum esse.

PERCINGO, is, inxi, inctum, a. 3. circumquaque cingo. *Colum.* 10, 347. Saepe suas sedes percinxit vitibus albis. *Manil.* 3, 334. medio percingitur ordine mundus. Utrobique alii leg. *praecingo.*

PERCĬO, is. V. PERCIEO.

[PERCĬPĬBĬLIS, e, adj. qui percipi potest. *Mar. Victor.* 1, 2451. Vox est aer ictus auditu percipibilis, quantum in ipso est. *F.*]

PERCĬPĬO, is, cepi, ceptum, a. 3. καταλαμβάνω, plane, penitus capio, occupo: a *per*, et *capio*. *Lucr.* 5, 603. Est etiam quoque, uti non magno solis ab igni Aera percipiat calidis fervoribus ardor. *Pl. Amph.* 5, 1, 66. Mihi horror misero membra percipit dictis tuis. *Id. Men.* 5, 5, 21. Quid cessas dare potionis aliquid, priusquam percipit insania? *Id. Stich.* 2, 2, 17. Quid ego, cui misero medullam ventris percepit fames? *Ter. Eun.* 5, 6, 2. Neque agri, neque urbis odium me unquam percipit. Adde *Pl. Truc.* 2, 5, 14. et *Lucret.* 3, 80. ℙ Item penitus recipere. *Colum.* 11, 3. *med.* Thymo pinsito aquam medicare, quae cum succum ejus perceperit, etc. *Plin.* 21, 5, 13. In faece vini macerantur, ut colorem percipiant. *Ov. Met.* 4, 744. tactuque induruit hujus, Percepitque novum ramis et fronde rigorem. *Lucret.* 6, 984. varii sensus animantibus insunt, Quorum quisque suam proprie rem percipit in se. *Ov. Met.* 8, 227.: de Icaro: Tabuerant cerae: nudos quatit ille lacertos, Remigioque carens non ullas percipit auras. ℙ Item capere, colligere. *Cic. Sen.* 7. *f.* Serere, percipere, condere fructus. *Plin.* 15, 1, 1. Fructum percipere ex olea. *Id.* 9, 54, 79. Magna vectigalia ex ostrearum vivariis percipere. *Colum.* 12, 3. *f.*: de officiis villicae: Tonsuris vellerum interesse, et lanas etiam diligenter percipere, et vellera ad numerum pecoris recensere. ℙ Item accipere, reportare, obtinere, consequi. *Id.* 1, 9. *med.* Diligens dominus tum a vinctis mancipiis, tum ab solutis quaerat, an ex sua constitutione justa percipiant. *Id.* 4, 3. Novella vinea, dum adolescit, nisi omnia justa perceperit, ad ultimam redigitur maciem; et *Caes. B. C.* 2, 32. Percipere praemia. *Just.* 13, 7. Ex promissis Dei jam parte percepta. *Id.* 43, 5. Avum suum civitatem a Cn. Pompejo percepisse. *Petr. Sat.* 141. Omnes qui in testamento meo legata habent, hac conditione percipient, si, etc. *Suet. Tib.* 15. Ne hereditatem quidem, aut legata percepit ulla aliter, quam ut peculio referret accepta. *Id. Aug.* 101. Quamvis quaterdecies millies ex testamentis amicorum percepisset. ℙ Item sentire; et ad sensus corporis pertinet. *Cic. Or.* 2. *med.* Quod neque oculis, neque auribus, neque ullo sensu percipi potest. *Ov. Met.* 14, 700. et totis perceperat ossibus aestum. *Cic. Fin.* 1, 11. Voluptas, quae cum jucunditate quadam percipitur sensibus. *Pl. Curc.* 1, 3, 1. Placide egredere, ne quod hic agimus, herus percipiat fieri. ℙ Item ad animum. *Cic. Fam.* 14, 1. Me miserum! Tulliolam nostram ex quo patre tantas voluptates capiebat, ex eo tantos percipere luctus. Nam quid ego de Cicerone dicam? qui cum primum sapere coepit, acerbissimos dolores, miseriasque percepit. *Ov. Pont.* 2, 1, 60. Gaudia percipiens quae dedit ipse suis. ℙ Item intelligere, comprehendere, cognoscere, discere, assequi. *Cic. Acad.* 4, 8. *f.* Aliquid percipere et comprehendere; et *ib.* 9. Comprehendere et percipere; et *Fin.* 1, 19. *med.* Cognoscere et percipere. *Hor. A. P.* 335. ut cito dicta Percipiant animi dociles, teneantque fideles. *Cic. Or.* 1, 28. Quippiam percipere animo, et memoria custodire. *Caes. B. C.* 3, 84. Qui quotidiana consuetudine usum quoque ejus generis proeliorum perciperent. *Cic. Or.* 1, 28. Percipere artificium aliquod. *Id. Q. Fr.* 1, 1, 10. virtutem et humanitatem. *Id. Or.* 1, 51. philosophiam. *Id. Off.* 1, 18. praecepta artis. *Id. Sen.* 7. Themistocles omnium civium nomina perceperat; et *Cat.* 1, 11. Percipite, quaeso, diligenter quae dicam, et ea penitus animis vestris mentibusque mandate. *Ov. Fast.* 1, 102. et voces percipe mente meas. *Curt.* 6, 9. Quos facilius, quae dicam, percepturos arbitror. *Plin.* 26, 3, 7. Remedia nosset oculis usuque percipienda, *h. e.* nosset medicinas videndo, et exercendo. ℙ *Percepset* pro *percepisset* nonnulli leg. in *Pacuvio* ap. *Cic. Off.* 3. 26.

[PERCIS, idis, f. conchae marinae species. *Plin.* 32, 11, 53. Pectunculi, purpurae, percides Quidam putant, esse easdem ac percas; alii leg. *pegrides*, quarum tamen nulla alibi est mentio. *F.*]

PERCĪSUS, a, um, part. a *percido*, valde caesus. Obsceno sensu idem est ac irrumatus. *Mart.* 2, 72. Os tibi percisum, quanto non ipse Latinus Vilia Panniculi percutit ora sono. Alii leg. *praecisum.* ℙ Est etiam idem ac paedicatus. *Gloss. Phil.* Percisus, paedicatus, πεπυγισμένος. *Sen. Prov.* 5. *med.* Percisi, et professi impudicitiam. *Mart.* 12, 35. Dicere percisum te mihi saepe soles. *Auct. Priap.* 15. nemo Percisum sciet esse me: sed errat. Omnibus tamen his locis alii leg. *praecisus.* V. PERCIDO.

PERCĬTĀTUS, a, um, part. a *percito*, incitatus, percitus. *Accius* ap. *Non.* 7, 2. Devagant matronae percitatae tumultu. V. DEVAGOR.

PERCĬTO, as, a. 1. valde moveo: a *per*, et *cito*, *Pacuv.* ap. *Fest.* in *Reciprocare.* Rapto, reciproco, percito, agito ultro, citro. Ita leg. *Bothe* ad *Pacuvii fragm.* p. 144.

PERCĬTUS, a, um, part. a *percieo:* commotus, incitatus. *Lucr.* 2, 1052. Seminaque innumero numero, summaque profunda Multimodis volitent aeterno percita motu. ℙ Transfertur ad animum. *Ter. Hec.* 3, 3, 17. Incredibili re atque atroci percitus. *Cic. Mil.* 23. Sive enim illud animo irato, ac percito fecisset. *Pl. As.* 4, 2, 13. Amoris causa percitus id fecisti; et *Cas.* 3, 5, 6. Ira percitus; et *Amph.* 2, 2, 95. atrabili. *Sen. Herc. Fur.* 108. magno furore; et *Hippol.* 1156. Quis te dolore percitam instigat furor? *Liv.* 21, 53. *med.* Ingenium percitum, ac ferox; et *Sall. fragm.* ap. *Prisc.* 6, 704. Quia corpore et lingua percitum et

inquietem, nomine histrionis vix sani, Barbulejum appellabant.

PERCIVILIS, e, adj. valde civilis. *Suet. Tib.* 28. Exstat et sermo ejus in senatu percivilis.

PERCLAMO, as, a. 1. καταβοάω, valde clamo. *Pl. Truc.* 1, 1, 8. Quot perclamanda! Dii vostram fidem! Al. aliter leg.

PERCLAREO, es, ui, n. 2. valde clareo. *Sym. ep.* 10, 72. Laudandae sublimitatis tuae relatione perclaruit. *Id. ep.* 10, 72. Perclaruit, voluisse, etc.

PERCLUDO, is, usi, usum, a. 3. concludo, claudo. *Vitr.* 1, 1. *med.* Funes, qui non percludantur, nec praeligantur. *Paul. Dig.* 20, 2, 9. Antequam pensionis nomine percludamur. Utroque loco alii *praecludo* reponunt.

PERCNOPTERUS. V. ORIPELARGUS.

PERCOARCTO, as, a. 1. vehementer constringo. *Colum.* 2, 19. Et utrinque siccatum percoarctabimus in strigam. Al. rectius leg. *coarctabimus.*

PERCOCTUS, a, um, part. a *percoquo*, bene, vel valde coctus. *Lucr.* 6, 722. de Aethiop: nigra virum percoctaque saecla calore. *Plin.* 22, 25, 78. Lens non bene percocta. *Cato R. R.* 25. Studeat familia vinum (*h. e.* uvam) bene percoctum siccumque legere, ne vinum nomen perdat.

*PERCOENO, as, n. 1. *Gloss.* Percoenare, ἀποδειπνῆσαι. *B. A.*

PERCOGNITUS, a, um, part. a *percognosco*, probe cognitus. *Plin.* 2, 45, 45. Illos quoque legem naturae habere non ignotam, etiamsi nondum percognitam. *Id.* 4, 14, 28. Nam Germania multis postea annis, nec tota, percognita est.

PERCOGNOSCO, is, a. 3. διαγινώσκω, perfecte cognosco. *Pl. Truc.* 1, 2, 50. Utrosque percognovi utrobidem.

PERCOLAPHO, as, a. 1. colaphis valde percutio. *Petr. Sat.* 44. Ut larvas, sic istos percolaphabant. Alii perperam leg. *percolaptabant.* In *Cod. Trag.* legitur *percolopabant.*

PERCOLATIO, onis, f. actus percolandi. *Vitr.* 8, 7. *f.* Uti percolationibus aquae transmutari possint.

PERCOLATUS, a, um, part. a *percōlo*, per colum transmissus. *Plin.* 31, 6, 37. Nam in terra marina aqua argilla percolata dulcescit. Adde *Vitr.* 8, 2.

PERCOLO, as, a. 1. διυλίζω, διηθέω, per colum transmitto, totum colo. *Cato R. R.* 108. Tum vinum percolato, polentam abjicito. *Colum.* 12, 41. Deinde refrigerantur, et percolantur. *Cels.* 6, 9. Is humor percolatur. ₱ Translate. *Lucr.* 2, 473. Humor dulcet, ubi per terras crebrius idem Percolatur, *h. e.* transmittitur. *Plin.* 18, 11, 29. Terra pulverea summa, inferior bibula crebros imbres percolat atque transmittit. *Sen. praef. Q. N. med.* Quid enim erat, cur in numero viventium me positum esse gauderem? an ut cibos et potiones percolarem? *h. e.* ederem, biberem, et egererem.

PERCOLO, is, ui, cultum, a. 3. culturam absolvo, supremam manum addo, polio, perficio, compleo. *Plin. ep.* 5, 6. *f.* Quae maxima ex parte inchoavi, aut inchoata percolui. ₱ Est etiam valde amare, vereri, colere, beneficiis prosequi. *Pl. Trin.* 2, 2, 4. Patrem tuum si percoles. *Tac. H.* 2, 82. Multos praefecturis, et procurationibus, plerosque senatorii ordinis honore percoluit. *Id. A.* 4, 68. Neque omiserat conjugem liberosque ejus percolere. ₱ Item ornare. *Id. Agr.* 10. Quae priores nondum comperta, eloquentia percoluere, rerum fide tradentur. ₱ Part. *Percolens* ap. *Appul. Met.* 8. Imaginem defuncti divinis percolens honoribus.

PERCOMIS, e, adj. valde comis. *Cic. Brut.* 58. Qui peritissimus juris, idemque percomis est habitus.

PERCOMMODE, adv. admodum commode. *Cic. Caecin.* 27. Hoc loco percommode accidit, quod, etc. et *Tusc.* 4, 30. *f.* Itaque, sive casu accidit, sive consilio, percommode factum est, quod, etc. et *Verr.* 1, 2. Verum hoc adhuc percommode cadit, quod, etc.

PERCOMMODUS, a, um, adj. valde commodus. *Liv.* 22, 43. Id cum ipsis castris percommodum fuit, tum salutare praecipue futurum erat.

PERCONTATIO, etc. V. PERCUNCTATIO, etc.

*PERCONTERREO, es, a. 2. valde terreo. *Vulgat. Esdr.* 4, 11, 32. *B. A.*

PERCONTUMAX, acis, adj. valde contumax. *Ter. Hec.* 3, 5, 54. Percontumax redisti huc nobis, Pamphile.

PERCOPIOSE, adv. copiosissime. *Sidon. ep.* 4, 7. *f.* Percopiose me officii votivi compotem fecit.

PERCOPIOSUS, a, um, adj. valde copiosus. *Plin. ep.* 9, 31. In quibus quidem percopiosus fuisti.

PERCOQUO, is, oxi, octum, a. 3. perfecte coquo. *Plin.* 23, 7, 64. Bubulas carnes additi caules magno ligni compendio percoquunt. *Ov. R. Am.* 83. teneras mora percoquit uvas; et *Lucr.* 6, 858. Percoquere humorem, *h. e.* calefacere.

PERCOSIUS, a, um, adj. Περκώσιος, ad Percoten pertinens. Percosia conjux ap. *Val. Fl.* 3, 10. est Clyte, vel Clite, Κλείτη, filia Meropis Percosii (ut est ap. *Apollon.* 1, 975.) uxor Cyzici regis Propontidis.

PERCOTE, es, f. Περκώτη, oppidum Troadis cum monte ad ostia Aesepi fluvii, in ora Mysiae. *Plin.* 5, 32, 40. Deinde Percote oppidum, et Lampsacum, antea Pityusa dictum. *Val. Fl.* 2, 622. Jam juga Percotes, Pariumque infame fragosis Exsuperant, Pityamque vadis.

PERCRASSUS, a, um, adj. valde crassus. *Cels.* 5, 26. *n.* 19. Melicera mala est, multa, et percrassa.

PERCREBRESCO, is, brui, et bui, n. 3. διαθρυλλοῦμαι, creber fio in ore et sermone hominum, divulgor. Praeteritum maxime est in usu: in quo tertium *r* usus saepe exterit. V. CREBRESCO. *Cic. Att.* 1, 1. Ita quiddam spero nobis profici, cum hoc percrebrescit plurimos nostros amicos inveniri. *Id. Verr.* 1, 1. Inveteravit jam opinio, quae non modo Romae, sed et apud exteras nationes omnium sermone percrebuit. *Id. ib.* 4, 23. Res percrebuit: in ore atque sermone omnium coepit esse; et *ib.* 6, 30. Cum haec omnino fama de nostrorum hominum avaritia et cupiditate percrebuerit. Adde *ib.* 43. et *Fam.* 10, 10. *Caes. B. C.* 3, 43. *extr.* Cum fama per orbem terrarum percrebuisset, illum a Caesare obsideri. *Tac. A.* 12, 6. *extr.* In fratrum filias conjugia aliis gentibus solemnia, nec ulla lege prohibita: et sobrinarum diu ignorata, tempore addito, percrebuisse.

PERCREPO, as, ui, itum, ὑπερηχέω, valde crepo, resono, persono, perstrepo. *Cic. Verr.* 2, 5, 13. Lucum illum litoris percrepare totum mulierum vocibus, cantuque symphoniae. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 63. Percrepa pugnam Pompilii, facta Cornelii cane, *h. e.* dic, praedica, lauda.

PERCRESCO, is, n. 3. valde cresco. *Quint.* 7, 1. *med.* Vis quaestionum percrescere debet, et ad potentissima ab infirmissimis pervenire. Alii rectius leg. *semper crescere.* *Seren. Sammon.* 36, 679. Avulsamque vetat (*hirudo*) rursus percrescere silvam. scil. pilorum in corpore humano.

PERCRIBRATUS, a, um, part. a *percribro*, cribratus. *Scrib. Comp.* 269. Res, quae infra scriptae sunt, contusae, et percribratae.

PERCRIBRO, as, a. 1. cribro, aut diligenter cribro. *Scrib. Comp.* 87. Contunditur crocum, percribratur.

PERCRUCIO, as, a. valde crucio. *Pl. Bacch.* 5, 1, 13. Hoc, hoc est, quod peracescit: hoc est demum, quod percrucior.

PERCRUDUS, a, um, adj. valde crudus, immaturus. *Colum.* 12, 10. Pruna purpurea cum immatura, non tamen percruda legeris. *Vitr.* 10, 20. *f.* Virgae creberrimae textae, percrudis coriis consutae.

PERCUDO, is, di, a. 3. valde cudo, et ferio, cudendo perforo. *Colum.* 8, 5. *med.* Die undevigesimo animadvertat, an pulli rostellis ova percuderint, et auscultetur, si pipiant.

PERCULSUS, a, um, part. a *percello*, ἀπωσμένος, ἐκπλαγείς, valde ictus, et loco motus, labefactus, eversus, prostratus. *Cic.* ap. *Gell.* 15, 6. Qui quondam Hectoreo perculsus concidit ense. *Catull.* 64, 363. excelso coacervatum aggere bustum Excipiet niveos perculsae virginis artus, *h. e.* Polyxenae mactatae ad Achillis tumulum. Alia sunt quamplurima, quae afferri possent: sed *perculsus* et *percussus* passim confudere librarii: ut eruditi jam observarunt. Vide, si lubet, *Bentl.* ad *Hor. Epod.* 11, 2., *Burm.* ad *Ov. Met.* 4, 138., *Drakemborch.* ad *Sil.* 2, 213. et *Oudendorp.* ad *Lucan.* 1, 487. ₱ Translate. *Flor.* 4, 3. Perculsum undique, et perturbatum ordinavit imperii corpus. ₱ Saepe refertur ad animum, et est valde commotus, turbatus, exterritus, consternatus, abjectus. *Cic. ad Brut.* 1, 3. Timore quodam perculsa civitas. *Liv.* 4, 31. *f.* Exercitus ab re male gesta perculsus; et *Caes. B. C.* 2, 12. Hostes turris repentina ruina commoti, inopinato malo turbati, Deorum ira perculsi, urbis direptione perterriti. *Tac. A.* 1, 28. Ut sunt mobiles ad superstitionem perculsae semel mentes; et *ib.* 2, 46. *f.* Sperabatur rursum pugna, ni Maroboduus castra in colles subduxisset: id signum perculsi fuit; et *ib.* 1, 12. Perculsus improvisa interrogatione, paulum reticuit. ₱ Item ictus, afflictus. *Nep. Eum.* 5. Hac ille perculsus plaga non succubuit, neque eo secius bellum administravit. ₱ Item de statu dejectus, fortunis, aut vita spoliatus, eversus. *Cic. Cat.* 2, 1. *f.* Jacet ille nunc prostratus, et se perculsum atque abjectum esse sentit. *Tac. A.* 14, 57. Perculso Seneca, promptum fuit Rufum Fenium imminuere; et *ib.* 13, 32. Redditur ordini Varius consularis, avaritiae criminibus olim perculsus.

PERCULSUS, us, m. percussio, quassatio. In sexto casu sing. *Tert. Anim.* 52. *f.* Navigia intestino perculsu desidunt.

PERCULTOR, oris, m. diligens et assiduus cultor. *Aurel. Vict. Caes.* 1. de Aug.: Doctorum, qui abunde erant, necessariorumque percultor.

PERCULTUS, a, um, part. a *percōlo*, valde politus, seu ornatus. *Pl. Poen.* 1, 2, 22. Nisi perculta est, meo animo quasi illauta est.

PERCUNCTATIO et Percontatio, onis, f. ἐρώτησις, inquisitio, interrogatio. *Cic. Univ.* 1. Ac primum quidem tempus salutationibus, reliquum percunctatione consumpsimus. *Caes. B. G.* 5, 13. Nihil de eo percunctationibus reperiebamus, nisi certis ex aqua mensuris, breviores esse noctes, quam in continente videbamus. *Cic. Brut.* 60. Omnis ille sermo ductus e percunctatione filii, qui in senatu esset actum. *Plin.* 11, 30, 36. de form[icis]: Quae tunc earum concursatio? quam dilige[ns] cum obviis quaedam collocutio atque percunctati[o]. ₱ Inter figuras sententiarum *percunctatio* ponitur. *Cic. Or.* 3, 55. et rogatio, atque huic finitima q[uasi] si percunctatio. *Rogatio*, h. e. interrogatio, d[if]fert a *percunctatione* in eo, quod illa fit instan[di] et arguendi causa, haec noscendi. V. PERCU[N]CTOR.

[PERCUNCTATIVE, adv. interrogative. *Cha[r.]* 2, 161. *F.*]

[PERCUNCTATIVUS, a, um, adj. a cunctis p[ro]batus, omnibus notus. *Coel. Aurel. Tard.* 4, *med.* Apollonius Memphites percunctativo, sive u[ni]versali modo, quem Graeci καθολικὸν vocant, e[tc.] V. PERCUNCTATUS. *F.*]

PERCUNCTATOR et Percontator, oris, m. [qui] percunctatur. De eo, qui nimis curiose inqui[rit.] *Pl. Men.* 5, 5, 31. Qui te Juppiter Diique om[nes] percunctator, perduint. *Hor. Ep.* 1, 18, 69. P[er]cunctatorem fugito: nam garrulus idem est.

PERCUNCTATUS et Percontatus, a, um, p[art.] a *percunctor*, qui percunctatus est. *Liv.* 40, [..] Percunctatus regionis peritos de ascensu Hae[..] ₱ Passive quaesitus. *Appul. Met.* 1. Et percun[c]to pretio, etc. ₱ *Percunctatus* est etiam cun[ctis] probatus, universalis. *Coel. Aurel. Acut.* 1, 5. [..] tur non febricitare furiosos, percunctatum non [..] sive universale, quod Graeci καθολικὸν vocant, [..] est discrepatione partile, siquidem quidam febri[..] afficiuntur, etc. V. PERCUNCTATIVUS.

PERCUNCTO et Percontо, as, a. 1. idem ac [per]cunctor. *Naev.* ap. *Non.* 7, 52. Docte percunc[..] Ennius, quo pacto Trojam reliquisset. *Id. ib.* [..] percunctassem, malum hoc me praeterisset. *Ap[pul.] Met.* 11. Quod sedulo percunctaveram. ₱ Pass[ive] *Gell.* 16, 6. Quaere ea potius, quae a gramma[ticis] quaerenda sunt: nam de ovium dentibus opilio[nes] percunctantur.

PERCUNCTOR et Percontor, aris, atus sum, [d.] 1. ἐρωτάω, ἀνέρομαι, quaero, sciscitor, interr[ogo,] inquiro. *Donat.* ad *Ter. Hec.* 1, 2, 2. et *Non[.]* 211. *percontor* dici ajunt a *conto*, quo utuntur n[au]tae ad explorandam aquae altitudinem: *percun[ctor]* ab eo, quod a cunctis perquiratur. Utramque [scrip]tationem *percontor* et *percunctor* ponit etiam [..]*stus*: et priorem esse *Verrii Flacci*, sibique fal[sam] videri; veriorem esse alteram, et *percunctor* rec[te] scribi. Ex orthographis alii a *Verrio* stant, al[ii a] *Festo*. Litem ego non diremerim: tametsi ad [Fe]*stum* inclinat animus. Est igitur *percunctari*, [..]ctari, morari circa aliquem, inquirere diligen[ter,] ut in cujuspiam rei notitiam perveniamus. *Cic.* [..] 1, 21. Quo in genere tu nunquam mihi percunc[ta]ti, aut quaerenti aliquid defuisti; et *ib.* 2, 71. [..] sum est etiam, quaerentibus, et quasi percunc[tan]tibus lente respondere quod nollent. *Ter. l. c.* [..] do isse dicito ad portum percunctatum adven[tum] Pamphili. *Cic. Acad.* 1, 1. Cum totum iter cons[um]psisset partim in percunctando a peritis, par[tim] etc. *Id. Brut.* 46. *f.* Cum percunctaretur ex [..]cula quadam, quanti aliquid venderet. *Id. Div.* [..] 36. Solebat ex me Dejotarus percunctari nostri [au]gurii disciplinam. *Hor. Ep.* 1, 18, 96. percun[cta]bere doctos, Qua ratione queas traducere len[e] aevum; et *ib.* 8, 13. Post haec, ut valeat, quo [pa]cto rem gerat, et se, Percunctare. *Id. Sat.* 1, [..] 7. Hunc si percuncteris, cur, etc. *Pl. Capt.* 4, [..] 9. Coquum percunctabatur, possentne seriae fe[r]scere? *Id. Pers.* 4, 4, 49. Percunctari hanc pa[..] hic volt. *Id. Bacch.* 4, 1, 4. Percunctarier, ut aurum reddat, an, etc. *Id. As.* 2, 2, 76. Me percunctarier, ecquem noverim Demaenetum. Cum duplici accusat. rei et personae. *Hor. Ep[.]* 20, 26. Forte meum si quis te percunctabitur [ae]vum. *Pl. Ps.* 1, 5, 47. Sunt quae te volumus [per]cunctari. ₱ *Percunctari aliquem* est inquirer[e ex] aliquo. *Id. As.* 2, 4, 95. Tu quoque si esses [per]cunctatus me ex aliis, scio pol, crederes quod [..] fers. *Plin.* 30, 2, 6. Se evocasse umbras ad [per]cunctandum Homerum, quanam patria, quibu[s] parentibus genitus esset. ₱ Hoc sensu adjung[itur] etiam eleganter ablativo cum praepos. *de.* [*Cic.*] *Somn. Scip.* 1. Ego illum de suo regno, ille m[e de] nostra republ. percunctatus est. V. PERCUNC[TA]TUS. ₱ Apud rhetores aliud est interrogare, a[liud] percunctari: illud enim ab oratore fit instandi, jurgandi, aut exprobrandi gratia: hoc simpli[citer] sciscitandi et cognoscendi. *Quint.* 9, 2. Quid [e]tam commune, quam interrogare, vel percunct[ari?] nam utroque utimur indifferenter: cum alterum [nos]scendi, alterum arguendi gratia videatur adhi[beri.] Ubi *Burm.* eos jure reprehendit, qui illud *alte[rum]* *noscendi* ad *interrogare* referri putant. V. PERC[UN]CTATIO. *Cic. Fin.* 2, 1. Socrates percuncta[..]

que interrogando elicere solebat eorum opinionem, ibuscum disserebat. ℙ Percunctatum familiae men nequis servum mitteret, lege sanctum fuis- ait Cato ,in ea, qua legem Orchiam dissuadet: stus. ℙ Praeclarum monitum est illud *Ter. Hec.* 3, 12. Tua quod nil refert, percunctari desinas. iod *Pl.* dixit *Stich.* 2, 1, 48. Tua quod nihil re- t, ne cures.

[PERCŬPĬDE, adv. valde cupide, libenter. *Fe- s* in *Blaterare.* Blaterare est stulte et percupi- loqui. *F.*]

PERCŬPĬDUS, a, um, adj. valde cupidus. *Cic. m.* 1, 7. Cognovi Hortensium percupidum tui.

PERCŬPĬO, is, a. 3. valde cupio. *Pl. As.* 1, 1, . Percupio obsequi gnato meo. *Ter. Eun.* 5, 2, . Visne, domi opperiamur? *Ch.* imo percupio.

PERCŪRĀTUS, a, um, part. a *percuro,* perfecte ratus, sanatus. *Liv.* 21, 57. Vixdum satis per- rato vulnere. *Sen. Tranqu.* 15. *med.* Quidquid becillum in animo, nec percuratum est, exul- rat.

PERCŪRĬOSUS, a, um, adj. valde curiosus, πο- πράγμων. *Cic. Cluent.* 62. Nicostratus fidelis Op- nici servulus, percuriosus, et minime mendax.

PERCŪRO, as, avi, atum, a. 1. καταθεραπεύω, ne curo, perfecte sano. *Sen. ep.* 94. *med.* Per- rare mentem aegram, et vitiis liberare. *Id. Q.* 3, 1. *f.* Quaedam aquae inveterata, et desperata edicis vitia percurant. *Colum.* 6, 12. Si suppu- erit, tarde percurabitur. *Plin.* 32, 8, 28. Id fa- ndum quotidie, donec strumae percurentur.

PERCURRO, is, percurri, et percucurri, ursum, 3. διατρέχω, valde curro usque ad aliquem lo- n. *Ter. Heaut.* 4, 4, 9. *Bacch.* Audisti, modo homo quam villam demonstravit Charini? *ry.* audivi. *Bacch.* proximam esse huic fundo dexteram? *Phry.* memini. *Bacch.* Curriculo curre. *Id. Andr.* 2, 2, 18. Continuo ad te pro- ans percurro ad forum, ut dicam tibi haec. *l.* ad *Cic. Fam.* 8, 16. *f.* Priusquam ad urbem ederem, ubicumque esses, ad te percurrissem. . 26, 15. Inde citato equo Cales percurrit. ℙ m per varia loca curro, obeo, lustro. *Caes. C.* 1, 15. Auximo Caesar progressus, omnem um Picenum percurrit. *Hirt. B. G.* 8, 46. Cum eriter omnes conventus percucurrisset. *Flor.* 4, *med.* Primum domuit Usipetes, inde Tenchte- percucurrit, et Cattos. *Caes. B. G.* 4, 33. *f.* temonem currus percurrere. *Lucret.* 6, 668. que mare et terras rapidus percurrere turbo. *Met.* 10, 654. Posse putes illos sicco freta ra- e passu, Et segetis canae stantes percurrere stas. *Virg. A.* 8, 391. tonitru cum rupta coru- Ignea rima micans percurrit lumine nimbos. *pert.* 1, 3, 31. diversas percurrens luna fene- s. *Lucret.* 4, 589. de Pane: Unco saepe la- calamos percurrit hiantes. *Ov. Am.* 2, 4, 27. c quaerulas agili percurrit pollice chordas. *g. A.* 7, 14. Arguto tenues percurrit pectine s. *Mart.* 3, 82. Percurrit agili corpus arte tra- trix, Manumque doctam spargit omnibus mem- . *Val. Fl.* 6, 63. triplici percurrens tempora o, *h. e.* circumdans. ℙ Passive. *Pall.* 1, 6. *l.* Hortus, qui fontano humore percurritur. *n.* 13, 12, 26. Percurritur glutino charta, *h. e.* tingitur glutino ubique. ℙ Translate. *Cic. r.* 2, 3, 42. *f.* Per omnes civitates percurrit tio mea. *Suet. Ner.* 3. Restitutus in patriam plissimos honores percucurrit, *h. e.* unum post m brevi tempore assecutus est, et gessit. *Plin.* 8, 47. Grato menta mensas odore percurrit in ticis dapibus. ℙ Pro strictim attingere, brevi- dicere. *Cic. Or.* 3, 14. Faciles partes eae fue- t duae, quas modo percucurri, vel potius pae- praeterii; et *ib.* 1, 47. Quae valde breviter a te ipsa arte percursa sunt. *Id. Div.* 2, 46. Multas oratione percurrere. *Vell.* 2, 38. Paucis per- rere, quae cujusque ductu gens, etc. *Plin.* 35, 34. Nunc celebres in ea arte quam maxima bre- te percurram, *h. e.* percensebo. *Virg. A.* 6, . Omnia poenarum percurrere nomina possem. Refertur ad animum, et significat cogitatione nplecti, perpendere, perdiscere. *Hor. Od.* 1, 5. Aerias tentasse domos, animoque rotun- n Percurrisse polum. *Cic. Or.* 1, 50. Est boni toris multa auribus accepisse, multa vidisse, lta animo et cogitatione, multa etiam legendo currisse. ℙ Et ad oculos. *Hor. Sat.* 2, 5, 54. is multisne cohaeres, Veloci percurre oculo; et olute *Val. Fl.* 6, 600. campis intendere suadet, n datur, ardentesque viri percurrere pugnas; *Calpurn. Ecl.* 1, 24. tu potes alto Cortice de- ptos citius percurrere versus. Sic *Liv.* 9, 18. *l.* Paginas in annalibus magistratuum, fastis- percurrere licet. ℙ Passive impersonaliter. *Or.* 2, 80. Si sic consistitur aliquando, ac ista brevitate percurritur, *h. e.* usque ad finem tione curritur.

PERCURSĀTĬO, onis, f. διαδρομή, actus percur- di, peragratio, excursio. *Cic. Phil.* 2, 25. Ita- rursus percursatio eadem comite mima. Adde 39.

PERCURSĬO, onis, f. actus percurrendi. *Cic. Tusc.* 4, 13. *extr.* Propter animi multarum rerum brevi tempore percursionem. ℙ Est etiam figura rhetorica sententiarum, ἐπιτροχασμὸς, cum distan- tia plura inter se velociter oratione percurrimus, ut Caesar in Italiam evolarat, Corfinium praesidio desertum ceperat, urbe potiebatur, Pompejum persequebatur. Ita *Aquila Romanus de figur. sen- tentiar. Cic. Or.* 3, 53. Nam et commoratio una in re permultum movet, etc. et huic contraria saepe percursio. Ita quidam leg. ex MSS., pleri- que alii *praecisio.*

PERCURSO, as, avi, atum, n. 1. frequentat. a *percurro. Liv.* 23, 42. Jam latronum modo percur- sant totis finibus nostris. *Plin. Pan.* 12. *extr.* No- stra agmina percursare ripas gaudebant.

PERCURSOR, oris, m. qui percurrit. *Lactant.* 6, 7. Percursor viae. Alii leg. *praecursor.*

PERCURSUS, a, um, part. a *percurro. Cic. Or.* 2, 32. Ut omnes eas diligentes, et memores, et sobrii oratores percursas animo, et prope decanta- tas habere debeant. *Tac. A.* 4, 40. Suis in eum beneficiis modice percursis.

[PERCUSSĬBĬLIS, e, adj. qui percuti potest. Active qui percutit, ap. *Coel. Aurel. Acut.* 1, 16. *med.* Odor percussibilis. *Id. Tard.* 2, 13. *med.* Virtus percussibilis. *F.*]

PERCUSSĬO, onis, f. πλῆξις, actus percutiendi, ictus, verberatio, pulsatio. *Cic. Tusc.* 3, 26. Mu- liebres lacerationes genarum, pectoris, feminum, capitis percussiones. *Id. Off.* 3, 19. Ut digitorum percussione heres posset scriptus esse, *h. e.* digi- tis concrepando, ut paulo ante dixerat. *Gell.* 5, 15. Non enim percussus aer, sed plaga ipsa atque percussio vox est. ℙ Est etiam ictus, seu dimen- sio temporum in metris, et numeris oratoriis. V. ICTUS, us. *Cic. Or.* 3, 47. Sed sunt insignes per- cussiones eorum numerorum, et minuti pedes. *Id. Or.* 58. *extr.* Non sunt in oratione, tanquam tibi- cini, percussionum modi, etc. Adde *Quint.* 9, 4. *med.* Sic *Id.* 11, 3. *med.* Sunt quaedam latentes sermonis percussiones, et quasi aliqui pedes, ad quos plurimorum gestus cadit: ut sit unus motus, *Novum crimen:* alter, *Cai Caesar:* tertius, *et ante hunc diem:* quartus, *inauditum:* deinde *propin- quus meus:* et, *ad te Q. Tubero detulit.* Loquitur *Quint.* de gestu manus, quae varie cadendo ver- suum percussiones imitatur.

PERCUSSOR, oris, m. πλήκτης, qui percutit, fe- rit, occidit. *Plin.* 8, 16, 19. Leo vulneratus obser- vatione mira percussorem novit, et in quantalibet multitudine appetit. ℙ Speciatim est sicarius, qui ad occidendum mercede conducitur. *Cic. Phil.* 2, 29. *f.* Domi Caesaris percussor ab isto missus, de- prehensus dicebatur esse cum sica. *Flor.* 3, 1. Massivam immisso percussore confecit. *Suet. Ner.* 43. Percussores submittere exercitus et provincias regentibus; et *ib.* 34. Percussor subornatus alicui. *Petr. Sat.* 9. Nocturnus percussor.

PERCUSSŪRA, ae, f. percussio. *Appul. Herb.* 31. Percussura ferro, vel sude facta. *Veg. Vet.* 2, 20. Si animal oculum ex percussura laeserit.

PERCUSSUS, a, um, part. a *percutio:* ictus, pulsatus, vulneratus. *Virg. A.* 7, 190. Percussus virga. *Varr. R. R.* 1, 17. cultello. *Cic. Dom.* 5. et *Pl. Stich.* 4, 2, 33. lapide. *Prop.* 1, 1, 13. vulnere. *Plin.* 23, 1, 27. ab aspide calcata. *Inscr.* ap. *Vermiglioli, Iscriz. Perug.* p. 319. a vipera. *Ov. Met.* 6, 80. Terra percussa de cuspide. *Id. Trist.* 1, 1, 85. cymba vasta percussa procella; et *ib.* 4, 2, 5. victima collum percussa securi. *Prop.* 1, 16, 28. Auriculae voce percussae. *Sil.* 10, 166. quercus percussa Jovi, *h. e.* ab Jove. *Cic. Cat.* 3, 8. Turres de coelo percussae, *h. e.* fulmine ictae. *Ov. Amor.* 3, 12, 40. Duraque percussam saxa secuta lyram; et *Met.* 10, 159. aer percussus pennis, *h. e.* alis pulsatus; et *ib.* 6, 63. Qualis ab imbre solet percussus solibus arcus. Sic *Lucr.* 2, 799. color percussus luce refulget. ℙ *Percussum foedus* est ictum, junctum. *Just.* 42, 5. *f.* Foedus aequo jure percussum. V. PERCUTIO. ℙ *Per- cussa fossa*, cavata. *Plin. ep.* 10, 50. Per eadem loca invenio fossam a rege percussam. *Front. Strat.* 3, 17. Fossa in fronte percussa. ℙ Trans- fertur ad animum. Neque enim admittitur ab eru- ditis, quod *Agroet.* tradit *de Orthogr.* p. 2274. de corpore *percussum* dici, *perculsum* de animo: sed utrumque de utroque metaphorice adhiberi, quam- vis librarii passim ista confuderint. Itaque *Bentl.* ita legit illud *Hor. Epod.* 1, 11. Petti, nihil me, sicut antea, juvat Scribere versiculos amore per- cussum gravi; (*percussus amore*, ut *amore saucius*, habetur etiam ap. *Virg. G.* 2, 476. et *A.* 9, 197. ex plurib. et meliorib. MSS., teste *Pierio*, his lo- cis, et *ib.* 1, 517. et ap. *Stat. Th.* 4, 260., quae *Bentl. ib.* congessit.) *Cic. Mur.* 24. Homines per- cussi Sullani temporis calamitate. *Id. Acad.* 1, 3. *med.* Fortunae gravissimo percussus vulnere. *Id. Fam.* 9, 25. Repente percussus atrocissimis litte- ris. *Sil.* 5, 587. praesago percussus pectora luc- tu. *Val. Fl.* 7, 475. extremo percussa dolore. *Sen. Troad.* 674. Deo percussa Maenas. V. alia huc pertinentia in PERCUTIO.

PERCUSSUS, us, m. percussio, ictus. In sexto casu sing. *Sen. Q. N.* 2, 6. Vox est intensio ae- ris linguae formata percussu. *Plin.* 7, 51, 52. Ve- narum inaequabili, aut formicante percussu. *Ov. Pont.* 2, 7, 40. caducis Percussu crebro saxa ca- vantur aquis.

PERCŬTĬO, ŭtis, ussi, ussum, a. 3. παίω, πλήτ- τω, valde quatio, pulso, verbero, caedo, ferio: a *per* et *quatio. Tibull.* 1, 6, 31. Janua sed plena est percutienda manu. *Cic. Or.* 2, 69. Cum Cato percussus esset ab eo, qui arcam ferebat. *Ov. Her.* 4, 93. Clarus erat silvis Cephalus, multaeque per herbam Conciderant, illo percutiente, ferae. *Id. Met.* 5, 384. Inque cor hamata percussit arun- dine Ditem; et *ib.* 14, 300. Percutimurque caput conversae verbere virgae. *Id. Fast.* 3, 588. Percu- titur rapido puppis adunca noto. *Liv.* 39, 43. Mul- tos capitis damnatos in vinculis haberet, quos se- curi percussurus erat. Adde *Cic. Pis.* 34. *Id. N. D.* 3, 35. Hunc nec Juppiter fulmine percussit. *Ov. Met.* 4, 138. Percutit indignos claro plangore lacertos. *Val. Fl.* 5, 100. mixtoque sonantem Per- cutit ore lyram. *Albin.* 2, 51. lyram plectro per- cussit eburno. *Sen. Herc. Fur.* 814. Percussit ocu- los lucis ignotae nitor. *Id. Ag.* 634. Percussit au- res tacitum murmur. ℙ *Percutere foedus*, icere, jungere. *Hirt. B. Alex.* 44. Cum M. Octavium au- diret cum Barbaris foedera percussisse. ℙ *Per- cutere venam*, incidere. *Sen. ep.* 70. *med.* Ad ex- tenuandum corpus vena percutitur. ℙ *Percutere fossam.* V. PERCUSSUS. ℙ *nummum*, cudere. *Suet. Aug.* 94. *extr.* Ut nummum argenteum nota sideris Capricorni percusserit. *Id. Ner.* 25. Qua nota etiam nummum percussit. Hinc translate *Sen. ep.* 34. *extr.* Omnia facta dictaque tua inter se congruant ac respondeant sibi, et una forma per- cussa sint. ℙ *se flore Liberi* ap. *Pl. Cas.* 3, 5, 16. se inebriare. Sic *Enn.* ap. *Fulg. prisc. serm.* Nimirum sauciavit se flore Liberi. ℙ *aliquem pal- po* ap. *Pl. Amph.* 1, 3, 28. blanditiis quasi demul- cere et lenire, adulari. ℙ *Percutere aliquem*, mul- tare, fraudare, spoliare aliqua re, bolo tangere, decipere. *Id. Ps.* 2, 2, 9. Jam pol ego hunc stra- tioticum nuncium advenientem probe percutiam. *Cic. Fl.* 20. Hunc Hermippum, hominem erudi- tum, civem suum, cui debebat esse notissimus, percussit. ℙ Pro evertere, percellere, bonis et vita spoliare. *Suet. Cal.* 35. Ptolemaeum arcessi- tum e regno et exceptum honorifice, non alia de causa repente percussit, quam quod, etc. ℙ Sae- pe refertur ad animum, et significat pulsare, alli- cere, et quasi vulnerare dolore, suspicione, desi- derio, aliove sensu. *Cic. Att.* 3, 12. Percussisti me etiam de oratione prolata: cui vulneri medere, si quid potes. *Id. Mil.* 29. Quonam modo ille vos vivus afficeret, qui mortuus inani cogitatione per- cussit? *Lucr.* 1, 921. acri Percussit thyrso laudis spes magna meum cor; et 2, 885. Tum porro quid id est, animum quod percutit ipsum, Quod movet, et varios sensus expromere cogit? *Hor. Od.* 1, 7, 10. Me neque tam patiens Lacedaemon, Nec tam Larissae percussit campus opimae, Quam, etc. *Cic. Att.* 4, 8. Audivi ex Gavio, Romae esse hominem, et fuisse assiduum: percussit animum, *h. e.* suspi- cionem injecit. (Adde *Ter. Andr.* 1, 1, 98.) *Sen. ep.* 41. Animum tuum quadam religionis suspicione percutiet. *Cic. Or.* 2, 87. *f.* de arte memoriae: Utendum est imaginibus agentibus, acribus, insi- gnitis, quae occurrere, celeriterque percutere ani- mum possint. *Id. Tusc.* 5, 11. Quodcumque no- stros animos probabilitate percussit. ℙ *Percusti* pro *percussisti* ap. *Hor. Sat.* 2, 3, 273. si came- ram percusti forte. ℙ In quibusdam ex allatis locis nonnulli verbum *percello* substituunt praeser- tim in praeteritis, ubi magna inter *percussi*, et *perculsi* litterarum similitudo est. Sed *percello* ma- jorem vim habet, nempe tanta vi percutere signifi- cat, ut non solum pulses, ferias, sed prosternas, et evertas. V. *Bentl.* ad *Hor. Ep.* 11, 2.

PERDĀGĀTUS, a, um, part. ab inus. *perdago*, indagatus. *Claud. Mamert. Stat. anim.* 2, 3. Phi- losophorum voluminibus perdagatis.

PERDĔCŌRUS, a, um, adj. valde decorus. *Plin. ep.* 3, 9. *med.* Est alioqui perdecorum.

PERDĒLĔO, es, a. 2. omnino deleo. *Tert. adv. Jud.* 11. Interficite omnes, ut perdeleantur. Adde *Veg. Vet.* 3, 10. *med.*

PERDĒLĪRUS, a, um, adj. valde delirus. *Lucr.* 1, 693. Quod facit hic idem, perdelirum esse vi- detur.

PERDENSUS, a, um, adj. valde densus. *Co- lum.* 3, 12. Perdensam humum coelestes aquas non sorbere.

PERDĔO. *Perdeam* pro *peream*, inserto *d*, ut in *redeo*, legitur ap. *Pl. Poen.* 4, 2, 62., ubi alii aliter.

PERDEPSO, is, ui, a. 3. valde depso, subigo. Obscena significatione *Catull.* 74, 3. patrui perde- psuit ipsam Uxorem. Sunt qui leg. *perdespuit*, quod *Scal. ib.* improbat.

PERDĪCĀLIS, e, adj. ad perdices pertinens, ut Perdicalis herba, eadem quae perdicium. *Appul. Herb.* 81.

*PERDICENSIS. V. v. sq. *B. A.*

*PERDĬCES, oppidum Mauritaniae Caesariensis. Anton. Itin. ₱ Hinc Perdicensis, e, adj. ad illud oppidum pertinens. Occurrit in Notit. Maurit. B. A.

PERDĪCĬUM, ii, n. nomen est duarum herbarum, quarum una etiam helxine dicitur, alia etiam parthenium, Latine urceolaris. Plin. 22, 17, 19. V. HELXINE et PARTHENIUM.

PERDĪCO, is, xi, ctum, a. 3. idem ac dico. Alcim. 5, 607. vix haec perdixerat, illi Prosiliunt. Not. Tir. p. 10. Dicit, perdicit, perdixit.

PERDIFFĪCĬLIS, e, adj. παγχαλεπὸς, valde difficilis. Cic. Part. 24. Quae perdifficilia sunt, perinde habenda saepe sunt, ac si effici non possint. Id. N. D. 1, 1. Perdifficilis, et perobscura quaestio est de natura Deorum. Liv. 40, 21. Cum satis constaret, viam exercitui nullam esse, paucis et expeditis perdifficillimum aditum.

PERDIFFĪCĬLĬTER, adv. valde difficiliter. Cic. Acad. 4, 15. Quae perdifficiliter, internoscantur tamen.

PERDIGNUS, a, um, adj. valde dignus. Cic. Fam. 13, 6. med. Sed tamen suspicor, ipsum hominem, quem tibi commendo, perdignum esse tua amicitia.

PERDĪLĬGENS, entis, adj. valde diligens. Cic. Q. Fr. 3, 5. f. Res operosa est, et hominis perdiligentis.

PERDĪLĬGENTER, adv. valde diligenter. Cic. Att. 1, 11. Duabus epistolis tuis perdiligenter in eandem rationem scriptis. Adde eund. Brut. 3. extr.

PERDISCO, is, dĭdĭci, a. 3. perfecte disco. Cic. Balb. 20. f. Omnia jura belli perdiscere, ac nosse potuisse. Pl. As. 1, 3, 35. Perdidici isthaec esse vera. Tibull. 1, 10, 65. At tua perdidicit, nec tu, stultissime, sentis. Cic. Or. 1, 15. Locus de moribus est oratori perdiscendus.

PERDĬSERTĒ, adv. valde diserte. Cic. Or. 1, 14. Constat, perdiserte populo rationem sui operis reddidisse.

PERDĬTĒ, adv. ἀκολάστως, more perditi hominis, flagitiose, nequiter, corrupte. Cic. Att. 9, 2. med. Qui hic potest se gerere non perdite? ₱ Item vehementer. Ter. Heaut. 1, 1, 45. Ejus filiam amare coepit perdite; et Quint. 2, 12. Perdite conari.

PERDĬTIM, adv. perdite. Afran. ap. Charis. 2, 191. Quia scit, me illam amare perditim.

PERDĬTĬO, onis, f. amissio, exitium, ruina. Gloss. Philox. Perditio, ἀπώλεια. Alcim. 4, 138. postquam percurrere coeptum Perditionis iter statuit. Addunt et loc. Plin. 9, 35, 56., sed aliter ibi est legendum.

PERDĬTOR, oris, m. qui perdit. Cic. Planc. 36. f. Ut idem perditor reipubl. nominarer, qui servator fuissem. Id. Pis. 34. f. Vexator, et perditor.

PERDITRIX, icis, f. quae perdit. Tert. Exhort. ad cast. 13. Luxuria perditrix castitatis. Hieron. ep. 123. n. 8. Qui castitatem reperit perditricem.

PERDĬTUS, a, um, part. a perdo: πανόλεθρος, profligatus, amissus. Pl. Trin. 4, 3, 44. Si quis mutuum quid dederit, fit pro proprio perditum. Cic. Verr. 1, 5. Classes optimae, atque opportunissimae, cum magna ignominia populi R. amissae et perditae. Id. Caecin. 31. Obrutis rebus omnibus, et perditis. Id. Verr. 1, 3. Senatoria judicia perdita profligataque esse arbitratur. Ubi Ascon. Perditum est, quod inveniri non potest: profligatum, quod potest. Cic. Tusc. 5, 10. Perdita valetudo. Id. Att. 8, 11. med. Nihil fieri potest miserius, nihil perditius, nihil foedius. Ter. Eun. 2, 2, 27. Quibus et re salva, et perdita profueram. Id. Andr. 3, 5, 12. Tibi ego credam, furcifer? Tu rem impeditam et perditam restituas? Stat. Ach. 1, 581. Et tenuare rudes attrito pollice lanas Demonstrat, reficitque colos, et perdita dura Pensa manu. ₱ Saepe de eo dicitur, cujus de salute nulla spes. Ov. Pont. 1, 3, 90. Neu juver admota perditus aeger aqua. Id. Amor. 3, 6, 80. Atque ita se in rapidas perdita misit aquas. Pl. Rud. 5, 1, 3., Bacch. 5, 1, 6. et Curc. 1, 2, 44. Perditus sum, i. e. perii. ₱ Item de eo, cujus res et fortunae pessimo loco sunt, afflicto, jacente. Cic. Fam. 14, 1. f. Per fortunas vide, ne puerum perditum perdamus. Id. Phil. 2, 32. Quem plane perditum aere alieno egentemque cognoverat, etc.; et Mur. 40. Squalore sordidus, confectus morbo, lacrimis ac moerore perditus. Id. Verr. 2, 3, 26. Tu omnium mortalium profligatissime ac perditissime. ₱ Refertur etiam ad mores, et dicitur de iis, quorum vita adeo contaminata est, atque improba, ut corrigi posse non videatur. Cic. Tusc. 4, 25. med. Adolescens perditus ac dissolutus. Id. Verr. 2, 3, 58. Homo contaminatus, perditus, flagitiosus. Id. Rosc. Am. 13. f. Oportet ostendere et mores feros, immanemque naturam, et vitam vitiis, flagitiisque omnibus deditam, et denique omnia ad perniciem profligata atque perdita. Catull. 42, 13. o lutum, lupanar, Aut si perditius potest quid esse. ₱ De eo, qui vehementer deperit, immoderateque amat. Pl. Cist. 1, 2, 13. Amore haec perdita est. Prop. 1, 13, 7. Perditus in quadam tardis pallescere curis Incipis. ₱ Pro impotenti, vehementi. Quint. decl. 19, 2. Perditus dolor. Catull. 91, 2. amor. Cic. Cluent. 13. Homo perdita nequitia, et summa egestate. Id. Agr. 2, 20. extr. Consilia dissoluta atque perdita.

PERDĬU, adv. valde diu. Cic. Att. 3, 22. Perdiu nihil eram auditurus. Varr. R. R. 1, 158. Legumina perdiu incolumia.

PERDĪVES, itis, adj. omn. gen. πολυχρήματος, valde dives. Cic. Att. 6, 1. Amici regis duo, tresve perdivites sunt.

PERDĬUS, a, um, adj. πανημέριος, qui per diem vigilat. Gell. 2, 1. Stare solitus Socrates dicitur, pertinaci statu perdius atque pernox, a summo lucis ortu ad solem alterum orientem. Appul. Met. 5. Et perdia, et pernox non desinis cruciatum; et ib. 9. Ego misera et pernox et perdia lanificio nervos meos contorqueo.

PERDĬŪTURNUS, a, um, adj. qui valde diu durat. Cic. N. D. 2, 33. Quae aut sempiterna sit, necesse est, hoc eodem ornatu quem videmus, aut certe perdiuturna, permanens ad longinquum, et immensum paene tempus. Id. Sext. 27. Cum Armeniorum rege Tigrane grave bellum, perdiuturnumque gessimus.

PERDIX, īcis, m. et f. πέρδιξ, ὁ καὶ ἡ, avis montana satis nota, de cujus natura Plin. 10, 33, 51. multa: ita autem appellatur a πέρδω, pedo, ejus enim vox peditum imitatur. V. CACABO. Varr. ap. Non. 3, 163. Perdicas Boeotios. Mart. 3, 58. Et picta perdix, Numidicaeque guttatae; et 13, 65., cujus lemma est perdix. Ponitur Ausoniis avis haec rarissima mensis. Plin. l. c. Perdicum vita ad sedecim annos durare existimatur. Ser. Sam. 13, 214. Seu fel perdicis parili cum pondere mellis. ₱ In fabulis Perdix fuit filius sororis Daedali, qui a matre traditus avunculo, ut artes fabriles disceret, serram et circinum invenit: cujus rei invidia e turri a Daedalo praeceps actus, a Pallade in avem sui nominis versus est. Ov. Met. 8, 241. et sqq. et Hyg. fab. 274 Designatur ab eod. Ov. Ib. 500. Ut cui causa necis serra reperta fuit.

PERDO, is, didi, ditum, a. 3. ἀπολλύω, ἀποβάλλω, destruo, everto, deperdo. Si vocem spectes, est a per, et do: si notionem, a πέρθω, vasto, esse videtur. Ov. Met. 1, 187. Nunc mihi, qua totum Nereus circumtonat orbem, Perdendum mortale genus. Pl. Aul. 4, 10, 5. Quid emerui, quamobrem meque meosque perditum ires liberos? Ter. Ph. 4, 4, 6. Ut te quidem omnes Dii Deaeque superi, inferi, malis exemplis perdant. Cic. Rosc. Am. 45. Juppiter urbes delevit, fruges perdidit. Id. Att. 6, 1. med. Civitatem funditus perdidissem. Id. Fin. 1, 15. Se ipsum penitus perdere. Id. Rosc. Am. 12. Mors ejus tantum potuit, ut omnes cives suos perdiderit et afflixerit. Jocus ex ambiguo ap. Quint. 6, 3. med. Consultori dicenti, navem dividere volo, perdes, inquit. Pl. Bacch. 3, 3, 3. Perdere et pessundare aliquem. Petr. fragm. Trag. 42. Burm. Medici illum perdiderunt. Pl. As. 1, 2, 6. Capitis te perdam ego, et filiam, h. e. ream capitis peragam. ₱ De iis, qui rem suam absumunt. Ter. Heaut. 3, 1, 55. Faciat quod lubet, sumat, consumat, perdat: decretum est pati. Cic. Fam. 5, 5. f. Profundere et perdere. ₱ Translate. Auct. ad Her. 4, 44. Decius amisit vitam: at non perdidit. [*De discrimine inter perdere et amittere dictum est in h. v.] et Cic. Or. 3, 36. med. et Ov. A. Am. 1, 504. Perdere tempus, i. e. inutiliter insumere. Sen. Ag. 519., Sil. 4, 607., Lucan. 3, 706. et Stat. Th. 9, 58. mortem, h. e. ignavam et inhonoratam oppetere, vel sine fructu, vel inultam. ₱ De iis, qui aliorum mores corrumpunt, depravant. Ter. Ad. 1, 1, 36. Cur perdis adolescentem nobis? cur amat? cur potat? Plin. 29, 1, 8. f. Illa perdidere imperii mores, illa, quae sani patimur, luctatus, ceromata. ₱ Item amittere, jacturam facere. Cic. Fam. 5, 16. Minus miseri, qui liberos his temporibus amiserunt, quam si eosdem bona, aut denique aliqua republica perdidissent; et ib. 4, 6. Existimabam, omnes me et industriae meae fructus, et fortunae perdidisse. Id. Or. 1, 36. Neque intelligebat, litem adversarium perditurum. Id. Rab. Post. 9. Perdere libertatem. Id. Har. resp. 18. oculos. Plin. 7, 28, 29. dextram manum. Cic. Sen. 21. memoriam. Mart. Spect. 13. vitam. Cic. Rosc. Com. 4. causam. Pl. Rud. 1, 4, 3. spem. Cic. Mur. 10. operam; et Fam. 7, 1. oleum, et operam. V. OLEUM. Ov. A. Am. 1, 451. Sic, ne perdiderit, non cessat perdere lusor. Ter. Ph. 2, 3, 39. Perii hercle! nomen perdidi, h. e. excidit mihi. Mart. Spect. 11. Implicitam visco perdidit ille fugam, h. e. fugiendi viam. Quint. 6, 3. Tu enim non times, ne locum perdas: loquitur de loco spectandi in ludis. ₱ Perduis, it, pro perdas, vel perdideris, V. s. l. ₱ [*Confund. perdere et pedere. V. Spald. ad Quint. 2. p. 600. crit. — Perdere et pendere. Cort. ad Lucan. 2, 313. — Perdit et prodit. Id. ib. 3, 201. 8, 511.]

PERDŎCĔO, es, ui, ctum, a. 2. διδάσκω, perfecte doceo. Cic. Sext. 44. Rem quaeris praeclaram juventuti ad discendum, nec mihi difficilem ad perdocendum. Ov. Pont. 4, 12, 27. Dignam Maeo-
niis Phaeacida condere chartis Cum te Pierides pe
docuere tuae. Id. R. Am. 490. si quid Apollo Ut
le mortales perdocet ore meo. Quint. 1, 1. me
Suam stultitiam perdocere. Pl. Capt. 3, 5, 5
Quid tu una nocte postulavisti, et die recens c
ptum hominem, nuperum et novitium, te perdoc
re, ut melius consulerem tibi, quam illi, quicu
una a puero aetatem exegeram?

PERDOCTĒ, adv. valde docte. Pl. Most. 1,
122. Ut perdocte cuncta callet!

PERDOCTUS, a, um, part. a perdoceo. Ci
Balb. 27. Cum me praesertim rerum varietate, a
que usu ipso jam perdoctum viderent. Stat. Si
5, 3, 2. pulsumque sinistrae Da, genitor perdoc
lyrae. Pl. Mil. 2, 2, 103. Docte tibi illam pe
doctam dabo.

PERDŎLĀTUS, a, um, part. a perdolo, perfec
dolatus. Vitr. 2, 9. med. Arbor praecisa alte,
perdolata. Arnob. 6, 209. Fomes perdolatus in f
minis morem.

PERDŎLĔO, es, ui, n. 2. vehementer dol
Ter. Eun. 1, 2, 74. Heu noster, laudo: tand
perdoluit. Caes. B. C. 2, 15. Suam virtutem i
sui fore, perdoluerunt. Q. Claudius ap. Gell.
13. Id subito perdolitum est cuidam T. Manlio.

PERDŎLESCO, is, n. 3. perdoleo. Accius
Non. 2, 328. Nec perdolescit, fligi socios mo
campos contegi.

PERDŎLO, as, avi, atum, a. 1. perfecte d
Vitr. 2, 10. Cum in materiem perdolantur.

PERDŎMĬNOR, aris, dep. 1. Claud. Fesc.
Nupt. Honor. 77. Solus ovantem Zephyrus Per
minetur annum, h. e. dominetur per annum, t
anno spiret. Nisi malis, verbum perdominor reg
accusativum: quod insolens est.

PERDŎMĬTOR, oris, m. qui perdomat. Pr
Cath. 4, 12. Mortis perdomitor, salutis auctor.

PERDŎMĬTUS, a, um, part. a perdomo. l
9, 20. Apulia perdomita in Lucanos perrectum.
Fast. 3, 843. Venit perdomitis ad nos captiva
liscis. Suet. Tib. 16. extr. Illyrico perdomito
in ditionem redacto. Stat. Th. 1, 523. cumul
canistris Perdomitam saxo Cererem, h. e. pa
ex molita farina, et subacta.

PERDŎMO, as, ui, itum, a. 1. perfecte do
Liv. 8, 13. Placuit ad perdomandum Latium, e
citum victorem circumducere. Vell. 2, 95. Ge
locis tutissimas, aditu difficillimas, numero
quentes perdomuerunt. Ov. Her. 12, 163. Ser
tes igitur potui, taurosque feroces, Unum non
tui perdomuisse virum? Just. 2, 13. Qua manu
gloria ejus perdomiturum se Graeciam dixit.
Translate. Plin. ep. 5, 6. med. Tantis glebis t
cissimum solum assurgit, ut nono demum s
perdometur. [Sen. ep. 90. med. Tunc farinam a
sparsit, et assidua tractatione perdomuit, finxit
panem. Nostrates etiamnum dicunt domare. F.]

PERDORMISCO, is, n. 3. κατακοιμάομαι.
Men. 5, 5, 29. perdormiscin' usque ad lucem?

PERDŬAXINT. V. PERDUIS.

PERDŪCO, is, xi, ctum, a. 3. διάγω, usque
aliquem locum, aut terminum duco. Caes. B.
3, 6. extr. Incolumem legionem in Allobrogas
duxit; et ib. 7, 13. Comprehensos eos ad Ca
rem perduxerunt. Just. 2, 13. Ille perculsus
cio tradit ducibus milites perducendos. Nep. D
2. Magna eum ambitione Syracusas perduxit.
Stich. 4, 2, 46. Hic quidem in summam cru
coena, aut prandio perduci potest. Plin. ep.
46. Ex fonte aquam perducere. Trajan. ad
ib. ep. 92. Aquam perducere in coloniam Sino
sem (perducere aquam est aquaeductu ducere,
miliare Front. Aquaed.) Caes. B. G. 1, 8. A
cu Lemano ad montem Juram millia passuum
murum in altitudinem pedum XVI. perducit.
Plin. 6, 29, 33. Ex portu navigabilem alv
perducere in Nilum. Virg. Ecl. 6, 60. Perdu
bovem errantem ad stabula. Suet. Vesp. 18.
chanico grandes columnas exigua impensa pe
cturum in Capitolium pollicenti praemium obt
₱ Perducere aliquam, stupri causa, ap. Hor.
2, 5, 77. V. PERDUCTOR et PERDUCTUS.
Est etiam perducere, trahere. Plin. 29, 1, 8.
jicit enim, qua medicina et se, et conjugem u
ad longam senectam perduxerit. Cic. Sen. 17.
Valerium Corvum accepimus ad centesimum
num perduxisse. Alii addunt vitam. Caes. B.
5, 30. extr. Res disputatione ad mediam no
perducitur. Cic. Fam. 9, 20. Usque ad assu
tulinum opera perducitur. Alii leg. producitur
ib. 10, 1. Quae si ad tempus tuum perducitur
cilis gubernatio est. ₱ pertrahere. Hirt. B.
4. Si posset aliqua ratione perduci ad sanita
Sall. Jug. 82. Magnis muneribus et majoribus
missis eos ad studium sui perducit. Caes. B.
6, 11. Eos ad se magnis pollicitationibus perd
rat. Nep. Dion. 5. Quam ob causam pauci ad
cietatem periculi perducebantur. Cic. Att. 5,
med. et Verr. 2, 2, 28. extr. Hominem ad
LXXX. perducit, h. e. pertrahit ad solven
Nep. Amilc. 4. Assiduis patris obtestationibus
est perductus, ut interire, quam Romanos non
periri mallet. Cic. Tusc. 4, 23. med. Ajacem

d furorem, mortemque perduxit. ¶ inducere. *l. Most.* 1, 3, 41. Si dictis nequis perduci, ut era haec credas. *Caes. B. G.* 7, 4. Perducere liquem in suam sententiam; et *Cic. Att.* 16, 8. ad uam sententiam. ¶ evehere, provehere. *Caes. . G.* 7, 39. (et *Nep. Phoc.* 1.) Quem Caesar ex mili loco ad summam dignitatem perduxerat. *ic. Amic.* 20. Perducere aliquem ad amplissimos onores. *Plin.* 35, 9, 36. *n.* 2. artem ad magnam loriam. ¶ adducere. *Nep. Dion.* 5. *f.* Eo rem erduxit, ut tyrannus pacem facere vellet. *Quint.* , 14. *med.* Ad liquidum confessumque aliquid perucere. *Cic. Inv.* 2, 56. Complere aliquid, et ad xitum perducere. *Plin.* 30, 9, 23. Perducere ulera ad cicatricem. *Id.* 20, 13, 50. carbunculos l suppurationem. *Id.* 19, 3, 15. aliquid ad maritatem. *Id.* 29, 4, 27. aliquem ad maciem. *'arr. R. R.* 2, 3, *f.* ad perniciem. *Pompon. Dig.* 3, 1, 7. *extr.* aliquid ad effectum. ¶ totum duere, haurire, perbibere. *Arnob.* vertens Orphei armen 5, 175. Inde manu poclum sumit, risuque quenti Perducit totum cyceonis laeta liquorem. Denique perungere, oblinere, per totum inducen- medicamentum. *Virg. G.* 4, 415. liquidum amosiae diffudit odorem, Quo totum nati corpus rduxit. *Pers.* 2, 55. auro sacras quod ovato Percis facies. *Ser. Sam.* 39, 739. Est qui gallinae rducat stercore corpus; et 49, 922. artus perdure succo; et 25, 457. de lana succida: Proderit nc aegris crebro perducere membris. ¶ Hinc pro inducere ponitur, h. e. delere. *Jul. Dig.* , 1, 20. *f.* Si aliquid interleverit, perduxerit, jecerit, emendaverit. *Id. ib.* 37, 11, 8. *med.* jus nomen in testamento voluntate testatoris rductum sit. V. INDUCO. ¶ *Perduce* pro *per-* habet *Ser. Sam.* 40, 754. Cramen hyoscyami rae, sevoque vetusto Concilia, mixtisque locos rduce dolentes.

ERDUCTĬO, onis, f. actus perducendi. *Vitr.* 6. Nunc de aquarum perductionibus ad habitanes, moeniaque, ut fieri oporteat, explicabo.

ERDUCTO, as, frequent. a *perduco*. *Pl. Most.* 2, 157. Vin' qui te perductet? *Th.* Apage istum ne perductorem: errabo potius, quam perductet spiam. V. v. sq.

ERDUCTOR, oris, m. qui perducit, et specia- qui mulieres honestas vel promissis inductas, minis coactas, aut vi ad aliquem stupri causa ducit. *Cic. Verr.* 2, 1, 12. Sileatur de nocturejus bacchationibus: lenonum, aleatorum, pertorum nulla mentio fiat. Ubi *Ascon.* Lenones t scortorum: perductores etiam invitarum persoum, et in quibus stupra exercita legibus vinditur. *Lact.* 6, 17. *med.* Pecuniam tuam perdures, aleatores, lenonesque diripiant. Alludit ad *Pl. Most. l. c.* in v. praec.

ERDUCTUS, a, um, part. a *perduco*, addu-, productus. *Caes. B. C.* 3, 28. Qui omnes eum perducti interficiuntur; et *ib.* 44. Nostri, perpetuas munitiones habebant, perductas ex ellis in proxima castella. *Id. B. G.* 3, 8. Omni maritima ad suam sententiam perducta. *Lucr.* 538. Perpetuus sermo nigrai noctis ad umbram orae perductus ab exoriente nitore. *Petr. Sat.* Ad ultimam perductus tristitiam. ¶ De mu- a perductore adducta. *Ov. Amor.* 3, 12, 11., *. Tib.* 45. et *Cic. Verr.* 2, 5, 12. V. v. praec. e medicamento illito. *Ser. Sam.* 1, 26. Saepe idonia ex acido perducta liquore Sanavit. V. DUCO. ¶ inductus, deletus. *Ulp. Dig.* 28, 1. V. PERDUCO. ¶ *Scrib. Comp.* 135. *extr.* a frigida vel calida perducta, *h. e.* pota.

ERDŪDUM, adv. valde dudum. *Pl Stich.* 4, 59. Vidi edepol hominem haud perdudum.

ERDŬELLĬO, onis, f. [*hostilis agendi ratio, us ejus, qui arma fert contra exterum aliquem, ostem, adversarium patriae: a *perduellis*, i. e. is. V. in h. v. Hinc ap. *Auct.* ad *Her.* 4, 10. qui perduellionibus venditat patriam, etc. *uelliones* dicuntur pro *perduellibus*. Ita *Orell.* lectio est *perduellibus*, quam quidem ideo hic ferendam putamus, quod *perduellibus* turgidum flatum dicendi genus, de quo scriptor loquiminus significare videtur, quam *perduellionibus*. einde *perduellio* pertinet ad eos, qui hostilem, icum animum caede, aliove crimine erga ipsam am, vel civem honoris gradu qualicunque frun injuria exserant, ita ut *perduellionis crimen* nem laesae majestatis assumserit, quam Nout propriam ab initio posuerat.] *Ulp. Dig.* 4, 11. Qui perduellionis reus est, hostili aniadversus rempublicam, vel principem animatus *Cic. Rabir. perd.* 3. Nam de perduellionis ju-, quod a me sublatum esse, criminari soles, n crimen est, non Rabirii. *Liv.* 26, 3. *med.* Sempronius, perduellionis se judicare Cn. Fulixit, *h. e.* reum facere, quod exercitum popu- perdidisset. *Val. Max.* 6, 5. *n.* 3. Cum Ti. chus, et C. Claudius, ob nimis severe gestam ram, majorem civitatis partem exasperassent, his P. Rutilius trib. pl. perduellionis ad pon dixit. ¶ Ap. *Liv.* 1, 26. videtur usurpari omicidio: nam homicidium sororis ab Horatio patratum perduellio dicitur. *Ib.* perduellionem alicui judicare est perduellionis reum facere. Alter inquit, P. Horati, tibi perduellionem judico. Confirmat hoc *Turneb. Adv.* 17, 7. Sunt tamen, qui ideo caedem Horatii *perduellionem* dici putant, quod in conspectu regis et populi eam admiserat: vel quod privata auctoritate: quo utroque laesa majestas videri potuit: vel denique, quod parricidium erat, cujus atrocitatem perduellionis similem, eademque poena puniri eo tempore institutum fuerit. [*Ita etiam *Cic. Mil.* 14. de Clodio: Diem mihi, credo, indixerat; multam irrogarat; actionem perduellionis intenderat.]

PERDŬELLIS, is, m. πολέμιος, publicus hostis, quocum bellum est. *Per* hic auget. Unde *Festus* in *Duellum:* Perduellis, qui pertinaciter retinet bellum. *Cajus Dig.* 50, 16, 234. Quos nos hostes vocamus, eos veteres perduelles vocabant, per eam adjectionem indicantes, cum quibus bellum esset. *Pl. Amph.* 1, 1, 94. Perduelles penetrant se in fugam. *Cic. Off.* 1, 12. Equidem illud etiam animadverto, quod qui proprio nomine perduellis esset, is hostis vocaretur, lenitate verbi tristitiam rei mitigante. Hostis enim apud majores nostros is dicebatur, quem nunc peregrinum dicimus. *Id. Off.* 3, 29. Nam pirata non est ex perduellium numero definitus, sed communis hostis omnium. Adde *Enn.* ap. *Varr. L. L.* 6, 3. *med.* et ipsum *Varr. ib.* 4. *in.* et *Liv.* 45, 16. *extr.* ¶ [*Discrimen inter *hostis* et *perduellis* hoc statuit *Beier.* in excursu 13. ad *Cic. Off.* 1, 12. ut *hostis* ap. Romanos humanitatis sensu auctos promiscue singulum quemque ejus populi, qui cum bellum esset, sive arma, sive non gerentem significasset, *perduellis* ad solos armatos proprie spectasset.]

PERDŬELLUM, i, n. bellum. *Accius* ap. *Non.* 1, 83. De summa tibi perduellum est. Ita leg. praeter alios *Turneb. Adv.* 17. *c. ult.*

PERDŬIS, Perduit, et Perduint, etc. apud antiquos comicos est pro *perdas*, *perdat*, *perdant*, ab antiquo *duo*, de quo V. DO, das. *Pl. Amph.* 2, 2, 215. Cave sis, ne te usu perduis. *Id. Most.* 2, 2, 33. Dii te, Deaeque omnes perduint cum isto omine. Al. leg. *perduaxint*, quod est suspectum. *Id. Poen.* 3, 4, 29. Diespiter vos perduit. *Ter. Phorm.* 1, 2, 73. Illum Dii omnes perduint. Etiam ap. *Cic. Dejot.* 7. plerique leg. Dii te perduint, fugitive. Sic *perduunt* pro *perdunt* ap. *Pl. Rud. prol.* 24.

PERDULCIS, e, adj. cujus superlat. Perdulcissimus legitur in quadam *Inscr.* inferioris notae ap. *Reines. cl.* 20. *n.* 150.

PERDŪRĀTUS, a, um, part. a *perduro*, induratus. *Sen. Tranqu.* 15. *med.* Quidquid imbecillum in animo, nec perduratum est, exulcerat. Alii rectius leg. *percuratum*.

PERDŪRO, as, n. 1. diu duro, usque ad finem duro. *Ter. Hec.* 2, 2, 27. Non posse apud vos, Pamphilo, se, absente, perdurare. *Ov. Med. fac.* 49. probitas longum perdurat in aevum. *Stat. Th.* 1, 142. haec mora pugnae Sola, nec in regem perduratura secundum. Adde *Sen. Ben.* 7, 28. ¶ *Active, induro. *Prud. Psych.* 447. Formido pericli Perdurat teneras iter ad cruciabile plantas. *B. A.*

PERDŪRUS, a, um, adj. valde durus. *Papin. Dig.* 48, 3, 2. Interpretatio perdura, et pernimium severa.

PĔRĔDĬĂ, ae, f. nomen regionis fictum a *Pl. Curc.* 3, 74. quasi locum, ubi multum editur. *Festus* ait significare voluisse cupiditatem edendi, ut *perbibesiam* bibendi.

PĔRĔDO, is, ēdi, ēsum, a. 3. περιτρώγω, edendo absumo. *Pl. fr.* ap. *Prisc.* 10, 893. Nihil moror mihi fucum in alveo, apibus qui peredit cibum. *Hor. Od.* 3, 4, 75. nec peredit Impositam celer ignis Aetnam. ¶ Translate *vetus Poeta* ap. *Cic. Tusc.* 3, 12. Lacrimae peredere humore exsangues genas. *Virg. A.* 6, 442. Hic, quos durus amor crudeli tabe peredit. *Tibull.* 1, 4, 14. Longa dies molli saxa peredit aqua.

PĔRĔDO, is, a. 3. idem quod ēdo, h. e. emitto, profero, vel prorsus emitto. *Vet. Poet.* ap. *Sidon. ep.* 9, 14. Sole medere pede, ede, perede melos. Cujus et obscura est sententia, et incerta admodum auctoritas.

PĔREFFLO, as, a. 1. omnino efflo. *Appul. Met.* 8. Postremo balbutiens incerto sermone, perefflavit animam virilem.

*PĔREFFLŬO, is, n. 3. *Vulg. Hebr.* 2, 1. Oportet observare nos ea, quae audivimus, ne fortasse pereffluamus: μή ποτε παραῤῥυῶμεν. *B. A.*

PĔRĔGER, egris, m. et f. qui peregre abiit, peregrinus: a *per*, et *ager*, quasi errans per agros. *Ulp. Regular. tit.* 17. de caducis: Si legatarius ante apertas tabulas decesserit, vel pereger factus sit. *Auson. ep.* 17. In comitatu tibi verus fui, nedum me peregrem existimes composita fabulari. *Venant. carm.* 4, 10, 14. Susceptor peregrum.

[PĔRĔGĔRĔ dicebatur expergefacere. *Festus:* ubi *Scal.* legit *pergere:* at *Gesn.* conjicit legendum *perregere;* recte quidem, ut mihi videtur. V. PERRECTUS. *F.*]

PĔREGRE, adv. ἐπὶ ξένης, peregrinando, extra patriam, quasi per agros. *Pl. As.* 4, 1, 16. Epistola peregre allata. *Cic. Phil.* 5, 11. Utpote qui peregre depugnavit. *Ter. Ph.* 2, 1, 13. Pericla, damna, exsilia, peregre rediens semper cogites. *Liv.* 2, 6. Alios peregre in regnum Romam accitos. *Id.* 28, 11. Plus omnibus aut nunciatis peregre, aut visis domi. *Plin.* 35, 12, 43. Peregre abire. *Suet. Caes.* 42. proficisci. *Hor. Sat.* 1, 6, 103. uti ne solus rusve, peregreve Exirem. *Vitr.* 5, 7. *extr.* de scena theatri: Versurae procurrentes, quae efficiunt una a foro, altera a peregre aditus in scenam. *Charis.* 1, 86. improbat praepositionem addere. ¶ Translate. *Hor. Ep.* 1, 12, 13. dum peregre est animus sine corpore velox.

PĔREGRĔGĪUS, a, um, adj. valde egregius. *Appul. Apol.* Peregregia tragoedia.

PĔREGRI, adv. idem quod *peregre*, sed cum discrimine in usu, quia *peregre* inservit et statui in loco, et motui: *peregri* solum statui, ut *Charis.* 2, 189. docet. *Naev. ib.* Patriam ut colatis potius, quam peregri probro. *Pl. Amph. prol.* 5. Peregrique et domi. (Ita legitur in vett. MSS. *Gruteri*, itemque in editionibus antiquis.) *Id. ib.* 1, 1, 196. Quia nos eramus peregri, tutatu' st domi. Alii tamen utroque loco *peregre* legunt. *Prud.* περὶ στεφ. 4, 89. peregri necandus.

PĔREGRĪNĀBUNDUS, a, um, adj. qui multum peregrinatur. *Liv.* 28, 18. Non peregrinabundum, neque circa amoenas oras vagantem tantum ducem Romanum, etc.

*PEREGRĪNAT, ξενιτεύει. *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

PĔREGRĪNĀTĬO, onis, f. ἀποδημία, actus peregrinandi. *Cic. Tusc.* 5, 37. Exsilium, si rerum naturam, non ignominiam nominis quaerimus, quantum demum a perpetua peregrinatione differt? Adde *Att.* 9, 10. et *Amic.* 27. et al. Sic *Plin.* 30, 1, 2. Peregrinationes suscipere. *Id.* 32, 6, 21. de ostreis: Gaudent peregrinatione, transferrique in ignotas aquas. *Cic. Fin.* 2, 33. Bestiae partim cursu, et peregrinatione laetantur.

PĔREGRĪNĀTOR, oris, m. qui peregrinatur. *Cic. Fam.* 6, 18. *f.* Mehercule non tam sum peregrinator jam, quam solebam.

PĔRĔGRĪNĀTUS, a, um, part. a *peregrinor*. Translate. *Cic. Acad.* 4, 1. Tanta vis virtutis atque ingenii peregrinata abfuit ab oculis et fori, et curiae.

PĔREGRĪNĬTAS, atis, f. conditio peregrini hominis: cui opponitur Romana civitas. *Suet. Claud.* 15. Peregrinitatis reus, *h. e.* qui cum sit peregrinus, pro cive R. se gerit. ¶ Ad peregrinitatem redactus dicitur, qui ob crimen civitate *R.* spoliatus est. *Ulp. Dig.* 2, 4, 10. *med.* Si per poenam deportationis ad peregrinitatem redactus sit patronus. *Suet. Claud.* 16. Splendidum virum Graeciae provinciae principem, verum Latini sermonis ignarum, non modo albo judicum erasit, sed etiam in peregrinitatem redegit. ¶ Item mores et sermo peregrini. *Cic. Fam.* 9, 15. Cum in urbem nostram infusa est peregrinitas. *Quint.* 11, 3. *med.* Pronunciatio emendata erit, si fuerit os facile, explanatum, jucundum, urbanum, id est, in quo nulla neque rusticitas, neque peregrinitas resonet.

PĔREGRĪNOR, aris, atus sum, dep. 1. ἀποδημέω, peregre iter facio, per aliena loca peragrans proficiscor, patria procul abeo. *Cic. Brut.* 13. Peregrinari tota Asia. *Plin. ep.* 6, 19. Deforme arbitratus, honorem petituros urbem Italiamque non pro patria, sed pro hospitio aut stabulo, quasi peregrinantes habere. ¶ Translate. *Cic. Arch.* 7. Haec studia pernoctant nobiscum, peregrinantur, rusticantur. *Id. N. D.* 1, 20. Immensa et in omnes partes magnitudo regionum, in quam se injiciens animus et intendens, ita late longeque peregrinatur, ut nullam tamen oram ultimi videat, in qua possit insistere. *Id. Tusc.* 5, 39. de Democrito: Cum alii saepe, quod ante pedes esset, non viderent, ille infinitatem omnem peregrinabatur, ut nulla in extremitate consisteret, *h. e.* animo et cogitatione percurrebat. Alii leg. *per:* alii *in infinitatem*. *Id. Fin.* 3, 12. Mihi videris Latine docere philosophiam, et ei quasi civitatem dare, quae quidem adhuc peregrinari Romae videbatur. Sic *Id. Rabir. perd.* 10. Adeone hospes hujusce urbis, adeone ignarus es disciplinae consuetudinisque nostrae, ut haec nescias? ut peregrinari in aliena civitate, non in tua magistratum gerere videare? *Id. Mil.* 12. An vos soli ignoratis, vos hospites in hac urbe versamini? vestrae peregrinantur aures, neque in hoc pervagato civitatis sermone versantur? *Plin.* 16, 32, 59. Non ferunt amomi nardique deliciae, ne in Arabia quidem ex India, et nave peregrinari, *h. e.* in alieno solo extra Indiam provenire.

PĔREGRĪNUS, a, um, adj. ξενικὸς, ἐξωτικὸς, peregre adveniens, externus, advena. *Hor. Ep.* 2, 1, 203. Tanto cum strepitu ludi spectantur, et artes, Divitiaeque peregrinae. *Id. Od.* 3, 3, 19. Ilion Fatalis incestusque judex, Et mulier peregrina vertit In pulverem. *Ov. Trist*, 4, 8, 25. Tempus erat nec me peregrinum ducere coelum, Nec, etc. et *ib.* 3, 1, 61. Signa peregrinis ubi sunt alterna columnis Belides. *Id. Met.* 8, 836. peregrini amnes. *Id. Her.* 1, 59. Quisquis ad haec vertit peregrinam litora puppim. *Plin.* 15, 13, 12.

Peregrinae arbores. *Id.* 9, 17, 29. aves. *Id.* 26, 10, 61. Peregrinus morbus. *Virg. A.* 11, 772. Ipse peregrina ferrugine clarus, et ostro. *Juven.* 14, 187. peregrina, ignotaque nobis Ad scelus atque nefas, quaecumque est, purpura ducit; et 6, 297. Prima peregrinos obscena pecunia mores Intulit. *Pl. Stich.* 5, 2, 21. Peregrina omnia relinque: Athenas nunc colamus. *Tac. A.* 14, 53. Augustus Maecenati urbe in ipsa velut peregrinum otium permisit. *Catull.* 31, 8. peregrino labore fessus, *h. e.* quem peregrinando exantlavi. *Ov. Her.* 9, 47. peregrini amores, *h. e.* quibus peregrinae mulieres amantur. *Id. Fast.* 3, 87. peregrini fasti, *h. e.* in quibus externa narrantur; et *ib.* 2, 359. Adde peregrinae causam, mea Musa, Latinam, *h. e.* causae petitae ex rebus externis. *Quint.* 6, 3. *f.* Illa est urbanitas, in qua nihil absonum, nihil agreste, nihil inconditum, nihil peregrinum neque sensu, neque verbis, neque ore gestuve possit deprehendi. *Id.* 1, 1. Oris plurima vitia in peregrinum sonum corrupti. *Id.* 8, 1. Verba peregrina et externa. ℙ *Peregrina sacra* appellantur, quae aut evocatis Diis in oppugnandis urbibus Romam sunt collata; aut quae ob quasdam religiones per pacem sunt petita, ut ex Phrygia Matris Magnae, ex Graecia Cereris, Epidauro Aesculapii: quae coluntur eorum more, a quibus sunt accepta. *Festus.* ℙ *Peregrinus homo* est, quicumque extra patriam et provinciam suam versatur. Differt ab *advena, hospes, incola:* nam *peregrinus* dicitur respectu loci, unde est; *advena* loci, ad quem venit; *hospes* loci, ubi est; *incola* respectu morae et habitationis. Praeterea *hospes* potest esse, etiam si peregrinus non sit; *incola*, etiamsi non sit hospes. *Pl. Poen.* 5, 2, 71. Nequam te esse oportet, hominem peregrinum atque advenam qui irrideas. *Cic. Agr.* 2, 34. *extr.* Nos hinc Roma qui veneramus, jam non hospites, sed peregrini atque advenae nominabamur. *Id. Off.* 1, 34. *f.* Peregrini et incolae officium est, nihil praeter suum negotium agere, nihil de alio anquirere, minimeque in aliena republica esse curiosum. *Id. Sull.* 7. *med.* Non tam est admirandum, regem esse me, quia ut tu vis, etiam peregrini reges Romae fuerunt; quam consulem fuisse Romae peregrinum. *Colum. praef.* 1. Longinqui litoris peregrinus. *Ter. Andr.* 3, 1, 11. Adeon' est demens? ex peregrina? Ubi *Donat.* idest ex meretrice. Mulieres enim peregrinae, inhonestae ac meretrices habebantur. ℙ Saepe refertur ad ignorantiam, quia peregrini, quae fiunt ibi, ubi versantur, scire non solent. *Cic. Or.* 1, 50. *extr.* Oratorem nulla in re tironem ac rudem, nec peregrinum atque hospitem in agendo esse debere. *Id. Att.* 6, 3. *med.* Est enim quiddam, advenientem non esse peregrinum atque hospitem. ℙ Saepe etiam sic dicitur, qui civis R. non est. *Cic. Verr.* 2, 4, 35. Repertum esse scitote neminem neque liberum, neque servum, neque civem, neque peregrinum, qui, etc. *Ulp. Regul. tit.* 11. Peregrinus fit is, cui aqua et igni interdictum est. *Id. Dig.* 28, 5, 6. Civis R. scriptus heres, vivo testatore factus est peregrinus; mox ad civitatem R. pervenit. ℙ *Peregrinus praetor*, qui Romae inter peregrinos jus dicebat. *Pomp. Dig.* 1, 2, 2. *med.* ℙ *Peregrinus ager* est, qui neque Romanus, neque hostilis habetur. *Festus.* Clarius *Varr. L. L.* 4, 4. Ut nostri augures publice dixerunt, agrorum sunt genera quinque, Romanus, Gabinus, peregrinus, hosticus, incertus. Romanus dictus, unde Roma, ab Romulo: Gabinus ab oppido Gabiis: peregrinus, ager pacatus, qui extra Romanum, et Gabinum: quod uno modo in his feruntur auspicia. Dictus peregrinus a pergendo, id est progrediendo: eo enim ex agro Romano primum progrediebatur. Quocirca Gabinus, sive peregrinus secundum hos auspicia habent singularia. Hosticus dictus ab hostibus. Incertus is ager, qui de his quatuor qui sit, ignoratur. Haec *Varr.*

PĔRĔLĔGANS, antis, adj. omn. gen. valde elegans. *Cic. Or.* 2, 67. Genus est perelegans, et cum gravitate salsum. *Id. Planc.* 24. Et quoniam tua fuit perelegans ac persubtilis oratio. *Vell.* 1, 7. Perelegantis ingenii vir.

PĔRĔLĔGANTER, adv. παγκάλως, valde eleganter. *Cic. Brut.* 52. *extr.* Et satis ornate et pereleganter diceret.

PĔRĔLIXO, as, a. 1. perfecte elixo. *Apic.* 7, 7. Denuo eum perelixabis. Alii leg. *perlaxabis.*

PĔRĔLŎQUENS, entis, adj. omn. gen. valde eloquens. *Cic. Brut.* 70. C. autem Lentulus Marcellinus nec unquam indisertus, et in consulatu pereloquens visus est.

[PĔRĒMENSUS, a, um, adj. omnino emensus. *Not. Tir.* p. 118. Mensus, emensus, inmensus, inemensus, permensus, peremensus. *F.*]

PĔRĔMĔRĔ. V. PERIMO.

PĔREMNĔ, is, n. genus auspicii, cum magistratus amnem, aut fontem auspicato transibant. *Fest.* Peremne dicitur auspicari, qui amnem, aut aquam, quae ex sacro oritur, auspicato transit. *Id.* Petronia amnis est in Tiberim profluens, quam magistratus auspicato transeunt, cum in Campo quid agere volunt, quod genus auspicii peremne vocatur. *Cic. N. D.* 2, 3. Bella nullis auspiciis administrantur, nulla peremnia servantur. Alii leg. *perennia*, et interpretantur sacras quasdam caeremonias quotannis observari solitas.

PĔREMPTĀLIA Fulgura, inquit *Festus*, Gracchus ait vocari, quae superiora fulgura, aut portenta vi sua perimant, duobus modis, prioribus tollendis, aut majore manubia, ut tertia secundae, secunda primae cedat: nam ut omnia superantur fulgure, sic ictum fulgur manubiis vinci. V. MANUBIAE. *Id.* in *Postularia:* Peremptalia fulgura, quae superiora fulgura, aut portenta peremunt, idest tollunt. *Sen. Q. N.* 2, 49. Peremptalia fulmina, quibus tolluntur priorum fulminum minae. V. PERIMO *f.*

PĔREMPTĬO et Peremtio, onis, f. actus perimendi, occisio. *August. Tract. in Joann.* 27. *f.*

PĔREMPTOR et Peremtor, oris, m. qui tollit, delet, interimit. *Sen. Oed.* 221. Ecquis peremptor inclyti regis fuit? *Appul. Met.* 3, 7 et 8. Cruentus mei mariti peremptor.

PĔREMPTŌRĬUS et Peremtorius, a, um, adj. ἀναιρετικός, mortiferus: a perimendo. *Appul. Met.* 10. Venenum peremptorium. *Tert. Anim.* 25. Spiculum peremptorium. ℙ Translate *peremptorium edictum* dicitur, quod tribus edictis propositis, vel uno pro tribus fieri solet, quia dirimit disceptationem inter litigatores, idest non patitur, adversarium tergiversari. Hoc edictum qui spernit, contumax vocatur. *Ulp. Dig.* 5, 1, 70. Sic *peremptoriae exceptiones*, quae semper locum habent, nec evitari possunt. *Cajus ib.* 44, 1, 2. et 3.

PĔREMPTRIX, icis, f. quae perimit. *Tert. Anim.* 42. Mors peremptrix sensus.

PĔREMPTUS et Peremtus, a, um, part. a *perimo*, sublatus, deletus, exstinctus. *Cic. Har. resp.* 11. Si ludi non intermissi, sed perempti atque sublati sunt. *Id. Tusc.* 1, 37. Nec enim potest esse miser quisquam, sensu perempto. *Id. Div.* 1, 11. Cum claram speciem concreto lumine luna Abdidit, et subito stellanti nocte perempta est. *Virg. A.* 5, 787. Trojae cineres atque ossa peremptae Insequitur. *Liv.* 2, 23. Obsita erat squalore vestis, foedior corporis habitus pallore ac macie perempti, i. e. enecti. *Paul. Dig.* 22, 2, 6. Navis perempta, *h. e.* quae naufragio periit. ℙ occisus, interemptus. *Virg. A.* 6, 163. crudeli morte peremptus; et *ib.* 9, 453. et primis una tot caede peremptis; et *ib.* 11, 110. Pacemne exanimis, et Martis sorte peremptis Oratis? *Festus:* Perempta, et interempta pro interfectis poni solet a poetis: Lucretius (4, 44.) Cum corpus simul atque animi natura perempta. *Just.* 7, 6. Caedes fratrum indigne peremptorum.

PĔRENDĬE, adv. μεταύριον, post cras, die tertio. *Charis.* 2, 191. Perendie, quasi perempta die: quod notaverunt grammatici, quia cum de futuro dicimus *diem*, novissimo loco dicemus, non ut *die quarto.* *Cic. Att.* 12, 44. Scies igitur fortasse cras, summum perendie. *Pl. Aul.* 2, 1, 33. His legibus, si quam dare vis, ducam: quae cras veniat, perendie foras feratur. *Id. Stich.* 4, 1, 11. Cras apud me eritis. *Pamph.* et apud me perendie.

PĔRENDĬNĀTĬO, onis, f. in perendinum dilatio. *Capell.* 9, 304.

PĔRENDĪNUS, a, um, adj. a *perendie.* *Cic. Mur.* 12. *extr.* Tot homines tam ingeniosos, per tot annos statuere non potuisse, utrum diem tertium, an perendinum dici oporteret. *Caes. B. G.* 5, 30. Perendino die cum proximis hibernis conjuncti, etc. *August. ep.* 23, 9. Crastina, vel perendina Domini passio. ℙ Absolute. *Pl. Trin.* 5, 2, 65. Tu in perendinum paratus sis, ut ducas. *Gell.* 10, 24. Sacerdotes populi R. cum condicunt in diem tertium, diem perendini dicunt. Hoc dictum est, ut die crastini, pristini, quinti, etc.

PĔRENNĀ, ae, f. Anna Perenna Dea fuit apud Romanos, cui sacrificia fiebant, ut annare, et perennare prospere liceret, teste *Macr. Sat.* 1, 12. De ea multa *Ov. Fast.* 3, 523. et sqq. Rationem nominis ibi tradit, quod in amnem Numicium se abdiderit *ib.* 654. Amne perenne latens, Anna Perenna vocor. V. ANNA. Legitur et *Peranna.*

PĔRENNĔ, adv. V. PERENNIS.

PĔRENNĬA. V. PEREMNE.

PĔRENNIS, e, adj. ἀΐδιος, continuus, perpetuus, quasi *per annos* durans. [*Doederl.* 1, 8. missa hujus verbi c. v. *annus* cognatione, a *per* et *amnis* derivat, ita ut proprie signif. id, quod semper manat, Gr. ἀείρυτος.] *Cic. Verr.* 2, 4, 48. Aquae perennes. [*Alia exempla, in quibus *perennis* de aqua dictum, *Doederl. l. c.* laud. ista: *Caes. B. G.* 8, 43. fons perennis. *Liv.* 1, 21. perennis aqua; et 42, 12. ex perenni fonte; et c. 54. circumjectis fontibus perennium aquarum; et 4, 30. Amnis perennis. *Plin. ep.* 5, 6, 11. Cuncta perennibus rivis nutriuntur. De discrimine inter *perennis* et *jugis* v. quae notavimus in h. v.] *Cic. Fl.* 11. Perennis, et contestata majorum virtus. *Id. Tusc.* 1, 10. *extr.* Continuata motio, et perennis. *Id. N. D.* 2, 21. Stellarum perennes cursus, atque perpetui. *Id. Or.* 3, 48. Rudis et impolita putanda est illa sine intervallis loquacitas perennis. *Id. Prov. cons.* 9. *f.* Meus in rempubl. animus pristinus ac perennis. *Id. in Sen.* 4. Si illud de duobus consulibus per[…]enne ac proprium manere potuisset. *Id. Brut.* 97[…] Contine te in tuis perennibus studiis. *Colum.* 3, 2[…] *med.* Vinum perenne, *h. e.* quod fert aetatem; e[…] *Hor. Od.* 3, 30, 1. Exegi monumentum aere pe[…]ennius; et *Ov. Am.* 3, 4, 21. In thalamum Danae[…] saxo ferroque perennem, *h. e.* firmum, et contr[…] omnem vim duraturum. Sic *Met.* 15, 813. adama[…] perennis. *Plin.* 10, 25, 36. Aves perennes, *h.* […] quae toto anno apud nos sunt, nec unquam abeun[…] *Id.* 2, 25, 23. Stellae perennes, *h. e.* quae semp[…] apparent, cujusmodi non sunt cometae. ℙ *Pe[…] ennia sacra* V. in PEREMNE. ℙ In ablat. etia[…] in *e* desinit. *Ov. Her.* 8, 64. Hument incultae fo[…] te perenne genae. *Id. Fast.* 3, 654. Amne peren[…] latens. ℙ *Perenne* adverbii more, per annum, p[…] decursum anni. *Colum.* 12, 18. Si ager amplu[…] aut vineta, aut arbusta grandia sunt, perenne f[…]bricandae decimodiae, et trimodiae, et fiscellae t[…]xendae. ℙ Pro perenniter. *Pall.* 12, 15. Abi[…] in operibus siccis perenne durabilis. *Paul. N[…] carm.* 11. *f.* Perenne vivax, et memor. ℙ *Pe[…]enne auspicari.* V. PEREMNE. ℙ Sunt qui sc[…]bunt *peremnis*, sicut *solemnis*: sed improbant *M[…] nut.*, *Dausqu.*, *Cellar.* At in *Inscr.* ap. *Guatta[…] Monum. ined. l.* 5. p. 39., quae pertinet ad ann. Chr. n. CCCXLI. legitur: Ordo et cives splendid[…]simae civitatis Ocricolanae statuam marmoream [...]trono dignissimo ad peremne testimonium publ[…] censuerunt feliciter.

PĔRENNĪSERVUS, i, m. ἀείδουλος, qui per[…]tuo servit sine spe manumissionis. *Pl. Pers.* 3, […] 16. Perenniserve, lurco, edax, furax.

PĔRENNĪTAS, atis, f. ἀϊδιότης, duratio, per[…]tuitas. *Cic. N. D.* 2, 39. Adde huc fontium g[…]das perennitates. [*Praeter *cod. G.* omnes li[…] mss. *peremnitates* exhibent. V. in *perennis.*] *Col[…]* 1, 6. *med.* Perennitatem conditis frumentis a[…]runt. *Pl. Pers.* 3, 1, 2. Cibus perennitatis, *h.* […] cibus perennis. ℙ Olim *perennitas* fuit in tit[…] principum. *Sext. Ruf. Brev.* 2. Ab Urbe ig[…] condita in ortum perennitatis vestrae, etc. (de […]lente Imp. loquitur) *Sym. ep.* 10, 45. (al. 52.) P[…]ennitas vestra. ℙ Verum haec longe absunt a l[…]tini sermonis majestate.

PĔRENNĪTER, adv. perpetuo. ἀεί. *August. Do[…] Christ.* 2, 16. *med.* Arbor frondens perenniter. […]*don. ep.* 7, 9. *in conc. f.* Amicitias constanter […]tinet, perenniter servat. Adde *Imp. Constant. C[…]* 12, 47, 1.

PĔRENNO, as, avi, atum, n. 1. per multos […]nos duro: a *perennis.* *Colum.* 1, 9. Ut diutius […]ennent boves, non confecti vexatione simul ver[…]rum, operumque. *Ov. A. Am.* 3, 42. Arte peren[…] amor. *Id. Fast.* 1, 721. domus cum pace peren[…] *Colum.* 2, 9. *f.* Semina ita disposita perenn[…] diutius, quam cetera. ℙ Active diu servare. […]*lum.* 12, 20. *f.* Defruti sextarios binos singulis […]phoris misceri oportebit. Ea res, etiamsi no[…] totum perennat, certe usque in alteram vindem[…] plerumque vini saporem servat; et *ib.* 19. Q[…]cumque vini nota sine condimento valet perenn[…] optimam eam esse censemus. ℙ *Perennare*, […]prie per annum durare. *Suet. Vesp.* 5. V. P[…] ANNO. [*B. Crus. cl. Suet.* p. 582.] ℙ Part. […]*ennans* ap. *Solin.* 52. *med.* Gens ultra aevi n[…] terminos perennans.

PĔRENTĪCĪDĂ, ae, m. vox jlocaliter ficta, […]gnificans eum, qui peram, seu marsupium in[…]seque auro emungi patitur. *Pl. Ep.* 3, 2, 13. […]tuum patrem faciam perenticidam.

PĔRĔO, is, ii, *raro* ivi, n. 4. [*Prima vocis […]gificatio ea esse videtur, qua *per*, *trans aliqui[…]* denotat. Hinc primo loco posuimus ista:] […] *Od.* 3, 11, 26. et inane lymphae Dolium fundo […]euntis imo, i. e. perlabentis, perfluentis. […] 21, 6, 17. *de croco*: Gaudet calcari, et atteri […]eundo, quo melius provenit. Ita *Ponted. Anti[…] Gr. et. Lat. ep.* 11. Alii *pereundoque me[…]* [*At *Doederl.* in *Hor. l. modo c. perire* vulg. n[…]ne evanescendi, intereundi positum contendit, […] ap. *Lucr.* 1, 257. Postremo pereunt imbres. […] Hinc *perire* est abire, evanescere, nostr. *ver[…] gehen, sich verlieren, verschwinden.* *Ter. Eu[…]* 3, 15. ecqua inde parva periisset soror. Ita *P[…]* nescio quo loco dixit *perire e patria.* ℙ Deind[…] universum ponitur de iis, quae consumuntur, […] sine fructu quasi intercidunt, praeterlabuntur, […]sum dantur. Gr. ἀπόλλυμαι.] *Cic. Phil.* 5, 4. […]tenti simile videtur, tantam pecuniam tam b[…] tempore perire potuisse. *Ov. Fast.* 3, 236. Et […]eunt victae sole tepente nives. *Pl. Most.* 1, 2, […] Aedes cum fundamento perierint. *Petr. Sat.* […] Uterque juravit, periturum inter nos secretum […] e. non vulgatum iri. *Ov. Trist.* 3, 7, 16. Ne […] fecundae vena periret aquae. *Nep. Ep.* 7. To[…] exercitum propter imprudentiam inscitiamque […] periturum. *Hor. Od.* 1, 16, 19. Urbes pereunt […]ditus. *Virg. G.* 2, 498. peritura regna. *Tac[…]* 3, 1. *extr.* Ita novas vires affore, et praesent[…] nihil periturum, *h. e.* decessurum. *Lucr.* 3, […] artus penitus pereunt, conque putrescunt.

ruc. 1, 1, 22. Si semel amoris poculum accepit ere, Extemplo et ipsus periit, et res, et fides. v. R. Am. 107. auxilii perierunt tempora primi, e. praeterierunt sine fructu. Sen. Herc. Oet. 75. Herculis vestri placet mortem perire? h. e. ne fructu, et sine gloria. Plin. 11, 6, 5. Nullus, im per coelum licuit, perit otio dies. Cic. Att. 17. Ne et oleum et opera philologiae nostrae erierit. ℙ Saepe mori significat. [*Sed notanum perire hoc sensu nonnisi de morte vi illata, u nece usurpari. Quo differt ab interire, quod aut lacidum, aut lentum cumque cruciatu conjunctum ortis genus signif.] Cic. Cat. 2, 10. Non intelli-, quamobrem, si vivere honeste non possunt, rire turpiter velint; aut cur minore dolore periros se cum multis, quam si soli pereant, arbirentur. Id. N. D. 3, 33. Summo cruciatu suppli-oque Q. Varius periit. Virg. A. 3, 606. Si per-, hominum manibus periisse juvabit. Hirt. B. fr. 43. Perire morbo. ℙ [*Imprimis dicitur de orte, sponte sumpta. Doederl. 3, 179. sq. laut Cic. Div. 1, 26, 56. Eodem sibi (C. Graccho) to, quo ipse (T. Gracchus) interiisset, esse perndum: coll. Hor. A. P. 466. Liceatque perire poe-s. Auson. Caes. 8. Otho hoc solum fecit nobile, od periit. Cic. Inv. 2, 57, 172. Quod genus hoines mortales necesse est interire sine adjunctio-, ut cibo utatur, non necesse est, nisi cum illa ceptione: extra quam si nolint fame perire. c. H. 2, 48. Otho — pecunias distribuit, parce c ut periturus.] ℙ Perire ab aliquo, vi et ope-alicujus. Ov. A. Am. 2, 208. Fac pereat vitreo les ab hoste tuus. Id. Pont. 3, 3, 46. Discipulo rii solus ab ipse meo. Propert. 2, 20, 69. Solus ans novit, quando periturus, et a qua Morte. Alio sensu Pl. Truc. 1, 1, 25. Si iratum est rtum forte amatori suo, bis periit amator, ab, atque animo simul, h. e. mentem, et rem si-l amittit. ℙ Et omissa praepos. Claud. Laud. l. 2, 250. Me quoque vicinis pereuntem genti-s, inquit, Munivit Stilicho. Plin. 11, 37, 73. rcellus cum periit ab Annibale, etc. ℙ Perire untur, qui fortunas, aut dignitatem, aut sta-n amittunt. Cic. Att. 14, 10. Quid fieri tum po-t? jampridem perieramus; et ib. 11, 9. Meo vi-pereo. ℙ Speciatim perire dicuntur amantes. g. Ecl. 10, 10. indigno cum Gallus amore per-. Catull. 45, 3. atque amare porro Omnes sum idue paratus annos, Quantum qui pote pluri-m perire. Val. Aedituus ap. Gell. 19, 9. Duplo o pereo. Hor. Od. 1, 27, 11. quo beatus Vul-e, qua pereat sagitta. Propert. 2, 12, 13. Ipse ris nuda fertur periisse Lacaena. ℙ Cum accu-. personae, ut depereo. Pl. Poen. 5, 2, 135. rum hic alteram efflictim perit. ℙ Peream, si, , formula jurandi. Ov. Her. 17, 183. Et per-, si non invitant omnia culpam. Id Pont. 3, 45. Ipse quidem Getico peream violatus ab ar-(Et, sit perjuri quam prope poena, vides) nisi momentis video paene omnibus absens. s. ad Cic. Fam. 15, 19. Peream, nisi sollicitus . ℙ Perii exclamatio desperantis, frequentis-a Plauto, et Terentio, ut actum est, interii, erii, occidi: quae conjunxit Pl. Most. 4, 3, 36. mihi, disperii! vocis non habeo satis: vicini, rii, perii; et Aul. 4, 9, 1. Perii, interii, occi-quo curram? quo non curram? Ter. Adelph. 2, 26. Periimus, actum est. Sic Ov. A. Am. 07. Callida prosiliat, dicatque ancilla, perimus. Poen. 1, 2, 142. Jam hercle tu periisti, nisi illam i tranquillam facis. ℙ Passive. Pl. As. 1, 3, Nisi illud perdo argentum, pereundum est mi-Id. Ep. 1, 1, 70. Puppis pereunda est probe, e. necesse est puppim perire. Simile est illud n. 5, 2, 35. Si illa tibi placet, placenda dos oque est. Alii tamen aliter legendum putant. tem valde ire, properare. Colum. 5, 10. med. si eodem anno et scrobem facere, et arbores ere peribis. Ita Id. Pont. ib. ep. 59. Alii serere s; alii aliter. ℙ Part. Periens in recto non usitatum, quamvis iens a Cic. usurpetur: in iq. adhibitum V. supra. ℙ Perisse trisyllab. Ov. Am. 2, 19, 56. Nil facies, cur te jure per-velim? ℙ Praeteritum perivi rarum est. Ap-. Met. 4. Sic Thrasyleon nobis perimitur: sed loria non perivit. Periet pro peribit ap. Coripp. ann. 7, 27. perient nihilominus hostes. V. EO, is.

PĔREQUĪTO, as, avi, atum, n. 1. διϊππεύω, cumequito, equito in omnem partem. Caes. B. 4, 33. Primo per omnes partes perequitant. B. C. 1, 46. Inter duas acies perequitans. Liv. 28. f. Cum perequitasset aciem, promissa re-ens; et 23, 47. Cum ex via longe perequitasset. n. 9, 8, 8. Puer delphino maria perequitans.

PĔRERRĀTUS, a, um, part. a pererro, lustra-, percursus. Virg. A. 2, 295. Magna perer-statues quae denique ponto. Ov. Fast. 1, 234. is pererratus.

PĔRERRO, as, avi, atum, n. 1. περιπλανῶμαι, multa loca erro, vagor, peragro, percurro. um. praef. 1. Semperque ritu volucrum, lon-qui litoris peregrinus, ignotum pererret orbem. n. 2, 16, 13. Mercurii stella e duodenis parti-bus Zodiaci non amplius octonas pererrat. Petr. Sat. 97. Pererravit omnes cum viatore cellas. Hor. Sat. 1, 6, 113. Fallacem circum, vespertinumque pererro Saepe forum. Ov. Her. 14, 103. quid lo freta longa pererras? Val. Fl. 3, 537. Pererrare saltus et fontes. Sen. Herc. Fur. 1632. sedibus pulsae suis Volucres pererrant, nemore succiso, diem, h. e. aera, coelum. Id. Thyest. 500. Umber suem odore sentit, et tacito locum rostro pererrat. Prud. περὶ στεφ. 5, 338. ungularum sulcos pererrare osculis, h. e. errat per vulnera osculabundus. Sil. 4, 174. sonus pererrat cornua, h. e. errat per tubam. Virg. A. 4, 363. totumque pererrat Luminibus tacitis, h. e. lustrat oculis, circumspicit. Sen. Q. N. praef. 3. med. Annibal, fractis rebus etiam post Carthaginem pertinax, reges pererravit, contra Romanos ducem se promittens. ℙ Passive. Ov. Amor. 2, 16, 5. Arva pererrantur Peligna liquentibus undis. ℙ Pro simplici erro, aberro, frustra sum. Plin. 8, 45, 70. de bobus: Conceptio uno initu peragitur: quae si forte pererravit, etc. Ita Hard. ex MSS.; alii erravit.

PĔRĔRŪDĪTUS, a, um, part. ab inusit. pererudio, πολυμαθής, valde eruditus. Cic. Att. 4, 15. Et homo pereruditus, ut ajunt. Calvus ap. Ascon. in Cic. in toga cand. f. Et talis Curius pereruditus.

PĔRĒSUS, a, um, part. a peredo: ambesus, exesus, consumptus. Lucr. 1, 326. mare quae impendent vesco sale saxa peresa. Id. 3, 414. At si tantula pars oculi media illa peresa est. Virg. G. 3, 561. Vellera morbo illuvieque peresa. Sil. 14, 605. membrisque cutis tegit ossa peresis. ℙ Translate. Catull. 55, 31. Et multis languoribus peresus Essem te, mi amice, quaeritando.

PĔREXCRŪCĬO, as, a. 1. vehementer crucio. Pl. Stich. 3, 1, 32. Meam culpam habeto, nisi perexcruciavero. Alii leg. probe excruciavero: sed nihil mutandum; his enim compositis saepe utitur Plautus.

PĔREXĬGŬĒ, adv. valde exigue. Cic. Att. 16, 1. Perexigue et γλισχρῶς praebere.

PĔREXĬGŬUS, a, um, adj. valde exiguus. Cic. Verr. 1, 2. Itaque cum ego diem in Sicilia inquirendi perexiguam postulavissem. Id. N. D. 2, 32. Semen perexiguum. Id. Tusc. 2, 13. Bona corporis et fortunae perexigua et perminuta. Nep. Ann. 9. Ignes perexiguos facere. Caes. B. G. 5, 15. Perexiguum loci spatium. Id. B. C. 3, 42. Omnibus castellis quod esset frumenti, conquiri jussit: id erat perexiguum.

PĔREXĪLIS, e, adj. valde exilis. Colum. 11, 2. med. Si perexilis est, vel rara ipsa vitis.

PĔREXOPTĀTUS, a, um, part. ab inus. perexopto, valde exoptatus. Tmesis est in illo Gell. 18, 4. Per, magister optime, exoptatus mihi nunc venis. V. PER.

PĔREXPĔDĪTUS, a, um, part. ab inus. perexpedio, valde expeditus. Cic. Fin. 3, 11. Haec quidem est perfacilis et perexpedita defensio.

[PĔREXPLĬCĀTUS, a, um, part. ab inus. perexplico, valde explicatus, finitus. Sidon. carm. 23, 385. de stadio circi: Jam sexto reditu perexplicato. F.]

PĔREXSICCĀTUS, a, um, part. ab inus. perexsicco, valde exsiccatus. Arnob. 7, 230. Proluvies succis perexsiccata vitalibus.

[PĔREXTĬMĔO, es, ui, n. 2. et

[PĔREXTĬMESCO, is, a. 3. valde extimesco. Not. Tir. p. 71. Extimuit, extimescit, perextimuit, perextimescit. F.]

PERFĂBRĬCO, as, a. 1. κατασκευάζομαι, translate ponitur pro technis, et dolis fallere. Pl. Pers. 5, 2, 4. Ita me Toxillus perfabricavit.

PERFĂCĒTĒ, adv. valde facete, perjucunde. Cic. Verr. 2, 1, 46. f. Neque enim perfacete dicta, neque porro hac severitate digna sunt.

PERFĂCĒTUS, a, um, adj. admodum facetus. Cic. Brut. 27. Atque eundem et vehementem, et valde dulcem, et perfacetum fuisse dicebat. Adde Planc. 14.

PERFĂCĬLĒ, adv. valde facile. Cic. Rosc. Am. 7. Perfacile hunc hominem incautum, et rusticum, et Romae ignotum de medio tolli posse. Id. Verr. 2, 5, 4. Perfacile Sicilia sese tuebatur, ne, etc. Accius ap. Non. 5, 40. Perfacile patior. Pl. Most. 3, 1, 93. Perfacile ictus perpetior argenteos.

PERFĂCĬLIS, e, adj. valde facilis. Cic. Tusc. 4, 3. Sive quod erat cognitu perfacilis. Id. Leg. 2, 7. med. Nam sententias interpretari perfacile est. Caes. B. G. 1, 3. Perfacile factu esse, conata perficere. Cic. Or. 1, 20. extr. Me perfacilem in audiendo, te perpugnacem in disputando esse visum.

PERFĂCUL et Persefacul antiqui dicebant, quod nunc facile, et perfacile dicimus. Inde permansit in consuetudine facultas. Paul. ex Festo.

PERFĂCUNDUS, a, um, adj. valde facundus. Just. 22, 1. Et manu strenuus, et in concionibus perfacundus habebatur.

PERFĂMĪLĬĀRIS, e, adj. valde familiaris. Cic. Fin. 5, 31. Carneades Epicuri perfamiliaris. Id. Brut. 45. M. Gratidius M. Antonii perfamiliaris. Id. Q. Fr. 2, 13. f. Ipse est veterator magnus, et perfamiliaris Philisto. Id. Fam. 13, 51. P. Messienum, meum perfamiliarem tibi commendo. Gell. 2, 18. Phaedon Socrati, et Platoni per fuit familiaris. V. PER.

PERFĂTŬUS, a, um, adj. valde fatuus. Mart. 10, 18. Heu quam perfatuae sunt tibi, Roma, togae! Alii leg. Eheu quam fatuae.

PERFECTĒ, adv. τελέως, absolute, plene, cumulate. Cic. Brut. 18. Perfecte planeque eruditus. Id. Or. 1, 28. f. de Roscio: Nihil ab eo, nisi perfecte, nihil nisi cum summa venustate fit. Afric. Dig. 46, 3, 38. med. Isto casu nullo tempore perfecte hominem meum feceris, h. e. pleno et perfecto jure. Appul. Flor. n. 16. f. Sed de hoc tum ego perfectius, cum vos effectius. Gell. 11, 16. extr. Quod a Graecis perfectissime uno verbo, et planissime dicitur.

PERFECTĬO, onis, f. τελείωσις, absolutio, expletio. Cic. Or. 1, 28. f. Hanc ego absolutionem perfectionemque in oratore desiderans. Id. Brut. 36. In omnibus rebus difficilis est optimi perfectio atque absolutio. Id. Or. 29. f. Nulla est ullo in genere laus oratoris, cujus in nostris orationibus non sit aliqua si non perfectio, at conatus tamen atque adumbratio. Id. Fin. 3, 9. extr. Ea, quae proficiscuntur a virtute, susceptione prima, non perfectione sunt judicanda.

PERFECTISSĬMĀTUS, us, m. dignitas perfectissimi. Imp. Constant. Cod. Theod. 8, 4, 3. V. PERFECTUS. Adde ib. 6. tit. 37. qui De perfectissimatus dignitate inscribitur, estque etiam in Cod. Just. 12. tit. 33.

PERFECTOR, oris, m. qui perficit. Cic. Or. 1, 60. f. Quem tu vere dixisti perfectorem dicendi esse, ac magistrum. Ter. Eun. 5, 9, 4. O mearum voluptatum omnium inventor, inceptor, perfector!

PERFECTRIX, icis, f. quae perficit. Nep. ap. Lact. 3, 15. Philosophia beatae vitae perfectrix.

PERFECTUS, a, um, part. a perficio: τετελεσμένος, absolutus, completus, perpolitus, suis omnibus partibus expletus. Cic. Brut. 18. Nihil est simul et inventum, et perfectum. Id. Verr. 2, 4, 28. Candelabrum e gemmis clarissimis, opere mirabili perfectum; et ib. 56. Valvas perfectiores nullas ullo unquam tempore fuisse. Id. N. D. 2, 12. Si a primis inchoatisque naturis, ad ultimas perfectasque volumus procedere; et ib. 13. extr. Quod aptum atque perfectum, expletumque sit omnibus suis partibus. ℙ Translate. Id. Or. 1, 13. Perfecti homines in dicendo, et perpoliti; et ib. f. Oratorem plenum atque perfectum esse eum dicam, qui, etc. Id. Div. 2, 72. Philosophi absoluti et perfecti. Id. Off. 3, 3. med. Officium perfectum atque absolutum. Id. Or. 50. Aures perfecto completoque verborum ambitu gaudent. Id. ib. 1. Quod ego summum et perfectissimum judico. Id. Or. 1, 2. Aliquid politius a nobis, perfectiusque proferri. Id. Sext. 40. Perfecta cumulataque virtus. Id. Fin. 2, 15. Habes undique expletam et perfectam formam honestatis. Id. Off. 1, 15. Quoniam vivitur non cum perfectis hominibus pleneque sapientibus, sed, etc. ℙ De eo, qui in aliqua re plane doctus et peritus est. Cic. Brut. 70. C. Memmius perfectus litteris Graecis. Id. Fin. 1, 6. f. Homo eruditus, in geometriaque perfectus. Ov. A. Am. 2, 547. Hac ego, confiteor, non sum perfectus in arte. Id. Amor. 2, 8, 1. Ponendis in mille modos perfecta capillis. ℙ Perfecta aetas ap. JCtos est, quae vicesimo quinto anno inchoatur, quae et legitima, et robusta, et justa dicitur. Paul. Dig. 4, 4, 32. Minor vigintiquinque annis, adito praeside, ex aspectu corporis falso probavit perfectam aetatem. Adde ib. 22, 3, 25. ℙ Ad perfectum, perfecte, plene, omnino. In fr. Lact. p. m. 575. Magis tunc docebit rerum experientia, quam nunc ad perfectum hominum intelligentia valet consequi. ℙ Perfectus, transcursus, transactus. Ov. Met. 15, 816. Hic sua complevit (pro quo Cytherea laboras) Tempora, perfectis, quos terrae debuit, annis. ℙ Perfectissimus, διασημότατος, sequiori aevo, sub posterioribus imperatoribus titulus est dignitatis, qua ut decorari quis possit, quot conditiones requirantur, Imp. Constant. Cod. 12. tit. 33. docet. Eumen. Restaur. schol. c. 1, 3. et 4., Ammian. 21, 16., Impp. Dioclet. et Maxim. Cod. 9, 41, 11., Lactant. 5, 14. f. et Mort. persecut. 21. et Impp. Constant. et Licin in ep. ad Procons. Africae, ap. August. ep. 68. Porro haec dignitas multo ante Constantini tempora instituta est, et plerumque his fere notis P. V., vel aliquando V. P. designatur, ut constat ex Inscr. ap. Grut. 32, 6 et 313, 6., quae pertinet ad ann. a Chr. n. CCI. Claudius Julianus P. V. Praef. annonae. Adde aliam ap. Fabr. p. 278. n. 170., quae ad ann. spectat CCXXVI., et aliam ap. Grut. 272, 1., quae ad ann. CCXXXIX., ubi legitur: Numisius Quintianus V. P. Ceterum multo etiam prius hujusmodi dignitatis vestigia apparent ex Cod. 9, 41, 11., ubi Diocletianus Aug. narrat, M. Aur. Antonium decrevisse, ne filii perfectissimorum virorum poenis plebejorum, vel quaestionibus subjicerentur.

PERFECTUS, us, m. perfectio, perfectum opus.

Vitr. 1, 2. *med.* Si interiora perfectus habuerint elegantes. Adde *Tert. Anim.* 20.

PERFĒCUNDUS, a, um, adj. valde fecundus. *Mela* 1, 9. Terra hominum, aliorumque animalium perfecunda generatrix.

PERFĔRENS, entis, part. a *perfero:* tolerans. *Cic. Or.* 2, 43. *med.* Exprimere mores integros, religiosos, perferentes injuriarum, etc. Hic vim nominis habet, cum genitivum pro accusativo regat.

PERFĔRENTĬA, ae, f. tolerantia. *Lactant.* 3, 11. *med.* Virtutis vis in malorum perferentia posita est.

PERFĔRO, fers, tuli, latum, a. anom. διακομίζω, ἀναφέρω, usque ad locum destinatum, vel usque ad finem constitutum fero. *Virg. A.* 12, 906. lapis vacuum per inane volutus Nec spatium evasit, totum nec pertulit ictum. *Sen. Ben.* 3, 37. Aeneas tulit patrem per ignes, et (quid non pietas potest?) pertulit. *Sen. alter Thyest.* 307. Leve est miserias ferre, perferre est grave. *Nep. Ar.* 1. Decem annorum legitimam poenam non pertulit, nam sexto fere anno restitutus est. *Colum.* 3, 20. Si varii generis vineta fecerimus, aliquid ex iis inviolatum erit, quod fructum perferat: *scil.* usque ad maturitatem et vindemiam. *Id.* 6, 27. *med.* Equas ventrem pertulisse, *h. e.* fetum tulisse usque ad partum. Sic *Plin.* 7, 11, 9. et *ib.* 13, 11. Perferre partum. V. infra. *Ov. Met.* 13, 478. Pertulit intrepidos ad fata novissima vultus, i. e. usque ad mortem retinuit; et *Plin. ep.* 1, 23. *extr.* Plurimum interest, quam personam tibi imponas, quae sapienti viro ita aptanda est, ut perferatur. *Stat. Th.* 12, 406. Eja agite inceptum potius: jam sidera pallent Vicino turbata die, perferte laborem, *h. e.* perficite. ℙ *Perferre legem* est ita ferre, ut accipiatur. *Cic. fragm. pro Corn.* ap. *Ascon.* Est utique jus vetandi, cum lex feratur, quamdiu non perfertur. *Liv.* 33, 46. Legem extemplo promulgavit, pertulitque, ut in singulos annos judices legerentur. *Id.* 3, 11. Legem interim non tam ad spem perferendi, quam ad lacessendam Caesonis temeritatem, ferre. Adde *Suet. Aug.* 34. Sic *Cic. Q. Fr.* 2, 2. *f.* Suspicor, per vim rogationem Caninium perlaturum. Sic ap. JCtos *perferre actionem*, *causam*, *quaestionem* est usque ad exitum deducere. *Paul. Dig.* 48, 16, 11., *Papin. ib.* 5, 2, 6., *Appul. Met.* 7. ℙ Significat etiam afferre, deferre, referre. *Cic. Q. Fr.* 3, 1, 5. Perferre mandata alicujus de re quapiam ad aliquem. *Id. ib.* 1, 1, 1. alicui nuncium rei cujuspiam. *Id. Fam.* 2, 6. litteras ad aliquem; et *ib.* 14, 1. Et litteris multorum, et sermone omnium perfertur ad me, incredibilem tuam virtutem et fortitudinem esse. *Liv.* 7, 36. *f.* Perfertur circa collem clamor. *Id.* 28, 13. Cum ad eum fama tanti exercitus perlata esset. [*Quint. Inst.* 11, 3, 33. plerisque extremas syllabas non perferentibus, i. e. ad audientes. Cf. *ib.* 8. *prol.* 15. item 4, 1, 47.] *Val. Fl.* 5, 386. Perfer opem, regina, viris. Alii leg. *Sed fer.* ℙ Saepe est obdurare ferendo, tolerare, patienter ferre, perpeti. *Cic. Att.* 5, 21. *med.* Fortasse tibi sum molestus, qui haec praedicem de me: perfer, si me amas. *Id. Or.* 2, 19. Facile omnes perpetior et perfero. *Id. Tusc.* 2, 7. Pati, perferre, non succumbere. *Ter. Andr.* 1, 1, 35. Facile omnes perferre ac pati. *Ov. Amor.* 3, 11, 7. Perfer et obdura: dolor hic tibi proderit olim. *Cic. Cat.* 2, 5. Frigore, et fame, et siti, ac vigiliis perferendis fortis ab istis praedicabatur. *Id. Verr.* 2, 2, 3. Cum perferre non possent luxuriem, crudelitatem, avaritiam, superbiam. ℙ Cum infinito. *Prop.* 2, 7, 17. abrepta desertus conjuge Achilles Cessare in tectis pertulit arma sua. ℙ Item sentire, pati, experiri, obnoxium esse. *Caes. B. G.* 2, 14. Aeduos a Caesare in servitutem redactos, omnes indignitates contumeliasque perferre. *Virg. A.* 6, 436. quam vellent aethere in alto Nunc et pauperiem, et duros perferre labores! *Id. ib.* 3, 584. Noctem illam tecti silvis immania monstra Perferimus. *Cic. ad Pompej.* 2. *f. post ep.* 11. *l.* 8. *ad Att.* Pro meis maximis in rempubl. meritis supplicia miserrima et crudelissima pertuli. *Ov. Met.* 14, 559. Non tamen oblitae, quam multa pericula saevo Pertulerint pelago. *Pall.* 10, 3. Segetes perferunt noxia animalia. ℙ Pro simplici *fero*. *Colum.* 6, 24. Vaccae decem mensibus ventrem perferunt. ℙ Pro abripere, vi ferre. *Liv.* 7, 15. Eorum, quos pavor pertulerat in silvas, atrox caedes fuit. ℙ *Perferre se*, ferre se, ire. *Virg. A.* 1, 393. Perge modo, atque hinc te reginae ad limina perfer. ℙ *Perferre legationem pro aliquo*, fungi. *Suet. Claud.* 6. Equester ordo bis patronum eum perferendae pro se legationis elegit.

PERFERVĔFĬO, is, anom. pass. perfervidus fio. Tmesis est in illo *Varr. R. R.* 1, 9. Terra, quae sole perferve ita fit, ut radices satorum comburat. Sunt qui leg. *perfervet ita*, *ut* etc. [Ceterum haec verba glossema esse putant *Gesn.* et *Schneid.* ideoque ea uncis includunt. V. v. sq. *F.*]

PERFERVĔO, es, n. 2. valde ferveo. *Mela* 1, 8. de fonte solis: Cum est *(nox)* media, perfervet.

PERFERVĬDUS, a, um, adj. valde fervidus. *Columm.* 5, 5. Aestas perfervida. Alii leg. *praefervida.* [*Ita *Schneid.*]

PERFĔRUS, a, um, adj. παναγριος, valde ferus. *Varr. R. R.* 2, 1. Boves perferi etiam nunc multi sunt in Dardania, et Media, et Thracia.

PERFĬCA, ae, f. Dea rerum obscenarum, quibus perficiendis praeerat. *Arnob.* 4, 131. Perfica una est e populo numinum, quae obscenas illas et luteas voluptates ad exitum perficit dulcedine inoffensa procedere.

PERFĬCE, adv. perfecte. *Lucr.* 2, 1114. ad extremum crescendi perfice finem Omnia perduxit rerum natura creatrix. Ita perperam legit *Pareus*, et alii ex corrupto loco *Nonii* 2, 698. Perfice, perfeceris; ubi certissime reponendum est *perfica*, *perficiens:* adde ultimam in *perfice* longam esse. ℙ Sup. *Perficissime* ap. *Pl. Rud.* 2, 5, 4. Perficissime satis nequam sum. Plerique rectius leg. *Praefiscine*, *satis* etc.

PERFĬCĬO, is, eci, ectum, a. 3. ἀποτελέω, usque ad finem facio, perfectum reddo, absolvo, conficio, perago. *Caes. B. C.* 3, 2. Comitiis perficiendis undecim dies tribuit. *Cic. Arch.* 11. Quas res nos gessimus, attigit hic versibus atque inchoavit: quibus auditis, hunc ad perficiendum hortatus sum. *Id. N. D.* 2, 13. In omni natura necesse est absolvi aliquid, et perfici. V. ABSOLVO. *Id. Or.* 30. Vides profecto, illum multa perficere, nos multa conari: illum posse, nos velle. *Id. Cluent.* 68. et *Sull.* 27. Perficere scelus. *Val. Fl.* 7, 61. jussa alicujus; et *Ter. Andr.* 4, 1, 7. promissa; et *Cic. Dejot.* 7. cogitata. *Caes. B. G.* 1, 3. conata; et *ib.* 39. opus. *Plin.* 36, 4, 4. *n.* 1. simulacrum; et 23, 1, 16. coria; et 35, 15, 52. lamulacrum; et 23, 1, 16. coria; et 35, 15, 52. laminas; et *ib.* 50. sulphur igni. Sic 33, 7, 40. minium, et excoquere. *Id.* 37, 7, 25. carbunculos. *Id.* 23, 1, 26. Stomacho cibos perficiente. Sic 11, 53, 118. Perficere cibos ambulatione; et 19, 5, 23. Cucumeres perfici non queunt in cibis. Et translate *Ov. A. Am.* 1, 11. Phillyrides puerum citharа perfecit Achillem, *h. e.* erudivit, expolivit. ℙ *Perficere annos*, transigere, vivere. *Hor. Ep.* 2, 1, 39. Est vetus, atque probus, qui centum perficit annos. Adde *Ov. Met.* 15, 816. V. PERFECTUS. ℙ Saepe est ad optatum exitum perducere, assequi, pervincere, efficere ut. *Cic. Agr.* 1, 9. Si vestrum mihi studium ad communem dignitatem defendendam profitemini, perficiam profecto, ut hujus ordinis auctoritas reipubl. restituta esse videatur. *Ter. Eun.* 1, 2, 100. Quam joco rem voluisti a me tandem, quin perfeceris? *Id. ib.* 5, 9, 24. Perfice hoc precibus, pretio, ut, etc. *Nep. Ep.* 6. *extr.* Eloquentia perfecit, ut auxilio sociorum Lacedaemonii privarentur. *Sall. Jug.* 19. Dando, et pollicendo multa perfecit, uti, etc. *Caes. B. G.* 1, 9. Sic in disputando ille perficit, qui pervincit et convincit. *Cic. Tusc.* 1, 8. Quoniam coegisti ut concederem, qui mortui essent, eos miseros non esse; perfice, si potes, ut ne moriendum quidem esse, miserum putem. ℙ Cum infinito. *Arnob.* 4, 131. V. PERFICA. ℙ Obsceno sensu. *Capitol. Maxim.* 4. Potes tricies cum muliere perficere. Adde *Mart.* 3, 79.

PERFĬCUS, a, um, adj. perficiens, ut Perfica natura, ap. *Lucr.* 2, 1114. V. PERFICE.

PERFĬDE, adv. perfidiose. *Gell.* 20, 1. *f.* Qui quoniam pactum perfide ruperat, laceratus est. *Sen. Controv.* 4, 26. *med.* Crudeliter exponentem, perfide recuperantem.

PERFĬDĒLIS, e, adj. πολύπιστος, valde fidelis. *Cic. Att.* 2, 19. *f.* Si perfidelem habebo, cui dem, scribam plane omnia.

PERFĬDENS, entis, part. ab inus. *perfido*, valde fidens, confidens. *Aurel. Vict. Caes.* 17. Audacia et robore corporis, pugnandique arte perfidens. Addunt et *Cic. Off.* 1, 26., sed ibi plerique alii *praefidens.*

PERFĬDĬA, ae, f. ἀπιστία, infidelitas, fidei minime observatae crimen, iniquitas. *Pl. Capt.* 3, 3, 7. Neque deprecatio perfidiis meis, neque malefactis fuga est. *Cic. Rosc. Am.* 38. Istius fide, ac potius perfidia deceptus sum. *Id. Fam.* 1, 2. *med.* Ut potest in tanta hominum perfidia et iniquitate. *Id. Phil.* 11, 5. Dexterae, quae fidei testes esse solebant, sunt perfidia et scelere violatae. *Id. Rosc. Am.* 40. Fraude et perfidia aliquem fallere. *Gell.* 14, 2. Homo plenus perfidiarum et fraudum. *Sall. Jug.* 115. Sceleris atque perfidiae testem esse. *Cic. Q. Fr.* 2, 3. Increpare perfidiam alicujus in aliquem. *Caes. B. G.* 4, 13. Perfidia et simulatione uti; et *ib.* 7, 5. *f.* Perfidia adductum facere quippiam. *Nep. Dat.* 11. capere aliquem. *Suet. Caes.* 75. Admittere perfidiam in aliquem. *Ov. Met.* 11, 206. addit Perfidiae cumulum, falsis perjuria verbis. *Quint. decl.* 12, 4. Qualis alias ab agricolis accusari solet, perfidia terrarum, et ingratae messis irritus labor. ℙ De iis, qui debita inficiantur. *Suet. Ner.* 5. Perfidiae tantae *(fuit)*, ut non modo argentarios pretiis rerum coemptarum, sed et in praetura mercede palmarum aurigarios fraudaverit. ℙ Translate. *Arnob.* 1, 12. Sub ipsis positum labris in acoris perfidiam vinum repente mutari.

PERFĬDĬŌSĒ, adv. ἀπίστως, infideliter, pervers[e]. *Auct. ad Her.* 1, 5. Si quid eorum spurce, et su[perbe], perbe, perfidiose, crudeliter factum proferemu[s]. *Cic. Rosc. Am.* 40. Ubi multa avare, multa auda[cter], cter, multa improbe, multa perfidiose facta vid[e]tis. *Suet. Aug.* 21. Crebrius, aut perfidiosius r[e]bellantes ulcisci.

PERFĬDĬŌSUS, a, um, adj. qui perfidus es[se] solet, qui perfidia abundat. Differt a *perfidus*, [ut] ab *ebrio ebriosus:* non tamen semper. *Tac. A.* 1[6], 32. Animo perfidiosus et subdolus. *Cic. Fam.* 3, 1[0]. Nihil in me perfidiosum, et insidiosum, et falla[x] in amicitia debes agnoscere. *Id. Pis.* 27. Falla[x], perfidiosus, impudens. *Id. Rosc. Com.* 6. Per[fi]diosum et nefarium est fidem frangere. *Id. N.* [D.] 3, 32. *f.* Omnium perfidiosissimus C. Marius.

PERFĬDUS, a, um, adj. ἄπιστος, qui fidem vi[o]lat, qui per fidem decipit, prodit. *Cic. Off.* [3,] 14. *f.* Omnes, aliud agentes, aliud simulant[es], perfidi, improbi, malitiosi sunt. *Id. ad Quir.* [...] Perfidos amicos ulcisci nihil credendo, atque om[ni] cavendo. *Virg. A.* 4, 305. Dissimulare etiam s[pe]rasti, perfide, tantum Posse nefas? *Sil.* 15, 8[...] Perfida bella. *Sen. Agam.* 887. Perfidae neci t[ra]dere aliquem, *h. e.* insidiosae, et per simulat[io]nem amoris illatae. *Ov. Fast.* 4, 380. Caesar P[er]fida magnanimi contudit arma Jubae. *Id. R. A.* 722. perfida verba. ℙ Cum genitivo. *Sil.* 1, 5. [...] cri perfida pacti Gens Cadmea. ℙ Translate. *S[en.] Med.* 302. Perfida freta, *h. e.* mare infidum. [...] *Agam.* 570. de Nauplio: In saxa duxit perfida cl[a]sem face. *Lucan.* 5, 415. Perfida nubiferi ve[ris] inconstantia veris. *Claud. VI. cons. Honor.* [...] Perfida deplorat vacuis examina ceris, *h. e.* a[b] alio migrantes. *Flor.* 3, 4. *med.* Minutius Sc[or]discos toto vastavit Hebro, multis quidem amis[sis], dum perfidum glacie flumen equitatur. Sic *A[m]mian.* 15, 10. Patulae valles, per spatia plana g[la]cie perfidae, vorant nonnunquam transeuntes. *P[rop.]* 4, 4, 49. Lubrica tota via est, et perfida: qui[a] tacentes Fallaci celat limite semper aquas. *M[art.]* 12, 48. Et Vaticani perfida vappa cadi, *h. e.* v[...] de noxia: nam *Id.* 6, 92. Vaticana bibis, bi[bis] venenum. Vel *perfida*, quia illud vinum cito v[ap]pa fit, et minime aetatem ferens fallit domin[um]. ℙ *Perfidum* adverbii more pro *perfide* ap. *Hor.* [Od.] 3, 27, 67. aderat querenti Perfidum ridens Ve[nus].

*PERFINGO, is, a. 3. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. [...] Hic sita sum varios avium perfingere cantus. *B*[...]

PERFĬNĬO, is, a. 4. idem quod finio, finem pono. *Lucr.* 1, 611. pars semper habebit Di[ver]diam partem, nec res perfiniet ulla.

PERFIXUS, a, um, part. ab inus. *perfigo*, tr[ans]fixus. *Lucr.* 3, 306. Nec gelidis torpet telis [per]fixa pavoris. *Id.* 2, 360. et crebra revisit Ad [sta]bulum desiderio perfixa juvenci.

PERFLĀBĬLIS, e, adj. qui vento perflari est, penetrabilis, pervius, tenuis. *Cic. Div.* 2, [...] Deos ipsos jocandi causa induxit Epicurus pe[llu]cidos, et perflabiles. *Solin.* 27. Auctor est Va[rro] perflabilem ibi terram, ventis penetrantibus, [...] *Pall.* 1, 6. *med.* Aer oleas tepidus juvat, et [...] tis mediocribus sine vi et horrore perflabilis; *ib.* 36. Sit area loco sublimi, et undecumque [per]flabili.

PERFLĀGĬTĬŌSUS, a, um, adj. valde flag[itio]sus. *Cic. Coel.* 20. *f.* Num tibi perturpe, aut [per]flagitiosum esse videatur?

[PERFLAGRĀTUS, a, um, part. ab inus. [per]*flagro:* idem ac valde flagratus. *Capell.* 6, [...] Dispendiaque lini perflagrata cassum devor[avit] Mulcibero. *F.*]

PERFLĀMEN, inis, n. idem quod flamen, [fla]tus. *Prud. Apoth.* 760. sine divino Domini pe[rfla]mine summi Arida terra fuit.

PERFLĀTĬLIS, e, adj. idem quod perfla[bilis]. *Appul. Met.* 4. Domus tuae patulus et perfla[tilis] locus. Alii leg. *perflabilis;* et *ib.* 3. Aedium [...]tore perflatili.

[PERFLĀTĬO, onis, f. idem ac perflatus. [Ca]*pell.* 1, 11. Virtus praecedentis officio, ac [...] curialis virgae perflatione concussa, in coelum [...]ra sustollitur. *F.*]

PERFLĀTUS, us, m. διαπνοή, actus perfla[ndi], aer, aut ventus perflans. *Cels.* 3, 19. Aeger [...] situs loco non calido, fenestris patentibus, si [...] perflatus quoque aliquis accedat; et 1, 2. A[...]cium habens perflatum aestivum, et solem h[iber]num. *Colum.* 1, 5. *med.* Quanto fuerit aed[ificium] solum pronius orienti, tanto et aestate liberiu[s per]cipere perflatus poterit. *Plin.* 17, 19, 31. A[...] ablaqueant, perflatusque admittunt; et 16, 40[...] Ulmus in perflatu firma, robur defossum; e[t] 17, 44. *n.* 2. Loca perflatum non habentia.

PERFLĒTUS, a, um, part. ab inus. *pe[rfleo]*, multum fletus. *Appul. Met.* 2. Diutine visu [per]fleto. Est qui leg. *praefleto* eod. sensu.

PERFLO, as, avi, atum, n. 1. διαπνέω, [per]flo, sive multum flando commoveo. *Varr. R[. R.]* 1, 13. Nubilarium fenestras habere oportet [ex ea] parte, unde commodissime perflari possit. [...] *A.* 1, 87. venti ruunt, et terras turbine per[flant]. *Colum.* 2, 21. Favonius, qui lenis aequalisqu[e]

vis mensibus perflat. *Lucr.* 6, 131. cum venti bila perflant. *Ov. R. Am.* 369. perflant altissima nti. *Lucan.* 5, 418. Hic (*aquilo*) utinam summi rvet carchesia mali, Incumbatque furens, et Graad moenia perflet, *h. e.* perflando impellat: vel que ad Graja moenia flet. *Plin.* 2, 107, 111. rflantibus undique procellis. *Id.* 18, 30, 73. Suendunt granaria lignea columnis, et perflari unque malunt. *Lucan.* 9, 348. Deus, quem toto ore pontus Audit, ventosa perflantem murmura ncha, *h. e.* tuba inspirata sonos edentem.

PERFLUCTŬO, as, n. 1. multum fluctuo, fluctuum re circa aliquid moveor. *Lucr.* 3, 722. Unde davere, rancenti jam viscere, vermes Exspirant? que unde animantum copia tanta Exos, et exsanis tumidos perfluctuat artus?

PERFLŬO, is, uxi, n. 3. διαῤῥέω, fluo per aliem locum, vel valde fluo. *Lucr.* 2, 392. subito r colum vina videmus Perfluere: at contra tardum nctatur olivum. *Id.* 3, 949. si grata fuit tibi vianteacta priorque, Et non omnia pertusum consta quasi in vas Commoda perfluxere, atque inata interiere. *Petr. Sat.* 23. Perfluebant per fron- sudantis acaciae rivi. *Appul. Met.* 1. Sudore rfluere. *Plin.* 36, 26, 65. Belus amnis in mare rfluens. *Arnob.* 6, 191. Hiemalia sentiunt frigo-, solibus torrentur aestivis, pluvialibus nimbis rfluuntur. ℙ Translate. *Quint.* 2, 5. *med.* Sic dientibus securitas aberit, nec quae dicentur, rfluent aures. Alii leg. *superfluent.* [*Ita *Spalg.* c. plurimis cdd.] ℙ Item humorem transtto. Translate. *Ter. Eun.* 1, 2, 25. Plenus rirum sum, hac atque illac perfluo, *h. e.* arcana tinere nescio. ℙ Pro affluere, abundare. *Cic.* . 2, 35. Percunctare ipse te, perpetuisne mavoluptatibus perfluens in tranquillitate degere, Al. leg. *perfruens.* [*Ita recte *Orell.* c. recentt.] e veste ampla, et fluenti. *Appul. Met.* 11. Inis illius pallae perfluebat amictus.

ERFLŬUS, a, um, adj. qui perfluit. Translate *ul. Met.* 11. Incessu perfluo feminam mentieur, *h. e.* molli et diffluente.

ERFLUXUS, a, um, part. a *perfluo*, valde flu-, qui facile corrumpitur et perit. *Quint. decl.* *extr.*, ubi alii aliter legunt.

ERFŌCO, as, avi, atum, a. 1. effoco. *Paul.* . 25, 3, 4. Necare videtur non tantum is, qui um perfocat, sed et is, qui abjicit. Ita *Tor*.; alii *praefocat.*

ERFŎDĬO, is, ōdi, ossum, a. 3. διορύττω. oro, transfigo, rumpo. *Cic. Vat.* 5. Licet imparietes perfoderis, vicinos compilaris. *Varr.* *R.* 3, 17. *med.* Perfodere montem. *Colum.* 10, Tu gravibus rastris cunctantia perfode terga. *Sat.* 32. *extr.* Spina argentea dentes perfo-. *Plin. ep.* 3, 16. Ferrum stringere, perfodere us *Lucan.* 8, 618. postquam mucrone latus stus Achillas Perfodit. *Gell.* 5, 2. Conjectis que in Alexandrum telis, vulneribus alte in ice, atque in latere equus perfossus est.

ERFOECUNDUS. V. PERFECUNDUS.

ERFOEDĔRĀTUS, a, um, part. ab inusit. *oedero*, multum foederatus. *Not. Tir.* p. 71. lus, foederatus, perfoederatus. *F.*]

ERFŎRĀCŬLUM, i, n. τρύπανον, parva terebra: *perforo*, ut furfuraculum etiam est appella- a furfure, quia scobem furfuribus similem in dis lignis faciat. *Arnob.* 6, 200. Simulacra quae vos terrent, quaeque adoratis, sunt forus incocta figulinis, ex incudibus et malleis , grosphis rasa, descobinata de limis, serris, raculis, asciis secta, dolata, effossa, terebraexcavata vertigine, runcinarum levigata de s. Ex his patet, *perforaculis dolata esse trati coi succhielli, ut terebrarum excavata vertisunt scavati col girar delle trivelle.* *Gloss.* *x.* Perforaculum, τρύπανον, τέρετρον. [*Lonlurima h. l. ex suis dedit *F.*]

ERFŎRĀTUS, a, um, part. a *perforo:* pertetus. *Cic. N. D.* 3, 4. Et cum rerum natura lumina ab animo ad oculos perforata nos havoluisset. *Sen. ep.* 99. *med.* Perforato animo ebamus, et transmittente quidquid acceperat. *B. Alex.* 46. Multae naves rostris perforatae untur. *Plin.* 37, 5, 20. Berylli perforati gras, medulla candoris exempla.

ERFORMĪDĀTUS, a, um, part. a *performido*, um formidatus. *Sil.* 3, 608. Jam puer auricoerformidate Batavo. Alii leg. *praeformitate:* magis placet.

ERFORMĪDO, as, a. 1. valde formido. *Not.* p. 71. Formidat, reformidat, performidat. *F.*]

ERFORMĪDŎLOSUS, a, um, adj. valde formius. *Aurel. Vict. Caesar.* 4. *med.* Natura peridolosus.

ERFORMO, as, a. 1. conformo, informo. *Tert.* 1. *med.* Ad malum performantur. Alii leg. *formantur.*

ERFŎRO, as, avi, atum, a. 1. διατρυπάω, ab d alteram partem foro, pertundo, perterebro. *fr.* ap. *Quint.* 8, 6. *med.* Hoc miror, quemhominem ita pessundare alterum verbis velle, iam navem perforet, qua ipse naviget. *Hirt.* *B. Alex.* 25. Cum triremem hostium perforasset, ac demersisset. *Ov. Met.* 12, 377. Perque armos uno duo pectora perforat ictu. *Id. Trist.* 3, 9, 26. Innocuum rigido perforat ense latus; et *Stat. Silv.* 1, 5, 45. Multus ubique dies, radiis ubi culmina totis Perforat, atque alio sol improbus uritur aestu. *Cic. Fam.* 7, 1. In illo cubiculo tuo, ex quo tibi Stabianum perforasti, et patefecisti Sejanum, *h. e.* fenestram fecisti, qua Stabianum prospiceres. ℙ Obsceno sensu idem est ac paedico. *Auct. Priap.* 78. Deprensos ego pertorare possum, Tithonum, Priamumque, Nestoremque. V. INFORO. ℙ Part. *Perforandus* ap. *Cels.* 8, 9. Si latius aliquid abscedet, duobus aut tribus locis erit perforandum. ℙ Tmesis est in illo *Lucr.* 5, 1267. Et terebrare etiam, ac pertundere, perque forare.

PERFORTĬTER, adv. valde fortiter. *Ter. Ad.* 4, 2. 28. Me servulum, qui referire non audebam, vicit: hui perfortiter!

[PERFOSSĬO, onis, f. actus perfodiendi. *Gloss. Phil.* Perfossio, διορυγή, διορυγμός. *F.*]

*PERFOSSO, διορύσσω *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

PERFOSSOR, oris, m. qui perfodit, διωρυκτής. *Pl. Ps.* 4, 2, 23. Perfossor parietum. *Appul. Apol.* Eo quidem pacto et qui myoparones quaesierit, pirata erit; et qui vectem, perfossor; et qui gladium, sicarius.

*PERFOSSŪRA, ae, f. διορυγή *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

PERFOSSUS, a, um, part. a *perfodio:* perforatus, cavatus, transfixus. *Cic. Fin.* 2, 34. Hellesponto juncto, Athoque perfosso. *Gell.* 3, 7. Quadringenti tum una perfossi gladiis cadunt. *Virg. A.* 11, 10. Thorax perfossus.

[PERFŎVĔO, es, a. 2. valde foveo. *Sedul.* 4, 25. Solatur nexos in carcere, perfovet aegros. *Not. Tir.* p. 134. Fovet, refovet, perfovet. *F.*]

PERFRACTUS, a, um, part. a *perfringo:* omnino fractus. *Virg. A.* 11, 614. perfractaque quadrupedantum Pectora pectoribus rumpunt. *Tibull.* 1, 11, 53. scissosque capillos Femina, perfractas conqueriturque fores. *Cels.* 8, 9. Tota costa perfracta. *Plin.* 11, 37, 48. Capitis ossa perfracta non queunt solidari. *Val. Fl.* 6, 184. perfractaque caedibus arma. *Sil.* 16, 412. perfracto volvitur axe Cernuus. V. PERFRINGO.

PERFRĔMO, is, ui, n. 3. vehementer fremo. *Attius* ap. *Cic. N. D.* 2, 35. Inciti atque alacres rostris perfremunt delphini.

PERFRĔQUENS, entis, adj. valde frequens. *Liv.* 41, 1. In portu emporium brevi perfrequens factum.

PERFRĔTO, as, n. 1. transfreto, pertranseo. *Solin.* 27. *med.* Inter haec vadosa classem Romanam accepimus perfretasse.

PERFRĬCĀTUS, a, um, part. a *perfrico*, bene fricatus. *Vitr.* 7, 1. *med.* Testacea spicata sint extenta, et ad regulam perfricata. *Plin.* 28, 12, 51. Faucibus felis fimo extrinsecus perfricati. *Petr. Sat.* 132. *med.* Mox perfricata diutius fronte, etc. Est qui leg. *perfricta.* V. PERFRICTUS.

PERFRĬCO, as, cui, a. 1. περιτρίβω, valde frico, vel totum frico. *Cic. Verr.* 2, 3, 25. Cum interea Apronius caput atque os suum unguento perfricaret. [*Suet. Tib.* 60. perfricare alicui faciem pisce: ubi in prox. sequentibus respondet *os lacerare.*] *Petr. Sat.* 22. Totam faciem ejus fuligine longa perfricuit. *Cels.* 3, 14. *f.* In lectulo se contineat, post febrem perfricetur. *Id.* 1, 3. Totum corpus leniter perfricare ex oleo. *Plin.* 28, 12, 52. Cervicum dolores butyro, aut adipe ursino perfricantur. *Ov. A. Am.* 3, 216. Nec dentes coram perfricuisse probem. *Varr. R. R.* 3, 16. *med.* Alvus, in quam transiturae sunt apes, apiastro perfricanda. ℙ *Perfricare caput* dicuntur, qui in re aliqua haerent, neque quid faciendum sit, plane sciunt, [*nos: *sich hinter den Ohren kratzen.*] *Cic. Pis.* 25. *extr.* Ut scriba, perscriptis rationibus, secum ipse, caput sinistra manu perfricans, commurmuratus sit: ratio quidem hercle apparet, argentum οἴχεται. [*Ernest.* in *cl. Cic.* s. h. v. etiam hic de impudentia sermonem esse putat, de homine, qui nihil vereatur, nihil timeat. *Schütz.* in *cl. Cic.* s. h. v. neque sollicitudini hic locum, neque impudentiae vestigium esse vult, sed *caput perfricandi* gestus esse aliquid cum risu admirantis. V. utrumque *l. c.*] ℙ *Perfricare frontem, faciem, os,* pudorem abjicere, impudentem fieri, περιτρίψασθαι τὸ μέτωπον: nam cum in pudore sanguis in os diffundatur, qui erubescere nolunt, hi solent faciem manu perfricare ad ruborem illum detergendum, et sanguinem ad interiora repellendum. *Cic. Tusc.* 3, 18. Quid tergiversamur, Epicure, nec fatemur, eam nos dicere voluptatem, quam tu idem, cum os perfricuisti, soles dicere? *Mart.* 11, 27. Aut cum perfricuit frontem, posuitque pudorem. *Quint.* 11, 3. *med.* Perfricare faciem, et quasi improbam facere. *Calvus* ap. *eund.* 9, 2. *med.* Perfrica frontem, et dic te digniorem, qui praetor fieres, quam Catonem. [*Hanc locutionem illustrat *Victor. Var.* 8, 6. cf. *Spald.* ad *Quint.* 4, 1, 42.]

PERFRICTĬO, onis, f. περίψυξις, κατάψυξις: a *per* et *frigeo:* morbus est, quo frigore totum corpus corripitur, ut fieri solet in febris accessione; interdum aliqua pars tantum corporis laborat, et ex eo torpescit, ut cum occupantur fauces, raucedo sequitur, et tussis; cum nasi meatus obstruitur, sequitur spiritus difficultas; cum brachium, aut pes torpet, etc. *Plin.* 20, 14, 55. Tussi in perfrictione fricari ante balnea convenit. *Id.* 23, 8, 80. In fatigatione, aut perfrictione lauri succo perungi. *Id.* 20, 22, 87. Oleo ex sinapis semine utuntur ad nervorum rigores, lumborumque, et coxendicum perfrictiones. *Id.* 26, 12, 76. Bibitur in loco calido, et a perfrictionibus tuto. *Scrib. Comp.* 57. Si quando moventur dentes ex perfrictione, confirmandi erunt gargarizatione lactis asinini. ℙ *Perfrictio* a *frico* est, cum frictione cutis atteritur, rumpiturque. *Plin.* 21, 18, 69. de cypiro: Intertriginum, et alarum vitiis, perfrictionibusque, cum oleo illitum, non dubie mederi.

[PERFRICTĬUNCŬLĂ, ae, f. dimin. perfrictionis, quatenus febriculam significat, commotiuncula. *M. Aurel.* ap. *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 4, 6. Ego aliquantum prodormivi propter perfrictiunculam, quae videtur sedata esse. *F.*]

PERFRICTUS, a, um, part. a *perfrico*, idem ac perfricatus. *Appul. Met.* 2. Perfrictis oculis. V. PERFRICATUS.

PERFRĪGĔFĂCĬO, is, eci, actum, a. 3. valde frigidum facio. *Pl. Ps.* 4, 7, 117. Mihi jamdudum ille Syrus cor perfrigefacit, *h. e.* metu, et horrore perfundit.

PERFRĪGĔO, es, ixi, n. 2. idem ac perfrigesco. *Gloss. Philox.* Perfrigeo, καταψύχω. *Cels.* 1, 3. Ei, qui perfrixit, opus est in laconico sedere, donec insudet. *Mart.* 3, 18. Perfrixisse tuas questa est praefatio fauces. *Juven.* 7, 194. Et si perfrixit, cantat bene. ℙ [Translate. *M. Aurel.* ap. *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 4, 5. Ego videor mihi perfrixisse, quod mane soleatus ambulavi, an quod male scripsi, non scio. Certe homo alio qui pituitosus, hodie tamen multo mucculentior mihi esse videor. Jocus hic est in ambiguo: fatetur enim, se quaedam crassa Minerva scripsisse, et admodum frigida, ac nullius pretii. *F.*]

PERFRĪGĔRĀTUS, a, um, part. a *perfrigero*, refrigeratus. *Scrib. Comp.* 271. Haec omnia infervescunt super carbones, deinde perfrigerata eodem cacabo reponuntur.

PERFRĪGĔRO, as, a. 1. idem ac refrigero. *Plin.* 25, 13, 103. Omnium harum vis eadem perfrigerare, et astringere. *Hard.* legit *refrigerare* ex MSS. *Not. Tir.* p. 113. Refrigerat, perfrigerat.

PERFRĪGESCO, is, n. 3. valde frigeo, perfrictione laboro. *Varr. R. R.* 2, 9. *med.* Pluviis diebus cubilia substernenda fronde aut pabulo (fortasse legend. *sabulo*) duabus de causis, ut ne (*canes*) oblinantur, aut perfrigescant. *Plin.* 31, 6, 33. Difficilius perfrigescunt (*aqua*) marina calefacti. *Scrib. Comp.* 268. Acopum hieme non patitur perfrigescere artus. [*Multis hunc locum emendavit *F.*]

PERFRĪGĬDUS, a, um, adj. valde frigidus. *Cic. Verr.* 2, 4, 40. Erat hiems summa, tempestas perfrigida. *Cels.* 1, 3. *med.* Vini non perfrigidi potio.

PERFRINGO, is, fregi, fractum, a. 3. διαῤῥήγνυμι, omnino, vel totum frango, confringo, effringo. *Cic. Div.* 2, 41. Perfracto saxo, sortes erupere. *Plin.* 5, 24, 20 de Euphrate: Occurrit ei Taurus mons, nec resistit: Omiram vocant irrumpentem, mox ubi perfregit, Euphratem, *h. e.* frangendo perrumpit. *Caes. B. G.* 1, 25. Pilis missis facile hostium phalangem perfregerunt: ea disjecta, etc. *Tac. H.* 3, 20. Perfringere ac subruere muros. *Val. Fl.* 1, 192. Pinguia letifera perfringere colla bipenni. *Plin.* 10, 12, 14. Perfringere nucem. *Lucan.* 3, 343. vi portas. *Tac. H.* 4, 1. domos. *Plin. ep.* 5, 6. *med.* Campi, quos ingentes boves, et fortissima aratra perfringunt. *Sen. Herc. Fur.* 1024. In conjugem nunc clava libratur gravis, Perfregit ossa. ℙ *Perfringere* dicitur (ut *frangere*) is ipse, cui quippiam externa vi frangitur, v. gr. crus, brachium. *Ter. Adelph.* 1, 1, 11. Et quibus nunc sollicitor rebus! ne aut ille alserit, aut uspiam ceciderit, aut perfregerit aliquid. *Liv.* 21, 36. *extr.* Jumenta prolapsa, jactandis gravius in continendo ungulis, penitus perfringebant. *Id.* 22, 20. Naves omnes, quae non perfregerant proras litore illisas, religatas puppibus in altum extraxere. [*Huc pertinet etiam locus *Lucretii* 6, 137. de ventis: nubem perfringens impetu recto: quem Noster nescio cur infra laud. ℙ Translate illam primam agendi rationem significat, qua res cujuscunque generis obstantes, adversas ita quasi medias frangimus ac delemus, ut concidant, atque impedimento esse amplius non possint, i. q. superare, vincere.] *Cic. Har. resp.* 23. Qui omnes angustias, omnes altitudines, omnium objecta tela semper vi et virtute perfregit. *Sen. Herc. Fur.* 1274. Surge, et adversa impetu perfringe solito. [*His adjungi poterat locus, quo disturbandi, disjiciendi notionem habet,] *Cic. Cat.* 4, 10. *extr.* Neque ulla tanta vis reperietur, quae tantam conspirationem bonorum omnium perfringere et labefactare possit. [*Nunc sequi poterat locus:] *Cic. Brut.* 9. *f.* Suavis videri maluit, quam gravis, sed suavitate ea, qua

perfunderet animos, non qua perfringeret. [*Ubi *suavitate perfringere* recte *Ellendt.* explicat: innarrabili quadam dicendi suavitate, cum vi conjuncta ad audientium animos obstinatos sibi aditum munire, eos demulcere devinctosque secum abripere. ¶ Secundo loco *perfringere* in malam partem adhibetur pro violare, tollere:] *Cic. Verr.* 2, 5, 15. Ut earum rerum vi et auctoritate omnia repagula juris, pudoris et officii perfringeres. *Id. Cat.* 1, 7. Tu non solum ad negligendas leges ac quaestiones, verum etiam ad evertendas perfringendasque valuisti. *Id. Mil.* 32. Perfringere decreta senatus. *Id. Cluent.* 6. Perfregit ac prostravit omnia cupiditate ac furore.

PERFRĬO, as, a. 1 probe frio, contero. *Colum.* 12, 38. *med.* Baccas myrti quam maturissimas legito, et perfriato ita, ne interiora semina conteras.

PERFRĪVŎLUS, a, um, adj. valde frivolus. *Vopisc. Aurel.* 6. *extr.* Haec video esse perfrivola.

PERFRUCTĬO, et Perfruitio, onis, f. ἀπόλαυσις, actus perfruendi: a part. *fruitus*, et *fructus*. *August. Quant. anim.* 33. *med.* Quae sint gaudia, quae perfructio summi et veri boni. *Id. Trin.* 6, 10. Ille ineffabilis complexus Patris et imaginis non est sine perfruitione, sine caritate, sine gaudio. MSS. hic habent *perfectione*, vel *perfunctione*.

PERFRUCTUS, a, um, part. a *perfruor*, qui plene fructus est, *Lucr.* 3, 969 Omnia perfructus vitai praemia, marces? Est qui leg. *perfunctus*. [*Ita *Eichst.*]

PERFRŬOR, eris, fructus sum, dep. 3. ἀπολαύω, plene fruor, diu et constanter fruor: omnem fructum percipio, potior. *Cic. Pis.* 20. His ego rebus pascor, his delector, his perfruor. *Id. Cat.* 1, 10. Hic tu qua laetitia perfruere? quibus gaudiis exsultabis? quanta voluptate bacchabere! et *ib.* 4, 6. Ita mihi salva republ. vobiscum perfrui liceat. *Id. Brut.* 2. Perfrui auctoritate, rerum gestarum gloria, sapientiae laude. *Id. Leg.* 1, 21. *f.* vita modica et apta virtute. *Id. Fam.* 7, 1. otio; et *ib.* 5, 12. Ut vel auctoritate testimonii tui, vel indicio benevolentiae, vel suavitate ingenii, vivi perfruamur. *Id. fragm.* ap. *Prisc.* 10, 883. Amoenitate summa perfructus est. ¶ Ap. *Ov. Her.* 11, 128. mandatis perfruar ipsa pàtris, *h. e.* exsequar. Alii leg. *mandatum persequar*. Alii totum illud distichon spurium arbitrantur. ¶ Part. *Perfruendus* ap. *Cic. Off.* 1, 8. Expetuntur divitiae cum ad usus vitae necessarios, tum ad perfruendas voluptates.

PERFŬGĂ, ae, m. αὐτόμολος, *Festus:* Perfugam Gallus Aelius ait, qui liber, aut servus, aut hostis sua voluntate ad hostes transierit: qui idem dicitur transfuga. Quamquam sunt, qui credant, perfugam esse, non tam qui alios fugiat, quam qui ob spem commodorum ad quempiam perfugiat. Haec *Fest.* Differt a *transfuga*, si vim verbi spectes, quia *perfuga* est respectu eorum, ad quos confugit: *transfuga* eorum, a quibus discedit: tametsi in usu loquendi id non servatur. Dicitur autem non solum de militibus, sed etiam de aliis. *Cic. Rosc. Am.* 40. Iste, qui initio proditor fuit, deinde perfuga: qui primo sociorum consilia adversariis enunciavit, deinde societatem cum ipsis adversariis coiit. *Crassus* ap. *Cic. Or.* 66. Cur de perfugis nostris copias comparant contra nos? *Caes. B. G.* 3, 18., *Liv.* 27, 15. *med.* et *Nep. Dat.* 6. Qui ubi pro perfuga ad eos venit, etc. et *Cic. Off.* 3, 22. Cum Pyrrhus populo R. bellum intulisset, perfuga ab eo venit in castra Fabricii, eique est pollicitus, etc. ¶ Differt a *fugitivo*. *Liv.* 30, 43. *extr.* De perfugis gravius, quam de fugitivis consultum. V. FUGITIVUS.

PERFŬGĬO, is, ūgi, n. 2. καταφεύγω, plane fugio, confugio, refugio, praesertim auxilii petendi causa. *Cic. Pis.* 36. *f.* Cum concursum plorantium, et tempestatem querelarum ferre non posses, in oppidum Beroeam perfugisti. Al. leg. *profugisti*. [*Ita *Orell.*] *Liv.* 1, 9. Jam Tarquinii ad Lartem Porsenam perfugerant. *Nep. Dion.* 5. Corinthum perfugit Heraclides, expulsus a Dionysio. *Tac. A.* 1, 32. Cum perfugisset ad tribunal, pedibusque Caecinae advolveretur. ¶ Speciatim de iis dicitur, qui ad hostes transeunt: unde *perfuga*. *Caes. B. C.* 3, 61. Ante id tempus nemo a Caesare ad Pompejum transierat, cum paene quotidie a Pompejo ad Caesarem perfugerent. *Hirt. B. Afr.* 35. *extr.* Legionarii complures a Scipione in castra Caesaris perfugerunt. ¶ Translate. *Gell.* 6, 2. *f.* Qui cum in culpa, et in maleficio revicti sunt, perfugiunt ad fati necessitatem, et quae pessime fecerunt, ea non suae temeritati, sed fato esse attribuenda dicunt.

PERFŬGĬUM, ii, n. καταφυγή, locus tutus, quo in molestia, periculo, calamitate perfugere contendimus. *Caes. B. G.* 4, 38. Cum propter siccitates paludum, quo se reciperent, non haberent, quo perfugio superiore anno fuerant usi. *Cic. Cluent.* 3. Spes me tenet, hunc locum, consessumque vestrum ejus fortunae miserae, multumque jactatae portum ac perfugium futurum. *Id. Rabir. perd.* 2. Nullum extremis reipubl. temporibus perfugium, et praesidium salutis. *Id. Arch.* 7. *f.* Haec studia rebus adversis perfugium ac solatium praebent. *Id. Sull.* 28. *extr.* Munite communem arcem bonorum, obstruite perfugia improborum. *Id. Rosc. Am.* 52. Unum perfugium, judices, una spes reliqua est Sex. Roscio, vestra pristina bonitas et misericordia. *Pl. Cas.* 3, 5, 2. Nescio, unde auxilii, praesidii, perfugii mihi, aut opum copiam comparem. *Sall. Jug.* 57. In Caesare miseris perfugium, in Catone malis pernicies. *Cic. Or.* 1, 45. Senectuti vero celebrandae et ornandae quod honestius potest esse perfugium, quam juris interpretatio? *Id. Verr.* 2, 2, 41. *extr.* Postremo illo desperatissimo perfugio uti posset, se imprudentem fecisse. *Id. Div.* 2, 72. Perfugium videtur omnium laborum et sollicitudinum esse somnus. [**Id. Manil.* 13, 39. hiemis enim, non avaritiae, perfugium majores nostri in sociorum atque amicorum tectis esse voluerunt, i. e. hiemis vitandae, non explendae avaritiae causa confugerunt ad tecta etc, V. *Matth.*]

PERFULCĬO, is, lsi, ltum, a. 4. bene fulcio. *Auct. Pan. ad Pis.* 86. Eloquio sanctum modo perfulcire senatum, Alii leg. *permulcire*. *Not. Tir.* p. 117. Perfulsit.

PERFULGĔRAT, abat, impers. valde fulgurat. *Stat. Th.* 7, 502. multoque latus perfulgerat ense. Alii leg. *praefulgurat*. *Not. Tir.* p. 118. Fulgerat, perfulgerat.

PERFUNCTĬO, onis, f. λειτουργία, administratio, exercitatio, actus et terminus perfungendi. *Cic. Or.* 3, 2. Qui ei annus primus ab honorum perfunctione aditum omnium concessu ad summam auctoritatem dabat. *Id. Fin.* 1, 15. Nam neque laborum perfunctio, neque perpessio dolorum per se ipsa allicit.

PERFUNCTORĬE, adv. πρὸς ἀφοσίωσιν, languide, remisse, neglecte, oscitanter, cum quid non serio accuratur, sed ut officio perfuncti videamur, et quantum satis sit aut ad reprehensionem vitandam, aut ad veniam emerendam. *Petr. Sat.* 11. Me coepit non perfunctorie verberare. *Papin. Dig.* 29, 5, 21. *extr.* Qui non perfunctorie debitum officium impleverant. *Torrent.* habet *defunctorie*. Adde *August. ep.* 148. *ad Valer.*

PERFUNCTUS, a, um, part. a *perfungor:* qui plene functus est, qui peregit, confecit. *Cic. Or.* 1, 45. Quid enim est praeclarius, quam honoribus, et reipubl. muneribus perfunctum senem posse dicere, etc.? *Id. Brut.* 2. Quo tempore aetas nostra perfuncta rebus amplissimis, tanquam in portum confugere deberet. *Id. Dom.* 52. Quos memoriae proditum est ab ipso Hercule, perfuncto jam laboribus, sacra didicisse. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 5. *med.* Reminiscere, illam omnibus bonis prope perfunctam esse, *h. e.* omnia bona percepisse, habuisse. *Cic. Fam.* 1, 9. *med.* Ut mihi tam multa pro se perpesso atque perfuncto concederet, ut, etc. Sic *ib.* 5, 12. Ceteris nulla perfunctis propria molestia, casus autem alienos sine ullo dolore intuentibus, etiam ipsa misericordia est jucunda. *Lucr.* 3, 982. Quae tamen omnia te vita perfuncta sequentur, *h. e.* cum vitam, seu durationem peregerint. *Gell.* 10, 18. Perfunctus fato. *Varr. R. R.* 2, 4. Sues perfunctas esse a febri, et a foria, *h. e.* a febri, qua laboraverint, liberatas esse. Alii *omitt.* a. *Appul. Met.* 3. Perfunctus coena, *h. e.* qui coenavit. Sic *Ov. A. Am.* 2, 227. Nocte domum repetens epulis perfuncta redibit. ¶ Cum accusat. *Appul. Met.* 8. Timorem illum satis inanem perfuncti. V. PERFUNGOR. ¶ Absolute. *Cic. Cluent.* 41. *med.* Judices, quod se perfunctos jam esse arbitrantur, cum de reo judicarunt, negligentius attendunt cetera; et *Dom.* 17. Equidem jam perfunctus sum, explevi animos invidorum. ¶ Passive. *Cic. Sext.* 4. *med.* Recito memoriam perfuncti periculi, praedicationem amplissimi beneficii, etc.

PERFUNDO, is, ūdi, usum, a. 3. διυγραίνω, per omnes partes humore conspergo, madefacio, respergo. *Virg. G.* 3, 445. Dulcibus idcirco fluviis pecus omne magistri Perfundunt. *Varr. R. R.* 1, 13. Cohors habeat lacum: boves enim ex agro reducti hic bibunt, hic perfunduntur. *Hor. Sat.* 2, 4, 50. pisces perfundere olivo. *Id. Epod.* 13, 9. Perfundi nardo. *Cels.* 6, 6. *n.* 7. Debet per caput prius calida, tum egelida perfundi. *Ov. Her.* 11, 115. Perfundere aliquem lacrimis. *Stat. Th.* 2, 143. illos post verbera fessos Exceptamque hiemem cornu perfuderat omni Somnus. ¶ Ipse etiam liquor perfundere dicitur. *Virg. A.* 7, 459. ossaque et artus Perfudit toto proruptus corpore sudor. *Plin.* 3, 5, 6. Tot amnium fontiumque ubertas totam Italiam perfundens. ¶ Flumina perfundere locum aliquem dicuntur, quem alluunt. *Plin.* 5, 29, 29. Trallis alluitur Audone amne, perfunditur Thebaide; et 4, 12, 23. Insula perfunditur amne Ilisso. ¶ Pro defundere, effundere. *Colum.* 12, 24. *f.* Sextarios musti in id vas perfundere, et rutabulo peragitare. ¶ *Perfundere alicui oculum*, excutere. *Ulp. Dig.* 9, 2, 5. *f.* Sutor puero forma calcei cervicem ita percussit, ut oculus perfunderetur. Ita *Torrent.* et *Haloand.* Est qui leg. *profundere*tur. ¶ Pro obducere, contegere. *Sen. ep.* 115 *med.* Cum auro tecta perfundimus, quid aliud quam mendacio gaudemus? scimus enim, sub illo auro foeda ligna latitare. *Sen. alter Hippol.* 394. temere jactae colla perfundunt comae. *Id. Oed.* 1000. atra nube perfundit caput; et *ib.* 553. Lugubris imo palla perfundit pedes. *Mart.* 7, 33. Dejecto quid inepte, pedes perfundis amictu? ¶ Et pro implere. *Plin. ep.* 5, 6. *med.* Cubiculum hieme tepidissimum, quia plurimo sole perfunditur. *Lucan.* 7, 215. totos perfudit lumine colles; et 546. Quo totos errore vago perfuderat agros, Constitit hi bellum. *Stat. Th.* 2, 208. de Fama: Nec mini Ogygias eadem Dea turbida Thebas Insilit, et to tis perfundit moenia pennis, i. e. spargit rumore tota urbe. ¶ Saepe refertur ad animum pro im buere, replere. *Cic. Tusc.* 4, 9. Qualis est ha voluptas aurium, tales sunt oculorum, et tacti num, et odorationum, et saporum: quae su omnes unius generis, ad perfundendum animu tanquam illiquefactae voluptates. *Id. Fin.* 2, Voluptas, quam sensus accipiens movetur, et j cunditate quadam perfunditur. *Liv.* 10, 38. Er apparatus sacri, qui perfundere religione animu posset. *Cic. Att.* 8, 6. Dii immortales, qui horror perfudit! quam sum sollicitus, quidna futurum sit! *Petr. Sat.* 132. Secreto rubore p fundi. *Liv.* 30, 16. gaudio; et 2, 63. timo *Cic. Fin.* 5, 24. laetitia. *Catull.* 64, 330. ment amore. ¶ *Perfundi studiis*, leviter imbui. *S ep.* 36. Perseveret perbibere liberalia studia, n illa, quibus perfundi satis est, sed haec, quil tingendus est animus; et *ep.* 110. *med.* Si quis ha humanorum divinorumque notitiam acceperit: illa se non perfuderit, sed infecerit. Transla hic est ab iis, quae aqua perfunduntur, quae li probe madefiant, siccari brevi possunt: con quae inficiuntur colore aliquo, ut lana, elui plius fere nequeunt. ¶ *Perfundere aliquem ju cio*, judicii vexationem, ceu aquam, offunde in jus vocare, et afficere molestia sistendi se a judicem, parandae defensionis, et causae dicend *Cic. Rosc. Am.* 29. Mihi videris, Eruci, una m cede duas res assequi velle, nos judicio perfunde accusare autem eos ipsos, a quibus mercedem cepisti. Eadem ratione *aspergere alicui molesti* dixit *Cic. Q. Fr.* 2, 10. [*V. *Matth.* cui *Fac lati* explicatio maxime probatur, qui *perfund* accipit pro speciem aliquam judicii offundere, vera autem adversarios accusare. ¶ *Perfun* est etiam horrore *percellere*. *Tac. Agr.* 45. Maurici Rusticique visus, nos innocenti sangu Senecio perfudit: ubi v. *Walch.* qui contra *Ern* eumque secutum *Böttich.* in *Lex. Tac. prol.* p. recte abesse ab hoc loco zeugma, quod dic contendere videtur.] ¶ *Perfundere membra bam pilarum* pro *fundere turbam pilarum per m bra* dixit de pilario *Manil.* 5, 168. Ille potens bam perfundere membra pilarum. ¶ [*Conf *perfundere* et *profundere*. V. *Cort.* ad *Lucan* 159.]

PERFUNGOR, eris, unctus sum, dep. 3. ἐπ λέω, fungor, obeo, ago: vel plene, et usque a nem fungor. Differt a *defungor*, quia *defungi* fere in malis, molestis, gravibus rebus, *perfu mur* saepius in bonis. [*Hoc discrimen nihili exempla, quae Noster laud., satis docent.] *Sen.* 21. Dum sumus in his inclusi compagibus poris, munere quodam necessitatis, et gravi opere fungimur. *Id. Fam.* 1, 8. Cum et honoribus ampl mis, et laboribus maximis perfuncti essemus. *Mur.* 2. Ut eis faveamus, qui eadem pericula, bus nos perfuncti sumus, ingrediuntur; et *Ma* 10. Perfuncta respublica est hoc misero fatal bello, *h. e.* subiit, tulit, sensitque et evasit que. *Brut.* ad *Cic. ad Brut.* 1, 11. Dignitate functurus es. V. alia in PERFUNCTUS. ¶ [accus. *Front. ad Verum imp.* (ed. *A. Maio*) e Ceterum parsimonia et officiis, et frugalitate o quaestoria, aedilicia, et praetoria perfunctus est.

PERFŬRO, is, n. 3. valde furo. *Virg. A.* 9, incensus et ipse Perfurit. *Lucr.* 1, 275. ita p rit acri Cum fremitu, saevitque minaci muri pontus. *Sil.* 4, 243. Perfurit Ausonius turbata aequora ductor. *Stat. Theb.* 4, 388. Eoasque mos flagrante triumpho Perfuris, *h. e.* furis pe mos.

PERFŪSĒ, adv. profuse, abunde, affluenter. *senn.* ap. *Non.* 11, 61. Perfuse atque abunde s vasa, magnum pondus auri argentique. *Lips. profuse*.

PERFŪSĬO, onis, f. actus perfundendi, et faciendi. *Cels.* 4, 8. *f.* Perfusio corporis multa est ex aqua calida. *Plin.* 18, 7, 14. Italia hor sine perfusione tostum in subtilem farinam *Id.* 23, 9, 82. Myrtidano utuntur ad capilloru gritiam, malarum perfusiones, purgationes le num, *h. e.* tingendis fucandisque malis.

*PERFŪSOR, oris, m. προσχύτης *Gloss. Gr. B. A*

PERFŪSŌRĬE, adv. vago et ambiguo ser non clare, nec disertis verbis, non expresse,

rfundendo sermonem obscuritate et tenebris. *Ulp.* *g.* 43, 24, 5. *in.* Si quis se denunciaverit opus tturum, non semper non videtur clam fecisse, si st denunciationem fecerit: debebit enim et diem, horam denunciatione complecti, et ubi, et quod us facturus sit: neque quidem perfusorie, aut obre dicere, aut denunciare. *Scaev. ib.* 21, 2, 69. *d.* Si quis in venditione statuliberum perfusorie erit, conditionem autem libertatis celaverit, etc. *paulo post:* Sic et qui fundum tradiderit, et cum at, certam servitutem deberi, perfusorie dixerit: nera, actus, quibus sunt, ut ita sint.

PERFŪSŌRĬUS, a, um, adj. leviter perfundens, c intus penetrans. *Sen. ep.* 23. Haec, quibus detatur vulgus, tenuem habent, et perfusoriam votatem: hoc de quo loquor, solidum est, et quod is pateat introrsus. ℙ *Perfusoria assertio* dicir subdola vindicatio alicujus servi in libertatem, a nempe per calumniam litis justus dominus in riculum servi amittendi adducitur: etenim quanque servus aliquis se liberum esse asserebat, et dicias secundum libertatem a recuperatoribus sia judicibus postulabat. V. ASSERTIO et VINCIAE. *Suet. Dom.* 8. Recuperatores, ne se perioriis assertionibus accommodarent, identidem onuit. Est qui perperam leg. *persuasoriis.* V. RFUNDO et v. praec. [*Cf. *excurs. Ernest.* ad l.]

PERFŪSUS, a, um, part. a *perfundo*, ἐπιβρεχής, ersus, madefactus, madens. *Auct. ad Her.* 4, 9. r. Coepit postquam perfusus est, defricari. *Virg.* 5, 135. oleo perfusa juventus. *Suet. Aug.* 77. is perfusus aqua frigida. *Petr. Sat.* 126. Perfupulvere mulio. *Hor. Od.* 1, 5, 2. Perfusus lidis odoribus. *Ov. Fast.* 5, 407. lacrimis. *Virg.* 12, 611. Canitiem immundo perfusam pulvere ans. *Id. G.* 1, 78. Lethaeo perfusa papavera no. *Lucr.* 2, 416. scena perfusa croco. ℙ Trans. *Virg. A.* 5, 112. ostro perfusae vestes, *h. e.* ectae, ornatae, intextae. *Arnob.* 3, 108. Dii larum vestium superjectione perfusi, *h. e.* coni, vestiti. *Nemes. Ecl.* 3, 20. Bacchus odorato usus colla capillo. *Ov. Fast.* 1, 303. perfusagloria fuco. *Lucr.* 4, 922. cor perfusum frigoeti; et 80. haec intus perfusa lepore; et 2, 820. igenis perfusa coloribus. *Petr. Sat.* 128. Rubo-anifesto perfusus. *Cic. Fin.* 2, 34. *med.* Sensus edine omni quasi perfusi. ℙ Refertur ad anin. *Liv.* 2, 63. Perfusi vano timore Romani; et 6. *f.* Perfusus ultimi supplicii metu; et 30, 16. usus gaudio. *Stat. Theb.* 3, 228. Mars perfupectora belli Tempestate, *h. e.* furore bellico us. *Appul. Met.* 10. Bilis furore perfusus. ℙ psis liquoribus. *Prop.* 2, 3, 5. Nequidquam permeis unguenta capillis. V. PERFUNDO.

ERGAEUS, a, um, adj. Περγαῖος, ad Pergam inens, quod est oppidum Pamphyliae, cujus met *Plin.* 5, 27, 26., in quo Diana colebatur. c in nummo Nervae ap. *Eckhel. D. N. V. T.* 8. 10. Diana Pergensis. *Mela* 1, 14. Diana, quam ppido Pergaeam vocant. ℙ Ap. *Vitr.* 1, 1. *f.* *Pergeus*, Apollonius Pergeus, *h. e.* Περγεύς.

ERGĂMĒNUS, a, um, adj. ad Pergamum perns, urbem Troadis, ut Pergamena civitas, *Cic.* 30. *extr.* Pergamenus ager, *Liv.* 37, 21. rex, 3, 12. Pergamenae naves, *Nep. A.* 11. V. v. ℙ *Pergamena, ae*, absolute, est genus charex membranis bestiarum, praesertim ovium, a amo urbe, ubi inventum est ab Eumene rege, Ptolomaeus rex Aegypti, orta circa bibliotheaemulatione, chartas supprimeret, ut *Plin.* 10, 1. ex *Varr.* narrat. *Hieron. ep.* 7. *n.* 2. Chartam isse non puto, Aegypto ministrante commercia. alicubi Ptolomaeus maria clausisset, tamen rex llus *(Eumenes patruelis et successor)* membraa Pergamo miserat, ut penuria chartae pellipensaretur. Unde et pergamenarum nomen ad usque diem, tradente sibi invicem posteritate, tum est. V. MEMBRANARIUS. ℙ Item *Perna, ae*, est regio circa Pergamum. *Plin.* 5, 33. Longe clarissimum Asiae Pergamum: Perna vocatur ejus tractus jurisdictio. ℙ *Perni, orum*, sunt ejus urbis incolae, ap. *Cic.* et *l.* in §. 1. *c.*

ERGĂMĒUS, a, um, adj. idem ac Pergamenus, ergameus Deus, *h. e.* Aesculapius, qui Pergarbe Troadis praecipue colebatur: ibi enim meam exercuisse, et officinam habuisse dicitur, *Lucian.* in Ἰκαρομενίππῳ *c.* 24. legitur. *Mart.* Pergameo posuit dona sacrata Deo. Hinc ap. *De-Vita Antiq. Benev. cl.* 1. *n.* 30. Aepio Pergameno sacrum, etc. *M. Aurel.* ap. *t. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 3. *ep.* 9. Jam um Pergami arcem ascendo, et Aesculapio sup, ut valetudinem magistri mei bene temperet, enterque tueatur. V. PERGAMUM. ℙ *Perus* item ad Pergamum, seu Pergama pertinens, e arcem, Trojanus. V. PERGAMUS. *Virg.* 744. Pergameumque Larem, et canae pene Vestae; et *ib.* 3, 110. Pergameae arces; et bis Pergameis erepte ruinis; et *ib.* 6, 63. Pera gens. *Prop.* 4, 1, 51. vates, *h. e.* Cassanilia Priami Trojae regis. ℙ Item Romanus a Troja oriundus. *Sil.* 1, 47. Sanguine Pergameo Trebia, et stipantibus armis, Corporibusque virum retro fluat. [*Multa addidit *F.*]

[PERGĂMĪNA, ae, f. idem ac pergamena. *Not. Tir.* p. 124. Pagina, paginula, pergamina. V. PERGAMENUS. *F.*]

*PERGĂMIS, idis, Epiri opp. *Varr. R. R.* 2, 2. Quid Pastores a Pergamide Maleolove potis sint? *B. A.*

PERGĂMUM, i, n. Πέργαμον, urbs Troadis, seu Mysiae mediterranea, ad Caicum fluvium, olim sedes regum Attalicorum. Nam πέργαμον vocant Iones quidquid in edito loco situm est, a Celtica voce *berg*, mons (V. BERGIMUS.). Fuit ita dicta, quod sita sit in rupe excelsa (v. v. sq.). Ibi primum charta illa inventa est, quae inde *pergamena* vocatur. V. PERGAMENUS. Ejus urbis meminit *Plin.* 5, 30, 33. et 13, 11, 21. ℙ Fuit etiam Pergamum urbs in Creta. *Id.* 4, 12, 23.

PERGĂMUS et Pergamos, i, f. Πέργαμος, ἡ, et Pergamum, i, n. et frequentius in plur. Pergama, orum, n. τὰ Πέργαμα, arx Ilii, seu Trojae: ita dicta, quod excelso loco sita erat, quia loca editiora πέργαμα dixere. Ponitur saepe pro ipsa Troja. *Sen. Troad.* 14. Excisa est ferro Pergamus. Alii leg. *Pergamum* (Sic ap. *Ov. Met.* 14, 466. postquam alta cremata est Ilion. V. PELION.) *Sever. Aetn.* 18. Quis non Argolico deflevit Pergamon igni Impositam? Alii leg. *impositum.* *Sen. Ag.* 421. Pergamum omne Dorica cecidit face. *Virg. A.* 2, 177. Nec posse Argolicis exscindi Pergama telis. *Ov. Met.* 12, 591. Hector circum sua Pergama tractus. ℙ *Lavinia Pergama* fuit appellata urbs Lavinium, quasi altera Troja. *Sil.* 13, 64. Jam Phryx condebat Lavinia Pergama victor, *h. e.* Aeneas victor Turni.

PERGAUDĔO, es, n. 2. vehementer gaudeo. *Cic. Q. Fr.* 3, 1, 3. Trebonium meum a te amari, teque ab illo pergaudeo.

[PERGĔNĬTUS, a, um, adj. idem fere ac genitus. *Pelag. Vet.* 11. *med.* Flemina in geniculis pergenita. *F.*]

[PERGENSIS, e, adj. idem ac Pergaeus, q. v. V. *F.*]

PERGĒUS, a, um. V. PERGAEUS.

PERGIGNO. V. PROGIGNO.

PERGLISCO, is, n. 3. *Colum.* 8, 7. *f.* Gallina prima luna saginari coepta, vigesima pergliscit.

PERGNĀRUS, a, um, adj. valde gnarus. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 18, 14. Ii locorum pergnari, et soliti nectere ex viminibus vasa agrestia. Alii leg. *perignari.* *Appul. Apol.* Magia ars colendi Deos, ac venerandi pergnara.

PERGO, is, perrexi, perrectum, n. 3. πορεύομαι, recta eo, vado, tendo, contendo: a *per*, et *rego.* *Cic. Div.* 2, 54. Eadem, qua ceteri, fugere noluit: quibus quaerentibus, cur non eadem via pergeret, deterreri se a Deo dixit. *Id. Planc.* 41. Cum tum abessent aliquot dierum viam, in Macedoniam, ad Planciumque perrexi. *Sall. Jug.* 45. Priusquam domum pergerent; et *ib.* 77. Modo advorsum hostes, modo in solitudines pergere. *Ter. Hec.* 3, 4, 36. Horsum pergunt. *Id. Eun.* 2, 1, 22. Quis hic est, qui huc pergit? *Sen. Med.* 974. Perge tu mecum comes. *Id. Thyest.* 490. Perge non dubio gradu. *Caes. B. G.* 3, 18. *extr.* Laeti, velut explorata victoria, ad castra pergunt. *Sil.* 7, 171. ad litora pergens. *Sall. Jug.* 51. Non longe ab eo itinere, quo Metellus pergebat. *Lucr.* 6, 323. Et celeri ferme pergunt sic fulmina lapsu. *Auct. ad Her.* 4, 51. Frater venit ex Salerno: ego illi obviam pergam. ℙ Translate. *Cic. Brut.* 43. Pergamus ergo ad reliqua, et institutum ordinem persequamur; et *Tusc.* 5, 5. *med.* Ut ad eas *(virtutes)* cursim perrectura beata vita videatur. ℙ Passive impersonaliter. *Caecil.* ap. *Non.* 11, 27. Ad plebem pergitur: publicitus defendendum est. *Macr. Sat.* 7, 16. *med.* Non potest ad similitudinem pergi rei, quae necdum est. ℙ Cum infinito. *Cic. Acad.* 1, 1. Nullam moram interponendam putavimus, quin videremus hominem: itaque confestim ad eum ire perreximus, *h. e.* ire contendimus. *Id. Part.* 8. Perge igitur ordine quatuor mihi istas partes explicare, *h. e.* aggredere, explicare. ℙ Hac ratione significat iter, vel aliud quippiam coeptum continuare, prosequi, perseverare. *Cic. Or.* 2, 71. *med.* Censeo, ut satis diu te putes requiesse, et iter reliquum conficere pergas. *Id. Att.* 11, 7. *med.* Haec tu perge, ut facis, mitigare, et probari quamplurimis. *Id. Caecin.* 21. Perge porro hoc idem interdictum sequi. *Sen. Hippol.* 882. Silere pergit. *Liv.* 32, 6. Ad hostem ducere pergit. *Q. Cic. Petit. cons.* 14. Quare etiam atque etiam perge tenere istam viam. *Pl. Ps.* 5, 1, 4. et *Poen.* 1, 3, 24. Pergitin' pergere? et *Auct. ad Her.* 3, 1. Nos proficisci ad instituta pergemus. ℙ *Pergin'* comicum est, et increpantis. *Ter. Eun.* 5, 1, 1. Pergin', scelesta, mecum perplexe loqui? *h. e.* non cessas? *Pl. Amph.* 1, 1, 193. Pergin' argutarier? ℙ Tacito infinito. *Cic. Verr.* 2, 3, 20. Pergam, atque insequar longius, *h. e.* pergam dicere. *Id. Brut.* 74. Sed perge, Pomponi, de Caesare, et redde quae restant, *h. e.* perge narrare. *Liv.* 2, 40. De his videris, quos, si pergis, aut immatura mors, aut longa servitus manet, *h. e.* si ita agere pergis. *Cic. Phil.* 13, 19. Pergit in mea maledicta, quasi vero ei pulcherrime priora processerint, *h. e.* pergit effundi. *Tac. A.* 1, 28. Prospere cessura, quae pergerent, si, etc., *h. e.* quae aggrederentur. *Virg. Ecl.* 6, 13. Pergite, Pierides, *h. e.* agite: vox hortantis. ℙ *Pergere iter*, itidem ellipsis est, pro iter ire, vel facere, pergere. *Hirt. B. Afr.* 69. Cum Caesar iter coeptum pergere coepisset. *Sall. Jug.* 81. Duo fratres maturavere iter pergere. *Ter. Hec.* 1, 2, 119. Pergam, quo coepi, hoc iter. ℙ *Porgo*, antique. V. s. l.

PERGRĂCĬLIS, e, adj. valde gracilis. *Plin.* 25, 13, 101. Longiore caule, sed pergracili.

PERGRAECOR, aris, dep. 1. ἑλληνίζω, est Graecorum more intemperantius bibere, epulis et potationibus inservire. *Pl. Most.* 1, 1, 21. Dies, noctesque bibite, pergraecamini. *Titin.* ap. *Fest.* Nunc ruri pergraecatur.

PERGRANDESCO, is, n. 3. grandis fio. *Accius* ap. *Non.* 2, 358. Fruges prohibet pergrandescere.

PERGRANDIS, e, adj. valde grandis. *Cic. Verr.* 2, 4, 27. Vas vinarium ex una gemma pergrandi. *Liv.* 29, 29. Regnum ad fratrem regis pergrandem natu pervenit. *Pl. Pers.* 4, 3, 23. Pergrande lucrum facere.

PERGRAPHĬCUS, a, um, adj. idem ac graphicus, idest ad unguem factus, absolutus, quasi pictoris manu expolitus. *Pl. Trin.* 5, 2, 15. Nimis pergraphicus sycophanta.

PERGRĀTUS, a, um, adj. valde gratus. *Cic. Amic.* 4. *f.* Pergratum mihi feceris, si, etc. *Id. Q. Fr.* 3, 1, 6. Litterae tuae pergratae fuerunt; et *ib.* 4. Id mihi pergratum, perque jucundum erit. ℙ Elegans est tmesis in illo *Att.* 1, 20. *f.* Per mihi, per, inquam, gratum feceris. V. PER.

PERGRĂVIS, e, adj. valde gravis. *Cic. Sext.* 50. Hujus oratio et pergravis, et grata concioni fuit. *Id. Coel.* 26. Testes pergraves. *Ter. Hec.* 3, 1, 12. Levia sunt haec, quae tu pergravia esse in animum induxti tuum.

PERGRĂVĬTER, adv. admodum graviter. *Cic. Att.* 1, 10. Pergraviter illum esse offensum. *Id. Or.* 1, 53. reprehendere aliquem.

PERGŬLA, ae, f. προβολή, pars domus exporrecta et propendens, seu locus apertus, extra parietem porrectus, et modo tectus, modo sub dio positus: a *pergo*, ut *regula* a *rego*, quia extra parietem pergit, seu porrigitur. *Plin.* 21, 3, 6. L. Fulvius argentarius cum corona rosacea interdiu e pergula sua in forum prospexisse dictus, ex auctoritate senatus in carcerem abductus est. ℙ Pictores in pergulis sua opera proponebant. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 12. de Apelle: Perfecta opera proponebat pergula transeuntibus, atque post ipsam tabulam latens, vitia, quae notarentur, auscultabat. *Lucil.* ap. *Lact.* 1, 22. Pergula pictorum, veri nihil, omnia ficta. ℙ Res quoque venales ibi proponebantur. *Ulp. Dig.* 5, 1, 19. *med.* Tabernulam, pergulam, horreum, armarium, seu officinam conducens. ℙ In pergulis mathematici artem suam profitebantur, praeceptores erudiebant discipulos. *Suet. Aug.* 94. *f.* Theogenis mathematici pergulam, comite Agrippa, ascenderat. *Id. Gr.* 18. Initio circa scenam versatus est, deinde in pergula docuit. *Vopisc. Sat.* 10. *extr.* Romae frequentaverat pergulas magistrales. *Juven.* 11, 137. Sed nec structor erit, cui cedere debeat omnis Pergula, *h. e.* omnes, qui structoriam artem docent in pergula, aut discunt. ℙ Ponitur et pro coenaculo, vel casa, tugurio. *Petr. fragm. Trag.* 74. *Burm.* Hic, qui in pergula natus est, aedes non somniat, *h. e.* qui pauper est. *Auson. ep.* 4, 6. Vilis arundineis cohibet quem pergula tectis. ℙ Et pro cella meretricum, ubi prostabant. *Pl. Ps.* 1, 2, 78. Si mihi non jam huc culleis oleum deportatur, te ipsam culleo ego cras faciam deportare in pergulam; et 92. Cras, Phoenicium, phoenicio corio invises pergulam. ℙ In vineis est ramorum porrecta dispositio in modum pergulae. *Colum.* 4, 21. Illa enim pergulae magis, quam vineae figuram obtinet, quae supra hunc modum *(h. e. supra octo palmites)* materiis distenditur. *Id.* 11, 2. *med.* Si quae pergulae vitium generosarum a putatoribus relictae sunt, utique deputari debent. *Plin.* 14, 1, 3. Una vitis Romae in Liviae porticibus, subdiales inambulationes umbrosis pergulis opacat.

PERGŬLĀNA, ae, f. genus est vitis, quam nuper sibi cognitam esse ait *Colum.* 3, 2. *med.*, ita fortasse dicta, quod in modum pergulae ejus palmites disponebantur.

*PERGUS, i, m. lacus Siciliae apud Ennam urbem, ubi Proserpina a Plutone rapta dicitur. *Ov. Met.* 5, 386. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 112. *B. A.*

PERHAURĬO, is, ausi, stum, a. 4. exhaurio. *Tert. ad Nat.* 1, 15. *extr.* Infantem totum praecoquum perhauritis. *Appul. Met.* 10. Calicem uno haustu perhausi. [*Pl. Mil.* 1, 1, 34. Auribus perhaurienda sunt. V. PERAUDIENDUS. *F.*]

PERHAUSTUS, a, um, part. a *perhaurio*, exhaustus. *Sever. Aetn.* 420. mille perhaustis Ignibus instaurat vires.

PERHĪBĔO, es, bui, bitum, a. 2. exhibeo, praebeo: a *per*, et *habeo*. *Cato* ap. *Gell.* 3, 7. Saepe post illa operam reipublicae fortem atque strenuam perhibuit. *Pl. Ps.* 1, 2, 49. Cur ego vestem, aurum, atque ea, quibus est vobis usui, perhibeo? Alii leg. *praehibeo*. *Id. Merc.* 3, 1, 46. Oravit, ut apud me perhiberem sibi locum. *Plin.* 7, 25, 26. Idem magnanimitatis perhibuit exemplum, cui comparari non possit aliud. Alii leg. *praehibuit*. ¶ Item tribuere. *Plin.* 29, 6, 39. Magnam auctoritatem huic animali perhibet Nigidius, majorem magi. *Id.* 31, 7, 39. Cui jampridem palma a plerisque medicis inter omnia salis genera perhibetur. *Id.* 25, 8, 55. Morsibus imponitur vettonica praecipue, cui tanta vis perhibetur, ut, etc. *Id.* 18, 11, 26. Cum ponderosissimo cuique tritico praecipua salubritas perhibita sit. ¶ *Perhibere alicui gratias* est gratias habere alicui pro aliqua re. *Appul. Met.* 6. Si me domum pervexeris incolumem, quas tibi gratias perhibebo? quos honores habebo? ¶ *Perhibere honorem* est habere. *Plin.* 19, 4, 19. *n.* 3. Virgilio quoque confesso, quam sit difficile verborum honorem tam parvis perhibere; et 29, 1, 9. Ordiemur autem a confessis, hoc est lanis ovisque, ut obiter rebus praecipuis honos in primis perhibeatur. ¶ *Perhibere se*, offerre se. *Quint.* 1, 1. A Graeco sermone puerum incipere malo, quia Latinus, qui pluribus in usu est, vel nobis nolentibus se perhibet. Alii leg. *praebet*. ¶ *Perhibere aliquem*, offerre, exhibere, sistere. *Cic. Att.* 1, 1. *med.* In causa hominum amplissimorum, qui sine eo, quem Caecilius suo nomine perhiberet, facile causam communem sustinerent. ¶ *Perhibere testimonium*, dare, ferre. *Varr. R. R.* 2, 5. Veni mi advocatus, dum asses solvo Palilibus, si postea a me repetant: ut testimonium perhibere possis. Adde *Plin.* 7, 30, 31. et *ib.* 38, 39. et *Colum.* 3, 9. *med.* ¶ *Perhibere verba*, habere, adhibere. *Pl. As.* 1, 3, 36. Si ecastor nunc habeas, quod des, alia verba perhibeas, i. e. aliud diceres. *Id. Rud.* 1, 2, 50. Ut verba perhibes, me periisse praedicas. Alii leg. *praehibes*. ¶ Hinc saepissime absolute ponitur pro dicere, affirmare, praedicare, κατάφημι. *Pl. Cist.* 1, 1, 68. Quod neque ego habeo, neque quisquam, ut perhibent viri. *Cic. Lig.* 8. Prohibiti estis in provincia vestra pedem ponere, et prohibiti, ut perhibetis, summa cum injuria. *Id. Div.* 2, 5. Est quidam Graecus vulgaris in hanc sententiam versus: Bene qui conjiciet, vatem hunc perhibebo optimum. *Virg. G.* 4, 323. Si modo, quem perhibes, pater est Thymbraeus Apollo; et 507. Septem illum totos perhibent ex ordine menses Flevisse; et *ib.* 1, 247. Illic, ut perhibent, aut intempesta silet nox, etc. *Id. A.* 8, 135. ut Graji perhibent. *Catull.* 64, 76. Nam perhibent, olim crudeli peste coactam Androgeoneae poenas exsolvere caedis, *h. e.* exsolvisse. ¶ Passive. *Cic. Tusc.* 1, 12. *f.* Tyndaridae fratres, qui non modo adjutores in proeliis, sed etiam nuncii fuisse perhibentur. *Ter. Ad.* 3, 5, 58. Vos aequo animo aequa noscere oportet, si vos vultis perhiberi probos. *Pl. fragm.* ap. *Gell.* 7, 7. Sane ego me volo fortem perhiberier virum; et *Trin.* 3, 2, 66. Quis me improbior perhibeatur esse. *Id. Stich.* 1, 1, 25. Montes, qui esse aurei perhibentur. *Cic. Fam.* 5, 12. *med.* Nec minus est Spartiates Agesilaus ille perhibendus, *h. e.* dicendus, commemorandus.

PERHĬBĬTUS. V. v. praec.

PERHIĔMO, as, n. 1. hiemo, hiemem totam transigo. *Colum.* 11, 3. Sub initium sulcos vacuos perhiemare patiemur.

PERHĪLUM, adv. perpaulum. *Lucr.* 6, 574. Hac igitur ratione vacillant omnia tecta, Summa magis mediis, media imis, ima perhilum.

PERHŎNESTUS, a, um, adj. valde honestus. *Arnob.* 2, 76. Sint licet perhonesti, fuerintque laudabiles.

PERHŎNŌRĬFĬCĒ, adv. πολυτίμως, valde honorifice. *Cic. Att.* 14, 12. Hic perhonorifice, et amice Octavius, quem quidem sui Caesarem salutabant.

PERHŎNŌRĬFĬCUS, a, um, adj. πολύτιμος, valde honorificus. *Cic. Att.* 2, 18. Consalutatio forensis perhonorifica. *Id. ib.* 1, 13. Collega et in me perhonorificus, et partium studiosus. *Id. Prov. cons.* 19. Discessus mihi omnino perhonorificus.

PERHORRĔO, es, ui, n. 2. valde horreo, horridus fio. *Ov. Met.* 6, 704. quorum (*ventorum*) jactatibus omnis Afflata est tellus, latumque perhorruit aequor; et *ib.* 13, 876. Tantaque vox, quantam Cyclops iratus habere Debuit, illa fuit: clamore perhorruit Aetne. ¶ [Cum accusativo. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 2, 9. Deinde illi nos horum tela atque aciem perhorrebimus. *F.*]

PERHORRESCO, is, n. 3. valde horreo, horridus fio. *Cic. Div. Verr.* 13. Non solum commoveor animo, sed etiam toto corpore perhorresco. ¶ Cum accusativo est valde metuo, pertimesco. *Cic. Verr.* 2, 4, 35. Hanc tu tantam religionem si tum in imperio non pertimescebas, ne nunc quidem in tanto tuo periculo perhorrescis? *Id. Cat.* 4, 6. Fugam virginum atque puerorum, ac vexationem virginum Vestalium perhorresco. *Id. Pis.* 20. Nemo est qui vos non oculis fugiat, auribus respuat, animo aspernetur, recordatione denique ipsa consulatus vestri perhorrescat. ¶ Pleonasmus est in illo *ejusd. Fin.* 5, 11. Dissolutionem naturae tam valde perhorrescere.

PERHORRĬDUS, a, um, adj. valde horridus. *Liv.* 22, 16. Poenus contra intra Formiana saxa, ac Literni arenas, stagnaque perhorrida situ hibernaturus esset.

PERHOSPĬTĀLIS, e, adj. valde hospitalis. *Cic. Verr.* 2, 4, 2. Hujus domus est vel optima Messanae, notissima quidem certe, et nostris hominibus apertissima, maximeque perhospitalis. Pleraeque optim. editiones habent *hospitalis*.

PERHOSPĬTUS, a, um, adj. perhospitalis. *Tibull.* 4, 1, 141. aut rapidus, Cyri dementia, Gyndes, Ardet Arecteis aut unda perhospita campis. Alii rectius leg. *Gyndes Radit Arecteos haud una per ostia campos*, *h. e.* Gyndes fluvius a Cyro in CCCLX. canaliculos divisus alluit campos Arecteos circa Babylonem. Tantae molitionis causam satis ridiculam affert *Herodot* 1, 189.

PERHŪMĀNĬTER, adv. valde humaniter. *Cic. Fam.* 7, 8. Scripsit ad me Caesar perhumaniter.

PERHŪMĀNUS, a, um, adj. admodum humanus. *Cic. Q. Fr.* 2, 6. Multumque is mecum sermonem habuit, et perhumanum. *Id. Att.* 16, 12. Epistola perhumana.

PĔRĬAMBUS, i, m. pes duabus syllabis brevibus constans. *Quint.* 9, 4. *med.* Spondeus constat longis duabus, pyrrhichius, quem alii periambum vocant, brevibus.

*PERIANDER, dri, m. Περίανδρος, Corinthiorum rex, unus e septem sapientibus, quem reliquos in convivio fuisse fingit Plutarchus. De eo V. *Gell.* 16, 19. *Auson.* in *ludo septem sapient. f.* et *Hyg. fab.* 221. *B. A.*

[PĔRĬBLEPTUS, i, m. περίβλεπτος, conspicuus: a περὶ, circum, et βλέπω, conspicio. Est cogn. libert. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 616, 6. Peribleptus Aug. Lib. Ulpiae Arete conjugi carissimae fecit. *F.*]

PĔRĬBOĒTOS, i, m. et f. περιβόητος, celebratus. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 10. Praxiteles fecit et Satyrum, quem Graeci periboeton cognominant.

[PĔRĬBŎLUM, i, n. περίβολον, septum, ambitus. V. CHALCIDICUS. *F.*]

*PERIBOMIUS, i, m. homo impudicus, de quo *Juven.* 2, 16. ¶ Nomen hoc fortasse effictum ex Gr. περιβώμιος, *qui circa aram est*, *Archigallus*. *B. A.*

PĔRĬCARPUM, i, n. περίκαρπον, bulbi genus, cujus duae species: cortice rubro alterum, alterum nigro papaveri simile: sed vis major, quam priori: utrique autem excalfaciendi. Haec *Plin.* 25, 10, 82. Ita porro est appellatum, quia ejus fructus undique cingit et ambit: a περὶ, circum, et καρπός, fructus.

[PĔRĬCHRISTĀRĬON, ii, n. collyrii nomen, ita appellatum, quia oculis illinitur: a περίχριστος, circumlitus. *Marc. Empir.* 8. *med.* Est hujusmodi medicamentum, quod perichristarion vocant Graeci, quo ita uti oportet, ut palpebrae subtiliter inde superlinantur, ne quid intra oculum fluat. *F.*]

[PĔRĬCHYTĒ, es, f. περιχυτή, circumfusio: a περὶ, circum, et χέω, fundo. Proprie est colluctatio, lucta, qua corpora athletarum circumplicantur. *Imp. Justin. Cod.* 3, 43, 3. Ordinet quinque ludos, monobolon, contomonobolon, Quintanum contacem sine fibula, et perichyten, et hippicen, quibus sine dolo atque callidis machinationibus ludere permittimus. *F.*]

PĔRĬCLES, is, et i, (ut Ulyssi) m. Περικλῆς, Atheniensis, Anaxagorae discipulus, egregius vir ingenio, ut ait *Gell.* 1, 3. bonisque omnibus disciplinis ornatus, praesertim eloquentiae facultate, qua tonare, cum concionaretur, et fulgere, et permiscere Graeciam dictus est ab Aristophane ap. *Cic. Or.* 9., unde in sua civitate plurimos annos princeps fuit consilii publici. In re quoque bellica laudem habuit, diciturque a *Plin.* 7, 56, 57. *extr.* harpagonum seu manuum inventor exstitisse. Ob tam praeclaras animi dotes Olympius cognomine dictus est, quasi divinus, coelestis, et Jovis filius. *Cic. Or.* 2, 22. *f.* Retinebant illum Pericli succum. *Nep. Alc.* 2. Educatus est in domo Periclis. *Plin.* 22, 17, 20. Verna carus Pericli Atheniensium principi. *Id.* 34, 8, 19. *n.* 14. Olympium Periclem dignum cognomine. *Quint.* 12, 10. *med.* Quid Periclea? τὸν Περικλέα. *Cic. Off.* 1, 40. O puerum pulcrum, Pericle! ὦ Περικλῆ. De eo V. etiam *Val. Max.* 5, 10. *n.* 1. *extr.* et 8, 9. *n.* 2. *extr.* et *Just.* 3, 6. et 7. Totam ejus vitam scripsit *Plutarchus*.

PĔRĬCLĬTĀBUNDUS, a, um, adj. periclitans, experiens, tentabundus. *Appul. Met.* 3. Jam sui periclitabunda, paulatim terra resultat, mox in altum sublimata totis alis evolat; et *ib.* 5. Depromit unam de pharetra sagittam, et puncto pollicis extremam aciem periclitabunda, etc. et *Apol.* Voluntatem meam periclitabundus.

PĔRĬCLĬTANS, antis, part. a *periclitor*: qui periclitatur, et est in discrimine. *Petr. Sat.* 96. Periclitanti succurrere; et 110. Periclitantium adv
catus.

PĔRĬCLĬTĀTĬO, onis. f. κινδύνευμα, experime
tum, usus. *Cic. N. D.* 2, 64. Quarum utilitate
longinqui temporis usu et periclitatione percipim

PĔRĬCLĬTĀTUS, a, um, part. a *periclitor*: q
periculum fecit. *Hirt. B. Alex.* 13. In portu pe
clitati remigio, quid quaeque earum (*navium*) e
cere posset, etc. ¶ Cum infinito. *Plin.* 7, 4
45. Periclitatus Metellus Macedonicus funus ta
tum ac tale perdere. ¶ Passive. *Cic. Amic.*
Aliqua parte periclitatis moribus amicorum.

PĔRĬCLĬTOR, aris, atus sum, dep. 1. pericul
facio, experior, tento, κινδυνεύω. *Cic. Verr.* 2,
50. Homines in proeliis belli fortunam tentare
periclitari solent. *Id. Quint.* 31. Omnia circums
xit Quintius, omnia periclitatus est. *Pl. Am*
3, 2, 33. Periclitatus animum sum tuum, quid
ceres, et quo pacto, etc. *Planc.* ad *Cic. Fam.*
18. Periclitari volui, si possem Lepidum tu
Caes. B. G. 2, 8. Quotidie equestribus proel
quid hostis virtute posset, et quid nostri audere
periclitabatur. *Sisenn.* ap. *Non.* 4, 351. Periclit
tur tormenta ac tela, multaque genera machi
mentorum. *Id. ib.* 165. Funes expediunt, claus
foribus imposita periclitantur. *Solin.* 19. Periclit
fidem alicujus, *h. e.* experiri, an verum dicat.
Passive. *Liv.* 1, 42. Tullius haud dubius rex,
patrum, seu plebis animus periclitaretur, *h. e.* t
taretur. Ita in edit. anni 1470. 1482. et *Aldi* 15
et *quibusd. MSS.* Alii leg. *animos*. *Cic. Div.*
46. *f.* In periclitandis experiundisque pueris.
Or. 1, 34. Subeundus usus omnium, et periclit
dae vires ingenii. *Gell.* 13, 8. Exerceri in re
cominus noscendis periclitandisque. ¶ Est eti
discrimen subire, in periculo versari. *Tac. G.*
Plurimis ac valentissimis nationibus cincti,
per obsequium, sed proeliis, et periclitando t
sunt. *Caes. B. G.* 6, 33. Ut potius in silvis Ga
rum vita, quam legionariorum periclitaretur. *A*
ap. *Suet. Aug.* 21. *f.* Ne de summa imperii po
lus R. periclitetur. [*Al. omittunt *de*. V. *Oude*
ad h. l., *Gronov.* et *Drakenb.* ad *Liv.* 38, 25,
Mart. 6, 26. Periclitari capite, *h. e.* reum e
capitis. *Quint. decl.* 3, 1. vita; et 7, 2. causa;
Liv. 40, 15. *med.* fama ingenii. *Cels.* 5, 26. *n.*
Quod nimis adstrictum est, cancro periclitatur;
Just. 37, 3. *f.* veneno; et *Plin.* 20, 15, 59. para
si; et 30, 13, 39. Ulcera, quae vermibus peri
tantur; et 17, 24, 37. *n.* 1. Nec infirmissimae ar
res gelu periclitantur, sed maximae; et 32, 5,
Pavore potus periclitantes ex canis rabiosi mo
bus: ὑδροφόβοι: laborantes hydrophobia. *Liv.*
25. Ut tererent tempus, donec res suas, cum q
bus periclitari nolebant, trans flumen trajicer
Alii omitt. *cum*. ¶ Cum gen. *Appul. Met.* 8.
ego me potissimum capitis periclitatum memini.
Cum infinito. *Petr. Sat.* 140. Periclitabatur tot
paene tragoediam evertere. *Plin.* 26, 11, 69. Om
quae periclitantur secari, argemonia discutit. *Qu*
12, 3. *med.* Ima vox vim non habet, summa r
pi periclitatur. Adde *Plin. Pan.* 84. et *Tryph*
Dig. 42, 1, 50. ¶ Translate. *Quint.* 11, 1.
juvenibus etiam uberiora paulo, et paene peri
tantia feruntur; et 7, 3. Optima est illa me
via, qua utitur Cicero pro Caecina, ut res pro
natur, verba non periclitentur, *h. e.* non incid
in periculum prodendi causam. ¶ [*Etiam pa
ve sensu subeundi discriminis ponitur. *Cic. Cat.*
5. Non est saepius in uno homine salus summa p
clitanda reipublicae: quem locum Noster perper
iis adscripserat, in quibus tentandi notionem hab

PĔRĬCLYMĔNOS et Periclymenus, i, m. πε
κλύμενος, herba fruticans, ex intervallo duo f
habens subcandida, mollia, in cacumine autem
men inter folia durum, et quod difficile vellat
Nascitur in arvis, ac sepibus, convolvens se
miniculis quibuscumque. *Plin.* 27, 12, 94. H
eadem *clymenus* etiam dicitur, q. v. V. ¶ F
hoc nomine Nelei filius, frater Nestoris, unus
Argonautis, cui ab avo Neptuno datum fuerat,
in omnes se, quascumque vellet, formas verte
Hic cum adversus Herculem se in aquilam tra
formasset, ab eo sagitta detractus est. *Ov. M*
12, 556. et sqq., *Sen. Med.* 635. et *Val. Fl.* 1, 3

PĔRĬCŎPĒ, es, f. περικοπή, resegmen: a π
circum, et κόπτω, caedo. Translate. *Hieron.*
Joel. 2. Junctam, et cohaerentem sibi perico
dividere nolui, *h. e.* S. Scripturae partem,
ῥῆσιν.

PĔRĪCŬLĀTUS sum, *Cato* ait in ea oratio
quam scripsit ad lites censorias. *Festus.* Est
inusit. *periculor*.

PĔRĪCŬLŌSĒ, adv. ἐπικινδύνως, cum pericu
Sall. Jug. 8. Periculose a paucis emitur, q
multorum est. *Cic. Att.* 8, 2. Periculose aeg
tans. *Id. Phil.* 7, 3. Periculose dico: quemadn
dum accepturi, P. C., sitis horreo. *Hirt. B. Al*
64. Nihilo periculosius se navigaturum crede
Sen. Ira 3, 22. Quod homines et periculosissi
et libentissime faciunt, de rege suo male exis
mant.

PĔRĪCŬLŌSUS, a, um, adj. κινδυνώδης, c

ericulo conjunctus, periculis plenus, anceps, raeceps, lubricus. *Caes. B. G.* 1, 32. In Galliam nagnam eorum multitudinem venire, populo R. ericulosum videbat. *Cic. Acad.* 4, 21. Consuetudo ssentiendi periculosa esse videtur, et lubrica. *d. Off.* 1, 24. Gravioribus morbis periculosas urationes et ancipites adhibere. *Id. Manil.* 2, Bellum grave et periculosum. *Id. Phil.* 12, 10. Committere se itineri infesto et periculoso; et *ib.* 4, 9. Duobus periculosis vulneribus acceptis; et *b.* 7, 3. Periculosissimum locum silentio sum praetervectus. *Just.* 39, 4. Periculoso regno securam ac tutam vitam anteponens. *Liv.* 27, 35. Periculosissimus annus imminere videbatur. *Sen. Ira* 3, 5. Ira eo turpior, et periculosior. *Tac. G.* 21. Periculosiores sunt inimicitiae juxta libertatem. *Flor.* 1, 17. Periculosissimum bellum sine periculo explicavit. ℙ *Periculosum esse in aliquem,* periculum creare alicui. *Cic. Att.* 13, 27. Aliter fuissemus et in hos inofficiosi, et in nosmetipsos, i illum offensuri fuimus, paene periculosi.

PĔRĪCŬLUM, i, n. πεῖρα, experimentum. Volunt esse ab obsoleto *perio*, a πειράω, tento, unde *experior*. *Ascon.* in *Div. Verr.* 8. ἀπὸ τῆς πείρας. Fere cum *facio* jungitur. *Ter. Eun.* 3, 1, 23. Fac periculum in litteris, fac in palaestra, in musicis: quae liberum scire aequum est adolescentem, solertem dabo. *Cic. Verr.* 1, 12. Siculos velle meae fidei diligentiaeque periculum facere, ui innocentiae abstinentiaeque fecissent; et *Div. Verr.* 8. *f.* Quo tempore, aut qua in re non modo specimen ceteris aliquod dedisti, sed tute tui ericulum fecisti? ℙ Sic etiam dicitur id, quod t periclitandi ingenii causa, et dandi speciminis. *Cic. Leg.* 1, 1. *f.* Faciunt imperite, qui in isto ericulo non ut a poeta, sed ut a teste, veritatem xigant, *h. e.* in isto carmine, quod *Cicero* in P. Iarii honorem scripserat, quoque periculum virium iarum fecerat. *Auson. Idyll.* 10, 215. Aut Pomejani Mylasena pericula belli. ℙ Est item discrimen, dimicatio, κίνδυνος. *Cic. Off.* 1, 43. *f.* Si subito sit allatum periculum discrimenque patriae. *Id. Manil.* 5. Salus sociorum summum in ericulum ac discrimen vocatur. *Id. N. D.* 2, 66. rincipibus heroum certos Deos, discriminum, et ericulorum comites adjungere. *Liv.* 1, 54. Obire ericula ac labores. *Tac. H.* 3, 69. Periculum suere, *h. e.* suscipere. *Cic. Rosc. Am.* 38. adire apitis. *Id. Part.* 19. subire pro amico. *Id. Mur.* . suscipere; et 2. ingredi. *Id. Sull.* 4. conflare icui. *Id. Rosc. Am.* 3. intendere in aliquem; et *t.* 2, 19. intendere alicui. *Id. Caecin.* 29. mortis icui injicere. *Id. Div. Verr.* 14. facessere innonti. *Sall. Cat.* 34., *Tac. A.* 13, 33. et *Cels.* 5, . *n.* 4. facere alicui. *Id. Tac.* 14. *ib.* 28. facere cuniae, *h. e* jacturam; et *ib.* 15, 6. gloriae; et . 4, 71. summae rei, *h. e.* in discrimen adducere. *in.* 21, 31, 105. afferre majoris mali. *Id.* 25, 5, . inferre. *Cic. Fl.* 1. et 2. *Att.* 22. creare alii; et *ib.* 20. denunciare cuipiam; et *Fl.* 38. comrare alicui. *Id. Sext.* 1. moliri optimis civibus. . *ad Quir.* 10. propulsare a republica. *Id. Cluent.* amici depellere. *Plin.* 32, 2, 11. amoliri. *Varr.* . *L.* 6, 5. *f.* avertere. *Cic. Fam.* 15, 1. *med.* subrfugere. *Asin. Poll.* ad *Cic. Fam.* 10, 31. refure aut deprecari. *Id. Phil.* 7, 1. Adducta est res maximum periculum, et extremum paene discrien. *Id. Balb.* 10. Ne quis se pro nostro imperio periculum capitis, atque in vitae discrimen inrret. *Id. Mur.* 27. Dum unum gradum ascendere gnitatis conatus est, in periculum venit, ne ad , quae ab ipso parta sunt, amittat. *Id. Rab. rd.* 9. Arcessere aliquem in summum capitis peculum. *Id. Cluent.* 55. Includere in periculum. *ct. ad Her.* 4, 5. et *Virg. A.* 9, 200. inconto se mittere. *Cic. Inv.* 2, 8. *f.* se committe. *Nep. Att.* 10. Incidere periculum, *h. e.* in riculum. *Cic. Cluent.* 26. Eripere ex periculo. *Sext.* 4. *f.* extrahere. *Id. Man.* 7. *f.* Rempubl. periculo prohibere. *Id. Or.* 1, 8. Liberare perilis. *Id. Fam.* 4, 15. Esse in periculo. *Id. Rab. st.* 9. versari. *Pl. Merc.* 1, 2, 12. et *Phaedr.* 2, Res in periculo vertitur. ℙ ℙ *Esse periculo* pro *periculo. Nep. Dion.* 2. Quaesivit a medicis, emadmodum se haberet: simulque ab his petiit, forte majore esset periculo, ut sibi faterentur. *c. Fam.* 4, 15. Ne quo periculo te proprio eximares esse. *Coel.* ad *Cic. ib.* 8, 2. Majore esse riculo videtur. *Petr. Sat.* 129. Nunquam ego aeum tam magno periculo vidi. ℙ *Periculo* pro *m periculo. Att.* ad *Cic. Att.* 9, 10. Tibi non n auctor, te quoque profugere: summo enim riculo facies, nec reipublicae proderis. *Cic. ur.* 13. Quae consuluntur, minimo periculo reondentur. ℙ *Periculo meo, tuo,* me, te peritante. *Id. Verr.* 2, 5, 20. Qui ex foedere nan vel usque ad oceanum, si imperassemus, sumu periculoque suo armatam atque ornatam mite debuerunt. *Id. Fl.* 17. *med.* Facis injuste, si tas, periculo nostro vivere tuos contubernales. *Sext.* 52. Tu meo periculo, gurges ac vorago trimonii, helluabare. *Id. Att.* 6, 1. *med.* Imgit mihi epistolam Scaptius Bruti, rem illam suo periculo esse. *Ter. Andr.* 3, 1, 22. Nunc hujus periclo fit, ego in portu navigo. *Pl. Poen.* 4, 2, 56. Crede audacter meo periculo. Sic *Marc. Dig.* 46, 1, 24. Si petierit a te frater meus, pecto, des ei nummos fide et periculo meo. *Pl. Bacch.* 4, 4, 100. Mea fiducia opus conduxi, et meo periculo rem gero. *Id. Asin.* 2, 4, 51. Da modo meo periculo: rem salvam ego exhibebo. ℙ *Rem periculi sui facere,* ut periculo suo sit. *Thryphon. Dig.* 23, 5, 16. Si fundum, quem Titius bona fide possidebat, mulier ut suum marito dedit in dotem, eumque petere neglexit vir, cum id facere posset, rem periculi sui fecit. ℙ *Bono periculo* quippiam facere, est tuto, et sine periculo. *Appul. Apol.* Videbatur sibi peridoneum maritum reperisse, cui bono periculo totam domus fortunam concrederet. ℙ *Periculum est,* adest, inest. *Cic. Verr.* 2, 5, 44. *med.* A securi negat ei periculum esse. *Id. Tusc.* 5, 40. *f.* Haud sane periculum est, ne, etc. *Pl. Rud.* 1, 2, 56. Nullum est periculum, te hinc ire impransum domum, *h. e.* nullum est dubium. *Ter. Heaut.* 3, 1, 6. Cum illi pericli nihil ex indicio siet. ℙ Speciatim dicitur de intentatione judicii, accusationis, litis, in quibus vel capitis, vel fortunarum amittendarum periculum aditur. [*V. *Math.* ad *Cic. Rosc. Am.* 52, 152. et quem *ib.* laudat, *Spalding.* ad *Quint.* 10, 1, 36. Adde *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* 1, 7. p. 102. *ed. Fr.*] *Cic. Manil.* 1. Meus labor in privatorum periculis caste integreque versatus. *Id. Arch.* 2. In ejusmodi persona, quae propter otium ac studium minime in judiciis periculisque tractata est. *Nep. Phoc.* 2. Hunc non solum in periculis non defendit, sed etiam prodidit. ℙ Item de morbis. *Plin.* 23, 1, 29. In acutis vero periculis nullis dandum est vinum, nisi qui manifestas remissiones habent. ℙ De interitu. *Arnob.* 1, 4. Terrarum validissimis motibus tremefactae nutant usque ad periculum civitates. ℙ De libello, seu elogio damnationis. *Nep. Ep.* 8. Unum ab iis petivit, ut in periculo suo conscriberent, etc. Huc quadrat locus *Cic. Verr.* 2, 3, 79. Eorum hominum (*scribarum*) fidei tabulae publicae periculaque magistratuum committuntur, *h. e.* sententiae judicialibus verbis conceptae, quae praelegi damnato solebant, deinde tabulis publicis inferri. V. BREVICULUS.

PĔRĬDŌNĔUS, a, um, adj. valde idoneus. *Caes. B. C.* 2, 24. Quod is locus peridoneus castris habebatur. *Tac. A.* 4, 12. Delegerat hominem consiliis suis peridoneum. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 4, 203. et *Serv.* ad *A.* 11, 515. Gens ad furta belli peridonea.

PĔRĬĒGĒSIS, is, f. περιήγησις, Graece est circumductio: a περὶ, circum, et ἡγέομαι, duco. Translate περιήγησις τῆς οἰκουμένης est descriptio geographica terrarum, qua auctor lectores velut circumducit per omnes terrae partes, singillatim eas verbis describens. Ita inscripserunt *Avienus*, et *Prisc.* poema suum fere totum ex *Dionysio Alexandrino* Latine versum: ex quibus aliquoties exempla in hoc opus transtulimus.

PĔRĬERGĬA, ae, f. περιεργία, curiositas, sedulitas, nimia anxietas, et veluti redundans diligentia. *Quint.* scribit Graecis litteris 8, 3. *med.* Est etiam quae περιεργία vocatur, supervacua, ut sic dixerim, operositas. ℙ [*Periergia* est etiam nomen proprium pedisequae et collacteae Philologiae virginis; quo significatur, studium inane et supervacaneum vix evitari posse a philologis. *Capell.* 2, 27. Pedisequa Philologiae Periergia, utpote ejus collactea, trepidatione sollicita quid ageret, conspicatur. *F.*]

PERJĔRO. V. PEJERO.

[PĔRĪGĔNES, is, m. superstes: a περιγίγνομαι, supersum, superstes sum. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1132, 7. Ti. Claudius Perigenes. *F.*]

PĔRIGNĀRUS. V. PERGNARUS.

PĔRĬHŌDUS. V. PERIODUS.

PĔRĬLEUCOS, i. f. περίλευκος, gemma: a περὶ, circum, et λευκὸς, albus. *Plin.* 37, 10, 66. Perileucos fit ab ora gemmae ad radicem usque candido descendente.

[PĔRILLĂ, ae, f. nomen fictum cujusdam puellae, quam poetriam cultissimam fuisse testatur in ea, quam eidem scripsit epistolam. *Ov. Trist.* 3, 7, 1. Vade salutatum subito perarata Perillam Littera, etc. Sunt qui perperam putant hanc fuisse *Ovidii* filiam. ℙ Alia fuit *Perilla* A. Ticidae poetae amica, ita ficto nomine dicta, cum reapse Metella fuerit. *Id. ib.* 2, 437. Et quorum (*A. Ticidae, aliorumque*) libris modo dissimulata Perillae Nomine, nunc legitur dicta Metella suo. *Appul. Apol.* Ticidam similiter accusent, quod quae Metella erat, Perillam scripserit. *F.*]

PĔRILLĒUS, a, um, adj. ad Perillum pertinens. *Ov. Ib.* 439. Aere Perilleo veros imitere juvencos.

PĔRILLUS, i, m. Πέριλλος, faber Atheniensis ingenio praestans, qui Phalaridi tyranno Agrigentino taurum ex aere fabricavit, in quo reus clauderetur, ac subjecto igne mugitum bovis ederet: cujus muneris nomine cum amplissimum a tyranno, qui novis semper tormentis delectabatur, speraret munus, inclusus tauro, suppositisque ignibus, primus suae artis experimentum praebuit. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 32., *Ov. A. Am.* 1, 653. et *Trist.* 3, 11, 41. et sqq. et *Sil.* 14, 211. et sqq.

PĔRILLUSTRIS, e, adj. admodum illustris. *Cic. Att.* 5, 20. Ibi morati biduum perillustres fuimus. ℙ Est etiam valde notus. *Nep. Att.* 12. Quod quidem sub ipsa proscriptione perillustre fuit, *h. e.* omnibus patefactum fuit.

PĔRĬMACHĬA, ae, f. περιμαχία, aggressio, oppugnatio. *Sidon. ep.* 1, 7. *med.* Deferimus igitur nihil tale metuenti totam perimachiam, quam summo artificio acres et flammei viri occulere in tempus judicii meditabantur, *h. e.* totum susceptae accusationis ordinem et apparatum.

PĔRIMBĔCILLUS, a, um, adj. valde imbecillus. *Cic. Att.* 10, 18. Quod quidem est natum, perimbecillum est. *Varr. R. R.* 3, 10. *med.* Collum anserum perimbecillum.

PĔRĪMĒDĒUS, a, um, adj. ad Perimeden, Περιμήδην, pertinens, quae insignis venefica fuisse dicitur: cujusque mentio ap. *Theocrit. Idyll.* 2, 16. est. *Propert.* 2, 1, 74. Perimedea gramina cocta manu.

PĔRĪMĒLĒ, es, f. Nympha Hippodamantis filia, in insulam sui nominis mutata. *Ov. Met.* 8, 590. et sqq.

[PĔRĪMĒLIS, ĭdis, f. Περιμηλὶς, ovium Nympha: a περὶ, circum, et μῆλον, ovis. *Serv.* ad *Virg. Ecl.* 10, 62. Sane ab ovibus Nymphae Perimelides, a fluminibus Najades, a pratis Limoniades. *F.*]

PĔRĪMĔTROS, i, f. περίμετρος, circuitus, ambitus: a περὶ, circum, et μέτρον, mensura. Est autem proprie adjectivum, et subintelligitur γραμμὴ, linea. *Vitr.* 5, 6. Theatri conformatio sic est facienda, uti quam magna futura est perimetros imi, circumagatur linea rotundationis, centro medio collocato. *Front. Aquaed.* 26. Omnis modulus colligitur aut diametro, aut perimetro; et *ib.* 40. Fistula senaria habet diametri digitum unum, perimetri digitos quatuor.

PĔRĬMO, is, ēmi, emptum, et emtum, a. 3. ἀναιρέω, adimo, tollo, aufero, exstinguo, destruo, interimo, deleo. *Cic. Tusc.* 1, 49. Si supremus ille dies non exstinctionem, sed commutationem affert loci, quid optabilius? sin autem perimit ac delet omnino, quid melius? *Id. fragm.* ap. *Non.* 6, 9. Ne qui casus perimeret superiora. *Id. Div.* 1, 12. Et Divum simulacra peremit fulminis ardor. *Id. Planc.* 42. Si vitam mihi sors ademisset, aut vis aliqua major reditum peremisset. *Id. Off.* 3, 7. Ejusmodi credo res Panaetium persecuturum fuisse, nisi aliqui casus aut occupatio consilium ejus peremisset. *Id. Sext.* 22. Hoc videbam, si causam publicam mea mors peremisset, neminem fore, qui auderet suscipere contra improbos cives reipublicae salutem. *Plin. ep.* 8, 14. Utrumne sententiae duae, collatis viribus, novissimam periment, an separatim unaquaeque tantumdem, quantum altera, valebit? *Plin. alter.* 11, 37, 63. Caput extorum tristis ostenti caesum quoque est, praeterquam in sollicitudine ac metu: tunc enim perimit curas. *Id.* 2, 53, 54. In fulgurum interpretatione eo profecit scientia, ut ventura alia finito die praecinat: et an peremptura sint fatum, aut apertura potius alia fata, quae latent. V. PEREMPTALIA. ℙ Interimere, interficere, occidere. *Cic.* vertens *Homeri* carmina, *Div.* 2, 30. Hunc, ubi tam teneros volucres, matremque peremit, etc. *Ov. Met.* 8, 395. Hunc tamen invita perimet mea dextra Diana; et *ib.* 13, 250. petii tentoria Rhesi, Inque suis ipsum castris, comitesque peremi. *Plin.* 8, 44, 69. Conceptum abortu perimere. *Mart.* 10, 61. et *Sen. Trag.* saepissime. Sic de herbis *Colum.* 2, 11. Ne alterius generis herba invalidam Medicam perimat; et *ib.* 12. de lupino: Sola haec res adeo non infestatur herbis, ut ipsa herbas perimat. ℙ Pro *perimo* dixere etiam *peremo. Festus:* Peremere Cincius in libro de verbis priscis ait significare idem quod prohibere: at Cato in libro, qui est de re militari, pro vitiare usus est, cum ait: Cum magistratus nihil aliud audet imperare, ne quid consul auspicii peremat. *Id.* in *Postularia:* Peremptalia fulgura, quae superiora fulgura, aut portenta peremunt, idest tollunt. Haec *Festus.* Hac ratione saepe legitur in libris *Digestorum*, unde multa loca congessit *Brisson. l.* 14. *de V. S.*, v. gr. *Papin.* 31, 1, 68. Solutio prior peremit alteram actionem. *Venulej.* 45, 2, 13. Alteram obligationem ab altera peremi, etc. Quae tamen non in omnib. lib. constans est lectio.

PĔRIMPĔDĪTUS, a, um, part. ab inus. *perimpedio*, valde impeditus. *Hirt. B. Afr.* 58. *f.* Locus perimpeditus ante aciem Scipionis.

*PERIMULA, ae, f. Indiae opp., cis Gangem, in Chersoneso aurea (*h. e.* paeninsula *Malacca* hodierna), cum promontorio cognomine. *Plin.* 6, 20. Promontorium Perimulae. *Id.* 9, 35. Fertilissima est Taprobane —: item Perimula promontorium Indiae. Oppidi mentio facta est ap. *Aelian. H. An.* 15, 8. *in.* itemque ap. *Ptolem. B. A.*

[PĔRĪNAEON et Perĭneon, i, n. περίναιος et περίνεος, spatium illud, quod inter pudenda et anum est. *Coel. Aurel. Tard.* 5, 4. Circa vere-

tri initium, quod Graeci perineon vocant, dolor sentitur. *F.*]

[PERĬNĀNIS, e, adj. valde inanis. *Ov. A. Am.* 1, 337. Flevit Amyntorides perinania lumina Phoenix. Alii disjunctim leg. *per inania. Mart.* 1, 77. Praeter aquas Helicon, et serta lyrasque Dearum Nil habet, et magnum, sed perinane sophos. Alii leg. *semper inane. F.*]

*PERINANS, antis, part. *Auct. Itin. Alex.* (ed. *A. Maio*) 78. Quin etiam nuntiatur jam planiora perinantibus, Bessum etc. Sed *Maio* scribendum videtur *peregrinantibus* vel *permeantibus*. Ni verbum neutrum esset *pervio*, suspicatus essem scribendum *perviantibus*. Plane emendandum *peregrinantibus*. *B. A.*

PĔRINCERTUS, a, um, adj. valde incertus. *Sall. fragm.* ap. *Gell.* 18, 4. Perincertum, stolidior, an vanior.

PĔRINCOMMŎDĒ, adv. valde incommode. *Cic. Att.* 1, 17. Accidit perincommode, quod eum nusquam vidisti.

PĔRINCOMMŎDUS, a, um, adj. valde incommodus. *Liv.* 37, 41. Quae nihil admodum Romanis, ac perincommoda regiis erant.

PĔRINCONSĔQUENS, entis, adj. valde inconsequens, valde absurdum. *Gell.* 14, 1. *med.* Per autem, inquit, inconsequens, ipsum quidem corpus, et habitum tam profundi aeris sub alio, atque alio coeli curvamine non eundem manere.

PĔRINDĔ, adv. ἴσως, ὁμοίως, aeque, similiter, ad eundem modum: [*pr. inde a principio aliquo v. causa continuo ad finem: nostr. *gleichmässig. B. Crus.* in *cl. Suet.* s. h. v.] *Cic. Fin.* 1, 21. Eas ergo artes persequeretur, vivendi artem tantam, tamque operosam, et perinde fructuosam relinqueret? Alii omitt. *perinde. Liv.* 8, 17. *f.* Eo certamine superior Alexander, incertum qua fide culturus, si perinde cetera processissent, pacem cum Romanis fecit. *Tac. A.* 2, 63. Non Philippum Atheniensibus, non Pyrrhum, aut Antiochum populo R. perinde metuendos fuisse. *Plin. ep.* 1, 8. *med.* Utilissimum munus, sed non perinde populare. [*Nubem exemplorum absolute hujus vocabuli positi, praecipue ex *Tacito*, utpote qui cum reliquis argent. aetatis scriptoribus hanc dicendi consuetudinem vel maxime frequentat, praebet *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 352. sq. ℙ Inde est: ut convenit rei vel causae, nostr. *verhältnissmässig, dem gemäss.*] *Sall. fragm.* ap. *Quint.* 8, 3. *f.* Mithridates corpore ingenti, perinde armatus, *h. e.* paribus armis. *Flor.* 3, 2. Nihil hac plaga infestius: atrox coelum: perinde ingenia. [Alia exempla haec sunto: *Liv.* 27, 8. perinde laudaret castigaretque; cp. 17. quales ex hac die experiundo cognovit, perinde operae eorum pretium faceret. *Tac. H.* 2, 97. integrum illic ac favorabilem proconsulatum Vitellius, famosum invisumque Vespasianus egerat: perinde socii de imperio utriusque conjectabant; *Ann.* 12, 41. spectaret populus hunc decore imperatorio, illum puerili habitu ac perinde fortunam utriusque praesumeret.] ℙ *Perinde ac, atque, ut, ac si, quasi, tanquam, prout, quam,* est similiter atque, ita ut, tanquam si. *Caes. B. C.* 3, 60. *f.* Quam maximas potuerunt pecunias mutuati, perinde ac satisfacere, et fraudata restituere vellent; et *Cic. Marcell.* 4. *f.* Vereor, ut hoc, quod dicam, non perinde intelligi auditu possit, atque ego ipse cogitans sentio. *Id. Att.* 16, 5. *med.* Non perinde atque ego putaram, arripere visus est. *Id. Brut.* 50. *med.* Haec perinde accidunt, ut eorum qui adsunt, mentes verbis, et sententiis, et actionibus tractantur. [*Id. Or.* 3, 56, 213. perinde sunt, ut aguntur. *Off.* 3, 33, 121. sed perinde erit ut acceperis: ubi v. *Beier. Liv.* 7, 5. nec perinde, ut maluisset plebes — ita aegre habuit cet. et 7, 6. perinde ut eveniret res, ita communicatos honores pro bene aut secus consulto habitura. *Plin. ep.* 1, 26. perinde ut afficeretur, i. e. prout, nostr. *je nachdem.* V. *Tursell.* p. 567. *n.* 3. *ed. Schwarz.*] *Cic. Div.* 2, 42. *f.* Perinde utcumque temperatus sit aer, ita pueros orientes animari, atque formari. *Id. Rosc. Com.* 5. *f.* Perinde ac si in hanc formulam omnia judicia legitima comprehensa sint, perinde dicemus. *Caes. B. C.* 3, 2. Perinde aestimans, ac si usus esset. *Cic. Quint.* 26. *f.* Atque haec perinde loquor, quasi debueris, aut potueris, etc. *Liv.* 4, 3. *med.* Et perinde hoc valet, plebejusne consul fiat, tanquam servum aut libertinum aliquis consulem futurum dicat? *Plin. Pan.* 20. *extr.* Meminerint, perinde conjecturam de moribus suis homines esse facturos, prout hoc vel illud egerint. [*Sequitur etiam *et* et *que*, maxime quidem ap. *Tacitum A.* 2, 2. perinde odium pravis et honestis; 16, 13. servitia perinde et ingenua plebes; *H.* 4, 43. perinde dives et eloquentia clarus. — *Ann.* 1, 26. perinde divina humanaque obtegens. *H.* 2, 97. perinde legati provinciaeque cunctabantur; 4, 36. miles secundis adversisque perinde in exitium ducum accendebatur; 5, 6. periti imperitique nandi perinde attolluntur.] ℙ *Perinde ut,* ita ut. *Eutrop.* 10, 16. *extr.* Julianus nimius religionis Christianae insectator, perinde tamen, ut cruore abstineret. ℙ *Perinde quam,* tam quam, tantum quantum. [*Fieri hoc argenteae aetatis more solet.] *Suet. Dom.* 15. *med.* Nulla tamen re perinde motus est, quam responso mathematici. *Flor.* 3, 3. *med.* Perinde ipsa mors earum fuit, quam pugna. *Tac. H.* 4, 72. Nec perinde periculum aut metus, quam pudor ac dedecus obstupefecerat. [*Plura Taciti exempla praebet *Boettich.* in *Lex. Tac.* s. h. v. ℙ Solus fortasse *Tacitus quam si* usurpat *perinde* particulae adjunctum. *Ann.* 1, 73. jusjurandum perinde aestimandum, quam si Jovem fefellisset; 13, 49. Cetera per omnes imperii partes perinde egregia, quam si non Nero, sed Thrasea regimen eorum teneret? ℙ *Haud perinde, quam,* nostr. *nicht so wohl, — als vielmehr,* vix ap. priores repereris. *Tac. H.* 2, 39. nec perinde dijudicari potest quid optimum factu fuerit, quam pessimum fuisse quod factum est. *Ann.* 2, 1. Haud perinde nostri metu, quam fidei popularium diffisus; cp. 5. suum militem haud perinde vulneribus, quam spatiis itinerum cet. affici. Cf. *ib.* 14, 48. 15, 42. 44.] ℙ Videtur etiam poni pro multum, admodum, valde, sed ellipsis est, aliquid enim supplendum. [*Hic quoque dicendi usus maxime ad *Tac.* ejusque aequales pertinet; nec desunt prorsus priorum exempla; *Livius* saltem 4, 37. in hunc modum locutus est: nec perinde patres moti sunt, et C. Sempronius — negligenter egit.] *Suet. Tib.* 52. Itaque ne mortuo quidem perinde affectus est. [*Quod plena sententia esset: perinde s. aeque ac debebat v. exspectari poterat.] *Id. Galb.* 13. Quare adventus ejus non perinde gratus fuit, *h. e.* perinde ac debebat. Ita *Id. Aug.* 80. Coxendice et femore et crure sinistro non perinde valebat: *supple* ac dextro. [*Taciti exempla satis largo numero praebet *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 353. Caeterum notandum, haud paucos ap. *Tac. G.* 5.; *Agr.* 10.; *Ann.* 12, 60.; *H.* 1, 30. non *perinde* sed *proinde* legere. At *I. Bekkerus* omnibus his locis retinuit *perinde*, neque est, cur Tacitum promiscue usum esse his vocibus credas, cum in aliis quoque vv. usurpandis summam exhibeat constantiam, librorumque fides in hac re non satis certa sit, quod *per* et *pro* particulae eodem modo exaratae leguntur in MSS. Discrimen inter *perinde* et *proinde*, locosque, in quibus utrumque vocabulum promiscue positum est, V. in PROINDE.]

PĔRINDĬGĔO, es, n. 2. valde indigeo. *Tert. adv. Gnost.* 13. Indigeamus, sed non perindigeamus.

PĔRINDIGNĒ, adv. valde moleste, indigne, graviter. *Suet. Tib.* 50. *med.* Tulit perindigne actum a senatu, ut, etc.

PĔRINDIGNUS, a, um, adj. valde indignus. *Sidon. ep.* 4, 4. *f.* Quae vos non perindignum est deliberare.

PĔRINDULGENS, entis, part. ab inus. *perindulgeo*, valde indulgens. *Cic. Off.* 3, 31. *extr.* Et qui perindulgens in patrem, idem acerbe severus in fratrem. [*V. *Beier.*] Est qui leg. *nuper indulgens.*

PĔRINFĀMIS, e, adj. valde infamis. *Suet. Vitell.* 2. *med.* Vir innocens et industrius, sed amore libertinae perinfamis. *Appul. Met.* 3. Alioqui publicitus maleficae disciplinae perinfames sumus.

PĔRINFIRMUS, a, um, adj. valde infirmus. *Cic. Fin.* 2, 16. *med.* Sunt enim levia et perinfirma, quae dicebantur a te. *Cels.* 2, 14. *f.* Si quis perinfirmus est.

PĔRINGĔNĬŌSUS, a, um, adj. valde ingeniosus. *Cic. Brut.* 24. Quod peringeniosis hominibus, neque satis doctis plerumque contigit.

PĔRINGRĀTUS, a, um, adj. valde ingratus. *Sen. ep.* 98. *med.* Peringratus est, qui cum amiserit, pro accepto nihil debet.

PĔRĪNĪQUUS, a, um, adj. valde iniquus. *Cic. Manil.* 22. Quare videant, ne sit periniquum, et non ferendum; et *Fam.* 12, 18. Etsi periniquo patiebar animo, te a me digredi.

PĔRINJŪRIUS, a, um, adj. valde injurius, periniquus. *Cato* ap. *Prisc.* 6, 694. Nam perinjurium siet: cum mihi ob eos mores, quos prius habui, honos detur, ubi datus est, tum uti eos mutem.

PĔRINSIGNIS, e, adj. valde insignis. *Cic. Leg.* 1, 19. An corporis pravitates, si erunt perinsignes, habebunt aliquid offensionis?

[PĔRINSŎLENS, entis, adj. valde insolens. *Not. Tir.* p. 47. Insolens, perinsolens. *F.*]

PĔRINTĔGER, egra, egrum, adj. valde integer, omnino inviolatus. *Gell.* 3, 5. Incorruptus, et castus, et perinteger.

PĔRINTHĬUS, a, um, adj. Περίνθιος, ad Perinthum pertinens, quod est oppidum Thraciae in ora Propontidis. *Ter. Andr. prol.* 9. Menander fecit Andriam, et Perinthiam, *h. e.* fabulam, in qua induxit mulierem ex Andro, et Perintho. Perinthi meminere *Plin.* 4, 11, 18. et *Mela* 2, 2.

PĔRINVĪSUS, a, um, part. ab inus. *perinvideo*: valde invisus. *Cic.* pro *Cornel.* ap. *Ascon. f.* Homo Diis ac nobilitati perinvisus.

PĔRINVĪTUS, a, um, adj. valde invitus. *Cic. Fam.* 7, 33. Ne perinvitus legerem tuas litteras. Adde *Liv.* 40, 57.

PĔRĬNUNDO, as, a. 1. valde inundo. *Alc*[…] 1, 267. et nigris (*Nilus*) campos perinundat are[…]

PĔRĬNUNGO, is, a. 3. valde inungo. *Varr. R.* 2, 11. Tonsas recentes eodem die perinung[…] vino et oleo. *In edd. *Gesner.* et *Schneid.* legi[…] *perungunt*, nulla subjecta lectionis varietate. *ib.* Et si ea (*oris*) tecta solet esse, quam hab[…] pellem injectam, eam intrinsecus eadem re per[…] ungunt. Sic edd. *Gesn.* et *Schneid.*, quanquam e[…] praecedentes omnino legunt *perungunt. B. A.*

PĔRĬŎCHĀ, ae, f. περιοχή, summa, comp[…] dium, argumentum: a περιέχω, contineo, comp[…] hendo. Periochas in Iliadem Homeri scripsit *A*[…] *son.*; in comoedias Terentii *Sulpicius Apollina*[…] grammaticus, qui Pertinacis Imp. praeceptor f[…] de quo *Capitol. Pert.* 1.

PĔRĬŎDEUTĂ, ae, m. περιοδευτής, circuitor, […]sitator. Sic dicitur a *Just. Cod.* 1, 3, 42. qui[…] locum remotioris episcopi substituitur, ut circ[…] eat, et visitet quocumque opus est: a περὶ, circ[…] et ὁδὴ, via. ℙ Etiam medici περιοδευταί, dic[…]tur, qui oppidatim medicinam exercebant. *Mod*[…] *Dig.* 27, 1, 6.

PĔRĬŎDĬCUS, a, um, adj. περιοδικός, qui st[…] temporibus ad id, unde discessit, quasi facta […]riodo, revertitur, ut febres periodicae, quae ce[…] temporibus abeunt, et quodam quasi circuitu fa[…] rursus redeunt, ut sunt tertianae, et quartan[…] *Plin.* 20, 3, 8. Semina ejus si fuerint pari nu[…] ro adalligata febribus, sanare dicuntur, quas G[…] ci periodicas vocant. ℙ [*Periodicum certamen*[…] in quo athletae vincere periodum poterant, i[…] eosdem honores adipisci, ac si Pythia, Isthm[…] Nemeaea, Olympia vicissent. In nummo Sid[…] ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 2. p. 449. *Certamen* […]*crum Periodicum* Oecumen*icum* Isel*asticum.* V. […] CUMENICUS. *F.*]

PĔRĬŎDUS, i, f. περίοδος. Apud rhetores […] compositum quoddam ex pluribus membris, vel […]cisis, quorum unum ab alio conjunctionibus et a[…] orationis partibus quasi vinculis quibusdam li[…]tum, dependet. *Cic. Or.* 61. In toto circuitu […] orationis, quem Graeci περίοδον, nos tum a[…]tum, tum circuitum, tum comprehensionem, […] continuationem, aut circumscriptionem dicin[…] *Quint.* 9, 4. Periodo plura nomina dat Cicero, […]bitum, circuitum, etc. ℙ Item apud Graecos […]cipitur pro itinere et circuitu: quo sensu adhib[…] ab *Hieron. Vir. illustr.* in *Luca*: tametsi opti[…] editiones Graece habent περιόδους. ℙ Item […] complexione quatuor sacrorum Graeciae certa[…]num, Pythiorum, Isthmiorum, Nemeaeorum, Ol[…]piorum, quod haec spectacula unum post aliud […]lebrarentur, et per circuitum, sive orbem ren[…]rentur. Hinc ap. *Festum* periodum vicisse is […]tur, qui quatuor illa certamina obivit, et in o[…]bus vicit. V. v. praec. ℙ Scribitur et *periho*[…]

PĔRĬPĂTĒTĬCI, orum, m. plur. Περιπατητι[…] philosophi illi, qui ab Aristotele originem habu[…] a περιπατέω, obambulo, quod Aristoteles phil[…]phiam solitus fuerit docere inambulando in Ly[…] *Cic. Acad.* 1, 4.

PĔRĬPĂTĒTĬCUS, a, um, adj. ad Peripatet[…] pertinens. *Colum.* 9, 3. Peripatetica secta. […] 1, 3. philosophia. *Id.* 19, 5. disciplina. *Id.* 2, […] Theophrastus Peripateticus.

PĔRĬPĔTASMĂTĂ, um, n. plur. περιπετάσμ[…] peristromata, aulaea, et tapetia, quibus pari[…] aularum, ornatus gratia, teguntur, et pavim[…] insternuntur: a περιπετάζω, circumquaque obte[…] *Cic. Verr.* 2, 4, 12. Quid? illa Attalica, tota[…]cilia nominata, ab eodem Hejo peripetasmata […] re oblitus es? et *paulo post*: Nunc de peripetas[…]tis quemadmodum te expedias, non habes: [[…] *petasmatis* pro *peripetasmatibus.* V. EMBLEMA.

[PĔRĬPHAS, antis, m. Περίφας, rex Atticae quo *Ov. Met.* 7, 400. ℙ Unus e comitibus Pyr[…] quem una cum illo Priami regiam oppugnan[…] inducit. *Virg. A.* 2, 476. ℙ Fuit hoc no[…] etiam unus Lapitharum, qui Pirithoi nuptiis i[…] fuit. *Ov. Met.* 12, 449. *F.*]

PĔRĬPHĔRĬA, ae, f. περιφέρεια, linea circuli cumcurrens. *Capell.* 8, 278. Unum quod centr[…] alterum quod peripheriam demonstraret.

*PERIPHETES, ae, Περιφήτης, Vulcani filiu[…] Anticlia. *Ov. Met.* 7, 437. *B. A.*

[PĔRĬPHŎRĒTUS, i, m. περιφόρητος, circun[…]ticius. Ita est cognominatus Artemon quidam […]liciis adeo effeminatus, ut nunquam nisi le[…] pensili circumlatus, domus suae limen trans[…] *Plin.* 34, 8, 19. n. 2. Polycletus fecit Artem[…] qui Periphoretus appellatus est. *F.*]

PĔRĬPHRĂSIS, is, f. περίφρασις, circumloc[…] circuitio, tropus, cum id, quod uno, aut c[…] paucioribus verbis dici poterat, pluribus explica[…] a περιφράζω, circumloquor. *Quint.* 8, 3. et 6[…] al. *Gell.* 3, 1. Ut Sallustium, vel subtilissim[…] brevitatis artificem, periphrasin poetarum fa[…] diceret. *Suet. Gr.* 4. *med.* Instituere quaedam[…]nera institutionum ad eloquentiam praeparand[…] ut problema, periphrases, elocutiones, etholog[…]

PĔRĬPLUS, i, m. περίπλους, Graece signif[…] circumnavigationem. Hinc quidam scriptores,

ram maritimam aliquam descripserunt, hujusmodi ibros Periplus inscripsere, ut Xenophon. *Plin.* , 48, 48. Xenophon in Periplo, etc.

PĔRIPNEUMŎNĬA, ae, f. περιπνευμονία, morbus ulmonum, de quo V. in v. sq.: a πνεύμων, pulmo. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 25, 26 et 27.

PĔRIPNEUMŎNĬCUS, a, um, adj. qui morbo aborat, qui περιπνευμονίᾳ dicitur, qua totus pulmo fficitur: sequitur tussis bilem, vel pus trahens, raecordiorum totiusque pectoris gravitas, spiritus lifficultas, magnae febres, continua vigilia, cibi fastidium, tabes: quae est descriptio *Celsi* 4, 7. *Plin.* 26, 7, 25. Pleuriticis et peripneumonicis cenaurium majus bibitur. Adde 20, 17, 68. et al. ℙ ap. *Veg. Vet.* 1, 38. legitur *peripleumonicus;* et ap. *Theod. Prisc.* 2, 4. *med.* et *ib.* 5. *peripleumoniacus.* [Graece item περιπλευμονικὸς pro περιπνευμονικὸς dicitur eadem significatione. *F.*] ℙ *In *Vegetii* loco pro *peripleumonici*, quod habet *Gesn.* cum edd. aliis, *Schneid.* omnino *peripneumonici. B. A.*

PĔRIPSĒMĂ, ătis, n. περίψημα, sordes, et purgamenta, quae abstergendo, et defricando colliguntur: a περὶ, circum, et ψάω, radendo detergeo. *Tert. Pud.* 14. ex *Paul. Cor.* 1, 4, 13.

PĔRIPTĔROS, i, m. περίπτερος, genus aedificii, quod ex omni parte columnarum ordine cingitur, quasi circum alatus: a περὶ, circum, et πτερὸν, ala. *Vitr.* 3, 1. et 4, 7. V. *Bald. in Lex.*

PĔRĪRĀTUS, a, um, adj. valde iratus. [*Pl. Truc.* 3, 1, 11. Fuit edepol Mars meo periratus patri *F.*] *Cic. Fam.* 9, 6. Erant nobis perirati.

*PERIRRHEUSA, ae, f. insula maris Aegaei, Ioniae objecta. *Plin.* 5, 31. ℙ Revera adjectivum est Graecum, περιῤῥέουσα sc. *B. A.*

PĔRISCĔLIS, ĭdis, f. περισκελὶς, ornamentum muliebre, nempe circulus aureus, vel argenteus crura supra talos ambiens: a περὶ, circum, et σκέλος, crus. *Hor. Ep.* 1, 17, 56. Nota refert meretricis acumina, saepe catellam, Saepe periscelidem raptam sibi flentis. [*Petr. fragm. Trag.* 67. *Burm.* Venit ergo galbino succincta cingillo, ita ut infra cerasina appareret tunica, et periscelides tortae, phaecasiaeque inauratae. *Plin.* 32, 12, 34. easdem *compedes* vocat, et argenteas plebejis muliribus, aureas patriciis tribuit. *F.*]

PĔRISCĔLĬUM, ii, n. περισκέλιον, idem ac periscelis. *Tert. Cult. fem.* 13. [Nescio, an crus de periscelio in nervum se patiatur artari. *F.*]

PĔRISSEUMĂ vel Peritteuma, ătis, n. περίσσευμα vel περίττευμα, abundantia, idest donatio ex abundanti facta, perissochoregia, quam vocem vide. Huc retrahendus locus ex *Cod. Justin.* allatus in PARAPETEUMA, ubi pro *nomine parapeteumatis* legendum *nomine peritteumatis.*

PĔRISSOCHŎRĒGĬĂ, ae, f. περισσοχορηγία, annonae praebitio copiosior justo: a περισσὸς, copiosus, et χορηγία, erogatio, largitio. *Impp. Theod.* et *Valent. Cod. Theod.* 14, 26, 2. [Nemo privetur eo, quod nunc usque percepit, et perissochoregiae nomen penitus amputetur. *F.*]

PĔRISSŎLŎGĬĂ, ae, f. περισσολογία, superflua locutio, vitiosa quaedam periphrasis, vitium grammaticale, cum oratio inani verborum turba, et copiosa loquacitate obruitur: a περισσὸς, redundans, et λόγος, sermo. *Virg. A.* 1, 662. faciem mutatus, et ora Cupido. Ubi *Serv.* Et ora, perissologia est. *Quint.* 4, 2. et 8, 6. Graecis litteris scribit.

[PĔRISSON, i, n. περισσὸν, nimius, supervacuus. Ita appellatur herba strychnon a *Plin.* 21, 31, 105. Qui parcius insectantur, manicon cognominavere; qui nequiter occultabant, erythron, aut neurada; ut nonnulli, perisson. Adde *Appul. H.* 74. *F.*]

PĔRISTĂSIS, is, f. περίστασις, circumstantia: a περιΐσταμαι, circumsto. *Petr. fragm. Trag.* 48. *Burm.* Dic ergo, si me amas, peristasin declamationis tuae, *h. e.* argumentum, in quo versatur declamatio tua, cum omnibus circumstantiis ad illud pertinentibus.

PĔRISTĔRĔON, onis, m. περιστερεὼν, et

PĔRISTĔRĔOS, i, m. herba caule alto, foliato, cacumine in alios caules se spargens, columbis admodum familiaris, unde et nomen (a περιστερὰ, columba). Haec *Plin.* 25, 10, 78. Hanc eandem *ib.* 9, 59. et *Appul. H.* 3. Graeca positione *peristereona* in accusat. sing., et *Coel. Aurel. Acut.* 3, 17. in genit. *peristereonis* efferunt. [*Taubenkraut, Eisenkraut.*]

PERISTERĪDES INSULAE, περιστερίδες, in mari Aegaeo, prope Smyrnam. *Plin.* 5, 31. ℙ Sic dictae, quia columbis abundabant, a περιστερὰ, *columba. B. A.*

PĔRISTRŌMĂ, ătis, n. περίστρωμα, idem quod peripetasma: a περιστρώννυμι, circum sterno. *Pl. Ps.* 1, 2, 12. Ita vestra latera loris faciam ut valide varia sint, ut ne peristromata quidem aeque picta sint Campanica. *Id. Stich.* 2, 2, 54. Babylonica peristromata. *Cic. Phil.* 2, 27. Conchyliatis Cn. Pompeji peristromatis servorum in cellis lectos stratos videres.

PĔRISTRŎPHĒ, es, f. περιστροφὴ, conversio. *Capell.* 5, 186. Cum adversarii propositionem in nostram partem convertimus, peristrophen vocamus.

PĔRISTYLĪUM, ii, n. περιστύλιον, locus columnis septus, vel ubi columnae in circuitu dispositae sunt: a περὶ, circum, et στῦλος, columna. *Vitr.* 3, 1., 5, 11. et 6, 4. et 10. et *Suet. Aug.* 82.

PĔRISTYLUM, i, n. idem ac peristylium. *Cic. Dom.* 44. In Palatio, pulcherrimo prospectu, porticum cum conclavibus pavimentatam trecentum pedum concupierat, amplissimum peristylum. *Varr. R. R.* 3, 5. Peristylum tectum tegulis. *Auson. de Urbib.* 5. Cunctaque marmoreis ornata peristyla signis.

PĔRĪTE, adv. ἐμπείρως, cum peritia, seu cognitione, quae ab experientia nascitur, docte, scienter, scite. *Cic. Or.* 2, 19. Haec sunt concinne distributa, sed tamen, id quod necesse fuit hominibus expertibus veritatis, non perite. *Petr. Sat.* 135. Dentibus folliculos fabae perite spoliat. *Plin.* 17, 4, 3. Nec colles opere nudantur, si quis perite fodiat. *Cic. Leg.* 2, 12. Quod institutum perite a Numa, posteriorum pontificum negligentia dissolutum est. *Id. Or.* 2, 2. Bene dicere, quod est scienter, et perite, et ornate dicere. *Gell.* 17, 5. *f.* Perite et scienter dicere. *Cic. Or.* 1, 11. Satis callide et perite versari in re aliqua. *Id. Verr.* 2, 2, 54. Omnia istius decreta, imperia, litteras peritissime et callidissime venditabat. *Gell.* 2, 21. Scite omnia, ac perite disserere; et 5, 3. Vincturam posituramque ligni scite periteque factam considerat; et 10, 22. *f.* Rempublicam constanter, et fortiter, et perite administrare. *Sen. ep.* 90. *med.* Quae ab imprudentissimis aut aeque fieri videmus, aut peritius. *Plin. ep.* 5, 19. Perite uti cithara. *Id. ep.* 3, 15. Suavissime, et peritissime legere.

PĔRITHOUS. V. PIRITHOUS.

PĔRĪTĬA, ae, f. ἐμπειρία, cognitio ex experientia, ars, artificium, scientia. *Sall. Jug.* 50. *f.* In Jugurtha tantus dolus, tantaque peritia locorum, et militiae erat, ut, etc. *Suet. Tib.* 67. Existimant quidam, praescisse haec eum peritia futurorum [*i. e. arte, scientia res futuras praesagiendi, perspiciendi. V. *Brem.* ad h. l. et cf. PERITUS.] *Tac. A.* 1, 69. Accendebat haec Sejanus, peritia morum Tiberii odia in longum jaciens; et *ib.* 4, 58. Peritia legum. *Plin.* 18, 6, 7. castrametandi. *Gell.* 15, 31. et disciplina faciendi obsidii. *Quint.* 2, 15. *med.* gratiae ac voluptatis: *scil.* conciliandae. *Tac. H.* 4, 30. Legionarii peritia et arte praestantes. *Ulp. Dig.* 7, 1, 27. Si servum disciplinis, vel arte instituerit usufructuarius, arte ejus, vel peritia utetur.

PĔRĪTO, as, n. 1. frequent. a *pereo. Pl. Capt.* 3, 5, 32. Qui per virtutem peritat, non interit. [*Lindem.* leg. *periit, at non interit.*] Adde *Lucr.* 3, 710.

PĔRĪTŎNAEUM, et Peritonēum, i, n. περιτόναιον, et περιτόνειον, membrana tenuissima omnibus visceribus, reliquisque inferioris ventris partibus circumtensa, unde et nomen: a περὶ, circum, et τείνω, tendo. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 17. Membrana major, quam peritonaeum vocant, scilicet quae omnia interius tegit, atque continet viscera. ℙ Adjective *peritonaeos membrana* dicitur ab *eod. Tard.* 3, 4. et *ib.* 4, 7. ℙ *Cels.* 4, 1. et 7, 4. Graecis litteris utitur.

PĔRĪTUS, a, um, part. ab inus. *perior*, unde *experior:* expertus. *Flor.* 3, 1. Sed rex peritus, fortius adversus Romanos aurum esse, quam ferrum, pacem emit. Est fere adj. ἔμπειρος, sciens, gnarus, doctus. Inter doctum, et peritum, inquit *Non.* 5, 26., cum simile videatur, a Tullio discretum est, ut sit peritus plus, quam doctus (*Off.* 3, 3. *extr.*). Itaque cum sunt docti a peritis, facile desistunt a sententia. Haec *Non.* Sed locus *Cic.* nihil pro eo facit. Illud potius dicas, *doctum* esse, qui studio: *peritum*, qui usu et experientia didicit: tametsi ne hoc quidem fortasse perpetuum est. *Pl. Pers.* 2, 3, 16. Quid faciet mihi? verberibus caedi jusserit, compedes imponi? vapulet: ne sibi me credat supplicem fore. Mihi jam nihil novi offerri potest, quin sim peritus. *Cic. Off.* 1, 41. Ad ea eligenda, quae dubitationem afferunt, adhibere doctos homines, vel etiam usu peritos. *Id. Font.* 7. *extr.* Sapiens homo, ac multarum rerum peritus. *Id. Or.* 1, 23. *f.* Haec ab hominibus callidis ac peritis animadversa ac notata sunt; et *ib.* 15. Homo prudentissimus et peritissimus. *Caes. B. C.* 1, 48. *f.* Periti earum regionum; et *ib.* 3, 61. Peritiores rei militaris; et 73. Peritissimi, atque exercitatissimi duces. *Nep. Them.* 2. Peritissimos belli navalis fecit Athenienses. *Plin. ep.* 2, 11. Vir movendarum lacrimarum peritissimus. *Cic. Font.* 15. *f.* Vir ad labores belli impiger, ad pericula fortis, ad usum et disciplinam peritus. *Just.* 31, 2. Sed res Annibalem non diu latuit, virum ad prospicienda cavendaque pericula peritum. Alii leg. *paratum. Varr. R. R.* 1, 2. *med.* Qui de agricultura Romanus peritissimus existimatur. *Auson. epigr.* 137. Arma virumque docens, atque arma virumque peritus. *Id. ep.* 16, 92. Suescat peritis fabulis Simul jocari et discere. ℙ [*Periti sunt etiam i. q. haruspices. *Suet. Aug.* 95. nemine peritorum aliter conjectante, quam laeta per haec et magna portendi. Ita saepissime *peritus* dicitur de arte haruspicum. *Liv.* 1, 34. Perita coelestium prodigiorum mulier. *Curt.* 4, 10, 4. peritissimi coeli ac siderum vates.] ℙ Cum abl. *Cic. Cluent.* 38. Quis P. Octavio Balbo ingenio prudentior, jure peritior? [*Vell.* 2, 29, 3. peritus bello: ubi v. *Ruhnk. Gell.* 4, 8. peritus disciplina militari: ubi v. *J. Fr. Gron.* et adde *Torren.* ad *Val. Max.* 1, 1. *n.* 19.] *Hirt. B. Afr.* 31. Mirabili peritus scientia bellandi. *Lucil.* ap. *Charis.* 1, 62. Ut jure peritus. *Aurel. Vict. Ep.* 19. Jure peritissimus. *Paul. Dig.* 33, 7, 19. Servus arte fabrica peritus. ℙ *Peritus in aliqua re* qui dixerit, inveni adhuc neminem. [*Propert.* 2, 34, 82. Sive in amore rudis, sive peritus erit. V. *Ruddim.* 2, 71. *n.* 5.] ℙ Cum infinito. *Virg. Ecl.* 10, 32. soli cantare periti Arcades. *Tac. Agr.* 8. Peritus obsequi. Adde *Pers.* 2, 34. ℙ [*Confund. peritissimus* et *perfectissimus.* V. *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* p. 227. *a. b. ed. Fr.*]

PERJŪCUNDE, adv. valde jucunde. *Cic. Att.* 13, 52. O hospitem mihi tam gravem ἀμεταμέλητον! Fuit enim perjucunde; et *Coel.* 11. Versari perjucunde in re aliqua.

PERJŪCUNDUS, a, um, adj. valde jucundus. *Cic. Fam.* 1, 7. Cui quidem litterae tuae perjucundae fuerunt; et *Or.* 2, 7. Disputatio perjucunda. Tmesi *Id. Q. Fr.* 3, 1, 4. Id mihi pergratum, perque jucundum erit. V. PER.

PERJŪRĂTĬUNCŬLĂ, ae, f. parvum perjurium. *Pl. Stich.* 1, 3, 76. Ac perjuratiunculas parasiticas (*dabit*).

PERJŪRĀTUS, a, um, part. a *perjuro*, perjurio violatus. *Ov. Amor.* 3, 11, 22. Et perjuratos in mea damna Deos.

PERJŪRĬŌSUS, a, um, adj. idem ac perjurus. *Pl. Truc.* 1, 2, 52. Procaciores estis vos, sed illi perjuriosi.

PERJŪRĬUM, ii, n. ἐπιορκία, jusjurandum violatum, juramentum falsum. *Cic. Off.* 3, 29. *f.* Quod ex animi tui sententia juraris, id non facere, perjurium est. *Id. Leg.* 2, 9. Perjurii poena divina exitium, humana dedecus. *Ov. A. Am.* 1, 657. perjuras merito perjuria fallunt. *Id. Fast.* 5, 681. Ablue praeteriti perjuria temporis, inquit. ℙ *Perjuria Graja* ap. *Sil.* 17, 425. Sunt phalanx Macedonum pugnantium pro Poenis contra Romanos post pactam cum iis pacem.

PERJŪRO. V. PEJERO.

PERJŪRUS, a, um, adj. ἐπίορκος, qui jusjurandum violat, qui jurando jus pervertit. *Cic. Rosc. Com.* 16. At quid inter perjurum, et mendacem? et *ib.* 7. Ballionem illum improbissimum, et perjurissimum lenonem cum agit. *Virg. A.* 5, 811. Structa meis manibus perjurae moenia Trojae, *h. e.* Laomedontis Trojanorum regis, de quo *Id. G.* 1, 502. Laomedonteae luimus perjuria Trojae. *Hor. Or.* 3, 24, 59. Cum perjura patris fides Consortem socium fallat, et hospites. ℙ Item mendax, simpliciter. *Pl. Mil.* 4, 2, 74. Heu ecastor hominem perjurum! et 1, 1, 21. Perjuriorem hoc hominem si quis viderit etc.

*PERĪUS, i, m. unus e quinquaginta Aegypti filiis. *Hyg. Fab.* 170. *B. A.*

PĔRIXYŎMĔNOS, i, m. nomen statuae referentis hominem se strigili destringentem, extergentem: a περιξύω, circum rado. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 26. V. DESTRINGO.

[PĔRIZŌMĂ, ătis, n. περίζωμα, subligaculum: a περὶ, circum, et ζώννυμι, cingo. *Isid. Or.* 19, 22. Perizoma est succinctorium, quo tantum genitalia conteguntur. Hoc primum primi mortales e foliis arborum sibi fecerunt, quando post praevaricationem erubescentes pudenda velarunt. *F.*]

PERLĀBOR, eris, dep. 3. per aliquem locum labor. *Lucr.* 4, 248. Isque (*aer*) ita per nostras acies perlabitur omnis; et 5, 765. supra solis perlabier orbem. *Virg. A.* 1, 151. Atque rotis summas levibus perlabitur undas; et *ib.* 7, 646. Ad nos vix tenuis famae perlabitur aura.

PERLAETUS, a, um, adj. vehementer laetus. *Liv.* 10, 21. Supplicatioque perlaeta fuit.

PERLAPSUS, a, um, part. a *perlabor:* qui per aliquem locum lapsus est. *Stat. Silv.* 4, 6, 4. haec imos animi perlapsa recessus Inconsumpta manet. *Cic. Tusc.* 1, 12. *med.* Indeque perlapsus ad nos, et usque ad Oceanum Hercules.

PERLĀTĬO, onis, f. translatio, verbale a *perfero. Hyg. Astron. praef.* 1. Exinde uniuscujusque signi historias causamque ad sidera translationis ostendimus, *h. e.* causam, ob quam ad sidera perlatum quodque signum est. ℙ Translate est tolerantia. *Lactant.* 5, 22. Patientia est malorum cum aequanimitate perlatio.

PERLĀTOR, oris, m. qui affert. *Ammian.* 21, 16. Perlatore capto. *Sym. ep.* 5, 28. (al. 30.) Perlator harum litterarum. Adde *August. ep.* 146. *extr.* et 199.

[PERLATRIX, icis, f. quae perfert. *Ennod. ep.* 1, 22. Perlatrices querelarum litterae. *F.*]

PERLĀTUS, a, um, part. a *perfero*, allatus, illatus. *Virg. A.* 11, 803. Hasta sub exsertam donec perlata papillam Haesit. *Plin.* 34, 6, 15. Lex perlata in aliquem. *Suet. Ner.* 49. Perlatos codicillos praeripuit.

PERLAUDĀBĬLIS, e, adj. valde laudabilis. *Dictys Cret. B. Troj.* 6, 14. Simulacrum formae perlaudabilis.

PERLĂVO, as, avi, atum, a. 1. perfecte lavo. *Tert. Poen.* 4. Te peccatorum fluctibus mersum perlavabit. *Pelag. Vet.* 26. *med.* Ita ut prius scabies ferro erasa perlavetur urina hominis.

PERLAXO, as, a. 1. valde laxo. *Apic.* 7, 7;

PERLĔCEBRA, ae, f. idem ac illecebra. *Pl. As.* 1, 2, 7. Te perdam ego, et filiam, perlecebrae, pernicies, adolescentum exitium. *Id. Bacch.* 5, 2, 47. Eccas tandem probri perlecebras, et persuastrices. ¶ Scribitur et *pellecebra.*

PERLECTĬO. V. PELLECTIO.

PERLECTO. V. PROLECTO.

PERLECTUS, a, um, part. a *perlego,* usque ad finem lectus. *Caes. B. G.* 5, 46. Perlectam epistolam in conventu militum recitat. *Ov. Amor.* 1, 11, 19. perlectis rescribat multa jubeto.

PERLĔGO, is, egi, ectum, a. 3. ἐπιλέγομαι, a principio ad finem usque lego. *Cic. Div.* 1, 5. Perlegi, ille inquit, tuum paulo ante tertium de natura Deorum. *Liv.* 38. 28. Censores senatum perlegerunt, *h. e.* omnium senatorum nomina recitarunt. Adde *Sen. ep.* 46. et *Suet. Claud.* 41. ¶ *Perlegere oculis,* lustrare, diligenter intueri, contemplari. *Virg. A.* 6, 33. quin protinus omnia Perlegerent oculis, ni, etc., *h. e.* picturam omnem contemplarentur. *Ov. Fast.* 1, 591. Perlege dispositas generosa per atria ceras. *Stat. Th.* 3, 499. Postquam rite diu partiti sidera, cunctas Perlegere animis oculisque sequacibus auras. ¶ Part. *Perlecturus* ap. *Appul. Flor. n.* 16. Reliquum sine intermissione deincipe die perlecturus. *Perlegendus* ap. *Plin. H. N.* 1. *praef. extr.* Libri perlegendi. ¶ Scribitur et *pellego:* quod et *Prisc.* 2, 571. admonuit. *Pl. Pers.* 4, 3, 27. Tabellas tene has, pellege. Adde *Bacch.* 4, 9, 104.

PERLĔPĬDE, adv. valde lepide. *Pl. Cas.* 5, 2, 39. Perlepide narras.

PERLĔPĬDUS, a, um, adj. valde lepidus. *Pl. Ps.* 2, 4, 53. Euge perlepide Charine, me meo ludo lamberas. Alii leg. *Eugepae lepide.*

PERLĔVIS, e, adj. valde levis. *Cic. Agr.* 2, 29. An ignoratis cetera illa magnifica populi R. vectigalia perlevi saepe momento fortunae, inclinatione temporis pendere?

PERLĔVĬTER, adv. valde leviter. *Cic. Q. Fr.* 2, 6. Perleviter commotus; et *Tusc.* 3, 25. *extr.* Perleviter pungit animi dolor.

PERLĬBENTER, adv. valde libenter. *Cic. Univ.* 1. Perlibenter et Nigidium vidi, et cognovi Cratippum; et *Att.* 8, 14. Tecum perlibenter loquor. ¶ Dicitur et *perlubenter.*

PERLĬBĔRĀLIS, e, adj. valde liberalis. *Ter. Hec.* 5, 4, 24. Perliberalis visa est.

PERLĬBĔRĀLĬTER, adv. valde liberaliter. *Cic. Att.* 10, 4. *med.* Hoc loco multa perliberaliter. Adde *Rosc. Am.* 37.

PERLIBRĀTĬO, onis, f. actus perlibrandi. *Vitr.* 8, 6. Perductionis (*aquarum*) prima ratio est perlibratio. V. LIBRATIO et LIBRAMENTUM.

PERLIBRĀTUS, a, um, part. a *perlibro:* aequilibratus, aequatus. *Colum.* 3, 13. *f.* Sic permensum et perlibratum opus in similitudinem vervacti semper procedit. *Id.* 2, 2. Planicies non perlibrata, sed exigue prona. Adde *Vitr.* 8, 6.

PERLIBRO, as, avi, atum, a. 1. διασταθμίζω, est diligenter ac perfecte mensurare, et ad libram aequare, sive aequalem facere. *Colum.* 3, 13. *f.* Nam stella pariter imae fossae solum metitur atque perlibrat. ¶ Pro librando torquere. *Sil.* 2, 189. saevamque bipennem Perlibrans mediae fronti; et 5, 321. fervidus hastam Perlibrat; et 15, 699. jaculum a tergo perlibrat ad ossa.

[PERLĬCET, ebat, impers. 2. valde licet. *Not. Tir.* p. 35. Licet, perlicet. *F.*]

PERLĬCĬO. V. PELLICIO.

PERLĪMO, as, a. 1. *Vitr.* 5, 9. *med.* Ex viridibus subtilis, et extenuatus aer oculorum perlimat speciem, *h. e.* extergit, acutam reddit, et puriorem, quasi lima expoliens.

PERLĪNĬO, is, ivi, itum, a. 4. valde linio, multum, perfecte, undique, totum oblinio. *Colum.* 9, 12. Protinus custos novum loculamentum in hoc praeparatum perliniat intus praedictis herbis.

PERLĬNO, is, lĭni, vel lĭvi, vel lēvi, lĭtum, a. 3. idem ac perlinio. *Colum.* 7, 5. *f.* Et tunc pice liquida cum adipe suillo perlinuntur. *Pall.* 3, 30. Insulsa amurca plagae excisio perlinetur.

[PERLIPPĬDUS, a, um, adj. valde lippus. *Plin. Valer.* 1, 34. in lemmate: Ad os salivosum, et perlippidum, *h. e.* valde stillans, et quasi lippiens. *F.*]

PERLĬQUĬDUS, a, um, adj. valde liquidus. *Cels.* 2, 4. *f.* Si quod descendit, est perliquidum.

PERLĬTĀTUS, a, um. V. in v. sq.

PERLĬTO, as, n. 1. καλλιερέω, perfecte lito, sacrificio facto Deos placo, votumque impetro. *Liv.* 41, 15. Saluti Petilium perlitasse negant. *Valer. Antias* ap. *Gell.* 1, 7. Si hae res divinae factae, riteque perlitatae essent. ¶ Et impers. *Liv.* 36, 1. Ea omnia sacrificia laeta fuere, primisque hostiis perlitatum est. ¶ Absolute. *Id.* 7, 8. *f.* Diu non perlitatum, tenuerat dictatorem, ne ante meridiem signum dare posset, *h. e.* cum diu perlitatum non esset, id tenuerat dictatorem, ne, etc. [Cum enim hostiae immolatae sinistrum quid in extis suis portenderent, augeri hostias imperabant, *h. e.* majoribus hostiis usque ad litationem (usque dum exta probarentur) sacrificabant. *F.*]

PERLITTĔRĀTUS, a, um, adj. valde litteratus. *Cic. fragm. pro Q. Gall.* ap. *Hieron. ep.* 52. *n.* 8. Homo perlitteratus.

PERLĪTUS, a, um, part. a *perlino,* aspersus, respersus. *Cic. Rosc. Am.* 52. Si non satis habet avaritiam suam pecunia explere, nisi etiam crudelitate sanguinis perlitus sit. Alii leg. *praeditus.* [**Orell.* vulg. serv.] Addunt et *Pl. Cas.* 2, 3, 23., sed ibi quoque plerique al. aliter. Certior est auctoritas *Appul. Met.* 8. Arreptum servulum, nudum ac totum melle perlitum, firmiter alligavit arbori ficulneae.

PERLONGĒ, adv. valde longe. *Ter. Eun.* 3, 5, 61. Perlonge est, sed tanto ocius properemus.

PERLONGĬNQUUS, a, um, adj. valde longinquus. *Pl. Bacch.* 5, 2, 77. Jam pol id quidem esse haud perlonginquum.

PERLONGUS, a, um, adj. valde longus. *Pl. Trin.* 3, 3, 17. Nunc si opperiri vis adventum Charmidis, perlongum est. *Cic. Att.* 5, 20. *med.* Perlonga, et non satis tuta via. ¶ [*Perlongum* adverbii more, diu. *Auson. epigr.* 1, 7. Tu quoque venturos perlongum consere Janos. *F.*]

PERLŬBENS, entis, part. a *perlubet,* valde lubens, seu gaudens. *Cic. Q. Fr.* 2, 6. *f.* In quibus me perlubente Servius allisus est.

PERLŬBENTER. V. PERLIBENTER.

PERLŬBET, ebat, buit, vel bitum est, impers. 2. vehementer lubet, valde cupio. *Pl. Capt.* 4, 2, 53. Perlubet hunc hominem colloqui. Adde *Rud.* 2, 3, 23. ¶ Part. *Perlubens.* V. s. l.

PERLŪCĔO, etc. V. PELLUCEO, etc.

PERLUCTŬŌSUS, a, um, adj. valde luctuosus. *Cic. Q. Fr.* 3, 8. *med.* Serrani funus perluctuosum fuit.

PERLŪDO, is, usi, usum, a. 3. idem ac ludo, aut valde ludo. *Manil.* 5, 81. Obstantemque mora totum perludere circum, *h. e.* ludere per totum circum. Est qui legit *praelidere,* h. e. perstringere, percurrere. Item qui *praecludere.*

PERLŪMĬNO, as, a. 1. valde illumino. *Tert. Car. Chr.* 4. *med.* Carnem caecam perluminat.

PERLŬO, is, ui, utum, a. 3. idem ac lavo, vel multum lavo: Quid ab *abluo, colluo, eluo, lavo, elavo, diluo, proluo, subluo* differat, V. in LAVO. *Ov. Fast.* 5, 435. Cumque manus pure fontana perluit unda. Alii leg. *proluit. Colum.* 12, 20. Cum eam diligenter aqua marina perlueris. *Hor. Ep.* 1, 15, 4. gelida cum perluor unda. *Petr. Sat.* 120. Nec mea Tisiphone sitientes perluit artus. *Caes. B. G.* 6, 20. *extr.* Promiscue in fluminibus perluuntur. *Plin.* 10, 44, 61. Aedem eam madentibus pennis perluunt atque purificant. *Id.* 8, 27, 41. Ibis rostri aduncitate per eam partem se perluens, etc., *h. e.* se purgans. *Colum.* 9, 16. Expressae favorum reliquiae postquam diligenter aqua dulci perlutae sunt. ¶ Ap. *Front. ad M. Caes. l. c.* 4. in LAVO §. 1. legitur pelluere.

PERLŪSŌRĬUS. V. PROLUSORIUS.

PERLUSTRĀTUS, a, um, part. a *perlustro,* peragratus. *Vell.* 2, 106. Perlustrata armis tota Germania.

PERLUSTRO, as, avi, atum, a. 1. idem ac lustro, vel diligenter et attente lustro. *Liv.* 7, 34. *f.* Perlustravitque hostium agros. *Id.* 25, 9. Perlustrarentque omnia oculis. *Cic. Part.* 11. Hujus igitur materiae ad argumentum subjectae perlustrandae animo partes erunt omnes. *Colum.* 8, 5. *med.* Paleas, quas substraturi sunt, sulphure et bitumine, atque ardente taeda perlustrant, *h. e.* purgant, expiant. Adde *Stat. Silv.* 4, 3, 143. ¶ Part. *Perlustrans* ap. *Liv.* 23, 46. Hunc cum perlustrans diu oculis obequitasset hostium turmis.

PERLŪTUS, a, um, part. a *perluo:* lavatus. *Appul. Met.* 2. *f.* Anhelans et sudore perlutus.

PERMĀCĔO, es, n. 2. valde maceo. *Enn.* ap. *Fest.* in *Trifax.* Aut permaceret paries percussu' trifaci, *h. e.* labefactaretur, debilitaretur.

PERMĂCER, cra, crum, adj. valde macer. *Plin.* 18, 6, 7. *n.* 2. Omnis creta coquit, nisi permacra. *Cels.* 2, 21. Caro domestica permacra.

PERMĂCĔRO, as, a. 1, valde, seu perfecte macero, subigo. *Vitr.* 7, 2. Calculi in opere cum permacerantur, dissolvunt tectorii expolitiones.

PERMĂDĔFĂCĬO, is, eci, actum, a. 3. valde madefacio. *Pl. Most.* 1, 2, 63. Pro imbre amor advenit, permadefecit cor meum.

PERMĂDĔO, es, ui, n. 2. et

PERMĂDESCO, is, n. 3. valde madeo, διαβρέχομαι. *Colum.* 2, 4. Quasi hibernis pluviis terra permaduerit. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 1010. boum caede permadescitis. ¶ Translate. *Sen. Prov.* 4. Fugite enervatam felicitatem, qua animi permadescunt, *h. e.* debilitantur. *Id. ep.* 20. *f.* Deliciis permaduimus.

*PERMAGNĬFĬCUS, a, um, adj. *Vulg. Interp Esth.* 2, 18. Permagnificum convivium. *B. A.*

PERMAGNUS, a, um, adj. valde magnus. *Ci Fin.* 1, 17. Fieri tamen permagna accessio potes *Caes. B. G.* 7, 31. Sagittariorum permagnus num rus. *Hirt. B. Afr.* 40. Villa permagna. *Cic. Ver* 2, 1, 10. Permagna hereditas; et *ib.* 2, 3, 39. *ext* Decumas permagno vendere. *Id. Tusc.* 1, 46. *me* Permagnum existimans, tres Olympionicas una domo prodire. *Id. Part.* 24. Quod permagni int est, pro necessario saepe habetur. *Id. Agr.* 2, Hoc tam insigne beneficium, Quirites, cum ad a mi mei fructum ac laetitiam duco esse permagnu tum ad curam sollicitudinemque multo magis. Tmesis est in illo *ejusd. Att.* 10, 1. Per enim m gni aestimo, tibi factum nostrum probari. V. P

PERMĀLĔ, adv. valde male. *Cic. Att.* 1, Sequani permale pugnarunt. Al. leg. *male.* [**Or vulg.* retinuit.]

PERMĀNANTER, adv. καταῤῥυόντως, perman do, penetrando. *Lucr.* 6, 916. Usque adeo p mananter vis pervalet ejus.

PERMANASCO, is, n. 3. idem ac permano, incipio permanare. *Pl. Trin.* 1, 2, 118. Unde eum id posset permanascere, *h. e.* ad ejus n tiam pervenire.

PERMĀNĔO, es, ansi, ansum, n. 2. διαμέ καταμένω, usque maneo, duro, persevero. *Fam.* 5, 2. *f.* Maneo in voluntate, et quoad voles, permanebo. *Sall. Jug.* 5. Amicitia M nissae bona atque honesta nobis permansit, imperii vitaeque ejus finis idem fuit. *Ter. Hec.* 1, 25. Ira inter eas intercessit, quae tam p mansit diu. *Cic. Tusc.* 1, 45. Mortui cera cumliti, ut quam maxime permaneant diuturna pora. *Id. Leg.* 2, 15. Athenis jam ille mos a crope permansit. *Ov. A. Am.* 2, 120. Solus extremos permanet ille rogos. *Id. Trist.* 4, 10, Ultima, quae mecum seros permansit in an Sustinuit conjux exsulis esse sui. *Id. Her.* 5, Ne tua permaneam, quod mihi crimen obest? *Met.* 14, 141. contempto munere Phoebi, Inn permaneo. *Cic. Att.* 1, 20. In mea pristina s tentia permanebo. *Caes. B. G.* 5, 4. Perman in officio. *Hirt. B. G.* 8, 26. perpetuo in amic alicujus. *Cic. Off.* 1, 31. in proposito susce que consilio. *Luccej.* ad *Cic. Fam.* 5, 14. *f.* in cepto. *Sen. ep.* 76. *med.* Una indepravata vi est, et sola permanet tenoris sui. *Cinna* ap. S *Gr.* 11. Saecula permaneat nostri Diana Cato ¶ Part. *Permanens* ap. *Liv.* 37, 21. Seleucus maritima ora permanens. *Permansurus* ap. *Fin.* 2, 27. Quis enim confidit, semper sibi i stabile et firmum permansurum, quod fragile caducum sit?

PERMĀNO, as, avi, atum, n. 1. καταῤῥέω, nitus mano, penetro, permeo, pervenio, desce *Lucr.* 6, 951. per dissepta domorum saxea v Pervolitant, permanat odos, frigusque, vapos Ignis. *Id.* 1, 494. Permanet calor argentum, manat per argentum. *Id.* 3, 700. insinuatam Pe nare animam nobis per membra solere. *Cic. Clu* 62. Celeriusne venenum potuit comesum, quam tum, in venas, atque in omnes partes corp promanare? *Id. N. D.* 2, 55. Succus is, quo mur, permanat ad jecur per quasdam directas ¶ Translate. *Lucr.* 1, 122. Acherusia templa, neque permanent animae, neque corpora no *h. e.* penetrent, adeant, perveniant. *Cic. Tus* 18. Conclusiunculae ad sensus permanantes. *Balb.* 25. Ut aliqui sermones hominum etiam vestras aures permanarent, et in judicio ipso dundarent. *Id. Rosc. Am.* 24. Ex quo si qua cula concepta est, non modo elui non potest, rum usque eo permanat ad animum, ut, etc. *Tusc.* 4, 1. Pythagorae doctrina cum longe que flueret, permanavisse mihi videtur in hanc vitatem. *Pl. Most.* 1, 63. Amor usque in pe permanavit. ¶ Palam fieri, divulgari. *Pl.* 2, 1, 29. Ne permanet palam haec nostra fall *Ter. Ad.* 2, 4, 19. Ne aliqua ad patrem hoc manet.

PERMANSĬO, onis, f. διαμονή, perseverа *Cic. Fam.* 1, 9. *med.* Nunquam praestantibu republ. gubernanda viris laudata est in una se tia perpetua permansio; et *Inv.* 2, 51. Pers rantia est in ratione bene considerata stabili perpetua permansio. *Id. Att.* 11, 18. Quo enim supplicium levius est hac permansione.

PERMĂRĪNUS, a, um, adj. qui mari potens *Gloss. Philox.* Permarini, διαπόντιοι: sc. Dii. videntur fuisse appellati etiam *Dii litorales,* et *res marini,* quibus nempe vota nuncupabant gantes. V. LITORALIS. Marinos vero ita m rat *Varr.* ap. *Non.* 14, 8 et 32. Suspendit La Marinis molles pilas, reticula, et strophia. *Fo nius* ad *Verrii Flacci Fast.* p. 79. probat, iis diem sacram fuisse XI. Kalendas Januarias ex *lend. Praenestin.,* et ex verbis his *Macr. Sat.* 1 Undecimo Kalend. Januar. feriae sunt Laribus secratae, quibus aedem bello Antiochi Aemilius gillus praetor in campo Martio curandam vovit. 40, 52. Idem (*M. Aemilius Lepidus censor* aun

. DLXXV.) dedicavit aedem Larium Permarinum campo: voverat eam annis undecim ante L. Aeilius Regillus navali proelio adversus praefectos gis Antiochi: et *mox*, postquam retulit antiquam otivam inscriptionem ibidem positam, ait: Ejus i ergo aedem Laribus Permarinis vovit. *M. Aul.* ap. *Front.* ad *M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 3, 9. unc redeo Romam, Deosque viales et promarinos fortasse legendum *permarinos*) votis imploro, ut ihi omne iter tua praesentia comitatum sit. *Multa hic addidit *F.*]

PERMĀTŪRESCO, is, rui, n. 3. prorsus maturus fio. *Ov. Met.* 4, 165. Nam color in pomo est, bi permaturuit ater. *Cels.* 2, 24. Oleae, quae arbore permaturuerunt.

PERMĀTŪRO, as, a. 1. ad perfectam maturitam perduco. *Hyg. fab.* 136. Morum cum permaravit nigrum. Alii leg. *permaturuit.*

PERMĀTŪRUS, a, um, adj. valde maturus. *olum.* 12, 48. Cum jam nigruerint, nec adhuc taen permaturae fuerint. *Cels.* 6, 13. *f.* Non peratura mandere.

PERMAXĪME, adv. quam maxime. *Cato R. R.* *med.* Austrum caveto permaxime. *Appul. Met.* Metu etiam mortis cruciabar permaxime. Utroe loco al. leg. *maxime.*

PERMAXĪMUS, a, um, adj. *Auct. decl.* quae scribitur *Tribunus Marianus*, 8. Quid tibi, imrator permaxime, prodest? Sed haec *decl.* nullius auctoritatis. Non modicam habet *Porc. Latro l. in Cat.* 21. si salva est lectio: Solitudine lorum permaxima et singulari.

PERMĔĀBĬLIS, e, adj. qui transiri potest. *So-* 47. Latitudo vix est plaustro permeabilis.

PERMĔĀTOR, oris, m. qui permeat. *Tert. ol.* 21. Permeator universitatis spiritus.

PERMĔĀTUS, a, um, part. a *permeo*: transi- *Ammian.* 21, 13. Permeato amne. Adde 24, *f.*

PERMĔDĬOCRIS, e, adj. πολυμέτριος, admodum diocris. *Cic. Or.* 1, 51. Permediocres, ac pos leves motus debere esse dicunt.

PERMĔDĬTĀTE, adv. cum diligenti meditatione. *tuti* exemplum V. in MEDITATE, ubi per tme- *perquam meditate* legitur.

PERMĔDĬTĀTUS, a, um, part. ab inus. *permeor. Pl. Ep.* 3, 2, 39. Eam (*fidicinam*) permeatam meis dolis mittam, *h. e.* probe instructam. rectius leg. *praemeditatam.*

PERMENSĬO, onis, f. perfecta dimensio. *Cal.* 7. *in.* Postquam conticuit prudens permensio rae, *h. e.* Geometria.

PERMENSUS, a, um, part. a *permetior*: qui mensus est. *Cic. Acad.* 4, 41. Vos solis matudinem quasi decempeda permensi. ℙ Item agratus. *Virg. A.* 3, 157. Nos tumidum sub permensi classibus aequor. *Stat. Silv.* 1, 2, 202. um permensus iter. *Sen. Herc. Fur.* 393. Illy- Cadmus regna permensus fuga; et *Oed.* 740. les Uno aetatem permensa die. Adde *Mart.* 9, ℙ Passive. *Colum.* 3, 13. *f.* Permensum et libratum opus. *Tibull.* 3, 3, 9. permenso dectus tempore lucis, *h. e.* transacto. Alii leg. *emensae defunctus tempora lucis.* *Appul. Met.* Aliquanto viae permenso spatio; et *ib.* 10. Gram permensis honoribus. [*Emendavit hunc lo- *F.*]

PERMĔO, as, avi, atum, n. 1. διαδύνω, meo aliquam rem, praetergredior, penetro. *Cic. d.* 4, 37. *f.* Quod quaedam animalis intelligenper omnia ea permeet et transeat. *Plin.* 31, 5, Quoniam Alpheus in ea insula sub ima maria neat. *Id.* 5, 26, 21. Euphrates mediam Babyem permeans, *h. e.* means per mediam Babylo- *Ov. Pont.* 4, 11, 15. Dum tua pervenit, littera nostra recurrens Tot maria ac terras neat, annus abit. *Colum.* 8, 15. Anates offentur, si non sint libera spatia, qua permeent. *A.* 15, 9. Saxa et sagittae longius in hostes neabant. *Plin.* 10, 29, 41. Larius lacus, ad m ciconiae non permeant. ℙ Pro simplici ire, progredi. *Colum.* 11, 1. *med.* Ut in itinere iciendo saepe dimidio maturius pervenit is, qui ter, et sine ullis concessationibus permeabit, m is, qui cum sit una profectus, umbras arbo- , fonticulorumque amoenitatem, vel aurae rerationem captavit; sic, etc. [*Permeare* nullo o pro simplici *meare* positum, sed continuum oque impedimento interruptum proficiscendi a- significat.] ℙ Passive impers. *Aurel. Vict. ar.* 13. Iter, quo ab usque Pontico mari in iam permeatur.

PERMĔRĔO, es, rui, ritum, a. 2. multum et time mereo: de militantibus dictum. *Stat. Silv.* , 73. sole sub omni Permeruit jurata manus.

PERMESSIS, ĭdis, f. patronym. a *Permessus.* *t.* 1, 77. Quid tibi cum Cirrha? quid cum Perside lympha? (Alii leg. *Permessidos unda.* V. RHA.) quo pacto accipitur pro Permesse. Adde ., ubi al. leg. *Parmessis* eod. sensu,

PERMESSĬUS, a, um, adj. ad Permessum perns. *Claud. Laud. Seren.* 8. Fons Aganippea nessius educat unda.

PERMESSUS, i, m. Πέρμησσος, fluvius Boeotiae, Phoebo et Musis sacer, qui ex Helicone monte nascitur, et in Copaidem lacum apud Haliartum opp. influit. *Virg. Ecl.* 6, 64. errantem Permessi ad flumina Gallum, Aonas in montes ut duxerit una Sororum. V. AGANIPPE.

PERMĒTĬOR, iris, ensus sum, dep. 4. idem ac metior, vel totum metior. V. PERMENSUS. ℙ Item peragro. *Pl. Truc.* 2, 2, 49. Permensus est viam ad vos, *h. e.* confecit, ad vos transiit. *Sen. Consul. ad Polyb.* 36. *med.* Italiae ac Siciliae oras errabundus permetiens. *Vitr.* 9, 4. *med.* Jovis stella CCCLXV. diebus singula signa permetitur. V. PERMENSUS. ℙ In aliis temporibus raro invenitur.

PERMĔTŪENS, entis, part. ab inus. *permetuo.* valde metuens. *Virg. A.* 2, 572. Et poenas Danaum, et deserti conjugis iras Permetuens.

PERMĪLĪTO, as, avi, atum, n. 1. idem ac milito, seu potius justum militiae tempus milito. *Ulp. Dig.* 27, 1, 9. Si tribunus in cohortibus praetoris permilitaverit.

PERMINGO, is, inxi, ictum, n. 3. mingendo conspurco. Translate paedico. *Hor. Sat.* 1, 2, 44. Hunc perminxerunt calones.

PERMĬNĬMUS, a, um, adj. quam minimus. *Juvenc.* 3, 584. Nam multos homines dignatio sancta vocavit, E queis perminimam dignum est secernere partem.

PERMĬNŪTUS, a, um, adj. valde minutus. *Cic. Tusc.* 2, 13. Ut omnia praeterea, quae bona corporis et fortunae putantur, perexigua et perminuta videantur. Alii leg. *minuta.* [*Ita *Orell.* q. v.]

PERMĪRĀBĬLIS, e, adj. valde mirabilis. *August. Genes. ad litt.* 1, 10. Immo vero id ipsum permirabile est.

PERMĪRANDUS, a, um, adj. valde mirandus. Tmesi *Gell.* 3, 6. Per hercle rem mirandam Aristoteles dicit. V. PER. **Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 3, 27. Serpentium quoque genera permiranda. *B. A.*

PERMĪRUS, a, um, adj. valde mirus, magnopere admirandus. *Cic. Div.* 2, 47. *f.* Ut mihi permirum videatur, quenquam exstare, etc. *Id. Fam.* 3, 10. Illud vero mihi permirum accidit. *Id. Or.* 1, 49. Per mihi mirum visum est.

PERMISCĔO, es, iscui, ixtum, et istum, a. 2. καταμίγνυμι, valde misceo, commisceo, confundo. *Colum.* 12, 24. *extr.* Sextarios musti in id vas perfundere, et ut permisceatur medicamen, rutabulo ligneo peragitare. *Plin.* 28, 17, 67. Uncia in cyathum addatur, rutaeque ramo permisceatur. *Colum.* 2, 2. *med.* Glebas dulci aqua permiscere. *Just.* 36, 4. noxia gramina innoxiis. *Cic. Univ.* 7. naturam cum materia. *Sil.* 15, 717. coelum pelago. *Ov. Met.* 14, 801. generique cruorem Sanguine cum soceri permiscuit impius ensis. *Sil.* 10, 259. aegrum coeptanti attollere corpus Arduus insurgens totum permiscuit ensem, *h. e.* immisit in viscera, et quasi cum iis permiscuit. ℙ Translate. *Cic. Vat.* 5. *f.* Ne tuas sordes cum clarissimorum virorum splendore permisceas. *Id. Or.* 9. Pericles ab Aristophane fulgere, tonare, permiscere Graeciam dictus est. Ita enim *Aristoph. Acarn.* v. 536. Ἤστραπτεν, ἐβρόντα, ξυνεκύκα τὴν Ἑλλάδα. *Lucan.* 2, 332. geminas (*Marcia*) e sanguine matris Permixtura domos. *Sil.* 13, 385. Fortuna permiscens tristia laetis. [**Lucan.* 7, 100. Ut mallet sterni gladiis, mortemque suorum Permiscere suis: ubi v. *Cort.*] ℙ Pro turbare, confundere. *Cic. Verr.* 2, 2, 50. Non modo illa, quae erant aetatis, ordinis, quaestusque, permiscuit, sed etiam in his duobus generibus delectum ordinemque turbavit. *Id. Planc.* 17. Omnia potius permiscuerunt, quam ei legi conditionique parerent. *Lucan.* 2, 253. mundique ruinae Permiscenda fides. *Virg. A.* 7, 348. Quo furibunda domum monstro permisceat omnem. *Sall. Jug.* 5. Quae contentio divina et humana cuncta permiscuit. Adde *Caes. B. C.* 1, 6. *extr.* *Flor.* 1, 18. *med.* Omnia gravi timore permiscuit.

PERMISSĬO, onis, f. συγχώρησις, actus permittendi, concessio. *Cic. Q. Fr.* 3, 1, 3. Quod tibi mea permissio mansionis tuae grata est, gaudeo. *Liv.* 37, 7. Ut si dare vere pacem vellent, aut ex summa pecuniae demerent, aut permissionem extra civium corpora fieri juberent, *h. e.* deditionem, qua omnia arbitrio victoris permitterentur, excepto si saevire vellet in corpora. ℙ Apud rhetores est figura sententiarum, Graece ἐπιτροπή, qua orator alicui rei vehementer confidens, dicit, se eam tradere et permittere aliorum voluntati. *Auct. ad Her.* 4, 29. et *Quint.* 9, 2. [*V. *Ernest. Lex. technol. Lat. rhet.* p. 281.]

PERMISSOR, oris, m. qui permittit. *Tert. adv. Marc.* 1, 22. *f.* Mali permissor.

PERMISSUS, a, um, part. a *permitto*: arbitrio alicujus concessus. *Cic. Verr.* 2, 3, 12. Hac licentia permissa. *Id. Sull.* 7. Non institutum est a me regnum, sed non permissum. *Id. Cat.* 1, 2. Senatusconsulto consulibus permissa respublica. *Lucan.* 1, 595. Pontifices, sacri quibus est permissa potestas. *Liv.* 4, 30. Cognitio ejus rei Sergio permissa. *Appul. Apol.* Filia quibusdam etiam procis ad experiendum permissa. ℙ *Permissum*, res permissa, permissio. *Hor. Ep.* 2, 1, 45. Utor permisso. *Inscr.* ap. *Grut.* 80, 13. Ex permisso Aeliorum V. S. L. M. ℙ Immissus, incitatus. *Grat. Cyn.* 227. spatiis permissa Lechaeis Thessalium quadriga decus, quam gloria patrum Excitat, et primae spes ambitiosa coronae. *Val. Fl.* 1, 574. saevo permissa profundo Carbasa. Possis haec et alio modo intelligere, ut *permissa quadriga* sit *lasciata andare*, et *permissa navis* sit *data in balia del mar crudele.* ℙ Permissus appellatur aries, qui annis compluribus tonsus non est. *Paul.* ex *Festo.*

PERMISSUS, us, m. permissio. *Cic. Har. resp.* 12. Permissu magistratus. *Id. Agr.* 2, 14. legis. *Id. Verr.* 2, 3, 80. tuo. *Liv.* 3, 43. decemvirorum. *Ulp. Dig.* 11, 7, 8. Ait Labeo exspectandum seu permissum pontificalem, seu jussionem principis. (*Torrent.* habet *pontificale.*) *Id. ib.* 42, 1, 15. *extr.* Pecunia etiam citra permissum praetoris solet capi.

PERMĪTIS, e, adj. valde mitis. *Colum.* 12, 41. Sorba non permitia, divisa exemptis seminibus.

PERMITTO, is, isi, issum, a. 3. διαπέμπω, idem quod mitto. *Colum.* 7, 8. *med.* Hoc genus casei potest etiam trans maria permitti. [*Permittere* h. l. est quod nos dicimus, *versenden*, *verschicken*: unde vides, neutiqnam idem esse quod simplex *mitto.*] *Sen. Clem.* 2, 6. Sapiens etiam ad calamitosos bonitatem suam permittet, i. e. transferet. ℙ Item admitto. *Colum.* 6, 24. Mense Julio feminae maribus plerumque permittendae. *Nem. Ecl.* 1, 7. viridique greges permittere campo, Et ros, et primi suadet clementia solis. ℙ Item prorsus mitto, immitto, impello, incito. *Liv.* 3, 61. Concitant equos, permittuntque in hostem. Adde 9, 22. *Sisenn.* ap. *Non.* 2, 710. Equum concitatum princeps ad hostium permittit aciem; et *Hirt. B. G.* 8, 48. Incautius se in hostem permittere; et *Sisenn. l. c.* Multi praemissis armis, ex summo se permitterent. ℙ Item jacio, conjicio. *Lucr.* 4, 688. Hic odor ipse igitur, nares quicumque lacessit, Est alio ut possit permitti longius alter. *Ov. Met.* 12, 282. saxum permittit in hostem. *Sil.* 3, 534. quacumque datur permittere visus. *Hirt. B. G.* 8, 9. Longius tela permittere. *Ov. Met.* 14, 182. Immanem scopulum medias permisit in undas. ℙ Translate. *Gell.* 6, 16. Quispiam tumultuariis et modicis linguae exercitationibus ad famam se facundiae permiserat, i. e. consectatus est famam. ℙ Saepe est sinere, concedere, potestatem facere. *Cic. Fam.* 13, 71. Neque hoc tempore discessisset a me, nisi ego ei permisissem. *Id. N. D.* 3, 1. *f.* Tibi permitto, respondere ne mihi malis, an universam audire orationem meam. *Id. Or.* 2, 90. Quis Antonio permisit, ut partes faceret? *Id. Verr.* 2, 5, 9. Ipsis judicibus conjecturam facere permittam. *Liv.* 35, 20. Consuli permissum, ut duas legiones scriberet. *Id.* 24, 14. De eo permissum ipsi erat, faceret quod e republica duceret esse. Adde 33, 45. *Nep. Con.* 4. Ei permisit, quem vellet, eligere ad dispensandam pecuniam. *Caes. B. C.* 1, 50. Conatus est Caesar reficere pontes: sed nec magnitudo fluminis permittebat, etc. *Liv.* 34, 31. Ibi permisso, ut seu dicere prius, seu audire mallet, ita coepit tyrannus. *Lucan.* 7, 731. permittere aliquem vitae. ℙ Passive. *Sen. Ben.* 4, 12. Latronibus circumventum defendo, ut tuto transire permittatur. *Id. Ira* 1, 7. *f.* Animus, si in iram se projecit, non permittitur reprimere impetum. In *aen. Tab. Heracl.* ap. *Mazoch.* p. 465. *n.* 85. Qui permissus est, fuit, uti leges municipibus daret. ℙ Impersonaliter. *Plin.* 4, 14, 28. Si conjectare permittitur. ℙ Item concedere, dare, condonare. *Cic. Sull.* 16. Permitto aliquid iracundiae tuae, do adolescentiae, cedo amicitiae, tribuo parenti. *Id. Sext.* 33. *extr.* Inimicitias cum aliquo susceptas patribus conscriptis, et temporibus reipublicae permittere. *Virg. A.* 4, 640. rogum permittere flammae. ℙ Item committere, deferre, arbitrio alicujus tradere. *Cic. Q. Fr.* 2, 9. Totum ei negotium permisi, meque in ejus potestate dixi fore. *Id. Agr.* 2, 13. Permittere alicui potestatem infinitam innumerabilis pecuniae. *Id. Font.* 14. aliquem judicum potestati. *Id. Dom.* 21. *med.* alicui omnia. *Sall. Jug.* 110. *extr.* agendarum rerum, et quocumque modo belli componendi licentiam alicui. *Caes. B. C.* 1, 36. alicui summam belli administrandi. *Id. B. G.* 5, 3. *extr.* Suas civitatisque fortunas ejus fidei permissurus. ℙ *Permittere sibi*, sibi potestatem arrogare. *Quint.* 1, 4. Grammatici libros, qui falso viderentur inscripti, tanquam subditicios, submovere familia, permiserunt sibi. ℙ *Permittere habenas equo* ap. *Sen. Hippol.* 1006. et *Tibull.* 4, 1, 92. dare habenas equo; et *permittere vela ventis* ap. *Quint. in ep. ad Tryphon.* est dare vela ventis. Sic *classem ventis permittere*, ap. *Plin. Pan.* 35. ℙ *Permittere se* dicuntur, qui se dedunt. *Caes. B. G.* 2, 3. Legatos ad eum miserunt, qui dicerent, se suaque omnia in fidem atque potestatem populi R. permittere; et *ib.* 31. Se suaque omnia eorum potestati permittere dixerunt. *Liv.* 36, 28. Aetolos se suaque omnia fidei populi R. permittere; et *ib.* 35. Ut mittere legatos Romam possitis, per

quos senatui de vobis permittatis. *Id.* 8, 20. Ipsi se in deditionem consulis caduceum praeferentes permiserunt. *Vell.* 2, 37. Se, regnumque ditioni ejus permisit. *Liv.* 31, 17. Quibus cum Philippus nihil pacati, nisi omnia permittentibus, respondisset, etc.

PERMIXTE et Permiste, adv. permiscendo. *Cic. Part.* 7. Permixte aliquid dicere. *Id. Inv.* 1, 22. *f.* Si genera ipsa rerum ponuntur, neque permixte cum partibus implicantur.

PERMIXTIM et Permistim, adv. permixte. *Prud.* περὶ στεφ. 11, 191. Conglobat in cuneum Latios simul, ac peregrinos Permixtim populos. *Justin. Institut.* 2. *tit.* 20. §. 3. Permixtim exponere.

PERMIXTIO et Permistio, onis, f. διάμιξις, idem ac mistio, et ipsae res permixtae. *Cic. Univ.* 12. Superiorisque permistionis reliquias fundens aequabat. *Pall.* 11, 20. Decoques, donec tota permixtio pinguedinem puri mellis imitetur. ¶ [*Translate est perturbatio. Huc pertinet locus, quem *Forc.* perperam antecedenti §. adscripserat:] *Aurel. Vict. Caes.* 41. *med.* Cujus gratia reipublicae permixtionem fore, ostentorum mira prodidere, i. e. confusionem, turbas, discordias.

PERMIXTUS et Permistus, a, um, part. a *permisceo:* valde mixtus, confusus, admixtus. *Cic. Or.* 57. *f.* Omnes in oratione esse quasi permixtos et confusos pedes; et *ib.* 56. Intervallorum longorum et brevium varietate implicata atque permixta oratio; et 57. *f.* Oratio permixta et temperata numeris. *Id. Planc.* 38. Fructus magna acerbitate permixtos tuli. *Caes. B. G.* 7, 62. Sic cum suis fugientibus permixti, ab equitatu sunt interfecti. *Plin.* 36, 19, 34. Gagates lapis cerae permixtus strumis medetur. *Id.* 12, 19, 42. Aethiopia Troglodytis connubio permixta; et *Lucr.* 3, 644. et 5, 1312. Permixta caedes, *h. e.* promiscua.

PERMODESTUS, a, um, adj. admodum modestus. *Cic. Cat.* 2, 6. Homo enim videlicet timidus, et permodestus vocem consulis ferre non potuit. Adde *Att.* 4, 8. Sic *Tac. A.* 1, 7. Verba edicti fuere pauca, et sensu permodesto.

PERMODICE, adv. valde modice, valde parum. *Colum.* 5, 11. Medium truncum acuto scalpello permodice findito.

PERMODICUS, a, um, adj. πολυπαῦρος, valde modicus. *Suet. Aug.* 6. Locus permodicus, et cellae penuariae instar. *Id. Tib.* 47. Permodica res familiaris. *Ulp. Dig.* 11, 7, 20. *f.* Si dos, quia permodica fuit, in funus non sufficit.

PERMOESTUS, a, um, adj. valde moestus. *Dictys Cret. B. Troj.* 1, 23. Eum interitu filiae permoestum consolati. *Paul. Petr. Vita S. Mart.* 5, 712. Nam cum Treverica permoestus ab urbe rediret.

PERMOLESTE, adv. valde moleste. *Cic. Verr.* 2, 4, 58. *f.* Archimedem cum audisset interfectum, permoleste tulit. Adde *Att.* 15, 17.

PERMOLESTUS, a, um, adj. vehementer molestus. *Cic. Att.* 1, 18. Atque hi non sunt permolesti.

PERMOLLIS, e, adj. valde mollis. *Quint.* 9, 4. *med.* Quod etiam in carminibus est permolle.

PERMOLO, is, a. 3. valde molo. *Ser. Samm.* 19, 334. Allia parva novem, piperis tot permole grana. ¶ Translato et obsceno sensu. *Hor. Sat.* 1, 2, 34. Huc juvenes aequum est descendere, non alienas Permolere uxores, *h. e.* subagitare. V. MOLO.

PERMONSTRANS, antis, part. ab inus. *permonstro*, monstrans, commonstrans. *Ammian.* 18, 6. Erupisse hostium manus, permonstrantes.

[PERMORIOR, eris, dep. 3. idem fere ac morior. *Commod. Instruct.* 27. Stulte, non permoreris. Adde 29. *F.*]

[PERMOROR, aris, dep. 1. multum, vel diu moror. *Not. Tir.* p. 104. Mora, moratur, commoratur, demoratur, remoratur, permoratur. *F.*]

[PERMOTATUS, a, um, part. ab inus. *permoto*, valde motatus. *Commod. Instruct.* 12. Vino permotati honorem illi (*Baccho*) dedere. *F.*]

PERMOTIO, onis, f. κατακίνησις, παρόρμησις, commotio, motus, perturbatio. *Cic. Div.* 2, 3. Mentis permotione magis, quam natura haec sentimus. ¶ Speciatim dicitur de perturbationibus animi. *Cic. Acad.* 4, 44. Atque illi quidem etiam utiliter a natura dicebant permotiones istas animis nostris datas.

PERMOTUS, a, um, part. a *permoveo:* valde motus, commotus. *Lucr.* 6, 726. Cum mare permotum ventis ruit intus arenam. ¶ Saepe refertur ad animum. *Caes. B. G.* 1, 3. His rebus adducti, atque auctoritate Orgetorigis permoti. *Cic. Att.* 10, 4. *med.* Haec sive iracundia, sive dolore, sive metu permotus, gravius scripsi, quam, ut, etc. *Sall. Cat.* 34. Plebes aut dominandi studio permota, aut superbia magistratuum. *Petr. Sat.* 101. Permotus misericordia. *Stat. Th.* 12, 589. lacrimis. *Tac. A.* 1, 61. ad miserationem exercitus; et *H.* 1, 64. animus in gaudium, aut formidinem. ¶ *Permotus mente*, turbatus, dejectus, insanus. *Cic. Div.* 1, 57. Quod maxime contingit aut dormientibus, aut mente permotis.

PERMOVEO, es, ovi, otum, a. 2. διακινέω, valde, aut diligenter moveo. *Colum.* 2, 12. Plana sarritione terram permovere. *Pall.* 11, 14. Resinae uncias tres dolio immergunt, et permovent. ¶ Saepe refertur ad animum. *Sall. Cat.* 50. Quem res tanta atque tam atrox non permovit, eum oratio accendet? *Caes. B. C.* 3, 9. Cum neque pollicitationibus, neque denunciatione periculi permovere posset, oppidum oppugnare statuit. *Id. B. G.* 7, 40. Adhortatus milites, ne necessario tempore itineris labore permoveantur; et *ib.* 53. Confirmatis militibus, ne ob hanc causam animo permoverentur. *Cic. Verr.* 2, 3, 62. Si quem aratorum fugae, calamitates, exsilia, suspendia denique non permovent; et *Or.* 38. Miseratione mens judicum permovenda est. *Id. Or.* 2, 45. *med.* In commovendis judicibus, iis ipsis sensibus, ad quos illos adducere volo, permoveor. *Tac. A.* 1, 21. Nihil reliqui faciunt, quo minus invidiam, misericordiam, metum, et iras permoverent. *Claud. VI. cons. Honor.* 368. Nec duras tantis precibus permovimus aures? *Tac. A.* 4, 57. Causam abscessus (*Tiberii*) ad Sejani artes retuli: quia tamen, etc. plerumque permoveor, num ad ipsum referri verius sit.

PERMULCEO, es, si, sum, et ctum, a. 2. καταψάω, leniter contrecto, et destringo, demulceo. *Pacuv.* ap. *Gell.* 2, 26. Cedo tamen pedem lymphis flavis, flavum ut pulverem manibus iisdem, quibus Ulyssi saepe permulsi, abluam. Adde *Catull.* 64, 162. *Suet. Ner.* 1. Permulcere alicui malas. *Ov. Fast.* 4, 550. Triptolemum gremio sustulit illa suo, Terque manu permulsit eum. *Id. Met.* 2, 733. Permulcetque comas, chlamydemque ut pendeat apte, Collocat; et *ib.* 1, 716. firmatque soporem, Languida permulcens medicata lumina virga. *Liv.* 5, 41. Permulcens barbam. ¶ Translate. *Cic. in Arat. N. D.* 2, 44. Aram, quam flatu permulcet spiritus austri, *h. e.* leniter afflat. *Pall.* 10, 11. Cera picem lenitate permulcet. ¶ Saepe ad animum refertur, et est delinire, solari, mitigare, placare. *Cic. Fin.* 2, 10. *f.* Permulcere sensum voluptate. *Id. Or.* 49. Duae sunt res, quae permulceant aures, sonus, et numerus. *Id. ib.* 2, 78. Prima est quasi cognitio, et commendatio orationis in principio, quae eum, qui audit, permulcere atque allicere debet. *Liv.* 3, 14. *f.* Paulatim permulcendo tractandoque mansuefecerant plebem. *Cic. Sen.* 2. Praeterita aetas, quamvis longa, cum effluxisset, nulla consolatione permulcere posset stultam senectutem. *Liv.* 39, 23. et 25. Cum leniter permulsissent iram ejus. *Sil.* 13, 343. malamque Sedavit rabiem, et permulsit corda furentum. *Tac. A.* 3, 34. Mitibus verbis permulcere aliquem; et *ib.* 1, 29. comitate militem. *Val. Max.* 2, 4. *n.* 4. Ludii decora pernicitas novitate grata Romanorum permulsit oculos.

PERMULCTUS, a, um, part. a *permulceo*. *Sall. fr.* ap. *Prisc.* 9, 871. Dein, lenita jam iura, postera die liberalibus verbis permulcti sunt. *Gell.* 1, 11. Si permulcti sonis mitioribus non immodice ferocirent. Alii leg. *permulsi.*

PERMULSIO, onis, f. actus permulcendi. V. *Nonii l. c.* in MANSUETUS.

PERMULSUS, a, um, part. a *permulceo*, idem ac permulctus. *Auct. ad Her.* 3, 12. Arteriae leni voce permulsae. *Caes. B. G.* 4, 6. Eorum animis permulsis et confirmatis. *Cic. fr.* ap. *Prisc.* 9, 871. Permulsa, atque recreata est. *Varro ib.* Capite permulso. *Capell.* 9, 312. Talibus carminibus oblectati omnes permulsique Divi. *Catull.* 64, 283. Hos (*flores*) indistinctis plexos tulit ipse corollis, Queis permulsa domus jucundo risit odore.

PERMULTO, et

PERMULTUM, adv. *Cic. Div.* 2, 61. Permulto clariora et certiora esse dicit. *Id. Fam.* 3, 11. De qua etsi permultum ante certior factus eram litteris, nunciis, etc. *Id. Off.* 1, 8. *med.* In omni injustitia permultum interest, utrum, etc.

PERMULTUS, a, um, adj. valde multus. *Varr. L. L.* 7, 1. Habet permultas, et magnas partes. *Cic. Leg.* 3, 14. Permulti imitatores principum exsistunt. *Hor. Sat.* 1, 4, 97. causaque mea permulta rogatus Fecit. *Pl. Bacch.* 2, 3, 86. Eo ego nescio quantulum attulerit: verum haud permultum attulit. *Cic. Fam.* 5, 16. *med.* Permultum erit ex moerore tuo diminutum.

*PERMUNDO, as, a. 1. perfecte mundo. *Theod. Prisc.* 1, 19. *B. A.*

PERMUNDUS, a, um, adj. valde mundus. *Varr. R. R.* 3, 7. de columbis: Aquam esse oportet, ubi lavari possint: permundae enim sunt hae volucres.

PERMUNIO, is, ivi, itum, a. 4. absolvo quod munire coeperam: item probe munio. *Liv.* 30, 16. Ad Tuneta castra refert, et quae munimenta inchoaverat, permunit. *Just.* 24, 7. *med.* Urbem suam Delphi permunivere. *Tac. A.* 4, 24. Locorum opportuna permunivit.

PERMUNITUS, a, um, part. a *permunio*, probe munitus. *Liv.* 7, 16. Cum ante moenia sua castris permunitis consedissent. *Tac. A.* 2, 7. *extr.* Cuncta novis limitibus aggeribusque permunita. *Just.* 2, 15. Permunitas Athenas esse, et posse jam illatum bellum non armis tantum, sed etiam mu sustinere, i. e. perfectas esse Athenarum muniti nes. V. v. praec.

PERMUTATIO, onis, f. διάλλαγμα, mutatio. C *Sext.* 34. Magna rerum permutatione impenden declinavi paululum. Al. leg. *perturbatione*. *Id. P* 6. *f.* Virtus nec tempestatum, nec temporum p mutatione mutatur. ¶ Item *Umtausch*, cum u res pro alia datur, accipiturve, ut fit in mercib *Paul. Dig.* 19, 5, 5. Si pecuniam dem, ut r accipiam, emptio, et venditio est: si autem r do, ut rem accipiam, quia non placet, permutat nem rerum emptionem esse, dubium non est, na civilem obligationem. *Cic. Pis.* 21. Cum part ejus praedae profundae libidines devorassent, p tim etiam in illis locis emptiones, partim pern tationes ad hunc Tusculanum montem exstruendu *Papin. Dig.* 30, 1, 51. Haec res permutation non recipit. *Juven.* 6, 652. similis si permuta detur, Morte viri cupiant animam servare catell *h. e.* ut alter pro altera mori possit. ¶ *Permu tio pecuniae* est *Geldwechsel*. *Cic. Fam.* 3, 5. Perpaucos dies, dum pecunia accipitur, quae n ex publica permutatione debetur, commorabor. *Att.* 5, 13. Facere permutationem cum aliquo.

PERMUTATIO. ¶ Ap. rhetores est oratio aliud bis, aliud sententia demonstrans. Ea dividitur tres partes, similitudinem, argumentum, cont rium. *Auct. ad Her.* 4, 34. V. [*V. *Ernest. L technol. lat. rhet.* p. 281. sq.]

PERMUTATUS, a, um, part. a *permuto:* mu tus. *Lucr.* 1, 826. Tantum elementa queunt, mutato ordine solo. *Plin.* 19, 6, 32. Sequenti no, permutata ratione, semen gignitur, caput ips corrumpitur. *Mart.* 9, 23. Quem permutatum Ganymede velim. ¶ Item comparatus, emp *Plin.* 19, 1, 4. Quaternis denariis scripula bys permutata quondam, ut auri, reperio. V. v. s

PERMUTO, as, avi, atum, a. 1. ἀνταλλάτ ἀμείβω, idem quod muto, aut prorsus muto. *Cat.* 2, 7. Si Catilina subito pertimuerit, sen tiam permutaverit. Al. leg. *mutaverit*. *Petr.* 107. Vultum qui permutat, fraudem parat. *ep.* 9, 40. Cognovisti quemadmodum in Tuscis oti aestatis exigerem: requiris, quid ex hoc in Lau tino hieme permutem. *Plin. alter* 5, 3, 2. Nu dae dicti Nomades a permutandis pabulis. *Id.* 2, 4. Magnarum rerum fata et ostenta verbis mutari. *Pl. Capt.* 3, 5, 19. Nomina inter vos mutastis; et *Pers.* 4, 5, 8. At ne cum arge protinam permutes domum, *h. e.* in aliam dom divertas. *Plin.* 11, 37, 80. Lien cum jecore lo aliquando permutat. *Mart.* 6, 93. Virus ut alio fallax permutet odore. *Cic. Leg.* 3, 9. C. ro Gracchus runis, et emissiciis, quas ipse se jecisse in forum dixit, quibus digladiarentur i se cives, nonne omnem reipublicae statum per tavit? *h. e.* perturbavit. ¶ Frequenter refertu contractum permutationis, quo merx pro merce tur, et accipitur. *Mart.* 1, 42. Qui pallentia phurata fractis Permutat vitreis. *Plin.* 34, 17, India neque aes, neque plumbum habet, gem que suis ac margaritis haec permutat. ¶ ponitur pro emere: ductum ab antiquo more, ante inventam pecuniam, omnes emptiones ve tionesque permutatione peragebantur, quod et janis temporibus factitatum, *Homerus* ap. *Plin.* 1, 3, tradit. *Id.* 6, 31, 36. Insula adeo dives equos incolae talentis auri permutarent. *Id.* 35 36. *n.* 2. Zeuxis donare opera sua instituit, q ea nullo satis pretio permutari posse diceret. 12, 21, 45. Serichatum permutatur in libras d riis sex. *Id.* 33, 3, 13. Placuit, denarium sede assibus permutari. ¶ *Pecuniam permutare* dici qui pecuniam dat cuipiam, a quo solvatur a nomine suo, vel alibi sibi: et qui pecuniam ac ab aliquo cum onere eam reddendi alteri no ejus, a quo accepit, vel illi ipsi alio loco. *Fam.* 2, 17. *med.* Ait se curasse, ut cum qua populi permutaretur. *Id. Att.* 12, 24. De Cice tempus esse jam videtur: sed quaero, quod opus erit Athenis, permutari ne possit, an ipsi rendum sit; et *ib.* 15, 15. *f.* Velim cures, ut mutetur Athenas, quod sit in annuum sumptun Alii leg. *Athenis*; et *ib.* 5, 15. Vereor, ne il quod tecum permutavi, versura mihi solven sit, *h. e.* quam pecuniam a te accepi, solven hic tuis procuratoribus. *Manut.* ¶ Denique *mutare* interdum est vertere, convertere. *Plin.* 40, 77. Rigorem fortissime servat ulmus: o cardinibus, crassamentisque portarum utilissi quoniam minime torquetur: permutanda tan sic, ut cacumen ab inferiore sit cardine radix perior. *Id.* 17, 11, 16. Permutantes arborem contrarium.

PERNA, ae, f. πέρνα, κωλεά, ἡ, et κωλήν, ἡ, coxa suis usque ad poplitem: vox Etrusca; eo enim sensu legitur in *Tab. Eugub.* ap. *Lanzi, S di ling. Etr. T.* 2. p. 712., qui *ib.* et p. 679. e putat, *perna* dici pro *pesna*, derivari autem ab tiquo *pesnis* pro *penis*, quia perna tum peni, caudae est proxima: hinc *offa penita* est abseg carnis suillae ex perna simul cum cauda. P

Varr. L. L. 6, 3. docet, in quibusdam vocabulis vetustiores Latinos s pro r usurpasse, recentiores vero interdum r extrivisse, ut *Lases* pro *Lares*, et *Camenae* pro *Casmenae*. Nihili itaque est facienda ejusd. *Varr.* auctoritas, qui *ib.* 4, 22. *med.* pernam a pede derivat. Graeci recentiores a Latinis eam vocem mutuati, πέρνα dixerunt: cum antiquiores κωλῆ seu κωλῆν perpetuo usurpaverint. Hinc *Hesych.* Κωλεὰ, σκέλος ὑὸς ὀπίσθιον. *Plin.* 8, 51, 77. Castrantur feminae (*sues*) post bidui inediam suspensae pernis prioribus, vulva recisa. Alii rectius leg. *primoribus*, *h. e.* summis. Hic enim *Plin.* vertit ea verba *Arist. Hist. anim.* 9, 50. Ἐκτέμνεται δὲ ἡ καπριὰ τῶν θηλειῶν ὑῶν νευστάσασα δύο ἡμέρας· εἶτα κρεμάσαντες τῶν ὀπισθίων σκελῶν etc. ℙ Usurpatur praecipue de coxa suis salida in usum cibi. *Pollux Onom.* 6, 9. §. 52. Κωλῆνες τεταριχευμένοι, σκελίδες ὁλόκνημοι, αἱ πέρναι. *Id. ib.* 2, 4. §. 193. Σκελὶς, ἡ νῦν καλουμένη πέρνα. *Cato R. R.* 158. Addito ungulam de perna; si ungulam non habebis, addito de perna frustum pondo semis, quam minime pingue; et 162. Pernam salire sic oportet. Cum pernas emeris, ungulas earum praecidito. Ubi jam dies quinque in sale fuerint, eximito omnes cum suo sale, suspendito in vento biduum; et *mox:* Suspendito in fumo biduum; et *mox.* Suspendito in carnario. *Pl. Pers.* 1, 3, 25. Pernam quidem jus est apponere frigidam postridie. *Mart.* 10, 48. Pullus ad haec, coenisque tribus jam perna superstes Addetur. *Hor. Sat.* 2, 2, 117. praeter olus fumosae cum pede pernae, *h. e.* eum parte extrema, aque sicciore, quam *Id. ib.* esse ait cibum coloni. *Coel. Sympos. aenigm.* 83., cujus lemma est *Perna.* Una mihi soror est, plures licet esse putentur, *h. e.* altera ejusd. porci perna mea soror est, quamvis pernae omnes aliorum porcorum haberi pro sororibus possint. *Apic.* 8, 1, *f.* Perna aprina ita impletur recens. Per articulum pernae palum mittes ita, ut cutem a carne separes, ut possit condimentum accipere per cornulum, ut universa impleatur. *Per articulum pernae* est, juxta, secundum os pernae. ℙ Ex pernae osse combusto optimum fiebat dentifricium. *Plin.* 28, 11, 49. Eundem dentifricii usum praebent ossa ex acetabulis pernarum, circa quae coxendices vertuntur. *Marc. Emp.* 13. Pernae scrofinae os, quod est amplissimum, combustum tritumque optimum et salubre dentifricium praestat. ℙ Aliquando perna differt a petasone; quandoque enim petaso, qui recens satus, et nondum siccatus comedi solebat, habetur pro parte pernae, quatenus illa est tota coxa suis usque ad poplitem, iste vero ejus pars carnosa, et quidem lautior, et mollior circa coxendicem; ideo autem petaso vocatur, quia ita expansus est, ut petasi quandam figuram referat. Hinc *Athenaeus* 14, 21. *med.* Ἐπεὶ δὲ καὶ πετασῶνος μέρος ἑκάστῳ κεῖται, ἣν πέρναν καλοῦσιν, *h. e.* deinde vero etiam petasonis pars unicuique apponitur, quam pernam (*Latini*) vocant. *Mart.* 13, 54., cujus lemma est *Perna:* Cerretana mihi fies, vel massa licebit De Menapis: lauti de petasone vorent. *Id. ib.* 55., cujus lemma est *Petaso:* Musteus est: propera, caros nec differ amicos: Nam mihi cum vetulo sit petasone nihil. *Id.* 3, 77. Et pulpam dubio de petasone voras. *Apic.* 5, 3. Pulpa petasonis. *Id.* 7, 9. pernam a petasone distinguit, et mustaceos petasones coquere, et parare docet. *Edict. Diocelt.* p. 14. Pernae optimae petasonis sive Menapicae, sive Cerretanae Ital. P. unum ✠ viginti, *h. e.* pondo unum (seu *libra una*) Italicum pernae optimae ex petasone etc. ℙ Ex *Petr. fragm. Trag.* 56. *Burm.*, ubi coena Trimalchionis describitur, patet, olim apud Romanos pernas integras inargentatas in mensam afferri solitas. V. ARGENTABULUM. Idem ex eo etiam confirmatur, quod e ruinis Herculanensibus eruta est paucis abhinc annis perna aere ductili fabrefacta, quae argenteae bracteae, qua tota fuerat obducta, vestigia adhuc servat, et in parte interiore horologium gothericum delineatum exhibet. V. *Pitture d'Ercolano T.* 3. *in praef.* p. 1. et sqq. ℙ Perna etiam dicitur coxa hominis. *Enn.* ap. *Fest.* in *Suppernatus:* his (*militibus*) pernas succidit iniqua superbia Poeni, *h. e.* Annibalis. Hic agitur de pugna Cannensi, de qua ita *Liv.* 22, 51. Quosdam et jacentes vivos, succisis feminibus poplitibusque, invenerunt. V. SUPPERNATUS. ℙ Item genus quoddam marinae conchae, quae et pinna vocatur. *Plin.* 32, 11, 54. Appellantur et pernae concharum generis, circa Pontias insulas frequentissimae. Stant veluti suillo crure longo in arena defixae, hiantesque, qua limpitudo est, pedali non minus spatio, cibum venantur. Dentes in circuitu marginum habent pectinatim spissatos: intus pro spondylo grandis caro est. ℙ Item arborum surculus. *Id.* 17, 10, 13. Stolones cum perna sua avelluntur, partemque aliquam e matris quoque corpore auferunt secum fimbriato corpore. *Cum sua perna* dixit *Id. ib.* 35. *n.* 3. Malleolus avelli cum sua calce coeptus est. ℙ Est etiam convicium hominis fatui, ap. *Pl. Truc.* 2, 7, 39. Observavi, ... pernam novi, hominem nihili. *Bothe* tamen rectius ex MSS. edidit: Observavi, inquam, perulam. *Ge.* Novi hominem nihili. [*Hujus loci *F.* ita curam gessit, ut adjectis suis doctissimis iisque elegantissimis emendationibus prorsus novum ejus ordinem constituerit.]

[PERNĀRĬUS, ii, m. pernarum venditor. *Inscr.* in *Giorn. Arcad. T.* 28. p. 358. Valerius Felicissimus pernarius. *F.*]

[PERNARRO, as, a. 1. totum narro. *Gloss. Phil.* Pernarro, ἀφηγοῦμαι. *F.*]

PERNĀVĬGĀTUS, a, um, part. ab inusit. *pernavigo*, navigando peragratus. *Plin.* 2, 67, 67. Pars tota vergens in Caspium mare pernavigata est Macedonum armis.

PERNĔCESSĀRĬUS, a, um, adj. admodum necessarius. *Cic. Att.* 5, 21. Non esse Romae meo tempore pernecessario: submoleste fero. ℙ Pro valde conjuncto et propinquo. *Cic. Fl.* 6. Contendisse a Laelio paterno amico ac pernecessario.

[PERNĔCESSĔ, adj. n. indecl. idem ac pernecessarius. V. NECESSE. *Cic. fragm. or. pro Tull.* (ed. *A. Peyronio*) 49. Istae ipsae leges, quas recitas, significant, quam noluerint majores nostri, nisi cum pernecesse esset, hominem occidi. *F.*]

PERNĔCO, as, avi, atum, a. 1. idem quod neco, aut prorsus neco. *Sil.* 4, 608. Experiar, sit ne in terris, domitare quod ensis Non queat Ausonius, Tyrrhenave pernecet hasta. Alii rectius leg. *permeet. August. serm.* 17. (al. 21.): de Temp. Diabolum cum suis legionibus pernecavit. In Edit. *Monachor. S. Mauri* est 120. in Appendice, et *Augustini* esse negatur.

PERNĔGO, as, avi, atum, a. 1. ἐξαρνέομαι, prorsus nego, constanter nego. *Pl. Aul.* 4, 10, 34. Negas? *Ly.* pernego imo. *Cic. Coel.* 27. Imploraret hominum fidem, atque a se illa pyxidem traditam pernegaret. *Ter. Eun. prol.* 33. Sed eas fabulas factas prius Latinas, scisse se, id vero pernegat. *Pl. As.* 2, 2, 56. Pernegabo, atque obdurabo, perjurabo denique. *Id. Men.* 2, 3, 62. Hercle omnino pernegari non potest. *Sen. Ben.* 5, 17. Catoni populus R. praeturam negavit, consulatum pernegavit, *h. e.* semel negavit praeturam, at postea dedit: consulatum vero nunquam. Sic *Mart.* 4, 82. Negare jussi, pernegare non jussi.

PERNĔO, es, evi, a. 2. idem quod neo, vel totum pensum neo. *Mart.* 1, 89. Cum mihi supremos Lachesis perneverit annos.

PERNĒTUS, a, um, part. a *perneo*, absolute netus. *Sidon. carm.* 15, 167. vitam Rumpere Parcarum vellere in ipso Nondum pernetam.

PERNĬCĬĀBĬLIS, e, et

PERNĬCĬĀLIS, e, adj. ὀλέθριος, perniciem afferens, mortem inferens, exitiabilis, noxius, mortifer, perniciosus. *Lucr.* 1, 451. Conjunctum est id, quod nunquam sine perniciali Discidio potis est sejungi, seque gregari. *Liv.* 27, 23. Pestilentia gravis incidit in urbem, quae tamen magis in longos morbos, quam in perniciales evasit. *Plin.* 8, 5, 5. Pernicialia proelia. *Id.* 24, 1, 1. odia. *Tac. A.* 4, 34. Id perniciabile reo. *Curt.* 7, 3. Nix plurimorum oculis perniciabilis.

PERNĬCĬES, ei, f. ὄλεθρος, exitium, interitus, ruina, labes, pestis, calamitas: a *per* et *nex*, *necis. Nep. Thras.* 2. Quae res et illis contemnentibus perniciei, et huic despecto saluti fuit. *Cic. Cat.* 4, 5. Cum de pernicie populi R., et exitio hujus urbis tam crudeliter cogitarit. *Id. ib.* 1, 5. Videbam, perniciem meam cum magna calamitate reipublicae esse conjunctam; et *ib.* 2. Intestinam aliquam quotidie perniciem reipublicae molientem; et *ib.* 13. Hisce omnibus, Catilina, et cum tua peste ac pernicie, cumque eorum exitio, qui se tecum junxerunt, proficiscere. *Id. Verr.* 1, 1. Labes atque pernicies provinciae Siciliae. *Id. Mur.* 28. Incumbere ad perniciem alicujus. *Id. Dom.* 35. Depellere perniciem a patria. *Sall. Cat.* 18. machinari cuipiam. *Phaedr.* 2, 4. alicui parare. *Tac. A.* 1, 74. invenire sibi, et aliis. *Cic. N. D.* 3, 28. Spe dubiae salutis in apertam perniciem incurrere. *Plin.* 28, 8, 30. Plus quam drachmae pondere potum perniciem affert. *Phaedr.* 4, 12. Ad perniciem agi. *Plin.* 24, 16, 94. in perniciem. *Just.* 39, 5. Vires suas in perniciem mutuam converterunt. *Tac. A.* 11, 37. Pernicies in accusatorem vertit. *Phaedr.* 1, 20. Stultum consilium ad perniciem mortales devocat. *Tac. H.* 3, 27. Primo sagittis saxisque eminus certabant, majore Flavianorum pernicie. *Plin.* 24, 11, 62. Hanc herbam contra omnem perniciem habendam prodidere, *h. e.* contra venena, maleficia, morbos. *Colum.* 1, 5. Coelestis aqua maxime salubris intelligitur, quod etiam venenati liquoris eluit perniciem. *Catull.* 27, 5. hinc abite lymphae, Vini pernicies. *Pl. Bacch.* 4, 7, 29. Magno in periculo, et pernicie esse, *h. e.* calamitate, aerumna. [* — Notandus hujus vocis usus est etiam his locis: *Cic. Or.* 2, 9. eadem facultate (oratoris) et fraus hominum ad perniciem et integritas ad salutem vocatur: ubi *pernicies* de poena ex condemnatione dictum docet *Schütz.* in *cl. Cic.* Porro *Off.* 3, 15, 62. Haec igitur est illa pernicies, quod alios bonos, alios sapientes existimant: ubi *pernicies* pro opinione perniciosa dictum. V. *Beier.*] ℙ De homine pernicioso et exitiabili. *Pl. Ps.* 1, 3, 130. et *Ter. Ad.* 2, 1, 34. Leno sum, fateor, pernicies communis adolescentium. *Pl. Most.* 1, 1, 3. de malo servo: Egredere, herilis pernicies, ex aedibus. *Hor. Ep.* 1, 15, 31. Pernicies, et tempestas, barathrumque macelli. ℙ In gen. sing. *perniciei* pro *perniciei* olim dictum est, teste *Diomed.* 1, 281. Item *pernicii. Sisenn.* ap. *Gell.* 9, 14. et *Non.* 8, 24. Romanos inferendae pernicii causa venisse. *Cic. Rosc. Am.* 45. Quorum nihil pernicii causa factum putamus. Ita legit cum aliis *Non. l. c.* At *Charis.* 1, 53. ubi docet, *Ciceronem* dixisse *pernicies causa*, hunc ipsum fortasse locum designavit. V. DIES et *Gell. l. c.* ℙ In plurali numero usurpasse dicitur *Arnob.*, nec abhorret analogia: sic enim et *labes* et *progenies*, et alia hujus generis pluraliter dicta sunt. Quidam etiam legunt ap. *Pl. As.* 1, 2, 7. Pellecebris, perniciis adolescentum exitium. Et ita *Non.* quoque legisse videtur 2, 652. Alii tamen plures *pellecebrae*, *pernicies*, etc.

[PERNĬCĬO, onis, f. idem ac pernicies. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 3, 6. Hosce barbaros intelligitis prudentia nostra ad perniciomen sui uti posse, *h. e.* ad internecionem. *F.*]

PERNĬCĬŌSĒ, adv. ὀλεθρίως, cum pernicie, pestifere. *Plin.* 17, 22, 35. *n.* 11. Vitis perniciose luxuriat. *Cic. Leg.* 2, 5. *med.* Multa perniciose, multa pestifere sciscuntur in populis. Alii leg. *perniciosa* et *pestifera*; et *ib.* 3, 14. Quo perniciosius de republica merentur vitiosi principes. *August. ep.* 39. Rebus mortalibus validissime, et perniciosissime compediri.

PERNĬCĬŌSUS, a, um, adj. ὀλέθριος, exitiosus, perniciem afferens, pestifer, damnosus. *Cic. Dom.* 43. *f.* Capere consilia perniciosa reipublicae. *Caes. B. C.* 1, 7. Perniciosae leges. *Ov. Trist.* 5, 1, 67. ulli nec scripta fuerunt Nostra, nisi auctori perniciosa suo. *Sall. Jug.* 50. Ut Jugurtha pacem, an bellum gerens perniciosior esset, in incerto haberetur. *Cic. Tusc.* 3, 3. Morbi perniciosiores, pluresque sunt animi, quam corporis. *Nep. Ag.* 6. Perniciosissimum fore videbat, si, etc. *Inscr.* ap. *Grut.* 113, 2. Sublato hoste perniciosissimo P. R. *h. e.* Sejano.

PERNĪCĬTAS, atis, f. ὠκύτης, velocitas, celeritas, agilitas. *Cic. Tusc.* 5, 15. Praestans valetudine, viribus, forma: adde etiam, si libet, pernicitatem, et velocitatem. V. PERNIX. *Caes. B. C.* 3, 84. Adolescentes atque expeditos milites ad pernicitatem armis inter equites proeliari jubebat. *Pl. Men.* 5, 2, 4. Pernicitas deserit: consitus sum senectute. *Liv.* 9, 16. de L. Papirio Cursore: Praecipua pedum pernicitas inerat, quae cognomen etiam dedit. *Tac. H.* 1, 79. Equorum pernicitas. *Gell.* 9, 4. Homines singulis cruribus saltuatim currentes, vivacissimae pernicitatis. [*Magis argenteae quam aureae aetati frequentatur. V. *Boettich. Lex. Tac.* p. 355.]

PERNĪCĬTER, adv. ὠκέως, velociter, celeriter. *Pl. Amph.* 5, 1, 63. Facit recta in angues impetum: alterum altera apprehendit eos manu perniciter. *Liv.* 26, 4. Equo desilire perniciter. *Catull.* 61, 8. Perniciter exsilire. *Plin.* 8, 14, 14. Alites alte, perniciterque volantes; et *ib.* 53, 79. Ibices pernicius, quo libuerit, exsultant. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 199. tortaque ruunt pernicius hasta.

PERNĬGER, igra, rum, adj. valde niger. *Pl. Poen.* 5, 2, 153. Ore parvo, oculis pernigris.

PERNĬMĬUM, adv. plusquam nimium. *Ter. Ad.* 3, 4, 28. Nimium inter vos, ac pernimium interest. *Papin. Dig.* 48, 3, 2. Haec interpretatio perdura et pernimium severa est.

[PERNĬMĬUS, a, um, adj. plusquam nimius. *Paul. Petroc. Vit. S. Mart.* 5, 825. Qui, quamquam durae jam laeso judice causae Pernimium sentiret onus, etc. *F.*]

PERNĬO, onis, m. μάλκη, χίμεθλον, morbus pedum ex frigore, calcanea praecipue infestans: a *perna*, qua pedem, aut calcaneum significat. *Plin.* 23, 3, 37. Pernionibus nigrae olivae amurca utilior; et *ib.* 6, 58. Cortice punici ex vino decocti perniones sanantur; et 28, 16, 62. Perniones ursinus adeps, rimasque pedum sarcit.

PERNĬTĔO, es, n. 2. valde niteo. *Mela* 3, 9. Est lacus, quo perfusa corpora, quasi oleo, pernitent.

PERNĬUNCŬLUS, i, m. dimin. *pernionis*, sed ejusd. usus. *Plin.* 26, 11, 66. *n.* 2. Cyclaminos decocta in aqua perniunculos curat.

PERNIX, icis, adj. omn. gen. qui in nitendo perseverat, atque in labore patiens et constans est: a *per* et *nitor*, ut docet *Servius* ad illud *Virg. G.* 3, 229. Ergo omni cura vires exercet, et inter Dura jacet pernix instrato saxa cubili. Ubi *Pierius* eos reprehendit, qui *pernox* legunt, cum omnia MSS. uno consensu *pernix* exhibeant. Quamquam non desunt primi subsellii critici, qui *pernox* defendunt. Huc trahit *Serv.* illud *Hor. Epod.* 2, 41. perusta solibus Pernicis uxor Appuli. Ceterum pernix videtur esse a πέρνα, perna, unde περνάω, in longinquam regionem venum exporto, ut perdix est a πέρδω, pedo. [*Unice vera videtur facta hujus vocis a *niti* originatio. V. *Doederl.* 2, 126. De usu v. in *pernicitas.*] ℙ Praecipue dicitur de

eo, qui multo nisu se movet, et celeritate pollet: et differt a veloci, quia *velox* celeritatem habet, *pernix* patientiam, fortitudinem et constantiam in motu ipso celeritatis. Unde *Cic. Tusc.* 5, 15. pernicitatem et velocitatem distinguit. Nihilominus universim accipitur pro veloci, celeri, cito, ὠκύς, ταχύς. *Pl. Mil.* 3, 1, 36. Clare oculis video, pernix sum manibus, pedibus mobilis. *Tac. H.* 2, 13. Nec agrestes capi poterant, pernix genus, et gnari locorum. *Liv.* 28, 20. Levium corporum homines, et multa exercitatione pernicium. *Colum.* 3, 9. *med.* Pernicissimae quadrigae. *Virg. A.* 11, 718. et pernicibus ignea plantis Transit equum cursu. *Id. ib.* 4, 180. de Fama: pedibus celerem, et pernicibus alis. *Stat. de ead. Th.* 9, 33. solito pernicior index, Cum lugenda refert. *Colum.* 7, 12. *med.* Pecuarius canis neque tam strigosus, aut pernix esse debet, etc. *Stat. Th.* 4, 312. fugit silvas pernicior alite vento. De Atalanta loquitur, quam *pernicem puellam* vocat *Catull.* 2, 12. *Sen. ep.* 108. *med.* Temporis pernicissimi celeritas, quam retinere non possumus. *Plin.* 9, 47, 71. Pernici saltu exsistere. *Tac. H.* 3, 40. Proditam Ravennatem classem, pernicibus nunciis accepit. *Plin.* 19, 5, 24. de cucurbitis: Vires sine adminiculo standi non sunt, velocitas pernix, *h. e.* celeritas crescendi. ℙ Cum infinito. *Hor. A. P.* 165. Sublimis, cupidusque, et amata relinquere pernix.

PERNOBILIS, e, adj. valde nobilis. *Cic. Verr.* 2, 4, 57. Tum epigramma Graecum pernobile incisum habuit in basi.

*PERNOCTATIO, onis, f. actus pernoctandi. *Ambros. Serm.* 90. *B. A.*

PERNOCTO, as, avi, atum, n. 1. ἀπονυκτερεύω, noctem totam aliquo in loco transigo, sive vigilando, sive dormiendo, sive aliud quid operis faciendo. [*Varr. R. R.* 2, 3. Foris non est pernoctandum. *F.*] *Cic. Cluent.* 37. Cum esset adolescens apud muliercutam quandam, atque ibi pernoctaret. [*Pl. Truc.* 2, 2, 22. Noctem pernoctare perpetem. *Front. de fer. Als.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 3. *med.* Juppiter animadvertit, Venerem, et Liberum multo maxime pernoctantibus favere. *Liv.* 27, 38. Jurejurando adacti, non pernoctaturos se esse extra moenia coloniae suae. *Cic. Dom.* 30. Propter inopiam tecti in foro pernoctans. *F.*] ℙ Etiam rebus inanimatis tribuitur. *Cic. Arch.* 7. Haec studia pernoctant nobiscum, peregrinantur, rusticantur. *Pall.* 11, 10. Olivam in canistris esse patieris, ut pernoctet cum salibus, et ducat in se eosdem sapores.

PERNONIS, idis, f. vox a parasito joculariter ficta, a *perna*. *Pl. Men.* 1, 3, 27. Atque aliquid scitamentorum de foro obsonarier. *Pen.* Glandionidem, suillam, laridum, pernonidem.

PERNOSCO, is, ovi, otum, a. 3. διαγινώσκω, perfecte nosco. *Cic. Fat.* 5. Qui se profitebatur hominum mores, naturasque ex corpore, oculis, vultu, fronte pernoscere. *Ter. Ad. prol.* 12. Pernoscite, furtum ne factum existimetis, an, etc. *Id. Andr.* 3, 2, 23. Non satis me pernosti etiam, qualis sim. *Pl. Bacch.* 2, 3, 42. Ingenium haud pernoram hospitis. *Id. Aul.* 3, 5, 29. Matronarum hic facta pernovit probe. [*Cic. Or.* 1, 5. Motus animorum sunt penitus oratori pernoscendi. *F.*]

PERNOTESCO, is, tui, n. 3. perfecte et certe cognoscor. *Tac. A.* 1, 23. Neque illi fuisse unquam fratrem, pernotuisset. Adde *ib.* 13, 25. [*Adde 14, 8. ubi incolumem esse pernotuit.] et *Quint. decl.* 3, 1.

PERNOTUS, a, um, part. a *pernosco*, valde notus. *Curt.* 9, 7. Dioxippus regi pernotus et gratus. *Mela* 2, 3. Marathon Persica maxime clade pernotus.

PERNOX, octis, adj. comm. gen. πάννυχος, qui totam noctem durat. *Liv.* 5, 28. et 21, 49. *med.* Luna pernox erat. *Ov. Met.* 7, 268. Addit et exceptas luna pernocte pruinas. *Stat. Th.* 7, 411. Et non adsuetis pernox ululavit Eleusin Mensibus. *Juven.* 8, 10. ludit alea pernox. *Gell.* 2, 1. Stare solitus Socrates dicitur pertinaci statu, perdius, atque pernox inconnivens, etc. *Appul. Met.* 9. Ego misera et pernox, et perdia lanificio nervos meos contorqueo. [*Front. ad Verum Imp.* (ed. *A. Maio*) 1. *f.* Somnus pernox. *F.*]

[PERNUNCIO, as, a. 1. *Not. Tir.* p. 42. Nuncius, enunciat, pernunciat. *F.*]

[PERNUNCULUS, i, m. dimin. pernae. *Not Tir.* p. 167. Perna, pernunculus. *F.*]

PERNOXIUS, a, um, adj. valde noxius. *Mela* 1, 19. *med.* Populi asperi, inculti, pernoxii appulsis.

PERNUMERATUS, a, um, part. a *pernumero*, numeratus. *Pl. Epid.* 5, 1, 25. Age, absolve me, atque argentum numera. *Stra.* pernumeratum est.

PERNUMERO, as, avi, atum, a. 1. idem quod numero. *Liv.* 28, 34. *f.* Dum imperatam pecuniam Ilergetes pernumerarent. *Mart.* 12, 62. Quae, Saturne, tibi pernumerentur opes.

PERO, onis, m. ἐμβάς, genus calceamenti rustici, praealti ex corio crudo, quod adversus imbres, nives et frigora commodum est: [ejus etymon videtur esse a pera quicum convenit et quoad materiam et quoad formam *F.*] hoc prisci Latini in bello usi sunt *Virg. A.* 7, 690. vestigia nuda sinistri Instituere pedis: crudus tegit altera pero. *Juven.* 14, 185. quem non pudet alto Per glaciem perone tegi. [*Appul. Met.* 7. Peronibus suis ab aquae madore consulens agaso, ipse quoque insuper lumbos meos insiliens residebat. Ita loquitur asinus. *Sidon. ep.* 4, 20. de militib. barbaris: Quorum pedes primi perone setoso talos ad usque vinciebantur: genua, crura, suraeque sine tegmine. ℙ Perones fuerunt etiam in usum elegantiorum hominum. *Tert. Pall.* 5. Magnum incessui munimentum sutrinae Venetiae prospexere, perones effeminatos. *F.*] ℙ Perones quoque pro saccis legi quidam putant; sed V. AERO, onis.

[PERO, onis, f. Πηρώ, filia Nelei, soror Nestoris et Periclymeni, adeo mirae pulcritudinis, ut eam omnes accolae uxorem ducere exoptarent. Ejus vero pater illam ei se nuptui daturum promisit, qui boves Iphicli surripuisset, quod in gratiam Biantis fratris, et virginis amore capti, facere aggressus Melampus Amythaonis filius, ab Iphiclo captus et in vincula conjectus est, ex quibus ob medelam ejusdem sterilitati adhibitam dimissus, boves ipse impetravit, et, ut Pero Bianti fratri in nuptias concederetur, obtinuit. *Prop.* 2, 2, 17. Turpia perpessus vates est vincla Melampus, Cognitus Iphicli surripuisse boves: Quem non lucra, magis Pero formosa coegit, Mox Amythaonia nupta futura domo. *F.*]

PEROBSCURUS, a, um, adj. valde obscurus. *Cic. N. D.* 1, 1. Tum perdifficilis, et perobscura quaestio est de natura Deorum.

PERODI, isti, anom. valde odi. *Manil.* 5, 409. Et quisquis vero favit, culpamve perodit.

[PERODIATUS, a, um. V. INODIATUS. *F.*]

PERODIOSUS, a, um, adj. valde odiosus. *Cic. Att.* 10, 17. Crebro refricat lippitudo, non illa quidem perodiosa, sed tamen quae impediat scriptionem meam. Adde *ib.* 13, 22.

PEROFFICIOSE, adv. valde officiose. *Cic. Fam.* 9, 20. Me perofficiose et peramanter observant.

PEROLEO, es, evi, n. 2. valde oleo. *Lucr.* 6, 1153. Rancida quo perolent projecta cadavera ritu. ℙ Item valde cresco. *Lucil.* ap. *Prisc.* 9, 872. Quis totum scis corpus jam perolesse bisulcis: syncope pro *perolevisse*.

PERONATUS, a, um, adj. peronibus calceatus. *Pers.* 5, 102. Navim si poscat sibi peronatus arator.

PEROPACUS, a, um, adj. valde opacus. *Lact.* 1, 22. Spelunca peropaca in nemore Aricino.

PEROPPORTUNE, adv. valde opportune. *Cic. Verr.* 2, 5, 15. *extr.* Peropportune fortuna te obtulit. *Id. Or.* 2, 4. Sed hoc tamen cecidit peropportune, quod, etc. *Id. N. D.* 1, 6. *extr.* Peropportune, inquit, venis.

PEROPPORTUNUS, a, um, adj. valde opportunus. *Cic. Or.* 2, 57. *extr.* Requiescam in Caesaris sermone, quasi in aliquo peropportuno diversorio.

PEROPTATO, adv. valde optato, sive ex animi sententia. *Cic. Or.* 2, 5. Nunc peroptato nobis datum est.

PEROPUS EST, valde opus est. *Ter. Andr.* 1, 5, 30. Sed nunc peropus est, hunc cum ipsa loqui.

PERORATIO, onis, f. ἐπίλογος, ἀνακεφαλαίωσις, conclusio orationis, et brevis repetitio eorum, quae dicta sunt. Docet *Auct. ad Her.* 2, 30. tres eam habere partes, enumerationem, amplificationem, et commiserationem. Tres item ei tribuit *Cic. Inv.* 1, 62. enumerationem, indignationem, conquestionem. *Id. Brut.* 33. *f.* Exstat ejus (*C. Galbae*) peroratio, qui epilogus dicitur: qui tanto in honore, pueris nobis, erat, ut eum etiam disceremus. *Id. Or.* 2, 19. *med.* Jubent exordiri, etc. deinde rem narrare, etc. post autem dividere causam, etc. Tum alii conclusionem orationis, et quasi perorationem collocant: alii jubent, antequam peroretur, digredi, deinde concludere, ac perorare. ℙ In peroratione maxime locum habet tractatio affectuum, quibus judicis et auditorum animus permovetur: qua in re praecipuus et admirabilis *Cicero* fuit, ut *Brut.* 51. et *Or.* 37. ipse affirmat. *Id. Or.* 35. Post omnia perorationem inflammantem, restinguentemve concludere. [*V. *Ernest. Lex. techn. lat. rhet.* p. 282.]

PERORATUS, a, um, part. a *peroro*, dicendo finitus. *Cic. Coel.* 29. *med.* Dicta est a me causa et perorata. *Id. Invent.* 2, 15. Quo loco, nisi causa perorata, et probata, non est utendum. *Auct. ad Her.* 1, 10. Perorata narratione, aperiemus, quid, etc. ℙ Item universim finitus. *Cic. Att.* 5, 10. Sed haec tum laudemus, cum erunt perorata. ℙ *Causa perorata* dicitur a *Cic. Quint.* 30., cum peracta est causae dictio, antequam *peroratio* fiat.

PERORIGA, vel Praeuriga, vel Proriga, vel Pruriga, ae, m. qui admissarii curam habet, eumque in equas geniturae causa admittit. *Varr. R. R.* 2, 7. Admittere (*equum*) oportet, cum tempus anni venerit, bis in die, mane et vespere, perorigam. Is ita appellatur, quiqui admittit. Alii leg. *mane et vespere*. Peroriga enim appellatur, quisquis, etc. *Id. ib.* 8. Eodem tempore, quo equos adducentes, iidemque ut ineant equas per origas curamus. Alii suspicantur legend. *per perorigas curamus*. *Id. ib.* 7. Cum equus matrem ut saliret adduci non posset, et cum capite obvoluto prorig[am] adduxisset, et coegisset matrem inire, etc. Ali[i] leg. *auriga*. Eandem rem ita narrat *Plin.* 8, 42, 64. Alium (*equum*) detracto oculorum operimento et cognito cum matre coitu, petiisse praerupta atque exanimatum. Equae eadem ex causa in Rea[tino] agro laceratum prorigam invenimus. Alii leg. *laceratum pariter aurigam invenimus*. *Tert. Monog.* in. Quid agis lex creatoris? inter alienos spadones, et aurigas tuos tantumdem quereris de d[o]mestico obsequio, quantum de fastidio extrane[o]: *scil.* spadones sunt osores nimii nuptiarum, auriga[e] vero conciliatores. Alii pro *aurigas* leg. *pruriga[s]* nempe prurigini equorum praefectos: alii *praeur[i]gas*, eodem sensu. Mutila *Inscr.* ap. *Grut.* 1003, Si quis hac transeat juncto, dejunctove jume[n]to..... iter..... sciat..... proriga..... ℙ Ex h[is] allatis satis liquet, voces *peroriga*, similesq[ue] *praeuriga*, *proriga* et *pruriga* valde dubiae es[se] auctoritatis, ut etiam putat *Pontedera Antiq. G[r.] et Lat.* p. 434. et *Gesn.* in *Thes. L. L.*, ideoq[ue] ubique *auriga*, sive *origa* legi et intelligi poss[e], quamvis inter eas voces aliqui putent id esse disc[ri]minis, ut *auriga* ab *aurea* et *ago*, *origa* ab *or[e]* originem ducat; alii vero *auriga* ab *origa* so[la] pronunciatione differre, ut *plaustrum* et *plostru[m]* [*Hunc locum, quem paucis *Forc.* absolverat, i[n]struxit additamentis *F.*, ut totum jure vindica[re] sibi possit.]

PERORNATUS, a, um, part. a *perorno*, val[de] ornatus. *Cic. Brut.* 43. Crassus in dicendo et pe[r]ornatus, et brevis.

PERORNO, as, avi, atum, a. 1. valde orn[o]. *Tac. A.* 16, 26. Detraheret potius senatui, que[m] perornavisset, infamiam tanti flagitii. Adde *Pa[ul.] Nol. carm.* 20, 304.

PERORO, as, avi, atum, a. 1. ἐπιλέγω, ἀνακ[ε]φαλαιόω, orationem finio et absolvo, quomodo [a] PERORATIO dictum est. *Cic. Att.* 4, 2. Cum h[o]ras tres fere dixisset, odio et strepitu senatus c[o]actus est aliquando perorare. *Id. Or.* 2, 19. A[l.] jubent, antequam peroretur, digredi. *Id. Ve[rr.]* 2, 3, 66. De qua cum dixero, totum hoc crim[en] decumanum perorabo. Alii leg. *peroraro*. *Id. Aca[d.]* 4, 48. Quoniam satis multa dixi, est mihi per[o]randum. *Id. Verr.* 2, 2, 29. Res illo die non pe[r]oratur: dimittitur judicium. ℙ Sumitur etiam u[ni]versim pro dicere, aut diligenter et omnia dice[re]. *Cic. Sext.* 2. Quamquam a Q. Hortensio causa [est] P. Sextii perorata. *Id. Quint.* 24. *med.* Mihi p[er]difficile est contra tales oratores non modo tant[am] causam perorare, sed omnino verbum facere [co]nari. *Plin.* 29, 1, 5. Rabie quadam in omnes a[d] medicos perorans. *Suet. Cal.* 53. Peroraturus, st[ri]cturum se lucubrationis suae telum, minitaba[tur]. *Liv.* 34, 31. *extr.* Et breviter peroratum esse [po]tuit, nihil me commisisse, etc. [*In hujus exemplis *pororare* est cum intentione animi voc[e]que orare, dicere: quae argenteae aetati usitat[is]sima est dicendi ratio. Ita *Boettich.* in *Lex. T[ac.]* p. 355. ubi hos laudat *Taciti* locos: *A.* 2, 30. C[er]tabant, cui jus perorandi; 3, 17. cum accusato[r] et testes certatim perorarent.]

PEROSCULOR, aris, atus sum, dep. 1. val[de] osculor. *Mart.* 8, 81. Hos (*uniones*) amplectitur, h[os] perosculatur. Ita *Heins.* ex MSS. Alii *deosculat[ur]*.

PEROSUS, a, um, διαμισῶν, qui valde odit: *per* et *osus*, part. verbi antiqui *odio*, voce pas[si]va, sed activa significatione. *Liv.* 3, 34. *f.* Pl[ebs] consulum nomen, haud secus quam regum, per[osa] erat. *Virg. A.* 6, 435. lucemque perosi. *Val.* [*Fl.*] 6, 289. si fata peroso Tarda tibi, turpesque n[a]ras non segnius ipsi Paruimus, *h. e.* tibi qui o[di]habebas tardam mortem. *Colum.* 9, 5. Res apia[ria] non curatorem fraudulentum tantum, sed eti[am] immundae segnitiae perosa est. *Prud.* περὶ στ[εφ.] 3, 41. Illa perosa quietis opem Degeneri toler[are] mora, etc. ℙ Passive. *Tert. Anim.* 1. *f.* Veri[tas] tanto perosior, quanto plenior. *Id. Virg. vel.* Nihil Deo carius humilitate, nihil perosius glor[ia]. *Juvenc. in Matth.* 3, 19. Ut melius fuerit thalam[os] caruisse perosis.

PERPACATUS, a, um, part. a *perpaco*, omni[no] pacatus. *Liv.* 36, 21. Paucosque per dies omni[bus] perpacatis, etc.

PERPACO, as, a. 1. idem ac paco. *Aurel. Vi[ct.] Vir. illustr.* 33. Quos usque ad mare superum p[er]pacavit. *Flor.* 4, 12. *in.* Brennos, Senones [per] Claudium Drusum perpacavit.

PERPALLIDUS, a, um, adj. valde pallid[us]. *Cels.* 2, 6. Color perpallidus.

PERPARCE, adv. admodum parce. *Ter. An[dr.]* 2, 6, 24. Tu quoque perparce nimium.

PERPARUM, adv. valde parum. *Cic. Verr.* 3, 57. Perparum ex illis magnis lucris ad se p[er]venire. Alii leg. *perparvum*. *Veg. Vet.* 3, 3. *m[ed.]* Potestas bibendi, nisi perparum, concedenda es[t].

PERPARVULUS, a, um, adj. dimin. perpar[vus]. *Cic. Verr.* 2, 4, 43. *f.* Duo tamen sigilla perp[ar]vula tollunt.

PERPARVUS, a, um, adj. admodum parv[us]. *Cic. Leg.* 1, 19. *f.* Quae et cum adsunt, perpa[rva]

ınt. *Id. Dejot.* 3. Perparva culpa. *Id. Verr.* 2, , 38. et tenuis civitas. *Id. Leg.* 1, 20. *f.* contro-ersia. *Lucr.* 3, 217. Ergo animam totam perpar-is esse necesse est Seminibus.

PERPASCO, is, a. 3. idem quod pasco, vescor. *Varr. L. L.* 4, 19. Pecus ab eo quod perpascat. Passiva positione. *Sever. Aetn.* 487. inaequales olvens perpascitur agros.

PERPASTĬNANS, antis, adj. quidam leg. ap. *Tert. Cult. fem.* 9., ubi alii rectius *repastinans.*

PERPASTUS, a, um, part. a *perpasco*, bene pa-tus, ut Perpastus canis, ap. *Phaedr.* 3, 7.

PERPAUCŬLUS, a, um, adj. dimin. perpauci. *Cic. Leg.* 1, 21. Deduxitque in Academiam per-auculis passibus. [*M. Aurel.* ap. *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 1, 3. Accipe nunc perpaucula ontra somnum ad tua pro somno. *F.*]

PERPAUCUS, a, um, adj. valde paucus. *Cic. Acad.* 4, 43. Erat quidem, si perpauca mutavis-set, germanissimus Stoicus. *Hor. Sat.* 1, 4, 18. Dii me Finxerunt animi raro et perpauca loquen-s. *Colum.* 3, 20. *f.* Tum perpaucissimis agricolis ontigerit.

PERPĂVĔFĂCĬO, is, a. 3. valde pavefacio. *Pl. Stich.* 1, 2, 28. Perplexabiliter earum hodie per-avefaciam pectora.

PERPAULŬLUS, a, um, adj. dimin. perpauli. *Cic. Or.* 2, 35. Inter ingenium quidem, et dili-entiam perpaululum loci reliquum est arti.

PERPAULUM, adv. valde paulum. *Cic. Fin.* 1, Declinare dixit atomum perpaulum.

PERPAUPER, eris, adj. omn. gen. valde pauper. *c. Att.* 6, 3. *med.* Erat enim rex perpauper. *Afran.* ap. *Non.* 4, 122. De rustico nescio cui vi-io suo perpauperi.

PERPAUXILLUM, adv. dimin. a *perpaulum. Pl. Pept.* 1, 2, 74. Ne perpauxillum modo.

PERPĔDĬO, is, a. 4. impedio. *Accius* ap. *Non.* 10. Si unquam perpediar, *scil.* morbo, vel se-ctute. Alii leg. *praepediar.*

PERPELLO, is, puli, a. 3. ἐπωθέω, idem quod llo, aut valde pello. *Naev.* de impudica ap. *Isid.* 1, 26. Alii perpellit pedem, alii dat annulum ectandum. Al. leg. *percellit*, al. *pervellit. Nigid. Non.* 2, 584. Nixurit, qui niti vult, et in co-u saepius aliqua re perpellitur. ℙ Transfertur animum, et significat permovere, commovere, icere. *Cic. Coel.* 15. Adolescentulum aspexisti: ıdor hujus te, et proceritas, vultus, oculique pulerunt. Al. leg. *pepulerunt*, al. *perculerunt. Orell.* cum optimis cdd. leg. *pepulerunt.*] *Pl. in.* 2, 2, 24. Qui homo cum animo depugnat , si animus hominem perpulit, actum est; ani-servibit, non sibi: sin ipse animum perpulit, vivit, victor victorum cluet, *h. e.* loco mo-, et vicit. ℙ Saepe est inducere, impellere aliquid faciendum, ἐπαναγκάζω. *Liv.* 2, 61. Il-non minae plebis, non senatus preces perpel-unquam potuere, ut, etc. *Id.* 29, 23. Perpel-ut legatos ad Scipionem mittat. *Id.* 32, 32. ut discederent inde auctoritate consulis per-i potuere. *Tac. A.* 12, 50. Perpellunt Vologe-omittere praesentia. [*Solus *Tac.* ita c. infin. perpellere usurpasse videtur. Cf. *A.* 6, 33. 11, 29. 54. *H.* 2, 62.] ℙ Frequentem habet usum in eteritis. *Ter. Andr.* 4, 1, 38. Nunquam destitit dere, orare, usque adeo, donec perpulit. *Pl. ch.* 4, 4, 4. Callidum senem callidis dolis pulli et perpuli, mihi omnia ut crederet. *Sall.* 27. Collegam suum pactione provinciae per-erat, ne contra rempubl. sentiret. *Id. Jug.* 42. m spe pactionis perpulerat, ut, etc. *Liv.* 32, Urbem metu ad deditionem perpulit.

ERPENDĬCŬLĀRIS, e, et

ERPENDĬCŬLĀRĬUS, a, um, adj. ad perpen-lum positus, κάθετος. Utrumque usurpatur a *nt.* in *Exposit. formar.* p. 32. *Goes.*

ERPENDĬCŬLĀTOR, oris, m. artifex, qui per-iculo utitur. *Aurel. Vict. Epit.* 14. Fabros, per-iculatores, architectos in cohortes centuriavit.

ERPENDĬCŬLĀTUS, a, um, part. ab inusit. *endiculo*, ad perpendiculum positus. *Capell.* 6, Canopum, ac Berenices crinem prorsus non it Italia, cum illae antarticis terris conspicuae raenitentes, et velut perpendiculatae capitibus ectentur.

ERPENDĬCŬLUM, i, n. κάθετος, instrumentum i materiarii, seu caementarii, quo plumbo a pendente, rectitudo, aut obliquitas operis per-itur et examinatur. Ejus inventor, teste *Plin.* 6, 57., fuit Daedalus. *Cic. fr.* ap. *Non.* 2, Si id crederemus, non egeremus perpendiculis, normis, non regulis. *Id. Verr.* 2, 1, 51. Ad endiculum columnas exigere: κατὰ κάθετον; et Nullam esse columnam, quae ad perpendiculum possit. *Ascon. ib.* Perpendiculum, linea late-aequalitatem a summo ad imum latitudine pro-: hoc autem cum in columnis omnibus, tum ime in structilibus vetustis, ubi tumoris est iid; evenit, in quibus aut media, aut ima cras-sunt. *Plin.* 35, 14, 49. Si ad perpendiculum *Vitr.* 6, 11. Uti omnes structurae perpendi-respondeant, neque habeant in ulla parte pro-clinationes. *Cic. Fat.* 10. *med.* Si gravitate ferun-tur ad perpendiculum corpora individua rectis li-neis. *Caes. B. G.* 4, 17. Tigna non directa ad per-pendiculum, sed prona et fastigiata. *Colum.* 3, 13. *f.* Ut tanquam suppositae basi, ad perpendiculum normata insisteret. ℙ Translate. *Auson. Parent.* 5. Haec non deliciis ignoscere prompta pudendis, Ad perpendiculum seque suosque habuit, *h. e.* ad normam et amussim rectae rationis et virtutis.

PERPENDO, is, pendi, pensum, a. 3. σταθμάο-μαι, diligenter pendo, ac pondero. *Gell.* 20, 1. *med.* Aut talionem in eo vel ad amussim aequipe-rarent, vel in librili perpenderent. ℙ Translate est diligenter considerare, examinare. *Cic. Mur.* 2. Cato vitam ad certam rationem dirigens, et di-ligentissime perpendens momenta officiorum; et *ib.* 36. *f.* Haec omnia ad rationem civitatis si dirigas, recta sunt: sin perpendere ad disciplinae praecepta velis, reperientur pravissima. *Id. Or.* 3, 37. *f.* Hoc non arte aliqua perpenditur, sed quodam qua-si naturali sensu judicatur. *Q. Cic. Pet. cons.* 6. Judicare et perpendere, quantum quisque possit. *Just.* 29, 3. *f.* Poenorum Romanorumque bella re-spiciens, singulorum vires perpendebat. *Lucr.* 2, 1040. Acri judicio aliquid perpendere. *Ulp. Dig.* 4, 4, 13. Perpendendum erit praetori, cui potius subveniat.

PERPENSĂ. V. PERPRESSA.

PERPENSĀTĬO, onis, f. diligens examen. *Gell.* 2, 2. Perpensatio honorum, atque officiorum.

PERPENSĒ, adv. ἐξηκριβωμένως, ponderate, con-siderate. *Ammian.* 26, 5. *f.* Utilitate rei penpen-sius cogitata. Adde 25, 10. *f.*

PERPENSO, as, a. 1. frequent. a *perpendo*, sae-pe perpendo, examino. *Grat. Cyn.* 298. Illius (*ca-tuli*) et manibus vires sit cura futuras Perpensare. *Ammian.* 19, 11. Longe alia, quam quae gestu praeferebant, et verbis, altis mentibus perpensantes.

PERPENSUS, a, um, part. a *perpendo*, accurate consideratus, examinatus. *Colum.* 3, 3. Ut ante perpensum et exploratum habeamus, an, etc. *Ar-nob.* 2, 52. Homo exanimis judiciique perpensi. *Mart. Dig.* 48, 19, 11. Perpenso judicio, prout quaeque res postulat, statuendum est.

PERPĔRAM, adv. ἐναμάρτως, προπετῶς, κακῶς, prave, perverse, praepostere, male: cui *recte* op-ponitur. [*Est accus. fem. adjectivi *perperus:* ubi v.] *Suet. Aug.* 92. Si mane sibi calceus perperam, ac sinister pro dextero induceretur, etc. *Cic. Quint.* 8. *f.* Seu recte, seu perperam fecerunt. *Id. Caecin.* 24. Recte, aut perperam judicare. *Pl. Amph.* 1, 1, 92. Perperam loqui. *Id. Capt.* 2, 2, 78. suadere aliquid. *Id. Men.* 5, 5, 59. insanire. *Plin. ep.* 3, 5. pronunciare. *Petr. Sat.* 4. discere. *Gell.* 2, 7. imperare. *Id.* 4, 9. Prave et perperam appellare aliquid. *Nig.* ap. *eund.* 13, 6. Rusticus fit sermo, si adspires perperam. ℙ falso. *Ter. Ph.* 5, 1, 18. Verum istuc de nomine, eo perperam olim di-xi, ne vos forte imprudentes foris effutiretis, at-que id porro aliqua uxor mea resciesceret. ℙ In-considerate, imprudenter, per errorem. [*A *falso* ita differt, quod hoc ad subjectum, *perperam* ad objectum spectat. *Doederl.* 1, 66.] *Auct. B. Hisp.* 12. Tabellarii, qui ad Pompejum missi erant, per-peramque ad castra nostra pervenerant. *Varr. R. R.* 1, 69. Ab nescio quo percussum cultello conci-disse: quem qui esset, animadvertere in turba non potuisse, sed tantummodo exaudisse vocem, perpe-ram fecisse. *Suet. Dom.* 10. Perperam praeco non consulem, sed imperatorem pronunciavit.

PERPĔRĒ, adv. perperam. *Claud. Mamert. Stat. anim.* 1, 1. Opiniones perpere praesumptae. *Sic ed. *Barth.* annotante ad locum *Schotto*, in mem-branis *perperam* reperiri. *B. A.*

[PERPĔRĒNI, orum, m. plur. incolae Perpere-nes, urbis Mysiae, ab aliis Aeolidi tributae, ver-sus Adramytteon. *Plin.* 5, 30, 33. Perpereni, Tya-reni, Hierapolenses. *F.*]

PERPĔRĬTUDO, inis, f. pravitas: a *perperus. Accius* ap. *Non.* 2, 626. Et eo plectuntur poetae, quam suo vitio, saepius, ductabilitate nimia ve-stra, aut perperitudine.

*PERPERNA, ae, m. nomen propr. Rom. ut M. Perperna, Consul, qui Aristonicum Eumenis filium devicit. V. *Aristonicus.* Alius M. Perperna, bello Sertoriano a Pompeio in Hispania victus. *Epit. Liv.* 96. V. et *Plutarch.* in *Sertorio.* ℙ In multis editionibus, ubi occurrit hoc nomen, *Perpenna* scri-bitur; quam formam tueri videtur *Plutarch.* in *Sertor.* 25. 26. sq. qui Περπέννας Graece vertit. *Perperna* tamen praeferunt *Burm.* ad *Vell.* 2, 4. *Duk.* ad *Flor.* 2, 20. *Graev.* ad *Cic. Rosc. Com.* 1. *Drakenb.* ad *Liv.* 44, 27. et *P. Manut. Ortho-graph.* p. 593. nam sic in inscriptt., nummis, et fa-stis Capitol. ℙ Hostilius Licinianus Perperna, Im-perator Decii temporibus salutatus, paullo post peste obiit. *B. A.*

PERPĔRUS, a, um, adj. πέρπερος, pravus, vi-tiosus, temerarius, inconstans. [*Etymon est a *per*, sicut in *properus* a *pro*, *inferus* ab *in:* vel reduplicationis lege, qua βάρβαρος a βαρὺς, τάρτα-ρος a τείρω, μάρμαρον a μαίρω, *verbero* a *ferio.* Hinc *perperus* cognata forma vocis *pravus.* Ita *Doederl.* 1, 65. sq. ubi cognationem quidem, ut manifestam inter *perperus* et Gr. πέρπερος conce-dit, sed etymon a Gr. esse negat, quod parum intelligat, quomodo perversitatis notio a Gr. πέρ-φερες i. e. celeber, (ab hoc enim Gr. πέρπερος for-matum docent) derivari queat.] *Accius* ap. *Non.* 2, 626. Describere in theatro perperos populares. Ubi *Non.* interpretatur stultos, indoctos, rudes, in-sulsos, mendaces. *Vopisc. Tac.* 6. Nihil immatu-rum, nihil perperum. *Pl. Truc.* 3, 1, 9. Ego per-peras, minas oves in crumena hac in urbem detuli. Alii rectius leg. *Ego propere minas*, etc. V. MINA.

PERPES, ĕtis, adj. omn. gen. [*Brevior forma est adjectivi perpetuus (ubi v.), idemque proprie significat, i. e. continuus, non interruptus. Noster secundo loco hanc vocis notionem posuerat his lau-datis exemplis:] *Pacuv.* ap. *Fest.* Fac, ut coepi-sti, hanc operam mihi des perpetem. *Prud. Cath.* 10, 42. Sistitur rivus, cruore qui fluebat perpeti. *Appul. de Deo Socrat. in.* Luna proprio seu per-peti candore, etc. *Id. Flor. n.* 17. Vox cohibita silentio perpeti. Adde *Sedul.* 5, 36. ℙ [*Hinc in universum dicitur pro integer, totus.] *Pl. Amph.* 1, 1, 123. Neque ego hac nocte longiorem me vi-disse censeo, nisi item unam, verberatus quam pe-pendi perpetem. Adde 2, 2, 10. et *Truc.* 2, 2, 23. Sic *Capitol. Ver.* 4. Nocte perpeti alea ludere. *Solin.* 52. *med.* Arenis ferventibus perpetem diem alternis pedibus insistunt. *Lactant. Mort. persecut.* 33. *f.* Per annum perpetem. **Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 1, 34. Perpes aevi aeter-nitas. *B. A.*

PERPESSĬCĬUS et Perpessitius, a, um, adj. πο-λυτλήμων, qui ex multorum malorum perpessione jam didicit facile pati. *Sen. ep.* 53. Levis aliquem motiuncula decipit; sed cum creverit, et vera febris exarserit, etiam a duro et perpessicio confessionem accipit. *Id. ep.* 104. *med.* Socrates perpessicius senex, et per omnia aspera jactatus. Adde *Not. Tir.* p. 54.

PERPESSĬO, onis, f. actus perpetiendi, passio, sensus. *Cic. Rab. perd.* 5. Harum rerum non so-lum eventus atque perpessio, sed etiam exspecta-tio, mentio, indigna homine libero est. ℙ Item tolerantia, patientia, ὑπομονή. *Cic. Inv.* 2, 54. Fortitudo est considerata periculorum susceptio, et laborum perpessio; et *mox:* Patientia est, hone-statis aut utilitatis causa, rerum arduarum ac dif-ficilium voluntaria ac diuturna perpessio. *Id. Fin.* 1, 15. Laborum perfunctio, et perpessio dolorum. *Sen. ep.* 67. *med.* Illic est fortitudo, cujus patien tia, et perpessio, et tolerantia, rami sunt; et *ep* 66. *med.* Fortis atque obstinata tormentorum per-pessio.

PERPESSUS, a, um, part. a *perpetior:* qui per-tulit. *Cic. Fam.* 1, 9. *med.* Cum ipsa quasi re-publica collocutus sum, ut mihi tam multa pro se perpesso atque perfuncto concederet, ut, etc. *Caes. B. C.* 1, 84. Perpessus omnium rerum in-opiam.

PERPĔTIM, adv. ἐσαεὶ, idem ac perpetuo. *Vos-sius* dicit, natura esse accusativum, pro *perpetem*, quasi dicas, perpetem diem noctemque: ut *amus-sim*, unde *adamussim*, pro *amussem*, hoc est ad amussem, sic *perpetim* pro *perpetem* dixisse. *Plin.* 20, 6, 21. Ulcus in angulo oculi perpetim humore manans. Ita *edd.* veteres A. 1470. et 1472. Sed *Hard.* cum aliis *perpetuo* habet. *Appul. Apol.* Non quin ego Pudentillam jam anno perpetim assiduo convictu probe spectassem.

PERPĔTĬOR, eris, pessus sum, dep. 3. πάσχω, ἀνέχομαι, ὑπομένω, duro in patiendo, constanter patior, suffero, perfero, tolero. *Enn.* ap. *Cic. Tusc.* 3, 3. Animus aeger semper errat, neque pati, neque perpeti potest. *Cic. Or.* 2, 19. Ac mihi quidem non ita molesti sunt: facile omnes perpetior ac perfero. Adde *Verr.* 2, 3, 57. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 5. Nisi hoc pejus sit, haec suf-ferre et perpeti. *Cic. Fin.* 5, 11. Mendicitatem multi perpetiuntur, ut vivant; et *ib.* 1, 14. *f.* Qui etiam dolorem saepe perpetiuntur, ne, si id non faciant, incidant in majorem. *Id. Fam.* 2, 16. *med.* Affirmavi, quidvis me potius perpessurum, quam ex Italia ad bellum civile exiturum. *Id. Fin.* 2, 20. *med.* Ille casus, qui nobis miserabilis videtur audientibus, illi perpetienti erat voluntarius. *Ter. Eun.* 2, 1, 11. Censen' posse me obfirmare, et perpeti, ne redeam interea? *Ov. Met.* 14, 465. Admonitu quamquam luctus renovatur amaro, Per-petiar memorare tamen. ℙ [*Perpeti* est etiam idem ac suscipere, tentare, perpetrare. *Hor. Od.* 1, 3, 25. Audax omnia perpeti Gens humana ruit per vetitum nefas. Eodem sensu etiam Graeci usur-pant πάσχειν, a quibus plurima mutuatus est *Ho-ratius. F.*] [*Nusquam neque *perpeti*, neque Gr. πάσχω tentandi, suscipiendi, perpetrandi notione positum est, sed ubique utrumque vocabulum pas-sivam vim, i. e. tolerandi, sustinendi, perferendi retinet. De Gr. πάσχω v. *Pass. Lex. Gr.* s. v. In *Hor.* loco sensus hic esse videtur: homines ita au-daces, ut omnia suis ipsorum viribus perferre posse confidant, ruunt etc.] ℙ Passive. *Cic. Agr.* 2, 3. Mihi omnia potius perpetienda esse duco, quam

non ita gerendum consulatum, ut, etc. *Id. Fin.* 4, 26. Fortiorem me fore in patiendo dolore, si eum asperum et difficilem perpessu, quam si malum dixero. *Vet. poeta* ap. *eund. Tusc.* 2, 8. O multa dictu gravia, perpessu aspera! ¶ Cum infin. pro sinere, permittere, aequo animo ferre. *Pl. Asin.* 5, 1, 17. Aliam tecum esse, equidem facile possim perpeti. *Ter. Eun.* 3, 5, 3. Nunc est profecto, interfici cum me perpeti possum. *Ov. Met.* 3, 621. Non tamen hanc sacro violari pondere pinum Perpetiar. ¶ Pro simplici ferre. *Plin. ep.* 2, 11. *med.* Cum me vehementius putaret intendi, quam gracilitas mea perpeti posset. [*Licet simplex verbum sine magna sensus commutatione et hic et in sqq. adhiberi possit, tamen nullo modo *perpeti* pro simplici positum est, retinetque *per* suam vim, qua durationem actionis ab initio usque ad finem significat.] ¶ Pro simplici pati, aut valde pati, sentire, experiri. *Ov. Met.* 14, 470. et ventis inimica per aequora rapti, Fulmina, noctem, imbres, iram coelique, marisque Perpetimur Danai, cumulumque Capharea cladis. *Val. Fl.* 4, 430. Talia prodigia, et tales pro crimine poenas Perpetitur.

PERPETRĀBĬLIS, e, adj. *Tert. ad Ux.* 2, 1. Nubere in Domino perpetrabile est, *h. e.* permissum est.

PERPETRĀTĬO, onis, f. actus perpetrandi. *Tert. Poen.* 3. Aliqua difficultas perpetrationem ejus intercipit. *August. Trin.* 13, 6. Perpetratio mali.

PERPETRĀTOR, oris, m. qui perpetrat. *August. C. D.* 20, 1. Homines peccati magni perpetratores. *Sidon. ep.* 8, 6. *f.* Caedis infaustae perpetratores.

PERPETRĀTUS, a, um, part. a *perpetro:* factus, confectus, peractus. *Gell.* 7, 3. *med.* Cum scelera admissa et perpetrata fuerint. *Liv.* 44, 37. *f.* Sacrificio rite perpetrato. *Id.* 1, 6. Perpetrata caede. *Tac. A.* 13, 27. *extr.* Perpetratum judicium. *Liv.* 33, 21. Pace nondum perpetrata. *Varr. L. L.* 6, 7. *extr.* Quoniam de lingua Latina tres feci partes; prima parte perpetrata, ut secundam ordiri possimus, etc.

PERPETRO, as, avi, atum, a. 1. διαπράττω, est peragere, perficere, ut *Festus* exponit: a *per*, et *patro. Pacuv. ib.* Neque perpetrare precibus, nec pretio quiit. Ita *Bothe* legit. *Pl. Ps.* 5, 1, 24. Postquam opus meum, ut volui, omne perpetravi. *Tac. H.* 4, 65. *med.* Legati ad Civilem missi cum donis, cuncta ex voluntate Agrippinensium perpetravere. *Id. A.* 14, 7. Perpetrare promissa. *Flor.* 3, 14. coepta. *Justin.* 1, 9. sacrilegium; et 27, 1. facinus. *Liv.* 1, 6. caedem. *Id.* 25, 12. et 44, 37. sacrificium. *Id.* 33, 21. pacem; et *Suet. Cal.* 46. Perpetraturus bellum. Adde *Just.* 12, 3. *Tac. H.* 4, 51. Ad reliqua Judaici belli perpetranda. *Id. A.* 14, 11. Quanto suo labore perpetratum, ne irrumperet curiam. *Mart. Dig.* 48, 21, 3. *med.* Qui sibi manus intulit, et non perpetravit. ¶ Cum infinito. *Pl. Truc.* 2, 5, 12. Male quod mulier facere incepit, nisi id efficere perpetrat, id illi morbo, id illi senio est.

PERPĔTŬĀLIS, e, adj. perpetuus. *Quint.* 2, 13. *f.* Καθολικά, idest, ut dicamus, quo modo possumus, universalia, vel perpetualia.

PERPĔTŬĀRĬUS, a, um, adj. perpetuus. *Sen. Apocol. med.* Perpetuarius mulio, *h. e.* qui perpetuo, et in longinquis, magnisque itineribus mulionis artem exercet. ¶ *Perpetuarii* ap. *JCtos* dicuntur, qui fundum, aut rem aliam perpetuo conduxerunt, vel perpetuo jure possident; iidem vocantur etiam emphyteuticarii. *Impp. Theod. et Val. Cod.* 11, 70, 5.

PERPĔTŬĀTUS, a, um, part. a *perpetuo*, perpetuus factus. *Arator* 1. *f.* His solidata fides, his est tibi, Roma, catenis Perpetuata salus.

PERPĔTŬĬTAS, atis, f. ἀϊδιότης, διάρκεια, continuatio, perennitas, diuturnitas. *Cic. Tusc.* 5, 10. *extr.* Non ex singulis vocibus philosophi spectandi sunt, sed ex perpetuitate, atque constantia. *Id. Off.* 2, 7. Malus custos diuturnitatis metus: contraque benevolentia fidelis est vel ad perpetuitatem; et *ib.* 1, 33. Ut constare in vitae perpetuitate possimus nobismet ipsis, nec in ullo officio claudicare. *Plin.* 34, 9, 21. Usus aeris ad perpetuitatem monumentorum translatus est. *Quint. decl.* 1, 15. Sciebas, caecum non aliter, si dux defecisset, ingredi posse, quam si vestigia parietis perpetuitate dirigeret, *h. e.* perpetuo, et non interrupto parietis tractu. ¶ *Perpetuitas orationis* est continuatus cursus per periodos aequaliter fusas, et invicem sibi succedentes: cui opponitur oratio incisa, et per brevia membra quodammodo interrupta. *Cic. Or.* 3, 49. *med.* Neque semper utendum est perpetuitate, et quasi conversione verborum, sed saepe carpenda membris minutioribus est oratio. ¶ Item *perpetuitas sermonis* est totus sermo: cui *pars* opponitur. *Cic. Or.* 2, 54. *med.* In utroque genere leporis excellens, et illo, qui in perpetuitate sermonis, et hoc, qui in celeritate, atque dicto est. Adde *Or.* 2. ¶ In plur. num. *Vitr.* 2, 10. Apennini pars septentrionali regioni subjecta continetur umbrosis et opacis perpetuitatibus, *h. e.* locis longo et continuo tractu umbrosis.

PERPĔTŬĬTASSINT, antique est idem ac perpetuent, perpetuum reddant: quasi a *perpetuito. Enn.* ap. *Non.* 2, 632. Libertatemque ut perpetuitassint quam maxime. Alii leg. *perpetuassint.*

PERPĔTŬO, adv. ἀεί, ἀϊδίως, continue, sine intermissione, assidue, semper, perenniter. *Ter. Hec.* 3, 3, 46. O fortuna, ut nunquam perpetuo es bona! *Cic. Agr.* 3, 1. Ut eam opinionem perpetuo retineatis. *Ov. Trist.* 1, 5, 83. At mihi perpetuo patria tellure carendum est. *Caes. B. G.* 1, 31. Neque recusaturos, quo minus perpetuo sub illorum ditione atque imperio essent; et *ib.* 7, 41. Cum nostros assiduo labore defatigarent, quibus, propter magnitudinem castrorum, perpetuo esset iisdem in vallo permanendum. *Cic. Acad.* 4, 19. *med.* Hortensius autem vehementer admirans, quod quidem perpetuo, Lucullo loquente, fecerat. *Hirt. B. G.* 8, 26. Qui perpetuo in amicitia Romanorum permanserat. *Ter. Eun.* 5, 9, 13. Nunquid dubitas, quin ego perpetuo perierim?

PERPĔTŬO, as, avi, atum, a. 1. ἀϊδίζω, perpetuum reddo, continuo sine intermissione. *Cic. Or.* 3, 46. Clausulas, atque interpuncta verborum animae interclusio atque angustiae spiritus attulerunt. Id inventum ita suave, ut sicui sit infinitus spiritus datus, tamen eum perpetuare verba nolimus. *Id. Sull.* 22. *f.* Judicum potestatem perpetuandam, legis acerbitatem mitigandam putavit. *Pl. Ps.* 1, 3, 72. Non est justus quisquam amator, nisi qui perpetuat data. *Paul. Dig.* 27, 7. *f.* Litis contestatione temporales actiones perpetuantur. ¶ *Dii te perpetuent*, formula acclamandi imperatoribus, ap. *Lamprid. Alex. Sev.* 6.

PERPĔTŬUS, a, um, adj. διηνεκής, αἴδιος, continuus, continuatus, continens, solidus, integer, non interruptus, non intercisus: a *perpes, ettis.* [*Utriusque v. et *perpes* et *perpetuus* etymon esse videtur a *petere.* Hinc *perpetuus* idem signif. q. nostr. *durchgängig.* V. *Doederl.* 3, 304.] *Cic. Pis.* 22. Meus reditus is fuit, ut a Brundisio usque Romam agmen perpetuum totius Italiae viderem. *Vet. aen. Tab.* ap. *Mur.* 582. *f.* Semitam lapidibus perpetuis constratam recte habeto. *Plin.* 3, 5, 7. Apenninus perpetuis jugis ab Alpibus tendens ad Siculum fretum; et 6, 20, 23. Montes perpetuo tractu oceani orae praetenti. *Id.* 7, 51, 52. Perpetua febris. *Id.* 17, 27, 42. Exactam falcis aciem utraque manu imprimentes, perpetuis incisuris deducunt, ac veluti cutem *(arboris)* laxant. *Cato R. R.* 33. Vineam arare incipito, ultro citroque sulcos perpetuos ducito. *Colum.* 3, 13. Fossam perpetuam educere. *Caes. B. C.* 3, 44. Perpetuae munitiones, perductae ex castellis in proxima castella. *Id. B. G.* 7, 26. Palus, quae perpetua intercedebat, Romanos ad insequendum tardabat; et *ib.* 23. Perpetuae trabes, *h. e.* integrae, solidaeque. *Pl. Most.* 1, 2, 67. Non videor mihi sarcire posse aedes meas, quin totae perpetuae ruant. *Caes. B. C.* 1, 21. Milites disponit non certis spatiis intermissis, sed perpetuis vigiliis stationibusque, ut contingant inter se, atque omnem munitionem expleant. *Ov. A. Am.* 2, 285. perpetuo contendunt ilia risu. *Ter. Ad.* 4, 1, 5. Hunc diem cupio perpetuum in laetitia degere; et 4, 1, 4. triduum; et *Hec.* 1, 2, 12. biennium. *Virg. A.* 7, 176. hic ariete caeso Perpetuis soliti patres considere mensis, *h. e.* non interruptis distinctisve sedentum ordinibus per lectos tricliniares, sed longis et continuis pro numero convivarum. Sic *Ov. Fast.* 6, 305. Ante focos olim longis considere scamnis Mos erat, et mensae credere adesse Deos. Rursus *Virg. A.* 8, 182. Vescitur Aeneas, simul et Trojana juventus Perpetui tergo bovis, *h. e.* non in frusta secto, sed integro mensae illato. ¶ *Perpetua valetudo.* V. VALETUDO. ¶ *Perpetua oratio*, quae altercatione, aut interlocutione non interrumpitur. *Cic. Att.* 1, 16. *med.* Clodium praesentem fregi in senatu tum oratione perpetua, tum altercatione. *Liv.* 4, 6. Cum res a perpetuis orationibus in altercationem vertisset. *Id. Or.* 2, 4. Sum cupidus te in illa longiore et perpetua disputatione audiendi. *Id. Top.* 26. Nec solum perpetuae actiones, sed etiam partes orationis iisdem locis adjuvantur. ¶ *Perpetuae quaestiones.* V. QUAESTIO. ¶ *Perpetua historia*, quae res gestas continentes, et continuatas perscribit. *Cic. Fam.* 5, 12. *bis. Ov. Met.* 1, 3. primaque ab origine mundi Ad mea perpetuum deducite tempora carmen. ¶ Saepe *temporario* opponitur, ἀΐδιος. *Nep. Milt.* 3. Quibus singulis ipsarum urbium perpetua dederat imperia. *Hor. Od.* 1, 24, 5. Quintilium perpetuus sopor Urget. *Cic. in Sen.* 2. *f.* Cum respublica non solum parentibus perpetuis, verum etiam tutoribus annuis esset orbata. *Id. Cat.* 4, 9. Ignis Vestae perpetuus ac sempiternus. *Id. N. D.* 1, 15. Lex perpetua et aeterna; et *ib.* 2, 21. Stellarum perennes cursus atque perpetui. *Id. Inv.* 2, 54. Stabilis et perpetua permansio. *Id. in Sen.* 12. Constans, perpetua, fortis, invicta defensio salutis meae. *Id. Phil.* 13, 6. Voluntas mea perpetua et constans in rempublicam. *Id. Fam.* 6, 13. Assidua et perpetua cura salutis tuae. *Q.*
Cic. Pet. cons. 7. Firma et perpetua amicitia. *Ma*
6, 64. Quas et perpetui dignantur scrinia Sill
e. qui fama in perpetuum victurus est. Adde 7,
¶ *Perpetuum*, adverb. perpetuo. *Stat. Silv.* 1,
99. Utere perpetuum populi, magnique senatus M
nere. ¶ *In perpetuum*, in omne tempus, εἰς
Cic. Cat. 1, 12. *f.* Hanc pestem paulisper repri
non in perpetuum comprimi posse. *Id. Agr.* 2,
Venire res vestras proprias, et in perpetuum a
bis alienari. *Id. Rosc. Am.* 48. Obtinere aliq
in perpetuum. *Liv.* 7, 37. Milites duplici frume
in perpetuum, in praesentia singulis bobus don
¶ *In perpetuum modum*, idem. *Pl. Most.* 3, 1,
Perii plane in perpetuum modum. Adde 4, 3,
¶ Interdum *perpetuus* est generalis, universalis,
semper locum, aut veritatem habens in aliquo
nere. *Cic. Or.* 2, 33. Perpetui juris, et unive
generis quaestio non hominum nomina, sed ra
nem dicendi, et argumentationum fontes deside
Cels. 2, 10. *med.* Cum sit autem minime cr
sanguis mittendus, tamen ne id quidem perpetu
est: neque enim semper concoctionem res exspect
et *Plin.* 17, 2, 2. Nec arbitror, perpetuum q
quam in hoc praecipi posse. ¶ *Perpetua fulm*
ap. *Sen. Q. N.* 2, 47. sunt, quorum significatio
totam vitam pertinet, nec unam rem id enunc
sed contextum rerum per omnem deinceps aeta
complectitur. ¶ *Perpetuus* dictus est a quibus
grammaticis infinitivus modus, quia perpetuum
quod finem non habet. *Diomed.* 1, 331. ¶ Co
Perpetuior dixit *Cato* ap. *Prisc.* 3, 601. Idque
petuius atque firmius repsit. Sup. *Perpetuissi*
habet *Id. ib.* Ab optimis artibus fugit quam m
ma fugela, perpetuissimo curriculo.

PERPEXUS, a, um, part. ab inus. *perpecto*,
ligenter pexus. *Firm. Math.* 5, 5. Pectora pu
obtundant, et perpexam barbam in omnibus c
tationibus suis permulceant.

PERPICTUS, a, um, part. ab inus. *perpi*
exacte pictus. *Ov. Met.* 10, 262. Lilia, perpic
que pilas. Alii rectius leg. *Liliaque, picta*
pilas.

[PERPINGUIS, e, adj. valde pinguis. *Auct.*
Alex. M. (ed. *A. Maio*) 45. Arenis circa per
guibus. *F.*]

PERPLACĔO, es, n. 2. valde placeo. *Cic.*
3, 23. *med.* Vide legem, quam T. Fabio scri
T. Visellius: ea mihi perplacet. *Pl. Most.* 3,
Ecquid placeant, me rogas? immo hercle vero
placent.

PERPLĀNUS, a, um, adj. valde planus. *Dio*
2, 431. Discretio est confusarum significatio
perplana expositio.

PERPLEXĀBĬLIS, e, adj. idem ac perplexus,
plexus, involutus, obscurus. *Pl. As.* 4, 1, 47.
que ullum verbum faciat perplexabile.

PERPLEXĀBĬLĬTER, adv. idem ac perpl
Pl. Stich. 1, 2, 28. Perplexabiliter hodie ea
perpavefaciam pectora.

PERPLEXE, adv. πολυπλόκως, obscure, imp
te. *Ter. Eun.* 5, 1, 1. Pergin' scelesta mecum
plexe loqui? *Liv.* 6, 13. *f.* Defectionem haud
plexe indicavere. *Prud. adv. Sym.* 2, 847. A
ctus dubios habet, et perplexius errat.

PERPLEXIM, adv. idem ac perplexe. *Pl. S*
1, 2, 18. Utrum ego perplexim lacessam orati
Cass. Hemin. ap. *Non.* 11, 50. Perplexim scri
alicui.

PERPLEXĬO, onis, f. Perplexitas, involuc
ambages. *Porc. Latro decl. in Cat.* 33. Me fa
vetustissima familiaritate Catilinae conjunctum,
saepe deliravisse miris perplexionibus illius, ne
unquam certi quidquam in illo ingenio compre
dere potuisse.

PERPLEXĬTAS, atis, f. dubium, ambigu
Ammian. 18, 6. *med.* His ob perplexitatem nim
aegerrime lectis.

PERPLEXOR, aris, dep. 1. aliquid perple
facio, et in dubium voco. *Pl. Aul.* 2, 2, 81. At
quo vos pacto soleatis perplexarier.

PERPLEXUS, a, um, part. ab inus. *perpl*
ἐπίπλοκος, intricatus, involutus, implexus. *Pli*
2, 1. Perplexis, et in semet aliter, atque aliter
flatu, nunc fluctu convolutis seminibus. *Virg*
9, 931. perplexum iter omne revolvens Fallacis
vae. *Stat. Theb.* 1, 502. Perplexi errores. ¶
translationem accipitur pro obscuro, et ita in
to, ut commode intelligi non possit. *Liv.* 4
Singulos amicorum patris tentare sermonibus
plexis instituit. *Id.* 25, 12. Perplexius carmen.
35, 14. *f.* Perplexum Punico astu responsum.
34, 57. Ignorare se dixit, quidnam perplexi su
gatio haberet. *Plin.* 2, 15, 13. Ratio perple
multisque involuta miraculis.

PERPLĬCĀTUS, a, um, part. ab inus. *perp*
implicitus, perplexus. *Lucr.* 2, 394. Aut magis
matis inter se, perque plicatis.

PERPLŌRO, as, a. 1. valde ploro. *Inscr.*
Grut. 928, 11. Cresco, percrepas: gaudeo, per
ras. Invide, morere.

PERPLŪIT, ebat, impers. 3. διαβρέχεται, est
medium pluit. *Cato R. R.* 155. Circuire opo
sicubi perpluat. *Pl. Most.* 1, 2, 30. Venit im

lavat parietes, perpluunt tigna. *Quint.* 6, 3. Cum coenaculum perplueret. *Festus* in *Patera:* Pateram perpluere, in sacris cum dicerent, significabant, pertusam esse. ℙ Translate. *Pl. Trin.* 2, 2, 46. Benefacta benefactis aliis pertegito, ne perpluant, [*i. e. ne quid vitii contrahant, ut aedes male tectae, quae imbrem transmittunt. *Perpluere* enim tecta ipsa dicuntur, cum tegulis vitiatis imbrem immittunt. *Lindem.* ad h. l.] ℙ Et transitive, cum accus. *Id. Most.* 1, 3, 6. Haec est illa tempestas, quam mihi amor in pectus perpluit meum.

PERPLŪRES, ium, adj. plur. valde plures. *Plin.* 13, 24, 47. Spondetque jugero ejus annuos perplures reditus. Alii leg. *annua* H. S.

PERPLŪRĬMUM, adv. valde plurimum. *Plin.* 2, 54, 55. Itaque perplurimum refert, unde venerint fulmina, et quo concesserint. Alii leg. *plurimum.*

PERPOL, per Pollucem, adv. jurandi. *Ter. Hec.* 1, 1, 1. Perpol quam paucos reperias meretricibus fideles evenire amatores. Ubi tamen *Donatus*, et *Serv.* ad *Virg. A.* 1, 644. dictum fuisse affirmant pro *Pol perquam paucos*, etc. nam, *Donat.* inquit, *perpol* Latinum non est, et *Serv.* cui *(jurantis adverbio)* praepositio nunquam cohaeret. Quod cum sit verissimum, idem dicendum erit de illo *Pl. Cas.* 2, 6, 18. Perpol saepe peccas, *h. e.* pol persaepe peccas. Huic simile est illud *Ter. Andr.* 3, 2, 6. Per ecastor scitus puer, *h. e.* ecastor perscitus puer.

PERPŎLĬO, olis, ivi, itum, a. 4. διαξέω, valde polio, absolvo, supremam manum addo. *Cic. Or.* 1, 13. Et tractu orationis leni et aequabili perpolit illud opus. *Id. Univ.* 13. Perpolire et absolvere aliquid. *Id. Or.* 2, 28. Perpolire atque conficere. *Id. Balb.* 7. Adhibere extremum perpoliendi operis laborem; et *Fam.* 5, 12. *extr.* Ea, quae habes instituta, perpolies.

PERPŎLĪTE, adv. omnino polite. Sup. *Perpolitissime* habet *Auct. ad Her.* 4, 32. *extr.* Ut continuationes perfecte et perpolitissime possint esse absolutae.

PERPŎLĪTĬO, onis, f. actus perpoliendi. *Auct. ad Her.* 4, 13. Verborum exornatio est, quae ipsius sermonis insignita continetur perpolitione.

PERPŎLĪTUS, a, um, part. a *perpolio*, valde politus. *Plin.* 33, 4, 21. Aurum cursu ipso trituque perpolitum. ℙ Translate. *Cic. Or.* 1, 13. *f.* Perfecti in dicendo, et perpoliti homines. *Id. Pis.* 29. Non philosophia solum, sed etiam litteris perpolitus. *Id. Sext.* 42. Inter hanc vitam perpolitam humanitate, et illam immanem nihil tam interest, quam, etc. *Id. Or.* 1, 8. Sapientibus sententiis, gravibusque verbis ornata oratio, et perpolita; et 2, 27. *f.* Explicatio illustris, et perpolita.

PERPŎPŬLĀTUS, a, um, part. a *perpopulor*, qui totum populatus est. *Tac. A.* 14, 26. Quosque adversos animis cognoverat, caedibus et incendiis perpopulatus, etc. ℙ Passive vastatus. *Liv.* 26, *f.* Annibal, perpopulato agro Fregellano, in Lavicanum venit. Alii leg. *populato.*

PERPŎPŬLOR, aris, dep. 1. καταληστεύω, totum populor, et vasto. *Liv.* 22, 3. Annibal emissus e manibus perpopuletur Italiam. Alii leg. *populetur.* *Id.* 34, 56. Ligurum quindecim millia agrum Placentinum perpopulatos esse. [*Plura v. Gloss. Liv. s. v.*]

PERPORTANS, antis, part. ab inus. *perporto*, apportans, advehens. *Liv.* 28, 46. Naves onerariae praedam Carthaginem perportantes.

PERPŌTĀTĬO, onis, f. actus perpotandi. *Cic. Pis.* 10. Quid cum tuis sordidissimis gregibus intemperantissimas perpotationes praedicem?

PERPŌTĬOR, iris, dep. 4. omnino et plene potior. *Imp. Zeno Cod.* 12, 7, 2. et *Imp. Anastas.* 21, 2. et *Imp. Theod. et Valent. ib.* 16, 3. *extr.*

PERPŌTO, as, avi, atum, n. 1. valde poto, vel totum tempus in potationibus consumo. *Cic. Verr.* 5, 33. *extr.* Similiter totus dies, in litore tabernaculo posito, perpotabat. *Id. ib.* 38. Praetore tot dies cum mulierculis perpotante. *Id. Phil.* 2, 31. Delituit in quadam cauponula, atque ibi se occultans perpotavit ad vesperum. ℙ Pro simplici poto, haurio. *Lucr.* 1, 938. et 4, 15. interea perpotet amarum Absinthi laticem. [*V. quae diximus de ratione verba c. praepos. *per* composita pro simplicibus posita accipiendi, in PERPETIOR.]

[PERPRĔHENSUS, a, um, part. ab inus. *perprehendo*, fortiter prehensus. *Appul. Met.* 6. Tunc Juppiter perprehensa Cupidinis buccula, manuque ad os suum relata, consaviat. Alii leg. *perpressa*, alii *prehensa.* V. BUCCULA. *F.*]

PERPRĔMO. V. PERPRIMO.

PERPRESSĀ, ae, f. herbae nomen. *Plin.* 21, 9, 77. Bacchar in medicinae usu aliqui ex nostris perpressam vocant. Alii leg. *perpensam.* *Id.* 26, 8, 55. Calculos ejicit perpressa, quae Arretii, et in Illyrico nascitur.

PERPRĪMO, is, pressi, pressum, a. 3. valde premo, καταπιέζω. *Hor. Epod.* 16, 37. mollis et exspes Inominata perprimat cubilia. *Sen. ep.* 99. *med.* Spiritus ictu doloris impulsus, quemadmodum totum corpus quatit, ita oculos, quibus adjacentem humorem perprimit, et expellit. Al. leg. *perpremit.* ℙ Obsceno sensu idem ac stupro. *Ov. A. Am.* 1, 394. Perprime tentatam *(ancillam).*

PERPRŎPĔRĒ, adv. valde propere. *Pl. Mil.* 2, 4, 10. Peri perpropere.

PERPROPINQUUS, a, um, adj. valde propinquus. *Accius* ap. *Cic. Div.* 1, 22. *f.* Commutationem rerum portendit fore perpropinquam.

PERPROSPER, ra, rum, adj. valde prosper. *Suet. Claud.* 31. Valetudine perprospera usus est.

PERPRŪRISCO, is, n. 3. κατακνίζομαι, admodum prurio. *Pl. Stich.* 5, 5, 20. Ubi perpruriscamus usque ex unguiculis. *Appul. Met.* 10. Mulier ex unguiculis perpruriscens.

PERPŬDESCIT, valde pudet. *Cornelia in ep. ad Gracch. (inter fragm. Nep.)* Quando perpudescet miscenda, atque perturbanda republica? *Locus est p. 371. ed. *Bos. cum praef. Fisch. B. A.*

PERPUGNAX, acis, adj. comm. gen. valde pugnax. *Cic. Or.* 1, 20. *f.* Perpugnacem in disputando videri. Quidam perperam leg. *repugnacem.* Adde *August. contra Acad.* 3, 4.

PERPULCHER, cra, crum, adj. valde pulcher. *Ter. Eun.* 3, 2, 15. Perpulcra, credo, dona, haud nostris similia.

[PERPULSUS, a, um, part. ab inus. *perpello:* valde pulsus. *Front. ad Verum Imp.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 9. Me malis perpulsum, recreatumque tamen aliquantum fateor. *F.*]

PERPUNCTUS, a, um, part. a *perpungo:* punctus. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 10. *med.* Perpuncti sentiunt.

PERPURGĀTUS, a, um, part. a *perpurgo*, probe purgatus. *Cels.* 5, 26. *n.* 36. Perpurgata ulcera. *Pl. Mil.* 3, 1, 179. Perpurgatis ambo damus tibi operam auribus, *h. e.* attentissimis. *Cic. Mur.* 26. Locus orationis perpurgatus ab iis, qui ante me dixerunt.

PERPURGO, as, avi, atum, a. 1. ἐκκαθαίρω, omnino purgo, totum purgo. *Cato R. R.* 115. De eo vino cyathum in ceteram potionem indito, alvum movebit, et postridie perpurgabit sine periculo. *Cic. N. D.* 2, 50. Cervaeque ante partum perpurgant se quadam herbula. Adde *Cels.* 2, 10. *med.* ℙ Translate sumitur pro expedire, absolvere, finire. *Cic. Div.* 2, 1. Perpurgatus est is locus a nobis quinque libris. Al. leg. *pertractatus.* ℙ *Perpurgare*, scil. *rationes*, expedire aequando singula capita dati et accepti, perficere, absolvere. *Cic. Att.* 12, 12. De dote tanto magis perpurga.

*PERPŪRUS, a, um, adj. valde purus. *Varr. R. R.* 3, 16. Addunt lanam perpuram. Sic ed. *Schneid.* ubi ed. *Gesner.* cum aliis *purpuream* habet. *B. A.*

PERPŪSILLUM. *Cic. Or.* 2, 60. Non accusabis: perpusillum rogabo. (Potest hic et adv. esse et adj.)

PERPŪTO, as, a. 1. perfecte puto, declaro, profero. *Pl. Cist.* 1, 3, 7. Ut ego argumentum hoc vobis plane perputem.

PERQUAM. V. PER.

[PERQUĔO, is, ivi, n. anom. idem fere ac queo. *Appul. Met.* 1. Ut toto biduo non claustra perfringi, non fores evelli, non denique parietes ipsi perquiverint perforari. Alii leg. *quiverint.* *F.*]

PERQUĬESCO, is, n. 3. conquiesco. *Appul. Met.* 8. Totam perquiescimus noctem.

PERQUĪRĪTĀTUS, a, um, part. ab inus. *perquirito*, perquisitus. *Claud. Mamerc. Stat. anim. praef.* 1. Opusculum usquequaque perquiritatum. Alii leg. *proquiritatum.*

PERQUĪRO, is, quisivi, itum, a. 3. διαζητέω, scrutando diligenter quaero. *Cic. Verr.* 2, 4, 18. Scribit ad quosdam, ut ea vasa perquirant. *Id. Fin.* 5, 18. Res contemplari, et perquirere. *Q. Cic. Pet. cons.* 8. Perquirere et investigare homines ex omni regione. ℙ Item interrogando. *Caes. B. G.* 6, 8. *extr.* Aditus, viasque in Suevos perquirit. *Pl. Stich.* 1, 3, 49. Adeunt, perquirunt, quid causae siet. *Cic. Coel.* 22. Possum etiam illa ab accusatore perquirere, ubi sit, etc. ℙ Passive impersonaliter. *Id. Cluent.* 64. Perquiritur a coactoribus. ℙ Part. *Perquirendus* ap. *eund. Fin.* 5, 18. Pueri ne verberibus quidem a contemplandis rebus, perquirendisque deterrentur.

PERQUĪSĪTĒ, adv. ἐξητασμένως, diligenter. *Cic. Inv.* 1, 41. *f.* Sed perquisitius, et diligentius conscripsisse pollicemur.

PERQUĪSĪTOR, oris, m. inquisitor. *Pl. Stich.* 2, 2, 61. Malevoli perquisitores auctionum.

PERQUĪSĪTUS, a, um, part. a *perquiro:* diligenter quaesitus. *Plin.* 6, 8, 8. In quo multa aliter, ac veteres, proditurum me non eo inficias, anxia perquisita cura.

*PERRANTHES, mons Ambraciae vicinus. *Liv.* 38, 4. *in. B. A.*

PERRĀRO, adv. παντάπασιν σπανίως, valde raro. *Cic. Fin.* 2, 16. Quae perraro appellantur ab Epicuro. *Hor. Sat.* 2, 5, 50. perraro haec alea fallit.

PERRĀRUS, a, um, adj. valde rarus. *Liv.* 29, 38. *extr.* Quod tunc perrarum in mandandis sacerdotiis erat. *Plin.* 31, 3, 23. Quando perrarum est, ut levior sit aliqua *(aqua).*

*PERRE, es, et Perra, ae, f. Syriae oppidum, in Commagena. *Anton. Itin. B. A.*

PERRĔCONDĪTUS, a, um, part. ab inus. *perrecondo*, valde reconditus. *Cic. Or.* 1, 30. Aut perrecondita, aut valde difficilis ratio consuetudinis.

PERRECTUS, a, um, part. a *pergo*, experrectus. *Appul. Met.* 2. Perrectis oculis, et obarmatis ad vigilias. Alii leg. *perfrictis.*

PERRĔGĔRE. V. PEREGERE.

PERRĔPO, is, psi, ptum, n. 3. καθέρπω, rependo aliquo pervenio, adrepo: a *per* et *repo.* *Colum.* 6, 5. Ne ad praesepia sus, aut gallina perrepat. *Id.* 4, 24. Si a capite vitis emicuerit, et brachiis in aliena jugorum compluvia perrepserit. *Tibull.* 1, 5, 43. Non ego tellurem genibus perrepere supplex.

PERREPTO, as, avi, atum, n. 1. frequent. a *perrepo.* *Pl. Rud.* 1, 4, 4. Omnia jam circumcursavi, atque omnibus in latebris perreptavi quaerere conservam voce, oculis, auribus, *h. e.* quasi reptando cum labore, et lassitudine obivi; et *Amph.* 4, 1, 3. Omnes plateas perreptavi, gymnasia, et myropolia, *h. e.* reptavi per plateas, etc. Sic *Ter. Ad.* 4, 6, 3. Perreptavi usque omne oppidum, ad portam, ad lacum, quo non?

PERRHAEBI, orum, m. plur. Περραιβοί, pop. Macedoniae, in confinio Thessaliae, juxta Peneum fl. et Olympum montem, apud Pelasgiotas. Eorum oppidum Perrhaebia. Etiam in Aetolia collocantur. Causa est, quia eorum regio attingens Pindum montem Aetoliae, ex parte in Aetolia collocatur. Aliqui causam afferunt, quod Perrhaebi a Lapithis fracti in Aetoliam fugerint. Hinc adjective *Prop.* 3, 3, 55. Aut cur Perrhaebi tremuere cacumina Pindi. *Ov. Met.* 12, 172. Perrhaebum Caenea vidi, *h. e.* Thessalum. V. *Plin. prooem.* 4. et *ib.* 2, 3.

*PERRHAEBĬA vel (minus recte) Perraebia, ae, f. Βεῤῥαιβία, tractus nomen in Thessalia, inter Pelasgiotidem, Doridem atque Epirum. *Cic. Pis.* 40. *Liv.* 31, 41. 42, 55. et 44, 2. ℙ V. et PERRHAEBI. *B. A.*

PERRĪDĬCŪLĒ, adv. valde ridicule. *Cic. Or.* 2, 59. Sed etiam, si quid perridicule possis.

PERRĪDĬCŬLUS, a, um, adj. valde ridiculus. *Cic. Or.* 2, 19. Sed tamen est eorum doctrina perridicula.

PERRĪMŌSUS, a, um, adj. multum rimosus. V. PAEMINOSUS.

PERRŌDO, is, osi, osum, a. 3. vehementer rodo, totum rodo, rodendo penetro. *Plin.* 34, 18, 55. Valet purgare, sistere, excalfacere, perrodere. *Id.* 30, 16, 53. Quae non perroderetur a veneno Stygis aquae. *Cels.* 5, 28. *n.* 12. Non plures sinus perroserint.

PERRŎGĀTĬO, onis, f. rogatio. *Inscr.* mutila ap. *Maff. Mus. Ver.* 288, 4. Fiat perrogatio ordinis.

PERRŎGĪTO, as, a. 1. frequent. a *perrogo.* *Pacuv.* ap. *Prisc.* 4, 634. Postquam defessus perrogitando advenas de natis, neque quemquam invenit scium.

PERRŎGO, as, a. 1. idem ac rogo, seu interrogo. [*Ad unum omnes interrogo.] *Tac. H.* 4, 9. Cum perrogarent sententias consules. *Liv.* 29, 19. *med.* Perrogari eo die sententiae non potuerunt, *h. e.* omnium sententiae usque ad ultimum senatorem. *Suet. Aug.* 35. Sententias de majore negotio non more atque ordine, sed, prout libuisset, perrogabat. ℙ Perrogare legem, est ita rogare, ut perferatur, et a populo accipiatur. *Val. Max.* 1, 2. *extr. n.* 1. Minos a Jove traditas sibi leges perrogabat. *Id.* 8, 6. *f.* Tribunus plebis legem perrogavit magna cum clade reipublicae.

PERRUMPO, is, ūpi, uptum, a. 3. διαῤῥήγνυμι, medium rumpo, prorsus rumpo, diffindo, perfringo, disrumpo. *Caes. B. C.* 1, 26. Turres omni genere telorum completas ad opera Caesaris appellebat, ut rates perrumperet, atque opera disturbaret. *Cels.* 8, 9. Costa sic finditur, ut eam totam is casus perruperit. *Id.* 7, 5. *med.* Si vero plus est per quod telo revertendum, quam quod perrumpendum est. *Cic. Tusc.* 1, 18. *f.* Ab his perrumpitur et dividitur crassus hic et concretus aer. *Virg. A.* 2, 479. correpta dura bipenni Limina perrumpit; et *ib.* 9, 512. Saxa quoque infesto volvebant pondere, si qua Possent tectam aciem perrumpere. *Ov. Met.* 12, 369. Fraxineam misit hastam, quae laterum cratem perrupit. ℙ Item vi irrumpo, vi viam mihi facio, penetro, quasi obstantia perfringendo. *Caes. B. G.* 7, 19. Ut si eam paludem Romani perrumpere conarentur, haesitantes premerent ex loco superiore; et *ib.* 6, 39. Inter se cohortati, per medios hostes perrumpunt. *Liv.* 26, 7. Nec per castra eorum perrumpi ad Capuam posse. *Id.* 3, 18. *med.* Jam in vestibulum perruperant templi. *Suet. Oth.* 8. Perruperunt in triclinium usque. *Sil.* 12, 697. etiamne parabit Nostras ille domos, nostras perrumpere in arces? *Id.* 14, 16. medio *(pelagus)* perrumpens arva profundo. *Hor. Od.* 1, 3, 36. Perrupit Acheronta Herculeus labor. ℙ Translate. *Cic. Off.* 3, 8. Pos-

nam non dico legum, quas saepe perrumpunt, [*i. e. violant. V. *Beier.*] et *Part.* 32. *med.* Perrumpere periculum, superare. Sic *Plin.* 8, 23, 35. omnes difficultates; et *Cic. Verr.* 2, 1, 5. Confringat iste sane vi sua consilia senatoria, quaestiones omnium perrumpat, evolet ex vestra severitate, *h. e.* evadat, effugiat. *Sen. Ag.* 604. Perrumpere omne servitium; et *Tac. A.* 3, 15. Nullo magis exterritus est, quam quod Tiberium, sine miseratione, sine ira, obstinatum clausumque vidit, ne quo affectu perrumperetur, *h. e.* permoveretur, quasi vi affectu aliquo animum ejus irrumpente. [*Adde 4, 40. Magistratus et primores, qui te invito perrumpunt, sc. fines istos, intra quos contineri te vis, modestiam tuam, qui vim faciunt modestiae tuae, eam expugnant. *Rupert.*]

PERRUPTUS, a, um, part. a *perrumpo:* perfractus, diruptus. *Colum.* 2, 1. *med.* Perruptae rastris et aratris radices herbarum. *Sil.* 13, 741. et perruptis molibus Alpes Eluctatus adest. ℙ Cum vi intratus, invasus. *Tac. A.* 4, 51. Quaedam munimenta Romani: quasi perrupta, omisere. *Id. H.* 2, 44. Media acie perrupta fugere passim Othoniani. *Id. A.* 1, 51. *f.* Uno impetu perruptum hostem redigunt in aperta, caeduntque, *h. e.* perruptis aciei ordinibus.

PERSA, ae, m. Πέρσης, Persidis incola. *Cic. Att.* 10, 8. Regnum non modo Romano homini, sed ne Persae quidem tolerabile. *Id Tusc.* 1, 45. Persae mortuos cera circumlitos condunt, ut quam maxime permaneant diuturna corpora; et *ib.* 5, 34. Persarum a Xenophonte victus exponitur, quos negat ad panem adhibere quidquam, praeter nasturtium. *Nep. Alc.* 11. Venisse ad Persas, apud quos summa laus esset, fortiter venari, luxuriose vivere. *Id. Pel.* 4. et *Ag.* 4. In Persas proficisci. ℙ *Persa*, una ex Plautinis fabulis, in qua parasitus pro Persa inducitur. ℙ Item Nympha, de qua V. in PERSES. ℙ [Item nomen catelli. *Cic. Div.* 1, 46. *F.*]

PERSAEPE, adv. valde saepe. *Cic. Amic.* 20. *med.* Ne quis intemperata quadam benevolentia, quod persaepe fit, etc. *Id. Q. Fr.* 1, 5. Frons, oculi, vultus persaepe mentiuntur, oratio vero saepissime. *Pl. Cas.* 2, 6, 18. Per pol saepe peccas: *tmesis* pro *Pol persaepe.* V. PERPOL. Adde *Cic. Verr.* 2, 5. 50. *extr.*, *Leg.* 1, 14. et *Hor. Sat.* 1, 2, 82. etc.

PERSAEVUS, a, um, adj. valde saevus. *Mela* 2, 5. *f.* Parva flumina Telis, et Tichis: ubi accrevere, persaeva.

*PERSAGADUM, i, n. oppidum Persiae. *Curt.* 5, 6. ℙ Etiam forma *Persagadae, arum*, occurrit ap. *eund. ib.* Persagadis captis. ℙ V. PASARGADAE. *B. A.*

PERSALSE, adv. valde salse. *Cic. Q. Fr.* 2, 15. *med.* Persalse et humaniter etiam mihi gratias agit.

PERSALSUS, a, um, adj. valde salsus. *Cic. Or.* 2, 69. Persalsum illud est apud Naevium, Quid ploras pater? Mirum ni cantem, condemnatus sum.

PERSALUTATIO, onis, f. *Cic. Mur.* 21. Non placet mihi testium potius, quam suffragatorum comparatio; non minae magis, quam blanditiae; non declamatio potius, quam persalutatio, *h. e.* diligens omnium salutatio.

PERSALUTO, as, a. 1. valde saluto, frequenter saluto, ad unum omnes saluto. *Cic. Fl.* 18. Ut omnes nos, vosque quotidie persalutet. V. SALUTO. *Phaedr.* 4, 11. Coelo receptus propter virtutem Hercules Cum gratulantes persalutasset Deos. Adde *Sen. Tranqu.* 12. *med.*

PERSANATUS, a, um, part. a *persano*, omnino sanatus. *Sen. ep.* 8. Ulcera etiamsi persanata non sunt, serpere desierunt.

PERSANCTE, adv. valde sancte, et religiose. *Ter. Hec.* 5, 2, 5. Bacchis dejerat persancte. *Suet. Tit.* 10. Persancte jurabat.

PERSANO, as, avi, atum, a. 1. omnino sano. *Plin.* 20, 22, 89. Vomicas rumpere, purgare, persanare promittens. Adde 24, 19, 120., etc.

PERSANUS, a, um, adj. perfecte sanus. *Cato R. R.* 157. *f.* Ut radices polypi persanas facias.

PERSAPIENS, entis, part. ab inus. *persapio*, valde sapiens. *Cic. Prov. cons.* 18. *f.* Quod magni cujusdam hominis, et persapientis videtur.

PERSAPIENTER, adv. valde sapienter. *Cic. Mil.* 4. *f.* Etsi persapienter, et quodam modo tacite dat ipsa lex potestatem defendendi.

[PERSCELERATUS, a, um, part. ab inus. *perscelero*, valde sceleratus. *Not. Tir.* p. 71. Sceleratus, persceleratus. *F.*]

PERSCIENS, entis, part. ab inus. *perscio*, valde sciens. *Lampr. Com.* 5. Perennis Commodi animum persciens, invenit, etc.

PERSCIENTER, adv. admodum scienter, et industrie. *Cic. Brut.* 55. Ad infirmitatem laterum perscienter contentionem omnem remiserat.

PERSCINDO, is, idi, a. 3. διαῤῥήγνυμι, totum scindo, vel per medium scindo. *Lucr.* 6, 137. ut interdum validi vis incita venti Perscindat nubem perfringens impete recto; et 179. Ergo fervidus hic nubem cum perscidit atram. *Liv.* 21, 58. Omnia perscindente vento, et rapiente.

PERSCISCO, is, a. 1. plane scio, cognosco. *Dict. Cret. B. Troj.* 37. Causam tumultus cupidus persciscere.

PERSCISSUS, a, um, part. a *perscindo. Lucr.* 6, 110. Interdum perscissa (*carbasus*) furit petulantibus auris.

PERSCITUS, a, um, part. ab inus. *perscio*, valde scitus. *Cic. Or.* 2, 67. Quod apud Catonem est, per mihi scitum videtur, C. Publicium solitum dicere, etc. ℙ Item perpulcher. *Ter. Andr.* 3, 2, 6. Per ecastor scitus puer est natus Pamphilo: *tmesis* est pro *Ecastor perscitus puer etc.* V. PERPOL et SCITUS.

PERSCRIBO, is, psi, ptum, a. 3. ἀναγράφω, idem fere quod scribo, aut diligenter, et totum scribo. *Cic. Att.* 3, 13. Nunc velim, mihi plane perscribas, quid videas; et *ib.* 15. *f.* Fac ut omnia ad me perspecta et explorata perscribas. *Metell.* ad *Cic. Fam.* 5, 3. De meis rebus ad Lollium perscripsi. *Cic. ib.* 4. Nunc mihi frater mitissimam tuam orationem, quam in senatu habuisses, perscripsit. *Tac. A.* 1, 11. *f.* Cuncta sua manu perscribere. *Caes. B. G.* 5, 45. *f.* Litteras Caesari dimittit, rem gestam in Eburonibus perscribit; et *ib.* 47. Perscribit in litteris, hostes ab se discessisse, etc. *Id. B. C.* 1, 53. Haec pleniora etiam atque uberiora Romam ad suos perscribebant. *Liv.* 1, 1. A primordio Urbis res populi R. perscribere. *Id.* 31. *in.* Profiteri ausus, perscripturus res omnes Romanas. *Hor. Sat.* 1, 4, 54, puris versum perscribere verbis. ℙ *Perscribi* dicuntur senatusconsulta, cum, nullo tribuno pleb. intercedente, in publicas tabulas referuntur *Caes. B. C.* 1, 6. De Fausto impedit Philippus trib. pleb., de reliquis S. C. perscribuntur; et *Cic. Cat* 3, 6. Et quoniam nondum est perscriptum S. C., ex memoria vobis, Quirites, quid senatus censuerit, exponam. *Id. Verr.* 1, 21. In tabulas publicas ad aerarium perscribenda curavit. ℙ Similiter *perscribi* dicuntur rationes rei familiaris, quae in tabulis, seu codice conscribuntur accepti et expensi. *Cic. Rosc. Com.* 1. Perscribere falsum nomen. [*Adde *ib.* egone hanc manum — et hos digitos meus impellere potui, ut falsum perscriberent nomen. ℙ Tum *perscribi* dicuntur, quaecunque in tabulis trapezitarum referuntur, sive ut ipse debeas, sive ut tibi debeantur.] *Id. Att.* 9, 12. usuras, *h. e.* pecuniam datam sub usuris. *Id. Fl.* 19. Cum illam pecuniam nominatim Flacco datam referant, majorem etiam aliam cum huic iidem darent, in aedem sacram reficiendam se perscripsisse dicunt. *Ter. Phorm.* 5, 7, 30. Argentum perscripsi illis, quibus debui, *h. e.* per scripturam ab argentario numeravi: seu illis solvendam curavi pecuniam ab argentario, cavendo ipsi chirographo meo, et promissione usurarum: quod est, per scripturam solvere, cui opponitur praesenti pecunia solvere. *Cic. Att.* 16, 2. De Publilio quod perscribi oportet, moram non puto esse faciendam: sed cum videas, quantum de jure nostro decesserimus, qui de residuis CCCC. HS. CC. praesentia solverimus, reliqua perscribamus, etc. Alii leg. *rescribamus*, quod idem est. [*Orell.* exhibet cum omnibus fere cdd. *rescribamus.* Adde *Suet. Caes.* 42. Si quid usurae nomine numeratum aut perscriptum fuisset: ubi *perscribi* de satisfactione usurpatur, non, ut alibi, si quis *perscriptione*, i. e. a trapezita solvit: ita ut *perscriptae usurae* dicantur, quae summam aeris alieni, cui adjectae essent, auxissent, ut usuris onerati defeneratique jam plus deberent. V. *Wolf.*] ℙ Pro perdiscere, *Sall. Jug.* 98. Cujus ramis modo, modo eminentibus saxis nisus Ligus, castelli planitiem perscribit, *h. e.* animo concipit situm, et formam planitiei. [*V. longam *Wassii* ad h. l. adnotationem.]

PERSCRIPTIO, onis, f. διαγραφή, actus perscribendi, scriptio, scriptura. *Cic. Fam.* 5, 2. *med.* Jam illud senatusconsultum, quod eo die factum est, ea perscriptione est, ut, dum id exstabit, officium meum in te obscurum esse non possit. Al. leg. *praescriptione.* Facile enim in MSS. *prae*, et *per* confunduntur: sed *perscriptio* potior lectio est. [*Orell.* exhibet *praescriptione*, vulg. lectionem *perscriptione* ut consulto a se repudiatam significans. ℙ De rationibus, quae non in codice s. tabulis, sed tantum in adversariis (*in der Kladde*) perscriptae sunt. *Schütz. cl. Cic.*] *Cic. Rosc. Com.* 2. Suarum perscriptionum, et liturarum adversaria proferre, non amentia est. [*Adde *Or.* 1, 58. Si te tabulis et perscriptionibus controversia est.] *Id. Phil.* 5, 4. Illa vero dissipatio pecuniae publicae ferenda nullo modo est, per quam septies millies falsis perscriptionibus, donationibusque avertit, *h. e.* perscribendo in tabulis falsa nomina, et causas pecuniae insumendae. ℙ De solutione per scripturam, de qua in v. praec. dictum est. V. DELEGATIO. [*Hac notione positum v. *perscriptio* vult etiam in ultimo §. anteced. loco *Schütz.* in *cl. Cic.* s. h. v.] *Id. Att.* 12, 11. *f.* De Caerellia quid tibi placeret, Tiro mihi narravit; debere, non esse dignitatis meae: perscriptionem tibi placere. *Id. ib.* 4, 18. Haec pactio non verbis, sed nominibus, et perscriptionibus facta est.

[PERSCRIPTITO, as, a. 1. frequent. a *perscribo*, saepius scribo. *Terent. de syllab.* p. 2391. le[gem] metri cogimur Syllabis perscriptitare, non f[i]guris singulis. Al. leg. *praescriptitare. F.*]

PERSCRIPTOR, oris, m. ἀναγραφεύς, scriptor, scriba. *Cic. Verr.* 2, 3, 72. Scribam tuum dici[t] Verres, hujus perscriptorem fenerationis fuisse.

PERSCRIPTURA, ae, f. scriptura. *Ulp. Dig.* 29, 1, 3. Quemadmodum plerique pagani solen[t] cum testamenti faciunt perscripturam, adjicere, ve[l]le hoc etiam vice codicillorum valere. Ita *Torrent.* at *Haloander*, cum testamentum faciunt, per scr[i]pturam adjicere, velle, etc.

PERSCRIPTUS, a, um, part. a *perscribo:* ἀν[α]γραφθείς, litteris mandatus, scriptus, descriptu[s]. *Cic. Agr.* 2, 32. *f.* Hoc perscriptum in monumen[tis] veteribus reperietis, ut, etc. *Id. Pis.* 25. Rationes ita sunt perscriptae scite et litterate, u[t] etc. *Id. Cat.* 3, 6. Senatusconsultum nondum pe[r]scriptum. *Nep. Dat.* 5. Haec Pandates perscrip[ta] ei mittit. ℙ Integre scriptus. *Suet. Galb.* 5. H[S] namque quingenties cum praecipuum inter legat[a]rios habuisset, quia notata, non perscripta er[at] summa, herede Tiberio ad quingenta revocante, haec quidem accepit. *Tiro Tull.* ap. *Gell.* 10, 1. Persuasit Pompejo, ut neque *tertium.*, neque *tert[io]* scriberetur, sed ad secundum usque *t* fierent litt[e]rae, ut, verbo non perscripto, res quidem demo[n]straretur, sed dictio tamen ambigua verbi latere[t]. ℙ *Perscriptus* est etiam linea transversa divis[us]. *Prisc. de ponder.* p. 1347. As nummus est librali[s] et per I perscriptam notatur ⫞ : dupondius numm[us] est bilibris per duas II perscriptas ǂǂ: sesterti[us] nummus duarum semis librarum per duas II et perscriptas HS, unde sestertius dicitur semiste[r]tius: denarius quoque decem librarum nummus p[er] X perscriptam notatur X.

PERSCRUTATIO, onis, f. actus perscrutan[di], inquisitio. *Sen. Consol. ad Helv.* 9. *f.* Quid op[us] est profundi perscrutatione?

PERSCRUTATOR, oris, m. investigator. *Cap[i]tol. Max.* 1. Qui talium rerum perscrutatores fui[s]se dicuntur. Adde *Veg. Mil.* 3, 3.

PERSCRUTATUS, a, um, part. a *perscruto:* i[n]vestigatus. *Ammian.* 17, 4. Obelisci montium v[e]nis perscrutatis excisi, erectique.

PERSCRUTO, as, a. 1. idem quod perscrut[or]. *Pl. Aul.* 4, 4, 30. Postremo hunc jam perscrut[a]vi: nihil hic habet.

PERSCRUTOR, aris, atus sum, dep. 1. διερε[υ]νάω, diligenter [*perquiro, pervestigo, *durchsuche[n]*. *Cic. Off.* 2, 7. Alexander Pheraeus antequam ad Th[e]ben uxorem suam in cubiculum veniret — praemitt[e]bat, de stipatoribus, qui perscrutarentur arcul[as] muliebres: alii leg. *scrutarentur.*] *Id. Tusc.* 5, 2[2]. *med.* Speculari et perscrutari aliquid. *Id. Ver[r.]* 2, 4, 21. *med.* Immittebantur illi Cibyratici can[es] qui investigabant et perscrutabantur omnia. [*Translate i. q. inquiro, examino, *untersuche[n], erforschen.*] *Cic. Inv.* 2, 44. Sententiam scripto[ris] domesticis suspicionibus perscrutari. *Id. Fl.* 8. *ex[tr.]* Perscrutari penitus naturam rationemque criminu[m].

PERSCULPTUS, a, um, part. ab inus. *persc[ul]po*, sculptus, vel perfecte sculptus. *Coripp. Lau[d.] Just.* 3, 377. Persculpti lapides, surdae mutaeq[ue] figurae.

PERSĔA, ae, f. περσέα, arbor Aegyptia, pro[c]ra, fructu piri, aut mali magnitudine, noxio [in] Perside, vesco in Aegypto. *Plin.* 13, 9, 15. 15, 13, 13., ubi multa de ea. [*Secundum ali[os] Laurus Persea, *L.* Aliis est *der Sebestenbaum*, Co[r]dia Myxa, *L.* Ex recentt. sententia non ampli[us] in arborum numero *Persea* prostat.]

[PERSĒA, ae, f. idem ac Perseis, *h. e.* Hecat[e], Persae filia. *Virg. Cir.* 66. Sive illam monst[ra] genuit Persea biformi. *F.*]

PERSECO, as, ui, ctum, a. 1. διατέμνω, ide[m] ac seco, vel perfecte seco, medium seco. *Ci[c.] Acad.* 4, 39. Eodem modo rerum naturas persec[a]re, aperire, dividere possumus, *h. e.* explorar[e], contemplari. *Liv.* 40, 19. *f.* Vitium, ne serpa[t], persecare. *Vet. Orator* ap. *Quint.* 8, 6. *med.* Pe[r]secuisti reipublicae vomicas. *Cic. Att.* 13, 2[2]. Quare da te in sermonem, et perseca, et confic[e], excita, compella, loquere, *h. e.* si quid obstare v[i]detur, amputa, praecide, tolle.

PERSECTOR, aris, dep. 1. persequor, insecto[r]. *Lucr.* 4, 1003. Accipitres somno in leni si proeli[a] pugnasque Edere sunt persectantes, viaeque vola[n]tes. *Id.* 2, 165. Nec persectari primordia. A[l]. leg. *perscrutari.*

PERSECUTIO, onis, f. δίωξις, [*actus pers[e]quendi, *Verfolgung.*] *Appul. Met.* 4. Quidam [a] latronibus importunae persecutionis indignatio[ne] permotus etc. *Ulp. Dig.* 41, 1, 44. et *Cajus ib.* Cum effugerent bestiae nostram persecutione[m]. [*Item insectatio, vexatio, διωγμός. Unum e scr[i]ptis suis *Tertull.* inscripsit: *De fuga in persec[u]tione.* ℙ Hinc] actus persequendi in judicio. *Ci[c.] Or.* 41. *med.* In altera persecutionum, cautionu[m]

e praeceptio. *Flor. Dig.* 46, 4, 18. Quarumque rum mihi tecum actio, quaeque adversus te peio, vel adversus te persecutio est, eritque. ℙ Incepti negotii persecutio, ap. *eund. ib.* 10.

PERSĔCŪTOR, oris, m. διώκτης, insectator, incutor. *Capitol. Albin.* 11. *f.* Flagitiorum turum persecutor. Adde *Sidon. ep.* 9, 16. *in carm.* ed., *Prud.* περὶ στεφ. 1, 28. et *Lactant. Mort.* rsecut. 1. *f.* ℙ Item qui jus suum persequitur. lacer *Dig.* 48, 3, 7., ubi al. leg. *prosecutor.* ℙ em qui comitatur, seu prosequitur. V. PROSEUTOR.

PERSĔCŪTŌRĬUS. V. PROSECUTORIUS.

PERSĔCŪTRIX, icis, f. quae persequitur, et xat. *August. Consens. Evang.* 1, 25. Juno percutrix Herculis.

PERSĔCŪTUS et Persequutus, a, um, part. a rsequor: qui persecutus est. *Vell.* 2, 6. Ti. Gracum L. Opimius, persecutus armis, interfecit. Item qui dicendo, vel scribendo narravit et excavit aliquid. *Plin.* 28, 1, 2. Omnia persecuti que ad resegmina unguium. Adde 19, 2, 10. ℙ ssive. *Pall.* 3, 26. *extr.* In porcis etiam illud commodum, quod immissi vineis necdum turntibus, vel exacta vindemia, gramine persecuto, igentiam fossoris imitantur.

PERSĔDĔO, es, edi, n. 2. καθίζομαι, diu sedeo, que ad finem sedeo, permaneo. [*nostr. *sitzen iben.*] *Liv.* 45, 39. *f.* Hoc quoque, quod ride-, in equo dies noctesque persedendo habeo. *t. Claud.* 34. Bestiariis meridianis adeo delectaur, ut etiam prima luce ad spectaculum descenet, et meridie, dimisso ad prandium populo, sederet. *Sen. ep.* 108. Non novimus quosdam, multis apud philosophum annis persederint, et colorem quidem duxerint? *Lucr.* 1, 307. quo cto persederit humor aquai, *h. e.* inhaeserit.

PERSEGNIS, e, adj. valde segnis. *Liv.* 25, 15. lestre proelium fuit persegne, paucis in prima pugnantibus Romanis.

PERSĒIS, idis, Περσηΐς, Hecate Persae filia. *Med.* 814. Causa vocandi, Persei, tuos saes arcus etc. *Stat. Th.* 4, 481. tu separe coetu sios, Persei, pios etc. ℙ Ap. *Ov. Pont.* 4, 16, nomen est poematis Latini. ℙ Adjective *her-* *Perseides* dicuntur, quibus in veneficiis sagae ntur. *Ov. R. Am.* 263. Quid tibi profuerunt, ce, Perseides herbae? ℙ Est etiam Nympha ani filia, ex qua Sol Circen genuit, et Aeten leae patrem, ut *Hesiod.* in Θεογον. v. 957. et *fab.* 156. docent. *Val. Fl.* 7, 238. Non ita immemorem magnae Perseidos, inquit etc. ℙ n urbs Paeoniae, quam in honorem filii sui Perita appellari jussit Philippus rex Macedonum. 39, 54.

PERSĒĬUS, a, um, adj. ad Persam pertinens. *Fl.* 6, 495. Hanc residens altis Hecate Perlucis Flevit. *Id.* 5, 582. flammigeri proles seia Solis, *h. e.* Aetes Hecates frater. V. v. ec. ℙ Est etiam ad Perseum pertinens. *Ov.* 5, 128. Sternitur et Menaleus Perseia castra tus.

PERSĔNESCO, is, nui, n. 3. senex fio, usque ultimam senectutem vivo. *Eutrop.* 1, 11. Atque per quatuordecim annos privatus cum uxore enuit.

PERSĔNEX, adj. valde senex. *Suet. Gr.* 9. ique jam persenex pauperem se, et habitare tegulis, quodam scripto fatetur.

PERSENĪLIS, e, adj. *Vulg. Interpr. Josuae* 23, Josua jam longaevus et persenilis aetatis. *B. A.*

PERSENTĬO, is, ensi, a. 4. idem ac sentio, aut e sentio. *Virg. A.* 4, 90. Quam simul ac tali ensit peste teneri Cara Jovis conjux, etc.; et magno persentit pectore curas. *Appul. Met.* uid, si ceteri latrones persenserit?

PERSENTISCO, is, a. 3. διαισθάνομαι, idem ac entio, vel incipio persentire. *Ter. Heaut.* 5, 3. Ubi possem persentiscere, nisi essem lapis; *Lucr.* 3, 250. Concutitur tum sanguis, viscera entiscunt.

PERSĔPHŎNĒ, es, f. Περσεφόνη, Graeca appel- Proserpinae, filiae Cereris, uxoris Plutonis: ρθω, vasto, et φόνος, caedes. Est enim Proina ipsa mors, quae caedibus omnia vastat. *Fast.* 4, 591. At neque Persephone digna est done marito. *Stat. Th.* 12, 276. Persephonem es, silvae, freta, nubila clamant. ℙ Pro mor- *Ov. Her.* 21, 46. Persephone nostras pulsat ba fores. Adde *Tibull.* 3, 5, 5. V. CATAMI-.

PERSĔPHŎNĬUM, ii, n. περσεφόνιον, herba, para silvaticum, album. *Appul. Herb.* 53.

PERSĔQUAX, acis, adj. strenuus in persequen- *Sidon. ep.* 4, 9. *med.* In reatu pervestigando equax. *Appul. Flor. n.* 23. Ales oculis perse-, unguibus pertinax.

PERSĔQUENS, entis, part. a *persequor,* qui peritur, seu sectatur. *Pl. Cas.* 2, 1, 12. Acheis pabulum, flagitii persequentem, *h. e* amato- *Auct. ad Her.* 2, 19. Virum integerrimum, icitiarum persequentissimum, *h. e.* ulciscentem icitias.

PERSĔQUOR, eris, utus sum, dep. 3. παρακολουθέω, idem ac sequor, pone sequor, praeeuntem usque sequor assequendi causa. *Cic. Verr.* 2, 5, 35. Reliqui praefecti, appulsis ad Elorum navibus, Cleomenem persecuti sunt. *Petr. Sat.* 6. Cursim persequi aliquem. *Ter. Andr.* 5, 4, 32. Is hinc, bellum fugiens, meque in Asiam persequens, proficiscitur. Ubi *Donatus: Persequens* dicit, perseverationem sequentis ostendens: persequitur enim qui non desinit sequi. *Id. Ph.* 3, 3, 18. Quoquo hinc asportabitur terrarum, certum est persequi, aut perire. *Cic. Brut.* 90. Ut possis videre, quemadmodum simus in spatio Q. Hortensium ipsius vestigiis persecuti; et *Or.* 1, 23. Vestigia alicujus persequi. ℙ [*Hinc consectari, consequi, *nachkommen, einholen.* *Cic. Fam.* 3, 6. eo discessisti, quo ego ne persequi possem triginta diebus. *Id. Div.* 2, 71. superstitionis stirpes omnes ejiciendae. Instat enim et urget, et quo te cunque verteris persequitur. *Schütz. cl. Cic.* ℙ Translate varios usus habet: ac primum quidem huc referri poterant ista: *Cic. Pis.* 23. quos tu Maeandros, dum omnes solitudines persequeris, quot diverticula flexionesque quaesisti? ubi *persequi* i. q. perlustrare, pervestigare. Tum sequi debebant, quae *Noster* in fine laudaverat:] *Cic. Fin.* 1, 21. Ergo eas artes persequeretur, vivendi artem tantam, tamque operosam relinqueret? *Virg. G.* 2, 407. Rusticus et curvo Saturni dente relictam Persequitur vitem attondens: [*ubi *persequi* est colere, exercere, circa rem aliquam studiose versari. Porro] *Cic. Phil.* 12, 7. ut cedamus, abeamus, vitam inopem et vagam persequamur, [*i. e. transducamus.] *Persequi viam,* tenere. *Ter. Hec.* 3, 5, 4. Certum obfirmare est viam me, quam decrevi persequi, *h. e.* rationem, quam sequi decrevi. *Cic. Fam.* 4, 13. *f.* Et certe omnes vias pesequar, quibus putabo ad id, quod volumus, perveniri posse. ℙ Item affecto, appeto. *Cic. Leg.* 3, 8. Qui legatione hereditates aut syngraphas suas persequuntur. *Pl. Merc.* 5, 1, 7. Ego mihi alios Deos penatos persequar, alium Larem, aliam urbem, aliam civitatem, [*i. e. mihi quaeram, acquiram.] ℙ *Mortem inedia persequi* ap. *Petr. Sat.* 111. est quaerere, appetere, oppetere. ℙ [*Hinc i. q. imitari. *Cic. Acad.* pr. 2, 23. ironiam persequi. *Fam.* 9, 3. ego neglecta barbarorum inscitia te persequar. — Unde ad philosophorum partes translatum signif. doctrinas, placita alicujus sectae probare, sequi. *Cic. Ac. post.* 1, 2. Si Academiam veterem persequamur. *Verr.* 5, 71. Sectam et instituta alicujus persequi.] ℙ Item prosequor. *Cic. Dom.* 55. *extr.* Neque institutas caeremonias persequi, neque verbum ullum solemne potuit effari. *Liv.* 6, 33. Persequi incepta. *Just.* 22, 8. *extr.* Poeni ad persequendum belli reliquias duces in Siciliam miserunt, *h. e.* ad conficiendas, ad debellandum. *Cic. Prov. cons.* 8. *f.* Si idem extrema persequitur qui inchoavit, jam omnia perfecta videmus. [*Plura praeb. *Schütz. cl. Cic.* p. 2. v. p. 228. ℙ Hinc i. q. exsequi, perficere, facere.] *Cic. Q. Fr.* 2, 14. *med.* Ut mea mandata digeras, persequare, conficias. *Ter. Hec.* 4, 3, 10. Ex usu quod est, id persequar. *Pl. Stich.* 1, 2, 84. Persequi imperium patris. *Id. Merc.* 3, 2, 11. Hoc, ut dico, factis persequar. ℙ [*Tunc de iis dicitur, qui orationem, dum habetur, celerrime literis consignant, *nachschreiben.* *Cic. Sull.* 14. Celeritate scribendi facillime, quae dicuntur, persequi. ℙ Unde in universum i. q. vel scribendo, vel dicendo aliquid pertractare, explicare, enarrare.] *Cic. Sen.* 6. Quae versibus persecutus est Ennius. *Id. Acad.* 1, 3. *f.* Brutus philosophiam Latinis litteris persequitur. *Nep. Cat. f.* Hujus de vita et moribus plura in eo libro persecuti sumus, quem, etc. *Cic. N. D.* 1, 40. Epicurus obscenas voluptates persequitur omnes nominatim. *Id. Fam.* 15, 21. Persequi aliquid scriptura. Etiam *sequor* et *insequor* narrare significant. ℙ [*Hinc i. q. legere, Gr. διέρχεσθαι, quasi sequi a verbo ad verbum. *Suet. Caes.* 56. Quae si quis investigare et persequi vellet, etc.] ℙ Item insequor, insector, διώκω. *Caes. B. C.* 3, 83. Omnes aut de honoribus suis, aut de persequendis inimicis agebant. *Id. B. G.* 5, 1. Nisi ita fecerint, sese bello civitatem persecuturum demonstrat; et *ib.* 7, 67. Fugientes usque ad flumen persequuntur, compluresque interficiunt. *Ov. Her.* 9, 34. Persequi feras. *Nep. Amilc.* 1. Romanos armis persequi. *Sall. Jug.* 54. Deterrere hostes a persequendo. *Phaedr.* 3, 20. post obitum quoque Persequitur illum dura fati miseria. ℙ Pertinet etiam ad forum, et judicia. *Cic. Fl.* 20. *med.* Hunc aestuantem et tergiversantem judicio ille persequitur; et *Verr.* 2, 3, 13. Bona sua repetere, ac persequi lite ac judicio. *Id. Div. Verr.* 6. et *Caecin.* 3. Jus suum persequi; et *Quint.* 13. *f.* rem suam; et *Fam.* 1, 9. *med.* Cum tribunus plebis poenas a seditioso cive per bonos viros judicio persequi vellet. ℙ [*Transfertur etiam ad id ipsum, propter quod aliquem insectamur: unde notionem ulciscendi vindicat *persequi.*] *Caes. B. G.* 7, 38. Persequamur eorum mortem, qui indignissime perierunt. *Cic. Verr.* 2, 2, 3. *f.* Injurias alicujus ulcisci et persequi. *Sall. Jug.* 54. Pesequi maleficia. *Cic. Att.* 9, 14. poenas. ℙ [*Tum in universum inservit significandis iis, quae odium, vituperationem cet. contra aliquem exserunt.] *Sen. Hippol.* 138. Tibi ponet odium, cujus odio forsitan persequitur omnes? [*Suet. Aug.* 86. Cujus μυροβρεχεῖς cincinnos usquequaque persequitur, i. e. verbis insectatur, reprehendit.] ℙ *Persequi promissa,* urgere, ut impleantur. *Pl. Merc. prol.* 85. Sed mea promissa non neglexit persequi. ℙ Passive *Hyg. fab.* 198. Illa se in mari praecipitavit, ne persequeretur. Al. aliter leg.

PERSĔRO, is, a. 3. immitto, insero. *Varr. R. R.* 1, 41. *f.* Resticulam per ficos, quas edimus, maturas perserunt, et eas, cum inaruerunt, complicant, ac quo volunt, mittunt. ℙ Item totum consero. *Sidon. carm.* 7, 385. atque ad sua tecta ferentem (*Cincinnatum*) Quod (*semen*) non persevit.

PERSERVĬO, is, n. 4. idem quod servio. *Vopisc. Prob.* 18. Probo potius perservire maluerunt, quam cum Bonoso esse. Al. aliter leg.

[PERSERVO, as, avi, atum, a. 1. constanter servo. *Tert. Patient.* 5. *med.* Nunquam omnino (*Heva*) peccasset, si in divino interdicto patientiam perservasset. Alii leg. *praeservasset. F.*]

PERSES, ae, m. et Perseus, i, m. Πέρσης, filius Persei filii Danaes ex Andromeda Cephei filia, a quo Persae originem habuerunt. *Plin.* 7, 56, 57. Alii sagittas Persen Persei filium invenisse dicunt. ℙ Fuit et alter Perses, Solis et Persae Nymphae filius, et pater Hecates, ut aliqui dicunt, rex Tauricae regionis crudelissimus. *Hyg. praef.* Ex Sole et Persa Circe, Pasiphae, Aeta, Perses. Adde *Val. Fl. l.* 3, 5. et 6. ℙ Denique est nomen regis Macedonum, a L. Aemilio Paulo victi, capti, et in triumphum ducti, qui *Perseus* a *Livio* dicitur. *Cic. Agr.* 2, 19. Agros in Macedonia, qui regis Philippi, sive Persae fuerunt; et *ib.* 1, 2. L. Paulus, qui Persen vicit. *Id. Tusc.* 3, 22. Rege Perse capto. ℙ In vocativo *Perse*, ut *Achille, Ulysse.* *Val. Fl.* 6, 605. et *Prisc.* 6, 723. ubi de hac positione verba facit. ℙ Adjective est Persicus. *Quint.* 3, 7. *med.* Vir Perses. [*Coripp. Iohann.* 6, 28. novit ferus omnia Perses Facta viri. *F.*]

PERSĔVĔRĀBĬLIS, e, adj. constans, perseverans. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 21. Perseverabilis tenacitas.

PERSĔVĔRANS, antis, part. a *persevero.* *Curt.* 6, 7. Aversari scelus perseverantem metu mortis terret. *Liv.* 5, 31. Valerius perseverantior fuit caedendis hostibus in fuga. *Val. Max.* 6, 6. *n.* 1. *extr.* Perseverantissimus sui cultus. *Colum. praef.* 1. *med.* Isque mos servatus est perseverantissimo colendorum agrorum studio.

PERSĔVĔRANTER, adv. ἐπιμόνως, constanter. *Liv.* 4, 60. Patres bene coeptam rem perseveranter tueri. *Id.* 21, 10. Vereor, ne perseverantius saeviant. *Plin. ep.* 4, 21. Nam patrem illarum defunctum quoque perseverantissime diligo.

PERSĔVĔRANTĬA, ae, f. ἐπιμονή, est in ratione bene considerata stabilis et perpetua permansio, ut *Cic. Inv.* 2, 54. definit. *Id. Phil.* 7, 5. Retinenda est vobis constantia, gravitas, perseverantia. *Id. Part.* 19. Disputandum est, aliud, an idem sit pertinacia, et perseverantia. (V. PERTINACIA.) *Caes. B. C.* 3, 26. Labore et perseverantia nautarum vim tempestatis superare. *Hirt. B. Alex.* 26. Perseverantia, constantiaque oppugnandi, in suam potestatem oppidum redegit. *Just.* 3, 4. Perseverantia belli.

PERSĔVĔRĀTĬO, onis, f. perseverantia, constantia. *Appul. Trismeg. f.* de Deo loquens. Cognovimus te, aeterna perseveratio.

PERSĔVĔRĀTUS. V. PERSEVERO.

[PERSĔVĒRĒ, adv. cum severitate. *Plin. ep.* 9, 5. *in.* Egregie facis (inquiro enim, et persevere), quod justitiam tuam provincialibus multa humanitate commendas. Alii minus recte leg. *persevera. F.*]

PERSĔVĒRO, as, avi, atum, n. 1. διαμένω, [*aliquod consilium v. coeptum constanter persequi, non desistere, nostr. *bei etwas bleiben, aushalten.*] *Plin. ep.* 8, 6. Et perseveraturum fuisse se, nisi obsequeretur principis voluntati. *Cic. Leg.* 3, 12. Perseveras tu quidem, et in tua vetere sententia permanes. *Caes. B. C.* 1, 72. et *Cic. Phil.* 4, 4. *extr.* Perseverare in sua sententia. *Id. Inv.* 2, 2. in vitiis. *Id. Phil.* 12, 2. in errore. *Just.* 38, 4. *med.* Quosdam pro jure imperii bellis continuis perseverasse. ℙ Cum infinito. *Cic. Prov. cons.* 5. Statuit ab initio, et in eo perseveravit, jus publicano non dicere. *Id. Quint.* 8. *f.* Dolabella injuriam facere fortissime perseverat. *Curius* ad *Cic. Fam.* 7, 29. Persevera constanter nos conservare. *Caes. B. C.* 2, 22. Fugere perseveravit; et *ib.* 3, 37. discedere. *Mart.* 8, 38. At si quis dare nomini relicto Post manes, tumulumque perseveret, etc. [*Idem usus Gr. διαγίγνεσθαι et διατελεῖν c. partic., ut semper, perpetuo aliquid factum significent.] ℙ Ellipsis est in his. *Cic. Amic.* 7. Cum Pylades Orestem se esse diceret, Orestes autem Orestem se esse perseveraret: *supple* dicere. *Vell.* 2, 92. Et cum, id facturos se, perseverarent: *supple* profiteri. *Suet. Vesp.* 6. Aquilejam us-

que perseveraverunt: *supple* ire. [*Nulla ellipsis est: sequitur accusativus cum infin. eodem modo, quo in antecedd. solus infin. Ceterum observa duplicem hujusvet intransitivam et transitivam significationem, ut intelligas, neque in sequentibus de supplendo aliquo vocabulo esse cogitandum.] ¶ Passive. *Just.* 12, 6. *f.* Ob haec illi quatriduo perseverata inedia est, *h. e.* perseveravit ille in inedia. *Sym. ep.* 10, 73. Quae clementia vestra divino judicio, et perseverandae religionis reverentia decernenda credidit, *h. e.* retinendae, conservandae, tuendae. ¶ Passive impersonaliter. *Liv.* 2, 35. Ipse cum die dicta non adesset, perseveratum in ira est. *Cic. Verr.* 2, 4, 39. Non est ab isto perseveratum. ¶ Cum accusativo (nisi malis esse ellipsin, et verbum aliquod subaudiri.) *Sym. ep.* 1, 90. (al. 96.) *extr.* Vale, et ut es nostri diligens, religiosam observantiam persevera. *Firm. Math.* 5, 2. *med.* Iras suas perpetuis indignationibus perseverantes. ¶ Cum accusativo communi. *Cic. Quint.* 24. Neque te ipsum id, quod turpissime suscepisset, perseverare, et transigere potuisse.

PERSĒVĒRUS, a, um, adj. valde severus. *Tac. A.* 15, 48. *extr.* Imperium perseverum.

PERSĔUS, a, um, adj. ad Perseum pertinens, Περσεῖος. *Prop.* 3, 21, 8. Sectaque Persea Phorcidos ora manu. *Stat. Th.* 1, 225. Perseos alter in Argos Scinditur, *h. e.* ubi regnavit Acrisius Persei avus. *Id. ib.* 3, 633. Persei culmina montis, *h. e.* Aphesantis montis Nemees, unde primum Perseus insidens Pegaso volare coepit. *Lucan.* 3, 225. Persea Tarsos, *h. e.* a Perseo condita. ¶ Item ad Persas pertinens, Persicus. *Stat. Th.* 1. *f.* seu Persei sub rupibus antri Indignata sequi torquentem cornua Mithran. V. MITHRAS. *Lucan.* 6, 449. Babylon Persea, *h. e.* quae sub Persarum ditione fuit.

PERSEUS, i, m. Περσεὺς, filius Jovis ex Danae Acrisii Argivorum regis filia. Educatus fuit a Polydecte rege Seriphi insulae, qui Persei ingenium veritus, audaciamque et felicitatem, sub praetextu immortalis gloriae eum misit in Gorgones insulas, quae sunt in mari Atlantico ad debellandam Medusam. Accepto igitur a Vulcano, vel Mercurio, ense adamantino, quem vocant harpen, a Mercurio talaribus, a Pallade clypeo, Pegaso equo insidens in regnum Medusae pervenit, quam Palladis clypeo impune vidit (illa enim sese aspicientes in saxa commutabat), et in aere certans Vulcanio ense interfecit. Abstulit Medusae caput, cum quo per aerem volans a ventis discordibus in varias mundi partes nunc ad Boream, nunc ad Austrum, nunc in Ortum, nunc in Occasum delatus est. Cum super Libycas arenas penderet, guttae sanguinis ex capite Medusae cecidisse dicuntur, et in varios serpentes animatae fuisse: inde esse, quod Libya tanta serpentum multitudine infestetur. Sole occidente constitit in Mauritania, ubi Atlantem regem in saxum convertit, quod sibi hospitium denegavisset. Sequenti die, cum per Aethiopiam, vel potius per Chaldaeam Assyriae regionem transiret, vidit Andromedam filiam Cephei, et Cassiopes scopulo alligatam, eamque, facta de illius nuptiis pactione, bellua interfecta, liberavit, cui virgo devoranda exposita fuerat Jovis Hammonis sententia, ob crimen matris, quae se Nereidibus formae praestantia praetulerat. In nuptiali convivio Phineus frater Cephei, cui Andromeda desponsata ante fuerat, sponsam repetiit. Ingens igitur rixa exorta est, in qua Perseus multos occidit, tandem ostenso Medusae capite omnes, qui Phineo favebant, in lapides immutavit. Postremo Phineus, cum supplex a Perseo veniam petiisset, et impetrasset, casu et temere monstrum intuitus, et ipse conversus est in lapidem. Ex Assyria Perseus cum Andromeda in Graeciam venit, et capite Medusae in saxum vertit Proetum, qui Acrisium Argivorum regno expulerat. Eadem ratione Polydectem ultus est, de sua gloria ob invidiam assidue detrahentem. Denique Acrisium avum casu lapidem fecit. Post multas tandem res praeclarissime gestas, cum a Megapente Proeti filio in ultionem patris occisus esset, in coelum translatus dicitur, ejusque meritis etiam Cepheus, Cassiope, et Andromeda. Constat stellis sex et viginti. Filios reliquit Gorgophontem, Sthelenum, Erythraeum, Bacchemonem. Haec ex *Hyg. fab.* 64. et 244. et 2. *Astron.* 12., *Serv.* ad *A.* 4, 246. et *ib.* 6, 289., *Ov. Met.* 4, 609. et sqq. et 5. *in.* et *Cic. N. D.* 2, 44. etc. *Prop.* 2, 23, 55. Non si Pegaseo vecteris in aere dorso, Nec tibi si Persei moverit ala pedes. ¶ Fuit etiam hoc nomine rex Macedonum Philippi filius, qui et *Perses* dicitur: de quo *Liv. l.* 39. etc. ¶ *Persea* in accusat. et in vocativo *Perseu* Graecae positiones sunt. *Ov. Met.* 4, 610. et *Liv.* 40, 12. ¶ In gen. *Perseos* pro *Persei* Graeca item positio est. *Lucan.* 9, 676, et 682. ¶ Eodem casu *Persi* pro *Persei* dixit *Sall. fr.* ap. *Charis.* 1, 52. et *Tac. A.* 4, 55. et in dativo *Sen. Consol. ad Marc.* 13. *extr.* V. dicta in OGYGES.

PERSĬĂ, ae, et frequentius Persis, idis, f. Περσὶς, provincia Asiae, ampla, ad mare rubrum, quod propterea et sinus Persicus appellatur: a *Perse*, vel *Perseo* rege sic dicta. *Pl. Pers.* 4, 3, 28. Tabellae e Persia allatae. *Virg. G.* 4, 290. Quaque pharetratae vicinia Persidis urget. *Nep. Eum.* 7. Peucestes, qui tunc obtinebat Persidem. *Plin.* 6, 26, 29. Habet a meridie Sittacenen, et Persida. Adde *Lucan.* 3, 258.

PERSĬĀNUS, a, um, adj. ad A. Persium Flaccum pertinens. *Lactant.* 2, 2. Juvat Persianum illud proclamare: (*Pers.* 2, 61.) O curvae in terras animae! ¶ *Appul. Flor. n.* 16. Prius volo causam vobis allegare, cur contulerim me ad Persianas aquas, gratissima prorsus et sanis natabula, et aegris medicabula, *h. e.* ad quendam Julium Persium pertinentes, earum repertorem, vel possessorem, cujus *Id. ib. n.* 18. meminit. Erant autem earum aquarum scaturigines non procul Carthagine.

PERSĬBĒ, adv. acute, callide. *Naev.* ap. *Varr. L. L.* 6, 6., ut *Scal.* legit: Persibe, perite; mox *Varro* addit: Itaque sub hoc (*persibe* grammatici) glossema callide subscribunt. In edd. vulgo leg. *Persibus aperite.*

PERSĪBUS, a, um, adj. peracutus. V. PERSICUS.

PERSICCĀTUS, a, um, part. ab inus. *persicco*, valde siccatus. *Apic.* 7, 6. Persiccatam, et sabano expressam elixam perfundis.

PERSICCUS, a, um, adj. valde siccus. *Cels.* 3, 6. *med.* Si oculi graves, et aut persicci, aut subhumidi sunt. Adde *Festum* in *Substillum.*

PERSĬCĒ, adv. Persarum more, aut lingua. *Quint.* 11, 2. *f.* Themistoclen intra annum optime locutum esse Persice, constat.

PERSĬCUS, peracutum significare videtur, ut Plautus: Nihil deconciliare sibi, nisi qui persicus sapis. Naev.: Et qui fuerit persicus carpenti est ratio. Haec *Festus*, quae corrupta esse putant critici, et sic legenda: Persibus peracutum significare videtur, ut Plautus: Nihil deconciliares illi, nisi quid persibus sapis. Naevius: Et qui fuerit persibus carpenda est ratio. V. SIBUS.

PERSĬCUS, a, um, adj. ad Persidem spectans. *Juven.* 14, 328. Persica regna. *Plin.* 6, 13, 16. et *ib.* 26, 29. et 12, 9, 20. Persicum mare. *Id.* 6, 24, 28. et *ib.* 26, 29. Persicus sinus. *Hor. Od.* 1, 38, 1. apparatus, *h. e.* opulentus, delicatus, splendidus: a Persarum deliciis et luxu. Ap. *Cic. Att.* 15, 9. *Persice porticus* in Lanuvina villa M. Bruti dicitur, quia structa erat ad similitudinem illius, quam Lacedaemonii fabricaverant ex manubiis proelii Plataeensis a Pausania adversus Mardonium Persarum ducem devicti, quaeque a *Vitr.* 1, 1. *Persica porticus* appellatur. *Persicus* cognominatur Carus Aug. in nummis ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 7. p. 519., quia, ut ait *Vopisc. Car.* 8., contra Persas profectus Mesopotamiam cepit, et Ctesiphontem usque pervenit, occupatisque Persis domestica seditione, imperatoris Persici nomen meruit. Item *Persicus Maximus* cognominatus Galerius Maximianus in *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 307, 1., quia, ut narrat *Sex. Aur. Victor Caesar.* 39., provincia credita Maximiano Caesari, uti in Mesopotamiam progrederetur ad arcendos Persarum impetus, Narseum Persarum regem in ditionem subegit. ¶ *Persica malus* est περσικὴ μηλέα, arbor humilis, folio linguae simili, et amygdalae, paulo majore, flore subpuniceo, fructu simili cordi, quod *Persicum malum* vocatur. Nomen habet a Perside, ex qua a Macedonibus post victum Darium in Graeciam translata est. Sacra fuit Harpocrati silentii Deo, ut auctor est *Plut. l. de Iside, et Osiride*, quia ejus folium linguae simile est, fructus cordi. V. *Macr. Sat.* 2, 15. et *Plin. l.* 12. et 13. et *Colum.* 10. a *v.* 409. et *Pall.* 12, 7. ¶ Dicitur etiam *Persicus, i*, f. absolute. *Pall.* 1, 37. Persicus, pirus, pomiferaeque arbores. Adde 12, 7. ¶ *Persicum malum* est fructus Persicae arboris, foris molli lanugine vestitus, carnosus, succulentus, intus osse duro, et scabro, quod nucleum amygdalae similem habet. *Plin.* 15, 12, 11. Sed Persicorum palma duracinis, etc. ¶ Est etiam *Persica malus* ap. *Macrob. l. c.* eadem quae Medica, et citrea: de qua V. ASSYRIUS. ¶ Denique alia ab his, neque cognita nobis est *Persica arbor*, similis piro, folia retinens, quam describit *Plin.* 13, 9, 17. ¶ *Persicum sacrum* erat unus ex pluribus gradibus, per quos mystae Dei Mithrae paulatim ascendebant. *Inscr.* ap. *Don. cl.* 2. *n.* 12. L. Aponius Chrysomallus ob gradum Persicum dedicavit. Alia ap. *Grut.* 1087, 4. Nonius Victor Olympius V. C. P. P., Aur. Victor Augentius V. C. P. tradiderunt Persica prid. Non. April. *feliciter.* V. MITHRAS. ¶ Persicum portum *Pl.* cum ait (*Amph.* 1, 1, 248. et 256.) mare Euboicum videtur significare, quod in eo classis Persarum dicitur stetisse non procul a Thebis. *Fest.* ¶ Denique *Persicus* idem est ac adj. *Perseus*, h. e. ad Persea Macedoniae regem pertinens, in illo *Cic. Off.* 1, 11. *f.* Cum in Macedonia Persico bello miles esset. In *Fastis consularib.* ap. *Grut.* 293. ad ann. U. C. DLXXXII. C. Popillius Laenas, P. Aelius Ligus, ambo primi de plebe. Bellum Persicum.

PERSĬDĔO, es, ēdi, essum, n. 2. διακαθίζομαι, permaneo: ex *per*, et *sedeo*. *Plin.* 17, 24, 36. *n.* 4. Pruinae perniciosior natura, quoniam lapsa p[…] sidet, gelatque.

PERSĪDĬCUS, a, um, adj. Persicus. *Inscr.*, qu[…] pertinet ad ann. a Chr. n. CCCLXXVII, ap. *Gr[…]* 28, 6. Persidicique Mithrae antistes Babylonie te[…] pli. V. MITHRAS.

PERSĪDO, is, n. ἐπικάθημαι, deorsum fer[…] prorsus sido, subsido, descendo, penetro. *Lu[…]* 6, 1123. pestilitasque Aut in aquas cadit, aut fr[…] ges persidit in ipsas.

PERSIGNO, as, a. 1. ἐπισημαίνω, signo, ob[…] gno, notam, signum appono. *Liv.* 25, 7. Cre[…] sunt triumviri bini: uni sacris conquirendis, […] nisque persignandis: alteri etc. *Mela* 1, 19. M[…] syni notis corpus omne persignant, propatulo […] scuntur. Adde *Firm. Math.* 3, 7. *n.* 12.

[PERSĬLĬO, is, n. 4. per aliquem locum sal[…] *Not. Tir.* p. 146. Salit, persilit. *F.*]

PERSILLUM vocant sacerdotes rudiculum pi[…] tum, quo unguine flamen Portunalis arma Quir[…] unguet. *Fest.* Quae verba *Paulus* ita contra[…] Persillum dicebant vas quoddam picatum, in q[…] erat unguentum, unde arma Quirini ungebantur[…]

PERSĬMĬLIS, e, adj. valde similis. *Cic. P[…]* 7. Memoria est germana litteraturae quodammo[…] et in dissimili genere persimilis. *Id. Pis.* 38. *m[…]* Illi autem statuam, istius persimilem, deturba[…] *Hor. A. P.* 6. Credite, Pisones, isti tabulae f[…] librum Persimilem.

PERSIMPLEX, plicis, adj. valde simplex. *T[…] A.* 15, 45. *extr.* Persimplici victu tolerare vita[…]

PERSIS, idis, f. adj. Persica. *Ov. A. Am.* 1[…] Persidas induxit, Cecropidasque rates. *Claud. La[…] Stil.* 1, 51. defixae hospite pulcro Persides. […] *Persis*, absolute, regio Persica. *Ov. A. Am.[…]* 225. Danaeia Persis. Adde *Lucan.* 2, 258. et […] PERSIA.

PERSISTO, is, n. 3. ἐμμένω, persto, perseve[…] permaneo. *Liv.* 38, 14. *med.* Nisi praesens q[…] que in eadem impudentia persistas. ¶ Praet[…] tum *perstiti* commune cum *persto* habet. Ex[…] praeteritum perrari est usus: atque ego prae[…] *Liv.* allatum, *Auron. Eclog.* 1, 22. et *Prud. c[…] Sym.* 2, 772., qui usurpaverit, inveni adhuc […] minem.

[PERSĪTES, ae, m. tithymali species ap. […] *pul. Herb.* 108. *F.*]

PERSĪUS, ii, m. C. Persius, civis R., Lu[…] aequalis, sui temporis doctissimus fuit. *Cic.* […] 2, 6. et *Brut.* 126. et *Fin.* 1, 3. ¶ Persius Fl[…] cus, eques R. et poeta satyricus, natus Vola[…] ris in Etruria, magistros habuit Remmium Pal[…] monem grammaticum, et Verginium Flaccum […] torem, Floruit sub Nerone, decessitque anno […] tatis vigesimo octavo. Ejus vita legitur in fine […] tarum *Suet.*, qui eam quoque scripsisse credi[…] Exstat ejus liber sex Satyrarum, multo qui[…] sale et acumine, sed non minore obscuritate, a[…] ut affectasse eum quidam putent, et in eo ded[…] operam, ut minus intelligeretur. *Quint.* 10, 1. […] Multum et verae gloriae, quamvis uno libro, […] sius meruit. *Mart.* 4, 29. Saepius in libro me[…] ratur Persius uno, quam levis in tota Ma[…] Amazonide. *F.*]

PERSOLĀTĂ, ae, f. nomen herbae. *Plin.* […] 9, 66. Persolata, quam nemo ignorat, Graeci […] arcion (ἄρκειον) vocant, folia habet majora et […] cucurbitis, et hirsutiora, nigrioraque, et cras[…] ra, radicem albam et grandem. Alii leg. *per[…] lata.* A foliorum vero amplitudine est appell[…] quibus caput ab insolatione et pluviis vindicare […] sis. V. PERSONATA.

PERSOLEMNIS, e, adj. valde solemnis. *S[…] Ner.* 28. Puerum Sporum cum dote et flammeo […] solemni nuptiarum celeberrimo officio deductum […] se pro uxore habuit. Alii rectius leg. *per sole[…] nuptiarum.*

PERSŎLĬDO, as, avi, atum a. 1. idem ac […] lido. *Stat. Th.* 1, 352. sicco quos asper hiatu […] solidat Boreas, *h. e.* congelat.

[PERSŎLĬTUS, a, um, adj. multum soli[…] *Not. Tir.* p. 46. Solitus, persolitus. *F.*]

PERSOLLĂ, ae, f. dimin. personae, syn[…] pro personula, ut corolla a corona. *Pl. Curc.* 3, 35. Tun' etiam cum noctuinis oculis odium, […] vocas, ebriolae persolla, nugae?

PERSOLLĀTĂ. V. PERSOLATA et PER[…] NATUS.

PERSOLVO, is, solvi, lutum, a. 3. διαλύω, […] quod solvo, aut totum solvo, [*explico ita, […] nihil restet, quod enodatione, expositione eg[…] nostr. *auflösen*, *entwickeln*, *erklären* : quam si[…] ficationem Noster pravo consilio ad finem reje[…] hoc laudato exemplo. *Cic. Att.* 7, 3. *f.* Si […] hoc ζήτημα persolveris, magna me molestia lib[…] ris. ¶ Hinc derivata est notio, qua de iis […] tur, qui debitam sive pecuniam, sive rem qual[…] cumque reddunt.] *Brut.* ad *Cic. Fam.* 11, 11. T[…] tum me tibi debere existimo, quantum persol[…] difficile est. *Sall. Cat.* 37. Cum alienis nomin[…] liberalitas Orestillae suis copiis persolverit. […] *A.* 1, 37. Pecuniam alicui persolvere. *Suet.* […] 16. legata cum fide. *Cic. Att.* 5, 14. stipend[…]

ilitibus. ℙ Item dare, reddere, et de iis saepe citur, quae aliqua ratione debentur. *Ter. Andr.* , 1, 12. Quod habui summum pretium, persolvi i. *Cic. Planc.* 42. Pollicebar, hos omnia tibi orum laborum praemia pro me persoluturos. *iet. Cal.* 26. Quibus omnibus pro necessitudinis re prope meritorum gratia mors persoluta est. *l. Aug.* 15. Veteranis promissa praemia persolre. Adde *eund. Vesp.* 8. Sic *Flor.* 4, 5. Agri, uos Caesar veteranis pretium militiae persolvebat. *en. Ben.* 5, 16. Inferias alicui persolvere. *Virg.* l. 5, 483. Hanc tibi, Eryx, meliorem animam pro orte Daretis Persolvo. ℙ *Persolvere grates, gra-am*, reddere. *Virg. A.* 1, 604. grates persolvere gnas Non opis est nostrae. Adde *ib.* 2, 537. *Cic. lanc.* 33. Meritam Diis immortalibus gratiam juis honoribus, et memori mente persolvere. ℙ *oenas*, luere, dare, pendere. *Phaedr.* 3, 5. Comensus namque poenas persolvit cruce, et *Cic. hil.* 11, 12. Poenas Diis hominibusque meritas detasque persolvat. Adde *Caes. B. G.* 1, 12., *Sen. g.* 1001. et *Virg. A.* 9, 423. Sic *Tac. A.* 6, 26. *tr.* Sera magis, quam immerita supplicia persolvit; *Claud.* in *Ruf.* 2, 437. Persolvere fraudes, *h. e.* ere. ℙ *Honorem Diis*, facere debito sacrificio pro cepto munere. *Virg. A.* 8, 62. ℙ *Vota*, implere. *c. Har. resp.* 13., *Tac. A.* 3, 64. *extr.* et *Sen. rc. Fur.* 1037. ℙ *justa*, praestare, facere. *Id. edip.* 998. Justa persolvi patri. Adde *Curt.* 6, 6. *Promissa*, praestare. *Cic. Fam.* 3, 9. Velim, iquum quod est promissi ac muneris tui, mihi rsolvas. Sic *Verr.* 2, 5, 71. Cum et populo R. isfactum, et receptum officium Siculis necessa- s meis erit persolutum; et *Planc.* 42. Sinite me, od vobis fretus huic saepe promisi, id a vobis persolvere, *h. e.* per vos, de vestro. ℙ *Episto-*, respondere. *Cic. Att.* 14, 20. Persolvi prie epistolae: venio ad secundam. ℙ In carmine eresin patitur. *Ov. Fast.* 5, 329. consul cum nsule ludos Postumio Laenas persoluere mihi. *in.* 1, 370. Mutua, nec certa persoluenda die.

PERSŌLUS, a, um, adj. idem ac solus, seu me-. *Pl. Men.* 1, 2, 46. Oculum effodito persolum ni, si ullum verbum faxo, nisi quod jusseris.

PERSŌLŪTĀ, ae, f. herba hortensis, ap. Aegy-s. *Plin.* 21, 33, 108. Et persolutam Aegyptus hortis serit coronarum gratia. Alii leg. *perso-am.*

PERSŌLŪTUS, a, um, part. a *persolvo*, solutus. *Att.* 5, 14. Stipendium militibus persolutum. *Or.* 63. Poenae persolutae, *h. e.* datae. *Curt.* 2. *in.* Alexander corpori uxoris ejus *(Darii)* ju-persolutis.

PERSŌNĀ, ae, f. μορμολύκειον, προςωπεῖον, larva rionalis, h. e. ficticia facies, qua fabularum actoutebantur, instar galeae, et totum caput obte-s, aversa parte capillamento instructa, adversa nanum vultum senis, aut adolescentis, aut muis, etc. referens, ore tamen justo latiore, et rolo, qua vox exiret facilius: a *personando*. *Ga-Bassus* ap. *Gell.* 5, 7. Caput et os cooperimenpersonae tectum undique, unaque tantum vocis ttendae via pervium, quoniam non vaga neque usa est, in unum tantummodo exitum collectam ctamque vocem, et magis claros canorosque sos facit. Quoniam igitur indumentum illud oris rescere et resonare vocem facit, ob eam causam sona dicta est, *o* littera, propter vocabuli forn, productiore. Haec *Bassus*. Alii, quia obstat ntitas, ducunt a πρόςωπον, quod veteres Romaritiosa pronunciatione in *personam* mutarunt, ut multa. V. CATAMITUS. *Phaedr.* 1, 7. Persotragicam forte vulpis viderat: O quanta spe-, inquit, cerebrum non habet! *Mart.* 3, 43. scit Proserpina canum: Personam capiti detrahet ilio. *Plin.* 12, 14, 32. Alicui personam capiti ad-re. ℙ Ligneas fuisse personas colligitur ex il-*Prud. adv. Sym.* 2, 646. Ut tragicus cantor litegit ora cavato, Grande aliquod cujus per hiacrimen anhelet. Huc pertinet et illud *Virg.* 2, 387. Oraque corticibus sumunt horrenda cas. ℙ Fictilem memorat *Mart.* 14, 176. et *Lucr.* afferendus. ℙ Olim, inquit *Diomed.* 3, 486., ris utebantur, ut qualitas coloris indicium fat aetatis, cum essent aut albi, aut nigri, aut Personis uti primus coepit Roscius Gallus praeus histrio, quod oculis obversis erat, nec satis rus in personis, nisi parasitus, pronunciabat. c *Diomed.* ℙ De ore lato *personae* est illud *n.* 3, 175. cum personae pallentis hiatum In nio matris formidat rusticus infans. ℙ Prov. γνώμη est illud *Publii Syri* ap. *Gell.* 17, 14. edis fletus sub persona risus est. ℙ A simili-e dicuntur *personae* simulacra et imagines, hoim aut animalium capita vultusque ferentes. *r.* 4, 296. ut si quis prius, arida quam sit Crepersona, allidat pilaeve trabique. *Plin.* 35, 12, Dibutades primus personas tegularum extremis icibus imposuit. *Ulp. Dig.* 19, 1, 17. *f.* Item tat, sigilla, columnas quoque, et personas, e um rostris aqua salire solet, villae esse. ℙ nslate ab histrionibus dicitur *persona* quidquid landi causa assumitur. *Cic. Mur.* 3. Partes lenitatis et misericordiae semper egi libenter; illam vero gravitatis severitatisque personam non appetivi, sed a rep. mihi impositam sustinui. *Liv.* 3, 36. Ille finis Appio alienae personae ferendae fuit: suo jam vivere ingenio coepit. *Sen. ep.* 24. *med.* Non hominibus tantum, sed et rebus persona demenda est, et reddenda facies sua. ℙ Item ipse actor et histrio. Hinc in fronte fabularum *Terentii* et *Plauti* enumerantur *personae*, quae in iis inducuntur loquentes: et *muta persona* est histrio qui prodit quidem, sed non loquitur κωφὸν πρόςωπον. *Ter. Eun. prol.* 25. Colacem esse Naevii et Plauti veterem fabulam: parasiti personam inde ablatam, et militis. Adde *ib.* 32 et 35. Huc pertinet illud *Gell.* 13, 22. Plautus in Truculento, conjugem esse Nerienem Martis, dicit: atque id sub persona militis, in hoc versu: Mars peregre adveniens, etc. *Vell.* 1, 3. Nihil enim ex persona poetae, sed omnia sub eorum, qui illo tempore vixerant, dixerunt. ℙ Universim *persona* est conditio, status, munus, quod quisque inter homines, et in vita civili gerit: [*εἶδος, χαρακτήρ.] *Cic. Phil.* 8, 10. Quam magnum est personam in republica tueri principis! *Plin.* 18, 3, 4. Ipse sua lege damnatus, cum, substituta filii persona, amplius quingentorum jugerum possideret. *Nep. Pel.* 4. *extr.* Denique haec fuit altera persona Thebis, sed tamen secunda, ita ut proxima esset Epaminondae. *Cic. Pis.* 11. Non capiunt angustiae pectoris tui, non recipit levitas ista, non infirmitas ingenii sustinet tantam personam, tam gravem, tam severam, *h. e.* munus consulatus. *Id. Sull.* 3. Istam ipsam personam vehementem et acrem, quam mihi tum tempus et respublica imposuit, jam voluntas et natura ipsa detraxit. *Id. ad Caes. post ep.* 11. *l.* 9. *ad Att.* Ad eam rationem existimabam satis aptam esse et naturam, et personam meam. *Id. Quint.* 13. *extr.* Petitoris personam capere, accusatoris deponere. *Id. Or.* 1, 37. Qui hanc personam susceperit, ut amicorum causas tueatur. *Id. Pis.* 29. Qui philosophiam profitetur, gravissimam mihi sustinere videtur personam. *Id. Or.* 3, 14. *med.* Neque adhuc quam personam teneant, aut quid profiteantur, intelligere potuerunt. *Id. Off.* 1, 32. Ipsi gerere quam personam velimus, a nostra voluntate proficiscitur. Alii leg. *agere*. *Id. Planc.* 41. *extr.* Abjecta quaestoria persona, comitisque sumpta. *Quint. decl.* 9, 22. Ferre personam sceleris. ℙ Item ipse homo, quatenus hanc vel illam personam gerit. *Cic. ad Pomp.* 2. *f. post ep.* 11. *l.* 8. *ad Att.* Ut mea persona semper ad improborum civium impetus aliquid videretur habere populare. *Id. ib.* 12. *med.* Ecquae pacifica persona desideretur, an in bellatore sint omnia. *Id. Cluent.* 29. Hujus Staleni persona, populo jam nota atque perspecta, ab nulla turpi suspicione abhorrebat. *Id. Fam.* 6, 6. *med.* Caesar nunquam, nisi honorificentissime, Pompejum appellat. At in ejus personam multa fecit asperius, etc. *Sen. Apocol. med.* Ne videar in personam, non in rem, sententiam dicere. [*Adde *Suet. Caes.* 43. Certis personis et aetatibus, i. e. hominibus certae conditionis et aetatis. *Tib.* 32. minoribus quoque et personis et rebus, i. e. in minore conditione versantibus, nos: *bei Menschen und Sachen von geringer Bedeutung*. *Aug.* 27. Illis in multorum saepe personam per gratiam et preces exorabilibus, h. e. προςωποληπτούντων, ut est in *N. T.*, quum conditionem, mores, preces, gratiam in singulis magis respicerent, quam legem de proscriptione universa latam. *B. Crus.* in *cl. Suet.* s. v.] ℙ Item pro homine, absolute *Suet. Ner.* 1. Praenomina Cnaei, et Lucii usurparunt, eaque ipsa notabili varietate, modo continuantes unumquodque per ternas personas, modo alternantes per singulas. *Paul. Dig.* 1, 5, 1. Omne jus, quo utimur, vel ad personas pertinet, vel ad res, vel ad actiones. ℙ Apud grammaticos *persona* in verbis, et nominibus est substantia ad propriam significationem dicendi relata, ut *Charis.* 2, 142. definit. Adde *Varr. L. L.* 7, 8. et *ib.* 8, 23. *extr.* et *ib.* 57. et 58., *Quint.* 1, 4., *Diomed.* 1, 323. et *Prisc.* 8, 840.

PERSŌNĀLIS, e, adj. προςωπικός, ad personam seu hominem pertinens. *Personalia* dicuntur a JCtis, quae personae adhaerent, non rei, aut causae. *Paul. Dig.* 8, 3, 37. Usum aquae personalem ad heredem transmitti non oportere. *Id. ib.* 24, 3, 13. Tale beneficium personale est, et cum persona exstinguitur. *Ulp. ib.* 50, 16, 178. Personales actiones. ℙ Ap. grammaticos verbum personale est, quod personas tres habet utroque numero. *Charis.*, *Diomed.*, *Prisc.* passim.

PERSŌNĀLĬTER, adv. cum respectu ad personam. *Arnob.* 3, 124. Etiamsi personaliter ignoramus, qui sint Lares, qui Novensiles, qui Penates, esse illos tamen consensio ipsa vindicat auctorum. *Salv. Gub. D.* 6. *in.* Personaliter diu locuti sumus, et excessisse videmur regulam disputandi. Cogitat enim absque dubio is qui legit: Cogitat de me forsitan, vel dicit. ℙ Ap. grammaticos significat, cum personis, ut Verbum personaliter dictum, *Gell.* 15, 13.

PERSŌNĀTĀ, ae, f. herba, quam eandem cum persolata esse volunt. *Colum.* 6, 17. Venena viperae depellit herba, quam vocant personatam. *Apul. Herb.* 36. *personaciam* vocat. V. v. sq. et PERSOLATA.

PERSŌNĀTUS, a, um, part. ab inus. *persōno*; ὑποδεδυκώς, ὁ ἐν προςωπείῳ, qui persona, h. e. larva indutus est. Proprie personati, teste *Festo*, dicebantur histriones Atellani, quia jus erat iis non cogi in scena ponere personam, quod ceteris histrionibus pati necesse erat. *Cic. Or.* 3, 59. Qui personatum ne Roscium quidem magnopere laudabant. *Hor. Sat.* 1, 4, 54. Quem *(versum)* si dissolvas, quivis stomachetur eodem, Quo personatus pacto pater, *h. e.* pater in comoedia inductus. Intelligit autem Demeam in Adelphis *Terentii*. ℙ *Personata fabula* dicitur, quae agitur a personatis histrionibus. Hoc nomine fabula quaedam *Naevii* inscribitur, non quod primum ab histrionibus personatis acta sit, ut quidam putant, cum multis post annis comoedi et tragoedi personis uti coeperint, sed quia propter inopiam comoedorum acta nova est per Atellanos, qui proprie vocabantur personati. *Fest.* ℙ Per translationem etiam folia herbae persolatae personata dicuntur. *Plin.* 21, 15, 51. Foliis latissimis ad similitudinem eorum, quae personata in nostris amnibus vocamus. ℙ Item translate *personatus* dici potest, quisquis foris aliud ostendit, et intus aliud sentit, et machinatur. *Cic. Att.* 15, 1. Quid est autem, cur ego personatus ambulem? ℙ *Personata felicitas*, quae vera non est, sed simulata, *Sen. ep.* 80. *f.* et *Personati fastus*, supercilium, et severitas affectata et ficta, *Mart.* 11, 2.

PERSŌNO, as, ui, *raro*, avi, itum, n. 1. ἐξηχοῦμαι, valde sono, [*quasi per omnes partes sono impleri. *Cic. Pis.* 10. quum collegae tuae domus cantu et cymbalis personaret. *Id. Rosc. Am.* tota vicinitas nocturnis conviciis personet. *Id. Phil.* 2, 41. personabant omnia vocibus ebriorum.] *Hor. Sat.* 2, 6, 114. simul domus alta Molossis Personuit canibus. [*De auribus: *Cic. Fam.* 6, 18. Jam personare aures ejus hujusmodi vocibus non est inutile. ℙ Instrumento musico canere. *Virg. A.* 1, 744. cithara crinitus Jopas Personat aurata. ℙ Hinc transitive, sonum quasi per aliquem locum mittere, clamore implere.] *Virg. A.* 6, 417. Cerberus haec ingens latratu regna trifauci Personat. *Hor. ep.* 1, 1, 7. Est mihi purgatam crebro qui personet aurem, h. e. in aurem clamet. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 314. qui pulpita socco Personanat, *h. e.* comoedum agit. *Paul. Nol. carm.* 24, 561. castis sanctos quoque vocibus hymnos Personat. ℙ [*Alta voce clamare.] *Cic. Coel.* 20. Illae vero non loquuntur solum, verum etiam personant, huc unius mulieris libidinem esse prolapsam, etc. *Val. Fl.* 2, 163. totam inde per urbem Personat, ut, etc. *h. e.* clamat suadendo, et hortando. [*Tac. A.* 16, 4. plebs personabat certis modis plausuque composito; et 14, 15. plausibus personare formam principis: ubi notanda structura, qualem hujus verbi vix ap. alium invenias.] ℙ Passive. *Solin.* 24. *med.* Mons choris Aegipanum undique personatur. ℙ *Personari* pro *personui*. *Appul. Met.* 5. Jam sumpsit arma, et castra commovit, et aciem direxit, et classicum personavit.

PERSŌNUS, a, um, adj. *Val. Fl.* 4, 418. Io Aspide cincta comas, et ovanti persona sistro. *Petr. Sat.* 120. verno persona cantu virgulta. *Mamert. Grat. act. ad Jul.* 10. Lata camporum balatu, hinnitu, mugitibus persona.

PERSORBĔO, es, ui, a. 2. multum sorbeo. *Not. Tir.* p. 168. Sorbet, sorbuit, persorbet, persorbuit. *Plin.* 31, 11, 47. Spongiae persorbentes.

PERSPECTE, adv. διωραμένως, diligenter, et docte. *Pl. Mil.* 3, 1, 161. Ut docte et perspecte sapit!

PERSPECTĬO, onis, f. perspicientia. *Lact.* 2, 8. *f.* Terrenum animal rerum coelestium perspectionem non capit. Adde *eund. Ira D.* 1.

PERSPECTO, as, avi, atum, frequent. a *perspicio*, diligenter ac totum specto. *Pl. Most.* 3, 2, 128. Quin tu is intro, atque otiose perspectas, ut lubet? *Suet. Aug.* 98. Quamquam non infirmis intestinis, tamen quinquennale certamen gymnicum perspectavit, *h. e.* usque ad finem spectavit. ℙ [*De confusione v. *perspectare* et *prospectare* v. *Schwarz.* ad *Plin. Pan.* 63, 4.]

PERSPECTOR, oris, m. qui perspicit. *Juvenc.* 2, 275. mentis perspector Iesus. Al. leg. *prospector.*

PERSPECTUS, a, um, part. a *perspicio*: διωραμένος, diligenter animadversus, inspectus, exploratus, cognitus, certus. *Cic. Or.* 1, 20. Ars rebus cognitis, penitusque perspectis continetur; et 23. Ars definitur ex rebus penitus perspectis, planeque cognitis, etc. et *ib.* 2, 78. Tota causa pertentata atque perspecta. *Id. ad Brut.* 1, 1. Clodii animum perspectum habeo, cognitum, judicatum. *Id. Balb.* 6. *extr.* Virtus alicujus experta atque perspecta. *Id. Or.* 34. *f.* Erit ei perspectum, nihil ambigi posse, in quo, etc. *Id. Att.* 3, 15. *f.* Fac, ut omnia ad me perspecta et explorata perscribas; et *ib.* 11, 1. Omnem spem habeo in tua erga me mihi perspectissima benevolentia.

[PERSPĔCŬLĀTUS, a, um, part. a *perspeculor*: qui diligenter speculatus est. *Suet. Caes.* 58. Ex-

ercitum neque per insidiosa itinera duxit unquam, nisi perspeculatus locorum situs. *F.*]

PERSPĔCŬLOR, aris, dep. 1. περισκοποῦμαι, diligenter speculor. *Hirt. B. Afr.* 31. Cum de vallo perspecularetur.

PERSPERGO, is, rsi, rsum, a. 3. καταπάσσω, idem ac aspergo. *Cic. Or.* 1, 34. *f.* Quo tanquam sale perspergatur omnis oratio. *Cato R. R.* 130. Ligna amurca cruda perspergito. *Solin.* 42. Prusiadem urbem alluit Hylas flumen, et perspergit Hylas lacus.

PERSPĬCĀBĬLIS, e, adj. conspicuus. *Ammian.* 14, 8. Tarsus urbs perspicabilis. Adde *August. ep.* 32. *ad Paul.*

PERSPĬCĀCĔ, adv. perspicaciter. *Afran.* ap. *Non.* 11, 31. Quam perspicace, quam benigne, quam cito! Al. leg. *perspicate.*

PERSPĬCĀCĬĂ, ae, f. idem ac perspicacitas. *Cic. Att.* 15, 16. Quod ipsum perspicaciam aliquam significaret. Alii pro *perspicaciam* reponunt, et rectius, προκοπὴν, h. e. progressum, profectum.

PERSPĬCĀCĬTAS, atis, f. πολυδέρκεια, acumen. *Cic. Att.* 1, 18. *f.* Et si ex iis, quae scripsimus (tanta es perspicacitate) etiam a me non scripta perspicis, etc.

PERSPĬCĀCĬTER, adv. acute, cum perspicientia. *Ammian.* 29, 4. *med.* Omnibus perspicaciter inquisitis.

PERSPĪCĀTĒ. V. PERSPICACE.

PERSPĪCAX, acis, adj. omn. gen. ὀξυδερκής, qui valde perspicit, acutus, solers. *Cic. Off.* 1, 28. *f.* Sequemur et id, quod acutum et perspicax natura est, etc. *Vet. Poeta* ap. *eund. ib.* 3, 26. Palamedis perspicax prudentia. *Ter. Heaut.* 5, 1, 1. Ego, me non tam astutum, neque ita perspicacem esse, id certo scio; et 2, 3, 129. Patrem novisti, ad has res quam sit perspicax. *Appul. Met.* 2. Homo perspicacior Lynceo, vel Argo, et oculeus totus.

PERSPĪCĬBĬLIS, e, adj. qui perspici potest. *Vitr.* 9, 4. *med.* Perspicibilis et patens solis splendor.

PERSPĬCĬENTĬĂ, ae, f. θεωρία, perfecta visio, vel cognitio. *Cic. Off.* 1, 5. Aut enim in perspicientia veri, solertiaque versatur, etc.

PERSPĬCĬO, is, exi, ectum, a. 3. διοράω, introspicio, pervideo. *Caes. B. G.* 2, 17. *f.* Sepes instar muri munimenta praebebant, quo non modo non intrari, sed ne perspici quidem posset. ℙ Item συνοράω; penitus inspicio, diligenter animadverto, plane video, cognosco, intelligo: et tum ad oculos, tum ad animum refertur. *Val. Max.* 1, 7. *n.* 2. Augustus vero, praeter naturalem animi in omnibus rebus subtiliter perspiciendis vigorem, etiam, etc. *Pl. Cas.* 3, 6, 24. Perspicito prius, quid intus agatur. *Cic. Fam.* 5, 6. *f.* Domum tuam, atque aedificationem omnem perspexi, et vehementer probavi. Adde *ib.* 9, 15. *extr. Plin.* 17, 10, 14. Minimis id granis constat, ut vix perspici quaedam possint. *Cic. Leg.* 1, 22. Cum se ipse perspexerit, totumque tentarit, intelliget, etc. *Id. Sull.* 27. Perspicite etiam atque etiam judices, etc. penitus introspicite Catilinae, Autronii, ceterorumque mentes. *Lucr.* 1, 478. Perspicere ut possis res gestas funditus omnes. *Cic. Q. Fr.* 1, 4. *f.* Sed tu perspice rem, et pertenta. *Id. Agr.* 2, 35. Hoc, quaeso, perspicite, atque cognoscite. *Id. Manil.* 9. *f.* Conjectura perspicere aliquid. *Id. Or.* 2, 78. Totam causam pertentare, atque perspicere. *Caes. B. G.* 5, 5. Perpaucos, quorum in se fidem perspexerat, relinquere in Gallia decreverat. *Cic. Verr.* 2, 2, 2. Cujus virtutem hostes, misericodiam victi, fidem ceteri perspexerunt. *Id. Fam.* 3, 10. Nollem accidisset tempus, in quo perspicere posses, quanti te facerem: quamquam in consuetudine quotidiana perspexisses, sicut perspicies. *Id. Amic.* 17. Quidam saepe in parva pecunia perspiciuntur, quam sint leves. ℙ [*Confund. *perspicere* et *prospicere*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 6, 484. 7, 199.]

PERSPĬCŬĒ, adv. φανερῶς, dilucide, aperte, manifeste. *Cic. Fin.* 3, 3. *extr.* Plane et perspicue expedire aliquid. *Id. Verr.* 1, 7. *med.* Aperte et perspicue nulla esse judicia. *Id. Coel.* 11. Non me haec movent, quae perspicue falsa sunt. *Plin.* 18, 28, 68. *n.* 3. Dilucide atque perspicue.

PERSPĬCŬĬTAS, atis, f. ἐνάργεια, evidentia. *Cic. Acad.* 4, 6. Nihil est clarius ἐναργείᾳ, ut Graeci, perspicuitatem aut evidentiam nos, si placet, nominemus. *Id. N. D.* 3, 4. Neque ego in causis, si quid est evidens, argumentari soleo: perspicuitas enim argumentatione elevatur. ℙ Proprie est pelluciditas. *Plin.* 37, 10, 54. Sunt qui maxime probent vitream perspicuitatem in his. Adde *ib.* 5. *f.* ℙ In verbis, inquit *Quint.* 8, 2. *in.* praecipuam habet proprietatem.

PERSPĬCŬUS, a, um, adj. διαφανὴς, qui usquequaque perspici potest, pellucidus. *Ov. Met.* 5, 588. Perspicuas (*aquas*) imo, per quas numerabilis alte Calculus omnis erat. *Plin.* 31, 7, 39. Sal maxime perspicuus. *Mart.* 8, 68. Perspicua gemma. *Id.* 4, 86. Perspicuus calix. *Stat. Silv.* 3, 3, 94. Nives perspicuae, *h. e.* crystalla. ℙ Translate est apertus, manifestus, evidens, minime dubius. *Cic. N. D.* 3, 4. Quasi vero hoc perspicuum sit, constetque inter omnes, esse Deos; et *ib.* 2, 2. Quid potest esse tam apertum, tamque perspicuum, etc.? *Id. Rosc. Am.* 7. Quod adhuc est suspiciosum, perspicuum res ipsa faciet. *Id. Dom.* 24. *f.* Se in medios hostes ad perspicuam mortem injecisse. [*De discrimine inter *perspicuus* et *pellucidus* v. in h. v.]

PERSPĪRO, as, a. 1. valde spiro, aut spirando transeo. *Cato R. R.* 157. *med.* Venae omnes ubi sufflatae sunt ex cibo, non possunt perspirare in toto corpore. *Plin.* 2, 45, 45. Venti flati, atque perspirantes.

PERSTERNO, is, a. 3. perfecte vel totum sterno. *Liv.* 10, 47. Damnatis aliquot pecuariis, via a Martis silice ad Bovillas perstrata est. *Vitr.* 7, 1. *f.* Cum fuerit hoc ita perstratum, supra nucleus inducatur.

PERSTĪMŬLO, as, a. 1. idem ac stimulo. *Tac. A.* 4, 12. *extr.* Agrippinae proximi illiciebantur pravis sermonibus spiritus perstimulare.

PERSTĪNO. V. PRAESTINO.

PERSTO, is, stiti, statum, n. 1. διαμένω, ἐμμένω, permaneo, persevero, persisto. *Cic. Off.* 3, 9. *f.* Urgent rustice sane: negant enim posse, et in eo perstant. *Id. Fin.* 2, 33. Pertinacissimus fueris, si in eo perstiteris, ad corpus ea, quae dixi, referre. *Id. Acad.* 4, 8. *med.* Tamenne in ista pravitate perstabitis? *Id. Rosc. Com.* 9. *f.* Perstat in impudentia. *Caes. B. G.* 7, 26. Ubi eos perstare in sententia viderunt. *Val. Fl.* 4, 143. dictis perstantem cernit in Isdem. *Liv.* 8, 34. Se tamen perstaturum in incepto; et *ib.* 33. Cum perstaret incepto immitis animus. Al. leg. *in incepto. Sen. Troad.* 589. Hic ipse, quo nunc contumax perstas, amor monet, etc. *Virg. A.* 2, 650. Talia perstabat memorans, fixusque manebat; et *ib.* 5, 812. Nunc quoque mens eadem perstat mihi. *Hor. Sat.* 2, 5, 39. Persta, atque obdura. *Ov. Pont.* 4, 10, 83, Haec tibi, qui perstas indeclinatus amico. ℙ Cum infinito. *Id. ib.* 1, 5, 34. Damnosa persto condere semen humo. *Val. Fl.* 7, 58. perstas non cedere terris. *Tac. A.* 4, 38. Perstititque posthac aspernari talem sui cultum. *Sil.* 5, 104. ne coelicolis contendere perstet. ℙ Passive impersonaliter. *Liv. Epit.* 49. Catonis sententia pervicit, ut in decreto perstaretur. Alii omitt. *in. Liv.* 37, 9. Senatus et optimates in Romana societate perstandum censebant. [**Tac. A.* 13, 37. si perstaretur in bello.] ℙ Pro durare. *Ov. Fast.* 3, 137. Laurea flaminibus, quae toto perstitit anno, Tollitur, et frondes sunt in honore novae. *Id. Met.* 15, 177. nihil est toto, quod perstet, in orbe: Cuncta fluunt. *Id. Her.* 18, 206. Cum tua contigero litora, perstet hiems. ℙ [*Confund. *perstat* et *prostat*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 5, 211.]

PERSTRĀTUS. V. PERSTERNO.

PERSTRĒNŬĒ, adv. valde strenue. *Ter. Ad.* 2, 1, 13. Abi perstrenue, ac fores aperi. Ita legit *Non.* 4, 5., alii *abi praestrenue*, aut *abi prae strenue.*

PERSTRĔPO, is, pui, pitum, n. 3. καταψοφέω, valde strepo. *Ter. Eun.* 3, 5, 52. Abeunt lavatum, perstrepunt. *Stat. Ach.* 2, 76. Rumor in arcana jamdudum perstrepit aula, Virginibus qua fida domus, venisse Pelasgum Ductores. *Claud. in Ruf.* 1, 213. Turba salutantum latas ibi perstrepit aedes, *h. e.* strepit per aedes, ut *Virg. A.* 6, 171. personat aequora concha. [*M. Aur.* ap. *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 4, 5. Jubilis suis cubiculum meum perstrepunt. *F.*] ℙ Passive. *Appul. Met.* 3. *in.* Quati fores interdum, et frequenti clamore januae nostrae perstrepi.

PERSTRICTĬO, onis, f. perfrictio. *Veg. Vet.* 1, 35, Qui ex perstrictione febrit, rigidus est. Adde *ib.* 38.

PERSTRICTUS, a, um, part. a *perstringo*, valde strictus. *Plin.* 17, 24, 37. *n.* 1. Quoniam perstrictus gelu non potuit eo pervenire humor. Alii leg. *praestrictus. Veg. Vet.* 3, 53. Stomachus nimio rigore perstrictus, nec coquere poterit, etc.

*PERSTRĪDO, is, n. 3. *German. in Arat.* 1, 6. Leviter perstridunt caerula (*maria*) venti. *B. A.*

PERSTRINGO, is, inxi, ictum, a. 3. διασφίγγω, valde stringo. *Cato R. R.* 32. Vites bene nodentur per omnes ramos: diligenter caveto, ne vitem praecipites, et ne nimium perstringas. *Grat. Cyn.* 296. Verum ubi Caurino perstrinxit frigore vesper. ℙ Translate. *Liv.* 1, 25. Ut micantes fulsere gladii, horror ingens spectantes perstringit, *h. e.* corripit. Eodem modo et *Val. Fl.* 7, 81. locutus est. Sic 7, 194. Virginis ecce novus mentem perstringere languor Incipit. ℙ Est etiam percurrere feriendo, aut sulcando. *Cic. Agr.* 2, 25. *f.* Quod solum tam exile et macrum est, quod aratro perstringi non possit? *h. e.* aratro tanquam radi, et scindi. Sic *Phil.* 2, 40. Aratri vomere portam Capuae paene perstrinxisti. *Sen. Ag.* 534. Ajacem flamma perstrinxit cadens, *h. e.* fulmen ambussit. *Virg. A.* 10, 344. magnique femur perstrinxit Achatae, *h. e.* scarificavit, leviter vulneravit. *Sil.* 4, 118. rostroque coruscae Perstringens (*Jovis ales*) conum galeae. ℙ Translate. *Cic. Planc.* 14. Ille L. Crassi, ille M. Antonii voluntatem asperioribus facetiis perstrinxit impune, *h. e.* pupugit, carpsit; et *Sext.* 6. Qua in oratione si asperius in quo
dam homines invehi vellem, quis non concedere
ut eos, quorum sceleris furore violatus essem, v
cis libertate perstringerem? *Id. Sull.* 16. Nem
unquam me tenuissima suspicione perstrinxit, que
non praeverterim. [*Hoc dicendi genus maxime T
cito frequentatur. Exempla v. ap. *Boettich.* in *Le
Tac.* p. 356.] Item strictim breviterque dicere,
veluti in transcursu atque obiter: ducta metapho
vel a sagitta, quae leviter pungit, et praetervol
nec infigitur, vel ab aratro, quod proscindit,
transit. *Cic. Rosc. Am.* 32. *extr.* In animo est
viter transire, ac tantummodo perstringere una
quamque rem. *Id. Or.* 2, 49. Perquam brevit
perstringere, atque attingere. *Id. Phil.* 2, 19. S
reliquum vitae cursum videte: quem quidem cele
ter perstringam. ℙ *Oculos perstringere* est fer
nimio lumine, atque adeo restringere et coarcta
(nam et palpebras ad nimium lumen claudere
lemus) ut cernendi facultatem amittant: et ref
tur etiam ad animum. *Lucil.* ap. *Non.* 1, 1
Perstringatque oculorum aciem splendore mica
Adde *Pl. Mil.* 1, 1, 4. *Plin.* 2, 18, 16. Cum so
radii visus perstrinxere nostros. *Auct. ad Her.*
50. Existimat se gemmae nitore, et auri splen
re aspectus omnium perstringere. *Cic. Sen.*
med. Impedit enim consilium voluptas rationi i
mica, ac mentis, ut ita dicam, perstringit ocul
Id. Rab. Post. 16. Nec illius animi aciem perstr
git splendor sui nominis, nec mentis quasi lumi
bus officit altitudo fortunae et gloriae. *Id.*
Brut. 1, 18. Qui splendore falsi honoris objec
aciem boni ingenii perstringi posse confidunt.
Phil. 12, 2. Quod videbam equidem, sed quasi
caliginem: perstrinxerat aciem animi Bruti sal
Gell. 11, 13. *f.* Uti caveretis, ne vos facile p
stringeret modulatus aliquis currentis facundiae
nitus. *Stat. Th.* 5, 666. Et juvenem multo p
stringunt lumine. ℙ *Perstringere aciem gladii,*
Plin. 15, 14, 15. est obtundere, hebetare. Q
sensu *Hor. Od.* 2, 1, 17. Jam nunc minaci m
mure cornuum Perstringis aures, nimio strep
obtundis, et exsurdas. ℙ In plerisque ex all
exemplis, praesertim vero cum de acie oculor
sermo est, *praestringo* legunt alii ex probatis M
Facile enim fuit librariis alterum pro altero po
re, cum in codicibus manu exaratis soleant *p*
pro, et *prae* per notam unius *p* transversa sub
lineola exhiberi. Hujus varietatis plura exem
affert *Drakenb.* ad *Sil.* 1, 358., 5, 548. et 6,

PERSTRUCTUS, a, um, part. a *perstruo*,
que ad finem exstructus. *Vitr.* 7, 4. Cum pa
in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRŬO. V. PRAESTRUO.

PERSTŬDĬOSĒ, adv. valde studiose. *Cic. B*
56. *f.* Eumque audire perstudiose solerem.

PERSTŬDĬOSUS, a, um, adj. πολυσπουδα
valde studiosus. *Cic. Tusc.* 5, 22. Musicorum
ro perstudiosus. *Id. Sen.* 1. *f.* Graecarum li
rarum perstudiosum esse.

PERSUĀDĔO, es, asi, asum, a. 2. ἀναπεί
eo usque suadeo, ut credatur, probetur, fiat
quod suadeo, fidem facio, probo. *Ov. A. Am*
371. Tum de te narret: tum persuadentia ve
Addat. *Cic. Or.* 1, 31. Oratoris officium est
cere ad persuadendum accommodate. *Pl. Truc*
2, 98. Metuebat, ne sibi persuaderes, ut,
Caes. B. G. 6, 13. In primis hoc volunt per
dere, non interire animas. *Sall. Jug.* 39. Huic
binus persuadet, regnum Numidiae ab senatu
tat. *Caes. B. G.* 3, 18. Huic magnis prae
pollicitationibusque persuadet, uti ad hostes tr
eat. *Id. ib.* 1, 6. Allobrogibus sese persuas
existimabant. *Cic. Phil.* 2, 10. Duo sunt tem
ra, quibus aliquid contra Caesarem Pompejo
serim: unum, ne, etc. alterum, ne, etc. quo
si utrumvis persuasissem, in has miserias nunq
incidissemus. *Id. Tusc.* 4, 27. *f.* Ne si forte
paupertate non persuaseris, sit aegritudini co
dendum. *Id. Fam.* 11, 5. *f.* Velim sibi ita
suadeas, me tuis consiliis nullo loco defutur
Ant. ad *Cic. post ep.* 8. *l.* 10. *ad Att.* Sic e
volo te tibi persuadere, mihi neminem esse ca
rem te. *Nep. Eum.* 3. Militibus persuasit, se
tra Barbaros proficisci; et *Cic. Att.* 16, 5.
cum mihi non modo confirmasset, sed etiam
suasisset. ℙ inducere, illicere. *Ter. Ad.* 3, 4,
Hoc quidem ferendum aliquo modo est: persu
nox, amor, vinum, adolescentia. ℙ Cum infi
Gell. 4, 5. Quod cum ita fieri persuasissent,
lati ad populum, proditique sunt; et *Nep. Dio*
Persuasit ei tyrannidis facere finem. ℙ Cum
cus. personae. *Petr. fragm. Trag.* 46. *Burm.*
qua die te persuadeam, ut ad villam venias; et
Persuadeo hospitem nostrum, ut, etc. *Serv.*
que ad *A.* 10, 10. affert, tanquam ex *Ennio:*
te persuasit? Etiam *suadeo* hunc casum adm
ℙ Passive impersonaliter. *Caes. B. G.* 1, 40.
quidem persuaderi, cognitis suis postulatis,
neque suam, neque populi R. gratiam repudi
rum; et *ib.* 2, 10. *extr.* His persuaderi, ut diu
morarentur, non poterat. *Pl. Bacch.* 4, 9,
Persuasum est facere, cujus nunc me facti pu

Pro simplici suadeo, aut valde suadeo. *Ter.*
ndr. 3, 3, 45. Et is mihi persuadet, nuptias,
antum queam, ut maturem. Al. plerique legunt
adet.

PERSUĀSĬBĬLIS, e, adj. πιθανὸς, qui persuade-
potest, probabilis, veri similis. *Quint.* aliquo-
es 2, 15., ubi de rhetoricae definitione disserit,
Latine vertit vocem *Aristotelis*, et aliorum, πι-
ανός. Est qui legit *persuadibilis.*

PERSUĀSĬBĬLĬTER, adv. πιθανῶς, verisimiliter,
robabiliter. *Cels.* ap. *Quint.* 2, 15. Finis rheto-
ces est, dicere persuasibiliter in dubia, et civili
ateria. Adde *Quint. ib.* Hermagorae Graeca ver-
a vertentem. *Cic. Inv.* 1, 5. dicit, apposite ad
rsuasionem.

PERSUĀSĬO, onis, f. πεῖσις, ἀνάγνωσις, actus
rsuadendi. *Cic. Inv.* 1, 5. Officium ejus facul-
tis videtur esse, dicere apposite ad persuasionem.
st. 34, 4. Hortati sunt, ut in auctorem retor-
eat scelus: nec difficilis persuasio fuit. ¶ Pas-
e est credulitas, firma opinio, fides. *Plin.* 25,
3. Durat tamen tradita persuasio in magna
rte vulgi, veneficiis et herbis id cogi. *Id.* 30,
, 39. Nervos abscissos illitis vermibus solidari,
rsuasio est. *Quint.* 1, 1. Qui paulum aliquid
ra primas litteras progressi, falsam sibi scien-
e persuasionem induerunt. *Id.* 2, 4. *med.* Ar-
gans de se persuasio. *Suet. Tib.* 69. Persuasio-
plenus, cuncta fato agi.

PERSUĀSORĬUS. V. PERFUSORIUS.

PERSUASTRIX, icis, f. quae persuadet. *Pl.*
cch. 5, 2, 47. Eccas tandem probri perlecebrae,
persuastrices. Apud *Capell.* 5, 167. habetur *per-*
asitrices.

PERSUĀSUS, a, um, part. a *persuadeo:* πε-
σμένος, creditus, pro certo habitus. *Cic. Tusc.*
29. Opinio mali, quo viso, et persuaso aegri-
do insequitur necessario. *Id. Verr.* 2, 5, 25. *extr.*
dieque omnes sic habent persuasum, istum, etc.
ut. ad *Cic. Fam.* 11, 9. Sed quod mihi persua-
simum est, Lepidum recte facturum nunquam.
lum. 12, 1. *med.* Ea porro persuasissimum ha-
e debebit, etc. ¶ *Homo persuasus*, cui persua-
n est, qui pro certo habet, qui decrevit. *Auct.*
Her. 1, 6. Cum animus auditoris persuasus vi-
ur esse ab iis, qui ante contra dixerunt. *Ov.*
Am. 3, 679. Jamdudum persuasus erit, mise-
itur ultro. *Phaedr.* 1, 8. Tandem persuasa est
ejurando gruis. *Val. Max.* 3, 8. *n.* 1. Capua
liae regnum nefaria defectione pacisci persuasa.
t. 2, 11. Nihil est difficile, persuadere persua-
mori: γνώμη.

PERSUĀSUS, us, m. persuasio: In sexto casu
g. *Cic. fragm.* ap. *Quint.* 5, 10. *med.* Hujus
rsuasu, et inductu. *Pl. Epid. argum.* 1. Emit
cinam, filiam credens, pater, persuasu servi.

[PERSUĀVIS, e, adj. valde suavis *Jul. Valer.*
gest. Alex. M. (ed. *A. Maio*) 3, 30. Persuavis
us. *F.*]

PERSUĀVĬTER, adv. valde suaviter. *August.*
sic. 4, 13. Dic mihi, quomodo tibi aurem tan-
metrum hoc. *D.* persuaviter.

PERSUBTĪLIS, e, adj. valde subtilis. *Cic. Planc.*
Et quoniam tua fuit perelegans, ac persubtilis
tio. *Lucr.* 3, 180. Animus persubtilis, atque
utis Perquam corporibus factus.

PERSULCANS, antis, part. ab inus. *persulco*,
cos ducens, translate navigans. *Appul. Met.* 4.
sim maria persulcantes tritonum catervae. Al.
persultantes.

PERSULCĀTUS, a, um, part. ab inus. *persulco*,
cis cavatus, aratus. *Claud. in Ruf.* 1, 136. ru-
que severas Persulcata genas.

PERSULTĀTOR, oris, m. qui persultat. *Symm.*
6, 23. (al. 22.) Bajani litoris persultator.

PERSULTO, as, avi, atum, n. 1. σκιρτάω, su-
rem aliquam salto: quod proprie ferarum est,
pecudum, quae in pabuli ubertate identidem sub-
unt. *Lucr.* 1, 14. Inde ferae pecudes persul-
t pabula laeta. *Sen. Prov.* 4. *f.* Super durata
cie stagna persultant. *Tac. H.* 5, 15. Germani
s vadis persultabant. *Id. A.* 4, 47. Qui ante
um more gentis cum carminibus et tripudiis
sultabant. Adde *Sil.* 3, 385. et *Sen. Ira* 2, 31.
Est item cum petulanti quadam insultatione lo-
agrumve percurrere, et interdum saltando lae-
m animi ostendere. *Liv.* 34, 20. Quam saepe
agro eorum impune persultassent. *Tac. H.* 3,
Captam Italiam persultare. *Id. A.* 11, 9. Ibero
citu campos persultante. *Prud.* περὶ στεφ. 11,
Haec persultanti, *h. e.* superbe imperanti. ¶
voce *Id. Hamart. praef.* 10. Vox ecce summo
a persultat throno, *h. e.* resonat, resultat.

[PERSŬO, is, a. 3. per aliquam rem suo. *Not.*
p. 136. Suit, persuit. *Gloss. Philox.* Persuo,
ῥάπτω. *F.*]

PERTĀBESCO, is, ui, n. 3. valde tabesco.
r. Aetn. 472. Tum si quis lapidum summo per-
it igni, *h. e.* excoctus est, exesus, commi-
s.

PERTAEDĔO, es, ui, n. 2. ἀδημονέομαι, taedio
menter afficior. *Gell.* 1, 2. Jamque omnes finem cuperent, verbisque ejus defatigati pertaeduissent. ¶ *Pertaedet, ebat.* V. infra.

PERTAEDESCIT, ebat, impers. 3. idem ac pertaedet. *Cato R. R.* 156. *f.* Nolito multum dare, ne pertaedescat.

PERTAEDET, ebat, taesum est, impers. 2. ἀδημονεῖται, taedio vehementer affici. *Cic. Q. Fr.* 1, 2, 2. Pertaesum est enim levitatis. *Gell.* 15, 20. Quarum matrimonii pertaedebat. *Nep. Att.* 15. Nunquam suscepti negotii eum pertaesum est. *Pl. Most.* 1, 4, 4. Ita me ibi male convivii, sermonisque pertaesum est. *Lucr.* 3, 1074. Exit saepe foras magnis ex aedibus ille, Esse domi quem pertaesum est. ¶ Cum dativo. *Gracch.* ap. *Diomed.* 1, 291. Usque adeo pertaesum vos mihi esse.

PERTAESUS, a, um, part. a *pertaedeo:* qui pertaeduit, ἐξαπορούμενος. *Tac. A.* 15, 51. Lenitudinis eorum pertaesa. *Suet. Caes.* 7. Et quasi pertaesus ignaviam suam, quod nihil dum a se memorabile actum esset. ¶ Antiqui dixere *pertisus*. V.

PERTANGO, pro Pertingo, is, a. 3. *Apic.* 6, 9. Pullum assabis, et suo sibi jure pertangis, *h. e.* perfundis. Adde 8, 8.

PERTĔGO, is, exi, ctum, a. 3. καταστεγάζω, omni ex parte tego. *Pl. Rud.* 1, 2, 35. Qui pertegamus villam. ¶ Translate. *Id. Trin.* 2, 2, 41. Benefacta benefactis aliis pertegito, ne perpluant.

PERTĔMĔRĀRĬUS, a, um, adj. valde temerarius. *Imp. Anastas. Cod.* 12, 21, 2. Cum perabsurdum, perque temerarium sit, etc.

PERTENDO, is, endi, ensum, a. 3. διατείνω, usque tendo, contendo: et translate persisto, persevero. *Varr. L. L.* 4, 1. Cum demonstratur, in quo non debet pertendere, et pertendit, pertinacia est. *Prop.* 2, 12, 17. Quod si pertendens animo vestita cubaris, etc. *Ter. Eun.* 1, 1, 6. Verum si incipies, usque pertendes naviter. ¶ *Pertendere aliquid*, usque ad finem perducere. *Id. Heaut.* 5, 5, 9. Video non licere, ut coeperam, hoc pertendere. ¶ Significat etiam recta tendere, contendere, pergere usque ad aliquem locum. *Liv.* 5, 8. *f.* Perpauci in majora castra, pars maxima Romam pertenderunt. *Hirt. B. Alex.* 30. Protinus victor ad regis castra pertendit. [**Suet. Caes.* 4. ab Rhodio, quo pertenderat in Asiam, i. e. totum iter, s. finem itineris destinaverat; et *ib.* 32. pertendit ad alteram ripam, Gr. διέβη. *Id.* in vita *Plinii:* quum flagrante Vesevo ad explorandas propius causas Liburnica pertendisset.] ¶ Item conferre, contendere, comparare. *Cic. Balb.* 5. Nos Pompeji decretum cum legibus conferemus? cum foederibus omnia acerbissima diligentia pertendemus? Al. leg. *perpendemus.*

[PERTĔNĔO, es, ui, a. 2. semper teneo. *Hieron. ep.* 66. *n.* 13. Ego quidem Romae non eram, et tuus me tenebat eremus, atque utinam pertenuisset! *F.*]

PERTENTĀTUS, a, um, part. a *pertento:* valde tentatus. *Vitr.* 8, 1. *f.* Cum haec ita erunt pertentata, etc. *Tac. A.* 6, 20. Quem accitum, et diversis sermonibus pertentatum, postremo Graecis verbis adlocutus, etc. ¶ affectus. *Appul. Met.* 1. Insolita vinolentia ac diuturna fatigatione pertentatus, sopitus jam stertebat altius.

PERTENTO, as, avi, atum, a. 1. ἀποπειράομαι, vehementer tento, exploro, expiscor. *Tac. H.* 2, 49. Allatis pugionibus duobus, cum utrumque pertentasset. *Id. ib.* 1, 29. Placuit pertentari animum cohortis. *Ter. Andr.* 3, 4, 9. Sed ea gratia simulavi, vos ut pertentarem. *Plin. ep.* 1, 20. *med.* Omnia pertento, omnia experior, πάντα denique λίθον κινῶ. ¶ Item pro considerare. *Cic. Q. Fr.* 1, 4. *f.* Sed tu perspice rem, et pertenta. ¶ Item pro permovere, commovere. *Virg. A.* 1, 506. Latonae tacitum pertentant gaudia pectus. *Id. G.* 3, 250. ut tota tremor pertentet equorum Corpora. *Id. A.* 7, 354. Ac dum prima lues udo sublapsa veneno Pertentat sensus, atque ossibus implicat ignem. *Petr. Sat.* 127. Tam dulcis sonus pertentabat aera, ut putares inter auras canere Sirenum concordiam. Al. leg. *pertentatum mulcebat aera.*

PERTĔNŬIS, e, adj. πολύλεπτος, valde tenuis. *Plin.* 18, 6, 7. *n.* 2. Sabulum pertenue. ¶ Translate sumitur pro valde parvo. *Cic. Fam.* 14, 3. Spes salutis pertenuis ostenditur. *Id. Agr.* 2, 32. Cum pertenui discrimine separarentur. *Id. Or.* 1, 23. Mihi dicendi aut nullam artem, aut pertenuem videri. *Id. Verr.* 1, 6. *f.* Pertenue argumentum. *Id. Cluent.* 60. *f.* Pertenuis suspicio.

PERTĔPĬDUS, a, um, adj. valde tepidus. *Vopisc. Carin.* 17. Fons aqua pertepida.

PERTĔREBRĀTUS, a, um, part. a *perterebro:* perforatus. *Vitr.* 8, 7. *med.* Lapis perterebratus. *Arnob.* 3, 107. Aures etiam sequitur ut habeant curvis perterebratas anfractibus, *h. e.* aures, quae habent introitus multis cum flexibus, ut *Cic. N. D.* 2, 57. *med.* loquitur.

PERTĔREBRO, as, avi, atum, a. 1. διατρυπάω, idem ac terebro, seu plane terebro. *Cic. Div.* 1, 24. Annibalem Coelius scribit columnam auream perterebravisse.

[PERTĔRES, ĕtis, adj. omn. gen. valde teres. V. *Appul. l. c.* in ORRHOPYGIUM. *F.*]

PERTERGĔO, es, ersi, a. 2. ἀπομάττω, diligenter tergeo, abstergeo. *Colum.* 12, 9. Munda spongia vasa pertergeo. *Hor. Sat.* 2, 8, 11. Gausape purpureo mensam pertersit. *Lucr.* 4, 248. Isque (*aer*) ita per nostras acies perlabitur omnis, Et quasi perterget pupillas, atque ita transit. Est qui leg. *praeterget.*

PERTĔRO, is, trivi, itum, a. 3. κατατρίβω, valde tero, perfrio, protero, comminuo. *Colum.* 12, 38. *f.* Myrti baccam cum paulum siccaverunt, perterunt ita, ut quantum fieri potest, interiora semina integra permaneant: tum per lineum fiscum, quod pertriverunt, exprimunt.

PERTERĔFĂCĬO, is, a. 3. ἐκπλήσσω, valde terrefacio, perterreo. *Ter. Andr.* 1, 1, 142. Perterrefacias Davum.

PERTERRĔFACTUS, a, um, part. a *perterrefacio:* valde terrefactus. *Brut.* ap *Cic. Fam.* 11, 20. Sperare eos, te perterrefacto, adolescente impulso, posse magna consequi praemia. Alii leg. *pertimefacto.*

PERTERRĔO, es, ui, itum, a. 2. καταπλήττω, valde terreo. *Cic. Caecin.* 9. Ferro, inquit, te rejeci, atque perterrui. *Ter. Eun.* 5, 3, 13. Hunc perterrebo sacrilegum. *Caes. B. G.* 7, 4. *extr.* Magnitudine poenae perterrere alios; et *ib.* 7, 5. Similitudine armorum vehementer nostros perterruerunt.

PERTERRICRĔPUS, a, um, adj. ἐκπληκτικὸς, terrorem crepando incutiens. *Lucr.* 6, 128. de tonitru: Tum perterricrepo sonitu dat missa (*nubes*) fragorem. *Cic. Or.* 49. ex Poeta: Habeo istam ego perterricrepam.

PERTERRĬTO, as, a. 1. frequent. a *perterreo.* *Avien. Arat.* 1169. Scorpius ingentem perterritat Oriona. *Coripp. Johann.* 2, 479. perterritat hostis Cuncta ferus.

PERTERRĬTUS, a, um, part. a *perterreo:* καταπλαγεὶς, valde territus. *Cic. Coel.* 28. Ne tot unum, valentes imbecillum, alacres perterritum superare non possent. *Id. Caecin.* 10. Omnes metu perterriti. *Id. Cluent.* 13. *med.* Recentis maleficii conscientia perterritus. *Id. Cat.* 2, 7. Spoliatus armis audaciae, obstupefactus ac perterritus mea diligentia. *Id. Caecin.* 13. Tu solus prohibitus, et a tuis aedibus vi atque armis perterritus, *h. e.* perterrendo summotus.

PERTEXO, is, xui, xtum, a. 3. διϋφαίνω, ad finem usque texo, perago, perficio. *Vitr.* 5, 9. Odeum, quod Pericles columnis lapideis disposuit, naviumque malis, et antennis pertexuit. *Id. praef.* 7. *f.* Cereris cellam Dorico more pertexit. ¶ Saepe transfertur ad sermonem, et narrationem. *Cic. Or.* 2, 33. *f.* Pertexe modo, quod exorsus es. *Id. Att.* 1, 14. Totum hunc locum valde graviter pertexuit. *Lucr.* 6, 41. Quo magis inceptum pergam pertexere dictis.

PERTEXTUS, a, um, part. a *pertexo:* totus textus. *Appul. Met.* 11. Palla bysso tenui pertexta. V. DETEXTUS.

PERTĬCĂ, ae, f. κάμαξ, lignum, seu baculus oblongus ad varios usus. *Ov. Fast.* 3, 117. Pertica suspensos portabat longa maniplos. *Id. de nuce* 67. At cum maturas fisso nova cortice rimas Nux agit, ad partes pertica saeva venit: Pertica dat plenis immitia vulnera ramis. *Plin.* 15, 3, 3. Perticis oleas decutere. *Id.* 18, 30, 72. Messis alibi tribulis in area, alibi equarum gressibus exteritur, alibi perticis flagellatur; et 16, 37, 68. Salices in proceritatem magnam emittunt jugis vinearum perticas. *Pl. As.* 3, 2, 43. Nimis vellem habere perticam, qui verberarem asinos. *Appul. Met.* 7. *f.* Pertica, qua stabuli fores offirmari solebant, arrepta, non prius me desiit obtundere, quam manibus ejus fustis esset elapsus. *Ulp. Dig.* 33, 7, 12. *med.* Perticae, quibus araneae deterguntur. ¶ De ramo tereti, oblongo, suae arbori conjuncto. *Colum.* 4, 33. de castanea: Melius ex vicino, si competit, mergi more, pertica declinata propagatur, quam exempta reseritur. ¶ De arundine. *Id. ib.* 32. Bulbus arundinis obrutus anno celerius perticam praebet, *h. e.* adeo crescit, ut perticae vicem jugandis vitibus praebeat. ¶ Saepe dicitur de longa regula, qua agros dimetiri mos est, quae et decempeda. Unde in *Gloss. Philox.* non solum κάμαξ, sed etiam κανὼν vertitur. Crebra ejus mentio apud auctores rei agrariae *Goesii.* ¶ *Pertica militaris* est, qua dividebantur militibus in praemium agri adempti privatis. *Serv.* ad *Virg. Ecl.* 9, 7. qua se subducere colles Incipiunt: Usque ad eum locum, inquit, perticam militarem Octavius Musa porrexerat, limitator ab Augusto datus. De ea *Valer. Cato* in *Diris*, 45. Pertica, quae nostros metata est impia agellos; et *Prop.* 4, 1, 130. Abstulit excultas pertica tristis opes. ¶ Ap. *eosd. Auctor. Agrar.* dicitur etiam *pertica* universus ager alicui coloniae assignatus Solum, inquit *Front. de limit. agr.* p. 43. *Goes.*, quodcumque coloniae est assignatum, id universum pertica appellatur. Quidquid huic universitati applicitum fuerit ex alterius civitatis fine, sive solidum, sive cultellatum fuerit, praefectura appellatur. Haec *Frontin.* ¶ *Una pertica*, uno modulo, una ratione ac modo.

Plin. ep. 8, 2. *f.* Ex ipsis etiam, quos non una, ut dicitur, pertica, sed distincte gradatimque tractavi, quanto quis melior et probior, tanto mihi obligatior abiit.

PERTICALIS, e, adj. ex quo fiunt perticae. *Colum.* 4, 31. Perticalis fere salix eundem agrum, quem viminalis, desiderat. Adde *Plin.* 17, 20, 32.

[PERTICARIUS, a, um, adj. ad perticam pertinens. *Inscr.* ap. *Marangon. Delle cose gentil.* p. 488. M. Licinio Moscho negotianti perticario, et Corneliae Proclae conjugi Pomponius Olympus frater, et Filumenus, Sotus, Zosimus liberti et heredes fecer. *F.*]

PERTICATUS, a, um, adj. *Mart.* 5, 12. Quod nutantia fronte perticata Gestat pondera Masthlion superbus, *h. e.* frons, quae perticam gerit. Alii rectius leg. *pertinaci.*

*PERTICIANENSES AQUAE, locus in Sicilia, ad littus Tyrrheni maris, inter Cetariam ac Parthenium. *Ant. Itin. B. A.*

PERTIMEFACTUS, a, um, part. ab inus. *pertimefacio*, perterritus. *Pacuv.* ap. *Non.* 7, 2. Is triplici pertimefactus moerore animi, incerte errans vagat. V. PERTERREFACTUS.

PERTIMEO, es, ui, n. 2. *Nep. Alc.* 5. Pertimuerunt, ne desciseceret. *Lactant.* 6, 17. *med.* Pusillitas animi aut pertimentis, ne desit, aut desperantis, posse illam reparare. Alii leg. *praetimentis.*

PERTIMESCO, is, a. 3. περιφοβέομαι, valde timeo. *Cic. Verr.* 2, 4, 35. Hanc tu tantam religionem si tum in imperio propter cupiditatem et audaciam non pertimescebas, etc. *Id. Div. Verr.* 21. *f.* Eos, qui alterum accusant, non minus de laude, de honore, de fama sua, quam illos, qui accusantur, de capite ac fortunis suis pertimescere. *Id. Quint.* 1. Id vero non mediocriter pertimesco. ¶ Passive. *Id. Agr.* 2, 17. Grave est enim nomen imperii, atque id etiam in levi persona pertimescitur. *Caes. B. G.* 5, 29. *extr.* In quo si non praesens periculum, at certe longa obsidione fames esset pertimescenda.

PERTINACIA, ae, f. αὐθάδεια, firmitas, obstinatio, pervicacia, cum in re mala desistere, aut cedere nolumus. *Cic. Inv.* 2, 54. *f.* Unicuique virtuti finitimum vitium reperietur, ut audacia, quae fidentiae; pertinacia, quae perseverantiae finitima est. *Varr. L. L.* 4, 1. In quo non debet pertendi, et pertendit, pertinacia est: in quo oportet manere, si in eo perstet, perseverantia est. *Cic. Marc.* 10. Quae enim pertinacia quibusdam, eadem aliis constantia videri potest. *Id. Acad.* 1, 12. Cum Zenone Arcesilas certamen instituit, non pertinacia et studio vincendi, sed earum rerum obscuritate, quae etc. *Caes. B. G.* 1, 42. In spem veniebat, fore, ut pertinacia desisteret. *Id. B. C.* 3, 10. Pertinaciae finem facere. *Tac. H* 4, 56. et *Just.* 39, 3. Muliebri pertinacia accendi. *Id. A.* 2, 81. Pertinaciam alicujus vincere. *Petr. Sat.* 111. expugnare; et *ib.* frangere. ¶ In bonam partem pro constantia. *Liv.* 42, 62. *f.* Miraculo ignaris moris pertinacia Romanorum esse. *Suet. Caes.* 68. Ne patientia et pertinacia hostis, animi suorum frangerentur. *Plin.* 37, 3, 13. De lyncurio dici cogit auctorum pertinacia: quippe gemmam esse contendunt. ¶ In fabulis est soror Aetheris et Diei, habetque praeterea fratres Fatum, Laborem, Dolum, etc. sorores Invidentiam, Miseriam, Querelam, etc. *Cic. N. D.* 3, 17. *f.*

PERTINACITER, adv. valde tenaciter. *Plin.* 33, 6, 32. de argento vivo: Cum aera inaurantur, sublitum bracteis pertinacissime retinet. *Id.* 16, 43, 83. Ligna viridia serrae pertinacius resistunt, *h. e.* validius, fortius, retinendo serram, et remorando. *Suet. Tib.* 74. Cinis exarsit repente, atque in multam noctem pertinaciter luxit, *h. e.* constanter ignem retinuit. *Quint.* 1, 1. Haec ipsa magis pertinaciter haerent, quae deteriora sunt; et *ib.* Pertinacissime durare. ¶ Item obstinate, contumaciter, nimis perseveranter, pervicaciter, ἐπιμόνως. *Sall.* in *or. Licinii* ad *pleb. med.* Si res pertinaciter retinebunt. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 22. Ne cui obtrectatorum viderer nimium pertinaciter Lepido offensus. *Suet. Caes.* 1. Pertinaciter contendere; et *ib.* 16. Caecilio Metello turbulentissimas leges ferenti, auctorem se pertinacissime praestitit. ¶ Constanter, perseveranter, ἐπιμόνως. *Varr. R. R.* 1, 20. Neque pertinaciter, quem juvencum feceris dexterum, in eo manendum, *Hirt. B. G.* 8, 13. Cum constantius universi paludem transissent, et pertinacius reliquam multitudinem essent insecuti. *Suet. Claud.* 40. *extr.* Pertinacissime liberalibus studiis deditus. *Sen. ep.* 5. Pertinaciter studes, et omnibus omissis, hoc unum agis.

PERTINAX, acis, adj. omn. gen., valde tenax, fortiter retinens. *Hor. Od.* 1, 9, 23. Pignusque dereptum lacertis, Aut digito male pertinaci. *Appul. Flor. n.* 23. Ales oculis persequax, unguibus pertinax. *Pl. Capt.* 2, 2, 39. Tenaxne pater ejus est? *Phi.* immo edepol pertinax. ¶ Item qui diu, et constanter, et plus justo durat. *Plin.* 10, 29, 43. de luscinia: Tanta vox tam parvo in corpusculo, tam pertinax spiritus. (Adde *Quint.* 11, 3. *med.* *Id.* 18, 8, 20. Siligo in Allobrogum agro pertinax: in ceteris biennio in triticum transit. *Id.* 24, 17, 101. Hoc volumen Pythagorae pertinax fama, antiquitasque vindicant. *Quint. prooem.* 1. *extr.* Pertinax studium. *Plin.* 24, 1, 1. odium. *Liv.* 2, 40. *f.* certamen. *Sen. Herc. Oet.* 1854. dolor. *Quint. decl.* 9, 8. *f.* Pertinaces lacrimae. *Gell.* 2, 1. Stare solitus Socrates dicitur pertinaci statu, perdius atque pernox etc. ¶ Transfertur ad animum, et significat obstinatum, obfirmatum, pervicacem, contumacem, nimisque in sententia persistentem, δυσέριστος. *Cic. Fin.* 1, 8. Concertationes in disputando pertinaces, indignae mihi philosophia videri solent; et *f.* Certe pertinax non ero, tibique, si mihi probabis ea quae dices, libenter assentiar; et *ib.* 2, 33. Pertinacissimus fueris, si in eo perstiteris. ¶ Item constantem, perseverantem, ἐπίμονος. *Liv.* 25, 14. Vicit tamen omnia pertinax virtus. *Id.* 28, 22. *f.* Vetus miles adversus temerarios impetus pertinax; et 29, 33. Turma pertinacior in repugnando, telis obruta est. *Mart.* 8, 38. Qui praestat pietate pertinaci etc. Adde *Sen. ep.* 120. *med.* ¶ Cum infinito. *Hor. Od.* 3, 29, 51. Fortuna Ludum insolentem ludere pertinax. ¶ Cum gen. *Appul. Apol. f.* Virum aequum, et justitiae pertinacem. *Val. Max.* 6, 3. *n.* 3. irae. Alii leg. *ira.* Sed et *tenax* genitivum regit. ¶ *Pertinax* fuit cognomen P. Helvii, qui Romae imperavit post Commodum. *Capitol. Pert.* 1. *in.* P. Helvio Pertinaci pater libertinus Helvius Successus fuit: qui filio nomen ex continuatione lignariae negotiationis, quod pertinaciter eam rem gereret, imposuisse fertur. *Sex. Aurel. Vict. Epit.* 18. Helvius Pertinax coactus repugnansque imperium suscipiens, tale cognomentum sortitus est. *Eckhel. D. N. V. T.* 5. p. 140. has hujus cognominis causas merito inter nugas referendas putat.

PERTINENTER, adv. convenienter, apte. *Tert. adv. Marc.* 4, 38. Vides quam pertinenter ad causam? et *ib.* 9. Pertinentius volebat agnosci; et *ib.* 31. Pertinentissime ad hanc parabolam.

PERTINEO, es, nui, n. 2. καθήκω, παρήκω, pervenio, pertingo, penetro, permeo, dirigor, porrigor, extendor: a *per*, et *teneo.* Usum habet in tertiis personis, in infinito, et partic. *Cic. N. D.* 2, 54. Aspera arteria ad pulmones usque pertinet. *Plin.* 11, 37, 55. Venas ab oculis pertinere ad cerebrum, peritissimi auctores tradunt. *Caes. B. G.* 1, 1. Belgae ab extremis Galliae finibus oriuntur, pertinent ad inferiorem partem fluminis Rheni. *Id. B. C.* 3, 49. Omnes rivos, qui ad mare pertinebant, Caesar averterat; et *B. G.* 6, 9. Silvam ibi esse infinitae magnitudinis: hanc longe introrsus pertinere. *Ulp. Dig.* 43, 22, 1. *med.* Quod ait praetor, pertinet, hoc significat: quod ex aedibus ejus in tuas pertinet, hoc est dirigitur, extenditur, pervenit. *Liv.* 25, 24. In vastae magnitudinis urbe, partium sensus non satis pertinens in omnia. *Cic. N. D.* 2, 55. Venae in omnes partes corporis pertinentes; et *ib. f.* Nervorum implicatio toto corpore pertinens; et *ib.* 28. Deus pertinens per naturam cujusque rei, per terram Ceres, per maria Neptunus, alii per alia. *Hirt. B. Alex.* 2. In omnes partes, per quas Aegypti regnum pertinet, legatos miserant. ¶ Translate. *Plin.* 18, 35, 78. Quamobrem et haec breviter attingemus, scrutati maxime pertinentia; et 29, 1, 1. Quae tam parata atque pertinentia erant. *Gell.* 16, 3. Verba Erasistrati ad eam rem pertinentia. *Liv.* 23, 27. Ea caritas patriae per omnes ordines, velut tenore uno, pertinebat. *Sen. Q. N.* 2, 47. Fulmina perpetua, quorum significatio in totam vitam pertinet. *Id. ep.* 12. *med.* Hic pertinet a natali ad diem extremum. *Cic. Amic.* 14. Constat, bonis inter bonos quasi necessariam benevolentiam esse, sed eadem bonitas etiam ad multitudinem pertinet; et *Scaev. Dig.* 17, 1, 60. Semproniam ad animum meum pertinere cognovisti, *h. e.* a me amari, vel mihi curae esse. *Cic. Or.* 2, 2. Non cognitis rebus omnibus, quae in tantam prudentiam pertinerent; et *Sen.* 23. Magnos viros tanta esse conatos, quae ad posteritatis memoriam pertinerent; et *Agr.* 2, 8. Illud de minore parte populi, quo pertineat, videte, i. e. quo tendat. Sic *Varr. R. R.* 2, 1. *f.* Habent in villis mulieres; et id pertinere putant, quo facilius ad greges pastores retineant. *Cic. Att.* 8, 9. Eo scripsi, quo in suadendo plus auctoritatis haberem: eodemque pertinet, quod causam ejus probo; et *Brut.* 87. Quod autem plures a nobis nominati sunt, eo pertinuit, quod intelligi volui, in eo, cujus omnes cupidissimi essent, quam pauci digni nomine evaderent. *Id. Verr.* 2, 5, 10. Summa illuc pertinet, ut sciatis, quoniam plura genera sunt imperatorum, ex quo genere iste sit; et *N. D.* 3, 23. *extr.* Interpretando, quorsum quidque pertineat. Sic *Pl. Merc.* 2, 1, 28. Hoc quam ad rem credam pertinere somnium, nequeo invenire. ¶ *Pertinet ad me*, cadit in me. *Id. Truc.* 4, 3, 36. Magis pol haec malitia pertinet ad viros, quam ad mulieres. *Cic. Rosc. Am.* 7. Spero, ex hoc ipso non esse obscurum, ad quem suspicio maleficii pertineat. *Phaedr.* 1, 14. Hoc pertinere vere ad illos dixerim, etc. ¶ attinet, spectat, προσήκει. *Pomp. Dig.* 50, 16, 181. Verbum illud pertinere latiss me patet: nam et eis rebus petendis aptum es quae nostri dominii sint, et eis, quas jure aliqu possideamus, quamvis non nostri dominii sin Pertinere ad nos etiam ea dicimus, quae in nul earum causa sint, sed esse possint. *Tac. H.* 3, Expugnatae urbis praedam ad militem, deditae a duces pertinere. *Cic. Fin.* 5, 9. Cum animal pr cessit paulum, et quatenus quidquid se atting ad seque pertineat, perspicere coepit, etc. *Fam.* 13, 13. Cum virtutibus, tum etiam fortun si quid hoc ad rem pertinet, ornatus; et *Pl. Ru* 4, 4, 62. Quid ista ad vidulum pertinent, serv sint istae, an liberae? et *Nep. Thras.* 2. *f.* attigit, nisi arma, et quae ad victum pertineba *Tac. A.* 3, 48. Nihil ad patriciam Sulpiciorum miliam Quirinius pertinuit. *Mart.* 7, 10. Illud d simulas, ad te quod pertinet, Ole, Quodque n gis curae convenit esse tuae, i. e. tua intere V. reliquum epigramma. *Cic. Rosc. Am.* 13. res ad meum officium pertinet. *Id. ad Brut* 1, Et id valde pertinuit, ut ego tum intelligeba ad rempublicam; ut nunc judico, ad dignitat tuam, *h. e.* fuit e republica, expediit, interf utile fuit.

PERTINGO, is, a. 3. pervenio, pertineo. A runtur loca *Cic. N. D.* 2, 9., *Caes. B. C.* 3, *Sall. Jug.* 52., *Liv.* 25, 24., *Quint.* 2, 4. *med.* *Plin.* 11, 37, 55., sed ubique lectio variat, *pertineo* ab aliis reponitur. Sic ap. *Lucr.* 4, 2 non *pertingit*, sed *perterget* legendum est.

PERTISUM pro *pertaesum* dixerunt antiqui: detque ob id Scipionem Africanum Pauli fili *Lucilius* ap. *Fest.* in *Rederguisse* cum ait: facetior videare, et scire plus quam ceteri, pe sum hominem, non pertaesum dicere ferunt. DISTISUM et PERCESSUS.

PERTOLERO, as, a. 1. valde, aut usque finem tolero. *Lucr.* 5, 315. neque enim cader avolsa repente, Ex infinito quae tempore pe lerassent Omnia tormenta aetatis.

PERTONO, as, ui, n. 1. valde tono. Transl *Hieron. ep.* 53. *n.* 8. Abdias pertonat contra Ed sanguineum, terrenumque hominem. *Id. adv.* H *n.* 20. Quando vero vox illa pertonuit. *Id. ep.* *n.* 4. Doctrina nobis est dimittenda ipsius Dom Salvatoris in Evangelio pertonantis.

PERTORQUEO, es, orsi, rtum, a. 2. idem torqueo, distorqueo. *Lucr.* 2, 401. ferique tauri foedo pertorquent ora sapore.

PERTRACTATE, adv. *Pl. Capt. prol.* 54. fecto expedie fabulae huic operam dare: non tractate facta est, neque item ut ceterae, non vulgariter, non ratione in aliis usitata, pertractata, sed nova et singulari.

PERTRACTATIO et Pertrectatio, onis, f. χείρησις, frequens et assidua tractatio. *Cic. Or* 42. In grammaticis poetarum pertractatio, hi riarum cognitio, verborum interpretatio; et *ib.* Non enim sine multa pertractatione rerumpubl rum, etc. *Gell.* 5, 1. Proinde ut eum affecerit mi partium aut sincerarum aut aegrarum phil phi pertrectatio.

PERTRACTATUS et Pertrectatus, a, um, p a *pertracto*: saepe tractus, tractatus, versa exploratus. *Petr. Sat.* 24. Pertrectato vasculo rudi, hoc, inquit, etc. ¶ Translate. *Cic.* 1, 56. *f.* Qui cursum rerum, eventorumque sequentiam diuturnitate pertractata notaverunt; *Tusc.* 3, 14. Perceptas penitus, et pertractatas humanas habere.

PERTRACTO et Pertrecto, as, avi, atum, a ἐγχειρέω, manibus tracto, verso, contingo, trecto. *Cic. Par.* 5, 2. Reviviscat M'. Curius videat aliquem barbatulos mullos exceptantem piscina, et pertractantem. *Pl. Asin.* 1, 3, 71. papillam pertractavit. *Just.* 1, 9. Tum pertrec dormienti caput jubet. *Hirt. B. Afr.* 72. Nan milites bestias manibus pertractabant. *Plin.* 6, 30. Chironi Herculis hospitio excepti per ctanti arma, sagitta excidit in pedem. ¶ Tr late est diligenter versare, persolvere, percurr considerare. *Cic. Fin.* 2, 35. Introspice in n tem tuam, eamque omni cogitatione pertract percontare ipse te, an, etc. *Id. Or.* 1, 51. tor ita peragrat per animos hominum, ita se mentesque pertractat, ut, etc.; et *ib.* 2, 8. et Pertractare animos hominum. *Id. Inv.* 2, 14. cilius ad inventionem animus incedet, si gesti gotii et suam, et adversarii narrationem saep diligenter pertractabit. *Plin. ep.* 7, 17. Prin quae scripsi, mecum ipse pertracto, deinde bus aut tribus lego; et *Cic. N. D.* 1, 4. *f.* Ad tam philosophiam pertractandam se dare; et T 4, 10. Qua oratione praetermissa, ea, quae continent, pertractemus, *h. e.* disseramus, di temus, explicemus. ¶ *Pertractare visu vult* ap. *Sil.* 10, 452. est diligenter attenteque per cere, et quasi manu explorare: catachresis. mile est *devorare oculis* ap. *Just.* 21, 5. et *oc comedere* ap. *Mart.* 1, 97.

PERTRACTUS, a, um, part. a *pertraho*: vi ctus, perductus. *Plin.* 7, 2, 2. *med.* Homines

estres ad Alexandrum M. pertractos, Baeton itinerum ejus mensor prodidit. *Tac. H.* 2, 72. Pertractus ad Vitellium. *Aurel. Vict. Caes.* 8. *med.* d scalas Gemonias, perque eas pertractus, in Tiberim dejicitur.

PERTRACTUS, us, m. mora, perduratio. *Tert. Orat.* 5. Quidam pertractum quendam in saeculo postulant. V. v. sq.

PERTRĂHO, is, axi, actum, a. 3. ἐφέλκω, trao, perduco, ad destinatum finem traho, cum molimine traho. *Liv.* 7, 39. *f.* Somno gravi Quintium oppressum, mortem, ni sequeretur, denuntiantes, in castra pertraxerunt. *Id.* 21, 28. *med.* ratis ab actuariis aliquot navibus ad alteram ripam pertrahitur. *Phaedr.* 3, 10. Accusatores postularunt mulierem, Romamque pertraxerunt ad centumviros. *Val. Max.* 5, 2. *n.* 3. *extr.* Pertrahere aliquem in jus; et 1, 7. *n.* 8. *extr.* aliquem intra moenia vinctum. ℙ in longum traho, produco. *Plin.* 28, 1, 2. Vitam quidem non adeo extendam censemus, ut quoquo modo pertrahenda . Al. leg. *trahenda.*

PERTRANSĔO, is, ivi, itum, n. anom. διέρχομαι, διαβαδίζω, per medium transeo. *Sen. ep.* 4. Mors ad te venit: timenda erat, si tecum esse posset: necesse est aut non perveniat, aut pertranseat. *Plin.* 37, 5, 18. de smaragdo: Nubecula altantis est vitium, cum viridis non pertransit asctus, sed aut intus occurrit, aut, etc.

PERTRANSLŪCĬDUS, a, um, adj. valde translucidus. *Plin.* 13, 12, 24. Charta indecoro visu pertranslucida.

PERTRECTO, etc. V. PERTRACTO.

[PERTRĔMISCO, is, n. 3. valde tremo. *Hieron. in Isaj.* 3, 7, 2. Populus David, simpliciter credens in Dominum, pertremiscet. *Id. ib.* 4, 10, Semper sibi impendentem manum Domini pertremiscant. *F.*]

PERTRĔPĬDUS, a, um, adj. valde trepidus. *Capitol. Max. et Balb.* 1. Senatus pertrepidus in aedem Concordiae concurrit.

PERTRĬBŬO, is, a. 3. idem ac tribuo. *Plin.* 10, 18. Apud me et milites et pagani certatim qua privatim, qua publice, testimonium pertribuerunt. Alii leg. *retribuerunt.*

PERTRICOSUS, a, um, adj. valde tricosus, triplenus, difficilis. *Mart.* 3, 63. Res pertricosa , Cotile, bellus homo. Alii leg. *pertricosus; praetricosus.*

PERTRISTIS, e, adj. valde tristis. *Cic. Coel.* Fuit in hac causa pertristis quidam patruus, censor, magister, *h. e.* perseverus. *Id. Div.* 1, 8. pe etiam pertriste canit de pectore carmen, *h.* augurii valde infelicis.

PERTRĪTUS, a, um, part. a *pertero:* valde tritus, comminutus. *Colum.* 8, 5. *f.* Uva pertrita, et aqua potui data. ℙ Item usu tritus, vulgatus. *Sen. Controv.* 18. *med.* Vulgaris in ejusmodi controversiis, et pertrita quaestio. Adde *ep.* 63.

PERTRUX, ŭcis, adj. omn. gen. valde trux. *Apul. Met.* 5. Quae te pertrucis bestiae nuptiis destinatam esse clamavit. Alii leg. *trucis,* et quidam, ut probat *Oudendorp.,* multo melius.

PERTŬMĔO, es, ui, n. 2. et

PERTŬMESCO, is, n. 3. valde tumeo, vel tumesco. *Not. Tir.* p. 115. Tumet, tumescit, pertumet, pertumescit. *F.*]

PERTŬMĬDUS. V. PROTUMIDUS.

PERTŬMULTŬOSĒ, adv. valde tumultuose. *Cic. Fam.* 15, 4. Pertumultuose, neque tamen non vere, Parthos in Syriam transisse, nunciaverunt.

PERTUNDĂ, ae, f. Dea, quae pertundendo novae nuptae eugio praeesse credebatur. *August. C. D.* 6, 9. *med.* Dea Pertunda ibi quid facit? Erubescat, eat foras: agat aliquid et maritus. Sed ideo toleratur, quia Dea dicitur esse, non deus. Nam si masculus crederetur, et Pertundus diceretur, etc. Adde *Arnob.* 4, 131. et *Tert. ad Nat.* 2, 11.

PERTUNDO, is, ŭdi, usum, a. 3. διατρυπάω, τρυπάω, tundendo perforo. *Lucr.* 4, 1282. Nonne vides etiam guttas, in saxa cadentes Humoris, longo in spatio pertundere saxa? et 5, 1266. levare, cudere tigna, Et terebrare etiam, et pertundere, perque forare. *Cato R. R.* 41. Terebra vitem pertundere; et 52. Calicem pertundito per fundum. *Enn.* ap. *Prisc.* 10, 891. latu' pertudit hasta. *Pl. Aul.* 1, 2, 37. Ne quisquam pertundat crumenam, quo est. *Catull.* 32, 11. Nunc pransus jaceo, et satur supinus Pertundo tunicamque, palliumque. *Colum.* 6, 15. Si bos surculum calcaverit, aut acuta testa, vel lapide ungulam pertuderit; et *Vitr.* 10, . Crebra foramina pertudit.

PERTUNDUS, i, m. V. PERTUNDA. *F.*]

PERTURBATĒ, adv. διαταράκτως, confuse, non recto ordine rerum et temporum. *Cic. Inv.* 1, *med.* Ne quid perturbate, ne quid contorte dicatur. [*Id. Or.* 35. sua confirmare, adversaria evertere, eaque efficere non perturbate, sed singulis argumentationibus ita concludendis, ut efficiatur quod sit consequens iis, quae sumentur ad quamque rem confirmandam: ubi *Schütz.* in *cl. Cic.* s. v. *perturbate* expl. per *sine nexu idoneo.*]

PERTURBĀTĬO, onis, f. ταραχή, turbatio, confusio. *Cic. Par.* 3. *f.* Quidquid peccatur, perturbatione peccatur rationis atque ordinis. *Id. Agr.* 1, 8. Hoc motu atque hac perturbatione animorum atque rerum. *Id. Fl.* 37. *extr.* Videtis, in quo motu temporum, quanta in conversione rerum, et perturbatione versemur. *Caes. B. G.* 4, 29. Magna totius exercitus perturbatio facta est. *Cic. Div.* 2, 45. Tum serenitas, tum perturbatio coeli. ℙ [*Hinc i. q. mutatio in pejus. *Cic. Fam.* 9, 5. perturbatio valetudinis. *N. D.* 1, 2. perturbatio vitae et magna confusio. Porro huc pertinet exemplum, quod Noster primo loco posuit *Par.* 3. *f.*] ℙ Saepe dicitur de commotione animi, affectione, πάθος. *Cic. Tusc.* 4, 5. *med.* Quae Graeci πάθη vocant, nobis perturbationes appellari magis placet, quam morbos; et *ib.* 6. Est igitur Zenonis haec definitio, ut perturbatio sit aversa a recta ratione, contra naturam, animi commotio: quidam brevius perturbationem esse appetitum vehementiorem; et 15. Ex vitiositate concitantur perturbationes, quae sunt turbidi animorum, concitatique motus, aversi a ratione, et inimicissimi mentis, vitaeque tranquillae. *Id. Fin.* 3, 10. *f.* Perturbationes sunt genere quatuor, partibus plures, aegritudo, formido, libido, laetitia. *Id. Or.* 2, 42. Impetu quodam animi, et perturbatione magis, quam judicio, aut consilio regi. *Id. Div.* 1, 30. Perturbationem afferre. *Id. Off.* 1, 7. *f.* Perturbatione incitatus; et *ib.* 36. In perturbationes atque exanimationes incidere. [*Plura v. ap. *Schütz.* in *cl. Cic.* s. v.]

PERTURBĀTOR, oris, m. ταρακτής, qui perturbat. *Sulpic. Sev. Hist. sacr.* 2, 49. Perturbator Ecclesiarum.

PERTURBATRIX, icis, f. quae perturbat. *Cic. Leg.* 1, 13. *f.* Perturbatricem autem harum omnium Academiam, hanc ab Arcesila et Carneade recentem, exoremus, ut sileat.

PERTURBĀTUS, a, um, part. a *perturbo:* διατάρακτος, confusus. Translate. *Sen. Q. N.* 7, 10. Perturbatissimum tempestatis genus. *Cic. Or.* 3, 13. Non confusis personis, non perturbato ordine. *Id. Agr.* 1, 8. Civitas seditionibus perturbata. *Id. Div.* 1, 30. Somnia vero multo plura evenirent, si ad quietem integri iremus: nunc onusti cibo et vino perturbata et confusa cernimus. Adde *Har. resp.* 21. ℙ De animo, qui aliquo affectu et perturbatione afficitur et commovetur. *Id. Att.* 8, 11. Quod me magno animi motu perturbatum putas, sum equidem; et *ib.* 10, 14. Nunquam vidi hominem perturbatiorem metu.

PERTURBĬDUS, a, um, adj. valde turbidus, perturbatus. *Vopisc. Saturn.* 7. Si perturbidam civitatem vidisset, etc.

PERTURBO, as, avi, atum, a. 1. διαταράττω, valde turbo, confundo, misceo. *Cic. Sull.* 20. Cincius est ab hoc in ulteriorem Hispaniam missus, ut eam provinciam perturbaret. *Id. Brut.* 62. Ut in iis perturbem aetatum ordinem. *Id. Off.* 3, 29. *f.* Conditiones pactionesque bellicas perturbare perjurio. *Sall. Jug.* 63. Implicare ac perturbare aciem. *Caes. B. G.* 4, 32. *extr.* Paucis interfectis, reliquos incertis ordinibus perturbaverunt; et *ib.* 5, 36. Impetu perturbare ordines. *Plin. ep.* 1, 20. Oratio magnifica et excelsa tonat, fulgurat, omnia denique perturbat et miscet. ℙ Saepe refertur ad animum, et significat aliquo affectu et perturbatione commovere. *Cic. Rab. perd.* 6. Nunquam populus R. consulem me fecisset, si vestro clamore perturbatum iri arbitraretur. *Id. Or.* 37. Alterum, quod παθητικὸν nominant, quo perturbantur animi, et concitantur. *Id. Mil.* 1. Cum Milo magis de reipublicae salute, quam de sua perturbetur. *Id. Verr.* 2, 3, 57. *f.* Haec te vox non perculit? non perturbavit? *Capell* 5, 139. Perturbantes pectora, sensusque cunctorum. ℙ Pro deturbare, expellere, proturbare. *Auct. ad Her.* 4, 8. *extr.* Ut eum praecipitem perturbetis ex ea civitate, quam, etc. Alii leg. *proturbetis.* Addunt *Ov. Met.* 3, 80 et 526. et *Stat. Theb.* 3, 81., sed eodem modo lectione variante: item *Caes. B. G.* 7, 81., ubi alii leg. *deturbare.* V. PERSTRINGO. ℙ permiscere. *Pall.* 12, 18. Inulam, lauri folia, et cyperum permiscere cum salibus, et diu oleo injecta perturbare.

PERTURPIS, e, adj. valde turpis. *Cic. Coel.* 20. Cum hac aliquid adolescentem hominem habuisse rationis, non tibi perturpe, aut perflagitiosum esse videatur?

*PERTŪSA vel Ad Pertusa, opp. Africae Propriae, in Zeugitana. *Ant. Itin. B. A.*

PERTŪSŪRĂ, ae, f. perforatio. *Coel. Aurel. Tard.* 5, 1. *n.* 18. Pertusurae patiens locus.

PERTŪSUS, a, um, part. a *pertundo*, διάτρητος, perforatus. *Cato R. R.* 157. *med.* Sub sellam supponito pertusam: eo mulier assidat. *Ulp. Dig.* 9, 2, 27. *f.* Si uxor margaritas perforasset, ut pertusis in linea uteretur. *Pers.* 4, 28. jugum pertusa ad compita figit, *h. e.* pervia. ℙ *In pertusum dolium quippiam congerere*, prov. frustra laborare, tempus terere, operam ludere, nihil proficere. Ductum est a fabula Danaidum. *Pl. Ps.* 1, 3, 135. In pertusum ingerimus dicta dolium. *Lucr.* 3, 949. Nam si grata fuit tibi vita anteacta priorque, Et non omnia pertusum congesta quasi in vas Commoda perfluxere, atque ingrata interiere, Cur non ut plenus vitae conviva recedis? Adde *ib.* 1023. et 6, 19.

PERVĀDO, is, si, sum, n. 3. διαβαίνω, per aliquam rem vado, ingredior, invado, penetro, pertranseo. *Cic. Verr.* 2, 3, 16. *extr.* Quacumque iter fecit, ejusmodi fuit, non ut legatus populi R., sed ut quaedam calamitas pervadere videretur. *Tac. A.* 2, 17. Nisu tamen corporis, et impetu equi pervasit, *h. e.* perrupit, evasitque. *Cic. Verr.* 2, 3, 89. Locus intra oceanum jam nullus est, quo non nostrorum hominum libido iniquitasque pervaserit. ℙ Cum praeposs. *per, in, ad, ob.* *Id. ib.* 26. Incendium per agros, et reliquas fortunas aratorum pervasit. *Liv.* 25, 14. *med.* Per aequa et iniqua loca pervadunt, irrumpuntque. *Cic. Manil.* 9. Opinio, quae per animos gentium barbararum pervaserat. *Id. N. D.* 2, 57. *f.* Nares contractiores habent introitus, ne quid in eas, quod noceat, possit pervadere. *Liv.* 7, 36. Inter trepidationem tumultumque Samnitium, praesidium Romanum, obviis custodibus caesis, ad castra consulis pervadit. *Id.* 26, 5. *med.* Cohors Hispanorum usque ad vallum pervasit. *Sil.* 5, 390. gelidusque sub ossa Pervasit miseris conspecti consulis horror. *Liv.* 37, 25. Per omnes proximos velut continens incendium pervasurum. ℙ Cum solo accus. sine praepos. quae inest ipsi verbo. *Cic. Sull.* 19. Quas oras quasi morbus quidam illius furoris pervaserat. *Sall. or. ad Caes. de republ. ord.* 1, 6. Quare capesse per Deos rempublicam, et omnia aspera, uti soles, pervade, *h. e.* aggredere, et vince. *Liv.* 5, 7. Cum fama ea forum atque urbem pervasisset; et 26, 15. Murmur a tribunali totam concionem pervasit. *Accius* ap. *Varr. L. L.* 6, 2. *med.* Pervade polum, *h. e.* vade per polum, ut ipsemet *Varro* explicat. *Tac. A.* 13, 16. Venenum ita cunctos artus pervasit, ut, etc. *Sil.* 7, 427. quisque ora repente Pervasit pallor? *h. e.* invasit, infecitque. *Quint.* 8, 2. *med.* Pervasit jam multos ista persuasio, ut id eleganter dictum putent, quod interpretandum sit. *Lucr.* 1, 554. Ut nihil ex illis a certo tempore posset Conceptum, summum aetatis pervadere florem, (alii *finem*) *h. e.* vadere usque, seu pervenire ad summum aetatis florem.

PERVĂGĀBĬLIS, e, adj. pervagans. *Sidon. ep.* 2, 2. *med.* de lacu: Pelagi campus cymbulis late secatur pervagabilibus.

PERVĂGĀTUS, a, um, part. a *pervagor*, qui pervagatus est. *Liv.* 38, 17. Inter mitissimum genus hominum ferox natio, pervagata bello prope orbem terrarum, sedem cepit. *Cic. Verr.* 2, 4, 28. Quod in exteris nationibus usque ad ultimas terras pervagatum est. ℙ Saepe passive usurpatur, et divulgatum, pervulgatum significat. *Cic. Planc.* 19. Desinamus aliquando vulgari et pervagata declamatione contendere. *Id. Or.* 57. *f.* Ut pervagatum et vulgare videatur. *Id. Or.* 1, 36. De communibus et pervagatis rebus audire. *Id. Top.* 18. Mala pauciora anteponantur malis pluribus, diuturniora bona brevioribus, longe et late pervagata angustis. *Id. Marcell.* 8. *extr.* Gloria est illustris et pervagata fama meritorum. *Id. Inv.* 2, 14. *extr.* Pars argumentorum est adjuncta causae, pars pervagatior. *Id. Or.* 43. Pervagatissimus ille versus, qui vetat Artem pudere proloqui, quam factites. ℙ [*Confund. *pervagatus* et *pervulgatus.* V. *Beier.* ad *Cic. Fragm.* p. 187. *b.*]

PERVĂGOR, aris, atus sum, dep. 1. περιφέρομαι, per aliquem locum vagor. *Cic. Verr.* 2, 5, 37. *f.* Hic, te praetore, praedonum naviculae pervagatae sunt; et *Leg.* 1, 11. Molestiae, laetitiae, cupiditates, timores similiter omnium mentes pervagantur. *Liv.* 1, 29. Nunc errabundi domos suas, ultimum illas visuri, pervagarentur. *Plin.* 5, 29, 31. Maeander Apamenam pervagatur regionem. *Plin. alter ep.* 1, 12. Dolor omnia membra pervagabatur; et *ep.* 6, 10. Cujus memoria orbem terrarum pervagatur. *Caes. B. G.* 7, 45. Imperat, ut paulo tumultuosius omnibus in locis pervagarentur. *Cic. Inv.* 2, 39. Ne is honos nimium pervagetur, *h. e.* nimis multis habeatur. *Vitr.* 2, 6. Pervagantes in agris ardores.

PERVĂGUS, a, um, adj. valde vagus. *Ov. A. Am.* 2, 18. tam vasto pervagus orbe puer. Adde *Sabin. ep.* 1, 91.

PERVĂLĔO, es, ui, n. 1. multum valeo. *Lucr.* 6, 916. Usque adeo permananter vis pervalet ejus. Alii leg. *praevalet.*

PERVĂLĪDUS, a, um, adj. multum validus. *Ammian.* 29, 1. *in.* Agminibus pervalidis. Aliud exemplum, quod affertur ex *Liv.* 40, 47. dubiam habet lectionem.

PERVĂRĬĒ, adv. πολυποικίλως, valde varie. *Cic. Or.* 2, 80. Reliqua pervarie jucundeque narrantur.

PERVĀRĬUS, a, um, adj. valde varius. *Appul. de Deo Socrat.* Pervariae utilitates in vita agenda animadversae. Al. aliter leg.

[PERVĀSĬO, onis, f. actus pervadendi, invasio. Salv. Gub. D. 5, 10. A rerum alienarum pervasione non abstinent. F.]

[PERVĀSOR, oris, m. qui per vim aliena invadit. Cass. Var. 4, 20. Manente poena pervasori, qui veterum dona, et Ecclesiae probatur violasse compendia. Paul. Petroc. 6, 44. proprias alieno in corpore voces Edere pervasor captivo ex ore jubetur. F.]

PERVASTĀTUS, a, um, part. a *pervasto*, omnino vastatus. *Liv.* 8, 19. Pervastatis passim agris, praedaque abacta. *Tac. A.* 15, 45. Conferendis pecuniis pervastata Italia.

PERVASTO, as, avi, atum, a. 1. prorsus vasto. *Liv.* 33, 37. Cum Boji Laevos, Libuosque pervastassent. *Id.* 6, 4. Ad pervastandos fines duxere.

PERVĀSUS, a, um, part. a *pervado*, penetratus, invasus. *Ammian.* 24, 3. Pervasa urbe. *Id.* 31, 3. Pervasis regionibus.

PERUBĪQUE, adv. idem quod ubique, addita per pleonasmum praeposit. *Tert. Pall.* 2. *f.*

PERVECTOR, oris, m. qui pervehit. *Sym. ep.* 4, 65. (al. 64.) Pervector apicum, *h. e.* tabellarius. V. APEX.

PERVECTUS, a, um, part. a *perveho*, usque ad aliquem locum vectus, delatus. *Plin.* 9, 8, 8. Arionem, cum se jecisset in mare, exceptum a delphino Taenarium in litus pervectum. *Id.* 2, 67, 67. Gades usque pervectus; et 12, 1, 3. ad Morinos usque. *Vell.* 2, 55. in Africam. *Liv.* 31, 23. Chalcidem. *Sil.* 4, 51. Jam consul volucri pervectus litora classe. V. v. sq. ℙ De eo, qui pedibus procedit. *Id.* 8, 126. Illa cito passu pervecta ad litora, etc.

PERVĔHO, is, exi, ectum, a. 3. διακομίζω, usque ad aliquem locum veho, defero, navi, equo, aut curru. *Liv.* 5, 40. *extr.* et *Val. Max.* 1, 1. *n.* 10. Sacra in plaustrum imposuit, et Caere pervexit. [*Suet. Tib.* 7. *f.* Drusum fratrem in Germania amisit, cujus corpus, pedibus toto itinere praegrediens, Romam usque pervexit.] *Plin.* 35, 6, 22. Sandaracham et ochram in insula rubri maris nasci: inde nunc pervehuntur ad nos. *Appul. de Deo Socrat.* de equo: Volo enim non modo perniciter, sed etiam molliter pervehat. ℙ Passive saepius adhibetur. *Enn.* vel *Naev.* ap. *Varr. L. L.* 4, 32. *med.* Dictator ubi currum insidit, pervehitur usque ad oppidum. *Cic. Att.* 14, 19. Alium portum videbamus, in quem mallem pervehi. *Id. Tusc.* 1, 49. Quo utinam velis passis pervehi liceat. *Liv.* 44, 6. Neque commeatibus pervehendis eo patuisset iter. ℙ Cum solo accusat. *Tac. A.* 2, 8. Lacus inde, et Oceanum secunda navigatione pervehitur. ℙ Translate. *Cic. Off.* 2, 6. Cum prospero flatu fortunae utimur, ad exitus pervehimur optatos. Alii leg. *provehimur*. Est autem inter haec discrimen: nam *provehimur* a terra in altum, *pervehimur* ab alto ad portum. Tametsi ne hoc quidem perpetuum est. [*Curt.* 8, 5, 17. Credisne illos unius convivii decreto deos factos? Prius ab oculis mortalium amolita natura est, quam in coelum fama perveheret.]

PERVELLO, is, elli, a. 3. διατίλλω, valde vello, vellico, aliquid in corpore summis digitis evellendi causa attraho, aut comprimo. *Ascon.* in *Verr.* 2, 1, 13. *f.* Compilarit: pilos pervellerit. *Pl. Pers.* 5, 2, 66. Hei, nates pervellit. *Phaedr.* 5, 5. Pervellit aurem vero (*porcello*) quem celaverat, Et cum dolore vocem naturae exprimit. ℙ *Pervellere alicui aurem* translate est admonere, et memoriam alicujus rei renovare. *Val. Max.* 1, 5. *n.* 8. et *Sen. Ben.* 5, 7. *f.* et *ib.* 4, 36. et *ep.* 94. *med.* Simile est illud *ejusd. cit. Ben.* 5, 23. Quorundam ad referendam gratiam fides non cessat, sed languet: hanc pervellamus, *h. e.* excitemus, admoneamus, tanquam aurem pervellendo. V. AURIS. ℙ [*Excitandi notionem habet etiam in loco, quem Noster in f. §. sq. laud.,] *Hor. Sat.* 2, 8, 8. Rapula, lactucae, radices qualia lassum Pervellunt stomachum, i. e. irritant, excitant, et orexim faciunt. ℙ Significat etiam irritare, torquere, mordere, pungere, dolorem afferre. *Cic. Tusc.* 3, 17. Fortuna pervellere te forsitan poterit, et pungere, non poterit certe vires frangere; et *ib.* 2, 20. Si te forte dolor aliquis pervellerit, exclamabis ut mulier? ℙ Hinc *Cic. Or.* 1, 62. *f.* Neque tam mihi molestus fuit, quod jus nostrum civile pervellit, quam, etc. *h. e.* convellit, dictis pupugit, ei obtrectavit.

PERVĔNIO, is, vēni, ventum, n. 4. ἀφικνέομαι, usque ad constitutum locum venio, devenio, accedo, perducor, pertineo. *Caes. B. G.* 4, 6. Germani in fines Eburonum pervenerant. *Nep. Ep.* 4. Praesidium dedit, ut eo tuto perveniret. *Cic. Pis.* 25. Ipse cum hominibus quindecim male vestitis ad portam Coelimontanam sitiens pervenerim. *Nep. Chabr.* 4. Nando in tutum pervenerunt. *Cic. Manil.* 12. Duodecim secures in praedonum potestatem pervenerunt. *Virg. A.* 9, 396. clamor ad aures Pervenit. *Quint.* 2, 17. *med.* Gubernator vult salva nave in portum pervenire. *Ov. Met.* 13, 909. Pervenire in summum montis. *Val. Fl.* 7, 394. utque sub altas Pervenere trabes. ℙ *Varr. R. R.* 1, 23. Si ad siliquas non ita pervenit, ut fabam legere expediat; et *ib.* 4. Calamitas colonum ad fructus pervenire non patitur. *Ter. Eun.* 1, 2, 44. Sine, me pervenire, quo volo, *h. e.* dicere omnia, quae institui. *Caes. B. C.* 1, 52. Jam ad denarios L in singulos modios annona pervenerat. ℙ Dicitur *pervenire*, quod cuipiam contingit: item qui boni aliquid adipiscitur, vel in malum aliquod incidit. *Sall. Jug.* 35. Aestimabitis, qualis illa pax, aut deditio sit, ex qua ad Jugurtham scelerum impunitas, ad paucos potentes maximae divitiae, in rempublicam damna atque dedecora pervenerint. *Caes. B. C.* 1, 26. Cujus rei magnam partem laudis ad Libonem perventuram. *Nep. Epam.* 4. Ne, si tibi sit pecunia adempta, aliquis dicat, ad me pervenisse. *Cic. Fin.* 2, 17. Ut omnis hereditas ad filiam perveniret. *Id. Cluent.* 64. Perquiritur a coactoribus: invenitur ea serrula ad Stratonem pervenisse: *scil.* in auctione empta. *Id. Verr.* 2, 2, 18. Populum Syracusanum in maximam invidiam sua infamia alieno praemio pervenisse. *Nep. Lys.* 1. et *Phoc.* 2. Pervenire in odium alicujus. *Id. Cim.* 2. ad principatum; et *Alc.* 5. in amicitiam alicujus intimam. *Id. Att.* 10. *extr.* ex tot procellis civilibus ad incolumitatem. *Id. Amilc.* 2. et *Caes. B. C.* 2, 42. ad desperationem; et *ib.* 1, 61. in magnum timorem, ne, etc. *Cic. Fl.* 18. et *Sall. Jug.* 4. in senatum, *h. e.* ad ordinem senatorium. *Cic. Fam.* 5, 12. in scripta alicujus, *h. e.* obtinere, ut aliquis de nobis scribat. *Id. Rosc. Com.* 11. ad primos comoedos. [*Id. Off.* 1, 31, 113. ut ad id aliquando, quod cupiebat, perveniret: ubi *Beier.*, q. v., laudat *fragm. or. pro Scauro ed. Schütz.* 16, 2. p. 46. posse virtutem sine praesidio fortunae, quo contendisset, labore et constantia pervenire.] ℙ Item qui certum vitae terminum attigit. *Cic. Div.* 1, 23. Ad septuagesimum regni annum pervenit. *Quint.* 5, 10. Eum, qui recte valeat, in crastinum perventurum. ℙ *Pervenire ad aliquem*, ad notitiam alicujus: *ad aures*, *ad oculos hominum*, sciri, videri. *Pl. Mil.* 2, 4, 50. Si ad herum haec res pervenerit, peristi pulcre. *Colum.* 5, 8. Olearum plura genera esse arbitror, sed in meam notitiam decem modo pervenerunt. *Cic. Verr.* 2, 4, 28. Cum pulcritudo ejus recens ad oculos hominum, atque integra perveniret; et *mox:* Pervenit res ad istius aures, nescio quomodo. ℙ Cum solo accusativo. *Ov. Met.* 3, 462. Verba refers aures non pervenientia nostras. *Claud. B. Get.* 73. non pervenere juventae Robur Aloidae. ℙ Pro simplici venio. *Pomp. Dig.* 1, 2. *med.* Evenit, ut plebs in discordiam cum patribus perveniret. ℙ Passive impersonaliter. *Cic. Att.* 1, 17. *f.* Quin erat dicturus (ad quem propter diei brevitatem non est perventum) heros ille noster Cato. *Caes. B. C.* 3, 6. Quoniam prope ad finem laborum esset perventum. *Ter. Ph.* 4, 3, 35. Non potuit melius pervenirier eo, quo nos volumus. *Cic. Sext.* 36. Raro ad manus pervenitur. ℙ *Pervenibo* pro *perveniam*, positio non infrequens in 4. conjugat. *Pomp.* ap. *Non.* 10, 27. Quo illae pervenibunt divitiae.

PERVĔNOR, aris, atus sum, dep. 1. καταθηρέω, diligenter venor, solertia adhibita investigo. *Pl. Merc.* 4, 5, 3. Defessus sum urbem totam pervenarier.

PERVENTĬO, onis, f. actus perveniendi. *August. Confess.* 6, 1. et *Consens. Evang.* 2, 20. et *Capell.* 4, 126.

PERVENTOR, oris, m. qui pervenit. *August. Consens. Evang.* 2, 20. Vulgo perventores appellantur, qui potentium quorumlibet tanquam inaccessibiles animos, per convenientium personarum interpositionem, ambitionis arte pertingunt.

PERVĔNUSTUS, a, um, adj. valde venustus. *Sidon. ep.* 3, 13. *med.* Elegans homo, pervenustusque.

PERVERRO. V. PRAEVERRO.

PERVERSĒ et Pervorse, adv. διαστρόφως, [*inversa ratione, verkehrt.*] *Suet. Galb.* 18. *extr.* Sella curulis in senatu perverse collocata. ℙ [*Hinc translate significat omnia ea, quae secus fiunt ac debent, i. q. praepostere, perperam, prave.*] *Pl. Merc.* 2, 2, 19. *De.* Quid tibi ego aetatis videor? *Ly.* Acheruncticus, senex, vetulus, decrepitus. *De.* pervorse vides: puer sum septuennis. *Id. Most.* 4, 2, 36. Erras pervorse, pater. *Id. Trin.* 1, 2, 146. Haec sunt: seu recte, seu pervorse facta sunt. *Cato* ap. *Gell.* 10, 23. Si quid perverse tetreque factum est a muliere, multatur. *Pl. Truc.* 1, 2, 41. Pervorse interpretari. *Cic. N. D.* 3, 28. Deorum beneficio perverse uti. *Id. Off.* 3, 32. Stulta calliditas perverse imitata prudentiam. *Id. Or.* 1, 33. Perverse dicere homines, perverse dicendo, facillime consequi. *Sall. or. ad Caes. de Republ. ord.* 1, 1. Plerique rerum potentes perverse consulunt. *Tert. Apol.* 2. Perversius cogitis tormentis de confessione decedere. *Hieron. in Matth.* 1, 25. Quidam perversissime suspicantur.

PERVERSĬBĬLIS, e, adj. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 136. Cave benignus esse perversibilis. Plerique alii leg. *Cave, benignus esse perverse velis.*

PERVERSĬO, onis, f. actus pervertendi, inversio, διαστροφή. *Auct. ad Her.* 4, 32. *f.* Transgressio est, quae verborum perturbat ordinem perversione, aut transjectione. Perversione sic: Hoc vobis Deos immortales arbitror dedisse pietate pr[o] vestra. *Tert. adv. Marc.* 4, 5. *med.* Competit, u[t] si qui Evangelium pervertebant, eorum magis cu[...] rarent perversionem, quorum sciebant auctorita[tem] tem receptiorem.

PERVERSĬTAS, atis, f. διαστροφή, κακοήθει[α], ordo praeposterus, inversio, perturbatio, pravitas. *Cic. Or.* 9. Quae est autem in hominibus tant[a] perversitas, ut, inventis frugibus, glande vescan[tur]? *Id. Tusc.* 3, 1. In omni pravitate, et i[n] summa opinionum perversitate versamur. *Id. Off.* 1, 40. *f.* Quae multum ab humanitate discrepan[t], ut si quis in foro cantet, aut si qua est alia ma[gna] gna perversitas. *Id. Q. Fr.* 1, 1, 13. Cum te al[...] cujus improbitas perversitasque commoverit. *Quin[t.]* 1, 6. Inhaerent quidam molestissima diligentia perversitate, ut *audaciter* potius dicant, quam *a[u]dacter*. *Suet. Aug.* 62. Pertaesus morum pervers[i]tatem ejus.

PERVERSUS et Pervorsus, a, um, part. a *pe[r]verto:* διάστροφος, inversus, distortus, pravus, pra[e]posterus. *Cic. N. D.* 1, 28. *extr.* Erat, sicut h[o]die est, perversissimis oculis. *Plin.* 10, 16, 1[...] Pondere capitum perversa ova. *Sen. Ira* 1, 16. [...] *Petr. fragm. Trag.* 58. *Burm. f.* Perversa vesti[s] *h. e.* pulla. V. Interpr. ad scriptorem utrumqu[e]. *Varr.* ap. *Gell.* 16, 16. *extr.* Rectus, perversusq[ue] partus. *Ov. A. Am.* 3, 246. Dictus eram cuida[m] subito venisse puellae: Turbida perversas indu[it] illa comas; et *ib.* 287. perverso distorquere [o]cachinno. *Liv.* 21, 33. Perversis rupibus, jux[ta] invia ac devia, discurrunt. *Pelag. Vet.* 5. Equ[us] perversus ambulabit pedibus incertis, et interdu[m] cuilibet aut stipiti, aut jacentibus lapidibus ped[e] offendit. ℙ Translate. *Pl. Men.* 5, 5, 1. Nae h[ic] dies pervorsus atque advorsus mihi obtigit. *Ci[c.] Har. resp.* 12. Quid magis deformatum, inquin[a]tum, perversum, conturbatum dici potest? *I[d.] Rosc. Com.* 10. *f.* Nihil ab hoc pravum et perve[r]sum produci posse arbitrabantur; et *ib.* 18. Pe[r]verso more quippiam facere. *Id. Tusc.* 5, 17. [...] Ita erit beata vita melius aliquid: quo quid pote[st] dici perversius. *Id. Cluent.* 26. Itaque ut erat se[mel] per praeposterum atque perversus, initium facit Bulbo. *Id. Mur.* 36. Perversa sapientia: *scil.* St[oi]corum. *Sen. Hipp.* 984. Tristis virtus perver[sa] tulit praemia recti, *h. e.* poenas, calamitates p[ro] bonis. *Virg. A.* 7, 584. bellum Contra fata Deu[m] perverso numine poscunt, *h. e.* averso, advers[o], irato. *Stat. Th.* 1, 59. perversa vota, *h. e.* quib[us] mala petuntur. *Plin.* 35, 3, 4. Scutis contineba[n]tur imagines: unde et nomen habuere clypeoru[m] non, ut perversa grammaticorum subtilitas volu[it] a cluendo. *Sen. V. B.* 5. *med.* Ratio prava, [...] malo suo, atque in perversum solers. ℙ *Pervers[us] homo* interdum est malevolus, invidus, maligni[s], tanquam si perversis obliquisque oculis alterius b[o]na aspiciat. *Brut.* ad *Cic. Fam.* 11, 10. Grati[am] rem me esse in te posse, quam isti perversi s[...] in me, exploratum habes. (*Manut.* hic adscri[bit] illud *Cic. ad Brut.* 1, 15. *med.* Decrevi, ut in [i]stis ad eum diem Bruti nomen adscriberetur, e[t] Atque illo die cognovi, paulo plures in senatu m[a]levolos esse, quam gratos.) *Virg. Ecl.* 3, 12. A[n] hic ad veteres fagos, cum Daphnidis arcum F[re]gisti, et calamos, quae tu, perverse Menalca, [et] cum vidisti puero donata dolebas: Et si non a[liquam] qua nocuisses, mortuus esses.

PERVERTO, et Pervorto, is, ti, sum, a. [3.] διαστρέφω, everto, percello, subverto, [*um u[...] um stürzen.*] *Pl. Cas.* 4, 1, 16. Coqui aulas p[er]vortunt, ignem restinguunt aqua. *Enn.* ap. *Ma[cr.] Sat.* 6, 2. Pinus proceras pervertunt. *Cic. Div.* [2,] 56. Cum sors illa edita est opulentissimo regi Asi[ae] *Croesus Halym superans magnam pervertet op[um] vim*, hostium vim sese perversurum putavit: p[er]vertit autem suam; et *ib.* 1, 24. Tum visam [b]eluam vastam et immanem, quacumque inceder[et] omnia arbusta, virgulta, tecta pervertere. [*Pl.*] *Bacch.* 4, 4, 59. Balista pervortam turrim et p[ro]pugnacula. *Id. Stich.* 2, 1, 14. Si rex obsta[bit] obviam, regem ipsum prius pervortito. *Hirt.* [ap.] *Cic. post ep. l.* 6, 15. *ad Att.* Noli sinere h[aec] omnia perire, quae funditus medius fidius rapi[nis] incendiis, caedibus pervertuntur. *Petr. Sat.* 102. Tanquam hic solus color figuram possit perverte[re]. ℙ Translate. *Cic. Fin.* 3, 21. Labefactare at[que] pervertere amicitiam, aut justitiam. *Id. Off.* 1, [...] Omne officium pervertere; et *ib.* 8. omnia jura [di]vina atque humana. *Id. Har. resp.* 27. sacra in[...] piabili scelere. ℙ Subvertere, efficere, ut aliq[uid] a recto deflectat, deficiat, desciscat. *Nep. Lys.* [...] Quod ea civitas praecipua fide fuerat erga At[he]nienses, eam pervertere concupivit. *Id. Amic.* [...] Et princeps largitione vetustos pervertit mores C[ar]thaginiensium. *Cic. Brut.* 79. Nescio quomodo, [di]scessit a sese: ceciditque, postquam eos imi[tari] coepit, quos ipse perverterat. ℙ Labefactare, e[ver]tere, de statu dejicere, perdere. *Cic. Div. V[err.]* 14. Nunquam ille me opprimet consilio, nunquam [il]lo artificio pervertet. *Tac. H.* 3, 38. Ubi, asp[ec]tum Vitellium, et posse Blaesum perverti, s[...] patuit iis, qui principum offensas acriter specul[...]

. *Id. A.* 13, 45. Nam Ollium honoribus non-
n functum amicitia Sejani pervertit; et *ib.* 16,
f. Ut imperium evertant, libertatem praefe-
nt: si perverterint, libertatem ipsam aggredien-
.

PERVESPĔRI, adv. sero vesperi. *Cic. Fam.* 9,
Caninius cum ad me pervesperi venisset. Alii
. *nuper vesperi.* [*Orell.* vulg. probe retinuit.]

PERVESTĪGĀTĬO, onis, f. 3. ἐξιχνιασμός, actus
rvestigandi. *Cic. Or.* 1, 3. Sed omnia, quaecum-
e essent, vel scientiae pervestigatione, vel disse-
ndi ratione comprehenderint.

PERVESTĪGĀTOR, oris, m. ἀνιχνευτής, qui per-
stigat. *Hieron. Vir. illustr.* 81. de Eusebio: Bi-
othecae divinae diligentissimus pervestigator.

PERVESTĪGĀTUS, a, um, part. a *pervestigo:*
quisitus, inventus. *Cic. Verr.* 2, 5, 68. Quae
tata jam et coepta ab isto sunt, a me autem
vestigata et cognita.

PERVESTĪGO, as, avi, atum, a. 1. ἀνιχνεύω,
tigia sequendo (ut canes venatici solent) inqui-
invenio, reperio. *Cic. Verr.* 2, 4, 13. In Si-
am posteaquam venerunt, mirandum in modum,
es venaticos diceres, ita odorabantur omnia, et
vestigabant, ut ubi quidque esset, aliqua ratio-
invenirent. *Id. Or.* 2, 34. *f.* Nosse regiones,
a quas venias, et pervestiges, quod quaeras. *Pl.*
c. 5, 2, 94. Operam ut sumam ad pervestigan-
, ubi sit illaec.

ERVĔTUS, ĕris, adj. omn. gen. πολύχρονος,
le vetus. *Cic. Verr.* 2, 4, 3. *extr.* Signum
etus ligneum; et *ib.* 33. oppidum. *Id. Fam.*
17. Pervetus amicitia. *Id. Q. Fr.* 3, 1, 4. epi-
a, sed sero allata. *Hirt. B. Afr.* 37. Turres,
ulaeque perveteres. *Cels.* 5, 26. *n.* 30. Vinum
pervetus.

ERVĔTUSTUS, a, um, adj. idem ac pervetus.
Or. 3, 52. Ut translatis verbis utamur fre-
ter, interdumque factis, raro etiam pervetustis.

ERVĬAM, adv. ut obviam, ex *per*, et *via*. *Cha-*
2, 187. Divus Augustus reprehendens Ti. Clau-
ita loquitur: Scribis enim perviam ἀντὶ τοῦ
er. *Pl. Aul.* 3, 2, 24. Quia angulos omnes
rum aedium et conclavium mihi perviam facitis,
accessibiles, et qui adiri ab omnibus possint.
ont. de oration. (ed. *A. Maio*) *ep.* 1. *f.* Regio-
verborum et saltus noverimus, ut, ubi quaesi-
verbis) opus sit, per viam potius ad vestigan-
, quam invio progrediamur. Ita divisim *per*
perperam editum est, cum recte in 1.ª editio-
nctim *perviam.* V. INVIUS. *F.*]

ERVĬĀTĬCUM, i, n. idem ac viaticum. *Front.*
mic. (ed. *A. Maio*) 2, 6. Estne Volumnio
o perviaticum publice decretum? Alii legen-
putant *semper viaticum.* *F.*]

ERVĬCĀCĬĀ, ae, f. αὐθάδεια, μονοτονία, obsti-
, durities, firmitas. Quomodo a *pertinacia*
at, V. in PERVICAX. *Cic. Tusc.* 4, 11. *med.*
otationi talia quaedam subjecta sunt, avaritia,
tio, mulierositas, pervicacia, etc. *Liv.* 9, 34.
ec, quae adhuc egi, pervicacia tua et super-
oegit me loqui. ℙ Pro perseverantia, firmi-
Tac. A. 12, 20. *extr.* Ita majoribus placitum,
ta pervicacia in hostem, tanta beneficentia ad-
s supplices utendum. *Plin.* 17, 20, 34. Ca-
a pedamentis omnibus praefertur perdurandi
cacia.

ERVĬCĀCĬTER, adv. ἐνστατικῶς, pertinaciter.
Dig. 26, 10, 3. *f.* Neque pecuniam deponere
caciter perstant. *Tac. A.* 4, 42. Inclemen-
pervicacius amplecti; et *ib.* 13, 54. *extr.* Cae-
ui pervicacius restiterant. *Liv.* 42, 14. Pervi-
s causam belli quaerere.

ERVĬCAX, acis, adj. omn. gen. αὐθάδης, μονό-
, obstinatus, obfirmatus, pertinax, contentio-
neque cessans, donec pervicerit. *Ter. Hec.*
, 17. Adeon' pervicaci esse animo, ut puerum
ptares perire, potius quam, etc? *Flor.* 1, 11.
Pervicacissimi tamen Latinorum Aequi, et Volsci
, et quotidiani, ut ita dixerim, hostes. *Tac. A.*
3. Pervicaci accusatione conflictatus. *Id. ib.* 3,
. Pervicacia, et praepotentia mulierum jussa.
n. 6, 2. *med.* de bove domando: Pervicax con-
cia plerumque saevientem fatigat. *Curt.* 8, 6.
allisthenem pervicacioris irae fuit. ℙ Olim
pertinacem et *pervicacem* ita distinguebant, ut
malam partem semper acciperetur, hic in bonam.
s ap. *Non.* 5, 40. Tu pertinaciam esse, An-
e, hanc praedicas: Ego pervicaciam ajo, et
e uti volo. Nam pervicacem dici me esse, et
re, Perfacile patior: pertinacem nil moror.
fortis dicitur; illam indocti possident. Tu
quod vitio est; demis quod laudi datur. Haec
s. Utrumque tamen in utramque partem adhi-
, ut hic, et in PERTINAX videre est. Aliud
iscrimen in ipsa vi verbi: nam *pertinax* firmi-
enet, tueturque quod habet: *pervicax* obstina-
rstat, ut quod non habet, acquirat. *Appul.*
9. Mulier scaeva, saeva, virosa, ebriosa,
cax, pertinax. *Id. de Deo Socrat.* Homines
caci audacia, pertinaci spe. ℙ Sed ne hoc
m servari solet: nam *pervicax* pro *pertinax*
e est in illo *Sen. Herc. Fur.* 501. Conjugia
quoniam pervicax nostra abnuis. ℙ Et in bonam
partem pro constanti, firmo. ap. *Tac. H.* 4, 5. *extr.*
Opum contemptor, recti pervicax, constans adver-
sus metus. Ubi notandus genitivus *Tacito* familia-
ris. Sic *A.* 4, 53. Agrippina pervicax irae. [*V.
Boettich. Lex. Tac. p. 356. sq.]

*PERVICIĀCUM, i, n. oppidum Aduaticorum.
Ant. Itin. ℙ Hodie *Pervis* in Brabantia multorum
opinione videtur esse. *B. A.*

PERVICTUS, a, um, part. a *pervinco*, omnino
victus, superatus. *Seren. Sam.* 32, 585. Si cui ve-
sicae tardus cunctabitur humor, Haec mora rumpe-
tur vino pervicta vetusto.

PERVĬCUS, a, um, adj. idem ac pervicax, ap.
veteres. *Accius* ap. *Non.* 8, 28. Pervico Ajax ani-
mo. *Plaut. fragm. ib.* Hic quidem pervicus custo-
dem addidit.

PERVĬDENS, entis, part. a *pervideo:* valde vi-
dens, providus, sagax. *Front. Aquaed.* 11. Quae
ratio moverit Augustum, pervidentissimum princi-
pem, producendi Alsietinam aquam, non satis per-
spicio. Alii leg. *providentissimum.*

PERVĬDĔO, es, idi, isum, a. 2. διοπτεύω, dili-
genter et perfecte video, perspicio, [*nostr. *über-
schauen, durchschauen.* Primum locum vindicat
Ov. Met. 14, 375. sol, qui pervidet omnia — Hinc
i. q. perlustrare. Ita *Heindf.* expl. *Hor. Sat.* 1, 3,
25. Cum tua pervideas oculis male lippus inunctis:
coll. *Ov. Pont.* 1, 8, 33. Eque domo rursus pul-
chrae loca vertor ad urbis, Cunctaque mens oculis
pervidet illa suis. *Noster pervidere* in *Hor. l. c.*
pro simplici *videre* positum dixerat. *Bentl.* ex uno
cd. leg. *praevideat*, quod pro *praetervidere*, Gr.
παραβλέπειν, adhibitum exemplis adhuc caret, ut
recte monet *Heindf.* Tum sequi poterant ista: *Cic.
Att.* 4, 11. videbo te et pervidebo. *Id. ib.* 15, 4.
ibi te quam primum pervidere velim. *Lucr.* 2, 88.
Et quo jactari magis omnia materiai Corpora per-
videas, reminiscere, etc. ℙ Hinc transfertur ad
animum, assumta perpendendi, intelligendi, penitus
perspiciendi notione. *Col.* 2, 1. Videt sine dubio,
quid eveniat, sed cur id accidat, non pervidet.
Cic. Fam. 10, 9. meritorum meorum fieri accessio-
nes pervidere te spero. *Id. Att.* 12, 38. Oportere
jam pervideri animi infirmitatem. *Lucr.* 1, 954.
Pervideamus, utrum finitum funditus omne Constet,
an immensum pateat, i. e. expendamus.]

PERVĬGĔO, es, gui, n. 2. κατακμάζω, valde vi-
geo. *Tac. A.* 4, 34. Et uterque opibus, atque ho-
noribus perviguere.

PERVĬGIL, ilis, adj. comm. gen. παννύχιος, val-
de vigil: et qui tota nocte vigilat. *Ov. Her.* 12,
60. Ante meos oculos pervigil anguis erat; et *Am.*
1, 6, 44. Pervigil in mediae sidera noctis eras. *Id.
Met.* 10, 369. at virgo Cinyreia pervigil igni Car-
pitur indomito. *Plin. Pan.* 63. Pervigiles et in-
somnes. *Just.* 12, 13. Cum diei noctem pervigilem
junxisset, *h. e.* integram vigilando. Adde *Plin.* 33,
4, 21. ℙ *Cura pervigilis* in recto singulari dixit
Appul. Met. 11.

PERVĬGĬLĀTĬO, onis, f. παννυχίς, actus pervi-
gilandi. *Cic. Leg.* 2, 15. Et in his colendis no-
cturnas pervigilationes.

PERVĬGĬLĀTUS, a, um, part. a *pervigilo:* us-
que ad finem vigilatus. *Ov. Fast.* 6, 326. In mul-
to nox est pervigilata mero.

PERVĬGĬLĬĀ, ae, f. pervigilatio. *Just.* 24, 8.
Fames et lassitudo, super haec maximum pervigi-
liae malum. Alii leg. *pervigilii.* *Charis.* 1, 43.
contendit in plur. num. semper *pervigilias* dici de-
bere, non *pervigilia.*

PERVĬGĬLĬUM, ii, n. παννυχίς, παννυχισμός, vi-
gilatio integrae noctis. *Plin.* 11, 53, 118. Pervi-
gilio quidem praecipue vincuntur cibi. *Just.* 13, 8.
Securis in itinere, et pervigilio fatigatis occursum
est. ℙ Speciatim est sacrum nocturnum, in quo
tota nocte vigilatur. *Liv.* 23, 35. *f.* Castra Cam-
pana, ut pervigilio neglecta, simul omnibus portis
invadit. *Plin.* 18, 12, 32. Cicer, quod religio per-
vigiliis adhibet. *Suet. Galb.* 4. Menstruis suppli-
cationibus, et pervigilio anniversario coluit. *Id.
Vit.* 10. *f.* Pervigilium agere. *Id. Cal.* 54. indi-
cere. *Tac. A.* 15, 44. celebrare. *Petr. Sat.* 21.
extr. Dormire vobis in mente est, cum sciatis,
Priapi genio pervigilium deberi? ℙ *Pervigilium
Veneris* titulus est carminis incerti poetae; sed an-
tiqui tamen, in quo Veneris, et veris laudes cele-
brantur. *Catullo* perperam est qui tribuit, alii *Q.
Catulo Urbicario*, alii *Senecae Floro*, alii aliis.
[V. *Wernsdorf.* ad *Poet. Lat. min.* T. 3. p. 425. et
T. 4. p. 854., ubi accurate illius auctor, et tem-
pus, et argumentum inquiritur. V. v. sq. *F.*]

PERVĬGĬLO, as, avi, atum, n. 1. παννυχίζω,
valde vigilo, diu vigilo, usque ad finem, et tota
nocte vigilo. *Cic. Rosc. Am.* 35. Non erat, ut
eam noctem pervigilet? *Liv.* 24, 38. Pervigilare
in armis. *Virg. G.* 1, 291. seros hiberni ad lumi-
nis ignes Pervigilat. *Mart.* 9, 69. Vicini somnum
non tota nocte rogamus. Nam vigilare leve est,
pervigilare grave. *Tibull.* 3, 6, 54. Et tecum lon-
gos pervigilare dies. [*Prop.* 1, 16, 40. Sollicitas
trivio pervigilare moras, *h. e.* ducere longam, tri-
stem, et insomnem in trivio noctem. *Liv. fragm.*
(ed. *Niebhurnio*) 91. p. 91. Nocte tamen insequen-
ti, ipso pervigilante, in eodem loco alia excitata
turris prima luce miraculo hostibus fuit. *F.*] ℙ
Pervigilare Veneri est nocturnum sacrum Veneri
facere. *Pl. Curc.* 1, 3, 25. Tu Veneri pervigilare
te vovisti. V. v. praec. [*Perviglandus* sync. pro
Pervigilandus ap. *Auct. Pervigil. Ven.* 46. De te-
nente tota nox est perviglanda canticis. *F.*]

PERVĪLIS, e, adj. admodum vilis. *Liv.* 31, 50.
Annona quoque eo anno pervilis fuit. *Paul. Nol.
carm.* 18, 219. de nummis pauperis viduae: Queis
pretium pietas pervilibus aurea fecit.

PERVINCĀ. V. VINCA PERVINCA.

PERVINCO, is, ici, ictum, a. 3. ἐκνικάω, pror-
sus vinco, devinco, longe supero. [*Primo loco
poni debebat *Tac. A.* 11, 10. In transgressu amnis
multum certato pervicit Bardanes. Tunc sequi po-
terat locus, ubi *pervincere* eodem modo absolute
dicitur de sententia, quae perfertur, victoriam ob-
tinet. *Cic. Att.* 2, 1. *med.* Restitit ac pervicit
Cato. ℙ Secundo loco recte collocari videntur,
quae transitivi usus *Noster* exempla laud. ista:]
Sen. Herc. Fur. 654. Pervince, Theseu, quidquid
alto in pectore Remanet pavoris. *Pl. Mil.* 3, 3, 67.
Haud vereor, ne nos subdola perfidia pervincamur.
[*Adde *Prop.* 1, 17, 15. Nonne fuit levius domi-
nae pervincere mores? ℙ Hinc i. q. praestare,
superare, nostr. *zuvorthun, übertreffen.*] *Hor. Ep.*
2, 1, 200. Nam quae pervincere voces Evaluere
sonum, referunt quem nostra theatra? *Pl. Curc.*
1, 3, 57. Facito, ut pretio pervincas tuo. ℙ
[*Tum in universum *pervincere* est magno conatu,
multo molimine evincere, obtinere, *es wohin brin-
gen.*] *Liv.* 42, 45. Hegesilochus multis rationi-
bus pervicerat Rhodios, ut Romanam societatem
retinerent. *Tac. A.* 15, 57. At illam non verbera,
non ignes pervicere, quin objecta denegaret. *Liv.*
37, 16. Pervicerunt quidem remis, ut tenerent ter-
ram, sed neque tuta statio erat, etc.; et 4, 12.
Neque, ut de agris dividendis plebi referrent Coss.
ad senatum, pervincere potuit. *Catull.* 76, 15.
Una salus haec est: hoc est tibi pervincendum.
Tac. A. 14, 14. Senecae ac Burro visum, ne utra-
que pervinceret, alterum concedere. ℙ *Pervincere
aliquid dictis*, probare, ostendere, manifestum fa-
cere. *Lucr.* 5, 100.

[PERVINCUS, a, um, adj. pervincens. Est
cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 16, 7. Q. Vindilius Per-
vincus; et 426, 3. Secundinia Pervinca. *F.*]

[PERVĬO, as, n. 1. idem fere ac vio. *Auct.
Itin. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 104. Itaque pervi-
ant, multis aliis gentibus caesis, et oppidis ca-
ptis. *F.*]

PERVĪRENS, entis, part. ab inus. *pervireo*. val-
de virens. *Paul. Nol. carm.* 7, 11. Et fronde nun-
quam defluente pervirens, Stabit perenni vividum
lignum coma.

PERVĪRĬDIS, e, adj. valde viridis. *Plin.* 6, 22,
24. et *Solin.* 53. *med.* Mare colore perviridi. *Mela*
2, 5. *med.* Campus minuta arundine gracilique
perviridis.

PERVĪSO, is, a. 3. pervideo, cerno. *Manil.* 4,
925. Parvula sic magnum pervisit pupula coelum.

PERVĪVO, is, n. 3. διαζάω, usque vivo, super-
stes vivo. *Pl. Capt.* 3, 5, 84. Etsi pervivo usque
ad summam aetatem, tamen breve spatium est per-
ferundi, quae minitas mihi. *Accius* ap. *Non.* 4, 9.
Pervixi usque adhuc.

PERVĬUS, a, um, adj. διάβατος, εὔπορος, qui
adiri, et transiri potest, patens, apertus: a *per*,
et *via*. *Virg. A.* 2, 453. Limen erat, caecaeque
fores, et pervius usus Tectorum inter se Priami.
Ter. Adelph. 5, 7, 14. Fratri aedes fient perviae.
Cic. N. D. 2, 27. Jani ab eundo nomen est du-
ctum: ex quo transitiones perviae, Jani nominan-
tur. *Liv.* 9, 43. Omnia itinera obsepserant ho-
stes, saltusque pervios ceperant. *Lucan.* 6, 645.
Phoebo non pervia taxus, *h. e.* quae solis radios
non transmittit. [*V. *Cort.*] *Val. Fl.* 1, 719. Fre-
ta puppibus pervia; et *ib.* 127. moles non pervia
ponto, *h. e.* navis, in quam aqua maris penetrare
non potest. *Sen. Herc. Oet.* 151. Nullis vulneribus
pervia membra sunt. *Lucan.* 2, 310. cunctis per-
vius hastis. *Plin.* 6, 4, 4. Phasis pontibus CXX.
pervius. *Ov. Met.* 15, 301. cum carcere rima Nul-
la foret toto, nec pervia flatibus esset; et *ib.* 8,
376. Vulnera fecissent, nisi setiger inter opacas,
Nec jaculis, isset, nec equo loca pervia, silvas.
Tac. A. 12, 12. Unde maxime pervius amnis, *h. e.*
vadosus. *Fabius Pict.* ap. *Gell.* 10, 15. Annulo
uti, flaminem Dialem, nisi pervio cassoque, fas
non est, *h. e.* cavo, non solido. [*Liv.* 26, 39.
frontibus velut pedestris acies urgebant, perviaeque
naves pugnantibus erant, i. e. ordines navium laxi,
ut transitus navibus aliis esset.] ℙ Translate.
Pl. Ps. 2, 4, 69. Quidquid incerti mihi in animo
prius, aut ambiguum fuit, nunc liquet, nunc de-
faecatum est: cor mihi nunc pervium est. *Tac. A.*
13, 4. Nihil in penatibus suis venale, aut ambi-
tioni pervium. *Claud. B. Get.* 130. nulli pervia
culpae Pectora Fabricii. ℙ Active est qui aperit,
transit, pervium facit. *Sil.* 10, 249. qua flatus
agit, qua pervius ensis. ℙ [*Pervium*, ii, n. abso-

lute, est via angusta inter montium saltus patefacta. *Inscr.* quae pertinet ad ann. a Chr. n. CCCLXX., et insculpta in vertice montis ultra Julium Carnicum, ap. *Filias. Mem. de' Veneti*, etc. T. 2. p. 457. *ed.* 2. In hoc pervio homines, et animalia cum periculo pertransibant. *F.*] [*Huc referendus erat locus, quem *Noster* supra laud., *Tac. H.* 3, 8. Ne pervium illa Germanis exercitibus foret: ubi v. *iter* frustra intellig. docuerat.]

PERULA, ae, f. dimin. parva pera, sacculus. *Sen. ep.* 90. *med.* Diogenes, cum vidisset puerum cava manu bibentem aquam, fregit protinus exemptum e perula calicem. ¶ Translate. *Appul. Met.* 5. Psyche, non ita ut pridem parvula, et ipsa jam mater es. Quantum putas boni nobis geris in ista perula? [*h. e.* in hoc utero? sermo enim est sororum Psyches, quae eam gravidam alloquuntur, et illius uterum intumescentem manu tangunt. ¶ *Perula* alio sensu. V. PIRULA. *F.*]

PERUNCTIO, onis, f. inunctio, unctio. *Plin.* 28, 16, 63. Perunctione prodesse dicitur. Adde 24, 15, 80.

PERUNCTUS, a, um, part. a *perungo*, unctus, inunctus. *Hor. Epod.* 5, 59. Nardo perunctus. *Id. A. P.* 277. faecibus ora peruncti.

PERUNGO, is, unxi, unctum, a. 3. valde ungo, circumquaque ungo. *Cic. Tusc.* 1, 47. Corpora oleo perunxerunt. *Ov. A. Am.* 3, 755. Carpe cibos digitis: est quidam gestus edendi: Ora nec immunda tota perunge manu. *Plin.* 31, 9, 45. Fervores febrium sale cum oleo perungere. *Id.* 29, 4, 28. Perungere vulnera. *Id.* 28, 9, 37. Adipe verrino axibus vehiculorum perungendis uti. V. AXUNGIA.

PERVOLATICUS, a, um, adj. qui pervolat. *Tert. Anim.* 46. *f.* Vis vaga et pervolatica.

PERVOLGO. V. PERVULGO.

PERVOLITANTIA, ae, f. circumvolutio. *Vitr.* 9, 7. Mundi circa terram pervolitantia. Alii leg. *pervolitantis*.

PERVOLITO, as, n. 1. multum volito. *Virg. A.* 8, 24. Omnia pervolitat late loca. *Val. Fl.* 4, 505. Pervolitare tecta. *Lucr.* 6, 952. per dissepta domorum saxea voces Pervolitant. *Id.* 2, 346. Et quae pervolgant nemora avia pervolitantes.

PERVOLO, as, avi, atum, n. 1. διαπέτομαι, celeriter volo, per aliquem locum volo, percurro. *Virg. A.* 12, 473. Nigra velut magnas domini cum divitis aedes Pervolat, et pennis alta atria lustrat hirundo. [*Hic sequi debebat *Ov. Fast.* 2, 252. Corvus et aerium pervolat altus iter; et *ib.* 6, 527. Rumor, ut est velox, agitatis pervolat alis. *Claud.* 22, 408. Jam fama loquacibus ales Pervolat Oceanum linguis. ¶ Hinc dicitur de quocunque celeri, veloci et quasi volatum imitante motu per spatium aliquod facto. *Lucr.* 4, 203. de solis radiis et vaporibus: perque volare mare ac terras, cet. Cf. *ib.* 6, 1059. *Claud. de Apono*, 10. Hunc, qui tot populis pervolat ora, locum. *Cic. Rosc. Am.* 7. Decem horis nocturnis sex et quinquaginta millia passuum cisiis pervolavit. *Juven.* 6, 397. totam pervolet urbem; et 1, 60. dum pervolat axe citato Flaminiam. ¶ Denique *pervolare* est etiam volare in locum aliquem, quod *per* non solum *transitum*, sed etiam *terminum*, *ad quem* innuit. *Vet. Poeta* ap. *August. Music.* 3, 3. Pegasus in nitentem Pervolaturus aetheram. Hic perperam media in *pervolaturus* corripitur. ¶ Hinc in universum significat pervenire in locum aliquem, *wohin gelangen:* ita tamen, ut semper velocitatem quandam motus denotet. *Cic. Somn. Scip.* 9. Animus velocius in hanc sedem ac domum suam pervolabit. ¶ *Confund. *pervolare* et *provolare*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 8, 753.]

PERVOLO, vis, a. anom. a *volo, vis.* Quibusdam enim temporibus et personis ejus verbi additur *per* ad significandum prorsus velle, vehementer cupere. *Cic. Att.* 11, 14. *extr.* Te exspecto, quem videre pervellem; et *ib.* 1, 1. Abs te mihi ignosci pervelim. *Liv.* 39, 43. Illa negavit unquam vidisse, et pervelle id videre. *Lucr.* 2, 1045. Atque animi tactus liber quo pervolit ire, *h. e.* pervelit: antiqui enim *volim* pro *velim* dixere, teste *Prisc.* 9, 848.

PERVOLVO, is, olvi, utum, a. 3. διακυλινδέω, magna vi volvo, valde verso. *Ter. Andr.* 4, 4, 37. Nisi puerum tollis, jam ego hunc in mediam viam provolvam, teque ibidem pervolvam in luto. ¶ Translate sumitur pro valde versari. *Cic. Or.* 2, 35. Deinde ut in iis locis pervolvatur animus. ¶ Pro diligenter legere. *Catull.* 95, 6. Smyrnam incana diu saecula pervoluent: (ubi diaeresi usus est metri causa.)

PERVOLUTATUS. V. PERVOLUTUS *f.*

PERVOLUTO, as, a. 1. ἀναπτύσσω, multum voluto, et usurpatur pro omni adhibita diligentia legere. *Cic. Att.* 5, 12. Quoniam meos cum Thallumeto nostro pervolutas libros. *Id. Or.* 1, 34. *med.* Omnium bonarum artium scriptores ac doctores et legendi, et pervolutandi.

PERVOLUTUS, a, um, part. a *pervolvo*. *Liv.* 24, 34. *f.* Ut non solum missa tormento, sed etiam quae pondere suo pervoluta essent, graviter in hostem inciderent. Alii leg. *provoluta*. *Appul. Met.* 8. Ferro sub papillam transadacto corruit, et in suo sibi pervoluta sanguine, etc. [*Oudend.* ex plurib. codd. MSS. probavit legend. *pervolutata*. Porro *Appulejus* saepe utitur simplici *volutatus*. *F.*]

PERURBANE, adv. *Sidon. ep.* 5, 17. *f.* Respondit ille perurbane, *h. e.* perfacete.

PERURBANUS, a, um, adj. valde urbanus. *Cic. Brut.* 68. Etiam L. Torquatus elegans in dicendo, in existimando admodum prudens, toto genere perurbanus. Adde *Or.* 1, 16. Utroque autem loco perurbanus facetum significare videtur. ¶ Pro studioso urbis, seu rerum urbanarum videtur poni in illo *ejusd. Att.* 2, 15. *f.* Denique si solus non potero, cum rusticis potius, quam cum his perurbanis.

PERURGEO, es, si, a. 2. valde urgeo, impello, insto. *Suet. Tib.* 25. Summa vi Germanicum ad capessendam rempublicam perurgebant. *Ammian.* 29, 1. Nocentes, innocentesque maligna insectatione volucriter perurgebat. *Spart. Sev.* 23. Cum videret se perurgeri sub hora mortis. *Treb. Gall.* 5. Cum bellum Odenatus inferret, Aureolus perurgeret Illyricum. ¶ *Perurgere sacra*, ap. *Sever. Aetn.* 226. est incumbere, et instare inquirendis, perscrutandisque sacrorum, rerumque coelestium arcanis, et latentibus causis. ¶ [Part. *Perurgendus* ap. *Imppp. Grat.*, *Valent. et Theodos. Cod. Theod.* 1, 2, 6. Cum sint acerbius perurgendi, qui, etc. *F.*]

PERURO, is, ussi, ustum, a. 3. διακαίω, valde uro, urendo consumo. [*Lucr.* 5, 397. Perussit ignis multa.] *Plin.* 34, 17, 49. Eadem in aqua calculus aereus quadrans si addatur, vas peruri. [*Curt.* 4, 3, 26. quippe ubi loricam corpusque fervens arena penetraverat, nec ulla vi excuti poterat, et quidquid attigerat, perurebat. *Lucan.* 6, 521. Semina fecundae Tegetis calcata perussit. V. PERUSTUS. — Hinc transfertur ad ea, quae vim quasi igneam exserunt.] *Plin. alter ep.* 7, 1. Ardentissima febre peruri. [*Curt.* 4, 16, 12. Sitis praecipue fatigatos et saucios perurebat.] ¶ Translate. *Ov. A. Am.* 3, 543. Sed facile haeremus, validoque perurimur aestu, *h. e.* amore accendimur. *Mart.* 12, 49. Illos (*uniones*) qui male cor meum perurunt, *h. e.* accendunt cupiditate habendi. *Val. Fl.* 1, 76. tu sola animos mentemque peruris Gloria. *Sen. Const. Sap.* 17. Paupertatis maledictum quosdam perussit. ¶ De iis, qui rivalem in amore ferre non possunt. *Catull.* 77, 3. atque intestina perurens Mi misero eripuisti omnia nostra bona. ¶ Dicitur etiam de gelu et frigore. V. URO. *Cato R. R.* 161. Substramentis per hiemem operito, ne peruratur. *Colum.* 4, 8. Hiemalis aqua brumae congelationibus nova vulnera peruret. *Sen. Q. N.* 4, 13. Viscera istorum vitiis torpentia nihil sentiunt, nisi frigore illa vehementiore perusseris. ¶ De iis, quae deterunt cutem. *Lucan.* 6, 193. Et galeae fragmenta cavae compressa perurunt Tempora. V. PERUSTUS.

PERUSIA, ae, f. Περουσία, urbs Italiae, una ex XII. primis Tuscorum coloniis, condita ab Achaeis, cum arce munita in monte, inter Tiberim, et Trasimenum lacum, in confinio Umbriae, media fere inter urbem Romam, et Florentiam. *Vell.* 2, 74. Antonius pulsus undique Perusiam se contulerat. *Plin.* 3, 5, 8. Praefectura Claudia Foroclodii, Pistorium, Perusia. Adde *Liv.* 9, 37. et *Epit.* 126. *Suet. Aug.* 14., *Flor.* 4, 5. et 6. et *Inscr.* ap. *Grut.* 164, 7. et 8. ¶ Ap. *Eutr.* 7, 3. *extr.* quidam leg. *Perusium.* [*V. *Tzschuck.* ad h. l.]

PERUSINUS, a, um, adj. ad Perusiam pertinens. *Liv.* 23, 17. Perusina cohors. *Plin.* 7, 45, 46. contentio, *h. e.* qua Augustus Perusiam obsedit, et non sine magno conatu, et discrimine ad deditionem fame compulit: fame, inquam, turpi, et nihil non experta, ut ait *Flor.* 4, 5. Deditam irati milites incenderunt. Hinc *Perusina fames* in proverb. abiit. *Lucan.* 1, 41. His, Caesar, Perusina fames, Mutinaeque labores Accedant fatis. *Auson. ep.* 22, 42. Jam jam Perusina, et Saguntina fame Lucaniacum liberet. V. et *Prop.* 1, 22. et historicos laudatos in v. praec. ¶ *Perusini, orum*, cives ipsi. *Liv.* 10, 30. et 31. et 28, 45. ¶ *Perusinum, i*, n. rus in agro Perusino. *Plin. ep.* 1, 4.

PERUSTUS, a, um, part. a *peruro:* διακαείς, combustus, exustus. *Ov. Fast.* 5, 464. Spargebant lacrimis ossa perusta suis. [*Liv.* 24, 20. perusti late agri; cf. 26, 13. — Imprimis *perustus* dicitur de iis, quae solis ardore colorem perusti referunt.] *Prop.* 4, 9, 46. Libyco sole perusta coma. *Sen. Med.* 484. Usque a perustis Indiae populis petunt; et *Macr. Somn. Scip.* 2, 8. Zona perusta. [*Lucan.* 4, 679. mixti Garamante perusto: ubi v. *Cort.*] ¶ Translate. *Cic. Fam.* 13, 15. Hominem perustum gloria volunt incendere: sed minus jam movent. *Sen. Med.* 547. Pectus perustum curis. ¶ Gelu constrictus, et quasi igne ustus. *Ov. Trist.* 3, 4, 48. adstricto terra perusta gelu. V. URO. Sic *Quint. decl.* 3, 3. Praedura priscis moribus mater, frigoribus ac solibus perusta. ¶ De cute rupta, detrita, pertrita, et quasi igne ambusta. *Ov. Pont.* 1, 5, 24. Subducant oneri colla perusta boves. *Hor. Epod.* 4, 3. Ibericis peruste funibus latus, Et crura dura compede. V. PE URO.

PERUTILIS, e, adj. πάγχρηστος, valde util *Cic. Att.* 9, 17. In hac enim fortuna perutilis ej et opera, et fidelitas esset.

PERVULGATE, adv. usitato more vulgi. *Ge* 16, 7. *Cocionem* pervulgate dicit, quem veter *arulatorem* dixerunt. Adde 12, 10.

PERVULGATUS et Pervolgatus, a, um, pa a *pervulgo:* ἀνάπυστος, divulgatus, diffusus, dis minatus. *Cic. Fin.* 2, 5. De re illustri et fa etiam in vulgus pervulgata loquitur. *Id. Verr.* 2, 42. In re tam clara, tam testata, tam abs ipso pervulgata; et *ib.* 34. Cupiditate illa sua n ta, atque apud omnes pervulgata. ¶ Item co munis, consuetus, valde usitatus. *Cic. Coel.* Sunt ista maledicta pervulgata in omnes, quoru etc. *Id. Fam.* 5, 16. Est autem consolatio p vulgata, homines nos ut esse meminerimus. *Bacch.* 4, 9, 149. Ne miremini, quod non triu pho: pervolgatum est, nihil moror. *Id. Ps.* 1, 121. *Ps.* De istac re in oculum utrumvis conqui cito. *Ca.* Oculum utrum, an in aurem? *Ps.* hoc pervolgatum est nimis. *Gell.* 7, 17. *med.* Q videtur notius, pervulgatiusque esse, id me do *Auct. ad Her.* 4, 8. Infima et pervulgatissima v borum dignitas.

PERVULGO et Pervolgo, as, avi, atum, a. διασπείρω, cum vulgo communico, in vulgus sp go, divulgo, dissemino. *Lucr.* 5, 1160. quae c sa Deûm per magnas numina gentes Pervulga et ararum compleverit urbes. *Cic. Sull.* 15. I tabulas non occultavi, non continui domi, sed scribi ab omnibus statim librariis, dividi pass et pervulgari atque edi populo R. imperavi. *Inv.* 2, 39. Praemia virtutis et officii sancta casta esse oportere, neque ea aut cum impr communicari, aut in mediocribus hominibus vulgari. *Q. Cic. Pet. cons.* 11. *med.* Operam s pervulgare, et communicare, *h. e.* vulgo pas offerre. *Sil.* 7, 193. Viticolae nomen pervulgat Falerni Munera. ¶ Significat etiam prostitu *Cic. Coel.* 16. Mulier, quae se omnibus pervul ret. ¶ Saepe est pervagari, pererrare, obire, strare, quasi per vulgus ire. *Enn.* ap. *Non.* 3, Crassa pulvis oritur: omnem pervolgat coeli tum. Alii leg. *pervolat. Pacuv.* ap. *Varr. L.* 6, 5. Halcyonis ritu litus pervolgans furor. (*Sen. Ag.* 775. Jam pervagatus ipse se fregit ror.) Alii leg. *pervolans feror. Lucr.* 2, 163 4, 208. Tempore, quo solis pervolgant lumina lum. *Id.* 2, 346. Et quae pervolgant nemora pervolitantes.

PES, pĕdis, m. πούς, ποδός, extrema, et in pars corporis, qua animal insistit, et ingreditu voce Graeca allata. *Cic. Univ.* 6. Itaque ne manus affinxit, nec pedes, nec alia membra, bus, etc. *Id. Tusc.* 2, 22. Nos, si pes condo si dens, ferre non possumus. *Id. Or.* 1, 54. cei habiles et apti ad pedem. *Ov. Met.* 5, ictus pedis; et *ib.* 12, 304. Certamine pedum cere; et *Pl. Epid.* 5, 1. *f.* Provocare aliquem dibus; et *Liv.* 8, 8. Pede presso. [*Sic *Liv.* so gradu dixit 28, 14. et *Ov. Met.* 3, 17. pr gressu. *Bail.*] et *Liv.* 9, 22. *f.* Descendere ad pe *Prop.* 2, 5, 29. quae limina ponam, Quae quam supra pes inimicus eat? *Pl. As.* 4, 1, Neque illaec ulli pede pedem homini premat. *Pedem ferre*, est ire. *Virg. G.* 1, 11. Ferte s Faunique pedem, Dryadesque puellae; et *Sen.* 862. Huc fert pedes et illuc. *Catull.* 14, 21. Illuc, unde malum pedem tulistis, *h. e.* extuli Et *inferre pedem*, introire. *Cic. Caecin.* 14. Pe cum intulero, atque in possessionem vestigiun cero. Et *ponere* eod. sensu. *Id. ib.* 11. Si in do pedem posuisses. *Id. Phil.* 2, 19. *extr.* erat in terris, ubi in tuo pedem poneres? *I* 3, 11. Hodierno die primum in possessionem l tatis pedem ponimus. Et *efferre*, egredi. *Bacch.* 3, 3, 19. Digitum longe a paedagogo dem ut efferres aedibus. *Cic. Att.* 6, 8. P porta non plus extulit, quam domo sua. Et *r* *re*, *revocare*, regredi, retro ire. *Ov. Her.* 15, Cum profugum possis ipse referre pedem; et *Q* 6, 4. *f.* Ab iis, quae non adjuvant, quam m sime pedem oportet referre; et *Virg. A.* 9, revocatque pedem Tiberinus ab alto. *Conf* congredi. *Liv.* 26, 39. *med.* Collato pede rem rere. [*Id.* 21, 46. ad pedes pugna ierat: *Kreyss.* leg. cens. *venerat.*] *Cic. Planc.* 19. Non possum magis pedem conferre, ut ajunt, propius accedere. ¶ [*Ire in sententiam ped* quid sit, dictum est in EO, ubi v.] ¶ *Ped* ambulando, non equo, aut curru, aut navi. *Sen.* 10. *f.* Masinissam nonaginta annos na cum ingressus iter pedibus sit, in equum om non ascendere; et *Suet. Aug.* 53. In consulat dibus fere, extra consulatum saepe adoperta la per publicum incessit. ¶ Item terra, mari. *Cic. Vat.* 5. Cum illud iter Hispan pedibus fere confici soleat: aut si quis nav velit, certa sit ratio navigandi. *Prop.* 2, 20 Seu pedibus Parthos sequimur, seu classe Br

s. Adde Cic. Att. 5, 9. et Caes. B. C. 2, 21. f.
ubi v. Moeb.] ¶ Pedibus merere, peditem mili-
re. Liv. 24, 18. [*Id. 3, 27. stipendia pedibus
cere.] ¶ Conjicere se in pedes, fugae se dare,
. Ter. Ph. 1, 4, 13. Et omisso verbo, Eun. 5,
5. Ubi vidi, ego me in pedes, quantum queo,
angiportum quoddam desertum. [*V. ad utrum-
e locum Ruhnk. ¶ Solos tibi, Magne, reliquit
arthorum fortuna pedes? ap. Lucan. 8, 335. est,
gaces Parthos. V. Cort. ad h. l. et ad 7, 253.
Manibus et pedibus, quid sit, v. in MANUS.]
Servus a pedibus, quo mittendo ultro citroque
ominus utitur, cursor. Cic. Att. 8, 5. Pollicem,
rvum a pedibus meum, Romam misi. Al. leg.
pedibus meis, [*i. q. prorsus inauditum. Ita
rell. coll. Manut. et Hand. ad Tursell. 1. p. 59.]
nt etiam qui suspicantur illa servum a pedibus
n esse Ciceronis, sed alicujus grammatici expli-
ntis. Hujus Pollicis meminit Cic. etiam ib. 11,
extr. et ib. 13, 46. et Fam. 14, 6., quibus lo-
officium quidem ejus huc illuc itandi indicat,
a pedibus nunquam appellat. [Idem servile of-
ium memoratur in Inscr. ap. Gor. Columb. Liv.
76. Anthus Liviae puer a pedibus. Ceterum
heid. ad Sanctii Minerv. p. 726. recte putat, ser-
n a pedibus idem significare ac servum ad pedes.
in litera A. Etenim simili modo servus a cya-
idem est ac servus ad cyathum, V. CYATHUS;
servus a manu idem ac servus ad manum, V.
NUS. Hos vero servos a pedibus, vel ad pedes
cat pedum turbam Mart. 3, 82. At ipse retro
us ad pedum turbam, etc. Id. 3, 23. Omnia
n retro pueris obsonia tradas, Cur non mensa
i ponitur a pedibus? V. sqq. et CIRCUMPE-
S. F.] ¶ Servus ad pedes, qui ad pedes do-
i coenantis praesto erat. Id. 12, 88. Bis Cotta
eas perdidisse questus, Dum negligentem ducit
pedes vernam. Sen. Ben. 3, 27. Servus, qui
nanti ad pedes steterat, narrat quae inter coe-
n ebrius dixisset. ¶ Sub pedibus esse dicuntur,
e in ditione et potestate sunt. Virg. A. 7, 99.
rumque ab stirpe nepotes Omnia sub pedibus,
sol utrumque recurrens Aspicit Oceanum, ver-
e regique videbunt. Adde Sil. 17, 145. Sic
. 34, 32. Argos et Lacedaemonem, duas cla-
imas urbes sub pedibus tuis relinquemus? ¶
pedibus ponere, nihili facere. Sen. Herc. Oet.
. Quisquis sub pedibus fata rapacia, Et pup-
posuit fluminis ultimi, etc. Sic Ov. Met. 14,
. dum pejora timentur, Est in vota locus: sors
em ubi pessima rerum, Sub pedibus timor est,
raque summa malorum. Adde Trist. 1, 8, 15.
edem opponere, adversari, obstare, supplantare.
Pont. 4, 6, 7. Perstat enim Fortuna tenax,
sque malignum Opponit nostris insidiosa pedem.
edem trahere, claudicare. Translate de versu
onte Ov. R. Am. 377. Liber in adversos hostes
gatur iambus, Seu celer, extremum seu tra-
ille pedem. V. HIPPONAX. ¶ Trahantur haec
bus, formula, qua de iis utimur, quae nihil
mus, aut timemus, quae contemnimus: ductum
o, quod reos, et contemptibiles homines, et
s hostes pedibus trahi mos fuit, ut de He-
e ab Achille tracto, et Caco ab Hercule legi-
: item de Sejano, etc. Cic. Att. 4, 16. Fra-
mecum, et te si habebo, per me ista pedibus
antur; [*nos: Meinetwegen mag darin alles
ter und drüber gehen.] Al. leg. trahuntur. Id.
, 7, 32. De judiciis quod quereris, multo la-
minus: trahantur per me pedibus omnes rei.
Juven. 5, 125. ¶ Ante pedes, quae sub oculis,
raesentia sunt, et omnibus obvia. Ter. Ad. 3,
2. (al. 3, 3, 32.) Istuc est sapere, non quod
pedes modo est, videre, sed etiam illa, quae
ra sunt, prospicere. Cic. Or. 3, 40. Ingenii
imen est quoddam, transilire ante pedes posi-
t alia longe repetita sumere. [*V. quos laud.
nk. ad Ter. l. c.] ¶ Pedem, aut pedes tollere,
llere in re turpi obscenaque locum habet. Mart.
1. et 11, 71. et Petr. fragm. Trag. 55. Burm.
ovius ap. Non. 7, 49., quibus locis illustratur
s Ciceronis in Clodium, ejusque sororem Att.
. ¶ Stans pede in uno quippiam facere dici-
qui cito, et nullo labore facit. Hor. Sat. 1,
. de Lucilio: in hora saepe ducentos, Ut ma-
, versus dictabat, stans pede in uno. ¶ Con-
omni pede stare, omni contentione adhibita, et
viribus incumbendo. Quint. 12, 9. f. Itaque
s actionibus omni, ut agricolae dicunt, pede
dum est. [*Comparat Heindf. ad Hor. l. c.
Quinct. locum laudans Gr. ὅλῳ ποδί, ἐκ δυοῖν
ῖν, ὁμφοῖν ποδοῖν.] ¶ In pedes, praemissis
us. Plin. 10, 53, 74. Aves omnes in pedes
untur, contra quam reliqua animalia. ¶ Pede
m pulsare, saltare. Hor. Od. 1, 37, 1. nunc
libero Pulsanda tellus. Sic ib. 4, 7. alterno
terram quatere; et ib. 4, 1, 27. pede candido
orem Salium ter quatient humum. ¶ Illa
icis et demissi sunt. Cic. Att. 1, 14. med.
edes omnium singillatim accidente Clodio, ut,
et ib. 4, 2. med. Abjecta toga, se ad generi
abjecit; et Sext. 11. f. Vos pro meo capite
edes lenonis impurissimi projecistis; et Phil.

2, 18. Filius se ad pedes meos prosternens, lacrimans te mihi commendabat. Id. Verr. 2, 5, 49. Mater mihi ad pedes misera jacuit. Ov. Met. 9, 605. Amplectique pedes, affusaque poscere vitam. Id. Her. 12, 186. Ante pedes alicujus procumbere. Flor. 4, 11. f. Regina ad pedes Caesaris provoluta. ¶ Religio fuit veteribus locum aliquem ingressuris, nisi dextrum pedem priorem intulissent: sinistrum enim omen habebatur, aliter fecisse. Habes exemplum ap. Petr. Sat. 30. atque hinc est, quod Vitr. 3, 3. gradus templorum impares esse jubet, ut cum dextro pede primus gradus ascenditur, idem in summo primus ponatur. ¶ Etiam offensio pedis in limine exeuntis aut ingredientis habita est mali ominis. Tibull. 1, 3, 19. O quoties ingressus iter mihi tristia dixi Offensum in porta signa dedisse pedem! Adde Ov. Amor. 1, 12, 3., Val. Max. 1, 4. n. 2. et Plin. 2, 7, 5. ¶ Dexter, felix, secundus pes, felix accessus, adventus boni ominis. Virg. A. 8, 302. Et nos, et tua dexter adi pede sacra secundo. Sil. 7, 171. Attulit hospitio pergentem ad litora Calpes, Extremumque diem, pes dexter, et hora Lyaeum. Ov. Fast. 1, 514. Ripaque felici tacta sit ista pede. August. ep. ad Maxim. gramm. 44. med. Nymphanio quid aliud significat, quam boni pedis hominem, id est cujus adventus afferat aliquid felicitatis? sicut solemus dicere, secundo pede introisse, cujus introitum prosperitas aliqua consecuta sit. ¶ Nec caput, nec pedes, proverb. V. CAPUT. ¶ Pedibus pecunia compensatur, aliud proverb. Catonis ap. Cic. Fl. 29., quo significatur, agros ab urbe remotos minore quidem pretio emi, sed itinerum labore pretium compensari. ¶ Translate pes dicitur de aliis rebus. Sen. Ben. 2, 34. Pedem et nostrum dicimus, et lecti, et veli, et carminis. Ov. Met. 8, 660. mensam succincta tremensque Ponit anus: mensae sed erat pes tertius impar; Testa parem fecit. Plin. 34, 2, 4. Antiquissima aeris gloria Deliaco fuit, tricliniorum pedibus, fulcrisque. Varr. R. R. 1, 27. f. Malo de meis pedibus audire, quam quemadmodum pedes betaceos seri oporteat, h. e. cauliculos. Ammian. 14, 8. Orontes imos pedes Casii montis praetermeans, funditur in Parthenium mare. [Etiam Hom. Il. 2, 824. πόδας vocat. F.] ¶ In aedificiis quid sit pes planus, V. in PLANUS. ¶ Pes veli est imus veli angulus, vel potius funis; quo imus veli angulus utrinque religatur ad latera navis, ut expansum sit, et ventum concipiat: quod munus in summo velo antenna praestat. Hunc et Graeci πόδα vocant. Duplex est, dexter, et sinister: ille dicitur Italice poggia, hic orza. Catull. 4, 19. laeva sive dextera Vocaret aura, sive utrumque Juppiter Simul secundus incidisset in pedem. Ov. Fast. 3, 565. Nacta ratem, comitemque fugae, pede labitur aequo, h. e. vento secundo et prospero cursu: quod Virg. dixit A. 4, 587. aequatis classem procedere velis. V. AEQUATUS. [*V. quae laudata sunt ad v. AEQUUS; cf. Schütz. cl. Cic. s. v. Cort. ad Lucan. 5, 428.] ¶ Hinc facere pedem est velum, extensis imis funibus, expandere, ut ventum concipiat. Virg. A. 5, 828. jubet ocius omnes Attolli malos, intendi brachia velis. Una omnes fecere pedem: pariterque sinistros, Nunc dextros solvere sinus: una ardua torquent Cornua, detorquentque. Proferre pedem, alterutrum veli angulum, lassato remissoque fune pro venti flatu, in anteriorem partem protendere. Plin. 2, 47, 48. Iisdem autem ventis in contrarium navigatur, prolatis pedibus, ut noctu plerumque adversa vela concurrant. Lucan. eod. sensu dixit 5, 427. obliquare laevo pede carbasa; et Virg. A. 5, 16. obliquare sinus. V. OBLIQUO. ¶ Pedes in navi sunt remiges. V. NAVALIS. ¶ In carmine (atque etiam in soluta oratione, ubi oratorius numerus servandus est. V. Cic. Or. 3, 47. et sqq.) pes est pars versus, duabus, aut tribus, aut etiam pluribus syllabis constans, ut spondeus, dactylus, dichoreus, etc. de quibus V. grammaticos: quia his quasi quibusdam pedibus versus procedit. Hor. Sat. 2, 1, 28. me pedibus delectat claudere verba. Sic Ov. Trist. 5, 12, 34. Inque suos volui cogere verba pedes. Cic. Or. 3, 47. Ad heroum nos dactyli, et anapaesti, et spondei pedem invitas. Ov. Amor. 1, 1, 30. Musa per undenos emodulanda pedes, h. e. per versus hexametrum, et pentametrum, illum sex, hunc quinque pedes habentem. ¶ Per synecdochen ponitur pro genere carminis. Hor. Od. 4, 6, 35. Lesbium servate pedem, meique Pollicis ictum. Ov. Ib. 645. Postmodo plura leges, et nomen habentia verum, Et pede, quo debent fortia bella geri. ¶ Frequenter poetae fontibus, et fluminibus pedes tribuunt. Hor. Epod. 16, 47. montibus altis Levis crepante lympha desilit pede. Virg. A. 9, 125. revocatque pedem Tiberinus ab alto. Id. Cul. 17. Castaliaeque sonans liquido pede labitur unda. Sil. 6, 140. Turbidus arentes lento pede sulcat arenas Bagrada. ¶ Suo pede fluere, ex se, et sponte sine opera hominum. Sev. Aetn. 13. de aurea aetate: Ipse suo flueret Bacchus pede. Alii aliter explic. Sed etiam Tibull. 2, 1, 45. significare videtur olim homines non calcasse uvam, sed sponte fluens mustum bibisse. ¶ Est etiam mensurae genus, quae quinquies producta passum efficit: constat autem quatuor palmis, quorum singuli quatuor transversos digitos longitudinis habent: ita efficitur, ut habeat pes sexdecim digitos, ut est ap. Vitr. 3, 1. med. Dividitur autem in duodecim partes, seu uncias, ut as. V. Colum. 5, 1. Front. Exposit. form. p. 30. Goes. et alterum Front. Aquaed. 24. et notas Poleni ad artic. 5., ubi de pedis Romani longitudine agit accurate. Caes. B. G. 7, 72. Duas fossas quindecim pedes latas, eadem altitudine perduxit. Post eas aggerem, et vallum duodecim pedum exstruxit. Cic. Att. 7, 22. Pedem in Italia video nullum esse, qui non in istius sit potestate, [*keinen Fuss breit Land.] Docet Plin. 6, 26, 30. pedem Babylonium tribus digitis longiorem fuisse, quam Romanum. ¶ In his, quae subjicio, non tam pro mensura modo dicta accipitur, quam pro magnitudine ipsa humani pedis. Cic. Dejot. 15. Negat, unquam se a te pedem discessisse; et Att. 13, 16. Pedem e villa adhuc egressi non sumus. Quint decl. 6, 14. Non reliqui, non abscessi, neque pede, quod ajunt, uno a parente discessi. ¶ De mensura, aut modo generatim, seu universa cujuspiam rei quantitate. Plin. 18, 31, 74. Pressura una culeos viginti implere debet. Hic est pes justus. Sen. Tranq. 10. med. Exiguae saepe areae in multos usus describentis arte patuere, et quamvis angustum pedem dispositio fecit habitabilem. ¶ Pede suo se metiri, [*i. e. ex viribus, facultatibus suis], est Hor. Ep. 1, 7. extr. ¶ Pedes musici, mensurae, et moduli, quibus metiuntur cantus. Plin. 29, 1, 5. Herophilus in musicos pedes venarum pulsu descripto, etc. Id. 11, 37, 88. Arteriarum pulsus in modulos certos, legesque metricas descriptus ab Herophilo medicinae vate, etc. ¶ Pes pro tractu, vel limite, vel solo. Solin. 32. Nilus in Caesariensis pede prorumpens amplior; et 27. Omnis Africa a Zeugitano pede incipit. Auson. Idyll. 10, 327. Quin etiam riguis humili pede condita pratis, h. e. humili solo. [Inscr. ap. Mur. 821, 4. Julius Nero Mil. Coh. III. Pr. oriundus in Pannonia superiore, pede Faustiniano. Alia ap. Marin. Frat. Arv. p. 269. Candidio Valentino equiti numeri sing. natione Pann. civi Faustiano, etc. Hinc patet, pedem Faustinianum, sive Faustianum fuisse appellatum limitem quendam in Pannonia, ibique oppidum eodem nomine exstitisse. F.] ¶ De pediculis vinaceorum, et de ipsa vinaceorum massa prelo subjecta ad vinum exprimendum. Colum. 12, 43. f. Tum vinaceorum pes bene prelo expressus proruitur, et modice separatis scopionibus, resolutaque intrita folliculorum, in dolio substernitur; et ib. 36. Mustum tortivum est, quod post primam pressuram vinaceorum circumciso pede exprimitur; et ib. 19. Antequam prelo pes eximatur. Plin. usurpat de sampsa, h. e. massa olearum prelo subjectarum, 15, 1, 2. Prima unda preli laudatissima, ac deinde per diminutiones: sive, ut nuper inventum est, exilibus regulis pede incluso. ¶ De pediculis. Pl. Curc. 4, 2, 13. Muscaeque, culicesque, pedesque, pulicesque. Lucil. ap. Fest. in Pedibus: Ubi me videt, caput scabit, pedes legit. Varr. R. R. 3, 9. med. de pullis gallin.: E capite, et e collo eorum crebro eligendi pedes. ¶ Pes milvinus, et milvi, est coliculus batidis. Colum. 12, 7. ¶ Pedes gallinacei, alia herba, de qua Plin. 25, 13, 98. Capnos prima, quam pedes gallinaceos vocant, nascens in parietinis, et sepibus, etc.

PESCENNĬĀNUS, a, um, adj. ad Pescennium Nigrum Imp. Rom. a Septim. Severo occisum pertinens. Spart. Pesc. 12. Domus ejus Romae visitur in campo Jovis, quae appellatur Pescenniana. Id. Sev. 15. Pescennianas reliquias persequi. V. NIGRIANUS.

***PESCENNĬUS**, Romanae gentis nomen, v. g. ap. Cic. Fam. 14, 4. Pescennius est perbenevolus nobis, quem semper spero tui fore observantem. ¶ Pescennius Niger, Imp. Rom. V. in PESCENNIANUS, a, um. B. A.

PESCĬĂ, orum, n. plur. in Saliari carmine Aelius Stilo dici ait, capitia ex pellibus agninis facta, quod Graeci vocent pelles πέσκη neutro genere pluraliter. Festus.

PESESTAS, inter alia, quae inter precationes dicunt, cum fundus lustratur, significare videtur pestilentiam. Festus. [*V. Doederl. 2, 60.]

PESSĀRĬUM, ii, n. genus medicamenti, idem quod pessum, vel ei simile, ap. Theod. Prisc. 3, 5.

PESSĬMĒ, adv. superl. anom. a male: κάκιστα, omnino male. Cic. Verr. 2, 3, 50. extr. Intelliget, secum actum esse pessime. Id. Phil. 14, 7. Pessime de republica sentire. Ter. Heaut. 3, 1, 28. Pessime istud in te consulis. Pl. Amph. 2, 1, 59. Sum obtusus pugnis pessime. Id. Aul. 4, 9, 10. Perii male perditus, pessime ornatus eo. Sall. Jug. 34. f. Quam quisque pessume fecit, tam maxime tutus est. Plin. 19, 7, 37. Apes furtivae pessime proveniunt. ¶ Pro valde. Pl. Curc. 5, 3, 6. Pessime metui, ne mihi hodie apud praetorem solveret. ¶ Pessime mihi est, maxime metuo. Petr. fr. Trag. 54. Burm. Pessime mihi erat, ne, etc.

'PESSIMO, as, a. 1. κακόω, pessime afficio. *Vulg. Sirac.* 36, 11. Qui pessimant plebem tuam. *Id.* 38, 22. Hinc nihil proderis, et teipsum pessimabis. *Id.* 11, 26. Ne dicas: sufficiens mihi sum, et quid ex hoc pessimabor? ¶ Part. *pessimatus* ap. *Lact.* 1, 11. Aetate pessimata: ubi tamen hodie legitur *pessum acta. B. A.*

PESSĬMUS, a, um, adj. superl. anom. a *malus:* πονηρότατος, κάκιστος. Duci putat *Voss.* a *pessum. Pl. Men.* 3, 2, 22. Quid ais, homo levior, quam pluma, pessime et nequissime, flagitium hominis? *Sall. Cat.* 5. *extr.* Ut paulatim immutata, ex pulcherruma pessuma ac flagitiosissima facta sit. *Id.* in *or. Philippi contra Lep.* Pessume omnium, atque impudentissume, tibine, etc.? *Gell.* 2, 6. *med.* Isque omnium pessimus, deterrimusque est. *Catull.* 49, 6. Tanto pessimus omnium poeta, Quanto tu optimus omnium patronus. *Brut.* ad *Brut.* et *Cass. Fam.* 11, 1. Qua mente esset Antonius, demonstravit, pessima scilicet, et infidelissima. *Sall. Cat.* 18. Eo die post conditam urbem pessimum facinus patratum foret. ¶ *Pessimum*, res pessima, maximum malum. *Plin.* 11, 37, 74. Fel est purgamentum, pessimumque sanguinis; et 17, 22, 35. *n.* 14. Cum induruit vitis, pessimum in vinea palmitem traducere. *Varr. R. R.* 1, 13. *f.* Cum Metelli ac Luculli villis pessimo publico aedificatis certant. Etiam *Liv.* 2. *in.* ita locutus est. ¶ *Pessimum esse*, pessime se habere. *Cels.* 3, 5. *med.* Alii vespere tali aegro cibum dant. Sed cum eo tempore fere pessimi sint, qui aegrotant, verendum est, ne, etc. ¶ Aliquando *pessimus* vox est blandientis. *Catull.* 55, 10. Camerium mihi, pessimae puellae, etc.; et 36, 9. Et haec pessima se puella vidit Jocose, et lepide vovere Divis.

PESSĬNUNTĬCUS et Pessinuntius, a, um, adj. a Pessinunte. *Cic. Sext.* 26. Pessinuntius sacerdos magnae Matris. *Gell.* 7, 16. Aselli Pessinuntii, ostrea Tarentina. ¶ Ipsa Cybele *Pessinuntica* dicitur ab *Appul. Met.* 11.

PESSĬNUS et Pesinus, untis, f. Πεσσινοῦς, et Πεσινοῦς, urbs Galatiae in Phrygiae magnae confinio, in qua celebre fuit templum Cybeles, quae ideo *Pessinuntia* dicta est. Urbs vero inde nomen habuit, quod ejus Deae simulacrum de coelo πεσεῖν, h. e. delapsum esse creditum est, ut *Ammian.* 22, 9. docet. Alii a conditore sic appellatam putant. *Plin.* 3, 32, 45. Trocmorum oppidum Tavium, Tolistobogorum Pesinus. *Liv.* 29, 10. Si mater Idaea a Pessinunte Romam advecta foret; et *ib.* 11. Legatos Pessinuntem in Phrygiam deduxit.

PESSŬLUM, i, n. idem quod pessum, i. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 18. *med.* In mulieribus etiam pessulum oleo calido infundentes. ¶ Est etiam idem ac pessulus. *Paul. Nol. carm.* 18, 412. removens et pessula claustris.

PESSŬLUS, i, m. μοχλὸς, βλῆτρον, ἐπιβλὴς, μάγγανον, vectis ferreus, vel ligneus, quo fores clausae obfirmantur intus: a πάσσαλος, paxillus, clavus. Duos obdebant, qui tutiores esse vellent. *Pl. Aul.* 1, 2, 25. Occlude sis fores ambobus pessulis. *Ter. Heaut.* 2, 3, 37. Anus foribus obdit pessulum; et *Eun.* 3, 5, 55. Pessulum ostio obdo. *Appul. Met.* 3. Et cum dicto pessulis injectis, et uncino firmiter immisso, sic ad me reversa, etc; et *ib.* 1. Adducta fore, pessulisque firmatis; et *ib.* Postes ad repagula redeunt, ad claustra pessuli recurrunt; et *paulo post:* Subdita clavi pessulos reduco. V. v. praec.

PESSUM, adv. vel adverbii simile, idem significat, quod in profundum, vel deorsum, quasi sub pedes, fortasse a βυσσὸς Ionice pro βυθὸς, profunditas. [*V. *Doederl.*, qui 1, 67. sqq. multa de hujus vocis origine et significatu disputat, non a Gr. derivatum, sed e *perversum* contractam esse docens.] *Colum.* 12, 6. *extr.* Est aliud muriae naturae experimentum: nam ubi dulcem caseum demiseris in eam, si pessum ibit, scies esse adhuc crudam; si innatabit, maturam. *Lucr.* 6, 588. multae per mare pessum Subsedere suis pariter cum civibus urbes. *Lucan.* 3, 674. sidentia pessum Corpora caesa tenent. Sic *abire pessum*, dictum de navi et rete, a *Pl. Truc.* 1, 1, 15., *Aul.* 4, 1, 12., *Rud.* 2, 3, 64. Sic *Tac. A.* 1, 79. Pessum ituros fecundissimos Italiae campos, si amnis Nar in rivos deductus superstagnavisset; et *Prud. praef. in Sym.* 2, 36. pessum mergere pedes. ¶ *Pessum accipere*, est in imum recipere. *Mela* 3, 9. Lacus adeo ad sustinenda quae incidunt, infirmus, ut folia etiam proximis decisa frondibus, non innatantia ferat, sed pessum penitus accipiat. ¶ Translate *pessum ire*, est ruere, perdi. *Pl. Cist.* 2, 1, 12. Neque, nisi quia miser non eo pessum, mihi ulla abest perdito pernicies. *Plin. prooem. l.* 14. *med.* Pessum iere vitae pretia. Sic *Sen. Const. Sap.* 2. Cato adversus vitia civitatis degenerantis, et pessum sua mole sidentis, stetit solus. ¶ *Pessum dejicere* ap. *Appul. Met.* 5. Nec sum mulier, nisi eam pessum de tantis opibus dejecero, *h. e.* exturbavero. ¶ *Pessum premere*, pessundare, perdere. *Pl. Most.* 5, 2, 49. Quidvis impetrari a me facilius perferam, quam ut non ego istum pro suis factis pessimis pessum premam. ¶ *Pessum acta aetas*, usque ad senium, ad terminum vitae. *Enn.* ap. *Lactant.* 1, 11. Aetate pessum acta, in Creta vitam commutavit, et ad Deos abiit. ¶ *Pessum do.* V. PESSUMDO.

PESSUM, i, n. πεσσὸς, medicamentum molli lana compositum, quod feminis inter naturalia inditur, si doleant. Describit illud *Cels.* 5, 21., sed Graeca voce utitur, quam attulimus, Latina vero pluries *Theod. Prisc.* 3, 5. *Appul. Herb.* 121. Herbae anethi medicamine pessum factum injiciatur ab obstetrice. V. PESSARIUM et PESSULUM.

PESSUMDO et Pessundo et Pessum do, as, dedi, datum, a. 1. βυθίζω, καταποντίζω, ἀποσφάλλω, deorsum, aut in profundum mitto, demergo: et dicitur de iis, quae subsidunt, et aquis merguntur, ut in *Pessum* adv. habetur. *Lucan.* 5, 616. quam celsa cacumina pessum Tellus victa dedit! ¶ Translate est perdere, evertere: ducta metaphora a mergendis navibus, ut monet *Donat.* ad illud *Ter. Andr.* 1, 3, 3. Quae si non astu providentur, me, aut herum pessundabunt. Alii divisim leg. *pessum dabunt. Cic. fr.* ap. *Quint.* 8, 6. *med.* Hoc miror querorque, quemquam hominem ita pessundare alterum verbis velle, ut etiam navem perforet, qua ipse naviget. [*V. *Beier.* ad h. l. p. 213. b.] *Pl. Rud.* 2, 6, 23. Pessum dedisti me blandimentis tuis. *Tac. A.* 3, 66. *extr.* Quod multos etiam bonos pessum dedit, qui spretis quae tarda cum securitate, praematura vel cum exitio properant. *Ov. Trist.* 3, 5, 45. Non mihi quaerenti pessum dare cuncta, petitum Caesareum caput est, quod caput orbis erat. *Pl. Merc.* 5, 2, 4. Domi erat quod quaeritabam: ibi sex sodales reperi, vitam, amicitiam, civitatem, etc. Eorum inventu res decem simitu pessimas pessundedi, iram, inimicitiam, stultitiam, etc. *h. e.* expuli, perdidi, et quasi in mare projeci. *Id. Rud.* 3, 2, 3. Exemplum pessumum pessundate, *h. e.* tollite, delete. *Val. Max.* 4, 4. *n.* 5. Ingentes hostium copias pessundare. ¶ [Part. *Pessumdatus* ap. *Sall. Jug.* 4. Animus ad inertiam et voluptatem corporis pessumdatus. Alii divisim leg. *pessum datus. F.*]

PESSUS, i, m. idem quod pessum medicamentum. *Plin. Val.* 1, 5. *f.* Pessus Livianus, quo utebatur Livia regina, faciens ad secundas, etc. [Eundem *Theod. Prisc.* 2, 5. *Livianum pessarium* appellat. *F.*]

PESTĬBĬLIS, e, adj. pestilens. *Impp. Diocl. et Maxim. Cod.* 4, 58, 4. Pestibilis fundus, hoc est pestibiles herbas, vel letiferas habens. Alii legunt: *Pestibilis fundus*, *h. e.* pestibulas, vel herbam letiferam habens. *Pestibulas* autem interpretatur *Cujac. Observ.* 6, 24. natricum, et aliarum noxiarum serpentum pestes.

PESTĬBŬLA, ae, f. V. in v. praec.

PESTĬFER et Pestiferus, a, um, adj. λοιμώδης, pestem afferens, perniciosus, exitiosus, noxius. *Cic. Dom.* 31. Tu unus pestifer civis. *Cels.* 2, 6. Sudor frigidus in acuta febre pestiferus est; et *mox:* Sanguinem in febre vomuisse, pestiferum est. *Id.* 4, 1. *n.* 1. Acutus, et pestifer morbus. *Virg. A.* 7, 569. ruptoque ingens Acheronte vorago Pestiferas aperit fauces. *Val. Fl.* 4, 594. Pestiferae aquae. *Cic. Fam.* 4, 3. Pestiferum bellum. *Colum.* 10, 331. Pestifer aer. *Cic. Har. resp.* 24. Vipera venenata et pestifera. *Id. N. D.* 2, 47. Res pestiferae et nocentes. *Id. Dom.* 1. Pestifer et funestus tribunatus. *Id. Phil.* 3, 2. Antonii reditus crudelis et pestifer. *Plin.* 4, 11, 18. Scopulum dirum ac pestiferum. *Cic. N. D.* 2, 12. *f.* Accessus ad res salutares, a pestiferis recessus. ¶ Pestifera auspicia esse dicebant, teste *Festo*, cum cor in extis, aut caput in jecinore non fuisset.

PESTĬFĔRE, adv. λοιγίως, perniciose. *Cic. Leg.* 2, 5. *med.* Quid, quod multa perniciose, multa pestifere sciscuntur in populis?

PESTĬLENS, entis, adj. λοιμώδης, pestifer, perniciosus, nocens. *Cic. Fat.* 4. Inter locorum naturas quantum intersit videmus: alios salubres, alios pestilentes. *Id. Off.* 3, 13. Aedes pestilentes. *Varr. R. R.* 1, 4. Fundus pestilentior. *Liv.* 4, 21. annus. Sic *Cic. Fam.* 5, 16. Gravissimus et pestilentissimus annus. *Id. Div.* 1, 57. Aspiratio gravis et pestilens. *Hor. Od.* 3, 23, 5. Nec pestilentem sentiet Africum Fecunda vitis. ¶ Translate. *Liv.* 2. 71. Pestilens collegae munus esse: agros illos servitutem iis, qui acceperint, laturos. *Cic. Fam.* 7, 24. de Tigellio Sardo: Homo pestilentior patria sua. *Sen. Hippol.* 489. Pestilens invidia.

PESTĬLENTĬA, ae, f. λοιμὸς, pestis, seu morbus contagione in plurimos se effundens, ac tum homines, tum varia brutorum genera vulgatis funeribus absumens. [*Compositum est ex *pestis* et *olere*. V. *Doederl.* 2, 60.] *Caes. B. C.* 2, 22. Massilienses gravi pestilentia conflictati ex diutina conclusione, et mutatione victus. *Colum.* 6, 5. Id praecipue, quod egerit sus aegra, pestilentiam facere valet. *Id.* 7, 7. Alia genera pecorum cum pestilentia vexantur. *Liv.* 27, 23. Eo anno pestilentia gravis incidit in urbem agrosque, quae tamen magis in longos morbos, quam in perniciales evasit. *Colum.* 9, 13. Morbo, vel pestilentia laborare. *Liv.* 10, 47. Pestilentia urens urbem atque agro *Tac. A.* 16, 13. In urbe omne mortalium gen vis pestilentiae depopulabatur. *Plin.* 23, 8, 8 Pestilentiae contagia prohibere. *Id.* 10, 28; 4 Pestilentiam afferre. ¶ Pestilentiae descriptione habes ap. *Virg. G.* 3, 478. et sqq., *Ov. Met.* 523. et sqq., *Lucr.* 6, 1136. et sqq., *Liv.* 25, 2 *Sil.* 14, 582. et sqq. ¶ Differt a *peste*, quae e generale nomen, et non solum de morbis, sed quacumque clade, malo, calamitate, noxa, pern cie usurpatur. ¶ Translate *Catull.* 44, 11. Or tionem in Antium petitorem, Plenam veneni, et p stilentiae legit, *h. e.* quae pestilentiae modo enec re auditores posset. In plur. numero. *Gell.* 1, Animorum labes, et pestilentias. ¶ Sumitur etiam pro gravitate coeli, aut loci: cui *salubrit* opponitur. *Cic. Agr.* 2, 26. *f.* Agrorum gen propter sterilitatem incultum, propter pestilenti vastum atque desertum. *Id. Div.* 1, 57. Ex habi extorum, atque ex colore tum salubritatis, t pestilentiae signa percipiuntur. *Id. Agr.* 1, 5. L cupletatis aut invidiae, aut pestilentiae possesso bus, agri tamen emantur, *h. e.* iis qui posside agros vel Sullana proscriptione coemptos et in diae subjectos, vel gravitate coeli pestilentes. *Agr.* 2, 26.

PESTĬLENTĬĀRĬUS, a, um, adj. pestilens. *Te Spect.* 27. Cathedra pestilentiaria.

PESTĬLENTĬŌSUS, a, um, adj. idem ac pes lens. *Ulp. Dig.* 43, 8, 2. *med.* Si odore soli cus pestilentiosus fiat.

PESTĬLENTUS, a, um, adj. pestilens. *Laev* ap. *Gell.* 19, 7. Loca pulverulenta et pestilenta

PESTĬLIS, e, adj. pestilentiosus. *Arnob.* 1, Possunt nos auris pestilibus enecare.

PESTĬLĬTAS, atis, f. idem ac pestis. *Lucr.* 1096. Atque ea vis omnis morborum, pestilitasq Adde 1123. et 1130. *Non.* 2, 684. tribuit *Lucilio* v siculum allatum *Lucretii.*

*PESTĬMUS, a, um. adj. λοιμοφόρος *Vet. Gl B. A.*

PESTIS, is, f. κακὸν, βλάβη, nomen est gener omnis mali, perniciei, morbi, exitii, calamitat ruinae, cladis, noxae, sive hominibus incidat, s brutis, sive rebus inanimis. Quare differt a pe lentia, ut genus a specie. V. PESTILENTIA. *Liv.* 4, 25. et 5, 14. et 25, 26. utitur quidem v *pestis* ad pestilentiam significandam, sed postqu *pestilentiae* mentionem fecit. *Cic. Off.* 2, 5. Nu tam detestabilis pestis est, quae non homini ab mine nascatur. *Id. Rab. perd.* 1. Pestis ac per cies civitatis; et *ib.* 9. Ista imago, quae domi sita pestem atque exsilium Sex. Titio attuliss *Lucr.* 3, 348. Discidium ut nequeat fieri sine pe maloque. *Cic. N. D.* 1, 36. Ibes avertunt pest ab Aegypto, cum volucres angues vento invec interficiunt atque consumunt. *Liv.* 25, 19. e Adeo ne fugae quidem iter patuit, ut vix mille e serint: ceteri passim, alii alia peste, absumpti su *Cic.* vertens locum *Sophocl. Tusc.* 2, 8. Ipse i gatus peste interimor textili, *h. e.* veste imb Nessi sanguine. *Virg. A.* 5, 699. servatae a pe carinae, *h. e.* ab incendio. *Id. ib.* 10, 55. b evadere pestem. *Tac. A.* 2, 47. Improvisior, g viorque pestis fuit, *h. e.* damnum ex terrae mo et *ib.* 4, 62. Unde gravior pestis fuit, *h. e.* cla ex ruina theatri. *Pl. Capt.* 4, 3, 3. Quanta p nis pestis veniet! quanta labes larido! *h. e.* ex rasiti edacitate. *Catull.* 69, 9. crudelem nasor interfice pestem, *h. e.* mali odoris hircum sub a *Cic. Har. resp.* 4. T. Annius ad illam pestem co primendam, exstinguendam, funditus delendam tus esse videtur. *Id. ad Brut.* 1, 15. Pestem pellere. *Id. Dejot. f.* miserrimam importare ali *Id. N. D.* 3, 26. machinari alicui. *Liv.* 2, 49. nitari. *Sall. Jug.* 73. Monere, ne praemia Met in pestem suam converteret; et *ep. Mithrid. ad sac. f.* Romani peste conditi orbis terrarum. Metonymice dicitur de homine publice pernicio *Cic. Sext.* 14. *f.* Producti in concionem ab illa ria ac peste patriae. *Id. Verr.* 2, 3, 54. Ne p abitum quidem hujus importunissimae pestis. ¶ plur. numero. *Id. Har. resp.* 2. *f.* Cum his fu et facibus, cum his, inquam, exitiosis prodig ac paene hujus imperii pestibus bellum mihi, *Id. Fam.* 5, 8. Quaedam pestes hominum la aliena dolentium. *Virg. G.* 1, 181. Tum var illudunt pestes: saepe exiguus mus, etc. Adde 3, 471. et al. Sic *Colum.* 7, 5. *f.* Quod in om bus morbis ac pestibus faciendum esse censem et 2, 9. *med.* Quaedam subterraneae pestes ad tas segetes enecant. ¶ Absolute pro morbo, stilentia, *Enn.* apud *Prisc.* 9, 861. Hos stis necuit, pars occidit illa duellis. Addunt *can.* 6, 89., *Sil.* 14, 582. et 622., sed haec non dentur rem conficere, nisi eo modo, quo de L locis supra dictum est. ¶ *Oppetere pestem* ap. *Capt.* 3, 3, 11. est mortem oppetere.

PĔTĀ, ae, f. Dea, quae rebus petendis praee *Arnob.* 4, 131. Putationibus arborum Puta prae est, rebus petendis Peta. ¶ Hoc nomine est iam appellata urbs Aethiopiae, vel Aegypto Aeth piaeque contermina. *Plin.* 6, 29, 35.

PETALĬA, ae, f. oppidum Euboeae. *Plin.* 4, Petaliae quatuor insulas primo Euripi introitu, e. oppido Petaliae obversas. *Strab.* 10. *in.* Γε- ρτὸς καὶ Πεταλία πρὸς Σούνιον. *B. A.*

PĔTĀLIUM, ii, n. πετάλιον, genus unguenti, ine foliatum, et nardinum: a πέταλον, folium. *Curc.* 1, 2, 7. Tu mihi stacte, tu cinnamum, rosa, tu crocum, et casia es, tu petalium. Alii *bdellium.*

PĔTĂLUM, i, n. πέταλον, lamina, bractea. *d. Or.* 19, 21. Petalum, aurea lamina in fronte ntificis, quae nomen Dei tetragrammaton Hebrai- litteris habebat scriptum. *F.*]

PĔTĂLUS, i, m. πέταλος, expansus, ut folium, d Graeci πέταλον vocant. Est cogn. R. *Inscr. Grut.* 1010, 10. Valerianus Petalus. *F.*] ℙ *talus*, i, m. Πήταλος, nomen unius ex his, in aula Cephei regis Perseo vim inferre conati iderunt. *Ov. Met.* 5, 115. Petalus irridens *Sty- cane caetera* dixit. *B. A.*

ĔTĀMĬNĀRĬUS vel Petamenarius, ii, m. qui nua corporis agilitate saltans volare videtur: a ιμενος, volans. *Firm. Math.* 8, 15. Cum Marte , et Mercurio petaminarius, ephalmator, or- stopolarius, petauristarius. *Salv. Gub. D.* 6, 3. gum est nunc dicere de omnibus, amphiteatris cet, odeis, lusoriis, pompis, athletis, petami- is, pantomimis, ceterisque portentis.

ĔTĀSĀTUS, a, um, adj. πετασώμενος, petaso us. *Cic. Fam.* 15, 17. de tabellariis: Id face- commodius, si mihi aliquid spatii ad scriben- darent; sed petasati veniunt, comites ad por- exspectare dicunt. *Suet. Aug.* 82. Domi quo- non nisi petasatus sub dio spatiabatur. *Hieron. em. in Zachar. l.* 2. Urget petasatus libri por- Adde *Varr.* ap. *Non.* 4, 319.

ĔTĀSĬO. V. v. sq. *f.*

ĔTĀSO, onis, m. πετασών, coxa suis salita, seu s pernae portio. Quomodo a perna differat, nus in PERNA. *Mart.* 3, 77. Et pulpam du- de petasone voras, *h. e.* jam corrumpi incipien- *Varr. R. R.* 2, 4. *med.* Succidias Galli optimas naximas facere consueverunt. Optimarum si- n, quod etiam nunc quotannis e Gallia appor- ır Romam pernae, tomacinae, et taniacae, et sones. Alii perperam leg. *petasiones.*

ĔTĀSUNCŬLUS, i, m. parvus petaso. *Juven.* 19. Quod vocis pretium? siccus petasunculus, as Pelamidum: *siccus*, h. e. parvi pretii: nam soni gratia, si musteus sit. V. *Mart.* 13, 55. m parvus petasus. *Arnob.* 6, 198. Mercurio radios: Solis capiti petasunculum superponat.

ĔTĀSUS, i, m. πέτασος, capitis tegmen, galeri s: a πετάννυμι, extendo, quod latos haberet gines, quemadmodum videre est in imaginibus urii, qui petasatus pingitur. Utebantur petaso um iter facientes, quo adversus solis, et im- n injurias faciem tuerentur. V. PETASATUS. *Ps.* 2, 4, 45. Etiam opu' st chlamyde, et ma- ra, et petaso. *Arnob.* 6, 197. Cum petaso us Majae, tanquam vias aggredi praeparet, et pulveremque declinet. ℙ Translate petasus ır quiddam in galeri formam aedificiis super- um, extensum, et explicatum, in metae for- se contrahens. *Plin.* 36, 13, 19. *n.* 4. Ut in o orbis aeneus, et petasus unus omnibus sit situs, *h. e.* fornix. ℙ Ap. *Calpurn. Ecl.* 6, st nomen equi, a πετᾶσθαι, volare.

ĔTAVĬO, i. q. Petovio, Daciae oppidum. *Tab. B. A.*

TAURISTĂ, ae, m. πεταυριστής, qui ex pe- se in aerem excutit, atque in terram devolat. *s:* Petauristas Lucilius a petauro appellatos mare videtur, cum ait, Sicuti mechanici cum exsiluere petauro. At Aelius Stilo, quod in volent, cum ait, petaurista proprie Graece, ii πρὸς ἀέρα πετῶνται. *Scaliger* ad *Festum* hu- di fuisse docet, qui desperata audacia in ma- , vel rota trajiciebant se. V. v. sq. A *Nonio* 7. petauristae definiuntur, qui saltibus, vel nis levioribus moventur. *Varro ib.* Nec minus in genere sunt ludi velitis Galli, Germani ristae. Adde alium ejusdem *Varr.* locum *ib.*, raece ponitur ex lectione *Scal.*, et pro salta- antum accipiendus esse videtur. [*Paciaudius mment.* de κυβιστήσει §. 7. putat, petauristam quem Itali *capitombolatore* vocant, atque ideo i in *Gloss. Philox.* Πεταυριστής, cernulus, πε- ταί, cernuli. V. CERNUUS. ℙ Translate ita tur etiam animalia, quae, ut pulices, mira alacritate praedita sunt. *Plin.* 11, 33, 39. *animalia)* generantur sordibus e radio solis, iorum lascivia crurum petauristae. *F.*]

TAURISTĀRĬUS, ii, m. idem qui petaurista. *fragm. Trag.* 53. *Burm.* Petauristarii tan- enerunt: baro insulsissimus cum scalis con- puerumque jussit per gradus, et in summa odaria saltare, circulos deinde ardentes trans- dentibus amphoram sustinere. Adde *ib.* 60., *Math.* 8, 15. [et *Not. Tir.* p. 173. *f. F.*]

TAURUM, i, n. πέταυρον, machina in subli- spensa, ex qua se in aerem excutiebant, at- terram devolabant: ab αὔρα, aura, et πέτο- μαι, volo, as. Hoc nomine comprehendunt et ma- chinam ligneam, genus ludi, quo homines per ae- rem rotarum pulsu jactantur, et omne id, supra quod homines agilitate corporum insignes ludunt, ut sunt hastae, circa quas se volvunt, funes, su- pra quos etiam reciproci ambulant, circuli, per quos se more piscium transmittunt, tabulae, e qui- bus in aere pendent, uno brachio se sustinentes. Graece significat perticam, tignum, asserem, super quo gallinae dormiunt. *Lucil.* ap. *Fest.* in *Petau- ristas:* Sicuti mechanici cum alto exsiluere petauro. *Juven:* 14, 265. An magis oblectant animum jacta- ta petauro Corpora, quique solet rectum descende- re funem? *Manil.* 5, 434. Corpora, quae valido saliunt excussa petauro, Alternosque cient motus: elatus et ille Nunc jacet, atque hujus casu suspen- ditur ille, Membraque per flammas, orbesque emis- sa flagrantes. Ubi *Scal.* Rota in sublimi posita a duobus versabatur: alter superne, alter inferne ni- tebatur. Ita fiebat, ut alternis dejecti, nunc pen- derent, nunc erecti sederent. Haec *Scal.* quae con- firmari videntur fragmento illo *Petronii* p. 674. *Burm.* Petauro jubente modo superior. *Mart.* 2, 86. Quid si per graciles vias petauri Invitum ju- beas subire Ladam? In illo *ejusd.* 11, 21. Quam rota transmisso toties impacta petauro. *Turneb. Adv.* 8, 4. putat *petaurum* esse lignum per rotam a petaurista transmissum. Est qui ipsum petauri- stam intelligit. *Scal. ad Manil.* mallet *intacta* pro *impacta.* V. PETAURISTA.

PĔTAX, acis, adj. omn. gen. qui multum petit. *Fulg. Myth.* 2, 1. Vita activa est, quae tantum vitae commodis anxia, ornatus petax, habendi in- satiata, rapiendi cauta, servandi sollicita geritur. [*Id. ib.* 3. Junonis in tutelam pavum ponunt, quod omnis vita potentiae petax in adspectum sui sem- per quaerat ornatus. *F.*]

PĔTĒLĬĂ et Petilia, ae, f. Πετηλία, urbs Brut- tiorum, nunc *Strongoli* appellata, haud longe a Crotone, in Magna Graecia, a Philoctete condita. Ejus meminere *Liv.* 23, 30., *Plin.* 3, 10, 11. et *Virg. A.* 3, 402., ubi *Serv.* dictam esse ait, ἀπὸ τοῦ πέτεσθαι, volare, quod captato augurio condita sit. ℙ [Alia fuit ejusdem nominis urbs in Luca- nia inter Paestum et Veliam, in monte, qui nunc *Stella* appellatur, ut probat *Romanelli Topogr. Na- pol.* T. 1. p. 346. et sqq. Hujus meminit *Val. Max.* 9, 8. *extr.* 1. Quem gubernatorem a Petilia classe Africam repetens freto appulsus, dum tam parvo spatio Italiam Siciliamque inter se divisas non cre- dit, velut insidiosum cursus rectorem interemit. *F.*] ℙ Scribitur et *Petellia.*

PĔTĒLĪNUS, a, um, adj. ad Peteliam perti nens, urbem Bruttiorum, ut Petelina fides ap. *Val. Max.* 66. *f.* h. e. constantia in non desciscendo a Romanis, et in toleranda Poenorum obsidione: de qua *Liv.* 23, 30. et *Sil.* 12, 431. ℙ *Petelini, orum,* absolute sunt cives et incolae urbis ejusdem ap. *Val. Max. l. c.* ℙ *Petelini*, sunt etiam cives et incolae urbis Peteliae in Lucania, de qua V. PE- TELIA. *Inscr.* ap. *Romanelli Topogr. Napol.* T. 1. p. 348. L. Varilio Sannae, quod ejus arbitr. rite recte de finibus cum Veliens. actum sit limitibus constitutis, civi opt. ordo et *populus* Petelinorum. ℙ Scribitur et *Petellinus.* ℙ *Petelinus lucus* prope muros Romae fuit, extra portam Nomentanam, memoraturque ab *Liv.* 6, 20. Hunc *Varr. L. L.* 4, 8. *Petilium*, aut *Poetilium* appellat.

*PETENISCA, ae, f. opp. Helvetiorum, medio inter Aventicum et Salodurum loco. *Tab. Peut.* ℙ *Penestica* audit *Ant. Itin. B. A.*

*PETĔON, onis, f. Πετεών, opp. Boeotiae. *Plin.* 4, 7. *Stat. Th.* 7, 333. *B. A.*

PĔTESSO et Petisso, is, a. 3. idem quod peto, aut frequenter peto. *Festus:* Petissere antiqui pro petere dicebant, ea quidem forma verbi, qua sunt lacessere, et incessere. Sed, ut mihi videtur, tum significabant saepius petere. Haec *Festus*, ubi, si rem spectes, *petesso* legendum videtur: si seriem litterarum *petisso.* *Cic. Tusc.* 2, 26. Apud quos venandi et equitandi laus viget, qui hanc petessunt, nullum fugiunt dolorem. *Lucr.* 3, 649. pugnam caedesque petissit; et 5, 808. fugiens humorem, aurasque petissens.

*PETESUCCUS, i, m. rex Aegyptiorum antiquis- simus, de quo *Plin.* 36, 13. *B. A.*

[PĔTĪCĬUS et Petitius, a, um, adj. petax. *Gloss. Isid.* Petitius, qui frequenter petit. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 288, 5. C. Ju- lius, qui vocatur Peticius. *F.*]

[PĔTĪCUS, i, m. idem videtur esse ac peticius. Est cogn. R., ut C. Sulpicius Peticus Cos. ann. U. C. CCCXC. ap. *Grut.* 290. et *Liv.* 7, 9. *F.*]

PĔTĪGĬNŌSUS, a, um, adj. petiginibus laborans. *Theod. Prisc.* 1, 12.

PĔTĪGO, iginis, f. eadem quae impetigo. *Cato R. R.* 157. *f.* Petigini parce brassicam opponito, sanam faciet. Alii leg. *depetigini*, al. *impetigini*, qua voce *Plin.* utitur eandem *Cat.* sententiam refe- rendo, 20, 9, 33. Sic *Lucil.* ap. *Non.* 2, 437 et 700. Illuvies, scabies, oculos huic, deinque petigo Conscendere. Alii leg. *deque petigo.*

*PETILIĀNA, ae, f. opp. Siciliae. *Ant. Itin. B. A.*

PĔTĪLĬĀNUS, a, um, adj. ad Petilium aliquem pertinens. *Mart.* 12, 57. Tu, Sparse, nescis ista, nec potes scire, Petilianis delicatus in regnis, *h. e.* in villa, quae cujusdam Petilii olim fuit.

PĔTĪLĬUM, ii, n. flos autumnalis, et circa ve- pres nascens, et tantum colore commendatus, qui est rosae silvestris, foliis parvis, quinis. Mirum- que in eo flecti cacumen, et non nisi retorto folia nasci, parvo calyce, ac versicolori, luteum semen includente. *Plin.* 21, 8, 25.

PĔTĪLĬUS, a, um, adj. ad Petilium aliquem per- tinens. *Petilia lex* de peculatu, lata a duob. Q. Petiliis tribb. pleb. memoratur a *Liv.* 38, 55. ℙ Alia de ambitu coercendo, auctorem habuit C. Pe- tilium trib. pleb., teste *eod.* 7, 15. *extr.* Sed ho- rum tribunorum nomina aliter alibi leguntur, *Petil- lius*, *Poetelius*, *Poetilius.*

PĔTĪLUS, a, um, adj. siccus, tenuis, exilis, strigosus. *Lucil.* ap. Non. 2, 620. Insignis varis est cruribus, atque petilis. *Pl. ib.* Petila labra. *Festus:* Petilam suram, siccam et substrictam vul- go interpretantur: Scaevola ait, ungulam equi al- bam ita dici. *Dacerius* putat esse a πέταλον (quod Ionice πέτηλον) folium.

PĔTĪMEN, inis, n. in humeris jumentorum ul- cus, et vulgus appellat et Lucilius meminit, cum ait: Ut petimen naso, aut lumbos cervicibu' tan- gat. Eo nomine autem et inter duos armos suis quod est, aut pectus, appellari solitum, testatur Naevius in descriptione suillae, cum ait: petimine piscino qui meruerat. Haec *Festus.* Pro *piscino* est qui malit *porcino.* At *Scal.* qui verba illa *Nae- vii* de jugulo thynni intelligenda esse putat, mira- tur, cur *Festus* ad suillam traxerit.

*PETĪNA, ae, f. Aelia Petina, e familia Tu- beronum, Claudii Caesaris uxor, ex qua Antoniam genuit, sed repudiata, inducta Messalina. *Suet. Claud.* 26. *B. A.*

PĔTĬŎLUS, i, m. πόδιον, parvus pes. *Cels.* 2, 18. *med.* Ex agno, haedove, cum petiolis totum caput aliquanto, quam cetera membra, leviora sunt. ℙ Est etiam pediculus fructuum, quo ra- mis adhaerent. *Colum. Arb.* 23. Cum matura ma- la fuerint, antequam rumpantur, petiolos, qui- bus pendent, intorqueto.

PĔTĪSĬĂ Māla, n. genus malorum minutorum, sed sapore gratissimo. *Plin.* 15, 14, 15. *Petilia* fortasse legend., a quodam Petilio sic appellata.

PĔTISSO. V. PETESSO.

*PETITARUS, i, fluvius Aetoliae. *Liv.* 43, 22. *B. A.*

PĔTĪTĬO, onis, f. actus petendi, [*impetendi, et ictum in aliquem intendendi, ut gladiatorum, sicariorum, cet. Haec prima vocis est significatio, quam *Noster* in f. posuerat.] *Cic. Cat.* 1, 6. *f.* Quot ego tuas petitiones ita conjectas, ut vitari posse non viderentur, parva quadam declinatione, et, ut ajunt, corpore effugi? *Serv.* ad *Virg. A.* 9, 439. Petitiones proprie dicimus impetus gladia- torum. ℙ Translate. *Cic. Or.* 68. *f.* Sic oratio nec plagam gravem facit, nisi petitio fuerit apta, etc. ℙ In re forensi est intentio auctoris, qua rem suam persequitur. *Papin. Dig.* 44, 7, 27. Actio in personam infertur, petitio in rem. *Ulp. ib.* 5. *tit.* 3. qui est *De petitione hereditatis*, 16. petitione hereditatis teneri, *h. e.* actione, qua he- reditas petitur. *Quint.* 4, 4. Recusatio quoque plures interim propositiones habet, ut contra pe- titionem pecuniae: Male petis: procuratori enim tibi esse non licuit. *Cic. Brut.* 5. Tibi ego non solvam, nisi prius a te cavero, amplius eo nomine neminem, cujus petitio sit, petiturum, *h. e.* jus petendi. Sic *Florent. Dig.* 2, 14, 56. Heres meus ab omnibus vobis petitionem habebit. ℙ Praeser- tim est actus petendi honores, ambitus, ambitio. *Cic. Att.* 1, 1. Petitionis nostrae, quam tibi sum- mae curae esse scio, hujusmodi ratio est, etc. Prensat Galba sine fuco ac fallaciis, more majo- rum. *Caes. B. C.* 1, 22. Quod in petitione consu- latus ab eo erat sublevatus. *Sall. Cat.* 49. Petitio pontificatus. *Just.* 1, 10. *f.* In regni petitione su- peratus. *Val. Max.* 6, 4. *f.* In petitione magistra- tus victus. *Suet. Caes.* 26. Dare alicui petitionem consulatus, *h. e.* ad petendum admittere; et *ib.* 28. Absentes a petitione honorum submovere. *Tac. A.* 2, 43. Abstinere petitione honorum. *Cic. Fam.* 13, 10. Petitioni se dare. ℙ [*Hinc in univer- sum est ejus, qui aliquid ab aliquo postulat,] αἴτησις. *Plin.* 29, 4, 19. Magi sanguini basilisci tribuunt et successus petitionum a potestatibus, et a Diis etiam precum. *Traj.* ad *Plin. ep.* 10, 23. Cum Harpocrati civitatem impetraveris, huic quo- que petitioni tuae negare non sustineo. Adde *Gell.* 11, 16. *f.* et *Appul. Flor. n.* 16.

[PĔTĪTĬUNCŬLĂ, ae, f. dimin. petitionis. *Gloss. Philox.* Petitiuncula, δεησίδιον. *F.*]

PĔTĪTOR, oris, m. αἰτητής, qui petit. *Front. Aquaed.* 109. Cum vacare aliquae coeperint aquae, adnunciatur, ut petitoribus ex vacuis dari possint. *Appul. Met.* 4. *f.* Nec quisquam cupiens ejus nu- ptiarum, petitor accedit, *h. e.* procus: quo sensu

adhibetur etiam a *Sen. fragm.* ap. *August. C. D.* 6, 10. *f.* ¶ Speciatim de eo, qui bona petit, rem suam judicio persequitur, et litem intendit, cui *reus*, et *possessor* respondet. *Cic. Rosc. Com.* 14. Quis erat petitor? Fannius: quis reus? Flavius: quis judex? Cluvius. *Id. Caecin.* 3. Praetor nunquam petitori praestituit, qua actione illum uti velit. *Id. Quint.* 13. *f.* Possumus petitoris personam capere, accusatoris deponere. *Plin. ep.* 6, 2. Oculum modo dextrum, modo sinistrum circumlinebat: dextrum, si a petitore; alterum, si a possessore esset acturus. ¶ Item qui honores petit, candidatus. *Hor. Od.* 3, 1, 10. hic generosior Descendat in campum petitor. *Scip. Afr. Aemil.* ap. *Macr. Sat.* 2, 10. Vidi in his unum puerum bullatum, petitoris filium, cum crotalis saltare. ¶ Translate. *Lucan.* 1, 131. de Pompejo: famaeque petitor Multa dare in vulgus. ¶ [*Petitor militiae* in *Inscr.* ap. *Mur.* 788, 7. et 794, 7. et ap. *Grut.* 531, 10. videtur labente Latinitate dictus fuisse, qui supplementa peteret, et quaereret ad militiam, quique Italice *ingaggiatore* appellatur. *F.*]

PĔTĪTŌRIUS, a, um, adj. ad petendum, seu judicio et lite postulandum pertinens. *Cajus Dig.* 6, 1, 36. Qui petitorio judicio utitur, ne frustra experiatur, requirere debet, an is, cum quo instituit actionem, possessor sit. ¶ *Mamert. Grat. act. ad Jul.* 16. Blandiri populo, palpare obvios, et artes petitorias exercere.

PĔTĪTRIX, icis, f. quae petit judicio aliquid. *Paul. Dig.* 36, 1, 74. *extr.* Contra petitricem pronunciavit. ¶ Item quae honores petit. *Quint. decl.* 252. *med.* Quid poenae adjicitur, quod adversus petitricem, quod adversus eam, quae sacerdotium jam prope acceperat?

PĔTĪTŪRIO, is, a. 4. honores petere cupio. *Cic. Att.* 1, 14. *f.* Cum Lucceio in gratiam redi. Video hominem valde petiturire, *h. e.*, ut *Id.* ait *ib.* 1, 17. Lucceium scito consulatum habere in animo statim petere.

PĔTĪTUS, a, um, part. a *peto*: [*impetitus. Noster secundo loco posuerat ista:] *Hor. Epod.* 5, 10. Petita ferro bellua. Et translate. *Cic. Har. resp.* 21. *f.* Injecta est fax luctuosa reipublicae, petita est auctoritas vestra. ¶ Ad quem iter est constitutum, ad quem accessum est. *Ov. Pont.* 4, 10, 52. Et quondam Grajis Phasi petite viris. ¶ [*Arcessitus.] *Hor. Sat.* 2, 2, 120. Piscibus urbe petitis. ¶ Tractus. *Hor. Epod.* 11, 10. latere petitus imo spiritus; et *Ov. Met.* 2, 622. gemitus alto de corde petiti. *Tac. H.* 3, 51. Haec ex veteri memoria petita. ¶ Quaesitus, rogatus, postulatus. *Caes. B. G.* 4, 13. Petita pax. *Cels.* 2, 8. *med.* Sanguinis profusio vel fortuita, vel petita. ¶ *Petitum, i,* petitio. *Catull.* 68, 39. Quod tibi non utriusque petiti copia facta est. Alii leg. *petenti.*

PĔTĪTUS, us, m. idem ac petitio. *Gell.* 18, 3. *f.* Jussitque cum consensu, petituque omnium, etc. *Lucr.* 3, 173. Attamen insequitur languor, terraeque petitus, *h. e.* cupido humi decumbendi.

PĔTO, is, ivi et ii, ītum, a. 3. αἰτῶ, posco, postulo, rogo, contendo, quaeso: a voce Graeca allata: vel a ποθῶ, desidero. V. POSCO. [*Perizon. ad Sanct. Min.* p. 740. sq. *ed. Scheid.* deducit a Gr. πέτω, πέτομαι: cf. *Scheid.* ad *Lennep. Etymol.* s. v. πέτω et πίπτω. *Doederl.*, q. v. 3, 180. sq., docet, *petere* esse frequentat. ab *ire.* Verum utut ista se habent, hoc stare videtur, proprie *petere* signif. studiose ire ad aliquid, citatum ad aliquid cursum facere. Unde vel de re dicitur, quam consequi studemus, vel de loco, ad quem tendimus, ut Gr. ἐφίεσθαι. Hinc primo loco poni debebant exempla, in quibus *petere* de gladiatoriis, sicariis cet. usurpatum, notionem impetendi, invadendi habet: quae *Forc.* infra laud.:] *Cic. Or.* 68. *med.* Gladiatores et vitando caute, et petendo vehementer, etc. *Id. Lig.* 3. *f.* Cujus latus mucro ille petebat. *Id. Mur.* 26. Sciebam, Catilinam non latus aut ventrem, sed caput et collum solere petere. [*Adde *Suet. Caes.* 82. Undique se strictis pugionibus peti.] *Ov. A. Am.* 2, 452. alicui genas ungue. *Id. de nuce* 2. et 122. aliquem saxis. [*Adde *Suet. Tib.* 72. petere aprum jaculis. *Tibull.* 2, 1, 71. Nec pecudes, velut ante, petit; fixisse puellas Gestit. *Id.* 1, 2, 8. petant fulmina te. *Ov. Met.* 11, 57. anguis os petit; et 5, 350. facibus oculos atque ora petentes.] *Hor. Sat.* 2, 2, 13. petere aera disco. ¶ Translate. *Cic. Cat.* 1, 5. Quotiescumque me petisti, per me tibi obstiti: nunc jam aperte rempubl. universam petis. *Id. Att.* 2, 2. Qui me epistola petivit: ad te cominus accessit. *Auct. ad Her.* 4, 16. Veneficio aliquem petere. *Tac. A.* 4, 31. falsis criminibus. *Liv.* 40, 55. fraude et insidiis. *Virg. A.* 3, 603. bello urbem. [*Vell.* 2, 68, 3. Petere armis patriam.] *Just.* 9, 5. imperium apparatibus. *M. Coel.* ap. *Quint.* 4, 2. *med.* collum alicujus amplexu. *Virg. A.* 9, 128. Trojanos haec monstra petunt, *h. e.* designant, spectant: in Trojanos recidunt. ¶ Frequentissime est iter dirigere, versus aliquem locum tendere, ire, proficisci. *Cic. N. D.* 2, 49. Grues loca calidiora petentes maria transmittunt. *Id. Fam.* 14, 4. Per Macedoniam Cyzicum petebamus. *Id. Planc.* 41. Dyrrachium petere contendi. *Nep. Milt.* 5. Adeo perterruerunt, ut Persae non castra, sed naves peterent. *Liv* 25, 27. *med.* Classis petere altum visa est. *Virg. G.* 3, 521. per prata volutus Purior electro campum petit amnis. *Ov. Fast.* 3, 457. Petere coelum pennis. *Id. Met.* 1, 316. Mons ibi verticibus petit arduus astra duobus, Nomine Parnassus; et *Plin.* 27, 12, 96. Polygala palmi altitudinem petit; et *Virg. A.* 9, 119. Delphinumque modo demersis aequora rostris Ima petunt. ¶ *Petere iter, viam*, ingredi, inire. *Cic. Planc.* 40. *extr.* Iter a Vibone Brundisium terra petere contendi. Adde *Liv.* 44, 2. *Val. Fl.* 1, 91. celerique per aethera lapsu Diversas petiere vias. *Cic. Att.* 3, 8. Ille incertus, ubi ego essem, fortasse alium cursum petivit. ¶ *Petere fugam*, quaerere fugiendi locum, aut rationem. *Caes. B. G.* 2, 24. Aliam in partem petebant fugam. *Liv.* 28, 6. Nec fuga effuse petita, nec pertinaciter proelio inito. ¶ *Petere salutem fuga* ap. *Nep. Ann.* 11. Sic *Ov. Met.* 1, 533. Ut canis in vacuo leporem cum Gallicus arvo Vidit, et hic praedam pedibus petit, ille salutem. ¶ Petere aliquem, adire, convenire, visere. *Virg. A.* 6, 115. ut te supplex peterem, et tua limina adirem. ¶ *Petere aliquem*, rogare, ut videtur. *Pl. Curc.* 1, 2, 60. Pessuli, heus pessuli, vos saluto lubens, Vos amo, vos volo, vos peto atque obsecro. *Capitol. Maxim.* 2. Imperatorem publice petiit, ut sibi daret licentiam contendendi cum iis, qui, etc. ¶ Saepe est appetere, sectari, cupere. *Sall. Cat.* 57. *extr.* Quo minus gloriam petebat, eo magis sequebatur. *Id. ep. Mithridat. ad Arsac. med.* Ea re a nobis ad societatem, ab illis ad praedam peteris. *Cic. Or.* 15. *f.* Qui eloquentiae principatum petit. ¶ Hinc ea significatio in rebus amatoriis. *Prop.* 2, 7, 61. Hic etiam petitur, qui te prius ipse reliquit. *Id. ib.* 16, 27. Cum te tam multi peterent, tu me una petisti. *Sall. Cat.* 25. Lubidine sic accensa Sempronia, ut viros saepius peteret, quam peteretur. *Catull.* 61, 151. Nupta tu quoque, quae tuus Vir petet, cave, ne neges; Ne petitum aliunde eat. ¶ Interdum est exigere, postulare, poscere. *Cic. Or.* 3, 31. Ex iis tantum, quantum res petet, hauriemus. *Varr. R. R.* 1, 23. Ita petit asparagus. *Quint.* 7, 1. *med.* Petuntur in vincula, qui parentes suos non alunt; et *ib.* 6. Petere aliquem ad supplicium. *Virg. A.* 6, 395. Tartareum ille manu custodem in vincla petivit. ¶ Item judicio aliquid postulare, litem intendendo rem suam repetere. *Cic. Rosc. Com.* 18. Qui per se litem contestatur, sibi soli petit: alteri nemo potest, nisi qui cognitor est factus. *Id. Cluent.* 59. *med.* Aliquando cum servo Aviti furti egit: nuper ab ipso Avito petere coepit. *Id. Mil.* 27. Qui non calumnia litium, non injustis vindiciis ac sacramento alienos fundos, sed castris, exercitu, signis inferendis petebat. V. PETITIO et PETITOR. Hinc *unde petitur* est is, a quo in judicio quippiam petitur. V. UNDE. ¶ [*Hinc precibus aliquid petere; atque imprimis de iis dicitur, qui honores, munera reipublicae sectantur. Ita saepissime legitur *petere praeturam, consulatum, centuriatum, pontificatum*, cet. ¶ Etiam absolute *petere* est honoribus, muneribus publicis operam dare.] *Sall. Jug.* 67. Tamen ad id locorum talis vir (nam postea ambitione praeceps datus est) petere non audebat; et *ib.* 68. Marius ab Metello petundi gratia missionem rogat. *Cic. Att.* 1, 1. Nemo est ex iis, qui nunc petunt, qui firmior candidatus fore videatur. *Liv.* 1, 35. Ergo virum, cetera egregium, secuta, quam in petendo habuerat, etiam regnantem ambitio est. V. PETITIO et PETITOR. ¶ [*Hinc in universum est rogare.] *Cic. Fam.* 13, 7. *med.* A te etiam atque etiam, pro nostra conjunctione, majorem in modum peto atque contendo, ut, etc. *Id. ib.* 5, 4. Peto quaesoque, ut, etc. et *ib.* 9, 13. Peto igitur a te, vel, si pateris, oro, ut, etc. *Id. Verr.* 2, 4, 29. Id sibi ut donaret, rogare et vehementer petere coepit; et *ib.* 28. Petit a rege, et eum pluribus verbis rogat, ut, etc. et *ib.* 5, 82. Petivit in beneficii loco et gratiae, ut, etc. *Petr. Sat.* 17. Peto et oro, ne religiones jocum faciatis, etc. *Caes.* ad *Cic. post ep.* 8. *l.* 10. *ad Att.* Quod ne facias, pro jure amicitiae nostrae a te peto. *Cic. Sull.* 19. *f.* Per litteras precibus a Sulla petit, ut, etc. *Phaedr. prol.* 3. sincerum mihi Candore noto reddas judicium, peto. *Ulp. Dig.* 13, 6, 5. *f.* Si de me petisses, ut triclinium tibi sternerem, *h. e.* a me. *Brut.* ad *Cic. ad Brut.* 1, 16. *med.* Si Octavius tibi placet, a quo de nostra salute petendum sit. *Caes. B. G.* 2, 13. *extr.* Passis manibus pacem a Romanis petierunt. *Cic. Tusc.* 5, 2. Petere opem ab aliquo. *Id. Q. Fr.* 2, 15. M. Curtio tribunatum a Caesare petivi, *h. e.* pro M. Curtio. Sic *Tac. A.* 2, 31. Petere vitam nocenti. *Just.* 43, 5. Petito, ut intrare urbem liceret, *h. e.* cum petisset. ¶ Cum duobus accusativis. *Ov. Met.* 7, 295. admonitus, juvenes nutricibus annos Posse suis reddi, petit hoc Aeetida munus; et *ib.* 14, 787. Has petit auxilium. *Quint. decl.* 9, 2. Quidquid petii patrem, exoravi. *Phaedr.* 1, 2. Ranae regem petierunt Jovem. Haec congessere *Heins.* et *Burm.* ad primum *Ov.* loc.: fatentur tamen, incertae lectionis esse omnia. [*Ruddim.* et *Zumpt.* negant v. *petere* ita cum duplici accus. recte posse construi.] ¶ Cum infinito. *Stat. Ach.* 1, 35[...] arma humeris arcumque animosa petebat Ferre, [...] Amazonio connubia pellere ritu. *Mart.* 5, 50. M[...]que petis stricto medium transfigere ferro. Ad[...] *Sil.* 3, 12. ¶ Item parare, *Cic. Q. Fr.* 3, 8. Pra[e]sidium firmissimum petebamus ex optimi et pote[n]tissimi viri benevolentia ad omnem statum nostr[ae] dignitatis. *Ter. Heaut.* 5, 2, 25. Unde mihi peter[e] cibum. *Tibull.* 1, 10, 9. Lucra petituras freta p[er] parentia ventis Ducunt instabiles sidera certa rat[es.] ¶ *Petere aliquid aliquo*, ire aliquo ad quippiam [...]mendum, accipiendum. *Plin.* 9, 54, 79. Visum [...] tanti in extremam Italiam petere Brundisium ost[re]as. *Id.* 12, 15, 33. Myrrham petunt ad Troglo[dy]tas; et 36, 6, 9. Arena ad Aethiopas usque petit[ur.] *Id.* 16, 10, 15. Collis, in quem vimina petebant[ur.] *Id.* 19, 4, 19. *n.* 3. Quaeque trans maria petim[us] et *ib. n.* 2. Aves ultra Phasidem peti. *Id.* 5, 1, [...] Colonia jura Baeticam petere jussa. *Id.* 6, 22, [...] Si perducta mens illuc usque cogitet, quid, et [...] petatur, et quare. ¶ Item ducere, sumere, [...] *Cist.* 1, 1, 57. Hoc sis vide, ut petivit suspiri[um] alte! *Ter. Eun.* 3, 2, 38. E flamma petere te cib[um] posse arbitror. *Cic. Caecin.* 4. Si forte videbor [al]tius initium rei demonstrandae petisse. *Id. Ac[ad.]* 1, 2. Quae docti a Graecis petere mallent, ind[e] ne a nobis quidem accipiunt. *Id. Fam.* 5, 15. Sic litteris utor, non ut ab his medicinam per[pe]tuam, sed ut exiguam doloris oblivionem pet[am.] *Id. Inv.* 1, 14. et *Att.* 1, 16. *med.* et *Sall. Jug.* [...] Petere poenas ab aliquo. *Quint. prooem.* 7. e[...] consilium a se ipso. *Id.* 12, 11. rerum exempla [...] historicis, aut dicendi ab oratoribus. *Virg. G.* [...] 8. Principio sedes apibus, statioque petendae, *h.* [...] capiendae, eligendae. ¶ *Petit* pro *petiit* habet [ul]timam longam, quia duas vocales in unam cont[ra]hit. *Ov. Fast.* 1, 109. Flamma petit altum, [pro]pior locus aera cepit. *Virg. A.* 9, 9. Sceptra [...] latini sedemque petit Evandri.

PĔTŎRĪTUM et Petorritum, i, n. genus vehi[culi] Gallici. Nituntur etymologi ex Graeco duc[ere.] V. *Voss.* Negat *Gell.* 15, 30. e Graeco esse, [...] vocem mere Gallicam: idque Varronis auctorit[ate] confirmat. *Festus:* Petoritum et Gallicum vehi[cu]lum esse, et nomen ejus dictum existimant a [nu]mero quatuor rotarum: alii Osce, quod ii quo[que] petora, quatuor vocent: alii Graeee, sed *Aiol[...]* dictum. *Hor. Ep.* 2, 1, 192. Esseda festina[nt,] pilenta, petorita, naves. *Id. Sat.* 1, 6, 103. [...] res calones, atque caballi Pascendi, ducenda [pe]torrita. *Plin.* 34, 17, 48. Stanno esseda, et v[ehi]cula, et petorita exornare. *Auson. ep.* 5. 35. [...] venies praesto subjuncta petorita mulis; et *ib.* [...] 5. Cornipedes raptant imposta petorita mu[li.] [Adde *Not. Tir.* p. 174., ubi tamen mendose l[egi]tur *petrotum*. *F.*]

PĔTŎSĪRIS, idis, m. Πετόσιρις, Aegyptius [ma]thematicus insignis. *Plin.* 2, 23, 21. et 7, 49, [...] et *Firm. Math. praef.* 4. Hinc pro quolibet [ma]thematico ponitur a *Juven.* 6, 580. capiendo n[ul]la videtur Aptior hora cibo, nisi quam dederit [Pe]tosiris.

*PĔTŎVĬO vel Petobĭo, onis, Πεταύιων, *Ptolem.* oppidum Pannoniae inferioris, ad Dravum flum[en,] in Norici finibus. *Tac. H.* 3, 1. Noricorum o[...] dum appellat *Ammian.* 14, 37. ¶ *Petavio* voca[tur] in *Tab. Peut. Poetavio* in *Ant. Itin. Poetevio* d[...] que in *Inscr.* ap. *Grut.* p. 533. n. 8. et p. 766. 2. ¶ Hodiernum nomen est *Petau* vel *Pet[...]* *B. A.*

PĔTRĂ, ae, f. πέτρα, rupes, cautes, scopu[lus.] *Plin.* 10, 32, 48. Gaviae in petris nidificant. *[...] fragm.* 675. *Burm.* exciso defossa marmore pe[tra.] *Sen. Herc. Oet.* 804. Petrae Caphareides. *Id. [...] pol.* 1022. Et scelere petrae nobiles Scironi[...] *Plin.* 32, 6, 22. Laudatissima alga, quae ju[xta] terram in petris nascitur. *Id.* 34, 12, 29. Lapi[s] subdialibus petris caeditur. Adde *Gell.* 10, 16. [...] ¶ Hinc nomen est aliquot oppidorum, quae in [ru]pibus sita sunt, ut Petra metropolis Arabiae [Pe]traeae, ap. *Plin.* 6, 28, 32. Petra Oxi, ap. *C[urt.]* 7, 11. Adde *Lucan.* 6, 16. ¶ *Fuit et Petra [...] Siciliae, cujus meminit *Ptolemaeus*. Hujus inc[olae] appellantur *Petrini* a *Cic. Verr.* 2, 3, 39. et *[...]* 3, 8. *Petraea* appellatur a *Sil.* 14, 249. et *Petr[...]* ab *Ant.* in *Itin.* ¶ Item opp. Pieriae. *Liv.* [...] 26. ¶ et Thraciae, in terra Maedica. *Id.* [...] 22. ¶ item Umbriae, Petra Pertusa dictum. [...] *rel. Vict. Epit.* in *Vespas.* 17. ¶ Fuit et P[etra] collis nomen prope Dyrrhachium, prope quem [...]cilis appulsus litoris. *Caes. B. C.* 3, 42. *Lu[can.]* 6, 16 et 70. *B. A.* ¶ Est etiam lapis, sax[um] *Pl. fragm.* ap. *Serv.* et *Philarg.* ad *G.* 4, 171. Q[ui] folles taurini habent, cum liquescunt petrae, [...]rum ubi fit. *Plin.* 37, 10, 56. Cytis *(gemma)* [...] detur intus habere petram, quae sentiatur e[...] strepitu. Ita *Hard.* ex MSS. Libri editi *part[...] qui.* Adde *Fest.* in *Petreja*, ubi petras agri vit[...] vocat. ¶ Petrarum, inquit *Festus*, genera [...] duo, quorum alterum naturale, saxum promin[ens] in mare, cujus Ennius meminit *l.* 11. *(de sp[...])* Alte delata, petrisque ingentibu' tecta: et Li[...] in Centauris: ubi ego saepe petris: (alii leg.

ho septa petris). Alterum manufactum, ut docet elius Gallus, petra est, quae Jovis (al. leg. *dous*) dextra ac sinistra fornicem expletura est ad ramentum summi fornicis. Haec *Festus*. ¶ [*Pe*a est etiam cogn. R. *Tac. A.* 11, 4. Pergitque ilius addere reos equites Rom. illustres, quibus etra cognomentum. *Lipsius* putat, ab his denoinatam fuisse *alam Petrianam*, cujus mentio est . *Tac. H.* 4, 49. Cladius Sagitta praefectus alae etrianae: et in *Notit. imper.* Praefectus alae Peianae legitur in Britannia per lineam valli. Ad*Inscr.* allatam in PETRAEUS. *F.*]

[PETRĂBŬLUM, i, n. *πετρόβολον*, catapulta, iae lapides jacit: a *πέτρα*, lapis, et *βάλλω*, jacio. ot. *Tir.* p. 179. Petra, petrabulum. *F.*]

PETRAEUS, a, um, adj. in petris nascens, ut traea brassica, ap. *Plin.* 20, 9, 36. et Alum peeum. *Id.* 27, 6, 24. V. OCRIS. ¶ Arabia traea dicta est ab oppido Petra, de quo in PERA. Hinc Petraea balanus, quae circa illud natur. *Plin.* 12, 21, 46. et Petraeum hypericon, l. ratione. *Id. ib.* 25, 54. ¶ [Hinc *Petraei*, *um*, sunt milites ex ea regione. *Inscr.* mendosa *Mur.* 686, 6. et 1096, 3., emendatior ap. *Ode*. *Orciget.* p. 57. C. Camurio C. F. Lem. Clenti Trib. Mil. Coh. II. Ulpiae Petraeor*um* mil*riae* equit*atae*, Praef. alae Petrianae milliar*iae* *ium Romanorum* bis torquatae, etc: *F.*]

PETREĬĂ vocabatur, quae pompam praecedens, coloniis, aut municipiis, imitabatur anum ebri, ab agri vitio, scilicet petris, appellata. *Fe*. Similia fuere *Citeria*, et *Manducus*, quae V.

PETREJĀNUS, a, um, adj. ad Petrejum pertis, quod est nomen propr. civis R., ut Petrejan auxilium, *Hirt. B. Afr.* 19.

PETRENSIS, e, adj. petraeus, ut Petrenses pi. *Coel. Aurel. Tard.* 2, 1. *n.* 26. h. e. saxati- ¶ *Petrenses*, *ium*, Petrae oppidi incolae. *in.* 5. *med.* Stagnum Petrensium serpentibus ium est.

PETRĔUS, a, um, adj. a *petra* aut *Petro*. *Au*. *serm.* 297, 2. *extr.* Aspera via mortis, spinis a: sed istae spinae, Petra et Petro transeunte, eis pedibus tritae sunt.

PETRICHUS, i, m. *Πέτριχος*, poeta Graecus, scripsit *Ὀφιακά*, sive de serpentibus. *Plin.* 20, Petrichus, qui Ophiaca scripsit. Sic ed. *Hard.* n legebatur *Petridius*. *Id.* 22, 22. Illinitur et ra venena marinorum, sicut Petrichus in care suo significat. Sic ed. *Hard.*, ubi antea *Pe*us legebatur. ¶ *Schol.* ad *Nicand. Theriac.* p. *Πέτριχος, ἐν Ὀφιακοῖς*. Et p. 30. *Πέτριχος ἐν Ὀφιακῷ*, hoc est, in eo libro, quo de serpen natura disputat. *B. A.*

ETRĪCŌSUS. V. PERTRICOSUS.

ETRĪNI, orum, m. plur. incolae Petrae, urbis iae, nunc *Petralla*, cujus meminit *Ptolem.* 3, nummus ap. *Sestin. cl. gen.* p. 21. *ΠΕΤΡΕΙΝ.* *Cic. Verr.* 2, 3, 39. Gloriatur non Turpiocrum datum, sed Petrinis pecuniam ereptam. 3, 8, 14. Noaei, Petrini, Paropini.

ETRĪNUM, i, n. *Petrino*, collis haud procul onte Massico in Campania, quos inter erat Sisa urbs excisa: in eodem erat praedium, cumeminit *Cic. Fam.* 6, 19. *Hor. Ep.* 1, 5, 5. Minturnas, Sinuessanumque Petrinum.

ETRĬNUS, a, um, *πέτρινος*, qui est ex petra, Petrina acies, ap. *Tert. advers. Marc.* 3, 16. *dv. Jud.* 9. *med.*, qua scilicet circumcisio fie Adde *Lactant.* 4, 17.

ETRĪTES, ae, m. genus vini ita dictum, ut ur, quia circa Petram, Arabiae urbem nasci *Plin.* 14, 7, 9.

ETRO, onis, m. rusticus: a petrarum asperi duritiaque. *Fest.* ¶ A petra quoque arietes ntur petrones, idest a duritie et asperitate. *Capt.* 4, 2, 40. Qui petroni nomen indunt vertectario, *h. e.* qui petronum, sive arietum em vendunt pro vervecina, quae sapore magis nendatur. ¶ [Fuit etiam cogn. R., ut T. ius Petro, avus Vespasiani Aug., ap. *Suet.* 1. *F.*]

ETRŎCŎRĬUS, a, um, adj. *Πετροκόριος*, ad ocorios pertinens, Aquitaniae populos, quoregio nunc *Périgord*, hujus urbs primaria nna, nunc *Périgueux* appellatur. Eorum mere *Caes. B. G.* 7, 75. *Plin.* 4, 19, 33. et *em.* 2, 7. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 450, 8. gius Coinagi F. na*tione* Petrocorius. *F.*]

TRONĬĂ, ae, f. annis est in Tiberim pros, quam magistratus auspicato transeunt, cum ampo quid agere volunt: quod genus auspicii nne vocatur. Amnem autem feminine antiqui ciabant *Fest.*, qui etiam in *Catifons* ejus ionem facit. ¶ *Petronia Lex* de servis, quae n esse videtur ac Junia Petronia, ideoque mi pertinet ad P. Petronium Turpilianum Cos. a Chr. n. LXI., ut quidam falso putarunt s enim collega non Junius aliquis fuit, sed C. onius Paetus, cui, cum abdicasset, successit alvisius Ruso); sed potius ad duos consules ctos hactenus ignotos, e gente Junia unum, etronia alterum. *Modest. Dig.* 48, 8, 11. §. 3. Post legem Petroniam, et senatusconsulta ad eam legem pertinentia, dominis potestas ablata est ad bestias depugnandas suo arbitrio servos tradere: oblato tamen judici servo, si justa sit domini querela, sic poenae tradetur. *Hermog. ib.* 40, 1, 24. Lege Junia Petronia si dissonantes pares judicum exsistant sententiae, pro libertate pronunciari jussum. ¶ Altera fuit *Petronia Lex* de magistratibus municipalibus, lata a P. Petronio, filio P. Petronii Turpiliani IIIviri A. A. A. F. F. ann. U. C. DCCXXXV., ante Chr. n. XIX., et patre P. Petronii Turpiliani Cos. a Chr. n. LXI. Is autem ann. a Chr. n. VII. cooptatus fuit in collegium augurum, ut patet ex *Inscr.* ap. *Fea, Framm. di fasti* *n.* 10., deinde fuit consul suffectus ex *Tac. A.* 6, 45., quo vero anno incertum est, at certe post ann. a Chr. n. XVI., tum Asiae proconsul sub Tiberio, et legatus Syriae sub Cajo, ut constat ex *Philone* in *Leg.* ad *Cajum*, et ex *Josepho Flav.* in *Antiq. Jud.* 18, 9. *Inscr.* Pompejis reperta, edita autem, commentario adjecto, a *Mich. Ardito* p. 5. C. Cuspius C. F. Pansa pater D. V. I. D. (d*uumvir juri* d*icundo*) IIII., quinq*uennalis*, Praef. I. D. ex D. D. lege Petron*ia*. Alia ap. *Fabr.*, quae ad Casinum pertinet, p. 485. *n.* 159. *Imp.* Galba II. T. Vinio Cos..... ius Verus IIIIvir I. D..... S Rullus IIIIvir P. L. P., *h. e.* praefectus lege Petronia, minime vero *per legem Pompejam*, ut interpretatur *Fabr.* V. PRAEFECTUS, *F.*] ¶ **Petronia*, *ae*, f. prima Vitellii uxor. *Suet. Vit.* 6. *Tac. H.* 2, 64. *B. A.*

PETRONĬĀNUS, a, um, adj. ad Petronium aliquem pertinens, ut Petroniana Albucia, ap. *Fulg. Myth. praef.* 1. *med.* [Albucia scilicet, quae a *Petronio* memoratur; ceterum in ejusd. *Sat.* nulla hodie de hac Albucia mentio est. *F.*]

PETRONĬUS ARBITER (praenomine T. vel C.) Massiliensis, equestri genere natus, vir consularis, et inter familiares Neronis imp. a cujus familiaritate et favore cum artibus Tigellini aemuli excidisset, sectis venis vitam finivit. Scripsit Satyricon, quo corruptissimos suorum temporum mores insectatur eleganti quidem, et polito loquendi genere, verum tot obscenitatibus asperso, ut non sine pudoris detrimento perlegi possit. ¶ [Porro *Nic. Ignarra de palaestr. Neap.* p. 193. et sqq. probare conatur, *Petronium* nomen esse confictum, hujus *Satyrici* auctorem fuisse Neapolitanum, ac Neapoli operis scenam collocandam, denique illum circa Antoninorum tempora vixisse. At *Cat. Jannellius* in *dissert. III.* ad *Perott. Cod. MS. Neap.* invicte probat, Petronium Arbitrum sub Claudio, et Nerone floruisse, et Saturam, non Satyram scripsisse, tandem eandem Puteolis habitam fuisse. *F.*] ¶ Adjective *petronios canes* ap. *Grat. Cyn.* 202. et 206. intelligit *Ulitius* per rupes, seu petras, et aspera montium venari solitos. V. PETRO.

PETROSĔLĪNUM, i, n. *πετροσέλινον*, genus apii in petris nascens, et in aspretis: a *πέτρα*, petra, et *σέλινον*, apium. *Plin.* 20, 12, 47. et *Pall.* 5, 3.

PETROSUS, a, um, adj. *πετρώδης*, petris abundans. *Plin.* 9, 31, 50. de locutis aquatilib.: Vivunt petrosis locis, cancri mollibus. *Id.* 26, 8, 29. Crethmus nascitur in maritimis petrosis.

[PETTĂLUS, m. nomen proprium viri, qui in aula Cephei, regi Perseo vim inferre conati, citharoedum interfecit, ipse autem vicissim a Lycorma occiditur: a *πήταλος* Ionice pro *πάσσαλος*, pessulus. *Ov. Met.* 5, 115. Pettalus, I, ridens, Stygiis cane cetera dixit, Manibus. *F.*]

PETTEUMĂ. V. PYTISMA.

PĔTŬLANS, antis, part. ab. inus. *petulo*, *ὑβριστής*, procax, improbus, immodestus, qui quos libet sine discrimine petit et lacessit et laedit. *Festus:* Petulantes, et petulci etiam appellantur, qui protervo impetu, et crebro petunt laedendi alterius gratia. *Cic. Or.* 2, 75. Illud assequor, ut si quis mihi forte maledicat, petulans, aut plane insanus mihi esse videatur. *Id. Pis.* 5. Quam potestatem minuere, quo minus de moribus nostris quinto quoque anno judicaretur, nemo tam effuse petulans conatus est. *Id. Brut.* 68. *f.* Fervidum quoddam, et petulans, et furiosum genus dicendi. *Arnob.* 4, 151. Ne vestras aures convicio aliquis petulantiore pulsaret. *Pers.* 1, 12. sum petulanti splene cachinno. *Lucr.* 6, 110. Carbasus perscissa petulantibus Euris. *Juven.* 12, 5. Hostia petulans, *h. e.* vitulus, qui cornu petit. *Petr. Sat.* 92. Et me quidem pueri, tanquam insanum, imitatione petulantissima deriserunt. ¶ Item lascivus, *h. e.* ad quidlibet sine modo agendum proclivis, etiam si non laedat. *Gell.* 17, 20. *med.* Uti quaedam animalium parva et vilia, ad imitandum sunt, quas res cumque audierint, viderintve, petulantia. *Petulantem picturam* vocat *Plin.* 35, 11, 40. *n.* 33. qua Juppiter pictus fuit mitram habens, et habitu parturientis Bacchum inter obstetricia Dearum muliebriter ingemiscens. Dedecent enim haec maxime regem Deûm atque hominum et fulmina jaculantem. ¶ Speciatim significat lascivum in turpi libidine. *Cic. Par.* 3, 1. Lapsa est libido in muliere ignota: dolor ad pauciores pertinet, quam si petulans fuisset in aliqua generosa ac nobili virgine. [*Negat *Doederl.* 3, 42. sq. ap. aureae aetatis scriptores v. *petulans* ita dici, ut *lascivi* notionem assumserit: serioribus demum hoc sensu adhiberi v. *petulantiae*: coll. *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* p. 126. *a. ed. Fr.* ¶ De discrimine inter *petulans*, *procax* et *protervus* *Doederl. ib.* 40. sq. haec habet, ut *petulans* quietis pacisque odio, etiam malitia, *procax* audacia vel potius impudentia, *protervus* nimia virium conscientia modestiam excedat. *Lascivus* in eo ab his tribus vocabulis differre, quod nusquam impetendi, insultandi, laedendi animum contineat. *F*]

PĔTŬLANTER, adv. *ὑβριστικῶς*, licenter, procaciter, improbe. *Cic. Att.* 2, 19. Diphilus tragoedus in nostrum Pompejum petulanter invectus est. *Id. Coel.* 16. *extr.* Si vidua libere, proterva petulanter, dives effuse, libidinosa meretricio more viveret; et *ib.* 3. Contumelia si petulantius jactatur, convicium; si facetius, urbanitas nominatur. *Id. Att.* 9, 19. Ea, quae cum a bonis viris, cum justo in bello, cum modeste fiant, tamen ipsa per se molesta sunt; quam censes acerba nunc esse, cum a perditis in civili nefario bello petulantissime fiant?

PĔTŬLANTĬĂ, ae, f. *ὕβρις*, immodestia, improbitas illa, qua alios per contumeliam petimus, et generatim effrenatio immodica ad quodlibet vitium. *Cic. fr.* ap. *Non.* 1, 89. Itaque a petendo petulantia, a procando, idest poscendo, procacitas nominata est. *Id. Sen.* 11. Petulantia et libido magis est adolescentium, quam senum, nec tamen omnium adolescentium, sed non proborum. *Gell.* 3, 3. *extr.* Cum delicta sua, et petulantias dictorum diluisset. *Cic. Cat.* 2, 11. Ex hac parte pugnat pudor, illinc petulantia. *Id. Pis.* 14. Abjecti hominis furorem et petulantiam fregistis. *Id. Caecin.* 35. *extr.* Neque quicquam illius audaciae petulantiaeque concessit. *Id. Font.* 12. *extr.* Nulla turpitudo, quae a libidine, aut a petulantia, aut ab audacia nata esset. ¶ Petulantiam vocat *Pl. Men.* 5, 1, 43. cum quis alterum falso insimulat. ¶ Item negligentiam, socordiam, qua quis amittit aliquid, quod magni momenti erat, *Id. Cist.* 4, 2, 3. ¶ Dicitur proprie de bestiis, quae cornu petunt. *Colum.* 7, 6. Maritos gregum mutilos esse oportebit: quoniam cornuti fere perniciosi sunt propter petulantiam. ¶ Translate. *Plin.* 16, 30, 53. Praecipue domibus expetitur ramorum petulantia, brevi caudice latissima exspatiantium umbra, et in vicinas domos saepe transilientium, *h. e.* dilatatio exuberans, luxuria. *Gell.* 12, 5. *med.* Vidistis philosophum, ratione decreti sui nixum, cum petulantia morbi, dolorisque exsultantia colluctantem.

PĔTULCUS, a, um, adj. *κορυπτίλος*, qui cornu petit, petulans, lascivus: a *peto*, *is*, ut hiulcus, ab *hio*, *as:* et dicitur etiam de pecudibus, quae cornibus carent, sed lasciviunt tamen, exsultant, insolescunt. *Colum.* 7, 3. Capri, vel arietis petulci saevitiam pastores hac astutia repellunt. *Virg. G.* 4, 10. neque oves, haedique petulci Floribus insultent. *Lucr.* 2, 267. agnique petulci. *Afran.* ap. *Fest.* in *Petulantes:* Nostrum in conventum aut consessum ludum, lapsumque petulcum. ¶ Subdit *Festus:* Interdum pro veloci usi videntur antiqui, ut hoc versu intelligitur: Exsilivit, quasi petulcus quidam, pedibus convibravit. Ita *Fest.*, sed non est necesse a priore notione discedere. ¶ Translate ita vocantur etiam meretrices. *Serv.* ad *Virg. G.* 4, 10. Haedi petulci dicti ab appetendo: unde et meretrices petulcas vocamus.

PEUCĒ, es, f. *πεύκη*, Graece est picea, pinus, aut larix. *Plin.* 11, 35, 41. Cantharidas vermiculi ficorum, et piri, et peuces generant. ¶ Ap. *eund.* 14, 7, 9. est genus uvae in Aegypto. ¶ Item nomen insulae Danubii, sic dictae ab vicino ejus ostio cognomine. *Id.* 4, 12, 24., *Lucan.* 3, 202. et *Claud. IV. cons. Honor.* 629. ¶ In fabulis est Nympha Sarmatica, quam Ister compressit. *Stat. Silv.* 5, 2, 137. undoso circumflua conjuge Peuce. Adde *Val. Fl.* 8, 217. et 256.

PEUCĔDĂNUM, i, n. et Peucedanos, i, m. *πευκέδανος*, herbae genus, a *πεύκη*, pinus, quia ejus folia imitatur, ut *myrtidanum* a *myrtus:* unde et pinastellum nonnulli ex recentioribus appellaverunt. *Plin.* 25, 9, 70. Sed inter primas celebratur peucedanum, laudatissimum in Arcadia, mox Samothrace. Caulis ei tenuis, longus, foeniculo similis, juxta terram foliosus, radice nigra, crassa, gravi odore, succosa: gignitur in montibus opacis, etc. *Appul. Herb.* 94. A Graecis dicitur peucedanos: Latini pinastellum vocarunt. [**Haarstrang*, *Saufenchel*, Peucedanum officinale, *L.*] ¶ Vim habet praecipue contra serpentes. *Plin. l. c.*, *Lucan.* 9, 919.

*PEUCELAĪTAE, arum. V. in v. sq. *B. A.*

*PEUCELAĪTIS (Peucolaitis), idis, f. opp. Indiae cis Gangem, quae *Πευκέλα* appellatur ab *Arriano*. *Plin.* 6, 17. ¶ *Peucelaitae* (*Peucolaitae*), *arum*, audiunt incolae *Plin.* 6, 20. *B. A.*

[PEUCĒNI et Peucini, orum, m. plur. *Πευκηνοί*, populi Germaniae, qui Peucen incolebant, Danubii insulam. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 9. *n.* 31. Nereus natione Germanus Peucenus. *Plin.* 4, 14, 28. Quinta pars Peucini, Bastarnae supra dictis con-

termini Dacis, *Tac. G.* 46. Peucini, quos quidam Bastarnas vocant. *F.*]

*PEUCETĬAE, arum, populi Liburniae vel Illyriae. *Plin.* 3, 21. *B. A.*

PEUCĔTĬUS, a, um, adj. ad Peucetiam pertinens, quae est regio Italiae, pars Appuliae, inter Aufidum fluvium, et Calabriam: nunc *Terra di Bari* dicta. *Ov. Met.* 14, 512. Venulus Calydonia regna, Peucetiosque sinus, Messapiaque arva relinquit. *Serv.* ad *A.* 8, 9. tradit, Peucetiam, et Messapiam a duobus fratribus dictas, qui illic imperarunt. *Plin.* 3, 11, 16. *Peucetiam* scribens dictam a Peucetio Oenotri fratre, ipsam Calabriam appellare videtur.

*PEUCOLĀIS, idis, f. opp. Gedrosiae, cujus meminit *Plin.* 6, 23. *B. A.*

PEUMĔNE, es, f. πευμένη, spumae argenteae genus. *Plin.* 33, 6, 35.

PEXĀTUS, a, um, adj. qui pexa veste est indutus, hoc est cujus flocci nondum sunt detriti. *Mart.* 2, 58. Pexatus pulcre rides mea, Zoile, trita. *Sen. V. B.* 25. Pexatus, et gausapatus.

PEXĬTAS, atis, f. Pexitas telae est lanugo telae pexae. *Plin.* 11, 24, 28. de tela aranei: Quanta arte celat pedicas, scutulato rete grassantes! quam non ad hoc videtur pertinere crebratae pexitas telae, et quadam polituræ arte ipsa per se tenax ratio tramae!

PEXUS, a, um, part. a *pecto*: ἐκτενισμένος, εὔπεκτος, qui capillos comptos, et pectitos habet, depexus. *Juven.* 11, 149. tonsi, erectique capilli, Atque hodie tantum propter convivia pexi. *Mart.* 7, 58. Dum coma te nimium, pexaque barba juvat. *Quint.* 1, 5. At ille pexus pinguisque doctor putabit, etc. *Pers.* 1, 15. Scilicet haec populo pexusque, togaque recenti Sede leges celsa. ℙ *Pexa vestis* est nova, et minime trita, villis adhuc planis, et politis, ac texturam tegentibus, ut in laneis pannis recentibus videmus: cui opponitur trita. *Hor. Ep.* 1, 1, 95. si forte subucula pexae Trita subest tunicae. *Plin.* 8, 48, 73. Lana Istriae, Liburniaeque pilo propior, quam lanae, pexis aliena vestibus. ℙ A similitudine *Colum.* 11, 3. *med.* de lactucae generib.: Cappadocia, quae pallido, et pexo, densoque folio viret, *h. e.* leviter villoso, et laevi. ℙ *Pexa munera* ap. *Mart.* 7, 46. quidam intelligunt pexam togam: alii aliter. ℙ [Scribitur etiam *pexsus* in antiquis lapidibus, ubi est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 487, 1. Q. Veturius Q. F. Pom. Pexsus. Alia ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 91. Jucunda Pexsa. *F.*]

PEZĪCAE vel Pezitae, m. plur. πέζικες, πέζιαι, fungi sine radice, aut pediculo: a πέζις, vel πέζις, pedes, quasi pedestres, quod non tollant sese altius a terra, ap. *Plin.* 19, 3, 14. [et *Athenaeum* 2, 19. *F.*]

PH

PH. De pronunciatione harum litterarum, quas Graeci unica φ comprehendunt, haec habet *Quint.* 12, 10. *med.* Latina facundia est ipsis sonis durior, quando et jucundissimas ex Graecis litteras (*h. e.* υ et φ) non habemus, vocalem alteram, alteram consonantem, quibus nullae apud eos dulcius spirant: quas mutuari solemus, quoties illorum nominibus utimur. Quod cum contingit, nescio quomodo hilarior protinus renidet oratio, ut in *Ephyris* et *Zephyris*, quae si nostris litteris scribantur, surdum quiddam et barbarum efficient, et velut in locum earum succedent tristes et horridae, quibus Graecia caret. Nam et illa, quae est sexta nostrarum (*h. e.* f) paene non humana voce, vel omnino non voce potius, inter discrimina dentium efflanda est: quae, etiam cum vocalem proxima accipit, quassa quodammodo, utique quoties aliquam consonantem frangit (V. FRANGO), ut in hoc ipso *frangit*, multo sit horridior.

[PHĂBĂTON, onis, m. nomen propr. pantomimi, ap. *Sidon. carm.* 23, 268. *F.*]

[PHĂCĔLĪNUS, a, um, adj. a φάκελος, fascis. Diana Phacelina est dicta a fasce sarmentorum, quo Orestes ejus simulacrum ex Scythia Ariciam in Italiam attulisse dicitur. V. *Serv.* ad *Virg. A.* 2, 117. et *Hyg. fab.* 261. *Sil.* 14, 260. Mille Thoanteae sedes Phacelina Dianae, *h. e.* fanum Dianae Phacelinae inter Mylas, et Naulochum, non longe a Peloro, promontorio Siciliae. Hinc Melas fluvius oppidum praeterfluens *Phacelinus* dictus est. *Vib. Sequest. de flumin.* Phacelinus Siciliae juxta Peloridem: confinis templo Dianae. V. FASCELIS. *F.*]

PHĂCĔLIS. V. FASCELIS.

*PHACĬUM, i, n. Φάκιον, opp. Thessaliae. *Liv.* 32 et 36. c. 13. *B. A.*

*PHACUSSA, ae, f. maris Aegaei insula, una e Sporadibus. *Plin.* 4, 12. ed. *Hard.*, ubi ed. *Elzev.* habet *Phorussa*. *B. A.*

PHAEĀCĬA, ae, f. insula maris Ionii, eadem ac Corcyra. *Plin.* 4, 12, 19. Corcyra Homero dicta Scheria, et Phaeacia, Callimacho etiam Drepane. *Tibull.* 1, 3, 3. Me tenet ignotis aegrum Phaeacia terris.

PHAEĀCIS, idis, f. Φαιακίς, quae est ex Phaeacia. *Ov. Pont.* 4, 12, 27. Dignam Maeoniis Phaeacida condere chartis Cum te Pierides perdocuere tuae. Adde *ib.* 16, 27. Intelligitur autem poema Tuticani, inscriptum *Phaeacis*, in quo Ulyssis naufragium ad Phaeaciae litora, et ejus mora in ejus insula describebatur. Fortasse autem *Phaeacidis* nomine designabatur Nausicaa Alcinoi Phaeacum regis filia, a qua primum Ulysses naufragus exceptus fuit. V. *Homer. Odyss.* 5, 6, 7. etc.

PHAEACĬUS, a, um, adj. Φαιάκιος, ad Phaeaciam pertinens. *Tibull.* 4, 1, 78. Phaeacia tellus. Adde *Ov. Amor.* 3, 9, 47.

PHAEĀCUS, a, um, adj. Φαίακος, idem ac Phaeacius. *Prop.* 3, 1, 51. Nec mea Phaeacas aequant pomaria silvas.

PHAEAX, ācis, m. qui est ex Phaeacia. *Juven.* 15, 23. Tam vacui capitis populum Phaeaca putavit? *Hor. Ep.* 1, 15, 24. Pinguis ut inde domum possis Phaeaxque reverti, *h. e.* obesus, bene nutritus. Phaeaces enim luxu infames fuere. ℙ *Phaeaces, um*, sunt incolae illius insulae. *Ov. Met.* 13, 719. Phaeacum felicibus obsita pomis Rura.

PHAECĂSĬA. V. PHAECASIUM.

PHAECĂSĬĀNI Dii dicebantur, quorum simulacra phaecasiis induta erant. Alii intelligunt Deos, quorum sacerdotes *phaecasiani* dicebantur, quod phaecasia gestarent, quales Athenis, et Alexandriae fuisse, *Appian. de B. Civ.* 5, 11. ostendit. *Juven.* 3, 216. hic nuda et candida signa, Hic aliquid praeclarum Euphranoris, et Polycleti, Phaecasianorum vetera ornamenta Deorum. Alii leg. *Phaecasiatorum*, eod. sensu.

PHAECĂSĬĀTUS, a, um, adj. phaecasiis indutus. *Sen. ep.* 113. Quae decent phaecasiatum, palliatumque, *h. e.* Graecum philosophum. *Petr. Sat.* 72. Age ergo, inquit ille, in exercitu vestro phaecasiati milites ambulant? V. v. praec.

PHAECĂSĬUM, ii, n. et Phaecasia, ae, f. φαικάσιον, genus calceamenti, e corio, Graecorum proprium, tum viris, tum mulieribus commune, tum rusticis, tum urbanis: quin et Deorum simulacris aliquando inditum. *Sen. Ben.* 7, 21. Pythagoricus quidam emerat a sutore phaecasia. *Petr. fragm. Trag.* 67. *Burm.* Galbino succincta cingillo, ita ut infra cerasina appareret tunica, et periscelides tortae, phaecasiaeque inauratae.

[PHAEDĬMUS, ă, et ē, um, adj. φαίδιμος, illustris, clarus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 694, 7. M. Cornelius Phaedimus. Alia ap. *eund.* 807, 8. Laberia Phaedima; et 975, 8. Salvia M. L. Phaedime. ℙ *Phaedimus* fuit etiam nomen unius ex filiis Amphionis, et Niobes, qui ab Apolline sagittis confossus periit. *Ov. Met.* 6, 239. *F.*]

*PHAEDON vel Phaedo, onis, m. Φαίδων, Socratis discipulus, philosophus Elidensis, ingenio liberali, Platoni valde amatus, unde et praeclarum illum de animae immortalitate librum ejus nomine perscripsit. *Gell.* 2, 18. ℙ Contra perversam pronuntiationem, qua, *Sidonio* auctore, paenultimam in obliquis corripiunt, observari semel licet, semper apud Platonem vocalem longam in obliquis servari. ℙ Phaedon, Atheniensis, in convivio a triginta Atheniensium tyrannis necatus fuit. Hujus filiae virgines erant, quae ut virginitatem servarent morte, invicem se complexae, in puteum desiluere. *B. A.*

PHAEDRĂ, ae, f. Φαίδρα, Minois Cretensium regis filia ex Pasiphae, soror Ariadnes, uxor Thesei filii Aegaei regis Athenarum, qui eam se secutam, relicta Ariadne, uxorem sibi copulavit, atque ex ea Demophoontem, et Antigonum suscepit. Haec amore Hippolyti privigni capta, cum ipsum adducere non potuisset, ut paternum thalamum conspurcaret, apud patrem eum detulit, tanquam stuprum sibi per vim inferre voluisset. Tandem Hippolyti morte audita, qui patris iram fugiens ab equis discerptus fuerat, scelus suum Theseo narravit, et Hippolyti ense, vel laqueo ipsa sibi mortem conscivit. *Serv.* ad *A.* 6, 14. et 445., *Hyg. fab.* 47. et 243. et *Sen. Hippol.*

PHAEDRUS, i, m. Φαῖδρος, natione Thrax, conditione servus, et ab Augusto manumissus, sub Tiberio maxime floruit, et quinque libros fabularum Aesopiarum suavissimis versibus senariis, nitidissimis, elegantissimis composuit, aureaque illa linguae aetate dignissimos, praeclaris insuper sententiis, et memoriae mandari dignis locupletissimos. In recto casu non sine ratione *Gudius* putat *Phaeder* dicendum esse, tum ex analogia, quod Σώπατρος, Μέανδρος, Ἀλέξανδρος, Πείλανδρος, et similia in *er* exeunt; tum quia sic habetur in *Inscr.* ap. *Grut.* 1111, 3., et in alia, quam ipse refert. Ejus vitam fusius est persecutus *Jo. Schefferus*, deinde *J. G. S. Schwabius*, tandem omnium accuratissime *Cat. Jannellius* ad *Phaedri Fabulas XXXII, novas ex Cod. Perottino* ann. 1811. Neapoli ab eodem editas, et perpetuo commentario illustratas, de quarum tamen αὐθεντίᾳ adhuc sub judice lis est. Idem vero *ibid.* probavit, Phaedrum a *Mart.* 3, 20. memoratum, eundem esse ac nostrum fabulatorem. Quod vero improbum vocat *Id. l. c.* An aemulatur improbi jocos Phaedri? non alium ab hoc intelligit, scilicet Phaedro Augusti liberto juniorem, ut quidam putarunt; sed hunc ipsum improbu[m] vocat, quia vafer et astutus blanda saepe fabel[lis] utitur ad grave aliquid et magnum significandu[m] quo plures decipiuntur; vitia enim sui saeculi su[b] fabellarum allegoria acutissime notat. Simili r[a]tione usurpatur *improbus* a *Stat. Th.* 6, 804. *Alius, Epicureus philosophus, memoratur a *Ci[c.] Fam.* 13, 1. Adde *Fin.* 5, 1. *extr.* *N. D.* 1, 3[3.] *Phil.* 5, 5. *Att.* 13, 39. ℙ Alius, discipulus Pl[a]tonis, cujus nomine Plato nobilem dialogum ed[i]dit. *Cic. Or.* 1, 7. Adde *Div.* 1, 37. ℙ *Phaed[rus]* in recto habet *Inscr.* ap. *Grut.* p. 1111. *n.* 3. [V.] *Gud.* ad *Phaedr. B. A.* ℙ Ipsa vox Graece sign[i]ficat hilarem, alacrem, item splendidum, luc[u]lentum, et in tabula marmorea ap. *Grut.* 341. nomen est equi circensis, [et in alia ap. *eund.* 111[1,] 3. est nomen servi. *F.*]

[PHAENĬON, ii, n. φαινίον, dimin. φαινὸς, an[e]mone. *Plin.* 21, 23, 94. Anemonas coronarias ta[n]tum diximus, nunc reddemus et medicas. Su[nt] qui phaenion vocent. Duo ejus genera, etc. A[t] minus recte leg. *phrenion*. *F.*]

[PHAENIPPUS, i, m. clarus equis: a φαιν[ὸς,] clarus, et ἵππος, equus. Est cogn. R. *Inscr.* a[p.] *Grut.* 1130, 6. L. Annaeus Phaenippus. *F.*]

PHAENŎMĔNĂ, orum, n. plur. φαινόμενα, φαίνω, ostendo, ab astronomis dicuntur, quae [in] aere, et coelis digna observatione apparent. *L[i]ctant.* 2, 5. *med.* Is (*Naso*) eum librum, q[ui] Phaenomena breviter comprehendit, his tribus v[er]sibus terminavit, etc. De his exstat *Arati* carm[en] ab *Avieno* Latine redditum. ℙ [Medici *phaenome[na]* vocant, quae in corpore observantur, et in sens[us] incurrunt. *Theod. Prisc.* 2, 7. Rheumatismus fa[u]ces inquietaverit, gargarismatis stypticis immi[nea]bo, quae in primo phaenomeno ordinata transe[gi]mus. *F.*]

[PHAENŎMĔNĒ, es, f. φαινομένη, quae ost[en]ditur, part. pass. a φαίνω, ostendo. Est cogn. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 750, *n.* 574. Julia Aug. Phaenomene. *F.*]

PHAENON, onis, m. φαίνων, stella Saturni: φάω, luceo. *Auson. Idyll.* 18, 11. Quae Stilb[on] volvat, quae saecula Phaenon. *Capell.* 8, 2[...] Nam Saturnum Phaenona vocant. *Phaenona* accusat. sing. Graecae positionis. *Id. ib.* p. 2[...] Phaenonis autem, hoc est Saturni praealtius om[ni]bus sidus, etc. Adde *Cic. N. D.* 2, 20., qui Gr[ae]cis litteris scribit. [*Plurima addidit *F.*]

[PHAENŪSĂ, ae, f. φαίνουσα, lucens, part. a φαίνω, luceo, ostendo. Est cogn. R. *Inscr.* *Maff. Mus. Ver.* 150, 3. Attia Phaenusa. *F.*]

PHAESTĬAS, ădis, f. Φαιστιάς, quae est [ex] Phaestio oppido Cretae in mediterraneo, ut *Pl[in.]* ait 4, 12, 20., non procul tamen ab Olyssa, [et] Metallo promontorio. *Ov. Met.* 9, 715. Inter Ph[ae]stiadas quae laudatissima formae Dote fuit virg[o.]

PHAESTĬUS, a, um, adj. Φαίστιος, ad Pha[e]stum oppidum pertinens, de quo in v. praec. [Ov.] *Met.* 9, 668. Proxima Gnosiaco nam quond[am] Phaestia regno Progenuit tellus. ℙ *Phaestius Ap[ol]lo* ap. *Plin.* 4, 3, 4. dictus est a Phaesto oppi[do] Locrorum in Graecia.

PHAĔTHON, ontis, m. Φαέθων, filius So[lis] Aegyptii et Clymenes: a φαέθω, quod idem [ac] φάω, splendeo. Hic cum a patre impetrasset, [ut] uno die currus sui habenas sibi permitteret, au[da]gandique imperitus coelum et terram comburere[t,] a Jove fulmine e curru excussus in Padum fluvi[um] decidit. *Cic. Off.* 3, 25. et *N. D.* 3, 31., [*Ov.*] *Met.* 2., *Hyg. fab.* 152. 154. et *Astron.* 2, 42. *Serv.* ad *A.* 6, 659. et ad *ib.* 10, 189. ℙ Gu[tta] Phaethontis est electrum. *Mart.* 4, 32. V. PHA[E]THONTIADES et PHAETONTIS. ℙ Graeci p[oe]tae interdum Phaethontem vocant ipsum Sole[m.] Notatio enim nominis aptius in Solem, quam [in] Phaethontem cadit. Hos itaque imitatus vide[tur] *Virg. A.* 5, 105. Auroram Phaethontis equi j[am] luce vehebant; et *Sil.* 6, 3. primique novo Ph[ae]thonte retecti Seres. Eadem ratione quidam ac[ci]piunt illud *Val. Fl.* 3, 213. trepidam Phaethon [af]flavit ab alto Tisiphonen. Sunt etiam qui hic [in]telligunt equum Aurorae. ℙ Per synaeresin dissyllabum *Varro Atratinus* ap. *Quint.* 1, [...] Cum te flagranti dejectum fulmine Phaeton. [*Phaethon* etiam dicta stella Jovis. *Cic. N. D.* [2,] 20. et *Capell.* 8, 287. *F.*]

PHAĔTHONTĒUS, a, um, adj. ad Phaeth[on]tem pertinens. *Ov. Met.* 4, 246. Post Phaethonte[os] vidisse dolentius ignes. *Mart.* 10, 12. Phaeth[on]teus Padus: *scil.* quia in Padum decidisse Ph[ae]thon narratur. V. v. praec. *Claud. de Phaen[...]* 107. Phaethontei errores. *Id. Cons. Prob. et Oly[b.]* 258. Phaethontea ruina. *Stat. Th.* 1, 221. favil[la,] *h. e.* fulmen. *Mart.* 6, 15. umbra, *h. e.* pop[uli] arboris. V. v. sq.

PHAĔTHONTĬĂDES, um, f. plur. tres Helia[des] virgines, Phaethusa, Lampetie, et Lampetus[a,] filiae Solis et Clymenes, sorores Phaethontis, qu[ae] dum exstinctum fratrem flerent, conversae sunt [in] alnos arbores, seu in populos, ex quibus perpet[uae] guttae, tanquam lacrimae, fluunt, quae dein[de] in electrum rigescunt et durantur. *Virg. Ecl.*

et *A.* 10, 190., *Ov. Met.* 2, 340. et sqq. *Sen.* rc. Oet. 185. Ubi moesta sonat Phaethontiadum va sororum.

PHAETHONTIS, ĭdis, f. patronym. *Avien. Arat.* 2. Illum prolixis durae Phaethontides ulnis Plan-runt, *h. e.* sorores Phaethontis. *Mart.* 4, 32. latet, et lucet Phaethontide condita gutta, *h. e.* ctro, quo sudare dicuntur Phaethontis sorores populos versae.

PHAETHONTĬUS, a, um, adj. Φαεθόντιος, ad haethontem pertinens. *Stat. Silv.* 2, 4, 9. cedat haethontia vulgi Fabula. *Sil.* 7, 149. nunquam haethontius amnis Sanguinea pontum turbasset color unda, *h. e.* non fuisset adversum Romanis oelium, et caedes facta ab Annibale ad Ticinum Trebiam amnes, qui in Padum incidunt, et entas undas cum ejus aquis miscuerunt. Eodem er illud *ejusd.* 17, 497. Qui sacros, Trasymene, us, Phaethontia quique Polluerant tabo stagna; *ib.* 602. et Tyrrhena vada, et Phaethontis vide-amnem Strage virum undantem; et 1, 131. fluit e cruentus Eridanus. ℙ Refertur etiam ad So-. *Id.* 10, 110. de aquila: Obversam spectans ad Phaethontia prolem, Explorat dubios Phoe-lampade natos. V. PHAETHON.

PHAETHŪSA, ae, f. Φαέθουσα, filia Solis et menes, soror Phaethontis, Lampeties, et Lam-usae. *Ov. Met.* 2, 346.

PHAGĔDAENA, ae, f. φαγέδαινα, immodicus ci-appetitus, edacitas praeter consuetudinem: a ω, edo, et ἅδην, affatim. Translate sic dici-exulceratio usque ad ossa, celeriter depascens, iem male olentem emittens, et ad mortem per-ens. *Plin.* 26, 11, 68. Phagedaenis (quod no sine modo esurientium est, et alias ulcerum) ymali medentur cum sesamis sumpti. *Id.* 28, 74. Ea, quae phagedaenas vocant in ulcerum ere; et 35, 15, 52. Strongyle phagedaenas ul-m ex aceto sanat; et 23, 7, 63. Phagedaenae edium est, ficum imponi. ℙ Item de morbo m, cum cerae partes vacuae computrescunt, erpente latius vitio ipsae quoque apes intereunt. *um.* 9, 13. *med.* Saepe etiam vitio, quod Graeci δαιναν vocant, intereunt.

HAGĔDAENĬCUS, a, um, adj. ad phagedae-pertinens, ut Phagedaenica vulnera, *Plin.* 24,

HĂGER vel Phagrus, i, m. φάγρος, genus pi-, qui lapidem in capite habere existimatur. 32, 11, 53., qui 9, 16, 24. pagrum vocat: Graece etiam πάγρος dicitur. V. PAGRUS.

PHĀGĪTA, ae, m. qui multum edit: a φάγω, Est cogn. R., ut Cornelius Phagita, apud *Caes.* 74. *F.*]

HĀGO, ōnis, m. edax, vorax, heluo. Edones, phagones, inquit *Non.* 1, 237., ab edacitate a φάγω, edo) unum Latinum, alterum Grae-. *Varr. ib.* Sed propter phagones ficedulam uem, aut turdum nisi volantem non video. isc. *Aurel.* 50. Vehementissime delectatus est gone, qui eo usque multum comedit, ut uno aprum integrum, centum panes, vervecem, et ellum comederet, biberet autem, infundibulo osito, plus orca. V. *Lips. Centur. miscell.* 3, 51., ubi alia exempla hujusmodi phagonum t.

HAGRUS. V. PHAGER.

PHAĪNUS, i, m. φαινός, clarus. Est cogn. R. r. ap. *Grut.* 847, 7. Ser. Asinius Phainus. *F.*]

PHALACRĪNE, es, vel Phalacrina, ae, f. vi-Italiae, in Sabinis, ubi natus Vespasianus Im-tor. *Suet. Vesp.* 2. ℙ *Anton.* in *Itin.* est *Fa-rinum. B. A.*

HĀLACRŎCŎRAX, ăcis, m. φαλακροκόραξ, cor-aquaticus: ita dictus a naturali calvitie: nam κρός calvum, κόραξ corvum significat. *Plin.* 48, 68. Per Alpes capiuntur et phalacrocora-aves Balearium insularum peculiares. *Cf. 11, 37. Et quaedam animalia naturaliter cal-, sicut struthiocameli, et *corvi aquatici*, qui-apud Graecos nomen est inde: scil. phalacro-ces, φαλακροκόρακες. *B. A.*

HĀLA. V. FALA.

HĀLAECĬUM et Phaleucium et Phalaecum, car-est hendecasyllabum, ut *Vidi credite per la-Lucrinos*: et constat spondeo, dactylo, et tri-choreis. Dictum est a Phalaeco poeta Graeco ntore, ut docet *Diomed.* 3, 509. *Serv.* in *Cen-p.* 1825. et *Terent.* p. 2440., ubi pro spondeo t admittere etiam iambum, et choreum, et *lli* exemplis confirmat. *Sulp. Sat.* 4. quare carmine curro phalaeco, Nec trimetro iambo, etc. ℙ Aliud est phalaecium choriambicum, uo idem *Terent.* p. 2424. ut *Jane pater, Jane s, dive, biceps, biformis.* V. grammaticos.

HĀLANGAE et Palangae, arum, f. plur. φά-ς vel φαλάγγια. De his ita *Non.* 2, 725. Pha-ae dicuntur fustes teretes, qui navibus subji-tur, cum attrahuntur ad pelagus, vel cum ad a subducuntur; unde etiam nunc phalangarios nus, qui aliquid oneris fustibus transvehunt. o ap. *eund. ib.* Cum Poenus in fretum obviam sset nostris, et quosdam cepisset, crudelissime pro palangis carinis subjecerat, quo metu debili-taret nostros. *Caes. B. C.* 2, 10. *extr.* Palangis subjectis ad turrim hostium admovent. ℙ Item ve-ctes, quibus onera majora a bajulis portantur. *Vitr.* 10, 8. Onerum maxima pondera cum ferun-tur a phalangariis hexaphoris et tetraphoris, exa-minantur per ipsa media centra phalangarum, etc. ℙ Item fustes generatim. *Plin.* 7, 56, 57. Proe-lium Afri contra Aegyptios primum fecere fusti-bus, quos vocant phalangas. *Id.* 12, 4, 8. In tri-buti vicem regibus Persidis e materie ebeni cente-nas phalangas tertio quoque anno pensitasse Ae-thiopas.

PHĀLANGĀRĬUS et Palangarius et Palancarius, ii, m. qui aliquid oneris fustibus transvehit. V. v. praec. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 10. *n.* L. Q. Caecilius Q. L. Primus emit in monumento palangariorum, in agro Fontejano, quod est via Aurelia in clivo rutario parte sinisteriore, columbaria N. X. olla-rum N. XXXX. etc. Alia in *Giorn. Pisan.* T. 16. p. 192. Palancarii, qui de ciconiis ad templum cu-pas referre consuerunt, etc. ℙ *Phalangarii* dicun-tur etiam milites phalangis. *Lampr. Alex. Sev.* 50. Fecerat et phalangem triginta millium hominum, quos phalangarios vocari jusserat.

PHĀLANGĪTAE, arum, m. plur. milites ex phalange. *Liv.* 37, 40. Decem, et sex millia pe-ditum more Macedonum armati fuere, qui phalan-gitae appellabantur. Adde 42, 51.

PHĀLANGĪTES, ae, m. φαλαγγίτης, genus her-bae. *Plin.* 27, 12, 98. Phalangites a quibusdam phalangion vocatur, ab aliis leucanthemon, vel (ut in quibusdam exemplaribus invenio) leucacan-tha. Ramuli sunt ei nunquam pauciores duobus, in diversa tendentes: flos candidus, lilio rubro si-milis: semine nigro, lato ad lenticulae dimidiae figuram, multo tenuiore: radice tenui herbacei co-loris. Haec *Plin.* addens, ejus folio, flore, vel se-mine sanari phalangiorum ictus. [*Spinnenkraut, Anthericum liliastrum, *L.*]

PHĀLANGĬUM, ii, n. φαλάγγιον, genus aranei: a φάλαγξ, quod idem notat. *Plin.* 18, 17, 44. *n.* 3. Nascitur et phalangion in ervo, bestiola aranei ge-neris, si hiems aquosa sit. *Id.* 8, 27, 41. Cervi percussi a phalangio, quod est aranei genus, can-cros edendo sibi medentur. *Id.* 11, 24, 28. Pha-langia ex his (*araneis*) appellantur, quorum noxii morsus, corpus exiguum, varium, acuminatum, assultim ingredientium. Adde *Cels.* 5, 27. *n.* 9. ℙ Etiam *Falangio, onis*, m. scribitur, et declinatur ap. *Pelag. Veter.* 20. Item si equum falangio per-cusserit; et *mox*: Item si vipera, aut falangio, aut mus araneus momorderit, etc. ℙ Ap. *Veg. Vet.* 3, 76. et 79. legitur in quibusdam editioni-bus et *sphalangium*: et *ib.* 81. in recto *sphalan-gius.* ℙ Est etiam herbae nomen. V. v. praec.

PHĀLANGO, seu Palango, as, a. 1. onus ali-quod fuste transveho: a *phalangis. Afranius.* Et capream unam semilaceram quaterni simul phalan-gabant. Ita *Perottus* in *Cornucop. ad epigr.* 115. *Mart.*, quem penes sit fides.

[PHĀLANNAEUS, a, um, adj. ad Phalannam pertinens, Thessaliae urbem in Pelasgiotide, cujus meminit *Plin.* 4, 12, 16. Hinc *Liv.* 42, 65. Roma-ni, demessis Crannonis segetibus, in Phalannaeum agrum transeunt. *F.*]

PHĀLANTĒUS, a, um, et

PHĀLANTĪNUS, a, um, adj. a Phalanto. *Sil.* 11, 16. Phalanteum Tarentum, *h. e.* a Phalanto conditum. *Mart.* 5, 37. Agna Galesi mollior Pha-lantini. Est autem Galesus fluvius Tarentini agri.

PHĀLANTUS, i, m. vir quidam Lacedaemonius, qui cum aliquibus sociis in Italiam venit, et Ta-rentum condidit. *Hor. Od.* 2, 6, 11. et regnata petam Laconi Rura Phalanto. Adde *Just.* 3, 4. *Mart.* 8, 28. Appula Ledaei tibi floruit herba Pha-lanti.

PHĀLANX, angis, f. φάλαγξ, in exercitu Mace-donum fuit agmen peditum fortissimorum confertis ordinibus, quadrata acie, aut cuneata: simile Ro-manae legionis, nisi quod in exercitu Macedonico una tantum phalanx erat ex selectis militibus com-posita, robur totius aciei; in Romano plures erant legiones: praeterea phalanx sexdecim millibus pe-ditum fere constabat, ut ex *Liv.* 33, 4. et 37, 40., item ex *Appiano*, et *Xiphilino* colligitur: legio sex millia nunquam excessit. *Curt.* 3, 2. Ipsi phalan-gem vocant peditum stabile agmen: vir viro, ar-ma armis conserta sunt. *Liv.* 31, 39. Erant ple-raque silvestria circa, incommoda phalangi maxime Macedonum, quae nisi ubi praelongis hastis velut vallum ante clypeos objecit, (quod ut fiat, libero campo opus est) nullius admodum usus est. ℙ *Veg. Mil.* 2, 2. etiam Graecis, et Dardanis tribuit, et octo millia hominum habuisse dicit: unde col-ligi potest, plures in uno justo exercitu habuisse phalanges. Sed haec pro temporum, et opum va-rietate mutari potuerunt: nam et *Lampr. Alex. Sev.* 50. *extr.* narrat, Alexandrum Severum phalangem sibi fecisse triginta millium hominum, quae erat ex sex legionibus similium armorum. ℙ Dicitur universim de cujuscumque gentis agmine, aut ca-terva. *Virg. A.* 6, 489. At Danaum proceres, Aga-memnoniaeque phalanges, Ut videre virum, etc.; et *ib.* 12, 662. de Latinis: Soli pro portis Messa-pus, et Acer Atinas Sustentant aciem: circum hos utrinque phalanges Stant densae; et *ib.* 551. Tu-scorumque phalanx; et 277. phalangem vocat octo fratrum pugnantium numerum. Imitatus est *Val. Fl.* 1, 436. ℙ De quacumque multitudine. *Prud. Psych.* 816. Phalanges culparum. ℙ *Phalangem facere*, arctare et densare ordines. *Caes. B. G.* 1, 24. *extr.* Helvetii confertissima acie, phalange fa-cta, sub primam nostram aciem successerunt; et *ib.* 25. Milites pilis missis facile hostium phalan-gem perfregerunt. Adde *ib.* 52. ℙ Videtur de clas-se dici a *Virg. A.* 2, 254. Et jam Argiva phalanx instructis navibus ibat A Tenedo. Nisi velis intel-ligere Graecorum exercitum navibus instructis im-positum.

PHĀLĀRĪCA. V. FALARICA.

PHĀLARIS, ĭdis, m. Φάλαρις, tyrannus imma-nissimus Agrigentinorum in Sicilia. Praeter cetera novorum suppliciorum instrumenta, taurum habuit aeneum, Perilli arte fabricatum, in quem immissi damnati, igneque subjecto, bovis mugitum edebant: cujus muneris nomine cum artifex non leve munus speraret, jussu tyranni in taurum conjectus, pri-mus artis suae specimen praebuit. Ad extremum ipse quoque Phalaris, cum nimia ejus atrocitas ul-terius ferri non posset, facto in eum universorum civium impetu, correptus, et ipsi tauro, quo alios exusserat, inclusus, vivus crematus est. *Cic. Off.* 2, 7., *N. D.* 3, 33. et *Verr.* 2, 4, 33., *Plin.* 7, 56, 57. et 34, 8, 19. *n.* 32., *Ov. A. Am.* 1, 653. et *Pont.* 3, 11, 51. et *Sil.* 14, 211. et sqq. ℙ In accusativo *Phalarin* habet pro *Phalaridem. Claud. B. Gild.* 186. Phalarin, tormentaque flammae Pro-fuit, et Siculi mugitus ferre juvenci.

PHĀLĀRIS, idis, f. φαλαρίς, et φαληρίς, genus herbae: a φαληρός, albus, splendidus. *Plin.* 27, 12, 102. Phalaris thyrsum habet longum, tenuem, ceu calamum, in summo florem inclinatum, semen si-mile sesamae. [*Fortasse Phalaris canariensis *L.*, *Kanariengras.*] ℙ Est etiam hoc nomine genus avis seu gallinae aquaticae, ap. *Varr. R. R.* 3, 11., *Plin.* 10, 48, 67. et *Colum.* 8, 15., ap. quos legi-tur et *phaleris.* [*Fulica, *L.*]

[PHĀLASARNĒUS, a, um, adj. φαλασαρνεῖος, ad Phalasarnen pertinens, Cretae urbem, cujus *Plin.* 4, 12, 20. meminit. *Liv.* 42, 51. Cretensium par paene numerus suos duces sequebatur Susum Phalasarneum, et Syllum Gnossium. *F.*]

PHĀLĒRAE, arum, f. plur. τὰ φάλαρα, ornamen-ta ex auro vel argento, bullarum forma, quae viri nobiles ac praesertim milites, honoris causa, in pectore pensilia gestabant, quaeque alicujus Numi-nis, vel Augusti, vel alius cujuspiam rei imaginem referebant: a φαληρός, Dorice φαλαρός, splendidus; cujus vocis paenultima licet longa sit, brevis ta-men est tum in τὰ φάλαρα, tum in *phalerae.* Hinc *Plut.* in *Quaest. Rom.* Γέρων τις ἐπὶ χλευασμῷ προ-άγεται, παιδικὸν ἐναψάμενος περιδέραιον, ὃ καλοῦσι βοῦλλαν. *Liv.* 9, 46. *med.* Tantum Flavii comitia indignitatis habuerunt, ut plerique nobilium annu-los aureos, et phaleras deponerent. V. infra. ℙ Ex *Floro* 1, 5. discimus, ab Etruscis ad Romanos phalerarum usum transisse una cum trabeis, sellis curulibus, praetexta, annulis, ceterisque insigni-bus: quin aliquandiu ipsorum regum proprias fuis-se. Etenim sic *Id.* 3, 10. *f.* Ipse ille rex, supplex cum in castra venisset, tum et phaleras, et sua arma ante Caesaris genua projecit. ℙ Fuere prae-sertim inter militaria praemia. *Liv.* 39, 31. *f.* Pro concione postero die laudati, donatique a C. Cal-purnio equites phaleris: Quintius alter praetor suos equites catellis ac fibulis donavit. *Plin.* 7, 28, 29. L. Siccius Dentatus donatus hastis puris XVIII., phaleris XXV., torquibus LXXXIII., armillis CLX., coronis XXVI, civicis XIV., aureis VIII., murali-bus III., obsidionali una. Adde de eodem *Val. Max.* 3, 1. *n.* 24. et *Gell.* 2, 11. et *Dionys. Halic. l.* 10. p. 663. *Sil.* 15, 254. Tum merita aequantur donis, et praemia virtus Sanguine parta capit: phaleris hic pectora fulget, Hic torque aurato cir-cumdat bellica colla. *Juven.* 16, 59. Ut, qui fortis erit, sit felicissimus idem, Et laeti phaleris omnes, et torquibus omnes. *Virg. A.* 9, 359. Euryalus phaleras Rhamnetis, et aurea bullis Cingula... rapit, atque humeris nequidquam fortibus aptat. Militis porro phaleris ornati figuram habes ap. *Mur. Inscr.* p. 2030. *n.* 1. et *Maff. Mus. Ver.* 121, 4. ℙ Etiam mulieres phaleras gestabant. *P. Sy-rus* ap. *Petr. fragm Trag.* 55. *Burm.* Quo mar-garita cara tribacca et Indica? An ut matrona or-nata phaleris pelagiis Tollat pedes, etc? *Vet. epi-thalam.* ap. *Wernsdorf.* in *Poet. Lat. min.* T. 4. p. 491. Denique miramur, quid colla monilia gestent; Ex humeris frustra phaleras imponis eburnis, Nam tibi non gemmae, sed tu das lumina gemmis. ℙ Item equorum phalerae propriae sunt. *Virg. A.* 5, 310. Primus equum phaleris insignem victor habeto. *Liv.* 32, 52. Argenti plurimum in phaleris equorum erat. *Cic. Verr.* 2, 4, 12. A Philarcho Centuripino, homine locuplete ac nobili, phaleras pulcherrime factas, quae regis Hieronis fuisse di-

cuntur, utrum tandem abstulisti, an emisti? alias item nobiles ab Aristo Panormitano, tertias a Cratippo Tyndarytano? *Claud. IV. Cons. Honor.* 548. Turbantur phalerae, spumosis morsibus aurum Fumat. *Id. epigr.* 20. Dumque auro phalerae, gemmis dum frena renident. *Gell.* 5, 5. Inducebat etiam currus cum falcibus, et elephantos cum turribus, equitatumque frenis, ephippiis, monilibus, phaleris praefulgentem. *Plin.* 37, 12, 74. Gemmae cochlides nunc vulgatissimae fiunt verius, quam nascuntur; et *mox:* Quondamque tantae magnitudinis fecere, ut equis regum in oriente frontalia, atque pro phaleris pensilia facerent. *Inscr.* ap. *Grut.* 416, 1. C. Gavio L. F. Stel. Silvano donis donato a Divo Claudio bello Britannico torquibus, armillis, phaleris, corona aurea. Alia ap. *eund.* 1096, 6. Cn. Marcio Cn. F. Gal. Plaetorio Celeri donis donato a Divo Trajano in bello Parthico, corona murali, torquibus, armillis, phaleris. *Suet. Aug.* 25. Dona militaria, aliquanto facilius, phaleras, et torques, et quidquid auro argentoque constaret, quam vallares ac murales coronas, quae honore praecellerent, dabat: has quam parcissime, et sine ambitione, ac saepe etiam caligatis tribuit. *Appul. Met.* 10. Me phaleris aureis, et fucatis ephippiis, et purpureis tapetis, et frenis argenteis, et pictilibus balteis, et tintinnabulis perargutis exornatum ipse residens comissimis affatur sermonibus. *Id. de Deo Socrat.* Neque enim in emendis equis phaleras consideramus, et baltei polimina inspicimus, et ornatissimae cervicis divitias contemplamur; si ex argento et auro et gemmis monilia variae gazae dependent; si plena artis ornamenta capiti et collo circumjacent; si frena caelata, si ephippia fucata, si cingula aurata sint. ℙ Translate dicuntur de rebus externis, fucatis, et speciem boni prae se ferentibus. *Pers.* 3, 27. an deceat pulmonem rumpere ventis, Stemmata quod Tusco ramum millesime ducis, Censoremque tuum vel quod trabeate salutas? Ad populum phaleras, *h. e.* coram populo jacta fortunae bona, qui stupet in titulis et imaginibus; phalerae enim sunt equestris ordinis ornamenta. ℙ De ornatu dicendi. *Capell.* 3. *in.* Rursum Camena parvo Phaleras parat libello. *Sym. ep.* 83. (al. 89.) Praefer loquendi phaleras, quibus te natura ditavit. *Sidon. ep.* 1, 9. *f.* Collata vestris mea carmina, non heroicorum phaleris, sed epithaphistarum neniis comparabuntur. ℙ *Plin.* 33, 1, 6. de Flavio: Quo facto tanta senatus indignatio exarsit, ut annulos ab eo abjectos fuisse in antiquissimis reperiatur annalibus. Fallit plerosque quod tum et equestrem ordinem id fecisse arbitrantur: etenim adjectum hoc quoque: sed et phalera posita, propterea que nomen equitum adjectum est. Ea verba: *sed et phalera posita* femininum genus singul. numeri ostendere videntur; sed similius est veri, esse neutrum plurale, Graeco more, τὰ φάλαρα. V. *Liv. l. c.* in §. 1. [*Hunc locum *F.* tot additamentis auxit atque emendavit, ut jure totum sibi vindicare possit.]

PHĂLĔRĀTUS, a, um, part. a *phalero*, phaleris ornatus. *Petr. Sat.* 28. Lecticae impositus est, praecedentibus phaleratis cursoribus quatuor. *Suet. Ner.* 30. *extr.* Soleis mularum argenteis, canusinatis mulionibus, armillata et phalerata cum Mazacum turba, atque cursorum. *Prud. Psych.* 30. Illa hostile caput, phalerataque tempora vittis Altior insurgens labefactat. ℙ De equis. *Liv.* 30, 17. *f.* Munera, quae legati ferrent regi, sagula duo purpurea, et equos duo phaleratos, etc. ℙ Translate. *Ter. Ph.* 3, 2, 14. Adeon' te esse incogitantem atque impudentem, ut phaleratis dictis ducas me, et meam ductes gratiis? i. e. verbis specie honestis, sed dolosis.

PHĂLĔREUS, i, m. trisyll. Φαληρεύς, ad Phalerum, Φαληρόν, pertinens, Athenarum portum prope Piraeeum, ut *Plin.* 4, 7, 12. docet. Hinc Demetrius Phalereus, philosophus physicus, et Alexandrinae bibliothecae praefectus. *Phaedr.* 5, 1. Demetrius, qui dictus est Phalereus, Athenas occupavit imperio improbo. Hic Phălĕreus est quatuor syllabarum. *Quint.* 10, 1. Quin etiam Phalerea illum Demetrium multum ingenii habuisse et facundiae fateor. Hic *Phalerea* est accus. Graecae positionis. *Nep. Milt.* 6. Idem ille populus (*Atheniensis*) trecentas statuas Demetrio Phalereo decrevit. *Id. Them.* 6. Cum Phalereo portu neque magno, neque bono Athenienses uterentur, hujus consilio triplex Piraeei portus constitutus est. Alii leg. *Phalerico.* [*Hic quoque multa adjecit *F.*]

[PHĂLĔRĬCUS, a, um, adj. Φαληρικός, ad Phalerum pertinens, Athenarum portum. *Plin.* 2, 103, 109. Quae in Aesculapii fonte Athenis immersa sunt, in Phalerico redduntur. V. v. praec. f.

*PHALERĬON, onis, m. insignis pictor. *Plin.* 35, 11. *B. A.*

PHĂLĔRIS. V. PHALARIS.

[PHĂLĔRO, as, a. 1. phaleris orno. Translate. *Ambros.* in *Luc.* 2, 18. Plebem Dominus simplicem requirebat, quae phalerare auditu, et fucare nesciret. *Id. Off.* 1, 12. Eloquentiae phalerandae gratia. *F.*]

*PHALĔRUS, i, m. comes Jasonis Argonautae. *Val. Max.* 1, 397. Adde 6, 217. *Hyg. fab.* 14. *B. A.*

*PHALESĪNA, ae, f. Thraciae opp., ubi fere Abdera, Maronea, etc. *Plin.* 4, 11. *B. A.*

PHALEUCĬUM. V. PHALAECIUM.

*PHALIGES, um, populi Aethiopiae, qui canem pro rege habebant. *Plin.* 6, 30. *B. A.*

[PHALLAEUS, a, um, adj. ad phallum pertinens. Est nomen propr. serv. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 364, 2. Phallaeus Dioclis. *F.*]

PHALLĬCA, orum, n. plur. φαλλικά, carmina in honorem Bacchi, item Priapi; a φαλλός, penis. Phallicus auctor est ille, qui Priapea scripsit, quae perperam *Virgilio* quidam tribuunt. Sed haec Graeca sunt.

PHALLŎPŌTA. V. DRILOPOTA.

PHALLOVITROBŎLUS, i, m. poculum obscenae figurae, Priapus ex vitro, ap. *Capitol. Pert.* 8., ubi alii leg. *phallovitrobelum*, alii *phalloveretroboli* eod. sensu. [Alii leg. *alvei vitrei belli*, h. e. alvei, seu tabulae latruncularíae, in quibus vitreum bellum ludebant veteres. *F.*]

PHALLUS, i, m. φαλλός, penis ligneus, vel vitreus, vel coriaceus, quem in Bacchi festis plaustro impositum per rura et urbes magno honore circumferebant, ut *August. C. D.* 7, 21. narrat. *Arnob.* 5, 176. Pudor me habet, Alimontia illa proferre mysteria, quibus in Liberi honorem Patris phallos subrigit Graecia, etc. [Alii leg. *ithyphallos.* V. ALIMONTIA. *F.*]

PHĀNAEUS, a, um, adj. ad Phanas pertinens; Phanae autem est portus, et promontorium in insula Chio, optimo vino celebre, de quo mentio est ap. *Liv.* 36, 43. *Virg. G.* 2, 98. rex Phanaeus, *h. e.* mons in eo promontorio: nihili autem facienda auctoritas *Servii*, qui ad *Virg. l. c.* affirmat, montem a Phanaeo rege ita fuisse appellatum. [*Auxit h. l. *F.*]

*PHANAGORĬA, ae, f. Φαναγορία, Asiae opp., supra Cepos, ad Bosporum. *Mela* 1, 19. *Plin.* 6, 6. ℙ Φαναγόρου πόλις est *Scylaci* ac *Straboni. B. A.*

*PHANARAEA, ae, f. opp. Ponti cum castello, ad Thermodontem amnem. *Plin.* 6, 3. ℙ Aliis Phanaraea campi nomen est seu regionis. *B. A.*

PHĂNĔRŌSIS, is, f. φανέρωσις, manifestatio. Vox Graeca, qua librum quendam suum inscripsit Valentinus, in quo arcana multa, a mala femina dictata, perscripserat. *Tert. adv. Haer.* 30 et 51.

[PHĀNOS, i, m. φανός, laterna, fax. Est nomen propr. serv. *Inscr.* ap. *Mur.* 1011, 1. Phanos Aug. ser*vus.* *F.*]

*PHANŌTE, es, et Phanotēa, ae, f. Φανότη, Φανότεια, opp. Epiri cum castello. *Liv.* 43, 21. Phanotem (Phanoten) Epiri castellum adortus oppugnare. ℙ Item opp. Phocidis, olim Panope. *Liv.* 32, 18. *B. A.*

PHANTĂSĬA, ae, f. φαντασία, visum, imago rerum animo insidentium. Ita dicta est a φαίνομαι, appareo, quia species rerum, quas sentimus, vel etiam sentire nos putamus, intus apparent. Graece *Cic. Acad.* 1, 11. In qua primum de sensibus ipsis quaedam dixit nova, quos junctos esse censuit e quadam quasi impulsione oblata extrinsecus, quam ille φαντασίαν, nos visum appellemus, licet. ℙ Ap. rhetores accipitur pro mentis conceptu. *Sen. Suas.* 2. *med.* Cestius cum descripsisset honores, quos, etc. adjecit: per sepulcra nostra jurabitur. Nicetas longe disertius hanc phantasiam movit, etc. ℙ *Phantasia, non homo*, convicium ap. *Petr. fragm. Trag.* 38. *Burm. f.* quasi species et simulacrum hominis, non homo: vel homo jactabundus et vanus.

PHANTASMA, ătis, n. φάντασμα, species, vel imaginatio falsa, quales sunt, quas dormientes videre sibi videntur. Hinc et pro spectro sumitur. *Plin. ep.* 7, 27. *in.* Velim scire, esse aliquid phantasmata, et habere propriam figuram, numenque aliquod putes, an inanem et variam ex metu nostro imaginem accipere. *Tert. adv. Marc.* 5, 7. Si phantasma fuit Christus. Adde *Prud. Hamart.* 59. **August. de Trinit.* 8, 6. Alexandriam cum eloqui volo, quam nunquam vidi, praesto est apud me phantasma ejus, *h. e.* imaginatio rei, sive idea; (*simulacra*, id quod dixit *Lucr.* 4, 1054.) *Alcim. Avit.* 2, 68. de Satana: Delusos fugiens vano phantasmate tactus. *Vulg. Marc.* 6, 49. Putaverunt esse phantasmata. Cf. *Vulg. Matth.* 14, 26. *B. A.*

*PHANTASMATĬCUS, a, um, adj. φαντασματικός, phantasmatis plenus. *Sarisb.* 2, 15. Locus imaginum phantasmaticarum fecundior. *B. A.*

PHANTĂSOS. V. MORPHEUS.

PHĀON, onis, m. Φάων, juvenis Lesbius, quem Sappho poetria perdite amavit, et ab eo contempta fuit. *Mart.* 10, 35. V. *Ov. Her.* 15. ℙ [*Phaon, ontis*, fuit libertus Neronis. *Suet. Ner.* 48. et 49., ubi ablat. *Phaonte*, et gen. *Phaontis* scribitur. ℙ Est quoque cogn. R. *Inscr.* ap. *Donat.* 454, 3. P. Aelio Aug. Lib. Phaonti, etc. *F.*]

PHĂRAEUS, a, um, adj. Φαραῖος, ad Pharas pertinens: quod est multorum oppidorum nomen: h. e. in mediterraneis Cretae, teste *Plin.* 4, 12, 20., item in Laconia, quod saepius *Pherae* dicitur: in Thessalia: in Boeotia. *Stat. Theb.* 2, 163. longum enumerare Pharaeos, Oebaliosque duces.

[PHĀRANĪTIS, ĭdis, f. patron. a Pharan, ur[bs] inter Aegyptum, et Arabia sita, et a *Stephan. B[y]zant.* memorata. *Plin.* 37, 9, 40. Amethysti ge[nus] ma Pharanitis (*vocatur*) in contermino Arabiae, ge[n]tis nomine. *F.*]

[PHĂRAO, onis, m. Φαραώ, dignitatis nome[n] quo primitus reges Aegypti appellati fuere; nom[en] enim Pharaonis ap. Aegyptios significare rege[m] affirmat *Joseph. Antiq. Hebr.* 8, 6. §. 2. Ceteru[m] vox est Aegyptia, unde et Hebraice פַּרְעֹה *Pha[r]hó. Isid. Or.* 7, 6. Pharao nomen est non ho[mi]nis, sed honoris, sicut apud nos Augusti appella[n]tur reges, cum propriis nominibus censeant[ur]. *Prud. Cath.* 12, 141. Sic stulta Pharaonis m[ali] Edicta quondam fugerat. *F.*]

[PHARBAETHĪTES, ae, m. Aegypti nomus, [cu]jus urbs Pharbaethus, nunc *Pharbait*, seu *Horb[ait]* in Delta, alveis Pelusiaco et Tanitico intercep[tus]. *Plin.* 5, 9, 9. Quae juxta Pelusium est regio, [no]mos habet Pharbaethiten, Bubastiten, Sethroit[en], Taniten. *F.*]

PHĂRETRA, ae, f. φαρέτρα, theca, ubi sagitt[ae] reponuntur: παρὰ τὸ φέρειν τὰ τρῶσαι δυνάμε[να]. *Virg. A.* 1, 327. Succinctam pharetra, et mac[u]losae tegmine lyncis. *Hor. Od.* 1, 22, 3. Nec [ve]nenatis gravida sagittis, Fusce, pharetra. *Vi[rg.] A.* 1, 504. illa pharetram Fert humero. *Stat.* [...] 4, 259. Amyclaeas humeris aptasse pharetr[as]. *Prop.* 2, 9, 10. Et pharetra ex humero Gno[sia] utroque jacet. *Ov. Met.* 2, 419. Pharetram ex[ui]re humero; et *ib.* 5, 379. solvere, *h. e.* aperire [ad] depromendas sagittas.

PHĂRETRĀTUS, a, um, adj. pharetra inst[ru]ctus. *Virg. A.* 11, 649. pharetrata Camilla. [*Id.*] *G.* 4, 290. Persis, *h. e.* quae sagittis maxime [de]lectatur, et pollet. *Hor. Od.* 3, 4, 35. pha[re]trati Geloni. *Ov. Met.* 10, 525. pharetratus pu[er], *h. e.* Cupido. *Id. Amor.* 1, 1, 10. pharetrata [vir]go, *h. e.* Diana. *Val. Fl.* 6, 696. pharetrata [...] peta, *h. e.* in quibus est pharetra.

[PHĂRETRAZONĬUM, ii, n. zona, ex qua p[en]det pharetra. *Not. Tir.* p. 126. Pharetra, pha[re]trazonium. *F.*]

PHĂRETRĬGER, ra, rum, adj. qui pharetr[am] fert. *Sil.* 14, 286. Clade pharetrigeri subni[xi] regis Athenas, *h. e.* Xerxis Persarum regis.

PHĂRĬA, ae, f. insula Illyrici maris cum op[pi]do, nunc *Liesina*, ap. *Plin.* 3, 26, 30. ℙ *Pha[ria]* *uva* nobilis olim in Pisano agro. *Id.* 14, 3, 4. [...] 7. ℙ *Pharia* absolute. V. PHARIUS.

PHĂRĬĂCUS, a, um, adj. Pharius, Aegypti[us]. *Appul. Met.* 2. Per incrementa Nilotica, et ar[ca]na Memphitica, et sistra Phariaca.

PHĂRĬCON vel Pharicum, i, n. φαρικόν, ge[nus] veneni, ita dicti a Pharico inventore. *Plin.* [...] 10, 41. *Scrib. Comp.* 195.

*PHARIS, Φᾶρις, oppidum Messeniae, pus[tea] Pharae vel Pherae dictum. *Stat. Th.* 4, 226. *B.* [...]

PHĂRĪSAEUS, i, m. Φαρισαῖος, una ex trib[us] Judaeorum sectis, a ceteris religione et sanctit[ate] distincta. Quare ipsum nomen Hebraice separat[io]nem sonat. Secunda secta erat Sadducaeoru[m], tertia Essaeorum. *Tert. Praescr.* 45. Praeterm[it]to Pharisaeos, qui additamenta quaedam legi a[d]struendo, a Judaeis divulsi sunt; unde etiam h[oc] accipere ipsum, quod habent, nomen digni fuer[unt]. Adde *Hieron. adv. Lucifer. n.* 23. ℙ Adjecti[ve]. *Sedul.* 4, 66. Post dominus Pharisaea petit con[vi]via coenae.

PHĂRĪSAĬCUS, a, um, adj. Φαρισαϊκός, ad P[ha]risaeos spectans. *Hieron. contra Vigil. n.* 9. Q[uasi] si sepulcra Pharisaica foris dealbata.

PHĂRĪTAE, arum, m. plur. incolae Phari. *H[irt.]* *B. Alex.* 17. *f.* et *ib.* 19.

PHĂRĬUS, a, um, adj. ad Pharum pertine[ns]. *Lucan.* 9, 1004. Septima nox, Zephyro nunqu[am] laxante rudentes, Ostendit Phariis Aegyptia lit[o]ra flammis, *h. e.* ignibus, qui in turri Phari ar[de]bant. ℙ Item universim Aegyptius. *Ov. Fast.* [...] 619. et *Mart.* 10, 48. Pharia juvenca, *h. e.* [...] Isis. *Id. Pont.* 1, 1, 38. Jactantem Pharia tin[nu]la sistra manu. *Tibull.* 1, 3, 32. Pharia tur[ba], *h. e.* Isiaci. *Mart.* 4, 11. conjux, *h. e.* Cleopa[tra], uxor M. Antonii. *Val. Fl.* 4, 408. terra; et [...] 644. Phariae carinae; et 7, 113. matres. *Luc[an.]* 3, 260. Pharia unda, *h. e.* Nilus; et 4, 257. P[ha]rium aequor; et 2, 636. Pharii reges. *Id.* 4, 7[..] Phariae aspides; et 9, 209. Pharium scelus, *h.* [...] quo Pompejus occisus est. *Mart.* 1, 89. Pha[ria] nutantia pondera saxo, *h. e.* Aegypti pyramid[es]. Alii leg. *Pario. Stat. Silv.* 2, 1, 161. Pharii [...] laestinique liquores, *h. e.* unguentum quoddam [Ae]gyptiis familiare. V. *Gevart.* Ap. *eund. ib.* 3, [...] 22. Pharius annus est annona annua ex Aegyp[to]. Sic *Claud. B. Gild.* 57. Memphis si forte neg[ar]et, Pensabam Pharium Gaetulis messibus annu[m]. *Juven.* 13, 85. Pharium acetum. V. ACETU[M]. *Stat. Silv.* 5, 3, 244. Pharii dolores, *h. e.* luct[us] Aegyptiarum matrum in sacris Isidis, ob me[mo]riam mutationis ejus in vaccam, vel ob amiss[um] maritum Osiridem. *Ov. A. Am.* 3, 270. Phari[a] piscis, *h. e.* crocodilus, cujus stercus habet usu[m]

fucis mulierum. V. CROCODILEA. ¶ *Pharia*, absolute, est Dea Pharia, seu Isis. *Vet. Ka-d.* ap. *Grut.* 138. mensis Aprilis. Sacrum Pha-e, item Sarapia. Hinc in nummis ap. *Eckhel.* *N. V.* T. 8. p. 140. Isis Faria. *F.*]

PHARMĂCEUTRĬĂ, ae, f. φαρμακεύτρια, saga, nefica. Hoc nomine *Virg.* Eclogam octavam in-ipsit, in qua Theocriti imitatione venefica quae-n inducitur, quae magicis incantationibus ani-m viri, a quo spernebatur, ad sui amorem co-tur revocare.

*PHARMACĬAS, ae, m. Bithyniae amnis. *Plin.* 32. ed. *Hard.* ubi ed. *Elzev.* habet *Pharmicas.* *A.*

PHARMĂCŌPOLĂ, ae, m. φαρμακοπώλης, qui rmaca vendit: a φάρμακον, medicamentum, et λέω, vendo. Olim alii erant pharmacopolae, quam lie. Nunc etiam simplicia divendunt, atque ex dicorum praescripto pharmaca concinnant. Olim plicia divendebant seplasiarii, qui Graecis παν-ῶλαι; pharmacopolae autem non ex alieno age-t praescripto, sed ipsimet remedia concinnabant, aliaque habebant, quales nunc medici circum-anei, qui per fora, atque urbes cursitant, et itiam suam, ac remedia jactando simplici po-o sublinere os solent. *Cato* ap. *Gell.* 1, 15. que auditis, non auscultatis, tanquam pharma-olam. Nam ejus verba audiuntur, verum ei se o committit, si aeger est. *Cic. Cluent.* 14. Tum ente Anconitanum quendam L. Clodium pharma-olam circumforaneum aggreditur. Adde *Hor.* . 1, 2, 1. et *Scrib. Comp.* 199.

PHARMACOTROPHI, orum, φαρμακότροφοι, po- Asiae, Margianis et Susianis finitimi, qui se enis alere consueverunt: unde et nomen illis in-m. *Plin.* 6, 16. *Mela* 1, 2. *B. A.*

HARMĂCUM, i, n. φάρμακον, medicamentum. media est, quales multas recenset *Gell.* 12, 9. *Cajus Dig.* 50, 16, 236. Sumitur enim et pro licamento salutifero, et pro veneno malo, seu co, quemadmodum et Latine *medicamentum* vox ia est, et tam in malam, quam in bonam par-accipitur, ut *Non.* 4, 297. auctor est.

HARMĂCUS, i, m. φαρμακὸς, homo sacer, ex-abilis, devotus. *Serv.* ad *A.* 3, 57. ex *Petr.* 141. narrat, morem fuisse apud Massilienses, quoties pestilentia laborarent, unum aliquem ctum, et pauperem hominem eligerent, qui se civitate devoveret, et annum publice altus ex-itis ciborum deliciis, tandem ornatus verbenis, acris vestibus, tota urbe circumductus, omnium- exsecrationibus oneratus, ut in eum mala ci- reciderent, extra urbem saxis obrueretur, aut ceps daretur e rupe, aut ad aras communis vi-a mactaretur. Quam rem habet etiam *Vet.* *ol. Statii* ad *Th.* 10, 793. Hic igitur φαρμακὸς batur. *Hesych.* Φαρμακοὶ, καθαρτήριοι, περικα-οντες τὰς πόλεις. Hinc de eo, qui partem cor-s quasi devoverat, vel qui scelestus est et de-abilis, ita *Petr. Sat.* 107. *extr.* Cui Deo crinem sti? Pharmace, responde.

PHARMACŪSA, ae, f. Φαρμακοῦσα, insula juxta am, Asiam versus, circa quam a praedonibus us est Julius Caesar. *Suet. Caes.* 4. *Plin.* 5, *B. A.*

PHARNACĒA vel Pharnacia, ae, f. Φαρνάκεια, ακία, opp. Ponti. *Plin.* 6, 4. *B. A.*

HARNĂCĒON, i, n. herba, genus panacis, fo-longiore, et serrato, ita dictum a Pharnace Ponti inventore. *Plin.* 25, 4, 14.

PHARNĂCES, is, m. rex Ponti, Mithridatis fi-, quem in bello adversus Pompeium Caesar vi-ac de eo postea illud jactavit *Veni, vidi, vici.* . *Caes.* 37. *Hirt. B. Alex.* 34. sq. *Cic. Dejot.* *Fam.* 15, 15. et *Att.* 11, 21. et 22. *Lucan.* 10, Non Pontus et impia signa Pharnacis, et geli-etc. ¶ Alius Ponti rex, Mithridatis avus vel vus, a quo pharnaceon herba appellata. *Plin.* 12. *Just.* 38, 6. V. *Spanhem. de usu et praest.* *diss.* 8. p. 479. sq. ¶ Item nomen servi li-ii. *Cic. Att.* 13, 30. et 44. ¶ *Pharnaces* men-legitur a nonnullis ap. *Vell.* 1, 6. V. *Arba-* *B. A.*

HARNACES, um, gens fabulosa in Aegypto, , praeterquam quod geminas pupillas habet, ctu etiam nocet. *Plin.* 7, 2. Haud dissimile enus Pharnacum in Aethiopia prodidit Damon, um sudor tabem contactis corporibus adferat: *Pharmaceum*, Φαρμακέων, legi vult *Salmasius.* *A.*

HARSĀLĬĂ, ae, f. regio circa Pharsalum. *Ov.* 15, 824 et *Catull.* 64, 37. V. v. sq. ¶ rsalia terra, dixit *Liv.* 33, 6. *f.* V. ARABIA.

HARSĀLĬCUS, a, um, adj. ad Pharsaliam nens, quae regio est Thessaliae, ubi Pharsa-ppidum, et Pharsalici campi, celebres pugna ctoria C. Caesaris contra Pompejum, de qua *Caesarem ipsum B. C.* 3, 82. et sqq., *Flor.* 4, *Lucan. l.* 7. etc., et Augusti contra Brutum et ium, de qua *Flor.* 4, 7., *Vell.* 2, 70. etc. *Ov.* 15, 823. Illius auspiciis obsessae moenia pa- Victa petent Mutinae. Pharsalia sentiet il- Aemathiaque iterum madefacti caede Philip-pi. ¶ Secunda syllaba corripi etiam potest. V. in v. sq.

PHARSALĬUS, a, um, adj. Pharsalicus. *Catull.* 64, 37. Pharsaliam coeunt, Pharsalia tecta frequentant. Alii priore loco leg. *Pharsalum*, alii inducunt synaeresin. *Calpurn. Ecl.* 4, 101. Nec mora, Pharsaliae solverunt sibila cannae. Alii aliter leg.

PHĂRSĀLOS et Pharsalus, i, f. nomen urbis, de qua V. in PHARSALICUS. *Lucr.* 6, 350. Emathis aequorei regnum Pharsalos Achillis.

PHĂRUS et Pharos, i, f. Φάρος, opp. Aegypti apud Alexandriam, in insula cognomine, oblonga, parvaque, continenti paene juncta, contra Canopicum ostium Nili. In ea ingens turris a Ptolemaeo Philadelpho rege, Sostrati Gnidii opera, DCCC. talentis exstructa est, albo lapide, quae inter septem orbis miracula numeratur, ex qua lumen per noctem navigantibus elucebat, ut est ap. *Plin.* 36, 12, 18. Unde, ut scribit *Solin.* 32. *f.*, machinae in portubus ad praelucendi ministerium aedificatae phari deinceps apud omnes gentes appellari coeptae sunt. *Val. Fl.* 7, 84. claramque serena Arce pharon subiit. *Suet. Tib.* 74. Turris phari terrae motu Capreis concidit. *Stat. Silv.* 3, 5, 100. Teleboumque domos, trepidis ubi dulcia nautis Lumina noctivagae tollit pharus aemula lunae. ¶ Hanc turrim cum diruisset Caesar bello Alexandrino, restituit Cleopatra Aegypti regina. Sic enim intelligendus est *Ammian.* 22, 16., ut adscripsit *Valesius.* ¶ *Pharus* ponitur interdum pro Aegypto, ut regina Phari, *Stat. Silv.* 3, 2, 102. Sic *Lucan.* 8, 433. petimus Pharon, arvaque Lagi. ¶ *Fuit et Pharos insulae nomen Brundisio adjacentis. *Mela* 2, 7. *med.* ¶ Eleganti (ut nonnullis placet) metaphora *Tert.* Poenitentiam et Exomologesin *duas humanae salutis Pharos* appellavit l. ext. *de poenitentia.* Sed de lectione *Rigaltius* dubitat; q. v. *B. A.*

*PHARUSĬI, orum, Φαρούσιοι, populi Libyae interioris, olim Persae, nam comites dicebantur Herculis ad Hesperidas tendentis. *Mela* 1. et 3, 4. *Plin.* 5, 8. ¶ In illo *Plin.* 6, 30. qui *Pharusi* dicuntur, idem, ni fallor, populus est. *B. A.*

*PHASANĬA, ae, f. Africae opp., supra minorem Syrtim. *Plin.* 5, 5. *B. A.*

PHASCOLĂ (φάσκωλα, τὰ) appellant Graeci, quas vulgus peras vocat. *Paul.* ex *Festo.*

PHĂSĒLĪNUS, a, um, adj. ad Phaselidem pertinens. *Phaselinum oleum*, quod memorat *Plin.* 23, 4, 49., est e Phaselide convalle Judaeae (V. v. sq.), ubi plurima lilia: unde saepius *lirinon* dicitur.

PHĂSĒLIS, ĭdis, f. Φασηλὶς, urbs Lyciae, olim piratarum sedes, ut *Cic. Verr.* 2, 4, 10. innuit. *Lucan.* 8, 251. te primum, parva Phaseli, Magnus adit. *Plin.* 5, 27, 26. Catarrhactes, juxta quem Lyrnessus et Olbia, ultimaque ejus orae Phaselis. ¶ Item convallis Judaeae. *Id.* 13, 4, 9. Caryotae laudatae, et Archelaide, et Phaselide, atque Liviade, gentis ejusdem *(Judaeae)* convallibus. ¶ *Non convallis tantum, sed et urbis nomen in Judaea Phaselis fuit, teste *Plin.* 13, 4. et 21, 5. V. et *Lucan.* 8, 251. Hanc urbem in memoriam fratris sui Phasaeli exstruxit Herodes; unde nomen. *B. A.*

[PHĂSĒLĪTĂ, ae, adj. comm. gen. incola Phaselidis, urbis maritimae Lyciae, nunc *Fionda.* *Cic. Agr.* 2, 19. Jubet venire, quae Attalensium, quae Phaselitum, quae Olympenorum sunt. *Phaselitum* est per syncop. pro *Phaselitarum*, Graece Φασηλιτῶν. *F.*]

PHĂSĒLUS et Faselus, i, m. et f. φάσηλος, navigii genus, mixtam habens formam ex oneraria, et longa triremi, quod tam velis, quam remis agi poterat. *Serv.* ad *Virg. G.* 4, 289. monet, esse brevem naviculam; *Acro* ad *Hor. Od.* 3, 2, 29. scribit, esse navem velocem et oblongam; *Non.* 13, 7. dicit, esse navigium Campanum; *Bayfius* eundem putat ac myoparonem, aut certe ab illius figura non multum distantem. *Cic. Att.* 1, 13. Accepi tertiam *(epistolam)*, quam, ut scribis, ancora soluta, de phaselo dedisti. *Sall.* ap. *Non. l. c.* et *ib.* 6. Cohors una grandi phaselo vecta, a ceteris deerravit. *Mart.* 10, 30. Pictam phaselon adjuvante fert aura: *phaselon* est accus. Graecae positionis. *Catull.* 4, 1. Phaselus ille, quem videtis hospites. *Lucan.* 5, 518. Et latus inversa nudum munita phaselo. ¶ Fictiles etiam phaselos fuisse in usu apud Aegyptios, testatur *Strabo l.* 17. et *Juven.* 15, 127. Parvula fictilibus solitum dare vela phaselis. ¶ Scribitur et *phasellus.* ¶ Est etiam *phaselus*, et *faselus*, aut *fasellus*, m. et f. genus leguminis: quod quidam in duo genera dividunt, majus et minus: majus putant esse quod Itali dicunt *fava:* minus quod appellant *fagiuolo.* De hoc minore intelligunt illud *Virg. G.* 1, 227. viciamque seres, vilemque phaselum; et *Colum.* 10, 377. Et gravis atriplici consurgit longa fasellus. Adde 2, 10. et *Pall.* 10, 12. At *Schneiderus* ad *Colum. ll. cc.* putat, unum tantummodo esse leguminis genus, quod *phaselus*, et *phaseolus*, et *faselus*, et *faseolus* scribi solet. [*Quaedam adjecit *F.*]

PHĂSĔŎLUS et Faseolus, i, m. φάσηλος, genus leguminis, siliquam ferens longiorem, quam foenograecum, quae una cum semine manditur viridis ex oleo, et aceto. Pro eo *phasiolus*, vel *passiolus* legas in antiquis *Plinii* codicibus, qui ejus meminit 24, 9, 40. Sic *Colum.* 11, 2. *med.* Milium et panicum hoc tempore demetitur, quo faseolus ad escam seritur. V. v. praec.

PHASGANĬON, ii, n. gladiolus herba. *Plin.* 25, 11, 88. V. LONCHITIS.

PHĀSĬĂCUS, a, um, adj. ad Phasidem pertinens, Colchicus, ut Phasiaca conjux, *h. e.* Medea, *Sen. Herc. Oet.* 950. unda, *Ov. Trist.* 2, 439. terra, *Id. R. Am.* 261. corona, *Id. Ib.* 605. *h. e.* quam Medea Creusae pellici dono dedit, qua illa cum regia igne absumpta est. Coronam enim scribunt fuisse *Hyg. fab.* 25., *Plin.* 2, 105, 109. et *Appul. Met.* 1., alii pallam, ut *Hor. Epod.* 5, 65., *Sen. Med. a.* 4. etc., *Petr. Sat.* 93. Ales Phasiacis petita Colchis, *h. e.* Phasianus.

PHĀSĬĀNĀRĬUS, i, m. φασιανοτρόφος, qui phasianos pascit. *Paul. Dig.* 32, 64. Phasianarii, et pastores anserum non continentur.

PHĀSĬĀNĪNUS, a, um, adj. ad phasianum pertinens, ut Phasianina ova, *Pall.* 1, 29.

PHĀSĬĀNUS, a, um, adj. ad Phasim pertinens, ut *Phasianae aves*, et *Phasianae* absolute, quae plurimae circa Phasidis ostia conveniebant: indeque in Europam ab Argonautis advectae sunt, et in deliciis coenarum habitae: de quibus *Mart.* 13, 72. Argiva primum sum transportata carina: Ante mihi notum nil, nisi Phasis, erat. *Id.* 3, 58. Et impiorum phasiana Colchorum. *Plin.* 10, 48, 67. Phasianae aves in Colchis geminas ex pluma aures submittunt, subriguntque. *Id.* 11, 37, 44. has *aures* cornicula appellat. *Id. ib.* 33, 39. de pediculis: Hoc quidem et aves infestat: phasianas vero interimit, nisi pulverantes sese. ¶ Dicitur etiam *phasianus, i*, absolute. *Suet. Vit.* 13. Phasianorum et pavonum cerebella. *Pall.* 1, 29. Si pituitam patientur phasiani. *Lampr. Alex. Sev.* 41. *f.* Aviaria instituerat pavonum, phasianorum, gallinaceorum. Adde *Sen. Consol. ad Helv.* 9. *med.* et *Paul. Dig.* 32, 64. ¶ [Scribitur etiam *fasianus* et *fasiana.* *Edict. Diocl.* p. 14. Fasianus pastus ✻ ducentis quinquaginta, fasianus agrestis ✻ centum vigintiquinque; fasiana pasta ✻ ducentis, fasiana non pasta ✻ centum. *F.*] ¶ In fabulis est Itys Terei filius, in hanc avem conversus. V. ITYS.

PHĀSĬAS, ădis, f. Medea filia Aeetae regis Colchorum, ubi Phasis fluvius. *Ov. A. Am.* 2, 381. Conjugis admissum, violataque jura maritae Barbara per natos Phasias ulta suos. Adde *ib.* 103. ¶ Adjective. *Id. Her.* 6, 103. Phasias Aeetine. *Id. Pont.* 3, 3, 80. Phasias est telis fixa puella meis. Hic loquitur Amor.

PHĀSĬŎLOS, i, m. φασίολος, idem quod phaseolus. Est autem nomen herbae isopyri, quoniam ejus folium, quod est aniso simile, more phaseoli in pampinos torquetur. Capitula sunt in summo capite tenuia, plena seminis melanthii. *Plin.* 27, 11, 70.

PHĀSIS, is, et idis, m. Φᾶσις, nunc *Facks*, fluvius Colchidis clarissimus, qui oritur in Moschis, navigatur quamlibet magnis navigiis XXXVIII. mill. D. pass., inde minoribus longo spatio, pontibus CXX. pervius. Oppida in ripis habuit complura celeberrima, in faucibus (ubi in Pontum Euxinum septem ostiis influit in parte ejus orientali) Phasin. Haec, et alia de eo *Plin.* 6, 4, 4. *Ov. Met.* 7, 6. Contigerant rapidas limosi Phasidos undas. *Stat. Th.* 5, 457. sua jura cruentum Phasin habent. *Ov. Pont.* 4, 10, 52. Et quondam Grajis Phasi petite viris. *Stat. Silv.* 4, 6, 8. Phasidis ales, *h. e.* phasianus. ¶ Adjective. *Mart.* 13, 45. Si Libycae nobis volucres, aut Phasides essent. ¶ Est etiam *Phasis* Medea filia regis Colchorum, quae et *Phasias*, q. v. V. *Ov. Fast.* 2, 41. Vectam frenatis per inane draconibus Aegeus Credulus immerita Phasida juvit ope. Adde *A. Am.* 3, 33. et *Her.* 16, 345.

PHASMĂ, ătis, n. φάσμα, visum, spectrum, idem ac phantasma. Hinc nonnulli *phasmata* legunt pro *phantasmata* in *ep. Plinii*, quam in PHANTASMA attulimus. ¶ Est etiam nomen unius ex fabulis Menandri, *Ter. Eun. prol.* 9., cujus argumentum ibi *Donatus* enarrat. Item cujusdam Catulli mimographi ap. *Juven.* 8, 186.

[PHATHMĔTĬCUS, a, um, adj. Φαθμητικὸς, ita appellatur ostium Nili fluminis medium ex septem, ab Aegyptia voce, quae medium significat. *Plin.* 5, 10, 11. Ostia (*Nili*) celeberrima septem, proximum Alexandriae Canopicum, deinde Bolbitinum, Sebennyticum, Phathmeticum, Mendesicum, Taniticum, ultimumque Pelusiacum. Adde *Mel.* 1, 9. Alii ap. *Plin. l. c.* perperam *Phatniticum*, ap. *Mel.* vero *Pathmeticum* legunt. *F.*]

PHATNAE, arum, f. plur. φάτναι. Vox Graeca, qua praesepia significantur. *Plin.* 18, 35, 80. Sunt in signo Cancri duae stellae parvae, Aselli appel-

latae, exiguum inter illas spatium obtinente nubecula, quam Praesepia appellant. *Cic. Prognost.* ap. *Prisc.* 16. *f.* et 18, 1170. Ast autem tenui quae candent lumine Phatnae. V. ASELLUS.

[PHATURITES, ae, m. nomos seu praefectura Aegypti in Thebaide. *Plin.* 5, 9, 9. Thebais dividitur in praefecturas oppidorum, quas nomos vocant, Ombiten, Apollopoliten, Hermonthiten, Thiniten, Phaturiten, etc. Huc spectare videtur terra Phathures, quam memorat *Vulg. interpr. Ezech.* 30, 14. Dabo terrorem in terra Aegypti: et disperdam terram Phathures. *F.*]

PHAULIAE, arum, f. plur. φαυλίαι, olivae grandissimae, sed minimo succo, quae et regiae ab aliis, ab aliis majorinae appellantur: a φαῦλος, vilis, nullius pretii. *Plin.* 15, 3, 4. Ap. *Macr. Sat.* 2. *f.* legitur *pauliae*, sed *phauliae* corrigendum videtur.

PHAYLLEUS. V. PAPHAGEUS.

PHEGEIUS, a, um, adj. ad Phegeum pertinens. *Ov. Met.* 9, 412. Cognatumque latus Phegeius hauserit ensis.

PHEGEUS, i, m. Φηγεύς, dissyllab. Alphei filius, qui filiam Alphesiboeae filiae suae occidit. *Hyg. fab.* 244. ℙ Ap. *Virg. A.* 5, 263. est nomen famuli, et *ib.* 9, 765. militis Trojani, ut et *ib.* 12, 371. Ap. *Stat.* quoque *Th.* 2, 609. miles Thebanus est, ut et *ib.* 12, 596. miles, aut dux Atheniensis.

PHEGIS, ĭdis, f. Φηγίς, Alphesiboea Phegei filia. *Ov. R. Am.* 455. Amphilochi frater ne Phegida semper amaret, etc.

[PHELETA, ae, m. φηλητής, fallax, fur: a φηλέω, decipio. *Sen. ep.* 51. *f.* Voluptates exturba, latronum more, quos pheletas Aegyptii vocant: in hoc nos amplectuntur, ut strangulent. Alii perperam leg. *philetas*, a φιλητής, amator, basiator. *F.*]

PHELLANDRION, ii, n. φελλάνδριον, herba palustris, folio apii, cujus potu levari vesicae vitia, tradit *Plin.* 27, 12, 101.

PHELLOS, i, m. φελλὸς, Graece est suber, genus arboris. [Accipitur autem pro tympano ex subere, Italice *rotella di sovero*, quod locum habet in horologio aquario. *F.*] *Vitr.* 9, 9. de horolog. Aequaliter per id cavum influens aqua sublevat scaphum inversum, quod ab artificibus phellos, sive tympanum dicitur.

PHEMIUS, ii, m. citharoedus, Homeri praeceptor, quem ipse cantantem inducit *Odyss.* 1, 325. Hinc *Ov. Amor.* 3, 7, 61. Quid juvat, ad surdas si cantet Phemius aures? Ap. *Hyg. fab.* 81. est unus e procis Helenae. ℙ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 680, 7. M. Aurelius Phemius. *F.*]

PHEMONOE, es, f. Φημονόη, vates, et augur peritissima, Apollinis filia, quae carmen heroicum invenisse dicitur, scripsisse etiam multa de auguriis. *Plin.* 10, 3, 3. et *ib.* 8, 9. et *Stat. Silv.* 2, 2, 39. ℙ Ap. *Lucan.* 5, 126. nomen est cujusdam Phoebadis.

PHENEATAE, arum, m. plur. Φενεάται, cives Phenei oppidi, quod est in Arcadia apud Cyllenem montem. *Cic. N. D.* 3, 22., *Plin.* 4, 6, 10. et *Virg. A.* 8, 165.

PHENEUM, i, n. Φένεον, opp. Arcadiae, de quo in v. praec. Item lacus juxta, de quo *Ov. Met.* 15, 332. Est lacus Arcadiae (Pheneon dixere priores) Ambiguis suspectus aquis, quas nocte timeto: Nocte nocent potae, sine noxa luce bibuntur. ℙ [*Pheneos*, *i*, f. dicitur a *Stat. Th.* 4, 291. Et Pheneos nigro Styga mittere credita Diti. Etiam *Homer. Il.* 2, 605. est Φένεος. *F.*]

[PHENGIS, ĭdis, f. parva lux: a φέγγος, lux. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1677, 3. Antonia Phengis. *F.*]

PHENGITES, ae, m. φεγγίτης, lapis ita appellatus a φέγγος, splendor. *Plin.* 36, 22, 46. Nerone principe, in Cappadocia repertus est lapis duritia marmoris, candidus, atque translucens, etiam qua parte fulvae inciderant venae, ex argumento phengites appellatus. *Suet. Dom.* 14. Porticuum, in quibus spatiari consueverat, parietes phengite lapide distinxit; e cujus splendore per imagines quidquid a tergo fieret, provideret.

PHEOS, i, n. φέως, herba foliis et caule spinoso, alio nomine stoebe. *Plin.* 21, 15, 54. et 22, 11, 13., ubi alii leg. *phleos*.

PHERAE, arum, f. plur. Φέραι, opp. mediterraneum Thessaliae. *Plin.* 4, 8, 15. ℙ Item Boeotiae. *Id. ib.* 7, 12. ℙ Item agri Laconici. *Id. ib.* 5, 8. ℙ Item Achaiae. *Id. ib.* 6.

PHERAEUS, a, um, adj. ad Pheras pertinens, ut Pheraeus Iason, vir Thessalus, ap. *Plin.* 7, 50, 51., *Cic. N. D.* 3, 28. et *Val. Max.* 1, 8. *n.* 6 *extr.* Alexander Pheraeus, qui in Thessalia tyrannidem adeo saevam exercuit, ut ab uxore noctu occisus sit, *Cic. Inv.* 2, 49. *Ov. Ib.* 321. Inque tuo thalamo ritu jugulere Pheraei, Qui datus est leto conjugis ense suae. Hinc *Pheraea gens* ap. *eund. Pont.* 2, 9, 43. videtur esse genus et sanguis Pheraei tyranni. ℙ *Pheraeus conjux* ap. *Sen. Med.* 662. est Admetus rex Thessaliae, et *Pheraeae vaccae* ap. *Ov. Her.* 5, 151. et *A. Am.* 2, 239. armenta ejusdem Admeti, quae Apollo passive dicitur. *Pheraei duces* ap. *Stat. Th.* 2, 163. Thessali. *Pheraei campi* ap. *Val. Fl.* 1, 444. Thessaliae. ℙ [*Pheraei*, *orum*, absolute sunt Pherarum incolae. *Cic. Inv.* 2, 49. et *Liv.* 36, 9. et 42, 56. *F.*]

PHERECLEUS, a, um, adj. Φερέκλειος, ad Phereclum, Φέρεκλον, pertinens, qui fuit architectus, et Paridi naves fabricavit ad rapiendam Helenam. Illius autem *Homer. Il.* 5, 59. meminit. *Ov. Her.* 16, 21. Hac duce Sigaeo dubias a litore feci Longa Phereclea per freta puppe vias.

[PHERECRATIUS, a, um, adj. ad Pherecratem, Φερεκράτην, poetam comicum Atheniensem pertinens, quem Pherecratii versus inventorem fuisse ferunt. *Mall. Theod. de metr.* 4. Metrum dactylicum trimetrum Pherecratium constat ex spondeo, et dactylo, sive (*h. e.* et) trocheo, ut est ap. *Hor.* (*Od.* 1, 5, 3.) Grato, Pyrrha, sub antro. *Sidon. ep.* 9, 13. *in carm.* Dum metro quatitur chorda Glyconio, Nec non Alcaico, vel Pherecratio, Juncto Lesbiaco, sive anapaestico. *F.*]

PHERECYADAE. V. PHERETIADAE.

PHERECYDES, is, m. Φερεκύδης, philosophus Syrius, Pythagorae praeceptor, qui primus animorum immortalitatem docuit, teste *Cic. Tusc.* 1, 16. et *Div.* 1, 50. Morbo pediculorum consumptum tradit *Plin.* 7, 51, 52., item *Appul. Flor. n.* 15. Sic *Seren. Sam.* 5, 62. Sed quis non paveat Pherecydis fata tragoedi? Qui nimio sudore fluens, animalia tetra Eduxit, turpi miserum quae morte tulerunt. ℙ *Tragoedus* cur dictus sit, inquirunt Eruditi, nec satis expediunt.

PHERECYDEUS, a, um, adj. ad Pherecydem spectans. *Cic. Div.* 2, 13. Quale Pherecydeum illud, quod est a te dictum, etc.

[PHERETIADAE, arum, m. plur. patron. Φερητιάδαι, ita appellati sunt Neapolitani a Pherete Pherarum rege, Admeti patre, Eumeli avo, sive ab ipso Admeto, qui ab *Ov. A. Am.* 3, 19. et *Met.* 8, 310. Pheretiades nominatur. V. EUMELUS. *Sil.* 12, 159. regressus (*Annibal*) ad altos Inde Pheretiadum muros, frondentia laeto Palmite devastat Nysaea cacumina Gauri: Hinc ad Chalcidicam transfert citus agmina Nolam. *Pheretiadum* est per syncop. pro *Pheretiadarum*. Ita recte legendum, et interpretandum statuit *Ignarra de phratriis* p. 101. Alii perperam legunt *Pherecyadum*, hosque Puteolanos esse putant, quia Pherecydes Pythagorae praeceptor diu in Samo insula habitavit; Puteoli autem a Samiis conditi dicuntur. Hanc vero lectionem falsam esse etiam ex eo apparet, quod secunda in *Pherecydes* brevis est, cum ap. *Sil. l. c.* longa esse deberet; adde, in MSS. legi *Phereciadum*, quia nempe littera *t* ante *i* saepe in *c* mutatur: hinc *nuncius* et *nuntius* promiscue in vetustis MSS. scribitur. *F.*]

PHERETIADES, ae, m. Φερητιάδης, Pheretis filius, *h. e.* Admetus, cujus pater Pheres fuit, Thessaliae, seu Pheraeorum rex. *Ov. A. Am.* 3, 19. Fata Pheretiadae conjux Pagasaea redemit. Adde *Met.* 8, 310. V. ALCESTE et ADMETUS.

*PHERETUS, i, m. Jasonis filius ex Medea, a matre interfecta. *Hyg. fab.* 239. ℙ Φέρης est *Apoll.* 1, 9. et *Paus. Corinth.* 3. *B. A.*

*PHEREZAEI, orum, populi qui in terra Canaan degebant. *Vulg. Genes.* 13, 7. ubi singularis *Pherezaeus* occurrit. ℙ De his (*Hofmannum* cito) id solum ex Scriptura constat, eos nempe habitasse in montanis et sylvestribus locis. Hebraei quippe pagos פרזות *pherazoth*, paganos פרזים *pherazim* vocant. *B. A.*

*PHERINUM, i, n. opp. castellumve Thessaliae. *Liv.* 32, 14. *B. A.*

[PHEROMBROS, i, m. ita appellatur cucumis silvaticus apud *Appul. H.* 113.: a φέρω, porto, et ὄμβρος, imber, quasi ferens imbrem. *F.*]

[PHERUSA, ae, f. φέρουσα, ferens, part. verbi φέρω. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 980, 1. Julia C. L. Pherusa. ℙ Ita etiam est appellata una ex Horis ap. *Hyg. fab.* 183. *F.*]

PHETRIUM, i, n. φήτριον Ionice pro φράτριον, locus, in quem phetrii, seu qui sunt ejusdem sodalicii, conveniunt, maxime sacrorum causa. *Inscr.* ap. *Grut.* 214. Vesbinus Aug. Lib. phetrium Augustalibus municipi Caeritum loco accepto a rep., sua impensa, omni (*cultu*) exornatum donum dedit, etc. Act. Idib. Junis Q. Ninnio Hasta P. Manilio Vopisco Cos., *h. e.* ann. a Chr. n. CXIV. Adde aliam ap. *eund.* 215, 1. *Cic. Att.* 14, 14. Itaque joca tua plena facetiarum de haeresi Vestoriana, et de phetriorum more Puteolano risisse me satis, nihil est necesse scribere. Ita legend. putant *Gronov.*, et *Martorellius Thec. calam. p.* XXIX. pro *pherionum*, quod legitur in editionibus. [*Plurima hic adjecit *F.*]

[PHETRIUS, ii, m. fretriacus, qui est ejusdem fratriae seu sodalicii, et in idem phetrium convenit. *Inscr.* mendosa ap. *Grut.* 418, 6. emendata ap. *Martorell. Theca calam. p.* XXIX. C. Herbacio Maec. Romano demarcho Neapoli II. Viro aedilicio, etc., qui ob promissam venationem phetris divisit quina mil. num. V. FRETRIACUS. *F.*]

[PHEUXASPIDION, ii, n. herba eadem ac polion, ap. *Appul. H.* 57.: videtur esse a φεῦξις, fuga, et ἀσπίδιον, parvus serpens; quia tineas arc[ere] creditur. V. POLION. *F.*]

PHIALA, ae, f. φιάλη, poculi genus in superi[ore] parte latius: et fere ex auro, aut alia pretiosa [ma]teria. *Juven.* 5, 37. ipse capaces Heliadum [cru]stas, et inaequales beryllo Virro tenet phial[as:] tibi non committitur aurum. *Mart.* 8, 51. [Quis] labor in phiala? docti Myos, anne Myronis? M[en]toris haec manus est, an, Polyclete, tua? *Id.* [14,] 41. Inserta phialae, Mentoris manu ducta, Lac[erta] vivit, et timetur argentum. *Plin.* 33, 12, 55. Ul[ys]ses et Diomedes erant in phialae emblemate, [Pal]ladium surripientes. Adde *Mart.* 8, 33. et 14, ℙ [*Phiala* vel *Phiale*, *es*, fuit etiam una ex co[mi]tibus Dianae. *Ov. Met.* 3, 172. *F.*]

*PHICORES, um, Asiae populi, ad Maeotin cum, circa Tanaim flumen. *Mela* 1, 19. *f.* *B.*

PHIDIACUS, a, um, adj. ad Phidiam spect[ans.] *Mart.* 6, 13. Quis te Phidiaco formatam, Ju[lia,] coelo, Aut quis Palladiae non putet artis op[us?] *Juven.* 8, 103. Phidiacum vivebat ebur. Adde [Ov.] *Pont.* 4, 1, 32. et *Stat. Silv.* 2, 2, 66.

PHIDIAS, ae, m. Φειδίας, nobilis statuar[ius,] qui in ebore scalpendo citra aemulum claruit, [at]tamen, ut ait *Quint.* 12, 10., quam hominibus [ef]ficiendis melior. Inter hujus opera praecipue c[om]mendata est Minervae statua, quam Atheni[s ex] ebore fecit XX. cubitorum altitudine, in cujus [cly]peo Amazonum pugnam, et Gigantomachiam sculpsit, in soleis vero Centaurorum, et Lapi[tha]rum certamen. Proximam commendationem me[retur] Jupiter Olympius, (quem nemo aemulatur, [in]quit *Plin.* mox citandus) et ipse totus ebore. [Scu]lavit et Venerem, quae postea Romae sita fui[t in] porticu Octaviae. Item statuam Nemesis Deae [de]num cubitorum apud Rhamnuntem Atticae oppi[do] fecit. *Cic. Acad.* 4, 47., *Tusc.* 1, 15., *Or.* 2, [et] *ib.* 71., *Brut.* 73. et *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 1. Primam syllabam licenter corripuit *Auson. ep.* 12, 1. Cujus opus? Phidiae, qui signum Palla[dis,] ejus Quique Jovem fecit. Rectius tamen pro[d.] *Mart.* 9, 45. Inscripta est basis, indicatque [no]men: Λυσίππου lego, Phidiae putavi.

*PHIDIPPIDES, is, m. nobilis cursor, a ce[leri]tate pedum ἡμεροδρόμος cognominatus, quod vi[gin]trium horarum spatio mille quingenta stadia [pedi]bus confecerit; diei unius et noctis spatio iti[nere] ab Athenis Lacedaemonem usque peracto. [Nep.] *Milt.* 4. Phidippidemque cursorem ejus generis, hemerodromoe (ἡμεροδρόμοι Gr.) vocantur, L[ace]daemonem miserunt (*Athenienses*), ut nunti[aret] quam celeri opus esset auxilio. Al. leg. *Phili[ppi]demque*. V. *Bos.* ad *l.* Nec profecto satis ex[plo]rata esse videtur hujus vocis scriptio, cum Φει[δι]ππίδης habeat *Herod.* 6, 105. *Philippides* autem [Plin.] 7, 20. *Solin.* 6. astipulantibus *Pausania*, *Luci[ano,]* *Plutarcho*, *Libanio*, *Suida*, *Polluce*. Priorem [for]mam ubique praeferendam duxere *Salmasius* a[nd] *Palmerius*. *B. A.*

PHIDIPPUS, i, m. Φείδιππος, Herculis nepo[s,] Thessalo filio, unus e procis Helenae. *Hyg. fab.*

PHIDITIA, orum, n. plur. φειδίτια, scil. δεῖπνα, coenationes, sive convivia ap. Lacedae[mo]nes, ita dicta a parsimonia, a φείδομαι, pa[rco,] parce utor. Conveniebant enim ad Phiditia c[onfe]rentes singuli farinae modium, vini coros [et] casei quinque minas, ficuum quinque semis m[inas.] *Cic. Tusc.* 5, 34. Quid? victum Lacedaemonio[rum] in Phiditiis nonne videmus? [ubi, cum tyra[nnus] coenavisset Dionysius, negavit, se illo jure ni[hil,] quod caput coenae erat, delectatum. V. *At[hen.]* *Dipnos.* 4, 6. et *Paus.* 7, 1. *F.*]

[PHIDO, onis, et us, f. φειδώ, parsimonia, [ab]stinentia. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Donat.* 358, Calpurnia Phido. *F.*]

*PHIDON, onis, Φείδων, ab Hercule oriun[dus,] mensuras ac pondera invenisse dicitur, teste [Plin.] 7, 56. *B. A.*

[PHILACAEI, orum, m. plur. incolae urbis [in]terioris Macedoniae, cui nomen Phila, in [e] nummis ap. *Sestin. cl. gen.* p. 38. ΦΙΛΑ. *Pli[n.]* 10, 17. Intus Haloritae, Vallaei, Philacaei. [F.]

[PHILADELPHENI, orum, m. plur. inc[olae] Philadelphiae, urbis Lydiae, Attali Philade[lphi] opus, teste *Steph. Byz.* *Plin.* 5, 29, 30. Lo[ri] Philadelpheni. *Tac. A.* 2, 47. Temnios, Phila[del]phenos, Aegeatas levari tributis placuit. *F.*]

[PHILADELPHUS, i, m. φιλάδελφος, amans [fra]tris, vel sororis: a φίλος, amicus, et ἀδελφός, [fra]ter, vel ἀδελφή, soror. Est cogn. R. *Inscr.* *Maff. Mus. Ver.* 274, 9. L. Calpurnius L. L. [Phi]ladelphus. ℙ Ita etiam cognominatus est P[tole]maeus, secundus rex Aegypti, Ptolemaei So[teris] filius, ob Arsinoes sororis et conjugis ejus a[mo]rem; quod nummus ejusdem Arsinoes confirma[t.] *Visc. Iconogr. Gr.* T. 3. *tab.* 13. *n.* 2., in quo [le]gitur ΑΡΣΙΝΟΗΣ ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΥ, et in alio *eund. ib. tab.* 1. *n.* 6., in quo ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΙΩΤΑ[ΠΗ] ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ, *h. e.* regina Iotape soror et [con]jux Antiochi IV. Commagenes regis. Minime que probanda est eorum opinio, qui Ptolema[eum] δι' ἀντίφρασιν cognominatum fuisse putant Phila[del]phum, ob duos fratres ab ipso interfectos. Is

i bibliothecam instituit Alexandriae fere quinaginta millia voluminum continentem, et Vet. stamenti libros per LXX., qui vocantur, Interetes, ex Hebraica in Graecam linguam vertens curavit. V. *Just.* 17, 2. *Plin.* 13, 11, 21., *ll.* 6, 17. et *Hieron. in Daniel.* 11, 5. *F.*]

[PHILĀDESPŎTUS, i, m. qui non amat dominm: a φίλος, amicus, α privat. et δέσποτος, donus: contrarium est *philodespotus*. Est cogn. R. scr. ap. *Grut.* 697, 4. T. Navinius Philadespos. *F.*]

*PHILAE, arum, αἱ Φίλαι, insula parva, cum pido cognomine, a Nilo formata, in Thebaide, thiopiae contermina. *Plin.* 5, 9. *Sen. N. Q.* 4, *Lucan.* 10, 343. ℙ *Filae* est *Notit. Imp. B. A.*

*PHILAENI, orum, Φίλαινοι, fratres Carthaginenses duo, qui vivi se obrui in loco controverso ssi sunt, ut ita fines suorum civium sancirent. *ll. B. J.* 79. *Val. Max.* 5, 6. ℙ Locus et monentum vocantur *arae Philaenorum*, Φιλαίνων μοὶ, erantque circa majorem Syrtim. *Mela* 1, 7. *Plin.* 5, 4. In *Sall. B. J.* 19. *Philaenon* (Φιλαίνων Graece) *arae* appellantur, ubi legitur etiam *ilenon*, v. g. in edd. *Amstelod.* 1690. et *Cort.* 15, 704. Qua celebre invicti nomen posuere ilaeni. *B. A.*

[PHĬLAENIS, ĭdis, f. et

[PHĬLAENUS, i, m. amans laudis: a φίλος, icus, et αἶνος, laus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *d.* 332, 8. Statilia Philaenis. *Mart.* 10, 102. a factus ratione sit, requiris, Qui nunquam fut, pater Philaenus? *F.*]

[PHĬLAETĔRUS, i, m. φιλαίτερος, amicior, nparat a φίλος, amicus, unde superlat. φιλαίταamicissimus. Est nomen serv. R. *Inscr.* ap. *brett.* p. 296. *n.* 257. Philaeterus verna libertus. vitio saeculi, vel quadratarii perperam legitur *leterus;* inscriptio autem pertinet ad ann. a n. CXCVIII. *F.*]

PHĬLAGRĬĀNUS, a, um, adj. ad Philagrium tinens, quod est nomen viri proprium, de quo *on. ep.* 7, 14. et al. *Id. ib.* 2, 3. In lares Phirianos remeare.

PHĬLAMMON, onis, m. filius Apollinis, ex Chio-Nympha, clarissimus carmine et cithara. *Ov.* 11, 317.

PHĬLANDER, ri, m. φίλανδρος, amans viros: λος, amicus, et ἀνὴρ, vir. Est cogn. R. *Inscr.* *rett.* p. 61. *n.* 362. Aurelius Philander. *F.*]

PHĬLANTHRŎPĬA, ae, f. φιλανθρωπία, humanas, amor erga homines, liberalitas: a φίλος, cus, et ἄνθρωπος, homo. *Ulp. Dig.* 50, 14, 2. uid philanthropiae nomine acceperit. Meliores habent *philantropii*, h. e. praemii, quod protis pro navata opera datur. V. PROXENEUM.

PHĬLANTHRŌPOS, i, m. lappae genus, Dioscoaparine: a φίλος, amicus, et ἄνθρωπος, homo, vestibus hominum adhaerens, eos amare vir. *Plin.* 24, 19, 116. et 27, 5, 15. [**kleine te, Klebkraut*, Galium aparine, *L.*]

PHĬLANTHRŌPUS, i, m. φιλάνθρωπος, amans ines: a φίλος, amicus, et ἄνθρωπος, homo. cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1749, 11. L. Suesti-C. L. Philanthropus. *F.*]

PHĬLANTHUS, i, m. φιλανθής, florum amans: λος, amicus, et ἄνθος, flos. Est cogn. R. *Inscr.* *Gud.* 272, 10. T. Flavius Philanthus. *F.*]

PHĬLARGĬCUS, a, um, adj. amans otii: a s, amicus, et ἀργικὸς, otiosus. *Fulg. Myth.* Philosophi tripartitam humanitatis voluerunt vitam, ex quibus primam theoreticam, secun practicam, tertiam philargicam voluere, quas Latine contemplativam, activam, voluptariam cupamus. Haec mutuatus est ex his *Plut. de educat. c.* 10. *med.* Τριῶν γὰρ ὄντων βίων, ὧν ἐστι πρακτικὸς, ὁ δὲ θεωρητικὸς, ὁ δὲ ἀπολαυς, etc. *Philargicus* igitur idem est ac voluius. *F.*]

PHĬLARGYRĬO, onis, m. dimin. philargyri. cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 972, 5. C. Decimio Philargyro patri C. Decimius C. L. Philaro. *F.*]

PHĬLARGYRIS, ĭdis, f. et

PHĬLARGYRUS, i, m. φιλαργυρὶς et φιλάργυρος, ns argenti, *h. e.* avara, et avarus: a φίλος, cus, et ἄργυρος, argentum. Est cogn. R. *Inscr.* *Fea, Framm. di fasti* p. 106. Clodia P. L. argyris. Alia ap. *Mur.* 63, 2. C. Baebius Phirus. *F.*]

PHĬLĂRISTUS, i, m. amans optimum, vel mates: a φίλος, amicus, et ἄριστος, optimus, ἄριστοι, optimates. Est cogn. R. *Inscr.* ap. 764, 7. C. Caecius C. L. Philaristus. *F.*]

PHĬLAUTUS, i, m. φίλαυτος, amans sui ipsius, *sta* nostrates vulgo dicunt: a φίλος, amicus, ὐτὸς, ipse. Est cogn. R. *Inscr.* in fistula aeap. *Gor. Inscr. Etr. T.* 2. p. 59. Imp. Domi-Augusti Germanici, cura Polludovicis (lege *deucis*) L., proc. Philiatus (lege *Philautus*) fecit. *F.*]

PHILĒA, ae, f. una ex quinquaginta Danai filia-*Hyg. fab.* 170. *B. A.*

*PHILĒAE, arum, Thraciae oppidum, ad Pontum Euxinum. *Mela* 2, 2. *med. B. A.*

[PHĬLĒCŪSĂ, ae, f. φιληκοῦσα, audiendi cupida, part. verbi φιληκοέω, audiendi studio teneor: a φιλήκοος, audiendi cupidus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1616, 9. Passenia Philecusa. *F.*]

PHĬLĒMĂ, ătis, n. φίλημα, osculum. Translate accipitur de muliere, quae totum osculum est, vel omnibus osculanda, et *Philema, ae*, f. declinatur. V. SCHEMA. Hinc *Lucr.* 4, 1162. Simula, Silena, ac Satyra est; labiosa, philema. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1160, 8. M. Baebius M. F. Licinus sibi, et Volumniae C. F. Philemae. [Quaedam addidit *F.*]

[PHĬLĒMĂTĬĂ, ae, f. et

[PHĬLĒMĂTĬO, onis, f. et

[PHĬLĒMĂTĬUM, ii, n. et

[PHĬLĒMĂTĬUS, ii, m. dimin. philematis, φιλημάτιον. Est nomen propr., vel cogn. R. *Sidon. ep.* 2, 8. *in carm.* Hoc flentis patriae manus locarunt Matronam Philimatiam sepulcro. Hic licenter secunda corripitur, et vitio saeculi, ac ex vulgari pronunciatione *e* in *i* mutatur; tum tertia perperam producitur. *Inscr.* ap. *Grut.* 883, 3. C. Oscius C. L. Felix sibi, et Aeliae Philemationi. Alia ap. *Fabr.* p. 421. *n.* 388. Aurelia L. L. Philematio. Viva Philematium sum Aurelia nominitata. Est etiam nomen meretricis in *Pl. Most. Sidon. ep.* 5, 17. *in carm.* Hoc (*linteo*) foveat pulcher faciem Philimatius udam. Hic quoque *i* pro *e* scribitur et perperam corripitur, tum tertia syllaba producitur. *F.*]

[PHĬLĒMO et Philemon, ŏnis, m. φιλήμων, basiator: a φίλημα, basium, osculum. Hoc nomine fuit poeta comicus, pravis sui temporis judiciis Menandro saepe praelatus, consensu tamen omnium meritus credi secundus, ut ait *Quint.* 10, 1. *med.* et *Gell.* 17, 4. Solis in Cilicia natus, teste *Strab.*, ex *Suida* vero Syracusis, mediae (ut placet *Appul. Flor. n.* 16. qui ejus mortem pluribus verbis narrat) comoediae scriptor, aliis autem novae. *Philemon* scribitur a *Quint., Gell, Appul. l. c. Philemo* vero a *Pl. Trin. prol.* 10. Philemo scripsit, Plautus vortit barbare: Nomen Trinummo fecit. ℙ Alius fuit *Philemon* historicus, memoratus a *Plin.* 4, 13, 27. ℙ Item rusticus fuit, qui una cum uxore Baucide in arborem mutatus est, et domus ejus in templum. *Ov. Met.* 8, 710. V. BAUCIS. ℙ Est etiam cogn. R. frequens. *Inscr.* ap. *Grut.* 1096, 3. L. Lepidius L. L. Philemo. *F.*]

[PHĬLĔROS, ōtis, m. φιλέρως, amoribus deditus: a φιλέω, amo, et ἔρως, amor. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 631, 1. P. Octavius Phileros. *F.*]

PHĬLĒSĬĂ Regna, quod legunt aliqui ap. *Ov. Ib.* 329., et intelligi putant regionem quandam Ponto conjunctam; rem valde incertam affirmant, et in corruptum codicem incidisse videntur. Legunt alii *Phylleia* a Phyllo Thessaliae oppido: alii *Piseia*, a Pisis in Elide: alii *Phliasia* a Phliunte Achaiae oppido. ℙ [*Philesia, orum*, sunt etiam sacra instituta in honorem Apollinis Philesii: a φιλέω, osculor. V. BRANCHUS. *F.*]

*PHĬLĒSĬUS, i, m. (φιλήσιος, *h. e.* amabilis,) cognomen Apollinis. *Plin.* 34, 8. Canachus Apollinem nudum (*in aere finxit*), qui Philesius cognominatur. *B. A.*

PHILETA. V. PHELETA.

PHĬLĒTAERĬĂ, ae, f. φιλεταίριον, herba alio nomine polemonia, a certamine regum inventionis. V. CHILIODYNAMA.

[PHĬLĒTAERUS, a, um, adj. amans sodales: a φιλέω, amo, et ἑταῖρος, sodalis. Est cogn. R. *Cic. Fam.* 14, 4. Clodium Philetaerum hominem fidelem remisi. *Inscr.* ap. *Mur.* 1625, 11. Aemilia M. L. Philetaera. *F.*]

PHĬLĒTAS, ae, m. poeta Graecus, elegiacus, patria Cous, acerrimus poetarum censor, Ptolemaei Philadelphi praeceptor. *Prop.* 3, 1, 1. Callimachi manes, et Coi sacra Philetae.

PHĬLĒTĒUS, a, um, adj. a Phileta. *Prop.* 3, 2, 52. Ora Philetea nostra rigavit aqua, *h. e.* docuit me elegiaci carminis rationem. *Id.* 4, 6, 3. Serta Philetis certent Romana corymbis, *h. e.* elegia Latina Graecae.

[PHĬLĒTĬO, onis, m. dimin. phileti, amasiunculus: a φιλητός, dilectus. Est nomen serv. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1616, 2. Philetioni servo Flavius Successus B. M. F. *F.*]

[PHĬLĒTOR, ŏris, m. φιλήτωρ, ορος, amator. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 941, 8. Q. Herennius Q. F. Philetor. *F.*]

[PHĬLĒTUS, a, um, et Phĭlētē, es, f. φιλητὸς, ή, όν, dilectus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 55. M. Aemilius Philetus. Alia ap. *eund. Iscriz. Alb.* p. 232. Similia Phileta. Alia ap. *Maff. Mus. Ver.* 418, 2. Alleja Philete. *F.*]

[PHĬLĬĂ, ae, f. φιλία, amica, cara: a φίλιος, ία, ιον, carus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 737, 9. Pomponiae Philiae matri dulcissimae C. Pomponius Philon filius fecit. *F.*]

[PHĬLĬCUS, i, m. φιλικὸς, aptus amicis. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Gud.* 350, 1. M. Ulpius Philicus. *F.*]

[PHĬLĪNUS, i, m. φιλῖνος, amicorum proprius. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 262, 5. L. Fenius Filinus. Hic *Filinus* vitio saeculi est pro *Philinus*. *F.*]

PHĬLIPPENSIS, e, adj. a Philippis. *Suet. Aug.* 9. et 13. Philippense bellum. *Plin.* 7, 45, 46. proelium. *Id.* 34, 8, 19. *n.* 21. Philippensis Brutus, *h. e.* qui Philippensi acie cecidit. V. PHILIPPI. *Val. Max.* 1, 5. *n.* 7. acies.

PHĬLIPPĒUS, a, um, adj. Φιλίππειος, ad Philippum Macedonum regem pertinens. *Prop.* 3, 9, 39. Scilicet incesti meretrix regina Canopi, Una Philippeo sanguine inusta nota, *h. e.* Cleopatra, quae descendebat ex sanguine Philippi regis Macedonum. V. PELLAEUS. ℙ *Philippeus nummus*, est nota signatus Philippi regis. *Pl. Rud.* 5, 2, 27. Nummi octingenti aurei in marsupio infuerunt: praeterea centum denaria Philippea in pasceolo seorsus. *Id. As.* 1, 3, 1. Unumquodque istorum verbum nummis Philippeis aureis non potest auferre hinc a me. *Id. Trin.* 4, 2, 112. An ille tam esset stultus, qui mihi mille nummum crederet Philippeum? *Liv.* 39, 7. Philippeorum aureorum nummorum sedecim millia. *Pl. Curc.* 3, 70. Statuam vult dare auream solidam faciundam ex auro Philippeo, *h. e.* ex eo auro, unde cuduntur Philippei nummi. Porro Philippeorum nummorum valor duos fere aureos Gallicos aequasse creditur. ℙ *Philippeum* absolute, *h. e.* nomisma. *Varr.* ap. *Non.* 2, 76. Nobilius est Philippeum, quod accepimus, quam quod bibimus, cum alterum addamus in bulgam, alterum in vesicam. ℙ De aliis quoque nummis, *h. e.* alia forma vultuve signatis, dicitur. V. PHILIPPUS. *Valer. Imp.* ap. *Vopisc. Aurel.* 9. *extr.* Ipsi ad sumptus dabis argenteos Philippeos minutulos quinquagenos. Adde *ib.* 12. et 14. ℙ *Philippei campi* prope Philippos urbem, ubi pugnatum est in Brutum et Cassium. *Manil.* 1, 906. cum ducibus jurata cruentis Arma Philippeos implerunt agmine campos. Adde *Vell.* 2, 86.

PHĬLIPPI, orum, m. pl. urbs Macedoniae extremae, in Thraciae confinio, ad radices Pangaei montis, et apud oram maris Aegaei: dicta a Philippo Alexandri M. patre, qui eam refecit. Quidam locant in Thracia, quia prope ejus fines sita est. Celebris fuit pugna Octaviani et M. Antonii contra Brutum et Cassium, qua hi victi et debellati, se uterque a suis interficiendos curarunt. V. *Flor.* 4, 7. et *Vell.* 2, 70. Meminit etiam *Tac. H.* 1, 50. et *ib.* 2, 38., item *Prop.* 2, 1, 27. et *Hor. Od.* 2, 7, 9. ℙ In illo *Virg. G.* 1, 489. Ergo inter sese paribus concurrere telis Romanas acies iterum videre Philippi: v. *iterum* ad *concurrere* referri quidam putarunt, non ad *videre Philippi:* et respicere pugnam Pharsalicam, quae ante hanc facta est. Alii putant, *Virgilium* male confundere Pharsaliam cum Philippis. Alii geminos Philippos faciunt, in Thessalia, ubi Pharsalia est, et in Macedonia, seu Thracia. *Ov.* quoque Philippos in Pharsalia locare videtur, cum ait *Met.* 15, 823. de Octaviano: Pharsalia sentiet illum, Aemathiaque iterum madefacti (*al. madefient*) caede Philippi. Nam si Pharsalia hoc loco pugnam Caesaris cum Pompejo notaret, falso diceret, Pharsaliam sensuram Octavianum, cum illi pugnae is non interfuerit. Est et locus *Petronii* ad hanc rem pertinens. *Sat.* 121. Cerno equidem gemina jam stratos morte Philippos, Thessaliaeque rogos. Ubi *morte* pro strage quidam accipiunt. Ego malim intelligi de morte Bruti et Cassii. Sed alii leg. *gemino jam stratos Marte*, quasi ap. eosdem Philippos Thessalicos utraque pugna pugnata sit: quod affirmant *Serv.* ad *l. Virg. c.* et *Flor.* cum scribit *l. c.* Caesar cum Antonio in Cassium Brutumque succingitur. Illi comparatis ingentibus copiis, eandem illam, quae fatalis Cn. Pompejo fuit, arenam insederant. Dixerat autem *ib.* 2. priori pugnae Caesaris cum Pompejo Thessaliam, et Philippicos campos sumptos fuisse. Idem significant *Lucan.* 7, 852. et sqq. et *Manil.* 1, 905. et sqq. V. THESSALICUS f., et *Heyn.* ad *Virg. l. c.*

PHĬLIPPĬĀNUS, a, um, adj. Philippianae cohortes, *h. e.* quae sub Philippis Impp. R. militaverunt. *Vet. Tabulae aerea* ap. *Maff. Mus. Ver.* 325.

PHĬLIPPĬCUS, a, um, adj. ad Philippum pertinens. *Pl. Truc.* 5, 1, 60. Hem tibi talentum argenti. Philippicum est: tene tibi. ℙ *Philippicum aurum* ap. *Plin.* 37, 4, 15. est auri fodina Philippi regis in Macedonia, ubi repertum ait genus adamantis par semini cucumis. ℙ *Philippicae orationes*, Φιλιππικοὶ λόγοι, dictae sunt, quas Demosthenes in Philippum regem Macedonum habuit: quem imitatus *Cicero*, eodem nomine suas inscripsit in Antonium. *Cic. Att.* 2, 1. In iis orationibus, quae Philippicae nominantur, enituerat civis ille tuus Demosthenes. *Juven.* 10, 129. ridenda poemata malo, Quam te conspicuae divina Philippica famae, Volveris a prima quae proxima. ℙ Item ad Philippos Macedoniae opp. pertinens. *Plin.* 33, 3, 12. M. Bruti in Philippicis campis epistolae reperiuntur frementes, etc. ℙ *Flor.* 4, 2. *med.* Sic praecipitantibus fatis, proelio sumpta est Thessalia, et Philippicis campis Urbis, imperii, generis

humani fata commissa sunt. Loquitur *Flor.* de Pharsalia, et *Philippices campos* pro Pharsalicis posuit. V. in v. PHILIPPI.

[PHĬLIPPĪNUS, a, um, adj. ad Philippum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 450, 4. Valeria Philippina. *F.*]

[PHĬLIPPŎPŎLĪTĀNUS, a, um, adj. ad Philippopolin pertinens, Thraciae urbem, nunc *Filibè*, cujus meminit *Liv.* 39, 53. et *Plin.* 4, 11, 18. *Inscr.* ap. *Oderic. de nummo Trallianor.* p. 12. Aesculapius Philippopolitanus. *F.*]

PHĬLIPPUS, i, m. Φίλιππος, rex Macedonum, filius Amyntae, pater Alexandri M., item alius, Persei pater, qui cum Romanis bella gessit. De utroque V. *Just.*, et de posteriore *Liv.* Fuerunt et alii Macedonum reges hoc nomine. ℙ Metonymice est nummus Philippeus. *Hor. Ep.* 2, 1, 233. incultis qui versibus et male natis Rettulit acceptos, regale nomisma, Philippos. ℙ Dicitur etiam de aliis nummis. *Auson. ep.* 5, 19. Bis septem rutilos, regale nomisma, Philippos. *Darios* appellat *ib.* 23. Sic *Valer.* ap. *Trebell. Claud.* 14. Philippeos nostri vultus annuos centum quinquaginta. ℙ [*Philippus* est etiam cogn. R., ut L. Marcius Philippus in nummis ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 248. *F.*]

*PHILISCUM, i, n. Parthorum opp. ad Euphratem fluvium. *Plin.* 5, 26. *B. A.*

[PHĬLISCUS, i, m. φιλισκὸς. dimin. phili, amiculus. Est cogn. R., ut P. Atilius Philiscus ap. *Val. Max.* 6, 1. *n.* 6. *F.*] ℙ *Pictor quidam, de quo *Plin.* 35, 11. ℙ Philiscum, tragoediarum scriptorem meditantem pinxit Protogenes, teste *eod. ib.* 10. *B. A.*

[PHĬLISTHAEĂ, ae, f. regio eadem ac Palaestina. *Hieron. in Isaj.* 6, 14, 32. Cum Philistaea corruerit. *F.*]

*PHILISTĪDES MALLOTES (sc. e Mallo Ciliciae oppido oriundus), scriptor quidam, de quo *Plin.* 4, 12. *B. A.*

*PHILISTĪNAE FOSSIONES circa Padi ostia fuere. *Plin.* 3, 16. Inde ostia plena: Carbonaria, ac fossiones Philistinae, quod alii Tartarum vocant: omnia ex Philistinae fossae abundatione nascentia: accedentibus, etc. *B. A.*

*PHILISTĬON, onis, m. medicus insignis, de quo *Gell.* 17, 11. *Plin.* 20, 5. 9 et 12. ℙ Et nomen pantomimi. *Mart.* 2, 41, 15. *B. A.*

*PHILISTUS, i, m. historicus doctus et diligens, Syracusius, aequalis Dionysii tyranni, Thucydidis imitator. *Nep. Dion.* 3. *Cic. Or.* 2, 13 et 23. *Div.* 1, 20 et 33. *Brut.* 17. et *Q. Fr.* 2, 13. *B. A.*

PHILLYRĬDES. V. PHILYRIDES.

[PHĬLO et Philon, ōnis, m. Φίλων, philosophus ac rhetor, Clitomachi auditor, princeps Academiae, Ciceronem, Antiochumque auditores habuit. *Cic. Brut.* 89., *Tusc.* 5, 37. et *Acad.* 4, 6. et alibi. ℙ *Philon* Judaeus, Alexandriae natus, Platonis aemulus, et alter Plato, ut de eo Graeci testantur: Ἢ Πλάτων φιλωνίζει, ἢ Φίλων πλατωνίζει. Caesaris Caligulae temporibus vixit, ad quem pro Hebraeis legationem habuit. V. *Voss. de Hist. Gr.* p. 191. ℙ Fuit etiam cogn. R., ut Q. Publicius Q. F. Philo Cos. ann. U. C. CDXXXIX. ap. *Grut.* 291. V. PHILIA. *F.*]

*PHILOCALĒA vel Philocalia, ae, f. Φιλοκάλεια, oppidum Ponti cum castello. *Plin.* 6, 4. *B. A.*

PHĪLŎCĂLĬĂ, ae, f. φιλοκαλία, amor pulcritudinis: a φίλος, amicus, et καλὸς, pulcher: item studium honestatis, elegantiae, nitoris, urbanitatis in rebus omnibus, in cultu corporis, in conviviis, supellectile, aedibus, convictu, etc. *August. contra Acad.* 2, 3. et *ib.* 2. *f.* ℙ *De usu et significatione vocis V. *Huetii Origenian.* 3, 3. §· 2. p. 318. in T. 4. *Origenis Op. Om.* ed. *Parìs.* 1733. ℙ Philocalia, oppidum. V. PHILOCALEA. *B. A.*

[PHĬLŎCĂLUS, a, um, adj. φιλόκαλος, pulcritudinis amator. *Pelag. Vet. praef.* Talem autem equum aut comparare, aut e gregibus eligere, philocalum dominum convenit, ut sit exiguo capite, etc. Adde *ib.* 10. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1125, 7. L. Asinius Philocalus. *F.*]

PHĬLOCHĂRES, is, n. φιλοχαρὲς, a φίλος, amicus, et χάρις, gratia, venustas: herba eadem quae philopaes, et marrubium. *Plin.* 20, 22, 89. ℙ **Philochares, is,* m. Φιλοχάρης, pictor quidam, de quo *Plin.* 35, 4. *B. A.*

*PHILOCHŎRUS, i, m. Φιλόχορος, historicus Graecus, qui Ptolemaei Philopatoris vel Epiphanis temporibus vixit. *Gell.* 15, 20. *med.* *B. A.*

[PHĬLOCLES, i, m. φιλοκλῆς, amans gloriam: a φιλέω, amo, et κλέος, gloria. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 319, 7. P. Veidius P. L. Philocles. ℙ Hoc nomine fuit etiam pictor Aegyptius, qui, teste *Plin.* 35, 3, 5., linearem picturam invenisse dicitur. *F.*]

PHĬLŎCOMĂSĬUM, ii, f. φιλοκωμάσιον, h. e. comissationum amica, nomen est meretricis in *Milite Plauti:* a φίλος, amicus, et κῶμος, comissatio: et est dimin. vox, ut *Glycerium*, *Phronesium*, *Eustochium*, etc.

[PHĬLŎCOMUS, i, m. φιλόκωμος, amator comissationis: a φίλος, amicus, et κῶμος, comissatio. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 277, 8. L. Camerius Atimetus pater Philocomo, vixit an. XXV. *F.*]

[PHĬLOCRĂTES, is, m. amans potentiae: a φίλος, amicus, et κράτος, potentia. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1046, 7. P. Valerius Philocrates. *F.*]

PHĬLOCTĒTĂ et Philoctetes, ae, m. Φιλοκτήτης, Poeantis et Demonassae filius, et comes Herculis. Huic Hercules moriens in Oeta monte mandavit, ne cui corporis sui reliquias indicaret, idque jurare eum adegit, deditque pro munere pharetram et sagittas Hydrae felle tinctas. Sed cum Delphico oraculo moniti essent Graeci, ad evertendam Trojam sagittis Herculis opus esse, inventus Philoctetes, et de Hercule interrogatus, negavit primo, se aliquid de Hercule scire, tandem vero mortuum esse confessus est, et cum graviter ad indicandum sepulcrum cogeretur, ne jusjurandum violaret, ictu pedis locum ostendit. Igitur constituere principes Graeciae, ut ad bellum Trojanum deduceretur, quia ipse solus Lernaeis sagittis uti poterat, quibus Paris erat occidendus. Verum unius sagittae casu in pede, quo Herculis tumulum monstraverat, vulnere paene immedicabili affectus est. Quare cum vulneris foetor a Graecis ferri non posset, in Lemno relictus est. Sed occiso Achille, Ulysses in Lemnum regressus, ad Trojam illum perduxit. Devicta autem Troja, pudore ne in patriam aeger rediret, impeditus, in Calabriam venit, ibique Petiliam condidit. Tandem opera Machaonis medici sanatus est. *Serv.* ad *A.* 3, 402., *Cic. Fin.* 2, 29. et *ib.* 5, 11., *Tusc.* 2, 7. et al., *Auct. ad Her.* 4, 30. *extr.*, *Ov. Met.* 13, 328. et sqq., *Trist.* 5, 1, 61., *Prop.* 2, 1, 61. etc. Sed *Servio* auctore, *l. c.* Graeci Philoctetem in Lemno, ablatis sagittis, reliquerunt. Alii narrant, non sagittae casu, sed morsu serpentis vulneratum fuisse, curante Junone irata, quod ausus fuisset Herculis pyram construere. *Hyg. fab.* 102., *Cic. Fat.* 16. et *Ov. Trist.* 5, 4, 12. ℙ Ad declinationem quod attinet, *Cic. Fin.* 2, 29. Sit Epicurus Philocteta. *Ov. Trist.* 5, 4, 12. Quidve Philoctetes ictus ab angue gemat. *Prop.* 2, 1, 61. Tarda Philoctetae sanavit crura Machaon. *Cic. Fin.* 5, 11. Ea perferant, quae Philoctetam videmus in fabulis. *Id. Q. Fr.* 2, 10. *f.* Meliorem civem esse, quam Philoctetem. *Ov. Met.* 13, 328. Sis licet infestus sociis, regique, mihique, Dure Philoctete. ℙ [Etiam *Phĭlotes, ētis,* m. scribitur. *Inscr.* ap. *Grut.* 42, 7. Hercules, et Philotes. Alcides hominum victor domitorque ferarum, Philotetis amicus, etc. *F.*]

PHĬLOCTĒTAEUS, a, um, adj. Φιλοκτηταῖος, ad Philoctetem pertinens. *Cic. Fin.* 2, 29. Saxum illud Lemnium clamore Philoctetaeo funestare.

[PHĬLŎCYRĬUS, ii, m. amans dominum: a φίλος, amicus, et κύριος, dominus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 383, 4. C. Calpurnius Philocyrius. *F.*]

[PHĬLŎDĀMUS, i, m. φιλόδαμος, Dorice pro φιλόδημος, amans populi, poplicola: a φίλος, amicus, et δῆμος, populus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 450. *n.* 25. P. Cornelius Philodamus. *F.*]

[PHĬLŎDĒMUS, i, m. φιλόδημος, nomen propr. philosophi Epicurei, qui floruit Ciceronis aetate. *Cic. Fin.* 2, 35. et *Hor. Sat.* 1, 2, 121. Est a φίλος, amicus, et δῆμος, populus. *F.*]

[PHĬLŎDESPŎTUS, i, m. φιλοδέσποτος, amans domini: a φίλος, amicus, et δέσποτος, dominus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 95. *n.* 215. C. Octavius C. L. Philodespotus. V. LANIPENDĬUM. *F.*]

[PHĬLŎGĂMUS, i, m. φιλόγαμος, nuptiarum cupidus: a φίλος, amicus, et γάμος, nuptiae. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1787, 3. A. Mevius Philogamus. *F.*]

[PHĬLŎGĔNES, is, m. amans familiam: a φίλος, amicus, et γένος, genus, familia. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 858, 1. Aponius Philogenes. *F.*]

PHĬLOGRAECUS, i, m. φιλέλλην, qui libenter utitur dictionibus Graecis: vox hybrida ex Graeco φίλος, amicus, et *Graecus* Latino. *Varr. R. R.* 3, 10. Transi, inquit Axius, nunc in illud genus, quod vos philograeci vocatis ἀμφίβιον.

[PHĬLOGYRUS, i, m. amans ambitus: a φίλος, amicus, et γῦρος, ambitus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 996, 1. C. Sulpitius Philogyrus. *F.*]

*PHILOLĀUS, i, m. Φιλόλαος, philosophus nobilis Pythagoreus, Archytae discipulus, Crotoniata. *Cic. Or.* 3, 34. *B. A.*

PHĬLŎLŎGĬĂ, f. φιλολογία, studium eruditionis, seu humaniorum litterarum, quam eruditionem appellat *Suet. Aug.* 89. etc. *Cic. fil. Fam.* 16, 21. Quid de Bruttio dicam? cujus cum frugi severaque est vita, tum etiam jucundissima convictio: non est enim sejunctus locus a philologia, et quotidiana συζητήσει. *Cic. Att.* 2, 17. Ne et opera et oleum philologiae nostrae perierit. *Vitr. praef.* 7. Reges Attalici magnis philologiae dulcedinibus inducti, cum egregiam bibliothecam Pergami instituissent; et *mox:* Homerus poetarum parens, et philologiae omnis dux. ℙ Proprie est amor sermonis, loquacitas, nimium verborum studium: a φίλ[…] amicus, et λόγος, sermo. Hinc *Sen. ep.* 108. *m*[…] Quae philosophia fuit, facta est philologia.

PHĬLŎLOGUS, i, m. φιλόλογος, studiosus p[…]lologiae. *Cic. Att.* 13, 12. In qua homines no[…]les illi quidem, sed nullo modo philologi, nin[…] acute loquuntur. *Sen. ep.* 108. *med.* Cum Cicero[…] libros de Republica prehendit hinc philologus a[…]quis, hinc grammaticus, hinc philosophiae dedit[…] V. ibi reliqua, unde intelliges, quodnam philolo[…] simul, et grammatici officium et studium sit. *S*[…] *Gr.* 10. de Attejo: Philologi appellationem su[…]psisse videtur, quia, sicut Eratosthenes, qui p[…]mus hoc cognomen sibi vindicavit, multiplici[…]riaque doctrina censebatur. ℙ Adj. *Vitr. prooe*[…] 6. Cum et parentum cura, et praeceptorum doc[…]nis auctas haberem copias disciplinarum, philolo[…] et philotechnis rebus, commentariorumque scrip[…]ris me delectans, etc. ℙ [Est etiam cogn. […] *Inscr.* ap. *Mur.* 896, 6. Ti. Claudius Augusti Philologus. Alia ap. *Grut.* 347, 3. P. Aelius Fil. Philologus. *F.*]

PHĬLŎMĒLĂ, ae, f. Φιλομήλη, Pandionis re[…] Atheniensium filia. Tereus rex Thracum, cum At[…]niensibus tulisset auxilium, ac Pandionis fili[…] Prognen uxorem duxisset, post aliquot annos […]gatus ab ea est, ut sibi Philomelam sororem su[…] videndam arcesseret. Profectus Athenas, dum […]ducit puellam, eam in itinere vitiavit, eique l[…]guam, ne facinus indicaret, abscidit, inclusamq[…] in stabulis reliquit, ementitus conjugi, eam perii[…] naufragio. Sed Philomela rem in veste suo cru[…]re descriptam, vel multa arte intextam, misit […]rori. Qua re cognita Progne Ityn filium interem[…] patrique epulandum apposuit. Cognito scelere […]reus dum in ambas insurgit ulciscendi causa, om[…] in aves mutati sunt, ipse in upupam, Progne […] hirundinem, Philomela in lusciniam. Alii Tere[…] socero finxisse dicunt, Prognen uxorem mortua[…] et petiise Philomelam in matrimonium: hoc dol[…] compulsam Prognen impias epulas parasse viro, e[…] Alii narrant, eas navibus effugisse periculum, […]reum nave insecutum: et ob celeritatem aves fui[…] appellatos. *Serv.* ad *Ecl.* 6, 78., *Hyg. fab.* 45. […]fusius *Ov. Met.* 6, 424. et sqq. Lepide *Mart.*[…] 75. Flet Philomela nefas incesti Tereos: et qu[…] Muta puella fuit, garrula fertur avis. ℙ Interd[…] cum Progne poetica licentia confunditur, ut ad[…]tavit *Serv.* ad illud *Virg. l. c.* Quas illi Philom[…] dapes, quae dona pararit. ℙ Pro luscinia, […] pro quavis ave. *Id. G.* 4, 511. Qualis populea m[…]rens philomela sub umbra Amissos queritur fet[…] quos durus arator Observans nido implumes det[…]xit. V. PELOPEA.

[PHĬLŎMĒLĬENSES, ium, m. plur. incolae P[…]lomelii, urbis in Phrygia magna, quae Gra[…] Φιλομήλιον, nunc *Ilgun* vocatur, cujus meminit *C*[…] *Fam.* 3, 8. et *ib.* 15, 4. *Id. Verr.* 2, 3, 85. Vi[…] Philomeliensibus expedire, quanti Ephesi sit f[…]mentum, tantum dare potius in Phrygia, qu[…] Ephesum portare. *F.*]

[PHĬLŎMĒLUS, i, m. φιλόμηλος, qui pomis […]lectatur: a φίλος, amicus, et μῆλον, pomum. […] cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 634. *n.* 294. L. Ny[…]phidius L. L. Philomelus. *Mart.* 4, 5. Hoc ni[…] est: nunquam sic Philomelus eris. *F.*]

[PHĬLŎMĒTOR, ŏris, m. φιλομήτωρ, mat[…] amans: a φίλος, amicus, et μήτηρ, mater. Ita […]gnominatus est Ptolomaeus sextus Aegypti rex […] matris suae Cleopatrae amorem, quia regnum […]gypti, dum ipse minor fuisset, optime administ[…]verat. Hujus meminit *Just.* 34, 2. *F.*]

PHĬLŎMŪSUS, a, um, adj. φιλόμουσος, Mu[…]rum amans: a φίλος, amicus, et Μοῦσα, Musa. […] cogn. R. *Inscr.* in *Giorn. Arcad.* T. 28. p. 347. […] Granius Philomusus. *Mart.* 7, 76. Delectas, P[…]lomuse; non amaris.

[PHĬLŎNĪCUS, i, m. et Philonice, es, φιλόν[…]κος, η, contentiosus, a; vel φιλόνικος, η, ama[…] victoriae: a φίλος, amicus, et νεῖκος, contentio, […] νίκη, victoria. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* […] *col.* 4. P. Curtius Philonicus. Alia ap. *Fabrett.* 402. *n.* 300. Rustia Philonice. *F.*]

*PHILONĬDES, is, m. cursor Alexandri M. q[…] ex Sicyone Elin mille et ducenta stadia nov[…] diei confecit horis. *Plin.* 2, 71. *Id.* tamen 7, […] uno die spatium illud refert eum cucurrisse. […] Item scriptor quidam, cujus meminit *Plin.* 5, […] *B. A.*

[PHĬLŌNIS, ĭdis, f. Φιλωνὶς, Luciferi, vel H[…]speri uxor, mater Ceycis. *Hyg. fab.* 65. ℙ Ite[…] mater Philammonis ex Apolline, alias Chione dict[…] *Hyg. fab.* 200. *F.*]

PHĬLŌNĬUS et Phĭlōnĭānus, a, um, adj. est Φιλώνιον, pharmaci genus, ita appellatum a Phil[…]ne medico, cujus collyrium memorat *Cels.* 6, 6. 3. Hinc *Philonianum antidotum* celebrat *Marce*[…] *Empir.* 20. et *Seren. Sammon.* 22, 396. Quid re[…]ram multis composita Philonia rebus? V. PACCI[…]NUS.

[PHĬLŎPAES, aedis m. amans puerorum: a φ[…]λος, amicus, et παῖς, puer. *Plin.* 20, 22, 89. Ma[…]

ium nonnulli philopaeda vocant. *Philopaeda* est usativus Graecae positionis. *F.*]

PHĬLŎPAPPUS, i, m. avi amans: a φίλος, ami-, et πάππος, avus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Maff.* s. *Ver.* 117, 5. L. Flavius Philopappus. *F.*]

PHILOPARABŎLOS, *h. e.* periculosa, ut *cura- philoparabolos* ap. *Coel. Aurel. Acut.* 1, 16, 131. 144. V. *Parabolani. B. A.*

PHĬLŎPĂTOR, oris, m. φιλοπάτωρ, h. e. amans tris: cognomen additum δὶ ἀντίφρασιν regi ex Ptonaeis quarto, qui patrem matremque interfecit. st. 29. *Plin.* 7, 56. *Arnob.* 6, 193. *B. A.* ¶ atina positione *philopater*, *atris* est cogn. R. scr. ap. *Mur.* 1490, 11. D. M. L. Pompeji Phiatris Pontia Marcellina. *F.*]

PHILOPOEMEN, enis, Φιλοποίμην, Megalopoanus, dux Achaeorum praestantissimus, Lacedaenios et Messenios multis cladibus afflixit, ut tor est Plutarchus. De eo etiam *Liv.* 35, 25. et 39, 49. sq. *Auson. Idyll.* 12, 82. Carcere in ivo Philopoemena lenta adiit mors. *B. A.*

PHĬLŎPŎNUS, i, m. φιλόπονος, amans laboris: λος, amicus, et πόνος, labor. Est cogn. R. *Inscr.* *Grut.* 1002, 9. P. Utius Philoponus. *F.*]

PHILOS, insulae nomen Persidi vicinae. *Plin.* 25. *B. A.*

PHĬLŎSARCĂ, ae, m. amator carnis: a φίλος, icus, et σὰρξ, caro. *Joann. Jerosolymit.* ap. *Hie- adv. eund. n.* 25. Nos simplices et philosarcas re, quod eadem ossa, et sanguis, et caro regat.

PHĬLŎSĔRĀPIS vel Filoserapis, ĭdis, m. amans apidem: a φίλος, amicus, et Σέραπις, Serapis. cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1425, 4. Volusia Parope L. Aurelio Filoserapidi conjugi. *F.*]

PHĬLŎSĪTUS, i, m. φιλόσιτος, panis appetens: λος, amicus, et σῖτος, frumentum, panis. Est n. R. *Inscr.* ap. *Sperandio*, *Sabina* p. 71. Sex. rius Sex. L. Philositus. *F.*]

PHĬLŎSOPHASTER, tri, m. malus philosophus. *ust. C. D.* 2, 27. Vir gravis, et philosophaster ius aedilis futurus clamabat in auribus civitainter cetera sui magistratus officia sibi Floram rem ludorum celebritate placandam; qui ludi o devotius, quanto turpius celebrari solent. V. *Verr.* 2, 5, 14.

HĬLŎSOPHĬĂ, ae, f. φιλοσοφία, amor et stu- sapientiae: a φίλος, amicus, et σοφία, sapien- *Cic.* ita descripsit *Off.* 2, 2. Nec quicquam d est philosophia, si interpretari velis, quam ium sapientiae. Sapientia autem est, ut a veus philosophis definitum est, rerum divinarum, umanarum, causarumque, quibus hae res contur, scientia. V. *Sen. ep.* 89. ¶ Triplex est, ica, ethica, logica, quo nomine etiam metaica a veteribus comprehenditur. Prima rerum ram scrutatur, secunda animum componit, terbene disserendi rationem docet. *Cic. Acad.* 1. , *Fin.* 5, 1., *Or.* 15., item *Sen. ep.* 89., ubi s ejus divisiones persequitur. De divisione phihiae secundum sectas *Cic.* disserit *Acad.* 1., 1. et *Or.* 3. ¶ [Ita vero dividitur ab *Isid.* 2, 24. Alii definierunt, philosophiae rationem abus consistere partibus, quarum prior *inspe-* est, secunda *actualis.* Inspectivae definitio- V. in INSPECTIVUS. Porro inspectiva divi- in naturalem, doctrinalem, et divinalem. alis dicitur, quae res propositas operationibus explicat, cujus partes sunt tres, moralis, disativa, et civilis. Civilis dicitur, per quam tocivitatis utilitas administratur. *F.*] ¶ Per omasiam, seu per excellentiam philosophiae ne ethica, seu moralis intelligitur. *Cic. Div.* *Or.* 1. et *Sen.* passim. ¶ In plur. num. usur- *Cic. Or.* 3, 27. et *Gell.* 4, 1. et 5, 3. Ille signi- sectas Academicorum et Peripateticorum: hic priore loco subtiles disputandi rationes, pore partes ipsas philosophiae, dialecticam, ethi- etc.

HILOSOPHIĀNA, opp. Siciliae, ad fontes Gemnis. *Ant. Itin. B. A.*

ĬLŎSOPHĬCE, adv. philosophorum more. *La-* 3, 14. *f.* Philosophice vivere.

ĬLŎSOPHĬCUS, a, um, adj. φιλοσοφικὸς, ad sophiam spectans. *Cic. Tusc.* 5, 41. A quo modo impulsi sumus ad philosophicas scriptioverum etiam lacessiti. Al. leg. *philosophas.* *Orell.*, cui tamen *vulg. philosophicas* vehemenrobatur, nec non alia lectio *philosophiae.*] *Sat.* 7, 1. *in.* Tanquam debeat servis, vel ethilosophicis carere tractatibus tale convivium.

ĬLŎSOPHOR, aris, atus sum, dep. 1. φιλοσο- sapientiae studeo, rerum naturas perscrutor, sophorum more disputo. *Cic. N. D.* 1, 3. Et minime videbamur, tum maxime philosophar. *Id. Or.* 2, 37. Decrevi philosophari potius Neoptolemus apud Ennium) paucis: nam omniaud placet. ¶ Reperitur etiam impers. *Pl.* 3, 21. Sed satis est philosophatum. ¶ *Scriet *filosophor*, v. g. in *Cic. de re publ.* 1, 18. *Maio. B. A.*

ĬLŎSOPHUS, i, m. φιλόσοφος, amator sapiennaturae interpres, magister virtutis, qui rerum cognitione delectatur: a φίλος, amicus, et σοφὸς, sapiens. *Cicero* sic describit *Or.* 1, 49. Philosophi denique ipsius, qui de sua vi ac sapientia unus omnia paene profitetur, est tamen quaedam descriptio, ut is, qui studeat, omnium rerum divinarum atque humanarum vim, naturam, causasque nosse, et omnem bene vivendi rationem tenere et persequi, nomine hoc appelletur. *Varr.* ap. *Non.* 1, 275. Nemo aegrotus quicquam somniat tam infandum, quod non aliquis dicat philosophus. ¶ Hoc nomen a Pythagora originem habuit. Cum enim Phliuntem venisset, et cum Leonte principe Phliasiorum docte et copiose disseruisset, ejus ingenium et eloquentiam cum admiratus esset Leon, quaesivit ex eo, qua maxime arte confideret; at ille, artem quidem se scire nullam, sed esse philosophum, respondit. *Cic. Tusc.* 5, 3. ¶ Primus philosophus Thales Milesius fuit. *Cic. N. D.* 1, 10. et *fragm.* ap. *Lactant.* 3, 16. *f.* ¶ Adjective. *Pacuv.* ap. *Gell.* 13, 8. Ego odi homines ignava opera, philosopha sententia. [*Cic. Q. Fr.* 3, 1. *med.* Ea villa, quae nunc est, tanquam philosopha videtur esse, quae objurget ceterarum villarum insaniam. *Macr. Sat.* 7, 1. *med.* Philosophum verbum. *F.*] *Imp. Verus* in *ep.* ap. *Vulcat. Avid. Cass.* 1. Te philosopham aniculam vocat. ¶ Primam syllabam poetae necessitate producunt. *Sidon. carm.* 15, 43. Innumerabilium primordia philosophorum. Adde *ib.* 182. ¶ *Scribitur et *filosophus. B. A.*

[PHĬLOSTEPHĂNUS, i, m. φιλοστέφανος, coronae cupidus: a φίλος, amicus, et στέφανος, corona. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 974, 2. M. Regulus Philostephanus. *F.*] ¶ *Item scriptor quidam, Callimachi Cyrenaei conterraneus, et σύγχρονος sive aequalis, eidemque familiaris, uti refert *Athenaeus.* Ejus meminit *Plin.* 7, 56. *B. A.*

[PHĬLOSTORGUS et Philostergus, i, m. φιλόστοργος, propensus in mutuum amorem parentum erga liberos, et liberorum erga parentes: a φίλος, amicus, et στέργω, amo liberos et parentes. *Front. ad Verum Imp.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 7. Simplicitas (*Gavii Clari*), castitas, veritas, fides Romana plane: φιλοστοργία vero nescio an Romana; quippe qui nihil minus in tota mea vita Romae repperi, quam hominem sincere φιλόστοργον; ut putem, quia reapse nemo sit Romae φιλόστοργος, ne nomen quidem huic virtuti esse Romanum. *Id. ad Amic. ep.* 1, 6. Frugi, probus, philostorgus, cujus rei nomen apud Romanos nullum est. ¶ Est etiam cogn. R., et scribitur *Philostergus. Inscr.* ap. *Grut.* 240. col. 1. L. Antistius Philostergus, L. Cluvius Philostergus. *F.*]

[PHĬLOSTRĂTUS, i, m. amans castrorum: a φίλος, amicus, et στρατὸς, exercitus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Bartoli Ant. d' Aquileja* p. 239. T. Vejus Philostratus. *F.*]

[PHĬLŌTAS, ae, m. Φιλώτας, unus ex ducibus Alexandri magni. *Curt.* 10, 10. ¶ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 931, 12. A. Annius Philotas. *F.*]

PHĬLŎTECHNUS, a, um, adj. φιλότεχνος, qui ad optimarum artium studium pertinet: a φίλος, amicus, et τέχνη, ars. *Vitr. praef.* 6. Philologis, et philotechnis rebus me delectans.

[PHĬLŎTECNUS, a, um, adj. φιλότεκνος, liberorum amans: a φίλος, amicus, et τὸ τέκνον, filius. Est cogn. R. *Inscr.* in *Giorn. Arcad.* T. 28. p. 347. L. Furius Philotecnus. *F.*]

*PHILOTĔRA (φιλωτέρα, i. e. amicior), dicta est urbs Aegypti superioris, ad oram Arabici sinus. *Plin.* 6, 29. ¶ *Philoteris*, *idis*, est *Melae* 3, 8. ¶ *Straboni* πόλις Φιλωτέρα est, *Ptolemaeo* Φιλωτέρας λιμήν. *B. A.*

[PHĬLOTĔRUS, a, um, adj. φιλώτερος, amicior, compar. a φίλος, amicus. Est nomen libert. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 729, 9. Sex. Rubrius Aristobulus sibi, et Philoterae, et Tyche libertabus suis. *F.*]

[PHĬLOTHĔUS, i, m. φιλόθεος, Dei amans: a φίλος, amicus, et Θεὸς, Deus. Est nomen serv. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 307. *n.* XXXV. Philotheus contubernali suae. *F.*]

[PHĬLŎTĪMUS, i, m. φιλότιμος, honoris cupidus: a φίλος, amicus, et τιμὴ, honor. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Delfico*, *Interamna Praetut.* p. 124. P. Vibius Philotimus. Fuit etiam cogn. liberti Ciceronis, de quo ap. *eund. Fam.* 3, 9. etc. mentio est. *F.*]

[PHĬLOXĔNUS, i, m. φιλόξενος, hospites amans, hospitalis: a φίλος, amicus, et ξένος, hospes, peregrinus. Est cogn. R., ut C. Avianus Philoxenus ap. *Cic. Fam.* 13, 35. *F.*] ¶ *Item insignis pictor, Eretrias. *Plin.* 35, 10. *B. A.*

[PHILTĀTUS, i, m. et Philtātē, es, f. φίλτατος, άτη, amicissimus, a superl. v. φίλος, amicus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 36, 11. C. Pettius C. F. Pal. Philtatus. Alia ap. *Maff. Mus. Ver.* 91, 1. Pantheo Juventii Herma, et Philtate V. S. L. M. *F.*]

[PHILTRŎDŎTES, ae, m. qui philtrum praebet: a φίλτρον, philtrum, et δότης, dator. Ita appellatur herba, quae et splenium. *Appul. Herb.* 56. ¶ Item quae peristereos. *Id. ib.* 65. *F.*]

PHILTRUM, i, n. φίλτρον, amatorium poculum, quod in amorem, et plerumque in insaniam inducit: a φιλέω, amo. *Ov. A. Am.* 2, 105. Nec data profuerint pallentia philtra puellis: Philtra nocent animis, vimque furoris habent. *Juven.* 6, 609. Hic magicos affert cantus, hic Thessala vendit Philtra, quibus valeant mentem vexare mariti, Et solea pulsare nates.

[PHĬLŪMĔNUS, ā et ē, um, φιλούμενος, qui amatur, part. pass. a φιλέω, amo. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 94. *n.* 209. L. Aurelius L. L. Philumenus Aureliae Philumene filiae. Alia ap. *Grut.* 476, 2. Trebia C. F. Philumena. *F.*]

PHĬLUS, a, um, adj. φίλος, amicus. *Petr. Sat.* 110. Quam facile (*mulieres*) adamarent! quam cito etiam philorum obliviscerentur! Alii minus recte leg. *filiorum.* ¶ [Est etiam cogn. R., ut L. Fourius Philus in nummo ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 222. Idem vero in *Cod. Cic. de Rep.* 1, 11., teste *A. Maio*, modo Philus, modo Pilus scribitur, quae scriptio magis propria est Latini sermonis: etenim, ut ait *Cic. Or.* 48., ita majores Latini locuti sunt, ut nusquam, nisi in vocali, aspiratione uterentur. *Inscr.* ap. *Fea*, *Framm. di fasti* p. 18. *n.* 55. Procilia Phila. *F.*]

[PHĬLŪSĂ, ae, f. φιλοῦσα, amans, part. praes. verbi φιλέω, amo. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 852, 4. Julia Philusa. *F.*]

PHĬLYRĂ et Philura, ae, f. φιλύρα, membrana tenuissima inter corticem et lignum tiliae arboris: nam Graeca vox tiliam significat. *Plin.* 16, 14, 25. de tilia: Inter corticem et lignum tenues tunicae multiplici membrana, e quibus vincula, tiliae vocantur: tenuissimae earum, philyrae, coronarum lemniscis celebres, antiquorum honore. *Hor. Od.* 1, 38, 2, Displicent nexae philyra coronae. *Plin.* 21, 3, 4. Lemniscos caelare primus instituit P. Claudius Pulcher, bracteasque etiam philyrae dedit, *h. e.* lemnisco tenuissimo aureo adjecit bracteas aureas. *Ov. Fast.* 5, 337. Ebrius incinctis philyra conviva capillis Saltat. *Plin.* 24, 1, 1. Philyra coci, et polline nimium salem cibi eximunt. *Id.* 19, 2, 9. Junco Graecos ad funes usos, postea palmarum foliis, philyraque manifestum est. ¶ Etiam ad scribendum philyris tiliarum sunt usi veteres. *Ulp. Dig.* 32, 1, 52. Librorum appellatione continentur omnia volumina, sive in charta, sive in membrana sint, sive in quavis alia materia. Sed et si in philyra aut tilia, ut nonnulli conficiunt, aut in aliquo corio, idem erit dicendum. *Capell.* 2, 35. Alia (*volumina*) ex papyro, quae cedro perlita fuerant, videbantur; alii carbasinis voluminibus complicati libri, ovillis multi quoque tergoribus: rari vero in philyrae cortice subnotati. *Inscr.* ap. *Fea*, *Var. di notiz.* p. 172. Philura calculatoria, *h. e.* in qua calculi fiunt. ¶ Dicitur item de tenuissimis papyri membranis, ex quibus charta fit. *Plin.* 13, 11, 23. de papyro: Praeparantur ex eo chartae, diviso acu in praetenues, sed quam latissimas philuras. ¶ Est etiam hoc nomine Nympha Oceani filia, cum qua concumbens Saturnus, adveniente Ope conjuge, in equum se vertit, et aufugit. Ex eo autem concubitu natus est Chiron dimidia parte homo, dimidia equus: quo territa monstro Philyra, petiit a Jove, ut se ex tanto opprobrio eriperet, qui eam vertit in arborem sui nominis. *Hyg. fab.* 138. et *Serv.* ad illud *Virg. G.* 3, 92. Talis et ipse jubam cervice effudit equina Conjugis adventu pernix Saturnus, et altum Pelion hinnitu fugiens implevit acuto. Adde *Val. Fl.* 5, 153. [*Ordinem hujus loci probe emendavit *F.*]

PHĬLYRĒĬUS et Philyrēus, a, um, adj. ad Chironem pertinens Philyrae filium. *Ov. Met.* 2, 676. et *Fast.* 5, 391. Philyreius heros. *Id. Met.* 7, 352. Philyreia tecta. Alii leg. *Philyreaque tecta.*

PHĬLYRĬDES, et Poetice Phillyrides, ae, m. Φιλλυρίδης, Chiron filius Philyrae. *Prop.* 2, 1, 61. Tarda Philoctetae sanavit crura Machaon: Phoenicis Chiron lumina Phillyrides. *Ov. A. Am.* 1, 11. Phillyrides puerum cithara perfecit Achillem. Adde *Virg. G.* 3, 550.

PHĬLYRĬNUS, a, um, adj. φιλύρινος, qui est e philyra, ut *Philyrinus liber*, philyrae tunica, qua coronae alligantur. *Serv.* ad *G.* 3, 93. V. PHILYRA.

PHĪMUS, i, m. φιμὸς, fritillus, pyrgus. Quidam leguntin illo *Hor. Sat.* 2, 7, 17. Mitteret in phimum talos. At plerique *pyrgum.* [*Heindf.*, q. v., retinuit *phimum*, nulla lectionis varietate notata.]

PHĪNĒĬUS et Phīnēus, a, um, adj. ad Phineum pertinens. *Virg. A.* 3, 212. Phineia postquam Clausa domus. *Ov. Fast.* 6, 131. Sunt avidae volucres, non quae Phineia mensis Guttura fraudabant, etc. *Val. Fl.* 4, 504. Phineia tecta. *Petr. Sat.* 136. cum Phineo maduere veneno Fallaces epulae. *Ov. Met.* 5, 109. Phinea cecidere manu, *h. e.* Cephei. *Sen. Herc. Fur.* 759. Terretque mensas avida Phineas avis. *Id. Thyest.* 154. Phineae aves, *h. e.* Harpyiae.

PHĪNEUS, i, et eos, m. dissyllab. Φινεὺς, filius fuit, teste *Hellanico*, Agenoris, vel, ut *Hesiodus* ait, Phoenicis et Cassiopeae, nepos Agenoris, frater Cilicis, Doryeli, et Atamini. Hic vates Apollineus, et rex Arcadiae, vel, ut alii scribunt, Thraciae, vel, ut rursus alii, Paphlagoniae, uxorem duxit Cleopatram, quam quidam Sthenoboeam, seu Sthenoboen vocant, ex qua genuit Orytum, et

Crambum, ut *Sophocles;* ut alii, Mariandynum, et Thynum; vel, ut rursus alii, Palaemonem et Phineam, quibus, mortua priore conjuge, Harpalycen filiam Boreae et Orithyiae, sororem Calais, et Zethi, novercam superinduxit. Sed alii dicunt, Phineum Cleopatram filiam Boreae et Orithyiae, uxorem duxisse, secundam vero Idaeam Dardani filiam novercam superinduxisse. Suasu secundae uxoris filios suos ex priore susceptos excaecavit, quasi eam illi de stupro interpellassent. Quapropter et ipse excaecatus est a Diis, et Harpyiae contra eum missae, quae mensam ejus et cibos turpissime foedabant. Postea vero, cum Argonautas humanissime excepisset, Iason praecepit Calai et Zetho fratribus alatis, ut aves illas ex ejus regno expellerent, a quibus usque ad Strophades insulas fugatae sunt. Postremo occisus est ab Hercule, cum is in solitudine liberos Phinei invenisset excaecatos, audivissetque, eos calumniis novercae ejectos fuisse. *Serv.* ad *A.* 3, 209., *Hyg. fab.* 19., *Ov. Met.* 7, 3., *A. Am.* 1, 339. et *Val. Fl.* 4, 425. et sqq. et alii. *Ov. R. Am.* 355. Illa tuas redolent, Phineu, medicamina mensas. *Val. Fl.* 4, 425. Litora fatidici poenis horrentia Phinei; et *ib.* 473. Sustulit hic geminas Phineus ad sidera palmas. ¶ *Phineus* pro quocumque caeco. *Mart.* 9, 26. Si non vis teneros spectet conviva ministros, Phineas invites, Afer, et Oedipodas. *Phineas* est accusat. plur. Graecae positionis, Φινέας. ¶ Phineus alter, Cephei frater, qui cum promissam sibi Andromedam filiam fratris a Perseo, cui ex pacto postea nupserat, repeteret, post ingentem rixam, viso casu capite Medusae, in lapidem mutatus est. *Ov. Met.* 5. *in.* *Id. ib.* 210. Poenitet injusti tum denique Phinea belli.

PHĪNĪDES, ae, m. Φινείδης, Phinei filius. *Ov. Ib.* 273. Ut duo Phinidae, quibus idem lumen ademit, Qui dedit.

*PHINOPŎLIS, is, f. Φινόπολις, Thraciae opp., ad Pontum Euxinum, prope Bosphorum Thracium. *Mela* 2, 2. *Plin.* 4, 11. *B. A.*

*PHINTHĬA, ae, Siciliae fons, in quem, ut Apion refert, nihil immergi potest. *Plin.* 31, 2. ¶ Item opp. Siciliae. V. PHINTIA. *B. A.*

*PHINTHIENSES, ium, Phinthiae sive Phintiae incolae. *Plin.* 3, 8. *B. A.*

*PHINTĬA sive Phinthia, ae, f. Siciliae opp., medio inter Agrigentum Gelamque loco. *Cic. Verr.* 2, 3, 83. *B. A.*

*PHINTŌNIS INSULA, Φίντωνος νῆσος, prope Sardiniam fuit, Corsicam versus, vulgo *Isola de Figo*, uti censebat *Cluverius.* *Plin.* 3, 6. V. PHITONIA. *B. A.*

*PHISADĪE, es, vel Phisadia, ae, f. soror Pirithoi, de qua sic *Hygin. fab.* 79. Castor et Pollux fratres belligerarunt, et Aethram Thesei matrem et Phisadiem Pirithoi sororem ceperunt, et in servitutem sorori dederunt. *Id. fab.* 92. Helenam — abduxit (Paris), eamque in conjugio habuit cum ancillis duabus Aethra et Thisadie *(sic)*, quas Castor et Pollux, etc. V. *Munkerum.* *B. A.*

PHĪSON, onis, m. unus ex quatuor fluviis, qui e terrestri Paradiso egrediuntur. Aliis est Ganges, aliis Nilus, aliis Phasis, qui est in Colchide. *Alcim.* 1, 290. Quartus Phison erit, quem possidet India Gangem.

*PHITONĬA, ae, f. maris Etrusci insula, ad littus Italicum. *Mela* 2, 7. *med.* ¶ Eandem cum Phintonis Insula esse censet *Is. Voss.* ad l. *B. A.*

[PHLASCĂ, ae, f. vas vinarium: videtur esse composita vox a φιάλης ἀσκὸς, *h. e.* phialae culleus, unde Graeci vulgo φλάσκη. *Hesych.* Φλάσκων δέ εστι εἶδος ποτηρίου. *Isid. Or.* 20, 6. Phlascae a Graeco vocabulo dictae. Hae pro vehendis ac recondendis phialis primum factae sunt, unde et nuncupatae. Postea in usum vini transierunt, manente Graeco vocabulo, unde et sumpserunt initium. *Id.* in *Gloss.* Pilasca, vas vinarium ex corio. ¶ Scribitur etiam *flasca.* *F.*]

PHLĔBŎTŎMĀTUS, a, um, part. a *phlebotomo:* cui incisa vena sanguis extractus est. *Coel. Aurel. Tard.* 2, 13. Deinc erit anceps, utrum irruente rursum tumore phlebotomandi, necne sint aegrotantes: sed phlebotomati apertissime interficiuntur, non phlebotomati magno adjutorio privantur.

PHLĔBŎTŎMĬĂ, ae, f. incisio venae, φλεβοτομία: a φλὲψ, βὸς, vena, et τέμνω, seco. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 18. Si dolor vehemens fuerit, phlebotomiam convenit adhibere. *Veg. Vet.* 1, 14. Si phlebotomia uti volueris. ¶. Scribitur et *flebotomia.*

PHLĔBŎTŎMĬCE, es, f. φλεβοτομικὴ, phlebotomia. *Coel. Aurel. Acut.* 1, 3. *med.* Phlebotomice adhiberi prohibetur.

PHLĔBŎTŎMO et Flebotomo, as, avi, atum, a. 1. φλεβοτομέω, incisa vena sanguinem extraho curationis causa. *Veg. Vet.* 1, 24. Admissarios flebotomare non est opus. *Coel. Aurel. Acut.* 1, 14. Phlebotomat eos, qui, etc. Adde *ib.* 2, 19. *med.* [*Theod. Prisc.* 1, 10. Oculi phlebotomandi. *Id.* 1, 12. Phebotomandus erit. *F.*]

PHLĔBŎTŎMUS, i, m. φλεβότομον, incisio venae, phlebotomia: item scalpellum, quo vena inciditur. *Veg. Vet.* 1, 19. Quae in cauteriis, vel phlebotomo facienda sunt; et *ib.* 27. *extr.* Caute transverso phlebotomo percuties. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 19. *med.* Phlebotomo uti. *Theod. Prisc.* 2, 21. Phlebotomus adhibendus. ¶ Scribitur et *flebotomus.*

PHLĔGETHON, ontis, m. Φλεγέθων, fluvius Inferorum igneis undis fluens: a φλεγέθω, uro, incendo. In fabulis Cocyti filius dicitur. *Stat. Th.* 4, 522. liventes Acheron ejectat arenas: Fumidus atra vadis Phlegethon incendia volvit. *Sen. Thyest.* 1018. ardenti freto Phlegethon arenas igneus tortas agens. *Id. Oed.* 162. Phlegethonque sua motam ripa Miscuit undis Styga Sidoniis. *Id. Ag.* 752. haec hodie ratis Phlegethontis atri regias animas vehet. ¶ *Virg. A.* 6, 264. Dii, quibus imperium est animarum, umbraeque silentes, Et Chaos, et Phlegethon, loca nocte silentia late. Ubi *Serv.:* per Phlegethonta ignem significat, unde secundum Heraclitum cuncta procreantur.

PHLĔGETHONTĒUS, a, um, adj. Φλεγεθόντειος, ad Phlegethontem pertinens. *Claud. Rapt. Pros.* 1, 88. Et Phlegethonteae requierunt murmura ripae.

PHLĔGETHONTIS, ĭdis, f. quae est e Phlegethonte. *Ov. Met.* 15, 532. Et lacerum fovi Phlegethontide corpus in unda. Adde *ib.* 5, 544.

PHLEGMĂ et Flegma, ătis, n. φλέγμα, humor in corpore frigidus, et humidus, hieme potissimum exuberans. *Pall.* 8, 6. Hoc vini genus ventrem purgabit, flegma dissolvet. *Veg. Vet.* 2, 12. Jumentum insaniens multum flegmatis ex ore profundet; et *ib.* 3, 19. Flegma in genibus jumenti curare. ¶ Volunt esse a φλέγω, inflammo, per antiphrasin, quia minime calidum est: et sunt qui *Plin.* etiam tribuunt 23, 1, 17., sed ibi *flemina* legendum est.

[PHLEGMĂTĬCUS, a, um, adj. φλεγματικὸς, phlegmate abundans. *Theod. Prisc.* 4, 2. Omnes viri artus phlegmatico humore sunt corroborati. *F.*]

PHLEGMŎNĒ, es, f. φλεγμονὴ, collectio sanguinis in aliqua parte corporis cum rubore, tumore, calore, et dolore, quae quatuor *Cels.* 5, 10. signa inflammationis esse posuit: a φλέγω, inflammo. *Plin.* 20, 4, 13. Raphanos tusos phlegmone illinere.

PHLĔGON, ontis, m. Φλέγων, unus ex equis Solis: a φλέγω, ardeo. *Ov. Met.* 2, 154. volucres Pyroeis, Eous, et Aethon, Solis, equi, quartusque Phlegon. ¶ [Est quoque cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 72. DIs Manib. Ti. Claudii Phlegontis, etc. *F.*]

PHLĔGONTIS, ĭdis, f. φλεγοντὶς, gemmae genus, a φλέγω, uro, quod in ea flamma quaedam intus ardere videatur. *Plin.* 37, 11, 73.

PHLEGRĂ, ae, f. Φλέγρη, postea Pallene, urbs Macedoniae, circa quam vallis fuit, in qua Gigantes olim cum coelestibus conflixisse, et ab Hercule exstincti esse dicuntur. *Plin.* 4, 10, 17. et *Solin.* 9. Qui ad historicam fidem pugnam hanc conantur reducere, ita scripserunt: Pallenen, quae veteri nomine Phlegra vocabatur, homines tenuerunt, quibus immanitas et superbia morum Gigantum cognomen peperit. In hos ineunte proelium Hercule, fulmina de coelo missa sunt, donec ii fugere coacti sunt, sicque ingenti victoria superati. Ex hac re rumor in vulgus ortus, ut Gigantes moverint bellum Diis. *Stat. Th.* 2, 595. Non aliter Geticae si fas est credere Phlegrae, Armatum immensus Briareus stetit aethera contra. *Sen. Herc. Fur.* 444. Post monstra tot perdomita, post Phlegram impio Sparsam cruore, postque defensos Deos. *Val. Fl.* 1, 564. Iapeti post bella trucis, Phlegraeque labores. V. v. sq.

*PHLEGRAEOS vel Phlegraeus, i, m. Φλέγραιος, Centauri nomen, qui Pirithoi interfuit nuptiis. *Ov. Met.* 12, 378. *B. A.*

PHLEGRAEUS, a, um, adj. Φλεγραῖος, ad Phlegram pertinens. *Ov. Met.* 10, 150. cecini plectro graviore Gigantas, Sparsaque Phlegraeis victricia fulmina campis. *Prop.* 2, 1, 39. Phlegraeos Jovis Enceladique tumultus. *Stat. Achill.* 1, 484. Phlegraea castra. *Sen. Thyest.* 810. Phlegraei hostes. *Val. Fl.* 5, 693. Phlegraeae pugnae. *Mart.* 8, 78. Phlegraea victoria. *Stat. Silv.* 5, 3, 196. proelia, *h. e.* civilia ac tam impia, quam fuere Gigantum cum Diis. ¶ In illo *Prop.* 3, 9, 37. Issent Phlegraeo melius tibi funera campo: intellige campum Pharsalicum, vel Philippensem, ubi belli civilis Pompeji ac Caesaris furor detonuit. Sunt enim qui Phlegram in Thessalia (ubi campi Pharsalici) ponunt. ¶ *Phlegraei campi* sunt etiam in Campania Italiae regione, ubi Forum Vulcani, prope Puteolos, et Acherusiam paludem, teste *Plin.* 3, 5, 9., *Sil.* 8, 540. et *Strabone l.* 5. et 6., quibus similiter poetae tribuunt pugnam Gigantum cum Diis, quia sulphure et ignibus ea loca abundant. Unde illud *Prop.* 1, 20, 8. Sive Aniena tuos tinxerit unda pedes: Sive Gigantea spatiabere litoris ora. ¶ *Phlegraeus vertex* ap. *Sil.* 8, 657. est flamma erumpens e cacumine Vesuvii montis, quia tam alte ascendit, ut sidera tangere videatur, et cum Diis Gigantum more pugnare: vel quia a φλέγω, uro, incendo. ¶ [*Phlegraeus* est etiam nomen proprium unius ex Centauris, qui interfuit Pirithoi nupti… *Ov. Met.* 12, 378. *F.*]

[PHLĔGUSĂ, ae, f. φλέγουσα, ardens, partic… praes. a φλέγω, ardeo. Est cogn. R. *Inscr.* … *Maff. Mus. Ver.* 303, 6. Passenia Phlegusa. *F.*…

PHLĔGYAS, ae, m. Φλεγύας, Martis filius, … Lapitharum in Thessalia, pater Ixionis et Coro… dis Nymphae, quam cum ab Apolline vitiatam s… sisset, confestim ira percitus, templum ejus D… phis incendit. Quapropter Apollo iratus ipsum … gittis interfectum ad Inferos detrusit, ubi hac p… na afficitur, ut sub ingenti saxo, ruinam minitan… sedens semper illud casurum suspicetur et time… *Serv.* ad *A.* 6, 618. et *Stat. Th.* 1, 713.

PHLĔOS. V. PHEOS.

*PHLIAS, antis, m. Φλίας, Bacchi filius, Ar… nautarum unus, ut scribit *Val. Max.* 1, 411. *B.* …

PHLĪĀSĬUS, a, um, adj. Φλιάσιος, ad Phliunt… pertinens. *Cic. Tusc.* 5, 4. Phliasius sermo. … *Ib.* 329. Quaeque in Adimantum, Phliasia re… tenentem. ¶ *Phliasii, orum,* absolute sunt Phli… tis incolae. *Cic. ib.* 3. et *Att.* 6, 2. [Phliasios … ci sciebam; et ita fac habeas, nos quidem sic … bemus, sed primo me ἀναλογία deceperat, Φλιο… Ὀπους, Σιπους; quod Ὀπούντιος, Σιπούντιος. … hoc continuo correximus. At in *de Rep.* 2, 4. (… *A. Maio*) adhuc *Phliantios* pro *Phliasios* in C… legitur, quia politici hi libri, statim ac ab auct… scripti sunt, distractis exemplaribus ita sunt ev… gati, ut ipsius Tullii emendationes recipere mini… potuissent. *F.*]

*PHLIUNTĬI, orum, Φλιούντιοι, i. q. Phlia… *Cic. de re publ.* 2, 4. Nec praeter Phliuntios … sunt, etc. ubi V. notam *Maii.* *B. A.*

PHLĪUS, untis, m. Φλιοῦς, opp. Peloponnesi… Sicyonia, ad fontes Asopi amnis. *Plin.* 4, 5, 7.…

[PHLOESBUS, i, m. φλοῖσβος, murmur ma… proprium. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Visc. Mon…* *degli Scip. tab.* 6. *n.* 2. Cn. Cornelius Phloesbus. …

PHLŎGĪNOS, i, m. φλόγινος, gemma col… flammeo: a φλέγω, inflammo. *Plin.* 37, 10, 66.…

PHLŎGĪTES, ae, m. φλογίτης, gemma ead… quae phlogitis. *Solin.* 37. *extr.* Phlogites osten… intra se quasi flammas aestuantes.

PHLŎGĪTIS, ĭdis, f. φλογῖτις, gemma, in … intus ardere flamma quaedam videtur, quae … exeat. *Plin.* 37, 11, 73. V. v. praec.

PHLŎMIS, ĭdis, f. φλομὶς, herba hirsuta, rot… dis foliis, humilis, quasi parvum verbascum. E… tria genera recenset *Plin.* 25, 10, 74., et terti… genus ait habere folia crassa et pinguia, apta… lucernarum luminibus: unde et lychnitis dicta …

PHLŎMOS, i, m. φλόμος, herba eadem q… verbascum. *Plin.* 25, 10, 73.

PHLOX, phlŏgis, f. φλὸξ, ογὸς, Graece flamm… significat: a φλέγω, incendo. Est etiam nomen v… lae silvestris, colore flammeo. *Plin.* 21, 11, … ¶ Unde *phlogium* est collyrii genus ex phlogis … ribus. V. FLOGIUM.

*PHLYGŎNE, es, f. Boeotiae opp. *Plin.* 4, … *B. A.*

PHŎBĒTOR. V. MORPHEUS.

PHŌCĂ, ae, et Phōcē, es, f. φώκη, vitulus m… rinus, belua, quae corio, et pilis tecta est, can… modo coit, parit in terra pecudum more, et in … mno instar bovis mugit. [*Phoca vitulina, *L.*] *P…* 9, 7, 6. et *ib.* 13, 15. *Virg. G.* 4, 432. Stern… se somno diversae in litore phocae; et *ib.* 395. … Proteo: et turpes pascit sub gurgite phocas. … *Met.* 1, 300. Deformes phocae; et *ib.* 2, 267. C… pora phocarum summo resupina profundo Exa… mata jacent. ¶ Fingunt poetae, Protea vehi c… ru, quem junctae phocae trahant. *Val. Fl.* 2, 3… ¶ Fabulantur etiam unum quendam nepotem Cep… si ab Apolline in hunc piscem conversum. *Ov. M…* 7, 388. Cephison procul hinc deflentem fata ne… tis Respicit in tumidam phocen ab Apolline vers…

PHŌCAEĂ, ae, f. Φωκαία, urbs Ioniae, in … maris, in confinio Aeoliae, Atheniensium colon… cum portu. Dicta creditur, quod ingens phocar… numerus condentibus apparuerit. *Plin.* 5, 29, … et *ib.* 30, 33. et *Mela* 1, 17. *f.* ¶ Ejus forma … situs describitur a *Liv.* 37, 31.

PHŌCAEENSIS, e, adj. Φωκαιεὺς, ad Phocae… pertinens. Hinc *Phocaeenses, ium,* incolae ill… urbis. *Plin.* 3, 4, 5. Massilia Graecorum P… caeensium foederata; et *ib.* 3, 4. Phocaeensi… soboles. *Just.* 43, 3. Phocaeensium juventus. A… *Liv.* 37, 32. et 38, 39.

PHŌCAEUS, a, um, adj. ad Phocaeam pertine… *Hor. Epod.* 16, 17. Phocaeorum Velut profugit … secrata civitas Agros, atque Lares patrios. *G…* 10, 16. narrat, Phocidis (intellige *Phocaeae*) … colas ab Harpalo Cyri praefecto vexatos bello, r… quisse patriam, et in Europam migrasse, ubi in… alias urbes Massiliam condidere. ¶ Aliud est *P…* *cēus,* de quo V. infra.

PHŌCĀĬCUS, a, um, adj. Φωκαϊκὸς, ad P… caeam urbem Ioniae pertinens. *Ov. Met.* 6, 8. C… lophonius Idmon Phocaico bibulas tingebat mur… lanas, *h. e.* qui in mari juxta Phocaeam capie… tur. Unde ex hoc loco discimus Phocaicam pur… ram in pretio fuisse. ¶ Item ad Massiliam pe…

ns, cujus incolae a Phocaea oriundi. *Sil.* 4, 52. ipio Phocaicis sese referebat ab oris. *Sen. epigr.* 1. Corsica Phocaico tellus habitata colono. (V. nd. *Consol. ad Helv.* 8.) Alii leg. *Phocaeo.* ¶ ocaicas *Emporias* appellat *Sil.* 3, 369. urbem spaniae Tarraconensis, quia a Massiliensibus con- a est. V. *Liv.* 34, 9. et *Plin.* 3, 3, 4. *med.* ¶ em ad Phocidem pertinens, *Φωκικός*. *Ov. Met.* 569. Phocaica clarus tellure Coroneus. *Lucan.* 172. Phocaicas Amphisa manus, scopulosaque rrha, Parnasusque jugo misit desertus utroque. *l.* 5, 143. crinesque in terga solutos Candida Pho- ica complectitur infula lauro, *h. e.* Parnasia, ia Parnasus in Phocide est. ¶ Cur Eryman- um, qui mons est, et fluvius Arcadiae in Pelo- nneso, *Phocaicum* dixerit *Ov. Met.* 2, 244., cau- m reperire nesciunt interpretes. Itaque alii *Pso- aicum*, aut *Psophaeum* mallent, a Psophide, quod oppidum Arcadiae ad fontes Erymanthi, *Φωφὶς*, *Plin.* 4, 6, 10. et 12, 26, 57., *Ov. Met.* 5, 607. *Stat. Th.* 4, 296.

PHOCĀIS, ĭdis, f. adj. ad Phocaeam Ioniae rtinens. *Lucan.* 3, 301. Phocais in dubiis ausa servare juventus Non Graja levitate fidem, *h. e.* ssiliensis, quae a Phocaea originem duxit. Adde 15, 172. ¶ *Phocais ballista* dicta a Massilien- us, qui in hoc armorum genere excelluerunt, et Phocaea in Europam invexerunt, ponitur pro vis ballista per synecdochen, in illo *Silii* 1, adductis stridula nervis Phocais effundit va- s ballista molares.

PHOCARĪA, ae, f. maris Aegaei insula, Grae- adjacens. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

PHOCE, es, f. *Φώκη*, insula Cretae vicina. *Plin.* 12. ¶ Phoce, vitulus marinus. V. *Phoca.* *A.*

PHŌCENSIS, e, adj. *Φωκικὸς*, ad Phocidem Grae- regionem pertinens. *Phocenses, ium*, *Φωκεῖς*, regionis homines. *Just.* 8, 1. 2, 4. et 11, 3., *i.* 3, 5, 10. et *Solin.* 2. ¶ Item ad Phocaeam tinens, pro *Phocaeensis*. unde *Phocenses* ejus is cives, *Φωκαιεῖς*. *Just.* 37, 1. Massilienses Phocensibus conditoribus suis legatos Romam recatum misere. Adde 43, 3. et *Solin.* 2. *f.* t tamen, qui his locis *Phocaeenses* legendum sent. Alii putant, erratum esse in hac re a inis scriptoribus, qui *Phocenses* pro *Phocaeen- s* perperam sumpserint: quod et in PHOCAI- S, PHOCEUS et PHOCIS videre est.

HOCĒUS, a, um, adj. *Φώκειος*, ad Phocidem inens. *Ov. Met.* 5, 276. Daulia Threicio, Pho- que milite rura Ceperat; et *ib.* 11, 348. Pho- Anetor. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 9. Telephanes ceus. *Ov. Trist.* 1, 5, 21. et *ib.* 4, 71. juvenis ceus, *h. e.* Pylades filius Strophii regis Pho- s. Adde *Sen. Oedip.* 772. His autem locis alii e leg. *Phocaeus*: nam hoc ad Phocaeam per- t.

[PHŌCĬI, orum, m. plur. Phocenses. *Cic. Pis.* Locri, Phocii, Boeotii exusti. *F.*]

PHOCĬON, onis, m. *Φωκίων*, Atheniensis, Pho- lius, ex optimis illis Graecis, quos pauperri- fuisse *Aelianus* scripsit, unus; qui post multa empublicam Atheniensium merita, pro laude diam, pro gratia odium reportavit. Damna- mortis cum aliis, veneni sibi sumendi solutio- , cum id solvere se posse carnifex negaret, ab co impetravit: idque antequam biberet, filio davit, ne quid harum memoria rerum Athenien- s irasceretur. Ejus ingenua illa ad Antipatrum fuit: *Οὐ δύνασαί μοι καὶ φίλῳ χρῆσθαι καὶ κό-* , *τουτέστι καὶ φίλῳ καὶ μὴ φίλῳ*, i. e. Non potes simul et amico uti et adulatore, *h. e.* amico et amico. V. *Plutarch.* in *Apophth. Aelian. V. H.* 6. et 43. Adde de laudibus ejus *C. Nep.* in ejus , qui de morte paulo aliter tradit. *B. A.*

HOCIS, ĭdis, f. *Φωκὶς*, regio Achaiae inter Boeo- , et Aetoliam, in qua Delphi urbs, Parnasus, Helicon montes, Castalius fons, et Cephisus us. *Ov. Met.* 1, 313., *Mela* 2, 3., *Liv.* 28, 5. 2, 18. et *Stat. Th.* 1, 64. ¶ Dictam ferunt a co Aeaci filio, quem Peleus, et Telamon occi- dicuntur. ¶ Sumitur et pro Phocaea urbe ae, tum substantive, tum adjective. V. dicta HOCENSIS. *Gell.* 10, 16. Qui ab Harpalo ex Phocide fugati sunt, Massiliam condiderunt. *Consol.* ad *Helv.* 8. Phocide relicta, Graji, nunc Massiliam colunt, prius in hac insula *sica)* consederunt. *Lucan.* 4, 256. nec Phoci- undis Massiliae, Phario nec tantum est ae- e gestum. (Etiam *Sidon. carm.* 23, 13. Pho- pro Massilia posuit.) *Id.* 3, 340. Et post slatas exustae Phocidos arces. Adde 5, 53. *iocis* ap. Chios genus est piri, quam si lam- aut mordeat capra, utiliorem fieri, scribit 17, 24, 37. *n.* 19., cum aliae arbores ea in- fiant deteriores, aliae moriantur.

HŌCUS, i. m. *Φῶκος*, Aeaci filius, Pelei fra- et ab hoc occisus. *Ov. Met.* 7, 476. et *ib.* 267. et 381.

HODA, ae, f. Arabiae Felicis oppidum. *Plin.* 8. *B. A.*

HOEBAS, ădis, f. mulier Phoebi vates, quae ejus numine concepto furere et bacchantis more agitari, et futura praedicere credita est. Eadem et Pythia dicitur. *Lucan.* 5, 128. Limine terrifico metuens consistere Phoebas; et *ib.* 165. tandemque potitus Pectore Cirrhaeo non unquam plenior artus Phoebados irrupit Paean. V. ibi reliqua, et adde *Sil.* 15, 282. ubi Phoebas Iliaca est Cassandra. Sic *Ov. Amor.* 2, 8, 12. Serva Mycenaeo Phoebas amata duci. Adde *eund. Trist.* 2, 400., *Prop.* 3, 11, 61., *Sen. Agam.* 586. et 710. et *Sidon. carm.* 15, 2. et *carm.* 5, 194.

PHOEBE, es, f. *Φοίβη*, Phoebi soror, Luna, Diana. *Virg. G.* 1, 431. vento semper rubet aurea Phoebe. *Id. A.* 10, 215. almaque curru Noctivago Phoebe medium pulsabat Olympum. *Val. Fl.* 7, 366. quae lampade Phoebes Sub decima juga feta metit. *Ov. Amor.* 3, 2, 51. Auguribus Phoebus, Phoebe venantibus adsit. *Id. Her.* 20, 229. jaculatrix Phoebe. *Id. Met.* 1, 476. innupta. ¶ Fuit etiam hoc nomine filia Ledae, soror Helenes. *Ov. Her.* 8, 77. Flebat avus, Phoebeque soror, fratresque gemelli. Al. aliter leg. ¶ [*Phoebē, ēnis*, est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 300, 1. Ossa condita Titiae T. L. Phoebenis. *F.*]

[PHOEBĒUM, i, n. *Φοιβεῖον*, Phoebi templum, quod nomen dedit loco Spartae adjacenti. *Liv.* 34, 38. *F.*]

PHOEBEĬUS, et

PHOEBĒUS, a, um, adj. *Φοιβήϊος* et *Φοίβειος*, ad Phoebum pertinens. *Ov. Met.* 5, 389. Silva suis frondibus Phoebeos submovet ictus, *h. e.* radios et calorem. *Lucr.* 2, 504. Phoebea carmina. *Virg. A.* 4, 6. lampas. *Ov. Trist.* 4, 2, 51. laurus. *Id. Pont.* 2, 2, 82. virgo, *h. e.* Daphne in laurum conversa. *Id. Her.* 16, 180. lyra. *Id. Met.* 7, 365. Rhodos, *h. e.* in qua praecipue Phoebus colebatur. *Id. Fast.* 3, 827. Phoebea arte morbos pellere. *Id. Met.* 3, 130. Phoebeae sortes, *h. e.* oracula, responsa. (V. *ib.* 8.) *Id. A. Am.* 3, 789. Phoebei tripodes. *Id. Met.* 15, 642. et *Stat. Silv.* 3, 4, 6. et 69. Phoebeius juvenis, *h. e.* Aesculapius Phoebi filius. Rursus *Ov. ib.* 742. anguis, *h. e.* idem in anguem versus; et *ib.* 2, 545. et *Stat. Silv.* 2, 4, 17. ales, *h. e.* corvus a Phoebo ex albo mutatus in nigrum, qui in auguriis praecipuum locum habet. Sic *Auson. Idyll.* 11, 15. Phoebeius oscen. *Lucan.* 3, 103. Phoebea palatia complet Turba patrum, *h. e.* templum Apollinis in Palatio exstructum ab Augusto. *Petr. Sat.* 135. Phoebeia Circe, *h. e.* Solis filia. Sic *Val. Fl.* 1, 228. Phoebeius Idmon, *h. e.* Phoebi filius et vates. *Id.* 3, 372. Phoebeus Mopsus, *h. e.* Phoebi vates et augur. *Sen. Agam.* 176. senex, *h. e.* Chryses Phoebi sacerdos. V. CHRYSES. *Lucan.* 9, 965. murus, *h. e.* Trojae a Phoebo et Neptuno exstructus. De Phoebeis navalibus ap. *eund.* 3, 182. V. interpretes.

[PHOEBĬĀNUS, i, m. nomen serv. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 601, 1. Masurius Agatho, Phoebianus Primus. *F.*]

PHOEBĬGĔNĂ, ae, m. Phoebi filius. *Virg. A.* 7, 773. de Aesculapio: Fulmine Phoebigenam Stygias detrusit ad undas. Adde *Ser. Samm.* 12, 186. et 20, 364.

[PHOEBĬON, onis, m. *Φοιβίων*, dimin. Phoebi. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 10. *n.* 1. P. Acilius Phoebion. Alia ap. *Mur.* 1585, 1. Hermes Phoebioni conservo. *F.*]

PHOEBUS, i, m. *Φοῖβος*, idem ac Apollo: ita dictus a specie et nitore, ut aliqui sensere apud *Macr. Sat.* 1, 17. Nam *φοῖβος* notat splendidum, lucidum, purum, teste *Hesych. Hor. Carm. saec.* 61. Augur, et fulgente decorus arcu Phoebus. ¶ ¶ Revera *Φοῖβος* adj. est: quare *Homerus* saepe *Φοῖβος Ἀπόλλων* habet; eumque imitatus *Virg. A.* 3, 251. Quae Phoebo pater omnipotens, mihi Phoebus Apollo Praedixit. ¶ Pro sole. *Hor. Od.* 3, 21, 24. Dum rediens fugat astra Phoebus. *Ov. Met.* 2, 109. positaeque ex ordine gemmae Clara repercusso reddebant lumina Phoebo. *Id. R. Am.* 585. Tristior idcirco nox est, quam tempora Phoebi. ¶ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Cavedoni, Marm. Moden.* p. 172. M. Aemilius Phoebus. *F.*] ¶ *Fuit et Phoebus quidam, Neronis libertus. *Tac. A.* 16, 5. *B. A.*

*PHOENĪCA, ae, opp. Mesopotamiae cum castello. *Ammian.* 20, 15 et 18. *B. A.*

PHOENĪCĒ, es, f. *Φοινίκη*, regio Syriae maritima, inter reliquam Syriam ad Bor. Eleuthero fl. disterminante, et Palaestinam ad Mer. Cherseo fl. ab ea divisa. Olim Phoenice erat, quicquid terrarum inter Eleutherum fl. et Pelusium opp. Aegypti mari interno objacebat. Dicta est a Phoenice filio Neptuni et Libyes, qui in hac regione regnavit. Inter alia abundat murice, gypso, gentiana, liliis, myrtis, et circa Orontem myrrha. Sed ostro maxime Tyrio claret. *Plin.* 5, 12, 13. et *ib.* 19, 17. et 36, 26, 65. et *Mela* 1, 12. ¶ Phoenice item insula parva maris Aegaei, alio nomine Ios. *Plin.* 4, 12, 23. Item alia adversa Sygeo litori, alio nomine Tenedos. *Id.* 5, 31, 39. ¶ Item urbs Epiri. *Liv.* 29, 12.

PHOENĪCĔĂ, ae, f. *φοίνιξ*, herba, quam Latini hordeum murinum appellant, quidam hodie sterilem avenam. *Plin.* 22, 25, 65.

PHOENĪCES, um, m. plur. *Φοίνικες*, populi Phoeniciae, qui a poetis etiam Agenoridae, et Pygmalionei dicuntur. Nomen accepere a Phoenice filio Neptuni et Libyes. A mari rubro profecti Tyrum, Sidonem, et alias urbes in Phoenicia condidere. Iidem Thebas, Uticam, Hipponem, Leptim, Massiliam, Emporias, et alias urbes aedificavere in Boeotia, Africa, Gallia, Hispania, et aliis provinciis. Fuere inventores litterarum, siderum in navigando, navaliumque ac bellicarum artium. *Cic. N. D.* 2, 41., *Lucan.* 3, 220., *Plin.* 5, 12, 13. ¶ Iidem primi mercaturam exercuere. *Cic. fr.* ap. *Non.* 5, 35. ¶ In illo *Sil.* 13, 730. primo qui foedera bello Phoenicum pepigit: *Phoenices* sunt Poeni, seu Carthaginienses, qui Tyro Phoeniciae urbe profecti Carthaginem condiderunt.

PHOENĪCĔUS, a, um, adj. Phoeniceus color, *φοινικοῦν χρῶμα*, idem qui spadiceus, et badius. *Gell.* 2, 26. *f.* Phoeniceus, et rutilus, et spadix phoenicei *συνώνυμος*, exuberantiam splendoremque significant ruboris: quales sunt fructus palmae arboris, non admodum sole incocti: unde spadici et phoeniceo nomen est. Hic *Gell.* ostendit notationem nominis: nempe a *φοῖνιξ*, palma. Differt a *purpureo*, qui proprie ad nigrum magis accedit. *Plin.* 21, 23, 94. Aut phoeniceum florem habet, aut purpureum, aut lacteum. V. tamen quae in ea voce dicemus. ¶ *Phoeniceum colorem* Latini aliquando *poeniceum*, et *puniceum* dixere, et secundam syllabam corripuerunt, derivarunt a *poenicus*, et *punicus*, q. v. v. s. l. ¶ Scribitur et *foeniceus.* V. BABYLONICUS.

PhOENĪCĬĂ, ae, f. eadem quae Phoenice. *Cic. Phil.* 11, 13. *extr.* (ubi alii leg. *Phoenice.*) *Inscr.* ap. *Gud.* 69, 1. *f.*, *Capell.* 6, 219. et 220. et *Serv.* ad *A.* 1, 450. et *ib.* 3, 88.

PHOENĪCĬAS, ae, m. *Φοινικίας*, ventus a Phoenice veniens. V. PHOENIX.

[PHOENĪCĬNUS vel Foenicinus, a, um, adj. *φοινίκινος*, idem ac phoeniceus. *Edict. Dioclet.* p. 25. Mellis optimi Ital. P. unum ✠ quadraginta, mellis secundi Ital. P. unum ✠ viginti, mellis phoenicini Ital. P. unum ✠ octo. *F.*]

PHOENĪCĪTIS, ītĭdis, f. gemma ex balani similitudine appellata, inquit *Plin.* 37, 10, 56.

[PHOENĪCĬUM, ii, dimin. graecum, nomen proprium meretricis. *Pl. Ps.* 1, 2, 92. Cras, Phoenicium, phoenicio corio invises pergulam, *h. e.* postquam flagris tergum tuum factum fuerit phoeniceum. Alii leg. *phoeniceo.* Hinc *Id. Rud.* 4, 3, 61. Fiet tibi puniceum corium, postea atrum denuo. *F.*]

PHOENĪCĬUS, a, um, adj. ad Phoeniciam pertinens, ut Phoenicium mare, *Plin.* 5, 12, 13. Phoenicia cedrus, *Id.* 15, 5, 11. ¶ *Phoenicium corium.* V. v. praec.

*PHOENĪCO, onis, *Φοινικὼν*, opp. Aegypti superioris, prope sinum Arabicam. *Not. Imp. B. A.*

PHOENĪCŎBĂLĂNUS, i, m. *φοινικοβάλανος*, h. e. palma cum nucleo, palmae Aegyptiae fructus prae maturitate nigrescens, vescentesque inebrians. *Plin.* 12, 22, 47.

PHOENĪCOPTĔRUS, i, m. *φοινικόπτερος*, species avis rubentes pennas habentis. [**Rothfeder*, Phoenicopterus, *L.*, *Flamingo.*] Suapte natura nomen adjectivum est, et commune, quod significat pennas habens punicei coloris: ex *φοῖνιξ*, qua colorem notat puniceum, et *πτερὸν*, penna. *Plin.* 10, 48, 68. Phoenicopteri linguam praecipui saporis esse, Apicius docuit nepotum omnium altissimus gurges. *Mart.* 13, 71., cujus lemma *Phoenicopterus:* Dat mihi penna rubens nomen, sed lingua gulosis Nostra sapit: quid, si garrula lingua foret? *Id.* 3, 58. de eod.: Nomenque debet quae (*avis*) rubentibus pennis. *Sen. ep.* 110. *med.* Quod non desideras milliarios apros, nec linguas phoenicopterorum, et alia portenta luxuriae. *Lampr. Elag.* 20. Exhibuit et Palatinis ingentes dapes extis mullorum refertas, et cerebellis phoenicopterum, et perdicum ovis, etc. *Cels.* 2, 18. In media materia numerari debere ex quadrupedibus leporem, aves omnes usque ad phoenicopterum, pisces omnes, etc. *Juven.* 11, 139. Et Scythicae volucres, et phoenicopterus ingens.

PHOENĪCŪRUS, i, m. *φοινίκουρος*, avis a caudae rubore sic dicta. *Plin.* 10, 29, 44.

*PHOENĪCUS, untis, *Φοινικοῦς*, portus Ioniae, Erythris vicinus. *Liv.* 36, 46. ¶ Alius, in Lycia, cujus meminit *Liv.* 37, 16. *B. A.*

*PHOENICŪSA vel Phoenicussa, *Φοινικοῦσσα*, una ex Vulcaniis insulis. *Plin.* 3, 9. *B. A.*

PHOENISSĂ, ae, adj. Phoenicia. *Virg. A.* 1, 674. Hunc Phoenissa tenet Dido. *Ov. Fast.* 3, 595. Jactatur tumidas exsul Phoenissa per undas. *Sil.* 6, 312. vidissem moenia flammis Phoenissae ruere, *h. e.* Carthaginem. *Ov. Met.* 15, 288. Et Phoenissa Tyros. *Stat. Th.* 9, 527. cohors, *h. e.* Thebana: nam Thebae a Phoenicibus conditae. *Sil.* 7, 409. classis; et 17, 632. juventa. ¶ Neutro gen. sed eadem positione. *Id. ib.* 174. Phoenissa agmina. ¶ *Phoenissae* inscribitur una ex tragoediis *Senecae*

(ad exemplum *Euripidis*), quae vulgo *Thebais*: sed lacerata, et curta ad nos pervenit. ¶ *Phoenissus* ne dixeris, ut neque *Threissus*, nec *Cilissus*, etc.

PHOENIX, ĭcis, m. Φοῖνιξ, filius Agenoris, nepos Beli Prisci Aegyptii, frater Taygetae, Polydori, Cilicis, Europae, Cadmi, Labdaci, pater Philithenis, et Beli secundi. Aliqui dicunt, non filium, sed patrem Agenoris fuisse. Regnavit in parte maritima Syriae, quae ab eo Phoenice, seu Phoenicia dicta est, tempore Danai regis Argivorum. ¶ Phoenix alius, fil. Amyntoris, qui Achilli a Peleo patre comes datus est ad bellum Trojanum, ut illum efficeret oratorem verborum, actoremque rerum. *Ov. Met.* 8, 307. et *A. Am.* 1, 337. et *Cic. Or.* 3, 15. Cum in caecitatem incidisset (V. AMYNTORIDES), a Chirone sanatus fuit. *Prop.* 2, 1, 62. ¶ Achille mortuo, ejus rei nuncium ad patrem detulit. Hinc *Pl. Bacch.* 1, 2, 48, Metuo magis, ne Phoenix tuis factis fuam, teque ad patrem esse mortuum renunciem. ¶ Item fluvius Thessaliae, qui in Apidanum influit. *Plin.* 4, 8, 15. et *Lucan.* 6, 374. ¶ Item avis in Arabia nobilis, de qua *Plin.* 10, 2, 2. Haud scio, inquit, an fabulosus, unus in toto orbe, nec visus magnopere. Aquilae narratur magnitudine, auri fulgore circa colla, cetero purpureus, caeruleam roseis caudam pennis distinguentibus, cristis fauces caputque plumeo apice honestante. Haec *Plin.*, qui deinde ex sententia aliorum narrat, nulli visum vescentem, sacrum Soli esse, vivere annis DIX., senescentem casia turisque surculis construere nidum, replere odoribus (addunt alii, accendere Solis radiis, alarum agitatu), et superemori: ex ossibus deinde et medullis ejus nasci primo ceu vermiculum, inde fieri pullum, principioque justa funera priori reddere, et totum deferre nidum prope Panchaiam in Solis urbem, et in ara ibi deponere: Q. Plautio, Sex. Papinio Coss. devolavisse in Aegyptum: allatum etiam esse in Urbem Claudii principis censura, A. U. DCCC. et in Comitio propositum. Similia his multa habes ap. *Solin.* 33. *Tac. A.* 6, 28. et *Aurel. Vict. Caes.* 4. Describitur etiam a *Claud.* et *Ov. Met.* 15, 391. et sqq. Varie de longitudine vitae ejus varii prodiderunt: et falsum denique esse, tum *Plin.*, tum *Tac. l. c.*, merito suspicantur. *Ov. Amor.* 2, 6, 54. Et vivax Phoenix, unica semper avis. *Claud. Laud. Stil.* 2, 417. Unicus extremo Phoenix procedit ab Euro. *Id. ep. ad Seren.* 15. Venit et extremo Phoenix longaevus ab Euro. *Stat. Silv.* 2, 4, 36. senio nec fessus inerti Scandit odoratos Phoenix felicior ignes. *Ov. Met.* 15, 393. Assyrii Phoenica vocant. ¶ Item ventus spirans media regione inter ortum brumalem et meridiem. *Plin.* 2, 47, 46. Alii hic leg. *Phoenicias*. V. EURONOTUS. ¶ Adjective, qui est e Phoenicia. *Id.* 29, 3, 13. Fit medicamentum adipe avium, xylobalsamo, Phoenice elate, etc. ¶ Ap. *Sil.* 16, 25. Phoenix est Poenus: quia Poeni sunt e Phoenicia oriundi: et ipsa vox *Poenus* est a *Phoenix*. Adde 1, 33. ¶ *Fuit et Phoenix architectus, qui Ptolemaei Philadelphi vixit temporibus. *Plin.* 36, 9. ¶ Alius, statuarius, Lysippi discipulus. *Id.* 34, 8. *B. A.*

[PHOETAS, ădis, f. φοιτὰς, insana, furiosa. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1458, 13. Ennia Phoetas. *F.*]

*PHOLEGANDROS vel Pholegandrus, i, f. Φολέγανδρος, insula maris Aegaei, una e Sporadibus, Sicino Meloque adjacens. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

PHŎLŎE, es, f. Φολόη, mons Peloponnesi in Arcadia, excelsus, silvosus, nivosus, Pisae Olympiae proximus. *Ov. Fast.* 2, 273. et *Stat. Ach.* 1, 168. ¶ Item mons Thessaliae, ubi Hercules Centauros occidit. *Lucan.* 3, 198. ¶ Est item nomen mulieris ap. *Virg. A.* 5, 283. Olli serva datur operum haud ignara Minervae, Cressa genus Pholoe. Adde *Hor. Od.* 1, 33, 7. *F.*]

PHŎLŎĒTĬCUS, a, um, adj. ad Pholoen montem Thessaliae spectans, ut Pholoetica monstra, idest Centauri. *Sidon. carm.* 5, 230. non sic Pholoetica monstra, Atque Pelethronios Lapithas Semeleius Euan Miscuit.

PHOLUS, i, m. Φῶλος, unus ex Centauris, filius Ixionis ex Nube, qui Herculem suscepit hospitio, cum ad expugnandos Centauros pergeret. *Serv. ad A.* 8, 294. et Lucan. 6, 391. Periit in nuptiis Pirithoi. *Virg. G.* 2, 456.

PHONASCUS, i, m. φωνασκὸς, vocis exercitator, vocis pronunciationisque magister et moderator: a φωνὴ, vox, et ἀσκέω, exerceo. *Varr.* ap. *Non.* 2, 826. Phonascus adsum, vocis suscitabulum. *Suet. Aug.* 84. Pronunciabat dulci et proprio quodam oris sono, dabatque assidue phonasco operam, *h. e.* qui vocem intorquere, remittere, lenire, exasperare docebat. *Id. Ner.* 23. Conservandae vocis gratia nihil quidquam serio jocoque egerit, nisi adstante phonasco, qui moneret, parceret arteriis. *Quint.* 11, 3. Sed cura non eadem oratoribus, quae phonascis. Ubi *Turneb.* Illi vocem efficiunt mollem et teneram: cum orator desideret fortem et durabilem. *Inscr.* ap. *Grut.* 1089, 9. Ti. Claudius Qui. Macedo phonascus. ¶ Interdum phonascus dicitur praecentor in choro canentium, quem ducem carminis *Appul. de Mundo* vocat. *Sidon. ep.* 4, 11. in carm.: Psalmorum hic modulator, et phonascus: ubi contra naturam Graecae vocalis ω, primam corripuit.

[PHONE, es, f. φονὴ, caedes, vel φωνὴ, vox. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 932, 8. Arria Phone. *F.*]

[PHŌNĒMĂ et Fonema, ătis, n. φώνημα, dictum, sententia. *Front. de eloq.* (ed. *A. Maio*) p. 236. Nam illic quoque in philosophiae disciplinis, ubi tutum sibi perfugium putant, Platonis fonemata erunt audienda. *F.*]

*PHONOLENĪDES, ae, m. Phonoleni filius. *Ov. Met.* 12, 433. *B. A.*

[PHŎNOS et Phonus, i, m. φόνος, caedes. *Plin.* 21, 16, 56. Atractilis sanguineum succum fundit: qua de causa phonos vocatur a quibusdam. ¶ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 143. *n.* 162. P. Julius P. Ɔ. L. Phonus. *F.*]

*PHORBAS, antis, m. Φόρβας, pater Tiphyos. *Hyg. fab.* 14. ¶ Alius, teste *Servio*, pater Ilionei Trojani, Aeneae in fuga comitis: Mercurio deo eloquentiae favente semper pugnavit. Unde *Virg. A.* 5, 842. Puppique has ore querelas. ¶ Alius Phorbas, cujus meminit *Ov. Met.* 12, 322. etc. *B. A.*

[PHORBE, es, f. φορβὴ, pabulum, esca. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1275, 6. Sallustia Phorbe. *F.*]

*PHORCĬDES, um, i. q. Phorcydes. *Hyg. fab. praef.* Cf. *Apollod.* 2, 4. *B. A.*

PHORCUS, i, et *Graeco more* Phorcys, os, aut etiam Phorcyn, ynos, Φόρκυς, Φόρκυν, filius Neptuni et Thoosae Nymphae, vel Oceani et Salaciae, ut *Cicero* scripsit *Univ.* et *Varr.* ap. *Serv.* 11. Rex Corsicae, et Sardiniae insularum, quem ab Atlante navali proelio victum, undisque obrutum, postea socii superstites in marinum Deum conversum dixere, eique divinos honores exhibuere. Reliquit filium Bathyllum, et quinque filias, Thoosam, Scyllam, Medusam, Sthennionem, Euryalen. *Serv.* ad illud *Virg. A.* 5, 240. Nereidum, Phorcique chorus; et ad illud *ib.* 824. Tritonesque citi, Phorcique exercitus omnis. *Val. Fl.* 3, 726. Dat procul interea toto pater aequore signum Phorcys, et immanes intorto murice phocas Contrahit, antra petens. *Lucan.* 9, 645. numenque secundum Phorcys aquis. *Cic. Univ.* 11. Ex his Phorcyn, Saturnum, et Opem generatos memoremus. *Prisc.* 6, 690. agnoscit *Phorcyn, ynos.* ¶ Est etiam nomen piscis cujusdam, ap. *Plin.* 32, 11, 53. Alii leg. *porcus*.

PHORCYNIS, ĭdos, f. Medusa filia Phorci. *Ov. Met.* 5, 230. in partem Phorcynida transtulit illam, Ad quam, etc. Adde *Lucan.* 9, 626.

PHORCYS, ydis, f. Medusa filia Phorci. *Prop.* 3, 21, 8. Sectaque Persea Phorcydos manu. *Ov. Met.* 4, 773. geminas habitasse sorores Phorcydas, unius partitas luminis usum. ¶ *Phorcys*, m. V. in PHORCUS.

PHORMĬO, onis, m. parasitus, ap. *Ter.*: a φορμὸς, sporta. *Donat.* in *Ter. Ph.* 1, 2, 72. Phormio non a formula, sed a phormione dicitur sparteo, quem nos aeronem dicimus trivialiter, et pro consuetudine. *Id. ib. prol.* 27. scribit phormium dici tegeticulum, quo pavimentum insternitur. Porro φορμίον Graece est dimin. a φορμὸς, sporta, corbis, item teges, storea. *Ulp. Dig.* 33, 7, 12. *med.* Centones, phormiones, spongias, et hamas. Sunt qui scribunt *formiones*. ¶ [*Phormio* item fuit philosophus Peripateticus, qui coram Annibale Carthagine expulso, et Ephesi apud Antiochum exsultante aliquot horas de imperatoris officio, et de omni re militari locutus esse dicitur. Hic Poenus interrogatus, quidnam ipse de illo philosopho judicaret, respondisse fertur, multos se deliros senes saepe vidisse, sed qui magis, quam Phormio, deliraret, vidisse neminem. *Cic. Or.* 2, 18. ¶ Hinc *Phormiones* dicuntur, qui de re, quam ignorant, disserunt. *Id. ib.* 19. Erras, Catule, inquit Antonius; nam egomet in multos jam Phormiones incidi. *F.*] ¶ *Alius, argentarius, de quo sic *Cic. Caecin.* 10. Argentarius, cui nomen est Phormio, nec minus niger, nec minus confidens, quam ille Terentianus est Phormio. ¶ Item dux Atheniensis, cujus meminit *Gell.* 17, 21. *B. A.*

PHŎRŎNEUS, a, um, adj. Φορώνειος, ad Phoroneum spectans. *Stat. Silv.* 3, 2, 101. Isi Phoroneis quondam stabulata sub antris, *h. e.* Argivis.

PHŎRŎNEUS, i, m. trisyll., Φορωνεὺς, filius Inachi fluvii, frater Ius, sive Ionis, rex Argivorum. Aliqui dicunt, filium habuisse Inachum, qui a se fluvium Inachum denominarit, hinc esse, quod poetae fluvium pro filio Phoronei accipiant. Primus dicitur regnasse in Graecia, primus Junoni struxisse templum, eique primus fecisse sacra: primus invenisse arma, et eidem consecrasse. Filium habuit Aegialeum, et filiam Nioben, quam primam mortalium a Jove compressam dicunt. *Hyg. fab.* 124. 143. 225 et 274., *Plin.* 7, 56, 57. et *Stat. Theb.* 4, 589.

PHŎRŎNIS, ĭdis, f. Φορωνὶς, Io filia Inachi, soror Phoronei. *Ov. Met.* 1, 668. Nec superum rector mala tanta Phoronidos ultra Ferre pote Adde *ib.* 2, 524. ¶ Adjective. *Sen. Thyest.* 1 Phoronides latuere venae, *h. e.* undae Inachi fl vii, filii, vel patris Phoronei.

*PHORONTIS, idis vel idos, f. Cariae opp. *Pl* 5, 29. *B. A.*

PHOSPHŎRĔUS, a, um, adj. ad Phosphoru pertinens. *Prud. Cath.* 5, 147. Et qua Phosphoreu temo regit jugum. Alii leg. *Bosphoreum*.

PHOSPHŎRUS, i, m. Φωσφόρος, Lucifer, ste Veneris matutino tempore. Nam vespere eadem *H sperus* vocatur. Est a φῶς, lumen, et φέρω, por *Cic. N. D.* 2, 20. *Mart.* 8, 21. Phosphore, red diem. [*Capell.* 9, 305. Hesperus intactam ser licet usque puellam, Nuptam videbis, Phospho ¶ *Phosphorus* etiam vocatur Harpocrates, qui, probat *Jablonsk. Panth. Aegypt.* 2, 6., infantul esse putabatur, quia significabat, solem post s stitium hiemale iterum nostrae telluri appropinqu tem. *Inscr.* ap. *Grut.* 88, 13. Bono Deo puero sphoro. Hic *Posphoro* est pro *Phosphoro*. *F.*]

[PHOTĪNĬĀNI, orum, m. plur. *Isid. Or.* 8, Photiniani a Photino Gallograeciae, Sirmii epis po, nuncupati, qui Ebionitarum haeresim sus tans, asseruit, Christum a Maria per Joseph nuptiali coitu fuisse conceptum. Horum men est etiam in *Cod. Just.* 1, 5, 5. *F.*]

[PHOTĪNUS, i, m. φωτεινὸς, lucidus. Est co R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 134, 2. Q Claud Photinus. ¶ Est etiam nomen episcopi, de q V. in v. praec. *F.*]

[PHOTIS, ĭdis, f. φωτὶς, parva lux. Est co R. *Inscr.* ap. *Grut.* 772, 1. Ti. Claudius Trop mus fecit sibi, et Claudiae Photidi conjugi su ¶ Scribitur etiam *Fotis*, quod est ancillae non ab *Appulejo* adamatae, cujus ipse saepissime minit in *Metamorph.* *F.*]

[PHOTUS, i, m. ὁ φὼς, ωτὸς, vir. Est non serv. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 617, 1. Magnius T. Hilario frater Photi Caesar. Aug. L. *F.*]

*PHRAĀTES vel Phrahates, ae, m. rex Part rum et Persarum. *Hor. Ep.* 1, 12, 27. Jus im riumque Phraates Caesaris accepit genibus min *Id. Od.* 2, 2, 17. Redditum Cyri solio Phraa Dissidens plebi numero beato-rum Eximit virt Adde *Just.* 43, 5. *B. A.*

PHRADMON, ŏnis, m. Φράδμων, sculptor, pictor nobilis Argivus. *Plin.* 34, 8, 19. et *Col* 10, 30.

*PHRAGANDAE, arum, opp. Thraciae. *I* 26, 25. *B. A.*

PHRAGMĪTIS, is, f. φραγμίτης, ὁ, genus ca mi, seu arundinis tenuis et gracilis: ita appel tum a φράγμα, sepes, quia circa sepes nascit *Plin.* 32, 10, 52. Phragmitis radix recens tusa xatis medetur.

PHRĂSIS, is, f. φράσις, dictio, stilus, elocut genus elegans et ornatum loquendi: a φράζω, co, loquor. A *Quint.* 8, 1. dicitur Latine elo tio, et 10, 1. corpus eloquentiae. Macer, *inq* et Lucretius legendi quidem, sed non ut phrasi idest corpus eloquentiae faciant. *Sen. Contr. prooe* 3. de Albucio: Splendor orationis, quantus nes an in ullo alio fuerit: non lexis magna, sed phras

PHRĔNĒSIS, is, f. φρένησις, insania, furor: φρὴν, φρενὸς, mens. *Sen. Ira* 1, 13. Dic et ph nesin, et insaniam viribus necessariam, quia sa validiores furor reddit. *Juven.* 14, 136. Cum fu haud dubius, cum sit manifesta phrenesis. *S Sam.* 7, 90. et *Prud. Hamart.* 125. secundam c ripuere: qua in re imitandi non sunt.

PHRĔNĒTĬCUS, a, um, adj. φρενητικὸς, phrenesi laborat. *Cic. Div.* 1, 38. Ego autem ha scio, an nec cardiacis hoc tribuendum sit, phreneticis. *Mart.* 11, 28. Invasit medicus Nas phreneticus Eucli, etc. *Varr.* ap. *Non.* 1, 2 ventos vocat phreneticos Septentrionum filios.

PHRĔNĪTĬCUS, a, um, adj. φρενιτικὸς, phre tide laborans. *Cels.* 3, 18. Ex phreniticis alii lares, alii tristes sunt. Adde *Coel. Aurel. Ac praef.*

PHRĔNĪTIS, ĭtĭdis, f. φρενῖτις, phrenesis, m bus, in quo febris cum insania. *Cels.* 3, 18. Ph nitis tum demum est, cum continua dementia e incipit; aut cum aeger, quamvis adhuc sapiat, men quasdam vanas imagines accipit: perfecta e ubi mens illis imaginibus addicta est.

PHRĔNĪTIZO, as, n. 1. φρενιτίζω, phrenesi boro. *Coel. Aurel. Acut. praef.* Phrenitizandi ca sas dicere.

PHRIXĒUS (melius quam *Phryxeus*), a, u adj. Φρίξειος, ad Phrixum pertinens. *Ov. Her.* 104. Aurea Phrixeae terga revellit ovis. *Id. M* 7, 7. Phrixeaque vellera poscunt. *Mart.* 14, 2 Mollia Phrixei secuisti colla mariti, *h. e.* arie cujuscumque, synecdoche. *Id.* 10, 51. Sidera ja Tyrius Phrixei respicit agni Taurus, *h. e.* Ariet signi coelestis. *Ov. Fast.* 4, 278. Longaque Ph xeae stagna sororis adit, *h. e.* Hellespontum, q *Lucano* est 6, 56. Phrixeus pontus; *Sen. Herc. O* 776. Phrixeum mare; *Stat. Th.* 6, 542. aequ *Val. Fl.* 1, 391. Phrixei Colchi, *h. e.* ubi Phrix habitavit, et mortuus est. ¶ *Phrixeum mare* inte

um ponitur pro Aegaeo, per synecdochen, quia
ellespontus Aegaei pars est. *Sen. Agam.* 564.
t Isthmon, arcto qui recurvatus solo, Ionia jun-
maria Phrixeis vetat.
PHRIXUS (melius quam *Phryxus*) i, m. Φρίξος,
ius Athamantis et Nepheles, qui cum ab Ino no-
erca ad necem quaereretur, una cum Helle so-
ore profugit, accepto a matre ariete velleris au-
ei, in quem conscendentes mare transmitterent.
um itaque ad fretum Aegaei maris pervenissent,
Ielle exterrita decidit, et mersa est, Hellespon-
oque nomen dedit. Phrixus incolumis in Colchi-
em pervenit, ad regem Aeeten, ubi ariete macta-
o, aureum vellus Jovi, vel Marti sacravit: quod
ostea Iason cum Argonautis ope Medeae inde ab-
ulit. Aries inter sidera translatus est. V. ARIES.
hrixus, accepta in uxorem Chalciope Aeetae filia,
Iedeae sorore, plures filios genuit: demum ab so-
ero, metu ne regno pelleretur, interfectus est.
yg. fab. 2. et 3. etc. *Ov. Her.* 18, 143. Invideo
hrixo, quem per freta tristia tutum Aurea lani-
ero vellere vexit ovis. (V. *eund. Fast.* 3, 853.
sqq.) *Stat. Ach.* 1, 28. Phrixi litora, *h. e.*
ellesponti; et *ib.* 409. Phrixi qua semita jungi
uropamque, Asiamque vetat.
[PHRŌNĒSIS, is, f. φρόνησις, prudentia. Hoc
mine appellatur mater Philologiae ap. *Capell.* 2,
. Verum secretum cubiculi repente Phronesis ma-
r irrumpit; et p. 28. At cingulum, quo pectus
necteret, sibi prudens mater exsolvit: et, ne
ilologia ipsius Phronesis careret ornatibus, ejus
ctori, quo verius comeretur, apposuit. *F.*]
PHRŌNĒSĬUM, ii, f. φρονήσιον, dimin. Grae-
m, nomen meretricis in Truculento *Plauti. Id.*
1, 1, 58. Nam mihi haec meretrix, quae hic
bet, Phronesium, suum nomen omne ex pectore
movit meo, Phronesium: (nam phronesis est
pientia.)
[PHRŌNĬMUS, i, m. et Phronime, es, f. φρό-
ιος, η, prudens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.*
6, 8. Flaviae Phronime T. Flavius Phronimus
atri pientissimae. *F.*]
[PHRONTIS, ĭdis, f. φροντὶς, cura. Est nomen
rv. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1186, 7. Phrontis mater.
ia ap. *Fabrett.* p. 308. *n.* 311. Phrontidi conjugi
zelus conser. fecit. *F.*]
[PHRYGĂNĪON, ii, n. animal quoddam, quod
ignorare *Plin.* 30, 11, 30. fatetur, cum tamen
nedio esse quartanis febribus ex Chrysippo com-
moret. Fortasse nomen habuit a φρύγανον, vir-
ltum, vel ab ejus diminutivo φρυγάνιον, parvum
gultum. *F.*]
PHRYGES, um, m. plur. populi Phrygiae. *Val.*
7, 635. Qualis ubi attonitos moestae Phrygas
nua matris Ira, vel exsectos lacerat Bellona co-
tos. ℙ Barbari, ac servili ingenio esse ferun-
, solisque verberibus in officio contineri. Hinc
agium, *Phryx plagis melior fieri solet*, in eos,
non monitis, nec pudore, sed verberibus tan-
n emendantur. *Cic. Fl.* 27. Utrum igitur no-
um est, an vestrum hoc proverbium, Phrygem
gis fieri solere meliorem? ℙ Pastores erant.
. *Div.* 1, 41. ℙ Avibus, et earum significatio-
us obtemperabant. *Id. ib* 42. ℙ Populi Phry-
e minoris, idest Trojani, innumeris acceptis ca-
itatibus ob Helenae raptum, vix decimo de-
m anno de ea restituenda consultare coeperunt,
m si statim reposcenti Menelao reddidissent, iis
umnis sese subduxissent. Hinc proverb.: *Sero*
iunt Phryges, quod est in tragoedia Livii An-
nici, quae inscribitur *Equus Trojanus*, in eos,
s sero poenitet male, vel stulte factorum. *Cic.*
m. 7, 16. In Equo Trojano scis esse in extre-
, Sero sapiunt. ℙ In singul. num. V. PHRYX.
PHRYGĬĂ, ae, f. Φρυγία, regio Asiae minoris,
dicta a Phryge fl., qui eam a Caria dividit,
a Phrygia filia Cecropis, vel a Phrygio, sive
ygio oppido Macedoniae, unde colonos profectos
nt in Phrygiam. Duplex est, magna seu ma-
, et parva seu minor. Phrygia magna est re-
ampla in mediterraneis, Galatiae, Pamphyliae,
diae, Cariaeque confinis. Minor est regio inter
diam, Phrygiam magnam, et Cariam. Etiam
as a Phrygibus occupata Phrygia minor dici
pit. *Plin.* 5, 32, 40. et *Liv.* 37, 56.
PHRYGĬĀNUS, a, um, adj. Phrygionum opera
fectus, ut Phrygianae vestes, idest acu pictae,
filis aureis decorae. *Plin.* 8, 48, 74. Togas ra-
, Phrygianasque Divi Augusti novissimis tem-
ibus coepisse, scribit *Fenestella.* (*Hard.* leg.
quibusdam MSS. *Phryxianas*, et exponit ex
rneb. vestes villosas et crispas ad similitudinem
yxei velleris.) *Sen. Ben.* 1, 3. de Gratiis: In-
iam alium poetam, apud quem praecingantur,
spissis auro Phrygianis prodeant. [*Virg. A.* 3,
picturatas auri subtemine vestes vocat. *F.*]
PHRYGĬCUS, a, um, adj. Phrygius. *Val. Max.*
5, 2. Qui Matrem Idaeam Phrygicis sedibus
nostras aras focosque migrantem excepit. [*Sed
Torrent. habet *Phrygiis. B. A.*]
PHRYGĬO, nis, m. φρύγιος, qui acu pingit, vel
vestes auro intexit: a *Phrygibus*, qui artificio
es acu pingendi nobiles erant, atque adeo artem hanc invenisse existimantur, ut auctor est *Serv.* ad *A.* 3, 484. et *ib.* 9, 614. et *Plin.* 8, 48, 74. his verbis: Acu facere Idaei Phryges invenerunt: ideoque Phrygiones appellati sunt. *Hard.* ex MSS. omnibus legit: *ideoque Phrygioniae appellatae sunt*, subaudi *vestes. Titin.* ap. *Non.* 1, 10. Phrygio fui primo, beneque id opus scivi: reliqui acus, aciasque hero atque herae nostrae. *Varr. ib.* ex lectione *Scal.* Phrygio qui pulvinar poterat pingere, soliar laevigabat. *Pl. Aul.* 3, 5, 34. Stat fullo, Phrygio, aurifex, lanarius. *Id. Men.* 2, 3, 72. Pallam illam ad Phrygionem ut deferas, ut reconcinnetur, atque ut opera addantur, quae volo. V. BARBARICARII.

PHRYGĬONĬUS, a, um, adj. V. v. praec.

[PHRYGISCUS, a, um, adj. ad Phryges pertinens. *Veg. Vet.* 4, 6. Tertio loco Phrygisci (*equi*) non minus velocitate, quam continuatione cursus invicti. Hinc est, quod ait *Plin.* 7, 56, 57. *med.* Bigas primas junxit Phrygum natio. *F.*]

PHRYGĬUS, a, um, adj. Φρύγιος, ad Phrygiam pertinens: et saepissime de Phrygia minore, ac Trojanis intelligitur. *Cic. Rosc. Am.* 32. Multos caesos ad Servilium lacum vidimus: quis ibi non est vulneratus ferro Phrygio? *h. e.* servorum Phrygum, quibus Sulla usus est in occidendis una die multis millibus civium Rom., ut est ap. *Sen. Prov. Stat. Th.* 3, 1, 548. Phrygius venator, *h. e.* Ganymedes; et *Silv.* 5, 1, 57. raptor. *Virg. G.* 4, 41. Phrygia Ida. *Id. A.* 2, 68. agmina; et *ib.* 7, 358. Phrygii hymenaei, *h. e.* Aeneae cum Lavinia. *Id. ib.* 1, 385. Phrygium aequor; et *ib.* 622. Phrygius Simois; et *ib.* 7, 363. pastor, *h. e.* Paris; et *ib.* 12, 75. tyrannus, *h. e.* Aeneas. *Val. Fl.* 5, 695. et 2, 417. minister, *h. e.* Ganymedes pincerna Jovis. *Id.* 3, 512. Phrygia monstra, *h. e.* marinum monstrum a Neptuno immissum in Laomedontem, et ab Hercule occisum. V. HESIONE. *Prop.* 1, 2, 19. Phrygius maritus, *h. e.* Pelops filius Tantali regis Phrygiae. *Stat. Th.* 5, 752. Phrygii anni, *h. e.* Priami vel Tithoni. *Ov. Met.* 13, 337. Phrygia Minerva, *h. e.* Palladium, quod Trojae olim servabatur. *Lucan.* 9, 44. Phrygius magister, *h. e.* Palinurus classis Aeneae primus gubernator. *Sen. Herc. Oet.* 1077. senex, *h. e.* Tantalus Phrygiae rex. Sed *Ov. Pont.* 4, 16, 18. est Antenor. *Id. Met.* 13, 721. vates, *h. e.* Helenus Trojanus rex Epiri. *Stat. Silv.* 5, 3, 87. silex. Phrygium silicem *Domitius* putat esse Hecubam: sed haec in canem versa est. Videndum ergo, quid *Statius* ibi significet: num Palladium, quod furto ablatum ab Ulysse Trojae exitium fuit? num saxa, quae Neptunus, Apollo, Hercules struendis Trojae moenibus congessere? num lapidem, in quem versa dicitur Niobe in Sipylo monte Lydiae in confinio Phrygiae magnae? Hoc verius puto. V. NIOBE. ℙ Saepe de iis dicitur, quae ad Matrem Deum Magnam Idaeam pertinent, quia in Ida Phrygiae monte praecipue sacra ejus colebantur. *Virg. A.* 7, 139. Phrygia mater; et *ib.* 10, 157. Phrygii leones, *h. e.* qui ejus currum trahunt. *Ov. Pont.* 1, 1, 45. Phrygium buxum, *h. e.* tibia, cujus plurimus usus in sacris Matris Deum. Sic ap. *Sil.* 11, 432. et *Colum.* 10, 258. Phrygia lotos. *Lucan.* 9, 288. Phrygium aes, *h. e.* cymbala, quae in iisdem sacris pulsabantur. *Stat. Th.* 12, 224. Nocte velut Phrygia, cum lamentata resultant Dindyma etc., *h. e.* qua Phrygii sacra Cybeles celebrabant. ℙ *Phrygii modi* erant genus musices vehemens et concitatum, quo audientes in furorem accendebantur: adhibebanturque in sacris Matris Deum, in quibus se cultris vulnerabant. *Quint.* 1, 10. *med.* Tibicen, qui sacrificanti Phrygium cecinerat, acto illo in insaniam, et per praecipitia delato, accusatur, quod causa mortis exstiterit. V. LYDIUS. *Ov. Ib.* 456. Attonitusque seces, ut quos Cybeleia mater Incitat, ad Phrygios vilia membra modos. Adde *Tibull.* 1, 4, 64., *Propert.* 2, 18, 15., *Juven.* 2, 115. et *Mart.* 11, 84. De tibiis Phrygiis V. in SARRANUS. ℙ *Phrygium marmor*, puniceum et maculosum, in magno pretio habitum fuit, Synnadicum etiam, quia circa Synnadem majoris Phrygiae urbem, effodiebatur, et Mygdonium dictum. *Tibull.* 3, 3, 13. domus Phrygiis innixa columnis. *Stat. Silv.* 2, 2, 87. Synnade quod moesta Phrygiae fodere secures Per Cybeles lugentis agros. Adde *Hor. Od.* 3, 1, 41. et *Mart.* 6, 42. et 9, 76. ℙ *Phrygius lapis* gentis nomen habet. Est autem gleba pumicosa: uritur ante vino perfusus, flaturque follibus, donec rubescat, ac rursus vino dulci exstinguitur, et hoc ternis vicibus: tingendis vestibus tantum utilis. *Plin.* 36, 19, 36. ℙ *Phrygiae vestes* Phrygum arte acu pictae, ut in PHRYGIO dictum est. *Virg. A.* 3, 483. Fert picturatas auri subtemine vestes, Et Phrygiam Ascanio chlamydem. *Ov. Met.* 6, 166. de Niobe: Vestibus intexto Phrygiis spectabilis auro. ℙ *Phrygiae, arum*, mulieres e Phrygia. *Virg. A.* 9, 617. O vere Phrygiae, neque enim Phryges; et *ib.* 6, 517. euantes Orgia circum Ducebat Phrygias. Ap. *Pl.* est *Phrygia* nomen ancillae, *Aul.* 2, 5, 7. ℙ *Phrygius, ii*, amnis, qui et Phryx. *Liv.* 37, 37. *f.* V. PHRYX.

*PHRYLUS, i, m. insignis pictor, qui nonagesima Olympiade vixit. *Plin.* 35, 9. *B. A.*

PHRYNE, es, f. Φρύνη, quae et Mnesarete, mulier Thespia nobilis Athenis et pulchritudine et quaestu meretricio. Illa adeo valuit, ut in judicium capitis adducta, gravissimorum criminum delatione, ostenso judicibus ejus pectore ab Hyperide oratore, tanquam Veneris sacerdos dimitteretur. Haec tantas divitias confecit, ut Thebas ab Alexandro excisas de sua pecunia refecturam se polliceretur, si permitteretur adscribere, Ἀλέξανδρος μὲν κατέσκαψεν, ἀνέστησε δὲ Φρύνη ἡ ἑταίρα. *Propert.* 2, 5, 5. Nec quae delatas potuit componere Thebas, Phryne, tam multis facta beata viris. Meminit et *Quint.* 2, 15. et *Val. Max.* 4, 3. *extr.* V. *Athen.* 13, 6. etc. ℙ Ap. *Hor. Ep.* 14, 16. nomen Romani scorti est. [Ap. *Tibull.* 2, 7, 27. nomen lenae cujusdam Romanae. *F.* *al. 2, 6, 45.]

PHRYNĬON, ii, n. φρύνιον, herba, quae et posterior dicitur, et neuras, large fruticans, spinis retorrida, lanugine spissa, foliis parvis, rotundis, ramulis longis, mollibus, lentis, tenuibus, flore longo herbacei coloris: seminis nulli usus, sed gustu acuto et odorato. Invenitur in aquosis collibus. Radices habet duas aut tres binum cubitorum in altitudine, nervosas, candidas, firmas. Nomen habet a φρῦνος, rubeta, quia contra hujus venenum auxilio est. *Plin.* 27, 12, 97. et 25, 10, 76.

*PHRYNON, onis, m. statuarius celebris, de quo *Plin.* 34, 8. *B. A.*

PHRYX, ygis, adj. m. et f. Φρὺξ, qui est e Phrygia, Phrygius. *Phaedr. prooem.* 3, 52. Si Phryx Aesopus potuit, etc. *Prop.* 4, 1, 2. maxima Roma Ante Phrygem Aeneam collis et herba fuit. *Ov. Fast.* 4, 274. Phryx pius, *h. e.* pius Aeneas. *Juven.* 6, 584. augur. V. PHRYGES. *Stat. Th.* 1, 709. Tu Phryga submittis citharae, *h. e.* Marsyam Phrygium. *Id. Achill.* 2, 345. Ille Phrygas lucos, matris penetralia caedit Turrigerae. *Claud. in Eutr.* 2, 154. Phryx ager. *Plin.* 36, 15, 24. *n.* 1. Basilica columnis e Phrygibus mirabilis. *Mart.* 11, 4. Sacra, Laresque Phrygum. *Id.* 9, 37. Phryx puer, *h. e.* Ganymedes. Sic 10, 19. avemque regis, Raptum quae Phryga pertulit Tonanti. ℙ De ministris, seu Gallis Cybeles, *Id.* 8, 46. Te Cybele secum vellet habere Phrygem. *Prop.* 2, 18, 16. Et Phrygis insanos caeditur ad numeros. *Virg. A.* 12, 98. da sternere corpus Semiviri Phrygis, *h. e.* Aeneae, per convicium. ℙ Est etiam *Phryx* fluvius Phrygiae minoris, qui eam a Caria dividit, et utrique Phrygiae nomen dedit. *Plin.* 5, 29, 31. V. PHRYGIUS. ℙ De populis Phrygiae V. PHRYGES.

PHRYXĒUS. V. PHRIXEUS.

PHRYXĬĀNUS. V. PHRYGIANUS.

PHRYXŌNĬDES Nymphas ex Euhemero poeta memorat *Colum.* 9, 2. tanquam primas apum nutrices.

PHRYXUS. V. PHRIXUS.

[PHTHAS, a, m. Φθὰς, nomen Aegyptium Vulcani, ab Aegyptiis praecipue culti. Hinc Ptolemaeus Epiphanes rex Aegypti in *Inscr. Rosett.* quinquies dicitur ἠγαπημένος ὑπὸ τοῦ Φθά. *Cic. N. D.* 3, 22. Secundus Vulcanus Nilo natus, Phthas, ut Aegyptii appellant, quem custodem esse Aegypti volunt. *Jo: Lydus de mensib.* p. 105. Δεύτερος Ἥφαιστος Νείλου παῖς, ὃν Αἰγύπτιοι καλοῦσι Φθάν. *F.*]

*PHTHEMPHU, nomi nomen in Aegypto, in Delta. *Plin.* 5, 9. ℙ *Ptolemaeo* est Φθεμβοῦθι. *B. A.*

PHTHĪĂ, ae. }
PHTHĪAS ădis. } V. PHTHIUS.

PHTHĪŌTĂ et Phthiotes, ae, m. Φθιώτης, qui est ex Phthia, vel Phthiotide. *Cic. Tusc.* 1, 10. Pherecratem quendam Phthiotam senem disserentem inducit. *Plin.* 4, 7, 14. Phthiotae nominantur Dorida incolentes. Adde *Liv.* 36, 15.

PHTHĪŌTĬCUS, a, um, adj. Φθιωτικὸς, ad Phthiam, vel Phthiotidem pertinens: et pro Thessalico poetica libertate ponitur. *Catull.* 64, 35. linquunt Phthiotica Tempe. *Liv.* 33, 3. *med.* Phthioticus ager.

PHTHĪŌTIS, idis, f. Φθιῶτις, regio Graeciae prope Thessaliam, vel pars Thessaliae meridionalis. *Plin.* 4, 8, 15., *Mela* 2, 3.

PHTHĪRĬĀSIS, i, f. φθειρίασις, morbus pedicularis, quo, corrupto sanguine, nascuntur in homine animalia exesura corpus, ut *Plin.* loquitur 26, 13, 86., ubi tradit, eo Sullam dictatorem consumptum fuisse. *Id. ib.* Phthiriasi resistitur uvae taminiae succo. *Id.* 20, 6, 23. Allium phthiriases et porrigines compescit. *Id.* 25, 5, 26. Elleboro phthiriasis emendatur. *Id.* 24, 10, 47. Lacrima hederae psilotrum est, phthiriasimque tollit. Adde *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 75. *extr.* V. PEDICULARIS. ℙ *Cels.* 6, 6. *n.* 15. φθειρίασιν vocat, cum inter pilos palpebrarum pediculi nascuntur.

PHTHĪRŎPHĂGI, orum, m. plur. Φθειροφάγοι, gens Sarmatiae Asianae ad Pontum Euxinum, ita dicti a sordibus et squalore, ut *Strabo* docet *l.* 11., quasi semper sint pediculis obsiti, iisque vescan-

tur. Meminere etiam *Plin.* 6, 4, 4. et *Mela* 1, 19. *med.*

PHTHIROPHŎROS, i, f. φθειροφόρος, genus piceae nucleos ferentis: a φθεὶρ, nucleus, et φέρω, gigno. *Plin.* 16, 10, 19. [*Pinus orientalis, *L.*]

PHTHISĬCUS, a, um, adj. φθισικός, phthisi laborans. *Vitr.* 2, 9. *f.* Resina, quae medetur phthisicis. *Plin.* 20, 6, 21. Sanguinem vero excreantibus, et phthisicis succus prodest. Adde 24, 16, 19. et 28, 17, 67. et al. *Scrib. Comp.* 186. Minutatimque per tabem, quasi phthisici, consumuntur. [*Mart.* 11, 21. Phthisicus cinaedus. *F.*]

PHTHĬSIS, is, f. φθίσις, tabes, morbus totius corporis, quo ex pulmonum vitio macies cum febri, tussi et sputo purulento totum corpus paulatim extenuat et consumit: a φθίω, corrumpo. *Sen. ep.* 91. *med.* Invadit temperantissimos morbus, validissimos phthisis. *Id. ep.* 75. *med.* Distillatio una, nec adhuc in morem adducta, tussim facit: assidua et vetus phthisim. *Colum.* 6, 14. de morbis boum: Est etiam illa gravis pernicies, cum pulmones exulcerantur, inde tussis, et macies, et ad ultimum phthisis invadit. *Juven.* 13, 95. Et phthisis, et vomicae putres, et dimidium crus, etc. *Plin.* 26, 7, 21. Peculiariter pulmonibus, et quos ab his phthisis tentat, radix herbae consiliginis medetur. *Id.* 19, 5, 26. *n.* 4. Phthisim cordi intus inhaerentem depellere. *Id.* 20, 6, 23. Phthisim extenuat allium. *Id.* 31, 6, 33. Phthisi affectus.

PHTHISISCENS, entis, part. ab inus. *phthisisco*, phthisicus fieri incipiens. *Sidon. ep.* 5, 14. Jecorosis, ac phthisiscentibus medicabilis piscina.

PHTHIRĀRUS, i, m. nomen piscis nostris temporibus incogniti. *Plin.* 32, 11, 53.

PHTHĬUS, a, um, adj. Φθῖος, ad Phthiam pertinens, quae est urbs Phthiotidis, seu Thessaliae, Achillis natalibus nobilis. *Virg. A.* 1, 288. Cum domus Assaraci Phthiam, clarasque Mycenas Servitio premet. *Hor. Od.* 4, 6, 3. Trojae prope victor altae Phthius Achilles. *Prop.* 2, 10, 38. Phthii busta cruenta viri, *h. e.* Achillis. *Ov. Amor.* 2, 17, 17. Phthius rex, *h. e.* Peleus Achillis pater. *Id. Her.* 7, 165. Non ego sum Phthia, magnisve oriunda Mycenis. Alii leg. *Phthias*, Φθιάς, άδος, ex Phthia urbe. Dido enim hic loquitur.

PHTHONGUS, i, m. φθόγγος, sonus: a φθέγγομαι, vocem edo, sono. In musica est sonus, et vox unius tenoris, quae a proximo uno integro, aut dimidio intervallo distinguitur. Item plurium sonorum conformatio, vel gravis et lenta, vel acuta et incitata, vel inter has media, qua ratione Pythagoras ap. *Plin.* 2, 22, 20. planetarum motus explicabat, et Saturnum dicebat Dorio moveri phthongo, Jovem Phrygio, etc. V. LYDIUS. ℙ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 225. *n.* 600. C. Maecenas Pthongus. Ita pro *Phthongus*. *F.*]

PHTHORĬUS, a, um, adj. φθόριος, corrumpendi, seu exstinguendi vim habens: a φθορά, pernicies. *Plin.* 14, 16, 19. *n.* 6. Hoc vinum phthorium vocant, quoniam facit abortus.

*PHTHURIS, opp. Aethiopiae. *Plin.* 6, 29. ubi accusativum *Phthurin* habes. ℙ Φθοῦρι est *Ptolemaeo*. *B. A.*

PHU, n. indecl. φοῦ, nardus Cretica, quae et agria nardus dicitur, herba folio olusatri, caule cubitali, geniculato, in purpura albicante, radice obliqua villosaque, et imitante avium pedes. *Plin.* 12, 12, 26. et *Scrib. Comp.* 176. et 177. [*Silthorp descripsit sub nomine *Valerianae Dioscoridis*.] ℙ Est etiam interjectio malum odorem aspernantis. *Pl. Ps.* 5, 2, 5. Phu! in malam crucem. Alii leg. *phui*, alii *fu*, eodem sensu. Dicitur et *fi*. V. *Charis.* 2, 213. et *Prisc.* 15, 1024. V. FI et FUE.

PHY, interjectio mirantis, teste *Donato* ad illud *Ter. Ad.* 3, 3, 59. Phy! domi habuit, unde disceret. *Prisc.* 15, 1024. recenset inter eas, quas vocat illitteratorum sonituum imitationes, ut *haha*, *heu*, *ohe*, *au*, etc. V. FI et FUE.

*PHYACES, ae, m. nomen fortasse Getici regis vel ducis. *Ov. Pont.* 4, 10, 23. Nec vincet saevum Cyclops feritate Phyacen. *B. A.*

*PHYCARI, orum, populi Asiae ulterioris, circa Caucasum montem. *Plin.* 37, 8. Nascitur post aversa Indiae, apud incolas Caucasi montis Phycaros. *B. A.*

PHYCIS, idis, f. φυκὶς, piscis verno tempore varii coloris, reliquis anni partibus candidus. *Plin.* 9, 26, 42. Est a φυκίον, alga, quia in ea nidificat. [*Sunt qui eum piscem intell., quem nos dicimus *Pricke* vel *Neunauge*, Petromyzon fluviatilis, *L.*]

PHYCĪTIS, idis, f. φυκῖτις, gemma algae colorem referens: a φυκίον, alga. *Plin.* 37, 10, 66.

PHYCOS, i, n. φῦκος, frutex marinus, idem ac fucus, folio lato, colore viridi, nascens in vadis haud procul litore. Aliud genus capillaceo folio simile foeniculo, in saxis nascens: tertium gramini simile, radice geniculata et caule qualiter calami. *Plin.* 13, 25, 48.

*PHYCUS, untis, Φυκοῦς, Cyrenarum promontorium, ut scribit *Plin.* 4, 12. V. et 5, 5. *Mela* 1, 7. *Lucan.* 9, 40. Tunc ausum classi praecludere portus Impulit, ac saevas meritum Phycunta rapinas Sparsit. *B. A.*

*PHYGELA, ae, f. Ioniae opp. *Mela* 1, 17. *Plin.* 5, 29. ℙ *Pygela* est *Liv.* 37, 11. Πύγελα *Straboni* et *Steph. Byz.* *B. A.*

PHYLĂCA, ae, f. φυλακή, carcer: item locus in aedibus urbanis, in quo vincti custodiuntur servi. Vox Graeca, a φυλάττω, custodio. *Pl. Capt.* 3, 5, 93. Illic abductus est recta in phylacam, ut dignus est.

*PHYLACAEI, orum, incolae Phylacarum. Fuit autem Phylacae, Φυλακαὶ, Macedoniae opp., in Pieria. *Plin.* 4, 10. *B. A.*

PHYLĂCE, es, f. opp. Thessaliae, al. Magnesiae, in Epiri, seu Molossidis, quae Epiri regio est, confinio, conditum a Phylaco Dejonis filio, ubi Protesilaus regnavit. *Plin.* 4, 9, 16.

PHYLĂCEIS, idis, f. Φυλακηΐς, quae est ex Phylace urbe Thessaliae. *Ov. Her.* 13, 35. Conveniunt matres Phylaceides, et mihi clamant: Indue regales, Laodamia, sinus. Alii leg. *Phylleides* a Phyllo itidem Thessaliae oppido (quam *pecorosam* vocat *Stat. Th.* 4, 45.), teste *Steph. de Urbib.* et *Strab. l.* 9. ℙ Ap. *Stat. Silv.* 5, 3, 273. Phylaceis est Laodamia.

PHYLĂCEIUS, a, um, adj. ad Phylacen urbem spectans. *Ov. Trist.* 5, 14, 39. Ut vivat fama conjux Philaceia: *id est* Laodamia uxor Protesilai.

PHYLĂCIDES, ae, m. Φυλακίδης, Protesilaus a Phylace urbe Thessaliae, vel a Phylaco Iphicli patre, avo suo. *Ov. A. Am.* 2, 356. Phylacides aberat, Laodamia, tuus; et *ib.* 3, 17. Respice Phylaciden, et quae comes isse marito Fertur. *Claud. Laud. Ser.* 150. Laodamia sequens remeantem rursus ad umbras Phylaciden. Adde *Prop.* 1, 19, 7. ℙ Quod in his prima syllaba producitur, quae natura est brevis, vel metrica necessitate fit, vel, quod multi faciunt, *Phyllacides* scribendum est.

PHYLĂCISTA, ae, m. φυλακιστής, carceris custos: a φυλάττω, custodio. *Pl. Aul.* 3, 5, 44. Trecenti cum stant phylacistae in atriis. Ubi translate intelligit importunos creditores, qui non minus custodiunt debitores suos, quam custos carcere detentos.

[PHYLĂCĬUM, ii, f. φυλάκιον, custodiola, dimin. a φυλακή, custodia. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1592, 11. Oppidia Ɔ. L. Philacium. *F.*]

PHYLACTĒRIUM, ii, n. φυλακτήριον, amuletum. Apud Hebraeos erat membrana continens verba Decalogi, quam complicatam et ligatam gestabant in fronte, et in brachio sinistro, ut viderentur legem Dei semper habere ante oculos, et diligenter custodire, qua de re *Hieron.* in *Matth.* 4, 23, 5. ℙ Pro amuleto quocumque. *Marc. Empir.* 8. ad epiphor. et lippitud. etc. Dolorem oculorum ut non patiaris etc. de tribus cerasis lapillos pertundes, et lino inserto pro phylacterio uteris. ℙ [Item pro torque, seu tesseris torqui adnexis, quas palaestritae et gladiatores pro victoriarum numero ex collo suspensas ferebant. V. SPECTATUS. *Vet. Schol.* ad *Juven.* 3, 68. Et est sensus: En tibi, o Romule, rustici tui in omnem diffundi luxum jam didicerunt, et palaestris frui, et phylacteriis. Nam et niceteria phylacteria sunt, quae ob victoriam fiebant, et de collo pendentia gestabantur. Alii mendose leg. *syllacteriis* et *syllactaria* pro *fylacteriis* et *fylacteria*, mutata scilicet Graecorum littera φ in Latinorum *f*, ut *fama* pro Dorico φάμα. V. *Ducang. Gloss. med.* et *inf. Lat.* in *Filaterium*. *F.*]

PHYLARCHUS, i, m. φύλαρχος, tribunus, vel tribuum princeps, regulus, dynasta: a φυλή, tribus, et ἄρχων, princeps. *Cic. Fam.* 15, 1. Jamblichus phylarchus Arabum. *Ammian.* 24, 2. Malechus phylarchus Saracenorum Assanitarum. *Sex. Ruf. Brev.* 14. Phylarchi Saracenorum in Osroene superati cessere.

[PHYLAX, ăcis, m. φύλαξ, vigil, excubitor. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 9. *n.* 100. Faustus Liviae Aug. Lib. phylax. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 930, 7. Sex. Classidius Phylax. *F.*]

*PHYLE, es, f. Φυλή, castellum Atticae. *Nep. Thras.* 2. *Just.* 5, 9. V. *Meurs. de pop. Att.* p. 144. ℙ Item insula maris Aegaei. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

PHYLLĂCIDES. V. PHYLACIDES.

[PHYLLANTHES, is, n. φυλλανθές, herba ex genere aculeatarum, sed mitioribus aculeis, ab radice tantum foliata, ap. *Plin.* 21, 16, 59. Est a φύλλον, folium, et ἄνθος, flos. *F.*]

PHYLLĒIS, idis, f. Φυλληΐς, ad Phylluntem Thessaliae opp. pertinens, ut Phylleides matres, *Ov. Her.* 13, 35. h. e. Thessalicae.

PHYLLĒIUS, a, um, adj. Φυλλήϊος, ad Phylluntem Thessaliae oppidum pertinens. *Ov. Met.* 12, 479. Nudaque Phyllei juvenis ferit ora sarissa, *h. e.* Caenei. Alii leg. *Pellaei*.

PHYLLIS, idis, f. Φυλλὶς, filia Lycurgi regis Thracum, quae Demophoontem Thesei filium regem Atheniensium ex Trojano bello redeuntem hospitio lectoque excepit, accepta prius ab eo fide, ut domi compositis rebus, illam uxorem duceret. Profectus itaque Demophoon cum ultra statutum tempus, variis districtus negotiis, in patria detineretur, Phyllis et amoris impatientia, et doloris i[…] pulsu, quod se spretam esse crederet, laqueo vita[m] finivit, et conversa est in arborem amygdalum […] ne foliis. Postea reversus Demophoon, cognita […] ejus amplexus est truncum, qui velut sponsi sen[…] ret adventum, folia emisit. Unde etiam *phylla* su[…] dicta a Phyllide, quae ante *petala* dicebantur. A[…] qui dicunt, Phyllidem, cum se vellet in mare de[…] cere, Deorum miseratione in amygdalum esse co[n]versam. Haec *Serv.* ad illud *Ecl.* 5, 10. si qu[…] aut Phyllidis ignes, etc. Adde *Hyg. fab.* 59 et 2[…] *Ov. Her.* 2, 98. Phylli, face exspectes Demopho[on]ta tuum; et *ib.* 105. Utque tibi excidimus, null[…] puto Phyllida nosti. *Pers.* 1, 34. Phyllidas, H[y]psipylas, vatum, et plorabile si quid Eliquat, e[…] *Cremutius* auctor est nusquam virere arborem, […] qua Phyllis se suspenderit. Ita *Plin.* 16, 26, […] ℙ De quacumque puella. *Virg. Ecl.* 3, 78. Phyl[…] da amo ante alias: nam me discedere flevit, e[…] Adde *Hor. Od.* 4, 11, 3. et *Mart.* 10, 81. et 12, […] etc. ℙ De arbore amygdali. *Pall. de insit.* 1[…] Phyllis odoratos primaevis floribus artus Disci[…] pruni cortice fixa tegit. Adde *ib.* 61 et 97. […] [*Phyllis* fuit etiam nutrix Domitiani Aug., qu[…] cadaver ejus populari sandapila per vespillones […] portatum in suburbano suo Latina via funera[vit.] *Suet. Dom.* 17. *F.*]

*PHYLLĪUS, i, m. Boeotius, Cygnum Hyr[…] filium dilexit. *Ov. Met.* 7, 372. *B. A.*

[PHYLLŎDŎCE, es, f. Nympha marina, Ner[ei] Doridisque filia. *Virg. G.* 4, 336., *Macr. Sat.* […] 17. et *Hyg. fab. praef.* *F.*]

PHYLLON, i, n. φύλλον, a Graecis vocatur h[…] ha in saxosis montibus, mas, et femina: haec n[…] gis herbacei coloris, caule tenui, radice parva, […] mine rotundo, papaveris simili: mas semine tant[…] differens, quod est incipientis olivae. Haec *Pl*[in.] 27, 12, 190. ℙ Alia est, quae et leucacantha, […] ischias, et polygonaton dicitur, radice cyperi. […] 22, 16, 16.

*PHYLLOS, i, f. regio Arcadiae. *Stat. Th*[eb.] 4, 45. Pecorosaque Phyllos. *B. A.*

PHYMA, ătis, n. φῦμα, tuberculum furunc[ulo] simile, sed rotundius, et planius, saepe etiam n[…] jus. *Cels.* 5, 28. *n.* 9., ubi plura de eo. Adde […] 18. *n.* 23 et 33. Est autem a φύω, nascor, quia […] ex iis, quae sponte enascuntur, sine externa cau[sa.]

PHYNON, onis, m. φύνων, nomen est colly[rii] cujus conficiendi rationem tradit *Cels.* 6, 6. *n.* […] [At *Targa* reposuit ex MS. *chiron*, ita fortasse […] pellatum a Chirone Centauro. *F.*]

PHYRĀMA, ătis, n. φύραμα, lacrymae genus, […] metopio arbore stillans, pingue et resinosum. *P*[lin.] 12, 23, 49. Est autem a φυράομαι, misceo, et p[…] prie mixturam significat, quia cum in terram de[…] dat, miscetur terrae calculis, et sordibus. Alter[…] lacrymae genus, nobilius et pretiosius, voc[…] thrauston, θραυστὸν, masculi turis simile: a θρ[…] frio, frango, quasi fragmentum, aut particula fri[…] do detrita.

*PHYSCELLA, ae, opp. Macedoniae. *Plin.* […] 10. *Mela* 2, 3. *B. A.*

[PHYSCON, onis, m. φύσκων, ventricosus. […] cognominatus est septimus rex Aegypti Ptolema[eus] Evergetes II. propter nimiam ventris saginam, […] cum et vultu deformis, et statura brevis itidem […] set, non homini, sed beluae similis videbatur, […] ait *Just.* 38, 8. Is etiam libidinosus et crudelis f[…] se perhibetur; hinc de eo ita *Tert. Pall.* 4. *m*[…] Physconem, et Sardanapalum tacendum est, qui […] si insignes libidinum, alias reges nemo nosset. […] cendum autem, ne quid et illi de Caesaribus q[…] busdam vestris obmussitent, pariter propudios[…] ne caninae forte constantiae mandatum sit, im[…] riorem Physcone, et molliorem Sardanapalo, C[ae]sarem designare, et quidem Subneronem. *F.*]

[PHYSĒMA, ătis, n. bulla, vesica, inflatum qu[i]dam, velut abortus quidam margaritarum. *Pl*[in.] 9, 35, 54. de margaritis: Si vero etiam tonue[…] pavidas ac repente compressas, quae vocant phy[se]mata, efficere, speciem modo inani inflatam si[…] corpore: hos esse concharum abortus. *F.*]

PHYSĒTER, ēris, m. φυσητήρ, belua ex bal[ae]narum genere, in mari Gallico, et Indico. Nom[en] habet a φυσάω, flo, quod non ore, sed fistulis q[ui]busdam in vertice prope oculos positis, ingent[em] aquarum vim eructet. [*Der Sprützwall.*] *Plin.* […] 4, 3. Maximum animal in Indico mari pristis, […] balaena est, in Gallico Oceano physeter, ingen[…] columnae modo se attollens, altiorque navium v[…] diluviem quandam eructans. *Sen. Hippol.* 1030. Q[ua]lis per alta vehitur oceani freta Fluctus refund[ens] ore physeter capax. ℙ Proprie significat fistul[am.] *Pelag. Veter. f.* Fundum oenophori vitrei in pul[…] rem mollissimum redige, et ei (*equo*) per physe[te]rem in pupulam eundem pulverem sparge. Hic […] vitio saeculi, seu librarii imperitia *fiseterem* ac[…] bitur.

PHYSĬCA, ae, vel Physice, es, f. φυσική, scie[n]tia naturalis, idest quae circa res naturales ver[sa]tur. *Cic. Acad.* 1, 7. Sed enitar, ut Latine loqu[ar] nisi in hujuscemodi verbis, ut philosophiam, a[ut] rhetoricam, aut physicam, aut dialecticam app[…]

n, quibus, ut aliis multis, consuetudo jam uti-
r pro Latinis. Alii leg. *physicen.* Adde *Fin.* 3, 21.
PHYSĬCĂ, orum, n. plur. φυσικά, res naturales,
entia naturalis, libri, in quibus de rebus natura-
us disseritur. *Cic. Or.* 34. Quem etiam quo gran-
or sit, et quodammodo excelsior, ne physicorum
idem esse ignarum volo. Adde *Fin.* 1, 6.
PHYSĬCĒ, adv. more physicorum. *Cic. N. D.*
7. *f.* Quae a te physice dicta sunt de vi ignea.
PHYSĬCŬLĀTUS, a, um, part. ab inus. *physicu-*
, physice inquirendo examinatus, ut Physiculatae
torum prosiciae ap. *Capell.* 1, 5. [At omnino le-
ndum *fissiculatae.* V. FISSICULO. *F.*]
PHYSĬCUS, a, um, adj. φυσικὸς, naturalis, sive
rerum naturam pertinens: a φύσις, natura. *Cic.*
iv. 2, 59. Aut geometricum quiddam, aut physi-
m, aut dialecticum explicare. *Id. N. D.* 2, 21.
ysica ratio. *Marcell. Empir. carm. de medic.* 19.
iae curis hominum physicorum inventa pararint.
Nimis licenter produxit primam *Sidon. carm.* 15,
l. Physica vel logico, logicum vel jungit ad ethos.
MACISCO.
PHYSĬCUS, i, m. φυσικὸς, philosophus naturalis,
qui physicae dat operam, qui rerum naturam
iatur, vel, ut *Cic. Univ.* 1. definit, acer investi-
tor et diligens earum rerum, quae a natura in-
utae videntur. *Id. N. D.* 1, 30. Non pudet igi-
physicum, idest speculatorem venatoremque na-
ae, ab animis consuetudine imbutis petere testi-
nium veritatis? *Varr. R. R.* 1, 40. Si sunt se-
na in aere, ut ait physicus Anaxagoras. **Cic.*
re publ. (ed. *A. Maio*) 5, 3. Sed ita ut astrorum
ernator, physicorum medicus. *B. A.*
PHYSĬŌDĬŌCAS, ae, m. qui naturam persecu-
est: a φύσις, natura, et διώκας pro διώξας, part.
. 1. verbi διώκω, persequor. Est cogn. R. *Tab.*
. *Vell.* edita a *P. De-Lama*, *col.* 2. *l.* 90. Adfi-
us Maelio Severo, M. Vellejo Fisiodioga. Patet
bendum *Physiodioca.* Hinc corrige vocis deri-
ionem, quam dedimus in DIOCAS. *F.*]
HYSĬOGNŌMON, ŏnis, m. φυσιογνώμων, qui ho-
um mores ex vultu et corpore cognoscit. *Cic.*
. 5. Quid? Socratem nonne legimus, quemad-
dum notarit Zopyrus physiognomon, qui se pro-
atur hominum mores naturasque ex corpore,
lis, vultu, fronte pernoscere? Est a φύσις, na-
, et γνώμων, cognoscens.
HYSĬŎLŎGĬĂ, ae, f. φυσιολογία, scientia, quae
naturis rerum disserit, eadem ac physica. *Cic.*
D. 1, 8. Hunc censes primis, ut dicitur, la-
gustasse physiologiam? *Id. Div.* 1, 41. Qui
naturae rationem, quam physiologiam Graeci
ellant, notam sibi esse profitebatur.
PHYSĬŎLŎGĬCĔ, adv. secundum naturam. *Tert.*
nat. 2, 12. Sed eleganter quidam sibi viden-
physiologice per allegoricam argumentationem
Saturno interpretari tempus esse, et ideo Cae-
et Terram parentes, ut et ipsos origini nul-
et ideo falcatum, quia tempore omnia diri-
tur. *F.*]
PHYSĬŎLŎGĬCUS, a, um, adj. ad physiolo-
n pertinens. *Tert. ad nat.* 2, 4. Sed quid ego
argumentationibus physiologicis? *F.*]
PHYSĬŎLŎCUS, a, um, adj. φυσιολόγος, qui
ebus ad naturam pertinentibus tractat. *Fulg.*
h. 2, 4. Sicut Juba in Physiologis narrat. *F.*]
HYSIS, is, f. φύσις, Graece naturam significat.
t. carm. in *Anth. Lat.* T. 2. p. 474. *Burm.* O
pe potens, amice, salve, Seu cupis genitor vo-
et auctor Orbis, aut physis ipsa, Panque, sal-
F.] Hinc *physes* appellari ait *Plin.* 37, 12,
quasdam gemmas proprio nomine carentes, quia
is naturae admirationem in se continent. ℙ
us Physica videtur esse, quae γεννητικοῖς μορίοις
usque sexus praeesse putabatur, quas partes
ν Graeci, naturam Latini dicunt. *Inscr.* Pom-
reperta, edita vero a *Fleetwood. Syllog. inscr.*
2. et a *C. Rosin. Dissert. isagog.* p. 60. Impe-
Veneris Physicae Jovi O. M. Antistia Methe
stii Primigenii ex D. D., *h. e.* Antistia Methe
stii Primigenii uxor desiderio concipiendae e
ito, et prolis generandae donum dedicat Jovi
I., ex decreto seu permissu decurionum. ℙ Est
n cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 956, 10. Variae
si Varia Saturnina patronae benemerenti fe-
F.]
HYTEUMĂ, ătis, n. φύτευμα, herba amatoria.
. 27, 12, 99. Phytheuma quale sit, describere
rvacuum habeo, cum sit usus ejus tantum ad
toria. [**Kreuzwurz.*]
HYTRĬA, ae, opp. Phrygiae magnae. *Not.*
er. B. A.

P I

ĀBĬLIS, e, adj. qui piari potest et purgari.
Fast. 3, 289. Cui Dea: ne nimium terrere:
le fulmen Est, ait, et saevi flectitur ira Jovis.
ĂCŬLĀRIS, e, adj. καθάρσιος, vim habens ex-
li, purgandi, placandi, satisfaciendi pro scele-
lmisso. *Varr. L. L.* 5, 4. Praetor, qui tum
est, si imprudens fecit, piaculari hostia fa-
iatur. *Liv.* 1, 26. *f.* Is quibusdam piaculari-bus sacrificiis factis, transmisso per viam tigillo, velut sub jugum misit juvenem. *Id.* 42, 3. *f.* Ut piacularia Junoni fierent. ℙ Urbane *Pl. Ep.* 1, 2, 36. Men' piacularem oportet fieri ob stultitiam tuam? ut meum tergum stultitiae tuae subdas succidaneum? ℙ *Piacularia auspicia*, inquit *Festus*, appellabant, antiqua loquendi consuetudine, cum aut hostia ab ara effugit, aut percussa mugitum dedit, aut in aliam, quam oportuit, partem corporis decidit. Scilicet quia piaculari sacro opus erat ad tristia illa avertenda. ℙ *Piacularis porta* Romae appellabatur propter aliqua piacula, quae ibidem fiebant. *Idem.*

PĬĂCŬLĀRĬTER, adv. ita ut piaculo opus sit, impie. *Tert. Pud.* 22. *extr.* Piaculariter negare. Alii leg. *peculiariter.*

PĬĂCŬLO, as, avi, atum, a. 1. expio, piaculis placo. *Cato R. R.* 141. Mars Pater, te hisce suovetaurilibus piaculo.

PĬĂCŬLUM, i, n. ἁγνισμὸς, καθάρσιον, sacrum piaculare, et quidquid ad piandum et purgandum pertinet. *Cic. Leg.* 2, 22. *f.* Habendas triduum ferias, et porco femina piaculum pati. *Hor. Od.* 1, 28, 33. precibus non linquar inultis, Teque piacula nulla resolvent. *Gell.* 4, 5. Fulgur piaculis luere. *Cato R. R.* 139. Porco piaculo facere, *h. e.* piaculum facere porcum immolando: vel facere porco (*h. e.* sacrificare porco) in piaculum seu piaculi causa. Sic *ib.* 140. Si fodere velis, altero piaculo, eodem modo facito. *Liv.* 8, 10. ex vet. formula: Signum in terram defodi, et piaculum hostia caedi, *h. e.* caesa hostia piaculum fieri. ℙ Translate. *Liv.* 29, 18. *med.* Dea suum templum aut tutata est, aut a violatoribus gravia piacula exegit, *h. e.* poenas repetiit piaculi loco. Eodem modo locuti sunt *Just.* 8, 2., *Sil.* 13, 702. et *Val. Max.* 1, 1. *n.* 14. ℙ Metonymice est ipsa res, quae piaculi causa adhibetur. *Virg. A.* 6, 153. Duc nigras pecudes: ea prima piacula sunto. *Ov. Met.* 6, 569. et inane sepulcrum Constituit, falsisque piacula Manibus infert. ℙ Metaphorice. *Liv.* 21, 10. *med.* Nec dedendum solum (*Annibalem*) id piaculum rupti foederis, sed, si nemo deposcat, devehendum in ultimas oras, etc. ℙ Item ipsum scelus piaculo purgandum. *Virg. A.* 6, 568. Quae quis apud Superos, furto laetatus inani, Distulit in seram commissa piacula mortem. *Pl. Truc.* 2, 1, 13. Piaculum est, misereri nos hominum rem male gerentum. *Fab. Pict.* ap. *Gell.* 10, 15. de flamine Diali: Si quis ad verberandum ducatur, si ad pedes ejus supplex procubuerit, eo die verberari piaculum est. *Enn.* ap. *Fest.* in Mutire: Palam mutire, plebejo piaculum est. *Tac. A.* 1, 30. Solutus piaculo. *Plin. Pan.* 37. *f.* Nec sine piaculo quodam sanctissimas necessitudines scindi. *Liv.* 39, 47. *f.* Ut si quid minus factum sit, quam debuerit, tum quoque sine piaculo rerum praetermissarum fiat, *h. e.* sine culpa, et obligatione satisfaciendi. *Plin.* 7, 30, 31. Sed et quo te, M. Tulli, piaculo taceam? quove maxime excellentem insigni praedicem? ℙ Item triste augurium, maleficium, periculum, quod piaculo egeat. *Plin.* 25, 8, 46. Vettonica herba tantum gloriae habet, ut domus, in qua sata sit, tuta existimetur a piaculis omnibus. ℙ *Piaclum* syncope est ap. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 219.

*PĬĂLAE, arum, populi Scythiae, cis Imaum flumen. *Plin.* 6, 17. *B. A.*

PĬAM, syllabica adjectio, quae extra compositionem nihil significat, in compositione aliquid addit significationi dictionis, cum qua componitur, ut *quispiam*, *uspiam.* *Vossius* etiam in *Usque* meram vocis productionem esse putat. *Dacerius* ad *Fest.* in *Quispiam* docet, Oscos dixisse *piam*, pro *quam*, ut *pitpit* pro *quidquid:* inde esse *quispiam*, *nuspiam*, *uspiam* pro *quisquam*, *nusquam*, *usquam.*

PĬĀMEN, inis, n. idem ac piamentum. *Ov. Fast.* 2, 19. Februa Romani dixere piamina patres.

PĬĀMENTUM, i, n. κάθαρσις, expiatio, actus expiandi: idem id ipsum, quo in expiando utebantur, ut *Fest.* ait in *Piatrix.* *Plin.* 25, 4, 10. Hac evulsa, scrobem repleri vario genere frugum, religio est, ac terrae piamentum; et *ib.* 9, 59. Favis ante, et melle terrae ad piamentum datis. ℙ Translate. *Id.* 37, 1, 2. Ut Polycrati Samio felicitatis suae, quam nimiam fatebatur etiam ipse, satis piamenti in unius gemmae voluntario damno videretur. *Sen. Consol. ad Helv.* 16. Fuerim tantum doliturae domus piamentum.

PĬĀTĬO, onis, f. piamentum, expiatio. *Plin.* 28, 2, 5. In mensa id reponi, adolerique ad Larem, piatio est.

PĬĀTRIX, icis, f. dicebatur sacerdos, quae expiare erat solita, quam quidam simulatricem, alii sagam, alii expiatricem vocant. *Fest. Pl. Mil.* 3, 1, 101. Tum piatricem clementer non potest quin munerem. ℙ *Simulatrix* dicta est, quia quae in sacris suis vera repraesentare non poterat, ficta et simulata adhibebat. *Virg. A.* 4, 512. Sparserat et latices simulatos Averni. Ubi *Serv.*: In sacris, quae exhiberi non poterant, simulabantur, et erant pro veris.

PĬĀTUS, a, um, part. a *pio:* purgatus, lustratus, expiatus. *Plin.* 2, 25, 23. Cometes, terrificum magna ex parte sidus, ac non leviter piatum, ut civili motu Octavio consule, iterumque Pompeji et Caesaris bello, *h. e.* non levi calamitate et clade reipublicae expiatum. *Ov. Her.* 19, 193. Nec minus hesternae confundor imagine noctis: Quamvis est sacris illa piata meis.

PĪCĂ, ae, f. κίττα, avis magnitudine palumbis, alis vario colore, et praesertim caeruleo depictis, humana imitans verba. In has aves fabulantur poetae mutatas esse Pierides, idest novem filias Pieri et Euippes, quod cum Musis certare ausae essent, indeque illis pristinam loquacitatem, humanaeque linguae studium remansisse. *Pers. prol. f.* Quod si dolosi spes refulserit nummi, Corvos poetas, et poetrias picas Cantare credas Pegaseium melos. V. *Plin.* 10, 33, 50. et *ib.* 42, 59. et *Ov. Met.* 5, 294. et sqq. et 663. et sqq. et *Mart.* 14, 76. ℙ Est et alia pica, sub ventre alba, superius nigra, cauda longa, quae varia appellatur, quae ab Apennino Romam versus *Plinii* aetate cerni coepit. *Plin.* 10, 29, 41. Eadem et monedula dicitur. V. MONEDULA. ℙ Ap. *Fest.* in *Picati* phica et pica sphingem significat, Graece φίκα, et φίγα. ℙ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 332. T. Geminius L. F. Stel. Pica centurio. *F.*]

PĪCĀNUS, i, m. nomen est montis excelsi in Picentina regione, ap. *Sil.* 4, 30., qui primam syllabam corripit, et *Avien. Perieg.* 500. qui producit. Alii tamen hic leg. *culmina Piceni.*

PĪCĀRĬĂ, ae, f. locus, ubi pix effoditur, (est enim pix quaedam fossilis, teste *Plin.* 16, 12, 23.) vel ubi coquitur. *Cic. Brut.* 22. Liberi societatis ejus, quae picarias redemisset. Alii leg. *picearias*, alii *pecuarias.* *Ulp. Dig.* 50, 16, 17. Vectigal salinarum, metallorum, et picariarum. Ita *Torrent.*, alii *piscariarum.* [Sed cum *Cic. l. c.* de silva Sila in Bruttiis agat, Bruttia autem pix celeberrima sit, (V. BRUTTIUS.) *Ciceronis* lectio *picarias*, et *Ulpiani* altera *picariarum* minime est sollicitanda. *F.*]

[PĪCATRIX, icis, f. πιττώτρια, παρατίλτρια, quae pilorum succrescentem segetem pice calente subursit. V. PISCATRIX, et RESINARIA. *F.*]

PĪCĀTUS, a, um, part. a *pico:* πιττωτὸς, pice illitus. *Colum.* 11, 2. *med.* Dolia partim picata, partim defricata. *Virg. Cop.* 11. Est et vappa cado nuper diffusa picato. *Cato R. R.* 25. Dolia picata, lacus vinarius picatus. ℙ *Vinum picatum* dicitur, quod pice conditum est. Solebat enim musto in primo fervore (qui fere novem diebus peragitur) pix aspergi, ut odor vino conciliaretur, et quoddam saporis acumen. *Plin.* 14, 19, 24. et *ib.* 20, 25. et *Colum.* 12, 23. ℙ Fuit et vinum picatum naturale ex uva picata, quae natura picis odorem et saporem habebat, in agro Viennensi. *Plin.* 14, 1, 3. et *ib.* 2, 4. *n.* 3. *Id.* 23, 1, 24. Ad omnia haec utilius id, quod sponte naturae suae picem resipit, picatumque appellatur. *Mart.* 13, 107., cujus lemma *Picatum vinum.* Haec de vitifera venisse picata Vienna, Ne dubites. ℙ Praeterea *picati* appellantur quidam, quorum pedes formati sunt in speciem sphingum, quod eas Dorii picas vocant. *Festus.*

PĪCĔĂ, ae, f. πεύκη, genus arboris picem fundens: a voce Graeca allata, [**die Pechföhre, Kiefer*, Pinus silvestris, *L.*] *Plin.* 16, 10, 18. Picea montes amat, atque frigora, feralis arbor, et funebri indicio ad fores posita, ac rogis virens: jam tamen et in domos recepta tonsili facilitate. Haec plurimam resinam fundit, interveniente candida gemma, tam simili turis, ut mixta visu discerni non queat: et *mox:* Piceae rami paene statim ab radice modici, velut brachia lateribus inhaerent: et *mox:* Materies piceae ad fissiles scandulas, cupasque, et pauca alia secamenta; et *ib.* 19. Picea minus alta, quam larix. Illa crassior leviorque cortice, folio villosior, pinguior, et densior, molliorque flexu. At piceae rariora siccioraque folia, et tenuiora, ac magis algentia: totaque horridior est, et perfusa resina: lignum abieti similius; et *ib.* 24, 38. Folia insecta pectinum modo piceae, abieti: et *mox:* pungentia pino, piceae, abieti, larici. *Ov. Her.* 12, 67. Est nemus et piceis, et frondibus ilicis atrum.

PĪCĔĀRĬĂ. V. PICARIA.

PĪCĔASTER, stri, m. picea silvestris. *Plin.* 14, 20, 25. Fit e picea resina, in Hispania autem e piceastris minime laudata. *Hard.* habet *pinastris.*

PĪCĔĀTUS, a, um, part. ab inus. *piceo*, pro quo est *pico*, πισσόχριστος, pice illitus. *Mart.* 8, 59. Non fuit Autolyci tam piceata manus. Ubi *piceatam manum* dicit pro furaci, quasi quae picis instar, quod tangit, auferat. (Sic *Catull.* 25, 9. Quae nunc tuis ab unguibus reglutina, et remitte.) Al. leg. *piperata:* quod explicare conatur *Barth.* ad *Claud. in Ruf.* 2, 438. et *Advers.* 14, 14. V. GLUTINEUS.

PĪCĒNĬĀNUS, a, um, adj. idem ac Picenus, ut Picenianus consularis in *Inscr.* ap. *Grut.* 471, 8. [Tarrutenio Maximiliano V. C. eloquentissimoque, consulari Piceniano aetatis nonodecimo, etc. Corrige *consulari Piceni anno aetatis nonodecimo*, etc.

Ita optime *Visc. Mus. Jenkins. n.* 13. qui lapidem vidit. *F.*]

PICENS, entis, adj. Picentinus, item Picenus. *Liv.* 10, 10. *extr.* Foedus ictum cum Picenti populo est. *Gell.* 15, 4. Eum Picentem fuisse, genere et loco humili. *Varr. R. R.* 1, 2. Ultra agrum Picentium. *Sil.* 10, 313. Hic Picentum acies. *Cic. Sull.* 8. Doceat, Picentes solos non esse peregrinos. *Plin.* 3, 13, 18. Quinta regio Piceni: CCCLX. millia Picentium in fidem populi R. venere. [*Macrob. Sat.* 2, 9. Panes Picentes. V. PICENTINUS. [*Discrimen inter *Picens* et *Picenus* v. in h. v.] ℙ *Picens* fuit etiam cogn. R. V. *Inscr.* in INTRAMURANUS. *F.*]

PICENTIA, ae, f. opp., a quo ager Picentinus nomen habet. *Plin.* 3, 5. 9. V. v. sq.

PICENTINUS, a, um, adj. ad Picentes pertinens. *Pompej. ad Dom.* 2. *post ep.* 12. *l.* 8. *ad Att.* Picentinae cohortes. *Tac. H.* 4, 62. Picentina ala. *Plin.* 15, 15, 16. pira. *Id.* 3, 5, 9. A Surrento ad Silarum amnem triginta millia passuum ager Picentinus fuit Tuscorum, templo Junonis Argivae ab Iasone condito insignis. Intus oppidum Salerni, Picentia. Haec *Plin.* Porro haec regio nunc dicitur *Costa d' Amalfi*, et *Principato citra*, in ora maris Tyrrheni. ℙ Item Picenus. *Mart.* 13, 47. Picentina Ceres niveo sic nectare crescit, Ut levis accepta spongia turget aqua, *h. e.* Picenus panis, de quo *Plin.* 18, 11, 27. Durat sua Piceno in panis inventione gratia, ex alicae materia, Eum novem diebus macerant: decimo ad speciem tractae subigunt uvae passae succo: postea in furnis, ollis inditum, quae rumpantur, ibi torrent: neque est eo cibus, nisi madefacto, quod fit lacte maxime mulso. Haec *Plin.*

PICENUM, i, n. regio Italiae in ora maris Adriatici, quae olim a Truento amne usque ad Aesim, intus ad Apenninum, quo a Sabinis (unde ejus populi origo est) sejungitur. Deinde vero eidem tres agri, Hadrianus, Praetutianus, Palmensis, adjecti sunt. Nunc est pars regionum, quae *Marca d'Ancona*, quaeque *Abruzzo* nominantur. Ejus oppidum nobilissimum, et colonia R. Asculum. Nomen duxit ex eo, quod Sabini cum in hanc regionem migrarent, in vexillo eorum picus insedit, ut *Festus* tradit. *Plin.* 3, 13, 18. Quinta regio Piceni est, quondam uberrimae multitudinis. Picentes orti sunt a Sabinis voto vere sacro. *Suet. Caes.* 34. Picenum, Umbriam, Etruriam occupavit. Adde *Cic. Att.* 8, 8., *Caes. B. C.* 1, 12, 15. et 29. et *Liv.* 27, 43. *f.* [*Emendavit h. l. *F.*]

PICENUS, a, um, adj. ad Picenum pertinens. *Cic. Brut.* 14. et *Liv.* 21, 62. Picenus ager. *Plin.* 14, 3, 4. *n.* 7. Picena vitis; et 18, 11, 27. Picenus panis. (V. PICENTINUS.) *Mart.* 13, 35. Filia Picenae venio Lucanica porcae. *Hor. Sat.* 2, 3, 272. et *ib.* 4, 70. Picenis cedunt pomis Tiburtia succo. Nam facie praestant. [*Schol. Acr.* ad h. l.: Inter *Picenum* et *Picentem* hoc interest: Picenum vas dicimus, Picentem hominem esse.] ℙ Picenas olivas memorat *Plin.* 15, 3, 4. Hae conditae gratissimae erant in cibis. *Mart.* 5, 78. Succurrent tibi nobiles olivae, Piceni modo quas tulere rami. *Id.* 13, 36. Haec, quae Picenis venit subducta trapetis, Inchoat, atque eadem finit oliva dapes. *Id.* 4, 89. Nec rugosarum vimen breve Picenarum. Adde 11, 52. et 1, 44.

PICEUS, a, um, adj. πισσώδης, qui est ex pice, et qui picis instar niger est. *Virg. G.* 2, 308. de igne: Et totum involvit flammis nemus, et ruit atram Ad coelum picea crassus caligine nubem. *Id. A.* 3, 572. de Aetna: Interdumque atram prorumpit ad aethera nubem, Turbine fumantem piceo, et candente favilla; et *ib.* 9, 75. piceum fert humida lumen Taeda; et *ib.* 813. toto corpore sudor Liquitur, et piceum flumen agit. *Ov. Met.* 11, 549. inducta piceis e nubibus umbra Omne latet coelum. *Val. Fl.* 2, 115. piceus nimbus; et *ib.* 517. piceum coelum; et *ib.* 3, 439. Tum piceae mactantur oves. *Mart.* 2, 41. dentes piceique, buxeique. *Lucan.* 10, 491. piceo unguine tinctus. *Plin.* 16, 33, 61. Imber piceus crassusque.

PICINUS, a, um, adj. Picina uva, a colore picis dicta, omnium nigerrima est, teste *Plin.* 14, 3, 4. *n.* 9., ut quidem legit *Hard.* ex MSS. ℙ Picinum oleum. V. PISSINUS.

PICO, as, a. 1. πιττόω, pice linio. *Colum.* 12, 18. Et ferventissima pice infusa novo alio rutabulo, et scopula picatur. *Suet. Claud.* 16. Picare dolia. *Plin.* 36, 22, 48. Totum cura tuentur, picando parietes. *Vitr.* 7, 4. Interiores tegularum partes curiosius picentur. *Plin.* 11, 7, 6. Pissoceros super eam venit, picantium modo, ceu dilutior cera.

[PICRA, ae, f. videtur esse medicamentum ex aloe, quod Graece πικρὰ ἱερὰ dicitur. *Theod. Prisc.* 1, 19. *med.* Praeungendum est vulnus picrae solutione. V. HIERA et HIERACIUM. *F.*]

PICRIDIAE, arum, f. plur. picrides, lactucae agrestes. *August. Serm. ad Catechum. de cataclysm.* 4. *f.* V. v. sq.

PICRIS, idis, f. πικρίς, lactucae, vel cichorei agrestis genus: a πικρὸς, amarus. *Plin.* 19, 8, 38. Pessimum autem genus cum exprobratione amaritudinis appellavere picrida. ℙ Est et alia herba hoc nomine, toto anno florens, rotundo folio. *Plin.* 21, 17, 65. et 22, 22, 31.

PICTACIUM. V. PITTACIUM.

PICTAVI, orum, m. plur. populi Galliae Aquitanicae, quorum regio Pictaviensis provincia, quae nunc *le Poitou.* *Venant. carm.* 6, 7, 215. Post aliquas urbes, Pictavas attigit arces. *Id.* secundam corripit *carm.* 2, 19, 2. Allobroges referunt Pictaviis genitum. ℙ Pictavorum meminit et *Ammian.* 15, 21. Antiquiores *Pictonas* vocant.

PICTAVICUS, a, um, adj. ad Pictavos pertinens. *Auson. epigr.* 51, 2. Imago Rufi rhetoris Pictavici.

*PICTI, orum, populi Britanniae secundae, *h. e.* Scotiae, quorum regio Deucaledonia *Ammiano*, aliis Laudonia putatur. Hos e Scythia in Britanniam profectos, inque Scotia consedisse, auctor est *Beda.* Alii e Dania advenisse dicunt. *Ammian.* 17, 8. (al. 18.) *Mela* 2, 1. *Serv.* in *Virg. A.* 4, 146. *Claud. III. Cons. Honor.* 54. ℙ Singularem numerum exhibet *Claud. Laud. Stil.* 2, 254. Ne Pictum tremerem, ne litore toto Prospicerem etc. *B. A.*

PICTILIS, e, adj. pictus, ornatus. *Appul. Met.* 10. Asinus phaleris aureis, et frenis argenteis, et pictilibus balteis exornatus.

PICTONES, um, m. plur. iidem ac Pictavi. *Plin.* 4, 19, 33. *Lucan.* 1, 436. Pictones immunes subigunt sua rura, nec ultra, etc. Multi hunc vers. *Lucani* esse negant. [*Non solum hunc versum, sed quinque, i. e. usque ad verba *dissolvitur alis.* Et recte quidem, cum neque in *cdd.* neque in *edd. vett.* compareant. V. *Cort.* ad h. l.]

PICTONICUS, a, um, adj. ad Pictones pertinens. *Auson. epist.* 9, 36. Et quae Pictonici legit accola litoris.

PICTOR, oris, m. γραφεὺς, qui pingit, seu picturam exercet. *Cic. Acad.* 4, 7. Multa vident pictores in umbris, et in eminentia, quae nos non videmus. *Hor. A. P.* 9. pictoribus atque poetis Quidlibet audendi semper fuit aequa potestas. ℙ De priscis pictoribus multa *Plin.* 35, 8. et sqq. et *Quint.* 12, 10. ℙ Fuit cognomen familiae R. in gente Fabia. Primus enim C. Fabius M. F. ita cognominatus est, quia picturam exercuit. *Plin.* 35, 4, 7. Apud Romanos honos mature huic arti contigit. Siquidem cognomina ex ea Pictorum traxerunt Fabii clarissimae gentis, princepsque ejus, cognominis ipse, aedem Salutis pinxit anno U. C. CCCCL., quae pictura duravit ad nostram memoriam, aede Claudii principatu exusta. ℙ Ex hac familia fuisse creditur etiam Q. Fabius Pictor, qui post cladem Cannensem Delphos legatus missus est, ut est ap. *Liv.* 22, 57. Hic historiam scripsit rerum R., et longe antiquissimus auctor dicitur ab *eod.* 2, 40., sed ejus scripta exciderunt injuria temporum.

PICTORIUS, a, um, adj. ad pictores pertinens. *Tert. adv. Marc.* 1, 3. Poetica, et pictoria licentia. *Jul. Dig.* 38, 1, 23. Fabriles, vel pictoriae operae.

PICTURA, ae, f. γραφικὴ, ars pingendi. *Cic. Or.* 2, 7. Una est ars ratioque picturae, dissimillimique tamen inter se Zeuxis, Aglaophon, Apelles. ℙ Metonymice accipitur pro tabula, vel tela, vel alia re picta. *Cic. Verr.* 2, 4, 1. Nego, ullam picturam neque in tabulis, neque textilem fuisse, quin conquisierit, inspexerit, quod placitum sit, abstulerit. *Id. Or.* 11. In picturis alios horrida, inculta, abdita, et opaca: contra alios nitida, laeta, collustrata delectant. *Lucr.* 2, 35. Textilibus si in picturis ostroque rubenti Jactaris. [*Etiam de opere musivario dicitur. *Virg. Cul.* 64. Picturaeque decus, lapidum nec fulgor in ulla Cognitus utilitate manet.] ℙ Translate est fucus, pigmentum, quo mulieres faciem illinunt. *Pl. Most.* 1, 3, 104. *Ph.* Tum tu igitur cedo purpurissam. *Sca.* Non do: scita es tu quidem: nova pictura interpolare vis opus lepidissimum? *h. e.* pigmento corrumpere vis faciem pulcherrimam? ℙ [*De imaginibus poeticis. *Cic. Tusc.* 5, 39. Homerum tradunt caecum fuisse, ut ejus picturam non poesin videmus, i. e. imagines rerum visibilium ad vivum expressas. — De descriptione philosophica. *Id. ib.* 5, 5. iste chorus virtutum (ex disciplina Stoicorum) in equuleum impositus, imagines constituit ante oculos cum amplissima dignitate, ut ad eas cursim perrectura, nec eas beata vita a se desertas passura videatur. Quum autem animum ab ista pictura imaginibusque virtutum cet. *Schütz. cl. Cic.*]

PICTURATUS, a, um, adj. ποικιλόγραπτος, pictura, et variis coloribus exornatus. *Claud. epist. ad Seren.* 3. picturatae volucres. *Stat. Th.* 6, 58. picturatus floribus agger. ℙ Vestes picturatae dicuntur, quae acu pictae sunt. *Virg. A.* 3, 483. Fert picturatas auri subtemine vestes.

PICTUS, a, um, part. a *pingo*: γραπτός. *Cic. Fin.* 5, 27. Quae quidem dicunt, qui nunquam philosophum pictum, ut dicitur, viderunt. [*Quo quasi proverbio notantur ii, qui prorsus sunt philosophiae ignari et sensum tantum communem sequuntur.] *Prop.* 4, 6, 50. Tigna cava, et picti experiere metus, *h. e.* vanos: picti enim erant Ce tauri in prora navis Cleopatrae. [*Bail. leg. vid tur *fictos.* Ceterum laud. ista: *Ov. Met.* 3, 6 Pictae pantherae; et *Virg. G.* 4, 13. Picti lacer ℙ De pictura in textili.] *Cic. Tusc.* 5, 21. St gulum textile magnificis operibus pictum. *Ma* 10, 72. Picti reges, *h. e.* pictis vestibus indu [*Ov. Her.* 12, 30. Picti tori, i. e. lecti instr vestibus, quas Phrygiones acu pinxerunt. Ita *Ruh* ad h. l. q. v.] ℙ *Picta toga*, quae triumphanti fuit, itemque consulum sub imperatoribus, et pr torum, quoties ludos ederent; ita dicta est, qu acu elaborata esset, et opere Phrygio distinc Eadem et *palmata* dicta est, quamquam saep apud Latinos scriptores invenies *palmatam tu cam*, quam *palmatam togam.* V. PALMAT Item *Capitolina* aliquando dicitur, tum quod Juppiter Capitolinus indutus esset, tum quod stes triumphales in templo Jovis Capitolini ser rentur, et inde, cum opus foret, depromerent *Lampr. Alex. Sev.* 40. Praetextam, et pictam gam nunquam nisi consul accepit, et eandem q dem, quam de Jovis templo sumptam alii quo accipiebant aut praetores, aut consules. ℙ [*I i. q. ornatus.] *Virg. Cul.* 69. Florida cum te gemmantes picta per herbas. [*Prop.* 4, 6, picta armorum radiis aqua. ℙ Unde ad rem toriam translata vox est.] *Cic. Brut.* 85. Ly nihil potest esse pictius, [*i. e. venustius et p tius: cf. c. 9. Adde *Att.* 2, 21. hunc (Po Magn.) omnibus a me pictum et politum artis loribus, (*h. e.* ornatissime laudatum), subito formatum non sine magno dolore vidi.]

PICULA, ae, f. dimin. picis. Translate usu tur de strigmento puerili, seu sordibus, qua corpore puerorum oleo unctorum in balneis, palaestra, deradebantur: Graecis vocatur γλ παιδικὸς, cujus meminit bis *Pelag. Veter.* 26. *m* ejusque virtutem praedicat *Plin.* 28, 4, 13. STRIGMENTUM. *Appul. H.* 36. Ipsam herb cum nitro, et axungia, et picula ex aceto te Adde *Veg. Vet.* 1, 11., *ib.* 2, 46. et *ib.* 3, 16, et 71. [*Hic, praeter locum *Appul.*, omnia bentur *F.*]

PICUMNUS et Pilumnus Dii praesides auspi conjugalibus habiti sunt, inquit *Non.* 12, 36. *V ib.* Natus si erat vitalis, ac sublatus, ab ob trice statuebatur in terra, ut auspicaretur re esse: Diis conjugalibus Pilumno et Picumno in dibus lectus sternebatur. *Aemil. Macer* ap. *N ib.* 3. Et nunc agrestes inter Picumnus habe *Serv.* ad *A.* 9, 4. pro *Picumnus* habet *Pithumn* docet etiam, Pilumni fratrem fuisse, et sterco dorum agrorum usum invenisse: Pilumnum pinsendi frumenti: ideo a pistoribus coli: ab etiam *pilum* dictum (quod et *Plin.* tradit 18, 3, A nonnullis hos credi Castorem et Pollucem Varrone Deos conjugales credi. Eadem fere h *Id.* ad *A.* 10, 76., ubi addit, *Pisonem* dicere, lumnum dictum, quia pellat mala infantiae. inde Pilumnum cum Picumno seu Pithumno fundit, dum ait, eundem cum Stercutio esse. haec inania videntur. ℙ *Non.* 12, 3. ex *Hy* docet, Picumnum esse etiam avem Marti dica quae et picus, vel pica dicitur.

PICUS, i, m. πελεκᾶν, avis praecipui usus in spiciis. *Plin.* 10, 18, 20. Sunt et parvae aves corum unguium, ut pici, Martio cognomine gnes, et in auspicatu magni: quo in genere a rum cavatores scandentes in subreptum felium do: illi vero et supini, percussi corticis sono, bulum subesse intelligunt. Pullos in cavis (*a rum*) educant avium soli. Adactos cavernis eo a pastore cuneos, admota quadam ab his he elabi, creditur vulgo. Ipsi principales Latio in auguriis, a rege, qui nomen huic avi dedit *ib.* 33, 50. Picorum alicui suspenditur nidus culo primis in ramis cyathi modo, ut nulla drupes possit accedere. *Id.* 11, 37, 44. Cirros tura pico quoque Martio dedit, et grui Baleari *Pl. Asin.* 2, 1, 12. Quovis admittunt aves: p et cornix est ab laeva, corvus porro ab dext ℙ Picos, inquit *Non.* 2, 641., veteres esse vo runt, quos Graeci γρύπας appellant, fortasse. sicut gryps effodere terram dicitur in mont Hyperboreis, et aurum scrutari; ita picus tu et cavat arborum cortices, et formicas vena unde δρυοκολάπτης, et Italice *picchio* appella hinc *picchiare* Italorum verbum. *Pl. Aul.* 4, 8 Picos divitiis, qui aureos montes colunt, ego s supero. ℙ Picus ille, qui a *Plinio* dicitur avi nomen dedisse, fuit filius Saturni, pater Fa avus Latini, rex Aboriginum, peritissimus aug rum. Hunc Pomona, ut est in fabulis, adam et ejus volentis sortita est conjugium. Poste Circe quoque amatus est, quam cum sperneret illa irata in picum Martium conversus, ut est *Ov. Met.* 14, 320. et sqq., quamquam *Val. F* 232 Circem quoque Pici uxorem facit, ut mo poetis fabulas confundere. Hoc ideo finxere, ejus avis augurio plurimum utebatur, unde fu noscebat: quod et pontificales indicant libri, in

v. ad illud *Virg. A.* 7, 189. Picus equum domor, etc. Uxorem habuit Canentem filiam Jani Veniliae. *Ov. l. c.* a *v.* 333.

PIDE, es, Aethiopiae opp., fortasse in confinio Aegypti. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

PIDIBOTAE, arum, populi Aethiopiae, vel forse Aegypto Aethiopiaeque contermini. *Plin.* 6, *B. A.*

PIDOSUS, i, insula Cariae adjacens, e regione Halicarnassi. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

PIE, adv. εὐσεβῶς, cum pietate in Deum, parentem, majores, consanguineos, mortuos, religiose, sancte. *Cic. N. D.* 1, 17. et 20. *f.* Pie sancteque colere Deos. *Id. Mil.* 38. Pace tua, patria, dixerim: metuo enim, ne scelerate dicam in te, quod pro Milone dicam pie. *Id. Sen.* 22. *extr.* Memoriam nostri pie inviolateque servabitis. *Id. Fam.* 27. *f.* Alia sunt, quae defendam a te pie fieri, humane, ut de curatione ludorum. *Id. Or.* 2, Si pietati summa tribuenda laus est, debetis veri, cum Q. Metellum tam pie lugere videatis. *Att.* 6, 7. Q. filius pie sane animum patris sorori tuae reconciliavit. *Appul. Dogm. Plat.* Pie vivere. *Ov. Her.* 15, 153. Sola virum non pie moestissima mater. *Sen. Consol. ad Polyb. med.* Quod utrumque piissime, et fortissime t.

PIENS. V. PIUS in fine.

PIERES, um, m. plur. Πιερεῖς, populi Macedoniae. *Plin.* 4, 10, 17.

PIERIA, ae, f. Πιερία, regio Macedoniae, in confinio Dardaniae. Picem habet Indicae, Naricae, Idaeae, et Illyricae comparandam. *Plin.* 4, 17. et 14, 20, 25. ℙ Pieria altera, regio Syriae, in ora, inter Ciliciam et Phoenicen, ubi mons ejusdem nominis, qui Amani pars est, ubi etiam Seleucia urbs praecipua cognomento Pieria. *Plin.* 12, 13. et *ib.* 21, 18.

PIERICUS, a, um, adj. ad Pieriam pertinens, ut Pierica pix, ap. *Plin.* 14, 20, 25. V. *v.* praec.

PIERIDES, um, f. plur. Πιερίδες, novem filiae Pieri Macedonis, vel Thessali, ex Euippe, al. Enippe, quae Musas ad carminum et cantus certamen provocare ausae, ab iis victae sunt, judicio Nympharum, cumque convicia facerent, ab illis in picas versae fuere. V. PICA. ℙ Vulgo hoc nomine Musae appellantur, dictaeque creduntur a Pieria regione Macedoniae; vel a Pierio monte Thessaliae in Macedoniae confinio, ubi ex Jove et Mnemosyne natae sint; vel a Pierio Apollinis filio, cujus meminit *Serv.* ad *Ecl.* 7, 21.; vel ab Jove tergemino Pierio, quem *Cic. N. D.* 3, 21. eas ex Antiopa suscepisse tradit. *Virg. Ecl.* 8, 63. Dicite Pierides. ℙ In singulari num. *Ov. Fast.* 4, 222. Pieris orsa loqui. *Hor. Od.* 4, 3, 17. O testudinis aureae Dulcem quae strepitum, Pieri, temperas.

PIERIUS, a, um, adj. Πιέριος, ad Pieriam regionem vel ad Pierum montem aut fluvium, vel ad Pierides, vel ad Musas et litteras spectans. *Ov. Pont.* 4, 62. Lucida Pieria tendis ad astra via. *Hor. Od.* 4, 40. Pierium antrum. *Id. A. P.* 405. Pierii modi. *Ov. Pont.* 1, 5, 58. chori. *Stat. Silv.* 1, 3, 23. *h. e.* quos impendimus litteris. *Mart.* 8, 70. Pieria frons, *h. e.* poetae. *Id.* 10, 64. tuba, *h. e.* carmen heroicum. *Id.* 12, 52. corona, *h. e.* laurus. *Ib.* 11. Pierius grex, *h. e.* Musarum et vatum. Ad Pierum Thessaliae montem. *Propert.* 2, 10, Non ut Pieriae quercus mea verba sequantur. *Phaedr. prol.* 3. Pierium jugum. ℙ Item idem ac Thessalius. *Hor. Od.* 3, 10, 15. Nec vir Pieria paelice saucius.

PIERUS, i, m. Πίερος, Macedo quidam, vel Thessalus, qui ex Euippe, al. Enippe genuit novem filias, quae Pierides appellatae sunt. *Ov. Met.* 302. Idem Linum filium ex Euippe suscepit. Condidit urbem Pieriam in Macedonia, al. in Boeotia. ℙ Item mons Thessaliae, al. Boeotiae, in confinio Macedoniae, apud Olympum montem, ubi fluvius ejusdem nominis, Pheris proximum, cum Pieridis cognomine. *Plin.* 4, 8, 15. ℙ Vulgo dicitur Musis sacer esse. Sed filiae Pieri cum Musis contenduntur. V. PIERIDES.

PIETAS, atis, f. εὐλάβεια, εὐσέβεια, est virtus justitiae subjecta, qua [*proprie Deos colimus, quibus omnia debemus. Ita *Manutius* ad *Cic. Fam.* 1., quem secuti primo loco posuimus, quae nec quo pacto Noster tertio collocaverat ista:] *N. D.* 1, 41. *f.* Est enim pietas justitia adversus Deos. *Id. Dom.* 41. Nec est ulla erga Deos pietas, nisi honesta de numine eorum ac mente opinio. [*Adde *N. D.* 1, 2. Quae potest esse pietas? quae sanctitas? quae religio? haec enim omnia pure, ac caste tribuenda deorum numini sunt. *Id.* 3, 22. Nec vero pietas adversus deos, nec sancta his gratia debeatur, sine explicatione naturae intelligi potest. *Off.* 2, 3. Deos placatos pietas efficiet et sanctitas. *Top.* 23. Aequitas tripartita dicitur esse: una ad superos deos, altera ad manes, tertia ad homines pertinere. Prima pietas, secunda sanctitas, tertia justitia, aut aequitas nominatur.] ℙ Item justitia, qua Dii res hominum regunt, et pro meritis poenas, aut praemia tribuunt, miseros fovent, malos exagitant, etc. *Virg. A.* 2, 535. At tibi pro scelere exclamat, pro talibus ausis Dii, si qua est coelo pietas, quae talia curet, Persolvant grates dignas, et praemia reddant Debita. *Id. ib.* 5, 687. Juppiter omnipotens, si nondum exosus ad unum Trojanos, si quid pietas antiqua labores Respicit humanos, da flammam evadere classi. [*Adde *Stat. Silv.* 3, 1. Summa Deum pietas. ℙ Deinde *pietas* in patriam atque in parentes, propinquos etiam convenit.] *Cic. Inv.* 2, 22. Pietas, quae erga patriam, aut parentes, aut alios sanguine conjunctos officium conservare monet. *Id. Part.* 22. *extr.* Justitia erga Deos religio, erga parentes pietas nominatur. *Id. Planc.* 33. Quid est pietas, nisi voluntas grata in parentes? *Id. Somn. Scip.* 3. Justitiam cole, et pietatem, quae cum sit magna in parentibus et propinquis, tum in patria maxima est. *Id. Rosc. Am.* 13. Si (id quod praeclare a sapientibus dicitur) vultu saepe laeditur pietas, quod supplicium satis acre reperietur in eum, qui mortem obtulerit parenti? [*Male *Forc.* ab his sejunxit locum *Tac. Agr.* 7. Solemnia pietatis, i. e. justa funeris, quae matri defunctae filius persolvit. Plura v. ap. *Manut.* l. c., ubi etiam *Cic.* loc., quo *pietas* de amore parentum in filios dicitur, laudatur iste: *Att.* 13, 39. Ad patrem domo sibi carendum propter matrem: plena pietatis; et *Catulli* 66, 29. Egregium narras mira pietate parentem, Qui ipse sui nati minxeris in gremium. Noster haec laudaverat:] *Mart. Dig.* 48, 9, 5. Patria potestas in pietate debet, non atrocitate consistere. *Just.* 10, 1. Darius post nova paternae pietatis exempla interficiendi patris consilium cepit. [*— Porro hic sequi posse videtur illud *Plin. Pan.* 21, 3. nec publicae pietatis intererat, quid vocarere, i. e. amoris omnium erga te civium. — Etiam de militibus erga ducem. *Lucan.* 6, 155. Non ira saltem juvenes, pietate remota, Stabitis? et 4, 499. quaecunque per aevum Exhibuit momumenta fides, servataque ferro Militiae pietas, transibat nostra juventus; et 10, 407. Nulla fides pietasque viris, qui castra sequuntur. Hinc vice versa *Suet. Dom.* 11. Permittite, P. C., a pietate vestra impetrari, ut damnatis liberum mortis arbitrium indulgeatis. Adde *Plin. Pan.* 79, 4. Pietas senatus: coll. *Suet. Aug.* 66. *Vit.* 3. *Dom.* 11.] ℙ Hinc *pietatis caussa*, vel *ex pietate* in vetustis monumentis sepulcralibus quandoque adjicitur, quod quidem *ex testamento* opponitur, ut nempe appareat, nihil a parentibus vel conjunctis testamento cautum, ut sibi sepulcrum conderetur, filium tamen, vel conjugem pietatis, ut par erat, officio functum fuisse. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 710. *n.* 314. Q. Fabio Q. F. Esquilina Calatino Fabius Q. F. Esq. Silvester pietatis caussa. Alia ap. *Zaccar. Marm. Salon.* p. 37. *n.* 191. Statia Prima Statio Ursino conjugi bene merenti ex pietate posuit. [*Addidit haec *F.* ℙ Tertio loco *pietas* pertinet ad omnes de nobis bene meritos, quos diligere ut propinquos, et colere parentum fere loco, aequum est.] *Cic. Fam.* 1, 1. Ego omni officio, ac potius pietate erga te ceteris satisfacio omnibus; et *ib.* 9. Te perspicere meam in te pietatem: quid enim dicam benevolentiam, cum illud ipsum gravissimum et sanctissimum nomen pietatis levius mihi meritis erga me tuis videatur? et *ib.* 6, 20. *extr.* Hic tui omnes valent, summaque pietate te desiderant. [*V. *Mannt.* l. c.] ℙ In plur. numero *Auct. Pan. ad Maxim. et Constant.* 13. Perpetuis profecto pietatibus affinitas ista coalescat. Alii aliter leg. ℙ Romanis *Pietas* Dea fuit, quae prius sacellum, dein templum Romae in foro Olitorio habuit, ubi postea Marcelli theatrum dedicavit Augustus. Locus sacello eidem Deae exstruendo delectus, ubi memorabile pietatis exemplum editum fuerat (quo vero anno, ignotum est) a quadam ignobili puerpera, quae, ut *Plin.* 7, 36, 36. et *Val. Max.* 5, 4. *n.* 7. narrant, supplicii causa carcere inclusa matre, ibique inedia consumenda, cum impetrasset aditum, a janitore semper excussa, ne quid inferret cibi, deprehensa est uberibus suis alens eam. (*Festus* in *Pietati*, et *Solin.* 1. *med.* patrem fuisse tradunt.) Quo miraculo matris salus donata filiae pietati est, ambaeque perpetuis alimentis: et locus ille eidem consecratus est Deae. [M'. autem Acilius Glabrio consul ann. U. C. DLXIII., quo die cum Antiocho prospere pugnavit ad Thermopylas, ut est ap. *Liv.* 40, 34., templum Pietati vovit, quod exstructum prope Pietatis sacellum decem post annis dedicavit M.' Acilius Glabrio filius ejus, idemque ante ipsum templum statuam equestrem auratam, (quae, teste *Liv. l. c.* et *Val. Max.* 2, 1. *in.*, prima omnium in Italia statua aurata fuit) patri Glabrioni posuit. Tandem ann. U. C. DCIV., loco sacelli, templum Pietatis aedificatum in illius carceris sede narrat *Plin. l. c.*, ubi postea Marcelli theatrum fuit, in quo ipsum Deae templum inclusum fuisse videtur. Utriusque porro templi inter se proximi, tum subterranei carceris, et hypobasis equestris statuae vestigia ingentia paucis abhinc annis ibidem detecta sunt, ubi nunc ecclesia est *di S. Niccola in carcere*, ut fuse persequitur *Guattanius* in *Mem. Enciclop. delle antich. di Roma per il MDCCCXVI.* p. 17—23. *F.*] ℙ *Pietas Julia* vocata est, quae nunc *Pola*, urbs Istriae, R. colonia, quondam a Colchis condita. *Plin.* 3, 19, 23. ℙ [Fuit quoque cogn. R., quod L. Antonius M. Antonii triumviri frater sibi imposuit, ut refert *Dion.* 48, 5., propter suam in fratrem pietatem; id ejus nummi confirmant ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 6. p. 42. Alii etiam hujusmodi cognomen habuerunt, ut C. Pompejus C. F. An. Pietas in *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 329. *F.*]

PIETATICULTRIX, icis, f. quae pietatem colit. *P. Syrus* ap. *Petr. Sat.* 55. Ciconia etiam grata, peregrina, hospita, pietaticultrix. Ita porro appellatur, quia ciconiae, ut ait *Plin.* 10, 23, 32., genetricum senectam invicem educant; et *Solin.* 40. *f.* eximiam illis inesse pietatem praedicat.

[PIETOSUS, a, um, adj. idem ac pius. Vox cadentis Latinitatis, unde est *pietoso* Italorum. *Inscr.* ap. *Donat.* 394, 9. Femine caste, bone bite et pietose, in omnibus gloriose, Brattiae Dignitati, que vixit, etc. *F.*]

PIGER, gra, grum, adj. ὀκνηρός, ῥάθυμος, ἀργός, segnis, tardus. Putant quidam esse a πικρός, quod *Hesych.* ἀργαλέον interpretatur, *h. e.* difficilem, molestum, quasi difficile moveatur. *Cic. Fam.* 7, 17. Interdum piger, interdum timidus in re militari videbare. *Virg. G.* 4, 259. apes contracto frigore pigrae. *Mart.* 3, 67. pueri Vatreno, Eridanoque pigriores. *Liv.* 21, 25. Gens pigerrima ad militaria opera. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 1. Ad litteras scribendas pigerrimus. *Hor. Sat.* 1, 4, 12. piger scribendi ferre laborem. [*V. *Heindf.* ad h. l.] *Id. ib.* 1, 7, 17. discedat pigrior ultro Muneribus missis. ℙ Cum genitivo. *Id. Ep.* 2, 1, 124. Militiae piger et malus. *Sil.* 14, 264. Non Herbesos iners, non Naulocha pigra pericli Sederunt. *Id.* 15, 504. serpit Arar per rura pigerrimus undae. ℙ Translate. *Hor. Ep.* 1, 1, 21. piger annus Pupillis, quos dura premit custodia matrum, *h. e.* longus. Sic *Ov. Fast.* 2, 727. Dum nos difficilis pigro tenet Ardea bello. *Id. Pont.* 4, 10, 61. stagno similis, pigraeque paludi, *h. e.* immotae, stanti. [*Adde *Tac. G.* 45. Trans Sinonas aliud mare, pigrum ac prope immotum. *Agr.* 10. mare pigrum et grave. V. *Hessii not.* ad *Tac.* l. prius laud. coll. *Cort.* ad *Lucan.* 5, 434.] *Claud. Laud. Stil.* 2, 355. Elephanti pigra moles, *h. e.* gravis. *Colum.* 7, 8. Pigro humore defluere, *h. e.* spisso et lento. *Hor. Od.* 1, 22, 17. Pone me, pigris ubi nulla campis Arbor aestiva recreatur aura, *h. e.* perpetuo frigore obsitis, atque adeo sterilibus. *Colum.* 2, 18. Pigriora sunt ista remedia, cum sit efficacissimum de integro locum exarare. *Stat. Silv.* 1, 4, 57. pigra vita, *h. e.* otiosa. *Ov. Amor.* 2, 3, 14. Indigna est pigro forma perire situ, *h. e.* quae nec amet, nec ametur. *Mart.* 10, 104. Pigrum aliquem facere, *h. e.* otiosum reddere, et securum a labore. Ap. *eund.* 2, 11. piger vultus est demissus, torpens, moestus. Sic *Appul. Met.* 1. Rex olim beatus, affatu sanctae vaticinationis accepto, piger tristisque retro domum pergit. Al. leg. *pigens.* ℙ Metonymice, pigros faciens. *Catull.* 63, 37. Piger sopor. *Tibull.* 1, 2, 29. Pigra frigora; et *ib.* 11, 40. senecta. ℙ *Ingerere pigros in os senatoris*, ap. *Sen. Ben.* 2, 12. *extr.* V. EPIGRUS.

PIGET, ebat, guit, et pigitum est, impers. 2. μεταμέλει, κατοκνῶ, taedet, molestum est, dolorem affert. *Ter. Ad.* 3, 3, 37. Fratris me quidem pudet, pigetque. Ubi *Donat.* Pudet, quod turpe est, piget, quod dolet. Sic *Non.* 5, 10. Pudet verecundiae est, piget poenitentiae. *Sall. or. Philippi contra Lep. med.* Nisi forte pudet, aut piget recte facere. *Id. Jug.* 100. *extr.* Nam postea quae fecerit incertum habeo, pudeat magis, an pigeat disserere. *Pl. Ps.* 1, 3, 47. Nimio id quod pudet, facilius fertur, quam illud, quod piget: Non dedisse, istum pudet; me, quia non accepi, piget. *Sall. Jug.* 4. *extr.* Dum me civitatis morum piget, taedetque. *Appul. Met.* 1. Ne pigeat te, vel taedeat reliqua pertexere. *Cic. Dom.* 11. Ut me non solum pigeat stultitiae meae, sed etiam pudeat. *Acc.* ap. *eund. Div.* 1, 31. Mea mater, tui me miseret, mei piget. *Pl. Men.* 5, 9, 7. Quaeso, loquere tuum mihi nomen, ni piget. *Cic. Brut.* 50. Oratione multitudo ad misericordiam inducitur, ad pudendum, ad pigendum. *Petr. Sat.* 127. Neque enim me piguit quaerere. *Sil.* 7, 173. Nec pigitum parvosque lares, humilisque subire Limina coelicolam tecti. *Castricius* ap. *Gell.* 13, 21. Pigitum est, cinctos saltem esse, et paenulatos? [*Tac. A.* 15, 25. quia Paeti piguerat.] ℙ Cum accus. communi, vel nominativo. *Ter. Heaut. prol.* 18. Factum esse id non negat, neque se id pigere. *Id. Phorm.* 3, 3, 31. Ne quid plus minusve faxit, quod nos post pigeat. ℙ Pro poenitere. *Just.* 12, 6. Postquam in irae locum successit aestimatio, pigere eum facti coepit. *Appul. Met.* 7. Profecto vos hujus omnis injuriae pigeret. ℙ *Paul.* ex *Fest.* Pigere interdum pro tardari, interdum pro poenitere poni solet. ℙ Pro pudere. *Appul. Apol.* Hic etiam pro sua gravitate vitio mihi vortebat, quod me nec sordidiora dicere honeste pigeret. ℙ Part. *Pigens*

ap. *Appul. Met.* 4. Pigens tristisque retro domum pergit. Alii tamen leg. *piger*. *Pigendus* ap. *Prop.* 4, 1, 76. aversus Apollo Poscitur invita verba pigenda lyra. ¶ *Pigeo*. V. in PUDET. ¶ [*Confund. *piget* et *pudet*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 2, 209.]

PIGMENTĀRĬUS, ii, m. qui pigmenta vendit, item medicamenta, aromata, unguenta. *Gloss. Philox.* Pigmentarius, χρωματοπώλης, φαρμακοπώλης, μυροπώλης. Vox est adjectiva. *Cic. Fam.* 15, 17. Attius pigmentarius valde gaudebat, etc. *Mart. Dig.* 48, 8, 3. Ut pigmentarii, si cui temere cicutam, salamandram, aconitum dederint, poena teneantur hujus legis. *Inscr.* ap. *Grut.* 1033, 1. C. Attius Stephanus pigmentarius de sacra via. *Pelag. Veter.* 13. Prodesse etiam ferunt, si (*equi*) deambulent inter pigmentarios; quia odores diversi latenter pulmonibus prosunt. *Scrib. Comp.* 22. Collyrium ex lacte ipso papaveris capitum fit, non ex succo foliorum ejus, ut pigmentarii institores ejus rei compendii causa faciunt. *Firm. Math.* 8, 27. *med.* Turarios faciet, vel pigmentarios, seu pharmacopolas. *Fulg. Exposit. sermon. antiq. n.* 43. Myropolae sunt, qui unguenta vendunt, ut sunt pigmentarii.

PIGMENTĀTUS, a, um, part. ab inus. *pigmento*, πεφαρμακωμένος, pigmentis ornatus. *Tert. Cult. fem. f.* Taliter pigmentatae Deum habebitis amatorem. *Prud. Hamart* 316. Quas (*illecebras*) pigmentato meretrix jacit improba crine.

PIGMENTUM, i, n. χρώματα, colores pictorum: a sup. *pictum* verbi *pingo*, *c* in *g* converso. Adhibetur fere in plur. numero. *Pl. Epid.* 5, 1, 20. Quem Apelles, Zeuxisque duo pingent pigmentis ulmeis, *h. e.* virgis ulmeis utentur ad corpus meum sanguine pingendum. *Cic. Div.* 1, 13. Aspersa temere pigmenta in tabula, oris lineamenta efficere possunt. *Plin.* 35, 11, 42. Vela in cortinam pigmenti ferventis mersa, post momentum extrahuntur picta. ¶ Speciatim sumitur pro unguento, quo mulieres utuntur ad venustandam faciem, qualis est cerussa, aliique id genus fuci, quibus cuti candorem et ruborem inducunt, φῦκος. *Plin.* 16, 43, 84. Nuper portentosis ingeniis principatu Neronis inventum, ut pigmentis (*testudo*) perderet se. ¶ Quandoque accipitur pro succo herbarum, unde pigmenta fiunt, et pharmaca. *Firm. Math.* 8, 17. Marsi erunt, vel qui venenis ex herbarum pigmentis confectis salutaria soleant hominibus remedia comparare. Adde *Coel. Aurel. Acut.* 2, 9. *med.* ¶ Translate dicitur de coloribus rhetoricis, idest de exornationibus. *Cic. Att.* 2, 1. Meus autem liber totum Isocratis μυροθήκιον, atque omnes ejus discipulorum arculas, et nonnihil etiam Aristotelia pigmenta consumpsit. *Id. Brut.* 87. Volvendi sunt libri Catonis: intelliges nihil illius lineamentis, nisi eorum pigmentorum, quae inventa nondum erant, florem et colorem defuisse. ¶ Item de ornamentis inanibus, de mendaciis, de fraudibus. Nam ejus qui pingitur, non est naturalis color, sed artificialis. *Cic. Or.* 2, 45. Tam integrae sententiae, tam verae, tam novae, tam sine pigmentis fucoque puerili.

PIGNĔRĀTĪCĬUS et Pignoraticius, a, um, adj. ad pignus pertinens. *Pomp. Dig.* 13, 7, 6. Pigneraticius fundus, *h. e.* qui pignori datur. *Ulp. ib. leg.* 1, 9, 11. etc. Pigneraticia actio: et absolute pigneraticia, *h. e.* quae de pignore instituitur: et datur debitori ad repetendum pignus, debito soluto. *Mart. ib. leg.* 1, 32. etc. Contraria pigneraticia actio, *h. e.* quae datur creditori rem sibi oppigneratam repetenti adversus debitorem. *Id. ib.* 39, 2, 15. *med.* Pigneraticius creditor, *h. e.* qui sub pignoribus credidit. *Id. ib.* 13, 7, 24. et 36. Pigneraticium judicium, *h. e.* quod de pignore instituitur.

PIGNĔRĀTĬO et Pignoratio, onis, f. actus pignerandi, pignus. *Cajus Dig.* 20, 1, 9. Quod emptionem venditionemque recipit, etiam pignerationem potest recipere.

PIGNĔRĀTOR et Pignorator, oris, m. ἐνεχυριαστὴς, qui pignus accipit. *Cic. Verr.* 2, 3, 11. Cum in his quidem rebus omnibus publicanus petitor, ac pignerator, non ereptor, neque possessor soleat esse.

PIGNĔRĀTUS, a, um, part. a *pigneror*, significatione activa, qui pignus cepit. Translate. *Suet. Claud.* 10. *extr.* Primus Caesarum fidem militum etiam praemio pigneratus. ¶ Saepius est passivum a *pignero*: pignori obligatus. *Ulp. Dig.* 40, 5, 24. *med.* Si quis servo pignerato directam libertatem dederit; et *ib.* 46. Ancillam suam pigneratam manumittere. ¶ Translate. *Liv.* 24, 1. Velut obsidibus datis, pigneratos habere animos.

PIGNĔRO, as, a. 1. ὑποτίθεμαι, est rem pignori dare: ab antiquo *pignera* pro *pignora*. *Suet. Vit.* 7. Utque ex aure matris detractum unionem pigneraverit ad itineris impensas. *Modest. Dig.* 41, 5, 5. Si rem, quam tibi pigneravi, subripuero. *Liv.* 29, 36. *extr.* Cum absentes damnati essent, corporibus subtractis, bona tantum, quae publicari poterant, pigneranda poenae praebebant, [*i. e. relinquebant, ut iis publicandis poena sumeretur.] *Juven.* 7, 73. Cujus et alveolos, et laenam pignerat Atreus, *h. e.* Rubrenus poeta (de quo sermo est) dum tragoediam de Atreo scribit, cogitur ob paupertatem alveolos et laenam pignori dare. Itaque perperam quidam hoc loco *pignerare* accipiunt pro pignus capere. ¶ Item pignore obligo, devincio. *Appul. Met.* 3. Tuumque mancipium irremunerabili beneficio tibi perpetuo pignera. *Nazar. Pan. ad Constant.* 35. Cum ex omnibus provinciis optimates viros curiae tuae pigneraveris. ¶ Hoc sensu dixere etiam *pigneror* deponentis forma, ut *Gell.* 18, 12. *extr.* et *Prisc.* 8, 799. adnortarunt. V. v. sq.

PIGNĔROR, aris, atus sum, dep. 1. pignus capio, obnoxium mihi reddo. Translate. *Cic. Phil.* 14, 12. Mars ipse ex acie fortissimum quemque pignerari solet, *h. e.* sibi asserere, vindicare, veluti in pignus accipere: itaque sensus est, fortissimum quemque primum in proelio occumbere solere. *Id. fragm.* ap. *Non.* 7, 84. Sed ut plurimas et maximas nostri animi, ingenii, consilii prima ipsa sibi ad utilitatem pigneraretur, *h. e.* vindicaret. *Ov. Met.* 7, 620. sint ista, precor, felicia mentis Signa tuae, dixi: quod das mihi, pigneror omen, *h. e.* accipio tanquam pignus, et fidem tuae in me voluntatis.

PIGNŎRISCĂPĬO, onis, f. quasi captio pignoris. *Cato* ap. *Gell.* 7, 10. Pignoriscapio ob aes militare, quod aes a tribuno aerario miles accipere debebat, vocabulum seorsum fit.

PIGNŎSĂ, pignora, eo modo, quo Valesii pro Valerii, etc. *Festus.* ubi mallet *Voss.* in *Etym.* legi *pignesa*, quia et *pignera* olim dictum fuit, ut *Prisc.* docet 6, 721.

PIGNUS, ŏris, (aliquando ĕris) n. ὑποθήκη, id quod alteri datur, ut sit securus vel de re sua nobis tradita, vel de re, aut opera nostra ei promissa. Quomodo ab *hypotheca* differat, in ea voce dictum est. *Cajus Dig.* 50, 16, 238. a *pugno* dictum putat, quia quae pignori dantur, manu traduntur: alii a *pango* derivant, quia pactione pignus traditur. Utraque notatio nimis longe peti videtur. *Caes. B. C.* 1, 39. A tribunis militum, centurionibusque mutuas pecunias sumpsit; has exercitui distribuit: quo facto, pignore animos centurionum devinxit, et largitione redemit militum voluntates. *Suet. Aug.* 21. Novum genus obsidum feminas exigere tentavit, quod negligere marium pignora sentiebat. *Papin. Dig.* 20, 1, 1. Servum pignori dare; et *mox:* Cum praedium pignori daretur, nominatim, ut fructus quoque pignori essent, convenit; et *ib.* 3. Rem aliquam pignori obligare; et *ib.* 2. Fidejussor, qui pignora, vel hypothecas suscepit, atque ita pecunias solvit. *Paul. ib.* 28. et *Tac. H.* 3, 65. Rem alicujus pignori accipere. *Cajus Dig.* 13, 7, 12. Sub pignoribus mutuas pecunias accipere. *Papin. ib.* 20, 4, 2. Habere aliquid pignori. *Pompon. ib.* 4. Liberare pignus a creditore. *Mart. ib.* 5, 7. Reddere pecuniam, et pignus recuperare. *Ulp. ib.* 43, 3, 2. Pignoribus cavere alicui. *Id. ib.* 13, 7, 27. Aurum pignori apud aliquem ponere: quod saepius probati scriptores *opponere* dicunt. *Pl. Ps.* 1, 1, 84. Potes nunc mutuam drachmam dare mihi unam? *Ps.* vix hercle opinor, si me opponam pignori. V. OPPONO. ¶ Est etiam pignus, quod magistratus capit contumaciae vincendae causa, ut si v. gr. senator per viatorem accitus venire in senatum recusaverit, vel in senatu contra magistratum oblocutus fuerit, etc. [*Gr. ἐνέχυρα λαμβάνειν.] *Liv.* 3, 38. *f.* Dimissi circa domos apparitores simul ad pignora capienda, sciscitandumque, num consulto detrectarent. Adde 37, 51. *Cic. Or.* 3, 1. *med.* Hic cum Philippo quasi quasdam verborum faces admovisset, non tulit ille, et graviter exarsit, pignoribusque ablatis Crassum instituit coercere. *Id. Phil.* 1, 5. Senatores pignoribus cogere. ¶ *Pignora caedere, concidere*, est pignora contumaci ablata a magistratu distrahere, sub hasta vendere, consumere. V. CAEDO. *Crassus* ap. *Cic. Or.* 3, 1. *f.* An tu, cum omnem auctoritatem universi ordinis pro pignore putaris, eamque in conspectu populi R. concideris, meis pignoribus existimas posse terreri? Non tibi illa sunt caedenda, si Crassum vis coercere: haec tibi est excidenda lingua, etc. Hinc *sua pignora caedere*, sibi ipsi damno esse, seipsum laedere: proverbialis locutio. *Tibull.* 4, 13, 17. Quid facio demens? heu heu mea pignora caedo. Sunt qui leg. *cedo:* sunt qui *credo:* sed *caedo* ex *Crassi* verbis satis firmatur. ¶ Est et aliud pignoris genus, quod praetorium dicitur, cum creditor, aut fideicommissarius in possessionem rei a praetore mittitur, ejus servandae causa. *Ulp. Dig.* 13, 7, 26. et *Paul. ib.* 41, 5, 12. etc. ¶ Quod deponitur ab iis, qui simul de re aliqua decertant, ut sit victoris. *Virg. Ecl.* 3, 31. Certare pignore cum aliquo. Sic *Catull.* 44, 4. Quovis Sabinum pignore esse contendunt, *h. e.* parati quamvis pecuniae summam pignori opponere. Adde *Phaedr.* 4, 20. *Gell.* 5, 4. Contra librarium in quodvis pignus vocabat, ni in una uspiam littera delictum esset. (Alii leg. *si in una nuspiam*,) *h. e.* provocabat ad quodvis pignus deponendum. *Pl. Epid.* 5, 2, 34. Da pignus, ni ea sit filia; et *mox:* Ni ergo matris filia est, in meum nummum, in tuum talentum pignus da, *h. e.* ut ego nummum amittam, tu talentum. *Ov. A. Am.* 1, 168. Et quaerit, posito pignore, vincat uter. *Val. Max.* 4, 3. *n.* 3. *ex* Pignore cum quibusdam posito, an posset, etc.; *mox:* Ponere pignus cum aliquo de re quapia [*Pignus* et *sacramentum Beier.* ad *Cic. Off.* 3, 77. p. 329., ubi multa de hac re, ita differre cet, ut prius illud privatum sit, cujus sive pr missi tantum sive sequestro positi addictione sponsionibus victoris indemnitati consulebatur: *cramentum* publicum, ea lege ap. pontificem de situm, ut victi pecunia sacris impenderetur.] Jurisconsulti *pignus* dicunt quemvis contractum, quo pignus detur. Hinc apud eos, contrahere, nire, solvere pignus. *Ulp. Dig.* 13, 7, 1. et 20, 6, 3. etc. ¶ Translate pignus dicitur qu quid facit ad continendum in officio, fidem alicu rei faciendam, aut retinendam, aut obligand *Cic. Phil.* 1, 2. Magnum pignus ab eo reipubli datum, se liberam civitatem esse velle, cum dic toris nomen sustulit. *Id. Coel.* 32. Habet a Coelio respubl. duas accusationes, vel obsides riculi, vel pignora voluntatis. *Plin. ep.* 10, Tantam mihi post consulatum reverentiam p stat, ut publicae necessitudinis pignora priv cumulet officiis. *Cic. Phil.* 13, 3. *med.* Nec his libertatem, sed pro libertate haec projic tanquam pignora injuriae, *h. e.* tanquam pign injuriae subeundae: quia dum vis fortunas, et tam servare, fis obnoxius certae servituti. *H.* 3, 72. Sedes Jovis Opt. Max. auspicato a joribus pignus imperii condita; et *ib.* 4, 61. Pa centurionum reservantur, pignus societatis; et 57. Militum emebantur animi, ut pignus tanti leris nece aut vinculis legatorum daretur. *C* 6, 7. *extr.* Dextram ei reconciliatae gratiae pig obtulit. ¶ Certum argumentum, signum. *Aetn.* 459. Certaque venturae praemittit pign flammae. *Ov. Met.* 2, 38. Pignora da genitor, quae tua vera propago Credar. *Id. A. Am.* 2, Ardet, et in vultu pignora mentis habet. *Pha* 5, 5. Turpemque aperto pignore errorem prob etc. ¶ *Pignora* sunt filii, et nepotes, quia jugalis amoris, et fidei vinculum. *Prop.* 4, 11, Nunc tibi commendo communia pignora, na *Ov. Met.* 11, 542. subeunt illi fratresque, par que: Huic cum pignoribus domus. *Id. Her* 121. prolemque gemellam, Pignora Lucina favente dedi. *Id. Met.* 3, 134. Tot natos, na que, et, pignora cara, nepotes. *Stat. Silv.* 2 86. adscita pignora. ¶ Item parentes, frat uxor, cognati. *Plin. ep.* 1, 12. Habens fili uxorem, nepotem, sorores, interque tot pig veros amicos. *Quint.* 6, 1. *med.* Quare et o cratio illa judicum, per carissima pignora, uti si et reo sint liberi, conjux, parentes, utilis [*Tac. A.* 12, 2. haudquaquam novercalibus o usura in Britannicum et Octaviam, proxima pignora; 15, 36. ut in privatis necessitudinibus xima pignora praevalerent, ita populum Rom. plurimam habere; 16, 26. ne in conjugem, in miliam, in cetera pignora ejus saeviret; *G.* 7 in proximo pignora, unde feminarum ululatus diri, unde vagitus infantium. *Agr.* 38. aliqua frangi adspectu pignorum suorum, saepius co tari. Cf. quae *Schulting* laud. ad *Quint. Dec* 2, 370. et 2. p. 7. *ed. Burm.* *Cort.* ad *Lucan* 474. *Christ. ib.* 7, 257. *ed. Web.* — Dicitur et in universum de omnibus, quae singularem co derationem aut religionem habent, ut patria, natus, matronae, aliaque talia, quibus animus vincitur. Ita *Cort.* ad *Lucan.* 7, 376. Si quis pignera tanta Pompejo locus est, cet.] ¶ surculis insitis, qui sunt quasi filii adoptivi. *de insit.* 109. Necnon et citrei patiuntur mutua mi Pignora, quae gravido cortice morus alit.

PIGRĒ, adv. ὀκνηρῶς, segniter, tarde. *Sen.* 3, 17. Pigre in servitutem transiens. *Colum.* 7 Pigre ac segniter agere. *Lucan.* 5, 434. alto pore ligatae Pigrius immotis haesere paludibus dae. *Plin.* 10, 34, 52. Pigrius intrante femin pullos.

*PIGRĒDO, inis, f. pigritia. *Vulg. Interpr. verb.* 19, 15. Pigredo immittit soporem. *B. A*

PIGRĔO, es, n. 2. piger sum. *Enn.* ap. 3, 170. Pro aetate pigret sufferre laborem. *Ac ib.* Omnes gaudent recte facere, mali pigrent. que al. aliter leg.

PIGRESCO, is, n. 3. κατοκνέω, fio piger, lentus. *Plin.* 18, 18, 47. de Nilo: Mox pigre in Virginem transgresso sole.

*PIGRĬTAS, atis, f. ἀργία *Gloss. Lat. Gr. B*

PIGRĬTĬĂ, ae, f. et Pigrities, ei, f. ὀκνία, ditas, ignavia, negligentia. *Cic. Tusc.* 4, 8. P tiam definiunt, metum consequentis laboris. *Off.* 1, 29. Ut appetitus rationi obediant, ea neque praecurrant, nec propter pigritiam, aut i viam deserant. *Id. Att.* 16, 15. Noli putare, p tia me facere, quod non mea manu scribam. *Sat.* 85. Pigritiamve recedendi imposuerat hilar longior. *Liv.* 54, 42. *extr.* Nox et fugientes t et Romanis pigritiem ad sequendum ignotis fecit. *Mart.* 11, 79. Arguimur lentae crimine gritiae. ¶ *Ingenua pigritia* ap. *eund.* 12, 4. honestum otium. ¶ Translate. *Sen. Prov.* 3.

hyliis superi atque inferi maris pigritiam sto-
i nauseantis erigere, h. e. ostreis.
GRĬTOR, aris, dep. 1. i. q. pigror. Vulg.
pr. Act. 9, 38. V. Goclen. Observat. L. L.
0. Gloss. Ὤκνησα, pigritatus sum. B. A.
GRO, as, n. 1. piger sum, tardo, idem ac
r. Non. 2, 655. exponit retinere. Accius ib.
' st pigrasse: nam properasse est nefas. Id.
ed cur propter te pigrem haec, aut hujusce
em parcere capiti? Lucr. 1, 410. Quod nisi
ris, paulumve recesseris ab re: pro pigrave-
Potest etiam esse a pigror, aris. V. v. sq.
GROR, aris, dep. 1. ὀκνέω, per pigritiam cun-
moror, tardo, differo. Cic. Att. 14, 1. Tu,
o, quicquid novi, scribere ne pigrere.
GROR, oris, m. pigritia. Lucil. ap. Non. 3,
Languor et oppressit, pigror, torporque
m.
GUNTĬAE, arum, opp. Dalmatiae, cum ca-
Plin. 3, 22. ℙ Πηγούντιον est Ptolemaeo.

ŬUS, a, um, adj. quem piget. Agnoscitur
sc. 4, 635., sed sine exemplis. *Schol. ib.
s est, qui et piger. B. A.
Ă, ae, f. ὅλμος, ἴγδη, θυεία, mortarium, vas
m, lapideum, aut ligneum, in quo aliquid pin-
et comminuitur: a πιλόω, stipo, denso. Quo-
a mortario differat, vide in MORTARIUM.
R. R. 14. Pilam, ubi triticum pinsant, unam.
18, 11, 29. n. 2. Zeae granum tunditur in pi-
nea, ne lapidis duritia conterat. Colum. 12,
romata in pila quam mundissime contundito.
b. 573. Aut, ut Anaxarchus, pila minuaris in
Ictaque pro solidis frugibus ossa sonent. ℙ
structura erecta in modum columnae, ad ali-
fulciendum, κίων. Differt a columna, quae
capo constat, h. e. lapide oblongo perpetuo:
ero structilis est pluribus lapidibus, aut late-
Vitr. 6, 11. Eorum parietes, pilae, colu-
ad perpendiculum collocentur. Id. 2, 8. med.
apideis, structuris testaceis altitudines exstru-
Hor. Sat. 1, 4, 71. Nulla taberna meos ha-
neque pila libellos, h. e. venales non sint mei
; nam, ut ait ad hunc locum Acro, bibliopo-
ationes vel armaria circa pilas, vel columnas
ant. [*V. Heindf. ad h. l.] Catull. 37, 1.
taberna, a pileatis nona fratribus pila, h. e.
a Castoris et Pollucis templo taberna; quae
nero pilarum, quibus a proximis distingueba-
omen habet. Mart. 7, 61. Nulla catenatis pi-
praecincta lagenis. Nep. Alc. 4. Ejus devo-
exemplum in pila lapidea incisum. Sen. Q.
30. Pilas operibus subdere. Liv. 40, 51. Lo-
pilas pontis in Tiberim: quibus pilis fornices
aliquot annos locaverunt imponendos. Plin.
, 10. Apes ruentes ceras fulciunt, pilarum in-
inis a solo fornicatis. ℙ Quod scribit Paul.
sto: Pila, quae parietem sustentat, ab oppo-
dicta est; Voss. putat legendum ab oppilan-
. e. stipando, firmando. ℙ Item saxea mo-
quae praestruitur litori ad frangendam unda-
vim, ἐνδόμησις, χηλή. Ejus conficiendae, et in
jaciendae Vitr. 5, 12. rationem docet. Virg.
711. Qualis in Euboico Bajarum litore quon-
Saxea pila cadit, magnis quam molibus ante
ructam ponto jaciunt. Adde Sil. 4, 297. [*Suet.
. 20. ubi B. Crus. in cl. Suet. comp. Gr. κρη-
]
Ă, ae, f. σφαῖρα, sphaera, globus, quo ludi-
videtur esse a πέλω seu πέλομαι, versor. Cic.
, 23. Ut si velim ego talis optime ludere, aut
studio tenear. Hor. Sat. 1, 5, 49. Namque
ippis inimicum et ludere crudis. Prop. 3, 12,
m pila veloci fallit per brachia lapsu. Virg.
149. Cum lapsa e manibus fugit pila, cumque
sa Procurrit virgo. (Hinc disces, Graecis vir-
us morem fuisse pila ludere, leviore tamen,
nori, quam viris, artificio, et labore corporis.
v. A. Am. 3, 381. et sqq.) Petr. Sat. 27. Pi-
repetere, quae terram contigit; et mox: Pilas
manus lusu expellente vibrare. Varr. ap.
2, 281. Videbis Romae in foro ante lanienas
s pila expulsim ludere. Mart. 14, 46. cujus
a Pila trigonalis: Si me mobilibus scis expul-
sinistris, Sum tua; si nescis, rustice, redde
. Auct. Pan. ad Pis. 173. Nec tibi mobilitas
r est, si forte volantem Aut geminare pilam
, aut revocare cadentem, Et non sperato fu-
em reddere gestu. Sen. Ben. 2, 17. Pilam ca-
non est dubium aut mittentis vitio, aut acci-
is. Tunc cursum suum servat, ubi inter ma-
triusque, apte ab utroque et jactata et exce-
versatur. Necesse est autem, lusor bonus ali-
llam collusori longo, aliter brevi mittat; et
Pila utcumque venerit, manus illam expedita
ilis repercutiet. Si cum tirone negotium est,
tam rigide, nec tam excusse, sed languidius,
ipsam ejus dirigentes manum, remisse occur-
s; et ib. 32. In lusu est aliquid, pilam scite
ligenter excipere: sed non dicitur bonus lusor,
qui apte et expedite remisit, quam exceperat.
l. 5, 165. Ille pilam celeri fugientem reddere
a, Et pedibus pensare manus, et ludere saltu.

V. DATOR. Tres autem modos ludendi pila observant eruditi, datatim, raptim, expulsim. V. ss. ll. Alphen. Dig. 9, 2, 52. f. Cum pila complures luderent, quidam ex his servulum, cum pilam percipere conaretur, impulit. ℙ Alium pilae ludum puellis aptum V. ap. Ov. l. c. in RETICULUM. ℙ Pilam lusoriam, inquit Plin. 7, 56, 57., Pythus invenit. Ejus quatuor sunt genera, trigonalis, paganica, follis, et harpastum. V. ss. ll. ℙ Pila vitrea ludere primus coepit Ursus Togatus. V. PILICREPUS. ℙ More claudi retinere pilam, prov. ap. Cic. Pis. 28. V. CLAUDUS. ℙ Mea pila est, aliud proverb., res est in mea manu et potestate. Pl. Truc. 4, 1, 7. Totus gaudeo: mea pila est. ℙ Enimvero Dii nos quasi pilas homines habent, Pl. Capt. prol. 22., h. e. agitant, versant, et fortunae ludenti in rebus humanis objiciunt. Simile est illud Petr. fragm. Trag. 44. Burm. Singulos velut pilas tractabat. Alii aliter leg. Aurel. Vict. Epit. 18. Hoc exitu obiit vir ad humanae conversationis exemplum per laboris genera universa assumptus, provectusque eo, ut Fortunae vocaretur pila. ℙ Pila etiam dicitur quidquid rotundum est instar pilae. Plin. 12, 10, 21. Pilae lanuginis, ex quibus vestes pretioso linteo faciunt; et 11, 28, 34. Scarabaei e fimo ingentes pilas aversi pedibus volutant. ℙ Pila vitrea vel crystallina, eaque aqua plena et adversi solis radiis opposita utebantur veteres ad comburendum. Plin. 36, 26, 67. Cum addita aqua vitreae pilae sole adverso in tantum excandescunt, ut vestes exurant. Id. 37, 2, 10. Invenio medicos, quae sunt urenda corporum, non aliter utilius id fieri putare, quam crystallina pila adversi posita solis radiis. Lactant. de ira Dei 10. med. idem narrans, orbem vitreum plenum aqua vocat, ℙ Pilam crystallinam vel succineam matronae delicatiores aestivo tempore ad calorem ex ejusdem frigore mitigandum manibus tenere solebant. Prop. 2, 18, 60. Et manibus dura frigus habere pila. Huc pertinet illud Mart. 11, 8. Succina virginea quod (fragrant) regelata manu. ℙ De terra, quae instar pilae rotunda est. Enn. ap. Scal. ad Festum in Cohum: pilam vix Sol mediam: complere cohum terroribu' coeli. Varr. ap. Non. 4, 273. Hinc liquit homines omnes in terrae pila. ℙ Colum. 5, 9. med. pilam vocat glebam adhaerentem arbusculae radicibus, cum e seminario cum sua terra evellitur, alio transerenda. ℙ De suffragiis. Ascon. f. argum. Milonianae: Ut coram accusatore ac reo pilae, in quibus nomina judicum inscripta essent, aequarentur. Prop. 4, 11, 19. Aut si quis posita judex sedet Aeacus urna, In mea sortita vindicet ossa pila. ℙ Sunt etiam pilae globi ex lana, aut veste farta in modum pilae, et humana capita referentes: de quibus Festus: Pilae, et effigies viriles, et muliebres ex lana Compitalibus suspendebantur in compitis, quod esse Deorum inferorum hunc diem festum, quos vocant Lares, putabant: quibus eo die tot pilae, quot capita servorum; tot effigies, quot essent liberi, ponebantur, ut vivis parcerent, et essent his pilis, et simulacris contenti. ℙ Ad harum instar pilae dictae sunt stramenticiae effigies, scil. e vestibus stramento fartis, quibus objectis ad spectaculum praebendum tauri irritarentur, ut Ascon. loquitur ad illud fragm. Cic. pro C. Cornel. Videlicet homines foeneos in medium ad tentandum periculum projectos. Mart. Spect. 19. Qui modo per totam flammis stimulatus arenam Sustulerat raptas taurus in astra pilas; et ib. 9. de rhinocerote: Quantus erat cornu, cui pila taurus erat! Id. 2, 43. de toga trita et lacera: quae passa est furias et cornua tauri: Noluerit dici quam pila prima suam. Hinc Id. 10, 86. Sed qui primus erat lusor, dum floruit aetas: Nunc, postquam desit ludere, prima pila est. ℙ Denique pila est sphaera, in illo Prop. 4, 1, 76. Nescius aerata signa movere pila, h. e. astrologus nescius versare signa coelestia in sphaera ex aere. ℙ Pilai in genit. more suo dixit Lucr. 5, 711.

PĪLĀNUS, i, m. idem qui triarius, ut Varr. L. L. 4, 16. docet: a pilum, telum sive hastile Romanorum proprium. Ov. Fast. 3, 127. Inde pares centum denos secrevit in orbes Romulus, hastatos instituitque decem. Et totidem princeps, totidem pilanus habebat Corpora. Paul. ex Fest. Pilani, pilis pugnantes. V. TRIARIUS.

PĪLĀRIS, e, adj. ad pilam lusoriam pertinens. Stat. praef. Silv. 4. Sed et sphaeromachias spectamus, et pilaris lusio admittitur.

[PĪLĀRĬUM, ii, n. loculus ad mortuorum cineres in pila figulini operis adservandas; ut ollarium, ubi ollae erant. Inscr. ap. Fabr. p. 13. n. LII. Fabia Agathangelis fecit libertis, libertabusque suis ollaria, et pilaria. F.]

PĪLĀRĬUS, ii, m. praestigiator, qui levi agitatione parvas pilas videtur emittere, aut in vas injicere, cum secus faciat, vel qui plures pilas in altum, et circa se jacit, easque manibus vel ore excipit, iterumque continua circuitione jacit excipitque. Not. Tir. p. 173. Hierosalpinctes, pilarius. Quint. 10, 7. med. Quo constant miracula illa in scenis pilariorum, ac ventilatorum, ut ea, quae emiserint, ultro venire in manus credas, et qua jubentur, decurrere. Hinc Manil. 5, 168. Ille potens turbam perfundere membra pilarum, Per totumque vagas corpus disponere palmas, Ut teneat tantos orbes, sibique ipse reludat, Et velut edoctos jubeat volitare per ipsum. Inscr. ap. Fabr. p. 250. n. 2. P. Aelio Aug. Lib. Secundo pilario omnium eminentissimo, etc. V. PILILUDIUS et PRAESTIGIATOR. [*Multa ex suis adjecit F.]

[PĪLASTĪLUS, i, m. Inscr. ap. Mur. 538. et Bertol. Antich. di Aquileja p. 161. n. 154. Ti. Claudius Epaphroditianus Vet. Leg. VII. Cl. P. F. pilastilus dolabrar. Col. Fab. Muratorius l. c. interpretatus est, qui pilas in hasta gerebat, sed Bertol. l. c. rectius putat interpretandum, qui dolabram gerebat; nam imago hujus Claudii in eodem marmore sculpta non vexillum laeva tenet, sed dolabram. Quare pilastilus nobis videtur faber, qui pilum seu cuspidem dolabris sistit, che rimette la punta ai picconi, cujus opera dolabrariis quotidie necessaria profecto fuit; vel, si a Graeca lingua deducenda vox est, nempe a πιλόω, constipo, coarcto, et στειλεὸν, manubrium securis, est qui dolabras manubrio instruit. Ceterum, si vera vocis scriptio est pilastylus, ut habent Ephemer. Venet. Litterat., teste eodem Muratorio, aliud quaerendum vocis etymon, nempe ab eod. πιλόω, et ἄστυλος, columnis carens; sed quaenam sit ejusdem interpretatio, aliis inquirendum relinquimus. ℙ Est etiam cogn. R. Inscr. ex Vet. Cod., quam mecum per litteras communicavit Hieron. Asquinius: Pro salute P. Terentii Pilastyli, et Caereliae cojugi V. S. L. M. F.]

PILATES, genus lapidis, cujus meminit Cato Originum libro quinto: Lapis candidior, quam pilates. Fest.

PĪLĀTIM, adv. per pilas, seu columnas structiles. Vitruv. 6, 11. Item quae pilatim aguntur aedificia, et cuneorum divisionibus, coagmentis ad centrum respondentibus, fornices concluduntur. ℙ Est etiam militare verbum, pertinens ad ordinem aciei densae, et in longum directae, pilaeque figuram referentis. Asellio ap. Serv. ad A. 12, 121. Triariorum quartum signum antecedebat, sive pilatim, sive passim iter facere volebat; et Scaur. ib. In agrum hostium veni, pilatim exercitum duxi, h. e. strictim et dense, inquit Serv. V. PILATUS.

PĪLĀTRIX, icis, f. quae pilat, h. e. spoliat. Titin. ap. Non. 2, 259. Quam ego hodie hac domo pilatricem pallii pulcre evallavero.

PĪLĀTUS, a, um, part. a pīlo, pilo armatus. Virg. A. 12, 121. Procedit legio Ausonidum, pilataque plenis Agmina se fundunt portis. Mart. 10, 48. Et pilata redit jamque, subitque cohors, h. e. cohors militum praetorianorum, quae in palatio excubias agebat. ℙ Locum Virg. alii aliter explicant: nam pilata agmina intelligunt densa, spissa: a πιλόω, cogo, coarcto, stipo. Varr. apud Serv. ad h. l.: Quadratum agmen, quod immixtis etiam jumentis incedit, ut ubivis possit considere: pilatum, quod sine jumentis incedit, sed inter se densum est, quo facilius per iniquiora loca transmittatur. Enn. ib. Inde loci liquidas pilatasque aetheris oras Contemplo. Alii pilata agmina volunt esse in longitudinem directa, in Colonne: a pila structili: vel fixa et stabilia, instar pilae structilis, quae fixa manet. Translate Hostius ib. Sententia praesto pectore pilata, h. e. fixa. [Heyn. tamen ad Virg. l. c. doctam quidem esse Servii notam, sed minus recte locum esse interpretatum putat; ideoque pilata est pilo armata. F.] ℙ Similiter aliter leg. alii locum Mart. Atque pilata redit etc., h. e. calva et depilata: a pilis, seu capillis: unde pilare, capillis spoliatus. Putant autem sermonem esse de sacerdotibus Isidis, quos calvos fuisse, id. 12, 29. significat. ℙ Pilatus, spoliatus. Ammian. 14, 2. Cognitis pilatorum caesorumque funeribus, nemo deinde ad has stationes appulit navem. ℙ [Pilatus fuit etiam cogn. R., ut Pontius Pilatus praeses seu procurator Caesaris in Judaea, cujus jussu JESUS CHRISTUS cruci affixus est. Ejus meminit Tac. A. 15, 44. et Joseph Flav. in Antiq. Jud. 18, 2, 3. et Sedul. 4, 5, 116. Mox igitur Dominum Pilati ad moenia duci Nexibus adstrictum Judas ut vidit iniquus etc. Primam syllabam male corripuit Lactant. carm. de pass. Chr. 35. Fige animo et testes, et caeci infanda Pilati Judicia.

PĪLĀTUS, a, um, part. a pĭlo. V. in v. praec.

PĬLĔĀTUS, a, um, part. a pileo: πιλοφόρος, pileo tectus. Liv. 24, 16. f. Pileati, aut lana alba velatis capitibus volones epulati sunt. Id. 45, 44. f. Regem pileatum capite raso, obvium ire legatis solitum libertumque se populi R. ferre, et ideo insignia ordinis ejus gerere. [*Adde 33, 23. magis in se convertit oculos Cremonensium — colonorum turba pileatorum, currum sequentium, i. e. tanquam libertorum imperatoris.] Sen. ep. 18. Nec per omnia nos similes esse pileatae turbae voluisses, h. e. populo R., qui Saturnalibus pileos sumebat. Hinc Mart. 11, 6. Versu ludere non laborioso Permittis, puto, pileata Roma. Suet. Ner. 57. Tantum gaudium (mors ejus) publice praebuit, ut plebs pileata tota urbe discurreret, h. e. quasi

e servitute in libertatem emersisset: vel quasi Saturnalicios dies ageret. *Aurel. Vict. Caes.* 13. Vires Romanis trans Istrum propagavit, domitis in provinciam Dacorum pileatis, *h. e.* quibus mos, et patrium gestare pileos. Eadem ratione *Mart.* 10, 72. Ad Parthos procul ite pileatos. Hinc *Paul. Nol. carm.* 17, 242. Et Getae currunt, et uterque Dacus, Qui colit terrae medio, vel ille Divitis multo bove pileatus Accola ripae. Alii perperam leg. *pelleatus*. ¶ *Pileati fratres* ap. *Catull.* 37, 2. sunt Castor et Pollux, quorum proprium gestamen pileus. V. PILEUM et OBBATUS. ¶ *Pileati servi*, qui pileo imposito vendebantur: de quibus *Gell.* 7, 4. Pileatos servos venum solitos ire, quorum nomine venditor nihil praestaret, Coelius Sabinus jurisperitus scriptum reliquit. Cujus rei causam esse ait, quod hujusmodi conditionis mancipia insignia esse in vendundo deberent, ut emptores errare et capi non possent. V. ibi reliqua.

PĪLENTUM, i, n. μετέωρον ὄχημα, vehiculi genus, quo matronae ferebantur, ita libratum duabus rotis, ut considentes in pulvinis, in aere suspensae agitari viderentur. Differebat a petorito, quod quatuor rotis constabat: pilentum fuit inventum Hispanorum, petoritum Gallorum. Alii tamen dicunt, pilentum a Tuscis esse. *Fest.*: Pilentis et carpentis per urbem vehi matronis concessum est, quod, cum aurum non reperiretur, ex voto, quod Camillus voverat Apollini Delphico, contulerunt. De hac eadem collatione ita *Liv.* 5, 25. Honorem ob eam munificentiam ferunt matronis habitum, ut pilento ad sacra ludosque, carpentis festo profestoque uterentur. *Virg. A.* 8, 665. castae ducebant sacra per urbem Pilentis matres in mollibus. *Hor. Ep.* 2, 1, 192. Esseda festinant, pilenta, petorita, naves. ¶ Ex loco *Livii* allato discimus, pilenti usum matronis concessum sacrorum tantum, et ludorum causa. Ex iis vero, quae habet *Macrob. Sat.* 1, 6. ex *Verr. Fl.*, sacra solummodo, et instrumenta atque arcana sacrorum pilentis gestari solita in arca super his composita, antequam vectandis matronis destinarentur: eosque pellibus aut lana coactili (quae πῖλος Graece dicitur, unde his nomen) contegi consuevisse, ne vulgo conspicerentur.

[PĪLĔO, as, avi, atum, a. 1. pileum alicui servo impono in signum libertatis. *Ulp. Collat. Leg. Mosaic. tit.* 11. *leg.* 7. Qui in ludum damnantur, non utique consumuntur, sed etiam pileari, et rudem accipere possunt post intervallum; siquidem post quinquennium pileari, post triennium autem rudem induere eis permittitur. V. PILEUM. *F.*]

PĪLĔŎLUS, i, m. et Pileolum, i, n. πιλίδιον, parvus pileus. *Hor.* Ep. 1, 13, 15. Ut cum pileolo *(portes)* soleas conviva tribulis. *Colum. Arbor.* 25. *f.* Antequam frigus cacumina adurat, omnia folia decerpere expediet, et ita crassis arundinibus, quae ab una parte nodos integros habent, quasi pileolos induere. *Hieron. ep.* 85. *n.* 6. Pileolum textura breve, caritate latissimum, senili capiti confovendo, libenter accepi, [et munere, et muneris auctore laetatus. *Id. ep.* 64. *n.* 13. Rotundum pileolum, quale pictum in Ulyxi conspicimus, quasi sphaera media sit divisa, et pars una ponatur in capite: hoc Graeci et nostri τιάραν, nonnulli galerum vocant: non habet acumen in summo, nec totum usque ad comam caput tegit; sed tertiam partem a fronte inopertam relinquit. Hoc pileo tam sacerdotes, quam pontifices utuntur. Ex his patet, pileolum esse, quod Galli nunc *calotte*, Itali *berrettino* vocant. *F.*]

PĪLĔUM, i, n. et Pileus, i, m. πῖλος, πίλιον, tegmen et indumentum virile capitis, ut calvatica et mitra muliebre, ut *Serv.* ad *A.* 9, 616. docet. Ejus figura fere similis erat dimidio ovi putamini, ut sunt qui hodieque a nobis gestantur in cubiculo et in lecto. Ideo Castori et Polluci tribuuntur, ut in PILEATUS dictum est, quia ex ovo nati finguntur. *Fest.* aliam causam affert: Pilea, inquit, Castori et Polluci dederunt antiqui, quia Lacones fuerunt, quibus pileatis pugnare mos est. *Pl. fr.* ap. *Non.* 3, 178. Pileum, quem habuit, deripuit. ¶ Ap. Romanos pileus erat libertatis insigne, gestabaturque a novis libertis, qui, cum in servitute promissum capillum, et nudum caput gererent, manumissi capillum statim radebant, pileumque induebant: idque in templo Feroniae, quae libertorum Dea, ut *Serv.* ad *A.* 8, 564. docet. Causam affert *Non.* 12, 38., quam V. in RADO. *Pl. Amph.* 1, 1, 305. Quod ille faciat Juppiter, Ut ego hic hodie raso capite calvus capiam pileum. *Pers.* 5, 82. Haec mera libertas: hanc nobis pilea donant. *Serv. l. c.* tradit, Tarracinae templum Feroniae fuisse, et in eo sedile lapideum, in quo hic versus incisus erat: Benemeriti servi sedeant, surgent liberi. ¶ Hinc *servos ad pileum vocare* est vocare ad libertatem, excitare ad arma cum promissione libertatis: quod fere seditiosum fuit. V. *Liv.* 24, 32. *f.*, *Suet. Tib.* 4., *Sen. ep.* 47. *f.* et *Val. Max.* 8, 6. *n.* 2. ¶ Ap. *Mart.* 2, 68. Toeis pilea sarcinis redemi, *h. e.* libertatem, vendita omni mea supellectili, recuperavi, effecique, ut sine aliena sportula vivere possem, quae me obnoxium, et quasi servum aliorum fecerat. ¶ Etiam ingenui, qui aliquando in captivitatem incidissent, libertate recuperata pileum tantisper sumebant. Exemplum habes in Q. Terentio Culeone ap. *Liv.* 30, 45., *Quint. decl.* 9, 20. et *Val. Max.* 5, 2. *n.* 5. et 6. V. et *Liv.* 34, 52. *f.* ¶ [Etiam gladiatores, si pluries vicissent, post quinquennium manumissi pileum accipere poterant. *Tert. Spect.* 21. *f.* Qui insigniori cuique homicidae leonem poscit, idem gladiatori atroci petat rudem, et pileum praemium conferat. V. PILEO. *F.*] Praeterea Romani passim Saturnalibus pilea gestare solebant, quo tempore maxima voluptatum, risus, et joci tota urbe libertas erat, et servi ipsi temporaria quadam libertate fruebantur. V. PILEATUS, et *Mart.* 14, 1. ¶ De tribus pileorum generibus V. in GALERUS. ¶ Quod *Appul. Apol.* Mercurio pileum tribuit, videtur cum petaso confundere. ¶ Pileorum materia fere fuit lana coacta: id enim indicat Graeca vox πῖλος, unde πιλόω, cogo, denso. Pauperiores etiam ex segmentis tritae lacernae pilea sibi consuebant. *Stat. Silv.* 4, 9, 23. usque adeone defuerunt Caesis pilea suta de lacernis? *Mart.* 14, 132. cui titulus, *Pileus.* Si possem, totas cuperem misisse lacernas: Nunc tantum capiti munera mitto tuo. V. *Lips. de Amph. c.* 19. et 20. ¶ [Etiam ex pelle fiebat pileum, eoque utebantur milites extra proelium. *Veg. Mil.* 1, 20. Usque ad praesentem prope aetatem consuetudo permansit, ut omnes milites pileis, quos pannonicos vocabant, ex pellibus uterentur, quod propterea servabatur, ne gravis galea videretur in proelio homini, qui gestabat aliquid semper in capite. *F.*] ¶ *Pileum meum* appellatio hominis amici, et nos nostraque tuentis et foventis. *Pl. fr.* ap. *Non.* 3, 178. Te obsecro, Lyde, pileum meum, mi sodalis, mea salubritas. Alii melius leg. *Obsecro te, pileum vide meum* etc. ¶ Hoc nomine appellatur etiam membrana, seu pellicula, qua fetus contecti nascuntur. *Lampr. Diadum.* 4. Solent pueri pileo insigniri naturali, quod obstetrices rapiunt, et advocatis credulis vendunt: siquidem causidici hoc juvari dicuntur: at iste puer pileum non habuit, sed diadema tenue etc. [Hoc Itali *nascere vestito* dicunt. *F.*]

*PILĪA, ae, f. uxor T. Pomponii Attici. *Cic. Att.* 4, 6, 2. *extr.* 3. *extr.* 4. *extr.* et 5. *extr.* Adde 12, 26. *extr.* sqq. *B. A.*

PĪLICRĔPUS, i, m. qui pila ludit, eamque mittendo et remittendo, et solo impingendo, crepat, et sonitum edit. [*Gloss. Isid.* Pilicrepus, qui pila ludit. V. v. sq. *F.*] *Sen. ep.* 56. Si vero pilicrepus supervenerit, et numerare coeperit pilas, actum est. *Inscr.* ap. *Grut.* 637, 1. Ursus Togatus, vitrea qui primus pila Lusi decenter cum meis lusoribus, Laudante populo maximis clamoribus, Thermis Trajani, thermis Agrippae, et Titi, Multum et Neronis, si tamen mihi creditis, Ego sum. Ovantes convenite pilicrepi, etc. [Hujus Inscr. interpretationem attulit *Marcell. de stil. Inscr. Lat.* T. 1. p. 454. *ed. Patav. F.*] [*V. *Orell.* ad h. l. 1. p. 454.] *Lips.* ad *l. Sen. c.* vult intelligi eos, qui lusoria pila se exercebant in balneis, super tabulatis valde ex ictu pilae crepantibus. Unde *Stat. Silv.* 1, 5. quae est de balneo Etrusci, 57. Quid nunc strata solo referam tabulata, crepantes Auditura pilas, ubi languidus ignis inerrat Aedibus, et tenuem volvunt hypocausta vaporem? Aliter alii hanc vocem explicant. *Turneb.*, *Hieron. Mercurial.*, *Coel. Rhodigin.*, item *Hadrian. Jun.* qui *pilicrepum* intelligit pilos evellentem e corpore: sed hoc in allata Inscriptione locum non habet. [*Inscr.* inscripta in externo pariete balnei Pompejis reperta, edita vero a *Car. Rosino Dissert. isagog.* p. 66. A. Vettium Firmum aedilem orat, ut faveat; dignum rei publicae orat, ut faveat: pilicrepi facite, *h. e.* qui pila hic luditis magno pilarum crepitu plaudite. *F.*]

[PĪLĪLŪDĪUS, ii, m. idem ac pilarius, qui duabus, vel pluribus pilis utraque manu alternatim jactatis ita ludit, ut a tergo eas capiat, quas ab antica parte projecerit, et quas manu reflexa a tergo projecerit, altera manu recipiat ab antica; quod apprime convenit *Manilii l. c.* in PILARIUS. *Gloss. Isid.* Pilicrepus, qui pila ludit: pililudius, qui pilotello ludit. *Pilotello* videtur vox corrupta ex *pila alterna*, vel *pila a tergo*. *F.*]

[PĪLĪTUS, a, um, adj. idem ac pilosus. Est cogn. R., ut L. Otacilius Pilitus rhetor, cujus meminit *Suet. Rhet.* 3. *F.*]

*PILĪUS, i, m. necessarius Attici. *Cic. Att.* 13, 31. Adde *Fam.* 8, 8. *B. A.*

PĪLO, as, avi, atum, a. 1. συλάω, furor, expilo, suppilo. *Festus:* Pilare, et compilare sunt qui Graecae originis putant. Graeci enim fures φιλητὰς, et Aeolice πιλητὰς, immo φηλητὰς vocant. V. PHELETA. Alii ducunt a πιλοῦν, aut πιλεῖν, stipare, densare: quia fures stipant ea quae furantur. *Ammian.* 31, 2. Nec castra inimica pilantes; et *ib.* 5. Jam turmae praedatoriae concursabant, pilando villas, et incendendo. Tribuitur etiam *Petron. fragm. Trag.* 43. et 44. *Burm.* ¶ Item figere, premere: ab allato πιλοῦν. *Hostius* ap. *Serv.* ad *A.* 12, 121. Percutit, atque hastam pilans pra pondere frangit.

PĪLO, as, avi, atum, n. 1. τριχόω, pilos acc pio, vel emitto: a *pilus*. *Fest.* Pilat, pilos habe incipit; alias pro detrahit pilos, a quo depila *Non.* 1, 184. Pilare dictum est, ut plumare pl mis vestiri. *Afranius* in *Compitalibus.* Praeter corpus meum nunc pilare primum coepit. *Nov.* i Pati dum poterunt, antequam pugae pilant. ¶ E etiam activum, pro pilos evellere, seu detraher *Mart.* 6, 56. Teque pilare tuas testificare nate et 12, 32. Summoenianae qua pilantur uxores.

PĪLŌSUS, a, um, adj. τριχώδης, pilis plen *Cic. Pis.* 1. Non enim nos color iste servilis, n pilosae genae, non dentes putridi deceperunt. [* *Doederl.* 3, 22.] *Varr. R. R.* 2, 2. Ovis ventre habeat pilosum. *Plin.* 20, 16, 64. E contrar quae mollis vocatur, pilosioribus foliis, ac ran aculeatis. *Mart.* 12, 59. Te vicinia tota, te pil sus Hircoso petit osculo colonus. *Auct. Priap.* Ursis asperior, pilosiorque.

PĪLŬLĂ, ae, f. σφαιρίδιον, parva pila, globul sphaericum quiddam, et rotundum. *Plin.* 16, 10. Nascuntur in eo pilulae nucibus non absimil *Pelag. Vet.* 14. Pilulae cupressi. ¶ Speciat usurpatur de pharmacis, quae hac forma sumim quaeque Graecis dicuntur καταπότια a καταπίνω, glutio. Non enim comminuendae dentibus, aut standae sunt pilulae, sed integrae devorandae. *Pl* 28, 9, 37. Vetus axungia phthisin in pilulis su pta sanat. V. CATAPOTIUM.

PĪLUM, i, n. ὕπερον, pistillum, instrumentu quo quippiam mortario teritur: a πιλόω, den constipo. *Cato R. R.* 10. Pilas duas, pilum fal rium unum, farrearium unum; et 18. *f.* de pa ment.: De glarea, et calce arenato primum co um facito: id pilis subigito. *Plin.* 18, 10, Pinsente pilo praeferrato. ¶ Pilum Graecum e teste *Turnebo Advers.* 6, 18. et 17, 8., quod pinsendo tritico una deprimitur parte, altera tollitur. *Plaut. fragm.* ap. *Fest.* in *Reciproca* Quasi tollenonem, aut pilum Graecum recipro plana via. ¶ Pilum item, πῖλος, fuit telum m sile Romanum, cujus hastile, teste *Veg. Mil.* 15., erat quinque pedum, et semis, et ferrum gonali figura novem unciarum. Generaliter tan *pila*, ut ait *Serv.* ad *A.* 7, 664., tela Romana s sicut gaesa Gallorum, et sarissae Macedon *Cic. Phil.* 2, 2. Cervicibus caput abscidit, id fixum gestari jussit in pilo. *Lucan.* 1, 7. pa aquilas, et pila minantia pilis. *Liv.* 9, 19. Ma donibus arma, clypeus, sarissaeque: Romano s tum, majus corpori tegumentum, et pilum, h paulo, quam hasta, vehementius ictu missuque lum. [*Polybii aetate (hic enim descripsit 6, 2 hastile ligneum trium cubitorum fuit, ferro ej dem longitudinis ita praefixum, ut ferrum in me hastili inciperet. *Mor.* in ind. *Caes.* s. v. Cf. *He* ad *Caes. B. G.* 1, 25. *Heindf.* ad *Hor. Sat.* 2, 13.] ¶ *Pilum alicui injicere* ap. *Pl. Most.* 3, 43. est impedimentum afferre, et quasi injecto p morari. ¶ Ex hoc pilo fecere *primum pilum*, q nomine significatur prima centuria pilanorum, triariorum. *Caes. B. G.* 5, 35. Superiore ar primum pilum duxerat. *Id. B. C.* 1, 46. T. C cilius primi pili centurio. ¶ Quidam lexicogra neutrius generis fecere, ita nimirum postula analogia: sed nullo exemplo genus confirma Certe masculini generis est ap. *Suet. Cal.* 44. P risque centurionum maturis jam primos pilos a mit. ¶ Poetae carminis causa *pilum* simplici dicunt pro *primum pilum*. *Mart.* 1, 32. Grata dens meriti tulerit cum praemia pili. Adde 6, V. PRIMIPILUS. ¶ Sunt qui putant, pilum sig ficare etiam pilam seu columnam structilem, ex lo *Liv.* 1, 26. Spolia Curiatiorum fixa eo loco, nunc Pila Horatia appellatur: et *mox:* Modo ter illa pila, et spolia hostium? et *Prop.* 3, 2, Et cecinit Curios fratres, et Horatia pila. Po *Dionys. Halic. l.* 3. Στυλὶς, inquit, Ὁρατία καλ μένη πῖλα, h. e. columella appellata Pila Hora Sed haec rem non conficiunt. Nam *pila Hora* commode intelliguntur arma Horatiorum seu ratii pilati: quod de loco *Propertii* affirmant *Pa rat.* et *Brouchus. Dionys.* vero hoc dicit, colum lam illam sic vocatam fuisse, quia Horatia ar olim habuit imposita. ¶ *Schol. Antiq.* in *Juv* 1, 6. p. 572. ed. *Cram.* Ex parte pili antiqui s bere non solebant, ex parte enim carnis tant scribebant: ex parte vero pilorum imagines dep gebant, in honores principum: ubi notandam servationem jubet *Barthius*, veram esse magis p suasus, quod in antiquissima membrana *in ter ex parte pili*, signatis litteris exponitur. Atque h etiam originem ducere arbitratur, quod veteres perficiem rei *pilum* consueverint dicere. *Glo Lat. Gr.* Pilum, ὑπερῷον. *Gloss. Lat. Gr.* ὑπε ον, imperficium, superficies. V. et *D. A G. C mer.* ad l. *B. A.*

PĪLUMNI, Romani. *Festus:* Pilumnoe poploe carmine Saliari, Romani, velut pilis uti assu vel quia praecipue pellant hostes. Alii putant, *lumnoe* esse genitivum singularem, *poploe* rect

rale, ut significetur populus Pilumni, *h. e.* Ro-
li, qui Pilumnus dictus est a pilo, ut Mars a
Picumnus. Sed hoc est minus probabile.
ILUMNUS, i, m. filius Jovis, Deus pistorum,
ique infantium, alio nomine Sterculius, frater
umni, seu Pithumni. V. PICUMNUS, et DE-
RA. ℙ Ad hunc Danae Acrisii filia, quae
te ad Apulum litus acta fuerat, a pastore una
Perseo parvulo ducta est, quam ipse cognito
ere uxorem duxit, ex qua Daunum filium sus-
it. V. DANAE, et DAUNUS.
ILUS, i, m. θρὶξ, excrementum in pelle ani-
lis. Differt a *capillo*, quia *pilus* est in omnibus
poris partibus: *capillus*, qui caput contegit. Sed
discrimen nonnunquam confunditur. [*Plura]
edr. 5, 6. Invenit calvus forte in trivio pecti-
: Accessit alter aeque defectus pilis, *h. e.* ca-
is. *Ov. A. Am.* 3, 194. Neve forent duris aspe-
rura pilis. *Plin.* 11, 37, 47. In capite cuncto-
animalium homini plurimus pilus. *Varr. R.*
2, 11. *med.* Ut fructum ovis e lana ad vesti-
tum, sic capra pilos ministrat ad usum nauti-
. *Cic. N. D.* 2, 57. Munitae sunt palpebrae
quam vallo pilorum. *Hor. Ep.* 2, 1, 45. Utor
nisso, caudaeque pilos ut equinae Paulatim vel-
ℙ [*Contra pilum*, Italice *a contrappelo*. *Pe-
Veter.* 26. *f.* Pice cum melle, sulphureque, et
faecibus veterrimis, et stercore ovillo commix-
(*equum*) contra pilum fricato: et *mox:* Contra-
pilum jumentum ungis. *F.*] ℙ Translate di-
r de re minima et nullius momenti. *Cic. Q.*
2, 16. *extr.* Ego ne pilo quidem minus me
bo; et *Att.* 5, 20. *med.* Interea e Cappadocia
ilum quidem. *Id. Rosc. Com.* 7. Qui capite
upercilìis semper est rasis, ne ullum pilum vi-
oni habere dicatur. *Catull.* 10, 13. non facit
cohortem. Sic 17, 16. Ludere hanc sinit, ut
t, nec pili facit uni, (*uni* pro *unius.*) ℙ *Pi-*
le ordine aciei, V. in PILUM. ℙ *Pilus* pro
us, V. h. v.
MPLA, ae, f. fons Macedoniae. V. PIMPLE-
Aliis est mons ejusdem regionis, Olympo vici-
et Musis sacer. Item locus in Phocide, apud
assum.
MPLEA, ae, f. Πιμπλεια, idem ac Pimpla, si-
pp. sive mons sit, sive fons. Item Musa.
Silv. 1, 4, 25. licet enthea vatis Excludat
lea sitim. Adde *ib.* 2, 2, 7. et *Hor. Od.* 1,
8. Sed V. v. sq. ℙ Legitur et *Piplea:* item
laea, sed hoc minus recte. V. PIMPLEUS.
PLEIS et Pipleis, idis et idos, f. Πιμπληΐς,
la, sive fons sit, sive mons. *Auson. ep.* 14,
riguam laetis recolis Pimpleida Musis. ℙ
Musa. *Festus:* Pimpleides Musae a fonte Ma-
iae dictae, propter liquoris ejus unicam sub-
tem. *Varr. L. L.* 6, 2. *f.* Musae ab terre-
is locis cognominatae Libethrides, Pipleides,
liades, Thespiades, Heliconiades. *Mart.* 11,
Non urbana mea tantum Pimpleide gaudent
Hor. Od. 1, 26, 8. Necte meo Lamiae coro-
Pimplei dulcis. Ita *Heins.* et *Bentl.*, qui eos
hendunt, qui *Pimplea* legunt, licet plerique
s sint.
MPLEUS, a, um, adj. Πιμπλειος, ad Pimplam,
Musas pertinens. *Catull.* 105, 1. Pimpleum
ere montem. *Mart.* 12, 11. Cujus Pimpleo
clarior exit ab antro. ℙ Legitur et *Pipleus:*
Pimplaeus: sed hoc *Bentl.* improbat, et Grae-
itterae non patiuntur.
MPLIAS, ădis, f. Πιμπληὰς, et Πιμπληϊὰς, ea-
quae Pimpleis. *Varr. L. L.* 6, 2. cujus ver-
. in PIMPLEIS. Subducta altera vocali di-
ngi, secunda syllaba corripitur. *Sid. carm.*
17. Hic et Pimpliades induxerat optimus Or-
; et *carm.* 22, 77. Ibant Pimpliades pariter,
umque noveno Circumsistentes umbrabant syr-
currum.
NĂCOTHĒCĂ, ae, et Pinacothece, es, f. πι-
ήκη, locus in aedibus amplus, pictis tabulis,
terum imaginibus exornatus: a πίναξ, tabula,
ήκη, repositorium. *Vitr.* 6, 5. Pinacothecae,
xedrae, amplis magnitudinibus sunt constituen-
et *ib.* 18. Habent eae domus (*Graecorum*) ve-
la egregia, porticusque ornatas, et in portici-
quae ad septentrionem spectant, triclinia Cy-
a, et pinacothecas: ad orientem autem biblio-
s, etc. *Varr. R. R.* 1, 2. Hujus spectatum
nt, non ut apud Lucullum, ut videant pinaco-
s, sed oporothecas; et *ib.* 59. Ut in pinacothece
nt, quod spectaculum datur ab arte. *Plin.* 35,
Et inter haec pinacothecas veteribus tabulis con-
, alienasque effigies colunt; et *ib.* 11, 40. *n.* 43.
errimi pictores, quorum tabulae pinacothecas
nt. [*Inscr.* ap. *Fabr.* p. 724. *n.* 443. Fla-
Appollonius procurator Augusti, qui fuit a pi-
hecis, et M. Ulpius Aug. Lib Capito adjutor
etc. *custode dimostratore delle gallerie*, et
nte del custode. etc. *F.*]
NĀRĬI, orum, m. plur. familia nobilissima in
, quae una cum familia Potitiorum sacris Her-
operabatur: a πεινάω, esurio. Cum enim Euan-
Herculi adhuc viventi, qui ex Hispania, victo
one, cum armento boum in Italiam venerat,
rem divinam facere vellet, adhibuit ad ministerium dapemque duas familias, ex quibus una ad tempus praesto fuit, altera extis jam adesis venit. Igitur Hercules instituit, ut ii, qui ad tempus praesto fuere, eorumque posteri extis solemnibus vescerentur, qui tarde et negligenter accesere, ii cum omni posteritate extis excluderentur, et interea ministrarent, his verbis: ὑμεῖς δὲ πεινάσετε, *vos vero esurietis.* Hinc primi Potitii appellari coepti sunt, quod extis potiti essent, ceteri Pinarii, quod iis fames extorum indicta fuisset. *Liv.* 1, 7., *Fest.* in *Potitium*, et *Serv.* ad *A.* 8, 269., ubi alia in hanc rem. *Festi* verba sunt *l. c.* Potitium, et Pinarium Hercules, cum ad aram, quae hodieque maxima appellatur, decimam boum, quos a Geryone abductos abigebat Argos in patriam, profanasset, genus sacrificii edocuit. Quae familia, et posteri ejus non defuerunt decumantibus usque ad Appium Claudium censorem, qui quinquaginta millia aeris gravis his dedit, ut servos publicos edoceret ritum sacrificandi: quo facto Potitii, cum essent ex familia numero duodecim, omnes interierunt intra diem trigesimum. Pinarius quod non affuit sacrificiis, postea cautum est, nequis Pinariorum ex eo sacrificio vesceretur. ℙ Adjective. *Aurel. Vict. Orig. gent. R.* 8. Pinaria gens. *Virg. l. c.* primusque Potitius auctor, Et domus Herculei custos Pinaria sacri. *Macr. Sat* 3, 6. docet, ideo custodem factam, quia cum ara maxima vicino conflagraret incendio, liberatam a Pinariis ferunt. *Pl. Bacch.* 1, 2, 15. Stultior es barbato Potitio, qui tantus natu Deorum nescis nomina, *h. e.* Potitio illo Latino, qui Appio Claudio jus sacrificii vendidit, ut modo ex *Festo* dictum est. ℙ *Pinaria tribus*, ap. Romanos, nomen habuit a sorore Pinarii. *Festus* in *Popillia.* Sed de hac nulla alibi praeterea mentio.

*PINĀRUS, i, m. Πίναρος, Ciliciae fluvius. *Plin.* 5, 27. *Curt.* 3, 12. *Avien. Descript. Orb.* 1030. qui priorem syllabam producit, pro brevi habente *Dionys. Perieg.* 868. *B. A.*

PĪNASTELLUS. V. PEUCEDANUM.

PĪNASTER, tri, m. πίτυς ἀγρία, pinus silvestris. *Plin.* 16, 10, 16. Pinaster nihil aliud est, quam pinus silvestris, mira altitudine, et a medio ramosa, sicut pinus in vertice.

PĬNAX, ăcis, m. tabula, πίναξ. Graeca vox. *Pinax Cebetis* est libellus Cebetis philosophi Thebani, in quo humanae naturae, et vitae rationem tanquam in tabula descripsit. *Tert. adv. Haer.* 39. Inter cetera stili sui otia Pinacem Cebetis explicuit. ℙ Etiam *Aurelius Opilius* grammaticus libellum scripsit, qui Pinax inscribitur. *Suet. Gr.* 6. *extr.* ℙ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1590, 13. Q. Granius Q. L. Pinax. *F.*]

[PINCENSIS, e, adj. ad Pincum pertinens, Moesiae superioris urbem, quam quidam putant nunc *Gradisca* vocari. Nummus Hadriani Aug. ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 6. p. 446. Aeliana Pincensia, scil. metalla. *F.*]

PINCERNĂ, ae, m. οἰνοχόος, pocillator, servus a cyatho, a potione, minister vini: a πίνειν κίρνα, ad bibendum misce, vel potius ab ἐπικέρνης, quod ab ἐπικεράννυμι, admisceo. V. *Ducang. Gloss. Graecit.* in V. Πιγκέρνης. *Ascon.* in *Verr.* 2, 1, 26. Provocant se invicem; majoribus autem poculis poscunt a pincerna, id est petunt: ut subaudiatur bibere. V. POSCO. *Lampr. Alex. Sev.* 41. Ita ut annonas, non dignitates acciperent fullones, et vestitores, et pictores, et pincernae. [*Inscr.* Christiana ap. *Marin. Iscriz. Alb* p. 188. Antilocho pincernae *qui vixit ann.* XXX. Hic videtur Christianus de domo Caesarum fuisse, ibique pincernae officium exercuisse. V. *Lamium. de erudit. Apostol.* p. 320. *Hieron. Quaest. in Genes.* 40, 1. Quem servum nos possumus more vulgi vocare pincernam. Nec vile putetur officium, cum apud reges barbaros usque hodie maximae dignitatis sit, regi poculum porrexisse. *F.*]

[PINCĬĀNUS, a, um, adj. ad Pincium pertinens, unum ex Romae collibus, qui et collis hortorum dicebatur, quique ab Honorio Aug. urbi est inclusus, nunc *il monte Pincio.* *Inscr.* ap. *Donat.* 221, 6. Aqua Pinciana D. N. Valentiniani Aug. *Cassiod Variar.* 3, 10. Magnitudini tuae praesenti admonitione declaramus, ut marmora, quae de domo Pinciana constat esse deposita, ad Ravennatem urbem per catabolenses vestra ordinatione dirigantur. *F.*]

*PINCUM, i, n. opp. Moesiae. *Notit. Imper.* ℙ Dictum fortasse a Pingo flumine (fortasse Pincus verum nomen), cujus meminit *Plin.* 3, 26. *B A.*

PINDĂRĒUS, a, um, adj. Pindaricus. *Capell.* 2, 29. Et scis Pindaream chelyn referre; *ubi paenultima corripitur. Potest autem et *Pindarēus* dici, Πινδάρειος sc. *B. A.*

PINDĂRĬCUS, a, um, adj. ad Pindarum pertinens. *Hor. Od.* 4, 9, 6. Pindaricae Camenae. *Id. Ep.* 1, 3, 10. Pindarici fontis qui non expalluit haustus. *Ov. Pont* 4, 4, 28. Pindarica lyra. *Martial.* 8, 18. Pindarici modi. *Prop.* 3, 15, 40. Qualis Pindarico spiritus ore sonat. ℙ *Pindaricum metrum* constat trimetro brachycatalecto, ut est hoc: Medium rapido mare Tibris adit fluvio. *Serv. Centimetr.* p. 1822.

PINDĂRUS, i, m. Πίνδαρος, poeta Thebanus, novem Lyricorum apud Graecos princeps, temporibus Aeschyli poetae, et Persarum expeditionis in Graeciam. Primus a patre tibiam, mox ab Hermione lyram edoctus est. Scripsit lingua Dorica Olympia, Pythia, Nemeaea, Isthmia, quae exstant. Altissimus fertur et verborum et sententiarum copia. Nam, ut ait *Quint.* 10, 1., spiritus magnificentia, sententiis, figuris, beatissima rerum verborumque copia, et velut quodam eloquentiae flumine adeo excellit, ut Horatius (*Od.* 4, 2.) nemini crediderit imitabilem. Ejus gratia Lacedaemonii in reliquam Boeotiam saevientes Thebis pepercerunt. Alexander etiam cum Thebas everteret, et in omnes saeviret sine discrimine, Pindari vatis penatibus familiaeque parci jussit. ℙ *Pindarus, decumanus. *Cic. Att.* 16, 1. *B. A.*

*PINDASUS, i, m. Πίνδασος, mons Troadis, in quo Cetius fluvius nascitur, qui Pergamum praeterfluit. *Plin.* 5, 30. *B. A.*

[PINDENISSAE, arum, m. plur. incolae oppidi Pindenissi, altissimo et munitissimo loco siti prope montem Amanum in Cilicia, a Cicerone expugnati. V. ELEUTHEROCILICES. *Cic. Att.* 5, 20. Saturnalibus mane se mihi Pindenissae dediderunt, XLVII, die, postquam oppugnare eos coepimus. Qui (malum!) isti Pindenissae? qui sunt? inquies; nomen audivi nunquam. Quid ergo? num potui Ciliciam Aetoliam, aut Macedoniam reddere? *F.*]

*PINDICITORA, opp. Aethiopiae, in confinio Aegypti. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

PINDUS, i, m. Πίνδος, mons ingens Thessaliae, inter illam, et Epirum. Ab Acrocerauniis jugis ad Thermopylas excurrit, et ex medio sui brachium emittit, quod Parnassum in Phocide facit, et desinit in Heliconem. Haec causa est, cur ap. poetas tria haec nomina *Pindus*, *Parnassus*, *Helicon* confundantur, et in omnibus promiscue Musae collocentur. Aetolos ab Acarnanibus dividit. *Plin. prooem.* 4. et *ib.* 8, 15. *Virg. Ecl.* 10, 11. Nam neque Parnassi vobis juga, nam neque Pindi Ulla moram fecere. ℙ *Item opp. nomen, ad fluvium (cujus meminit *Strabo*) cognominem, in Doride. *Plin.* 4, 7. *Mela* 2, 3. *med.* *B. A.*

PĪNĔA. V. PINEUS.

PĪNĒTUM, i, n. πιτνών, locus pinis consitus, pinorum silva: et per synecdochen sumitur pro quovis nemore. *Ov. Fast.* 2, 275. Cinctaque pinetis nemoris juga Nonacrini. *Id. Met.* 15, 603. Qualia succinctis, ubi trux insibilat Eurus, Murmura pinetis fiunt. *Id. Fast.* 4, 273. innumerae caedunt pineta secures. *Plin.* 27, 8, 43. Chrysolachanum in pineto lactucae simile noscitur.

PĪNĔUS, a, um, adj. πιτύϊνος, qui est ex pinu. *Virg. A.* 11, 788. cui pineus ardor acervo Pascitur, *h. e.* ignis e pineis lignis succensus; et *ib.* 320. et celsi plaga pinea montis, *h. e.* ubi mons est pinis consitus. Sic *Val. Fl.* 3, 521. juga pinea montis. *Virg. A.* 9, 85. pinea silva; et *ib.* 2, 258. claustra, *h. e.* latus equi duratei. *Prop.* 4, 6, 20. moles, *h. e.* navis. *Ov. Met.* 14, 530. fert avidas in pinea Turnus Texta faces, *h. e.* in tabulata navium. (Adde *Catull.* 64, 10. et *Ov. Fast.* 1, 506.) *Mart.* 9, 76. Pinea compages, *h. e.* tabularum pinearum. *Plin.* 15, 10, 9. Pineae nuces; et *ib.* Pinea corona victores apud Isthmum coronantur. *Lucr.* 4, 588. Pan Pinea semiferi capitis velamina quassans. ℙ *Pinea, ae*, f. absolute est nux, vel arbor pinea. *Colum.* 5, 10. *med.* Eodem tempore juglandem, et pineam, et castaneam serere oportet. *Id.* 10, 239. de cinara: deflexaque collo Nunc adoperta manet, nunc pinea vertice pungit, *h. e.* velut pinea nux. *Lampr. Commod.* 9. Isiacos pineis usque ad perniciem pectus tundere cogebat, *h. e.* strobilis.

PINGO, is, pinxi, pictum, a. 3. γράφω, formam alicujus rei ductis lineis, et inductis coloribus repraesento. Volunt esse a *fingo.* *Cic. Fam.* 5, 12. (et *Hor Ep.* 2, 1, 239.) Neque Alexander gratiae causa ab Apelle potissimum pingi, et a Lysippo fingi volebat. *Id. Inv.* 2, 1. Tabulas pingere; et *ib.* Helenae simulacrum. *Id. Or.* 2, 16. hominis speciem. *Tibull.* 1, 11, 31. Ut mihi potanti possit sua dicere facta Miles, et in mensa pingere castra mero. [*Erat haec veterum consuetudo in conviviis. V. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 1, 32.] *Phaedr.* 4, 5. Cum victi mures mustelarum exercitu, Historia quorum in tabernis pingitur, etc. *Ov. A. Am.* 2, 131. Ille levi virga, etc in spisso litore pingit opus. *Plin.* 35, 7, 33. Nero princeps jusserat colosseum se pingi CXX. pedum in linteo, incognitum ad hoc tempus. ℙ Item universim colores inducere, inficere. *Virg. Ecl.* 6, 22. Sanguineis frontem moris, et tempora pingit. *Lucr.* 4, 336. palloribus omnia pingunt. ℙ Item variis coloribus ornare, variare. *Lucr.* 2, 374. Concharumque genus parili ratione videmus Pingere telluris gremium; et 5, 1395. anni Tempora pingebant viridantes floribus herbas. *Sen. Med.* 310. stellis pingitur aether. *Virg. Ecl.* 2, 50. Mollia luteola pingit vaccinia caltha. *Mart.* 14, 5. Nigra tibi niveum littera pingat ebur; et *ib.* 77. Gaudebatque suas pingere barba genas *Auct. Priap.* 16. Quale fuit malum, quod littera pinxit

Acontl. V. *Ov. Her.* 20, 237. ℙ Translate est ornare. *Cic. Att.* 4, 5. *extr.* Bibliothecam mihi tui pinxerunt constructione, et sillybis. ℙ [*Usurpatur etiam de opere textili, adjecto plerumque v. *acu.*] *Ov. Met.* 6, 23. Seu pingebat acu, scires a Pallade doctam. [*Plura v. in PICTUS. Etiam absolute ita ponitur. *Virg. Cir.* 31. Horrida sanguineo pinguntur proelia cocco: idem, quod v. 29. texuntur.] ℙ Transfertur concinne ad orationem. *Cic. Brut.* 37. *extr.* Σχήματα non tam in verbis pingendis habent pondus, quam in illuminandis sententiis, *h. e.* per tropos ornandis. *Id. Att.* 1, 14. Totum hunc locum, quem ego varie meis orationibus soleo pingere, de flamma, de ferro, valde graviter pertexuit. [*Cf. *Ernest. Lex. technol. lat. rhet.* p. 284. sq.] *Cic. Q. Fr.* 2, 15. Modo mihi date Britanniam, quam pingam coloribus tuis, penicillo meo: [*h. l. de imagine poetica et oratoria intelligendum.]

*PINGUĀMEN, inis, n. λίπος *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

PINGUĒDĬNĔUS, a, um, adj. pinguis, oleosus. *Plin.* 35, 15, 51. Gignitur et pinguedinei liquoris. Ita *Salmas.*, alii *et pingue, liquorisque*, etc.

PINGUĒDO, inis, f. λίπος, λιπαρία, substantia oleosa in animalibus, et aliis rebus. *Plin.* 12, 15, 35. de myrrha: Unguentarii digerunt haud difficulter, odoris atque pinguedinis argumentis. Hoc uno in loco ita legit *Hard.*, nam in ceteris, quae a lexicographis afferri solent, *pinguitudo* reponit. Quin, nunquam *Plinium* voce *pinguedinis* usum, sed *pinguitudinis*, asserit *Gronovius*. *Pall.* 3, 29. *f.* Succus ex aqua ad sapae pinguedinem resolutus. *Id.* 11, 20. Decoques donec tota permixtio pinguedinem puri mellis imitetur. *Sidon. ep.* 2, 2. *med.* Limi bibuli pinguedo coalescit. Agnoscit etiam ut Latinum, *Eutyches de discern. conjugat.* 1, 2155. Itaque *Serv.* ad *G.* 3, 124. Latinum esse frustra negat.

PINGUĔFĂCĬO, is, eci, actum, a. 3. λιπαίνω, pinguem efficio. *Plin.* 16, 44, 93. Hyphear ad saginanda pecora utilius. Vitia modo purgat primo, deinde pinguefacit quae suffecere purgationi.

PINGUĔFACTUS, a, um, part. a *pinguefacio*, σιτευτὸς, saginatus. *Tert. adv. Psych.* 6. ex *Deuter.* 32, 15. Incrassatus est dilectus, et pinguefactus, et dilatatus est.

PINGUESCO, is, n. 3. λιπάω, παχύνομαι, pinguis fio. *Colum.* 2, 11. Omne emaciatum armentum medica pinguescit. *Plin.* 18, 14, 36. Pinguescere lupini satu arva vineasque; et 17, 2, 2. Ita maxime frumenta pinguescunt; et 19, 5, 30. Bulbus pinguescit; et 15, 22, 24. Nuces juglandes vetustate pinguescunt. *Id.* 14, 4, 6. Vinum Maroneum vetustate pinguescit, *h. e.* crassescit instar pinguis. *Id.* 37, 10, 65. Achates politura pinguescit, *h. e.* nitorem induit instar pinguis. *Virg. G.* 1, 491. bis sanguine nostro Emathiam, et latos Haemi pinguescere campos. [*Cf. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 1, 54.] *Plin.* 9, 15, 17. Attilus *(piscis)* in Pado inertia pinguescens. ℙ Translate pinguescere dicuntur dictiones, cum aspirantur; pinguius enim quiddam tunc sonant. *Serg. in Donat.* p. 1827. Aeolenses Graeci quibusdam dictionibus, ut pinguescant, digamma apponunt, ut pro *Elena* dicant *Velena*. V. PINGUIS. [*Quaedam h. l. addidit *F.*]

PINGUIĀRĬUS, ii, m. qui pinguia amat. *Mart.* 11, 100. Carnarius sum, pinguiarius non sum. V. CARNARIUS.

[PINGUĬCŬLUS, a, um, adj. dimin. pinguis, aliquantisper pinguis, pinguiusculus. *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 4, 12. Periculum est, ne Faustina filia tua poscenti mihi manus et plantas ad saeviandum ea causa iratior subtrahat, aut gravatius porrigat; cujus ego manus parvolas, plantasque illas pinguiculas tum libentius exosculabor, quam tuas cervices regias, tuumque os probum et facetum. *F.*]

PINGUIS, e, adj. λιπαρὸς, opimus, crassus, obesus: a πιμελὴς, quod idem significat: vel a παχὺς, crassus. Dicitur de animalibus carne et adipe abundantibus. *Cic. Fat.* 4. Crassum Thebis coelum: itaque pingues Thebani, et valentes. *Hor. Sat.* 2, 5, 40. pingui tentus omaso Furius. *Id. Ep.* 1, 4, 15. Me pinguem et nitidum bene curata cute vises. *Pl. Aul.* 2, 5, 5. Pinguiorem agnum isti habent. *Stro.* At nunc tibi dabitur pinguior fidicina. *Juven.* 11, 65. pinguissimus haedulus. *Colum.* 8, 7. Pinguem facere gallinam. *Hor. Sat.* 2, 6, 64. Uncta satis pingui ponentur oluscula lardo. ℙ *Pingue* absolute est ipse liquor crassus, πιμελὴ, στέαρ: et differt ab adipe, ut *Plin.* docet 11, 37, 85., quia adeps concretus est, et cum refrixit, fragilis, semperque in fine carnis: contra pingue inter carnem cutemque, succo liquidum. Sed h. l. *Plin.* pingue cum sevo confundere videtur. *Virg.* vero cum adipe, cum ait *G.* 3, 124. omnes Impendunt curas denso distendere pingui Quem legere ducem, et pecori dixere maritum. *Plin. l. c.* Omnibus animalibus est quoddam in oculis pingue. *Id.* 28, 9, 38. Taurorum, leonum, ac pantherarum pinguia. ℙ *Ager pinguis* dicitur, qui glebas habet humore veluti maceratas, tenaces, spissas, et digitis adhaerentes, instar adipis: cui *macer* opponitur. *Colum.* 1, 4. et 2, 2., *Plin.* 17, 4, 3. et 18, 19, 49. *n.* 1., *Virg. G.* 1, 64. et *Ov. Fast.* 1, 689. Sic *Hor. Od.* 2, 1, 29. (et *Stat. Th.* 7, 545.) Quis non Latino sanguine pinguior Campus? [*V. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 1, 54.] *Lucan.* 6, 382. pinguis sulcus, *h. e.* in agro pingui ductus. ℙ *Pinguis fimus* dicitur et ob eandem rationem, et quia campos pinguefacit. *Virg. G.* 1, 80. Ne saturare fimo pingui pudeat sola. Sic *Id. A.* 9, 31. aut pingui flumine Nilus Cum refluit campis. ℙ *Pinguis hortus* idem et fecundus, et fructu dives habetur. *Virg. G.* 4, 118. Pingues horti. ℙ Hinc *pinguis* pro divite, opulento. *Hor. Od.* 2, 12, 22. Aut pinguis Phrygiae Mygdonias opes. *Pers.* 2, 52. Si tibi crateras argenti, incusaque pingui Auro dona feram, *h. e.* crasso, solido, atque adeo multi pretii. ℙ *Pinguia folia*, crassa, et veluti carnosa. *Plin.* 10, 34, 62. Duo genera hederae: major traditur mas, corpore, et folio duriore etiam, ac pinguiore. *Id.* 21, 9, 29. Sertula Campana foliis brevissimis, atque pinguissimis. ℙ *Pinguia stabula* de apum alvearibus dixit *Virg. G.* 4, 14., quae *Serv.* interpretatur plena, sicut inanes res, tenues nominamus. Rectius dices, respexisse ad pinguitudinem cerae, et mellis. ℙ *Pingues ficus*, crassae et succi plenae. *Hor. Sat.* 2, 8, 88. Pinguibus et ficis pastum jecur anseris albi. ℙ *Pinguis liquor*, crassus, oleosus, et lente fluens, adipisque similior, quam aquae. Hujusmodi est oleum, unguenta, mustum. *Ov. Met.* 10, 176. Corpora veste levant, et succo pinguis olivi Splendescunt. *Hor. Epod.* 2, 55. lecta de pinguissimis Oliva ramis arborum. *Ov. Medic. fac.* 88. Myrrhae pingues. *Sen. Thyest.* 948. Pingui madidus crinis amomo. *Lucan.* 3, 681. Pingues taedae, *h. e.* multa pice fluentes. *Tibull.* 1, 1, 6. et *Colum.* 10. *f.* pleno pinguia musta lacu. Sic dicitur *fumus*, *flamma pinguis*, h. e. crassior, oleosior, et quae contigerit facile inficiens. *Sen. Herc. Fur.* 909. quidquid Indorum seges, Arabesque odoris quidquid arboribus legunt, Conferte in aras: pinguis exundet vapor. *Lucan.* 8, 730. non pinguis ad astra Ut ferat e membris Eoos fumus odores. *Ov. Trist.* 5, 5, 11. Da mihi tura, puer, pingues facientia flammas. ℙ *Pingues arae*, sanguine delibutae propter frequentiam victimarum. *Virg. A.* 4, 62. et *ib.* 7, 764. ℙ *Pinguis coma* et unguentis madens intelligitur, et densa ac multo capillo abundans. Posteriori sensu *Suet. Ner.* 20. *extr.* Insignes pinguissima coma, et excellentissimo cultu pueri. Priori *Mart.* 2, 29. Cujus olet toto pinguis coma Marcelliano. ℙ Pinguia Herodis palmeta *Hor.* dicit *Ep.* 2, 2, 184. propter opobalsami copiam. ℙ *Pingue merum* ap. *eund. Sat.* 2, 4, 65. quidam intelligunt, non defaecatum: alii plenum, cui opponitur tenue. Nostrates vulgo *tondo* dicunt, et *pieno*: quo sensu videtur etiam *Cels.* 2, 18. *med.* dixisse, *pingue vinum*. V. PLENUS. [*Cf. *Bentl.* ad *Hor.* l. l.] ℙ Pinguis saliva, *Sen. Ira* 3, 38. *extr.* ℙ *Pingue coelum*, crassi et humidi aeris. *Cic. Div.* 1, 57. Si Canicula obscurior exstiterit, pingue et concretum esse coelum, ut ejus adspiratio gravis et pestilens futura sit: sin illustris et perlucida apparuerit, significari coelum esse tenue, purumque, et propterea salubre. ℙ *Pinguis toga*, crasso filo contexta et densa. *Suet. Aug.* 82. Hieme quaternis cum pingui toga tunicis muniebatur: [*παχὺ ἱμάτιον.] *Juven.* 9, 28. pingues aliquando lacernas, Munimenta togae, duri crassique coloris, Et male percussas textoris pectine Galli. *Mart.* 6, 11. Te Cadmea Tyros, me pinguis Gallia vestit. ℙ *Pinguis mensa*, epulis copiosa, lauta. *Catull.* 62, 3. Surgere jam tempus, jam pingues linquere mensas. ℙ *Pinguia crura luto* ap. *Juven.* 3, 247. sunt oblita, et crasso luto quasi peruncta. Sic *Mart.* 9, 55. Pinguis et implicitas virga teneret aves, *h. e.* visco illita. [*V. *Gronov. Observv.* p. 291. *ed. Fr.*] ℙ *Pinguis color*, saturus, et veluti crassus, obtususque. *Plin.* 37, 8, 37. Iaspidem smaragdo similem ferunt Indi, Cypros duram, glaucoque pingui, Persae aeri similem. ℙ *Pinguis sapor*, obtusus, et surdus, non acer, non acutus, qualis est in lacte, oliva, lauro, nuce juglande, amygdalis, ut est ap. *Plin.* 15, 27, 32. et *ib.* 28, 33. ℙ Translate *pingue otium*, in quo minima est corporis agitatio, aptum proinde alendo corpori, et pinguefaciendo. *Plin. alter ep.* 1, 3. Quin tu humiles et sordidas curas aliis mandas, et ipse te in alto isto pinguique secessu studiis adseris? *Id. ep.* 7, 29. Mollis et pinguis vita. *Id. ep.* 5, 6. *f.* Altius ibi otium, et pinguius, eoque securius. Adde *eund. ep.* 9, 3. et *Sen. ep.* 73. *med.* ℙ *Pinguis somnus*, tranquillus et profundus, et pinguefaciendo corpori idoneus. *Ov. Amor.* 1, 13, 7. et *Lucan.* 10, 354. Sic *Ov. R. Am.* 206. et pingui membra quiete levat. ℙ *Pinguis amor*, qui redamantem facile invenit, nullo labore, aut metu, aut zelotypia exercitus, quietus, securus. *Ov. Amor.* 2, 19, 25. Pinguis amor, nimiumque patens in taedia nobis Vertitur, et stomacho, dulcis ut esca, nocet. ℙ Aliquando ad ingenium refertur, et crassum, stupidum, hebes, tardumque significat. *Ov. Met.* 11, 148. Pingue sed ingenium mansit: nocituraque, ut ante, Rursus erant domino stolidae praecordia mentis. *Cic. Arch.* 10. *extr.* Ut etiam Cordubae nat[…] poetis, pingue quiddam sonantibus atque peregr[…] num, tamen aures suas dederet. *Quint.* 1, 5. […] ille pexus pinguisque doctor putabit, etc. (hic s[…] mul ad corporis obesitatem, et ingenii tarditat[…] respicitur.) [*Spalding.* ad h. l. docet, *pingu[…]* hic esse idem, quod nitidus, elegans, sed in ar[…] sua, non in victu et vestitu.] *Colum.* 9, 14. *me[…]* Nec tamen Hipparchi subtilitas pinguioribus, […] ajunt, rusticorum litteris necessaria est. Sic *Vir[…] Catal.* 11. *f.* pingui nil mihi cum populo. Hi[…] proverb. *pingui Minerva*. V. MINERVA. *Hor. E[…]* 2, 1. *f.* Nec prave factis decorari versibus opt[…] Ne rubeam pingui donatus munere. *Cic. Acad.[…]* 34. Quod ipsi Antiocho pingue videbatur, et si[…] contrarium. *Gell.* 13, 20. Verte et muta, ut […] *bes* dicas, insubidius nescio quid facies, et ping[…] us. V. PINGUESCO. ℙ *Pinguia verba*, quasi cr[…] sa, plena, inflata, sonantia, et quae efferendo b[…] cas implent, quibus opponuntur tenuia, gracil[…] subtilia. *Quint.* 12, 10. *med.* Nec rerum nimi[…] tenuitatem, ut non dicam pinguioribus, fortiori[…] certe verbis miscebimus: et *mox:* Non possun[…] esse tam graciles? simus fortiores. *Gell.* 17, […] Ejusmodi sententias et verba molitus est, ut P[…] daro quoque ipso, qui nimis opima pinguique e[…] facundia existimatus est, insolentior tumidior[…] sit. ℙ *Pinguis vitiis*, qui crapula, et volupta[…] bus tum corpus pingue reddidit, tum simul anim[…] depravavit, corrupitque. *Hor. Sat.* 2, 2, 21.

PINGUĬTER, adv. λιπαρῶς, cum pinguitudi[…] *Colum.* 2, 2. Solum pingue ac putre praestan[…] simum: proximum huic pinguiter densum. ℙ Tr[…] late. *Paul. Dig.* 44, 2, 14. Pinguius accipere […] quid, *h. e.* crassiore Minerva, et laxius; et *ib.* […] 1, 49. Pinguius donatori succurrere debemus, qu[…] ei, qui verum debitum persolvere compellitur, […] *e.* uberius, largius, et plura ei condonando.

PINGUĬTĬĂ, ae, f. et

PINGUĬTĬES, ei, f. pinguitudo. *Arnob.* 7, […] Non videtis albas esse hostiarum carnes, ossa, […] tes, pinguitias? *Appul. Met.* 10. Corpus ob[…] pinguitie compleveram.

PINGUĬTŪDO, inis, f. πιμελὴ, λίπος, pingui[…] pinguetudo, pingue. *Varr. R. R.* 2, 4. de s[…] Quae res non modo pinguitudinem efficit, sed et[…] carnis jucundum saporem. *Cato* ap. *eund. ib.* V[…] sus usque adeo pinguitudine crescere solet, ut[…] ipsa stans sustinere non possit. *Plin.* 11, 37, […] in corde summo pinguitudo est quaedam, laetis[…] tis. *Colum.* 12, 50. *med.* Pinguitudo olei. *Id[…]* 24. *med.* soli. *Pall.* 3, 12. palmitis. ℙ Transl[…] *Quint.* 1, 11. Vitia, siqua sunt, oris emendet[…] expressa sint verba, ut suis quaeque litterae s[…] enuncientur. Quarundam enim vel exilitate, […] pinguitudine nimia laboramus, *h. e.* vastum, c[…] sum, et justo pleniorem sonum habentium. […] Scribitur et *pinguetudo*, unde *pinguedo* per syn[…] facta esse videtur.

[PINGUĬUSCŬLUS, a, um, adj. dimin. a […] *guior*, idem ac pinguiculus. *Solin.* 11. *med.* […] rimum se aquilonibus credunt (*coturnices*), ut […] pora pinguiuscula, atque eo tarda facilius pr[…] hat siccior et vehementior spiritus. *F.*]

*PINGUS, i, m. Moesiae fluvius, de quo *P[…]* 3, 26. *Cellario* est *the Morawa;* dissentiente *[…] duino*, qui in Margim (hodiernum *Morawa*) […] dere eum asserit. V. PINCUM. *B. A.*

PĪNĬFER, ra, rum, adj. pinum ferens, pin[…] rax, πιτυόεις. *Virg. A.* 4, 248. de Atlante: […] ctum assidue cui nubibus atris Piniferum ca[…] *Id. Ecl.* 10, 14. Pinifer Maenalus. *Stat. Silv[…]* 4, 12. Pinifera Ida.

PĪNĬGER, ra, rum, adj. pinum gerens. […] *Fast.* 3, 84. Pinigerum Fauni Maenalis ora ca[…] *sil.* colit. *Val. Fl.* 6, 393. Piniger Othrys. […] *Th.* 12, 225. pinigeri Simoentis ad amnem; […] 272. Pinigeri agri.

PINNĂ, ae, f. πτέρυξ, penna, pluma avium c[…] sior et longior, in cauda praesertim, et alis. […] idem omnino quod *penna*, et in veterib. libris […] miscue unum pro altero ponitur. Neque ve[…] est, quod scripsit *Caper de Orthogr.* p. 2243., […] rorum pinnas dici, avium pennas; et *Quint.*, […] 1, 4. videtur negare, *pinnas* de avibus dici. *Co[…]* 8, 2. *med.* de gallis gallinaceis: Tum procer[…] mae caudae, duplici ordine singulis utrinque […] minentibus pinnis inflexae; et *ib.* 4. Nam his[…] bus plumam pinnasque emundant. *Varr. R. R[…]* 9. Galli salaces, brevibus cruribus, caudis […] gnis, frequentibus pinnis. *Suet. Claud.* 33. U[…] pino ac per somnum hianti pinna in os indere[…] ad exonerandum stomachum. ℙ Saepe dicitu[…] pennis varii coloris, quae innexae linea terre[…] feris et avibus adhibentur. V. FORMIDO. ℙ […] synecdochen est ala. *Cic. Div.* 1, 47. *extr.* […] ubi praepetibus pinnis, lapsuque volantem etc. […] leg. *pennis*. [*Adde *Enn.* ap. *Eund.* 3, 29, 10[…] fides alma, apta pinnis, et jus jurandum J[…] ubi *Beier.* comparat Homericum illud πτερόεις, […] *Appul. Apol.* 2. p. 326, 26. *Elm.* si verba ita […] poetae aiunt, pinnis apta vulgo volarent.] ℙ […] alis piscium. *Plin.* 9, 13, 15. de marinis vitu[…]

nis, quibus in mari utuntur, humi quoque vice
um serpunt. ¶ Praeterea *pinna* dicitur quid-
d est acutum: unde murorum et turrium, valli
umina, quae in acutum per intervalla desinunt,
nae vocantur. Scribit *Varr. L. L.* 4, 32. dictas
a pinnis, quas insigniti milites habere in ga-
solent, et in gladiatoribus Samnites. *Claud.*
drig. ap. *Gell.* 9, 1. Milites Metelli a pinnis
tes defendebant facillime. *Caes. B. G.* 5, 39.
res contabulantur, pinnae loricaeque ex crati-
attexuntur; et *ib.* 7, 72. Aggerem et vallum
truxit: huic loricam pinnasque adjecit. [*V.
r. et *Herz.* ad *Caes. l.* prius laud.] *Virg. A.*
59. primasque in litore sedes Castrorum in mo-
pinnis atque aggere cingit. ¶ Quod gladia-
s Samnites pinnas in galeis gestarent, argu-
nto est, quia qui contra eos depugnarent, *pin-*
pi dicti sunt. V. h. v. s. I. ¶ Ap. *Vitruv.* 10,
dicuntur *pinnae* tabellae circa frontes rotarum
is intervallis infixae, in quas incurrente aqua,
ationes fiunt, [*Fächer, Schaufeln.*] ¶ Item
13. tabellas in organo hydraulico, junctas re-
is, *pinnas* vocat: quia sunt veluti alae, qui-
illae regulae eunt redeuntque. ¶ Denique
na, πίννα, [*s. πίννη,] piscis est marinus ex
ere concharum, duabus testis patulus, et parva
lla comitatus, quae ducem ei se praebet, (*pin-*
res ideo dicta) et cibi praesentis admonet:
ille comprimit se, et quidquid inclusit, exa-
at, partemque sociae tribuit. *Cic. N. D.* 2,
Fin. 3, 19. et *Plin.* 9, 42, 66. ¶ *Pinna* urbs.
PINNENSIS.

INNĀCŬLUM, i, n. extrema aedificii pars pin-
instructa, fastigium, culmen. *Tert. adv. Jud.*
Dicit enim Daniel, et civitatem et sanctum ter-
ari eum duce venturo, et destrui pinnaculum
ue ad interitum. V. *Daniel.* 9, 26.

PINNĀLIS, e, adj. qui in pinnam desinit, acu-
Front. de colon. p. 120. *Goes.* Rigor pinnalis.
melius leg. *finalis.* V. h. v. *F.*]

INNĀTUS, a, um, part. ab inus. *pinnor:* πτε-
ός, pinnas habens, pennatus, alatus. V. PEN-
R. *Vet. Poeta* ap. *Cic. Tusc.* 2, 10. Jovis sa-
s Pinnata cauda nostrum adulat sanguinem.
N. D. 3, 23. Diana prima, quae pinnatum
idinem genuisse dicitur. *Porcius Licin.* ap. *Gell.*
21. *extr.* Musa pinnato gradu intulit se etc.,
celeri. Sic *Prud. Apoth.* 679. Quis tam pin-
s, rapidoque simillimus Austro Nuncius etc.?
pp. Johann. 6, 155. Pinnata Fama. *Plin.* 16,
19. Abies folio pinnato densa, ut imbres non
smittat, *h. e.* ita disposito, ut aliud super
d sedens pinnas avium referat; et *ib.* 13, 24.
inus procera et teres, pinnata et ipsa folio.
27, 9, 55. Folia utriusque lateribus pinnata:
nomen Graeci imposuere. [Loquitur *Plin.*
lice, quae Graeco nomine pteris, πτερὶς, di-
F.]

NNENSIS, e, adj. ad Pinnam pertinens, quae
est Vestinorum in Italia, *Città di Penne:*
innensis juvenis. *Val. Max.* 5, 4. *f.* ¶ *Pin-*
es, ium, ejus incolae. *Plin.* 3, 12, 17. Vesti-
m Angulani, Pinnenses, Peltuinates.

NNĬCILLUM, i, n. vel Pinnicillus, i, m. pe-
llum vel penicillus: quasi ex pinnis factus. *Pall.*
med. Ligaturae ipsi pinnicillo tenuis debet
uenter humor affundi. Alii rectius leg. *peni-*
V. PENICILLUM.

NNĬGER, ra, rum, adj. pinnas habens, pen-
s. *Accius* ap. *Cic. Fam.* 7, 23. Haec pinni-
, non armigero in corpore tela exercentur,
in aves, non in homines armatos. *Lucret.* 5,
. Pinnigeri saevit calcaribus ictus amoris, *h.*
upidinis. *Ov. Met.* 13, 963. Cruraque pinnigero
ata novissima pisce, *h. e.* pinnas, seu alas
nte. *Coripp. Johann.* 4, 981. Pinnigerum fer-
h. e. sagitta pinnis instructa. V. PENNIGER.

NNĬPŎTENS. V. PENNIPOTENS.

NNĬRĂPUS, i, m. πτερυγολάβος, qui cum Sam-
gladiatore depugnabat, quod pinnam, idest
nitatem in illius galea appeteret et raperet.
n. 3, 158. Hic plaudat nitidi praeconis filius
Pinnirapi cultos juvenes. [Haec habet ad h.
et. Schol. Pinnis pavonum ornari solent gla-
ores, si quando ad pugnam descendunt. V.
NA. *F.*]

INNĬUS, i, m. nomen proprium virorum R. v.
Pinnius, qui Ciceronem heredem secundum
torem instituit. *Cic. Fam.* 13, 61. Q. Pin-
meminit *Varr. R. R.* 3, 1. *in.* *B. A.*

NNOPHYLAX, ăcis, m. πιννοφύλαξ (a πίννα,
a, et φύλαξ, custos) idem qui pinnoteres. *Plin.*
, 66.

NNŌTĒRES, ae, m. πιννοτήρης, custos pinnae:
να, pinna, et τηρέω, servo. *Plin.* 9, 42, 66.
, 11, 52. et *Cic. Fin.* 3, 19. ¶ Alii scribunt
theras; *ae*, πιννοθήρας, a θηράω, venor, quasi
or pinnae, quia praedae praesentis eam ad-
t, ut in PINNA dictum est. ¶ Est et alius
theras, nempe minimus piscis in cancrorum
re, ideo opportunus injuriae. Huic solertia
anium ostrearum testis se condere, et cum accreverit, migrare in capaciores. *Plin.* 9, 31, 51. [*Cancer Bernhardus, *L.*]

PINNOTHĒRAS. V. v. praec.

PINNŬLA, ae, f. πτερύγιον, parva pinna, pennula. *Pl. Amph. prol.* 143. Ego has habebo hic usque in petaso pinnulas. *Colum.* 8, 5. de gallin.: Inhibetur cupiditas incubandi pinnula per nares trajecta. ¶ De parvis alis piscium. *Plin.* 9, 57, 83. Quosdam inde exire ad pabula pinnulis gradientes, crebro caudae motu etc. ¶ [De alis puerorum in Cupidinum formam ornatorum. *Appul. Met.* 10. Illos teretes et lacteos puellos diceres tu Cupidines et Cupidines veros; nam et pinnulis et sagittulis et habitu cetero formae praeclare congruebant. *F.*]

PINSĀTĬO, onis, f. actus pinsendi. *Vitr.* 7, 1. Rudus vectibus ligneis crebriter pinsatione solidetur.

PINSĬTO, as, a. 1. ἀναμάσσω, frequent. a *pinso*. *Pl. As.* 1, 1, 18. Qui polentam pinsitant. Alii rectius legunt *pransitant*.

PINSĬTUS, a, um, part. a *pinso*. *Colum.* 2, 9. *f.* Panicum pinsitum et evolutum furfure etc. *Id.* 6, 31. Pinsita lens, et a valvulis separata minuteque molita; et *ib.* 6. *f.* Tribus heminis vini tres unciae pinsiti allii permiscentur; et 8. Allium pinsitum cum oleo in nares infundere.

PINSO, is, si et sui, pinsum, et pinsitum, et pistum, a. 3. πτίσσω, μάσσω, tundo, frango, tero: *pinso*, antea *piso*, a πίσσω, mox πτίσσω, quod ab inus. πίω, premo. *Varr. L. L.* 4, 31. Pilum, quod eo far pinsunt: id ubi fit, pistrinum. *Id.* ap. *Non.* 2, 613. Neque pistorem ullum nossent, nisi eum, qui in pistrino pinseret farinam. Alii leg. *far*. *Id. R. R.* 3, 16. *med.* Alii uvam passam et ficum cum pinserunt, affundunt sapam. *Pomp.* ap. *Diomed.* 1, 370. et *Prisc.* 10, 902. Cum interim neque molis molui, neque pilis pinsui. ¶ In prima conjugat. *Varr. R. R.* 1, 63. Far promendum, ut in pistrino pinsetur ac torreatur. *Non.* 2, 723. legit *pisetur*, ut sit a *piso, as*, pro *pinso*: alii *pisatur*, ut sit a *piso, is*. *Vitruv.* 7, 3. *f.* Mortario collocato, calce et arena ibi confusa, decuria hominum inducta, ligneis vectibus pinsunt materiam, et ita subacta utuntur. [*V. *Ramsh. Gr. Lat.* v. 74. p. 207. sq.] ¶ *Pinsibant* pro *pinsebant*, ἀρχαϊκῶς. *Enn.* ap. *Varr. L. L.* 4, 4. In terram cadentes, cubitis pinsibant humum, *h. e.* feriebant: quo sensu *id.* ap. *Diomed.* 1. p. 370. Pinsunt terram genibus. ¶ De illo *Persii* 1, 58. O Jane, a tergo quem nulla ciconia pinsit. V. CICONIA. ¶ *Pinsere flagro*, verberare. *Pl. Merc.* 2, 3, 81. V. PENSUM. ¶ Part. *Pinsens* ap. *Plin.* 18, 10, 23. Pinsente pilo praeferrato. *Pinsus*, *Pinsitus* et *Pistus*, quae agnoscunt etiam *Diomed.* et *Prisc. ll. cc.* V. *ss. ll.* [*Cf. *Ramsh. Gram. Lat.* §. 60, 1. *a.* p. 721. — *Ruddim.* 1, 252.] ¶ In allato *Persii* loco ambiguum est, *pisat*, an *pisit* legendum sit, inquit *Prisc.* 1, 370.

*PINSO, as, a. 1. V. in *Pinso, is*. *B. A.*

PINSUS, a, um, part. a *pinso, is, si:* pinsitus, pistus. *Vitruv.* 7, 1. Rudus pinsum absolutum crassitudine sit dodrantis.

PĪNUS, us, et i, f. et πίτυς, υος, arbor ex earum genere, quae resinam fundunt, tametsi minime omnium ejus ferax, in magnam altitudinem se promittens, ramosa in vertice, folia habens capillamenti modo praetenuia, longa, mucrone aculeata, et nunquam decidentia, nunquam florens, fructum habens alium maturescentem, alium proximo anno ad maturitatem venturum, alium deinde tertio. Haec ex *Plinio* 16, 20, 33. et *ib.* 25, 40., qui 17, 12, 18. addit, umbram ejus necare gramina. Est secundae, et quartae declin., non tamen promiscue in omnibus casibus. *Virg. Ecl.* 7, 65. Fraxinus in silvis pulcherrima, pinus in hortis, Populus in fluviis, abies in montibus altis. *Id. G.* 2, 389. Oscilla ex alta suspendunt mollia pinu. *Plin.* 23, 8, 74. Corticis e pino decoctum contra tormina datur. *Virg. Ecl.* 8, 22. argutumque nemus, pinosque loquentes. *Accius* ap. *Non.* 10, 12. Laetum in Parnaso inter pinos tripudiantem. *Virg. A.* 11, 136. evertunt actas ad sidera pinus; et *A.* 10, 230. Nos sumus Idaeae sacro de vertice pinus. *Plin.* 23, 2, 30. Contra cantharidas, buprestim, pinorum erucas. *Id.* 37, 3, 11. *n.* 2. Gummi in cerasis, resina pinis. *Pall.* 4, 10. *extr.* Locis frigidis pini semen aspergitur. *Plin.* 24, 6, 20. Herba flore pinus et odore. ¶ In fabulis est sacra Cybelae, ut *Phaedr.* 3, 17. et *Macr. Sat.* 6, 9. *f.* docent. *Ov. Met.* 10, 103. Et succincta comas, hirsutaque vertice pinus Grata Deum matri: siquidem Cybeleius Atys Exsuit hac hominem, truncoque induruit illo. ¶ Item Dianae. *Hor. Od.* 3, 22, 1. Montium custos, nemorumque, Virgo, etc. Imminens villae tua pinus esto. *Prop.* 2, 15, 17. jam nunc me sacra Dianae Suscipere, et Veneri ponere vota juvat. Incipiam captare feras, et reddere pinu Cornua, *h. e.* cornua cervorum captorum, voto promissa Dianae, reddere ei affixa pinu. ¶ Aptissimam praebet materiam construendis navibus: unde per synecdochen pro navi ponitur. *Virg. A.* 10, 206. quos Mincius infesta ducebat in aequora pinu. *Hor. Epod.* 16, 57. Non huc Argoo contendit remige pinus. *Ov. Met.* 14, 88. orbataque praeside pinus Inarimen, Prochytenque legit. ¶ Synecdoche est et in illo *Virg. A.* 9, 72. Atque manum pinu flagranti fervidus implet, *h. e.* taeda pinea; et *Stat. Th.* 8, 539. una duo corpora pinu, Cornipedemque, equitemque ferit, *h. e.* hasta. *Lucan.* 3, 531. pro remo posuit. ¶ Corona ex pinea fronde gestamen est Panos. *Ov. Met.* 14, 637. et *Fast.* 1, 412. et *Sil.* 13, 331. Hoc ideo, quia Pan amavit olim Pityn nympham, quae, cum Boream amantem se aversaretur, ab hoc allisa solo, in arborem sui nominis versa est. Hinc *Prop.* 1, 18, 20. et Arcadio pinus amica Deo. ¶ Item Fauni. *Ov. Her.* 5, 137. Cornigerumque caput pinu praecinctus acuta Faunus. ¶ Etiam victores Isthmiorum pinu coronabantur, teste *Plin.* 15, 10, 9. V. ISTHMIA. ¶ In illo *Virg. G.* 4, 112. Ipse thymum, pinosque ferens de montibus altis: *pinus* eruditis nonnullis non arbor est, sed flos, qui chamaepitys dicitur. Sic ap. *eund. Cul.* 406. Buphthalmusque virens, et semper florida pinus. Negant tamen alii: alii *tinos* legi volunt.

[PĪNYTUS, vel Pinitus, i, m. πινυτὸς, prudens. Est nomen serv. R. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 823. Pinitus Allel, *h. e.* Alleji servus. *F.*]

PĬO, as, avi, atum, a. 1. σέβομαι, placo, propitium reddo, satisfacio. *Hor. Ep.* 2, 1, 143. Tellurem porco, Silvanum lacte piabant. *Ov. Fast.* 1, 318. Janus Agonali luce piandus erit. *Id. Met.* 13, 513. Piare busta, *h. e.* placare Manes. Sic *Virg. A.* 6, 367. piare ossa. *Prop.* 3, 17, 17. Nam quid Medeae referam, quo tempore matris Iram natorum caede piavit amor? *Id.* 3, 3, 9. Crassos, cladesque piate, *h. e.* Crassi cladis maculam piate. ¶ *Piare damna* est emendare ap. *Ov. A. Am.* 3, 160. Quarum sunt multis damna pianda modis. ¶ Item pie colere. [**Ernest.* primam hanc vocis significationem statuit, originatione a *pius* facta. Laudat praeter Plauti locum a *Forc.* cit *Non.* Nemo est qui magis suos piet liberos.] *Pl. As.* 3, 1, 3. Ubi piem Pietatem, si isto more moratam tibi postulem placere, mater, mihi quo pacto praecipis? *Prop.* 3, 8, 19. coronatas ubi ture piaveris aras. [*Adde 1, 1, 20. in magicis sacra piare focis, i. e. sacra magica pie facere vel tractare in aris exstructis ad Deos magicos et inferos placandos, vel eliciendos.] ¶ Item purgare, expiare, procurare, ἀφοσιόω. *Cic. Dom.* 51. *med.* Si quid tibi piandum fuisset religione domestica, ad pontificem detulisses. *Ov. Fast.* 3, 291. et 311. Piare fulmen, [*i. e. scire remedia, quibus averti possint, quae per fulminis jactum in humanis fieri Jupiter constituerit rebus.] *Virg. A.* 2, 184. Effigiem statuere, nefas quae triste piaret; et 140. et culpam hanc miserorum morte piabunt. *Sil.* 17, 565. quis nostra satis delicta piabit Tartareus torrens? *Id.* 4, 821. Dii patrii, quorum delubra piantur Caedibus. ¶ Item purgare ab amentia. *Festus*: Piari eos, veluti proprio verbo, ait Verrius, qui parum sint animati, cum mentis suae non sint: et per quaedam verba liberantur incommodo. *Pl. Men.* 2, 2, 17. Jube te piari de mea pecunia: nam ego quidem insanum te esse certo scio. Adde 3, 2, 51. ¶ Addit *Perottus:* Quandoque capitur pro eo, quod est pie amo. Naevius: Nemo est, qui magis suos piet liberos.

*PĪON, ōnis, m. Πίων, *h. e.* pinguis, mons Epheso vicinus. *Plin.* 5, 29. *B. A.*

[PĪŌNĪTAE, arum, m. plur. incolae Pioniae, urbis Mysiae, versus sinum Adramyttenum. *Plin.* 5, 30, 32. Polichnae, Pionitae. *F.*]

PĪPĀTĬO, onis, f. clamor plorantis, lingua Oscorum. *Festus.* V. PIPO.

PĪPĀTUS, us, m. vox pullorum. *Varr. L. L.* 6, 5, *med.* Pipulum declinatum a pipatu pullorum.

PĬPER, pĭpĕris, n. πέπερι, fructus cujusdam arboris in India, condimentis aptus: a voce Graeca allata, per apocopen, ut a μέλι, mel. Arbor est juniperis nostris similis: semen a junipero distat parvulis siliquis, quales in faseolis videmus. Hae priusquam dehiscant, decerptae, tostaeque sole faciunt quod vocatur piper longum: paulatim vero dehiscentes maturitate, ostendunt candidum piper, quod deinde tostum solibus, colore rugisque mutatur. Piperis arborem jam et Italia habet, nec absimilem. Amaritudo grano eadem, quae piperi musteo creditur esse. Haec et alia plura *Plin.* 12, 7, 14. et 15., quae tamen magna ex parte aliter se habere recentiores tradiderunt. Inter ea, quae calefaciunt, *Cels.* 2, 27. enumerat. *Hor. Ep.* 2, 1, 270. Et piper, et quidquid chartis amicitur ineptis. *Mart.* 13, 5. Cerea quae patulo lucet ficedula lumbo, Cum tibi forte datur, si sapis, adde piper. *Pers.* 3, 55. Rugosum piper; et 6, 21. sacrum inrorans patinae piper: *sacrum* dicit, quia tanquam rei sacrae, avarus ei parcit. Hinc *Hor. Sat.* 2, 3, 110. nescius uti Compositis, metuensque velut contingere sacrum. ¶ Transfertur eleganter ad acrimoniam dicendi. *Hieron. ep.* 31. *n.* 2. Ut te aliquid et piperis mordeat, etc. *Petr. fragm. Trag.* 44. *Burm.* piper, non homo, *h. e.* praeditus aspera, acrique libertate loquendi, proverbium. V. PIPERATUS.

[PĬPĔRĀTĀRĬUS, a, um, adj. ad piper pertinens, qui piper continet. *Hieron.* in *Chron. Euseb.* ad ann. XCII. a Chr. n. Multa opera Romae facta, in quibus Capitolium, Forum transitorium, Isium ac Serapium, stadium, horrea piperataria, etc. *F.*]

PĬPĔRĀTUS, a, um, adj. pipere conditus. *Plin.* 14, 16, 19. *n.* 5. Qualia (*vina*) nunc quoque fiunt pipere et melle addito, quae alii condita, alii piperata appellant. *Colum.* 12, 47. et 57. Piperatum acetum. *Petr. fragm. Trag.* 36. *Burm.* Garum piperatum. ¶ *Piperatum* absolute condimentum ex pipere. *Cels.* 4, 19. et *Apic.* 3, 14. ¶ Translate. *Sidon. ep.* 5, 8. Piperata facundia, *h. e.* acris, mordax, sale et dictis aspersa. *Id. ep.* 8, 11. de epigrammatis: Eadem cum non pauca piperata, mellea multa conspiceres, omnia tamen salsa cernebas. V. PIPER. ¶ *Piperata manus.* V. PICEATUS.

[PĬPĔRĪNUS, a, um, adj. hoc nomine vocatus est lapis Albanus, nunc *peperino*, quia micas subnigras continet, quae piper imitantur. *Isid. Or.* 19, 10. Lapis piperinus, subalbidus cum punctis nigris durus atque fortissimus. *F.*]

PĬPĔRĪTIS, is, vel idis, f. πεπερῖτις, genus herbae. *Plin.* 20, 17, 66. Piperitis, quam et siliquastrum appellavimus, contra morbos comitiales bibitur. Castor et aliter (h. e. *aliud genus*) demonstrabat, caule rubro, et longo, densis geniculis, foliis lauri, semine albo, tenui, gustu piperis, utilem gingivis, dentibus, oris suavitati, et ructibus. [*Fortasse Capsicum annuum, *L.*, *Indianischer Pfeffer.*]

PĪPĪLO, as, n. 1. idem quod pipio. *Catull.* 3, 10. de passere: Ad solam dominam usque pipilabat. *Inscr.* in *Anth. Lat.* T. 2. p. 294. *Burm.* Lusciniae pulcherrimae, cantrici suaviss., omnibus gratiis ad digitum pipilanti, etc.

PĪPINNĀ. V. PISINNUS.

PĪPĬO, as, n. 1. pipire, vagire plorando. *Tert. Monog.* 16. *f.* Uteri nauseantes, et infantes pipiantes. *Id. adv. Valent* 15. Coelestes imbres pipiavit Achamoth, *h. e.* pipians et flens velut effudit. V. PIPATIO, PIPO et PIPULUM.

PĪPĬO, is, n. 4. πιπίζω, verbum exprimens vocem pullorum gallinaceorum, item passerum, et aliarum avium minutarum: a voce Graeca allata: vel a *pipo, as.* *Colum.* 8, 5. *med.* Aviarius animadvertat, an pulli rostellis ova percuderint: et auscultaretur, si pipiant. *Auct carm. Phil.* 30. Pessimus at passer tristia flendo pipit. Hic prima corripitur.

PĪPĬO, onis, m. pullus avium pipiens. De pullis palumbium, aut columbarum, ut censet *Salm.*, est illud *Lampr. Alex. Sev.* 41. *extr.* Ne eorum (*palumbium*) pastus gravaret annonam, servos habuit vectigales, qui eos ex ovis et pullicenis, ac pipionibus alerent, *h. e.* ex pecunia, quae venditis ovis, pullicenis, etc. redigebatur. *Pulliceni* sunt pulli gallinacei, et *pipiones* palumbini, aut columbini. V. VIPIO.

[PĪPIZO, onis, m. gruis pullus: a *pipio*, *onis* pro *vipio*, quam vocem vide suo loco. *Hieron. ep.* 22. *n.* 28. Prandium nidoribus probat, et altili geranopepa, quae vulgo pipizo nominatur. *F.*]

PĪPO, as, n. 1. idem ac pipio, is. *Varr.* ap. *Non.* 2, 676. Mugit bos, balat ovis, equi hinniunt, gallina pipat. ¶ Ap. *Auct. carm. Philom.* 24. tribuitur et accipitri: et prima syllaba producitur. Addit *Scal.* in *Conject. ad Varr.* p. 165. Oscos *pipare* dixisse pro eo quod est ejulando conqueri. V. PIPATIO et PIPIO, as.

[PIPPA, ae, f. nomen proprium mulieris Siculae: videtur esse a πίππος, pullus avium. *Cic. Verr.* 2, 3, 33. Aeschrionis Syracusani uxor est Pippa, cujus nomen istius nequitia tota Sicilia pervulgatum est, de qua muliere versus plurimi supra tribunal, et supra praetoris caput scribebantur. Adde *ib.* 2, 5, 31. *F.*]

PĪPŬLUM, i, n. vel Pipulus, i, m. *Pl. Aul.* 3, 2, 31. Nisi reddi mihi vasa jubes, pipulo hic differam te ante aedes. *Varr.* afferens hunc *Plauti* locum, ita explicat *L. L.* 6, 5. *med.* id est convicio: declinatum a pipatu pullorum. Vult ergo convicium ei facere, gallinarum vocem imitando. Eodem fere sensu dicebant *occentare ante ostium.* ¶ Hinc *pipulo poscere*, quod dixit *Cn. Mattius* ap. *Gell.* 20, 9., est convicio poscere, clamore, ejulatu, ploratu, quae vel flagitationem, vel irrisionem contumeliamque significent. ¶ [Est etiam ploratus infantium. *Front. ad Anton. Imp.* 1. (ed. *A. Maio*) *ep.* 3. Ut orationis tuae lepidum illum et liquidum sonum nescio quo pacto in utriusque (*filioli tui*) pipulo agnoscerem. V. PIPO *f.* *F.*]

[PIQUENTES, ium, m. plur. vel

[PIQUENTĪNI, orum, m. plur. incolae Piquenti, nunc *Pinguente*, urbis mediterraneae in Histria, ap. fluvium Quaetum, nunc *Quieto.* Ejus meminit *Ptol.* 3, 1. *Inscr.* ap *Mur.* 21, 5. Saluti Aug. pro incolumitate Piquent. L. Ventinaris Lucumo adject. junic. V. L. L. S. De eadem V. in JUNIX. *F.*]

PĪRĀCĬUM, ii, n vinum ex piris *Hieron adv. Jovin.* 2. *n.* 5. *extr.* referens ipsius Joviniani verba: Paulus Timotheo dolenti stomachum, vinum suadet bibere, non piracium. [*Venant. Vit. S. Radeg.* 15. Potum vero, praeter aquam mulsam, atque piracium, non bibit. *F.*]

PĪRAEEUS, trisyll. et Piraeus, i, m. et Piraeum, i, n. Πειραιεὺς, έως, ῶς, portus Athenarum celeber, quadraginta navium capax, quinque mill. pass ab Athenis distans, sed urbi longo muro junctus, et multo opere munitus opera Themistoclis: qui murus μακρὰ τείχη, longa moenia, nunc *Porto Lione* dicitur. *Plin.* 4, 7, 11. Piraeeus, et Phalera portus, quinque millia passuum muro recedentibus Athenis juncti. *Catull.* 64, 74. Egressus curvis e litoribus Piraei. *Ov. Fast.* 4, 563. Sunion expositum, Piraeaque tuta recessu Linquit. *Stat. Th.* 12, 616. et trepidis stabilem Piraeea nautis. *Piraeea* accusativus est quatuor syllabarum, et Graecae positionis: τὸν Πειραιέα: Latini *Piraeeum* dicunt. *Cic. Att.* 7, 3. *med.* Venio ad *Piraeea:* in quo magis reprehendendus sum, quod homo Romanus *Piraeea* scripserim, non *Piraeeum* (sic enim omnes nostri locuti sunt), quam quod *in* addiderim: non enim hoc, ut oppido, praeposui, sed ut loco. ¶ Adjective. *Ov. Met.* 6, 446. portus Cecropios intrat, Piraeaque litora tangit. Adde *Sil.* 13, 754. ¶ [*Piraeum* dicebatur vicus cum portu, Gr. τὸ Πέραιον v. Πείραιον. Huc pertinent *Ter. Eun.* 3, 4, 1. Coimus in Piraeo; et *ib.* 2, 2, 59. Miror quid ex Piraeo abierit. Porro *Cic. Off.* 3, 11. *ed. Graev.* et *Heus. Nep. Them.* 6, 1. *ed. Brem.* triplex Piraei portus constitutus est. V. supra. — Hinc *Piraeeus*, et contr. *Piraeus* adj., ad *Piraeum* pertinens, ut *Piraeeus portus:* plerumque tamen v. portus omittitur.]

PĪRĀTĀ, ae, m. πειρατὴς, praedo maritimus: a nomine Graeco allato, quod a πειράω, conor, tento. *Cic. Off.* 3, 29. *med.* Nam pirata non est ex perduellium numero definitus, sed communis hostis omnium. *Vell.* 2, 31. Piratae orbem classibus terrebant. *Cic. Rosc. Am.* 50. Quis unquam praedo fuit tam nefarius, quis pirata tam barbarus, ut, etc.? *Lucan.* 3, 228. Itque Cilix justa jam non pirata carina.

PĪRĀTĬCUS, a, um, adj. πειρατικὸς, ad piratas spectans. *Cic. Verr.* 2, 5, 28. *f.* Myoparone piratico capto, dux liberatus, symphoniaci Romam missi. *Id. in Sen.* 5. Piraticum bellum, *h. e.* contra piratas. *Plin.* 3, 26, 30. *extr.* Piratica statio. *Lucan.* 1, 122. Et victis cedat piratica laurea Gallis, *h. e.* parta ob victos piratas. ¶ *Piratica* absolute, piratarum ars, et vita, πειρατεία. *Cic. in Sen.* 5. Egestate et improbitate coactus piraticam ipse fecisset. *Just.* 8, 3. *f.* et 22, 1. Piraticam exercere adversus patriam. *Quintiliani* temporibus haec vox nova videbatur. *Piraticam* (inquit 8, 3.) quoque, ut *musicam*, et *fabricam* dici adhuc dubitabant mei praeceptores. Fortasse ignorabatur, iis multo ante usum *Ciceronem* fuisse.

PĪRĒNĒ, es, f. Πειρήνη, filia Acheloi, quae a Neptuno compressa, in fontem cognominem versa est, quod filium Cenchriam, imprudenter a Diana occisum, nimium lugeret, ut est ap. *Pausan.* 2, 2. Hic autem fons in Acrocorintho fuit, ut *Pl. Aul.* 3, 6, 23. et *Plin.* 4, 4, 5. docent. ¶ Latini poetae hunc fontem faciunt ex ictu ungulae Pegasi ortum, ut Hippocrenen (quod satis indicat *Stat. Silv.* 2, 7, 4. et *Th.* 4, 60.), ac proinde Musis sacrum. Unde *Id. Silv.* 1, 4, 25. licet enthea vatis Excludat Pimplea sitim, nec conscia detur Pirene. *Pers. prol.* 4. Heliconidasque, pallidamque Pirenen. Sed *Casaub.* in h. l. observat, a nullis Graecis scriptoribus dici sacrum Musis: proinde videri, vel incogitantia, vel imperitia cum Hippocrene Latinos poetas confudisse.

PĪRĒNIS, ĭdis, f. Πειρηνὶς, ad Pirenen pertinens, seu ad Corinthum, quam prope Pirene est. *Ov. Met.* 7, 391. de Medea: Tandem vipereis Ephyren Pirenida pennis Contigit. *Id. Pont.* 1, 3, 75. Exsul ab Haemonia Pirenida cessit ad undam, *h. e.* Corinthum. Alii leg. *urbem* pro *undam.* Loquitur de Iasone, qui post interfectum Pelian patruum, Corinthi exsulavit, ibique Creusam duxit. *Sen. Med.* 745. Tantalus securus undas hauriat Pirenidas: *scil.* quia Corinthiorum rex fuit, ut *Serv.* ad *A.* 6, 603. tradit.

*PIRINA, ae, f. opp. Siciliae, nec longe ab Himera fluvio. *Anton. Itin.* *B. A.*

*PIRISABORA, ae, f. opp. Babyloniae. *Ammian.* 24, 2. (al. 6.) *B. A.*

PĪRITHŌUS et Perithous, i, m. Πειρίθοος, Ixionis filius, non ex Nube, quemadmodum Centauri, sed ex legitima uxore, rex Lapitharum. Arctissimo amicitiae foedere Theseo Atheniensi conjunctus fuit. Duxit in uxorem Hippodamen Atracii filiam, quam cum ei Centauri eripere in nuptiis vellent, a Pirithoo ope Thesei, et Lapitharum superati sunt. Mortua autem Hippodame, cum Theseo, qui tum forte caelebs erat, convenit, ut uxorem, nisi ex Jove natam, nullam ducerent. Et cum jam Theseus Helenam Jovis et Ledae filiam rapuisset, nec alia eo tempore nosceretur, quae Jovis esset, praeter Proserpinam, Plutonis conjugem, ad rapiendam illam simul profecti sunt ad Inferos. Verum Pirithous primo impetu a Cerbero interfectus est,
quem Theseus adjuvare volens, ipse quoque in v
tae discrimine fuit, atque ad extremum captus,
Dite detentus est, sed postea ab Hercule liber
tus, superisque restitutus. *Hor. Od.* 3, 4, 79. am
torem Pirithoum trecentae cohibent catenae; et
4, 7, 27. Nec Lethaea valet Theseus abrumpe
caro Vincula Pirithoo. *Ov. Pont.* 2, 6, 26. N
haec Aegidae, Pirithoique fides. Adde *ib.* 3,
et *Trist.* 1, 5, 19., *Stat. Th.* 8, 54. et *Ma*
10, 11.

PIRPIT. V. PITPIT.

[PĪRŬLĀ vel Perula, ae, f. *Isid. Or.* 1, 1. I
tremitas ejus (*nasi*) pirula, a formula pomi p
Gloss. ejusd. Perula, extrema pars nasi. Hinc It
per syncopen *perla* vocant margaritam, quae pa
piri, Italice *pero*, formam habet, nostrates v
vulgo *perolo* dicunt, quod Italice *ciòndolo*, nem
inauris, quia ex margaritis plerumque fit. *F.*]

PĪRUM, i, n. ἄπιον, fructus piri arboris: a π
ignis, quia flammae instar e lato in oblongum
acutum fastigiatur, ac protenditur, *v* in *i* tra
eunte, ut a φύω est *fio.* Legitur tamen et *pyr*
Hor. Epod. 2, 19. Ut gaudet insitiva decerp
pira! *Id. Ep.* 1, 7, 19. haec (*pira*) porcis h
comedenda relinques. Haec ait Calaber rusti
hospiti suo, qui pira agrestia comedere recusa
rat, quae etiamnum Calabri Graeca appellati
vocant *agrapidi*, vel Latina *peraggine.* ¶ Pi
rum varia sunt genera, quae enumerant diliger
Plin. 15, 15, 16., *Colum.* 5, 10 *f.* et ex *Clo*
Macr. Sat. 2, 15. Aliquot recensent etiam *C*
R. R. 7. et *Cels.* 2, 24. ¶ *Plautus* de homini
ex aere magno numero decidentibus, *Poen.* 2,
Tam crebri ad terram accidebant, quam pira.
**Pirum tortum*, opp. Norici. *Tab. Peut.* *B. A*

PĪRUS, i, f. ἄπιος, genus arboris, cujus fruc
pirum dicitur. *Virg. Ecl.* 1, 74. Insere nunc
liboee piros. *Plin.* 16, 24, 38. Piro circinata
lia; et *ib.* 26, 46. Perdunt facillime fructum a
maturitatem amygdala, malus, pirus; et *ib.*
Amygdala, et pirus in senecta fertilissimae.

PĪSĀ, ae, saepius quam Pisae, arum, f. *Π*
urbs Peloponnesi in regione Pisatide, quae,
ab Eleis eversa, ad Elidem pertinuit, et Elis
satis fuit appellata, ad Alpheum fluvium, l
Graecorum Olympiis celebris. V. OLYMPIA
OLYMPIUS. *Virg. G.* 3, 180. Aut Alphea r
praelabi flumina Pisae. *Ov. Ib.* 327. Utque
lon, sub quo cruciata est Pisa tyranno, Vivu
occultas praecipiteris aquas. *Mela* 2, 3. P
Oenomai, Elis, et fanum Jovis, etc. Adde
Th. 4, 238. ¶ *Pisae, arum*, urbs Etruriae, F
ad Arnum fluvium, condita a civibus Pisae Al
ae, qui Nestorem ad Trojanum bellum secuti,
in reditu tempestate disjecti, alii quidem Meta
tum, alii Etruscum litus tenuerunt. Deinde c
nia R. fuit. V. OBSEQUENS. *Virg. A.* 10,
Alpheae ab origine Pisae, Urbs Etrusca solo. (
rias de conditoribus ejus opiniones *Servius* hic
censet.) *Just.* 20, 1. Sed et Pisae in Liguri
Graecos auctores habent. *Lucan.* 2, 401. Tyr
na vado frangentes aequora Pisae. Adde *Rut.*
1, 560. et *Plin.* 3, 5, 8.

[PĪSĀ, ae, f. idem ac pisum. *Apic.* 5, 4.
sam mittis in lanceam. *Id. ib.* pluries. *Pall.*
14. *med.* Si ex Afra pisa lomentum adjiciatur,
Edict. Dioclet. p. 27. Pisae fractae K. M. u
✱ centum, pisae non fractae K. M. unum ✱ s
ginta. *F.*]

PĪSAEUS, a, um, adj. ad Pisas Pelopon
pertinens, et ad certamina equorum ibi in h
rem Jovis Olympii celebrata. *Ov. Met.* 5,
Pisaea Arethusa, *h. e.* cujus fontes in Elide,
vincia Peloponnensi, esse finguntur. *Id. Amo*
2, 15. Ah quam paene Pelops Pisaeo concidit
Dum spectat vultus, Hippodamia, tuos! *h. e.*
ru, quo certabat cum Oenomao rege Pisae, p
Hippodamiae. Alii leg. *Pisaea hasta*, *h. e.* i
Oenomai, qui eam legem statuerat, ut qui fi
vellet, secum decertaret curuli certamine, vi
nuptias ejus obtineret, victus moreretur: de
Stat. Silv. 1, 2, 41. Pisaea lege trementem
rere, et Oenomai fremitus audire sequentis;
Nemes. Cyn. 23. Pisaeique tori legem. *Stat.*
2, 166. Pisaeis metuendus habenis, *h. e.* certa
curuli. *Ov. Trist.* 2, 385. Quid? non Tantali
agitante Cupidine currus, Pisaeam Phrygiis
eburnus equis? *h. e.* Hippodamiam. *Sen. Th*
123. Pisaei currus. *Sil.* 15, 210. ubi prosiluit
saeo carcere praeceps, Ante suos it victor eq
Juven. 13, 99. Pisaeae ramus olivae. *Stat.*
1, 3, 8. Pisaeus annus, *h. e.* anni tempus,
Olympii ludi fiunt, nempe media aestate. *Id.*
1, 421. Pisaeo sua lustra Tonanti Cum red
Sen. Ag. 938. Pisaeus Juppiter. *Accius* ap. *P*
6, 698. Pisaea praemia. *Lucan.* 2, 165. Pisaea
la, *h. e.* Oenomai regis. *Stat. Silv.* 4, 6, 29.
Pisaeo pollice rasum, *h. e.* ea manu, qua Phi
Pisis Jovem Olympium fecit.

*PISANDER, dri, m. Polyctoris filius,
procorum Penelopes. *Ov. Her.* 1, 91. V. *Ho*
Odyss. 22, 243 et 268. *B. A*

PĪSĀNUS, a, um, adj. *Pisano*, ad Pisae E

urbem pertinens. *Liv.* 39, 2. In agrum Pisa- , Bononiensemque incursaverant. *Rut. Itin.* 2. Pisanus portus. ℙ *Pisani, orum*, ejus po- *Liv.* 40, 43. et *Rut. ib.* 1, 576.

SĀTĬLEM appellat Naevius Pantaleontem e oriundum tyrannum: cum alioqui inde profe- unc Pisani dicantur. *Festus.*

SĀTĬO, onis, f. actus pisandi, hoc est pin- i. *Sen. ep.* 86. *f.* Terram non aggessit tan- , sed calcavit, et pressit. Negat, quidquam hac, ut ait, pisatione utilius. Alii plerique nt *spissatione:* [at fortasse legendum *pinsatio- F.*]

ĪSĀTUS, a, um, part. a *piso, as*, idem ac tus. *Appul. Herb.* 10. Herba artemisia pisata. g. *Veter.* 6. *med.* Cucumeris radix pisata; et Panacis radix pisata. *F.*]

SAURENSIS, e, adj. ad Pisaurum pertinens, Umbriae ad ostia Isauri, vel Pisauri fluvĭi, *Pesaro*, cujus meminere *Catull.* 81, 3. et *Plin.* 4, 19. Coloniae, Fanum Fortunae, Pisaurum amne. *Cic. Brut.* 78. T. Accius Pisaurensis. . ap. *Grut.* 563, 1. C. Tadius C. L. Januarius urensis. ℙ *Pisaurenses, ium*, sunt incolae il- oppidi. *Inscr.* ap. *Grut.* 276, 3. Respublica urensium; et 481, 9. Splendidissimus ordo Pi- nsium; et 1085, 12. P. Cornelio Licinio Va- no Caesari Pisaurenses. ℙ Hinc et *Pisaurius* n gentilicium unius ex servis ejus coloniae, adem manumissi. *Inscr.* Pisaurensis ap. *Fabr.* 5. *n.* 17. Silvani signum cum basi P. Pisau- Col. Lib. Achillas posuit. V. OBSEQUENS. credis *Servio* ad *A.* 6, 826., dictum est Pisau- ab auro pensato: quod circa ea loca Camillus latis Gallis, qui Romam ceperant, et magnam uri ab Romanis Capitolio inclusis pro liberta- xtorserant, omnem pecuniam reddere coegit. urima addidit *F.*]

SAURĬUS, a, um. V. v. praec.

SCĀRĬUS, a, um, adj. ἁλιευτικὸς, ad pisces, piscandum pertinens. *Pl. Cas.* 2, 8, 65. Ex piscaria consulere quid emam, aequum est. *Curc.* 4, 1, 13. Forum piscarium: (quod *Sex.* et *P. Vict.* ponunt in regione octava Urbis e.) *Id. Stich.* 2, 1, 17. Arundinem fert, ulamque, et hamulum piscarium. ℙ *Piscaria*, absolute, ἰχθυοπωλεῖον, piscarium forum: et *rius, ii*, qui pisces vendit. *Varr.* ap. *Perott. ornucop.* (quem penes sit fides.) Nullus in ria piscis erat: inter piscarios nemo vendebat. *Dig.* 50, 16, 17. Vectigal salinarum, et me- um, et piscariarum. Ita *Haloander*, at *Tor-* rectius habet *picariarum.* ℙ Piscarium ar- ntum *Appul. Apol.* dixit, *h. e.* ductum a pi- .

SCĀTĬO, onis, f. ἁλιεία, piscatus. *Ulp. Dig.* . 13. Piscationem thynnariam exercere. *Id.* , 1, 9. Piscationum reditum ad fructuarium ere.

SCĀTOR, oris, m. ἁλιεὺς, qui piscatur. *Cic.* 3, 14. Piscatores ad se convocat. Adde *Ter.* 2, 2, 26. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 731. *n.* 450. Pi- res propolae, *h. e.* qui pisces ab aliis captos e divendunt.

SCĀTŌRĬUS, a, um, adj. ἁλιευτικὸς, ad pi- m, et piscatores pertinens. *Caes. B. C.* 2, 4. toriae naves. *Petr. Sat.* 115. Piscatoria casa. 16, 36, 66. arundo. *Id.* 24, 9, 40. lina, *h.* retia piscaria facienda. *Colum.* 8, 17. *f.* Pi- rium forum. ℙ Piscatòrii ludi vocantur, qui nnis mense Junio trans Tiberim fieri solent etore urbano pro piscatoribus Tiberinis, quo- quaestus non in macellum pervenit, sed fere cam Vulcani, quod id genus pisciculorum vi- n datur ei Deo pro animis humanis. *Festus.* nit horum ludorum *Ov. Fast.* 6, 239. ℙ Pi- rium aes vetusto more appellatur, quod in Albano datur pro piscibus. *Festus.*

SCATRIX, icis, f. ἁλιεύτρια, quae piscatur. 9, 42, 67. Nec minor solertia ranae, quae in piscatrix vocatur. *Inscr.* ap. *Gud.* 192, 8. ia C. L. Nais piscatrix, etc. Sunt qui legend. t *picatrix.* V. RESINARIA.

SCĀTŪRĂ, ae, f. piscatus. *Tert. ad Marc.* Ad piscaturam respexit.

CĀTUS, us, m. ἁλιεία, piscatio. *Plin.* 6, 22, sse et in piscatu voluptatem, maxime testudi- *Id.* 8, 16, 17. Quos venatus, aucupia, pi- sque alebant. ℙ Item ipsi pisces capti. *Pl.* 1, 1, 63. Ego ire in Piraeum volo in vespe- parare piscatum mihi; et 3, 2, 41. Vino, et piscatu probo vitam colitis. Adde *Cic. Fin.* ℙ Olim fuit secundae declinationis. *Pomp. on.* 8, 38. Quid habes in scirpiculis, calve? piscati genus. *Turpil. ib.* Inopia tum erat i.

SCENAE, arum, opp. Galliae Narbonensis. 3, 4. et 8, 48. ℙ Hodie est *Pezenas. B. A.*

SCĬCĂPUS, i, m. qui pisces capit, piscator. Pompejis reperta ap. *Arditi, Legge Petr.* p. pidium Rufum aed*ilem* piscicapi *orant*, ut fa- V. v. sq. *F.*]

SCĬCEPS, ĭcŭpis, m. qui pisces capit: vox sic improbata a *Varr. L. L.* 7, 33. Si ab avibus capiendis auceps dicatur, debuisse ajunt ex piscibus capiendis pisciceps, ut aucupem, sic piscicupem dici. V. v. praec. *F.*]

PISCĬCŬLENTUS. V. PISCULENTUS.

PISCĬCŬLUS, i, m. ἰχθύδιον, parvus piscis. *Cic. N. D.* 2, 48. Itaque cum pisciculi parvi in concham hiantem innataverint. *Ter. Andr.* 2, 2, 32. Olera, et pisciculos minutos ferre obolo in coenam seni. *Varr. R. R.* 3, 5. *f.* Pisciculi ultro citroque commeant. ℙ Fuit etiam cogn. R., ut Junius Pisciculus, ap. *Plin.* 36, 5, 4. *n.* 12.

PISCĪNĂ, ae, f. ἰχθυοτροφεῖον, lacus, et stagnum, in quo vivi pisces coercentur, ut *Gell.* 2, 20. docet. *Cic. Par.* 5, 2. Barbatulos mullulos exceptans de piscina. Adde *Att.* 2, 1. *med.* et *Colum.* 8, 17., ubi ejus conficiendae rationem tradit. V. etiam *Varr. R. R.* 3, 17. ℙ Et quoniam in piscinis etiam homines natare solebant, invaluit consuetudo, ut omnes in hunc usum collectae aquae, sive frigidae, sive calidae, piscinae dicantur, quamvis in his nihil piscium sit, κολυμβήθρα. *Plin. ep.* 5, 6. Si natare latius, aut tepidius velis, in area piscina est. *Id. ep.* 2, 17. Cohaeret calida piscina, ex qua natantes mare aspiciunt. *Sen. ep.* 86. Thasius lapis piscinas nostras circumdedit, in quas multa sudatione corpora exinanita demittimus. *Lampr. Elag.* 19. Hic non nisi unguento nobili, aut croco piscinis infectis natavit; et 24. Momentarias de rosato et rosis piscinas exhibuit. *Suet. Ner.* 27. Refotus saepe calidis piscinis, ac tempore aestivo nivatis. *Mart.* 3, 44. de importuno poeta: Ad thermas fugio, sonas ad aurem; Piscinam peto, non licet natare. V. BAPTISTERIUM. ℙ De frigidaria cella in balneis usurpat *Lampr. Alex. Sev.* 30. Inde unctus lavabatur, ita ut caldariis vel nunquam vel raro, piscina semper uteretur. ℙ Immo piscinae etiam vocantur, ubi anates innatant, unde pecora bibunt, denique ubicumque aqua est ad usum aliquem hominum collecta. *Colum.* 1, 6. Circa villam esse oportebit piscinas minimum duas, alteram quae anseribus, ac pecoribus serviat, alteram, in qua lupinum, vimina, et virgas, atque alia, quae sunt usibus nostris apta, maceremus. Has *Varr. R. R.* 1, 13. *lacus* vocat. ℙ Praeterea *piscinas* vocat *Plin.* 3, 5, 9., ubi de Tiberi verba facit, claustra in tenui fluvio ad sustinendam aquam, ut diu ibi concepta et coercita, deinde emissa, largius fluat, et aliquantisper navigabilis sit. ℙ Denique piscina dicitur quoque de vasis ligneis amplioribus, ad tenendam aquam. *Plin.* 34, 12, 32. Et in piscinas ligneas funditur.

PISCĪNĀLIS, e, adj. ad piscinam spectans. *Pall.* 1, 40. Piscinales cellae in aestivis balneis a septentrione lumen accipiant, in hiemalibus a meridie, *h. e.* cellae frigidariae. V. PISCINA.

PISCĪNĀRĬUS, a, um, adj. ad piscinam pertinens, piscinalis. *Varr. R. R.* 3, 17. Hortensius salsamenta in eas piscinas empticia conjiciebat, cum mare turbaret, ac per tempestatem macellum piscinarium, uti mare, obsonium praeberet, neque everriculo in litus educere possent vivam saginam, plebejae coenae pisces. Ita ex *Codd.* textum restituit *Pontedera Oper. post.* T. 1. p. 105. non improbante *Schneidero* pro *ac per tempestatem suis piscibus e macello cetariorum, uti e mari, obsonium praeberet.* ℙ *Piscinarius, ii*, est etiam ἰχθυοτροφεὺς, qui amplis et sumptuosis piscinis delectatur, in quibus pisces magni pretii, gulae et deliciarum causa, aluntur, cujusmodi fuere Hortensius, Lucullus, et alii. *Cic. Att.* 1, 19. *med.* Beatos homines (hos piscinarios dico, amicos tuos) non obscure nobis invidere. Adde *eund. ib.* 20. et *Macr. Sat.* 1, 11. [*Multa ab initio adjecit *F.*]

PISCĪNENSIS, e, adj. piscinalis. *Lucil.* ap. *Festum* in *Piscinae.* Piscinensis res est.

PISCĪNELLĂ, et

PISCĪNŬLĂ, ae, f. diminutiva sunt a piscina. *Varr. L. L.* 8, 45. sed improbare videtur. Legitur *piscinula* in MSS. *Hieron. Vit. S. Hilar. n.* 31. Quare *piscinellam* ego quoque improbaverim, *piscinulam* non item.

PISCIS, is, m. ἰχθὺς, animal, quod in aquis degit, et proprie, quod tegitur squamis, ut ex *Plin.* 9, 12, 14. apparet. *Cic. N. D.* 2, 51. Etsi pisces, ut ajunt, ova cum genuerunt, relinquunt. *Hor. Od.* 4, 3, 19. O mutis quoque piscibus Donatura cycni, si libeat, sonum! *Pl. As.* 1, 3, 26. Quasi piscis, itidem est amator lenae: nequam est, nisi recens. *Id. Truc.* 2, 3, 1. Pisces ego credo, qui usque dum vivunt, lavant, minus diu lavere, quam haec lavat Phronesium. ℙ *Piscis femina. Ov. A. Am.* 2, 481. cum quo sua gaudia jungat, Invenit in media femina piscis aqua. ℙ *Pisces* sunt unum ex signis Zodiaci, constans ex quatuor et triginta sideribus. Cum olim bello Giganteo Venus Typhonem fugiens ad Euphratem una cum Cupidine venisset, repentino arborum, et cannarum strepitu, quae circa flumen erant, perterrita in ipsum invocatis Nymphis prosiluit. Duo pisces accurrerunt, alterque Venerem, alter Cupidinem trans Euphratem incolumes detulerunt. Hoc merito in coelum translati sunt. *Ov. Fast.* 2, 457., item *Hyg. Astron.* 2, 30. et *ib.* 3, 29. qui dicit, Venerem cum filio se in piscium formam vertisse: quod et *Ov. Met.* 5, 331. narrat. Inde factum, ut Syri ea loca accolentes, piscibus in cibo abstinerent, ne aut Deorum praesidia impugnare, aut ipsos captare videantur, ut ait *Hyg. ib. Colum.* 11, 2. *med.* XV. Cal. Martii sol in Pisces transitum facit: nonnunquam ventosa tempestas. ℙ Horum alter (ut est ap. *German. Arat.* 240.) in Austros Tendit, Threicium Boream petit alter, etc. Eadem habet *Ov. Fast.* 3, 400., *Avien. Arat.* 545. et *Cic. Arat.* 11. ℙ De nodo, quo invicem connectuntur. V. NODUS. ℙ Est aliud signum, quod *Piscis major* dicitur, de quo *Avien. Arat.* 806., et videtur esse idem, de quo *Virg. G.* 4, 234. Plias sidus fugiens ubi Piscis aquosi Tristior hibernas coelo descendit in undas: *aquosus* dicitur, quia videtur ore aquam excipere a signo Aquarii. Creditur autem esse pater duorum illorum Piscium Zodiaci, et laborantem quondam Isin servasse: unde in coelum locatus est. *Hyg. l. c.* 41. et *ib.* 3, 40. et *Manil.* 1, 428. Situs est autem in Australi parte coeli infra Tropicum Capricorni, sub Aquarii pedibus. Appellatur *Notius major*, a Noto, h. e. Austro: quia *Notius minor* est alter e Piscibus Zodiaci in Austrum versus, ut modo diximus. ℙ *Non te peto, piscem peto* V. in RETIARIUS. ℙ Quod Itali dicunt, *il pesce grosso inghiottisce il minore*, aut *divora il piccolo*, est *Varronis* ap. *Non.* 1, 98. pisces ut saepe minutos Magnu' comest, ut aves enecat accipiter.

PISCOR, aris, atus sum, dep. 1. ἁλιεύω, pisces venor. *Cic. Off.* 3, 14. Ut ante suos hortulos postera die piscarentur. *Hor. Ep.* 1, 6, 57. eamus, Quo ducit gula, piscemur, venemur, ut olim Gargilius. *Suet. Aug.* 25. et 83. Piscari hamo. *Id. Ner.* 30. Piscatus est rete aurato. *Plin.* 19, 1, 2. *n.* 3. Retia in piscando durantia. ℙ *Piscari in aere*, prov. est: operam ludere, frustra laborare. *Pl. As.* 1, 1, 86. Jubeas una opera me piscari in aere. Simile est illud, quod subdit *ib.* Venari retejaculo in medio mari.

PISCŌSUS, a, um, adj. ἰχθυώδης, piscibus abundans, vel in quo piscari facile est. *Ov. Fast.* 3, 581. Est prope piscosos lapidosi Crathidis amnes Parvus ager. *Virg. A.* 4, 255. Piscosi scopuli.

PISCŬLENTUS, a, um, adj. idem ac piscosus. *Pl. Rud.* 4, 2, 2. Qui salsis locis incolit pisculentis. *Solin* 5. de Sicilia: Promontorium omnibus mari nantibus pisculentissimum. *Cato* ap. *Non.* 2, 634. Naro, et Iberus fluvii pisculenti. ℙ De ipsis piscibus. *Appul. Apol.* Nunquam marino aliquo et pisculento medicavit nec Proteus faciem, nec Ulysses scrobem, etc. Alii leg. *pisciculento.*

[PĪSĬĂNAX, actis, m. obsequens regi, seu domino: a πεῖσις, obsequium, et ἄναξ, rex, dominus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 248. *n.* 8. Trebatia Eutychia manumissa a Cn. Trebatio Pitianacte. Lege *Pisianacte. F.*]

PISIDAE, arum, m. plur. populi Pisidiae, quae est pars Pamphyliae Borealis. *Claud. in Eutrop.* 2, 241. Finibus obliquis Lydi, Pisidaeque feroces. *Cic. Div.* 1, 1. Pisidarum gens. ℙ Quantitas primae et secundae syllabae tum brevis, tum longa est: corripit enim *Claud. l. c.*, producunt *Prisc. Perieg.* 808. Post hoc Pisidum pinguissima culta coluntur; (*Pisidum* est per syncop. pro *Pisidarum*, ut *Aeneadum* pro *Aeneadarum.*) et singul. num. *Avien. Perieg.* 1023. Tum Pisida ferox exercet pinguia culta. Hi porro hic vertunt versum *Dionysii Περιηγ.* 858. *Τοῖς δ' ἔπι Πισιδέων λιπαρὸν πέδον: hos vero post Pisidarum pingue solum;* ubi prima quidem vocalis longa est, secunda vero brevis esse videtur, sed potius pro longa habenda, cum ε, ut saepe alias apud Graecos, et *e* apud Latinos (*Virg. A.* 6, 412. simul accipit alveo Ingentem Aeneam) per synaeresin ita cum sequenti vocali cohaereat, ut ambae unicam constituant syllabam. Adde, in *Inscr.* optimae notae ap. *Mur.* 582., quae pertinet ad ann. U. C. DCLXXXII, pluries *Peisidae* scribi; unde conjicere licet, utramque syllabam tam a Graecis, quam a Romanis productam fuisse.

[PISIDĬCUS, a, um, adj. ad Pisidiam pertinens. *Plin.* 21, 7, 19. Non improbatur et Pisidica iris. *F.*]

*PISINĀTES, ium, populi Umbriae, vel certe circa Umbriam, quorum civitas olim Pisinum vel Pisina dicta. *Plin.* 3, 14. *B. A.*

[PĬSINNĬO, onis, m. dimin. pisinni. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 161, 7. T. Valentino Pisinioni Curtia Marcellina marito optimo, etc. Hic consona non geminatur juxta vetustiorem orthographiam. *F.*]

PĬSINNUS, a, um, adj. vetus vocabulum significans pusillum: a *pusio.* *Labeo* ap. *Vet. Schol. Pers.* 1, 4. Crudum manduces Priamum, Priamique pisinnos. V. LABEO. *Mart.* 11, 72. Drauci Natta sui vocat pisinnam, Collatus cui Gallus est Priapus, *h. e.* Natta mentulam sui drauci vocat pisinnam, quae si conferatur cum mentula Priapi, hic videri possit Gallus, cui nempe Samia testa ea pars omnino abscissa est. V. GALLI. Alii leg. *pipinnam* eodem sensu; alii *vepenem.*

[PĬSISTRĀTĬDAE, arum, m. plur. Πεισιστρατίδαι, patron. Pisistrati, tyranni Atheniensium, cu

jus filii Hipparchus, et Hippias tyrannidem ibidem occuparunt. Illius meminere *Cic. Or.* 3, 34. et *Phaedr.* 1, 2., horum *Liv.* 31, 44. Postremo inclusum, ut omnia, quae adversus Pisistratidas decreta quondam erant, eadem in Philippum servarentur. *F.*]

PĪSĬTO, as, a. 1. verbum exprimens vocem sturni. *Auct. carm. Phil.* 17. sturnus tunc pisitat ore.

PĪSO, as, a. 1. idem ac piso, is, seu pinso. V. PINSO.

PĪSO, is, si, a. 3. πτίσσω, pinso, calco, tundo: a verbo Graeco allato. *Varr. R. R.* 3, 16. *med.* Alii ficum et uvam passam cum piserunt, affundunt sapam. *Cato R. R.* 136. Si communiter pisunt. *Plin.* 18, 10, 23. Etruria spicam farris tosti pisente pilo praeferrato, fistula serrata, et stella intus denticulata, ut nisi intenti pisant, concidantur grana, ferrumque frangatur. V. PISTURA. *Id. ib.* De ipsa ratione pisendi: et *mox:* Lentem torreri prius, deinde cum furfuribus leviter pisi: et *mox:* Acus vocatur, cum per se pisitur spica. Ita legit *Hard.*: alii ubique *pinso* reponunt; etiam in loco *Varr.* Nihilominus *piso* agnoscitur ut Latinum a *Diomed.* 1, 370.

PĪSO, onis, m. mortarium, in quo aliquid pisitur. *Marcell. Empir.* 8. Radices betae lavabis, siccabis, deinde tundes in pisone marmoreo.

PĪSŌNES, um, m. plur. Πισῶνες, familia nobilissima Romae: a pisorum satione, quod pisa optime sererent, ut *Cicerones* a cicere, *Fabii* a faba, *Lentuli* a lente. Sed *Plin.* 18, 3, 3. et *Auct. Pan. ad Pis.* 16. deducit a *pisendo*. E Calpurniorum prosapia, seu gente fuere, quae a Numa Pompilio descendit. Calpus enim Numae filius fuit, ut ait *Festus:* unde Calpurnii dicti. Ex hac familia fuit L. Piso cognomento Frugi. Item M. Piso philosophus Peripateticus, aequalis Hortensii. Item C. Piso orator. Item C. (al. *Cn.*) Piso orator gener Ciceronis. Item Cn. Piso socius Catilinae. Item L. Piso inimicus Ciceronis, homo omnibus vitiis infamis, ut quidem a *Cicerone* pingitur. ¶ Pisonum etiam familia plebeja fuit, in qua natus est L. Piso orator, qui tribunus plebis legem primus de pecuniis repetundis, Censorino, et Manilio Coss. tulit, *h. e.* ann. U. C. DCV. *Cic. Brut.* 27. et *Verr.* 2, 3, 84.

PĪSŌNĬĀNUS, a, um, adj. ad Pisones pertinens. *Suet. Ner.* 36. Pisoniana conjuratio. *Hieron. ep.* 69. *n.* 2. Primum spinosulus noster obmutuit: postea vero, Pisoniano vitio, cum loqui nesciret, tacere non potuit, *h. e.* debilitate linguae, nam *Cic. Pis.* 1. L. Pisoni tarditatem ingenii, stuporem, debilitatemque linguae objicit.

PISSASPHALTUS, i, m. πισσάσφαλτος, pix mista bitumini, quae in Apolloniatarum agro reperitur: a πίσσα, pix, et ἄσφαλτος, bitumen. *Plin.* 24, 7, 25. et 35, 15, 51.

PISSELAEON, i, n. πισσέλαιον, oleum, quod ex pice cedrina fit. *Plin.* 24, 5, 11. Fit ex eo oleum, quod pisselaeon vocant.

PISSĬNUS, a, um, adj. πίσσινος, piceus, qui e pice fit: a πίσσα, pix. *Plin.* 15, 7, 7. E pice fit (*oleum*) quod pissinum appellant, cum coquitur, velleribus supra halitum ejus expansis, atque ita expressis: probatum maxime e Bruttia: est enim pinguissima et resinosissima. Quidam editi libri habent *picinum;* at MSS. omnes *pissinum*, teste *Hard. Id.* 23, 4, 50. Pissino oleo usus ad quadrupedum scabiem est. Adde 25, 5, 22.

PISSOCĒROS, m. πισσόκηρος, genus melliginis mixtum e cera et pice: a πίσσα, pix, et κηρὸς, cera. *Plin.* 11, 7, 6. de apib.: Prima fundamenta commosin vocant periti: secunda pissoceron, tertia propolin. Commosis crusta est prima, saporis amari: pissoceros super eam venit, picantium modo, ceu dilutior cera.

PISTĀCĬA, ae, f. arbor pistacium ferens. *Pall.* 3, 25. *extr.* Et pistaciae planta vel nunc statui, aut inseri potest.

PISTĀCĬUM et Pistaceum, i, n. πιστάκιον, nucis genus Syriae, et Palaestinae proprium; unde etiam vocis etymon deducendum est. *Plin.* 13, 5, 10. Syria peculiares habet arbores: in nucum genere pistacea nota. *Pall.* 11, 12. ejus arboris sationem, et culturam docet. *Id. de insit.* 157. Quin et amygdaleos subeunt pistacia ramos. Hic licenter antepaenultima producitur, breviatur autem, et quidem recte, ap. *Nicand. Theriac.* 891.

PISTĀNA, ae, f. Graecis dicitur ulvae genus, quod Latini sagittam vocant. *Plin.* 21, 17, 68.

[PISTĀTUS, a, um, part. a *pisto, as*, idem ac pisatus. *Appul. Herb.* 75. Herba senecion pistata cum axungia vetere pedum dolorem tollit. *F.*]

PISTĬA, ae, f. cognomen Dianae in *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 1. *n.* 230. et Cereris *ib. n.* 232. Est fidelis, a πίστις, fides, quasi *Fidia*. Sed *Reines.* errorem lapicidae putat, et *Fisica* corrigit: quod pro *Physica*, seu *Lucina*.

PISTĬCUS, a, um, adj. πιστικός, sincerus. *Vulgat. Iohann.* 12, 3. Libram unguenti nardi pistici pretiosi. *B. A.*

PISTILLUM, i, n. et Pistillus, i, m. ὕπερος, pilum, h. e. instrumentum, quo quippiam in mortario feritur: a sup. *pistum* verbi *pinso*. *Pl. Aul.* 1, 2, 17. Cultrum, securim, pistillum, mortarium, quae utenda vasa semper vicini rogant, fures venisse, atque abstulisse, dicito. *Colum.* 12, 55. Semen sinapis in mortarium conjicito, et pistillis conterito. *Plin.* 34, 18, 50. In mortario lapideo plumbeo pistillo terere. *Auct. Moret.* 111. Sed gravior lentos ibat pistillus in orbes. *Hieron. ep.* 69. *n.* 4. Acumen omni pistillo retusius, *h. e.* argutia obtusa et infirma. De pistillo est epigramma ap. *Sympos.* 85. Una mihi cervix, capitum sed forma duorum. ¶ In neutro gen. *Vet. Scriptor* ap. *Non.* 3, 182. Pistillum grande est. Sunt qui putant, *Nonium* eo loco non de pistillo, sed de *pastillo* verba facere: cui magis congruere videntur, quae ibi afferuntur exempla.

PISTO, as, a. 1. pinso. *Veg. Vet.* 1, 32. In pila lignea pistabis, cernesque subtiliter.

PISTŎLOCHĬA, ae, f. πιστολοχία, herba, genus aristolochiae, densis radicis capillamentis: ita appellata a πιστός, fidelis, et λόχια, partus purgamenta, quasi fidelis puerperis mulieribus. Ejus meminit *Plin.* 25, 8, 54., ubi tamen *Hard.* ex MSS. legit *plistolochia*, a πλεῖστος, plurimus, *h. e.* plurimum adjuvans puerperas. V. ARISTOLOCHIA.

PISTOR, oris, m. μαγεύς, σιτοποιός, qui ante inventum molarum usum frumentum in pila contundebat: a *pinsendo*. *Varr.* ap. *Non.* 2, 643. Nec pistorem ullum nossent, nisi eum, qui in pistrino pinseret far. *Id. ib.* Nec pistoris nomen erat, nisi ejus, qui ruri far pinsebat. *Plin.* 18, 11, 28. Certum est A. Atteji Capitonis sententia, coquos tum panem lautioribus coquere solitos: pistoresque tantum eos, qui far pinsebant, nominatos. *Plautus* quoque pistor fuit hoc sensu, scilicet molis versandis operam suam locare solitus, ut *Gell.* 3, 3. *f.* tradit. ¶ Deinde dici coepit de eo, qui farinam subigit, panemque conficit, ἀρτοποιός. *Plin. l. c.* Pistores Romae non fuerunt ad Persicum usque bellum, annis ab Urbe condita super quingentos octoginta. Ipsi panem faciebant Quirites: mulierumque id opus erat, sicut etiam nunc in plurimis gentium. *Varr.* ap. *Gell.* 15, 19. Si quantum operae sumpsisti, ut tuus pistor bonum faceret panem, etc. *Suet. Caes.* 48. Ut pistorem, alium, quam sibi, panem convivis subjicientem compedibus vinxerit. ¶ *Juppiter pistor* dictus est, quod obsessis in Capitolio Romanis eam mentem dedit, ut panes in munimenta Gallorum obsidentium dejicerent ad simulandam copiam, ne illi fame posse vinci sperarent. *Ov. Fast.* 6, 377. et sqq. et *Lact.* 1, 20. ¶ Etiam qui placentas, et alia opera dulciaria facit, *pistor* dicitur. *Mart.* 11, 32. et 14, 222. et *Petr. fragm. Trag.* 60. *Burm.* Sic *pistor dulciarius, siliginarius*, et *candidarius*, quae V. ss. ll. ¶ *Pistorum*, ut ceterorum fere artificum, corpus, et collegium Romae fuit, quod Itali dicunt *fraglia de' pistori*, ut apparet ex *Inscr.* ap. *Grut.* 81, 10. et 255, 1. et ex *Cajo Dig.* 3, 4, 1. et *Papiniano ib.* 27, 1, 46. Hoc vero collegium olim jam exstitisse, perspicuum est praesertim ex *Inscr.* ap. *Don. cl.* 9. *n.* 11., in quo illud Jovi conservatori statuam dedit pro salute Imp. Caes. Augusti; verum ex *Aur. Vict. Caesar.* 13. novimus, Trajanum Aug. annonae perpetuae mire consuluisse, recepto firmatoque eodem collegio. Quod confirmatur ex *Fragm. juris antejustin.* ab *A. Maio* editis p. 56., ubi eorum pistorum numerus centenarius fuisse dicitur. Sequiori vero tempore etiam in domo Augusta corpus pistorum fuit, ut constat ex *Inscr.* Ravennae reperta, edita autem in *Giorn. Fiorent.* ann. 1750. p. 685. Florentius pater pistorum regis Theodorici, *h. e.* praefectus pistorum. [*Ultima addidit *F.*]

[PISTŌRĬĀNUS, a, um, adj. idem ac pistoriensis. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 177. *n.* 357. P. Eppius P. F. Vol. Pistorianus. *F.*]

PISTŌRĬCUS, a, um, adj. idem ac pistorius. *Ulp. Dig.* 32, 1, 71. Sed quorum operas locabat vel pistoricas, vel histrionicas. Al. leg. *pistorias*.

PISTŌRĬENSIS, is, adj. ad Pistorium pertinens, Etruriae urbem, quae a *Ptolem.* 3, 1. Πιστωρία, nunc *Pistoja* dicitur, cujus *Plin.* 3, 5, 8. meminit. *Sall. Cat.* 59. Reliquos Catilina per montes asperos magnis itineribus in agrum Pistoriensem abducit. ¶ *Pistorienses milites* dicuntur a *Plauto* jocose et ambigue, *Capt.* 1, 2, 57.; possunt enim intelligi, ut sint e Pistorio, et ut strenui sint in arte pistoria, h. e. in pane, et frugibus consumendis. Verba sunt: Opus est militibus pistoriensibus, opus paniceis, placentinis, turdetanis, ficedulensibus. Alii leg. *pistorensibus*.

PISTŌRĬUS, a, um, adj. σιτοποιϊκὸς, ἀρτοποιϊκὸς, ad pistorem pertinens, ut Ars pistoria, quod fuit nomen generale ad panem, et ad omnia delicatiora panis genera, cujusmodi erant, quas placentas, et mazas appellabant. *Plin.* 18, 11, 27. Ad operis pistorii genera transeunte cura. *Cels.* 2, 18. Opus pistorium valentissimum esse, quod ex frumento, adipe, melle, caseo constat. ¶ *Forum Pistorium* Romae fuit in Aventino, quae est Regio XII. *P. Victor de Reg. U. R.*

PISTRĪGER, ra, rum, adj. a *pistrix*. *Sidon. ep.* 4, 8. *in carm.* Pistrigero quae concha vehit Tritone Citheren, *h. e.* Tritone in pistricis forma cauda desinente. Alii leg. *pristigero*. V. PISTRI

PISTRILLĂ, ae, f. mola trusatilis, quae ma bus versatur: vel pistrina parva. *Ter. Ad.* 4, 45. Apud ipsum lacum est pistrilla, et exadvorsu est fabrica.

PISTRĪNĂ, ae, f. idem ac pistrinum. *Plin.* 9, 20. E siligine laudatissimus panis, pistrinaru que opera laudatissima. Adde 19, 8, 52., ubi telligit officinam pistoris dulciarii: et *Lucil.* *Charis.* 1, 55.

PISTRĪNĀLIS, e, adj. ad pistrinum pertine pistrinensis. Pistrinales sues dicuntur, quae pistrino aluntur furfuribus et farina. *Colum.* 7, de suib.: Si regio temperata est, glabrum pec vel etiam pistrinale album potest pasci. Huc fa illud *Plauti Capt.* 4, 2, 27. Pistores scrofipas qui alunt furfure sues, quarum odore praeter nemo pistrinum potest. Quidam in verbis *Colu* legunt *pristinale*, sed non facile confirmant.

PISTRĪNĀRĬUS, ii, m. qui pistrinum exer *Ulp. Dig.* 16, 3, 1. Actionem esse adversus strinarium.

PISTRĪNENSIS, e, adj. μυλικὸς, ad pistrin pertinens. *Suet. Cal.* 39. Comprehensis ad dep tandum meritoriis quoque vehiculis, et pistrin sibus jumentis.

PISTRĪNUM, i, n. μύλων, locus, in quo f mentum, et aliae fruges ante molarum trusatili inventionem in pilis conterebantur: item post las inventas omnis locus, in quo fruges molis cumactis, opera jumentorum, vel servorum, impulsu aquae, aut venti comminuebantur: a *p sendo*. *Ter. Andr.* 1, 2, 28. Verberibus caes te in pistrinum, Dave, dedam usque ad nec *Cic. Or.* 1, 11. Oratorem in judicia, tanquam aliquod pistrinum, detrudi et compingi videba *Suet. Aug.* 4. Exercere pistrinum, *h. e.* art pistoriam. *Pall.* 1, 42. Si aquae copia est, fu ras balnearum debent pistrina suscipere; ut formatis aquariis molis, sine animalium, vel minum labore frumenta frangantur. Hinc *Plin.* 10, 23. Major pars Italiae ruido utitur pilo: r etiam quas aqua verset, et molat. ¶ Transl pro quovis operoso loco, vel labore accipitur. *Or.* 2, 33. Tibi mecum in eodem est pistri Crasse, vivendum.

PISTRĪNUS, a, um. V. PRISTĪNUS.

PISTRIS. V. in v. sq.

PISTRIX, īcis, f. μυλωθρὶς, ἀρτοκόπος, mul quae fruges pinsit: item quae panem conficit, panis confectio apud Romanos fuit opus praeci mulierum, ut *Plin.* 18, 11, 28. docet. *Lucil.* us pavit, teste *Varr. L. L.* 4, 31. Verba autem fert *Fest.* in *Mamphula*, ubi V. ¶ Item ge marinae belluae longi corporis, et angusti. 3, 5. Nuncius per medias hostium naves utre spensus, et pedibus iter adgubernans, videnti procul, quasi marina pistrix, evaserat. ¶ sensu dicitur et *pistris, is*, et rectius per m thesin pristis. *Plin.* 9, 3, 2. In Indico mari laenae quaternum jugerum, pristes ducenum c torum. *Val. Fl.* 2, 530. jamque agmine toto stris adest, miseraeque inhiat jam proxima p dae. *Virg. A.* 3, 427. de Scylla: Prima hom facies, et pulcro pectore virgo Pube tenus: strema immani corpore pistrix. Ubi *Serv.:* si vem intelligas, *haec pristis, hujus pristis* facit de bellua, *haec pistrix, hujus pistricis.* *Ar* 3, 118. Frater Jovis Olympii germanus, trid armatus ferro, pistricum dominus, atque mae rum. ¶ Ut ut hoc discrimen sit verum, certe *stis* est etiam navigii genus, ut ait *Non.* 13, a forma pristium marinarum, quae longi corp sunt, sed angusti. *Claud. Quadrig. ib.* Quin pristes: navigium ea forma a marina bellua dict est. *Virg. A.* 5, 116. Velocem Mnestheus agit remige pristin. Ubi *Pierius* docet (ut et ad *ib.* 209.) in antiquis plerisque codicib. *pristin* legi, aliis *pistrin:* et dictam esse a πρίζω, findo, a candis fluctibus. ¶ Item signum coeleste, de satis in CETE dictum est. *Cic. Arat.* 152. Flum mixta retro ad Pistricis terga reverti. *Germ* *Arat.* 358. Auster Pistrin agit: duo sidera p legit unum.

PISTŪRĂ, ae, f. actus pinsendi frumenta in us panis. *Plin.* 18, 10, 23. Pistura non omnium cilis: quippe Etruria spicam farris tosti pise (lege *pinsit*) pilo praeferrato, etc. et *paulo p* Et ipsa quae evalluntur, variam pisturarum ra nem habent. Acus vocatur, cum per se pisi spica, etc.

PISTUS, a, um, part. a *pinso:* πτισθεὶς, pi tus, tusus, tritus. Ubi legitur ap. *Fest.* Pist a pinsendo pro politum antiqui frequentius usu bant, quam nunc nos dicimus. *Scal.* illud *polit* in *molitum* mutat. *Plin.* 20, 5, 20. *extr.* Ca sale et aceto pista et arefacta. *Id.* 18, 10. *n.* Tradunt, zeam ac tiphen, cum sint degeneres, dire ad frumentum, si pistae serantur, *h. e.* corticatae, et purgatae.

[PISTUS, i, m. et Pistē, es, f. πιστὸς, ἡ, fi lis. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 789, 7. Au

i Pistus. Alia ap. Fabrett. p. 267. n. 112. Pop-
a Piste. F.]
PISUETAE, arum, incolae Pisuae. Fuit autem
ua vel Pisya, Πισύη Steph. Byz., Cariae oppi-
n. Liv. 33, 18. B. A.
PISUM, i, n. πίσον, et πίσσος, genus leguminis,
undo in siliquis grano, caule oblongo, et spar-
te se humi, si careat adminiculo: ita dictum,
od semper pisitur, antequam coquatur. Colum.
10. Pisum facilem et solutam terram desiderat,
idumque locum. Plin. 18, 12, 31. Pisum in
icis seri debet, frigorum impatientissimum. Id.
33. Piso siliquae cylindratae. V. PISA, ae.
PITAIUM, i, n. Πιτάϊον, oppidum Cariae. Plin.
29. B. A.
PITANAEUS, a, um, adj. ad Pitanen perti-
s, Aeoliae urbem, ad Caicum flumen, cujus
minit Plin. 5. 30, 32. et Ov. Met. 7, 357. Hinc
n. 29, 6, 38. Apollonius Pitanaeus. F.]
PITARA, ae, f. opp. Aethiopiae, cujus memi-
Plin. 5, 29. B. A.
PITHANUS, i, m. et Pithane, es, f. πιθανός,
probabilis: a πείθω, persuadeo. Est nomen
. R. Inscr. ap. Grut. 988, 11. Pithanus T. Fla-
Niconis ser. Alia ap. Fabrett. p. 94. n. 204.
hane fecit sibi. F.]
PITHAULES. V. PYTHAULES.
PITHAULICUS. V. PYTHAULICUS.
PITHECA, ae, f. πίθηκος, simia. Est nomen
. R. Inscr. ap. Grut. 614, 4. Pitheca liberta. F.]
PITHECIUM, ii, n. πιθήκιον, diminut. a πίθη-
, simia. Pl. Mil. 4, 1, 42. Pithecium haec est
e illa, et spinthurnicium. ¶ Est etiam nomen
bae, ap. Appul. Herb. 86. alio nomine canis
brum.
PITHECUS, i. m. πίθηκος, simia. Not. Tir.
176. Pithecus, cercopithecus, cercops. F.]
PITHECUSA, ae, f. insula maris Tyrrheni in
Puteolano, ante promontor. Miseni: quae
et Aenaria, et Inarime, nunc Ischia dicitur:
ίθος, dolium, quia multa ibi dolia ex creta
ant. Plin. 3, 6, 12. Aenaria a statione navium
eae, Homero Inarime dicta, Graecis Pithecusa,
a simiarum multitudine, ut aliqui existimavere,
a figlinis doliariorum. ¶ Alii duas faciunt Pithe-
as, et dictas putant a πίθηκος, simia, quasi πιθη-
σα, πιθηκοῦσσα, h. e. simiis abundans, quia multa
ibi simiarum copia fuerit. Est enim in fabulis
s fratres, Candulum et Atlantem, omnium scele-
inventores, dolis omnibus circumvenire solitos,
umque ad eas insulas appellerent, Jovem ipsum
uando decipere tentasse, ab eoque in simias
se mutatos. Ov. Met. 14, 89. Inarimen, Pro-
tenque legit, sterilique locatas Colle Pithecu-
habitantum nomine dictas. Quippe Deum ge-
r, etc.
ITHEUS, i. m. disyll. πιθεύς, et Pithias, ae,
πιθείας, et Pithus, i, m. πίθος, nomen globi
i in coelo apparentis, dolii figura, in concavo
idae lucis, ut ait Plin. 2, 25, 22.: a πίθος,
um. Sen. Q. N. 1, 14. Sunt pithiae, cum ma-
udo vasti rotundique ignis dolio similis vel fer-
, vel eodem loco flagrat. Appul. de Mundo:
t et alia ejusmodi imaginum genera, quas
eci faces, et docidas, et pithos, et bothynos,
eorum similitudinem, unde dicta sunt, nomi-
. De his ita Manil. 1, 840. Quin etiam tumi-
exaequat dolia flammis Procero distenta utero,
rosque capillos Mentitur, parvos ignis glome-
s in orbes.
PITHO, onis, et us, f. Πειθώ, Dea, filia
ani, et Tethyos, de qua Hesiod. Theog. v. 349.,
m ac Suada, et Suadela, quas voces vide suo
. Capell. 9, 307. Post hos psallentes Pitho,
uptas, et Gratiae admixtis lyrae vocibus, at-
ipsae harmonicis dissultantes motibus advenere
ra laevaque. F.]
PITHODEMUS, i, m. persuadens populum,
ac pitholaus: a πείθω, persuadeo, et δῆμος,
ulus. Est luctatoris nomen ap. Plin. 34, 8, 19.
. sq. F.]
PITHOLAUS, i, m. populum persuadens, po-
m oratione flectens: a πείθω, persuadeo: hinc
ός, persuasorius, et λαός, populus. Est cogn.
ut M. Otacilius Pitholaus ap. Macrob. Sat. 2,
V. v. praec. F.]
PITHUSA, ae, f. persuadens, πείθουσα, part.
πείθω, persuadeo. Est cogn. R. Inscr. ap.
rett. p. 93. n. 198. Mettia Pithusa. F.]
PITINAS, atis, adj. omn. gen. ad Pitinum per-
ns. Hoc nomine trina fuere in Italia oppida:
m in Vestinis haud longe a Priferno oppido,
c Torre, vel Rocchetta di Pitino appellatum;
Tab. Peut. ejus est mentio. Plin. 2, 103, 106.
gro Pitinate trans Apenninum fluvius Novanus
ibus solstitiis torrens, bruma siccatur. ¶
a vero in Umbria, quorum unum Pisautense
batur, in vicinia urbis, quae nunc Macerata,
ex inscriptionibus nuper detectis constat; al-
m Mergens, non procul, ut creditur, ab ho-
no Sascorbaro. De his locum Plin. 3, 14, 19.
le corruptum ita restituit Oliver. in Marm. Pis.
6. Pitulani, Pitinates cognomine Pisaurenses,

et alii Mergentini. Inscr. ap. Fabrett. p. 597. n. 1. Abejenae C. F. Balbinae patronae municipii Pitinatium Pisaurensium etc. Alia ap. Grut. 417, 6. C. Hedio C. F. Clust. Vero patrono municipii, flamini, item Pitino Mergente IIII. viro Quinquennali etc. Alia ap. Mur. 206, 3. Ab ordine Pitini Mergentis. F.]

[**PITIO**, onis, m. idem videtur esse ac pitillus pro putillus, diminutivum nempe piti pro puti, blandientium voce, significans pusillum: constat enim u vetustiorum saepius in i commutari, ut maxumus, deinde maximus, et alia sexcenta. In nummo ap. Eckhel. D. N. V. T. 5. p. 305. L. Sempronius Pitio. F.]

PITISSO. V. PYTISSO.

PITPIT, Osce, quidquid. Fest. Hinc corrig. Pirpit.

PITTACIUM, ii, n. πιττάκιον, schedula brevis, seu membranae, aut chartae particula, quae alicui rei pice vel cera aliave re affigitur, et paucis verbis perscribitur memoriae causa: a πίττα, pix. Petr. Sat. 34. Allatae sunt amphorae vitreae diligenter gypsatae, quarum in cervicibus pittacia erant affixa cum hoc titulo: Falernum Opimianum annorum centum. Id. fr. Trag. 56. Burm. Cum pittacia in scypho circumferri coeperunt, puerque super hoc positus officium apophoreta recitavit. De his Pl. Poen. 4, 2, 14. Ibi tu videas litteratas fictiles epistolas, pice signatas: nomina insunt cubitum longis litteris. Ita vinariorum habemus nostrae delectum domi. ¶ Item brevis charta, libellus, in quo memoriae causa aliquid adscribitur, licet nullibi affigatur. Gloss. Phil. Πιττάκιον, pittacium, brevis. (V. BREVIS.) Id. Is. Pittacia, epistola brevis, et modica. Lampr. Alex. Sev. 21. f. De promovendis etiam sibi annotabat, et perlegebat cuncta pittacia. Impp. Valent. et Valens Cod. Theod. 7, 4, 11. de erogat. annonar. milit.: Susceptor antequam diurnum pittacium authenticum ab actuariis susceperit, non eroget: quod si absque pittacio fuerit erogatio, id quod expensum est, damnis ejus potius deputetur; et ib. 13. Actuarii per singulos, vel, ut multum, binos dies authentica pittacia prorogent, ut hoc modo immissis pittaciis, species capitum, annonarumve ex horreis proferantur. ¶ Item emplastrum, seu panni particula aliquo medicamento illita, quae imponitur alicui parti corporis ad sedandum dolorem. Cels. 3, 10. Si capitis dolores sunt, oportet habere duo pittacia, quae latitudinem frontis aequent: ex his invicem alterum in aceto et rosa habere, alterum in fronte. Laberius ap. Gell. 16, 7. Induis capitium tunicae pittacium, h. e. quod tanquam pittacium tunicae adsutum et affixum est. ¶ Sunt qui scribunt pitacium, alii pictacium, alii pyctacium: sed verior est scribendi ratio, quam posuimus. Dausq.

PITTACUS, i, m. Πιττακός, philosophus Mitylenaeus, unus ex septem Graeciae sapientibus, qui ex Lesbo tyrannum Melanchrum depulit, et certantibus Atheniensibus, atque Mitylenaeis dux in bello factus, Phrynonem Atheniensium ducem singulari certamine interfecit. Hujus illud est: Providere ne casus veniant; si forte venerint, aequo animo tolerare. Auson. de VII. sapientib. Mitylena oriundus Pittacus sum Lesbius, Γίγνωσκε καιρὸν, qui dixi sententiam. Sed iste καιρὸς, tempus ut noris, monet, Et esse καιρὸν, tempestivum quod vocant. Romana sic est vox, Venito in tempore. Juven. 2, 6. Si quis Aristotelem similem, vel Pittacon emit. Pittacon est accusativus Graecae positionis.

PITTHEIS, ĭdos, f. patron. Πιτθηΐς, filia, vel neptis Pitthei. Ov. Her. 10, 131. de Theseo: Nec pater est Aegeus, nec tu Pittheidos Aethrae Filius, h. e. Aethrae filiae Pitthei, qui Troezene regnavit.

PITTHEIUS, a, um, adj. Πιτθήϊος, ad Pittheum pertinens, regem Troezenis. Ov. Her. 4, 107. Hic tecum Troezena colam, Pittheia regna.

PITTHEUS, a, um, adj. idem ac Pittheius, Πίτθειος. Ov. Met. 15, 506. Pittheam profugo curru Troezena petebam. Adde ib. 296.

PITUINUS et Pityinus, a, um, adj. πιτύϊνος, qui e pinu fluit: a πίτυς, pinus. Veg. Vet. 4, 28. med. et Scrib. Compos. 202. et 205. et Pelag. Vet. f. Resina pituina. Id. ib. 28. med. et Marc. Empir. 36. med. Resina pityina.

PITUITA, ae, f. φλέγμα, sanguis imperfecte coctus, humor crudus, aqueus, excrementicius, vel naturaliter, vel praeter naturam in corpore genitus: quo pertinent mucus narium, qui ex capite redundat, saliva, phlegma ventriculi, et intestinorum: a πτύω et πιτύω, spuo, et πιτυόω, coagulo. Ridet Quint. 1, 6. med. eum, qui dictam putavit, quia petat vitam. Cic. Tusc. 4, 10. Quemadmodum cum sanguis corruptus est, aut pituita redundat, aut bilis, in corpore morbi aegrotationesque nascuntur. Plin. 25, 11, 90. Hujus radix pituitas capitis purgat. Id. 23, 1, 1. Pituitam oris siccare. Id. 24, 6, 21. detrahere per alvum. Id. 20, 14, 57. discutere. Cato R. R. 156. ejicere. Colum. 6, 34. elicere per nares. Plin. 22, 22, 40. extenuare. Id. 23, 8, 80. extr. extrahere. Id. 21, 23, 94. trahere. Id. 20, 7, 26. Pituitae lentitiem digerere. Id. 26, 11, 73. n. 2. eruptiones emendare. Id. 22, 25, 78. Adversus acutas pituitae fluxiones, quas Graeci rheumatismos vocant. ¶ Interdum sumitur pro morbo ex pituitae fluxu nato, quo etiam gallinae infestantur. Colum. 8, 5. med. Ipsis matribus etiam vitanda pituitae pernicies erit. Pall. 1, 27. Pituita his nasci solet, quae alba pellicula linguam vestit extremam. Adde Plin. 10, 57, 78., ubi et remedia affert: [*der Pipps.] ¶ Dicitur etiam de humore lento ex arboribus effluente. Id. 17, 27, 43. Amygdalae ex amaris dulces fiunt, si stipite ab ima parte circumforato, defluens pituita abstergeatur. Id. 22, 23, 47. Fungorum origo non nisi ex pituita arborum. ¶ Prima syllaba producitur, et tertia. Catull. 23, 17. Mucusque et mala pituita nasi. Secunda et tertia aliquando per synaeresim coalescunt. Pers. 2, 57. Somnia pituita quae purgatissima mittunt. Hor. Sat. 2, 2, 75. Dulcia se in bilem vertent, stomachoque tumultum Lenta feret pituita: vides ut pallidus omnis etc.

PITUITARIA, ae, f. herbae species, al. astaphisagria, seu uva agrestis, ita dicta, quod pituitam oris siccet. Plin. 23, 1, 13.

PITUITOSUS, a, um, adj. pituita abundans, φλεγματώδης. Cic. Fat. 4. Inter locorum naturas quantum intersit, videmus: alios esse salubres, alios pestilentes: in aliis esse pituitosos et quasi redundantes, in aliis exsiccatos atque aridos. [M. Aurel. ap. Front. ad M. Caes. 4. (ed. A. Maio) ep. 5. Certe homo alioqui pituitosus, hodie tamen multo mucculentior mihi esse videor. F.]

[**PITULANUS**, a, um, adj. ad Pitulum pertinens. Hoc nomine bina fuere in Italia oppida, unum in Latio, cujus meminit Plin. 3, 5, 9. Praeterea fuere in Latio clara oppida, Satricum, Pometia, Scaptia, Pitulum etc. Inscr. ap. Gud. 124, 9. M. Fuffius M. F. Sab. Albanus Eq. Rom., Praef. fabrum munic. Pitulan. fecit, etc. ¶ Alterum in Umbria, cujus incolae Pitulani memorantur a Plin. l. c. in PITINAS. Inscr. ap. Don. cl. 1. n. 34. Q. Junius Q. F. Vel. Trebullianus curator R. P. Pitul. etc. et cl. 2. n. 70. P. Rutilio A. F. Pal. Fourio curatori R. P. Fulginat. ordo Pitul. etc. Alia ap. Gud. 137, 7. M. Praesidio M. F. Stel. Polliano Pitul. patrono munic. Pitul. etc. F.]

PITYINUS. V. PITUINUS.

PITYOCAMPA, ae, et Pityocampe, es, f. πιτυοκάμπη, eruca e picea nascens, venenata, et vim habens adurendi corpus, et crustas obducendi, ut Plin. 29, 4, 30. docet. Id. 28, 9, 33. Potis pityocampes, cantharidum, aut salamandrae venenis.

PITYIS, ĭdos, f. πιτυΐς, nux pinea e pinastris. Plin. 15, 10, 9.

***PITYODES**, Πιτυώδης, insula Propontidis. Plin. 5, 32. B. A.

PITYSMA. V. PYTISMA.

***PITYUS**, untis, f. Πιτυοῦς, opp. Colchidis, ad Pontum Euxinum. Plin. 6, 5. B. A.

PITYUSA, ae, f. πιτυοῦσα, pinis abundans: a πίτυς, pinus. Nomen est cujusdam insulae in sinu Argolico, de qua Plin. 4, 12, 19.: item duarum in mari mediterraneo prope Hispanias. Id. 3, 5, 11. Praeterea ita dictae sunt Chios, et Miletus, et Lampsacum, teste eod. 5, 31, 38. et ib. 29, 31. et ib. 32, 40., a pinorum copia. ¶ Est etiam herbae cujusdam nomen. Id. 24, 6, 21. Cum honore et pityusa simili de causa dicetur, quam quidam in tithymali genere numerant. Frutex est similis piceae, flore parvo, purpureo.

PIUS, a, um, adj. εὐλαβής, εὐσεβής, qui Deos veretur, colitque, et sanctis est moribus. Pl. Rud. prol. 26. Facilius, si quis pius est, a Diis supplicans, quam qui scelestus est, inveniet veniam sibi. Id. Amph. 5, 1, 33. At ego faciam, piam et pudicam esse tuam uxorem ut scias. Hor. Od. 3, 23, 19. Mollivit aversos Penates Farre pio, et saliente mica. [*Ov. Her. 7, 24. pia tura. Cf. 21, 7.] ¶ Hinc pii dicuntur poetae, quia divinum aliquid habere creduntur, et Deorum numine afflari. Catull. 16, 5. Nam castum decet esse pium poetam, etc. Virg. A. 6, 662. Quique pii vates, et Phoebo digna locuti. (Servius intelligit vaticinantes, non mendaces. Alii pios doctos volunt esse, et impios indoctos. V. IMPIUS.) Ov. Fast. 3, 325. Scire nefas homini: nobis concessa canantur, Quaeque pio disci vatis ab ore licet. ¶ Item Elysii manes. Id. Met. 11, 62. quaerensque per arva piorum Invenit Eurydicen. Cic. Phil. 14, 12. Vos, qui extremum spiritum in victoria effudistis, piorum estis sedem et locum consecuti. Adde Val. Fl., Virg., Sil., Lucan., Mart. et alios, quorum loca congessit Bentl. ad illud Hor. Od. 3, 4, 6. audire, et videor pios Errare per lucos. Ubi Elysium plerique intelligunt, quod Virg. Cul. 38. et 374. sedem piam, et Albin. 1, 329. pium arvum vocat. Ipse tamen pios lucos capit nemus Heliconis, et Musarum. ¶ Pia et aeterna pax sit, formula adhiberi solita in foederibus, ut est ap. Cic. Balb. 16., ubi pia dicitur, quod pie sancteque colenda sit. ¶ Pium est, pia et Diis placens res est. Ov. Fast.

4, 829. Quosque pium est adhibere Deos. *Id. Trist.* 1, 2, 96. nec, quae damnaverit ille, Crimina defendi, jusve, piumve puto. *Id. Her.* 8, 4. Inclusam contra jusque, piumque tenet. Adde *A. Am.* 1, 200. ¶ *Pius*, justus, crimine carens. *Cato R. R. praef.* Ex agricolis maxime pius quaestus, stabilissimusque consequitur, *h. e.* legitimis artibus partus.' ¶ Item qui parentes, majores, sanguine conjunctos, amicos, patriam amat, colit, fovet, iisque obsequitur, et inservit, benignus, misericors. *Cic. Off.* 3, 23. Ipsi patriae conducit pios habere cives in parentes. *Ter. Hec.* 1, 2, 77. Pium ac pudicum ingenium narras Pamphili. *Ov. Met.* 11, 389. Pii metus, *h. e.* uxoris pro mariti vita sollicitae. *Id. ib.* 7, 482. Arma juves oro pro gnato sumpta, piaeque Pars sis militiae. *Cic. Sext.* 2. Pius dolor, et justa iracundia. *Ov. Trist.* 4, 5, 30. illo, Quo pius affectu Castora frater amat. *Id. Her.* 7, 107. seniorque parens, pia sarcina nati, *h. e.* Anchises humeris sublatus ab Aenea, qui idcirco *pius* passim a *Virg.* dicitur. *Liv.* 39, 36. *med.* et 30, 31. et *Sil.* 15, 162. Pium bellum, *h. e.* quod pro sociis, aut patria suscipitur. *Ov. Trist.* 5, 4, 43. Pro quibus affirmat fore se memoremque piumque. ¶ Est etiam benignus, clemens, misericors. *Claud IV. cons. Honor.* 275. Sis pius in primis: nam cum vincamur in omni Munere, sola Deos aequat clementia nobis. *M. Aurel.* in *ep. ad Faustinam*, ap. *Vulcat. Gallican. Avid. Cass.* 11. Non enim quidquam est, quod imperatorem Romanum melius commendet gentibus, quam clementia. Haec patrem tuum in primis Pii nomine ornavit. V. *Capitol. Anton.* 2. Hinc T. Antoninus Aug. omnium primus in nummis et marmoribus passim *Pius* appellatur, de cujus tamen appellationis causa plures sunt eruditorum sententiae, quas omnes recenset *Eckhel. D. N. V.* T. 7. p. 36. et T. 8. p. 453. et *Morcell. de stil. Inscr. Lat.* T. 1. p. 101. *ed. Patav.* Deinde alii quoque imperatores R. cognomine *Pii* donati sunt. ¶ Item minime gravis, blandus, jucundus, amoenus. *Hor. Od.* 3, 21, 2. Seu tu querelas, sive geris jocos, Seu rixam et insanos amores, Seu facilem, pia testa, somnum. (*Bentl.* ita distinguit: Seu facilem pia, testa, somnum: ut *pia* sit tantummodo, cum somnum gerit. Sed quidquid testa secum ferat, semper jucunda et blanda est, cum bibitur.) *German. Arat.* 624. Argusque ipsa pio coelo resecetur imago. Ita leg. *Grot.* et interpretatur. *Capell.* 6. p. 191. Moxque imitata pium lactea Luna diem. ¶ Comparativo caret: pro quo *magis pius* dicimus, ut *Charis.* monet 1, 88. et 2, 130. Superlativ. est *piissimus:* de quo sic reprehendit M. Antonium *Cic. Phil.* 13, 19. *f.* Tu porro ne pios quidem, sed piissimos quaeris: et quod verbum omnino nullum in lingua Latina est, id propter tuam divinam pietatem novum inducis. Post *Cic.* tamen usurparunt multi. *Sen. Consol. ad Polyb.* 26. *med.* Quod longe a sensibus tuis prudentissimis piissimisque abest. *Sen. alter Contr.* 4, 27. *med.* Piissimo patri tormentum quaesiisse. *Tac. Agr.* 43. Cohaeres optimae uxori, et piissimae filiae. Adde *Quint. decl.* 6, 3. *f.*, *Flor.* 4, 7. *f.*, *Curt.* 9, 6. et plurimas *vet. Inscr.* ap. *Grut.* et *Reines.* et alios. Sed in aeque multis, habetur *pientissimus*, tametsi *piens* non sit in usu: (quamquam legitur in *Inscr.* ap. *Maff. Mus Ver.* 129, 3. Parentes pientes filio fecerunt. Et in alia ap. *Mur.* 1624, 4. Pientes salvete.) Sed, puto, plenius, et sonantius posterioribus temporibus visum est. ¶ *Piius* geminata littera *i* scribitur in *Inscr.* ap. *Viscont. Monum. degli Scip. tab.* 6. *n.* 1., quod placuisse *Ciceroni* narrat *Quint.* 1, 4. *med.*

PIX, pĭcis, f. *πίσσα*, fluxus combustae in taeda sua resinae. Differt a *resina*. Nam *resina* est liquor crassus ex arboribus fluens, et saepe sua sponte siccatus ad solem: *pix* est, quae fit ex arborum resinis ad ignem decoctis, idque ad navium, et aliarum multarum rerum usum. *Plin.* 23, 1, 24. Sed et picem meminisse debemus non aliud esse, quam combustae resinae fluxum. *Id.* 14, 20, 25. Crassiorem resinam, et ad pices faciendas cedrus fundit. *Ov. Her.* 18, 7. Coelum pice nigrius. *Hor. Od.* 3, 8, 10. Hic dies, anno redeunte, festus Corticem adstrictum pice dimovebit Amphorae. *Ov. Trist.* 5, 10, 25. pastor junctis pice cantat avenis. *Pl. Most.* 3, 2, 140. Postes satis boni sunt, si sint inducti pice. ¶ Fuit inter tormenta servorum, cum fervens instillabatur corpori. *Lucr.* 3, 1031. Verbera, carnifices, robur, pix, lamina, taedae. *Pl. Capt.* 3, 4, 64. At pol te, si hic sapiat senex, atra pix agitet apud carnificem, tuoque capiti illuceat. ¶ Picis coquendae et conficiendae rationem tradit *Plin.* 16, 11, 21.

PL

PLĀCĀBĬLIS, e, adj. *εὐίλατος, εὐπαραμύθητος*, qui facile placatur, exorabilis. *Auct. ad Her.* 4, 15. et 45. Inimicis te placabilem, amicis inexorabilem praebes. *Cic. Att.* 1, 17. *med.* Irritabiles animos esse optimorum saepe hominum, et eosdem placabiles. *Liv.* 4, 42. *f.* Placabile ad justas preces ingenium. *Cic. Verr.* 2, 2, 38. *f.* Omnia habuisset aequiora et placabiliora, quam animum praetoris. *Ov. Trist.* 3, 5, 31. Quo quisque est major, magis est placabilis ira. Al. leg. *irae.* ¶ Aram placabilem Dianae, et Palici dixit *Virg. A.* 7, 764. et *ib.* 9, 585., quia cum olim humanis hostiis coleretur, mitigata aliquando illa sacra erant, et ad victimas animalium redacta. ¶ Item qui facile placat, vel ad placandum idoneus est. *Ter. Ad.* 4, 3. *f.* Quapropter te ipsum purgare ipsis coram, placabilius est. [*Cf. *Phorm.* 5, 7, 68.] *Lact.* 4, 28. Si una hostia placabilis, placabiliores utique hostiae plures.

PLĀCĀBĬLĬTAS, atis, f. *τὸ εὐίλατον*, lenitas, mansuetudo. *Cic. Off.* 1, 25. Nihil enim laudabilius, nihil magno et praeclaro viro dignius placabilitate atque clementia.

PLĀCĀBĬLĬTER, adv. placate. *Gell.* 7, 3. Judices conciliandos esse ac propitiandos laudabiliter, ac placabiliter, et leniter.

PLĀCĀMEN, inis, n. idem ac placamentum. *Liv.* 7, 2. Ludi quoque scenici, nova res bellicoso populo, inter alia coelestis irae placamina instituti dicuntur. *Sil.* 13, 415. Duc praedicta sacris duro placamina Diti.

PLĀCĀMENTUM, i, n. id quo quis placatur. *Plin.* 21, 7, 19. Hoc veluti placamento terrae blandiuntur. *Tac. A.* 15, 44. Non largitionibus principis, non Deum placamentis decedebat infamia. *Id. H.* 1, 63. Stratis per vias pueris feminisque, quaeque alia placamenta hostilis irae, etc.

PLĀCĀTĒ, adv. *ἀταράκτως*, quiete. *Cic. Fam* 6, 1. Omnia humana placate et moderate feramus; et *ib.* 13. Sed hoc ipsum intelligamus eum quotidie remissius, et placatius ferre.

PLĀCĀTĬO, onis, f. *ἐξίλασμα*, mitigatio, pacificatio. *Cic. Tusc.* 4, 28. Sed omnis ejusmodi perturbatio animi placatione abluatur. *Cic. N. D.* 3, 2. Placatio Deorum immortalium.

PLĀCĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad placandum pertinens. *Tert. Pat.* 13. Hostia placatoria.

[PLĀCATRIX, icis, f. quae placat. *Salv. Gub. D.* 3, 9. Ipsa Ecclesia, quae in omnibus esse debet placatrix Dei, quid est aliud, quam exacerbatrix Dei? *F.*]

PLĀCĀTUS, a, um, part. a *placo*, *ἐξιλασθεὶς, εὐίλατος*, lenitus. *Cic. Cat.* 3, 8. Nisi Dii immortales omni ratione placati suo numine prope fata ipsa flexissent. *Id. Or.* 10. Consequeris tamen, ut eos ipsos, quos contra statuas, aequos placatosque dimittas. *Id. Tusc.* 5, 6. Animi quietus et placatus status. *Id. Fin.* 1, 21. Placata, tranquilla, quieta, beata vita. *Id. Att.* 5, 1. Nihil tam vidi mite, nihil tam placatum, quam meus frater erat in sororem tuam. *Id. Or.* 19. Res placatae ac minime turbulentae. *Virg. A.* 3, 69. placataque venti Dant maria. *Lucr.* 1, 8. tibi rident aequora ponti, Placatumque nitet diffuso lumine coelum. *Liv.* 37, 45. Placatiore animo aliquid facere. *Plin.* 12, 18, 41. Nec minus Dii propitii erant mola salsa supplicantibus, immo vero, ut palam est, placatiores. *Cic. Tusc.* 1, 41. Qui nonnunquam etiam sine visis somniorum placatissimam quietem affert. [**Tac. A.* 2, 8. Precatus Drusum patrem, ut se eadem ausum libens placatusque exemplo ac memoria consiliorum atque operum juvaret. V. *Schütz. cl. Cic.* et *Drak.* ad *Liv.* 3, 9, 10. ¶ Confund. *placata* et *pacata.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 5, 373.]

PLĂCENS, entis, part. a *placeo*, qui placet, placitus. *Hor. Od.* 2, 14, 21. Linquenda tellus, et domus, et placens Uxor.

PLĂCENTĂ, ae, f. *πλακοῦς, πλακόεντος, οῦντος*, panis ex farina siliginea sine fermento coctus, caseo et melle adjecto, et in latam ac tenuem formam compositus: a Graeca voce allata, quae a *πλὰξ, πλακὸς*, crusta. Ejus conficiendae rationem fuse tradit *Cato R. R.* 76. Coctam in quadras secabant (magna enim forma fere fiebat), et convivis dividebant. *Hor. Sat.* 1, 10, 10. Utque sacerdotis fugitivus, liba recuso: Pane egeo jam mellitis potiore placentis. *Id. ib.* 2, 8, 24. absorbere placentas. *Juven.* 11, 59. pultes Coram aliis dictem puero, sed in aure placentas. *Mart.* 5, 39. misi Hyblaeis madidas thymis placentas. *Id.* 6, 75. Quadram placentae alicui mittere. ¶ Erat ejus usus etiam in sacris, ut liborum. *Id.* 9, 91. Et cum ture, meroque, victimaque Libetur tibi candidas ad aras Secta plurima quadra de placenta.

[PLĂCENTĀRĬUS, ii, m. qui placentas conficit. *Gloss. Philox.* *Πλακουντάριος*, placentarius, dulciarius. *F.*]

PLĂCENTĬĂ, ae, f. *ἀρέσκεια*, studium, et ars ubique, et omnibus placendi. *Appul. Dogm. Plat.* 2. In homine ad placentiam, ac mediocritatem libido flectitur. ¶ Est hoc nomine urbs Italiae, in Gallia Cispadana, ad Padum fluvium, colonia R. *Piacenza. Sil.* 8, 593. Certavit Mutinae quassata Placentia bello. Hinc

PLĂCENTĪNUS, a, um, adj. ad Placentiam pertinens. *Cic. Brut.* 46. Ego memini, T. Tincam Placentinum, hominem facetissimum. Adde *Verr.* 7, 33. ¶ *Placentini milites* ambigue dicuntur a *Plauto*, vel Placentiae incolae, vel placentarum studiosi. V. PISTORIENSIS.

PLĂCĔO, es, cui et placitus sum, citum, n.
ἀρέσκω, jucundus sum, arrideo, satisfacio. *Pet*
Sat. 93. Afrae volucres placent palato. *Cic. Phi*
2, 5. Non placet Antonio consulatus meus: at pla
cuit P. Servilio, placuit Q. Lutatio, placuit du
bus Lucullis, placuit M. Catoni. *Id. Q. Fr.* 3,
4. Erigonam si accepero, scribam ad te, quid se
tiam: nec dubito, quin mihi placitura sit. *Te*
Hec. 2, 2. *f.* Et quae vobis placita est conditio, d
tur. *Id. ib. prol.* 2, 12. Ubi sunt cognitae, plac
tae sunt. *Cic. Att.* 13, 1. Exspecto quid istis pl
ceat de epistola ad Caesarem. *Ov. Am.* 2, 4, 1
Est quae Callimachi prae nobis rustica dicat Ca
mina: cui placeo, protinus ipsa placet. *Nep. Ari*
1. Se ignorare Aristidem: sed sibi non placere, qu
cupide elaborasset, ut praeter ceteros justus app
laretur. *Caes. B. C.* 3, 10. *f.* Interea et reipub
cae, et ipsis placere oportere si uterque juravisse
etc. *Plin.* 12, 7, 14. Piper sola placet amaritudin
Ov. Trist. 4, 3, 57. omni tibi dote placebam. [**L*
24, 20. placet hibernis locus, i. e. ad hiberna;
22, 26. Togaque et forum placuere, i. e. rebus f
rensibus causisque agendis operam dedit. V. *Gr*
nov. ad *Tac. A.* 11, 7.] ¶ Insolens, nec fac
imitanda illa loquendi ratio ap. *Pl. Trin.* 5, 2,
Si illa tibi placet, placenda dos quoque est, qua
dat tibi. [*V. *Lindem.*] Simile est illud *Epid.*
1, 70. Puppis pereunda est probe. ¶ *Placetne?*
crepantis, et quaerentis: *Ter. Eun.* 5, 2, 11. E
ne vir, salve: dic mihi, aufugistin'? *Cher.* hera,
ctum. *Tha.* satin' id tibi placet? [*V. *Ruhnk.*] *C*
Att. 6, 6. Sed heus tu, *πυρρούς εἰς δῆμον* Athen
placet hoc tibi? ¶ *Velle placere alicui*, velle g
tificari. *Cic. Q. Fr.* 2, 6. Longilium redemptor
cohortatus sum: fidem mihi faciebat, se velle
bis placere. *Id. Att.* 13, 13. Volo Dolabellae va
desideranti placere: non reperio quid. Alii *plac*
omitt. [*In his *Orell.*] ¶ *Placere sibi*, efferri, g
riari. *Cic. Or.* 2, 4. Ego nunquam mihi min
quam hesterno die, placui. *Plin.* 35, 9, 36. *n.*
de Zeuxi: Adeo sibi in illo (*athleta picto*) placu
ut versum subscriberet, etc. *Petr. Sat.* 126. N
tibi tam valde placeas. *Sidon. ep.* 7, 9. Omnes co
petitores placebant sibi, omnes omnibus displi
bant. Huc spectat illud *Liv.* 33, 31. Antioch
transgressurum in Europam, cum primum ei
suae placuissent. [* *Kreyss.* scribendum cens
quum primum ei vires suae satis placuissent, i.
satis magnae et idoneae visae essent. Cf. 39, 5
Sic enim et *Tac. H.* 4, 23. Non loco, neque mu
mentis labor additus: vis, et arma satis placeba
[**Vell.* 2, 112, 3. Placebat barbaris suus numer
i. e. fidebant numero: ubi v. quae laudat *Ruhn*
¶ *Si Diis placet.* V. DEUS. ¶ *Placet, ebat, c*
et *placitum est*, saepe ponitur pro videtur, vol
tas, aut sententia est, docetur, tenetur. *Cic. Ac*
4, 31. Duo placet esse Carneadi genera visor
Id. Div. 1, 49. Natura Deorum, a qua, ut doc
simis sapientissimisque placuit, haustos animos
libatos habemus. *Auct. ad Her.* 2, 1. Ita nobis
citum est, ut ea potissimum scriberemus. *Ov. P*
4, 11, 17. Non ita Diis placuit. *Plin.* 34, 18,
Nero (quoniam ita Diis placuit) princeps. *V*
Fl. 3, 296. quod si jam bella manebant, Et pl
tum hoc superis. ¶ Pertinet etiam ad consulta
nes, deliberationes, edicta senatus, magistrat
concilii. [*Gr. *δοκεῖν*. V. *Herzog.* ad *Caes.* l.
seq. et ad 7, 37.] *Caes. B. G.* 7, 15. Delibera
de Avarico in communi concilio, incendi place
an defendi. *Pompej. ad Coss. post ep.* 12. *l.* 8.
Att. Placitum est mihi, ac ita video censeri M
cello et ceteris nostri ordinis, ut Brundisium d
rem hanc copiam, quam mecum habeo. *Cic. P*
11, 12. Senatui placere, C. Cassium proconsu
provinciam Syriam obtinere; et *ib.* 14. *f.* Sena
placere, ut consules curent, etc. In *edicto cen*
ap. *Suet. Rhet.* 1. Quapropter et iis, qui eos lu
habent, et iis, qui eo venire consuerunt, vide
faciendum, ut ostendamus nostram sententiam,
bis non placere. *Suet. Aug.* 44. *extr.* Edixit,
lieres ante horam quintam venire in theatrum,
placere. ¶ Part. *Placens* V. s. l.

*PLACĬA, ae, f. *Πλακία, Πλακίη*, Mysiae mi
ris oppidum, juxta Cyzicum, Milesiorum oppid
ut scribit *Plin.* 5, 32. Addatur *Mela* 1, 19.
Item opp. Sarmatiae Europaeae. *Plin.* 4, 12. *B.*

PLĂCĬBĬLIS, e, adj. qui placere potest, p
cens, placitus. *Tert. Resurr. carn.* 43. ex *Cori*
2, 5, 9. et *ib.* 47. ex *Rom.* 12, 1.

PLĂCĬDĒ, adv. *ἡσυχῆ*, sine strepitu, quiete,
niter, sedate, placate, tranquille. *Pl. Bacch.*
7, 35. Forem hanc pauxillulum aperi, placide,
crepa. *Id. Mil.* 2, 2, 65. Propere hoc, non p
cide decet. *Virg. A.* 5, 86. Amplexus (*angu*
placide tumulum. *Caes. B. G.* 6, 7. Placide p
gredi. *Ter. Ph.* 5, 6, 28. Suspenso gradu plac
ire perrexi. *Plin.* 10, 18, 20. Picus in ca
praetoris ita placide sedit, ut manu prehendere
Pl. Poen. 3, 1, 42. Placide otioseque agere
quid. *Cic. Tusc.* 2, 24. *med.* Placide et sed
ferre dolorem. *Id. Or.* 27. Sedate placideque
qui. *Plin. ep.* 7, 1. Spe balinei placide leni
que dimissa. *Gell.* 13, 24. *med.* Leniter ac p

ide objurgare. *Sall. Jug.* 45. Populus et senatus lacide modesteque inter se rempubl. tractabant; t 110. Placide et benigne simul verba facit. *Gell.* 9, 1. *med.* Placide et comiter loqui. *Sall. Cat.*). Plebem placidius tractare. *August. Confess.* , 1. Placidissime respondit.

PLĂCIDEJĀNUS, i, m. nomen celebris gladia-ris, cujus meminit *Hor. Sat.* 2, 7, 97. Aut Pla-dejani contento poplite miror Proelia. V. AE-ERNINUS, ubi perperam *Pacidianus* scribitur.

PLĂCIDĬTAS, atis, f. εὐαρέστησις, lenitas. *Varr.* . *R.* 2, 1. Oves assumptas et propter utilitatem, propter placiditatem. Hinc *Ov. Met.* 15, 116. es vocat *placidum pecus*, easdemque *ib.* 13, 925. *acidas* dicit. *Gell.* 13, 21. *ex comment. Servilii laudii.* Nerio dictum quasi Neirio, hoc est sine a, et cum placiditate.

[PLĂCĬDO, as, avi, a. 1. placidum reddo. *Am-os. de Virg.* 3. Ubi cursus suos ab equorum per-rbatione placidaverit. *F.*]

PLĂCĬDŬLUS, a, um, adj. dimin. placidi. *Au-n. Parent.* 27. Cinis placidula.

PLĂCĬDUS, a, um, adj. πρᾷος, εὐμενής, seda-s, placatus, tranquillus, lenis, quietus, mitis, rturbatione animi carens: a *placeo.* Differt a emente, quia, teste *Donato*, clemens est circa cte agentes, placidus etiam circa delinquentes: emens animo, placidus vultu. *Ter. Ad.* 5, 4, 9. e semper egit suam vitam in otio, in conviviis, emens, placidus, nulli laedere os, arridere omni-s. *Id. ib.* 4, 1, 18. Cum fervet maxime, tam cidum, quam ovem, reddo. *Cic. Tusc.* 4, 5. anquillitas animi, id est placida quietaque con-ntia. *Id. Sen.* 5. Placida ac lenis senectus. *Id. ecin.* 10. Ita eum placidum mollemque reddidi. *Or.* 2, 43. Non semper fortis oratio quaeri-, sed saepe placida, summissa, lenis. *Id. Tusc.* 16. *f.* Semper in ejus animo placidissimam pa-n esse. *Lucr.* 5, 1121. Placidam vitam degere. . 3, 14. Nihil illis placidius, aut quietius erat. *Placida arbor* est, cui silvestris opponitur. *Plin.* 5, 6. Praeterea sunt aliquae silvestres, aliae cidiores, quae culta obtinent. ℙ *Coelum placi-n*, serenum notat. *Sil.* 12, 667. nec placido nmota tonitrua coelo. ℙ *Dies placidus*, tran-llus, et serenus. *Plin. ep.* 5, 6. Accipit ab hoc as quam libet sereno et placido die. ℙ *Placi-n mare*, aut *flumen*, est nullis fluctibus turba-, leni motu fluens. *Id. ep.* 9, 26. Nequaquam gubernatoris est virtus, cum placido, et cum ato mari vehitur. *Ov. Met.* 1, 702. placidum lonis ad amnem. Sic dicitur placida mors, *Virg.* 6, 522. placidus somnus, *Ov. Fast.* 3, 185. urbs cida, *h. e.* quae belli expers est, *Virg. A.* 7, 46. placidiora, *Pall.* 1, 6. *med.* h. e. quae coeli riis minus infestantur: quibus opponit *mole-ra.* ℙ *Placidae uvae*, maturae. *Sedul.* 1, 29. ruscam placidis quid adhuc praeponitis uvis?

LĂCĬFER. V. PACIFER.

LĂCĪTIS, itĭdis, f. tertium genus Cadmiae, in ribus fornacum adhaerens, quae propter gravi-m ad cameras pervenire non potuit. Est a πλὰξ, κὸς, crusta, quia crusta est verius, quam pu-, intus varia. *Plin.* 34, 10, 22.

LĂCĬTO, as, n. 1. frequent. a *placeo.* *Pl. ch.* 4, 10, 10. Neque placitant mores, quibus o vulgo gnatis esse parentes.

LĂCĬTUM, i, n. τὸ ἄρεσκον, δόγμα, sententia, nio, decretum: a *placeo*, qua significat sentire, sere, tenere. *Plin.* 15, 5, 6. Nunc dicentur nis placita de olivis. *Id.* 14, 22, 28. *med.* licorum placita, novitate aliqua se commen-tium.

LĂCĬTUS, a, um, part. a *placeo:* ἀρεστὸς, pla-, gratus. *Virg. G.* 2, 425. et placitam paci ītor olivam. *Ov. Amor.* 2, 4, 17. Sive es do-, places raras dotata per artes: Sive rudis, pla-es simplicitate tua. *Id. Her.* 17, 98. Est vir-placitis abstinuisse bonis. *Just.* 6, 7. *f.* At-ita veluti ex placito consensu, a proelio disce-r. *Id.* 18, 3. Eum regem placitissimum Diis, solem orientem primus vidisset. Al. leg. *ac-issimum.* [*Tac. A.* 2, 66. nec tamen Caesar itas semel artes mutavit; et 4, 37. placitum exemplum promptius secutus sum.] *Stat. Th.* 302. cultrix placitissima nostri Inachis Argia. leg. *placidissima.*

PLACĪVUS, a, um, adj. ἀρεστὸς *Gloss. Gr.* . *B. A.*

LĀCO, as, avi, atum, a. 1. πραΰνω, ἀρέσκομαι, cidum reddo, lenio, mitigo, sedo, reconcilio. . *Ph.* 5, 3, 1. Agedum, fac, illa ut placetur is. *Nep. Pelop.* 5. Nunquam is animo placari uit in eum, a quo erat violatus. *Cic. Cat.* 2, 8. s quidem ego, si ullo modo fieri posset, non ulcisci studeo, quam sanare, et ipsos placare ublicae. *Id. Fin.* 1, 14. Temperantia pacem nis affert, et eos quasi concordia quadam pla-ac lenit. *Id. Phil.* 10, 3. Placa animum istum uando, et mitiga. *Caes. B. G.* 6, 15. Pro vita inis nisi vita hominis reddatur, non posse ali-Deorum immortalium numen placari arbitran-*Virg. A.* 2, 116. Sanguine placastis ventos, et virgine caesa. *Liv.* 4, 33. Placare aliquem beneficiis. *Cic. Leg.* 2, 9. Impius ne audeto placare donis iram Deorum. *Id. Har. resp. f.* Nostrae nobis sunt inter nos irae discordiaeque placandae. *Id. N. D.* 1, 3. Benevolos objurgatores placare. *Id. Dom.* 55. Divinum numen scelere violatum placare precibus; et 17. Placare odia improborum. *Hor. Sat.* 2, 3, 13. invidiam. ℙ Translate. *Ov. Met.* 11, 432. Hippotades cum vult, aequora placat. *Phaedr.* 4, 9. Parva libellum sustine patientia, Severitatem frontis dum placo tuae, *h. e.* lenio et minuo tuum legendi fastidium. *Hor. Od.* 1, 36, 1. Et ture et fidibus juvat Placare et vituli sanguine debito Deos, *h. e.* vota sacra Diis persolvere, qui merito irascentur, nisi reddamus ea, quae voto promisimus. ℙ *Placare aliquem*, placare conari. *Hor. Od.* 2, 14, 5. Non si trecenis, quotquot eunt dies, Amice, places illacrimabilem Plutona tauris. ℙ *Placare esca ventrem iratum* ap. *Hor. Sat.* 2, 8, 5. est satiare famem. Sic *Mart.* 1, 50. placare sitim. ℙ Part. *Placans* ap. *Val. Fl.* 5, 99. placantia carmina Manes. *Placaturus* ap. *Just.* 18, 6. Velut placatura viri Manes. *Placandus* ap. *Tibull.* 4, 1, 46. seu judicis ira Sit placanda. ℙ [*Confund. *placare* et *pacare.* V. *Drakenb.* ad *Sil.* 2, 483.]

*PLACOR, oris, m. i. q. placentia. *Vulg. Siracid.* 4, 13. Adde 39, 23. ℙ Ἀρέσκεια *Gloss. Cyrill. B. A.*

PLAETŌRĬUS, a, um, adj. *Plaetoria lex*, cujus meminit *Varr. L. L.* 5, 2., fuit plebis scitum, quod tulit M. Plaetorius trib. plebis, in quo scriptum erat: Praetor urbanus, qui nunc est, quique post hac fuat, duos lictores apud se habeto: isque usque ad supremam jus inter cives dicito. Ita *Censorin. de die natal.* 24. refert. *Varr. l. c.* Sed postea lex Plaetoria id quoque tempus jubet esse supremum, quo praetor in comitio supremam pronuntiavit populo. ℙ Alia fuit lex Plaetoria, cujus meminit *Cic. Off.* 3, 15. (ubi alii leg. *Laetoria)* et habetur in vet. *Tab. aenea* ap. *Mazoch.* p. 423. cavens, ne pueri circumscriberentur. V. LAETORIUS. [*V. *Beier.* ad *Cic. l. l.*]

PLĀGĂ, ae, f. πληγή, ictus, percussio: a voce Graeca allata, quae a πλήττω, percutio. *Cic. Verr.* 2, 5, 51. *med.* Dico, in illo supplicio mercedem lacrimarum, mercedem vulneris atque plagae, mercedem funeris ac sepulturae constitui, nefas fuisse. *Virg. A.* 7, 382. de trocho: Dant animos plagae. *Gell.* 5, 15. Non percussus aer, sed plaga ipsa atque percussio vox est. *Ov. Met.* 12, 487. Plaga facit gemitus, ceu corpore marmoris icti. ℙ De incursu, et impulsione atomorum. *Cic. Fat.* 20. Atomi aliam quandam vim motus habebunt a Democrito impulsionis, quam plagam ille appellat: a te, Epicure, gravitatis et ponderis. Adde *ib.* 10. et *Lucr.* qui saepe *plagam* dicit concursum atomorum, alias aliis ferientibus, unde variae res gigni in natura, et dissolvi possint. V. *eund.* 1, 626. et 1040. et 2, 223. etc. ℙ Metonymice est ipsa ruptio, et fissio membri, quae inflicta plaga fit. Distinguit *Plin.* inter *plagam*, et *vulnus*, ut illa sit, qua perforatur, et finditur corpus, ἐντομή, hoc, quo pars ejus laceratur, et avellitur, ἕλκος. Sic enim ait 16, 12, 23. Aperitur picea a parte solari, non plaga, sed vulnere ablati corporis. Alio modo *Celsus* 8, 4. *med.* Plagam, si ex vulnere est, talem necesse est habeamus, qualem acceperimus: si manu facienda est, ea fere commodissima, quae litterae X figuram accipit. *Id.* 5, 26. saepe plagam, et vulnus promiscue accipit. Ap. *Suet. Vit.* 10. Verbera, et plagas, saepe vulnera, nonnunquam necem repraesentantes adversantibus: *verbera* sunt, quae virgis, fuste, loro infliguntur; *plagae*, quae pugnis, calcibus, saxis, aliove duro instrumento; *vulnera*, quae gladio, hasta, aut hujusmodi, unde membrum rumpitur. V. *Vall.* 6, 47. *Elegantiar.* [*B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 596. *plagae* incruentae, *vulnera* cruenta sunt.] In illo *Caton.* ap. *Gell.* 10, 3. *f.* Insignitas injurias, plagas, verbera, vibices, eos dolores atque carnificinas te facere ausum, etc. *plagas* puto esse flagrorum ictus: *verbera* addi amplificandi gratia, quia loquitur de liberis hominibus flagro caesis. V. integr. loc. *Hieron. in Isaj.* 1, 1, 5. Verberibus livent corpora, plagis tument, hiant vulneribus. ℙ Promiscue ad *plagam*, sive ictum, sive vulnus significet, haec pertinent. *Virg. A.* 10, 797. Jamque assurgentis dextra, plagamque ferentis Aeneae subiit mucronem. *Pl. Ps.* 1, 2, 4. Neque homines magis asinos unquam vidi: ita plagis costae callent. *Ter. Eun.* 2, 2, 13. Ego neque ridiculus esse, neque plagas pati possum. *Cic. Tusc.* 2, 17. Plagas perferre. *Id. Phil.* 7, 6. Plagam luculentam accipere. *Id. Vat.* 8. mortiferam infligere. *Id. Or.* 68. gravem facere. *Id. Sext.* 10. et *Petr. Sat.* 105. alicui imponere. *Plin.* 28, 18, 74. inferre. *Hirt. B. Alex.* 52. Sauciare aliquem plagis. *Suet. Caes.* 82. confodi. *Cic. Verr.* 2, 5, 54. confectus. *Cels.* 5, 26. *n.* 24. Plagam curare; et *n.* 23. suere. *Plin. prooem. l.* 23. *med.* Scorpionum, et canum plagas sanare. ℙ Translate. *Cic. Mur.* 23. *med.* Illa plaga est injecta petitioni tuae maxima. *Id. Or.* 68. Sic nec oratio plagam gravem facit, nisi petitio fuerit apta. *Id. Fam.* 9, 16. *f.* Levior est plaga ab amico, quam a debitore, *h. e.* jactura. *Nep. Eum.* 5. Hac ille perculsus plaga non succubuit, *h. e.* calamitate.

PLĀGĂ, ae, f. κλίμα, χώρα, tractus, spatium, regio: a πλὰξ, πλακὸς, planities: vel a πλάγιος, obliquus, transversus, ut proprie transversum, obliquumve spatium significet. *Vet. Poeta* ap. *Cic. Div.* 2, 13. Quod est ante pedes, nemo spectat: coeli scrutantur plagas. *Gell.* 17, 10. *f.* Fluere amnes fumi, et flammarum fulva et tortuosa volumina in plagas maris ferre. *Pindari* locum interpretatur, qui habet ἐς βαθεῖαν πόντου πλάκα, in profundum maris aequor. *Virg. A.* 7, 226. et si quem extenta plagarum Quatuor in medio dirimit plaga solis iniqui. (*Sen. Herc. Oet.* 67. zonam torridam, *ardentem plagam;* et 1219. *fervidam* appellat;) et *ib.* 11, 320. Haec omnis regio, et celsi plaga pinea montis Cedat amicitiae Teucrorum. *Id. ib.* 1, 394. Aetheria quos lapsa plaga Jovis ales aperto Turbabat coelo. *Sen. Oed.* 426. Omnis Eoae plaga vasta terrae. *Id. Hippol.* 930. te licet terra ultimo Summota mundo dirimat Oceani plagis. *Plin.* 16, 32, 59. Septentrionalis plaga. *Stat. Silv.* 4, 3, 95. pariterque se levarat Ingenti plaga marmorata dorso. ℙ Item retis genus ad capiendas feras, θήρατρον, ἄρκυς: et plerumque in plur. numero. Sunt enim qui putant, *plagas* proprie esse maculas, seu foramina, quibus rete constat. *Serv.* ad illud *A.* 4, 131. Retia rara, plagae: multi, inquit, dividunt, ut sint *retia rara* majora: *plagas* vero minora intelligamus. Alii plagas per definitionem accipiunt, ut intelligamus quae sunt retia rara, plagae. Sciendum tamen proprie plagas esse funes illos, quibus retia tenduntur circa imam et summam partem. Haec *Serv. Cic. Off.* 3, 17. Suntne insidiae, tendere plagas, etiamsi excitaturus non sis, nec agitaturus? *Hor. Od.* 3, 5, 3. extricata densis cerva plagis. *Ov. Met.* 7, 767. de vulpe: Illa levi velox superabat retia saltu, Summaque transibat positarum lina plagarum; et *ib.* 2, 499. Nexilibusque plagis silvas Erymanthidas ambit. *Id. Fast.* 6, 110. Nodosasque cava tendere valle plagas. *Id. A. Am.* 3, 428. Inque plagam nullo cervus agente cadit. Alii leg. *plagas.* *Plin.* 11, 24, 28. de aranea: Cum vero captura incidit, quam vigilans et paratus ad cursum? licet extrema haereat plaga, semper in medium currit. *Pl. Poen.* 3, 3, 35. Canes compellunt in plagas lupum. ℙ Distinguit inter plagas, et retia *Nemes. Cyn.* ubi ait, 299. Nec non et casses iidem (*servi*) venatibus aptos, Atque plagas, longoque meantia retia tractu Addiscant raris semper contexere nodis, Et servare modum maculis, linoque tenaci. Ad quem locum *Ulitius* observat, etiam *Hor.* distinguere *Ep.* 2, 31. Aut trudit acres hinc et hinc multa cane Apros in obstantes plagas: Aut amite levi rara tendit retia, Turdis edacibus dolos: item *Virg. l. c.* Retia rara, plagae. Vult itaque, (id quod ex *Servio* diximus) *retia* esse majora, et quae in amplis tractibus tendantur, plagas minores, et quarum sit usus in viis angustis, ubi magnis retibus locus non est. Dictas autem esse a πλάγιος, obliquus, quia obliquae objiciuntur. Potest etiam dici ex loco *Horatii*, esse *plagas* majoribus feris capiendis aptas, *retia* minoribus, et avibus. ℙ Translate. *Pl. Mil.* 4, 9, 11. Ipsus illic sese jam impedivit in plagas. *Id. Trin.* 2, 1, 11. Amor quemquam, nisi cupidum hominem, postulat se in plagas conjicere. *Petr. Sat.* 107. Juvenes casu in has plagas incidisse; et *Cic. Acad.* 4, 48. De sorite, aut pseudomeno: quas plagas ipsi contra se Stoici texuerunt. *Id. Verr.* 2, 5, 58. Si ex his laqueis te exueris, in illas tibi majores plagas incidendum est. *Id. Fam.* 12, 25. *med.* Antonium conjeci in Caesaris Octaviani plagas. *Pl. Mil.* 3, 1, 14. Speculabor, ne quis nostro consilio venator adsit cum auritis plagis, *h. e.* arrectis attentisque auribus. ℙ In illo *Varr.* ap. *Non.* 2, 716. Nulla potest bene judicare, quid sit bene pictum a plumario in pulvinaribus plagis: *pulvinares plagae* videntur esse reticula, quibus pulvini involvuntur. Addit *Non.* 4, 361. et 14, 5. sumi *plagam* pro sindone, seu velo, quo lectica, aut lectus integitur. *Varr. ib.* Eburneis lectis et plagis sigillatis. *Id. ib.* Chlamydes, plagae, vela aurea. V. PLAGULA. Idem fortasse significat *Varro* priore loco allato. ℙ Item pro clavo vesti adsuto. *Pacuv. ib.* Et simitu pictae plagae pallam. Ita leg. *Voss.* ℙ Alio sensu *Liv.* 9, 41. *med.* Repens adventus consulis ita exterruit Umbros, ut bellum omittendum censerent. Plaga una (Materinam ipsi appellant) non continuit modo ceteros in armis, sed confestim ad certamen egit, *h. e.* pars aciei: et fortasse, inquit *Glarean.*, acies quadrata altera parte longior, quae πλαγία Graece dicitur, quia transversa hosti opponitur. *Gloss. Philox.* Πλαγία, transversa. Alii intelligunt regionis, seu pagi unius milites.

*PLAGARĬUM, i, n. vox incerto sensu. *Schol. Antiq.* in *Juven.* 3, 76. (p. 588. ed. *Cram.*) Aliptes. Plagarii curator. *B. A.*

*PLAGIARĬA, ae, f. Hispaniae oppidum. *Ant. Itin. B. A.*

PLĀGIĀRIUS, ii, m. qui mancipia aliena sollicitat, celat, supprimit, item qui liberum hominem sciens emit, abducit, invitum in servitute retinet. *Sen. Tranq.* 8., *Ulp. Dig.* 21, 1, 17. et 47, 2, 49. et 53. et 48, 15, 1. et *Callistrat. ib.* 6. Et videtur etiam *Cic.* usurpasse, ubi ait *Q. Fr.* 1, 2, 3. Licinium plagiarium cum suo pullo milvino tributa exigere. ℙ Transfertur ad eum, qui alieni libri se auctorem falso praedicat. *Mart.* 1, 53. Impones plagiario pudorem.

[PLĀGIĀTĬCIUS, a, um, adj. ad plagiatorem pertinens. *Not. Tir.* p. 80. Plagium, plagiarius, plagiaticius. *F.*]

PLĀGIĀTOR, oris, m. idem ac plagiarius. *Tert. adv. Marc.* 1, 23. [Talis assertor (*servi*) etiam damnaretur in saeculo, nedum plagiator. ℙ Item qui seducit pueros. *Hieron. ep.* 5. *n.* 3. Magistrum autem pueri tui, de quo dignatus es scribere, (quem plagiatorem ejus esse non dubium est) saepe Euagrius presbyter, dum adhuc Antiochiae essem, me praesente corripuit. *F.*]

[PLĂGIAULES, ae, m. πλαγιαύλης, obliqua tibia canens: a πλάγιος, obliquus, et αὐλὸς, tibia. *Not. Tir.* p. 173. Plagiaules, monaules, ascaules. *F.*]

PLĀGIGER, ra, rum, adj. πληγοφόρος, qui plagas gerit, qui natus est ad plagas ferendas: et dicitur de servis. *Pl. Ps.* 1, 2, 20. Plagigera genera hominum.

PLĀGIGERŬLUS, a, um, adj. idem ac plagiger. *Pl. Most.* 4, 1, 19. Peculii sui prodigi, plagigeruli.

PLĀGIŎSIPPUS et Plagioxippus, i, m. vox ficta ad significandum eum, qui plagas infert: vel (si malis ducere a *plagium*) eum, qui furtis delectatur. *Auct. ad Her.* 4, 31. Pronominatio est, quae cognomine quodam extraneo demonstrat id, quod suo nomine appellari non potest, ut si quis de adversario dicat: Videte, judices, quemadmodum me plagiosippus iste tractarit. *Turneb.* 20, 25. ex conjectura lectionem mutare conatur. [*V. *Graev.*]

PLĀGIPĂTĬDA, ae, comm. gen., qui plagas patitur, plagarum patiens. *Pl. Capt.* 3, 1, 12. Nihil morantur jam Lacones imi subsellii viros plagipatidas. [V. BOMONICAE. *Id. Most.* 2, 1, 9. Ubi sunt isti plagipatidae, ferritribaces viri? *F.*]

PLĀGIUM, ii, n. ἀνδραποδισμός, crimen illud, quo quis hominem, quem scit liberum esse, emit, et pro servo tenet, vel vendit: item qui alieno mancipio persuadet, ut a domino fugiat, vel ipsum, invito vel insciente domino, celat, vinctum habet, emit, vendit, donat. Est a πλάγιος, quod proprie notat obliquum, metaphorice autem pro doloso sumitur. *Callistrat. Dig.* 48, 15, 6. et *Ulp. ib.* 1. ℙ Est etiam rete pluribus plagis contextum. *Grat. Cyn.* 23. Carmine et arma dabo, et venandi persequar artes, Armorum casses, plagiique exordiar astus. [Alii rectius leg. *Carmine et arma dabo venanti, et persequar artes Armorum, cassesque plagarumque ordiar astus. F.*]

PLĀGO, as, a. 1. plagam facere. *August. C. D.* 21, 11. Servus, qui verbo, aut ictu lacessivit dominum, vel plagavit.

PLĀGŌSUS, a, um, adj. πληγώδης, plenus plagis. *Appul. Met.* 9. Plagosum dorsum; et *ib.* 8. Plagosa crura. ℙ Active pro eo, qui frequentes et multas plagas infert. *Hor. Ep.* 2, 1, 70. memini, quae plagosum mihi parvo Orbilium dictare.

PLĀGŬLA, ae, f. περιστρωμάτιον, velum, aut pars veli, quo lectus, aut lectica integitur, aut insternitur. V. PLAGA. *Afran.* ap. *Non.* 4, 361. Demitto plagulam de lecto. *Varr.* ap. *eund.* 2, 131. Qui primus uxorem ducebat, duabus culcitis, ac duabus toros plagulis cum strasset. *Suet. Tit.* 10. Cum inde lectica transferretur, suspexisse dicitur dimotis plagulis coelum. *Liv.* 39, 6. Luxuriae peregrinae origo ab exercitu Asiatico invecta in urbem est: ii primum lectos aeratos, vestem stragulam pretiosam, plagulas, et alia textilia Romam advexerunt. ℙ Item pars vestis. *Varr. L. L.* 8, 47. Si quis tunicam in usu ita consuit, ut altera plagula sit angustis clavis, altera latis. ℙ Item chartae folium. *Plin.* 13, 12, 23. Premitur deinde prelis, et siccantur sole plagulae, atque inter se junguntur, etc. nunquam plures scapo quam vicenae.

PLĀGŪSIA, ae, f. genus piscis. *Pl. Rud.* 2, 1, 9. Captamus conchas, marinam urticam, musculos, plagusias. A πλάγιος, obliquus, dictam volunt, quia obliqua incedat. Alii legi mallent *pelagias*: alii aliter.

[PLĀNA, ae, f. instrumentum fabrile, quo utuntur fabri lignarii ad aequandas tabulas ligneas, quodque nostrates vulgo *piana* vocant. *Arnob.* 6, 200. Simulacra terebrarum excavata vertigine, runcinarum levigata de planis. *Plana et runcina* idem significant, has tamen voces more suo auctor conjungit; nisi *planis* accipere velimus de parte runcinae lignum levigante. *F.*]

PLĀNĀRĀTRUM, i, n. aratrum cum duabus rotis, quo primum usi sunt Galli Cisalpini seu Raeti; cum Romani rotis non uterentur, ut passim videre est in antiquis monumentis. *Plin.* 18, 18, 48. Non pridem inventum in Raetia Galliae, ut duas adderent alii rotulas, quod genus vocant planaratri. *Hard.* leg. *plaustrarati*, at fortasse rectius *plaustraratri*, aratrum nempe, cui adjectum est plaustrum. Idem describit *Virg. G.* 1, 174. ubi *Serv.* Currus autem dixit propter morem provinciae suae, in qua aratra habent rotas, quibus juvantur. [*Plurima addidit *F.*]

[PLĀNĀRIS, e, adj. idem ac planarius. *Capell.* 6, 228. Primae formandorum schematum partes duae sunt: una, quae dicitur planaris, quam ἐπίπεδον Graece soleo memorare; alia solida, quam στερεὸν dicimus. *F.*]

PLĀNĀRIUS, a, um, adj. qui in plano fit, ut Planarius conflictus, ap. *Ammian.* 19, 5. Planaria interpellatio, *Imp. Constant. Cod.* 3, 11, 4. h. e. compellatio magistratus, quae fit de plano, h. e. antequam in tribunal ascendat. ℙ *Planaria* etiam dicta est insula parva maris Ligustici, inter Caprariam, et Corsicam, quia plana est, et aequalis freto, ideoque navigiis fallax. *Plin.* 3, 6, 12. ℙ Alia eodem nomine, et itidem plani situs, est inter Fortunatas, eadem ac Canaria. *Id.* 6, 32, 37.

*PLANASIA, ae, f. Πλανασία, insula in mari Tyrrheno, non longe ab Ilva. *Plin.* et *Varr. R. R.* 3, 6. *Tac. A.* 1, 3. ℙ Hodie est *Pianosa*, quod cognatum nomen. *B. A.*

PLĀNCA, ae, f. πλὰξ, tabula plana, vel complanata. *Fest.* Plancae, tabulae planae: ob quam causam et planci appellantur, qui supra modum pedibus plani sunt. *Plin.* 8, 43, 68. Nec pontes asini transeunt, per raritatem plancarum translucentibus fluviis. Ita in vet. ed. anni 1470. et 1472. At antiquior 1469. et *Hard.* ex MSS. *per raritatem eorum* habent. *Pall.* 1, 21. Plancae roboreae supponantur stationibus equorum cum stramine. ℙ [Est etiam tabula marmorea, qua sarcophagum cooperitur. *Inscr.* ap. *Mur.* 1427, 4. Si Q. H. Planc. P. Exc. Eor. Q. S. S. S. A. D. In F. C. HS. I N. *h. e.* Si quis hanc plancam post excessum eorum, qui supra scripti sunt, amoverit, dabit in fiscum Caesaris sestertiorum quinquaginta millia nummum. Alia ap. *Donat.* 278, 3. S. P. Obit. E. Q. S. S. S. H. Planc. A. D. D. R̄. P̄. R̄. HS. M. M. N̄. *h. e.* Si post obitum eorum, qui supra scripti sunt, haec planca amovebitur, dari debebunt Reipublicae Ravennatium sestertiorum duo millia nummum. *F.*]

PLANCĬĀNUS, a, um, adj. ad Plancum aliquem pertinens, cogn. R. hominis: ut Plancianum senatusconsultum, ap. *Ulp. Dig.* 25, 3, 1. *med.*, ubi al. leg. *Plautianum*: et Diana Planciana, *h. e.* quae in domo Plancorum aedem habebat, in *Inscr.* ap. *Viscont. Mus. Pio-Clem.* T. 2. p. 21. *ed. Mediol.*

[PLANCĪNUS, a, um, adj. ad Plancum pertinens, cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 985, 8. DIs Manibus L. Munatii Plancinae L. Polycliti, *h. e.* Munatiae Plancinae liberti, filiae L. Munatii Planci Cos. ann. U. C. DCCXII. Ejus quoque meminit *Tac. A.* 2, 43. Cn. Calpurnius Piso uxoris quoque Plancinae nobilitate et opibus accendebatur. *F.*]

*PLANCTAE, arum, insulae maris Euxini, notiore nomine Cyaneae et Symplegades dictae. *Plin.* 6, 12. ℙ Vetus harum insularum hoc nomen fuit, testibus *Herodoto* et *Scylace*. *B. A.*

PLANCTUS, us, m. πλῆξις, κοπετὸς, percussio, plaga, ictus cum strepitu, plangor; a *plango*. *Val. Fl.* 4, 494. unum omnes incessere planctibus, unum Infestare manus. De Harpyis loquitur, alarum agitatione strepitum facientibus. Sic de iisdem *Petr. Sat.* 136. tremuit perterritus aether Planctibus insolitis. *Lucan.* 6, 690. quod sibilat anguis, Exprimit, et planctus illisae cautibus undae, Silvarumque sonum. ℙ Praecipue vero dicitur de ictibus, qui in fletu et lamentis fiunt, cum querentes pectus tundunt, brachia, vultum feriunt. *Sen. Troad.* 92. Vacet ad crebri verbera planctus Furibunda manus. *Id. Thyest.* 1045. pectora illiso sonent Contusa planctu. *Petr. Sat.* 81. Verberabam aegrum planctibus pectus. *Lucan.* 2, 23. nec mater crine soluto Exigit ad saevos famularum brachia planctus. *Id.* 2, 37. planctu liventes contusa lacertos. *Id.* 9, 49. luctus planctusque ferebant. *Val. Fl.* 2, 175. Flet Venus, et saevis ardens Dea planctibus instat. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 248. planctuque lacertos Verberat, et questus ad nubila rumpit inanes. *Tac. A.* 1, 41. Gemitus ac planctus. *Sen. Troad.* 902. Planctus et gemitus sonent. *Flor.* 4, 1. *med.* Theatri plausum in modum planctus circumsonare.

PLANCUS, a, um, adj. στεγανόπους, πλατύπους, ut in *Gloss. Philox.* exponitur, qui pedes supra modum planos habet, ut *Fest.* docet in *Plancae*, h. e. sine vola, seu cavitate in solo medio pedis. *Plin.* 11, 45, 105. Vola homini tantum, exceptis quibusdam: namque et hinc cognomina inventa Planci, Plauti, Scauri, Pansae. V. PLANCINUS. ℙ Ab *Aristot. Hist. anim.* 9, 41. dicitur πλάγκος species quaedam aquilae, quam *plancum* itidem appellat *Plin.* 10, 3, 3.

PLĀNĒ, adv. φανερῶς, προδήλως, manifeste, clare, aperte, plano et facili ad intelligendum modo. *Cic. Or.* 2, 80. *f.* Alia potes, semel si obscurius dixeris, dicere alio loco planius. *Pl. Amph.* 2, 1, 30. Satin' hoc plane, satin' diserte, here, nunc videor tibi locutus? *Cic. Or.* 1, 32. Plane et dilu
cide loqui. *Id. Fin.* 3, 5. *f.* Plane et perspicu
expedire aliquid. *Id. Rosc. Com.* 14. *extr.* Planiu
atque apertius dicere. *Id. Verr.* 2, 2, 64. *extr*
Apertissime planissimeque explicare. *Id. Phil.* 7
6. Plane et Latine loqui. ℙ Item omnino, pro
sus, penitus. *Id. Att.* 13, 6. Quod reliquos cohe
redes convenisti, plane bene. *Id. Fam.* 3, 10. Il
lud plane moleste tuli, quod, etc. *Auct. ad He*
4, 20. Fieri potest, ut non plane par sit numeru
syllabarum. *Cic. Or.* 1, 23. Ex rebus penitus pe
spectis, planeque cognitis. *Ter. Heaut.* 5, 1, 2
Sed te miror, qui alia tam plane scias. *Hor. Sa*
1, 3, 66. Communi sensu plane caret. *Pl. Epi*
3, 4, 55. Tibi os est sublitum plane et probe. *Ci*
Brut. 97. Quod jam propemodum, vel plane poti
effeceras; et 81. Erat autem cum institutus optim
tum etiam perfecte planeque eruditus; et 59. N
vero Sulpicio, neque Cottae dicere possumus re
ullam plane atque omnino defuisse. *Inscr.* ap. *Gru*
208. Plane cum in re praesenti inspexerim litur
tum AG. et erasum, *h. e.* praesertim cum. ℙ
responsionibus affirmandi vim habet. *Ter. Phor*
5, 2, 3. *De.* Nonne id sat erat, accipere ab il
injuriam? etiam argentum est ultro objectum,
sit, qui vivat, dum aliud aliquid flagitii conficia
Ge. planissime: *De.* His nunc praemium est, q
recta prava faciunt: *Ge.* verissime. Sic *Pl. Tru*
2, 7, 57. Ego et donis privatus sum, et perii: *G*
plane istuc est.

PLĂNES, ētis. V. PLANETA.

PLĂNESĪUM, ii, f. Πλανήσιον, nomen mulie
in Curculione Plautino, ἀπὸ τῆς πλάνης, h. e.
errore factum.

PLĂNETĂ, ae, m. πλανήτης, sidus errans:
πλανάομαι, erro, vagor. Ita autem planetae voca
tur, non quia errent re vera, sed quia errare
deantur, quia nunc alio, atque alio distent int
vallo, cum idem semper spatium servent sidera
tera. Sunt autem septem: Saturnus summum
cum obtinet, proximum Juppiter, tertium Ma
quem deinde Sol subsequitur, Solem Venus, s
Venere Mercurius situs est, Luna ultimum, terr
que proximum, eundemque minimum orbem pos
det. *Cic.* vocat *stellas errantes*, at *Sen.*, *Nig*
et *Varr.* appellant *erraticas*, et *errones*. V. *Pl*
2, 8, 6. et sq., *Macr. Somn. Scip.* 1, 17, 19. et
et *Cic. Somn. Scip.* 4. et *Lucan.* 10, 199. qui om
de his verba faciunt: sed *planetas* qui appellave
Latinus scriptor, inveni adhuc neminem, prae
Auson. Eclogar. de nominib. VII. dier.. *Fi*
Math. 2, 2., *Isid. Or.* 3, 71. et *ib.* 19, 24. *f.*
Inscr. ap. *Fabr.* p. 709. *n.* 307. ℙ In tert. d
planes, *ētis*, m. πλανής, ῆτος, legitur ap. *Gell.*
1. *med.* Ut alii quidam planetes pari potest
essent.

PLĂNĒTĀRĬUS, ii, m. astrologus. *Aug. Co*
4, 3. Illos planetarios, quos mathematicos voca
consulere non desistebam. Al. rectius leg. *plan*
Adde *Serv.* ad *A.* 3, 284.

PLĂNĒTĬCUS, a, um, adj. πλανητικὸς, ad
netam pertinens. *Sidon. ep.* 8, 11. *med.* Planeti
rum siderum globus.

*PLANGENSES, ium, incolae oppidi cujusd
Umbriae, sed excisi, cui nomen Plangae forta
erat. *Plin.* 3, 14. *B. A.*

PLANGO, is, nxi, nctum, a. 3. πλήττω, κόπ
percutio, verbero. Verbum est fere poeticum,
plago (ut *tango* a *tago*) quod a πλαγὰ Dorico
πληγὴ, percussio. *Lucr.* 2, 1154. Nec mare,
fluctus plangentes saxa crearunt. *Id.* 6, 114. ch
tasque volantes Verberibus venti versant, plang
que per auras. *Ov. Met.* 12, 118. plangens m
bundo vertice terram. *Id. Her.* 16, 334. Caesa
sanguineam victima planget humum; et *ib.* 19,
Me miseram! quanto planguntur litora fluctu!
1, 588. de Borea: semperque rigens nunc lit
pulsat, Nunc ipsas alis plangit stridentibus Al
Catull. 64, 261. Plangebant aliae proceris tym
na palmis. ℙ Translate. *Stat. Th.* 3, 505. a
fugiens placabile planxerit omen, *h. e.* alis a
verberando omen dederit. Al. leg. *plauserit.*
Saepe dicitur de iis, qui flentes, querentesque
ctus tundunt, vultum, brachia feriunt prae dol
[*κόπτεσθαι, ὀλοφύρεσθαι.] *Petr. Sat.* 111. Fu
sparsis prosequi crinibus, et nudatum pectus
conspectu frequentiae plangere. *Ov. Met.* 6, 2
laniataque pectora plangens; et *ib.* 11, 81. fe
moerenti plangere dextra; et *ib.* 9, 635. a pect
vestem Deripuit, planxitque suos furibunda la
tos. ℙ Passive. *Ov. Met.* 8, 525. scissaeque
pillos Planguntur matres Calydonides Euenin
h. e. tundunt se prae dolore. Alii leg. *plangunt*
alii *plangebant:* sed *Heins.* v. *planguntur* defen
Sic *ib.* 5, 675. Dumque volunt plangi. Alia
sententia in illo *ejusd. ib.* 11, 73. Utque suum
queis, quos callidus abdidit anceps, Crus ubi c
misit volucris, sensitque teneri, Plangitur, ac
pidans adstringit vincula motu, *h. e.* agitat se,
alas diverberat, ut effugiat. ℙ Absolute. *Id. ib.*
505. planxere sorores Naides, et sectos fratri
suere capillos: Planxere et Dryades: plangenti
adsonat Echo. *Stat. Th.* 11, 417. Cuncta mad

ymis, et ab omni plangitur arce. *Just.* 19, 2. *.* Toto litore plangentium gemitus. *Appul.* . 5. Ibique deflebant oculos et plangebant uber- ℙ *Plangere aliquem*, aut *aliquid*, fletu, la- tis, et pectoris verberatione prosequi. *Tibull.* 8, 27. suum pubes miratur Osirim Barbara, nphitem plangere docta bovem. *Val. Fl.* 3, nonne haec mea justius essent Funera, meque potius nunc plangeret error? *Germ. Arat.* tendit palmas, ceu sit planctura relictam An- medam. *Stat. Silv.* 2, 1, 123. Et monstrare s, et verba refringere, quae nunc Plangimus. *Th.* 11, 117. plangunt sua damna coloni; et *ib.* 383. Mene times? mea membra tenes, mea fu- plangis. *Claud. in Eutrop. prol.* 2, 49. Dire- quid plangis opes? *Id. Rapt. Pros.* 3, 159. deflet, plangitve malum. *Stat. Th.* 3, 196. et go examine matres Invidiam planxere Deis, *h. e.* entando necem natorum Niobes, invidiam in s moverunt, a quibus interfecti fuerant.

LANGOR, oris, m. κοπετός, percussio, ictus strepitu. *Catull.* 64, 272. Quae *(undae)* pri- clementi flamine pulsae Procedunt, leni et nant plangore cachinni. *Ov. Met.* 3, 497. de o: Cumque suos manibus percusserat ille lacer- Haec quoque reddebat sonitum plangoris eun- ℙ Praecipue vero sic dicitur percussio pe- is, aut vultus in lamentatione et fletu, ut *plan-* *Cic. Or.* 38. Plangore et lamentatione com- emus forum. *Virg. A.* 2, 487. penitusque ca- plangoribus aedes Femineis ululant. *Ov. Met.* 532. caesis plangore lacertis; et *ib.* 4, 553. dum to tentat plangore ferire Pectora; et *ib.* 14, Nec satis est Nymphae flere, et lacerare ca- s, Et dare plangorem. *Val. Fl.* 3, 274. Tum r exsangues consertae caedis acervos Praecipiti gore ruunt.

LANGUNCŬLA, ae, f. pusilla pupa: a πλαγ- , pupa. Unde *Schol.* ad *Callimachi Hymn. in* r. 92. exponit κήρινον νύμφην, ceream nym- m. *Cic. Att.* 6, 1. *f.* Inventae sunt quinque gunculae matronarum. Alii perperam leg. *la- culae*, alii *imagunculae*.

LĀNĬLŎQUUS, a, um, adj. qui plane loqui- *Pl. Truc.* 4, 4, 11. Dii immortales, ut plani- a est! paucis ut rem ipsam attigit!

PLANĪNENSES, ium, m. plur. incolae Planini, idi in Piceno, quod memorat *Inscr.* ap. *Marin.* *t. Arv.* p. 324. *Plin.* 3, 13, 18. Falerienses, sulani, Planinenses, Ricinenses. In editionib. eram legitur *Pleninenses*, ab aliis *Planien- F.*]

LĀNĬPĔDĬUS, a, um, adj. humilis, ut Plani- a comoedia. *Donat.* in *fragm. de comoed. et* . Planipedia dicta ob humilitatem argumenti, ilitatem actorum, qui non cothurno aut socco tur in scena aut pulpito, sed plano pede: vel quod non ea negotia continet, quae persona- in turribus, aut in coenaculis habitantium , sed in plano et humili loco. V. v. sq.

LĀNĬPES, ĕdis, m. mimus, qui interim dum cena fabulae explicarentur, non in suggestu sce- seu podio, sed in plano orchestrae riciniatus tabat, vel nudis pedibus, h. e. non cum soccis, omici, neque cum cothurnis, ut tragici, scenam ediebatur. Utramque opinionem affert *Diomed.* 87., sed priorem praeferunt *Scal.* ad *Fest.* in *hestra*, et *Voss. Instit. poet.* 2, 32., quamvis , inquiunt, verum est, pedibus nudis fuisse; en falsum, pedem nudum esse pedem planum: t igitur, planipedem esse, qui, uti dicunt Itali, *è piano recita*. V. PEDEPLANA et PLĀNUS. ap. *Diomed. l. c.* Daturin' estis aurum? exsul- planipes. *Gell.* 1, 11. *med.* Quid enim foret ista neptius, si ut planipedi saltanti, ita Graccho cionanti numeros et modos tibicen incineret? *en.* 8, 189. populi frons durior hujus, Qui sedet pectat triscurria patriciorum, Planipedes audit ios. *Macr. Sat.* 2, 1. Haec nobis sit litterata itia, et docta cavillatio, vicem planipedis, et fa- nis, impudica et praetextata verba jacientis, pudorem ac modestiam versus imitata. *Cassius* *Quint.* 5, 11. *med.* Quis istam faciem planipe- senis torquens? Alii leg. *Quis iste? faciem*, etc. melius *lanipedis*, h. e. laneis vinculis pedes de- tos habentis, tanquam ulcerosi sint: atque adeo ligradi, lenti. Plura de planipedibus habent *vensius Collect. litter.* T. 1. p. 51 — 62. et *Osan-* in *Analect. crit.* T. 1. p. 67. et sqq.

LĀNĬTAS, atis, f. *Auct. dial. de Or.* 23. *f.* Ea electio inventionis, is ordo rerum, is composi- is decor, sententiarum planitas, etc. *h. e.* aequa- tas, vel perspicuitas. Alii mallent *plenitas*, alii *itas*, alii *gravitas*.

LĀNĬTĬA, ae, f. et

LANĬTIES, ei, f. ὁμαλότης, πεδίον, aequalitas , aequor, locus planus. *Cic. Div.* 1, 1. Princi- Assyrii propter planitiem, magnitudinemque re- um, quas incolebant, etc. *Vitr.* 7, 3. Planitiae narum sunt periculosae. *Caes. B. C.* 1, 43. Erat r oppidum et collem planitia circiter passuum . *Sall. Cat.* 62. Planities erat inter sinistros ntes. *Lucr.* 4, 294. Planitiem ad speculi veniens cum offendit imago. *Id. ib.* 290. dixerat *aequor speculi*. *Inscr.* ap. *Grut.* 152, 7. Senatus, populusque Romanus clivom Martis pecunia publica in planitiam redigendum curavit. Alia eadem sententia quae sub Constantio et Constante Augg. insculpta est, ap. *Mur.* 463, 9. Senatus, populusque Romanus clivum Tiburtinum in planitiem redegit.

PLĀNĬTŪDO, inis, f. planitia. *Gloss. Philox.* Planitudo, ὁμαλία. Tribuunt et *Columellae* 4, 30. Sed V. PLENITUDO.

PLĀNĬTUS, adv. plana via. *Tert. Pall.* 4. Quo planitus adeantur. Alii melius leg. *plenius*.

PLĀNO, as, a. 1. ὁμαλίζω, planum facio, complano. *Coripp. Laud. Justin.* 2, 223. Ante pedes planate vias. *Id. Johann.* 4, 1063. Implicitas planate vias.

PLANTĂ, ae, f. κλαδίσκος, κλὼν, ωνὸς, surculus, seu ramus tenerior, et virens, qui in summitate ramorum ab arbore emittitur, et desectus transferri, aut inseri potest. Vocis notatio apud etymologos valde est incerta. *Cic. Sen.* 15. Malleoli, plantae, sarmenta, viviradices, propagines, nonne ea efficiunt, ut, etc.? *Varr. R. R.* 1, 55. Qui quatiet, ne adversam caedat: saepe enim ita percussa olea defert de ramulo plantam. *Virg. G.* 2, 23. Hic plantas tenero abscindens de corpore matrum, Deposuit sulcis; et 300. neve flagella Summa pete, aut summa destringe ex arbore plantas; et 78. enodes trunci resecantur, et alte Finditur in solidum cuneis via: deinde feraces Plantae immittuntur. ℙ Apud *Fest.* planta oleaginea est virga foliata ex olea deplantata. ℙ Si cum *ramus* jungatur, ita ab eo differt, ut minor a majore: vel *planta* una virga constat, *ramus* pluribus. *Colum.* 5, 10. Semina si ex veteribus ramis sumes, illos magis eligito, qui sunt contra solem, quam qui umbris, ramis, aut plantis continentur. *Id. Arbor.* 20. Arbor insita fructuosior est, quam quae insita non est, idest quam quae cum ramis, aut plantis ponitur. ℙ Per synecdochen est tota arbor, aut herba, *planta*, φυτὸν, sed cum respectu ad translationem, aut sationem. *Plin.* 17, 11, 14. Plantas ex seminario transferre in aliud, priusquam suo loco ponantur. *Colum.* 11, 3. *med.* Hae res (h. e. *herbae*, *quae condimentorum causa seruntur*) et semine, et plantis circa aequinoctium vernum seruntur. *Ov. R. Am.* 193. Ipse potes riguis plantam deponere in hortis. *Pall.* 5, 2. Aliqui oleas in radicibus inserunt, et ubi comprehenderint, cum aliqua parte radicis avellunt, et transferunt more plantarum. ℙ Et universim quidquid e terra germinat. *Juven.* 3, 226. Hortulus hic, puteusque brevis, nec reste movendus, In tenues plantas facili diffunditur haustu. ℙ Ap. *Fest.* dicuntur *plantae* etiam semina olerum, quod plana sunt. Appellantur etiam, inquit *Id.*, ex simili plantae nostrorum pedum. Dicitur enim *planta pedis*, et *planta* absolute, solum pedis, et ipse pes, πέλμα. *Plin.* 7, 2, 2. In meridianis Indiae viris plantas esse cubitales, feminis adeo parvas, ut struthopodes appellentur; et *ib. in.* Homines aversis post crura plantis, eximiae velocitatis. *Virg. Ecl.* 10, 49. Ah! tibi ne teneras glacies secet aspera plantas. *Id. A.* 8, 458. Et Tyrrhena pedum circumdat vincula plantis. *Ov. Met.* 10, 591. Aura refert oblata citis talaria plantis. *Sil.* 13, 246. per aperta volantem Assequitur planta, *h. e.* cursu. Sic *Id.* 16, 458. laeta ad certamina plantae Invitat. *Id.* 6, 212. Quadrupedem planta fodiens, *h. e.* calcaribus. *Sen. ep.* 111. Exsurgere in plantas. *Val. Fl.* 6, 702. Improba barbaricae procurrunt tegmina plantae, *h. e.* pedis barbarico calceo induti, vel etiam ipsius calcei. ℙ *Supra plantam*, proverb. ap. *Val. Max.* 8, 12. *extr.* et *Ammian.* 28, 1. *med.* eandem habet sententiam, ac *supra crepidam*. V. CREPIDA. ℙ [Est etiam cogn. R., ut Pompejus Planta praefectus Aegypti ap. *Plin. ep.* 10, 5. *F.*]

PLANTĀGO, inis, f. herba vulgaris, cujus duo genera. Minor angustioribus foliis et nigrioribus, linguae pecorum similis (unde ἀρνόγλωσσον dicitur) caule anguloso, in terram inclinato, in pratis nascens. Altera major, foliis laterum modo inclusa, quae quia septena sunt, quidam eam heptapleuron vocavere. Hujus et caulis cubitalis est, et napi similis. Nascitur in humidis multo efficacior. *Plin.* 25, 8, 39.

PLANTĀRIS, e, adj. πελματώδης, ad plantam pedis spectans. *Stat. Theb.* 1, 304. de Mercurio: Summa pedum propere plantaribus alligat alis. *Val. Fl.* 1, 67. nunc aerii plantaria vellet Perseos. ℙ Item ad plantas, quae seruntur: unde *plantaria* sunt ipsae plantae. *Virg. G.* 2, 26. Silvarumque aliae pressos propaginis arcus Exspectant, et viva sua plantaria terra. *Plin.* 21, 10, 34. Abrotonum seritur semine melius, quam radice aut surculo: semine quoque non sine negotio: plantaria transferuntur. *Juven.* 13, 123. non Epicurum Suspicit exigui laetum plantaribus horti, *h. e.* oleribus. Haec etiam ad v. sq. pertinere possunt.

PLANTĀRĬUM, ii, n. φυτευτήριον, locus plantarum, seminarium. *Plin.* 13, 4, 8. de palmis: Ergo plantaria instituunt, anniculasque transferunt, et iterum bimas. *Id.* 17, 20, 34. Ideo nucibus potius, quam viviradicibus, plantaria caedua implentur. *Id.* 16, 33, 60.: de cupressu: Quaestuosissima in satus ratione silva: vulgoque dotem filiarum antiqui plantaria appellabant. ℙ Metaphorice. *Pers.* 4, 39. Quinque palaestritae licet haec plantaria vellant, *h. e.* inguina densis pilis obsita. ℙ [Alio sensu. *Coripp. Johann.* 2, 38. Tunc furor incerti posuit plantaria Martis, *h. e.* serit causas belli. *F.*] ℙ Metonymice *plantaria* ipsae plantae. V. in v. praec.

PLANTĀTĬO, onis, f. φύτευσις, actus plantandi, aut transferendi. *Plin.* 21, 4, 10. de rosis: Pangaeus mons fert numerosis foliis ac parvis: unde accolae transferentes conserunt, ipsaque plantatione proficiunt.

PLANTĀTOR, oris, m. qui plantat. Est *August. ep.* 89. (al. 157.) 20. et *ep.* 112. (al. 147.) *in.* et *serm.* 358. *ed. rec. f.*

PLANTĬGER, ra, rum, adj. φυτοφόρος, plantas gerens, vel ex se pullulando emittens. *Plin.* 13, 8, 16. Siliqua plantigera est in imis partibus.

PLANTO, as, a. 1. φυτεύω, μεταφέρω, per plantam arborem sero aut transero. *Plin.* 17, 10, 13. Stolones cum perna sua avelluntur, partemque aliquam e matris quoque corpore auferunt secum. Hoc modo plantantur punicae, coryli, mali, sorbi. *Pall.* 4, 5. Sinapis, et caules optime seruntur, vel plantantur, *h. e.* semine, vel planta.

[PLĀNŬLA, ae, f. dimin. planae. *Gloss. Phil.* Planula, ἐγκοπίς. V. PLANA. *F.*]

PLĀNUS, a, um, adj. ὁμαλὸς, aequus, aequalis, aequabilis, in quo nihil eminet, non clivosus, non editus. *Cic. N. D.* 2, 18. Cum duae formae praestantes sint, ex solidis globus, ex planis circulus aut orbis. *Id. Univ.* 5. Si universitatis corpus planum et aequabile explicaretur. *Id. Caecin.* 17. *f.* Aequus et planus locus. *Id. Agr.* 2, 35. Capua planissimo in loco explicata. *Caes. B. G.* 4, 23. *extr.* Aperto ac plano litore naves constituit. *Plin.* 9, 20, 27. et *ib.* 51, 74. Plani pisces. V. in JACENS. *Pl. Trin.* 3, 2, 19. Facilis et plana via. *Liv.* 34, 29. A porta unde aditus planior erat, irrumpere conabantur. *Ulp. Dig.* 43, 8, 2. *med.* Deteriorem viam fieri, si, cum plana fuerit, clivosa fiat. ℙ *Pes planus* idem ac pedeplanus. V. PEDEPLANA. *Vitr.* 6, 11. Aedificia, quae plano pede instituuntur, *h. e.* sine hypogaeis et concamerationibus. *Id.* 7, 1. Si plano pede erit ruderandum: cui opponitur *in contignatione*. Sic *ib.* 4. Conclavia, quae plano pede sunt. ℙ *Planum*, planities. *Just.* 2, 10. *f.* de Xerxe: Montes in planum ducebat, et convexa vallium aequabat. *Sall. Jug.* 53. *extr.* Aciem in planum deducit. *Ov. A. Am.* 2, 243. per planum ire: cui mox opponit *per praeceps*. *Id. Trist.* 3, 4, 17. cadere in plano: cui mox opponit *tecto delapsus ab alto*. *Sen. Tranq.* 10. *med.* In planum deferre aliquid. *Flor.* 4, 12. Castra quae in plano erant. *Id.* 3, 5. In plana descendere. *Phaedr.* 2, 4. quercum vult evertere, Ut nostram in plano facile progeniem opprimat. ℙ *De plano*, ex aequo loco, non ex edito, χαμόθεν, ἐξ ἐπιπέδου. *Ulp. Dig.* 13, 6, 5. *med.* Hoc verum puto, si servum tibi commodavi, ut in machina operaretur: ceterum si ut de plano opus faceret etc. *Auson. Grat. act.* 21. Has litteras si in omnibus pilis atque porticibus, unde de plano legi possint, instar edicti pendere mandavero. Hinc illae notae V. D. P. R. L. P. in edictis et legibus proponendis, quae habentur in aenea Tabula optimae notae ap. *Mur.* 582, 2. *lin.* 16. hoc est *Unde*, vel *ubi de plano recte legi possint*: quae verba integra habentur in *Inscr.* ap. *Grut.* 509. *lin.* 22. ℙ Ap. JCtos significat omissa forma judicii, vel extra tempus juris dicendi: cui *pro tribunali* opponitur: [hinc judices *pedanei*, et decuriones *pedani* vel *pedarii* dicebantur, qui non in tribunali, seu bisselliis, sed in subselliis sedebant. V. PEDANEUS et PEDARIUS. *F.*] *Suet. Tib.* 33. Judices aut e plano, aut e quaesitoris tribunali, legum et religionis admonebat. *Paul. Dig.* 48, 18, 18. *extr.* Custodiae non solum pro tribunali, sed et de plano audiri possunt, atque damnari. Adde *Ulp. ib.* 33, 1, 3. *f.* et alibi. Huc pertinet illud *Sen. Clem.* 5. Haec magnanimitas in bona fortuna laxiorem locum habet, meliusque in tribunali, quam in plana conspicitur, *h. e.* in homine divite ac nobili, quam paupere et humili loco nato. ℙ Praeterea *de plano* translate est facili negotio, nullo labore, non multa opera et cura adhibita. *Lucret.* 1, 411. Hoc tibi de plano possum promittere, Memmi. ℙ Est etiam *planus*, apertus, clarus, manifestus, qui facile intelligitur. *Pl. Pers.* 2, 2, 1. Satin' haec sunt tibi plana et certa? *Cic. Top.* 26. Ut narrationes planae sint, breves, evidentes. *Plin.* 2, 7, 5. Minus plana de Deo conjectatio. ℙ Planum est. *Pl. Capt.* 3, 4, 32. Pol planum id quidem est, non novisse. Adde *Mil.* 2, 4, 52. ℙ *Planum facere*, patefacere, declarare, ante oculos ponere. *Cic. Verr.* 2, 5, 64. Cum haec omnia quae polliceor, cumulate tuis proximis plana fecero. *Id. ib.* 1, 14. Cum planum facere multis testibus possim, Verrem dixisse etc. *Lucret.* 2, 932. planum facere atque probare.

PLĀNUS, i, m. πλάνος, proprie est erro, vaga-

bundus: a πλάνη, error: sed accipitur etiam pro eo, qui decipiendi causa vagatur, impostore, nebulone, sycophanta, fraudulento, fallaci, ut et *Gell.* observat 16, 7. *Cic. Cluent.* 26. *med.* Hic ille planus improbissimus, qui etc. *Petr. Sat.* 82. Notavit me miles, sive ille planus fuit, sive nocturnus grassator. *Acron* ad *Hor. Ep.* 1, 17. scribit, *Planum* nomen fuisse notissimi impostoris, qui cum finxisset aliquoties, se crus fregisse, ut in vehiculo tolleretur, cum postea vere crus fregisset, rogaretque, ut vehiculo in Urbem reportaretur, non fuit ei creditum. *Hor. l. c. f.* Nec semel irrisus triviis attollere curat Fracto crure Planum. *Capit. M. Aurel.* 13. Planus quidam concionabundus, ignem de coelo lapsurum, finemque mundi affore dicebat. Adde *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 14. et *Arnob.* 2, 66. etc.

PLĀSĔA. V. PALASEA.

PLASMĂ, ătis, n. πλάσμα, a πλάσσω, fingo. Opus fictile figuli arte e luto formatum. Hinc a poetis Christianis nonnunquam de homine dicitur, qui e luto factus est. *Prud. Cath.* 7, 184. Emancipator servientis plasmatis: et *ib.* 9, 91. Quid tibi, profane serpens, profuit rebus novis, Plasma primum perculisse versipelli hortamine? ¶ Fictio, figmentum. *Auson. ep.* 10, 1. Si qua fides falsis unquam est adhibenda poetis, Nec plasma semper allinunt. *Capell.* 9, 336. disciplinas cyclicas Garrire agresti nuda finxit plasmate. ¶ Est etiam potio ex dulcioribus quibusdam rebus composita, qua colluebant os et fauces ad fingendam vocem, ut liquida esset, clara, et suavis. *Pers.* 1, 17. Sede leges celsa, liquido cum plasmate guttur Mobile collueris. *Quint.* 1, 8, 2. Sit lectio non in canticum dissoluta, nec plasmate, ut nunc a plerisque fit, effeminata. [*V. *Spald.*, qui recte assentitur *Salm. plasma* hic et in *Persii* loco non de potione, ut *Casaub.* et *Noster*, sed de voce molli et eliquata intelligenti. Cf. etiam *Ernest. Lex. technol. lat. rhet.* p. 286. sqq.]

PLASMĀTĬO, onis, f. actus plasmandi. *Hieron. ep.* 22. *n.* 38. Quomodo possunt honorare plasmationem hostis sui?

PLASMĀTOR, oris, m. qui plasmat. *Tert. adv. Jud.* 2. Deus universitatis conditor, hominis plasmator.

PLASMĀTUS, a, um, part. a *plasmo*, fictus, factus. *Tert. adv. Jud.* 13. *med.* Illa terra virgo, ex qua homo tunc primum plasmatus est. Adde *Prud. Apoth.* 934.

PLASMO, as, a. 1. πλάσσω, e luto fingo, formo. *Prud. Apoth.* 933. Ut per corpoream speciem plasmasse feratur Corporis effigiem. [*Tert. Spect.* 23. Ideo homini oculos Deus plasmavit, ut vapulando deficiant? *F.*]

PLASSO, as, a. 1. plasmo, fingo, formo, πλάσσω. Est *Apicii* 2, 1. Isicia plassantur.

PLASTES, ae, m. πλάστης, qui vasa vel statuas, aliave opera ex argilla vel gypso facit, figulus: a πλάσσω, fingo. *Vell.* 1, 17. Hoc idem evenisse grammaticis, plastis, pictoribus, scalptoribus. *Plin.* 35, 12, 45. Plastae laudatissimi fuere Damophilus, et Gorgasus, iidemque pictores. *Tert. Idol.* 3. Neque interest, an plastes effingat idolum, an caelator exsculpet. V. GYPSARIUS et GYPSOPLASTES.

PLASTĬCĂ. V. PLASTICE.

PLASTĬCĀTOR, oris, m. qui ex argilla opus facit. *Firm. Math.* 8, 16. Erunt aurifices, bracteatores, inauratores, plasticatores, margaritarii.

PLASTĬCĒ, es, f. πλαστικὴ, ars faciendi statuas, aliudve opus ex gypso, creta, aut argilla: a πλάσσω, fingo. V. GYPSOPLASTES. *Plin.* 35, 12, 43. narrat, Dibutadem Sicyonium figulum, primum invenisse Corinthi, filiae opera, quae capta amore juvenis, illo abeunte peregre, cum umbram ex facie ejus ad lucernam in pariete lineis circumscripsisset, illis pater impressa argilla typum fecit, et cum ceteris fictilibus induratum igni proposuit. *Id. ib.* Qui plasticen matrem statuariae, scalpturaeque, et caelaturae esse dixit. ¶ *Plastica, ae,* Latina positione usurpatur a *Tert. Cult. fem.* 2. *f.* et *ib.* 5. et *Spect.* 18.

PLASTĬCUS, a, um, adj. πλαστικὸς, ad plasticen pertinens, *h. e.* ad fingendum ex argilla. *Vitr.* 1, 1. *med.* Architectus non potest esse plastes, ut Myron, sed rationis plasticae non ignarus. *Tert. ad Nat.* 1, 12. Plastica manus. ¶ *Plasticus, i,* plastes. *Firm. Math.* 7, 25. Faciet pictores, plasticos, aurifices.

[PLASTUS, a, um, adj. idem ac plasticus. *Fulg. Myth. praef.* 1. *f.* Jam simulacra modis mentes fallentia plastis, *h. e.* fictis et fallacibus. *F.*]

PLĂTAEAE, arum, f. plur. Πλαταιαί, urbs excisa Boeotiae, apud Cithaeronem montem Thespiis proxima, inter Cithaeronem et Thebas. Apud hanc urbem Aristides praetor Atheniensium, et Pausanias dux Spartanorum vicerunt Mardonium ducem Xerxis caesis trecentis millibus peditum, et viginti millibus equitum, idest universis fere copiis Persarum, quos illi Xerxes in regnum revertens reliquerat. *Cic. Off.* 1, 18., *Nep. Arist.* 2. et *Paus.* 1., *Just.* 2, 12. et 14., *Vitr.* 1, 1. ¶ In sing. num. οἵ τε Πλάταιαν ἔχον dixit *Homer. Iliad.* 3, 504. ¶ Ap. *Nep. ll. cc.* legitur *Plataeeae*, alii tamen rectius leg. *Plataeae* ex Gr. Πλαταιαί.

PLĂTAEENSIS, e, adj. ad Plataeas pertinens. *Plataeenses*, Plataearum cives. *Nep. Milt.* 5. et *Just.* 2, 9.

PLĂTAEĒUS, a, um, adj. Plataeensis. *Vitr.* 1, 1. Plataeeum proelium.

PLĂTĂLĔĂ, ae, f. avis, de qua *Cic. N. D.* 2, 49. Legi etiam scriptum, esse avem quandam, quae platalea nominetur: eam cibum quaerere advolantem ad eas aves, quae se in mari mergerent, quae cum emersissent, piscemque cepissent, usque eo premere earum capita mordicus, dum illae captum amitterent, id quod ipsa invaderet. Eademque haec avis scribitur conchis se solere complere, easque cum stomachi calore concoxerit, evomere, atque ita eligere ex iis, quae sunt esculenta. Haec *Cicero.* Eadem narrat *Plin.* 10, 40, 56., sed *plateam* vocat. *Arist. H. anim.* 9, 10. πελεκᾶνα. Ex Italis multi dicunt *palettone.* [*Löffelgans.* Aliis est *Rohrdommel.*]

[PLĂTĂNĒTUM, i, n. idem ac platanon. *Gloss. Philox.* Πλατανὼν, platanetum. *F.*]

*PLĂTĂNEUS, ei vel eos, Πλατανεὺς, fluvius Bithyniae. *Plin.* 5, 32. *B. A.*

PLĂTĂNĪNUS, a, um, adj. πλατανινὸς, qui ex platano est. *Colum.* 12, 16. Alii foliis vitigineis, nonnulli plataninis semivietas uvas contegunt.

PLĂTĂNISTĂ, ae, m. πλατανιστὴς, piscis, de quo *Plin.* 9, 15, 17. In Gange Indiae platanistas vocant, rostro delphini et cauda, magnitudine autem quindecim cubitorum.

PLĂTĂNON, onis, m. πλατανὼν, locus platanis consitus. *Petr. Sat.* 131. Postero die in eundem platanona descendi. *Mart.* 3, 19. Exornant fictaeque platanona ferae. *Vitr.* 5, 11. *f.* Faciunda autem xysta sic videntur, ut sint inter duas porticus silvae, aut platanones. ¶ Rectus casus *platanon* est ap. *Plin. ep.* 1, 3., et in quibusdam editionib. Graecis litteris πλατανών.

PLĂTĂNUS, i, f. πλάτανος, arboris genus, quod umbrae tantum gratia expetitur: a πλατὺς, latus. [*Platanus orientalis, *L.*] Hinc ab *Hor. Od.* 2, 15, 4. caelebs dicitur, quia non solet adhiberi ad vites fulciendas, ut ulmus. *Cic. Or.* 1, 7. Nam me haec tua platanus admonuit, quae non minus ad opacandum hunc locum patulis est diffusa ramis, quam illa, cujus umbram secutus est Socrates, quae mihi videtur non tam ipsa aquula, quae describitur, quam Platonis oratione crevisse. *Plin.* 12, 1, 3. Quis non jure miretur, arborem umbrae gratia tantum ex alieno petitam orbe? Platanus haec est, mare Ionium in Diomedis insulam primum invecta, inde in Siciliam transgressa, atque inter primas donata Italiae, et jam ad Morinos usque pervecta, etc.; et *mox:* Celebratae sunt primum in ambulatione Academiae Athenis cubitorum XXXIII. Nunc est clara in Lycia, gelidi fontis socia amoenitate, itineri apposita, domicilii modo cava, octoginta atque unius pedum specu, nemorosa vertice, et se vastis protegens ramis, arborum instar, agros longis obtinet umbris, etc. V. ibi reliqua. *Virg. G.* 2, 70. Et steriles platani malos gessere valentes. ¶ In quarta decl. *Virg. Cul.* 122. prona surgebant valle patentes Aeriae platanus. Est qui leg. *platani.*

*PLATE, es, f. insula e regione Troadis. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

PLĂTĔĂ, ae, f. πλατεῖα, via lata in urbe: a Graeca voce allata, in qua supplendum est ὁδὸς, via. Est enim adj. femin. nominis πλατὺς, latus. *Ter. Andr.* 4, 5, 1. In hac habitasse platea dictum est Chrysidem. *Caes. B. C.* 1, 27. Portas obstruit, vicos plateasque inaedificat. *Hirt. B. Alex.* 2. *extr.* Turres subjectis rotis, funibus, jumentisque, directis plateis, in quamcumque erat visum partem movebant. ¶ Extrita subjunctiva diphthongi paenultima corripitur. *Hor. Ep.* 2, 2, 69. Purae sunt plateae, nihil ut properantibus obstent. Adde *Catull.* 15, 7. ¶ Quandoque etiam capitur pro area in mediis aedibus. *Lampr. Elag.* 24. Plateas in Palatio stravit Lacedaemoniis et porphyreticis saxis. ¶ *Platea* item, πελεκὰν est nomen avis. V. PLATALEA. ¶ *Fuit et Platea insulae nomen Cretae adjacentis. *Plin.* 4, 12. ¶ *Plateae, arum,* insulae duae, Troadi objectae. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

PLĂTESSĂ, ae, f. genus piscis plani, et jacentis. *Auson. ep.* 4, 58. mollesque platessae. [*Plattfisch, Platteise.*]

PLĂTĬCE, adv. πλατικῶς, ruditer, laxe, universim. *Firm. Math.* 2, 16. Debet enim is, qui instituitur, primum platice institui, ut his apertioribus levioribusque compositus, secretiora deinceps confidentius consequatur.

PLĂTĬCE, es, f. πλατικὴ, rudis et compendiaria instructio, quam postea sequitur plenior doctrina. *Firm. Math.* 2, 16. *extr.* Nunc ad platicen, locorumque definitionem revertamur.

PLĂTĬCUS, a, um, adj. πλατικὸς, laxus, latus, remotus. *Firm. Math.* 3, 2. *med.* Et quamvis quidam putent, platicam istam dispositionem esse, discentis tamen ingenium facili institutionis m
sterio componit.

PLĂTO et Platon, onis, m. Πλάτων, ωνος,
losophus Atheniensis, sic dictus ab humeroru
pectoris latitudine (a πλατὺς, *latus*), ut ait
ep. 58. *med.*, nam primis annis Aristocles est
pellatus, teste *Appul. Dogm. Plat. in.* 1., ubi
ra de eo. Patrem habuit Aristonem, matrem
rictionem Glauci filiam: natusque fertur eo
quo Apollinem et Dianam Latona peperit, vel
die ejus diei. Parvulo in cunis dormienti, u
ap. *Cic. Div.* 1, 36., cum in labellis apes cons
sent, responsum est, singulari illum suavitate
tionis fore. Miro fuit ingenio, primisque a
tantum profecit in litteris et ingenuis artibus
singularem in omnibus laudem assequeretur. P
sophiae mox deditus, atque ejus gratia in Ita
profectus, Pythagoram audivit: deinde in Aegy
navigans, libros Moysi ibi legisse dicitur: tant
coepit clarere luce doctrinae et sapientiae, u
tum terrarum orbem illustraverit, *divinus* v
appellatus. Vixit annos LXXXI., decessit die
tali suo, (falsum id esse probat *Odoard. Cors*
ap. *Gorium Simbol. litt. Florent.* T. 6. p. 80.)
Sen. l. c. Errare, inquit *Cic. Tusc.* 1, 17.,
cum Platone, quam cum istis vera sentire. *Id.*
3. Ille non intelligendi solum, sed etiam dic
gravissimus auctor et magister Plato. *Id. Brut.*
f. Quis uberior in dicendo Platone? Jovem a
philosophi, si Graece loquatur, sic loqui. *Id.*
gen. Or. 6. Divinus auctor Plato. *Id. N. D*
12. Audiamus Platonem, quasi Deum quendam
losophorum. *Hor. Sat.* 2, 4, 3. Pythagoran,
tique reum, doctumque Platona. *Macr. Sat*
11. Nescis, qua aetate Hecuba servire coepit,
Diogenes, qua Platon. *Manil.* 1, 772. Aethe
que Platon, et qui fabricaverat illum. V. RUB

[PLĂTŌNĬĂ, vel Platunia, ae, f. lapis in
bulae formam dissectus: ex dimin. πλατύνιον,
bella, ut videtur. *Auct. de limit.* p. 248. G
Terminos in modum platuniae posuimus, ut
nesciunt, militarios eos putent. Alii leg. *platu*
Cass. Varr. 3, 9. In municipio itaque vestro
usu jacere comperimus columnas, et lapides v
statis invidia demolitos; et *mox:* Supra mem
tas platonias, vel columnas ad Ravennatem ci
tem contradat modis omnibus devehendas. Alii
platomas. V. *Ducang.* in *Gloss. med. et inf.*
in V. *Platonae. F.*]

PLĂTŌNĬCUS, a, um, adj. ad Platonem p
nens, ut Platonica sublimitas. *Plin. ep.* 1,
Platonicus philosophus, *Gell.* 15, 2.

[PLĂTŌRĪNUS, a, um, adj. ad Platorem
Graece Πλάτωρ, ορος) pertinens, a Philippo M
doniae rege praepositum urbi Oreo in Euboea,
ann. U. C. DXLVII. eandem, Romanis per pr
tionem in arcem acceptis, P. Sulpicio Galbae
consuli tradidit. Is fortasse in praemium fra
ab eodem Sulpicio civitate Romana donatus Pl
rinorum familiae originem dedit. Hinc in num
G. Sulpiciae, qui cusus videtur ann. U. C. DCCX
unus ex ejus posteris appellatur ap. *Eckhel. D.*
V. T. 5. p. 317. C. Sulpicius Platorinus III.
A. A. A. F. F. Haec autem ex conjectura *C.*
vedoni in *Sagg. di oss. sulle medaglie* etc. p. 110.

PLĂTYCĔROS, ōtis, m. πλατύκερως, lata
nua habens: a πλατὺς, latus, et κέρας, cornu. *P*
11, 37, 45. Aliorum (*animalium cornua*) finxi
palmas, digitosque emisit ex iis: unde platyc
tas vocant, *h. e.* dorcades. Πλατυκέρωτας qui
leg. et ap. *Varr. R. R.* 2, 1., ubi libri habent
prarum quas Latine rotas appellant. [Alii me
leg. *strepsicerotas* pro inepta lectione *rotas.* A
Not. Tir. p. 175., ubi tamen mendose *platoc*
pro *platiceros* legitur. *F.*]

PLĂTYCŌRĬĂSIS, is, f. pupillae ultra nat
lem modum dilatatio, morbus equorum oculos
festans: a πλατὺς, latus, et κόρη, pupilla.
Vet. 2, 16.

PLĂTYOPHTHALMUS, i, m. πλατυόφθαλ
ita cognominatur stibium, lapis spumae candi
nitentisque, oculos dilatans: a πλατὺς, latus,
ὀφθαλμὸς, oculus. *Plin.* 33, 6, 34.

PLĂTYPHYLLON, i, n. πλατύφυλλον, ge
tithymali latis foliis. *Plin.* 26, 8, 44. et *ib.*
73. Est autem a πλατὺς, latus, et φύλλον, foli

[PLĂTYS, yos, m. πλατὺς, latus. *Plin.* 26,
58. Nervus, qui platys appellatur. *F.*]

PLAUDO, is, si, sum, a. 3. κροτέω, cum son
percutio, plango, verbero, pulso, ferio. *Vi*
Cir. 179. Non Libyco molles plauduntur pect
telae. *Ov. Met.* 2, 866. modo pectora praebet
ginea plaudenda manu. *Stat. Th.* 7, 134. clype
ter pectore plausit. *Id. Silv.* 1, 3, 74. vitreas
natatu Plaudit aquas. *Virg. A.* 6, 644. Pars
dibus plaudunt choreas, *h. e.* pede terram puls
do choreas agunt. ¶ *Plaudere aliqua re,* so
tum edere. *Virg. A.* 5, 515. alis Plaudentem f
sub nube columbam. *Ov. Met.* 8, 238. prospe
ab ilice perdix, Et plausit pennis, testataque g
dia cantu est. *Id. ib.* 6, 97. plaudit crepitante
conia rostro. ¶ Absolute. *Sen. Q. N.* 2, 28. Av
sae inter se manus collisae non plaudunt, sed p

na cum palma collata plausum facit. ℙ Saepe st collisis manibus sonitum edere, quod fit cum licui re bene gesta gratulamur, cum probamus liquid, cum laetitiam ostendere volumus. *Cic. Att.* 16, 2. Populum R. manus suas non in defenenda republ., sed in plaudendo consumere. Alii eg. *in laudando;* et *ib.* 2, 19. Huic ita plausum st, ut salva republ. Pompejo plaudi solebat. *Hor. Ep.* 2, 1, 88. favere et plaudere alicui. *Cic. Q. Fr.* 2, 4. Vatinium arbitratu nostro concidimus, Diis hominibusque plaudentibus. ℙ *Plaudite*, exrema vox actorum, aut cantoris in theatro peracta fabula, ut ap. *Ter.* et *Plaut.* videre est. *Quint.* 6, *1. f.* Tunc est commovendum theatrum, cum venum est ad ipsum illud, quo veteres tragoediae omoediaeque clauduntur, Plaudite. *Hor. A. P.* 55. usque Sessuri, donec cantor, vos plaudite, diat. ℙ *Plaudere sibi*, sibi placere, blandiri, sua imium amare, probare. *Plin. ep.* 9, 14. Nec ipse ibi plaudis, et ego nihil magis ex fide, quam de e scribo. *Hor. Sat.* 1, 1, 66. populus me sibilat: t mihi plaudo Ipse domi, simulac nummos conemplor in arca. ℙ *Plaudere in aliquem*, contra liquem, et quasi exsibilare. *Minuc. Fel. Octav.* 4. ℙ Pro *plaudo* dixere etiam *plodo*, ut pro *caua coda*, pro *plaustrum plostrum*, etc., unde *exlodo, complodo. Varr.* ap. *Non.* 7, 85. In balneis lodere coepimus, et murmurari. Adde *Cic. fragm.* p. *Diomed.* 1, 378.

PLĂVIS, is, m. *Piave*, flumen Venetiae, quod x Alpibus per Bellunum urbem descendit, aliisque arvis fluviis acceptis per agrum Tarvisinum inter lim et Liquentiam fluens in mare Adriaticum init: olim Tarvisio magis proximum erat, et per veum Silis prope Altinum mari miscebatur: hinc *lin.* 3, 18, 22. memorat tantummodo fluvium Sim, minime vero Plavem, cujus mentio est apud *enant. praef. Carm. l.* 1. Praesertim quod ego e Ravenna progrediens, Padum, Athesim, Brinm, Plavem, Liquentiam, Tiliaventumque tranans, c. Adde *Anonym. Ravennat.* 4, 36. et *Paul. Diac ist. Langob.* 2, 12. ℙ Plavi proximus olim fuit gus Duplavilis, nunc *Valdobbiadene*, cujus incoe *Duplavilenses*, q. v. v. s. l. [*Hic plurima addit *F.*]

PLAUSĬBĬLIS, e, adj. *κροτητὸς*, qui placet, qui ausum meretur, popularis, gratus. *Cic. Div. err.* 3. Censorium nomen, quod asperius antea pulo videri solebat, id nunc populare atque plauile factum est. *Sen. ep.* 59. Antiqui, apud quos ndum captabatur plausibilis oratio. *Quint.* 4, 3. erisque moris est, prolato rerum ordine, protinus ique in aliquem laetum ac plausibilem locum, am maxime possint, favorabiliter excurrere.

PLAUSĬBĬLĬTER, adv. cum plausu. *Sidon. ep.* 8, Magnus orator, si negotium aggrediatur anguim, tunc amplum plausibilius manifestat ingenium.

PLAUSĬLIS, e, adj. plausibilis. *Sidon. ep.* 9, Plausilibus aliquem fovere ulnis. Alii leg. *plauilibus. Not. Tir.* p. 172. Plausilis, plausibilis.

PLAUSĬTO, as, n. 1. frequent. a *plaudo. Auct. m. Philom.* 21. Plausitat arborea clamans de nde palumbes.

PLAUSOR, oris, m. qui plaudit. *Hor. Ep.* 2, 130. In vacuo laetus sessor, plausorque thea. *Petr. Sat.* 5. neve plausor in scena Sedeat renptus histrioniae addictus. *Suet. Ner.* 25. Sentibus currum ovantium ritu plausoribus. ℙ citur etiam *plosor*, ut *plodo* pro *plaudo. Sidon.* 9, 3. *med.* et *carm.* 9, 300.

PLAUSTRĀRATRUM. V. PLANARATRUM.

PLAUSTRĀRIUS, ii, m. *ἁμαξοπηγός*, opifex plauorum. *Lampr. Alex. Sev.* 24. Linteonum, vitrearum, plaustrariorum, et ceterarum artium vecti pulcherrimum instituit. ℙ Item qui plaustrum it, *ἁμαξιεύς. Ulp. Dig.* 9, 2, 27. *f.* Si ex plau) lapis ceciderit, et quod ruperit, vel fregerit, iliae actione plaustrarium teneri placet. Alii *plostrarium.*

PLAUSTRĬLŪCUS, a, um, adj. lucens instar ris, quod plaustrum dicitur, q. v. v. *Capell.* 9, Sub te plaustrilucis luminat ignibus Anguis rhasias disjiciens feras. *Grotius* mallet *plauducis* a *plaustriducus, a, um*, qui plaustro dur. *F.*]

PLAUSTRIX, icis, f. quae plaudit. Tanquam inum agnoscit *Non.* 2, 631. Ita tonstrix, ita ulstrix, ita curatrix, ita plaustrix, ita assex. *F.*]

PLAUSTRUM, i, n. *ἅμαξα, ὄχημα*, currus, vehim magnis oneribus ferendis aptum, praeserapud rusticos: a *plaudendo:* quod terram plau, ut *Scal.* placet. *Pl. Aul.* 3, 5, 31. Plus plaurum in aedibus videas, quam ruri, quando ad am veneris. *Cic. Div.* 1, 27. *med.* Se interfem in plaustrum a caupone esse conjectum, et ra stercus injectum. *Ov. Trist.* 3, 10, 59. Ruopes parvae, pecus, et stridentia plaustra. *Id.* 12, 281. inque humeros limen tellure revulTollit, onus plaustri. *Id. Pont.* 4, 7, 9. Ipse s, onerata ferox ut ducat Iazyx Per medias plaustra bubulcus aquas. *Virg. A.* 11, 138. plaustris cessant vectare gementibus ornos. *Juven.* 3, 256. Pinum plaustra vehunt. ℙ Scythae in plaustris habitasse dicuntur. V. HAMAXOBII. *Hor. Od.* 3, 24, 9. Campestres melius Scythae, Quorum plaustra vagas rite trahunt domos. ℙ Plaustris sacra Cereris, ejusque ministras Athenis vectare mos fuit: item Romae, teste *Serv.* ad illud *Virg. G.* 1, 163. Tardaque Eleusinae matris volventia plaustra. ℙ Fabularum agendarum initium in plaustris fuit: nam, ut ait *Hor. A. P.* 275. Ignotum tragicae genus invenisse Camenae Dicitur, et plaustris vexisse poemata Thespis Qui canerent, agerentque, peruncti faecibus ora. ℙ *Plaustrum perculi*, proverb. rusticum, h. e. res meas perturbavi, everti: ductum, ut *Fest.* ait, ab eo, qui pede onusta plaustra perculit, evertitque. *Pl. Epid.* 4, 2, 22. Perii! plaustrum perculi. *Donat.* ad illud *Ter. Eun.* 2, 3, 87. Quo trudis? perculeris tu jam me: Perverteris, inquit: unde proverbium: *bene plaustrum perculi*: ubi *Scal.* ad *Festum* monet legendum *pene*, seu *paene*. ℙ Est et signum coeleste hoc nomine: de quo *Ov. Met.* 10, 447. Flexerat obliquo plaustrum temone Bootes. *Id. Pont.* 4, 10, 39. Proxima sunt nobis plaustri ducentia formam, Et quae praecipuum sidera frigus habent. V. SEPTENTRIO. ℙ Etiam *plostrum* dixere. *Suet. Vesp.* 22. Nonnulla ejus facetissima exstant, in quibus et haec: Mestrium Florum, admonitus ab eo, plaustra potius, quam plostra dicenda, die postero Flaurum salutavit. *Cato R. R.* 2. *extr.* Vendat boves vetulos, plostrum vetus. *Colum.* 6, 2. Juvenci post ejusmodi experimenta vacuo plostro subjungendi. Adde *Varr. R. R.* 1, 22., *Hor. Sat.* 1, 6, 42. et *Vet. Tab. aen.* ap. *Mur.* 582. *f.* Ex loco *Suet.* apparet, *plostrum* fuisse semper in sermone familiari, *plaustrum* vero apud cultiores homines, ut *orum* (unde Itali *oro* nunc dicunt) vulgo olim Romae, et praesertim a rusticis usurpatum fuit. [*Quaedam in f. emendavit *F.*]

PLAUSUS, a, um, part. a *plaudo:* *κροτηθεὶς*, percussus cum sonitu. *Virg. G.* 3, 185. de equo: blandis gaudere magistri Laudibus, et plausae sonitum cervicis amare; et *A.* 12, 80. Circumstant properi aurigae, manibusque lacessunt Pectora plausa cavis. *Ov. Met.* 14, 576. praepes Subvolat, et cineres plausis everberat alis. *Val. Fl.* 3, 527. Ipsa citatarum tellus pede plausa sororum Personat.

PLAUSUS, i, m. idem ac plausus, us. *Impp. Honor.* et *Theodos. Cod. Theod.* 15, 9, 2. Inconsulta plausorum insania.

PLAUSUS, us, m. *κρότησις*, percussio cum sonitu. *Virg. A.* 5, 215. de columba: plausumque exterrita pennis Dat tecto ingentem. *Sen. Q. N.* 2, 28. Palma cum palma collata plausum facit. *Enn.* ap. *Cic. Div.* 2, 26. de gallis gallinac: Favent faucibus russis cantu, plausuque premunt alas. *Plin.* 10, 21, 24. de iisd.: Diem venientem nunciant cantu, ipsum vero cantum plausu laterum. *Id.* 11, 20, 22. de apib.: Gaudent plausu atque tinnitu aeris, eoque convocantur. *Appul. Met.* 9. Jamque et plausus manuum, et aurium flexus, et ductum capistri placide patiebar. *Hic loquitur asinus.* ℙ Saepius dicitur de collisione manuum in gratulatione, laetitia, studio. *Cic. Att.* 14, 16. Praesertim tantis plausibus, tanta approbatione infimorum; et *ib.* 4, 1. *med.* A plebe plausu maximo est mihi gratulatio significata. *Id.* ad *Brut.* 1, 3. Maximo clamore atque plausu in Rostris collocatus sum. *Quint.* 8, 3. Admirationem suam non acclamatione tantum, sed etiam plausu confiteri. *Cic. Sen.* 18. Quibus cum a cuncto consessu plausus esset multiplex datus, etc. *Id. Att.* 2, 18. Huic plausus maximi a bonis impertiuntur. *Id. Sext.* 58. *med.* Tantus est ex omnibus spectaculis plausus excitatus, ut, etc. *Id. Att.* 8, 9. In aliqua re plausus quaerere. *Hor. Sat.* 2, 3. 185. ferre; et *Cic. Tusc.* 2, 26. *f.* captare. *Quint.* 4, 1. *f.* petere. *Virg. A.* 1, 751. ingeminare; et *ib.* 5, 506. ingenti sonuerunt omnia plausu; et *ib.* 576. Aliquem plausu excipere. ℙ Ap. Cilices plausus supplicantium signum fuit, ut est ap. *Flor.* 3, 6. *f.* ℙ Romae aliquando plausuum ars quaedam fuit: ac tria eorum genera sub Nerone, bombos, imbrices, testas, enumerat *Suet. Ner.* 20. Olim res fuit simplex, et arte carens, ut ait *Ov. A. Am.* 1, 113. ℙ *Plosus* pro *plausus* quidam leg. in illo *Ennii* ap. *Macr. Sat.* 6, 1. It eques, et plosu cava concutit ungula terram.

PLAUTĬĀNUS, a, um, adj. ad Plautium pertinens, qui fuit quidam poeta comoediarum, ut ait *Gell.* 3, 3. *med.* Hinc Plautianae fabulae, *Id. ib.* ℙ Dicitur etiam *Plotianus. Cic. Fam.* 13, 8. Quae praedia Laberius memorat a Caesare de bonis Plotianis, *h. e.* cujusdam Plotii, qui a Pompeji partibus steterat: et fortasse est ille M. Plotius centurio, cujus meminit *Caes. B. C.* 3, 19.

[PLAUTĬLLĂ et Plotillă, ae, f. dimin. plautae, et plotae. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 773, 5. Clodia Plautilla. Alia ap. *eund.* 701, 2. Plotia Plotilla. *F.*]

PLAUTĪNUS, a, um, adj. ad Plautum pertinens. *Hor. A. P.* 270. At vestri proavi Plautinos et numeros et Laudavere sales, nimium patienter utrumque, Ne dicam stulte, mirati. *Cic. ad Brut.* 1, 2. *f.* Plautinus pater, *h. e.* qui a *Plauto* in comoedia Trinummi inducitur. *Quint.* 10, 1. *med* In comoedia maxime claudicamus, licet Varro dicat, Musas, Aelii Stilonis sententia, Plautino sermone locuturas fuisse, si Latine loqui vellent. *Minuc. Fel. Octav.* 14. Quid ad haec audet Octavius, homo Plautinae prosapiae, ut pistorum praecipuus, ita postremus philosophorum? *h. e.* Christianus, seu prosapiae vilissimae, qualis erat pistorum, e quorum numero fuit poeta M. Accius Plautus. V. PLAUTUS. *Gell.* 3, 3. Qui versus, ut de Varronis more dicam, Plautinissimi sunt, *h. e.* Plauti ingenio dignissimi sunt, et absque dubio eum auctorem habent.

PLAUTĬUS, a, um, adj. *Plautia lex* lata a M. Plautio Silano trib. pleb. Cn. Pompejo Strabone, L. Portio Catone Coss., ut tribus singulae ex suo numero quinos suffragio crearent, qui eo anno judicarent: quo fiebat, ut senatores quoque, et aliquot etiam ex plebe judices essent, cum antea equester ordo in judiciis dominaretur. *Ascon.* in *or. Cic. pro C. Cornel. f.* ℙ Alia fuit de vi, ut qui vel aperte, vel per insidias alteri vim intulisset, in eum quaereretur. *Sall. Cat.* 32. Hanc *Plotiam* vocant *Cic. Mil.* 13. et *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 8. Lata est autem M. Aemilio Lepido, Q. Lutatio Catulo Coss. a P. Plautio trib. pl. V. et *Cic. Coel.* 29. ℙ Alia fuit *Plautia rogatio*, cujus meminit *Gell.* 13, 3., item *Suet. Caes.* 5., ubi *Plotia* dicitur. Fuit autem privilegium de reducendo L. Cinna fratre uxoris C. Julii Caesaris, qui ad Sertorium confugerat.

PLAUTUS et Plotus, a, um, adj. *Festus:* Plauti appellantur canes, quorum aures languidae sunt ac flaccidae, et latius videntur patere. *Pontedera Antiquit. Lat. et Graec.* p. 433. ita canes appellatos putat, quia eorum pedes extrorsum vergunt, seu quibus pedes disploduntur, ideoque *Festum*, qui aliter docuit, falsi insimulat. ℙ Notat etiam eum, qui planis est pedibus. *Festus:* Ploti appellati sunt Umbri, pedibus planis quod essent. Unde soleas dimidiatas, quibus utuntur in venando, quo planius pedes ponerent, vocant *semiplotia.* Et ab eadem causa M. Accius poeta, quia Umber Sarsinas erat, a pedum planitie initio Plotus, postea Plautus coeptus est dici, ut idem *Fest.* docet. Hic cum propter paupertatem molam in pistrino versaret, horis subsecivis, quibus ab eo labore otium erat, aliquot fabulas composuit ex his, quae etiam hodie omnium manibus teruntur. Excelluit linguae Latinae puritate. Ceteris comicis praefertur sententia multorum, praesertim *Varronis*, qui ait: Si Musae Latine loqui vellent, Plautino sermone loquerentur. V. PLAUTINUS. Est plenus facetiis, et Latinorum omnium festivissimus. Mirifice gaudebat comoediis illis suis, quae *Truculentus*, et *Pseudolus* inscribuntur. Mortuus est P. Claudio, L. Porcio Coss. annis circiter octoginta ante natum Ciceronem, Terentio puero vix novenni, ante Christum vero ann. CLXXXIV. Haec ex *Gell.* 3, 3., *Cic. Brut.* 15. et *Or.* 3, 12. etc. De versibus et jocis ejus non bene sensit *Hor. A. P.* 270., neque omnino de stilo *Quint.* 10, 1. Utriusque verba in PLAUTINUS retulimus. *Varro* ita censet ap. *Non.* 4, 377. In argumentis Caecilius poscit palmam, in ethesin Terentius, in sermonibus Plautus: *sermones* collocutiones et *διαλογισμοὺς* intelligit.

PLĒBĒCŬLĂ, ae, f. *δημίδιον*, infima plebs, popellus. *Cic. Att.* 1, 16. Illa concionalis hirudo aerarii, misera ac jejuna plebecula, me ab hoc Magno unice diligi putat. *Hor. Ep.* 2, 1, 158. media inter carmina poscunt Aut ursum, aut pugiles; his nam plebecula gaudet. ℙ *Plebicula* scriptum ap. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 2, 36. Nihil enim interest quod dispescat regiam nostram, et plebiculae dignitatem. *B. A.*

[PLĒBĒJĀNUS, a, um, adj. ad plebejum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1089, 6. Aurelius Plebejanus. *F.*]

PLĒBĒJUS, a, um, adj. *δημοτικὸς*, qui est ex plebe, h. e. ex tertio, infimoque ordine populi R. *Cic. Fam.* 9, 21. Quid tibi venit in mentem negare, Papirium quemquam unquam, nisi plebejum fuisse? fuerunt enim patricii minorum gentium. *Id. Mur.* 7. Sunt amplae et honestae familiae plebejae. *Liv.* 6, 40. Ne, si duos licebit creari patricios consules, neminem creetis plebejum. *Id.* 10, 23. Virginia Auli filia patricia plebejo nupta Volumnio consuli; et *ib.* Hanc ego aram Pudicitiae plebejae dedico. ℙ Item ad plebem pertinens, vulgaris, humilis, abjectus, vilis. *Plin.* 15, 18, 20. Vitis, atque olea, sedulitate plebeja satae. *Cic. Fam.* 9, 21. Quid tibi ego in epistolis videor? nonne plebejo sermone agere tecum? *Id. Sext.* 8. Vestitus aspere nostra hac purpura plebeja, ac paene fusca. *Id. fragm.* ap. *August. contr. Pelag.* 2, 37. De plebeja faece sellulariorum. *Id. Tusc.* 1, 23. Licet concurrant plebeji omnes philosophi: sic enim ii, qui a Platone, et Socrate, et ab ea familia dissident, appellandi videntur. *Gell.* 12, 2. Eruditio vernacula et plebeja, nihilque ex veterum scriptis habens neque gratiae, neque dignitatis. *Prop.* 2, 10, 24. Plebeji parvae funeris exsequiae.

Ov. Ib. 154. dare plebejo corpus inane rogo. *Plin.* 14, 6, 8. *n.* 6. Plebeja vina. *Id.* 13, 22, 23. charta. *Id.* 37, 9, 45. gemma. *Prop.* 2, 19, 81. plebejus amictus. *Mart.* 13, 8. Imbue plebejas Clusinis pultibus ollas. ¶ Absolute. *Enn.* ap. *Fest.* in *Mutire*, et ap. *Phaedr.* 4. *f.* Palam mutire, plebejo piaculum est; et *Petr. Sat.* 93. at albus anser, Et pictis anas renovata pennis Plebejum sapit. ¶ *Ludi plebeji*, a plebe R. instituti. V. CIRCENSIS. *Liv.* 29, 38. Ludi Romani biduum instaurati: idem per biduum plebeji ab aedilibus.

PLEBES, is, f. idem quod *plebs*, fortasse a πλῆθος. *Cic. Leg.* 3, 3. *f.* Plebes quos pro se auxilii ergo creassit, etc. *Sall. Cat.* 34. *med.* Saepe ipsa plebes dominandi studio permota, etc. *Phaedr.* 4, 5. *extr.* Minuta plebes facili praesidio latet. *Hirt. B. Alex.* 5. Plebes ac multitudo. *Lucan.* 7, 760. capit impia plebes Caespite patricio somnos. *Sil.* 8, 271. Martia plebes. Adde *Liv.* 6, 32. et alibi saepe, *Flor.*, *Stat.*, *Plin.*, *Tac.*, *Claud.* et alii. Hinc *plebei* in gen. et dat. paenultima correpta, pro *plebis*, *plebi*, ut sit quintae decl., ut *tribunus plebei*, in veteri decreto ap. *Gell.* 7, 19., item ap. *Cic. Fam.* 7, 27., *Liv.* 3, 64. in antiqua formula rogationis, et alibi saepe; et *Sall. or. Licinii trib. pleb.* Adde *Varr. L. L.* 4, 14. et *ib.* 5, 92. et *Prisc.* 6, 704. et 7, 780. In dativo *Plin.* 11, 11, 10. de apib.: Domos primum plebei exaedificant, deinde regibus. *Id.* 19, 4, 19. *n.* 2. Ex horto plebei macellum, quanto innocentiore victu! ¶ Verius tamen est fortasse, quod alii sentiunt, v. *plebei* non genitivum, sed dativum esse disyllabum ex consuetudine veterum Latinorum scribendi *ei* pro *i* longa, uti docet *Prisc.* 1, 552. et 561. Hinc *Sulpicius* ap. *Varr. L. L.* 4, 4. *extr.* Plebei rura largitur ad aream. Quod autem affert *Prisc.* 6, 704. ex *fragm. Sall.* Plebei tribuniciam potestatem, (quae verba habentur in *Or. Philippi contra Lepid. med.*) sequitur verbum *restitui*, ex quo intelligitur esse dativum, non patrium. Neque obstat, quod *tribunus plebei* dixere *Sall.*, *Cic.*, *Liv.* etc., nam ea forma dixere, *qua imperator Romanis*, et *triumviri coloniis deducendis*, etc. Haec et alia in hanc rem *Cort.* ad *Sall.* 37. ¶ *Plebi* etiam pro *plebei* in multis *Livii* locis haberi in genitivo, docet *Drakemborch.* ad 2, 43. ¶ Cum verbis et adjectivis pluralis numeri. *Liv.* 4, 9. *f.* Plebes ad expugnandum secum Ardeam Volscos excivere. *Stat. Th.* 5, 488. fremit impia plebes Sontibus accensae stimulis. ¶ *Plebium* in genit. plur. dixit *Prud.* περὶ στεφ. 10, 709.

PLĒBĬCŎLĀ, ae, comm. gen. δημοκηδής, qui plebem colit, et plebi servit. *Cic. Sext.* 52. Qui credo non libidinis causa, sed ut plebicola videretur, libertinam duxit uxorem. Alii leg. *poplicola*, [*quam lectionem prae ceteris aestimat *Orell.*] *Id. Agr.* 2, 31. Ab hoc plebicola tribuno plebis ejicitur. *Liv.* 3, 33. Regimen totius magistratus penes Appium erat, favore plebis: adeoque novum sibi ingenium induerat, ut plebicola repente, omnisque aurae popularis captator evaderet pro truce saevoque insectatore plebis.

PLĒBIS, is, f. idem quod *plebs*, et *plebes*. Habetur in *Inscr.* ap. *Gud.* in *not. ad Phaedr.* 4, 5. *extr.* [At in hac eadem *Inscr.*, quae utpote adhuc Concordiae exstans affertur a *Bertol. Antich. d'Aquileja* p. 297. *n.* 413., legitur *plebs*. *F.*]

PLĒBISCĪTUM, i, n. ψήφισμα, χειροτονία, decretum plebis, seu populi R., cum interrogata in concione plebs rogatione magistratus, velitne, jubeatque quippiam fieri, ipsa per suffragia id jubet, aut vetat: a *scisco*, decerno. Senatus enim *censere*, et *auctor esse*, plebs *sciscere*, et *jubere* dicitur: senatus sunt *consulta*, plebis *scita* et *jussa*. *Cic. Dom.* 17. *Velitis, jubeatis, ut M. Tullius in civitate ne sit, bonaque ejus ut mea sint.* Ita enim fecit, etsi aliis verbis tulit. Hoc plebiscitum est? haec lex? haec rogatio est? *Id. Fin.* 2, 16. *f.* Ut tribunus plebis ferret ad plebem, vellentne de ea quaeri: quo plebiscito decreta a senatu est consuli quaestio. *Id. Or.* 2, 48. Plebiscitis toties consularem potestatem minui. *Liv.* 4, 49. Tribuni pleb. nullum plebiscitum, nisi ex auctoritate senatus, passuros se perferri ostenderunt. *Id.* 7, 42. Aliis plebiscitis cautum, ne quis eundem magistratum intra decem annos caperet, neu duos magistratus uno anno gereret. *Id.* 8, 12. *f.* Q. Publilius Philo (ann. U. C. CCCCXVI.) dictator legem tulit, ut plebiscita omnes Quirites tenerent. *Laelius Felix* ap. *Gell.* 15, 27. Tribuni neque advocant patricios, neque ad eos referre ulla de re possunt: ita ne leges quidem proprie, sed plebiscita appellantur, quae tribunis plebis ferentibus accepta sunt: quibus rogationibus ante patricii non tenebantur, donec Q. Hortensius dictator (ann. U. C. CCCCLXII.) eam legem tulit, ut eo jure, quod plebes statuisset, omnes Quirites tenerentur. De hoc *Q. Hortensio* mentio est in *Epit. Livii l.* 11. ¶ Divisim etiam usurpatur. V. SCITUM. ¶ In quarta decl. In *vet. decreto* ap. *Cic. Att.* 4, 2. bis.: Neque populi jussu, aut plebis scitu. Alii leg. *scito*.

PLĒBĬTAS, atis, f. conditio plebeja, ignobilitas. *Cato* ap. *Non.* 2, 619. Propter tenuitatem, et plebitatem. *Cass. Hemina ib.* Quicumque propter plebitatem agro publico ejecti sunt. Alii scribunt *plevitas* propter affinitatem litterarum *b* et *v*.

PLEBS, plebis, f. πλῆθος, δῆμος, ea pars populi R., quae a patribus seu patriciis distinguitur: a πλῆθος, unde *plebes*, et contract. *plebs*. Differt a *populus*, quia hoc nomine omnis pars civitatis, omnesque ejus ordines continentur: *plebs* vero ea dicitur, in qua gentes civium patriciae non insunt, ut ait *Gell.* 10, 20. ex Atejo Capitone. *Liv.* 2, 56. *med.* Appius negare, jus esse tribuno in quemquam, nisi in plebejum: non enim populi, sed plebis eum magistratum esse. *Cic. Mur.* 1. Ut ea res mihi, magistratuique meo, populo, plebique Romanae bene atque feliciter eveniret. ¶ Hoc sensu etiam equester ordo plebe comprehenditur. *Sall. or. ad Caes.* 2, 5. In duas partes ego civitatem divisam arbitror, sicut a majoribus accepi, in patres, et plebem. *Liv.* 2, 56. Huic actioni, gratissimae plebi, cum summa vi resisterent patres. ¶ *Populus* etiam aliquando pro *plebe* hoc sensu ponitur: ut cum dicitur *Senatus populusque R.* et *Liv.* 2, 55. Provoco ad populum, *mox enim subdit.*: Provoco, et fidem plebis imploro; et 1, 47. *f.* Non per suffragium populi, non auctoribus patribus, regnum occupasse. ¶ Frequenter *plebs* dicitur de tertio ordine populi R., exclusis equitibus et patribus. Hinc illud *Auson. Idyll.* 11, 78. Martia Roma triplex equitatu, plebe, senatu. *Hor. Ep.* 1, 1, 59. Si quadringentis sex septem millia desint, Plebs eris, *h. e.* unus plebeji ordinis. *Ov. Trist.* 4, 2, 15. Plebs pia, cumque pia laetetur plebe senatus, Parvaque cujus eram pars ego nuper, eques. ¶ In hac quoque significatione *populus* interdum pro *plebe* ponitur. *Mart.* 8, 15. Dat populus, dat gratus eques, dat tura senatus. [*Cf. *Boettich. Lex. Tac.* p. 359.] ¶ Universim saepissime in quacumque civitate plebs est ordo infimorum hominum, pauperiorum, viliorum. *Cic. Tusc.* 1, 45. In Hyrcania plebs publicos alit canes; optimates domesticos. *Id. Mil.* 35. Plebem et infimam multitudinem delinire. ¶ *Plebs urbana* Romae erat turba otiosorum, egenorum, factiosorum, turbulentium, et in foro assidue versantium, quos in quatuor tribus redegit Q. Fabius Max., ut *Liv.* 9, 46. *extr.* narrat. *Sall. Cat.* 38. Sed urbana plebs praeceps ierat multis de causis. Contra *plebs rustica*, quae in agris degit. *Plin.* 17, 24, 36. *n.* 2. et 18, 3, 3. ¶ Translate de quocumque infimo coetu dicitur. *Ov. Ib.* 81. Vos quoque plebs Superum, Fauni, Satyrique, Laresque, Fluminaque, et Nymphae, Semideumque genus. *Colum.* 9, 11. de apib.: dicit *plebem* vulgus apum, ut distinguatur ab earum regibus. ¶ In plur. num. *Colum. l. c.* Duas vel tres alveorum plebes. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 709. Scribas et ipsos, et coronam plebium. *August. ep.* 166. Recedite a plebibus nostris. ¶ In recto sing. habet etiam *plebes*, et *plebis*. V. supra s. l. ¶ De genitivo, et dativo *plebei*, et *plebi*, V. in PLEBES.

[PLĔCON, ontis, m. πλέκων, plicans, part. verbi πλέκω, plico. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 442, 6. Sodales A. Novio A. L. Pleconti seviro augustali. *F.*]

PLECTĪBĬLIS, e, adj. plecti dignus. *Sidon. ep.* 4, 6. *f.* Plectibilis invidia. *Id. ib.* 13. *med.* Et quoniam nemo ferme est, qui plectibilibus careat occultis, *h. e.* criminibus. Alii leg. *prolectibilibus*, h. e. malis illecebris, a *prolecto*, *as.* Ceterum *plectibilis* habetur etiam ap. *Claud. Mamert. Stat. anim.* 2, 10. et *Imppp. Grat.*, *Valent. et Theodos. Cod. Theod.* 14, 3, 16.

PLECTĪLIS, e, adj. πλεκτὸς, plexus, nexilis. *Pl. Bacch.* 1, 1, 37. Pro insigni sit corona plectilis. *Prud. Apoth. praef.* 2, 36. Syllogismi plectiles.

PLECTO, is, a. 3. πλήττω, verbero, ferio, percutio: a πλήκτης, percussor: et universim punio, supplicio afficio. Fere autem passiva voce usurpatur, et *plecti* est poenas dare, luere. *Ter. Phorm.* 1, 4, 43. Tu jam lites audies: ego plectar pendens, nisi quid me fefellerit. *Hor. Sat.* 2, 7, 105. Tergo plecti. *Plin. ep.* 6, 29. *f.* Quaesitum est, an provinciales plecti oporteret: poenas luerunt. *Cic. Leg.* 3, 20. Ut in suo vitio quisque plectatur. *Id. Cluent.* 2. Ut in judiciis culpa plectatur. *Modest. Dig.* 48, 9, 9. et *Ulp. ib.* 8, 10. Capitis poena plecti. *Nep. Att.* 11. *extr.* Cavit, ne qua in re jure plecteretur. *Phaedr.* 1, 31. De reliquis tunc una: Merito plectimur; et *Cic. Off.* 2, 8. Jure igitur plectimur: nisi enim multorum impunita scelera tulissemus, numquam ad unum tanta pervenisset licentia. *Ov. Trist.* 3, 5, 49. Inscia quod crimen viderunt lumina, plector. *Cic. Amic.* 26. *f.* Cum multis in rebus negligentia plectimur, tum maxime in amicis deligendis, *h. e.* ob negligentiam. *Ov. Pont.* 4, 14, 17. Ergo ego cessabo numquam, per carmina laedi? Plectar et incauto semper ab ingenio? *Appul.* genitivum adjunxit in *Apol.* Ut obtentu ejus aetatulae, ipse insimulationis falsae non plecteretur. ¶ Active. *Impp. Dioclet.* et *Maxim. Cod.* 9, 20, 7. Si quem hujusmodi facinore deprehenderis, capite eum plectere non dubitabis. Addunt quidam ex *Pl. Capt.* 4, 2, 116. fusti plectito; et *Men.* 5, 7, 28. plecte pugnis. Sed utroque lo[co] legendum est *pecto*: q. v. v. in §. 4. *Solin.* tan[tum] dixit 15. *med.* Grypes velut geniti ad plectend[am] avaritiae temeritatem; et *Auson. ep. praefixa Id.* 6. Quae sibi ignoscunt, et plectunt Deum. ¶ [It.] etiam implicare, nectere, texere: a πλέκω. *A*[...] *Pan.* ad *Pis.* 169. Mobilitate pedum celeres su[...] orbibus orbes Plectis. Alii leg. *flectis*. ¶ It[em] plicare, flectere. *Phaedr.* 5, 9. Angusto in ad[itu] taurus luctans cornibus, Cum vix intrare pos[set] ad praesepia, Monstrabat vitulus, quo se pa[cto] plecteret. Alii leg. *flecteret*. *Juven.* 6, 495. plec[...] que comas, et volvit in orbem. Alii leg. *pec*[...] ¶ Hac notione *plexi* habet in praeterit., ut *Pr*[...] docet 10, 903. exemplum afferens *Liv.* in *Er*[...] *paegn.* *Voss. de Grammat.* 5, 31. etiam *plexui* [ha]buit, sed auctoritate parum idonea, qualis est Bibliis *Judic.* 16, 13.

PLECTRIPŎTENS, entis, adj. poeticae et [mu]sicae peritus. *Sidon. ep.* 9, 13. Qua Flaccus l[yri]cos Pindaricum ad melos Frenis flexit equos [ple]ctripotentibus.

PLECTRUM, i, n. πλῆκτρον, instrumentum cit[ha]roedi, quo ab illo fides, sive chordae percuti[un]tur: a nomine Graeco allato, quod a πλήσσω, [fe]rio. *Cic. N. D.* 2, 59. *f.* Itaque plectri similem [lin]guam nostri solent dicere, chordarum dentes. (H[...] *Prud.* περὶ στεφ. 10, 6. *plectrum palati et fauc*[ium] linguam vocat.) *Ov. Met.* 11, 167. Instructam fidem gemmis, et dentibus Indis Sustinet a lae[va] tenuit manus altera plectrum. *Id. Her.* 3, 113. [ple]ctra movere. ¶ A poetis fere usurpatur pro l[yra] ipsa; item pro ipsis carminibus. *Tibull.* 3, 4, [...] plectro modulatus eburno. *Hor. Od.* 2, 13, 26. te sonantem plenius aureo, Alcaee, plectro. *ib.* 2, 1, 39. Mecum Dionaeo sub antro Quaere [mo]dos leviore plectro. ¶ Est etiam *plectrum* n[avis] gubernaculum, vel ipsius gubernaculi summa p[ars]. *Sil.* 14, 549. Non plectro ratis, aut frangendae vulnere prorae Parcitur; et *ib.* 403. Deduxit [...]lum, et residentis puppe magistri Affixit ple[ctro] dextram.

[PLĔCŪSĂ, ae, f. πλέκουσα, nectens, part. ve[rbi] πλέκω, necto, plico. Est nomen propr. ornatri[cis] ap. *Mart.* 2, 66. Unus de toto peccaverat orbe [co]marum Annulus, incerta non bene fixus acu. [Hoc] facinus Lalage speculo, quo viderat, ulta est; [et] cecidit sectis icta Plecusa comis. *F.*]

PLEGUS vel Plegius, ii, m. fidejussor. Vox [...]dentis Latinitatis. V. *Ducang. Gloss. med.* et [*inf.*] *Lat.* in V. *Plegius*, et infra PLIGORIAE.

PLĒJĂDES, um, f. plur. Πλειάδες, septem fi[liae] Atlantis ex Pleione Nympha, nempe Electra, H[al]cyone, Celaeno, Maja, Asterope, Taygete, [Me]rope, quae in coelum translatae, et ante ge[nu] Tauri collocatae finguntur. *Ov. Fast.* 3, 105. Q[uis] tunc aut Hyadas, aut Plejadas Atlanteas Se[nse]rat? ¶ Dictae sunt ἀπὸ τοῦ πλέειν, idest a n[avi]gando, quia exortu suo indicant tempus navi[ga]tioni idoneum. Alii dictas putant, quasi πλειο[...] quod nunquam singulae appareant, sed fere om[nes] simul, praeter Meropen, quae vix cernitur. Ca[usa] hujus rei affertur, quod cum reliquae sorores [...] nupsissent, Maja, Electra et Taygete Jovi, H[al]cyone et Celaeno Neptuno, Asterope Marti, s[ola] Merope mortali viro Sisypho nupsit: quam ob c[ausam] sam veluti pudibunda latitat. Sed aliorum opi[nio] est, hanc esse Electram matrem Dardani, et [...] circo obscuriorem videri, quod excidium Tr[ojae] spectare non potuerit, sed oculis manum oppos[ue]rit. V. *Ov. Fast.* 4, 169. et sqq. et *Hyg. Astr.* 2, 21. ¶ A Latinis appellantur Vergiliae, a v[eris] temporis significatione, quod indicant, dum in [no]stro hemisphaerio oriuntur. Nam vere exoriun[tur] et circa aequinoctium earum ortus matutinus [...] *Hyg. l. c.* Inter hujus tauri finitionem, et caud[am] Arietis stellae sunt, quas nostri Vergilias, Gr[aeci] Πλειάδας dixere. ¶ Haec dictio aliquando fit [te]trasyllaba, Πληϊάς. *Propert.* 3, 3, 58. Pleiad[um] denso cur coit imbre chorus? ¶ Aliquando ex [diph]phtongo ει poetae abjiciunt *e*, et dicunt *Plia*[des] priore correpta. *Stat. Silv.* 1, 3, 95. Nec per Aegaeas Hyadas, Pliadumque nivosum Sidus. In sing. num. *Id. ib.* 1, 6, 22. Terras obruit soluta Plias. (Hic prima producitur. Sic *Val.* [*Fl.*] 2, 357. Pliada lege poli nimboso moverat as[tro]. *Virg. G.* 4, 233. Plejas, et Oceani spretos p[ede] reppulit amnes. ¶ *Ov.* trisyllabam facit, *Met.* [...] 670. Pleias enixa est, letoque det, imperat [...] gum. ¶ Ponitur aliquando pro tempestate et [plu]via. *Val. Fl.* 4, 268. spumanti qualis in alto P[lias] de capta ratis; et 2, 405. aspera si te Plias in[...] versae tenuisset litore Thraces. Adde *ib.* 357. *Propert. l. c.*

PLĒĬŎNĒ, es, f. Πληϊόνη, Nympha filia Ocea[ni] et Tethyos, uxor Atlantis, ex quo Plejades [sus]cepit. *Ov. Fast.* 5, 83. Hinc sata Pleione c[um] coelifero Atlante. *Val. Fl.* 1, 738. maenaque [...] potem Pleiones, *h. e.* Mercurium Majae fili[um], quam Pleione peperit. Sic eum vocat etiam [...] *Her.* 16, 62. Atlantis magni, Pleionesque nepos.

PLEMINIĀNUS, a, um, adj. ad Q. Plemini[um] pertinens, quod est nomen propr. civis R., ut l[...]

inianus tumultus, *Liv.* 38, 51. V. *eund.* 29, 9. , 18. etc.
PLEMMYRĬUM, ii, n. nunc *Massa Olivieri*, λημμύριον, promontorium Siciliae, in ora orienli, apud Anapi fl. ostium, cum fl. cognomine. ortasse dictum est undosum, ut vocatur a *Virg.* . 3, 693. a πλημμυρώ, exundo, vel a πλημμύρα, aris aestuantis accessus, quod maris fluctibus luatur. Sed aliqui putant, *undosum* esse epitheım fluvii.
PLĒNĒ, adv. ad plenum. *Plin.* 14, 22, 18. Inentia vasa corripere ac plene infundere. ℙ Transte perfecte, cumulate. *Cic. Div.* 2, 1. Ut ejus bci quaestio plene esset cumulateque perfecta. *aes. B. G.* 3, 3. Cum neque opus hibernorum, unitionesque plene essent perfectae, neque etc. *ic. Q. Fr.* 1, 1, 13. Si hoc plene vitare non pos. *Id. Off.* 1, 15. Homines plene sapientes. *Quint.* 2. Licet satis exemplorum (*praeceptor*) ad imiındum ex lectione suppeditet, tamen viva illa, ut citur, vox alit plenius. *Ov. Pont.* 2, 11, 20. lenius facere aliquid, *h. e.* impensius, promptius, ligentius. *Plin.* 18, 28, 68. *n.* 3. Ostendemusque m plenius, *h. e.* fusius, copiosius, uberius. *Hor. d.* 2, 13, 26. Et te sonantem plenius aureo, Alee, plectro. *Id. Ep.* 1, 11, 14. Plene praestare iquid; et *ib.* 2, 2, 10. Plenius aequo laudare. *Plin.* . 5, 8. *f.* Quamvis illud plenissime, hoc restriissime feceris.
PLĒNĬLŪNĬUM, ii, n. πανσέληνον, oppositio lue et solis, cum luna soli ex diametro opposita ta ab illo illuminatur: tempus illud, cum luna intadecima et rotunda est. *Plin.* 18, 32, 75. Cum ro occidente sole orietur ex adverso, ita ut paer aspiciantur; tunc erit plenilunium. *Colum.* , 2. *med.* Ut pridie quam plenilunium sit, si mis., certe ipso plenilunio, omnem quam saturus , fabam uno die spargas. *Plin.* 9, 15, 20. Lat in gurgitibus imis, nisi tepore aliquo evocati, t pleniluniis.
PLĒNĬTAS, atis, f. idem quod plenitudo. *Vitruv.* 2. Nubes propter plenitatem et gravitatem liescendo disperguntur. *Id.* 5, 9. *med.* Cum cors motionibus in ambulatione calescat, humores membris aer exsugendo, imminuit plenitates, enuatque dissipando quod plus inest, quam cors potest sustinere. *Id.* 6, 1. Sub septentrionibus triuntur gentes immanibus corporibus, sanguine lto, quoniam ab humoris plenitate coelique reerationibus sunt conformati. Adde 7, 8. [*Tac. al.* 23. sententiarum plenitas.]
PLĒNĬTŪDO, inis, f. πλήρωσις, plenitas, crassilo. *Auct.* ad *Her.* 4, 20. Longitudo, aut plenilo syllabarum. *Colum.* 4, 30. Perticae cacumin modicae plenitudinis. Est qui leg. *planituis*, male. *Plin.* 11, 37, 88. Homo crescit in gitudinem ad annos usque ter septenos, tum dee ad plenitudinem. *Quint. decl*, quae *Trib. Man.* inscribitur, 3. Attendat Romanae militiae nitudo, *h. e.* universi Romani milites. Cave, teris.
PLĒNUS, a, um, adj. πλέος, πλήρης, μεστός, ertus, confertus, repletus: a prima Graeca voce ata. Et genitivum regit, et ablativum: sed cum itivo est magis Latinum, ut *Quint.* 9, 3. *in. net. Cic. Acad.* 4, 37. Plenum et inane. *Id. nt.* 1. Referta Gallia negotiatorum est, plena ium R. *Id. Sext.* 10. Otiosa vita, plena et ferta voluptatibus. *Id. Verr.* 2, 2, 14. Plena mus caelati argenti, multaeque stragulae vestis. *ib.* 2, 4, 57. Plena domus ornamentis fanorum ue oppidorum. *Id. Att.* 3, 14. Ex tuis litteris nus sum exspectatione de Pompejo. *Caes. B. C.* 74. *f.* Erant plena laetitia et gratulatione omnia. *v.* 26, 42. Urbs omni bellico apparatu plena. 1, 25. Feroces et pleni adhortantium vocibus. *c. in Sen.* 6. et *Varr.* ap. *Non.* 9, 6. Vini, somni nus. *Ov. Met.* 15, 176. magno feror aequore, naque ventis Vela dedi; et *Virg. A.* 5, 281. et 1, 404. velis subit ostia plenis. *Cic. Dom.* 10. enissimis velis navigare. ℙ Absolute. *Pall.* 2, Sorba fictilibus usque ad plenum claudantur eolis. *Virg. G.* 2, 243. dulcesque a fontibus dae Ad plenum calcentur. ℙ *Plenus*, gravidus. *c. Div.* 1, 45. Ut sue plena procuratio fieret. *. Fast.* 4, 633. Nunc gravidum pecus est, grailae nunc semine terrae: Telluri plenae victima na datur. *Id. Her.* 16, 46. Plenus venter. *Id. t.* 10, 469. de Myrrha: Plena patris thalamis exlit. *Pl. Amph.* 2, 11, 49. Et cum te gravidam, et n te pulcre plenam aspicio, gaudeo. *Colum.* 6, 24. s plena fetu. *Val. Fl.* 1, 413. Nec timet Ancaeum itrix committere ponto, Plena tulit quem rege ris. ℙ Item crassus. *Colum.* 4, 29. *med.* Ut ab a parte acutus surculus, latere altero sit tenuior, ue altero plenior. *Cels.* 8, 4. Specillum neque nis tenue, neque acutum, neque nimis plenum. *c. N. D.* 2, 6. *med.* Quod etiam quibusdam renibus contingere videmus, hebetiora ut sint houm ingenia propter coeli pleniorem naturam. tem corpulentus, pinguis. *Cic. Div.* 2, 69. Pleenective simus, etc. *Varr. R. R.* 2, 5. *med.* uros palea ac foeno facere pleniores. *Hor. Ep.* 1, 7, 31. Vulpecula pleno corpore. *Ov. A. Am.* 2, 661. et *Rem. Am.* 327. Dic habilem, quaecumque brevis; quae turgida, plenam. *Cels.* 1, 9. Frigus inimicum est seni, tenui: at prodest juvenibus, et omnibus plenis; et 2, 1. *med.* Quae pericula plenissimi cujusque sunt. *Cic. Div.* 2, 13. Aliae pecudis jecur nitidum atque plenum est, aliae horridum et exile. ℙ Item satur, satiatus. *Ov. Amor.* 2, 6, 29. de psittaco: Plenus eras minimo. Translate *Hor. Ep.* 1, 20, 8. et scis, In breve te cogi, plenus cum languet amator, *h. e.* satur, et fastidiens; et *ib.* 2, 1, 100. Quod cupide petiit, mature plena reliquit. *Pleniores cibi* ap. *Cels.* 3, 20. *f.* sunt crassiores, valentiores, et majoris alimenti. ℙ *Vinum plenum* ap. *eund.* 1, 6. opponitur tenui. ℙ *Plenus*, dives, abundans. *Cic. Verr.* 2, 2, 4. *f.* Non tam Siciliam, quam inanem offenderant, quam Verrem ipsum, qui plenus decesserat, etc. *Id. Fam.* 7, 9. Serius potius ad nos, dum plenior. *Id. Rosc. Am.* 2. Quoniam in alienam pecuniam tam plenam, atque praeclaram nullo jure invaserit. *Id. Pis.* 37. Nobiles urbes atque plenae. *Hor. Sat.* 1, 5, 50. plenissima villa. *Id. Od.* 2, 12, 24. plenas Arabum domos. *Virg. A.* 11, 738. Exspectare dapes, et plenae pocula mensae. ℙ Item numerosus. *Ov. A. Am.* 1, 66. Hoc quoque, crede mihi, plenius agmen erit. ℙ Item onustus. *Stat. Th.* 4, 812. et pleni dominis, armisque feruntur Quadrupedes. *Ov. Amor.* 2, 14, 23. Quid plenam fraudas vitem crescentibus uvis? *Virg. G.* 4, 181. Crura thymo (*apes*) plenae. *Liv.* 41, 28. Exercitus plenissimus praeda. *Prop.* 4, 10, 6. exuviis plenus ab hoste redis. Translate *Plin. ep.* 2, 1. Plenus honoribus, *h. e.* qui ad summos honores pervenit. ℙ Item integer, cui nihil deest. *Cic. Mil.* 9. Ut haberet ad praeturam gerendam plenum annum atque integrum. *Id. Or.* 47. *Siet* plenum est, *sit* imminutum. *Id. Fam.* 3, 6. *med.* Illud me movet, in tanta militum paucitate abesse tres cohortes, quae sint plenissimae. ℙ Item perfectus, justus. *Quint.* 1, 1. *med.* Nec sum adeo aetatum imprudens, ut instandum teneris protinus acerbe putem, exigendamque plenam operam. *Auct. ad Her.* 2, 20. Perfecta et plena argumentatio ex quinque partibus constat. *Cic. Fin.* 4, 14. Perfecta et plena sententia; (cui *curta* opponitur.) *Id. Tusc.* 5, 23. *extr.* Ex perpetuis plenisque gaudiis vitam beatam exsistere. *Id. Somn. Scip.* 2. Numerus plenus. ℙ Refertur ad aetatem. *Virg. A.* 7, 53. jam plenis nubilis annis, *h. e.* idoneis ad nubendum. Sic *Val. Fl.* 5, 258. plena necdum Medea juventa. *Pl. Merc.* 3, 3, 13. Jam plenus aetatis. Alii rectius leg. *Jejunitatis plenus. Stat. Silv.* 2, 2, 129. Plenus vita. *Plin. ep.* 2, 1. annis, *h. e.* qui ad summam senectutem pervenit. *Val. Fl.* 1, 376. plenior annis. ℙ *Pleno aratro sulcare* ap. *Colum.* 2, 2. *f.* est toto aratro terrae immerso. ℙ *Pleno gradu* est ita citato, ut parum absit a cursu. Habent *Sall. Jug.* 103., *Trebon.* ad *Cic. Fam.* 12, 16., *Liv.* 4, 32. et 34, 15. et alii. ℙ *Plena manu*, tota manu, totis manus viribus. *Tibull.* 1, 6, 31. nec verbis victa fatiscit Janua, sed plena est percutienda manu. *Grat. Cyn.* 147. hastilia plena Caede manu. ℙ Translate est copiose, abundanter. *Cic. Att.* 2, 25. Hortalus quam plena manu, quam ingenue, quam ornate nostras laudes in astra sustulit! ℙ *Pleno vertice*, toto vertice, contenta cervice. *Ov. Pont.* 2, 7, 77. Sustineas ut onus, nitendum vertice pleno est. Sic *plena cervice* ap. *Stat. Th.* 2, 559. Saxum ingens, quod vix plena cervice gementes Vertere humo, murisque valent inferre juvenci. Sic *pleno lumine*, intentis oculis, diligenti obtutu. *Claud. Rapt. Pros.* 3, 441. et pleno rimatur lumine campos. ℙ *Pleno ore vesci* ap. *Plin.* 8, 22, 34. avide, et buccas implendo. Translate *pleno ore laudare*, quantum potest, impense, liberaliter, large. *Cic. Off.* 1, 18. *f.* Quae magno animo, et fortiter gesta sunt; ea nescio quomodo quasi pleniore ore laudamus. ℙ *Plena vox*, magna et clara, fusa et grandis, canora, resonans: cui opponitur *exilis*, *tenuis*, ut est ap. *Quint.* 11, 3. *Cic. Brut.* 84. Subsellia grandiorem et pleniorem vocem desiderant. *Virg. G.* 1, 388. Tum cornix plena pluviam vocat improba voce. *Cic. Or.* 1, 29. Ego neminem voce pleniorem, aut suaviorem mihi videor audisse. ℙ *Plenae litterae*, quae sonantiores sunt, et plena voce efferuntur. *Cic. Or.* 3, 12. Cotta noster, cujus tu illa lata imitaris, ut iota litteram tollas, et E plenissimum dicas. *Auct. ad Her.* 4, 20. Pleniores syllabae. ℙ *Plena verba*, plene significantia. *Ov. Met.* 10, 290. Tum vero Paphius plenissima concipit heros Verba, quibus Veneri grates agat. ℙ *Plena epistola*, longa et multa continens. *Cic. Fam.* 11, 12. Tres uno die a te accepi epistolas, unam brevem, duas pleniores. ℙ *Plena oratio*, copiosa, rebus et ornamentis instructa, et referta. *Cic. Off.* 1, 1. Orationem Latinam profecto legendis nostris efficies pleniorem. Sic *plenus orator*, copiosus. *Id. Or.* 3, 4. *med.* Si quis erit, qui aut Antonium jejuniorem, aut Crassum fuisse pleniorem putet; et *ib.* 1, 13. *extr.* Oratorem plenum atque perfectum esse eum dicam, qui de omnibus rebus possit varie copioseque dicere. *Quint.* 9, 4. *f.* In prooemiis plerumque submissi, in narratione pleni atque expressi, in argumentis citati sumus: *de compositione loquitur.* ℙ *Deo plenus*, afflatus, instinctus. *Lucan.* 9, 564. Ille Deo plenus, tacita quem mente gerebat, Effudit dignas adytis e pectore voces. ℙ *Plenus inimicorum*, qui plurimos habet inimicos. *Cic. Prov. cons.* 8. *med.* Quis plenior inimicorum fuit C. Mario? ℙ Commode etiam dicuntur haec: plenus consilii, *Pl. Epid.* 1, 2, 49. vitii, probrique, *Id. Mil.* 2, 5, 13. et *Rud.* 2, 2, 13. fraudis, sceleris, parricidii, perjurii, *Id. Rud.* 3, 2, 37. officii, *Cic. Att.* 7, 4. negotii, *h. e.* occupatissimus, *Id. N. D.* 1, 20. *med.* irae, *Liv.* 3, 48. et *Just.* 14, 4. fidei, *h. e.* valde fidus, *Enn.* ap. *Cic. Sen.* 1. ingenii, *h. e.* valde ingeniosus, *Id. Fl.* 6. *f.* laboris, *h. e.* laboriosissimus, *Plin.* 6, 19, 22. Alio sensu *Virg. A.* 1, 464. Quae regio in terris nostri non plena laboris? *h. e.* ubi nota non sint mala nostra, et non sit multus sermo de his? *Stat. Th.* 2, 684. ubi tu Tritonia virgo, Flagrantem, multaque operis caligine plenum Consilio dignata virum, *h. e.* magnitudine facinoris stupentem, attonitum, et quasi amentem. ℙ Illa sunt JCtorum: *Ulp. Dig.* 32, 71. Suos servos vel ancillas eos accipimus, qui sunt pleno jure testantis, *h. e.* quorum non solum ususfructus, sed etiam proprietas ad testantem pertinet. *Mart. ib.* 48, 16, 1. *med.* An plenam habuerit aliquis accusandi facultatem. *Ulp. ib.* 50, 4, 8. Annus vicesimusquintus coeptus pro pleno habetur. *Id. tit.* 20. *regular.* de testam. Impubes nondum plenum judicium animi habet. ℙ *In plenum*, plene, omnino, summatim, universe. *Plin.* 13, 4, 7. Quod in plenum satis sit dixisse hoc in loco. Adde 16, 40, 79. *Sen. ep.* 91. *med.* In plenum cogitanda fortuna est. *Pomp. Dig.* 40, 7, 11. Si heres pecuniam donasset statulibero, ut sibi eam daret, et liber esset, non fieri liberum, Aristo ait: sed si in plenum ei donasset, fieri liberum.
PLĔO, es, m. impleo. *Paul.* ex *Festo.* Plentur antiqui etiam sine praepositionibus dicebant, *h. e.* sine *in*, *con*, *re*, *ex*, *de*, etc. ex quibus sunt hujus verbi composita.
PLĔŎNASMUS, i, m. πλεονασμός, abundantia, redundantia, vitium, quo supervacaneis verbis oratio oneratur, ut *Ego oculis meis vidi: Sic ore locuta est:* nam *oculis meis*, et *ore* superflua sunt. Sed vox Graeca est, et Graecis litteris scribenda. *Quint.* 1, 5. *adjectionis vitium* appellat: et 9, 3. *abundantem supra necessitatem orationem.* Rursus *Id.* 8, 3. *med.* Emendavit hoc non inurbane in Hirtio Cicero, qui cum in Pansam declamans, *filium a matre decem mensibus in utero latum esse* dixisset, *quid? aliae*, inquit, *in paenula solent ferre?* Nonnunquam tamen affirmationis gratia adhibetur: (*Virg. A.* 4, 359.) *vocemque his auribus hausi.* At vitium erit, quoties otiosum fuerit, et supererit, non cum adjicietur. Sic 9, 3. Id cum supervacua oneratur adjectione, vitium dicitur: cum autem auget manifestam sententiam, sicut hic, virtus: *vidi oculos ante ipse meos: vidi, ipse, ante oculos*, quot verba, totidem sunt affectus. Haec *Quint.*
PLĒRĬMUS. V. PLERUS.
PLĒRĬQUĔ, aeque, aque, adj. plur. οἱ πολλοὶ, πάμπολλοι, et ut est in *Gloss. Philox.* Πλείονες, πλεῖστοι, permulti, bona, aut major pars. Factum est ex antiquo *plerus*, adjecto *que*, ut in *quisque*, *uterque*. *Ter. Eun.* 1, 2, 38. Sororem plerique esse credebant meam. *Cic. Inv.* 1, 36. *med.* Multi nihil prodesse philosophiam, plerique, etiam obesse, arbitrantur. *Varr. R. R.* 2, 5. *med.* Pleraeque boves pariunt in decem annos, quaedam etiam in plures. *Liv.* 27, 3. Erant pleraque tecta ex cratibus, alia arundine texta. *Caes. B. C.* 3, 29. Plerasque naves in Italiam remittit; et *B. G.* 2, 4. Plerosque Belgas esse ortos a Germanis; et *B. C.* 1, 72. Hoc consilium Caesaris a plerisque non probabatur. *Plin.* 5, 1, 1. Plerique e Graecis, nostrisque. ℙ Minus est quam *plurimi*. *Tac. H.* 4, 8. *extr.* Deum ipsum multi Aesculapium, quidam Osirim, plerique Jovem, plurimi Ditem patrem conjectant. ℙ Cum genitivo. *Just.* 41, 1. *f.* Parthiae pleraque finium frigoris magnitudo possidet. *Plin.* 21, 15, 50. Pleraeque gentium. ℙ Multi. *Nep. Timoth.* 4. Timothei autem moderatae sapientisque vitae cum pleraque possimus proferre testimonia, uno contenti erimus. Est qui aliter leg. *Tac. H.* 1, 86. Rapti e publico plerique, plures in tabernis et cubilibus intercepti. [*Cf. *Boettich. Lex. Tac* p. 359. sq.] ℙ *Pleraque* accusativus Graeco more, *h. e.* in plerisque rebus. *Gell.* 17, 19. *extr.* Is erit pleraque impeccabilis, vitamque vivet tranquillissimam. ℙ *Pleraque*, omnia. *Lucr.* 6, 44. Et quaecumque in eo (*mundo*) fiunt, fierique necesse est, Pleraque dissolvi. Alii leg. *quaecumque in eo fiunt, fientque, necesse Esse ea dissolvi. Cic. Inv.* 1, 2. Fuit quoddam tempus, cum in agris homines passim bestiarum more vagabantur, et sibi victu ferino vitam propagabant: nec ratione animi quidquam, sed pleraque viribus corporis administrabant. ℙ *Plerique omnes*, πλείονες, πάντες, ele-

gans Hellenismus, idem fere significans quod *plerique*, aut aliquid plus, paene omnes, maxima pars. Quidam putant subintelligi *vel:* et dici ut *plus minus, sex septem*, in quibus *vel* omittitur. *Ter. Andr.* 1, 1, 28. Quod plerique omnes faciunt adolescentuli, ut animum ad aliquod studium adjungant, aut equos alere, aut canes ad venandum, etc. *Naev.* ap. *Donat.* ad *h. l.* Plerique omnes subiguntur sub suum judicium. *Nep. Eum.* 12. Cum plerique omnes admirarentur. *Ter. Ph.* 1, 3, 20. Ita plerique ingenio sumus omnes: nostri nosmet poenitet. *Id. Heaut.* 4, 7, 2. Quid rei esset, dixti huic? *Sy.* dixi pleraque omnia. Adde *Gell.* 1, 3. et 4. ℙ In sing. num. *Sall. Cat.* 17. Juventus pleraque, sed maxime nobilium, Catilinae favebat. *Id. Jug.* 81. Qua tempestate Carthaginienses pleraeque Africae imperitabant; et *ib.* 60. Exercitum plerumque in iisdem locis opperiri jubet: ipse cum delectis equitibus Metellum sequitur. *Gell.* 17, 21. *med.* Xerxes ab Atheniensibus, et pleraque Graecia navali proelio victus. *Appul. Apol. f.* Uti rem familiarem meo adhortatu pleramque filiis condonasset; et *Met.* 9. Comae pleramque contegebant faciem. ℙ Et neutrum cum genitivo. *Sall. Jug.* 24. Ubi plerumque noctis processit, obscuro etiam tum lumine, milites castra hostium invadunt; et *Liv.* 45, 9. Finis inclyti per Europae plerumque, atque Asiam omnem regni. ℙ Hoc saepius absolute adverbii more ponitur, et significat magna ex parte, ut plurimum, fere, ἐπὶ τὸ πολὺ, ὡς τὸ πολύ. *Hor. Sat.* 1, 10, 14. ridiculum acri Fortius et melius magnas plerumque secat res. *Cic. Div.* 2, 5. Haec ipsa fortuita sunt: plerumque enim non semper eveniunt. *Id. N. D.* 2, 27. *med.* Partus maturescunt aut septem nonnunquam, aut plerumque novem lunae cursibus. *Id. Or.* 51. Quod fit etiam ab antiquis, sed plerumque casu, saepe natura. *Colum.* 7, 4. Tarentinum pecus raro foris, plerumque domi alitur. ℙ Pro nonnunquam, interdum, *Quint. decl.* 15, 11. *f.* Excussa sunt plerumque languentium verberibus, redemptaque debilitate vitia. *Paul.* et *Ulp. Dig.* 2, 14, 25. et 26. Sed quamvis fidejussoris pactum reo non possit; plerumque tamen doli exceptionem reo profuturam, Julianus scripsit: videlicet si hoc actum est, ne a reo quoque petatur. [*Tac. A.* 4, 57. *Dial.* 15.]

PLĒRŌMA, ătis, n. πλήρωμα, plenitudo, complementum: vox Graeca, quam usurpat *Tert. Praescr.* 49. Aeonum triacontas, quae sit in pleromate ex octoade, et decade, et duodecade.

[PLĒRŌMĀRIUS, ii, m. nauta, qui in majoribus onerariis navibus operam praestat; quemadmodum lenuncularius est, qui in minoribus navigiis seu lenunculis; auxiliarius vero idem esse videtur qui et levamentarius dicitur: est a πλήρωμα, complementum. Hinc *Serv.* ad illud *Virg. A.* 11, 327. Seu plures *(naves)* complere valent, haec habet: Proprie verbum nauticum; nam Graece πλήρωμα. *Inscr.* ap. *Viscont. Op. var.* T. 2. p. 56. *ed. Mediol.* Ordo corporatorum lenunculariorum, pleromariorum, auxiliariorum Ostiensium. Haec inscriptio pertinet ad ann. a Chr. n. CC., et similis est aliae ap. *Grut.* 1077., in qua tamen, si modo certa est lectio, *tabulariorum* pro *pleromariorum* legitur. In alia vero ap. *eund.* 398, 7. Patronus corporis lenunculariorum . . . . auxiliariorum Ostiensium. ℙ *Viscontius l. c.* putat, pleromarios esse eam navalis militiae partem, quam Itali *equipaggio delle navi da guerra* vocant, fretus praesertim hoc loco *Hesych.* Πλήρωμα, ναῦς τραγική: ubi quidam pro τραγική legunt στρατηγική, alii tamen melius φορτική, nempe navis oneraria. Allatae enim inscriptiones de Ostiensibus quidem nautis, minime vero de militibus agere videntur, qui ibidem corpus seu sodalicium, Itali *fraglia* appellant, constituebant, cujus quidam *patroni*, alii *quinquennales*, ceteri *plebs* dicuntur; unde facili negotio colligi potest, eos non milites, sed operarios fuisse, qui ex mercibus illuc importatis, et quemlibet in locum ipsorum opera convehendis victum sibi quaererent. *F.*]

PLĒRŌTĬCUS, a, um, adj. πληρωτικὸς, suppletus, adjectus supplendi gratia: a πληρόω, impleo. *Frontin. de colon.* p. 131. *Goes.* Plebe deficiente, aliis paucioribus ager est assignatus terminis pleroticis. In editionib. perperam legitur *pleropicis.*

PLĔNUMQUĔ. V. PLERIQUE.

PLĔRUS, a, um, adj. antiquum. *Pacuv.* ap. *Fest.* et *Prisc.* 5, 668. Pater Achaeos in Caphareis saxis pleros perdidit, *h. e.* plerosque, majorem partem. *Id. ib.* Periere Danai, plera pars pessundata est. *Cic. Leg.* 3, 3. Minores magistratus, partiti juris, plures in plera sunto, *h. e.* in plerisque munerib. reipubl. *Cato* ap. *Prisc. l. c.* Agrum quem Volsci habuerunt, campestris plerus, Aboriginum fuit. Alii leg. *plerus Aboriginum,* h. e. plenus: a πληρός. ℙ Hinc *plerum* plerumque. *Asellio ib.* Fieri solet plerum, ut in victoria mitior mansuetiorque fiat. ℙ Sup. *Plerimus* ap. *Gell.* 4, 19. Plerimo cibo uti. Alii leg. *plurimo.*

PLĔRUSQUĔ. V. PLERIQUE.

[PLESTĪNI, orum, m. plur. populi Plestiae, oppidi montani nunc diruti in Umbria, ubi nunc *S. Maria di Pistia*, haud longe ab urbe Fulginia. Eorum meminit *Plin.* 3, 14, 19., quos tamen *Pelestinos* vocat. *Inscr.* mendosa ap. *Mur.* 755, 1., emendata ap. *Jo. Mengozzium* in *Dissert. de Plestini Umbri* p. 23. C. Vejanio C. F. Cor. Rufo curatori reip. Plestinorum, etc. ℙ *Plestina* fuit etiam urbs Marsorum ad fluv. Sarum, ubi nunc *Pesco-Asserolo*, cujus meminit *Liv.* 22, 3. Dictator proelio uno Marsos fundit, compulsis deinde in urbes munitas, Milioniam, Plestinam, Fresiliam intra dies paucos cepit. ℙ Alia fuit *Plestia*, seu melius *Plistia* urbs Samnitium prope Saticulam, ubi nunc *Presta*. Ejus meminit *Id.* 9, 21. et 22. *F.*]

PLĒTŪRĂ, ae, f. repletio: est a πληθώρη, redundantia. *Paul. Nol. carm.* 21, 47. de naufragio: Interea navis altius decrescere, Crescente pletura sui, *h. e.* intrantibus aquis, et eam implentibus. ℙ Translate est nimia sanguinis copia, et inflammatio. *Pelag. Vet.* 5. *med.* Si *(equus)* caput a pletura, aut a perfrictionibus plenum habuerit, sanguis aut de temporibus, aut de ore emittendus est. *Veg. Vet.* 1, 35. Si quod jumentum ab indigestione, vel pletura febricitaverit. *Id. ib.* 3, 12. Animalibus otiosis et pigris contingit ex pletura sanguinem mingere; et *ib.* 44. Si animalia, dum sudant, hordeum comederint, absque dubio indigestio, et pletura comitabitur.

PLĒTUS, a, um, part. a *pleo*, impletus, plenus. *Lucr.* 2, 631. Curetes Phrygii sanguine pleti. Alii leg. *fleti:* alii *laeti:* et 6, 1201. Corruptus sanguis pletis e navibus ibat. Alii leg. *plenis:* alii *pleris* eod. sensu, nempe a πληρός.

PLĒVĬTAS. V. PLEBITAS.

PLEURĬCUS, a, um, adj. ad latus, vel in latus positus, obliquus: a πλευρά, latus. *Front. de colon.* p. 117. *Goes.* Termini pleurici positi sunt.

PLEURĪSIS, is, f. eadem quae pleuritis. Corripit paenultimam *Prud.* περὶ στεφ. 10, 484. Non ungularum tanta vis latus fodit, Mucrone quanto dira pulsat pleurisis.

PLEURĪTĬCUS, a, um, adj. qui pleuritide laborat, πλευριτικός. *Plin.* 27, 4, 3. Medentur ischiadicis, pleuriticis. Adde 20, 5, 15. et *ib.* 17, 68., 24, 6, 14. et 26, 7, 25.

PLEURĪTIS, idis, f. πλευρῖτις, lateris dolor acutus, ac pungens cum febre assidua, spirandi difficultate, tussi, sputo citius, vel tardius subsequente, orta ab inflammatione membranae costas succingentis, ob sanguinis effervescentis impeditum per venas ibidem fluxum. Tunc enim inter membranam, et costas sanies colligitur, et apostema generatur: a πλευρά vel πλευρὸν, latus. Unde *dolorem lateris* appellat *Cic. Or.* 3, 2. *Vitr.* 1, 6. Arthritis, tussis, pleuritis, phthisis. ℙ *Pleuritides* ap. *eund.* 10, 13. sunt in hydraulicis organis regulae inter tabulam, et canona interpositae, et ad eundem modum foratae, quo tabula, et oleo subactae, quo facilius impellantur, et rursus introrsus reducantur, ut obturent, aut aperiant terebrationes ipsius tabulae. Dictae sunt a πλευρά, costa, quia sunt veluti parvae quaedam costae per canonem, et sub tabula porrectae. Alii leg. *plinthides*, a πλινθὶς, laterculus, quia oblongorum laterculorum figuram referunt.

PLEURŌNĬUS, a, um, adj. Πλευρώνιος, ad Pleuronem pertinens, quod est oppidum Aetoliae mediterraneum: de quo *Plin.* 4, 2, 3. et *Stat. Theb.* 2, 727., ubi Martia Pleuron, et *ib.* 4, 103., ubi Meleagria vocatur, quia ibi Mars colebatur, et Meleager natus est. *Ov. Met.* 14, 494. Pleuronius Acmon. ℙ *Pleuronia*, absolute ipsa Aetolia, vel Aetoliae pars illa, in qua Pleuron. *Auson. Epitaph.* 10. Nec me non dignum titulo Pleuronia credit.

*PLEXIPPUS, i, m. Πλήξιππος, unus e quinquaginta Aegypti filiis. *Hyg. fab.* 170. *B. A.*

PLEXŬS, a, um, part. a *plecto*, πλεκτὸς, implexus, intextus, implicatus. *Festus:* Plexa colligata significat, ex Graeco (scil. a πλέκω), cui nos etiam praepositionem adjicimus, cum dicimus perplexa. *Lucr.* 5, 1398. Tum caput atque humeros plexis redimire corollis. *Catull.* 64, 283. Hos *(flores)* indistinctis plexos tulit ipse corollis. *Vitr.* 10, 1. Scansoria ratio catenationibus, et transversariis, et plexis colligationibus, et erismatum fulturis continetur. *Lucr.* 4, 621. Inde quod exprimimus, per caulas omne palati Diditur, et rarae per plexa foramina linguae, *h. e.* quae recta, transversa, obliqua, intercurrentia linguam pervadunt. ℙ Translate. *Pacuv.* ap. *Non.* 4, 7. Plexa, non falsa autumare dictio Delphis solet, *h. e.* perplexa, ambigua.

PLEXUS, us, m. πλοκή, implexus, implicatio. *Manil* 5, 147. tortos in plexum ponere crines. Alii leg. *flexum*, alii *fluctum.*

PLĬADES. V. PLEJADES.

PLĬCĀTĬLIS, e, adj. πλεκτὸς, qui plicatur, aut plicari potest. *Plin.* 10, 29, 44. Upupa crista visenda plicatili, contrahens eam, subrigensque per longitudinem capitis. ℙ *Navis plicatilis* est navis facta ex corio, quae complicata circumfertur ad trajiciendos amnes. *Id.* 5, 9, 10. Ibi Aethiopicae conveniunt naves. Namque eas plicatiles humeris transferunt, quoties ad cataractas ventum est.

PLĬCĀTŪRA, ae, f. actus plicandi. *Plin.* 7, 51, 52. de signis mortis: Stragulae vestis plicaturas.

PLĬCĀTUS, a, um, part. a *plico*, complicitus. *Lucr.* 6, 1085., quasi ut anellis hamisque plica Inter se quaedam possint copulata teneri.

[PLĬCĬTUS, a, um, part. a *plico*, idem ac p catus. *Capell.* 7, 239. Decas plena his quatuor meris gradatim plicitis integratur, id est, uno, d bus, tribus, quatuor. *F.*]

PLĬCO, as, a. 1. πλέκω, flecto, complico, c traho. *Lucr.* 4, 823. Lumina qui faciunt oculor clara creata, Prospicere ut possimus: et ut prof re viai Proceros passus, ideo fastigia posse Su rum ac feminum pedibus fundata plicari. *Mart.* 83. Si nimis est legisse duos, tibi charta plice Altera: divisum sic breve fiet opus. *Gell.* 17, Ut ore lori, quod plicabatur, coirent. *Virg. A.* 279. de angue: seque in sua membra plicantem. *Sen. Med.* 689. Tumidum nodis corpus aggestis cat, Cogitque in orbes. *Nemes. Ecl.* 3, 18. Te no, qui gravidis hederata fronde corymbis Vi serta plicas. ℙ Praeteritum *plicui* et *plicavi* ag scitur a *Prisc.* 9, 860., sed sine exemplis: quae compositis non desunt: v. gr. in *applico*, *compli*

PLIGORĬAE vel Plegoriae lineae, in re agra sunt, quae in lateribus agrorum, pro media, q principalis dicitur, quasi spondere videntur (*ple* enim est fidejussor), atque in omnem eventum vere, ne limitis rectura oblivioni mandetur. *In cent de casis litterar.* p. 224. *Goesii*, et ipse *G Antiquit. agr.* c. 8. p. 79. *V. *Du Cange* in *Gl Lat. B. A.*

PLĪNĬĀNUS, a, um, adj. ad Plinium pertin ut Pliniana cerasa, *Plin.* 15, 25, 30.

C. PLĪNĬUS SECUNDUS, philosophiae natur scientia, et omni genere doctrinarum insignis, xit temporibus Vespasiani Imp., cujus etiam ne tia administravit. Noctibus, et subsecivis horis s psit XXXVII. libros de Rerum natura, qui ad exstant, item alia plurima, quae interiere, u omnium parcissimus temporis. Periit in Vesevi m tis incendio, ann. a Chr. n. LXXIX, aetatis L dum ejus causam indagare cupit. Vide quae de narrat C. Plinius Caecilius ejus sororis filius, 3, 5. et *ep.* 6, 16. *Hard. f.* praefationis in ejus storiam multis contendit, Romanum fuisse. Q autem in praefat. Pliniana dicitur conterraneus tulli, qui certe Veronensis fuit, negat *Hard.*, praefationis Plinium auctorem esse. [Sed in u que falsus est omnino; nam *Plinium* Comen fuisse, invicte probat *Rezzonicus a Turre* in *Disquisit. Plinian.* T. 1. p. 60 — 81.: *conterra* vero *Catullus* ab eodem dicitur, quia uterque Gallia Transpadana natus fuerat. *F.*] ℙ *C. nius Caecilius* ex Novo Como, natus ex sorore Plinii Secundi, ut diximus, scripsit Epistolas, Panegyricum in laudem Trajani Imp., in quo tias egit, quod ab illo consul factus esset. I etiam opera usque in hodiernam diem servata s ℙ *Plinius Valerianus*, medicus empiricus, scri libros quinque de re medica, quos quidam olim nio Secundo perperam tribuerunt. Floruisse ante Constantini M. tempora, sunt qui putant; *J. Hadr. Saxius* rectius censet, ignotum hujus ris auctorem multo posterius eam doctrinarum dicarum farraginem a *Plinio* majore, et a pluri infimae aetatis scriptoribus consarcinasse. ℙ P ris est locutio Latina quidem, sed compositi asperior subinde, et obscurior: alterius plan suavior, nitidior. V. *Mart.* 10, 19. Apparet ta in utroque flexus quidam linguae ab aurea puri paulatim declinantis. Postremus vero vix ullo co habendus.

PLINTHIS, idis, f. πλινθὶς, parvus later, la culus: dimin. a πλίνθος, later. Ap. *Vitr.* 3, 2. cipitur pro ipsa plintho, quae sub columnae s ponitur. V. PLINTHUS. ℙ Ap. gromaticos forma agri quadrata ad modum plinthi. *Hyg. condit. agror.* p. 210. *Goes.*, ubi alii leg. *plinth*

PLINTHĬUM, ii, n. πλίνθιον, laterculus: di a πλίνθος. Accipitur a *Vitr.* pro quadrato la aut tabula in modum plinthi, in qua lineae des ptae sint ad horas deprehendendas. Sic enim 9, 9. Plinthium, sive lacunar, quod etiam in c Flaminio est positum, dicitur invenisse Scopas racusius.

*PLINTHĬUS, i, m. Athamantis filius, ex T mistone. *Hyg. fab.* 1. et 239. *B. A.*

PLINTHUS, i, f. πλίνθος, Graece est later. architectura est membrum quadrata figura in dum lateris, quod columnis subjicitur, et firmi tem concinne facit. *Vitr.* 4, 7. Habeant spirae rum plinthum ad circinum altam suae crassitudi dimidia parte. ℙ In re agraria est forma a plinthum referens, et certum jugerum numer continens. *Hygin. de condit. agror.* p. 205. *G* Quaestorii dicuntur agri, quos populus R. devi pulsisque hostibus possedit, mandavitque quaest bus, ut eos venundarent: quae centuriae nunc pellantur plinthi, idest laterculi. Adde p. 210.

PLĪSĬMĂ. V. PLUSIMUS.

PLISTHĔNES, is, m. Πλισθένης, filius Pel et Hippodames, nepos Tantali primi, frater At Thyestis, et Lysidices. Filios duos habuit, A memnonem, et Menelaum, quos moriens Atreo tri commendavit, qui ab illo instar filiorum edu

fuere. Quare progressu temporis, memoria Plis-enis sublata, filii Atrei habiti sunt, et Atridae ppellati. ℙ Plisthenes alter, filius Thyestis ex xore Atrei, qui una cum fratribus Tantalo, et Har-gyge, ab Atreo interfectus, et patri epulandus ppositus est. *Sen. Thyest.* 726. ℙ *Plisthenes, im-udicus a poetis dicitur. *Quint.* 3, 7. Quibusdam na vitiis corrupta odium attulerunt; ut Nerea im-llem, Plisthenem impudicum a Poetis accepimus. im vero (ait *Gesnerus*) de *Plisthene* impudico alia emoria nondum prolata sit, *Clisthenes* mollitiei ota ab Aristophane inustus sit, post alios *Clisthe-em* legit *Burmannus. B. A.* [*V. *Spalding.*]

PLISTHĔNĬDES, ae, m. Πλισθενίδης, patronym. Plisthene. *Sabin. ep.* 1, 107. Felix Plisthenide, acumque in sorte fuisti Conjuge cum cara, *h. e.* enelae fili Plisthenis.

PLISTHĔNĬUS, a, um, adj. ad Plisthenem per-nens. *Ov. R. Am.* 777. Hoc et in abducta Brisei-flebat Achilles, Illam Plisthenio gaudia ferre to-, *h. e.* Agamemnonis Plisthenis filii.

*PLISTĬA, ae, f. Italiae oppidum, in Samnio. *v.* 9, 21. et 22. *B. A.*

PLISTŎLOCHĬA. V. PISTOLOCHIA.

PLISTŎNĪCES, ae, m. Πλειστονίκης, h. e. mul-rum victor, cognominatus fuit Apion grammati-s, teste *Gell.* 5, 14. V. CYMBALUM.

*PLITANĬAE, arum, insulae duo, Troadi obje-e. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

*PLITENDUM, i, n. Asiae oppidum, in Bithy- vel forte in Galatia. *Liv.* 38, 18. *B. A.*

[PLŎCĂMUS, i, m. πλόκαμος, cirrus, crinis ple-s et intortus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Guarin. mment.* 6. p. 41. L. Melissaeus Plocamus. *F.*]

PLŎCE, es, f. πλοκή, nexus: a πλέκω, necto. AGOGE. ℙ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *br.* p. 625. *n.* 217. Grattidia Ɔ. L. Ploce. *F.*]

[PLŎCĬUM, ii, f. πλόκιον, comula: dimin. a κος, coma. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1618, Julia Plocium. Hic perperam leg. *Piocium. Plocium* est etiam titulus comoediae Caecilii Sta-quam ipse e Menandro vertit, itidem Πλόκιον minatam: ejus meminit *Gell.* 2, 23. et 3, 16. *F.*]

PLODO. V. PLAUDO.

PLOĬUS, ii, m. πλώϊος, navigationi aptus. Est n. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1261, 7. Cn. Camillius ius. *F.*]

PLŌRĀBĬLIS, e, adj. οἰμωκτὸς, ploratu dignus, ubris, flebilis. *Pers.* 1, 34. Phyllidas, Hypsi-as, vatum et plorabile si quid Eliquat. *Claud. Eutr.* 1, 261. verbisque sonat plorabile quiddam ra nequitiam fractis.

PLŌRĀBUNDUS, a, um, adj. multum plorans, ακρυμένος. *Pl. Aul.* 2, 4, 38. Homo ad prae-m plorabundus devenit. Plerique alii leg. *de-rabundus venit. Porphyr.* ad *Hor. Ep.* 1, 17, Idem, quod meretrix facit amatori suo, quem ulatis damnis plorabunda spoliat.

PLŌRĀTĬO, onis, f. ploratus, οἰμωγή. *August. n. de S. S.* 17. *med.* A convalle plorationis us-ad montem pacis.

PLŌRĀTOR, oris, m. οἰμώζων, qui plorat. *Mart.* 54. Siquis plorator collo tibi vernula pendet.

PLŌRĀTUS, a, um, part. a *ploro:* defletus. *A. Am.* 1, 75. Veneri ploratus Adonis. *Id. st.* 4, 856. plorato subdita flamma rogo. *Stat.* 4, 460. plorata cupressus.

PLŌRĀTUS, us, m. κλαυθμὸς, actus plorandi, us. *Cic.* vertens *Sophoclis* versus, *Tusc.* 2, 8. virginalem me ore ploratum edere. *Liv.* 29, *med.* Omnia mulierum ploratibus sonant. *Plin.* 5, 4. *n.* 8. Ploratum infantis cohibere. ℙ nslate. *Id.* 12, 25, 54. Succus e plaga ma-, quem opobalsamum vocant, suavitatis eximi-sed tenui gutta ploratu, etc. *h. e.* quasi la-na.

PLŌRO, as, avi, atum, a. 1. οἰμώζω, δακρύω, ltis lacrimis et clamore fleo. *Sen. ep.* 63. Nec i sint oculi, amisso amico, nec fluant: lacri-ndum est, non plorandum. *Cic. Att.* 15, 9. Ri-, inquies, in talibus rebus? Quid faciam? plo-do fessus sum. *Id. Dom.* 21. *extr.* Ut sena-pro me non modo pugnare, sed etiam plorare supplicare, mutata veste, prohiberent. *Stat.* 5, 3, 245. plorare funera. *Ov. A. Am.* 3, discunt lacrimare decenter, Quoque volunt rant tempore, quoque modo. *Hor. Od.* 3, 27, turpe commissum plorare. *Pl. Poen.* 1, 2, 164. ego hercle faciam plorantem illum, nisi te io propitiam. ℙ Translate est aegre ferre, do-. *Pl. Aul.* 2, 4, 29. Aquam hercle plorat, lavat, profundere; et *Hor. Ep.* 2, 1, 9. Plo-ere, suis non respondere favorem Speratum me-s; et *Od.* 3, 10, 2. me tamen asperas Proje-m ante fores objicere incolis Plorares Aquiloni-. ℙ *Jubeo te plorare*, male tibi cupio, infeli-esse volo. *Hor. Sat.* 1, 10, 90. Demetri, te-, Tigelli, Discipularum inter jubeo plorare ca-dras: οἰμώζειν κελεύω dicunt Graeci eod. sensu: contrarium est χαίρειν, aut εὐπράττειν κελεύειν: e illustrat *Lambin.* ad *Hor. Epod.* 5, 74. ℙ m *plorare* erat plane inclamare, ut ait *Festus.* c illa in *Legib. XII. Tab.* ap. *eund.* Si paren-

Tom. III.

tem puer verberit, at oloe plorassint *parentes*, etc.

PLŌSOR. V. PLAUSOR.

PLOSTELLUM, i, n. ἁμαξίς, dimin. plostri. *Varr. R. R.* 1, 52. Plostellum Poenicum. V. TRIBULUM. *Hor. Sat.* 2, 3, 247. plostello ad-jungere mures. *August. C. D.* 7, 21. Turpe mem-brum plostellis impositum.

PLOSTRĀRĬUS, a, um, adj. ad plaustrum per-tinens, plaustrarius. *Cato R. R.* 11. Asinos plo-strarios duos: et *mox:* Jugum plostrarium.

PLOSTRUM. V. PLAUSTRUM.

PLŌSUS. V. PLAUSUS.

*PLOTAE, arum, Πλωταὶ (i. e. natantes, flu-ctuantes, sc. νῆσοι, insulae), insularum, postea Strophadum dictarum, vetus nomen. *Mela* 2, 7. *med. Plin.* 4, 12. *Hyg. fab.* 14, 42. *med. Munker. B. A.*

[PLOTHĔNĬUS, a, um, adj. qui est ex Plo-thea, uno ex Atticae demis, in tribu Aegeide. *Steph. Byz.* Πλωθειά, δῆμος Αἰγηΐδος φυλῆς· ὁ δη-μότης, Πλωθειεὺς, καὶ Πλωθεύς. *Pl. Epid.* 3, 4, 1. Cave praeterbitas ullas aedes, quin roges, senex ubi habitat Periphanes Plothenius. Alii perperam leg. *Platenius. F.*]

PLOTĬĀNUS. V. PLAUTIANUS.

PLŌTILLA. V. PLAUTILLA.

*PLOTĪNOPŎLIS, is, f. Thraciae oppidum, ad Hebrum flumen, a Plotina Pompeja Trajani uxore appellatum. *Anton. Itin. B. A.*

[PLŌTĪNUS, a, um, adj. ad Plotum pertinens, ut Plautinus ad Plautum. Est cogn. R. *Aur. Vi-ctor Epit.* 42. Pompeja Plotina incredibile dictu est, quanto auxerit gloriam Trajani (*ejus mariti*). Hinc Πλωτεινόπολις in ejus honorem vocata est urbs Thraciae, ad Hebrum fluv., quae nunc *Demotica*, cujus meminit *Itin. Antonini* p. 175. et Πλωτεινοπο-λῖται ejus urbis incolae in nummis ap. *Mionnet. Descr. des medaill.* T. 1. p. 420. et *Supplem.* T. 2. p. 479. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 618. *n.* 157. Desticia Plotina. *F.*]

PLOTĬUS. V. PLAUTIUS.

PLŌTUS. V. PLAUTUS.

PLOXĔMUM, i, n. capsa in cisio, ut ait *Fe-stus.* Est vox Gallica, quam *Quint.* 1, 5. dicit a *Catullo* circa Padum inventam esse. *Catull.* 97, 6. Gingivas vero ploxemi habet veteris. ℙ Scribitur et *ploximum*, et *ploxenum*.

PLŬIT, ebat, pluit, et pluvit, impers. 3. βρέ-χει, ὕει, est imbrem decidere: et translate cadere more imbris: a πλύνω, lavo, vel a βλύω, scatu-rio, mano. *Cic. N. D.* 2, 43. Has Graeci stellas Hyadas vocitare suerunt, a pluendo: ὕειν enim est pluere. *Pl. Curc.* 1, 2, 42. Pluet credo hercle ho-die. *Cic. Top.* 9. Omnem aquam oportere arceri, quae pluendo crevisset. *Pl. Men. prol.* 63. Nam rus ut ibat forte, ut multum pluverat. *Virg. G.* 4, 81. Nec de concussa tantum pluit ilice glandis. *Stat. Silv.* 1, 6, 10. Jam bellaria adorea pluebant. *Id. Th.* 8, 416. stridentia fundae Saxa pluunt. *Plin.* 2, 56, 57. Effigies, quae pluit, spongiarum fere similis fuit. *Cic. Div.* 2, 27. Sanguinem pluisse senatui nunciatum est. *Liv.* 4, 19. In area Vul-cani sanguinem pluit. *Id.* 27, 11. Lacte pluisse. *Id.* 1, 31. et 7, 28., et 35, 9. et alibi, lapidibus. *Plin.* 2, 56, 57. lacte, sanguine, carne. *Mart.* 3, 47. Capena grandi porta qua pluit gutta. ℙ Pas-sive. *Appul. Flor. n.* 2. Totum illud spatium, qua pluitur, et ningitur. ℙ Part. *Pluens* ap. *Lactant. carm.* 43. de passion. Undique diva pluens vivum super ora cruorem. ℙ *Pluit* in praeterito primam habet longam, ut *Varr.* docet *L. L.* 8, 60., ma-xime si *pluvit* scribas. V. LUO.

PLŪMA, ae, f. πτίλον, in avibus est id, quo vestiuntur, exilius, mollius, densiusque. V. PEN-NA. *Cic. N. D.* 2, 47. Animantes alias pluma, alias squama videmus obductas. *Id. Fin.* 3, 5. *med.* Alia ad quendam ornatum, ut cauda pavoni, plu-mae versicolores columbis. *Virg. A.* 10, 192. mol-lis pluma. *Petr. Sat.* 127. *med.* Implicitum bra-chiis mollioribus pluma deduxit in terram. *Ov. Her.* 8, 68. in plumis delituisse Jovem, *h. e.* sub forma cycni. ℙ Pluma farciebantur a ditioribus culcitae, cervicalia, lecticae. *Mart.* 12, 17. Dor-mit et in pluma, purpureoque toro. *Id.* 14, 146. Tinge caput nardi folio, cervical olebit. Perdidit unguentum cum coma, pluma tenet. *Juven.* 10, 361. et potiores Herculis aerumnas credat, etc. et coenis, et plumis Sardanapali. *Id.* 1, 159. Pensi-libus plumis vehi, *h. e.* lectica. ℙ Adhibetur ad significandam animi levitatem. *Cic. Att.* 8, 15. *med.* Nec me consules movent, qui ipsi pluma, aut fo-lio facilius moventur. *Pl. Men.* 2, 3, 22. Quid ais, homo levior quam pluma, pessime et nequissime? *Id. Poen.* 3, 6, 17. Si quid benefacias, levior pluma est gratia. ℙ Translate dicitur de prima barba. *Hor. Od.* 4, 10, 2. Insperata tuae cum veniet pluma superbiae. Alii intelligunt canitiem. *Bentl.* utrumque rejicit, et *bruma* legit. ℙ De re nullius pretii. *Pl. Most.* 2, 1, 60. Pluma haud in-terest, patronus, an cliens probior siet. ℙ In thorace militari parvae laminae consertae, alia sub aliam adnexa, more plumarum in avibus, *plumae* dicuntur. *Stat. Th.* 11, 542. alte ensem germani

in corpore pressit, Qua male jam plumis imus te-git inguina thorax. *Virg. A.* 11, 770. Spuman-temque agitabat equum, quem pellis ahenis In plumam squamis auro conserta tegebat. *Sall. fragm.* ap. *Serv.* ad h. l. Equis paria ornamenta erant, quae lintea ferreis laminis in modum plu-mae adnexuerant. V. PAVONACEUS.

[PLŪMĀCĬUM, i, n. culcita plumis repleta. *Am-bros. ep.* 26. *n.* 12. Cum de eo convenirem comites ejus, ne sine veste, sine plumacio paterentur ex-trudi senem, extrusus ipse sum. Hic *Ambros.* lo-quitur de Hygino episcopo sene in exsilium acto, cui nihil jam nisi extremus superesset spiritus, id-eoque petierat, ut fracta illius senis ossa paullo mollius jacerent. *F.*]

[PLŪMĀLIS, e, adj. qui pluma tectus est. *Auct.* incertus *eleg.* in *Anthol. Lat.* T. 1. p. 691. *Burm. v.* 58. de Leda: plumalem de Jove fecit avem: sc. qui ob ejus amorem in cycnum versus est. *F.*]

PLŪMĀRĬUS, ii, m. ποικιλτής, qui acu pingit, et tenue opus variumque in veste, plumarum in-star, format. *Varr.* ap. *Non.* 2, 716. Etenim nul-la, quae non didicit pingere, potest bene judicare, quid sit bene pictum a plumario aut textore in pul-vinaribus plagis. *Vitr.* 6, 7. *f.* Plumariorum tex-trinae, pictorumque officinae. *Inscr.* ap. *Grut.* 649, 8. Artemidoro plumario conlegae. Alia ap. *Reines. cl.* 11. *n.* 114. et ap. *Mur.* 906, 13. et 924, 11. C. Julius Euphrosynus Aug. plumarius H. S. E. *Salm.* ad *Vopisc. Carin.* 20. docet, plumarios esse, qui plumas avium in vestibus acu pingunt: *plumas* au-tem vocasse veteres rotundas notas ex auro vel purpura, et in modum plumarum factas, quibus vestes intexebantur ac variabantur: sic lammas ro-tundas, vel circulos ferreos, e quibus loricae fie-bant, *plumas* dixisse. V. PLUMA. Clavos quoque tunicis intextos hoc nomine fortasse appellasse, quia *Non.* 14, 22. plumatile interpretatur aut cla-vatum aut ex plumis factum. Sed omnino ipsum adire opus est, copiosissime de his disputantem. Aliorum eruditorum sententias in re satis obscura V. ap. *Bald.* in *Lex. Vitr.* Consule etiam, si pla-cet, *dissert. Muratorii de antiqnitatib. Ital.* 25. p. 401. ℙ Adjective. *Hieron. ep.* 29. *n.* 6. In Exodo, ceterisque locis, ubi describuntur vestes plumaria arte contextae.

PLŪMĀTĬLIS, e, adj. ad plumas, et plumarii artem pertinens. *Pl.* enumerans varia vestium ge-nera, *Epid.* 2, 2, 49. Cymatile, aut plumatile, ce-rinum, aut melinum.

PLŪMĀTUS, a, um, part. a *plumo:* πτέρινος, plumis tectus. *Cic.* vertens *Arati* carmina, *N. D.* 2, 44. *f.* plumato corpore corvus. *Plin.* 8, 32, 50. de cervi cornib.: Eadem teneris increscunt ferulis, arundineas in paniculas molli plumata lanugine. ℙ Item in plumae formam consertus. *Just.* 41, 2. *f.* Munimentum ipsis, equisque loricae plumatae sunt, quae utrumque toto corpore tegunt. V. PLUMA. ℙ Item acu pictus arte plumarii. *Lucan.* 10, 123. Strata micant, Tyrio quorum pars maxima fuco Cocta diu, virus non uno duxit aheno. Pars auro plumata nitet, pars ignea cocco.

PLUMBĀGO, inis, f. μολύβδαινα, genus metalli, plumbi et argenti simul naturam referens. *Plin.* 34, 18, 50., ubi et *molybdaenam* appellat, quod idem est. V. h. v. ℙ Item talis metalli color. *Id.* 37, 5, 18. de gemmis: Frequens et iis plum-bago, hoc est, ut in sole plumbei videantur. ℙ Item genus herbae. *Id.* 25, 13, 97. V. MOLYB-DAENA.

PLUMBĀRĬUS, a, um, adj. μολυβδικός, ad plum-bum pertinens. *Plin.* 34, 18, 54. Psimmythium quoque, hoc est cerussam, plumbariae dant offici-nae. *Id.* 33, 7, 40. Plumbarium metallum. ℙ *Plumbarius*, absolute, qui opera ex plumbo facit. *Aurel. Arcad. Dig.* 50, 6, 6. Plumbarii, ferrarii, lapidarii. Adde *Inscr.* ap. *Mur.* 900, 4. et *Front. Aquaed.* 25. Sic artifices plumbarii, *Vitr.* 8, 7. *med.* ℙ *Plumbarium, ii*, absolute, locus, in quo plumbea vasa reponuntur, ut aurarium, in quo au-rea; argentarium, in quo argentea. *Not. Tir.* p. 164. Plumbum, plumbeus, plumbarium.

PLUMBĀTŪRA, ae, f. μολύβδωσις, ferruminatio, et quaecumque conjunctio plumbo facta. *Cassius Paul. Dig.* 6, 1, 23. Ferruminatio per eandem ma-teriam facit confusionem, plumbatura non efficit.

PLUMBĀTUS, a, um, part. a *plumbo:* plumbo conglutinatus. *Tert. Apol.* 29. Salutem non puta-mus in manibus esse plumbatis. Potest tamen *plumbatis* intelligi *plumbeis.* V. v. sq. ℙ Est fe-re adj. plumbeus. *Plin.* 10, 33, 50. Plumbatis sa-gittis nidos avium decutere. *Solin.* 33. *med.* Plum-bata jacula. *Frontin. Aquaed.* 124. Plumbati ca-nales. *Val. Max.* 3, 7. *n.* 2. Omnia vada plum-batis tabulis consternere. ℙ *Plumbatae, arum*, pilae e plumbo, quibus exercebantur milites, μολυ-βδίδες. *Veg. Mil.* 1, 17. V. MARTIOBARBULUS. ℙ *Plumbatae* quoque appellatae fuerunt pilae plum-beae pluribus funiculis seu coriis consutae, quibus reorum terga flagellabantur. *A. M. Lupius Dis-sert. XII.* agit de plumbatis, quae Romae in se-pulcro cujusdam martyris repertae sunt. Erant il-

lae glandes ex aere, non ex plumbo, et catenulis, non funiculis aut loris alligatae. Idem suspicatur glandes initio factas fuisse ex plumbo, unde plumbatarum nomen manserit; neque enim audierat, usquam asservari plumbatas ex plumbo. *Imppp. Valentin., Valens et Grat. Cod. Theod.* 9, 35, 2. Plumbatarum vero ictus, quos in ingenuis corporibus non probamus, non ab omni ordine submovemus, sed decemprimos tantum ordinis curiales ab immanitate hujusmodi verberum segregamus, ita ut in ceteris animadversionis istius habeatur moderatio commonentis. Adde *ib.* 12, 1, 80. Hinc *Prud.* περὶ στεφ. 10, 116. Tundatur, inquit, terga crebris ictibus, Plumboque cervix verberata extuberet: et *mox*: 121. Pulsatus ergo martyr illa grandine, Postquam inter ictus dixit hymnum plumbeos, etc.

PLUMBĔUS, a, um, adj. μολύβδινος, qui est e plumbo. *Lucr.* 6, 305. plumbea saepe Fervida fit glans in cursu. *Plin.* 34, 18, 50. Plumbeo pistillo terere aliquid. *Id.* 33, 6, 35. Plumbeum vas. Absolute *Mart.* 6, 55. Fragras plumbea Nicerotiana, *h. e.* vasa plumbea Nicerotis unguentarii. Nam unguenta apte coquuntur plumbeis vasis, ut *Plin.* 13, 2, 3. docet. *Cato R. R.* 105. Mustum in aheneum, aut plumbeum infundito. *Colum.* 12, 19. *extr.* Oleo plumbea intrinsecus imbuere, et bene fricare; et *ib.* 50. Plumbea quadrata. *Plin.* 13, 11, 21. Publica monumenta plumbeis voluminibus confici, *h. e.* plumbeis laminis in volumen convolutis. *Id.* 26, 11, 67. Vettonica pota colorem plumbeum corporis emendat. ¶ Ictus plumbei *Prud.* περὶ στεφ. 10, 122. sunt plumbatarum. V. v. praec. ¶ *Plumbea, ae*, absolute, plumbea pila, plumbata. *Spart. Sever.* 21. Ingens periculum equi casu adiit, ita ut mortuus ictu plumbeae crederetur. V. PLUMBATUS. ¶ *Plumbeus nummus* nullius pretii. *Pl. Cas.* 2, 3, 40. Cui homini hodie peculii nummus non est plumbeus. *Id. Trin.* 4, 2, 120. Cui, si capitis reus siet, nummum nunquam credam plumbeum. *Id. Most.* 4, 2, 11. Tace sis, faber, qui cudere soles plumbeos nummos. Absolute. *Mart.* 10, 74. quamdiu salutator Anteambulones et togatulos inter Centum merebor plumbeos die toto? Intelligit autem sportulam, quae erat centum quadrantum: et *plumbeos* dicit per contemptum, nam quadrantes erant aerei. Vel respicit ad materiam, quia aes quadrantum adeo viliore mixtura erat, ut plumbum videri posset. Quo pertinet illud *ejusd.* 1, 100. Et septem veteres tui sodales Constamus tibi plumbea selibra. Supra dixerat, *Nigrae sordibus explices monetae.* [*Front. de or.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 2. *f.* Monetam illam veterem sectator. Plumbei nummi, et cujuscemodi adulterini in istis recentibus nummis saepius inveniuntur, quam in vetustis. Ex his patet, nummos plumbeos esse adulterinos, cum monetam publicam neget unquam fuisse plumbeam *Eckhel. D. N. V.* T. 1. p. XX. et T. 8. p. 318. *F.*] ¶ *Plumbea vina*, obscuri coloris, et vilioris pretii. *Mart.* 10, 49. Quisquam plumbea vina vult in auro? ¶ *Plumbea mala*, itidem a malo colore, et vili pretio. *Id. ib.* 94. nec furem plumbea mala timent. ¶ *Plumbea arma*, obtusa, hebetia, sine acie. *Cic. Att.* 1, 16. Cum illum plumbeo gladio jugulatum iri tamen diceret. *Id. Fin.* 4, 18. O plumbeum pugionem! *h. e.* argumentum frigidum, et sine vi. ¶ *Plumbeus auster*, humidus, gravis, et gravedinem inducens corporibus. *Hor. Sat.* 2, 6, 18. nec plumbeus Auster, Autumnusque gravis. ¶ Translate *plumbeus* est hebetis ingenii, stultus, stupidus, stolidus. *Cic. Tusc.* 1, 29. Nisi plane in physicis plumbei sumus. *Ter. Heaut.* 5, 1, 3. In me quidvis harum rerum convenit, quae sunt dicta in stultum: caudex, stipes, asinus, plumbeus. ¶ *Plumbea ira*, gravissima, et diuturna. *Pl. Poen.* 3, 6, 16. Ita sunt isti nostri divites: Si quid benefacias, levior pluma est gratia: Si quid peccatum est, plumbeas iras gerunt. ¶ *Plumbea carmina*, mala. *Auson. epist.* 6, 1. Aurea mala, Theon, sed plumbea carmina mittis.

PLUMBO, as, a. 1. μολυβδόω, ferrumino, plumbo conglutino. *Plin.* 34, 17, 48. Neque argentum ex stanno plumbatur. *Cato R. R.* 21. *f.* Modiolos indet, et plumbet; et 20. Modiolos oleaginos facito, et eos circum plumbato. *Pompon. Dig.* 41, 1, 27. Si tuum scyphum alieno plumbo plumbaveris.

PLUMBŌSUS, a, um, adj. plurimum plumbi habens admixtum. *Plin.* 34, 18, 53. Quantoque minus plumbosa, friabilis, et modice gravis. *Id.* 33, 6, 34. Faex ejus intelligitur plumbosissima.

PLUMBUM, i, n. μόλυβδος, genus metalli duplicis generis, candidi, et nigri. Pretiosissimum candidum. Jungi inter se nigrum sine albo non potest, nec hoc ei sine oleo: ac ne album quidem secum sine nigro. Nigri origo duplex: aut enim sua provenit vena, nec quidquam aliud ex se parit: aut cum argento nascitur, mixtisque venis conflatur. Ejus qui primus fluit in fornacibus liquor, stannum appellatur; qui secundus, argentum: quod remansit in fornacibus, galena, quae est tertia portio additae venae. Haec rursus conflata dat nigrum plumbum, deductis partibus duabus. Haec et alia plura *Plin.* 34. c. 16. et 17., ubi c. 18. persequitur ejus usus in medicina. Ceterum plumbum album, quod quidem idem est cum stanno seu cassitero, etiam *Caes. B. G.* 5, 12. memorat. *Lucr.* 6, 1077. Aerique aes plumbo fit uti jungatur ab albo. *Cato R. R.* 39. Dolia plumbo vincito. ¶ Per synecdochen est glans, seu pila plumbea. *Ov. Met.* 2, 727. Balearica plumbum Funda jacit: volat illud, et incandescit eundo. Adde *ib.* 4, 709. *Virg. A.* 9, 587. fundam ter adducta circum caput egit habena, Et media adversi liquefacto tempore plumbo Diffidit. V. GLANS. ¶ Item fistula plumbea. *Hor. Ep.* 1, 10, 20. Purior in vicis aqua tendit rumpere plumbum. *Stat. Silv.* 1, 3, 66. Teque, per obliquum penitus quae laberis amnem, Marcia, et audaci transcurris flumina plumbo. ¶ Fortasse huc pertinet *servus a plumbo* in *Inscr.* ap. *Grut.* 640, 10., scilicet curam habens fistularum aquaeductus. *Spon. Miscell.* p. 35. tres affert plumbeos tubos, in quibus *vilici* nomen inscriptum est. ¶ Caestus plumbo onerabant, quo gravius tunderent. *Virg. A.* 5, 405. et *Val. Fl.* 1, 420. ¶ *Plumbum*, vitium oculi. *Plin.* 25, 13, 97. de plumbagine: Hac commanducata si oculus subinde elingatur, plumbum (quod est genus vitii) ex oculo tollitur. ¶ Proverb. est illud *Petr. fragm. Trag.* 43. *Burm.* Plane fortunae filius: in manu illius plumbum aurum fiebat.

[PLŪMELLĂ, ae, f. dimin. plumae. *Not. Tir.* p. 171. Pluma, plumella. *F.*]

PLŪMESCO, is, n. 3. ἀναπτερόομαι, plumas emittere incipio. *Plin.* 10, 53, 74. Vicesimo die si moveatur ovum, jam viventis intra putamen vox auditur. Ab eodem tempore plumescit.

PLŪMĔUS, a, um, adj. qui est ex pluma. *Cic. Tusc.* 3, 19. Collocemus in culcita plumea. *Plin.* 10, 23, 33. Otus auribus plumeis eminentibus. *Mart.* 4, 19. Plumea seu laxi partiris pondera follis, *h. e.* levia: nam follis erat vento repletus. *Arnob.* 2, 84. Nives plumeae, *h. e.* minutae et leves. *Appul. Met.* 3. Plumea et lactea cutis. ¶ Refertur etiam ad opus acu pictum in vestibus, ut in PLUMARIUS dictum est. *Prud. Hamart.* 295. avium quoque versicolorum Indumenta novis texentem plumea telis.

PLŪMĬGER, ra, rum, adj. qui plumas gerit, ut Plumigeri anseres, *Plin.* 10, 22, 27. Plumigera series, *h. e.* pennae, *Prud. Cath.* 3, 44.

PLŪMĬPES, edis, m. et f. πτερόπους, qui pedes pennatos habet. *Catull.* 55, 27. Adde huc plumipedas, volatilesque, etc.

PLŪMO, as, avi, atum, n. 1. plumas emitto. *Gell.* 2, 29. Pullis jam jam plumantibus. *Appul. Met.* 3. Indicat, dominam suam in avem se plumaturam, atque devolaturam. *Tert. carm. de Sodom.* 113. Aut si quis plumat senio modulatior ales. ¶ Sumitur etiam pro acu pingere. *Vopisc. Carin.* 20. Laneas tunicas purpura micantes, et plumandi difficultate pernobiles. V. PLUMARIUS.

PLŪMŌSUS, a, um, adj. plumis tectus, plumis abundans. *Prop* 4, 2, 34. sed arundine sumpta Faunus plumoso sum Deus aucupio. *Plin.* 25, 6, 29. et 27, 8, 37. Plumosa folia.

PLŪMŬLĂ, ae, f. dimin. plumae, πτίλον, parva pluma. *Colum.* 8. 5. *med.* Plumulae sub cauda clunibus detrahendae. *Appul. Flor. n.* 12. Color psittaco viridis et intimis plumulis, et extimis palmulis.

PLŪO. V. PLUIT.

PLŪOR, oris, m. pluvia. *Laber.* ap. *Non.* 3, 181. Qui pedem ex taberna tulimus, tantus cum staret pluor.

PLŪRĀLIS, e, adj. πληθυντικὸς, ut *pluralis numerus* apud grammaticos, quo plura significantur. *Quint.* 1, 5. Praeterea numeros, in quibus nos singularem ac pluralem habemus, Graeci et δυϊκόν. Adde 8, 6. *med.* et *Pomp. Dig.* 50, 16, 122.

PLŪRĀLĬTAS, atis, f. pluralis numerus. *Charis.* 1, 50. et 72.

PLŪRĀLĬTER, adv. πληθυντικῶς, plurali numero. *Sen. Q. N.* 2, 56. Haec antiqui fulgetra dicebant: tonitrua nos pluraliter dicimus. *Quint.* 8, 6. *med.* Cum dico vultus hominis pro vultu, dico pluraliter quod singulare est. Adde *ib.* 3. *med.* et 1, 6.

PLŪRĀTĪVUS, a, um, adj. πληθυντικὸς, pluralis. *Gell.* 19, 8. Quadrigas plurativo semper numero dicendas putat. *Id.* 20, 6. Mei interrogandi casus est, et ab eo declinatur, quod est ego. Hujus deinde plurativum est nos. Adde 1, 16. et *Arnob.* 4, 134.

PLŪRES. V. PLUS.

PLŪRĬES, adv. πολλάκις, pluribus vicibus, saepius. *Caes. B. C.* 1, 79. Cohortes agmen claudebant, pluriesque in locis campestribus subsistebant.

PLŪRĬFĀRIAM, adv. πλειστάκις, πολλαχοῦ, pluribus locis, aut partibus. V. BIFARIAM. *Suet. Aug.* 46. Italiam operibus ac vectigalibus publicis plurifariam instruxit; et 80. Callis quibusdam ex prurigine corporis, assiduoque et vehementi strigilis usu plurifariam concretis. *Id. Tib.* 43. Cubicula plurifariam disposita. *Id. Claud.* 21. Gladiatoria munera plurifariam, ac multiplicia exhibuit. Est qui leg. *plurifaria*, ut sit adject. *Inscr.* pertinens ad ann. a Chr. n. CCI., sub Septimio Sero, et Caracalla Augg., ap. *Grut.* 187, 3. A Coelimontanos plurifariam vetustate conlapsos conruptos a solo sua pecunia restituerunt. C 2, 22. *med.* Praeter hos sunt alii plurifariam ti, suae quisque regionis indigenae. ¶ Item ribus modis. *Appul. Flor. n.* 17. Ceterum ip vocis hominis exercendae causa cassus labor pervacaneo studio plurifariam superatur. *Solin.* Mons Taurus pro gentium ac linguarum varie plurifariam nominatus.

PLŪRĬFĀRĬUS, a, um. V. in v. praec.

PLŪRĬFORMIS, e, adj. ut Pluriformi m *Appul. Flor. n.* 3.

PLŪRĬLĂTĔRUS. V. TRILATERUS.

PLŪRĬMUS, a, um, adj. superl. a *plus*, *plu* et vices gerit superlativi v. *multus*, a quo *mu simus* non fit, πλεῖστος. *Caes. B. G.* 6, 16. D maxime Mercurium colunt. Hujus sunt plu simulacra. *Pl. Rud.* 4, 2, 4. Plurima praeda stus. *Id. Most.* 5, 1, 11. Facio idem quod plu alii. *Plin.* 18, 11, 28. Ipsi panem faciebant rites, mulierumque id opus erat, sicut nun plurimis gentium. *Pl. Curc.* 1, 3, 60. Hospiti plurimam salutem dicit. *Hor. Od.* 4, 2, 29. laborem Plurimum. *Nep. Ep.* 2. *extr.* In a plurimum studii consumebat. *Cic. Inv.* 1, 18. ordium gravitatis plurimum debet habere. *Id.* 11, 16. Hoc ego utor omnium plurimum. *Jug.* 101. Id laborare, ut illi quam plurimi d rent. *Colum.* 8, 14. et *Plin.* 10, 59, 79. Su nuntur gallinis ova plurima quinque, paucis tria: anseribus paucissima septem, plurima q decim. ¶ *Plurimus* pro *plurimi*. *Hor. Od.* 8. Plurimus in Junonis honorem Aptum dicet e Argos, ditesque Mycenas. ¶ Illa quoque po sunt: *Ov. Met.* 11, 140. Spumiferoque tuum f qua plurimus exit, Subde caput; et *Fast.* 2, de Pane: Arcadiis plurimus ille jugis; et *T* 4, 10, 128. in toto plurimus orbe legor; et *Ib.* Plurima qua flammas Sicanis Aetna vomit, plurimas flammas; et *Met.* 14, 361. Plurima silva est, et equo loca pervia non sunt; et *M* 8, 51. Plurima cum tota lampade luna nitet. *plurima ales*, plurimae alites, *Id.* 9, 56. et *rima mappa*, plurimae mappae. *Id.* 8, 59. et *rima rosa*, plurimae rosae, *Ov. Fast.* 4, 441. milia sunt his *multa avis*, *multa canis*, *multa ce*, etc. V. MULTUS. Huc pertinet illud *Th.* 1, 114. abrupta qua plurimus arce Citha Occurrit coelo, *h. e.* altissimus est; et *Virg* 3, 51. optima torvae Forma bovis, cui turpe put, cui plurima cervix, *h. e.* cervix long crassa, nam in ea spectatur praecipue robur t ¶ Cum gen. *Sil.* 16, 363. de equo: Insignis m cervice, et plurimus idem Ludentis per colla bae, *h. e.* plurimam jubam habens. ¶ *Plur* gen. cum verbis aestimandi. *Pl. Bacch.* 2, 2, Unice unum plurimi pendit. *Cic. Par.* 6, 2. Ut quisque quod plurimi est possidet, ita dit mus habendus est. *Nep. Eum.* 2. Quem unum xander plurimi fecerat. ¶ *Plurimum* adverbii re. *Cic. Fam.* 1, 7. Te plurimum diligo. *Pli* 45, 45. Plurimum interest, flatus sit, an ven *Nep. Cim.* 2. Plurimum valuit auctoritate. *Id.* 3. Et obesse plurimum, et prodesse poterat. *Chabr.* 3. Quoad ei licebat, plurimum aberat *mox*: Plurimum Cypri vixit. Sic *Ter. Phorm* 4, 17. Domum ire pergam: ibi plurimum est. 9, 36, 60. Purpurae vivunt annis plurimum se nis. Sic 25, 5, 22. Helleborum datur ad len molliendam alvum, plurimum drachma, mo quatuor obolis; et 30, 6, 16. Diebus plurimum vem. ¶ *Ut*, et *cum plurimum* eodem sensu cuntur. *Id.* 15, 3, 4. Nec tam numerosa diffe tia (*olei quam vini*) tribus, ut plurimum, bo tibus distat. *Id.* 2, 17, 15. Non comparere in lo Saturni sidus, cum plurimum, diebus cen septuaginta: Jovis triginta sex, aut, cum m mum, denis detractis diebus: Mercurii trede aut, cum plurimum, octodecim. ¶ *Plurin quantum*, πλεῖστον ὅσον. *Flor.* 4, 2. *med.* Pl mum quantum favoris partibus dabat fratern ducum. *Minuc. Fel. Octav.* 40. Octavio meo pl mum quantum gratulor. Adde *ib.* 22. ¶ *Pl mum malefacta*, plurima. *Pl. Epid.* 3, 3, 9.

PLŪRĬVŎCUS, a, um, adj. *Capell.* 4, 97. Q ritur quid sit aequivocum, quid univocum, q ut ita dicam, plurivocum. Debetis quippe inso tiam perferre sermonis, qui Grajam dissertare tialiter compulistis.

PLUS, pluris, et adverbii usum habet, et a ctivi, praesertim in obliquis casibus; et tunc compar. a *multus*, a quo nec *multior*, nec *multi mus* fit: πλείων, et πλεῖον, magis, amplius. E πλέος, vel a πολὺς, contract. Quomodo a *m* differat, in ea voce dictum est. *Liv.* 9, 24. et numero decem, et, quod plus est, Romani. *Att.* 7, 3. *med.* Tantum, et plus etiam ipse n deberet; et *ib.* 6, 2. *f.* Quem mehercule plus p que in dies diligo. *Hirt. B. G.* 8, 20. Abesse minus octo millibus passuum. Sic *Mart.* 8, 71. nerunt plusve minusve duae. Alio sensu *Ter.*

3, 21. Obsecro, ne quid plus minusve faciat; Pl. Capt. 5, 3, 18. Eheu! cur ego plus minus- e feci, quam aequum fuit! πλεῖον, ἢ ἔλαττον. ırsus Ter. Hec. 2, 1, 39. Ut cum matre plus a esset. Cic. Inv. 1, 47. f. Vultis autem pecu- ae plus habere. Id. Leg. 1, 2. Ex his alius alio us habet virium. Id. Fam. 13, 29. Non plus ıobus, an tribus mensibus. Id. N. D. 1, 35. med. olestum est uno digito plus habere; et Leg. 2, . ex XII. Tab. Hoc plus ne facito. Id. Amic. . Plus aequo. Auct. ad Her. 4, 4. Paulo plus. nton. ad Cic. post ep. 8. l. 10. ad Att. Nimio plus. 'er. Heaut. 1, 1, 11. Annos sexaginta natus es, ıt plus eo. Id. ib. 2, 1, 8. Ubi adbibit plus pau- . ℙ Sequente quam. Id. Eun. 1, 1, 17. Nihilo us agas, quam si, etc. Nep. Thras. 2. Non plus ıbuit secum, quam triginta de suis, h. e. non ures. Ov. R. Am. 53. Sed bibe plus etiam, quam od praecordia poscunt. Caes. B. G. 1, 17. Qui ivati plus possint, quam ipsi magistratus; et ib. . Plus quam pollicitus esset, Caesarem facere. c. Har. resp. 3. Eum nunquam a me esse accu- ndum putavi, non plus quam stipitem illum, qui, . ℙ Et omisso quam. Ter. Eun. 1, 2, 5. Jam lesces plus satis; et Ad. 2, 1, 46. Plus quingen- s colaphos infregit mihi. Id. Eun. 3, 1, 32. us millies audivi; et Varr. R. R. 3, 10. Non ıs quater in anno pariunt. Sen. Clem. 1, 19. de ib.: Nec unquam regem plus unum patiuntur. c. Att. 6, 6. Plus annum obtinere provinciam. . Tusc. 2, 16. Ferre plus dimidiati mensis ciba- . ℙ Cum comparativo. Pl. Bacch. 3, 3, 58. genium plus triginta annis majus est. ℙ Pluris m verbis aestimandi. Cic. Par. 6, 2. Utrum plu- aestimemus pecuniam Pyrrhi, an continentiam bricii? Hor. Sat. 2, 3, 300. post damnum sic ndas omnia pluris. Cic. Rosc. Com. 12. Ager, i nunc multo pluris est, quam tunc fuit. Id. ım. 7, 2. Pluris emere. Id. Off. 3, 4. Pluris pu- e, quod utile videatur, quam quod honestum. . Phil. 6, 4. Hic pluris habetur, quam L. Tre- llius. Id. Att. 8, 2. Pro Pompejo emori possum: io pluris hominum neminem; et ib. 12, 28. Mea hi conscientia pluris est, quam hominum sermo. lum. 1, 4. med. Pluris aedificare. ℙ Cum ad- tivis pro magis. Nemes. Ecl. 4, 72. Plus tamen e meus, plus est formosus Iolas. ℙ In plurali res, et ra, rium, ribus. Cic. Manil. 7. med. n enim possunt una in civitate multi rem atque tunas amittere, ut non plures secum in eandem lamitatem trahant. Plin. 11, 29, 35. Continuata rimum dierum fame. Caes. B. G. 1, 18. Pluri- s praesentibus eas res jactari nolebat. Id. B. C. 52. Plura castella pariter tentaverat. ℙ Plures erdum sunt mortui, οἱ πλείονες. Pl. Trin. 2, 2, Lacrimas haec mihi eliciunt, quia ego ad hoc ıus hominum duravi, quam prius me ad plures ıetravi: διὰ τὸν εὐφημισμὸν sic dicebant, ne voce rtui mali ominis uterentur. Ideo autem plures, a ii majori numero sunt, quam vivi. ℙ Plura, ra verba. Catilina ap. Sall. 36. f. Plura cum ibere vellem, nunciatum est mihi, vim parari. aedr. 3, 10. Haec exsecutus sum propterea plu- us, Brevitate nimia quoniam quosdam offendi- s. Cic. Fam. 13, 1. f. Sed, ne plura (dicen- n enim aliquando est), Pomponium Atticum sic o, ut, etc. ℙ Invenitur etiam pluria pro plu- unde compluria. Lucr. 1, 876. Apparere unum us sint pluria mixta. Adde Cat., Claud. Qua- g., Valer. Antiat., L. Aelium, Nigid., Varr. et nium Capiton., quorum auctoritate Gell. 5, 21. te pluria dici confirmat. Sed quod ibi Capito et, pluria Latinum esse, plura barbarum, con- consuetudinem est. ℙ Plurum pro plurium pu- esse dicendum Jul. Modest. ap. Charis. 1, 56., usus rejicit. ℙ Plure pro pluris, vel tanquam erb. Pl. fragm. ap. Charis. 2, 189. Plure altero to, quanto ejus fundus est, velim. Lucil. ib. re foras vendunt, quod pro minore emptum. ero quoque dixit, si Charisio fides ib. et 1, 84. re venit, vel vaenit. ℙ Comp. Plurior V. in NIOLUM. ℙ Dativ. sing. pluri non est in , nec ablativus ejusdem positionis: et si qua a afferuntur Latini scriptoris, dubiam omnia tionem habent.

[PLUSCŬLĔ, adv. aliquanto plus. V. Appul. l. n EXCORIO. F.]

PLUSCŬLUS, a, um, adj. dimin. a plus, ali- anto plus, plus paulo. Ter. Ph. 4, 3, 60. Uxori enda ancillula est: tum pluscula supellectile us est. Colum. 12, 50. med. Plusculo sale uten- n erit. ℙ In num. plur. Appul. Met. 2. Ad cu- noctis exemplar similes adstruximus plusculas; ib. 3. Pyxides plusculas inde depromit, h. e. res. ℙ Plusculum substantivi more. Id. ib. 47. iguum aceti piperati, et plusculum mellis adji- nt; et Cic. Or. 2, 24. Causae, in quibus plus- um negotii est. Id. Fam. 5, 12. Plusculum et- , quam concedit veritas, amori nostro largiare. Et more adverbii. Pl. Amph. 1, 1, 127. Mira t, nisi invitavit sese in coena plusculum; et s. 1, 1, 121. Negotium edepol fuit plusculum um haud probe, h. e. aliquando plus, quam annum. Varr. R. R. 2, 7. Videndum, ne equae laborent plusculum.

PLŪSĬMUS, olim pro plurimus, ut pignosa, Fusii, pro pignora, Furii, et alia, quae Varr. congerit L. L. 6, 3. Adde Fest., licet apud hunc litterarum series plisima ibi, non plusima legi postulet.

[PLŪSĬUS, a, um, adj. πλούσιος, dives. Est cogn. R. Inscr. ap. Donat. 329, 6. Aelia Plusia. F.]

[PLŪTARCHUS, i, m. divitiarum princeps: a πλοῦτος, divitiae, et ἄρχων, princeps. Est cogn. R. Inscr. ap. Grut. 977, 7. Q. Granius Q. L. Plutarchus. ℙ Hoc nomine fuit etiam illustris philosophus et scriptor Graecus, Chaeronensis, qui aetate annorum LXX. in patria decessit ann. a Chr. n. CXX. Hic a Trajano consularibus ornamentis, et Illyrio praepositus, ab Hadriano, cujus praeceptor fuerat, Graeciae procurator constitutus est. Plurima opera scripsit, quae omnium eruditorum manibus teruntur. V. Fabric. Biblioth. Gr. 2, 1. §. 14. F.]

PLŪTĔĀLIS, e, adj. ad pluteum pertinens. Cic. Att. 1, 10. Typos tibi mando, et plutealia sigilla duo. Alii aliter leg. V. PUTEAL. [*Orell. putealia sigillata.]

[PLŪTĔĀRĬUS seu Plutiarius, ii, m. pluteorum artifex. Inscr. ap. Donat. 417, 9. T. Caecilii Eronis plutiarii ossa hic sita sunt. F.]

PLŪTĔUS, i, m. saepius quam Pluteum, i, n. θωράκιον, machina militaris ex tabulis, asseribus, cratibus, qua milites protecti ab injuriis hostilibus, opus faciunt. Fest.: Plutei dicuntur crates corio crudo intentae, quae solebant apponi militibus opus facientibus, et appellabantur militares. Ammian. 21, 12. Pluteos igitur praeferentes oppugnatores, cratesque densius textas, sensim incedentes et caute, murorum ima suffodere ferramentorum multitudine conabantur. ℙ Alius videtur esse ille, ejusdem tamen officii, quem ita describit Veg. Mil. 4, 15. Plutei dicuntur, qui ad similitudinem absidis (alii leg. cassidis) contexuntur e vimine, et ciliciis vel coriis proteguntur, ternisque rotulis, quarum una in medio, duae in capitibus opponuntur, in quamcumque partem volueris admoventur more carpenti: quos obsidentes applicant muris, eorumque munitione protecti, sagittis, sive fundis, vel missilibus defensores omnes de propugnaculis exturbant, ut scalas ascendendi facilior praestetur occasio. V. Lips. Poliorcet. l. 1. dial. 7., ubi et figuram exhibet. Similis est etiam ille, de quo Vitruv. 10, 21. med. Supra caput eorum, qui continebant arietem, collocatum erat pluteum, turriculae similitudine ornatum, uti sine periculo duo milites tuto stantes prospicere possent, et renunciare, quas res adversarii conarentur. Liv. 34, 17. extr. Segesticam vineis, et pluteis cepit. Sall. fr. ap. Non. 2, 204. Pluteos rescindit, ac munitiones demolitur, locoque summo potitur. Translate. Pl. Mil. 2, 2, 111. si inveniо qui vidit, ad eum vineas pluteosque agam, h. e. omni arte et vi eum aggrediar. ℙ Praeterea plutei dicuntur tabulae, quibus quid praesepitur, ut ait Fest. Itaque universim plutei sunt quaecumque tegumenta et munitiones alicui rei praefiguntur ad vim et ignem hostilem arcendum. Caes. B. G. 7, 41. Duabus relictis portis, obstruere ceteras pluteosque vallo addere; et ib. 25. Eo magis, quod deustos pluteos turrium videbant. Id. B. C. 3, 24. Scaphas navium magnarum cratibus pluteisque contexit; et ib. 1, 25. f. Rates a fronte atque ab utroque latere cratibus ac pluteis protegebat. Adde Liv. 10, 38. ℙ De sponda lecti interiore, quae tabula claudebatur, cum exterior aperta esset ascendendi gratia. Mart. 3, 91. Exciduntque senem, spondae qui parte jacebat; Namque puer pluteo vindice tutus erat. ℙ De lecti tricliniaris tabula, qua ejus pars exterior, et a mensa remota muniebatur. Suet. Cal. 26. Quosdam summis honoribus functos, coenanti modo ad pluteum, modo ad pedes stare succinctos linteo passus est. Propert. 4, 8, 68. Lygdamus ad plutei fulcra sinistra latens. In Gloss. Phil. exponitur Graece pluteus ἀνάκλιτον, h. e. reclinatorium, et παράθεμα ἐγγώνιον τρικλίνου, additamentum angulosum triclinii, et θυμέλη πλοίου, pulpitum, suggestum in navi; et fortasse intelligit tabulam exstantem ad latera navis ad arcendos fluctus. Quae omnia licet confirmare Latini scriptoris testimonio facile non sit, aliquam tamen lucem afferunt his. Nam usurpatur etiam de tabula super rogum posita in modum lecti, seu de ipso lecto funebri, pluteis munito, in quo extendebatur cadaver comburendum. Mart. 8, 44. Supraque pluteum te jacente, vel saxum, Fartus papyro dum tibi torus crescit etc. ℙ De tabulis parieti affixis ornatus, aut innitendi gratia, v. gr. cum sedetur aut scribitur: item repositoriis librorum, tabularum pictarum, statuarum et hujusmodi. Ulp. Dig. 29, 1, 17. Reticuli circa columnas, plutei circa parietes, item cilicia, vela, aedium non sunt. Juven. 2, 7. Et jubet archetypos pluteum servare Cleanthas. Pers. 1, 106. Nec pluteum caedit, nec demorsos sapit ungues. ℙ Est etiam septum ex marmore, aut lateribus, aut alia materie, quo intercolumnium claudi, et sepiri solet, Itali dicunt parapetto, cancello. Vitruv. 4, 4. Item intercolumnia tria, quae erunt inter antas et columnas, pluteis marmoreis, sive ex intestino opere factis intercludantur, ita ut fores habeant, per quas itinera pronao fiant. Id. 5, 1. Pluteum, quod fuerit inter superiores columnas, item quarta parte minus quam superiores columnae fuerint, oportere fieri videtur; uti supra basilicae contignationem ambulantes ab negotiatoribus ne conspiciantur. [*Emendavit quaedam in f. F.]

[PLŪTĬON, onis, m. diminut. a Πλοῦτος, Plutus, dives. Est nomen propr. serv. Inscr. ap. Marin. Iscriz. Alb. p. 12. Plution essedarius veteranus. F.]

PLŪTO et Pluton, onis, m. Πλούτων, Ἀΐδης, filius Saturni et Opis, Deus Inferorum: a πλοῦτος, divitiae, quia opes omnes ab inferis, idest ex intimis terrae visceribus effodiuntur. Fratres habuit Jovem et Neptunum, sororem Glaucen, quae cum ipso eodem partu nata est. Fabulantur, cum ad regni divisionem venissent, Jovi imperium coeli, Neptuno maris, Plutoni, qui natu minor erat, inferorum obtigisse, quia Juppiter plagam Orientalem regni paterni, idest Cretam, sortitus est, Neptunus insulas, idest Peloponnesum, et alias, Pluto partem Occid. et inferiorem, idest Epirum. Rapuit Proserpinam filiam Cereris. Hunc raptum Claudianus poeta tribus libris describit. Ejus currus a tribus equis trahi dicitur, quorum nomina sint Metheus, Abaster, Nonius: alii quatuor tribuunt, Orphneum, Aethonem, Nycteum et Alastorem. Haec ex Hyg. praef. et fab. 146., Cic. N. D. 2, 26. et ib. 3, 23. et Sen. Hippol. 628. et Claud. Rapt. Pros. 1. f. ℙ Pluton in recto habent Virg. A. 7, 327., Juven. 13, 50., Claud. l. c. 276., Hyg. cit. fab. 146. ℙ Pluto est ap. Hyg. praef. cit. V. RUBICO.

PLŪTŌNĬUS, a, um, adj. ad Plutonem pertinens. Hor. Od. 1, 4, 17. Et domus exilis Plutonia, h. e. Inferi. ℙ Plutonia, orum, locus in Asia, ubi teter et pestifer halitus: quasi illa sit via ad Plutonem. Cic. Div. 1, 36. V. CHARONEUS.

PLŪTOR, oris, m. qui pluit. August. serm. de divers. 8, 3. Seminator, plutor, rigator, atque ipsius incrementi dator.

PLŪTUS, i, m. Πλοῦτος, Deus divitiarum. Hujus domum quidam finxerunt esse in subterraneis Hispaniae, eo quod ea regio est metallorum ferax. Phaedr. 4, 11. Coelo receptus propter virtutem Hercules, Cum gratulantes persalutasset Deos, Veniente Pluto, qui Fortunae est filius, Avertit oculos. Causam quaesivit pater: Odi, inquit, illum, quia malis amicus est.

PLŬVĬA, ae, f. ὑετὸς, aqua jugis ex aere, et nubibus decidens, imber. Cic. Att. 15, 16. Equidem etiam pluvias metuo, si prognostica nostra vera sunt: ranae enim ῥητορεύουσιν. Virg. G. 1, 92. Tenues pluviae; et ib. 325. Pluvia ingens; et ib. 4, 191. impendens. Mart. 9, 99. grandis. Ov. Fast. 2, 71. Saepe graves pluvias adopertus nubibus Auster Concitat. Stat. Silv. 1, 2, 186. cum pluviis rarescunt nubila. Plin. 33, 6, 34. Stibium teritur in mortariis, admixta pluvia.

[PLŬVĬĀLĬA, ae, f. una ex insulis Fortunatis, nunc Lanceroto appellata, quae et Ombrion, quia, ut ait Plin. 6, 32, 37., in ea non est aqua, nisi ex imbribus; ὄμβριος enim est pluvialis. F.]

PLŬVĬĀLIS, e, adj. ὄμβριος, ὑέτιος, ad pluviam pertinens, pluvius, pluviosus. Virg. G. 3, 429. Vere madent udo terrae, ac pluvialibus Austris. Id. A. 9, 668. Quantus ab occasu veniens pluvialibus Haedis Verberat imber humum. Colum. 2, 13. f. Pluviales dies. Ov. Met. 7, 393. fungi. Id. Fast. 4, 506., Sen. Q. N. 3, 7. extr. et Colum. 1, 5. Pluvialis aqua; et Tac. H. 5, 23. f. Flexu autumni, et crebris pluvialibus imbribus superfusus amnis.

PLŬVĬĀTĬCUS, a, um, adj. pluvialis. Marcell. Empir. 8. Teritur ex aqua pluviatica, atque conficitur.

PLŬVĬĀTĬLIS, e, adj. pluvialis. Colum. 9, 1. et Cels. 4, 12. f. et 7, 3. Aqua pluviatilis.

PLŬVĬŌSUS, a, um, adj. ὑέτιος, pluviis abundans, pluvius, pluvialis. Plin. 18, 25, 60. Vergiliarum sidus nubilo occasu pluviosam hiemem denunciat.

PLŬVĬUS, a, um, adj. ὑέτιος, pluviam ferens, pluvialis, pluviosus. Plin. 2, 39, 39. Suculas Graeci pluvio nomine Hyadas appellant. Virg. A. 3, 516. Arcturum, pluviasque Hyadas, geminosque Triones. Hor. Od. 1, 17, 4. Pluvii venti; et ib. 3, 3, 56. rores. Colum. 2, 15. med. dies. Cato R. R. 2. Pluviae tempestates. Varr. R. R. 1, 13. Pluvium coelum. Colum. 2, 10. med. Pluvius coeli status. Hor. A. P. 18. arcus, i. e. iris, quia post pluviam apparet. Cic. Mur. 9. f. et Top. 9. Aqua pluvia. Tibull. 1, 8, 26. Pluvius Juppiter: (hunc loc. Seneca Q. N. 4, 2. memoriae lapsu Ovidio tribuit.) Ζεὺς ὑέτιος. ℙ [Pluvii Jovis imago exstat in nummo G. Corneliae ap. Morell. tab. 3. n. 6. Is est Juppiter Ephesinus, qui Ephesi praesertim

Ὀμβολον nomine colebatur. V. *Eckhel. D. N. V.* T. 2. p. 514. et NUDIPEDALIA. *F.*]

PN

[PNEUMĂ, ătis, n. πνεῦμα, spiritus. Est cogn. R., et quidem generis femin. *Pneuma, ae,* V. SCHEMA. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 408. *n.* 327. Decimia M. L. Pneuma. *F.*]

PNEUMĂTĬCUS, a, um, adj. πνευματικὸς, spiritalis: a πνεῦμα, spiritus: ut Pneumatica organa, spiritalia, hoc est, quae vi flatus, vel spiritus aliquid hauriunt, vel attrahunt. *Plin.* 19, 4, 20. E puteo rota, organisve pneumaticis, vel tollenonum haustu hortos rigandos. *Id.* 7, 37, 38. Laudatus est Ctesibius pneumatica ratione, et hydraulicis organis repertis. *Vitr.* 9, 9. Ctesibius Alexandrinus, qui spiritus naturales, pneumaticasque res invenit.

[PNEUMĂTĬUM, ii, f. πνευμάτιον, parva anima, dimin. a πνεῦμα, anima, spiritus. Est nomen propr. mulieris. *Paul. Nol. carm.* 35, 625. Cum patre, Pneumatio simul et cum matre, Fideli Dic et Paulinum, Therasiamque tuos. *F.*]

[PNEUMĂTŎMACHI, orum, m. plur. Πνευματομάχοι, *h. e.* impugnantes spiritum: a πνεῦμα, spiritus, et μάχομαι, pugno. Hoc nomine fuerunt haeretici, qui Arianae haereseos partem alteram, quae est de *Filio,* rejicientes, alteram de *Spiritu S.* mordicus retinuerunt, ejus divinitatem infitiantes. Eorum mentionem faciunt *Impp. Theodos. et Valent. Cod.* 1, 5, 5. *F.*]

PNĪGEUS, i, m. disyll. πνιγεὺς, a πνίγω, suffoco, machina quaedam, seu vas ad instar infundibuli inversi, quae in organo hydraulico aerem ascendentem coercet, et veluti suffocat. *Vitr.* 10, 13. V. *Bald. in Lex. Vitr.* In quibusd. edit. *Vitr.* leg. *phigeus* male.

PNĪGĪTIS, idis, f. πνιγῖτις, terra quaedam eretriae simillima, grandioribus tantum glebis, et glutinosa: ita dicta, quod eam deglutienti periculum suffocationis sit: πνίγω enim suffocare significat. *Plin.* 35, 16, 56.

[PNŎĒ, es, f. πνοή, spiritus, aura. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Gud.* 280, 4. Marcia Pnoe. *F.*]

*PNYTAGŎRAS, ae, m. rex Cypri, qui Alexandro Magno auxilium tulit. *Curt.* 4, 8. *B. A.*

PO

PO. V. PA.

POBLĬLĬA, seu Publilia tribus (quae et Publicia, et Popilia, seu Popillia) una fuit ex rusticis, instituta ann. U. C. CCCXCVII. simul cum Pomptina, ut est ap. *Liv.* 7, 15. *f.* et in *ejusd. libri Epitom.*, quibus locis tot fere sunt lectionis varietates, quod adscripsimus. *In veterib. Inscriptionib.* saepissime habetur Pob. et Pop., et Pub. et Publ. Praeterea Publil. habetur in *Don. cl.* 6. *n.* 112., expresse Publia *ib. n.* 134. et ap. *Grut.* 568, 1. ¶ In hac tribu fuit Verona, ut constat ex plurib. lapidib. ap. *Maff. Ver. illustr. f. par.* 1. ¶ Sunt qui putant Popiliam, seu Popilliam a Poblilia distingui. V. *Manut. de civ. Rom.* et *Sigon.* ¶ De Popilia haec habentur ap. *Festum:* Popillia tribus una quinque et triginta tribuum (tot enim fuerunt) a Popilliae feminae felici nomine appellata: quomodo tribus quoque Pinaria a sorore Pinarii dicta, sive ab ejus nomine. Quem locum ita contraxit *Paul. Diac.* Popillia tribus a progenitrice traxit vocabulum.

PŌCILLĀTOR, oris, m. οἰνοχόος, qui est a poculis, pincerna: qualis fuit Ganymedes in mensa Jovis: a *pocillum. Appul. Met.* 6. Quo, ductu Cupidinis, Jovi pocillatorem Phrygium sustulerat; et *mox:* Tunc poculum nectaris, quod vinum Deorum est, Jovi quidem suus pocillator ille rusticus puer, ceteris vero Liber ministrabat. [*Id. ib.* 10. Sitiensque, pocillatore respecto, ciliis alterna connivens, bibere flagitarem. *F.*]

PŌCILLUM, i, n. dimin. ἐκπωμάτιον, parvum poculum. *Liv.* 10, 42. *f.* Voverat, Jovi Victori, si legiones hostium fudisset, pocillum mulsi, priusquam temetum biberet, sese facturum. Alii aliter leg. Sed *Plin.* de eadem re verba faciens 14, 13, 14. eodem *pocilli* verbo utitur: nisi quod non *mulsi,* sed *vini pocillum* narrat. *Cato R. R.* 156. In linteum exsugeto succum, quasi heminam, in pocillum fictile; et *mox:* Postea ponito pocillum in sereno noctu. *Suet. Vesp.* 2. Pocillo argenteo potare.

PŌCŬLENTUS, a, um, adj. ποτὸς, πότιμος, potui aptus. *Cic. N. D.* 2, 56. Gustatus habitat in ea parte oris, qua esculentis, et poculentis iter natura patefecit. Alii leg. *potulentis* a *potus*, quod nihil abhorret a Latina analogia. [*Ita *Orell.*] *Q. Scaevola* ap. *Gell.* 4, 1. *f.* Penus est, quod esculentum, aut poculentum est. Adde ipsum *Gell.* 17, 11. ¶ In *Inscr.* ap. *Grut.* 643, 3. videtur mentio fieri *argenti poculenti*, h. e. poculorum ex argento: quod alibi *argentum potorium* dicitur.

PŌCŬLUM, i, n. vas, quo bibitur, ποτήριον, ποτήρ. *Virg. Ecl.* 3, 44. Et nobis idem Alcimedon duo pocula fecit, Et molli circum est ansas amplexus acantho. *Ov. Fast.* 5, 522. Terra rubens crater, pocula fagus erant. *Tibull.* 1, 1, 31. Fictilia antiquus primum sibi fecit agrestis Pocula, de facili composuitque luto. *Hor. Sat.* 1, 2, 114. Num, tibi cum fauces urit sitis, aurea quaeris Pocula? *Id. Od.* 3, 19, 11. tribus aut novem Miscentur cyathis pocula commodis. *Cic. Verr.* 2, 1, 26. Hortatur hospes: poscunt majoribus poculis. *Id. Cluent.* 11. Exhaurire poculum. *Hor. Od.* 1, 17, 22. ducere. *Petr. Sat.* 92. avide siccare. *Pl. Cas.* 5, 2, 44. Ut senex hoc eodem poculo, quo ego bibi, biberet: ἀλληγορικῶς, ut eandem sentiret calamitatem. ¶ Per metonym. est ipsa potio. *Virg. G.* 2, 528. victu pascuntur simplicis herbae: Pocula sunt fontes liquidi. *Hor. Epod.* 5, 37. Exesa uti medulla, et aridum jecur Amoris esset poculum; et *ib.* 17, 80. Desiderique temperare poculum, *h. e.* philtrum. *Flor.* 2, 10. Epulantes, ac, ubi essent, prae poculis nescientes, *h. e.* prae ebrietate. Adde *Lampr. Elag.* 19., et *Petr. fr. Trag.* 66. *Burm.* V. CORONATUS. ¶ Item compotatio largior in coenis. *Cic. Phil.* 2, 25. *f.* Si inter coenam, in ipsis tuis immanibus poculis hoc tibi accidisset. *Id. Sen.* 14. Is sermo, qui more majorum a summo adhibetur in poculis. ¶ Saepe, cum de veneficis potionibus sermo est, poculi nomen usurpatur. *Cic. Cluent.* 10. *f.* Uxori suae cum ipse poculum dedisset, subito illa in media potione exclamavit, etc. Alia ex *Virg.*, *Hor.*, *Prop.* congessit *Broukus.* ad *Tibull.* 3, 5, 9., quibus adde *Ov. Met.* 14, 295. et *Val. Fl.* 2, 155. ¶ *Poclum* per syncop. In quodam carm. ap. *Arnob.* 5, 175. Inde manu poclum sumit, risuque sequenti Perducit totum cyceonis laeta liquorem. Adde *Prud. Cath.* 6, 16.

PŎDĂGER, gra, grum, adj. ποδαγρὸς, podagricus. *Enn.* ap. *Prisc.* 8, 829. Nunquam poetor, nisi podager. *Claud. epigr.* 29. Atque nihil prorsus stare putat podager.

PŎDAGRĂ, ae, f. ποδάγρα, morbus articularis, praecipue pedes infestans: sicut *chiragra* manus. Vox Graeca, quasi ἄγρα τῶν ποδῶν, captura pedum. *Plin.* 26, 10, 64. Podagrae morbus rarior solebat esse non modo patrum avorumque memoria, verum etiam nostra, peregrinus et ipse. Nam si Italiae fuisset antiquitus, Latinum nomen invenisset. Insanabilis non est credendus, quippe quoniam et in multis sponte desiit, et in pluribus cura. *Catull.* 71, 2. Aut si quem merito tarda podagra secat; et *ib.* 6. Illum affligit odore, ipse perit podagra. *Mart.* 1, 99. Litigat, et podagra Diodorus, Flacce, laborat: Sed nil patrono porrigit: haec chiragra est. *Cic. Tusc.* 2, 19. *med.* Qui complures annos doloribus podagrae crucietur maximis. *Id. Fin.* 5, 31. *f.* Cum arderet podagrae doloribus *Ov. Pont.* 1, 3, 23. Tollere nodosam nescit medicina podagram. ¶ In plur. num. *Cels.* 5, 18. Malagma ad calidas podagras aptum. Adde *Plin.* saepissime.

PŎDAGRĬCUS, a, um, adj. ποδαγρικὸς, ποδαγρὸς, podagra laborans, podagrosus, podager. *Petr. Sat.* 132. Podagrici pedibus suis maledicunt, chiragrici manibus, lippi oculis. *Cels.* 4, 24. Vitia, quae in podagricis, chiragricisve esse consuerunt; et *f.* Equitare podagricis alienum est. Adde *Plin.* 28, 8, 29. et al. et *Laber.* ap. *Charis.* 1, 58. et *Sen. ep.* 24. etc.

PŎDAGRŌSUS, a, um, adj. ποδαγρὸς, podagricus. *Lucil.* ap. *Non.* 2, 743. Quod deformi' senex, ac paedidus, ac podagrosus. *Pl. Poen.* 3, 1, 28. Nunc vos, quia mihi advocatos dixi, podagrosi estis, ac vicistis cochleam tarditudine. *Id. Merc.* 3, 4, 8. Podagrosis pedibus esse.

*PODALĪA, ae, f. opp. Lyciae, cujus meminit *Plin.* 5, 27. *B. A.*

PŎDĂLĪRĬUS, ii, m. Ποδαλείριος, Aesculapii filius, qui ex Creta ob insignem medicae artis peritiam una cum fratre Machaone ad bellum Trojanum evocatus fertur: ita dictus, ut aliqui ajunt, ob pedum magnitudinem: a ποῦς, οδὸς, pes, α privativa, et λείριος, tenuis. *Ov. Trist.* 5, 6, 11. Quem semel excepit, nunquid Podalirius aegro Promissam medicae non tulit artis opem? *Id. A. Am.* 2, 735. Quantus apud Danaos Podalirius arte medendi, Aeacides dextra, pectore Nestor erat. ¶ Podalirius alter vir Trojanus, qui Aeneam in Italiam navigantem secutus est. *Virg. A.* 12, 304. ¶ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Amaduzzi Anecd. litter.* T. 1. p. 463. C. Petronius Podalirius dictator Fidenarum. *F.*]

*PODARCE, es, f. una ex Harpyiis. *Hyg. fab. praef. B. A.*

*PODARCES, ae, Ποδάρκης, Iphicli filius, frater Protesilai. *Hyg. fab.* 97. ex lectione Munkeri: Protesilaus Iphicli filius Itone navibus XX: Podarces frater ejus itidem etc. *B. A.*

*PODARGUS, i, πόδαργος, *h. e.* albos habens pedes, unus ex equis Diomedis. *Hyg. fab.* 30. *B. A.*

*PODASĪMUS, i, m. unus ex quinquaginta Aegypti filiis. *Hyg. fab.* 170. *B. A.*

PŎDĒRES vel Poderis, is, m. ποδήρης, tunica sacerdotalis, linea, corpori adstricta, et usque ad pedes descendens: quae vulgo camisia vocatur.
Haec *Isid. Or.* 19, 21. Adde *Tert. adv. Jud.* 1
est a ποῦς, οδὸς, pes, et ἄρω, apto.

PODEX, icis, m. pars pudenda inter nates a
malis, qua stercus egeritur, πρωκτός. Videtur e
a *pedo, is. Hor. Epod.* 8, 5. Hietque turpis
ter aridas nates Podex, velut crudae bovis. *Ju*
2, 12., sed podice levi Caeduntur tumidae, me
co ridente, mariscae.

[PŎDĬĂ, ae, f. funis nauticus, qui in dex
navis latere alligatur; opponitur autem ei, qui
in sinistro latere, quemque Itali *orza* vocant. S
ad illud *Virg. A.* 5, 830. Una omnes fecere
dem; pariterque sinistros, Nunc dextros solv
sinus: (*Tutti a un tempo fer piede; a poggia,*
orza Spiegaro i seni.) fecere pedem, *h. e.*
diam, funem, quo tenditur velum, quod Gra
πόδα vocant. *F.*]

[PŎDĬĀRĬUS, i, m. qui ad podium seu sug
stum theatri mimos recitat, ut exodiarius, qu
fine fabulae. *Not. Tir.* p. 174. Podium, podiar
Gloss. Isid. Podiarius, inter mimos. *F.*]

[PŎDĪCUS, a, um, adj. pedalis: a ποῦς, οδ
pes. *Capell.* 9, 328. Sed temporum alia simpl
sunt, quae podica etiam perhibentur. Pes veri
numeri prima progressio. *F.*]

PŎDISMĀTUS, a, um, adj. pedibus mensura
ut Ager podismatus, *Front. de colon.* p. 132. *G*

PŎDISMUS, i, m. ποδισμὸς, idem ac pedatu
idest mensura jugeri, areae, aut alterius rei p
bus definita: a ποδίζω, pedibus dimetior. Pedi
enim, vel passibus, vel fune, aut pertica cert
pedum mensuram habente colligebatur magnit
loci. *Veg. Mil.* 2, 7. *f.* Mensores sunt, qui
podismum dimetiuntur loca, in quibus tentoria
lites figant, etc. Adde *ib.* 3, 15., *Front. de co*
p. 130. *Goes.* et *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 7. *n.* 16.

PŎDĬUM, ii, n. πόδιον, est quasi pes totius
ci, vel amphitheatri, *h. e.* murus latissimus aren
circi, vel amphitheatri cingens, isque gradus
gnissimus, quia arenae proximus, et aliis la
fuit: in eo itaque suggestus erat imperatoris,
consules, praetores, aliique, quibus id jus, se
bant sellis curulibus, cum lictoribus, apparitoril
et magistratus sui pompa. Sed et in eodem
tribunal editoris, et Virginum Vestalium sed
Plura de eo *Lips. de amphith. c.* 11. *Juven.* 2, 1
Et Capitolinis generosior et Marcellis, Et Catu
Paulisque minoribus, et Fabiis, et Omnibus ad
dium spectantibus. *Suet. Ner.* 12. Accubans p
mum parvis foraminibus, deinde toto podio a
perto spectare consueverat. Adde *Plin.* 37, 3,
n. 2. ¶ Dicitur etiam de quolibet loco porre
extra domus parietem instar pulpiti, qui aliter
citur moenianum. *Plin. ep.* 5, 6. *med.* Est et al
cubiculum a proxima platano viride, et umbrosu
marmore excultum podio tenus. Adde *Vitr.* 3,
et 5, 7. ¶ Et de quolibet suggestu. *Pall.* 1,
Podia ternis alta pedibus fabricentur, inducta
staceo, et albario opere levigata; et *mox:* Su
haec podia alvearia collocentur. (*Colum.* 9,
suggestus lapideos vocat.) *Id. ib.* 18. de cella
naria: Si cupis locum suum deputabimus, is lo
ad calcatorii similitudinem podiis brevibus, et
staceo pavimento solidetur; et *ib.* 19. de horre
Si terrae pauperies minora promittit, vel crati
podiis erunt discernenda granaria, vel vimineis
sculis reditus tenues colligemus.

POEANTĬĂDES, ae, m. Poeantis filius, Ph
ctetes. *Ov. Met.* 13, 313. Nec Poeantiaden qu
habet Vulcania Lemnos, Esse reus merui.

POEANTĪUS, a, um, adj. ad Poeantem pe
nens. *Ov. Met.* 13, 45. Poeantia proles, *h. e.* P
loctetes. Sic *Id. R. Am.* 111. Poeantius heros,
Poeantius, absolute, ap. *eund. Trist.* 5, 1, 61.;
ib. 2, 13. et *Val. Fl.* 1, 391., *h. e.* Philoctetes.
Sen. Herc. Oet. 1485. Poeantium genus. ¶ S
qui scribunt *Paeantius.*

POEAS, antis, m. Ποίας, αντος, vir Thessa
ex Meliboea oppido, pater Philoctetae. *Ov. M*
9, 233., *Sen. Herc. Oet.* 1603. et *Hyg. fab.* 14.
scrib. *Paeas.*

POECĪLĒ, es, f. Ποικίλη, porticus Athenis,
qua Stoici philosophabantur, a Polygnoto Tha
gratis picta: a ποικίλος, varius, quia varia erat p
pter multiplicem picturam. *Plin.* 35, 9, 35. [P
lygnotus primus capita mulierum mitris versico
ribus operuit: hic et Athenis porticum, quae P
cile vocatur, gratuito pinxit. *Nep. Milt.* 6. Mil
di talis honor tributus est in porticu, quae Poec
vocatur, cum pugna depingeretur Marathonia,
in decem praetorum numero prima ejus imago p
neretur. *F.*] ¶ Fuit Atheniensi similis Poeci
quam Hadrianus Aug. constituit in villa sua Tib
tina. *Spart. Hadr.* 26. Tiburtinam villam m
exaedificavit, ita ut et in ea et provinciarum,
locorum celeberrima nomina inscriberet: velut L
ceum, Academiam, Prytaneum, Canopum, Poe
len, Tempe vocaret.

*POEEESSA, ae, f. Ποιήσσα, i. e. herbosa, ins
la in mari Carpathio, notiore nomine Rhodus dic
Plin. 5, 31. ed. *Hard.* ubi ed. *Elzev.* ut et *Frob*
1530. habet *Paeessa*, minus bene. ¶ Item opp
nomen, sed excisi, in Cea insula. *Id.* 4, 12. *B.*

PŎĒMĂ, ătis, n. ποίημα, proprie est opus quod- et factum, vel quodlibet figmentum: est a ποιέω, u potius a ποέω, facio, fingo: sic enim scribunt teres Attici, et Dores, ut est in *Etym. M.* V. *egor. de dialect. Ling. Gr.* p. 75. *ed. Schaeffer.*] Dicitur praecipue de opere poetico, quia poe- um est facere, et fingere. Differunt *poema*, et *esis:* haec est magnum et totum opus: illud par- m, aut pars operis. *Lucil.* ap. *Non.* 5, 25. Cu- vis operis pars est non magna poema. Pars est rva poema, proinde ut epistola quaevis. Illa esis opus totum, ut tota Ilias una Est θέσις, an- lesque Ennî: atque istoc opus unum Est majus ulto, quam quod dixi ante poema. Ita hos ver- s ap. *Non.* perversos, aut corruptos *Janus Dousa* linavit, restituitque. In eandam sententiam sunt *Varr.* (si modo *Varr.* sunt omnia) ap. *Non.* Poema est λέξις εὔρυθμος, id est verba plura dice in quandam conjecta formam. Itaque etiam tichon epigrammation vocant poema. Poesis est petuum argumentum e rythmis, ut Ilias Home- et Annales Ennii. *Cic.* quoque *poema* vocat *o.* 1, 31. paucos versus veteris poetae; et *Ca- l. mox citand.* carmen unum hendecasyllabum. Hoc tamen discrimen non observatur: et *poema* versim quodcumque opus poeticum dicitur, sive ve sit, sive longum. *Catull.* 50, 16. Hoc, ju- de, tibi poema feci, Ex quo perspiceres meum orem. *Cic. Acad.* 1, 3. de Varrone: Atque ipse ium et elegans omni fere numero poema fecisti. *Q. Fr.* 3, 1, 4. Poema ad Caesarem quod com- ueram, incidi. *Id. Att.* 1, 18. *f.* Graecum poe- condere. *Hor. Ep.* 1, 18, 40. pangere; et *ib.* , 117. scribere. *Petr. Sat.* 118. exstruere. *Cic.* 1, 50. Egregium poema. *Id. Pis.* 29. ita fe- um, ita concinnum, ita elegans, nihil ut fieri sit argutius. *Id. Div.* 1, 31. tenerum, et mo- m, atque molle. *Auct. ad Her.* 4, 28. *med.* oema loquens pictura est, pictura tacitum poe- debet esse. ℙ In genitivo plur. *poematorum* re *Varro*, *Q. Laelius*, *Accius*, et ipse *Cic.* *Gallio*, teste *Charis.* 1, 114., tanquam a recto *matum*, *i*, et *Afran.* ap. *Non.* 8, 79., a quo et *matis* in dat. plur. usurparunt idem *Varr. L. L.* 3. et *Pl. As.* 1, 3, 22. et *Flor.* ap. *Charis. ib.* *uct. ad Her.* 4, 4. et *Cic. Off.* 3, 3. *f.* (ut aliis legit *Non.* 8, 39.) et *Or.* 21. Sed et *poe- ibus* recte dicitur cum *Auct. ad Her.* 4, 2. et . Libenter itaque *poematis* dixerim, ita juben- su, ut *epigrammatis*, *emblematis*, *peripetasma-* et aliis, quae congessit *Voss. de Grammat.* 4, *f.* At *poematorum* non videtur ita usu obtinuis- V. EMBLEMA.

POEMĀNĒNI, orum, m. plur. populi Mysiae, procul a Cyzico, quorum urbs Ποιμάνινον ap. *h. Byz. Plin.* 5, 30, 32. Miletopolitae, Poe- eni Macedones. *F.*]

ÐĒMĀTĬUM, ii, n. ποιημάτιον, breve poema. *ep.* 4, 14. *med.* Sive epigrammata, sive edyl- sive eclogas, sive, ut multi, poematia vocare ieris, licebit voces: ego tantum hendecasylla- praesto. Adde *ep.* 27. Utroque autem loco qui aliter leg. *Auson. epist.* praefixa. *Idyll.* 7. natia, quae in alumnam meam luseram.

POEMEN, ĕnis, m. ποιμήν, pastor. Est cogn. *nscr.* ap. *Grut.* 241. *c.* 2. C. Julius Poemen. *F.*]

OEMĔNIS, idis, f. nomen canis: a ποιμήν, pastor, quod oves servaret. *Ov. Met.* 3, 215. *. fab.* 181. *B. A.*

POEMĔNĬUS, a, um, adj. ποιμένιος, pastora- Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 459, 7. T. Ae- Poemenius. Alia ap. *Fabrett.* p. 329. *n.* 485. enia mater. *F.*]

OEMNĒ, es, f. ποιμνή, grex. Est cogn. R. . ap. *Donat.* 430, 10. Claudia Poemne. *F.*]

ŒNĂ, ae, f. ποινή, τιμωρία, animadversio, icium, ultio peccati, multa: a voce Graeca al- *Cic. Fl.* 17. Poena Dorylensium gravior, apud alios, falsarum litterarum. *Id. fragm.* *August. C. D.* 21, 11. Octo poenarum genera gibus continentur, damnum, vincula, verbera, ignominia, exsilium, mors, servitus. *Id. ad* 1, 15. In animadversione poenaque durio- esse. *Id. Balb* 18. *med.* Multa et poena mul- aliquem. *Ter. Heaut.* 4, 4, 6. Syrus mihi poenas pendet; et *Cic. Att.* 11, 8. Maximas as pendo temeritatis meae. *Id. Sext.* 67. s fere reipublicae poenas aut praesenti morte, turpi exsilio dependerunt. *Id. Tusc.* 2, 10. etheus poenas expendit Jovi fato supremo. *A.* 4, 386. dabis, improbe, poenas. Hoc *dare poenas* etiam *Cic. Har. resp.* 18. *f.* et 5, 19. dixit. *Id. Verr.* 2, 5, 63. *med.* et *rbo* ap. *eund. Or.* 63. Quicumque eam viola- nt, ab omnibus esse ei poenas persolutas; et 31. *f.* Poenas justas et debitas solvere. *Id.* 52. Ferre poenam temeritatis. *Id. ad Quir.* stinere. *Id. Agr.* 2, 34. perferre. *Id. Fl.* 38. re. *Id. Off.* 3, 16. subire. *Vet. Poeta* ap. *N. D.* 3, 38. et *Ov. Met.* 8, 689. luere. *Id.* 372. et *Fast.* 1, 483. pati. *Suet. Caes.* 14. am statuere in aliquem, *h. e.* mortem. *Quint.* *med.* irrogare alicui. *Cic. Manil.* 3. dignam suo scelere suscipere; et *Verr.* 2, 5, 63. *med.* et *Rosc. Am.* 24. Repetere poenas ab aliquo, *h. e.* curare, ut poenas det; et *Att.* 1, 16. *med.* Ut aperte victrix nequitia ac libido poenas ab optimo quoque peteret doloris sui; et *Har. resp.* 20. *f.* Gracchum mors fraterna ad expetendas poenas domestici sanguinis excitavit; et *Fam.* 1, 9. *med.* Poenas a seditioso cive per bonos viros judicio persequi. *Plin.* 7, 44, 45. et *Ov. Met.* 4, 190. et *ib.* 8, 125. Poenam ab aliquo exigere. *Sall. Jug.* 71. et *Curt.* 4, 6. *f.* Capere poenas pro civibus, *h. e.* sumere, repetere, cives ulciscendo. *Liv.* 2, 5. Capere poenam de aliquo. *Curt.* 4, 6. *f.* capere in hostem. *Virg. A.* 2, 586. sumere poenas. *Cic. Off.* 9, 5. *extr.* Poena aliquem afficere. In *SCto* ap. *eund. Q. Fr.* 2, 3. *med.* Teneri ea poena, quae est de vi. ℙ De multa, quam in ludo victus solvit. *Ov. A. Am.* 2, 205. Seu jacies talos, victam ne poena sequatur, Damnosi facito stent tibi saepe canes. ℙ Ap. poetas *Poenae* sunt Furiae, quia sunt scelerum vindices, sic et Ποιναὶ Graecis. *Val. Fl.* 7, 147. Turbidus ut Poenis, caecisque pavoribus ensem Corripit, et saevae ferit agmina matris Orestes. *Stat. Th.* 8, 25. Saevaeque multi sonas exercet Poena catenas. *Varr.* ap. *Non.* 4, 418. Tertia Poenarum Infamia stans nexa in vulgi pectora, fluctuanti intonsa coma, sordido vestitu, ore severo. *Scal.* ad *Virg. Cul.* 218. et 375. praeponenda his censet illa *ejusd. Varr.* ap. *Non. ib.* 162. Videmus populum Furiis instinctum tribus Diversum ferri, exterritum formidine. *Deinde post pauca, quae intercidere*, Tertia Poenarum, etc. Quidam distinguunt Poenas a Furiis, fortasse ut Furiae sint, quae vexant animos, et cruciant conscientia sceleris; Poenae, quae animadversione, et suppliciis apud Inferos, ποινοποιοί. *Cic. Pis.* 37. Aetoliam, quae medio fere Graeciae gremio continetur (o poena, o furia sociorum!) decedens miseram perdidisti. *Id. Dom.* 2. Illud a te, homine vesano ac furioso, requiro, quae te tanta poena tuorum scelerum vexet, ut, etc. Vel Poena est Furiarum mater, ut in illo *Val. Fl.* 1, 796. Ultricesque Deae, Furiaeque, et saeva sororum Poena parens. ℙ Interdum *poena* est labor, molestia. *Sen. Hippol.* 439. Namque anxiam me cura sollicitat tui, Quod te ipse poenis gravibus infestus domas. *Sen. alter ep.* 5. *med.* Frugalitatem exigit philosophia, non poenam. *Plin.* 2, 7, 5. In tantis vitae poenis. *Id.* 9, 6, 5. Balaenae utero graves, pariendive poenis invalidae. *Id.* 23, 2, 28. Acetum scillinum prodest acescentibus cibis: gustatum enim discutit poenam eam. ℙ Est ποινή Graece etiam debita merces, pretium quod solvitur pro injuria illata, aut pro opere, aut opera. Quo sensu *Virg. Cir.* 83. Ausa quod est mulier numen fraudare Deorum, Et dictam Veneri votorum vertere poenam. ℙ [*Conf. *poena* et *pecunia*. V. *Beier.* ad *Cic. Fragm* p. 93. *b*]

POENĀLIS, e, adj. ad poenam spectans, poenam continens. *Plin.* 18, 11, 29. *n.* 3. Pilo vinctorum poenali opera. *Id.* 4, 8, 15. Poenales aquas, dirisque genitas. *Solin.* 46. Poenales tenebrae, *h. e.* in quas aliquis poenae causa conjectus est. *Modest. Dig.* 40, 12, 21. Poenalis actio. *Paul. ib.* 19, 2, 54. *med.* stipulatio. *Ulp. ib.* 46, 3, 7. causa. *Scaevola ib.* 22, 2, 5. conditio. *Paul. ib.* et 50, 17, 108. Poenalia judicia. *Cajus. Instit.* (ed. *Goesch.*) 1. §. 128. Cum autem is, cui ob aliquod maleficium ex lege poenali aqua et igne interdicitur. *Imp. Constant. Cod.* 10, 19, 2. Carcer poenalium, carcer hominum noxiorum est. ℙ [Sup. *Poenalissimus* ap. *Salv. Avar.* 2, 10. Cogitantes inter haec horrenda et poenalissima alia haec praeclara ac beatissima. *F.*]

POENĀLĬTER, adv. per poenam. *Ammian.* 16, 8. Reus delatus, raptusque in judicium poenaliter interibat.

POENĀRĬUS, a, um, adj. idem ac poenalis. *Quint.* 4, 3. Si legem asperam tuebimur, aut poenarias actiones inferemus, *h. e.* quibus poena irrogatur. Has *poenales actiones* vocant JCti passim in *Digest.*

POENI, orum, m. plur. V. POENUS.

POENĬCĒ, adv. Punice. *Varr. R. R.* 1, 2. *med.* Qui de agricultura scripserunt et Poenice, et Graece, et Latine.

POENĬCĔUS, a, um, adj. idem ac phoeniceus; in quo tamen secunda syllaba longa est, cum brevis sit in illo. *Ov. Met.* 12, 102. circo taurus apertu Cum sua terribili petit irritamina cornu, Poeniceas vestes, elusaque vulnera sentit; et *ib.* 14, 345. Poenicea chlamys. *Lucr.* 2, 829. Poeniceus color.

POENĬCUS, a, um, adj. ad Poenos pertinens, Punicus. *Varr. R. R.* 1, 1. *f.* Poenica lingua; et 52. Plostellum Poenicum. *Val. Max.* 2, 6. *n.* 15. Poenicae feminae. *Cato* ap. *Fest.* in *Pavimenta:* Poenica pavimenta, *h. e.* marmore Numidico strata. In *fragm. Capitol.* ap. *Grut.* 297. col. 2. Poenica classis. *Sil.* 1, 602. Poenicus ignis, *h. e.* a Poenorum exercitu illatus. ℙ *Poenicum* absolute, genus vestimenti Poenici. *Varr. L. L.* 4, 23. ℙ *Poenici, orum*, Poeni. *Id. ib.* 7, 36. Poenicorum, aut Aegyptiorum vocabula.

POENĪNUS mons. V. PENNINUS.

POENĬO, is, n. 4. pro *punio* (ut *moenio* pro *munio*, *moerus* pro *murus*, *Poeniceus* pro *Puniceus*) legitur ap. *Cic. Mil.* 31. *med.* et *Tusc.* 1, 44. et *de Rep.* 3, 9. (ed. *A. Maio*) et ap. *Gell.* 6, 14., 7, 3. *f.*, 11, 18. et 20, 1. in multis editionibus, et MSS., teste *Pareo* in *Lex. Crit.* Hinc *Inscr.* ap. *Grut.* 940, 7. Hic tumulus nullo patebit: si quis autem in hoc sepulcrum reliquias corporis intulerit, poenibitur inter suos collibertos HS. M. N̄. Similiter *poenitio* pro *punitio*, et *poenitus* pro *punitus*, ap. *eund. Gell. cit.* 6, 14. et 11, 1. et 12, 7. [*Quaedam addidit *F.*]

POENĬTENS, entis, part. a *poenitet*, quem poenitet. *Cic. Phil.* 12, 2. *extr.* Optimus est portus poenitenti mutatio consilii. *Sall.* ap. *Charis.* 3, 224. Lepidum poenitentem consilii. *Suet. Claud.* 43. Signa quaedam nec obscura poenitentis de matrimonio, deque adoptione dederat.

POENĬTENTER, adv. cum poenitentia. *Minuc. Fel. Oct.* 26. Auspicia et auguria poenitenter omissa, observata feliciter.

POENĬTENTĬA, ae, f. μετάνοια, actus poenitendi, dolor ob aliquod factum noxium, aut occasionis praetermissionem. *Phaedr.* 1, 13. Qui se laudari gaudent verbis subdolis, Serae dant poenas turpes poenitentiae. *Liv.* 31, 32. Celerem poenitentiam, sed eandem seram atque inutilem sequi. *Plin. ep.* 7, 10. Ne rursus provinciae, quod damnasse dicitur, placeat, agatque poenitentiam poenitentiae suae. *Petr. Sat.* 132. Poenitentiam agere sermonis mei coepi, secretoque rubore perfundi, quod, etc. Adde *Curt.* 8, 6. et *Auct. dial. de Or.* 15. *Sen. Q. N. praef.* 2. Fidelissimus est ad honesta ex poenitentia transitus. *Plin.* 17, 12, 19. Nihil est foedius agricolis, quam gestae rei poenitentia. *Id.* 10, 23, 33. Hanc avem poenitentia cum labore subit. *Id.* 7, 25, 26. Caesari proprium et peculiare clementiae insigne, qua usque ad poenitentiam omnes superavit; et *Suet. Caes.* 9. Poenitentia, vel metu diem caedi destinatum non obiit. *Tac. H.* 4, 37. Dein mutati in poenitentiam primani, quartanique, Voculam sequuntur. *Flor.* 3. *f.* Inde Sardiniam recessit, ibique morbo, et poenitentia interiit. *Ulp. regular. tit.* 22. Qui heredes instit. *f.* Poenitentia actus cernendo heres fieri potest, *h. e.* poenitentia ductus, ut loquitur *Imp. Probus Cod.* 8, 56, 2. ℙ *Ciceronem* hac voce abstinuisse, notavit et *Auson. ep.* 12, 10. ℙ Monet *Lactant.* 6, 24. cum de dolore peccatorum apud Christianos sermo est, aptius Graece μετάνοιαν, et Latine *resipiscentiam* dici, quam *poenitentiam:* haec enim solum respicit factum praeteritum, de quo dolet: μετάνοια, et *resipiscentia* et praeteritum factum dolet, et correctionem futurae vitae respicit, confirmans animum suum ad rectius vivendum. Nihilominus et *poenitentia* hoc sensu usurpatur a *Tert. Poen.*, *August.* et *Hieron.*

[POENĬTENTĬĀLIS et Paenitentialis, is, m. qui publicae confessioni modum imponit, definiens, quaenam occulta crimina a poenitentibus essent in publicum evulganda. *Inscr.* ap. *Mur.* 419, 2. Hic requiescit in pace Geruntius V. C. paenitentialis, qui vixit ann. pl. m. LVI., depositus est sub die Non. Decemb., Maximo V. C. Cons. Ind. se.... *h. e.* ann. a Chr. n. DXXIII. At *Marin. Papir. diplom.* p. 284. contendit, hunc Geruntium, qui *Vir Clarissimus* appellatur, non ecclesiastica, sed civili aliqua dignitate praefulsisse: sed quaenam haec fuerit, minime statuit. V. *Poenitentiarius* ap. *Ducang. Gloss. med. et inf. Lat.* *F.*]

POENĬTET, ebat, uit, impers. 2. μεταμέλει, μετανοέω, doleo, moleste fero, displicet quod placuit. *Voss.* ducit a *poena*. Poenitere, inquit *Gell.* 17, 1., tum dicere solemus, cum quae ipsi fecimus, aut quae de nostra voluntate nostroque consilio facta sunt, ea nobis post incipiunt displicere, sententiamque in iis nostram demutamus. *Phaedr.* 5, 5. Ad poenitendum rebus manifestis agi. *Cic. Tusc.* 4, 37. Alexander cum interemisset Clitum, vix a se manus abstinuit: tanta vis fuit poenitendi. *Id. fragm.* ap. *Lactant.* 6, 24. Corrigere errorem poenitendo. *Ov. Pont.* 1, 1, 57. Saepe levant (*Dii*) poenas, ereptaque lumina reddunt, Cum bene peccati poenituisse vident. Poenitet o, si quid miserorum creditur ulli: Poenitet, et facto torqueor ipse meo. *Curt.* 10, 7. Poenitebat modo consilii, modo poenitentiae ipsius. *Nep. Timoth.* 4. Cum populum judicii sui poeniteret. *Attic.* ad *Cic. Att.* 9, 10. *f.* Hoc dicam, non poenitere me consilii de tua mansione. *Cic. Or.* 2, 19. Efficiunt, ut me non didisse, minus poeniteat. *Id. Att.* 8, 5. Etsi solet eum, cum aliquid furiose fecit, poenitere; et *ib.* 7, 3. *med.* Valde ego ipsi, quod de sua sententia decesserit, poenitendum puto. *Pl. Trin.* 2, 2, 39. Is probus est, quem non poenitet, quam probus sit, et frugi bonae, *h. e.* qui ultro, libenter, et constanter probus est. ℙ Cum accus. aut nom. rei. *Cic. Tusc.* 5, 28. Sapientis est proprium, nihil, quod poenitere possit, facere. *Id Inv.* 2, 13. Quaeri oportet, utrum id facinus sit, quod poenitere fuerit necesse. *Pl. Stich.* 1, 1, 50. Et me quidem haec conditio nunc non poenitet, *h. e.* non displicet. *Just.* 11, 3. Athenienses sicuti primi defecerant, ita primi poenitere coeperunt. ℙ Latet nominativus in

illo *Liv.* 36, 22. Aetolos quoque, si poenitere possint, posse et incolumes esse. Est qui legit *possit.* ℙ In plur. num. *Pacuv.* ap. *Non.* 7, 63. Nunc poenitebunt: libant liberi grato ex loco. ℙ Dicitur etiam de iis rebus, quae nec voluntate, nec consilio nostro factae sunt: et ponitur pro displicere, dolere, pigere, taedere, aut pudere. *Cic. Sen.* 6. *med.* Num igitur, si ad centesimum annum vixisset, senectutis suae eum poeniteret? et *Somn. Scip.* 3. *extr.* Ipsa terra ita mihi parva visa est, ut me imperii nostri, quo quasi punctum ejus attingimus, poeniteret; et *Att.* 11, 13. Ait, se poenitere, quod animum tuum offenderit, sed se jure fecisse. *Stat. Silv.* 2, 3, 23. Poenituit vidisse Deam, *h. e.* displicuit Deae vidisse. Adde *Cic. Coel.* 3. ℙ Et de iis, quae contemnimus, parvi facimus, et quae non satisfaciunt. *Cic. Acad.* 4, 22. Cur non se transtulit ad alios, et maxime ad Stoicos? Quid eum Mnesarchi poenitebat? quid Dardani? qui erant Athenis tum principes Stoicorum; et *Pl. Aul.* 3, 2, 20. Me haud poenitet: tuane expetam? *Liv.* 8, 23. Minime poenitere se virium suarum, si bellum placeat. ℙ *Poenitet*, parum videtur. *Ter. Eun.* 5, 7, 12. An poenitebat flagitii, te auctore quod fecisset adolescens, ni miserum insuper etiam patri indicares? Adde *Heaut.* 1, 1, 20. Sic *Pl. Stich.* 4, 1, 44. Immo duas dabo, inquit ille adolescens, una si parum est: et si duarum poenitebit, addentur duae. Adde *Truc.* 2, 4, 77. et 2, 6, 52. et *Liv.* 9, 34. *med.* Sic *Caes. B. C.* 2, 32. *med.* An poenitet vos, quod salvum atque incolumem exercitum, nulla omnino nave desiderata, transduxerim? ℙ Part. *Poenitens* V. s. l. *Poeniturus* ap. *Quint.* 9, 3. Eo usque processum est, ut *non poeniturum* pro non acturo poenitentiam, et *visuros* ad videndum missos, Sallustius dixerit. *Accius* ap. *Non.* 2, 685. Neque te, neque quemquam arbitror tuae poeniturum laudis. *Poenitendus* ap. *Colum.* 3, 2. Itaque hic ager sive exercetur, seu cessat, colono est poenitendus. *Liv.* 1, 35. Sub haud poenitendo magistro. *Gell.* 1, 3. Dicta mea, factaque pleraque omnia fuisse non poenitenda. *Suet. Vesp.* 1. Gens Flavia obscura illa quidem, sed tamen reipublicae non poenitenda. ℙ Scribitur et *paenitet.* Sic enim perpetuo habetur in Pandectis Florent. Sic in Tab. aerea ap. *Grut.* 502. col. 2. *f.* Non magis sunt paenitendi senatores, quam paenitet, etc. Sic etiam in libris veterib. et Virgilio Carpensi haberi testatur *Manut.* Huc facit, quod *Gellius* 17, 1. non a *poena*, sed a *paene* et *paenuria* ducendum putat: quod sane videtur probabile, si dicamus primam et propriam hujus verbi vim esse, cum pro *parum videri* ponitur. Quod confirmat *Donat.* ad illud *Ter. Ph.* 1, 3, 20. nostri nosmet poenitet. Poenitet (inquit) eum, qui parum putat.

POENĬTĬO. V. POENIO.

POENĬTŪDO, inis, f. poenitentia. *Pacuv.* ap. *Non.* 2, 646. et 769. Desiderio, poenitudine. *Auson. Sept. Sap. de Thal.* 22. Praedes, vadesque poenitudinis rei. Adde *Sidon. ep.* 6, 9. et *Hieron. adv. Jovin.* 2. *n.* 8.

POENĬTUS. V. POENIO.

POENŬLUS, i, m. dimin. a *Poenus*, unde Plautina fabula nomen sumpsit, in qua Poenus Hanno Punice loquens inducitur.

POENUS, i, m. Λίβυς, Carthaginiensis: a Φοῖνιξ, Phoenix. Poeni enim e Phoenicia erant, quae Graece Φοινίκη. *Virg. A.* 1, 306. ponuntque ferocia Poeni Corda volente Deo. *Cic. Or.* 2, 18. Hic Poenus non optime Graece, sed tamen libere respondisse fertur. ℙ Adjective pro Punicus. *Virg. Ecl.* 5, 27. Poenos ingemuisse leones. *Prop.* 2, 23, 3. porticus Poenis digesta columnis. V. NUMIDICUS. *Sil.* 6, 338. Poena insurgit vis saeva virorum; et *ib.* 407. habitu et velamine Poeno Deformis. *Stat. Silv.* 4, 3, 91. Poenos Bagrada serpit inter agros; et *ib.* 5, 45. Sermo Poenus. *Auson. ep.* 10, 42. Poena fides. ℙ Ponitur pro vafro, callido, versuto. Tales enim Poeni habiti sunt. *Pl. Poen. prol.* 111. Ita docte, atque astu filias quaerit suas: Et is omnes linguas scit, sed dissimulat sciens se scire. Poenus plane est. ℙ *Poenum* pro *Poenorum.* *Sil.* 7, 714. circumdata Poenum Agmina deturbat gladio. Adde 17, 311.

PŎĒSIS, is, f. ποίησις, opus poeticum; a ποιέω, facio, fingo. *Hor. A. P.* 361. Ut pictura, poesis erit: quae, si propius stes, Te capiat magis: et quaedam, si longius abstes: Haec amat obscurum: volet haec sub luce videri. *Cic. Tusc.* 4, 33. Anacreontis tota poesis est amatoria. *Id. Or.* 3, 25. *f.* Quamvis claris sit coloribus picta vel poesis, vel oratio, non potest in delectatione esse diuturna. V. POEMA, ubi de discrimine inter utramque vocem. ℙ Cave imiteris *Prud.* mediam syllabam corripientem *in Sym.* 2, 52. cum pulcrum poesis castraverit Atyn.

POESNIS, poenis, ut casmenas dicebant pro camenis, et coesnas pro coenis. *Festus.*

POĒTĂ, ae, m. ποιητής, carminum scriptor: a ποιέω, facio, fingo. V. POEMA. *Cic. Arch.* 8. Ceterarum rerum studia et doctrina, et praeceptis, et arte constant: poeta natura ipsa valet, et mentis viribus excitatur, et quasi divino quodam spiritu inflatur. *Id. Or.* 2, 46. *extr.* Poetam bonum neminem sine inflammatione animorum exsistere posse, et sine quodam afflatu quasi furoris. *Id. ib.* 14. *f.* Poetae quasi alia quadam lingua locuti. *Hor. A. P.* 9. pictoribus atque poetis Quidlibet audendi semper fuit aequa potestas; et *ib.* 372. mediocribus esse poetis Non Dii, non homines, non concessere columnae. *Quint.* 10, 1. *med.* Cornelius Severus, versificator, quam poeta, melior: *poetam* intelligit, qui et apte invenire ac fingere imitando potest, simulque versus idoneis verbis componere: *versificatorem*, qui alterum tandummodo potest. ℙ Item artifex, architectus: nam ποιητὴς proprie est, qui quippiam facit. *Pl. Asin.* 4, 1, 1. Agedum, istum ostende, quem conscripsisti, syngraphum. Nam tu poeta es ad eam rem unicus. ℙ Per antonomasiam *poeta* Graecis *Homerus*, Latinis *Virgilius* est. *Justin. Institut.* 1, 2. §. 2.

PŎĒTĬCĂ, ae, et Poetice*, es, f. ποιητικὴ, ars scribendorum versuum. *Cic. Tusc.* 1, 1. *extr.* Serius poeticam nos accepimus; et *ib.* 4, 32. O praeclaram emendatricem vitae poeticam! *Nep. Att.* 18. Attigit quoque poeticen: credimus, ne ejus expers esset suavitatis. *Plin. ep.* 7, 4. Nunquam a poetice alienus fui.

PŎĒTĬCĒ, adv. ποιητικῶς, poetae more modoque. *Cic. Fin.* 5, 4. Ut nulla pars coelo, mari, terra, ut poetice loquar, praetermissa sit. *Plin. ep.* 8, 4. Pande vela, ac, si quando alias, toto ingenio vehere: cur enim non ego quoque poetice cum poeta? *Petr. Sat.* 90. Minus quam duabus horis mecum moraris, et saepius poetice, quam humane locutus es.

PŎĒTĬCUS, a, um, adj. ποιητικὸς, ad poetam pertinens. *Cic. Or.* 3, 38. Poeticum verbum; et *ib.* 1, 33. Collocatio verborum perficitur in scribendo, non poetico, sed quodam oratorio numero et modo. *Id. N. D.* 3, 31. Poetici Dii, *h. e.* qui et quales a poetis finguntur. *Id. Q. Fr.* 2, 15. Cursu corrigam tarditatem, tum equis, tum (quoniam scribis poema ab eo nostrum probari) quadrigis poeticis. *Quint.* 10, 1. de Homero: Non poetica modo, sed oratoria virtute eminentissimus. *Hor. Ep.* 1, 19, 44. manare poetica mella.

PŎĒTILLĂ, ae, m. malus poeta. *Pl. Truc.* 2, 6, 4. Et Homeronidae poetillae mille memorari potest. *Bothe* rectius edidit: *Et Homeronidae, et postilla mille memorari potis*: h. e. potis sunt.

*POETNĒUM, i, n. arx vel castellum Athamaniae, cujus meminit *Liv.* 39, 25. *B. A.*

PŎĒTOR, aris, dep. 1. ποιητίζω, poetam ago, versus facio. *Enn.* ap. *Prisc.* 8, 829. Nunquam poetor, nisi podager. *Auson. ep. praefixa Idyll.* 6. Mirandi stuporem transtuli ad ineptiam poetandi, ℙ [Etiam *Poeto, as*, a. 1. usurpatur. *Verus Aug.* ap. *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 2, 8. Igitur priusquam poetare incipio, pausam tecum facio. *F.*]

[POETŎVĪENSIS et Poetovionensis, e, adj. ad Poetovium, seu Poetovionem pertinens, Pannoniae urbem, nunc *Pettaw nella Stiria*, cujus meminit *Tac. H.* 3, 1. Hinc *Poetovienses*, vel *Poetovionenses, ium*, ejus oppidi incolae. *Inscr.* ap. *Grut.* 366, 5. Juliae Aug. matri castrorum Poetovienses. Alia ap. *Mur.* 1071, 5. Cives Poetovionenses. *F.*]

PŎĒTRĬĂ, ae, f. ποιήτρια, femina poetices perita. *Cic. Coel.* 27. Vetus et plurimarum fabularum poetria. *Ov. Her.* 15, 183. Grata lyram posui tibi, Phoebe, poetria Sappho. *Pers. prol.* 13. Corvos poetas, et poetrias picas Cantare credas Pegaseium melos. Sunt qui leg. *poetridas*, a *poetris, idis*, eod. sensu.

PŎĒTRIS. V. in v. praec.

PŌGŌNĬAS, ae, m. πωγωνίας, genus cometae, stellae barbatae similitudinem referens: πώγωνα enim Graeci barbam vocant. *Sen. Q. N.* 1, 15. et *Plin.* 2, 25, 22. Designatur a *Manil.* 1, 837. Et globus ardenti sequitur sub imagine barbae.

*POGŌNUS, i, portus Peloponnesi, in Argolide, prope Troezenem. *Mela* 2, 3. *med.* ℙ Πώγων est *Straboni. B. A.*

POL, per Pollucem, adv. jurandi, quod juramenti genus tam viris, quam mulieribus erat commune. *Hor. Ep.* 1, 7, 92. pol, me miserum, patrone, vocares. *Ter. Eun.* 4, 5, 5. Certe tu quidem pol multo hilarior. *Pl. Amph.* 1, 1, 215. Pol profecto. *Enn.* ap. *Macr. Sat.* 6, 1. Non pol homo quisquam faciet impune animatus Hoc, nisi tu.

[PŎLĂ, ae, f. in *Lex. barbaro* definitur: Pila ex aluta, molli tomento farta. Est cogn. R., ut Servius Pola ap. *Cic. Fam.* 8, 12. et *Q. Fr.* 2, 13. ℙ Est etiam hoc nomine urbs Histriae. V. POLENSIS. *F.*]

PŎLĀTĬCUS, a, um, adj. ad Polam pertinens (V. POLENSIS), unde *Polaticus sinus*, idem qui Flanaticus, ap. *Mel.* 2, 3. *f.*

PŎLĔĂ, ae, f. πόλιον, fimus pulli asinini. *Plin.* 28, 13, 57. Asinini pulli fimum, quod primum edidit, poleam vocant Syri.

[PŎLĔMĬUS, ii, m. πολέμιος, qui est animo hostili. Est cogn. R., illius scilicet, qui consul fuit una cum Urso ann. a Chr. n. CCCXXXVIII. *Inscr.* ap. *Grut.* 417, 4. Urso, et Polemio Coss. *F.*]

PŎLĔMO et Polemon, onis, m. Πολέμων, ph[ilo]sophus Atheniensis, filius Philostrati, discip[ulus] Xenocratis, magister Zenonis. Cum in juven[tute] petulans esset, et aliquando ebrius, et coron[atus] Xenocratis scholam ingressus fuisset, ejus ora[tio]ne, quae tunc de pudicitia erat, adeo mores im[mu]tavit, tantumque in philosophia profecit, ut X[eno]crati in schola succedere potuerit. V. *Val. M*[ax.] 6, 9. *n.* 1. *extr.* *Hor. Sat.* 2, 3, 254. quaero, [fa]ciamne quod olim Mutatus Polemon? *Cic. Fin.* [4,] 6. Polemo, secundum naturam vivere, summ[um] bonum esse dixit. ℙ Fuit etiam hoc nomine [rex] Ponti, qui post devictum a Pompejo M. Mithr[ida]tem, redactaque in provinciam dimidia regni [...] parte, in reliqua regnavit, et sub Nerone [...] ipsam quoque populo R. concessit, ut est ap. [Suet.] *Ner.* 18. Hinc *Pontus Polemoniacus* ap. *Aurel.* [Vict.] *Caesar.* 15., *Vopisc. Aurel.* 21. *extr.* et *Eutr.* 7. ℙ De positione recti casus, V. in RUBICO.

[PŎLĔMOCRĂTES, is, m. praestans in b[ello]: a πόλεμος, bellum, et κρατέω, praesto. Est no[men] serv. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 971, 8. Polemocrates ab epistul. Graec. *F.*]

PŎLĔMONĒUS, a, um, adj. ad Polemonem [per]tinens. *Cic. Acad.* 4, 43. Si Polemoneus pe[...] Stoicus, rei falsae assentiens.

PŎLĔMONĬĂ, ae, f. πολεμώνιον, herba, ruta[...]praria. *Plin.* 25, 6, 28. V. CHILIODYNAM[IS].

PŎLĔMONĬĂCUS, a, um. V. POLEMO.

[PŎLĔMONĪNUS, i, m. ad Polemonem p[erti]nens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 791, 4. [...]lius Polemonius. *Fabrett.* p. 5. corrigit *Polem[oni]nus. F.*]

*POLEMONĬUM (oppidum), i, Πολεμώνιον, [op]pidum Ponti, ad Pontum Euxinum, a Pole[mone] rege nomen trahens. *Plin.* 6, 4. *B. A.*

*POLENDOS (us), i, insula maris Aegaei, [cu]jus meminit *Plin.* 4, 12. *B. A.*

[PŎLENSIS, e, adj. ad Polam pertinens, [...]brem Histriae urbem maritimam, nunc *Pola*, [...] *Plin.* 3, 19, 23. meminit. Eadem et Pietas [...] est appellata. ℙ *Polenses, ium*, sunt illius [...] incolae. *Inscr.* ap. *Don. cl.* 2. *n.* 45. Polenses sui compotes. *F.*]

PŎLENTĂ, ae, f. ἄλφιτον πεφυρμένον, μάζα[...]bus vilissimus ex farina hordeacea tosta, pro[...] tenuiter viventium. Fiebat autem a Graecis [...] ratione. Perfusum aqua hordeum siccabant [...] una, postero die frigebant, deinde molis fr[an]bant, servabantque in multos dies: cum ver[o] vellent, partem illius farinae aqua aspergeban[t,] torrebant in sartagine. Ita narrat *Plin.* 18, 7[...] additque alias conficiendae polentae rationes a[...]dem usurpatas: alii enim adjiciebant hordeo [...]na lini et coriandri, sal etc. Italia vero, s[...] *Id. ib.*, sine perfusione tostum hordeum in s[...]lem formam molit, iisdem additis, atque [...] milio. V. *eund.* et 22, 25., ubi medicinas ex [po]lenta recenset. *Pers.* 3, 55. de Stoicis: de[...] juventus Invigilat, siliquis, et grandi pasta [po]lenta. *Sen. ep.* 110. *f.* Disce parvo contentus [...] et illam vocem magnus atque animosus excl[...] Habeamus aquam, habeamus polentam, Jovi [...] de felicitate controversiam faciamus. Turpe [...] beatam vitam in auro et argento reponere: [...] turpe est in aqua et polenta. *Ov. Met.* 5, [...] Dulce dedit, tosta quod coxerat ante polenta. [...]de *ib.* 454. Cum liquido mixta perfudit Div[...]lenta. Videtur *Ov.* hic describere cyceonem [...]jus meminit *Arnob. l.* 5. V. CYCEON et C[...]TUM. *Colum.* 6, 17. *f.* Epiphoram supprimi[t po]lenta conspersa mulsa aqua, et in supercili[...]nasque imposita. *Appul. Met.* 6. Offas pol[...] mulso concretas ambabus gestare manibus. [...] 4, 11. Polenta vino aspersa. *Appul. Met.* 1. [...]lentae caseatae offula. *Plin.* 24, 1, 1. Nitr[...] aut amarae aquae polenta addita mitigantur: [...] de causa et in saccos vinarios additur polent[a ...] 30, 12, 33. Carbunculus aboletur polenta imp[...] inspersa. *Id.* 27, 8, 37. Herba, quae ignes s[...] cum flore polentae sanat imposita, *h. e.* cum [...] farinae, ex qua polenta fit: vel cum polen[...]quidiore, de qua §. 4. ℙ Differt a pulte, [...] quia puls Latina vox est, et res Italiae, po[...] Graeciae: tum quia puls ex farre est, polen[ta ex] hordeo. *Plin.* 18, 8, 19. Videtur tam puls i[...] Graeciae fuisse, quam Italiae polenta. ℙ [...]donibus mos fuit, urbis, quam condere para[...] muros polenta designare; teste *Curt.* 4, 8. [...] *Val. Max.* 1, 8. *n.* 1. *extr.* ℙ *Polenta, orum,* [...]tro genere. *Macrob. Sat.* 7, 15. Si naturali[...] potum in pulmonem traheret, cum polenta b[...]tur, vel cum hauritur potus admixtis granis, [...] ex re aliqua densiore, quid his sumptis pulm[...]teretur? *bibuntur* dicit, quia polenta ita tem[...]ri potest, ut potui sit: unde *Scrib. Comp.* [...] Polentae tenuis cyathi duo.

PŎLENTĀRĬUS, a, um, adj. ἀλφιτικὸς, qu[i] ex polenta. *Pl. Curc.* 2, 3, 16. Eos ego si [...]dero, ex unoquoque eorum exciam crepitum [po]lentarium, *h. e.* adeo cubito, aut pectore, au[t ge]nu offendam, ut pedere cogam istos Graecos

...tos polenta pastos. Appul. Met. 6. Polentarium ...mnum, h. e. jactura offae ex polenta factae.

POLENTINUS et Pollentinus, a, um, adj. ad Po...ntiam, seu Pollentiam pertinens, quae est urbs ...aliae in Piceno: unde Pollentini, orum, ejus ...es, Plin. 3, 13, 18. ℙ Alia est in Liguria ad ...anarum fluvium, celebris fictilibus calicibus, ut ...t ap. Plin. 35, 12, 46. et Mart. 14, 157. Item ...nis fusci velleris, teste eod. Plin. 8, 48, 73. et ...lum. 7, 2. Unde Sil. 8, 599. fuscique ferax Pol...ntia villi. Mart. 14, 157. in lemmate: Lanae Pol...ntinae. Ad hanc pertinet et illud Stat. Silv. 2, ..., 63. Seu Pollentinos mersissent flumina saltus. ...In campis circa eandem caesi sunt magna clade ...thi ab exercitu R. sub Honorio. Claud. VI. ...ns. Honor. 127. Jam Pollentini tenuatus funere ...mpi Hostis. Prud. in Symm. 2, 718. inhumata ...davera late, Quae Pollentinos texerunt ossibus ...ros. ℙ Alia item est in Baleari insula majori, ...ae nunc Puglienza dicitur. Plin. 3, 5, 11. et ...ela 2, 7.

POLET, pollet, quia nondum geminabant anti...i consonantes. Festus.

POLIA, ae, f. gemma canitiem quandam sparti ...licans: a πολιὸς, canus. Plin. 37, 11, 73.

POLIA, ae, f. πωλεία, grex equorum: a πῶλος, ...llus equinus. Ulp. Dig. 21, 1, 38. f. Si polia ...nierit, dicemus unum equum, qui vitiosus est, ...n omnem poliam redhiberi oportere.

[POLIAS, ădis, f. Πολιάς, cognomen Minervae, ...aesidis arcis Atheniensium, ubi celebre templum ...bebat: est patronym. a πόλις, urbs, quia Athe...s tueri putabatur. Arnob. 6, 193. Erichthonius ...nditus Poliadis in fano. F.]

POLICHNAEI, orum, incolae Polychnei vel Po...chnae. Fuit autem Polychna, Πολίχνη, Πολίχνα, ...pidum Troadis, in Ioae montis cacumine. Plin. ...30. B. A.

POLIDES, ae, m. civitatis filius, patron. a ...ις, civitas. Est cogn. R. Inscr. ap. Grut. 35, ...M. Limbricius Polides. At fortasse legendum ...ites. F.]

POLIMARTIUM, i, n. oppidum Hetruriae. Paul. ...ac. in Langob. 4, 8. ℙ Hodie est Bomarzo. B. A.

POLIMEN, iminis, n. testiculus: videtur esse a ...io, pila ludo; vel a pelle, nam veteres polio... pro pelliones dicebant. Arnob. 7, 230. Polimi... porro sunt ea, quae nos proles verecundius di...ius: a vulgaribus autem assolent cognomine te...m nuncupari. V. v. sq. ℙ A similitudine ita ...antur globuli metallici, qui ornamenti causa ex ...eis equorum, vel diadematis mulierum pendent. ...pul. de Deo Socrat. med. Neque enim in emen...equis phaleras consideramus, et baltei polimi...inspicimus. Fulgent. Mythol. praef. f. Quarum ...dierum) dexterior verenda quadam majestate ...nixa, elatae frontis polimina argenteis astro... crispaverat margaritis, h. e. aureos diadematis ...bulos intersitis candidis margaritis distinxerat.

POLIMENTUM, i, n. idem ac polimen. Verr. ... ap. Fest.: Polimenta antiqui dicebant testicu... porcorum, cum eos castrabant; a politione se...m, aut vestimentorum: quod similiter, atque ..., curentur. Pl. Men. 1, 3, 28. Jube de foro ...onarier sinciput, aut polimenta porcina, aut ...uid ad eum modum. Alii leg. aut omenta por.... Displicet Scal. in Conject. ad Varr. 71. ea ...tio verbi a Festo allata: vult autem dici poli...ta a polis seu polulis, quae fuerint pilulae ex ...a, tomento molli farctae, quibus datatim lu...ant: unde polit, pila ludit, ap. Paul. ex Festo.

POLIO, is, n. 3. Paul. ex Festo. Polit, pila ...t. F.]

POLIO, is, ivi, itum, a. 4. λειαίνω, ἀποξέω, le..., nitidum reddo, perficio et dicitur proprie de ... quae fricando et terendo nitorem acquirunt: ...ὸς, candidus. Vitruv. 7, 4. Colum. 8, 8. Pa...em tectorio polire; et Vitruv. ib. Supra podia ...ci ex atramento sunt subigendi et poliendi. ...ret. 5, 1450. et daedala signa polire. Plin. 28, ...11. Polire scabritiam ferri hircorum sanguine. ...19, 5, 26. Raphani poliunt ebora. Id. 36, 21, ...Lapis Samius poliendo auro utilis. Id. 37, 8, ...Polire gemmas cotibus. Id. 9, 12, 14. et 32, ...4. Squatinae piscis cute polire ligna. Id. 36, ... marmora. In Leg. XII. Tab. ap. Cic. Leg. ...3. Rogum ascia ne polito. Quint. prooem. l. 8. ... Ungues polire, et capillum reponere. Ov. ...t. 1, 1, 11. Nec fragili geminae poliantur pu... frontes. Pl. Poen. 1, 2, 9. Ambae nunquam ...essavimus lavari, aut ornari, poliri, expoliri, ...i, fingi. Ov. Medic. fac. 25. Feminea vestri ...untur lege mariti. Firm. de err. proph. relig. ...Effeminare vultum, polire cutem, et virilem ...m ornatu muliebri dedecorare. ℙ Polire lina ...inas est lavare et levigare. Plin. 19, 1, 2. n. 2. ...pania citerior habet splendorem lini praecipuum, ...entis, in quo politur, natura; et ib. 3. Iterum ...de in filo politur, illisum crebro in silice ex .... Id. 8, 48, 73. Quippe (lanae) ahenis polien... extractae in tomenti usum veniunt etc. ℙ ... politum est, perfectum est. Pl. Ep. 3, 2, 3. ... oppido politum est. ℙ Polire vestes est fullonum, qui lavant, illidunt ex aqua, et pectine villos destringunt, γνάπτειν. Plin. 35, 17, 57. Creta Umbrica poliendis vestibus assumitur. Ulp. Dig. 47, 2, 12. Fullo, qui curanda, poliendaque vestimenta accepit. Cajus ib. 19, 5, 22. Si tibi polienda, sarciendave vestimenta dederim. ℙ Polire agros, rastris, bidente, crate quasi pectere, occare, radere, excolere. Enn. ap. Non. 1, 339. Rastros dente faber capsit causa poliendi agri. V. POLITIO et POLITUS. ℙ Translate. Cic. Or. 1, 14. f. Ignarus faciundae ac poliendae orationis. Quint. 10, 4. f. Sit aliquando, quod placeat, aut certe quod sufficiat, ut opus poliat lima, non exterat. Phaedr. prol. 1. Aesopus auctor quam materiam repperit, Hanc ego polivi versibus senariis. Ov. Pont. 1, 5, 61. Cur ego sollicita poliam mea carmina cura? Petr. Sat. 5. mores Frugalitatis lege poliat exacta. ℙ Polibam pro poliebam: quae positio in 4. conjugatione frequens est: Virg. A. 8, 435. Palladis arma Certatim squamis serpentum, auroque polibant.

POLIO, onis, m. qui arma polit. Aurel. Arcad. Dig. 50, 6, 6. Poliones, et custodes armorum. Torrent. habet polliones: Haloand. pelliones: alii politores. Quidam Lexicographi addunt et locum Firmici, sine notatione libri, aut cap. Fortasse designant Math. 3, 13. f., ubi tamen pelliones, non poliones legitur. ℙ In Gloss. Philox. Polio, πατροφάγος, h. e. glutto, qui patrimonia devorat.

POLION, ii, n. πόλιον, nomen herbae Graecum, Latine tiniaria ap. Scrib. Comp. 83., quoniam ad arcendas tineas interponitur vestibus: duplex est, campestris, major; silvestris, minor. Folia sunt canis hominis similia (unde nomen: nam πολιὸς canum significat) a radice protinus, nunquam palmo altiora. Ita Plin. 21, 7, 21., qui miros ejus usus in medicina recenset ib. 20, 84. et folia ejus aeterna esse, tradit ib. 17, 60. V. OMNIMORBIA. [*Fortasse Polei-Gamander, Teucrium polium, L.]

POLIORCETES, ae, m. πολιορκητής, urbium obsessor, et expugnator, urbicapus: a πόλις, urbs, et ἕρκος, septum, vallum: cognomentum est Demetrio regi Macedonum, Antigoni filio, inditum ob peritiam, et constantiam obsidendarum urbium. Vitr. 10, 22., Sen. ep. 9. f., Plin. 7, 38, 39., Gell. 15, 31. et Ammian. 23, 4. et 24, 2.

[POLIS, is, f. πόλις, civitas. Coripp. Johann. 4, 64. Justiniana polis saevis tunc tradita Mauris. Adde ib. 75. F.]

POLITE, adv. γλαφυρῶς, ornate, eleganter, splendide, perfecte. Cic. Acad. 4, 38. Negatis haec tam polite, tamque subtiliter effici potuisse sine divina aliqua solertia. Id. Brut. 19. Et luculente quidem scripserunt, etiamsi minus, quam tu, polite. Id. Coel. 3. extr. Ornate politeque dicere. Id. Fin. 4, 3. Polite apteque dicere. Plin. ep. 1, 16. Causas agere acriter et ardenter, nec minus polite et ornate. Cic. Acad. 1, 1. Quae et sunt magna sane, et limantur a me politius. Auct. ad Her. 4, 32. extr. Ut perfecte et politissime possint esse absolutae. Ita refert Rufin. de metr. com. p. 2715. In editis est perpolitissime.

[POLITES, ae, m. Πολίτης, (civis) Priami filius ex Hecuba uxore, a Pyrrho, capta Troja, coram patre occisus. Virg. A. 2, 526. Ecce autem elapsus Pyrrhi de caede Polites, Unus natorum Priami, etc. ℙ Est etiam cogn. R. Inscr. ap. Donat. 436, 10. Ti. Claudius Polites. F.]

POLITIA, ae, f. πολιτεία, respublica, status civitatis, et, ut Aristoteles definit in Rhet., principatus, et consuetudo rerum, secundum quam vivere unumquemque, et conversari decet. Hoc nomine inscriptum est opus Platonis de Republica, quod in decem dialogos distinguitur. Cic. Div. 1, 30. Vide, quid Socrates in Platonis Politia loquatur. Adde ib. 2, 27.

POLITICE, es, f. πολιτική, civilitas, reipublicae status, et ars ejus administrandae. Appul. Dogm. Plat. 2. Civilitatem Plato politicen vocat. Alii scrib. πολιτικήν. Cicero quoque Att. 9, 18. Graece usurpat.

POLITICUS, a, um, adj. πολιτικός, ad politiam, et rempubl. pertinens, civilis. Cic. Fam. 7, 1. Sed quae potest esse homini politico delectatio, cum, etc.? Alii leg. polito, [*ita Orell. Idem loco sq. Graecis literis v. politicae exhibet.] Id. Att. 9, 4. Quasdam tanquam θέσεις, quae et politicae sunt, et temporum horum. Coel. ad Cic. Fam. 8, 1. Tui libri politici omnibus vigent. Macr. Somn. Scip. 1, 8. Politicae virtutes.

POLITIO, onis, f. σίλβωσις, λείωσις, actus poliendi et perficiendi. Vitr. 7, 4. Quibus rationibus siccis locis tectoria oporteat fieri, dixi: nunc quemadmodum humidis locis politiones expediantur, ut permanere possint sine vitiis, exponam, h. e. tectorii inductiones; et ib. 3. med. Speculum argenteum recipiens in se politionem, fulgentes imagines reddit; et Festus: Depolitum, perfectum, quia omnes perfectiones antiqui politiones appellabant. ℙ Politio agri est suprema et diligentior cultura, occando, et complanando terram: quod fit et ante, et post jacta semina. Cato R. R. 136. Politionem quo pacto dari oporteat. In agro Casinate, et Venafro, in loco bono, parte octava corbi dividat, etc. Loquitur Cato de contractu, quo ager colendus, et poliendus sub certa frugum mercede dabatur. Fest. in Polimenta: Politio segetum, aut vestimentorum. V. v. sq.

POLITOR, oris, m. στιλβῶν, qui polit. Firm. Math. 4, 7. f. Facit gemmarum politores. ℙ Politor agri, qui diligenter excolit, et supremam culturae manum imponit, ut in v. praec. dictum est. Cels. ap. Ulp. Dig. 17, 2, 52. Si in coeunda societate artem operamve pollicitus est alter, veluti cum pecus in commune pascendum, aut agrum politori damus in commune quaerendis fructibus. Cato R. R. 5. Operarium, mercenarium politorem diutius eundem ne habeat die. Adde ib. 136. Frustra sunt, qui his locis aliter leg. V. v. praec.

*POLITORIUM, i, n. Latii oppidum. Liv. 1, 33. Plin. 3, 5. B. A.

POLITULUS, a, um, dimin. politi. Cic. Fam. 7, 33. Opus est huc limatulo et politulo tuo judicio. Alii leg. polito. [*Ita Orell.]

POLITURA, ae, f. λείωσις, politio, perfectio. Vitr. 7, 1. de pavimentis: Super fricaturam, levigationibus et polituris cum fuerint perfecta, incernatur marmor, et supra loricae ex calce et arena inducantur. Plin. 36, 6, 9. Crassior arena plus erodit marmoris, majusque opus scabritia politurae relinquit. Id. 13, 12, 25. Charta politura minus sorbet, magis splendet. Id. 17, 26, 39. de vitib.: Gemmarum, si frigus retorridas hirtasque fecerit, repumicatio, et quaedam politura. Id. 11, 24, 28. de araneo: Scissa protinus reficit, ad polituram sarciens.

POLITUS, a, um, part. a polio: ξεστός, γλαφυρός, levigatus, nitidus factus, perfectus. Cic. Q. Fr. 3, 1, 1. Porticus tota patet, et columnae politae sunt. Varr. R. R. 3, 9. med. Villa polita opere tectorio eleganter. Suet. Caes. 67. Argento et auro polita arma. Plin. 36, 13, 19. n. 2. Fornices tecti lapide polito. Mart. 3, 46. Synthesis crasso figuli polita coelo. Id. 5, 37. Cui nec lapillos praeferas Erythraeos, Nec modo politum pecudis Indicae dentem. Id. 8, 72. liber Morsu pumicis aridi politus; et 9, 58. Tusca ligo vinea politus, h. e. detritus, atque adeo nitens. ℙ Politus ager, diligenter et plane cultus. Varr. R. R. 3, 2. Fundus cultura politus. Enn. ap. Non. 1, 339. Lati campi, quos gerit Africa terra politos, V. POLIO, POLITOR et POLITIO. ℙ Polita domus, perfecta, omnibus ornamentis instructa, plene ornata. Phaedr. 4, 4. Domum politam, et delicatos hortulos. Varr. R. R. 1, 2. med. Regie polita aedificia. Id. ap. Non. 1, 339. Politum coenaculum. Plin. ep. 2, 17. med. Cubiculum politissimum. ℙ Translate. Varr. R. R. 1, 10. med. Vir omnibus virtutibus politus. Pers. 5, 116. Pelliculam veterem retines, et fronte politus Astutam vapido servas sub pectore vulpem, h. e. externa specie virtutibus ornatus. ℙ Refertur ad culturam ingenii, et litterarum, et orationis. Val. Max. 5, 4. n. 5. extr. Doctrina proficit, ut politiora, non ut meliora fiant ingenia. Id. 2, 2. n. 2. Facundia politiorem fieri. Lucr. 3, 308. Doctrina homines politos constituit. Plin. ep. 1, 16. Qui uxorem tam doctam politamque reddiderit. Suet. Caes. 47. Servitia recentiora, politioraque immenso pretio comparare. [*V. Oudend.] Cic. Pis. 25. Homo ad persuadendum concinnus, perfectus, politus e schola. Id. Fam. 13, 1. f. Vir omni liberali doctrina politissimus. Id. Fin. 1, 7. f. Non satis politus iis artibus, quas qui tenent, eruditi appellantur. Id. Or. 2, 17. Homo communium litterarum, et politioris humanitatis expers. Auct. dial. de Or. 18. Gracchus in dicendo plenior et uberior, Crassus politior et ornatior. Cic. Brut. 95. Accurata et polita oratio. Plin. ep. 7, 13. Epistola tam polite, quae nisi a studente, non potest scribi. Cic. Att. 2, 21. med. Sic ego hunc, omnibus a me pictum et politum artis coloribus, subito deformatum non sine magno dolore vidi. Id. Fam. 1, 9. med. Ut Apelles Veneris caput, et summa pectoris politissima arte perfecit, reliquam partem corporis inchoatam reliquit.

[POLIUCRAS, ātis, m. caput canum: a πολιὸς, canus, et κρὰς, caput. Est cogn. R. Inscr. ap. Mur. 795, 8. M. Aurelio Poliucrati etc. F.]

POLLA pro Paula, vel Paulla, cogn. R. feminae, legitur in quatuor veterib. Inscr., quas collegit Manut. in Orthograph., item Grut. 321, 4., 366, 6., 697, 8. et 955, 6. Quibus adde sex alias ap. eund. Grut. 493, 1., 665, 3., 728, 11., 840, 1., 969, 10. et 1064, 3. et Suet. Vesp. 1. ℙ Fuit Argentaria Polla uxor Lucani, et eruditione carminumque laude insignis, cujus meminit Stat. praef. Silv. 2, 2. et Silv. 7, 62, 82., et 120., et Mart. 7, 21. et 23., et 10, 64. Fuerunt qui putarent, eandem, post Lucani mortem, nupsisse Statio, decepti ejusd. loco Silv. 3, 5, 52. ac praecipue hoc Sidon. carm. 23, 165. Quid quos duplicibus jugata taedis Argentaria Polla dat poetas? Verum Lucani uxor ex gente Argentaria, Statii vero ex Claudia fuit.

POLLEN, inis, n. et Pollis, inis, f. et m. πάλη, πεπάλη, γῦρις, tenuissima farinae pars, quae circa molas, et loca, quibus panis pinsitur, volitat, et parietibus adhaeret. *Ter. Ad.* 5, 1, 60. Atque ibi favillae plena, fumi, ac pollinis coquendo sit faxo, et molendo. *Cato R. R.* 156. et 157. *med.* Postea salem addito, et cumini paululum, et pollinem polentae, *h. e.* farinae hordeaceae, ex qua polenta fit. *Plin.* 13, 12, 26. Glutinum vulgare e pollinis flore temperatur fervente aqua, minimo aceti aspersu. *Prisc.* 6, 708. Haec pollis, pollinis: sic Charisius, (1, 27.) Probus autem, et Caesar hoc pollen, pollinis declinaverunt. *Phocas* in *arte* p. 1697. Illa sunt generis masculini, quae in genitivo una syllaba accrescunt, ut hic lapis, idis; hic pulvis, eris; hic sanguis, inis; hic pollis, inis. ¶ Sumitur etiam pro farina tenuissima, non solum a furfuribus secreta, sed etiam densiore cribro excernendo, tenuissima facta. *Plin.* 18, 9, 20. *n.* 1. de siligine, quae est genus tritici: Si vero pollinem facere libeat, sexdecim pondo panis redeunt *(e modio)*, et cibarii tria, furfurumque semodius; et *ib.* 10, 20. *n.* 2. Ex Africo *(tritico)* justum est e modiis redire semodios *(similaginis)*, et pollinis sextarios quinque. V. *integr. c.* 9., unde etiam colliges, pollinem tenuiorem esse, quam ipsum florem farinae. ¶ Dicitur et de tenuissima farina aliarum rerum. *Plin.* 19, 5, 29. Inula in pollinem tunditur arida. *Id.* 29, 3, 11. et *Colum.* 6, 30. Pollen turis, *h. e.* tus minutum, quod et *manna turis* aliis dicitur. *Cels.* 4, 4. Polline etiam piperis palatum recte respergitur.

POLLENS, entis, part. a *polleo:* potens, valens, δυνάμενος. *Vell.* 1, 2. Classis plurimum pollens mari. *Pl. Capt.* 2, 2, 28. Genus pollens et honoratissimum. *Tert. adv. Psych.* 6. Multo pollentioris mentis. *Solin* 2. *med.* Pollentissima ingenia. ¶ Cum gen. *Pl. Curc.* 1, 2, 21. de Baccho: Vini pollens Liber. ¶ Cum accus. *Sen. Ag.* 805. Soror cuncta pollentis viri, Argolica Juno. ¶ Cum ablat. *Ov. Trist.* 3, 10, 55. Hostis equo pollens, longeque volante sagitta. *Lucr.* 1, 60. Pollens opibus. *Val. Fl.* 6, 85. venenis. ¶ Cum infinito. *Lucan.* 6, 685. Tum vox Lethaeos cunctis pollentior herbis Excantare Deos. *Sil.* 14, 80. tractare sereno Imperio vulgum pollens. ¶ Aliquando *pollens* cum *potens* jungitur. *Sall. Jug.* 1. Dux atque imperator vitae mortalium animus est, qui ubi ad gloriam virtutis via grassatur, abunde pollens potensque, et clarus est, neque fortunae eget. *Liv.* 2, 34. *med.* Cur Sicinium potentem pollentemque video? *Inscr.* ap. *Grut.* 50, 3. Herculi victori, pollenti, potenti, invicto, etc. V. POLLEO. ¶ *Pollentes herbae* sunt quae vim habent in medicina. *Ov. Fast.* 2, 425. non tu pollentibus herbis, Nec prece, nec magico carmine mater eris. Adde *Met.* 7, 196. *Claud. in Ruf.* 1, 150. funestarumque potestas Herbarum, quidquid letali gramine pollens Caucasus. V. POLLEO.

POLLENTER, adv. potenter. *Claud. IV. cons. Honor.* 254. caesaque redit pollentius hydra.

POLLENTĬĂ, ae, f. δύναμις, potentia. *Pl. Rud.* 3, 2, 4. Ne impiorum potior sit pollentia, quam innocentium; et *Cas.* 4, 4, 3. Nova nupta, sospes iter incipe hoc, ut viro tuo semper sis superstes, atque ut potior pollentia sis, vincasque virum, etc. *h. e.* vigore et viribus corporis. ¶ De *Pollentia* urbe V. in POLENTINUS. ¶ *Pollentia* fuit etiam Dea apud Romanos a pollendo dicta, quae eadem videtur ac Victoria ac Pellonia. *Liv.* 39, 7. Malus in circo instabilis in signum Pollentiae procidit, atque id dejecit. Ea religione moti patres et diem adjiciendum ludorum celebritati censuerunt, et signa duo pro uno reponenda, et novum auratum faciendum.

POLLĔO, es, n. 2. ἰσχύω, possum, valeo, vigeo, vim viresque multas habeo. Antiqui *poleo* dixere, teste *Festo*, quia nondum geminabant consonantes *Caes. fragm.* ap. *Suet. Caes.* 6. Reges, qui plurimum inter homines pollent. *Id. B. C.* 1, 4. Qui in republica, judiciisque tum plurimum pollebant. *Cic. Off.* 2, 9. *f.* Ad fidem faciendam justitia plus pollet. *Id. Brut.* 51. Perorandi locus, ubi plurimum pollet oratio; et *ib.* 69. Is omnibus exemplo debet esse, quantum in hac urbe polleat, multorum obedire tempori, multorumque vel honori, vel periculo servire. *Flor.* 4, 2. Cum Romana majestas toto orbe polleret. ¶ Cum ablativo. *Prop.* 3, 8, 17. Pollere forma. *Suet. Caes.* 19. pecunia. *Tac. A.* 4, 55. antiquitatis gloria; et *ib.* 11, 24. armis; et *ib.* 14, 57. malis artibus. *Id. H.* 2, 92. gratia; et *ib.* 3, 45. nobilitate. ¶ Jungitur cum *possum*. *Liv.* in veteri formula foederis, 1, 24. *f.* Tantoque magis ferito, quanto magis potes pollesque; et 8, 33. Qui unus plus, quam tua dictatura, potest polletque. *Pl. As.* 3, 3, 46. Videtin', viginti minae, quid pollent, quidve possunt? Adde *Vet. Poet.* ap. *Cic. Tusc.* 4, 32. *extr.* V. POLLENS. ¶ Haec quidam ita distinguunt, ut *pollere* referatur ad vires insitas, et a natura: *posse* ad acquisitas, et ab exercitatione. Sed hoc incertum discrimen est, passimque negligitur, praesertim a poetis. ¶ De rebus inanimis. *Plin.* 36, 22, 47. Ex oleo et aqua Ciliciae cotes pollent, ex aqua Arsinoeticae; et 14, 6, 8. *n.* 6. Cum eadem vitis aliud aliis in locis polleat. *Id.* 19, 3, 17. Sunt etiamnum duo genera, non nisi sordido nota vulgo, cum quaestu multum polleant, *h. e.* cum valde quaestuosa sint. ¶ De iis, quae vim habent in medicina. *Id.* 24, 19, 110. Herba contra anginas efficacissime pollet, ex aqua pota. *Id.* 20, 16, 63. Cunilago pollet adversus scorpiones ex posca; et 33, 4, 24. Aurum plurimis modis pollet in remediis. *Id.* 28, 8, 29. Chamaeleonis linguam ad judiciorum eventus pollere; et *mox:* Pedem dextrum contra latrocinia, terroresque nocturnos. ¶ Part. *Pollens* V. s. l. Praeteritis, ac supinis caret.

POLLEX, icis, m. ἀντίχειρ, primus et crassior digitus in manu, et pede: a *polleo*, quia supra ceteros vim habet, ut *Atejus Capito* ap. *Macrob. Sat.* 7, 13. docet. *Plin.* 11, 43, 99. Hominis digiti articulos habent ternos, pollex binos, et digitis adversus universis flectitur: per se vero in obliquum porrigitur, crassior ceteris; huic minimus mensura par est. *Cato R. R.* 20. Tunicas latas digitum pollicem facito. *Caes. B. G.* 3, 13. Clavi digiti pollicis crassititudine. *Cic. Off.* 3, 11. Durius Athenienses, qui sciverunt, ut Aeginetis, qui classe valebant, pollices praeciderentur. *Hor. Epod.* 5, 47. irresectum saeva dente livido Canidia rodens pollicem. *Ov. Met.* 4, 36. levi deducere pollice filum; et *ib.* 6, 22. versare fusum. *Virg. A.* 11, 68. et *Colum.* 10, 303. duro demetere flores. *Ov. A. Am.* 2, 494. movere fila lyrae. (Hinc *Hor. Od.* 4, 6, 35. Lesbium servate pedem, meique Pollicis ictum) *Id. Met.* 8, 198. mollire ceram. (Hinc *Juven.* 7, 237. mores teneros ceu pollice ducat, Ut si quis cera vultum facit.) *Id. ib.* 10, 289. tentare venas. *Mart.* 6, 89. arguto matellam poscere, *h. e* crepando digitis. *Suet. Aug.* 24. Equitem R., quod duobus filiis adolescentibus, causa detractandi sacramenti, pollices amputasset, ipsum, bonaque subjecit hastae. V. MURCUS. ¶ In pollice erat favoris, studiique significatio: nam faventes premebant, aversantes improbantesque vertebant retro, et subrigebant. *Plin.* 28, 2, 5. Pollices, cum faveamus, premere etiam proverbio jubemur. *Hor. Ep.* 1, 18, 66. Fautor utroque tuum laudabit pollice ludum. *Juven.* 3, 36. Munera nunc edunt, et verso pollice vulgi Quemlibet occidunt populariter. *Prud. adv. Sym.* 2, 1097. pectusque jacentis Virgo modesta jubet converso pollice rumpi. Adde *Stat. Th.* 8, 26. *Auct* incertus in *Anthol. Lat.* T. 1. p. 534. *Burm.* Sperat et in saeva victus gladiator arena, Sit licet infesto pollice turba minax. ¶ *Infestus* itaque *pollex* est conversus, et subrectus, quia talis esse aversantium solet, et damnantium: verum idem erat proprius etiam oratorum loqui incipientium, qui, licet in miti negotio usurparetur, *infestus* tamen dicebatur. V. DIGITUS. *Quint.* 11, 3. *med.* Fit et ille habitus, qui esse in statuis pacificator solet, qui, inclinato in humerum dextrum capite, brachio ab aure protenso, manum infesto pollice extendit. *Appul. Met.* 2. Duobus infimis conclusis digitis, ceteros eminentes porrigit, et infesto pollice clementer subridens infit. ¶ De pollice pedum exempla habes ap. *Plin.* 28, 4, 9. et al., et *Mart.* 8, 75. ¶ Per synecdochen *pollex* est tota manus. *Ov. Am.* 3, 6, 71. scindens inimico pollice crinem. ¶ Per metaphorum est palmes brevior crassiorque, figura pollicis, qui et custos, et resex, et praesidiarius, et subsidiarius dicitur, ut *Colum.* 4, 21. docet, id est sarmentum gemmarum duarum, vel trium, ex quo cum processere materiae, quidquid est supra vetusti brachii, amputatur. *Id. ib.* 24. *med.* Subsidiarius custos in pollicem subsecari non debet, cum, etc. *Plin.* 14, 1, 3. Vites excrescere ultra suos pollices prohibitae. Adde 17, 22, 35. *n.* 15. ¶ Item nodus, et velut crassus unguis exstans in trunco, et cortice palmarum. *Plin.* 13, 4, 7. Reliquae teretes atque procerae, densis gradatisque corticum pollicibus, ut orbibus, faciles se ad scandendum Orientis populis praebent. ¶ *Pollex* nomen est servi a pedibus, ap. *Cic. Att.* 8, 5., *ib.* 13, 46. et *Fam.* 14, 6.

POLLĬĂ, Tribus Romana rustica, cujus mentio est ap. *Liv.* 8, 37. *f.* et 29, 37. *Inscr.* ap. *Grut.* 400, 1. C. Curtio C. F. Pollia Rufino tribuno laticlav. etc.

POLLĬCĀRIS, e, adj. pollicis magnitudinem habens. *Plin.* 27, 9, 49. Folia pollicari amplitudine. *Id.* 15, 24, 26. Siliqua pollicari latitudine. *Id.* 13, 23, 45. Frutex pollicari crassitudine.

POLLĬCĔOR, ēris, icitus sum, dep. 2. ὑπισχνέομαι, ἐπαγγέλλομαι, promitto, profiteor, defero, offero. Ducunt a *liceor*, quasi proprie dicatur de eo, qui pretium pro merce, aut opere promittit. *Ter. Andr.* 1, 1, 49. Amans accessit pretium pollicens. *Id. Ph.* 1, 2, 18. Is senem per epistolas pellexit modo non montes auri pollicens. *Sall. Jug.* 19. Dando, et pollicendo multa perfecit, ut, etc. ¶ Universim tamen adhibetur pro promittere: nisi quod nonnulli (ut *Donat.* ad *Ter. Andr.* 2, 3, 27.) ita distinguunt, ut *polliceri* majori affirmatione dicatur, quam *promittere:* [*V. *Herzog.* ad *Caes. B G.* 1, 16.] alii, (ut *Serv.* ad *A.* 1, 241.) *polliceri* ultro ac sponte, *promittere* rogatos. Sed haec d
scrimina aut vera non sunt, aut perraro servantu
Cic. Planc. 42. Nihil tibi ego tum de meis opib
pollicebar, sed horum erga me benevolentiam pr
mittebam. *Id. Fam.* 7, 5. Neque minus ei proli
de tua voluntate promisi, quam eram solitus
mea polliceri. *Id. Att.* 13, 1. De aestate pollic
ris, vel potius recipis. *Id. Fam* 5, 8. *med.* Eg
vero tibi profiteor atque polliceor meum studiu
in omni genere officii. *Id. Manil.* 24. Quidquid a
ctoritate possum, id omne ad hanc rem conficie
dam tibi polliceor ac defero. *Id. Q Fr.* 1, 2,
Nostrae causae non videntur homines defuturi: n
randum in modum profitentur, offerunt se, pol
centur. *Id. Agr.* 2, 37. *f.* Pro certo polliceor h
vobis atque confirmo, me esse perfecturum,
etc. *Pl. Truc.* 2, 4, 23. Plus pollicere tu, qua
ego a te postulo. *Ter. Hec.* 4, 4, 57. Pollici
est ea, se concessuram ex aedibus. *Id. Andr.*
5, 7. Qui modo sum pollicitus ducere. *Pl. Mo*
5, 1, 36. Quin jusjurandum pollicitus est da
si vellem, mihi. *Id. Bacch.* 2, 2, 8. Hospiti
et coenam polliceri peregere advenienti. *Cic. Pl*
10, 4. *f.* praesidium suum alicui; et *Div. Verr.*
suam operam. *Id. Att.* 5, 13. liberalissime.
Fam. 4, 13. benigne. *Id. Dom.* 11. prolixe. *S*
Thyest. 619. Nemo tam Divos habuit favent
Crastinum ut possit sibi polliceri. ¶ Olim *polli*
activa positione dictum fuit. *Varr.* ap. *Non.* 7,
Ne dares, ne polliceres. ¶ Hinc *polliceor* passi
significatione. *Metellus Numidic.* ap. *Prisc.* 8, 7
Ut aliis ob metum statuae polliceantur. *Ulp. D*
14, 1, 1. *med.* Exercenti navem actio non po
cetur.

POLLĬCĬTĀTĬO, onis, f. ἐπάγγελμα, ὑπόσχε
promissio iterata, vel multarum rerum, ut ait
nat. ad *Ter. Andr.* 3, 2, 47., item simpliciter p
missio, praesertim ejus, qui ultro, et non roga
pollicetur. *Ter. Ph.* 5, 6, 18. Quin tu hinc p
licitationes aufer: quod fers, cedo. *Caes. B. G*
18. et 26. Huic magnis praemiis, pollicitationib
que persuadet, ut, etc. et *ib.* 7, 1. Omnibus
licitationibus, ac praemiis deposcunt, qui belli
tium faciant; et *B. C.* 3, 108. Hunc incitat
suis, et regis inflatum pollicitationibus, etc. *S*
Jug. 65. Multis pollicitationibus aggredi aliqu
Asin. Poll. ad *Cic. Fam.* 10, 32. *med.* Cum le
nem ad se arcessisset hac pollicitatione, dena
quingenos militibus daturum. ¶ A JCtis saepe
ea promissione dicitur, quae fit civitati, aut rei
blicae, ut videre est *Dig.* 50. *tit* 12. qui *de po*
citationib. inscribitur. *Plin. ep.* 10, 48. Huic th
tro ex privatorum pollicitationibus multa deben
Inscr. ap. *Grut.* 422, 3. C. Julio Augusti L. Hel
ex decreto decur. municipii Aletrinat. et pollic
tione sevir. et municipum, et incolar. ob me
ejus. [*V. *Ruhnk.* ad *Vell.* locum in *pollicitus* la

POLLĬCĬTĀTOR, oris, m. qui pollicitatur. *T*
adv. Jud. 1. Habemus Deum idoneum pollicit
rem, et fidelem sponsorem.

POLLĬCĬTATRIX, icis, f. quae pollicitatur. *T*
Apol. 23. Virgo pluviarum pollicitatrix.

POLLĬCĬTOR, aris, atus sum, dep. 1. ὑπισχ
μαι, frequent. a *polliceor*, multa, aut saepe
mitto, offero. *Pl. Bud.* 4, 2, 24. Pauxillatim
licitabor pro capite argentum, ut sim liber.
Mil. 3, 3, 6. Pollicitari alicui operam suam.
Ph. 3, 2, 35. Ego te complures menses tuli p
citantem, nihil ferentem. *Id. Andr.* 5, 4, 9.
licitando, et pollicitando eorum animos lactas.
Dig. 50, 12, 6. Etiam feminas, si quid ob ho
rem pollicitatae sunt, debere implere, scien
est. [*Sall. Cat.* 38, 1. dein largiendo atque p
citando magis incendere: ubi v. *Kritz.*]

POLLĬCĬTUS, a, um, part. a *polliceor:* qui p
misit. *Caes. B. G.* 2, 4. Bellovacos pollicitos l
millia LX. *Pl. Aul.* 3, 4, 11. Credo ego ede
illi mercedem gallo pollicitos coquos. ¶ I
passive promissus. *Vell.* 2, 111. Senatorum, e
tumque R. exactae ad id bellum operae pollici
[*Ita perperam scripsisse dicit *Ruhnk. edito*
Basil. pro *pollicitati*, quae vulgata est lectio.
tamen reponendum monet *ex pollicitatione.*]
Fast. 3, 366. Pollicitam dictis, Juppiter, adde
dem; et *Her.* 21, 140. Exige polliciti debita j
tori. Adde *ib.* 6, 110. [*V. *Heins.* ad *Ov. Her.*
110. et ad *Met.* 11, 107.] ¶ *Pollicitum*, *i*, p
missio, pollicitatio. *Colum.* 11, 3. Memores
liciti nostri subjungemus cultus hortorum. *Ov.*
Am. 1, 632. Pollicito testes quoslibet adde De
et *ib.* 355. Pollicitis corrumpere aliquem; et *An*
3, 7, 70. capi.

***POLLINĀRIS**, e, adj. i. q. pollinarius. *Gl*
Cyrill. Pollinare cribrum, γυριστήριον κόσκινον. *B*

POLLĬNĀRĬUS, a, um, adj. ad pollinem pe
nens. *Pl. Poen.* 3, 1, 10. Iste quidem gradus s
cretus est cribro pollinario, *h. e.* brevissimus
minutissimus, minimumque procedens. *Plin.*
11, 28. Cribrorum genera Galli e setis equor
invenere, Hispani e lino excussoria et pollinari

POLLINCTOR, oris, m. ἐνταφιαστής, ταφεύς,
χοροστόλος, qui cadaver curat, lavat, ungit et r
parat: a *pollingo*. *Varr.* ap. *Non.* 2, 682. Ita

lures dies inter medici discessum, et adventum ollinctoris interfuerunt. *Pl. Poen. prol.* 63. Quia ihi pollinctor dixit, qui eum pollinxerat. *Mart.*), 97. Jam scrobe, jam lecto, jam pollinctore arato, Heredem scripsit me Numa: convaluit. *lp. Dig.* 14, 3, 5. Si libitinarius servum pollintorem habuerit. ℙ Et universim vespillo, libitiarius. *Sidon. ep.* 3, 13. *med.* Cadaver rogale, uod facibus admotis semicombustum, moxque siente strue torrium devolutum, reddere pyrae jam astidiosus pollinctor exhorret. ℙ Quidam scrib. *ollictor.*

POLLINCTŌRĬUS, a, um, adj. ad pollinctorem ertinens. *Pl.* in *Suppos. Aul.* scena, *Quid hic,* Libitinarius, sive pollinctorius efferar.

POLLINCTŪRĂ, ae, f. unctio et curatio cadaris. V. POLLUCTURA.

POLLINCTUS, a, um, part. a *pollingo*, curatus, ictus. *Ammian.* 19, 1. Lectuli figmenta vehentes ominum mortuorum, ita curate pollincta, ut imanes essent corporibus similes jam sepultis. *Appul. lor. n.* 19. Jam miseri illius membra omnia aroatis perspersa, jam os ipsius unguine odoro deutum, jam eum pollinctum etc. ℙ Translate. *n. V. B.* 7. Voluptas medicamentis pollincta. ii leg. *polluta.*

POLLINGO, is, inxi, inctum, a. 3. cadaver cure, lavare, ungere ad rogum et sepulturam. *oss. Phil.* Pollingo, περιστέλλω νεκρὸν, σιροπλό-, ταριχεύω, ἐνταφιάζω. *Pl. prol. Poen.* 63. Quia hi pollinctor dixit, qui eum pollinxerat. ℙ idam *pollincio* esse, putant in praesenti: sed *llingo* agnoscit etiam *Charis.* 3, 218. De etylogia V. *Voss.*

POLLĬO, onis, m. cogn. R., ut C. Asinius Pol- Cnaei filius, Herii nepos, Teate, Marrucinom urbe, oriundus, Augusti amicus, Virgilii panus, orator, poeta et historicus, cujus memie *Virg. Ecl.* 3, 86., *Hor. Sat.* 1, 10, 85., alii quam plurimi: videtur esse a *pellio.* ℙ De bellio Pollione V. CAPITOLINUS, i.

POLLIS. V. POLLEN.

POLLUBRUM et Polubrum, i, n. χέρνιβον, vas ipiendae aquae, dum manus lavantur, aut pe-, malluvium, trulleum, pelvis: a *polluo*, quod *uo*, lavo. *Liv. Andr.* ap. *Non.* 15, 11. Argen- pollubro et aureo gutto. *Fab. Pict. ib.* Aquam nibus pedibusque dato: polubrum sinistra manu eto, dextera vasum cum aqua. V. PELLUVIA.

POLLŪCĔO, es, uxi, uctum, a. 2. ἀποθύω, sarum verbum est, de illis, qui Diis libamenta runt: videtur esse idem ac porricio. V. *Varr.* in POLLUCTUM §. 1. Proprie est partem vinae populo permittere, ut vescatur, postquam s Diis data et porrecta est. Sed accipitur et- pro sacra facere, Diis offerre, consecrare. *o R. R.* 132. Jovi dapali culignam vini, quanvis polluceto. Cum pollucere oportebit, sic es. Juppiter dapalis, quod tibi fieri oportet, lomo familia mea culignam vini dapi, ejus rei macte hac dape pollucenda esto. *Pl. Stich.* , 80. Uti decumam partem Herculi polluceam. *n.* 32, 2, 10. ex *Cassio Hemina:* Numa consti-, ut pisces, qui squamosi non essent, ni polrent: parcimonia commentus, ut convivia pua et privata, coenaeque ad pulvinaria facilius pararentur: ni qui ad polluctum emerent, preminus parcerent, eaque praemercarentur. *Fest.* que ea percenset, quae pollucere licebat, *h. e.* mere Diis offerenda, et in conviviis sacrorum sa adhibenda, nimirum far, polentam, vinum, em fermentatum, ficum passam, suillam, bum, agninam, caseos, ovillam, alicam, sesa- oleum, et pisces, quibus est squama, praescarum. Herculi autem omnia esculenta, ponta.

OLLŪCES. V. POLLUX.

OLLŪCĬBĬLIS, e, adj. opulentus, opiparus, ndidus: a *polluceo*, quia polluctum plane opium, ac sumptuosum erat. *Macr. Sat.* 2, 13. *f.* ra die Cleopatra pertentans Antonium, pollucim sane coenam paravit, sed quam non mirare- Antonius. *Tert. Jejun.* 17. Quis sanctior inter nisi convivandi frequentior, nisi obsonandi polbilior, nisi calicibus instructior? *h. e.* sumptuo-, magnificentior.

OLLŪCĬBĬLĬTAS, atis, f. *Fulg. Myth.* 1, 2. lucis filius, sive a pollendo, sive a pollucibilitaquam nos humanitatem dicimus.

OLLŪCĬBĬLĬTER, adv. πολυτελῶς, opipare, splen-, laute. *Pl. Most.* 1, 1, 23. Pascite parasitos, onate pollucibiliter. *Id. fragm.* ap. *Fulg. Myth.* . Bibite, pergraecamini pollucibiliter.

OLLUCTĒ, adv. opipare, a *polluctum. Plaut.* *gm.* ap. *Fest.* in *Prodegeris:* Pollucte prodigum amatorem addecet. Id sine dubio verius est, m quod in vulgatis legitur: *producte.* Ita *Voss.* *Polluceo.*

OLLUCTUM, i, n. sacrificium, sive convivium, d Jovi dapali, Herculi, aliive Deo fiebat. *Varr.* *L.* 5, 7. Polluctum, quod a porriciendo est fin. Cum enim ex mercibus libamenta porrecta Herculi in ara, tum polluctum est. *Cassius* *Hemina* ap. *Plin.* 32, 2, 10. Ni qui ad polluctum emerent, pretio minus parcerent. *Macr. Sat.* 2, 12. *f.* Proprie autem catillones dicebantur, qui ad polluctum Herculis ultimi cum venirent, catillos liguriebant. ℙ Proprie autem *polluctum* erat pars victimae reliqua, quae a populo consumebatur, postquam alia pars Diis data et porrecta erat. Hinc *Pl. Rud.* 5, 3, 63. Spectatores vos quoque ad coenam vocem, ni daturus nihil sim, neque sit quicquam pollucti domi.

POLLUCTŪRĂ, ae, f. lautum convivium, coena lauta ac sumptuosa. *Pl. Stich.* 5, 4, 6. Quisquis praetereat, comissatum volo vocari. *St.* Convenit, dum quidem hercle quisque veniat cum vino suo. Nam hinc quidem hodie polluctura, praeter nos, jactura dabitur nemini. *Bothe* rectius legend. putat *polluctūrae.*

POLLUCTUS, a, um, part. a *polluceo*, in medium positus, omnibus communis: ductum a *pollictis*, ad quae quilibet conveniebat. Postquam enim pars victimae, v. gr. exta, Diis porrecta et oblata erat, reliqua cum populo communicabatur, ut ab eo consumeretur. Hinc translate *Pl. Rud.* 2, 4, 11. Non ego sum pollucta pago: potin' ut me abstineas manum? ℙ Significat etiam opipare acceptus, laute habitus, nempe quia pollucentes veteres convivia lauta instituebant. Hinc jocose *Id. Curc.* 1, 3, 37. Polluctus virgis servus. ℙ Item imbutus, quasi particeps factus alicujus rei. *Arnob.* 5, 164. Hoccine de Diis quisquam vel exigua dixerit eorum opinione polluctus?

POLLŬO, is, ui, utum, a. 3. μολύνω, μιαίνω, inquino, maculo, foedo, contamino: a *luo*, lavo. *Virg. A.* 3, 233. de Harpyiis: Turba sonans praedam pedibus circumvolat uncis, Polluit ore dapes. *Ov. Met.* 15, 98. nec polluit ora cruore. *Tac. A.* 4, 49. Pollui cuncta sanie, odore, contactu. [*Quid differant *contaminare* et *inquinare*, v. in hh. vv. et ap. *Doederl.* 2, 56.] ℙ Translate est contaminare, violare, pervertere. *Cic. Rosc. Am.* 26. Ne, cum delati essent in mare, ipsum polluerent, quo cetera, quae violata sunt, expiari putantur. *Id. Dom.* 40. Qui non solum aspectu, sed etiam incesto flagitio, et stupro polluit caeremonias. *Id. Phil.* 11, 12. Omnia Deorum hominumque jura inexpiabili scelere polluerit. *Prop.* 4, 9, 8. de Caco: furto polluit ille Jovem. *Gell.* 2, 28. Polluere ferias, *h. e.* opus faciendo violare. *Sall. Jug.* 45. Avaritia invadit, polluit, vastat omnia. *Gell.* 9, 2. *med.* Nefas ducebant, nomina libertati patriae devota servili contagio pollui. *Prop.* 3, 19, 16. Pollueritque novo sacra marita toro. *Ov. Met.* 2, 793. de Invidia: Afflatuque suo populos, urbesque, domosque Polluit. *Tac. A.* 3, 50. Nefaria voce mentem suam et aures hominum polluere. *Plin. ep.* 4, 11. Cum ipse fratris filiam incesto polluisset. *Plin. alter* 15, 30, 40. In profanis usibus pollui laurum, et oleam, fas non est. *Tibull.* 1, 10, 17. auro ne pollue formam, *h. e.* ne corrumpas pretio accepto formam tuam. ℙ *Polluere* absolute, stupro foedare. *Tac. Agr.* 31. et *A.* 12, 46. ℙ Item dedecore afficere. *Id. A.* 3, 29. *extr.* Polluisse nobilitatem familiae videbantur. *Phaedr.* 3, 10. Stuproque turpi pollui famam domus. ℙ *Polluere jejunia*, solvere, rumpere. *Nigid.* ap. *Isid.* 20, 2. Nos ipsi jejunia jentaculis levibus polluimus. *Symm. ep.* 1, 7. Non deerit, quo famem polluant. Ita leg. *Salmas.*, alii *pellant.* [*Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 2, 10. At ego Romae haereo compedibus aureis vinctus: nec aliter Kal. Sept. exspecto, quam superstitiosi stellam, qua visa jejunium polluant. *F.*] ℙ Part. *Polluens* ap. *Tert. Cor. mil.* 12. In his erit serti militaris superstitio ubique polluta, et polluens omnia. [*Polluendus* ap. *Tac. H.* 2, 76. Polluendam perdendamque rempublicam relinquere. *F.*]

*POLLUPICE, es, opp. Liguriae. *Ant. Itin. B. A.*

*POLLUS seu Polus, i, m. histrio eximius, de quo *Gell.* 7, 5. *B. A.*

*POLLUSTĪNI, orum, incolae Poluscae. *Plin.* 3, 5. *B. A.*

[POLLŪTĒ, adv. inquinate, foede. *Paul. Nol. carm.* 26, 177. Atque erat in toto quasi sanctior agmine cultor, Qui Veneris sacris pollutius incaluisset. *F.*]

POLLŪTĬO, onis, f. actus polluendi. *Pall.* 9, 10. Aqua colore perlucido, carens musco, et omni labe pollutionis aliena.

POLLŪTUS, a, um, part. a *polluo*, μεμιασμένος, inquinatus, foedatus. *Plin.* 14, 19, 23. Prolibare Diis nefastum habent vina superne deciduo immundiore lapsu aliquo polluta. *Sen. Octav.* 723. Hominum cruenta caede pollutae manus. *Sil.* 11, 337. Hospitia polluta sanguine. ℙ Translate. *Cic. Verr.* 2, 5, 72. *med.* Polluta, et violata sacra. *Virg. A.* 5, 5. duri sed amore dolores Polluto, *h. e.* laeso; et *ib.* 7, 467. Polluta pax. Sic *Sil.* 11, 322. hic erit ille, Qui polluta dolis jam foedera sanciet, ensis. *Sen. Herc. Fur.* 1261. Pollutus animus, *h. e.* scelere contaminatus. *Liv.* 10, 23. *med.* Vulgata dein religio a pollutis, nec matronis solum, sed omnis ordinis feminis, *h. e.* minime pudicis. *Sil.* 11, 46. sed enim temeraria pubis Delicta augebat, pollutior ipsa, senectus, *h. e.* vitiis inquinatior. *Gell.* 1, 5. Parum virum, et ore polluto esse. ℙ *Pollutus* a *porriciendo* fictus, Diis oblatus. *Varr. L. L.* 5, 7., sed alii rectius leg. *polluctus.* ℙ Sup. *Pollutissimus* habet *Appul. Met.* 9. Pollutissimus dives. *Pollentissimus* tamen nonnulli legunt.

POLLUX, ūcis, m. Tyndari, et Laedae filius, frater Castoris, Helenae, et Clytemnestrae. V. CASTOR. ℙ Fuit studiosus pugilatus, ut ibi dictum est. Aliquando tamen cum fratre confunditur, qui equorum domitor habitus est. V. CYLLARUS. ℙ *Polluces*, rectus casus singul. pro *Pollux*, est a Graeco Πολυδεύκης, ut *Varr. L. L.* 4, 10. *f.* docet. *Pl. Bacch.* 4, 8, 52. Castor, Polluces, Mars, Mercurius Hercules. ℙ Πολυδεύκης est a δεῦκος, dulce, aut mustum, et πολὺς, multum. Fortasse ita dictus est Pollux a morum suavitate. ℙ In *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 1. *n.* 218. dicitur *Deus Vincius Pollux*, quia pugilatu maxime valebat, vincebatque omnes. ℙ *Aliquem facere de Polluce Castorem* ap. *Mart.* 7, 57. est de pugili facere equitem R.

PŎLŌSĒ, adv. per polos. *Capell.* 1, 14. Obliqua decussata polose. Ita perperam legitur in quibusdam editionib. pro *oblique decussatos polos.*

POLTEIO, pro ulteriore. *Festus.*

POLUBRUM. V. POLLUBRUM.

PŎLŪLUS, a, um, adj. antique pro paululus. *Cato R. R.* 10. Labellum polulum; et *ib.* 21. Laminae polulae. Scribitur et *pollulus*, ut *paululus* et *paullulus.*

PŎLUS, i, m. πόλος, est cardo, seu extrema pars axis, quo rota vertitur: a πολέω, verto. Duo finguntur *poli* in coelo, Arcticus, seu borealis, et Antarcticus, seu austrinus: quorum prior alte, et supra nos Europam incolentes positus, alter depressus est, et absconditus. Latine *vertices* dicuntur. *Virg. G.* 1, 242. Hic vertex nobis semper sublimis: at illum Sub pedibus Styx atra videt, Manesque profundi. *Plin.* 2, 15, 13. Terra a verticibus duobus, quos appellaverunt polos, centrum coeli est, necnon Signiferi oblique inter eos siti. *Id.* 2, 70, 71. Neque enim mundus hoc polo excelsiore se attollit. *Id.* 5, 9, 10. Sol in Capricornum, et austrinum polum reversus. *Ov. Pont.* 2, 7, 64. tristior ista Terra sub ambobus non jacet ulla polis. *Id. Met.* 2, 74. poterisne rotatis Obvius ire polis, ne te citus auferat axis? ℙ Item nomen stellae in ipso boreali polo sitae, in cauda minoris Ursae, quam nos dicimus *den Polarstern. Vitr.* 9, 6. *f.* Stella, quae dicitur polus. ℙ Per synecdoch. sumitur passim a poetis pro ipso coelo. *Virg. A.* 3, 585. Nam neque erant astrorum ignes, neque lucidus aethra Siderea polus; et *ib.* 5, 721. Et nox atra polum bigis subvecta tenebat. *Hor. Epod.* 17, 77. et polo Deripere Lunam vocibus possum meis. *Val. Fl.* 1, 622. Cum picei fulsere poli.

*POLUSCA, ae, f. opp. Latii. *Liv.* 2, 33. et 39. ℙ V. POLLUSTINI. *B. A.*

PŎLYĂCANTHOS, i, f. πολυάκανθος, herba folio et caule spinosae lanuginis, ut ait *Plin.* 21, 16, 56.: a πολὺς, multus, et ἄκανθα, spina.

*POLYAEGOS, i, f. Πολύαιγος, insula maris Aegaei, una ex Sporadibus. *Mela* 2, 7. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

[PŎLYAENUS, i, m. πολύαινος, multum laudabilis: a πολὺ, multum, et αἶνος, laus. Est cogn. R., ut C. Julius Polyaenus in nummo G. Juliae ap. *Morell. tab.* 6. *litt.* E. ℙ Item geometra insignis, Epicuri familiaris. Ejus meminit *Cic. Fin.* 1, 6. et *Acad.* 4, 33. *F.*]

PŎLYANDRĬON, ii, n. πολυάνδριον, sepulcretum, vel multorum commune sepulcrum: a πολὺς, multus, et ἀνὴρ, ἀνδρὸς, vir. *Arnob.* 6. p. 194. Polyandria illa Varronis quibus templis contegantur, quasque in se habeant superlati ponderis moles. *Lactant.* Graece usurpat *Epit.* 72. Latine habetur etiam in vet. *Inscr.* ap. *Elmenhorst.* in *Observat.* ad *Arnob. l. c.* In *Gloss. Philox.* πολυάνδριον, *strages* vertitur.

PŎLYANTHĔMUM, i, n. πολυάνθεμον, herba, quae et batrachion, et Latine ranunculus: a πολὺς, multus, et ἄνθεμον, flos. *Plin.* 27, 12, 90.

[PŎLYANTHUS, i, m. πολύανθος, idem ac πολυάνθεμος, multos habens flores: a πολὺς, multus, et ἄνθος, flos. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1349, 10. Cn. Grattius Polyanthus. *F.*]

*POLYBE, es, f. Πολύβη, una ex quinquaginta Danai filiabus. *Hyg. fab.* 170. *B. A.*

[PŎLYBĬUS, ii, m. πολύβιος, senex, vivax: a πολὺς, multus, et βίος, vita. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 522, 1. M. Vipsanius Polybius. ℙ Item historicus Graecus celeberrimus, Arcas, e civitate Megalopoli, Lycortae filius, praeceptor Scipionis Africani, qui obiit ann. U. C. DCXXXIV. Ejus meminit *Cic. Off.* 3, 32., *Fam.* 5, 12. et *Att.* 13, 30. *Liv.* 30, 45. eum appellat *haud spernendum* auctorem. *F.*]

[PŎLYBUS, i, m. Πόλυβος, rex Corinthiorum, qui, cum liberis careret, Oedipum Laji patris jussu expositum, inventumque a pastore, educavit. *Stat. Th.* 1, 64., *Sen. Oedip.* 12. et *Hyg. fab.* 66. et 67. ℙ Alius inter procos Penelopes. *Ov. Her.* 1, 91. *F.*]

PŎLYCARPOS, i, f. πολύκαρπος, herba eadem quae polygonus. Appul. H. 18.

[POLYCARPUS, i, m. πολύκαρπος, fructuosus: a πολὺς, multus, et καρπὸς, fructus. Est cogn. R. Inscr. ap. Maff. Mus. Ver. 288, 3. Caelius Polycarpus. ℙ Item discipulus S. Joannis, Smyrnaeorum episcopus, pro fide Christiana combustus. Ejus meminit Tert. Praescr. 32. F.]

*POLYCHARMUS, i, m. Πολύχαρμος, statuarius et sculptor. Plin. 36, 5. B. A.

[PŎLYCHRESTUS, a, um, adj. valde utilis: ex πολὺ, multum, et χρηστὸς, utilis. Veg. Vet. 2, 6. Potionem quoque ex antidoto polychresto per dies plurimos dabis. F.]

PŎLYCHRŎNĬUS, u, um, adj. πολυχρόνιος, multum, diuturnus: a πολὺ, multum, et χρόνιος, diuturnus. Firm. Math. 8, 28. med. Nobiles erunt polychronii, sed qui biothanati moriantur. ℙ [Est etiam cogn. R. Inscr. ap. Marin. Frat. Arv. p. 343. Aelius Polycronius. Alia ap. Fabr. p. 113. n. 287. Scipio, et Polycronia se vivi. Utrobique vitio saeculi deest aspiratio. F.]

[POLYCHRYSUS, i, m. πολύχρυσος, affluens auro: a πολὺς, multus, et χρυσὸς, aurum. Inscr. ap. Spon. Miscell. antiqu. p. 191. T. Flavius Aug. Lib. Polychrysus. F.]

PŎLYCLĒTĒUS, a, um, adj. ad Polycletum pertinens. Stat. Silv. 2, 2, 67. Aut Polycleteo jussum est quod vivere coelo.

PŎLYCLĒTUS, i, m. Πολύκλειτος, statuarius eximius, genere Sicyonius, discipulus Ageladae. Duas eodem argumento statuas fecit, alteram arte sua, alteram de vulgi opinione, quam de sententia cujusvis praetereuntis caelaverat. Quibus perfectis turbam admisit, et primum illam ostendit, quam arte sua caelaverat, quae magnopere laudata est, deinde eam, quam ex vulgi opinione, quae non aeque placuit. Tunc, Atqui, inquit, hanc, quam tantopere laudatis, ego feci, quam vero vituperatis, vos fecistis. Fecit astragalizontes, hoc est talis ludentes, quo opere nullum absolutius judicant. Hujus etiam Doryphorus celebratur, quem Lysippus ajebat sibi magistrum fuisse. Fecit et alia, quae recenset Plin. 34, 8, 19. n. 2. Meminit et Cic. Or. 2, 16. et ib. 3, 7. et Brut. 18. et 86. et al. Mart. 8, 51. Mentoris haec manus est, an, Polyclete, tua? ℙ Paenultimam corripit Prud. περὶ στεφ. 10, 269., non imitandus.

[PŎLYCLĪTUS et Polyclētus, i, m. πολύκλειτος, et πολύκλητος, multum celeber: a πολὺ, multum, et κλεῖτος, inclitus, et κλητὸς, vocatus. Est cogn. R. Inscr. ap. Mur. 1179, 9. P. Julius Polyclitus; et 1725, 16. L. Pisentius Polycletus. F.]

PŎLYCNĒMON, i, n. πολυκνημον, ου, herba cunilae bubulae similis, semine pulegii, surculosa (unde nomen, a πολὺς, multus, et κνήμη, crus) multis geniculis, corymbo odorato, acri et dulci odore. Plin. 26, 14, 88.

PŎLYCRĂTES, is, m. Πολυκράτης, tyrannus, qui regnavit in Samo insula, aetate Pythagorae, et Anacreontis, celebris apud historicos opibus, et felicitate. Nihil enim ei in vita adversi unquam contigit. Annulum habuisse dicitur incredibilis pretii, sibique carissimum, quem, ut nimis sibi blandientem fortunam aliqua adversitate temperaret, in mare abjecit: quem tamen postea in praecordiis piscis inventum recuperavit. Sed ejus mors aerumnosa et infamis docuit, neminem ante obitum merito dici posse felicem. Fuit enim ab Oronte Satrapa Persarum captus, suspensusque. Cic. Fin. 5, 30. f., Val. Max. 6, 9. n. 5. extr. [et Front. de B. Parthico med. ℙ *Item insignis statuarius, de quo Plin. 34, 8. ℙ Et Atheniensis sophista, qui Busiridem laudavit, reprehensus ab Isocrate, cujus oratio ejusdem argumenti adhuc exstat. V. Quint. 2, 17. p. 191. ed. Burm. B. A. ℙ Est etiam cogn. R. Inscr. ap. Gud. p. 206. M. Publicius Polycrates. F.]

*POLYCRATĬA, ae, f. Πολυκρατία, Arati, Achaeorum ducis, uxor. Liv. 27, 31. B. A.

[PŎLYCTĒSIS, is, f. multa possidens: a πολὺ, multum, et κτῆσις, possessio. Est cogn. R. Inscr. ap. Grut. 931, 12. Anniae Polyctesi A. Annius Philotas lib. cariss. etc. F.]

*POLYDAEMON, onis, m. Πολυδαίμων, vir, Perseo infestus, Semiramio cretus sanguine, ut loquitur Ov. Met. 5, 85. B. A.

POLYDĂMANTĒUS, a, um, adj. ad Polydamantem pertinens. Sil. 12, 212. Polydamanteis juvenis Pedianus in armis, h. e. qui Polydamantem Trojanum generis sui auctorem jactabat.

POLYDĂMAS, antis, m. Πολυδάμας, vir Trojanus, filius Antenoris ex Thelamno sorore Hecubae. Alii Panthoi filium fuisse dicunt. Fuit aequalis Hectoris, ejusdemque socius, et magister. Eloquentia valuit. Lycasten Priami filiam ex concubina uxorem duxit. Dares historicus c. 39. hunc dicit ad castra Graecorum noctu profectum de consilio Antenoris patris, et Aeneae Trojam prodidisse. Ov. Met. 12, 547. et Her. 5, 94. ℙ Polydamas alter, pancratiastes nobilis, qui aemulatus Herculem, leonem inermis amplexus superavit, taurum ingentem apprehensis extremis pedibus retro tenebat, currum agitatum sese opponendo altera manu apprehensum ex cursu retrahebat, in equosque insiliebat dejecto auriga. Arcessitus a Dario Artaxerxis magni filio, ter apud eum ex provocatione victor fuit. Postremo post coenam in caverna, cum saxum a vertice ruinam minaretur, diffugientibus convivis, confisus ipse viribus ac manibus posse illud sustinere, oppressus est. Pausan. 6, 5. et Val. Max. 9, 12. f. ℙ Poetae primam syllabam producunt vel metrica necessitate, ut in Italia, vel quia Aeolice Πωλυδάμας scribitur. Homero est Πουλυδάμας, Iliad. 12. 60. 80. 109. etc. [*Cf. quos laudat Jahn ad Ov. Met. 12, 547.]

PŎLYDECTES, ae, m. Πολυδέκτης, filius Magnetis, rex Seriphi insulae. Hic Perseum Jovis et Danaes filium educavit. Cujus tandem ingenium veritus, audaciamque et felicitatem, sub praetextu aeternae gloriae illum ad superandam Gorgonem Medusam misit. Sed Perseus devicta Medusa victor reversus est. Polydectes, cum Perseo semper detraheret, conversus est ab illo in silicem objecto capite Medusae. Ov. Met. 5, 242. Te tamen, o parvae rector, Polydecta, Seriphi, etc. Hyg. fab. 273. et Astron. 2, 12. ℙ *Item sculptor et statuarius, de quo Plin. 36, 5. B. A.

*POLYDECTOR, oris, unus ex quinquaginta Aegypti filiis. Hyg. fab. 170. B. A.

[PŎLYDEUCES, is, m. Πολυδεύκης, Pollux. V. h. v. Est cogn. R. Inscr. ap. Mur. 1151, 7. Claudius Polydeuces. F.]

*POLYDŌRA, ae, f. Πολυδώρα, Amazonum una, cujus meminit Hyg. fab. 163. B. A.

PŎLYDŌRĒUS, a, um, adj. ad Polydorum pertinens. Ov. Met. 13, 629. Et Polydoreo manantem sanguine terram.

PŎLYDŌRUS, i, m. Πολύδωρος, filius Priami ex Hecuba, quem pater initio belli Trojani, cum magno auri pondere conservandum misit Polymnestori regi Thraciae, non solum antiquo amico et hospiti, sed etiam genero suo, data ei in matrimonium Ilione maxima filiarum. Sed ille, incensa Troja, ceterisque Priami filiis fere omnibus interfectis, auri cupiditate adductus Polydorum in litorè spatiantem telis aggressus est, et frustra fidem Deorum hominumque implorantem occidit. Virg. A. 3, 40. et sqq. V. Ov. Met. 13, 429. et sqq. et Serv. ad Virg. l. c. 49. ℙ Alius fuit Polydorus filius Hippomedontis et Evanippes. Hyg. fab. 71. ℙ Fuit etiam hoc nomine sculptor quidam. Plin. 34, 8, 19. n. 34. et 36, 5, 19. n. 11. ℙ [Item cogn. R. Inscr. ap. Fabr. p. 33. n. 156. P. Acilius Polydorus. F.]

[PŎLYDRŎMUS, i, m. πολύδρομος, multum currens: a πολὺ, multum, et δρόμος, cursus. Est nomen propr. serv. R. Inscr. ap. Grut. 851, 2. Polydromo Illyricus fratri B. M. F. F.]

[PŎLYĔNUS, i, m. πολύενος, qui multorum annorum est: a πολὺς, multus, et ἔνος, annus. Est cogn. R. Inscr. ap. Mur. 40, 9. L. Atilius L. libertus Polyenus. F.]

PŎLYGĂLĂ, ae, f. πολύγαλον, herba palmi altitudinem petens, in caule summo foliis lenticulae, gustu adstricto: quae pota lactis abundantiam facit: unde nomen a πολὺ, multum, et γάλα, lac. Plin. 27, 12, 96. [*Milchkraut, Kreuzblume.]

[PŎLYGNŌTUS, i, m. Πολύγνωτος, pictor celeberrimus, Thasius. Hujus meminit Cic. Brut. 18. et Plin. 7, 56, 57. et al. F.]

PŎLYGŎNĂTON, i, n. πολυγόνατον, herba, genus polygoni, a geniculorum frequentia dictum: nam πολὺ, multum, γόνυ, γόνατος, genu. Plin. 27, 12, 91. [*Weisswurz, Convallaria polygonatum, L.]

PŎLYGŎNĬUM, ii, n. herba eadem quae poligonos. Scrib. Comp. 193.

PŎLYGŌNĬUS, a, um, adj. πολυγώνιος, multos habens angulos, multangulus: a πολὺς, multus, et γωνία, angulus. Vitr. 1, 5. med. Turres rotundae, aut polygoniae sunt faciendae: quadratas enim machinae celerius dissipant.

PŎLYGŎNŎĪDES, is, n. πολυγονοειδὲς, herba alio nomine clematis Aegyptia, et daphnoides, folio lauri, longa tenuisque: adversus serpentes ac privatim aspidas, ex aceto pota, efficax. Plin. 24, 15, 99. ℙ Sic appellatur, quia propter crebra genicula speciem habet polygoni: a πολὺς, multus, et εἶδος, species, forma, facies.

PŎLYGŎNOS et Polygonus, *i, f. herba, quae Latine sanguinaria. Non attollitur a terra, foliis rutae, semine graminis: a πολὺ, multum, et γόνυ, genu, quia geniculis abundat. Plin. 27, 12, 91. Poligonon Graeci vocant, etc. Id. 26, 15, 9. Polygonus pota menses ciet. [*Polygonum, L.]

[PŎLYGŌNUM, i, n. πολύγωνον, figura mathematica pluribus angulis constans: a πολὺς, multus, et γῶνος, angulus. Censor. de die nat. 8. med. Ceterum a loco sexto conspectus omni caret efficientia; ejus enim linea nullius polygoni afficit latus. F.]

PŎLYGRAMMOS, i, f. πολύγραμμος, genus gemmae lineis albis multis distincta, cetera smaragdo similis: a πολὺς, multus, et γραμμὴ, linea. Plin. 37, 9, 37.

PŎLYGYNAECON, i, n. πολυγυναικεῖον, freque[ntia], seu senatus mulierum. Plin. 35, 11, 40. n. 2 Pinxit in templo Eleusine Phylarchum, Athe[nis] frequentiam, quam vocavere polygynaecon. A[lii] qui legunt gynaeconitim, alii polygynaeceon. Ha[rd.] denique syngenicon, h. e. cognationem, συγγε[νι]κόν, quae vox habetur etiam ib. n. 37. Sed ha[ec] Graeca sunt omnia.

PŎLYHISTOR, ŏris, adj. πολυΐστωρ, ορος, m[ul]tiscius, varia multiplicique eruditione praeditu[s]: a πολὺ, multum, et ἴστωρ, sciens, peritus. [Sic] appellatus est Solinus: item Cornelius Alexan[der], grammaticus Graecus, teste Suet. Gramm. 20. [Ex] hoc multa hausit Plin. in sua Nat. Historia, eu[m]que inter externos auctores recenset lib. 1. in [in]dice lib. 3. 4. 5. 6. 7. 9. etc.

PŎLYHYMNĬĂ, vel Polymnia, vel Polymne[ia], ae, f. una ex Musis: de qua V. in MUSA. Di[cta] videtur a πολὺς, multus, et ὕμνος, laudatio, [hy]mnus, vel potius a μνεία, memoria, quia lau[des] Deorum celebrat, vel multum memoria pollet. [Haec] vero fabulis pantomimicis praeest, ideoque in [pingi]ctur. Herculan. T. 2. tab. 7., ap. Viscont. M[us.] Pio-Clem. T. 1. tab. 23. et in nummo G. Pom[po]niae ap. Morell. n. 2. cogitabunda et peplo in[vo]luta effingitur, quippe quae sine eloquio res ges[tas] Deorum hominumque repraesentat. Ov. Fast. 5, [9.] Dissensere Deae: quarum Polyhymnia coepit, [et] Mart. 4, 31. Quod nec Melpomene, quod nec [Po]lyhymnia possit. Auson. Idyll. 20. Signat cun[cta] manu, loquitur Polyhymnia gestu. Auct. incer[t.] in Anthol. Lat. T. 1. p. 51. Burm. Flectitur faciles, variosque Polymnia motus. Virg. Cir. Nam verum fateamur, amat Polymneia ver[um]. Hic secunda in Polymneia corripitur Graeco [mo]re, ut in Clytemnestra ap. Auson. Epit. 1., p[ae]nultima vero per diaeresin diphthongi in duplic[em] solvitur, ut Graece pro Πολυμνεία fit Πολυμνι[ΐα]. Cassiod. Var. 4, 51. His sunt additae orchestar[um] loquacissimae manus, linguosi digiti, silenti[um] clamosum, expositio tacita; quam Musa Polym[nia] invenisse narratur, ostendens homines posse et s[ine] oris afflatu suum velle declarare. Fulg. Myth. 14. Quinta Πολυμνεία, quasi Πολυμνήμη, id [est] multam memoriam faciens. [*Hujus loci cur[am] egregie gessit F.]

*POLYĪDUS, i, m. Πολύϊδος, Corinthius, [au]gur. Cic. Div. 1, 40. et Leg. 2, 13. ℙ Ali[us] Coerani filius. Hyg. fab. 136. ℙ Item archi[te]ctus. Vitr. praef. 7. B. A.

PŎLYMACHAEROPLĂCĪDES, ae, m. nom[en] militis fictum a Pl. Ps. 4, 2, 31., quasi dicas pr[o] quidem machaera armatum, sed placidum tam[en] et imbellis animi. Vox est hybrida ex πολὺς, m[ul]tus, μάχαιρα, gladius, et placidus.

*POLYMEDĪA, ae, f. opp. vicusve Mysiae. P[lin.] 5, 30. B. A.

*POLYMESTOR, rex Thracum. V. POLYMN[E]STOR. ℙ Polymestor, Milesius puer, quum [a] matre locatus esset ad caprarios pastus, ludi[cro] leporem consecutus est; et ob id statim produc[tus] a gregis domino Olympiade sexta et quadragesi[ma] (ut Bocchus auctor est) victor in stadio mer[uit] coronam. Solin. 6. B. A.

[PŎLYMĬTĀRĬUS, a, um, adj. qui polym[ita] facit. Venant. in epist. praemissa carm. 6. l. Polymitarius artifex vestes texuit sacerdotum.

PŎLYMĪTUS, a, um, adj. πολύμιτος, multis [li]ciis, atque adeo multis filis contextus: a πολ[ὺς], multus, et μίτος, filum, licium. Plin. 8, 48, Plurimis vero liciis texere, quae polymita app[el]lant, Alexandria instituit. V. LICIUM. P[etr.] fragm. Trag. 40. Burm. Barbatus ingens, fas[ciis] cruralibus alligatus, et alicula subornatus po[ly]mita. Hieron. ep. 64. n. 12. Balteum ita polym[ita] arte distinctum, ut diversos flores ac gemmas [ar]tificis manu non textas, sed additas arbitre[ris]. Mart. 14, 150.. cujus lemma est Cubicularia [po]lymita. Haec tibi Memphitis tellus dat mune[ra]: victa est Pectine Niliaco jam Babylonis acus. Ex his collige, et multicolora saepe fuisse lic[ia] seu fila in polymita veste, et a Babylonicis [dif]ferre, quod acus in his, in polymita opus face[ret] ipsa textura. [Hinc Ammian. 14, 6. Tunicae [va]rietate liciorum effigiatae in species animalium m[ul]tiformes. V. MULTICIUS. F.]

PŎLYMNESTOR et Polymestor, ŏris, m. Π[ο]λυμνήστωρ, et Πολυμήστωρ, ορος, rex Thracum [in] ea regione, quae Bistonia, et Pallene dicta e[st], gener Priami, ejus filia Ilione uxore ducta. [Hic] Polydorum uxoris fratrem post Trojae excidi[um] interfecit, ut in POLYDORUS dictum est. Qu[em] cum Hecuba, in Graeciam cum aliis captivis m[u]lieribus navigans, ubi in Thraciam pervenit, [co]gnovisset, eum adiit, tanquam aliud auri pond[us] indicatura, seductumque, aliarum feminarum o[pe] unguibus excaecavit. Ov. Met. 13, 536.

[PŎLYMNESTUS, i, m. πολύμνηστος, mul[tum] desponsatus: a πολὺς, multus, et μνηστὸς, desp[on]satus. Est cogn. R. Inscr. ap. Grut. 577, 3. Flavius T. L. Polymnestus. F.]

PŎLYMYXOS, i, f. πολύμυξος, lucerna, qu[ae] multis ellychniis lumen in diversa spargit: a πολ[ὺς]

ltus, et μύξα, quod inter alia etiam de lucer- e ellychnio dicitur. Legitur ap. *Mart.* 14, 14. lemmate. V. MYXOS.

POLYNEURON, i, n. πολύνευρον, herba multas ras veluti nervos habens. *Appul. Herb.* 1.

[POLYNICE, es, f. multum victrix: a πολὺ, ltum, et νίκη, victoria. Est cogn. R. *Inscr.* . *Grut.* 892, 13. Valeria Polynice. *F.*]

POLYNICES, is, m. Πολυνείκης, filius Oedipi, ter Eteoclis: a πολὺς, multus, et νεῖκος, rixa, rgium, contentio. V. ETEOCLES. *Stat. Th.* 7, 9. Parcior ad cives Polynicis inhorruit ensis. *uint.* 5, 10. *med.* Nam et illud apud Euripidem gidum sane, quod nomen Polynicis, ut argu- ntum morum, frater incessit. ℙ Si νίκη per ι ribas, est multarum victoriarum compos: quo su nomen est equi Circensis in *Inscr.* ap. *Grut.* 1. [Item est cogn. aurigae Circensis in *Inscr.* . *Sirmond.* ad *Sidon.* p. 160. Aurelius Polyni- . *F.*] ℙ *Polynicen* in quarto habet *Auct. fragm. thol.* p. 106. ed. *B. G. Niebuhrio. B. A.*

POLYNICUS, i, m. multum victor: a πολὺ, ltum, et νίκη, victoria. Est cogn. R. *Inscr. Mur.* 1170, 9. C. Grattius Polynicus. *F.*]

POLYONYMOS, i, adj. πολυώνυμος, herba per- alis: a πολὺ, multum, et ὄνυμα, nomen: ita o est appellata, quia multis praeterea nomini- appellatur. *Appul. Herb.* 81. [*Repphühner- ut.*]

POLYPEMON, onis, m. pater Procrustae. *Ov.* 407. Ut Sinis et Sciron et de Polypemone na- . V. PROCRUSTES. *B. A.*

POLYPHAGUS, i, m. πολυφάγος, multum co- lens, vorax, heluo: a πολὺ, multum, et φάγω, . *Suet. Ner.* 37. Creditur etiam polyphago cui- Aegyptii generis, crudam carnem, et quid- daretur, mandere assueto, etc. ℙ Strenui yphagi exemplum habes apud *Vopisc. Aurel. f.*

POLYPHEMUS, i, m. Πολύφημος, cyclops Ne- i filius ex Thoa Phorci filia, monstrum ingen- orpore, uno tantum oculo in fronte. Galateam npham adamavit, a quo spretus, animi dolore puerum, quem illa praetulerat, saxo interfe- Ad hunc venit Ulysses cum duodecim comiti- , et optimo vino soporatum titione obcaecavit. *g. A.* 3, 619. et sqq., *Ov. Met.* 13, 770. *Poly- non* in accus. Graeco more dixit *Mart.* 4, 49. lius. Elati filius, Argonauta. *Hyg. fab.* 14. *B. A.*

POLYPHILUS, i, m. πολύφιλος, qui multos t: a πολὺς, multus, et φίλος, amicus. Videtur ificare idem quod philocalus, *h. e. amante del , dilettante. Pelag. Vet.* 30. Hoc ex po yphi- Euranius expertum esse firmavit, *h. e. un dilet- e di cavalli. F.*]

POLYPHONTES, ae, Πολυφόντης, Messeniae unus ex Heraclidis, qui, Cresphonte Aristo- hi filio interfecto, ejus imperium et Meropem em possedit. *Hyg. fab.* 137. *B. A.*

POLYPLEURUS, a, um, adj. πολύπλευρος, a habens latera: a πολὺς, multus, et πλευρά, s. *Capell.* 6, 230. Dictum de tetrapleuris, um similitudo polypleura schemata potest do- *F.*]

POLYPLUSIUS, a, um, adj. πολυπλούσιος, val- ives: a πολὺ, multum, et πλούσιος, dives. Ap. *Capt.* 2, 2, 27. et 5, 2, 20. cognomen est gen- aut familiae localiter confictum.

POLYPODIUM, ii, n. πολυπόδιον, herba, quae erpyllum, et dolichos dicitur. *Plin.* 16, 44, t 26, 12, 75. [*Engelsüss.*]

POLYPOETES, ae, Πολυποίτης, Pirithoi filius Hippodamia, unus ex procis Helenae. *Hyg.* 81. *B. A.*

POLYPOSUS, a, um, adj. qui polypo morbo la- t. *Mart.* 12, 37. Nasutum volo, nolo polypo- Adde *Ulp. Dig.* 21, 1, 12.

POLYPSEPHUS, a, um, adj. πολύψηφος, mul- apidibus seu gemmis constans: a πολὺς, mul- et ψῆφος, lapis. *Inscr.* ap. *Mur.* 139, 1. Digi- equenti annulus polypsephus. *F.*]

POLYPTOTON, i, n. πολύπτωτον, traductio, fi- locutionis, qua casibus diversis oratio distin- ur: a πολὺς, multus, et πτωτὸς, cadens, ut ap. . *A.* 4, 628. Litora litoribus contraria, flucti- undas Imprecor, arma armis pugnent, etc. ce scribitur ap. *Quint.* 9, 3., Latine vero ap. *ll.* 5, 175.

POLYPTYCHUS, a, um, adj. πολύπτυχος, mul- x, hoc est multas plicas habens: a πολὺς, us, et πτυχή, plica. *Veg. Mil.* 2, 19. Res naria, vel civilis polyptychis annotatur, *h. e.* lis, seu libris censuum, et publicarum ratio- . *Cassiod. Var.* 5, 14. *extr.* Ut omnibus a te cita indagatione compertis, polyptychis jubean- adscribi. Adde *Impp. Arcad. et Honor. Cod. od.* 11, 26, 2. et *Honor. et Theodos. ib.* 28, 13. si lubet, *Gothofr.* ad *Cod. Theod. l. c.*

POLYPUS, i, m. πολύπους, Attice πούλυπος, et ce πώλυπος, piscis marinus, a multitudine pe- dictus (a πολὺς, multus, et ποῦς, pes): octo habet qui vicem pinnarum praebent. Nulla tegitur: cerebrum habet, quamvis careat san- e: in terram exit: parit vere ova tortili vibra- ta pampino, tanta fecunditate, ut multitudinem occisus non recipiat cavo capitis, quo praegnans tulit; excluditque ea quinquagesimo die, multis propter numerum intercidentibus: adhaeret firmis- sime petris, nec avelli inde potest: idem tamen, cunila admota, ab odore protinus resilit. Multa sunt polyporum genera: terreni (h. e. prope litus accolentes, et in terram exeuntes) majores, quam pelagii: omnes brachiis (quae et flagella, et cri- nes, et cirri, et pedes dicuntur), ut pedibus ac manibus, utuntur: cauda vero bisulca et acuta. Est iis etiam fistula in dorso, qua transmittunt mare: eamque modo in dexteram partem, modo in sinistram transferunt: natant obliqui in caput, quod praedurum est. Cetero per brachia velut acetabu- lis dispersis, haustu quodam adhaerescunt: tenent supini, ut avelli non queant. Colorem mutant ad similitudinem loci, et maxime in metu. Haec omnia ex *Plin.* 9, 12, 14., *ib.* 19, 35., *ib.* 20, 37., *ib.* 29, 46., *ib.* 51, 74., 10, 70, 90., et 11, 37, 49. et *ib.* 48, 108. [*Sepia octopodia, L.*] ℙ Decli- natur Latino more *polypus, i*: Graeco esset *poly- podis. Ov. Hal.* 30. At contra scopulis crinali corpore segnis Polypus haeret, et hac eludit retia fraude. *Plin.* 12, 9, 20. Arbores sicco litore ra- dicibus nudis polyporum modo amplexae steriles arenas. *Id.* 11, 37, 78. Intestinus ab ore incipit, et quibusdam eodem reflectitur, ut sepiae, polypo. *Id.* 9, 51, 74. Polypus femina modo in ovis se- det, modo cavernam cancellato brachiorum imple- xu claudit. ℙ Translate dicitur de homine rapaci. *Pl. Aul.* 2, 2, 21. Ego istos novi polypos, qui sibi, quidquid attigerint, tenent. ℙ In fem. gen. *Lucil.* ap. *Non.* 3, 175. Paulisper comedens edet haec se, ut polypus ipsa. Tangit *Lucil.* opinio- nem vulgi credentis, polypum sua sibi brachia ro- dere: quod falsum esse, *Plin.* ait 9, 29, 46. Ver- ba *Lucilii* possunt et ita legi, ut *ipsa* non ad *po- lypus*, sed ad *haec se* referatur: Paulisper come- dens edet haec se, ut polypus, ipsa. ℙ Est et- iam hoc nomine morbus in naribus, hoc est carun- cula, modo alba, modo subrubra, narium ossi in- haerens, quae modo ad labra tendens narem im- plet: modo retro per id foramen, quo spiritus a naribus ad fauces descendit, adeo increscit, ut post uvam conspici possit; strangulatque hominem, ma- xime austro, aut euro flante: fereque mollis est, raro dura: eaque magis spiritum impedit, et nares dilatat: fereque καρκινώδης est. Ita *Cels.* 6, 8. *n.* 2. describit. Habet autem nomen a polypo pisce, quia et carne eum refert, et multas habet radices, ut ille pedes. *Hor. Epod.* 12, 4. sagacius unus odoror, Polypus, an gravis hirsutis cubet hircus in alis. *Plin.* 24, 16, 92. Ulcera omnium generum, sive phagedaenae sint, sive carcinomata, sive poly- pi in naribus.

*POLYRRHENIUM, i, n. oppidum Cretae, cujus meminit *Plin.* 4, 12. *B. A.*

POLYRRHIZOS, i, πολύρριζος, adj. multas ra- dices habens: a πολὺς, multus, et ῥίζα, radix. Cogn. est multarum herbarum, ut plistolochiae, ap. *Plin.* 25, 8, 54. hellebori nigri, *ib.* 5, 21. ari- stolochiae, *ib.* 8, 55. et peculiaris herbae folio myr- ti, radice multa, 27, 12, 102.

POLYSEMUS, a, um, adj. πολύσημος, multa si- gnificans: a πολὺς, multus, et σῆμα, signum. *Serv.* ad *A.* 1, 1. Polysemus sermo.

POLYSIGMA, ătis, n. vitium elocutionis: a πο- λὺς, multus, et σίγμα, sigma littera Graeci alpha- beti, quae *s* Latine scribitur. *Capell.* 5, 167. Po- lysigma, ubi s littera crebrius geminatur. Sosia in solario soleas sarciebat suas.

POLYSPASTON, i, n. machina tractoria, ita appellata, quia multis orbiculis constat: a πολὺς, multus, et σπάω, traho. *Vitr.* 10, 5. [Hoc genus machinae polyspaston appellatur, quod multis or- biculorum circuitionibus et facilitatem summam praestat et celeritatem. *Id. ib.* 16. Catapultae aliae etiam vectibus et suculis, nonnullae polyspatis, aliae ergatis, quaedam etiam tympanorum torquen- tur rationibus. *F.*]

POLYSYNTHETON, i, n. figura verborum per adjectionem, per quam eadem conjunctio in mem- bris, vel incisis orationis frequenter repetitur: a πολὺ, multum, et συντίθημι, simul pono. Quidam duas figuras distinguunt, *polysyndeton*, et *polysyn- theton*: et *polysyndeton* esse volunt, cum eadem conjunctio saepius in incisis repetitur: a σύνδετος, colligatus, quod a δέω, ligo; *polysyntheton*, cum in membris ejusdem conjunctionis repetitio fit, vel etiam plures conjunctiones diversae afferuntur. Ex- emplum prioris est in illo *Virg. G.* 3, 344. *tectum- que, laremque, Armaque, Amyclaeumque canem, Cressamque pharetram.* Posterioris hoc modo ap. *Rutilium Lupum l.* 1. *Ille hunc poena constrictum trahebat, hic autem vociferabatur: concursus vero non mediocris erat, cum tamen omnes opitulari vel- lent, sed nemo auderet: neque ibi magistratus ade- rat, neque circumspicientes, quo potissimum confu- geremus, reperiebamus.* Utraque haec vox Graeca est, atque Graecis litteris est scribenda.

POLYTELES, is, n. πολυτελὲς, titulus est libri septimi *Apicii*, et significat sumptuosum, impendio- sum: a πολὺ, multum, et τέλος, vectigal, impensa: quia in eo libro multa traduntur condimenta, quae magnas impensas requirunt.

*POLYTELIA, ae, f. opp. Mesopotamiae. *Plin.* 6, 26. *B. A.*

*POLYTIMETUS, i, m. Πολυτίμητος, fluvius So- gdianae. *Curt.* 7, 10. *in. B. A.*

[POLYTIMUS, i, m. πολύτιμος, valde pretiosus, multo honore dignus: a πολὺ, multum, et τιμή, pretium, honor. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Don. cl.* 11. *n.* 6. Olus Publicius Polytimus. *Mart.* 12, 75. Festinat Polytimus ad puellas. *F.*]

POLYTRICHON, i, n. πολύτριχον, herba, capil- lus Veneris, a multitudine tenuium fibrarum, seu capillamentorum in radicibus sic dicta: nam πολὺ, multum, et θρὶξ, τριχὸς, capillum significat. *Plin.* 22, 21, 30. ℙ Eadem dicitur et polythrix, icis, πολύθριξ, ab *eod.* 26, 14, 87. ℙ Polythricos no- men est gemmae capillamentum referentis. *Id.* 37, 11, 73.

POLYXENA, ae, f. Πολυξένη, filia Priami ex Hecuba conjuge. Post Trojae excidium a Pyrrho Achillis filio ad patris sepulcrum jugulata est, quod Achilles sub specie nuptiarum cum ea celebranda- rum a Paride per insidias interfectus fuisset in templo Apollinis. V. *Ov. Met.* 13, 439. et sqq. et *Sen. Troad.*, ubi v. 368. habetur *Polyxenē* in recto casu, Graeca positione. ℙ [Fuit etiam alia *Po- lyxena*, una ex Danai filiabus, quae Aegyptum in- terfecit. *Hyg. fab.* 170. *F.*]

POLYXENIUS, a, um, adj. ad Polyxenam spe- ctans. *Catull.* 64, 368. Alta Polyxenia madefient caede sepulcra.

*POLYXENUS, i, m. Πολύξενος, Agasthenis fi- lius, unus e procis Helenae *Hyg. fab.* 81. *B. A.*

POLYXO, us, f. Πολυξώ, anus Lemnia, vates Apollinis, quae, cum Lemniades a viris suis, indu- ctis ex Thracia pellicibus, spernerentur, auctor fuit, ut omnem virilem sexum interimerent: eadem- que postea hortatrix fuit, ut Argonautas hospitio exciperent: quod utrumque fecere. V. *Stat. Th.* 5, 90. et sqq., *Val. Fl.* 2, 316. et sqq. [et *Hyg. fab.* 15. ℙ Item Atlantis filia ex Pleione, Hya- dum una. *Id. fab.* 191. ℙ Alia, Ponti et Maris filia. *Id. fab. praef. F.*]

POLYZONOS, i, m. πολύζωνος, gemma nigra multis zonis candicantibus distincta. *Plin.* 37, 11, 73.

*POMANUS, i, m. Indiae fluvius, cis Gangem. *Plin.* 6, 23. Flumen navigabile Pomanus Panda- rum finibus. *B. A.*

POMARIUM, ii, n. παράδεισος, locus pomiferis arboribus consitus, pometum. *Cic. Sen.* 15. *f.* Nec vero segetibus solum, et pratis, et vineis res rusticae laetae sunt, sed etiam hortis, et pomariis. *Varr. R. R.* 1, 2. Non arboribus consita Italia est, ut tota pomarium videatur? *Hor. Od.* 1, 7, 13. Tiburni lucus, et uda Mobilibus pomaria rivis. *Ov. de nuce* 111. Hesperii regis pomaria tuta fuis- sent: Una sed immensas arbor habebat opes. *Plin.* 34, 14, 39. Serere arbusta, pomaria ponere. *Sen. ep.* 122. Pomaria in summis turribus serere. *Colum.* 5, 10. pomarii constituendi rationem tradit. ℙ Item locus in villa, ubi decerpta poma conduntur. [*Varr. R. R.* 1, 2. Hujusce pomaria summa sa- cra via, ubi poma veneunt contra auream imagi- nem. *Salm.* et *Schneid.* recte legend. putant *contra aurum*; et glossam *id est magno*, quae postea in *imaginem* conversa fuerat, rejiciunt. *F.*] *Plin.* 15, 16, 18. *n.* 1. In universum de pomis servan- dis praecipitur: pomaria in loco frigido ac sicco contabulari, septentrionalibus fenestris sereno die patere, etc. [Hinc liquet, nihili faciendam esse auctoritatem *Charis.* 1, 85. Pometa dicuntur, ubi poma nascuntur, ut oliveta; pomaria autem, ubi servantur, ut penuaria. *F.*]

POMARIUS, a, um, adj. ad poma pertinens. *Cato R. R.* 48. Pomarium seminarium ad eundem modum, atque oleagineum facito. [*Varr. R. R.* 1, 23. Neque minus ea discriminanda in conseruu- do, quae sunt fructuosa, propter (*lege praeter*) voluptatem, ut quae pomaria ac floralia appellan- tur. *F.*]

POMARIUS, ii, m. ὀπωρώνης, pomorum venditor. *Hor. Sat.* 2, 3, 227. Edicit, piscator uti, poma- rius, anceps, etc. [*V. Torrent.* ad h. l.] Adde *Lampr. Elag.* 27. et *Inscr.* ap. *Grut* 651, 11. ℙ *Pomarius*, hoc est locus pomis condendis, agnosci- tur a *Charis.* 1, 23. Sed nullo exemplo firmatur.

POMERIDIANUS, a, um, adj. δειλινὸς, qui post meridiem est, aut fit. *Cic. Or.* 3, 30. *f.* Ambulatio antemeridiana, aut pomeridiana sessio. *Id. ib.* 5. Pomeridianum tempus. Alii leg. *postmeridianum*: quod et ap. *Vitr.* 1, 6. et *Suet. Gr.* 24. legitur: sed *Cic. Or.* 47. libentius se ait dicturum *pomeri- dianus*, quam *postmeridianus*: nimirum quia est sua- vius. Hac ratione

PO' MERIDIEM pro postmeridiem dixisse quos- dam, scribit *Quint.* 9, 4. ad evitandum consonan- tium concursum.

POMERIUM et Pomoerium, ii, n. locus intra et extra murum urbis: a *post*, vel *pone*, et *murus*, aut *moerus*. [*V. Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 574.] De

eo ita *Liv.* 1, 44. de Servio: Ad eam multitudinem Urbs quoque amplificanda visa est. Addit duos colles, Quirinalem, Viminalemque: aggere, et fossis, et muro circumdat Urbem: ita pomoerium profert. Pomoerium, verbi vim solam intuentes, postmoerium (alii leg. *post murum*) interpretantur esse. Est autem magis circa murum (alii leg. *circamoerium*) locus: quem in condendis urbibus quondam Etrusci, qua murum ducturi erant, certis circa terminis inaugurato consecrabant, ut neque in interiore parte aedificia moenibus continuarentur, quae nunc vulgo etiam conjungunt; et extrinsecus puri aliquid ab humano cultu pateret soli. Hoc spatium, quod neque habitari, neque arari fas erat, non magis quod post murum esset, quam quod murus post id, pomoerium Romani appellarunt: et in Urbis incremento semper, quantum moenia processura erant, tantum termini hi consecrati proferebantur. Haec *Livius.* In antiquis libris de auspiciis ap. *Gell.* 13, 14. ita definitur: Pomoerium est locus intra agrum effatum, per totius urbis circuitum, pone muros regionibus certis determinatus, qui facit finem urbani auspicii. *Varr. L. L.* 4, 32. Principium, quod erat post murum, pomerium dictum; ejusque ambitu auspicia urbana finiuntur. Addit *Gell. l. c.* jus proferendi pomoerii fuisse penes eum, qui populum R. agro de hostibus capto auxisset. Post Servium Tullium id affectasse Sullam, deinde Julium Caesarem: quibus adde Augustum et Claudium imperatorem, ut est ap. *Tac. A.* 12, 23. et 24., ubi etiam terminos antiqui pomoerii ab Romulo constitutos enarrat. *Sullam affectasse* inquit *Gell.*, quia pomoerium proferre nunquam provinciali, sed solum Italico agro acquisito, mos fuit, ut *Sen.* docet *Br. V.* 14. Id tamen intellige sub libera republica: nam sub imperatoribus, etiam barbarico agro acquisito prolatum est pomoerium, ut colligitur ex *Vopisc. Aurel.* 21., qui Neronem quoque, et Trajanum dicit pomoerium protulisse. V. quae ad h. l. adnotavit *Salm.*, ubi inquirit, num etiam Aurelianus protulerit. Consulesis *Morcell. de stil. Inscr. Lat.* T. 1. p. 237. *ed. Patav.* ¶ Translate. *Varr. R. R.* 1, 2. *med.* Video, qui de agricultura scripserunt, latius vagatos, quam oportuerit. Ego vero, inquit Stolo, eos non in omni re imitandos arbitror, et eo melius fecisse quosdam, qui minore pomoerio finierunt. *Macr. Sat.* 1, 24. Belli isti homines certos scientiae fines, et velut quaedam pomoeria, et effata posuerunt, ultra quae etc. ¶ Ad scriptionem quod attinet, diphthongum omittunt *Inscr.* ap. *Grut.* 196. 2. et 4. et 242., et ap. *Spon. Miscell. antiq.* p. 264. a *Manutio* allatae, quibus adde *Dausq.*, *Cellar.* et *Harles.*, et Graecorum scriptorum consuetudinem πωμήριον scribendi. Quare altera scriptio per diphthongum *oe*, quae in *moerus* pro *murus* servatur, licet gravissimos auctores habeat, minime probanda videtur.

[POMĒTII, orum, m. plur. incolae urbis Pometiae, seu urbs ipsa Pometia, de qua V. in v. sq. *Virg. A.* 6, 776. Pometios, Castrumque Inui, Bolamque, Coramque. *F.*]

POMĒTĪNUS, a, um, adj. ad Pometiam pertinens, opp. Latii in Volscis, cujus meminit *Plin.* 3, 5, 9., quae et *Suessa Pometia* dicitur ad distinctionem alterius Suessae, quae in Auruncis erat. Hinc *Liv.* 1, 53. Suessam Pometiam ex his vi cepit. *Id. ib.* 55. Pometinae manubiae. Et contracte *Id.* 4, 25. In Pomtinum agrum frumenti causa misere. V. PONTINA.

POMĒTUM, i, n. idem quod pomarium. *Pall.* 1, 36. Sit area longe ab hortis, vineis, atque pometis. V. POMARIUM.

POMĬFER, ra, rum, adj. ὀπώριμος, poma ferens. *Hor. Od.* 4, 7, 11. simul Pomifer autumnus fruges effuderit. *Sen. Herc. Fur.* 700. Non ulla ramos silva pomiferos habet. [*Plin.* 12, 3, 7. de malo Assyria: Arbor ipsa omnibus horis pomifera est, aliis cadentibus, aliis maturescentibus, aliis vero subnascentibus. *F.*] V. SILVANUS.

*POMIFĔRO, as. *Gloss. Lat. Gr.* Pomiferat, ὀπωροφορεῖ. *B. A.*

POMOERIUM. V. POMERIUM.

POMŌNA, ae, f. Dea pomorum, h. e. praeses fructibus arborum. *Varr. L. L.* 6, 3. *med.* Pomona pomorum patrona. *Festus:* Maximae dignitatis flamen Dialis est inter quindecim flamines: et cum ceteri discrimina majestatis suae habeant, minimi habetur Pomonalis, quod Pomona, levissimo fructui agrorum, praesidet pomis. *Ov. Met.* 14, 623. Rege sub hoc (*Proca*) Pomona fuit, qua nulla Latinas Inter Hamadryadas coluit solertius hortos, Nec fuit arborei studiosior altera fetus: Unde tenet nomen. Pergit ibi *Ov.* narrare, mille eam procis placuisse, sprevisse omnes, uni Vertumno nupsisse, qui et ipse Deus est pomorum praeses. *Serv.* autem ad *A.* 7, 190. ait, Pomonam amasse Picum, ejusque uxorem fuisse: ipsum ob id a Circe, quae eum amabat, in avem sui nominis fuisse conversum. ¶ Translate accipitur de scientia et arte pomorum serendorum, ac servandorum. *Plin. prooem.* 23. Peracta cerealium in medendo quoque natura est. Non cessit his pomona, partesque medicas et pendentibus dedit. *Solin.* 22. *med.* Thyle larga et diutina pomona copiosa est, *h. e.* pomorum proventu et copia. V. THULE.

POMONAL est in agro Sabino via Ostiensi ad duodecimum lapidem, diverticulo a milliario octavo. *Festus.*

POMONĀLIS, e, adj. ad Pomonam pertinens, ut Pomonalis flamen. *Fest.* l. c. in POMONA.

POMŌSUS, a, um, adj. pomis abundans. *Tibull.* 1, 1, 21. Pomosisque ruber custos ponatur in hortis, Terreat ut saeva falce Priapus aves. *Prop.* 4, 2, 17. Insitor hic solvit pomosa vota corona, *h. e.* facta ex ramis implexis cum suis pomis; et *ib.* 7, 81. Pomosa arva. *Colum.* 10, 138. et pomosi Tiburis arva.

POMPA, ae, f. πομπή, deductio, translatus, transvectio, apparatus solemnis per publicas urbis vias cum ostentatione et specie quadam triumphi, et agmine plurium incedentium, tam in laetis rebus, quam in lugubribus: a πέμπω, mitto, deduco, transveho. Hujusmodi erant deductio sponsae in domum sponsi, exsequiae, transvectio sacrorum in ludis, in supplicationibus, triumphis. *Lucan.* 2, 352. de nupt. Cat.: Foedera sola tamen, vanaque carentia pompa Jura placent. *Cic. Tusc.* 5, 32. Socrates, in pompa cum magna vis auri argentique ferretur, quam multa non desidero! inquit. *Id. Off.* 1, 36. Cavendum est, ne tarditatibus utamur in gressu mollioribus, ut pomparum ferculis similes esse videamur. *Id. Mil.* 13. Cadaver Clodii spoliatum imaginibus, exsequiis, pompa, laudatione. *Nep. Att.* 22. Elatus est in lecticula, sine ulla pompa funeris, comitantibus omnibus bonis, maxima vulgi frequentia. *Ov. Fast.* 6, 663. Adde, quod aedilis, pompam qui funeris irent, Artifices solos jusserat esse decem: *ire pompam*, ut *ire exsequias*. Alii tamen leg. *pompa.* (De hac pompa funebri V. *Prop.* 2, 10, 19. et 25.) *Virg. G.* 3, 22. jam nunc solemnes ducere pompas Ad delubra juvat, caesosque videre juvencos. *Id. A.* 5, 53. Annua vota tamen, solemnesque ordine pompas Exsequerer, struereemque suis altaria donis. *Pl. Cist.* 1, 1, 92. Per Dionysia mater pompam me spectatum duxit. *Suet. Caes.* 37. Pontico triumpho inter pompae fercula trium verborum praetulit titulum: veni, vidi, vici. *Ov. Pont.* 3, 4, 95. Quid cessas currum, pompamque parare triumphis, Livia? *Mart* 8, 78. Pompa Indica, *h. e.* triumphus Bacchi. ¶ Praecipue vero dicitur de solemni circensium, cujus initium erat pompa cum simulacris Deorum, ferculis, thensis, etc. *Macr. Sat.* 1, 6. Verrius Flaccus ait, cum populus R. pestilentia laboraret, essetque responsum id accidere, quod Dii despicerentur, anxiam Urbem fuisse, quia non intelligeretur oraculum; evenisseque, ut circensium die puer de coenaculo pompam superne despiceret, et patri referret, quo ordine secreta sacrorum in arca pilenti composita vidisset: qui cum rem gestam senatui nunciasset, placuisse velari loca ea, qua pompa veheretur: atque ita peste sedata puerum, qui ambiguitatem sortis absolverat, togae praetextae usum munus impetravisse. *Tert. Spect.* 7. Sed circensium paulo pompatior suggestus, quibus proprie hoc nomen pompa praecedit. *Liv.* 30, 38. *f.* Ludorum ipso die, serenitate subita orta, pompa duci coepta ad portam Collinam, revocata, deductaque in circum est. *Inscr.* ap. *Grut.* 622, 9. M. Laelio Sabiniano decuriali aediliciae pompae etc. *Ov. Fast.* 4, 391. Circus erit pompa celeber, numeroque Deorum. Adde *Amor.* 3, 2, 43. et sqq. et *A. Am.* 1, 147., *Suet. Caes.* 77., et *Claud.* 11. etc. ¶ Transfertur ad quodvis agmen, longum ordinem, et comitatum incedentium. *Cic. Fam.* 2, 16. Accedit etiam molesta haec pompa lictorum meorum, nomenque imperii, quo appellor. *Q. Cic. Petit. cons.* 13. Postremo tota petitio cura ut pompae plena sit, ut illustris, ut splendida, ut popularis. *Pl. Curc.* 1, 1, 1. Quo ted hoc noctis dicam proficisci foras cum istoc ornatu, cumque hac pompa, Phaedrome? *Ter. Heaut.* 4, 4, 17. Transeundum nunc tibi ad Menedemum est, et tua pompa eo traducenda. ¶ Et ad seriem atque ordinem variarum rerum, quae transferuntur. *Sen. ep.* 110. *med.* Quid sibi vult ista pecuniae pompa? *Plaut. fragm.* ap. *Macr. Sat.* 2, 12. Quis est mortalis tanta fortuna affectus unquam, quanta ego nunc sum, cujus haec ventri portatur pompa? *h. e.* multiplex obsonium, et sumptuosum. *Tibull.* 3, 1, 3. Et vaga nunc certa discurrunt undique pompa Perque vias urbis munera, perque domos. *Mart.* 12, 32. *f.* Sarcinarum pompa. ¶ Et ad ostentationem, fastum, jactationem, splendorem verborum in dicendo, aut in aliis rebus. *Cic. Or.* 2, 72. *med.* Adhibere quandam in dicendo speciem atque pompam. *Id. Tusc.* 4, 21. Illa quidem ex rhetorum pompa, ardores animorum, cotesque virtutum. *Sen. Ben.* 2, 13. Benignissimus fuit, descenditque in aequum, et detraxit muneri suo pompam. Dixerat *ib.* 11. *extr.* Detrahenda est inanis jactatio: res loquantur, nobis tacentibus. *Ulp. Dig.* 13, 6, 3. *extr.* Non potest commodari, id quod usu consumitur: nisi forte ad pompam, vel ostentationem quis accipiat. ¶ Commode opponitur pugnae et contentioni. *Cic. Or.* 13. *f.* Epidicticum genus proprium sophistarum, pompae, quam pugnae aptius; gymnasiis, palaestrae dicatum; spretum, et pulsum foro. *Or.* 2, 22. *extr* Exortus est Isocrates magis istorum omnium, sed eorum partim in pomp[a] partim in acie illustres esse voluerunt.

POMPĀBĬLIS, e, adj. in pompae modum or[na]tus, splendidus. *Trebell.* in XXX. *Tyrann.* 30. Zenobia: Ducta per triumphum ea specie, ut [ni]hil pompabilius populo R. videretur.

POMPĀBĬLĬTER. V. POMPALITER.

POMPĀLIS, e, adj. pompabilis, spectabilis. [*Ca*]*pitol. Gord.* 6. Et erat canitie decora, et pomp[ali] vultu.

POMPĀLĬTAS, atis, f. *Prisc.* p. 1320. de v[erb.] comicis: Altitudinis causa, et pompalitatis, q[uae] stilo elocutionis convenit Latinae, *h. e.* splendo[r] et pompae verborum, et stili grandioris.

POMPĀLĬTER, adv. in modum pompae. *Treb[ell.] Gallien.* 8. Gladiatores pompaliter ornati. Al. [leg.] *pompabiliter.*

[POMPĀTĬCĒ, adv. pompaliter. *Jul. Vict.* [*A*]*rhet.* (ed. *A. Maio*) 10. At vero orator nihil [ve]rum sibi probandum putat, nisi forte haec i[ta] pompatice exsequi volet alio modo, et alia [ra]tione. *F.*]

POMPĀTĬCUS, a, um, adj. in modum pom[pae] ornatus. *Tert. Cult. fem.* 9. Si quas vel divi[tia]rum suarum, vel natalium, vel retro dignitat[um] ratio compellit ita pompaticas progredi. *Ap[ul.] Met.* 10. Ad conseptum caveae, prosequente po[pu]lo, pompatico favore deducor.

POMPĀTUS, a, um, part. a *pompo*, pomp[am] habens. *Tert. Spect.* 7. Sed circensium paulo p[om]patior suggestus.

*POMPEIA, ae, f. P. Vatinii uxor. *Cic. F[am.]* 5, 11. ¶ Alia, Pompeii Magni filia, Syllae F[au]sti uxor. *Auct. B. Afr.* 95. ¶ Alia, Q. Pom[peii] filia, uxor Julii Caesaris. *Suet. Caes.* 6. et 74. *B*[. A.]

POMPEJĀNUS, a, um, adj. ad Pompejum [per]tinens, et praesertim ad Cn. Pompe[jum] Magnum, qui in Latina historia celeberrimus [est.] *Caes. B. C.* 3, 58. Pompejanus equitatus; et [ib.] 101. Pompejana classis. *Lucan.* 3, 166. Quae P[om]pejanis praelata est gaza triumphis. *Id.* 10, [...] Pompejana caedes, *h. e.* qua Pompejus in Aegy[pto] occisus est. *Vitr.* 5, 9. porticus. V. POMPEJ[US.] *Cloatius* ap. *Macr. Sat.* 2, 16. ficus, *h. e.* ita d[icta] a quodam Pompejo auctore, ut *Plin.* 15, 18, [...] ait. *Mart.* 6, 9. et 14, 29. Pompejanum theatr[um] et 11, 21. Pompejano vela negata noto, *h. e.* ve[nto] flante in theatro Pompejano in vela extenta ad [ar]cendum solem. V. POMPEJUS. ¶ Juppiter P[om]pejanus, statua Jovis a Claudio Caesare in c[ampo] maximo dicata, itaque dicta a vicinitate the[atri] Pompejani. Ita *Plin.* 34, 7, 18. ¶ *Pompej[anorum]*, milites, et quicumque a partibus Pom[peii] stetere. *Caes. B. C.* 3, 46. Pompejani hoc i[n]lentius nostros premere coeperunt. *Sen. Ira* 3, [...] *extr.* de Jul. Caesare: Vidit strictis circa se[...] suam gladiis commilitones suos, aliosque post P[om]pejum demum Pompejanos. *Lucan.* 4, 448. P[om]pejanus Cilix. *Tac. A.* 4, 34. T. Livius Cn. P[om]pejum tantis laudibus tulit, ut Pompejanum [eum] Augustus appellaret. *Vell.* 2, 52. Tot tales Pompejanarum partium caesos viros. ¶ Item [in]colae Pompejorum, Campaniae oppidi maritimi [ad] Sarnum fluvium, quod sub Nerone terrae motu sedisse, et sub Tito Vesuvii cineribus prorsus o[bru]tum fuisse, *Sen. Q. N.* 6, 1., *Strabo*, et *Dio* [...]bunt. *Cic. Sull.* 21. Pompejanorum, colonorum dissensio. *Solin.* 2. dictum putat a pompa bo[um] quos ex Hispania Hercules illo duxerat. ¶ [...] Pompejana regio, quae circa id oppidum est, [...] *l. c.* 27. Pompejani placeant magis otia Sarni, [...] *Silv.* 1, 2, 265. Pompejanum municipium, *Pli[n.]* [...] 51, 52. Pompejana vitis, aut uva, *Id.* 14, [...] *n.* 6. et *Colum.* 3, 2. *med.*, quae quia ex op[pido] Siciliae Murgento translata Pompejos creditur, [...] iam Murgentina dicta est. Sic Pompejana v[...] *Plin.* 14, 6, 8. *n.* 6. et Pompejana brassica, [...] *sund.* 19, 8, 41. *n.* 3. caule ab radice tenui, i[...] folia crassescente. Pompejana quoque caepa, [...] *Colum.* 12, 10. (ubi alii leg. *Pompeja*) a Por[...] jorum agro dicta videtur. Pompejanus pumex, [...] *Vitr.* 2, 6. V. CATINENSIS. ¶ *Pompejanum* villa fuit Ciceronis in Pompejano agro. *Cic.* [...] 7, 3. et 4. et *ib.* 12, 20. et al.

POMPEJI, orum, m. plur. gens Romana, [ple]beja illa quidem, sed gestis honoribus nobilissi[ma.] In tres familias divisa fuisse dicitur, Nepo[tum,] Rufforum et Magnorum. In hac fuit Cn. Po[mpe]jus Magnus, cujus nomen omnis R. historia p[rae]dicat. Ejus mores, laudes, res gestas habes [ap.] *Cic. Manil.*, *Plin.* 7, 26, 27. et *Vell.* 2, 29. E[t bel]lato contra C. Caesarem civili bello, victu[s] proelio Pharsalico, in Aegyptum fugiens miser[e] ibi fato periit. V. *Flor.*, *Vell.*, *Caes.*, *Lucan.* ¶ In illo *Mart.* 11, 1. Turbam non habet oti[o]rem Pompejus; porticus Pompeja intelligitur, qua V. in POMPEJUS, a, um. ¶ De Pomp[ejis] oppido Campaniae V. in v. praec.

*POMPEIOPOLIS, is, f. Πομπηιόπολις, Cili[ciae]

·bis, prius Soli *(Soloe)* dicta. *Plin.* 5, 27. *Mela* , 18. *Tac. A.* 2, 58. ℙ Alia, in Paphlagonia. *lin.* 6, 2. et *Tab. Peut. B. A.*

POMPEJUS, a, um, adj. ad Pompejum aliquem ertinens. *Ov. Pont.* 4, 5, 9. Pompeja domus. *Cic. ·err.* 2, 5, 66. via, *h. e.* quae Messana per ipsam iciliam ferebat: sed cur ita dicta sit, incomper·m. *Plin.* 15, 18, 19. ficus. V. POMPEJANUS. *·ropert.* 3, 9, 60. Et modo Pompeja Bosphora capta manu, *h. e.* vi bellica, duce Cn. Pompejo M. *·aes. B. C.* 3, 1. Nonnullos ambitus Pompeja lege damnatos, *h. e.* quae lata est a Cn. Pompejo M. rimis diebus tertii sui consulatus, ut poena graiore et forma judiciorum breviore in causis ambi·us procederetur: nempe ut testes prius audiren·ur per triduum, deinde uno eodemque die et ab ccusatore duabus horis, et a reo tribus perorare·ur, et sententia ferretur, ut *Ascon.* in *argum. Milonianae* docet. Aliam tulit idem de vi, eodem empore, ut idem judicii ordo in causis de vi ser·aretur, teste *Ascon. ib.* Adde *Cic. Brut.* 94. et *·in.* 4, 1. Alia fuit lex Pompeja de comitiis, lata b eodem, ne cujus absentis in iis ratio habere·r, ut est ap. *Suet. Caes.* 28. Alia eodem auctore e judicibus, ut cum ex senatu et equitibus R. et ·ibunis aerariis ex lege Aurelii Cottae praetoris dices legi juberentur, ex iisdem quidem ordini·us, sed amplissimo ex censu, aliter, quam antea, ·gerentur, ut *Ascon.* tradit in *Cic. Pis.* 39. Alia e parricidis, lata ab eodem, qua cavebatur, ut quis parricidium admisisset, ea poena teneretur, uae est legis Corneliae de sicariis. *Mart. Dig.* ·. *tit.* 9. qui *ad leg. Pompej. de parricid.* inscri·tur, et *Ulp. ib.* 1, 1. ℙ Alia denique de civi·te, lata a Cn. Pompejo Strabone, Magni patre, Liguribus, et Cispadanis, et Venetis civitas, ·ranspadanis jus Latii daretur. Meminit *Plin.* 3, ·, 40. *f.* ℙ *Pompeja porticus* fuit Romae magni·centissima prope theatrum Pompejanum, nempe Cn. Pompejo M. exstructa, in regione Urbis no·, ante curiam itidem Pompejam. Meminit et ·rticus, et curiae *Plin.* 35. c. 9, 10. et 11., item *·uet. Caes.* 81. sed curia post occisum in ea C. ·esarem obstructa est. Porticus vero centum co·mnis instructa, platanis circum umbrosa, signis picturis nobilibus, et pretiosis marmoribus, fon·, aliisque rebus ornata, populo R. amoenissi·um deambulandi, aestusque, et pluviae vitandae ·atium praebebat. *Propert.* 2, 23, 45. Scilicet um·osis sordet Pompeja columnis Porticus, aulaeis ·bilis Attalicis, Et creber platanis pariter surgen·bus ordo etc. Hanc poetae intelligunt, cum *Pom·jam umbram* dicunt, ut *Id.* 4, 8, 75., *Ov. A. ·m.* 1, 67. et *ib.* 3, 387. et *Mart.* 11, 49. De thea·o (quod tamen non *Pompejum*, sed *Pompejanum* ·ci solet, *Suet. Tib.* 47. et *Claud.* 21. et *Plin.* 36, ·, 24. *n.* 7.) scribit *Tiro Tull.* ap. *Gell.* 10, 1. ·isse aedem Victoriae, cujus gradus vicem thea·i erant. *Tert.* vero *Spect. c.* 10. haec habet: ·ompejus M., solo theatro suo minor, cum illam ·cem omnium turpitudinum exstruxisset, veritus ·uandoque memoriae suae censoriam animadversio·em, Veneris aedem superposuit, et ad dedicatio·m edicto populum vocans, non theatrum, sed ·eneris templum nuncupavit: cui subjecimus, in·it, gradus spectaculorum. Quod *Tert.* Veneris, *·iro* Victoriae aedem nominat, non dissentiunt: ·m templum fuit Veneris Victricis, teste *Plin.* 8, 7. Hoc primum theatrum fuit, quod stabile ac ·ansurum Romae exstrueretur, cum alia usque eo ·mporaria, ac statim post ludos dissolvenda, fa·a fuissent, ut est ap. *Tac. A.* 14, 20.

POMPĔLONENSIS, e, adj. ad Pompelonam per·nens, nunc *Pampluna*, urbem Hispaniae Tarra·nensis, a Cn. Pompejo M., ut ferunt, condi·m. Hinc *Pompelonenses, ium*, ejus cives. *Plin.* 3, 4. et *Inscr.* ap. *Grut.* 325, 1. et 455, 11., ubi *·ompoelonensis* scriptum est. ℙ *Urbis nomen non *·ompelona*, ut est ap. *Facciol.* et *Forcell.*, sed *Pom·lon* fuit, *Πομπέλων Straboni* ac *Ptolemaeo. B. A.*

[POMPEUM, i, n. *πομπεῖον*, locus Athenis, in ·o pompae parabantur, vasaque asservari solita ·pomparum solemnia in Panathenaicis. *Plin.* 35, ·, 40. *n.* 33. Craterus comoedus Athenis in Pom·eo pinxit. V. *Pollucis Onom.* 9, 45. *F.*]

POMPHŎLYX, ygis, f. *πομφόλυξ*, fuligo metal·ca, Graece bullam significans, quia instar bullae ·oncrescit. De ea *Plin.* 34, 13, 33. Etiamnum in ·erariis reperiuntur, quae vocant pompholygen, et ·podon. Differentia, quod pompholyx lotura pa·atur: spodos illota est. Aliqui id, quod sit can·idum levissimumque, pompholygem dixere, et ·sse aeris, et cadmiae favillam: spodon nigriorem, ·onderosioremque esse, derasam parietibus forna·um, mixtis scintillis, aliquando et carbonibus. ·. OPOPANAX.

[POMPĬFER, ra, rum, adj. qui pompam fert. *·uct.* incertus *epigr.* in *Anthol. Lat. T.* 1. p. 690. *·urm.* Conspicuam primum speciem, quam fata ·arunt, Desine pompifero tu violare toro. *F.*]

POMPĬLIĀNUS, a, um, adj. ad Pompilium ali·uem pertinens, quod est nomen Romani hominis. *·mmian.* 14, 6. Pompiliani redierit securitas temporis, *h. e.* Numae Pompilii, regis Romanorum secundi: de quo *Hor. Od.* 1, 12, 33. Romulum post hos prius, an quietum Pompili regnum memorem etc. *Arnob.* 2, 95. Non doctorum in litteris continetur, Apollinis nomen Pompiliana indigitamenta nescire? *h. e.* libros sacrorum a Numa conscriptos. *Vopisc. Aurel.* 41. Pompiliana curia, *h. e.* a Numa constructa: vel intelligitur Hostilia a Tullo Hostilio facta, qui proximus post Numam fuit.

POMPĬLIUS, a, um, adj. ad Pompilium pertinens, Pompilianus. *Hor. A. P.* 292. vos, o Pompilius sanguis, carmen reprehendite, quod etc., *h. e.* o Calpurnii Pisones, quorum origo gentis a Calpo Numae Pompilii filio ducitur, teste *Festo.* ℙ De Numa Pompilio V. NUMA.

POMPĬLUS, i, m. *πομπίλος*, piscis marinus. *Plin.* 9, 15, 20. de thynnis: Iidem saepe navigia velis euntia comitantes, mira quadam dulcedine per aliquot horarum spatia, et passuum millia a gubernaculis spectantur, ne tridente quidem in eos saepius jacto territi. Quidam eos, qui hoc e thynnis faciant, pompilos vocant. *Ov. Hal.* 100. Tuque comes ratium, tractique per aequora sulci, Qui semper spumas sequeris, pompile, nitentes. Adde *Plin.* 32, 11, 54. [**Der Lootsmann*, Gasterosteus ductor, *L.*] ℙ Quidam hoc nomine vocant etiam nautilum, piscem velificantem, de quo V. s. l. *Plin.* 9, 29, 47.

POMPO, as, n. 1. cum pompa aliquid ago. *Sedul.* 1, 2. Grandisonis pompare modis, tragicoque boatu.

POMPONĬĂ gens Romana, ad Pomponem Numae filium originem suam referens, ut est apud *Plutarch.* in *Numa*. In hac fuit *T. Pomponius*, cognomento *Atticus* ex diuturna Athenarum commoratione appellatus, ditissimus idem, et litteratissimus, et Ciceronis amicissimus, ad quem exstant libri XVI. epistolarum *ad Atticum* inscripti. Ejus vitam scripsit *Cornelius Nepos.* ℙ L. Pomponius Bononiensis, poeta, Atellanarum scriptor, vixit inter Lucretium et Catullum. Ejus exstant solum fragmenta ap. *Gell.*, *Fest.*, *Nonium*, *Charis.*, *Diomed.*, *Prisc.* etc. ℙ P. Pomponius Secundus, vir consularis, poeta tragicus, temporibus Caji et Claudii Caesarum, cujus vitam scripsisse se testatur *Plin.* 14, 4, 6., et 7, 19, 18. refert, nunquam ructasse; memoratur a *Tacito*, *Plin. jun.* et *Quint.* et magna tragicae eloquentiae laude floruisse dicitur. Hujus quoque scripta periere. ℙ Sextus Pomponius JCtus, cujus responsa in Digestis referuntur, Papiniani discipulus fuit, et Alexandri Severi a consiliis, teste *Lampr. Alex. Sev.* 68., ubi legum peritissimus appellatur. ℙ *Pomponius Matho, praetor idemque augur. *Liv.* 22, 7. et 29, 38. ℙ Pomponium cognomento Vitulum meminit *Varr. R. R.* 2, 1. ℙ Pomponius Marcellus, Grammaticus. *Suet. Gr.* 22. ℙ Pomponius Mela, Geographus. V. *Mela.* ℙ Pomponius Sabinus, Grammaticus. V. *Sabinus.* ℙ *Pomponia, ae*, f. mater Scipionis Africani. *Sil.* 13, 615, 652. sqq. Adde *Liv.* 26, 19. *B. A.*

POMPONĬĀNUS, a, um, adj. ad Pomponium aliquem pertinens. *Gell.* 10, 24. Pomponianus versus, *h. e.* L. Pomponii, de quo in v. praec. ℙ Pomponiana pira, genus pirorum ita dictum ab inditore. Eadem mammosa ob similitudinem mammae cognominantur. *Plin.* 15, 15, 16. ℙ Est etiam Pomponiana insula, uno ex Stoechadibus. *Id.* 3, 5, 15.

POMPONĬUS. V. POMPONIA gens.

POMPŌSĒ, adv. *Sidon. ep.* 9, 9. *med.* Scripseras autem plurima ardenter, plura pompose, *h. e.* graviter, et magnifice.

POMPŌSUS, a, um, adj. *Sidon. ep.* 4, 9. Pomposus incessus, animus serius, *h. e.* gravis, tardus, similisque pomparum ferculis, ut ait *Cic. Off.* 1, 36. [*Fragm.* incerti *Auct.* (ed. *A. Maio* inter opera *Symmach.*) 3. Hispania nobilis obstupescat, ubi roseas virgines intuemur pinnis rutilantibus alatas, quales pomposas decet esse Victorias. ℙ Translate. *Venant. carm.* 3, 23, 7. Vix modo tam nitido pomposa poemata cultu Audit Trajano Roma verenda foro. *F.*]

POMPTĪNĂ, palus, et tribus. V. PONTINA.

[PŌMŬLUM, i, n. dimin. pomi. *Paul. Petroc.* 5, 452. Monstrabat fractos mater moestissima ramos Repere consuetis per mitia pomula natis, *h. e.* per ramos pomis onustos. *F.*]

PŌMUM, i, n. *μῆλον*, *ὀπώρα*, (est a *πόμα* seu *πῶμα*, potus, quia potui poma sunt hominibus. *Varr.* tamen *R. R.* 1, 31. In poma, quae insita erunt, siccitatibus aquam addi quotidie vesperi: a quo, quam indigent potu, poma dicta esse possunt;) omnis fere fructus, qui ex arboribus esui aptus provenit, ut malum, pirum, prunum, persicum, cerasum, sorbum, ficus, etc. De hoc enim postremo sunt aperta *Plinii* verba 15, 18, 20., quae in v. sq. referemus, item 12, 5, 11. et 16, 26, 49. et 17, 26, 39. et *Ov. Fast.* 2, 253., quamvis ab *Afran.* et *Cic. fragm.* ap. *Macr. Sat.* 2, 16. pomum a ficu, et uva distinguatur, V. infra. *Virg. Ecl.* 7, 54. Strata jacent passim sua quaeque sub arbore poma. *Ov. Pont.* 1, 7, 13. Nos habeat regio nec pomo feta, nec uvis. Adde *ib.* 3, 51. et *Met.* 13, 812. et *Amor.* 1, 10, 55. et *ib.* 2, 14, 23., quibus omnibus locis uvas a pomis excludit. Differt a *nuce*, quia haec dicitur de iis, quae duro sunt tegumento, ut juglandes, castaneae, etc. *Virg. Ecl.* 1, 82. sunt nobis mitia poma, Castaneae molles. *Pomum* de iis, quae tenero et eduli. Hoc tamen discrimen magis inter *mala* et *nuces* locum habet, ut in MĀLUM dictum est. Sed et nuces aliquando *pomi* appellatione significantur, ut ap. *Plin.* 15, 22, 24. de juglande: Solum hoc pomum natura compactili operimento clausit. Adde *Ov. de nuce* et *Mart.* 6, 13, 25., ubi agit de pineis nucibus. ℙ De fructu palmarum. *Plin.* 13, 4, 7. Coma omnis in cacumine, et pomum est. Adde *ib.* 9. ℙ De moris. *Ov. Met.* 3, 89. arbor ibi niveis uberrima pomis, Ardua morus erat. ℙ De tuberibus. *Mart.* 13, 50. Rumpimus altricem tenero de vertice terram Tubera: boletis poma secunda sumus. ℙ De glande qui usurpaverit, inveni adhuc neminem. *Plin.* 15, 24, 26. Glandes inter poma numerari non possunt. ℙ Videtur dici posse de oleis: tametsi hae inter baccas numerantur. *Id.* 15, 24, 29. Pomum cerasis primo candidum, et fere omnibus baccis. Mox aliis virescit, ut olivis, lauris: rubet vero moris, cerasis, cornis: deinde nigrescit moris, cerasis, olivis. ℙ De semine arboris balsami. *Solin.* 35. Post lacrymam secundum in pretiis locum poma obtinent. *Plin.* 12, 25, 54. semen vocat, *Dioscor.* 1, 18. *med.* *καρπόν*. ℙ De aliis. *Plin.* 15, 28, 34. In papyris, et ferulis, spinaque alba caulis ipse pomum est, *h. e.* pomi instar manditur. ℙ Etiam uvae *pomi* appellatione comprehendi possunt, sed non omnes. *Paul. Dig.* 50, 16, 205. Qui fundum vendidit, pomum recepit. Nuces, et ficus, et uvas, dumtaxat duracinās, et purpureas, et quae ejusdem generis essent, quas non vini causa haberemus, quas Graeci *τρωξίμους* appellant, receptas videri. Ita distinguit *Torrent.* et alii. *Haloand.* vero ita: Qui fundum vendidit, pomum recepit, nuces, et ficus, et uvas. Dumtaxat duracinas, etc. Sed prior distinctio magis placet: ex qua fit, ut uvae quoque pomi nomine veniant, sed conditivae solum, et cibi causa paratae, non vini: quod et *Colum.* facit 12, 43. *med.* Si enim vini causa sint, a *pomis* distinguuntur, ut supra dictum est. Tametsi *Nemes.* etiam uvas calcandas *poma* dixit *Ecl.* 3, 38. Mirantur Satyri frondes, et poma Lyaei. Ubi qui *dona* reponunt, improbantur a *Barth.*, *Ulit.*, *Burm.* ℙ Obscenum quoque sensum haec vox habere dicicur, et *τοὺς ὄρχεις* significare. *Serv.* ad illud *Virg. Ecl.* 2, 51. Ipse ego cana legam tenera lanugine mala: Verecunde, inquit, rem inhonestam supprimit, quam *Theocrit. Idyll.* 2. *v.* 120. aperte commemorat. Adde quae in hanc rem congessit *Lips.* l. 3. *Antiq. lection. c.* 1. ex *Prop.* 1, 3, 24. et 2, 23, 95. ex *Priapejis carm.* 15. et 74. etc. V. BRACEUS. ℙ Dicitur etiam *pomum* de ipsa arbore. *Cato R. R.* 28. Oleas, ulmos, ficos, poma, vites, pinos, cupressos cum seres, bene cum radicibus eximito. *Virg. G.* 2, 426. Poma quoque, ut primum truncos sensere valentes, Et vires habuere suas, ad sidera raptim Vi propria nituntur. *Plin.* 18, 26, 65. *n.* 2. Poma serantur, inseranturque. *Plin. alter ep.* 5, 6. *med.* Alternis metulae surgunt, alternis inserta sunt poma.

PŌMUS, i, f. *μηλέα*, arbor pomifera. *Tibull.* 2, 1, 43. Tunc victus abiere feri, tunc insita (al. *consita*) pomus. ℙ Item ipse fructus. *Plin.* 15, 18, 20. de ficu: Interrogo vos, quando hanc pomum demptam putetis ex arbore. Cum inter omnes recentem esse constaret; atqui tertium, inquit, diem scitote decerptam Carthagine. Ita *Hard.* ex MSS. suis omnib. Alii leg. *hoc pomum demptum*, et *mox decerptum*: sed v. *recentem*, quod non variat, satis genus femin. indicat.

[PŌMUSCŬLUM, i, n. dimin. pomi. *Auct.* incertus *epigr.* in *Anthol. Lat.* T. 1. p. 461. *Burm.* Unumquemque suum referunt pomuscula succum. *F.*]

PONDĔRĀBĬLIS, e, adj. qui ponderari potest. *Claud. Mamert. Stat. anim.* 2, 4. Corpora numerabilia, ponderabilia, et mensurabilia.

PONDĔRĀLĒ, is, n. idem ac ponderarium. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 7. *n.* 15. Verba facta sunt, M. M. Memmios Rufos Pat. et Fil. II. vir. iter. pecunia *(sua)* ponderale, et chalcidicum, et scholam secundum municipii splendorem fecisse, etc.

PONDĔRANS, antis, part. a *pondero*, qui ponderat. *Cic. Leg.* 1, 13. Omnia, quae sequantur in vita, quaeque fugiant, voluptatibus et doloribus ponderantes. ℙ Item more neutrorum, pondus habens. *Sidon. ep.* 8, 6. *med.* Affectu ponderantiore prolata sententia. Alii leg. *ponderatiore.* V. PONDERATUS.

PONDĔRĀRĬUM, ii, n. locus, in quo pondera, et mensurae, et staterae auctoritate exiguntur, et res publice ponderantur. *Inscr.* ap. *Grut.* 1020, 10. et *Don. cl.* 2. *n.* 67. C. Caesius C. F. Ouf. Silvester P. P. ponderarium S. P. P. S. F. et charistionem aereum pos., stateram et pondera, quae antea resp. emit, etc. Vide harum siglarum interpretationem in V. CHARISTION. Adde aliam *Inscr.* in V. INTERPROMINIUS allatam. V. LIBRIPENS.

PONDĔRĀTĬO, onis, f. actus ponderandi, exa-

men, libra. *Vitr.* 10, 8. *med.* In statera aequipondium cum examine progreditur ad fines ponderationum. *Theod. Prisc.* 1, 13. Aequa ponderatione confici.

PONDĔRĀTOR, oris, m. ζυγοστάτης, qui ponderat, pensitator. De ponderatoribus inscribitur *Cod.* 71, 10. et *Cod. Theod.* 7, 12. ℙ **Gloss. Lat. Gr.* Ponderator, σταθμιστὴς ἢ ζυγοστάτης. *B. A.*

*PONDĔRĀTŪRA, ae, f. ponderatio. *Gloss. Gr. Lat.* σταθμός, ponderatura. *B. A.*

PONDĔRĀTUS, a, um, part. a *pondero:* ponderibus examinatus. *Scrib. Comp.* 106. In unum omnia ponderata confunduntur, et cribrantur. ℙ Translate. *Nep.* in *fragm. Cod. Guelferb.* 2. Locu ples ac divina natura, quo majorem sui pareret admirationem, ponderatioraque sua essent beneficia, neque uni omnia dare, nec rursus cuiquam omnia voluit negare. *Sidon. ep.* 8, 6. Sententia affectu ponderatiore prolata. Alii leg. *ponderantiore.* V. PONDERANS.

PONDĔRĬTAS, atis, f. idem quod pondus. *Accius* ap. *Non.* 2, 671. Ponderitatem gravitatemque hominis.

PONDĔRO, as, avi, atum, a. 1. σταθμάομαι, libro, pendo, ponderibus examino. *Plin.* 18, 7, 12. *n.* 2. Si quis granum ipsum ponderet. *Pl. Amph.* 1, 1, 156. Haud malum huic est pondus pugno. *So.* perii! pugnos ponderat. *Prop.* 2, 13, 12. Semper amatorum ponderat illa sinus. ℙ Translate capitur pro considerare, examinare. *Cic. Off.* 1, 15. In quo tamen imprimis, quo quisque animo, studio, benevolentia fecerit, ponderandum est. *Id. Or.* 3, 37. Verborum delectum aurium quodam judicio ponderare. *Id. Part.* 34. Non esse fidem ex fortuna ponderandam. *Id. Font.* 6. In rebus judicandis non minimam partem, ad unamquamque rem aestimandam momentoque suo ponderandam, sapientia judicis tenet. [*Plura v. ap. *Schütz.* in *cl. Cic.*] *Quint. prooem.* 8. *med.* Plerosque videas haerentes circa singula, et dum inveniunt, et dum inventa ponderant, ac dimetiuntur.

PONDĔRŌSUS, a, um, adj. βαρύς, multum ponderis habens, gravis. *Pl. Capt.* 3, 5, 64. Ubi ponderosas, crassas capiat compedes. *Varr. R. R.* 1, 52. *extr.* Frumentum ponderosum; et *ib.* 2, 11. *med.* Ex sudore ejus lana fit mollior, et ponderosior, et colore meliore. *Plin.* 36, 19, 30. Ponderosissimi lapides. *Val. Max.* 1, 8. *f.* Silicum crebris, et ponderosis verberibus anguis procubuit. ℙ Translate. *Cic. Att.* 2, 11. Isti puero da ponderosam aliquam epistolam, plenam omnium non modo actorum, sed etiam opinionum tuarum. Sic *Id. ib.* 1, 13. Idcirco sum tardior, quia non invenio fidelem tabellarium: quotus enim quisque est, qui epistolam paulo graviorem ferre possit, nisi eam pellectione relevarit? *Val. Max.* 6, 4. *n.* 1. *extr.* Ponderosa vox, *h. e.* dictum plenum gravitatis, et severitatis.

PONDĬCŬLUM, i, n. dimin. ponderis, pondusculum. De aequipondio staterae. *Claud. Mamert. Stat. anim.* 2, 4. Et numeri in corpore certus est modus, et pondiculi trutinae certum est pondus, et decempedae certa mensura est.

PONDO, indecl. pondus, quod in rebus per libram, aut stateram deprehenditur: a *pendo.* Videtur esse ablativus casus ab obsoleto *pondus, i,* ut censet etiam *Gronov. de pecun. Vet.* 1, 6. [*Adde *Perizon.* ad *Sanct.* p. 747. *ed. Scheid.*] Jungitur autem cum vocabulis varia rerum pondera significantibus, ut uncia, semis, quadrans, libra etc., quae ponuntur illo casu, quem ipsum verbum, aut constructio requirit. *Pl. Rud.* 4, 2, 8. Neque piscium ullam unciam hodie pondo cepi. *Cels.* 5, 19. *n.* 19. Habet salis ammoniaci pondo semis, aeruginis rasae pondo bessem; et *ib.* 25. *n.* 16. Croci, costi unciae singulae; styracis, resinae terebinthinae pondo sextantes. *Colum.* 12, 12. Sextarium aquae cum dodrante pondo mellis diluunt. *Plin.* 26, 7, 19. Stomacho medetur vettonicae tusae pondo libra, mellis Attici semunica. *Id.* 33, 12, 56. de sile: Pretium in pondo libras denarii duo. ℙ Illa vocabula saepe cum *pondo* in accusativo ponuntur, quamvis alium casum requirere videatur ratio syntaxeos. *Varr. L. L.* 4, 36. As erat libram pondo. Alii leg. *librae pondus:* et *ib.* Libram pondo as valebat. *Festus* in *Grave:* Grave aes dictum a pondere, quia deni asses, singuli pondo libras, efficiebant denarium. *Liv.* 26, 47. Paterae aureae fuerunt CCLXXVI., libras fere omnes pondo. Utroque loco sunt qui putant *libras* esse genitivum, ut *familias, monetas:* sed videtur refugium infelix. *Liv.* 3, 29. Ut exercitus coronam auream dictatori libram pondo decreverit. *Id.* 4, 20. Dictator coronam auream, libram pondo, in Capitolio Jovi donum posuit. Utroque loco alii leg. *librae:* sed contra stat *Gronov. l. c. Colum.* 12, 28. Irim cribratam, quae sit instar pondo quincuncem, permisceto; et *ib.* 20. *med.* Adjici debent myrrhae quincunx, calami pondo libram, casiae selibram, amomi pondo quadrans, croci quincunx, cripae pampinaceae libram. Alia congerit *Gronov. l. c.* Ex his patet *pondo libram* esse veluti formulam, qua sub quolibet verbo utebantur. [*V. *Ruddin.* I. p. 116.] ℙ Quoties *pondo* absolute ponitur, significat librae pondus, λίτραν: quia haec ponderis quantitas notissima omnium et usitatissima est. *Cic. Cluent.* 64. Et auri quinque pondo abstulit. *Quint.* 6. 3. *med.* Torques aureus centum pondo. *Pl. As.* 2, 2, 33. Quot pondo te censes esse nudum? *Caes. B. C.* 2, 18. Argenti pondo viginti millia. *Plin.* 33, 3, 15. Populus R. Carthagini victae argenti pondo annua in quinquaginta annos imperavit, nihil auri; et *mox:* Cyrus devicta Asia pondo XXXIV. millia auri invenerat. *Id.* 37, 9, 43. Bocchus auctor est, chrysolithon XII. pondo a se visam. *Id.* 31, 6, 31. Si fistulae quinariae erunt, sexagena pondo pendere legitimum est. *Id.* 18, 7, 10. *n.* 3. LX. pondo panis e modio milii reducunt. *Id.* 11, 42, 97. Caseus Lunensis magnitudine conspicuus, quippe et ad singula millia pondo premitur. *Gell.* 2, 24. Neque argenti in convivio plus pondo, quam libras centum illaturos. ℙ Sq. gen. *Varr.* ap. *Non.* 2, 622. Retuli auri pondo mille octingentum septuaginta; et *ib.* 726. Delphos Apollini munera missa corona aurea pondo ducentum. ℙ [*Memorabilis locus est *Quint. Inst.* 1, 5, 15. Nam *dua* et *tre* et *pondo* diversorum generum sunt barbarismi: at *duapondo* et *trepondo* usque ad nostram aetatem ab omnibus dictum est, etc., ubi *Spalding.* barbarismum in v. *pondo* eo sensu putat agnosci a *Quint.*, ut semper cum *numeri* aut *librarum* vocabulo, expresso aut intellecto, constructum apparere debeat. Deinde locutionem *dua pondo, tre pondo* cum *Gron.* sic explendam putat: duas libras pondo, tres libras pondo.]

PONDUS, ĕris, n. βάρος, gravitas, momentum, onus: a *pendo.* *Cic. Somn. Scip.* 4. *extr.* In terram feruntur omnia suo nutu pondera. *Id. Fat.* 11. Cum per inane moveatur gravitate et pondere. *Caes. B. G.* 2, 29. et *ib.* 7, 22. Magni ponderis saxa; et *ib.* 5, 12. Utuntur aut nummo aereo, aut taleis ferreis ad certum pondus examinatis pro nummo. *Id. B. C.* 3, 96. Triclinia strata, magnum argenti pondus expositum; et *ib.* 103. Aeris magno pondere in naves imposito; et *Cic. Verr.* 2, 1, 17. Ex aede Minervae grande auri pondus ablatum. *Virg. A.* 6, 413. gemuit sub pondere cymba. *Hor. Ep.* 1, 6, 50. Mercemur servum, qui dictet nomina, laevum Qui fodiat latus, et cogat trans pondera dextram Porrigere, *h. e.* servus monendo dominum cogat exerere toga dextram, seu porrigere trans togam brachio et humero obvolutam, quae quoniam brachium premeret et oneraret, ideo poetice pondera appellatur. V. *Fea* ad *l. c.*, qui pluribus rem confirmat. V. TOGA. *Plin.* 12, 7, 14. et 35, 17, 57. Pondere emere aliquid. Ap. *Catull.* 63, 5. Devolvit illa acuta sibi pondera silice, *h. e.* τὰ αἰδοῖα. (Eod. modo *pondera* usurpasse videtur *Stat. Silv.* 3, 4, 77.) Ap. *Ov. Amor.* 2, 14, 14. et *Met.* 9, 684. et *Mart.* 14, 151. pondera sunt onus ventris, h. e. fetus. Adde *Prop.* 4, 1, 96. ℙ Pro ictu; quia ictus venit ex pondere. *Juven.* 3, 270. quoties rimosa et curta fenestris Vasa cadunt, quanto percussum pondere signent, Et laedant silicem. (Adde 15, 66.) *Cic. Fat.* 10. Tertius quidam motus oritur extra pondus et plagam, cum declinat atomus, etc. Adde *ib.* 20. ℙ Pro numero, seu multitudine, etiam earum rerum, quae non ponderantur, sed numerantur. *Varr.* ap. *Non.* 6, 102. E Graecia Asiaticas in villas comportasse magnum pondus omnium artificum. ℙ Nonnunquam ipsa res ponderosa *pondus* dicitur. *Lucan.* 6, 199. vasti muralia pondera saxi. *Mart.* 5, 65. Quot graviora cadunt Nemeaeo pondera monstro, *h. e.* apri Nemeaeo majores. *Id.* 12, 66. Et Maurusiaci pondera rara citri, *h. e.* mensae citreae. *Id.* 14, 164. Spartani pondera disci. *Virg. A.* 10, 496. rapiens immania pondera baltei. *Stat. Th.* 6, 648. ahenae lubrica massae Pondera, *h. e.* discum. *Sil.* 2, 246. nodosae pondera clavae; et 9, 335. hi sude pugnas, Hi pinu flagrante cient, hi pondere pili. Adde 15, 687. ℙ *Pondera*, quae adhibentur in statera, vel lance ponderandi gratia. *Liv.* 5, 48. *extr.* Pondera ab Gallis allata iniqua, et additus ab insolente Gallo ponderi gladius. *Ulp. Dig.* 19, 1, 32. Emptor circumscriptus a venditore ponderibus minoribus. ℙ Illa quoque JCtorum sunt: *Cajus ib.* 18, 1, 35. *med.* In his, quae pondere, numero, mensura constant, veluti frumento, vino, oleo, argento. *Ulp. ib.* 30, 1, 47. Si id petatur, quod pondere, numero, mensura continetur. ℙ Reperitur etiam pro pondere librae, ut *pondo.* *Varr. L. L.* 4, 36. Dupondius a duobus ponderibus, quod unum pondus assipondium dicebatur, id ideo, quia as erat librae pondus. *Mart.* 7, 53. Argenti potuit (*ferre*) pondera quinque puer. ℙ Translate est vis, auctoritas, momentum ad permovendum, et ad faciendam fidem: ducta translatione ab aequipondio librae. *Cic. Att.* 11, 6. Addis etiam, ceteris quoque, id est qui pondus habent, factum nostrum probari. *Id. Or.* 2, 74. *f.* Habet enim et voluntatem nocendi in iracundia, et vim in ingenio, et pondus in vita. *Id. Top.* 19. Persona non qualiscumque, testimonii pondus habet: ad faciendam enim fidem auctoritas quaeritur. *Id. N. D.* 3, 35. Et virtutis et vitiorum, sine ulla divina ratione, grave ipsius conscientiae pondus est. *Id. Vat.* 4. Boni viri j dicent, id est maximi momenti et ponderis. *I Fam.* 11, 29. Quod in utramque partem in me tem multa veniebant, magnum pondus accessit a tollendam dubitationem, judicium et consilium tuun et *ib.* 2, 19. *f.* Tuae litterae maximi sunt apud m ponderis; et *ib.* 13, 25. Pergratum mihi feceri si dederis operam, ut is intelligat, hanc mea commendationem magnum apud te pondus habuiss *Id. Att.* 9, 9. Dubitanti mihi, quid me facere p sit, permagnum pondus affert benevolentia erga i lum; et *ib.* 10, 1. Ejus igitur mihi vivit auctoi tas, et simillimus ejus filius eodem est apud n pondere, quo fuit ille. *Ov. Her.* 3, 4. et *Pont.* 1, 158. lacrymae pondera vocis habent. *Id. Am* 2, 14, 42. Et sint ominibus pondera nulla mei et *Hor. Ep.* 1, 19, 42. nugis addere pondus. *Pers.* 5, 19. Non equidem hoc studeo, bullatis mihi nugis Pagina turgescat, dare pondus idon fumo. ℙ *Pondera verborum*, verba vim magna habentia ad faciendam fidem. *Cic. Or.* 2, 17. Omnium sententiarum gravitate, omnium verbor ponderibus est utendum. *Hor. A. P.* 319. Int dum speciosa locis, morataque recte Fabula, n lius Veneris, sine pondere et arte, Valdius ob ctat populum, meliusque moratur, Quam vers inopes rerum, nugaeque canorae, *h. e.* sine verb rum ponderibus. ℙ A pondere librae illa quoq translata sunt: *Cic. Tusc.* 1, 19. Cum animus similem et levitatem, et calorem adeptus, tanqu paribus examinatus ponderibus, nullam in part movetur, etc.; et *Planc.* 22. *f.* Sed ego meis p deribus examinabo, quid cuique debeam. *Luc* 8, 279. curarum vobis arcana mearum Exproma mentisque meae quo pondera vergant. *Sen. M* 391. Quo pondus animi verget? ubi ponet min ℙ Translate a *pondere* simpliciter, et qua onus gnificat: Pondera curarum, ap. *Lucan.* 9, 951. *Stat. Th.* 4, 39. rerum, ap. *Ov. Trist.* 2, 237. *Mart.* 6, 64. mali, ap. *Sen. Herc. Oet.* 231. se ctae, ap. *Ov. Met.* 9, 436. famae. *Lucan.* 8, de Fortuna: quae tanto pondere famae Res pre adversas, fatisque prioribus urget, *h. e.* magnitu ne famae antea praeclarae. In bonam part *Claud. in II. cons. Stil.* 79. de Roma: venerat famae Pondus, et amissas vires, et regna rece ℙ Hac ratione eleganter ponitur pro firmitate constantia. *Prop.* 2, 19, 62. nulla diu femina p dus habet. *Stat. Th.* 1, 287. de Jove: neque (detur si copia) fallit, Multa super Thebis B chum, ausuramque Dionem Dicere: sed nostri verentia ponderis obstat, *h. e.* decreti, et volun tis meae immutabilis et firmae. ℙ Item pro g vitate. *Stat. Silv.* 2, 3, 65. Blandus honos, h risque (tamen cum pondere) virtus; et *ib.* 5 246. Quid referam expositos, servato pondere, res? *Val. Max.* 8, 10. *f.* Expertus acerrim oculorum vigorem, terribile vultus pondus, acco modatum singulis verbis sonum vocis, efficaci mos corporis motus.

PONDUSCŬLUM, i, n. dimin. ponderis, βαρ λιον, parvum pondus. *Colum.* 12, 51. Aromata reticulum adjici, et cum saxi ponduscuIo in partem demitti. *Plin.* 11, 10, 10. de apib.: Si riatur procella, apprehensi ponduscuIo lapilli se brant.

PONĔ, adv. ὄπισω, ὄπισθεν, post, retro, in l postico, a tergo: cui *ante* opponitur. *Cic. U* 13. *f.* Moveri et ante et pone, et ad laev et ad dextram, et sursum et deorsum, modo modo illuc. *Val. Max.* 1, 7. *n.* 1. *extr.* P respicere. *Prop.* 3, 13, 28. venire. *Virg. A.* 225. sequi. *Sil.* 8, 561. facilesque comae, nec p retroque Caesaries brevior. ℙ Saepe est praep accusativum regens. *Cic. Univ.* 10. *f.* Et p quos, aut ante labantur. *Tac. H.* 3, 85. Vin pone tergum manus. *Pl. Poen.* 3, 2, 34. P nos recede. *Id. Curc.* 4, 1, 20. Pone aedem storis. *Liv.* 40, 30. *extr.* Pone castra pabula ibant. ℙ Inter antiqua recensetur a *Quint.*, u OLLUS dictum est. Differt a *post*, quod etian tempus refertur; *pone* ad locum tantum: quo *Serv.* ad *A.* 2, 208. et 725. et *Caper de Orthogr* p. 2243. docent. Idem *Serv.* ad *cit. A.* 2. et a 3, 3. vult accentum in ultima appingi, ad di men v. *pone*, cum verbum est. *Festus* quo Pone, inquit, gravi sono antiqui utebantur pro ci significatione. Hoc tamen non ita intelligi bet, quasi ultima sit acuenda: quia in Latinis cibus ultima syllaba nec acuta unquam excita nec flexa circumducitur, sed in gravem, vel d graves cadit semper, ut ait *Quint.* 12; 10. *med* 1, 5. *med.* Adde *Diomed.* 2, 425.

*PONĔRŎPŎLIS, is, f. Πονηρόπολις, i. e. malorum hominum, Thraciae civitas sub Rhod monte sita, deinde Philippopolis ab instaurat et postremo Trimontium a situ dicta. *Plin.* 4, *B. A.*

PONĔ VERSUS, aut vorsus, retro et versus quem locum. *Cato* ap. *Charis.* 2, 191. Postq auspicavi, atque exercitum adduxi pone vorsus stra hostium. (V. *Liv.* 34, 14.) *Id. ib.* Pone sum illac mare est.

[PŎNĪUS, ii, m. laboriosus; a πόνος, labor. t cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 241. *col.* 2. L. Mar-is Ponius. *F.*]

PONO, is, sui, olim sīvi, sĭtum, a. 3. τίθημι, ·o, statuo, constituo. *Caes. B. C.* 3, 108. Ta-lae testamenti, quae Romam erant allatae, ut aerario ponerentur, cum poni non potuissent. :. *Id. B. G.* 1, 22. *extr.* Millia passuum tria ab rum castris castra ponit. *Cic. fragm.* ap. *Quint.* 3. *med.* Qui indicabantur, eos vocari, custodi-, ad senatum adduci jussi: in senatu sunt positi; *Caes. B. G.* 2, 5. In eo flumine pons erat: ibi aesidium ponit; et *B. C.* 3, 34. Legio, quam endae orae maritimae posuerat; et *Cic. Agr.* 2, . Ponere insidias contra aliquem. *Hor. Od.* 4, 11. Procidit late, posuitque collum in Pulvere ucro. *Flor.* 1, 13. In curulibus sellis sese po-erunt; et *Val. Fl.* 4, 378. saxo posuit latus; et *irg. A.* 1, 177. Et sale tabentes artus in litore nunt. *Ov. Met.* 8, 452. Stipitem in flammam po-re. *Id. R. Am.* 719. aliquid in ignes. *Id. Met.* 694. baculisque levati Nituntur longo vestigia nere clivo. Sic *Sil.* 6, 397. patria vestigia pri-is Ponentem terra occursu celebrabat amico. *Cic. n.* 4, 25. Ubi pedem poneret, non habebat. Solet haec dicendi ratio tum proprie tum meta-orice adhiberi. V. *Schütz. cl. Cic.* Similis ratio : formae *ponere vestigia. Cic. Phil.* 3, 12. quas fecit ages, ubicumque ponit vestigia. *Fin.* 5, 2. qua-nque ingredimur, in aliquam historiam vestigium nimus. *Hor. Sat.* 2, 6, 101. cum ponit uterque locuplete domo vestigia.] *Q. Cic. Petit. cons.* Ponere aliquid sub aspectu. *Cic. Tusc.* 4, 29. conspectu. *Cato R. R.* 7. oleas in solem. *Sen.* 1, 7. in possesione se. *Cic. Par.* 1, 3. aliquid e oculos. *Gell.* 3, 15. coronam in caput. *Cic. Planc. post ep.* 2, 16. *l.* 16. *ad Att.* In te posi-n est, ut, etc. *Id. Att.* 5, 3. Ponere aliquem gratiam apud alium. *Pl. Trin.* 3, 3, 11. aliquem crimen atque infamiam populo, *h. e.* apud po-lum. *Cic. Sext.* 66. *f.* aliquem in laude, *h. e.* dare. *Id. Top.* 13. *f.* in metu, *h. e.* metuere. *int.* 9, 3. *med.* in distinguendum, *h. e.* distin-endi causa. ¶ Item serere. *Virg. Ecl.* 1, 74. ere nunc, Meliboee, piros, pone ordine vites. *lum.* 4. 1. Quid ita censemus altius pastinare, humili mensura vitem posituri? *Id.* 10, 122. ue oleris pulli radix, lacrimosaque caepa Poni-. *Hor. Od.* 2, 13, 1. Ille et nefasto-te posuit , etc. ¶ Item exstruere. *Ov. Met.* 8, 160. in-io fabrae celeberrimus artis Ponit opus. *Virg.* 6, 19. posuitque immania templa. Hinc illud *uit* frequentissimum in antiquis monum. ¶ Item tuere, erigere. *Cic. Dom.* 30. *f.* Qui tibi sta-m in meis aedibus posuit. *Nep. Dat.* 8. Ponere paeum. *Virg. A.* 3, 404. aras. ¶ Item forma-*Hor. Od.* 4, 8, 6. Parrhasius, aut Scopas, Hic o, liquidis ille coloribus Solers nunc hominem ere, nunc Deum. *Virg. A.* 3, 44. Alcimedon pocula fecit, Orpheaque in medio posuit, sil-que sequentes. ¶ Item apponere, *h. e.* ponere mensa ante aliquem. *Cato R. R.* 79. et 81. Glo-melle unguito, papaver infriato; ita ponito. *rt.* 8, 22. Invitas ad aprum, ponis mihi, Galli-, porcum. *Juven.* 5, 135. Da Trebio, pone ad ebium: vis frater ab istis Ilibus? [*Cf. quos de c dicendi genere disputantes laudat *Heindf.* ad *r. Sat.* 2, 2, 23. — Sed ipsa etiam mensa poni di-ur. *Val. Max.* 2, 6, 1. Jonas secundae mensae nendae consuetudinem reperisse: ubi v. quae plu-congess. *intpp.*] ¶ Item apponere, *h. e.* ad la-s, vel circa aliquem ponere. *Caes. B. G.* 1, 20. *r.* Dumnorigi custodes ponit, ut, quae agat, re possit. [*Cic. Fam.* 8, 12. ponere alicui ac-satorem. *Sull.* 28. Judicem ponere.] ¶ Item sponere. *Ov. Am.* 2, 8, 1. Ponendis in mille dos perfecta capillis, Comere sed solas digna, passi, Deas. V. POSITUS, us. ¶ Item demit-re. *Hor. Od.* 1, 3, 15. rabiem Noti, Quo non biter Hadriae Major, tollere, seu ponere vult ta. ¶ Item deponere. *Cic. Tusc.* 5, 20. *med.* m pila ludere vellet, tunicamque poneret. *Caes.* *G.* 4, 37. Arma ponere jusserunt. *Cic. Or.* 69. nendus est enim ille verborum ambitus, non ab-iendus. *Id. Q. Fr.* 1, 1, 8. Ponere libros de nibus. *Ov. A. Am.* 2, 613. velamina. *Id. Met.* 345. velamina de corpore. *Suet. Cal.* 5. barbam. *o.* 1, 19. curas. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 6. inimi-ias. *Plin. ep.* 5, 6. metum. *Virg. A.* 1, 306. rocia corda. *Hor. Od.* 4, 12, 25. moras et stu-m lucri. *Cic. Or.* 3, 12. vitia. *Id. Fam.* 9, 24. *tr.* vitam. Absolute *Virg. A.* 7, 27. Cum venti suere: supple ille *vim*, *flatum*. Ap. *Suet. Ner.* 22. nere rudimentum: [*V. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 7, . et quos *ib.* in hanc rem laudat;] et ap. *Just.* , 4. tirocinium, *h. e.* exire, exsuere. ¶ Ap. *Sil.* 397. ponere proelia, *h. e.* cessare a pugna; et 460. tandem aequore vano Avertunt oculos fru-rataque litora ponunt, *h. e.* desinunt spectare li-ra, unde exspectabant auxilium. *Burm.* mallet *mina ponunt*, quod certe est mollius. ¶ Est et-n deorsum mittere. *Sen. Phoen.* 370. Bruma ter suit nives, *h. e.* tres jam hiemes transierunt. V. alia in POSITUS, a, um. ¶ Deponere in pignore. *Virg. Ecl.* 3, 36. pocula ponam Fagina, caelatum divini opus Alcimedontis. *Pl. Curc.* 2, 3, 77. Pono pallium. ¶ Imponere. *Cic. N. D.* 1, 17. Sunt enim rebus novis nova ponenda nomina. *Virg. A.* 7, 63. Laurentesque ab ea nomen posuisse colonis. *Hor. Sat.* 2, 3, 48., qui tibi nomen Insano posuere. ¶ Proponere, in medium afferre. *Cic. Tusc.* 1, 4. Ponere jubebam, de quo quis audire vellet; ad id aut sedens, aut ambulans disputabam. *Id. Or.* 1, 22. Ponere alicui quaestiunculam. *Petr. Sat.* 115. Cum poneremus consilium, cui nos regioni crederemus. *Sen. Suas.* 6. *f.* Solent scholastici declamatores ponere; Deliberat Cicero, an promittente salutem Antonio, orationes suas comburat. *Virg. A.* 5, 292. Invitat pretiis animos, et praemia ponit. ¶ Collocare fenori. *Hor. Ep.* 2, 69. Omnem redegit idibus pecuniam, Quaerit calendis ponere. [*Cic. fragm. or. pro Tullio* (ed. *A. Maio.*) 7. Etiam illud addam, pecuniam nescio quomodo quaesitam dum vult in praedio ponere, non posuit, sed abjecit. *F.*] ¶ [*Inde transfertur ad officia et beneficia, quae bene collocantur. *Cic. Fam.* 13, 54. peto, quum apud gratos homines beneficium ponis, ut eo libentius his commodes; et *ib.* 56. apud gratissimum hominem atque optimum virum, quam bene positurus sis studium tuum atque officium, dubitare te non existimo. *Schütz. cl. Cic.*] ¶ Constituere, reponere. *Caes. B. G.* 5, 34. Omnem spem salutis virtute ponere. *Cic. Att.* 2, 23. *f.* Credibile non est, quantum ego in consiliis et prudentia tua, quantum in amore et fide ponam. ¶ Censere, reputare, judicare, numerare. *Id. Fam.* 6, 1. Quod ego quasi consolationis loco pono; et *ib.* 15, 4. *med.* Quae ego in beneficii loco non pono. *Id. Top.* 18. *f.* Si consilio juvare cives et auxilio, aequa in laude ponendum est. *Id. Cluent.* 20. *extr.* Ut quaecumque dicendi potestas esset data, in honore, atque in beneficio ponerent. *Nep. Ep.* 1. Scimus musicen nostris moribus abesse a principis persona: saltare vero etiam in vitiis poni. *Cic. Fin.* 3, 8. *med.* Qui mortem in malis ponit. *Nep. praef. med.* Quae omnia apud nos partim infamia, partim humilia, atque ab honestate remota ponuntur. ¶ Consumere. *Cic. Brut.* 22. Unum medium diem fuisse, quem totum Galbam in consideranda causa, componendaque posuisse. *Id. Att.* 6, 2. *med.* Ibi cum Junium mensem consumpsissem, cogitabam, Quintilem in reditu ponere. *Id. Fam.* 5, 21. Unum tecum diem libentius posuerim, quam, etc. [*Plura v. ap. *Schütz.* in *cl. Cic.*] ¶ Dare, figere. *Prop.* 2, 10, 29. Osculaque in gelidis ponas suprema labellis. *Stat. Th.* 2, 354. et oscula moestis Tempestiva genis posuit. ¶ Adhibere: [*de cura, aut studio, quod certis rebus aut negotiis tribuitur.] *Cic. Mur.* 22. Ut candidatus totum animum, atque omnem curam, operam, diligentiamque suam in petitione non possit ponere. *Id. Tusc.* 1, 19. *med.* Totosque in contemplandis rebus, perspiciendisque ponemus. *Id. Q. Fr.* 3, 1, 2. Praestabo, sumptum nusquam melius posse poni. *Id. Fam.* 13, 64. *extr.* Si cum adjuveris eo studio, quo ostendisti, apud ipsum praeclarissime posueris. ¶ Dicere, pronunciare, vel scribendo adjicere. *Id. Leg.* 2, 3. Recte Magnus ille noster, me audiente, posuit in judicio, rempub. nostram justissimas huic municipio gratias agere posse, quod, etc. *Id. Fam.* 1, 9. *med.* Quamobrem, ut paulo ante posui, si essent omnia mihi solutissima, tamen, etc. *Id. Fin.* 2, 31. Hoc ipsum elegantius poni, meliusque potuit. *Liv.* 10, 9. *f.* Id ne pro certo ponerem, vetustior annalium auctor Piso effecit. *Juven.* 1, 155. Pone Tigellinum: taeda lucebis in illa, etc., *h. e.* dic, vel scribe aliquid in Tigellinum. *Cic. Fam.* 9, 15. *med.* Et quidem cum in mentem venit, ponor ad scribendum, *h. e.* cum venit in mentem Caesari, qui senatusconsulta domi suae scribenda curat, ponitur nomen meum quasi in senatu scribendo adfuerim. V. ADSUM. ¶ Pro certo asserere, statuere, et quod in scholis dicunt, supponere. *Id. Brut.* 45. Etsi non fuit in oratorum numero, tamen pono, satis in eo fuisse orationis atque ingenii, quo et magistratus personam, et consularem dignitatem tueretur. *Id. Or.* 4. Positum sit igitur in primis, sine philosophia non posse effici, quem quaerimus, eloquentem. ¶ Fingere. *Ter. Ph.* 4, 3, 23. Sudabis satis, si cum illo inceptas homine: ea eloquentia est. Verum pone, esse victum eum: at, etc. *Ulp. Dig.* 47, 10, 5. *med.* Ponamus, studiorum causa Romae agere. *Fac* etiam hoc sensu dicimus, et Graece τίθει. ¶ Exponere, objicere. *Pl. Capt.* 3, 5, 29. Meumque me potius caput periculo praeoptavisse, quam is periret, ponere. ¶ Statuere, sancire. *Tac. H.* 5, 5. *extr.* Liber Pater festos laetosque ritus posuit: Judaeorum mos absurdus sordidusque. *Quint.* 8, 3. Ponere alia, quam quae illi primi fecerunt, fas non est, *h. e.* nova verba fingere. ¶ [*Dicitur etiam de pretio alicujus rei statuendo, constituendo. *Hor. Sat.* 2, 3, 23. Callidus hinc signo ponebam millia centum: ubi *Heindf.* laud. *Sen. ep.* 87. Quis pleno sacculo ullum pretium ponit, nisi quod pecuniae in eo conditae numerus effecit?] ¶ *Rationem ponere*, inire. *Colum.* 1, 3. et *Suet. Oth.* 7. Sic *ponere calculos* ap. *Petr. Sat.* 115. Si bene calculum ponas, ubique naufragium est, *h. e.* si rem bene expendas, et diligentem rationem ineas. *Plin. ep.* 2, 19. *f.* Sed plane adhuc, an sit recitandum, examina tecum, omnesque, quos ego movi, in utraque parte calculos pone: idque elige, in quo vicerit ratio. ¶ *Posivi*, et *poseivi* praeterit. est *Pl. Ps.* 5, 1, 35. Commuto illico pallium: illud posivi; et *Trin.* 1, 2, 108. Mihi quod credideris, sumes, ubi posiveris; et *fragm.* ap. *Prisc.* 10, 898. Apud sequestrum vidulum posivimus. Adde *Cat. R. R. prooem.* et *ib.* 4. et *Inscr.* ap. *Grut.* 150, 6. Sic in compositis *apposivi*, *composivi*, *deposivi*, *exposivi*, *imposivi*, *opposivi*, *reposivi*, *supposivi*, quae habes ss. ll. ¶ *Posit* pro *posuit* in *Inscr.* ap. *Grut.* 541, 8., 571, 9., 724, 8. et 882, 14.; ap. *Maff. Mus. Ver.* 154, 2., 160, 6., 225, 7., 256, 6.; ap. *Fabr.* p. 137. *n.* 225. et p. 247. *n.* 3. idiotismus potius dicendus est, quam error lapicidarum; etenim *posit* magis quam *posuit* Italorum *pose* respondet.

PONS, pontis, m. γέφυρα, omne id, quo super flumen, vel foveam, vel simile quid transimus. Alii ducunt a πόρος, transitus, alii a *pendeo*. *Caes. B. G.* 1, 13., *Nep. Milt.* 3. et *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 15. Pontem in flumine facere. *Flor.* 1, 4. Interfluentem Urbi Tiberinum ponte commisit. *Cic. Verr.* 2, 4, 52. *extr.* Pars oppidi, quae appellatur Insula, mari disjuncta angusto ponte rursus adjungitur et continetur. *Tac. H.* 4, 77. Pons, qui ulteriora coloniae annectit. *Liv.* 26, 6. et *Tac. A.* 15, 9. Pontem injicere. Sic *Suet. Cal.* 22. *extr.* Super templum divi Augusti ponte transmisso, Palatium Capitoliumque conjunxit. *Id. ib.* 19. Bajarum medium intervallum trium millium et sexcentorum fere passuum ponte conjunxit. *Curt.* 5, 1. *med.* Pons lapideus flumini impositus jungit urbem. *Id.* 3, 7. et 4, 9. Fluvium ponte jungere. *Tac. A.* 13, 39. amnem transgredi. *Plin. ep.* 8, 8. flumen transmittere. *Flor.* 4, 12. trajicere. *Tac. A.* 2, 68. (et *Quint.* 2, 13. *f.*) Pontem rumpere. *Id. H.* 3, 6. *extr.* et *ib.* 4, 70. abrumpere. *Curt.* 4, 16. recidere. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 23. interrumpere. *Cic. Leg.* 2, 4. *med.* interscindere. *Virg. A.* 8, 650. vellere. *Nep. Milt.* 3. rescindere. *Id. Them.* 5. dissolvere. *Tac. A.* 1, 69. solvere. *Id. ib.* 13, 7. per amnem jungere; et *ib.* 6, 37. navibus efficere. *Id. ib.* 12, 57. Inditis pontibus (*in lacu*) pedestrem ad pugnam. *Just.* 2, 10. *extr.* Xerxes quaedam maria pontibus sternebat. *Hirt. B. G.* 8, 14. Pontibus palude constrata, exercitum transducit. ¶ De via lignis strata in locis paludosis. *Tac. A.* 1, 63. Pontes longos quam maturrime superare: angustus is trames vastas inter paludes, et quondam a L. Domitio aggeratus. ¶ De iis, quibus in navem ascenditur. *Virg. A.* 10, 653. Forte ratis celsi conjuncta crepidine saxi Expositis stabat scalis, et ponte parato; et *ib.* 10, 287. socios de puppibus altis Pontibus exponit. ¶ De tabulatis navium. *Tac. A.* 2, 6. Multae (*naves*) pontibus stratae, super quas tormenta veherentur. ¶ Sunt etiam *pontes* tabulata, quibus turres instruuntur: ut *Serv.* docet ad illud *Virg. A.* 9, 530. Turris erat vasto suspectu, et pontibus altis. Sic *ib.* 12, 674. Turrim, compactis trabibus quam eduxerat ipse, Subdideratque rotas, pontesque instraverat altos. ¶ Item qui de turri lignea ex superiore ejus parte trochleis laxatur, et muro obsessae urbis imponitur, ut per illum obsidentes moenia invadant: qui a *Veg. Mil.* 4, 21. *sambuca*, et *exostra* dicitur. *Suet. Aug.* 20. Et crus et utrumque brachium ruina pontis consauciatus. *Plin.* hoc idem narrans 7, 45, 46. ruina e turri periclitatum dicit. *Hard.* autem ex *Dione* 49, 35. et *Appiano Illyr.* 20. docet, turris pontem intelligendum esse. Hinc corrigendus est error *Flori* 4, 12., ubi perperam narrat, id accidisse in trajectu fluminis. Similes his sunt pontes in illo *Tac. A.* 4, 51. In vallum manualia saxa, praeustas sudes jacere, complere fossas, pontes et scalas inferre propugnaculis: *nempe* tabulata trajiciendae fossae, et scandendo vallo apta. ¶ In illo *Virg. A.* 9, 169. nec non trepidi formidine portas Explorant, pontesque, et propugnacula jungunt: *pontes* intelligit *Serv.*, qui fiunt in muris angustioribus, ut sit facilior transitus ad divisas muri partes. Horum fit mentio et ap. *Stat. Th.* 10, 879. ¶ Romae comitiorum tempore in campo Martio, aut in foro pontes ad tempus constituebantur, *h. e.* tabulata angusta, et a solo excitata, in morem pontis, per quae populus suffragia laturus de septo in septum transibat, acceptis tabellis, quae a diribitoribus ex ipsis pontibus distribuebantur. *Cic Att.* 1, 14. *med.* Consul lator rogationis, idem erat dissuasor: operae Clodianae pontes occuparant: tabellae ministrabantur, ita ut nulla daretur, Uti rogas. V. MARIUS. ¶ Narrant autem, ut est ap. *Fest.* in *Sexagenarios* ex *Sinnio Capitone*, cum primum per pontes suffragia ferri coepta sunt, juniores conclamavisse, ut de ponte dejicerentur sexagenarii, qui jam nullo publico munere fungerentur, ut

ipsi potius sibi, quam illi deligerent imperatorem. *Ov. Fast.* 5, 633. Pars putat, ut ferrent juvenes suffragia soli, Pontibus infirmos praecipitasse senes. ℙ In pontibus fluminum stabant mendici stipem petentes. *Sen. V. B.* 25. In Sublicium pontem me transfer, et inter egentes abjice. *Juven.* 4, 116. dirusque a ponte satelles. Adde 14, 134. et *Mart.* 10, 5. et 12, 32. *extr.* ℙ In pontium transitu erat etiam olim, qui a transeuntibus vectigal exigeret. *Sen. Const. sap.* 14. Nec indignabitur aliquid impendere, ut limen transeat, cogitans, et in pontibus quibusdam pro transitu dari. ℙ Ubi ait *Hor. Sat.* 2, 2, 31. Unde datum sentis, lupus hic Tiberinus, an alto Captus hiet? pontesne inter jactatus, an amnis Ostia sub Tusci? *pontes* intelligit in Tiberi, de quibus V. LUPUS.

[PONTĀRIUS pro Punctarius, ii, m. gladiator, qui punctim ferit, *che si batte a stoccate*, seu potius qui leves conserit pugnas, quas *Festus* appellat *punctariolas*, atque adeo is esse videtur, qui pungendo tantum adversarium suum vincit; idemque fortasse habendus cum gladiatore ludicro, qui voce Graecanica *paegniarius*, Latina vero *punctarius* dicitur, qui nempe non gladio, sed palo pugnat. V. PALUS, i. *Inscr.* ap. *Gud.* 106, 1. Primo duumviratu Apollinaribus in foro pompam, tauros, taurocentas, succursores, pontarios paria III., pugiles catervarios, et pyctas *(dedit)*. Secundo duumviratu in spectaculis athletas paria XXX., glad. par. V. etc. *F.*]

*PONTATĪCUM, i, n. vectigal quod in pontis transitu datur. *Ammian.* 5, 1. *B. A.*

*PONTEZINTA vel Pontezita, Africae opp., non longe a Syrtibus. *Anton. Itin. B. A.*

PONTĬA. V. in PONTĪNA.

*PONTICA, ae, f. gemma, livore pellucida, stellas habens rubras, interdum et aureas. Dixere, per eam interrogari et fugari daemones. Haec *Plin.* 37, 10. Cf. *Isid.* 16, 14. *B. A.*

[PONTĬCILLA, ae, f. dimin. Ponticae. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 935, 14. Cassia Ponticilla. *F.*]

PONTĬCULUS, i, m. dimin. pontis, γεφύριον, pons exiguus. *Cic. Tusc.* 5, 20. Ejusque fossae transitum ponticulo ligneo conjunxisset. *Catull.* 17, 3. Crura ponticuli adsulitantis. *Colum.* 2, 2. More ponticulorum binis saxis pilarum vice constitutis. *Inscr.* ap. *Mur.* 598. Ponticulus lapideus.

PONTĬCUS, a, um, adj. Ποντικός, ad Pontum provinciam spectans. *Colum.* 12, 35. Pontici absinthii pondo libra. *Ov. Trist.* 1, 2, 94. Pontica terra. ℙ Nuces Ponticae eaedem ac Praenestinae, et Avellanae, ita dictae, quod in Ponto maxime abundent circa Ponticum mare, et inde in Graeciam, et ex Graecia in Italiam translatae fuerint. *Plin.* 15, 22, 24. ℙ *Pontici mures*, ap. *Plin.* 8, 37, 55. et 10, 73, 93. sunt, qui apud nos *Hermeline*, pilo albo, et mollissimo. ℙ *Juven.* 6, 661. Pontica ter victi medicamina regis, *h. e.* Mithridatis regis Ponti. ℙ *Ponticus serpens* ap. *eund.* 14, 114. est draco aurei velleris custos in Colchide, quae est provincia ad Pontum Euxinum sita. ℙ *Pontici fauces freti* ap. *Sen. Med.* 454. est Bosphorus Thracius. ℙ De radice Pontica V. in RHA.

*PONTĬCUS, i, m. poeta σύγχρονος Propertio, ad quem scribit 1, 7. quem ad locum V. *Broukhus.* Meminit et *Ov. Pont.* 4, 10, 47. ℙ Alius, apud *Mart.* 7, 100. *B. A.*

PONTĬFEX, ificis, m. ἱερεύς, sacer magistratus, sacrorum praeses, antistes, magister religionis. De notatione ita *Varr. L. L.* 4, 15. Sacerdotes universi a sacris dicti: pontifices, ut Q. Scaevola pontifex maximus dicebat, a posse, et facere: ego a ponte arbitror: nam ap iis Sublicius est factus primum, et restitutus saepe, quod eo sacra et uls, et cis Tiberim non mediocri ritu fiant. *Cic. Leg.* 2, 8. Divis aliis alii sacerdotes, omnibus pontifices, singulis flamines sunto. *Id. Har. resp.* 6. *f.* Meam domum P. Lentulus consul et pontifex, L. Lentulus flamen Martialis, L. Claudius rex sacrorum, Q. Cornelius, Q. Terentius pontifices minores, omni religione liberaverunt. *Id. Or.* 3, 19. *f.* Ut pontifices veteres propter sacrificiorum multitudinem tresviros epulones esse voluerunt, cum essent ipsi a Numa, ut etiam illud ludorum epulare sacrificium facerent, instituti; sic, etc. *Ov. Fast.* 6, 454. factum Dea rapta probavit, Pontificisque sui munere tuta fuit. *Hor. Od.* 3, 23, 12. Victima pontificum securim Cervice tinget. *Id. ib.* 2, 14. *extr.* et mero Tinget pavimentum superbo, Pontificum potiore coenis, *h. e.* quae dabantur a pontificibus, cum sacerdotium inibant. V. ADITIALIS. ℙ Pontifices diu, praeterquam e patribus, creari non licuit. Sed ann. U. C. CCCCLIV. M. Valerio et Q. Apulejo Coss. etiam plebs ad hujusmodi sacerdotium admissa est. *Liv.* 10, 6. Omnibus unus praefectus fuit a Numa, isque *pontifex maximus* appellatus; eorum primus fuit Martius Martii filius, Numae gener. Adde 1, 20. ℙ Si *Liv.* 10, 6. audias, fuerunt ab initio quatuor; si *Cic. de Rep.* (ed. *A. Maio*) 2, 14. quinque. Postquam autem cum plebe quoque communicatus pontificatus est, quatuor alios creeri ex plebe pontifices placuit. *Liv.* *l. c.*, mox eorum numerum L. Sulla dictator ita auxit, ut essent XV. *Id. Epit.* 89.: hi pontifices majores sunt appellati. Alii vero erant pontifices minores, qui majorum scribae fuisse videntur. *Cic. Har. resp.* 6., *Liv.* 22, 57. et *Capitol. Macrin.* 7., quot autem hi numero essent, incompertum se habere testatur *Noris. Cenotaph. Pis.* p. 63., *Cic.* quidem *l. c.* tres tantum nominat. ℙ Etiam in municipiis et coloniis erant pontifices, qui sex erant Capuae, ut affirmat *Cic. Agr.* 2, 35. Horum primus *praefectus sacrorum* dicebatur. *Inscr.* ap. *Grut.* 411, 3. et alia ap. *Mur.* 763, 5. ℙ In nummis et veterib. monumentis pontificatus maximi symbola sunt simpulum, instrumentum illud aquae lustrali aspergendae, quod Graeci περιῤῥαντήριον, Itali *aspersorio* dicunt, securis, et apex; pontificatus vero majoris, simpulum tantum, quandoque etiam securis et secespita: ut probat *B. Borghesius Dec. numism.* 7. *n.* 7.: prioris symbola videre est in nummis G. Juliae ap. *Morell. tab.* 4. *n.* 7., alterius in nummis G. Corneliae ap. *eund. tab.* 2. *n.* 3. ℙ Pontificum collegium honoratius erat ex quatuor collegiis, quae *Suet. Aug.* 100. *summa* appellat, nempe pontificum, augurum, quindecemvirorum sacris faciundis, septemvirum epulonum, quibus postea accessit collegium sodalium Augustalium. *Tac. A.* 3, 64. Hi summam potestatem habebant, et praeerant omnibus sacris publicis, privatisque. Leges etiam de sacris ferre solebant, deque omnibus causis ad sacra pertinentibus ipsi tanquam supremi judices cognoscebant: qua in re et mulctandi jus habebant, cum ipsi nulli mulctae, nulliusque arbitrio obnoxii essent. *Liv.* 1, 20. ℙ Pontifex maximus dicitur, inquit *Fest.* in *Maximus*, quod maximus rerum, quae ad sacra et religiones pertinent, judex sit, vindexque contumaciae privatorum, magistratuumque. Hujus rei exempla habemus ap. *Val. Max.* 1, 1. *n.* 2. et *Macr. Sat.* 1, 16., quibus locis et in privatos, et in magistratus imperium exercuisse pontifices legimus, cum de religione ageretur. Creabatur a populo in comitiis, ut apparet ex *Liv.* 25, 5. et *Cic. Agr.* 2, 7. Habebat ex Numa sacra omnia exscripta, exsignataque, quibus diebus, quae ad templa, quibus hostiis sacra fieri deberent, atque unde in eos sumptus pecunia erogaretur. Hinc commentarii, et ap. *Liv.* 4, 3. libri pontificum, et *Hor. Ep.* 2, 1, 26. Retinebat dignitatem tota vita: praetexta utebatur. Vestales eligebat, capiebatque: edicebat comitia, iisque praeerat regis sacrorum, et flaminum creandorum causa: intererat arrogationibus, et adoptionibus lege curiata factis, ne sacra privata familiarum aliquid detrimenti caperent. Alia multa ad eum pertinentia V. ap. *Pitisc.* et alios. ℙ *Pontifex* pro episcopo, ap. Christianos. *Sidon. carm.* 16, 6. [*Quaedam emendavit *F.*]

PONTĬFĬCĀLIS, e, adj ἱεραρχικός, ad pontificem pertinens. *Cic. Leg.* 2, 21. Si pontificalis maneret auctoritas. *Ov. Fast.* 1, 462. Arcadiae sacrum pontificale Deae; et *ib.* 3, 420. Accessit titulis pontificalis honos, *h. e.* honor pontificatus maximi, quem Augustus post Lepidi mortem assumpsit, quod ceteri deinceps imperatores fecerunt. *Liv.* 10, 7. *med.* Pontificalia, atque auguralia insignia. *Suet. Aug.* 44. Pontificales ludi, *h. e.* editi a pontif. max. initio honoris initi. *Auson. Grat. act.* 18. Pontificalia comitia, *h. e.* quibus praeerat pontifex maximus majoribus pontificibus creandis. In *fragm. Festi*: Pontificale pomoerium appellabant locum illum, agrumque prope murum, in quo pontifices sua constituerent auspicia.

PONTĬFĬCĀTUS, us, m. ἀρχιερωσύνη, pontificis munus et dignitas. *Cic. Har. resp.* 9. Qui statas solemnesque caeremonias pontificatu, rerum bene gerendarum auctoritates augurio contineri putaverunt. *Vell.* 2, 59. Pontificatus sacerdotio puerum honoravit. *Tac. H.* 1, 77. Otho pontificatus, auguratusque honoratis jam senibus, cumulum dignitatis addidit.

PONTĬFĬCENSIS et Pontificiensis, e, adj. cogn. Obulconis oppidi in Hispania inter Cordubam et Giennam. *Plin.* 3, 1, 3. et *Inscr.* ap. *Grut.* 458, 5. Ordo Pontificiensis Obulconensis.

PONTĬFĬCĬUM, ii, n. proprie est auctoritas et potestas pontificis in rebus sacris. *Solin.* 16. *extr.* Devotionis, quam peregre prosequebantur, pontificium mox intra fines suos receperunt. *Imppp. Grat.*, *Valent. et Theodos. Cod. Theod.* 16, 5, 13. Omnes, qui harum professionum vel pontificium sibi, vel ministerium vindicarunt. ℙ Universim sumitur pro munere, facultate, potestate, jure faciendi aliquid. *Gell.* 1, 13. Re semel statuta deliberataque ab eo, cujus negotium id, pontificiumque esset. *Sym. ep.* 3, 17. Pontificio iterati honoris auctus; et *ep.* 10, 44. (*al.* 51.) *med.* Ut aeternitati vestrae causae istius pontificium reservarem. *Imp. Constant. Cod. Theod.* 8, 18, 1. Ut fruendi pontificium habeant, alienandi eis licentia derogetur. *Arnob.* 2, 89. Ut enim Dii certi certas apud vos habent tutelas, licentias, potestates; ita unius pontificium Christi est dare animis salutem.

PONTĬFĬCĬUS, a, um, adj. pontificalis. *Cic. Dom.* 14. Nego, istam adoptionem pontificio jure esse factam. *Id. N. D.* 30. Pontificii libri. De pede pontificio, V. SPONDAEUS.

PONTĪLIS, e, adj. ad pontem pertinens, Stratus pontilis, *Veg. Vet.* 1, 56. [*Id. ib.* 2, Roboreis pontilibus consternantur. Ita pro *ponti* edidit *Schneid.*, quod idem conjecerat *Gesn.* F

PONTĪNA seu Pomptina palus, *Paludi Ponti Aufente Palude*, palus Volscorum, in Latio, Campania Romana, inter Appii Forum, Tarr nam, et Circejos, olim adeo late patens, ut ill teste *Plin.* 3, 5, 9., triginta tres urbes circum rent, in quibus erat Pometia. In eam Ufens, Amasenus fluv. influunt. Per hanc Trajanus v saxo stravit ingenti sumptu, ut ejus etiamnum dentur reliquiae. *Id. Plin.* 26, 4, 9. Pontinas ludes vocat in plur. num. ut et *Mart.* 10, 74. *Lucan.* 3, 85. et *Suet. Caes.* 44. V. DECENNO UM. ℙ Sedes latronum fuit, teste *Juven.* 3, ℙ Pontinos, seu Pomptinos campos appellat *M* 13, 112. Pomptinum agrum *Liv.* 2, 34. et 6 et 6. ℙ Qui *Pontina* scribunt, ducunt cum *F* a Pontia urbe Volscorum, ut *Idem* ait: (est au in insula cognomine, colonia R. contra et p Tarracinam, ap. *Liv.* 9, 28., unde *Pontiani*, o ap. *eund.* 27, 70.) qui *Pomptina*, a Pometia gnomine Suessa, quod itidem Volscorum oppi ad eam paludem situm: quasi per syncop. sit *Pometina*. ℙ Pontina, seu Pomptina tribus, ex rusticis, a palude cognomine sic appellata, a Pontia urbe modo dicta, ut *Fest.* docet. Ad est reliquis una cum Publicia circa A. U. CCCXC ut *Liv.* 7, 15. *f.* scribit. *Inscr.* ap. *Grut.* 549 L. Junius L. F. Pontina Ogulnius Mil. Leg. II.

[PONTĬVĀGUS, a, um, adj. qui per pon vagatur, vel mari gaudet. Absolute more subs tivi usurpat *Auct.* incertus *epigr.* in *Anthol.* T. 1. p. 487. Lustrent pontivagi Cumani lit antra, Indigenae placeant plus mihi deliciae.

*PONTĬUS, i, m. nomen proprium virorum I L. Pontius Aquila, unus e percussoribus Caes *Cic. Phil.* 11, 6. *As. Poll.* in *Cic. Fam.* 10, *Suet. Caes.* 78. ℙ Fuit et C. Pontius, imper Samnitium, cujus ductu Romani coacti sunt dus Caudinum facere. *Cic. Off.* 2, 21. *med.* et *Sen.* 12. *Liv.* 9, 1. sqq. *Flor.* 1, 16. *B.*

PONTO, onis, m. navis transvehendis jum et vehiculis accommodata: sive intelligas ta tum duobus lintribus simul colligatis fultum: jusmodi hodieque utimur trajiciendis flumini ubi pontes non sunt, relegato ad utramque ri fune, et sequente navi, ubi ille attrahitur: navem solam plano tabulato constratam, et in quoque utilem. De hac *Caes. B. C.* 3, 29. Pl que naves in Italiam remittit, ad reliquos mi equitesque transportandos: pontones, quod es nus navium Gallicarum, Lissi relinquit. De p *Auson. Idyll.* 12, 10. Lintribus in geminis con tus ponto sit, an pons. *Paul. Dig.* 8, 3, 38. men, in quo pontonibus trajiciatur. Etiam 10, 25. inter varia navium nomina *pontones* rece

[PONTŌNĬUM, ii, n. dimin. pontonis. *Isid.* 19, 1. Pontonium navigium fluminale, tardu grave, quod nonnisi remigio progredi potest.

PONTUS, i, m. πόντος, Graeca vox marc s ficans apud poetas. *Virg. G.* 1, 356. freta Incipiunt agitata tumescere; et *ib.* 469. tellus que, et aequora ponti; et *ib.* 4, 430. vasti humida ponti. *Hor. Od.* 3, 3, 37. Dum lo inter saeviat Ilion, Romamque pontus. *Sen.* 488. Naxos Aegaeo redimita ponto. ℙ Per s dochen dicitur de mari Euxino, seu de toto mari, quod est ab Hellesponto usque ad Mae *Plin.* 4, 12, 24. V. EUXINUS. *Cic. Verr.* 2, 4 In Ponti ore et angustiis, *h. e.* in Bosphoro T cio. *Val. Fl.* 8, 180. Crastina namque dies t ad confinia Ponti, Cyaneasque vocat. ℙ Ite illa regione Asiae minoris, quae ad Ponti lit meridie sita est, inter Bithyniam et Paphlagoni item quae inter Paphlagoniam et Armeniam n rem: Pontus etiam Galaticus, Cappadocius, et lemoniacus cognominata. Sed accuratius de geographi. Regnavit in ea Mithridates: quo cto, in provinciam ab Romanis redacta est. 3, 5. et *Vell.* 2, 38. *extr.* ℙ Interdum latius cipitur de iis regionibus, quae ad Ponti litus q cumque positae sunt, ut de Tomitana, ubi exsu Ovidius, et de Colchide Medeae patria. *Cic. M* 9. Ex suo regno sic Mithridates profugit, u eodem Ponto Medea illa, etc. Adde *Serv.* ad *Ecl.* 6, 43. et ad *A.* 9, 682. Hinc Ovidii Ep larum libri ex Ponto. ℙ In plur. num. *P orum*, Latinitas non recipit, inquit *Serv.* ad 3, 104.

POPĂ, ae, m. θύτης, victimarius, h. e. mini sacerdotis, victimas ad altare admovens, ac ens: idem erat etiam victimarum venditor: sacrificulus, qui circa domos, sacrificiis fam purgaturus, oberrabat. Apparebat ab umbilico volutus veste, nudus cetera. *Serv.* ad *A.* 12, Limus est vestis, qua ab umbilico usque ad p teguntur popae. Ap. *Montfaucon. Antiquit.* ill T. II. *tab.* 69-73. visuntur popae infra pectus limo usque ad genua. *Suet. Cal.* 32. *f.* Adn

aribus victima succinctus poparum habitu, elato e malleo, cultrarium mactavit. *Popa* est hic, malleo bovem tundit: *cultrarius* qui jugulat. *op.* 4, 3, 61. Illa dies hornis caedem denunciat nis: Succinctique calent ad nova lucra popae. *Mil.* 24. Quin etiam audiendus sit popa Licis nescio quis, etc. Ubi *Ascon.* ad 25. haec ad-at: Licinium quendam de plebe, sacrificulum, solitus esset familias purgare. ℙ *Popa*, etiam n. gen. videtur significare eam, quae victimis alibus negotiatur. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 17. *n.* 75. tonia Q. L. Philenia popa de insula. At potius endum *copa*, quae nempe vinum vendit. Ita et-in alia *Inscr.* M. Grunnii Corocottae Porcelli *Grut.* inter spuria p. 18. *n.* 5. Coco do, lego dimitto popam et pistillum; legendum videtur *am;* ibi enim est pro *cupam*, nempe mortarium. *opa venter* translate opponitur macro ap. *Pers.* 72. mihi trama figurae Est reliqua; ast illi tre-t omento popa venter? *h. e.* mihi corpus ita ma-m fuerit, ut vix ossibus haeream; illi vero ven-sit ita obesus, ut popa esse videatur? Etenim ae, ut apud nos lanii et coci, obeso plerumque tre esse solebant, quippe qui victimarum carni-affatim expleri poterant. [*Alteram hujus loci tem auxit atque emendavit *F.*]

ÔPĂNUM, i, n. πόπανον, placenta lata, tenuis, icularis, teste *Suida:* a πέπτω, coquo, utpote us rerum, quae coquuntur. Harum placenta- usus in sacrificiis fuit, quemadmodum indicat *stophanes* in *Pluto v.* 660., et *Lucianus de sa-iciis. Juven.* 6, 545. Scilicet et tenui popano ruptus Osiris. *Panificium* Latina appellatione at *Suet. Vesp.* 7.

ÔPELLUS, i, m. δημίδιον, plebecula. *Hor. Ep.* 7, 65. Vilia vendentem tunicato scruta popello. *s.* 4, 15. blando caudam jactare popello.

ÔPILĬA vel Popillia tribus. V. POBLILIA.

ÔPILĬI vel Popillii, orum, m. plur. gens Ro-a; ex qua familia fuit cognomine *Laenatum*, s princeps M. Popilius Laenas M. F., qui con-fuit quinquies. V. LAENAS, et *Liv.* 7, 12, 17, et 26. et 9, 21. Fuere praeterea multi alii clari tum honoribus, tum eloquentia. V. *Liv.* et *Brut.* 25. ℙ C. Popilius trib. mil. olim par-ii reus, et a Cicerone defensus, ejus postea cripti caput et manus recidit, et ad M. Anto-n detulit. *Epit. Livii* 120., *Sen. Suas.* 7. ℙ *iliam gentem* memorat *Cic. Leg.* 2, 23. ℙ utraque scribendi ratione Lapidum testimonia ta congessit *Manut.* in *Orthograph.*

ÔPĬNĂ, ae, f. καπηλεῖον, ὀψοπωλεῖον, ἀσωτεῖον, s, ubi cocta obsonia, et delicatiores cibi publi-enduntur, et comeduntur, ganea: a *popa.* Eo eniebant fere gulosi homines, lurcones, heluo-et ventri dediti. *Pl. Poen.* 4, 2, 13. Bibitur, r, quasi in popina, haud secus. *Cic. Phil.* 2, Hujus in sedibus pro cubiculis stabula, pro iis popinae sunt. *Suet. Tib.* 34. Dato aedili-negotio popinas ganeasque usque eo inhibendi, e opera quidem pistoria proponi venalia sine-. *Id. Ner.* 16. Interdictum, ne quid in popinis i praeter legumina, aut olera veniret, cum an-nullum non obsonii genus proponeretur. *Cic.* 13, 11. In lustris, popinis, alea, vino tem-aetatis omne consumere. *Mart.* 5, 70. In sel-lis vagus popinis; et 1, 42. fumantia qui to-la raucus Circumfert tepidis vagus popinis. *Ep.* 1, 14, 21. fornix tibi, et uncta popina tiunt urbis desiderium. *Id. Sat.* 2, 4, 62. im-dae popinae. ℙ Metonymice dicitur de ipsis s delicatioribus, et largioribus. *Cic. Phil.* 3, ino atque epulis retentus, et alea est: si epu-potius, quam popinae nominandae sunt. *Id.* 6. Cum isto ore foetido teterrimam nobis po-m inhalasses.

ÔPĬNĀLIS, e, adj. ὀψοποιϊκὸς, ὀψαρτυτικὸς, ad inam pertinens. *Colum.* 8, 16. Jam enim cele-erant deliciae popinales. *Appul. Met.* 8. *in.* nis natalibus praenobilis, sed luxuriae popi-s.

ÔPĬNĀRĬUS, ii, m. ὀψοπώλης, qui popinam cet. *Lampr. Alex. Sev.* 49. *f.* Cum Christiani dam locum, qui publicus fuerat, occupassent, tra popinarii dicerent, sibi eum deberi. *Firm. th.* 4, 15. Hospites, popinarii, tabernarii, my-olae.

ÔPĬNĀTOR, oris, m. qui popinam frequentat, ino. *Macr. Sat.* 7, 14. Apud popinatores ple-e scitamentorum cernimus proposita.

ÔPĬNĬĂ tribus, una ex rusticis, eadem est ac *inia*, ut frequentius legitur: dicta ab agro Pu-o, qui circa Tusculum fuit, ut *Fest.* docet in *inia:* cujus agri et *Varr. R. R.* 1, 9., item *m.*. 1, 4., ubi pestilentem et exilem vocat, et et *Val. Max.* meminere. *Inscr.* ap. *Reines.* 6. *n.* 118. L. Albidio L. F. Popin. Saturnino, Alia ap. *Don. cl.* 6. *n.* 142. Furio Paulo Fur. Popinia Paulino, etc. Sunt aliae multae, in b. *Pop.* scriptum est, quod et *Popiliam*, seu *Po-iam* significare potest.

ÔPĬNO, onis, m. ἄσωτος, heluo, gulo, qui se inis dedit. *Varr.* ap. *Non.* 2, 705. Quis pocu-lis argenteis chorum introibit? popino. *Hor. Sat.* 2, 7, 39. Imbecillus, iners, sim quidvis, adde, popino. *Suet. Gr.* 15. Lurconem, et nebulonem, popinonemque appellans.

POPĪNOR, aris, dep. 1. λιχνεύω, heluor, indulgeo popinis. *Trebell. in XXX. Tyr.* 29. de Celso: Dum Gallienus popinatur, et balneis ac lenonibus deputat vitam, etc.

POPLES, itis, m. ἰγνύα, pars ea, quae genu opposita est: ex *post*, et *plico*, quia post genu plicetur, ac curvetur. *Colum.* 6, 12. de bove: Oleo, et sale genua, poplitesque, et crura confricanda sunt. *Liv.* 22, 51. Quosdam et jacentes vivos succissis feminibus poplitibusque invenerunt. *Virg. A.* 12, 927. incidit ictus Ingens ad terram duplicato poplite Turnus, *h. e.* genu flexo. *Hor. Sat.* 2, 7, 97. Contento poplite mirari aliquid; et *Val. Fl.* 6, 245. submisso poplite; et *Stat. Th.* 6, 590. flexo poplite sidere. *Lucan.* 1, 613. Victima deposito praebebat poplite collum. *Lucr.* 4, 950. Brachia, palpebraeque cadunt, poplitesque procumbunt. *Curt.* 6, 1. et 9, 5. Excipere se poplitibus. *Plin.* 28, 6, 17. Poplites genibus imponere; et 11, 45, 102. Elephas poplites intus flectit, hominis modo. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 34. vestis poplite fusa tenus. ℙ In recto singul. *Lucan.* 9, 770. Membra natant sanie: surae fluxere: sine ullo Tegmine poples erat.

POPLĬCŎLĂ et Poplicula, ae, m. cogn. fuit P. Valerii, qui in locum L. Tarquinii Collatini consul a populo suffectus fuit: ita dictus a *poplus* pro *populus*, et *colo*, quasi populum coleret, observaretque, ut *plebicola*, qui plebem colit, quia fasces ei in concione submisit, et de provocatione adversus magistratus legem tulit, ut *Liv.* 2, 7. et 8. et *Val. Max.* 4, 1. narrant. Fuit quater consul. Mortuus est gloria ingenti, sed re familiari adeo exigua, ut sumptus funeri deesset: quare de publico elatus est. *Liv. l. c.* 15. et 16. *Sil.* 2, 8. Poplicula, ingentis Volesi Spartana propago. *Inscr.* ap. *Grut.* 97, 2. P. Valerius Volusi F. Poplicola. Alia *ib.* 6, 5. P. Valerius Volesi F. Poplicola Jovi, Junoni, etc. Alia 480, 5. Sex. Valerio Sex. Fil. Fab. Poplicolae, etc. Graeci quoque Ποπλικόλας. *Hor. Sat.* 1, 10, 38. Cum Pedius causas exsudet Poplicola, atque Corvinus. ℙ De quocumque populi studioso. *Sidon. carm.* 23, 80. Inter publicolas manu feroces Trunco Mucius eminet lacerto. ℙ Scribitur et *Publicula*, sed minus recte.

POPLĬCĬTUS, adv. publice. *Enn.* ap. *Gell.* 16, 10. Proletariu' poplicitus scutoque feroque Ornatur ferro; et *Pl. Stich.* 3, 2, 35. Ambracia veniunt huc legati poplicitus. Alii utroque loco leg. *publicitus;* et ap. *Plaut.* etiam *publice.*

POPLĬCUS, a, um, adj. publicus: a *poplus. Enn.* ap. *Cic. Fam.* 7, 6. Nam multi suam rem bene gessere, et poplicam patria procul. *Pl. Trin.* 1, 1, 16. Remoramque faciunt rei privatae et poplicae. Alii utrobique leg. *publicus. Inscr.* optimae notae ap. *Grut.* 204. *lin.* 13. Agri poplici quod Langenses possident. Ita saepe in eod. lapide. Alia *ib.* 150, 6. Itemque fecei, ut de agro poplico aratoribus cederent pastores.

POPLĬFŪGĬĂ, populifugia. *Vet. Calendar.* ap. *Grut.* 133. in Jul.: Non. Poplif. NP.

POPLUS, i, m. populus, per syncopen poetis concessam. *Pl. Amph. prol.* 101. et 1, 1, 103. Thebano poplo. *Id. Cas.* 3, 2, 6. Praesidium popli. *Id. As. prol.* 4. Auritum poplum. Habetur etiam in fragm. antiquissimae Inscriptionis columnae Rostratae ap. *Grut.* 404, 1.

PŎPŎLUS, i, m. antique pro *populus.* In formula *concipiendi ferias*, ap. *Gell.* 10, 24. Die noni popolo Romano Quiritibus Compitalia erunt. In alia *capiendae Vestalis* ap. *eund.* 1, 12. Sacerdotem Vestalem facere pro popolo Romano Quiritibus. Adde *Enn.* locum ap. *Varr. L. L.* 6, 3., alium ap. *Non.* 2, 625., alium *ib.* 4, 403. etc., quibus locis per *o* mediam syllabam multi libri habent: atque hanc scriptionem agnoscit etiam *Mar. Vict. Gramm.* 1. p. 2458.

POPPAEĀNUS, a, um, adj. ad Poppaeam pertinens, quae fuit uxor Neronis, a quo ictu calcis, cum gravida et aegra esset, occisa est, ut *Suet.* 35. narrat. *Juven.* 6, 461. multo Pane tumet facies, aut pinguia Poppaeana Spirat, *h. e.* unguenta usurpata, aut inventa a Poppaea. ℙ Sunt qui scribunt *Poppea*, et *Poppeanus*, sed contra vet. libros, et lapides, teste *Manut.* in *Orthograph.*

*POPPAEUS, i, m. nomen proprium virorum R. ℙ Poppaeus Sabinus, modicus originis, principum amicitia Consulatum et triumphale decus adeptus. *Tac. A.* 6, 39. ℙ Poppaeus Sylvanus, Consularis, sex millium Dalmatarum recentem delectum Vespasiani partibus adduxit. *Id. H.* 3, 50. Adde 4, 47. ℙ Poppaeum Vopiscum meminit *Id. H.* 1, 77. *B. A.*

POPPYSMĂ, ădis, n. ποππυσμα, palpum, vel sonus lingua, manibus, ac similibus modis excitatus ad favorem ostendendum. Proprie est oris pressi sonus, et labiorum in se collisorum strepitus, ut fit cum cupide osculamur: a ποππύζειν, sibilare: quod quidam etiam exponunt applaudere, idest illisis manibus inter se, et palma cum palma collata plausum edere. *Juven.* 6, 583. frontemque, manumque Praebebit vati crebrum poppysma roganti. *Plin.* 28, 2, 5. Fulgetras poppysmis adorare, consensus gentium est. Hoc *poppysmis* potest esse etiam a recto *poppysmus:* sed etiam neutra in *a* dativum plur. in *is* habent, ut *epigrammatis, peristromatis,* etc. V. ℙ De sibilo cunni imitantis peditum. *Mart.* 7, 18. Quis ridere potest fatui poppysmata cunni?

POPPYSMUS. V. in v. praec.

POPPYZON, ontis, m. ποππύζων, part. verbi ποππύζω, quod significat blande contrectare, palpare, tenui sibilo ore emisso, quod facere ii solent, qui equos feroces demulcere, et mites reddere volunt. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 20. Cum pingeret poppyzonta retinentem equum: *poppyzonta* est accusativus singul. Graecae positionis.

PŎPŬLĀBĬLIS, e, adj. qui populari potest. *Ov. Met.* 9, 263. Interea quodcumque fuit populabile, flammae, Mulciber abstulerat.

PŎPŬLĀBUNDUS, a, um, adj. ἐξαλαπάζων, qui populatur, praedabundus. *Liv.* 1, 15. In fines Romanos excurrerunt, populabundi magis, quam justi more belli. *Sisenn.* ap. *Non.* 7, 26. Protinus agros populabundus ad Numeriam convertit. Adde ap. *Gell.* 11, 15.

PŎPŬLĀCĬĂ. V. POPULARIS.

PŎPŬLĀRĬĂ, ium, n. plur. locus in theatro, ubi populus, idest plebs sedebat, videlicet media et summa cavea; ut equestria locus, unde equites spectabant. *Suet. Dom.* 4. *extr.* Et quia pars major *(missilium)* intra popularia deciderat, etc. *Id. Claud.* 25. *med.* Germanorum legatis in orchestra sedere permisit, simplicitate eorum et fiducia motus, quod in popularia deducti, cum animadvertissent Parthos, et Armenios sedentes in senatu, ad eadem loca sponte transierant. *Tac. A.* 13, 54. idem aliis verbis, et ab Nerone factum narrat. Sunt qui utrobique ad vocem *popularia* subintelligendum putant *subsellia.* V. v. sq.

PŎPŬLĀRIS, e, adj. ad populum pertinens, δημοτικός. *Cic. Leg.* 2, 4. Ante quam ad populares leges venias, vim istius coelestis legis explana, *h. e.* populorum scito conditas. *Id. Q. Fr.* 1, 1, 8. *f.* Patere aures tuas querelis omnium: nullius inopiam ac solitudinem non modo illo populari accessu ac tribunali, sed ne domo quidem et cubiculo esse exclusam. *Id. Acad.* 4, 2. *med.* Popularis coetus: et *mox:* Populares illustresque laudes. *Id. Off.* 2, 10. Popularibus verbis est agendum, et usitatis, cum loquimur de opinione populari. *Id. Leg.* 3, 6. Veteres acute illi quidem, sed non ad hunc usum popularem atque civilem de republica disserebant. *Id. Or.* 1, 23. Sunt enim varia et ad vulgarem, popularemque sensum accommodata, omnia genera hujus forensis nostrae dictionis. *Cato R. R.* 88. Sal populare, *h. e.* vulgare, quo populus passim utitur. *Plin.* 13, 4, 9. Populari nomine a nobis appellantur balani. *Id.* 7, 56, 57. Regiam civitatem Aegyptii, popularem Attici invenerunt, *h. e.* quae populi arbitrio gubernatur; et *Colum.* 9, 11. *f.* de apib.: Populares pulli, *h. e.* fetus plebis apum, quibus opponuntur pulli regum. *Cic. fragm. pro C. Cornel.* ap. *Ascon.* Quod passus esset tum primum a populari consessu senatoria subsellia separari, *h. e.* a loco, in quo considebat populus ludos spectans: qui *popularis* etiam dicitur. V. v. praec. ℙ Qui est ejusdem populi, civis, municeps, incola, conterraneus, συμπατριώτης. *Cic. Leg.* 1, 23. *med.* Seque non unis circumdatum moenibus, popularem alicujus definiti loci, sed civem totius mundi agnoverit. *Id. Acad.* 4, 37. At hoc Thales Anaximandro populari et sodali suo non persuasit. *Pl. Poen.* 5, 2, 79. O mi popularis, salve. *Ter. Eun.* 5, 9, 1. O populares, ecquis me vivit hodie fortunatior? *Id. Ad.* 2, 1, 1. Obsecro, populares, ferte misero atque innocenti auxilium. *Ov. Met.* 12, 191. Popularem esse alicui. *Sall. Jug.* 62. Metellus, converso equo, animadvortit, fugam ad se vorsum fieri: quae res indicabat populares esse. ℙ *Populare carmen* ap. *Sen. Oed.* 402. est peculiare, proprium, et solemne toti populo. ℙ Dicitur etiam de bestiis, et plantis, etc. *Plin.* 8, 57, 82. de glirib.: Qua in re notatum, non congregari nisi populares ejusdam silvae: et, si misceantur alienigenae, amne vel monte discreti, interire dimicando. *Ov. Ib.* 503. Leaena popularis. *Plin.* 15, 13, 12. de prunis: Simul dici possunt populares eorum myxae, quae et ipsae nunc coeperunt Romae nasci, insitae sorbis. *Ov. Met.* 7, 498. ramumque tenens popularis olivae, *h. e.* quae plurima in ejus patrio solo colitur, et in honore habetur. Loquitur de rege Athenarum, quae sub tutela Minervae sunt, cui sacra oliva. *Id. ib.* 1, 577. popularia flumina, *h. e.* ejusdem regionis. ℙ Item de iis, qui ejusdem sunt fortunae, et conditionis. *Ter. Phorm.* 1, 1, 1. Amicus summus meus et popularis Geta, *h. e.* servus, ut ego. ℙ Item de iis, qui ejusdem sunt factionis et societatis. *Sall. Cat.* 23. Cum ad jusjurandum populares sceleris sui adigeret; et *ib.* 25. Quod factum primo populares conjurationis concusserat. *Sen. V. B.* 13. Invitis hoc nostris popularibus dicam, *h. e.* meae sectae Stoicis. ℙ Praeterea *popularis* dicitur po-

puli studiosus, et fautor, ejusque gratiam captans, φιλοπολίτης. *Cic. Cluent.* 28. L. Quintius homo maxime popularis, qui omnes rumorum et concionum ventos colligere consuesset. *Id. Agr.* 1, 7. *f.* Consul veritate, non ostentatione popularis. *Id. Cat.* 4, 5. Animus vere popularis, saluti populi consulens. V. OPTIMATES. ℙ Item populo gratus et jucundus. *Cic. ib.* 8. Nihil tam populare, quam pacem, quam concordiam, quam otium reperiemus. *Plin. ep.* 1, 8. *med.* Utilissimum munus, sed non perinde populare. *Id. Pan.* 77. Populare, gratumque audientibus. *Lact. Ira D.* 5. Favorabilis admodum, et popularis oratio. *Liv.* 7, 33. Et, quo nihil popularius est, quibus artibus petierat magistratus, iisdem gerebat. ℙ *Popularia sacra* ap. *Festum* ex *Labeone* sunt, quae omnes cives faciunt, nec certis familiis attributa sunt, Fornacalia, Parilia, Lararia, porca praecidanea. ℙ *Aura popularis*, gratia et favor populi, quem affectant, qui populares esse volunt. *Cic. Har. resp.* 20. *extr.*, *Hor. Od.* 3, 2, 20. et *Virg. A.* 6, 817. ℙ Popularis etiam dicitur humilis, vilis, sordidus, teste *Donato* ad *Ter. Phorm.* 1, 1, 1. ℙ Popularia agere, h. e. nugatoria, vel puerilia. *Laber.* ap. *Non.* 2, 630. Popularia agimus per ludum. Alii leg. *populacia* eod. sensu. ℙ *Populares*, populus urbis, plebs urbana: et distinguuntur a militibus, qui extranei plerumque esse solebant posterioribus R. imperii temporibus. *Sall. Jug.* 7. Homo tam acceptus popularibus. *Capitol. M. Aurel.* 17. Pestilentia gravis multa millia et popularium et militum interemerat. *Ulp. Dig.* 1, 12, 1. *f.* Debet dispositos milites stationarios habere ad tuendam popularium quietem. ℙ *Popolaris* antique pro *popularis*, a *popolus*. *Enn.* ap. *Gell.* 12, 2. dictus ollis popolaribus olim. Alii *popularibus*.

POPŬLĀRĬTAS, atis, f. δημαγωγία, studium populi, humanitas, blanditiae, quibus populi favorem aucupamur. *Plin. ep.* 6, 31. Homo munificus, et innoxiae popularitatis. Alii leg. *innoxie popularis*. *Suet. Tit.* 8. Ne quid popularitatis praetermitteret, non nunquam in thermis suis, admissa plebe, lavit. *Tac. A.* 3, 69. Quanto rarior apud Tiberium popularitas, tanto laetioribus animis accepta. *Stat. Silv.* 2, 7, 69. Et gratus popularitate Magnus. *Sidon. carm.* 9, 295. Et carus popularitate princeps. *Id. carm.* 23, 400. Alter, dum popularitate gaudet, Dexter sub cuneis nimis cucurrit, *h. e.* plausu populi, qui in cuneis sedebat. ℙ Aliquando ponitur pro conjunctione, quae debet esse inter populares, seu pro amicitia, quae ex ejusdem patriae habitatione contrahitur. *Pl. Poen.* 5, 2, 81. Atque impera popularitatis causa.

POPŬLĀRĬTER, adv. δημοτικῶς, more populi, vulgo, pro populari inscitia, ut Populariter agere, loqui, scribere, etc. *Cic. Somn. Scip.* 7. Homines enim populariter annum tantummodo solis, idest unius astri, reditu metiuntur. *Id. Fin.* 2, 6. Loqui populariter. *Id. ib.* 5, 5. Duo genera librorum sunt, unum populariter scriptum, quod ἐξωτερικὸν appellabant; alterum limatius, quod in commentariis reliquerunt. ℙ Interdum ponitur pro seditiose, cum gratia populi. *Cic. Off.* 2, 21. Sed cum in agendo multa populariter, tum illud male, non esse in civitate duo millia hominum, qui rem haberent. *Id. Cluent.* 34. Conciones quotidianae seditiose ac populariter excitatae. *Juven.* 3, 37. Quemlibet occidunt populariter.

POPŬLĀTIM, adv. catervatim, in universum, per populos. *Pomp.* ap. *Non.* 2, 628. Poeta placuit populatim omnibus. *Caecil. ib.* 659. Ego te perdidi, qui omnes servos perdo populatim!

POPŬLĀTĬO, onis, f. πόρθησις, actus populandi, praedatio, direptio. *Liv.* 3, 3. *f.* Aequos populationibus incursionibusque meliores esse. *Id.* 2, 64. Populationem adeo effuse fecit, ut nihil bello intactum relinqueret, multiplicique capta praeda rediret. *Caes. B. G.* 1, 15. Hostem rapinis, pabulationibus, populationibusque prohibere. ℙ Extra rem militarem. *Colum.* 1, 5. Villa juncta militari viae praetereuntium viatorum populationibus, et assiduis divertentium hospitiis divexat rem familiarem. ℙ De ipsa praeda. *Liv.* 2, 43. Vejentes, pleni jam populationum, Romam ipsam se oppugnaturos minitabantur. ℙ De bestiis fruges passim absumentibus. *Colum.* 2, 20. Ea res a populatione murium formicarumque frumenta defendit. *Id.* 3, 21. Vindemia populationibus volucrum pluviisque aut ventis lacessita dilabitur. ℙ Translate. *Plin.* 9, 34, 53. Cum populatio morum, atque luxuria non aliunde major, quam, etc. ℙ De populi multitudine. *Sedul.* 4, 275. Flebant germanae, flebat populatio praesens.

POPŬLĀTOR, oris, m. πορθητής, qui populatur, depopulator, direptor. *Liv.* 3, 68. *f.* Populatores agrorum fusos fugatosque castris exuere. *Ov. Met.* 13, 655. Trojae populator Atrides. [*V. *Ruhnk.* ad *Albinov.* 433.] ℙ Translate. *Mart.* 7, 26. Tuscae glandis aper populator. *Val. Fl.* 1, 683. Calabri populator Sirius arvi Incubuit. *Quint. decl.* 12, 24. *extr.* Populator eversorque civitatis. *Claud. in Ruf.* 1, 35. Et luxus populator opum; et *ib.* 2, 377. sic attonitos ad litora pisces Aequoreus populator agit.

POPŬLĀTRIX, icis, f. quae populatur. *Stat. Silv.* 3, 2, 86. Siculi populatrix virgo profundi, *h. e.* Scylla. *Claud. Rapt. Pros.* 3, 165. attonitus stabulo ceu pastor inani, Cui pecus aut rabies Poenorum inopina leonum, Aut populatrices infestavere catervae. ℙ Translate. *Mart.* 13, 104. Hoc tibi Thesei populatrix misit Hymetti Pallados a silvis nobile nectar apis.

POPŬLĀTUS, a, um, part. a *populor:* πορθήσας, qui depopulatus est. *Stat. Th.* 3, 221. Geticas populatus caedibus urbes. *Claud. VI. cons. Honor.* 132. piratica puppis, Quae, cunctis infensa fretis, scelerumque referta Divitiis, multasque diu populata carinas, etc. *Flor.* 2, 17. *f.* Omnia igni ferroque populatus. Adde *eund. ib.* 2., et 3, 7. *Virg. A.* 12, 524. Dant sonitum spumosi amnes, et in aequora currunt, Quisque suum populatus iter, *h. e.* ruendo et corrumpendo quacumque fluunt. Hyperbole est in illo *Stat. Th.* 5, 1. populataque gurgitis alveum Agmina linquebant ripas, scil. quasi totum fluvium bibendo exsiccassent. ℙ Passive πορθηθείς. *Cic. Div. Verr.* 1. Siculi nunc populati, atque vexati, cuncti ad me publice saepe venerunt; et *Verr.* 2, 3, 52. *extr.* Populata vexataque provincia. *Hor. Od.* 3, 5, 23. et arva Marte coli populata nostro. *Plin.* 8, 55, 81. Cuniculi famem Balearibus insulis, populatis messibus, afferentes, i. e. absumptis. ℙ Translate. *Virg. A.* 6, 495. Deiphobum vidit lacerum crudeliter ora, Ora manusque ambas, populataque tempora raptis Auribus, et truncas inhonesto vulnere nares; et *Sen. Ag.* 503. Navis lacera, et omni decore populato levis; et *Ov. Hal.* 36. de polypo: Brachia dissolvit, populatumque exspuit hamum, *h. e.* esca spoliatum.

POPŬLĀTUS, us, m. πόρθησις, populatio. *Lucan.* 2, 634. Ardent Hesperii saevis populatibus agri. *Claud. in Eutr.* 1, 244. squalent populatibus agri.

POPŬLĒTUM, i, n. λευκών, locus, ubi multae populi consitae sunt. *Plin.* 14, 6, 8. *n.* 1. Antea Caecubo erat generositas celeberrima in palustribus populetis.

PŎLŬLĔUS, a, um, adj. λεύκινος, ad populum arborem pertinens. *Virg. G.* 4, 511. Qualis populea moerens philomela sub umbra. *Id. A.* 10, 190. et *ib.* 8, 32. Frondes populeae. *Hor. Od.* 1, 7, 23. Populea corona. *Sen. Herc. Oet.* 1641. silva.

POPŬLĬFER, ra, rum, adj. populorum arborum ferax. *Ov. Am.* 2, 17, 32. Frigidus Eurotas, populiferque Padus. Adde *Met.* 1, 579.

POPŬLĬFŬGĬA, orum, n. plur. *Piso* ap. *Macr. Sat.* 3, 2. *med.* Postridie Nonas Jul. re bene gesta, cum pridie populus a Tuscis in fugam versus sit, unde Populifugia vocantur, post victoriam certis sacrificiis fit vitulatio. Paulo aliter *Varr. L. L.* 5, 3. Dies Populifugia videtur nominatus, quod eo die repente tumultu fugerit populus: non multo enim post hic dies, quam decessus Gallorum ex urbe: et qui tum sub urbe populi, ut Ficuleates, ac Fidenates, et finitimi alii, contra nos conjurarunt.

POPŬLISCĪTUM, i, n. ψήφισμα. Legitur aliquoties in quibusd. MSS. ap. *Nep.*, ut in *Arist.* 1. *extr.* et *Alc.* 5. et *Ep.* 7. et *Phoc.* 2., ubi in editis semper est *plebiscitum*. [*Bremi quem cf. ad *Arist.* 1, 4., semper *populiscitum* exhibet.]

POPŬLĪTO, as, a. 1. frequent. a *populo*. *Papir. Dig.* 49, 1, 21. *extr.* Cum fructus agrorum populitarentur ab adversario. Ita *Torrent.*, alii *popularentur*.

POPULNĔUS et

POPULNUS, a, um, adj. populeus, λεύκινος. *Cato R. R.* 5. Frondem populneam, ulmeam, querneam caedito. Alii leg. *populeam:* quomodo et *Plin.* 16, 24, 48. hunc eundem *Catonis* locum referens. *Colum.* 6, 3. *f.* Probatur maxime ulmea, post fraxinea, et ab hac populnea. *Id.* 12, 43. Arida populnea, vel abiegna scobe virides uvas custodiunt. *Pl. Cas.* 2, 6, 32. Num ista aut populna sors, aut abiegna est tua?

PŎPŬLO, as, avi, atum, a. 1. et Populor, aris, atus sum, dep. 1. πέρθω, populum caedibus absumo. *Liv.* 3, 6. Urbem Romanam Deum ira morbo populari. *Prop.* 2, 7, 7. Hic olim ignaros luctus populavit Achivos. *Ov. Met.* 1, 249. feris populandas tradere gentes. ℙ Item depopulor, igni ferroque corrumpo, vasto, praedas ago, diripio, absumo: a *populus*, quia populo et integrae regioni damnum infertur. *Cic. Off.* 1, 10. *f.* Cum triginta dierum essent cum hoste pactae indutiae, noctu populabatur agros. Sic *Caes. B. G.* 5, 56. Pronunciat, se Remorum agros populaturum. *Virg. A.* 12, 263. et litora vestra Vi populat. *Plaut. fragm.* ap. *Diomed.* 1, 395. Quae ego populabo probe. *Pacuv.* ap. *Non.* 1, 185. Patriam populavit meam. *Non.* hoc aliter interpretatur, sed perperam. *Claud. Quadrig. ib.* 7, 26. Agrum Nolanum populare coeperunt. *Lucan.* 2, 445. arva ferro populatur et igni. *Sil.* 6, 649. errantibus armis, Quo spolia invitant, transfert populantia signa, *h. e.* milites
signis populabundos. ℙ Translate est absum
consumere, corrumpere. *Virg. G.* 1, 185. popu
que ingentem farris acervum Curculio, atque in
metuens formica senectae. *Ov. Met.* 2, 319. r
los flamma populante capillos. *Id. Med. fac.*
formam populabitur aetas. *Sen. Hippol.* 377.
pulatur artus cura; et *ib.* 1095. Et ora durus
cra populatur lapis; et *Claud. Rapt. Pros.* 1.
vento subterraneo in Aetna, 174. Putria mult
gis populatur flatibus antra, *h. e.* exedit, di
perrumpit. ℙ Populor passiva significatione, p
ter allatum *Livii* locum §. 1. *Id.* 3, 3. *f.* In
pida sua se recepere, uri sua popularique p
(Adde 28, 44. *f.*, ubi alii aliter leg.) *Eutr.* 9
Pannonia a Sarmatis Quadisque populata est.
POPULATUS, a, um. ℙ [*Permut. *popular*
spoliare. V. *Burm.* ad *Vell.* 2, 28, 2.]

PŎPŬLŌNĬA, ae, f. cogn. Junonis ap. *Pa*
ut refert *Macr. Sat.* 3, 11., *Arnob.* 3, 118. et
pell. 2, 38., quam populus invocabat, ut se tu
tur. Meminit etiam *August. C. D.* 6, 10. *f*
Senecae fragm., sed aliam a Junone facit. Ita
ibi *Seneca* loquitur: Quid quod et matrimonia
rum jungimus, et, ne pie quidem, fratrum ac
rorum? Quosdam tamen caelibes relinquimus,
si conditio defecerit: praesertim cum quaedam
duae sint, ut Populonia, vel Fulgora, vel diva
mia: quibus non miror petitorem defuisse. Ex
Senecae loco colligis, et Populoniam non esse
nonem, quia haec vidua non fingitur: et vider
ctam non a populo tuendo, sed a populando,
certe mali aliquid nomine continere: ait enim,
rum non esse, quod ei petitor defuerit. ℙ Es
iam hoc nomine opp. Etruriae, in ora maris
tra Ilvam insulam: ex cujus ruinis *Piombino*
visse creditur. *Virg. A.* 10, 172. Sexcentos ill
derat Populonia mater. Ubi *Serv.* adscribit,
ditam esse secundum alios a Corsis, secundum
a Volaterranis. Adde *Melam* 2, 4. *f.* et *Plin*
5, 8. et 14, 1, 2., ubi *Populonium* vocat. In n
mis ap. *Eckhel. D. N. V. T.* 1. p. 93. *Pup*
dicitur.

[PŎPŬLŌNĬENSIS, e, adj. ad Populoniam
tinens, Etruriae urbem. *Populonienses, ium,* a
lute sunt incolae illius urbis. *Liv.* 28, 45.
citi sunt Populonienses ferrum, Tarquinienses
tea in vela. *F.*]

PŎPŬLOR, aris. V. POPULO.

PŎPŬLŌSĬTAS, atis, f. multitudo, ut Popu
tas summa Deorum, *Arnob.* 3, 102. Sic *Fulg. M*
1, 24. Mercurius Argum luminum populositate
septum interemit.

PŎPŬLŌSUS, a, um, adj. πολυάνθρωπος, p
lo abundans, hominibus frequens. *Nemes. Cyn.*
tibi si placitum populosos pascere fetus, scil
num. *Appul. Flor. n.* 6. Indi gens populosa c
ribus, et finibus maxima. *Id. Met.* 5. Populos
milia. *Sidon. carm.* 15, 27. Plurimus hic Bri
populoso corpore pugnat. *Veg. Mil.* 3, 19. *f.*
tra quem alter populosior, vel fortior immit
globus. *Solin.* 52. In Gange insula est popul
sima.

PŎPŬLUS, i, m. δῆμος, multitudo hom
unius urbis, aut territorii, aut regionis. Ducun
ab ὄχλος, multitudo: alii a πολὺς, multus.
Doederl. 3, 24.] Quomodo a plebe differat, i
voce diximus.. [*Cic. de Rep.* (ed. *A. Maio*) l
Populus autem (*est*) non omnis hominum c
quoquo modo congregatus, sed coetus multitu
juris consensu, et utilitatis communione s
tus. *F.*] *August. C. D.* 2, 21. et *ib.* 19, 2
24. fere similiter ex eodem definit. *Cic. Ph*
5. Populus Romanus victor dominusque om
gentium. *Liv.* 22, 61. *f.* Defecere ad Poen
populi: Atellani, Calatini, Hirpini, Appul
pars, Bruttii omnes, Lucani. *Ov. Met.* 2,
Cumque suis totas populis incendia gentes In
rem vertunt. *Id. Fast.* 2, 679. Est via, qua
pulum Laurentes ducit in agros. ℙ Hoc
comprehendit omnes omnium ordinum. *Phaed*
5. Quemcumque populum tristis eventus pr
Periclitatur magnitudo principum: Minuta p
facili praesidio latet. *Festus:* Populi commun
in legibus ferendis cum plebe suffragium: nan
mitia centuriata ex patribus et plebe constant.
PLEBS. ℙ Interdum significat omnes praete
natum; unde illud passim in publicis monume
Senatus, populusque Romanus legitur. *Liv.* 2
extr. Et patres in populi fore potestate.
terdum plebem tantum. *Mart.* 8, 15. Dat populus
gratus eques, dat tura senatus. V. PLEBS.
Populus urbanus ap. *Nep. Cim.* 2. exercitui
nitur. ℙ *Ire, exire, mittere in populos,* in lu
in omnium notitiam. *Sil.* 7, 711. Haec mitt
populos, et adhuc majora dabuntur. (Adde
Fl. 2, 439.) *Eumen. Grat. act. ad Constan*
Ne meum studium dicendi minus, quam te dig
esset, iret in populos. *Claud. VI. cons. H*
649. Exeat in populos cunctis illustrior a
Sic ire in saecula, *Sil.* 12, 312. et *Plin. Pan*
in famam et saecula mitti, *Lucan.* 10, 533.
Per metonymiam contenti pro continente *po*

regio, locus. Liv. 21, 34. Perventum inde ad
quentem cultoribus alium, ut inter montana, po-
lum. ¶ Dicitur et de quacumque multitudine,
-ba. Lucan. 3, 665. Nutaretque ratis populo pe-
ura recepto, h. e. pluribus vectoribus. Just. 10,
med. Ubi in tanto populo non solum sociari, ve-
n etiam sileri parricidium potuit, h. e. in tanto
orum numero: quinquaginta enim fratres erant.
pul. Apol. Quindecim liberi homines populus est;
idem servi familia; totidem vincti ergastulum.
int. decl. 5, 19. Totus ille circa nos carceris
pulus obticuit. ¶ De apibus. Colum. 9, 13. med.
o populi conjungi debent, qui possint adhuc in-
ras ceras explere. ¶ De cujuscumque rei mul-
dine. Plin. 33, 9, 45. Pocula ita figurantur, ut,
uno intuente, populus totidem imaginum fiat.
ll. 7, 2. Si aequaliter spicarum populus matu-
o rubore flavescat. Sidon. ep. 6, 1. f. Populus
lerum. ¶ Popolus, et Poplus V. ss. ll.

POPŬLUS, i, f. arboris genus: cujus tria gene-
, nigra, αἴγειρος; alba, λεύκη; et quae Libyca
pellatur, minima folio, ac nigerrima, fungisque
scentibus laudatissima. Alba folio bicolor, su-
ne candicans, inferiore parte viridis. Huic, ni-
eque folia in juventa circinatae rotunditatis sunt,
ustiora in angulos exeunt. Haec in alba per
stitium circumaguntur, ita ut alia parte coelum
piciant, quam spectavere pridie, quod et oleae,
ulmo, et salici, et tiliae evenit: nec aliud est
tius confecti solstitii argumentum. Populus
nigra, tum alba seritur vitium causa, post ul-
s maxime utilis: alba tamen praecipue. Nul-
fert fructum, carnosum rugosumque habet cor-
m, seritur semine, festinanter germinat, tarde
escit. Ex foliis grandissimam emittit lanugi-
n. Amat fluvios, et in aquosis laetissime pro-
it, et in magnam altitudinem excrescit. Haec
Plin. 16, 23, 35., item ib. 18, 31., ib. 26, 45.,
28, 51., ib. 31, 55., item 17, 11, 15., ib. 23,
n. 22. et 18, 28, 68. n. 1. Ov. Her. 5, 27. Po-
e, vive, precor, quae consita margine ripae Hoc
rugoso cortice carmen habes. ¶ Herculi sacra
etur, ut est ap. Virg. Ecl. 7, 61., Ov. Her. 9,
, Phaedr. 3, 17. et Plin. 12, 1, 2. Serv ad
g. l. c. narrat, Leucen Oceani filiam a Plutone
matam fuisse: post ejus mortem natam esse ar
em cognominem in Elysiis, vel in ripa Ache-
tis, ex qua Hercules rediens ab Inferis coronam
fecerit, duplici foliorum colore, geminos labo-
, superorum, inferorumque professus. Ob hanc
sam sacrificantes ei apud aram maximam po-
a corona ornari solebant ante Romam condi-
, ut Id. ad A. 8, 276. et Macr. Sat. 3, 12.
dunt: quamquam post ea tempora lauro usi sunt,
reto instituto in Aventino. ¶ In hanc arborem
ae finguntur sorores Phaethontis, dum ejus ca-
lugerent in Padi ripis. Virg. A. 10, 190., ta-
si Ecl. 6, 63. in alnos dicit. V. Ov. Met. 2,
et sqq.

POR, oris, m. antique, puer, servus: unde Mar-
or, Lucipor, Olipor, Publipor, Quintipor, Cai-
(quae habentur suis locis), h. e. servus Marci,
ii, Oli, Publii, etc., ut est ap. Prisc 6, 700.:
ab Aeolico πόϊρ pro παῖς, puer. V. MARCIPOR.
cr. ap. Grut. 952, 11. P. Rubrio Latino Sici-
s P. por patrono suo B. M. ¶ Sic pora, ae,
ra. Alia ap. Reines. cl. 17. n. 180. Julia Aexia
Jul. pora.

PORCA, ae, f. ὗς, σῦς, sus femina, scrofa.
o R. R. 134. Porca praecidanea. V. PRAECI-
NEUS. Pall. 3, 26. Neque gregatim claudendae
t porcae, sed, etc. ¶ Per quandam euphoni-
de porco masculo dixit Virg. A. 8, 641. et cae-
jungebant foedera porca. Ubi Serv. ad sacrifi-
m, quod in foederibus fiebat, porcum, non por-
adhibitum ait: quod et Liv. tradit 1, 24. et
rr. R. R. 2, 4. med. Unde Quint. 8, 3. med.
aedam non tam ratione, quam sensu judicantur,
illud: caesa jungebant foedera porca. Fecit ele-
s fictio nominis: quod si fuisset porco, vile erat.
CERVA. ¶ Porcam auream et argenteam, hoc
effigiem porcae ex auro et argento adhiberi so-
m in sacrificio Ceriali, docet Festus. ¶ Porcam
trahere, quid sit, V. in PRAECIDANEUS. ¶
am τὸ αἰδοῖον γυναικεῖον in virginibus porcam
ere, ut et Graeci χοῖρον, teste Varr. R. R. 2,
ubi plerique porcum legunt. Cato R. R. 157.
r. Petigini porcae brassicam opponito: sanam
iet, et ulcus non faciet. Schneiderus, duce
tedera, edidit depetigini spurcae. Porro cum
cus Graece appelletur δέλφαξ a δέλφυς, uterus,
a porca ex omnibus animantibus maximum ute-
habet; hinc porcus partem genitalem mulieris
nificat. ¶ In agro porca est quod in arando
tat, seu terra elata inter duos sulcos: quae et
dicitur. Varr. L. L. 4, 4. f. Ab eo quod ara-
vomer sustollit, sulcus: quo ea terra jacta,, id
projecta (alii porrecta) porca. Id. R. R. 1, 29.
aratrum vomere striam fecit, sulcus vocatur:
d est inter duos sulcos elata terra, dicitur por-
quod ea seges frumentum porricit: (alii leg.
rigit. Nam Festus: Porcas, quae in agris fiunt,
Varro dici, quod porrigant frumentum.) Colum.
11, 3. med. In locis siccis partibus sulcorum imis disponenda sunt semina, ut tanquam in alveolis maneant: at uliginosis e contrario in summo porcae dorso collocanda, ne humore nimio laedantur. V. LIRA. ¶ Alio sensu Festus: Porcae appellantur rari sulci, qui ducuntur aquae derivandae gratia: dicti quod porcent, idest prohibent aquam frumentis nocere: nam crebriores sulci limi vocantur. ¶ Ap. Baeticos, teste Colum. 5, 1., porca est spatium agri triginta pedum latitudine, et centum octoginta longitudine.

PORCĀRIUS, a, um, adj. χοίρινος, idem ac porcinus. Vulva porcaria dicebatur illa, qua, edito partu, vescebantur. Plin. 11, 37, 84. Vulva ejecto partu melior, quam edito. Ejecticia vocatur illa, haec porcaria: primiparae suis optima. Hinc Mart. 13, 56. Te fortasse magis capiet de virgine porca, Me materna grave de sue vulva capit.

PORCĀRIUS, ii, m. συβώτης, porcorum custos, subulcus. Firm. Math. 3, 6. n. 6. Facit armentarios, bubulcos, porcarios, etc.

PORCASTRUM, i, n. herba eadem quae porcilaca, aut portulaca. Appul. Herb. 103.

PORCELLĪNUS, a, um, adj. qui est ex porcello, ut Porcellinae glandulae. Apic. 4, 3. Adde Theod. Prisc. de diaeta 6.

PORCELLIO, onis, m. genus vermiculi. Coel. Aurel. Tard. 1, 4. n. 119. Porcelliones, idest animalia, quae humectis locis nascuntur, a Graecis appellata ὄνισκοι. Adde Pelag. Veter. 5. med.

PORCELLUS, i, m. χοίριον, dimin. porculi. Varr. R. R. 2, 4. med. Ne qui porcellus a matre opprimatur. Suet. Ner. 33. f. Venenum porcello objecit: quo statim exanimato, etc. Adde Plin. 30, 6, 16., item Phaedr. 2, 4., ubi de fetu apri usurpat.

PORCEO, es, a. 2. ἀνείργω, prohibeo, impedio. Antiqua vox ex porro et arceo. Enn. ap. Non. 2, 696. Deum me incendit facere pietas, civium porcet pudor. Lucil. ib. non te porro procedere porcent. Varr. ib. Hunc Cereris cibi ministra frugibus suis porcet. Adde Pacuv. et Accium ib. et Fest. in Porcae. ¶ Praeteritum porxi ponitur a Charis. 3, 217., sed sine exemplis.

PORCETRA, ae, f. χοῖρος, al. δέλφαξ, porca, quae semel tantum peperit, ut scrofa, quae saepius. Gell. 18, 6. ex Aelio Melisso.

*PORCIFĔRA, ae, f. Liguriae amnis. Plin. 3, 5. ¶ Alio nomine est Procobera. V. B. A.

PORCII, orum, m. plur. familia plebeja Romae, a Tusculo municipio ortum habens, cujus princeps fuit M. Porcius Cato censorius, qui fuit consul cum L. Valerio anno U. C. DLIX. V. CATO et LATRONIATUS. ¶ Cogn. hoc Cato a porco traxit. Nam multa cognomina Romanorum, teste Varr. R. R 2, 10. med., a bestiis erant, vel majoribus, ut Equitius, Taurus, vel minoribus, ut Porcius, Caprilius, Ovinius, nempe ut quisque hoc vel illud pecus alere maxime studuit.

PORCILACA, ae, f. herba, quae et peplis dicitur, duplicis generis, sativa, et silvestris. Plin. 20, 20, 81. et 13, 22, 40., ubi adrachnem nominat. ¶ Dicitur et portulaca, et ita refertur a Nonio 17, 12. ex Varr.

[PORCILIA, ae, f. porca lactens, porcula. Inscr. ap. Marin. Frat. Arv. n. 41. lin. 22. Et porcilias piaculares epulati sunt, h. e. eas, quae ob piaculum immolabantur. Not. Tir. p. 167. Porcus, porca, porcilia. F.]

[PORCILIARIS, e, adj. ad porciliam pertinens. Inscr. ap. Marin. Frat. Arv. n. 41. lin. 18. Ad aram extas reddidit porciliares. F.]

*PORCINARIUM, i, n. locus ubi sues pascuntur. Gloss. Gr. Lat. ὑοφορβεῖον, porcinarium. B. A.

PORCINARIUS, ii, m. qui carnes porcinas vendit. Pl. Capt. 4, 3, 5. Quanta laniis lassitudo! quanta porcinariis!

PORCINUS, a, um, adj. χοίρειος, qui ex porco est. Sen. Ira 2, 12. Elephantes porcina vox terret. Pl. Men. 1, 3, 28. Polimenta porcina. Petr. fr. p. 683. Burm. Judaeus licet et porcinum numen adoret. ¶ Porcina, ae, absolute est caro porcina. Pl. Capt. 4, 2, 68. Juben', alium pisces praestinatum abire? alium porcinam, atque agninam? ¶ Porcina cognominatus est M. Aemilius Lepidus, qui consul fuit cum C. Hostilio Mancino ann. U. C. DCXVII. Cic. Brut. 25., Val. Max. 8, 1. n. 7. in damnat. ¶ Porcinum caput in re militari est genus aciei, de quo ita Veg. Mil. 3, 19. f. Cuneus dicitur multitudo peditum, quae juncta acie primo angustior, deinde latior procedit, et adversariorum ordines rumpit, quia a pluribus in unum locum tela mittuntur: quam rem milites nominant caput porcinum. Contra quod ordinatio ponitur, quam forficem vocant. Ammian. 17, 13. med. Eosque desinente in angustum fronte, quem habitum caput porci simplicitas militaris appellat, impetu disjecit ardenti.

PORCIUS, a, um, adj. ad Porcium aliquem pertinens. V. PORCII. Porcia lex lata est a P. Porcio Laeca trib. pleb., ne quis magistratus civem R. virgis caederet, necaretque: sed exsilium damnato permitteretur. Liv. 10, 9., Sall. Cat. 50. et 52., Cic. Rabir. perduell. 3. et 4. Haec non habebat locum in castris, quia non eadem urbana disciplina et militaris, sed haec multo severior. Sigon. de ant. jur. C. R. 1, 15.

PORCŬLA, ae, f. dimin. porcae, χοιρίδιον, parva porca. Translate de muliere. Pl. Mil. 4, 2, 67. Nisi huic verri affertur merces, non hic suo seminio quamquam porculam impertiturus est. Est qui leg. porculenam eodem sensu.

PORCŬLATIO, onis, f. χοιροβοσκία, porcorum nutritio. Varr. R. R. 2, 4. med. In nutricatu, quam porculationem appellabant etc.

PORCŬLATOR, oris, m. qui porculos nutrit, qui feturae suillae curam habet. Differt a subulco, qui sues pascit, custoditque a lacte depulsos. [Varr. R. R. 2, 4. Sed quis e porculatoribus Italicis prodit, ac de suillo pecore expedit? Ita edidit Schneiderus ex Gesneri conjectura, cum vulgo sine sensu: Sed quis e portu post Italico prodit? F.] Colum. praef. 1. Porculatoris et subulci diversa professio, diversae pastiones. Id. 7, 9. f. Porculatoris maximum officium est, ut unamquamque scrofam cum sua prole claudat.

PORCŬLENA. V. PORCULA.

PORCŬLETUM, i, n. ager, terra in crebras porcas, seu areas et pulvinos elaborata serendi causa. Plin. 17, 22, 35. n. 9. Umbri, et Marsi ad vicenos pedes intermittunt (spatium inter binas vites) arationis gratia, in his, quae vocant porculeta.

PORCŬLUS, i, m. dimin. porci, χοίριον, parvus porcus. Pl. Men. 2, 2, 36. Si me consulas, nummum illum, quem mihi dudum pollicitus dare, jubeas, si sapias, porculum afferri tibi, h. e. quem nummum mihi pollicitus dare, illo jubeas porculum emi, et afferri tibi. (Sic Amph. 4, 1, 1. Naucratem quem convenire volui, in navi non erat; et Virg. A. 1, 577. Urbem quam statuo, vestra est.) Rursus Pl. Rud. 4, 4, 126. Quin tu i directa cum sucula et porculis. Gell. 4, 11. Porculis minusculis et haedis tenerioribus victitare. ¶ Porculus marinus, genus piscis rostri suilli similitudine. Plin. 9, 15, 17. Silurus in Danubio porculo marino simillimus. ¶ In torculari porculus dicitur batillus aut uncus, qui figebatur, ut teneret funem, quo, dum versabatur torcular, sucula circumplicabatur. Ita Turneb. Advers. 7, 25. ad illud Cato R. R. 19. Porculum in media sucula facito; et mox: Ubi porculum figere oportebit.

PORCUS, i, m. χοῖρος, σῦς, sus domesticus, ut aper ferus. De notatione V. Voss. in Etym. Cic. Sen. 16. Villa abundat porco, haedo, agno, gallina etc. Plin. 18, 35, 88. Turpes porci manipulos foeni lacerantes. Mart. 3, 58. Avidi sequuntur villicae sinum porci. Id. 8, 22. Invitas ad aprum, ponis mihi, Gallice, porcum. ¶ Porcus femina pro porca olim dixere. Cato R. R. 134. Priusquam porcum feminam immolabis. Cic. Leg. 2, 22. extr. Porco femina piaculum pati. Hinc, ut Fest. docet in Recto, saepe in libris pontificalibus dicitur haec agnus, haec porcus: quae non ut vitia, sed ut antiquam consuetudinem testantia debemus accipere. ¶ Ab suillo genere pecoris immolandi initium primum sumptum videtur: cujus vestigia, quod initiis Cereris porci immolantur; et quod initiis pacis, foedus cum feritur, porcus occiditur; et quod nuptiarum initio antiqui reges ac sublimes viri in Etruria, in conjunctione nuptiali, nova nupta et novus maritus primum porcum immolant. Prisci quoque Latini, atque etiam Graeci in Italia idem factitasse videntur. Haec Varr. R. R. 2, 4. Porco fiebat etiam ad expiandam insaniam. Pl. Men. 2, 2, 15. Men. Adolescens, quibus hic pretiis porci veneunt sacres, sinceri? Cyl. nummo. Men. eum a me accipe; jube te piari de mea pecunia: nam ego quidem, insanum esse te, certo scio. Adde ib. 36. Item Laribus, et Genio, et Telluri. Id. Rud. 4, 6, 4., Hor. Sat. 2, 3, 164., Od. 3, 17. extr., Ep. 2, 1, 143. et Tibull. 1, 11, 26. Et universim Divis placandis. Hor. Ep. 1, 16, 58. et Ov. Amor. 3, 13, 16. V. etiam Mart. 6, 47. ¶ Porcus Trojanus, qui aliis animalibus inclusis fartus coquebatur, qualem plenum turdis describit Petr. fr. Trag. 40. Burm. in coena Trimalchionis. Nomen tractum est ab equo Trojano, in quo multi viri inclusi fuere. Macrob. Sat. 2, 9. f. Cincius objecit saeculo suo, quod porcum Trojanum mensis inferat. ¶ Porci caput, forma quaedam aciei, de qua V. in PORCINUS. ¶ Porci effigies inter signa militaria quintum locum obtinebat: quia confecto bello, inter quos populos pax fiebat, caesa porca foedus firmari solebat. Ita Fest. Plin. inter signa legionum aprum recenset, 10, 4, 5. ¶ Porcum olim dixere τὸ αἰδοῖον παρθενικόν. V. PORCA. ¶ Est hoc nomine etiam marinus piscis, alius ab eo, quem in PORCULUS posuimus. Plin. 32, 2, 9. Apion maximum piscium esse tradit porcum, quem Lacedaemonii orthragoriscum vocant: grunnire eum, cum capiatur; et ib. 5, 19. Inter venena sunt piscium porci marini spinae in dorso. ¶ Per convicium dicitur de homine obeso, et corpulentiore, et ventri dedito. Hor. Ep. 1, 4, 15. Me pinguem et nitidum bene curata cute vises, Cum ridere vo-

les, Epicuri de grege porcum. *Catull.* 39, 11. Aut porcus Umber, aut obesus Etruscus.

PORGO, is, a. 3. idem ac porrigo, per syncop. *Virg. A.* 8, 274. et pocula porgite dextris. *Val. Fl.* 2, 656. duci porgens carchesia Grajo. *Stat. Th.* 8, 755. Imperat abscisum porgi. *Auson. Idyll.* 4, 37. vel re, vel spe mihi porge fruendum. *Fest.* in *Porigam:* Antiqui etiam porgam dixerunt pro porrigam. *Stat. Silv.* 2, 1, 204. steriles ramos, mutasque volucres Porxit. *Sil.* 9, 458. porgebat protinus ensem. ¶ *Porgo* pro *pergo*, ut *vorto* pro *verto* etc. *Lucret.* 1, 930. Relligionum animos nodis exsolvere porgo.

*POROSELENE, es, f. *Ποροσελήνη*, insula maris Aegaei, medio inter Lesbum et littus Asiaticum loco. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

PORPHYRĔTĬCUS, a, um, adj. ad porphyriten pertinens, ut Porphyreticum marmor, *Suet. Ner.* 50. Porphyretica saxa, *Lampr. Elag.* 24. porticus, *Vopisc. Prob.* 2. Columnae porphyreticae, *Capitol.* in *Pio*, 11. V. PURPURITICUS.

PORPHYRĬO, onis, m. *πορφυρίων*, genus avis, quae a nonnullis *pelecanus* dicitur. *Plin.* 10, 46, 63. Porphyrio solus morsu bibit. Idem est proprio genere, omnem cibum aqua subinde tingens, deinde pede ad rostrum veluti manu afferens. Laudatissimi in Commagene. Rostra iis, et praelonga crura rubent. *Id.* 11, 37, 79. Quaedam neutro modo, sed ventrem proximum habent, quibus praelonga colla, et angusta, ut porphyrioni. [*Der Purpurvogel*, Fulica porphyrio, *L.*]

PORPHYRĬON, onis, m. unus ex Gigantibus. *Hor. Od.* 3, 4, 54., *Claud. Gigant.* 35. et 115. et *Mart.* 13, 78. ¶ Item auriga Neronis, factionis Prasinae. *Mart. ib.* ¶ Porphyrion, et Porphyrio interpres Horatii, antiquior est Charisio grammatico: ab eo enim citatur 2, 196. ¶ *Alius Porphyrion, Noctis Erebique filius. *Hyg. fab. praef. in. B. A.*

*PORPHYRIŎNE, es, f. insula Propontidis. *Plin.* 5, 32. *B. A.*

[PORPHYRIS, idis, f. *πορφυρὶς*, purpura. Est nomen propr. mulieris. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 315. *n.* 387. Porphyris filia. *F.*] ¶ **Porphyris, idis* et *idos*, *Πορφυρὶς*, insula duodecim non amplius passuum millibus distans a Cnido, alio nomine Nisyros appellata. *Plin.* 5, 31. ¶ Alia, in sinu Laconico sita, quinque millia passuum a Malea promontorio distans, postea Cythera dicta, ob memorabile templum, quod in hac insula erat Veneri sacrum. *Id.* 4, 12. *B. A.*

PORPHYRĪTES, ae, m. adj. *πορφυρίτης λίθος*, genus lapidis Aegyptii rubentis: quo in genere si albis punctis distinctus sit, leptopsephos vocatur, vel melius leucostictos, ut *Plin.* 36, 7, 11. tradit: a *πορφύρα*, purpura. *Id. ib.* 13, 19. *n.* 2. Intus columnae de porphyrite lapide.

PORPHYRĪTIS, idis, f. *πορφυρῖτις, ῖτιδος*, purpurae colorem referens: a *πορφύρα*, purpura. *Plin.* 15, 18, 19. Primo provenit porphyritis *(ficus)*, longissimo pediculo.

PORRĀCĔUS, a, um, adj. *πράσινος*, ad porrum pertinens, porrum referens. *Plin.* 21, 18, 70. Cyperi folia porraceis exiliora. *Id.* 37, 10, 58. Eumithres gemma porracei coloris. *Id.* 24, 4, 6. Viscum extra fulvum, intus porraceum.

PORRECTĒ, adv. extense. *Ammian.* 29, 5. *med.* Firmus equo celsiori insidens, sago puniceo porrectius panso. *Id.* 21, 9. Porrectius ire pergebat, *h. e.* ulterius.

PORRECTĬO, onis, f. *ἐπέκτασις*, actus porrigendi, extentio. *Cic. N. D.* 2, 60. Digitorum contractio facilis, facilisque porrectio propter molles commissuras. *Auct. ad Her.* 3, 15. Celeri porrectione brachii.

PORRECTUS, a, um, part. a *porrigo*: *προτεταμένος*, in longum extensus, protentus. *Cic. N. D.* 3, 34. *f.* Victoriolas aureas, et pateras, coronasque, quae simulacrorum porrectis manibus sustinebantur. *Ov. Her.* 10, 93. Si mare, si terras, porrectaque litora vidi. *Tibull.* 1, 3, 75. Porrectusque novem Tityus per jugera terrae. *Hor. Sat.* 2, 6, 88. pater ipse domus palea porrectus in horna. *Stat. Ach.* 2, 75. Porrectus somno. *Virg. A.* 9, 589. et multa porrectum extendit arena; et *Catull.* 67, 6. Postquam es porrecto facta marita sene, *h. e.* mortuo, et porrecto in feretro; et *Plin.* 17, 10, 11. Juglandes nuces porrectae seruntur, commissuris jacentibus. *Id.* 31, 2, 10. Porrecta coma: cui *crispa* opponitur. *Id.* 2, 81, 83. nubes in longum. *Id.* 4, 12, 26. paeninsula ad formam gladii in transversum; et *ib.* 22. insula in quindecim millia passuum. *Id.* 11, 40, 95. Delphini papillas habent paulum in obliquum porrectas. *Id.* 28, 4, 12. Porrectis manibus ultra caput. *Id.* 9, 37, 6. Porrectae linguae, *h. e.* exsertae. *Id.* 19, 8, 41. *n.* 3. Caules in orbem porrecti. *Tac. Agr.* 35. *f.* Porrectior acies. [**Liv.* 25, 21. In longitudinem porrecta acies. Clamantibus tribunis, nihil introrsus roboris ac virium esse, et quacumque impetum dedissent hostes, perrupturos.] *Hirt. B. Afr.* 30. Porrecta equitum peditumque multitudo. *Val. Fl.* 6, 234. Abies (*h. e.* hasta) porrecta per armos et caput equi. *Sil.* 6, 153. serpens centum porrectus in ulnas. *Virg. G.* 3, 351. medium Rhodope porrecta sub axem. *Plin.* 5, 5, 5. Marmaridae a Paraetonii ferme regione ad Syrtin usque porrecti. *Id.* 6, 28, 32. *med.* Ad utraque maria porrectis gentibus. *Id.* 4, 9, 16. Thessaliae in porrectum longitudo CCCCLXXX. mill. pass. traditur: latitudo CCLXXXVII. et *Cajus Dig.* 8, 3, 8. Viae latitudo ex lege XII. Tab. in porrectum octo pedes habeat: in anfractum, idest, ubi flexum est, sedecim, *h. e.* in rectum, ubi via recta est. ¶ *Minuc. Fel. Octav.* 17. *f.* Recta montium, collium flexa, porrecta camporum. Sic *Caes. B. G.* 2, 19. Porrecta ac aperta loca; et *Hor. Ep.* 1, 7, 41. locus planis porrectus spatiis. [*V. *Herzog.* ad *Caes. l. l.*] ¶ Porrecta frons, laeta, hilaris, exporrecta: cui *contracta* opponitur. *Pl. Cas.* 2, 4, 3. Ego te porrectiore fronte volo mecum loqui. ¶ *Hor. Od.* 4, 15, 14. famaque, et imperI Porrecta majestas ad ortum Solis ab Hesperio cubili, *h. e.* producta, propagata, prolata. ¶ Porrecta syllaba, producta. *Quint.* 1, 7. Porrectas syllabas geminis vocalibus scripserunt. [*Cf. *ib.* 7, 14.] *Ov. Pont.* 4, 12, 14. Et sit porrecta longa secunda mora. ¶ *Porrectus*, extensa manu oblatus. *Ov. Met.* 8, 94. scelerataque dextra Munera porrexit: Minos porrecta refugit. *Hor. Ep.* 1, 18, 91. Potores liquidi media de luce Falerni Oderunt porrecta negantem pocula. ¶ *Porrectus* a *porricio*, datus, oblatus in sacrificium: unde proverb. *Inter caesa et porrecta*, de quo V. CAESUS.

PORRĬCĬAE. V. PROSICIAE.

PORRĬCĬO, is, a. 4. porrigo, do, offero. Verbum est solemne sacrificantibus ex disciplina haruspicum, et praecepto pontificum, ut ait *Macr. Sat.* 3, 2., et significat Diis offerre, caesa exta arae comburenda imponere, aut in fluctus projicere expiationis causa: a *porro*, et *jacio*, ut *Festo* placet. *Veran.* ap. *Macr. ib.* Exta porriciunto, Diis danto in altaria, aramve, focumve, eove, quo exta dari debebunt. Eadem habet *Fest.* post *Prophanum.* *Naevius* ap. *Non.* 2, 62. Simul atrocia porricerent exta ministratores. *Pl. Ps.* 1, 3, 31. Si sacrificem summo Jovi, atque in manibus exta teneam, ut porriciam. *Liv.* 29, 27. Secundum eas preces cruda exta, caesa victima, uti mos, in mare porricit. Alii leg. *porrigit:* alii *projecit.* *Virg. A.* 5, 238. et 775. extaque salsos Porriciam in fluctus. Ita *Macr. l. c.*, reprehendens eos, qui *projiciam* substituunt. Nihilominus omnia antiqua exemplaria habent *projiciam*, aut *proiciam*, teste *Pierio* ad utrumque loc. V. etiam *Voss.* in *Etym.* [et *Heyn.* ad *Virg. l. c. F.*] ¶ Praeteritum *porreci* vel *porrexi.* *Fenestella* ap. *Non.* 2, 660. Et quaedam exta praesente suis, quaedam absente porrecissem. Alii leg. *projecissem.* ¶ Extra rem divinam. *Varr. R. R.* 1, 29. *extr.* Dicitur porca *(in agris)*, quod ea seges frumentum porricit. Sic quoque exta Deis cum dabant, porricere dicebant. Alii leg. *porrigit*, et *porrigere:* quod corruptum videtur. Minus enim apte *porca* a *porrigo* ducéretur.

PORRĪGĬNOSUS, a, um, adj. *πιτυρούμενος*, porrigine laborans. *Plin. Valer.* 1, 4. Caput porriginosum betae succo lotum.

PORRĪGO, iginis, f. *πιτυρίασις, λεπὶς*, morbus in cute capitis, quem ita describit *Cels.* 6, 2. Porrigo est, ubi inter pilos quaedam quasi squamulae surgunt, eaeque a cute resolvuntur: et interdum madent, multo saepius siccae sunt. Idque evenit modo sine ulcere, modo exulcerato loco: huic quoque modo malo odore, modo nullo accedente. Fereque id in capillo fit, rarius in barba, aliquando etiam in supercilio. *Sammon.* 3, 34. Est insensibilis morbus, sed noxia formae, Cum caput immensa pexum porrigine ninguit, Copia farris uti frendentibus edita saxis. *Lucil.* ap. *Non.* 2, 701. Tristem, et corruptum scabie, et porrigini' plenum. *Hor. Sat.* 2, 3, 125. Ungere si caules oleo meliore, caputque Coeperis impexa foedum porrigine. *Plin.* 20, 6, 23. Allium phthiriases, et porrigines compescit; et *ib.* 8, 27. Betae nigrae radices porriginem tollunt. *Id.* 28, 11, 46. Ursinus adeps porrigini cum vino prodest. *Id.* 32, 4, 14. Porrigines curare. ¶ Dicitur etiam de aliis corporis partibus, quae pilis vestitae sunt: nec solum de hominibus, sed etiam de bestiis. *Scrib. Comp.* 243. Ad papulas in capite effervescentes, vel qualibet parte corporis totius porriginem. *Juven.* 2, 79. grex totus in agris Unius scabie cadit, et porrigine porci. Alii leg. *prurigine.*

PORRĬGO, is, rexi, rectum, a. 3. *προτείνω*, in longum, vel planum extendo, protendo: a *porro*, et *rego.* *Cic. Div.* 1, 53. Animal membra, quocumque vult, flectit, contorquet, porrigit, contrahit. *Id. Coel.* 26. *f.* Cum jam manum ad tradendam pyxidem porrexisset. *Plin.* 17, 22, 35. *n.* 20. Pampinos teneros alligato leniter, porrigitoque. *Cato R. R.* 33., unde hoc *Plin.* sumpsit, habet: corrigitoque. *Ov. Met.* 4, 199. de sole: Spectandique mora brumales porrigis horas. *Hirt. B. Afr.* 17. Jubet aciem in longitudinem quam maximam porrigi; et 60. Porrexerat aciem usque ad, etc.
Sall. Jug. 56. *f.* Aciem latius porrigere. *V*
A. 6, 596. de Tityo: per tota novem cui jug
corpus Porrigitur. *Ov. Met.* 4, 574. Ipse, pre
serpens in longam porrigar alvum; et 526. sc
lus frontem in apertum porrigit aequor. *Plin.*
2, 17. *med.* Procoeton, et cubiculum porrig
in solem; et *ep.* 5, 6. Per latus omne vineae
riguntur. *Tac. A.* 13, 38. Locum delegit, c
pars colles erant, pars in planitiem porrigeba
Just. 42, 2. Armenia in latitudinem millia
DCC. porrigitur. *Plin.* 4, 12, 20. Creta inte
tum occasumque porrigitur; et 5, 20, 17. Lib
mille et quingentis stadiis Simyram usque por
tur. *Id.* 11, 52, 114. Supercilia quibus porri
tur in rectum, molles significant. *Id.* 17, 23
n. 25. Gallica putatio vitis in traduces porrig
Ov. Trist. 3, 11, 5. Quis gradus ulterior, qu
tua porrigat ira, Restat? ¶ Item ad terram
nere. *Id. Met.* 7, 253. in plenos resolutum car
somnos, Exanimi similem, stratis porrexit in
bis; et *Val. Fl.* 6, 553. utrumque ab equis in
porrigit arvo, Et Zacorum, et Phalcen; et
7, 10. *f.* Uno alteroque subinde ictu ventrem
sit, et in spatium ingens ruentem porrexit hos
Mart. Spect. 15. Et volucrem longo porrexit
nere pardum. ¶ Item protrahere, differre.
2, 5. Neque ulla alia spes est, quam ut imp
morbi trahendo aliquis effugiat, porrigaturq
id tempus, quod curationi locum praestet. ¶
pe est prolata manu offerre, praebere, dare.
N. D. 3, 34. *f.* Esse stultitiam, a quibus
precaremur, ab iis porrigentibus et dantibus
sumere. *Id. Or.* 1, 40. *f.* Praesidium client
atque opem amicis, et prope cunctis civibus l
ingenii et consilii sui porrigere atque tendere.
Mil. 3. *extr.* Aliquando gladium nobis ad
dendum hominem ab ipsis porrigi legibus.
B. Afr. 4. Porrigere litteras alicui. *Ov. M*
95. munera; et *ib.* 3, 451. oscula lymphis.
Pont. 3, 1, 13. Nec tibi pampineas autumnus
rigit uvas. *Id. Met.* 2, 861. et flores ad ca
porrigit ora. *Hor. Od.* 2, 16, 32. Et mihi
san, tibi quod negarit, Porriget hora. *Id.*
16, 39. Contracto melius parva cupidine Vec
lia porrigam, Quam si, etc., *h. e.* solvam.
4, 1, 115. Nauplius ultores sub noctem por
ignes, *h. e.* profert, extollit, ostendit. ¶ *P*
gere dextram, amicitiae, fidei, et opis sig
Plin. 11, 45, 103. Dextra osculis aversa ap
tur, in fide porrigitur. *Cic. Dejot.* 3. Per d
ram te istam oro, quam Dejotaro hospes h
porrexisti. *Id. in Sen.* 9. *med.* Qui mihi pr
afflicto et jacenti consularem fidem dextra
porrexit. *Id. Verr.* 2, 5, 58. Cui civi supplic
illa dextera invicta et fidem porrexit, et spen
lutis ostendit? ¶ *Porrigere dextram trans pon*
quid significet, V. in PONDUS. ¶ *Porrigere*
num aliquando refertur ad sumendum, vel ra
dum quod opus est. *Nep. Dion.* 7. Celerite
cunia deesse coepit: neque quo manus porrig
suppetebat, nisi in amicorum possessiones.
V. B. 3. Hoc eruamus: nec longe positum
invenietur: scire tantum opus est, quo ma
porrigas. *Curt.* 7, 8. *med.* Jam etiam ad pe
nostra avaras et instabiles manus porrigis. S
est illud *Sen. ep.* 119. Fames me appellat? ad
xima quaeque tendatur manus: ipsa mihi com
dabit quodcumque comprehendero. ¶ [**Porr*
dicitur etiam de manibus suffragiorum causa
latis. *Cic. Fl.* 6. Sic sunt expressa illa praec
quae recitantur, psephismata, non sententiis
auctoritatibus declarata — sed porrigenda
profundoque clamore multitudinis concitatae
Hinc *porrigere manum* est assensum decla
Symm. ep. 7, 15. Quare si tu quoque huic se
tiae manum porrigis. V. *Barth.* ad *Claud.*
1, 116.] ¶ Part. *Porrigendus* ap. *Cic. Fin.* 3
Ne digitum quidem porrigendum in eam esse
bant. ¶ *Porgo* per sync. V. s. 1.

PORRĪMĂ, ae, f. soror, vel comes Carm
vatis matris Euandri: a *porro* ante, quia quae
ge ante evenerant, canebat: sicut *Postvorta* a
ejusdem comes praedicens quae postea futura e
Vatum enim est et praeterita scire, et futura
spicere, ut ait *Macr. Sat.* 2, 7. *med.* Sed de
vorta alii aliter. *Ov. Fast.* 1, 633. Porrima p
tur, Postvortaque; sive sorores, Sive fugae c
tes, Maenali Nympha, tuae. Altera, quod
fuerat, cecinisse putatur: Altera versurum pos
do quidquid erat. Adde *Serv.* ad *A.* 8, 336.
ANTEVORTA.

PORRĪNĂ, ae, f. multitudo porrorum uno
satorum: et locus, ubi seruntur: item ipsum
rum. *Cato R. R.* 47. Quotannis porrinam inse
quotannis habebis quod eximas. *Arnob.* 2, 85.
sit triticum, dicite, far, hordeum, cicer, lenti
portina, caepe. *Scaevola Dig.* 7, 1, 58. Sem
nio do, lego ex reditu fructuum oleris et porr
quae habeo in agro farrario, partem sextam.

[PORRIXO, as, a. 1. frequent. a *porrigo*
porricio, identidem porrigo. *Appul.* in *fragm.*
10. ap. *Oudend.* p. 717. Mordicibus ganniens
et dentes ad Jovem elevans, Priapum frequenti

ra porrixabam, h. e. penem frequenti digitorum
tione excitatum identidem porrigebam. F.]
PORRO, adv. loci, πόῤῥω, longe in anteriorem
tem, ante oculos, sed procul, eminus, ultra:
retro opponitur. Pl. Rud. 4, 3, 95. Ubi tu
habitas? Gri. porro illic longe usque in campis
imis. Virg. A. 6, 711. Inscius Aeneas, quae
t ea flumina porro. Liv. 1, 7. Ex loco infesto
ere porro armentum coepit. Id. 9, 2. Aut ea-
m, qua te insinuaveris, retro via repetenda; aut
ire porro pergas, per alium saltum evadendum.
r. Hec. 3, 1, 18. Hem nova res orta est, porro
hac quae me abstrahat. Plin. ep. 5, 6. med.
atum inde, non minus natura, quam arte visen-
m. Campi deinde porro, multaque alia prata,
arbusta. Alii leg. Campi deinde, porro multa
a, etc. Solin. 22. med. Orchades ab Hebudibus
rro sunt septem dierum cursu. ¶ Item tempo-
, et significat postea, deinde, in posterum, in
urum, εἶτα. Cato ap. Charis. 2, 190. Me solli-
um habitum esse, atque porro fore. Ter. Andr.
3, 16. Move ocius te, ut; quid agam, porro
elligas. Id. Ph. 5, 8, 36. Quid mihi hic affers,
amobrem sperem, porro non fore? Id. Hec. 5, 1,
Fac, eadem ut sis porro. Id. Andr. prol. 22.
hinc ut quiescant porro, moneo, et desinant ma-
icere. Catull. 45, 3. te perdite amo, atque ama-
porro Omnes sum assidue paratus annos. Liv.
51. Ut quisque audierat, etc. extemplo aliis
ro impertiebat gaudium suum; et 40, 36. Neque
divinare posse quid in animo Celtiberi haberent,
porro habituri essent. Virg. A. 5, 600. hinc
xima porro Accepit Roma, atque patrium ser-
it honorem, h. e. post longum intervallum. Ter.
5, 7, 44. Si porro esse odiosi pergitis. Stat.
7, 546. tu porro sequeris? Pl. As. 5, 2, 25.
etiam corruptus porro suum corrumpit filium.
efertur etiam ad tempus praeteritum. Cic. Sen.
Saepe audivi a majoribus natu, qui se porro
ros a senibus audisse dicebant, h. e. jam ante.
Porro h. l. est vicissim, nostr. hinwiederum. Ita
ütz. cl. Cic.] ¶ Habet etiam vim conjungen-
ermonis: ita tamen ut continuationem semper
uam aut loci, aut temporis, aut ordinis rerum
edentium adsignificet. Sall. Jug. 30. Legiones
Italiam Rhegium, atque in Siciliam, porro ex
lia in Africam transvectae. Cic. Att. 7, 1. med.
porro assensus est unus, familiaris meus, Fa-
ius. Sall. Jug. 27. Timebat iram senati, ni pa-
set legatis: porro animus cupidine caecus ad
ptum scelus rapiebat. Cic. Mil. 9. Occurrebat,
cam ac debilem praeturam suam futuram con-
Milone: eum porro summo consensu populi R.
sulem fieri videbat. Id. Rosc. Am. 40. Videte
porro cetera. Id. Div. 2, 51. Sequitur porro,
Deos ignorare. Id. Quint. 8. med. Clamabat
o Quintius, sese idcirco nolle satisdare, ne,
sponsionem porro si istiusmodi faceret, se de
te suo priore loco causam esse dicturum. ¶
gitur cum autem. Cic. Att. 1, 5. Nunquam cer-
sum factus, esse cui litteras dare possem:
o autem neque mihi accidit, ut haberem qui
Epirum proficiscerentur. Sall. Cat. 47. Porro
m anxius erat, quid facto opus esset. Ter.
1, 1, 13. Porro autem Geta ferietur alio mu-
, ubi hera pepererit: porro autem alio, ubi
puero natalis dies. ¶ Porro loqui, dicere, pro-
li dicendo, prosequi sermone quae narranda re-
t. Pl. Amph. 5, 1, 67. Quid fit deinde? por-
oquere. Id. Curc. 3, 83. Immo etiam porro,
is, dicam. ¶ Aliquando est hortantis, et ad
endum quodammodo urgentis. Cic. Verr. 2,
2. Age porro, tu, qui te tam reliogiosum exi-
ari voluisti, cur, etc. Ter. Ad. 4, 4, 21. Ces-
m usque adhuc est: nunc porro, Aeschine, ex-
iscere. ¶ Porro Quirites, formula inclaman-
et fidem auxiliumque exposcentis. Laber. ap.
r. Sat. 2, 7. Porro Quirites! libertatem per-
s. Auct. Priap. 26. Porro (nam quis erit mo-
) Quirites! Adde Tert. adv. Valent. 13. Porro
idem esse videtur, ac adeste, id est vos qui
o et procul estis, venite, accedite, ut opem
tis. ¶ Videtur etiam esse conjunctio expleti-
ut adeo, jam, autem, quae nonnunquam explen-
, et jungendae simul orationis gratia ponuntur.
accipit Donat. in illo Ter. Andr. 1, 5, 42.
n' me ignavum putas? adeon' porro ingratum,
inhumanum, aut ferum? Cic. Verr. 2, 5, 46.
ue enim perfacete dicta, neque porro hac se-
tate digna sunt. Id. Fin. 5, 26. f. Ea nos
dicimus, sed exigua, et porro minima. [*Alii
. Orell. leg. et paene. ¶ Porro idem et-
significat, quod denique, complectens ea, quae
cedunt. Tac. Agr. 15. porro in ejusmodi con-
s periculosius esse deprehendi quam audere; et
31. virtus porro ac ferocia subjectorum ingrata
eratibus. V. similia Ciceronis, Livii, aliorum-
exempla in Turs. Haec Boettich. in Lex. Tac.
63. sq. ¶ Apud seriores saepissime vis adver-
porro est in oppositione. Quint. Inst. 2, 3, 5.
porro eum, qui nolit, in numero praecipien-
non habeo: ubi Spald. haec laudat: 1, 5, 46.
dubito, an id improprium potius appellem: si-

gnificatione enim deerat: soloecismi porro vitium non est in sensu, sed in complexu; et 2, 17, 8. it. 3, 8, 59. Auct. Decl. p. 38. Vol. 2. Negant — Ego porro — existimo. Denique Cic. fragm. or. pro Scauro 5, 13, 40. Ego porro — clitellis. p. 1058. Vol. 4. P. 2. Ern. ubi clitellae opponuntur plaustris. Assentitur Zumpt., quem V. in Gr. Lat. §. 348. p. 301.]

PORRUM, i, n. et Porrus, i, m. πράσον, genus oleris duplicis generis, sectivi, et capitati: illud ita dicitur, quia saepius secatur, demetiturque: hoc quia a radice in caput extuberat. Utriusque serendi Plin. 19, 6, 32. et Colum. 11, 3. med. rationem tradunt. Colum. 10, 370. Et Tartesiacos, Paphiosque revellere thyrsos, Atque apio fasces, et secto cingere porro. Mart. 3, 47. Et utrumque porrum, sessilesque lactucas. Id. 13, 19. Mittit praecipuos nemoralis Aricia porros: In niveo virides stipite cerne comas, Id. 5, 78. Viles Cappadocae, gravesque porri. Cels. 4, 6. Jus, in quo porrus cum pullo gallinaceo coctus sit. Juven. 3, 293. et Mart. 10, 48. sectile porrum. Pall. 3, 24. med. Hoc mense porrus serendus: quem si sectilem velis, etc. ¶ Sectivus porrus in fila dissectus inferebatur. Mart. 13, 18. Fila Tarentini graviter redolentia porri Edisti quoties, oscula clausa dato. Id. 11, 53. et porris fila resecta suis. ¶ Fere cum lactucis comedebatur, ut constat ex eod. ib. et 3, 47., 5, 78. et 10, 48. etc. Solus, erat pauperiorum cibus. Juven. l. c. ¶ [Porri cauda videntur usi fuisse pro ferulis ludimagistri in scholis. Petr. fragm. Trag. 56. Burm. Porri, et persica: flagellum, et cultrum accepit. Ita Petronii locum interpretatur Fr. Oriolius in Opusc. Letter. di Bologn. T. 1. p. 116. F]

PORSĔNA et Porsenna, ae, m. Lars Porsena, rex Clusinorum in Etruria, precibus Tarquinii Superbi, Roma expulsi, bellum Romanis intulit, urbemque obsedit. Sed post multa virtutis exempla, praesertim in Horatio Coclite, et C. Mucio Scaevola, pacem ultro petiit, et Tarquinium deseruit. V. Liv. 2, 9. et sqq. Plin. 2, 53, 54. Evocatum et a Porsenna suo rege. Virg. A. 8, 646. Nec non Tarquinium ejectum Porsenna jubebat Accipere. Mart. 14, 98. Lautus erat Tuscis Porsena fictilibus. Sil. 10, 484. si Porsena fando Auditus tibi, si Cocles, si Lydia castra. ¶ Bona Porsenae vendi Romae dicebantur, quoties bello capta praeda auctioni subjiceretur. Hujus formulae causam quaerit Liv. 2, 14. ¶ Porsenna praeter l. c. Plinii, et Virg. legitur etiam ap. Liv. ll. cc. in MSS. Graeci scribunt Πορσήνας, et Πορσῖνος: unde et Porsēna paenult. prod. et simplici n scribi potest. [*V. Schneid. Gr. Lat. 1. p. 424.]

PORTA, ae, f. πύλη, aditus urbis, vel alterius loci vallo fossave muniti, qua res importantur, et exportantur. Alii ducunt a portando, et suspendendo vomere, quo loco aditus esset relinquendus, cum aratro moenium locus designabatur. V. ARATRUM Differt a fore, janua, ostio, quae aedium privatarum sunt. Ov. Am. 1, 9, 20. hic (miles) portas frangit, at ille (amans) fores. Pl. Mil. 2, 4, 7. Credo, istoc exemplo tibi esse eundem actutum extra portam, dispessis manibus patibulum cum habebis. Cic. Fin. 4, 9. Si Annibal ad portas venisset, murumque jaculo trajecisset. Caes. B. G. 3, 25. Non eadem esse diligentia ab decumana porta castra munita. Cic. Att. 7, 2. med. et ib. 8, 2. f. Pedem porta efferre; et Pis. 23. Ad portam praesto fuere; et ib. Quasi ad rem pertineat, qua tu porta introieris. Virg. A. 8, 585. exierat portis equitatus apertis. Id. ib. 4, 130. it portis delecta juventus. Id. ib. 7, 185. portarum ingentia claustra; et ib. 2, 803. Danaique obsessa tenebant Limina portarum; et ib. 9, 45. Portas objicere; et Ov. Met. 14, 780. claudere objice firma. Id. A. Am. 3, 577. reserare hosti. Id. Met. 6, 597. refringere. Cic. Phil. 14, 6. urbis occupare. ¶ Porta itineri longissima, proverb. ap. Varr. R. R. 1, 2, quo significatur plus saepe temporis consumi in apparatu, dum ad portam venias, quam in ipso itinere. ¶ Poetice fere dicitur de quovis aditu. Ov. Met. 6, 596. venit ad stabula avia tandem, etc. portasque refringit, Germanamque rapit. Enn. ap. Hor. Sat. 1, 4, 60. et ap. Serv. ad A. 7, 622. postquam discordia tetra Belli ferratos postes, portasque refregit, h. e. templi Jani. [*Id. ib. 1, 294. dirae ferro et compagibus arctis Claudentur belli portae. Bail.] Virg. ib. 1, 86. venti, velut agmine facto, Qua data porta, ruunt. Pl. Pers. 3, 3, 30. Citius a foro fugiunt, quam ex porta ludis cum emissus est lepus, h. e. ex ostio caveae circi, unde emittebantur bestiae. Plin. 28, 10, 44. Veneficiis rostrum lupi resistere ajunt, ob idque villarum portis praefigunt. ¶ De freto maris. Manil. 4, 604. Ast ubi se primum porta mare fudit ab illa, Enatat Ionio. ¶ De angustiis, et faucibus montium. Plin. 5, 27, 27. Taurus ubi dehiscit, seque populis aperit, portarum tamen nomine unitatem sibi vindicans, quae alibi Armeniae, alibi Caspiae, alibi Ciliciae vocantur. Val. Fl. 3, 496. primusque coacta Advehit Albana Styrus gener agmina porta. [*Nep. Dat. 7, 2. Ita etiam Gr. πύλαι.] ¶ De porta coeli. Enn. ap. Sen. ep. 19. et Virg. G. 3, 260. quem super ingens Porta tonat coeli. Serv. aerem intelligit, per quem iter in coelum est. ¶ Solis. Macr. Somn. Scip. 1, 12. et Sat. 1, 17. med. Duo tropica Signa Capricornum et Cancrum, Solis portas physici vocaverunt, quia in utraque, obviante solstitio, ulterius solis prohibetur accessio, etc. Per has portas animae de coelo in terras meare, et de terris in coelum remeare creduntur: ideo hominum una, altera Deorum vocatur: hominum Cancer, quia per hunc in inferiora descensus est: Capricornus Deorum, qui per illum animae in Deorum numerum revertuntur. ¶ Portae Somni ap. Virg. A. 6, 894. duae sunt, quarum altera fertur Cornea, qua veris facilis datur exitus umbris: Altera candenti perfecta nitens elephanto: Sed falsa ad coelum mittunt insomnia Manes. Ubi Serv. ex physiologia docet, per corneam oculos significari, qui cornei sunt coloris: per eburneam os et dentes. Quae loquimur enim, falsa esse possunt: ea vero, quae videmus, sine dubio vera sunt, etc. Stat. Silv. 5, 3. f. Inde tamen venias, melior qua porta malignum Cornia vincit ebur. Prop. 4, 7, 87. Nec tu sperne piis venientia somnia portis. Cum pia venerunt somnia, pondus habent. ¶ Portae jecoris dicuntur de ejus parte sima, ubi duo sunt tubercula, quas portas dixere, arbitrati succum confecti alimenti per eas in jecur deferri: unde et vena inde exorta, vena portae dicta est. Cic. N. D. 2, 55. Ex intestinis secretus a cibo succus is, quo alimur, permanat ad jecur per quasdam a medio intestino usque ad portas jecoris (sic enim appellant) ductas et directas vias. ¶ Ad illud Virg. A. 2, 612. hic Juno Scaeas saevissima portas Prima tenet; Serv. notat, portarum urbis Junonem praesidem esse, quia portam luminis nascentibus praebet. ¶ Porta etiam pro podice usurpatur. Catull. 15, 17. de poena moechorum: Quem, attractis pedibus, patente porta, Percurrent raphanique mugilesque. V. MUGIL. ¶ Portae, metaphorice. Lucr. 6, 31. Et quibus e portis occurri cuique deceret, h. e. quibus viis, quibus rationibus: ducta translatione a portis urbis, aut castrorum, unde in hostem eruptio fit. ¶ Portabus pro portis male dicitur juxta ea, quae in ASINA dicta sunt. Dixit tamen Cn. Gell. ap. Charis. 1, 40.

PORTĀBĬLIS, e, adj. φερτός, qui portari potest. Sidon. ep. 8, 11. med. Et portandus quidem, sed portabilis. August. ep. 34. Onus tolerabilius et portabilius.

*PORTARIUS, i, m. janitor. Vulg. Reg. 2, 7, 11. B. A.

PORTĀTĬO, onis, f. ἀγωγή, φορά, actus portandi, delatio, importatio. Sall. Cat. 43. [*ap. Kritz, 42.] Nocturnis consiliis, armorum atque telorum portationibus, festinando, agitando omnia, etc. Vitr. 10, 1. med. Portationes eorum non essent, nisi plaustrorum per terram, navicularum per aquam inventae essent machinationes.

PORTĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad portandum idoneus. Coel. Aurel. Tard. 1, 1. n. 15. Ante cibum erit adhibenda gestatio, portatoria scilicet sella, sine vehementi motu. Auctor. serm. de Ascens. Domini, inter serm. Augustini, de Temp. 180. Delectat aspicere Christum Dominum portatoriis nubibus ascendentem.

[PORTATRIX, icis, f. quae portat. Inscr. ap. Donat. 33, 9. Veneri probae, sanctissimae sacrum Ti. Claudius Marcion. Salve mille animarum illustri cenare opus (lege genre opu' pro genere) salve, Pulcri oneris portatrix, inexuperabile donum. Videtur legendum insuperabile. V. Ignarra de phratriis p. 117. F.]

PORTĀTUS, a, um, part. a porto: latus, allatus, gestatus. Plin. 4, 8, 15. Peneus accipit amnem Orcon, nec recipit, sed olei modo supernatantem, brevi spatio portatum abdicat.

PORTĀTUS, us, m. Plin. 9, 35, 56. Taedia exquisita perdito portatu. Hard. ex MS. leg. nepotatu. Sil. 12, 443. Perque aversa tulit portatus in arva carinas. Sed rectius leges portatas arva. ¶ Supinum est cum dicit Plin. 14, 3, 4. n. 9. Uvae portatu faciles; et 23, 7, 62. Mala piraque portatu jumentis mire gravia sunt, vel pauca.

*PORTELLA, ae, f. portula. Gloss. Lat. Gr. Portella, ῥυμοπύλιον. B. A.

PORTENDO, is, endi, entum, a. 3. ἐπισημαίνω, praemonstro, praedico, ante significo: a porro et tendo: et tum in bonis, tum in malis adhibetur. In mal's Pl. Poen. 3, 5, 4. Haruspices dudum dicebant mihi, malum damnumque maximum portendier. Id. Curc. 2, 2, 22. Malum, quod in quiete tibi portentum est. Accius ap. Cic. Div. 1, 22. f. Nam quod de sole ostentum est tibi, populo commutationem rerum portendit fore. Id. Har. resp. 25. Caedem, periculumque aliqui portendere. ¶ In bonis. Cic. Div. 1, 23. Ex triplici appetitione solis, triginta annos Cyrum regnaturum esse, portendi. Hirt. B. Afr. 82. Victoriam sibi propriam a Diis immortalibus portendi. Liv. 31, 7. extr. Dii immortales mihi sacrificanti, precantique, ut hoc bellum mihi, senatui, vobisque feliciter eveniret, laeta omnia prosperaque portendere. Pl. Poen. 5, 4, 35: Nimiae voluptati est, quod in ex-

tis nostris portentum est. *Liv.* 1, 55. Magnitudinem imperii portendens prodigium. ¶ Promiscue. *Sall. Jug.* 97. Omnes credere, illi aut mentem divinam, aut Deorum nutu cuncta portendi, *h. e.* significari, praedici. *Liv.* 1, 50. Sin suos ejus poeniteat, quid spei melioris Latinis portendi? *Id.* 29, 11. Consulentes, ad quod negotium domo missi essent, ejus quam sibi spem populoque R. portenderet. [*Cf. *id.* 30, 32. Ominatur, quibus quondam auspiciis patres eorum pugnaverint ad Aegates insulas, ea illis exeuntibus in aciem portendisse deos.] *Ov. Met.* 15, 571. Quidquid, ait, Superi monstro portenditur isto, Seu laetum est, patriae laetum populoque Quirini; Sive minax, mihi sit. ¶ Interdum est significare in futurum cum effectu, secum ferre. *Sall. Jug.* 3. Omnes rerum mutationes caedem, fugam, aliaque hostilia portendunt; et *Liv.* 28, 5. Hi omnes suis quisque urbibus, quae pericula terra marique portendebantur, nunciantes, etc.

PORTENSIS. V. PORTUENSIS.

PORTENTĬFER, ra, rum, adj. portenta ferens, portentosus. *Ov. Met.* 14, 55. Hunc (*gurgitem*) Dea praevitiat, portentiferisque venenis Inficit. Est qui leg. *portentificis*.

PORTENTĬFĬCUS, a, um, adj. portentosus. In bonam partem. *Lact.* 4, 13. vertens illud Apollinis oraculum de Christo: *Θνητὸς ἔην κατὰ σάρκα σοφὸς τερατώδεσιν ἔργοις*: Nam quod ait, portentifica illum opera fecisse, quo maxime divinitatis fidem meruit, assentiri nobis jam videtur. Adde *ib.* 15. ¶ In malam. *Id.* 2, 13. *med.* Aegyptii portentificas animalium figuras, quas colerent, commenti sunt, *h. e.* monstrosas. V. v. praec.

*PORTENTILOQUĬUM, i, n. *τερατολογία*, sermo portentuosus. *Vulg. Interpr. Iren.* 3, 4. *B. A.*

PORTENTŌSUS, a, um, adj. *τερατώδης*, portenti plenus, monstruosus, prodigiosus. Nam quae monstruosa sunt, aut praeter morem, portendere aliquid creduntur. *Cic. Div.* 2, 28. At vero illa nos terrent, si quando aliqua portentosa aut ex pecude, *aut ex homine nata dicuntur. *Suet. Dom.* 4. Puer portentoso parvoque capite. *Plin.* 36, 13, 19. Dicamus et labyrinthos, vel portentosissimum humani impendii opus. *Id.* 5, 1, 1. Portentosa Graeciae mendacia. *Id.* 9, 41, 65. ingenia. *Id.* 14, 22, 28. libido. *Id.* 23, 1, 27. scientia, *h. e.* quae portentosas res docet. *Id.* 30, 1, 2. ars. *Id.* 24, 17, 102. Ille magorum studiosissimus quanto portentosiora tradit? *Sen. ep.* 87. *med.* Quo quid fieri portentosius potest? *Id. ep.* 114. de Maecenate: Hanc ipsam laudem suam corrupit istis orationis portentosissimae deliciis.

PORTENTUM, i, n. *τέρας*, res praeter naturam, aut morem, ex qua aliquid futurum significatur, et portenditur, monstrum, ostentum, prodigium. Inter haec, et ostenta discrimen quidam posuere. *Festus:* Portenta existimarunt quidam gravia esse, ostenta bona. Alii portenta quaedam bona, ostenta quaedam tristia appellari: portenta, quae, quid porro tendatur, indicent; ostenta, quae tantummodo ostendant: monstra praecipiant quoque remedia. Haec *Fest.*, quae tamen scriptores non observant. V. MONSTRUM. *Paul. ib.* Portenta rerum fieri dicuntur, cum solita corpora raro se ostendunt, ut cometae, turbines, barathra, sereno coelo facta tonitrua. *Cic. N. D.* 2, 3. Praedictiones vero, et praesensiones rerum futurarum quid aliud declarant, nisi hominibus ea, quae sint, ostendi, monstrari, portendi, praedici? ex quo illa ostenta, monstra, portenta, prodigia dicuntur. *Id. Div.* 2, 28. Nam si quod raro fit, id portentum putandum est, sapientem esse, portentum est. Saepius enim mulam peperisse arbitror, quam sapientem fuisse. *Hor. Ep.* 2, 1, 11. diram qui contudit hydram, Notaque fatali portenta labore subegit. *Ov. Amor.* 2, 16, 23. quae virgineo portenta sub inguine latrant, *h. e.* canes Scyllae. *Sall. Cat.* 31. [*30 ap. *Kritz.*] Simul, quod in tali re fieri solet, alii portenta atque prodigia nunciabant. *Virg. A.* 8, 532. ne quaere profecto, Quem casum portenta ferant. *Vet. Poeta* ap. *Gell.* 15, 4. Portentum inusitatum conflatum est recens. Nam mulos qui fricabat, consul factus est. ¶ De homine pernicioso. *Cic. Pis.* 4. P. Clodius, fatale portentum prodigiumque reipublicae. *Id. Prov. cons.* 1. Gabinius et Piso, duo reipublicae portenta, ac paene funera. ¶ Fictio, mendacium, commentum incredibile, et naturae repugnans. *Cic. Tusc.* 1, 6. Poetarum et pictorum portenta convincere. *Lucr.* 4, 591. Cetera de genere hoc monstra et portenta loquuntur. *Gell.* 10, 12. Portenta atque praestigias scribere.

PORTENTUS, a, um, part. a *portendo:* praemonstratus, praedictus. *Not. Tir.* p. 19. Portendit, portentus.

PORTHMEUS, i, m. disyll. *πορθμεὺς*, qui trans flumen, aut fretum homines navigio transducit, portitor: a *πορθμὸς*, fretum. *Juven.* 3, 266. Jam sedet in ripa, tetrumque novitius horret Porthmea, nec sperat coenosi gurgitis alnum, *h. e.* Charontem. Sic *Petr. Sat.* 121. vix navita Porthmeus Sufficiet simulacra virum traducere cymba. [*Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 702. *n.* 235. Sat fuerat, Porthmeu, cymba vexisse maritam. *F.*]

PORTHMOS, i, m. *πορθμὸς*, fretum. *Plin.* 3, 5, 10. Porthmos a Graecis, a nobis Gaditanum fretum. Adde *Melam* 1, 1. ¶ Est etiam oppid. Euboeae. *Plin.* 4, 12, 21.

PORTĬCĀTĬO, onis, f. porticuum ordo. *Macer. Dig.* 11, 7, 37. Si amplum quid aedificari testator jusserit, veluti in circuitu (*sepulcri*) porticationes, eos sumptus funeris causa non esse.

PORTĬCŬLĂ, ae, f. parva porticus. *Cic. Fam.* 7, 23. *med.* Exedria quaedam mihi nova sunt instituta in porticula Tusculani.

[PORTĬCŬLUS, i, m. idem ac porticula. *Inscr.* ap. *Mur.* 1716, 14. Haec autem maceria compresa (*sic*) cum munimento, et porticulo, quae facit in fronte pedes XX., in agro pedes XXVII. *F.*]

[PORTĬCUNCŬLĂ, ae, f. dimin. parva porticula. *Inscr.* ap. *Gor. Inscr. Etr.* T. I. p. 195. Agathopus Aug. Lib. invitatorque ad modum in introitum porticunculae, ad monimentum Aureliae Irenes superposito titulo de suo fecit. *F.*]

PORTĬCUS, us, f. *στοὰ*, locus amplus, et longus, columnis, aut pilis suspenso tecto munitus, cetera apertus, deambulationis, umbraeque, et imbrium vitandorum causa. Erant privatae, quas ditiores sibi construebant tum in urbe, tum in agris: erant publicae ingenti sumptu exstructae, signis, picturis, marmoribus exornatae, in quibus non solum otiosi homines deambulare solebant, sed aliquando jus dictum, senatum habitum, exceptos legatos legimus: item varia negotia agitata, sponsalia inita, merces pretiosas expositas, etc. De his *Pitisc.* in *Lex.* fuse, et accurate. *Vitr.* 5, 11. Constituuntur in tribus porticibus exedrae spatiosae, habentes sedes, in quibus philosophi, rhetores, reliquique, qui studiis delectantur, sedentes disputare possunt. *Just.* 21, 4. Plebi epulas in publicis porticibus (*Carthaginis*), senatui in domo sua parat. *Cic. Att.* 4, 16. *f.* In Campo Martio septa tributis comitiis marmorea sumus, et tecta facturi: eaque cingemus excelsa porticu, ut mille passuum conficiatur. *Id. Dom.* 44. In Palatio, pulcherrimo prospectu, porticum cum conclavibus pavimentatam trecentum pedum concupierat, amplissimum peristylum. *Mart.* 1, 13. Hic rudis aestivas praestabat porticus umbras: Heu quam paene novum porticus ausa nefas! Nam subito collapsa ruit, cum mole sub illa Gestatus bijugis Regulus esset equis. *Virg. A.* 2, 528. Porticibus longis fugit, et vacua atria lustrat; et *ib.* 3, 353. Illos porticibus rex accipiebat in amplis. *Plin.* 36, 13, 19. *n.* 2. de labyrintho Aegypti. Quin et coenacula prius excelsa, porticusque ascenduntur nonagenis gradibus omnes. ¶ *Labeo* ap. *Ner. Dig.* 39, 2, 47. porticum memorat in superiore aedium parte positam. ¶ Metonymice refertur ad disciplinam Stoicorum, qui in porticu disputare soliti. *Cic. Acad.* 4, 24. Cum habeam Chrysippum, qui fulcire putatur porticum Stoicorum. *Id. fragm.* ap. *August. contr. Acad.* 3, 7. Clamat Zeno, et tota illa porticus tumultuatur. Adde *Gell.* 12, 5. *f.* ¶ De tentoriis videtur intelligendum illud veteris poetae, ubi saucius miles in exercitu Graecorum ad Trojam ita loquitur ap. *Cic. Tusc.* 2, 16. Namque Aesculapii liberorum saucii opplent porticus: Non potest accedi. ¶ De quovis tecto ad latera aperto. *Caes. B. C.* 2, 2. Pedalibus lignis conjunctis inter se porticus integebatur, *h. e.* vineae militaris tectum. *Colum.* 9, 7. Convenit alvearia porticibus supermuniri; et *ib.* 14. *med.* Porticu protecta vasa. ¶ *Porticuum* in gen. plur. *Vitr.* 5, 1. Trabes, in quibus invehuntur porticuum contignationes. Adde *Suet. Cal.* 37. et *Dom.* 14. ¶ [*Confund. *porticu* et *nocte te.* V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 172.]

PORTĬO, onis, f. *μέρος, μερὶς*, dicta est quasi *partio*, vel *partitio*, a *pars*, et partem significat. *Plin.* 2, 9, 6. Luna modo curvata in cornua facie, modo aequa portione divisa. *Juven.* 9, 127. brevissima vitae Portio. *Just.* 24, 4. Ex his portio in Italia consedit, portio in Illyricos sinus penetravit. *Id.* 36, 2. Portio hereditatis. *Id.* 8, 5. praedae. *Id.* 21, 1. Regnum portionibus inter plures filios dividere. *Id.* 28, 1. Pars Acarnaniae, quam in portionem belli pater pupillorum acceperat, *h. e.* in mercedem belli gesti; et 5, 2. Vocare aliquem in portionem muneris. *Plin.* 17, 22, 35. *n.* 11. Nil natura portionibus parit, *h. e.* per partes et intervalla. *Id.* 12, 18, 41. Quota portio ex illis ad Deos jam pertinet? *Id.* 8, 28, 47. Circa quod magna mortalium portio haeret. *Id.* 31, 9, 20. Massa proflatur in primis: mox in proflatum additur tertia portio aeris collectanei. *Id.* 6, 13, 14. Asiae magna portio apposita septentrioni. *Id.* 26, 8, 49. Ad calculos vettonicam, et verbenacam, et millefolium aequis portionibus ex aqua bibere suadent. Sic *Cels.* 4, 24. *med.* Pari portione inter se mixta pix cera, alumen; et 5, 18. *n.* 4. Glandis cortex, et nitrum paribus portionibus. ¶ *Pro portione* comparationem significat, et proportionem alicujus rei ad alteram. *Cic. Varr.* 2, 5, 21. Nunquam in Sicilia frumentum publice est emptum, quin Mamertinis pro portione
imperaretur. *Liv.* 34, 50. Mille ducentos ea
tione Achaia habuit. Adjice nunc, pro porti
quot verisimile sit totam Graeciam habuisse.
lum. 1, 4. Pro portione etiam facultatum, qu
optime pater familias debet habitare. *Plin.*
15, 15. Aestiva mellatione decimam partem a
bus relinqui placet, si plenae fuerint alvi: si
nus pro rata portione: aut si inanes, omnino r
attingi. *Censorin. de die nat.* 3. Sed et alii s
Dii hominum vitam, pro sua quisque portione,
miniculantes. ¶ Etiam sine praep. et in aliis
sibus *portio* proportio est. *Curt.* 7, 11. *med.* P
mium erit ei, qui primus occupaverit verticem,
lenta decem: uno minus accipiet, qui proximus
venerit: eademque ad decem homines servabi
portio. *Plin.* 11, 37, 49. Cerebrum omnia hab
animalia, quae sanguinem: sed homo portione
ximum: *κατὰ μέγεθος*. Adde *ib.* 70. et *ib.* 2,
Colum. 2, 9. Uberem campum in singula jug
tritici quinque modiis obserere praecipiunt: at
hac portione mediocribus agris semina praebe
censent; et 11, 2. *med.* Magnis arboribus qua
nos modios stercoris circumspergere: in ceteris
tem pro magnitudine portionem servare. *Plin.*
21, 27. Mitiores plagae doliis vina condunt,
fodiuntque terrae tota, aut ad portionem si
sic 24, 8, 31. Foliis cum vino tritis ad vir
portionem; et 36, 16, 25. Omnes oculorum m
camentis prosunt, ad suam quisque portionem
Colum. 7, 1. de asello: Hujus animalis tam
guae tutelae plurima et necessaria opera supra
tionem respondent.

PORTĬŌNĀLIS, e, adj. portionem contin
Tert. Virg. vel. 4. *f.* Subjectum igitur est gen
speciale, et portionale universali. *Id. adv. Ps*
9. Exceptio edulium quorundam portionale
nium est.

PORTISCŬLUS, i, m. *κελευστὴς*, pausarius
remigibus signum dat, hortator remigum, et eo
in remigando ictus ac vires voce et signo m
rans; a *portu*, quia in portu modum dat cl
ut ait *Aelius Stilo* ap. *Fest.* Tenebat is perti
quae malleus dicebatur, fortasse quia una p
capitata erat: qua modum daret remigandi.
quoque pertica *portisculus* dicebatur, ut *Fest*
Non. 2, 637. docent. *Laber.* ap. *Non. ib.* Nec
marum pulsus, nec portisculi. *Enn.* ap. *Non.*
tonsas ante tenentes Parerent, observarent, p
sculu' signum Cum dare coepisset. *Cato* ap.
C. Licinio praetore, remiges scripti cives R.
portisculum, sub flagrum conscripti veniere pas
Sil. ita describit 6, 360. mediae stat margine
pis, Qui voce alternos nautarum temperet i
Et remis dictet sonitum, pariterque relatis Ad
merum plaudat resonantia caerula tonsis. V.
LEUSMA et HORTATOR. [**Portisculus* nusq
ipsum pausarium significat, sed ubique pe
pausarii est. V. *Gronovii observv.* 4, 16. p.
ed. Fr.] ¶ Translate. *Pl. As.* 3, 1, 14. Et m
partem loquendi, et tuam trado tibi: ad loquen
atque ad tacendum tute habeas portisculum.

PORTĬTANS, antis, part. ab inus. *portito*,
pe portans. *Gell.* 20, 1. *med.* Eum servus se
batur, crumenam plenam assium portitans.

PORTĬTOR, oris, m. *ἐλλιμενιστὴς*, [**τελών*
qui stipem, quae portorium dicitur, exigit a
toribus pro transitu mercium, aut hominum ex
in alium locum: qui fructus pecuniarios ex p
conducit: a *portus*. [*Praeferenda nobis vi
sententia eorum, quibus *portitores* proprie no
blicani, sed operae eorum intelliguntur. V. *Ca*
ad *Theophrast.* 6. et *Burm. de Vectigal.* p.
quos laudat *Ernest.* in *cl. Cic.* — Atque in
ubi de publicanis dictum est *portitor* cum co
ptu translata vox est ad publicanos ab eorum
ris.] *Non.* 1, 95. Portitores dicuntur telo
qui portum obsidentes omnia sciscitantur, ut
vectigal accipiant. *Varr. ib.* Tum portitores
induxere. *Pl. As.* 1, 3, 7. Ego pol istum p
torem privabo portorio. *Id. Men.* 1, 2, 5.
ties foras ire volo, me retines, revocas, ro
quo eam, quam rem agam, quid negotii ge
quid petam, quid feram, quid foris egerim.
titorem domum conduxi: ita omnem mihi re
cesse loqui est, quidquid egi, atque ago. *Cic*
1, 42. Improbantur ii quaestus, qui in odia
minum incurrunt, ut portitorum, ut fenerat
Id. fragm. ap. *Non. ib.* Nolo eundem populum
peratorem et portitorem esse terrarum. *Id.*
2, 23. Est iniquum, hos decemviros, porti
omnium pecuniis constitui, qui non modo r
atque exterarum nationum homines, sed etia
peratores nostros excutiant. ¶ Item qui me
ex uno in alium portum navi transducit, *πορθ*
[*Sunt, quibus *portitor*, qua vectorem, v.
lum significat, non a *portu*, sed a *porto* ded
dum videatur. Sed utrumque significatum eju
originis esse, bene docet *Gronovius* in *obser*
20. p. 301. *ed. Fr.*] *Sen. Ben.* 6, 18. Plato
flumen nave transisset, non ab illo quidquam
titor exegisset, etc. ¶ Saepe de Charonte
patur, qui transvehere dicitur defunctorum a
et pretium exigere. *Virg. G.* 4, 502. nec po

i Amplius objectam passus transire paludem. le A. 6, 298. Prop. 4, 11, 7., ubi portitor aera epit, Obserat herbosos lurida porta rogos. Stat. 12, 559. Lethaei portitor amnis. Albin. 1, . Fata manent omnes, omnes exspectat avarus titor. Adde Val. Fl. 1, 784. et Sen. Herc. Fur. . ℙ Translate. Colum. 10, 155. et Mart. 9, 72. id meruit terror Nemees, quid portitor Helles? e. aries, qui Phrixum et Hellen trans mare vexit. a ap. Mart. leg. proditor: quae varietas lectio etiam ap. Lucan. 4, 57. habetur. [*Recte Cort. Lucan. quidem omnium omnino cdd. lectionem titor contra Gronov. et Heins. proditor legen- tuetur.] Stat. Th. 1, 692. sed jam temone su- o Languet hyperboreae glacialis portitor Ursae, e. Arctophylax, seu Bootes, qui Ursae majoris ustrum agere fingitur, ut portitor navem. ℙ etiam portitor, qui portat seu navi, seu manu, erisve. Claud. epigr. 49, 17. Jussus post mul- graditur paralyticus annos (Mirandum) lecti titor ipse sui. Prud. περὶ στεφ. 5, 405. Nam vus Heliae datus Olim ciborum portitor. Impp. ad. et Honor. Cod. 11, 4, 1. Ne quis audeat titores frumenti ad suscipiendum onus aliqua ssitate compellere. Sidon. ep. 6, 3. Commen- us apicum portitorem. Adde Arnob. 3. f. lib. [*Pertinent haec ad sequioris aetatis dicendi onem.] ℙ Est etiam idem ac tabellarius. V. NSUETUDINARIUS.

PORTITORIUM, i, n. τελωνεῖον. Gloss. Lat. B. A.

PORTIUNCŬLA, ae, f. dimin. portionis, μερὶς, a portio, particula. Plin. 28, 7, 23. Vestis iuncula. Ulp. Dig. 39, 2, 15. Si modica por- cula aedium amplissimarum vitium faciat.

PORTO, as, avi, atum, a. 1. φέρω, βαστάζω, fero, o, bajulo, veho, comporto. Putatur esse a φόρ- onus. Cajus Dig. 50, 16, 235. docet, proprie de iis, quae jumento feruntur, sicut ferre iis, quae quis suo corpore bajulat. Si al- m notationem probes, cum φόρτος dicatur de e navium, portari dicentur, quae navi vehun- Sed in usu quocumque modo ferre, portare [*Doederl., q. v. 1, 150. sq., docet, portare frequent. a ferre. De discrimine inter portare rre v. h. v.; quid gerere differat, dictum est . v. Cf. etiam Duk. de lat. Vet. Ict. 179. 184. 480.] Cic. Q. Fr. 9, 10. Cum hominem porta- ad Bajas octophoro. Nep. Phoc. 4. Cum pe- s jam non valeret et vehiculo portaretur. Hor. 1, 6, 76. Sed puerum est ausus Romam por- docendum Artes; et Ep. 1, 13, 12. ne forte ala Fasciculum portes librorum, ut rusticus m. Virg. A. 5, 565. quem Thracius albis Por- equus bicolor maculis. Val. Fl. 2, 429. Jam rapuere ratem, jam flamina portant. Lucret. 4. venti per coelum nubila portant. Caes. B. 1, 5. Frumentum omne, praeter quod secum aturi erant, comburunt. Id. ib. 5, 23. Ut nul- vis, quae milites portaret, desideraretur. Id. C. 1, 78. Quorum corpora erant insueta ad one- ortanda. Nep. Dat. 4. Quae regi portarentur, ebat. Cic. Fam. 12, 3. f. Portare viaticum ostem. Virg. A. 11, 281. ad aliquem munera. Oed. 59. mortuum ad ignem, h. e., ut ait Her. 15, 116., portare corpus ad rogum. Plin. 4, 45. aliquem in rogum. Sil. 10, 633. tituban- ad moenia gressum. Nemes. Cyn. 155. catu- cubili, h. e. ad cubile. Sic Val. Fl. 5, 9. ro- caedunt Pars silvis, portantque arae, h. e. ram exstruendam. Albin. 1, 125. tumulo por- , et igni, h. e. ut cremeris, et tumuleris. il. 5, 17. Et Canis in totum portans incendia dum. Cic. Off. 2, 8. Portare aliquid in trium- Hor. Sat. 1, 5, 90. panem humeris. Colum. aliquid collo. Ov. Met. 14, 647. stimulus ma- et ib. 6, 138. aliquid in sinu suo. [*Sall. Cat. 3. ed. Kr. alii praeacutas sudis portabant.] ℙ ersim pro afferre. Sall. Cat. 6. Sociis atque is auxilia portabant. [*V. Kritz.] Ter. Andr. 1. Dii boni, boni quid porto! et 2, 6, 2. Ali- alicui portare fallaciam. Val. Fl. 2, 326. jus preces alicui; et Propert. 1, 3, 29. timo- cuipiam; et Ov. Pont. 3, 4, 1. portantia verba em. Ter. Heaut. 4, 1, 12. Nescio quid peccati t haec purgatio, h. e. arguit, continet. ℙ nfund. porto et postremo. V. Heindf. ad Cic.). p. 103.]

PORTŌRIUM, ii, n. τέλος, vectigal, quod solvi- pro rerum transvectione per maria, flumina, la- a portus. Cic. Verr. 2, 2, 72. Dico, te mul- Deliacam supellectilem, plurima vasa Corin- magnum numerum frumenti, vim mellis ma- m Syracusis exportasse: his pro rebus quod rium non esset datum, litteras ad socios mi- L. Canulejum, qui in portu operas daret. . B. Alex. 13. Erant omnibus ostiis Nili cu- ae exigendi portorii causa dispositae. Labeo 19, 2, 60. f. Cum pontem transiret, redem- ejus pontis portorium ab eo exigebat. Cic. . 5. Titurium Tolosae quaternos denarios in las vini amphoras portorii nomine exegisse. . Verr. 2, 2, 75. portorii vicesima, h. e. vice- sima mercium, quam portorii loco solvebant.] Id. Pis. 36. Vectigalem provinciam, singulis rebus, quaecumque venirent, certo portorio imposito; ser- vis tuis publicanis a te factam esse, meministi? Id. Inv. 1, 47. Si Rhodiis turpe non est portorium locare, ne Hermacreonti quidem turpe est condu- cere. Caes. B. G. 1, 18. Portoria, reliquaque omnia Aeduorum vectigalia parvo pretio redempta habere. Pl. Trin. 4, 4, 15. Portitori portorium sol- vere. Caes. B. G. 3, 1. Iter per Alpes, quo magno cum periculo, magnisque portoriis mercatores ire consueverant. Inscr. ap. Mur. 582. lin. 67. Portoria terrestria et maritima. Adde Lucil. ap. Non. 1, 169. et Caecil. ap. Gell. 15, 14. [*De portorio egit Burm. in lib. de Vectig. c. 5.] ℙ Qui portorium naulum intelligunt, non habent, opinor, quo se tueantur. [*Luenem. in Lex. Lat. s. h. v. laudat Appul.]

PORTŬENSIS, e, adj. ad Portum Tiberis perti- nens, qui et Portus Romanus dicitur, prope Osti- am. Ibi corpus erat mensorum, qui annonum a caudicariis per Tiberim invehendam in Urbem me- tiebantur. Impp. Arcad. et Honor. Cod. Theod. 14, 4, 9. Ad excludendas patronorum caudicariorum fraudes, et Portuensium furta mensorum. Inscr. ap. Grut. 462, 1. Ut mensores nos Portuenses, qui- bus vetus fuit cum caudicariis, diuturnumque lu- ctamen etc. Adde 235, 7. [Alia ap. Fabrett. p. 84. n. 144. M. Murdius M. L. Onesitrophus faber ferrarius Portuensis. F.] Alia ap. Mur. 720, 2. Memmio Vitrasio Orfito V. C. ob ejus temporibus difficillimis egregias ac salutares provisiones susce- ptorum Ostiensium, sive Portuensium antiquissi- mum corpus statuam constituit, [h. e. tum Ostien- sium, tum Portuensium; hic enim sive significat et. V. SIVE. ℙ Etiam Portensis scribitur. Inscr. ap. Grut. 437, 2. et 1027, 4. P. Martio Quir. Phi- lippo tribuno fabrum navalium Portensium corpus fabrum navalium Ostiensium. ℙ Portensis est et- iam qui pertinet ad portum quemlibet. Inscr. Pa- normitana ap. Mur. 654, 1. Curator portensis Ka- lendarii, h. e. curator exactionis, quam portitores et scripturarii solvere debebant reipublicae Panor- mitanae, pro mercibus in portum invehendis. F.]

PORTŬLA, ae, f. dimin. portae, πυλὶς, parva porta. Liv. 25, 9. Portula assueta venationem in- ferens; et mox: Portula aperitur. Inscr. ap. Grut. 207. col. 2. Portulam tegito tegularum ordinibus senis quoquo versus.

PORTŬLĀCA. V. PORCILACA.

PORTUMNĀLIA et Portunalia, ium, n. plur. sacra in honorem Portumni, seu Portuni, Παλαι- μόνια. Varr. L. L. 5, 3. Portumnalia dicta a Por- tumno, cui eo die aedes in portu Tiberino facta, et feriae institutae. In vet. Calend. ap. Grut. 133. et 134. et in aliis duobus ap. Foggin. ad Fastus Verr. Fl. p. 112. is dies est XVI. Kal. Septembr., et haec sacra ad pontem Aemilium, seu Subli- cium fieri consuevisse dicuntur. V. TIBERINALIA. [*Emendavit h. l. F.]

PORTUMNĀLIS et Portunalis, e, adj. ad Por- tumnum pertinens: ut Portunalis flamen. V. PER- SILLUM.

PORTUMNUS et Portunus, i, m. Παλαίμων, idem qui Palaemon, Deus scilicet portuum praeses. V. PALAEMON. Fest. Portumnus, qui et Palaemon alio nomine dicitur, inter Deos, qui praesunt ma- ri, a Romanis colebatur. Cic. N. D. 2, 26. No- menque productum, ut Portunus a portu, sic Ne- ptunus a nando etc. Ov. Fast. 6, 545. Leucothee Grajis, Matuta vocabere nostris: In portus nato jus erit omne tuo, Quem nos Portunum, sua lin- gua Palaemona dicet. ℙ Quia vero portus ap. ve- teres etiam domum significat, vel domus portam, teste Festo, clavium quoque tutelam ei tribuere. Paul. ex Festo in Claudere: Claudere, et clavis ex Graeco descendit: cujus rei tutelam penes Portu- mnum esse putabant, qui clavim manu tenere fin- gebatur, et Deus putabatur esse portarum. Alii leg. portuum. ℙ Hinc Janus, qui aedium foribus praeerat, cognomine hoc aliquando appellatus est. Inscr. ap. Grut. 95, 6. Jano Portuno atque Marti, etc. ℙ Etiam Neptunus interdum hoc nomine di- ctus videtur. Virg. A. 5, 241. Et pater ipse manu magna Portunus euntem Impulit. Quod enim pater dicitur, magis Neptuno convenit, quam Palaemoni, qui Deus quidem habetur, sed puer. Quae si vera est ratio, Appul. quoque Neptunum intelligit, cum ait Met. 4. Adest Portunus caerulis barbis hispi- dus. Apertius vero Capella tridentem ei tribuens 5. in. Portuni trifidam suspirans flagitat hastam. Quae confirmari videntur illo Cic. l. c. Datum est igitur Neptuno maritimum omne regnum, nomen- que productum, ut Portunus a portu, sic Neptu- nus a nando, paulum primis litteris immutatis.

*PORTUNĀTA, ae, f. insula Liburniae adjacens, in sinu Flanatico. Plin. 3, 21. B. A.

[PORTŪNIUM, i, n. ita videtur appellatus Ro- mae locus, ubi flores et coronae venibant. Vet. Schol. Front. ad illud 1. ad M. Caes. (ed. A. Maio) ep. 6. Idem evenit floribus et coronis: alia digni- tate sunt, cum a coronariis veneunt, alia cum a sacerdotibus porriguntur; haec habet: In alio sic habet. Alia dignitate sunt in Portunio, cum a co- ronariis etc. F.]

[PORTŬŌSE, adv. commode, ut in portu. Jul. Valer. res gest. Alex. M. (ed. A. Maio) 1, 20. extr. Portuosius illic alveus Nili latiusque in late- ra descendens. F.]

PORTŬŌSUS, a, um, adj. λιμενώδης, portubus ab- undans, vel ad quem facile est appellere. Cic. Or. 3, 19. Superum mare Ionium portuosum, inferum Tuscum scopulosum atque infestum. Id. Fam. 6, 20. Navigatio longa, et hiemalis, et minime por- tuosa. Sall. Jug. 19. Pars Numidiae portuosior. Plin. 3, 12, 17. Flumen Trinium portuosum. Id. 4, 12, 23. Samothrace attollitur monte Sauce X. mill. pass. altitudinis, portuosissima omnium. Har- duin. ex MSS. omnib. legit importuosissima.

PORTŬS, us, m. λιμὴν, locus in secessu litoris vel natura, vel manu conclusus, aditu in mare pa- tenti, ubi naves consistunt a ventorum injuria li- berae. Est vel a portando, quia res per eum im- portantur, et exportantur: vel a πόρος, transitus, vel a πορθμός. Ejus illustrem descriptionem poe- ticam Virg. A. 1, 163. et ib. 3, 533. dabit. Cic. Manil. 12. Portus Cajetae celeberrimus et plenis- simus navium. Id. Sen. 19. extr. In portum ex longa navigatione venire. Id. Fam. 1, 9. In navi- gando tempestati obsequi artis est, etiamsi portum tenere non queas. Id. Mur. 2. E portu solvere. Caes. B. G. 3, 14. proficisci; et B. C. 1, 57. et ib. 2, 22. naves educere; et ib. 2, 4. exire. Virg. A. 3, 300. Portu progredi, Cic. Mur. 2. In portum ex alto invehi. Auct. ad Her. 1, 11. f. deferri. Nep. Chabr. 4. intrare. Caes. B. G. 4, 22. perve- nire; et B. C. 2, 22. se recipere; et ib. 1, 58. extr. naves compellere. Cic. Inv. 2, 32. navim conjicere. Id. Verr. 2, 5, 37. penetrare. Tac. A. 16, 23. Portum aperire. Hor. Ep. 1, 6, 32. occupare. Virg. A. 1, 198. et Cic. Planc. 39. petere. Virg. A. 3, 289. linquere; et ib. 4, 612. tangere. Sic Caes. B. G. 4, 36. capere. ℙ Refertur aliquando ad portitores, et portorium, quod ab his exigitur. Cic. Verr. 2, 2, 70. Canulejus, qui in portu Sy- racusis operas dabat, furta quoque istius permulta nominatim ad socios perscripserat ea, quae sine portorio Syracusis erant exportata: portum autem, et scripturas eadem societas habebat. [Id. Manil. 6. Neque ex portu, neque ex decimis, neque ex scriptura vectigal conservari potest. F.] ℙ Dici- tur de ostio fluminum. Ov. Amor. 2, 13, 10. de Nilo: Per septem portus in maris exit aquas. Ad- de Her. 14, 107. ℙ Translate est locus tutus, et quoddam in adversis perfugium, et quies. Cic. Fam. 7, 30. Quae quidem ego non ferrem, nisi me in philosophiae portum contulissem. Id. Brut. 2. Quo tempore aetas nostra perfuncta rebus am- plissimis tanquam in portum confugere deberet, non inertiae, neque desidiae, sed otii moderati at- que honesti. Id. Or. 1, 60. Tanquam portum ali- quem exspecto illam, quam tu times, solitudinem. Id. Off. 2, 8. Regum, populorum, nationum por- tus erat et refugium senatus. Id. ad Brut. 1, 5. Tum et fugae portus erat in tuis castris, et sub- sidium salutis in tuo exercitu. Id. Caecin. 34. Ex- silium non supplicium est, sed perfugium portus- que supplicii. Id. Tusc. 1, 49. Portum potius pa- ratum nobis et perfugium putemus. Plin. ep. 8, 12. Colit studia, studiosos amat, multorumque qui aliqua componunt, portus, sinus, praemium. Enn. ap. Cic. Tusc. 1, 44. sepulcrum vocat portum cor- poris. Ov. Her. 1, 110. Tu citius venias, portus et ara tuis. [*Cf. Ruhnk. ad h. l. et quem laudat Graev. ad Flor. 3, 20. p. 603.] ℙ Res est in por- tu, in tuto, extra omne periculum. Pl. in Suppo- sit. Merc. scena, quae incipit, Syra non redit, 48. Urbem hanc se deserturum autumat. Do. in portu res est. ℙ In portu navigare, extra omne pericu- lum, in vado, in tuto esse. Ter. Andr. 3, 1. extr. Nunc hujus periclo fit: ego in portu navigo. ℙ Impingere in portu, in ipso statim operis initio peccare. Quint. 4, 1. med. Pessimus certe guber- nator, qui navem, dum portum egreditur, impe- git. Sic Id. decl. 12, 23. In portu naufragium fe- cimus. ℙ Olim portus erat domus, aedes. Fe- stus: Portum in duodecim (Tab.) pro domo posi- tum, omnes fere consentiunt: Cui testimonium de- fuerit, iis tertiis diebus ob portum obvagulatum ito. Donat. ad Ter. Ad. 4, 2, 39. Domos vel por- tus, vel insulas veteres dixerunt. ℙ Praeterea portus appellatus est conclusus locus, quo impor- tantur merces, et inde exportantur, ut ait Ulp. Dig. 50, 16, 59. Inde est angiportum. ℙ In dat. plur. et portibus dicimus, ut sensibus, curribus: et portubus, ut artubus, lacubus, specubus. Utrumque in optimis lib. passim. ℙ In secunda decl. Turp. ap. Non. 8, 65. Neque nautae, cum essent circum- venti ventis, incerto itinere, porti indigentes. ℙ [*Confund. portus et portas. V. Burm. ad Virg. A. 1, 427.]

PŎRUS, i, m. πόρος, meatus, via, transitus: a πείρω, transeo. De meatu urinae Plin. 20, 21, 84. Succus (malvae) decoctae pori meatus suaves facit. Alii leg. permeatus pro pori meatus.

PŌRUS, i, m. πῶρος, genus lapidis, servandis

corporibus, nec absumendis idonei. Plin. 36, 17, 28. Pario similis candore et duritia, minus tamen ponderosum, qui porus vocatur; et ib. 6, 9. Arena, quae fit e poro lapide. ¶ [Hoc nomine fuit etiam Indiae rex, mirae proceritatis, et animi vere regii, qui Alexandro M. fortiter restitit, sed proelio difficili victus in victoris potestatem devenit. Interrogatus, qui haberi vellet? regie, respondit: quod responsum Alexander admiratus, illum in regnum restituit. Tandem suorum dolo interfectus est. Curt. 8, 13. et 14., Claud. IV. cons. Honor. 375. et Laud. Stil. 1, 258. et Cons. Mall. Theod. 32. et Sidon carm. 2, 446. F.]

POS, potens, unde *compos*, *impos*: nam *pos* non est in usu. Videtur olim fuisse etiam rectus casus pro *pons*. Varr. L. L. 4, 1. Recto casu cum dicimus impos, obscurius est esse a potentia, quam cum dicimus impotem: et eo obscurius fit, si dicas pos, quam impos: videtur enim pos significare potius pontem, quam potentem.

POSCA, ae, f. ὀξύκρατον, ut in Gloss. Philox. exponitur, hoc est aqua aceto mixta: a πόω, poto, ut *esca* ab *edo*: quia potui idonea. [*Hinc recte videtur Lindem. ad loc. Pl. mox sq., qui *posca* ab initio fortasse omnem potionem significasse censet. Ut enim ab *esu escam*, ita a *potu poscam* esse derivatam.] Pl. Mil. 3, 2, 23. Alii ebrii sunt, alii poscam potitant. Id. Trusc. 2, 7, 48. Tun' tantilli doni causa, olerum, atque escarum, et poscarum, etc.? Cels. 4, 5. f. Si plus doloris est, dandus panis ex posca frigida. Plin. 27, 4, 12. Radix decoquitur in posca dolori dentium. Id. 28, 5, 14. Posca colluere oculos contra lippitudines, certa experimenta sunt. Scrib. Comp. 46. Proderit (*eruptioni sanguinis de narib.*) aqua frigida, vel posca subinde aspergere totam faciem. Suet. Vit. 12. Poscam vendere. ¶ *Posca*, sive acetum, dabatur etiam militibus pro annonae parte. Spart. Hadr. 10. Cibis etiam castrensibus in propatulo libenter utens, hoc est larido, caseo, et posca. Hinc vero Vulcat. Avid. 5. Praeter laridum, ac buccellatum, atque acetum, militem in expeditione portare prohibuit. ¶ Legitur et *pusca* ap. Veg. Vet. 2, 48. med. Spongiam cum pusca acri supra vulnus imponunt. ¶ Est etiam cogn. R, ut M. Pinarius Posca ap. Liv. 40, 18. [*Hujus loci curam egregie gessit F.]

POSCINUMMIUS, a, um, adj. qui nummos poscit. Appul. Met. 10. Tunc exosculata pressule, non qualia in lupanari solent basiola jactari vel meretricum poscinummia, vel adventorum negantinummia, sed pura atque sincera instruit. Hinc Mart. 9, 33. amicam vocat *poscentem nummos*. V. NEGANTINUMMIUS.

POSCO, is, poposci, a. 3. αἰτέω, peto, requiro, postulo, flagito. *Petimus*, inquit Donat. ad Ter. Andr. 2, 5, 11. et Heaut. 4, 5, 27, precario: *poscimus* imperiose: *postulamus* jure. Cic. Verr. 2, 3, 34. Incipiunt postulare, poscere, minari. Id. ib. 2, 4, 20. med. Nemo inventus est tam amens, qui illud argentum eriperet: nemo tam audax, qui posceret: nemo tam impudens, qui postularet, ut venderet. Varr. ap. Serv. ad A. 9, 194. poscere ait esse, cum aliquid pro merito nostro deposcimus: petere, cum aliquid humiliter, et cum precibus postulamus. ¶ Haec sane discrimina perpetua non sunt: plus est tamen *poscere*, quam *petere*. Ter. Heaut. 5, 1, 52. Fac, te patrem esse sentiat: fac, ut audeat tibi credere omnia, abs te petere, et poscere. ¶ Est et minus quam *flagitare*. Cic. Verr. 2, 5, 28. Reliquos non desideraret solum, sed etiam posceret, et flagitaret. ¶ Universim varie construitur Pl. Aul. 2, 5, 9. Detrusisti me ad senem parcissimum, ubi si quid poscamus, ad ravim poscamus, priusquam quidquam detur; et 2, 2, 42. Filiam tuam mihi uxorem posco. Cic. Rosc. Am. 13. Criminis confictionem accusator Erucius suscepit: audaciae partes Roscii sibi poposcerunt. Id. Or. 1, 7. extr. Crassus pulvinos poposcit. Just. 28, 4. Ingressus urbem non humi consedit, non cibum aut potum poposcit, non, etc. Suet. Aug. 94. Poscere tutorem ab aliquo. Cic. Verr. 2, 2, 47. munus ab aliquo. Hor. A. P. 411. opem. Id. Sat. 1, 3, 74. aequum est, Peccatis veniam poscentem, reddere rursus. Val. Fl. 4, 194. contraque occurrere poscunt. Pers. 1, 128. et lusco qui possit dicere, lusce. [*Plures locos, in quibus *poscere* cum inf. constr. legitur, collegit Ruhnk. ad Rut. Lup. p. 181. ed. Fr.] Juven. 5, 112. Poscimus, ut coenes civiliter; et 7, 71. Poscimus, ut sit, etc. ¶ Cum duplici accus. Cic. Verr. 2, 1, 3. Qui parentes pretium pro sepultura liberum posceret. Liv. 27, 24. f. Claves portarum cum magistratus poposcisset. Hor. Od. 1, 24, 12. non ita creditum Poscis Quintilium Deos. Pers. 6, 61. cur me in decursu lampada poscis? [*Cf. Cort. ad Lucan. 1, 669. et 4, 387.] ¶ Passive. Ov. Fast. 4, 721. Palilia poscor: Non poscor frustra, si favet alma Pales, h. e. poscitur a me, ut canam Palilia. [*Hor. Od. 1, 32, 1. Poscimur. Si quid vacui sub umbra Lusimus tecum, h. e. jubemur scribere. Sic Vet. Schol. Cruquii cum omnibus Lambini edd. Bentl. leg. Poscimus. Bail.] Gell. 4, 18. f. Aegre passus, quod rationem pecuniae praedatiaciae posceretur. ¶ Ap. Just. 11, 11. Poscere interrogatione, h. e. interrogare. Al. leg. *interrogationem*. ¶ *Poscere* est etiam inclamare, vocare, invitare. Virg. A. 8, 532. ne quaere profecto, Quem casum portenta ferant: ego poscor Olympo, h. e. vocor, invitor. Sen. Herc. Oet. 1887. Poscite magno Alciden gemitu, h. e. clamate, vocate. Pl. Curc. 5, 3, 5. Clamore hominem posco, h. e. inclamo, clamore voco. ¶ Item indicare pretium rei venalis. Pl. Merc. 2, 4, 22. Tanti quanti poscit, vin' tanti illam emi? ¶ Item pretium offerre, spondere, liceri in auctione, sibi petere rem aliquam pretio oblato. Pl. Stich. 1, 3, 68. Logos ridiculos vendo: agite licemini. Qui coena poscit? ecqui poscit prandio? Plin. 35, 10, 36. n. 13. Percontanti, quanti liceret opera effecta, parvum nescio quid dixerat; at ille quinquagenis talentis poposcit. Adde Merc. 2, 3, 101. ¶ Item in conviviis petere bibere. Cic. Verr. 2, 1, 26. Hortatur hospes: poscunt majoribus poculis. Ubi Ascon. Sunt, qui producta *o* littera *poscunt* legunt, quasi saepe potant: sed *poscunt*, provocant, intelligendum est, ut sit sensus, provocant se invicem. Hoc sensu Virg. A. 8, 614. Aut acrem dubites in proelia poscere Turnum. [*Perperam *Noster* ex Asconio ea omisit, quae veram illius formulae explicationem suppeditant: *majoribus* autem *poculis poscunt* a pincerna, i. e. petunt; ut subaudiatur *bibere*. Graeci dicunt αἰτεῖν πιεῖν μεγάλῃ κύλικι. V. Gron. observv. 4, 4. p. 370. sq. ed. Fr.] ¶ Item requirere, exigere. Plin. 17, 22, 35. n. 8. Siccus ager autumno poscit seri. Caes. B. G. 7, 1. Addunt ipsi, et affingunt rumoribus Galli, quod res poscere videbatur; et ib. 4, 2. Ad equos se celeriter, cum usus poscit, recipiunt. Sall. Jug. 60. Ratus id, quod negotium poscebat. Nep. Alcib. 1. Cum tempus posceret, laboriosus, patiens. Petr. Sat. 111. Si antequam fata poscant, spiritum effuderis. Plin. ep. 7, 17. Lyrica non lectorem, sed chorum et lyram poscunt. [*V. Cort. ad Lucan. 4, 371.] ¶ Item inquirere, sciscitari. Stat. Th. 8, 22. Dux Erebi populos poscebat crimina vitae. Virg. A. 3, 59. et, quae sit sententia, posco. ¶ Item orare. Id. ib. 1, 670. Ad te confugio, et supplex tua numina posco. ¶ *Poscere poenas*, repetere, expetere. Id. ib. 2, 72. Dardanidae infensi poenas cum sanguine poscunt. Adde Sen. Herc. Oet. 1006. ¶ *Poscere aliquem*, scilicet ad poenam propter scelera admissa. Cic. Rosc. Am. 5. f. Accusant ii, quos populus poscit: causam dicit is, qui, etc. [*ubi v. Matth.] Sil. 1, 677. Poscendum poenae juvenem; et 2, 44. Poscimur, o socii, Fabiusque e puppe catenas Ostentat. [*Poscere* h. l. ut saepissime de iis dictum, qui hostem ad pugnam ineundam provocant: locos bene multos laudat Cort. ad Lucan. 4, 467. poscit spe proelia nulla. — Simile dicendi genus est ap. Eund. 4, 541. Vultejus jugulo poscens sibi fata retecto: ubi v. Cort.] ¶ Addit Non. 4, 377. poni etiam pro accipere, et adversari: sed nihil probant, quae affert exempla. ¶ Olim *peposci* dictum a Valer. Antiate, teste Gell. 7, 9. V. MORDEO.

POSEA vel Posia. V. PAUSEA.

*POSIDEA, ae, f. opp. Aeolidis. Plin. 5, 30. B. A.

*POSIDEUM, i, n. Ποσείδειον, promontorium Ioniae, inter Miletum et Iassum. Plin. 5, 29. Mela 1, 7. ¶ Et nomen opp. ibi siti. Plin. l. c. ¶ Item Macedoniae promontorium, in Pallene. Liv. 44, 11. B. A.

*POSIDEUS, i, unus ex alveis Nili. Plin. 5, 31. Namque fallacibus vadis Alexandria, tribus omnino aditur alveis mari, Stegano, Posideo, Tauro. B. A.

POSIDIANUS, a, um, adj. ad Posidium pertinens, qui fuit Claudii Caesaris libertus: (Posiden vocat, et spadonem Juven. 14, 91. et Suet. Claud. 28.) ut Posidianae aquae prope Bajas calidissimae, Plin. 31, 2, 2.

[POSIDONIUS, a, um, adj. Neptunius, Ποσειδῶν enim Neptunum significat, a πόσις, maritus, et δᾶ Dorice pro γᾶ vel γῆ, terra, quasi nempe terrae maritus sit; aqua etenim terram fecundat. Est cogn. R. Inscr. ap. Grut. 128, 3. P. Vettius P. L. Posidonius. Alia ap. eund. 658, 4. Domitia Posidonia. ¶ *Posidonia* fuit etiam urbs Italiae in Lucania, quae et Paestum est appellata, q. v. s. l. ¶ *Posidonius, ii*, m. fuit philosophus Stoicus, Apamensis ex Syria, sed Rhodius existimatus, quia Rhodi vixit ac philosophatus est, Panaetii discipulus, Ciceronis praeceptor. Ejus meminit Cic. Att. 2, 1., Off. 3, 2., N. D. 1, 3. et alibi. De ejusdem sphaera V. Lact. 2, 34. ¶ *Posidonius* alius insignis statuarius et sculptor, de quo Plin. 33, 12, 55. et 34, 8, 19. F.]

[POSIMUS, a, um, adj. πόσιμος, potabilis. Est cogn. R. Inscr. ap. Grut. 251. col. 2. M...... M. L. Posimus. F.]

*POSINGAE, arum, populi Indiae, cis Gangem. Plin. 6, 20. B. A.

[POSIO, onis. V. PUSIO. F.]

[POSIS, is, m. πόσις, potus, vel maritus. Est nomen propr. serv. Inscr. ap. Maff. Mus. Ver. 299, 6. Posis, qui vixit ann. XI. ¶ Fuit etiam ho mine plastes quidam, de quo ita Plin. 35, 12, M. Varro tradit, sibi cognitum Romae Posim mine, a quo facta poma, et uvas, ut non p aspectu discernere a veris. F.]

POSITIO, onis, f. θέσις, actus ponendi, i tutio. Quint. 8, 6. med. Μετωνυμία est non pro nomine positio. Colum. 3, 3. extr. Spes demiarum cohortari nos debet ad positionem li rum; et ib. 17. Positio surculi. Front. Aquaed. Sed et calicis positio habet momentum. ¶ Po etiam dicitur, cum aliquid dicendo ponimus, affirmamus. Sen. ep. 87. f. Paupertas non pe sitionem, sed per detractionem dicitur, vel antiqui dixerunt, per orbationem. ¶ Item fu mentum, quo argumenta innituntur, θέσις. Q 2, 10. f. Quin aliquando etiam argumenta ex positionum vitiis ducimus. Id. 1, 2. med. T de positionibus, et declamationibus rhetorum. rique al. leg. *partitionibus*. [*Ita Spald.] ¶ depressio, et quasi depositio, cui *sublatio* op tur. Id. 9, 4. med. Tempus sonum metitur a sublatione ad positionem iisdem sit spatiis dum; et *paulo post*: Rhythmi qua coeperunt latione, ac positione, ad finem usque decur ¶ Item terminatio, seu finis. Id. 1, 4. med. feminina positione mares, neutrali feminas sig cant, ut sunt Muraena, Glycerium. ¶ Est e ratio loci, quo quidque positum est, situs, tura. Sen. Q. N. 1, 16. med. Ea, quae ab ctu corporis nostri positio submovit. Plin. 37 77. de Italia: Etenim contingit procurrentis tio in partem utilissimam, et inter ortus occ que mediam. Id. 36, 13, 19. n. 2. Labyrinth sitionem, singulasque partes enarrare. Colu 4. Peregrina semina reformidant mutatam coel cique positionem; et ib. 21. med. Pro situ et tione locorum. Gell. 14, 1. med. Uniuscuju stellarum forma, et positio. [*Hac significa sola argentea aetas usurpasse h. v. videtur. Boettich. Lex. Tac. p. 364.] ¶ *Positio syll* est situs, quo posita est, unde quantitatem m Quint. 1, 5. med. Evenit, ut metri quoque c tio mutet accentum, ut *pecudes, pictaeque cres* (Virg. G. 3, 243.); nam *volucres* media legam, quia etsi natura brevis, tamen posi longa est, ne faciat iambum, quem non re versus heroicus. Diomed. 2, 423. septem tradit dos, quibus syllaba brevis fit positione longa. *Positiones rei* sunt adjuncta. Quint. 6, 4. f. nec omnes mihi persequi materias in animo nec communes sunt earum quaestiones, quia tionibus mutantur. Ulp. Dig. 1, 1, 1. Hujus dii duae sunt positiones, publicum et privatu e. membra, partes. ¶ Translate. Sen. ep. In quacumque positione mentis sum, cum hunc, libet omnes casus provocare, h. e. in cumque cogitatione, aut affectu sum.

POSITIVUS, a, um, adj. qui ponitur. Gel 4. in *lemmate*: Quod P. Nigidius argutissime cuit, nomina non positiva esse, sed naturalia e. non positu fortuito, sed quadam vi et ra naturae facta esse, ut Gell. ibi loquitur. ¶ sitiva nomina apud grammaticos sunt, quae p posita sunt, et rem absolute ac simpliciter si cant, ut *fortis, doctus, magnus*: ex quibus parativa, et superlativa ducuntur. Cledon. et Serv. ib. 1781. ¶ *Positivum nomen*, subst vum. Macrob. Sat. 1, 4. Cum dicitur formos cies viridiorum, tunc viridia quasi positivum tur, non accidens. V. VIRIDIA.

POSITOR, oris, m. θέτης, qui ponit, con Ov. Met. 9, 449. et in Aside terra Moenia c tuis positoris habentia nomen. Id. Fast. 2 Templorum positor, templorum sancte repost

POSITURA, ae, f. positus, positio, dispo Lucr. 1, 684. sunt quaedam corpora, quorum cursus, motus, ordo, positura, figura Efficiun nes. Cels. praef. med. Eorum, quae natura clausisset, posituram, colorem, figuram consi rint. Targa pro *posituram* reposuit ex MSS. *tum*, qua voce alibi saepe *Celsus* usus est. 4, 3, 36. Qualis et haec docti sit positura h. e. descriptio et dispositio mundi. Gell. Vincturam posituramque ligni scite peritequ ctam considerat; et 2, 21. med. Sidus, quod gura posituraque ipsa, quia simile plaustri vid ἅμαξαν dixerunt. Id. 1, 7. f. Sonus et pos ipsa verborum. ¶ Ap. grammaticos *positurae* distinctiones, vel distinctionum notae, quas G θέσεις vocant, quae inter legendum dant co spiritus reficiendi, ne continuatione deficiat. med. 2, 432. et Donat. ed. 1, 1742.

POSITUS, a, um, part. a *pono*: τεθείς, collocatus. Virg. Ecl. 2, 54. Ut vos, o l carpam, et te, proxima myrte, Sic positae nium suaves miscetis odores. Pl. fr. ap. Cl 2, 179. Nihil quicquam factum nisi fabre, quicquam positum sine luco, auro, ebore, a to, purpura, picturis, etc. [Bothe recte edid *ne luxu* pro *sine luco*. F.] Cic. Agr. 2, 35. mam in montibus positam et convallibus pra Capua contemnent. Id. Manil. 18. f. Del

-gaeo mari posita; et *ad Brut.* 1, 10. *med.* Quan-uidem potentia jam in vi posita est et armis; *Fl.* 1. *extr.* Ut omnia reipubl. subsidia, salutem esentium, spem reliquorum, in vestris senten-positam esse et defixam putetis. *Ov. Met.* 5, Palpitat, et positas aspergit sanguine mensas, *e.* paratas, instructas. *Cic. Or.* 1, 43. Omnia it posita ante oculos, collocata in usu quotidia-, et *Pl. Capt.* 2, 3, 73. Cogitato, meam esse am hic pro te positam pignori. *Hor. Sat.* 1, 2. dives positis in fenore nummis; et *Plin.* 16, 33, Cupressus funebri signo ad domos posita. *Virg.* 2, 354. seminibus positis. *Id. A.* 5, 60. Urbs sita; et *Cic. Fin.* 2, 2. Hoc positum in Phae- a Platone probavit Epicurus. ℙ Est etiam ni positus, depositus, dejectus. *Plin.* 37, 7, 25. gorem carbunculi debere esse candidum positi, remo visu nubilantem; si attollatur, exardes-tem; et *Ov. Fast.* 2, 438. Suppliciter posito cubuere genu; et *Virg. A.* 4, 681. sic te ut po- crudelis abessem? *h. e.* exanimata. Sic *Stat. Serv. ib.* positusque beata Morte pater. *Albin.* 135. Tene ego sustineo positum scelerata vi-e? *h. e.* mortuum, et lecto compositum ad se-turam. Sic *ib.* 249. Nec juvenis positi supremos true honores. *Ov. Fast.* 5, 480. positis justa ntur avis. Sic ap. *Ulp. Dig.* 34, 1, 18. *f.* corpus meum positum fuerit. *Virg. A.* 4, 527. udes pictaeque volucres, etc. somno positae sub te silenti. ℙ Eleganter *posita* dicuntur, quae o delapsa in terra jacent, ut nix, ros, pruina. *Od.* 3, 10, 7. positas ut glaciet nives Puro ine Juppiter. *Ov. Fast.* 2, 72. posita sub nive a latet; et *ib.* 6, 200. Factaque erit posito ro-bis uda seges. *Prop.* 1, 8, 7. pedibus positas are pruinas. ℙ Item praepositus. *Cic. Fl.* 19. Custos frumento publico positus. *Curt.* 6, 7. ilis juvenis supra armamentarium positus. ℙ depositus, abjectus. *Liv.* 7, 19. Nisi universa , positis armis, in fidem consulis venisset; et 32. Positis omnium aliarum rerum curis. *Prop.* , 36. Et sumpta, et posita pace fidele caput. *Met.* 11, 652. positis e corpore pennis. ℙ Hoc to. *Cic. Fin.* 3, 8. *med.* Quo posito, et omnium nsu approbato, illud assumitur, etc. *Id. Div.* 2. Hoc posito atque concesso, etc. Sic *Caecin.* Est haec res posita, quae ab adversario non tur, Caecinam pulsum prohibitumque esse; et 4. Positum sit igitur in primis (quod post is intelligetur) sine philosophia non posse effici, quaerimus, eloquentem. ℙ *Postus* syncope, *compostus, repostus. Lucr.* 1, 1056. omnia sursum r, in terramque retro requiescere posta; et 3, semina in eodem ordine posta; et *ib.* 884. ut pu-ant corpore posto; et *Enn. in fr.* ap. *Merul.* p. postumque tyranni Tarquinii (*Prisci*) corpus femina lavit et unxit, *h. e.* jacentem in lecto ri. *Sil.* 13, 553. nec coeli posta sub axe.

OSĬTUS, us, m. positio, positura, situs, dispo- *Cels. praef. med.* Sedem, positum, ordinem, am, similiaque cognoscere prudentem medicum. *in.* Prius positus, figurasque ossium indi- *Ov. Pont.* 4, 7, 23. Urbs, dubium positu is defensa, manuve. *Id. Med. fac.* 19. Vultis atos positu variare capillos; et *A. Am.* 3, 151. mihi tot positus numero comprendere fas est. *A.* 6, 21. Positus siderum, ac spatia dimen-*Id. ib.* 4, 5. Positus regionis. [*Cf. *Sall. H.* 1003. positus insulae.]

OSSESSĬO, onis, f. κτῆσις, actus, aut jus pos-di. *Festus:* Possessio est, ut definit Gallus is, usus quidam agri, aut aedificii, non ipse s, aut ager. *Paul. Dig.* 41, 2, 1. Possessio llata est, ut Labeo ait, a sedibus, quasi po-, quia naturaliter tenetur ab eo, qui ei insi- quam Graeci κατοχὴν dicunt. *Cic. Fam.* 12, on solum spe, sed certa re et possessione de-ri. *Id. Mil.* 27. *f.* Utrique mortem est mini-, nisi sibi hortorum possessione cessisset; et ejicere aliquem de possessione fundi. *Id.* . 26. *extr.* Mittere aliquem in possessionem; 27. proficisci. *Id. Att.* 4, 2. venire. *Id. Fam.* 7. restituere. *Sen. Ira* 1, 7. Ponere se in posses-. *Cic. Caecin.* 7. Esse in possessione bonorum. ap. *Grut.* 208. Cum pater Rufini, et postea Ru-mper in possessionem fuerint. *Cic. Fam.* 7, 21. essionem bonorum dare cuipiam. *Caes. B. G.* 4. *extr.* tradere. *Nep. Tim.* 2. tenere. *Gell.* 18. *med.* Fundi possessione dominum interver- ℙ *Possessio vacua.* V. VACUUS. ℙ Fre-ter sumitur pro ipsis rebus, quae possidentur, ertim immobilibus, κτῆμα. *Festus:* Possessio-ppellantur agri late patentes, publici privati- quia non mancipatione, sed usu tenebantur, t quisque occupaverat, colebat. *Cic. Par.* 6. *f.* a, et areas quasdam magno aestimant, quod neri possessionum minime noceri potest: et *sup.* Cujus possessio quo est major, eo plus rit ad tuendam. *Caes. B. C.* 1, 17. Militibus ncione agros ex suis possessionibus pollicetur rna in singulos jugera. *Id. B. G.* 1, 11. Qui Rhodanum vicos possessionesque habebant. *Att.* 14. Omnis ejus pecuniae reditus consta-

bat in Epiroticis, et urbanis possessionibus. *Sall. Cat.* 36. Aes alienum meis nominibus ex possessio-nibus solvere possem. ℙ [*Possessio* idem etiam est, quod occupatio, ita ut derivandum sit a *pos-sīdo*, ubi v. *Tac. Agr.* 18. Monam insulam, cujus possessione, cet. *Id. A.* 2, 5. at si mare intretur, promptam ipsis possessionem et hostibus ignotam, i. e. cursu maritimo Romanis facile fore occupare hostilem agrum, aequa loca ad Visurgim seu me-dia in Germania, ipsis insciis Germanis. Ita re-cte *Wolf.* contra *Gron.*, qui *possessio* refert ad mare facile occupatu Romanis. V. *Boettich. Lex. Tac.* p. 364.] ℙ Translate. *Cic. Or.* 3, 31. No-stra est omnis ista prudentiae doctrinaeque posses-sio, in quam homines, quasi caducam et vacuam abundantes otio, nobis occupatis, involaverunt; et *ib.* 2, 49. Quod ubi me sensi in possessione ju-dicii ac defensionis meae constitisse, etc. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 7. Possessionem laudis occupare; et *ib.* 21. *med.* Respublica in possessione victoriae permanebit. *Just.* 2, 1. *med.* Ignis prima possessio rerum fuit, *h. e.* prius cuncta mundi obtinuit, oc-cupavit: dein paulatim exstinctus sedem terris dedit.

POSSESSIŬNCŬLA, ae, f. parva possessio. *Cic. Att.* 13, 23. Mihi majori offensioni esse, quam delectationi, possessiunculas meas.

POSSESSĪVUS, a, um, adj. κτητικὸς, possessio-nem significans, ut *possessiva nomina*, quibus res possessa, vel ad aliquem pertinens significatur, ut *Ciceronianus*, *Pompejanus*, *Euandrius*, *Aeneius*. Ita *Charis.* 27, 128. et 133. et *Diomed.* 1, 310. Praeterea *Prisc.* 2, 585. ponit inter possessiva et-iam ea, quae formam tantummodo possessivorum habent, ut *Romanus*, *Latinus:* item *ferreus*, *au-reus*, et alia multa, quae ibi fuse persequitur. ℙ Possessiva pronomina sunt *meus*, *tuus*, *suus*, *no-ster*, *vester*, quae a pronominibus fiunt. *Serv.* 1786. *Quint.* 1, 5. *med.* In quibus patrium pro posses-sivo ponitur. ℙ Possessivus casus est genitivus, quia possessionem eo significamus, ut Priami re-gnum. *Prisc.* 5, 670.

POSSESSOR, oris, m. κτήτωρ, qui possidet. *Cic. Phil.* 5, 7. *f.* Tantum quisque habebat possessor, quantum reliquerat divisor Antonius. *Id. Off.* 22. Rem agrariam tentant, ut possessores suis sedibus pellantur. *Hor. Ep.* 1, 2, 49. valeat possessor opor-tet, Si comportatis rebus bene cogitat uti. *Cic. Or.* 2, 70. Vide, Scaure, mortuus rapitur, si po-tes esse possessor. *Id. Quint.* 8. Iste, homo acer-rimus bonorum possessor, expulsor, eversor. *Lu-can.* 6, 779. regni possessor inertis, *h. e.* Pluto Inferorum rex. ℙ Ap. JCtos *possessor* proprie di-citur rerum duntaxat corporalium, juris vero *velut possessor*, ut ait *Ulp. Dig.* 5, 3, 18. *med.* [*Huc pertinere videtur locus *Quint. Inst.* 7, 1, 38. In schola quaeri nihil attinet, cum in declamationi-bus iisdem narrare, et contradictiones solvere, tam ab actore, quam a possessore concessum sit: ubi *Spald. possessor* dici videtur pro *defensor*, inde hoc loquendi genus ortum putans, quod jam tri-tum fuerit *petitorem* usurpari pro *accusatore*, cui rationi affine et consentaneum, *possessorem* appel-lari eum, qui aggressionem a se amoliatur: coll. *Dig.* 5, 1, 62. Inter litigantes non aliter lis ex-pediri potest, quam si alter petitor, alter posses-sor sit.] ℙ Translate. *Petr. Sat.* 114. Saepissime Italici litoris Aquilo possessor convertebat huc illuc obnoxiam ratem.

POSSESSŌRIUS, a, um, adj. κτητικὸς, possessi-vus. *Tryphon. Dig.* 38, 2, 50. Numquid praetor ei denegare possessorias actiones debeat? [*Cajus Instit.* 4. (ed. *Goesch.*) §. 145. Bonorum quoque emptori proponitur interdictum, quod quidam pos-sessorium vocant. *F.*]

POSSESSUS, a, um, part. a *possideo:* κτητός. *Petr. Sat.* 120. Quae nova semper amas, et mox possessa relinquis. *Mart.* 9, 102. Asseruit possessa malis Pallatia regnis. *Val. Fl.* 1, 60. possessa dracone Vellera. *Lucan.* 6, 314. Deserit averso possessam numine sedem Caesar. *Tac. A.* 6, 31. Se invasurum possessa Cyro, et post Alexandro, per vaniloquentiam jaciebat. *Plin.* 3, 7, 13. Pos-sessa ab Oenotriis Italia. *Id.* 30, 1, 1. Possessis hominum sensibus triplici vinculo. *Aurel. Vict. Epit.* 1. *med.* Possessus amore conjugis. *Ov. Amor.* 1, 2, 8. Et possessa ferus pectora versat amor. ℙ [*Possessus*, *a*, *um*, est etiam part. v. *possīdo*. *Tac. H.* 3, 8, 59. Possessa ipso transitu Vicetia — *et* possessa Mevania. V. in *possessio* et *possido*.]

POSSESSUS, us, m. possessio. In sexto casu sing. *Appul. Apol.* Plurimis rebus possessu careo, usu fruor.

POSSESTRIX, icis, f. quae possidet. *Afr.* ap. *Non.* 2, 631. Totius monilis possestricem.

POSSĪBĬLIS, e, adj. δυνατὸς, qui fieri potest. *Quint.* 3, 8. *med.* Melius qui tertiam partem dixe-runt δυνατὸν, quod nostri possibile nominant: quae ut dura videatur appellatio, tamen sola est. *Pom-pon. Dig.* 28, 3, 16. *f.* Conditiones si possibiles sunt, et existere poterunt, efficiunt, ut, etc. *Paul. ib.* 25, 2, 3. Sed et cum uxore furti agi possibile est, si, etc. *Sedul.* 4, 17. Possibile est jus omne Deo.

POSSĪBĬLĬTAS, atis, f. facultas, potentia. *Ar-nob.* 1, 25. Constat, Christum omnia illa, quae fecit, numinis sui possibilitate fecisse. *Pall.* 3, 11. In eis brachiis sarmenta pro vitis possibilitate ser-vabis. *Ammian.* 19, 2. *f.* Medebatur suis quisque vulneribus pro possibilitate, aut curantium copia. *Capell.* 4, 96. Fandi possibilitatem per scholas Ausonias comparavit.

POSSĬDĔO, es, ēdi, essum, a. 2. [*κεκτῆσθαι,] κατέχω, teneo, habeo in mea potestate: et dicitur proprie de iis, quae tangi possunt, ut ait *Fest.* in *Possessio:* et praecipue de rebus immobilibus. Est a *pos* pro *potis*, et *sedeo*, quasi sedere pos-sum, ut ipsum *possum* a *potis* et *sum*, conflatur. Vetus formula praetoris ap. *Fest. ib.* Uti nunc possidetis eum fundum, quo de agitur, quod nec vi, nec clam, nec precario alter ab altero pos-sidetis, ita possideatis: adversus ea vim fieri veto. *Papin. Dig.* 41, 2, 49. Qui in aliena potestate sunt, rem peculiarem tenere possunt, habere et possidere non possunt: quia possessio non tantum corporis, sed etiam juris est. *Liv.* 26, 11. Solum, quod ipse bello captum possideret, haberetque. ℙ Hoc tamen discrimen non servatur. *Id. Quint.* 6. Postulat a praetore Naevius, ut ex edicto bona possidere liceat. *Id. Verr.* 2, 2, 18. Huic omnia utenda ac possidenda tradiderat. *Caes. B. G.* 6, 11. Partem finitimi agri per vim occupatam posside-bant. *Just.* 38, 4. Galli Italiam maximis plurimis-que urbibus possident. *Id.* 20, 1. Aggreditur omnes Graeci nominis Italiam possidentes. ℙ Illa sunt JCtorum, possidere pro emptore, pro donato, pro legato, pro dote, pro herede, pro suo, *h. e.* jure emptoris, rei donatae, legataeve, etc., de quibus sunt tituli 4. 5. 6. 7. etc. *Dig. l.* 41. ℙ Absolute, praedia, aut domos possidere. *Callistrat. Dig.* 47, 9, 7. Hi qui juxta litora maris possiderent. *Ulp. ib.* 43, 14, 1. *med.* Qui trans flumen possidebunt. ℙ De rebus mobilibus. *Plin.* 9, 35, 58. Duo fuere maximi uniones per omne aevum: utrumque posse-dit Cleopatra. ℙ Translate est quocumque modo ha-bere, tenere. *Cic. Rosc. Com.* 6. Qui medius fidius plus fidei, quam artis, plus veritatis, quam disciplinae possidet in se. *Pl. Mil.* 2, 5, 27. Possidere nomen. *Id. Most.* 1, 1, 31. palmam. *Id. Truc. prol.* 13. saecli mores in se. *Vet. Poeta* ap. *Cic. Inv.* 1, 45. invere-cundum animi ingenium. *Cic. Dom.* 42. Cum forum armatis catervis perditorum hominum possideres. *Id. Rosc. Am.* 24. Magnam vim, magnam necessi-tatem, magnam possidet religionem paternus ma-ternusque sanguis. *Ov. Met.* 4, 689. veniens im-menso bellua ponto Eminet, et latum sub pectore possidet aequor. *Id. Fast.* 1, 586. Possidet hunc Jani sic Dea mense diem. ℙ Item obsidere, [*oc-cupatum tenere.] *Accius* ap. *Cic. Or.* 3, 26. Ec-quid video? ferro septus possidet sedes sacras.

POSSĪDO, is, [*edi, essum,] a. 3. [*occupo, κτάομαι] ut *consido*, *desido*. [*Non dubitavimus huc transferre locos, quos *Forc.* in *possideo* lauda-verat istos:] *Cic. Or.* 2, 70. Cum Scaurus non-nullam haberet invidiam ex eo, quod Phrygionis Pompeji locupletis hominis bona sine testamento possederat. *Hirt. B. Alex.* 34. Ne regnum Ariobar-zanis possideri, vastarique pateretur a Pharnace. [*Quibus adde *Liv.* 42, 23. Amplius septuaginta oppida — biennio proximo Masinissam vi atque armis possedisse. *Ov. Met.* 2, 739. Tres habuit thalamos, quorum tu, Pandrose, dextrum, Aglau-rus laevum, medium possederat Herse.] ℙ Pos-sidere publice. *Cic. Phil.* 11, 6. *f.* Judicavit ho-stem Dolabellam, bona ejus censuit publice possi-denda. *Liv.* 38, 60. In bona L. Scipionis posses-sum publice quaestores praetor misit. ℙ [*Hinc translate i. q. sibi vindicare, in potestatem suam redigere.] *Cic. Verr.* 2, 3, 68. Quibus rebus non sensim atque moderate ad istius amicitiam adrepse-rat, sed brevi tempore totum hominem, totamque ejus praeturam possederat. [*Ita saepissime item dicitur pro implere.] *Lucr.* 1, 386. nempe aer omne necesse est, Inter corpora quod fiat, possidat ina-ne, *h. e.* occupet, obtineat, impleat; et *ib.* 964. Usque adeo quem quisque locum possidit, in omnes Tantundem partes infinitum omne relinquit. *Just.* 2, 1. *med.* Ignis cuncta possedit. *Ov. Met.* 1, 31. circumfluus humor Ultima possedit, [*i. e. pro-fundissima occupavit. Laudaverat haec item exem-pla *Forc.* in *possideo.*]

POSSUM, potes, potest, pŏtŭi, n. anom. δύναμαι, valeo, polleo, facultas mihi est, vires habeo: con-tractum ex *potis*, potens, et *sum*. *Cic. Fam.* 6, 5. Quotiescumque filium tuum video, polliceor ei stu-dium meum sine ulla exceptione: gratiam autem cum hac exceptione, quantum valeam, quantum-que possim. *Id. Att.* 4, 13. Velim res istas, et praesentem statum reipubl. rescribas ad me, quan-tum potes et vales. Ita *Aldus:* alii *quantum potest* le-gunt. V. infra. [*Orell.* longe praeferendam lectio-nem censet *quantum potes*. Similis est Graecorum dicendi ratio. *Xen. Cyr.* 5, 4, 25. ὡς ἂν δυνώμεθα: et *id. ib.* 5, 3, 14. Ἐγὼ δὲ, ὡς ἂν δυνατὸν ᾖ, πο-ρεύσομαι. Cf. *Poppo indic.* in *Xen. Cyr.* v. ὡς.] *Id. Phil.* 6, 7. Quamobrem, Quirites, consilio, quantum potero, labore plus paene, quam potero, excubabo. *Id. ib.* 2, 10. Nihil praetermisi, quan-tum facere enitique potui, quin etc. *Id. Q. Fr.*

3, 5. *med.* Facerem tamen, ut possem, sed etc. *Id. Amic.* 1. A patre ita eram deductus ad Scaevolam, ut, quoad possem et liceret, a senis latere nunquam discederem. *Id. Dom.* 36. Dico igitur, et quam possum maxima voce dico. *Id. Fam.* 7, 17. *med.* Caesari te commendavi et tradidi, ut gravissime diligentissimeque potui. *Id. ib.* 13, 73. Mihi ita persuadeo, (potest fieri, ut fallar) eam rem laudi fore. *Id. Q. Fr.* 3, 5. *f.* Sed tamen quod fieri poterit, non negligam. *Id. Att.* 8, 14. Ut nihil ad te dem litterarum, facere non possum. *Id. fr. pro Cornel.* ap. *Ascon.* Nihil unum posse contra multos. *Id. Or.* 2, 10. Non possum quin exclamem, ut ait ille in Trinummo (*Pl. Trin.* 3, 2, 79.). *Id. ib.* 1, 10. *extr.* Hoc amplius si quid poteris, non id mihi videbitur orator, sed Crassus sua quadam propria, non communi oratorum facultate, posse. *Ter. Heaut. prol.* 13. Hic actor tantum poterit a facundia, quantum etc. ℙ Minantis, aut urgentis sunt illa *Pl. Amph.* 1, 1, 190. Possum scire, quo profectus, cujus sis, aut quid veneris? et *Ter. Eun.* 4, 4, 44. Possumne ego hodie ex te exsculpere verum? ℙ *Posse aliquam* interdum significat posse feminam vitiare. *Mart.* 3, 32. Num possim vetulam, quaeris Matrinia? possum. Adde *Pl. l. c.* in ADHINNIO. ℙ *Potest* absolute pro *potest fieri*, aut hujusmodi. *Cic. Fam.* 1, 2. *f.* Nos in senatu dignitatem nostram, ut potest in tanta hominum perfidia, retinebimus. *Pl. Ps.* 2, 2, 38. Potest, ut alii ita arbitrentur, et ego ut ne credam tibi. *Liv.* 10, 23. Detisque operam, ut haec ara, quam illa, si quid potest, sanctius coli dicatur. *Ter. Ph.* 2, 1, 73. Non, non sic futurum est, non potest. *Id. Eun.* 5, 1, 20. Comprehendi hominem jube, quantum potest. *Pl. Men.* 5, 2. *f.* Ibo, atque arcessam medicum, quantum potest. ℙ Saepe est auctoritatem, vim, opes, potentiam habere. *Pl. Cas.* 2, 4, 4. Stultitia est, ei te esse tristem, cujus potestas plus potest. *Id. Truc.* 4, 2, 42. Vocat me, quae in me plus potest. *Cic. Quint.* 21. *f.* Qui tum et poterant per vim et scelus plurimum, et quod poterant, id audebant. *Id. Rosc. Am.* 1. *f.* Qui apud me et amicitia, et beneficiis, et dignitate plurimum possunt. ℙ Pro debere, oportere, aequum esse. *Cic. Att.* 2, 9. Minore sonitu, quam putaram, orbis hic in republica est conversus: citius omnino quam potuit; et *ib.* 3, 15. *med.* Si quisquam fuisset, qui me a turpissimo consilio revocaret: quod unus tu facere maxime potuisti. ℙ Tribuitur et rebus inanimis vim ad aliquid efficiendum habentibus. *Id. Verr.* 2, 3, 57. *med.* Plus aliquanto apud te pecuniae cupiditas, quam judicii metus potuit; et *Or.* 2, 42. *med.* Ordo, et dispositio tantum potest in dicendo, ut ad vincendum nulla plus possit. *Id. Div.* 1, 10. Quid scammoniae radix ad purgandum, quid aristolochia ad morsus serpentum possit. ℙ Pro bene valere, sanum esse, videtur poni in illo *ejusd. Tusc.* 2, 19. Si est tantus dolor, quantus Philoctetae, bene plane magnus mihi quidem videtur, sed tamen non summus: nihil enim dolet, nisi pes; possunt oculi, potest caput, latera, pulmones, possunt omnia. Possis tamen ita interpretari, *possunt dolere oculi* etc. [*Ita recte explicandum locum censet *Schütz.* in *cl. Cic.* contra *Ern.*, qui pro bene valere *posse* positum intell.] ℙ *Possis* secundam habet communem. *Hor. Sat.* 1, 2, 103. Metiri possis oculo latus. *Juven.* 5, 10. cum possis honestius illic. Alii rectius leg. *possit.* ℙ *Potessim* pro *potis sim*, *possim*, est *Pl. Pers.* 1, 1, 41. ℙ *Potesset* pro *posset* est *Lucil.* ap. *Non.* 5, 98., ubi alii leg. *potisset:* quod alii eidem tribuunt etiam alio loco, quem refert *Ascon.* in *Div. Verr.* 13. *Potissit* enim pro *possit* veterum nonnullorum fuit, teste *Diomed.* 1, 381., et habetur ap. *Fabrett.* p. 427. in *vet. S. C. de Bacchanal. Potesse* pro *posse* est *Plauti* saepe, et *Lucret.* 1, 665. et al., et *Ter. Eun.* 4, 3, 24. ℙ *Potissum* pro *possum*, quidam leg. ap. *Pl. Curc.* 5, 3, 23., et *potessunt* pro *possunt*, ap. *eund. Poen.* 1, 2, 17.; alii *potis sum*, et *potis sunt.* ℙ Ut *siem* pro *sim*, ita *possiem*, *es*, *et*, pro *possim*, *is*, *it* dixere *Cic. Arat.* 304., *Pl. Bacch.* 4, 5, 2., *Most.* 2, 2, 34. et 4, 2, 68. et alibi. ℙ *Poteste*, *potesto*, *potestote*, *possunto*, personae imperativi, quas agnoscit *Charis.* 3, 231., nulla ab eo auctoritate firmantur. ℙ Passiva terminatione *potestur* habent *Lucret.* 3, 1024., *Pacuv.* et *Quadrig.* ap. *Non.* 10, 34., item *Scipio Afr.* ap. *Fest.* et *Enn.* ap. *Diomed.* 1, 381., item *Virg. A.* 8, 402, ut in aliquot MSS. se vidisse ait *Pierius*, tametsi ipse cum aliis plerisque non probat. *Poteratur* est *Coelii* ap. *Non. l. c.* 33. et *C. Gracch.* ap. *Fest.* in *Potestur*, et *Scauri* ap. *Diomed.* 1, 381. *Possitur* ejusdem *Scauri ib. Possetur* est *Claudii Quadrig.* ap. *Non. ib.* 30. *Possitur* item *Cat. R. R.* 154., ubi alii leg. *possit*, et in *vet. monum.* ap. *Grut.* 509. *lin.* 22. Ubi de plano recte legi possitur. Etiam *possuntur* a nonnullis veterum dictum fuisse, testatur *Diomed.* 1, 380. Verum passiva haec forma antiqua est, et omnino obsolevit. ℙ *Pote*, Part. *Potens*, et *Potis*, V. infra *ss. ll.* ℙ [*Confund. *posset* et *potuisset.* V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2, 403.]

POST, μετά, praepos. regens accusativum, quae demonstrat ordinem, [*loci et temporis. Contractum dicunt ex *ponst*, i. e. *pone est*: oppon. *ante.* Hinc ab in. posuimus exempla, in quibus loci rationem refert.] *Pl. Ep.* 2, 2, 52. Occepere mulieres post me sic fabulari inter se. *Hor. Od.* 3, 1, 40. Post equitem sedet atra cura; et *Caes. B. G.* 2, 9. Flumen, quod esse post nostra castra demonstratum est; et *ib.* 7, 88. Repente post tergum equitatus cernitur. *Plin.* 26, 8, 58. Pulegium jejunus qui legerit, si post se alliget, inguinis dolores prohibet. *Id.* 11, 45, 101. Lacertis priora genua post curvantur, posteriora in priorem partem. *Virg. Ecl.* 3, 20. tu post carecta latebas. *Id. G.* 3, 373. post montem oppositum. *Pall.* 5, 8. Cum ad eum convenerint apes, et ingressae fuerint post odorem. *Cic. Mil.* 10. *f.* Caedere incipiunt ejus servos, qui post erant. ℙ [*Unde, ut *ante* ad praestantiam, *post* ad inferiorem alicujus rei vel personae statum, gradum, conditionem referri solet.] *Sen. ep.* 104. *med.* Tantus erit ambitionis furor, ut nemo tibi post te videatur, si aliquis ante te fuerit. *Sall. Cat.* 24. *extr.* Sed ubi periculum advenit, invidia atque superbia post fuere, *h. e.* posthabita sunt. [*Cf. *Kritz.*] V. POSTFUI. *Hor. Od.* 3, 9, 6. neque erat Lydia post Chloen, *h. e.* minus amabatur. ℙ [*Secundo loco *post* temporis rationi significandae inservit.] *Cic. Har. resp.* 8. Post hanc urbem constitutam. *Id. Rosc. Am.* 44. Aliquot post menses. *Id. Phil.* 2, 38. Ne post M. Brutum proconsulem sit Creta provincia. *Id. Div.* 1, 44. *extr.* Sexennio post Vejos captos. *Id. Or.* 35. Post omnia perorationem concludere. *Nep. Ar.* 3. Decessit post annum quartum, quam expulsus fuerat. *Id. Cim.* 3. Post annum quintum, quo expulsus erat. *Cels.* 2, 18. *med.* Piscium gravissimi sunt ex quibus salsamenta fieri possunt: deinde hi, qui etc. tum plani: post quos etiam leviores sunt lupi, mullique: et post hos omnes saxatiles. *Plin.* 33, 2, 8. Equester ordo et nunc post populum scribitur, quia novissime coeptus est adjici, *h. e.* extremo loco, *senatus populusque R. et equester ordo.* *Id.* 32, 7, 24. Post paulum, *h. e.* paulo post. *Nep. Them.* 5. *extr.* Maxima post hominum memoriam classis; et *Att.* 9. Cum fundum emisset in diem, neque post calamitatem versuram facere potuisset, *h. e.* postquam in calamitatem inciderat. *Just.* 8, 1. Quasi post arma et bellum locum legibus reliquissent, *h. e.* postquam arma sumpserant, et bellum inceperant. *Cic. Fam.* 4, 4. *med.* Sic fac existimes, post has miserias, id est postquam armis disceptari coeptum est de jure publico, nihil esse actum aliud cum dignitate. ℙ *Post id*, *post illa*, comicis est postea. *Pl. Cas.* 1, 42. Post id cum lassus fueris etc. *Id. Curc.* 4, 2, 43. Eum qui vendidit, nunquam post illa vidi. *Ter. Ph.* 2, 2. *f.* Si eam sustinueris, post illa jam, ut lubet, ludas licet. V. POSTILLA. ℙ Saepe adverbii more ponitur, sine casu, vel cum ablativo temporis: quamquam non desunt, qui semper praepositionem esse ajunt, et ablativo etiam jungi. *Cic. Fam.* 7, 5. Ut initio mea sponte, post autem invitatu tuo mittendum duxerim. *Id. Fin.* 3, 6. *med.* Non inest in primis naturae conciliationibus honesta actio: consequens enim est, et post oritur. *Vet. Poeta* ap. *Plin.* 35, 10, 37. Quem nunc, et post semper ob artem hanc Ardea laudat. *Cic. Fl.* 23. *extr.* Pecunia recuperata est multis post annis. *Id. Brut.* 60. *extr.* et *Div.* 2, 33. *f.* et *Liv.* 2, 16. Res, quas Caesar anno post, et deinceps reliquis annis administravit; et *Pl. Men. prol.* 36. Paucis diebus post; et 5, 9, 72. Multis annis post. *Liv.* 32, 5. *med.* Ipse post paucis diebus graviore secutus agmine. *Cic. Brut.* 91. *f.* Biennio post. *Plin.* 16, 25, 42. Parvo post florent pirus et cerasus, *scil.* parvo tempore. *Pacuv.* ap. *Non.* 4, 468. Quam te post multis tueor tempestatibus? ℙ Jungitur cum aliis adverb. in *o* desinentib. *Cic. Fam.* 16, 5. *f.* Malo te paulo post valentem, quam statim imbecillum videre. *Caes. B. C.* 1, 29. et *Liv.* 5, 57. Cum senatus post paulo haberetur. [*V. *Kritz.* ad *Sall. Cat.* 33, 3., qui praeter hujus dictionis exempla laudat *Drakenb.* ad *Liv.* 20, 60, 16.] *Cic. Att.* 12, 49. Multo post, quam tu a me discessisti. *Virg. G.* 3, 476. Nunc quoque post tanto. *Nep. Paus.* 3. At ille post non multo ad exercitum rediit; et *Cim.* 3. Post neque ita multo Cyprum missus. [*V. *Brem.* ad utrumque locum.] *Cic. Caecin.* 4. Aliquanto post Fulcinius praedia mercatur. *Id. Or.* 30. Post aliquanto sentire corpimus. *Liv.* 2, 31. Cum Aequis post aliquanto pugnatum est. ℙ Pleonasmus est in his. *Ter. Andr.* 3, 2, 3. Primum fac, istaec ut lavet: post deinde quod jussi ei dare bibere, date. *Colum.* 3, 4. Post haec deinde meminerit accurate locum vineis eligere. (Adde *Sen. Ben.* 2, 34., *Virg. A.* 5, 321. et *Pl. Men.* 3, 2, 8.) *Lucr.* 3, 530. Inde pedes et crura mori, post inde per artus etc. *Nep. Eum.* 5. Substringebat caput *(equorum)* loro altius, quam ut prioribus pedibus plane terram possent attingere: deinde post verberibus cogebat exsultare. [*Cf. *Brem.* ad *Nep. Eum.* 1, 5. et *Alc.* 6, 5.]

POSTANTE, adv. ut exante, inante. *Varr. L. L.* 5, 9. Postante conventionem habet. Ita *Scal.* in *Append. ad conjectan.* Alii *post autem.*

POSTAUTUMNALIS, e, adj. post autumnu[...] niens. *Plin.* 15, 15, 16. Pira Aniciana postautu[...] lia, acidulo sapore jucunda.

[POSTCANTATIVUS, a, um. V. ANTECA[...] TIVUS. *F.*]

[POSTDELICTUM, i, n. delictum postea [...] missum. *Ulp. Dig.* 29, 2, 71. §. 9. Qui se[...] abstinuit, quemadmodum ex postdelicto o[...] tur. *F.*]

POSTEA, adv. εἶτα, ἔπειτα, post ea, post [...] haec, post id, post illa. *Plin.* 22, 22, 46. F[...] folia nec postea nascentia, nec ante decid[...] *Caes. B. G.* 1, 21. *extr.* P. Considius, qui in [...] citu P. Sullae, et postea in M. Crassi fuera[...] *ib.* 40. Quos aliquando inermes timuissent [...] postea armatos et victores superarunt. *Cic.* [...] 2, 35. *f.* Philosophi debuerunt, si forte eo[...] mus aspectus conturbaverat, postea, cum vid[...] motus finitos, etc. intelligere inesse aliquem [...] *Id. Brut.* 3. Posteaque prosperae res deinceps [...] tae consecutae sunt. *Caes. B. G.* 4, 37. [...] vero quam equitatus in conspectum venit, etc. *R. R.* 156. Postea, ubi occipiet fervere, paulisp[...] mittito, etc. *Cic. Inv.* 1, 51. Postea aliq[...] ipsos quoque tempestas jactare coepit. *Id.* [...] 6. *med.* Neque enim sunt aut obscura, au[...] multo postea commissa. *Cels.* 7, 8. *med.* Tra[...] id cavum acu satis est, postea deinde impone[...] quod purget. [*Amat hoc pleonasmi genus [...] sertim *Liv.* V. 41, 24. Legati deinde postea [...] ab rege; et 44, 24. inde postea ad Demetriad[...] sub ipsis moenibus urbis collocutus fuerat; [...] 14. postea deinceps.] ℙ In comparationibus. [...] 17, 16, 26. Fertilissima omnium inoculatio[...] stea emplastratio. ℙ Pro praeterea. *Pl. Me*[...] 3, 35. Nescio quid meo animo est aegre, [...] postea hac nocte non quievi satis ex mea sent[...] ℙ *Postea loci*, postea. *Sall. Jug.* 108. Poste[...] consul pervenit in oppidum. ℙ *Quid postea?* [...] inde? quid hinc sequitur? *Cic. Rosc. Am.* 33. Quid postea, si Romae assiduus fui? *Liv.* [...] At enim nemo post reges exactos de plebe [...] fuit: quid postea? et *Ter. Eun.* 4, 7, 23. D[...] hos mihi dies soli dare te? *Tha.* quid tum p[...] ℙ Videtur ultimam produxisse *Pl. Poen.* 1, [...] Si auctoritatem postea defugeris. [*Bothe* ex [...] edidit *postera*, nempe *dic. F.*] ℙ Quoti[...] poetas (excipio comicos) reperies (quod p[...] fiet), rectius *post ea* divisum scribes, nam c[...] ctum languet. Sic ap. *Ov. Fast.* 1, 165. P[...] mirabar, cur non sine litibus esset Prima die[...]

POSTEAQUAM, adv. *quod et divisim scr*[...] postea quam, ἐπεί, ἐπειδή, post quam. *Cic. V*[...] 2, 56. Posteaquam ego inquirendi causa in Si[...] veni, repente istius amicus factus est. *Id. Off*[...] *f.* Posteaquam honoribus inservire coepi. *Id.* [...] 3, 7. *f.* Postea vero quam ita coepi. *Sall. Jug.* 3[...] stea vero quam participem negotii Scaurum acce[...]

[POSTELLA, ae, f. idem ac postilena. [...] 20, 16. Antella, quasi ante sellam, sicut et [...] la, quasi post sellam. *F.*]

POSTEO, is, n. post aliquem eo, inferior[...] cui *anteire* opponitur. *Sidon. ep.* 1, 11. *med*[...] Severinum sicut honore postibat, ita favore[...] cesserat.

POSTER. V. POSTERUS.

POSTERI, orum. V. POSTERUS.

POSTERGANEUS, a, um, adj. qui post te[...] et retro est. *Arnob.* 4, 130. In septentrion[...] ora traduxero, erit mihi sinister occasus, [...] sole posterganeus habebitur. *Coel. Aurel. A*[...] 6. Raptus vero posterganeus, quem episth[...] Graeci vocant, est involuntaria colli retracti[...]

POSTERIOR, ius, oris, adj. omn. gen. co[...] a *posterus:* ὕστερος, ὀπίστερος, δεύτερος, in[...] secundus ordine, loco, tempore: cui *prior*, [...] *rior* opponitur. *Cic. Or.* 3, 48. *extr.* Pari[...] debent posteriora superioribus, extrema primi[...] *Acad.* 4, 14. *med.* Ita priori posterius, post[...] superius conjungitur. *Hor. Sat.* 1, 4, 58. et [...] prius ordine verbum est, Posterius facias. *Brut.* 11. Thucydides paulo aetate posterior[...] *Phil.* 12, 2. Posteriores cogitationes, ut ajun[...] pientiores esse solent. *Sall. Jug.* 88. Nam g[...] quam fieri, tempore posterius, re atque usu[...] est. *Plin.* 11, 45, 101. Elephanto pedes m[...] priores; in posterioribus articuli breves; [...] *Fast.* 4, 717. Vacca sit, an taurus, non e[...] gnoscere promptum: Pars prior apparet, post[...] latent. *Lampr. Elag.* 5. Nudus ingeniculare[...] sterioribus eminentibus in subactorem rejec[...] oppositis, *h. e.* natibus. ℙ Quemadmodum [...] cognati supra tritavum, generali appellation[...] *jores* vocantur, ita post trinepotem *posterior*[...] ait *Paul. Dig.* 38, 10, 10. Hi tamen saepi[...] *steri* dicuntur. V. POSTERUS. ℙ *Posterior* [...] nus carus, vilior, minor, deterior. *Cic. At*[...] 4. *med.* Quorum utrique semper patriae sal[...] dignitas posterior sua dominatione et dom[...] commodis fuit. *Id. Phil.* 13, 3. *med.* Ita [...] corpusque servato, ita fortunas, ut posterio[...] bertate ducas. *Id. Pis.* 27. *med.* Nihil scito[...] luxuriosius, nihil libidinosius, nihil posteri[...]

nequius. Alii leg. *protervius*. *Pl. Mil.* 4, 1, 7. nes res posteriores pono, atque operam do tibi, , posthabeo. *Ter. Ad.* 5, 4, 26. Si id fit dan- atque obsequendo, non posteriores feram. Ubi iat. Subauditur *partes*: id est non vincar a Mi- e. Translatio desumitur a personis comicis, in ius aliae primarum, aliae secundarum, aliae ique posteriorum partium erant. ℙ *Posterius* erbii usum habet, post, postea, ὕστερον. *Pl.* d. 2, 2, 76. Vos priores esse oportet, nos po- ius dicere. *Id. As.* 1, 1, 48. Posterius istuc s, quam credo tibi, *h. e.* credo tibi, priusquam s. *Nep. Cim.* 4. Procul ab eo loco infoderunt, quo erat mortuus: inde posterius Dei Delphici onso erutus, etc. *Cic. Verr.* 2, 4, 29. Mittit ad istum, si sibi videatur, ut reddat. Jubet posterius ad se reverti. *Id. Brut.* 83. *extr.* cydides si posterius fuisset, multo maturior et, et mitior. ℙ *Posterior*, in neutro genere. PRIOR.

OSTERĬTAS, atis, f. οἱ ἀπόγονοι, posterum seu rum tempus, et ipsi homines, qui post nos t. *Cic. Amic.* 4. *med.* Sperare videor, Scipio- et Laelii amicitiam notam posteritati fore. *Id.* 12, 19. Domini innumerabiles fieri possunt in ita posteritate. *Id. Phil.* 2, 22. Hujus rei ne eritatem quidem omnium saeculorum immemo- fore. *Ov. Fast.* 1, 239. At bona posteritas im servavit in aere. *Id. Pont.* 3, 2, 30. Si n a memori posteritate legar; et *ib.* 4, 8, 48. tiam serae posteritatis habet. *Id. Trist.* 4, 9, Perpetuae crimen posteritatis eris. *Id. Her.* 374. Nomen ab aeterna posteritate feres. *Id.* . 2, 6, 34. in ore frequens posteritatis eris. *Prop.* , 34. Homerus posteritate suum crescere sen- pus. *Cic. Tusc.* 1, 15. *f.* Cum optimus quis- maxime posteritati serviat, *h. e.* famae apud eros. *Quint.* 10, 1. *med.* Historia non ad a- rei, sed ad memoriam posteritatis componi- ℙ *In posteritatem*, in posterum. *Just.* 2, 3. ec passuras, ut in posteritatem Scytharum ge- intercidat. ℙ Dicitur interdum de tempore futuro, etiam viventibus nobis. *Cic. Fam.* 2, . Si me audies, vitabis inimicitias, et posteri- otio consules. *Id. Cat.* 1, 12. Verendum mi- n erat, ne quid, hoc parricida civium inter- , invidiae mihi in posteritatem redundaret. *B. C.* 1, 13. Proinde habeat rationem poste- s, et periculi sui. ℙ De bestiis. *Juven.* 8, ed venale pecus Corythae, posteritas et Hir- ℙ *Posteritas* quatenus opponitur *prioritati*, rbare loquuntur scholae. *Tert. Praescr.* 31. ipalem veritati, et posteritatem mendacitati are.

STĔRĬUS. V. POSTERIOR.

STĔRO, as, avi, n. 1. in posterum differo, ίω. *Pall.* 12, 4. Oliva cum varia coeperit es- olligitur, ex qua primum fiet oleum: nam cum nigrescet, quod speciei merito posteravit, fun- ubertate compensat.

STĔRŬLĂ, ae, f. πυλίς, portula, quae ab utra- portarum urbis parte esse solet. *Cassian. Instit.* b. 5, 11. Quantalibet urbs sublimitate muro- et clausarum portarum firmitate muniatur, rulae unius quamvis parvissimae proditione bitur. ℙ Translate est devius callis. *Ammian.* . *med.* Cum bivium armato milite vidisset tum, per posterulam, tramitem medium squa- n frutectis et sentibus, vitabundus excedens, per posticum, vel potius per semitam redu- , et occultam.

STĔRUS aut Poster, ra, rum, adj. ὕστερος, ost venit, sequens, consequens. *Cic. Fin.* 2, 9. Posterum quodam modo et consequens pu- m est; et *f.* Haec non in posteris, et in con- ntibus, sed in primis continuo peccata sunt. *Cluent.* 13. Cum ibi diem posterum commora- . *Id. Dejot.* 7. In posterum diem distulit. *Verr.* 2, 2, 17. Postero die mane. *Sall. Jug.* . Postera die. *Nep. Eum.* 9. nocte. *Id. Ar.* ostero tempore. *Cic. fragm. pro C. Cornel.* *Ascon. med.* anno. *Hor. Ep.* 2, 1, 42. et prae- et postera aetas. *Id. Od.* 3, 30, 7. usque postera Crescam laude recens, *h. e.* laude po- rum. ℙ *Posteri, orum*, qui post nos vel ex , vel ex aliis nascentur, οἱ ἐπιγινόμενοι, ἀπό- , et praesertim qui post eos, quorum sunt vo- a propria, scilicet post trinepotes, ut in PO- RIOR dictum est. His *majores* opponuntur. *N. D.* 3, 38. Ut etiam si quis morte poenas ris effugerit, expetantur eae poenae a liberis, potibus, a posteris. *Hor. Epod.* 9, 11. Ro- s (eheu posteri negabitis!) Emancipatus fe- . *Inscr.* ap. *Grut.* 698, 7. Cn. Ofillio Cn. F. Pisoni, Cn. Ofillio Cn. F. Quir. Frugi Cn. us Successus, et Antonia Restituta, parentes pientissimis fecerunt, et sibi, et suis libertis, abusque, posterisque eorum. *Posterum* pro *orum* habet *Tac. A.* 3, 72. Opes ornatum rbis, et posterum gloriam conferre. ℙ *Po- dies*, atri, et ominosi. *Non.* 2, 40. Atri dies tur, quos nunc nefastos, vel posteros vocant. *ros* opinor dictos, quod atri essent quicumque dies postridie calendas, nonas, idus, ut in ATER dictum est. Hujus tamen appellationis nullam au- ctoritatem se graviorem *Nonius* affert. ℙ *Poste- rus*, inferior. *Capell.* 4, 96. Posteram Romuleis virtutibus Grajam aestimans levitatem. ℙ *Postero*, postero die. *Tac. A.* 4, 45. Idem cum postero ad quaestionem retraheretur. ℙ *In posterum*, in po- sterum diem. *Caes. B. G.* 7, 11. Diei tempore exclusus, in posterum oppugnationem differt. Ad- de *Cic. Fam.* 10, 12. *med.* Sic *Just.* 11, 12, *extr.* Aut deditionem ea die, aut in posteram aciem pa- ret. ℙ *In posterum*, in posterum tempus. *Caes. B. C.* 1, 3. et *ib.* 2, 21. Laudat promptos, atque in posterum confirmat. *Cic. Agr.* 2, 33. *extr.* Mul- tum in posterum providerunt; et *Fam.* 2, 8. Ut ab homine longe in posterum prospiciente, futura exspecto. ℙ Non imitanda licentia illius, qui in *Inscr.* ap. *Fea*, *Relaz. di un viaggio* p. 11. *poste- riis* dixit pro *posteris*. Hanc aedem posuit, struxit- que novissima templa Manibus, et cineri, posteriis- que meis. ℙ Rectus casus masculin. *posterusne* sit, an *poster*, nondum plane constat.

POSTFACTUS et Post factus, a, um, part. ab inus. *postfacio*: postea factus. *Gell.* 17, 7. Viros doctos dubitasse, utrumne in postfacta modo furta lex valeret, an etiam in ante facta. ℙ Absolute. *Paul. Dig.* 21, 1, 44. *extr.* Neque ex postfacto decrescit obligatio.

POSTFĔRO, ers, a. anom. posthabeo, postpono. *Liv.* 3, 64. Qui libertati plebis suas opes postfer- rent. *Sil.* 2, 700. neu rumpite foedera pacis, Nec regnis postferte fidem. *Vell.* 2, 69. Cum et Bru- tus cuilibet ducum praeferendus videretur, Vatinius nulli non esset postferendus. *Plin.* 36, 5, 4. *n.* 10. Non postferuntur et Charites, quas Socrates fecit.

POSTFŬI et Post fui, posthabitus sum. *Sall. Cat.* 24. Ubi periculum advenit, invidia atque su- perbia postfuere. V. POST.

POSTFŪTŪRUS, a, um, part. ab inus. *postsum*: futurus. *Sall. in or. Lep. ad P. R.* Supplicia in postfuturos composuit. *Plin.* 7, 55, 56. Si dolere etiam postfuturi aestimatione evenit. *Gell.* 17, 7. *f.* Tum videbitur lex in postfuturum loqui.

POSTGĔNĬTUS et Post genitus, a, um, adj. post natus. *Hor. Od.* 3, 24, 30. Clarus postgenitis.

POSTHĂBĔO, es, ui, itum, a. 2. ὕστερον τίθε- μαι, δεύτερον ἄγω, postpono, negligo. *Ter. Phorm.* 5, 7, 15. Omnes posthabui mihi res, ita uti par fuit, postquam, tantopere id vos velle, animum adverteram. *Caes. B. C.* 3, 33. Properaret ad se cum exercitu venire, omniaque posthaberet. *Virg. Ecl.* 7, 17. Posthabui tamen illorum mea seria ludo.

POSTHĂBĬTUS, a, um, part. a *posthabeo*: post- positus. *Cic. Tusc.* 5, 1. Ut, omnibus rebus post- habitis, totos se in optimo statu exquirendo collo- carent. *Virg. A.* 1, 19. Quam Juno fertur terris magis omnibus unam Posthabita coluisse Samo. *Tac. A.* 2, 86. Posthabitam dote solatus est. *Id. H.* 4, 7. Ne aliis electis posthabitus haberetur.

POSTHAC, adv. εἰσαῦθις, μετὰ ταῦτα, post hoc tempus, deinceps, in posterum. *Ter. Eun.* 5, 2, 59. Hunc tu in aedes cogitas recipere posthac? *Id. Andr.* 3, 5, 5. Posthac incolumem sat scio fore me, nunc si devito hoc malum. *Pl. Men.* 4, 3, 21. Alium posthac invenito, quem tu habeas frustratui. *Cic. Att.* 7, 3. *med.* Sed in hoc genere non accu- sabimur posthac: neque hercule antea negligentes fuimus. *Id. Cat.* 3, 15. Vobis erit providendum, qua conditione posthac eos esse velitis. *Hor. Sat.* 2, 3, 297. Arma dedit, posthac ne compellarer inultus. *Mart.* 4, 73. Seque mori posthac credidit ille senem. Alii leg. *post hoc*. ℙ Item deinde, po- stea. *Pl. Amph.* 2, 2, 164. Pateram huic dedisti, posthac rursus obsignasti clanculum. *Suet. Tit.* 9. Fidem praestitit, nec auctor posthac cujusquam necis, nec conscius.

POSTHAEC et Post haec, adv. μετὰ ταῦτα, po- stea, deinde. *Cic. Inv.* 1, 23. *med.* Primum gnati vitam: deinde suum consilium: posthaec, quid So- siam velit facere.

POSTHINC et Post hinc, adv. ἑξῆς, deinceps, deinde. *Virg. A.* 8, 546. Posthinc ad naves gra- ditur, sociosque revisit.

POSTHOC et Post hoc, adv. posthaec, postea, posthac. In *fragm. legis Papir.* ap. *Fest.* in *Sa- cramentum*. Quicumque praetor posthoc factus erit. Alii leg. *posthac*.

POSTHŪMĬUS. V. POSTUMIUS.

POSTHŪMUS, etc. V. POSTUMUS.

POSTĬBI, adv. postea, ut *inibi*, *interibi*. *Pl. Poen. prol.* 108. Dat aurum: rogitat postibi, unde sit. *Id. Rud.* 3, 1, 8. Postibi videbatur ad me simia aggredirier; et 4, 7, 37. Nunc hic ibo intro, et sacrificabo: postibi jubebo coenam coqui.

POSTĪCĂ. V. in POSTICUS.

[POSTĬCĬPO, as, a. 1. post capio. *Claud. Ma- mert. Stat. anim.* 1, 21. Est ergo in pecude corru- ptibile corpus, et mortalis anima, quae vitam cor- poris nec anticipat, nec posticipat. *F.*]

POSTĪCŬLĂ, ae, f. parva janua in postico ae- dium. *Appul. Met.* 2. Me perduxit ad domum quam- piam, cujus ipsis foribus obseptis, per quandam brevem posticulam introvocat me.

POSTĪCŬLUM, i, n. parvum posticum. *Pl. Trin.* 1, 2, 157. Posticulum hoc recepit, cum aedes ven- didit; et 4, 3, 78. Ubi nunc filius meus habitat? *Sta.* hic in hoc posticulo.

POSTĪCUM. V. v. sq.

POSTĪCUS, a, um, adj. ὀπίσθιος, retro positus, aversus, posterior: a *post*: cui *anticus* opponitur. *Liv.* 23, 8. *f.* Locus erat posticis aedium parti- bus. *Pl. Stich.* 3, 1, 40. Est etiam hic ostium aliud posticum nostrarum aedium. *Val. Max.* 5, 7. *n.* 3. et *Varr.* ap. *Non.* 3, 158. Cum domo postica clam esset egressus, *h. e.* postica parte domus. *Lucil.* ap. *Non. ib.* Non peperit, verum postica par- te profudit, *h. e.* e podice. V. infra. *Solin.* 26. *med.* de ursis: Interdum posticis pedibus insistunt. *Pers.* 1, 62. posticae occurrite sannae, *h. e.* irri- dentium a tergo. *Ammian.* 28, 1. *med.* Ut saepe faciunt amphitheatrales ferae, diffractis tandem solutae posticis, *h. e.* cavis locis, portis in postico amphitheatri, unde in arenam emittebantur. *Auson. epigr.* 70. Perversae Veneris postico vulnere fos- sor, *h. e.* paedicator. ℙ *Festus*: Posticam lineam in agris dividendis Servius Sulpicius appellavit, ab exoriente sole ad occidentem quae spectabat. ℙ *Idem* in *Posticum*. Quae ante nos sunt, antica; et quae post nos sunt, postica dicuntur: et de- xtram anticam, sinistram posticam dicimus. Sic etiam ea coeli pars, quae sole illustratur ad meri- diem, antica utique nominatur, quae ad septentrio- nem est, postica. *Varr. L. L.* 6, 2. Ejus templi partes quatuor: antica ad meridiem, postica ad se- ptentrionem, etc. ℙ *Posticum* absolute, postica, et aversa pars. *Suet. Claud.* 18. Detentus quon- dam medio foro a turba, conviciisque, ac simul fragminibus panis ita insectatus, ut aegre, nec ni- si postico evadere in Palatium valuerit. *Vitr.* 3, 1. *f.* Aditus valvarum ex utraque parte in pronao, et postico. *Titin.* ap. *Non. l. c.* Duo postica, quae loco mercede, ὀπισθόδομοι. *Hor. Ep.* 1, 5, 31. Atria servantem postico falle clientem: ψευδοθύρῳ, παραθύρῳ. Sic *Pl. Most.* 3, 3, 27. Ego me illa per posticum ad congerrones conferam. Adde *Tit.* ap. *Non. l. c.* et 4, 355. Sic in feminino *Appul. Met.* 9. *in.* Canem rabidam paulo ante per posti- cam impetu miro sese direxisse: subaudi *januam*. Sic *Ulp. Dig.* 7, 1, 13. *med.* Aditus, posticasve vertere. *Capell.* 1, 17. Contegit ex posticis caput quodam velamine rutilante, *h. e.* ex partibus posti- cis. ℙ Alio sensu *Lucil.* ap. *Non. ib.* Pistrinum appositum, posticum, sella, culina, *h. e.* locus ex- onerando ventri, qui fere in postica aedium parte est. ℙ Pro ipso podice. *Varr. ib.* Retrimenta cibi, quae exierunt per posticum, vallem fecerunt. *Arnob.* 2, 54. Cibo sustentantur et potu, et super- fluas foeditates inferioribus egerunt, abjiciuntque posticis.

POSTĬDĔĂ, adv. post id, postea: cui *antidea* opponitur. *Pl. Aul.* 1, 2, 40. Nunc quo profectus sum, ibo, postidea domum me recipiam. (Alii leg. *postidem* eod. sensu: quod quidam etiam *Var- roni* tribuunt *L. L.* 8, 10., sed incerta admodum lectione.) Adde *Truc.* 2, 4, 67. ℙ *Postidea loci*, idem. *Pl. Cist. f.* Ubi id erit factum, ornamenta ponent: postidea loci, qui deliquit, vapulabit. Ad- de *Stich.* 5, 5, 17.

POSTĪLĒNĂ, ae, f. ὑπουρίς, ὀπισθένη, lorum, vel lignum incurvum, quod ex ephippio aut clitel- lis sub cauda, et posterioribus jumenti coxis alli- gatur, ne sarcina in anteriorem partem decidat: a *post*. *Pl. Cas.* 1, 1, 36. Ita te aggerunda curvum aqua faciam probe, ut postilena possit ex te fieri. V. ANTILENA, et POSTELLA.

POSTĪLĬO. V. in POSTULATIO.

POSTĪLLĂ et Post illa, adv. post illa, postea. *Enn.* ap. *Cic. Div.* 1, 20. Postilla, germana soror errare videbar. *Cato* ap. *Gell.* 3, 7. Eum sustu- lere: isque convaluit: saepeque post illa operam reipublicae fortem perhibuit. *Catull.* 84, 9. Nec sibi postilla metuebant talia verba. *Ter. Phorm.* 2, 2. *f.* Prima coitio est acerrima; si eam susti- nueris, postilla jam, ut lubet, ludas licet. *Pl. Curc.* 4, 2, 43. Sed eum, qui mihi vendidit illam, nunquam postilla vidi; et *Men.* 4, 3, 11. Nunc redeo, nunc te postilla video. *Ter. Andr.* 5, 4, 33. Postilla nunc primum audio.

POSTIS, is, m. παραστάς, lignum, aut lapis ere- ctus ab utroque latere portae, januae, quod infe- riori limine sustinetur, superius et valvas sustinet. Alter postis valvas fulcit cardinibus affixis: alter seram recipit, et repagula: haec intellige, cum valvae geminae non sunt. *Ov. Amor.* 2, 1, 27. in- sertaque posti, Quamvis robur erat, carmine victa sera est; et *ib.* 1, 6, 24. excute poste seram. *Id. R. Am.* 35. Rigido jurgia posti dicere. *Id. Met.* 19, 378. laqueoque innectere fauces Destinat, et zona summo de poste revincta, etc. *h. e.* de supe- riore parte postis. *Cic. Att.* 3, 15. *med.* Quoddam caput legis Clodium in curiae poste fixisse. *Val. Fl.* 3, 25. Et nunc ille jubas, captivaque postibus ora Imposuit. *Hor. Ep.* 1, 1, 5. armis Herculis ad postem fixis. *Virg. A.* 5, 360. Neptuni sacro clypeum de poste refixum. *Val. Max.* 9, 12. *n.* 6. Cum in carcerem duceretur, in ejus postem illiso

capite concidit. *Juven.* 6, 51. necte coronam Postibus, et densos per limina tende corymbos. ℙ *Tenere postem* erat dedicantis aedem Divis. *Cic. Dom.* 45. Postem teneri in dedicatione oportere videor audisse templi: ibi enim postis est, ubi templi aditus est, et valvae. *Liv.* 2, 8. Postem jam tenenti consuli, foedum inter precationem Deum nuncium incutiunt; et *mox:* Tenens postem precationem peragit, et dedicat templum. Adde *Val. Max.* 5, 10. *n.* 1. ℙ Etiam in aliis operibus arrectaria tigna aut saxa *postes* dici possunt. *Vitr.* 10, 20. de testudine militari: Insuper hanc compactionem erigantur postes compactiles, etc. *Cic. Dom.* 46. Ambulationis postes nemo unquam tenuit in dedicando. ℙ A poetis saepe ponuntur pro ipsis valvis, seu foribus. *Virg. A.* 2, 480. Limina perrumpit, postesque a cardine vellit Aeratos; et *ib.* 8, 493. aerati procumbunt cardine postes; et *ib.* 8, 227. fultosque emuniit objice postes. *Val. Fl.* 7, 322. impulso sonuerunt cardine postes. Adde *Sen. Herc. Oet.* 254. *Id. Hipp.* 863. Reserate clusos regii postes laris. *Lucan.* 5, 531. poste recluso. ℙ Translate. *Lucr.* 3, 369. Jam magis exemptis oculis debere videtur Cernere res animus, sublatis postibus ipsis, *h. e.* oculis, qui sunt veluti fores, et fenestrae animi. ℙ In ablat. habet etiam *posti. Ov. Met.* 5, 120. Raptaque de dextro robusta repagula posti. Ita legit etiam *Prisc.* 7, 768.

POSTLĪMĬNĬUM, ii, n. ἐπάνοδος, ἀνασπόμπιμον, ut est in *Gloss. Philox.*, definitur a *Paulo Dig.* 49. *tit.* 15. qui *De postliminio* inscribitur, 19. jus amissae rei recipiendae ab extraneo, et in statum pristinum restituendae, inter nos ac liberos populos regesque, moribus, legibus constitutum: a *post*, et *limen.* Qua de re ita *Cic. Top.* 8. *f.* Cum ipsius postliminii vis quaeritur, et verbum ipsum notatur, Servius noster nihil putat esse notandum, nisi *post:* et *liminium* illud productionem esse verbi vult, ut in *finitimo*, *legitimo*, *aeditimo* non plus inesse *timum*, quam in *meditullio tullium.* Scaevola autem P. F. junctum putat esse verbum, ut sit in eo et *post*, et *limen:* ut quae a nobis alienata sunt, cum ad hostem pervenerint, et ex suo tanquam limine exierint, deinde cum redierint post ad idem limen, postliminio videantur rediisse. Haec *Cicero:* quibus similia habet *Justin. Inst. tit.* 1, 12. §. 4. ℙ De ipso jure *Cic. l. c.* Postliminio redeunt haec, homo, navis, mulus clitellarius, equus, equa, quae frena recipere solet. *Gallus Aelius* ap. *Fest.* postliminium receptum (*postliminio* legi vult *Voss.* in *Etymol.*) ait esse eum, qui liber, ex qua civitate abierat, in eandem civitatem redit eo jure, quod constitutum est de postliminiis: item qui servus a nobis in hostium potestatem pervenit, postea ad nos rediit, in ejus potestatem, cujus antea fuit jure postliminii. Equi, et muli, et navis eadem ratio est, etc. *Cic. Or.* 1, 40. et *ib.* 2, 32. Quem pater suus, aut populus vendidisset, aut pater patratus dedidisset, ei nullum esse postliminium. *Id. Balb.* 11. *med.* Postliminio potest civitatis fieri mutatio; et 12. Civi Romano licet esse Gaditanum, sive exsilio, sive postliminio, sive rejectione hujus civitatis, *h. e.* si redierit Gades, ubi antea civis fuerat, quam civis Romanus esset, et ejus civitatis jus recipit, civitate Romana accepta amissam. Haec *Ernest.* habet. *Papin Dig.* 29, 15, 5. Postliminii jus competit aut in pace, aut in bello. *Id. ib.* Postliminium dare alicui. *Id. ib.* Postliminio reverti. *Paul. ib.* 19. recipere aliquid; et *ib.* Transfugae nullum postliminium est; et *ib.* 17. Postliminio carent, qui armis victi hostibus se dediderunt. *Gell.* 7, 18. Octo ex iis, postliminium justum non esse sibi responderunt, quoniam dejurio vincti essent. *Papin. Dig. l. c.* 14. Duae species postliminii sunt, ut aut nos revertamur, aut aliquid recipiamus. Alia ad hoc jus pertinentia, quae *l. c. Dig.* explicantur, omittimus, vim, et usum verbi significasse contenti. ℙ Translate. *Appul. Met.* 1. *f.* Statim arrepta dextra, postliminio in forum cupedinis reducens, etc. *h. e.* iterum, rursus; et *ib.* 2. Corpus istud postliminio mortis animare; et *ib.* 3. Exibis asinum, statimque in meum Lucium postliminio redibis; et *ib.* 4. Quid repente postliminio pressae quietis lamentationes licentiosas refricas? *Tert. Pud.* 15. Cum fornicatori postliminium largitus ecclesiasticae pacis statim ingesserit, *h. e.* reconciliationem.

POSTMĔRĪDĬĀNUS. V. POMERIDIANUS.

POSTMŎDO, et

POSTMŎDUM, adv. postea, post, mox: et fere de tempore brevi futuro dicuntur. *Liv.* 1, 9. *f.* Saepe ex injuria postmodum gratiam ortam. *Id.* 4, 7. Fore, ut postmodum gaudeant, se irae moderatos. *Ter. Hec.* 2, 1, 11. Me abs te immerito esse accusatam, postmodum rescisces. Alii leg. *postmodo. Ov. Amor.* 1, 14, 55. reparabile damnum est: Postmodo nativa conspiciere coma. ℙ Cum accusativo, ut cuipiam videtur. *Hor. Od.* 1, 28, 30. Negligis immeritis nocituram Postmodo te natis fraudem committere? Sed v. *te* verius est ablativus v. *natis*, nempe *ex te natis.*

POSTŌMIS (ἐπιστομίς, ut habetur in *Gloss. Philox.*) dicitur ferrum, quod ad cohibendam equorum tenaciam naribus, vel morsui imponitur: Graece ἀπὸ τοῦ στόματος. *Lucil.* ap. *Non.* 1, 84. Trulleu' postomis huic ingens de naribu' pendet. Ad quem locum *Turneb. Advers.* 17. *c. ult.* Eleganter transtulit ad potores Lucilius, quibus e naribus pocula pendere videntur. Dicitur autem *postomis* voce lacessita et laesa, veluti *epistomis*, aut *epistomium:* immo vero tanquam προστομίς, id est additamentum ori adjectum et appensum: atque ita scribendum videtur. Haec *Turneb.* Alii locum *Lucilii* ita leg. Prostomides hinc ingentes de naribu' pendent. Etiam *Dausquio* magis placet *prostomis.* Sunt qui legunt *pastomis.*

POSTPARTOR, oris, m. qui post nos bona nostra possidebit. *Pl. Truc.* 1, 1, 42. Unde anteparta demus postpartoribus. V. PARTOR.

POSTPŌNO, is, sui, situm, a. 3. δεύτερον ἄγω, ὕστερον ποιέομαι, posthabeo, vilius puto, negligo. *Caes. B. G.* 6, 3. Initium belli hoc esse arbitratus, ut omnia postponere videretur, concilium Lutetiam Parisiorum transfert. *Cic. fil. ad Tir. Fam.* 16, 21. *med.* Omnia postposui, dummodo praeceptis patris parerem. *Hor. Ep.* 1, 18, 34. Dormiet in lucem, scorto postponet honestum Officium. *Plin. ep.* 4, 1. Non ut rem familiarem oculis subjiciamus (id enim postponi potest), sed ut fungamur necessario officio. *Ov. Met.* 6, 211. vosque est postponere natis Ausa suis. *Plin.* 34, 7, 18. Zenodorus scientia fingendi nulli veterum postponeretur. *Just.* 3, 7. Nec Annibalem quidem Alexandro Magno postponendum.

POSTPŎSĬTUS, a, um, part. a *postpono:* posthabitus, neglectus. *Caes. B. G.* 5, 7. Intermissa profectione, atque omnibus rebus postpositis. *Plin. ep.* 10, 19. Otii et senectutis ratione postposita.

POSTPRINCĬPĬA, orum, n. plur. progressus rei alicujus, qui principium subsequitur. *Varr.* ap. *Gell.* 16, 18. *extr.* de geometriae partibus: Voluptas, vel utilitas disciplinarum in postprincipiis exsistit, cum perfectae absolutaeque sunt: in principiis vero ipsis ineptae et insuaves videntur. *Id.* ap. *eund. ib.* 9. Quod si non horum omnium similia essent principia ac postprincipia, sus deque esset. *Pl. Pers.* 4, 1, 3. Ferme ut quisque rem accurat suam, sic ei procedunt postprincipia denique. Adde *Varr.* ap. *Gell.* 16, 9. ℙ Proverbii vim habet ap. *Varr. R. R.* 3, 4. Nam *postprincipia* in re militari est locus post aciem, quae principia dicuntur: Unde *Varro:* Unde velis me incipere, Axi, dic. Ille, ego vero, inquit, ut ajunt, postprincipia in castris: id est ab his potius temporibus, quam superioribus. Al. leg. *ego vero a postprincipiis, ut in castris*, etc. V. PRINCIPIUM.

POSTPŬTO, as, avi, atum, a. 1. ὕστερον τίθεμαι, posthabeo, postpono, minus puto. *Ter. Ad.* 2, 3, 9. Qui omnia sibi postputarit esse prae meo commodo. *Id. Hec.* 3, 5, 33. Cum te postputasse omnes res prae parente intelligo.

POSTQUAM et Post quam, adv. ἐπειδή, posteaquam, ubi, ut, simul ac. *Caes. B. G.* 1, 27. Eo postquam Caesar pervenit, obsides, arma poposcit. *Sall. Cat.* 6. Postquam res eorum satis prospera videbatur, invidia ex opulentia orta est. *Pl. Merc. prol.* 12. Biennium jam factum est, postquam abii domo. *Id. Capt.* 3, 1, 27. Abeo ab illis, postquam video, me sic ludificarier: pergo ad alios. *Phaedr.* 1, 11. Qui postquam caede fessus est, asinum evocat. *Ter. Hec.* 5, 3, 28. Postquam video nescio quid suspicarier, magis coepi instare, ut dicat. *Cic. Att.* 12, 1. Undecimo die postquam a te discesseram; et *ib.* 6, 3. Quod post accidisset, quam dedissem ad te liberto litteras. *Nep. Dion.* 10. Quartum post annum, quam redierat. *Pl. Most.* 3, 3, 22. Qui tibi nunquam quicquam, postquam tuus sum, verborum dedi: ex quo tempore servus sum tuus. ℙ Sequente *post. Id. Trin.* 2, 4, 15. Postquam comedit rem, post rationem putat. Adde 4, 2, 133. et 156. ℙ Pro quoniam, ut videtur. *Pl. Bacch.* 3, 6, 1. Reddidi patri omne aurum. Nunc ego illam me velim convenire, postquam inanis sum, contemptricem meam. *Ter. Ad. prol.* 1. Postquam poeta sensit, scripturam suam ab iniquis observari, etc. Ubi *Donatus:* postquam pro quoniam, cujus reciprocum quoniam pro postquam. Plaut. in Aulul. (*prol.* 9.) Quoniam is moritur (ita avido ingenio fuit), nunquam indicare id filio voluit suo.

POSTRĔMĪTAS, atis, f. extremitas. *Macr. Somn. Scip.* 1, 11. *med.* In terram desinat tam ima, quam summa postremitas.

POSTRĒMUS, a, um, adj. ἔσχατος, τελευταῖος, ὕστατος, ultimus, extremus: superlat. a *posterior. Cic. Or.* 15. *f.* De firmissimis alia prima ponet, alia postrema. *Sall. Jug.* 107. Postremam Romanorum aciem invadunt, *h. e.* postremam aciei partem; et *ib.* 49. In agmine in primis modo, modo in postremis, saepe in medio adesse. *Just.* 2, 10. *f.* Ipse primus in fuga, postremus in proelio semper visus est. *Pl. Cist. f.* Date plausum postrema in comoedia, *h. e.* in fine comoediae. *Just.* 43, 5. *f.* In postremo libro, *h. e.* in fine libri. *Pall.* 7, 2. Mense postremo. Rursus *Just.* 3, 4. *f.* Ut ossa sua postremasque reliquias conterant. *Catull.* 101, 3. Postremum munus, *h. e.* exsequiae, justa. *Virg. G.* 3, 404. Nec tibi cura canum fuerit pos[...] *Cic. Fam.* 1, 9. *med.* Ego autem cum illa s[...] quae paulo ante proposui, tum hoc non in [...] mis, de quo coeperam exponere. ℙ *Po[...] postremum* adverbii vim habent, τὸ τελευταῖον[...] τον, denique, tandem, ad extremum. *Caes.* [...] 7, 1. *extr.* Postremo in acie praestare in[...] quam, etc. *Cic. Agr.* 2, 23. *f.* Omnes urbes[...] regna denique, postremo etiam vectigalia [...] venierint. *Id.* bis ponit *N. D.* 1, 37. Quae[...] tur, vester Deus primum ubi habitet: deind[...] causa eum loco moveat: postremo Deus quid[...] tat: ad quam denique rem motu mentis ac[...] nis utatur: postremo, quo modo beatus si[...] *Or.* 3, 2. Ut vestigium illud ipsum, in q[...] postremum institisset, contueremur. *Pall.* [...] *med.* Postremum mel et acetum superfundes[...] vissime optimi olei quantumcumque miscebis[...] *Andr.* 2, 1, 22. Si id facis, hodie postrem[...] vides. ℙ *Ad postremum* idem est. *Pl. Poen[...]* 23. Sed ad postremum nihil apparet. *Sall. j[...]* ap. *August. C. D.* 3, 17. Plurimae turbae, [...] tiones, et ad postremum bella civilia orta[...] *Hirt. B. G.* 8, 43. Ad postremum cuniculis[...] fontium intercisae sunt. *Liv.* 38, 16. *f.* [...] riae quoque ad postremum reges stipendiu[...] non abnuerent. *Just.* 6, 2. Ad postremum [...] runt, melius esse, etc. *Sall. in or. Philipp[...] tra Lepid.* Qui ad postremum usque legato[...] cem, concordiam decrevere. ℙ Aliquando [...] *mus* est non solo loco aut ordine ultimus, [...] iam pretio, et aestimatione vilissimus, ne[...] mus, abjectissimus. *Cic. Cat.* 2, 10. Postr[...] autem genus est non solum numero, verum [...] genere ipso atque vita: quod proprium est [...] nae, de ejus delectu, etc. *Id. Rosc. Am.* [...] Sin autem id actum est, ut homines postre[...] cuniis alienis locupletarentur, etc. *Brut.* [...] *ad Brut.* 1, 16. *med.* Quod si Romanos no[...] meminissemus, non audacius dominari cupere[...] stremi homines, quam id nos prohiberemu[...] Comp. *Postremior* ap. *Appul. de Deo Socrat[...]* rique se ita depravarunt, ut possit videri, [...] animal in terris homine postremius. Sup. [...] *missimus* ap. *eund. Apol.* Cum adolescentulis [...] missimis puer hoc aevi convivium agitat. A[...] *Gracch.* ap. *Gell.* 15, 12. et *Tert. Cult. fem.*[...]

POSTRĪDĬĒ, adv. τῇ ὑστεραίᾳ, postero die: [...] *posteridie. Cic. Phil.* 2, 25. *med.* Tantum [...] Hippiae nuptiis exhauseras, ut tibi necesse[...] in conspectu populi R. vomere postridie. *Id[...]* 11, 6. et *Verr.* 2, 1, 27. Cum Romam se[...] venisset, postridie me mane convenit. *Id.* [...] 2, 8. Quod idibus, et postridie fuerat dict[...] agro Campano actum iri, non est actum. *C[...] C.* 1, 67. *extr.* Prima luce postridie const[...] proficisci. ℙ Sequente *quam. Cic. Fam.* [...] Quid causae fuerit, postridie intellexi, quam[...] bis discessi. Adde *Q. Fr.* 2, 9. et *Att.* 9, [...] Cum gen. aut accus. *Caes. B. G.* 4, 13. et [...] 10. Postridie ejus diei mane eadem perfid[...] Germani, etc. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 2. Po[...] ejus absolutionis in theatrum introiit. Al. l[...] *solutionem. Cic. Att.* 16, 4. Venatio, quae [...] die ludos Apollinares futura est. *Liv.* 6,[...] Postridie calendas, nonas, idus. (Hi die[...] erant. V. ATER et POSTERUS.) *Fest.* in [...] *tia.* Postridie nuptias. *Suet. Aug.* 92. Po[...] nundinas. ℙ Dicitur etiam *postriduo. Pl.* [...] 2, 90. Postriduo natus sum ego, quam J[...] ex Ope natus est.

POSTRĪDŬĀNUS et Postridianus, a, um[...] qui postridie venit, aut fit. *Macr. Sat.* 1, [...] et *ib.* 16. Omnes postriduani dies, seu post [...] das, sive post nonas, idusve, ex aequo atr[...] V. ATER et POSTERUS.

POSTRĪDŬO. V. POSTRIDIE.

POSTSCĒNĬUM, ii, n. locus post scenam[...] multa fiebant, quae a spectatoribus non cer[...] tur. Translate. *Lucr.* 4, 1179. quo magis[...] Omnia summopere hos vitae postscenia cela[...] *e.* omnia ea, quae solae domi et clam faciu[...] occulta esse volunt.

POSTSCRĪBO, is, a. 3. post scribo. *Tac[...]* 64. Tiberii nomen suo postscripserat.

POSTSIGNĀNI, orum, m. plur. milites p[...] gna in acie collocati. V. ANTESIGNANUS. [...] *Strat.* 2, 3. *n.* 17. Tum postsignanis, qui [...] cunda acie erant, imperavit, ut densos num[...] que palos in terram defigerent: intraque eo[...] propinquantibus quadrigis, antesignanorum [...] recepit. *Ammian.* 18, 8. Postsignani nostri[...] tenebant editiora collis. *Id.* 24, 6. *med.* N[...] signani pone omnes rejecti centurias, null[...] nente licentius verterent terga.

POSTVĔNĬENS, entis, part. ab inus. *pos[...]* ἐπιών, succedens. *Plin.* 18, 25, 57. Nunc [...] currente tempestatum significatu, quod προχ[...] Graeci vocant: nunc postveniente, quod ἐπιχε[...]

POSTVERTĂ et Postvorta, ae, f. Dea p[...] perversi partus, ut cum non caput, sed ped[...] mi in nascendo exsistunt: ut *Prosa* erat, qu[...] cto partui praeerat. *Varr.* ap. *Gell.* 16, 16.

ae sunt Romae duabus Carmentibus, quarum
Postverta nominata est, Prosa altera, a recti
rsique partus et potestate, et nomine. Adde
ap. *Grut.* 50, 9., ubi cum Mercurio jungi-
sed eadem ap. *Mur.* 50, 6. habet *Fort. Vert.*
est *Fortunae vertenti.*) item *Macr. Sat.* 1, 7.
ubi *Postvorta* etiam res futuras curare dici-
sicut *Antevorta* praeteritas. V. PORRIMA.
STŬLĀRĬA fulmina a *Festo* dicuntur, quae
um, aut sacrificiorum spretam religionem de-
nt: quasi postulent, vota, aut sacrificia in-
ari. A *Caecina* ap. *Sen. Q. N.* 2, 49. dicun-
ostulatoria, quibus sacrificia intermissa, aut
rite facta repetuntur. V. POSTULATIO.
STŬLĀTĪCĬUS, a, um, adj. qui postulatur,
rius. *Postulaticii gladiatores*, qui, postulante
o, praeter ordinarios exhiberi principis beni-
te solebant. *Sen. ep.* 7. Hoc (*meridianorum
torum genus*) plerique ordinariis paribus, et
laticiis praeferunt. V. in POSTULO.
STŬLĀTĬO, onis, f. αἴτησις, actus postulan-
petitio, postulatum. *Cic. Rosc. Am.* 2. *extr.*
bis aequa et honesta postulatio videtur, ego
a brevem postulationem affero. *Id. Inv.* 2,
Deprecatio est, in qua ignoscendi postulatio
netur. *Id. Mur.* 23. Concedere postulationi
us. *Id. Q. Fr.* 1, 11. resistere. ℙ In sacris
genus sacrificii, quod fiebat, cum Dii violati
d fieri postulabant ad se placandos, et aver-
mala, quae ostentis minabantur. *Cic. Har.*
10. De ea re scriptum est, postulationes esse
Saturno, Neptuno, etc.; et *ib.* 14. *f.* Eodem
o Telluri postulatio deberi dicitur. ℙ Haec
iore vocabulo, et haruspicum proprio *posti-*
vel *postulio* dicebatur. *Varr. L. L.* 4, 32. In
co dehisse terram, et ex senatus consulto ad
pices relatum, esse responsum, Deum Ma-
postulionem postulare, id est civem fortissi-
eo demitti. Ita leg. *Scal. Arnob.* 4, 148. In
noniis vestris rebusque divinis, postulionibus
est, et piaculi dicitur contracta esse commis-
si, etc. Quidam ita legendum putant etiam
atis *Cic.* locis. Huc pertinent *postulatoria*
na, de quib. V. in POSTULARIA. ℙ In re
i *postulationes* sunt actiones oratorum, pa-
cumque. *Suet. Claud.* 7. *med.* Auspicatus est
isdictionem praefectus urbi, celeberrimis pa-
non tralaticias, ut assolet, et breves, sed
nas plurimasque postulationes certatim inge-
us. *Plin. ep.* 5, 14. Promisi scripturum me
quem habuisset eventum postulatio Nepotis
Tuscilium Nominatum. Adde *ep.* 20. et *ep.*
et 32. ℙ Est etiam accusatio, querela. *Pl.*
3, 2, 26. Si quid ejus esset, esset mecum
atio. *Id. Bacch.* 3, 3, 45. Acris postulatio
est, cum hujus dicta intelligo. *Ter. Hec.* 1,
5. Neque lites ullae inter eas, postulatio
am. ℙ Item petitio deferendi nominis cujus-
accusandi gratia. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 6.
postulationem, et nominis delationem uxor a
ella discessit. V. POSTULO.
STŬLĀTOR, oris, m. qui postulat, αἰτητής.
Ner. 14. In jurisdictione postulatoribus, nisi
nti die, ac per libellos, non temere respondit.
STŬLĀTŌRIUS, a, um, adj. ad postulan-
pertinens, ut Postulatoria fulmina. V. PO-
ARIA.
STŬLĀTRIX, icis, f. quae postulat. *Tert.*
nil. 13. *med.* Solemnitates postulatrices. Alii
s leg. *solemnitates, popularitates.*
STŬLĀTUM, i, n. αἴτημα, postulatio, peti-
Cic. Fam. 12, 4. Ultro ab illo ad nos intole-
a postulata retulerunt. *Id. Phil.* 12, 12. Re-
n est, ut et accipiantur, et remittantur po-
a per litteras. *Caes. B. C.* 1, 9. Deferre ad
piam postulata alicujus; et *B. G.* 4, 11. *f.*
ostulatis alicujus cognoscere. *Nep. Alc.* 8. Id
ere dictum Philocles animadvertebat, tamen
ata facere noluit.
STŬLĀTUS, a, um, part. a *postulo:* petitus.
4, 12. Silentio postulato. ℙ Item delatus,
atus. *Plin.* 7, 27, 28. Sit proprium Catonis,
et quadragies causam dixisse, nec quem-
saepius postulatum, et semper absolutum.
Q. Fr. 2, 3. *med.* Sextius a Nerio de ambitu
atus. *Id. Vat.* 14. Postulatus lege Licinia.
Met. 3. Nec tantillo quidem unquam cri-
postulatus. ℙ De argento postulato. V. PU-
TUS.
STŬLĀTUS, us, m. postulatio, postulatum.
, 9. Ventum in jus est: postulatu audito ma-
torumque, magistratus secundum parentis ar-
m dat jus nuptiarum.
STŬLĬO, onis, f. V. POSTULATIO.
STŬLO, as, avi, atum, a. 1. αἰτέω, δέομαι,
posco, quaeso. Videtur dici proprie de iis,
jure aliquo nobis deberi putamus, ut in PO-
ex *Donato* adnotavimus. *Curt.* 4, 1. Postula-
item magis, quam petebat, ut accepta pecu-
patrem sibi restitueret. ℙ Universim autem
etere, et ostendere se velle, quocumque mo-
Caes. B. G. 1, 31. Romam ad senatum ve-
auxilium postulatum. *Ter. Andr.* 5, 1, 4.

Quam maxime abs te postulo atque oro, Chreme, ut, etc. et 3, 3, 18. Immo ita volo, itaque postulo, ut fiat. *Cic. Amic.* 22. Neque quidquam unquam, nisi honestum et rectum, alter ab altero postulabit; et *Att.* 2, 24. Statim fidem publicam postulavit; et *ib.* 7. Orationes autem me duas postulas. Alii leg. *a me.* [*Non improb. *Orell.*, qui tamen vulg. retinet.] *Gell.* 11, 13. Ideoque veniam gratiamque malae existimationis, si quid esset erratum, postulavit. Adde *Suet. Tib.* 71. *Cic. Balb.* 15. Sapientes homines et publici juris periti Gaditani a senatu de foedere postulaverunt, *h. e.* quaesierunt, quid de foedere sentiret: vel foedus a senatu petierunt. *Caes. B. G.* 1, 42. Ariovistus legatos ad eum mittit, quod antea de colloquio postulasset, id per se fieri licere. *Cic. Fam.* 1, 2. Postulatum est, ut Bibuli sententia divideretur. *Sall. Jug.* 85. Legatos ad Bocchum mittit postulatum, ne sine causa hostis populo R. fieret. In *vet. decreto* ap. *Gell.* 7, 19. Quod P. Scipio Africanus postulavit pro L. Scipione Asiatico fratre, etc. ℙ De populo petente pugiles et gladiatores extraordinarios, qui *postulaticii* dicebantur. *Suet. Aug.* 44. Pugilum par postulatum distulit in sequentis diei tempus. *Id. Claud.* 21. *med.* Frigidus ejus jocus, qualis est, ut cum Palumbum (*gladiatorem*) postulantibus daturum se, promisit, si captus esset. Adde *Dom.* 4. ℙ De disputantibus, cum aliquid sibi dari petunt, unde aliud inferant, ut geometrae. *Cic. Leg.* 1, 7. Dasne igitur hoc nobis, Pomponi, de Deorum vi, natura, ratione, etc.? *Att.* do sane, si postulas. ℙ Saepe est exigere, requirere. *Ter. Andr.* 1, 2, 18. Nunc hic dies aliam vitam affert, alios mores postulat. *Cic. Off.* 1, 23. *extr.* Cum tempus necessitasque postulat, decertandum manu est. *Id. Or.* 2, 77. *med.* Res enim hoc postulat, ut eorum exspectationi occuratur. *Id. Fam.* 2, 16. *extr.* Ut amicitia nostra, et tua fides postulabit. *Id. Q. Fr.* 1, 1, 14. Ea nostra ratio est, ut omnes boni cum faveant, tum etiam a nobis omnem diligentiam virtutemque et postulent, et exspectent. *Luccej.* ad *Cic. Fam.* 5, 14. *med.* Non intelliges duplicari sollicitudines, quas elevare tua te prudentia postulat? ℙ Cum infinito saepe est dare operam, contendere, cupere, velle. *Ter. Eun.* 1, 1, 16. Incerta haec si tu postules ratione certa facere, nihilo plus agas, quum si des operam, ut cum ratione insanias. *Id. Andr.* 4, 1, 20. Etiam nunc me ducere istis dictis postulas? *Pl. Men.* 2, 3, 88. Sed ego inscitus, qui me hero postulem moderarier. *Id. Rud.* 2, 3, 62. O facinus impudicum! quam liberam esse oporteat, servire postulare. *Nep. Eum.* 8. Illa phalanx non parere se ducibus, sed imperare postulabat. *Plin.* 18, 14, 36. de lupino: Ne spargi quidem postulat, decidens sponte. ℙ Pertinet etiam ad forum et judicia. *Ulp. Dig.* 3. *tit.* 1. qui *De postulando* inscribitur, 1. Postulare est desiderium suum, vel amici sui in jure apud eum, qui jurisdictioni praeest, exponere, vel alterius desiderio contradicere. In *decreto praetor. ib. med.* Hi pro alio, quam pro quo licebit, in jure apud me ne postulent. ℙ Speciatim est petere, ut alicujus nomen deferre liceat, eumque reum facere; quod cum impetratum est, tunc rei nomen defertur: isque accusatur. *Cic. Div. Verr.* 20. Nuper cum in Gabinium Piso delationem nominis postularet, et contra Caecilius peteret, etc. ℙ Saepe tamen ponitur pro accusare. *Cic. Q. Fr.* 3, 1, 5. Gabinium tres adhuc factiones postulant. *Id. fr. pro C. Cornel.* ap. *Ascon.* Postulatur apud me praetorem primum de pecuniis repetundis. *Tac. A.* 3, 38. Priscus Cordum proconsulem Cretae postulaverat repetundis. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 12. *f.* Insolentissimi homines postulandum me lege Scantinia curant: ego Appium censorem eadem lege postulavi. *Suet. Caes.* 4. Dolabellam repetundarum postulavit. *Id. Aug.* 56. *f.* Postulari injuriarum. *Plin.* 33, 2, 8. Ut apud Claudium Caesarem Flavius quadringentos ex ea causa reos postularet. *Plin. alter ep.* 7, 33. Aliquem impietatis reum postulare. *Papin. Dig.* 46, 1, 53. Postulare aliquem capitis. ℙ *Postulare quaestionem, judicem*, petere, ut quaestio instituatur, judex detur, etc. *Liv.* 2, 29., *Cic. Verr.* 2, 3, 59. *extr.* Sic postulare servos in quaestionem. *Id. Mil.* 22. ℙ Etiam ipse magistratus *postulare* dicitur, cum pro tribunali petit aliquid. *Plin. ep.* 5, 4. Nepos praetor postulavit, ut Nominatus induceretur. ℙ *Postulare cum aliquo*, queri, expostulare. *Pl. Mil.* 2, 6, 34. Ut nesciam, utrumne postulare prius tecum aequom siet, an me expurgare hic tibi videatur aequius. ℙ Supinum *postulatu* V. in DO.

POSTŬMĀTUS, us, m. locus posterior. *Tert. adv. Valent.* 35. Sunt qui nec principatum Bytho defendant, sed postumatum.

POSTŬMĬĀNUS, a, um, adj. ad Postumium aliquem pertinens. *Gell.* 1, 13. Ne ferox inexorabilisque sit: qualia fuerunt Postumiana imperia, et Manliana, *h. e.* A. Postumii Tuberti, quem dictatorem narrat *Val. Max.* 2, 7. *n.* 6. filium suum A. Postumium, quod injussu contra hostes pugnasset, securi feriri jussisse. Sed hoc de L. Manlio Torquato verum esse, ait *Liv.* 4, 29. *med.*, et argumento esse, quod imperia Manliana, non Postumiana appellata sunt; et *ib.* 51. Postumiana caedes, *h. e.* nex P. Postumii Regillensis. Ap. *Gell.* alii leg. *Postumia.* ℙ De ratione scribendi V. POSTUMIUS.

[POSTŬMĬNUS, a, um, adj. ad Postumium aliquem pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 181, 2. Terentia Q. F. Postumina sibi (fortasse legend. *suo*) et C. Veturii C. F. Postumini F. sui nomine balineum et lavationem solo privato gratuitam in perpetuum dedit. *F.*]

POSTŬMĬUS, a, um, adj. Postumia lex, a Numa rege lata, erat, *vinum rogo ne respergito.* Quod sanxisse illum propter inopiam rei, nemo dubitet. Eadem lege, ex imputata vite libari vina Diis, nefas statuit. Haec *Plin.* 14, 12, 14. Postumia gens Romae patricia, praeclara fuit multis consulatibus, censuris, et dictaturis. Primus ex ea consul P. Postumius Tubertus ann. U. C. CCIL. bis eum honorem gessit. V. *Liv.* 2, 16. Hic primus ovans Urbem ingressus est, victis Sabinis, quoniam rem leviter sine cruore gesserat, inquit *Plin.* 15, 29, 38. Paucis post annis A. Postumius dictator Latinos ad Regillum lacum devicit. *Id. ib.* 19. et *Cic. N. D.* 2, 2. Hunc primum coronam ex auro donasse ei, cujus maxime opera Latinorum castra expugnata fuerant, tradit *Plin.* 33, 2, 11. ex L. Pisone. ℙ *Postumia via*, in aenea Tabella ap. *Grut.* 204. *lin.* 7. et 10. et ap. *Tac. H.* 3, 21. fuit in Gallia Togata, ap. Bebriacum, Veronensi agro, ferebatque ad occidentem Genuam versus. V. *Inscr.* ap. *Grut. l. c.* ℙ Postumia, mulier bibacissima, memoratur a *Catull.* 27, 3. ℙ Sunt qui scribunt *Posthumius*, quod a *post*, et *humus* dictum putant: praecipue vero inde appellatam *legem Posthumiam*, quia pertinet ad rogum, scil. ad ea, quae post mortem fiunt. Sed hoc leve est admodum. In antiqu. nummis, et lapidib. ap. *Manut.*, *Cellar.* et *Dausqu.* in *Orthogr.* et *Patin. de Famil. R.* legitur *Postumianus*, *Postumius*, et *Postumus* sine aspiratione. V. POSTUMUS. Sunt quidem lapides ap. *Grut.* 16, 16., 38, 14., 114, 6., 151, 6., 885, 15. et 16., 1005, 3., 1032, 5. et 1035, 1., in quibus aspiratio additur: sed in his alii procul ab Roma sculpti sunt, alii sequiori aevo, quod et *Cellar.* adnotavit: quidam etiam, ut *cit.* p. 1032., minime sapit aetatem U. C. CCLIII. cujus anni consules refert. Contra longe plures sunt ap. *eund. Grut.*, in quibus nulla est aspiratio.

POSTŬMO, as, n. 1. posterior sum. *Tert. Apol.* 19. Ceteri prophetae etsi Moysi postumant, etc. *Id. Resurr. carn.* 45. Omnis consummatio, etsi ordine postumat, effectu tamen anticipat.

POSTŬMUS, a, um, adj. ὕστατος, ultimus, postremus, a *post*, ut a *cis citimus*, *extra extimus*, *intra intimus* (quod et *extumus*, et *intumus* olim dictum est, ut *maxumus* pro *maximus*, etc. sic *postimus postumus*): vel a *posterus*, ut *infimus* ab *inferus*: vel per sync. a *posterrumus* inus. *Virg. A.* 6, 763. Silvius, Albanum nomen, tua postuma proles, Quem tibi longaevo serum Lavinia conjux Educet silvis. *Caesell. Vindex* ap. *Gell.* 2, 16. Postuma proles non eum significat, qui patre mortuo, sed qui postremo loco natus est. *Tert. adv. Gnost.* 1. Cauda erit quodcumque de postumo corporis propagatur, et verberat. *Appul. Met.* 6. *f.* Coenam quam postuma diligentia praeparaverat infelix anicula, ferinis invadunt animis: (*postumam diligentiam* dicit, quia illa anus post coenam coctam laqueo ex arbore se suspenderat;) et *ib.* 4. Tandem postumae spei fatigati, secumque collocuti, etc. *Id. Apol.* Quamquam est praecipiti aevo, tamen suscipiat disciplinam, seram plane, et postumam. *Sidon. ep.* 3, 12. *in carm.* Tempore postumo; et *carm.* 7, 160. Sunt alii, per quos se postuma jactet origo. ℙ Sunt qui scribunt *posthumus* cum aspiratione; et in loco *Virgilii* allato postumam prolem intelligunt cum *Sulpicio Apollinari* ap. *Gell. l. c.* et *Servio*, quae *post humatum* patrem nata sit. Nam, teste *Gell. ib.*, omnium ferme annalium monumentis scriptum est, Silvium post mortem patris natum esse. Praeterea *Varr. L. L.* 8, 38. *f.* Forsitan ab eo qui mane natus diceretur, ut is Manius esset: qui luci, Lucius: qui post patris mortem, Postumus. *Paul.* ex *Festo.* Postumus cognominatur post patris mortem natus. Plautus in Aulularia (2, 1, 40.) Post mediam aetatem qui mediam ducit uxorem domum, Si eam senex anum praegnantem fortuitu fecerit, Quid dubitas, quin sit paratum nomen puero, Postumus? Haec *Paulus:* quae tamen non tantam vim habent, ut nos cogant credere, *postumus* a *post*, et *humus* conflatum esse, et cum aspiratione scribendum. Nam postumus filius dicitur mortuo patre natus, non quia post ejus mortem, sed quia postremus filiorum ejus. Unde apud JCtos sic etiam appellatur is, qui vivo patre, post testamentum ab eo factum natus est, ut docet *Cajus Institut. tit.* 11., et colligitur ex *Ulp. Dig.* 26, 2, 16. *extr.* et *ib.* 28, 3, 3. et 12. et ex *Pompon. ib.* 2, 8. Itaque aspirationem rejiciunt plerique critici *Manut.*, *Voss.*, *Cellar.*, *Dausqu.*, *Cujac. Observat.* 3, 4. etc. ut in POSTUMIUS dictum est. ℙ [*Postumus* pro

Postumius dixit metri necessitate coactus. *Ov. Fast.* 6, 723. Unde suburbano clarus, Tuberte triumpho Vectus es in niveis, Postume, victor equis. V. POSTUMIUS. ¶ *Postumus* antiquitus quidem praenomen fuit, sed deinde cognomen evasit. *Inscr.* ap. *Grut.* 113, 1. C. Julius Sex. F. Cor. Postumus Praef. Aegypti. *F.*]

POSTVORTĀ. V. POSTVERTA.

POSTVOTĀ, ae, f. adjunctum Veneris. *Serv.* ad *Virg. A.* 1, 724. Dicitur etiam Obsequens Venus, quam Fabius Gurges post peractum bellum Samniticum, ideo hoc nomine consecravit, quod sibi fuerat obsecuta, hanc Itali Postvotam dicunt.

POSTUS. V. POSITUS.

POTĀBĬLIS, e, adj. πόσιμος, qui potari potest. *Auson. Clar. urb.* 14, 31. Salve urbis genius, medico potabilis haustu. Loquitur de Divona fonte Burdigalae. *Coel. Aurel. Tard.* 1, 4. *n.* 112. Utendum potabilibus medicaminibus.

POTĀCŬLUM, i, n. potio, potatio. *Tert. Apol.* 39. Non epulis, nec potaculis, nec ingratis voratrinis dispensatur, sed egenis alendis, humandisque. Adde *Resurr. carn.* 3. *med.*

POTĀMANTIS, idis, f. herba, qua pota lymphantur homines, observantibus miraculis *Plin.* 24, 17, 102. Alii rectius leg. *potamitis*, a ποταμῖτις, quasi fluviatilis; alii *Potamocyde*, ut appellatur in *Indice l.* 1., nempe a ποταμοῦ κῦδος, *h.e.* fluvii gloria. V. THALASSEGLE. [*Ultima adjecit. *F.*]

PŌTĀMŎGĒTON et Potamogīton, ŏnis, f. ποταμογείτων, ονος, herba in aquosis locis nascens: a ποταμὸς, fluvius, et γείτων, vicinus: similis betae foliis, minoribus tantum hirsutioribusque, paulum supereminens extra aquam. Alii aliter novere, tenui folio, velut equinis setis, thyrso longo et laevi *Plin.* 26, 8, 33. et 32, 5, 19. [*Potamogeton, *L.*, *Samkraut.*]

*POTĀMON vel Potamo, onis, m. scriba Q. Caecilii, quaestoris in Sicilia. *Cic. in Caecil.* 9. *B. A.*

[PŌTĀMOPHYLĀCĬĀ, ae, f. fluminis custodia: a ποταμὸς, flumen, et φυλακὴ, custodia. *Inscr.* ap. *Mur.* 1056, 4. L. Valerio L. F. Quir. Proculo Praef. classis Alexandrinae, et potamopylaciai etc. *h.e.* custodiae Nili fluminis. *Potamopylaciai* scribitur extrita aspirata, ut saepissime alias, et terminatione antiqua, seu Graecanica *ai* pro diphthongo *ae. F.*]

*POTĀMOS, i, m. Ποταμὸς, vetus opp. Atticae. *Plin.* 4, 7 *B. A.*

PŌTĀTĬO, onis, f. πόσις, συμπόσιον, actus potandi, compotatio. *Pl. Bacch.* 1, 1, 46. Si apud te veniat desubito prandium, aut potatio forte, aut coena, ut solet in istis fieri conciliabulis. *Cic. fragm.* ap. *Quint.* 8, 3. *med.* Quosdam ex vino vacillantes, quosdam hesterna potatione oscitantes. *Sen. ep.* 12. *med.* Deditos vino potatio extrema delectat, illa quae mergit, quae ebrietati summam manum imponit.

PŌTĀTOR, oris, m. πότης, potor. *Pl. Men.* 2, 2, 34. Voluptarii, atque potatores maximi. *Hieron. ep.* 52 *n.* 11. Vini potator.

PŌTĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad potandum aptus. *Plin. Valer.* 3, 53. Electrum est aurum, etc. ex quo si quis vase potatorio utatur, etc.

PŌTĀTUS, a, um, part. a *poto:* potus. *Cic. Tusc.* 5, 5. *med.*, *Cels.* 4, 19. *f.* et *Plin.* 2, 103, 106. *med.*, sed ubique alii *potus* reponunt. *Prisc.* 11, 920. Praeterea dubitabatur, utrum *potatu*, *potaturus*, et *potatus* secundum analogiam, an *potu*, *poturus* per syncopen melius dicatur, quae in usu sunt.

PŌTĀTUS, us, m. potio. *Appul. Met.* 7. Vinum potatui affatim sufficiens. *Sen. Controv.* 2, 9. *med.* Neque potatus objicis filio. Alii leg. *nepotatus*.

[PŌTAX, ācis, qui multum potat. *Gloss. Philox.* Πότης, bibax, potax. *F.*]

PŌTĔ, idem quod *potest*, potis est: abjectis per apoc. ultimis litteris. Vox est fere poetica. *Ter. Ad.* 2, 3, 11. Nihil pote supra. Ubi *Donatus:* Subaudiendum est *esse*, vel *dici*. Ut *pote* pro *potis*, et *mage* pro *magis*, τῷ ἀρχαϊσμῷ. *Lucr.* 3, 1093. Nec devitari letum pote, quin obeamus. *Val. Fl.* 4, 680 nec eniti remis pote. *Prop.* 2, 1, 46. Qua pote quisque, in ea conterat arte diem. *Varr.* ap. *Non.* 2, 876. Viget, veget, ut pote plurimum. *Id. R. R.* 2, 2. Nec non emptor pote ex empto vendito illum damnare. *Pers.* 1, 56. Qui pote? vis dicam? nugaris; et *Catull.* 98, 1. In te, si in quemquam, dici pote, putide Vetti, Id, quod, etc. et 67, 11. Nec peccatum a me quisquam pote dicere quidquam. *Id.* 76, 16. Hoc facito, sive id non pote, sive pote, *h. e.* sive potest fieri, sive non potest. *Mart* 9, 16. quid pote simplicius? ¶ Usurpat et *Cicero*, sed in familiari sermone, ut *Brut.* 46. *f.* Hospes, non pote minoris, *h. e.* vendi non potest. *Id. Att.* 13, 38. Hoc quidquam pote impurius! *h. e.* potest fieri aut esse. ¶ *Quam pote*, quantum fieri potest. *Appul. Met.* 1. Aufugiamus istinc quam pote longissime; et *ib.* 2. Quam pote tutus ab ejus aspectu. ¶ *Voss. de Gram.* 4, 21. vult esse adjectivum, et positionem neutram masculini *potis:* quamvis fateatur etiam cum masculinis nominibus jungi, et *potis* cum neutris. [*Cf. *Perizon.* ad *Sanct.* 2, 10, 1. et 4, 17, 3.] ¶ Hinc *pote est*, fieri potest. *Catull.* 42, 16. Quod si non aliud pote est, ruborem Ferreo canis exprimamus ore. Tribuunt etiam *Arnobio* multis in locis *l.* 2, 4, 6. et 7., sed ubique alii *potis* reponunt. ¶ *Utpote* V. s. l.

POTENS, entis, part. a *possum:* δυνάμενος, qui potest, vires habens. *Plin.* 10, 9, 11. Accipiter jam volandi potens. *Id.* 2, 85, 87. Cum spiritus attollendo potens solo, non valuit erumpere. *Ulp. Dig.* 16, 2, 10. Si quis compensare potens solverit. *Plin.* 13, 2, 3. Inter omnes potentissimus odor, quisquis novissime additur. *Quint.* 12, 11. Quanta sit humani ingenii vis, quam potens efficiendi quae velit. ¶ De iis, quae in medicina, aut aliis rebus utilia sunt. *Ov. Her.* 5, 147. Quaecumque herba potens ad opem, radixque medenti Utilis. [*V. *Ruhnk.*] *Id. Amor.* 3, 11, 31. Desine blanditias, et verba potentia quondam Perdere. *Plin.* 25, 10, 81. Herba potens adversus ranas. *Id.* 23, 1, 12. Passum ex uvis contra haemorrhoida potens. *Quint.* 6, 1. *med.* Tanto sunt quaedam ad efficiendum potentiora, cum, etc. *Plin.* 29, 4, 30. de cantharidib.: Potentissimae inter omnes variae, luteis lineis, *h. e.* praesentissimi veneni. *Ov. Amor.* 3, 8, 29. admonitus nihil esse potentius auro. *Quint.* 6, 4. *f.* Potentissima argumenta. [*Plura laudat *Spald.* ad 4, 5, 8. Ceterum huc etiam pertinere videtur locus, quem Noster §. sq. adscripserat, *Liv.* 9, 17. Fortuna per omnia humana, maxime in res bellicas potens.] ¶ Saepissime *potens* dicitur, qui multum potest, qui divitiis, opibus, gratia apud omnes valet tum in bonam, tum in malam partem, ἰσχυρὸς, δυνατός. *Cic. Inv.* 2, 56. Amplae atque potentes civitates. *Id. Manil.* 2. Duo potentissimi reges. *Id. Dom.* 19. Cum tu florens ac potens per medium forum popularis volitares. *Id. Planc.* 21. Potentissimus et clarissimus civis. *Liv.* 23, 4. *f.* Familiae clarae ac potentes. *Suet. Aug.* 56. Amici magni et potentes. *Auct. ad Her.* 2, 26. Si quis potens ac factiosus in concione dixerit, etc. *Nep. Chabr.* 3. *extr.* Athenis et honoratus, et potens. [*Adde *Alc.* 3, 4. quod et potentior et major — existimabatur: ubi *potentior* ad auctoritatem, *major* ad potestatem inde apud alios ortam pertinet.] *Caes. B. G.* 6, 10. Ne quis ex plebe contra potentiorem auxilii egeret. *Phaedr.* 1, 24. Inops potentem dum vult imitari, perit; et *ib.* 5. Nunquam est fidelis cum potente societas; et *ib.* 30. Humiles laborant, ubi potentes dissident. *Suet. Vesp.* 4. Agrippina potens adhuc apud filium. [*Cf. *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* p. 136. *ed. Fr.* ¶ Hinc *potentes* saepius dicuntur, qui *Cic.*, *Sall.* atque aliis sunt *pauci*, in quorum jus ditionemque resp. concessit, quique publica omnia pro libidine administrant. Ita *Cort.* ad *Lucan.* 4, 807. Iuitis jugulo sic arma, potentes. Adde *ib.* 1, 271. et armatos plebi miscere potentes; et 9, 171.] ¶ Cum ablativo. *Virg. A.* 1, 535. Terra antiqua, potens armis, atque ubere glebae. *Ov. Fast.* 4, 255. Roma potens opibus. *Id. Met.* 13, 22. Nobilitate potens. *Id. ib.* 6, 678. Erechtheus Justitia dubium, validisne potentior armis. *Tac. H.* 1, 73. Mulier potens pecunia, et orbitate. *Mart.* 9, 87. Silius Ausonio non semel ore potens, *h. e.* eloquentia praeditus. ¶ Cum genitivo significat eum, qui in re aliqua potest, qui rei cujuspiam plene dominus est, atque ea utitur, ut libet, compos. *Liv.* 26, 13. *med.* Cruciatus contumeliasque, quas sperat hostis, dum liber, dum mei potens sum, effugere morte possum. [*Plura *Livii* exempla praebet *Gloss. Liv.* s. h. v.] *Curt.* 4, 13. *med.* Potens mei non eram; et *Ov. Trist.* 2, 139. sanus mentisque potens; et *Liv.* 23, 16. Ut potentes rerum suarum atque urbis, Poenum pro Romano acciperent; et 8, 13. *med.* Dii immortales ita vos potentes hujus consilii fecerunt, ut, sit Latium deinde, an non sit, in vestra manu posuerint; et *ib.* 39. *in.* Hostes neque pugnae, neque fugae satis potentes caeduntur; et 28, 30. *med.* Aestus totius certaminis potens. *Stat. Th.* 1, 30. maneas hominum contentus habenis Undarum terraeque potens, et sidera dones. *Vell.* 3, 65. Brutus et Cassius jam decem et septem legionum potentes erant. *Virg. A.* 1, 84. Nimborum tempestatumque potens, *h. e.* Aeolus *Hor. Od.* 1, 3, 1. Diva potens Cypri, *h. e.* Venus. *Id. ib.* 3, 25, 14. Naiadum potens Bacchus. *Id. Carm. saecul.* 1. Silvarum potens Diana. *Tac. H.* 4, 84. *extr.* Rerum omnium potens Juppiter. *Ov. Met.* 9, 315. Diva potens uteri, *h. e.* Lucina, quae praeest, et dominatur in partus. *Ov. Am.* 3, 10, 35. et *Sen. Herc. Fur.* 300. Diva potens frugum, *h. e.* Ceres. *Lucan.* 5, 199. Potens veri Paean. *Hor. Od.* 1, 6, 10. Musa potens lyrae, *h. e.* lyrici carminis praeses. *Lucan.* 6, 482. Animal potens leti, *h. e.* letum inferre potens. *Curt.* 4, 2. Potens irae, *h. e.* qui irae moderatur. *Id.* 7, 7. *med.* superstitionis, *h. e.* qui superstitione non ducitur. *Colum.* 1, 1. *med.* Agricolationem Virgilius carminum potentem fecit. ¶ *Potens imperii* ap. *Liv.* 22, 42. *extr.* et *Tac. A.* 11, 31. est qui imperare potest, ita ut ei pareatur. Sic ap. *eund. Tac. ib.* 14, 60. dicitur *potens mariti* mulier, quae in virum dominatur. Sic *Id. H.* 3, 70. *extr.* Ipse neque jubendi, neque vetandi potens, non jam imper sed belli causa erat. ¶ *Potens regni* ap. *Liv* 4. *extr.* est qui regnare potest, regno idoneus maturus. ¶ Dicitur etiam potens alicujus rei ea potitus est, et compos factus. *Ov. Met.* 8 et 409., *Fast.* 3, 269. et *ib.* 5, 258. Potens *Val. Fl.* 6, 680. Incepti jam Juno potens. *I* 366. Muneris illa potens. *Pl. Poen.* 5, 4, 9. potentes, pulcrae, pacisque potentes, soror, fu ¶ *Potens in amore*, qui feliciter amavit. *C* 100, 8. ¶ *Potens jussi* ap. *Ov. Met.* 4, 509 jussa peregit.

PŌTENTĀTOR, oris, m. dominator, prin potens. *Tert. Resurr. carn.* 23. ex *Timoth.* 15. Beatus, et solus potentator, et rex re tium. *Vulgata* habet *potens*.

PŌTENTĀTUS, us, m. δυναστεία, δύναμις, cipatus, imperium, suprema potestas, domi *Caes. B. G.* 1, 31. Cum tantopere de pote inter se contenderent. *Liv.* 26, 38. Cum aversus, tum aemulo potentatus inimicus. 6, 17. *med.* Opes, et honores, et potentatu regna ipsa contemnet. Adde *Papin. Dig.* 23, [*Cic. de Rep.* (ed. *A. Maio*) 2, 8. Post inte Tatii cum ad eum potentatus omnis recidisset. *Cod.* prima manu, tum secunda refectum *do* *tus*, laevo, ut censeo, consilio, et nimia cast di libidine: nam *potentatus* generosior vox est que praeter alios utitur *Lact. l. c.* Ciceroni disequus, eandemque revocari vult in usum *stius de Lat. negl.* 4, 1. Haec *Maius. F.*] res, facultas. *Arnob.* 1, 31. Si facias ipse, possis, et quod tuis sit viribus potentatuique veniens.

PŌTENTER, adv. δυνατῶς, vi, viribus. *Max.* 1, 1. *n.* 1. *extr.* Se ipsam potenter atq ficaciter Dea defendit. *Quint.* 6, 4. *med.* Qu altercatione fit potentius, quam in actione. *I* 10. *f.* Sic fiet, ut orator dicat et utiliter, efficiendum, quod intendit, potenter. [*V. ad 5, 8, 37.] *Hor. A. P.* 40. cui lecta pot erit res, Nec facundia deseret hunc, nec lu ordo, *h. e.* pro viribus, juxta vires, κατὰ δύ *Id. Od.* 3, 16, 9. Aurum per medios ire sa tes, Et perrumpere amat saxa potentius Ictu mineo. *Quint. decl.* 274. *part. ult. in serm.* comparatione legum illud potentissime dic eam legem esse, etc.

PŌTENTĬĀ, ae, f. δύναμις, vis, vires, pot *Liv.* 21, 54. *f.* Egressis aquam rigere om corpora, ut vix armorum tenendorum potent set. *Virg. G.* 1, 92. rapidive potentia solis A *Ov. Amor.* 2, 16, 27. Neptunum ventosa po vincit. *Id. Met.* 10, 573. tanta potentia fo est; et *ib.* 7, 537. subiti deprensa potentia n ¶ Item facultas. *Cels.* 7, 7. *n.* 14. Concresci mor sub duabus tunicis *(oculi)*, isque paulati durescens interiori potentiae se opponit; et *n.* 35. Suffusio oculi potentiae, qua cernit, s ponit. Alii hic leg. *pupillae*. ¶ Item virtus in medicina et hujusmodi. *Ov. Met.* 1, 522. barum potentia. *Plin.* 25, 8, 53. Dictamnu legere, in ferula vel arundine condunt, ne po evanescat. *Id.* 37, 10, 54. Achatae potentia bere contra scorpiones dicuntur. *Id.* 31, Aquarum potentiae exempla ponemus. *Id.* 2 38. Quae ratio adipis, eadem sevi est, non ris potentiae. *Id.* 34, 15, 45. de rubigine: P tia ejus ligare, siccare, sistere. ¶ Item ca facultas. *Just.* 12, 16. Alexander, vir supra h nam potentiam magnitudine animi praeditus. Saepe est auctoritas, et opes civiles, tum in vata re, tum in publica, ex divitiis, honoribu pia amicorum, eloquentia, gratia, et hujus tum in bonam, tum in malam partem. *Cic.* 2, 56. Potentia est ad sua conservanda, et rius obtinenda, idonearum rerum facultas. *Cat.* 12. Postquam divitiae honori esse coepe et eas gloria, imperium, potentia sequebatur. *B. G.* 6, 14. Ut quisque est genere, copi amplissimus, ita plurimos circum se clientes h Hanc unam gratiam potentiamque noverunt. *ad Her.* 1, 5. In invidiam trahemus, si vi potentiam, factionem, divitias adversariorum feremus. *Hirt. B. G.* 8, 50. Contra factione potentiam paucorum. *Caes. B. C.* 1, 4. Legi quas ab itinere Asiae ad suam potentiam do tumque converterat. *Hirt. B. Alex.* 66. Ut s dos ejus Deae majestate, imperio, et potenti cundus a rege habeatur. *Cic. Off.* 1, 3. Co tant, ad facultates rerum atque copias, ad ad potentiam conducat id, necne. [*V. *Beier.*] *Planc.* 10. Non enim opibus, non invidiosa g non potentia vix ferenda, sed commemoration neficii, sed misericordia, sed precibus aliquid limus etiam nos. *Id. Mur.* 11. Erant in m potentia, qui consulebantur. *Id. Mil.* 5. P tiam alicujus invidiose criminari. [*Nep. Cat.* quod tum non potentia, sed jure respublica nistrabatur.] ¶ In plur. num. *Id. Coel.* 9. tra periculosissimas hominum potentias condi omnium civium providere. ¶ Interdum est i rium, dominatio. *Ov. Met.* 2, 259. Cuique

m promissa potentia, Tibrin. *Aurel. Vict. Caes.* *f.* de Philippis Impp.: Annos potentiae quinegere. *Nep. Dion.* 9. Singularis potentia. ifferunt *potentia* et *potestas* ita, ut hoc poste proprie facultatem, potentiam suam s. vim in m exercendi significet, *potentia* subjective con nem exprimat ejus, qui viribus, opibus pollet. *B. Crus.* in *cl. Suet.* s. h. v. Hinc *potentia* saeime dicitur, quae legibus non permissa, sed prio marte, variisque artibus, velut largitioni-, gratia, eloquentia, factione aut armis parata etur: *potestas*, quae legibus parata, legibus consa, institutisque reipubl. permissa est, quam gistratus ordine creati civitatis auctoritate ha-t, eaque pro jure suo utuntur. V. *Kritz.* ad *Cat.* 38, 1. et quos laud. *Web. Exercc. Styli* 1. p. 65. *Beier.* ad *Cic. Off.* 1. p. 196. *Herz. Caes. B. G.* et *Brem.* ad *Nep. Cat.* 2, 2.] ℙ t etiam hoc nomine tres in Italia urbes. V. ENTINUS.

ÔTENTIĀLĬTER, adv. *Sidon. ep.* 7, 14. *med.* m Philagrium cordis oculo semper inspicio, cui animus potentialiter notum morum similitudine .

PŎTENTILLĂ, ae, f. dimin. potentis. Est R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 163, 7. Vibia ntilla. *F.*]

ÔTENTĪNUS, a, um, adj. ad Potentiam urbem inens, quae triplex in Italia fuit, una in Liguad confluentes Tanari, et Sturae, quae, ut *Plin.* 3, 5, 7., etiam Pollentia Carrea cognoatur, nunc *Polenza:* altera maritima in Piceno fluvium cognominem sita est, cujus meminit 3, 13, 18., nunc *Potenza:* tertia mediterranea ucania, quae nunc item *Potenza*, cujus incoPotentini memorantur ab *eod.* 3, 11, 15. et in r. ap. *Mur.* 1073, 2. Hinc ap. *Front. de colon.* 0. *Goes.* Potentina praefectura: ap. *eund.* vero 23. Potentinus ager, *h. e.* ad Potentiam Piceni inens. [*Hic praeter unicum *Front.* exemplum ia debentur *F.*]

ÔTĒRĬON, ii, n. ποτήριον, genus herbae, quae hrynion appellatur. [*Fortasse *Tragant*, Astras Tragacantha, *L.*] V. h. v. s. 1., ubi *lin.* erperam *posterior* pro *poterion* editum est.

ÔTĒRĬUM, ii, n. ποτήριον, poculum. *Pl. Stich.* , 11. Quibus divitiae domi sunt, scaphio et haris bibunt: at nos nostro Samiolo poterio n vivimus. *Id. Trin.* 4, 3, 10. Tribusne te riis memoriae esse oblitum?

ÔTESSĔ et Potessim. V. POSSUM.

ÔTESTAS, atis, f. δύναμις, facultas, copia, qua uid facere possumus. Potestatis verbo, inquit *Dig.* 50, 16, 225., plura significantur: in ona magistratuum, imperium; in persona lirum, patria potestas; in persona servi, doum: at cum agimus de noxae deditione cum qui servum non defendit, praesentis corporis m facultatemque significamus. *Ter. Heaut.* 4, . Hic me magnifice effero, qui vim tantam in et potestatem habeam tantae astutiae. *Cic.* . 10, 13. Ut primum potestas data est augendignitatis tuae, nihil praetermisi in te ornanet *ib* 1, 7. Quoties mihi certorum hominum stas erit, quibus recte dem *(litteras)*, non praeittam. Alii leg. *facultas.* [*Ap. *Orell.* nulla ectionis varietatis mentio.] *Id. Inv.* 2, 7. Aut stas aliis defuisse demonstranda est, aut fas, aut voluntas. *Id. Dom.*29. Vitae necisque statem habere in aliquem. *Id. Fam.* 5, 2. *med.* are aliquem potestate concionis habendae. *Id. Fr.* 1, 1, 3. Ut ea potestate, quam tu ad ditem permisisses, ad quaestum uteretur. *Id.* . 16. *extr.* Potestatem deferre imperatoribus ficiorum virtutis causa tribuendorum. *Id. Quint.* dimere. *Id. Phil.* 12, 7. peccandi cuipiam conre. *Id ib.* 11, 12. *med.* Jus potestatemque hafaciendi aliquid. ℙ *Facere potestatem*, licen-, facultatem, commodum dare. *Cic. Cat.* 3, 5. uid de his rebus dicere vellet, feci potestatem. *Phil.* 1, 15. Quae potestas si mihi saepius fiet, . *Id. Div. Verr.* 14. Quoties ille tibi potestaoptionemque facturus est, ut eligas, utrum . *Id. Rosc. Am.* 27. Facio tibi interpellandi statem. *Id. Verr.* 2, 4, 66. *f.* Ego legem ree, omnium mihi tabularum et litterarum fieri statem oportere. *Colum.* 6, 27. *f.* de equis: id praecipue genus pecudis amore natorum, fiat potestas, noxam trahit. ℙ *Potestatem sui re*, praebere se, aditum ad se et copiam seagendi dare, nec data opera latitare. *Cic. Fr.* 1, 2, 5. Cum neque praetores diebus aliadiri possent, vel potestatem sui facerent. *Id.* . 8, 10. Facere omnibus conveniendi sui potem. Sic *Suet. Tib.* 34. Offensus interpellari se is, qui potestatem sui non habuissent. ℙ *Est potestas, est in mea potestate*, possum. *Cic.* . *cons.* 1. Quotiescumque ei locus dicendi, ac stas fuit. *Id. Verr.* 2, 2, 60. Petis a me quod ua potestate est, ut id tibi facere non liceat? *cad.* 4, 12. Assensio, quae est in nostra sita poate. *Id. Quint.* 14. Qui inter tot annos ne aprit quidem Quintium, cum potestas esset agendi quotidie. ℙ Cum infinito. *Lucan.* 2, 40. nunc flere potestas, Cum pendet fortuna ducum. *Stat. Th.* 3, 296. soli cui tanta potestas Divorumque hominumque meis occurrere telis, Hos assistere equos, hunc ensem avellere dextra. Adde *ib.* 4, 249. ℙ *Esse in potestate alicujus*, parere, subjectum esse. *Cic. Phil.* 6, 2. Mittuntur legati, qui nuncient, ut sit in senatus populique R. potestate. *Id. Quint.* 2. Cogitant, quid possit is, cujus in ditione ac potestate sunt. *Id. Att.* 1, 40. Magnopere confido, illum fore in officio, et in nostra potestate. ℙ *Hoc est potestatis meae, tuae* etc. in mea, tua est potestate. *Liv.* 24, 39. Cum consulis ea de re jus ac potestatem esse, dixisset. Adde *ib.* 37. ℙ *Potestas mea, tua* etc. possum, potes, est facultas, arbitrium. *Ter. Heaut.* 4, 3, 41. Quasi non ea potestas sit tua, ut etc. *Cic. ad Planc.* 5. *post. ep.* 16. *l.* 16. *ad Att.* Praesertim cum tota potestas ejus rei tua sit, ut ea, quae consules decreverunt, comprobes. *Id. Vat.* 17. An erit haec optio, et potestas tua, ut dicas etc.? *Id. Att.* 2, 5. Si deferetur, erit quaedam nostra potestas, et tum deliberabimus; et *ib.* 4, 2. *f.* Volui meam potestatem esse vel petendi, vel exeundi. ℙ *Habere familiam in potestate* dicitur dominus, qui servos suos in servitute apud se retinet, nec manumittit. In quibus causis servi ad quaestionem postulari poterant, vetabatur dominus eos manumittere, ne manumissi et liberi facti, torqueri amplius non possent, ut *Ulp. Dig.* docet 40, 9, 2. Hinc ap. *Liv.* 8, 15. Minucia Vestalis cum in suspicionem venisset impudicitiae, jussa est a pontificibus abstinere sacris, et familiam in potestate habere. Simile exemplum habes ap. *Ascon.* in *Cic. Mil.* 25. ℙ Aliquando *potestas* mentem, ac rationem respicit. Hinc *exire de potestate:* mentis impotem fieri, rationis usum amittere. *Cic. Tusc.* 3, 5. Nihil melius, quam quod est in consuetudine sermonis Latini, cum exisse ex potestate dicimus eos, qui effrenati feruntur aut libidine, aut iracundia; et *mox:* Qui exisse ex potestate dicuntur, idcirco dicuntur, quia non sunt in potestate mentis, cui regnum totius animi a natura tributum est; et *ib.* 4, 36. Iratos proprie dicimus exisse de potestate, id est de consilio, de ratione, de mente, horum enim potestas in totum animum esse debet. *Cato* ap. *Gell.* 7, 3. *med.* Suadeo, ut haec res aliquot dies proferatur, dum ex tanto gaudio in potestatem nostram redeamus. ℙ Saepissime significat imperium, ditionem, jus, dominium, sive legitimum, sive non, sive privatum, sive publicum. [*De discrimine inter *potestas* et *potentia* dictum est in h. v.] *Nep. Pel.* 5. Cum Thessaliam in potestatem Thebanorum cuperet redigere. *Liv.* 24, 31. *med.* Daret operam, ut eos in suam potestatem redigeret. *Cic. Verr.* 2, 2, 54. *f.* Scitote, in Timarchidis potestate sociorum populi R. liberos, bona, fortunasque omnes fuisse; et *ib.* 10. A certis hominibus dominationem potestatemque omnium rerum queri; et *ib.* 2, 1, 38. Tenere aliquem in sua potestate ac ditione; et *Quint.* 2. Esse in alicujus ditione ac potestate. *Id. Verr.* 2, 1, 57. Venire in arbitrium ac potestatem cujuspiam. *Id. Cat.* 3, 9. Haec omnia Deorum immortalium nutu atque potestate administrari. *Id. N. D.* 3, 36. *extr.* Vis omnis Deorum ac potestas; et *ib.* 2, 11. Omnium rerum potestate dominatuque dignissimus. ℙ De imperio, et jure magistratus. *Cic. Manil.* 24. Quidquid hac potestate praetoria possum. *Id. Phil.* 1, 7. Qui togatus in republica cum potestate imperioque versatus sit. *Id. Verr.* 2, 4, 11. Imperium aut potestatem assequi; et *ib.* 5. Cum potestate aut legatione in provinciam proficisci. *Id. ib.* 2, 4, 14. Palam per potestatem uno imperio ostiatim totum oppidum compilavit. *Id. Cluent.* 27. *med.* Tribunus plebis judicium pro potestate dimitti jussit. ℙ De magistratu ipso, praesertim civili et provinciali. *Id. Leg.* 3, 3. *med.* Imperia, potestates, legationes, cum senatus creverit, populusve jusserit, ex urbe exeunto. *Plin.* 28, 6, 17. In conciliis ducum potestatumve. *Auct. ad Her.* 3, 7. *f.* Quemadmodum habuerit in potestatibus gerendis animum. *Cic. Verr.* 2, 2, 55. Censores dederunt operam, ut ita potestatem gererent, ut etc. *Id. Tusc.* 1, 30. *f.* A magistratu, aut ab aliqua potestate legitima evocatus. *Juven.* 10, 100. An Fidenarum Gabiorumque esse potestas; *Suet. Claud.* 23. Jurisdictionem potestatibus per provincias demandare. Adde *Plin.* 9, 8, 8. Sic *Id.* 29, 4, 20 Primum spondylum draconis aditus potestatum mulcere: dentes ejus mites praestare dominos, potestatesque exorabiles. ℙ In rebus inanimis est natura, vis, potentia. *Lucret.* 5, 1241. Et simul argenti pondus, plumbique potestas; et *ib.* 878. de centauris: Ex alienigenis membris compacta potestas. *Vitruv.* 9, 4. In his locis ita naturalis potestas architectata est. *Id.* 7, 14. Potestates colorum. *Virg. A.* 12, 396. et *Plin.* 25, 2, 5. Potestates, vimque herbarum demonstrare. *Gell.* 1, 3. *med.* Ponderibus haec, potestatibusque praesentibus, non vocabulorum appellationibus dijudicanda sunt. *Ulp. Dig.* 9, 4, 1. Quarum actionum vis et potestas haec est, ut etc. *Cujus ib.* 13, 4, 3. Pecuniarum potestas. ℙ Si de numeris sermo est, significat ipsius numeri plenitudinem. *Capell.* 2, 26. Quaternarius numerus suis partibus complet decadis ipsius potestatem, ideoque perfectus est, et habetur, *h. e.* decas plena his quatuor numeris gradatim plicitis integratur, id est, uno, duobus, tribus, quatuor; ut ait *Id.* 7, 239. V. DYNAMIS.

PŎTESTĀTĪVUS, a, um, adj. potestatem habens. *Tert. adv. Herm.* 19. *f.* Vocabulum quod est ἀρχή, non tantum ordinativum, sed et potestativum capit principatum.

PŎTESTUR. V. in POSSUM.

[PŎTHĒTĒ, es, f. ποθητή, grata, desiderabilis. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1687, 1. Hostilia Pothete. *F.*]

[PŎTHĪMUS, i, m. desideratus: a ποθέω, desidero. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 242. *col.* 1. M. Masurius Pothimus. *F.*]

[PŎTHĪNUS, a, um, adj. ποθεινός, desiderabilis. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 253, 7. A. Fabius A. F. Pothinus. Alia ap. *Mur.* 1519, 11. Arulena Pothina; et 1003, 6. Flavia Pothine: nempe Graeca terminatione: a ποθεινή. ℙ Hoc nomine fuit etiam aulicus Ptolemaei regis Aegypti, qui Pompejum ex acie Pharsalica Aegyptum petentem interfecit. *Lucan.* 8, 423. Ausus Pompejum leto donare Pothinus. Adde *Caes. B. C.* 3, 108. *F.*]

PŎTHOS, i, m. πόθος, flos quidam aestivus, de quo haec *Plin.* 21, 11, 39. Sed maxime spectabilis pothos. Duo genera hujus: unum cui flos hyacinthi est: alterum candidius, qui fere nascitur (*Hard.* mallet *jacitur*) in tumulis, quoniam fortius durat. Est autem Graeca vox, quae desiderium significat. ℙ *Pothos* fuit etiam signum a Scopa factum. *Id.* 36, 5, 4. *n.* 7.

[PŎTHŪMĔNĒ, es, f. et

[PŎTHŪMĔNUS, i, m. ποθουμένη, et ποθούμενος, desiderata, et desideratus, part. praes. a ποθέω, desidero. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 732, 3. Lappia Pothumene. Alia ap. *Mur.* 110, 4. Pothumenus P. Folii Peloris ser. *F.*]

[PŎTHUS, i, m. πόθος, desiderium. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Gud.* 315, 13. C. Vesidius Ɔ L. Pothus. *F.*]

[PŎTHŪSĂ, ae, f. ποθοῦσα, desiderans, part. act. verbi ποθέω, desidero. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 149, 4. Annia C. L. Pothusa. *F.*]

[PŌTĪCĂ, ae, f. Ποτική, Deae nomen ap. Romanos, quae puerorum potui praeerat. Hujus mentionem facit *Donat.* ad *Ter. Phorm.* 1, 1, 15., quae videtur eadem esse ac Potina. *F.*]

*PŌTĪDAEA, ae, f. Ποτίδαια, Macedoniae urbs, in Pallene paeninsula, ante Cassandria dicta. *Plin.* 2, 58. et 4, 10. *Mela* 2, 2. *extr. B. A.*

*PŌTĪDANĬĂ, ae, f. Ποτιδανία, opp. Aetoliae. *Liv.* 28, 8. *B. A.*

PŌTĪLIS, e, adj. πόσιμος, aptus ad potandum, potabilis. *Varr.* ap. *Non.* 2, 588., cujus verba in NIDUS retulimus. *Coel. Aurel. Tard.* 5, 10. *med.* Aloe, vel styrace impositis igni aegros hiscere jusserunt, et raptu quodam potili nidorem transvorare, *h. e.* bibentis more haurire.

PŎTĪN', potisne es? potesne? Vox familiaris et poetica. *Ter. Andr.* 2, 6, 6. Potin es mihi verum dicere? *Pl. fragm.* ap. *Gell.* 7, 7. Potin' es tu homo facinus facere strenuum? *Id. Amph.* 3, 2, 22. Potin' es ut abstineas manum? *Id. Poen.* 4, 2, 94. Potin' ut taceas? *Ter. Ad.* 4, 1, 23. Potin' ut desinas?

PŌTĪNĂ. V. EDUSA.

PŌTĬO, onis, f. πόμα, πόσις, actus bibendi, et ipsa res, quae bibitur, potus. *Cic. Cluent.* 10. *med.* Cum ipse poculum dedisset, subito illa in media potione exclamavit, se maximo cum dolore mori. *Id. Fin.* 1, 11. Cum cibo et potione fames sitisque depulsa est. *Id. Tusc.* 5, 35. Ne mente quidem recte uti possumus, multo cibo et potione completi. ℙ *Servus a potione*, pincerna, qui et pocillator dictus, et servus a cyatho, vel ad cyathum: est inter officia domus Augustae. *Inscr.* ap. *Grut.* 578, 1. M. Ulpio Aug. Lib. Phaedimo Divi Trajani Aug. a potione, item a laguna, et tricliniarchae, lictori proximo, et a comment. beneficiorum, etc. [Ex his patet, servum *a potione* esse, qui poculum vel cyathum domino porrigebat; *a laguna*, vel *a lagena*, qui in lagenis vinum purum a cellis vinariis depromptum ad mensam ferebat, idque pocillatori subministrabat; *tricliniarcham* vero, qui totius convivii apparatui, et tricliniari ministerio praefectus erat. Priorem itaque Italice *coppiere* dixeris, alterum *bottigliere*, tertium *credenziere.* Hinc patet, hunc Phaedimum Trajani libertum, dum admodum puer esset, a potione; cum adolevisset, a lagena; cum ad virilitatem pervenisset, triclinio Augusti praefuisse, mox ejusdem lictorem proximum (V. LICTOR.), tandem a commentariis beneficiorum fuisse, *h. e. deputato al registro delle beneficenze del principe.* Adde alias ap. *eund.* 582, 2. et 3. *F.*] Speciatim dicitur de medicamento, quod bibitur. *Pl. Men.* 5, 5, 21. Quid cessas dare potionis aliquid, priusquam percipit insania? *Cels.* 4, 8. Praeter cibos, qui urinam movent, potionesque ad id efficaces. *Plin.* 20, 13, 51. Rutam de-

derunt cum bitumine infriatam potioni, propter anhelitum. ¶ De veneno. Cic. Cluent. 14. Pharmacopola circumforaneus prima potione mulierem sustulit. Hor. Epod. 5, 73. Non usitatis, Vare, potionibus Ad me recurres, h. e. philtris. ¶ [*Confund. potio et potatio. V. Ruhnk. ad Rut. Lup. p. 163 a. et 188 a. ed. Fr.]

POTĬO, is, V. in POTIOR, iris.

[POTIŌNĀRIUS, a, um, adj. ad potionem pertinens. Not. Tir. p. 169. Potio, potionarius. F.]

POTIŌNĀTUS, a, um, part. a potiono: qui potionem sumpsit. Suet. Cal. 50. med. Creditur potionatus Caesonia uxore, amatorio quidem medicamento, sed quod in furorem verterit. Hinc Juven. 6, 615. Et furere incipias, ut avunculus ille Neronis, Cui totam tremuli frontem Caesonia pulli Infudit. V. HIPPOMANES.

POTĬŌNO, as, a. 1. potionem, seu medicamentum do. Veg. Vet. 1, 46. Potionabis autem illos diuretica potione. Adde 34. et 38. et ib. 3, 59.

POTĬOR, iris, itum sum, dep. 4. ἐπιτυγχάνω, potis, h. e. potens, compos, et dominus fio, acquiro, vindico, adipiscor. Cic. Sen. 12. Voluptatis avidae libidines temere et effrenate ad potiundum incitantur. Id. Fin. 1, 18. med. Potiendi spe inflammati. ¶ Cum ablat. Cic. Tusc. 3, 18. fore, ut natura iis potiens, dolore careat. Caes. B. G. 1, 2. Perfacile esse totius Galliae imperio potiri; et ib. 3, 24. Sine ullo vulnere victoria potiri; et ib. 1, 21. Impedimentis castrisque nostri potiti sunt. Ov. Her. 14, 113. Ille ferox solus, sceptroque potitur. Lucil. ap. Prisc. 10, 881. Deficit alma Ceres, nec plebes pane potitur. Naevius ib. thalamoque potitur. ¶ Cum gen. Sall. Cat. 48. Se tertium esse, cui fatum foret urbis potiri. Cic. Fam. 1, 7. med. Si exploratum tibi sit, posse te illius regni potiri. [*V. Kritz. ad Sall. l. l.] ¶ Cum accus. Id. Tusc. 1, 37. extr. Cur doleam, si ad decem millia annorum gentem aliquam urbem nostram potituram putem? Al. leg. urbe nostra. [*Omnino Cicero potiri, i. e. in potestatem suam redigere, struit cum accus. loci, quem quis expugnat vel capit. V. Beier. ad Cic. Off. 2. p. 156. Contra sunt Ramsh. Gr. Lat. §. 142. p. 435. n. 2. Zumpt. Gr. Lat. §. 466. sq. p. 383. sq. qui potiri, ut raro ap. melioris scriptores, ita nonnisi participio accusativum secum habere ap. Cic. Cf. Herzog. ad Caes. B. G. 1, 2.] Auct. B. Hisp. 13. Oppidum potiri se posse sperarent. Nep. Eum. 3. med. Qui summam imperiii potirentur. Lucr. 3, 1050. et Acc. ap. Non. 7, 112. unus Homerus sceptra potitur. Pacuv. ib. Regnum potitur transmissu patris. Just. 9, 7. med. Spectaculo pendentis ultionem potita est. [*Plura praebet Bötlich. in Lex. Tac. p. 216. b.] ¶ Est etiam tenere, frui, in potestate habere. Cic. Sen. 14. Bona aetas voluptatibus fruitur, quibus senectus si non abunde potitur, non omnino caret. Colum. 10, 274. Et nunc inferno potitur Proserpina regno. Liv. 6, 33. Quoniam oppido potirentur. Ter. Ad. 5, 4, 16. Hoc fructi pro labore ab his fero, odium: ille alter sine labore patria potitur commoda; et ib. 22. Miseriam omnem ego capio: hic potitur gaudia. [*Cf. Boettich. Lex. Tac. p. 365.] ¶ Potiri rerum dicuntur, qui summum imperium alicubi obtinent, et summam rerum ad se trahunt. Cic. Acad. 4, 41. Cleanthes solem dominari, et rerum potiri putat. Id. Rosc. Am. 25. Prudentissima civitas Atheniensium, dum ea rerum potita est, fuisse traditur. Nep. Att. 9. Nemini in opinionem veniebat, Antonium rerum potiturum. Et absolute Cic. Att. 7, 12. An cuncter, et tergiverser, et iis me dem, qui tenent, qui potiuntur? ¶ Potiri monte quid sit, V. POTITUS. ¶ Potiri est etiam amantium, cum amoris sui potentes fiunt, et speratis fruuntur. Ter. Heaut. 2, 3, 81. Vis amare, vis potiri. Ov. A. Am. 1, 711. Ut potiare, roga; tantum cupit illa rogari; et Met. 3, 405. Sic amet iste licet, si non potiatur amato. ¶ Potiri etiam dicitur, qui in malum incidit. Gell. 13, 1. med. Elisa, quae mortem per vim potita est. Accius ap. Donat. ad Ter. Ad. 5, 4, 17. feras potiuntur plagas. Ter. Phorm. 3, 1, 5. Ne quid propter tuam fidem decepta poteretur mali. Ubi Donatus: Legitur et potiretur, quia potior τῶν μέσων fuit. [*Laudat Ruhnk. ad h. l. Gronov. in Lectt. Plautt. c. 66. et Brukh. ad Prop. 2, 7, 64.] Auson. Idyll. 15. f. Non nasci esse bonum, natum aut cito morte potiri. ¶ Hinc potiri hostium est ejus, qui in hostes incidit, et servitutem: ductum a Graecis, ut Festus monet, qui dicunt eadem ratione ἀπαυρεῖν δουλείας, aut κακοῦ, quasi frui servitute, aut malo. Pl. Capt. 1, 2, 41. [*Al. 1, 1, 24.] Postquam gnatus tuus potitus est hostium. Id. Epid. 4, 1, 5. et 35. Gnata mea hostium est potita, neque ego nunc, ubi sit, nescio. Quidam putant, potitus esse passivum a potio, is: unde Pl. Amph. 1, 2, 23. Qui fuerim liber, eum nunc potivit pater servitutis, h. e. servituti subjecit, servire coegit. [*A quorum partibus stant Ruddim. 2. p. 196. n. 61. Lindem. ad Pl. Capt. l. c. al.] ¶ In quibusdam personis ac temporibus apud poetas est tertiae conjugat. Virg. A. 3, 55. Polydorum obtruncat, et auro Vi potitur. (saepius apud poetas potitur invenies correpta paenult. quam producta.) Manil. 4, 882. Et capto potimur mundo. Ov. Met. 13, 130. Tuque tuis armis, nos te poteremur, Achille. Catull. 64, 402. Liber ut innuptae poteretur flore juventae. Auson. Epit. 35. Fortis praegressis ut potereris equis. Pacuv. ap. Non. 7, 66. Usi onere, credo, adhuc sceptrum patienter poti, pro potiri. Adde Prop. 2, 7, 64. et Val. Fl. 7, 54. Serv. ad A. 3, 56. putat, decipi eos, qui potiris dicunt: quo significare videtur, potĕris in tertia conjugat. esse dicendum. Etiam apud prosae scriptores in optimis MSS. poteremur ap. Colum. 1, 3. f. et poteretur ap. Suet. Caes. 64. extr. reperitur, testibus Heins. et Burm. ad Ov. Met. 13, 130. ¶ Part. Potiendus ap. Ov. Met. 9, 751. non se negat ipsa roganti, Nec tamen est potiunda tibi. Caes. B. G. 3, 6. Qui in spem potiendorum castrorum venerant. Adde eund. ib. 2, 7. et Sall. Jug. 41. extr.

POTĬOR, ius, oris, adj. κρείσσων, βελτίων, melior, praestantior, antiquior, prior, quasi plus potens: [*comp.] a potis. Cic. Or. 3, 22. Illa semper potiora duxisti, quae ad sapientiam spectarent. Id. Phil. 10, 9. Mors civibus Romanis semper fuit servitute potior. Sall. Jug. 71. Illi turpis vita integra fama potior fuit. Pl. Ps. 4, 1, 17. Nunquam aedepol erit ille potior Harpax, quam ego. Caes. B. C. 1, 8. Semper se reipublicae commoda privatis necessitatibus habuisse potiora; et Cic. Somn. Scip. 1. Cum in Africam venissem, nihil mihi potius fuit, quam ut Massinissam convenirem. Id. Fam. 10, 3. Nemini concedens, qui tibi vetustate necessitudinis potior possit esse, h. e. conjunctior. Id. Top. 2. Inveniendi artem, quae Topice dicitur, quaeque ad usum potior erat, et ordine naturae certe prior, totam reliquerunt. Nep. Alc. 2. extr. Odiosa multa delicate jocoseque fecit, quae referremus, nisi majora, potioraque haberemus. Hor. Ep. 1, 10, 14. Novistine locum potiorem rure beato? Id. Epod. 16, 17. (et Virg. A. 4, 287.) Potior sententia. Id. Od. 4, 6, 24. ducti potiore alite muri; et Plin. 36, 22, 43. Succus potior, h. e. in medicina utilior. Varr. R. R. 1, 15. de ulmo: Nulla potior serenda, h. e. nulla prior, nulla magis. Potior dicitur is, qui jure aliquo, auctoritate, potentia, gratia, aliave re praestat, et potentior est. Vet. Poeta ap. Cic. Tusc. 4, 32. extr. Dicere audet, conjugem se habuisse illum, amor quem dederat, qui plus pollet, potiorque est patre. Cic. Amic. 5. f. Itaque cives potiores, quam peregrini; et propinqui, quam alieni. Tibull. 1, 6, 33. At tu, qui potior nunc es, mea furta caveto, h. e. prior et felicior in amore, apud amicam gratiosior. Sic Hor. Epod. 15, 14. Non feret, assiduas potiori te dare noctes. Ter. Ph 3, 2. f. Si mihi prior tu attuleris, mea lege utar, ut potior sit, qui prior ad dandum est. Paul. Dig. 18, 1, 34. med. Ut in judicio possessionis potior esset. Adde ib. 20. tit. 4. cujus inscriptio Qui potiores in pignore, etc. Imp. Anton. Cod. 8, 18, 4. Si fundum pignori accepisti, antequam reipublicae obligaretur, sicut prior es tempore, ita potior es jure. ¶ Superl. est Potissimus, h. e. optimus, praecipuus, singularis. Cic. Inv. 1, 12. Comparatio, in qua per contentionem, utrum potius, aut quid potissimum sit, quaeritur. Pl. Men. 2, 3, 7. Eccum video, qui mihi est usui, et plurimum prodest: item huic ultro fit, ut meret, potissimus nostrae domi ut sit; et Stat. Th. 4, 627. cur Lectus ego augurio? tantisque potissimus umbris Qui ventura loquar? Id. Silv. 4, 4, 20. Quid tuus ante omnes, tua cura potissima, Gallus? Plin. 14, 2, 4. n. 3. Potissima nobilitas vitibus vernaculis Italiae. Plin. alter ep. 4, 14. f. Si hoc opusculum nostrum aut potissimum esset, aut solum. Tac. A. 1, 15. Etsi potissima arbitrio principis, quaedam tamen studiis tribuum fiebant; et ib. 4, 16. Potissimam causam afferebat. Id. ib. 14, 65. Potissimos libertorum veneno interficere. Sall. Jug. 99. Ipse cum illorum armis sequi: quae dubia nisi videbantur, potissimus tentare, h. e. omnium primus. Al. leg. potissimum. Quint. 10, 3. med. Ut semel, quod est potissimum, dicam. Al. leg. potentissimum. ¶ Adverbia Potius, et Potissimum V. ss. ll.

POTIS, adj. indecl. δυνάμενος, δυνατός, qui potest. Vox fere poetica, ex qua potior, et potissimus orta sunt. Vet. Poeta ap. Cic. Tusc. 2, 16. Neque sanguis ullo potis est pacta profluens consistere. Aedituus ap. Gell. 19, 9. Istam non potis est vis saeva exstinguere venti. Virg. A. 11, 148. At non Euandrum potis est vis ulla tenere. Lucr. 1, 451. Conjunctum est id, quod nunquam sine perniciali Discidio potis est sejungi seque gregari; et 4, 718. Nec potis est cerni, quod cassum lumine fertur. Catull. 76, 24. Non jam illud quaero, contra ut me diligat illa, Aut, quod non potis est, esse pudica velit. Id. 72, 7. Qui potis est? inquis, h. e. quomodo fieri potest. Varr. R. R. 2, 2. Ut videamus, quid pastores potis sint. Pl. Poen. 1, 2, 17. Duae plus satis dare potis sunt. Ter. Eun. 2, 2, 32. Sectari jussi, si potis est. ¶ Et abjecto verbo Enn. ap. Diomed. 1, 381. Quis potis ingentes oras evolvere belli? Virg. A. 3, 6 Nec potis Ionios fluctus aequare sequendo. ¶ his apparet, cum omnibus generibus jungi, et c plural. num., quamquam Prisc. 6, 708. et 15, 1 esse docuit hic, et haec potis, et hoc pote. V. PO

[POTISCUS, i, m. dimin. poti. Est cogn. Inscr. ap. Fabr. p. 320. n. 429. L. Antistius P scus. F.]

POTISSĬME et Potissume, et

POTISSĬMUM et Potissumum, adv. μάλιστα, p cipue, maxime, prae ceteris. Cic. Mur. 2. Is tissime honore affecto defensor daretur, qui, Cels. 3, 6. med. In ipso impetu febris, potissi que ubi ardens ea est. Caes. B. C. 2, 43. Ta erat contentio, qui potissimum ex magno num conscenderent, ut, etc. Sall. Jug. 16. Quid ag aut quo potissimum infelix accedam? Pl. Merc 4, 15. Responde, quo leto censes me ut per potissimum? Ter. Andr. 2, 6, 23. Quem voc ad coenam meorum aequalium potissimum nu Cic. Coel. 14. Exsistat ex hac ipsa familia aliq et potissimum Caecus ille. ¶ Putant adhiber comparatione plurium, et potius duorum tant Auct. ad Her. 3, 2. Deliberationes partim s hujusmodi, ut quaeratur, utrum potius facien sit: partim hujusmodi, uti quid potissimum fac dum sit, consideretur. Utrum potius hoc m Carthago tollenda, an relinquenda videatur. ¶ potissimum, hoc pacto: ut si Annibal consu in Italia remaneat, an domum redeat, an in gyptum profectus, etc. Sed contra est illud Inv. 2, 58. Ut quamquam praestet honestas i lumitati, tamen, utri potissimum consulendum deliberetur.

POTISSUM. V. in POSSUM.

POTĪTĬĀNUS, a, um, adj. ad Potitium aliq pertinens, ut Potitiana praedia, Paul. Dig. 1, 12.

POTĪTĬI, orum, m. plur. sacerdotes Herc de quibus in PINARII dictum est.

POTĬTO, as, avi, atum, a. 1. frequent. a p as, saepe bibo, bibere consuevi. Pl. Amph. 105. Patera, qui Pterela potitare rex solitus Id. As. 4, 1, 26. Tecum una postea aeque po potitet. Id. Mil. 3, 2, 25. Alii ebrii sunt, poscam potitant.

[POTĬTOR, oris, m. qui alicujus rei poti Val. Max. 3, 2. n. 20. Annibalem paulo ante sua Capuae potitorem, ne castrorum quidem rum potentem esse passa est trium virorum f temeritas. F.]

POTĪTUS, a, um, part. a potior: qui ade est. Stat. Th. 1, 637. juvenes, qui caede po h. e. caedem admiserunt. Vell. 2, 25. Sertori et multos alios, potitus eorum, dimisit inc mes. Just. 6, 4. Thebani victoriam potiti. A. 11, 10. f. Potitus regiam. ¶ Potitus monte citur qui in ejus cacumen scandendo pervenit. Met. 5, 254. Virgineumque Helicona petit: monte potita Constitit. Sic Virg. A. 11, 492. lis ubi abruptis fugit praesepia vinclis Tanden ber equus, campoque potitus aperto, etc. ¶ P tus dicitur etiam qui in aliquod malum inc Lucr. 4, 767. mortis letique potitus. V. POTI IRIS. ¶ Festus: Potitus servitute apud anti dicebatur, qui, ut ait Labeo, servitutem servit Est etiam cogn. R., ut C. Valerius Potitus ann. U. C. CCCXLIV. ap. Liv. 4, 53. [*Hujus exempla, paucis exceptis, quae a potior, iris tr scripsit, omnia congessit F.]

POTĬUNCŬLA, ae, f. parva potio. Suet. L 21. Ut modicam in ampulla potiunculam sum Petr. fragm. Trag. 47. Burm. Subinde castiga crebris potiunculis risum.

POTĬUS, adv. μᾶλλον, magis, prius, citius. Hec. 5, 1, 27. Sed scin', quid volo potius, so facias? Id. Andr. 5, 3, 2. Rem potius ipsam ac mitte male loqui. Cic. Or. 2, 68. In orati non vis potius, sed delectatio postulatur. Id. 1, 20. med. Nec vero imperia expetenda: ac po non accipienda interdum. Id. Brut. 85. Cato gnus hercule homo, vel potius summus et si laris vir. Ulp. Dig. 1, 5, 16. Quaestio ergo f potius est, non juris. [*Cic. Off. 3, 22, 88. tius diceret, i. e. facilius admitteretur senten ¶ Sequente quam. Caes. B. G. 1, 45. Neque judicare, Galliam potius esse Ariovisti, quam puli R.; et Cic. Tusc. 2, 22. Perpessus est on potius, quam conscios indicaret. ¶ Interdum tius reticetur. Val. Fl. 7, 428. idque sedet, q non quaecumque subire Patris jussa tui. ¶ Q potius, potius quam. C. Titius ap. Macr. Sat 12. Quid mihi negotii est cum istis nugaci quam potius potamus mulsum etc.? Virg. Cop Quid juvat aestivo defessum pulvere abesse, Qu potius bibulo decubuisse toro? ¶ Potius est, gis est. Afric. Dig. 46, 1, 21. Si vero fidejub in obligationem naturalem suam, potius est, nihil agatur. V. MAGIS. ¶ Interdum omitti Pl. Rud. 4, 4, 70. Tacita, bona est mulier semp quam loquens. Id. Men. 5, 1, 26. Quin vidua vam, quam tuos mores perferam. Nep. Dat Tamen statuit congredi, quam cum tantis co

gere. ℙ Interdum redundat. *Cajus Dig.* 50, 167. Favorabiliores rei potius, quam actores entur.

OTNIAS, ătis, f. patron. Ποτνιὰς, ad Potnias tinens, quae est urbs Boeotiae, Thebis proxi-. Circa quam pascuis eam vim esse tradit *Plin.* 8, 53., ut pasti asini rabie inflammentur. Ibi ucus Sisyph ifilius, cum sacra Veneris sperneret, irata equabus ejus furorem immisit, quo eum sibus dilaceraverunt. Ita *Serv.* ad illud *Virg.* 3, 266. Scilicet ante omnes furor est insignis arum: Et mentem Venus ipsa dedit, quo teme Glauci Potniades malis membra absumpsere drigae. *Ov. Ib.* 557. Potniadum morsus subeas, Glaucus, equarum. Paulo aliter *Philarg.* ad *g. l. c.* Cum Glaucus, inquit, ad Isthmicum amen quadrigam duceret, applicuit ad vicum otiae, et equas potum ad fontem sacrum per rantiam duxit, unde qui bibissent, in furorem solebant. Itaque illum equae, furore exagie, in ipso certamine curru effudisse, ac mors laniasse dicuntur. Fabula ex eo ducta est, it *Serv. l. c.*, quod Glaucus equas arcere a Vevoluit, quo essent velociores: itaque ab his rptus est.

)TO, as, avi, et potus sum, atum, et potum, πίνω, bibo. A Graeco inus. πόω, unde πέπωκα, , πόμα, πότος etc. [*Potare frequent. est a *bibere*, otius a *poere*, cujus formae nonnisi partic. *pot poturus*, et derivata *potio, poculum* etc. adhuc nt. V. *Doederl.* 1, 149. sq.] *Cic. Brut.* 83. Si povelit, de dolio sibi hauriendum putet. *Id. fr.* ap. *ian.* 15, 12. Gallos post haec dilutius esse po-. *Suet. Ner.* 48. Aquam potaturus manu hau-*Colum.* 12, 51. *f.* Dabitur potatum imbecillis s. *Pl. Ps.* 5, 2, 28. Redi simul mecum pota-*Plin.* 27, 13, 109. Semen Smyrnii hydropicis potu. *Virg. Ecl.* 7, 11. Huc ipsi potum veper prata juvenci. *Caecil.* ap. *Gell.* 2, 23. Ut devomas, vult, quod foris potaveris. *Pl.* 2, 7, 28. Ut edormiscam hanc crapulam, quam i praeter animi sententiam. *Ter. Ph.* 5, 5, m potaturus est apud me. *Plin.* 14, 5, 7. Vipoturus memento te bibere sanguinem terrae. , 43, 68. de asinis: Nec nisi assuetos potant s, quae sunt in pecuariis. *Id.* 11, 37, 45. um cornibus barbari potant. *Mart.* 14, 100. ti testa Rhaetica vina mea. ℙ Saepe est larvino indulgere, poculis deditum esse. *Ter. Ad.* 37. Obsonat, potat, olet unguenta de meo. *ep.* 122. *med.* Ut in ipso paene balnei limine t, imo potent. *Sall. Cat.* 11. Ibi primum int exercitus populi R. amare, potare, signa, as pictas mirari etc. *Cic. Tusc.* 5, 41. Frui aliis voluptate potandi. *Id. Phil.* 2, 27. Doerat alcatoribus referta, plena ebriorum: toies potabatur. Adde *Pl. Men.* 3, 2, 11., *Hor.* , 5, 14. etc. ℙ *Plin.* 8, 2, 2. de elephantis: hominum tricliniis, accubitum iere per le ta libratis vestigiis, ne quis potantium atetur, *h. e.* convivarum. [*Respond. lat. *po*ostr. *saufen*. Hinc explicandum illud dicendi , quo *potare* saepissime, sine ulla intempee notione, de majoribus animalibus dicitur, vel ex ipsis fontibus vel ex amplioribus vasiotum hauriunt. V. locos passim in anteceus laudatos; et cf. *Doederl. l. l.* et 3. p. ubi plura exstant. ℙ Notandus locus est *Sat.* 2, 7, 32. Quod nusquam tibi sit potanubi *Schol. potandum* explicat per epulandum *Heindf.*, qui comp. Gr. συμπόσιον, quod, liroprie potationem signif., tamen in universum pulis positum sit, propterea quod potionem palem epularum partem habuissent.] ℙ Transst humore imbui. *Lucr.* 4, 1121. Vestis su potat. *Plin.* 9, 38, 62. Quinis lana potat *rae colorem)* horis, rursusque mergitur cara, donec omnem ebibat saniem. *Hor. Ep.* 1, . potantia vellera fucum. ℙ Poetice *potare aliquod* dicuntur, qui ejus accolae sunt. V. . *Sen. Hipp.* 57. Petitur telis fera, quae gepotat Araxen. *Claud. Cons. Mall. Theod.* onipes, qui splendida potat Stagna Tagi. ℙ tero praeterito *Varr.* ap. *Gell.* 2, 25. A coeno, andeo, et poto, et coenatus sum, et pransus et potus sum dicimus. V. POTUS, a, um. t. *Potandus* ap. *Ov. Her.* 15, 198. Cum Diis das nectare miscet aquas.

TOR, oris, m. πότης, potator. *Hor. Ep.* 1, Nulla placere diu, nec vivere carmina pos-Quae scribuntur aquae potoribus. *Id. Od.* 20. Rhodanique potor, *h. e.* Rhodani accola. pe est vino indulgens, bibax, ebriosus. *Id.* , 4, 58. Tostis marcentem squillis recreabis, a Potorem cochlea; et *ib.* 8, 37. acres poto*Mart.* 6, 78. Potor nobilis. *Propert.* 1, 16, 5. nocturnis potorum saucia rixis. *Plin.* 23, 8, uinis amygdalis praesumptis ebrietatem non e potores; et *ib.* 4, 50. Potores certaturi; et , 99. Cardui radix potoribus sitim facit.

TORIUS, a, um, adj. πότιμος, ad potandum ens. *Plin.* 36, 7, 12. Potoria vasa. *Pomp.* 4, 2, 22. Potorium argentum. *Arnob.* 6, 209. In Liberi dextera pendens potorius cantharus. [*Pelag. Veter.* 21. Sil potorium, *h. e.* liquidum. ℙ *Praepositus auri potorii* inter officia domus Augustae fuit, qui cyathorum aureorum curam habebat. *Inscr.* ap. *Grut.* 1111, 13. M. Ulpius Aug. Lib. Hierax praepositus auri potorii Caesaris N̄. Sic alia ap. *eund.* 582, 9. Partenius Caesaris N̄. ab argento potorio. Alia ap. *Mur.* 895, 2. T. Flavius Aug. L. Venustus ab auro potorio. *F.*] ℙ *Potorium* absolute, vas potorium, poculum, ποτήριον. *Plin.* 37, 2, 6. Potoria gemmata. *Id.* 33, 10, 47. aurea; et *ib.* 12, 55. parvula.

POTRIX, icis, f. πότις, quae potat, ebriosa. *Phaedr.* 4, 25. Potrici plenam antiquis apothecam cadis.

POTŬA, ae, f. Potina, *h. e.* Dea, quae potui praeest, ut *Victa*, quae victui. *Arnob.* 3, 115. Victa, et Potua sanctissimae victui potuique procurant.

*POTULĀNUM vinum meminit *Plin.* 14, 6. Mamertina *(vina)* circa Messanam in Sicilia genita. Ex iis Potulana ab auctore dicta in loco proximo Italiae laulantur praecipue. ℙ In *Athen.* 1, 21., ubi vulgo Ἰωταλῖνος (οἶνος) legitur, legit *Casaubonus* Ποταλῖνος. *B. A.*

POTŬLENTUS, a, um, adj. bene potus, ebrius. *Suet. Oth.* 2. Ferebatur et vagari noctibus solitus, atque invalidum quemque obvium, vel potulentum corripere. *Appul. Met.* 3. Cum a coena me serius aliquanto reciperem, potulentus alioquin. V. POCULENTUS.

POTŪRA, ae, f. potio. Legitur ap. *Varr. L. L.* 4, 5., sed *Scal.* et alii aliter.

POTUS, a, um, part. a *poto*: qui potavit. *Cic. Fam.* 7, 22. Etsi domum bene potus, seroque redieram. *Id. Mil.* 21. *med.* Adde inscitiam pransi, poti, oscitantis ducis. *Hor. Od.* 4, 13, 5. Anus pota. *Ov. A. Am.* 3, 753. Etsi turpis eris, formosa videbere potis. *Id. Fast.* 6, 682. Potaque se Tibur turba redire putat. ℙ Passive potatus. *Cic. Brut.* 11. Sanguine tauri poto. *Ov. Fast.* 4, 68. tanto est Albula pota Deo. *Hor. Od.* 3, 15, 16. Cadi faece tenus poti. *Plin.* 23, 8, 75. Amygdalae ex aqua potae.

POTUS, i, m. puer delicatus: a πόσθη, qua tum praeputium, tum ipse penis significatur: [vel ab Hebr. פּוֹת *pot*, pudendum muliebre, Italice *potta*; nam in loco *Virg.* mox citando significat puerum meritorium, qui loco feminae habetur. *F.*] *Virg. Catal.* 9. Dispeream, nisi me perdidit iste potus. Sin autem praecepta vetant me dicere, sane Non dicam; sed, me perdidit iste puer. V. ibi *Scal.* et *Voss. Etym.* in *Praeputium.* V. et PUTILLUS.

POTUS, us, m. πόσις, πόμα, potio. *Cic. Div.* 1, 30. Immoderato obstupefacta potu atque pastu. *Cels.* 2, 13. *extr.* Illud scire oportet, omne ejusmodi medicamentum, quod potui datur, non semper aegris prodesse, semper sanis nocere. *Plin.* 26, 3, 8. Medicamentorum potus stomacho inimici. *Id.* 22, 25. 82. Potus ex frugibus fiunt. *Tac. G.* 23. Potui est humor ex hordeo in quandam similitudinem vini corruptus. *Plin.* 8, 42, 65. Potum exiguum equis impertiri. *Id.* 9, 15, 17. Elephanti ad potum venientes. *Id.* 32, 4, 14. Squamae testudinis derasae, et in potu datae. *Id.* 13, 3, 5. Quidam unguenta etiam in potus addunt. *Nemes. Cyn.* 222. Disce igitur potus medicos curamque salubrem. ℙ Item compotatio. *Plin.* 21, 3, 9. In potu atque hilaritate odorum vis surrepit fallaciter. *Id.* 36, 21, 42. Immenso potu impleri. ℙ Item lotium, *h. e.* potus humani excrementum, ut *Plin.* 9, 39, 64. loquitur. *Id.* 17. 9, 6. de fimi generibus: Alii ex his praeferunt hominum potus. *Humanas dapes* simili ratione pro stercore hominum *ib.* dixit: quod est honesto vocabulo rem foedam appellare.

P R

[*PR. compendium est vocis *pater*. V. *Beier.* ad *Cic. fragm.* p. 223 *a.*]

[PRACTĬCUS, a, um, adj. πρακτικὸς, qui in agendo positus est, activus. *Fulg. Myth.* 2, 1. Vita practica. V. PHILARGICUS. *F.*]

*PRACTŌRES, πράκτορες, in *Novellis Justiniani* sunt Exactores tributorum. *Suidas*: Φορολόγος ὁ τὰς εἰσφορὰς συλλέγων, οὓς πράκτορας καλεῖν ἔθος τοῖς πολλοῖς. *B. A.*

PRAE, πρὸ, ante: praepositio ablativum regens. [*Etym. est a Gr. παραὶ (v. *Scheid.* ad *Lennep. Etymol.* p. 731. et ad *Sanct. Min.* p. 232.), pr. comparationi inservit, quae ad locum pertinere potest, quo alius alio prior est, vel ad vim atque momentum, quo quis superior est altero. *B. Crus. cl. Suet.* p. 608. A. de loco.] *Ter. Eun.* 5, 2, 69. I prae: sequor. *Pl. Amph.* 1, 3, 45. Abi prae, Sosia: jam ego sequar. *Liv.* 1, 7. Prae se agens armentum. *Id.* 28, 38. Urbem est ingressus, argentique prae se tulit quatuordecim millia pondo. [*Huc pertinet locus, quem Noster infra laud. *Cic. Phil.* 2, 12. Stillantem prae se pugionem tulit. Adde *Suet. Cal.* 19. Prae se ferens Darium puerum, ubi manifestum esse docet *B. Crus.* l. l. discrimen part. *ante.* Nam *ante* eum alium quem ferre potuisse puerum, non ipsum ante se. Contra *prae* notare loco priorem fuisse puerum.] *Colum.* 1, 5. Villa a tergo potius, quam prae se flumen habeat. *Sall. Jug.* 99. Singulos prae se inermes mittere. *Appul. de Mundo:* Limina alia prae aliis erant: interiores fores exteriores januae muniebant. ℙ *Prae manu*, aut *manibus*, in manu, ad manum. *Pl. Bacch.* 4, 3, 9. Patri reddidi omne aurum, quod fuit prae manu. *Ter. Ad.* 5, 9, 23. Si huic aliquid paululum prae manu dederis, unde utatur, reddet tibi cito. *Ulp. Dig.* 13, 7, 27. Petenti pecuniam creditori, cum prae manu debitor non haberet, species auri dedit. *Gell.* 19, 8. Si Caesaris liber prae manibus est, promi jubeas. ℙ [*Deinde *prae se ferre* etc. in conspectum v. omnino ad sensus hominum aliquid prodere, nostr. *äussern, zu erkennen geben.*] *Cic. Agr.* 2, 2. Vocem vivam prae vobis, indicem vestrarum erga me voluntatum ac studiorum tulistis. *Id. Or.* 42. Ac fortasse ceteri tectiores: ego semper, me didicisse, prae me tuli. *Id. Mil.* 16. Cruentis manibus scelus et facinus prae se ferens, et confitens. *Id. Att.* 2, 23. *med.* Sampsicerano negat, ceteris prae se fert et ostentat. *Id. Tusc.* 5, 17. Beata vita glorianda, et praedicanda, et prae se ferenda est. *Id. Inv.* 2, 9. *med.* Affectionis ratio perspicuam solet prae se gerere conjecturam. *Hirt. B. Afr.* 10. Animum altum et erectum prae se gerebat. *Catull.* 64, 34. prae se declarant gaudia vultu. *Appul. Flor. n.* 3. *f.* Prae se maximam speciem ostentare. ℙ Saepe causam significat, ob, propter; et ejus causae abundantiam, seu magnitudinem quandam notat. *Pl. Truc.* 2, 3, 7. Prae lassitudine opus est, ut lavem. *Id. Stich.* 3, 2, 13. Prae laetitia lacrimae praesiliunt mihi. *Lucr.* 4, 1160. vivere non quit Prae macie. *Cic. Planc.* 41. Nec loqui prae moerore potuit. *Id. Phil.* 15, 9. Quorum ille nomen prae metu ferre non poterat. *Liv.* 31, 24. *extr.* Nec divini humanive juris quidquam prae impotenti ira est servatum; et 39, 49. Vix sibimet ipsi prae nec opinato gaudio credentes. *Cic. Tusc.* 1, 42. *f.* Solem prae jaculorum multitudine non videbitis. ℙ Cum accusativo junxit *Petr. fragm. Trag.* 46. *Burm.* Scimus te prae litteras fatuum esse. Sed ibi σολοικίζοντα loquentem inducit. ℙ Saepe etiam in comparationibus locum habet. *Caes. B. G.* 2, 30. Gallis prae magnitudine corporum suorum brevitas nostra contemptui est; et *Nep. Eum.* 10. Videbant, Eumene recepto, omnes prae illo parvi futuros. *Cic. Agr.* 2, 35. Romam prae sua Capua irridebunt atque contemnent. *Id. Brut.* 83. Veros illos Atticos prae se paene agrestes putat. *Id. Fam.* 4, 4. Non tu quidem vacuus molestiis, sed prae nobis beatus. *Pl. Stich.* 2, 2, 38. Immo res omnes relictas habeo, prae quod tu velis. *Gell.* 1, 3. Visum est esse id, quod feci, prae hoc quod erant alia, toleratu facilius. ℙ *Prae ut, prae quam, prae quod* comicorum fere sunt. *Ter. Eun.* 2, 3, 8. Ludum jocumque dices fuisse illum alterum, prae ut hujus rabies quae dabit. *Pl. Men.* 2, 3, 24. Folia nunc cadunt: prae ut, si triduum hoc hic erimus, tum arbores in te cadent. *Id. Most.* 4, 2, 65. Nihil hoc quidem est, triginta minae, prae quam alios dapsiles sumptus facit. *Id. Amph.* 2, 2, 1. Satin' parva res est voluptatum in vita prae quam quod molestum est? *Prae quam* etiam *Gell.* 16, 1. et [*Prae ut* habet *Front.* ad *Anton. Imp.* (ed. *A. Maio*) 2, 12. *F.*] ℙ Pro *praeter*. *Appul. Met.* 7. Me, prae ceteris flagitiis, nunc novis periculis etiam angit. ℙ In compositione vim suam saepe retinet, ut *praedico*, ante dico, *praemoneo*, ante moneo, *praematurus*, ante tempus maturus: saepe auget, ut in *praealtus, praeclarus, praevalidus*, etc. ℙ In carmine, si sequatur vocalis, corripi solet: produxit tamen *Paul. Nol. carm.* 21, 752. et 871. in *praeerit*, et *praeeunt;* non imitandus. ℙ [**Prae* et *pro* confund. V. *Beier.* ad *Cic. fragm.* 15 *a.* — *Prae* et *per* confund. in comp. *Id.* ad *Off.* 2. p. 376. *Cort.* ad *Lucan.* 1, 154. et 5, 583.]

PRAEĂCŬO. V. PERACUO.

PRAEĂCŪTĒ, adv. Ita nonnulli perperam pro *peracute* legunt ap. *Appul. Apol. l. c.* in PERACUTE.

PRAEĂCŪTUS, a, um, adj. in anteriore parte acutus, vel valde acutus. *Caes. B. G.* 4, 17. Tigna paulum ab imo praeacuta. *Cato R. R.* 40. Surculus aridus praeacutus. *Sall. Cat.* 59. Praeacutae sudes. *Ov. Met.* 7, 131. praeacutae cuspidis hastae. *Plin.* 8, 8, 8. Praeacuta bipennis. *Id.* 9, 10, 12. Praeacuti scopuli.

[PRAEAEQUO, as, a. 1. ante aequo. *Not. Tir.* p. 76. Aequat, adaequat, exaequat, praeaequat. *F.*]

PRAEALTĒ, adv. valde alte. *Veg. Mil.* 4, 21. Trabes in terram praealte defigitur.

PRAEALTUS, a, um, adj. ὑπερύψηλος, valde altus. *Liv.* 40, 58. Praealtae rupes. *Id.* 10, 2. Ostium fluminis praealti. *Plin.* 2, 10, 7. Volucrum praealti volatus. *Id.* 5, 19, 17. Praealtum mare: quo sensu *Sall. Jug.* 80. Proxima terrae praealta sunt; et *Tac. H.* 5, 15. Cum praealtis paludibus arma, equi haurirentur. *Capell.* 8, 299. Saturni praealtius omnibus sidus modico minus annis triginta circulum suum per longitudinem circumcur-

rit. *Appul. Met.* 8. Praealtissimus puteus. [*Curt.* 4, 2, 9. praealtum mare.]

PRAEAMBŬLO, as, n. 1. ante ambulo. *Capell.* 9, 306. Tanti comitatus praeambulare visuntur.

PRAEAMBŬLUS, a, um, adj. qui ante ambulat, praecedens. *Capell.* 9. *f.* Jove assurgente, Divisque praeambulis. *Id.* 2. *f.* Matre praeambula.

PRAEAUDĪTUS, a, um, part. ab inus. *praeaudio*, ante auditus. *Ulp. Dig.* 1, 16, 6. Custodiarum cognitionem mandare legatis, scilicet ut praeauditas custodias ad proconsulem remittant.

PRAEBĔO, es, ui, itum, a. 2. παρέχω, [*offero, porrigo, nostr. *vorhalten*, *hinhalten*: a *praehibeo* per sync. Hinc primo loco posuimus exempla, quae *Noster* nescio quo pacto reliquis immiscuerat ista.] *Just.* 1, 4. *med.* Canis parvulo praebens ubera. *Lucr.* 3, 1005. et *Colum.* 9, 1. Praebere cibum de manu. *Juven.* 10, 269. collum cultris. *Sen. Ag.* 973. jugulum. *Petr. Sat.* 97. cervicem. *Liv.* 4, 35. *f.* ad contumeliam os. *Ov. A. Am.* 1, 16. manus verberibus. [*Praebere manus* dicitur etiam ap. *Lucan.* 5, 558. de eo, qui alteri concedit, et cum resistere posset, aut dubitandi rationes haberet, in alterius potestate est. V. *Cort.* ad h. l.] *Liv.* 38, 52. *extr.* et *Plin. ep.* 2, 14. *med.* aures, et aurem. [*Oudend.* ad *Suet. Cal.* 22. notat *praebere aurem* et *aures* ita differre, ut hoc dicatur de eo, qui porrigat, ut alter insusurret; illud de eo, qui attente aliquem audiat.] *Plin. alter* 9, 8, 8. ascensuro dorsum. ℙ [*Hinc in universum est dare, suppeditare, praestare: nostr. *geben*, *gewähren*.] *Cic. Q. Fr.* 2, 6. A. d. VIII. id. April. sponsalia Crassipedi praebui. Huic convivio Quintus tuus defuit. [*Id. Off.* 2, 18, 64. ita enim instituisse et villicis imperavisse, ut omnia praeberentur, quicumque Laciades in villam suam devertisset, ubi *Beier.*, q. v., *omnia praebet*, nempe gratis, qui curat, ne quid hospiti desit.] *Nep. Them.* 10. Urbem ei donarat, quae panem praeberet. *Just.* 31, 4. Asiam et vires belli, et sumptum praebituram. *Plin.* 15, 4, 5. honorem alicui. *Id.* 21, 32, 107. auxilium. *Id.* 8, 40, 61. occasionem. *Liv.* 5, 4. suo sumptu operam reipublicae. *Id.* 3, 46. materiam seditionis. *Id.* 30, 4. causam tollendi indutias. *Id.* 8, 5. *med.* et *Sen. Troad.* 180. iter. *Colum.* 11, 1. *med.* spem impunitatis, aut locum peccandi. *Nep. Dat.* 6. suspicionem insidiarum. *Sall. Jug.* 17. *med.* spectaculum. *Id. ep. Mithrid. ad Arsac.* exemplum. *Plin. Pan.* 64. jusjurandum, *h. e.* deferre, proponere. *Liv.* 25, 27. gaudium et metum, *h. e.* afferre. Sic 28, 7. tumultum; et *Hirt. B. Alex.* 6. admirationem hominibus; et *Caes. B. G.* 3, 17. opinionem timoris. *Cic. Arch.* 7. *f.* perfugium et solatium rebus adversis. *Nep. Att.* 4. fidem alicui in periculis, *h. e.* praestare. *Ov. Fast.* 5, 429. nox somno silentia praebet. *Liv.* 7, 36. Offenso scuto praebuit sonitum. *Prop.* 3, 19, 18. Et caput argutae praebeat historiae, *h. e.* praebeat argumentum fabulae lepidae. ℙ [*Praebere aquam* dicitur de eo, qui pascit, qui prandium exhibet. *Hor. Sat.* 1, 4, 88. E quibus unus amet quavis aspergere cunctos Praeter eum, qui praebet aquam, etc.: ubi v. *Heindf.*] ℙ Speciatim dicitur de iis, qui quaedam necessaria ad vitam certa mensura suppeditant. *Hor. Sat.* 1, 5, 46. tectum Praebuit, et parochi quae debent ligna salemque. *Gell.* 15, 4. Muli et vehicula, quae magistratibus, qui sortiti provincias forent, publice praebenda conduxisset. *Varr. R. R.* 2, 5. *f.* Si quae vitulum amisit, ei supponere oportet eos, quibus non satis praebent matres. V. PRAEBITUS. ℙ *Praebere speciem*, videri. *Caes. B. G.* 3, 24. Auxiliares speciem atque opinionem pugnantium praebebant. [*Vell.* 2, 43, 2. arbores praebuere imaginem autemnorum.] *Plin.* 24, 15, 87. Clinopodion speciem lecti pedum praebens. *Id.* 34, 8, 20. Aes coronarium taurorum felle tinctum speciem auri in coronis histrionum praebet. ℙ *Praebere ludos*, edere, ridendi materiam praebere. *Ter. Eun.* 5, 7, 9. Non potest satis narrari, quos ludos praebueris intus. ℙ *Praebere vicem*, praestare, fungi vice. *Plin.* 8, 10, 10. Elephanti dentes postium vicem in domiciliis praebent. *Id.* 13, 12, 23. Turbidus liquor glutinis praebet vicem. ℙ *Praebere usum*, utilem esse. *Plin. ib.* Charta emporetica inutilis scribendo, involucris chartarum, segestriumque in mercibus usum praebet; et 28, 11, 49. Tali bubuli cinis dentifricium est: ossa ex ungulis suum combusta eundem usum praebent. *Id.* 19, 1, 3. Corticis lini clibanis et furnis praebent usum. ℙ *Praebere se*, exhibere, ostendere, se dare, gerere se. *Sall. or. Licinii ad pleb.* More pecorum vos multitudo singulis habendos fruendosque praebetis. *Just.* 43, 2. Lupa nutricem se infantibus praebuit. *Plin.* 9, 8, 8. Delphinus praebens se tractandum. *Id.* 5, 15, 15. Amnis amoenus, et, quatenus locorum situs patitur, ambitiosus, accolisque se praebens. *Sen. ep.* 70. *med.* et *Sen. alter Controv.* 23. Praebere se legibus, *h. e.* permittere se, subjicere, judiciorum aleam subire. *Nep. Ag.* 6. Talem se imperatorem praebuit, ut, etc. *Id. Ann.* 7. In magistratu pari se diligentia praebuit. *Cic. Rosc. Am.* 4. *f.* Te magnopere quaeso, ut qualem te antea populo R. praebuisti, talem te et nobis impertias. *Id. Caec.* 10. In re misericordem se praebuit, et in testimonio religiosum. *Id. Fam.* 5, 18. Rogo atque oro, te colligas, virumque praebeas. *Id. ib.* 15, 17. Multos miseriis levavit, et se in malis hominem praebuit. *Id. ib.* 2, 18. *f.* Praebere se dignum suis majoribus. *Anton. ad Cic. post ep.* 13. *l.* 14. *ad Att. f.* se placabiliorem alicui. *Id. Verr.* 2, 1, 32. Non legatum populi R., sed tyrannum. ℙ Et omisso *se*. *Ter. Ph.* 3, 1, 12. Tum Phormio itidem in hac re, ut aliis, strenuum hominem praebuit. ℙ Item absolute *praebere* dicitur mulier, quae sui copiam alicui viro facit. *Ov. A. Am.* 2, 685. Odi quae praebet, quia sit praebere necesse. ℙ [*Praebere vota deo* ap. *Lucan.* 5, 536. est vota sua Diis tradere, explenda relinquere. Ita leg. *Mart. Lag.* pro vulg. *praebere deo tua fata:* quam ideo nihili esse contendit, quod fata non sint in potestate hominis, ut deo praeberi possint. Comp. similia Graeca *Aristoph.* ap. *Plat. Symp.* p. 184. *Bas.* ἡμῶν παρεχομένων πρὸς θεοὺς εὐσέβειαν. ℙ *Praebere exorandum*, scil. populos, ap. *Suet. Vit.* 4. dicitur de eo, qui reduxit aliquem, et hominibus exorandi ejus potestatem facit. Ita *Wolf.*] ℙ Cum infinito. *Id. Her.* 5, 132. Quae toties rapta est, praebuit ipsa rapi, *h. e.* se rapiendam ultro obtulit. *Pers.* 2, 28. Idcirco stolidam praebet tibi vellere barbam Jupiter? *Stat. Th.* 8, 527. mortemque invenerat hasta: Sed prohibet, paulumque humeri libare sinistri Praebuit, et merito paruit Tritonia fratri, *h. e.* permisit, concessit. ℙ [*Confund. *praebere* et *tribuere*. V. *Freinsh.* ad *Curt.* 3, 8, 17. — *Praebere* et *debere*. V. *Burm.* ad *Quint. Decl.* p. 207. et 570. — *Praebere* et *praestare*. *Cort.* ad *Lucan.* 5, 369. et 8, 615.]

*PRAEBĬA, ae, f. φυλακτήριον, servatorium, amolimentum, amuletum, praebia. *Gloss. Cyrill. B. A.*

PRAEBĬA, orum, n. plur. ἀλεξιφάρμακα, amuleta. *Festus:* Praebia dicuntur curandi mali remedia, videlicet quae curationis causa praebeantur. *Varr. L. L.* 6, 6. Praebia a praebendo, ut sit tutum, quod sunt remedia in collo pueris. Usus est *Naevius* in *Stigmatia*. Critici mallent scribi *proebia* a *prohibendo:* afferuntque alium *Festi* locum post *Praecidere*, his verbis: Proebia Verrius vocari ait ea remedia, quae Caja Caecilia uxor Tarquinii Prisci invenisse existimatur, et immiscuisse zonae suae, qua praecincta est ejus statua in aede Sanci, qui Dius Fidius vocatur: ex qua zona periclitantes ramenta sumunt, ea vocari proebia, quod mala prohibeant.

PRAEBĬBO, is, a. 3. προπίνω, ante bibo. *Appul. Met.* 10. Cantharum mulso contempera, et offer parasito meo: simul, quod ei praebiberim, commoneto; et *Coel. Aurel. Tard.* 1, 4. *n.* 93. Dabimus aquam praebibendam.

PRAEBĬTĬO, onis, παροχή, actus praebendi. De praebitione coenae. *Varr.* ap. *Non.* 2, 647. Quod ea die mea erat praebitio, in januam, cave canem, inscribi jubeo. V. CANIS. ℙ De iis, quae dari publice jubentur. *Just.* 38, 10. Cum gravari se copiarum praebitione, et injuriis militum civitates viderent. *Aurel. Vict. Caesar.* 41. *med.* Remotae olei frumentique adventiciae praebitiones, quibus Tripolis ac Nicaea acerbius angebantur.

PRAEBĬTOR, oris, m. πάροχος, qui praebet, dator. *Cic. Off.* 2, 15. An tu id agis, ut Macedones non te regem suum, sed ministrum et praebitorem sperent fore? [*Inscr.* in *Giorn. Arcad.* T. 24. p. 82. Aurelius Hylas praebitor, *h. e.* qui ligna, salem, hospitium iter facientibus reipublicae causa praebet. *F.* *V. *Ernest.* et *Schütz.* in *cl. Cic.* s. h. v.]

PRAEBĬTUS, a, um, part. a *praebeo:* oblatus. V. in PRAEBEO. *Ov. Met.* 13, 476. Praebita conjecto rupit praecordia ferro, *h. e.* ultro oblata ad feriendum. ℙ Hinc datus, suppeditatus, gratis, et ultro, et copiose largitus. *Sall. Jug.* 58. *med.* Frumentum, et alia, quae usui forent, affatim praebita. *Colum.* 7, 3. *med.* Nisi pecudum fastidio pastor occurrerit praebito sale. *Plin.* 36, 15, 24. *n.* 9. Gratuita praebita balinea. *Hirt. B. G. prooem.* 8. Ut praerepta, non praebita facultas scriptoribus videatur. ℙ *Praebita*, *orum*, quae alicui suppeditantur ad victum necessaria. *Suet. Tib.* 50. Sed et peculio concesso a patre, praebitisque annuis privavit. *Colum.* 1, 8. *med.* Ne servi in ceteris praebitis injuriose tractentur.

PRAECĀDENS, entis, part. ab inus. *praecado*, procidens. *Coel. Aurel. Tard.* 5, 4. Podex praecadens.

PRAECAEDO pro praecido legunt nonnulli in verbis *Claudii Quadrig.* ap. *Gell.* 9, 13. *f.* Ubi eum evertit, caput praecaedit.

PRAECĂLĔFACTUS et Praecalfactus, a, um, part. ab inus. *praecalefacio*, ante aut valde calefactus. *Scrib. Comp.* 156. In sole, aut loco flamma praecalfacto; et *ib.* 238. Cera praecalfacta. *Coel. Aurel. Acut.* 1, 17. *med.* Praecalefacta apponere.

PRAECĂLĬDUS, a, um, adj. διάθερμος, valde calidus. *Tac. A.* 13, 16. Praecalida potio. *Prud. in Sym.* 2, 320. Sanguine praecalido fervet nervosa juventa.

PRAECALVUS, a, um, adj. in parte anteriore calvus, vel valde calvus. *Suet. Galb.* 21. Sta[...] fuit justa, capite praecalvo.

[PRAECANDĬDUS, a, um, adj. valde candi[...] *Maecenas* ap. *Isid. Or.* 19, 32. *f.* Nec praecan[...] margarita quaero. Alii leg. *percandida*. *F.*]

PRAECĀNO, is, a. 3. praecino, praedico. [...] *adv. Jud.* 10. *f.* Cum amaritudine manducat[...] praecanebat. *Id. adv. Marc.* 4, 40. Quantita[...] pretii Hieremias praecanit. *Mamert. Genethl.* Trasimenum et Cannas dolore praesago praec[...] bant. Alii leg. *praecinebant*. ℙ Alio sensu [...] 29, 4, 21. Ajunt, viperam praecanere, *h. e.* cantationem ante repellere, recanere. Ita *F.* ex MSS.

PRAECANTĀTĬO, onis, f. incantatio, inc[...] mentum. *Quint. decl.* 14, 4. Virus diris car[...] bus, et feralium praecantationum terrore pe[...] xtum. *August. tract. in Joann.* 7. *med.* Qui s[...] cunt per ligaturas, per praecantationes, etc. de *Isid. Or.* 8, 9. et *Pelag. Vet.* 7. *med.* *F.*]

PRAECANTĀTĪVUS. V. ANTECANTATIV[...]

PRAECANTĀTOR, oris, m. ἐπῳδός, qui i[...] tationibus medetur. *August. serm. de Temp.* *Gronov. Observ.* 2, 1. Nullus sibi praecanta[...] adhibeat; et *mox:* Sed iterum dicis: aliquotie[...] praecantatores non fuerint, aut de morsu se[...] tis, aut de alia qualibet infirmitate, prope [...] ad mortem multi periclitantur. *Id. tract. in J*[...] 7. *med.* Non, quando nobis dolet caput, curr[...] ad praecantatores, ad sortilegos, ad remedi[...] nitatis.

PRAECANTATRIX, et

PRAECANTRIX, icis, f. saga, quae incantat[...] bus medetur. *Varr.* ap. *Non.* 8, 92. Quod fa[...] pleraeque, ut adhibeant praecantrices, nec m[...] ostendunt. Al. leg. *praecentrices*. *Pl. Mil.* 3, [...] Quod dem Quinquatribus praecantatrici, conj[...] ci, hariolae, atque haruspicae. Sunt qui leg. *catrici*.

PRAECANTĀTUS, a, um part. a *praecanto* cantatus, vel ante incantatus. *Petr. Sat.* 131. me jussit exspuere, terque lapillos conjicere [...] num, quos ipsa praecantatos purpura involve[...]

PRAECANTO, as, a. 1. praecino, praedico. *cil.* ap. *Non.* 2, 260. Quae nunc Aemilio pra[...] to, atque exigo.

PRAECĀNUS, a, um, adj. valde, vel ante pus canus. *Hor. Ep.* 1, 20, 24. Corporis e[...] praecanum, solibus aptum.

PRAECARPO. V. PRAECERPO.

PEAECARUS. V. PERCARUS.

*PRAECATECHIZĀTUS, a, um, adj. *V*[...] *Interpr. Iren.* 4. Praecatechizatus a prophetis.

PRAECĂVĔO, es, āvi, autum, a. 2. προφ[...]τομαι, ante caveo, provideo, declino. *Caes.* [...] 1, 38. Quod ne accideret, magnopere praec[...] dum sibi Caesar existimabat. *Pl. Men.* 5, 2[...] Illud praecavendum est, atque accurandum *Plin.* 20, 13, 51. Praecavendum est gravidis stineant hoc cibo. *Cic. Planc.* 22. Qui te inca[...] loco demovere potuerunt, providentem autem et praecaventem nunquam certe movebunt. *Pl.* 2, 5, 21. Iste hic haud multo post, credo, a[...] nunc prius praecaveo sciens. *Ter. Andr.* 3, [...] Hoc tempus praecavere mihi me, haud te [...] sinit. *Liv.* 9, 17. *f.* Praecavere ab insidiis. *Cal.* 23. *f.* Antidotum ad praecavenda venena[...] ptum. *Tac. A.* 16, 32. Dedit exemplum p[...] vendi, quomodo fraudibus involutos, aut fl[...] commaculatos, sic specie bonarum artium f[...] et amicitiae fallaces. *Gell.* 7, 3. *med.* Injuria[...] minentes praecavisse justum est, quam exspec[...] se. [*Vell.* 2, 12, 1. ut praecaventibus fatis. Cum infin. *Paul. Nol. carm.* 27, 286. Praeca[...] de terrenis sibi parcere rebus. ℙ Passive. *Rosc. Am.* 40. Ea sunt animadvertenda pe[...] maxime, quae difficillime praecaventur. *Cic.* 2, 1. *med.* Quod a me ita praecautum, atq[...] provisum est. *Id. Verr.* 2, 4, 42. Res mihi praevisa, atque praecauta est. ℙ Impersona[...] *Liv.* 36, 17. *med.* Satis undique provisum, que praecautum est, ne, etc. [*Cf.* 22, 4[...] 24, 8.]

PRAECAUTĬO, onis, f. ante cautio. *Coel.* [...] *Acut.* 1, 15. *med.* Passionis avertendae praec[...]

PRAECAUTUS, a, um, part. a *praecaveo* PRAECAVEO. Absolute. *Pl. Merc.* 2, 2, 61. praecauto est opus, ne ad illam me animum cisse aliqua sentiat.

PRAECĒDENS, entis, part. a *praecedo:* qui greditur. *Plin.* 8, 32, 50. Cervi maria trana[...] pita imponentes praecedentium clunibus. *I*[...] 16, 63. Dantur triti in lacte, praecedente vi[...] stinentia. *Id.* 11, 37, 55. Multis repente a[...] visus, nulla praecedente injuria.

PRAECĒDO, is, essi, essum, a. 3. προβαίνω, antecedo, praegredior, ante eo. *Caes. B. G.* 7 Litavicum ad sollicitandos Aeduos profectum: esse et ipsos praecedere ad confirmandam civit[...] [*Liv.* 22, 51. Cum equite, ut prius venisse venturum sciant, praecedam; cf. 38, 41. Ad 7. is, ubi Rom. equites, insignemque inter eos cedentem consulis filium, — cognovit; cf. 2[...]

. *Dom.* 14. ut equites Rom. — praecederent *Vell.* 2, 114, 4. nemo e nobis, gradumve rum aut praecedentibus aut sequentibus.] *Just.* 4. *f.* Custodes suos praecedere ad Antigoni cacoepit. *Virg. A.* 9, 47. ante volans tardum cesserat agmen. *Ov. Met.* 9, 137. Fama lo: praecessit ad aures Deianira tuas; [*Suet.* . 12. praecesserat de eo fama. *Vell.* 2, 129, nciosque periculi victoriae praecederet nuntius.] *Met.* 5, 614. Sol erat a tergo: vidi praecedere am Ante pedes umbram. *Id. Fast.* 1, 705. At venturas praecedet sexta calendas. *Plin.* 31, 3. In quo usu praecedere vomitum volunt. ¶ nslate est antecellere, praestare. *Juven.* 13, Tam venerabile erat praecedere quatuor annis. . 18, 3, 5. In quo praecessit omnes D. Sila- *Id.* 3, 1, 3. Baetica cunctas provinciarum dicultu ac nitore praecedit. *Caes. B. G.* 1, 1. etii reliquos Gallos virtute praecedunt. *Stat.* 2, 2, 145. et priscae titulos praecedite famae. *v.* 38, 51. ita si ab annis septemdecim ad seutem semper vos aetatem meam honoribus ve anteistis, ego vestros honores rebus gerendis cessi.] ¶ Cum dativo. *Pl. As.* 3, 3, 39. Ut ae fortunae meis praecedunt, Libane, longe.

RAECĔLER, ĕris, e, adj. valde celer. *Plin.* 5, 70. Praeceleri vi rapere aliquid. *Id.* 8, 23, Praeceleri fuga. *Stat. Th.* 6, 550. Viri cursu celeres.

RAECĔLĔRO, as, n. 1. valde celero, deprope- *Stat. Th.* 2, 496. Fert via per dumos pro- qua calle fatenti Praecelerant. ¶ Cum ac- *Id. ib.* 4, 798. pars cingunt, pars arcta plebe intur, Praecelerantque ducem, *h. e.* properanntecedunt.

AECELLENS, entis, part. a *praecello:* ὑπερ- valde excellens, praestans. *Cic. Balb.* 10. t animo et virtute praecellens. *Gell.* 19, 8. aesar vir ingenii praecellentis. *Plin.* 7, 53, 54. ines forma praecellente. *Id.* 9, 35, 56. Uniomagnitudine praecellentes. *Id.* 12, 6, 12. Arpomo et suavitate praecellentior. *Cic. Verr.* , 44. Vir omnibus rebus praecellentissimus.

AECELLENTĬA, ae, f. excellentia, praestan- *Tert. Apol.* 23. Ubi est ergo praecellentia itatis, quam utique superiorem omni potestate ndum est?

AECELLĔO, es, n. 2. idem quod praecello, *celleo* excello. *Pl. Ps.* 2, 3, 13. Ut quisque na utitur, ita praecellet.

AECELLO, is, a. 3. προέχω, excello, praesto, ello, supero. *Claud. Quadr.* ap. *Gell.* 17, 2. forma, factis, eloquentia, dignitate, acrimoonfidentia pariter praecellebat. *Lucr.* 2, 160. ellere mobilitate. *Plin.* 15, 21, 23. odore et tate. *Suet. Ner.* 23. arte. *Id. Aug.* 25. ho- *Tac. A.* 2, 43. aliquam fecunditate; et *ib.* 4. per insignem nobilitatem et eloquentiam. . *Dig.* 50, 2, 6. *extr.* ceteros honoris ordine. . 2, 14, 8. dignitate inter aliquos. ¶ Cum pro imperare, praeesse. *Tac. A.* 12, 15. s legatis ad Eunonem, qui Adorsorum genti ellebat.

AECELSUS, a, um, adj. valde celsus, prae- *Cic. Verr.* 2, 4, 48. Enna est loco praeatque edito. *Virg. A.* 3, 245. Praecelsa ru- ¶ Translate. *Stat. Silv.* 3, 3, 85. Jamque lux alta domum, praecelsaque toto Intravit a gradu.

AECENTĬO, onis, f. πρόασμα, cantus tibici- qui praemittitur sacris, aut proelio. *Cic.* *resp.* 10. Te appello, Lentule. Tui sacerdont thensae, curricula, praecentio, ludi, libae, epulaeque ludorum publicorum. *Gell.* 1, 11. instructae erant acies, coeptumque in hostes edi, tibicines canere inceptabant. Ea praene tranquilla et delectabili vis et impetus m cohibebatur.

AECENTOR, oris, m. χοροστάτης, qui canen- praeest. *Appul. de Mundo:* Quod est in tri- gubernator, in curru rector, praecentor in , hoc est in mundo Deus. *August. Enarr.* *alm.* 87. Quemadmodum dicuntur in arte mu- sicut ea docti homines Latine dicere potue- praecentor, et succentor: praecentor scilicet, ocem praemittit: succentor autem, qui subnter.

AECENTORĬUS, a, um, adj. ad praecinenpertinens. *Solin.* 5. *med.* Arundines accommoimae in omnem sonum tibiarum, seu praecenfacias, quarum locus est ad pulvinaria praeli; seu vascas, quae foraminum numeris praerias antecedunt, etc.

AECENTRIX. V. PRAECANTRIX.

AECEPS, ĭpĭtis, adj. omn. gen. προκάρηνος, ής, προπρηνής, qui in caput deorsum et cele fertur: a *praecipes* per sync., quod a *prae* et *caput*, ut ab *ancipes* anceps. *Pl. Ps.* 1, . Juberes hunc praecipitem in pistrinum tra- *Cic. Verr.* 2, 4, 40. Sopatrum de porticu ipitem in forum dejiciunt. *Liv.* 31, 37. Rusaucio equo, praeceps ad terram datus. *Ov.* 59. ab equo praeceps in Aleia decidit arva. *Id. Met.* 12, 128. praeceps curru fremebundus ab alto Desilit. [*Huc pertinet etiam locus, quem *Noster* infra laud.] *Auct. B. Hisp.* 15. *f.* Hospites jugulare, et de muro praecipites mittere. [*Tac. A.* 4, 22. Aproniam conjugem in praeceps jecit; et 6, 49. Jacto in praeceps corpore. *Suet. Cal.* 35. ut praeceps per gradus iret. ¶ Tum sequi debebat illud:] In vitibus *praecipites palmites* dicuntur, qui de hornotinis virgis enati, in duro alligantur. Hi plurimum fructus afferunt, sed plurimum matri nocent. Itaque nisi extremis ramis, aut si vitis arboris cacumen superaverit, praecipitari palmitem non oportet. Ita *Colum.* 5, 6. *f.* Nomen autem inde habent, quia deorsum, et quasi in caput pendentes alligantur: vel quia velut praecipites feruntur in fructum. ¶ [*Hinc de iis, qui celerrime currunt, aguntur, abiguntur: nostr. *über Hals und Kopf.*] *Hor. Sat.* 1, 2, 41. Hic se praecipitem tecto dedit. *Catull.* 64, 244. Praecipitem sese scopulorum e vertice jecit. *Id.* 17, 9. de ponte Ire praecipitem in lutum per caputque pedesque. *Cic. Caecin.* 21. Si fustibus aliquem de fundo praecipitem egeris. *Caes. B. G.* 2, 24. Praecipites se fugae mandabant. *Ov. Met.* 7, 844. Conjugis ad vocem praeceps amensque cucurri. Adde *eund. Am.* 3, 11, 25. *Hor. Sat.* 1, 4, 30. praeceps Fertur, uti pulvis collectus turbine. [*Tac. H.* 2, 6. praecipites nuntii. ¶ Translate. *Cic. Verr.* 2, 1, 3. Agunt eum praecipitem poenae civium Romanorum. *Sall. Cat.* 31, 9. quoniam — ab inimicis praeceps agor.] ¶ De iis, quae celerrime feruntur, aut fiunt. *Id. Od.* 1, 7, 13. et *Ov. Met.* 14, 330. Praeceps amnis. *Id. ib.* 2, 185. et *Her.* 10, 30. ventus. *Id. Met.* 9, 485. nox, *h. e.* brevissima. *Stat. Th.* 5, 419. procella. *Val. Fl.* 3, 404. oceani fragor. *Cic. Planc.* 20. *f.* Cum se homo volubilis quadam praecipiti celeritate dicendi illa oratione jactaret. *Att.* ad *Cic. Att.* 9, 10. *med.* Subitum discessum, et praecipitem profectionem periculosam puto. ¶ *Dies*, *nox praeceps*, ad occasum properans. *Liv.* 4, 9. *f.* Praecipitique jam die curare corpora milites jubet. *Virg. G.* 3, 359. sol praecipitem lavit aequore currum. *Liv.* 10, 42. Jam praeceps in occasum sol erat. Similiter *ver praeceps*, *mensis praeceps*, ad finem accedens. *Serv.* ad illud *Virg. G.* 1, 43. Vere novo, etc. Vere novo accipiamus prima parte veris. Nam anni quatuor sunt tempora, divisa in ternos menses, qui ipsorum temporum talem faciunt discretionem, ut primo mense veris novum dicatur ver, secundo adultum, tertio praeceps. Sicut etiam Sallustius dicit ubique *nova aestas*, *adulta*, *praeceps*. Haec *Serv.* Sic *Auct. ep. ad Octav. med.* Calamitosa ac praeceps senectus, *h. e.* quae proxime accedit ad mortem. ¶ Transfertur ad animum, et festinationem nimiam, ac temeritatem significat caeco velut impetu agentis. *Cic. Phil.* 5, 13. *med.* Homo amentissimus, atque in omnibus consiliis praeceps, et devius. *Id. Har. resp.* 24. Ille demens, et jampridem ad poenam exitiumque praeceps. *Id. Verr.* 2, 5, 46. Praeceps amentia ferebare. *Sall. Cat.* 26. [*25, 4. ap. *Kritz.*] Saepe fidem prodiderat, creditum abjuraverat, caedis conscia fuerat, luxuria atque inopia praeceps abierat, [*i. e. in pravum abstracta erat. *Jug.* 63, 6. postea ambitione praeceps datus est, i. e. modestia, qua excelluerat, deposita, ambitione pessimus et profligatissimus factus est. *Cat.* 37, 4. Sed urbana plebes, ea vero praeceps ierat multis de causis, i. e. pessumdatus est, in morum perversitatem delapsus est: ubi *Kritz.* recte quidem monet, *Sallustium* non statum plebis *qui esset* exponere, sed quibus rebus effectum sit, ut ad eum statum perveniret: sed in eo falsus est, quod *praeceps* nonnisi cum verbo motus, neque quietis conjungi posse putat. *Liv.* 27, 27. in praeceps dare rempublicam. *Tac. Agr.* 41. Sic Agricola simul suis virtutibus, simul vitiis aliorum in ipsam gloriam praeceps agebatur: ubi v. *Walch.*] *Cic. Planc.* 3. Caecum et praecipitem ferri in causa. *Liv.* 26, 38. Praeceps in avaritiam et crudelitatem animus. *Id.* 23, 7. *extr.* Praeceps ingenio in iram erat. *Tac. A.* 16, 21. Animus ad flagitia praeceps. *Virg. A.* 9, 685. Vir praeceps animi. *Cic. Dom.* 34. Praeceps furor. *Val. Max.* 1, 6. *n.* 7. audacia. *Suet. Aug.* 8. consilium, et immaturum. *Id. Cal.* 48. cogitatio. ¶ Dicitur etiam de loco edito, maxime declivi, praerupto, et unde facile quis praeceps cadere potest. *Caes. B. G.* 4, 33. In declivi ac praecipiti loco incitatos equos sustinere. *Cic. Fl.* 42. Viam praecipitem et lubricam planae et stabili praeponere. *Liv.* 38, 23. Ruunt caeci per vias, per invia: nulla praecipitia saxa, nullae rupes obstant. *Plin. Pan.* 16. Mons praeceps. *Virg. G.* 11, 888. et *Ov. Met.* 1, 97. Fossae praecipites. *Id. Trist.* 4, 3, 74. Vadere per iter praeceps. *Colum.* 1, 2. *med.* Segetes campis melius, quam praecipitibus locis proveniunt. ¶ [*Hinc translate. *Plin. ep.* 9, 26. Debet orator erigi, attolli, interdum etiam effervescere, efferri, ac saepe accedere ad praeceps, i. e. magnifice dicere.] ¶ *Praeceps* absolute, locus praeceps. *Vell.* 2, 3. *extr.* Ubi semel recto deerratum est, in praeceps pervenitur. *Juven.* 10, 107. altior Casus, et impulsae praeceps immane ruinae. *Appul. Met.* 4. Per altissimum praeceps in vallem proximam asinum praecipitant. *Virg. A.* 2, 464. Turrim in praecipiti stantem. *Plin.* 2, 45, 44. Specus vasto in praeceps hiatu. *Sen. ep.* 8. *med.* In praecipitia cursus iste deducit. ¶ Translate. *Liv.* 27, 27. *f.* Tam improvide se collegamque, et prope rempublicam in praeceps dederat, *h. e.* in summum discrimen adduxerat. *Cels.* 2, 6. *med.* Aeger est in praecipiti; et *Hor. Sat.* 2, 3, 292. casus, medicusne levarit Aegrum ex praecipiti. [*Curt.* 3, 6, 2. praeceps remedium, i. e. quod *Cic. Off.* 1, 24, 83. dicitur *curatio anceps.*] *Juven.* 1, 147. Omne in praecipiti vitium stetit, i. e. ultra progredi non potest sine ruina reipublicae. *Ov. Met.* 13, 378. Si quid adhuc audax, ex praecipitique petendum. *Cic. Coel.* 15. Mens nescio quae effrenata et praeceps. *Stat. Silv.* 1, 4, 51. subiti praeceps juvenile pericli. V. JUVENILIS. [*Ov. Fast.* 2, 400. In tam praecipiti tempore ferret opem.] ¶ More adverbii. *Ammian.* 29, 1. *med.* Ut penatibus multi protruderentur insontes, praeceps in exsilium acti. [*Imprimis *Tacito* haec dicendi ratio frequentatur. *A.* 4, 62. immensam vim mortalium — praeceps trahit atque operit; 6, 17. eversio rei familiaris dignitatem ac famam praeceps dabat.] ¶ *Praecipes*, *cipis*, olim pro *praeceps*, *ipitis*, ut *ancipes* pro *anceps*. *Pl. Rud.* 3, 3, 8. Scelestus sacerdotem anum praecipem reppulit, propulit. *Id. fragm.* ap. *Prisc.* 6. *f.* Saliam in puteum praecipes. *Ennius ib.* Obcumbunt multi letum ferroque lapique, Aut intra muros, aut extra praecipe casu.

PRAECEPTĬO, onis, f. actus praecipiendi, praeoccupatio, πρόληψις. Hinc apud JCtos *per praeceptionem dare*, *legare*, *relinquere* est ita dare, ut percipiatur, ante quam tota hereditas dividatur, et partes aliis coheredibus distribuantur. *Ulp. regular. tit.* 24. de legat. Per praeceptionem legamus sic: L. Titius illam rem praecipito. *Scaev. Dig.* 32, 1, 31. Dedit autem per praeceptionem Mario certas species. *Id. ib.* 31, 1, 89. §. 4. Quatuor filios aequis partibus instituit, et fundum per praeceptionem singulis legavit. *Id. ib.* 32, 1, 34. §. 2. Uni ex heredibus per praeceptionem reliquit ea, quae, etc. ¶ *Praeceptio* est etiam jus ipsum, quod inde acquiritur. *Plin. ep.* 5, 7. Saturninus, qui nos reliquit heredes, quadrantem reipublicae nostrae, deinde pro quadrante praeceptionem quadringentorum millium dedit. *Papin. Dig.* 33, 7, 2. Cum pater pluribus filiis heredibus scriptis, duobus praeceptionem bonorum aviae praeter partes hereditarias dedisset. ¶ *Praeceptio dotis* est, cum ante alia omnia dos capitur. *Id. ib.* 23, 4, 26. et *Paul. ib.* 10, 2, 46. V. PRAECIPIO et PRAECIPUUS. ¶ [*Notio et sententia antecepta. *Cic. Part.* 36. uter definiendo describendoque verbo magis ad sensum judicis opinionemque penetravit, et ad eam praeceptionem *(nach den vorausgefassten Grundsätzen)*, quam inchoatam habebunt in animis, ii qui audient, magis et propius accesserit, is vincat necesse est. *Schütz. cl. Cic.*] ¶ Frequenter est praeceptum, doctrina, παράδοσις, παραίνεσις. *Cic. N. D.* 2, 31. Lex est recti praeceptio, pravique depulsio. *Id. Or.* 41. *med.* In juris scientia est persecutionum cautionumque praeceptio. *Id. Off.* 1, 2. *med.* Itaque propria est ea praeceptio Stoicorum, Academicorum, Peripateticorum. *Sen. ep.* 95. *med.* Posidonius non tantum praeceptionem (nihil enim nos hoc verbo uti prohibet), sed etiam suasionem, et consolationem, et exhortationem necessariam judicat, *h. e.* praeceptum philosophiae.

PRAECEPTĪVĒ, adv. praecipiendo. *Tert. adv. Marc.* 5, 10. *med.* Portemus, inquit, non portabimus, praeceptive, non promissive.

PRAECEPTĪVUS, a, um, adj. praeceptum continens. *Sen. ep.* 95. Pars philosophiae, quam Graeci παραινετικὴν vocant, nos praeceptivam dicimus. *Tert. Resurr. carn.* 49. *med.* Portemus praeceptivo modo dicens.

PRAECEPTO, as, a. 1. frequent. a *praecipio*, saepe praecipio. *Festus.* Praeceptat, in Saliari carmine est, saepe praecipit.

PRAECEPTOR, oris, m. qui praecipit, *h. e.* praeoccupat. *Paul. Nol. ep.* 23. (al. 3.) *n.* 4. Liberalium plenus affectuum, sed servilium praeceptor operum, vix ut me aquam ministrare manibus suis sineret. Est qui malit *praereptor*, aut *praecerptor:* sed illud videtur elegantius. V. PRAECIPIO. ¶ Item ἐπιστάτης, qui jubet. *Gell.* 1, 13. Nam si tali praeceptori ratio reddenda sit, nihil faciendum esse monuerunt aliter, quam praeceptum est. ¶ Item qui docet, institutor, doctor. *Pl. Ps.* 4, 7, 96. Praeceptor tuus, qui te hanc fallaciam docuit. *Cic. Or.* 3, 15. Neque disjuncti doctores, sed iidem erant vivendi praeceptores, atque dicendi. *Id. Phil.* 2, 6. Hunc tu auctorem et praeceptorem omnium consiliorum, totiusque vitae debuisses habere. *Id. Fam.* 5, 13. Hoc fortiorem me puto, quam te ipsum, praeceptorem fortitudinis. *Petr. Sat.* 88. *f.* Senatus recti bonique praeceptor. *Val. Max.* 8, 7. *n.* 3. *extr.* Plato praeceptorem Socratem sortitus. *Nep. Ep.* 2. Philosophiae praecepto.

rem habuit Lysim. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 7. Pamphilus Apellis praeceptor. *Suet. Tib.* 57. Theodorus rhetoricae praeceptor. *Ov. A. Am.* 1, 17. Aeacidae Chiron, ego sum praeceptor amoris. *Juven.* 7, 209. Dii praeceptorem sancti voluere parentis Esse loco. *Ulp. Dig.* 50, 13, 1. Praeceptores studiorum liberalium. ℙ Jurisprudentiae auctor. *Cajus ib.* 39, 2, 32. Est plane nostrorum praeceptorum haec sententia, ut, etc.

PRAECEPTORIUS, a, um, adj. ad praecipiendum, *h. e.* praeoccupandum pertinens. *Plin. ep.* 4, 13. Interim ne quid festinationi meae pereat, quod sum praesens petiturus, hac quasi praeceptoria epistola rogo. Al. leg. rectius *praecursoria.*

PRAECEPTRIX, icis, f. quae praecipit, et docet. *Vitr.* 10, 1. Omnis machinatio est a rerum natura procreata, ac a praeceptrice et magistra mundi versatione instituta. *Cic. Fin.* 1, 13. Sapientia praeceptrice, in tranquillitate vivi potest.

PRAECEPTUM, i, n. ἐντολή, παραγγελμα, jussio, jussum, institutum, mandatum: et praesertim quod cum monitione et doctrina conjunctum est, et non solum jubet, sed etiam, quomodo agendum sit, docet. *Cic. Fam.* 5, 13. *med.* Quamquam tuis monitis praeceptisque omnis est abjiciendus dolor. *Id. Off.* 1, 1. Abundare praeceptis institutisque philosophiae. *Id. Brut.* 76. Hermagorae disciplina dat rationes certas, et praecepta dicendi. *Id. Or.* 41. Studiosis dicendi praecepta, et quasi vias tradere, quae ad eloquentiam ferant. *Id. Tusc.* 2, 24. Hoc praeceptum, quod de dolore datur, patet latius. *Id. Off.* 2, 14. *med.* Atque etiam hoc praeceptum officii diligenter tenendum est, ne quem unquam innocentem judicio capitis arcessas. *Id. Fat.* 6. Praecepta artis. V. PERCEPTUS. *Caes. B. G.* 5, 35. Quo praecepto ab iis diligentissime observato, etc. *Nep. Att.* 17. Philosophorum ita percepta habuerat praecepta, ut his ad vitam agendam, non ad ostentationem uteretur. *Hor. Sat.* 2, 4, 95. Atque haurire queam vitae praecepta beatae. *Petr. Sat.* 4. Praeceptis sapientiae animos componere; et *ib.* 140. salubribus instruere aliquem. *Phaedr.* 3, 8. praecepto monere aliquem. *Prop.* 3, 7, 21. Praecepta alicujus recipere. *Virg. A.* 6, 236. exsequi; et *ib.* 5, 747. edocere. *Pl. Poen.* 3, 2, 1. tenere in corde. *Just.* 2, 12. *f.* Iones, juxta praeceptum Themistoclis, pugnae se subtrahere, *h. e.* consilium, aut hortamentum. *Sall. Cat.* 45. Allobroges ex praecepto Ciceronis ceteros conveniunt. *Colum.* 11, 1. Numerum, quem jam quasi consummaveram, voluminum excessi, et hoc undecimum praeceptum rusticationis memoriae tradidi. Sic *Pall.* 1, 43. *f.* Expletis his, quae pertinent ad generale praeceptum, nunc operas suas singulis mensibus explicabimus. ℙ Pro simplici jusso. *Virg. G.* 4, 448. Deum praecepta secuti Venimus hinc lapsis quaesitum oracula rebus; et *ib.* 548. praecepta facessere matris. *Nep. Eum.* 9. *med.* Quibus imperatum erat, diligenter praeceptum curant. *Tac. Agr.* 37. Transvectae praecepto ducis a tergo pugnantium alae. *Just.* 3, 4. *f.* Praeceptis parere. [*Liv.* 9, 31. postquam — ad signa undique coibant, et notis ordinibus in vetere disciplina militiae, jam sine praecepto ullius sua sponte struebatur acies, etc. *Suet. Tib.* 18. praecepta sequentis diei — per libellos dare. *Gall. ordres.*]

PRAECEPTUS, a, um, part. a *praecipio*: προειλημμένος, ante captus, praesumptus. *Sall. fragm.* ap. *Gell.* 10, 26. Mons a Lusitanis praeceptus. *Liv.* 1, 7. Tempore illi praecepto, at hi numero avium, regnum trahebant. *Nep. Att.* 11. *f.* Immortali memoria praecepta retinebat beneficia. *Ov. Her.* 17, 107. Ad possessa venis, praeceptaque gaudia serus. *Mamert. Grat. act.* 28. Adventare nos principi nuntiatur. Statim e solio, tanquam praeceptus, exsiluit; et *Plin.* 29. *in.* Natura remediorum, atque multitudo instantium ac praeceptorum, plura de ipsa medendi arte cogunt dicere, *h. e.* eorum quae proxime dicenda, et quae jam ante dicta sunt. Sic *Cels.* 3, 23. Utendum ductione alvi, vel nigro veratro, sicut praeceptum est, *h. e.* ante indictum ac jussum est. Rursus *Plin.* 7, 35, 35. Sulpicia electa ex centum praeceptis, quae simulacrum Veneris dedicaret, *h. e.* ante electis. V. *Val. Max.* 8, 15. *n.* 12. [*Suet. Aug.* 93. veteres ac praeceptas cerimonias: nostr. *früher angenommene, herkömmliche.* Al. *receptas.* V. *Burm.*]

PRAECERPO, is, psi, ptum, a. 3. προαφαιρέω, ante tempus decerpo. *Plin.* 18, 19, 49. *n.* 2. Boves araturos fiscellis capistrari, ne germinum tenera praecerpant. *Ov. Her.* 20, 143. Quis tibi permisit nostras praecerpere messes? ℙ Translate. *Cic. Verr.* 2, 4, 37. Non praecerpo fructum officii tui: non alienam mihi laudem appeto. *Plin. ep.* 5, 20. *extr.* Ne gratiam novitatis, et florem epistolae loquacitate praecerpam, *h. e.* delibem, deflorem, corrumpam. ℙ Pro simplici carpo, decerpo, carptim evello. *Stat. Th.* 9, 192. de leone caeso a pastorib.: magno subeunt clamore coloni, Praecerpuntque jubas, immaniaque ora recludunt. ℙ Etiam *praecarpo* legitur. *Oppius* ap. *Macr. Sat.* 2, 15. In Perside omni tempore mala citrea alia praecarpuntur, alia interim maturescunt.

PRAECERPTUS, a, um, part. a *praecerpo*, ante carptus, delibatus, praegustatus. *Liv.* 41, 1. Victoriae nuncii celeriter Romam cum venissent, praecerptam tamen ejus rei laetitiam invenerunt. *Plin. Pan.* 58. *f.* Summum illud purpurae decus non nisi praecerptum praefloratumque transmittere.

PRAECERTATIO, onis, f. ante certatio, vel acris certatio. *Auct. ad Her.* 4, 30. Mihi tecum praecertatio non est.

PRAECESSOR, oris, m. πρόγονος, decessor, praedecessor, antecessor. *Tert. adv. Prax.* 1. *med.* Praecessorum ejus auctoritates defendendo. *Hieron. in Ruf.* 3. *n.* 20. Qui praecessoris ejus habeas testimonium.

PRAECIA, ae, m. a *prae* ante, et *cio* clamo. *Festus*: Praecias dicebant, qui a flaminibus praemittebantur, ut denunciarent opificibus, manus abstinerent ab opere: ne si vidisset sacerdos facientem opus, sacra polluerentur. *Appul. Met.* 11. Ibant dicati magno Serapi tibicines, et praeciae, qui facilem sacris viam dari praedicarent. Adde *Serv.* ad *Virg. G.* 1, 268. ℙ Iidem et *praeclamitatores* dicebantur. *Festus*: Praeclamitatores dicuntur, qui flaminibus Diali, Quirinali, Martiali antecedentes exclamant feriis publicis, ut homines abstineant se opere, quia his opus facientem videre, religiosum est. *Scalig.* legi vellet: *Praeciae metatores.* ℙ *In *Festo* legitur *Preciamitatores.* Hinc *Scaligeri* emendatio. *B. A.*

PRAECIANUS, a, um, adj. Praecianum vinum nobile in Adriatico sinu creditur esse, quod non procul a Timavo fonte, saxeo colle nascitur, maritimo afflatu paucas coquente amphoras. Hoc miris laudibus Graeci celebrant: nec aliud aptius medicamentis judicatur. Haec ex *Plin.* 14, 6, 8. *n.* 1. V. PUCINUS.

PRAECIDANEUS, a, um, adj. qui antecedit: a *praecedendo*: sicut *succidaneus*, qui post sequitur: a *succedendo*. Hinc *porca praecidanea*, *agna praecidanea*: haec erat, quae ante alias caedebatur; illa quae mactabatur ab eo, qui mortuo justa non fecisset, idest glebam non objecisset; quod mos erat ei facere prius, quam novas fruges gustarent. Ita *Festus*. *Varr.* ap. *Non.* 2, 724. Quod humatus non sit, heredi porca praecidanea suscipienda Telluri et Cereri: aliter familia pura non est. *Gell.* 4, 6. non a *cedo*, sed a *caedo* ducit. Ejus verba sunt: Praecidaneae hostiae dicuntur, quae ante sacrificia solemnia pridie caeduntur. Porca etiam praecidanea appellata, quam piaculi gratia, ante fruges novas captas, immolari Cereri mos fuit, si qui familiam funestam aut non purgaverant, aut aliter eam rem, quam oportuerat, procuraverant. *Cato R. R.* 134. Priusquam messim facies, porcam praecidaneam hoc modo fieri oportet. V. ibi reliqua. ℙ Qui mortuo justa non fecisset, dicebatur *porcam contrahere*, ut innuitur a *Cic. Leg.* 2, 22. et clarius a *Mario Victorino* 1, 2470. ℙ *Feriae praecidaneae*, quae solemnes et legitimas ferias praecedebant. *Atejus Capito* ap. *Gell. ib.* Qui quidem putat, ut dictum est, hanc vocem non a *cedendo*, sed a *caedendo* duci, quod hostia ante caedatur, quam fruges capiantur, etc. Sed in *praecidaneis feriis* haec notatio locum non habet. V. *Voss.* in *Etym.* et infra SUCCEDANEUS.

PRAECIDARIUS, a, um, adj. idem quod *praecidaneus*, ut *extraneus*, *extrarius*, et *pedarius*, *pedaneus*. Sic *praecidaria porca*, eadem quae *praecidanea*. *Fest.* et *Mar. Victorin. art. grammat.* 1. p. 2470.

PRAECIDO, is, idi, isum, a. 3. ἐπικόπτω, προτέμνω, proprie est ante caedo, (unde *Paul.* ex *Festo*. Praecidere, ante caedere, idest ante immolare): vel in anteriori parte seu cacumine abscindo: universim vero abscindo, amputo, seco. *Pl. Aul.* 2, 2, 12. Cui ego jam linguam praecidam, atque oculos effodiam. *Hirt. B. G.* 8, 44. Omnibus, qui arma tulerant, manus praecidit. Sic *Suet. Claud.* 15. Proclamante quodam, praecidendas falsario manus, etc. *Petr. Sat.* 1. Tyranni imperant filiis, ut patrum suorum capita praecidant. *Id. ib.* 105. Praecidere capillos. *Just.* 1, 10. aures, nasum et labia alicui. *Cic. Div.* 1, 17. cotem novacula. *Id. Verr.* 2, 5, 34. ancoras. *Id. Rab. perd.* 11. fistulas, quibus aqua suppeditatur. *Plin.* 32, 10, 42. forficibus sugentia ora hirudinum; et 17, 23, 35. *n.* 26. traducem. *Cic. Att.* 9, 6. Naves, quibus usus non est, omnes aut praecidisse, aut incendisse dicunt. ℙ Translate. *Pl. Mil.* 4, 6, 56. Dum te obtuetur, interim linguam oculi praeciderunt, *h. e.* obmutescere coegerunt. *Lucan.* 6, 340. de umbra Pindi: Et maturato praecidit vespere lucem; et *Cic. Off.* 1, 33. Amicitias, quae minus delectant, magis decere censent sapientes sensim dissuere, quam repente praecidere. *Ter. Hec.* 4, 2, 22. Tempus est concedere: sic optime, ut ego opinor, omnes causas praecidam omnibus; et *Plin. ep.* 9, 1. *extr.* Temporis ratio cunctationem praecidit. *Cic. Verr.* 2, 2, 62. Da mihi hoc: jam tibi maximam partem defensionis praecideris. *Id. ib.* 3, 7. *med.* Ut reo pecunioso, profuso spem judicii corrumpendi praeciderem; et *ib.* 5, 1. *extr.* Praecidere sibi licentiam libertatemque vivendi. *Id. Pis.* 22. sibi reditum. ℙ *Praecidere sermonem*, et p[…] *cidere* absolute, abrumpere, et, ut *Pl. Capt.* 5[…] 12. ait, dictis compendium facere. *Auct. ad* […] 4, 54. Per abscissionem significatio fit, si, […] incipimus aliquid dicere, praecidimus; et *Cic.* […] 16. *f.* Brevi praecidam. Agro bene culto nil […] est esse nec usu uberius, etc. V. *brevi* videtur […] se superfluum additamentum, et merito a m[…] rejicitur. *Id. Acad.* 4, 43. Praecide, inquit. […] aliter leg. ℙ Hac ratione ponitur pro negare, […]nuere, recusare: hoc enim paucis verbis fit, et […] obtinendi praeciditur. *Cic. Att.* 8, 4. Nunq[…] reo cuiquam tam humili, tam sordido, tam p[…]cise negavi, quam hic mihi. Plane sine ulla e[…]ptione praecidit; et *ib.* 10, 16. Cupiebam eum […] nobiscum: quod quia praeciderat, etc. ℙ *Pr[…] cidere sinum maris*, navigando ita cursum dirig[…] ut non legatur terra, et curvum litus circumv[…]mur, sed recta ab uno ad alterum sinus cornu[…] vis feratur: praeciduntur enim omnes circuitus […] recto tramite mare secatur. *Sen. ep.* 53. Quo […]rius evaderem, protinus per altum ad Nesida […]xi, praecisurus omnes sinus. Sic *Quint. decl* […] 22. *med.* Non praecides medium mare? non […] in fugam vela torquebis? *Lucan.* hoc sensu […] 8, 248. magnosque sinus Telmessidos undae […]pensat medio pelagi. ℙ Pro valde caedere, […] verberare, pulsare. *Pl. Cas.* 2, 6, 52. Pra[…] os tu illi. ℙ Obsceno sensu a *Mart.* 7, 62. et […] sed passim in libris rectius in *percido* mutatur […] PERCIDO.

PRAECINCTIO, onis, f. In theatro est di[…] graduum in orbem facta, sive gradus reliquis […] altior, laxiorque, quo equitum v. gr. gradus a […] bejis separabantur: quo loco commode in g[…] transversim, sine impedimento eorum qui in g[…]bus sedebant, ambulari poterat. Ratio appell[…]nis est, quia speciem cujusdam fasciae prae se […] graduum loca cingentis, διάζωμα. V. BALT[…] *Vitr.* 5, 3. Praecinctiones ad altitudines the[…]rum pro rata parte faciendae videntur, neque […]res, quam quanta praecinctionis itineris sit la[…]do. ℙ A similitudine. *Id.* 2, 8. *med.* Is locu[…] theatri curvaturae similis. In imo forum est […]stitutum: per mediam autem altitudinis curvatu[…] praecinctionemque platea ampla latitudine fact[…]

PRAECINCTORIUS, a, um, adj. ad praecin[…]dum aptus. *Vitr.* 10, 21. Eique funes praeci[…]riis transversis erant religati. Alii rectius […] *Ejusque praecincturae funes transversis erant li[…]* ℙ *Praecinctorium* absolute, subligar, praecinc[…] περίζωμα. *Auct. contra Julian. Pelag.* 2, 6. […] *gust. de Genes. cont. Manich.* 2, 2. Fecerunt […] cinctoria de foliis fici. *Gloss. Cyril.* Praeci[…]rium, ὑποζώνιον. *B. A.* V. MUNITURA.

PRAECINCTURA, ae, f. διάζωσις, zona, c[…]lum, aut ipse praecingendi modus. *Macr. S[…]* 3. In Caesarem quoque mordacitas Ciceronis […]tes suos strinxit. Nam post victoriam Cae[…] interrogatus, cur in electione partis errasset, […]spondit: *praecinctura me decepit:* jocatus in C[…]rem, qui ita toga praecingebatur, ut trahend[…] ciniam velut mollis incederet. V. v. sq. ℙ […] sensu V. in PRAECINCTORIUS.

PRAECINCTUS, a, um, part. a *praecingo* […] ϱεζωσμένος, ante, aut circum, aut bene cin[…] circumdatus. *Ov. A. Am.* 1, 223. Euphrates […]cinctus arundine frontem. *Id. Met.* 14, 638. […] praecincti cornua Panes. *Id. Her.* 4, 71. flor[…] pilli. *Plin.* 11. *in.* Insecta appellata ab inci[…] quae nunc cervicum loco, nunc pectorum atqu[…] praecincta separant membra. *Id.* 2, 66, 66. […] praecincta circumfluo mari. *Ov. Fast.* 3, 263. […]lis Aricinae silva praecinctus opaca Est l[…] *Mart.* 7, 61. Nulla catenatis pila est praec[…]lagenis. *Plin.* 37, 7, 27. Gemmae candida […] praecinctae. *Plin. alter ep.* 10, 48. Pariete[…] caemento medio farti, nec testaceo opere pra[…]cti, *h. e.* obducti. ℙ De vestitu. *Pl. Bac[…]* 3, 28. Cincticulo praecinctus in sella apud […]strum assideres. *Petr. Sat.* 95. Anus sordidi[…] linteo praecincta; et *ib.* 19. Et praecincti […] altius eramus, i. e. alticincti, atque adeo exp[…] parati, prompti. Sic *Hor. Sat.* 1, 5, 5. Ho[…] ignavi divisimus, altius, ac nos, Praecinctis u[…] et *ib.* 2, 8, 70. ut omnes Praecincti recte […] comptique ministrent, εὔζωνοι. *Suet. Caes.* 45[…] male praecinctum puerum caverent. Adde […] *Sat.* 2, 3. V. v. praec. ℙ In illo *Ennii* ap[…] 6, 6. Brundusium pulcro praecinctum praepete[…] tu: *praecinctum* intellige instructum, et haben[…] te se pulcrum portum.

PRAECINCTUS, us, m. praecinctura. *No[…]* 5. Castula est palliolum praecinctui, quod […] infra papillas praecinguntur. ℙ Item ipsae v[…] *Macr. Sat.* 2, 9. Hortensius vir ex professo m[…] et in praecinctu ponens omnem decorem: fuit […] vestitu ad munditiem curioso.

PRAECINGO, is, inxi, inctum, a. 3. διαζώ[…] ante, aut circum cingo. *Prop.* 4, 4, 7. fonte[…]lo praecingit acerno. *Sil.* 3, 243. praecingere […]ra muro. *Plin.* 23, 1, 17. Ajunt, si quis v[…] vite nigra praecinxerit, fugere accipitres. *Id[…]*

7. Gemma per transversum linea alba media cingitur. Id. 5, 32, 40. Praecingitur gens ma- Sen. Med. 70. Praecingens roseo tempora vin- ; et Mart. 11, 37. tota gemmam praecingere : nempe auri. Urbane. Claud. B. Get. 296. l turpes jam mente fugas, quid Gallica rura bicitis, Latioque libet post terga relicto Lon- uum profugis Ararim praecingere castris? h. e. i ante se constituere, locando post ipsum ca- . ¶ De cinctu vestium. Cic. fr. ap. Non. 14, t 8. Cum calvaticam capiti accommodares, cum phio accurate praecingerere. V. CALVATICA. t. 14, 153., cujus lemma est Semicinctium. Det cam dives: ego te praecingere possum. Ov. t. 2, 271. Et latro, et cautus praecingitur ense or; et Grat. Cyn. 341. Ima Toletano praecin- ilia cultro.

RAECĬNO, is, ui, a. 3. προᾴδω, ante cano. Cic. . 4, 2. Et Deorum pulvinaribus, et epulis ma- ratuum fides praecinunt. Flor. 2, 2. med. Ubi ena rediret, praelucere funalia, praecinere sibi s jussit. Gell. 1, 11. Cretenses in proelia in- i solitos, praecinente ac praemoderante cithara sibus. Stat. Silv. 5, 3, 58. Ipse madens oculis, rarum animaeque sacerdos Praecinerem gemi- , h. e. carmen lugubre primus canerem. ¶ raecantatore, h. e. morbis remedia carminibus cantationibus afferente, Macrob. Somn. Scip. med. de musica: Hinc est, quod aegris reme- praestantes praecinere dicuntur. Tibull. 1, 5, pseque ter circum lustravi sulphure puro, Car- cum magico praecinuisset anus. V. PRAE- TATOR. ¶ Saepe est praenunciare, praedi- Cic. Har. resp. 10. Quis est tam impius, noc tam novo tantoque motu non magnum ali- Deos populo R. praemonstrare et praecinere tur? Tibull. 2, 5, 73. Atque tubas atque arma t crepitantia coelo Audita, et lucos praecinuis- gam. Plin. 8, 46, 71. Hi greges repente lym- futura praecinunt. Id. 25, 9, 59. Praecinere nsa, h. e. de futuris responsa dare. ¶ Prae- um praececinit legitur ap. Tert. Idol. 15.

RAECĬPES. V. PRAECEPS.

RAECĬPIO, is, epi, eptum, a. 3. προλαμβάνω, capio, praeoccupo, praeripio, praevenio. . 6, 1047. prior aestus ubi aeris Praecepit, ue vias possedit apertas; et ib. 802. Carbo- ue gravis vis, atque odor insinuatur Quam in cerebrum, nisi aquam praecepimus ante. B. C. 3, 31. A publicanis debitam biennii iam exegerat, et ab eisdem insequentis anni am praeceperat. Liv. 30, 8. f. Aliquantum ad n temporis Syphax et Asdrubal praeceperunt. 6, 19. Aliquantum viae praeceperat rex, ut on ante, quam Elatiae, ab effuso constiterit . Id. 3, 46. med. Sedulo tempus terens, dum iperent iter nuncii missi in castra; et 32, 16. s navibus maturate sequi, ipse tribus quin- mibus expeditis Piraeeum praecepit. Val. Fl. 0. exsortia terga Laconi Praecipiunt pecudum. 3, 9. Et ille quidem ad rei famam veneno raecepit. Stat. Th. 8, 328. celeres neu prae- Parcas. Virg. Ecl. 3, 98. si lac praeceperit s. [*Etiam Tac. ita hoc verbum usurpat. V. ch. Lex. Tac. p. 366.] ¶ Apud JCtos est per eptionem capere, aut habere. Plin. ep. 5, 7. eredem institui, nec praecipere posse rempu- n constat. Julian. Dig. 30, 122. Si heres cen- praecipere jussus sit. V. PRAECEPTIO. ¶ tur ad animum. Virg. A. 6, 105. Omnia prae- atque animo mecum ante peregi. Cic. Off. . med. Praecipere cogitatione futura. Caes. . 7, 9. Haec usuventura, opinione praecepe- Virg. A. 11, 491. Exsultatque animis, et spe raecipit hostem. Caes. B. C. 3, 87. extr. Jam victoriam praecipiebant. Hirt. B. G. 8, 51. templaque occupabantur, ut vel exspectatis- triumphi laetitia praecipi posset. M. Anton. ic. Phil. 13, 20. Praecipio gaudia supplicio vestrorum. ¶ Est etiam ante monere, do- tradere, instituere, et re ante praemonstrata d mandare. Differt ab impero, et jubeo, quia etiam nihil docendo fiunt: qui autem praeci- simul docet. Hirt. B. Afr. 8. Haec ita im- at, itaque unicuique praecipiebat, ut, etc. Paus. 4. Itaque huic indici, quid fieri vel- praeceperunt. Ter. Ad. 5, 9, 5. Ego istos a pueris curavi ambos sedulo: docui, mo- bene praecepi semper, quae potui omnia. il. 2, 2, 92. Simillimas dicito esse: et Phi- asio id praecipiendum est, ut sciat. Petr. 5. Ego studia ejus ordinare, ego docere ac ipere. Hor. A. P. 335. Quidquid praecipies, revis, ut cito dicta Percipiant animi dociles, tque fideles. Nep. fragm. ap. Lact. 3, 15. n schola de pudore et continentia praecipiunt issime. Cic. Or. 2, 11. f. Praecipere de elo- ia. Plin. 18, 24, 56. de agricultura. Cic. 2. med. E portu solventibus ii, qui jam in m ex alto invehuntur, praecipere summo stu- lent et tempestatum rationem, et praedonum, orum. Colum. prooem. 10. Praecipere cultum um diligentius, quam tradiderunt majores. Ov. Trist. 2, 486. artem nandi. Plin. ep. 1, 10. humanitatem. Quint. 3, 1. med. oratoriam. Hor. Od. 1, 24, 2. cantus lugubres. Asin. Gall. ap. Suet. Gr. 22. Qui caput ad laevam deicit, glossemata nobis Praecipit. Cic. Amic. 20. med. Recte etiam praecipi potest in amicitiis, ne, etc.; et ib. 16. f. Illud potius praecipiendum fuit, ut eam diligentiam adhiberemus, etc. Sall. Jug. 30. His praecipit, omnes mortales pecunia aggrediantur. ¶ Cum infinito. Ov. A. Am. 2, 415. Sunt qui praecipiant herbas, satureja, nocentes Sumere. Plin. 25, 4, 10. Paeoniam praecipiunt eruere noctu. ¶ Absolute, praeceptorem seu doctorem esse. Suet. Gr. 10. Scholam aperuit, sed ita ut paucis, et tantum adolescentibus praeciperet. Adde ib. 16. Id. Ner. 7. Senecam visum sibi per quietem, C. Caesari praecipere. ¶ De respondentibus ex oraculo. Nep. Milt. 1. Consulentibus Pythia praecepit, ut Miltiadem sibi imperatorem sumerent. ¶ De jubentibus, et imperantibus. Caes. B. G. 5, 58. Praecipit atque interdicit, omnes unum peterent Indutiomarum. Pl. As. 2, 4, 15. Cui nunquam unam rem me licet semel praecipere furi. Mox verbo jubeo utitur. Curt. 9, 6. in. Praecipiens, ne quies corpori impediretur. Scaev. Dig. 31, 1, 89. §. 7. Codicillos aperiri testator praecepit. Callistr. ib. 48, 10, 15. D. Claudius edicto praecepit. Ulp. ib. 50, 3, 1. Lege municipali praecipitur. ¶ Pro suadere, monere, suggerere, sine ulla jubendi auctoritate. Nep. Them. 6. f. Reliqui legati ut tum exirent, cum satis altitudo muri exstructa videretur, praecepit. Curt. 4, 13. Furum ista solertia est, quam praecipitis mihi. Just. 18, 6. Ituram se ad virum, sicut praeceperant. ¶ Praecepso antique, praecepero. Cato R. R. 142. Villici officia, quae dominus praecepsit. Alii leg. praecipit, aut praecepit. ¶ [*Confund. praecipere et praeripere. V. Held. ad Caes. B. C. 3, 1. Cort. ad Cic. Fam. 5, 16, 8. Manut. ad Caes. B. G. 7, 9. Intpp. ad Curt. 4, 1, 3. 4, 10, 13. 9, 10, 14. Beier. ad Cic. Off. 1. p. 233. — Praecipere et praeire. V. Intpp. ad Curt. 4, 13, 8. — et procedere. ib. 4, 16, 2. — et praecipitare. V. Cort. ad Lucan. 2, 106.]

PRAECĬPĬTANS, antis, part. a praecipito: in praeceps cadens, ruens, in praecipiti positus. Virg. A. 6, 349. Namque gubernaclum multa vi forte revulsum etc. Praecipitans traxi mecum. Lucr. 6, 290. videtur in imbrem vertier aether, Atque ita praecipitans, etc. Aedituus ap. Gell. 19, 9. Aut imber coelo candidu' praecipitans. Cic. Or. 3, 48. med. Amnis praecipitans; et ib. 55. sol, h. e. ad occasum prope accedens. Id. Sull. 31. Reipublicae praecipitanti subvenire. Id. Att. 3, 15. f. Me certe ad exitium praecipitantem retinuisses. Id. Rab. Post. 1. Satis est homines imprudentia lapsos non erigere: urgere vero jacentes, aut praecipitantes impellere, certe est inhumanum. Liv. 39, 2. Ligures per invia, et rupes deruptas praecipitantes fugerunt, h. e. praecipitantes se. V. PRAECIPITO.

PRAECĬPĬTANTER, adv. προπετῶς, in praeceps, praecipiti festinatione, inconsiderate, temere. Lucret. 3, 1077. Currit agens mannos ad villam praecipitanter.

PRAECĬPĬTANTĬĂ, ae, f. προπέτεια, praecipitatio. Gell. 9, 1. Si in prona jacias, moderatio atque ratio mittentis praecipitantia ipsa et pondere cadentis teli corrumpitur; et 6, 2. med. Lapidem cylindrum si per spatia terrae prona atque deruta jacias, causam quidem ei et initium praecipitantiae dederis.

PRAECĬPĬTĀTĬO, onis, f. κρημνισμὸς, casus, aut cursus praeceps. Vitr. 5, 12. Arena fluctibus subruta efficiet in mare pilae praecipitationem. Sen. Ira 1, 12. f. Ira aliquando, ut venenum, et praecipitatio, et naufragium, ex inopinato profuit. Appul. de Mundo: Nimbus quanto repentinior est, tanto vehementior: et quanto improvisior ejus praecipitatio est, tanto breviore casu restringitur.

PRAECĬPĬTĀTUS, a, um, part. a praecipito: κρημνισθεὶς, in praeceps datus. Cic. Caecin. 17. f. Qui se praecipitatos ex locis superioribus dicerent. Suet. Claud. 9. Praecipitatus in flumen. Ov. Her. 10, 13. conterrita surgo, Membraque sunt viduo praecipitata toro. Val. Fl. 4, 642. sed praecipitata profundo Siderei pars visa poli. Ov. Met. 11, 556. unda praecipitata ruit. Id. Trist. 1, 3, 47. Jamque morae spatium nox praecipitata negabat, h. e. in diem vergens, et prope accedens. Matius ad Cic. Fam. 11, 28. An quod adolescens praestiti, id nunc, aetate praecipitata, commutem? Vell. 2, 49. Quieta, aut certe non praecipitata morte fungi. ¶ De palmite praecipitato ap. Colum. 4, 24. et 5, 6. V. in PRAECEPS et PRAECIPITO.

PRAECĬPĬTĬUM, ii, n. κρημνὸς, locus praeceps, unde facilis est casus. Suet. Aug. 79. Quo minus in transitu Alpium in praecipitium propelleret. Lact. 2, 3. med. Dum aliorum praecipitium vident, non prospexerunt, quid ante suos pedes esset. ¶ Item praeceps casus. Plin. 22, 17, 20. de herba urceolari: Sed contra ulcera, rupta, lapsusque, et praecipitia, aut vehiculorum eversiones, singularis.

PRAECĬPĬTO, as, avi, atum, a. 1. κρημνίζω, καταχρημνίζω, pronum dejicio, praecipitem ago, in praeceps propello. Cic. Tusc. 4, 18. Ut si posse putet eum, qui se e Leucade praecipitaverit, sustinere se, cum velit. Id. Fin. 5, 11. med. Si quando pueris ludentes minamur, praecipitaturos alicunde. Lucr. 4, 1014. de montibus altis Se quasi praecipitent ad terram corpore toto. Sen. ep. 4. Alius se praecipitavit a tecto, ne, etc. Caes. B. C. 3, 69. Sese in fossas praecipitabant. Hirt. B. Alex. 18. Se per molem in mare praecipitaverunt. Liv. 23, 37. Cum armatorum multitudo de turri se praecipitaret. [*Id. 23, 19. Praecipitasse se quosdam, non tolerantes famem, constabat, scil. in fluvium Dukero ita supplente.] Ov. Fast. 5, 634. Pars putat, ut ferrent juvenes suffragia soli, Pontibus infirmos praecipitasse senes. Sall. Jug. 62. f. Cum alii super vallum praecipitarentur. Ov. Met. 4, 91. lux tarde decedere visa Praecipitatur aquis, h. e. dies et sol ad occasum pervenit. Sic Id. Fast. 4, 164. Scorpios in virides praecipitatur aquas. ¶ Praecipitare aliquid, deorsum jacere, ruere. Stat. Th. 10, 881. truncas rupes in tecta domosque Praecipitat. Ov. Met. 15, 518. quadrupedes Praecipitant currum scopulis. Stat. Ach. 2, 546. vetitasque solo procumbere pinus Praecipitat. ¶ Praecipitare vitem ap. Cat. R. R. 32. est deorsum nimis inturquendo frangere. Sic praecipitare palmitem ap. Colum. 4, 20. et 5, 6. med. est cacumine deorsum verso alligare, ut fructu uberiore induatur. V. PRAECEPS. ¶ [*Translate.] Cic. Dom. 37. Praecipitari ex altissimo dignitatis gradu. Cels. 3, 21. Praecipitare se in exitium. Virg. A. 2, 317. furor iraque mentem Praecipitant. Cels. 6, 7. Aurium dolores interdum ad dementiam mortemque praecipitant. Ov. Pont. 3, 1, 140. caveque Spem festinando praecipitare meam; et Plin. 16, 36, 65. Calamorum usus in Creta bellatores suos praecipitavit. Cels. 2, 10. med. Satius est primum levare aegrum, deinde perpurgare, quam simul omni vi effusa fortasse praecipitare; et Plin. 17, 12, 19. Adultas arbores interlucare justo plus, et in senectam praecipitare. ¶ Petr. Sat. 118. Per ambages, Deorumque ministeria, et fabulosum sententiarum tormentum praecipitandus est liber spiritus, h. e. immittendus, velut praeceps furore poetico. ¶ Aliquando est accelerare, nimia festinatione urgere. Lucan. 7, 51. sua quisque ac publica fata Praecipitare cupit. Quint. decl. 4, 10. Praecipitare suprema sua. Id. ep. ad Tryph. Usus Horatii consilio, qui in arte poetica (a v. 388.) suadet, ne praecipitetur editio, nonumque prematur in annum. Sil. 3, 166. Praecipitat consulta viri, segnemque quietem Terret. Colum. 3. f. Praecipitare vindemiam. Ulp. Dig. 23, 3, 33. Parcendum marito, qui non praecipitaverit eum ad solutionem, qui donaverat. ¶ Cum infinito. Virg. A. 11, 3. sociis dare tempus humandis Praecipitant curae. Stat. Th. 1, 679. eodem modo locutus est. ¶ Praecipitare moras, festinando moras abjicere. Virg. A. 8, 443. et ib. 12, 699. Sic Sil. 13, 774. tu magna gerendi Praecipita tempus: mors atra impendet agenti. ¶ Saepe sine casu adhibetur neutrorum more, sed accusativus se subauditur. Cic. N. D. 1, 32. Praecipitare istuc quidem est, non descendere. Virg. A. 11, 617. excussus Aconteus Praecipitat longe, et vitam dispergit in auras; et ib. 9, 669. quam multa grandine nimbi In vada praecipitant. Cic. Somn. Scip. 5. f. Ubi Nilus ad illa, quae Catadupa nominantur, praecipitat ex altissimis montibus. Virg A. 2, 8. et jam nox humida coelo Praecipitat. Caes. B. C. 3, 25. Multi jam menses transierant, et hiems praecipitaverat. [*Maxime Liv. hanc hujus verbi construendi rationem amat. Ita 25, 11. Plurimi in fossam praecipitavere occisique sunt; et 7, 6. forte ita tulit casus, ut Genucius — in insidias praecipitaret. Adde 5, 18. V. Commentaria in Cic. Sull. p. 14. ed. Fr. Ruhnk. ad Ov. Her. 7, 49. et 19, 77. Ramsh. Gr. Lat. §. 74. p. 163. Ruddim. 1. p. 301. Drak. ad Liv. 25, 11, 6.] ¶ Translate. Pl. Trin. 2, 1, 30. Qui in amorem praecipitavit, pejus perit, quam si saxo saliat. Cic. Acad. 4, 21. Sustinenda est potius omnis assensio, ne praecipitet, si temere processerit. Id. Att. 3, 15. f. Me certe ad exitium praecipitantem retinuisses. [*Liv. 27, 40. Quum ad Cannas praecipitasset Romana res.] ¶ Praecipito, frequenter praecipio, jubeo. Pl. Trin. 2, 2, 17. Quae ego tibi praecipito, et facito. Al. leg. praecipio, ea facito. ¶ [*Confund. praecipitare et praecipere. V. h. v. in f.]

PRAECĬPŪĒ, adv. μάλιστα, ἐξαιρέτως, in primis, potissimum, maxime. Cic. Sull. 29. f. Neque ego praecipue de consularibus disputo: nam haec universi senatus communis est laus. Id. Or. 1, 8. Haec una res in omni libero populo, maximeque in pacatis civitatibus praecipue semper floruit. Caes. B. G. 7, 40. Semper Aeduorum civitati praecipue indulserat. Id. B. C. 3, 68. Fortuna, quae plurimum potest cum in reliquis rebus, tum praecipue in bello. Nep. Att. 16. Eum praecipue Cicero dilexit. Gell. 20, 1. med. Populus R. omnium maxime atque praecipue fidem coluit. Tac. A. 12, 60.

Cum Marius et Sulla olim de eo vel praecipue bellarent. *Virg. G.* 2, 372. Praecipue dum frons tenera, imprudensque laborum. *Hor. Ep.* 1, 1, 108. Praecipue sanus, nisi cum pituita molesta est, *h. e.* optima valetudine utens. [**Liv.* 42, 31. id praecipue provinciae Macedoniae datum est; et 41, 24. non, ut praecipue amici, sed ne praecipue inimici simus.]

PRAECĬPŪUS, a, um, adj. ἐξαίρετος, διάφορος, peculiaris, proprius: cui *communis* opponitur. *Cic. Sull.* 3. Necesse est, quod mihi consuli praecipuum fuit praeter alios, id jam privato cum ceteris esse commune; et *ib.* 4. Tum communibus, tum praecipuis patris tui periculis commovebatur. *Id. Fam.* 4, 15. Non debes aut propriam fortunam et praecipuam postulare, aut communem recusare. *Id. Prov. cons.* 1. *f.* Praecipuum illum et proprium sensum doloris mei, quem tamen vos communem semper vobis mecum esse duxistis, a sententia dicenda amovebo. ℙ Est a *praecipio*, h. e. ante capio, ea ratione, qua *conspicuus*, et *perspicuus* ab *aspicio* sunt: ut sit id, quod ante, et praeter alios capitur, ut *Fest.* docet in *Excipuum.* Unde apud JCtos dicitur *praecipuum*, quod inter multos in divisionem non venit, sed ab uno aliquo extra sortem percipitur. *Sidon. ep.* 6, 12. *med.* Illud autem deberi tibi quodam, ut jurisconsulti dicunt, praecipui titulo, nec tuus poterit ire pudor inficias, etc. *Suet. Galb.* 5. Liviae testamento paene ditatus est; HS namque quingenties cum praecipuum inter legatarios habuisset; etc. *Ulp. Dig.* 33, 4, 2. *f.* Habebit praecipuam dotem cum frugibus suis: id vero, quod extrinsecus ei relictum est, restituet. *Papin. Dig.* 40, 5, 23. *med.* Cum peculium castrense filius et inter legitimos heredes praecipuum retineat. *Id. ib.* 31, 1, 79. *med.* Nec ob eam rem apud arbitrum divisionis praecipuam causam filiae fore. V. PRAECEPTIO. Huc pertinere videtur illud *Ter. Ad.* 2, 3, 5. Itaque unam hanc rem me habere praeter alios praecipuam arbitror, fratrem, etc.; et *Pl. Rud.* 1, 3, 6. Hanccine ego partem capio, ob pietatem, praecipuam? [*Cf. *Turneb. Adv.* 9, 2. *Gesn.* ad *Plin. ep.* 5, 7, 1.] ℙ Saepe est insignis, singularis, eximius, potissimus. *Planc.* ad *Cic Fam.* 10, 9. Nisi in multitudine optimorum civium impetus animi mei fuerit singularis, et opera praecipua, nihil ad meam dignitatem accedere volo suffragatione vestra. *Cic. Manil.* 19. *med.* Qui in hoc bello etiam praecipuo jure esse deberet. *Caes. B. G.* 5, 52. Quos praecipuo semper honore Caesar habuit. *Virg. G.* 3, 74. quos in spem statues submittere gentis, Praecipuum jam inde a teneris impende laborem. *Cic. Fam.* 4, 3. In communibus miseriis praecipuo quodam dolore angi. *Id. Off.* 1, 4. Natura ingenerat praecipuum quendam amorem in eos, qui procreati sunt. *Quint.* 6, 3. *in.* Cicero praecipuus in eloquentia vir. *Tac. A.* 12, 40. Praecipuus scientia rei militaris Venusius. *Plin.* 7, 48, 49. Vir praecipuus corpore viribusque. *Flor.* 3, 1. Ut rex fraude praecipuus, fraude caperetur. *Tac. A.* 6, 4. Latiaris praecipuus olim circumveniendi Sabini, et tunc luendae poenae primus fuit, *h. e.* qui praecipuam dederat operam, ut Sabinus circumveniretur. *Plin.* 11, 49, 109. Calculo humano remedia praecipua. *Id.* 8, 25, 38. Scincos contra venena praecipuus antidotis; et *ib.* 27, 41. Herba ad serpentium ictus praecipua. *Id.* 25, 13, 107. Herba dentibus praecipua. *Id.* 12, 7, 15. Piper praecipua amaritudine. *Ov. Pont.* 4, 10, 40. Et quae praecipuum sidera frigus habent. *Sen. Thyest.* 285. Quod est in isto scelere praecipuum nefas, hoc ipse faciet. ℙ Item princeps, primus. *Virg. A.* 8, 176. gramineoque viros locat ipse sedili: Praecipuumque toro, et villosi pelle leonis Accipit Aeneam, solioque invitat acerno. *Tac. A.* 15, 56. *extr.* Praecipui amicorum; et *ib.* 14, 55. *f.* Praecipuus caritate; et *ib.* 16, 33. Magnitudine opum; et *ib.* 3, 30. Praecipuus, cui secreta imperatorum innitentur.

[PRAECĪSĀMENTUM, i, n. *Isid. Or.* 19, 22. Vestis segmentata est zonis quibusdam, et quasi praecisamentis ornata. Nam et particulas cuicumque materiae abscissas praesegmina vocant. V. SEGMENTUM. *F.*]

PRAECĪSĒ, adv. ἀποτόμως, breviter, paucis, sermonem praecidendo. *Cic. N. D.* 2, 29. Praecise dicitur providentia mundum administrari: plene autem et perfecte sic dici existimato, providentia Deorum mundum administrari. *Id. Att.* 8, 4. Praecise negare alicui, *h. e.* absolute, nude, simpliciter, atque adeo dure. V. PRAECIDO. *Ulp. Dig.* 36, 3, 1. *f.* Cavebitur ei non praecise, sed sub conditione, *h. e.* non absolute. *Justin. Instit. tit.* 4, 3. Quod autem non praecise de quadrupede, sed de ea tantum, quae, etc. *h. e.* simpliciter, et universim.

PRAECĪSĬO, onis, f. ἀποτομή, actus praecidendi, recisio: item locus, ubi aliquid praecisum est. *Vitr.* 5, 7. Ad ejus mensurae perpendiculum inferiores sedes praescindantur, et qua praecisio fuerit, ibi, etc. *Id.* 4, 2. Projecturas tignorum praesecuerunt, et tabellas contra tignorum praecisiones in fronte fixerunt. ℙ In re oratoria praecisio est, inquit *Auct. ad Her.* 4, 30., cum dictis quibusdam, reliquum, quod coeptum est dici, relinquitur audientium judicio, sic: Mihi tecum praecertatio non est, ideo quod populus R. me, nolo dicere, ne cui forte arrogans videar: te autem saepe ignominia dignum putavit. Meminit et *Cic. Or.* 3, 53., cujus verba V. in PERCURSIO. ℙ Quomodo ab reticentia differat, docet his verbis *Quint.* 9, 2. *med.* Est et alia non quidem reticentia, quae sit imperfecti sermonis, sed tamen praecisa, velut ante legitimum finem oratio, ut illud (*Cic. Lig.* 3. *extr.*) Nimis urgeo: commoveri videtur adolescens. Et, Quid plura? ipsum adolescentem dicere audistis.

[PRAECĪSOR, oris, m. ita appellantur quatuor primores in homine dentes, qui Graece τομικοί. *Isid. Or.* 11, 1. Horum primi praecisores dicuntur, quia omne, quod accipitur, ipsi prius incidunt. V. DENS. *F.*]

PRAECĪSŪRA, ae, f. Praecisurae asparagorum *Apicio* 4, 2. sunt, quae praecisae abjiciuntur. Praecisurae agrorum *Frontino de colon.* p. 102. et 126. et 140. *Goes.* sunt pinguiores agrorum laciniae, ut ipse *Goes.* interpretatur.

PRAECĪSUS, a, um, part. a *praecido:* ἀποτετμημένος, abscissus, decisus, abruptus. *Petr. Sat.* 102. Descendimus in scapham, praecisoque vinculo, etc. *Colum.* 11, 2. Stramenta praecisa in acervum congeruntur. *Plin.* 29, 6, 38. Vipera quatuor digitorum mensura utrinque praecisa. *Id.* 30, 11, 30. Limacum capita praecisa arundine. *Id.* 11, 39, 94. Praecisae pennae non crescunt, evulsae renascuntur. *Id.* 25, 5, 19. Praecisos nervos glutinare. *Id.* 28, 13, 55. Hircos, barba praecisa, non abire in alienum gregem. *Id.* 8, 22, 34. Praecisum iter. *Manil.* 4, 630. Trinacria Italia tantum praecisa recessit. ℙ Praeruptus, abruptus, praeceps. *Sall. Jug.* 97. *f.* Iter castellanorum angustum admodum, utrinque praecisum. *Virg. A.* 8, 233. acuta silex praecisis undique saxis. *Quint.* 12, 9. Civitates praecisis impositae rupibus. *Sil.* 13, 337. similisque volanti Cornipedem tulerit praecisa per avia plantam. *Mela* 3, 9. Vasta omnia, vastis praecisa montibus, ripae potius sunt, quam litora. ℙ Obsceno sensu idem est ac irrumatus. V. PERCISUS. ℙ Item paedicatus. V. PERCISUS. ℙ Item exsectus, castratus. *Lampr. Elag.* 7. Jactavit autem caput inter praecisos fanaticos, et omnia fecit, quae Galli facere solent. ℙ Transfertur ad orationem brevem, circumcisam, abruptam, concisam. *Quint.* 9, 2. *med.* Praecisa velut ante legitimum finem oratio. V. PRAECISIO; et 10, 2. *med.* Qui praecisis conclusionibus obscuri, Sallustium atque Thucydidem superant; et 7, 3. *med.* Praecisa comprehensio; et 4, 2. *med.* Simplex et undique praecisa, non tam narratio vocari potest, quam confusio. *Gell.* 7, 2. *f.* Praecisis interruptisque verbis exclamare. ℙ Est etiam ablatus, ereptus, aut diminutus. *Cic. ad Brut.* 1, 15. *med.* Oppressa ab impiis civitas, opitulandi potestate praecisa. *Id. Q. Fr.* 2, 11. Tenediorum libertas securi Tenedia praecisa. *Id. Verr.* 2, 3, 64. *med.* Illa quidem certe tibi praecisa defensio est. *Petr. Sat.* 82. Praecisa ultione. ℙ Pro duro, difficili. *Arr. Menand. Dig.* 49, 16, 4. Non omnis, qui litem habuit, et ideo militavit, exauctorari jubetur; sed qui eo animo militiae se dedit, ut sub obtentu militiae praecisiorem se adversario faceret. Alii leg. *pretiosiorem.* ℙ *Praecisum*, absolute, pars viscerum, aut carnis praecisa. *Naevius* ap. *Non.* 2, 633. Praecisum, omasum, pernam, callum, etc. *Lucil. ib.* Illi praeciso, atque epulis capiuntur opimis.

PRAECLĀMĬTĀTOR, oris, m. V. PRAECIA.

PRAECLĀMO, as, n. 1. προβοάω, ante clamo. *Paul. Dig.* 48, 8, 7. Si putator ex arbore cum ramum dejiceret, non praeclamaverit, et praetereuntem occiderit. Alii leg. *proclamaverit. Not. Tir.* p. 93. Proclamat, praeclamat.

PRAECLĀRĒ, adv. καταφανῶς, valde clare, dilucide, perspicue. *Cic. Acad.* 1, 9. Praeclare explicatur Academiae veteris auctoritas. *Id. Brut.* 15. Ingenii lumen eloquentia, qua virum excellentem praeclare, etc. *Id. Fam.* 13, 7. Tibi negotium datum esse a Caesare non judicium, praeclare intelligo; et *ib.* 4, 7. Ego te eum esse, qui, etc. praeclare memini. *Plin. ep.* 3, 13. Invenire praeclare, enunciare magnifice, disponere apte. *Gell.* 2, 23. Praeclare, et apposite, et facete scribere. ℙ Item cum multa gloria, aut laude. *Cic. Mil.* 35. Se nihil in vita nisi praeclarissime fecisse. *Hirt. B. Alex.* 30. Caesar re praeclarissime gesta, victor ad castra contendit. ℙ Item valde recte, commode, optime, καλῶς. *Cic. Verr.* 2, 1, 4. Praeclare nobiscum actum iri, si populus R. istius unius supplicio contentus erit; et *ib.* 4, 61. Omnino praeclare te habes, cum is ordo tibi est inimicissimus; et *ib.* 6, 58. Pugna in tabulis picta praeclare; et *ib.* 44. Simulacrum praeclare factum e marmore. *Id. Phil.* 3, 10. Praeclare facitis, qui de praesidio consulum referatis. *Id. Rosc. Am.* 13. Si (id quod praeclare a sapientibus dicitur) vultu saepe laeditur pietas. *Id. Fam.* 13, 41. Id his valde gratum fore, teque apud eos praeclare positurum, confirmo et spondeo. Sic *Rosc. Com.* 12. Praeclare su[...] negotium gessit Roscius: fundum fructuosissim[...] abstulit. ℙ De his quae utiliter adhibentur in [...] dicina. *Plin.* 29, 4, 25. Jus quoque ex his po[...] praeclare medetur. *Id.* 26, 15, 90. Dictamni[...] lia praeclare dantur ex aqua. *Id.* 22, 19, 22. [...] dix coeliacis praeclare facit. *Id.* 32, 4, 14. Te[...] dinum carnes contra salamandras praeclare a[...] liantur. ℙ Est vehementer approbantis. *Cic. I*[...] 13, 9. Pacem vult M. Lepidus: praeclare, si, [...]

*PRAECLARĔO, es, n. 2. valde clareo. *Al*[...] *Avit. ad Soror.* 6, 508. Sancto cunctis praecla[...] ore. *B. A.*

*PRAECLARĬTAS, atis, f. *Vulg. Interpr.* [...] *pient.* 8, 18. *B. A.*

PRAECLĀRĬTER, adv. praeclare. *Claud. Qu*[...] ap. *Non.* 11, 56. Et ita rebus praeclariter ge[...] Romam reverterunt.

PRAECLĀRUS, a, um, adj. καταφανής, [...] clarus, illustris, splendidus. *Juven.* 5, 42. P[...] clara iaspis. *Lucr.* 2, 1031. lux; et 5, 121. [...] clarum coeli restinguere solem. ℙ Translate [...] mosus, pulcher. *Id.* 4, 1026. Nuncia praeclari [...] tus, pulcrique coloris. *Cic. Verr.* 2, 4, 5[...] Urbs situ cum munito, tum ex omni aditu, vel [...] ra, vel mari, praeclaro ad aspectum. *Acciu*[...] *Cic. Div.* 1, 22. Duos arietes inde eligi, pra[...] riorem alterum immolare me. ℙ Item illus[...] nobilis. *Suet. Oth.* 1. Materno genere praec[...] *Virg. G.* 4, 322. praeclara stirpe Deorum. [...] *Fl.* 2, 149. magni proles praeclara Dorycli. [...] lustris, commemorandus, famosus, egregius, [...] mius. *Virg. A.* 8, 480. et *ib.* 12, 347. Gens [...] praeclara. *Stat. Th.* 3, 284. Praeclarus armis. [...] *Mil.* 4, 2, 51. Hominem tam pulcrum, et [...] clara virtute, et forma, et factis. *Sall. Jug* [...] Quanto vita illorum praeclarior, tanto horum [...] cordia flagitiosior. *Suet. Cal.* 22. Simulacra n[...] num, religione et arte praeclara. *Cic. Fam.* [...] *med.* Minime miramur, te tuis, ut egregium [...] ficem, praeclaris operibus laetari. *Id. Or.* 1[...] Multi praeclari in philosophia et nobiles. *I*[...] 29. In vobis egregiam quandam et praeclara[...] dolem ad dicendum esse cognovi; et *ib.* 2, [...] Genus dicendi magnificum atque praeclarum. [...] *Fam.* 10, 5. Nec quidquam ex omnibus rebus [...] manis est praeclarius, aut praestantius, qua[...] republ. bene mereri. *Id. Off.* 1, 20. Quae e[...] plerisque et praeclara videntur, parva ducere [...] *Or.* 4. Cum alia praeclara quaedam et mag[...] didicisset. *Id. Phil.* 4, 2. *med.* Praeclara et [...] lenta reclamatione factum Martialium comp[...] stis. *Nep. Timol.* 1. Praeclarissimum facinus [...] *ib.* 2. Praeclara victoria. *Virg. A.* 4, 665. [...] *Hirt. B. Alex.* 24. Praeclarissima patria. [...] *Pan.* 88. *f.* Praeclarior laus. *Ov. Trist.* 3, [...] et *Pers.* 2, 10. Praeclarum funus, *h. e.* crebri[...] nalibus, et pompa magnificum. ℙ In malam [...] tem. *Sall. Jug.* 17. Qui nunc sceleribus suis [...] atque praeclarus est. ℙ Cum gen. *Tac. A.* [...] T. Livius, eloquentiae ac fidei praeclarus in p[...] ℙ Copiosus, abundans, dives. *Hor. Sat.* 2, [...] Si cui praeterea validus male filius in re Prae[...] sublatus aletur. ℙ De iis, quae famam util[...] habent in medicina. *Plin.* 23, 3, 36. Olivae [...] praeclarum habent usum recentes, per se cibi[...] do devoratae. *Id.* 20, 7, 26. Succus ad [...] praeclarus. *Id.* 27, 4, 14. Herba praeclara i[...] neribus. *Id.* 22, 24, 51. Aqua mulsa praecl[...] utilitatem habet. *Id.* 35, 6, 14. Rubrica in [...] cina res praeclara habetur. V. PRAECLARE[...]

PRAECLĀVĬUM, ii, n. vestis, cui nondum [...] ornamenti causa, additi sunt, vestis nondum [...] vata, quam ita definit *Non.* 1, 326. Praecla[...] pars vestis, quae ante clavum texitur. *Af*[...] *eund. ib.* Tertium diem praeclavium unum t[...] *Id. ib.* Mea nutrix surge, si vis, profer purp[...] praeclavium textum est.

PRAECLŪDO, is, usi, usum, a. 3. διακλείω, [...] aliquem claudo. *Caes. B. C.* 2, 19. *extr.* [...] cohortes ejecit, portasque praeclusit; et *ib.* [...] Illi daturos se negare, neque portas consuli [...] clusuros. *Lucan.* 9, 39. classi praecludere p[...] ℙ Et universim intercludo, impedio, praecido. [...] *B. Alex.* 8. Quae diversae navigationes nun[...] uno tempore adversis ventis praecluderentur. [...] *Planc.* 40. *extr.* Nam maritimos cursus prae[...] bat hiemis magnitudo. *Hirt. B. Alex.* 8. P[...] dere navigationem. *Sen. Herc. Oet.* 1920. e[...] *Met.* 14, 790. iter. *Id. ib.* 2, 658. usum vocis. [...] 8, 12, 12. spiritum; et *Colum.* 6, 18. Hirudo[...] cibus adhaerens transitum cibis praecludit. [...] Translate. *Cic. Verr.* 2, 5, 65. Jam omnem [...] terrarum, qui semper nostris hominibus m[...] patuit, civibus R. ista defensione praeclu[...] *Id. Pis.* 17. Si non tuis nefariis in hunc or[...] contumeliis in perpetuum tibi curiam praeclus[...] *Petr. Sat.* 87. Praecludere sibi aditum. *Luc*[...] 973. effugium alicui; et *ib.* 321. speciem vi[...] *Phaedr.* 1, 23. linguam cani, ne latret; et *i*[...] vocem praecludit metus. [*Cf. *Liv.* 33, 13.] Pro coercere, impedire, prohibere, excludere. [...] *Ner.* 32. Cum interdixisset usum amethysti[...]

i coloris, submisissetque qui nundinarum die ulas uncias venderet, praeclusit cunctos negores. *Budaeus* mallet *perculit*. [At *Crusius* nimutandum, atque ita interpretandum putat: s praeclusis excedere prohibuit, eorumque mer- remque familiarem confiscavit. *F.*]
RAECLŪEO, es, n. 2. valde clueo, celebris sum. *nt.* p. 2433. Vel qui in vetusta praecluent co- lia. *Prud. Cath.* 4, 37. Sic olim tua praeas potestas.
RAECLŪIS, e, adj. valde illustris, nobilis, fa- celebris. *Capell.* 1, 2. Liberi praeclues; et p. Praecluibus liberis; et 9, 307. Heroum conven- praeclui enituit admiratione.
RAECLŪO, is, n. 3. idem ac praeclueo, val- uo. *Jul. Val. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) . Ut vos, qui ex ubertate terrae praecluatis, *F.*]
RAECLŪSĬO, onis, f. σύγκλεισις, actus praecluden- nclusio. *Vitruv.* 9, 9. *med.* Praeclusio aquarum.
RAECLŪSOR, oris, m. qui praecludit. *Tert. Marc.* 4, 27. *f.* Praeclusores legis, *h. e.* non ttentes quemquam ad legis intellectum.
AECLŪSUS, a, um, part. a *praecludo*: διακλει- , occlusus. *Propert.* 2, 4, 21. Nec mea praes fregerit ira fores. *Caes. B. C.* 2, 20. Cum Italicam venturum promisisset, certior a suis s est, praeclusas esse portas. *Suet. Oth.* 8. Via lapidum ruina praeclusa. *Sen. Thyest.* Saepe praeclusae cibum tenuere fauces. *Sil.* . denso fauces praeclusus pulvere miles. *Suet.* 26. *extr.* Horreis praeclusis populo famem in- *Val. Fl.* 4, 668. scopulis praeclusa ratis, *h.* usa inter duos scopulos. ℙ Translate. *Cic.* 2, 5, 8. *extr.* Facile ostendam, tua crudelin alios, omnes tibi aditus misericordiae ju- jampridem esse praeclusos. *Claud. VI. cons.* . 265., ubi praeclusae voci laxata remisit dolor.
AECO, onis, m. κῆρυξ, buccinator, praedica- minister publicus, qui voce quaestum facit. r esse a *praecino*, vel quasi *praedico*, per Praeconum multiplex fuit opera. Nam in au- bus pretium rerum clamore pronunciabant, et endum laudando invitabant. *Hor. A. P.* 419. aeco, ad merces turbam qui cogit emendas. *cch.* 4, 7, 17. Stulte, nescis, nunc venire te, in eo ipso astas lapide, ubi praeco praedi- *Cic. N. D.* 3, 34. *f.* Haec sublata de fanis in protulit, et per praeconem vendidit. *Id.* 2, 40. *f.* De hortis Scapulanis hoc videtur ef- sse, ut praeconi subjiciantur. *Id. Dom.* 20. prius rex cum bonis omnibus sub praecone eretur. ℙ Magistratibus apparebant, reos ci- , silentium indicebant, eorum edicta, sen- judicum, et alia hujusmodi publicabant. 6, 15. *med.* Praeconi imperavit consul, ut m lege agere juberet. *Ascon.* in *Verr.* 2, 1, d veteres et judices, et rei, et accusatores, ensores citabantur a praecone praetoris. *Cic.* 2, 2, 30. *f.* Testes citari jubet: dicit unus et breviter, nihil interrogatur: praeco, dixis- nunciat. *Suet. Tib.* 11. Citatum pro tribu- oce praeconis conviciatorem rapi jussit in em. *Liv.* 3, 47. *extr.* Cum repelleretur as- virginis, silentium per praeconem factum. concionem, et comitia populum vocabant: in rum nomina renunciabant, qui crearentur. *L. L.* 5, 9. Ubi in templum censura auspica- aeconi sic imperato, ut viros vocet; et *mox*: in templo primum vocat, postea de muris *Id. ib.* 6, 3. *med.* Alterum comitiis cum re- , a praecone dicitur, olla centuria, non *Auct. ad Her.* 4, 55. Jubet advocari concio- tc. Illi praeco faciebat audientiam. *Cic. Agr. med.* Me non singulae voces praeconum, sed oce universus populus R. consulem declaravit. 2, 8. *f.* Populus eos simul censores facit: at- i, ubi voce praeconis renunciati sunt, etc. aliquibus conveniebant cum accensis. *Varr.* s c. Quare hic accenso, illic praeconi dicit? st causa: in aliquot rebus idem, ut praeco, us acciebat. ℙ Ad ludos invitabant, et in ctores qui fuissent, clara voce, et multis us enunciabant. *Suet. Claud.* 21. Quare vox nis irrisa est, invitantis more solemni ad lu- quos nec spectasset quisquam, nec spectatu- set. *Cic. Fam.* 5, 12. *f.* Dicant, verecun- esse praecones ludorum gymnicorum, qui, eteris coronas imposuerint victoribus, eorum- mina magna voce pronunciarint, cum ipsi udorum missionem corona donentur, alium nem adhibeant, ne sua voce ipsi se victores aedicent. ℙ Hinc translate ponitur pro lau- *Cic. Arch.* 10. O fortunate adolescens, qui irtutis Homerum praeconem inveneris! ℙ atris silentium indicebant. Ap. *Pl.* ita Pro- loquitur, *Poen. prol.* 11. Exsurge, praeco, pulo audientiam. Jamdudum exspecto, si fficium scias. Exerce vocem, per quam vi- colis. Nam nisi clamabis, tacitum te obre- nes. ℙ Adhibebantur ad res amissas inve- as. *Pl. Merc.* 3, 4, 78. Certum est praeconum jubere jam quantum est conducier, qui illam investigent, qui inveniant. *Petr. Sat.* 97. Intrat stabulum praeco cum servo publico, et haec proclamavit: Puer in balneo paulo ante aberravit, etc. Si quis cum reddere, aut commonstrare voluerit, accipiet nummos mille. V. PRAECONIUM. ℙ Item funeribus indicendis, et ad exsequias hominibus evocandis. *Fest sub litt. I.* Indictivum funus, ad quod per praeconem evocabantur. Formulam indicendi refert *Ter. Phorm.* 5, 8, 37., item *Varr. L. L.* 6, 3. V. EXSEQUIAE et OLLUS. ℙ Eorum ministerium parum honestum, et vile, quamvis quaestuosum, habebatur. Nam in *Vet. S. C.* ap. *Mazoch. Tab. Heracl.* p. 415. Neve quis qui praeconium, dissignationem, libitinamve faciet, dum eorum quid faciet, in municipio, colonia, praefectura duumviratum, quatuorviratum, aliumve quem magistratum petito, neve capito, neve gerito, neve habeto, neve ibi senator, neve decurio, neve conscriptus esto, neve sententiam dicito. V. *Cic. Quint.* 3. Ceterum C. Julius Caesar dictaturam consecutus in lege Julia, quam scripserat, et ferre jam constituerat, eorum conditionem paulo honestiorem fecit. *Id. Fam.* 6, 18. Quaesivi a Balbo, quid esset in lege. Rescripsit, eos, qui facerent praeconium, vetari esse in decurionibus; qui fecissent, non vetari. Neque enim erat ferendum, cum, qui hodie haruspicinam facerent, in senatum Romae legerentur; eos, qui aliquando praeconium fecissent, in municipiis decuriones esse non licere. *Mart.* 5, 56. Artes discere vult (*filius tuus*) pecuniosas? Praeconem facias, vel architectum. [*Huic §. multa ex suis adjecit *F.*] ℙ Annuli distinxere alterum ordinem (*h. e.* equestrem) a plebe, sicut tunica (*h. e.* laticlavia) ab anulis senatum tantum: quamquam et hoc sero: vulgoque purpura latiore tunicae usos invenimus etiam praecones, sicut patrem L. Aelii Stilonis, Praeconini ob id cognominati. Haec *Plin.* 33, 1, 7. V. *Suet. Gr.*
PRAECOCTUS, a, um, part. a *praecoquo*: antea coctus. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 34. Mulsum, in quo praecocta, vel praeinfusa fuerit ruta. Adde *eund. Tard.* 4, 3. *n.* 26. et 38. ℙ Item valde coctus, excoctus. *Plin.* 14, 9, 11. de passo: Quidam e quacumque dulci (*uva*) dum praecocta alba, faciunt. [*Meliorem hujus loci ordinem dedit *F.*]
[PRAECOEPI, isti, defect. ante coepi. *Auct. Itin. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 84. Ipse vicesima die urbem quam praecoepit, substruit. *F.*]
PRAECOGĪTĀTIO, onis, f. ante cogitatio. *Tert. adv. Marc.* 4, 39. *med.* Cohibuit praecogitationem.
PRAECOGĪTĀTUS, a, um, part. a *praecogito*: ante cogitatus. *Liv.* 40, 4. *f.* Multo ante praecogitatum facinus. *Sen. ep.* 76. *f.* Praecogitati mali mollis ictus venit.
PRAECOGĬTO, as, avi, atum, a. 1. προνοοῦμαι, ante cogito, praemeditor. *Quint.* 12, 9. *f.* Licet praecogitare plura, et animum ad omnes casus componere. *Imppp. Arcad., Honor. et Theodos. Cod. Theod.* 8, 4, 20. Praecogitare abscessum.
PRAECOGNĬTĬO, onis, f. anticipata cognitio. *Boeth. Consol. Philos. pros.* 5, 4. Hoc igitur modo etiam si praecognitio non fuisset, necessarios futurorum exitus esse constaret.
PRAECOGNĬTUS, a, um, part. *praecognosco*: προεγνωσμένος, ante cognitus. *Planc.* ad *Cic Fam.* 10, 15. *f.* Si latro, praecognito nostro adventu, rursus in Italiam se recipere coeperit.
[*PRAECOGNOSCO, ovi, itum, a. 3. ante cognoscere. *Suet. Aug.* 97. Mors quoque ejus, de qua dehinc dicam, divinitasque post mortem evidentissimis ostentis praecognita est.]
*PRAECOGNOSCENTIA, ae, f. praecognitio. *Mac. Victor.* adv. *Arium.* 4. p. 201. et 231. *Bail.*
PRAECŎLO, is, a. 3. ante colo, praefero. *Tac. A.* 14, 22. Fovebantque multi, quibus nova et ancipitia praecolere, avida et plerumque fallax ambitio est. [*Apud solum *Tac.* legitur.]
PRAECOMMŎDO, as, a. 1. ante commodo, praebeo. *Impp. Theodos. et Valent. Cod. Theod.* 14, 27, 2. Quingentos solidos (*iis*) praecommodari decernimus. *Coripp. Laud. Justin.* 1, 7. Officio quocumque datur, praecommodo linguam.
PRAECOMMŎVĔO, es, a. 2. ante, aut valde commoveo. *Sen. Thyest.* 299. Si nimis durus preces spernet Thyestes, liberos ejus rudes, et faciles capi praecommovebunt.
PRAECOMPŎSĬTUS, a, um, part. ab inus. *praecompono*: ante compositus, meditatus, paratus. *Ov. Fast.* 6, 674. Cum praecomposito nuncius ore venit.
PRAECŌNANS, antis, part. ab inus. *praeconor*, praeconem agens. *Capell.* 1, 17. Ingressuros cunctos nominatim vocabat Fama praeconans.
PRAECONCEPTUS, a, um, part. ab inus. *praeconcipio*, ante conceptus, προσυλληφθείς. *Plin.* 2, 82, 84. Specus praeconceptum spiritum exhalant. *Hard.* ex MSS. legit *conceptum.*
[PRAECONCINNĀTUS, a, um, part. ab inus. *praeconcinno*: *Appul. Met.* 5. Illa (*Psyches soror*) praeconcinnato mendacio fallens maritum, etc. *h. e.* ante composito. Alii minus recte leg. *reconcinnato. F.*]
PRAECONDĬO, is, a. 4. ante condio. *Apic.* 8, 8. *med.* Leporem praecondies, sicut haedum Tarpejanum.
*PRAECONIATIO, onis, f. praedicatio. *Interpr. Iren.* 3, 3. *B. A.*
PRAECONĪNUS, a, um. V. PRAECO.
*PRAECONĬO, as, a. 1. praeconor. *Id.* 2, 58. *B. A.*
PRAECONĬUM, ii, n. κήρυγμα, officium, munus, et vox praeconis. *Cic. Fam.* 6, 18. Eos qui facerent praeconium, vetari esse in decurionibus. *Id. Att.* 13, 12. Ligarianam praeclare vendidisti: posthac quidquid scripsero, tibi praeconium deferam, *h. e.* quidquid venale scripsero, vendendi curam tibi tradam. Simul allegorice hoc dicit: orationem meam pro Ligario pulcre commendasti, et in causa fuisti, ut multi probarent: posthac quaecumque scripsero, edenda tibi mandabo. *Appul. Met.* 6. Nil superest, quam tuo praeconio praemium investigationis publicitus edicere, *h. e.* te praecone praedicante et rem amissam, et praemium invenientis: nam praecones adhibebantur amissis rebus investigandis. V. PRAECO. ℙ [*Praeconio contendere* ap. *Suet. Ner.* 24. est de vocis claritate certamen inire victoriamque sibi vindicare: nempe praecones ante ludorum missionem et ipsi coronabantur, qui optime praeconium fecissent. *Cic. Fam.* 5, 12. Cum praecones ipsi ante ludorum missionem corona donentur.] ℙ Translate est publicatio, divulgatio. *Cic. Or.* 2, 20. *f.* Homo stultitiae suae quamplurimos testes domestico praeconio colligens. *Ov. Trist.* 5, 1, 9. Ut cecidi, perago, subiti praeconia casus. *Id. Pont.* 1, 1, 55. Talia coelestes fieri praeconia gaudent, Ut, sua quid valeant numina, teste probent. *Id. Trist.* 4, 9, 19. Nostra per immensas ibunt praeconia gentes: Quodque querar, notum, qua patet orbis, erit. *Id. Her.* 17, 207. Non ita contemno volucris praeconia Famae, Ut probris terras impleat illa meis. ℙ De praedicatione, quae cum laude conjuncta est (ex more praeconum res venales laudantium). *Cic. Arch.* 9. Neque quisquam est tam aversus a Musis, qui non mandari versibus suorum laborum facile praeconium patiatur. *Id. Fam.* 5, 12. *f.* Ut non solum mihi praeconium, quod Alexander ab Homero Achilli tributum esse dixit, sed etiam grave testimonium impertitum clari hominis magnique videatur. *Plin.* 16, 13, 24. Multum Homeri praeconio Achillis hasta nobilitata est. *Ov. Pont.* 4, 8, 45. Carmina vestrarum peragunt praeconia laudum. *Id. Am.* 3, 12, 9. quid enim formae praeconia feci? Vendibilis culpa facta puella mea est.
[PRAECŌNĪUS, a, um, adj. ad praeconem pertinens. *Cic. Quint.* 31. Cujus vox in praeconio quaestu prostitit, *h. e.* qui vocem venalem, utpote praeco, habuit. *Inscr.* in *Novell. lett. di Fir.* T. 12. p. 438. M. Falcidio M. Fil. Pal. Hypatiano adlecto in ordinem *decurionum* Puteolanor. ordo decuriae Juliae praecon*iae consularis* ob merita M. Falcidii Cupiti praeconis et apparitor. Aug. patris ejus. Huc pertinere videtur alia ap. *Grut.* 36, 6. L. Aratius Phoebus decurialis decur. Juliae praeco .... consularis, voto suscepto, etc. Haec itaque decuria a Julio Caesare instituta dicitur *praeconia consularis*, quia solis praeconibus consuli inservientibus constabat. V. PRAECO. *F.*]
*PRAECŌNOR, aris, dep. 1. praedico. *Interpr. Iren.* 5. *B. A.*
PRAECONSŪMO, is, a. 3. ante consumo. *Ov. Met.* 7, 488. utilius bellum putat esse minari, Quam gerere, atque suas ibi praeconsumere vires.
PRAECONSUMPTUS, a, um, part. a *praeconsumo*, ante consumptus. *Ov. Trist.* 4, 6, 29. vires afferre recentes, Nec praeconsumptum temporis esse malis.
PRAECONTRECTO, as, a. 1. ante contrecto. *Ov. Met.* 6, 478. Spectat eam Tereus, praecontrectatque videndo; [*i. e. jam nunc membris ejus spectandis libidinem suam pascit.] [Sic dixit *Cic. Tusc.* 3, 15. mente contrectandas voluptates; et *Tac. A.* 3, 12. Nudare corpus, et contrectandum vulgi oculis permittere. *F.*]
[PRAECŎQUĒ, adv. ante tempus maturitatis. Translate. *Auct. Itin. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 38. At enim Alexander praecoque properans. *F.*]
PRAECŎQUIS, e, et
PRAECŎQUUS, a, um. V. PRAECOX.
PRECŎQUO, is, oxi, octum, a. 3. προέψω, ante coquo. *Plin.* 18, 29, 69. *n.* 4. Vapore constat culpa, acinique praecoquuntur in callum, *h. e.* priusquam crescant, decoquuntur in callum, ut ait *Id.* 17, 24, 37. *n.* 6.
PRAECORDĬA, orum, n. plur. [*περικάρδια,] φρένες, διάφραγμα, διάζωμα, membrana pectoris viscera ab alvo seu ventre separans: ita dicta, quia cordi praetenditur. *Plin.* 11, 37, 77. Exta homini ab inferiore viscerum parte separantur membrana, quae praecordia appellant, quia cordi praetenditur, quod Graeci appellaverunt φρένας. (Quod φρένες idem sint ac διάζωμα, et διάφραγμα, clare docent *Aristot. de part. anim.* 3, 10. et *Plato* in *Timaeo* p. 70.) et *mox*: In eadem praecipua hilaritatis sedes. Ob hoc in proeliis mortem cum risu trajecta praecordia at-

tulerunt. ℙ Metonymice sunt cor, pulmo, et quaecumque partes cordi vicinae. *Plin.* 30, 5, 14. Praecordia vocamus uno nomine exta in homine. *M. Coel.* ap. *Quint.* 4, 2. *med.* Ipsum offendunt temulento sopore profligatum, totis praecordiis stertentem. *Cels.* 4, 1. Sub corde atque pulmone transversum ex valida membrana septum est, quod a praecordiis uterum diducit. *Plin.* 11, 37, 82. Pectus, hoc est ossa, praecordiis et vitalibus natura circumdedit. *Id.* 26, 7, 19. Acoron jocinori medetur, thoraci quoque, et praecordiis. ℙ Item aliquando ea, quae ὑποχόνδρια Graeci vocant, h. e. spatium utrimque sub costis spuriis, in quo sunt ventriculus, hepar, lien, etc. *Cels.* 2, 3. et 7. Si praecordia sine ullo sensu doloris aequaliter mollia in utraque parte sunt. *Id.* 5, 26. *n.* 10. Ad spinam reducta praecordia; et *n.* 12. Praecordia cum ventriculo ab eadem parte indurescunt. *Suet. Aug.* 81. Praecordiorum inflatione tentari. ℙ Et universim viscera, intestina. *Cic. Fin.* 5, 30. *f.* Ipse annulus in praecordiis piscis inventus est. ℙ Pro pectore. *Ov. Met.* 12, 140. clypeo genibusque premens praecordia duris. ℙ Pro toto corpore. *Id. Met.* 7, 559. Non stratum, non ulla pati velamina possunt, Dura sed in terra ponunt praecordia: nec fit Corpus humo gelidum, sed humus de corpore fervet. ℙ Ut cor, et pectus, ita praecordia sunt sedes sensuum et affectuum. *Juven.* 13, 181. quorum praecordia nullis Interdum, aut levibus videas flagrantia causis, *h. e.* ira ardentia. *Id.* 1, 167. tacita sudant praecordia culpa. *Ov. Her.* 12, 183. si forte preces praecordia ferrea tangunt. *Tibull.* 1, 1, 77. Flebis, non tua sunt duro praecordia ferro Vincta, nec in tenero stat tibi corde silex. *Prop.* 2, 3, 13. Alter saepe uno mutat praecordia verbo, *h. e.* sententiam: mollitur, cedit. *Virg. A.* 2, 367. Quondam etiam victis redit in praecordia virtus; et *Petr. Sat.* 17. Major in praecordiis dolor saevit. *Hor. Sat.* 1, 4, 89. Condita cum verax aperit praecordia Liber. Sic *Pers.* 5, 21. tibi nunc, hortante Camena, Excutienda damus praecordia. ℙ *Praecordia mentis*, sedes intima mentis. *Ov. Met.* 11, 149. Pingue sed ingenium mansit: nocituraque, ut ante, Rursus erant dominos tolidae praecordia mentis. [*V. *Gierig.* ad h. l.]

*PRAECORDIALĬTER, adv. *Sarisb. Ep.* 125. Praecordialius studere promereri, i. e. majore affectu amoris. *B. A.*

PRAECORRUMPO, is, a. 3. ante corrumpo. *Ov. Met.* 14, 134. dum praecorrumpere donis Me cupit.

PRAECORRUPTUS, a, um, part. a *praecorrumpo*, ante corruptus. *Ov. Met.* 9, 295, Illa quidem venit, sed praecorrupta, meumque Quae donare caput Junoni vellet iniquae.

PRAECOX, cŏcis, Praecŏquis, e, et Praecŏquus, a, um, adj. ἄνωρος, πρώϊμος, maturescens celeriter, vel ante tempus justum et legitimum, praematurus: a *prae*, et *coquo*, maturo. Dicitur proprie de terrae fructibus. *Plin.* 19, 6, 34. Allium praecox maturescit sexaginta diebus. *Id.* 21, 4, 10. Rosa hieme tota praecox. *Id.* 17, 2, 2. Cum praecoces excurrere germinationes, evocatae indulgentia coeli, secutis frigoribus exuruntur. Qua de causa serotinae hiemes noxiae. *Colum.* 3, 2. *med.* Vites praecoquis fructus. *Id. ib.* 9. *med.* Ex una praecoque vite. *Id.* 5, 10. *med.* Pira volema, mulsa, praecocia. *Id.* 12, 37. et 39. Uvas praecoquas quam maturissimas legere. *Calpurn. Ecl.* 2, 42. et modo cogit Insita praecoquibus subrepere persica prunis. Alii leg. *praecocibus*. *Colum.* 1, 6. *med.* Vina celerius vetustescunt, quae fumi quodam tenore praecocem maturitatem trahunt. ℙ De arboribus praecocem fructum ferentibus. *Colum.* 3, 1. et 2. Praecoques vites. *Plin.* 16, 27, 50. Praecoces arbores. ℙ *Praecocia loca*, in quibus fructus praecoces sunt. V. SEROTINUS. ℙ [*Praecoqua*, absolute sunt persicorum, vel prunorum, vel armeniacorum praecocium fructus, qui aestate maturescunt: hinc eosdem Graeci recentiores corrupte βερίκοκκα, nostrates vulgo *baricocoli*, Itali *albicocchi* vocant. *Pall.* 2, 15. *f.* Pruno armenia inseremus, et praecoqua. *Id.* 12, 7. *med.* Armenia, vel praecoqua prunis, duracina amygdalis melius adhaerescunt, et tempus aetatis requirunt. *Gargil. de re hort.* (ed. *A. A. Scotto*) 4, 8. Omnibus persicis, maxime tamen praecoquis, et armeniis, quoties abundantibus pomis arbor onerata est, decerpenda sint aliqua; et 9. Sed armenia, vel praecoqua peculiariter prunis insita floridiora sunt. *F.*] ℙ Translate de omnibus dicitur, quae ante tempus fiunt, vel contingunt. *Afran.* ap. *Gell.* 10, 11. Appetis dominatum demens praemature praecocem. *Nov.* ap. *Non.* 2, 627. Huic puellae praecoquis libido est. *Enn. ib.* Praecox pugna. *Lucil. ib.* et *Verr. ib.* 678. fuga. *Sen. Br. V.* 6. audacia, *h. e.* quae in puero et praetextato est. *Stat. Silv.* 2, 1, 39. modestia. *Plin. prooem.* 7. de infantib.: Risus praecox ille, et celerrimus ante quadragesimum diem nulli datur. *Quint.* 1, 3. Illud ingeniorum velut praecox genus non temere unquam pervenit ad frugem. *Tert. Anim.* 20. Pueri mense citius eloquuntur praecoce lingua. ℙ **Praecoque*, adverbii more ap. *Auct. Itin. Alex.* (ed. *A. Maio*) 38. At enim Alexander praecoque properans. *B. A.*

PRAECRASSUS, a, um, adj. valde crassus. *Plin.* 16, 8, 13. Suberis cortex praecrassus, ac renascens.

[PRAECRŪDESCO, is, ui, n. 3. valde crudesco. *Not. Tir.* p. 81. Praecrudescit, praecruduit. *F.*]

PRAECULCO, as, a. 1. ante, aut valde inculco. *Tert. Monog.* 10. Ad cujus sensum facilius perspiciendum tanto instantius praeculcandum est, mulierem teneri, etc.

PRAECULTUS, a, um, part. a *praecolo*, ante, aut valde excultus, praeparatus. *Cic. Part.* 23. Sunt alii quidam perfecti animi habitus, ad virtutem quasi praeculti, et praeparati rectis studiis et artibus. *Quint.* 11, 1. *med.* Genus eloquentiae plenum, et erectum, et audax, et praecultum senibus non convenit. *Stat. Th.* 2, 297. Tunc donis Argia nitet, vilesque sororis Ornatus sacro praeculta supervenit auro.

PRAECŪPIDUS, a, um, adj. valde cupidus, percupidus. *Suet. Aug.* 70. Notatus est, ut pretiosae supellectilis, Corinthiorumque praecupidus.

PRAECŪRO, as, a. 1. ante curo. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 37. Corpus erit praecurandum unctione olei lentiscini. *Tert. adv. Marc.* 2, 29. *f.* Res suas rationali aemulatione maturitatis praecurare.

PRAECURRENS, entis, part. a *praecurro:* praecedens. *Val. Max.* 5, 2. *extr. n.* 4. Ille, adventum Scipionis fatis suis praecurrentibus, haec praeceperat. *Cic. Part.* 2. *f.* Primordia rerum, et quasi praecurrentia. ℙ *Praecurrentia* a rhetoribus dicuntur, quae rem aliquam vel actionem praecedunt, sicut *antecedentia;* et *consequentibus* opponuntur. *Id. Or.* 2, 39. Et contraria, et consequentia, et consentanea, et quasi praecurrentia.

PRAECURRO, is, praecŭcurri, et praecurri, ursum, a. 3. προτρέχω, ante curro, praecedo. *Pl. Merc.* 1, 2. *f.* Ea huc praecucurri gratia, ne te opprimeret imprudentem. *Ter. Hec.* 3, 3, 11. Propere praecucurrit, nuncians me venisse. *Liv.* 40, 7. *med.* Praecucurrit index ad Persea. Alii leg. *praecurrit.* [*Hoc non ferendum: nam verbum *curro* in compositione reduplicationem non aeque deponit, ac *cado*, *caedo*, *tango*, etc. quamquam saepissime a librariis omitti satis quidem constat. Exempla collegit *Drakenb.* ad *Liv.* 1, 12.] *Caes. B. C.* 3, 80. Eo fama jam praecucurrerat de proelio Dyrrhachino. *Hirt. B. Alex.* 8. Praecursuri, et loca excelsiora atque aedificia occupaturi. [**Caes. B. G.* 6, 39. praecurrunt equites.] ℙ Translate. *Cic. Or.* 52. *med.* Horum uterque Isocratem aetate praecurrit. *Id. Div.* 1, 52. Ut certis rebus certa signa praecurrerent [**Lucr.* 1, 371. sq. Illud in heis rebus ne te deducere vero Possit, quod queidam fingunt, praecurrere cogor. *Sil.* 4, 495. praecurrere fata, i. e. se priorem interficere. ℙ Est etiam antevertere, *zuvoreilen*, *vorauseilen:* in malam fere partem de temeritate ita dicitur. Huc pertinet locus, quem *Noster* in antecedd. laudaverat, *Cic. Acad.* 4, 48. Nihil esse turpius, quam cognitioni et perceptioni assertionem approbationemque praecurrere. *Id. Am.* 17. Praecurrit amicitia judicium. Adde *Off.* 1, 29. efficiendum, ut appetitus rationi obediant, eamque neque praecurrant, nec propter ignaviam deserant.] ℙ Anteeo, supero, antecello. [*Huc ex antecedd. transferendus locus est *Hor. Ep.* 1, 10, 32. licet sub paupere tecto Reges, et regum vita praecurrere amicos, *h. e.* diutius vivere.] *Nep. Thras.* 1. Cum eum nemo anteiret his virtutibus, multi nobilitate praecucurrerunt. [*V. *Brem.*] *Auct. dial. de Or.* 22. Cicero nulla re magis ejusdem aetatis oratores praecurrit, quam judicio: primus enim excoluit orationem, etc. [**Cic. Pet. Cons.* 7. ut homo iners hominem diligentem praecurrat, sine magna negligentia fieri non potest. *Id. Or.* 3, 61. cui (Hortensio adolescenti) quamquam faveo, tamen illum aetati suae praestare cupio: vobis vero illum tanto minorem praecurrere vix honestum est.]

[PRAECURSĀTOR, oris, m. idem ac praecursor. *Ammian.* 16, 12. *med.* Revocatis praecursatoribus jam antegressis. *F.*]

PRAECURSIO, onis, f. προδρομή, actus praecurrendi, antecessio. *Cic. Fat.* 19. Confitentes, non fieri assensiones sine praecursione visorum. ℙ In re militari. *Plin. ep.* 6, 13. *extr.* Aestima quantum proelium, quanta pugna certamini maneat, cujus quasi praelusio atque praecursio has contentiones excitavit. ℙ Ipsa causa praecedens et praemovens. *Cic. Top.* 15. Alia praecursionem quandam adhibent ad efficiendum, et quaedam afferunt per se adjuvantia, ut amori congressio causam attulerit, amor flagitio.

PRAECURSOR, oris, m. πρόδρομος, qui praecurrit, ut in exercitu qui ante signa procurrunt. *Liv.* 26, 17. *extr.* Levia proelia inter extremum Punicum agmen, praecursoresque Romanorum fiebant. ℙ Urbane. *Cic. Verr.* 2, 5, 41. *extr.* Quem iste in decumis, in rebus capitalibus, in omni calumnia praecursorem habere solebat, et emissarium. *Plin. Pan.* 76 *f.* Ita domo progrediebatur, ut illum nullus apparatus arrogantiae principalis, nullus praecursorum tumultus detineret, *h. e.* anteambulonum. ℙ Translate. *Nazar. Pan. Const.* 3. *med.* Qu in annis pubescentibus non erupturae virtuti mens germen, non flos praecursor indolis bonae.

PRAECURSORIUS, a, um, adj. qui praec *Plin. ep.* 4, 13. Interim ne quid festinationi pereat, quod sum praesens petiturus, hoc praecursoria epistola rogo; et *ep.* 9. *extr.* Ha hanc interim epistolam ut πρόδρομον. V. PRA PTORIUS. *Ammian.* 15, 1. Apodemius, pra sorius index, Mediolanum advenit. Alii leg. *cursorius.* [Adde 31, 3. *Cassiod. Var.* 3, 51. desultorii, per quos circensium ministri missu nunciant exituros, luciferi praecursorias veloc imitantur. *F.*]

PRAECURSUS, a, um, adj. a *praecurro* praecurrit. *Ammian.* 18, 2. Haerebat anxius vi, qua celeritate, rumore praecurso, terras invaderet.

PRAECURSUS, us, m. praecursio. In sext su sing. *Plin.* 16, 25, 42. Deflorescunt omn tra octavum Idus Julii, etesiarum praecursu, praecurrendo etesias.

PRAECUSSUS, a, um, part. a *percutio*, aut valde concussus. *Appul. Met.* 3. Sonitu menti, et largo strepitu praecussis januis. Al *percussis.*

PRAECŪTĬO, is, ussum, a. 3. ante quatio. 3, 14, 16. Ipse Amor accensas praecutit an ces. *Ov. Met.* 4, 757. taedas Hymenaeus, que Praecutiunt, *h. e.* dum praeferunt taeda sponsos, easdem quatiunt, ut magis splendes

PRAEDĂ, ae, f. λεία, corpora rerum, qu pta sunt, ut definit *Gell.* 13, 24. *f.* V. MANU *Varr. L. L.* 4, 36. Praeda est ab hostibus quod manu parta: ut parida, praeda. V. *V Etym.* *Cic. Agr.* 2, 23. Si est aequum, prae manubias suas imperatores, non in urbis orn ta conferre, sed ad decemviros reportare. *Id. cons.* 11. *med.* Illum putabam etiam sine ho sidio pecuniae, retinere exercitum praeda ant ta, et bellum conficere posse. *Sall. Jug.* Regnum ejus sceleris sui praedam fecit; et Ex pacatis praedas agere. *Virg. A.* 9, 613. portare, et vivere rapto. *Tac. A.* 4, 48. v urere, trahere. *Nep. Chabr.* 2. magnas fac hostibus. *Cic. Dom.* 58. Praedam capere ex nis alicujus. *Pl. Truc.* 1, 2, 14. capere de p nibus. *Caes. B. G.* 7, 11. *extr.* militibus d *Lucan.* 7, 737. Militem in praedam ducere. ad *Cic. Fam.* 12, 12. Sequi spem praedae e narum. *Virg. A.* 9, 450. victores praeda, s que potiti. *Nep. Alc.* 5. Inde praeda onusti, pletato exercitu, Athenas venerunt. ℙ De tione. *Hor. Od.* 4, 4, 50. Cervi luporum prae pacium. *Plin.* 8, 55, 81. Lepus omnium p nascens. Adde *Phaedr.* 1, 5., *Virg. A.* 3, *Mart.* et *Ov.* saepe, *Manil.* 4, 181. et *Nemes* 50. De piscatu *Ov. Met.* 13, 936. et *Pl. R* 2, 4. De aucupio *Sen. Hippol.* 819. Praed mediis nubibus afferes. ℙ De quocumque quaestu. *Hor. Sat.* 2, 3, 68. Rejecta praeda, praesens Mercurius fert. *Tibull.* 2, 6, 17. non Venerem, sed praedam saecula laudant: da tamen multis est operata malis. *Cic. V* 3, 50. *f.* Maximos quaestus praedasque [**Nep. Chabr.* 2, 3. a quibus magnas praeda silaus faciebat: ubi v. *Brem.*] et *Plin.* 26, Medici hanc solam operam afferentes, mag praeda. ℙ Huc pertinet illud *Proverb.* 31, cta est quasi navis institoris, de longe porta nem suum: Et de nocte surrexit, deditque pr domesticis suis, et cibaria ancillis suis. ℙ inventa usurpat *Phaedr.* 5, 6. ℙ Translat *Her.* 15, 51. Nunc tibi Sicelides veniunt, nova da, puellae. *Pl. Ps.* 4, 7, 23. Praeda hae est: scortum quaerit, habet argentum. *Verb lenonis.* ℙ Olim praedam vocabant, inqui in *Conject.* ad *Varr.*, id, quo in locationib rebus mancupi, et aliis ejusmodi publice c tur. Itaque ubi legitur ap. *Varr. L. L.* 4, 4 Praedia dicta, item ut praedes, a praestando, eo pignore dato, publice mancupes fidem pra *Scal.* ita legi mallet: *Praeda dicta, item u des, a praestando, quod, ea pignori data,* e

PRAEDĂBUNDUS, a, um, adj. multas p agens. *Sall. Jug.* 95. Dicit, se praedabund dem esse venturum. *Liv.* 2, 26. Exercitus p bundus.

PRAEDAMNĀTĬO, onis, f. anticipata dan *Tert. Hab. mul.* 4. Notam praedamnationis i alicui. Adde *Apol.* 27. *med.*

PRAEDAMNĀTUS, a, um, part. a *prae* ante damnatus. *Liv.* 4, 41. *f.* Culpam ejus ris in praedamnatum collegam transferens. 18. Ostendebat hostem, praedamnata spe aeq micandi campo, captantem tumulos, loci f non virtutis armorumque, stare in conspectu improbata, abjecta, rejecta.

PRAEDAMNO et Praedemno, as, avi, at 1. προκαταδικάζω, ante tempus, aut indicta damno. *Suet. Aug.* 56. Ne si deesset, des ac praedamnare amicum existimaretur. *Val.* 6, 9. Stultum est perpetuae infelicitatis se p

re. *Lactant.* 5, 1. Nec praedamnari quemquam
gnita causa licet. V. v. praec.
RAEDĀTĬCIUS, a, um, adj. ληΐδιος, ληϊστός,
est ex praeda. *Gell.* 14, 18. *extr.* Aegre pas-
quod rationem pecuniae praedaticiae poscere-
Adde 13, 24. *f.*
RAEDĀTĬO, onis, f. λῃστεία, σύλη, ἄγρευσις,
s praedandi. *Tac. A.* 12, 29. Fama ditis regni,
Vannius praedationibus, et vectigalibus au-
t. *Vell.* 2, 73. Latrociniis ac praedationibus
tato mari. *Lactant.* 5, 9. Aperta praedatione
sari.
RAEDĀTOR, oris, m. ληϊστής, qui praedas agit,
do. *Sall. Jug.* 48. Exercitus iners, imbellis,
dator ex sociis, et ipse praeda hostium. *Cic.*
2, 9. *f.* Quos ego in eodem genere praedato-
direptorumque pono. ℙ Venator. *Ov. Met.*
806. Abas praedator aprorum. *Phaedr.* 2, 1.
r juvencum stabat dejectum leo: Praedator in-
nit partem postulans. *Stat. Theb.* 4, 315. ra-
velut aspera natis Praedatoris equi sequitur
gia tigris. V. VENATOR. ℙ Item lucri, prae-
pecuniae cupidus, avarus. *Tibull.* 2, 6, 23.
dator cupit immensos obsidere campos, Ut mul-
numeram jugere pascat ovem. ℙ *Praedator*
iter dictus est, non quod praedae praeesset,
uod praedae aliquid ei deberetur: habuitque
omine Romae templum, si *Servio* credimus ad
A. 3, 222. ipsumque vocamus In praedam par-
e Jovem. ℙ Translate. *Petr. Sat.* 85. Ne quis
ator corporis admitteretur in domum, *h. e.*
itiae corruptor.
AEDĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad praedatorem,
d praedandum pertinens, λῃστικός. *Sall. Jug.*
Non, ut antea, cum praedatoria manu, sed
o exercitu comparato bellum gerere coepit.
29, 28. Praedatoriae classes, quibus exscen-
in agros maritimos factae erant. *Id.* 34,
mnem oram praedatoriis navibus infestam ha-
Adde *Pl. Men.* 2, 2, 69. [*Tac. A.* 4, 24.]
AEDĀTRĪX, icis, f. λῃστρίς, quae praedatur.
Silv. 1, 5, 22. et Herculei praedatrix cedat
i, *h. e.* Dryope Nympha, quae Hylam ra-
Ammian. 26, 6. Subsidebat, ut praedatrix
, viso quod capi poterat, protinus eruptura.
AEDĀTUS, a, um, part. a *praedor:* qui prae-
git. *Tac. Agr.* 29. Praemissa classe, quae
us locis praedata, magnum terrorem faceret.
Sat. 83. Hylam Nympha praedata imperasset
suo, si venturum ad interdictum Herculem
isset. ℙ Item praeda potitus, ditatus, onu-
Pl. Ps. 4, 7, 39. et *Rud.* 5, 2, 29. Bene
b hoc praedatus ibo. *Id. Pers.* 4, 4, 115.
raedatus probe! ℙ Passive, praedando abla-
Id. Rud. 4, 7, 16. Mihi istaec videtur prae-
edatum iri. *Vopisc. Prob.* 8. Cum de prae-
epertus esset equus non decorus.
EDĀTUS, a, um, adj. ante datus. *Coel.*
Acut. 2, 37. *med.* Ut mediocriter cibum de-
sed per intervalla frequentius, praesentientes
uisse digesta praedata. Adde *ib.* 3, 17. et
), 1. et *ib.* 2, 1. et *ib.* 3, 7. *f.*
EDĀTUS, us, m. praedatio. *Liv.* 38, 23.
direptione, praedatibusque abstinet. Ita leg.
jectura *Gronov.* Al. *praedaque.*,
AEDĔCESSOR, oris, m. decessor, praeces-
ροάρξας. *Rut. Itin.* 1, 474. Praedecessoris
amore fuit. *Symm. ep.* 10, 47. (al. 54.) Co-
, et relatio viri illustris praedecessoris mei.
AEDĒLASSO, as, a. 1. ante delasso. *Ov.*
1, 730. adjacet undis Facta manu moles,
primas aequoris iras Frangit, et incursus quae
lassat aquarum.
EDĒLĒGĀTĬO, onis, f. delegatio ante tem-
cta. *Impp. Theod. et Valent. Cod.* 11, 5, 3.
aedelegatio manifestetur in locis, etc.
EDEMNO. V. PRAEDAMNO.
EDENSĀTUS, a, um, part. ab inus. *prae-*
praedensus. *Plin.* 9, 33, 52. Praedensata,
ta, sinuata. Ita *edd. vet.* 1469. et 1472. Alii
lard. densata.
EDENSUS, a, um, adj. valde densus. *Plin.*
, 41. Farrago praedensa seritur; et *ib.* 7,
3. Panicum praedensis acervatur granis; et
48. Culter vocatur, praedensam, prius quam
datur, terram secans.
EDES. V. PRAES.
EDĒSIGNĀTUS, a, um, part. ab inus. *prae-*
o, ante designatus. *Tert. Resurr. carn.* 22. *f.*
tat praedesignatum vobis Christum.
EDESTĪNĀTĬO, onis, f. vox theologorum.
ugustini liber, qui *de praedestinatione San-*
inscribitur, et *Boethii Consol. philos. pros.*

EDESTĪNO, as, a. 1. ante destino. *Liv.*
f. Quos praetextatos curru vehi cum pa-
ibi ipsos similes praedestinantes triumphus,
erat. *Auct. Pan. ad Max. et Constant.* 7.
ibi in illa jucundissima sede laetitiae harum
rum gaudia praedestinabas. *Prud. Cath.* 12,
ier o, cui trinam pater Praedestinavit in-

EDEXTER, ra, rum, adj. valde dexter, agi-

lis, aptus. *Grat. Cyn.* 67. cecidítque suis Ancaeus in armis, Ut praedexter erat, geminisque securibus ingens. *Barth.* intelligit aequimanum, ambidexterum, ἀμφιδέξιον: ideo duabus securibus armatum.

PRAEDĬĀTOR, oris, m. qui praedia publico obligata, et hastae subjecta ob vectigalia non soluta emit. *Gloss. Philox.* Praediator, ὠνητὴς ὑπαρχόντων· ὑπὲρ φόρου δήμου ἐνδεδεμένος. *Salmasius* ita rectius legend. putat: ὑπαρχόντων. Praediatus, ὑπὲρ φόρου δήμῳ ἐνδεδεμένος. *Cic. Att.* 12, 14. Procuratores Cornificii, et Apulejum praediatorem videbis; et *ib.* 17. Etsi reus locuples est, et Apulejus praediator liberalis. *Id. Balb.* 20. Si Q. Scaevola augur, cum de jure praediatorio consuleretur homo juris peritissimus, consultores suos nonnunquam ad Furium, et Cascellium praediatores rejiciebat, quod assiduus usus uni rei deditus et ingenium, et artem saepe vincit; quis dubitet, de foederibus, et de toto jure pacis et belli omnibus juris peritissimis imperatores nostros anteferre? [*Cf. de h. l. Schütz. cl. Cic.* s. h. v.] V. *Val. Max. l. c.* in v. sq. In *Dig.* 23, 3, 54. *in lemmate:* Cajus ad edictum praetoris Urbani, titulo de praediatoribus. V. *Caji l. c.* in PRAEDIATURA.

PRAEDĬĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad praediatorem pertinens. *Suet. Claud.* 9. Ad eas rei familiaris angustias decidit, ut, cum obligatam aerario fidem liberare non posset, in vacuum lege praediatoria pependerit sub edicto praefectorum. *Val. Max.* 8, 12. *n.* 1. Q. Scaevola quotiescumque de jure praediatorio consulebatur, ad Furium, et Cascellium, quia huic scientiae dediti erant, consultores rejiciebat. Quo quidem facto moderationem magis suam commendabat. Quo quidem facto moderationem magis suam commendabat, quam auctoritatem minuebat, ab his id negotium aptius explicari posse confitendo, qui quotidiano ejus usu callebant. Adde *Cic. Balb.* 20. *l. c.* in v. praec.

[PRAEDĬĀTŪRA, ae, f. emptio praediorum populo obligatorum, et ob vectigalia non soluta hastae subjectorum. *Cajus. Instit.* (ed. *Goesch.*) 2, 61. Si rem obligatam sibi populus vendiderit, eamque dominus possederit, concessa est usureceptio: sed hoc casu praedium biennio usurecipitur, et hoc est, quod vulgo dicitur ex praediatura possessionem usurecipi: nam qui mercatur a populo, praediator appellatur. *F.*]

PRAEDĬĀTUS, a, um, part. ab inus. *praedio:* praediis instructus, locuples. *Appul. Flor. n.* 22. Ipse bene vestitus, bene praediatus. ℙ [*Praediatus* lepida translatione dicitur Juppiter ap. *Capell.* 1, 16. In secunda (*mansione*) itidem mansitabant, praeter domum Jovis, quae ibi quoque sublimis est, ut est in omnibus praediatus, Quirinus, Mars, etc. *F.*] ℙ Item qui praedia sua populo obligavit ob non soluta vectigalia, aut tributa. V. *Gloss. Philox. l. c.* in PRAEDIATOR.

PRAEDĪCĀBĬLIS, e, qui praedicari, et palam dici, ac prae se ferri potest, praedicandus, gloriandus. *Cic. Tusc.* 5, 17. Est in aliqua vita praedicabile aliquid, aut gloriandum ac prae se ferendum.

PRAEDĪCĀTĬO, onis, f. κήρυξις, actus praedicandi, et palam faciendi, celebratio, commemoratio. Saepe dicitur de praeconio, h. e. praeconis munere aliquid elata voce enunciantis. *Cic. Agr.* 2, 18. Quam ego praeconi huic ipsi luctuosam et acerbam praedicationem futuram puto. *Appul. Met.* 6. Mercurius mandatae praedicationis munus exsequebatur. V. PRAEDICO. ℙ De aliis rebus. *Cic. Verr.* 2, 3, 61. Cogit Scandilium Apronio, ob singularem improbitatem, atque audaciam, praedicationemque nefariae societatis, dare, etc. *Appul. Apol.* In quibus omnia contra praedicationem istorum pro me reperiuntur. ℙ De ea, quae cum laude conjuncta est. *Pl. Mil.* 4, 6, 22. Metuo, ne praedicatio tua nunc meam formam exsuperet. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 14. Quod si in mediocri statu sermonis ac praedicationis nostrae res essent, nihil abs te eximium postularetur. *Id. Har. resp.* 8. Nec vereor, ne haec mea vestrorum beneficiorum praedicatio arrogans videatur. *Id. Arch.* 11. Praedicationem nobilitatemque fugere. *Id. Dom.* 11. Qui ab illo in me honos, quae praedicatio de mea laude praetermissa est? *Plin. ep.* 6, 8. Nam et ille amicitiam meam latissima praedicatione circumfert; et *ep.* 7, 31. *med.* et *ep.* 9, 9. *extr.* Cujus memoriam tam grata praedicatione prorogat, et extendit, ut, etc. *Plin. alter* 20, 10, 42. Radix asparagi plurimorum praedicatione trita. *Flor.* 4, 2. *med.* Nec vana de se praedicatio est Caesaris, ante victum hostem esse, quam visum. Sic *Plin.* 35, 3, 5. Aegyptii apud ipsos (*picturam*) inventam affirmant, vana praedicatione, ut palam est.

PRAEDĪCĀTĪVUS, a, um, adj. vox logicorum, ut *Praedicativa propositio* ap. *Appul. Dogm. Plat.* 3. *in.* Propositionum duae species sunt: altera praedicativa, quae etiam simplex est, ut si dicamus: *Qui regnat, beatus est*, altera substitutiva, vel conditionalis, quae etiam composita est: *Ajax, qui regnat, si sapit, beatus est*, substituis enim conditionem, etc.

PRAEDĪCĀTOR, oris, m. κῆρυξ, qui praedicat, palam et saepe dicit, pronunciat, divulgat. Proprie est praeconis. *Appul. Met.* 6. Si quis a fuga retrahere, vel occultam demonstrare poterit fugitivam Psychen, conveniat retro metas Murtias Mercurium praedicatorem, accepturus indicinae nomine, etc. V. PRAEDICATIO et PRAEDICO, as. ℙ Item qui cum laude commemorat, et commendat, laudator, buccinator: ut praecones faciunt, cum res venales pronunciant. *Cic. Balb.* 2. Qui sui facti, sui judicii, sui beneficii voluit me esse et praedicatorem, et actorem. *Id. Fam.* 1, 9. Pompejo plurimum, te quidem ipso praedicatore ac teste, debebam. *Plin. ep.* 7, 33. Debemus optare, ut operibus nostris similis tui scriptor praedicatorque contingat. *Tert. adv. Marc.* 4, 28. *med.* Christus praemiserat digniores praedicatores.

[PRAEDĪCĀTŌRĬUS, a, um, adj. laudatorius. *Salv. adv. avar.* 19. *f.* Etiam laudari a te tales hos Deus prohibet, et tu ditare non metuis? dari his praedicatoria verba non vult, et tu etiam talenta largiris? *F.*]

PRAEDĪCĀTRĪX, icis, f. quae praedicat. *Tert. Anim.* 46. Nec haec sola species erit summarum praedicatrix potestatum, sed et periculorum.

PRAEDĪCĀTUS, a, um, part. a *praedico*, de quo multa et palam dicta sunt. *Pl. Trin.* 2, 2, 54. Edepol hominem praedicatum ferme familiariter; et *Plin.* 12, 17, 39. Arborum cum miraculo historiis Claudii Caesaris praedicata; et 13, 24, 47. Frutex ab Aristomacho miris laudibus praedicatus. ℙ Praedictus, ut videtur. [*Tert. Fug. in persecut.* 12. *med.* Persecutiones praedicatas praecavere. *F.*]

PRAEDĬCO, as, avi, atum. a. 1. ἀναγορεύω, κηρύσσω, de re aliqua saepe ac palam dico, sermone celebro, commemoro, divulgo, pronuncio. Est proprium praeconum, elata voce rem aliquam publice pronunciantium, ut res venales, etc. *Cic. Verr.* 2, 3, 16. Si palam praeco jussu tuo praedicasset, non decumas frumenti, sed dimidias venire partes, et ita emptores accessissent, etc. *Pl. Stich.* 1, 3, 42. Itaque auctionem praedicem, ipse veneam. Adde *Cic. Quint.* 15. *f.*, *Off.* 2, 13. et *Fam.* 5, 12. *f.* et *Pl. Bacch.* 4, 7, 17. ℙ Universim est cujusque palam loquentis, enarrantis. *Ter. Eun.* 4, 4, 53. Utrum taceamne, an praedicem? *Sall. Cat.* 49. Ipsum Crassum ego postea praedicantem audivi, tantam illam contumeliam sibi ab Cicerone impositam. *Ter. Andr.* 3, 1, 7. Actum est, siquidem haec vera praedicat; et *Caes. B. G.* 4, 34. Barbari nuncios in omnes partes dimiserunt, paucitatemque nostrorum militum suis praedicaverunt, et quanta praedae faciendae facultas daretur. *Cic. Planc.* 21. Avus vero tuus tibi aediliciam praedicaret repulsam; et *Liv.* 4, 53. *med.* Consul praedam in aerarium redigere quaestores jussit, tum praedicans participem praedae fore exercitum, cum militiam non abnuisset. *Nep. Att.* 13. *extr.* Atque hoc non auditum, sed cognitum praedicamus; et *Eum.* 13. Neque quod initio praedicarunt, se Alexandri liberis regnum servare, id praestare voluerunt; et *Ter. Ph.* 4, 5, 13. Volo ipsius quoque voluntate hoc fieri, ne se ejectam praedicet; et *Pl. Amph.* 1, 1, 146. Quod mihi praedicas vitium, id tibi est, *h. e.* dicis, affirmas, me habere. Sic *Id.* 2, 1, 11. Scelestissime, audes mihi praedicare id, domi te esse nunc, qui hic ades? *Cic. Cat.* 1, 9. Si mihi, inimico, ut praedicas, tuo conflare vis invidiam. *Ter. Andr.* 5, 3, 4. Asin' tandem, civis Glycerium est? *Pam.* ita praedicant; et *Eun.* 3, 5, 17. Quid ego ejus tibi nunc faciem praedicem, aut laudem? et *Pl. Poen.* 5, 4, 75. Ei praedicabo, quomodo vos furta faciatis multa; et *Petr. fragm. Trag.* 74. *Burm.* Maledicere Trimalchionem coepit, et purgamentum dedecusque praedicare; et *Colum.* 7, 12. Canis falso dicitur mutus custos: nam quis hominum clarius, aut tanta vociferatione bestiam, vel furem praedicat, quam iste latratu? ℙ Saepe est commemorare cum laude, commendare, verbis extollere: ductum a praecone, qui, ut ait *Hor. Ep.* 2, 1, 11., laudet venales, cum vult extrudere merces. *Cic. Arch.* 9. Nostra semper feretur et praedicabitur pugna, etc. et *ib.* 11. Praedicari de se, ac nominari volunt. *Id. Phil.* 11, 13. Quae de illo viro Sulla, quae Lucullus, quam ornate, quam honorifice, quam graviter saepe praedicaverunt! *Plin.* 19, 4, 19. *n.* 3. Hortorum Cato praedicat caules. *Id.* 25, 5, 18. Praedicare aliquid miris laudibus. *Nep. Timol.* 4. laudes alicujus. *Id. Dion.* *f.* aliquem liberatorem patriae, tyrannique expulsorem. *Caes. B. C.* 2, 32. Qui de meis in vos meritis praedicaturus non sum. *Plin. ep.* 1, 8. *med.* Qui benefacta sua verbis adornant, non ideo praedicare, quia fecerint, sed, ut praedicarent, fecisse creduntur. *Id. ep.* 1, 14. *f.* Omnia longe ampliora, quam a me praedicantur, invenies. *Tac. Agr.* 8. *extr.* Ita virtute in obsequendo, verecundia in praedicando, extra invidiam, nec extra gloriam erat: quo sensu *Cic. Dom.* 35. Hoc reprehendis, quod solere me dicas de me ipso gloriosius praedicare. *Id. Pis.* 1. Mihi ista licet de me vera cum gloria praedicare. *Id. Tusc.* 5, 17. Beata vita glorianda, et praedicanda, et prae se ferenda est. *Caes. B. G.* 6, 17. Galli se omnes ab Dite

patre prognatos praedicant. *Nep. Thras.* 1. Fortuna, se plus valuisse, quam ducis prudentiam, vere potest praedicare. ¶ Videtur etiam sumi pro praedicere. *Tert. Fug. in persecut.* 6. Persecutiones eos passuros praedicabat, et tolerandas docebat.

PRAEDICO, is, xi, ctum, a. 3. προλέγω, ante, seu prius dico. *Sen. ep.* 102. At nisi aliquid praedixero, intelligi non poterunt, quae refellentur. *Plin. ep.* 10, 5. Epistolae, quas detinere, ut ante praedixi, nolui. *Ter. Andr.* 4, 4, 54. Alio pacto haud poterat fieri, ut sciret haec, quae volumus. *My.* hem praediceres. ¶ Item praenuncio, cano, praesignifico. *Cic. Fam.* 6, 6. *med.* Quo in bello nihil adversi accidit, non praedicente me. *Id. Div.* 1, 1. Chaldaei scientiam putantur effecisse, ut praedici posset, quid cuique eventurum, et quo quisque fato natus esset; et *ib.* et *Petr. Sat.* 137. *f.* Intelligere et praedicere futura. *Cic. Har. resp.* 25. Dii de clarissimorum civium dissensione praedicunt. *Id. Sen.* 14. *med.* Defectiones solis et lunae multo ante praedicere. Sic *Plin.* 2, 12, 9. In concionem productus ad praedicendam eclipsim. *Virg. Ecl.* 1, 17. malum hoc nobis De coelo tactas memini praedicere quercus, *h. e.* portendere. Sic *Sen. Q. N.* 2, 32. *med.* Nullum animal est, quod non motu et occursu suo praedicat aliquid. ¶ [*Praedicere signif. etiam supra memorare, quod *Vellejo* potissimum dicendi genus frequentatur. Huc pertinet locus, quem Noster perperam ab in. laud., *Vell.* 1, 4. Chalcidenses orti, ut praediximus, Atticis. Adde 1, 12. 2, 11. 12. 15. 35. 44. 46. 47. et cf. *Ruhnk.* in *praef. Vellejo* suo praemissa, et ad 2, 21, 1. ubi aliorum scriptt. exempla laud. Porro *Quint.* 3, 6, 89. Nihil ne in his quidem praeter tria, quae praediximus, quaeri: ubi v. *Spalding. Suet. Aug.* 90. ut praediximus: ubi v. *intpp.* Cf. etiam *praedictus.*] ¶ Item serio monere, de re aliqua, quae facienda sit, indicere, denunciare: nam quae serio volumus, multo ante quam fiant, indicere solemus. *Cic. Phil.* 6, 3. Testificor, denuncio, ante praedico, nihil M. Antonium eorum, quae legatis sunt mandata, facturum. *Nep. Them.* 7. Collegas jussit proficisci, eisque praedixit, ut ne prius legatos dimitterent, quam ipse esset remissus. *Vell.* 1, 13. Mummius jussit praedici conducentibus, si eas *(statuas)* perdidissent, novas eos reddituros. *Id.* 2, 82. Accessit nocte ad stationem Romanam, praedixitque, ne destinatum iter peterent, sed, etc. *Virg. A.* 3, 435. Unum illud tibi, nate Dea, proque omnibus unum Praedicam, et repetens iterumque iterumque monebo. [*Plura praesertim *Taciti* exempla v. in *Boettich. Lex. Tac.* p. 367.] ¶ *Praedicere diem*, constituere. *Tac. A.* 2, 79. Ubi praetor reo atque accusatoribus diem praedixisset. V. PRAEDICTUS.

PRAEDICTĬO, onis, f. πρόῤῥησις, προαγόρευσις, προφητεία, actus praedicendi, et ipsum id, quod praedicitur, divinatio. *Cic. N. D.* 2, 3. Praedictiones et praesensiones rerum futurarum. *Suet. Tib.* 14. Rediit magna spe futurorum, quam et ostentis et praedictionibus ab initio aetatis conceperat. *Cic. Div.* 2, 25. Omnis praedictio mali tum probatur, cum ad praedictionem cautio adjungitur; et *ib.* 42. Chaldaeis in praedictione, et in notatione cujusque vitae ex natali die, minime esse credendum; et *ib.* 1, 2. Hariolorum et vatum furibundas praedictiones audire. ¶ Rhetorica exornatio, species prolepsis. *Quint.* 9, 2. Est quaedam praemunitio, etc. quaedam confessio, etc. quaedam praedictio, ut: Dicam enim non augendi criminis gratia.

[PRAEDICTĪVUS, a, um, adj. προῤῥητικὸς, qui praedicit, qui prognostica continet. *Coel. Aurel. Acut.* 1, 12. Item libro praedictivo, quem προῤῥητικὸν *(Hippocrates)* appellavit. *F.*]

PRAEDICTUS, a, um, part. a *praedico:* προῤῥηθεὶς, ante, seu prius dictus, [*praenuntiatus, praedivinatus, προειρημένος.] *Cic. N. D.* 2, 61. Defectiones solis et lunae cognitae, praedictaeque in omne posterum tempus, quae, quantae, quando futurae sint. *Tac. A.* 6, 22. *extr.* A filio Thrasulli praedictum Neronis imperium, in tempore memorabitur. ¶ *Praedictum, i,* praedictio. *Cic. Div.* 2, 42. Chaldaeorum praedicta; et *ib.* astrologorum. *Id. Leg.* 2, 12. et *Virg. A.* 4, 464. vatum. *Val. Fl.* 4, 460. Deorum, *h. e.* portenta. *Suet. Oth.* 6. et *Plin.* 2, 7, 5. haruspicis. ¶ [*Supra commemoratus.] *Colum. prooem.* 1. Saepenumero civitatis nostrae principes audio culpantes modo agrorum infecunditatem, modo coeli noxiam frugibus intemperiem: quosdam praedictas querimonias velut ratione certa mitigantes, etc. *Quint.* 10, 1. *med.* Theopompus his proximus, ut in historia praedictis minor, ita oratori magis similis. *Plin.* 3, 3, 4. Ad oceanum reliqua vergunt, Vardulique ex praedictis, et Cantabri. *Id.* 12, 16, 35. Sembracena myrrha praedictis vitiis caret. Adde *Tac. A.* 1, 60. ¶ Item praemonstratus, praemonitus. *Val. Fl.* 7, 71. ac si quid in isto est Robore, praedicti venies in rura laboris; et 8, 127. sociis, qui tunc praedicta tenebant Ostia, etc. *h. e.* quae jam moniti, aut jussi fuerant tenere. Sic 7, 188. Et juvenem Aemonium praedicto sistere luco; et *Ov. Met.* 15, 608. Et spectant frontes, praedictaque cornua quaerunt. ¶ Item constitutus, praestitutus. *Suet. Claud.* 8. Si paulo serius ad praedictam coenae horam occurrisset. *Plin.* 10, 23, 31. de ciconiis: Abiturae congregantur in certo loco, et ceu lege praedicta die recedunt. Adde *Tac. A.* 11, 27. ¶ Item indictus, denunciatus. Absolute. *Id. ib.* 16, 33. Montanus patri concessus est, praedicto, ne in republica haberetur. ¶ Item edictum. *Liv.* 23, 19. Praedictum erat dictatoris, ne quid, absente eo, rei gereretur. Alii leg. *edictum.*

PRAEDIFFĬCĬLIS, e, adj. παγχάλεπος, perdifficilis. *Tert. Bapt.* 2. *f.* Praedifficilia penes homines, facilia penes Deum.

[PRAEDĪGESTUS, a, um, part. ab inus. *praedigero*, nullis cruditatibus, aut obstructionibus impeditus. *Coel. Aurel. Tard.* 5, 2. Adjicientes quod bibi debeat medicamen praedigesto corpore, et omnino nullo obstaculo impedito. *F.*]

PRAEDĬŎLUM, i, n. χωρίδιον, parvum praedium, agellus. *Cic. Or.* 3, 27. *f.* De nostra possessione depulsi, in parvo, et eo litigioso praediolo relicti. *Id. Att.* 16, 3. *med.* Praediola belle aedificata, et satis amoena. Adde *Plin. ep.* 1, 24. *extr.*

PRAEDĪRUS, a, um, adj. valde dirus. *Ammian.* 31, 8. *med.* Facta dictu visuque praedira. [*Vet. epigr.* in *Anthol. Lat.* T. 2. p. 329. *Burm.* Infernas ululans mulier praedira sub umbras. *F.*]

PRAEDISCO, is, a. 3. προμανθάνω, ante disco. *Cic. Or.* 1, 32. *f.* Qui quae agenda sunt in foro, tanquam in acie, possunt etiam nunc exercitatione quasi ludicra praediscere ac meditari. *Virg. G.* 1, 51. Ventos, et varium coeli praediscere morem.

PRAEDISPŎSĬTUS, a, um, part. ab inus. *praedispono*, ante dispositus. *Liv.* 40, 56. *extr.* Nuncios praedispositos, ita ut convenerat, misit ad Perseum.

PRAEDĬTUS, a, um, adj. ἔχων, qui habet, instructus, affectus, ornatus. Est a *prae*, et *datus.* [*Hinc proprie explicandum est *datus* v. *donatus prae ceteris.* V. *Doederl.* 3, 260. De discrimine inter h. v. et *exstructus*, *instructus* v. in h. v.] Cum ablativo jungitur. *Cic. Div. Verr.* 22. Homo parvis opibus ac facultatibus praeditus. *Id. N. D.* 1, 8. mundus animo et sensibus. *Id. Rosc. Am.* 8. *f.* miser luctu. Al. leg. *perditus. Id. Tusc.* 5, 41. Non ut parvo metu praeditus sit, sed ut nullo. *Id. Verr.* 1, 3. *f.* Ea spe istum fuisse praeditum, ut omnem rationem salutis in pecunia poneret. *Id. Univ.* 9. *f.* Siderum errores multitudine infinita, varietate admirabili praediti. *Sil.* 14, 88. bis octonis nondum rex praeditus annis. *Auct. ad Her.* 2, 27. *f.* Mortuum deformatum, tumore praeditum fuisse constat: ergo veneno necatus est. *Plin.* 8, 32, 50. Dextrum cornu cervi medicamento praeditum. *Hirt. B. Afr.* 58. Cum tam magnis copiis auxiliisque regis essent praediti. *Just.* 41, 4. *f.* Duarum civitatum imperio praeditus. Adde *Sall. Cat.* 50. ¶ In malam partem. *Cic. Div. Verr.* 2. *f.* Homo singulari cupiditate, audacia, scelere praeditus. *Id Verr.* 2, 2, 42. *med.* Tanta amentia praeditus, atque audacia, ut, etc. *Id. Fl.* 3. levitate, egestate, perfidia. *Id. Sull.* 3. singulari immanitate et crudelitate. *Id. Inv.* 1, 47. vitio grandi et perspicuo. *Lucr.* 5, 200. culpa. ¶ Saepius in bonam. *Cic. Manil.* 17. Q. Hortensius summis ornamentis honoris, fortunae, virtutis, ingenii praeditus. *Id. Dom.* 15. Vir singulari virtute, constantia, gravitate praeditus; et *ib.* 42. singulari bonitate et modestia; et *ib.* 53. et *Att.* 8, 3. amplissimo sacerdotio. *Tac. Agr.* 44. consularibus ac triumphalibus ornamentis. ¶ [Cum dativo junctus est idem ac praepositus. *M. Aurel.* ap. *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 3. *ep.* 9. Me pro genere cujusque voti in eo loco constituo, de quo Deus ei rei praeditus facilius exaudiat. *Front. de eloq. med.* Minerva orationis magistra, Mercurius nunciis praeditus, Apollo paeanum auctor. *Appul. Apol.* Mitto dicere earum alteram Venerem vulgariam, quae sit praedita populari amori, alteram vero coelitem, praeditam optimati amori. *Id. de Deo Socrat. med.* At ubi vita edita remeandum est, eundem illum *(Genium)* qui nobis praeditus fuit, raptare illico et trahere veluti custodiam suam ad judicium. *F.*]

PRAEDĪVES, ĭtis, adj. omn. gen. πολύκτητος, valde dives. *Liv.* 45, 40. Admodum inops pecuniae Philippus, Perseus contra praedives. *Tac. A.* 15, 64. Praedives et praepotens. *Ov. Met.* 9, 91. totumque tulit praedivite cornu Autumnum. *Plin.* 34, 3, 6. Receptus in torum, mox in testamentum praedives. *Juven.* 10, 16. magnos Senecae praedivitis hortos.

PRAEDĪVĪNĀTĬO, onis, f. μαντεία, divinatio. *Plin.* 8, 25, 37. Crocodilus parit ova, eaque extra eum locum semper incubat, praedivinatione quadam, ad quem summo auctu eo anno accessurus est Nilus.

PRAEDĪVĪNO, as, a. 1. προθεσπίζω, divino, praesentio. *Pl. Truc.* 2, 3, 17. Vide, ut jam, quasi vulturii, triduo prius praedivinant, quo die esuri sient. *Varr. L. L.* 5, 7. Praedivinare futura. *Plin.* 11, 10, 10. Apes praedivinant ventos imbresque, et se continent tectis.

PRAEDĪVĪNUS, a, um, adj. valde divinus, s
multum divinans. *Plin.* 37, 10, 60. Hammonis c
nu, gemma aureo colore, arietini cornus effigi
reddens, promittitur praedivina somnia repraes
tare. Eadem habet *Solin.* 27. *med.*

PRAEDĬUM, ii, n. χωρίον. Ducunt etymolog
praes, praedis, et hoc a *praestando*, ut *praedia* p
prie sint bona, quibus quispiam alteri se oblig
et pro re aliqua eidem cavet, pignori ea oppon
do. [*Hinc *Doederl.* 3, 6. sq. *praedium* eo diff
re a *fundus* et *ager* docet, quod possidendi notion
semper innuat, atque praedis jus tribuat.] (
Verr. 2, 1, 54. *f.* et *ib.* 55. Praedibus et prae
populo cautum est. *Liv.* 22, 60. Cum dandam
aerario pecuniam mutuam, praedibusque ac prae
cavendum populo censerent. *Cato* ap. *Fest.* in Q
drantal. Vinum redemisti: praedia pro vini q
drantalibus sexaginta in publicum dedisti: vin
non dedisti. ¶ Universim dicitur de quacum
possessione. Differt tamen, quia possessio om
bona complectitur, mobilia et immobilia: *praed*
immobilia tantum. Differt etiam a *fundo*, qui
re de possessione rustica dicitur: *praedium* et
de urbana. [*V. *Doederl.* l. supra l.] *Cic.* (
cin. 4. Huic fundo uxoris continentia quaedam p
dia atque adjuncta mercatur. *Nep. Cim.* 4. (
compluribus locis praedia hortosque haberet, i
quam eis custodem posuit. *Cic. Rosc. Am.* 15.
praedia, tam pulcra, tam fructuosa, filio suo
lenda ac tuenda tradiderat. *Id. ib.* Illum se
omni tempore volebat esse: hunc in praedia ru
ca relegarat. *Id. Verr.* 2, 3, 86. Habet in n
mis, habet in urbanis praediis. *Colum.* 1, l
Suburbanum praedium commodissimum esse p
Suet. Caes. 50. Amplissima praedia ex auction
hastae ei dono addixit. *Cic. Att.* 11, 2. In c
enim sumptus abeunt fructus praediorum? ¶ Tr
late. *Mart.* 12, 72. Deseris urbanas, tua prae
Pontice, lites. ¶ Ad illud *Cic. Verr.* 2, 1,
med. Ubi illa consuetudo in bonis praedibus p
diisque vendendis, omnium consulum, censor
praetorum, quaestorum denique, ut optima co
tione sit is, cuja res sit, cujum periculum? *A*
nius haec adscribit: Bona praedia dicuntur l
satisdationibus obnoxia, sive sint in mancipiis
ve in pecunia numerata: praedia vero domus, a
Haec omnia venduntur, si rationi publicae loc
sartorum tectorum non responderit; et *paulo p*
Praedia sunt res ipsae: praedes, homines, i
fidejussores, quorum res bona praedia uno nom
dicuntur. Haec *Asconii* verba, si sana credi
satis obscura sunt, neque paucis illustrari f
possunt. In verbis *Cic.* v. *bonis* tam ad *prae*
quam ad *praedibus* refertur: *praedes vendere*
est ipsos homines fidejussores vendere, sed ec
bona: ea ratione, qua ap. *Suet. Claud.* 9. di
Claudius venalis pependisse, h. e. ejus bona.
Cic. Phil. 2, 31. *f.* Et domi quidem causam a
ris habuisti: foris etiam turpiorem: ne L. Pla
praedes tuos venderet. Quod additur ap. *Cic.*
Verr. 2, 1. *praedibus praediisque*, primum
praedum, alterum mancipis, h. e. ejus, qui se
gaverat, significare videtur. *Hottoman.* haec a
interpretatur. *Bona* intelligit ipsa opera qua
cantur, quia fiunt veluti bona ejus, qui cond
cum lucrum ei pariant: *vendere* positum ait pr
care, quemadmodum *redimere* est conducere:
dibus praediisque absolute sexto casu dici puta
datis vel *appositis* subintelligatur. V. etiam *M*
et *Graev.* ¶ Ap. *Festum* post *Praecidere* hae
guntur: Praedia rursus Verrius vocari ait ea r
dia, etc. et *mox:* Ea vocari ait praedia, quod
la prohibeant. Utrobique legend. *praebia.* V
tegrum locum in PRAEBIA, ubi insuper ani
vertendum est, verba, quae *Varroni* tribuu
esse *Naevii* in *Stigmatia* ap. *eund. l. c.* V. PI
BIA.

PRAEDO, onis, m. λῃστὴς, praedator, latro
terra, marive grassatur. *Ulp. Dig.* 49, 15, 24.
stes sunt, quibus bellum publice populus R. d
vit, vel ipsi populo R. Ceteri latrunculi, vel
dones appellantur. *Auct. ad Her.* 2, 21. Quo
hominem occisum constat esse, necesse est, a
praedonibus, aut ab inimicis occisum esse.
Verr. 1, 5. Urbes piratis praedonibusque patefa
Liv. 38, 40. *f.* Alibi praedo, alibi praedae v
cadit. *Caes. B. C.* 3, 110. Huc accedebant co
ex praedonibus latronibusque Syriae Cilicia
provinciae. *Nep. Them.* 2. Maritimos prae
consectando, mare tutum reddidit. *Cic. Or.*
Deploravit casum atque orbitatem senatus, a
ordinis a consule, qui quasi parens bonus, a
tor fidelis esse deberet, tanquam ab aliquo ne
praedone diriperetur patrimonium dignitatis.
fragm. ap. *Non.* 13, 6. Cohors una grandi vec
selo, a duobus praedonum myoparonibus ci
venta. *Cic. Dom.* 55. Omnium templorum atq
ctorum, totiusque urbis praedonem. *Virg.*
362. Perfidus alta petens, abducta virgine pr
Ov. Fast. 4, 591. At neque Persephone dign
praedone marito, *h. e.* Plutone raptore. ¶ T
late. *Colum.* 9, 15. de fucis: Nec rursus mu
dinem praedonum coalescere patiendum est, n

s opes alienas diripiant. *Mart.* 14, 116. Acci-
praedo volucrum. ¶ Ap. JCtos praedo est
, qui cum nullam causam possidendae heredi-
habeat, invadit tamen, et possidet. *Ulp. Dig.*
25. Quod autem ait senatus, eos qui bona in-
sent; loquitur de praedonibus, id est de his,
um scirent, ad se non pertinere hereditatem,
erunt bona: scilicet cum nullam causam ha-
t possidendi. ¶ Item cujuscumque rei inju-
possessor. *Cajus ib.* 9, 4, 13. Absurdum vide-
, eos quidem, qui bona fide possiderent, ex-
e actionem, praedones vero securos esse.
AEDO, as, a. 1. V. PRAEDOR.
AEDŎCĔO, es, a. 2. ante doceo, praemon-
Prud. Cath. 12, 72. myrrheus Pulvis sepul-
praedocet.
AEDOCTUS, a, um, part. a *praedoceo*, ante
s. *Sall. Jug.* 94. Illi praedocti a duce arma
verant; et *Plin.* 18, 34, 77. Praedoctus esto:
robustis prosunt, alia infantibus.
AEDŎMO, as, a. 1. ante domo. *Sen. ep.* 113.
Et omnes casus, antequam exciperet, prae-
it meditando.
AEDONĬUS, a, um, adj. ληστικός, ad praedo-
pertinens, praedatorius. *Ulp. Dig.* 5, 3, 25.
ius ad se nihil hereditatem pertinere, prae-
more versari coepit. Ita *Torrent.*, nam *Ha-*
habet *praedonis*. V. PRAEDO.
AEDONŬLUS, i, m. dimin. ab inus. *praedo-*
quod a *praedo*, ut *decurionus* a *decurio*. *Fe-*
Praedonulus Cato ὑποκοριστικῶς dixit in Epist.
saepe utiles videntur praedonuli. *Scal.* vult
raedunculos, ut a *latro latrunculos*.
AEDOR, aris, atus sum, dep. 1. ληΐζω, συλάω,
as ago, diripio, vi aufero. *Cic. Phil.* 4, 4.
rapiendi atque praedandi obcaecat animos eo-
Nep. Alc. 8. *extr.* Vulgum Atheniensium in
n praedatum exisse, navesque paene inanes
as. *Liv.* 4, 55. Volscos et Aequos praedatum
fines exisse in agrum Latinum, Hernicumque,
ur. *Id.* 22, 3. Ab effusa praedandi licentia
m cohibere. *Cic. B. G.* 7, 46. *extr.* Vix se
anibus praedantium militum eripuit. *Just.* 23,
agris finitimorum praedari soliti. *Cic. Verr.*
19. Eripe hereditatem propinquis, da palae-
: praedare in bonis alienis nomine civitatis;
5, 78. Tuus apparitor de aratorum bonis
abitur; et *Off.* 3, 17. *f.* Hoc secundum na-
est, neminem id agere, ut ex alterius prae-
inscientia. ¶ Cum accusativo. *Tac. A.* 12,
um socios magis, quam hostes praedatur.
Dom. 12. Nihil pensi habuit, quin praedare-
nni modo bona vivorum et mortuorum. *Val.*
, 647. virgineas praeder si Cecropis arces.
nt. 5, 9. *med.* Praedari maria. ¶ De venatu,
u, aucupio. *Ov. A. Am.* 3, 419. Ad multas
tendit oves, praedetur ut unam. *Plin.* 10,
1. Alia dentibus praedantur, alia unguibus.
rt. 4, 2, 37. pisces calamo praedabor. ¶
late. *Ov. Amor.* 8, 8, 57. Omnia possideant:
Campusque, Forumque Serviat: hi pacem cru-
bella gerant. Tantum ne nostros avidi prae-
r amores. *Id. Am.* 1, 3, 1. quae me nuper
ata puella est. *Sen. Oed.* 557. Flamma prae-
dapes, *h. e.* populatur, absumit. *Hor. Ep.*
55. Singula de nobis anni praedantur euntes:
re jocos, venerem, convivia, ludum: Ten-
extorquere poemata. ¶ Etiam *praedo, as,*
tiquis dictum est, teste *Prisc.* 8, 799. *Pl.*
4, 7, 16. Mihi istaec videtur praeda praeda-
rier.
AEDOTĬUNT, praeoptant. *Paul.* ex *Festo.*
g. *praedopiunt* ab obsoleto *opio*, unde *opto:*
raeoptinunt, vel potius *praeoptinant*, ab *opti-*
idem obsoleto, quod ab *opto.*
AEDŪCO, is, xi, ctum, προάγω, ante duco,
cio, praestruo, praetexo. *Caes. B. G.* 7, 69.
m et maceriam sex in altitudinem pedum
xerant; et *B. C.* 1, 27. Vicos plateasque in-
at, fossas transversas viis praeducit. *Tibull.*
33. tutam castris praeducere fossam. *Sil.* 10,
ssas praeducere muris. *Plin.* 33, 4, 21. Li-
tineri praeducere, *h. e.* ductis lineis iter prae-
e. *Stat. Silv.* 5, 3, 12. Quis sterili mea cor-
u. quis Apolline verso Frigida damnatae
xit nubila menti? Alii leg. *produxit.* Quae
is varietas est etiam in illo *Lucani* 6, 465.
mnia complent Imbribus, et calido praedu-
ubila Phoebo.
AEDUCTAL, alis, n. stilus, vel plumbum,
neae in membrana praeducuntur ad scriptu-
irigendam. *Gloss. Phil.* Praeductal, παρά-
. Hinc *Catull.* 22, 8. Membrana directa
. *F.*]
EDUCTORĬUS, a, um, adj. ad praeducen-
ertinens. *Cato R. R.* 135. Lora praeducto-
e quibus regebantur juncti boves.
EDUCTUS, a, um, part. a *praeduco*, ante
n rem ductus. *Sen. Ira* 2, 8. *f.* Praeductam
s parentibus fossam. *Avien. Perieg.* 625. lo-
dique septus Aggere praeducto. *Vet. Poeta*
alect. Pithaei p. 129. Hesperie pulcras stro-

phio praeducta papillas, *h. e.* strophium habens papillis praeductum. Alii leg. *producta*, sed male.

PRAEDULCIS, e, adj. πολύγλυκυς, valde dulcis. *Lucret.* 4, 636. Hoc tamen esse aliis possit praedulce videri. Alii leg. *perdulce.* *Plin.* 12, 5, 11. Praedulcis sapor; et 15, 18, 19. ficus; et 13, 4, 9. Mel praedulce. *Id.* 14, 6, 8. *n.* 3. Praedulcia vina. *Id.* 24, 1, 1. Praedulcium fastidium sal temperat. ¶ Translate. *Id* 11, 17, 18. Praedulcis eloquii suavitas. *Virg. A.* 11, 155. Praedulce decus. *Val. Fl.* 4, 61. nomen. *Claud. in I. cons. Stilich.* 2, 132. Luxuries praedulce malum. *Nemes. Ecl.* 1, 22. Praedulcis tibia. ¶ *Praedulce*, adverbii more. *Stat. Silv.* 5, 3, 82. Tyrrhenae volucres (*h. e. Sirenes*) nautis praedulce minantur.

PRAEDŪRĀTUS, a, um, part. a *praeduro*, ante, aut valde duratus. *Plin.* 23, 7, 71. Succum pomi, myrrha adjecta, praeduratum ad solem torrebant.

PRAEDŪRO, as, avi, atum, a. 1. valde duro, induro. *Prud.* περὶ στεφ. 5, 177. Si tanta callum pectoris Praedurat obstinatio. Adde *Apic.* 6, 9. *med.*, 7, 4. et 8. etc. Nam quod addunt *Colum.* 3, 11. *extr.*, rectius ibi aliter leg.

PRAEDŪRUS, a, um, adj. ὑπέρσκληρος, valde durus. *Plin.* 18, 12, 30. Faba praedura, et quae per coqui non potest. *Id.* 26, 8, 29. Praedurae radices. *Id.* 9, 29, 46. Pradurum caput. *Tac. H.* 1, 79. corium. *Mart.* 13, 66. Praedurus dens. Alii leg. *perjurus.* ¶ Translate. *Virg. A.* 10, 748. homo praedurus viribus, *h. e.* praevalidus. Sic *G.* 2, 531. Corporaque agresti nudant praedura palaestra. *Quint. decl.* 3, 3. Praedura priscis moribus mater. *Val. Fl.* 1, 235. Praedurus labor, *h. e.* perdifficilis. *Colum.* 6, 2. Neque ante tertium, neque post quintum annum juvencos domari placet: quoniam illa aetas adhuc tenera est, haec jam praedura. *Quint.* 6, 4. *med.* Praeduri oris esse, *h. e.* valde impudentis, improbi. *Id.* 1, 6. Praedura verba.

[PRAEĒLĬGO, is, egi, a. 3. praefero, praecepto. *Sidon. ep.* 7, 4. Ego tamen morum illius aemulator esse praeelegerim. *F.*]

PRAEĒMĬNENS et Praeminens, entis, part. a *praeemineo:* eminens. *Ulp. Dig.* 21, 1, 12. Praeminentes oculi. Ita *Haloand.*, sed *Torrent.* habet *eminentes.* *Prud. Cat.* 1, 109. Insignis ipse et praeminens.

PRAEĒMĬNENTĬA, ae, f. excellentia, praestantia. *Claud. Mamert. ep. praefixa l.* 1. de statu anim.: Ad negotii praeeminentiam spectare.

PRAEĒMĬNEO et Praemineo, es, n. 2. valde emineo, superior sum, praesto. *Sen. Controv.* 1, 4. *f.* Albutium, qui Graecis praeeminet. *Tac. A.* 3, 56. Ut appellatione aliqua cetera imperia praeemineret. *Id. ib.* 12, 12. Cassius ceteros praeeminebat peritia legum. *August. Conf.* 6, 9. Cancelli plumbei, qui vico argentario desuper praeeminent. Adde *Capell.* 2, 34. et *Appul. Met.* 6. Omnibus autem his locis alii primum *e* exterunt: quod in illo *Ausonii* sine dubio exterendum est, in *Caes. n.* 15. Adsciti quantum praemineant genitis.

*PRAEEMPTOR, oris, m. προαγοραστής. *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

PRAEĔO, is, ivi et ii, itum, n. anom. προέρχομαι, ante eo, praecedo. *Cic. Fin.* 5, 21. Ad quorum cognitionem et usum, natura ipsa praeeunte, deducimur. *Virg. A.* 5, 186. Nec tota tamen ille prior praeeunte carina. *Ov. Fast.* 1, 81. Jamque novi praeeunt fasces, nova purpura fulget. *Stat. Th.* 6, 519. cum vacuus domino praeiret Arion. *Varr. L. L.* 4, 14. Praetor dictus, qui praeiret jure, et exercitu. *Tac. A.* 6, 21. Is corpore valido per avia ac derupta praeibat eum, cujus artem, etc.; et *ib.* 15, 4. Acto raptim agmine, ut famam sui praeiret. ¶ *Praeire verba*, et *verbis*, et *praeire* absolute, est certam verborum formulam alicui dictare, quam is totidem verbis referat. Mos enim erat, ut in exsecrationibus et devotionibus, in foederibus, in dedicationibus, in votis, juramentis et aliis hujusmodi, certa verba adhiberentur (quod *carmen* dicebatur), a quibus ne minimum quidem licebat discedere. Itaque ne quo in verbo peccaretur, praesto erat pontifex, aut sacerdos, qui vel memoriter, vel de scripto dictabat, quae dicenda erant. *Liv.* 8, 9. Agedum pontifex publicus populi R. praei verba, quibus me pro legionibus devoveam. *Id.* 31, 17. *med.* Et se facinus perpetraturos, praeeuntibus exsecrabile carmen sacerdotibus, jurejurando adacti. *Val. Max.* 4, 1. *n.* 10. Cum Africanus censor lustrum conderet, inque solito fieri sacrificio scriba ex publicis tabulis solemne ei precationis carmen praeiret. *Suet. Claud.* 22. Praeire obsecrationem. *Tac. H.* 1, 36. et *ib.* 2, 74. sacramentum. *Liv.* 9, 46. Aedem Concordiae dedicavit: coactusque pontifex max. verba praeire. *Pl. Rud.* 5, 2, 47. *Gri.* Per Venerem hanc jurandum est tibi. *La.* quid jurem? *Gri.* quod jubebo. *La.* praei verbis, quid vis. *Plin. ep.* 10, 6. Praeivimus et commilitonibus jusjurandum more solemni praestantibus. *Cic. Dom.* 52. Ades, Luculle, Servili, dum dedico domum Ciceronis, ut mihi praeeatis, postemque teneatis. *Plin.* 28, 2, 3. Et ne quid verborum praetereatur, aut praeposterum dicatur, de scripto praeire. ¶ Hinc illa translata. *Cic. Mil.* 2. Qui hesterna etiam concione incitati sunt, ut vobis voce praeirent, quid judicaretis. *Liv.* 43, 13. *f.* Omnia, uti decemviri praeierunt, facta. *Gell.* 14, 2. *med.* Sed si de omni quoque officio judicis praeire me tibi vis, nequaquam est vel loci hujus, vel temporis. *Id.* 1, 11. *med.* Tibiae illius concionatoriae in mentem venit, quam C. Graccho cum populo agenti praeisse ac praemonstrasse modulos ferunt. *Quint.* 2, 5. Non videntur tempora suffectura, si legentibus singulis praeire semper ipsi velint, *h. e.* praelegere. ¶ Part. *Praeiens* in recto non est usitatum; in obliquis adhibitum. ¶ Quando post *prae* sequitur *e*, aliquando in scriptis Lapidib. *e* omitti solet, *praeunte, praesse.* Ita in utroque *Cenotaphio Pisano*, et in quamplurimis aliis monumentis ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 106.

[PRAEĒSUS, a, um, part. ab inusit. *praeedo:* ante esus. *Not. Tir.* p. 166. Adesus, praeesus. *F.*]

*PRAEEXERCITĀMEN, inis, n. *Sarisb. Metal.* 1, 24. Praeexercitamina puerorum. *B. A.*

PRAEEXERCITĀMENTUM, i, n. *Prisc. de rhet.* p. 1329. praeexercitamenta vertit τὰ προγυμνάσματα, h. e. praeludia.

PRAEFĀCĬLIS, e, adj. valde facilis. *Pl. Epid.* 5, 2, 21. De praefacili exoras. Ita in quibusd. MSS. ap. *Taubmann.* Alii *facile exoras.* At in *Not. Tir.* p. 51. Facilis, praefacilis.

PRAEFACTUS. V. PRAEFECTUS.

PRAEFĀMEN, inis, n. praefatio, prooemium. *Sym. ep.* 2, 34. Nam recordaris, hoc te praefamine epistolam texuisse.

PRAEFĀMĬNO. V. v. sq.

PRAEFĀRIS, atur, atus sum, dep. 1. προλέγω, προοιμιάζω, ante fari, praedicere, praeloqui. *Cic. Div.* 1, 45. Majores nostri omnibus rebus agendis, Quod bonum, faustum, felix, fortunatumque esset, praefabantur. *Cic. Univ.* 10. *extr.* Quae de Deorum natura praefati sumus, habeant hunc terminum. *Colum. prooem.* 1. *f.* Quas ordine suo tunc demum persequar, cum praefatus fuero, quae reor ad universam disciplinam maxime pertinere. *Appul. Met.* 11. Tacitus haerebam, quid potissimum praefarer primarium. *Gell.* 9, 15. Introit adolescens, et praefatur arrogantius et elatius, quam aetati ejus decebat: ac deinde jubet exponi controversias. V. PRAEFATIO. *Auson. Idyll.* 4, 54. Et melicos lyricosque modos praefando novabis, *h. e.* praelegendo. ¶ *Praefari aliquem* est ejus nomen, auctoritatemque praemittere. *Plin.* 8, 16, 17. Aristoteles diversa tradit, vir, quem in iis magna secuturus ex parte, praefandum reor. ¶ *Praefari carmen*, praeire. *Liv.* 5, 41. Sunt, qui, M. Fabio pontifice max. praefante carmen, devovisse eos se pro patria, tradant. V. PRAEEO. ¶ *Praefari honorem* dicimur, cum turpe quid dicturi, aliquot verbis praemissis (v. gr. *honos auribus sit*) mollimus, quod alioqui pudicae aures aversarentur. *Cic. Fam.* 9, 22. *med.* Si dicimus, ille patrem strangulavit, honorem non praefamur: sin de Aurelia aliquid, aut Lollia, honos praefandus est. *Plin.* 7, 51, 52. Praefandi humoris e corpore effluvium. V. PRAEFATIO et PRAEFATUS, a, um. ¶ *Praefari veniam*, petere antequam loqui incipias. *Apol. Flor. in.* Mihi ingresso sanctissimam civitatem praefanda venia, et habenda oratio est. *Id. Met.* 1. *in.* Ecce praefamur veniam, si quid rudis locutor offendero. ¶ Pro praedicere, vaticinari. *Catull.* 64, 382. Talia praefantes quondam, felicia Pelei Carmina divino cecinerunt omine Parcae. Alii rectius leg. *profantes.* ¶ *Praefamino* imperativi vox est, pro *praefare.* *Cato R. R.* 141. Janum Jovemque vino praefamino, *h. e.* vinum offerens Janum Jovemque prius invocato. V. ANTESTOR. ¶ *Praefato* pro *praefator* ap. *eund. ib.* 134. Ture, vino Jano, Jovi, Junoni praefato.

*PRAEFASCĬNĬUS, a, um, adj. πάνυ βάσκανος *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

[PRAEFASCĬNO, as, a. 1. ante fascino. *Not. Tir.* p. 182. Fascinum, praefascinat. *F.*]

PRAEFĀTĬO, onis, f. id quod ante aliquam rem praeloquimur. *Cic. Verr.* 2, 3, 80. *med.* Annulo est aureo scriba donatus, et ad eam donationem concio est advocata, etc. Quae porro praefatio tuae donationis fuit? Illa scilicet vetus atque imperatoria? Quando tu quidem in proelio, etc. *Liv.* 45, 5. Omnis praefatio sacrorum, eos, quibus non sint purae manus, sacris arcet. *Plin.* 7, 26, 27. de Pompejo: Triumphi vero praefatio haec fuit: Cum oram maritimam a praedonibus liberasset, etc. *Id. H. N. praef. in.* Libros naturalis historiae narrare constitui tibi, jucundissime imperator: sit enim haec tui praefatio verissima, *h. e.* appellatio. *Id. ib. med.* Vocabula rustica, aut externa, immo barbara etiam cum honoris praefatione ponenda. (V. PRAEFARIS.) *Suet. Dom.* 11. Nunquam tristiorem sententiam sine praefatione clementiae pronunciavit. *Val. Max.* 2, 8. *n.* 8. C. Cassius nunquam sine praefatione publici parricidii nominandus. ¶ Est etiam commendatio alicujus rei, vel personae magnificis concepta verbis. *Appul. Met.* 7. Ergo, evocato armentario equisone, magna cum praefatione deducendus assignor; etenim *mox* de ead. re

114 *

sic: Equorum magister, qui me curandum magna ille quidem commendatione susceperat, etc. ¶ Item brevior sermo, aut oratio, quae ante opus praemittitur, consilium scriptoris, et summam operis breviter exponens: item in declamationibus, controversiis, et causis quidquid praemittitur, et ad ipsam causam non pertinet, προοίμιον: quare differt ab exordio, quod causae pars est. *Plin. ep.* 1, 13. Subinde sibi nunciari jubent, an jam recitator intraverit, an dixerit praefationem, an ex magna parte evolverit librum. *Id. ep.* 4, 11. *f.* Clementia Nervae translatus est in Siciliam, ubi nunc profitetur, seque de fortuna praefationibus vindicat. *Quint.* 1, 1. *med.* Itaque Cicero, quamquam erat in Cottam gravissime dicturus, neque aliter agi P. Oppii causa poterat, longa tamen praefatione excusavit officii sui necessitatem. *Id.* 8, 3. Memini inter Pomponium et Senecam etiam praefationibus esse tractatum, an *gradus eliminat* apud Accium in tragoedia dici oportuisset. *Mart.* 3, 18. Perfrixisse tuas questa est praefatio fauces. Cum te excusaris, Maxime, quid recitas? Adde *Plin. ep.* 2, 3. et *ep.* 4, 14. ¶ Mos erat declamaturis, ut in praefatione sederent, in declamatione surgerent. V. PRAELOCUTIO. ¶ Videtur etiam sumi pro exordio. *Cajus Dig.* 1, 2, 1. Si in foro causas dicentibus nefas videtur esse, nulla praefatione facta, judici rem exponere.

PRAEFĀTIUNCŬLĂ, ae, f. brevis praefatio. *Hieron. ep.* 64. *n.* 8. Et de observatione pontificis praefatiunculam struerem. Adde *ep.* 112. *n.* 20.

PRAEFĀTUS, a, um, part. a *praefaris:* qui praelocutus est. *Virg. A.* 11, 301. Praefatus Divos solio rex infit ab alto. ¶ Cum infinito. *Just.* 11, 5. Patrimonium omne suum, quod in Macedonia habebat, amicis dividit, sibi Asiam sufficere praefatus. ¶ Passive antedictus, praedictus, supra dictus. *Paul. Dig.* 10, 3, 19. Ut praefata jura aut mensura, aut temporibus dividantur. *Mart. ib.* 20, 4, 12. Condemnatus ex praefatis causis. *Auson. praefat.* 2. *f.* Sic etiam nostro praefatus habebere libro, *h. e.* dictus, nominatus initio libri nostri. *Quint.* 8, 3. *med.* In praefata videmur incidere. Alii rectius leg. *praefanda*, h. e. obscena, et quae sine praefatione honoris et veniae dicenda non sint. Sic *Arnob.* 5, 176. Partes illae, quas inter aures castas sine venia nefas est, ac sine honoribus appellare praefatis. *Vopisc. Aurel.* 1. Vir illustris, ac praefata reverentia nominandus, *h. e.* praemissa reverentiae commemoratione. ¶ Alio sensu. *Sen. Ben.* 5, 17. *med.* Hoc ingrati est, non esse contentum praefato tempore, *h. e.* fatis praestituto. Alii leg. *praestito*, alii rectius *praeterito.* ¶ *Praefatum* absolute, praefatio. *Sym. ep.* 6, 3. Praefato opus est, si ardua postulentur: pronis ac facilibus admoveri ambitum non oportet.

PRAEFĀTUS, us, m. In sexto casu singulari *Sym. ep.* 10, 22. (al. 29.) *med.* Ubi comperit meo praefatu, affore dona, etc. *h. e.* mea praedictione.

PRAEFECTĬĀNUS, a, um, adj. ad praefectum praetorio pertinens. *Ammian.* 17, 3. *f.* Ut nec praefectianus, nec praesidialis apparitor ad solvendum quemquam urgeret. Adde *Impp. Valent. et Valent. Cod.* 12, 53, 2.

PRAEFECTĬO, onis, f. actus praeficiendi. Legitur ap. *Capell.* 7, 239., ubi alii rectius *perfectio.*

PRAEFECTORĬUS, a, um, adj. ad praefectum praetorio pertinens. *Vir praefectorius*, qui praefectura functus est, ut *consularis*, qui consulatu. *Ulp. Dig.* 1, 9, 1. Vir praefectorius an feminae consulari praeferatur, videndum. *Sidon. ep.* 1, 11. *f.* Mihi consul ad pectus, praefectorii ad manus cadere.

PRAEFECTŪRĂ, ae, f. ἐπαρχία, προστασία, dignitas, et officium praefecti. *Varr. R. R.* 1, 17. *f.* Praefectura villae. *Cic. Att.* 6, 1. *med.* Meministi, nos sic agere, ut quot vellet, praefecturas sumeret, dum ne negotiatori; itaque duas ei praeterea dederam. *Nep. Att.* 6. Multorum consulum, praetorumque praefecturas delatas sic accepit, ut neminem in provinciam sit secutus, honore fuerit contentus. *Suet. Aug.* 38. Liberis senatorum militiam auspicantibus non tribunatum modo legionum, sed et praefecturas alarum dedit. *Id. Caes.* 76. Praefectura morum, *h. e.* censura. *Hirt. B. G.* 8, 12. Suscipere praefecturam equitum Gallorum. *Aurel. Vict. Caes.* 9. *f.* Filium Titum victorem praefectura praetorio extulerat. *Plin.* 7, 14, 12. Volusio in Urbis praefectura exstincto. *Ulp. Dig.* 1, 12, 1. Omnia omnino crimina praefectura Urbi sibi vindicavit. Alii leg. *Urbis.* ¶ Translate. *Plin.* 28, 5, 14. Lucullus hanc de se praefecturam servo dederat, *h. e.* hoc negotium, hanc provinciam, ut ciborum mensuram coenanti sibi praestitueret. *Pl. Cas. a.* 1. *v.* 11. Quin ruri es in praefectura tua? *h. e.* in villicatione. Adde *Capt.* 4, 3, 7., ubi de cura ciborum et culinae dicitur. ¶ Sumitur etiam pro administratione alicujus urbis, aut provinciae: item pro ipsa urbe, aut provincia, cui praefectus praeest: Persae satrapiam vocant, Aegyptii nomon, Graeci ἐπαρχίαν, προστασίαν etc. *Plin.* 5, 9, 9. Aegyptus dividitur in praefecturas oppidorum, quas nomos vocant. [*Front. princip. hist.* (ed. *A. Maio*) *med.* Illa, quae Alexandri comites familiaresque tenuerunt, praefecturae magis, quam imperia appellandae. *F.*] ¶ Ap. Romanos praefecturae erant urbes Italiae cum suis agris, quarum populi cum iniqui ingratique erga populum R. fuissent, propriis legibus ac magistratibus spoliati, magistratuum Romanorum arbitrio parebant, qui in eas urbes quotannis Roma mittebantur. Exemplum habes de Capua ap. *Liv.* 26, 16. Habitari tantum, tanquam urbem, Capuam, frequentarique placuit: corpus nullum civitatis, nec senatus, nec plebis consilium, nec magistratus esse: sine consilio publico, sine imperio multitudinem, nullius rei inter se sociam, ad consensum inhabilem fore: praefectum ad jura reddenda ab Roma quotannis missuros. Haec *Liv.* Itaque quemadmodum provinciae, ita et praefecturae, non perpetuis legibus, quae a populo R. datae essent, sed arbitrariis edictis, quae ipsi praefecti promulgabant, administrabantur: erantque infima conditione post municipia, et colonias. *Festus:* Praefecturae eae appellabantur in Italia, in quibus et jus dicebatur, et nundinae agebantur, et erat quaedam earum respublica: neque tamen magistratus suos habebant: in quas legibus praefecti mittebantur quotannis, qui jus dicerent. Quarum genera fuerunt duo: alterum, in quas solebant ire praefecti quatuor ex XVI. viris, qui (alii leg. *ire praefecti, qui auctore* XXVI. *virum numero, populi*, etc.) populi suffragio creati erant, in haec oppida, Capuam, Cumas, Casilinum, Vulturnum, Liternum, Puteolos, Acerras, Suessulam, Atellas, Calatiam: alterum, in quas ibant, quos praetor urbanus quotannis in quaeque loca miserat legibus, ut Fundos, Formias, Caere, Venafrum, Allifas, Privernum, Anagniam, Frusinonem, Reate, Saturniam, Nursiam, Arpinum, aliaque complura. Haec *Festus.* Aliquando tamen idem oppidum et praefectura, et municipium fuit, ut Cumae, Arpinum: aliquando et praefectura, et colonia, ut Venafrum, Capua, Casilinum: aliquando et praefectura, et colonia, et municipium, ut Atella, Anagnia, Fundi. Erat enim praefectura, quatenus a praefecto regebatur: municipium, quatenus jure civitatis Romanae, ex peculiari aliqua concessione, cum, vel sine suffragio, gaudebat: colonia, quatenus in eam pars aliqua civium Romanorum transscribebatur. *Cic. Sext.* 14. Nullum erat Italiae municipium, nulla colonia, nulla praefectura, etc. *Vell.* 2, 44. Bello Punico ab Romanis Capua in formam praefecturae redacta. ¶ In re agraria quid sit praefectura, docent *Siculus Fl. de condit. agrar.* p. 21. *Goes.*, *Front. de limit. ib.* p. 43. et *Aggen. in eund. Front.* p. 56. V. PERTICA.

PRAEFECTUS, a, um, part. a *praeficio:* praepositus. *Ov. Her.* 12, 87. Conscia sit Juno sacris praefecta maritis. ¶ Absolute ἐπιστάτης, προστάτης, ἔπαρχος, qui alicui rei, vel negotio praeficitur, praepositus, praeses. *Nep. Eum.* 11. Cum eum in custodiam dedisset, et praefectus custodum quaesisset, etc. *Pl. Bacch.* 3, 3, 22. Ante solem orientem nisi in palaestram veneras, gymnasii praefecto haud mediocres poenas penderes. *Varr. R. R.* 1, 17. *f.* Praefectus villae. *Cic. Cluent.* 46. de censore: Tu es praefectus moribus, magister veteris disciplinae, *h. e.* censor. *Nep. Amilc.* 3. Ut a praefecto morum Amilcar cum eo vetaretur esse. *Cic. Pis.* 6. His (*Graeculis philosophis*) utitur quasi praefectis libidinum suarum. ¶ [*Praefectus sacrorum* is esse videtur in municipiis et coloniis, qui religionis curam habuit, cujusmodi erat Romae pontifex maximus. *Inscr.* ap. *Grut.* 411, 3. T. Flavio T. F. Clu. Isidoro auguri, sacerdoti, pontifici, praef. sacrorum, etc. Adde alias ap. *Mur.* 763, 5. et *Donat.* 26, 4. ¶ *Praefectus mulieribus*, vel *moribus mulierum* erat ap. Graecos qui modestiae matronali praeerat, γυναικονόμος. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 9, 7. Nec vero mulieribus praefectus praeponatur, qui ap. Graecos creari solet, sed sit censor, qui viros doceat moderari uxoribus. *Pl. Aul.* 3, 5, 30. Moribus praefectum mulierum hunc factum velim. *F.*] ¶ In militia externa *praefectus* est, quem *Gall.* v. *General* aut *Generallieutenant* dicimus. *Nep. Alc.* 5. Ad Tissaphernem praefectum regis Darii se contulit. *Id. Ages.* 2. Tissaphernes, qui summum imperium inter praefectos habebat regios. Adde *Flor.* 3, 5. et 11. ¶ Praefectus equitum est, qui apud nos *General der Cavallerie. Hirt. B. G.* 8, 12. Amisso Vertisco, principe civitatis, praefecto equitum. ¶ In Romana, qui praeest singulis alis in equitatu, aut cohortibus in peditatu sociorum adjuncto legionibus; eratque fere in auxiliis, quod in legionibus tribunus. *Caes. B. G.* 3, 7. Praefectos, tribunosque militum complures in finitimas civitates, frumenti petendi causa, dimisit; et *ib.* 1, 39. Timor primum ortus est a tribunis militum ac praefectis. *Sall. Jug.* 50. In utrumque latus equites auxiliarios tribunis legionum, et praefectis cohortium dispertiverat. *Cic. Fam.* 3, 8. *med.* Si aut legatorum tuorum cuipiam, aut praefectorum, aut tribunorum militum male dicitur. ¶ Hujusmodi praefecti creabantur ab imperatore ipso Romano, a consule, a praetore, aut propraetore in exercitu,

in provinciis. *Cic. Fam.* 7, 5. *f.* Huic ego ne
praefecturam, neque ullius beneficii certum non
peto: benevolentiam tuam, et liberalitatem pe
[*ad Caesarem loquitur.* Adde *Att.* 5, 21. *med.*
Praefectus legionis est, qui prius legatus legio
vel legionis praepositus dicebatur, praeerat aut
toti legioni. *Tac. H.* 1, 82. Vulnerato Julio M
tiale tribuno, et Vitellio Saturnino praefecto
gionis. *Inscr.* ap. *Grut.* 465, 2. C. Rutilio C.
Cocliti praef. leg. XIII. Ap. *Veg. Mil.* 9. integr
caput nonum agit de officio praefecti legionis.
¶ Fuerunt alii praefecti, qui in exercitu, et p
vinciis a R. magistratibus creabantur, ut cas
rum, fabrum, evocatorum, de quibus infra. N
Att. 6. Multorum consulum, praetorumque pra
cturas delatas sic accepit, ut neminem in pro
ciam sit secutus: honore fuerit contentus, rei
miliaris despexerit fructum. ¶ *Praefectus cla*
στόλαρχος, qui classi praeest, *Admiral.* Ita d
batur temporibus reipublicae, qui sub auspiciis
sulis, terra bellum gerentis, classi praeerat.
26, 48. C. Laelius praefectus classis. Adde *F*
3, 7. et *Liv.* 36, 20. et 42. Sic ap. *Cic. Verr*
5, 34. Cleomenes sub praetore Siciliae Verre,
praefectusque classis dicitur. Sub Augustis vero
lis erat, qui classem regendam ab his accipiel
videturque ortum habuisse ab Augusto, qui
duas classes Ravennatium, et Misenatium, ad
telam superi inferique maris, constituisset, ut
ap. *Suet. Aug.* 49., his praepositi *praefecti* ap
lati sunt, ut videre est ap. *Tac. H.* 3, 12. et
Mil. 4, 32. ¶ *Praefecti navium* ap. *Liv.* 36,
et *Flor.* 2, 5. sunt *Schiffscapitäne.* ¶ *Praefe*
castrorum, et *castris* fuit in singulis legionil
cujus erat munus castrorum positio, valli et
sae aestimatio, impedimentorum atque aegro
tium militum cura, itemque vehiculorum, fe
mentorum, ligni, straminis, machinarum mi
rium, et hujusmodi, ut *Veg. Mil.* 2, 10. per
bit. *Tac. A.* 14, 37. Poenius Postumus praefe
castrorum secundae legionis; et *ib.* 1, 20. R
diu manipularis, dein centurio, mox castris p
fectus. Adde *Vell.* 2, 119. ¶ *Praefectus fab*
ἔπαρχος τῶν τεχνιτῶν, duplicis fuit generis,
enim in militia, praeerat artificibus in usum
tarem machinas, tormentaque, etc. facientibus,
jus mentio est ap. *Nep. Att.* 12., *Caes. ad Op*
post ep. 8. *l.* 9. *ad Att.*, *Plin.* 36, 6, 7. et *Ve*
76. V. FABER. Alius autem erat hoc nomin
municipiis et coloniis, de quo V. FABER. ¶ *P*
fectus remigum in classe, ap. *Tac. A.* 13, 30.
evocatorum, qui militibus evocatis praeerat.
EVOCATUS. ¶ *Praefectus praetorio*, et *praet*
qui militibus iis praeerat, quos Augusti ad sui
poris custodiam adsciverant, et Romae plerun
degebat: ὕπαρχος τῆς αὐλῆς. Institutus fuit ab
gusto, et primo modica initia habuit: mox pa
tim ad eam dignitatem ac potentiam crevit,
solum in re militari, sed etiam in administrat
rerum civilium plurimarum, ut non multum
erit a principatu: siquidem ipse imperator ej
dei se committebat: *Suet. Tit.* 6. Praefect
quoque praetorii suscepit, nunquam ad id ten
nisi ab equite R. administratam. *Aurel. A*
Dig. 1. *tit.* 11. qui est *De officio praefecti pr*
rio. Ad vicem magistri equitum praefectos
torio antiquitus esse institutos, a quibusdam
ptoribus traditum est; et *mox:* In tantum
ruit augeri, ut appellari a praefectis prae
non possit. *Tac. A.* 1, 24. et *H.* 1, 13. e
Praetorii praefectus Aelius Sejanus. ¶ Post
ribus temporibus quatuor fuere praefecti pr
rio, vice imperatoris partem imperii adminis
tes: quorum primus *praefectus praetorio per O*
tem, alter *per Illyricum*, tertius *per Ita*
postremus *per Gallias* dicebatur. Quintum ad
Justinianus I. *per Africam.* V. *Notit. dignit.*
per., et qui de his scripsere. ¶ *Praefectus*
lum et *vigilibus*, νυκτέπαρχος, institutus est ab
gusto, qui septem cohortibus opportunis loci
Urbem constitutis, arcendorum incendiorum g
spectabilem iis virum praeposuit, qui eo no
est appellatus. Is cognoscebat de incendiarii
fractoribus, furibus, raptoribus, et receptor
Per totam noctem vigilare debebat, et coe
cum hamis et dolabris, et inquilinos admoner
per negligentiam incendii casus oriretur. *Paul.*
1, 15, 3., *Julian. ib.* 47, 2, 58. et *Suet. Aug*
In aliis etiam urbibus erat qui hujusmodi mu
fungebatur, et *nyctostrategus* dicebatur. V.
s. l. ¶ Etiam in administratione civili reip
cae multiplex est praefecti nomen, et vis.
fectus urbis et *urbi* fuit magistratus Romae,
urbanis negotiis praeerat. A principio creab
quotiescumque regem abesse oporteret: reipub
tempore, quoties consules, aliique magistrat
monte Albano Feriis Latinis operam darent.
sub imperatoribus coepit esse stabilis ac perpe
ex institutione Augusti, teste *Suet. Aug.* 37.,
taeque reipublicae partes ejus procurationi t
tae sunt: de quibus V. *Ulp. Dig.* 1. *tit.* 12. V
iam *Tac. A.* 6, 10 et 11., ubi ejus originem al
perii usque initiis persequitur. *Varr.* ap. *Gel*

onit, qui fuerint, per quos more majorum se- s haberi soleret, eosque nominat, dictatorem, ulem, praetores, tribunos plebi, interregem, fectum urbi. *Plin.* 11, 38, 90. Volusius Satur- s Urbis praefectus nonagesimum excessit an- . [*De praefectis Urbi* accuratissime egit *E- d. Corsinius* in opere Pisis ann. MDCCLXVI.). *F.*] ¶ *Praefectus aerarii* et *aerario*, qui cum aliis aerarii curam habet. Olim aerario fuere quaestores, deinde aediles, postea prae- s: inde rursus quaestores, demum praefecti. *Tac. A.* 13, 29. et *Lips. excurs.* B. *ad eum libr.* , *Pan.* 92. Nobis praefectis aerario consulatum, quam successorem, dedisti. *Id. ep.* 3, 4. Ac- o, ut praefectus aerarii, commeatu. Adde *Gell.* 24. *f.* et *Capitol. Gord.* 4. ¶ *Praefectus an- e*, magistratus extraordinarius, qui a *Tac. A.* 31. rei frumentariae praefectus dicitur, in an- e difficultate creabatur. Post Tiberium coepit ordinarius, habebatque facultatem exercendi ju- n negotiatores rerum ad victum pertinentium, praefecto Urbi. *Liv.* 4, 12., *Tac. A.* 1, 7. ¶ *fectus Aegypti*, magistratus Aegypto, in pro- ae formam redactae, ab Augusto impositus e et *Augustalis* dictus est) ad similitudinem onsulis. *Suet. Aug.* 18. et 66. et *Vesp.* 6. et *Dig.* 1. *tit.* 17. *Inscr.* ap. *Grut.* 113, 1. C. Ju- Sex. F. Cor. Postumus Praef. Aegypt. Ti. Clau- aesaris Aug. Germanici. De his porro praefe- accuratam seriem ab Augusto ad Caracallam t *Jo. Labus.* in opere, cui titulus: *Di un' Epi- e scoperta in Egitto* etc. p. 49 — 147. V. infra. liter *praefectus Lydiae*, *Ioniae*, etc. ap. *Nep.* 2. *extr.*, qui Persarum regis nomine eas pro- as administrabat. ¶ Denique *praefectus* no- est generale cujuscumque magistratus proprio ne carentis. *Suet. Caes.* 79. Utroque anno bi- consules substituit sibi in ternos novissimos es, ita ut medio tempore comitia nulla habue- praeter tribunorum, et aedilium plebis, prae- sque pro praetoribus constituerit, qui praesen- res urbanas administrarent. *Tac. H.* 4, 55. s Tutor, ripae Rheni a Vitellio praefectus. 10, 48, 68. et *Inscr.* ap. *Grut.* 287, 7. Egna- Calvinus praefectus Alpium. ¶ [Quemadmo- Romae, cum ob civium dissidia consules crea- n poterant, in eorum locum eligebatur inter- qui quinto quoque die successorem accipiebat; vero Caesar Augustus ann. U. C. DCCLIV. et eps, ut constat ex *Fragm. Fast. Gab.* a *Ma- Frat. Arv.* p. 24. edito, et a *Clem. Cardinali em. Rom. di antich. e belle arti* T. 1. p. 179. eto et illustrato, ad tollendos candidatorum tus, pluribusque gratificandum, consules crea- epit non annuos, ut prius, sed tantum seme- : ita etiam in municipiis, et coloniis, cum qua- iri, vel duumviri jure dicundo, et aedilicia tate propter contentiones candidatorum, ut nus in *Cenotaph. Pisano*, esse non possent, eo- loco *praefecti* creabantur, penes quos jurisdi- esset, donec quatuorviri, vel duumviri elige- r. Hi porro *praefecti* semestres tantum erant, annui essent ordinarii magistratus, quod pa- x *Inscr.* Casinate ap. *Fabr.* p. 483. *n.* 159., in icet duo quotannis adnotentur *IIII. viri I. D.*, tamen U. C. DCCXXII. Galba II. et T. Vinio unus est *IIII. vir I. D.* et duo *praefecti* (*Fa- is* enim *l. c.* post . . . . *s Rullus IIII. vir P. L.* nisit hunc alterum praefectum . . . . *ajus Niger vir P. L. P.*, quae verba in lapide adhuc ex- testantur tum *Eug. Guasco* in *Mus. Capitol.* p. 157., tum *B. Borghesius*, qui lapidem eun- Romae inspexit); anno vero insequente qua- numerantur *praefecti* ita descripti: *IIII. vir. P. h. e.* Quatuorviri Praefecti Lege Petronia. ETRONIA. Hinc *Inscr.* Patavina mendosa qui- ap. *Mur.* 759, 1., quae tamen in lapide adhuc nte ita legitur: Publice D. D. locus sepultu- atus . . . . ulcio L. F. FI . . o Ca . . . IIII. Vir. . fabrum, Praef. I. D. ex D. D. Alia item ina mendosa ap. *Grut.* 354, 8., emendatior *und.* 404, 6. T. Ennius P. F. Fab. Secundus Milit., Praef. I. D., Cur. Aer. T. F. I. Alia Patavina mendosa ap. *Gud.* 119, 4., *Don. cl.* 233. et *Mur.* 571, 3., at quae hodieque Pata- stans ita incipit: L. Canius Festus, C. Aufi- Candidus, C. Avilius Q. F., L Cervius Sta- praefecti decuriones consuluerunt VI. Nonas in curia, etc. et *mox*: Quod praefecti V. F., erpernam Amiantum etc. Alia Narbonensis *rut.* 488, 7. P. Vinicio M. F. Praef. pro II. tc. Alia Niciensis ap. *Mur.* 626, 1. C. Mem- Iacrino Q., II. viro QQ., item praefecto pro o QQ. etc. Alia Gaditana ap. *Grut.* 195, 4. 93, 9. L. Fabius L. F. Gal. Rufinus IIvir Praef. ic. ab decurionibus creatus. Alia Feltriensis, Ateste exstans, ap. *eund.* 555, 2. L. Oclatius Men. Rocianus IIIIvir Pr. I. D. etc. Alia ana ap. *eund.* 428, 2. M. Laetilius Fab. Cas- Praef. aedil. pot. Brix. etc. ¶ Praeter hos ectos in municipiis, et coloniis, ex lege Pe- , et decurionum decreto pro quatuorviris vel iris ordinariis creari solitos, alii itidem erant, qui, cum a municipiis, et coloniis Augusti interdum, vel eorum filii et nepotes, vel primarii Romae viri honoris causa quatuorviri vel duumviri, vel quinquennales, vel dictatores nominarentur, nec ipsi per se id muneris obire possent aut vellent, in eorum locum suffecti eorundem *praefecti* dicebantur. *Inscr.* Attidiensis ap. *Mur.* 686, 6. et 1096, 3. C. Camurio C. F. Lem. Clementi Praef. fabrum, IIII. Praef. I. D. Imper. Caes. Trajani Aug. etc. Alia Uliensis ap. *Grut.* 345, 6. P. Aelio P. F. Fabiano patri, Aed., II. viro Praefect. C. Caesaris, Praef. iterum, etc. Alia Formiana ap. *eund.* 491, 10. Arrio Salano Praef. Quinq. Ti. Caesaris, Praef. Quinq. Neronis, et Drusi Caesarum designato etc. Alia Dyrrachiensis ap. *Mur.* 746, 8. L. Statilio L. F. Aem. Sulpiciano Praef. Quinq. T. Statilii Tauri patris, etc. Alia Ariciensis ap. *Grut.* 41, 7. Dianae Nemorensi Vestae sacrum, Dictatore Imp. Nerva Trajano Aug., Praef. ejus T. Voltedio Mamiliano, etc. Hinc est, quod Caesar Augustus, Aegypto in provinciae formam redacta, eidem non senatorem, sed equitem R. praeposuit, eundemque non proconsulem, nec propraetorem, nec praesidem, nec legatum, sed praefectum suum appellavit, quia nempe is ejus nomine ibidem summam ac paene regiam, ut affirmat *Tac. H* 1, 11., exercebat auctoritatem. V. supra. *F.*] ¶ Adjective, ante factus. Hoc sensu adhibetur a *Coel. Aurel. Acut.* 3, 17. *f.* et *Tard.* 2. *extr.* et *ib.* 5, 4. *med.* etc., quibus locis alii leg. *praefactus.*

PRAEFĔCUNDUS, a, um, adj. valde fecundus. *Plin.* 16, 17, 51. Omnia celerius senescunt praefecunda.

PRAEFĔRĬCŬLUM, i, n. vas aeneum sine ansa, patens summum, ut pelvis, quo ad sacrificia utebantur in sacrario Opis Consivae. Ita *Festus.* Dictum autem videtur a *praeferendo*, quod in eo res sacrae praeferrentur.

PRAEFERMENTO, as, a. 1. ante fermento. *Plin.* 18, 11, 26. Cum fieret autem panis hordeaceus, ervi aut cicerculae farina ei praefermentabatur. *Hard.* ex MSS. leg. *ipse fermentabatur.*

PRAEFĔRO, fers, tŭli, latum, a. anom. προφέρω, prae, seu ante, vel palam fero. *Cic. Verr.* 2, 4, 34. Sinistra manu retinebat arcum, dextra ardentem facem praeferebat. *Caes. B. C.* 3, 71. Neque in litteris, neque in fascibus insignia laureae praetulit. *Cic. Verr.* 2, 5, 9. Quamobrem fasces praetoribus praeferantur, cur secures datae? *Ov. Fast.* 2, 336. Et praefert cautas, subsequiturque manus. *Virg. A.* 11, 249. Munera praeferimus. ¶ In triumphi, et sacrorum pompa praecipue locum habet. *Suet. Caes.* 37. Pontico triumpho inter pompae fercula trium verborum praetulit titulum: Veni, Vidi, Vici. *Id. Tit.* 2. Quae statua circensi pompa hodieque praefertur. *Liv.* 3, 29. Ducti ante currum hostium duces, signa militaria praelata. Adde 31, 49. *Flor.* 2, 7. Populus R. Ionium mare ingressus, tota Graeciae litora veluti triumphante classe peragravit. Spolia quippe Siciliae, Sardiniae, Hispaniae praeferebat. Sic *Plin.* de pompa funeris 21, 3, 7. Populus funus elocavit, quaque praeferebatur, flores e prospectu omni sparsit. Et de nuptiali *Sen. Octav.* 24. Illa illa meis tristis Erinnys Thalamis Stygios praetulit ignes. ¶ Translate est prae se ferre, ostendere, indicare. [*Hoc dicendi genus imprimis aevi sequioris scriptores frequentarunt: exempla satis multa colleg. *Boettich.* in *Lex. Tac.* s. v.; ap. *Cic.* eo sensu usitatius est *prae se ferre.*] *Planc. ad Coss.* et *Fam.* 10, 8. *med.* Ut cum praeferremus sensus aperte, tum etiam sciri, quid defensuri essemus, non esset periculosum. *Cic. Rosc. Am.* 31. Avaritiam praefers, qui societatem coieris de municipis cognatique fortunis cum alienissimo. *Ov. Her.* 17, 36. Si modo, quem praefers, non simulatur amor. *Sen. Oed.* 509. Ipse vultus flebiles praefert notas. *Plin.* 5, 16, 15. Fons Callirrhoe, aquarum gloriam ipso nomine praeferens. *Id.* 11, 37, 50. Aures in equis animi indicia praeferunt. *Just.* 12, 16. Duae aquilae supra culmen domus sederunt, omen duplicis imperii praeferentes. *Tac. A.* 13, 45. Modestiam praeferre, et lascivia uti. ¶ Saepe est anteponere, anteferre, praeponere. *Sall. Cat.* 37. Urbanum otium ingrato labori praetulerat. *Cic. Brut.* 26. *med.* Cum ille Q. Scaevolam sibi minorem natu generum praetulisset. *Id. Manil.* 24. *f.* Statui, vestram voluntatem meis omnibus commodis et rationibus praeferre. *Id. Or.* 2, 84. *med.* Non praetulisse se aliis propter abundantiam fortunae. *Caes. B. G.* 5, 52. *extr.* Qui virtute belli omnibus gentibus praeferebantur. [*Id. ib.* 2, 27. omnibus in locis pugnae se legionariis militibus praeferrent: ubi v. *Herzog.*] *Plin.* 35, 11, 40. *n.* 29. Niciae comparatur, et aliquanto praefertur Athenion Maronites. *Hor. Ep.* 2, 2, 183. Cur alter fratrum cessare, et ludere, et ungi Praeferat Herodis palmetis pinguibus. *Colum.* 1, 3. Ut multi praetulerint carere penatibus. *Vell.* 2, 69. Brutus cuilibet ducum praeferendus. ¶ *Praefertur*, jactatur, disseminatur. *Caes. B. C.* 1, 47. Sed haec ejus diei praefertur opinio, ut se utrique superiores discessisse existimarent. ¶ *Praeferre opem*, afferre. *Stat. Th.* 6, 476. nec praetulit ullam Frater opem. ¶ *Praeferre causam*, praetexere. *Sisenn.* ap. *Non.* 1, 286. C. Titinius quidam, cui minus proprietas mentis ab natura tradita videretur, primo ante testudinem constitit, deinde apud consulem causam atque excusationem praeferre coepit. ¶ *Praeferre diem*, praecipere, antevertere. *Liv.* 39, 5. *med.* Triumphare medio Januario statuerat, sed cum, etc. praetulit triumphi diem: triumphavit ante diem X. Kal. Januarias. Alii leg. *retulit.* Nam *Festus:* Referri diem prodictam, id est anteferri. V. PRAELATUS.

PRAEFĔROX, ocis, adj. omn. gen. valde ferox. *Liv.* 5, 36. Mitis legatio, ni praeferoces legatos, Gallisque magis, quam Romanis similes, habuisset. *Suet. Caes.* 35. Multiplici successu praeferocem una profligavit acie. [*Tac. A.* 4, 60. gnarus praeferocem (eum esse) et insidiis magis opportunum. *H.* 4, 23. praeferoces initio et rebus secundis nimii; et cp. 32. praeferocem ingenio.]

PRAEFERRĀTUS, a, um, adj. ferro vinctus. *Cato R. R.* 11. Modium praeferratum unum, semodium unum. *Pl. Pers.* 1, 1, 22. Plusculum annum fui praeferratus apud molas tribunus vapularis, *h. e.* ferreis compedibus vinctus. ¶ *Praeferratum pilum*, ferrum habens in summitate. *Plin.* 18, 10, 23. Etruria spicam farris tosti pisens (lege *pinsit*) pilo praeferrato, fistula serrata.

PRAEFERTĬLIS, e, adj. valde fertilis. *Prud. adv. Symm.* 2, 1025. praefertile germen Luxuriat. *Alcim.* 5, 119. praefertilis ubere terra.

PRAEFERVĬDUS, a, um, adj. valde fervidus. *Colum.* 3, 1. Vitis omni paene regione, nisi tamen glaciali, vel praefervida, curae mortalium respondet. *Tac. A.* 14, 64. Praefervidi balnei vapore enecatur. V. PERFERVIDUS. ¶ Translate. *Liv.* 9, 18. Trux ac praefervida ira. [*V. *Drakenb.* ad h. l.]

PRAEFESTĪNĀTIM, adv. praefestinando. *Sisenn.* ap. *Non.* 2, 708. Judices, quos vellent, instituerent praefestinatim, et cupide.

PRAEFESTĪNĀTUS, a, um, part. a *praefestino:* valde festinatus. *Colum.* 11, 2. Quia neque praefestinatum opus nimium immature videri possit, ante quindecim dies factum, nec rursus post totidem nimium tarde. *Ov.* 97. de nuce: Jam tamen invenias qui me jaculentur, et ictu Praefestinato munus inane petant.

PRAEFESTĪNO, as, avi, atum, a. 1. valde festino, praepropere ago. *Pl. Rud.* 1, 2, 31. Qui praefestinet, ubi herus assit, praeloqui. *Liv.* 23, 14. *f.* Concedendo plebi senatum, ubi velint, defecturos se, ne deficere praefestinarent, effecisse. *Tac. A.* 5, 10. Thoronaeum, Thermaeumque sinum praefestinans, *h. e.* navigando propere percurrens.

PRAEFĪCĂ, ae, f. ἰηλεμίστρια, θρηνήτρια, mulier deflendis mortuis praeposita: a *praeficio. Festus:* Praeficae dicuntur mulieres ad lamentandum mortuum conductae, quae dant ceteris modum plangendi, quasi in hoc ipsum praefectae. *Naev. ib.* et ap. *Varr. L. L.* 6, 3. *f.* Haec quidem mehercle, opinor, praefica est, quae sic mortuum collaudat. *Varr. ib.* Praefica, ut Aurelius scribit, mulier ab luctu, quae conduceretur, quae ante domum mortui laudes ejus caneret; et *mox:* Quae praeficeretur ancillis, quemadmodum lamentarentur, praefica est dicta. (*Scal. ib.* ait esse inventum Phrygum.) *Id.* ap. *Non.* 1, 340. et 2, 594. Ibi a muliere, quae optima voce esset, perquam laudari: deinde neniam cantari solitam, etc. Haec mulier vocitata olim praefica usque ad Punicum bellum. *Lucil. ib.* mercede quae Conductae flent alieno in funere praeficae, Multo et capillos scindunt, et clamant magis. *Pl. fragm. ib.* Superabo omnes argutando praeficas. *Id. Truc.* 2, 6, 14. Sine virtute argutum civem mihi habeam pro praefica, Quae alios collaudare absentes, sese vero non potest. *Inscr.* ap. *Mur.* 954, 2. Heu! Flavia Quartilla praefica vixit ann. LXI. ¶ Adjective. *Gell.* 18, 6. Colligitis lexi dia, res tetras, et inanes et frivolas, tanquam mulierum voces praeficarum.

PRAEFĬCIO, is, eci, ectum, a. 3. ἐφίστημι, praepono, praesidem, praefectum esse jubeo, creo: a *prae* et *facio. Pl. Ps.* 1, 2, 25. Te cum securi caudicali praeficio provinciae. *Cic. Verr.* 2, 2, 59. Aliquem curatorem praeficere, qui statuis faciundis praesit. *Id. Dom.* 8. Pecuniae deportandae, et bello gerendo M. Catonem praefecisti. *Id. Sext.* 18. *extr.* In eo exercitu inimici mei fratrem praefecerat, *h. e.* cuidam parti ejus exercitus praeposuerat. *Id. Planc.* 25. *f.* Praeficere aliquem pecori. *Id. Manil.* 16. *f.* imperatorem bello. *Id. Dom.* 33. duces populo. *Nep. Milt.* 4. aliquem classi. Sic *Liv.* 35, 42. Neque (*censebat*) minus quemquam ei classi, quam Annibalem praeficiendum. *Caes. B. G.* 5, 24. Praeficere legatos legionibus. *Cic. Leg.* 2, 26. *extr.* alicui procurationi certum magistratum. *Plin.* 9, 8, 8. aliquem sacerdotio Neptuni. *Tac. A.* 6, 8. rationibus, libellis et epistolis libertos: et *ib.* 13, 46. provinciae Lusitaniae; et *ib.* 2, 4. Ariobarzanem volentibus Armeniis praefecit. *Virg. A.* 6, 118. nec te Nequidquam lucis Hecate

praefecit Avernis. ¶ Translate. *Cic. Div.* 2, 4. *extr.* Nec omnium divinatio est, ut ratio docuit: nec locus, nec materia invenitur, cui divinationem praeficere possimus, *h. e.* in qua possimus divinationem ponere, ut in ea veluti dominetur.

PRAEFĪDENS, entis, part. ab inus. *praefido*, valde confidens. *Vet. Poeta* ap. *Cic. Or.* 3, 41. Exsultantem te, et praefidentem tibi Repriment validae legum habenae. *Cic. Off.* 1, 26. Homines secundis rebus effrenatos, sibique praefidentes.

PRAEFĪDENTER, adv. confidenter. *Aug. ep.* 55. ad *Macedon.* Praefidentius, tanquam suis viribus, cucurrerunt.

[PRAEFĪDUS, a, um, adj. valde fidus, fidelissimus. Nisi vetaret quantitas paenultimae, quae longa profecto esse debet, admittenda esset probabilis conjectura *Caroli Fea*, qui ita edidit, et multis firmare rationibus studuit illum locum *Hor. Sat.* 1, 1, 28. Ille gravem duro terram qui vertit aratro; Praefidus hic campo miles; nautaeque, per omne Audaces mare qui currunt, hac mente laborem Sese ferre, senes ut in otia tuta recedant, Ajunt, cum sibi sint congesta cibaria. *MSS.* et editiones fere omnes habent *Perfidus hic caupo, miles* etc. Lectionem potius *Cod. Chig.*, quam ipse affert in *Miscell. Filolog. T.* 1. p. 12., amplectendam aliquis putaverit, si modo is Codex tanti est habendus, ubi pro *Pfidus et hic campo miles* fortasse rectius *Fidus* legendum esset. *F.*]

PRAEFĪGO, is, ixi, ixum, a. 3. προσπήγνυμι, ante aliquid figo. *Colum.* 8, 17. *med.* Rivis, per quos exundat piscina, praefigantur aenei foraminibus exiguis cancelli, quibus impediatur fuga piscium. *Plin.* 28, 10, 44. Rostrum lupi villarum portis praefigunt. *Virg. A.* 10, 80. praefigere puppibus arma; et *ib.* 9, 465. capita in hastis. *Nemes. Cyn.* 55. felemque minacem Arboris in trunco longis praefigere telis. ¶ Aliquando est praecludere. *Plin.* 19, 4, 19. *n.* 3. Praefigi prospectus omnes coegit multitudinis innumerae saeva latrocinatio, *h. e.* claudi omnes fenestras prospicientes in vicum. V. PRAEFIXUS. ¶ Hypallage est in illo *Virg. G.* 3, 399. Primaque ferratis praefigunt ora capistris, *h. e.* praefigunt capistra oribus haedorum, atque adeo ipsa ora claudunt. ¶ Translate. *Pers.* 4, 13. nigrum vitio praefigere theta, *h. e.* notare, damnare.

PRAEFĪGŪRĀTĬO, onis, f. *August. C. D.* 16, 2. *med.* Haec Scripturae secreta divinae indagamus, certum tenentes, non ea sine aliqua praefiguratione futurorum gesta atque conscripta, neque nisi ad Christum, et ejus Ecclesiam esse referenda.

[PRAEFĪGŪRĀTUS, a, um, part. a *praefiguro.* *Cypr. ep.* 2, 3. Sacramentum praefiguratum. *F.*]

PRAEFĪGŪRO, as, avi, atum, a. 1. ante figuro, formo. *Lactant.* de spectaculis agens mimorum impudicorum, 6, 20. *med.* Quid juvenes, aut virgines faciant, cum haec et fieri sine pudore, et spectari libenter ab omnibus cernunt? Admonentur utique quid facere possint, ac se quisque pro sexu in illis imaginibus praefigurat.

PRAEFĪNĬO, is, ivi et ii, itum, a. 4. προορίζω, praestituo, praescribo, ante finio. *Cic. Tusc.* 5, 8. Contra Brutumne me dicturum putas? *A.* Tu vero; ut videtur: nam praefinire non est meum. *Id. Leg.* 2, 18. Sed ego cetera non tam restricte praefinio: et *ib.* 27. A Platone sumptus funerum praefinitur ex censibus. *Id. Fam.* 7, 2. Eo vidisti multum, quod praefinisti, quo ne pluris emerem. *Id. Verr.* 2, 5, 68. Neque de illo quidquam tibi praefinio, quo minus ingenio mecum contendas. *Id. Prov. cons.* 15. Praefinit successori diem.

PRAEFĪNĪTĬO, onis, f. προορισμός, actus praefiniendi. *Julian. Dig.* 36, 2, 19. Cum sine praefinitione temporis legatum ita datum fuerit etc. *Marcell. ib* 20. Si cum praefinitione annorum legatum sit, velut: Titio dena usque ad annos decem.

PRAEFĪNĪTUS, a, um, part. a *praefinio*: praestitutus, praescriptus. *Quint.* 11, 3. *med.* Vitium nimiae tarditatis (*in dicendo*) et segnitia solvit animos, et, in quo est aliquid, temporibus praefinitis aquam perdit. *Suet. Galb.* 14. *f.* Ad certum praefinitumque tempus. *Gell.* 1, 25. *f.* Dies certus praefinitus. ¶ *Praefinito*, adverbii more, praefinito tempore, aut modo. *Ter. Hec.* 1, 2, 19. Nam illic haud licebat, nisi praefinito, loqui quae illi placerent. Ubi *Donat.* Deest *tempore*, aut quid tale. Duo dixit, et *praefinito*, et *quae illi placerent*, ut neque quantum velles, neque quod velles, diceres.

PRAEFISCĬNE et Praefiscini, ἀβασκάντως, adv. ex *prae* et *fascino* conflatum, inservit avertendae fascinationi; ut deprecandae invidiae est illud, *absit verbo invidia:* et malo omini, *Dii omen avertant etc.* Putabant, cum quis impense vel ipse se laudaret, vel laudaretur ab alio, fascinationis periculum esse: cui declinando interponebant *praefiscine, ni*, *h. e.* quod sine fascino sit. *Prae* hoc loco pro *sine* positam esse *Charis.* docet 2, 210. *Titin. ib.* 189. Paula mea, amabo, pol tu ad laudem addito, praefiscini, ne puella fascinetur. *Afran. ib.* Scis habitum ita ut nunc obtinet praefiscini. *Pl. As.* 2, 4, 84. Praefiscine hoc nunc dixerim: nemo etiam me accusavit merito meo. *Id. Cas.* 5, 2, 43. Inde foras tacitus, praefiscini, exeo hoc ornatu, quo vides. *Petr. fr. Trag.* 73. *Burm.* Homo, praefiscini, frugi.

PRAEFIXUS, a, um, part. a *praefigo:* ante aliquid fixus. *Caes. B. G.* 5, 18. Ripa autem erat acutis sudibus praefixis munita. *Suet. Caes.* 85. Caput ejus praefixum hastae circumtulit. *Id. Cal.* 15. Praefixum in biremis puppe vexillum. ¶ Item qui habet aliquid ante, aut in summitate fixum. *Caes. B. C.* 2, 1. Asseres cuspidibus praefixi. *Liv.* 26, 4. Jacula praefixa ferro. *Virg. A.* 10, 479. ferro praefixum robur acuto. ¶ Item praeclusus. V. PRAEFIGO. *Cajus Dig.* 8, 2, 5. Si aedes tuae aedibus meis serviant, ne altius tollantur, et ego per statutum tempus fenestras meas praefixas habuero, vel obstruxero etc. ¶ Item confixus, trajectus. *Tibull.* 1, 7, 55. *de sacerdote Bellonae*: Statque latus praefixa veru, stat saucia pectus. ¶ Item incantamentis defixus. *Quint. decl.* 10, 8. Praefixum clausumque tumulum nudis cecidit uberibus.

PRAEFLETUS. V. PERFLETUS.

PRAEFLŌRĀTUS, a, um, a *praefloro:* flore ante tempus spoliatus: et translate delibatus, deturpatus, corruptus. *Liv.* 37, 58. *f.* Gloriam ejus victoriae praefloratam apud Thermopylas esse. Alii leg. *defloratam.* *Plin. Pan.* 58. Quamquam non ambitio magis, quam livor et malignitas videri potest, omnes annos (*consulatum*) possidere, summumque illud purpurae decus non nisi praecerptum praefloratumque transmittere. *Appul. Apol.* Vidua qualis nuptiis venit, talis divortio digreditur; nihil affert irreposcibile, sed venit jam ab alio praeflorata.

PRAEFLŌRĔO, es, ui, n. 2. ante floreo. *Plin.* 16, 29, 51. Ideo et praeflorent talia, et praegerminant, atque in totum praecocia fiunt.

PRAEFLŌRO, as, a. 1. flore ante tempus spolio: et translate defloro, delibo. *Gell.* 14, 1. *extr.* Futurum gaudii fructum spes sibi jam praefloraverit. Alii perperam leg. *defloraverit.*

PRAEFLŬO, is, n. 3. προρρέω, ante fluo, praeterfluo. *Liv.* 1, 45. *f.* Infima valle praefluit Tiberis. *Hor. Od.* 4, 14, 26. Aufidus, Qui regna Dauni praefluit Appuli. *Plin.* 3, 18, 22. Natiso cum Turro praefluentes Aquilejam. *Tac. A.* 15, 15. Flumini Arsaniae (etenim is castra praefluebat) pontem imposuit.

PRAEFLŬUS, a, um, adj. qui praefluit. *Plin.* 19, 4, 20. Hortos riguos habendos praefluo amne.

PRAEFŌCĀBĬLIS, e, adj. ἀποπνιγόεις, praefocandi vim habens. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 35. Cum gravedine thoracis, atque spiratione praefocabili; et *ib.* 37. Loca plus satis brevia sunt praefocabilia. *Id. Tard.* 3, 2. Transvorandi difficultas cum praefocabili sensu.

PRAEFŌCĀTĬO, onis, f. κατάπνιξις, actus praefocandi, suffocatio. *Scrip. Comp.* 100. Ad suspirium et ad vocis abscisionem, et subitas praefocationes. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 6. Faucium siccitates praefocationis imitantur effectum.

PRAEFŌCĀTUS, a, um, part. a *praefoco:* suffocatus. *Calpurn. Ecl.* 4, 115. nec praefocata malignum Messis habet lolium, nec inertibus albet avenis.

PRAEFŌCO, as, a. 1. ἀποπνίγω, fauces praecludo, suffoco. *Ov. Ib.* 560. Praefocent animae Gnosia mella viam. *Paul. Dig.* 25, 3, 4. Praefocare partum. **Macr. Somn. Scip.* 1, 12. Vel ex abundantia praefocari se existimet, vel gravantibus exonerari. *B. A.*

PRAEFŌDĬO, is, ōdi, ossum, a. 3. προορύττω, ante fodio. *Virg. A.* 11, 473. Praefodiunt alii portas, aut saxa sudesque Subvectant. Ubi *Serv.*: id est ante portas fossas faciunt. *Ov. Met.* 13, 60. et ostendit, quod jam praefoderat, aurum, *h. e.* ante fodiendo occultaverat.

PRAEFOECUNDUS. V. PRAEFECUNDUS.

[PRAEFŌMENTO, as, a. 1. antea fomento. *Theod. Prisc.* 1, 19. *med.* Praefomentanda sunt interea vulnera aqua gelida. *F.*]

PRAEFORMĀTOR, oris, m. qui ante format, et instruit. *Tert. Praescript.* 30. Marcion institutor et praeformator.

PRAEFORMĀTUS, a, um, part. a *praeformo*, ante formatus. *Quint.* 2, 6. Namque incipientibus danda erit velut praeformata materia, secundum cujusque vires.

PRAEFORMĪDĀTUS. V. PERFORMIDATUS.

PRAEFORMĪDO, as, a. 1. ante formido, praetimeo. *Quint.* 4, 5. *in.* Quem judex, si providet, non aliter praeformidat, quam qui ferrum medici, prius quam curetur, aspexit. Alii leg. *reformidat.*

PRAEFORMO, as, a. 1. ante formo, instruo, praeparo. *Sil.* 7, 385. Atque his praeformat dictis, fingitque monendo. *Tert. Apol.* 1. *f.* Quanti ad malum praeformantur! quanti transfugae in perversum!

PRAEFORTIS, e, adj. valde fortis. *Tert. Car. Chr.* 5. *med.* Hinc infirmum, inde praefortem exhibuit.

PRAEFŌTUS, a, um, part. ab inus. *praefoveo*, ante fotus. *Coel. Aurel. Tard.* 4, 2. Praefotis partibus aqua marina, vel aceto salso.

PRAEFRACTĒ, adv. αὐθαδῶς, pertinaciter [...] stinate. *Cic. Off.* 3, 22. Nimis mihi praef[...] videbatur aerarium, vectigaliaque defendere. [...] 2, 664. legit *praefractum.* *Val. Max.* 9, 7. *f.* [...] solutam disciplinam militarem praefractius et [...] dius adstringere conatum privavit vita.

PRAEFRACTUS, a, um, part. a *praefringo* [...] ἀῤῥηκτος, ante, aut valde fractus: vel simpl[...] fractus. *Lucil.* ap. *Gell.* 3, 13. scruta quiden[...] vendat, scrutariu' laudat, Praefractam strig[...] soleam improbu' dimidiatam. *Lucr.* 1, 889. [...] stremo in lignis cinerem fumumque videri, [...] praefracta forent, ignesque latere minutos. *Se*[...] 71. *med.* Quaedam rectissima, cum in aqua[...] missa sunt, speciem curvi praefractique visen[...] reddunt. *Ov. Met.* 12, 358. solido revellere [...] Annosam pinum magno molimine tentat: Quod [...] non potuit, praefractam misit in hostem. *Cels.* [...] *n.* 35. Surculum si fieri potest, oportet vel r[...] vel ferramento educere: si vel praefractus est [...] altius descendit, quam utita fieri possit, medic[...] to evocandus est. *Caes. B. C.* 2, 6. Triremes [...] graviter inter se incitatae conflixerunt, ut a[...] praefracto rostro, tota collabefieret. ¶ Tra[...] est durus, obstinatus, contumax, inflexibilis, [...] τερόφρων, ἀτεράμων, αὐθάδης, videturque duct[...] iis, quae nimis dura sunt, et franguntur p[...] quam flectantur. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 2, 664. [...] contrarius Aristo Chius, praefractus, ferreus [...] hil bonum, nisi quod rectum et honestum est. [...] *Max.* 6, 5. *f.* Sed aliquanto Charondae [...] praefractior atque abscissior justitia. *Id.* 3, [...] 3. *extr.* Socratis autem virilitatis robore pal[...] animus aliquanto praefractius perseverantiae [...] plum edidit, *h. e.* constantius. ¶ Refertur [...] ad genus dicendi abruptum, durum, asperum. [...] *Or.* 13. Nam cum concisus Socrati Thrasym[...] minutis numeris videretur, Thucydides autem [...] fractior, nec satis, ut ita dicam, rotundus; p[...] instituit dilatare verbis, et mollioribus numer[...] plere sententias.

PRAEFRĪGĬDUS, a, um, adj. κατάψυχρος, [...] frigidus. *Ov. Pont.* 4, 12, 35. Et tepidus B[...] et sit praefrigidus Auster. *Plin.* 17, 20, 34. [...] ptentrionalis et praefrigidus situs. *Cels.* 2, 3[...] praefrigidam undam se projecit. Adde *Just.*

PRAEFRINGO, is, egi, actum, a. 3. διαῤῥ[...]μι, in anteriore parte frango, confringo, perf[...] *Liv.* 8, 10. Cum hastas praefregissent, aut [...] tassent. Alii leg. *perfregissent.* *Plin.* 17, 22[...] *n.* 20. ex *Cat. R. R.* 33. Vineas novellas al[...] crebro, ne caulis praefringatur. *Just.* 6, 8. [...] sicuti telo si primam aciem praefregeris, re[...] ferro vim nocendi sustuleris, sic, etc.

PRAEFŬGĬO, is, ūgi, a. 3. ante fugio. [...] *Anim.* 33. *med.* Sed etsi anima praefugerit, et[...]

PRAEFULCĬO, is, ulsi, ultum, a. 4. ἐ[...]στερεόω, ante fulcio, praemunio. Translate. [...] *Att.* 5, 13. Per fortunas! quoniam Romae m[...] primum illud praefulci atque praemuni, quaes[...] simus annui. *Gell.* 7, 3. *med.* Cato non n[...] neque solitariam, neque improtectam hanc e[...] gen facit, sed multis eam modis praefulcit, m[...] que aliis argumentis convelat. *Pl. Pers.* 1, 1[...] Quasi lippo oculo meus me herus manum abs[...] haud quit tamen, quin mihi imperet, quin me [...] negotiis praefulciat, *h. e.* praeficiat tanquam [...] men et fulcimentum rei suae familiaris. *Id.* [...] 1, 5. Velut haec mihi evenit servitus, ubi ego [...] bus parvis magnisque miseriis praefulcior, [...] undique cingor, et comprimor, quasi fulcin[...] quibusdam, quae ut sustentare possint, arete[...] rere et comprimere debent.

PRAEFULGĔO, es, ulsi, n. 2. περιστίλβω, [...] fulgeo. *Auct. ad Her.* 3, 19. Nec nimis illu[...] nec vehementer obscuros locos haberi oporte[...] aut obcaecentur tenebris imagines, aut sple[...] praefulgeant. *Phaedr.* 3, 18. de pavone: [...] smaragdi collo praefulget tuo. *Sen. Ag.* 72[...] mino sole praefulget dies. *Virg. A.* 8, 552. e[...] quem fulva leonis Pellis obit totum, praefu[...] dentibus aureis. *Gell.* 5, 5. Equitatus frenis, [...] piis, phaleris praefulgens. ¶ Translate. *V*[...] 14. Nam militarium (*rerum*) et causae, et a[...] res, et ipsarum praefulgent nomina. *Tac.* [...] 76. Sed praefulgebant Cassius atque Brutus eo [...] quod effigies eorum non visebantur; et *ib.* 13[...] Poppaeus Sabinus consulari et triumphali d[...] praefulgens. *Gell.* 12, 5. *med.* Prae ceteris [...] bus enituit et praefulsit decori et honesti dig[...]

PRAEFULGĬDUS, a, um, adj. valde fulg[...] *Juvenc. in Matth.* 3, 330, 18. coeli praefulgid[...] bes Circumjecta oculis vestibat lumine monter[...]

PRAEFULGŬRAT, abat, impers. valde fulg[...] praefulget. *Stat. Th.* 7, 501. longe tua juss[...] hortes Exspectant, multoque latus praefulgura[...] se. ¶ Active. *Val. Fl.* 3, 119. strictoque vias [...] fulgurat ense, *h. e.* fulgore vias implet, stri[...] ensem vibrando. *Coripp. Laud. Justin.* 3, 222. [...] ses augustam cultu praefulgurat aulam.

PRAEFULTŪRĂ, ae, f. V. FULTURA.

PRAEFULTUS, a, um, part. a *praefulcio.* [...] περὶ στεφ. 5, 335. Mollire praefultum torum.

RAEFUNDO, is, ūdi, a. 3. *Simplic. inter au-* *rei agrar. Goes.* p. 87. Subcisiva possessioni- vicinis Domitianus imperator praefudit, *h. e.* dit, adjecit, insuper assignavit, quasi super- t.

RAEFURNĬUM, ii, n. os furni, aut fornacis. *R. R.* 38. Fornacem calcariam pedes latam m facito. Si uno praefurnio coques, lacunam s magnam facito, uti satis siet, ubi cinerem cipiat. Si duobus praefurniis coques, lacuna l opus erit. Cum cinere eruto opus erit, altero efurnio eruito: in altero ignis erit; et *mox:* tus ad praefurnium caveto ne accedat. *Vitr.* 5, de hypocausto balinei, quod fornacis genus est: pensurae caldariorum ita sunt faciendae, ut pri- sesquipedalibus tegulis solum sternatur incli- m ad hypocausim, uti pila cum mittatur, non it intro resistere, sed rursus redeat ad prae- ium. [*Id.* 7, 10. Fit fornacula habens in laco- m nares, et ejus praefurnium magna diligentia primitur, ne flamma extra dissipetur. *F.*]

RAEFŬRO, is, a. 3. ante, aut valde furo. *Stat.* 2, 420. torvus praefuris; et *ib.* 4, 822. justum- in gurgite Martem Praefurere.

RAEFUSCUS, a, um, adj. valde fuscus. *Manil.* 21. Aethiopes maculant orbem, terrasque figu- Praefuscas. Alii leg. *tetrisque figuris Perfu-* etc.

RAEGĔLĬDUS, a, um, adj. κατάψυχρος, valde lus, praefrigidus. *Liv.* 21, 54. *med.* In locis bus Apenninoque interjectis propinquitate etiam num ac paludum praegelidis. *Colum.* 4, 8. gelida frigora. *Plin.* 9, 16, 24. hiems. *Sil.* 4, Praegelidi rivi.

RAEGĔNĔRĀTUS, a, um, part. ab inus. *prae-* *ro*, ante genero, *Prosper Aquit. Epitaph. hae-* *Nestor. et Pelag. in.* Nestoriana lues successit gianae, Quae tamen est utero progenerata meo.

AEGERMĪNO, as, a. 1. ante germino. V. *Pli-* *c.* in PRAEFLOREO.

AEGĔRO, is, a. 3. ante gero, praefero. *Ap-* *Met.* 4. *f.* Alius sub oculis dominae speculum erit.

AEGESTĬO, is, n. 4. ante, et valde gestio, opere cupio. *Cic. Coel.* 28. Praegestit animus videre primum lautos juvenes, etc. *Hor. Od.* , 7. juvencae nunc in udo Ludere cum vitulis o Praegestientis.

AEGESTUS, a, um, part. a *praegero*, ante s, ante factus. *Coel. Aurel. Tard.* 1, 5. *n.* *extr.* Oblivione praegestorum affici.

AEGIGNO, is, a. 3. progigno, produco. *Pl.* , 5, 77. Quia nolebam ex me morem prae- malum. Est qui leg. *progigni.*

AEGLORĬOSUS, a, um, adj. valde gloriosus. sub Impp. Arcad. et Honor. ap. *Grut.* 391, Claudiano inter ceteras vigentes artes prae- sissimo poetarum, etc.

AEGNANS, antis, part. per sync. pro *prae-* *s*, *a geno* gigno: ἔγκυος, ἐγκύμων, in utero s, gravida, inciens. *Fest.* ita distinguit in *ida:* Gravida est, quae jam gravatur conce- praegnans velut occupata in generando (alii *genando*) quod conceperit: inciens propinqua i, quod incitatus sit fetus ejus. Egeriae nym- (eod. teste in *Egeriae*) sacrificabant prae- es, quod eam putabant facile conceptam al- egerere. *Cic. Or.* 1, 40. Cum paterfamilias m praegnantem in provincia reliquisset. *Ju-* 6, 404. Facere aliquam praegnantem. *Hor.* , 27, 2. praegnans canis. *Varr. R. R.* 2, 4. sus; et *ib.* 2. *med.* ovis. *Plin.* 10, 63, 83. se Olympia equam praegnantem, invenimus; 33. Praegnantes perdices; et 29, 4, 27. Si araneus praegnans momordit. ¶ Translate boribus. *Plin.* 12, 14, 32. de arbore turis: atque naturalis vindemia incidentibus qua me videatur esse praegnans, tenuissimusque cortex. *Id.* 17, 14, 24. Surculi praegnan- et *ib.* 21, 35. *n.* 2. Praegnantes oculi arbo- ¶ De lapidibus. *Id.* 10, 3, 4. de aetite: utem lapis iste praegnans, intus, cum qua- alio, velut in utero, sonante. *Id.* 37, 10, 66. tides gemmae praegnantes fieri, et parere di- r. ¶ Et de aliis rebus. *Id.* 31, 10, 46. *n.* pumam nitri antiqui negabant fieri, nisi cum ecidisset, praegnantibus nitrariis, sed nondum tibus. *Scrib. Comp.* 61. Solent gingivae quo- m fluore infestari: quas praegnantes vocant. t etiam universim plenus, gravidus. *Plin.* 5, 80. Praegnans succo herba. *Id.* 32, 6, Ostrea multo lacte praegnantia. *Id.* 11, 37, Praegnans veneno vipera. ¶ Item turgens, lus, instar uteri praegnantis. *Colum.* 10, 379. s per graminis umbras Intortus cucumis, prae- que cucurbita serpit. *Pl. As.* 2, 2, 10. Et- de tergo ducentas plagas praegnantes dabo. 2, 55. tenui praegnantem stamine fusum uere. ¶ Etiam *praegnas, atis:* dictum est. *ruc.* 1, 2, 95. Quae nunquam fuit praegnas, arere potuit? Adde 4, 3, 37. Sic *Macr. Sat.* *f.* Cereri faciunt sue praegnate. Etiam *icer.* ita quidam leg. ex MSS. *Att.* 1, 10. *med.* Quod soror praegnas est. [*M. Aurel.* ap. *Front. ad Caes.* (ed. *A. Maio*) 4, 6. Cum maenas bene praegnatis (*h. e.* praegnates) alios vorantis (pro *vorantes*) viderem. *F.*]

PRAEGNĀTĬO, onis, f. κύησις, graviditas. De mulieribus. *Appul. Met.* 1. Eadem amatoris sui uxorem, quod in eum dicacule probrum dixerat, jam in sarcinam praegnationis obsepto utero, et repigrato fetu, perpetua praegnatione damnavit. ¶ De bestiis. *Varr. R. R.* 2, 1. *med.* Appello feturam a conceptu ad partum: hi enim praegnationis primi et extremi fines. ¶ De arboribus. *Id. ib.* 44. Praegnantia, cum sunt matura, pariunt poma, aut spicam: nihil renascitur, quod praegnationis idem bis habere non potest. ¶ Translate. Deum ipsum ita alloquitur. *Appul. Trismeg. f.* Cognovimus te, lumen maximum; intelleximus te, o vitae vera vita, o naturarum omnium fecunda praegnatio, *h. e.* qui praegnantes facis.

PRAEGNĀTUS, us, m. praegnatio. *Tert. adv. Jud.* 9. *med.* Juvenculae praegnatus et partus. Adde *adv. Marc.* 3, 8.

PRAEGNĀVĬTER, adv. valde gnaviter, sedulo. *Pl. Pers.* 4, 4, 39. Age, indica praegnaviter. Alii leg. *prognaviter*, eod. sensu: alii cum *Non.* 2, 625. *prognariter*, h. e. valde gnare, scite, perite, aperte. Sic *Enn.* ap. *Non. ib.* Ut pro Romano populo prognariter armis Certando, prudens animam de corpore mitto, *h. e.* strenue, constanter, fortiter, ut ipse *Non.* exponit.

[PRAEGNAX, ācis, adj. omn. gen. qui multum et saepe praegnans est. *Fulg. Myth.* 2, 3. Junonem Deam etiam partus volunt, quod divitiae semper praegnaces sint, et nonnunquam abortiant. *F.*]

PRAEGRĂCĬLIS, e, adj. κάτισχνος, valde gracilis, pergracilis. *Tac. A.* 4, 57. Erat illi praegracilis, et incurva proceritas.

PRAEGRĂDO, as, a. 1. praegredior, praecedo, antevenio. *Pacuv.* ap. *Non.* 1, 328. Extremum intra campterem ipsum παρθένος eum praegradat. Ita legit *Bothe.* V. CAMPTER.

PRAEGRANDIS, e, adj. ὑπερμέγας, valde grandis, pergrandis. *Pacuv.* ap. *Fest.* in *Torvus:* Feroci ingenio torvus, praegrandi gradu. *Plin.* 13, 25, 49. Praegrandes arbores. *Id.* 4, 13, 27. aures. *Id.* 8, 33, 51. (et *Suet. Tib.* 68.) oculi; et *ib.* 45, 70. boves. *Id.* 3, 16, 20. Claudius Caesar praegrandi illa domo verius quam nave intravit Adriam. *Id.* 11, 37, 74. Praegrande fel. *Id.* 8, 15, 16. labrum superius. *Suet. Tib.* 60. Praegrandis locusta. *Pers.* 1, 124. senex, *h. e.* Aristophanes.

PRAEGRĂVĀTUS, a, um, part. a *praegravo:* ὑπερβαρής, valde gravis factus, praegravis. *Liv.* 7, 23. *f.* Onerati telis Galli, quibus aut corpora transfixa, aut praegravata inhaerentibus gerebant scuta. *Colum.* 6, 7. *f.* Praegravato capite si saepius lacrimae profluent, etc.

PRAEGRĂVĬDUS, a, um, adj. valde gravidus, seu gravis. *Stat. Th.* 6, 700. Molis praegravidae castigat pulvere lapsus, *h. e.* disci ponderosi.

PRAEGRĂVIS, e, adj. περίβαρυς, valde gravis, pergravis. *Ov. Her.* 9, 98. Praegrave compressa fauce pependit onus. *Plin.* 8, 21, 32. Fera catoblepas caput praegrave aegre ferens: id dejectum semper in terram. *Mart.* 4, 18. hiberno praegravis unda gelu. *Plin.* 10, 33, 51. de perdice: Si auceps ad nidum coepit accedere, procurrit ad pedes ejus feta, praegravem aut delumbem esse simulans, *h. e.* tardam, et volatui inhabilem. ¶ Translate. *Id.* 7, 8, 6. Praegrave servitium. *Varr.* ap. *Non.* 5, 74. Ubi praegraves pascuntur pavonum greges, *h. e.* magni sumptus. [*Tac. A.* 4, 71. Veteres et praegraves (delatores) afflixit; 11, 19. virum insignem et ignavo principi praegravem; 14, 3. praegravem ratus interficere constituit. *H.* 2, 21. cibo vinoque praegraves.]

PRAEGRĂVO, as, avi, atum, a. 1. ἐπιβρίθω, valde gravis sum, pondere premo, opprimo, obruo. *Hor. Sat.* 2, 2, 77. corpus onustum Hesternis vitiis animum quoque praegravat una. *Colum.* 7, 6. Caper optimus habetur plena et brevi cervice, flaccidis et praegravantibus auribus, etc., *h. e.* deorsum pendentibus quasi graves sint. *Liv.* 35, 42. *extr.* Si summa petantur, et dantem, et accipientem praegravatura. *Id.* 5, 34. Exonerare praegravante turba regnum cupiens. *Hor. Ep.* 2, 1, 13. Urit enim fulgore suo, qui praegravat artes Infra se positas, *h. e.* longe multo superat, et gravis est inferioribus. ¶ Item praeponderare, ὑπερσταθμίζομαι, [*nostr. *überwiegen.*] *Plin.* 17, 22, 35. *n.* 15. de putatione vitium: Dividi putatione pollices aequali examine, ne praegravet fructus parte aliqua. ¶ Translate. *Sen. Clem.* 1, 24. Cito apparebit, pars civitatis deterior quanto praegravet. *Suet. Caes.* 76. Praegravant tamen cetera facta dictaque ejus, ut et abusus dominatione, et jure caesus existimetur. Adde *Val. Max.* 3, 7. *n.* 6. *extr.*

PRAEGRĔDĬOR, ederis, essus sum, dep. 3. προάγω, προπορεύομαι, ante gradior, praecedo, praeeo. *Cic. Phil.* 13, 2. *f.* Latera tegentes alios, sequentes alios, alios praegredientes amicos. *Varr. R. R.* 2, 7. *med.* Equi boni futuri signa sunt, si, cum flumen travehundum est, gregi in primis praegreditur, ac non respectat alios. *Suet. Tib.* 7. *extr.* Praegredi aliquem pedibus toto itinere. *Liv.* 28, 1. non solum nuncios, sed etiam famam adventus sui. ¶ [*Signif. etiam praetergredi. *Tac. A.* 14, 23. fines suos praegredientem. Hinc nihil mutandum videtur ap. *Liv.* 35, 30, 11. ubi ea (castra) sunt praegressi. V. *Drakenb.* ad h. l. et ad 29, 32, 8.] ¶ Translate. *Sall. in or. ad Caes.* 1, 1. Qui tantum alios praegressus es, uti prius defessi sint homines laudando facta tua, quam, etc.

PRAEGRESSĬO, onis, f. πρόβασις, actus praegrediendi, praecursio. *Cic. Fat.* 19. *med.* Ut nihil fieret sine praegressione causae.

PRAEGRESSUS, a, um, part. a *praegredior:* qui praecessit. *Liv.* 35, 30. Sequi suorum agmen aliquantum praegressum insistunt. *Just.* 24, 3. Praegressa igitur virum, diem festum urbi in adventum ejus indicit. *Tac. A.* 11, 37. Raptim in hortos praegressus.

PRAEGRESSUS, us, m. praegressio. *Ammian.* 21, 5. *extr.* Expertus, quid in rebus tumultuosis anteversio valeat, et praegressus. Adde *Cic. Off.* 1, 4., ubi alii leg. *progressus.*

PRAEGŬBERNANS, antis, part. ab inus. *praeguberno*, praeeundo gubernans. *Sidon. ep.* 5, 13. Musculis similis, inter saxosa, vel brevia balaenarum corpulentiam praegubernantibus.

PRAEGUSTANS, antis, part. a *praegusto*, praegustator. *Plin.* 21, 3, 9. En ego sum, inquit, illa, Marce Antoni, quam tu nova praegustantium diligentia caves.

PRAEGUSTĀTOR, oris, m. προγεύστης, προτένθης, qui praegustat. Servos habere praegustatores, qui cibum potumque epulantibus dominis inferrent, et gustu explorarent, ut ait *Tac. A.* 12, 66. et *ib.* 13, 16., Persae primum ac Graeci instituerunt, tum ad judicandum, an apti essent, recteque conditi, tum praesertim ad veneni suspicionem tollendam, uti a *Xenoph. Cyrop.* 1, 3. et *Athenaeo Dipnos.* 4, 21. proditum est. E Romanis primus fortasse M. Antonius praegustatore usus est apud Cleopatram, a qua sibi injuria venenum metuebat, ut narrat *Plin.* 21, 3, 9. Mox eundem ipse adscivit Augustus, ac deinde reliqui Caesares habuere; quin etiam non uno ii aut altero praegustatore contenti, horum collegium in domo Augusta instituerunt, in qua et *procurator* et *decuriones praegustatorum* fuere. V. LIBATOR. *Suet. Claud.* 44. Veneno occisum quidam tradunt per Halotum spadonem praegustatorem. Adde *Tac. A.* 12, 66. *Inscr.* ap. *Grut.* 602, 4. Praegustator Divi Augusti. Adde *ib.* 582, 1. Alia ap. *Don. cl.* 9. *n.* 24. Chrysaori Aug. L. praegustatori benemerenti collegium praegustatorum fecit. Alia ap. *Grut.* 581, 13. Ti. Claudius Aug. Lib. Zosimus procurator praegustatorum. Alia ap. *Mur.* 907, 3. C. Julius Aug. L. Primitivus decurio praegustatorum. ¶ Etiam privati homines praegustatorem habuisse videntur. *Inscr.* ap. *Grut.* 626, 2. M. Vibio M. Lib. Catinio Vibionino M. Vibius Hilarus praegustator. ¶ Translate. *Cic. Dom.* 10. Heluoni spurcissimo, praegustatori libidinum tuarum, homini egentissimo et facinorosissimo Sex. Clodio, etc. *Lactant. Mort. persecut.* 38. Hunc jam induxerat morem (*Maximinus Daza*), ut nemo uxorem sine permissu ejus duceret, ut ipse in omnibus nuptiis praegustator esset. V. PROPINO.

PRAEGUSTĀTUS, a, um, part. a *praegusto:* ante gustatus. *Plin.* 21, 3, 9. Gratificationem ipsius reginae Antonius timens, nec nisi praegustatos cibos sumens. V. v. praec. *Just.* 12, 14. *f.* In aqua frigida venenum habuerunt, quam praegustatae jam potioni supermiserunt.

PRAEGUSTO, as, avi, atum, a. 1. προγεύομαι, ante gusto, praelibo, gustu exploro. *Phaedr.* 4, 23. Ubi immolatur, exta praegusto Deum. *Ov. Amor.* 1, 4, 33. Si tibi forte dabit, quos praegustaverit ipse Rejice libatos illius ore cibos. ¶ *Just.* 12, 14. *f.* Philippus, et Jollas praegustare ac temperare potum regis soliti. Adde *Juven.* 6, 633. et V. PRAEGUSTATOR. ¶ Ante sumere. *Juven.* 6, 659. At nunc res agitur tenui pulmone rubetae: Sed tamen et ferro, si praegustaret Atrides Pontica ter victi cautus medicamina regis, *h. e.* Antidota Mithridatis ante sumeret, ut se a venenis tutum redderet.

PRAEGYPSO, as, a. 1. gypso ante obduco. *Coel. Aurel. Tard.* 3, 2. *f.* Sed erit primo os vasculi praegypsandum.

PRAEHĪBĔO, es, a. 2. verbum Plautinum, ex *prae*, et *habeo*, idem valens ac *praebeo*, quod ab eo contracte factum est. *Pl. Ps.* 1, 2, 49. Cur ego vestem, aurum, atque ea, quibus est vobis usui, praehibeo? et 1, 3, 134. Praehibere alicui cibum; et *Merc.* 3, 1. *f.* alicui locum; et *Pers.* 4, 3, 41. alicui operam atque hospitium; et *Rud.* 1, 2, 5. Ut verba praehibes, me periisse praedicas, *h. e.* ut verba facis, ut loqueris. Adde *Merc.* 5, 4, 63.

PRAEJĂCĔO, es, ui, n. 2. πρόκειμαι, ante jaceo, aut positus sum. *Plin.* 4, 12, 24. Vastum mare praejacens Asiae. *Tac. A.* 12, 36. Campus, qui castra praejacet. *Plin.* 3, 4, 5. Oppida de cetero

rara, praejacentibus stagnis; et 9, 29, 46. de polypis: Vescuntur conchyliorum carne, quorum conchas complexu crinium frangunt: itaque praejacentibus testis cubile eorum deprehenditur.

PRAEJACIO, is, jeci, jactum, a. 3. ante jacio, προβάλλω. *Colum.* 8, 17. *med.* Mox praejaciuntur in gyrum moles. ℙ Legitur et *praejicio* ap. *Festum* in *Ponc.*

PRAEJACTUS, a, um, part. a *praejacio*, ante jactus. Translate. *Dictys Cret. B. Troj.* 2, 24. Multis in contumeliam Graecorum praejactis probris.

[PRAEJECTUS, a, um, part. a *praejicio*, ut *dejectus* a *dejicio*, ante jactus. Est etiam nomen propr. R. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 405. Praejectus se vivo visomum (*h. e.* bisomum) comparavit. *F.*]

PRAEJICIO. V. PRAEJACIO.

*PRAEIMPENDO, προδαπανῶ *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

PRAEINFUSUS, a, um, part. ab inus. *praeinfundo*, ante infusus. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 34. Mulsum, in quo praecocta, vel praeinfusa fuerit ruta.

PRAEINNUO, is, a. 3. ante innuo, praesignifico. *Varr.* ap. *Non.* 2, 172. Aut frigidos nimbos aquae caduciter ruentis Praeinnuerint aquatiles querquedulae natantes. Alii leg. *pertimuerint.*

*PRAEINSTITUTUS, a, um. *Sarisb.* 7, 9. Male praeinstitutus. *B. A.*

[PRAEJUDEX, icis, m. qui ante judicat. *Gloss. Philox.* Praejudex, προδικαστής. *F.*]

PRAEJŪDICĀTIO, onis, f. praejudicium. *Quint.* 4, 2. *med.* Si jam praedicatione senatus damnatus esset Milo. Plerique alii leg. *praejudicio.*

PRAEJŪDICĀTUS, a, um, part. a *praejudico*: προκεκριμένος, de quo antea judicatum est, ante judicatus. *Cic. Cluent.* 17. Ita reum citatum esse illum, ut, re semel atque iterum praejudicata, condemnatus in judicium venerit. *Id. N. D.* 1, 5. Tantum opinio praejudicata poterat, ut etiam sine ratione valeret auctoritas; et *Liv.* 42, 61. Praejudicatum eventum belli habetis: meliorem partem hostium fudistis. ℙ Absolute. *Id. Cluent.* 2. Postulo, ut ne quid huc praejudicati afferatis. *Liv.* 26, 2. Ne idipsum, quod consultationi reliquerant, pro praejudicato ferret. ℙ *Vir praejudicatissimus* dicitur a *Sidon. post carm.* 22. Papinius Statius, quod de ingenii ejus praestantia jam omnium consensu judicatum sit.

PRAEJŪDICIĀLIS, e, adj. ad praejudicium pertinens. *Imppp. Valent., Theodos. et Arcad. Cod. Theod.* 11, 30, 50. et *Impp. Honor. et Theodos. ib.* 65. Praejudicialem multam subire, *h. e.* quae judicio ante habito, vel legibus antea latis irrogata est. Adde *Sym. ep.* 10, 51. (al. 58.) ℙ De actionibus praejudicialibus, et formulis. V. v. sq.

PRAEJŪDICIUM, ii, n. προδικασία, προκατάγνωσις, judicium ante factum, sententia ante lata de eadem re, aut simili, sive pro, sive contra causam, de qua nunc agitur. *Quint.* 5, 2. Praejudiciorum vis omnis tribus in generibus versatur: rebus, quae aliquando ex paribus causis sunt judicatae, quae exempla rectius dicuntur, ut de rescissis patrum testamentis, vel contra filios confirmatis: judiciis ad ipsam causam pertinentibus: unde etiam nomen ductum est: qualia in Oppianicum facta dicuntur, et a senatu adversus Milonem: aut cum de eadem causa pronunciatum est, ut in reis deportatis, et assertione secunda, et partibus centumviralium, quae in duas hastas divisae sunt. *Cic. Div. Verr.* 4. De quo non praejudicium, sed plane judicium jam factum putatur. Ubi *Ascon.* Praejudicium dicitur res, quae cum statuta fuerit, affert judicaturis exemplum, quod sequantur judicium autem res, quae causam litemque determinat. *Cic. Cluent.* 22. Apud eosdem judices reus est factus, cum is duobus praejudiciis jam damnatus esset. *Quint.* 6, 5. *f.* Cicero pro Milone non ante narravit, quam praejudiciis omnibus reum liberavit. *Suet. Caes.* 23. Functus consulatu in provinciam abiit, et statim quaestor ejus in praejudicium aliquot criminibus arreptus est, *h. e.* in spem et exemplum similis futuri de eo judicii. *Plin. ep.* 7, 6. Postulavit, ne cognitioni Caesaris praejudicium fieret, *h. e.* ut integra omnia cognitioni Caesaris reservarentur. [**Liv.* 3, 40. neminem — verum esse praejudicium rei tantae afferre, i. e. aequum esse a nemine, jurene sint magistratus, an minus, praejudicari. Ita *Gronov.* Cf. 5, 11. it. 26, 29.] ℙ In bonam partem. *Liv.* 35, 10. His obtinuit, ut praeferretur candidato, quem Africanus frater deducebat, quem Cornelia gens, quem tantum praejudicium senatus. *Plin. ep.* 5, 1. Curianus orabat, ut sibi donarem portionem meam, seque praejudicio juvarem. ℙ Translate dicitur quidquid antea gestum impulsui aut exemplo est ad quippiam faciendum. *Caes. B. C.* 2, 32. Pompejus nullo proelio pulsus, vestri facti praejudicio demotus Italia excessit; et *ib. f.* Hispaniarum deditionem, Africi belli praejudicia sequimini. ℙ Interdum ponitur pro re, quae judicio mox ferendo obest. *Sen. Ben.* 4, 35. Promisi advocationem: postea apparuit, per illam causam praejudicium in patrem meum quaeri. *Gell.* 2, 2. Invitavit Taurus patrem praesidis, ut sederet: atque ille ait: sedeat hic potius, qui populi R. magistratus est. Absque praejudicio, inquit Taurus, tu interea sede, dum inspicimus, etc. *Imp. Gord. Cod.* 7, 56, 2. Res inter alios judicatae neque emolumentum afferre his, qui judicio non interfuerunt, neque praejudicium solent irrogare. *Ulp. Dig.* 1, 6, 10. Neque enim alimentorum causa veritati facit praejudicium. *Scaev. ib.* 40, 4, 29. *med.* Filium nihil praejudicii passum fuisse, si pater eum ignoravit. *Tryph. ib.* 26, 2, 27. Sine ullo litis praejudicio. ℙ Ap. JCtos *praejudicium* dicitur quaestio controversa, de qua prius cognoscendum est, quam praecipua causa disceptetur, quia illa huic praejudicium facit. Hujusmodi sunt ea judicia, quae de statu personae redduntur, in quibus quaeritur, an filius quis sit, an pater, an servus, an libertus, an ingenuus, etc. *Ulp. Dig.* 40, 14, 6. Quoties de hoc contenditur, an quis libertus sit, sive operae petantur, sive obsequium desideretur, etc. redditur praejudicium. Sed et quoties quis libertum se quidem confitetur, libertum autem C. Seji se negat, idem praejudicium datur, *h. e.* prius disceptatur et deciditur, an libertus sit: postea, an operas, aut obsequium debeat. *Papir. Just. ib.* 42, 5, 30. Qui bona sua negant jure venisse, praejudicio experiri debere. *Ulp. ib.* 25, 3, 5. *med.* Nec tamen alimentorum decretum tollet liberto facultatem, quo minus praejudicio certare possit, si libertum se neget. *Id. ib.* 22, 3, 18. Patronus in praejudicio possessor esse videtur. *Id. ib.* 2, 4, 8. Si praejudicio pronuncietur esse libertus. ℙ Hinc *praejudiciales actiones* ap. *Justin. Instit. tit.* 4, 6. *med.*, quibus scilicet hujusmodi praejudicia instituuntur. [Et *praejudiciales formulae* ap. *Cajum Instit.* 4. (ed. *Goes.*) §. 44. Sicut in praejudicialibus formulis: qualis est, qua quaeritur, aliquis libertus sit, vel quanta dos sit, et aliae complures. *F.*]

PRAEJŪDĬCO, as, avi, atum, a. 1. προδικάζω, ante judico, praejudicium facio. *Cic. Verr.* 2, 3, 65. Miror, quomodo de quo homine praejudicium noluerit fieri per recuperatores, de hoc ipso non modo praejudicarit, verum gravissime ac vehementissime judicarit. *Id. Leg.* 3, 20. Apud censores qui magistratu abierint, edant et exponant, quid in magistratu gesserint: deque iis censores praejudicent: *scil.* antequam causa ad legitimos judices deferatur. *Brut. ad Cic. ad Brut.* 1, 4. Quod nondum senatus censuit, nec populus R. jussit, id arroganter non praejudico, nec revoco ad arbitrium meum. ℙ Cum dativo est obesse: eo modo, quo in v. praec. dictum est. *Marc. Dig.* 42, 1, 63. Res inter alios judicatae aliis non praejudicant. *Ulp. ib.* 47, 10, 7. Privato judicio legi Corneliae praejudicari.

PRAEJŪRĀTIO, onis, f. juratio ante facta. Praejurationes facere dicuntur ii, qui ante alios conceptis verbis jurant: post quos eadem verba jurantes tantummodo dicunt, *idem in me.* Haec *Festus.* Cujus rei exemplum habes ap. *Liv.* 2, 45. *f.*

PRAEJŪVO, as, juvi, a. 1. ante juvo. *Tac. H.* 3, 65. Et credebatur affectam ejus fidem praejuvisse, domo agrisque pignori acceptis.

PRAELĀBOR, eris, lapsus sum, dep. 3. praefluo, ante labor, προῤῥέω. *Cic. in Arat. N. D.* 2, 43. *extr.* Pisces, quorum alter paulum praelabitur ante. *Lucan.* 9, 355. Quam juxta Lethes tacitus praelabitur amnis. *Virg. G.* 3, 180. Alphea rotis praelabi flumina Pisae. ℙ Item praeterlabor, praeterfluo. *Petr. Sat.* 99. Ira feras quidem mentes obsidet, eruditas praelabitur. *Colum.* 11, 1. *f.* Praelabentis vero temporis fuga quam sit irreparabilis, quis dubitet? [*Huc pertinet locus, quem *Forc.* perperam in antecedd. laudaverat. *Tac. H.* 2, 35 Insula in quam Germani nando praelabebantur.]

PRAELAMBO, is, a. 3. προλείχω, ante lambo, praegusto, praelibo. *Hor. Sat.* 2, 6, 108. nec non verniliter ipsis Fungitur officiis, praelambens omne, quod affert. V. *Bentl.* qui vult *praelibans* ex duob. MSS. [**Vulg.* praeferendam censet *Heindf.*] ℙ De fluvio lambente seu alluente ripas. *Prud. Hamart.* 357. Sed dum liventes liquor incorruptus arenas Praelambit, putrefacta inter contagia sordet. *Avien. Perieg.* 494. de Tibri: Romanosque lares lapsu praelambit alumno.

PRAELAPSUS, a, um, part. a *praelabor*: qui ante lapsus est. *Lucan.* 6, 76. Quoque modo Romae praelapsus moenia Tibris In mare descendit.

PRAELARGUS, a, um, adj. valde largus. *Pers.* 1, 14. Grande aliquid quod pulmo animae praelargus anhelet. *Juvenc.* 3, 754. Praelargae dapes.

PRAELASSĀTUS, a, um, part. ab inus. *praelasso*, ante lassatus. *Front. Strateg.* 2, 5. *extr.* Praelassatos facile superavit.

PRAELĀTIO, onis, f. πρόκρισις, actus praeferendi, seu anteponendi. *Val. Max.* 7, 8. *n.* 4. Ut non solum flagitiosum silentium, sed etiam praelatio contumeliosa videri posset. *Tert. Apol.* 13. Praelatio alterius sine contumelia alterius non potest procedere. Adde *adv. Valent.* 22.

PRAELĀTOR, oris, m. προκρίνων, qui praefert et anteponit. *Tert. Pudic.* 2. Idem misericordiae praelator, quam sacrificii.

PRAELĀTUS, a, um, part. a *praefero*: πρ[...]ros, antepositus. *Virg. A.* 5, 541. Nec bonus [E]rytion praelato invidit honori. *Ov. Met.* 8, [...] O patriae praelate meae, praelate parenti. [...] 12, 15, 33. Sativa myrrha multum silvestri [...]lata. *Tert. adv. Marc.* 3, 24. *med.* Jacob, qui p[...]rioris, et praelatioris populi figura est. *Coel. [Au]rel. Acut.* 3, 8. *n.* 94. Neque melior, quam [...]botomia, vel praelatior usus cucurbitae esse [...]est. ℙ Item ante latus, praetervectus. *Ta[c.]* 6, 35. Vulnus per galeam adegit, nec iterar[e ...]luit, praelatus equo. *Liv.* 2, 14. *f.* Cumana[e co]hortes effuse praelatos hostes ab tergo adortae [...] *Id.* 7, 24. *med.* Praeter castra etiam sua [...] praelati, arcem petunt. *Id.* 5, 26. Ut effusa [...] castra sua praelati, urbem peterent. Adde 38[...] ℙ *Praelatus dies* est praeceptus. *Praetor* ap. [...] *Dig.* 2, 13, 1. Editiones sine die et consule [...] debent, ne quid excogitetur, aut praelato die [...] *Modest. ib.* 48, 10, 28. Si a debitore praelat[o ...] pignoris obligatio mentiatur, falsi crimini [...] est. Alii utrobiq. leg. *prolato*, quod corru[...] esse censet *Cujac. Observ.* 3, 7. V. PRAEFE[...]

[PRAELĀVĀTUS, a, um, part. ab inusit. [*prae*]*lavo, as*, ante lavatus. *Theod. Prisc.* 1, 27. [...] Caricarum pinguium combustarum cinis vino t[...] praelavatus. *F.*]

PRAELĀVO, is, a. 3. ante lavo. *Appul.* [...] Ejus merito os, ut bono potui poculum, pr[...]vitur.

PRAELAUTUS, a, um, adj. valde lautus. [*Suet.*] *Ner.* 30. Sordidos ac deparcos esse putabat, [...]bus ratio impensarum constaret: praelautos, [...] que magnificos, qui abuterentur ac perderent. [...] *Vit.* 2. Praelautus alioqui, famosusque coena[...] magnificentia.

PRAELAXĀTUS, a, um, part. ab inus. *prae*[*laxo*] relaxatus. *Coel. Aurel. Tard.* 2, 1. *n.* 27. [...] beneficio praelaxatus aegrotans.

PRAELECTIO, onis, f. ἐξήγησις, lectio, qua [ma]gister praeit discipulis, explanandi et docendi [cau]sa. *Quint.* usurpat de ea, qua legentibus sin[...] ipse praeit: ut 1, 2. *med.* At enim emenda[...] praelectionique numerus (*discipulorum*) obstat, [...] et 2, 5. Et hercle praelectio, quae in hoc ad[...]tur, ut facile atque distincte pueri scripta o[...] sequantur: etiam illa, quae vim cujusque v[...] si quod minus usitatum incidat, docet, mu[...] infra rhetoris officium existimanda est. V. in [...] locum.

PRAELECTOR, oris, m. γραμματιστής, qui [sin]gulis discipulis praeit legendo, docendi gratia. [...] v. praec. *Gell.* 18, 5. Et quid putatis, si n[...]strum praelectoremque habuisset alicujus a[...] *quadrupes equus* dicturum fuisse, ac non *quad[...] eques?*

PRAELECTUS, a, um, part. a *praelego*, [...] lectus, seu selectus. *Appul. Met.* 7. Gregatin[...]cua comminantes: unde praelectum grandem [...] cum Marti victimant. Adde *Tert. adv. Marc.* [...] *in carm.*

PRAELĒGĀTIO, onis, f. actus praelegandi. [...] *Dig.* 33, 4, 1. et 2., ubi tamen plerique alii [leg.] *relegatio.*

PRAELĒGĀTUS, a, um, part. a *praelego*, [...] legatus, seu testamento relictus, per praece[ptio]nem legatus. V. PRAECEPTIO. *Papin. Dig.* [...] 79. *med.* Arbiter non patietur, eum partes co[...]dibus praelegatas restituere. Adde *Inscr.* ap. [...] 551, 3. et *Scaev. Dig.* 32, 1, 31. ℙ *Obli[g. ...] praelegata*, h. e. imposita. *Pompon. Dig.* 34, 3, [...]

PRAELĒGO, as, avi, atum, a. 1. ante a[...]lego, h. e. testamento relinquo, per praece[ptio]nem lego. V. PRAECEPTIO. *Plin.* 33, 2, [...] Eam coronam testamento ei praelegavit. *Sca[ev.] Dig.* 33, 8, 26. Peculia filiis praelegavit. *P[...] ib.* 31, 1, 69. *med.* Fideicommissum non magi[s ...]tetur, quam si alteri fundum praelegasset.

PRAELĔGO, is, ēgi, ectum, a. 3. προαναγ[ιγνώ]σκω, ante lego, legendo praeeo, enarrandi et [do]cendi causa. V. PRAELECTIO. *Quint.* 1, 5. [...]ctores, quos praelegunt, criminantur; et *il*[...] Sed pueris, quae maxime ingenium alant, pr[ae]genda. *Suet. Gr.* 16. Primus dicitur Virgilium [...] alios poetas novos praelegere coepisse. ℙ [...] praetereo, praeternavigo. *Tac. A.* 6, 1. Ca[...] transmisso freto, Campaniam praelegebat. [...] *Itin.* 1, 223. Alsia praelegitur tellus, Pyrg[...] recedunt.

PRAELĪBĀTIO, onis, f. actus praelibandi, [...] libatio. *Paul.* ex *Festo* in *Praemetium.* Prae[me]tium, quod praelibationis causa ante praemeti[...] *Tert. Anim.* 58. Salvum debet esse judicio di[...] negotium suum sine ulla praelibatione sententi[ae].

PRAELĪBER, ra, rum, adj. omnino liber. *P[rud.] Apoth.* 155. de natura superni ignis: Pura, ser[...] micans, liquido praelibera motu.

PRAELĪBO, as, a. 1. ante libo, praegusto, [...] libo. *Stat. Silv.* 3, 4, 60. Care puer, Superis praelibare verendum Nectar, etc. *Id. Ach.* 2, [...] Tum vero intentus vultus, ac pectora Ulysses P[rae]libat visu, *h. e.* scrutatur oculis, contempla[tur].

ıque pererrat luminibus tacitis, ut ait *Virg.*
, 363.
ɪAELĬCENTER, adv. valde licenter. *Gell.* 16,
aberius in Mimis, quos scriptitavit, oppido
ı verba finxit praelicenter! Nam et mendici-
ıum dicit, et moechimonium, etc. *Ammian.*
5. Praelicenter disponens, quid in convivio
aris impendi deberet. Adde 17, 8.
ɪAELĪDO. V. PERLUDO.
ɪAELĬGĀMEN, inis, n. Usurpari dicitur a *Marc.*
pir. 8. pro amuleto. V. PRAELIGATUS.
ɪAELĬGĀNĔUM Vinum ap. *Cat. R. R.* 23. a
legendo dictum videtur, quod ante justam vin-
ıam legantur et premantur uvae, quae aetatem
non queunt. V. *Catonis* verba *l. c.* in MI-
LLUS.
ɪAELĬGĀTUS, a, um, part. a *praeligo:* ante
ircum ligatus. *Cic. Inv.* 2, 50. Os obvolutum
ulo, et praeligatum. *Suet. Caes.* 79. Cum qui-
statuae ejus coronam candida fascia praeliga-
imposuisset. *Plin.* 17, 22, 35. *n.* 13. Dejecta
palmitis, aut praeligata fructum dat. *Id.* 30,
2. Linum quo praeligata infra caput vipera
nderit, donec exanimaretur. *Id.* 29, 2, 10.
a pecoris quam arctissime praeligata. ℙ *Pl.*
h. 1, 2, 28. O praeligatum pectus! *h. e.* in-
n, demens: quasi veneficiis et incantamentis,
uibusdam vinculis, ligatum et defixum.
AELĬGO, as, avi, atum, a. 1. ἀποδέω, in an-
i parte, vel circum ligo. *Liv.* 22, 16. Arida
enta praeligantur cornibus boum. *Plin.* 17,
4. Vestigio fissurae falce in truncis facto, sa-
praeligant marginem ipsum. *Id.* 25, 8, 53.
mnum qui legere, in ferula, vel arundine con-
praeligantque, ne potentia evanescat. *Id.*
, 17. Vulnera nodo Herculis praeligare. *Petr.*
102. *extr.* Praeligemus vestibus capita, et nos
ofundum mergamus, *h. e.* obvolvamus.
AELĬNO, is, a. 3. idem fere quod lino, vel
teriore parte lino. Translate. *Gell.* 7, 14.
Unumquodque genus cum caste pudiceque or-
, fit illustrius; cum fucatur atque praelini-
fit praestigiosum.
AELĬTUS, a, um, part. a *praelino*, idem ac
Gell. 13, 23. Villas suas inexcultas et ru-
ne tectorio quidem praelitas fuisse.
AELĬUM, etc. V. PROELIUM.
AELŎCO, as, a. 1. ante loco, praepono, prae-
Capell. 5, 170. Si pro trochaeo paenulti-
pondeum praelocaveris. *August. de Gen. ad*
, 17. Sensus in sola facie praelocati sunt.
t. de syllab. p. 2390. Consonans si praeloca-
na, quantum differat.
AELŎCŪTĬO, onis, f. προοίμιον, praefatio,
mium. *Sen. Excerpt. controv. praef.* 3. *med.*
Pompejus sedens et facundus et litteratus est:
beretur disertus, si a praelocutione dimitte-
declamat tam male, ut videar belle optasse,
lixi: nunquam surgas. V. PRAEFATIO. *Au-*
Doctr. Chr. 4, 2. Exspectationem legentium
raelocutione cohibeo.
AELŎCŪTUS, a, um, part. a *praeloquor:*
nte locutus est. *Plin. ep.* 3, 4. Collegae de
unis officii necessitate praelocuti, excusare
ntarunt.
AELONGO, as, a. 1. valde longum facio,
κύνω. *Plin.* 11, 2, 1. de insect. Qua subti-
natura pennas annexuit! praelongavit pedum
!
AELONGUS, a, um, adj. περιμήκης, valde
s. *Lucr.* 3, 614. Praelonga cornua senis cer-
iv. 22, 46. Praelongi gladii. *Plin.* 8, 33,
Cauda praelonga in tenuitatem desinens. *Id.*
, 9. Praelonga gracilitas. *Tac. A.* 2, 21.
ongas hastas protendere. *Quint.* 6, 3. *med.*
praelongus; et 10, 3. *f.* Praelongi sermones.
AELŎQUOR, eris, utus sum, dep. 3. προλέγω,
oqui, praefari. *Pl. Rud.* 1, 4, 28. Occupas
oqui, quae mea est oratio. *Plin. ep.* 8, 21.
t, ut in advocationem subitam rogarer, quod
causam praeloquendi dedit. Sum enim depre-
, ne, etc.; et *ep.* 4, 5. Libri amplitudo non
me longiore epistola praeloqui.
AELŪCĔO, es, uxi, n. 2. προφαίνω, ὑπερλάμ-
ante luceo. *Mart.* 12, 42. Praeluxere faces,
nt flamea vultus. ℙ *Praelucere alicui*, lu-
praeferre. *Suet. Aug.* 29. Cum per noctur-
iter lecticam ejus fulgur perstrinxisset, ser-
ue praelucentem exanimasset. [*Alii *praedu-*
. V. *Oudend.*] *Stat. Silv.* 1, 2, 89. et sae-
tanti Praeluxi. *Plin.* 32, 10, 51. Pulmone
o si confricetur lignum, ardere videtur: adeo
ulum ita praeluceat. *Flor.* 2, 2. *med.* Dui-
bi a coena rediret, praelucere funalia, prae-
sibi tibias jussit. *Phaedr.* 4, 10. ne ignis
praeluceat facinori, *h. e.* facienti facinus
praeferat. *Sen. Troad.* 888. Taedis quid opus
quidve solemni face? Quid igne? thalamis
praelucet novis. ℙ Translate. *Cic. Amic.* 7.
plurimas commoditates amicitia contineat,
la nimirum praestat omnibus, quod bona spe
cet in posterum, nec debilitari animos, aut
patitur. *Hor. Ep.* 1, 1, 83. Nullus in orbe
sinus Bajis praelucet amoenis. ℙ Cum accus. *Auson. Idyll.* 4, 95. lumenque tuae praeluceo vitae.

PRAELŪCĬDUS, a, um, adj. valde lucidus. *Plin.* 37, 6, 23. Sardonychae Arabicae excellunt candore circuli praelucido, atque non gracili.

PRAELŪDĬUM, ii, n. προοίμιον. Translate, et in malam partem tribuitur *Cic. Phil.* 14, 3. Praeludium illud et portentum L. Antonius. Sed alii *propudium* reponunt, alii *prodigium*, alii *proludium*, quidam *proluvium*. [*Orell.* exhibet quidem *propudium*, sed prae ceteris aestimandam censet lectionem *cd. Urs. prodigium;* utpote quae Ciceronis consuetudini optime conveniat.]

PRAELŪDO, is, usi, usum, a. 3. ἀναβάλλομαι, ante ludo, quasi per ludum aliquid facio, quod postmodum serio faciendum sit; leve quiddam, ceu majoris rei initium praemitto. *Flor.* 4, 2. Ac Mariana quidem rabies intra Urbem praeluserat, quasi experiretur. *Plin.* 37, 2, 7. Theatrum quod a populo impleri, canente se, dum Pompejano praeludit, etiam Neroni satis erat, *h. e.* dum parat se ad canendum in theatro Pompejano. *Gell.* 19, 11. Cum tragoediis quoque eodem tempore faciendis praeluderet. *Tert. adv. Marc.* 3, 5. His praeluserim, quasi de gradu primo adhuc, et quasi de longinquo. *Sidon. ep.* 4, 25. *med.* Nunc ergo Jurensia si te remittunt jam monasteria, in quae libenter solitus ascendere, jam coelestibus supernisque praeludis habitaculis. ℙ Cum accus. *Rut. Itin.* 1, 257. de tauro: Ut solet excussis pugnam praeludere glebis. *Stat. epist. praefixa Silv.* 1. Nec quisquam est illustrium poetarum, qui non aliquid operibus suis stilo remissiore praeluserit. ℙ *Virg*, *Ov.*, *Sen. uterque*, etc. in meliorib. lib. MSS. et excusis *proludo* dixere eod. sensu: quod jam optimi critici admonuerunt.

PRAELUM. V. PRELUM.

PRAELUMBO, as, a. 1. lumbos perfringo, delumbo. *Novius* ap. *Non.* 2, 673. Coepit unumquemque praelumbare fustibus.

PRAELŪMĬNĀTUS, a, um, part. ab inus. *praelumino*, ante illustratus, explicatus. *Tert. Resurr. carn.* 33. Parabola a commentatore Evangelii praeluminata.

PRAELŪSĬO, onis, f. actus praeludendi, prolusio. *Plin. ep.* 6, 13. *extr.* Aestima, quantum proelium, quanta pugna certamini maneat, cujus quasi praelusio, atque praecursio has contentiones excitavit. *Eumen. pro restaur. schol.* 2. Ibi praelusio, hic pugna committitur. Al. leg. ap. *Plin.* *prolusio.* *Marcell. Empir.* 20. *med.* Quae contusio frequenter gladiatoribus accidere in praelusionibus solet.

PRAELUSTRIS, e, adj. ὑπέρλαμπρος, valde lucidus, illustris. *Ov. Trist.* 3, 4, 5. Vive tibi, quantumque potes, praelustria vita. Saevum praelustri fulmen ab arce venit.

PRAEMĀCĔRO, as, a. 1. προταριχεύω, ante macero. *Scrib. Comp.* 193. Praemacerantur mala cydonia.

[PRAEMĂDĔO, es, ui, n. 2. valde madeo, ebrius sum. *Orient. Commonit.* 2, 228. Ante diem nimio praemaduisse mero. *F.*]

PRAEMĂLĔDĪCO, is, a. 3. ante maledico. *Tert. adv. Marc.* 5, 3. *med.* Quomodo praemaledixisset eum creator, quem ignorat?

PRAEMĀLO, vis, anom. idem quod malo. *Appul. Met.* 3. Adjuro per istum capilli tui nodulum, me nullam aliam meae Fotidi praemalle. Al. plerique rectius leg. *mea Fotide malle.* V. ALIUS.

PRAEMANDO, as, avi, atum, a. 1. prius mando, committo, jubeo. *Vat.* ad *Cic. Fam.* 5, 9. *f.* De quo tu mihi nihil mandasti: ego tamen terra marique ut conquireretur, praemandavi. Adde *Pl. Truc.* 2, 4, 49.

PRAEMANDO, is, a. 3. prius mando, manduco. Translate. *Gell.* 4, 1. *med.* Sed si me tibi praemandere, quod ajunt, postulas, faciam sane id quoque, *h. e.* diligentius et minutius explicare, et quasi cibum mansum in os inserere, ut ait *Cic. Or.* 2, 39.

PRAEMĀTŪRĒ, adv. πρωϊαίτατα, πρὸ καιροῦ, valde mature, ante tempus, immature, intempestive. *Gell.* 10, 11. Cum significandum est coactius quid factum, et festinatius, tum rectius *praemature* factum id dicitur, quam *mature.* *Pl. Most.* 2, 2, 68. Me Acheruntem recipere Orcus noluit, quia praemature vita careo. *Papin. Dig.* 45, 1, 118. Nec videri praematurius agi, non finito stipulationis die.

PRAEMĀTŪRUS, a, um, adj. πρώϊος, πρόωρος, qui ante alios maturescit, praecox. *Colum.* 11, 3. *med.* Qui praematurum fructum cucumeris habere volet. ℙ Translate est immaturus, legitimum tempus praevertens, intempestivus, praeproperus. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 8. *med.* Quod praematura denunciatio boni civis imparati, quam periculosa esset, ex casu collegae videbam. [*V. *Schütz. cl. Cic.*] *Plin.* 8, 45, 70. Domitura boum in trimatu: postea sera, ante praematura. *Id.* 7, 51, 52. Senilem juventam praematurae mortis esse signum. *Tac. A.* 1, 30. et *ib.* 2, 5. Praematura hiems; et *ib.* 4, 17. Mobiles adolescentium animos praematuris honoribus ad superbiam extollere; et *ib.* 14, 57. *extr.* Caput praematura canitie deforme; et *ib.* 3, 66. *extr.* Spretis quae tarda cum securitate, praematura vel cum exitio properant. *Plin.* 8, 48, 75. Castrari agnos, nisi quinquemestres, praematurum existimatur.

PRAEMĔDĬCĀTUS, a, um, part. ab inus. *praemedico*, medicamentis praemunitus. *Ov. Her.* 12, 15. Isset anhelatos non praemedicatus in ignes Immemor Aesonides. *Tert. Jejun.* 12. *med.* Antidoto praemedicatus.

PRAEMĔDĬTĀTĬO, onis, f. προμελέτησις, meditatio, provisio. *Cic. Tusc.* 3, 14. Praemeditatio futurorum malorum lenit eorum adventum.

PRAEMĔDĬTĀTŌRĬUM, ii, n. locus ad praemeditandum. Translate. *Tert. Jejun.* 6. Cum totum illud domicilium interioris hominis, escis stipatum, vinis inundatum, decoquendis jam stercoribus aestuans, praemeditatorium efficitur latrinarum. V. MEDITATORIUM.

PRAEMĔDĬTĀTUS, a, um, part. a *praemeditor:* qui prius meditatus est. *Cic. Off.* 2, 13. *f.* Id se in foro optime jam praemeditatum facere, quod, etc. ℙ Passive praecogitatus. *Quint.* 4, 5. Qui ad agendum nihil cogitati praemeditatique detulerit. [*Cf. *Liv.* 40, 23. ibique *Gronov.* et *Vechneri Hellenolex.* p. 107. *ed. Heus.*]

PRAEMĔDĬTOR, aris, dep. 1. προμελετάω, prius meditor, praecogito. *Cic. Phil.* 11, 3. Est sapientis quidquid homini accidere possit, id praemeditari ferendum modice esse, si evenerit. *Id. Att.* 6, 3. Formam mihi totius reipublicae velim mittas, quae mihi obviam veniat, ex qua me fingere possim, et praemeditari, quo animo accedam ad Urbem. *Lucr.* 4, 822. Effugere illorumque errorem praemeditemur, qui, etc. *Tac. A.* 14, 15. Multa cura tentans citharam et praemeditans. [*Hoc loco sensum latiorem praeludendi vindicat.]

PRAEMENSUS, a, um, part. ab inus. *praemetior*, signific. passiva, ante mensus. *Tibull.* 3, 3, 9. praemensae defunctus tempora vitae, *h. e.* cujus spatium Parcae, quae unicuique sua vivendi tempora praefiniunt, jam mensae sunt. Ita *Brouchus.* Al. leg. *permenso tempore.* V. PERMENSUS.

PRAEMERCOR, aris, atus sum, dep. 1. ante mercor, emptione praevenio. *Pl. Epid.* 3, 3, 25. Nae istam tempore gnato tuo sumus praemercati. *Cassius Hemina* ap. *Plin.* 32, 2, 10. Ni qui ad polluctum emerent *(pisces)* pretio minus parcerent, eaque praemercarentur.

PRAEMESSUM. V. PRAEMETIUM.

PRAEMĔTĀTUS, a, um, part. ab inus. *praemetor*, qui ante metatus est. *Solin.* 40. Dinocraten Alexandri jussu Alexandriam praemetatum, supra exposuimus. ℙ Passive. *Capell.* 8, 273. *extr.* Praemetata Divum itinera.

*PRAEMETĪOR, iris, dep. 4. προμετρέω, ante metior. *Sarisb. Ep.* 59. *B. A.*

PRAEMĔTĬUM, ii, n. quod praelibationis causa ante praemetitur, inquit *Paul.* ex *Festo* (ubi alii leg. *praemessium* aut *praemessum*), h. e. primitiae spicarum, quae praemetebantur Cereri offerendae. *Fest.* ipse in *Sacrima:* Praemessum de spicis, quas primum messuissent, sacrificabant Cereri. *Gloss. Philox.* Praemetium (alii *Praemetivum*) ἡ πρὸ θερισμοῦ Δημήτρας θυσία.

PRAEMĔTO, is, a. 3. ante metere. V. v. praec.

PRAEMĔTŪENTER, adv. ante metuendo, caute, provide. *Lucr.* 4, 825. errorem vitareque praemetuenter. Ita *Gronov.* ex MSS., alii aliter.

PRAEMĔTŪO, is, a. 3. προταρβέω, προδείδω, ante metuo. *Prud. in Sym.* 2, 681. Qui dum praemetuit cultus inolescere Christi. *Lucr.* 3, 1032. at mens sibi conscia facti, Praemetuens adhibet stimulos, torretque flagellis. *Caes. B. G.* 7, 49. Caesar praemetuens suis. [*V. *Herzog.*] *Phaedr.* 1, 16. Ovis praemetuens doli. [*Cf. *Burm.*]

PRAEMĬĀTOR, oris, m. nocturnus praedo, ut *Non.* interpretatur 2, 629., est a *praemior.* *Naev.* vel *Nov. ib.* Nam in scena nos nocturnos coepit praemiatores tollere.

PRAEMĬATRIX, icis, f. quae praemium seu mercedem dat. *Ammian.* 14, 11. Ultrix facinorum impiorum, bonorumque praemiatrix Adrastia.

PRAEMĬCO, as, n. 1. valde mico, praefulgeo. *Appul. Met.* 5. Lucernam completam oleo, claro lumine praemicantem. *Id.* 10. *in.* Galea nitore praemicans. *Prud.* περὶ στεφ. 1, 84. munera, Quae viam patere coeli praemicando ostenderent. Adde *Minuc. Fel. Octav.* 5.

PRAEMIGRO, as, n. 1. ante migro. *Plin.* 8, 28, 42. Ruinis imminentibus musculi praemigrant.

PRAEMĬNĔO. V. PRAEEMINEO.

PRAEMĬNISTER, tri, m. qui ante ministrat, qui ministrando praecedit. *Macr. Sat.* 3, 8. Tusci camillum appellant Mercurium: quo vocabulo significant praeministrum Deorum: unde Virgilius ait, Metabum camillam appellasse filiam, Dianae scilicet praeministram. Romani quoque pueros et puellas nobiles camillos et camillas appellant, flaminicarum, et flaminium praeministros. Adde *Tert. Or.* 1.

PRAEMĬNISTRĀ, ae, f. quae ministrando prae-

cedit. *Appul. Apol.* Lingua mendaciorum et amaritudinum praeministra. Adde *Macrob. l. c.* in v. praec.

PRAEMĬNISTRO, as, a. 1. ante ministro, ministrando praecedo. *Gell.* 10, 3. *f.* Bruttios magistratibus in provincias euntibus parere, et praeministrare jusserunt. Adde 12, 3. *Appul. Met.* 5. *in.* Nos tuae famulae sedulo tibi praeministrabimus. *Tert. Baptism.* 11. Semper is dicitur facere, cui praeministratur.

PRAEMĬNOR, aris, dep. 1. ante, aut valde minor, minitor. *Tert. adv. Marc.* 5, 19. *med.* Perditurum se sapientiam sapientium praeminabatur. Adde *Appul. Met.* 5. et 8.

PRAEMĬOR, aris, dep. 1. quaestum facio, lucror. V. PRAEMIUM. *Suet. Tit.* 7. Suspecta et rapacitas, quod constabat, in concionibus patriis nundinari, praemiarique solitum, [*i. e. praemia pacisci. V. *B. Crus.*]

PRAEMĬŌSUS, a, um, adj. pecuniosus. *Festus:* Praemiosam, pecuniosam, dixit Cato in oratione, quam scripsit ..... impudentiam praemiosam. *Accius* (si *Perotto* est fides) Divitem ac praemiosam anum.

PRAEMISSUS, a, um, part. a *praemitto*, προαπεσταλμένος, προπεμφθείς, ante missus. *Cic. Cat.* 1, 9. A quo jam sciam esse praemissos, qui tibi praestolarentur. *Caes. B. C.* 1, 16. Cohortes praemissae a Domitio ex oppido pontem interrumpebant. *Suet. Cal.* 58. Alloquenti pueros cervicem gladio caesim graviter percussit, praemissa voce: Hoc age. ℙ Absolute. *Plin.* 12, 1, 2. Gallias hanc primum habuisse causam superfundendi se Italiae, quod Helico ex Helvetiis civis earum, fabrilem ob artem Romae commoratus, ficum siccam, et uvam, oleique ac vini praemissa, remeans secum tulisset, *h. e.* primitias, ut *Coel. Rhodig.* interpretatur 6, 6., vel olei ac vini selectam portionem, ut *Hard.*

PRAEMISTUS vel Praemixtus, a, um, part. ab inus. *praemisceo*, prius mixtus. *Apic.* 4, 5. Perungis patinam, et folia malvarum substernis, et praemixta olera componis.

PRAEMĪTIS, e, adj. valde mitis, mansuetus. *Juvenc.* 3, 633. quem terga sedentem Praemitis gestant asinae, pullique sequentis.

PRAEMITTO, is, isi, issum, a. 3. προαποστέλλω, προπέμπω, ante mitto, prius mitto. *Pl. Amph.* 2, 1, 55. Dudum ante lucem a portu me praemisisti domum. *Id. Truc.* 2, 4, 58. Ut praemisit nuncium mihi, non multo post hic aderit. *Caes. B. C.* 1, 39. Caesar legiones in Hispaniam praemiserat. *Sall. Jug.* 54. Legatum cum expeditis cohortibus praemiserat ad flumen. *Cic. Att.* 10, 8. *extr.* Antonius hodie venturus dicebatur: sed praemisit mihi odiosas litteras, hoc exemplo. *Caes. B. C.* 2, 19. Caesar cum equitibus progreditur, edictumque praemittit ad quam diem, etc. *Id. B. G.* 4, 11. Petebant, uti ad eos equites, qui agmen antecesissent, praemitteret, eosque pugna prohiberet: supple *nuncios*. *Curt.* 6, 4. Speculatores subinde praemittens, qui, etc. *Pl. Cas.* 2, 8, 12. Hunc Acheruntem praemittam prius. Imitatus videtur illud *Homeri Iliad.* 1, 3. Πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς Ἄϊδι προΐαψεν Ἡρώων. Et absolute *Sen. Apocol. f.* Quos omnes, necubi imparatus esset, praemiserat. ℙ Translate. *Sen. ep.* 5. *f.* Non ad praesentia aptamur, sed cogitationes in longinqua praemittimus. ℙ Ante statuo, ante colloco. *Plin.* 15, 19, 21. Ideoque ficetis caprificus praemittitur ad rationem venti, ut flatus evolantes (*culices*) in ficus ferat.

PRAEMĬUM, ii, n. olim pecuniam significabat: unde *praemiosus*. V. Sic *Naev.* ap. *Perott.* Sine praemio sum: marsupium reliqui domi. ℙ Est item quodcumque commodum, utilitas. *Lucr.* 5, 4. qui talia nobis Pectore parta suo, quaesitaque praemia liquit; et 3, 969. Omnia perfructus vitai praemia marces. ℙ Et praecipue commodum et utilitas, quae ex praeda et spoliis est: item ipsa praeda. Hinc *Varr. L. L. f. praemium a praeda* ducit: unde *praemiari* et *praemiator*. *Tibull.* 1, 2, 25. Nec sinit occurrat quisquam, qui corpora ferro Vulneret, aut rapta praemia veste ferat. *Val. Fl.* 8, 252. Mox epulas, et sacra parant: silvestria laetis Praemia, venatu facili quaesita, supersunt *Prop.* 2, 23, 67. Spargere et alterna communes caede penates, Et ferre ad patrios praemia dira lares. *Id.* 3, 11, 46. Sive petas calamo praemia, sive cane. *Petr. Sat.* 119. omniaque orbis Praemia correptis miles vagus exstruit armis. *Ov. Met.* 6, 518. spectat sua praemia raptor. *Id. Fast.* 5, 204. Ausus Erechthea praemia ferre domo. Huc pertinere volunt et illud *Virg. A.* 11, 78. Multaque praeterea Laurentis praemia pugnae Aggerat, et longo praedam jubet ordine duci. ℙ Saepissime est merces, quae pro labore, industria, et recte factis datur, γέρας, ἆθλον. *Cic. Or.* 1, 58. Legibus et praemia proposita sunt virtutibus, et supplicia vitiis. *Id. ad Brut.* 1, 15. Solon rempublicam duabus rebus contineri dixit, praemio et poena. *Ter. Eun.* 5, 9, 27. Quodvis donum et praemium a me optato: id optatum feres. Ubi *Donat.:* Donum Deorum est, praemium virorum fortium, munus hominum. Et donum munusque tam ante factum, quam post factum datur: praemium non nisi post factum est. Donum voluntarium, praemium debetur. *Caes. B. G.* 3, 18. et 26. Persuadere alicui magnis praemiis et pollicitationibus. *Cic. Or.* 1, 4. Praemiis ad perdiscendum amplioribus commoveri. *Id. Mur.* 4. Magna praemia alicui dare pro re aliqua. *Id. Arch.* 4. Praemio donare aliquem. *Quint.* 3, 6. *med.* afficere. *Tac. A.* 1, 42. augere. *Sall. Jug.* 13. inducere; et *ib.* 102. illicere. *Cic. Lig.* 4. invitare. *Id. Balb.* 16. *f.* elicere ad quippiam faciendum. *Quint.* 1, 1. evocare. *Cic. Coel.* 29. Praemium cuipiam persolvere. *Catull.* 64, 157. reddere alicui pro re aliqua. *Stat. Theb.* 9, 50. rependere. *Cic. Arch.* 10. *f.* tribuere. *Caes. B. C.* 1, 17. Peritos regionum, magno proposito praemio, cum litteris mittit. *Id. B. G.* 1, 42. Praemium consequi. *Liv.* 24, 45. Promittens, si sibi praemio foret, se Arpos proditurum esse. ℙ *Praemio legis*, legis beneficio. *Cic. Acad.* 4, 1. Absens factus aedilis, continuo praetor: licebat enim celerius legis praemio. ℙ Per ironiam *Ov. Met.* 8, 503. Nunc merito moriere tuo: cape praemia facti, *h. e.* da poenas sceleris. ℙ [*Confund. *praemium* et *primum*. V. *Spalding.* ad *Quint.* 10, 7, 1. — et *pretium*. *Id. ib.* 3, 17.]

PRAEMŎDĔRANS, antis, part. ab inus. *praemoderor*, ante moderans, moderando praecedens. *Gell.* 1, 11. Cretenses in proelia ingredi solitos praecinente ac praemoderante cithara gressibus.

PRAEMODŬLĀTUS, a, um, part. ab inus. *praemodulor*, ante modulatus. *Quint.* 11, 3. *med.* Unde id quoque fluit vitium, ut juvenes cum scribunt, gestu praemodulati, cogitationem sic componant, quomodo casura manus est.

PRAEMŎDUM, adv. [*i. e. supra modum,] περισσῶς, ὑπερβεβλημένως. *Gell.* 7, 7. *f.* Livius in Odyssea *praemodum* dicit, quasi *admodum*. *Parcentes*, inquit, *praemodum:* quod significat supra modum: dictumque est quasi praeter modum.

PRAEMOENIO, is, a. 4. pro *praemunio:* ita enim scriptum reperitur in opt. libris ap. *Gell.* 13, 27. Caput, et os suum manibus oppositis, quasi vallo, praemoeniunt; et 14, 2. Generalia quaedam praemonita, quibus ante causam praemoeniri judex, praepararique ad incertos casus debeat.

PRAEMŎLESTĬA, ae, f. idem quod timor, quia malum futurum antecedit. *Cic. Tusc.* 4, 30. Alii metum praemolestiam appellabant, quod est quasi dux consequentis molestiae.

PRAEMŎLĬOR, iris, dep. 4. ante molior, praeparo. *Liv.* 28, 17. Itaque praemoliendas ibi ratus jam res, conciliandosque gentium animos.

PRAEMOLLĬO, is, a. 4. προμαλάττω, ante mollio. *Quint.* 4, 3. His velut fomentis, si quid erit asperum, praemolliemus, quo facilius aures judicum admittant.

PRAEMOLLIS, e, adj. valde mollis. *Plin.* 9, 51, 75. Torpedo intra se parit ova praemollia. *Id.* 11, 37, 69. Cor praemolli firmoque opertum membranae involucro.

PRAEMOLLĪTUS, a, um, part. a *praemollio*, ante mollitus, subactus. *Quint.* 2, 9. Frustra sparseris semina, nisi illa praemollitus foverit sulcus. ℙ Translate. *Id.* 6, 5. *f.* Quo genere defensionis etiam offendisset nondum praemollitas judicum mentes, *h. e.* placatas, mitigatas, lenitas.

PRAEMŎNĔO, es, ui, itum, a. 2. προαγορεύω, προλέγω, προφωνέω, ante moneo. *Cic. Verr.* 1, 8. *extr.* Sane benivolo animo me, ut magnopere caverem, praemonebat. *Plin. ep.* 6, 22. Ut te praemonerem, plurimum tibi credas, nec cuiquam satis fidas. *Sen. Herc. Oet.* 721. Hic ipse fraudes esse praemonuit Deus. *Ov. Trist.* 5, 1, 16. Praemoneo, nunquam scripta quod ista legat. (Alii aliter leg. volunt: sunt etiam, qui spurium versum putant.) *Cic. Har. resp.* 5. *f.* De impendentibus periculis voce Jovis opt. max. praemoneri. *Colum.* 11, 2. *in.* Coeli varietatem mutationemque si ex hoc commentario fuerit praemonitus villicus, nunquam decipietur. *Plin. ep.* 2, 6. *f.* Convenit amori in te meo, praemonere, quid debeas fugere; et *ep.* 3, 18. Ut futuri principes praemonerentur, qua via possent ad gloriam niti. *Liv.* 36, 34. Quae tum maxime acciderant, casura praemonens. ℙ Item praedico, praesagio. *Just.* 14, 1. Fatua, quae assidue divino spiritu impleta, velut per furorem futura praemonebat. *Plin.* 18, 35, 79. Si quartam lunam orbis rutilus cingit, ventos et imbres praemonebat. *Ov. Her.* 17, 239. Et vatum timeo monitus, quos, igne Pelasgo Ilion arsuram, praemonuisse ferunt.

PRAEMŎNĬTĬO, onis, f. monitio praecedens. *Tert. adv. Marc.* 2, 4. *extr.* Agnosce bonitatem Dei ex providentiis et legibus, ex praemonitionibus bonis et benignis.

PRAEMŎNĬTOR, oris, qui praemonet. *Appul. de Deo Socrat.* In rebus incertis prospector, dubiis praemonitor, periculosis tutator.

PRAEMŎNĬTŌRĬUS, a, um, adj. ad praemonendum aptus. *Tert. Anim.* 3. Paulus concepit praemonitorium illud edictum.

PRAEMŎNĬTUS, a, um, part. a *praemoneo:* ante monitus. *Plin.* 28, 2, 4. Ni praemoniti legati R. respondissent, etc. *Just.* 1, 6. Praemonitus, ut socium coeptis assumeret. *Id.* 12, 14. Praemo[nitus a] filio, ne alii, quam Thessalo, crederet. ℙ P[rae]*monitum*, absolute, praemonitio. *Gell.* 14, 2. [Ge]neralia quaedam praemonita, et praecepta s[...] quibus ante causam praemoeniri judex debeat.

PRAEMŎNĬTUS, us, m. praemonitio, praedi[ctio]. *Ov. Met.* 15, 799. Non tamen insidias ventura[...] vincere fata Praemonitus potuere Deum.

PRAEMONSTRĀTĬO, onis, f. actus praem[on]strandi. *Lactant.* 7, 14. *med.* Saepe diximus, [mi]nora et exigua magnorum figuras et praemonstra[tio]nes esse.

PRAEMONSTRĀTOR, oris m. qui praemonst[rat]. *Ter. Heaut.* 5, 1, 2. Sed hic adjutor meus, monitor, et praemonstrator Chremes hoc [...] praestat.

PRAEMONSTRĀTUS, a, um, part. a *praem[on]stro:* praedictus. *Plin.* 10, 29, 43. Ut non sit [...]bium, hanc suavitatem praemonstratam efficaci [au]spicio, cum in ore Stesichori cecinit infantis.

PRAEMONSTRO, as, avi, atum, a. 1. προδ[εί]κνυμι, ante monstro, praecipio, doceo quid fac[ien]dum sit ante rem gerendam, vel ante pericul[um]. *Pl. Pers.* 1, 3, 68. Praemonstra docte, prae[...] astu filiae quid fabuletur, ubi se natam praedi[cet]. *Id. Trin.* 2, 2, 61. Hoc verbum cum illi cui[...] dico, praemonstro tibi, ut, etc. *Lucr.* 6, 92. [Cur]renti spatium praemonstra callida Musa. *Stat.* [...] 1, 66. si Sphyngos iniquae Callidus ambages, praemonstrante, resolvi. ℙ Item praedico, p[rae]sagio. *Cic. Har. resp.* 10. Hoc tam novo, ta[m...] que motu magnum aliquid Deos populo R. p[rae]monstrare et praecinere. *Id. Prognost. Divin.* [...] 7. Atque etiam ventos praemonstrat saepe fut[uros] Inflatum mare.

PRAEMORDĔO, es, orsi, et ordi, orsum, a[. 2.] ἀποδάκνω, idem quod mordeo, aut valde mor[deo]. *Pl. fragm.* ap. *Gell.* 7, 9. Ni fugissem, medi[us] credo, praemorsisset. *Sen. Clem.* 1, 5. *med.* F[e]rum est, nec generosarum quidem, praemord[ere] et urgere projectos. *Lucan.* 6, 567. sicc[a]que rentem gutture linguam Praemordens, *h. e.* a[nte]riorem linguae partem mordens. ℙ Translate. [Juv.] *venal.* 7, 217. Praemordere ex aliqua re quipp[iam], *h. e.* deradere, demere, quasi mordendo auf[erre]. ℙ De altero praeterito *praemordi* V. MORDEO.

[PRAEMORDĬCUS, a, um, adj. qui ante [mor]detur. *Hieron.* in *Reg. S. Pachom.* 52. Sed [...]dere poterit ei, qui attulit, sive lapsania, quod [ge]nus herbarum est viliorum, sive panes, sive [...] praemordica, *h. e.* quorum priores tantum et [supe]riores partes, ut in asparagis, morderi sive co[...] solent. *F.*]

PRAEMŎRĬOR, eris, ortuus sum, dep. 3. προ[απο]θνήσκω, ante morior, ante tempus morior. [*Ov.*] *Her.* 8, 121. Aut ego praemoriar, primoque [ex]stinguar in aevo. *Quint. decl.* 4, 10. Omnis hora applicat fato, et per exigua festinantis momenta praemorimur. *Plin.* 7, 50, 51. Hebes sensus, membra torpent, praemoritur visus, a[udi]tus, incessus, scil. in senectute.

PRAEMORSUS, a, um, part. a *praemordeo:* [...]sus. *Lucan.* 10, 445. Sic fremit in parvis fera [...]bilis abdita claustris, Et frangit rabidos praem[orso] carcere dentes.

PRAEMORTŬUS, a, um, part. a *praemor[ior]*, προαποθανών, ante, aut jam mortuus. *Ov. Am.* [3,] 7, 65. jacuere, velut praemortua, membra. *Suet.* [...] 3. Podagrae impatiens, veneno sibi perunxit pe[des] et enecuit, ita ut, parte ea corporis velut prae[mor]tua, vixerit. ℙ Translate. *Quint. decl.* 12, 7. [...]gura tibi exesos vultus, decrescentem populum, praemortuas vires. *Liv.* 3, 72. Scaptium ip[sum] id quidem, etsi praemortui jam sit pudoris, [...] facturum.

PRAEMŌTUS, a, um, part. a *praemoveo*, a[nte] seu valde motus. *Coel. Aurel. Tard.* 2, 1. [...] Praemotis vel exercitis, ut supra dictum est, [con]silium dabimus.

PRAEMŎVĔO, es, a. 2. ante, aut valde mo[veo]. *Coel. Aurel. Tard.* 1, 5. *med.* Quoties partes lo[ngius] remotae praemoventur; et *ib.* 5, 7. Praemo[...] corpus, sive praetangi accessione ventura.

PRAEMULSUS. V. REMULSUS.

[PRAEMUNDĀTUS, a, um, part. ab inus. *p[rae]mundo*, antea mundatus. *Theod. Prisc.* 1, 10. [...] Praemundatis interea oculis molli et tepido pen[icil]lo a pituitis aegrotis oculis inhaerentibus. *F.*]

PRAEMŪNĬO, is, ivi, itum, a. 4. προπαρασκευάζω, ante munio. *Caes. B. C.* 3, 55. Isthmum p[rae]munire instituit, ut Achaia Fusium prohiberet; *ib.* 58. Aditus duos magnis operibus praemun[iit]. *Suet. Cal.* 29. Quem metu venenorum praemu[nire] medicamentis suspicabatur. *Vell.* 2, 6. Prae[mu]niendae regalis potentiae gratia. ℙ Translate. [*Cic.*] *Att.* 5, 13. Primum illud praefulci et praem[uni], quaeso, ut simus annui. *Id. Coel.* 8. Illa, quae accusatorum oratione praemuniri jam, et fingi [in]telligebam, non pertimesco. *Id. Leg.* 1, 12. Quae praemuniuntur omnia reliquo sermoni di[spu]tationique nostrae, quo facilius, etc. ℙ In *ejusd. Or.* 40. Ut aliquid relinquat, ac negli[...]

nte praemuniat, etc., et pleonasmus est, et fi- rhetorica significatur. V. v. sq.

RAEMUNĪTĬO, onis, f. προυπεργασία, προκατα-ή, figura sententiarum apud rhetores, species εψεος, cum orator praeparatione aliqua praeit, praemollitque locum duriorem, ut irrepat nimos auditorum. *Quint.* 9, 2. *med.* Est quae-praemunitio, qualis Ciceronis (*Div. Verr.* 1.) ra Q. Caecilium, quod ad accusandum descen-qui semper defenderit. *Cic. Or.* 3, 53. *med.* emunitio est etiam ad id, quod aggrediare, et ctio in alium; et *ib.* 2, 75. Quid? si in homi-earos, judicibusque jucundos, sine ulla prae-itione orationis, acerbius et contumeliosius in-re, nonne abs te judices abalienes?

RAEMUNĪTUS, a, um, part. a *praemunio:* an-unitus. *Tac. H.* 3, 21. Legio septima agresti (ita locus erat) praemunita. ℙ Translate. *Or.* 3, 9. Genus dicendi vehemens, commo-in agendo, praemunitum, et ex omni parte ae septum. *August. Doct. Chr.* 3, 1. Praemu-scientia linguarum.

RAENARRO, as, avi, atum, a. 1. προδιηγέομαι, narro. *Ter. Eun.* 5, 6, 12. Oportuit rem prae-sse me.

RAENASCOR, ĕris, dep. 3. antea nascor. *nod. Instruct.* 6. Illum (*Saturnum*) non aliquis netavit praenasci. *F.*]

AENĀTO, as, n. 1. προνήχομαι, ante nato. 9, 62, 88. Praegravi superciliorum pondere tis balaenae oculis, infestantia magnitudinem praenatans musculus demonstrat. ℙ Item fluo, praeterfluo, παραῤῥέω. *Virg. A.* 6, 705. aeumque, domos placidas qui praenatat, amnem.

AENĀVĪGĀTĬO, onis, f. navigatio ante, aut er aliquem locum. *Plin.* 6, 31, 36. A Gorgo-insulis praenavigatione Atlantis dierum quadra-ad Hesperidum insulas.

RAENĀVĬGO, as, a. 1. παρανέομαι, προπλέω, vel praeter locum aliquem navigo. *Plin.* 6, 26. Deinde Ichthyophagi tam longo tractu, ut ti dierum spatio praenavigaverint; et *ib.* 28, Duo oppida longis intervallis Tigri praenavi-tradunt. *Val. Max.* 1, 8. *n.* 9. Praenavigans Adde *Flor.* 3, 8. ℙ Translate. *Sen. ep.* 70. navigamus vitam, et quemadmodum in mari, t Virgilius noster (*A.* 3, 72.): terraeque, ur-e recedunt; sic in hoc cursu rapidissimi tem-primum pueritiam abscondimus, deinde ado-tiam, etc.

AENESTĔ, is, n. opp. Latii in finibus Aequo-inter Pedum et Hortanam, Roma distans M. rciter XXIV., in monte: nunc *Palestrina:* tum a Caeculo Vulcani filio, ut est ap. *Virg.* , 678., vel a Praeneste filio Ulyssis et Circes, atini regis filio, Ulyssis nepote, ut *Solin.* 2. t. *Virg. A.* 7, 682. Quique altum Praeneste etc. *Hor. Od.* 3, 4, 22. Frigidum Praeneste. *Silv.* 4, 4, 15. sacrum. *Serv.* ad *cit. A.* 7, putat dictum esse ἀπὸ τῶν πρίνων, h. e. ab ili-, quae ibi abundabant. *Cato* vero ap. *eund.* 32. et *Festus* ideo sic appellatum dicunt, *quia us montibus praestet.* Celebre fuit templo For-, et sortibus, quae ibi ducebantur: de quib. *Tib.* 63. et *Prop.* 2, 23, 41. ℙ Quod *Virg.* *A.* 8, 561. Praeneste sub ipsa, ad *urbem* re-t. Simile est ejusd. Centauro magna, et *Teren-* unuchum suam.

AENESTĪNUS, a, um, adj. ad Praeneste per-s. *Virg. A.* 7, 678. Praenestinae fundator . *Ov. Fast.* 6, 62. Praenestinae moenia sacra , *h. e.* Fortunae. *Cic. Div.* 2, 41. Praenesti-sortes. ℙ Praenestinas rosas laudat *Plin.* 21,)., nuces *Cato R. R.* 8, ubi avellanas Prae-nas appellat. *Macr.* quoque *Sat.* 2, 14. Avel-, et Praenestinas idem esse ait: additque esse nem hominum juxta agrum Praenestinum, qui tani appellantur ἀπὸ τῶν καρύων: inde Praene s nuces dictas. Sed κάρυον non avellanam, uglandem nucem significat. V. NUCULA. ℙ 33, 3, 19. crassissimas auri bracteas dictas Praenestinas, quoniam ejusmodi inauratum fue-Praeneste simulacrum Fortunae. ℙ *Praenesti-ia* Roma Praeneste ducens. Exibat olim ab porta Esquilina, postea, ab Honorio Aug. ampliata, porta itidem Praenestina appellata, nunc *porta Maggiore*, et Praeneste ferebat. meminere *Plin.* 31, 3, 25. et *Front. Aquaed.* ℙ *Praenestini, orum*, cives Praenestis. Horum o ab Romanis ridebatur, quia decurtare verba ant, et *conia* dicere pro *ciconia*, ut est ap. *Truc.* 3, 2, 23. et *tammodo* pro *tantummodo*, aut , ap. *eund. Trin.* 3, 1, 8. et *Fest.* in *Tam modo.*

AENEXUS, a, um, part. ab inus. *praenecto*, teriori parte nexus. *Solin.* 1. *in* Diva (*Ange-*) praesul silentii praenexo obsignatoque ore acrum habet.

AENĬMIS, adv. ἄγαν, valde nimis. *Gell.* 19, loc praenimis plebejum est.

AENĬTĔO, es, ui, n. 2. valde niteo, perni-praefulgeo. *Appul. Met.* 5. Vestes praenitent, dicant gemmae; et *ib.* 11. Juvenis veste nivea itens. *Plin.* 2, 9, 6. Luna subito praenitens. *Vell.* 2, 39. Gentes, quarum titulis forum Augusti praenitet. *Sen. Med.* 93. Haec cum femineo constitit in choro, Unius facies praenitet omnibus, *h. e.* pulcritudine praecellit. *Hor. Od.* 1, 33, 4. cur tibi junior Laesa praeniteat fide, *h. e.* ut pulcrior et amabilior ab omnibus praeferatur. *Vell.* 2, 35. Ille dies virtutem Catonis, jam multis in rebus conspicuam atque praenitentem, altissime illuminavit.

PRAENŎBĬLIS, e, adj. valde nobilis, pernobilis. *Appul. Flor. n.* 16. Est enim in studiis tantus, ut praenobilior sit proprio ingenio, quam patrio consulatu. *Id. Met.* 10. Bili subtrahendae praenobilis potio. Adde *Prud. Hamart.* 700.

PRAENŌMEN, inis, n. appellatio, quae nomini gentilicio praeponitur, ut *Cajus*, *Marcus*, *Titus*, *Publius*, *Quintus*, *Sextus*, etc. Nam ingenui apud Romanos trina appellatione gaudebant. V. dicta in NOMEN. *Liv.* 30, 18. Quintilius praetor cum filio, cui Marco praenomen erat. ℙ Fere per unam tantum, vel duas, aut tres litteras scribebatur, ut M. *Marcus*, M'. *Manius*, C. *Cajus*, T. *Titius*, Ti. *Tiberius*, Cn. *Cnaeus*, Pub. *Publius*, Sex. *Sextus.* Vide *Auct.* libelli *de nom. praenom. cognom.* etc. qui *Val. Max.* subjici solet. Scribebatur autem per notas, quia cum per omnem Romanorum aetatem paulo plura quam triginta praenomina omnino fuerint, facile ab omnibus scirentur. In familiari tamen sermone aliquando omittebatur. Hinc *Cic. Fam.* 7, 32. Quod sine praenomine familiariter, ut debebas, ad me epistolam misisti, etc. *Hor. Sat.* 2, 5, 32. Quinte, puta, aut Publi (gaudent praenomine molles Auriculae) tibi me virtus tua fecit amicum. ℙ [Apud veteres Romanos si plures fuissent in eadem familia fratres, solo praenomine distinguebantur, ut *M.* Tullius Cicero, *Q.* Tullius Cicero. Hinc *Suet. Vit.* 2. Ejus pater eques R. quatuor filios cognomines, ac tantum praenominibus distinctos, reliquit, Aulum, Quintum, Publium, Lucium. Natu vero maximus inter fratres patris praenomine utebatur ex SC. lato ann. U. C. DXIV. C. Claudio Centone, M. Sempronio Tuditano Cos., ut habent *Excerpta Dionis* in *Nov. Collect. Scriptor. vet.* T. 2. p. 541. ab *A. Maio* Romae edita, ubi tamen perperam Claudius praenominatur *Marcus*, et Sempronius *Titus*, quod praenomen insolens omnino fuit in gente Sempronia. Eo vero loci praenomen ἐπωνυμία dicitur, quae et praenominum, et nominum, et cognominum Romanorum communis fuit appellatio apud Graecos, qui, cum unico uterentur nomine, opportuno, quo tria haec Romanorum nomina distinguerent, vocabulo carebant: hinc tantum in *Gloss. Philox.* praenomen προωνύμιον appellatur; et haec leguntur ap. *Lyd. de magistrat. R.* 1, 22. Ὡς Πούβλιος Βαλέριος Πουβλίκολας· ὧν αἱ μὲν δύο ἐπωνυμίαι τὴν ἐκ Ῥωμαίων, καὶ Σαβίνων παρεδήλουν λαμπρότητα, ἡ δὲ τρίτη τὴν ἐκ τῆς περὶ τὸν δῆμον στοργῆς ἐδείκνυ διάθεσιν. *Ut Publius Valerius Publicola; quorum nominum duo a Romanis Sabinisque generis claritudinem, tertium ejus erga populum amorem ostendebat.* Hac de re consule etiam *B. Borghesium* in *Giorn. Arcad.* T. 41. p. 108. ℙ Progressu vero temporis fratres eodem praenomine, et nomine, diverso tamen cognomine a se invicem, et ab eorum patre discernebantur, quod ea de causa factum est, quam attulimus in V. COGNOMEN. ℙ Hinc illud etiam deinde accidit, ut praenomen, quippe quod ad fratres inter se distinguendos nihil amplius juvaret, saepissime omitteretur, quemadmodum patet ex *Tacito*, *Suetonio*, aliisque historicis tum Latinis, tum Graecis, atque adeo ex lapidibus aevo sequiore insculptis, in quibus nomen tantummodo et cognomen cieri solet. V. etiam COGNOMEN. ℙ *Praenomen* antiquitus pueris, deinceps vero cognomen imponi solebat die lustrico, octavo nempe a nativitate die; puellis autem nono, ut in V. LUSTRICUS dictum est. Communi siquidem vocabulo nomen dicebatur praenomen, vel cognomen puerorum, et cognomen puellarum, ideoque *nominalia* etiam appellabatur is dies. V. NOMINALIS. ℙ Aliquando praenomen in cognomen abiit. V. LUCIUS et MARCUS. E contrario cognomen quandoque vicem praenominis sumpsit. V. COGNOMEN. ℙ Interdum etiam duplici praenomine utebantur Romani, ut probat *Marin. Frat. Arv.* p. 234. 354. et al. V. etiam COGNOMEN. ℙ Controversiam de mulierum praenominibus, fuerint, necne in usu, a summis viris agitatam, ita componi posse putat *Spanhem. de praest. et usu num.* T. 2. *diss.* 10. p. 41., ut largiamur vetustis temporibus feminis praenomina, quod *Varr. L. L.* 8, 38. et *Auct. lib.* supra *cit.* §. 2. et *Paul.* ex *Festo* tradidere: paulatim vero in desuetudinem abierint, donec postea sequiori aevo frequentior eorum usus repetitus sit. [Nonnulla horum praenominum in inscriptionibus exempla affert *Fabr.* p. 30., quibus addenda est *Inscr.*, quae etiamnum Patavii exstat, ap. *Grut.* 311, 3. P. Serviliae Virg. P. Sextilia Vir. Vest. et sibi V. F. Ita in lapide; ap. *Grut.* pro *Sextilia* perperam legitur *Servilia.* ℙ Liberti feminarum non ab iisdem, quas raro admodum praenomine usas fuisse nuper vidimus, sed ab earum patre, si ingenuae essent; a patrono, si libertae, illud sibi adsciscere solebant. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 436. *n.* 28. T. Livius Liviae T. F. Quartae L. Halys. Alia ap. *eund. ib. n.* 30. Apuleja Zosime Sex. Lib. sibi, et Sex. Apulejo Lib. meo Themistocleti, etc. ℙ Praenomine *Imp.* scil. *imperatoris*, usus est omnium primus C. Julius Caesar, eversa ab eodem republica R., teste *Suet. Caes.* 76., eodem tamen abstinuerunt Tiberius, et Claudius, teste *eod. Tib.* 26. et *Claud.* 12., quo quidem titulo praenominis loco posito summum in imperii R. provincias jus indicabatur; hinc *Imp. Caes. Vespasianus Aug.*, atque ita ceteri deinceps appellati sunt. V. IMPERATOR. *F.*]

PRAENŌMĬNO, as, a. 1. praenomen impono. *Varr.* ap. *Non.* 4, 319. Ut qui contra celeriter erant nati, fere Numerios praenominabant. *Auct libelli cit. in v. praec.* §. 2. Tullus praenominatus est ominis gratia, quasi tollendus.

*PRAENOSCENTĬA, ae, f. praecognoscentia, praecognitio. *Sarisb. Metal.* 4, 27. Praenoscentia futurorum. *B. A.*

PRAENOSCO, is, a. 3. προγινώσκω, ante cognosco, praesentio. *Pl. As.* 1, 1, 46. Tu primus sentis, nos tamen praenoscimus. *Cic. Div.* 1, 38. *f.* Neque Dii non possunt futura praenoscere. *Stat. Th.* 3, 490. venturum coeli praenosce laborem. [*Ov. Fast.* 3, 159. Promissum sibi voluit praenoscere coelum.] *Sil.* 3, 7. rerum praenoscere fata; et 16, 124. praenoscens omina mater.

PRAENŌTĀTUS, a, um, part. a *praenoto*, ante notatus. *Appul. Met.* 11. De opertis adyti profert quosdam libros litteris ignorabilibus praenotatos. *August. Retract.* 2, 14. Liber hoc titulo praenotatus. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 629. Crux praenotata, Crux adumbrata est prius.

PRAENŌTĬO, onis, f. πρόγνωσις, cognitio praecedens, antecepta rei informatio. *Cic. N. D.* 1, 17. Hanc nos habere sive anticipationem, sive praenotionem Deorum. [*Hanc vocem ex *ed. Glog.* reposuit *Heindf. ib.* 2, 17, 45. non improb. *Orell.*]

PRAENŌTO, as, a. 1. διασημαίνω, ante, vel in anteriori parte noto, praesigno, praescribo. *Pall.* 8, 8. Locum signo aliquo praenotare. *Appul. Met.* 10. Aureos sacculo conditos annulo praenotare; et *ib.* 6. Dolebam, quod pugillares et stilum non habebam, qui tam bellam fabellam praenotarem. *Tert. adv. Jud.* 14. Prophetae duos adventus Christi praenotarunt. ℙ *Praenotare librum*, titulum, vel auctorem in fronte libri praescribere. *August. C. D.* 8, 14. *med.* Ut de Deo Socratis praenotaret librum, quem appellare de daemone Socratis debuit. *Hieron. ep.* 133. *n.* 3. Ut librum primum Eusebii Caesariensis, nomine Pamphili martyris praenotaret.

PRAENŪBĬLUS, a, um, adj. συννεφής, valde nubilus. *Ov. Am* 3, 13, 7. Stat vetus, et densa praenubilus arbore locus.

PRAENUM, i, n. *Gloss. Philox.* Praenum, εἰπωτήριον λίνου. *Salm.* legit ἰπωτήριον, h. e. instrumentum aculeis ferreis instructum ad pectendum linum. *Id.* vero ad *Vopisc. Aurel.* 19. legend. putat ἰπωτήριον, et *prelum:* ἰπωτήριον autem ab ἰπόω, premo. ℙ Translate. *Tert. Apol.* 5. Tentaverat et Domitianus praenum Neronis de crudelitate, *h. e.* crudelitatem, qua usus Nero in opprimendis et excruciandis Christianis. Alii leg. *praenomine Neronis*, alii *portio Neronis*, alii *praemonitu Neronis tantam crudelitatem.* V. SUBNERO.

PRAENUNCŬPĀTUS, a, um, part. ab inus. *praenuncupo*, praenominatus, ante appellatus. *Prud. Cath.* 7, 179. Praenuncupatus ore qui prophetico Emmanuel est, sive nobiscum Deus.

PRAENUNTĬA. V. PRAENUNTIUS.

PRAENUNTĬĀTĬO, onis, f. actus praenuntiandi. *Tert. Anim.* 46. *f.* de oraculis: Etiam per beneficia fallentes medicinarum, et admonitionum, et praenuntiationum.

PRAENUNTĬĀTĪVUS, a, um, adj. praenuntiandi, et praemonstrandi vim habens. *Plin.* 2, 71, 73. Propter piraticos terrores turres excitatae, in queis praenuntiativos ignes accensos, etc.

[PRAENUNTĬĀTOR, oris, m. qui praenuntiat. *August. Confess.* 9, 5. Credo, quod prae ceteris Evangelii, vocationisque gentium sit (*Isajas*) praenuntiator apertior. Adde *de Genes.* 8, 4. *extr. F.*]

PRAENUNCĬATRIX, icis, f. quae praenuntiat. *Prud.* περὶ στεφ. 2, 29. Extrema vox episcopi, Praenuntiatrix gloriae.

PRAENUNTĬO, as, avi, atum, a. 1. προαγγέλλω, ante nuntio, praemonstro, praedico. *Ter. Phorm.* 5, 2, 12. Tu, Geta, abi, praenuntia, hanc venturam. *Hirt. B. Afr.* 92. Legatos domum jubet antecedere, ac suum adventum praenuntiare. *Nep. Eum.* 9. Ut suspicionem injiciat hostibus, de eorum adventu esse praenunciatum; et *Cic. Div.* 1, 6. *extr.* Est vis et natura quaedam, quae cum observatis longo tempore significationibus, tum aliquo instinctu inflatuque divino futura praenuntiat. *Plin.* 16, 42, 81. Juglans, frangi se, praenuntiat strepitu. *Id.* 18, 35, 89. Vasa sudorem repositoriis liquentia diras tempestates praenuntiant. *Id.* 25, 2, 5. Inventa ratio est praenuntians horas. *Id.* 36, 12, 18. Usus turris nocturno navium cur-

su ignes ostendere, ad praenuntianda vada, portusque introitum.

PRAENUNTĬUS, a, um, adj. προάγγελος, qui praenuntiat. *Cic. N. D.* 2, 5. Stellae magnarum calamitatum praenuntiae. *Id. Mur.* 22. *med.* Non placet mihi inquisitio candidati, praenuntia repulsae. *Lucr.* 5, 736. Veneris praenuntius ante Pennatus graditur Zephyrus. [*Ap. *Eichstadt.* leg. *Veris.*] *Sil.* 16, 78. celerare gradum, conjungat ut arma, Asdrubalem ignarum cladis, praenuntius affert Explorator eques. *Ov. Fast.* 2, 767. lucis praenuntius ales, *h. e.* gallus; et *ib.* 6, 207. Hinc solet hasta manu, belli praenuntia mitti. *Plin.* 2, 84, 86. Nunquam urbs Roma tremuit, ut non futuri eventus alicujus id praenuntium esset. *Sen. Ira* 3, 10. Omnium istarum procellarum animos vexantium quaedam sunt praenuntia.

PRAEOBTŪRANS, antis, part. ab inus. *praeobturo*, idem ac obturans, vel ante obturans. *Vitr.* 10, 12. Axes praeobturantes foramina narium, non patiuntur exire, etc.

PRAEOCCĪDO, is, n. 3. ante ad occasum pervenio. *Plin.* 18, 29, 69. *n.* 3. Per id quatriduum Canis occidit, cui praeoccidere Caniculam necesse est.

PRAEOCCŬPĀTĬO, onis, f. πρόληψις, occupatio. *Nep. Eum.* 3. *extr.* Effecit etiam illud locorum praeoccupatione, ut equitatu potius dimicaret, quo plus valebat. ℙ Est etiam figura, quae et praesumptio, quando ea, quae sequi debent, anteponuntur. *Beda de Schem. et Tropis in.* ℙ Item morbi genus. *Veg. Veter.* 1, 40. *extr.* Hinc etiam tortura et extensio ventris, dolorque cum magno periculo generatur: quae passio Graece emphragma, Latine praeoccupatio dicitur. Ἔμφραγμα est *obturamentum*.

PRAEOCCŬPĀTUS, a, um, part. a *praeoccupo*: ante occupatus. *Vell.* 2, 69. Qui praeoccupata Asia in Syriam pervenerat. *Caes. B. C.* 3, 13. Caesar praeoccupato itinere ad Dyrrachium, etc. *Id. ib.* 3, 72. Iniquitas loci et angustiae, praeoccupatis castris. ℙ Translate. *Liv.* 6, 20. Nunquam fore in praeoccupatis beneficio animis vero crimini locum; et 42, 14. Praeoccupatis non auribus magis quam animis.

PRAEOCCŬPO, as, avi, atum, a. 1. προκαταλαμβάνω, occupo, ante occupo, anticipo, anteverto, praevenio. *Nep. Dat.* 7. Hic ne intrare posset saltum, Datames praeoccupare studuit; et *Eum.* 2. Macedoniam praeoccupare destinaverat. *Id. Dion.* 4. Ne, cum inter se timerent, alter alterum praeoccuparet, *h. e.* prior opprimeret. [*V. *Brem.* ad h. l.] *Liv.* 4, 48. Ubi videant collegas gratiam omnem ad plebem praeoccupasse, nec locum in ea relictum sibi. *Id.* 44, 3. Ad loca opportuna praeoccupanda. *Colum.* 7, 13. Quod si (*aures canum*) ulceribus jam praeoccupatae fuerint, etc. ℙ Translate. *Cic. Phil.* 10, 1. Quas mihi ipse partes sumpseram, eas praeoccupavit oratio tua. *Caes. B. G.* 6, 40. Sic omnium animos timor praeoccupaverat, ut, etc. *Petr. Sat.* 113. Hilaritas praeoccupaverat mentes. Adde *Liv.* 21, 20. ℙ Cum infinito. *Id.* 4, 30. Legem de mulctarum aestimatione, quam ab tribunis parari, consules unius ex collegio proditione excepissent, ipsi praeoccupaverunt ferre. [*Adde 21, 39. Occupavit tamen Scipio Padum trajicere: ubi plura exempla, in quibus *occupare* cum inf. jungitur, congessit *Drakenb.*]

[PRAEOLĔO, es, n. 2. ante, vel bene oleo. *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 1, 4. Imminens tibi somnus tam elegantem hanc epistulam fecit. Namque, ut crocus, ita somnus prius quam prope adsit, longe praeolet, longe delectat. *F.*]

PRAEOPĪMUS, a, um, adj. valde opimus. *Tert. Poen.* 8. Vitulum praeopimum immolare.

PRAEOPTO, as, avi, atum, a. 1. προαιρέομαι, magis hoc quam illud opto, malo, antepono, potius eligo. *Ter. Hec.* 4, 1, 17. Adeon' pervivaci esse animo, ut puerum praeoptares perire, potius quam, etc.? ubi nota pleonasmum v. *potius*: qua ratione etiam *Pl. Capt.* 3, 5, 30. et *Val. Max.* 4, 1. *n.* 5. *extr.* locuti sunt. *Just.* 8, 4. Ut perire ipsi, quam non perdere eos praeoptarent. *Tac. H.* 4, 48. Quotiens Romanae legiones perire praeoptaverint, ne loco pellerentur. *Pl. Trin.* 3, 2, 21. Tuis stultis moribus praeoptavisti, amorem tuum uti virtuti praeponeres. *Liv.* 9, 45. Suas leges Romanae civitati praeoptaverunt. *Id.* 29, 30. *extr.* Praeoptantes exsilio modicam domi fortunam. *Id.* 23, 43. Punicam Romanae societatem atque amicitiam praeoptandam esse. *Nep. Att.* 12. Ut praeoptaret equitis R. filiam generosarum nuptiis. *Caes. B. G.* 1, 25. Multi ut, diu jactato brachio, praeoptarent scutum manu emittere, et nudo corpore pugnare. ℙ Primam syllabam male produxit *Capell.* 1, 9. Praeoptare caret, si quod placet, atque necesse est. V. PRAE.

PRAEORDĬNĀTUS, a, um, part. ab inus. *praeordino*, ante ordinatus. *Coel. Aurel. Acut.* 1, 4. *f.* Causae praeordinatae, atque fixae.

[PRAEŌRO, as, a. 1. ante oro. *Not. Tir.* p. 106. Orat, adorat, exorat, praeorat. *F.*]

PRAEOSTENSUS, a, um, part. ab inus. *praeostendo*, praemonstratus. *Tert. adv. Jud.* 4. Sabbatum praeostensum et praedictum; et *ib.* 5. Praeostensa sacrificia.

PRAEPALPANS, antis, part. ab inus. *praepalpo*, ante palpans. *Paul. Nol. ep.* 49. (al. 36.) *med.* Molli manu ante praepalpans.

PRAEPANDO, is, a. 3. [*ante extendo, expando. *Virg. Cul.* 16. seu qua Parnassia rupes Hinc atque hinc patula praepandit cornua fronte: ubi tamen *Scal.* mavult *praetendit*. ℙ Hinc] ante aperio. [*Huc pertinet locus] *Plin.* 11, 24, 28. Majores interna et cavernis exigua vestibula praepandunt. ℙ [*Deinde transl. signif. monstrare, declarare.] *Lucr.* 1, 144. quo carmine demum Clara tuae possim praepandere lumina menti. *Cic. in Arat.* 40. hibernos praepandens temporis ortus, [*i. e. declarans, significans.]

PRAEPĂRĀTĬO, onis, f. ἑτοιμασία, παρασκευή, provisio, praemeditatio, apparatus. *Cic. Off.* 1, 21. *extr.* In omnibus negotiis, priusquam aggrediare, adhibenda est praeparatio diligens. *Id. Tusc.* 3, 14. Multum potest provisio animi et praeparatio ad minuendum dolorem. *Hirt. B. Alex.* 44. Tamen virtute vicit incommodum naturae, difficultatesque hiemis, et subitae praeparationis. *Front. Aquaed.* 124. Difficilis videbatur futurae impensae praeparatio. *Vell.* 1, 12. Aut bellum inter eos populos, aut belli praeparatio fuit. *Quint.* 7, 10. *med.* Quando in causa proponendae prooemiis quaestiones, qua praeparatione praemuniendae. ℙ Est et species praesumptionis, h. e. προλήψεως, apud rhetores, cum pluribus verbis, vel quare facturi quid simus, vel quare fecerimus, dici solet. Ita *Quint.* 9, 2. [*Disputat de rhet. hujus v. usu *Ernest.* in *Lex. technol. rhet. lat.* p. 298.]

PRAEPĂRĀTO. V. PRAEPARATUS, a, um.

PRAEPĂRĀTOR, oris, m. παρασκευαστής, qui praeparat. *Tert. adv. Marc.* 4, 33. *f.* Joannes praecursor et praeparator viarum Domini.

PRAEPĂRĀTŌRĬUS, a, um, adj. παρασκευαστικός, ad praeparandum pertinens. *Ulp. Dig.* 43, 29, 3. Prius interdictum praeparatorium est hujus interdicti.

PRAEPĂRĀTŪRA, ae, f. praeparatio. *Tert. adv. Marc.* 4, 18. Praeparatura viarum Domini in Joanne.

PRAEPĂRĀTUS, a, um, part. a *praeparo*: παρασκευασθείς, ante paratus. *Cic. Div.* 2, 58. Pythagoras et Plato, quo in somnis certiora videamus, praeparatos quodam cultu atque victu proficisci ad dormiendum jubent; et *ib.* 1, 53. *f.* Qui se tradet quieti praeparato animo cum bonis cogitationibus, tum rebus ad tranquillitatem accommodatis, certa et vera cernit in somnis. *Hor. Od.* 2, 10, 13. Sperat infestis, metuit secundis Alteram sortem bene praeparatum Pectus. *Cic. Or.* 28. *f.* Si is non praeparatis auribus inflammare rem coepit, furere apud sanos videtur. *Just.* 9, 7. Olympias fugienti percussori equos praeparatos habuit. *Petr. Sat.* 16. Praeparata nos implevimus coena. *Caes. B. C.* 3, 14. Res magno usui praeparata. *Plin. prooem.* 23. Lacrima vitium psoras nitro ante praeparatas sanat, *h. e.* elutas, purgatas. V. PRAEPARO. ℙ *Praeparato*, cum praeparatione, adverbii more. *Quint.* 4, 2. *med.* Quam nihil praeparato, nihil festinato fecisse videtur Milo! ℙ *Ex praeparato*, idem. *Sen. ep.* 11. Non enim ex praeparato locutus est, sed subito deprehensus. *Liv.* 10, 41. Ad nutum omnia, velut ex ante praeparato fiunt.

PRAEPĂRĀTUS, us, m. praeparatio. *Vell.* 2, 76. Adventus in Italiam Antonii, praeparatusque contra eum Caesaris habuit belli metum. *Gell.* 10, 11. In praeparatu rei rusticae.

PRAEPARCUS, a, um, adj. κνιπονρίφτης, valde parcus, avarus, sordidus. *Plin.* 11, 19, 21. Apes praeparcae, et quae alioqui prodigas atque edaces proturbant. ℙ Translate. *Id.* 22, 24, 51. Homines animi humilis et praeparci.

PRAEPĂRO, as, avi, atum, a. 1. παρασκευάζω, idem ac paro, ante paro. *Cic. Rosc. Am.* 8. Cum eodem tempore et ea, quae praeterita sunt, et ea, quae videntur instare, praeparet. *Liv.* 30, 20. Jam hoc ipsum praesagiens animo, praeparaverat ante naves. *Caes. B. G.* 5, 9. Locus natura et opere munitus, quem domestici belli causa praeparaverant. *Sall. fragm.* ap. *Veg. Mil.* 1, 9. *extr.* Se, et suos milites frequentibus exercitiis praeparare ad proelia. *Plin.* 8, 20, 29. Praeparat se pugnae. *Vell.* 2, 109. Exercitum assiduis bellis exercendo, majori, quam quod habebat, operi praeparabat. *Pers.* 6, 12. Hic ego securus vulgi, et quid praeparet Auster Infelix pecori. *Suet. Ner.* 47. Praemissis libertorum fidissimis ad classem praeparandam. Sic *Curt.* 3, 5. Praeparaturus classem. *Colum.* 2, 16. Praeparare arva frumentis. *Cic. Off.* 1, 4. res necessarias ad vitam degendam. *Suet. Tib.* 38. profectionem. *Id. Cal.* 24. gladios in necem alicujus; et *ib.* 27. feras muneri. *Plin.* 8, 37, 56. cibos hiemi. *Tac. A.* 11, 8. necem fratri. ℙ Translate. *Id. H.* 1, 72. Praeparare gratiam adversus publicum odium; et *Petr. Sat.* 139. excusationem. *Curt.* 5, 9. Nabarzanes aditum nef… spei praeparans. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 12, 23. …teris ante excoli animos, et ad sapientiam c… piendam imbui et praeparari decet. ℙ Est e… fullonum verbum. Nam *praeparare lanas* est … re, purgare, et coloribus imbibendis aptas … dere. *Plin.* 22, 20, 23. Anchusae radix prae… lanas pretiosis coloribus; et 24, 11, 58. Ting… bus et radicula lanas praeparat. Dixerat enim … 3, 18. At quae vocatur radicula, lavandis de… lanis succum habet. ℙ Item medicorum, q… est eluere, purgare, ut medicamentum ad sa… tem imbibatur. *Plin.* 29, 6, 34. Alopecias … curatione praeparari oportet novacula et si… *Id.* 32, 7, 23. Praeparant autem sepiarum cr… farina medicamentis cutem. ℙ Item medicam… et alia hujusmodi conficientium. *Plin.* 29, 4… Praeparare potum cantharidum; et *ib.* 6, 39. … serum omniumque avium adeps praeparatur, … emptisque venis liquatur. *Mart.* 1, 56. Et sua… emptus praeparat ova cinis, *h. e.* coquit, et… parat. ℙ *Plin.* 13, 11, 23. Praeparantur ex… pyro chartae, diviso acu in praetenues philu…

PRAEPARVUS, a, um, adj. valde parvus, … parvus. *Juvenc.* 2, 819. Haud aliter simile est … dis si panditis aures) Praeparvi grano re… coeleste sinapis.

PRAEPĀTĪOR, eris, dep. 3. *Coel. Aurel.* … 2, 34. Praepati in cardiacis Erasistratus et A… piades cor dixerunt.

PRAEPĔDĪMENTUM, i, n. ἐμπόδισμα, im… mentum. *Pl. Poen.* 3, 2, 29. Ne fallaciae pr… dimentum objiciatur.

PRAEPĔDIO, is, ivi et ii, itum, a. 4. παρεμ… ζω, impedio, irretio, implico. *Pl. Cas.* 3, 5… Timor praepedit dicta linguae. *Ov. Trist.* 1, … Singultu medios praepediente sonos. *Id. Her…* 18. Et subitus dextrae praepedit orsa tremor. … 8, 38. *med.* Sine modo sese praepediant. *Plin.* … 68. Si forte aliquos flumina, nives, venti pr… dissent. *Pacat. Pan. Theodos.* 40. Ego fugam … stium praepedivi. *Plin. ep.* 2, 19. Recitantium … cipua pronunciationis adjumenta, oculi, m… praepediuntur. *Tac. A.* 3, 3. Praepediri val… ne. [*V. *Böttich. Lex. Tac.* p. 369. et quem … *Drak.* ad *Liv.* 28, 1, 6.] ℙ Proprie est compe… vincire. V. in v. sq. ℙ Translate. *Sall. Ju…* In consule nostro multae bonae artes animi et … poris erant, quas omnes avaritia praepedieba…

PRAEPĔDĪTUS, a, um, part. a *praepedio*: … peditus, πεπεδημένος, ἐμποδισθείς. *Pl. Poen.* … 5. Ita me Dii ament, vel in lautumiis, vel i… strino mavelim agere aetatem, praepeditus l… forti ferro, quam etc. *Tac. A.* 4, 25. Praepe… Numidarum equis, aut diversos pastos pereri… bus. ℙ Item universim impeditus, irretitus, … plicitus. *Cic. Rab. perd.* 7. Confectus sene… praepeditus morbo. Alii leg. *perditus*. *Ter. H…* 3, 1, 99. In re nostra aut gaudio sumus prae… nimio, aut aegritudine. *Tac. A.* 2, 75. Prae… tus Germanias servitio premere. *Flor.* 4, 11. … ves, et ad omnia praepeditae naves: *quibus o…* habiles in omnia, quae usus poscit.

PRAEPENDĔO, es, n. 2. ante pendeo. *Cae…* *C.* 2, 9. Ut esset, ubi tegumenta praependere… sent ad defendendos ictus; et *ib.* Storeae em… tibus trabibus praependentes. *Prop.* 2, 24, 37. … tua praependent demissae in pocula sertae. … 9, 48. Praependet mento nec tibi barba minor. … *pul. Apol.* Lacinia praependens impedit et pr… pitat. Adde *Vitruv.* 4, 6. *med.* [*et *Suet. Galb.*…

PRAEPES, ĕtis, adj. omn. gen. ὠκύπτερος, vo… velox, celer: a *prae*, ante vel multum, et … *Virg. A.* 6, 15. de Daedalo: Praepetibus p… ausus se credere coelo. *Val. Fl.* 1, 578. pra… Boreas. *Plin. prooem.* 7. Praepetes volatus. … ap. *Macrob. Sat.* 6, 3. Praepes ferrum, *h. e.* t… volatile, ut *Virg. A.* 4, 71. dixit. *Cn. Mattiu…* *Gell.* 6, 6. Dum det vincenti praepes Victoria … mam. *Sen. Hippol.* 1061. praepeti cursu ev… Summam citato vix gradu tangens humum. *A…* *ep.* 146, 1. Puer notarum praepetum Solers … ster, advola; et *ib.* 20. praepetis dextrae fug… me loquentem praevenis. ℙ Item alatus, al… *Ov. Her.* 8, 38. Succubuit telis praepetis ipse … *h. e.* Cupidinis. ℙ Item absolute avis quaecum… praesertim quae volatu potens. *Ov. Met.* 13, … Praepetibus subitis nomen facit auctor: ab … Memnonides dictae. *Id. ib.* 4, 713. Praepes J… *h. e.* aquila. *Val. Fl.* 8, 32. pavidae de more … lumbae, Quae super ingenti circumdata prae… umbra etc., *h. e.* accipitris. Adde *Stat. Th.* 3, … et *Ov. Met.* 14, 576. ℙ Ap. *eund. ib.* 5, 257. … pes Medusaeus, *h. e.* Perseus Pegaso volans … quo *Lucan.* 9, 688. quis enim non praepete ta… Aethera respiceret? Adde *ib.* 662. ℙ Est ver… augurale. Nam praepetes aves *Hyg.* ap. *Gell.* … appellari docet, quae aut opportune praevo… aut sedes idoneas capiunt. *Nigid.* autem *ib.* … *praepetibus* contrarias esse *aves inferas*. Ita … loquitur *l.* 1. *augur. privati:* Discrepat dextra … nistrae, praepes inferae. Ex quo subdit *Gell.*

ectare, *praepetes* appellatas, quae altius sub-
isque volitent: contra *inferas*, quae demisse.
que *Sulpic. Apollin. ib.* ait *praepetes* sibi vi-
, quas Homerus πανυπτέρυγας appellaverit (*h. e.*
nas alas habentes), quoniam istas potissimum
res spectarent, quae ingentibus alis patulae
e porrectae praevolarent. *Virg. A.* 3, 359.
ugena, interpres Divum, qui numina Phoebi,
tripodas, Clarii lauros, qui sidera sentis, Et
crum linguas, et praepetis omina pennae. Ubi
. Praepetes sunt, quae secundo auspicio ante
volant, qui auspicatur; et *mox:* Praepetes
superiora tenent, et *praepetes* vocantur; aut
iora, et dicuntur *inferae. Praepetes* autem
, quia omnes aves priora petunt volantes: vel
raeco πέτομαι, id est volo. Haec *Serv.* ¶
tantum ipsae aves, quae prosperius praevo-
sed etiam loci, quos capiunt, qui idonei fe-
que sunt, *praepetes* appellantur, inquit *Gell.*
et *Serv.* ad *A.* 6, 15. At *Scal.* ad *Sever. Aetn.*
praepetem locum intelligit declivem, et ad
facilis est accessus, quod Graecis est προ-
, προαλής. Immo v. *praepetem* ab ipso προ-
factum putat. *Enn.* ap. *Gell. l. c.* Praepeti-
hilares sese pulcrisque locis dant. *Id. ib.* Brun-
m pulcro praecinctum praepete portu.
AEPETO, is, a. 3. *Fest.* in *Praepetes.* Prae-
e dicebant pro anteire. ¶ Item valde peto.
4, 1147. Et praetermittas animi vitia omnia
m, Tum quae corpori' sunt ejus, quam prae-
, ac vis. Alii leg. *percupis.* [*Ap. *Eichstadt.*
perpetis.]
AEPIGNERATUS, a, um, part. ab inus. *prae-*
ro, ante pignori oppositus: et translate obli-
. *Ammian.* 29, 2. Colloquiis ex aula regia
igneratis abstrusis.
AEPILATUS, a, um, part. a *praepilo*, in an-
e parte in modum pilae formatus, in summi-
otundatus in pilam: ut *praepilata hasta*, quae
umine cuspidem non habet, sed in obtusum
ens instar pilae rotunda est, ne laedat: ut
nos ensis praepilatus, *Rappier.* Hujusmodi
utebantur milites in pugnis ludicris: quemad-
m ap. *Hirt. B. Afr.* 72. legimus, a Caesare
os milites rationem pugnandi contra elephan-
hos enim in castra adductos hastis praepila-
riebant, ut discerent, cui parti corporis tela
re possent, cum eos adversos in veris proe-
abuissent. Similiter Scipio ap. *Liv.* 26, 51.
s exercere volens, jussit eos rudibus inter se
dum justae pugnae concurrere, praepilatis-
issilibus jaculari. *Plin.* quoque 8, 6, 6. nar-
inductos in circum elephantos a L. Pisone,
ut contemptus eorum incresceret, ab opera-
astas praepilatas habentibus per circum totum
¶ Translate. *Quint.* 5, 12. *med.* Declama-
, quibus ad pugnam forensem, velut prae-
, exerceri solebamus. *Plin.* 9, 30, 50. Lo-
um cornua, quae sunt propria rotunditate
ilata. ¶ In illo *Ammiani* 24, 6. Praepilatis
ibus per procursatores principiis pugnae ten-
etc. *Lips. Poliorcet.* 4, 4. *praepilatis* exponit
tis, emissis: quia de vera pugna ibi agitur.
l. Ammian. 16, 12. *med.* Utrinque magnis con-
n est viribus: praepilabantur missilia etc., *h.*
e conjiciebantur. Sunt qui leg. *propilabantur*
ensu, ut *Vales.* ad *prior. Ammiani loc.* [At
erus nihil mutandum censet, licet fateatur,
an. improprie locutum fuisse. *F.*]
AEPILO, as, a. 1. pila emitto. V. v. praec.
EPINGUIS, e, adj. εὐλιπής, καταπίμελος, ζα-
, valde pinguis. *Virg. A.* 3, 698. praepingue
stagnantis Helori. *Plin.* 8, 51, 77. Praepin-
sues. *Id.* 18, 17, 45. Praepinguis et densa
s. ¶ Translate. *Quint.* 12, 3. *med.* Vox
rigida, praepinguis, aut tenuis. V. PINGUI-
.
AEPLECTO, is, a. 3. ante plecto. *Not.*
107. Plectitur, complectitur, praeplectitur. *F.*]
AEPLEXUS, a, um, part. a *praeplecto*, ante
. *Not. Tir.* p. 107. Amplexus, complexus,
exus. *F.*]
AEPOLIO, is, ii, a. 4. ante polio. *Quint.* 2,
ed. Quod litterae propolierunt. Alii leg. *per-*
unt. [*Ita *Spalding.*, qui lectionis varieta-
ullam indicat.]
EPOLLENS, entis, part. a *praepolleo*, valde
s, ὑπερέχων. *Liv.* 1, 57. Gens divitiis prae-
s; et 5, 34. Vir virtute fortunaque cum sua,
ublica praepollens. *August. C. D.* 22, 29.
ulorum praepollentior.
AEPOLLEO, es, n. 2. magis polleo. *Tac. A.*
Langobardi defecere ad eum: quibus additis
llebat; et *ib.* 51. Ut numerus liberorum in
atis praepolleret; et *ib.* 11, 14. Phoenices,
ari praepollebant. *Appul. Met.* 6. Si qua in
puella praepollet pulcritudine.
AEPONDERATIO, onis, f. ῥοπή. *Gloss. Lat.*
. A.
EPONDERATUS, a, um, part. a *praeponde-*
ndere valde pressus. *Solin.* 11. *med.* Cotur-
lobatae vehementius properant: quae festi-
plerumque exitium portat navigantibus: ac-
om. III.

cidit enim in noctibus, ut vela incidant, et praeponderatis sinibus alveos vertant.

PRAEPONDERO, as, n. 1. ὑπερταλαντάω, ὑπερσταθμίζομαι, majus pondus habeo, pondere vinco, praegravo: atque adeo inclinor, vergo. [*Beieri suspicio ex *Cic. Off* 2. p. 211. hanc vocem restituendam censet in *Cic. Tusc.* 5, 17. *f.* tantum praeponderari lancem putet, ut terram et maria deprimat: ubi in libris est *propendere. Orell.* tamen *praeponderari* vulg. lectioni haud aequiparandum consultoque a se repudiatum denotat. Tum sequi debebat *Appul. Met.* 7. quoties in alterum latus praeponderans declinarat sarcina: quod exemplum *Noster* quarto loco posuerat.] *Sen. Q. N.* 3, 10. *med.* Et natura partes suas velut in ponderibus constitutas examinat, ne portionum aequitate turbata, mundus praeponderet. *Id. Clem.* 1, 2. *extr.* Quia difficile est temperamentum, quidquid aequo plus futurum est, in partem humaniorem praeponderet. *Quint.* 7, 2. *med.* Sed mihi, si neutro litis conditio praeponderet, secundum naturam videtur incipere a persona. ¶ Translate. *Lucan.* 6, 603. Quaerere quo tanti praeponderet alea fati, *h. e.* in quem exitum magis inclinet incertus adhuc rerum eventus. ¶ Est etiam pluris aestimor, pluris sum. *Stat. Th.* 8, 615. gravis hinc miseris cunctatio voti: Nutat utroque timor, quemnam hoc certamine victum, Quem vicisse velint: tacite praeponderat exsul. *Gell.* 1, 3. *med.* Cum in rebus aut partibus, aut non longe secus, utilitas amici, et honestas nostra consistit; honestas procul dubio praeponderat. *Quint. decl.* 8, 9. Inter duos liberos pari desperatione languentes da bonum patrem: non praeponderabit: alterutrum non eliget, *h. e.* neuter praeponderabit. Alii leg. *non praeponderabit alter: neutrum eliget;* alii: *non praeponderabit alteruter: non eliget.* ¶ Passive. *Cic. Off.* 3, 4. *med.* Qui omnia metiuntur emolumentis et commodis, neque ea volunt praeponderari honestate, *h. e.* ab honestate vinci pondere et aestimatione.

PRAEPONO, is, sui, olim etiam sivi, situm, a. 3. προτίθημι, ante pono, priore loco colloco. *Cic. Att.* 7, 3. *med.* Non enim hoc (scil. *praepositionem in*) ut oppido praeposui, sed ut loco. *Ov. Trist.* 1, 7, 33. Hos quoque sex versus, in prima fronte libelli Si praeponendos esse putabis, habe. *Hor. Sat.* 1, 4, 58. si quod prius ordine verbum est, Posterius facias praeponens ultima primis. *Cic. Or.* 2, 79. Oportet, ut aedibus ac templis vestibula et aditus, sic causis principia proportione rerum praeponere. *Id. Fam.* 11, 27. De qua priusquam respondeo, pauca praeponam. ¶ *Praeponere alicui rei quempiam*, ei curandae, aut regendae praeficere. *Cic. Manil.* 22. Unum illum ex omnibus delegistis, quem bello praedonum praeponeretis. *Caes. B. G.* 1, 54. Hibernis Labienum praeposuit; et *B. C.* 3, 89. Sinistro cornu Antonium, dextro P. Sullam, media acie Domitium praeposuerat. [*Liv.* 37, 41. Antipatrum in laevo cornu praeposuit.] *Just.* 6, 2. Praeponere aliquem summae rei. *Cic. Fam.* 2, 15. aliquem provinciae; et *ib.* 15, 4. *med.* negotio. *Id. Verr.* 2, 5, 38. *f.* navibus. *Tac. H.* 1, 20. exactioni; et *A.* 15, 18. vectigalibus. *Ov. Trist.* 3, 1, 67. aliquem custodem alicui loco. ¶ Est etiam praeferre, pluris facere, anteponere. *Cic. Phil.* 9, 7. Salutem reipubl. vitae suae praeposuit. [*Adde *Rab. Perd.* 8. amicitiam patriae praeponere.] *Pl. Rud.* 4, 2, 11. Lucrum praeposivi sopori et quieti. *Ter. Andr.* 1, 1, 38. Praeponere se alteri. *Id. Eun.* 1, 2, 59. Si fidem habeat, se iri praepositum tibi apud me. ¶ Notanda est ratio illa loquendi, quam *Prisc.* nullo quidem exemplo fulcit, usitatam tamen Latinis ait 18, 1203. Praepono, hunc optimum esse amicorum. Graeci quoque sic loquuntur: Προκρίνας τούτους καλλίστους εἶναι τῶν λόγων.

PRAEPORTO, as, a. 1. praefero, prae me fero, ostendo. *Lucret.* 2, 621. Telaque praeportant, violenti signa furoris. *Catull.* 64, 193. Eumenides, quibus anguino redimita capillo Frons exspirantes praeportat pectoris iras. *Cic.* in *Arat.* 433. E quibus ingenti exsistit cum corpore prae se Scorpius infestus praeportans flebile acumen.

PRAEPOSITIO, onis, f. πρόθεσις, actus praeponendi aut praeficiendi. *Cic. Fin.* 3, 16. *med.* Qui ita talus erit jactus, ut cadat rectus, praepositum quiddam habebit ad finem: neque tamen illa praepositio tali ad eum finem pertinebit. *Ulp. Dig* 14, 1, 1. §. 12. Igitur praepositio certam legem dat contrahentibus. Quare si eum praeposuit navi ad hoc solum, ut etc. Adde *ib.* 3, 11. ¶ Grammaticis est pars orationis indeclinabilis, quae ceteris partibus aut separata, aut conjuncta fere praeponitur; ut *pro, in, apud, extra. Cic. Or.* 47. *med.* Una est praepositio *ab*, eaque nunc tantum in accepti tabulis manet. *Id. Top.* 11. Praepositio enim *in* privat verbum ea vi, quam haberet, si *in* praepositum non fuisset. Adde *Varr. L. L.* 5, 7., *Quint.* 1, 4. et 5., *Gell.*, *Suet.* etc.

PRAEPOSITIVUS, a, um, adj. qui praeponitur, ut Vocales praepositivae, ap. *Prisc.* 1, 561. et 17, 1038., quae in diphthongis conflandis priorem locum habent. Conjunctio praepositiva ap. *Diomed.* 1, 409., quae in oratione praeponitur, ceu *ut, nam.*

PRAEPOSITURA, ae, f. officium et dignitas praepositi. *Lampr. Elag.* 6. Militaribus praeposituris, et tribunatibus, et legationibus, et ducatibus venditis. *Impp. Valent.* et *Valens Cod.* 10, 70, 2. Praepositura horreorum et pagorum.

PRAEPOSITUS, a, um, part. a *praepono:* [*ante, priore loco positus. *Vell.* 2, 96, 1. praepositis Gaji ac Lucii nominibus. ¶ Hinc i. q.] προϊστάμενος, alicui rei praefectus. *Cic. Div.* 1, 34. *extr.* Sacerdos oraculo praeposita. *Caes. B. C.* 3, 5. Bibulus toti officio maritimo praepositus. *Just.* 1, 3. Praefectus ipsius Medis praepositus. *Sen. Ira* 1, 16. *med.* Centurio praepositus supplicio. *Suet. Tib.* 4. classi; et *Dom.* 16. cubiculo. *Ulp. Dig.* 15, 7, 11. *med.* servus pecuniis exigendis. *Ov. Met.* 9, 283. Praepositam timidis parientibus Ilithyiam, *h. e.* praesidem. *Sen. Herc. Fur.* 532. Pomis divitibus praepositus draco. ¶ Absolute *praeposita*, τὰ προηγμένα, appellavit Zeno philosophus ea, quae licet vere bona non sint, pluris tamen sunt aestimanda, ut *Cic. Acad.* 1, 10. docet: quae vero minoris, rejecta. *Id. Fin.* 4, 26. Ista bona non dico, sed dicam Graece προηγμένα, Latine autem producta: sed praeposita, aut praecipua malo: illa autem non appello mala, sed, si libet, rejectanea; et *paulo post:* Bonum negas esse divitias, praepositum esse dicis. Bonum ex quo appellatum sit, nescio: praepositum ex eo credo, quod praeponatur aliis. V. PRODUCTUS. ¶ *Praepostus*, per sync. *Lucret.* 6, 996. Quapropter bene ubi haec confirmata atque locata Omnia constiterint nobis praeposta, parata etc., *h. e.* ante posita, ante dicta.

PRAEPOSITUS, i, m. ἐπιστάτης, qui alicui officio praeponitur, praefectus, praesertim militaris. *Cic. Pis.* 36. Praepositus legatorum tuorum optimus abs te quisque violatus. Alii leg. *Praepositus legatorum tuorum turpissimus: optimus abs te* etc. [*V. *Orell.*, qui vulg. retinet.] *Tac. H.* 1, 36. Gregarius miles caveri insuper praepositos jubebat. *Suet. Oth.* 1. Ausus est milites quosdam, quod praepositos suos occiderant, capite punire. [*Inscr.* ap. *Grut.* 1096, 6. Cn. Marcio Cn. F. Gal. Plactorio Celeri praeposito numerorum tendentium in Ponto ab Saro. *Appul. Met.* 10. *in.* Ipse ad praepositum suum, qui mille armatorum ducatum sustinebat, sollicite proficiscitur. *Id. ib. multo post de eod.* Miles ille, qui me, nullo vendente, comparaverat, tribuni sui praecepto debitum sustinens obsequium etc. *F.*] Adde *Modest. Dig.* 49, 16, 3. *extr.* et *Arr. Menand. ib.* 6. *extr.* ¶ Extra rem militarem vetus S. C. ap. *Plin. ep.* 8, 6. *med.* Praepositi rerum curae Caesaris, *h. e.* procuratores. *Inscr.* ap. *Grut.* 582, 7. Gemello Aug. Lib. praeposito argenti potorii; et *ib.* 5. Philetaero Aug. Lib. praepos. ab auro gemmato; et 600, 15. Praep. cursorum. *Front. Aquaed.* 17. et 117. aquarum.

PRAEPOSSUM, otes, otui, n. anom. plus possum, praepolleo, praevaleo, ὑπερέχω. *Tac. A.* 5, 8. Postquam Macedones praepotuere.

PRAEPOSTERE, adv. ἀνεστραμμένως, inverso ordine, perverse, perperam. *Cic. Att.* 7, 16. Omnes arbitror mihi tuas litteras esse, sed primas praepostere, reliquas ordine, quo sunt missae. *Id. Acad.* 4, 20. *extr.* Ut praepostere tecum agam, mox referam me ad ordinem. *Plin. ep.* 3, 9. *med.* Succurrit quod praeterieram, et quidem sero: sed quamquam praepostere, reddetur. *Plin. alter* 2, 7, 5. Laevus calceus praepostere inductus, *h. e.* laevus pro dextero. *Gell.* 2, 8. Imperfecte, atque praepostere, atque inscite syllogismo uti.

PRAEPOSTERITAS, atis, f. ordo praeposterus. *Arnob.* 3, 118. Si Juno est aer, quemadmodum dictitare consuestis, Graeci nominis praeposteritate repetita, *h. e.* inverso ordine litterarum in voce ἀήρ, aer, unde fit Ἥρα, Juno. *Vet. Inscr.* non optimae notae ap. *Grut.* 684, 6. Parens afflictus praeposteritate naturae hunc filium unicum hic condidi.

PRAEPOSTERO, as, a. 1. inverto, perturbo, praeposterum facio. *Auct. declam.* quae inscribit. *Tribunus Marianus*, 9. Ordinem judiciarium militis inhumani praeposteravit impietas.

PRAEPOSTERUS, a, um, adj. πρωθύστερος, inverso ordine factus, perversus, cum scilicet aliquid prius fit, quod post fieri debuit, aut e contra: a *prae*, et *posterus.* [*V. *Comment.* in *Cic. Sull.* p. 186. sq. *ed. Fr.*] *Cic. Rab. Post.* 13. Quid tam insolens, tam perversum praeposterumve dici, aut excogitari potest? *Plin. ep.* 6, 5. Oratio sera, et intempestiva, et praepostera. *Lucr.* 3, 622. praeposterus ordo. *Sen. ep.* 23. Ver malignum, et frigus praeposterum. *Cic. Or.* 3, 11. Ut verba sic et casibus, et temporibus, et genere, et numero conservemus, ut ne quid perturbatum, ac discrepans, aut praeposterum sit; et *ib.* 13. Non discerptis sententiis, non praeposteris temporibus, non confusis personis, non perturbato ordine. *Id. Sull.* 32. O falsam spem! o praeposteram gratulationem! *Id. Amic.* 22. *f.* Praeposteris utimur consiliis, et acta agimus. *Ov. Trist.* 1, 8, 5. Omnia naturae praepostera legibus ibunt. *Plin.* 7, 8, 6. Praeposterus natalis, *h. e.* cum quis non in caput, sed in pedes ex utero prodit. *Id.* 17, 24, 37. *n.* 1. Arbores aduri flatu frigidiore praepostero die, quoniam

suo frigora etiam prosunt; et 16, 27, 51. Praeposteri ficus, *h. e.* qui celerius, aut tardius solito proveniunt. ¶ *Praeposterus homo*, praepostere agens, perversus. *Cic. Cluent.* 26. Itaque ut erat semper praeposterus atque perversus, initium facit a Bulbo. *Id. Pis.* 38. Noster hic praeposterus imperator. *Sall. Jug.* 88. Homines praeposteri.

PRAEPOSTUS, a, um. V. Praepositus, a, um.

PRAEPŎTENS, entis, part. a *praepossum:* ὑπέροχος, valde, aut plus potens, praepollens. *Cic. N. D.* 2, 30. Non est igitur naturae Deorum praepotens, neque excellens, siquidem subjecta est necessitati. *Id. Or.* 1, 43. Praepotens et gloriosa philosophia. *Id. Rab. Post.* 16. Clari ac praepotentes viri. *Id. Balb.* 15. Cum praepotens terra marique Carthago, nixa duabus Hispaniis, huic imperio immineret. *Plin.* 36, 5, 4. *n.* 14. Statuarii praepotentes opibus. *Val. Max.* 5, 2. *n.* 8. Praepotens gratae mentis impetus; et 7, 2. *n.* 1. Praepotentia imperia. ¶ Cum gen. *Cic. Div.* 2, 18. Nonne perspicuum est, ex prima admiratione hominum, quod tonitrua jactusque fulminum extimuissent, credidisse, ea efficere rerum omnium praepotentem Jovem? ¶ Absolute. *Cic. Amic.* 15. Multorum opes praepotentium excludunt amicitias fideles. *Colum.* 1, 3. *f.* More praepotentium, qui possident fines gentium, quos ne circumire equis quidem valent. *Plin.* 12, 19, 42. Id acciderit ob iniquitatem praepotentium, an forte, non satis constat.

PRAEPŎTENTĬĂ, ae, f. excellens potentia. *Tert. adv. Marc.* 2, 7. Praescientia et praepotentia Dei.

PRAEPŎTO, as, a. 1. ante poto, praebibo. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 17. *n.* 159. Praepotandos jubet medicamentis myrrhae obolos duos; et *ib. n.* 160. Praepotat absinthio aegrotantes vino sincero; et *Tard.* 5, 10. *n.* 120. Praepotandus aegrotus iis, quae supra memoravimus.

PRAEPRŎPĔRANTER, adv. valde properanter. *Lucr.* 3, 781. certareque praeproperanter.

PRAEPRŎPĔRĒ, adv. λίαν ταχέως, nimis propere, nimis celeriter. *Liv.* 37, 23. *f.* Festinans praepropere. *Id.* 22, 19. *med.* Raptim omnia praepropere agendo.

[PRAEPRŎPĔRO, as, n. 1. multum propero. *Gloss. Philox.* Praeproperat, προπετεύεται. *F.*]

PRAEPRŎPĔRUS, a, um, adj. σπερχνὸς, ταχὺς, nimis properus, festinus, celer, praeceps. *Cic. Fam.* 7, 8. et *ib.* 10, 26. Te adipiscendi magistratus praepropera festinatio abducet a tantis laudibus. *Id. Att.* 1, 1. Non aliena rationi nostrae fuit illius haec praepropera prensatio. *Liv.* 31, 42. Fatigati equi virique praepropera celeritate. *Id.* 22, 41. Temeritati consulis, ac praepropero ingenio materiam etiam fortuna dedit. *Id.* 27, 33. *f.* Toto eo bello damnosa, praepropera, ac fervida ingenia imperatorum fuisse. [**Tac. H.* 2, 76. praepropera desperatio.] *Sil.* 15, 757. Hastam praepropero nisu jacit. *Val. Max.* 5, 3. *n.* 6. Parum pudicas ratus lacrimas, quae praepropero amori dabantur.

PRAEPULCHER, ra, rum, adj. valde pulcher, perpulcher. *Juvenc.* 1, 432. fortia vobis Proveniunt hominum praepulcra indagine lucra.

PRAEPURGO, as, a. 1. προκαθαίρω, ante, aut valde purgo. *Coel. Aurel. Tard.* 1, 4. *n.* 128. Ut saepe imminente accessione, per somnum jactu seminis aegri praepurgentur.

PRAEPŪTĬĀTĬO, onis, f. praeputii conservatio, ἀκροβυστία: cui opponitur circumcisio. *Tert. adv. Marc.* 5, 4. *med.* ex *Apost. ad Galat.* 5, 6. Adde *ib.* 5, 13.

PRAEPŪTĬĀTUS, a, um, part. a *praeputio*, ἀκρόβυστος, praeputium habens, incircumcisus. *Tert. adv. Marc.* 5, 9. *med.* Christus praeputiati sacerdotii pontifex.

[PRAEPŪTĬO, as, a. 1. praeputium duco, ut ait *Juven.* 6, 237., seu masturbo. *Vet. Schol.* ad illud *Juven.* 10, 206. Et, quamvis tota palpetur (*nervus*) nocte, jacebit: Fricetur, praeputietur. Ita pro *praepudietur* legendum conjicit *Schrevelius. F.*]

PRAEPŪTĬUM, ii, n. πόσθη, ἀκροπόσθιον, pellis glandem colis integens: a *prae*, ante, et πόσθιον, penis, s extrito. *Juven.* 14, 99. mox et praeputia ponunt. V. RECUTITUS.

PRAEQUAM, adv. plus quam. *Pl. Merc.* 1, 1, 22. Nec pol profecto quisquam sine grandi malo, praequam res patitur, studuit elegantiae. ¶ Item praeter quam. *Cato* ap. *Fest.* in *Nequitum.* Fana in eo loco compluria fuere: ea exauguravit, praequam quod Termino fanum fuit: id nequitum exaugurari. Alii leg. *praeterquam.* V. alia in PRAE.

PRAEQUESTUS, a, um, part. ab inus. *praequeror*, ante questus. *Ov. Met.* 4, 251. Multaque praequestus, tangens tamen aethera, dixit.

PRAERĂDĬO, as, a. 1. [*valde radio, praefulgeo, ὑπερλάμπω.] *Claud. Nupt. Honor. et Mar.* 286. Ante fores jam pompa sonat, pilentaque sacram Praeradiant ductura nurum. ¶ [*Hinc est tanta luce radiare, ut aliud quid obscuretur.] *Ov. Her.* 6, 115. Bacchi conjux redimita corona Praeradiat stellis signa minora suis.

PRAERĀDO, is, a. 3. in anteriore parte rado. *Cato R. R.* 41. Si vitis vitem continget, vitis utrumque latus alterum praeradito oblique: inter se medullam cum medulla libro colligato. *Plin.* paulo aliter hoc idem dicit, ipsum *Cat.* locum respiciens, 17, 15, 25. Si inter sese vites contingant, utriusque in obliquum latere contrario adraso, junctis medullis colligari. Al. tamen ap. *Cat.* aliter leg. V. PRAERASUS.

PRAERANCĬDUS, a, um, adj. valde rancidus, obsoletus, insipidus. *Probus Valer.* ap. *Gell.* 13, 20. Non finitiones illas praerancidas, neque faecutinas grammaticas spectaveris.

PRAERĂPĬDUS, a, um, adj. ταχὺς, valde rapidus, praeceler. *Sen. Q. N.* 1, 1. Obliqui feruntur, et praerapida celeritate. *Sil.* 17, 180. Praerapidus juvenis; et 16, 564. Praerapida fuga. *Sen. Apocol. med.* Ubi Rhodanus ingens amne praerapido fluit.

PRAERĀSUS, a, um, part. a *praerado*, in anteriori parte rasus. *Paul. Nol. ep.* 7. (al. 22.) *sect.* 2. Inaequaliter semitonsi, et destituta fronte praerasi. ¶ Antea rasus. *Coel. Aurel. Tard.* 5, 4. *med.* Praerasi capilli.

PRAEREPTOR, oris, m. qui praeripit. *Hieron. ep.* 36. *n.* 15. Ut non intelligeret, minorem esse filium, qui ad benedictionem fratris praereptor adstiterat.

PRAEREPTUS, a, um, part. a *praeripio:* προαρπασθεὶς, raptus ante tempus, sublatus, ablatus. *Cic. Rosc. Am.* 1. Ne istius quidem laudis ita sum cupidus, ut aliis eam praereptam velim. *Hirt. B. G.* 8. *prooem.* Ut praerepta, non praebita facultas scriptoribus videatur. *Plin. ep.* 3, 9. Cum ea praerepta et extorta defensioni suae cerneret, in quibus omnem fiduciam reponebat. *Sen. Thyest.* 1104. Scio quid queraris: scelere praerepto doles, *h. e.* quod ego scelus prior fecerim. *Virg. A.* 9, 138. Praerepta conjux. *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 5. Immatura morte praereptus. *Val. Fl.* 5, 571. brevibus praereptus in annis, *h. e.* immatura morte sublatus. *Inscr.* ap. *Grut.* 350, 6. in primo aetatis flore praereptus. [**Vell.* 2, 116, 4. praereptus immature: ubi v. *Ruhnk.*, qui laud. *Burm.* ad *Anth. Lat.* 2, 203. — *Tac. A.* 14, 33. praerepta interim ultione, i. e. festinantius facta, anticipata.]

PRAERĬGĔO, es, ui, n. 2. valde rigeo. *Tac. A.* 13, 35. Annotatusque miles, qui fascem lignorum gestabat, ita praeriguisse manus, ut oneri adhaerentes truncis brachiis deciderent.

PRAERĬGĬDUS, a, um, adj. valde rigidus. *Quint. decl.* 17, 7. Cunctos praerigidae mentis affectus vocabulo molliore lenitis.

PRAERĪPĬĂ, orum, n. plur. loca proxima ripis fluminum. *Appul. Apol.* Cum crocodilus egressus in praeripia fluminis hiavit. Tribuunt et *Servio* ad *A.* 6, 704. Sed utroque loco alii leg. *praerupta*, aut *praerupia.* [*Id quod perperam factum censet *Gron.* in *observv.* 1, 20. p. 84. *ed. F.*]

PRAERĪPĬO, is, ipui, eptum, a. 3. προαρπάζω, ante rapio, praecipio. *Pl. Cas.* 1, 14. Quid huc venisti sponsam praereptum meam? *Id. Men.* 5, 9, 21. Tibi neque occupare patrem, neque praeripere postulo. *Plin.* 10, 9, 11. et *ib.* 74, 95. Praeripere alicui cibos. *Cic. Har. resp.* 3. *extr.* alicui desponsam jam et destinatam laudem. *Id. Phil.* 14, 2. *f.* Deorum beneficium festinatione praeripere. *Hirt. B. Alex.* 27. Festinantes praeripere subsequentibus victoriae societatem. *Plin. ep.* 8, 22. *med.* Qua vigilantia hanc ipsam aedilitatem, cui praereptus est, petiit! *Lucr.* 3, 909. nec dulces occurrent oscula nati Praeripere. *Suet. Ner.* 49. Perlatos a cursore codicillos praeripuit, *h. e.* manu celeri rapuit, priusquam porrigerentur. ¶ Pro vi auferre, eripere. *Ov. Am.* 1, 1, 7. Quid si praeripiat flavae Venus arma Minervae? *Ter. Eun.* 1, 2, 81. Istam nunc times, quae advecta est, ne illum talem praeripiat tibi. *Liv.* 5, 20. Non avidas in direptiones manus otiosorum urbanorum praerepturas fortium bellatorum praemia esse. ¶ Inter *praeripere* hoc sensu, et *eripere* discrimen statuit *Valla Elegant.* 5, 83., quod qui alteri quippiam *eripit*, potest non in suos usus auferre: qui vero *praeripit*, in suos proprios usus rapit. [*Discrepantia utriusque verbi in eo potius videtur posse constitui, ut *eripere* signif. alicui quasi e manibus aliquid auferre, rapere; hoc prius quam alius quis aliquid vindicare: quod nos dicimus: *vor dem Munde wegreissen, wegschnappen.*] ¶ Pro occupare, praevenire. *Cic. Off.* 1, 30. Facile celare, tacere, dissimulare, praeripere consilia hostium. [*Comparat *Beier. Plat. Polit.* 1, 8. p. 334. *A.* τὰ τῶν πολεμίων κλέψαι βουλεύματα, ibique *Ast.*] ¶ Sunt qui leg. *praecipere*, quod eandem habet sententiam. [*Ita *edd. Graev. Ernest. Beier. Orell.*] Sic ap. *Virg. A.* 10, 276. Haud tamen audaci Turno fiducia cessit Litora praeripere. *Pierius* in *antiqu. codicib.* reperit *praecipere.* Quod idem et ap. *Liv.* tum ipse, tum alii critici se vidisse testantur. V. 3, 46., 6, 5. et 31, 39. ¶ [*Praeripere signif. etiam festinantius aliquid facere, anticipare. *Cic. Att.* 10, 1. Alterum est mihi certius; non praeripiam tamen, *h. e.* non ita festinabo, ut quid tu sentias, haud exspectem: laud. h. l. *Schütz.* in *cl. Cic.* Cf. l. *Tac. l.* in PRAEREPTUS.] ¶ *Praeripere se*, se proripere. *Ulp. Dig.* 21, 1, 17. *med.* Qui cum dominum animadverteret verberibus se afficere velle, praeripuit se ad amicum, quem ad praecandum deducere *Praerepsit* pro *praeripuit* legitur in quadam I ap. *Grut.* 684, 6., sed quae tamen minus pr notae est. ¶ [*Confund. *praeripere* et *praeci* V. h. v. in *f.*]

PRAERŌBŎRĀTUS, a, um, part. ab inus. *roboro*, ante roboratus, ut Praeroboratum co *Coel. Aurel. Tard.* 4, 1.

PRAERŌDO, is, a. 3. ante, vel in anteriori te rodo, corrodo, erodo. *Pl. Ps.* 3, 2, 93 quisque quidque conditum gustaverit, ipsos sib ciam ut digitos praerodant suos. *Ba.* Quaeso cle, priusquam convivis dabis, gustato tute p et discipulis dato, ut praerodatis vestras furt manus. *Colum. Arbor.* 15. Genus est animalis lucra appellatur: is fere praerodit teneros pampinos. *Plin.* 9, 43, 67. Vulpes marinae tiunt hamos usque ad infirma lineae, quae praerodunt; et *ib.* 62, 88. Conger et muraena das inter se praerodentes.

[PRAERŎGĀTĬO, onis, f. distributio. *Myth.* 1, 2. *in.* Saturnus per annonae praerog nem ad se populos attrahens, a saturando S nus dictus est. *F.*]

[PRAERŎGĀTĪVĀRĬUS, ii, m. qui praero vam meruit, in officio praefecti praetorio, cui pe protectoris dignitas, tanquam pretium long boris accedit. *Cassiod. Varr.* 11, 27. Quis nem non aestimet merito esse promovendum nostro judicio cancellorum olim sumpserit offi et tunc jam praerogativam conscientiae m quando secreti munus judicialis accepit? Hun tur praerogativarium sententia nostra confirm

PRAERŎGĀTĪVUS, a, um, adj. qui ante rogatur, seu interrogatur: ut *tribus*, aut *cen praerogativa*, et *praerogativa* absolute, quae ad ferendum in comitiis suffragium per sortiti rogabatur, seu vocabatur. Cujus quidem tan vis auctoritas esse solebat, ut ceterae fere se voluntatem ejus sequerentur. *Cic. Planc.* 20 tandem una centuria praerogativa (in MS. ap. *burg.* habetur *praerogata*) tantum habet auct tis, ut nemo unquam prior eam tulerit, qu nunciatus sit? etc. *Id. Div.* 1, 45. *extr.* Prae tivam majores omen justorum comitiorum ess luerunt. *Liv.* 26, 22. Fulvius cum comitia c libus creandis haberet, praerogativa Veturia rum declaravit T. Manlium. V. integr. illud c *Id.* 24, 7. *extr.* Cum sors praerogativae Anien niorum exisset, eaque T. Otacilium, et M. lium consules diceret. *Id.* 10, 22. Nemini d erat, quin Q. Fabius omnium consensu dest tur: eumque et praerogativae, et primo vc omnes centuriae consulem dicebant. [*Lege est *praerogativa.* V. *Kreyss.*] Quas hic *Li* cit *primo vocatas*, eas 27, 6. *jure vocatas* app his verbis: Galeria juniorum, prae sorte prae tiva erat, Q. Fulvium, et Q. Fabium consul xerat: eodemque jure vocatae inclinassent, ni *Ascon.* in *Verr.* 1, 9. Praerogativae sunt t quae primae suffragium ferunt ante jure vo Mos enim fuerat, quo facilius in comitiis c dia populi firmaretur, bina omnia de iisdem didatis comitia fieri: quorum tribus primae p gativae dicebantur, quod primae rogarentur, vellent consules fieri: secundae jure vocatae, in his, sequente populo, ut saepe contigit, p gativarum voluntatem, jure omnia compler Haec *Ascon.* Dici etiam potest, *jure vocata* appellari, quia non sorte, ut praerogativae suo jure atque ordine ad suffragium vocarent [**Praerogativa* construitur etiam collective c *Liv.* 5, 18. praerogativa tribunum militum n tentem creant.] ¶ *Omen praerogativum*, qu suffragiis centuriae praerogativae capitur. *Cic.* 18. *extr.* ¶ Videtur aliquando servatum primis praesertim comitiorum temporibus, u vocatam centuriam praerogativam, latumque suffragium, aliquod spatium temporis interp tur, antequam reliquae jure vocatae admitter Nam *Varro* ap. *Fest.* centuriam praerogativan introductam ait, ut Romani rustici, qui pet ignorarent, facilius eos animadvertere posse *Verrius ib.* probabilius judicat, idcirco id fa ut, cum esset aliquis designatus a praerogati sermonem res veniret populi de dignis indig et fierent ceteri diligentiores ad suffragia ferenda. Quod certe fieri non potuisset, s praerogativam centuriae jure vocatae, nulla interposita, suffragium tulissent. [*Cf. *Cic. l. n* ¶ Dicitur etiam *praerogativa* ipsum suffragium a centuria praerogativa fertur. [*Huc facere tur locus *Cic. Div.* 2, 35. at haruspices divini, quum Tib. Gracchus propter mortem reper ejus, qui in praerogativa referenda subito disset, i. e. quum praeco ad praesidem comit de suffragiis praerogativae centuriae referre Hinc saepissime est suffragium prius latum, tio prius facta, quam alia quaedam sequitur. pertinet locus, quem pravo consilio Noster i laudaverat.] *Liv.* 21, 3. In Asdrubalis locum dubia res fuit, quin praerogativam militarem extemplo juvenis Annibal imperator appellatus

r etiam plebis sequeretur. [*V. *Bauer.* ad p. 3. Adde 3, 51. Ne comitiorum militarium rogativam urbana comitia iisdem tribunis plecreandis sequerentur, i. e. creationem superio-, tamquam praerogativam, cujus suffragia cetecenturiae solebant sequi.] ℙ Translate autem aliquod dictum, aut factum ejus, qui nobis beneurus est, ante ipsum beneficium praestitum, unde babile est, nos ipsum beneficium consecutros: niversim omne id, ex quo bonum aliquod nobis iceri certo possumus. *Cic. Verr.* 1, 9. Qui *tellus consul designatus*) quam isti sit amicus, ndite: dedit enim praerogativam suae voluntaejusmodi, ut isti pro praerogativis eam reddi- videatur, *h. e.* dedit testimonium suae benentiae pro praerogativis centuriis a Verre coris, ut se consulem dicerent. *Cato* ad *Cic. Fam.* 5. Quod si triumphi praerogativam putas suptionem, et idcirco casum potius, quam te laumavis, neque supplicationem sequitur semper nphus, etc. [*h. e.* si, ut praerogativam centu- ceterae fere sequi solent, ita supplicationem decretam quasi signum et pignus quoddam futriumphi existimas: ita *Schütz.* in cl. *Cic.*] . 7, 16, 14. Fecunditatis in feminis praerogan accepimus, inunctis medicamine oculis saliinfici. ℙ Item praestantia, auctoritas, qua alteri in aliqua re praefertur. *Ulp. Dig.* 1, . *med.* Magni enim faciunt provinciales, sersibi consuetudinem istam, et hujusmodi praetivas. *Arr. Menand. ib.* 49, 10, 1. Veteranoprivilegium inter cetera, etiam in delictis hapraerogativam. *Eum. Pan. ad Constant.* 2. Vella imperatoriae domus praerogativa. *Plin.* 37, . Praerogativa decoris in gemmis.

AEROGATOR. V. PROROGATOR.

AEROGATUS, a, um, part. a *praerogo*, ante us. *Cic. Planc.* 20. Cujus in honore non unius s pars, sed comitia tota comitiis fuerint praea, *h. e.* praerogativae vicem et vim habue- Alii leg. *praerogativa.* [*Ita recte *Orell.* c. tt. Cf. *Schütz. cl. Cic.*] *Imp. Constant. Cod. d.* 16, 11, 1. Praerogata lex, *h. e.* olim lata.

AERŎGO, as, a. 1. ante rogo. *Suet. Aug.* Sententias de majore negotio, non more atrdine, sed prout libuisset, praerogabat. [*Duh. l. longe praeferendam lectionem *perrogabat* res receperunt.] ℙ Item ante erogo, solutiorepraesento. *Ulp. Dig.* 19, 2, 19. *med.* Inter qui per errorem solvit, et eum, qui pensiointegram praerogavit, multum interest. *Impp. ant. et Constans Cod.* 10, 31, 20. Praerogare sas.

AERŌSUS, a, um, part. a *praerodo*, ante, anteriore parte rosus, erosus, corrosus. *Hor.* 2, 5, 24. si vafer unus et alter Insidiatorem oso fugerit hamo. [*Schol. Cruq.* vorata esca, mptis tuis et perditis muneribus.] *Plin.* 7, . Praerosam dentibus linguam in tyranni os it.

AERUMPO, is, upi, uptum, a. 3. idem quod o, aut ante, vel in anteriori parte rumpo, ingo. *Colum.* 3, 18. Velut uncus infixus sontequam extrahatur, praerumpitur. *Ov. Met.* 47. Stuppea praerumpit Phrygiae retinacula s. *Caes. B. G.* 3, 14. Funes falcibus comnsi adductique praerumpebantur.

AERUPIA, orum. V. PRAERIPIA.

AERUPTE, adv. abrupte. *Plin.* 34, 14, 43. praerupte altus.

AERUPTUS, a, um, part. a *praerumpo*, ἀποῤῥηγμένος, ἀπότομος, abruptus, arduus, direpraecisus, praeceps: quasi in anteriori parte s. *Cic. Verr.* 2, 5, 56. Aliqua promontoria, raerupta saxa tenuisse dicuntur. *Hor. Sat.* 2, Praerupti nemoris patientem vivere dorso. *A.* 1, 109. insequitur cumulo praeruptus aquae *Suet. Tib.* 40. Insula septa undique praeruimmensae altitudinis rupibus. *Hirt. B. Alex. tr.* Praeruptam in vallem descendere. *Tac.* 41. Praeruptis utrinque fossis via angusta. *B. G.* 7, 86. Desperatis campestribus locis, raerupta ex ascensu tentant. *Id. B. C.* 2, 24. n directum, eminens in mare, utraque ex pareruptum atque asperum. *Hirt. B. G.* 8, 40. , in quo positum erat praeruptum undique um Uxellodunum; et *mox:* Erat autem oppidifficilis et praeruptus eo descensus. *Liv.* 27, Per praecipitia et praerupta fugere. *Colum. med.* Campestris locus alte duos pedes infous est: acclivis regio tres: praeruptior vero vel in quatuor pedes vertendus. *Hirt. B. G.* Omnes oppidi partes praeruptissimis saxis unitas. [*Ov. Her.* 2, 132. praerupta mole: *Ruhnk.*] ℙ Absolute. *Just.* 41, 1. Praeruollium montiumque ardua occupare. *Plin.* 8, . Praerupta petere. [*Adde *Sil.* 1, 489.] ℙ late est praeceps, projectus, proruptus, vio-, effrenis, quasi per praerupta ruens. *Tac.* , 7. *extr.* Juvenis animo praeruptus; et *ib.* 5, aerupta et urgens dominatio. *Ulp. Dig.* 28, *med.* seditio. (Sic ap. *Cic. Rosc. Am.* 24. *med.* pta audacia.) *Vell.* 2, 2. In praeruptum at-que anceps periculum adduxit rempublicam: [*ubi v. *Ruhnk.* coll. *Drak.* ad *Liv.* 38, 2, 14. ℙ Confund. *praerupta*, *praerupia* et *praeripia.* V. *Gron. Obserνv.* p. 155. *ed. Fr.*]

PRAERŪTILUS, a, um, adj. valde rutilus. *Auct. carm. de Judicio Dom.* 202. purpura campis Omnia praerutila miscet non invida luce.

PRAES, aedis, m. ἔγγυος, ἐγγυητὴς, sponsor, qui se pro alio obligat, idest promittit, si quid incommodi fiat, se plene satisfacturum. *Varr. L. L.* 4, 4. *f.* Praedia dicta, item ut praedes, a praestando: quod ea pignori data publice mancupes fidem praestent. *Id. ib.* 5, 7. *f.* Praes, qui a magistratu interrogatus, in publicum ut praestet; a quo et cum respondet, dicit praes. *Scal. ad Fest.* legit: Praes, qui a magistratu interrogatus in publicum, an praesest, etc. (*Praesest*, praesens est, significat. Unde *Auson.* in *VII. Sap.* in *Ludio*, 18. Thales, ἐγγύα, πάρεστιν ἄτη, protulit, Spondere qui nos, noxa quod praesest, vetat.) *Festus:* Praes est is, qui populo se obligat, interrogatusque a magistratu, si praes sit, ille respondet, praes. *Id.* in *Manceps:* Manceps dicitur qui quid a populo emit conducitve: qui idem praes dicitur, qui tam debet praestare populo quod promisit, quam is, qui pro eo praes factus. Haec *Fest.*, qui praedem dicens eundem esse ac mancipem, lata id significatione dicit. Nam manceps proprie quippiam emit conducitve: praes pro emente aut conducente se obligat. *Nep. Att.* 6. Nullius rei neque praes, neque manceps factus est. [*V. *Ernest.* in *cl. Cic.*] ℙ Differt etiam praes a vade: *vas* enim est, qui pro alio spondet in re capitali: *praes*, qui in re nummaria. *Auson. Idyll.* 12. de monosyll. per interrogat. et resp.: Quis subit in poenam capitali judicio? vas. Quid, si lis fuerit nummaria? quis dabitur? praes. *Ascon.* in *Verr.* 2, 1, 45. Praedes dicuntur satisdatores locupletes pro re, de qua apud judicem lis est, ne interea, qui tenet, diffidens causae, possessionem deteriorem faciat, tecta dissipet, excidat arbores, et culta deserat. *Cic. Fam.* 2, 17. Laodiceae me praedes accepturum arbitror omnes pecuniae publicae, ut et mihi, et populo cautum sit sine vecturae periculo. *Id. Att.* 12, 52. Praedem esse pro aliquo. *Id. Rab. Post.* 4. et 13. (et *Pl. Men.* 4, 2, 28) Praedes dare. *Id. Att.* 13, 3. Praedem fieri; et *ib.* 9, 9. *f.* Per praedem agere. *Id. Fam.* 5, 20. Praedes tenentur. *Id. Verr.* 2, 1, 54. et *Liv.* 22, 60. Cavere populo praedibus ac praediis. ℙ Translate. *Cic. Att.* 6, 1. *med.* Cum sex libris, tamquam praedibus, me ipsum obstrinxerim. ℙ *Praedes vendere* quid sit, V. PRAEDIUM.

PRAESĀGĀTUS, a, um, part. ab inus. *praesago*, praesagiendo formatus. *Hieron. ep.* 3. *n.* 4. Bonosus scalam praesagatam Jacob somniante jam scandit.

PRAESĀGĬO, is, ivi, a. 4. προφητεύω, προμαντεύομαι, ante sagio, praesentio, praedico, praevideo. *Festus:* Praesagire est praedivinare: sagax enim est acutus et solers. *Cic. Div.* 1, 31. Sagire, sentire acute est. Is igitur, qui ante sagit, quam oblata res est, dicitur praesagire, id est futura ante sentire. *Pl. Aul.* 2, 2, 1. Praesagibat mihi animus, frustra me ire, cum exibam domo. *Liv.* 30, 20. Jam hoc ipsum praesagiens animo, praeparaverat ante naves. *Cels.* 2, 2. *f.* Praesagire aliquid in futurum. *Prop.* 3, 9, 5. Venturam melius praesagit navita noctem. *Plin.* 8, 42, 64. Equi praesagiunt pugnam. [*Liv.* 45, 39. proficiscenti praesagientibus animis victoriam triumphumque destinavimus.] ℙ Item praesignificare, praemonstrare. [*Lucr.* 3, 511. praesagit id mentem mortalem vivere.] *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 10. Exiguitas copiarum recessum, non dimicationem mihi tuam praesagiebat. *Plin.* 10, 21, 24. Galli totis noctibus canendo Boeotiis praesagivere victoriam. *Id.* 18, 35, 79. Luna magnam tempestatem in mari praesagiet. ℙ Deponentis forma. *Pl. Bacch.* 4, 4, 28. Jam animus istoc dicto plus praesagitur mali. Habet haec etiam *Non.* 7, 73.

PRAESĀGĪTĬO, onis, f. προμαντεία, praesensio rerum futurarum, divinatio. *Cic. Div.* 1, 31. Inest igitur in animis praesagitio extrinsecus injecta, atque inclusa divinitus. Ea si exarsit acrius, furor appellatur, cum a corpore animus abstractus divino instinctu concitatur. *Id. ib.* 54. Cum uterer, qua soleo, praesagitione divina.

PRAESĀGĬUM, ii, n. προμάντευμα, προφητεία, praesensio, divinatio. *Colum.* 11, 1. *f.* Quantumvis utile continget villico tempestatis futurae praesagium. *Vell.* 2, 57. Cum plurima praesagia atque indicia Dii immortales futuri obtulissent periculi. *Ov. Met.* 15, 878. perque omnia saecula fama (Si quid habent veri vatum praesagia) vivam; et *ib.* 6, 510. timuitque suae praesagia mentis. *Suet. Ner.* 6. De genitura ejus statim multa et formidolosa multis conjectantibus, praesagio fuit etiam Domitii patris vox, negantis, etc.

PRAESĀGUS, a, um, adj. προγνώστης, προειδὼς, qui praesagit, praesentit, praescius, praemonstrans, praedicens. *Virg. A.* 10, 843. Agnovit longe gemitum praesaga mali mens. *Ov. Met.* 2, 124. Praesaga luctus suspiria; et *ib.* 3, 514. verba. *Tac. H.* 2, 1. responsa. *Val. Fl.* 5, 434. ars. *Stat. Theb.* 8, 145. astra; et *ib.* 10, 324. quies; et *Val. Fl.* 3, 354. fulmina. Sic *Virg. A.* 10, 177. praesagi fulminis ignes. *Sil.* 16, 591. praesagi vates. *Firm. Math.* 8, 9. Homines, qui cubilia ferarum, et latentes latebras praesagis naribus persequuntur. [*Cf. *Lucan.* 6, 416. et 7, 186.]

*PRAESALTOR, oris, m. vocabatur magister et moderator, quem habebant Salii. *Vet. Gloss.* Praesaltor, ὁ ἐν τοῖς ἱεροῖς προορχούμενος. V. *Argol.* in *Panvin. de Lud. Circ.* 11, 2. *B. A.*

*PRAESAMARCI, orum, populi Hispaniae Tarraconensis, per quorum agrum Tamaris et Sars, flumina non longe orta, decurrunt. *Mela* 3, 1. *med.* ubi et *Praesamarchi* legitur. *B. A.*

PRAESĀNĀTUS, a, um, part. a *praesano*, ante tempus, aut nimis celeriter sanatus. *Plin.* 26, 41, 87. Vulneribus praesanatis efficacissima est asphodeli radix decocta.

PRAESĀNO, as, a. 1. ante sano: et neutrorum vi ante sanus fio. *Plin.* 24, 10, 43. Cortex ejus interior cicatrices, quae praesanavere, aperit, *h. e.* quae prius clausae et sanatae sunt, quam opus esset.

PRAESAUCĬĀTUS, a, um, part. ab inus. *praesaucio*, valde, vel ante sauciatus, ut Praesauciatae vires, *Coel. Aurel. Acut.* 1, 3. *med.*

PRAESCĀTENS, entis, part. ab inus. valde scatens, abundans. *Gell.* 14, 6. Dat mihi librum grandi volumine, doctrinis omnigenis, ut ipse dicebat, praescatentem.

PRAESCĬENTĬA, ae, f. πρόγνωσις, rei futurae scientia, praesagitio, praesensio. *Tert. adv. Marc.* 2, 5. Dei bonitas, et praescientia, et potentia. *August. C. D.* 5, 9. Praescientiam Dei negat, et omnem prophetiam conatur evertere. *Capell.* 1, 12. Tuumque velle est ante praescientias.

PRAESCINDO, is, a. 3. ante scindo, separo, divido. *Vitr.* 5, 7. Inferiores sedes praescindantur.

PRAESCĬO, is, ivi, itum, a. 4. προγινώσκω, ante scio, praesentio. *Ter. Andr.* 1, 5, 4. Nonne oportuit praescisse me ante? *Suet. Tib.* 67. Existimant quidam, praescisse haec eum peritia futurorum.

PRAESCISCO, is, a. 3. προγινώσκω, praescio, praenosco. *Virg. G.* 4, 69. de apib.: animos vulgi et trepidantia bello Corda licet longe praesciscere. *Colum.* 9, 9. de iisd.: Poterit exploratam fugam praesciscere, aurem alveis admovendo. *Liv.* 27, 35. Quamprimum eos sortiri provincias, et praesciscere, quam quisque eorum provinciam, quem hostem haberet, volebant. Alii leg. *praescire.* *Ammian.* 20, 7. Ad praesciscendos adversos subitosque motus munimentum locare.

PRAESCĪTĬO, onis, f. praescientia, praesagium, praedictio. *Ammian.* 29, 1. *med.* Litato conceptis carminibus numine praescitionum auctore.

PRAESCĪTUM, i, n. praescitio, praesagium. *Plin.* 10, 75, 98. Utrumne sint aliqua praescita animi quiescentis, qua fiant ratione, an fortuita res sit; et *ib.* 18. de pico ave: Unum eorum praescitum transire non queo.

[PRAESCĪTUS, us, m. idem ac praescitio. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* 1, 49. Non ausi eorum ultra aliquid adinquirere, quae sint fortassis regi praescitui. *F.*]

PRAESCĬUS, a, um, adj. προειδὼν, qui praescit, et quod futurum est ante videt. *Virg. A.* 6, 66. vates Praescia venturi; et *ib.* 12, 452. miseris heu praescia longe Horrescunt corda agricolis. *Ov. Fast.* 1, 538. Substitit in medios praescia lingua sonos. *Val. Fl.* 5, 529. Urit et antiquae memorem vox praescia sortis. *Tac. A.* 11, 29. Facere aliquem praescium rei cujuspiam, *h. e.* docere rem, antequam fiat; et *ib.* 6, 21. Praescius periculorum. ℙ Etiam cum accusativo *praescius futura* dici potest, teste *Donato in edit.* 2, 1749.

PRAESCRĪBO, is, psi, ptum, a. 3. προγράφω, ante seu prius scribo, in anteriori parte scribo, inscribo, praenoto. *Vell.* 2, 21. Cujus praeclara opera, ut praescripsimus, usa erat respublica. [*Recte hic secundum solemne quoddam Velleji genus dicendi scribendum censet *praediximus*, q. v.] *Virg. Ecl.* 6, 11. nec Phoebo gratior ulla est, Quam sibi quae Vari praescripsit pagina nomen. *Tac. H.* 2, 65. Diplomatibus nullum principem praescribere. [*Adde *A.* 3, 57. ut monimentis non consulum nomina praescriberentur, etc.] *Gell.* 11, 16. *med.* Nomenque ipsius virtutis libro ipsi non incommode praescripsit. *Front. Aquaed.* 93. Novum auctorem, Imperatorem Caesarem Nervam Trajanum, praescribente titulo. [*Plin. Pan.* 92, 2. et nostra quoque nomina addentur fastis, quibus ipse praescriberis. Cf. *Herzog.* ad *Caes. B. G.* 1, 36. V. in PRAESCRIPTUS.] *Plin.* 18, 18, 48. Culter vocatur, praedensam, priusquam proscindatur, terram secans, futurisque sulcis vestigia praescribens incisuris. ℙ Translate est praetendere, obtendere: quasi titulum causamque praeponendo cuipiam rei faciendae. *Tac. A.* 4, 52. Frustra Pulcram praescribi, cui, etc. Adde *ib.* 11, 16. [*Ap. solum *Tac.*] ℙ Item definire, praefinire, statuere. *Ter. Andr.* 1, 1, 124. Tute ipse his rebus finem praescripsti, pater. *Quint.* 4, 1. *med.* Dicere eo modo, quem accusator actione praescripserat. [*Huc transferri posse videtur locus *Cic. Vat.* 2, quam

causam ad patronos tuos aut quod os afferes, quibus jam praescribis, quanto illis probro futurum sit, si te defenderint.] ¶ Item praecipere, praemonstrare, praestituere, denunciare; sive scribendo id fiat, sive loquendo. *Cic. Fam.* 13, 26. Sic enim praescripsimus iis, quibus ea negotia mandavimus, ut omnibus in rebus te arbitro uterentur. *Id. Att.* 16, 3. *f.* Cum ei praescriptum esset, ne quid sine Sexti sententia ageret. *Caes. B. G.* 1, 36. Si ipse populo R. non praescriberet, quemadmodum suo jure uteretur; non oportere se a populo R. in suo jure impediri; et *ib.* 2, 20. Quod superioribus proeliis exercitati, quid fieri oporteret, non minus commode ipsi sibi praescribere, quam ab aliis doceri poterant. *Cic. Font.* 16. *f.* Ut majorum jura moresque praescribunt. *Id. Div.* 2, 59. *f.* Aesculapius potest nobis praescribere per somnum curationem valetudinis. *Id. Sen.* 9. Praescribere jura civibus; et *ib.* 6. senatui, quae sunt agenda; et *Caecin.* 27. Constituere et praescribere aliquid. *Id. Acad.* 4, 3. aliquid, et quasi imperare. [*Tac. A.* 1, 6. patris jussa simulabat, quibus praescripsisset tribuno custodiae praeposito, ne cunctaretur.] ¶ Item plane, ac diligenter scribo: sed hoc sensu aptius adhibetur *perscribo.* Facile autem est in MSS. *prae* pro *per*, aut hoc pro illo legere. *Cic. Fin.* 4, 22. *f.* Omnium rerumpublicarum rectiones, genera, status, mutationes, leges etiam, et instituta, ac mores civitatum praescripsimus. *Sall. Jug.* 58. Castelli planitiem praescribit. Alii utroque loco rectius leg. *perscribere.* *Paul. Dig.* 29, 1, 40. Antequam testamentum litteris praescriberetur. Ita *Torrent*, alii *perscriberetur.* Adde *Impp. Dioclet. et Maxim. Cod.* 2, 6, 21. ¶ In re forensi *praescribere alicui* est excipere, seu exceptionem opponere, propter aliquam circumstantiam, qua agere prohibeatur, παραγράφεσθαι. Ideo autem praescribendi verbo utimur, ut ait *Turneb.*, quia actoris intentio, seu actio praescribitur, *h. e.* praefinitur, limitatur, restringitur, quasique ligatur. *Quint.* 7, 5. Ignominioso patri filius praescribit. *Id. decl.* 12, 12. Non praescribes: te accusare male gestae legationis possum. *Macer Dig.* 47, 15, 3. Si reus accusatori publico judicio ideo praescribat, quod dicat se eodem crimine ab alio accusatum et absolutum. ¶ Pro dictare docendi causa. *Tibull.* 4, 1, 177. Non ego sum satis ad tantae praeconia laudis, Ipse mihi non si praescribat carmina Phoebus. V. PRAESCRIPTUS, a, um. ¶ [*Solemnis est permutatio vv. *praescribere* et *perscribere.* V. *Gierig.* ad *Plin. Pan.* 92, 2.]

PRAESCRIPTĬO, onis, f. ἐπιγραφὴ, inscriptio, titulus. *Cic. Agr.* 2, 9. Collegae sui, a quibus ei locus primus invidiae in praescriptione legis concessus est. Al. leg. *primus in indice, et in praescriptione.* [*Eaque unice vera lectio. V. *Orell.* Nimirum praescriptio legis sunt nomina auctorum, latorum, quae legi praescribuntur. Adde *Fam.* 5, 2, 4. ubi *praescriptio* capiendum est vel de nominibus eorum, qui scribendo affuissent, quorumque nomina apposita essent, (v. *Manut.* ad h. l.) vel potius de verbis iis, quibus retulerat Cicero ad senatum de Metello, in quibus scil. est causa decreti senatus, quaeque honorifica erant. *Schütz.* in *cl. Cic.*] *Caes. B. C.* 3, 32. Dictitabant, se domo expulsos omnibus necessariis egere rebus, ut honesta praescriptione rem turpissimam tegerent. *Tac. A.* 1, 7. Ne edictum quidem, quo patres in curiam vocabat, nisi tribuniciae potestatis praescriptione posuit, [*i. e. praescripto nomine suo et titulo tribuni. ¶ Translate est nomen, praetextus. Huc pertinet locus, quem *Noster* perperam in antecedd. laud. *Caes. B. C.* 3, 32. ut honesta praescriptione rem turpissimam tegerent.] ¶ Item praeceptum, regula, lex, praescriptum, νόμος. *Cic. Coel.* 18. Dummodo illa in hoc genere praescriptio moderatioque teneatur. *Id. Acad.* 4, 46. Hanc normam, hanc regulam, hanc praescriptionem esse naturae, a qua qui aberravisset, etc. *Id. Tusc.* 4, 9. Intemperantia est sic aversa a praescriptione rationis, ut, etc. Adde *Inv.* 1, 23. Hoc sensu intelligendus est titulus libri *Tertulliani* de praescriptionibus adversus haereticos: ibi enim multa praescribuntur, *h. e.* multae leges et regulae ponuntur, quas catholici cum haereticis agentes servare debent. V. *Tert. Praescr.* 15. 21. 32. 41. etc. ¶ Item praefinitio. *Cic. Rabir. perd.* 2. Quamquam in hac praescriptione semihorae patroni mihi partes reliquisti, consulis ademisti. *Tac. A.* 6, 15. *extr.* Facto large, et sine praescriptione generis, aut numeri, senatus consulto. ¶ In re forensi est exceptio, qua quis alterum ab agendo submovet, et repellit, ut in v. praec. dictum est, παραγραφή. *Quint.* 7, 5. Aut intentio, aut praescriptio habet controversiam. Ac fuerunt, qui praescriptionis statum facerent, etc.; et *mox:* Cum ex praescriptione lis pendet, etc. *Julian. Dig.* 44. *tit.* 1. qui est *De exceptionib., praescriptionib.*, etc. 11. Praescriptionem alicui opponere. *Labeo ib.* 23. Excludere aliquem praescriptione in factum data. *Papin. ib.* 40, 14, 5. submovere. *Modest. ib.* 5, 2, 12. removere. *Ulp. ib.* 5, 1, 50. *extr.* Praescriptione uti. ¶ *Quint.* 3, 6. *med.* hanc eandem *translationem* vocat his verbis: Ac similiter in translatione: non habes jus abdicandi, quia ignominioso non est actio. Sunt tamen qui *translationem* a *praescriptione* differre tradunt, quod *translatio* intentionem actoris non omnino tollat, sed in aliud tempus, vel ad alium judicem transferat: *praescriptio* oppugnet et submoveat. Commune utrique nomen *exceptio* est. Varia porro sunt praescriptionum genera, de quibus JCti: et hodieque obtinuit ea, qua quis rem alienam certo tempore, bona fide, justoque titulo cum possederit, praescribit vero domino eam in jure repetenti. Hujus mentio est ap. *Paul. Dig.* 18, 1, 76. et *Modest. ib.* 44. *tit.* 3. qui est *De diversis temporalibus praescriptionibus et accessionibus possessionum*, *l.* 3. etc. Adde *Cod.* 7. *tit.* 33. et 39. ¶ Translate. *Sen. ep.* 48. *f.* Quantum potes, reduc te ab istis exceptionibus et praescriptionibus philosophorum, *h. e.* ineptis captiunculis, et spinosis argutiis, quibus vis veritatis infirmatur, et eluditur. ¶ *Praescriptio* pro scriptione V. in PERSCRIPTIO. ¶ [*Confund. *praescriptio* et *perscriptio.* V. *Schütz. cl. Cic.*]

PRAESCRIPTĬTO. V. PERSCRIPTITO.

PRAESCRIPTĪVE, adv. utendo praescriptione et exceptione. *Tert. adv. Marc.* 4, 1. Praescriptive occurrere.

[PRAESCRIPTĪVUS, a, um, adj. qui praescriptionem admittit. *Jul. Vict. Art. rhet.* (ed. *A. Maio*) 3, 10. Non fallat autem nos, non in his solis controversiis esse praescriptivas quaestiones, quae totae praescriptione tollantur. *Id. ib.* 4, 1. Praescriptivae quaestiunculae, *Sulpic. Victor Instit. or.* p. 282. *Capperon.* De adultera occisa praescriptivum praecedens est. *F.*]

PRAESCRIPTUM. V. v. sq.

PRAESCRIPTUS, a, um, part. a *praescribo:* ἐπιγραφθεὶς, ante scriptus, priore loco scriptus. *Gell.* 5, 21. *med.* Epistola, cui titulus praescriptus est, *pluria*, non *plura* dici debere. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 15. Apelles inchoaverat aliam Venerem: invidit mors peracta parte: nec qui succederet operi ad praescripta lineamenta, inventus est. [*Hoc loco *praescriptus* est i. q. praenotatus, *vorgezeichnet.* ¶ Hinc *praescriptum* de ludimagistris dicitur, qui pueris aliquid discendum proponentes, *praescripta* eis dant, quae imitantur. Huc pertinent, quae *Forc.* ad *f.* laudaverat, ista:] *Schol. Hor.* ad *Od.* 2, 15, 10. Hinc *Sen. ep.* 94. *med.* Si ludum litterarium intraveris, scies, ista quae ingenti supercilio philosophi jactant, in puerili esse praescripto; et *ib. med.* Pueri ad praescriptum discunt: digiti illorum tenentur, et aliena manu per litterarum simulacra ducuntur. ¶ Item praeceptus, praefinitus, determinatus. *Prop.* 3, 2, 21. Cur tua praescriptos evecta est pagina gyros? *Hor. Sat.* 2, 2, 81. vegetus praescripta ad munia surgit. *Scaevola Dig.* 34, 3, 28. *med.* Ante tempus a testatore praescriptum. ¶ *Praescriptis verbis agere* ap. JCtos est certis praefinitisque verbis actionem aliquam instruere: quod fiebat, quoties illa actio, quae instituebatur, non erat ex illis, quarum formulas in edictis suis praetores edere solebant. Itaque non ex edicto praetoris, sed ex verbis a litigatore praescriptis conceptisque, in quae ipse jurabat, sponsionemque faciebat, judicium a praetore dabatur. *Cels. Dig.* 19. *tit.* 5. qui est *De praescriptis verbis, et in factum actione*, 2. Nam cum deficiunt vulgaria atque usitata actionum nomina, praescriptis verbis agendum est. V. ibi plura. ¶ *Praescriptum* absolute, praescriptio, lex, norma, regula, ὑπογραμμός. *Cic. Cluent.* 53. *f.* Omnia legum imperio et praescripto fieri videbitis. *Id. Off.* 1, 26. *extr.* Haec praescripta servantem licet magnifice vivere. *Caes. B. C.* 3, 51. Aliae sunt legati partes, atque imperatoris: alter omnia agere ad praescriptum: alter libere ad summam rerum consulere debet; et *Liv.* 10, 22. Postridie ad praescriptum consulis et consularia, et praetoria comitia habita; et *Cic. Inv.* 2, 45. Si ex suo quisque consilio, non ex communi praescripto civitatis rem administrabit. *Suet. Ner.* 10. Ex Augusti praescripto imperaturum se professus; et *Caes.* 28. *extr.* Ut colonis civitas adimeretur, quod per ambitionem, et ultra praescriptum data esset. *Hor. Od.* 2, 9, 23. Intraque praescriptum Gelonos Exiguis equitare campis. ¶ Praescripta calcis *Lucretio* 6, 91. sunt metae. V. CALX. ¶ *Praescriptus* pro *scriptus* sicubi legatur, rectius in *perscriptus* mutaveris: quod et in PRAESCRIBO admonuimus. V. et PERSCRIPTIO.

PRAESCRIPTUS, us, m. idem ac praescriptum. *Tert. Exhort. ad cast.* 3. *med.* De divino praescriptu inducere.

PRAESĔCĂ, ae, f. nomen est oleris. *Varr. L. L.* 4, 21. Brassica, ut praeseca, quod ex hujus scapo minutatim praesecatur. Alii leg. *praesica.*

PRAESĔCĀTUS, a, um, part. a *praeseco:* praecisus. *Appul. Met.* 1. Impetu teli praesecata gula.

PRAESĔCO, as, cui, atum et ctum, a. 1. ἀποκόπτω, in anteriori parte seco, praecido. *Vitr.* 4, 2. Projecturas tignorum, quantum eminebant, praesecuerunt. *Ov. R. Am.* 112. Qua laesus fuerat, partem Paeantius heros Debuerat celeri praese se manu. *Varr. R. R.* 3, 16. *f.* Favorum, eximuntur, siqua pars mellis nihil habet, aut bet inquinatum, cultello praesecatur. *Plin.* 32 5. Anthiam infixo hamo invertere se, quonia in dorso cultellato ei spina, eaque lineam pr care. [*Ita melius instituisse hujus loci ordine demur, quem Noster mirum in modum distrax

PRAESECTUS, a, um, part. per sync. a *seco:* πρότομος, ante, aut in anteriori parte s praecisus. *Colum. Arbor.* 29. Radicem arun acuta falce praesectam impendenti pluvia disp *Hor. A. P.* 294. Praesectum decies non cast ad unguem. *Plin.* 17, 15, 25. Praesectam findi jubet per medullam. *Id.* 11, 37, 88. V ratis nervis summus dolor, praesectis nullus.

PRAESEGMEN, inis, n. ἀπόκομμα, frustum, ticula ex aliqua re desecta. *Pl. Aul.* 2, 4 Quin ipsi pridem tonsor ungues dempserat: git, omnia abstulit praesegmina. *Non.* 2, Praesegmina proprie Plautus in Aulularia ea voluit, quae unguibus eminulis praesecantur. *pul. Met.* 2. Rogis reliquiae quaedam, et ca rum praesegmina ad exitiabiles viventium for petuntur.

PRAESĔMĬNANS, antis, part. ab inus. *mino*, ante seminans. Translate praestruens, moliens. *Ammian.* 30, 2. Majora sibi prae nans, legato ad principem misso, etc.

PRAESĔMĬNĀTĬO, onis, f. *Vitr.* 2, 9. minis praegnantib.: In corpore praeseminati scens ex omnibus cibi potestatibus detrahit al tum in se, *h. e.* fetus.

PRAESĔMĬNĀTUS, a, um, part. ab inus. *semino*, ante seminatus. *Lact.* 6, 10. *med.* nati sunt homines e terra, tanquam ex dra alicujus dentibus praeseminati, ut poetae f *August. de Genes. ad litt.* 3, 14. *f.* Vis qua naturalis, et quasi praeseminata.

PRAESENS, entis, part. a *praesum:* παρὼν στὼς, qui adest, qui est in conspectu, vel est, aut fit. Dicitur enim de loco, et tem a *prae*, ante, et *ens*, interjecto *s*, ut *pro pro* et *est* fit, *d* interjecto. *Cic. Or.* 1, 24. esse unum ex omnibus, quo praesente ego in esse minime vellem. *Id. Fin.* 1, 17. Corpore nisi praesens, et quod adest, sentire poss *Id. Off.* 1, 4. Bellua ad id solum, quod sentire possumus. *Id. Off.* 1, 4. Bellua ad lum, quod adest, quodque praesens est, commodat, [*i. e. quod cum maxime adest, insinuat illecebris suis. V. *Beier.*] *Ter. Ad.* 20. Non quia ades praesens, dico hoc. *Pl.* 5, 1, 27. Si quidem pol me quaeris, assum sens praesenti tibi. [*V. de h. dicendi genere *Kög.* ad *Caes. B. G.* 7, 62.] Sic *Liv.* 1, 57. conscendimus equos, invisimusque praesente strarum ingenia? et *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 4. Si facultas mihi tui praesentis esset; et *Cic.* 1, 44. Neque solum vivi atque praesentes s sos discendi erudiunt, sed etiam post mortem *Sall. Cat.* 50. Cum praesenti diligentia co tanta praesidia sint. [*Kritz.* recte magno co consensu *praesertim* edidit pro vulg. *praesenti.* tiones v. ap. ipsum.] *Ov. Pont.* 4, 14, 9. I dias Syrtes mediam mea vela Charybdim M praesenti dum careamus humo. *Inscr.* ap. *Fa* p. 724. *n.* 443. Cenam C. Ofilius Hermes om annis dandam praesentibus promisit: et *mox* praesentibus dividerentur sportulae, excepto qui trans mare erunt, vel qui perpetua valet detinentur. ¶ *Praesens* etiam dicitur, quod aut factum est, et quod erit, vel fiet eo tem de quo loquimur: nam illo tempore praeterito sens erat: item tempore illo futuro praesens [*Haec parum differunt ab antecedentibus. per enim totius loci sententia constituit noti vocis *praesens.* V. *Brem.* ad *Nep. Them.* 2, 1.] *Fam.* 2, 7. *med.* Praesens tecum egi. *Id. C* 6. Sororis suae virum praesentem et audientem privandum esse dixit. *Id. Inv.* 1, 54. Perind videatur indignum ac si ipse interfuerit, et sens viderit. *Id. Q. Fr.* 2, 8. Cetera praesent moni reserventur: [*aufs mündliche Gespräch.*] *Att.* 11, 12. Praesens in praesentem multa rat; et *Ter. Ad.* 4, 5, 34. Cum hanc tibi v praesens praesenti eripi. ¶ Olim *praesente absente*) de pluribus personis dictum est. *Pl. A* 2, 2, 194. Nec nobis praesente aliquis quisq nisi servus, affuit. Ita refert *Non.* 2, 66., *Plauti* genuinum versum esse negant. *Pomp Non. ib.* 660. praesente testibus. *Accius ib.* sente his. *Fenestella ib.* suis. *Novius ib.* omn *Varr.* ap. *Donat.* ad *Ter. Eun.* 4, 3, 7. le *Pomp. ib.* amicis. *Ter.* dixerat *ib.* absente (Simile est illud *Catulli* 106, 5. insperanti ip fers te nobis; et *Tibulli* 3, 6, 55. Perfida, merito nobis inimica merenti. Alii aliter *d guunt.*) Addit *Donat.* poni *praesente*, et *absent* praepositionib. *coram*, et *clam.* [*Cf. *Ruddi* 299.] ¶ *Praesentia verba*, quae nunc sunt in *Gell.* 1, 10. Vive moribus praeteritis, loquere bis praesentibus. ¶ *In praesens tempus*, et

tius *in praesens*, est praesenti tempore, in
sentia. *Hor. A. P.* 44. Pleraque differat, et
ens in tempus omittat. *Cic. Cat.* 1, 9. Video,
ta tempestas invidiae nobis, si minus in prae-
tempus, at in posteritatem impendeat. *Id.*
Brut. 1, 15. *med.* Ut et in praesens sceleratos
timore ab impugnanda patria deterrerem, et
osterum documentum statuerem, etc. *Tac. H.*
3. Si fortuna in praesens, virtusque deseruit.
praesens tempus, et *ad praesens*, idem. *Just.*
Harpagus ad praesens tempus dissimulato do-
etc.; et *Tac. A.* 4, 31. Quod factum aspere
ptum ad praesens, mox in laudem vertit; et
0. *f.* Ipse quid intra animum volutaverim,
tam ad praesens referre; et *H.* 1, 44. *extr.*
s interfici jussit, tradito principibus more,
mentum ad praesens, in posterum ultionem.
Suet. Tit. 6. [*Respondet vernaculae formu-
or der Hand, εἰς τὸ παρόν. ¶ A scriptori-
post Augustum ponitur *ad praesens* pro verbis
aesens tempus, et significat: non in perpetuum,
umtaxat in breve tempus praesens. *Plin.* 8,
4. In talia quoque creditur luporum visus esse
s, vocemque homini, quem priores contem-
ur, adimere ad praesens. *Hand.* in *Turs.* 1.
8.] ¶ *Praesenti tempore*, et saepius *in prae-*
idem. *Ov. Fast.* 3, 478. Jamque ego prae-
tempore nulla forem. *Cic. Fam.* 2, 10. *f.*
ad te in praesenti scripsi, ut speres, etc.
Att. 12. Quod in praesenti utrum ei laboriosius
difficile fuit judicare. [*V. *Brem.*] ¶ *Praesen-*
utr. plur. est status rerum praesens, τὰ παρόντα.
Aug. 87. Cum hortatur ferenda esse prae-
. *Tac. H.* 4, 59. *extr.* Veniam ostentantes,
esentia sequerentur. ¶ Similia sunt illa *ejusd.*
69. Sabinus, re trepida, quod tutissimum
esentibus, arcem Capitolii insedit; et *ib.* 4,
ptimum e praesentibus ratus, iisdem quibus
atur, artibus grassari. *Id. A.* 5, 10. Laetus
ntibus, et inanium spe. ¶ *In rem praesen-*
in eum locum, de quo agitur, aut contro-
est; ductum ex more forensi, quo litigan-
et aliquando ipsi judices se conferebant ad
controversam, v. gr. domum, agrum, ut re
ta planius certiusque judicare possent, quam
s testibus et tabulis res ageretur. [*V. *Beier.*
c. Off. 1, 10, 32.] *Cic. Or.* 1, 58. *f.* Si de
s, cum in rem praesentem non venimus, con-
sia est. *Sen. ep.* 6. *med.* In rem praesentem
oportet, quia homines amplius oculis, quam
s credunt. *Quint.* 4, 2. *f.* Multum confert
a veris credibilis rerum imago, quae velut
m praesentem perducere audientes videtur.
Plin. ep. 3, 9. et *ep.* 10, 24. ¶ *In re prae-*
in ipso loco, aut in ipsa re agenda. *Pl.*
, 8, 65. In re praesenti, ex copia piscaria
lere, quid emam, aequum est. *Liv.* 40, 9.
tum vociferarer in re praesenti pavidus, hoc
postero die queror. *Quint.* 6, 2. *f.* Ut ho-
occisum querar, non omnia, quae in re
nti accidisse credibile est, in oculis habebo?
7, 10. *med.* Rursus *Liv.* 40, 17. Eodem anno
populum Carthaginiensem et regem Masinis-
n re praesenti disceptatores Romani de agro
t. Adde *Ulp. Dig.* 39, 1, 5. ¶ Et univer-
raesens dicitur, quod nunc est, aut fit, nec
ur. *Cic. N. D.* 2, 59. *med.* Ne si navigare
n velim, ita gubernarem, ut somniaverim:
ns enim poena sit. [**Die Strafe möchte gleich*
drein kommen.] *Prop.* 2, 23, 63. Et jam si
. Deus exorabilis ille est, Si modo praesen-
lerit esse preces, *h. e.* quae peccatum statim
ntur, inquit *Passerat.* Vel quae animo prae-
intento, et confidenti fiant. *Flor.* 1, 26. *med.*
m largitione suspectum dominationis, prae-
morte multavit; et 3, 14. Adeo praesenti me-
ortis exterruit, ut, etc. [**Tac. A.* 1, 38.
ns supplicium, i. e. quod statim sumitur.
, 75. praesens facinus, i. e. quod patet
adspectu.] ¶ Apud JCtos *praesens* ali-
o est purus, cum de obligationibus sermo
empe cum neque in diem, neque sub condi-
conceptae sunt: hinc Praesens obligatio, quae
adstringit, *Ulp. Dig.* 12, 1, 9. et *Paul. ib.*
46. Praesens debitum, *Mart. ib.* 20, 1, 13. *f.*
s apposita legato non est, praesens debetur,
ib. 36, 2, 21. ¶ Hinc *praesens*, et *in diem*
untur. *Ulp. ib.* 42, 9, 10. *med.* Si cum in
mihi deberetur, fraudator praesens solverit.
ib. 45, 1, 76. et *Scaevola ib.* 31, 1, 47.
uid te dare facere oportet, praesens, in diem-
ic *Paul. ib.* 7, 1, 4. Quod vel praesens, vel
dari potest. ¶ *Praesenti die dari*, est prae-
lari. *Ulp. ib.* 45, 1, 41. Quoties in obliga-
s dies non ponitur, praesenti die pecunia
r. *Cajus ib.* 28, 7, 22. Eum qui libertatem
potest, ipsum debere aut praesenti die, aut
nditione dare. ¶ Hinc etiam *praesens pe-*
quae statim debetur, aut solvitur. *Cic.*
. 12. Quae pecunia mulieri legata erat a
si qui natus esset, eam praesentem Oppiani-
m debitam mulieri solvit. *Cl. Capt.* 2, 2, 8.
tam grandi sum mercatus praesenti pecunia;
et *Petr. Sat.* 109. Pro singulis injuriis numerabis
praesentes denarios ducentos; et *ib.* 137. Quidvis
nummis praesentibus opta. ¶ [*Hinc dicitur de
rebus, quarum vis, efficacia continuo, nulla mora
interposita, eo, quo opus est, tempore exseritur:
unde in universum orta significatio efficaciae, ve-
hementiae, praestantiae.] *Cic. Verr.* 2, 4, 49.
Multis saepe in difficillimis rebus praesens auxilium
ejus oblatum est. *Hirt.* ad *Cic. post ep.* 6. *l.* 15.
ad Att. Haec in contentione praesentes ad nocen-
dum vires habent. *Virg. G.* 2, 126. tardumque
saporem Felicis mali, quo non praesentius ullum,
Pocula si quando saevae infecere novercae; et *Co-*
lum. 6, 14. Praesentissimum est remedium sanguis
de aure emissus. *Plin.* 21, 18, 70. Radix adversus
serpentium ictus praesenti remedio est; et *ib.* 20,
86. Melissophyllon praesentissimum est contra ictus
apum. *Quint.* 10, 7. Praesentissima pericula. *Virg.*
A. 12, 152. Tu pro germano si quid praesentius
audes, Perge. *Ov. Met.* 13, 756. Nec, si quaesie-
ris, odium Cyclopis, amorne Acidis in nobis fue-
rit praesentior, edam. [*V. *Drakenb.* ad *Liv.* 1,
12, 6. *Heindf.* ad *Hor. Sat.* 2, 2, 41. *Ruhnk.* ad
Ter. Phorm. 2, 2, 31. *Lamb.* ad *Hor. Od.* 1, 35,
2.] ¶ Item [*transfertur ad animi vires, facultates
nunquam destitutas, nulla re perturbatas, dejectas,
significatque i. q.] fortis, acer, alacer, confidens.
Cic. Att. 1, 18. In republica vero quamquam ani-
mus est praesens, tamen, etc. *Id. Or.* 2, 20. Ani-
mus acer, et praesens, et acutus idem, atque ver-
sutus, invictos viros efficit. *Quint.* 6, 4. Opus est
ingenio celeri ac mobili, animo praesenti et acri.
Ter. Phorm. 5, 7, 6. Animo virili praesentique ut
sis, para. *Virg. A.* 5, 363. Nunc, si cui virtus,
animusque in pectore praesens, Adsit. *Liv.* 31, 46.
med. Non plures tantum Macedones, quam ante,
tuebantur urbem, sed etiam praesentioribus ani-
mis, et castigationibus regis, et simul minarum
memores; et *Hirt. B. Alex.* 40. Praesentissimo ani-
mo pugnare. *Ov. Am.* 2, 8, 17. At quanto, si
forte refers, praesentior ipse Per Veneris feci nu-
mina magna fidem. ¶ *Praesens ingenio* fere eo-
dem modo dicitur, qui ingenio est prompto, et
occurrente etiam subitis. *Plin.* 17, 1, 1. Crassus,
ut praesens ingenio semper, et faceto lepore so-
lers, respondit, etc. ¶ Cum infinito. *Hor. Od.*
1, 35, 1. O Diva, gratum quae regis Antium, Prae-
sens vel imo tollere de gradu Mortale corpus, vel
superbos Vertere funeribus triumphos. ¶ Item qui
adest, adsistit, favet, tuetur, praesto est. *Cic.*
Tusc. 1, 12. Hercules tantus, et tam praesens
habetur Deus. *Virg. A.* 9, 404. Tu Dea, tu prae-
sens nostro succurre labori. *Ov. Met.* 7, 177. mo-
do Diva triformis Adjuvet, et praesens ingentibus
adnuat ausis. [**Hor. Sat.* 2, 3, 68. praesens Mer-
curius.] *Flor.* 4, 7. *med.* In Caesaris castris om-
nia aves victimaeque promiserant: sed nihil illo
praesentius, quod Caesaris medicus somno admo-
nitus est, ut, etc. ¶ *Praesens abest*, proverb. de
quo in ABSUM. ¶ In ablat. sing. duplicem posi-
tionem habet: sed *praesente* fere de personis dici-
mus, *praesenti* de rebus, ut in allatis exemplis vi-
dere est. [*V. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 64. p. 58.] Poe-
tae tamen id non servant. *Hor. A. P.* 59. praesente
nota. *Mart.* 10, 25. tunica praesente molesta. *Nep.*
quoque *Alc.* 4. Postulabat, ut si quid de se agi vel-
lent, potius de praesenti quaestio haberetur, quam
absens accusaretur. ¶ [*Conf. *praesens* et *prae-*
stans. V. *Burm.* ad *Quint. Inst.* p. 174.]

PRAESENSĬO, onis, f. προαίσθησις, actus prae-
sentiendi, praesagitio, divinatio. *Cic. Div.* 1, 1. *in.*
Versari quandam inter homines divinationem, quam
Graeci μαντικὴν appellant, id est praesensionem et
scientiam rerum futurarum. *Id. N. D.* 2, 3. Prae-
dictiones, et praesensiones rerum futurarum. *Id.*
Top. 20. Atque etiam per exta inventa praesensio.

PRAESENSUS, a, um, part. a *praesentio*. *Cic.*
Div. 1, 55. Si unum aliquid ita sit praedictum
praesensumque. *Id. ib.* Pauciora divine praesensa,
et praedicta reperiri.

PRAESENTĀLIS, e, adj. praesens, qui prae-
sens adest. *Imp. Anastas. Cod.* 12, 36, 18. Prae-
sentales milites, *h. e.* praesentes in comitatu prin-
cipis. *Imp. Justin. ib.* 17, 4. domestici.

PRAESENTĀNĔĒ, adv. in praesenti, statim,
brevi tempore. *Theod. Prisc. ad Timoth. fr. praef.*
1. Confeci nonnullos praesentanee libellos.

PRAESENTĀNĔUS, a, um, adj. παραστατικός,
qui in praesens subito fit, qui praesentem habet
efficaciam. *Quint. decl.* 17, 11. Virus praesenta-
neum paro, quod statim, quod subito corripiat.
Plin. 21, 31, 105. Praesentaneum remedium ad den-
tium mobiles firmandos. *Id.* 24, 1, 1. venenum.
Id. 27, 9, 46. Cocco Gnidio vis praesentanea con-
tra cicutam. [**Suet. Ner.* 33. venenum velocissi-
mum ac praesentaneum, *h. e.* praesentis s. proxi-
mae efficaciae. Cf. *Gell.* 6, 4. *Sen. ep.* 95. prae-
sentanei boleti.] ¶ Absolute. *Id.* 30, 9, 23. Arti-
culis luxatis praesentaneum est sevum pecudis.
Adde 28, 16, 65.

PRAESENTĀRĬUS, a, um, adj. praesens. *Pl. Most.*
2, 1, 14. Ubi id erit factum, a me argentum petito
praesentarium, *h. e.* quod statim solvam. *Id. Trin.*
4, 3, 74. Vendidit aedes praesentariis argenti mi-
nis numeratis quadraginta; et *Poen.* 3, 5, 47. Ha-
ruspices si quid boni promittunt, pro spisso eve-
nit: id quod mali promittunt, praesentarium est,
h. e. statim venit. [*Appul. Met.* 10. Praesentarium
venenum comparat, *h. e.* quod praesentem et subi-
tariam mortem affert. *F.*]

[PRAESENTĀTĬO, onis, f. actus praesentandi
aliquid. *Imp. Constant. Cod.* 12, 28, 2. Quibus
omnibus condonamus, ne obsequium temonariorum,
vel pentaprotiae, aut etiam tironis praesentationem
agnoscant. Alii leg. *praestationem*. *F.*]

[PRAESENTĀTUS, a, um, part. a *praesento:*
praesens factus. *Impp. Arcad. et Honor. in fragm.*
Cod. Theod. (ed. *W. F. Glossio*) 1, 10, 5. Qui
sine commeatu, aut sine officii publici necessitate
per provincias devagantur, tuo examini praesenta-
tos, arbitrio celsitudinis tuae condemnatione per-
celli praecipimus. *F.*]

PRAESENTĬA, ae, f. παρουσία, praesentem esse,
conspectus, aspectus. *Cic. Cat.* 1, 7. Alicujus as-
pectum praesentiamque vitare. *Id. Dom.* 5. Peri-
culum in praesentia atque ante oculos propositum.
Alii leg. *in praesenti*. *Id. Fam.* 5, 8. *extr.* Ut
desiderium praesentiae tuae meo labore minuatur.
[**Vell.* 2, 90, 1. Hispaniae nunc ipsius praesentia,
nunc Agrippae — pacatae: ubi tamen *Ruhnk.* c.
Burm. commodius esse putat *ipsius praesentis.*]
Virg. A. 9, 73. urget praesentia Turni. *Cajus*
Dig. 50, 16, 22. Exhibere est praesentiam corporis
praebere. ¶ In plur. num. *Cic. N. D.* 2, 66. Deo-
rum praesentiae declarant. ¶ *Praesentiam sui fa-*
cere est copiam, seu potestatem sui facere. *Her-*
mogen. Dig. 42, 1, 53. Contumax est, qui tribus
edictis propositis, praesentiam sui facere contemnit.
Adde *Paul. ib.* 47. ¶ *Praesentia animi*, intentio,
vis, robur, constantia, praesens et acer animus,
[**Gegenwart des Geistes.*] *Caes. B. G.* 5, 42.
Tanta militum virtus, atque animi praesentia fuit,
ut, etc. *Cic. Mil.* 23. Videbant enim facti ratio-
nem, praesentiam animi, defensionis constantiam.
Adde *Plin.* 8, 25, 38. ¶ Quemadmodum praesens
eum etiam significat, qui tuetur, favet, praesto
est (V. PRAESENS), ita *praesentia* tutelam, fa-
vorem, auxilium. *Inscr.* ap. *Grut.* 28, 4. Prae-
sentiae Matris Deum P. Septimius Felix ob coro-
nam millesimi Urbis anni, *h. e.* ob coronam in lu-
dis relatam millesimo ab U. C. anno, nempe sub
Philippis Augg. ¶ *In praesentia*, in praesenti,
hoc, vel illo tempore, de quo loquimur. *Nep.*
Alc. 4. Quiescendum in praesentia, et illud tem-
pus exspectandum decreverunt, quo, etc. *Id. Them.*
8. Huc cum venisset, et in praesentia rex abes-
set; et *Liv.* 24, 22. Tutiorem ratus esse viam, si
in praesentia tempori cessisset. *Caes. B. G.* 1, 15.
Suos a proelio continebat, ac satis habebat in
praesentia hostem populationibus prohibere. *Cic.*
Fin. 5, 8. Sed quoniam non possunt omnia simul
dici, haec in praesentia nota esse debebunt; et
Ter. Ad. 5, 2, 14. Provisum est, ne in praesen-
tia haec hinc abeat. *Cic. Att.* 15, 20. *f.* Hoc vi-
deo in praesentia opus esse; et *Plin.* 12, 3, 7. In
praesentia externas arbores prosequemur; et *Plin.*
alter ep. 3, 9. *med.* Fides in praesentia eos, qui-
bus resistit, offendit: deinde ab illis ipsis suspici-
tur, laudaturque. Adde *Pompej. ad Dom. post ep.*
2, 12. *l.* 8. *ad Att.*, *Cic. Tusc.* 1, 7., *Fam.* 14, 14.,
Hirt. B. Afr. 10., *Cels.* 4, 3., *Quint. prooem.* 8.,
9, 4. *med.* et 10, 7., *Suet. Tib.* 22. etc. Alio sen-
su *Nep. Alc.* 10. Id quod in praesentia vestimen-
torum fuit, arripuit, *h. e.* ad manum fuit, prae-
sens se obtulit. Post tot optimorum scriptorum
loca (quibus alia multa, praesertim ex *Livio*, ad-
dit *Borrich.* in *Vindic. Latinit.*) nullus remanet
dubitandi locus, quin *in praesentia* Latinum sit:
quod idem et de *in praesentiarum* sentiendum est.
V. IMPRAESENTIARUM. [*Multis in locis *in*
praesentia idem est, quod nos dicimus: *vor der Hand*,
Gr. εἰς τὸ παρόν. Ceterum *Drakenb.* ad *Liv.* 6, 26.
docet, lubenter uti hunc scriptorem *in praesentia*,
in oppositione etiam variarum particularum: *post-*
modo, *mox*, item *in perpetuum*, *in futurum*, etc.
Porro *Spald.* ad *Quint.* 9, 4, 109. docet, huic lo-
cutioni inesse levem contemnendi colorem, quasi
acquiescentis quidem in re, quam tamen non pro-
bet, quamque aliquando futuram meliorem exspe-
ctet. ¶ Ap. scriptores post *Aug.* *ad praesentiam*
dicitur pro *in breve tempus praesens*. Cf. PRAE-
SENS. Locus est *Taciti* in aliis verbis corruptus
A. 11, 8. Sub idem tempus Mithridates, quem im-
peritasse Armeniis et ad praesentiam Caesaris ve-
ctum memoravi, monente Claudio in regnum re-
meavit. Legendum videtur: *et ad praesentiam Cae-*
sari suspectum, i. e. per aliquod tempus. Ita *Hand.*
in *Turs.* 1. p. 128., quae tamen *Boettich.* in *Lex.*
Tac. p. 370. minus probantur.]

*PRAESENTĬALĬTER, adv. *Sarisb.* 5, 8. Prae-
sentialiter examinare. *B. A.*

[PRAESENTĪNUS, a, um, adj. ad Praesentem
aliquem pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.*
p. 24. *n.* 111. Aurelius Praesentinus. *F.*]

PRAESENTĬO, is, ensi, ensum, a. 4. προαισθά-
νομαι, ante quippiam, quam fiat, sentio, cogitatio-

ne praecipio, praescio, praesagio, divino, praevideo. *Caes. B. G.* 7, 30. Animo providere et praesentire. *Plin.* 2, 79, 81. Praesentire aliquid, et praedicere. *Lucr.* 5, 1341. Animo praesentire atque videre. *Cic. Div.* 2, 48. Esse in mentibus hominum tanquam oraculum aliquod, et quo futura praesentiant. *Id. Hab. perd.* 10. *med.* Sapientissimi cujusque animus ita praesentit in posterum, ut, etc. *Pl. Trin.* 1, 2, 135. Fecisset edepol, nisi haec praesensisset canes. *Ov. Met.* 1, 610. Conjugis adventum praesenserat; et *ib.* 10, 404. Praesentire amorem. *Virg. A.* 4, 297. dolos. *Just.* 25, 2. Praesentiens tempestatem. *Suet. Aug.* 96. Bellorum omnium eventus ante praesensit. *Plin. ep.* 5, 5. Quod accidit, multo ante praesensit. *Plin. alter* 28, 2, 5. Absentes tinnitu aurium praesentire sermones de se. ‖ [*Notione insita intelligere. *Cic. N. D.* 2, 17. quum talem esse deum certa notione animi praesentiamus: *da wir dieses nach sichrer angeborner Grundvorstellung ursprünglich einsehen. Schütz. cl. Cic.*] ‖ Passive impersonaliter. *Liv.* 21, 49. *med.* Praesensum tamen est, quia luna pernox erat. ‖ *Praesentisse* pro *praesensisse* legitur ap. *Pacat. Pan. Theodos.* 3.

PRAESENTISCO, is, a. 3. praesentire incipio, praescisco. *Ter. Heaut.* 4, 5, 21. Ne tu id praesentisceres. Ita ap. *Prisc.* 8, 824. Alii fere omnes leg. *persentisceres*: quod idem dicendum de alio loco *Plauti Amph.* 1, 3, 29. quod a quibusd. Lexicographis additur.

PRAESENTO, as, avi, atum, a. 1. παρίστημι, praesentem facio, aspectui subjicio, exhibeo, offero. *Quint.* 11, 2. *in.* Exemplorum quasdam copias eadem illa vis (*memoriae*) praesentat. Plerique alii leg. *repraesentat.* [*Ita *Spald.* recte monens, se non ausum reducere, simplex *praesentat*, ne medii aevi sordibus inquinaretur. Cf. *Ruhnk.* ad *Jul. Ruf.* p. 236. *ed. Fr.*] *Auct. Pan. ad Maximian. et Constant.* 3. *extr.* Neque forma tantum in te patris, sed etiam continentia, fortitudo, justitia, prudentia sese votis gentium praesentant. *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 77. Caput ab Achilla Caesari praesentatum est. Quaedam MSS. haec verba non habent. *Plin.* 37, 10, 67. Sarcitis bubulas carnes praesentat, *h. e.* speciem bubularum carnium praebet. Ita *ed. vet.* 1469. 1470. et 1472.: *Hard.*, et alii leg. *repraesentat.* *Appul. Met.* 6. Ad istum modum supplicanti statim sese Juno praesentat.

PRAESĒPE, is, n. et Praesepes vel Praesepis, is, f. et Praesepia, ae, f. et Praesepium, ii, n. αὐλή, κλίσιον, locus septus, in quo pecudes stabulantur: a *prae* et *sepes*, aut *sepio*. *Varr. R. R.* 1, 13. Laudabatur villa, si habebat culinam rusticam bonam, praesepias laxas, cellam vinariam, etc. Alii leg. *praesepes*, alii *praesepis*. *Cato R. R.* 14. Praesepis bubus hibernas et aestivas. *Calpurn. Ecl.* 1, 38. nocturnaque pastor Claudere fraxinea nolit praesepia crate. *Virg. A.* 7, 275. Stabant ter centum (*equi*) nivei in praesepibus altis; et *ib.* 17. Setigeraeque sues, atque in praesepibus ursi. ‖ Translate. *Pl. Cas. prol.* 56. Scit, si id impetret, futurum, quod amat, intra praesepis suas, *h. e.* in sua potestate. *Id. Rud.* 4, 3, 99. Ad meum herum arbitrum vocat me hic intra praesepis meas, *h. e.* aedes. Nam, ut ait *Non.* 1, 247., non tantum loca, quibus jumenta stabulantur, sed etiam omnia loca clausa et tuta, dicta praesepia. *Varr. ib.* Si quis melodinis sit ὄνος λύρας, praesepibus se retineat forensibus. *Virg. G.* 4, 168. de apib.: Ignavum fucos pecus a praesepibus arcent; et *Cic. Pis.* 18. Verum audis in praesepibus, audis in stupris, audis in cibo et vino, *h. e.* in lustris, ganeis. ‖ Per synecdochen est locus in stabulo, ubi pabulum jumentis apponitur, φάτνη, κάπη. *Phaedr.* 2, 8. Accedit ad praesepe: cur frondis parum est? *Varr. R. R.* 2, 5. *f.* Levandae matres pabulo viridi objiciendo in praesepiis. *Colum.* 1, 6. *med.* Non altius edita esse praesepia convenit, quam ut bos, aut jumentum sine incommodo stans vesci possit. *Cato R. R.* 4. Bubilia bona, bonas praesepis. *Pl. Curc.* 2, 1, 13. Quin reciperet se huc esum ad praesepiam suam. Ita leg. *Non.* 3, 160. Alii *praesepim.* Hoc autem loco translate significat domum, ubi solet aliena quadra victitare. Sic *Hor. Ep.* 1, 15, 28. Scurra vagus, non qui certum praesepe teneret. *Appul. Met.* 7. Praesepium meum hordeo passim repleri jubet; et *ib.* 9. Cibariis instruxit praesepium; et *paulo post:* Me nexu machinae liberatum applicant praesepio. ‖ *Praesepia* neutr. plur. nubecula in sidere Asello-rum. V. ASELLUS et PHATNAE.

PRAESĒPĬA, ae. V. v. praec.

PRAESEPIO, is, psi, ptum, a. 4. παραφράττω, obsepio, obstruo. *Caes. B. C.* 1, 27. Aditus atque itinera maximis defixis trabibus praesepit; et *ib.* 3, 49. Loca montuosa sublicis in terram dimissis praesepserat.

PRAESEPIS. } V. PRAESEPE.
PRAESEPIUM. }

PRAESEPTUS, a, um, adj. a *praesepio*: obseptus. *Caes. B. G.* 7, 77. *med.* Si illorum nunciis confirmari non potestis, omni aditu praesepto.

PRAESĔPULTUS, a, um, part. ab inus. *praesepelio*, ante sepultus. *Quint. decl.* 9. *f.* Video senem meliore sui parte praesepultum. *Ammian.* 14, 11. *med.* Terrore propinquantis exitus jam praesepultus.

PRAESĔRO, is, a. 3. ante sero. *Paul. Nol. carm.* 32, 445. Da mihi nunc lugere, Deus, fletuque salubri Praeserere aeternae semina laetitiae.

PRAESERTIM, adv. μάλιστα δὲ, ἄλλως τε, praecipue, maxime. *Vossius* vult esse a *prae*, et *sero*, necto, ut proprie dicatur de his, quae in serie aliqua prima sunt. *Caes. B. G.* 2, 31. Quibusnam manibus, aut quibus viribus, praesertim homines tantulae staturae, tanti oneris turrim in muros sese collocare confiderent? *Cic. Amic.* 4. *med.* Non tam ista me sapientiae fama delectat, falsa praesertim, quam quod, etc. *Id. Fam.* 1, 4. *f.* Ego tibi a vi, hac praesertim imbecillitate magistratuum, praestare nihil possum. *Nep. Alc.* 5. Erat enim ea sagacitate, ut decipi non posset, praesertim cum animum attendisset ad cavendum. *Cic. Fam.* 2, 6. *med.* Cum praesertim confiderem, nullam esse gratiam, quam, etc. [*Quum praesertim*, quo ad causam aliquam vel diserte memoratam vel cogitatam alia quaedam cum vi adjungitur, non minus probum, quam vulgatius *praesertim quum*. Ita *Kritz.* ad *Sall. Cat.* 51, 19. quum praesertim diligentia clarissimi viri, etc. ubi pro vulg. *diligenti, praesertim* restituit: coll. *Jug.* 2, 4. 3, 2. *Cic. N. D.* 1, 10, 26. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2, 16, 56. *Kraft.* ad *Mureti Epp.* p. 254. Nolten. *Lex. Antibarb.* p. 1712.] *Ter. Hec.* 4, 4, 83. Praesertim in ea re cum sit mihi adjutrix socrus. *Cic. Fl.* 17. *med.* Facis injuste, si putas, periculo nostro vivere tuos contubernales: praesertim quod tua negligentia factum arbitremur. *Id. Fam.* 14, 2. *f.* Velim, quam saepissime litteras mittatis, praesertim si quid est firmius, quod speremus. *Ter. Phorm.* 1, 2, 5. Praesertim ut nunc sunt mores. Adde *Virg. G.* 1, 115., *Hor. A. P.* 383. et *Prop.* 1, 2, 27.

PRAESERVĬO, is, a. 4. idem fere quod servio, vel ante servio. *Pl. Amph. prol.* 124. Ego servi sumpsi Sosiae mihi imaginem ut praeservire amanti meo possem patri. *Gell.* 1, 7. Verbum indefinitum, neque numeris, neque generibus praeserviens.

PRAESERVO, as, a. 1. observo. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 8. *med.* Quid enim tam vanum, quam ob usum cataplasmatum naturam, vel aetates, ac vitae consuetudinem praeservare? V. PERSERVO. ‖ Pro conservare, usu Latino caret.

PRAESES, idis, m. et f. ἐπιστάτης, ἡγεμὼν, ἀρχηγὸς, qui praeest, qui praesidet, antistes. *Sall. in or. Macri Licin. ad pleb.* Vosmet ipsi per suffragia, uti praesides olim, nunc dominos destinatis. *Virg. A.* 11, 483. Armipotens praeses belli Tritonia virgo. *Macer Dig.* 1. *tit.* 18. qui est *De officio Praesidis*, 1. Praesidis nomen generale est, eo quod et proconsules, et legati Caesaris, et omnes provincias regentes (licet senatores sint) praesides appellentur. *Hotoman.* leg. *licet senatores non sint.* *Suet. Aug.* 23. Praesidibus provinciarum propagavit imperium. V. PRAESIDALIS. ‖ Fere habet eam vim, ut etiam custodem, vindicem, assertorem significet, a quo tutela, et defensio, et praesidium, auxiliumque exspectandum. *Cic. Dom.* 55. *f.* Dii immortales suorum templorum custodem ac praesidem sceleratissime pulsum cum viderent. *Id. Sext.* 65. Senatus reipublicae custos, praeses, propugnator. *Id. Dom.* 57. Patrii Penates, qui huic urbi et reipublicae praesides estis. Alii leg. *praesidetis*; [*ita *Orell.*] *Sen. Thyest.* 1102. Piorum praesides testor Deos. *Cic. Agr.* 2, 6. *f.* Tribunus plebis, quem majores praesidem libertatis custodemque esse voluerunt. *Ov. Met.* 15, 758. de Augusto: quo praeside rerum Humano generi, Superi, cavistis abunde. *Liv.* 6, 16. Dii Deaeque, qui Capitolium incolitis, siccine vestrum militem ac praesidem sinitis vexari ab inimicis? Haec dextra, qua Gallos fudi a delubris vestris, jam in vinculis et catenis erit? *Id.* 23, 47. *med.* Siciliam et Sardiniam, quae ante bellum vectigales fuissent, vix praesides provinciarum exercitus alere; et *Sen. Herc. Fur.* 356. Praesides Dii, *h. e.* tutelares. Sic *Tac. H.* 4, 53. Jovem, Junonem, Minervam, praesidesque imperii Deos precatus. *Sen. Oedip.* 1042. Phoebus veri praeses, *h. e.* assertor, affirmator. ‖ Adjective. *Pl. Cas.* 5, 1, 11. Ne illum quidem nequiorem arbitror esse, qui locum praebet illi nunc praesidem, *h. e.* tutum refugium. Alii leg. *praesidium.* *Sen. Med.* 247. cum genua attigi, Fidemque supplex praesidis dextrae petii. ‖ *Praeses*, qui custodiae ac praesidii causa aut principem comitatur, qui et *custos corporis* dicitur, aut aliquem locum insidet. De hoc *Pl. Rud.* 4, 4, 7. Ite dominum ambo nunc jam ex praesidio praesides. De illo *Aurel. Vict. Caesar.* 2. *extr.* Nam ceteros paritorum, praesidesque Augustus instituerat.

PRAESEST. V. in PRAES.

PRAESICCATUS, a, um, part. ab inus. *praesicco*, bene, vel ante siccatus. *Appul. Herb.* 124. Succus sole praesiccatus.

PRAESICCUS, a, um, adj. valde siccus. *Prud.* περὶ στεφ. 5, 141. Praesicca rursus vulnera Ma[...] resulcans diruet.

PRAESĪDĀLIS et Praesidialis, e, adj. ad pr[...] sidem provinciae pertinens. *Trebell. in XXX. T*[...] 24. Qui jure praesidali omnes Gallias rexerat. [...] leg. *praesidiali.* *Impp. Dioclet. et Maxim. Cod.* 24, 11. Praesidalis jussio. *Iidem ib.* 9, 1, [...] Praesidale judicium. *Ammian.* 28, 1. Officium pr[...] sidiale. *Id.* 17, 3. *f.* Praesidialis apparitor. [...] 29, 1. et *Sym. ep.* 4, 71. (al. 70.) Praesidalis [...] *h. e.* praesidatu functus. ‖ Ap. *eund. ep.* 1, [...] et *Sext. Ruf. Brev.* 4. et 5. dicitur *praesidalis* [...] *vincia*, quae neque est consularis, neque procons[...] ris, neque praetoria, sed a minore magistratu r[...] tur: nimirum nomen praesidis posterioribus t[...] poribus tres illos magistratus, licet generale es[...] non comprehendebat. V. PRAESES. Confirmat [...] *Lampr. Alex. Sev.* 24. Provincias praetorias, pra[...] diales fecit; proconsulares ex senatus voluntate [...] dinavit. *Sym. or. pro Fl. Severo* (ed. *A. Maio*[...] Quis credat, summatem facundiae, diu inter [...] ornamenta numeratum, praesidalem dudum recep[...] provinciam? [*Hic plura ex suis adjecit *F.*]

PRAESĪDĀRĬUS. V. PRAESIDIARIUS.

PRAESĪDĀTUS, us, m. ἐπαρχία, προστασία, [...] gnitas, et munus praesidis. *Vopisc. Carin.* 17. [...] tunc praesidatum Dalmatiae administrabat. *A*[...] *Vict. Caesar.* 29. Qui Macedonas praesidatu r[...] bat. *Modest. Dig.* 27, 1, 6. *med.* Legum vero [...] ctores, in aliquo praesidatu docentes, remissio[...] non habebunt, *h. e.* in aliqua provincia, qu[...] praeside regitur. ‖ Sunt qui scribunt *praesi*[...] *tus:* et ita legitur in quadam *Inscr.* ap. *Spon.* [...] *scell.* p. 36. Ob eximiam praesidiatus ejus int[...] tatem.

PRAESĪDENS, entis, part. a *praesideo:* προ[...] της, praeses. *Tac. A.* 3, 40. Disserebant de [...] tinuatione tributorum, saevitia ac superbia pr[...] dentium. *Tert. Cor. mil.* 3. *med.* Eucharistia[...] cramentum non de aliorum manu, quam praesi[...] tium sumimus. *Imppp. Valent., Valens et* [...] *Cod. Theod.* 8, 7, 13. Praesidentium apparito[...]

PRAESĪDĔO, es, ēdi, n. 2. proprie est ante [...] deo, vel anteriore loco sedeo: a *prae*, et *s*[...] *Lactant.* 1, 20. *f.* Mutinus, in cujus sinu nu[...] tes praesident. ‖ Frequentissime est praesider[...] se, praeesse, προστατεύω, προΐστημι, praeses [...] [**Cic. Vat.* 7. praesidentibus in templo duobus [...] consulibus, sed proditoribus hujus civitatis. [...] *Phil.* 2, 7. in quo ego senatum illum, qui q[...] dam florens urbi terrarum praesidebat, consuleb[...] *Caes. B. C.* 1, 85. Ut idem ad portas urbanis p[...] sideat rebus, et duas bellicosissimas provincias [...] sens tot annos obtineat. *Ov. Fast.* 3, 85. [...] Latio venerandus erat, quia praesidet armis. [*[...] 24, 40. ad praetorem venerunt praesidentem [...] si Brundisio Calabriaeque circa litoribus.] [...] *Aug.* 26. Cum mane pro aede Capitolini Jovis [...] lulum curuli sella praesedisset. *Id. Tib.* 6. P[...] sedit et Actiacis ludis, et Trojanis circensibus, [...] ctor turmae puerorum majorum. *Id. Claud.* 7. P[...] sedit spectaculis in Caji vicem. *Id. Dom.* 4. [...] tamini praesedit crepidatus. *Plin. ep.* 2, 11. [...] natus conspectus augustissimus fuit. Princeps p[...] sidebat, erat enim consul. [*Duplici ratione [...] tur *ludis, spectaculis praesidere:* primum enim si[...] singulari, conspicua sede uti in spectaculis; de[...] est edere spectacula, ordinem rationemque e[...] instituere, rectorem esse. ‖ Cum accus. *Ta*[...] 12, 29. Scripsit P. Atellio, qui Pannoniam pr[...] debat; et *ib.* 3, 39. P. Vellejus proximum ex[...] tum praesidebat. *Forc.* haec infra laudaverat. [...] Absolute. *Suet. Aug.* 35. Quo tempore existim[...] lorica sub veste munitus, ferroque cinctus pr[...] disse, *h. e.* jus et munus sui magistratus exercu[...] ‖ Saepissime significat custodem esse, tueri, d[...] dere, praesidio esse, et quasi ante aliquem se[...] ac manere, ut ipse tutus sit, ut in PRAESE[...] ctum est: unde *praesidium* est. *Pl. Most.* 5, 1[...] Ego hic tibi praesidebo, ne interbitat quae[...] *Sall. Cat.* 59. Metellus cum tribus legionibu[...] agro Piceno praesidebat. *Liv.* 22, 11. *extr.* N[...] res quinque et triginta annis in naves impositi[...] ut urbi praesiderent, relicti. [*Cf. 10, 17. 23[...] 36, 5.] *Cic. Mil.* 37. Vos appello centuriones, [...] que milites: vobis non modo inspectantibus, [...] etiam armatis, et huic judicio praesidentibus, [...] tanta virtus ex hac urbe expelletur? *Id. Phi*[...] 13. *f.* Gallia, quae semper praesidet atque pr[...] dit huic imperio, libertatique communi. *Id.* [...] 31. Dii patrii ac Penates, qui huic urbi, atque [...] imperio praesidetis. *Ov. Fast.* 1, 125. Praes[...] foribus coeli cum mitibus Horis. (Janus loqui[...] *Plin.* 22, 25, 57. Cum horreis suis ventilandis p[...] sideret. ‖ Cum accus. *Tac. A.* 4, 5. Proxi[...] Galliae litus rostratae naves praesidebant. [...] *ib.* 72. *extr.*

PRAESĪDĔRĀRĔ dicitur, cum maturius hib[...] tempestas movetur: quasi ante sideris tempus. [...] *stus:* cujus sententia illustratur his *Plinii* v[...] 18, 25, 57. Ita fit, ut tradi non possint cert[...] derum tempora. Accedit confessa rerum obs[...]

nunc praecurrente, nec paucis diebus, tempe-m significatu, quod προχείμασιν Graeci vocant: postveniente, quod ἐπιχείμασιν: et plerumque citius, alias tardius coeli effectu ad terram uo. Haec *Plin.*

AESĪDĬĀLIS. V. PRAESIDALIS.

AESĪDĬĀRĬUS, a, um, adj. φυλακτικὸς, cu-ae ac praesidii causa paratus: a *prae*, et *se-* *Festus* in *Subsidium*: Dicti praesidiarii, mi-ante alios collocati qui erant, aut in alio lo-raepositi. *Liv.* 29, 8. Praesidiarii milites. *As-* in *Verr.* 2, 1, 34. Praesidiaria classis. ℙ slate. *Colum.* 4, 15. Sed cum annicula *(vitis)* iumque sex ad vindemiam perducta est, sub-fructu protinus frequentanda est, et praesidia-alleoli propagandi sunt, qui in hunc usum nt depositi, *h. e.* in subsidium positi, si forte demoriatur, ut ipsemet 3, 16. docet. Ap. *eund.* . praesidiarius palmes est idem qui custos, et . [*Front. Aquaed. n.* 14. Augustae *(aquae)* in Claudiam derivatus est, manente nihilomi-raesidiario in Marciam. *F.*] ℙ *Praesidiaria* qua praeses utitur. *Spart. Sev.* 1. *med.* Cum us ad coenam imperatoriam palliatus venisset, ogatus venire debuerat, togam praesidiariam imperatoris accepit. Alii leg. *praesidariam.* *raesidiarium, ii*, absolute videtur esse locus, o milites praesidii causa sunt. *Not. Tir.* p. raesidium, praesidiolum, praesidiarium. *F.*]

AESĪDĬĀTUS. V. PRAESIDATUS.

AESĪDĬŎLUM, i, n. dimin. praesidii. V. SIDIARIUS. *F.*]

AESĪDĬOR, aris, dep. 1. in praesidio sum, dio. *Gloss. Lat. Gr.* Praesidior, Φρουρῶ. *B. A.*

AESĪDĬUM, ii, n. φρουρά, φρούρημα, comita-ustodes, manus et statio militum alicubi prae-ium defendendi et custodiendi causa. *Varr.* 4, 16. Praesidium est dictum, quia extra ca-raesidebant loco aliquo, quo tutior regio es-*Caes. B. G.* 7, 55. Praesidia custodiasque ad Ligeris disponere; et *ib.* 7, 69. Haec eadem excubitoribus ac firmis praesidiis tenebantur. *Att.* 9, 3. Italia tota armis praesidiisque te-*Id. Cat.* 1, 3. Colonia meis praesidiis, cu-s, vigiliis munita. *Id. Phil.* 2, 44. Nonne s perire est melius, quam in sua civitate si-matorum praesidio non posse vivere? *Caes.* 1, 38. *extr.* Occupatoque oppido, ibi prae-collocat; et *ib.* 2, 5. *f.* In eo flumine pons ibi praesidium ponit; et *ib.* 1, 42. Statuit arios equis imponere, ut praesidium quam simum haberet; et *ib.* 8. Praesidia disponit, la communit; et *ib.* 2, 33. Deditione facta, no-praesidia deducturos crediderant; et *ib.* 7, 7. idia in Ruthenis, Tolosatibus, circumque Nar-constituit. *Sall. Jug.* 25. et *Cic. Fam.* 1, cum aliquem praesidiis firmare. *Cic. Agr.* 1, nfirmare; et *ib.* 2, 28. obsidere atque occu-*Caes. B. C.* 1, 13. Praesidium, quod intro-it, ex oppido educit. *Cic. Fam.* 2, 17. Prae-quae magna et firma paraveram, dimisi. 4, 7. *f.* Imponere praesidium oppido. *Nep.* A quo cum quaesisset, quo se duci vellet, Athenas diceret, praesidium dedit, ut eo perveniret; et *ib.* 10. Praesidium ex arce ex-. *Id. Paus.* 2. ex regionibus depellere. *Id.* 4. Regis praesidia interficere. *Id. Ann.* 11. sua praesidia se recipere. *Cic. Rosc. Am.* 5. Ad hoc ipsum judicium cum praesidio venit, ibidem ante oculos vestros trucidetur. ℙ locus, ubi custodia et statio habetur, vel ha-otest. *Id. Tusc.* 3, 8. Qui propter metum dium relinquit: quod est ignaviae. *Liv.* 4, raesidio decedere. *Nep. Timol.* 1. Dum res eretur, procul in praesidio fuit, ne quis sa-posset occurrere. *Caes. B. C.* 3, 45. Cum nona praesidium quoddam occupavisset, et e coepisset. *Id. B. G.* 7, 87. Cohortes, quas oximis praesidiis deductas sors obtulit; et *ib.* ilites in praesidiis rei frumentariae causa dis-. [**Tac. A.* 1, 56. posito castello super ve-paterni praesidii in monte Tauno; 4, 49. iam castello non degrediebantur, obsidium per praesidia, quae opportune jam munie-Cf. quae attulit *Drakenb.* ad *Liv.* 24, 22, 4. c formula *in praesidiis alicujus esse*, i. e. ap. xercitum, in ejus castris esse. *Cic. Fam.* 13, yso fuerat in nostra causa nostrisque praesi-*Id. Lig.* 9. tantummodo in praesidiis eratis, vero a causa abhorrebant. *Coel.* 28. praege-nimus videre — viros ab imperatrice (sic lu-causa Clodium appellat,) in insidiis atque in dio balnearum locatos. *Id. Rosc. Am.* 43, ui in adversariorum praesidiis occisi sunt. Il-locutionem *Duk.* ad *Liv.* 38, 11. ℙ Transl. *en.* 26. Vetat Pythagoras injussu imperatoris dei, de praesidio et statione vitae decedere. *ütz. cl. Cic.*] ℙ Item ipsa custodia, auxi-defensio, tutela. *Caes. B. G.* 2, 19. Legio-quae praesidio impedimentis erant. *Nep. Ag.* ficisci praesidio suis; et *ib.* 7. Praesidio esse *Cic. Sull.* 18. Tectus praesidio firmo ami-corum. *Id. Verr.* 2, 3, 8. Classis pulcherrima Siciliae propugnaculum praesidiumque provinciae. *Tac. A.* 1, 8. *med.* Die funeris milites velut praesidio stetere. [**Caes. B. G.* 7, 65. Ad hos omnes casus provisa erant praesidia cohortium duarum et viginti: ubi praesidia idem fere signif., quod nos dicimus *Reserve.* V. *Herzog.* ad 1, 8.] ℙ Translate est quodcumque auxilium, tutela, subsidium. *Paul.* ex *Festo:* Praesidium est, quod pro utilitate et salute alicujus auxilii gratia praeponitur: subsidium, quod postpositum est ad subveniendum laborantibus. *Ter. Heaut.* 4, 1, 33. Hoc te obsecro, ut meae stultitiae in justitia tua sit aliquid praesidii. *Cic. Quint.* 1. *f.* Esse praesidio contra vim et gratiam solitudini et inopiae. *Caes. B. G.* 1, 44. Amicitiam populi R. sibi ornamento et praesidio, non detrimento esse oportere. [*Ita saepius Caesar hoc vocabulum usurpare solet. V. *Herzog.* ad *B. G.* 2, 11.] *Cir. Mur.* 10. Omnia haec nostra praeclara studia latent in tutela ac praesidio bellicae virtutis. *Id. Manil.* 24. Quaerere sibi praesidia periculis, et adjumenta honoribus. *Auct. ad Her.* 4, 19. Qui sibi firmius in virtute, quam in casu, praesidium collocavit; et *ib.* 24. Aliqua ex honesta re sibi praesidium petere. *Cic. Tusc.* 2, 1. magnum sibi ad beatam vitam comparare. *Id. ad Brut.* 1, 18. ferre labenti et inclinatae reipublicae. *Id. Or.* 1, 9. *f.* Omnibus vel naturae, vel doctrinae praesidiis ad dicendum parati. [**Id. Sull.* 28. fortissimum praesidium pudoris, i. e. quod pudor praebet, ut πύργον ῥῦμα *Soph. Ai.* 159. pro πύργος, quatenus ille munimento est. V. *Matth. Gr. Gr.* p. 1315. sq. Cf. *Schütz.* ad *Div.* 1, 33. Laudat haec *Frotsch.* ad *Commentt.* in *Cic. Sull.* p. 161.] *Hor. Od.* 2, 1, 13. Insigne moestis praesidium reis, Et consulenti, Pollio, curiae. *Pl. Pers.* 5, 2, 55. Absque me foret, et meo praesidio, hic faceret te prostibilem propediem; et 1, 3, 45. Marsupium habeat, inibi paulum praesidii, qui familiarem suam vitam oblectet modo. *Colum.* 12, 50. *f.* Ubi exesa vermiculis oliva decidit, ad praesidium aquae calidae decurritur. [*— Dicitur *praesidium* etiam de alimentis ad vitam sustentandam necessariis. *Nep. Them.* 8, 5. Itaque Pydnam eum deduci jussit, et, quod satis esset praesidii, dedit: ubi v. *Brem.*] ℙ De remedio morbi. *Plin.* 22, 22, 44. Radix decocta in oleo aurium morbis praesidium est. *Id.* 30, 15, 47. Infantibus, qui lacte concreto vexantur, praesidium est agninum coagulum. *Id.* 28, 4, 7. Hominum jejunam salivam contra serpentes praesidio esse.

PRAESIGNĀNUS. V. PROSIGNANUS.

PRAESIGNĀTOR, oris, m. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 38. *n.* 184. Primo Aug. ser. praesignator. hereditat. filio piissimo B. M. *Fabr.* legit *praesignatori hereditatium*, et putat pertinere ad servum administrationi hujus vectigalis deputatum, qui fraudes detegeret, et indicia magistratibus subministraret: vel potius *praesignator* fuit, qui praefiniebat, quantum ex quaque hereditate pendendum aerario esset vicesimae partis nomine: vel qui testamenta, in quibus hereditas vicesimae subjecta perscripta esset, principis nomine, ne qua fraus interponeretur, signabat. Alia ap. *Mur.* 915, 6. Saturninus Caesaris praesignator fecit contubernali suae, etc.

PRAESIGNĬFĬCĀTĬO, onis, f. actus praesignificandi. *Lact.* 7, 15. Quod facinus quamvis ad praesens virtutem Dei hominibus ostenderet, tamen praesignificatio et figura majoris rei fuit.

PRAESIGNĬFĬCO, as, a. 1. προσημαίνω, praedico, praemoneo, ante ostendo. *Cic. Div.* 1, 38. Aut non censent, esse suae majestatis praesignificare hominibus, quae sunt futura.

PRAESIGNIS, e, adj. ἔξοχος, prae aliis insignis, praestans. *Ov. Met.* 15, 611. Exhibuit gemino praesignia tempora cornu. *Id. Fast.* 6, 628. Praesignis facie Corniculana fuit. *Stat. Silv.* 4, 8, 12. Libyca praesignis avunculus hasta. (Adde *Th.* 4, 593.) *Sil.* 6, 43. vitis Latiae praesignis honore.

PRAESIGNO, as, a. 1. προσημαίνω, prius signo. *Cato R. R.* 154. Et ad summum, qui fini culeum capiet, praesignato. Alii leg. *pertundito.* *Plin.* 28, 4, 7. Incipientes furunculos ter praesignare jejuna saliva.

PRAESĪLĬO, is, a. 4. προπηδάω, ante salio. *Pl. Stich.* 3, 2, 13. Ut prae laetitia lacrimae praesiliunt mihi!

PRAESĬPĬO, is, a. 3. ante sapio, praescisco. *Festus* in *Praesagire.* Praesagire est praedivinare, praesipere. *Id.* in *Adsipere.* Adsipere, et praesipere dicebant antiqui a sapiendo: sicut nos quoque modo dicimus ab aequo iniquum, a quaerendo inquirere.

PRAESŎLĬDUS, a, um, adj. valde solidus, constans. *Coripp. Laud. Justin.* 3, 291. Nec fragilis potuit crystalli firma noceri Praesolido stringente gelu. *Juvenc.* 1, 436. Praesolidum Simonem dignum cognomine Petri.

PRAESŎNO, as, ui, itum, n. 1. ante sono. *Ov. Amor.* 3, 13, 11. Hinc ubi praesonuit solemni tibia cantu. Alii leg. *personuit.* *Calpurn. Ecl.* 4, 65. Ille fuit vates sacer, et qui posset avena Praesonuisse chelyn, *h. e.* avena chelyn sono vincere. Alii minus recte leg. *personuisse.*

PRAESPARGO, is, rsi, rsum, a. 3. προπάσσω, ante spargo. *Lucr.* 5, 738. Flora quibus mater praespargens ante viai Cuncta coloribus egregiis, et odoribus opplet. Alii legunt *praespergens*, a *praespergo*; [*ita *Eichstadt.*]

PRAESPĔCŬLĀTUS, a, um, part. ab inusit. *praespeculo*, passiva significatione, ante examinatus, consideratus. *Ammian.* 25, 8. *med.* Gemina utilitate praespeculata.

PRAESPERGO. V. PRAESPARGO.

PRAESPĒRO, as, a. 1. ante spero. *Tert. adv. Marc.* 5, 17. Qui enim praesperasse potuerunt, id est ante sperasse in Deum, quam venisset, nisi Judaei, quibus Christus praenunciabatur ab initio? Qui ergo praenunciabatur, ille et praesperabatur.

PRAESPĬCĬO, is, a. 3. ante aspicio. *Not. Tir.* p. 43. Aspicit, respicit, prospicit, praespicit, perspicit.

PRAESTĀBĬLIS, e, adj. ὑπέροχος, ἔξοχος, praestans, excellens, nobilis, insignis. *Cic. Or.* 2, 85. Res aut magnitudine praestabiles, aut novitate primae, aut genere ipso singulares. *Id. Har. resp.* 19. Praestabilis insignisque virtus. *Id. Prov. cons.* 16. Nullam dignitatem praestabiliorem ea, quam per vos esset adeptus, putavit. *Id. N. D.* 2, 7. Nihil omnium rerum melius est mundo, nihil praestabilius, nihil pulcrius. *Id. Amic.* 27. Virtute excepta, nihil amicitia praestabilius. *Gell.* 18, 3. Homo lingua ac facundia nimium quantum praestabilis; et 10, 18. *f.* Viri nobiles ingenio atque lingua praestabili. ℙ Refertur etiam ad utilitatem et commodum. *Cic. Vat.* 4. Utrum huic civitati, huic reipublicae melius fuisse et praestabilius me civem nasci, an te? *Ter. Hec.* 3, 1, 4. Cui quanto fuerat praestabilius, ubivis gentium agere aetatem, quam huc redire! *Sall. Jug.* 1. Neque majus aliud, neque praestabilius invenias. ℙ [*Confund. *praestabilius* et *praestantius.* V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 14.]

PRAESTĀNĀ, ae, f. Dea, cujus ope aliquis aliis praestat seu antecellit: a *praestando.* *Arnob.* 4, 128. Praestana est, ut perhibetis, dicta, quod Quirinus in jaculi missione cunctorum praestiterit viribus.

PRAESTANS, antis, part. a *praesto:* προϊστάμενος, ὑπέροχος, supra alios bonus, excellens, praestabilis, pollens, insignis, eximius. *Cic. Tusc.* 5, 13. Praestantia debent ea dici, quae habent aliquam comparationem. *Id. N. D.* 1, 20. *f.* Pie sancteque colimus naturam excellentem atque praestantem. *Id. Fam.* 3, 10. Praestanti et singulari fide tractare aliquem. *Id. Tusc.* 1, 10. *med.* Aristoteles longe omnibus praestans et ingenio et diligentia. *Id. Acad.* 1, 4. Praestantissimi studio atque doctrina, Xenocrates et Aristoteles. *Id. Or.* 1, 50. *med.* Platonem omnes in illis artibus praestantissimum fuisse fatentur. *Id. Vat.* 3. *med.* Quid praestantius mihi potuit accidere, quam, etc.? *Nep. Alc.* 5. Acerrimi viri praestans prudentia in omnibus. *Id. Timoth.* 3. Viri usu et sapientia praestantes. *Ov. Met.* 2, 724. virginibus praestantior omnibus Herse. *Id. Fast.* 3, 467. Inter captivas facie praestante puellas. *Virg. A.* 1, 75. bis septem praestanti corpore Nymphae. ℙ Cum genit. *Tac. A.* 6, 6. Praestantissimus sapientiae. *Virg. A.* 12, 19. O praestans animi juvenis. *Sil.* 5, 92. belli. *Stat. Th.* 1, 605. armorum. ℙ Cum infinito. *Virg. A.* 6, 164. quo non praestantior alter Aere ciere viros, Martemque accendere cantu. ℙ *Lucr.* 2, 12. et 3, 62. Noctes atque dies niti praestante labore Ad summas emergere opes, *h. e.* efficiente, et conficiente id, quod sibi proposuit. Est qui mallet *perstante.* Sic *Mart.* 7, 43. Diligo praestantem: non odi, Cinna, negantem. ℙ Hinc *praestans* dicitur, qui vim et efficaciam habet, praesertim in medicina. *Plin.* 18, 13, 34. de rapis: Quando aliis usus praestantior non est. *Id.* 27, 13, 120. Praestantissima auxilia. *Id.* 13, 24, 47. Cytisus pecudum medicina a morbis omni usu praestans; et 12, 22, 48. Calamus praestantior odore. *Id.* 15, 1, 2. Succus sapore praestantissimus. ℙ [*Confund. *praestantius* et *praestabilius* v. h. v. *in f.*]

PRAESTANTER, adv. Superl. legitur ap. *Plin.* 28, 12, 50. Lichenas oris praestantissime vincit glutinum.

PRAESTANTĬĂ, ae, f. ἐξοχή, excellentia. *Cic. Off.* 1, 28. Nobis autem personam imposuit ipsa natura magna cum excellentia praestantiaque animantium reliquorum. *Id. Amic.* 19. *med.* Si quam praestantiam virtutis, ingenii, fortunae consecuti sunt. *Id. Div.* 2, 63. Dii omnium rerum praestantia excellentes. *Id. Or.* 2, 52. Si intolerantius se jactant, et aequabilitatem communis juris praestantia dignitatis aut fortunae suae transeunt. ℙ Vis, efficacia. *Plin.* 12, 3, 7. Praestantia remedii. *Id.* 27, 6, 24. Vulneribus sanandis tanta praestantia est, ut, etc.

PRAESTAT. V. PRAESTO, as.

PRAESTĀTĬO, onis, f. παροχή, actus praestandi. *Sen. Br. V.* 14. *med.* Nam ut concedas, omnia eos

fide bona dicere, ut ad praestationem scribant, tamen cujus ista errores minuent? *h. e.* ita scribant, ut praestare et probare idonei et parati sint quae scribunt; et *Paul. Dig.* 32, 1, 96. Omnes heredes onerare legatorum praestatione; et *ib.* 45, 1, 2. Stipulationum quaedam partium praestationem recipiunt, veluti cum decem dari stipulamur: quaedam non recipiunt, ut in his, quae natura divisionem non admittunt. *Modest. ib.* 31, 1, 35. *med.* Praestatio dotis. *Ulp. ib.* 10, 3, 7. vectigalium. *Impp. Diocl. et Maxim. Cod.* 3, 33, 10. Usumfructum locare sub certa annua praestatione.

PRAESTĀTOR, oris, m. qui praestat in vadimonio. *Front. de colon. praef.* p. 128. *Goes.* Qui advocantur ut praestatores.

PRAESTĀTUS. V. PRAESTITUS.

PRAESTAURO, as, a. 1. praestruo, subministro. *Diomed. Grammat.* Praestaurare materiam dicenti. Ita *Voss.* in *Etym.* in v. *Instauro*, quem penes sit fides.

PRAESTERGUS, a, um, adj. *Pl. Ps.* 1, 2, 30. Haec, cum ego a foro revortor, facite ut offendam parata; vorsa, praesterga, strata, lautaque, coctaque omnia ut sint. Al. leg. *pertersa* vel *praetersa*. Sed cum haec habeat *Diomed.* 1, 375. ap. Plautum in Pseudolo, versa, sparsa; videtur legendum *vorsa*, *sparsa*, *tersa*, *strata* etc., atque ita edidit *Bothe*.

PRAESTERNO, is, a. 3. προστρώννυω, ante sterno. *Stat. Silv.* 3, 2, 114. Quae sibi praesternat vivax altaria phoenix. *Pl. Poen.* 2, 32. Eo praesternebant folia farferi. Al. leg. *prosternebant*. *Appul. Met.* 10. Pulvillis compluribus, ventose tumentibus pluma delicata, terrestre nobis cubitum praesternunt. ℙ Translate ponitur pro praeparare. *Plin. ep.* 5, 8. *f.* Illud peto, praesternas, ad quod hortaris. Al. leg. *praestruas*.

PRAESTES, itis, m. et f. παραστάτης, praeses. *Festus:* Praestitem in eadem significatione dicebant antiqui, qua nunc dicimus antistitem. *Macr. Sat.* 1, 18. *med.* Liberum εὐβουλῆα vocantes, boni consilii hunc Deum praestitem monstrant. *Capell.* 2, 40. In his etiam locis Summanes, eorumque praestites Mana, atque Manuana. ℙ *Lares praestites*, Lares publici, urbis custodes, quorum ara et signa in viis, compitis, semitis statuebantur: dicti a *praestando*, quod omnia tuta praestarent. *Ov. Fast.* 5, 129. Praestitibus Majae Laribus videre calendae Aram constitui, signaque parva Deum. Voverat illa quidem Curius: sed multa vetustas Destruit, et saxo longa senecta nocet. Causa tamen positi fuerat cognominis illis, Quod praestant oculis omnia tuta suis; et *mox:* At canis ante pedes saxo fabricatus eodem Stabat: quae standi cum Lare causa fuit? Servat uterque domum, etc. [*V. quae laudat *Gierig.* ad h. l.] ℙ Fuit etiam epitheton Jovis, ut videre est ap. *Capitol. Max. et Balbin.* 5. et in *Inscr.* ap. *Grut.* 22, 1. Praestiti Jovi S. et 1065, 2. Jovi Praestiti Hercules Victor dicavit.

PRAESTIGĬAE, arum, f. plur. τερθρεῖαι, θαύματα, γοητεύματα, miraculum, res specie mirae ad fallendum, uti sunt incantationes, et quidam ludi manuales, quibus illuditur oculis, et aliud cernere videmur, quam re ipsa sit: a *praestringo*, quod oculorum aciem praestringant: extrito altero *r* euphoniae causa. [*Non a *praestringo*, sed a *praestinguo*, i. e. caliginem oculis offundo, deducit *Lindem.* ad *Pl. Capt.* 3, 3, 9.] Earum inventor Mercurius habetur. Exemplum habes ap. *Flor.* 3, 19. de eo, qui in ore abdita nuce, quam sulphure et igne stipaverat, flammam inter verba fundebat, ut divinitus loqui videretur. ℙ Translate autem sunt fallaciae, doli, captiones, offuciae, imposturae, fraudes. *Pl. Capt.* 3, 3, 9. Operta quae fuere, aperta sunt: patent praestigiae. *Cic. Acad.* 4, 14. *f.* Ne ab iis, quae clara sint ipsa per se, quasi praestigiis quibusdam et captionibus depellamur. *Gell.* 14, 1. de genethliacis: Sed id praestigiarum atque offuciarum genus commentos esse homines aeruscatores, et cibum quaestumque ex mendaciis captantes. *Stat. Caecil.* ap. *Cic. N. D.* 3, 29. Ita omnes meos dolos, fallacias, praestigias praestrinxit commoditas patris. *Id. Verr.* 2, 4, 24. Non per praestigias, sed palam per potestatem uno imperio ostiatim totum oppidum compilavit, *h. e.* non obscure et occulte. *Id. Fin.* 4, 27. Verborum praestigiae, *h. e.* splendor, et magnificentia, et inanis sonus. *Gell.* 13, 23. Graecae istorum praestigiae, philosophari sese dicentium, umbrasque verborum inanes fingentium. ℙ Nubium praestigias *Appul. de Mundo* appellat species rerum inanes in nubibus apparentes, Graece φάσματα, φάσεις. ℙ In singul. num. *Quint.* 4, 1. *f.* Ut ipse transitus *(ab exordio ad narrationem)* efficiat aliquam utique sententiam, et hujus velut praestigiae plausum petat. ℙ Secunda ab initio syllaba dubiae est quantitatis. Producit profecto *Pl. l. c.* et *Prud.* περὶ στεφ. 2, 85. Deprome thesauros, malis Suadendo quos praestigiis Exaggeratos obtines. Adde *Cath.* 6, 140. Corripit *Alcim.* 5, 471. Praestigiaeque diu nebulosa in fraude peractae. Nisi malis hic esse trisyll. per synaeresin.

PRAESTIGĬĀTOR, oris, m. θαυματοποιός, ψηφοπαίκτης, qui celeritate lusitandi, et ludibria illa oculorum factitandi ita praestringit visum intuentium, ut miracula facere credatur: seu qui circumstantibus ita oculorum aciem praestringit, ut non advertant dolum. *Pl. Poen.* 5, 3, 6. Praestigiator hic quidem Poenus probu' est. *Sen. ep.* 45. *med.* Quomodo praestigiatorum acetabula, et calculi, in quibus fallacia ipsa delectat. [*Front. de or.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 1. Oleas in altum jaciat, ore aperto excipiat, exceptas, ut calculos praestigiator, primoribus labris ostentet. *F.*] Adde *Varr. L. L.* 4, 18. [Elegantem praestigiatoris descriptionem habes ap. *Alciphron. ep.* 3, 20. *F.*]

PRAESTIGĬATRIX, icis, f. quae praestigias facit. *Pl. Amph.* 2, 2, 150. Aut pol haec praestigiatrix mulier multo maxima est.

*PRAESTIGĬO, as, a. 1. proprie videtur esse praestigias facio. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 1, 63. En! vides, rex, quod illa tibi Numinis praestigiat divinatio, i. e. praesagit. *B. A.*

*PRAESTIGĬOR, ψηφοπαικτῶ. *Gloss. Cyrill. B. A.*

PRAESTIGĬŌSUS, a, um, adj. praestigiis plenus, captiosus, ad fallendum compositus. *Gell.* 7, 14. *extr.* Unumquodque genus cum caste ornatur, fit illustrius; cum fucatur atque praelinitur, fit praestigiosum. *Arnob.* 1, 32. Nihil magicum, nihil praestigiosum, aut subdolum.

*PRAESTIGĬUM dicitur *monstrum a praestringendo* in *Gloss.* ad *Prud. Onom. Vet.* γοητεία, Praestigium. *B. A.*

PRAESTĪNĀTUS, a, um, part. a *praestino:* emptus. *Appul. Met.* 4. Socium nostrum immittimus caveae modico praestinatae pretio.

PRAESTINGUO, is, nxi, nctum, a. 3. [*σβέννυμι, σβεννύω], exstinguo, obscurum facio, tenebras offundo. *Lucr.* 3, 1056. de Epicuro: Qui genus humanum ingenio superavit, et omnes Praestinxit, stellas exortus uti aetherius sol. *Lact.* 3, 17. *med.* hunc ipsum locum recitans, in quibusdam editionibus habet *exstinxit*, in aliis *restinxit*. Al. leg. *praestrinxit*. [*In *Eichstadt. ed.* est *restinxit.*] *Vell.* 2, 118. Praevalebant jam fata consiliis, omnemque animi ejus aciem praestinxerant. Al. leg. *praestruxerant:* al. *praestrinxerant*. *Lambin.* tribuit etiam *Pl. Mil.* 1, 1, 4., al. *Lucan.* 1, 154., al. *Sil.* 1, 358., al. *Ascon.* in *Div. Verr.* 14. *med.*, al. *Cic.* ipsi *ib.* et *Rab. Post.* 16., al. *Non.* 4, 175., al. aliis ex var. MSS., sed ubique *praestringo* alii substituunt. Non ideo tamen *praestinguo* inter dubia reposueris. ℙ [*De librorum fluctuatione inter *praestinguere* et *praestringere*. V. *Drak.* ad *Sil.* 1, 358.]

PRAESTĪNO, as, avi, atum, a. 1. πρίαμαι, emo, vel emendo teneo, apud veteres. *Fest.* Praestinare apud Plautum emere est, idest, emendo tenere. *Pl. Ps.* 1, 2, 36. Ego eo in macellum, ut piscium quidquid est, pretio praestinem. *Id. Capt.* 4, 2, 68. Pisces praestinatum abire. [*Lindem.* ad h. l. docet: *praestinare*, ut *destinare*, ab antiquo verbo *stano* deducendum videri, quod statuendi, firmandi habuerit notionem. (*Caes. B. C.* 1, 25.) *Praestinare* igitur proprie ante firmare, antea constituere. Unde ad emptiones translatum esse, cujus usus sola reliqua essent exempla, ubi non emere significaret, se ante emptionem pretium constituere, licere: *um etwas handeln*, *einhandeln*. Eo tamen differre a verbo *licere*, quod emptionem simul assignificaret.] *Appul. Met.* 1. Et percontato pretio, viginti denariis praestinavi. Est qui leg. *perstinavi* eod. sensu. *Id. Met.* 1. Festinus accucurri id omne praestinaturus.

PRAESTĪTES Lares. V. PRAESTES.

PRAESTĪTOR, oris, m. qui praestat, seu efficit, aut tribuit. *Appul. Trism.* Praestitor, et tributor omnium, quae mortalibus videntur bona.

PRAESTĪTŪRI. V. PRAESTO, as.

PRAESTĬTŬO, is, ui, utum, a. 3. προορίζω, ante statuo, praescribo, praefinio. *Cic. Verr.* 2, 1, 56. *extr.* Diem praestituit operi faciundo calendas Decembr. Adde *Pl. Ps.* 1, 1, 57. *Cic. Quint.* 9. *med.* Ut nobis tempus, quamdiu diceremus, praestitueres. *Id. Caecin.* 3. Praetor nunquam petitori praestituit, qua actione illum uti velit. Adde *Ter. Ph.* 3, 2, 39.

PRAESTĪTUS, a, um, part. a *praesto:* traditus, datus. *Paul. Nol. carm.* 17, 191., ut veharis Usque felices, quibus es sacerdos Praestitus, oras. ℙ Etiam *praestatus* usurpatur. *Prisc.* 9, 863. Composita ab eo *(sto)* varie vetustissimi protulerunt, asto, astitum et astatum: praesto, praestitum et praestatum. Brutus in epistolis: Occiso C. Caesare, postquam mare transierat, praestatum est.

PRAESTĬTŪTUS, a, um, part. a *praestituo:* προορισμένος, constitutus, praefinitus, praescriptus. *Cic. Att.* 13, 49. Scis enim, dies illorum judiciorum praestitutos fuisse. *Id. Tusc.* 1, 39. Dedit *(natura)* usuram vitae, tanquam pecuniae, nulla praestituta die.

PRAESTO, πάρειμι, adv. est, vel, ut alii volunt, nomen indecl. omnis generis, quod junctum verbo *sum*, vel *adsum* significat adesse, praesentem esse, paratum esse, in promptu esse, παρεῖναι, ἀπαν[...] [*Ex eo, quod *Cassiod. Orth.* 2290. docet: *P[...]* *sto* nos per *o* scribimus, antiqui per *u* scripser[...] Sed *praesto* dicendum est, ut *sedulo*, et *optat[...]* *sortito;* inde et *praestolari* non *praestulari:* e[...] *Doederl.* 3, 53. conjici posse putat, *praestu* per [...] cop. factum ex praestitu: indeque originem v. [...] *sto* a *praestando* repetendam. Alia de hujus v. [...] mo habet *Ruddim.* 1, 118.] *Ter. Eun.* 5, 9, 20. [...] ubi est frater? *Chaer.* praesto adest. *Id. H[...]* 1, 1, 120. Domi praesto apud me esse ajunt. [...] *Fam.* 3, 5. Ibi mihi praesto fuit L. Lucilius [...] litteris mandatisque tuis. *Ter. Andr.* 2, 5, 4. Ip[...] adeo praesto video cum Davo. *Cic. Pis.* 23. [...] gulae lictoribus ad portam praesto fuerunt, qu[...] illi acceptis sagula rejecerunt. *Lucret.* 2, [...] Cum locus est praesto, nec res, nec causa m[...] tur Ulla, geri debent nimirum et confieri res. [...] *tull.* 64, 137. tibi nulla fuit clementia praesto, [...] mite ut nostri vellet miserescere pectus? ℙ [...] verbo, quod facile subintelligitur. *Stat. Th[...]* 643. Finiti cursus, operumque insignia pra[...] *Pl. Mil.* 4, 6, 1. Hera, eccum praesto mili[...] ℙ Ponitur etiam pro advenire, comparere. [...] *ad Her.* 4, 48. Hirundines aestivo tempore pra[...] sunt, frigore pulsae recedunt. *Tibull.* 1, 6, [...] Pauper erit praesto tibi, praesto pauper ad[...] ℙ Metaleptice ponitur pro opem ferre, praes[...] esse, juvare. *Cic. Mur.* 9. Jus civile didicit, [...] tum vigilavit, laboravit, praesto multis fuit. [...] *Att.* 10, 8. Pati poterunt oculi, me cum Gal[...] sententiam dicere? praesto esse clientem tuum [...] *h. e.* cum patroni in rebus forensibus praesto [...] et opem ferre soleant clientibus, nunc rem co[...] se habere? *Id. Fam.* 4, 14. *f.* Me opera, et [...] silio, studio quidem certe, rei, famae, s[...] tuae praesto futurum; et *ib.* 8. Ut ad omnia, [...] tui velint, ita adsim praesto, ut etc. ℙ In ma[...] partem. *Cic. Verr.* 2, 2, 4. *med.* Quaestores ut[...] que provinciae, cum facibus mihi praesto fuer[...] Ubi *Ascon.:* Ut impedirent scilicet meam inq[...] tionem, sequitur enim: Non minus acres co[...] me fuerunt. *Id. Caecin.* 30. Si quis mihi pra[...] fuerit cum armatis hominibus extra meum fund[...] et me introire prohibuerit. ℙ *Praestus fui* leg[...] in quadam *Inscr.*, sed non optimae notae, ap. *G[...]* 669, 4. Agnoscunt tamen *Voss. et Jos. Scal.* [...] PRAESTOLOR.

PRAESTO, as, stiti, stitum, a. 1. προΐστα[...] ante sto. *Lucan.* 4, 30. subita circumdedit agr[...] fossa, Dum primae praestant acies: hostemqu[...] fellit, *h. e.* stant in armis ante eos, qui fos[...] ducebant. Est qui leg. *perstant.* [*V. *Cort.* a[...] l.] ℙ Item antesto, antecello, supero, vinco, [...] lior sum, διαφέρω. [*προέχω. In his longe [...] quentissima est hujus verbi cum dat. constru[...] Noster exempla perperam miscuit.] *Ter. Eu[...]* 2, 1. Dii immortales! homo homini quid praes[...] *Sall. Cat.* 1. Omnes homines, qui sese student p[...] stare ceteris animalibus etc. *Cic. Or.* 1, 44. Q[...] tum praestiterint nostri majores prudentia ce[...] gentibus; et *Inv.* 1, 4. *med.* Qui, qua re hom[...] bestiis praestent, ea in re hominibus ipsis ant[...] lat. [*Hic sequi debebant, quae *Forc.* in fine [...] jus §. collocaverat, ista.] *Cic. Amic.* 5. *f.* [...] praestat amicitia propinquitati, quod etc. *Id.* [...] 1, 1. Zeuxin muliebri in corpore pingendo p[...] mum aliis praestare. *Id. Brut.* 43. *f.* Totiden[...] annis mihi aetate praestabat. [*— Cum accus.] [...] 5, 36. Quantum Galli ceteros mortales virtute p[...] starent. *Nep. Att.* 18. *f.* Qui honore rerumque [...] starum amplitudine ceteros praestiterunt. *Id.* [...] 6. Qui eloquentia omnes eo praestabat temp[...] [*— Cum ablat.] *Colum.* 11, 1. *med.* Dici vix [...] est, quid navus operarius ignaro et cessatore p[...] stet. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 367. Si facies prae[...] facie, si corpore corpus. [*— Absolute.] [...] *Brut.* 64. *f.* Suos inter aequales longe praest[...] ℙ Cum solo accus. *Varr.* ap. *Non.* 9, 20. Qui [...] mus in alterutra re praestet alios. *Stat. Th[...]* 837. Te nec Apollineus Ladon, nec Xanthus u[...] que Praestiterint. ℙ In malam partem. *Sall.* [...] 38. Qui ubique probro atque petulantia max[...] praestabant. [*Rarum hoc dicendi genus. [...] *Tac. A.* 2, 24. truculentia coeli praestat Ger[...] nia.] ℙ *Praestat*, melius est, utilius est. [...] *Att.* 14, 9. Mori millies praestitit, quam haec p[...] *Caes. B. G.* 1, 17. Praestare dicunt, Gallor[...] quam Romanorum imperia perferre. *Pl. Bacch[...]* 2, 12. Nimio praestat impendiosum te, quam [...] gratum dicier. *Virg. A.* 1, 135. sed motos p[...] stat componere fluctus. *Id. ib.* 6, 38. septem [...] ctare juvencos Praestiterit. ℙ [*Transitive est[...]* cere ut aliquid fiat, vel non fiat (pr. *für e[...]* *stehen*). Huc pertinent, quae *Forc.* infra la[...] ista:] *Cic. Fl.* 12. Praedones nullos fore, [...] praestare poterat? *Id. Fam.* 5, 17. Commu[...] incertumque casum neque vitare quisquam nostr[...] nec praestare ullo pacto potest, *h. e.* efficere, [...] noxius non sit, vel ut non eveniat; et *ib.* 6, 1. [...] Simus ea mente, quam ratio et virtus praescri[...] ut nihil in vita nobis praestandum, praeter culp[...] putemus, *h. e.* nihil aliud in nobis recipiamus, [...]

pam non admissuros. Adde *ib.* 9, 16. Sic *Or.* 2,
med. Impetus populi praestare nemo potest, *h.*
n se recipere, moderatos futuros. *Id. Fam.* 4,
Eo animo simus inter nos, quo semper fuimus,
d de te sperare, de me praestare possum; et
l, 4. *f.* Ego tibi a vi, hac praesertim imbecil-
te magistratuum praestare nihil possum: vi ex-
a possum confirmare, te, etc. *Id. Q. Fr.* 3, 1,
ned. Trebatium ad Caesarem misi, qui mihi jam
sfecit: si ipsi minus, praestare nihil debeo:
ne item ab eo vindico et libero. ℙ *Praestare*
ui *damnum*, *noxam*, *periculum*, in se recipere,
eluti vadem, et praedem se constituere, si quid
culi, aut damni in re sit. *Cic. Mur.* 2. In iis
s repetendis, quae mancipi sunt, is periculum
cii praestare debet, qui se nexu obligavit. *Id.*
3, 16. Damnum praestare alicui. *Id. Sext.* 28.
vidiam. ℙ *Praestare aliquem*, efficere, aut ca-
, ne quid is committat secus, quam volumus.
Q. Fr. 1, 1, 3. Esse circumspiciendum dili-
er, ut in hac custodia provinciae, non te unum,
omnes ministros imperii tui sociis, et civibus,
eipublicae praestare videare. *Id. Att.* 6, 3. *med.*
n tamen ego praestare non poteram: erat enim
perpauper. *Plin. Pan.* 83. Quanto magis ar-
n est alios praestare, quam se; tanto lauda-
s, quod, cum ipse sis optimus, omnes circa
miles tui effecisti. ℙ [*Factum alicujus prae-
est illud defendere ac tueri, *vertreten*. *Cic.*
16. ea conditione gesseram, ut meum factum
es praestare tuerique deberent. ℙ Hinc
ssime] est efficere, exsequi, perficere, facere,
ibere, *leisten*, Gr. παρέχειν.] *Cic. N. D.* 1, 3.
Si omnia philosophiae praecepta referuntur
itam arbitramur nos et publicis et privatis in
ea praestitisse, quae ratio et doctrina prae-
serit. *Id. Fam.* 7, 17. *med.* Si tardior tibi erit
, perferto, et ultima exspectato, quae ego
et jucunda et honesta praestabo. *Id. Or.* 2,
Omnes artes aliae sine eloquentia suum mu-
raestare possunt. *Id. Fam.* 14, 4. Neque le-
mprobissimae poena deductus est, quo minus
tii et amicitiae jus officiumque praestaret. *Liv.*
0. *f.* Quia a me bellum coeptum est, ne quem
poeniteret, praestiti. *Just.* 1, 7. Quos ante
m invictos bella praestiterant. *Ov. Trist.* 5,
9. Quae ne quis possit dicere temeraria, prae-
[*Cic. Leg.* 1, 4. Jcti — hoc (jus) civile quod
t, eatenus exercuerunt, quoad populum prae-
voluerunt, i. e. tutum in causis forensibus
tare; s., ut *Goerenz.* explicat, jus civ. ea tan-
ex parte excoluerunt, qua populi, i. e. eo-
quibus causarum patrono etc. opus esset,
causasque suscipere possent; vel tantummo-
erae in jure civili posuerunt, quantum usus
sis desiderat. *Liv.* 31, 46. ut mille milites
taret.] ℙ Item persolvere, servare. *Cic.* ad
1, 18. Afficiebar dolore, quod cum me pro
scentulo respublica accepisset vadem, vix vi-
, quod promiseram, praestare posse. *Id. Fam.*
f. Quamcumque ei fidem dederis, ego prae-
. *Liv.* 30, 15. et 33, 21. et *Ov. Fast.* 3, 497.
praestare cuipiam, [*i. e. facere promissa.]
40, 34. Pacem cum iis populus R. non ab se
n, sed ab rege etiam Masinissa praestitit.
Att. 10, 4. *med.* Nec tam id propter me, aut
m meum, quorum jam acta aetas, quam pro-
pueros, quibus interdum videmur praestare
rempublicam debuisse, *h. e.* incolumen quo-
odo reservare. ℙ Et pro conservare, tueri. *Id.*
3, 10. Pomtinius, qui a te tractatus est prae-
ac singulari fide, praestat tibi memoriam
olentiamque; quam debet; et *Manil.* 18. *med.*
modo Italiam tutam habebamus, sed omnes
in ultimis oris auctoritate nostri imperii sal-
raestare poteramus. *Lucret.* 3, 215. mors omnia
at, Vitalem praeter sensum calidumque va-
. ℙ *Praestare se*, se ostendere, exhibere,
re, se praebere. *Cic. Fam.* 1, 6. Praesta te
qui mihi a teneris unguiculis es cognitus.
Ira 2, 28. Sed ne ad illam quidem arctissi-
innocentiae formulam praestare nos possu-
h. e. exhibere et conservare nos innocentes
lam formulam. [*Suet. Tib.* 33. Paulatim
pem exseruit praestititque.] *Lucret.* 3, 220.
tare se incolumem. *Ov. Trist.* 4, 10, 104. se
m; et *ib.* 5, 23. Teque, quod est rarum,
a constanter ad omne Indeclinatae munus
iae, *h. e.* exhibe te constantem. *Id. ib.* 2,
ic adsueta tuis semper Victoria castris, Nunc
e se praestet, notaque signa petat. *Pomp.*
1, 2, 2. *med.* Juris periti consultatoribus
, quam discere volentibus se praestabant,
se praebebant, aditum ad se dabant. ℙ
icat etiam exhibere, adhibere, ostendere,
quadam firmitate, aequalitate et constantia.
Phil. 9, 5. *f.* Ut videatur honorem debitum
praestitisse. *Id. Brut.* 33. de C. Graccho:
m non tam fratri pietatem, quam patriae
are voluisset. *Id. Fam.* 14, 3. Pudet me uxori
optimae, suavissimis liberis virtutem et dili-
m non praestitisse; et *ib.* 1, 9. Neque her-
n iis ipsis rebus eam voluntatem, quam ex-

spectaram, praestiterunt. *Caes. B. G.* 2, 29. Hostes tantam virtutem praestiterunt, ut cum primi cecidissent, proximi jacentibus insisterent. *Balb.* ad *Cic. post ep.* 8. *l.* 9. *ad Att.* Urbana officia praestare alicui. *Phaedr.* 2, 8. hospitium; et *Hirt. B. G.* 8, 50. frequentiam et officium cuipiam honores petenti. *Sen. Q. N.* 2, 59. *med.* obsequium. *Ulp. Dig.* 11, 3, 1. refugium. *Cic. Att.* 11, 1. benevolentiam. *Id. Or.* 3, 33. consilium suum fidemque et in senatu, et apud populum, et in causis amicorum. *Plin. ep.* 3, 18. sedulitatem alicui rei. *Liv.* 29, 25. *med.* silentium alicui. *Just.* 5, 4. quaestum; et *Suet. Dom.* 9. cuipiam quotannis certam summam pecuniae. *Sen.* ap. *Diomed.* 1, 362. cervicem. *Lucan.* 5, 770. caput fulminibus; et 4, 23. Hiberus praestat nomen terris; et *Colum.* 8, 13. Anser praestat ex se pullos atque plumam. *Cic. Pis.* 32. Cum consuli frequens adsideret, senatui sententiam praestaret, *h. e.* exhiberet, proferret ita constantem, ut securum redderet, se ita semper sensurum. ℙ Praestare terga hosti, ap. *Tac. Agr.* 37. ℙ Inter *praestare*, et *praebere* discrimen est, inquit *Diomed. l. c.*, ut sit *praebeo* patientis, *praesto* facientis: ac proinde *praebui occasionem* aut *operam*, *praestiti fidem* ac *rem* dicamus. *Manut.* quoque ad *Fam.* 4, 8. *praestare* plus esse ait, quam *praebere*, cum hoc propensi animi sit, illud rem ipsam et actionem significet. Adde quod *praestare* constantiam praebentis adsignificat: quod in *praebere* non apparet. *Cic. l. c.* Reliquum est, ut tibi me in omni re eum praebeam praestemque, ut, etc. *Sen. Clem.* 1, 10. *extr.* Hoc est non dare tantum salutem, sed praestare. ℙ *Vicem alicujus rei praestare*, esse vice. *Sall. H. in ep. Pompeji ad senat.* 3. Per Deos immortales, utrum censetis, me vicem aerarii praestare, an exercitum sine frumento et stipendio habere posse? ℙ *Praestare vicem*, explere, fungi, peragere. *Phaedr. prol.* 3. otium des corpori, Ut adsuetam fortius praestes vicem. Alii leg. *perstes*. ℙ *Re praestare*, factis ostendere. *Marc.* ad *Cic. Fam.* 4, 11. *extr.* Ut intelligas, homini amicissimo te tribuisse officium, re praestabo. ℙ Passive. *Phaedr.* 3, 4. Quale caput est, talis praestatur sapor; et *Vitr.* 2, 9. Corpora muliebria in venalibus, cum sunt praegnantia, non praestantur sana. *Varr. R. R.* 2, 5. *med.* Boves cum emimus indomitos, stipulamur sic: Illosce boves sanos recte, deque pecore sano esse, noxisque praestari, spondesne? *h. e.* nullam eos adhuc noxam contraxisse, caveri et fidejuberi. *Cic. Off.* 3, 16. Cum in venundando rem eam scisset, et non pronunciasset, emptori damnum praestari oportere, *h. e.* de damno caveri. ℙ Pro *praestiti*, *stitum*, reperitur etiam *praestavi*, *atum*, unde *praestaturus*. *Paul. Dig.* 3, 5, 18. *f.* Usuras, quas praestavimus, vel quas ex nostra pecunia percipere potuimus. *Ulp. ib.* 22, 1, 37. *extr.* Si plus tibi praestaverim incommodi, quam, etc. Priore loco *Haloand.* habet *praestitimus:* posteriore alii *praestiterim*. Sed *Torrent.* priore, ut posuimus; posteriore *praestarim* per sync. *Liv.* 30, 15. Masinissam libenter primam ei fidem praestaturum fuisse. *Trebon.* ad *Cic. Fam.* 12, 16. Cui nos tuum officium praestaturos, non debes dubitare. *Just.* 11, 12. *f.* Praestaturum se ea Dario, si, etc. Adde *Cic. Fam.* 6, 8., ubi alii leg. *praestituros*. ℙ *Praestatu iri*, et *praestitu iri* pro *praestatum* vel *praestitum iri*, h. e. praestandum esse, aut fore ut praestetur; leguntur ap. *Pomp. Dig.* 18, 1, 66. et *Jabolen. ib.* 4, 10. Sic *datu iri* ap. *Ulp. ib.* 45, 1, 38. *f.* et *debitu iri* ap. *eund.* 12, 1, 10. et *Scaevol. ib.* 38. et *traditu iri* ap. *Paul. ib.* 6, 1, 47. et *Julian. ib.* 40, 5, 47. et *redditu iri* ap. *eund. Paul.* 27, 1, 27. *med.* Ut quidem ubique legitur in celebri editione *Torrentini*, nam *Haloand.* et *praestitum*, et *datum*, et *debitum*, et *traditum*, et *redditum* in sua exhibet: quem alii plures secuti sunt. Qui *praestituiri* conjuncte scribunt, manuscriptorum morem nescire videntur, omnia fere verba jungentium. Quidam putant, illud ipsum *praestitu iri* ortum esse ex ignorantia legentium manuscripta, in quibus cum *praestituiri*, superducta syllabae *tū* lineola, appareret, hac illi aut dissimulata, aut non perspecta, *praestitu iri* fecerint, cum *praestitum* debuissent. ℙ [*Confund. *praestare* et *praebere*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 8, 615. — *Praestat* et *perstat*. *Id. ib.* 5, 211.]

PRAESTOLĀTUS, a, um. V. v. sq.

PRAESTŌLOR, aris, atus sum, dep. 1. περιμένω, ὑπομένω, exspectando praesto sum: a *praesto*. *Paul.* ex *Fest.* Praestolari dicitur is, qui ante stando, ibi, quo venturum excipere vult, moratur. *Donat.* ad *Ter. Eun.* 5, 6, 5. Praestolari est praesto esse, et apparere, *h. e.* obsequi, *Caes. B. C.* 2, 23. Hujus adventu L. Caesar cum longis navibus ad Clupeam praestolans. *Ter. l. c.* Quem praestolare, Parmeno, hic ante ostium? *Pl. Epid.* 2, 2, 33. Ego illam illic video praestolarier. *Id Truc.* 2, 3, 15. Nescio quem praestolata est. *Cic. Cat.* 1, 9. Qui tibi ad forum Aurelium praestolarentur armati. *Id. Att.* 2, 15. *f.* Ut in Formiano tibi praestoler usque ad III. Non. Maji. Alii leg. *te:* sed *Donat.* ad *Ter. l. c.* nove dictum putat *te* pro *tibi*. ℙ Cum gen. *Sisenn.* ap. *Non.* 2, 709. Occulte taciteque advenientium cohortium praestolari occipiunt. Alii leg. *adventiam*, adventum: dictum ut *habentia*, *variantia*, *retinentia*. ℙ Activa forma *Turpil.* ap. *Non.* 7, 67. Ego praestolabo illi. *Liv.* vel *Laev. ib.* Nimis pol imprudenter suis (alii *servis*) praestolaras. ℙ Part. *Praestolatus* ap. *Appul. Met.* 5. Statim voces cubiculo praestolatae novam nuptam interfectae virginitatis curant. ℙ De quantitate paenultimae lis est. Apud veteres nihil invenies, quod rem conficiat. *Valla* produxit: *Voss. de Gramm.* 2, 37. corripiendam censet. Ducit enim (tum ibi, tum 7, 34. cum *Jos. Scal. ad Fest.*) a *praesto*, a quo factum sit *praestus*, ab eo *praestulus*, et, ut dicebant antiqui, *praestolus*. [*Adde *Becmannum* in *manud.* p. 1030. Quam rationem *Doederl.* 3, 53., ubi v., non rejicit quidem, sed nescit, an *praestolari* pro diminutivo ipsius v. *praestare* haberi possit.]

PRAESTRANGŬLO, as, a. 1. multum strangulo. Translate. *Quint. decl.* quae inscribitur *Tribunus Marianus*, 3. Ne anxium oratorem praestrangulet et conficti facinoris procax invidia, et coelibatus sancti pura dilectio, *h. e.* ne cogat tacere.

PRAESTRĒNŬE. V. PERSTRENUE.

PRAESTRICTĬO, onis, f. actus praestringendi, ut Praestrictio sensus ap. *Tert. Res. carn.* 49. *f.*, ubi alii leg. *praestructio*.

PRAESTRICTUS, a, um, part. a *praestringo*, valde strictus. *Ov. Ib.* 551. Utve Syracosio praestricta fauce poetae. *Sen. Troad.* 560. Praestricta manus vinculis secantibus. *Plin.* 17, 24, 37. *n.* 1. Praestrictus gelu non potuit eo pervenire humor. ℙ *Ammian.* 14, 7. Praestrictis palatii janius ad praetorium perrexit. *Sen. ep.* 71. *f.* Oculi cedunt nimio splendore praestricti. *Prud. Cath.* 7, 44. loquentis voce praestrictus Dei.

PRAESTRINGO, is, inxi, ictum, a. 3. διασφίγγω, valde stringo, perstringo, comprimo, arcte ligo. *Tac. A.* 12, 47. Pollices vincire, nodoque praestringere. *Plin.* 8, 11, 11. Bellantes cum elephantis dracones tantae magnitudinis, ut circumplexu facili ambiant, nexuque nodi praestringant. *Id.* 17, 24, 37. *n.* 9. Praestringere et strangulare. *Id.* 10, 72, 92. Vehementer praestringere aliquid. *Id.* 18, 34, 77. Ventus praestringit atque percellit radices arborum, quas positurus afferes, *h. e.* comprimit, condensat, indurat. *Id.* 22, 25, 68. Panis datur ex vino ad discutienda, quae praestringi opus est, *h. e.* coerceri, sisti, v. gr. fluxiones pituitae. ℙ Pro simplici stringo, aut circumdo. *Stat. Silv.* 5, 1, 112. Ille tuis toties praestrinxit tempora sertis. ℙ *Praestringere oculos*, aut *oculorum aciem* est valde splendenti luce obtenebrare. Nam solis radii oculos cum feriunt, cogunt eos restringere se, et palpebris connivere. Similiter praestigiatores aciem oculorum videntur quodammodo restringere, cum manuum celeritate non patiuntur ea cernere, quae perspicere apta esset. Hujus locutionis exempla multa habes ap. *Non.* 1, 149. ex *Lucil.*, *Plaut.*, *Varr.*, *Cic.*, quae in PERSTRINGO attulimus, et utrumque verbum promiscue in libris legi, docuimus. Hic adde, etiam *praestringuo* a nonnullis pro istis alicubi substitui, ut adnotavit *Drakemborch.* ad *Sil.* 1, 358., et nos in eo verbo admonuimus, [*item ad *Liv.* 40, 59, 4.] ℙ *aciem ferri*, hebetare, retundere, quod ab acie oculorum translatum videtur. [*Immo a ferro translatum ad oculos, ingenium ac mentem est. V. *Mart. Lag.* ad *Lucan.* 1, 154] *Plin.* 7, 15, 13. Speculorum fulgor aspectu ipso hebetatur, acies ferri praestringitur. Adde *Pl. Truc.* 2, 6, 11. ℙ *nitorem eboris* est *offuscare*, infuscare. *Plin. ib.* ℙ Ap. *eund.* 17, 24, 37. *n.* 6. *praestringere vites* est excaecare palmites, supina falce auferendo oculos, ut *Id. ib.* 22, 35. *n.* 11. dixerat. ℙ Pro transeundo attingere, prope ire, radere. *Ammian.* 31, 3. *med.* A superciliis Gerasi fluminis adusque Danubium Taifalorum terras praestringens, muros altius erigebat.

PRAESTRUCTIM, adv. praestruendo, ante praeparando, via ante praestructa. *Tert. Pall.* 3. Multa dicendum fuit, ut ad hominem praestructim perveniretur.

PRAESTRUCTĬO, onis, f. praeparatio, fundamentum. *Tert. adv. Marc.* 4, 14. *med.* Nisi hanc promissionem creator in Evangelii sui praestructionem destinasset. Adde *adv. Herm.* 16.

PRAESTRUCTŪRĂ, ae, f. praestructio. *Tert. adv. Marc.* 4, 2. Ad Evangelii praestructuram.

PRAESTRUCTUS, a, um, part. a *praestruo*, ante structus. *Colum.* 1, 5. *f.* Ab imo praestructa valenter resistent contra ea, quae postmodum superposita incumbent. ℙ Item obstructus. *Ov. Met.* 14, 797. Portaque nequicquam rigidis permissa Sabinis, Fonte fuit praestructa novo. ℙ Translate est ante praeparatus, praemissus. *Suet. Tib.* 53. Cum praestructum utrumque consulto esset. *Claud. B. G.* 285. nec nota fefellit Semita praestructum bellis civilibus hostem, *h. e.* antea instructum, edoctum.

PRAESTRŪO, is, uxi, uctum, a. 3. προκατασκευάζω, ante, vel in anteriori parte struo. V. v. praec. ℙ Item obstruo, claudo. Ov. Fast. 1, 563. de Caco: Ille aditum vasti praestruxerat objice montis. Alii leg. perstruxerat. Id. A. Am. 2, 21. Hospitis effugio praestruxerat omnia Minos. Alii leg. praecluserat. Stat. Achill. 1, 480. Quemve alium Stygios tulerit secreta per amnes Nereis, et pulcros ferro praestruxerit artus? h. e. firmaverit contra ferrum, et impenetrabiles fecerit. Alii leg. perstrinxerit. ℙ Translate a prima notione est praeparare, praemittere tanquam fundamentum rerum sequentium. Liv. 28, 42. Fraus fidem in parvis sibi praestruit, ut, cum operae pretium sit, cum mercede magna fallat. Ascon. in Div. Verr. 8. f. Praestruit ad illud quod dicturus est, multa esse crimina in Verre, quae, etc. Claud. in Ruf. 2, 280. sensu dolor haeret in alto Abditus, et tacitas vindictae praestruit iras. Id. IV. cons. Honor. 319. prius agmina duris Exerce studiis, et saevo praestrue Marti. ℙ Part. Praestruens ap. Ammian. 31, 7. Id scilicet praestruentes.

*PRAESTULTUS, a, um, adj. πάνυ ἀνόητος. Gloss. Gr. Lat. B. A.

[PRAESTŪPESCO, is, n. 3. valde stupesco. Jul. Valer. res gest. Alex. M. (ed. A. Maio) 1, 66. Ad quam fortunam ceteris praestupescentibus prae vi malorum, etc. F.]

PRAESTŪPĬDUS, a, um, adj. valde stupidus. Juvenc. 4, 200. Altera praestupido pars est stolidissima corde.

PRAESŪDO, as, n. 1. προϊδρόω, ante sudo. Claud. Rapt. Pros. 2, 120. Dum matutinis praesudat solibus aer, h. e. rore fluit. ℙ Translate sumitur pro ante exerceri. Stat. Th. 6, 4. super quo Martia bellis Praesudare paret, seseque accendere virtus.

PRAESUL, ŭlis, m. et f. praesultator, praesultor, προορχηστής: a prae, et salio. Dicitur de principe Saliorum, qui ancilia per urbem gestantes salire solebant. Capitol. M. Aurel. 4. Fuit in eo sacerdotio (Saliorum) et praesul, et vates, et magister. Inscr. ap. Arditi, della legge Petronia p. 8. Sp. Turranius L. F. Fab. Proculus Gellianus flamen Dialis, flamen Martialis, Salius praesul, augur, etc. ℙ Translate praesul dicitur servus, qui, dum virgis in circo caederetur, furcam in collo ferens, ad verberum ictus, si modo posset, evitandos identidem saltabat. Cic. Div. 1, 26. Servus per circum, cum virgis caederetur, furcam ferens ductus est. Exin cuidam rustico R. dormienti visus est venire, qui diceret, praesulem sibi non placuisse ludis, etc. Id. ib. 2, 66. de ead. re: Pervulgatum jam illud de praesule. V. PRAESULTATOR et PRAESULTOR. ℙ Item universim qui alicui rei praeest, praeses, πρόεδρος, προστάτης. Pall. 1, 6. med. Recordati, arbori huic esse praesulem Castitatem; et ib. f. Agri praesul, h. e. villicus. Rut. Itin. 1, 550. Testis Roma sui praesulis esse potest, h. e. viri qui Romae honorum culmen indeptus est, ut ait Sym. ep. 4, 23. de eodem illo loquens, de quo Rut. hic. Solin. 1. Angerona, Diva praesul silentii. Capell. 6. in. de Pallade: Quod dux sanguineo, praesulque corusca duello. Avien. Perieg. 519. Et Junone calent hic arae praesule semper. Sidon. ep. 4, 14. Praesul fori. Auson. ep. 4, 79. Praesul creatus litteris. ℙ Ex locis nuper allatis satis constat, praesul proprie et eleganter usurpari tantum de principe Saliorum; deinceps de eo, qui in eorum morem saltat; cadente vero Latinitate etiam de eo, qui alicui rei praeest. Hinc minus proprie apud nos episcopi, sive antistites sacrorum, passim vocantur praesules.

PRAESULSUS, a, um, adj. valde salsus. Colum. 6, 2. med. Libralesque offas in praesulsae adipis liquamine tinctas.

PRAESULTĀTOR, oris, m. praesultor. Liv. 2, 36. Visus Juppiter dicere, sibi ludis praesultatorem displicuisse. V. PRAESUL.

PRAESULTO, as, n. 1. προπηδάω, ante salio. Liv. 7, 10. Quando adeo ferox praesultat hostium signis.

PRAESULTOR, oris, m. ὁ ἐν τοῖς ἱεροῖς προορχούμενος, qui in sacris choream ducit, et ante alios salit. Translate. Lact. 2, 7. Ti. Atinio homini plebejo per quietem obversatus esse Juppiter dicitur, et praecepisse, ut consulibus et senatui nunciaret, ludis circensibus proximis praesultorem sibi displicuisse, quod quidam diverberatum servum sub furca medio circo ad supplicium duxerat; ideoque ludos instaurari oportere. Item refert Val. Max. 1, 7. n. 4. et Cic. Div. 1, 26. et Liv. 2, 36. V. PRAESUL et PRAESULTATOR.

PRAESUM, praees, praeest, praefui, n. anom. ἐπιστατέω, ἐφίσταμαι, ante alios sum, praesideo, praepositus sum, praefectus sum: a prae, et sum: vel a praes, et sum, unde praesest pro praeest: de quo V. in PRAES. Caes. B. G. 6, 12. Omnibus Druidibus praeest unus, qui summam inter eos habet auctoritatem; et ib. 1, 18. et 52. Equitatu Dumnorix praeerat: pro equitatui. V. ASPECTUS. Sic ib. 16. Liscus, qui summo magistratu praeerat. Id. ib. 2, 6. Iccius, qui tum oppido praeerat; et ib. 5, 22. Quibus regionibus quatuor reges praeerant. Sall. Cat. 43. extr. Qui ei provinciae legatus praeerat; et Cic. Verr. 2, 3, 77. f. Ea provincia, in qua tu triennium praefuisti. Nep. Cat. 2. Censor factus, severe praefuit ei potestati. Caes. B. C. 3, 25. Praeesse classi; et ib. 57. exercitui; et ib. 61. alicui negotio. Sall. Cat. 32. extr. vigiliis, quae per urbem habentur. Nep. Con. 4. regiis opibus; et Phoc. 3. rebus regiis; et Cic. Verr. 2, 2, 59. statuis faciendis. Id. Har. resp. 7. sacris. Pomp. Dig. 1, 2, 2. med. aedibus, h. e. aedilem esse. Mart. 10, 2. At chartis nec fata nocent, nec saecula praesunt, h. e. non sunt superiora, non diutius durant, non vincunt. ℙ Absolute juri dicundo praepositum esse, et actionibus danldis. Pomp. Dig. l. c. in. Ex quibus constituebatur, quis quoque anno praeesset privatis; et paulo post: Augescente civitate, et qui praeerant, quaedam genera agendi composuerunt. Huc alludere videtur Cic. Or. 1, 10. Id, nisi hic in tuo regno essemus, non tulissem, sed multis praeessem, qui aut interdicto tecum contenderent, aut te ex jure manu consertum vocarent. ℙ Praeesse rei alicui, auctorem et ducem se praebere. Cic. Amic. 11. Non enim paruit ille Ti. Gracchi temeritati, sed praefuit: nec se comitem illius furoris, sed ducem praebuit. Id. Att. 9, 6. f. Illi crudelitati non solum praeesse, verum etiam interesse. ℙ Praeesse alicui facultati, aut artificio, profiteri, cum quadam excellentia. Cic. Or. 1, 45. Juris civilis cognitio, quantum afferat iis, qui ei praesunt, honoris, gratiae, dignitatis, quis ignorat? et ib. 55. Et clarissimi cives ei studio praefuerunt; et Fin. 4, 27. f. Prudentiam omnes, qui cuique artificio praesunt, debent habere. Colum. praef. med. Ignarum rei, cui praefuturus est, magistrum fieri jubet. [*V. Ernest. cl. Cic.] ℙ Pro tueri, praesidio esse. Ov. Fast. 5, 135. de Larib. Praestitib.: Stant quoque pro nobis, et praesunt moenibus Urbis, Et sunt praesentes, auxiliumque ferunt.

PRAESŪMO, is, mpsi, et msi, mptum, et mtum, a. 3. προλαμβάνω, ante sumo, praecipio, anticipo, anteverto, praeverto. Ov. A. Am. 3, 757. Neve domi praesume dapes, h. e. antequam in convivium venias. Plin. 25, 5, 21. Helleborum album non facile colligitur, caput aggravans, maxime nisi praesumatur allium. Tac. A. 14, 3. Praesumendo remedia munierat corpus; et Cajus Epit. Inst. tit. 13. med. Heres meus rem illam illum permitte praesumere, et sibi habere. V. PRAECIPIO; et Plin. 28, 4, 14. Praesumere cibis, et interponere frigidam. Plin. alter ep. 6, 10, f. Ut ipsi nobis debeamus etiam conditoria exstruere, omniaque heredum officia praesumere; et ep. 3, 1. f. Hanc ego vitam voto et cogitatione praesumo, ingressurus avidissime, ut primum ratio aetatis receptui canere permiserit. Virg. A. 11, 18. Arma parate animis, et spe praesumite bellum, h. e. bellum jam jam futurum mente et cogitatione tanquam praesens inite. Sic ib. 491. et spe jam praecipit hostem. Quint. 10, 5. Verba poetica libertate audaciora praesumunt eandem proprie dicendi facultatem. Burm. legit non praesumunt, et interpretatur, non adimunt, non impediunt: quod videtur obscurius. Id. 11, 1. Inviti judices audiunt praesumentem partes suas, h. e. praeoccupantem. Id. 1, 1. Quantum in infantia praesumptum est temporis, adolescentiae acquiritur; et Plin. 18, 25, 60. Sementibus tempora plerique praesumunt. Tac. A. 1, 48. Venire se valida manu, ac ni supplicium in malos praesumant, usurum promiscua caede, h. e. ante suum adventum sumant. Quint. 8, 6. f. de compos. verbor.: Differenda igitur quaedam, et praesumenda, atque ut in structuris lapidum impolitiorum, loco, quo convenit, quidque ponendum. Id. 12, 9. Praesumere male audiendi patientiam; et Sen. ep. 107. Mortem contemnes, si saepe cogitaveris, et futura praesumpseris; et Val. Max. 1, 5. n. 3. E fortuito dicto quasi spem certam clarissimi triumphi animo praesumpsit. Tac. H. 1, 62. Torpebat Vitellius, et fortunam principatus inerti luxu ac prodigis epulis praesumebat, h. e. usurpabat, antequam certus esset princeps. [*Adde H. 3, 9. in Vitellium ut inimici praesumpsere, i. e. ante tempus cum arrogantia judicavere.] Adde Hor. Sat. 2, 2, 87. ℙ Pro praenoscere. Tac. A. 12, 41. Spectaret populus, hunc decore imperatorio, illum puerili habitu, ac perinde fortunam utriusque praesumeret. Quint. 2, 4. Illa in pueris natura minimum spei dederit, in qua ingenium judicio praesumitur, h. e. intelligitur ex judicio, cum ex memoria debeat, ut Id. docet 1, 3. in. ℙ Pro audere, occipere, moliri, apud sequioris aevi scriptores, sive in bonam, sive in malam partem. Auct. Pan. ad Constant. 2. Tene, imperator, tantum animo potuisse praesumere, ut bellum tantis opibus conflatum, cunctantibus tunc imperii tui sociis, primus invaderes? Sulpic. Sever. Hist. sacr. 1, 47. Illicita praesumens, incensum Deo obtulit: quod solis facere sacerdotibus fas erat. Sex. Ruf. Brev. 7. Epirotae, qui ad Italiam transire praesumpserant. ℙ Item sine ratione aliquid expetere, et exspectare. Tert. Cult. fem. 2. Qui praesumit, minus veretur, minus praecavet, plus periclitatur. Pacat. Pan. Theodos. 42. Nec praesumere veniam reus, nec sperare fuga clausus, nec mortem potuit timere moriturus. Item opinari, credere, conjicere. Just. 6, 2. instantius debita poscentes, quo graviorem sub m[…] gno duce militiam praesumebant. Papin. Dig. […] 6, 3. Ab hostibus reverso filio, quem pater obii[…] se falso praesumpserat. Id. ib. 31, 1, 69. Ne fi[…] communium liberorum decipiat patrem, qui me[…] de matre praesumpserat. Paul. ib. 48, 10, 18. […] se filio testatoris impuberi tutorem adscripsit, […] spectus esse praesumitur. Ulp. ib. 12, 3, 7. Vul[…] praesumitur, alium in litem non debere jurare, […] si dominum litis.

PRAESUMPTĒ, adv. Vopisc. Car. 4. Cari […] tria sic ambigue a plerisque proditur, ut praesu[…] pte veritatem dicere nequeam, quae illa vera […] V. veritatem quidam delendum censent: praesum[…] est audacter, et nihil haesitando. Al. leg. pr[…] sumpta gravitate.

PRAESUMPTĬO, onis, f. πρόληψις, actus pr[…] sumendi, ante sumptio, et id quod ante sumit[…] Cic. Div. 2, 53. Sed demus tibi istas duas su[…] ptiones, ea quae λήμματα appellant dialectici; […] nos Latine loqui malumus: praesumptio tam[…] quam πρόληψιν iidem vocant, non dabitur, h[…] major propositio syllogismi, sicuti sumptio, et […] sumptio est minor. ℙ Item anticipatio, seu pr[…] notio, opinio, fiducia de re aliqua, antequam e[…] niat. V. PRAESUMO. Plin. ep. 9, 3. Beati[…] mum existimo, qui bonae mansuraeque famae pr[…] sumptione perfruitur, certusque posteritatis c[…] futura gloria vivit. Id. ep. 4, 15. med. Rer[…] quas assequi cupias, praesumptio ipsa jucunda […] Just. 3, 4. Cum contra praesumptionem suam […] nis decem in obsidione tenerentur. Spart. Hadr[…] Habuit autem praesumptionem imperii mox fu[…] ex Jovis responso. Sen. ep. 117. Multum dare […] lemus praesumptioni omnium hominum, h. e. p[…] ceptae opinioni. Papin. Dig. 41, 3, 44. med. […] ex patris hereditate ad se pervenisse rem empt[…] non levi praesumptione credat. Ulp. ib. 29, 2, […] med. Toties ei sua praesumptio proficit, quo[…] concurrit cum veritate; et ib. 43, 4, 3. extr. […] exemplum praesumptionis Carboniani edicti, p[…] tor pollicetur possessionem. Id. ib. 40, 5, 24. […] Cum ex praesumptione libertas praestita esse[…] detur. ℙ Item occupatio, figura rhetorum. Qu[…] 9, 2. med. Mire in causis valet praesumptio, q[…] πρόληψις dicitur, cum id, quod objici potest, […] cupamus. ℙ Sequiori aevo audacia, confiden[…] nimia spes. Sulpic. Sever. Hist. sacr. 1, 33. […] cita praesumptione rex ad vicem sacerdotis h[…] caustum obtulit. Tert. Cult. fem. 2. Timor […] damentum salutis, praesumptio impedimentum […] moris. Appul. Apol. Pari avaritia et egestate […] tum Pudentillae quadragies praesumptione c[…] devorarat. ℙ Item obstinata animi praepara[…] et ultra modum obfirmata constantia. Appul. […] 8. Sese multinodis commulcat ictibus, mira […] tra plagarum dolores praesumptione munitus; […] ib. 10. Obfirmatus mira praesumptione, nullis […] beribus, ac ne ipso quidem succubuit igni. ℙ I[…] falsa religio, superstitio, qua animus jam pe[…] ram imbutus fuit. Id. Met. 9. In vicem ce[…] religionis, mentita sacrilega praesumptione […] quem praedicaret unicum confictis observation[…] vacuis. ℙ Item quaevis praejudicata opinio […] falsa sententia. Tert. Apol. 49. Hae sunt, […] in nobis solis praesumptiones vocantur, in p[…] sophis et poetis summae scientiae, et insigni[…] genia.

PRAESUMPTĬŌSUS, a, um, adj. praesum[…] nis et audaciae plenus. Sidon. ep. 1, 11. Quo[…] venem dictasse praesumptiosum fuisset, publi[…] periculosum. Al. leg. praesumptuosum, quod […] usurpavit etiam ib. 1. Hoc a praesumptus fit, […] a praesumptio.

PRAESUMPTOR, oris, m. qui prius quam […] ei sit, aliquid sumit. Cassiod. Var. 1, 18. Si […] manum praedium sine delegatoris cujusdam […] cio praesumptor barbarus occupavit, illud […] domino, submota dilatione, restituat. ℙ Ite[…] fidenter, aut nimis audacter sibi promittit. […] Poen. 6. f. At ille praesumptor, cum sibi r[…] mitteret, securus scilicet, timere non potuit. […] gust. ep. 120. c. 14. Petrus ex egregio pra[…] ptore tam creber negator effectus. Adde […] Nol. carm. 24, 225. Ammian. 26, 8. f. et […] Theod. Cod. Theod. 16, 2, 48.

PRAESUMPTORIĒ, adv. nimis fidendo, et […] sumendo. Tert. adv. Marc. 4, 41. Petrus […] sumptorie aliquid elocutus.

PRAESUMPTŪŌSĒ, adv. idem quod pra[…] ptorie. Sidon. ep. 7, 6. Praesumptuose arr[…] terque loqui.

PRAESUMPTŬŌSUS. V. PRAESUMPTIOS[…]

PRAESUMPTUS et Praesumtus, a, um, p[…] praesumo: προληφθείς, [*προληπτικός], ante sum[…] praeceptus. Sil. 5, 213. Manibus ipsa suis […] sumpta piacula mittit. Id. 6, 300. praesumpt[…] cula mortis. Plin. 30, 15, 51. Ebrietatem […] pecudum assus pulmo praesumptus. Id. 25, […] Quotidie venenum bibere praesumptis re[…]

. IV. cons. Honor. 166. festinaque voti Prae-
um diadema dedit, h. e. ante legitimam ae-
. Quint. prooem. 1. med. Altius ibunt qui ad
a nitentur, quam qui praesumpta despera-
quo velint evadendi, protinus circa ima sub-
nt. Id. 2, 17. med. Nihil invidia valeat, ni-
ratia, nihil opinio praesumpta. Sic Sil. 7,
Praesumpta spes. Tac. A. 2, 73. Ut quis mi-
rdia in Germanicum, et praesumpta suspi-
, aut favore in Pisonem pronior, diversi in-
tabantur; et Agr. 18. Transacta aestas, sparsi
rovinciam numeri, praesumpta apud militem
anni quies. ℙ Praesumptum est, praesumpta
est. Ulp. Dig. 21, 1, 31. f. Praesumptum
quosdam servos bonos esse, quia nationis sunt
nfamatae. Adde ib. 37. Sic Scaev. ib. 32, 1,
tr. Quod praesumptum id esse debeat, nisi
rium ab heredibus probetur. [*Quint. Inst.
35. Idem, qui ἀπρόληπτον et προληπτικὸν di-
id est dubium et praesumtum, quo significa-
le quo liquet: ubi v. Spalding.] ℙ Praesum-
habere, tanquam praemissum certumque ha-
Tac. A. 14, 64. Quod ad eum finem me-
imus, ut quicumque casus temporum illorum
vel aliis auctoribus noscent, praesumptum
nt, quoties fugas et caedes jussit princeps,
grates Deis actas. ℙ Comp. Praesumptior
ripp. Johann. 4, 550. Natus et eximius sum-
raesumptior armis.

AESŬO, is, ui, utum, a. 3. ante, vel in an-
e parte consuo. Plin. 12, 19, 43. Consecant
surculos, mox praesuunt recentibus coriis.

AESURGO, is, rexi, rectum, n. 3. ante sur-
Avien. Prognost. Arat. 172. interdum tenuis
rtere nubes Visa Deum (Solem); haec celeri
esurrexerit ortu. F.]

AESUSPECTO, as, a. 1. ante suspecto. Jul.
. res gest. Alex. M. (ed. A. Maio) 1, 43.
Malo enim nos praesuspectantes aliquid dif-
tis, etc. F.]

ESŪTUS, a, um, part. a praesuo, ante con-
Ov. Met. 11, 8. hastam Vatis Apollinei vo-
misit in ora: Quae foliis praesuta notam sine
e fecit, h. e. thyrsus cuspidem habens foliis
tam, et quasi praepilatam. Al. leg. praefixa,
ta, persuta, praefulta, etc. [*Vulgata unice
a. V. Gierig.]

ETACTUS, a, um, part. a praetango, ante
. Coel. Aurel. Acut. 1, 9. Praetacta nervo-
h. e. ante affecta. Id. Tard. 4, 3. Lanis
us venter contegendus, leviter oleo Hispano
ctus. Adde ib. 4.

AETAEDESCIT, ebat, impers. 3. ante tae-
Not. Tir. p. 177. Praetaedescit, praetae-
F.]

AETAESŬS, a, um, part. ab inus. praetae-
V. v. praec. F.]

ETANGO, is, a. 3. ante tango. Coel. Aurel.
5, 7. Praemoveri corpus, sive praetangi ac-
e ventura. Adde ib. 1, 4.

AETECTĬO, onis, f. Coel. Aurel. Acut. 1,
ulorum praetectio. B. A.

ETECTUS, a, um, part. a praetego, conte-
Coel. Aurel. Tard. 1, 5. n. 112. Sole cor-
rrendum, sed praetecto capite. Adde ib. 2,
b. 3, 8. et Acut. 1, 9.

ETĔGO, is, exi, ectum, a. 3. ἐπικαλύπτω,
ego, contego. Prop. 3, 12, 12. Virgineum-
vo praetegit aere caput. Alii leg. protegit.
Pan. 15. Quis sudores tuos hauserit campus,
efectiones tuas arbores, quae somnium saxa
xerint. [*V. Gierig.] Lact. 5, 2. Vitia
pillis et pallio, et (quod maximum est vela-
n) divitiis praetegebat.

ETENDO, is, endi, ensum, a. 3. προτείνω,
xtendo, obtendo, objecto. Plin. 11, 2, 1.
sum in culice natura praetendit? ubi gusta-
plicavit? h. e. extendit, et posuit in anterio-
parte. Id. ib. 37, 45. Cornua cochleis bi-
ut praetendantur, ac resiliant; et ib. 77.
rana, quae praecordia appellant, quia cordi
nditur. Virg. G. 1, 270. segeti praetendere
. [*Huc pertinet etiam, quae Noster, ne-
o discrimine, infra posuerat, ista:] Virg.
116. Paciferaeque manu ramum praetendit
Id. G. 4, 230. fumosque manu praetende
es, h. e. praefer, ut apibus offundas. Ov.
, 6, 79. vestem tumidis praetendit ocellis,
ita se in rapidas perdita misit aquas. Plin.
5. Praetendi jussit plagas multiplices inter
rtus. Just. 29, 4. extr. Praetendere alicui
s. [*Haud alieno loco conferri hic etiam pos-
ntur ista: Virg. A. 9, 599. Marti praetendere
i. e. pugnam detrectare, post muros latendo.
7, 338. nullasque moras praetendere bello:
Cort.] Avien. Perieg. 359. blandus praeten-
ier, h. e. circumfunditur. Suet. Vit. Plin.
agrante Vesevo, ad explorandas propius cau-
iburnicas praetendisset, h. e. ante egisset,
isset. [*Legendum est pertendisset, v. in h.
ue abesse hic recte potest illud Liv. 3, 47.
in f. pos.) Quem decreto sermonem prae-
t, forsan aliquem virum auctores antiqui tradiderint, i. e. praeposuerit, ut justitiam decreti sui ostenderet.] Plin. ep. 7, 27. Ille non tollere oculos, non remittere stilum, sed obfirmare animum, auribusque praetendere, h. e. animum et constantiam quasi in custodiam aurium praetendere, ne sonitu strepituque percellerentur. Praetendere hic a militia ductum videtur, cum castra aut acies contra hostem, et ad custodiam limitum tenduntur. Tac. H. 2, 6. Quidquid castrorum Armeniis praetenditur. Pacat. Pan. Theodos. 10. Vix Iberum tuum videras, jam Istro praetendebas. ℙ Praetendi locus aliquis dicitur, qui alteri objacet, seu ante alium locum extenditur. Plin. 3, 1, 2. Baeticae latere septentrionali praetenditur Lusitania. Id. 5, 9, 9. Proxima Africae incolitur Aegyptus, introrsus ad meridiem recedens, donec a tergo praetendantur Aethiopes. Id. 6, 27, 31. Hyi, qui praetenduntur supra Elymaida. Id. 3, 3, 4. Regio Edetania, amoeno praetendente se stagno. ℙ Translate. Virg. A. 4, 338. nec conjugis unquam Praetendi taedas, aut haec in foedera veni, h. e. praetuli signa conjugii, ut maritus dicerer. Cic. Vat. 6. Qui te Pythagoricum soles dicere, et hominis doctissimi nomen tuis immanibus et barbaris moribus praetendere. Quint. prooem. 1. Non enim virtute ac studiis, ut haberentur philosophi, laborabant, sed vultum, et tristitiam, et dissentientem a ceteris habitum pessimis moribus praetendebant. Ov. R. Am. 239. Nec te Lar patrius, sed amor revocabit amicae, Praetendens culpae splendida verba tuae. Plin. ep. 4, 16. extr. Studeamus ergo, nec desidiae nostrae praetendamus alienam. ℙ Nimirum frequenter ponitur pro afferre causam, aut praetextum faciendi quippiam, praesertim si minus vera causa sit, et alia lateat, qua revera ad agendum moveamur. Quint. 7, 1. med. Ignorantia praetendi non potest. Flor. 3, 5. Causam belli praetenderat apud Cassium legatum, attrectari terminos suos a Nicomede. Tac. A. 6, 18. Haec a se factitari praetendebat, ut parta apud principem gratia, periculis fratris mederetur. Id. H. 2, 85. Misso centurione ad interficiendum legatum, ob simultates, quibus causam partium praetendebat. Id. A. 3, 59. extr. Fessam aetatem et actos labores praetendere. [*Cf. Boettich. Lex. Tac. p. 327. sq. — Livii exempla praebet Gloss. Liv. p. 525.] Sen. Troad. 753. Vatem, et insontes praetendis Deos? Paul. Dig. 2, 14, 9. Unus tutor plurium pupillorum nomine unum debitum praetendentium, si convenerit, placuit unius loco esse.

PRAETĔNER, ra, rum, adj. πολυτέρην, valde tener. Plin. 25, 13, 99. Sed alia est capnos, fruticosa, praetenera, foliis coriandri. Adde 14, 2, 4. n. 2.

PRAETENTĀTUS, a, um, part. a praetento, ante tentatus, exploratus. Suet. Aug. 35. Ne admissum quidem tunc quemquam senatorum, nisi solum, et praetentato sinu, h. e. explorato prius, an arma sinu abdita ferret; et Claud. 35. Neque aegrum quemquam visitavit, nisi explorato prius cubiculo, culcitisque et stragulis praetentatis et excussis. Cic. Or. 2, 78. Idcirco tota causa praetentata atque perspecta, locis omnibus inventis, atque instructis, considerandum est, etc. Alii leg. pertentata. [*Orell. ne scripturae quidem notat discrepantiam.]

PRAETENTĀTUS, us, m. actus praetentandi. In sexto casu sing. Plin. 11, 37, 52. Cochleis oculorum vicem cornicula bina praetentatu implent.

PRAETENTO, as, avi, atum, a. 1. [*frequent. a tendo, i. q. obtendo, objecto, oppono. Claud. B. Gild. 438. Dextra movet jaculum, praetentat pallia laeva: Cetera nudus eques. Hunc locum Noster in f. posuerat. ℙ Hinc orta prius tentandi, scrutandi, explorandi, experiendi, inquirendi notio: nempe protenta aliqua re cavere ne offendas; vel manibus, baculo, aliave re saepius protenta inquirere, tutus, quem ingredi velis, locus sit necne,] προπειράομαι. Val. Fl. 1, 312. hi celso cornua malo Expediunt: alii tonsas in marmore summo Praetentant. Tibull. 2, 1, 77. Et pedibus praetentat iter suspensa timore, Explorat caecas cui manus ante vias; et Ov. Ib. 261. trepidusque ministro Praetentes baculo, luminis orbus, iter. Plin. 9, 32, 51. Cochleae corniculis praetentant iter. Ov. Met. 14, 189. de Polyphemo: Praetentatque manu silvas, et luminis orbus Rupibus incursat. Id. ib. 5, 339. Calliope querulas praetentat pollice chordas. ℙ Translate. Quint. 4, 1. med. In ingressu parcius et modestius praetentanda est judicis misericordia. Ov. Met. 8, 7. Praetentatque sui vires Mavortis in urbe Alcathoi; et ib. 9, 587. Ante erat ambiguis animi sententia dictis Praetentanda mihi. Lucan. 9, 398. Praetentare pericula. Val. Fl. 6, 75. vulnera. V. alia in PRAETENTATUS.

PRAETENTŪRA, ae, f. custodia militaris posita in confiniis provinciae, et veluti praetenta. Ammian. 14, 3. Mesopotamiae tractus, omnes crebro inquietari sueti, praetenturis et stationibus servabantur agrariis. Adde ib. 2. et 25, 4. et 31, 8.

PRAETENTUS, a, um, part. a praetendo: προτεινόμενος, ante extensus, protensus. Suet. Claud. 10. Inter praetenta foribus vela se abdidit. Stat. Th. 8, 36. praetentaque coelo Agmina nimborum. Plin. 11, 37, 32. Talpis visus non est: oculorum effigies inest, si quis praetentam detrahat membranam. Id. 10, 37, 53. Quid retia amne praetenta profuere Antonio, per coelum eunte nuncio? Ov. Her. 12, 43. Aere pedes solidi, praetentaque naribus aera, h. e. nares acre obductae. ℙ Item contra intentus. Id. Met. 3, 83. instantiaque ora (anguis) retardat Cuspide praetenta; et ib. 8, 341. praetentaque forti Tela tenent dextra, lato vibrantia ferro. Adde ib. 11, 570., ubi alii leg. protenta. ℙ Item simpliciter extentus. [*Hoc nihili est: significat enim praetentus non ex trunco procreatos, sed in eo, in anteriore ejus parte propendentes propagines.] Fab. Pict. ap. Gell. 10, 15. Propagines e vitibus altius praetentos non succidet. ℙ Item objacens, seu ante alium locum extensus. Virg. A. 6, 60. praetentaque Syrtibus arva. Liv. 10, 2. Tenue litus praetentum. Val. Fl. 5, 167. Armeniae praetentus Iber. Tac. A. 2, 56. Gens nostris provinciis late praetenta. Plin. 6, 20, 23. Montes perpetuo tractu oceani orae praetenti. Claud. B. Get. 416. extremis legio praetenta Britannis, h. e. opposita custodiae causa.

PRAETĔNŬIS, e, adj. ὑπέρλεπτος, valde tenuis, pertenuis. Plin. 16, 10, 10. Pinus folium habet capillamenti modo praetenue; et ib. 31, 56. Praetenuia fila. Id. 19, 6, 34. Allium capite praetenui. Id. 33, 6, 32. Simplices, aut praetenues bracteae; et 25, 8, 53. Dictamnum ramis praetenue, pulegio simile. Id. 8, 50, 76. Praetenuis pons.

PRAETĔPEO, es, n. 2. prius tepeo. Translate. Ov. Am. 2, 3, 5. Mollis in obsequium, facilisque rogantibus esses, Si tuus in quavis praetepuisset amor, h. e. si ante incaluisset.

PRAETER, praepos. παρά, ante, juxta, cum verbis motus, et accusativo: a prae, ut subter a sub. [*Praeter pr. comparativus particulae prae (Gr. παρά contr. πρά, πράτερος, πράτερα, v. Scheid. ad Sanct. p. 232.) significationem illius, de qua supra dictum, auget addita motus notione. Itaque de loco dictum, ubi prae notabat, aliquid juxta vel prope esse, sed priori loco, ita praeter, juxta aliquid moveri significat, Germ. förder, vel obsol. forma fürder, fürbass, Angl. furthur. B. Crus. cl. Suet. p. 616. sq.] Pl. Stich. 3, 2, 7. Mustela murem mihi abstulit praeter pedes. Lucr. 4, 140. Interdum magni montes, avolsaque saxa, Montibus anteire, et solem succedere praeter. Caes. B. G. 1, 48. Praeter castra Caesaris suas copias transduxit, et millibus passuum duobus ultra eum castra fecit. Liv. 40, 41. Ligures in naves impositos praeter oram Etrusci maris Neapolim transmisit. Id. 38, 18. Praeter ripam euntibus Romanis Galli occurrere. Plin. 6, 3, 4. Praeter radices Amazonii montis lapsus amnis. Cic. Verr. 2, 3, 25. Servi ejus praeter oculos Lollii haec omnia ferebant; et Tac. H. 4, 30. Praeter ora suorum. Plin. 36, 2, 2. Tantas moles in privatas domos trahi praeter fictilia Deorum fastigia. Ov. Met. 5, 158. tela volant hiberna grandine plura Praeter utrumque latus, praeterque et lumen et aures. ℙ [*Unde de rebus vi comparationis progressum ultra aliquid notat, quod relinquitur, omittitur, eximitur, ut Gr. παρά, πλήν, nostr. über, ausser. Forc. exempla laudaverat ista:] Sall. Cat. 36, 2. Ceterae multitudini diem statuit, ante quam liceret sine fraude ab armis discedere, praeter rerum capitalium condemnatis. Just. 13, 5. Epistolas in Graeciam scripserat, quibus omnium civitatium exsules, praeter caedis damnati, restituebantur. Cic. Q. Fr. 1, 1, 5. E Graecis ipsis diligenter cavendae sunt quaedam familiaritates, praeter hominum perpaucorum. Suet. Ner. 56. Religionum usquequaque contemptor, praeter unius Deae Syriae. Id. Claud. 4. f. Reliquit eum, nullo, praeter auguralis sacerdotii, honore impertitum. [*V. Gron. ad Gell. 1, 23. f.] Ov. Fast. 6, 406. Nil praeter salices, cassaque canna fuit. Varr. R. R. 1, 41. f. Potius surculos de ficeto, quam grana de fico expedit obruere: praeter si aliter nequeas. Adde Tert. adv. Marc. 4, 24. et Calp. Ecl. 4, 27. [*Suet. Tib. 26. ex plurimis maximisque honoribus praeter paucos et modicos non recepit, h. e. nonnisi paucos. His locis praeter primitivam vim obtinet, qua adverbium est comparativum, idem significans, quod praeterquam. V. Drak. ad Liv. 3, 52, 13. et Oudend. ad Suet. Claud. 4. et ad Caes. B. G. 1, 5, 3. Kritz. ad Sall. Cat. 36, 2. qui adiri jubet Matth. ad Cic. Manil. 23, 67. Heus. ad Off. 2, 2, 3. ℙ Frequentius tamen, et certo statoque jam usu, accusativo jungitur. Ex iis, quae Forc. laud., huc pertinent ista: Cic. Cluent. 20. Omnibus sententiis, praeter unam, condemnatus est. Caes. B. G. 4, 1. f. Ut locis frigidissimis neque vestitus, praeter pelles, habeant quidquam. Adde Cic. Att. 1, 1. Hoc nemini praeter me videtur. ℙ Ponitur praeter etiam ita, ut iis, quorum mentio facta est, aliud quid accedit, sequentibus particulis etiam, quoque, tum, etc.] Caes. B. C. 3, 32. Exactores praeter imperatas pecunias, suo etiam privato compendio inserviebant; et ib. 57.

Ut praeter auctoritatem vires quoque ad coercendum haberet. *Colum.* 4, 18. Quae distinctio, praeter illud commodum, quod plus solis vitibus praebet, tum etiam oculos domini facilius admittit. ℙ *Praeterque*, praetereaque, et insuper. *Plin.* 11, 4, 3. Insecta habent oculos, praeterque e sensibus tactum, atque gustatum. *Id.* 4, 6, 10. Montes in Arcadia Pholoe, Cyllene, Lycaeus, etc. praeterque ignobiles octo. Adde 5, 1, 1. et 29, 5, 33. ℙ *Praeter haec*, praeterea. *Ter. Ad.* 5, 3, 61. Praeter haec meridie ipso faciam, ut stipulam colligat. *Cels.* 2, 4. *f.* Praeter haec periculum ostendit id quod excernitur, si, etc. ℙ *Praeterhac*, et *Praeter hac*, V. infra s. l. ℙ Saepe *praeter*, et *praeter quam*, est supra, ultra, prae, magis quam. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 15. Si, ut amplissimum nomen consequeremur, unus praeter ceteros adjuvisti, certe idem, ut idem retineamus, praeter ceteros laborabis. *Hor. Epod.* 3, 9. Ut Argonautas praeter omnes candidum Medea mirata est ducem. *Cic. Sull.* 3. Quod mihi consuli praecipuum fuit praeter alios, id jam privato cum ceteris est commune. *Ter. Andr.* 1, 1, 31. Horum ille nihil egregie praeter cetera studebat. *Id. Heaut.* 1, 1, 7. Quod mihi videre praeter aetatem tuam facere, et praeter quam res te adhortatur tua. *Pl. Pers.* 3, 1, 37. Mulier nulla erit, quin sit mala, Quae praeter sapiet, quam placet parentibus. *Id. Merc. prol.* 94. Lucrum ingens facto, praeter quam mihi meus pater dedit aestimatas merces. ℙ Item extra, citra, ultra, contra. *Cic. Phil.* 1, 4. Ut si quid mihi humanitus accidisset (multa autem impendere videbantur praeter naturam, praeterque fatum) testem relinquerem, etc. *Caes. B. G.* 1, 43. Ut praeter se denos ad colloquium adducerent, postulavit. *Nep. A.* 12. Plures praeter consuetudinem armatos apparere. *Cic. Div.* 1, 44. Cum lacus Albanus praeter modum crevisset. *Id. Cat.* 2, 7. *extr.* Cum ei nihil adhuc praeter ipsius voluntatem cogitationemque acciderit. *Auct. ad Her.* 4, 1. In superioribus libris nihil neque ante rem, neque praeter rem locuti sumus; et *Nep. Milt.* 2. Etsi praeter opinionem res ceciderat. *Pl. Bacch.* 3, 3, 14. Praeter aequum delinquere. *Id. Rud.* 2, 3, 69. Multa praeter spem scio multis bona evenisse. *Caes. B. G.* 1, 5. Frumentum omne, praeter quod secum portaturi erant, comburunt, *h. e.* praeter illud, quod, etc. Sic *Cic. Att.* 5, 3. Nullas *(litteras)* adhuc acceperam, praeter quae mihi binae semel in Trebulano sunt redditae, *h. e.* praeter illas, quae, etc. *Just.* 23, 2. Praeter illum nemo regum ditior fuit. *Nep. Milt.* 5. Nulla civitas Atheniensibus auxilio fuit, praeter Plataeensium. ℙ *Praeterquam*, V. infra s. l. ℙ *Praeter propter*, plus minus, circiter; adverb. ex duobus conflatum, ut *ultro citroque*, *plus minus*, *sus deque*, etc. *Gell.* 19, 10. Cum architectus dixisset, necessaria videri sestertia trecenta, unus ex amicis Frontonis, et praeter propter, inquit, alia quinquaginta. *Praeter propter* vivere, inconstantem vitam agere; modo hoc, modo illud velle; nunc huc, nunc illuc ferri, nullam vitae certam rationem sequi. *Enn.* ap. *Gell. ib.* Imus huc, hinc illuc: cum illuc ventum est, ire illinc lubet: incerte errat animus: praeter propter vita vivitur. (Usi sunt etiam *Cato*, et *Varro*, teste *Gell. ib.*) Sunt qui leg. *vitam*, quasi hoc dicat, vivitur praeter id, quod propter vitam est. Sed hoc minus placet. ℙ [*Confund. *praeter* et *praeterea*. V. *Beier.* ad *Cic. Fragm.* p. 225. *b.*]

PRAETĔRĂGO, is, a. 3. ago ultra aliquem locum. *Hor. Ep.* 1, 15, 10. Mutandus locus est, et diversoria nota Praeteragendus equus. **Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A Maio.*) 1, 3. Praeteracto prolapsoque Nicolao. *B. A.*

PRAETERBĪTO, is, a. 3. παρέρχομαι, transeo, praetereo. *Pl. Poen.* 5, 3, 43. Quid si eamus illis obviam? *Poen.* at, ne inter vias praeterbitamus, metuo. *Id. Epid.* 3, 4, 1. Cave praeterbitas ullas aedes, quin roges, senex ubi habitat.

PRAETERCURRENS, entis, part. ab inus. *praetercurro*, ante atque ultra currens. *Veg. Mil.* 3, 24. *med.* Equis praetercurrentibus.

PRAETERCURSUS, a, um, part. ab inus. *praetercurro:* currendo praeteritus. *Ammian.* 22, 9. Praetercursa Chalcedone, inde Nicomediam venit.

PRAETERDŪCO, is, xi, ctum, a. 3. ultra, vel ante aliquem duco. *Pl. Mil.* 1, 1, 67. Ut te hodie, quasi pompam illac praeterducerem.

PRAETĔRĔA, adv. ἀλλά τε, ἔτι, praeter ea, praeter haec, ad haec, insuper, adhuc. [*Cf. de compositione hujus v. quae dicta sunt in *interea*.] *Cic. Or.* 1, 35. Quid tacetis? nihilne vobis in mentem venit, quod praeterea Crasso requiratis? *Caes. B. G.* 3, 20. Auxiliis, equitatuque comparato, multisque praeterea viris fortibus Tolosa et Narbone evocatis; et *ib.* 4, 22. Quidquid praeterea navium habebat, legatis praefectisque distribuit. *Cic. Balb.* 12. Sed nos non possumus et hujus esse civitatis, et cujusvis praeterea. *Id. Fam.* 14, 4. Est in officio adhuc Orpheus: praeterea magnopere nemo ceterorum servorum; et *ib.* 4, 3. *f.* A me sic diligitur, ut tibi uni concedam, praeterea nemini. ℙ In distributionibus. *Sall. Cat.* 14. Quicumque bona patria laceraverat; quique alienum aes grande conflaverat; praeterea omnes undique parricidae; ad hoc quos manus atque lingua perjurio et sanguine civili alebat; postremo omnes, quos conscius animus exagitabat, hi Catilinae familiares erant. *Cic. Fam.* 10, 3. Nam et in re militari virtutem, et in administranda provincia justitiam, et in omni genere prudentiam mihi tuam exposuit: et praeterea mihi non ignotam suavitatem tuam adjunxit: praeterea summam erga se liberalitatem. *Ter. Eun.* 1, 2, 65. Multae sunt causae, quamobrem cupio abducere: primum quod soror est dicta: praeterea ut suis restituam. *Id. Adelph.* 3, 2, 47. Primum indotata est: tum praeterea quae secunda ei dos erat, periit. ℙ Aliquando ad tempus refertur, et deinde, postea, aut posthac significat. *Virg. A.* 1, 52. et quisquam numen Junonis adoret Praeterea, aut supplex aris imponat honorem? *Id. G.* 4, 500. neque illum Prensantem nequicquam umbras, et multa volentem Dicere, praeterea vidit. ℙ [*Confund. *praeterea* et *praeter.* V. h. v. *in f.*]

PRAETĔRĔO, is, ivi et ii, itum, a. 4. παρέρχομαι, praeter, seu ante, aut ultra eo, praeterbito, praetergredior, transeo. *Pl. Capt.* 4, 2, 27. Alunt furfuri sues, quarum odore praeterire nemo pistrinum potest. *Id. As.* 3, 4, 15. Jam hunc non ausim praeterire, quin consistam et colloquar. *Id. Cist.* 4, 2, 15. Si nemo hac praeteriit, postquam intro abii. *Cic. Fin.* 5, 2. *f.* Epicuri horti, quos modo praeteribamus. *Hor. Od.* 4, 7, 3. et decrescentia ripas Flumina praetereunt, *h. e.* fluunt secundum ripas, non ultra aut supra. Quidam mallent divisim scribere *praeter eunt*, sed non est necesse; *Liv.* enim 33, 18. Praeter ripam euntibus Romanis. V. DECRESCO. *Ter. Adelph.* 4, 2, 35. Praeterito hac recta platea sursum. *Id. Andr.* 1, 5, 18. Praeteriens modo, mihi apud forum, uxor tibi ducenda est, Pamphile, inquit. *Pl. Merc.* 5, 4, 46. Non utibilis hic locus factis tuis, dum memoramus, ut arbitri sint, qui praetereant per vias. *Cic. Div. Verr.* 15. *extr.* Quasi praeteriens satisfaciam universis. Sic *Brut.* 54. Uno aspectu, et praeteriens de oratore judicat. ℙ Item transire, labi. [**Cic. Sen.* 19. Quum enim id advenit, tunc illud, quod praeteriit, effluxit.] *Ov. A. Am.* 3, 63. Nec, quae praeteriit, iterum revocabitur unda, Nec quae praeteriit hora, redire potest. *Pl. Merc.* 2, 1, 3. Nocte hac, quae praeteriit, proxima. *Varr. R. R.* 2, 4. *f.* Praeteritis decem diebus, sinunt exire pastum. ℙ *Non me praeterit*, haud clam me est, non fugit, memoria non excidit, haeret adhuc, scio, non ignoro. *Cic. Caecin.* 35. Non me praeterit, tametsi de hoc jure multa praetereo, tamen me longius prolapsum esse; et *ib.* 33. *f.* Certe quaeri hoc solere, me non praeterit, (ut ex me ea, quae tibi in mentem non veniunt, audias) quemadmodum etc. *Id. Fam.* 1, 8. Sed te non praeterit, quam sit difficile etc. *Pompej.* ad *Dom.* 3. *extr. post. ep.* 12. *l.* 8. ad *Att.* Quantum iis committendum sit, non te praeterit. *Plin. H. N. praef. med.* Nec dubitamus multa esse, quae et nos praeterierint. ℙ *Praeterire aliquem*, negligere, nullam rationem habere praesertim in honorum petitione, in testamentis, et hujusmodi. *Cic. Planc.* 3. Populus et potest, et solet nonnunquam dignos praeterire: nec, si a populo praeteritus est, quem non oportuit, a judicibus condemnandus est, qui praeteritus non est. *Id. Tusc.* 5, 19. Cum sapiens et bonus vir suffragiis praeteritur. *Id. Phil.* 2, 16. Vide, quam te amarit is, qui, albus, ater ne fueris, ignorans, fratris filium praeteriit. *Ov. Met.* 5, 312. Me quoque Romani praeteriere patres. *Caes. B. C.* 1, 6. Scipioni obvenit Syria, Domitio Gallia, Philippus et Marcellus praetereuntur. *Mart.* 7, 86. Ad natalicias dapes vocabar, Essem cum tibi, Sexte, non amicus. Quid factum est, rogo, quid repente factum, Quod sum praeteritus vetus sodalis? ℙ *Praeterire aliquid*, dicendo omittere, praetermittere. *Cic. Verr.* 2, 3, 44. *med.* Audistis haec, quae nunc ego omnia praetereo ac relinquo; et *ib.* 77. Ut illud missum faciam, permultos aratores, etc., ut hoc praeteream, quod, etc. *Id. Prov. cons.* 3. Omitto jurisdictionem contra leges, caedes relinquo, libidines praetereo. *Caes.* ad *Cic. post ep.* 6. *l.* 9. ad *Att.* Praeterire non potui, quin scriberem ad te. *Cic. Att.* 6, 3. *med.* Et quod paene praeterii, Bruti tui causa feci omnia. Adde *Verr.* 2, 2, 35. *Id. Marcell.* 1. Tantam mansuetudinem tacitus nullo modo praeterire possum. *Id. Brut.* 22. *f.* Ut nulla fere pars orationis silentio praeteriretur. Adde *Phil.* 3, 4. *Ov. A. Am.* 3, 612. Quaque vigil custos *(eludi possit)*, praeteriturus eram. *Id. Fast.* 6, 319. Praeteream, referamne tuum, rubicunde Priape, Dedecus? *Cic. Fl.* 3. Praetereo illa, quae praetereunda non sunt. *Appul. Met.* 3. Quod sciscitari paene praeterivi. *Pl. Merc.* 2, 3, 68. Verum, quod praeterii dicere, neque illa matrem, etc. *Plin.* 16, 10, 20. Ne quid praetereatur; et 17, 19, 30. *n.* 7. Ne quid sciens quidem praeteream. *Id.* 2, 98, 101. Ut nihil, quod equidem noverim, praeteream. ℙ Item omittere alia quavis ratione. *Plin.* 18, 28, 67. *n.* 4. Prata quoties secta sunt, debent siciliri, hoc est quae foeniseces praeterierunt, secari. *Mart.* 13, 3. [...] tereas, si quid non facit ad stomachum, *h. e.* t[...] eas in legendo. *Suet. Aug.* 88. Litteras non[...] do, sed syllabas aut permutat, aut praeterit. Interdum est evadere, effugere. *Ter. Hec.* 3, [...] O fortunate, nescis, quid mali praeterieris, [...] nunc es ingressus mare. ℙ Item superare, vin[...] ductum ab iis, qui cursu certant. *Virg. A.* 4, [...] Gaudet equo: jamque hos cursu, jam praeter[...] los. *Varr. R. R.* 1, 1. *f.* Hos nobilitate [...] Carthaginiensis praeteriit. *Ov. Pont.* 4, 7, 51. [...] tus alios tua praeterit omnes. Adde *Vell.* 1, [...]

PRAETĔRĔQUĬTANS, antis, part. ab inus. *praeterequito*, equitando praeteriens, ante et juxt[...] quem equitans. *Liv.* 3, 61. Plerosque a ca[...] avertunt, praeterequitantesque absterrent.

PRAETĔRĔUNTER, adv. praetereundo, cu[...] *August. tractat.* 118. *in Joann.* Non est praete[...] ter loquendum.

PRAETERFĔRO, ers, a. anom. praeter ali[...] locum fero. *Liv.* 21, 55. *f.* Simul latebras e[...] praeterlata acies est.

PRAETERFLŬO, is, n. 3. παραῤῥέω, pra[...] seu ante et prope fluo, fluendo praetereo. [...] *R. R.* 3, 16. *med.* Aquam esse oportet pr[...] quam, quae praeterfluat, aut in aliquem locu[...] fluat. ℙ Cum accus. vi praepositionis adn[...] *Sall. fr.* ap. *Prisc.* 6, 680. Flumen quod V[...] tiam parvo intervallo praeterfluit. *Liv.* 41 [...] Amnem praeterfluentem moenia novo alveo av[...] ℙ Translate. *Cic. Tusc.* 5, 33. *med.* Corpus [...] dere tamdiu, dum praesentem sentiret volupta[...] animum et praesentem percipere pariter cum [...] pore, et prospicere venientem, nec praeter[...] praeterfluere sinere. Sic *Cato* ap. *Plin. H. N.* p[...] *f.* Eorum ego orationes sino praeterfluere.

PRAETERGĔO. V. PERTERGEO.

PRAETERGRĔDĬOR, eris, essus sum, de[...] παραβαίνω, praeter gradior, praetereo, praet[...] bor. *Sall.* ap. *Non.* 18, 28. Qui praetergredi[...] tur, equites cataphracti, ferrea omni specie. [...] *Fam.* 3, 7. *med.* Mihi nunciavit, te jam c[...] praetergressum esse. *Hirt. B. Afr.* 69. Cum [...] longe a castris Scipionis abesset, quae eum [...] cesse erat praetergredi. *Tac. A.* 14, 23. [...] fines suos praetergredientem incursavere Mard[...] Translate est superare, antecellere. *Sall. in e*[...] *Caes.* 1. In te maxume, qui tantum alios pr[...] gressus es, uti prius defessi sint homines laud[...] facta tua, quam, etc.

PRAETERHAC, adv. praeter haec, praet[...] ut *antehac*, *posthac*. *Pl. Rud.* 4, 4, 73. Si [...] terhac unum verbum faxis hodie, ego tibi co[...] nuam caput. *Id. Men.* 1, 2, 3. Praeterhac s[...] hi tale post hunc diem faxis, faxo, foris vidu[...] sas patrem; et 5, 1, 25. Non patiar praete[...] *Id. Most.* 1, 1, 72. Praeterhac mihi non facies [...] ram. ℙ Scribitur et divisim *praeter hac.*

PRAETĔRĬENS, V. in PRAETEREO. obliquis est *euntis*. Sed in *Inscr.* ap. *Don.* [...] *n.* 165. T. Lollius T. L. Masculus positus pr[...] viam, ut dicant praeterientes, Lolli, ave.

PRAETĔRINQUĪRO, is, a. 3. insuper inq[...] *Ammian.* 15, 5. Statuit in negotium praeterin[...]

PRAETĔRĬTĬO, onis, f. παράλειψις, actus [...] tereundi, omissio, neglectio. *Imp. Just. Co*[...] 29, 4. Maneat testatoris voluntas immutilata [...] poenam patiatur praeteritionis, qui suos filios [...] praeteriit. ℙ Figura rhetorum, qua dicimus [...] praeterire et nolle dicere id, quod tunc ma[...] dicimus: quae ab *Auct. ad Her.* vocatur *occup*[...] *Aquila Romanus de figur. sentent.* p. 14. *Pitha*[...]

PRAETĔRĬTUS, a, um, part. a *praetereo:* οἰχόμενος, qui praeteriit, transactus, elapsus. [...] *Sen.* 19. *med.* Nec praeteritum tempus unquam [...] vertitur, nec, quid sequatur, sciri potest; et [...] Praeterita verni temporis suavitate, aestatem [...] nisse; et *ib.* 2. Praeterita aetas. *Virg. A.* 8, [...] O mihi praeteritos referat si Jupiter annos! *Q*[...] 10, 7. Praeteritus labor periit. *Id.* 12, 4. [...] Praeterita saecula. *Just.* 42, 1. vita. *Prop.* 2[...] 9. nox; et 3, 9, 7. juventa. *Ov. Her.* 20, [...] Praeteritae veniam dabit ignorantia culpae. [...] 8, 18, 26. de camelis: Sitim et quatriduo tol[...] implenturque, cum bibendi occasio est, et in p[...] teritum, et in futurum. Sic *Suet. Dom.* 9. *f.* [...] gotiantes contra Clodiam legem venia in prae[...] itum donavit. *Auct. B. Hisp.* 42. Ingratos in [...] pulum R. hoc bello, et in praeterito tempore[...] gnosse. *Prop.* 2, 10, 51. Tu tamen amisso [...] nunquam flebis amico: Fas est praeteritos sem[...] amare viros. ℙ Praeteritum tempus, παρακείμ[...] χρόνος, apud grammaticos verbum est rem [...] actam significans. *Quint.* 1, 4. *f.* Quaedam ve[...] etiam mutantur, ut *fero* in praeterito. Adde *V*[...] *L. L.* 7, 32. etc. ℙ *Praeterita*, *orum* sunt [...] transactae. *Cic. Div.* 1, 30. Sevocatus animu[...] contagione corporis meminit praeteritorum, pr[...] sentia cernit, futura praevidet. *Id. Fat.* 7. *f.* [...] in falsum e vero praeterita possunt converti. *C*[...] *B. G.* 1, 20. *f.* Monet ut in reliquum tem[...] omnes suspiciones vitet: praeterita se fratri c[...] donare dicit. *Just.* 21, 3. *f.* Invidiam praeter[...]

ntemptu praesentium demere. ¶ *Praeteri-*
, est id quod antea enunciatum est. *Inscr.*
timae notae ap. *Mur.* 1013, 5. Si quis eru-
gem praeteriti mei poenae nomine, etc., *h.*
legem, quam supra posui. ¶ Item omis-
Ter. Ad. prol. 13. Furtum ne factum existi-
an locum reprehensum, qui praeteritus ne-
ia est. *Ov. Met.* 12, 538. dolorem Praeter-
idae tacito non pertulit ore. *Id. Fast.* 4,
nmensum est erratas dicere terras: Praeter-
ereri nullus in orbe locus. *Cic. Acad.* 4, 14.
Quae ab his dicuntur, sic persequamur, ut
praeteritis relinquamus. Al. leg. *in prae-*
. ¶ *Praeterita* sunt etiam παραλειπόμενα,
Scripturae, in quibus omissa in historia
perscripta sunt: ita vocat *Hieron. ep.* 18.
V. PARALIPOMENON. ¶ De iis, qui in
ne honorum, aut testamento neglecti sunt.
inc. 21. Quos omnes scimus aedilitate prae-
consules esse factos. *Val. Max.* 7, 8. *n.* 4.
stamento fratris praeteritus esset. ¶ *Prae-*
enatores dicti sunt, quos in legendo senatu
s praeteribant, nec appellabant: quo facto
ntur senatu ejecti. *Festus.*
ETERLĀBOR, eris, psus sum, dep. 3. prae-
u ante labor, praeterfluo, praetereo, πα-
Virg. A. 6, 874. vel quae, Tiberine, vi-
unera, cum tumulum praeterlabere recen-
Quint. 9, 3. *f.* Silvarum amoenitas, et prae-
ntia flumina. *Virg. A.* 3, 477. Ecce tibi
e tellus: hanc arripe velis. Et tamen hanc
praeterlabare, necesse est, *h. e.* praeterna-
¶ Translate. *Cic. Or.* 2, 25. *extr.* In men-
icis intrare non potest: ante enim praeter-
quam percepta est.
ETERLAMBO, is, a. 3. lambendo praetereó.
. 17, 2. Oppidum, quod Mosa fluvius prae-
it, *h. e.* praeterfluit.
ETERLĀTUS, a, um, part. a *praeterfero:*
όμενος, latus praeter aliquem locum, prae-
s. *Lucr.* 4, 569. At quae pars vocum non
ncidit ipsas, Praeterlata perit, frustra dif-
r auras.
ETERLŬENS, entis, part. ab inus. *praeter-*
raeterfluens. *Appul. Met.* 6. Nemus, quod
raeterluenti, rupique longae attenditur.
ETERMĔO, as, n. 1. παραπορεύομαι, praeter,
e meo, praetereo. *Lucr.* 1, 318. Saepe sa-
n tactu praeterque meantum. *Ammian.* 31,
sis tractibus, quos praetermeat Ister. *Claud.*
all. Theod. 234. rapidus tacitas praetermeat
Danubius ripas.
TERMISSĬO, onis, f. παράλειψις, actus
nittendi, omissio, neglectio. *Cic. Top.* 7.
sunt, in quas genus sine ullius praeter-
e dividitur. *Id. Off.* 2, 17. Mamercó prae-
o aedilitatis consulatus repulsam attulit.
TERMISSUS, a, um, part. a *praetermitto:*
θεὶς, omissus, praeteritus, relictus, negle-
Cic. Or. 2, 26. Cum idcirco aliquid ambigi-
od aut verbum, aut verba sint praetermis-
ib. 29. Si quid ab Antonio aut praetermis-
ut relictum sit. (*Praetermissum* oblivione,
ligentia: *relictum* data opera. Sic *Off.* 3,
Qui negant, eum locum a Panaetio prae-
m, sed consulto relictum.) *Id. Att.* 11, 7.
ficii praetermissi reprehensio. *Caes. B. C.*
Nonnullae ejus rei praetermissae occasiones
videbantur. *Gell.* 6, 14. Praetermissa ani-
io contemptum parit.
TERMITTO, is, isi, issum, a. 3. παραλεί-
tto, praetereo, relinquo, negligo. Qua ra-
relinquo differat, V. in v. praec. *Cic. Att.*
f. Quid est quod scribamus? Ego tamen
diem praetermitto. *Id. Off.* 1, 9. Praeter-
ne defensionis, deserendique officii plures
sse causae. *Hirt. B. Afr.* 1. Nullam prae-
re occasionem profectionis. *Cic. Fam.* 1,
m officium hominis amantissimi erga ali-
t *ib.* 12, 24. nullum locum laudandi alicu-
st. 8, 3. *f.* nullum jus, vel fas inviolatum.
n. 11, 21. neminem, quicum loqui possis,
eadem ista dicas. *Id. N. D.* 3, 15. volu-
Id. Att. 9, 11. *med.* scelus; et *ad Brut.* 1,
poenam sceleris, *h. e.* ignoscere. *Liv.* 23,
il eorum quae pati, aut timere possent,
nissurus. ¶ Scribendo, aut dicendo omit-
cere. *Nep. Ep.* 1. Nil videmur debere prae-
re, quod pertineat ad eam declarandam.
G. 7, 25. Quod dignum memoria visum,
nittendum non existimavimus. *Cic. Q. Fr.*
De aqua, et via nihil praetermisi quadam
, quin enucleate ad te perscriberem. *Id.*
3. *f.* Id te scire volui. Ne illud quidem
nittam. Hortensius, etc. *Id. Phil.* 13, 6.
d quidem silentio praetermittendum puto.
praetereundum. ¶ Cum infinito. *Caes. B.*
). Reliqua, studio itineris conficiendi, quae-
etermittit. *Nep. Cim.* 4. Quod facere nul-
m praetermittebat. ¶ Pro veniam dare,
e, connivere, sinere, permittere. *Ter. Ad.*
5. Do, praetermitto: non necesse habeo
ro meo jure agere. Ubi *Donat.* do sum-
m. III.

ptum, praetermitto delicta. *Lucr.* 4, 1184. Praetermittet te humanis concedere rebus. ¶ Pro ultra mittere, praeter aliquem locum mittere, transmittere, transvehere. *Stat. Silv.* 3, 2, 84. an facili te praetermiserit unda Lucani rabida ora maris.

PRAETERMONSTRANS, antis, part. ab inus. *praetermonstro.* *Gell.* 20, 10. Usus consilio sum magistri, quod docere ipse me debuerat, a quo discerem praetermonstrantis, *h. e.* monstrantis alium, qui quod ipse debebat, doceret.

PRAETERNĀVĬGĀTĬO, onis, f. παράπλευσις, navigatio juxta, vel ante aliquem locum. *Plin.* 4, 12, 19. Ab hac Aegina liberae conditionis XVII. millib. P., cujus XX. M. P. praeternavigatio est.

PRAETERNĀVĬGO, as, n. 1. παραπλέω, juxta, vel ultra navigo. *Suet. Ner.* 27. Quoties Bajanum sinum praeternavigaret. *Id. Tib.* 12. Mediterraneis agris abditus, vitansque praeternavigantium officia. Adde *Appul. de Deo Socrat. f.*

PRAETĔRO, is, trivi, itum, a. 3. idem quod tero, vel valde tero. *Plin.* 11, 37, 63. de dentibus: Frater Timarchi non mutavit primores, ideoque praetrivit. *Pl. Men.* 1, 1, 9. Januam lima praeterunt. Alii leg. *proterunt.*

PRAETER PROPTER. V. PRAETER.

PRAETERQUAM, πλὴν ἤ, nisi, praeter, excepto: adv. aut conjunctio excipiendi, post se habens casus verbi praecedentis. *Cic. Cat.* 3, 11. Quibus pro tantis rebus nullum a vobis praemium virtutis postulo, praeterquam hujus diei memoriam sempiternam. *Nep. Att.* 21. Cum tres menses sine ullis doloribus, praeterquam quos ex curatione capiebat, consumpsisset. *Ter. Eun.* 1, 1, 32. Neque, praeterquam quas ipse amor molestias habet, addas. *Cic. Div.* 2, 22. *extr.* Moneta, a qua, praeterquam de sue plena quid unquam moniti sumus? *Ter. Andr.* 4, 4, 14. Verbum si mihi unum, praeterquam quod te rogo, faxis, cave. *Vell.* 2, 40. *med.* Longeque majorem omni anie se illata pecunia in aerarium, praeterquam a Paulo, ex manubiis intulit. *Liv.* 4, 4. *extr.* Nec quod nos ex connubio vestro petamus, quicquam est, praeterquam ut hominum, ut civium numero simus. *Ov. Trist.* 4, 6, 17. Cuncta potest igitur tacito pede lapsa vetustas, Praeterquam curas attenuare meas. *Plin.* 20, 10, 42. Asparagi urinam cient utilissime, praeterquam vesicam exulcerant, i. e. nisi quod. ¶ Sequente *etiam, quoque, tum vero,* particulis. *Liv.* 25, 23. Syracusarum oppugnatio ad finem venit, praeterquam vi ac virtute ducis, intestina etiam proditione adjuta. *Cels.* 1, 9. Aqua frigida infusa praeterquam capiti, etiam stomacho prodest. *Suet. Aug.* 71. Lusit palam oblectamenti causa, etiam senex, ac, praeterquam Decembri mense, aliis quoque festis ac profestis diebus; et *Gell.* 15, 1. *in.* Declamaverat Antonius Julianus, praeterquam semper alias, tum vero nimium quantum delectabiliter. ¶ Sequente *si* est: maxime si. *Plin.* 8, 25, 39. Hippopotamus tergoris impenetrabilis, praeterquam si humore madeat. ¶ Et sequente *quod* est: excepto eo, quod. *Liv.* 35, 25. Philopoemen, praeterquam quod ita Quintio placeret, et ipse existimabat, classem exspectandam. *Cic. Q. Fr.* 2, 14. Ego me in Cumano, praeterquam quod sine te, ceterum satis commode oblectabam. *Ter. Heaut.* 2, 4, 15. Omnes mihi labores fuere leves, praeterquam tui carendum quod erat. *Liv.* 29, 27. *f.* Coelius unus praeterquam quod non mersas fluctibus naves, ceteros omnes coelestes maritimosque terrores exponit. *Cic. Leg.* 3, 19. *f.* Praeter enim quam quod comitia illa essent armis gesta servilibus, praeterea neque tributa capitis comitia rata esse possent, neque ulla privilegii.

PRAETERRĀDO, is, a. 3. παραξύω, praetereundo rado. *Lucr.* 4, 530. Praeterradit enim vox fauces saepe.

PRAETERSUM, es, fui, n. anom. absum, extra sum, negligo. *Tert. Apol.* 38. Ipsis rebus, de quibus (*spectacula*) transiguntur, praetersumus.

PRAETERVECTĬO, onis, f. praeternavigatio. *Cic. Verr.* 2, 5, 66. *extr.* Praetervectione omnium, qui utro citroque navigarent: παρακομιδή.

PRAETERVECTUS, a, um, part. a *praetervehor:* praeter, seu ante vectus. *Caes. B. C.* 3, 30. Nam praetervectas Apolloniam naves viderant. *Tac. H.* 3, 71. de peditibus: Cito agmine forum et imminentia foro templa praetervecti, erigunt aciem per adversum collem. *Stat. Th.* 5, 472. litora rectis Praetervectus aquis. ¶ Translate. *Cic. Coel.* 21. Emersisse e vadis, et scopulos praetervecta videtur oratio mea.

PRAETERVĔHOR, eris, ectus sum, pass. 3. παρακομίζομαι, praeter, seu ante, et juxta aliquem locum transeo, equo, curru, et praesertim navi vectus. Saepe habet accusativum, qui a praepositione *praeter* regitur. *Cic. Fin.* 5, 18. Neque enim Sirenes vocum suavitate videntur revocare eos solitae, qui praetervehebantur. *Hirt. B. Afr.* 2. Clupeam classe praetervehitur, inde Neapolim. *Caes. B. C.* 3, 26. Naves solvunt, atque altera die Apolloniam praetervehuntur. *Virg. A.* 3, 688. vivo praetervehor ostia saxo Pantagiae. ¶ Interjecto verbo. *Ov. Met.* 13, 711. Et jam Dulichios portus, Ithacamque, Samenque Praeter erant vecti. ¶ *Praetervehens* absolute, praetervectus, vel dum praetervehitur. *Liv.* 22, 49. Cum praetervehens equo, sedentem in saxo cruore oppletum consulem vidisset. *Suet. Aug.* 93. Quod Judaeam praetervehens, apud Hierosolymam non supplicasset; et *ib.* 98. Puteolanum sinum praetervehenti vectores de navi Alexandrina eximias laudes congesserant. *Id. Caes.* 37. Gallici triumphi die Velabrum praetervehens paene curru excussus est. Adde *ib.* 78. et *Ner.* 34. [*Etiam *Cic. Phil.* 3, 13. ille in me absentem invehens.] ¶ Translate. *Cic. Phil.* 7, 3. Periculosissimum locum silentio sum praetervectus; et *Balb.* 1. *f.* Oratio, quae non praetervecta sit aures vestras, sed in animis omnium penitus insederit. *Plin. Pan.* 56. Quid est enim in principatu tuo, quod cujusquam praedicatio vel transilire, vel praetervehi debeat?

PRAETERVERTO, is, a. 3. ante verto. *Plin.* 2, 71, 73. Eunti cum sole iter erat: eundem remeans obvium contrario praetervertebat occursu. Est qui leg. *praevertebat.*

PRAETERVŎLO, as, avi, atum, n. 1. παραπέτομαι, praeter, seu ante aliquem volare, volando aut currendo praeterire. Accusativum saepe regit vi praepositionis adjunctae. *Cic. Arat.* 412. Quem rutila fulgens pluma praetervolat Ales. *Suet. Claud.* 7. Ut forum ingredienti praetervolans aquila dexteriore humero consideret. *Sil.* 10, 114. hasta, Quae medias raptim velox praetervolat auras. *Claud. B. G.* 321. Parva puppe lacum praetervolat. ¶ [*Translate dicitur de iis, quae parum sentiuntur, quae leviter et obiter dicendo tractantur.] *Cic. Or.* 3, 59. *f.* Sententiae saepe acutae non acutorum hominum sensus praetervolant. *Id. Or.* 58. Dum verba et sententias animis attentis admirantes excipiunt, fugit eos et praetervolat numerus. *Id. Acad.* 4, 13. *med.* Haec duo proposita non praetervolant, sed ita dilatant, ut, etc.

PRAETESTĀTUS, a, um, part. ab inus. *praetestor,* prius, seu ante testatus. *Tert. carm. contr. Marc.* 3, 176. Praetestata viam vitae.

PRAETEXO, is, xui, xtum, a. 3. παρυφαίνω, ante texo, contexo. *Ov. Pont.* 3, 8, 7. Purpura saepe tuos fulgens praetexit amictus. *Val. Fl.* 3, 436. glaucasque comis praetexere frondes. *Plin.* 16, 1, 1. Ulva, et palustri junco funes nectunt ad praetexenda piscibus retia. ¶ Translate. *Id. H. N. praef. med.* In his voluminibus auctorum nomina praetexui, *h. e.* praeposui, prius recensui, attexui; et 18, 25, 57. Auctores prodidere ea, quos praetexuimus volumini huic. *Plin. alter Pan.* 52. Tibi maximus honor excubare pro templis, postibusque praetexi, *h. e.* advolvi, haerere, applicitum esse. *Cic. Or.* 2, 78. Omnia quae fiunt, quaeque aguntur acerrime, lenioribus principiis natura praetexuit, *h. e.* principio constituit, instituit. *Id. Div.* 2, 54. *med.* Ex primis litteris illius sententiae carmen omne praetexitur, *h. e.* constituitur, componitur. [*V. quae de corrupto hoc loco laudat *Orell.*] *Tibull.* 3, 1, 11. Summaque praetexat tenuis fastigia chartae, Indicet ut nomen, littera facta, meum, *h. e.* quasi quaedam textura exornet. ¶ Significat etiam tegere, operire; quasi supra, aut ante aliquam rem quidpiam texere. *Plin.* 6, 25, 29. Semper fuit Parthia in radicibus montium, qui omnes eas gentes praetexunt. *Virg. Ecl.* 7, 12. Hic viridis tenera praetexit arundine ripas Mincius. *Id. A.* 6, 5. litora curvae Praetexunt puppes. *Claud. cons. Prob. et Olybr.* 249. et totum violis praetexite fontem; et *Rapt. Pros.* 2, 320. praetexere ramis Limina. *Auson. Idyll.* 10, 45. Tu neque limigenis ripam praetexeris ulvis. *Colum.* 10, 297. Sicubi odoratas praetexit amaracus umbras, *h. e.* praetexens locum aliquem, umbram inducit. *Tac. G.* 34. Utraeque nationes Rheno praetexuntur: quasi Rheno teguntur. ¶ Translate est velare, tegere colorem, seu excusationem afferre. *Virg. A.* 4, 172. Conjugium vocat: hoc praetexit nomine culpam; et *ib.* 500. Non tamen Anna novis praetexere funera sacris Germanam credit. *Claud. Ruf.* 1, 99. blando fraudem praetexere risu. ¶ Item obtendere, praetendere, adducere causam minus veram, seu praetextum faciendi quippiam, προέχεσθαι, προΐστασθαι. *Cic. Pis.* 24. Neque enim quisquam potest exercitum cupere, aperteque petere, ut non praetexat cupiditatem triumphi. *Just.* 16, 1. Quamquam in parricidio nulla satis justa causa ad sceleris patrocinia praetexi potest. *Vell.* 2, 62. Ubicumque ipsi essent, praetexentes esse rempublicam. *Tac. H.* 1, 72. Tigellinus apud Galbam T. Vinii potentia defensus, praetexentis, servatam ab eo filiam; et *ib.* 4, 73. Libertas et speciosa nomina praetexuntur.

PRAETEXTĂ, ae, f. et Toga praetexta, περιπόρφυρος, toga Romanorum purpureum limbum in ora intextum vel assutum habens. Ea utebantur primo pueri et puellae nobiliores honestioresque (ut est ap. *Ascon.* in *Verr.* 2, 1, 44., nam viliores simplici toga induebantur); illi usque ad annum XVII. vel XV. quo, illa posita, virilem togam puram sumebant; puellae usque ad nuptias: Secundo magistratus omnes urbani, item colonia-

rum, et municipiorum, et Romae vicorum, et collegiorum magistri, ut ex *Liv.* apparet 34, 7. et *Festo*, dum ludos publicos agerent. Tertio omnes sacerdotes, et omnes sacra facientes, aut votum aliquod solventes, atque etiam senatores festis Deorum diebus. De dictatoribus in Urbe est locus *Sen. Clem.* 1, 12., de consulibus *Cic. in Sen.* 5. *f.*, de praetoribus *Suet. Caes.* 16. et *Vell.* 2, 65. *extr.* (quos reum aliquem civem R. morti damnaturos praetextam deposuisse, satis indicat *Val. Max.* 9, 12. *n.* 7. sed aut perversam induisse, ut est apud *Sen. Ira* 1, 16.), de auguribus *Cic. Att.* 2, 9. (quamquam alii verius non praetextam, sed trabeam, eorum vestem fuisse dicunt. *Cicero* autem δίβαφον vocat), de decemviris sacra facientibus *Liv.* 27, 37., de aedilibus *Cic. Q. Fr.* 2, 12. et *Verr.* 2, 5, 14., de senatoribus *Id. Phil.* 2, 43., de triumviris epulonibus *Liv.* 33, 42. De tribunis pleb. alii affirmant, alii negant. V. *Ferrar.* et *Ruben. de re vest.* item *Graev.* in *Cic. Verburgii, Cluent.* 40. De censoribus etiam controversia est. Negare videtur *Polyb.* 6, 51. Quaestores quoque urbanos ea abstinuisse, satis aperte significat *Cic. Verr.* 2, 5, 14. Provinciales adhibuisse, fortasse ex *eod. Planc.* 41. colligas. Sane major horum in provincia, quam illorum in Urbe, auctoritas, et jurisdictio fuit. ¶ Praetexta pulla nulli alii licebat uti, quam ei, qui funus faciebat. *Festus.* ¶ Magistratus in luctu publico praetextam abjecisse, colligi videtur ex *Cic. in Sen.* 5. *f.* ¶ Origo ejus est ab Etruscis, a quibus etiam alia honoris insignia Romani acceperunt, teste *Floro* 1, 5. et *Liv.* 1, 8., primumque ea usum Tullum Hostilium, tertium Romae regem, *Plin.* tradit 9, 39, 63. et *Macr. Sat.* 1, 6. Pueris autem concedi coepta est post Tarquinium Priscum, quintum regem. Nam cum is filium suum annorum quatuordecim, quod Sabino bello hostem sua manu percusserat, praetexta, quae magistratuum, et bulla aurea, quae triumphantium gestamen erat, donasset; inde ductus est mos, ut praetexta et bulla in usum puerorum nobilium usurparentur, ad omen et vota conciliandae virtutis ei similis, cui primis in annis munera haec concessa fuerant, ut ait *Macr. l. c*, alias insuper aliorum sententias subtexens ad hoc institutum pertinentes. Adde *Plin.* 33, 1, 4. ¶ Hinc *praetexta* interdum ad aetatem puerilem refertur. *Cic. Cat.* 2, 2. *f.* Tongilium mihi eduxit, quem amare in praetexta, calumnia coeperat. *Plin. l. mox. c.* Cum in praetextae annis occidisset hostem, *h. e.* praetextatus adhuc. ¶ *Praetexta* etiam dictum est genus fabulae, simile tragoediae, in quo publica negotia agebantur, et reges Romani, magistratusve inducebantur, qui toga praetexta usi sunt: eorumque res publice gestae describebantur. Haec et *praetextata* dicitur: cui quasi contraria fuit *togata*, in qua res privatae agebantur, et ignobiliores plebejique homines inducebantur, quae et *tabernaria* dicitur. *Hor. A. P.* 286. nostri vestigia Graeca Ausi deserere, et celebrare domestica facta, vel qui praetextas, vel qui docuere togatas. *Pollio* ad *Cic. Fam.* 10, 32. Illa vero jam ne Caesaris quidem exemplo, quod ludis praetextam de suo itinere ad L. Lentulum procons. sollicitandum posuit; et *ib. f.* Etiam praetextam si voles legere, Gallum Cornelium familiarem meum poscito. V. TOGATUS. Hujusmodi *Praetextae* inscribebantur v. gr. *Brutus*, *Decius*, *Marcellus*, ut ait *Diomed.* 3, 487. ¶ [*Praetexta* saepius per *toga praetexta* ab interpr. expl. V. *Wund. var. lect.* etc. *praef.* p. 52. sq.]

PRAETEXTĀTUS, a, um, adj. praetexta indutus. *Cic. Pis.* 4. Clodium, qui nunquam antea praetextatus fuisset, ludos facere, et praetextatum volitare passus es, *h. e.* tanquam ludorum magistrum, ut *Manut.* adscribit. *Suet. Ner.* 57. Praetextatae imagines. *Donat.* in *fragm. de Com. et Trag.* Praetextata comoedia. V. PRAETEXTA. ¶ Saepe dicitur de pueris puellisque, et de aetate puerili. *Cic. Verr.* 2, 1, 58. Pupillus praetextatus. *Id. Phil.* 2, 18. Tenesne memoria, praetextatum te decoxisse? *Liv.* 22, 57. *f.* Delectu edicto, juniores ab annis septemdecim, et quosdam praetextatos scribunt. (Adde *Sil.* 10, 647. et *Val. Max.* 7, 6. *n.* 1.) *Suet. Rhet.* 1. Latine Cicero declamavit, senior quoque, et quidem consulibus Hirtio et Pansa, quos discipulos, et grandes praetextatos vocabat. *Gell.* 1, 23. *f.* Praetextata aetas. *Mart.* 10, 20. Tu mihi simplicibus, Mani, dilectus ab annis, Et praetextata cultus amicitia. ¶ *Praetextatus sermo*, et *praetextata verba*, obscena et turpia, quia nubentibus, cum praetextas ponebant, obscena (id est Fescennina) a multitudine puerorum clamabantur, ut ait *Fest.*, apud quem alii, contrario sensu, *praetextatum sermonem* pudicum, et omni obscenitate carentem, et qui praetextatos pueros deceat, esse putaverunt: quod falsum est. Sed cum haec rei explicandae ratio minus satisfaciat doctis, quid si dicamus, *praetextata verba* esse ea, quibus aliquid praefari, vel praetexi debet honoris causa, quemadmodum obscenis dictis, *honos sit auribus*, praetexere solemne fuit? *Suet. Vesp.* 22. Erat dicacitatis plurimae, et sic scurrilis ac sordidae, ut ne praetextatis quidem verbis abstineret. *Gell.* 9, 10. Non praetextatis, sed puris honestisque verbis dicere aliquid. *Macr. Sat.* 2, 1. *med.* Impudica et praetextata verba jaciens. [*Ratione consimili *Ernest.* in *Lex. technol. rhet. lat.* p. 299. sq. *praetextata* expl. per *praetextanda*, i. e. quae praetexta veluti quadam obtegenda et involvenda sint, etc.] ¶ *Praetextati mores*, impudici, obsceni, turpes. *Juven.* 2, 170. Sic praetextatos referunt Artaxata mores. ¶ *Praetextatus* cognominatus est quidam puer in gente Papiria, ob loquendi tacendique prudentiam, cum a matre de rebus in senatu actis interrogaretur. Lepidam historiam narrant *Gell.* 1, 23. et ex eo *Macr. Sat.* 1, 6.

PRAETEXTUM, i, n. proprie est id, quod in anteriore parte alicujus rei texitur, et affigitur. *Plin.* 16, 9, 14. E cortice vasa corbesque faciunt, atque praetexta tuguriorum, *h. e.* extremos tecti margines in tuguriis. In MSS. teste *Hard.* est *protecta*: unde ipse mallet *projecta*. Sed et *protecta* eandem sententiam habere potest. ¶ Translate est ornamentum, ornatus, quasi purpura, aut aurum, aut aliud quippiam ornandi causa alicubi intextum. *Sen. ep.* 71. *med.* Sed illud pulcherrimum reipublicae praetextum, optimates, etc. *Val. Max.* 7, 3. *n.* 8. Abjecto honoris praetexto. Alii leg. *abjecta praetexta*. *Id.* 2, 10. Majestas jucundo introitu animis hominum illabitur, admirationis praetexto velata. Alii leg. *praetextu*. *Id.* 4, 4. *n.* 1. Plurimorum ac maximorum operum praetexto titulum imaginum suarum amplificavit. Alii leg. *praetextu*. *Manil.* 3, 129. nobilitas, qua constat honoris Conditio, et famae modus, et genus, et specioso Gratia praetexto. Alii leg. *praetextu*. ¶ Item praetextus. *Suet. Caes.* 30. Et praetextum quidem illi civilium armorum hoc fuit: causas autem alias fuisse opinantur. [*V. *Oudend.* et *B. Crus.* Ita etiam *Tib.* 28. optimi libri: *hoc praetexto.*] Multi huc trahunt etiam locum *Senecae* modo allatum. Adde *Tac. H.* 2, 100. et *ib.* 3, 80., ubi tamen sunt, qui pro *praetexto* reponi malunt *praetextu*.

PRAETEXTUS, a, um, part. a *praetexo*: παρυφής, ante, vel in anteriori parte intextus, ut *praetexta toga*, de qua V. supra. Sic *Sil.* 10, 647. primaeva suorum Corpora praetexto spoliant velamine. *Accius* ap. *Gell.* 2, 6. *f.* Ejus serpentis squamae squalido auro et purpura praetextae. ¶ Item praetexta, vel alio quovis ornato vestitu indutus. *Prop.* 4, 1, 11. Curia, praetexto quae nunc nitet alta senatu, Pellitos habuit, rustica corda, patres. *Auson. Profess.* 18, 7. praetexta pubes, *h. e.* pueri praetextati. ¶ De *praetexta* comoedia. V. PRAETEXTA. ¶ Item opertus. *Ov. A. Am.* 1, 255. Quid referam Bajas, praetextaque litora velis? ¶ Item ornatus. *Id. Fast.* 4, 953. State Palatinae laurus, praetextaque quercu Stet domus; et *ib.* 5, 567. Augusto praetextum nomine templum.

PRAETEXTUS, us, m. πρόφασις, πρόσχημα, illa apparens causa, et velamen, quo moveri se aliquis simulat ad aliquid agendum, cum tamen alia causa moveatur: ita dictus, quia praetexitur quodámmodo et praetenditur ad velandam veritatem. *Petron. Sat.* 97. *f.* Funde sanguinem, quem sub praetextu quaestionis petisti. *Just.* 29, 3. *f.* Hoc praetextu finito cum Aetolis bello, nihil aliud quam Poenorum et Romanorum bella respiciens, etc. *Suet. Aug.* 12. Causam optimatium deseruit: ad praetextum mutatae voluntatis dicta factaque quorundam calumniatus. Adde *Tac. G.* 1. 77. ¶ In bonam partem. *Id. H.* 1, 19. Censuerant mittendos ad Germanicum exercitum legatos. Agitatum secreto, num et Piso proficisceretur, majore praetextu, *h. e.* majori specie dignitatis, et auctoritatis: vel majore ornamento legationis: quo sensu V. alia ex *Val. Max.* in PRAETEXTUM.

PRAETĬMEO, es, ui, a. 2. ante timeo. *Pl. Amph. prol.* 29. Humana matre natus, humano patre, Mirari non est aequum, si sibi praetimet. *Tibull.* 3, 4, 14. Et frustra immeritum praetimuisse velit. *Sen. ep.* 98. *med.* Nil est miserius, quam praetimere. Quae ista dementia est, malum suum antecedere? Adde *Tert. Res. carn.* 35. *med.* V. PERTIMEO.

PRAETĬMĬDUS, a, um, adj. praetimens. *Auct. carm. de Jona et Ninive*, 65. famulum *(sese)* ille fatetur Praetimidum, fidumque Dei.

PRAETINCTUS, a, um, part. ab inus. *praetingo*, ante tinctus, imbutus. *Ov. Met.* 7, 123. Semina mollit humus valido praetincta veneno. *Coel. Aurel. Tard.* 1, 4. *n.* 119. Aqua, in qua fuerit candens ferrum praetinctum.

PRAETONDĔO, es, totondi, a. 2. ante tondeo. *Appul. Met.* 5. *f.* Cum ejus comas deraserit, pinnas praetotonderit. *Sic ed. *Elmenh.* ubi ed. *Oudend.* exhibet *deraserit, pinnas praetotonderit; sobrietas* sc. *B. A.*

PRAETOR, oris, m. ἄρχων, [*contr. ex *praeitor*, proprie significat eum, qui in re qualicumque praeit, praeest; dux, praefectus. Atque imprimis ita dictus est consul, quia exercitus idem ducebat. V. *Perizon. diss.* de *praet.* p. 8.] *Cic. Leg.* 3, 3. Regio imperio duo sunto, iique praeeundo, judicando, consulendo, praetores, judices, consules appellan-
tor. *Varr.* ap. *Non.* 1, 91. Quod iidem dic
tur consules, et praetores; quod praeirent po
praetores; quod consulerent senatum, con
Liv. 3, 55. *f.* Fuere, qui interpretarentur, e
hac Horatia lege consulibus quoque, et pra
bus, quia iisdem auspiciis, quibus consules
rentur cautum esse: judicem enim consulem a
lari. Quae refellitur interpretatio, quod his
poribus (idest anno CCCVII.) nondum con
judicem, sed praetorem appellari mos fuerit.
de *Fest.* in *Praetoria porta.* [*Huc pertinet
locus, quem Noster infra laudaverat, *Liv.*
ubi *praetor maximus* dicitur pro dictatore.
ro locus *Festi* in *Maximum*, quem Noster
laudaverat:] Praetorem maximum dici putai
eum, qui maximi imperii sit: alii, qui aetatis max
Pro collegio quidem augurum decretum est,
in salutis augurio praetores majores, et m
appellentur, non ad aetatem, sed ad vim ii
pertinere. [*Alia exempla, in quibus *praet*
praefecto, duce et bellicarum rerum et civiliu
ctum est, Noster passim laudaverat ista:]
H. 4, 9. (et *Inscr.* ap. *Grut.* 360, 3.) Resi
bus aerarii praetoribus. *Inscr.* ap. *Grut.* 318,
Sergio Cn. F. praetori sacris Volcani; et 4
Praet. coll. Fabr. — Ceterum notandum, *p*
pro imperatore, duce bellico de Romanis d
vix dici, excepto illo, quem mox laudavimu
vii loco 7, 3., ubi de dictatore positum.] *Ci*
1, 54. Cum ap. Delium male pugnatum esse
chete praetore. — Sic Thebanum imperatore
Inv. 1, 33. praetorem dicit. [*Nep. Milt.*
Domi autem creant decem praetores: ubi v.
¶ Duravit haec appellatio, usque dum cre
populi R. imperio, bellis pluribus implicar
eoque cum plurimum Urbe abessent, jus
reddere nequirent, idest usque ad L. Aemiliu
mercum, et L. Sextium Coss., videlicet anno
CCCLXXXVIII. Tum enim patricii pro com
cato plebi altero consulatu quaesiere sibi hu
norem, et impetrarunt: quod *Liv.* narrat 7.
6. *f.* Postquam igitur praetorium nomen p
rem habuit magistratum, consules nomen p
rum amisere, quod proprium iis factum es
jus populo dicerent. *Cic. Mur.* 20. Qua in
sapiens praetor, qualis hic fuit, offensionem
aequabilitate decernendi, benevolentiam ad
lenitate audiendi. ¶ Primum unus tantum
tor creatus est, ut, consulibus bello avocati
in Urbe redderet, isque *Praetor urbanus* dict
[*V. *Lips. excurs. D.* ad *Tac. A.* 1. Idem
urbanus dicitur etiam *major.* V. *Festus* in
rem.] Post aliquot deinde annos, non suff
eo, quod multa turba etiam peregrinorum i
bem veniret, creatus est et alius, qui *pere*
appellatus est, quod inter cives et peregrino
inter peregrinos et peregrinos jus diceret.
Dig. 1, 2, 2. *med.* [*De quo est erudita di
Conradi in *Parergis.*] ¶ Capta deinde Sa
mox Sicilia, item Hispania, deinde Narbonen
vincia, praetores provinciales totidem creati
quot provinciae in ditionem venerant, qui i
vincias cum imperio, et exercitu mitterent
partim rebus urbanis, partim provincialibus
essent, idest et jus dicerent, et provincias re
bellum gesturi, si opus esset. V. *Liv.* 32, 2
15. et 40, 44. Deinde Cornel. Sulla quae
publicas instituens de falso, de parricidio,
cariis, de injuriis, praetores quatuor adjecit.
pon. l. c. ¶ Varie deinde auctus est pra
numerus: nam C. Julius Caesar duos novos
res creavit: Augustus sexdecim constituit; Cl
denique duos adjecit. *Pomp. ib.* ¶ *Praeto*
mus erat ille, qui in comitiis plura, quam
suffragia ferebat, et primus omnium renuncia
Cic. Manil. 1. Nam cum praetor primus ce
cunctis renunciatus sum, etc. ¶ [*Praetor*
puae ap. *Cic. Agr.* 2, 34. iidem sunt, qui in
coloniis duumviri. ¶ *Praetor* saepissime
ponitur de *propraetore* et *proconsule.* *Cic.*
2, 17. *med.* vocat praetorem M. Bibulum, qu
consulatum Syriam administrabat: quod ann
Manut. ad in. *ep. Fam.* *Tac. A.* 1, 74. praet
thyniae, coll. 4, 73. inferioris Germaniae pr
tori; adde 2, 56. et *cp.* 77. V. *Ruhnk.* ad
15, 2. *Brem.* ad *Nep. Ann.* 4, 3. *Beier.* a
Off. 2. p. 97.]

PRAETORĬANUS, a, um, adj. ad praet
vel praetoriam cohortem pertinens. *Milites*
toriani, qui ad praetorium excubant, et pra
hoc est ducis summi in exercitu, personam
diunt. V. PRAETORIUS. Sub Augustis vero
toriani, σωματοφύλακες, sunt appellati milite
primum ab Augusto ad sui custodiam in Urb
positi sunt. V. PRAETORIUS. *Tac. H.*
Praetorianus miles, non virtute se, sed prod
victum, fremebat. *Id. A.* 1, 24. Additur
pars praetoriani equitis, et robora German
qui tum custodes imperatori aderant. *Plin.*
35. Missi ab Nerone milites praetoriani cu
buno ad explorandum, etc. *Id.* 9, 6, 5.
profectus cum praetorianis cohortibus. *Aurel.*
Epit. 10. et 45. Praetoriana praefectura.

. 6. Praetorianus exercitus. ¶ Praetoriana
tia *Liv.* 22, 35. dixisse a nonnullis creditur:
plerique alii leg. *praetoria.* ¶ Interdum est
quod praetorius. *Ulp. Regular. tit.* 12. *med.*
praetorianus tutor dicitur, qui a praetore Ur-
dari consuevit. [Hunc *Cajus Institut.* (ed.
ch.) 1. §. 184. *praetorium tutorem* appellat. *F.*]
ust. *Conf.* 6, 10. Pretiis praetorianis codices
conficiendos curare, *h. e.* pecunia collecta ex
dictione praetoria, et audiendis causis.
AETORICIUS, a, um, adj. praetorius. *Mart.*
3. De praetoricia folium mihi, Paule, corona
is, *h. e.* de coronis, quas in ludis solebant
tores, aureis et argenteis foliis (sed tenuissi-
ornatas donare victoribus. Hinc *Plin.* 21, 3,
rassus dives primus argento auroque folia imi-
, ludis suis coronas dedit. ¶ Item qui fuit prae-
ut aedilicius, qui aedilis; quaestoricius, qui quae-
Inscr. ap. *Grut.* 398, 1. Q. Cornelio Senecio-
oculo praetoricio, legato provinciae Asiae, etc.
RAETORIOLUM, i, n. dimin. praetorii. *Inscr.*
opt. notae in *Mus di Mantova* p. 23. Praece
unc praetoriolum cum hortulo et heroo liber-
libertabus, posterisque eorum cedi, etc. *Hunc*
r vitio saeculi pro *hoc.* *F.*]
AETORIUM, ii, n. στρατήγιον, tabernaculum
oris, idest ejus, qui exercitui praeest: quia
or olim notabat omnem magistratum, cui pa-
exercitus, ut docent *Ascon.* in *Verr.* 2, 1,
t *Festus* in *Praetoria porta.* *Liv.* 10, 33. Con-
uas cohortes tueri praetorium jubet. *Id.* 7,
raetorium dictatoris. *Id.* 3, 25. *med.* Quercus
nens praetorio imperatoris Aequorum. Adde
B. C. 1, 76. et *ib.* 3, 82. et *Sall. Jug.* 8.
m locus in provincia, ubi praetor habitat, et
licit, δικαστήριον. *Cic. Verr.* 2, 4, 28. *med.*
rat suis, ut in praetorium deferant; et *ib.* 2,
. Curritur ad praetorium. ¶ Item cujusque
pis domus. *Juven.* 10, 161. sedet ad praeto-
gis, Donec Bithyno libeat vigilare tyranno.
ganter *Virg.* transtulit ad sedem regis apum
veari, *G.* 5, 75. Et circa regem atque ipsa
aetoria densae Miscentur. ¶ Item coetus
num ad praetorium imperatoris convenientium.
30, 5. Tribunis edicit, ut ubi, praetorio di-
, signa concinuissent, extemplo educerent ca-
legiones. Adde 37, 5. ¶ Item ordo militum
orianorum, seu praetoriarum cohortium et tur-
n corpus, certo loco prope Urbem tenden-
personae principis custodiendae causa: qui-
ui praeerat *praefectus praetorio* est dictus.
25, 2, 6. Militare in praetorio. *Id.* 7, 20, 19.
t in praetorio Augusti centurio. *Suet. Ner.*
tium coloniam deduxit, adscriptis veteranis e
orio. *Tac. H.* 4, 46. *f.* Spernunt oblatos agros,
am et stipendia orant: igitur in praetorium
i. Possunt haec intelligi etiam de ipso loco
e, ubi praetoriani tendebant. V. PRAETO-
¶ Denique *praetorium* dici coeptae sunt
elegantiores, ornatioresque in agris exstru-
et villa quaeque minime rustica, vel villae
nobilior et cultior, ubi domini, rusticari cum
morantur; fortasse quia super rusticorum
a et casas eminebat, quemadmodum in ca-
praetorium super reliqua tentoria. *Suet. Aug.*
npla et operosa praetoria gravabatur. Et ne-
uidem suae, profuse ab ea exstructa, etiam
ad solum: sua vero, quamvis modica, non
statuarum, tabularumque pictarum ornatu,
xystis et nemoribus excoluit. *Id. Cal.* 37.
structionibus praetoriorum atque villarum,
ratione posthabita, nihil tam efficere con-
eba', quam quod posse effici negaretur.
ib. 39. Post paucos dies juxta Tarracinam
aetorio, cui speluncae nomen erat, incoe-
eo, etc. (*Tac.* hunc eundem locum desi-
, *villam* vocat *A.* 4, 59.) *Stat. Silv.* 1, 3,
villa Manlii Vopisci: alternas servant prae-
ripas. *Juven.* 1, 75. Criminibus debent hor-
raetoria, mensas. *Modest. Dig.* 31, 1, 35.
Sejus cum domum haberet, et in praetorium
suae se contulisset. *Ulp. ib.* 50, 16, 198.
oria voluptati tantum deservientia. Adde *ib.*
, 13. *extr.*, *Nerat. ib.* 8, 3, 2. et *Pall.* 1, 8.
ulariter dolium, in quo Diogenes habitabat,
rium vocat *Hieron. adv. Jovin.* 2, 14. Frigo-
dolii vertebat in meridiem, aestate ad se-
ionem, et utcumque sol se inclinaverat, Dio-
simul praetorium vertebatur. ¶ **Praetorium
pinae*, oppidum Galliae Belgicae, ad Rhenum.
Peut. ¶ *Praetorium Latovicorum*, oppidum
niae superioris. *Ant. It.* ¶ Fuit et Praeto-
oppidum Britanniae, vulgo, *Cellario* judice,
ngton. ¶ Plura hujus nominis oppida memi-
t. It. B. A.
ETORIUS, a, um, adj. ad praetorem perti-
Cic. Att. 16, 7. Litterae missae ad consula-
praetorios, *h. e.* qui praeturam gesserunt.
err. 2, 5, 56. Onera atque merces in prae-
domum deferebantur. *Id. Div.* 1, 32. Cum
ponius praetorio imperio classi praeesset. *Id.*
24. Praetoria potestas. *Liv.* 10, 22. et 22,
mitia, *h. e.* creandis praetoribus. *Cic. Off.*
1, 10. *med.* Quae quidem pleraque jure praetorio liberantur, nonnulla legibus, *h. e.* quod praetor per edicta proponit: definiturque a *Papiniano Dig.* 1, 1, 7. Jus praetorium, quod praetores introduxerunt adjuvandi, vel supplendi, vel corrigendi juris civilis gratia, propter utilitatem publicam: quod et honorarium dicitur. Hinc illa JCtorum: Praetoriae actiones, ap. *Cajum Dig.* 36, 1, 63. *med.* stipulationes, *Ulp. Paul.* et alii *ib.* 46. *tit.* 5. qui *De praetor. stipulationib.* inscribitur: Praetoria cautio, *Moetian. ib.* 35, 2, 32. Praetorium pignus, *Paul. ib.* 41, 5, 12. ¶ Praetorius exercitus, *Flor.* 3, 19. *f.* qui a praetore regitur. ¶ Praetoria turba, *Cic. Verr.* 2, 1, 52. dicuntur, qui ad praetorem conveniunt juris petendi causa. ¶ Praetoria ornamenta, aut insignia ap. *Tac. A.* 12, 21. et *Plin. ep.* 7, 29. sunt latus clavus, praetexta, paludamentum, sella curulis, quae dabantur interdum ab imperatoribus, virtutis ergo aliquibus, praetoriam dignitatem nunquam adeptis. ¶ *Praetoria porta* in castris, quae ex praetorio recta in hostes ferebat (opposita decumanae, quae erat aversa hosti): hac exercitus ad pugnam educebatur. Dicta est a praetore, qua significat summum belli imperatorem. *Festus*, et *Caes. B. C.* 3, 94. ¶ Eadem ratione *praetoria cohors* appellata est, quod ab imperatore non discedebat. Scipio enim Africanus, ut ait *Fest.*, primus fortissimum quemque delegit, qui ab eo in bello non discederent, et cetero munere militiae vacarent, et sesquiplex stipendium acciperent. *Caes. B. G.* 1, 40. et 42. Hinc *Cic. Cat.* 2, 10. *extr.* O bellum magnopere pertimescendum, cum hanc sit habiturus Catilina scortatorum cohortem praetoriam! ¶ Ad hujus exemplum Augustus tres cohortes allegit, quae sine castris, variis locis in Urbe tenderent ad hujus, et sui custodiam, ut est ap. *Suet. Aug.* 49., mox in Urbem IX. praetorias, et III. urbanas admisit, ut constat ex *Tac. A.* 4, 5.: postea, additis etiam equitibus, quorum numerus incertus, ex Batavia, (*Suet. Cal.* 45. V. et GERMANUS.) justum paene fecit exercitum: datusque iis est certus locus (a Sejano sub Tiberio) prope muros Urbis ad portam Viminalem, qui *castra praetoria* vel *praetoriana*, et *praetorium* dictus: ipsique milites *praetoriani*, eorum vero dux *praefectus praetorio* appellatus. *Suet. Tib.* 37. et *Tac. A.* 4, 2. [Cohors quaeque praetoria milliaria erat, urbana vero mille et ducentis militibus constabat, ex *Dione* 55, 24. Praetoriae urbanis honore praestabant, nam Augustus, ut refert *Suet. Aug.* 101., testamento legavit praetorianis militibus singula millia HS., cohortibus vero urbanis HS. quingenos. De earundem numero postea aucto magna inter eruditos lis est; verum haec ita componenda videtur. Extremis Augusti temporibus, ut vidimus, cohortes praetoriae IX. fuerunt, et urbanae III.; mox, cum Vitellius, antequam Urbem victor ingrederetur, quidquid praetoriarum cohortium fuit, ut pessimi exempli, quippe quae pro Othone steterant, uno exauctorasset edicto (*Suet. Vit.* 10. et *Tac. H.* 2, 67.): paulo post praetorias XVI., urbanas IV. cohortes iterum scripsit (*Id. ib.* 93.). Cum tandem Vespasianus, occiso Vitellio, imperio potiretur, Titus ejus filius praetorio praefectus fuit (*Suet. Tit.* 6.), qui ex cohortibus praetoriis XVI. a Vitellio nuper conscriptis decem tantummodo retinuisse, et urbanis IV. unam addidisse videtur. Hae vero antiquitus continua progressione post IX. praetorias ita numerabantur, ut prima urbanarum vocaretur decima, secunda earundem undecima, tertia duodecima. Hinc factum est, ut, cum Titus unam veteribus praetoriis addidiset, haec quidem decima appellaretur, at itidem decima diceretur urbanarum prima, ut prius, secunda undecima, tertia duodecima, quarta decima tertia, quinta vero ab eodem addita decima quarta, quae nuncupatio deinceps semper obtinuit, ut ex exemplis mox afferendis constabit. Quoties itaque in antiquis monumentis praetoriarum cohortium numerus ultra X., et urbanarum ultra XIV. uspiam excurrit, aut suspecta ea sunt habenda, aut intra breve Vitelliani imperii tempus coarctanda. Exempla, quibus confirmatur harum cohortium numerus, et continuata earundem progressio, haec sunto. *Inscr.* ap. *Grut.* 108, 6., quae pertinet ad ann. a Chr. n. CXXX. sub Hadriano. Genio Centuriae Coh. X̄ Pr. etc. Alia in *Giorn. Arcad.* T. 35. p. 75., quae pertinet ad ann. a Chr. n. CLXVII. sub M. Aurelio et L. Vero. Nomina eorum, qui militaverunt in cohortibus praetoriis decem *I. II. III. IIII. V. VI. VII. VIII. IX.* X. et urbanis quinque *X. XI. XII. XIII.* XIV. Alia ap. *Fabr.* p. 131. *n.* 68. sub M. Aurelio. Cohortes praetoriae decem, et urbanae X. XII. XIIII. Alia in *Giorn. Arcad.* T. 17. p. 274., quae pertinet ad ann. a Chr. n. CCVIII. sub Septimio Severo. Nomina militum, qui militaverunt in cohortibus praetoriis decem I. II. III. IIII. V. VI. VII. VIII. VIIII. X. piis vindicibus, etc. Alia ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 466., quae pertinet ad ann. a Chr. n. CCXLIII. sub M. Antonio Gordiano. Nomina eorum, qui militaverunt in cohortibus praetoriis Gordianis decem I. II. III. IIII. V. VI. VII. VIII. VIIII. X. piis vindicibus, etc. Alia ap. *eund. ib.* p. 468., quae pertinet ad ann. a Chr. n. CCXLVIII. sub Philippis Augg. Nomina militum, qui militaverunt in cohortibus praetoriis Philippianis decem I. II. III. IIII. V. VI. VII. VIII. VIIII. X. piis vindicibus, etc. Alia ap. *Fabrett.* p. 127. *n.* 45. D. N. Fl. Claudio Constantino Fl. Ursacius V. P. tribunus cohortium urbanarum X. XI. et XII. Tandem Constantinus M., post devictum Maxentium, praetorias cohortes factionibus aptiores, quam Urbis praesidio, penitus sustulit, ut narrat *Aurel. Vict. Caesas.* 40. *med.* *F.*] ¶ Praetoria navis, qua classis imperator vehitur. *Liv.* 26, 39. *med.* Ut praetoriam navem captam videre. *Flor.* 2, 7. Nata in praetoria puppe laurus. *Id.* 4, 8. *extr.* Xerxes fugiebat exstincto praetoriae navis lumine, etc. ¶ Praetoria classica. V. CLASSICUM.

PRAETORQUEO, es, orsi, ortum a. 3. ante torqueo, distorqueo. *Pl. Rud.* 3, 2, 12. Praetorquete injuriae prius collum, quam ad vos perveniat.

PRAETORRIDUS, a, um, adj. valde torridus. *Calpurn. Ecl.* 2, 80. quos etiam praetorrida munerat aestas.

PRAETORTUS, a, um, part. a *praetorqueo*, valde tortus. *Colum.* 3, 18. Julius Atticus praetorto capite et recurvato semen demersit.

PRAETRACTATUS, us, m. tractatus prius positus. *Tert. Fuga in persecut.* 4. Possumus determinare ex hoc ipso praetractatu.

PRAETREPIDANS, antis, part. ab inus. *praetrepido*, valde trepidans, festinans. *Catull.* 46, 7. mens praetrepidans avet vagari.

PRAETREPIDUS, a, um, adj. valde trepidus, festinus, exsultans. *Pers.* 2, 52. Si tibi crateras argenti, incusaque pingui Auro dona feram, sudes, et pectore laevo Excutias guttas: laetari praetrepidum cor. ¶ Item valde tremens, timidus. *Suet. Tib.* 63. Non modo invisus ac detestabilis, sed praetrepidus quoque, atque etiam contumeliis obnoxius vixit; et *Ner.* 41. Urgentibus aliis super alios nunciis, Romam praetrepidus rediit. [*In priore loco alii *pertrepidus.*]

PRAETRICOSUS. V. PERTRICOSUS.

PRAETRUNCO, as, a. 1. ἀποκόπτω, idem fere quod trunco, amputo, praecido, praescindo. *Pl. Capt.* 4, 3, 2. Collos praetruncabo tergoribus. *Id. Mil.* 2, 3, 47. Nonne tibi istam praetruncari linguam largiloquam jubes?

PRAETUMIDUS, a, um, adj. valde tumidus. *Claud.* in *Ruf.* 1, 225. Effera praetumido quatiebat corda furore. *Id. II. cons. Stil.* 81. Jam non praetumidi supplex Orientis ademptam Legatis poscit Libyam. *Juvenc.* 1, 584. praetumidae jactatio mentis.

PRAETURA, ae, f. ἐπαρχία, dignitas praetoris, *h. e.* ejus, qui populo jus dicit, sive Romae, sive in provincia. Magistratus aedilitate major, consulatu minor: cujus petendi aetas erat fere annus quadragesimus, ita tamen ut post aedilitatem biennium intercederet: insignia sella curulis, praetexta, latus clavus. Patriciorum primo propria fuit: deinde etiam cum plebe communicata. V. *Liv.* 8, 15. Qui primus e patriciis hunc magistratum iniit, fuit Sp. Furius M. F. Camillus, ut est ap. *eund.* 7. *in.*; e plebejis vero Q. Publilius Philo, teste *eod. cit.* 8, 15. Tria praecipua praeturae urbanae officia significantur a *Cic. Mur.* 26. Praetura probata in jure, grata in munere, ornata in provincia. *Tac. A.* 3, 30. Volusio vetus familia, neque tamen praeturam egressa.

[PRAETURINUS, a, um, adj. ad praeturam pertinens. *Not. Tir.* p. 61. Praetor, praetorius, praetura, praeturinus. *F.*]

PRAETUTIANUS Ager, ap. *Plin.* 3, 13, 18. et *ib.* 14, 19. et *Liv.* 22, 9. et 27, 43. fuit in Piceno, quem olim Siculi et Liburni tenuere, juxta Anconem, [ubi olim urbs Interamnia Praetutia, nunc *Teramo.* ¶ Hinc etiam factum cogn. R. *Inscr.* ap. *Delfico dell' Inter. Pretuz.* p. 118. T. Statio T. F. Vel. Praetutiano praefecto coh. II. Breucorum, etc. *F.*]

PRAETUTIUS, a, um, adj. Praetutianus. *Plin.* 14, 6, 8. *n.* 5. Praetutia vina. *Sil.* 15, 571. Tum qua vitiferos domitat Praetutia pubes, Laeta laboris, agros.

PRAEVALENS, entis, part. a *praevaleo:* valde potens. *Liv. praef.* Jampridem praevalentis populi vires se ipsae conficiunt. *Vell.* 2, 108. Praevalens corpore, animo ferox. *Plin.* 5, 24, 20. Occurrit Euphrati Taurus mons, nec resistit, quamquam XII. mill. pass. latitudine praevalens.

PRAEVALENTIA, ae, f. actus praevalendi. *Paul. Dig.* 6, 1, 23. In omnibus istis causis, ex quibus mea res per praevalentiam alienam rem trahit.

PRAEVALEO, es, ui, n. 2. ὑπερισχύω, plus valeo, plus possum, melior sum. *Phaedr.* 1, 13. Virtute semper praevalet sapientia, *h. e.* robore corporis. Alii leg. *virtuti*, alii *virtutem*: alii spurium versum putant. *Vell.* 2, 118. *med.* Sed praevalebant jam fata consiliis. *Stat. Achill.* 2, 122. Quisquis equo jaculoque potens, qui praevalet arcu. *Plin.* 10, 6, 7. Vulturum praevalent nigri. *Id.* 11, 19, 21. Aranei cum praevaluere (*supra apes*), ut intexant, enecant alveos. *Id.* 17, 22, 35. *n.* 15. Et in Africa, et

in Aegypto hic mos praevalet. *Plin. alter ep.* 3, 20. Ita saepius digni, quam gratiosi, praevalebant: *scil.* in petendis honoribus. *Tac. A.* 1, 58. *med.* Tuum erit consultare, utrum praevaleat, quod ex Arminio concepit, an quod ex me genita est; et *ib.* 12, 64. *f.* Enimvero certamen acerrimum, amita potius, an mater apud Neronem praevaleret. *Suet. Galb.* 19. Praevalere auctoritate et praesentia. *Id. Ner.* 28. gratia. *Tac. H.* 2, 65. Auctoritas Cluvii praevaluit, ut puniri libertum suum Vitellius juberet. [**Suet. Aug.* 7. quum, quibusdam censentibus — praevaluisset, ut etc., i. e. ea sententia prae reliquis valuisset, obtinuisset.] *Plin. ep.* 5, 21. *f.* Tales ubique sermones: qui tamen alterutram in partem ex eventu praevalebunt. *Ulp. Dig.* 1, 5, 10. Hermaphroditum puto ejus sexus existimandum, qui in eo praevalet. ¶ De iis, quae vim habent in medicina. *Plin.* 21, 21, 88. Trifolium praevalet contra serpentium ictus; et 28, 7, 21. Lac praevalet ad vitia in facie sananda.

PRAEVĂLESCO, is, n. 3. invalesco, validior fio. *Colum.* 5, 6. *med.* Vitem quoque ante, quam ex toto arbor praevalescat, conserere convenit.

PRAEVĂLĬDĒ, adv. *πάνυ ἰσχυρῶς*, admodum valide. *Plin.* 17, 14, 24. Ut praevalide accipientis trunco in media fissura relinquatur.

PRAEVĂLĬDUS, a, um, adj. *ὑπερισχυρὸς*, praepotens. *Liv.* 7, 5. Se solum inermem, illum praevalidum juvenem, et stolide ferocem viribus suis. *Ov. Her.* 9, 80. Ah quoties, digitis dum torques stamina duris, Praevalidae fusos comminuere manus! *Liv.* 27, 39. *f.* Praevalidae urbes. *Vell.* 2, 69. legiones. *Tac. H.* 2, 28. Cohortes turbidae, ac, si una forent, praevalidae. *Suet. Vesp.* 5. Ramus praevalidus ac prolixus. ¶ Translate. *Virg. G.* 2, 252. de terra: ah nimium ne sit mihi fertilis illa, Neu se praevalidam primis ostendat aristis, *h. e.* multa gignere potentem. *Tac. A.* 3, 53. Praevalida et adulta vitia; et *ib.* 12, 60. *f.* Matios et Vedios, et cetera equitum R. praevalida nomina, *h. e.* potentiores equites R. Sic *ib.* 3, 35. Avunculum esse Sejani Blaesum, atque eo pravalidum, *h. e.* magis gratiosum.

PRAEVALLO, as, a. 1. ante vallo. *Hirt. B. Alex.* 19. Imperat, pontem adversus hostem praevallari. *Claud. in I. cons. Stil.* 2, 188. et saevum gentibus amnem, Tibridis in morem domibus praevallet amoenis, *h. e.* tanquam vallum opponat hostibus.

[PRAEVĂPŌRĀTUS, a, um, part. ab inus. *praevaporo*, antea vaporo. *Thood. Prisc.* 1, 2. Alcyonii radices combures, et teres, et praevaporatis locis asperges. *F.*]

*PRAEVAPŌRO, as, a. 1. ante vaporo. *Coel. Aurel.* 1, 3. Praevaporare loca. *B. A.*

PRAEVĀRĬCĀTĬO, onis, f. *καθύφεσις*, actus praevaricandi. V. voces sqq. *Cic. Part.* 36. Ut si in reo pecunia absoluto, rursusque revocato, praevaricationem accusator esse definiat omnem judicii corruptelam ab reo; defensor autem non omnem, sed tantummodo accusatoris corruptelam ab reo. *Id. Q. Fr.* 2, 16. Quo die haec scripsi, Drusus erat de praevaricatione a tribunis aerarii absolutus. *Plin. ep.* 1, 20. Brevitatem custodiendam esse confiteor, si causa permittat: alioquin praevaricatio est, transire dicenda. Praevaricatio etiam, cursim et breviter attingere, quae sint inculcanda, infigenda, repetenda. *Id. ep.* 3, 9. *med.* Praevaricationis crimine corruere; et *mox:* Praevaricationis damnatus.

PRAEVĀRĬCĀTOR, oris, m. *καθυφετὴρ*, qui praevaricatur, sive praetergreditur. Accipitur pro eo, qui ab officii sui praescripto deflectit, atque aberrat: et speciatim pro accusatore, qui a reo pecunia corruptus est. *Cic. Part.* 36. Praevaricator significat eum, qui in contrariis causis quasi varie esse positus videatur. *Mart. Dig.* 48, 16, 1. Praevaricatorem esse eum ostendimus, qui colludit cum reo, et translaticie munere accusandi defungitur, eo quod proprias quidem probationes dissimularet, falsas vero rei excusationes admitteret. *Ulp. ib.* 3, 2, 4. *f.* et *l.* 47. *tit.* 15. qui *De praevaricatorib.* inscribitur, 1. Praevaricator autem est quasi varicator, qui diversam partem adjuvat, prodita causa sua. *Cic. Div. in Verr.* 18. Utrum te perfidiosum, an praevaricatorem existimari mavis? *Id. Pis.* 10. Praevaricator Catilinae quondam, nunc ultor. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 11. Praevaricator causae publicae. ¶ *Apponere sibi praevaricatorem*, est curare se per alium quempiam accusari colludendi gratia. *Cic. Phil.* 2, 11. Jam vereor, ne praevaricatorem mihi apposuisse videar, qui me non solum meis laudibus ornaret, sed etiam oneraret alienis.

PRAEVĀRĬCATRIX, icis, f. quae praevaricatur. Est *August. ep.* 89. (al. 157.) 20. et *Hieron.* in *Isaj.* 5, 12, 3.

*PRAEVARICĀTUS, a, um, part. *Isidor.* 10. *lit. P.* Praevaricatus est malae fidei advocatus. *B. A.*

PRAEVĀRĬCOR, aris, atus sum, dep. 1. valde varico, varus, *h. e.* obliquus incedo, rectam lineam praetergredior. *Paul* ex *Fest.* Praevaricatores a praetergrediendo sunt vocati. *Plin.* 18, 19, 49. *n.* 2. Arator, nisi incurvus, praevaricatur. Inde translatum hoc crimen in forum. Ibi itaque caveatur, ubi inventum est, *h. e.* a recto sulco deflectit. ¶ Transfertur itaque ad res forenses, et praecipue dicitur de accusatore, qui dum fingit se accusare, id agit potius, ut reus absolvatur, proditque causam suam proprias probationes dissimulando, et falsas rei excusationes admittendo, *καθυφίημι*. V. PRAEVARICATOR. *Ulp. Dig.* 47, 15, 1. Qui praevaricatur, ex utraque parte consistit, quinimo ex altera. Is autem praevaricator proprie dicitur, qui publico judicio accusaverit. Ceterum advocatus non proprie praevaricator dicitur. *Cic. Har. resp.* 20. A Catilina pecuniam accepit, ut turpissime praevaricaretur. *Plin. ep.* 3, 9. *med.* Norbanum reum postulavit, quasi in causa Costae praevaricaretur. *Cic. Cluent.* 21. Hoc quamquam sedulo faciebat, tamen interdum non defendere, sed praevaricari accusationi videbatur. Alii omitt. *accusationi:* alii leg. *accusatori*: alii *defensioni*. *Praevaricari* hoc loco est, causam susceptam prodere, male defendendo, et accusationi inserviendo. Quamvis enim proprie accusator *praevaricari* dicatur, tamen et patrono tribui potest. Cujus rei exemplum habetur etiam in *ep. Coelii* ad *Cic. Fam.* 8, 11., ubi *praevaricator* dicitur, qui aliquid defendit. Etiam *praevaricatio* hoc sensu usurpatur a *Plin. ep.* 1, 20. V. PRAEVARICATIO. ¶ Etiam *praevarico* ab antiquis dictum est, teste *Prisc.* 8, 799. Sic *August. tract. in Joann.* 99. Adam non sicut audivit, judicavit, quia quod audivit, praevaricavit, *h. e.* neglexit, vel transgressus est: quo sensu et *praevaricator* ab *eod.* accipitur, in *ep.* ad *Galat. n.* 16. et *enarr. in Psalm.* 100. *n.* 5.; item praevaricatio; *enarr. in Psalm. serm.* 118, 25. etc.

PRAEVĀRUS, a, um, adj. valde varus, obliquus, pravus. *Cic. fr.* ap. *Isid. Or.* 10. *litt. P.* Quid enim tam praevarum? *Appul. Flor. n.* 19. Venarum pulsus inconditos, vel praevaros. MSS. et editt. plures habent *praeclaros*, h. e. certos, distinctos.

PRAEVECTUS, a, um, part. a *praevehor:* provectus. *Liv.* 9, 35. *med.* Equites R. praevecti per obliqua campi, cum se fugientibus obtulissent, etc. *Id.* 24, 44. *f.* et *Virg. A.* 7, 166. Praevectus equo. *Sil.* 4, 51. volucri praevectus litora classe Scipio, Phocaicis sese referebat ab oris. Al. leg. *pervectus*. *Tac. H.* 5, 16. Hinc praevectus ad Germanicum exercitum, manus tendebat, etc.

PRAEVĔHOR, eris, ectus sum, dep. 3. *προβαίνω, προάγομαι*, ante vehor, provehor, praetervehor. *Tac. A.* 2, 6. Rhenus servat nomen, qua Germaniam praevehitur. *Id. H.* 4, 71. *f.* Paulum more in ascensu, dum missilia hostium praevehuntur, *h. e.* feruntur in subeuntes. *Plin. ep.* 1, 16. Adsunt aptae crebraeque sententiae, gravis et decora constructio, sonantia verba et antiqua. Omnia haec mire placent, cum impetu quodam et flumine praevehuntur: placent, si retractentur.

PRAEVELLO, is, elli, et ulsi, a. 3. ante vello, evello, avello. *Laber.* ap. *Diomed.* 1, 369. Aliqua parte praevulserat. *Tert. adv. Gnost.* 13. *f.* Sicubi ab idololatria divellit, quid ei magis, quam martyria praevellit?

PRAEVĒLO, as, a. 1. *προκαλύπτω*, ante velo, seu tego. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 325. et vultibus addunt Flamea, sollicitum praevelatura pudorem. *Id. VI. cons. Honor.* 647. Et sextas Getica praevelans fronde secures.

PRAEVĒLOX, ocis, adj. valde velox. *Plin.* 11, 31, 36. Quamvis praevelocibus camelis fugientes. *Quint.* 11, 2. *med.* Praevelox memoria.

PRAEVĔNĬO, is, eni, entum, a. 4. *φθάνω, προέρχομαι*, ante venio, occupo, praeverto. *Liv.* 22, 24. Quia haud dubie hostis breviore via praeventurus erat. *Id.* 24, 21. Ceterum praevenerat non fama solum, sed nuncius etiam ex regiis servis. *Ov. Fast.* 5, 547. Quid solito citius liquido jubar aequore tollit Candida, Lucifero praeveniente, dies? *Liv.* 8, 16. *f.* Ut beneficio praevenirent desiderium plebis de colonia deducenda Cales retulerunt. *Just.* 32, 4. et *Val. Max.* 1, 3. *n.* 3. Damnationis ignominiam voluntaria morte praevenit. *Suet. Caes.* 44. Talia agentem et meditantem mors praevenit. *Colum.* 3, 2. *med.* Nomentanae vites vini nobilitate subsequuntur Amineas, fecunditate vero etiam praeveniunt. ¶ Passive. *Ov. Trist.* 5, 4, 31. moerens tempus reminiscitur illud, Quod non praeventum morte fuisse, dolet. *Just.* 32, 3. Peregissetque ultionem, nisi morte praeventus fuisset. *Suet. Claud.* 44. Priusquam ultra progrederetur, praeventus est ab Agrippina. *Tac. A.* 14, 7. Eo descensum credebant, ut nisi praeveniretur Agrippina, pereundum Neroni esset, *h. e.* prior occideretur. *Ulp. Dig.* 48, 5, 15. Si maritus sit in magistratu, potest praeveniri a patre, *h. e.* in accusanda filia adulterii rea. *Praevenire* enim aliquando dicitur, qui prior accusat, ut est ap. *eund. ib.* 4. ¶ Tmesis est in illo *Virg. Ecl.* 8, 17. Nascere, praeque diem veniens age, Lucifer, almum.

PRAEVENTOR, oris, m. qui praevenit. *Praeventores*, et *superventores* ap. *Ammian.* 18, 9. *f.* sunt militum genus, a pugnae, opinor, ineundae tempore atque ordine appellati.

PRAEVENTUS, a, um, part. a *praevenio:* q
alius praevenit, occupatus. *Sall. Jug.* 74. *f.* Q
ipse paravisset, perfidia clientis sui praeve
Plin. ep. 9, 1. Jam parata editio morte praeve
Just. 21, 4. Hoc consilio praeventus, iterum
vitia concitat. *Tac. H.* 1, 5. Postquam prae
tam gratiam intelligit, pronus ad novas res,
Flor. 3, 5. *med.* Filii scelere praeventus, n
tentatum veneno spiritum ferro expulit. *Macr.*
7, 12. *f.* Ex asperatione oris praeventa suav
excluditur. Est qui leg. *proventa*, sed repugn
sententia. Adde *Ov. Trist.* 5, 4, 32. et *Claud.*
cons. Honor. 101.

PRAEVENTUS, us, m. occupatio. In sexto
sing. *Tert. adv. Marc.* 5, 12. Ne contristemur n
tis praeventu.

PRAEVERBĬUM, ii, n. verbum, quod in
positione alterius verbi praeponitur. *Varr. L*
5, 5. Ab iisdem principiis, antepositis praeve
paucis, immanis verborum accedit numerus,
praeverbiis additis, atque commutatis, aliud a
aliud fit; et *ib.* 8. Consuetudo communis, quae
praeverbiis conjuncta sunt, etiam nunc servat
aspicio, conspicio, respicio, suspicio, desp
Gell. 7, 7. Addebat etiam, quod *ad* praevert
tunc ferme acueretur, cum significaret *ἐπίτασιν*
adfabre, admodum.

PRAEVERNAT, abat, n. impers. 1. ver prae
ture incipit. *Plin.* 18, 26, 65. *n.* 2. Sive a
quando praevernat; sive post, quando hiemat.

PRAEVERRO, is, a. 3. ante verro. *Ov. A*
3, 13, 24. Qua ventura Dea est, juvenes timi
que puellae Praeverrunt latas veste jacente
Virg. Mor. 23. Praeverrit cauda silices, gremi
que molarum. Al. leg. *perverrit*, h. e. prob
diligenter verrit, et mundat. Utraque lectio
babilis est.

PRAEVERTO et Praevorto, is, ti, a. 3. *προ*
νω, anteverto, praevenio, antepono, praefero.
Div. 1, 6. De quibus quid ipse sentiam, si pl
exponam, ita tamen, si vacas animo, neque h
aliquid, quod huic sermoni praevertendum p
(Est qui leg. *praetervertendum*, minus recte.)
2, 24. Nec posse, cum hostes prope ad portas
sent, bello praevertisse quidquam. *Gell.* 4, 3.
risjurandi religionem animo atque amori praev
re. *Pl. Amph.* 1, 3, 29. Illuc redeundum est
hi, ne me uxorem praevertisse dicant prae rep
ca. ¶ Item praevenio, antecedo, currendo su
Virg. A. 7, 807. proelia virgo Dura pati, curs
pedum praevertere ventos. Sic *Id. ib.* 12, 345.
praevertere ventos. *Catull.* 64, 341. Flammea
vortet celeris vestigia cervae. *Stat. Th.* 5, 691
lucres equitum praeverterat alas Fama recens.
de *Achill.* 2, 396. ¶ Item praevenio, praeocc
Lucan. 8, 29. summa dies cum fine bonorum
fuit, et celeri praevertit tristia leto. *Gell.* 17,
Quae absolvi, quoniam mors praeverterat, ne
verunt. *Liv.* 8, 16. Aggerem et vineas egit,
resque admovit: quorum usum forte oblata op
tunitas praevertit, *h. e.* eorum usum inanem r
dit, cum ante capta sit urbs, quam illa adhibe
tur. *Cic. Sull.* 16. Nemo unquam me tenuis
suspicione perstrinxit, quem non praeverterim
e. non praevenerim male dicendo, dictis lacera
Ov. Met. 2, 657. praevertunt, inquit, me fata,
torque Plura loqui. *Pl. Mil.* 3, 1, 59. Neque p
ripio pulpamentum, neque praevorto poculum,
ante tempus sumo. *Virg. A.* 1, 724. paulatim
lere Sichaeum Incipit, et vivo tentat praever
amore Jampridem resides animos, *h. e.* praeo
pare, antequam a Junone capiantur. ¶ Item p
cavere, vitare. *Ser. Sam.* 62, 1077. Si nequit
fandum praevertere cautio virus. ¶ Item sup
re, plus posse. *Pl. Amph.* 5, 1, 16. Jam ea
me horrore afficit: herilis praevertit metus: o
accurro. *Id. Ps.* 1, 3, 59. Quoniam pietatem a
tuo video praevortere. ¶ Interdum est diver
transire, quasi omissis, quae occeperamus, ver
se ad alia, eaque prius persequi, et conficere,
quae majoris momenti sint: et fere passiva
Hor. Sat. 1, 3, 38. Illuc praevertamur, amato
quod amicae Turpia decipiunt caecum vitia.
lum. 3, 7. *extr.* Quare non intempestivum est,
ad ea praeverti, quae, etc. *Tac. A.* 4, 32.
veteres populi R. res composuere, ingentia b
expugnationes urbium, fusos captosque reges;
si quando ad interna praeverterent (supple
discordias consulum adversum tribunos, agra
leges, plebis et optimatium certamina, libero eg
su memorabant. *Gell.* 3, 7. Hostes profecto;
id viderint, fortissimus quisque ad occursan
pugnandumque in eos praevertentur, unoque
negotio sese alligabunt. *Plin. praef.* 16. Proxim
erat narrare glandiferas quoque, ni praeverti c
ret admiratio, quaenam esset vita sine arbore
etc. *Caes. B. G.* 7, 33. Etsi ab hoste disce
detrimentosum esse existimabat, tamen huic
praevertendum existimavit. *Pl. Merc.* 2, 3,
Rei mandatae omnes sapientes primum praev
decet, *h. e.* vorti ante alia ad rem mandatam
ciendam. Sic *Pers.* 5, 2, 20. Stultitia est,
bene esse licet, eum praevorti litibus. Poste

: te magis par agere est. Adde *Capt.* 2, 3. *f.* c sensu regit interdum accusativum, quasi sit iens. *Liv.* 8, 13. Coactique novi consules omni- am rem praeverti, proficiscuntur, *h. e.* vertere l eam rem prae, seu ante omnia. *Pl. Ps.* 2, Hoc praevortar principio: illa omnia missa), quae ante agere occoepi. *Liv.* 35, 33. *f.* , 27. Aliud in praesentia, quod magis insta- praevertendum sibi esse dixit. [*L. Verus Imp.* 'ront. ad Verum Imp.* (ed. *A. Maio*) 2. Da ve- idiae veniam, si urgentibus curis praepeditus ia in manibus praeversus sum. *F.*] ¶ Huc a pertinent *Pl. Ps.* 1, 3, 8. In rem quod sit, ortaris, potius quam re adversa animo auscul- *h. e.* agas, advertas, cures ante omnia, quod sit; et *Merc.* 1, 2, 3. Abige abs te lassitudi- cave, pigritiae praevorteris, *h. e.* pigritiae geas omissa cura salutis heri. ¶ Hac ratione pro anteire, praevenire adhibetur. *Virg. A.* l. volucremque fuga praevertitur Hebrum. *Pl.* 2, 8, 75, Nostra omnis lis est: pulcre prae- r viros, *h. e.* praeveniam, ne, quod pararunt, ere queant. ¶ Ejusdem sententiae est illud *Amph.* 3, 2, 39. Si quid dictum est per jo- non aequum est, id te serio praevortier, *h.* eoccupare, ac statim arripere, et in serium retari, priusquam mentem loquentis plane in- is. ¶ *Praeforti foras*, exire, aufugere. In . *Amph. scena*, quae incipit *Di vostram fidem*, imem exspectat obambulans. *So.* curiose qui- fores enim clausit, ne praevorteretur foras, ie foras egrediens fames eum anteverteret.

AEVĔTĪTUS, a, um, part. ab inus. *praeveto*, vetitus. *Sil.* 13, 155. Praevetitum namque et l committere Martem Sponte viris.

AEVEXĀTUS, a, um, part. ab inus. *praeve-* inte, aut valde vexatus. *Coel. Aurel. Acut.* Praevexatae vires. *Id. Tard.* 1, 1. *n.* 18. viribus praevexatus.

AEVĬANS, antis, part. ab inus. *praevio*, qui us anteit. *Ambros.* in *Luc.* 3, 21. Homo non potest adoriri, nisi Dominum habeat antem. *F.*]

EVĪDĔO, es, īdi, isum, a. 2. προοράω, ante provideo, prospicio, praesentio. *Cic. Verr.* 9. Omnia ista concedam et remittam: prae- enim, quid sit defensurus Hortensius. *Tac.* 15. Nec praeviderant impetum hostium mi- nec, si praevidissent, satis virium ad arcen- rat. *Plin. ep.* 1, 20. *med.* Quisque quasi for- um amplectitur, cum ab alio dictum est, quod raevidit. ¶ Alia hujus verbi testimonia af- olent ex *Ter. Andr.* 1, 2, 12., *Cic. Somn.* ., *Div.* 1, 30. et *N. D.* 2, 65., *Hor. Ep.* 1, , *Suet. Tib.* 14. *f.* et *Quint.* 4, 5. *med.* etc., ique alii *provideo* substituunt, quod eandem ibet. ¶ Procul video, et antequam perve- *Val. Fl.* 2, 442. jam quas praeviderat ur- Navita condebat. Hic quoque est qui leg. *erat.* Simile est illud *Virg. A.* 5, 443. Osten- xtram insurgens Entellus, et alte Extulit: um venientem a vertice velox Praevidit, ce- elapsus corpore cessit. ¶ Et consulo, ca- rospicio. *Nep. Ann.* 9. Vidit autem vir omni- llidissimus, magno se fore periculo, nisi quid disset. Itaque capit tale consilium, etc. Al. *ovidisset.*

EVINCTUS, a, um, part. ab inus. *praevin-* ite, aut valde vinctus, constrictus. *Gell.* 15, m eodem laqueo, qui essent praevinctae. *Id.* Ferinis voluptatibus praevinctus.

EVĬRĬDANS, antis, adj. *Laber.* ap. *Macr.* , 7. Cum vigebam membris praeviridantibus, raevalidis, vegetis.

EVĬRĬDIS, e, adj. valde viridis. *Front.* *l.* 7. *med.* Aqua colore praeviridi. Plerique leg. *perviridi.*

EVĪSUS, a, um, part. a *praevideo*, προορα- ante visus. *Ov. Fast.* 1, 327. An, quia prae- in aqua timet hostia cultros, etc.? *Tac. A.* . Praevisa locorum utilitate; et *ib.* 40. *med.* nobis praevisum, et missae auxilio cohortes; 14, 55. Non tantum praevisa, sed subita re. *Suet. Aug.* 10. Praevisum periculum sub- re.

EVĬTĬĀTUS, a, um, part. a *praevitio*, ante s, praecorruptus. *Coel. Aurel. Tard.* 2, 1. *n.* rpora jamdudum debilia, vel senes, aut ex orbo praevitiati.

EVĬTĬO, as, a. 1. προκαταισχύνω, ante vitio, rrumpo. *Ov. Met.* 14, 55. Hunc (*gurgitem*) raevitiat, portentificisque venenis Inquinat.

EVĬUS, a, um, adj. ὁδηγὸς, qui praeeundo nonstrat, qui antecedit. *Cic. Arat.* ap. *Non.* . Praevius Aurorae, Solis Noctisque satel- *Ov. Met.* 11, 65. Nunc praecedentem sequi- unc praevius anteit; et *ib.* 15, 190. cum prae- ci Tradendum Phoebo Pallantias inficit or- Alii leg. *lucis.* *Stat. Th.* 4, 485. Angue ter o, et flagranti praevia taxo, Tisiphone, dux diem. *Auson. Idyll. de monosyllab. coept.* 12. . Lux dono concessa Deum, cui praevius

est sol. Adde *Claud. in Eutr.* 2, 426. Ex his intelligis, vocem esse poeticam.

PRAEULCĔRĀTUS, a, um, part. ab inus. *praeulcero*, ante ulceratus. *Coel. Aurel. Tard.* 5, 1. *n.* 18. Pulvisculum locis praeulceratis apponimus.

PRAEUMBRANS, antis, part. ab inus. *praeumbro*, umbram inducens, umbra involvens. Transl. *Tac. A.* 14, 47. Mortem obiit Memmius, auctoritate, constantia, fama, in quantum praeumbrante imperatoris fastigio datur, clarus.

PRAEUNCTUS, a, um, part. a *praeungo*, ante unctus. *Coel. Aurel. Tard.* 4, 3. *med.* Digitus praeunctus adipe anserino.

PRAEUNGO, is, a. 3. prius ungo. *Theod. Prisc.* 1, 19. Praeungendum est vulnus.

PRAEVŎLO, as, n. 1. antevolo. *Cic. N. D.* 2, 49. *med.* Grues in tergo praevolantium colla et capita reponunt. *Tac. H.* 1, 62. Aquila leni meatu, prout agmen incederet, velut dux viae praevolavit. *Pl. Mil.* 1, 1, 40. Novisse mores me tuos meditate decet, curamque adhibere, ut praevolet mihi, quo tu velis, *h. e.* ut animus meus praecurrat, quo tu velis. Est qui leg. *praevelit*, vel *praevelim, quae tu velis:* a *praevolo*, *praevis*, etc.

PRAEVŎLO, is, n. anom. V. in v. praec.

PRAEŪRO, is, a. 3. prius, vel valde uro. *Colum. Arb.* 11. *extr.* Uvas, quae meridiem vel occidentem spectabunt, ne praeurantur, suo sibi pampino tegito. Alii leg. *perurantur.*

PRAEUSTUS, a, um, part. a *praeuro:* prius, aut valde, aut in anteriori parte ustus. *Liv.* 1, 32. *f.* Ut fecialis hastam serratam, aut sanguineam praeustam ad fines eorum ferret, *h. e.* ustulatam in cacumine. *Virg. A.* 7, 524. Stipitibus duris agitur, sudibusque praeustis. Adde *Caes. B. G.* 5, 39. *Tac. A.* 2, 14. Praeusta et brevia tela. ¶ De frigore. *Plin.* 3, 20, 24. Praeustis in transitu Alpium nive membris. V. ADUSTUS.

PRAE UT. V. in PRAE.

PRAEVULSUS, a, um, part. a *praevello*, avulsus. Absolute. *Tert. ad Nat.* 1, 10. *med.* Capitula et ungulas et plumarum setarumque praevulsa.

[PRAGMĂ, ătis, n. πρᾶγμα, negotium. *Jul. Vict. Art. rhet.* (ed. *A. Maio*) 3, 4. Pragmata scholastica. Adde *ib.* 9. et 15. *F.*]

PRAGMĂTĬCĀRĬUS, ii, m. qui in sacris principis scriniis occupatus est, et pragmaticas sanctiones, adnotationes, et acta cognitionum perscribit. *Imp. Zeno Cod.* 1, 23, 7.

PRAGMĂTĬCUS, a, um, adj. πραγματικὸς, ad negotia pertinens, negotialis: πρᾶγμα enim est negotium. Et praesertim ad lites, et causas forenses, ac civiles pertinens. V. NEGOTIALIS. Graece *Cic. Att.* 14, 3. Tu si quid πραγματικὸν (al. *pragmaticon*) habes, scribe: sin minus, populi ἐπισημασίαν, et mimorum dicta perscribito, *qualche novita forense, o della piazza.* [*Ernest.* in *cl. Cic.* explicat: quod ad recte agendum prosit. Alii de rebus ad civitatem pertinentibus dictum putant: quod nescio an praeferendum sit. *Orell.* Graecis literis v. *pragm.* scripsit.] ¶ *Pragmatici homines*, rerum periti, callidi, humanorumque morum gnari. *Cic. Att.* 2, 20. Pompejus amat nos. Credis? inquies: credo: prorsus mihi persuadet. Sed quia, ut video, pragmatici homines omnibus historicis (al. *historiis*), praeceptis, versibus denique cavere jubent, et vetant credere; alterum facio, ut caveam; alterum, ut non credam, facere non possum. ¶ Speciatim sic dicebantur apud Graecos, qui res forenses callebant, qui mercede causarum actores, juris et consuetudinis fori ignaros monebant, dicenda suggerebant, agendi rationem docebant. Nam, ut ait *Quint.* 3, 6. *med*, Graeci πραγματικοὺς vocant juris interpretes. *Cic. Or.* 1, 45. Ut apud Graecos infimi homines, mercedula adducti, ministros se praebent in judiciis oratoribus, ii, qui apud illos πραγματικοὶ vocantur; et *ib.* 59. *med.* Itaque illi disertissimi homines (*Graeci*) ministros habent in causis juris peritos, cum ipsi sint peritissimi, et qui, ut abs te paulo ante dictum est, pragmatici vocantur; et *f.* Oratori pragmaticum adjutorem dare. *Quint.* 12, 3. Neque ego sum nostri moris ignarus, oblitusve eorum, qui velut ad arculas sedent, et tela agentibus subministrant: neque idem Graecos quoque nescio factitasse: unde nomen his pragmaticorum datum est. ¶ Paulatim etiam in Romano foro locum habere coeperunt. *Juven.* 7, 122. Si quater egisti, si contigit aureus unus, Inde cadunt partes ex foedere pragmaticorum, *h. e.* ex eo aureo detrahuntur partes, quae debentur pragmaticis ex pacto cum oratore inito. Adde *Mart.* 12, 72. ¶ Differebant ab *advocatis*, quia hi arcessebantur ab reo, eique aderant gratis officii causa: *pragmatici* ultro se offerebant actori, seu oratori, eique aderant mercedis gratia: *advocati* voce et consilio, *pragmatici* etiam scripto navabant operam: unde et *tabelliones* aliquando appellantur. *Ulp. Dig.* 48, 19, 9. Solet autem interdici forensibus negotiis vel juris studiosis, vel advocatis, vel tabellionibus sive pragmaticis. Hoc tamen loco *advocati* rectius intelliguntur ipsi causarum actores. ¶ *Pragmatica, orum*, fuit quoddam opus ab *Accio* conscriptum, quod citat *Gell.* 20, 3. Videtur autem esse idem cum eo, quod *Plinius* appellat *Praxidica*, et *Praxidicum* (πρᾶξις enim, et πρᾶγμα idem fere sonant) *in indice auctor. lib.* 18. et 18, 24, 55., ubi haec habet: Adjecit iis Accius in Praxidico, ut sereretur, cum Luna esset in Ariete, Geminis, Leone, Libra, Aquario. ¶ *Pragmatica sanctio*, aut *jussio*, aut *adnotatio*, aut *constitutio*, quae ab imperatoribus fit de rebus, ac negotiis civilibus, adhibitis in consilium viris prudentibus, et diligenti examine rei, de qua decernendum est. *Impp. Theod. et Valent. Cod.* 1, 2, 10. et *Impp. Leo, et Anthem. ib.* 3, 35. et alibi. Sic pragmaticum rescriptum *August. collat. cum Donatist.* 3. *c.* 2. Unde *pragmaticum* absolute, h. e. pragmatica sanctio, *Impp. Theod. et Valent. Cod. Theod.* 6, 23, 3. et *ib.* 11, 1, 36. et *Impp. Honor.* et *Theod. ib.* 16, 5, 52.

*PRAGMENTUM, i, n. *Auct. Itin. Alex.* (ed. *A. Maio*) 87. *si sanus sit locus:* Utrimquesecus pellium pragmenta usum ratium integraverant sibique pecorique. *B. A.*

PRAMNĬUM Vinum, πράμνιος οἶνος, generosi vini genus, in Smyrnaeorum agro, juxta delubrum Cybeles. *Plin.* 14, 4, 6. Ap. *eund.* 37, 10, 63. Morio gemma Indica, quae nigerrimo colore translucet, vocatur pramnion.

PRANDĔO, es, prandi, pransum, a. 2. ἀριστάω, prandium sumo. *Cic. Fam.* 7, 30. Ita Caninio consule scito neminem prandisse, *scil.* quia creatus post meridiem, postridie mane abiturus erat magistratu. *Val. Max.* 3, 2. *n.* 3. *extr.* Sic prandete commilitones, tanquam apud inferos coenaturi. *Hor. Sat.* 2, 3, 245. Luscinias soliti impenso prandere coemptas. *Id. Ep.* 1, 17, 13. Si pranderet olus patienter. *Pl. Rud.* 4, 2. *f.* Sed hic rex cum aceto pransurus est et sale, sine bono pulmento. *Id. Poen.* 3, 5, 14. Calidum prandisti prandium. *Suet. Dom.* 21. Prandere ad satietatem. *August. contra Acad.* 2, 4. parum. *Plin.* 28, 5, 14. Hippocrates tradit, non prandentium exta celerius senescere. V. PRANDIUM. ¶ Alterum huic praeteritum tribui solet, *pransus sum.* V. PRANSUS.

PRANDĬCŬLĂ antiqui dicebant, quae nunc jentacula. *Festus.*

[PRANDĬOLUM, i, n. dimin. prandii. *Not. Tir.* p. 166. Prandium, prandiolum. *F.*]

PRANDĬUM, ii, n. ἄριστον, δειλινὸν, cibus, qui mane sumebatur, ut *coena*, quae meridie, teste *Festo*, et *vesperna*, quae vespere. Dictum quidam putant παρὰ τὸ πρὰν pro πρωῒ, mane: alii quasi *parandium*, quod eo sumpto pararentur ad opus: alii aliunde. Et quidem in militari vita *prandium* fere vocatus est cibus, qui ante pugnam a militibus, atque adeo mane jussu imperatoris capiebatur. *Liv.* 28, 14. Tesseram vesperi per castra dedit, ut ante lucem viri equique curati et pransi essent. *Id.* 21, 54. Ceteris ducibus praeceptum, ut prandere omnes juberent, armatos deinde signum exspectare. Adde 9, 32. et *Cat.* ap. *Gell.* 15, 13. V. PRANSUS. *Trebell. Gall.* 2. Plerique dicunt, dictum esse prandium ab eo, quod ad bellum milites paret. ¶ Postea dilata coena ad vesperam, *prandium* coeptus dici cibus circa meridiem sumptus, qui et *merenda* appellabatur. V. MERENDA. Si cui vero liberet antea sumere, *jentaculum* dicebatur. *Suet. Cal.* 58. Hora quasi septima, cunctatus, an ad prandium surgeret, marcescente adhuc stomacho pridiani cibi onere. *Id. Claud.* 34. Bestiariis, meridianisque adeo delectabatur, ut et prima luce ad spectaculum descenderet, et meridie, dimisso ad prandium populo, persederet. ¶ Non erat prandium in more omnium, ut coena: multi enim (ut hodieque non pauci) semel die tantum vescebantur. Quibus vero usque ad coenae tempus integram famem perducere difficile erat, levem simplicemque cibum in prandio sumebant: opifices et laboriosi, quantum sat esset tolerando labori: intemperantes gulae largiter inserviebant. *Cels.* 1, 3. *f.* Si prandet aliquis, utilius est exiguum aliquid, et ipsum siccum sine carne, sine potione sumere: et *paulo post:* Aestate cibo saepius corpus eget: ideo prandere quoque commodum est. *Sen. ep.* 83. Panis deinde siccus, et sine mensa prandium, post quod non sunt lavandae manus. *Mart.* 13, 30. Caseus Etruscae signatus imagine Lunae Praestabit pueris prandia mille tuis. *Id.* 6, 64. Curio dum prandia portat aranti; et 13, 13. fatuae fabrorum prandia betae. *Cic. Phil.* 2, 39. Quid prandiorum apparatus, quid furiosam vinolentiam tuam proferam? *Id. Verr.* 2, 1, 19. Quid ego istius prandia, coenas, equos, muneraque commemorem? *Suet. Vit.* 13. Epulas trifariam semper, interdum quadrifariam dispertiebat, in jentacula, et prandia, et coenas, comissationesque. ¶ Solebant genio indulgentes post grandium poculis dare operam. Hinc saepe ap. *Plaut.* prandi, potavi, ut *Men.* 1, 2, 61. et 2, 3, 11. et 5, 9, 81. et *Bacch.* 1, 1, 46. etc. et *Mart.* 4, 90. Prandeo, poto, cano, ludo, lavo, coeno, quiesco. Hinc *Pransus*, *potus*, de quo V. in PRANSUS. ¶ Ad prandium praeterea haec spectant. *Pl. Capt.* 3, 1, 18. Accessi ad adolescentes in foro: salvete, inquam: quo imus una ad prandium? *Id. Stich.* 4,

2, 45. de parasito: Hic quidem in summam crucem coena, aut prandio perduci potest. *Cic. Mur.* 35. Invitare ad prandium. *Pl. Men.* 5, 9, 76. et *Poen. a.* 2. *v.* 23. vocare. *Id. Poen.* 5, 5, 3. Adducere aliquem ad se ad prandium. *Id. Men.* 2, 3, 37. Coquere alicui prandium. *Id. Cas.* 2, 1, 4. parare; et *Men.* 1, 2, 61. apparare; et 1, 3, 25. accurare. *Id. Rud.* 1, 2, 53. ornare. *Id. Amph.* 2, 2, 33. dare. *Id. Poen.* 5, 5, 16. obsonare alicui; et *Men.* 2, 2, 2. anteponere; et 3, 2, 55. comedere. *Id. Poen.* 3, 5, 14. Prandium prandere. *Id. Cist.* 1, 1, 12. In prandio aliquem lepide atque nitide accipere apud se. ℙ De sportula, congiario imperatorum. *Mart.* 5, 49. Tunc, cum prandia misit imperator, Cum panariolis tribus redisti. *Suet. Caes.* 38. Adjecit epulum ac viscerationem, et post Hispaniensem victoriam duo prandia: nam cum prius parce, neque pro liberalitate sua praebitum judicaret, quinto post die aliud largissimum praebuit. *Id. Tib.* 20. Prandium populo mille mensis, et congiarium trecenos nummos viritim dedit. ℙ Item quae praebatur a candidato tribulibus, etc. *Cic. Mur.* 32. et 34. et *Off.* 2, 17. ℙ De quocumque convivio. *Mart.* 4, 49. qui scribit prandia saevi Tereos, aut coenam, crude Thyesta, tuam. ℙ De cibo bestiarum. *Pl. Truc.* 3, 1, 1. Rus mane me ire jussit, ut bubus glandem prandio depromerem. *Val. Max.* 3, 7. *n.* 1. Prandio dato ipsis, jumentisque eorum.

PRANSĬTO, as, a. 1. frequent. a *prandeo*. *Pl. As.* 1, 1, 20. Nequam homines, qui polentam pransitant. *Vitr.* 8, 3. *med.* Ad rivum accumbentes viatores pransitare solent. *Arnob.* 4, 143. Jovem pro suillis visceribus prolem nescium Lycaoniam pransitasse. *Macr. Sat.* 2, 13. Ut patentibus januis pransitaretur, et coenitaretur. *Lampr. Elag.* 27. Pransitans, et coenitans.

PRANSOR, oris, m. ἀριστητὴρ, qui prandet, aut qui invitatus est ad prandium. *Pl. Men.* 2, 2, 2. Bonum anteponam prandium pransoribus. *Veranius* ap. *Macr. Sat.* 3, 6. *med.* Qui novissimi comeso prandio venissent, cum jam manus pransores lavarent.

PRANSŌRĬUS, a, um, adj. ad prandium spectans. *Quint.* 6, 3. *med.* Mirantibus, quod humile candelabrum emisset, Pransorium erit, inquit, *h. e.* aptum erit prandentibus, quia circa meridiem prandium fit, quo tempore lucerna non est opus: nam coenantes sub noctem altiore candelabro egent, quo latius lux diffundatur. *Turneb.*

PRANSUS, a, um, part. a *prandeo*: ἠριστηκὼς, qui prandit: ut *potus*, qui potavit. *Hor. Sat.* 1, 6, 27. Pransus non avide, quantum interpellet inani Ventre diem durare, domesticus otior; et *ib.* 5, 25. Millia tum pransi tria repimus. *Id. A. P.* 340. Neu pransae Lamiae vivum puerum extrahat alvo. *Liv.* 28, 14. Tesseram vesperi per castra dedit, ut ante lucem viri equique curati et pransi essent. ℙ *Pransus et paratus* proverbii speciem habet de eo, cui ad aggrediendum aliquid nihil jam deest: ductum a more militari, quo pugnaturi milites, et cibo prius curabant corpora, et arma expediebant, solumque pugnae signum exspectabant, ut in PRANDIUM dictum est. Unde *Cato* ap. *Gell.* 15, 13. Exercitum suum pransum, paratum, cohortatum eduxit foras, atque instruxit. *Varr.* ap. *Non.* 6, 59. Quare, o Marce, pransum ac paratum esse hoc minime oportet. ℙ Contra *pransus*, *potus* ineptus est ad diligenter agendum, gravatus nimii cibi potusque onere. *Cic. Mil.* 21. Adde inscitiam pransi, poti, oscitantis ducis.

PRAPĔDĬLON, i, et

[PRAPĔDĬON, ii, n. herba eadem quae leontopodion. *Appul. Herb.* 7. *F.*]

[PRAPIS, idis, f. πραπὶς, mens, pectus, ingenium. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 614, 11. Curtia D. L. Prapis. *F.*]

*PRASĬAE, arum, Πρασιαὶ, locus Atticae. *Liv.* 31, 45. *B. A.*

*PRASĬANE, es, f. Πρασιανὴ, insula magna apud Indos, in Indo flumine pertinens et exinde nomen trahens. *Plin.* 6, 20. *B. A.*

[PRASĬĀNUS, a, um, adj. ad Prasios pertinens, Indiae populos, Gangem utrinque accolentes, de quibus meminit *Plin.* 6, 19, 22. *Id.* 6, 22, 24. Gens Prasiana. *F.*]

PRĂSĬNĀTUS, a, um, adj. prasina veste indutus. *Petr. Sat.* 28. *f.* In aditu ipso stabat ostiarius prasinatus, cerasino succinctus cingulo.

PRĂSĬNĬĀNUS, a, um. adj qui ad prasinum colorem pertinet. Porro *Prasiniani* vocati sunt fautores factionis prasinae, ut Venetiani Venetae. V. FACTIO. *Capitol. Ver.* 6. Multas a Venetianis est passus injurias, quod turpissime contra eos faveret. Nam et Volucri equo prasino aureum simulacrum fecerat, quod secum portabat: et *mox*: In tanto autem equus ille honore fuit, ut ei a populo prasinianorum saepe modius aureorum postularetur. *Petr. Sat.* 70. Si prasinianus es famosus. *F.*]

PRĂSĬNUS, a, um, adj. πράσινος, colore porri similis, porraceus: πράσον enim porrum est. *Petr. Sat.* 27. Paterfamilias soleatus pila prasina exercebatur. *Plin.* 37, 10, 67. Prasinus color. *Mart.* 10, 29. De nostra prasina est synthesis empta toga; et 3, 82. Prasino flabello fugare muscas. ℙ *Prasina factio*, est una ex quatuor aurigantium in circo, cui Caligula, et Nero impensissime faverunt. V. FACTIO. *Mart.* 10, 48. De prasino conviva meus, Venetoque loquatur. *Id.* 13, 78. Et nomen prasini Porphyrionis habet. Adde 11, 33., *Suet. Cal.* 55. et *Ner.* 22. V. PRASINIANUS. ℙ *Prasini*, *orum*, absolute sunt iidem ac smaragdi. V. *Auct. l. c.* in LYCHNITES.

PRĀSĬON et Prasium, ii, n. πράσιον, species origani, a colore porraceo: item heraclii: item marrubii: quae nomina herbarum sunt. *Plin.* 20, 17, 67. et *ib.* 22, 89. et *Cels.* 5, 11. [*weisser Andorn.* Marrubium vulgare, *L.*]

PRĀSĬUS, ii, m. πράσιος λίθος, gemmo viridis: a prasino, sive porraceo colore. *Plin.* 37, 8, 32. Viridantium et alia plura sunt genera. Vilioris turbae est prasius, cujus alterum genus sanguineis punctis obhorret. V. PRASINUS.

PRĂSŎĪDES, is, f. πρασοειδὴς, genus topazii: a πράσον, porrum, quasi porraceus. *Plin.* 37, 8, 32. Et duo ejus (*gemmae*) genera faciunt, prasoidem, atque chrysopteron similem chrysopraso.

PRĂSON, i, n. πράσον, frutex marinus, et phycos dictus, foliis latis, colore viridi. *Plin.* 13, 25, 48.

PRĀTENSIS, e, adj. λειμώνιος, ad pratum pertinens, in pratis nascens. *Hor. Sat.* 2, 4, 20. pratensibus optima fungis Natura est: aliis male creditur. *Colum* 6, 3. Pratense foenum. *Plin.* 21, 8, 25. Pratenses flores; et *ib.* 15, 50. Pastinaca pratensis.

*PRĀTĪTAE, arum, populi Mediae. *Plin.* 6, 15. *B. A.*

PRĀTŬLUM, i, n. λειμώνιον, parvum pratum. *Cic. Brut.* 6. Tum in pratulo propter Platonis statuam consedimus. Adde *Att.* 12, 6. *Arnob.* 5, 173. Cum in Siciliae pratulis flores legeret Proserpina.

PRĀTUM, i, n. λειμὼν, locus in agris, ex quo foenum percipitur. *Varr. L. L.* 4, 4. *f.* et *R. R.* 1, 7. *f. Colum.* 2, 17. et *Ulp. Dig.* 50, 16, 31. censent, prata dicta esse ab eo, quod sine opere parata sint. His subscribit et *Plin.*, qui 18, 5, 6. auctor est, veteres *parata* dixisse. *Cic. Sen.* 16. *med.* Quid de pratorum viriditate, aut arborum ordinibus dicam? *Id. Q. Fr.* 3, 1, 2. Pratum irrigare. *Plin.* 18, 28, 67. *n.* 4. cratire, secare, caedere, sicilire. *Cato R. R.* 50. stercorare; et *ib.* 9. irrigua facere. *Colum.* 2, 18. renovare, restituere. *Varr. R. R. prooem.* 2. Ex segetibus prata facere. *Pall.* 10, 10 novella formare. *Inscr.* ap. *Grut.* 204. *f.* In eo agro alia prata immittere. *Colum.* 2, 17. Pratum siccaneum, aut riguum. *Cato R. R.* 8. et 9. Irriguum, aut siccum. *Ov. Met.* 1, 297. viride. *Plin. ep.* 5, 6. Prata florida, et gemmea; et *ep.* 7, 9. in carm.: verna. *Virg. G.* 2, 384. mollia; et *ib.* 1, 289. arida tondere. *Mart.* 1, 115. uda. *Virg. A.* 6, 674. recentia civis; et *G.* 4, 306. novis coloribus rubent. *Lucr.* 5, 782. camposque per omnes Florida fulserunt viridanti prata colore. *Ov. Am.* 3, 5, 5. Area gramineo suberat viridissima prato. *Prop.* 1, 20, 37. Et circumriguo surgebant lilia prato. ℙ Metonymice. *Ov. A. Am.* 1, 299. Ipsa novas frondes, et prata tenerrima tauro Fertur inadsueta subsecuisse manu, *h. e.* teneriores herbas. *Pl. Ps.* 3, 2, 21. Non itidem coenam condio, ut alii coqui, qui mihi condita prata in patinis proferunt. ℙ Instituendi, colendique prati rationem tradunt *Colum.* 2, 17. et 18., *Plin.* 18, 28, 67. *n.* 4. et *Pall.* 10, 10. ℙ Inter varios titulos, quos scriptis suis auctores praeponebant, fuere etiam, qui *pratum* inscriberent. *Gell. praef.* ℙ Translate dicitur de aequore. *Cic.* in *Arat.* 129. naves Ante solent rostro Neptunia prata secantes, etc.

PRĀVE, adv. κακῶς, πονηρῶς, male, perperam: cui contrarium recte, bene. [*V. in *pravus*.] *Ter. Hec.* 4, 4, 24. Hoc mihi videtur factum prave. *Hor. Ep.* 1, 1, 104. prave sectum stomacharis ob unguem. *Cic. Acad.* 1, 10. Recte facta sola in bonis actionibus ponens, prave, id est peccata, in malis *Id. Fin.* 2, 8. *f.* Quod bene, id recte, frugaliter, honeste: ille porro male, prave, nequiter, turpiter coenabat. *Plin.* 17, 9, 8. Id plerique prave intelligunt a Favonii ortu faciendum. *Tac. A.* 6, 5. Verba prave detorta. *Gell.* 4, 9. Religiosos dies multitudo imperitorum prave, et perperam nefastos appellant. *Phaedr.* 3, 10. Exploranda est veritas multum prius, Quam stulta prave judicet sententia. *Hor. Sat.* 2, 3, 87. sive ego prave, Seu recte; hoc volui: ne sis mihi patruus. *Id. Ep.* 2, 1, 266. Versus prave facti. *Id. A. P.* 88. Cur nescire, pudens prave, quam discere malo? *Tac. A.* 1, 53. Solers ingenio et prave facundus. *Liv.* 1, 32. Aut neglectis religionibus, aut prave cultis. [*Impp. Valent. et Valens Cod. Theod.* 5, 13, 17. in *fragm.* editis ab *A. Peyronio.* Hanc legem quidam judicum interpretati pravius sunt, quam utilitas publica postulabat. *F.*] *Sall. or. Lepidi contr. Sull.* Pravissumeque per sceleris immanitatem adhuc tutus furit.

PRĀVĬCORDĬUS, a, um, adj. qui pravo est corde. *August.* in *Psalm.* 146. *n.* 7. (ex *Osee* 14, ubi Vulgata habet *praevaricatores*.) Quid est vicordius? torticordius, tortum cor habens. [...] currit et epitheton *pravicors* vel *pravicordius* *Vulgat. Siracid.* 3, 28. ubi *Bibl. Clementis* h[...] *pravus corde. B. A.*

PRĀVĬTAS, atis, f. σκολιότης, vitium quo r[...] congruentia cum aliis, et a rectitudine deficit, [...]versitas, distortio, deformitas. *Colum.* 4, 20. [...]gatoris cura esse debet, rectum conservare stir[...] nec flexum ridicae persequi, ne pravitas stat[...]num ad similitudinem sui vitem configuret. [...] 4, 11. Sint boves cornibus robustis, ac sine [...]vaturae pravitate lunatis. *Cic. Tusc.* 4, 13. [...] um appellabant, cum partes corporis inter se [...]sident: ex quo pravitas membrorum, distortio, [...]formitas. *Id. Leg.* 1, 19. An corporis pravi[...] si erunt perinsignes, habebunt aliquid offensi[...] animi deformitas non habebit? *Id. Or.* 2, 22. [...]sius nervos in dicendo C. Fimbriae, quos habu[...]le, non assequitur: oris pravitatem, [*i. e. oris [...]tortionem] et verborum latitudinem imitatur; [...] 1, 34. Intuendi sunt nobis non solum orat[...] sed etiam actores, ne mala consuetudine ad [...]quam deformitatem pravitatemque veniamus. [...] *Fin.* 5, 17. *med.* Pravitas et imminutio corp[...] ℙ Translate. *Gell.* 5, 20. Soloecismus vetust[...]bus Latinis stribligo dicebatur, a versura videl[...] et pravitate tortuosae orationis. ℙ Saepissim[...] fertur ad animum ac mentem, et est perver[...] judicii et sententiae, cum perperam sentitur d[...]bus, cum in judicando a recto honestoque defl[...]tur. *Sen. ep.* 56. *med.* Si ante animum nos[...] formare incipimus, et recorrigere, quam indur[...] pravitas ejus. *Sall. Jug.* 2. Quo magis pra[...] eorum admiranda est, qui dediti corporis ga[...] per luxum et ignaviam aetatem agunt; ceterur[...] genium incultu atque socordia torpescere si[...] *Q. Cic. Pet. cons.* 10. *med.* Qui sine causa [...] amant, eos aut beneficio, aut spe delinito, [...] operam, ut de illa animi pravitate deducas. [...] *Heaut.* 5, 2, 20. Quae ista est pravitas, qu[...] amentia, quod peccavi ego, id obesse huic [...] *Cic. Vat.* 6. Volo, ut mihi respondeas, qua[...] tanta pravitas mentis tenuerit, qui tantus f[...] ut cum inaudita ac nefaria sacra susceperis, a[...]cia, quibus omnis respublica tenetur, contemps[...] *Id. Acad.* 4, 8. *f.* Quid, quod si ista vera [...]ratio omnis tollitur, quasi quaedam lux lume[...] vitae, tamenne in ista pravitate perstabitis? [...] *H.* 3, 41. Pravitas consilii. ℙ Item malitia, [...]probitas, mali mores. [*Doederl.* 1, 62. sq. *p*[...]*tatem* proprie judicii esse, atque nonnisi pe[...]phemismum ita dici de malis moribus, demonst[...] *Cic. Fin.* 2, 9. Qualis ista philosophia est, [...] non interitum afferat pravitatis, sed sit con[...] mediocritate vitiorum? *Tac. A.* 14, 38. Nu[...] proelio finem exspectarent, nisi succederetur [...]tonio: cujus adversa pravitati ipsius, prosper[...] fortunam reipub. referebat. (Adde *Sall. fragm*[...] *Non.* 4, 403.) *Id. H.* 4, 44. Sosianus pra[...]morum multis exitiosus. ℙ *Pravitas omini*[...] *Gell.* 1, 22. *extr.* est malum omen.

PRĀVUS, a, um, adj. στρεβλὸς, σκολιὸς, qui[...] est rectus, distortus, perversus. [*Etymon [...] vocis varie tentant: Alii ducunt a παρὰ, *pr*[...] quatenus perversionem significat. *I. F. Gro*[...] *Liv.* 2, 26, 6. *pravus* a παραβὰς — παραβός. C[...]sentitur *Kritz.* ad *Sall. Cat.* 5, 1. *Vossius* a [...] quod homines antiquissimis temporibus lene[...] mansuetos tanquam imbelles nullo loco ducel[...] *Doederl.* 1, 61. sq., ubi haec laudantur, dedu[...] *per*, eadem formationis ratione, qua *gnavus* [...]*no*, *cadivus* a *cadere*, *suavis* a *suadere*. De no[...] hujus vocabuli, quidve differat a *malus* v. in [...] *Cic. Acad.* 4, 11. Interesse oportet, ut inte[...]ctum et pravum, sic inter verum et falsum. [...] *Fin.* 5, 17. Videsne, ut si qua in membris p[...] aut debilitata, aut imminuta sint, occulten[...]mines? *Hor. Sat.* 1, 3, 48. pravus fultus mal[...]lis. *Lucr.* 4, 514. ut in fabrica, si prava es[...] gula prima, Normaque si fallax rectis regio[...] exit, Omnia mendose fieri atque obstipa ne[...] est, Prava, cubantia, prona, supina, atque [...]sona tecta. ℙ Translate est, [*qui male ju[...] perperam sentit de rebus, et qui, cum quip[...] minus rectum semel imbiberit, corrigi nequi[...] ad sanitatem traduci. Ita recte collocav[...] quae *Noster* tertio loco posuerat, ista:] *Sall.* [...] 5. et *Plin. ep.* 3, 9. *med.* Ingenium malum, pra[...]que. (Alii ita intelligunt: *malum* in alios, et [...]niciosum: *pravum* in se, et vitiis deditum. [*[...]*derl.* l. l. docet, ubi conjuncta legerentur voc[...] *pravus* et *malus*, hoc posterius ad insitam n[...] nequitiam, *pravum* ad perversum ingenii us[...] exercitium referri; coll. *Plin. ep.* 3, 9, 32. *Se*[...] *S.* 2, 45.: quod *Kritz.* ad h. l. subtilius vid[...] quam ut discrimen animadverti posset, de[...]stranti, hisce vocabulis tantummodo nequitiae [...]mulum significari.] *Sen. Ira* 1, 16. *med.* Cn. [...] fuit vir a multis vitiis integer, sed pravus, [...] placebat pro constantia rigor. *Phaedr.* 5, 5. ℙ [...] favore labi mortales solent: Et pro judicio [...]

erroris sui, etc. *Quint.* 10, 1. *med.* Philemon s sui temporis judiciis Menandro saepe prae- est. *Hor. Sat.* 2, 7, 70. quae bellua ruptis, semel effugit, reddit se prava catenis? *h. e.* , incauta. ℙ [*Hinc per euphemismum a ju- perversitate transfertur ad animi mores, idem- ignif., quod malus, vitiosus, improbus, πονη- V. in PRAVITAS.] *Pl. Bacch.* 3, 3, 8. Abs- e esset, ego illum haberem rectum ad inge- bonum: nunc propter te, tuamque pravus s est fiduciam. *Cic. Tusc.* 4, 13. Eorum, qui longe a sapientia absunt, affectio est illa qui- discrepans sibi ipsa, dum est insipiens; sed distorta, nec prava. *Id. Rosc. Com.* 10. *f.* Panurgus Roscii fuit discipulus, qui dilige- hunc, illi favebant. Quid sciret ille, per- animadvertebant: ubi didicisset, omnes quae- t: nihil ab hoc pravum et perversum produci arbitrabantur. *Juven.* 14, 40. dociles imitan- urpibus et pravis omnes sumus. *Vell.* 2, 10. mature a rectis in vitia, a vitiis in prava, vis in praecipitia pervenitur: *vitia* ipsa pec- *prava* eorum habitus et consuetudo. *Tac. A* 3. Praetorii praefecto haud satis fidebat, ad ta, seu prava juxta levi. *Id. H.* 4, 68. Pravi sores; et *ib.* 48. Prava aemulatio. *Id. A.* 3, pes pravas aliorum cohibere; et *ib.* 16, 28. ambitio. *Phaedr.* 1, 25. Prava consilia dare m. *Cic. Tusc.* 3, 33. *med.* Quo pravius nihil possit. Alii leg. *gravius. Id. Brut.* 74. Pra- a consuetudinis regula. *Vell.* 2, 80. Pravis- homo. ℙ Cum gen. *Sil.* 3, 253. Battiadas s fidei stimulavit in arma. *Id.* 8, 260. turba- ator, atque accendere solers Invidiam, pra- e togae. *Id.* 9, 636. heu plebes scelerata, et favoris! et 12, 464. audendi pravus, facilis- ericlis. ℙ *In pravum*, prave. *Quint.* 1. 3. Frangas citius, quam corrigas, quae in pra- induruerunt. *Tac. H.* 4, 81. *med.* Elapsi in m artus. ℙ Quid *pravus* et *depravatus* diffe- V. in DEPRAVATUS.

AXAGŎRAS, ae, m. Πραξαγόρας, medicus, pa- Cous, Plistonici praeceptor. *Cels. praef.* 1. 3. *Almel.* et *med.* p. 6. *Almel. Plin.* 20, 4. 2. *Coel. Aurel. Chron.* 1, 4. et 2, 13. *B. A.*

AXĔĀNUS, a, um, adj. ad Praxeam pertinens, icum, de quo agit *Tert. Praescr.* 53., et in librum illum, cui titulus: *Adversus Praxeam*, ; in cujus *c.* 1. Fructificaverant avenae Pra- e. *F.*]

AXIBŪLUS, i, m. Πραξίβουλος, Atheniensium tratus, cujus meminit *Plin.* 33, 7. *B. A.*

AXĬDĪCĂ. V. in PRAGMATICUS.

RAXILLĒUS vel Praxillius, a, um, adj. ad llam poetriam Sicyoniam (de qua V. *Olear. l. de poetr. Graec. n.* 63.) pertinens. *Serv.* Praxilleum metrum Ionicum majus trimetrum ycatalectum. *Marius Victor. ib.* 2538. Id au- quod trochaeum recipit, Praxillium dixerunt, trum Praxillae poetriae Sicyoniae, quod est rum brachycatalectum, habens semper in se- regione trochaicam basin post Ionicam pri- *Plotius ib.* 2657. Antispastum trimetrum bra- talectum Praxillium. Hujus metri exemplum ap. *Sophocl. Antig.* 135. Ἀντίτυπος δ' ἐπὶ γᾷ αντalωθείς. *F.*]

AXĬTĔLES, is, m. Πραξιτέλης, egregius sta- s, natus in magna Graecia Olympiade CIV. opera recenset *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 10. et 36, *n.* 5., quarum praecipua fuit Venus nuda a s empta, quam ut viderent, multi navigave- Gnidum. Voluit eam a Gnidiis mercari rex niae Nicomedes, totum aes civitatis alienum, erat ingens, dissoluturum se promittens: sed a. Nobilis etiam fuit Cupido nudus, propter Thespiae, oppidum Boeotiae, visebantur, cum, *Cic. Verr.* 2, 4, 2., nulla alia visendi causa *Prop.* 3, 7, 15. Phidiacus signo se Jupiter eburno: Praxitelem Paria vindicat urbe la- *Stat. Silv.* 4, 6, 25. laboriferi vivant quae ra coelo Praxitelis. ℙ [Alius Praxiteles re- r fuit, optimus caelator, de quo mentionem *Cic. Div.* 1, 36. Hanc speciem Praxiteles cae- argento. Adde *ib.* 2, 21. et *Auct. ad Her.* 4, putant, hunc fuisse Pasitelem, Varroni co- . *F.*]

AXĬTĔLĬCUS et

AXĬTĔLĬUS, a, um, adj. ad Praxitelem per- . *Cic. Div.* 2, 21. *f.* Quasi non in omni mar- necesse sit inesse vel Praxitelia capita. *Plin.* 4. *n.* 5. Praxiteliae Veneris specimen. Alii *raxitelicae.*

ECABĬLIS, e, adj. *Gloss. Lat. Gr.* Precabile, ν, εὐκτικόν. *B. A.*

ECĀBUNDUS, a, um, adj. multum precans, ans in precibus. *Pacat. Pan.* 36. *med.* Quan- lius manus illa consuluit, quae submissis pre- da vexillis petiit veniam necessitatis!

ĔCĀMEN, inis, n. idem ac precatio. *Auct. de pulice* ap. *Wernsdorf. Poet. Lat. min. T.* 386. *v.* 35. Rursus mutatus, fundensque preca- mille, Accirem cunctos in mea vota Deos. *F.*]

ĔCANS, antis, part. a *precor:* εὐχόμενος, orans. *Pl. Rud.* 1, 5, 2. Vox precantum me huc foras ex- citavit. *Virg. A.* 12, 930. Ille humilis, supplex- que oculos, dextramque precantem Protendens. *Ov. Trist.* 1, 2, 35. frustraque precanti Ore neca- turas accipiemus aquas. *Id. Met.* 7, 590. Pro gna- to genitor dum verba precantia dicit. *Stat. Th.* 2, 478. ramumque precantis olivae Abjicit. *Val. Fl.* 2, 240. mixti gemitus, clamorque precantum. *Au- rel. Vict. Ep.* 14. *extr.* Ut crebro sese interficien- dum ministrorum fidissimis precans offerret. *F.*]

PRĔCĀRĬO, adv. μετὰ δεήσεως, κατὰ δέησιν, κατ' ἀξίωσιν, precibus, precando. V. PRECARIUS. *Ter. Eun.* 2, 3, 27. Hanc tu mihi vel vi, vel clam, vel precario fac tradas. (V. VIS.) *Cic. Verr.* 2, 5, 23. Etiam si precario essent rogandi, tamen ab his impetraretur. *Pl. Amph. prol.* 21. Tametsi pro imperio scibat facturos; verum hoc petere me pre- cario a vobis jussit. *Suet. Claud.* 12. Ut sibi in curiam tribunos militum secum inducere liceret, precario exegit. *Sen. Thyest.* 214. Ubicumque tan- tum honesta dominanti licent, precario regnatur. *Tac. Agr.* 16. *med.* Trebellius vitata exercitus ira, indecorus atque humilis, precario mox praefuit. *Ulp. Dig.* 43, 25, 1. Precario quippiam concedere. *Liv.* 34, 62. *med. Plin. ep.* 7, 30. Quibus ex cau- sis precario studeo: studeo tamen, *h. e.* quasi alie- no arbitrio, quasi impetrando a multis, qui me quotidie circumstant, ut vacare litteris liceat. *Sen. praef. Contr.* 1. Memoriam mihi jam olim preca- rio paret.

PRĔCĀRĬUM, ii, n. locus in aedibus precibus fa- ciendis destinatus. *Petr. Sat.* 30. Dispensator in precario aureos enumerans. Plerique alii leg. *prae- torio:* alii melius *proœcario.* V. PROOECARIUM. ℙ Alio sensu V. in v. sq.

PRĔCĀRĬUS, a, um, adj. ἱκετευτικὸς, δεδανεισμέ- νος, qui habetur ex precibus, qui tamdiu obtinetur, quamdiu is, qui concessit, permiserit. *Ulp. Dig.* 43. *tit.* 25. qui *De precario* inscribitur, 1. Preca- rium est, quod precibus petenti utendum conced- tur tamdiu, quamdiu is, qui concessit, patitur: quod genus liberalitatis ex jure gentium descendit, et distat a donatione eo, quod qui donat, sic dat, ne recipiat: qui precario concedit, sic dat, quasi tunc recepturus, cum sibi libuerit precarium sol- vere. *Brut.* ad *Cic.* ad *Brut.* 1, 16. *med.* Preca- riam incolumitatem habere. *Liv.* 3, 47. Non orare solum precariam opem, sed pro debito petere. *Id.* 8, 35. Donatur Q. Fabius tribuniciae potestati, pre- carium, non justum auxilium ferenti. *Tac. H.* 4, 76. *f.* Precaria vita. *Id. A.* 1, 42. *extr.* Precariam animam inter infensos trahere. *Id. H.* 1. 52. Pre carium seni imderium, et brevi transiturum. [*M. Aurel.* ap. *Front.* ad *M. Caes.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 4, 8. Ego impraesentiarum sic me habeo, ut vel hinc aestimatu facile sit tibi, quod haec precaria manu scribo. *F.*] ℙ De iis, quae licet non sint impetrata precibus, ad tempus tamen tantummodo nostra sunt. *Ov. Met.* 9, 75. Quid fore te credas, solum qui versus in anguem Arma aliena moves? quem forma precaria celat? *Sen. Tranq.* 11. Sa- piens corpus suum, seque ipsum inter precaria nu- merat, vivitque ut commodatus sibi, et reposcen- tibus sine tristitia redditurus. [*Symm. or. in Val.* (ed. *A. Maio*) 1, 6. Si qua inter cognatas coeli- tum potestates hujusmodi esset aequatio, paribus cum sole luminibus globus sororis arderet; nec ra- diis fratris obnoxia precarium raperet luna fulgo- rem. *F.*]

PRĔCĀTĬO, onis, f. εὐχή, δέησις, rogatio, ob- secratio, preces, praesertim quae Diis adhibentur. [*Cf. *Doederl.* 2, 189.] *Cic. Mur.* 1. Quod si illa solemnis comitiorum precatio, consularibus auspi- ciis consecrata, tantam habet in se vim et religio- nem, etc. *Id. Tusc.* 1, 47. *f.* Simili precatione Trophonius et Agamedes usi dicuntur. *Liv.* 31, 5. *f.* Precationem admisisse Deos. Al. leg. *pre- cationi annuisse. Id.* 39, 18. Precationem facere. *Plin.* 28, 2, 3. Vestales nostras credimus nondum egressa Urbe mancipia retinere in loco, preca- tione. ℙ [*Precatio cooptationis* in *Inscr. n.* 41. ap. *Marin. Frat. Arv.* est precum formula, quae ante- quam quis in Arvalium collegium cooptaretur, prae cinebatur. *F.*] ℙ Sumitur et pro carmine, seu formula certa verborum, quae superstitione occul tam vim ad faciendum aliquid habere creduntur. *Id.* 28, 4, 9. Partus accelerat vicinos, si cinctu suo soluto feminam cinxerit, dein solverit, adjecta precatione, se vinxisse, eundem et soluturum.

PRĔCĀTĪVĒ, adv. preces adhibendo, precario. *Ulp. Regul. tit.* 25. de fideicomm.: Fideicommissum est, quod non civilibus verbis, sed precative re- linquitur: *v. g.* Te, Titi, rogo, fideique tuae committo, ut, etc., ut habetur in *Dig.* 30, 1, 105. *f.* vel peto a te, ut partem hereditatis resti- tuas matri tuae, ut habetur *ib.* 31, 1, 79.

[PRĔCĀTĬUNCŬLĂ, ae, f. dimin. precationis. *Gloss. Philox.* Δεησίδιον, precatiuncula, petitiun- cula. *F.*]

PRĔCĀTĪVUS, a, um, adj. preces continens, precarius. *Ulp. Regul. tit.* 24. de legatis: Ea, quae precativo modo relinquuntur, fideicommissa vocan- tur. V. PRECATIVE. *Ammian.* 17, 5. Pacem po- scere precativam.

PRĔCĀTOR, oris, m. ἱκέτης, qui precatur pro altero, deprecator. *Ter. Heaut.* 5, 2, 22. Nemo accusat, Syre, te: nec tu aram tibi, nec precato- rem pararis; et *Ph.* 1, 2, 90. Ad precatorem ad- eam, credo, qui mihi sic oret: nunc amitte, quae- so, hunc: ceterum postquam si quidquam, nihil precor. *Pl. Ps.* 2, 2, 12. Precator et patronus.

PRĔCĀTŌRĬUS, a, um, adj. δεητικός, ad pre- candum pertinens. *Donat.* ad *Ter. Ph.* 1, 2, 92. Ars precatoria est, mitigare praesentia, futura per- mittere.

PRĔCĀTRIX. V. PRAECANTATRIX.

PRĔCĀTUS, a, um, part. a *precor:* qui preca- tus est. *Cic. Tusc.* 1, 47. Sacerdos precata a Dea dicitur, ut, etc. *Virg. A.* 9, 624. Constitit ante Jovem supplex per vota precatus. ℙ Passive ro- gatus. *Juvenc.* 3, 85. Suspiciensque dehinc coe- lum, genitore precato, etc.

PRĔCĀTUS, us, m. δέησις, precatio, preces. *Stat. Th.* 10, 71. sed nec periisse precatus, Tan- taque dona velit. *Ammian.* 24, 6. Concordi pre- catu tentare aliquid.

PRĔCES. V. PREX.

PRĔCĬAE, vel Pretiae vites in duo genera ma- jus et minus, magnitudine acini, discernuntur: materies iis plurima, uvaque cito maturescens, ge- nerosa, et ollis utilissima, folium apio simile. Haec *Plin.* 14, 2, 4. *n.* 4. et *Colum.* 3, 2. *med.* Ad illud *Virg. G.* 2, 95. Purpureae, preciaeque; *Serv.* adscribit dictas esse quasi *praecoquas*, quod ante alias coquantur.

*PRECIĀNI, orum, populi Galliae Aquitanicae. *Caes. B. G.* 3, 27. *B. A.*

PRĔCIĀNUM, seu Praecianum pirorum genus memoratur a *Macr. Sat.* 2, 15. *f.* ex *Cloatio*, de quo nihil ap. *Plin.* 15, 15, 16. aut *Colum.* 5, 10, ubi varia hujus pomi genera recensentur.

PRĔCOR, aris, atus sum, dep. 1. δέομαι, rogo, quaeso, obsecro, preces adhibeo. *Cato R. R.* 134. et 139. Jane pater, te hac strue commovenda bo- nas preces precor, uti sies volens propitius mihi: δέομαι δέησιν. [*Lucan.* 2, 699. Dux etiam votis hoc te, Fortuna, precatur. Cf. *Ruddim.* 2, 176.] *Cic. N. D.* 1, 42 Dii, quos nos colere, precari, venerarique solemus; et *ib.* 44. Quod ni ita sit, quid veneramur, quid precamur Deos? et *Cat.* 2, 13. Deos precari, venerari, atque implorare. *Id. Rab. perd.* 2. A Diis Deabusque immortalibus pa- cem, ac veniam peto: precorque ab iis, ut patian- tur, etc. *Liv.* 38, 43. Deos, quos adorent, ad quos precentur, ac supplicent, Ambraciensibus non superesse. *Hor. A. P.* 200. Deosque precetur et oret, ut, etc. *Cic. Dom.* 57. Te, Capitoline, te- que, Juno, precor ac quaeso, vosque patrii Pena- tes, obtestor, ut, etc. *Id. Pis.* 20. Haec semper de vobis expetivi, haec optavi, haec precatus sum. *Id. Verr.* 2, 4, 32. Ubi ne precari quidem Jovem opt. max., atque ab eo auxilium petere possit. *Id. Amic.* 16. Precari ab indigno. *Nep. Timol. f.* Di- xit, se hoc a Diis semper precatum, ut, etc. *Ov. Her.* 19, 81. ventos audirem lenta tonantes, Et nunquam placidas esse precarer aquas; et *ib.* 5, 158. Et tua, quod superest temporis, esse precor; et *Pont.* 1, 10, 19. Delicias illi precor has con- tingere. (Adde *Tibull.* 2, 5, 3.) *Val. Fl.* 5, 118. seque precantur Accipiant socios. *Ov. Fast.* 4, 247. Hoc quoque dux operis moneas, precor. *Id. Fast.* 2, 636. Parca precaturae sumite vina manus; et *Pont.* 2, 2, 68. Detque solum miserae mite, pre- care, fugae. *Id. Met.* 10, 391. Canosque suos et inania nudans Ubera, per cunas alimentaque prima precatur, ut, etc. *Id. Amor.* 2, 13, 11. Per tua sistra precor, per Anubidis ora verendi. *Id. Pont.* 4, 8, 90. pro socero paene precare tuo. *Tac. A.* 4, 7. *extr.* Precandam post haec Modestiam, ut contentus esset. *Virg. A.* 4, 113. tibi fas animum tentare precando. ℙ Eleganter interseritur, ut *opinor*, *quaeso*, etc. *Ov. Her.* 16, 11. Parce, pre- cor, fasso. *Id. Amor.* 3, 9, 67. Ossa quieta, pre- cor, tuta requiescite in urna. ℙ [*Precari* poni- tur etiam pro *imprecari*, et in bonam, et in ma- lam partem. Huc pertinent exempla, quae *Forc.* antecedentibus immiscuerat: *a)* in bonam partem:] *Cic. Pis.* 14. *f.* Utrum bono viro optabilius putas, sic exire e patria, ut omnes sui cives salutem, in- columitatem, reditum precentur, quod mihi acci- dit. *Prop.* 3, 9, 49. cape Roma triumphum, Et longam Augusto salva precare diem. [*Alia exem- pla haec sunto: *Suet. Aug.* 58. sic enim nos per- petuam felicitatem Reip. et laeta huic precari exi- stimamus; et *ib.* 99. sibi et suis εὐθανασίαν similem precabatur. *Curt.* 8, 5, 16. precari alicui immor- talitatem. *b)* in malam:] *Cic. Pis.* 19. Neque ego, si unquam vobis mala precarer, quod saepe feci, morbum, aut mortem, aut cruciatum precarer. *Id. ib.* 14. *f.* an, quod tibi proficiscenti evenit, ut omnes exsecrarentur, male precarentur? Cf. *Pl. As.* 2, 4, 71. [*Adde *Tibull.* 2, 6, 17 tu me mihi dira precari Cogis, etc.; et *ib.* 53. Tunc tibi, lena, precor diras.] ℙ *Preco* pro *precor* dixisse anti-

quos, ait *Prisc.* 8, 779. Hinc *precantur* passive dixit *Varr.* ap. *Non.* 7, 104.

PRĔHENDO, is, di, nsum, a. 3. λαμβάνω, capio. *Pl. As.* 3, 3, 78. Prehendere aliquem auriculis. *Cic. Or.* 1, 56. aliquem manu. *Pl. Most.* 1, 3, 62. fauces alicui, atque enicare. *Id. Pers.* 2, 4, 22. Te hodie si prehendere, defigam in terram colaphis. *Id. Epid.* 1, 1, 1. Quis me properantem prehendit pallio? *Id. ib.* 2, 3, 65. Prehendit dexteram, seducit, rogat, cur, etc. *Id. Rud.* 5, 2, 4. Rete prehendere aliquid. *Petr. Sat.* 138. Per aliquot vicos secutae fugientem, Prehende furem, clamant. *Plin.* 10, 33, 51. Perdix aucupem jam jam prehensurum effugiens. *Ov. Med. fac.* 93. Arentisque rosae quantum manus una prehendat. *Plin.* 30, 5, 12. Cinerem eum dant bibendum, quantum prehenditur ternis digitis. *Sen. Med.* 105. Felix Aeoliam prendito virginem, *h. e.* duc uxorem. Al. leg. *corripe.* ℙ *Prendo* per sync., quo libenter utuntur poetae. *Virg. A.* 2, 322. quam prendimus arcem? *h. e.* occupamus. *Id. ib.* 12, 775. teloque sequi, quem prendere cursu Non poterat. *Stat. Th.* 9, 266. Flumineam rapiente vado, puer Agrius ulmum Prenderat. *Sil.* 15, 635. lancea turbine nigro Fert letum cuicumque viro, quem prenderit ictus. Est qui leg. *prendidit* invitis criticis. *Mart.* 3, 96. Si te prendero, Gargili, tacebis. *Sen. Troad.* 1046. Cum simul ventis properante remo Prenderint altum, fugietque litus, *h. e.* altum mare ingressi fuerint. ℙ Etiam ap. *Cic.* legitur *prendo* in multis libris, ut *Acad.* 1, 11. Similem iis rebus, quae manu prenderentur; et *ad Brut.* 2, 1. Gubernacula reipublicae prenderem; et *Quint. decl.* 3, 7. *f.* Ad prendendos amplexus. (Etiam *Sen. Med.* 103. prendere dextra pectus alicujus, *h. e.* amplecti.) Al. leg. *praebendos.* Adde *Cic. Att.* 12, 13. et *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 11. [*Antiquiorem eamque meliorem praedicat formam *prendo Ramsh. Gr. Lat.* §. 60. p. 121. coll. *Quint.* 1, 5, 21. 9, 4, 59. *Vet. Long.* p. 2229. 2234. *Scaur.* p. 2256.] ℙ *Prehendere aliquem*, alloquendi, aut rogandi causa sistere. *Ter Andr.* 2, 2, 16. Tuus pater modo me prehendit: ait, tibi uxorem dare sese hodie. *Id. Ph.* 4, 3, 15. Prendo hominem solum: cur non, inquam, etc. *Id. Heaut.* 3, 1, 89. Syrus est prehendendus, atque exhortandus mihi. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 11. Renunciatum nobis erat, Hirrum diutius dicturum: prendimus eum: non modo non fecit, sed, etc. *Cic. Att.* 12, 13. Prende C. Septimium, L. Statilium: denique nemo negabit se juraturum, quem rogabis. Adde *Catull.* 55, 7. ℙ Translate. *Cic. Leg.* 1, 23. Cum animus rerum omnium naturam perspexerit, eaque unde generata, quo recurrant, viderit, ipsumque ea moderantem atque regentem paene prehenderit, etc., *h. e.* intelligentia assecutus fuerit. *Lucr.* 4, 1136. Prendere aliquid oculis, *h. e.* cernere, videre. ℙ *Prehendere aliquem mendacii* ap. *Pl. Bacch.* 4, 4, 45. Sic prensus manifesti furti, ap. *Gell.* 11, 18. et manifesto furto prensus, *ib.* et prehendi in furto, *Pl. As.* 3, 2, 17. ℙ *Prehendere* etiam dicuntur, quae sata proveniunt. *Pall.* 3, 25. Pirorum plantas radicatas seramus, ut cum prehenderint, inserantur; et *ib.* 10. *extr.* Hoc genere quantum volueris numerum vitium transferes, sine ambiguitate prehendendi. V. COMPREHENDO. Huc pertinet illud *Cic.* in *Arat.* 116. Nam quarum stirpes tellus amplexa prehendit, etc. ℙ *Lucan.* 4, 19. Explicat hinc tellus campos effusa patentes, Vix oculo prendente modum, *h. e.* totam amplitudinem assequente. ℙ Sunt qui malunt scribere *prachendo:* [*Ita *Beier.*, q. v. ad *Cic. Off.* 2. p. 386. sq.] alii qui *preendo*, sublata aspiratione: sed *prehendo* est usu receptius. V. *Dausq.* in *Orthogr.*

PRĔHENSĬO et Prensio, onis, f. λαβή, actus prehendendi. *Atejus Capito* ap. *Gell.* 13, 12. Tribuni plebis prensionem habent, vocationem non habent. *Varr. ib.* In magistratu habent alii vocationem, alii prensionem, alii neutrum, *h. e.* jus prehendendi, et conjiciendi in carcerem. Adde *eund. ib.* 13. ℙ *Caes. B. C.* 2, 9. *med.* Turris tectum per se ipsum prehensionibus ex contignatione prima suspendere ac tollere coeperunt; et *mox:* Rursusque alia prehensione ad aedificandum sibi locum expediebant. *Lips.* et alii ex MSS. leg. *pressionibus*, h. e. hypomochliis et vectibus, quorum pressione magna pondera in altum tolluntur. Qui *prehensiones* retinent, cochleas, aut prela intelligunt, quorum ope itidem tolli quid potest, [*Winden.*]

PRĔHENSO, et saepius Prenso, as, avi, atum, a. 1. frequent. a *prehendo*, et *prendo.* *Hor. Sat.* 1, 9, 63. vellere coepi, Et prensare manu lentissima brachia. *Virg. A.* 2, 444. prensant fastigia dextris; et *ib.* 12, 404. prensatque tenaci forcipe ferrum. *Ov. Fast.* 5, 476. Lubrica prensantes effugit umbra manus. *Tac. H.* 3, 28. Prehensare hostium tela, brachiaque. ℙ Item ambire, rogare in petitione honorum, et hujusmodi, παραγγέλλειν; quod fit prensando manus, et blanda verba adhibendo. *Tac. H.* 1, 66. Velamenta et infulas praeferentes, arma, genua, vestigia prensando, flexere militum animos; et *ib.* 4, 46. Prensare commanipularium pectora, cervicibus innecti, suprema oscula petere, ne desererentur, etc. *Plin. ep.* 2, 9. *med.* Itaque prenso amicos, supplico, ambio domos, stationesque circumeo. *Liv.* 1, 47. Circumire et prehensare patres, admonere paterni beneficii. *Cic. Att.* 1, 1. Prensat unus P. Galba: sine fuco ac fallaciis, more majorum, negatur. [*Adde *Or.* 1, 24. ℙ Dicitur etiam de gratias agentibus. *Liv.* 4, 60. Concursum itaque ad curiam esse prensatasque exeuntium manus, et patres vere appellatos.] ℙ Translate. *Liv.* 22, 51. Ad consilium prensandum tempus opus esse, *h. e.* capiendum. Alii leg. *pensandum.*

PRĔHENSUS et Prensus, a, um, part. a *prehendo:* ληφθεὶς, captus, comprehensus. *Virg. A.* 3, 623. Vidi egomet, duo de numero cum corpora nostro Prensa manu magna medio resupinus in antro Frangeret ad saxum. *Id. G.* 1, 285. Et prensos domitare boves. *Id. A.* 2, 592. dextraque prehensum Continuit. *Ov. Met.* 12, 223. Raptaturque comis per vim nova nupta prehensis. *Plin.* 11, 17, 18. de apib. Duce prehenso, totum tenetur agmen: amisso, dilabitur. *Hor. Od.* 2, 16, 1. Otium Divos rogat in patenti Prensus Aegaeo, i. e. deprehensus. *Pl. Bacch.* 4, 4, 45. Prensus manifesti furti; et *Gell.* 11, 18. manifesto furto.

PRELĬUM. V. PROELIUM.

*PRELĬUS lacus in Hetruria fuit. *Cic. pro Mil.* 27. *med.* Ut insulam in lacu Prelio venderet, ubi edd. quaedam *Pretio* habent, minus accurate. Hodie est *lago di Castiglione.* ℙ In *Ant. It.* vocatur *Aprilis;* et fluvii, cui Prille nomen, mentio fit ap. *Plin.* 3, 5. in hunc lacum influentis. Ab amne autem (inquit *Cellarius*) nomen haesit lacui, in quem ille effunditur. *B. A.*

PRĒLUM, i, n. πιεστήρ, instrumentum, quo uva, oliva, aliudve quid comprimitur ad succum exprimendum. Ducunt a *premo*, quasi contract. a *premulum.* Alii a *praeluo*, et per diphthongum *praelum* scribunt: sed haec videtur nimis longe petita notatio. Differt a *torculari*, ut a toto pars: nam torcular est tota machina, *prelum* trabs, quae demissa comprimit: tametsi interdum promiscue ponuntur. *Vitr.* 6, 9. Ipsum torcular si non cochleis torquetur, sed vectibus et prelo premitur, ne minus longum pedes quadraginta constituatur. Ita enim erit vectiario spatium expeditum. *Virg. G.* 2, 241. tu spisso vimine qualos, Colaque prelorum fumosis deripe tectis. Ubi *Serv.:* Prela trabes sunt, quibus uva jam calcata premitur. *Colum.* 12, 50. Olivam prelo subjicere. *Cato R. R.* 31. Prelum de carpino atra potissimum facito. (*Plin.* 16, 39, 75. hunc eundem locum referens, habet, *e sapino atra.*) *Ulp. Dig.* 19, 2, 19. Et prelum, et suculam, et trochleas, quibus relevetur prelum, dominum praestare oportere. *Mart.* 13, 111. De Sinuessanis venerunt Massica prelis. *Prop.* 4, 6, 73. Vinaque fundantur prelis elisa Falernis. *Plin.* 18, 31, 74. Intra viginti duos hos annos inventum, parvis prelis, et minori torculari, aedificio breviore, et malo in medio decreto, tympana imposita vinaceis superne toto pondere urgere, et super prela construere congeriem. *Id.* 13, 12, 23. de charta: Premitur deinde prelis, et siccantur sole plagulae. *Mart.* 2, 46. Sic tua suppositis perlucent prela lacernis. Sic *Claud Epith. Pall. et Celer.* 101. prelisque solutae Mira Dionaeae sumit velamina telae. Huc pertinet illud *Sen. Tranq.* 1. Placet non ex arcula prolata vestis, non mille ponderibus aut tormentis splendere cogentibus pressa, sed domestica et vilis; et *Ammiani* 28, 4. quod V. in PRESSORIUM.

PRĔMĂ, ae, f. Dea nuptiarum, et conjugii, Pertundae affinis, et Subigo. Ejus officium describit *August. Civ. D.* 6, 9. *n.* 3. Dea Prema adest, ut (*nova nupta a viro*) subacta, ne se commoveat, comprimatur, *h. e.* ne, cum a viro premeretur, sese subduceret.

PRĔMO, is, essi, essum, a. 3. πιέζω, θλίβω, βαρέω, nisu aut pondere urgeo, calco, deprimo, perprimo. *Pl. As.* 4, 1, 30. Pede pedem alicui premere. *Virg. A.* 2, 379. Improvisum aspris veluti qui sentibus anguem Pressit humi nitens. *Ov. Ib.* 366. Pressit et inductis membra paterna rotis. *Hor. Od.* 2, 18, 3. Trabes Hymettiae premunt columnas. *Sen. Herc. Fur.* 424. Telluris illum pondus immensae premit. *Meg.* Nullo premetur onere, qui coelum tulit. *Ov. Am.* 3, 2, 24. et *A. Am.* 1, 158. Genu premere terga alicujus. ℙ [*Huc pertinent, quae *Forc.* infra laudaverat, in quibus obscenus sensus exhibetur.] *Val. Fl.* 8, 256. *Mart.* 3, 58. et *Suet. Cal.* 25. V. PREMA. ℙ Premere vestigia alicujus, eadem calcare vestigia, quae alius praecedens impressit: et translate imitari. *Tac. A.* 2, 14. *f.* Patris, patruique vestigia premens. *Nemes. Cyn.* 11. intacto premimus vestigia musco. ℙ Est etiam stringere. *Caes. B. G.* 7, 28. Cum angusto exitu portarum se ipsi premerent. *Virg. A.* 7, 518. Et trepidae matres pressere ad pectora natos. *Id. ib.* 8, 288. ut prima novercae Monstra manu, geminosque premens eliserit angues. *Id. ib.* 1, 67. Et premere, et laxas dare habenas, i. e. fortiter tenere et adducere. Adde *ib.* 11, 600. Sic *Ov. Met.* 8, 37. Premere frena manu. *Id. ib.* 12, 509. alicui fauces. *Hor. Ep.* 1, 16, 37. laqueo collum. *Id. Od.* 2, 10, 3. litus, *h. e.* stringere, radere, proxime li-
tus navigare. [*Ov. Her.* 2, 92. Premere portus
e. navigare in portu. Laudat *Ruhnk.* ad h. l. *Eju*
Am. 1, 9, 13. freta premere. *Met.* 14, 416.
mere litora. *Lucan.* 7, 835. premere aera, i. e.
lare.] *Plin.* 13, 12, 23. aliquid prelo. *Ov. F*
4, 769. Ubera plena premam: referat mihi cas
aera. *Id. Met.* 10, 704. Dente premunt domito
beleia frena leones, i. e. mordent; et *ib.* 5,
Premere ore aliquid; i. e. manducare; et *Sen. Tro*
797. et *Lucr.* 3, 664. aliquid morsu. ℙ *Prem*
lac, aut *caseum* ap. *Virg. Ecl.* 1, 35. et *G.* 3,
et *Plin.* 11, 42, 97. lac scilicet coagulo mixt
stringendo manibus, in caseum redigere. Et ab
lute *Virg. G.* 3, 400. Quod surgente die muls
horisque diurnis, Nocte premunt. *Calpurn.*
5, 34. rursusque premetur Mane, quod occid
mulsura redegerit horae. ℙ *Premere ensem*, st
gere. *Sil.* 5, 670. premit omnis dextera ferr
et 2, 615. Pressit ovans capulum, cunctantem
impulit ensem. ℙ Est etiam cingere, circumd
coercere, circumligare. *Virg. A.* 4, 147. molli
fluentem Fronde premit crinem fingens. *Id. ib*
612. Canitiem galea premimus, *h. e.* coercemu
oneramus. *Ov. Fast.* 4, 517. mitraque capillos P
serat. Adde *Sen. Herc. Oet.* 375. [*Lucan.* 8,
vultusque prementem canitiem: ubi v. *Cort.*]
Item urgendo et nitendo infigere, injicere,
mittere. *Ov. Fast.* 1, 355. Quem (*caprum*)
ctans aliquis dentes in vite prementem etc.
Phoen. 173. Dexteram introrsus preme, magis
merge. *Stat. Th.* 11, 542. alte ensem german
corpore pressit. *Pall.* 11, 12. Cuneum salicis
terfossis palmae radicibus premere. *Rut. Itin*
74. Et qui primus humo pressit aratra puer.
Item stringendo elicere, emittere, exprimere.
can. 4, 317. palmite crudo Arboris, aut tenera
cos pressere medulla. *Virg. G.* 3, 85. Collect
que premens volvit sub naribus ignem. ℙ
cavare: unde *fossam premere*, facere, ducere,
terram eruendo. *Front. Strat.* 1, 5. *med.* Fos
transversam inter montes pressit. Est qui leg.
cussit. V. PRESSUS. Sic *Tac. A.* 15, 42.
sam deprimere. [*Huc pertinet etiam, quod *F*
supra laud., illud *Virg. A.* 10, 296. premere
cum, i. e. premendo sulcum facere.] ℙ Item
primere. *Virg. G.* 1, 240. Mundus ut ad Scyth
Rhiphaeasque arduus arces Consurgit, premitur
byae devexus in Austros. *Ov. Met.* 2, 135.
preme, nec summum molire per aethera curr
Id. Trist. 3, 11, 67. Humanaeque memor so
quae tollit eosdem, Et premit. ℙ Et translate
cendo elevare. *Liv.* 22, 12. *extr.* Premendorum
periorum arte sese extollebat. [*Gronov.* leg.
jecit: *premendoque superiorem — sese extolle*
quod recepit *Kreyss.*] *Quint.* 11, 1. Qui se su
modum extollit, premere ac despicere creditur,
tam se majorem, quam minores ceteros facere.
A. 15, 49. Premere famam alicujus. *Quint.* 10
de emendatione: Premere tumentia, humilia ex
lere, exsultantia coercere. Adde *Virg. A.* 11,
ℙ Item coercere, continere, concludere, ne
elabatur, effugiat, evadat. *Mart.* 3, 40. Ex opi
tantis, quas gravis arca premit; et *Tac. A.* 15,
Obligare venas, premere sanguinem; et *H.* 4
Paucos erumpere ausos circumjecti pressere.
Premere oculos. *Virg. A.* 9, 486. nec te tua fu
ra mater Produxi, pressive oculos. *Quint.* 6,
Amantes de forma judicare non possunt, quia
sum oculorum premit amor. ℙ Pro onerare.
bull. 1, 3, 40. Presserat externa navita merce
tem. ℙ Item *premere* dicuntur, qui super ali
re jacent, aut sedent, qui alicui rei innituntur,
cumbunt. *Ov. Her.* 12, 30. Et premitis pictos
pora Graja toros. *Sen. Hippol.* 510. Juvat an
vagi pressisse ripas. *Ov. Met.* 5, 317. Factaque
vivo pressere sedilia saxo. *Id. ib.* 2, 421. Et
ctam posita pharetram cervice premebat; et *ib*
649. dura positis tellure capillis, Bibli, taces, f
desque tuo premis ore caducas. ℙ Hinc de
qui cadunt, et moriuntur. *Ov. Fast.* 4, 843. r
Celer occupat ausum: Ille (*Remus*) premit du
sanguinolentus humum. ℙ Est etiam venator
verbum, cum ita prope insequuntur feram, ut
bi non posse videatur. *Virg. G.* 3, 412. mon
que per altos Ingentem clamore premes in r
cervum. *Id. A.* 1, 328. Aut spumantis apri curs
clamore prementem. Adde *Sil.* 10, 125. [*Cf. *in*
ad h. l.] ℙ Item militare, cum prope et acri
urgetur hostis, ut pedem referre cogatur. *C*
B. G. 7, 19. Haesitantes hostes premere de l
superiore. *Id. B. C.* 3, 46. Pompejani insolen
atque audacius nostros premere et instare coe
runt. *Sen. Hippol.* 727. Instare et premere. *Vi*
A. 1, 471. Hac fugerant Graji, premeret Troj
juventus. *Nep. Ann.* 11. Pergamenae naves c
adversarios premerent acrius, etc. [*Cf. *Milt*
3. *Them.* 3, 3. *Dat.* 7, 3.] ℙ Item cum in an
stum redigitur, et urgendo includitur. *Virg.*
8, 473. hinc Tusco claudimur amni, Hinc Rutul
premit, et murum circumsonat armis; et *ib.* 6
et *Caes. B. G.* 7, 32. et *B. C.* 3, 9. Obsidione
bem premere. [*Livii* exempla exhibet *Gloss. Li*
ℙ Significat etiam sistere. *Virg. A.* 6, 197 et 3

stitit Anchisa satus, et vestigia pressit. *Val.* 2, 424. Attoniti pressere gradum. *Cic. Brut.* Cursum ingenii tui, Brute, premit haec impor- clades civitatis. ℙ Item obruere, tegere, ce- . *Plin.* 2, 79, 80. Motu terrae urbs tota cor- , et montis pars abrupta cladem insuper eam a pressit. *Hor. Epod.* 1, 33. haud paravero, d aut, avarus ut Chremes, terra premam, etc. *A. P.* 388. nonumque prematur in annum, Mem- ais intus positis. *Ov. Am.* 3, 8, 36. Omne lu- n tenebris alta premebat humus. ℙ Et trans- . *Virg. A.* 6, 828. dum nocte prementur; et *ib.* 32. curam sub corde premebat. *Plin. Pan.* 62. mere odium. *Tac. A.* 6, 50. iram; et *ib.* 13, pavorem et consternationem mentis vultu. *Sen.* 3. *med.* interius omne secretum. *Val. Max.* 3, . 1. *extr.* dolorem silentio. *Virg. A.* 7, 103. aliquid; et *Sil.* 12, 646. Sic adeo orantes pres- silentia. In illo *Hor. Od.* 3, 4, 18. ut preme- sacra Lauroque, collataque myrto: *premerer* tegerer, et defenderer ab injuria ferarum. ℙ comprimere, continere. *Virg. A.* 10, 464. ma- mque sub imo Corde premit gemitum. *Id. ib.* 24. et *Phaedr.* 1, 11. Premere vocem. *Tac. A.* . sermones vulgi, *h. e.* compescere. ℙ Preme- rbores, serere: quia in terram deprimuntur. g. *G.* 2, 346. quaecumque premes virgulta per s, Sparge fimo pingui. ℙ Item ramos inuti- amputare, et in arctum redigere, et compesce- ne nimis dilatentur et luxurient. *Hor. Od.* 1, 9. premant Calena falce, quibus dedit Fortuna, n. *Ov. Met.* 14, 628. Nec jaculo gravis est, adunca dextera falce, Qua modo luxuriem pre- et spatiantia passim Brachia compescit. *Virg.* , 157. ruris opaci Falce premes umbras, *h. e.* res umbrantes; et *ib.* 4, 136. hic rarum in du- olus, albaque circum Lilia, verbenasque pre- s, vescumque papaver, etc. ℙ Translate est auca redigere. *Cic. N. D.* 2, 7. *extr.* Haec , quae dilatantur a nobis, Zeno sic premebat. *a dixerat:* Cum autem, ut Zeno solebat, bre- et angustius concluduntur. ℙ Item subjectum e, dominari. *Virg. A.* 7, 737. et *ib.* 10, 54. nere ditione populos; et *ib.* 1, 57. imperio; et 88. Mycenas Servitio premet, ac victis domi- ur Argis. ℙ Item opprimere. *Id. ib.* 8, 249. 9, 393. Premere aliquem telis; et *ib.* 329. Tres famulos temere inter tela jacentes, Armige- que Remi premit. ℙ Translate a re militari, icendo, aut disputando, aut auctoritate, po- a, odio, et similibus urgere aliquem. *Cic.* . 2, 1, 53. Tantus in adolescente pudor fuit, um a me premeretur, omnia potius responde- quam, etc. *Id. Tusc.* 1, 7. Quoniam me ver- remis, posthac non dicam, etc. *Quint. decl.* . Quibus te satis abundeque pressimus, dum scentem defendimus. *Ov. Met.* 14, 401. Crimi- veris premere aliquem. *Cic. Agr.* 1, 5. *f.* rbem hanc urbe alia premere, atque urgere tis. *Nep. Ag.* 6. Cum a plerisque ad exeun- premeretur, exire noluit, *h. e.* impelleretur, ene cogeretur. *Virg. A.* 10, 375. Numina nul- emunt: mortali urgemur ab hoste. *Tac. A.* . Non temperante Tiberio, quin premeret vo- ultu reum. *Cic. Tusc.* 1, 36. Hoc premendum atque etiam est argumentum, *h. e.* urgendum. *t.* 7, 2. Premere crimen, *h. e.* urgere, et evi- us probare; et *ib.* 1. *med.* confessionem, *h. e.* e reum, et instare vehementius ex ipsa ejus ssione. ℙ Illud ipsum *premere* dicitur, quod urget, gravat, angit, in angustum redigit. *Rosc. Am.* 34. *f.* Quae necessitas eum tanta ebat, ut, etc. *Id. Fam.* 9, 1. Videor sperare e, si te viderim, et ea, quae premant, et ea, impendeant, facile transiturum; et *Or.* 1, 53. invidia et odio populi Galba premeretur. *Caes.* . 6, 12. Cum aut aere alieno, aut magnitudi- ibutorum, aut injuria potentium premuntur. *Jug.* 17. Omnes has, quae me premunt, ae- as amisisti. *Tac. H.* 1, 7. Inviso semel prin- seu bene, seu male facta premunt. *Plin.* 8, 4., 9, 13, 15. et 10, 75, 98. Premi somno; et 2, 87. Somnus lethargicos premit. [**Liv.* 3, Premebat reum — crimen unum, i. e. maxime at: cf. 39, 40.] ℙ Eleganter *premere* dicun- quae superiora sunt, majora, meliora. *Ov.* 7, 448. Si titulos annosque tuos numerare ve- , Facta premant annos. *Id. Pont.* 3, 1, 116. *(Livia)* praestat virtute sua, ne prisca vetu- Laude pudicitiae saecula nostra premat. *Stat.* 1, 2, 115. quantum Latonia Nymphas Virgo t. ℙ Pro vexare. *Just.* 2, 1. Neque hiberna a, neque aestivi soles Aegypti incolas pre- [**Cf. Cort.* ad *Lucan.* 4, 107. qua zona ni- perpetuaeque premunt hiemes.] *Just.* 9, 2. et remi bello. [**Liv.* 2, 34. Venisse tempus pre- ae plebis: scil. in angustiis frumenti.] ℙ ere acu, exprimere. *Val. Fl.* 2, 410. Illic ser- enitoris conscia sacra Pressit acu, currusque Est qui leg. *pinxit.* Simile est illud *Statii* 8, 567. tunc auro phaleras, auroque sagittas, laque, et manicas, ne conjuge vilior iret, erat, *h. e.* ornaverat, et quasi oneraverat.

PRENDO. V. PREHENDO.

PRENSĀTĬO, onis, f. δεξίωσις, παραγγελία, actus prensandi, ambitio. *Cic. Att.* 1, 1. Non aliena ratione nostrae fuit illius haec praepropera prensatio.

PRENSĬTO, as, a. 1. frequent. a *prenso.* *Sidon. ep.* 2, 8. Cum libitinam ipsam flentes omnes prensitarent, remorarentur, exoscularentur, *h. e.* feretrum, in quo defunctae corpus jacebat.

PRENSO, as. V. PREHENSO.

*PRENSORĬUM, i, n. *Gloss. Lat. Gr.* Prensorium, ἴπος. Fuerit itaque laqueus, decipula. *B. A.*

PRENSUS. V. PREHENSUS.

*PREPESINTHUS vel Prepesinthos, i, f. Πρεπέσινθος, insula maris Aegaei, inter Siphnum Melumque insulas. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

[PRĔPON, ontis, m. πρέπων, part. verbi πρέπω, decorus sum. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 609. *n.* 75. Dis Manibus C. Betulicii Prepontis. *F.*]

[PRĔPŪSĂ, ae, f. πρέπουσα, part. verbi πρέπω, decora sum. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 15. *n.* 68. Claudia Prepusa. *F.*]

PRESBYTER, eri, m. πρεσβύτερος, Graece est senior: a πρέσβυς, senex (quo sensu *Tert. Cor. mil.* 15. Sedent et presbyteri coronati, etc. ex *Apocal.* 4, 4. ubi Vulgata habet *seniores*): item sacerdos; qua ratione ab Ecclesiasticis scriptoribus saepe usurpatur. *Tert. Baptism.* 17. Dandi baptismum habet jus summus sacerdos, qui est episcopus: dehinc presbyteri, et diaconi. Adde *adv. Haer.* 41. *extr.*, *Hieron. adv. Ruf.* 3. *n.* 2., *Prud.* περὶ στεφ. 11, 20. et *Sidon. ep.* 6, 2.

PRESBYTĔRĀTUS, us, m. munus et dignitas presbyteri. *Hieron. ep.* 22. *n.* 28. Ideo diaconatum, et presbyteratum ambiunt, ut mulieres licentius videant.

PRESSĒ, adv. συνεσταλμένως, premendo, in angustum redigendo, arcte. *Atejus Capito* ap. *Gell.* 10, 6. Quanto artius pressiusque conflictata essem, si frater meus classem cum ingenti civium numero non perdidisset! *Pall.* 12, 9. Vites quae fronde luxuriant, putare pressius conveniet. *Veg. Vet.* 1, 56. *f.* Jumentis pressius colla radere. ℙ *Presse dicere* est breviter, paucis, et ea solum dicendo, quae ad rem exponendam necessaria sunt, amplificationes omittendo, argumento arctissime inhaerendo. *Cic. Or.* 33. Ut definire rem possit, neque id faciat tam presse et anguste, quam in illis eruditissimis disputationibus fieri solet; sed cum explanatius, tum etiam uberius. *Id. Brut.* 55. Oratorum bonorum duo genera sunt, unum attenuate presseque, alterum sublate ampleque dicentium. *Quint.* 8, 3. *med.* Ut liqueat augere quid velimus, an minuere; concitate dicere, an moderate; laete, an severe; abundanter, an presse. *Cic. Fin.* 4, 10. Mihi placet agi subtilius, et, ut ipse dixisti, pressius: quae enim adhuc protulisti, popularia sunt. *Plin. ep.* 3, 18. *f.* Cum ea potius, quae pressius et adstrictius, quam illa, quae hilarius et quasi exsultantius scripsi, possint videri arcessita et inducta. *Id. ep.* 4, 14. Hendecasyllabis describimus aliquid, modo pressius, modo elatius; et *ep.* 9, 26. An illa custoditius pressiusque? σὺ δὲ ἑλκοποιεῖς, etc. *Gell.* 1, 3. *med.* Anquisitius, et exactius, pressiusque super aliqua re disserere. [*In his saepissime idem est, quod accurate. *Cic. Tusc.* 4, 7. Itaque perturbationes definiunt pressius. V. *Ruhnk.* ad *Vell.* 2, 129, 2. pressius audit.] ℙ *Presse loqui*, clare, expresseque, ut omnes litterae et syllabae distincte audiantur. *Cic. Or.* 3, 12. Loqui non aspere, non vaste, non rustice, sed presse, et aequabiliter, et leniter. *Id. Off.* 1, 37. In voce duo sequamur, ut clara sit, ut suavis. Utrumque omnino a natura petendum est: verum alterum exercitatio augebit, alterum imitatio presse loquentium, et leniter. Huc facit illud *ejusd. Or.* 3, 11. *extr.* Ex istis urbanis, in quibus minimum est litterarum, nemo est, quin litteratissimum togatorum omnium Q. Valerium Soranum, lenitate vocis, atque ipso oris pressu et sono facile vincat.

[PRESSĪCĬUS, a, um, adj. qui pressus est. *Not. Tir.* p. 39. Pressicius, pressorium. *F.*]

PRESSIM, adv. presse, vel premendo. *Appul. Met.* 2. Me pressim deosculato; et *ib.* Linteolum pressim adglutinatum.

PRESSĬO, onis, f. πίεσις, actus premendi, depressio. *Vitr.* 10, 8. *med.* Vela, quae in capite mali summo collocantur, discedentia longius a centro, pressione cacuminis vehementius cogunt progredi navem; et *paulo sup.* Gubernator ansam gubernaculi tenens una manu pressionibus artis agitans, versat eam. ℙ Item lignum illud, aut saxum, quod vecti subjicitur, dum onus extollit, ὑπομόχλιον. *Vitr. ib. in.* Vectis ferreus cum est admotus ad onus, supposita uti centro pressione, quod Graeci ὑπομόχλιον appellant, etc.

PRESSO, as, avi, atum, a. 1. καταπιέζω, frequent. a *premo*, et ejusdem fere significationis. *Pl. Pers.* 2, 5, 11 Quid hoc hic in collo tibi tumet? *Sa.* vomica est: pressare parce. *Furius Antias* ap. *Macr. Sat.* 6, 3. Pressatur pede pes, mucro mucrone, viro vir. *Ov. Met.* 8, 538. cineres ad pectora pressant, Adfusaeque jacent tumulo. *Id. ib.* 15, 472. Ubera dent saturae manibus pressanda capellae. *Prop.* 3, 15, 18. Et nova pressantes inquinet uva pedes.

PRESSOR, oris, m. venator, qui feram premit. *Isidori* locum V. in ALATOR.

PRESSORĬUS, a, um, adj. ad premendum pertinens. *Colum.* 12, 18. Pressoria vasa, *h. e.* torcularia, prela. ℙ *Pressorium* absolute, instrumentum ad premendum. *Ammian.* 28, 4. Solutis pressoriis vestes luce nitentes arbitra diligenter explorat. (V. PRELUM *f.*) *Plin. Valer.* 2, 17. *med.* Cotonea purgare, tundere diligenter, et exprimere in pressorio.

PRESSŬLĒ, adv. dimin. a *presse*, h. e. arcte quidem premendo, sed ita tamen, ut non laedatur, qui premitur. *Appul. Met.* 4. Filium diu, ac pressule saviata; et *ib.* 10. Ut lacinia adhaerens pressule membrorum voluptatem graphice linearet.

PRESSŬLUS, a, um, dimin. a *pressus*, aliquantum pressus. *Appul. Flor. n.* 9. Ampulla lenticulari forma, tereti ambitu, pressula rotunditate.

PRESSŪRĂ, ae, f. πίεσις, pressio. *Colum.* 12, 36. Mustum, quod post primam pressuram vinaceorum exprimitur. *Plin.* 18, 31, 74. Pressura una culeos viginti implere debet. *Colum.* 12, 50. *med.* Sint in cella olearia tres labrorum ordines, ut unus primae notae, idest primae pressurae oleum recipiat, alter secundae, tertius tertiae. *Appul. Met.* 5. Lacrimae pressura palpebrarum coactae. *Id. ib.* 3. Coetus multitudo pressurae nimia densitate periclitatur. *Id. ib.* 7. Levare pressuram, *h. e.* onus, quod premit. ℙ Ap. *Coel. Aurel. Acut. praef.* 1. *med.* pressura est somnus gravior, et praeter naturam. ℙ Illud ipsum quod exprimitur. *Lucan.* 9, 809. Utque solet pariter totis se effundere signis Corycii pressura croci, sic, etc. V. SPARSIO. ℙ In aquaeductibus est deductio aquae ex loco altiore in humiliorem, ex quo cogitur rursus in altiorem conscendere, quia premitur aqua antecedens a subsequenti, et inde vim accipit, ut rursus ascendat: ut fit in lapideis fontibus, in quibus aqua per fistulas in aera fertur. *Front. Aquaed.* 18. Quinque aquarum altitudo in omnem partem Urbis attollitur, sed ex his aliae leviori pressura coguntur. ℙ Translate est afflictio, θλίψις. *Tert. ad Uxor.* 1, 5. Pressuram, persecutionemque perferre. *Lactant.* 5, 22. *med.* Deus pressurae verberibus defluentem corrigit disciplinam.

PRESSŪS, a, um, part. a *premo:* πεπιεσμένος, calcatus. *Hor. Sat.* 2, 3, 314. Ranae pulli vituli pede pressi. *Id. Epod.* 13, 6. Tu vina Torquato move Consule pressa meo. *Prop.* 2, 22, 35. Apparent nonnulla toro vestigia presso. *Edict. Diocl.* p. 18. Ficus Caricae N. vigintiquinque ✕ quattuor. Caricae pressae P. unum ✕ quattuor. ℙ Item strictus, constrictus. *Virg. Ecl.* 1, 82. Pressum lac, *h. e.* caseus. *Colum.* 7, 8. *med.* Caseus fistulosus provenit, si parum pressus. *Ov. Trist.* 4, 6, 20. nudo pressa uva pede. *Hor. Epod.* 2, 15. Pressa mella. *Ov. Met.* 9, 78. angebar ceu guttura forcipe pressus. *Virg. G.* 1, 410. corvi presso ter gutture voces, Aut quater ingeminant. *Sen. Herc. Fur.* 225. Gemuit lacertis pressus Herculeis leo. *Lucan.* 4, 706. Ense subit presso, *h. e.* stricto gladio. Alii leg. *prenso.* Sic 7, 562. Quae presso tremat ense manus, Hic quoque alii *prenso.* At *Sil.* 1, 515. pressumque ira simul exigit ensem. [*V. *Cort.* ad *Lucan.* 5, 706.] ℙ Pressus amplexus. *Sen. Oed.* 192. tunc amplexu Frigida presso saxa fatigant. Sic *Mart.* 6, 34. Pressa basia. *Ov. Her.* 2, 94. Pressa oscula jungere. ℙ Item onustus, gravatus. *Prop.* 4, 1, 114. tu diruta fletum Supprime, et Euboicos respice, Troja, sinus. Nauplius ultores in noctem porrigit ignes: Et natat exuviis Graecia pressa tuis. *Virg. G.* 1, 303. Ceu pressae cum jam portum tetigere carinae. *Prop.* 2, 12, 42. Pressus membra mero. *Ov. Met.* 15, 21. gravitate soporis; et *Caes. B. G.* 4, 24. Magno et gravi onere armorum pressi. ℙ Item compressus. *Ov. Met.* 1, 207. Substitit ut clamor pressus gravitate regentis. *Virg. A.* 5, 566. Omnibus in morem tonsa coma pressa corona. *Lucan.* 5, 60. Cingere Pellaeo pressos diademate crines. [*V. *Cort.*] ℙ Item depressus. *Virg. G.* 2, 26. Silvarumque aliae pressos propaginis arcus Exspectant. *Hor. Od.* 1, 27, 8. Et cubito remanete presso; et *Sen. Herc. Fur.* 155. Aut deceptos instruit hamos, Aut suspensus spectat pressa Praemia dextra; et *Thyest.* 498. sagax Umber presso vias scrutatur ore, [*i. e. ad terram demisso.] Sic *Hippol.* 40. lustraque presso quaerant rostro. ℙ Item impressus, infixus. *Virg. G.* 2, 356. presso exercere solum sub vomere. *Tibull.* 4, 1, 161. presso tellus consurgit aratro. *Virg. A.* 10, 346. Dryopen ferit eminus hasta Sub mentum graviter pressa. *Prop.* 3, 8, 14. Et nitidas presso pollice finge comas. *Sen. Ben.* 2, 2. Gladius idem et stringit, et transforat: quam presso articulo venerit, refert, *h. e.* quam forti manu et adacta. Contrarium est *molli articulo.* ℙ Item adductus. *Virg. A.* 11, 600. fremit aequore toto Insultans sonipes, et pressis pugnat habenis, *h. e.* quibus adductis os sibi freno graviter premitur. ℙ Item actus, impulsus, ubi de venatione sermo est. *Ov. Her.* 4, 41. In nemus ire libet, pressisque in retia cervis, etc.

℗ Item mersus, obrutus. *Id. Met.* 11, 558. pars magna virorum Gurgite pressa gravi. ℗ Item clausus. *Virg. A.* 6, 155. dixit, pressoque obmutuit ore. ℗ Item compressus in re turpi. *Mart.* 4, 4. Quod pressa piger hircus in capella. V. PREMO. ℗ Item occultatus, absconditus, celatus. *Virg. A.* 12, 322. pressa est insignis gloria facti. *Stat. Th.* 9, 824. Pressus tacito sub corde dolor. ℗ Item tectus, opertus. *Ov. Fast.* 5, 509. Stant calices: minor inde fabas, olus alter habebant: Et fumant testu pressus uterque suo. ℗ Item signatas, [*exaratus; scriptus. Locutio translata est a re rustica Ita ad *Ov. Her.* 10, 140. *Ruhnk.* coll. *Burm.* ad *Val. Fl.* 7, 63.] *Ov. ib.* 6, 609. dictus Sceleratus ab illa Vicus: et aeterna res ea pressa nota. *Id. Her.* 10, 140. Littera pressa articulo tremente; et *ib.* 18, 134. multa via pressa rota. ℗ *Pressa fossa*, cavata. *Plin. ep.* 10, 69. Fossam arctius pressam mari aequare. Sic *Curt.* 5, 1. Cavernae in altitudinem pressae. ℗ *Presso gradu* vel *pede* est lento, sed firmo, qualis est caute incedentium, pede scilicet solum firmiter premendo. *Liv.* 28, 14. *med.* Hispanos presso gradu incedere jubet. *Id.* 8, 8. Pede presso eos retrocedentes recipiebant. ℗ *Presso gressu*, proxime insequente, et praecedentis vestigia ipsa premente. *Ov. Met.* 3, 17. Subsequitur, pressoque legit vestigia gressu. ℗ *Niger pressus color*, quasi depressus, h. e. niger quidem, sed albicanti mixtus. Laudatur a *Pall.* in equis, 4, 13. Sic *Serv.* ad *illud* honesti spadices, *G.* 3, 82. quos phoeniciatos vocant, pressos, myrteos: ipsi sunt badii. ℗ Transfertur ad animum. *Virg. A.* 3, 47. ancipiti mentem formidine pressus. *Sen. Octav.* 103. miseriis, luctu obruta, moerore pressa. *Lact.* 4, 13. Sed veritate pressus negare non potuit. ℗ Item ad orationem, et stilum, et dicitur de eo, qui genere dicendi utitur tenui, subtili, et brevi, sine floribus et amplificatione, haerensque arcte rei propositae omnem fugit redundantiam: ducta metaphora ab arboribus, quae ita falce premuntur, ut inutilibus ramis nudentur. *Quint.* 10, 1. *med.* Alii pressa demum et tenuia, et quae minimum ab usu quotidiano recedant, sana et vere Attica putant; et *ib.* 2. Proxima virtutibus vitia comprehendunt, fiuntque pro grandibus tumidi, pressis exiles, fortibus temerarii, laetis corrupti, compositis exsultantes, simplicibus negligentes. *Id.* 12, 10. *med.* Antiqua illa divisio inter Asianos et Atticos fuit, cum hi pressi et integri, contra inflati illi et inanes haberentur; et in his nihil superflueret, illis judicium maxime ac modus deesset. *Cic. Or.* 2, 13. Thucydides ita verbis aptus et pressus, ut, etc. *Id. fragm.* ap. *Non.* 4, 352. Quis te fuit unquam in partiundis rebus, in definiendis, in explanandis pressior? [*genauer und bestimmter.*] *Plin. ep.* 1, 8. Stilus pressus et demissus; et *ib.* 16. In concionibus idem, qui in orationibus, est, pressior tamen, et circumscriptior, et adductior. *Quint.* 4, 2, 117. de narratione: Pressus, et velut applicitus rei cultus. [*Cf. *Spalding.* ad h. l.] V. alia in PRESSE. ℗ *Pressum verbum*, vox rem ipsam proxime evidenterque significans. *Gell.* 2, 6. Sicuti *taxare* pressius crebriusque est, quam *tangere*, unde procul dubio id inclinatum est. ℗ *Pressior cautela*, attentior, intentior, accuratior. *Appul. Met.* 5. Exitiabile tibi periculum minatur Fortuna saevior, quod observandum pressiore cautela censeo. Sic *ib. paulo post:* Diuque cogitationibus pressioribus instructe, ad superbiam puniendam firmiores redeamus. ℗ [*Confund. *pressus* et *prensus*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 4, 706. et 7, 562.]

PRESSUS, us, m. pressio. [*Primo loco ponendum exemplum, quod Noster pessimo consilio in fine collocaverat.] *Cic.* in *Arat. N. D.* 2, 42. de Ophiucho: Hic pressu duplici palmarum continet anguem. ℗ [*Hinc metaph. de animi molestiis usurpatur.] *Cic. Tusc.* 2, 23. Ut onera contentis corporibus facilius feruntur, remissis opprimunt; simillime animus intentione sua depellit pressum omnem ponderum, remissione autem sic urgetur, ut se nequeat extollere. ℗ [*De conformatione oris in loquendo, ut vox pressior exeat.] *Id. Or.* 3, 11. *extr.* Lenitate vocis, atque ipso oris pressu ac sono, *h. e.* os comprimendo, neque vaste loquendo.

PRESTER, ēris, m. πρηστήρ, ῆρος, igneus turbo, ventus ignitus ex alto ruens columnae modo: a πρήθω, incendo. *Lucr.* 6, 422. Quod superest, facile est ex his cognoscere rebus, Presteras Graji quos ab re nominitarunt, In mare qua missi veniant ratione superne. Nam fit, ut interdum tanquam demissa columna In mare de coelo descendat, quam freta circum Ferviscunt, graviter spirantibus incita flabris: Et quaecumque in eo tum sunt deprensa tumultu Navigia, in summum veniunt vexata periclum. *Sen. Q. N.* 5, 13. Ventus circumactus, et eundem ambiens locum, turbo est; qui si pugnacior est, ac diutius volutatur, inflammatur, et efficit quem πρηστῆρα Graeci vocant: hic est igneus turbo. *Plin.* 2, 48, 50. Turbo ardentior accensusque dum furit, prester vocatur, amburens contacta pariter, et proterens. *Appul. de Mundo:* Spiritus cum majore vi torti sunt, fit procella terrestris, et a Graecis prester nomen accepit. V. ECNEPHIAS. ℗ Item genus serpentis in Africa, cujus morsus sitim efficit ardentem, inexstinguibilem, et mortalem, cum distentione membrorum. *Solin.* 27. *med.* Prester quem percusserit, distenditur, enormique corpulentia necatur extuberatus. *Lucan.* 9, 790. Nasidium Marsi cultorem torridus agri Percussit prester; illi rubor igneus ora Succendit, tenditque cutem, pereunte figura, Miscens cuncta tumor, toto jam corpore major: Humanumque egressa modum super omnia membra Efflatur sanies. [*V. *Trill.* ad *eund. ib.* 22. *ed. Web.*] *Plin.* 20, 20, 81. Porcilaca venena presterum restingui. *Id.* 24, 13, 73. Adversantur serpentium sceleratissimis, haemorrhoidi, et presteri, ruborum flos, aut mora.

*PRETI, orum, populi Indiae, trans Gangem. *Plin.* 6, 19. *B. A.*

[PRĔTIO, as, avi, atum, a. 1. aestimo, pretium alicui rei statuo. *Cassiod. Var.* 5, 40. Gemmarum divites venae auri fulgore pretiantur. *F.*]

PRĔTIŌSE, adv. τιμίως, cum pretio, sumptuose, et eleganter. *Cic. Inv.* 2, 40. Vasa magnifica, et pretiose caelata. *Gell.* 5, 5. Pretiose armatum exercitum. *Curt.* 10, 1. Tanti nominis regem haud pretiosius sepultum esse, quam si fuisset e plebe.

PRĔTIŌSĬTAS, atis, f. pretium. *Atejus Capito* ap. *Macr. Sat.* 7, 13. Annuli pretiositas.

PRĔTIŌSUS, a, um, adj. ἔντιμος, πολύτιμος, qui est multi pretii, sumptuosus. *Cic. Off.* 3, 23. Equine pretiosi potius jacturam faciat, an servi vilis. *Ov. Her.* 7, 47. Exerces pretiosa odia, et constantia magno. [*Cf. *Ruhnk.*] *Prop.* 3, 11, 1. Nox pretiosa, *h. e.* quae pretio emitur. *Hor. Od.* 3, 6, 32. Pretiosus emptor, *h. e.* qui magno pretio emit. *Colum.* 3, 8. Pretiosis odoribus Arabia illustris. *Pl. Ep.* 1, 2, 17. Pretioso pretio emere aliquid, *h. e.* magno. *Id. Bacch.* 1, 1, 41. Pretiosa operaria, *h. e.* meretrix, quae magno conducitur. *Prop.* 4, 5, 43. Thais pretiosa, *h. e.* quae noctem magno vendit. [*Disputat de h. l. *Gronov.* in *observv.* in *eccl.* 2. p. 567. *ed. Fr.*] *Mart.* 10, 92. fames, *h. e.* quae non nisi magno sumptu satiatur. *Id.* 5, 69. silentia, *h. e.* magno pretio comparata. Loquitur de Antonio, qui, ut Ciceroni sibi male dicenti os obstrueret, occidendum curavit. *Plin.* Pompejum alloquens, cujus imago e margaritis, 37, 2, 6. Hinc fieri tuos vultus? sic te pretiosum videri? *Ov. Met.* 1, 115. Subiitque argentea proles Auro deterior, fulvo pretiosior aere. *Cic. Fin.* 2, 28. Non minor voluptas percipitur ex rebus vilissimis, quam ex pretiosissimis. *Plin.* 11, 37, 52. Oculi, pars corporis pretiosissima. *Id.* 7, 29, 30. de Homeri opere: Pretiosissimum humani animi opus. [**Lucan.* 3, 217. pretiosaque murice Sidon, i. e. celebris, illustris. *Claud. Eutrop.* 2, 271. pretiosaque picto marmore.]

PRĔTIUM, ii, n. τιμή, τίμημα, μισθός, id quod aestimationis emptionisque causa constituitur, ut ait *Varr. L. L.* 4, 36. cujus etymologiam a *peritus*, quod periti soli possu t id recte facere, ridet *Salm.* Alii ejus originem ab aliis linguis petunt. V. *Voss.* in *Etym.* Est itaque pretium id, quod pro re venali poscitur. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 15. de Apelle: Tabulae pretium accepit mensura, non numero. *Id. prooem.* 33. *f.* Myrrhinis pretium facit ipsa fragilitas; et 12, 13, 28. Pretium uvae amomi in libras denarii sexaginta: friato vero amomo denarii quadraginta octo. *Varr. R. R.* 2, 2. Pretio facto in singulas oves, ut agni chordi duo pro una ove adnumerentur. *Quint.* 4, 2. De pretio convenire. *Id.* 12, 7. *f.* Alicui rei pretium imponere. *Pl. Mil.* 3, 1, 133. statuere merci. *Cic. Att.* 12, 33. certum constituere. *Id. Rosc. Am.* 46. enumerare. *Id. Off.* 3, 29. *med.* pacisci pro re aliqua. *Pl. Men.* 5, 6. 26. exsolvere; et 2, 2, 15. Quibus hic pretiis porci veneunt? *Id. Pers.* 4, 4, 30. Vendere aliquid pretio suo; et *Ps.* 1, 2, 36. Eo in macellum, ut piscium quidquid est pretio praestinem. *Id. Merc.* 2. 3, 7. Parare sibi pretio aliquid. *Cic. Rosc. Com.* 12. Jacent pretia praediorum. *Varr. R. R.* 3, 6. *f.* Multi extulerunt eorum pretia, ita ut ova eorum denariis veneant quinis. *Caes. B. G.* 1, 18. Omnia vectigalia parvo pretio redempta habere. *Cic. Verr.* 2, 2, 49. *f.* Pretio mercari ordinem senatorium; et *Plin.* 9, 55, 81. permutare aliquid. Verba *Plinii* sunt: Sex millia muraenarum mutuo appendit: nam permutare quidem pretio noluit, aliave merce. *Pl. Capt. prol.* 32. Nil pretio parsit, filio dum parceret; et *Virg. A.* 4, 211. Femina, quae nostris errans in finibus urbem Exiguam pretio posuit, *h. e.* pecunia emptam. Unde *Id. ib.* 1, 371. Mercatique solum. *Paul. Dig.* 9, 2, 33. Sextus quoque Pedius ait, pretia rerum non ex affectione, nec utilitate singulorum, sed communi fungi. *Id. ib.* 35, 2, 63. Pretia rerum non ex affectu, nec utilitate singulorum, sed communiter funguntur. ℗ In pretio esse, pretiosum esse. *Plin.* 33, 1, 6. Effigies varias caelando (*in auro*), ut alibi ars, alibi materia esset in pretio. *Ov. Fast.* 5, 58. Inque suo pretio ruga senilis erat. ℗ Esse pretio, idem. *Plin.* 12, 12, 25. Costi ra[...] et folium Indis est maximo pretio. ℗ Magni, p[...] vi pretii esse, magno, aut parvo pretio vale[...] *Ter. Heaut.* 1, 1, 12. Agrum meliorem, neque [...] joris pretii nemo habet. *Cic. Q. Fr.* 2, 2, 4[...] Noli spectare, quanti homo sit: parvi enim pr[...] est, qui jam nihil sit. *Pl. Aul.* 4, 10, 60. Qui [...] pam admisit in se, nullus est tam parvi pre[...] quin pudeat; et *Sall. or. ad Caes.* 2, 9. *extr.* quid adversi coortum est, de illis potissimum [...] ctura fit, qui pretii minimi sunt. *Pl. Epid.* 3[...] 29. Nae tu habes servum graphicum, et quanti pretii! ℗ Pretium habere. *Cic. Verr.* 2, 3, [...] Annona pretium, nisi in calamitate fructuum, [...] habet. *Ov. Pont.* 4, 8, 67. Non potes officium [...] tis contemnere vates. Judicio pretium res ha[...] ista tuo. *Cato R. R.* 2. Vendat oleum, si preti[...] habeat. ℗ Est pretium. *Ov. Trist.* 1, 9, 43. [...] aliquod morum, seu vitae labe carentis Est [...] tium, nemo pluris habendus erit. *Plin.* 12, 25, [...] de balsamo: Corticis etiam ad medicamenta [...] tium est; et *ib.* 19, 43. de casia: Corticem le[...] et exinaniri, pretium est. ℗ *Pretium facere* venditoris merci suae pretium statuentis, et i[...] cantis, quanti vendere velit. *Pl. Pers.* 4, 4, 37. [...] dica, fac pretium. *Do.* tua merx est, tua indic[...] est. Item emptoris, cum pretium offert, et qu[...] velit emere, ostendit. *Mart.* 1, 86. Quis fac[...] pretium, nisi qui sua perdere vellet Omnia? Mario noxius haeret ager. *Paul. Dig.* 10, 3, [...] Qui de vestibulo liceri cogitur, necesse habet [...] terdum totarum aedium pretium facere. ℗ [...] etiam *pretium* merces, quae pro opere datur. *Ps.* 3, 2, 59. Fateor, me esse coquum carissim[...] verum pro pretio facio ut opera appareat. *Epid.* 1, 2, 17. Operam Epidici nunc me em[...] pretio pretioso velim. ℗ Et quae datur ex t[...] causa. *Virg. A.* 6, 622. fixit leges pretio, at[...] refixit. *Lucan.* 4, 220. Pretium mercesque pr[...] tionis. *Cic. Verr.* 2, 3, 32. *f.* Apronio data [...] accessio, merces operae, pretiumque impudent[...] *Id. ib.* 2, 5, 20. Pretio atque mercede mini[...] majestatem reipublicae; et *Caecin.* 10. Adduci [...] tio ad hominem condemnandum; et *ib.* 25. Pr[...] judicem corrumpere. *Auct. ad Her.* 3, 3. Nec [...] ce, nec pretio, nec gratia, nec periculo, nec multate a recta via deduci. ℗ Et speciatim quae stupri causa datur. *Ter. Andr.* 1, 1, 49. P[...] quam amans accessit pretium pollicens, etc. *A. Am.* 3, 551. A doctis pretium scelus est sp[...] re poetis. Me miserum! scelus hoc nulla pu[...] timet. Adde *Amor.* 1, 10, 17. et sqq., *Prop* [...] 9, 31., *Tibull.* 2, 4, 14., *Hor. Sat.* 1, 2, 10[...] alios, quos collegit *Broukhus.* ad *Tibull.* 1, 10, [...] ℗ Item praemium. [*Ingentem exemplorum nu[...] rus, quibus ista hujus vocis significatio confirma[...] collegit *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 373. sq.] *Am.* 1, 1, 34. Ad vatem, pretium carminis, [...] venit. *Id. Met.* 2, 701. Juncta suo pretium d[...] tur tibi femina tauro. *Virg. A.* 5, 110. sacri [...] podes, viridesque coronae, Et palmae pretium [...] ctoribus. *Pl. Capt.* 5, 1, 20. Reddere alicui [...] tium pro benefactis. Adde *Cat.* ap. *Fest.* in *Op* [...] *natus.* ℗ Item poena, supplicium. (Est enim [...] bum medium et anceps, ut *medicamentum*, *val* [...] *do*, *facinus*, quae in bonam et in malam par[...] usurpari possunt [**Liv.* 5, 47. Pretium recte perperam facti]), quemadmodum et Graeci τιμω[...] poenam vocant ἀπὸ τῆς τιμῆς, quod est preti[...] Ita *Serv.* ad illud *Virg. A.* 9, 349. (ubi utro[...] sensu adhibetur) castra ut Danaum speculator [...] ret, Ausus Pelidae pretium sibi poscere currus. [...] lum Tydides alio pro talibus ausis Affecit pre[...] *Liv. Andr.* ap. *Non.* 4, 354. Si malos imitab[...] tum pretium pro noxa dabis. *Ter. Andr.* 3, 5, [...] Ego pretium ob stultitiam fero. *Hor. Od.* 3, [...] 24. Et peccare nefas, aut pretium est mori. *Ju*[...] 13, 105. Ille crucem pretium sceleris tulit, [...] diadema. *Pl. Men.* 5, 6, 10. Verbera, compe[...] molae, lassitudo, fames, frigusque, haec pre[...] sunt ignaviae. ℗ *Pretium curae*, aut *operae*, m[...] ces, praemium operae, curae, industriae adhibi[...] in re aliqua. *Plin. ep.* 8, 6. Postea mihi visum pretium curae, ipsum S. C. quaerere. Al. leg. o[...] rae. *Liv. in.* Facturusne operae pretium sim, etc. nec satis scio, etc.; et 25, 6. *f.* Operae p[...] tium habent libertatem, civitatemque; et 21, [...] *med.* Tempus est jam opulenta vos ac ditia [...] pendia facere, et magna operae pretia mereri; *Enn.* ap. *Sen. ep.* 108. Reddere alicui pro fa[...] operae pretium. *Sen. Ben.* 3, 23. Claudius Q[...] drigarius tradit, cum obsideretur Grumentum, [...] servos ad hostes transfugisse, et operae preti[...] fecisse, *h. e.* ita se gessisse, ut operae suae digni mercedem acquisierint. Et putat *Lipsius* esse [...] ba ipsius *Quadrigarii.* ℗ *Operae pretium est*, [...] gna res est, cui opera impendatur, utile est, [...] ἔργον μισθός, πλείστου ἄξιον. *Sall. Jug.* 83. Ra[...] capta urbe, operae pretium fore. Alii omitt[...] *operae.* V. §. sq. *Cic. Agr.* 2, 27. *med.* Quo genere est operae pretium diligentiam majorum [...] cordari. *Liv.* 3, 26. Operae pretium est audi[...] qui omnia prae divitiis humana spernunt. ℗ A[...]

o v. *operae* subticetur. *Tac. A.* 1, 57. Ger-
o pretium fuit convertere agmen; et *ib.* 2,
s eo anno prolatas haud referrem, ni pretium
Pisonis, et Galli sententias noscere. [*Ap.
Tacitum obvia ellipsis. V. *Wolf.* ad *Tac.*
57.] ℙ Aliquando v. *pretium*. *Enn.* ap. *Pers.*
Lunai portum est operae cognoscere, cives.
s. 5, 2, 5. Est operae auribus percipere:
icula auditu ea sunt, quae ego intus turbavi.
a in OPERA. ℙ *Operae pretium facere*, ae-
e, quanti sit opera, quae praestatur. *Liv.*
. *f.* Quales ex hac die experiundo cognorit,
operae eorum pretium faceret. *Id.* 25, 30.
eum, si operae pretium faciat, principem
rium esse. ℙ Metonymice *pretium* sunt di-
pecunia, aurum, argentum. *Ov. Fast.* 1,
pretio pretium nunc est: dat census hono-
Hor. Od. 3, 16, 8. Converso in pretium Deo,
Jove in aurum Danaes causa. *Ov. Pont.* 2,
rgentum felix, omnique beatius auro, Quod
n fuerit cum rude, numen erit, *h. e.* numis-
enteum signatum effigie Caesaris. ℙ Scribi-
precium per *c*; quod videtur probare *Dausqu.*
hogr., quasi sit a *procando*, vel a *prece*. Ita-
c edidit *Haloand.* in *Pandect.*, at *Torrent.*
pretium per *t*. Affert pro se *Dausqu.* car-
raenestini lapidis: fructusque renatos Digerit
ium. Sed hoc ipsum *Manut.* per *t* scriptum
statur. Addit *Cellar.* ex *Grut.* 481, 4. et
Cujus pretium Valeria Silvana intulit. Tu-
que per *t* scribere. [*Cf. *Beier.* ad *Cic. fr.*
. ℙ Confund. *pretium* et *praemium*. V. h.
]
X, ĕcis, f. εὐχή, δέησις, precatio, obsecra-
gatio. *Ter. Andr.* 3, 4, 22. Nihil est preci
ictum. *Pl. Capt.* 2, 1, 47. Nunc te oro
rem, per fortunam incertam, et per mei er-
onitatem patris, *h. e.* oro te prece, ut ait
t. 2, 6, 13. vel *precem* intelligit Deam Jo-
m, praesidem supplicationum, ut *Orpheo*
on. 105. *Λιταί*. Etiam *Cato* dixit *precem*,
esto. *Cic. Att.* 11, 15. Quintus non modo
n magna prece ad me, sed acerbissime scri-
d. Inv. 1, 16. Prece et obsecratione humi-
pplici uti. *Auct. ad Her.* 3, 3. Nec pre-
pretio, nec gratia, nec periculo, nec si-
a recta via deduci. *Hor. Od.* 4, 5, 33.
rece prosequi aliquem. *Ov. Trist.* 1, 3, 41.
ce adoravi Superos ego, pluribus uxor.
. 8, 271. opem sollicita supplex petiit prece.
. 6, 251. In prece totus eram: coelestia
sensi. ℙ Genitivi singularis exempla non-
i: multo minus nominativi, quo carere ait
1, 72., legitur tamen in *Gloss. Philox.* Prex,
ις, ἱκεσία: et admittitur a *Servio* una cum
n eodem casu, ad *A.* 1, 591. In plurali
omnes casus usum habet frequentissimum.
nc. 41. Eorumque preces et vota de meo
xaudiens. *Id. Cluent.* 70. *extr.* Cujus vota
s a vestris mentibus repudiare debetis.
, 4, 19. Tribuunt ei successus petitionum
atibus, et a Diis etiam precum. *Ov. Her.*
. si forte preces praecordia ferrea tangunt.
Caes. post ep. 11. *l.* 9. *ad Att. med.* A te
el potius omnibus precibus oro et obtestor,
; et *Caes. B. G.* 5, 6. Omnibus precibus
ontendit, ut, etc. *Liv.* 28, 2. *med.* Pre-
fimis petiere, ut, etc. *Id.* 1, 11. et *Val.*
386. Fatigare aliquem precibus. *Brut.* ad
Brut. 1, 16. impetrare salutem cuipiam.
. 2, 689. flecti. *Ov. Her.* 7, 3. moveri; et
rangi. *Sen. Hippol.* 239. vinci. *Caes. B.*
6. *extr.* et *Nep. Dion.* 2. adduci. *Cic. ad*
12. alicujus cedere. *Sen. Med.* 444. ira-
redi; et *ib.* 291. repugnare; et *ib.* 544. pa-
Hippol. 635. admotis agere. *Suet. Tib.* 13.
simis cogi; et *ib.* 21. expugnari. *Cic. Dom.*
en placare. *Id. N. D.* 1, 2. Adhibere
iis. *Ov. Pont.* 3, 7, 36. admovere. *Id.*
7, 44. concipere. *Hor. Od.* 3, 29, 59. Ad
preces decurrere. *Claud. Rapt. Pros.* 3,
itti in humiles. *Virg. A.* 5, 782. descen-
omnes. *Sen. Hippol.* 669. descendere ad
Val. Fl. 4, 547. Preces ferre, *h. e.* pre-
en. Herc. Oet. 1691. mittere in astra ad
Virg. A. 5, 234. fundere, et Superos in
are. *Petr. Sat.* 133. cujuspiam admittere.
. 8, 852. spernere. *Cic. Pis.* 19. audire. *Liv.*
r. aversari. ℙ In illo *Catull.* 78, 64. Lenius
s aura secunda venit, Jam prece Pollucis,
toris implorata, *h. e.* aura implorata pre-
llucem et Castorem facta. Alii minus re-
implorata exponunt ope, auxilio implora-
liquando preces sunt exsecrationes. *Caes.*
, 30. *f.* Omnibus precibus detestatus Am-
. *Hor. Epod.* 5, 86. Misit Thyesteas
Ov. Met. 15, 505. Hostilique caput prece
r euntis.
V. PRIVIGNUS.
EIS, ĭdis, f. patron. Priami filia. *Ov.*
, 37. Summa ducum Atrides visa Priamei-
, etc. *h. e.* Cassandra. *Id. A. Am.* 2, 405.
a viderat ipsam.

PRĬĀMĒĬUS, a, um, adj. ad Priamum pertinens. *Virg. A.* 2, 403. Ecce trahebatur passis Priameia virgo Crinibus a templo Cassandra; et *ib.* 7, 252. Priameia sceptra. *Ov. Met.* 13, 404. et 513. conjux. *Id. A. Am.* 2, 5. Priameius hospes, *h. e.* Paris Priami filius. *Auct. Pan. ad Pison.* 162. heros, *h. e.* Hector.

PRĬĀMĬDES, ae, m. Πριαμίδης, Priami filius, aut nepos. Syllaba prima metri necessitate producitur. *Virg. A.* 3, 295. Priamiden Helenum Grajas regnare per urbes; et *ib.* 6, 494. Deiphobus Priamides. *Ov. Fast.* 6, 55. Nec quas Priamides in aquosae vallibus Idae Contulit, *h. e.* Paris. *Id. Met.* 13, 482. deploratosque recensent Priamidas.

PRĬĀMUS, i, m. Πρίαμος, filius Laomedontis, rex Trojanorum. Dictus est a πρίαμαι, emo, redimo. Nam puer ab Hercule, occiso Laomedonte, excisoque Ilio, una cum sorore Hesione in Graeciam abductus est, sed statim a Trojanis pecunia redemptus. Hecubam filiam Dimantis, vel Cissei regis Thraciae uxorem duxit. Quinquaginta filios suscepit, septendecim ex uxore, reliquos ex concubinis. Ex his Helenus, et Cassandra vates fuere. Paris Helenam rapuit. Cum Priamus nullis legationibus adduci potuisset, ut Helenam redderet, bellum a Graecis decennale passus est. Vidit in eo bello filios suos fere omnes ab hostibus interfectos. Tandem capto Ilio, et ipse a Pyrrho Achillis filio occisus est prope aram Jovis Hercaei, quae in aedibus regiis erat, in oculis Hecubae. Haec ex *Cic. Tusc.* 1, 35., *Hyg. fab.* 89, 90. (ubi filiorum ejus nomina edit) et 91., *Ov. Met.* 13. a *v.* 404. et *Serv.* ad *A.* 1, 623. et ad *ib.* 2, 506. etc. ℙ Priami sceptrum unum fuit ex septem imperii R. pignoribus. *Serv.* ad *A.* 7, 188. V. ANCILE. ℙ Priamus alter filius Politae, Priami filii, quem secum Aeneas in Italiam duxisse dicitur. *Virg. A.* 5, 564.

*PRIANTAE, arum, populi Thraciae. *Plin.* 5, 11. Adde *Solin.* 10. (al. 15.) *B. A.*

PRĬĀPĒĬUS, a, um, adj. ad Priapum pertinens. Priapeium metrum, quo ait *Diomed.* 3, 512. usum Virgilium in prolusionibus suis, fortasse inde dictum est, quod eo praecipue utebantur in Priapi laudibus. Constat autem, ut docet *Serv.* in *Centimetr.* 1825. Glyconico, et Pherecratio, ut: Hellespontiacos tuum numen protegit hortos. Aliud genus tradit *Mar. Victor.* 1962. cum in hexametro versu supremi inter se pedes concatenati, a reliquis tribus sequentibus divisi separatique sunt, ut illud *Virg. Ecl.* 1, 63. Aut Ararim Parthus bibet, aut Germania Tigrim; et *ib.* 3, 33. Est mihi namque domi pater, est injusta noverca. Similia fere habet *Terent.* 2444. addens, hexametrum, quod sic dividatur, lusibus, quam gravibus rebus, aptius esse. ℙ *Priapeia, orum*, carmen obscenum, Priapi res tractans: quod quidam olim *Virgilio* tribuerunt, alii *Ovidio*, alii aliis. Sed veri similius est, multorum opus esse, ob argumenti similitudinem in unum volumen compositum.

PRĬĀPISCUS, i, m. herba, alio nomine satyrion, vim habens εἰς τὰ Ἀφροδίσια. *Appul. Herb.* 15. [**Knabenkraut.*]

PRĬĀPISMUS, i, m. πριαπισμός, tentigo, morbus cum genitale membrum in longitudinem protenditur, et in circulum intumescit sine Veneris appetitu: quod vitii genus iis potissimum solet usuvenire, qui supini cubare consueverunt. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 18. et *Tard.* 5, 9.

*PRIAPONNĒSUS vel Priaponnesos, i, f. Πριάπου νῆσος, insula maris Aegaei, Cariae adjacens, in sinu Ceramico. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

PRĬĀPUS, i, m. Πρίαπος, Ionice Πρίηπος, filius Liberi Patris, seu Bacchi et Veneris. Alii ejus patrem faciunt Mercurium, alii Adonidem. Hunc superstitiosa antiquitas hortorum praesidem credidit. Cum Venus Bacchum amaret, cum eo concubuit, et, Baccho in Indiam profecto, cum Adonide. Postea Baccho ex India reverso coronam illi obviam progrediens obtulit, eumque sic coronatum tanquam sponsum sequi se jussit. Ex quo cum concepisset, in Lampsacum oppidum Hellesponti abiit. Ariadne autem (aliqui Junonem scripsere) infensa illi ob zelotypiam, manu uterum illius incantando tetigit: ex quo factum est, ut pareret filium non modo praeter omnes alios deformem, sed et ingenti pene praeter modum dehonestatum. Cujus cum illam puderet, reliquit in urbe Lampsaco ab se rejectum. Hinc Lampsacenus, et Hellespontiacus dictus est. Hunc postea, cum Lampsacenis mulieribus nimium gratus esset, a civibus ejectum ferunt. Ob quam rem, cum nescio quo malo premi coepissent, templa eidem, et sacra constituerunt, factusque etiam hortorum Deus est: in quibus ejus signum nudum, et cum falce statui mos erat. Immolabant ei asinum, quod, cum olim hic Deus in festis Bacchi, ad quae Panes, Satyri, Najades, Dryades, aliique Dii, Deaeque convenerant, intempestae noctis silentio, Lotiden Nympham, vel Vestam, humi dormientem, stuprare vellet, repentino asini, quo Silenus vehebatur, clamore fuisset impeditus. Alii tradunt, ob id Lampsacenos asinum Priapo immolare consuevisse, quod ab asino, cum de magnitudine membri certarent, superatus videretur. Dicitur autem praeesse hortis propter eorum fecunditatem: nam cum alia terra semel creet aliquid, horti nunquam sine fructu sunt. Haec ex *Hyg. fab.* 160., *Serv.* ad *G.* 4, 111., *Hor. Sat.* 1, 8., *Virg. l. c.*, *Tibull.* 1, 4., *Ov. Met.* 9, 347. et *Fast.* 1. a *v.* 415. et *ib.* 6. a *v.* 319. et *Lact.* 1, 21. V. etiam *Prud. adv. Sym.* 1, 102., ubi ex veritate historiae tradit, quendam fuisse strenuum agri et horti cultorem, eundem tamen amatorem nimium, et libidinis salacissimae: unde datum fabulae locum. *Colum.* 10, 108. Et quae frugifero seritur vicina Priapo, Excitet ut Veneri tardos eruca maritos. ℙ *Priapus vitreus* ap. *Juven.* 2, 95., *siligineus* ap. *Mart.* 14, 69. est poculum, aut panis in modum Priapi turpi figura factus. *Petr. fragm. Trag.* 60. *Burm.* Repositorium cum placentis erat positum, quod medium Priapus a pistore factus tenebat. ℙ Ap. *Catull.* 47, 4. est convicium in hominem libidinosum. ℙ Fuit hoc nomine et oppidum Mysiae maritimum, in ora Hellesponti, a Priapo, ut ferunt, conditum. *Plin.* 5, 32, 40. ℙ Item urbs in Asia. *Id.* 4, 12, 24. ℙ *Item insulae nomen, Epheso objectae. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

*PRIATĬCUS Campus in Thracia fuit, juxta Maroneam. *Liv.* 38, 41. *B. A.*

PRĪDEM, adv. δήν, πάλαι, πρὸ ὀλίγου, antea, aliquot ante diebus, dudum. Dicitur de tempore praeterito longiore, quam *nuper*: non tamen valde longo: et breviore, quam *jamdudum*, et *jampridem*. Sed *Valla Eleg.* 2, 34. putat, *pridem*, et *nuper* idem esse. Ducunt etymologi a *pris* inus. (quod significat ante, prius, a πρὶν) et *dem*, ut *idem* ab *is*, et *dem*: vel a *prius*, et *die*. *Cic. Fam.* 5, 6. Quod ad me pridem scripseras. *Just.* 5, 7. *extr.* Nunc jam non classem, in quam, sicuti pridem, confugiant, superesse. *Id.* 31, 3. *f.* Italiam notiorem sibi nunc, quam pridem fuisse. *Pl. Cas.* 2, 8, 29. Ita me pridem, cum ei advorsum veneram, facere atriensem voluerat. *Id. Rud.* 4, 7, 23. Spectavi ego pridem comicos ad istum modum sapienter dicta dicere. *Stat. Th.* 3, 680. Sicut erat pridem laceris turbata capillis. ℙ De admodum brevi tempore. *Just.* 12, 6. de Alexandro post Clitum occisum: Eodem igitur furore in poenitentiam, quo pridem in iram, versus, mori voluit. ℙ *Quam pridem*, quanto tempore ante. *Cic. Verr.* 2, 1, 48. Quam pridem sibi hereditas venisset, docet. *Id. Rosc. Com.* 3. Quam pridem hoc nomen, Fanni, in adversaria retulisti? et *Pl. Stich.* 2, 1, 46. Quampridem non edisti? ℙ *Non pridem*, paulo ante, nuper. *Plin.* 22, 25, 61. Alica res Romana est, et non pridem excogitata. *Ter. Heaut.* 2, 1. *f.* Hoc ego mali non pridem inveni. *Lucr.* 5, 331. habet novitatem summa, recensque Natura est mundi, neque pridem exordia cepit. *Hor. Sat.* 2, 2, 46. haud ita pridem Galloni praeconis erat acipensere mensa Infamis. *Cic. Brut.* 10. *med.* Themistocles fuit regnante jam Graecia, nostra autem civitate non ita pridem dominatu regio liberata, *h. e.* non multo ante id tempus. ℙ *Jam pridem* V. s. l.

PRĪDĬĀNUS, a, um, adj. ἕωλος, ad pridie pertinens, hesternus: et dicitur fere de cibis. *Suet. Tib.* 34. Solemnibus ipse coenis pridiana saepe ac semesa opsonia apposuit. *Id. Cal.* 58. Marcente adhuc stomacho pridiani cibi onere. *Id. Vit.* 13. Ut circa viarum popinas fumantia opsonia manderet, vel pridiana, vel semesa. *Appul. Apol.* de dentifricio: Converritorem pridianae reliquiae. ℙ De aliis rebus. *Plin.* 28, 19, 77. Pridiana balinea. *Appul. Met.* 7. pluvia; et *ib.* 11. pruina.

PRĪDĬE, adv. τῇ προτέρᾳ, τῇ προτεραίᾳ, subaudi ἡμέρᾳ, die uno ante: quasi pristino die, ut *Gell.* 10, 24. docet. *Cic. Phil.* 7, 4. *f.* Cui cum pridie frequentes essetis assensi, postridie ad spem estis inanem pacis devoluti. *Pl. Stich.* 1, 2, 65. Quotidie pridie caveat, ne faciat, quod pigeat postridie. *Nep. Dat.* 8. Postero die tropaeum posuit, quo loco pridie pugnatum est. *Plin.* 18, 11, 26. Quidam pridie asservata materia utuntur. ℙ *Sequente quam*. *Pl. Mil.* 4, 2, 91. Si hic pridie natus foret, quam hic est; et *Cic. Att.* 3, 8. Haec epistola est pridie data, quam illa; et *ib.* 5, 11. *med.* Qui pridie, quam ego Athenas veni, Mitylenas profectus erat. ℙ Habet post se tum secundum casum, tum quartum. *Caes. B. G.* 1, 47. et *Cic. Fam.* 1, 4. Pridie ejus diei. *Ulp. Dig.* 28, 1, 5. Etiamsi pridie calendarum fecerit. *Tac. A.* 15, 54. insidiarum. *Cic. Att.* 13, 25. Ego Romam pridie Idus; et *ib.* 2, 3. Pridie Compitalia; et *ib.* 9, 13. Quinquatrus; et *ib.* 11, 23. eum diem. Alii leg. *ejus diei*. *Liv.* 40, 2. Parilia. *Just.* 1, 10. constitutam diem. *Fest.* in *Regillis*. Pridie nuptiarum diem. *Suet. Cal.* 55. Circenses. *Ulp. Dig.* 24, 3, 7. vindemias; et *ib.* 43, 19, 1. *med.* aequinoctium autumnale. *Cic. Att.* 3, 17. Ex ante diem Non. Jun. usque ad prid. Kal. Sept. ℙ Interdum longius tempus significat, quam praecedentem diem. *Mart. Dig.* 40, 5, 10. *extr.* Qui pridie quam ex testamento ad libertatem perveniret, idem fieri passus est, *h. e.* antequam perveniret. ℙ [Pro formula *pridie*

calendas, nonas, idus, adhibetur etiam secundo calendas, nonas, idus, licet id negent omnes grammatici. Hujus formulae plurima affert exempla *Mur. Frat. Arv.* p. 50., inter quae praecipuum est illud *Cic. Quint.* 6. Roma egreditur ante diem II. Cal. Febr. ¶ *Pridie Cal.* pro nominativo usurpatur ab *eod. Att.* 6, 1. *med.* Litterarum datarum pridie Cal. Januar. suavem habuit recordationem clarissimi jurisjurandi, *h. e.* dies, qui fuit pridie Cal. Januar., quo die litterae tuae datae sunt, suavem habuit recordationem. *F.*]

PRĬĒNAEUS, a, um, adj. Πριηναῖος, ad Prienem pertinens. V. PRIENEUS. *Sidon. carm.* 2, 161. Prienaee Bia, quod plus tibi turba malorum est. Adde *carm.* 15, 48. Utrobique prima producitur.

PRĬĒNENSIS, e, adj. ad Prienem pertinens. V. v. sq. *Plin.* 26, 8, 38. Prienense scammonium. ¶ *Prienenses, ium,* sunt incolae Prienes. *Val. Max.* 1, 5. *n.* 1. *extr.* Prienensibus auxilium adversus Carras implorantibus.

PRĬĒNEUS, i, m. Πριηνεὺς, trisyll. Prienaeus, qui est ex Priene oppido Ioniae maritimo, in confinio Cariae, Heracleae proximo, patria Biantis. *Auson. VII. Sap. de Lud.* 11. et *Biant.* 1. Bias Prieneus dixit, οἱ πλεῖστοι κακοί; et *f.* Plures esse, Bias, pravos, quem clara Priene, etc.

[PRĬĒPUS, i, m. idem ac Priapus: ab Ionico Πρίηπος. *Inscr.* ap. *Grut.* 95, 1. Priepo Pantheo, etc. *F.*]

PRĪMAEVĪTAS, atis, f. primum aevum, primi anni adolescentiae. *Inscr.* non opt. notae ap. *Grut.* 462, 1. Cujus primaevitas, officio sedis Urbanae advocationis exercito, etc.

PRĪMAEVUS, a, um, adj. νεανιεύων, νεανίσκος, qui in primo aevo est, *h. e.* in flore aetatis: qui primos pubertatis annos est ingressus, vel qui adolescentiam nondum excessit. *Val. Fl.* 6, 569. Nestoris hastae Immoritur primaevus Helix, etc. brevibus praereptus in annis. *Virg. A.* 9, 544. vix unus Helenor, Et Lycus elapsi: quorum primaevus Helenor, etc. *Id. ib.* 7, 162. Ante urbem pueri, et primaevo flore juventus Exercentur equis. Adde *Sen. Hippol.* 620. et *Sil.* 5, 18. *Id.* 16, 406. confisus primaevo flore juventae. *Virg. A.* 10, 345. fidens primaevo corpore Clausus. Sic *Lucan.* 6, 562. Illa *(mors)* genae florem primaevo corpore vulsit. *Val. Fl.* 2, 653. centumque pares primaeva ministri Corpora. *Catull.* 64, 401. Optavit genitor primaevi funera nati. *Nemes. Cyn.* 115. de canib.: dum laeto flore juventus, Corporis et venis primaevi sanguis abundat: (ordo est *et sanguis primaevi corporis abundat in venis.*) *Claud.* in *I. cons. Stil.* 1, 51. Vix primaevus eras, paci cum mitteris auctor Assyriae.

PRĪMĀNI, orum, m. plur. primae legionis milites, ut Secundani secundae, Tertiani tertiae. *Tac. H.* 2, 43. Primani, stratis Unaetvicesimanorum principibus, aquilam abstulere. Adde *ib.* 4, 37. et alibi.

PRĪMĀNUS Tribunus is dicebatur, qui primae legioni tributum scribebat, ut tradit *Festus*, citans *Catonis* orationem, quam de suis virtutibus contra Thermum habuit.

PRĪMĀRĬUS, a, um, adj. πρῶτος, qui primus est in aliquo ordine, princeps, primas, vel principum unus. Vetus elogium A. Atilii Calatini ap. *Cic. Fin.* 2, 35. et *Sen.* 17. Uno ore cui plurimae consentiunt gentes, populi primarium fuisse virum. *Id. Verr.* 2, 1, 58. *f.* Magno praesidio fuit Anniae pupillae mater, femina primaria. *Pl. Stich.* 1, 2, 81. Quin vos capitis conditionem ex pessima primariam? *h. e.* conditionem nuptiarum et matrimonii. *Id. Mil.* 3, 1, 73. Primarius parasitus. *Plin.* 7, 43, 45. bellator. *Cic. Fin.* 3, 16. Sic in vita non ea, quae primario loco sunt, sed ea, quae secundum locum obtinent, producta nominentur.

PRĪMAS, atis, omn. gen. primus, primarius. *Appul. Met.* 2. Apud primatem feminam; et *ib.* Primatis civitatis filius. *Impp. Arcad. Honor.* et *Theod. Cod. Theod.* 7, 18, 13. Quod ad notitiam primatium urbium, vicorum castellorumque deveniat. *Impp. Hon.* et *Theod. ib.* 1, 12, 3. Periculo primatum officii.

PRĪMĀTUS, us, m. πρωτεῖον, primus locus, primae partes, principatus, palma. *Varr. R. R.* 1, 7. *extr.* Alii dant primatum bonis pratis. *Plin.* 24, 17, 102. Primatum obtinere apud regem. *Id.* 8, 5, 5. Donare aliquem primatu. *Id.* 13, 12, 24. de charta: Primatum mutavit Claudius: nimia quippe Augustae tenuitas tolerandis non sufficiebat calamis.

PRĪMĒ, adv. apprime, in primis. *Naev.* ap. *Charis.* 2, 188. Fabula prime proba. Agnoscit etiam *Prisc.* 3, 603.

[PRĪMĬĀNUS, i, m. idem ac primanus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Don.* 158, 2. L. Pompejus L. F. Ani. Primianus. *F.*]

PRĪMĬCĔRĬĀTUS, us, m. officium et dignitas primicerii. *Impp. Honor.* et *Theod. Cod.* 12, 27, 1.

PRĪMĬCĔRĬUS, ii, m. qui primus notabatur in tabula cerata, sive in albo vel catalogo munere aliquo fungentium; ideoque fuit magister vel princeps cujuscumque publici officii. Amplissime enim haec vox accipitur, et generatim ita vocantur, qui in aliquo munere princeps sunt, adeo quidem, ut et scholae, collegiaque suum habuerint primicerium. Unde *Suidas* generatim interpretatur πρῶτον τῆς τάξεως, idest qui in quocunque ordine primum locum obtinet. Itaque *Primicerius in officio Praefectorum Praetorio* legitur ap. *Veg. Mil.* 2, 21. et *Primicerius protectorum* ap. *Ammian.* 18, 3. Primicerius notariorum, ap. *Impp. Hon.* et *Arcad. Cod. Theod.* 11, 18, 1. sacri cubiculi, *ib.* mensorum, ap. *eosd. Cod. Just.* 12, 28, 1. fabricae, *Val. Theod.* et *Arcad. ib.* 11, 9, 2. domesticorum et protectorum, *Theod.* et *Valent. ib.* 12, 17, 2. Alios etiam primicerios *Cass. Variar.* 11, 25. 30, 31. et 32. suppeditat. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 134. *n.* 91. D. M. M. Antonii M. F. Vel. Verissimi Mil. Coh. III. Pr. primicerii M. Antonius M. Fil. Vel. Bassus primiscrinius Trib. Legion. III. Gemin. fecit. [*Hujus loci ita curam gessit *F.*, ut prorsus novum ejus ordinem eumque longe meliorem instituisse dicendus sit.]

[PRĪMĬFORMIS, e, adj. *Marius Vict.* 2533. Cum choriambus duabus utrinque longis medias breves teneat, consentanea ratione locum eidem, auctoritatemque inter principalia, id est primiformia novem metra ipsa parilitatis, qua inter se congruunt, contemplatione, vindicandam esse dixeris. *F.*]

PRĪMĬGĔNĬUS, a, um, adj. προηγούμενος, primitivus, qui aliunde non habet originem. *Varr. R. R.* 2, 2. Dicam de primigenia pecuaria. E feris enim pecudibus primum dicis oves comprehensas ab hominibus, et mansuefactas. ¶ *Primigenia verba,* seu vocabula, πρωτότυπα ῥήματα, quae non sunt ab alia voce, sed suas habent radices, ut *lego, scribo.* *Varr. L. L.* 5, 5. ¶ *Primigenia semina* dicuntur, quae a natura insita sunt, quae Graeci τὰ πρῶτα φύσεως appellant, et *Cic. Fin.* 5, 7. prima secundum naturam; et *ib.* 2, 11. prima data natura, item prima, et principia naturalia. In his numerant incolumitatem conservationemque omnium partium, valetudinem, sensus integros, doloris vacuitatem, vires, pulcritudinem, ceteraque hujusmodi. *Varr. R. R.* 1, 40. Primigenia semina dedit natura, reliqua invenit experientia coloni. ¶ *Primigenius sulcus* dicitur, teste *Festo*, qui in condenda nova urbe, junctis tauro et vacca, designationis causa imprimitur: quia ab eo inchoatur opus urbis condendae. ¶ *Primigenia rerum* ap. *Ammian.* 26, 10. *f.* est rerum natura. ¶ *Primigenii* ap. *Appul. Met.* 11. dicti sunt Phryges, quia credi volebant, se primos omnium hominum exstitisse: quod tangit etiam *Claud.* in *Eutrop.* 2, 251. ¶ *Primigenia Fortuna*, Dea Fortuna praeses rerum gignendarum, vel quae est unicuique a primo ortu comes. Hoc nomine praecipue culta fuit in urbe Praeneste, ubi antiquissimum et celeberrimum fuit ejus templum, de quo mentio est ap. *Cic. Div.* 2, 41. et *Suet. Tib.* 63. et *Dom.* 15. Hujus aedem Romae in colle Quirinali dedicavit Q. Marcius Ralla, duumvir ad id ipsum creatus. *Liv.* 34, 53. *med.* ¶ Ab hac videtur datum cognomen legioni XXII. Primigeniae, ap. *Spart. Jul.* 1. et in *Inscr.* ap. *Grut.* 427, 9., 552, 1. et 566, 2. et al. ¶ [*Primigenia* fuit etiam cogn. R. V. in PRIMILLUS. *F.*]

PRĪMĬGĔNUS, a, um, adj. πρωτόγονος, primogenitus. *Lucr.* 2, 1104. diemque Primigenum maris, et terrae, solisque coortum. *Avien.* in *Arat.* 13. Mentis primigenae penetralia dura resolvens.

[PRĪMILLĬO, onis, m. dimin. Primilli. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 438, 4. D. M. M. Mestrii Primillionis Secundi avi M. Mestrius Primus. *F.*]

[PRĪMILLUS, a, um, dimin. Primi. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *De-Vita Antiq. Benev.* XLIII. 29. C. Helvius Primillus. Alia ap. *Jorio Guida di Pozzuoli* p. 187. Claudiae Primillae Claudia Primigenia, et Primus parentes filiae piissimae. *F.*]

[PRĪMĪNUS, i, m. ad Primum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* in *Giorn. Pis.* T. 16. p. 166. C. Julius C. F. Cam. Priminus. Ceterum haec eadem legitur in V. FACTOR, ubi *Borghesius* legit *Primitivus.* *F.*]

[PRĪMĬO, onis, m. dimin. Primi. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 138, 3. M. Pomponius M. F. Primio. *F.*]

PRĪMĬPĂRĂ, ae, f. πρωτοτόκος, femina in quovis animalium genere, quae primo peperit. *Plin.* 8, 40, 62. Et ab ea, quae femina sit ex primipara genita, Faunos cerni. Adde *ib.* 47, 72., ubi de ovibus loquitur, sicut priore loco de canibus.

PRĪMĬPĪLĀRIS et Primopilaris, is, m. qui fuit, vel est primipilus. *Quint.* 6, 3. *med.* Consulens eum, an primipilari seni jam testato rursus suaderet ordinare suprema judicia. [*Suet. Cal.* 35. Erat Esius Proculus patre primipilari; et 38. Testamenta primipilarium, qui ab initio principatus Tiberii neque illum, neque se heredem reliquissent, ut ingrata rescidit. [*Plura exempla v. ap. *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 374.] *Fragm. jur. civ. antejust.* (ed. *A. Maio*) p. 39. Primipilaribus ob id ipsum, quod primipilares sunt, vacatio a tutelis a Divo Hadriano dari coepit. *Inscr.* ap. *Grut.* 416, 1. Primipilari Leg. VIII. Aug. etc. ¶ Est etiam adj. *Fragm. jur. civ.* etc. p. 74. Praesertim cum honori primipilari sis adstrictus. *F.*] ¶ Legitur etiam *primopilaris* in *Inscr.* ap. *Grut.* 50, 6. L. [...]relius L. F. Pal. Rufus primopilaris. V. PR[IMI]PILUS. ¶ [Translate. *Sidon. ep.* 6, 1. Te co[...]matissimum primipilarem spiritalia castra ven[...]tur, *h. e.* episcopum. *F.*]

PRĪMĬPĪLĀRĬUS, ii, m. primipilaris. *Sen.* C[...] *Sap.* 18. Nec impune cessit primipilario, quo[...] ligulam dixerat. V. CALIGULA. *Spart.* Ju[...] Nigrum misso primipilario, occidi imperat. [...] *Pesc.* 2. *med.*

PRĪMĬPĪLĀTUS, us, m. primipili dignitas. [...] *Valer.* et *Gall. Cod.* 12, 63, 1. Commoda p[...]pilatus post administrationem incipiunt deberi.

[PRĪMĬPĪLUM, i, n. idem ac primipilatus. [...] ap. *Mur.* 799, 6. Et prope diem consummat[...] primipili sui debitum naturae persolvit, *h. e.* [...] diem, quo consummaturus erat primipilatu[...] tempus, obiit. V. CONSUMMATIO et CON[...]MO. *F.*]

PRĪMĬPĪLUS et Primopilus, i, m. πρῶτον ἄρχων, centurio primi pili, *h. e.* dux primae c[...]riae in ordine pilanorum, seu triariorum. [...] *Mil.* 2, 8. Vetus consuetudo tenuit, ut ex [...] principe legionis promoveretur centurio primi[...] qui non solum aquilae praeerat, verum etiam [...]tuor centurias, *h. e.* quadringentos milites i[...]ma acie gubernabat. Hic tanquam caput toti[...]gionis merita consequebatur, et commoda. H[...]milia habet *Dionys. Hal. l.* 9. p. 567. *Silb.*, q[...]dit: τούτους Ῥωμαῖοι τοὺς ἡγεμόνας τῇ πατρίῳ [...]τῃ πριμοπίλους καλοῦσιν. *Liv.* 7, 41. *med.* Ad[...] legi, ne quis, ubi tribunus militum fuisset, p[...] ordinum ductor esset. Id propter P. Saloniu[...]stulatum est, qui alternis prope annis et tri[...] militum et primus centurio erat, quem nunc [...] pili appellant; *h. e.* centurionem primi pili. [...] *B. G.* 2, 25. Omnibus centurionibus aut vul[...]tis, aut occisis, in his primipilo P. Sextio [...]lo. Alii *primo pilo*, alii *primi pili* legunt. [...] *Max.* 1, 6. *n.* 11. Aquilarum altera vix conv[...] primipilo potuit. ¶ Ex locis allatis constat [...]tustiores disjunctim *primus pilus* scribere mal[...] recentiores saepius conjunctim *primopilus*, et [...]bique vocem *centurio* omisisse: quod clarius [...]bit ex sequentibus. *Inscr.* ap. *Marin. Iscriz.* [...] p. 120. M. Pompejo M. F. An. Aspro Primop. [...] III Cyren., etc. Alia ap. *Grut.* 349, 4. Paul[...]milio Primopilo bis, Praef. Equit., Tribuno c[...]tis IIII. Praetor., etc. Alia ap. *eund.* 370, 1. [...] Aulieno Sex. F. Ani. Primopil. II., Trib. Mil[...] Adde aliam ap. *eund.* 437, 5., ubi tamen sepa[...] legitur *primo pilo.* Alia ap. *Labus. Dissert.* [...] *certit. de la science des antiq.* p. 61. C. Bae[...] F. Cla Attico Primopil. Leg. V. Macedonic., [...]mopil. iterum, etc. ¶ Aliquando etiam *pilu[s]* *primus pilus* dicebatur. V. §. sq. et PILUM[...] Summa erat primi pili dignitas, quique eam [...]nebat, statim in equestrem ordinem refere[...] *Mart.* 6, 58. Et referes pili praemia clarus [...] Hinc *Ov. Am.* 3, 8, 10. Ecce recens dives, [...] per vulnera censu, Praefertur nobis, sangui[...]ctus eques; et *mox* εἰρωνικῶς 25. Discite, q[...]pitis, non quae nos scimus inertes, Sed tre[...] acies, et fera castra sequi: Proque bono versu pr[...] deducite pilum. V. *Lips. de milit. Rom.* [...] [*Hunc locum multis emendavit atque a[...]vit *F.*]

PRĪMĬPŎTENS, entis, adj. primus pot[...] *Appul. Trism.* p. 92. *Elmenh.* Deus primipote[...] primus gubernator mundi.

*PRIMIS, is, f. Πρίμις, nomen duorum A[...]piae oppidorum, majoris ac minoris, ad Ni[...]pam. *Plin.* 6, 29. ¶ Scribitur et *Premis.* [...]

PRĪMISCRĪNĬUS, ii, m. primus in ordine [...]niariorum. *Imp. Anastas. Cod.* 12, 50, 12., [...] *Theodos.* et *Valent. ib.* 53, 3. et *Inscr.* ap. *Do[...]* 6. *n.* 152.

PRĪMĬTER, adv. primitus, primo, primum. [...]*pon.* ap. *Non.* 2, 661. et 10, 13. Quin bono [...]es, video: eripis primiter dapes. Sed idem [...] 8, 42. hunc eundem locum ita refert: Bono [...]es, video; eripuisti primitus de pannibus. [...] *Non. cit. cap.* 2. haec verba *Lucilii:* Sicuti [...] primiter ficos populare sentis, item pretio in[...] ad primitus paucos. Quae corrupta sunt, et a[...]dem sic emendate recitantur 4, 118. Sicuti [...] primos ficos propola recentes Protulit, et p[...] ingenti dat primitu' paucos. [*Inscr.* ap. *L[...]* *Epigr. Lat. scop. in Egitto.* Quod primiter fe[...]simo saeculo DD. NN. invictorum Impp. Seve[...] Antonini novae lapicaedinae adinventae, etc. [...] *Inscr.* pertinet ad ann. a Chr. n. CCIV.—CCXI[...]

PRĪMĬTĬAE, arum, f. plur. ἀπαρχαὶ, prima[...] in quocumque genere, ut Primitiae operum, [...]rum, frugum, vel fructuum, etc. a *primus.* V[...]tur proprie dici de primis fructibus ex agro [...]ptis, qui Deo offerebantur: translate etiam de [...] rebus. *Ov. Fast.* 2, 520. Primitias Cereri farr[...] secta dabant. *Id. Met.* 8, 274. Primitias, fru[...] Cereri, sua vina Lyaeo, Palladios flavae la[...] libasse Minervae. *Id. Fast.* 3, 729. Te *(Bac[chum])* memorant, Gange, totoque Oriente subacto, [...]mitias magno seposuisse Jovi. *Calpurn. Ecl.* 2,

feri Laribus consuevimus horti Mittere primi- *Val. Fl.* 3, 515. justaeque dolorum Primitiae, nero superati protinus angues, scil. Juno de ule loquitur. *Stat. Th.* 11, 285. Hei mihi pri- armorum, et rite nefasto Libatus, *h. e.* ini- belli; et *ib.* 2, 742. Primitiae operum; et *ib.* 6. lacrimarum. *Virg. A.* 11, 156. Primitiae nis miserae, bellique propinqui Dura rudimen- *Sil.* 3, 111. Primitiae tori, *h. e.* prima gaudia ugii. *Tac. H.* 4, 53. *f.* metallorum, *h. e.* pri- massae e metallis erutae. *Colum.* 4, 10. Pri- s vitis resecare, *h. e.* quae prima trunco vitis rminantur. Sic 10, 147. Primitiis plantae mo- tum praebeat imbres Sedulus irrorans olitor. *praef. med.* Primitias quasdam, et quasi li- nta ingenuarum artium dedimus. *Appul. Met.* Dum ludicris scenicorum choreis primitiae spe- li dedicantur; et *ib.* 11. Rudem dedicantes am, primitias commeatus libant, *h. e.* initium ationis. ℙ Legitur et *primiciae*, sed minus t.

IMĪTĬUS, a, um, adj. πρῶτος, qui in aliqua imus et principalis est. V. PRUNITIUS.

IMĬTĪVUS, a, um, adj. primus, primo adve- *Colum.* 9, 13. Apes primitivis floribus ille- *Id. Arb.* 23. Ea res et fertilem arborem reddet, mitivos annos fructum vinosum, *h. e.* cum pri- arbor fructus feret, quod idem tradens, in- , 10. *med.* primis annis. *Prud.* περὶ στεφ. 10, t primitivum crederes fetum geri, *h. e.* pri- itum. ℙ *Primitiva verba*, quae primigenia vocat, sunt, quae primam positionem ab ipsa acceperunt, ut *lego*, *ferveo*, *domo*, *facio.* 8, 824. V. PRIMIGENIUS.

IMĬTUS, adv. πρῶτον, primum, primo. *Lucil. on.* 4, 118. Sicuti cum primos ficos propola es Protulit, et pretio ingenti dat primitu' s. (V. PRIMITER.) *Varr. R. R.* 1, 31. Pri- cum exit vitis, tota resecari solet; et *ib.* 2, *l.* Primitus oritur herba imbribus primoribus a. *Virg. Cir.* 490. Ac veluti in niveo tene- m primitus ovo Effigies animantis, etc. *Ca-* 9, 10. Florido mihi ponitur picta vere co- Primitu', et tenera virens spica mollis arista.

IMIVIRGĬUS, i, m. qui primus virgam ge- nte regem. *Gloss. Gr. Lat.* πρωτοραβδοῦχος, irgius. *Gloss. Isid.* Primivirgius, caballa- quod primus est militiae in virgis. V. *Voss.* *L. L.* 3, 38. *B. A.*

MNĒSĬUS, ii, m. palus, ad quem funis nau- religatur, quem alii tonsillam dicunt. *Paul. sto.* Alii rectius leg. *prymnesius*, πρυμνήσιος, *ra*, puppis, quia funis a puppi religatur ad unde *Virg. A.* 6, 902. stant litore puppes.

MO, adv. πρῶτον, principio, primo loco, pri- ecie, primum, primiter. *Pl. Amph.* 5, 1, 42. ntinuo contonat sonitu maximo: aedes primo rebamur tuas. *Cic. Verr.* 2, 1, 9. *extr.* Glau- imus tulit, ut comperendinaretur reus: antea licari primo potuit, vel amplius pronunciari; *Dat.* 3. Primo non accredidit. *Phaedr.* 4, gnificat primo, saepe quos ipse, etc. secundo it scelera puniri, etc. *Sall. Jug.* 119. Rex negitare, etc. ad hoc metuere, ne, etc. de- saepius fatigatus, etc. *Id. Cat.* 10. Primo ae, dein imperii cupido crevit; et *ib.* Haec paulatim crescere: post, etc. *Liv.* 1, 50. *f.* restitere: mox pepulere etiam subeuntes. , 3. Primo latebras circumspicit: mox dein- c. *Liv.* 26, 39. Primo quinque naves ha- postea tres additae quinqueremes: postremo, *Cels.* 5, 26. *n.* 34. Primo abstinentia uten deinde danda, quae, etc. postea imponi ea- quae, etc. *Ter. Hec.* 4, 4, 91. Neque illi am primo: nunc vero palam est. *Tac. G.* 6. primo numerus fuit, jam nomen, et honor *Pl. Amph.* 2, 1, 50. Neque credebam primo t Sosiae: donec Sosia ille fecit, sibi uti m. *Liv.* 31, 29. Messanae ut auxilio es- primo in Siciliam conscenderunt: iterum, ut sas in libertatem eximerent. ℙ Additur in- particula *dum*, nil mutata significatione. *pt.* 1, 2, 57. Primodum opus est pistorien- Plerique alii leg. *primum dum.* ℙ Quid dif- *primum*, V. ibi.

IMO, onis, m. omnium primus. Est cogn. R. ap. *Mur.* 305, 2. C. Popilius Primo unguen- *F.*]

IMOGĔNES, is, m. primogenitus, idem ac ενής: a *primus*, et γένος, genus. Vox hy- Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1362, 10. C. nius C. L. Primogenes. *F.*]

MOGĔNĬTĀLIS, e, adj. primigenius. *Tert. alent.* 20.

MOGĔNĬTUS, a, um, adj. πρωτότοκος, qui omnium genitus est, natu major. *Pall.* 1, eduntur *(apes)* non fugere, si stercus primo- vituli adlinamus oribus vasculorum. *Lact.* Filium suum primogenitum delabi jussit e *Plin.* 11, 40, 95. Primogenitis in quoque sues primas *(mammas)* praebent. Ita *Hard.* ., alii *primis genitis.*

PRĪMOPLASTUS, i, m. πρωτόπλαστος, primo creatus, hoc est Adam. Vox hybrida ex Latino *primus*, et Graeco πλαστὸς, factus, formatus. *Prud. Cath.* 9, 27. Ne gens periret primoplasti ex ger- mine. *Sic ed. *Weitz.* etc., ubi ed. *Cellar.* habet *protoplasti*. *B. A.*

PRĪMORDĬA, orum, n. plur. ἀρχαὶ, quae primo ordimur, initia, principia, ut Primordia rerum, gentis, belli, etc. *Cic. Part.* 2. *extr.* Ut primor- dia rerum, et quasi praecurrentia, in quibus inest aliquid argumenti.* *Id.* in *Arat. Leg.* 2, 3. A Jove Musarum primordia. *Quint.* 1, 9. Primordia di- cendi. *Ov. Met.* 15, 67. mundi. *Lucan.* 10, 177. gentis. *Pers.* 6, 3. veterum vocum. *Colum.* 3, 10. *med.* Elementa spiritus cum terrenis primordiis mi- scere. *Pall.* 4, 12. In primordiis. *Lucr.* inverso ordine 4, 32. Quove modo distracta rediret in or- dia prima. Eadem ratione *facit are* dixit 6, 962. pro *arefacit*. ℙ In sing. num. *Liv. in.* et *Sall. fr.* ap. *Prisc.* 16, 1101. A primordio urbis. *Colum.* 1, 1. *f.* Mago suorum scriptorum primordium talibus auspicatus sententiis. *Curt.* 9, 2. Adhuc in ope- rum suorum primordio stare. *Justin.* 2, 1. *med.* Utriusque primordii Scythas origine praestare. Ad- de *Tac. A.* 1, 7. et *H.* 3, 34. et *Appul. Apol.* et *Flor n.* 3.

PRĪMORDĬĀLIS, e, adj. ad primordia perti- nens, primus, ut Primordialis lex, *Tert. adv. Jud.* 2. causa, *Ammian.* 30, 1.

[PRĪMORDĬĀLĬTER, adv. initio, ab origine. *Claud. Mamert. Stat. anim.* 2, 5. In regiones suas, unde primordialiter exsistunt, corpore naturaliter feruntur. *F.*]

PRĪMORDĬUM. V. PRIMORDIA.

PRĪMORDĬUS, a, um, adj. *Colum.* 6, 37. Ut avitus color primordii seminis mistu reddatur nepo- tibus. Al. rectius leg. *primordiis seminum.*

PRĪMŌRIS, is, adj. comm. gen. primus, prior. *Gell.* 10, 19. In primore pueritia. *Sil.* 1, 511. Haud me dissimilem, Alcide, primoribus annis Agnosces, invicte, tuis. *Id.* 11, 143. excisam pri- mori Marte Saguntum, *h. e.* primo belli tempore. *Gell.* 2, 7. Primore aspectu. *Varr. R. R.* 2, 2. *med.* Primitus oritur herba primoribus imbribus evocata. ℙ *Primores dentes*, qui primi conspiciuntur. *Plin.* 7, 16, 15. et 11, 37, 45. et alibi, quos 19, 2, 11. *primos* vocat. ℙ *Primores*, proceres, primi, pri- mates. *Hor. Ep.* 2, 2, 203. Viribus, ingenio, spe- cie, virtute, loco, re Extremi primorum, extre- mis usque priores. *Id. Sat.* 2, 1, 69. Primores populi arripuit, populumque tributim. *Colum.* 12, 3. *f.* Civitatum primores, atque optimates. *Catull.* 68, 87. Primores Argivorum viri. *Juven.* 15, 40. Primores, ac duces. *Tac. A.* 2, 29. Primores fe- minae. *Liv.* 24, 20. *med.* Primore juventute con- scripta, dispositisque stationibus, *h. e.* primoribus e juventute. *Tac. A.* 13, 30. Caninius Rebilus ex primoribus peritia legum, et pecuniae magnitudine. *Gell.* 2, 22. *med.* Primores venti. ℙ *Primores*, pa- tres, nobiles: et opponuntur plebi. *Tac. A.* 2, 19. Plebes, primores, juventus, senes incursant; et *ib.* 6, 42. Plebem primoribus tradidit. ℙ De prima, seu anteriori parte cujusque rei. *Cato R. R.* 40. Capito tibi surculum, quod genus inserere voles, eum primorem praeacuito obliquum primores digi- tos duos. V. DIGITUS. *Pl. Bacch.* 4, 4, 24. Su- mere aliquid digitulis duobus primoribus. *Lucil.* ap. *Non.* 5, 24. Gallinaceu' cum victor se gallus honeste Sustulit in digitos, primoresque erigit un- gues. *Id. ib.* Eduxique animam in primoribu' na- ribus. *Plin.* 18, 11, 29. *n.* 2. Pilo primori *(quo zea tunditur)* inest pyxis ferrea. *Id.* 8, 54, 80. Cauda late fusa primori parte. *Lucr.* 6, 1191. nasi primoris acumen. *Gell.* 1, 18. In primore libro; et 16, 5. Vestibulum esse partem domus primo- rem; et 7, 12. Tunicis uti prolixis ultra brachia, et usque in primores manus, ac prope in digitos. *Tac. H.* 3, 21. *extr.* Primori in acie versari; et *Curt.* 4, 6. *med.* Dimicare inter primores, *h. e.* in- ter eos, qui in primori acie sunt. ℙ *Primoribus labris* est, [*quod nos dicimus: *auf der Zunge*, *auf den Lippen*,] et translate leviter. *Pl. Trin.* 4, 2, 65. Versabatur mihi *(nomen)* in labris primoribus. *Cic. fr.* ap. *Non.* 5, 24. Quod in primoribus ha- bent, ut ajunt, labris. *Id. Coel.* 12. Non modo qui primoribus labris gustassent genus hoc vitae, et extremis, ut dicitur, digitis attigissent; sed qui totam adolescentiam voluptatibus dedissent. *Id. Or.* 1, 19. *med.* Haec esse penitus in media philo- sophia retrusa atque abdita, quae isti rhetores ne primoribus quidem labris attigissent. V. LABRUM. ℙ Caret recto singulari, itemque positione neutrius generis propria, in utroque num. Genitivus au- tem multitudinis, *primorum*, communis est cum *primus*. *Serv.* ad *A.* 9, 309. ℙ **Vetus manus* in margine cod. *Front. ad M. Anton. de Or. fr.* 2, 1. Primoribus labris. Facit nominativum singulare hoc primor labrum. Quem ad locum sic *Angelus Maius:* Utrum autem recti singularis duplex sit positio *hic et haec primoris* et *hoc primor*, an po- tius unica *hic et haec et hoc primor*, id demum exempla, siquando emergent, docebunt. *B. A.*

[PRĪMŌSUS, i, m. idem videtur ac primarius. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 994, 10. M. Aurelius Primosus Aug. Lib. *F.*]

PRĪMŌTĬCUS. V. v. sq.

PRĪMŌTĪNUS, a, um, adj. πρώϊμος, primo na- scens, tempestivus, maturus: cui opponitur sero- tinus. Agnoscitur a *Prisc. A.* 12, 1. *de primis vers.* 1227. Et fortasse ita legendum est ap. *Apic.* 4, 5. *f.* Duracina primotina pusilla praecoqua purgas. Ubi alii leg. *primotica* eod. sensu.

[PRĪMULLUS, a, um, adj. dimin. primi. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 765, 4. Caecilia Pri- mulla. *F.*]

PRĪMŬLUM, adv. dimin. primum, primo, pri- miter: apud comicos. *Ter. Ad.* 3, 1, 2. Modo do- lores, mea tu, occipiunt primulum; et 5, 6, 10. Paulatim plebem primulum facio meam. *Pl. Men.* 5, 5, 18. Jam hercle occeptat insanire primulum; et *ib.* 9, 57. Tum dentes mihi cadebant primulum. Adde *Mil.* 4, 2, 13.

PRĪMŬLUS, a, um, adj. dimin. primus: ap. co- micos. *Pl. Amph.* 2, 2, 105. Primulo diluculo abi- visti ad legiones.

PRĪMUM, adv. πρῶτον, primo, primiter: et ser- vit enumerationibus, et distributionibus. *Caes. B. G.* 1, 25. Caesar primum suo, deinde omnium e conspectu remotis equis, proelium commisit. *Cic. Fam.* 16, 3. *extr.* Te valere, tua causa primum volo, tum mea. *Id. Sull.* 15. Primum, ne qui pos- set, etc. deinde, ne cui liceret, etc. postremo, ne quid jam a me, etc. *Id. Verr.* 2, 2, 58. *extr.* Pri- mum, averti pecuniam non placere: deinde ipsa- rum statuarum modum quendam esse oportere: deinde, illud certe: ab invitis exigi non oportere. *Id. N. D.* 2, 1. *f.* Primum docent esse Deos: de- inde, quales sint: tum, mundum ab his admini- strari: postremo, consulere eos rebus humanis. *Cels.* 2, 1. *f.* Pueritia primum circa quadragesi- mum diem, deinde septimo mense, tum septimo anno, postea circa pubertatem periclitatur. *Cic. Div.* 2, 56. *med.* Primum Latine Apollo nunquam locutus est: deinde ista sors inaudita Graecis est: praeterea Pyrrhi temporibus, etc. postremo, quam- quam, etc. *Id. Or.* 1, 31. *med.* Orator debet re- perire primum, quid dicat: deinde inventa, etc. tum ea vestire, etc. post memoria tenere: ad ex- tremum agere, etc. *Id. Fin.* 5, 23. Caritas gene- ris humani serpit cognationibus primum, tum affi- nitatibus, deinde amicitiis, post vicinitatibus, tum civibus, deinde totius complexu gentis humanae. ℙ Additur genitivus *omnium* ad majorem vim. *Cic. Cat.* 2, 9. Primum omnium ego ipse vigilo, ad- sum, provideo; et *Verr.* 2, 1, 11. Primum omnium opera danda est, ut, etc. *Brut.* ad *Cic. Fam.* 11, 10. Primum omnium non te fugit, etc. *Ter. Heaut.* 2, 3, 33. Jam primum omnium Dromo pultat fo- res. *Pl. Truc.* 4, 3, 13. Omnium primum diversae state. ℙ [*JAM PRIMUM quid sit, v. suo loco.] ℙ Item *dum* particula. *Pl. Mil.* 2, 3, 26. Primum dum, si falso insimulas Philocomasium, hoc perie- ris. Iterum si id verum est, tu ei custos additus perieris. *Id. Trin.* 1, 2, 61. Primum dum omnium male dictitatur tibi vulgo in sermonibus. *Id. Most.* 2, 1, 53. Omnium primum dum aedes fac occlusae sient. Adde *Rud. prol.* 32. et *Truc.* 1, 1, 10. ℙ Interdum post *primum* non sequitur *deinde*, aut quippiam simile, subintelligitur tamen, et nihilo- minus absolvitur sententia. Exempla habes apud *Cic. Fam.* 2, 9., *ib.* 7, 23., *Att.* 12, 18. *med.*, *Acad.* 4, 14. *f.* et 18., quae congessit *Manut.* ad *cit. Fam.* 2., item *Ter. Andr.* 1, 3, 6., *Virg. A.* 4, 343., *Pl. Most.* 2, 1, 53. etc. ℙ [**Primum* in enumeratione haud raro omittitur a *Tac. A.* 1, 67. ut (primum) hi, mox pedes, in hostem invaderent. Cf. *Drak.* ad *Liv.* 22, 43, 3. 34, 19, 8. ℙ Sae- pius etiam idem fere est quod *statim*. *Tac. A.* 14, 63. huic primum nuptiarum dies loco funeris fuit, deductae in domum, in qua nihil nisi luctuosum haberet Eodem sensu positum videtur ap. *Eutr.* 2, 22. Ambo Romani consules ad Africam pro- fecti sunt cum trecentarum navium classe; pri- mum Afros navali certamine superant: ubi v. *Tzschuck.*] ℙ Extra enumerationem, praecedenti- bus particulis *ut*, *ubi*, *cum*, *nunc*, etc. *Cic. Fam.* 10, 13. Ut primum potestas data est augendae di- gnitatis tuae, nihil praetermisi in te ornando; et *Verr.* 2, 2, 20. Ubi primum potuit, istum reliquit. Sic *N. D.* 2, 48. Simul ac primum niti possunt, aquam persequuntur. *Id. Verr.* 2, 2, 23. Tum af- fuerat, cum primum dati sunt judices; et *Ter. Andr.* 5, 4, 33. Postilla nunc primum audio, quid illo sit factum; et *Pl. As.* 5, 2, 37. Censen' tu, illunc hodie primum ire assuetum esse in ganeum? *Cic. Phil.* 5, 11. *f.* Quo die primum convocati su- mus. ℙ *Primum*, et *primo* id differunt, quod *pri- mum* ad ordinem rerum pertinet, *primo* ad tempus. Aliquando tamen promiscue usurpantur. *Pl. Capt.* 2, 3. *extr.* Ei rei primum praevorti volo; et *Cic. Arch.* 3. Primum Antiochiae celeriter antecellere omnibus contigit; post, etc. *Liv.* 38, 41. Primum expulere loco hostes, deinde avertere. *Cic. Inv.* 1, 39. *med.* Primo quidem decipi, incommodum

est: iterum, stultum: tertio, turpe. ℙ Quam primum V. s. l. ℙ [*Confund. *primum* et *praemium*. V. *Spald.* ad *Quint.* T. 4. p. 193. *crit.*]

PRIMUS, a, um, adj. πρῶτος, superl. a *prior*, dicitur is, qui ante se nullum habet, et refertur ad ordinem, locum, tempus. *Caes. B. G.* 7, 48. Eorum ut quisque primus venerat, sub muro consistebat. *Ter. Ad.* 4, 2, 7. Primus sentio mala nostra: primus rescisco omnia: primus porro obnuncio. *Cic. N. D.* 3, 22. *f.* Aesculapiorum primus, Apollinis, quem Arcades colunt; qui specillum invenisse, primusque vulnus dicitur obligavisse: secundus secundi Mercurii frater: tertius Arsippi, et Arsinoae, qui primus purgationem alvi invenit. *Id. Off.* 3, 1. Verum primum: verum igitur et extremum. *Liv.* 34, 19. Trium conditionum electionem ferre jubet: primam, si transire, etc. alteram, si abire, etc. tertiam, si placeat, etc. *Cic. Att.* 9, 6. *med.* Primae litterae monent, ne, etc. proximae ostendunt, etc. et *Sext.* 3. Cum tribunus plebis primus inter homines nobilissimos factus esset. *Id. Fin.* 4, 7. Primi ex omnibus philosophis a natura tributum esse docuerunt, ut, etc. *Nep. Alc.* 7. *f.* Primus Graeciae in Thraciam introiit. *Suet. Caes.* 25. Germanos primus Romanorum maximis affecit cladibus. *Tac. A.* 6, 4. Latiaris luendae poenae primus fuit. *Ov. Her.* 17, 105. Si te vidissem, primus de mille fuissem. *Id. Met.* 5, 97. Cephenum post regem primus Odites, Ense jacet Clymeni; et *Pont.* 4, 15, 4. a Superis hic mihi primus erit, *h. e.* post Superos. ℙ [*Hinc *in primis*, *cum primis*, inter primos, inter prima, primum, primo. Huc pertinent, quae *Forc.* infra laudaverat, ista:] *Nep. Paus.* 5. Dicitur mater, postquam de scelere filii comperit, in primis ad filium claudendum lapidem ad introitum aedis attulisse. *Id. Epam.* 10. Cum pugnari cum Lacedaemoniis coepit, in primis stetit. [*Adde *Sall. Cat.* 60, 6. Manlius et Faesulanus in primis pugnantes cadunt, i. e. inter primos pugnantium. *Jug.* 6, 1. Leonem primus, aut in primis ferire. Porro, quod item Noster infra laud., illud *Sall. Jug.* 28. (ap. *Kritz.* 26, 3.)] Jugurtha in primis Adherbalem excruciatum necat. *Cic. Verr.* 2, 2, 36. Sthenius multa, ut in primis Siculorum in dicendo copiosus est, commemoravit. *Nep. Att.* 13. Neque tamen non in primis bene habitavit; et *ib. f.* Cum in primis lautus esset eques Romanus. *Cic. Verr.* 2, 2, 35. Oppidum in primis Siciliae clarum et ornatum. *Id. N. D.* 1, 43. Vir magnus in primis. *Id. Verr.* 2, 3, 27. Homo in primis improbissimus; et *ib.* 2, 2, 28. Homo domi suae cum primis locuples atque honestus. *Crassus* ap. *Cic. Or.* 2, 55. Sapiens homo cum primis nostrae civitatis. *Id. ib.* 3, 5. In primis hoc a se animadversum esse dicebat. *Id. Fin.* 4, 18. Illud vero minime consectarium, sed in primis hebes. *Id. Att.* 5, 1. Cum ad me frater venisset, in primis nobis sermo de te fuit. [*— De his vocabulis adverbii loco positis V. infra.] ℙ Cum infinito. *Sil.* 1, 160. Primus inire manu, postremus ponere Martem. ℙ *Primae Kalendae Januariae*, vel *Octobres*, et *primae Idus*, etc. sunt, quae proxime sequuntur, seu sequentia anni. Quod constat ex *Ulp. Dig.* 45, 1, 41. Cum, qui Kalendis Januariis stipulatur, si adjiciat primis, vel proximis, nullam habere dubitationem, palam est. Sed et si dicat secundis vel tertiis, vel quibus aliis, aeque dirimit quaestionem. Si autem non addat, quibus Januariis, dicendum est primas Kalendas Januarias spectari. Plane si ipsa die Kalendarum quis stipulationem interponat, quid sequemur? Et puto actum videri de sequentibus Kalendis. Item in Idibus etiam et Nonis probandum est, et generaliter in omnibus diebus. *Cato R. R.* 147. et 148. Locus vinis ad K. Octob. primas dabitur: si ante non deportaverit *(emptor)*, dominus vino, quod volet, faciet, *h. e.* tempus emptori ad exportanda vina dabitur ad proximas K. Octob.; si id is non fecerit, tum dominus, ut sibi vacua cella et dolia relinquantur, vino, quod volet, faciet. Haec porro ita sunt interpretanda, ideoque corrigenda, quae aliter ad *l. c.* exposita sunt in CALENDAE. *Inscr.* Pompejis reperta, ap. *Rosin. Isagog.* p. 63. In praediis Juliae Sp. F. Felicis locantur balneum, Venerium, et nongentum tabernae, pergulae, cenacula ex Idibus Aug. primis in Idus Aug. sextas, annos continuos quinque. V. plura huc pertinentia ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 275. ℙ Saepe dicitur de priore, seu anteriore parte cujusque rei. *Cic. Fam.* 3, 6. Te in prima provincia velle esse, ut quam primum decederes; et *Ov. Am.* 3, 2, 64. potes, si forte juvabit, Cancellis primos inseruisse pedes; et *Plin.* 11, 37, 65. Ranis prima lingua cohaeret, intima absoluta a gutture; et *Cic. N. D.* 1, 8. *f.* Primis, ut dicitur, labris gustasse physiologiam. *Virg. G.* 3, 399. Primaque ferratis praefigunt ora capistris; et *Catull.* 2, 3. Primus digitus; et *Petr. Sat.* 112. Prima statim nocte; et *Colum.* 10, 190. Caeciliam primo deponit Aquarius anno. *Id.* 12, 21. *f.* Prima vindemia; et *ib.* 1. Primo mane. *Plin.* 19, 2, 11. Primi dentes, *h. e.* primores. V. PRIMORIS. ℙ *Primus sol*, sol oriens. *Virg. A.* 6, 255. primi sub lumina solis, et ortus. *Val. Fl.* 5, 332. primi jubar ad placabile Phoebi. *Sil.* 12, 574. ubi nox depulsa polo, primaque rubescit Lampade Neptunus. ℙ *Prima luna*, primus dies lunae. *Plin.* 2, 13, 10. et *ib.* 17, 16. ℙ In illo *Statii Silv.* 1, 4, 73. (et *Theb.* 1, 200.) Occiduas, primasque domos, et sole sub omni Permeruit jurata manus: *primas domos* intellige regionem orientalem, quae et nobilior est, et dextera pars mundi a terrae mensoribus dicitur. ℙ Frequenter jungitur cum *quisque*, et majorem vim adjicit. *Cic. Fam.* 13, 57. et ad *Pompej.* 2. *post ep.* 11. *l.* 8. *ad Att. med.* et *Nep. Mil.* 4. *f.* Primo quoque tempore; et *Cic. Phil.* 8, 11. Primo quoque die; et *Liv.* 42, 48. Ut exercitui diem primam quamque diceret ad conveniendum, et *Cic. Acad.* 4, 16. Me tibi primum quidque concedente; et *Fin.* 2, 32. *f.* Fluit voluptas, et prima quaeque avolat, *h. e.* quaecumque voluptas, statim ac sese offert, praeterit more aquae labentis. ℙ *Prima* neutr. plur. principia, primordia. *Virg. Ecl.* 6, 33. ut his exordia primis Omnia, et ipse tener mundi concreverit orbis. *Liv.* 8, 3. Quod bellum, si prima satis prospera fuissent, haud dubie ad Romanos pervenisset. *Lucr.* 4, 185. In quo jam genere est solis lux, et vapor ejus, Propterea quia sunt e primis facta minutis. ℙ [**Prima viai* ap. *Lucr.* 1, 1067. i. q. prima via. — *Prima consiliorum* ap. *Tac. H.* 2, 11. i. q. prima consilia. Laudaverat haec Noster supra loco minus apto.] ℙ *Primus* pro *primum*, h. e. in primis, ante omnia, poetice. *Sil.* 2, 235. stat primam urbem, murosque patentes, Postposita caede, et dilata, invadere, pugna. Adde 10, 580. Non absimilis est ratio in illo *Virg. A.* 5, 857. Vix primos inopina quies laxaverat artus, *h. e.* vix primum, tantum non: nisi malis esse enallagen pro *prima quies*, initium somni. ℙ *Prima*, πρῶτα, adverbii ritu, primo, primum. *Grat. Cyn.* 25. Prima jubent tenui nascentem jungere filo Limbum. Huc *Porph.* et *Serv.* tradunt illud *Virg. G.* 4, 21. cum prima novi ducunt examina reges. Alii illud *Catulli* 29, 18. Paterna prima lancinata sunt bona: Secunda praeda Pontica: inde tertia Ibera; et *Val. Fl.* 1, 1. Prima Deum magnis canimus freta pervia natis, *h. e.* freta primum pervia. ℙ *A primo*, a primo tempore, primum, primo. *Pl. Most.* 3, 2, 139. Multum improbiores sunt, quam a primo credidi. *Ter. Ph.* 4, 2, 14. Petam hinc, unde a primo institui. *Cic. Or.* 8. In illa pro Ctesiphonte oratione submissius a primo: deinde pressius: post sensim exsultavit audacius. Adde *Att.* 8, 11. et 23., *ib.* 9, 6., *ib.* 16, 7., *Fin.* 5, 15. et *Phil.* 2, 30. ℙ *A primo* est etiam idem ac ab origine, et opponitur ἐπιγεννηματικῷ, seu accessorio. *Cic. Fin.* 3, 9. Posterum et consequens putandum est, quod Graeci ἐπιγεννηματικὸν appellant: quod autem in quo sapienter dicimus, id a primo rectissime dicitur; et *mox:* Verum ut haec non in posteris et in consequentibus, sed in primis continuo peccata sunt; sic ea, quae proficiscuntur a virtute, susceptione prima, non perfectione, recta sunt judicanda. ℙ *In primo*, primo loco, ante alios. *Sall. Jug.* 71. *extr.* Equites in primo late, pedites quam arctissime ire jubet. *Sen. Q. N.* 5, 14. Repetam nunc, quod in primo dixeram. Alii omitt. *in. Cic. Or.* 64. Qui numerus in primo viget, jacet in extremo. ℙ Saepe est primarius, princeps; et refertur ad conditionem eminentem, dignitatem, nobilitatem. *Caes. B. C.* 1, 35. Evocat ad se Massiliensium quindecim primos. *Cic. Rosc. Am.* 6. Sex. Roscius fuit genere, nobilitate, et pecunia non modo sui municipii, verum etiam ejus vicinitatis facile primus; et *Verr.* 2, 4, 17. A Lysone Lilybaetano, primo homine, Apollinis signum ablatum esse non oportuit. *Petr. Sat.* 116. Urbem antiquissimam, et aliquando Italiae primam. *Hor. Ep.* 1, 20, 23. Me primis urbis belli placuisse, domique. *Virg. A.* 9, 785. juvenum primos tot miserit Orco. *Ter. Eun.* 2, 2, 17. Est genus hominum, qui esse primos se omnium rerum volunt, nec sunt: φιλοπρωτεύοντες. *Sil.* 17, 355. Perque bis octonos primus fuit Annibal annos Humani generis. *Ter. Eun.* 1, 2, 10. Quia sum apud te primus, *h. e.* amor a te maxime omnium. *Lampr. Alex. Sev.* 27. *extr.* Palaestes primus fuit. ℙ [*Huc recte transtulisse videmur, quod Noster supra laud., illud *Lucr.* 1, 85. Ductores Danaum delecti, prima virorum, i. e. primarii viri, Gr. τὰ πρῶτα τῶν ἀνδρῶν.] ℙ Dicitur etiam *primus* de re praecipua, potissima, maximi aestimanda, optima, praestantissima. *Cato R. R.* 1. *f.* Praedium quod primum siet, si me rogabis, sic dicam. *Sall. Cat.* 3. Otium, atque divitiae, quae prima mortales putant. *Ter. Heaut.* 5, 2, 9. Ubi te vidi animo esse omisso, et, suavia in praesentia quae essent, prima habere. *Id. Eun.* 5, 8, 51. Praeterea hoc etiam, quod ego vel primum puto, accipit homo nemo melius prorsus, neque prolixius. *Plin.* 10, 34, 52. Columbis pudicitia prima. *Id.* 5, 25, 21. Prima cura, *h. e.* praecipua, potissima. ℙ *Primae partes* in fabulis scenicis sunt ejus, qui saepius in actu est, et majorem fabulae partem exsequitur. V. PARS. *Ter. Ph. prol.* 26. Epidicazomenon quam vocant comoediam Graeci, Latini Phormionem nominant, quia primas qui partes aget, is erit Phormio parasitus, per quem res agetur maxime. ℙ Hinc translate *primas agere*, *ferre*, *deferre*, etc. primum in quaque re locum [...]nus, dignitatem designat. *Cic. Brut.* 90. [...] in causis agebat Hortensius. *Id. ib.* 49. [...] Cotta et Sulpicius facile primas tulerunt. [...] 3, 56. Actioni primas dedisse Demosthenes d[...] cum rogaretur, quid in dicendo esset primum [...] secundas, huic tertias. *Id. Att.* 1, 17. *med.* [...]ris erga me, cum a fraterno amore discessi[...] primas defero. *Id. Div. Verr.* 15. *med.* Si Al[...] minus vehemens fuerit, et tibi primas in d[...] partes concesserit. *Id. Brut.* 95. *med.* Hort[...] facile primas tenebat adolescens. ℙ [*Ver[...] *primis*, ubi adverbii vim habent, a multis c[...]ctim scribuntur, *inprimis* aut *imprimis*: quo[...]nus recte fieri monent *Cellarius* et *Manutiu*[...] sint ista, hoc constare videtur, melius conju[...] scribi *imprimis*, quam *inprimis*. V. *Schnei*[...] *L.* 1. p. 314.] ℙ [*Primus* fuit etiam pra[...] *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 145, 1. Primus Pa[...]lius Secundus. Alia ap. *Guasco Mus. Capit.* [...] p. 5. Pri. Rutilius Vitalis. Adde aliam *l. c.* i[...] GIRA. ℙ Item cogn. R. V. *Inscr.* allatas i[...] MILLIO et PRIMILLUS. *F.*] ℙ [*Confun[...]*ma* et *praemia*. V. *intpp.* ad *Curt.* 6, 3, 17. —[...]*mus* et *proximus*. V. *Spald.* ad *Quint.* T. 3. p[...]

*PRINAS, ae, Indiae fluvius. *Plin.* 6, 17[...]mina, Prinas et Cainas (quod in Gangem in[...] ambo navigabilia. Sic ed. *Hard.*, ubi antea[...] in ed. *Elzev.*, legebatur *Pumas*. *B. A.*

PRINCEPS, incipis, adj. comm. gen. π[...] idem quod primus. Videtur esse quasi *primi*[...] a *primus*, et *capio* vel *caput*. V. DEIN[...] [*Omnino qui primum locum capit in aliquo[...]ne.] *Cic. Verr.* 2, 2, 2. Omnium nationum[...]rarum princeps Sicilia se ad amicitiam pop[...] applicuit. *Id. ib.* 2, 5, 34. *f.* Ut quisque i[...] postremus, ita periculo princeps erat. *Pla*[...] *Cic. Fam.* 10, 17. Ad omnia pericula princep[...] non recusabat. *Liv.* 21, 4. *f.* Princeps in pr[...] ibat, ultimus conserto proelio excedebat; [...] 12. item cp. 26. princeps Horatius ibat; *it.* 2[...] *Caes. B. G.* 7, 2. Carnutes, principes se ex [...]bus bellum facturos pollicentur. *Cic. Or.* [...] Princeps ex omnibus ausus est poscere, etc[...] *Phil.* 10, 11. Princeps fuit ad conatum exe[...] comparandi; et *ib.* 7, 9. Firmani principes [...]niae pollicendae fuerunt. *Id. Div. Verr.* 15. [...]bus rebus is, qui princeps est in agendo, o[...]simus esse debet. *Ov. Fast.* 2, 714. matri Q[...]derit princeps oscula, victor erit. *Virg.* [...] 620. princeps turmas inducit Asylas. *Val.* [...] 532. pergunt Ordine cuncta suo, rerumque a[...]cipe cursu Fixa manent. *Stat. Th.* 12, 664. [...] in Ogygio princeps stat lancea muro. ℙ [...] *princeps* est auctor, aut inventor, aut cap[...] cujuspiam. *Cic. Arch.* 1. Hunc video mihi [...]pem ad suscipiendam, et ad ingrediendam [...]nem horum studiorum exstitisse. *Id. Cluen*[...] Cum patronum, quia conscius, condemna[...] ipsum principem atque architectum sceleris [...]verent? *Id. N. D.* 2, 42. *extr.* Zeno, qui in[...] et princeps Stoicorum fuit. *Id. Har. resp.* [...] Deteriores cavete: quorum quidem magna e[...]tio: sed tamen eorum omnium hic dux est [...] princeps. *Id. Or.* 3, 17. Auctor publici co[...] regendae civitatis dux, sententiae atque elo[...]tiae princeps. *Liv.* 8, 21. *f.* Principes sent[...]rum consulares, *h. e.* qui ante alios sententi[...] senatu rogantur. *Caes. B. G.* 2, 14. Qui huju[...]silii principes fuissent, in Britanniam profu[...] et *ib.* 5, 52. Tantum apud barbaros valuit, [...] repertos aliquos principes belli inferendi. ℙ [...] primarius, primus, aliqua re antecellens. *C*[...] 19. Longe omnium, quicumque scripserunt [...] locuti sunt, gravitate princeps Plato. *Id. D*[...] 42. Eudoxus in astrologia facile princeps. *Id.* [...] 1, 9. *med.* Quales in republica principes essen[...]les reliquos solere esse cives. *Hor. Ep.* 1, 1[...] Principibus placuisse viris, non ultima lau[...] *Plin.* 37, 2, 11. *f.* Sophocles principe loco [...]tus Athenis. *Id.* 8, 32, 50. *f.* Quasdam pri[...] feminas scimus carnem eam *(cervi)* degustar[...]litas. ℙ *Princeps senatus*, πρόκριτος τῆς γερο[...] dicebatur, qui primo loco a censoribus in s[...] recensendo legebatur, et primus post magist[...] sententiam rogabatur. Hic honos habebatu[...] qui vitae probitate, auctoritate et amplitudin[...]rum gestarum anteibat. *Liv.* 34, 44. Cen[...] principem senatus P. Scipionem consulem, [...] et priores censores legerant, legerunt. *Id.* 2[...] Senatus lectionem contentio inter censores de [...]cipe legendo tenuit. Sempronii lectio erat: [...]rum Cornelius morem traditum a patribus se[...]dum ajebat, ut qui primus censor ex iis, q[...]verent, fuisset, eum principem legerent, [...] Manlius Torquatus erat. Sempronius, cui Dii[...]tem legendi dedissent, ei jus liberum eosden[...]disse Deos: se id suo arbitrio facturum, lectu[...]que Q. Fabium Maximum, quem tum princ[...] Romanae civitatis esse, vel Annibale judice, [...]rus esset. Cum diu certatum esset verbis, co[...]dente collega, lectus a Sempronio princeps i[...] natu Q. Fabius Max. Cos. Est qui legit *prin*[...]

enatum Q. Fabius, etc. Inscr. ap. Grut. 406, uibusdam dubiae tamen aetatis. Princeps in se- m duobus lustris lectus est. V. Liv. 29, 37. rnest. in cl. Cic. s. h. v. comparat fragm. or. Scauro: his additis: sic etiam dici consulares, esertim potentiores, nec statim, ubi princeps tus occurrat, intelligendum eum, qui proprie tur: coll. Wesseling. observv. 1, 8.] ℙ Prin- juventutis, [*Gr. τῆς νεότητος προκριθεὶς in li- civitate fuit pr., cujus nomen primum recita- censor ordinem equestrem recensens; tum in versum quicunque procerum, maxime equitum s patris ingenio atque auctoritate, spem sui am excitans; denique ipsi equites ita sunt ap- ati. V. Lips. ad Tac. A. 1, 3. Cic. Vat. 10. . 3, 11. Liv. 42, 61. — Ap. Cic. Planc. 17. cipes ordinis equestris sunt equites locupletis- , gratiosissimi, etc.] ℙ Sub imperatoribus hae- hoc nomen honoris causa eorum filiis: ut de et Lucio ab Augusto adoptatis videre est ap. A. 1, 3., Ov. A. Am. 1, 194., Sen. Cons. ad b. 34. med. et in Cenotaph. Pis. C. Caesaris, et nscr. ap. Grut. 235, 1. 2. 4. etc. Adde Suet. 15., ubi narrat, a Caligula fratrem Tiberium virilis togae adoptatum, atque hoc titulo ap- tum. ℙ Augustus rerum potitus, sub nomine cipis reipublicae praefuit, invidiosa vocabula s, dictatoris, domini evitans, nomenque usur- , cui in libertate jam Romani assueverant, cipem juventutis, et senatus jampridem audire . Unde princeps postea dictus, penes quem na rerum fuit, ἄρχων. Ov. Pont. 1, 2, 123., Od. 1, 2, 50., Phaedr. 5, 7., Tac. A. 1, 1. Sen., Plin. uterque, Mart., Suet. etc. [*V. ad Tac. A. 1, 1. — Liberti principum ap. H. 2, 94. sunt servi ab imperatoribus manu- , non, ut quidam volunt, a senatoribus, li- Liv. 29, 19. hoc vocabulo senatum designet.] inceps alicujus nationis, vel gentis, vel civi- , vel sacerdotii dicebatur, qui ejusdem prima- seu principalis esset vir. [*Laud. Ernest. in ic. Sext. 40. 48. 49. 66.] Inscr. ap. Fabrett. 0. n. 194. Firmus Ingenui F. princeps Sabino- sibi, et M. Cornelio Prisco F., annor. XIII. h. . Cornelius Firmus, filius M. Cornelii Ingenui, orum princeps, sibi, et M. Cornelio Prisco annorum tredecim posuit. Alia ap. Marin. z. Alb. p. 101. Aurelius Canartha princeps gen- Baquatium, etc. Alia ap. Grut. 472, 4. Tena- Vindex princeps civitatis Nicopolitanorum. Alia arin. Iscriz. Alb. p. 26. C. Varius Apolaustus eps sacerdotium Deae Coelestis. Hinc Liv. 29, atres decreverunt, ut consules magistratus, de- e principes XII. coloniarum Romam excirent: post: Accitis Romam magistratibus, primori- e earum coloniarum: et mox: Consules obsti- manere legatos Romae jubent, magistratus ire s ad delectos habendos. Vides itaque hic, prin- , primores, legatos appellari primarios earum iarum viros. V. v. sq. [*Ernest. l. l. docet, ates, κατ' ἐξοχὴν principes dici: coll. Cic. Or. principum causa.] ℙ Est etiam princeps prae- , praeses, alicui ordini aut officio praepositus. R. R. 1, 2. med. Pastio magis ad pastorem, ad agricolam pertinere videtur. Quocirca ipes, qui utrique rei praeponuntur, vocabulis e sunt diversi, quod unus vocatur villicus, magister pecoris. Lampr. Alex. Sev. 32. Jnju- nulli unquam fecit, nec magistris quidem, aut ipibus officiorum. Ascon. in Verr. 2, 1, 28. isus est nomen ordinis et promotionis in mili- ut nunc dicitur princeps, vel commentariensis. nparat B. Crus. in cl. Suet. p. 623. nostr. Fürst, eher, Angl. the First.] ℙ In militia prin- erant milites robustioris aetatis, et gravis ar rae, qui in secundo, vel (si velites primos) tertio aciei loco post hastatos collocaban- ita dicti vel quod essent praecipuum robur itus, (quod tamen triariis maxime convenit): od erant ex ditioribus et nobilioribus civibus: uod olim primi pugnam inibant, vel potius ipsi omnium primi antiquitus gladiis et scuto, ut ait Liv. 8, 8., insignibus armis armati bant, cum nempe hastati essent levis tantum urae milites, unde Varr. L. L. 4, 16. eos principes, qui a principio gladiis pugnabant; g. Mil. 1, 20. et ib. 2, 15. eosdem in prima ollocat. Verum hos militiae ordines C. Ma- bolevit. Dividebantur in decem ordines, qui em centurionibus regebantur, ut in hastatis, riis. Cic. ad Brut. 1, 8. Cretensi bello, Me- mperatore, octavum principem duxit, h. e. m ordinem principum. Liv. 42, 34. A M'. mihi primus princeps prioris centuriae est atus. V. ANTEPILANUS et HASTATUS. nceps ap. Phaedr. 5, 7. est nomen propr. tibi- grammatici vero ap. Suet. Gr. 4. Me quidem centulo, reputo, quendam, Principem no- alternis diebus declamare, alternis dispu- olitum. ℙ *Genitivum principium habes ap. 0, 34. ed. Drakenb. ubi ed. Gronov. habet um. Cic. Off. 1, 39. med. Studiose enim e, praesertim in hanc partem, facta prin-

cipium imitantur. Sic edd. Graev. et Heusing., ubi ed. Ernest. cum aliis principum. B. A.

PRINCĪPĀLIS, e, adj. προκαταρκτικός, primus, ex principio proveniens, seu ex origine. [*Mirum in modum h. l. Noster omnia miscuerat: nos ordinem in melius redegisse ita videmur.] Cic. Fat. 5. Ut et ingeniosi et tardi ita nascantur, antecedentibus causis, itemque valentes et imbecilli; non sequitur tamen, ut etiam sedere eos et ambulare et rem agere aliquam principalibus causis definitum et constitutum sit, [*i. e. naturalibus et antecedentibus.] Quint. 9, 1. Est igitur tropus sermo a naturali et principali significatione translatus ad aliam. [*Huc pertinet etiam locus, quem Noster infra laudaverat,] Gell. 11, 15. Principalia verba, h. e. primitiva, primigenia, primae originis. ℙ [*Hinc principalis idem est, quod praecipuus. Huc non dubitavimus transferre locum, quem Noster ab in. laudaverat.] Cic. Fat. 18. Causarum aliae sunt perfectae et principales, aliae adjuvantes et proximae. Porro Quint. Inst. 3, 11. Hanc quaestionem, veluti principalem, vocant ζήτημα. Colum. 1, 3. Post haec duo principalia subjungebat illa non minus intuenda. Plin. 10, 18, 20. Pici principales in auguriis. Id. 19, 8, 49. Peregrinum et careum (herbae genus) culinis principale. Id. 12, 13, 30. Principalia in Arabia tus, et myrrha. Id. 37, 13, 76. Principalia gemmarum genera. Id. 31, 6, 38. Principalia aquatilium. Plin. 18, 3, 5. De cultura agri praecipere, principale fuit et apud exteros, h. e. praecipua cura. Gell. 13, 10. Juris civilis disciplinam principali studio exercere. ℙ [*Etiam ad homines dignitate, potentia, honoribus praestantes pertinet. Vell. 1, 11. Metellus praeter triumphos, honoresque amplissimos, et principale in republica fastigium, etc. Appul. Flor. 21. principales viri.] ℙ Item pertinet ad principes in militia. Paulus ex Festo. Principalis castrorum porta nominatur, quod in eo loco est, in quo principes ordines tendunt. [*Huc pertinent et ista: Liv. 10, 33. Manipulos legionum principali via inducit; et 4, 19. porta principalis dextra; cf. 34, 46. et 40, 27. ℙ Ex eo quod inde ab Augusto imperatores Romani principis nomen assumserant, factum est, ut v. principalis hac potissimum aetate ad personam imperatoris referretur. Noster laud. ista.] Vell. 2, 56. Neque illi (C. Caesari) plus quinque mensium principalis quies contigit. [*Plura Vell. exempla v. in Boettich. Lex. Tac. p. 375.] Plin. Pan. 79. Principales curae; et ib. 82. copiae; et ib. 76. Apparatus arrogantiae principalis; et 36. extr. Principalia beneficia. Tac. H. 1, 22. Principale matrimonium; et ib. 4, 40. f. Principales commentarii; et ib. 2, 81. extr. Principalis fortuna. Suet. Claud. 17. majestas. [*Id. Cal. 39. res principales, i. e. supellex, instrumentum Principum.] Plin. 13, 3, 4. Principale bonum. ℙ [Principalis etiam dicitur in militia, qui et officialis, in curia vero est primarius vir ex decurionibus. Hinc in Inscr. mendosa ap. Maff. Mus. Ver. 267, 1., emendatior ap. Amadut. Monum. Matthej. T. 3. p. 123. recensentur officiales centuriae cujusdam militaris, qui ibidem principales appellantur. In alia ap. Mur. 155, 3. M. Matrinius C. F. Lem. Antoninus primus principalis dicitur. Impp. vero Arcad. et Honor. Cod. Theod. 12, 1, 151. Municipalia gesta non aliter fieri volumus, quam trium principalium praesentia, excepto magistratu, et exceptore publico. V. v. praec. F.]

PRINCĪPĀLĬTAS, atis, f. princeps, seu primus locus, principatus. Tert. Praescr. 31. Revertar ad principalitatem veritati et posteritatem mendacitati deputandam. Id. Anim. 13. Principalitas animae. Macr. Somn. Scip. 1, 3. med. Et genera principalitatis amplectitur, et omnes ipsius somnii species attingit.

PRINCĪPĀLĬTER, adv. μάλιστα, praecipue, praesertim. Solin. 27. Interna Africae plurimae quidem bestiae, sed principaliter leones tenent. Ulp. Dig. 3, 2, 4. Sive principaliter hoc negotium gerat, sive alterius negotiationis accessione utatur. ℙ Item ut decet principem. Sen. Consol. ad Polyb. 36. med. de C. Caesare: Is homo, qui non magis dolere, quam gaudere principaliter posset, [*nostr. sich königlich freuen.] Plin. Pan. 47. Mores juventutis quam principaliter formas! Arnob. 1, 2. Contra leges principaliter institutas, h. e. a principibus.

PRINCĪPĀTUS, us, m. [*i. q. initium. Cic. Univ. 2. an mundus ab aliquo temporis principatu ortus est? Laudat hunc locum Schütz. in cl. Cic. ℙ Hinc de vi rerum primaria, nostr. Urkraft, dicitur, ut Id. ib. expl.] Cic. N. D. 2, 11. Omnem naturam necesse est, quae non solitaria sit, neque simplex, sed cum alio juncta atque connexa, habere aliquem in se principatum, ut in homine mentem, in bellua quiddam simile menti, unde oriantur rerum appetitus: in arborum autem radicibus inesse principatus putatur. Principatum autem id dico, quod Graeci ἡγεμονικὸν vocant, quo nihil in quoque genere nec potest, nec debet esse praestantius: ℙ [*Nunc demum recte sequuntur ea exempla, in quibus principatus principem s. primum locum, primam aestimationem, primas significat:] Cic. N. D. 2, 19. Sol qui astrorum obtinet principatum. Id. Phil. 12, 4. Gallia hujus belli propulsandi, administrandi, sustinendi principatum tenet. Id. Off. 2, 19. Eloquentiae a majoribus nostris est in toga dignitatis principatus datus. Id. Phil. 2, 3. Qui tibi detulerat ex latronibus suis principatum. Plin. 16, 36, 64. Et aquaticos frutices dixisse conveniat: principatum in his tenebunt arundines. Id. 15, 2, 3. Principatum in oleo obtinuit Italia; et 14, 6, 8. n. 3. Falerno contermina Statana (vina) ad principatus venere non dubie. ℙ Item dignitas, auctoritas, et regimen ejus, quem penes est summa rerum. Cic. Phil. 11, 14. Animadverti, dici a quibusdam, Cassio mea sententia dominatum et principatum dari. Caes. B. G. 6, 7. extr. Cingetorigi principatus atque imperium est traditum. Plin. 7, 8, 6. Nero toto principatu suo hostis generis humani. Id. 33, 11, 52. Fenestella, qui obiit novissimo Tiberii Caesaris principatu. Tac. Agr. 3. Nerva res olim dissociabiles miscuit, principatum et libertatem. [*Cf. B. Crus. Cl. Suet. p. 623.] ℙ [Item dignitas illius, qui princeps senatus dicebatur. Cic. fragm. or. pro Scauro (ed. A. Maio) 13. Curia illa vos de gravissimo principatu patris fortissimoque testatur. Loquitur hic Cicero de M. Aemilio Scauro patre illius Scauri, pro quo idem orationem habuit, qui teste Asconio in argum. Scaurian. aliisque, princeps senatus fuerat. F.] ℙ Differt a dominatione, quia haec tyranni est, et vi metuque subjectos continet: principatus aliquam speciem libertatis admittit, et amari magis curat, quam metui. Differt etiam a regno, quia rex cum dominatione insignia quoque regia habet: unde Ov. Fast. 2, 141. ad Romulum: florent sub Caesare leges: Tu domini nomen, principis ille tenet. Plin. Pan. 45. Scis, ut sunt diversa natura dominatio et principatus, ita non aliis esse principem gratiorem, quam qui maxime dominum graventur. Suet. Cal. 22. Nec multum abfuit, quin statim diadema sumeret, speciemque principatus in regni formam converteret. Verum admonitus, et principum, et regum se excessisse fastigium, etc.

PRINCĬPĬĀLIS, e, adj. qui est ex principio, ἀρχικός. Lucr. 5, 246. Scire licet, coeli quoque idem terraeque fuisse Principiale aliquod tempus. Id. 2, 423. Haud sine principiali aliquo levore creata est.

[PRINCĬPĬO, as, a. 1. initium dicendi facio. August. Princip. rhet. p. 328. Capper. In amphidoxo genere materiae, moderatione quadam utendum erit, cum principiamus, ut et turpitudinem, quae subest, et dignitatem, quae est in re aut persona, vel illustrando augeamus, vel ita varie utrumque misceamus, ut, etc.; et mox: Sed ut limpidius hoc genus principiandi deprehendatur, dabo exemplum. V. v. sq.

PRINCĬPĬUM, ii, n. ἀρχή, initium, primordium, origo, caput. [*Quid intersit inter principium et initium, v. in hoc posteriore verbo.] Cic. Tusc. 1, 23. Origo principii nulla est: nam ex principio oriuntur omnia: ipsum autem nulla ex re alia nasci potest. Id. N. D. 1, 8. f. Quid est cujus principium aliquod sit, nihil sit extremum? Id. Sen. 21. Nec principium, nec finem habere. Id. Coel. 23. Cujus criminis neque principium invenire, neque evolvere exitum possum. Id. Somn. Scip. 8. Hic fons, hoc principium est movendi. Tac. A. 1, 69. Tradit Plinius, stetisse apud principium pontis, grates legionibus habentem. ℙ Dicitur et de primis elementis, rudimentis, et propositionibus universalibus artium, etc. Cic. Leg. 1, 13. Bene provisa et diligenter explorata principia ponantur; et ib. 6. Nunc juris principia videamus. Id. Off. 3, 12. med. Cum ea habeas principia naturae, quibus parere, et quae sequi debeas; et ib. 1, 17. Id autem est principium urbis, et quasi seminarium reipublicae. Id. Acad. 4, 36. f. Principia rerum, ex quibus omnia constant. ℙ Item de auctore, capite, principe, origine generis, familiae, etc. Sil. 15, 748. mihi Belus avorum Principium. Ov. Fast. 2, 37. Graecia principium moris fuit. ℙ Principium dicendi, initium orationis, exordium. Cic. Or. 1, 26. f. Ut exalbescam in principiis dicendi. [*Plura exempla exstant ap. Boettich. in Lex. Tac. p. 375.] V. INSINUATIO. [Hinc etiam absolute principium pro exordio orationis ponitur. Appul. Met. 10. Exemplo legis Atticae, Martiique judicii, causae patronis denunciat praeco, neque principia dicere, neque miserationem commovere. F.] ℙ Principio, a principio, in principio, initio cujuscumque rei, primum, primo, in primis. Cic. Div. 2, 35. extr. Jus augurum divinationis opinione principio constitutum est, postea, etc. Id. Off. 1, 4. Principio generi animantium omni est a natura tributum, ut se tueatur. Id. Tusc. 2, 22. med. C. Marius, cum secaretur, principio vetuit se alligari: nec quisquam ante Marium solutus dicitur esse sectus: cur ergo postea alii? valuit auctoritas. Ter. Andr. 2, 1, 28. Te obsecro principio ut ne ducas: sed si id non potest, saltem, etc. Pl. Merc. 1, 1, 40. Principio atque animus ephebis aetate

exiit, *h. e.* simul atque, cum primum. *Cic. Att.* 7, 1. Vellem a principio te audisse amicissime monentem. *Id. Brut.* 42. *f.* Dixeram a principio, de republica ut sileremus. *Id. Or.* 1, 48. Quod in principio fieri in omnibus disputationibus oportere censeo. *Ter. Ph.* 2, 1, 22. Sed quid cessas hominem adire, et blande in principio alloqui? ℙ *Principium* pro *principio*, *a principio*. *Cato R. R.* 157. Principium te cognoscere oportet, quot genera brassicae sint. Alii leg. *principio*. ℙ *Ducere principium ab aliquo*, proficisci, descendere. *Ov. Met.* 13, 705. Inde recordati, Teucros a sanguine Teucri Ducere principium. *Cic. Vat.* 6. Omnium rerum magnarum principia a Diis immortalibus ducuntur. ℙ *Principium capessere*, incipere. *Tac. A.* 15, 49. Principium tanti facinoris capessivere. ℙ *Principia*, *orum*, locus in castris, ubi erat praetorium, et tabernacula legatorum, et tribunorum militum, et signa legionum: et ubi conciones militares, et consilia habebantur, jus dicebatur, sacra fiebant, ἀρχαία: ita dictus vel quod ibi principes ac duces exercitus tenderent: vel quod in castris metandis principio designaretur, postea reliqua castra. *Liv.* 28, 24. Et jura reddere in principiis sinebant. *Id.* 7, 12. *f.* Nec in circulis modo fremere, sed jam in principiis, ac praetorio in unum sermones confundi. *Just.* 11, 6. de Alex. M. exercitu: Ordines nemo, nisi sexagenarius, duxit; ut si principia castrorum cerneres, senatum te alicujus priscae reipublicae videre diceres. *Nep. Eum.* 7. In principiis nomine Alexandri statuit tabernaculum, in eoque sellam auream cum sceptro ac diademate jussit poni, eoque omnes quotidie convenire, ut ibi de summis rebus consilia caperentur. *Macer Dig.* 49, 16, 12. *f* Officium tribunorum est principiis frequenter interesse, querelas commilitonum audire. *Tac. H.* 3, 13. Primores centurionum, et paucos militum in principia vocat. Adde *ib.* 1, 48. Hunc locum ita designat *Stat. Th.* 10, 176. Ventum ad concilii penetrale domumque verendam Signorum, magnis ubi dudum cladibus aeger, Rerum extrema movens, frustra consultat Adrastus. *Tert. Cor. mil.* 12. Ecce annua votorum nuncupatio quid videtur? Prima in principiis, secunda in Capitoliis. [*Inscr.* ap. *Mur.* 460, 1. Imp. Caesar M. Antonius Gordianus P. F. Aug. principia, et armamentaria conlapsa restituit, etc. *F.*] ℙ In illo *Cic. ad Brut.* 1, 10. *f.* Spes libertatis nusquam, nisi in vestrorum castrorum principiis est: *Manut.* mallet *praesidiis*, si antiquus aliquis liber haberet. Sed *castrorum principia* figurate intelligere possumus robur exercitus, et ducum ejus militarem prudentiam, quia in principiis castrorum tendebat nobilior pars exercitus, et ibi consilia militaria habebantur, ut dictum est. ℙ *Principia* pro militibus, qui in principio aciei, h. e. in primis ordinibus, seu in fronte exercitus contra hostem instructi stant. *Liv.* 2, 65. Cessere magis, quam pulsi hostes sunt, quia ab tergo erant clivi, in quos post principia integris ordinibus tutus receptus fuit. *Sisenn.* ap. *Non.* 2, 516. Post principia paulatim recedunt, atque inde cum paucis fugae se mandant. *Sall. Jug.* 54. Deinde ipse paulatim procedere: Marium post principia habere: etenim dixerat *paulo prius:* Aciem transversis principiis in planum deducit. *Tac. H.* 2, 43. Primani, stratis Unaetvicesimanorum principiis, aquilam abstulere. *Liv.* 3, 22. Equites post principia collocat, *h. e.* a tergo, nam pedites aciei frontem constituebant. *Ter. Eun.* 4, 7, 11. Tu hosce instrue: hic ego ero post principia: inde omnibus signum dabo. *Gna.* Illuc est sapere: ut hosce instruxit, ipsus sibi cavit loco. Ubi *Donatus:* Militare dictum est: et ambigunt multi, an in extremo agmine sit hic locus, an in medio. Haec *Donat.* V. POSTPRINCIPIA. [*Cf *Gron. observv.* 4, 10. p. 418. sq. *ed. Fr.*] ℙ *Principium* etiam dicta est curia, vel tribus praerogativa, quae prima sorte exibat ad ferendum suffragium. *Liv.* 9, 38. *f.* Legem curiatam ferenti triste omen diem diffidit, quod Faucia curia fuit principium duabus insignis cladibus, captae urbis, et Caudinae pacis, quod utroque anno eadem curia fuerat principium. ℙ Sequiori aevo *principia* dicti sunt principales, seu praecipui milites, qui privilegiis muniuntur, ut ait *Veg. Mil.* 2, 7. *f.* Adde *Front. Strat.* 2, 5. *med.*, *Ammian.* 15, 5., 22, 3., 25, 5. et 28, 6., item *Imp. Constant. Cod.* 12, 47, 1. et *Imp. Anastas. ib.* 38, 16. ℙ *Principium* pro principatu. *Tert. adv. Hermog.* 19. *f.* Possunt et aliter principium interpretari: nam et in Graeco principii vocabulum, quod est ἀρχή, non tantum ordinativum, sed et potestativum capit principatum. *Suet. Cal* 31. Augusti principium clade Variana, Tiberii ruina spectaculorum memorabile factum. Alii leg. *principatum*, et *memorabilem*. *Gloss. Phil.* Ἀρχή, magisterium, magistratus, praesidatus, principium. Pro principatu est etiam in illo *Plin.* 9, 35, 54. Principium ergo, culmenque omnium rerum pretii margaritae tenent. ℙ [*Principia sacra* sunt eadem ac initia, seu sacrificia, quae foederis percutiendi causa fieri solebant. *Inscr.* ap. *Ardili*, *della Legge Petronia* p. 8. Sp. Turranius L. F. Fab. Proculus Gellianus pater patratus populi Laurentis foederis ex libris Sibyllinis percutiendi cum P. R., sacrorum principiorum P. R. Quirit. nominisque Latini, quae apud Laurentes coluntur. V. INITIUM. ℙ *Principium peragere* dicitur citharoedus, cum, antequam fabulam aliquam sono et cantu repraesentet, citharam pulsat vago sonitu, ut sibi audientiam faciat: Itali *fare una ricercata* dicunt. *Suet. Ner.* 21. Sine mora nomen suum in albo profitentium citharoedorum jussit ascribi: sorticulaque in urnam cum ceteris demissa, intravit ordine suo; utque constitit, peracto principio, Nioben se cantaturum pronunciavit. Ceterum sunt qui hic *principio peracto* putant esse idem ac exordio peracto, freti eo loco *Augustini Princip. rhet.* p. 327. *Capper.* Denique auloedos, et citharoedos, et ceteros hujusmodi artifices, quamquam non polliceantur orationem, videmus tamen praeloqui. V. supra. *F.*]

PRINCĬPOR, aris, dep. 1. princeps sum, impero. *Lactant.* 4, 13. *med.* referens verba *Isaj.* 11, 10. Erit in illa die radix Jesse, et qui exsurget principari in nationes, *h. e.* regere gentes, ut habet *D. Paul. Rom.* 15, 12. *Aug. contra advers. Legis* 2. et *Prophetar.* 6. Sanguis in nostro corpore plus ceteris humoribus principatur. *Sidon. carm.* 9, 47. Non prolem Garamantici tonantis Regnis, principibusque principantem, *h. e.* Alexandrum M., qui putabatur filius Jovis Ammonis.

*PRINOESSA, ae, f. insula maris Ionii, Leucadiae objecta. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

*PRION, onis, Πρίων, mons Coi insulae. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

PRIOR et prius, oris, adj. πρότερος, superior: compar. ab obsoleto *pris*, cujus superl. est *primus*. Dicitur de eo, qui unum alterum praecedit tempore, loco, aliave re quacumque. *Cic. Acad.* 4, 14. *med.* Ita priori posterius, posteriori superius non jungitur. *Id. Pis.* 1. Me quaestorem in primis, aedilem priorem, praetorem primum populus R. faciebat. *Caes. B. C.* 1, 66. Qui prior has angustias occupaverit, ab hoc hostem prohibere nihil esse negotii; et *ib.* 82. *extr.* Hac de causa constituerat prior proelio non lacescere. *Cic. Brut.* 21. *f.* Etsi utrique primas, priores tamen libenter deferunt Laelio. *Id. Quint.* 7. Priore loco causam dicere. *Ter. Ph.* 3, 2. *f.* Ut potior sit, qui prior ad dandum est. *Cass.* ad *Cic. Fam.* 12, 13. Classis, quam anno priore Tullius Cimber comparatat. *Cic. Fam.* 1, 9. *f.* Quod de Quinti fratris negotio scribis, te priore aestate conficere non potuisse, scito etc. *Id. Planc.* 22. Ais prioribus comitiis Tarentinam *(tribum)* a Plancio tibi esse concessam. *Ov. Met.* 15, 445. urbs, Quanta nec est, nec erit, nec visa prioribus annis. *Nep. Dion.* 1. Erat intimus Dionysio priori; et *Plin.* 14, 19, 24. Musta condire prioris vini faece, *h. e.* anni prioris; et *Colum.* 4, 22. *f.* et 12, 1. Vinea, quam priore libro praecepimus; et *Sall. Jug.* 54. Numidae numero priores. ℙ Item de eo, qui plures antecedit: estque idem ac *primus*. *Cic. N. D.* 1, 30. *extr.* In illis selectis sententiis, quas, etc., haec prior sententia est. Alii leg. *prima*, [*ita *Orell.*] *Gell.* 14, 7. Quotiens usu venisset, ut omnes isti magistratus Romae essent, tum qui eorum prior aliis esset, ei potissimum etc. *Appul. Flor. n.* 9. Hippias e numero sophistarum est, artium multitudine prior omnibus. ℙ Est etiam anterior. *Nep. Eum.* 5. Substringebat equo caput loro altius, quam ut prioribus pedibus terram posset attingere. *Plin.* 11, 37, 47. Canities homini semper a priori parte capitis, tum deinde ab aversa. ℙ *Priores*, majores. *Phaedr.* 4, 19. Abiturus illuc, quo priores abierunt. *Virg. A.* 3, 693. nomen dixere priores Ortygiam. *Plin.* 8, 45, 70. et 18, 28, 67. *n.* 5. Apud priores. *Plin. alter ep.* 3, 4. *med.* Priores nostri. *Ov. Met.* 10, 218. More priorum. Adde *Sen. ep.* 52. *med.* et *Vell.* 2, 28. ℙ Saepe *prior* est melior, praestantior, potior. *Hor. Carm. saec.* 51. bellante prior, jacentem Lenis in hostem; et *Od.* 4, 10, 4. color puniceae flore prior rosae; et *Ov. Her.* 18, 69. A Veneris facie non est prior ulla, tuaque. *Liv.* 27, 8. Is, ut animum ejus cura sacrorum et caeremoniarum cepit, ita repente exsuit antiquos mores, ut nemo tota juventute haberetur prior. Alii leg. *in tota juventute*. *Phaedr.* 1, 13. Si vocem haberes, nulla prior ales foret; et *Sall. Jug.* 10. Quia aetate et sapientia prior es; et *ib.* 101. *f.* Neque consilio, neque manu priorem alium pati: plerosque antevenire. *Ter. Eun.* 1, 1, 5. Si quidem hercle possis, nihil prius, neque fortius. ℙ Item majoris momenti, gravior, magis necessarius. *Val. Fl.* 3, 533. quoniam belli pugnaeque propinquae Cura prior; et *Vell.* 2, 52. Neque prius, neque antiquius quidquam habuit, quam etc. *Quint.* 1, 1. Et morum quidem in his haud dubie prior ratio est: recte tamen etiam loquantur. ℙ Vetustissimi, inquit *Prisc.* 7, 767., comparativum neutrum in *or* finiebant. Unde *Val. Antias.* Hoc senatusconsultum prior factum est. *Claud. Quadr.* Qui prior bellum meminissent. *Id.* Foedus prior non esse servatum. Sic *Cass. Hemina.* Bellum Punicum posterior.

PRIORĀTUS, us, m. primatus. *Tert. adv. Val.* 4. Ut solent animi pro prioratu exciti, prae[…]ptione ultionis accendi.

PRIORSUM et Priorsus, adv. in priorem, anteriorem partem. *Macr. Sat.* 7, 9. Corpus accedit priorsum, aut retrorsum recedit. Alii *prorsum;* et *ib.* 13. Priorsum pergere. *C[…] Mamert. Stat. anim.* 1, 18. Movetur corpus p[…]sus, ac retrorsus.

PRISCĒ, adv. ἀρχαίως, prisco more, severe[…]riter. *Cic. Coel.* 14. Quaeram prius, utrum m[…] cum severe, et graviter, et prisce agere mali[…] remisse, ac leniter, et urbane.

*PRISCIĀNA, ae, f. opp. Mauritaniae Ti[…]nae. *Mela* 3, 10. *B. A.*

PRISCIĀNUS, i, m. grammaticus Caesari[…] temporibus Justiniani Imp. floruit, scripsitq[…] arte grammatica libros XVIII., et quaedam[…] ab *Helia Putschio* edita, de quibus accurat[…] *Albert. Fabric. biblioth. l.* 4. *Lat. c.* 7. Credit[…] iam Latinis versibus vertisse *Dionysii Perieg[…]* ℙ *Theodorus Priscianus*, medicus sub Gratia[…] Valentiniano II. Impp. vixit, ediditque Medi[…] libros IV. dictione horrida, et barbarie inqu[…] V. *eund. Fabr ib. c.* 12.

[PRISCILLUS, a, um, dimin. prisci. Est […] R. *Inscr.* ap. *Mur.* 806, 3. Ti. Claudius Ti. F[…] Priscillus. Alia ap. *Fabr.* p. 167. XXXII. He[…] Priscilla. *F.*]

[PRISCĪNUS, a, um, deriv. prisci. Est co[…] *Inscr.* ap. *Mur.* 318, 1. M. Peducaeus Pri[…] Cos. scil. ann. a Chr. n. CX. *F.*]

PRISCUS, a, um, adj. ἀρχαῖος, ἀρχαϊκὸς, […]quus, vetustus, cascus. Dicitur fere de iis, […] multo ante nos tempore fuerunt. *Cic. Uni[…]* Credendum nimirum est veteribus et prisci[…] ajunt, viris, qui se progeniem Deorum esse[…]bant. *Ov. Fast.* 1, 103. Me chaos antiqui […]sum res prisca) vocabant. *Vell.* 2, 89. et 125[…]sca illa et antiqua reipublicae forma revocata[…] *Tusc.* 1, 12. Illud erat insitum priscis illis, Cascos appellat Ennius. *Id. N. D.* 3, 16. *me[…]*ves plures in priscis Graecorum litteris inve[…] *Id. Or.* 3, 11. *med.* Et illud quod loquitur[…]scum visum iri putat, si plane fuerit rustic[…] *ib.* 1, 43. et *Ov. Pont.* 3, 1, 115. verborum […] vetustas. *Gell.* 2, 6. *f.* Laudare significat […] lingua, nominare, appellare. *Cic. Har. res[…]* Prisca illa severitas. *Tac. A.* 3, 69. Prisca[…]ctimoniae virgo. *Id. ib.* 6, 32. Regendis p[…]ciis prisca virtute egit. *Virg. A.* 7, 706. S[…]rum prisco de sanguine Clausus. *Festus:* P[…] Latinae coloniae appellatae sunt, ut disting[…] a novis, quae postea a populo dabantur. *I[…]* 3. Ab eo (*Latino Silvio*) coloniae aliquot ded[…] Prisci Latini appellati. *Paul.* ex *Festo:* Pris[…]tini proprie apellati sunt ii, qui prius, quan[…]deretur Roma, fuerunt. *Id.* Priscus Tarquini[…] dictus, quia prius fuit, quam Superbus Tarq[…] *Ov. A. Am.* 3, 121. Prisca juvent alios: eg[…] nunc denique natum Gratulor. *Id. Fast.* 1[…] Priscum tempus; et *ib.* 2, 282. Prisco more[…] 12, 1, 2. ritu. ℙ *Prisci* sunt homines anti[…] nati. *Ov. Fast.* 3, 779. cum prisci colerent […]sius agros. *Plin.* 8, 42, 65. Apud priscos. *I[…]* 29, 69. *n.* 3. Rudis fuit priscorum vita, at[…]ne litteris. ℙ *Priscus* de homine severo et […]quales prisci fuisse perhibentur. (V. *Vell.* 116. et 125.) *Catull.* 64, 159. Saeva quod ho[…] prisci praecepta parentis. *Virg. Cop.* 34. Ah […] cui sunt prisca supercilia! ℙ Interdum […] quod paulo ante fuit. *Hor. Od.* 3, 9, 17. […] si prisca redit Venus? *Ov. Met.* 14, 850. de[…]silia: priscum pariter cum corpore nomen […] Horamque vocat. *Val. Fl.* 4, 391. Jamque[…]cta Jovi, paulatim in imagine prisca Ibat ag[…] victrix Junonis. ℙ [Est etiam cogn. R., […] Numicius Priscus ap. *Liv.* 2, 63. *F.*]

[PRISMĂ, ătis, n. πρίσμα, figura solida g[…]trica, quae superficies duas oppositas habet […]les, similes, et parallelas, alias vero par[…]gramm[…]s: a πρίζω, seco. *Capell.* 6, 233. Ite[…]sma, id est sectio, quae instar schematis est[…]

PRISTĂ, ae, m. πρίστης, qui serra secat[…] findit: a πρίζω, seco, findo. *Plin.* 34, 8, 19. Myron fecit et canem, et discobolon, et P[…] et pristas.

*PRISTĬGER, a, um, adj. legitur ap. *Sid[…]* 4, 8 Alii *pistriger*, q. v. *Bail.*

PRISTĬNALIS. V. PISTRINALIS.

PRISTĪNUS, a, um, adj. ἀρχαῖος, παλαιό[…] ante fuit, superior, transactus: et fere dicitur[…] quae nos vidimus, habuimus, sensimus, sive[…] ante, sive multis ante diebus, mensibus, annis[…] *Fam.* 1, 5. *extr.* Ut tuam pristinam dignitatem […]riam consequare. *Id. Sull.* 9. Ille labor meus […]nus. *Id. Rosc. Am.* 52. Vestra pristina bonitas […]sericordia. *Id. Mil.* 1. Veterem consuetudine[…]ri, et pristinum morem judiciorum requirere[…] 31, 2. Pristinum animum erga populum R. c[…]vare. *Nep. Eum.* 4. *extr.* Pro pristina amiciti[…]plo funere extulit. *Id. Alcib.* 6. Reminiscen[…]stini temporis. *Ov. Met.* 3, 203. de Actaeo[…] cervum verso: mens tantum pristina mansit.

C. 1, 32. Catone repugnante, et pristina consuetudine, dicendi mora diem extrahente; et *ib.* 3, Pristina omnium confirmatur opinio. *Id. B. G.* 54. In pristinum statum redire. *Gell. praef.* stinae adnotationes, quas feceramus. *Suet. Claud.* Consulatus, super pristinum, quatuor gessit, *h.* praeter eum, quem supra dixerat *ib.* 7. [**Liv.* 23. in quae (castra) infecta victoria, sicut pri-o die, vos recipiatis, i. e. uno de superioribus bus, non proximo ac ne proximis quidem.] ℙ sternus, proxime elapsus. *Caes. B. G.* 4, 14. lites nostri diei pristini perfidia incitati. *Suet.* g. 94. *med.* Somnium pristinae noctis familiari- forte narrabat. [**Duk.* ad *Liv.* 4, 32, 10. conj. ximae, ut *Caes.* 7.] *Gell.* 10, 24. *med.* Etiam pristini eodem modo (quo die quarti, quinti, i) dicebatur, quod significabat die pristino, quod o *pridie* dicitur. V. DIES. ℙ Priscus, antiquus. *Truc. prol.* 6. Quid si de vestro quippiam orem? unt. En mehercle in vobis resident mores pri- i. *Colum.* 5, 1. *med.* Tribus dictae primum a ibus populi tripartito divisi: quae tamen nunc tiplicatae pristinum nomen possident. *Claud. II.* s. *Stil.* 124. Pistina Romuleis infloruit arcibus s. *Nep. Timol.* 1. Siciliam in pristinum sta- restituere. Alii omitt. *statum.* [*Ita *Brem.*]

RISTINUS et Pistrinus, a, um, adj. ad Pri-, seu Pistrin pertinens, quod est coeleste sidus. *m.* 11, 2. *in.* IX. cal. Februar. ex occasu pri- sideris significat tempestatem; et *med.* Id. Sept. pristino sidere nonnunquam tempestatem signifi- V. PISTRIX.

RISTIS. V. in PISTRIX.

RIVANTIA, um, n. plur. part. a *privo*, contra- m genus, quod privativum appellant. *Cic. Top.* Sunt enim alia contraria, quae privantia licet llemus Latine, Graece appellantur στερητικά.

PRIVATARIUS, a, um, adj. ad privatum per- s. *Edict. Dioclet.* p. 22. Balneatori privatario ngulis lavantibus ✕ duos. *F.*]

PRIVATICIUS, a, um, adj. *Gloss. Lat. Gr.* Pri- ia, στερητικά. *B. A.*

RIVATIM, adv. ἰδίως, non publice. *Cic. Inv.* Eloquentia et privatim et publice homines rse abutuntur. *Id. Fin.* 5, 20. *med.* Aut pri- n gerere aliquid malunt, aut capessunt rempu- m. *Id. Rosc. Am.* 39. Si hanc ei rem priva- S. Roscius mandavisset. *Tac. A.* 11, 17. Pri- n degeneres, in publicum exitiosi. *Sall. Cat.* Vasa caelata privatim et publice rapere, *h. e.* se quisque singuli milites, et omnis simul ex- s, quasi publico nomine. Sic *Caes. B. G.* 5, Tantam sibi auctoritatem comparaverat, ut ue ad eum legationes concurrerent, gratiam amicitiam publice privatimque peterent. *Gell.* *med* Fidem praecipue coluit, sanctamque t tam privatim, quam publice, *h. e.* tam erga los, quam universos, seu erga rempublicam. m separatim. *Plin.* 6, 17, 20. De iis priva- ondidit volumen Amometus, i. e. de iis tan- odo tractans, speciatim, peculiariter; et 33, Hic solus (*medius digitus*) excipitur: ceteri s onerantur (*annulis*), atque etiam privatim ar- minoribus aliis, *h. e.* singuli articuli. *Id.* 4, 41. Oleum cicinum bibitur ad purgationes is: privatim dicitur purgare praecordia. Sic 16, 92. Dracunculus serpentas nidore, cum atur, privatimque aspidas fugat. Adde 23, 1, t 23. *Quint.* 8, 2. *med.* Qui jaculum emittit, ri dicitur: qui pilum aut sudem, appellatione tim sibi assignata caret. ℙ Item domi. *Liv.* 7. Nec privatim se tenuit, in foro cum filio, ibusque paucis otiose inambulavit.

IVATIO, onis, f. στέρησις, actus privandi, tas. *Cic. Fin.* 1, 11. Omni privatione dolo- tat Epicurus terminari summam voluptatem; 2, 9. *extr.* Dolori non voluptas contraria sed doloris privatio. *Gell.* 2, 6. *med.* Omnis e privatio inculpatum facit.

IVATIVUS, a, um, adj. στερητικὸς, vim pri- habens. *Gell.* 13, 22. *f.* *Ne* particula priva- st. Adde 5, 12.

IVATO, adv. ablativus adverbii ritu positus, *nifesto*, *auspicato*, *merito*, etc. *Liv. fragm.* *Prisc.* 15, 1009. Privato nos tenuissemus.

IVATUS, a, um, adj. ἴδιος, qui est uniuscu- e proprius: cui opponitur communis et publi- a *privus*. *Caes. B. G.* 1, 5. Oppida omnia odecim, vicos ad quadringentos, reliqua pri- aedificia incendunt; et *ib.* 4, 1. Privati ac ati agri apud eos nihil est. *Cic. Off.* 1, 7. mmunibus utatur pro communibus, privatis is. Sunt autem privata nulla natura, sed aut occupatione, aut victoria, aut lege, pactio- onditione, sorte. *Hor. Od.* 2, 15, 13. Pri- illis census erat brevis, Commune magnum. *Sext.* 12. Pro uno cive et bonus omnes pri- consensu, et universum senatum publico con- mutasse vestem. *Id. Quint.* 3. *f.* De com- quidquid poterat, ad se in privatam domum abat; et *ib.* 4. Auctionem proscribit earum , quae ipsius erant privatae. *Suet. Caes.* 24. giones, quas a republica acceperat, alias pri- vato sumptu addidit. *Petr. Sat.* 10. Communes sarcinulas partiamur, ac paupertatem nostram privatis quaestibus tentemus expellere, *h. e.* singuli suis, privis. *Cic. Leg.* 3, 19. et *Dom.* 17. In privatos homines leges ferri noluerunt, *h. e.* in singulos, privos. Alii leg. *privos* utroque loco. [*Ita *Orell.* c. recentt. ex *Scal.* conject.] *Id. Fin.* 3, 1. *extr.* Ipsae rhetorum artes, quae sunt totae forenses atque populares, verbis tantum in docendo quasi privatis utuntur, ac suis. *Festus:* Privatae feriae vocantur sacrorum propriorum, velut dies natales, operationis, denecales. ℙ *Privatus homo* dicitur, qui in magistratu non est, ἰδιώτης: nam qui magistratum gerit, est publicus. *Cic. Cat.* 1, 1. An vero P. Scipio pontifex max. Ti. Gracchum privatus interfecit; Catilinam nos consules perferemus? *Id. Phil.* 11, 10. *f.* Privato viro imperium extra ordinem dare. *Id. Fam.* 1, 1. *med.* Crassus tres legatos decernit, ex iis, qui cum imperio sunt: Bibulus ex iis, qui privati sunt. *Id. Inv.* 1, 25. In fortuna quaeritur, servus sit, an liber: pecuniosus, an tenuis: privatus, an cum potestate. *Id. Sen.* 7. Nec ea solum in claris et honoratis viris, sed in vita etiam privata et quieta. ℙ *In privato* est privatim. *Liv.* 39, 18. Mulieres damnatas cognatis tradebant, ut ipsi in privato animadverterent in eas: si nemo erat idoneus supplicii exactor, in publico animadvertebatur. Adde 2, 54. ℙ *In privatum* est in usum privatorum hominum. *Id.* 40, 51. Fulvius locavit forum piscatorium, circumdatis tabernis, quas vendidit in privatum. ℙ *Ex privato* est ex propriis cujusque facultatibus. *Id.* 30, 44. *f.* Nunc quia tributum ex privato conferendum est, tanquam in publico funere comploratis. ℙ Sub imperatoribus omnes privati dicebantur, licet in magistratu essent, qui ad principis familiam non pertinerent. *Tac. Agr.* 39. Id sibi (*Domitiano*) maxime formidolosum, privati hominis (*Agricolae Britanniam administrantis*) nomen supra principis attolli. *Plin. ep.* 2, 1. Perfunctus est tertio consulatu, ut summum fastigium privati hominis impleret, cum principis noluisset. *Suet. Ner.* 21. Non dubitavit etiam privatis spectaculis operam inter scenicos dare, *h. e.* non a se, sed a praetore editis. *Plin. Pan.* 10. Jam Caesar, jam imperator, jam Germanicus, absens et ignarus, et post tanta nomina, quantum ad se pertinet, privatus. *Inscr.* ap. *Grut.* 475, 3. Quod ex voluntate populi munus familiae gladiatoriae ex pecunia sua, diem privatum, secundum dignitatem coloniae ediderit, *h. e.* die privato, non publico aliquo festo destinato. ℙ *Privatus* etiam opponitur legitimo, cum de regum filiis agitur. *Sall. Jug.* 5. Masinissa Jugurtham, quod ortus ex concubina erat, privatum reliquerat. ℙ Est etiam spoliatus, orbatus, carens, στερηθείς. *Paul.* ex *Festo* in *Privos.* Dicimus et privatum, cui quid est ademptum. *Cic. Rab. Post.* 9. Demetrium, aspide ad corpus admota, vita esse privatum. *Ov. Pont.* 1, 1, 53. Alter ob huic similem privatus lumine culpam. *Gell.* 19, 12. Animus affectionum adminiculis privatus. *Lucr.* 2, 840. quae sunt aliis rebus privata, notisque; et 1, 1036. privata cibo natura animantum Diffluit amittens corpus; et *ib.* 343. Non tam sollicito motu privata carerent. ℙ Exemptus, liber, vacuus. *Id. ib.* 59. Divum natura privata dolore omni, privata periclis; et 2, 1089. natura videtur Libera continuo dominis privata superbis. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* mendosa ap. *Rein. cl.* 17. *n.* 137., quaeque adhuc exstat in *Mus. Patav.* Loc. C. Volumnii C. L. Privati. *F.*]

PRIVERAS, mulieres privatas dicebant. *Fest.*

PRIVERNAS, atis, adj. omn. gen. qui est ex Priverno, oppido Latii in Volscis prope Ufentem fluvium, et Pomptinas paludes, nunc *Piperno:* olim ob generosum vinum nobili. *Liv.* 8, 20. De senatu Privernate ita decretum; et *ib.* 21. Qui Privernatium causam impugnabant; et *ib.* 19. Privernas bellum. *Sil.* 8, 395. Ferentinis, Privernatumque maniplis. *Plin.* 14, 6, 8. *n.* 3. Privernatia vina. *Cic. Or.* 2, 55. Testificatur pater, se tibi Privernatem fundum reliquisse. *Brut.* ap. *eund. ib.* et *Cluent.* 51. Forte evenit ut in Privernati essemus. Alii leg. *Privernate. Id. Agr.* 2, 25. Ager Setinus, Privernas, Fundanus. Est qui leg. *Privernus.* ℙ *Privernas* fuit etiam cogn. R. ob Privernates devictos inditum dictatori, qui ideo dicitur in *Fast. Capitol.* ap. *Grut.* 291. L. Aemilius Mamercinus Privernas. ℙ Inde ortum habuit gens Privernia. *Inscr.* Priverni reperta, in *Giorn. Arcad.* T. 39. p. 246. M. Privernius Cerialis. *F.*]

PRIVERNUS, a, um, adj. idem ac Privernas. V. in v. praec.

PRIVIGNUS, i, m. Privigna, ae, f. πρόγονος, προγόνη, ἀμφίγονος, filius, filia mariti, vel uxoris meae, alterutro parente carens: cui respondent vitricus, et noverca. Privignus dictus, quod ante, quam mater secundo nuberet, est progenitus: est a πριFὶ cum digammate Aeolico pro πρὶν, prius, et γνὸς pro γένος, genus, quasi prius genitus. V. BIGNAE. *Modest. Dig.* 38, 10, 4. Uxor liberis ex alia uxore natis noverca dicitur: matris vir ex alio viro natis vitricus appellatur: eorum uterque natos aliunde privignos privignasque vocant. Adde *Cic. Att.* 13, 20. et *Q. Fr.* 3, 3. et *Hor. Od.* 3, 24, 18. ℙ Si vir ex priori uxore filium vel filiam habeat, et similiter uxor filiam vel filium, inter hos matrimonium esse potest. *Papin. Dig.* 23, 2, 34. Inter privignos contrahi nuptiae possunt, etsi fratrem communem ex novo parentum matrimonio susceptum habeant. ℙ *Privignus* etiam is est, qui vulgo conceptus ex ea natus est, quae postea mihi nupsit. *Scaevola ib.* 38, 10, 7. ℙ Adjective. *Colum.* 10, 161. Flagitat ecce suos genitrix mitissima fetus, Et quos enixa est partus, jam quaerit alendos, Privignasque rogat proles, *h. e.* terra appetit herbas, quas non sponte sua genuit, sed humana opera industriaque satas eduxit: vel in alio solo natas, et in se translatas: utroque enim modo *privignae* vocantur translate.

PRIVILEGIARIUS, ii, m. cui aliquod privilegium concessum est. *Ulp. Dig.* 14, 5, 3. Nisi quis privilegiarius veniat.

PRIVILEGIUM, ii, n. προνομία, προνόμιον, lex contra privatum aliquem lata, ut illa Clodii de exsilio Ciceronis. *Cic. Leg.* 3, 19. In privatos homines leges ferri noluerunt: id est enim privilegium. Adde *Dom.* 17. ℙ Est a *privus*, singularis, et *lex:* et a *Cicerone* fere in malam partem accipitur, ut *Sex.* 30. Cum sancitum esset, ut neque privilegium irrogari liceret, neque de capite, nisi comitiis centuriatis, rogari; et *Par.* 4. *f.* Familiarissimus tuus de te privilegium tulit, ut, si in opertum Bonae Deae accessisses, exsulares; et *Brut.* 23. Libo rogationem in Galbam privilegii similem ferens; et *Dom.* 10. *f.* De peste civis, conservatoris reipubl. licuit tibi ferre non legem, sed nefarium privilegium; et *ib.* 42. Cum indemnatum exturbares, privilegiis tyrannicis irrogatis; et *in Sen.* 11. *f.* Vim et crudelitatem privilegii publicis litteris consignavit. Adde *Att.* 3, 15. A posterioribus ponitur etiam pro lege in favorem et commodum alicujus lata, immunitate, beneficio principis. [*Ita semper ap. *Suet.* V. *B. Crus.* in *Cl. Suet.* p. 624.] *Plin. ep.* 10, 56. Coloniam habuisse privilegium, et vetustissimum morem, arbitrio suo rempublicam administrare. *Traj.* ad *Plin. ib. ep.* 110. Sive civitates habent privilegium, quo ceteris creditoribus anteponantur, sive, etc. *Sen. Ben.* 3, 11. Quaedam privilegia parentibus data sunt. *Aurel. Arcad. Dig.* 1, 11, 1. *f.* Praefecti praetorio subnixi sunt et alio privilegio, ne a sententiis eorum minores aetate ab aliis magistratibus restitui possint. *Ulp. ib.* 38, 17, 2. *med.* Privilegio munitus. ℙ *Privilegia creditorum*, de quibus est *tit.* 6. *lib.* 42. *Dig.* (qui in ed. Torrentini est idem ac 5. De reb. judicis auctor. etc.), significant praelationem, quam habet inter multos creditores aliquis, ut sibi prius solvatur; πρωτοπραξίαν.

PRIVO, as, avi, atum, a. 1. στερέω, aliquid cuipiam aufero, orbo, spolio: a *privus*. *Cic. Acad.* 4, 19. Spoliat nos judicio, privat approbatione, omnibus orbat sensibus. *Id. Top.* 11. Praepositio *in* privat verbum ea vi, quam haberet, si *in* praepositum non fuisset. *Id. Att.* 9, 10. Cum me aegritudo somno privaret. *Id. Fin.* 5, 29. Democritus dicitur oculis se privasse. *Id. Phil.* 9, 4. Privare aliquem vita. *Id. Quint.* 23. communi luce. *Id. Fam.* 4, 9. *f.* patriam aspectu suo. *Stat. Th.* 2, 695. sed fata monentem Privavere fide. *Lucr.* 1, 381. Aut igitur motu privandum est corpora quaeque, Aut, etc. ℙ Cum gen. *Afran.* ap. *Non.* 9, 6. Quod vitae studium, aut quod praesidium in postremum mihi supponebas, me cum privasti tui? ℙ Ἑλληνισμὸς est in illo *Naevii* ap. *eund.* 9, 9. Quo tu res vis hanc privari pulcras, quas uti solet? ℙ Est etiam liberare, eximere. *Cic. Agr.* 1, 4. *f.* Non enim hac exceptione unus afficitur beneficio, sed unus privatur injuria. *Id. Att.* 1, 16. *f.* Privare aliquem exsilio; et *ib.* 12, 26. molestia. *Id. Fin.* 1, 11. dolore.

PRIUS, adv. πρὶν, πρότερον, ante, antea. *Cic. Amic.* 4. Quem fuit aequius, ut prius introieram in vitam, sic prius exire de vita. *Id. Att.* 4, 1. Nihil prius mihi faciendum putavi, quam ut tibi gratularer. *Phaedr.* 4, 25. Tuae prius sunt partes, aliorum dein. *Cic. Att.* 15, 13. Quod ad te antea, atque adeo prius scripsi (sic enim mavis) etc. *Plin.* 3, 5, 9. Oppidum Formiae, Hormiae prius olim dictum. ℙ Sequente *quam* est antequam, πρὶν ἤ. *Cic. Phil.* 2, 1. *f.* Cui prius quam de ceteris rebus respondeo, de amicitia pauca dicam. *Id. Vat.* 2. Quod ego, simul ac te aspexi, prius quam loqui coepisti, sensi atque providi. *Ter. Andr.* 2, 1, 11. Omnia experiri certum est, prius quam pereo. *Pl. Mil.* 3, 1, 115. Prius quam lucet, adsunt. *Stat. Th.* 12, 570. vos ista decet vindicta, prius quam Emathii, Thracesque dolent. *Caes. B. G.* 1, 53. Neque prius fugere destiterunt, quam ad flumen Rhenum pervenerunt. *Cic. Fam.* 9, 26. Quid potius faciam, prius quam me dormitum conferam, non reperio. ℙ Habet interdum vim similem adverbii *potius*, aut *magis*. *Cic. Tusc.* 5, 27. *med.* Aegyptii quamvis carnificinam prius subierint, quam ibin, aut aspidem violent. *Id. Lig.* 12. Quis est, qui hoc non sentiat, quidvis prius futurum fuisse,

quam ut hi fratres diversas sententias sequerentur? *Caes. B. C.* 3, 1. Statuerat enim, hos prius judicio populi debere restitui, quam suo beneficio videri receptos. *Balb.* ad *Cic.* 1. *f. post ep.* 8. *l.* 9. ad *Att.* Praestabo eum prius tuae dignitatis, quam suae utilitatis rationem habiturum. ℙ Scribitur et conjuncte *priusquam.* ℙ *Quam prius* inverso ordine, poetice, ἢ πρίν. *Pl. Trin.* 2, 2, 13. Ad hoc genus hominum duravi, quam prius me ad plures penetravi. Alii leg. *quin prius.* *Prop.* 2, 14, 11. Illum saepe suis decedens fovit in ulnis, Quam prius abjunctos sedula lavit equos. Sic *quam potius* pro *potius quam.* V. POTIUS. ℙ *Prius,* olim. *Catull.* 51, 13. Otium et reges prius, et beatas Perdidit urbes. *Id.* 4, 25. Sed haec prius fuere: nunc, etc.

PRĬUSQUAM. V. v. praec.

PRĪVUS, a, um, adj. singulus, singularis, ut *Fest.* et *Gell.* 10, 20. tradunt. *Lucil. ib.* et ap. *Non.* 1, 152. et 2, 694. abdomina thynni Advenientibu' priva dabo; et *Liv.* 30, 43. Ut privos lapides silices, privasque verbenas secum ferrent. *Lucil.* ap. *Non. l. c.* Culcitulae accedunt privae centonibu' binis. *Lucr.* 4, 260. et cum Acre ferit frigus, non privam quamque solemus Particulam venti sentire, et frigoris ejus, Sed magis unvorsum. *Plin.* 8, 46, 71. de bove Api: Responsa privis dat, e manu consulentium cibum capiendo. *Gell.* 11, 16. Quae non tam dilucide demonstrari Latina oratione possunt, quam Graeci ea dicunt privis vocibus. *Lucr.* 5, 732. Inque dies privos aboriri quaeque creata, i. e. in dies singulos; et *ib.* 275. Innumerabiliter privas mutatur in horas,, i. e. singulis horis; et 4, 566. In multas igitur voces vox una repente Diffugit, in privas quoniam se dividit aures. Tribuunt et *Cic. Leg.* 3, 19. et *Dom.* 17. ex *leg. XII. Tab.*, sed alii *privatus* substituerunt. [*Orell. c. recentt. *privus* exhibet. V. in PRIVATUS.] ℙ Interdum accipitur pro privato, et proprio uniuscujusque. *Hor. Ep.* 1, 1, 92. viden' ut pauper conducto navigio aeque Nauseat, ac locuples, quem ducit priva triremis? ℙ Item pro singulari, eximio. *Id. Sat.* 2, 5, 10. turdus, Sive aliud privum dabitur tibi, devolet illuc, Res ubi magna nitet domino sene. [*Heindf.* privatum, tibi proprium intelligit; negans latine dici *privum* pro eo, quod unicum in suo genere, eximium.] *Liv.* 7, 37. Milites singulis bobus, binisque privis tunicis donati. Alii omitt. *privis.* ℙ Item pro privato, carente. *Appul. de Deo Socr.* Turba imperitorum, vana sanctitudinis, priva verae rationis.

PRO, praep. [*pr. particula est loci, ut *Gr.* πρό. (V. *Thiersch. Gr. Gr.* §. 158, 3., *Matth. Gr. Gr.* §. 575. et *Vig.* p. 657. *ed. Herm.*). Significat autem, modo ante aliquem locum esse aliquid, modo loco alicujus rei, modo rationem habitam loci v. temporis in constituenda vel definienda aliqua re, ita ut complectatur nostra *vor* et *für*, quae et ipsa serius demum distinguere didicimus, vulgus etiamnum miscet, et *im Verhältniss, nach*, quae comparationem loci pro vario gradu et momento notant. *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 624. De loco, ante quem aliquid est, sed proxime. V. de hoc usu particulae *Duk.* ad *Flor.* 4, 2, 91. *Schaef.* ad *Plin. ep.* 1, 10, 9.] *Cic. Mil.* 1. Praesidia illa, quae pro templis omnibus cernitis. *Id. Phil.* 3, 11. Sedens pro aede Castoris. *Liv.* 30, 10. pro muro. *Plin.* 2, 37, 37. pro vallo. *Caes. B. G.* 4, 32. pro portis castrorum; et *ib.* 1, 48. Pro castris suas copias produxit. *Appul. Apol. f.* Tabulas hic ibidem pro pedibus tuis abjicio. [*Ita saepissime usurp. a *Tac.* V. *Boettich. Lex. Tac.* p. 376. sq.] ℙ Ponitur et loco v. *in.* *Caes. B. G.* 6, 3. *f.* Hac re pro suggestu pronunciata. *Liv.* 39, 5. (et *Sall. Jug.* 8.) Ne suas quidem simultates pro magistratu exercere, boni exempli esse. *Id.* 38, 23. *f.* Laudati pro concione omnes sunt. *Cic. Fam.* 3, 8. Pro tribunali. *Tac. A.* 14, 30. Stabat pro litore classis. *Fest.:* Pro censu classis juniorum, Ser. Tullius cum dixit, accipi debet, in censu, ut ait M. Varro: sicuti pro aede Castoris, pro tribunali, pro testimonio. *Paul.* ex *Festo:* Pro sententia, idem est, ac si dicatur, in sententia, ut pro rostris, idest in rostris. ℙ [*Et quoniam ante aliquem constitutus esse solet, qui aliquem defendit, tuetur, vel in ejus locum se substituit (Gr. πρόμαχος), idem valet, quod nostr. *für.*] Hinc Ciceronis orationes pro Archia, pro Ligario, etc. *Id. Or.* 3, 20. Hoc non modo pro me, sed contra me est potius. *Id. Cluent.* 22. *f.* Partim nihil contra Avitum valere, partim etiam pro hoc esse. *Liv.* 34, 8. Haec cum contra legem, proque lege dicta essent. *Sen. Q. N.* 2, 55. Puta ita esse: pro me est. Rursus *Cic.* in *Sen.* 11. *med.* Populum R. pro me, tanquam pro fratre, aut pro parente obsecravit. *Tac. A.* 4, 78. Cuncta pro hostibus erant. [*Nubem exemplorum ex Taciti scriptis collectam habes ap. *Boettich.* l. l.] *Colum.* 3, 5. Quod ego minime reor esse pro agricola. ℙ Item tanquam, instar, ut, [*nostr. *anstatt, für, als, wie.*] *Cic. Att.* 2, 5. Cato ille noster, qui mihi unus est pro centum millibus. *Mat.* et *Treb.* ad *Cic. post ep.* 15. *l.* 9. ad *Att.* Pro certo habere. *Ter. Ad.* 1, 1, 23. Hunc eduxi a parvulo, habui, amavi pro meo. *Caes. B. C.* 3, 109. et *Cic. Sext.* 38. et *Verr.* 2, 4, 15. Cum pro damnato mortuoque esset. *Id. ib.* 4, 2. *f.* Siciliam nobis non pro penaria cella, sed pro aerario fuisse. *Id. Arch.* 5. *f.* Gerere se pro cive. *Liv.* 32, 33. Nicephorium, Venerisque templum quae spoliasset, evastassetque, pro incorruptis restitui; et 39, 49. Adeo incredibilis visa res, ut non pro vano modo, sed vix pro sano nuncius audiretur. *Id.* 8, 1. Volsci nocte pro victis Antium agmine trepido abierunt. [*Cf. *Drakenb.* ad *Liv.* 3, 17.] *Sen. Tranq.* 11. *med.* Qui mortem timebit, nihil unquam pro homine vivo faciet. *Pl. Poen.* 3, 1, 25. Neque nos populus pro cerritis insectabit lapidibus. *Id. Merc.* 4, 4, 4. Qui amat, quod amat, id si habet, id habet pro cibo. *Curt.* 4, 10. Jam pro seditione res erat. *Liv.* 43, 5. Esse alicui pro hoste. *Ulp. Dig.* 5, 3, 11. Pro herede possidet, qui putat se heredem esse. Sic *ib.* 13. Pro possessore, pro emptore, etc. *Pomp. ib.* 30, 1, 54. Turpia legata pro non scriptis habentur. *Liv.* 23, 22. *f.* Id omnino pro non dicto habendum. [*Plura Taciti* exempla v. ap. *Boettich.* l. l.] ℙ Saepe loco, vice. Unde illa *pro praetore, pro consule (pro magistro* scripturae, *Cic. Verr.* 2, 2, 70. et *Att.* 11, 10.), quae et conjuncte scribuntur, de eo qui vices agit praetoris, etc. eandemque habet auctoritatem, quamvis praetor non sit. *Cic. Or.* 45. Ain' pro aisne, nequire pro non quire, malle pro magis velle, nolle pro non velle. *Id. Leg.* 2, 5. *med.* Neque medicorum praecepta vere dici possent, si quae inscii imperitique pro salutaribus mortifera conscripserint. *Suet. Caes.* 70. Una voce, qua Quirites eos pro militibus appellarat, tam facile flexit, ut, etc. ℙ [*De pretio, loco alicujus rei dato. V. *Sanct. Minerv.* p. 838. *ed. Schneid.*] *Pl. Aul.* 3, 3, 8. Pro vapulando abs te mercedem petam. *Ter. Eun.* 5, 4, 19. Ego pol te pro istis dictis et factis, scelus, ulciscar. *Cic. Att.* 1, 3. Misimus, qui pro vectura solveret. *Id. Or.* 1, 55. Quem omnes amare meritissimo pro ejus eximia suavitate debemus. [*Suet. Aug.* 67. quod pro epistola prodita denarios quing. accepisset; et *ib.* 57. pro quibus meritis quanto opere dilectus sit. ℙ Denique de ratione habita loci v. numeri v. temporis dicitur, nostr. *nach, im Verhältniss, zufolge*, quae manifeste sunt loco particulae, unde etiam *Latini* saepius *secundum* eodem sensu dicunt.] *Nep. Ep.* 3. *f.* Amicorum consilium habebat, et quantum quisque daret, pro facultatibus imperabat; et *Cic. Dom.* 41. Nemo est, qui non pro suis opibus defenderit. *Id. Sen.* 9. Decet, quidquid agas, agere pro viribus. *Id. Sext.* 66. Pro virili parte. [*V. *Boettich.* l. l.] *Id. Off.* 3, 14. et *Caes. B. G.* 2, 25. Pro se quisque. *Cic. Rosc. Am.* 12. Quem pro dignitate ne laudare quidem quisquam satis commode posset. *Id. Verr.* 2, 1, 27. Cum in eam rationem pro suo quisque sensu ac dolore loqueretur. *Id. Fam.* 4, 10. *f.* Reliqua tu pro tua prudentia considerabis; et *ib.* 15, 15. *f.* Quibus aliquid opis fortasse ego pro mea, tu pro tua, pro sua quisque parte ferre potuisset. *Liv.* 30, 10. His raptim pro tempore instructis. *Colum.* 11, 1. *med.* Familiam semper ad opera cunctantem, pro temporibus anni festinanter producat. *Pall.* 1, 4. *f.* Pro majori parte. [*Huc pertinent etiam, quae *Forc.* infra laudaverat, ista:] *Liv.* 36, 10. *med.* Castra metatus latius, quam pro copiis. *Id.* 21, 29. Proelium atrocius, quam pro numero pugnantium fuit: et *ib.* 59. *f.* Major Romanis quam pro numero, jactura fuit. ℙ *Pro eo*, sequente *ac, atque, quasi, quod, quantum,* ita ut, perinde ut, quomodo. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 5. Postea quam mihi renunciatum est de obitu filiae tuae, sane quam, pro eo ac debui, moleste tuli. *Cic. Inv.* 1, 32. Pro eo ac si concessum sit. *Ulp. Dig.* 28, 1, 22. Pro eo est, atque si adhibitus non esset. *Pomp. ib.* 30, 1, 38. Pro eo erit, quasi ne legatum quidem sit. *Cic. Or.* 2, 18. Cum Annibal ad Antiochum venisset exsul, proque eo, quod ejus nomen erat magna apud omnes gloria, invitatus esset ab hospitibus; et *Fin.* 4, 21. Eaque pro eo, quantum in quoque sit ponderis, esse aestimanda. *Id. Fam.* 3, 3. *f.* Equidem pro eo quanti te facio, quidquid feceris, approbabo. ℙ *Pro eo* absolute. *Id. ib.* 13, 7. Quod erit hujusmodi, ut si a Caesare, quod speramus, impetrarimus, tuo beneficio nos id consecutos esse judicemus: sin minus, pro eo tamen id habeamus, cum a te data sit opera, ut impetraremus. ℙ *Pro eo quod*, quia, vel propter hoc quod. *Liv.* 38, 49. *extr.* Sed satis jam dictum est: quin pro eo quod pluribus verbis vos, quam volui, fatigavi, veniam a vobis petitam velim. ℙ *Prout*, et *pro eo ut.* *Cic. Verr.* 2, 2, 34. Comparaverat supellectilem elegantiorem, tabulas pictas, etiam argenti bene facti, prout Thermitani hominis facultates ferebant, satis. *Liv.* 38, 50. Id prout cujusque ingenium erat, interpretabantur; et *ib.* 40. *f.* Prout locus iniquus aequusve his aut illis, prout animus pugnantium est, prout numerus, varia pugnae fortuna est. *Plin.* 5, 9, 10. Prout nives satiaverint, ita Nilum increscere. *Cels.* 4, 4. *n.* 5. Si secuta ulcera sunt, prout

sedes ipsa est, ita varia genera morborum
In *ep. L. Metelli Siciliae praet.* ap. *Cic. Ve*
3, 54. Tamen pro eo ut temporis difficultas,
torumque penuria tulit, etc. ℙ *Pro* cum ae
tivo. *Inscr.* ap. *Grut.* 4, 12. Minervae libente
dit pro salutem suam, et 46, 9. Herculi in
sacrum pro salutem Imp. L. Sept. Severi, etc
ve imiteris. ℙ [*Quantitatem vocis, quod at
absolute posita semper producitur; in composi
modo producitur modo corrumpitur. V. *Sch*
Gr. Lat. 1. p. 102. ℙ Confund. *pro* et *prae*
Beier. ad *Cic. Fragm.* p. 15. *a.* *Pro re, pro*
prospere. V. *Snakenb.* ad *Curt.* p. 452. *b.* —
se et *prorsus* *Id. ib.* p. 278. *b.* *Pro* et *prope.*
ib. p. 240. *b.* *Pro* et *per.* V. *Cort.* ad *Luca*
303. 427. 562. 5, 605. 6, 484.]

PRO, ὢ, interjectio exclamantis, admir
Cic. Manil. 12. (et *Or.* 2, 55.) Pro Dii im
tales! tantam ne unius hominis divina virtus,
brevi tempore lucem afferre reipublicae potuit
etc. *Id. Or.* 46. et *Tusc.* 5, 16. *med.* Pro I
atque hominum fidem! *Ter. Ad.* 3, 3, 3. Pro
piter, hominis stultitiam! *Mart.* 2, 46. Pro
lus! *Hor. Od.* 3, 5, 7. Pro curia, inversiqu
res! *Tert. Poen. f.* Pro malae tractationis!
Liv. 22, 14. Tantum (pro dolor!) degeneran
parentibus nostris. Alii omitt. *dolor.* *Pl. C*
4, 5. Pro! bonae frugi hominem te jampriden
arbitror. *Ov. Met.* 13, 758. pro, quanta pot
regni Est, Venus alma, tui! *Id. Her.* 3, 9
mea, pro! nullo pondere verba cadunt. ℙ Sur
scribunt *proh:* sed *Prisc.* docet 1, 548. nun
vocalibus in fine dictionis aspirationem ap
exceptis *ah*, et *vah*, quae voces mutilae sun
per apocopen factae ex *aha*, et *vaha.* Pro *Pr*
no stant *Manut.* et *Cellar.* Alii aspirationem
nent, sive quia etiam *proh* factum a *proh*
sent, sive quia in enunciando majori sempe
ritu effertur, quam *pro* praepositio. Stat a
Dausquius.

PRŎĂCŬO. V. PERACUO.

PRŎAEDĬFĬCĀTUM dicitur, quod ex p
loco processit in publicum solum. *Festus:*
gnificare videtur moenianum, projectum.

PRŎĂGŎGĪON. V. in PAEDAGOGIUM.

PRŎĀGŎRUS, i, m. προήγορος, Graece sig
eum, qui ante alios verba facit: apud Catin
et Tyndaritanos in Sicilia nomen fuit summ
gistratus. *Cic. Verr.* 2, 4, 23. et 39.

PRŎĀMĬTĂ, ae, f. proavi mei soror, seu
avi mei, quae et *amita major* dicitur. *Caju*
38, 10, 1. et *Paul. ib.* 10.

[PRŎĂPŎDŎSIS, is, f. προαπόδοσις, figur
cutionis. *Capell.* 5, 175. Proapodosis est re
orationis, id est, cum nomen in postrema
membri, aut eadem quaecumque pars oration
ditur, ex quo idem membrum coepit; ut si
Publicas tibi calamitates immutare debet
blica. Eadem habet *Aquila de fig. sentent.*
Capper. F.]

PRŎARCHĒ, es, f. προαρχὴ, unus ex ae
Valentiniani, nempe principium omnium reru
originum. *Tert. adv. Valent.* 7, 35. et 37.

PRŎAUCTOR, oris, m. προκατάρχων, proge
princeps, quasi procul, et longa origine a
Suet. Claud. 24. Appium Caecum generis su
auctorem, libertinorum filios in senatum al
docuit.

PRŎĂVĬĂ, ae, f. προμάμμη, mater avi, vel
meae, sive ii paterni sint, sive materni:
spondent pronepos, proneptis, ut *Cajus D*
10, 1. et *Paul. ib.* 10. docent. *Suet. Cal.* 1
Liviae Augustae proaviae suae contubernio

PRŎĂVĪTUS, a, um, adj. ad proavum
proaviam, et universim ad majores nostros
nens. *Ov. Met.* 13, 415. Mittitur Astyanax i
turribus, unde Pugnantem pro se, proavitaq
gna tuentem Saepe videre patrem, monstra
matre, solebat. *Stat. Silv.* 4, 4, 83. Proav
ra. *Sil.* 16, 254. potentia. *Id.* 5, 366. med
na, *h. e.* quae quis a proavis tradita didicit

PRŎĂVUNCŬLUS, i, m. proaviae meae
qui et *avunculus major* dicitur, ut docent
Dig. 38, 10, 1. et *Paul. ib.* 10. V. AVUNC

PRŎĂVUS, i, m. πρόπαππος, pater avi, vel
tum ex parte paterna, tum materna: cui r
det pronepos, proneptis. *Cajus Dig.* 38, 10
Paul. ib. 10. *Pl. Mil.* 2, 4, 20. et *Pers.* 1
Pater, avus, proavus, abavus, atavus, tr
Cic. Mur. 7. Et proavus L. Murenae, et avus
tores fuerunt. ℙ Pro tritavo. *Cic. Fam.*
extr. ad Appium Pulcrum: In censura de
multum cogitato tuo, *h. e.* de Appio Claudi
co. V. ABAVUS. ℙ Et universim pro qu
que ex majoribus. *Hor. A. P.* 270. At vestri
Plautinos et numeros, et Laudavere sales.
Th. 10, 807. Quaeque novis proavum tellus
ruit armis: pro *proavorum.* *Ov. Amor.* 3,
usque a proavis vetus ordinis heres. *Curt.*
Quis proavum hujus Alexandrum ultus es
Just. 7. 1. 2. 3. 4. 5. et 6., *Solin.* 9. et *Eu*
Chronic.

PRŎBĂ, ae, f. δεῖγμα, probatio, specime

im. *Impp. Valent. et Valens Cod.* 12, 25, 1. tratoribus unus tantum solidus probae nomine eretur.. *Ammian.* 21. *extr.* Annonae militaris cia, ut ipsi nominant probam.

ROBĀBĬLIS, e, adj. πιθανὸς, qui probari et i potest. *Cic. Inv.* 1, 29. *f.* Probabile est id, d fere fieri solet, aut quod in opinione posi-est, aut quod habet in se ad haec quandam litudinem, sive id falsum est, sive verum. *Id.* ef. *Par.* Nihil est tam incredibile, quod non di-do fiat probabile. *Id. Off.* 1, 3. Medium offi-n id esse dicunt, quod cur factum sit, ratio babilis reddi possit. *Id. Div.* 2, 6. Qui nihil aliqua probabili conjectura et ratione dicunt. *Or.* 1, 56. *extr.* Galbae disputationem sibi pro-lem, et prope veram videri. *Id. Verr.* 2, 5, f. Splendida est illa causa, probabilis mihi et is, populo grata atque jucunda. *Liv.* 40, 29. abile mendacium. *Tac. A.* 6, 14. Nullas pro-les causas longinquae peregrinationis afferebat. m probandus, probatione dignus. *Quint.* 8, 3. Ne speremus ornatam orationem fore, quae abilis non erit. *Cic. Part.* 6. Probabile genus rationis, si non nimis est comptum atque ex-um, si est auctoritas et pondus in verbis, si ntiae vel graves, vel aptae opinionibus homi-et moribus. *Liv.* 2, 13. *f.* Quod et virgini-decorum, et consensu obsidum ipsorum proba-erat. *Val. Max.* 6, 2. *in.* Libertas in dictis ctis vulgi sic auribus gratior, quam sapientis-cujusque animo probabilior est. *Colum.* 3, 2. Uvae, quae habent probabilem gustum; et *ib.* Maxime probabilis coeli et soli qualitas. *Id.* m. 1. An feneratio probabilior sit? *Plin.* 31, 3. Aqua maxime probabilis. *Id.* 21, 4, 10. nec odore, nec specie probabilis. *Colum.* 6, mbria progenerat boves vastos et albos, ea-ue rubros, nec minus probabiles animis, quam ribus; et *ib.* 2. *f.* Mores hujus pecudis pro-es habentur, qui sunt propiores placidis, quam tatis, sed non inertes. *Gell.* 20, 1. *med.* Quod m praetorium de aestimandis injuriis proba-esse potest? ℙ *Probabilis orator*, cujus in-m et eloquentia probari ac placere debet. *Cic.* 76. C. Sicinius probabilis orator: jam vero probatus. *Id. Or.* 2, 36. Semper existimavi, diorem et probabiliorem huic populo orato-ore, qui, etc. *Id. Brut.* 68. *med.* P. Autro-voce peracuta atque magna, nec alia re ulla bilis. *Id. Or.* 1, 28. *med.* Discipulus proba-*Id. Brut.* 48. *f.* Vir ingenio sane probabili.

ŎBĀBĬLĬTAS, atis, f. πιθανότης, verisimili-*Cic. Acad.* 4, 24. Multa, quae nos fallunt bilitate magna. *Id. Fin.* 3, 21. Ne cui falso iamur, neve unquam captiosa probabilitate ur. *Id. Tusc.* 5, 11. Quodcumque nostros s probabilitate percussit, id dicimus.

ŎBĀBĬLĬTER, adv. πιθανῶς, credibiliter, ve-liter. *Cic. Or.* 35. Rem breviter exponere, babiliter, et aperte. *Id. Or.* 2, 82. *med.* Ad ium de republica dandum, caput est, nosse bl.; ad dicendum vero probabiliter, nosse civitatis. *Id. fr.* ap. *August. contra Acad.* 3, quo potest probabiliter confici, eum, etc. 3, 28. Multa in eam partem probabiliter ar-ntatus. *Gell.* 9, 16. Eleganter et probabili-oc dictum est. *Id.* 1, 16. Id quoque recte, babiliter dici solitum. *Vell.* 2, 46. Consula-que petitus honeste ab his, neque probabili-stus est. *Cic. Inv.* 2, 46. Justius et proba-accusare videtur.

ROBALINTHOS vel Probalinthus, i, Προβά-, locus oppidumve Atticae. *Plin.* 4, 7. ℙ *Byz.* δῆμον vocat. *B. A.*

ŎBĀMENTUM, i, n. probatio. *Impp. Honor.* od. *Cod. Theod.* 13, 6, 10. Quem non personae s probamenta confutarant.

ŎBĂTĂ, orum, n. plur. πρόβατα, Graeca pecus omne, et praecipue oves significans. 7, 2, 2. In Africa esse familias quasdam ef-antium, quorum laudatione intereant proba-escant arbores, etc.

ŎBĂTĬCUS, a, um, adj. προβατικὸς, ovia-ut probatica porta Hierosolymis, prope quam a erat, in qua oves mactandae lavari a sa-ibus solebant. Ejus meminit *Hieron. de situ nin. loc. Hebr.* ex *Joann.* 5, 2. Alii minus recte t, ita vocatam fuisse piscinam, prope quam ta erat. *F.*]

ŎBĀTĬO, onis, f. συγκατάθεσις, ἀποδοχή, ap-io. *Cic. Font.* 4. de munitione viar: Certe est, ob probationem pretium datum, cum improbata sint. V. PROBO. ℙ Item de-ratio, ostensio, argumentum, πίστις. *Quint.* Haec omnia (*enthymema*, *epicherema*, *syllo-s*, etc.) generaliter πίστεις appellant: quod ropria interpretatione dicere *fidem* possumus, s tamen *probationem* interpretabimur; et *ib.* Probationes potentissimae. *Just.* 32, 2. *f.* In-ab eo sibi paratas confingit: ad cujus rei ionem immittit indices, etc. *Plin.* 2, 2, 2. um probatio. ℙ Praeterea ita appellatur orationis pars, quae et *confirmatio* dicitur, et *fides orationis*, in qua orator ponit ea, quae ad faciendam fidem directo pertinent. *Quint.* 3, 9. ℙ Denique est examen, exploratio, experimentum, periculum, δοκιμασία. *Cic. Off.* 1, 40. *med.* Athletarum probatio. *Val. Max.* 2, 2. *n.* 9. Probatio equitum, *h. e.* quae in transvectione fit. *Varr. R. R.* 1, 20. Igitur de omnibus quadrupedibus prima est probatio, qui idonei sint boves, qui arandi causa emuntur. *Plin.* 29, 2, 10. Probatio oesypi, ut sordium virus oleat. *Id.* 12, 12, 26. In his probatio una, ne sint fragilia. *Id.* 21, 6, 17. Probatio croci sinceri, si imposita manu crepat. *Id.* 36, 21, 40. Probatio pumicis in candore minimoque pondere. *Id.* 37, 13, 76. Gemmae recusant limae probationem.

[PRŎBĀTĬON, ii, n. προβάτιον, ovicula. Ita etiam vocatur arnoglossa herba ap. *Appul. Herb.* 1. *F.*]

PRŎBĀTĪVUS, a, um, adj. ad probandum pertinens. *Quint.* in *sermone*, *qui praecedit decl.* 299. In hoc probativae quaestiones duae, altera καθητικὴ, altera πραγματική.

PRŎBĀTOR, oris, m. ἐπικριτὴς, qui probat, approbator. *Cic. Phil.* 2, 12. Quid interest inter suasorem facti, et probatorem? *Id. Caecin.* 29. *f.* Hujus rationis non modo non inventorem, sed ne probatorem quidem esse me. *Ov. Pont.* 2, 2, 105. Ingenii certe, quo nos male sensimus usos, Artibus exceptis, saepe probator eras.

PRŎBĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad probandum pertinens. *Probatoria* absolute, *h. e.* epistola, testimonium, quo quis idoneus et probatus ostenditur, qui in ordinem aliquem adsciscatur. *Impp. Constant. et Constant. Cod.* 12, 58, 2. Nullus judicum quemquam sine sacra probatoria probare audeat, vel provehere. *Impp. Theodos. et Valent. ib.* 60, 6. Nemo aliter admittatur, nisi cum emissa sacri scrinii probatoria consecraverit.

PRŎBĀTUS, a, um, part. a *probo*: δοκιμασθεὶς, experimento cognitus, spectatus, exploratus: et fere in bonam partem. *Ov. Met.* 15, 361. Si qua fides rebus tamen est adhibenda probatis. *Pl. Pers.* 4, 6, 1. Probati argenti sexaginta minae. *Plin.* 16, 8, 11. Boletos pariunt quercus probatissimos, robur, et cupressus noxios. *Id.* 23, 5, 52. Probatissima in Aegypto palma. *Id.* 37, 5, 20. de beryllis: Probatissimi sunt ex iis, qui viriditatem puri maris imitantur. *Id.* 34, 8, 19. Probatissima statua. *Plin. alter ep.* 7, 9. Adeo notum probatumque est, ut probatione non egeat. *Id. ep.* 8, 24. *f.* Nitendum est, ne rudis et incognitus, quam exploratus probatusque, humanior fuisse videaris. *Id. ep.* 2, 13. *f.* Habes, quam probatus carusque sit nobis. *Quint.* 10, 2. Rustici probatam experimento culturam in exemplum intuentur. *Caes. B. C.* 1, 85. *med.* Ut per paucos probati et electi in provincias mittantur. *Lucil.* ap. *Non.* 5, 60. Tuam probatam mihi et spectatam maxime adolescentiam. *Cic. Or.* 1, 27. Ceterarum homines artium spectati et probati. *Id. Top.* 19. Ingeniosos, et opulentos, et aetatis spatio probatos, dignos, quibus credatur, putant. *Colum.* 11, 1. Operum probatissimi artifices. *Plin. ep.* 9, 19. Familiariter ab eo dilectus probatusque. *Cic. Planc.* 11. Quibus cum fuerit probatissimus, hodieque sit, omnibus esse se probatum debet sperare. *Liv.* 27, 8. Ita repente exuit antiquos mores, ut nemo probatior primoribus patrum, suis pariter alienisque esset. [*Discrimen inter *probatus* c. praepos. *a* et cum *dat. Brem.* ad *Nep. Them.* 1, 2. ita constituit, ut *probatus a*, adjective intelligendum de eo sit, qui in omnibus rebus talem se praebuerit, ut sine laude nominari non possit: *probatus* c. *dat.* de eo, cujus factum aliquod laude fruatur.] *Cic. Caecin.* 4. Caesennia summo loco nata, et probatissima femina. *Marcell.* ad *Cic. Fam.* 4, 11. Gratulatio tua mihi est probatissima. *Claud. IV. cons. Honor.* 487. Ut fortes in Marte viros, animique probatos. Sic justos in pace legis, *h. e.* compertos animosae virtutis bellicae. Alii leg. *animisque paratos*. ℙ *Probatum est*, receptum est, placet, γενόμισται. *Sil.* 13, 473. Regia cum lucem posuerunt membra, probatum est Hircanis adhibere canes. ℙ *Probatus*, ostensus, argumentis confirmatus, manifestus. *Ov. Met.* 15, 37. crimenque patet sine teste probatum. ℙ Item examinatus, exactus, et probus judicatus. *Modest. Dig.* 48, 10, 32. Mensuras publice probatas vini, frumenti, vel cujuslibet rei corrumpere.

PRŎBĒ, adv. καλῶς, εὖ, bene, recte, praeclare. *Cic. Or.* 3, 50. Antipater, quem tu probe meministi. *Id. Att.* 13, 6. De aquaeductu probe fecisti. *Id. Fam.* 2, 12. Quod cum probe scirem, utinam, etc. et *ib.* 10. Exercitus satis probe ornatus auxiliis. *Pl. Bacch.* 4, 9, 18. Milites armati atque animati probe. *Id. Most.* 1, 2, 19. Aedes expolitae, factae probe, examussim. *Id. Men.* 3, 2, 1. Probe lepideque concinnatus. *Id. Mil.* 2, 6, 107. Usque adhuc actum est probe. *Id. Rud.* 2, 3, 50. et *Cic. Att.* 5, 1. Probe curare aliquid. *Pl. Trin.* 3, 3, 56. Satis scite et probe. *Tac. H.* 3, 62. Mimos actitavit scite magis, quam probe. *Cic. Att.* 7, 3. Illud probe judicas. *Id. Brut.* 41. De Servio probe dicis. *Id. Off.* 1, 19. Probe definitur a Stoicis fortitudo. ℙ Item valde, vehementer, omnino, praesertim apud comicos. *Pl. Amph.* 1, 1, 126. Appotus probe; et 162. Probe percutere aliquem; et 268. decipere: et 3, 3, 20. errare; et 3, 4, 14. Faxo probe, jam hic deludatur. *Id. Capt.* 3, 4, 102. Pereo probe. *Id. Curc.* 3, 16. Nae ego hic me intus explevi probe. *Id. Ep.* 3, 4, 55. Tibi os est sublitum plane et probe. *Id. Mil.* 5, 4. Vide, ut sit acutus culter probe. *Ter. Heaut.* 5, 3, 18. Convinces facile ex te natum: nam tui similis est probe. ℙ *Probe narras*, bonum nuncium affers, *Ter. Andr.* 5, 6, 6., qui *Eun.* 5, 3, 7. bene narras, et *Hec.* 4, 4, 20. bene nuncias, eodem sensu dixit. ℙ In responsionibus est approbantis, laudantis, applaudentis. *Pl. Most.* 1, 4, 28. Unde agis te? *Ca.* unde homo ebrius. *Philo.* probe; et *Mil.* 4, 4, 9. Miles concubinam intro abiit oratum suam, ab se ut abeat. *Acrot.* eu, probe! *Ter. Eun.* 4, 7, 3. *Thr.* Primum aedes expugnabo. *Gna.* recte. *Thr.* virginem eripiam. *Gna.* probe. *Thr.* male mulcabo ipsum. *Gna.* pulcre. *Id. Ad.* 3, 4, 53. *De.* Hoc facito. *Sy.* recte sane. *De.* hoc fugito. *Sy.* callide. *De.* hoc laudi est. *Sy.* istaec res est. *De.* hoc vitio datur. *Sy.* probissime.

PROBEAT, prohibeat. V. PROHIBEO *f.*

PRŎBĬĀNUS, a, um, adj. ad Probum aliquem, nomen proprium, pertinens. *Lampr. Alex. Sev.* 40. Purpura, quae vulgo Probiana dicitur, idcirco quod Aurelius Probus id genus muricis reperisset.

[PRŎBĪNUS, i, adj. ad Probum aliquem pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 169, 7. Julius Probinus. Hinc etiam Sex. Anicius Probinus, Sex. Anicii Petronii Probi filius, Cos. ann. a Chr. n. CCCXCV. *F.*]

PRŎBĬTAS, atis, f. καλοκαγαθία, bonitas naturae ac morum, integritas vitae, virtus: ea praesertim, quae modestiam et verecundiam conjunctam habet: unde *improbitas* audaciam, imprudentiamque significat. *Cic. Planc.* 25. *med.* Virtus, probitas, integritas in candidato, non linguae volubilitas, non ars, non scientia requiri solet. *Id. Fam.* 13, 10. Cum separatim de probitate ejus, et moribus dicturus fuissem. *Id. Or.* 1, 26. *extr.* Fuit mirificus quidam in Crasso pudor, qui non modo non obesset ejus orationi, sed etiam probitatis commendatione prodesset. *Tac. A.* 13, 12. Spectatae probitatis femina. *Auct. dial. de Or.* 29. Ipsi parentes nec probitati, neque modestiae parvulos assuefaciunt, sed lasciviae et libertati. *Gell.* 14, 2. Multa exempla probitatis sinceritatisque ejus expromebantur. *Quint.* 6, 4. *med.* Nam est res animi jacentis et mollis supra modum frontis: fallitque plerumque, quod probitas vocatur, quae est imbecillitas.

PRŎBĬTER, adv. probe. *Varr.* ap. *Non.* 1, 72. et 11, 13. et ap. *Prisc.* 15, 1010.

PRŎBLĒMĂ, ătis, n. πρόβλημα, propositio cum interrogatione, quaestio ad solvendum proposita. *Suet. Gr.* 4. Instituisse et ipsos quaedam genera institutionum ad eloquentiam praeparandam, ut problemata, paraphrases, elocutiones, ethologias. *Sen. Contr.* 1, 3. *med.* Tractare problemata φιλοσοφούμενα. *Gell.* 19, 4. Aristotelis libri sunt, qui problemata physica inscribuntur. *Id.* 3, 6. Aristoteles in septimo problematum; et *ib.* 6. In problematis Aristotelis: pro *problematibus*. V. EMBLEMA.

PRŎBO, as, avi, atum, a. 1. δοκιμάζω, meo judicio probum, seu rectum esse judico, admitto, approbo, laudo. *Cic. Mil.* 28. Quis est, qui non probet, qui non laudet? *Id. Fam.* 7, 1. *med.* Teque, et istam rationem otii tui laudo vehementer, et probo. *Balb. et Opp.* ad *Cic. post ep.* 8. *l.* 9. *ad Att.* Amplissimorum virorum consilia ex eventu, non ex voluntate, a plerisque probari solent. *Cic. Att.* 6, 1. *med.* Quos libros tibi tam valde probari gaudeo. *Id. Att.* 5, 21. *med.* Habes meam causam, quae si Bruto non probabitur, nescio cur illum amemus: sed avunculo ejus certe probabitur. *Id. prooem. Par.* Cato ea sentit, quae non probantur in vulgus. *Id. Fin.* 2, 1. Quod ne in ipsis quidem philosophis magnopere unquam probavi. *Caes. B. C.* 1, 29. Caesar maxime probabat coactis navibus mare transire, et Pompejum sequi. *Plin.* 14, 20, 25. Asia picem Idaeam maxime probat; et 37, 10, 54. de achatis: Sunt qui maxime probent vitream perspicuitatem in his. ℙ *Sil.* 16, 165. stratumque ostro (quem ceperat ipse, Dejecto victor Magone, animique probarat) Cornipedem, *h. e.* compererat generosum, et ardentem. (V. similem loquendi rationem in BROBATUS, DAMNO, LAUDO, LEVO, MIROR.) Alii leg. *animisque*. ℙ Probe factum esse dico. *Pl. Most.* 1, 2, 20. Laudant fabrum atque aedes probant. *Cic. Fam.* 5, 6. *f.* Domum tuam atque aedificationem omnem perspexi, et vehementer probavi. ℙ Hinc curatores operum publicorum eadem *probare* dicuntur, cum a redemptore ex locationis formula recte exstructa esse affirmant. *Liv.* 4, 22. *extr.* Censores villam publicam in campo Martio probaverunt. *Id.* 45, 15. Petentibus (*censoribus*), ut ex instituto ad sarta tecta exigenda, et ad opera quae locassent, probanda, anni et sex mensium tempus prorogaretur; Cn. Tremellius tribunus, quia lectus non erat

in senatum, intercessit. *Inscr.* ad pontem Fabricium ap. *Grut.* 160, 3. L. Fabricius C. F. Cur. viar. faciundum coeravit, idemque probavit; et 167, 9. Murum reficiundum curarunt, probaruntque. Alia Patavii adhuc exstans ad pontem urbis medium. Pontem faciendum De *Decurionum Sententia* locarunt, iidemque probarunt. V. PROBATIO. ¶ Item probum, perfectum, recte factum esse ostendo, et, ut placeat, efficio, persuadeo. *Cic. Att.* 4, 14. (et *Nep. Lys.* 4.) Libros oratorios in manibus habeo, quos, ut spero, tibi valde probabo. *Id. Verr.* 2, 4, 38. Non vereor, ne hoc officium meum P. Servilio non probem. *Id. Quint.* 30. Si causa cum causa contenderet, nos nostram perfacile cuivis probaturos statuebamus. *Id. Div. Verr.* 22. Ut si in hac causa nostrum officium ac diligentiam probaverimus, etc. *Id. Att.* 16, 7. Ergo id erat meum factum, quod Catoni probare non possim, flagitii scilicet plenum, et dedecoris; et *ib. med.* Quibus de meo celeri reditu non probabam. *Plin. ep.* 10, 20. *extr.* Cum omnia facta dictaque mea probare sanctissimis moribus tuis cupiam. ¶ *Probare se alicui*, de se alicui satisfacere, se virum bonum ostendere. *Cic. Fin.* 2, 25. Epicurus multis se probavit. *Id. Lig.* 1. Ligarius legatus in Africam profectus est: qua in legatione et civibus, et sociis ita se probavit, ut, etc. [*Cf. *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* 1, 4. p. 92. *a. b. ed. Fr.*] ¶ Item planum facio, ostendo, argumentis demonstro, confirmo, ἀποδείκνυμι. *Cic. Fl.* 37. *med.* His tu epistolis recitatis, his mulieribus productis, tantum te crimen probaturum putasti? *Id. Verr.* 2, 1, 4. His ego judicibus non probabo, C. Verrem contra leges pecunias cepisse? *Id. Balb.* 21. Paucis ipse verbis causam illam gravitate sua defendit ac probavit. *Ov. Pont.* 1, 1, 56. Ut, sua quid valeant numina, teste probent. *Id. Met.* 2, 91. Pignora certa petis, do pignora certa timendo, Et patrio pater esse metu probor. *Caes. B. G.* 1, 3. Perfacile factu esse illis probat, conata perficere. *Phaedr.* 5, 5. *extr.* Turpemque aperto pignore errorem probans; et 1, 13. Hac re probatur, quantum ingenium valet. *Cic. Tusc.* 5, 1. Hoc difficile est probatu. *Id. Or.* 1, 18. Probas mihi ista, Crasse, quae dicis. ¶ Item tento, experior, exigo, inspicio, an proba res sit. *Petr. fragm. Trag.* 70. *Burm.* Cultros jussit afferri, inspectosque miratus est: etiam nobis potestatem fecit, ut mucronem ad buccam probaremus. *Suet. Caes.* 65. Militem neque a moribus, neque a fortuna probabat, sed tantum a viribus. *Plin.* 12, 14, 32. Tus probatur candore, amplitudine, fragilitate, carbone, ut statim ardeat. *Id.* 17, 5, 3. Terram amaram sive macram, si quis probare velit, demonstrant eas atrae degeneresque herbae. *Id.* 33, 9, 46. Probare denarios. Sic *Afr. Dig.* 46, 3, 39. pecuniam. *Caes. B. G.* 5, 43. Quem locum probandae virtutis tuae exspectas? ¶ Item aestimo, penso, specto. *Ov. Pont.* 2, 3, 8. Vulgus amicitias utilitate probat. *Pl. Trin.* 4, 3, 42. Ex eorum ingenio ingenium horum probant. Adde *Pers.* 2, 2, 30. ¶ Item experiendo comperior. *Pallad.* 12, 7. *f.* Castanea inseritur, sicut probavi ipse, sub cortice mense Martio.

PRŎBŎLĒ, es, f. προβολὴ, editio, emissio, prolatio: Graeca vox a προβάλλω, edo, emitto, profero. *Tert. Praescr.* 46. Deinde infinitas angelorum editiones, et probolas. *Id. adv. Prax.* 8. Si quis putaverit, me προβολὴν, aliquam introducere, idest prolationem rei alterius ex altera: et *mox:* Prolatus est sermo Dei, an non? Si prolatus est, cognoscere probolen veritatis.

PRŎBOSCIS, idis, f. προβοσκὶς, est, ut ait *Non.* 1, 241., Graecum nomen, dictum, quod ante depascat (a πρὸ, ante, et βόσκω, pasco); et est porrecta corporis pars inhaerens naribus, quae, excepto homine, in aliis animalibus invenitur. *Varr.* ap. *Non. ib.* et 2, 292. Calvum esse factum cricium e pilis albis cum proboscide. ¶ Speciatim dicitur de elephanti rostro. *Plin.* 8, 7, 7. Proboscidem eorum facillime amputari, Pyrrhi proeliorum experimentis patuit. *Flor.* 1, 18. Unius proboscide abscissa, mori posse belluas ostenderat. *Hirt. B. Afr.* 84. Cum elephantus lixam sub pede subditum pondere suo, proboscide erecta vibrantique, stridore maximo premeret, atque enecaret: et *mox:* Quem elephantus proboscide circumdat, atque in sublime extollit armatum.

PROBRACHYS, yos, m. pes metricus quinque syllabarum, constans brevi, et quatuor longis, ut *redundaverunt*. *Diomed.* 3, 478.

PROBRŌSĒ, adv. ἐπονειδίστως, cum probro, dedecore, ignominia. *Sen. Contr.* 1, 2. *med.* Probrose leno illam prostituit. *Gell.* 17, 21. *med.* Cum Demostheni, quod fugerat, probrose objiceretur.

[PROBRŌSĬTAS, atis, f. probrosa conditio. *Salv. Gub. D.* 3, 9. *med.* In hanc morum probrositatem prope omnis plebs redacta est, ut, etc. *F.*]

PROBRŌSUS, a, um, adj. ἐπονείδιστος, ignominiosus, dedecus afferens. *Cic. Font.* 12. *f.* De quo vos homine, ne ab inimicis quidem, ullum fictum probrosum, non modo crimen, sed ne maledictum quidem audistis. *Hor. Od.* 3, 5, 39. O magna Carthago, probrosis Altior Italiae ruinis! *Suet. Cal.* 11. Naturam saevam atque probrosam indicere. *Tac. A.* 3, 68. Vita probrosus, et opertus infamia; et *ib.* 14, 48. Factitare probrosa carmina adversus aliquem; et *ib.* 2, 50. Probrosis sermonibus aliquem illudere. *Gell.* 1, 5. Maledictis et probrosis compellationibus jactare aliquem; et *Suet. Dom.* 8. Probrosis feminis lecticae usum ademit. *Plin.* 28, 8, 27. Probrosae mollitiei homo. *Id.* 22, 6, 7. Et (quo nihil equidem probrosius duco) vivimus aliena fiducia. *Claud. Mamert. Grat. act. ad Jul.* 19. *f.* Sordidissimum quemque, et probrosissimum adulare.

PROBRUM, i, n. αἶσχος, ὄνειδος, τὸ ἔλεγχος, universim dicitur quidquid virtuti consentaneum non est: praecipue vero omne peccatum cum turpitudine ignominiaque conjunctum. *Attius* ap. *Fest.* Qui, nisi probrum, omnia alia indelicta aestimant. *Sall. Jug.* 48. *extr.* Quaecumque dici, aut fingi queunt, ignaviae luxuriaeque probra, in illo exercitu cuncta fuere. *Id. Cat.* 38. Qui ubique probro atque petulantia maxime praestabant. *Cic. Verr.* 2, 3, 69. *med.* Emergere ex paternis probris ac vitiis. *Pl. Curc.* 1, 3, 42. Flagitium, probrumque magnum expergefacis: bene monstrantem pugnis caedis. *P. African.* ap. *Gell.* 7, 11. Omnia mala, probra, flagitia, quae homines faciunt, in duabus rebus sunt, malitia atque nequitia. *Ulp. Dig.* 50, 16, 42. Probrum et opprobrium idem est. Probra autem quaedam natura turpia sunt, quaedam civiliter, et quasi more civitatis: ut puta furtum, adulterium natura turpe est: enimvero tutelae damnari, hoc non natura turpe est, sed more civitatis. ¶ Speciatim est incestum, stuprum, flagitium. *Festus:* Probrum virginis Vestalis ut capite puniretur; vir, qui eam incestavisset, verberibus necaretur, lex fixa in atrio Libertatis, etc. *Cic. Phil.* 2, 38. *f.* Probri insimulasti pudicissimam feminam. *Pl. Amph.* 3, 1, 9. Alcumenam insontem probri Amphitruo accusat. *Id. Truc.* 2, 5, 8. Probrum exsequi. *Id. Mil.* 2, 5, 13. Te alloquor, vitii probrique plena, quae circum vicinos vaga es. ¶ Item metonymice dedecus, ignominia, infamia, quae ex flagitio nascitur. *Caecil.* ap. *Fest.* Ea tum compressa parit huic puerum, sibi probrum. *Pl. Amph.* 2, 1, 30. Nemo id probro ducet Alcumenae. *Sall. Cat.* 24. Q. Curius flagitiis atque facinoribus coopertus, quem censores senatu probri gratia moverant. *Cic. Rosc. Am.* 17. Vita rustica, quam tu probro et crimini putas esse oportere. *Sall. Cat.* 12. Postquam divitiae honori esse coeperunt, paupertas probro haberi. *Gell.* 7, 12. Inter pleraque alia, quae objectabat, id quoque probro dedit, quod tunicis uteretur manus totas operientibus. *Cic. Coel.* 18. Probrum castis, labem integris, infamiam bonis inferre. *Id. Rosc. Am.* 24. *med.* Sumptus effusi cum probro atque dedecore. *Ter. Ph.* 5, 4, 5. Ego nullo possum remedio me evolvere ex his turbis, quin, si hoc celetur, in metu; sin patefit, in probro siem. *Id. Andr.* 5, 3, 10. Adeon' impotenti esse animo, ut hanc habere studeat cum summo probro? *Ov. Her.* 17, 207. Non ita contemno volucris praeconia famae, Ut probris terras impleat illa meis. *Tac. H.* 1, 48. *med.* Servili probro respersus, tanquam scyphum aureum in convivio Claudii furatus. ¶ Item convicium, maledictum, contumelia. *Cic. Att.* 11, 9. Epistolas mihi legerunt, plenas omnium in me probrorum. *Id. Fl.* 20. *f.* Optimum virum probris omnibus maledictisque vexavit. *Id. Dom.* 29. In isto tuo maledicto probrum non modo mihi nullum objectas, sed etiam laudem illustras meum. *Tac. A.* 11, 37. *extr.* Increpare multis ac servilibus probris. *Sen. Agam.* 980. lacessere. *Flor.* 4, 4. insectari. *Ov. A. Am.* 3, 49. et *R. Am.* 697. Probra dicere alicui. *Liv.* 29, 9. jactare in aliquem. *Gell.* 7, 11. et *Tac. H.* 3, 31. ludibriosa et turpia ingerere. *Id. ib.* 4, 45. jacere. *Id. A.* 13, 14. *extr.* aggerere; et *ib.* 6, 42. fundere; et *ib.* 16, 21. componere; et *ib.* 1, 21. cumulare. *Id. H.* 2, 52. Conviciis ac probris causam caedis quaerebant; et *ib.* 3, 24. Alios pudore ac probris, multos laude et hortatu, omnes spe promissisque accendens. Adde *Liv.* 23, 45. ¶ *Probra*, adjective, probrosa. *Gell.* 9, 2. Hoc potius dolori mihi est, quod istiusmodi animalia spurca atque probra nomen usurpant sanctissimum, et philosophi appellantur. Sunt qui lectionem sollicitant, et *probrosa* legunt.

PRŎBUS, a, um, adj. χρηστὸς, ἀγαθὸς, bonus, integer, rectus, sanctus, frugi: et primo dicitur de homine, quasi *prohibus*, ut ait *Festus*, quia se a delinquendo prohibet. Sunt qui putant esse a *probatus* per sync. *Cic. Or.* 2. 43. *extr.* Ut probi, ut bene morati, ut boni viri esse videantur. *Pl. Most.* 1, 2, 53. Frugi et probum esse. *Id. Trin.* 2, 2, 39. Probus et frugi bonae. *Plin. ep.* 8, 18. Mulier natalibus clara, moribus proba. *Id. ep.* 10, 18. Vir integer, probus, industrius. *Cic. Att.* 10, 7. Modestior rex, et probior et integrior. *Hor. Epod.* 17, 40. tu pudica, tu proba. *Afran.* ap. *Non.* 4, 64. Proba et pudica quod sum. *Cic. Verr.* 2, 3, 69. Ex inerti, atque impuro, et improbo parente navus, et pudens, et probus filius. *Id. Cluent.* 48. Neque enim hoc homine sanctior, neque probior, neque in officiis retinendis diligentior esse quisquam potest. *Pl. Ps.* 1, 5, 23. Probum pa esse oportet, qui gnatum suum esse probi quam ipsus fuerit, postulat. *Plin. ep.* 2, 9. 10, 95. Probissimus, honestissimus, eruditiss vir. ¶ Aliquando est peritus. *Pl. Ps.* 1, 3 Cantores probos! et *Poen.* 4, 2, 93. Probus f et *Mil.* 3, 3, 40. architectus. *Ter. Ph.* 2, artifex. ¶ Item navus, strenuus, callidus. *Ps.* 4, 1, 31. et *Poen.* 3, 2, 5. Probus homo *Pers.* 1, 3, 43. parasitus. *Id. Poen.* 5, 2, 6. stigiator. *Id. Truc.* 3, 2, 15. cavillator; et 14. Proba lena; et 2, 1, 20. Nec unquam quis probus erit amator, nisi qui rei inimicus est ¶ Item idoneus. *Id. Poen.* 3, 3, 67. Istic istas res probus, quas quaeritas. ¶ Item stus, pudicus, pudens. *Id. Amph.* 2, 2, 46. cives vero rumificant probam. *Ter. Ad.* 5, Proba et modesta mulier. *Plin.* 7, 12, 10. 2, 6. Os probum et venerandum Cn. Pompeji. *Gr.* 15. Lenaeus Pompeji M. libertus tanto erga patroni memoriam exstitit, ut Sallustiu storicum, quod eum oris probi, animo invere scripsisset, acerbissima satyra laceraverit. A leg. *improbi:* sed refelluntur tum locis *Plini* tis, tum illo *Senecae ep.* 11. Nihil erat n ore Pompeji: nunquam non coram pluribus ei utique in concionibus. Dicitur autem *os pr* quia probitatis signum pudor est. ¶ In illo 11, 37, 60. Et os probum duriusve animal rantibus: pro iis cornea et acuta volucribus r *os probum* est vultus solidus, firmus, osseu Saepissime *probus* dicitur de rebus quibuscu *Pl. Men.* 1, 2, 23. Hoc facinus pulcrum es probum est, hoc lepidum, hoc factum est *Id. Poen.* 4, 2, 93. Proba materies data e probum adhibes fabrum. *Id. Mil.* 3, 1, 165 bus hic conger frigidus. *Id. Cas.* 5, 4, 2. occasio. *Id. Poen.* 1, 2, 129. merx. *Id. R* 5, 20. Affer huc duas clavas, sed probas. *Arb.* 3. *med.* Probus ager, et *f.* sapor; et *med.* color. *Cic. Acad.* 4, 31. *med.* Probum gium. *Id. Or.* 51. Probae res: quae in o ponuntur: quibus opponit *ib.* leves sententia *Pers.* 4, 3, 57. et *Liv.* 32, 2. Probum arg i. e. probatum, purum. Sic *Pl. Pers.* 3, Probi nummi. *Sen. ep.* 19. *f.* Nec voles qu beo, nisi in aspero et probo accipere. ¶ *oratio*, sermo probitatis et honestatis plenus *Or.* 22. *med.* Poeta peccat, cum probam ora affingit improbo, stultove sapientis.

PRŎCĀCĬA, ae, f. procacitas, audacia in do. *Auson. ep.* 22. Quod nihil poscente me magis auget procaciam, quam retundit.

PRŎCĀCĬTAS, atis, f. αὐθάδεια, petulantia *fragm.* ap. *Non.* 1, 89. et 92. deducit a *pro* idest poscendo, his verbis: Itaque a petend lantia; a procando, idest poscendo, procacit minata est. V. PROCO. *Tac. H.* 3, 11. U virtutis, modestiaeque, tunc procacitatis et lantiae certamen erat, ne minus violenter Ap quam Flavianum ad supplicium deposcerent. *Timol.* 5. Huic quidam homo petulans et in vadimonium cum vellet imponere, et com concurrissent, qui procacitatem hominis m coercere conarentur, etc. *Mart.* 2, 41. Et via nequiora vita, Et quidquid lepida proc Laxat perspicuo labella risu. *Colum.* 8, 2 Procacitas galli gallinacei impedienda amp corio, *h. e.* nimia coeundi libido.

PRŎCĀCĬTER, adv. ἀκολάστως, proterve, lanter. *Curt.* 8, 1. *med.* Finem procacite sermoni imponere. *Liv.* 28, 24. Procacius dium flagitare, quam ex modestia militari. *A.* 5, 4. Exercentibus plerisque per occultu que eo procacius, libidinem ingeniorum. *Cu* Procacissime patris tui memoriam illudunt.

PROCĂLĀRE, provocare: ex Graeco καλεῖν.

PROCĂPIS, progenies, quae ab uno capit cedit. *Paul.* ex *Festo*.

PRŎCAS et Proca, ae, m. Πρόκας, filius tini, decimus tertius rex Albanorum. Habui filios, Numitorem, et Amulium Romuli avun nos viginti tres regnavit. *Ov. Met.* 14, 622. que Palatinae summam Proca gentis habebat. *A.* 6, 767. Proximus ille Procas, Trojanae Gentis. Ubi *Serv.* dicit, duodecimum regem

PRŎCĀTĬO, onis, f. actus procandi, seu tum sibi aliquem petendi. *Appul. Apol.* C hoc statu res esset inter procationem matr metum filii, etc. *h. e.* dum mater vidua nupt et filius metueret, ne ipsa in futuri mariti d divitias suas conferret.

PRŎCAX, ācis, adj. omn. gen. αὐθάδης, σκώπτης, ἀσελγὴς, primo et proprie est valde dens in petendo: a *proco, as:* et dicitur v. meretrice, quae usque ingerit, da mihi, affer ut ait *Ter. Heaut.* 2, 1, 11. [*Cf. *Doederl.* sq. De discrimine inter hoc vocab. et *lascivus* *tervus* et *petulans* v. in h. v.] Deinde impu re quacumque, audax, mordax, dicax, obscena te effutiens. *Cic. Coel.* 20. Si ita sese gere non solum meretrix, sed etiam procax videat *Pers.* 3, 3, 6. Leno procax, rapax, trahax

c. 1, 2, 52. Procaciores estis vos (*meretrices*), illi (*publicani*) perjuriosi. *Sen. Ag.* 209. Pro-m manum armare, *h. e.* caedis immodice appe-em. *Plin.* 22, 6, 7. Excogitavit (*natura*) ali-s (*herbas*) aspectu hispidas, tactu truces, ne caces manus rapiant. *Catull.* 61, 126. Neu diu at procax Fescennina locutio. *Sall. Cat.* 26. mo procax. [*V. *Kritz.* ad h. l.] *Hor. Sat.* 5, 66. vernaeque procaces. *Mart.* 5, 2. Nequitiae caciores. *Phaedr.* 1, 2. Procax libertas. *Tac.* 1, 72. Viros feminasque illustres procacibus scri-diffamaverat. *Cic. Fam.* 7, 13. *f.* Scio, te non procacem in lacessendo. *Tac. H.* 2, 87. Pro-issima, etiam inter severos, lixarum ingenia; b. 23. *med.* Ut quisque animo ignavus, procax; et *ib.* 4, 20. Procax ante periculum manus. *A.* 14, 15. Procax ingenio; et *ib.* 1, 16. lingua. *H.* 3, 62. moribus. *Colum.* 7, 3. Aries, cum iat se velut quodam naturali telo capitis arma-, frequenter in pugnam procurrit, et fit in fe-as quoque procacior. ℙ Cum gen. *Tac. A.* 13, *extr.* Procax otii, et potestatis temperantior, *h.* n otio petulans, in magistratu moderatior. ℙ nslate. *Plin.* 14, 1, 3. de vitib.: Maritas popu-complexae, atque per ramos earum procacibus chiis scandentes; et *Virg. A.* 1, 539. nimbosus n In vada caeca tulit, penitusque procacibus ris Perque undas, superante salo, perque in-saxa Dispulit, *h. e.* procellosis, praecipitibus. *Gloss. Philox.* procax προπετής etiam vertitur.

ROCĔDO, is, essi, essum, n. 3. προβαίνω, προ-, ante cedo, progredior. *Cic. Fam.* 16, 9. A n Corcyraeorum ad Cassiopen stadia CXX. pro-mus. *Hirt. B. G.* 8, 27. *med.* Equitatus proce-nte agmen. *Pl. Cas.* 3, 3, 2. Procedere ad fo-; e' *Plin.* 9, 30, 50. Locustae in pavore obli-n latera procedunt. *Id.* 8, 32, 50. Cervi quam-cornibus carent, noctibus procedunt ad pascua. *Capt.* 5, 2, 1. Age tu, illuc procede, bone vir. ssive impersonaliter. *Caes. B. C.* 3, 34. Ten-s tibi provincias longiusque procedendum ex-abat; et *ib.* 1, 80. Lente atque paulatim pro-ur. *Liv.* 25, 21. Qua temeritate processum in n est. ℙ De agmine, aut pompa incedente. *Andr.* 1, 1, 101. Funus interim procedit: se-ur. *Sil.* 7, 91. tacito procedens agmine. *Id.* 3. Haec est, unde ingens, humeris fulgentibus , Vidisti Latios consul procedere fasces. *Claud. cons. Honor.* 8. procede secundis Alitibus, Phoe- novos ordire meatus. *Sil. cit. l.* 6. et *Claud.* antur de ingenti amicorum comitatu, quo con-primo initi consulatus die ex aedibus in Capi-n vota nuncupaturus deducebatur. ℙ *Proce-* etiam dicimus, quae extenduntur, et procur-*Plin.* 17, 21, 35. *n.* 4. Ita ut in pedes binos procedat. *Id.* 5, 29, 30. Lydia super Ioniam edit. *Id.* 4, 2, 3. Promontorium, quod contra onnesum procedit. *Cels.* 8, 1. *med.* Cubitus dus in extremo, parte altera paululum proce-ℙ Translate. *Prop.* 2, 8, 13. Nunc volo sub-o gravior procedere vultu, *h. e.* gravius gere-e, et res magis serias tractare. *Petr. Sat.* 2. postea ad summam Thucydidis, quis Hyperi-d famam processit? *h. e.* progrediendo perve-*Cic. Phil.* 5, 18. An hoc vidit puer; si aetate sserit, non videbit? *Id. Har. resp.* 23. Lon-processit: in ipsum Cn. Pompejum invehi coe-*Id. Brut.* 48. *extr.* Is processisset honoribus us, nisi semper infirma valetudine fuisset; et . L. Cotta non multum dicendi laude proces-. *Id. Fin.* 3, 2. Cum in philosophia tantum sseris; et *Plin. ep.* 8, 6. Ambitio et proceden-bido, i. e. majores honores adipiscendi. *Virg.* 461. procedere longius iras. *Cic. Fam.* 11, on imitor λακωνισμὸν tuum: altera jam pagel-ocedit. *Sall. Jug.* 24. Ubi plerumque noctis essit, castra invadunt. Sic *Virg. A.* 3, 356. ue dies alterque dies processit. *Cic. Tusc.* 3, Dies procedens mitigat aegritudinem; et *Plin.* 31. *f.* Saxa, quae procedente tempore ena-insulam imitentur. Adde *ep.* 3, 20. et *Plin. al-* 1, 16, 16. *Sall. Jug.* 5. Eo vecordiae proces-t, etc. *Vell.* 2, 80. Processit in id furoris, tc. *Cic. N. D.* 2, 58. *extr.* Perspicuum est, compositiones unguentorum, quo ciborum con-es, quo corporum lenocinia processerint; et 8, 22, 34. Mirum est, quo procedat Graeca litas. *Colum.* 5, 3. *f.* Ne in infinitum proce-lisputatio nostra. *Cic. Fin.* 1, 9. Constituam, et quale, etc. ut ratione et via procedat ora-t *Liv.* 25, 5. *med.* Ut qui minores septem et n annis sacramento dixissent, iis perinde sti-a procederent, ac si, etc. *h. e.* ut anni, quos abant, ad honestam missionem prodessent. Ad-7. ℙ Hinc illa *procedere* dicuntur, quae in atem alicujus cedunt, prosunt, juvant. [*V. . ad *Liv.* 2, 44. 2.] *Cato R. R.* 148. Quot dies ominum mora fuerit, quo minus vinum degu-totidem dies emptori procedent. *Sall. Jug.* Benefacta mea reipub. procedunt. *Ov. Her.* 9, Illi procedit rerum mensura tuarum. Cede bo-heres laudis amica tuae; et *Val. Fl.* 8, 458. edit non gentis honos, non gloria magni Solis avi, non barbaricae decor ille juventae. ℙ Item quae valent, locum habent. *Paul. Dig.* 5, 3, 32. Per servum acquisitae res heredi restituendae sunt: quod procedit in hereditate liberti, etc. *Ulp. ib.* 24, 1, 11. Quod ita procedit, si ea, cui donabatur, eum interposuit. *Varr. R. R.* 2, 2. Pretio facto in singulas oves, ut agni chordi duo pro una ove annumerentur: et si cui vetustate dentes absunt, item binae singulis ut procedant, *h. e.* cedant pro singulis. Vel adludit ad morem numerandi gregis: quia, ut ait *P. Victorius*, includitur is in septo, et dum procedit, seu egreditur, numeratur. ℙ *Procedere*, proficisci, venire. *Imp. Justin. Cod.* 7, 37, 3. Res, quae a sacratissimis imperatoribus, non a fiscalibus rebus, sed ex privata eorum substantia procedunt. ℙ Interdum est evenire, accidere. *Pl. Most.* 4, 3, 7. Nunquid processit ad forum hodie novi? ℙ Saepius bene, aut male cadere, cedere. *Cic. Or.* 1, 27. Nonnunquam summis oratoribus non satis ex sententia eventum dicendi procedere. *Id. Phil.* 13, 19. Pergit in mea maledicta, quasi vero ei pulcherrime priora processerint. *Id. Rab. Post.* 1. Cui bene quid processerit, multum eum providisse dicimus. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 12. Quibus cum parum procederet, ut ulla lege mihi ponerent accusatorem, etc. *Cic. Fam.* 12, 9. Omnia prospere procedent. *Val. Antias* ap. *Gell.* 1, 7. Haruspices dixerunt, omnia ex sententia processurum. ℙ Absolute, bene evenire, succedere. *Cic. Verr.* 2, 3, 98. Annona pretium, nisi in calamitate fructuum, non habet: si autem ubertas in percipiendis fructibus fuit, consequitur vilitas in vendendis: ut aut male vendendum intelligas, si processit; aut male perceptos fructus, si recte licet vendere. *Liv.* 24, 26. Si Andranodoro consilia processissent. *Pl. Pers.* 1, 3, 34. Mane quod tu occoeperis, id totum procedit diem. *Tac. A.* 15, 60. Ut ferro grassaretur, quando venenum non processerat. *Ter. Ad.* 5, 9, 22. Syre, processisti hodie pulcre. V. PROVENIO. [*Huc pertinet etiam locus *Sall. Cat.* 32, 1. quod neque insidiae Consuli procedebant: ubi v. *Kritz.*] ℙ Frequenter significat egredi, prodire. *Pl. Ps.* 2, 2, 12. Foribus foras procedere. *Virg. A.* 12, 169. procedere castris. *Claud. Nupt. Honor. et Mar.* 170. undis. *Caes. B. G.* 5, 43. Procedit extra munitiones. *Cic. Verr.* 2, 5, 36. Procedit in medium vini somni plenus. *Id. Brut.* 9. *med.* Procedere e tabernaculo in solem. *Plin.* 11, 18, 20. Plebs apum moeret ignavo dolore, non cibos convehens, non procedens. *Id.* 7, 8, 6. In pedes procedere nascentem, contra naturam est. *Ulp. Dig.* 48, 22, 9. Potest praeses quendam damnare, ne de domo sua procedat. *Ov. Met.* 14, 46. media procedit ab aula. *Cic. Div.* 1, 52. *med.* Caesar quo die primum cum veste purpurea processit. *Id. Sext.* 31. *f.* Obviam alicui procedere. ℙ Pro apparere, exoriri, exsistere. *Virg. Ecl.* 9, 47. Ecce Dionaei processit Caesaris astrum; et *ib.* 6, 86. invito processit vesper Olympo. *Cic. Div.* 1, 39. Postea quam philosophia processit, nemo aliter philosophus sensit. ℙ De plantis germinantibus, et provenientibus. *Colum.* 4, 22. Plerumque germen de cicatrice procedit: quod sive longius prosiluerit, in flagellum submittitur, etc. *Varr. R. R.* 1, 23. *f.* Antequam radices longius procedere possint. *Pall.* 7, 5. Gemma, quae bene apparebit, sine dubio processura.

PROCĔLEUSMĂTĬCUS pes, προκελευσματικὸς, pes ex quatuor syllabis brevibus constans, ut *Abiete*, *Retulerat*, etc. Aliqui dictum volunt a πρὸ, ante, et κελεύω, jubeo, quasi primitus jussum, eo quod in sacris Minervae carmen quoddam hoc pedum genere constans primo loco cani jubebatur. Hinc Proceleusmaticum metrum, quod (teste *Mar. Victorino* 2546.) recipit prima, et secunda, et tertia sede proceleusmaticum pedem, quarta tribrachyn aut anapaestum. *Diomed.* 3, 513. Proceleusmaticum metrum est, quale fecit Serenus: Animula miserula properiter obiit. Lege *abiit*. Adde *Auson. Parental.* 27.

PRŎCELLĂ, ae, f. θύελλα, ἄελλα, vis venti cum pluvia, ut definit *Isid. Or.* 13, 11. *f.* et *Serv.* ad *A.* 1, 89., (quamquam et sine pluvia ventus vehemens ita appellatur. V. *Sen. Q. N.* 5, 12.) praesertim in mari et fluminibus: a *procello*: vel a προθύελλα, quod idem sonat. *Plin.* 2, 49, 50. Procella distat latitudine ab utroque (*nempe* a vortice, et a turbine) disjecta nube verius, quam rupta. V. *l. ejusd. c.* in ECNEPHIAS. *Cic. N. D.* 3, 20. Imbres, nimbi, procellae, turbines. *Virg. l. c.* Una Eurusque, Notusque ruunt, creberque procellis Africus; et *ib.* 106. stridens Aquilone procella Velum adversa ferit. *Hor. Od.* 3, 29, 57. si mugiat Africis malus procellis. *Id. ib.* 2, 9, 2. mare Caspium Vexant inaequales procellae. *Pl. Trin.* 4, 1, 17. Imber, fluctusque, atque procellae frangere malum, ruere antennas, scindere vela. *Lucr.* 6, 123. Cum subito validi venti collecta procella Nubibus intorsit sese, conclusaque ibidem Turbine versanti, magis ac magis undique nubem Cogit; et *ib.* 445. Hic (*ventus*) ubi se in terras demisit, dissolvitque, Turbinis immanem vim provomit, atque procellae. *Ov. Trist.* 4, 6, 35. Procellae praecipites; et *ib.* 1, 1, 85. cymba semel vasta percussa procella; et *ib.* 5, 5, 17. navis quassata procella. *Mart.* 9, 41. Dispersa rate tristibus procellis. *Lucan.* 5, 612. aequora rapta procellis. *Catull.* 25, 4. de fure: Thalle, turbida rapacior procella. *Id.* 64, 59. Irrita ventosae linquens promissa procellae. *Flor.* 4, 2. *med.* Quinam ille horror, cum eodem tempore fluctus, procellae, viri, naves, armamenta confligerent? *Petr. Sat.* 114. Illum quidem vociferantem in mare ventus excussit, repetitumque infesto gurgite procella circumegit atque hausit. ℙ De vento terrestri. *Ov. de nuce* 163. Atque utinam subitae raperent mea poma procellae. *Sen. Octav.* 897. Quatiunt altas saepe procellae domos. *Curt.* 3, 13. Procella subito nivem effuderat. ℙ Translate dicitur de impetu pugnantium (praesertim equitum, qui celerius feruntur in aciem adversam) et impressione hostem procellentium. *Liv.* 30, 18. Equestrem procellam excitemus oportet, si turbare, ac statu movere volumus. *Id.* 29, 2. Procella equestri hostem circumfundere. *Id.* 37, 41. *f.* Hac velut procella ita consternavit equos, ut, etc. *Tac. H.* 3, 53. Legiones equestri procella, mox peditum vi fundere. ℙ Translate de adversa pugna. *Flor.* 2, 6. Ticino Trebia succedit. Hic secunda belli Punici procella desaevit. *Lucan.* 8, 203. Sparsus ab Emathia fugit quicumque procella. ℙ De quavis turba, impetu, et aggressione, vi ingruente, discrimine, molestia, aerumna. *Nep. Att.* 10. *f.* Ex tot tamque gravibus procellis civilibus ad incolumitatem pervenit. *Cic. Mil.* 2. Equidem ceteras tempestates et procellas in illis dumtaxat fluctibus concionum semper putavi Miloni esse subeundas. *Id. Cluent.* 56. Vita tranquilla et quieta, remota a procellis invidiarum. *Liv.* 2, 1. Plebs agitari coepta tribuniciis procellis. *Id.* 28, 25. Seditionum procellae. *Cic. Dom.* 53. *med.* Tu procella patriae, turbo ac tempestas pacis atque otii. *Id. Verr.* 1, 3. Ut quoniam criminum vim subterfugere nullo modo poterat, procellam temporis devitaret. *Sen. Ag.* 594. Procella impotens Fortunae. *Virg. A.* 7, 594. Frangimur, heu! fatis, inquit, ferimurque procella. ℙ In bonam partem. *Quint.* 11, 3. Hoc praecipit Homerus Ulyxis exemplo, quem stetisse oculis in terram defixis, immoto sceptro, priusquam illam eloquentiae procellam effunderet, dicit. *Homeri* versus, ad quem *Quint.* respicit, est *Iliad.* 3, 222. Καὶ ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα χειμερίῃσιν.

PRŌCELLO, is, a. 3. idem quod percello, permoveo, propello, everto: a κέλλω, moveo. *Prop.* 3, 6, 3. Dum furibunda mero mensam procellis, et in me Projicis insana cymbia plena manu. Alii leg. *propellis*, improbante *Broukusio*, qui et illud *Servii* affert ad *A.* 1, 89. Dicta procella, quod omnia procellat, hoc est moveat. Ubi alii leg. *percellat*; et *Gloss. Philox.* Procello, περιτρέπω, *h. e.* impello, everto. ℙ *Procellere se* est in anteriorem partem se movere. *Paul.* ex *Festo*: Procellunt, procumbunt. *Pl. Mil.* 3, 1, 167. Sed procellunt se, et procumbunt dimidiati, dum appetunt. Ita MSS. et vet. edit. Alii *percellunt*. Loquitur *Pl.* de iis, qui mensae accumbentes, imminent ferculis, et ipsum corpus extendentes patinis quasi incumbunt, et cupide inhiant.

[PRŎCELLŌSE, adv. turbide, in morem procellae. *August. Conf.* 13, 20. Genus humanum profunde curiosum, et procellose tumidum. *F.*]

PRŌCELLŌSUS, a, um, adj. ἀελλώδης, θυελλήεις, procellis agitatus. *Liv.* 40, 2. Ver procellosum eo anno fuit. *Colum.* 9, 4. Apricus et minime procellosus coeli status. *Sen. Med.* 411. et *Val. Fl.* 3, 621. Procellosum mare. ℙ Item procellam inducens. *Liv.* 28, 6. et *Ov. Her.* 2, 12. et *Amor.* 2, 6, 44. Procellosus ventus. ℙ Sup. *Procellosissimus* ap. *August. C. D.* 5, 22. *extr.* Procellosissimum pelagus.

PRŎCER. V. PROCERES.

*PROCERASTIS, opp. Bithyniae, postea Chalcedon dictum *Plin.* 5, 32. *B. A.*

PRŌCĒRĒ, adv. μακρὰν, longe, in longum. Comparativum habet *Cic. Or.* 3, 59. Brachium procerius projectum, quasi quoddam telum orationis.

PRŎCĔRES, um, m. plur. *Serv.* ad *A.* 1, 744. ex *Varr.* sunt capita trabium, vel mutuli extra parietem prominentes. De notatione V. *Voss. Etym.* Hinc ita dicti viri primarii in quovis ordine, principes in civibus, ἔξαρχοι, πρωτοπολῖται, πρωτάρχοντες. *Cic. Fam.* 13, 15. Audiebam enim nostros proceres clamitantes. *Liv.* 1, 45. Proceres Latinorum. *Pl. Bacch.* 4, 9, 130. Fit vasta Troja: scindunt proceres Pergamum, *h. e.* principes Graeciae, fortissimi militum, qui in equo fuerant inclusi. *Tac. A.* 14, 53. Ego equestri et provinciali loco ortus, proceribus civitatis annumeror. *Virg. A.* 3, 58. Delectos populi ad proceres, primumque parentem Monstra Deum refero. *Sil.* 11, 141. Paulumque idem inter proelia, et idem Flaminium, proceres rerum demiserit umbris. *Lucan.* 7, 69. Proceres castrorum. *Id.* 8, 261. In procerum coetu tandem moesta ora resolvit. *Plin.* 17, 1, 1. Caecina Largus e proceribus. ℙ Negant grammatici *Charis.*, *Diomed.*, *Phocas*, etc. in singulari num. usurpari. *Juven.* tamen 8, 26. Agnosco procerem. *Capitol.*

Maxim. 2. In pueritia fuit pastor, nonnunquam procer, qui latronibus insidiaretur, *h. e.* dux et princeps ad insectandos latrones. *Ignarra de phratr.* p. 200. putat legend. Graecis litteris πρόχειρ pro πρόχειρος, manu promptus, quo quidem epitheto Maximini dexteritas maxime commendatur. Infrequens enim non est, sequioris praesertim aetatis scriptores Graecas voces Latinis aliquando immiscuisse. ℙ Translate. *Plin.* 29, 1, 8. Proceres artis ejus, *h. e.* medicinae: medicorum principes. *Id.* 7, 30, 31. sapientiae. *Id.* 9, 17, 30. gulae. *Id.* 35, 11, 40. *n.* 32. Hactenus indicatis in genere utroque (*pingendi*) proceribus. *Colum.* 9, 9. *med.* de apib.: Sunt saepe plures unius populi duces, et quasi procerum seditione plebs in partes diducitur.

PROCĒRĬTAS, atis, f. μῆκος, longitudo. *Cic. N. D.* 2, 47. *extr.* Aliorum ea est humilitas, ut cibum terrestrem rostris facile contingant. Quae autem altiora sunt, ut anseres, ut cycni, ut cameli, adjuvantur proceritate collorum. *Plin.* 8, 15, 16. Alces, ni proceritas aurium, et cervicis distinguat, jumento similis. *Id.* 16, 6, 8. Pediculi (*glandis*) proceritas brevitasque differentiam habet; et 17, 13, 21. Proceritas rubi. *Cic. Or.* 63. Fluit omnino numerus a primo tum incitatius brevitate pedum, tum proceritate tardius, *h. e.* cum plures syllabae producuntur. ℙ Item altitudo: et praecipue staturae. *Cic. Coel.* 15. *med.* Candor hujus te, et proceritas, vultus oculique perpulerunt. *Plin. ep.* 1, 10. Proceritas corporis, et decora facies. Sic *Just.* 13, 1. *med.* Formae pulcritudo, et proceritas corporis; et *Tac. A.* 12, 44. Rhadamistus decora proceritate, vi corporis insignis. *Id. ib.* 4, 57. de Tiberio: Quippe illi praegracilis, et incurva proceritas. *Gell.* 9, 11. Dux Gallorum vasta et ardua proceritate. *Suet. Vit.* 17. Erat in eo enormis proceritas, venter obesus, etc. *Appul. Met.* 5. Remigio plumae raptum maritum proceritas spatii fecerat alienum: *scil.* altitudo in sublime se proripientis. ℙ De plantis. *Cic. Sen.* 17. Cum admiraretur et proceritates arborum, et directos in quincuncem ordines. *Tac. H.* 5, 6. Palmetis est proceritas et decor. *Plin.* 17, 4, 3. Nec semper aquosa est terra, cui proceritas herbarum. *Id.* 16, 14, 25. Tilia proceritate perquam modica. *Id.* 12, 25, 54. Proceritas balsami intra bina cubita subsistit.

PROCĒRĬTŪDO, inis, f. proceritas. *Solin.* 1. *med.* Corruptam degeneri successione subolem nostri temporis, per nascentium detrimenta decus veteris proceritudinis perdidisse. *Adde *Auct. Itin. Alex.* 112. ed. *A Maio.* Adde *c. ult.* et *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* 1, 31. ed. eodem *Maio. B. A.*

PROCĒRŬLUS, a, um, adj. dimin. aliquantum procerus, longiusculus. *Appul. Flor. n.* 15. Bathylli manus tenerae, procerulae: laeva distantibus digitis nervos molitur, dextera psallentis gestu pulsabulum citharae admovet.

PROCĒRUS, a, um, adj. μακρὸς, longus, porrectus, productus, prolixus. De notatione V. *Voss. Etym. Varr. R. R.* 2, 1. *med.* [*Inter varias, quas *Voss.* hujus vocis originationes profert, illud verum videtur: Seu a *procello*, unde et *procella*; *procera* enim apta sunt alia *procellere*. Assentitur *Doederl.* 2, 96. sq. ubi v. quae de differentia hujus vocis a *celsus* magna cum elegentia, ingeniique acumine disputata leguntur.] Sues procero corpore, capitibus ut sint parvis. *Cic. N. D.* 1, 36. *med.* Aves corneo proceroque rostro. *Id. Brut.* 91. Procerum, et tenue collum. *Lucr.* 4, 824. proferre viai Proceros passus. *Colum.* 6, 1. Boves cornibus proceris, ac nigrantibus, et robustis. *Hor. Sat.* 2, 2, 36. Proceros odisse lupos. *Plin.* 8, 34, 52. Thoes: luporum id genus est, procerius longitudine, brevitate crurum dissimile; et *ib.* 45, 70. Procerior cauda. *Id.* 11, 43, 99. dextera. *Id.* 9, 35, 56. Procerioribus unionibus sua gratia est: elenchos appellant, fastigata longitudine. *Id.* 19, 5, 24. Procerae cucurbitae. *Gell.* 1, 1. Modus, spatiumque plantae Herculis procerius. *Cic. Or.* 3, 48. Post anapaestus, procerior quidam numerus, effloruit. *Diomed.* 2, 423. ex *Varr.* Syllabae procerae sunt, quae vocalem longam habent in paenultima, ut *facultas*. ℙ Item altus, celsus, cum de statura sermo est. *Ov. Met.* 13, 790. de Galatea: Floridior pratis, longa procerior alno. *Plin. ep.* 4, 9. *f.* In procero corpore moesta et squalida senectus. *Tac. A.* 7, 64. Procera membra; et *ib.* 15, 72. et *H.* 4, 1. Habitu procerus. *Id. H.* 4, 14. Est plerisque procera pueritia. *Suet. Vesp.* 23. Homo procerae staturae. *Id. Aug.* 73. Usus est calceamentis altiusculis, ut procerior, quam erat, videretur. *Id. Cal.* 47. Galliarum procerissimum quemque. *Sil.* 15, 717. Procerae stabant, Celtarum signa, cohortes. ℙ De plantis. *Catull.* 64, 289. recto proceras stipite lauros. *Cic. Leg.* 1, 5. Procerissimae populi. *Plin.* 17, 4, 3. Quid enim abiete procerius? *Ov. Her.* 16, 107. et *Plin. ep.* 5, 6. Procerae silvae. ℙ Item in altum extensus, sublatus. *Catull.* 64, 261. Plangebant aliae proceris tympana palmis. ℙ [*Proceriores*, *um*, absolute, videntur fuisse genus militum proceritate aliis praestantium, quos hodie recte nuncupaveris granatieri. *Inscr.* ap. *Mur.* 800, 2. Bulpar veteranus ex procerioribus. *F.*]

[PROCESSĀNUS, a, um, adj. ad Processum aliquem pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 530, 9. M. Aurelius Processanus. *F.*]

PROCESSIO, onis, f. idem quod processus. *Cic. Manil.* 9. Ex iis locis a militibus nostris reditus magis maturus, quam processio longior quaerebatur. Alii leg. *processus.* [**Orell.* vulg. exhibet.] *Veg. Mil.* 2, 22. Cornicines canunt, quod in omnibus exercitiis et processionibus custoditur. *Capitol. Pert.* 11. Cum Pertinax eo die processionem, quam ad Athenaeum paraverat, ut audiret poetam, ob sacrificii praesagium distulisset.

PROCESSUS, a, um, part. a *procedo:* qui processit. *Hirt. B. Afr.* 75. Caesar processus a suis castris millia passuum quinque. Alii rectius leg. *progressus.* *Scrib. Comp* 100. In processa aetate.

PROCESSUS, us, m. πρόβασις, actus procedendi, progressio, progressus. *Virg. G.* 3, 504. Sin in processu coepit crudescere morbus. *Sen. Ben.* 3, 29. Quidquid est, quo timentur inclyti amnes, quo nominantur, in processu paraverunt. *Appul. de Mundo:* Hinc illi septem motus, processus et retrocessus, sursum deorsum, etc. *Rut. Itin.* 1, 439. Processu pelagi jam se Capraria tollit. V. l. *Cic.* in PROCESSIO. *Prud. Cath.* 7, 121. Ternis dierum ac noctium processibus, *h. e.* triduo et trinoctio. ℙ Processus est etiam ipsa pompa, qua Augusti, et consules, cum primum in Capitolium Kal. Januariis ad nuncupanda vota magno magistratuum comitatu pergere solebant. Hinc *Felix processus consulat. Aug. N.* toties legitur in nummis Romanis, in quibus videre est ipsum Augustum consularibus insignibus ornatum, et quadrigis, seu sejugibus vectum ingredi, quod post Trojani tempora usuvenisse constat, cum antea ipsi consules pedibus eo die Capitolium ascendere soliti fuissent. V. *Eckhel. D. N. V.* T. 8. p. 335. ℙ Ap. medicos est caput ossis prominens, et procurrens in eum saepe usum, ut alterius ossis cava extremitate excipiatur, ἀπόφυσις. *Cels.* 8, 1. Maxillae partes extremae quasi bicornes sunt. Alter processus infra latior, etc. ℙ Translate est profectus, incrementum. *Cic. Brut.* 65. *f.* Gradus tuos, et quasi processus dicendi studeo cognoscere; et *ib.* 78. *med.* Itaque tantos processus efficiebat, ut evolare, non excurrere videretur. *Attejus Philol.* ap. *Suet. Gr.* 10. Se in Graecis litteris magnum processum habere, et in Latinis nonnullum. *Ov. Trist.* 4, 5, 25. Sic tua processus habeat fortuna perennes. *Juven.* 1, 38. in coelum quos evehit optima summi Nunc via processus. *Quint. decl.* 3, 9. In diem sperare etiam processus potest: pro hoc merito accipiet fortasse vitem. *Sen. Tranq.* 2. *med.* Ex hac aversatione alienorum processuum, et suorum desperatione obirascens fortunae animus, et de saeculo querens, etc. *Id. Consol. ad Polyb.* 28. Inimica semper alienis processibus invidia. *Licin. Ruf. Dig.* 24, 1, 41. Imperator Antoninus constituit, ut ad processus viri uxor ei donare possit. ℙ Item successus, eventus. *Sen. ep.* 115. *f.* Queruntur et de consiliis, et de processibus suis.

PROCESTRĬA dicuntur, quo proceditur in muro. Aelius procestria aedificia dixit esse extra portam. Artorius procestria, quae sunt ante castra: etiam qui non habent castra, propugnacula, quibus pro castris utuntur, aedificant. *Paul.* ex *Festo.* In quodam MS. legitur *procastria.* Sic in *Gloss. Philox.* Procastria, οἰκήματα πρὸ παρεμβολῆς. Et, Haec procastria, singulare non habet, οἱ περὶ τῶν παρεμβολῶν τόποι. Et, Procastrium, ὁ πρὸ τῆς παρεμβολῆς τόπος. In iisdem *Gloss.* παρεμβολαὶ sunt castra. *Plin. ep.* 2, 17. *med.* Post hanc (*coenationem*) cubiculum cum procestrio. Alii rectius leg. *procoetone.*

PROCHOS Agrios, πρόχος ἄγριος, herba saxifraga ap. *Appul. Herb.* 97. Eadem videtur esse quae et scolibrochos dicitur.

PROCHȲTA, ae, et Prochyte, es, f. Προχύτη, insula maris Tyrrheni, in ora Campaniae, in sinu Puteolano, Aenariae proxima, angusto freto discreta, cui olim juncta fuisse putatur. Dicta est quasi profusa, a προχέω, profundo, quod emerserit provolutis in mare montibus. Narrant enim, Aenariae montem terraemotu concussum insulam hanc fudisse. *Plin.* 2, 88, 89. et 3, 6, 12., ubi refellit eos, qui putarunt, Prochytam dictam esse a nutrice Aeneae ejusdem nominis. *Virg. A.* 9, 715. Tum sonitu Prochyta alta tremit. *Ov. Met.* 14, 89. Inarimen, Prochytenque legit. V. *Serv.* ad h. l. *Sex. Aurel. Vict. de orig. Gent. R.* 10. scribit, Prochytam fuisse Aeneae cognatione conjunctam.

PROCĬDENS, entis, part. a *procido*, προπίπτων, qui procidit. Procidens membrum in corpore quomodo dicatur, V. in v. sq. *Plin.* 24, 13, 73. Mora imponuntur oculis procidentibus; et *ib.* 12, 67. Pastilli ex acacia sistunt vulvam, et sedem procidentes. *Id.* 22, 25, 70. Lens glutinat interanea procidentia, *h. e.* enterocelas. *Id.* 32, 1, 1. Lubricos partus atque procidentes contineri ad maturitatem. ℙ Absolute. *Id.* 24, 11, 59. Radix rorismarini sanat procidentia sedis. Adde 23, 1, 27.

PROCĬDENTĬA, ae, f. πρόπτωσις, actus procidendi, abscessus, genus morbi, cum pars quae[dam] corporis prolabitur extra suum locum natural[em]. Itaque procidentia oculi ap. *Plin.* 34, 18, 50. [...] tur, cum ingens inflammatio tanto impetu erun[t] ut oculos sua sede propellat: προπτωσιν id, [...] niam oculi procidunt, Graeci appellant. Ita de[...] bitur a *Cels.* 6, 6. *n.* 8. *f.* Procidentia ani, [...] sedis est, cum rectum intestinum extra sedem [pro]cidit. Sic procidentia vulvae, uteri, etc. *Plin* 9, 81. Myrtus utilis procidentiae vulvarum. [...] 26, 8, 58. Anagallidum caerulea procidentiam [se]dis retro agit.

PROCĪDO, is, cidi, n. 3. προπίπτω, pronus do, procumbo. *Hor. Od.* 4, 6, 10. impulsa cu[...] sus Euro Procidit late. *Liv.* 31, 46. *f.* Muri que pars, ariete incusso subruta, multis jam procideràt. *Ov. Met.* 9, 649. cum tu lassata quendo Procidis. *Hor. Epod.* 17, 13. rex proc[...] Heu! pervicacis ad pedes Achillei. *Stat. T[h.]* 47. in egregii vacuum jam corpus amici Proc[...] *Liv.* 26, 39. *med.* Praeceps cum armis procidi[t] te proram. *Plin.* 16, 5, 6. Glandem in alie[num] fundum procidentem licet colligere. ℙ Proci[dere] aliquod membrum in corpore, est morbo extra s[uam] sedem prolabi, ut in in v. praec. dictum est. [...] 6, 6. *n.* 8. *f.* Oculi procidunt. *Plin.* 23, 6. Decocto cotoneorum foventur, si procidant v[...] et interanea.

[PROCĪDO, is, a. 3. ante caedo. *Not. T[ir.]* 18. Percidit, procidit, praecidit. *F.*]

PROCĬDŬUS, a, um, adj. πρόπτωτος, qui p[roci]dit, procumbens, deciduus. *Plin.* 16, 32, 57. [...]lix procidua atque detruncata. *Stat. Th.* 3, Scrutantur galeas frigentum, inventaque mons Corpora, prociduae super externosque suosque. [...]*don. carm.* 23, 415. Turpans prociduam cruore [...]tem. ℙ Membrum prociduum ex morbo quid V. in PROCIDENTIA. *Plin.* 21, 20, 87. Meli lenit testes, et sedem prociduam. *Id.* 20, 20 Porcilaca infantium cerebro imponitur, umb[ilico]que prociduo.

PROCĬĒRE. V. PROCITANT et PROCITU[M].

*PROCILIUS, i, m. historicus, qui multa [scri]psit, et Attico in pretio fuit. Ei Cicero pra[...] Dicaearchum; ex quo (ait *Ernestus*) civilGas, et geographica scripsisse. *Cic. Att.* 2, 2. *Pl[in.]* 2. *Varr. L. L.* 4. V. *Voss. de Hist. Lat.* 1 ℙ Alium ejusdem nominis meminit *Cic. Att.* 4 et *ad Q. Fr.* 2, 8. *B. A.*

[PROCILLUS, a, um, dimin. proci. Est [...] R., ut C. Valerius Procillus ap. *Caes. B. G.* [...] et Julia Procilla mater Agricolae ap. *Tac.* [...] 4. *F.*]

PROCINCTŬĀLIS, e, adj. ad procinctum p[erti]nens. *Cassiod. Variar.* 6, 22. Procinctualis [...]tus, *h. e.* militaris, et paratus ad pugnam.

PROCINCTUS, a, um, part. a *procingo:* cinctus, succinctus, expeditus. *Festus:* Proc[incta] classis dicebatur, exercitus ad proelium instr[uctus] et paratus: quem Diali flamini videre non [licet]. Antiqui enim procinctum militem dixerunt, ut quoque, cum exercitus instructus est. Proc[incti] autem ideo, quod togis incincti ad pugnam ir[e so]liti fuerint. Unde testamenta in procinctu fie[ri di]cta, quod faciunt ad pugnam ituri. Haec *F[est.]* quae subjectis exemplis illustrantur in *vet. leg[...] mae* ap. *eund.* in *Opima.* Cujus auspicio [...] procincta opima spolia capiuntur, Jovi Feretri [bo]vem caedito. *Fabius Pict.* ap. *Gell.* 10, 15. Dialem flaminem vehi, religio est: classem pr[ocin]ctam, extra pomoerium, id est exercitum arm[atum] videre. Adde 1, 11: Quod autem ait *Fest.*, procinctam dici, quod togis incincti ad pugna[m ire] soliti fuerint, habet etiam sub voce *Endo:* [si]gnificat cinctum Gabinum, de quo V. in CINC[T]us. ℙ *Procinctum testamentum* V. in v. sq.

PROCINCTUS, us, m. προβολή, παρασκευή, paratus militaris, quo se milites ad pugnan[dum in]struunt: item ipse pugnae imminentis artic[ulus]. V. v. praec. Hinc *in procinctu*, in ipso art[iculo] proelii ineundi; et translate cujuslibet rei facie[ndae]. *Gloss. Philox.* Procinctum, ὅταν εἰς πόλεμον σ[...]λέσωνται. *Plin.* 6, 19, 22. Regi LX. millia [...]tum in procinctu bellorum excubant. *Gell.* 1 Halyattes rex terrae Lydiae concinentes fist[ula]res et fidicines, atque feminas etiam tibicin[as in] exercitu, atque in procinctu habuit, lascivien[tium] delicias conviviorum; et *Tac. H.* 3, 2. Plu[s dis]cordiae, quam fiduciae accessisse victoribus: n[am] enim in procinctu et castris habitos: per o[mnia] Italiae municipia desides, insolitas voluptates [haus]isse, *h. e.* in expeditione; et *Plin.* 23, 1, 23. [...]dere ad procinctum. *Solin.* 32. *med.* In procin[ctu] ire. *Ulp. Dig.* 37, 13, 1. In procinctu ve[...] *Ov. Pont.* 1, 8, 9. Quoque magis nostros [...] dignere libellos, Haec in procinctu carmina [...] leges. *Quint.* 12, 9. *f.* Oratorem armatum [sem]per, ac velut in procinctu stantem, non magis quam in causis oratio, quam in rebus quotid[ianis] sermo deficiet. *Id.* 10, 1. Nisi tanquam in [pro]cinctu paratam quidem ad omnes casus hab[uerit] eloquentiam. *Sen. Clem.* 1, 1. Severitatem [abdi]tam, clementiam in procinctu habeo, *h. e.* p[...]

n promptu, ut miles in acie arma sua. ℙ In cinctu factum testamentum (inquit Festus sub ra I.) dicitur, quod miles pugnaturus nuncu praesentibus commilitonibus. Cic. Or. 1, 53. tanquam in procinctu testamentum faceret, si libra atque tabulis populum R. tutorem institue lixisset filiorum orbitati. Adde N. D. 2, 3. f. us Instit. (ed. Goesch.) 2. §. 101. Aut testa ntum in procinctu (faciebant), id est, cum bel ausa ad pugnam ibant: procinctus est enim ex itus et armatus exercitus. Inde corrigendus lo similis Imp. Justiniani Instit. 2. tit. 10., ubi eram testamentum procinctum pro in procinctu tur. V. TESTAMENTUM. ℙ In plur. num. p. Valent. et Valens Cod. Theod. 6, 24, 2. Quos is gestandis, et procinctibus bellicis idoneos ic non esse constiterit. ℙ Prud. Hamart. 923. cinctum videt Angelicum, h. e. exercitum Ange n paratum.

PROCĪSUS, a, um, part. a procīdo, ante cae Not. Tir. p. 18. Procisus, praecisus. F.]

ROCĪTANT, provocitant: citare enim vocare unde procet (alii leg. procit) et prociet. Paul. Festo. Hinc Gloss. Philox. Procitat, προκαλεῖται.

ROCĪTĀRE, saepe prolicere, idest producere. us.

ROCĪTUM testamentum dicebatur, veluti proca provocatum, idest irritum ac ruptum. Proci , cum prima syllaba corripitur, significat peti Livius (Andron. in Odyss.) Matrem proci plurimi venerunt. Paul. ex Festo. Videtur a proco, as, unde part. procitus pro procatus.

OCLĀMĀTĬO, onis, f. ἀναβόησις, ἀναγόρευσις, proclamandi, exclamatio, vociferatio. Quint. 8, 21. f. Totus in lacrymas moeroremque utus, etc. in omni proclamatione gemituque :. Id. decl. 18, 16. O quanto nunc dolore eris, quod instantem non potes aliqua truci amatione discutere! Adde ib. 4. et decl. 7, 5. oclamatio ad libertatem Cajo Dig. 40, 12, 25. p. ib. 14. et 34. et Paulo ib. 23. est ejus, qui itute in libertatem, confugiendo ad judicem, dicat. V. PROCLAMO.

OCLĀMĀTOR, oris, m. βοής, ἀνακηρύττων, roclamat, clamator, vociferator. Cic. Or. 1, Non enim causidicum nescio quem, neque pro torem, aut rabulam hoc sermone nostro con us.

ROCLĀMO, as, avi, atum, a. 1. ἀναβοάω, et valde clamo, exclamo, vociferor, cum re loquor. Petr. Sat. 81. Verberabam ae planctibus pectus, et inter tot altissimos ge frequenter etiam proclamabam: ergo me, etc. , 26. Patre proclamante, se filiam jure cae udicare. Virg. A. 5, 345. magna proclamat Diores. Quint. 11, 3. f. Nam etiam orbos que videas in ipsis funeribus canoro quodam proclamantes. ℙ De iis qui in judicio ali magna vi, et clamando persequuntur. Cic. 2, 5, 42. Adsunt, defendunt, proclamant: tuam implorant. Ulp. Dig. 48, 8, 4. med. , qui hanc injuriam passi sunt, proclamave . ℙ Hinc apud JCtos proclamare ad, vel in tem, ἀναφωνεῖν εἰς ἐλευθερίαν, dicuntur qui ex te se in libertatem vindicant, judicis ope ato. Paul. Dig. 40. tit. 13. qui inscribitur, ad libertat. proclamare non licet, l. 1. 3. 4. Scaevola ib. 4, 59. et alibi saepe. Sic Papin. 4. Post quinquennium a die manumissionis enuitatem proclamare. Etiam reclamo hac interdum utimur: q. v. v.

OCLES, is et i, Προκλῆς, ab Hercule oriun ristodemi ex Argia filius, Eurysthenis frater s, rex Lacedaemoniorum. Cic. Div. 2, 43. lg. 1. ℙ In loco Ciceronis genitivus Procli t; quam formam in Nepotis quoque l. c. ex d. Staver. B. A.

CLĪNĀTĬO, onis, f. ἔγκλισις, inclinatio in rem partem, curvatura. Vitr. 5, 12. Tunc atio ea impleatur arena. Id. 6, 11. Ne rae habeant ulla in parte proclinationes.

CLĪNĀTUS, a, um, part. a proclino: ver inclinatus. Vitr. 2, 10. Curvatura montis ata ad mare. Id. 5, 12. Proclinatum latus. ist. 2, 83. Cum coepit quassata domus sub partes In proclinatas omne recumbit onus. slate. Caes. B. G. 7, 42. Adjuvat rem pro n Convictolitanis, plebemque ad furorem t. Sic Id. ad Cic. post ep. 8. l. 10. ad Att. progredereris, proclinata jam re, qua in tiam, progrediendum tibi non existimasses. . inclinata. [*Vulg. habet Orell.]

CLĪNO, as, avi, atum, a. 1. ἐγκλίνω, κατα nclino. Ov. Am. 2, 11, 39. Tum mare in agnus proclinet litora Nereus. Vitr. 2, 8. ustate marcidi fiunt, deinde subsidentes pro r, et disrumpunt speciem tectoriorum. Co 10. Earum (suum) notanda sunt capita, n partem proclinentur, ut ex adversa parte cula sanguinem mittamus. Est qui leg. pro

CLĪVĒ, adv. V. v. sq.

CLĪVIS, e, rarius Proclivus, a, um, adj. ἐπίφορος, ἐγκλινής, κατάντης, in anteriorem partem inclinatus, declivis, pronus. [*De discrimine inter hoc v. et acclivis et declivis v. Doederl. 2, 121.] Varr. R. R. 2, 2. Solum oportet esse eruderatum, et proclivum, ut everri facile possit. Sen. Apocol. 13. Omnia procliva sunt: facile descenditur. Liv. 5, 43. Quo successerit magis in arduum hostis, eo pelli posse per proclive facilius rati. Hirt. B. Alex. 76. extr. Cum in proclive detruderentur hostes. Colum. 9, 5. Apes cum onere per proclivia non aegre devolant. ℙ Translate. Appul. Flor. n. 18. med. Jam proclivi senectute, h. e. vergente ad mortem. ℙ De eo, qui est in proclivi, seu per proclive descendit. Claud. III. cons. Honor. 178. primos cum detegis ortus, Aspicis Arcadium: cum te proclivior urges, Occiduum visus remoratur Honorius ignem. ℙ Saepe est facilis, quia qui per clivum cum labore ascenditur, facile descenditur. Caes. B. C. 1, 48. extr. Quibus erat proclive transnare flumen. Lucr. 6, 728. Et proclivus item fiat minus impetus undis. Hirt. B. Afr. 10. extr. In ejus scientia et consilio omnia sibi proclivia fore sperabant. Gell. 9, 1. Cum proclivior faciliorque jactus sit ex supernis in infima, quam ex infimis in superna. Cic. Top. 18. Proclivia anteponuntur laboriosis. Id. Off. 2, 20. Dictu quidem est proclive. Plin. 37, 5, 18. Sed et vitia demonstrari oportet, in tam proclivi erratu. ℙ Esse in proclivi, facile esse. Ter. Andr. 4, 2, 17. Sed si id non poterit, id faciam, in proclivi quod est, per me stetisse ut credat. Sall. or. ad Caes. 2, 8. f. Cujus si dolum caveris, alia omnia in proclivi erunt. Pl. Capt. 2, 2, 86. Tam hoc quidem tibi in proclivi, quam imber est, quando pluit. ℙ Est etiam propensus, tum in malam, tum in bonam partem. Cic. Tusc. 4, 37. f. Ut aliquis potest videri ad aliquem morbum proclivior; sic animus alius aut alia vitia propensior. Ter. Andr. 1, 1, 50. Ut ingenium est omnium hominum ab labore proclive ad lubidinem. Sil. 13, 585. sceleri proclivis egestas. Quint. 4, 5. med. Eritque judex circa jus nostrum spe modestiae attentior, circa modestiam juris probatione proclivior. Cic. Am. 18. extr. Amicitia debet esse ad omnem comitatem facilitatemque proclivior. Phaedr. 4, 25. Stultum admovere tibi preces existima, Proclivis ultro cum sit misericordia. Claud. Laud. Seren. 133. pietas in te proclivior ibat. ℙ Veteres in ablativo etiam proclive dixerunt, teste Gell. 10, 24. med. ℙ Proclive adverbii ritu pro procliviter quidam leg. ap. Lucr. 2, 454. Et procursus item proclive volubilis exstat; et Cic. Tusc. 4, 18. Sunt in lubrico, incitataque semel proclive labuntur. Sed utroque loco dubia est lectio. [*Orell. exhibet quidem proclivi: coll. Görenz. Fin. p. 635. Vehementer tamen probat proclive, praeter alios in hanc rem consentientes laud. Ochsner. Eclog. Cic. p. 55. Ap. Lucret. Eichstadt. leg. in proclive.]

PROCLĪVĬTAS, atis, f. ἐπιῤῥέπεια, inclinatio, declivitas. Hirt. B. Afr. 37. Inde parvulam proclivitatem digressus, propter mare legiones ducit, ℙ Translate est propensio in rem aliquam, praesertim vitiosam; nam in rebus bonis, et laudabilibus proprie facilitas dicitur. Cic. Tusc. 4, 12. Atque haec aliorum ad alios morbos proclivitas late patet; et infra: Haec igitur proclivitas ad suum quodque genus a similitudine corporis aegrotatio dicitur, dum ea intelligatur ad aegrotandum proclivitas. Sed haec in bonis rebus, quod alii ad alia bona sunt aptiores, facilitas nominetur, in malis proclivitas, ut significet lapsionem. Haec Cic.

PROCLĪVĬTER, adv. εὐεμπτώτως, in proclivi, facile. Gell. 1, 6. f. Facile et prucliviter persuasit, civitatem salvam esse sine matrimoniorum frequentatione non posse. Cic. Fin. 5, 28. Proclivius currit oratio: venit ad extremum. Id. Orat. 57. Brevitate et celeritate syllabarum labi putat verba proclivius. Lucr. 2, 791. Quippe etenim multo proclivius exorientur.

PROCLĪVĬUM, ii, n. locus proclivis, proclivitas. Front. Strat. 2, 2. Elegit locum castris editum, unde adjuvante proclivio impetum militum, etc. Huc pertinere potest et illud Claud. Laud. Stil. 1, 23. Ipsaque Pierios lassant proclivia currus.

PROCLĪVUS. V. PROCLIVIS.

PROCLŪDO, is, a. 3. idem quod claudo, concludo. Pall. 3, 26. Curabit autem, ut fetus proprios cum unaquaque (matre) procludat. Alii leg. praecludat.

PROCNĒ. V. PROGNE.

PRŎCO, as, a. 1. et Procor, aris, dep. 1. blande peto, posco. Cic. fragm. ap. Non. 1, 89. et 92. Itaque a petendo petulantia, a procando, idest poscendo, procacitas nominata est. Fest. Procari, poscere, unde procaces meretrices ab assidue poscendo: et proci uxorem poscentes in matrimonium: et verbum procas, idest poscis. Id. in Procum. Est enim procare, poscere, ut cum dicitur in judice collocando: si alium procas, nive eum procas. (Adde eund. in Reciprocare.) Varr. L. L. 6, 5. Poscere, procare dictum. Sen. Q. N. praef. 4. Plancus ajebat, non esse occulte, nec ex dissimulato blandiendum: perit, inquit, procari, si latet. Liv. Andr. ap. Non. cit. n. 92. Quin, quod parere mea vos majestas procat, etc.

PRŎCOETON, onis, m. προκοιτών, locus ante cubiculum: a πρὸ, ante, et κοίτη, cubile. Plin. ep. 2, 17. Huic cubiculo aliud, et procoeton communi pariete junguntur. Habet etiam Varro, sed Graece, R. R. prooem. 2. Nec putant se habere villam, si non multis vocabulis retineant Graecis, cum vocent particulatim loca, προκοιτῶνα, παλαίστραν, ἀποδυτήριον, etc.

[PRŎCONNENSIS, e, et F.]

PRŎCONNĒSĬUS, a, um, adj. Προκοννήσιος, ad Proconnesum pertinens, Propontidis insulam, cujus meminit Plin. 5, 32, 44. (ea a Prisc. Perieg. 556. metri necessitate Prŏcŏnēsus scribitur); nunc Marmora appellatur. Hinc Proconnesia ancilla, Id. 7, 11, 9. et Proconnesium marmor, Id. 36, 6, 6. et 37, 10, 70. et Vitr. 2, 8. et Proconnense marmor, Solin. 37. med. Porro hoc marmor candidum erat, sed quibusdam discretum venis nigris, modo rectis, modo obliquis: quod etiam Cyzicenum dicitur.

PRŎCONSUL, is, m. et Pro consule, ἀνθύπατος, magistratus, qui in provinciam mittitur, potestate consulari, et loco consulis eam administraturus: de cujus officio est titulus 16. l. 1. Dig. Pimum dictum est pro consule, et ex frequentia usus coalescentibus vocibus, proconsule: deinde ex praepositione et ablativo proconsul, ut pronepos: unde proconsularis, proconsulatus. Utrumque autem recte Latine dicitur: sed posterius et frequentius est, et cum regit aliquod verbum, aptius adhibetur, v. gr. dici potest missus est in Asiam proconsul, et proconsule: non item tam facile Proconsule jussit, decrevit haec fieri. In antiquis lapidibus ap. Manut. in Orthogr., Grut., Reines., Don., Mur. habetur Pro. Cos. et Procos. et aliquando Procons., item Proconsul, et in obliquis Proconsulis, Proconsuli. Cic. Manil. 21. Quid tam inusitatum, quam ut, cum duo consules essent, eques Romanus ad bellum maximum pro consule mitteretur? missus est. Quo quidem tempore cum esset non nemo in senatu, qui diceret, non oportere mitti hominem privatum pro consule, L. Philippus dixisse dicitur, non se illum sua sententia pro consule, sed pro consulibus mittere. Adde Phil. 11, 8. Id. Or. 1, 18. Cum pro consule in Ciliciam proficiscens Athenas venissem. Auson. Idyll. 2, 45. Hujus ego et natum et generum proconsule vidi, h. e. proconsulem vidi; et Idyll. 4, 43. et cui Proconsul genitor, praefectus avunculus instant. Sall. fragm. ap. Prisc. 10, 902. Domitium proconsulem ex inferiore Hispania arcessivit. Tac. A. 15, 22. Agendas propraetoribus, proveconsulibus grates. ℙ Sub libera republica, cum, crescente usquequaque imperii ditione, duo consules ad omnia non sufficerent, mitti coepti sunt in provincias viri principes, qui consulari potestate, et pro ipsis consulibus eas regerent: hique fere erant consulares. Exemplum habes in M. Tullio, et C. Antonio, qui post consulatum Ciliciam, et Macedoniam proconsules obtinuerunt, ille quidem decem annis post consulatum, hic autem uno tantum. Nonnunquam tamen extra ordinem, etiam ante consulatum proconsules facti, ut M. Antonius orator, cum praetor esset, (V. infra in PROCONSULATUS et Epit. Livii 68. et Cic. Or. 1, 18.) et Cn. Pompejus adhuc privatus, (V. Cic. Manil. 21.) uterque bellum contra piratas gesturi. Alia exempla collegit Manut. ad in. ep. Fam. Primus qui post consulatum proconsule rem gesserit, creditur fuisse T. Quintius, qui consul fuit ann. U. C. CCLXXXIX., ut est ap. Liv. 3, 2. et 4. extr. Duodecim lictores et fasces habebant, et cetera consularia insignia, si consules fuissent; si praetores dumtaxat, sex; summumque jus in provincia, non secus ac in Urbe consules. Ordinarii proconsules, h. e. consulares, in ipso consulatu vel comparabant inter se, vel sortiebantur provincias post consulatum administrandas, quas senatus nominasset: et sine ullis comitiis eum magistratum consequebantur. Idem dic de propraetoribus. Extraordinariis, rogatione ad populum lata, id munus mandabatur. Ordinariis imperium fere triennium durabat: extra ordinem proconsulibus pro re vel brevius, vel longius. Quae fuerint proconsulis partes in provincia, fuse docet Cic. Q. Fr. 1, 1. ℙ Sub imperatoribus proconsules dicti, qui provincias administrabant: qui vero majores Caesaris provincias, legati Augusti seu Caesaris, vel legati Augusti pro praetore appellati sunt (V. LEGATUS); qui minores, praesides, vel procuratores. V. PROCURATOR. ℙ Fuit proconsul initium fastigii Caesaribus. V. Tac. A. 1, 14. et ib. 12, 41. et ib. 13, 21. et Lipsium.

PROCONSŬLĀRIS, e, adj. ἀνθυπατικὸς, ad proconsulem pertinens. Liv. 5, 2. Quidnam illi (tribuni mil. consul. potest.) consules dictatoresve facturi essent, qui proconsularem imaginem tam saevam ac trucem fecerint? Tac. Agr. 42. Proconsularis vir. Id. A. 13, 21. Proconsulare jus. Gell. 5, 14. et 12, 7. imperium. ℙ Proconsularis provincia absolute ab aevo Constantini M. dicta fuit Africa. Inscr. ap. Grut. 361, 1. L. Aradio Val.

Proculo proconsuli provinciae Africae, vice sacra judicanti, eidemque judicio sacro per provinciam proconsularem, et Numidiam, Byzacium, ac Tripolim, etc.

PROCONSŬLĀTUS, us, m. ἀνθυπατεία, dignitas proconsulis. *Plin.* 14, 22, 28. Ad proconsulatum usque e praetura honoribus gestis. Adde *Tac. A.* 16, 23. et 30., *Plin. ep.* 3, 9. et *Suet. Aug.* 3. et al. ¶ Etiam propraetoris munus in administratione provinciae *proconsulatus* dicitur a *Suet. Aug.* 3., ubi loquitur de Q. Cicerone *proconsulatum Asiae administrante*, cum tamen ipse nunquam consul fuerit. Sunt qui putant *Suetonium* memoria lapsum fuisse: sed observavit *Manut.* etiam Q. Metellum Celerem, ap. *Cic. Fam.* 5, 1. et 2. *in titulo* proconsulem dici, qui tamen in Galliae Cisalpinae provincia solum propraetor erat; et ap. *eund. Fl.* 34. L. Lucullum Asiam provinciam consulari imperio obtinere, cum itidem praetorius esset, non consularis. Quod ita intelligi potest, ut hi, quamvis solummodo praetorii essent, haberent tamen in provincia sua idem imperium, quod consulares: ideoque proconsules honoris causa appellarentur. Confirmat haec illud *Cic. Leg.* 1, 20. Gellium familiarem tuum, cum proconsule ex praetura in Graeciam venisset. ¶ Verum ann. U. C. DCCXXVII., teste *Dione* 53, 12. et *Strabone* 17. *f.*, Augustus duodecim provincias senatui populoque addixit, in quarum duas, Asiam nempe, et Africam, rectores ex consularium numero, in decem alias praetorii mitterentur, atque utrosque *proconsules* appellari voluit; reliquas validiores, et, ut ait *Suet. Aug.* 47., quas annuis magistratuum imperiis regi nec facile, nec tutum erat, ipse suscepit, easque per *legatos Caesaris*, vel *Augusti pro praetore* solus administravit. V. LEGATUS.

[PRŎCŌPE, es, f. προκοπὴ, incrementum. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Gud.* 189, 9. Aelia Procope.

*PROCOPĬUS, i, m. e Caesarea Palaestinae, historiam scripsit rerum Justiniani Imp. per Belisarium gestarum; cujus et scriba fuit, et tandem praefectus Constantinopolis. ¶ Alius, tyrannus Constantinopolitanus, de cujus supplicio *Ammian.* 26, 9. ¶ Cujusdam etiam Procopii meminit *Sidon. carm.* 2, 68. et 83. *B. A.*

PRŎCOR, aris. V. PROCO.

PROCRASTĬNĀTĬO, onis, f. ἀναβολὴ, dilatio. *Cic. Phil.* 6, 3. Nam cum plerisque in rebus gerendis tarditas, et procrastinatio odiosa est, etc.

PROCRASTĬNO, as, n. 1. ἀναβάλλομαι, diem de die traho, differo. *Cic. Rosc. Am.* 9. Rem differre quotidie, ac procrastinare illi coeperunt. ¶ [Et cum accusativo more activorum. *Front. ad amic.* (ed. *A. Maio*) 2, 6. *med.* Quis segeti torridae messem procrastinat? *F.*] ¶ Et passive. *Id. Verr.* 2, 4, 45. Res non procrastinatur. *Gell.* 17, 10. Quae procrastinata sunt ab eo.

PROCRĔĀTĬO, onis, f. παιδοποιΐα, generatio. *Cic. Tusc.* 1, 14. Quid procreatio liberorum? quid propagatio nominis? *Id. Div.* 2, 46. Dissimilitudo locorum dissimiles hominum procreationes habet.

PROCRĔĀTOR, oris, m. γενετὴρ, genitor, parens. *Cic. Univ.* 8. Animum igitur cum ille procreator mundi Deus ex sua mente et voluntate genuisset. *Id. Fin.* 4, 7. A procreatoribus amari.

PROCRĔĀTRIX, icis, f. παιδοτόκος, genitrix, parens. *Cic. Or.* 1, 3. Neque te fugit laudandarum artium omnium procreatricem quandam, et quasi parentem eam, quam philosophiam Graeci vocant, etc. *Auct. Pervig. Ven.* 64. Intus occultis gubernat procreatrix viribus.

PROCRĔĀTUS, a, um, part. a *procreo:* genitus. *Cic. Fin.* 3, 19. Ut natura et procreari vellet, et diligi procreatos non curaret. *Id. Leg.* 3, 8. Tribunatus, cujus primum ortum inter arma civium procreatum videmus; et *ib.* 2, 2. Hoc solum, in quo tu ortus et procreatus es.

PROCRĔO, as, avi, atum, a. 1. γεννάω, progenero, progigno, creo, pario. *Cic. N. D.* 2, 51. *f.* Quae multiplices fetus procreant, ut sues, ut canes, his mammarum data est multitudo. *Nep. Reg.* 2. *extr.* Cum ex tribus uxoribus liberos procreasset. *Cic. Sen.* 15. Terra ex minutissimis seminibus tantos truncos ramosque procreat. *Ov. Fast.* 3, 194. Atque aliquam, de qua procreet, anguis habet. *Lucr.* 2, 878. natura cibos in corpora viva Vertit, et hinc sensus animantum procreat omnes. ¶ Translate. *Id.* 4, 833. sed quod natum est, id procreat usum. *Macr. Sat.* 2, 13. *med.* Vetus verbum est: Leges bonae ex malis moribus procreantur.

PROCRESCO, is, n. 3. αὐξάνω, cresco, augeor. *Lucr.* 2, 566. Et res progigni, et genitas procrescere posse. *Id.* 1, 714. quattuor ex rebus posse omnia rentur, Ex igni, terra, atque anima procrescere, et imbri. *Id.* 6, 664. Unde queat vis immensi procrescere morbi. *Id.* 2, 546. procrescere, alique. [*Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 1, 2. *med.* Tuus iste amor incultus et sine ratione exortus, spero, cum cedris porro adolescit et aesculis; qui si officiorum ratione coleretur, non ultra myrtos laurusque procresceret, quibus satis odoris, parum roboris. *F.*]

PROCRIS, is, f. Πρόκρις, filia Erichthei regis Atheniensium, soror Orithyiae, uxor Cephali, qui eam in silvas secutam, eodem telo, quod ab ipsa dono acceperat, putans feram esse, interfecit. *Ov. Met.* 7. a *v.* 795. ubi *v.* 825. Procrin adit, linguaque refert audita susurra. Adde *Serv.* ad *A.* 6, 445. et *Hyg. fab.* 189. V. CEPHALUS.

PROCRUSTES, ae, m. Προκρούστης, latro insignis in Attica regione, super Cephisum fluvium latrocinia exercens, qui cogebat hospites in lectum aliquem ascendere, quo si longiores fuissent, pars supereminens amputabatur, si breviores, vi extendebantur: a qua re etiam nomen illi inditum putant: προκρούω enim est pulsando affligo, ictu sterno. Hunc Theseus occidisse dicitur, teste *Paus.* 1, 38., ubi et tradit nomine Polypemona fuisse, Procrusten cognomine. At Polypemona ejus patrem facit *Ov. Ib.* 409. Ut Sinis, et Sciron, et de Polypemone natus. *Id. Met.* 7, 438. Vidit et immitem Cephisias ora Procrusten. *Id. Her.* 2, 69. torvusque Procrustes. Adde *Hyg. fab.* 38.

PROCŪBĬTOR, oris, m. φρουρὸς, excubitor. *Festus:* Procubitores dicuntur fere velites, qui noctu custodiae causa ante castra excubant, cum castra hostium in propinquo sunt: ut M. Cato in eo, quem de re militari scripsit.

PROCŪBO, as, n. 1. cubando extendor. *Virg. G.* 3, 144. muscus ubi, et viridissima gramine ripa, Speluncaeque tegant, et saxea procubet umbra. Ubi *Philarg.* Nove *saxea umbra*, quae saxis fiat: et *procubet*, protendatur. *Claud. Consul. Prob. et Olybr.* 119. Qualis letifera populatus caede Gelonos Procubat horrendum Getico Gradivus in Haemo.

PROCŪDO, is, di, sum, a. 3. κόπτω, κατακόπτω, cudendo extenuo, tundendo produco, acuo, exacuo. *Lucr.* 5, 1263. Et prorsum quamvis in acuta et tenuia posse Mucronum duci fastigia procudendo. *Hor. Od.* 4, 15, 19. Ira procudit enses. *Virg. G.* 1, 261. durum procudit arator Vomeris obtusi dentem. ¶ Translate. *Cic. Or.* 3, 30. *extr.* Non solum acuenda nobis, neque procudenda lingua est, sed onerandum complendumque pectus rerum plurimarum copia. *Varr.* ap. *Non.* 2, 677. Legendo, et scribendo vitam procudito, *h. e.* producito: vel quasi cudendo ornato, perpolito, perficito. ¶ Est etiam simpliciter cudo, ferio, v. gr. nummos, qui feriendo signantur. Allegorice *Hor. Art. P.* 58. licuit, semperque licebit Signatum praesente nota procudere nummum. Alii leg. *producere nomen:* sed priorem lectionem *Bentl.* acriter appositeque defendit. Metaphorice *Pl. Ps.* 2, 2, 20. Hic mihi incus est: procudam ego hodie hinc multos dolos, *h. e.* effingam, inveniam, machinabor, excudam. *Lucr.* 3, 1095. Nec nova vivendo procuditur ulla voluptas. ¶ Hinc et pro gignere, procreare, propagare usurpatur. *Lucr.* 2, 1112. Humor ad humorem, terreno corpore terra Crescit, et ignem ignes procudunt, aetheraque aether. *Id.* 5, 848. Ut propagando possint procudere saecla; et *ib.* 854. propagando procudere prolem. ¶ Item propellere. *Lucr.* 4, 246. Nam cum mittitur *(imago)*, extemplo procudit, agitque aera. Alii leg. *protrudit*, alii aliter. ¶ [**Eichstadt.* vulg. servat.]

PRŎCUL, adv. πόῤῥω, ἄποθεν, longe, porro: quasi *porro* ab *oculis*, ut ait *Serv.* ad illud *Virg. A.* 3, 13. Terra procul vastis colitur Mavortia campis: vel quasi *prae oculis*, ut duplicem significationem habeat, et juxta, et longe, ut ait *Id.* ad illud *A.* 6, 10. horrendaeque procul secreta Sibyllae. Confirmat hunc posteriorem sensum ad illud *Ecl.* 6, 16. Serta procul tantum capiti delapsa jacebant. Modo, inquit, prope, idest juxta: nam ideo intulit: *tantum capiti delapsa:* ut ostenderet non longius provolutam comam, ut est (*A.* 10, 835.) *procul aerea ramis Dependet galea.* Haec *Serv.* Rectius tamen est si dicamus, *procul* et parvam, et magnam distantiam significare; juxta, et prope nunquam. [**Doederl.* 2, 98. *procul* adverbium esse docet verbi *procellere*, ita ut signif. *promote, remote.*] *Cic. Cat.* 2, 13. Non jam procul, sed hic praesentes sua templa Dii defendunt. *Plin.* 27, 3, 2. Aconitum procul et e longinquo odore mures necat. *Virg. A.* 3, 554. Tum procul e fluctu Trinacria cernitur Aetna. *Caes. B. G.* 2, 30. Ubi vineis actis turrim constitui procul viderunt; et *ib.* 5, 34. Jubet, ut procul tela conjiciant, neu propius accedant. *Cic. Or.* 2, 36. *f.* Subauscultando excipere voces eorum, et procul, quid narrent, attendere. *Ov. Met.* 5, 114. Procul adstare; et *ib.* 4, 648. vadere. *Id. A. Am.* 2, 350. abire. *Id. Met.* 6, 362. abscedere. *Id. Her.* 17, 155. proficisci. *Pl. Curc.* 1, 2, 18. Cuja vox sonat procul? *Id. Poen.* 3, 3, 6. Ille quisnam est, qui sequitur procul? *Plin.* 20, 19, 79. Folia, si procul intuearis, speciem passerum praebentia. *Mart.* 14, 164. Este procul pueri. *Sall. Cat.* 20. Omnibus arbitris procul amotis. *Virg. A.* 6, 258. procul o, procul este, profani. *Ov. Met.* 15, 587. procul, ah procul omnia, dixit, Talia Dii pellant. ¶ Cum aliis particulis *hinc, inde, alicunde, longe*, etc. *Ter. Hec.* 4, 3, 1. Quem cum istoc sermonem habueris, procul hinc stans accepi, uxor. *Id. Eun.* 4, 7, 16. Fundam tibi nunc nimis vellem dari, ut tu illos procul hinc ex occulto caederes. *Pl. Mil.* 4, 4, 33. Istic te procul ita lo assimulare, quasi, etc. *Id. Rud.* 4, 4, 104. istinc procul dicito, quid, etc. *Ov. Am.* 3, 14, stet procul inde pudor. *Cic. Verr.* 2, 2, 20. quaesivit procul alicunde, sed, etc. *Pl. Curc* 2, 10. In somnis visus sum viderier, procul se longe a me Aesculapium. *Sall. fragm.* ap. *Cha* 2, 191. Nam procul, et diversis ex regionibus. *Asper:* ergo *procul* e loco est. ¶ Cum ablat *a*, vel *ab* praepositione. *Cic. Or.* 3, 36. Pr a terra abripi. *Id. Agr.* 2, 32. Esse procul a spectu. *Caes. B. G.* 5, 17. Procul a castris stiterunt. *Virg. Ecl.* 10, 46. a patria. ¶ translate. *Cic. Tusc.* 5, 14. Procul ab omni n *Id. Acad.* 1, 4. Coelestia procul sunt a nostra gnitione. *Quint. prooem.* 1. Res procul ab ost tione positae. *Id.* 7, 1. *med.* Quis tam proc litteris, quin sic incipiat? *Id.* 6, 2. *med.* Procu ira, procul ab odio. *Ter. Ad.* 3, 2, 50. Co mihi sum a me culpam hanc esse procul. ¶ omissa praepos. *Enn.* ap. *Cic. Fam.* 7, 6. N suam rem bene gessere, et publicam patria pr *Ov. Pont.* 1, 5, 73. Procul urbe. *Liv.* 38, 16. mari. *Tac. H.* 4, 22. Haud procul castris. *C* 7, 8. Haud procul igne. *Plin.* 31, 2, 19. Non cul Euripidis poetae sepulcro. ¶ Et trans *Hor. Ep.* 2, 1. negotiis. *Id. Sat.* 1, 6, 52. tione; et *ib.* 4, 101. quod vitium procul affore tis, Atque animo prius, promitto. *Tac. H.* 2 Conquirere fabulosa, procul gravitate coepti ris crediderim. *Id. A.* 4, 62. Procul volupta habere aliquem; et *ib.* 14, 31. Ratus domum procul injuria fore. *Sall. Jug.* 89. *f.* Homine perbissumi procul errant, i. e. longe, valde. 6, 7. Animus tanto facinore procul abhorrens *lum. praef.* 1. *f.* Nam illud procul vero est, plerique crediderunt, facillimam esse rusticati *Plin.* 9, 61, 87., *Quint.* 1, 5. et *Suet. Ner.* 3. cul dubio, *h. e.* certe, profecto. *Flor.* 2, 6. Dubio procul. ¶ *Non procul est, quin*, p abest, quin. *Sil.* 2, 335. Nec procul est, qui manes umbrasque pavescat. ¶ Aliquando re ad tempus. *Stat. Th.* 12, 810. Durabisne p dominoque legere superstes, O mihi bissenos tum vigilata per annos, Thebai? ¶ Item a stimationem. *Plin.* 34, 2, 3. Aes suo color tiosum, procul a Corinthio, longe tamen ant gineticum, atque Deliacum, quae diu obti principatum, *h. e.* longe inferioris notae, qua rinthium. ¶ *Procul* accusativo junctum n reperi: neque enim *procul urbem* dixisse *Cu* credo, ut quidam, non indicato loco, existi neque *Livium* 21, 7. *procul muros*, cum pl *muro*, alii *muris* legant.

*PROCŬLA, ae, f. meretrix quaedam ap. 2, 68. ¶ Et uxor Codri poetae. *Id.* 3, 203.

PROCULCĀTĬO, onis, f. conculcatio. *P* 18, 26. Obturbata proculcatione prius aqua. leg. *conculcatione.* *Sen. Tranq.* 11. *med.* Ru proculcatio.

PROCULCĀTOR, oris, m. Proculcatores i tia dicuntur, qui agmen praeeuntes, itinera rant, et hostium progressus. *Ammian.* 27, 10 Inveniri posse aliam viam, quam inspexere catores. Alii leg. *procursatores.* V. EXCULC et PROCURSO *f.*

PROCULCĀTUS, a, um, part. a *proculc* catus. *Colum.* 12, 19. Proculcatae uvae. 50, 76. Solertiam caprae Mucianus visam si didit in ponte praetenui, duabus obviis e di cum cirumactum angustiae non caperent: ne procationem longitudo in exilitate caeca, t rapido minaciter subterfluente, alteram decu atque ita alteram proculcatae supergressam. *H.* 1, 40. Milites disjecta plebe, proculcato truces armis forum irrumpunt. *Phaedr.* 1, bove: Et proculcatas *(ranas)* obteret duro ¶ Translate. *Gell.* 18, 4. *med.* Verba proculca go, et protrita, *h. e.* passim usurpata et trans *Id.* 17, 2. *med.* Sole occaso non insuavi ve est, si quis aurem habeat non sordidam ne culcatam, *h. e.* vulgaribus tantum vocabulis tam, et iis quasi protritam.

PRŎCULCO, as, avi, atum, a. 1. καταπατ dibus calco, conculco. *Ov. Met.* 8, 290. de crescenti segetes proculcat in herba; et *ib.* de centauro: pedibusque virum proculcat *Colum.* 3, 13. *med.* Ne jam pastinatum sol portantium ramos ingressu proculcetur. *J* 10. Ut etiam gregarii milites caligas auro fi proculcarentque materiam, cujus amore pop ro dimicant. *Tac. H.* 3, 81. Propellere et care aliquem. *Colum.* 2, 20. Dum a pecudi gumina proculcantur, *h. e.* pedibus in area e tur. ¶ Translate est contemnere. *Sen. Pho* Qui fata proculcavit, ac vitae bona Projecit

[PRŎCŬLEJĀNUS, a, um, adj. ad Procul quem pertinens, ut *Proculejani*, qui fuerunt la Proculi JCti. V. PROCULUS. ¶ *Proc* est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1036, 6. brio Proculo Aug. Casini, Cur. Ann. Casini brius Proculejanus, et Sergia Quartilla uxo

*PROCULEIUS, i, m. Augusti libertus.

t 36, 24. ℙ Fortasse idem cum eo, cujus me- Hor. Od. 2, 2, 5. quem Proculum vocat Suet. 67. ℙ Acron Scholiasta ad Horat. l. c. scri- Equitem fuisse Romanum, Augusti amicissi-, qui pius sic erga fratres suos Scipionem (le- aepionem) et Muraenam fuit, ut spoliatis bel- vili patrimonium suum ex integro divideret, cum eis jam ante diviserat. Hujus meminit Plutarch. in vita Antonii. Cf. Hard. ad Plin. priorem et Burm. ad Quint. 6, 3. Cognomen Cominiorum tradit Spanh. Num. diss. 6. B. A.

OCULIĀNUS. V. PROCULUS.

OCULĪNA, ae, f. mulier de qua Mart. 6, A.

OCULĪNANT, promittunt, ait significare An- de jure pontificali libro nono. Festus. Alii roculiunt, quod statim ibidem subjicit Paulus.

OCULĪNUS et Proclinus, a, um, adj. ad Pro- et Proclum pertinens. Est cogn. R. Inscr. rut. 1041, 11. Herennia Proculina; et 827, 2. ia Proclina. F.]

OCŬLUS, a, um, adj. cogn. R. Paul. ex Fe- roculum inter cognomina eum dicunt, qui na- t patre peregrinante a patria procul. Procu- nt qui credant ideo dictos, quia patribus se-, quasi procul progressa aetate, nati sunt. in Inscr. ap. Fabr. p. 674. n. 13. Cn. Acerro- Proculus Cos. In alia ap. Grut. 445, 3. Postu- rocula. ℙ Proculus etiam cognominatus est unus ex iis, qui in Pandectis laudantur: cre- a quibusdam Licinius Proculus, quem prae- praetorio sub Othone memorat Tac. H. 1, circa ea tempora certe vixit. Non levis au- ris dictus est a divis Fratribus, apud Ulp. 7, 14, 17. Ab eo Proculiani, seu Procule- ppellati sunt JCti Pegasus, Celsus pater, et Priscus Neratius, etc., qui ejus scholae et is fuerunt, Sabinianis, seu Cassianis adversi. np. Dig. 1, 2, 2. f. ℙ Proculus antiquitus iam praenomen, ut Proculus Virginius Tri- Rutilus Cos. ann. U. C. CCLXVIII., cujus it Liv. 2, 41. Hinc Auct. lib. de nominib. uae olim praenomina fuerunt, nunc cogno- unt, ut Postumus, Agrippa, Proculus. ℙ et Proculus Romanus Senator, cognomento cui Romulus apparebat, et se Quirinum no- jubebat. Cic. Leg. 1, 1. ℙ Alius, Gram- s, Antonini philosophi praeceptor, a quo ad sulis dignitatem evectus est. Capitol. in M. Philos. 2. Trebell. Poll. de Aemiliano 22. ℙ

OCULUM. B. A.

CUMBO, is, ubui, ubitum, n. 3. κατάκειμαι, ω, κατακλίνομαι, in anteriorem partem incum- clinor, proclinor, prosternor. Caes. B. G. Tigna non directa ad perpendiculum, sed ac fastigiata, ut secundum naturam fluminis berent. Virg. A. 5, 197. olli certamine Procumbunt, h. e. incumbunt remis. Pl. 1, 167. Procumbunt dimidiati, dum appe- . e. inhiant, et imminent mensae, et incum- orpore in patinas. Val. Fl. 3, 556. utque t concita pectora sudor Diluerat, gratos procumbit ad amnes. Ov. Met. 14, 281. in toto procumbere vultu. Plin. 18, 31, 74. Vindemiare incipito, cum ad palmitem pam- rocumbere coeperit. Caes. B. G. 6, 42. Fru- mbribus procubuerant. Plin. 16, 32, 57. in aram ipsam procumbebat. Id. 4, 11, 18. laemus vasto jugo procumbens in Pontum. Dig. 8, 5, 17. Si paries ita ventrem face- in vicini domo semipedem aut amplius pro- t. Plin. 18, 6, 8. n. 3. Utilissimum est, supinis lateribus procumbere. ℙ Procum- adorantium, et rogantium. Caes. B. G. Procumbunt Gallis omnibus ad pedes Bi- ne pulcherrimam urbem succendere coge- Ov. Met. 13, 585. magni genibus procum- n est Dedignata Jovis. Tibull. 1, 5, 41. ere templis. Liv. 25, 7. Sub haec dicta a Marcelli procubuerunt. Petr. Sat. 30. nobis despoliatus procubuit ante pedes, et coepit, ut, etc. Ov. Trist. 4, 2, 1. Jam saribus Germania, totus ut Orbis, Victa xo procubuisse genu. Id. Met. 1, 375. Ut etigere gradus, procumbit uterque Pronus Val. Fl. 3, 437. alte Phoebi surgentis ad Ferre manus, totisque simul procumbere ℙ Translate. Sen. ep. 18. Procumbere tates; et Vell. 2, 16. extr. Fluentem pro- emque rempublicam restituere, h. e. incli- d interitum. ℙ Est etiam decumbere. G. 6, 26. Alces crura sine nodis articu- habent, neque quietis causa procumbunt. 8, 30. Procubuit, seramque dedit per quietem. Id. ib. 11, 149. feretro Pallanta Procumbit super, atque haeret lacrimans- ensque. Ov. Fast. 5, 456. in duro procu- ro. Virg. Ecl. 8, 87. bucula viridi pro- in ulva. Claud. Cons. Prob. et Olybr. 226. Romuleo procumbens insula Tibri, h. e. ja- iana, humilis. ℙ Est etiam pronum cade- cidere, ruere. Caes. B. G. 2, 27. Ut et- vulneribus confecti procubuissent, scutis innixi proelium redintegrarent. Virg. A. 11, 394. Evandri totam cum stirpe videbit Procubuisse do- mum. Ov. Met. 13, 175. mea concussa putate Procubuisse solo Lyrnesia moenia dextra. Id. Pont. 1, 9, 13. Cum domus ingenti subito mea lapsa ruina Concidit, in domini procubuitque caput. Quint. 2, 16. Nunquam tecta subeamus: super ha- bitantes aliquando procumbunt. Curt. 9, 5. med. Ramos complexus tentabat assurgere: sed ne sic quidem potens corporis, rursus in genua procum- bit. ℙ De iis qui moriendo cadunt. Virg. A. 2, 424. primusque Coroebus Penelei dextra, Divae ar- mipotentis ad aram Procumbit; et ib. 11, 417. qui ne quid tale videret, Procubuit moriens, et hu- mum semel ore momordit. Val. Fl. 3, 270. vel- lem hac equidem me strage, meosque Procubuisse magis; et 4, 753. bellove magis laetarer et armis Procubuisse meis. Tac. A. 1, 59. Sibi tres legio- nes, totidem legatos procubuisse, h. e. a se caesos esse. Virg. A. 5, 481. Sternitur, exanimisque tre- mens procumbit humi bos. Ov. Met. 4, 122. Pro- cubuit terrae mactati more juvenci. Est qui leg. terra. ℙ Translate. Ov. Trist. 3, 4. 1. O mihi care quidem semper, sed tempore duro Cognite, res postquam procubuere meae. ℙ Procumbere in aliquem, irruere, impetu incidere urgendi oppri- mendique gratia. Mart. 1. 61. de leone, et lepore: Quod ruet in tergum, vel quos procumbet in ar- mos? ℙ Licet in exemplis supra allatis prima syllaba in procumbo producatur, corripitur tamen a Lucr. 4, 950. Brachia, palpebraeque cadunt, poplitesque procumbunt. ℙ [*Confund. procumbit et procurrit. V. Cort. ad Lucan. 3, 616. et 713.]

PROCŬPĬDO, inis, m. amor anteceptus. Minuc. Fel. Octav. 26. f. Movet etiam in nos procupidi- nem amoris. Alii aliter legunt.

PROCŪRĀTĬO, onis, f. ἐπιτροπή, διοίκησις, cu- ratio, administratio, gubernatio. Cic. Acad. 1, 3. Dum me reipublicae non solum cura, sed quaedam etiam procuratio multis officiis implicatum et con- strictum tenebat. Id. N. D. 2, 16. f. Deos omni procuratione atque actione privare. Varr. R. R. 1, 2. Aedituus arcessitus ab aedile, cujus procu- ratio hujus templi est, nondum rediit. Cic. Dejot. 13. Nimis magna procuratione liberatus, modicis regni terminis utebatur. Id. Leg. 2, 26. extr. Su- per terrae tumulum noluit quid statui nisi colu- mellam, aut mensam, aut labellum: et huic pro- curationi certum magistratum praefecit. Id. Fam. 15, 13. f. Mearum rerum maximeque existimatio- nis meae procurationem susceptam velim habeas. Id. Att. 4, 1. med. Vocare aliquem ad procuratio- nem annonae. Sen. Br. V. 17. med. Alienorum bo- norum mercenaria procuratione consenuit. Lentul. ad Cic. Fam. 12, 14. Dare cuipiam procurationem Asiae. Plin. ep. 7, 25. Procuratione provinciae in- tegerrime fungi; et ib. 31. Ad amplissimas procu- rationes promotus. Quint. 7, 4. med. Procuratio male gesta. ℙ Translate. Gell. 17, 5. med. Quia natura sit benivolus, benignitasque eum per sese ipsa delectet, sine ulla recipiendae gratiae procu- ratione. ℙ De expiatione per sacrificia. Cic. Div. 1, 45. Cum terrae motus factus esset, ut sue ple- na procuratio fieret. Liv. 7, 6. et Sen. Q. N. 2, 35. et 38. Expiationes, procurationesque prodigio- rum. Tac. A. 12, 8. Poenas procurationesque in- cesti exquirere.

PROCŪRĀTĬUNCŬLĀ, ae, f. parva procuratio. Sen. ep. 31. med. Quae tamen omnia transisti pro- curatiunculae pretio.

PROCŪRĀTOR, oris, m. ἐπίτροπος, κηδεμών, pro- prie est, qui curatoris vices agit, ut propraetor, proquaestor. Unde Front. Aquaed. 105. curatori aquarum procuratorem subjicit. Alias idem est qui curator. Nam quem Colum. 9, 9. in. curatorem al- vearium dicit, mox procuratorem vocat. Sic pro- curator aviarii ap. Varr. R. R. 3, 6. est curator ap. Colum. 9, 14. Et curator rei frumentariae Fe- sto, procurator annonae rectissime dici potest. ℙ Universim est is, qui aliena negotia mandatu do- mini administrat: et vel omnium rerum, vel unius rei esse potest constitutus vel coram, vel per nun- cium, vel per epistolam: quamvis quidam non pu- tent, unius rei mandatum suscipientem, procura- torem esse: sicuti nec is quidem, qui rem perfe- rendam, vel epistolam, vel nuncium suscepit. Sed verius est, eum quoque procuratorem esse, qui ad unam rem datus sit. Haec Ulp. Dig. 3. tit. 3. qui De procuratoribus et defensoribus inscribitur, 1. V. locum Asconii huc pertinentem in ADVOCATUS. Cic. Caecin. 20. Legitime procurator dicitur omnium rerum ejus, qui in Italia non sit, absitve reipu- blicae causa, quasi quidam paene dominus, hoc est alieni juris vicarius. Pl. Ps. 2, 2, 14. Condus promus sum, procurator peni. Ov. A. Am. 1, 587. Inde procurator nimium quoque multa procurat, Et sibi mandatis plura videnda putat. Mart. 5, 62. Procuratorem vultu qui praeferat ipso. Cic. Quint. 6. med. Libellos Sex. Alphenus, procura- tor P. Quintii dejicit: denunciat se procuratorem esse. Id. Att. 4, 16. f. Agere aliquid per procu- ratorem. Ulp. l. c. 29. Esse procuratorem in rem alicujus. Paul. ib. 42. dare ad rem aliquam. Ulp. ib. 55. in rem suam. Paul. ib. 4, 4, 24. facere. ℙ Frequenter dicitur de servo, qui rationes domini ducit et pecuniam curat. Huic in urbe saepe dis- pensator, ruri villicus subjiciebatur. Petr. Sat. 30. Procurator rationes accipiebat. Sen. ep. 14. f. Ra- tiones accipit, forum conterit, calendarium versat, fit ex domino procurator. Colum. 1, 6. Villico ju- xta januam fiat habitatio, ut intrantium exeun- tiumque conspectum habeat: procuratori supra ja- nuam ob easdem causas. Adde Cic. Or. 1, 58. med. et Att. 14, 16. ℙ Procurator regni ap. Caes. B. C. 3, 112. f. est, qui, rege adhuc puero, regnum pro eo administrat, [*Reichsverweser.] ℙ In officiis domus Augustae varia fuere procuratorum genera. Constituebantur enim ab imperatoribus, qui rei aut privatae, aut publicae suo nomine praeessent: v. gr. ludis, fisco, vectigalibus, annonae, rationibus, etc. Plin. Pan. 36. Dicitur actori, atque etiam procuratori tuo: in jus veni, sequere ad tribunal. [*V. Gierig. ad h. l.] Tac. A. 11, 35. Sulpicius Rufus ludi procurator. [*Cf. Boettich. in Lex. Tac. p. 378.] Inscr. ap. Grut. 389, 7. Ti. Claudio Ilo Praefecto classis Praetor. Miseni Pub. Proc. Ludi magni, etc. Alia ib. 376, 3. L. Bovius L. F. L. N. Pal. Celer Proc. Ludi Famil. Glad. Caesaris, etc. Alia ib. 575, 5. Hermae Aug. Lib. a cubicu- lo Domitiae Aug. Fortunatus F. Proc. Fisc. Asiatic. patri piissimo, etc. Alia ib. 359. n. 3. T. Appaeo T. F. Vel. Alfinio Secundo Proc. August. XX. hered., etc., h. e. procuratori Augusti vicesimae heredita- tum. Alia ib. 371, 2. T. Aurelio Aug. Lib. Aphro- disio Proc. Aug. a rationibus; et 457, 10. M. Por- cio M. F. Aniens. Apro Proc. August. ab alimen- tis. Leguntur ibidem procurator a censibus acci- piendis, a mandatis, ab epistolis, ab ephemeride, a patrimonio, ad bona damnatorum, ad alimenta, ad praedia Gallicana, etc. V. ib. 355, 6., 474, 4., 61, 4., 58, 7. etc. ℙ Praecipue vero procuratores provinciarum erant, qui ab imperatore eo mitte- bantur, ut, proconsule, aut legato Augusti rem civilem et militarem administrante, ipsi tributa exi- gerent, et fisci rationes curarent; [qui tamen, quo- ties proconsul, vel legatus Augusti defunctus ibi- dem esset, vel inde discessisset, ejus vices agere solebat. Inscr. ap. Spon. Miscell. antiq. p. 148. C. Furio Sabinio Aquilae Temesitheo proc. prov. Asiae, itemque vice procos., etc. Alia ap. Mur. 907, 4. C. Julio Senecioni proc. prov. Galat., item vice praesidis ejus prov. et Ponti, etc. Alia ap. Marin. Frat. Arv. p. 5. C. Minicio C. Fil. Vel. Italo proc. provinciae Asiae, quam mandatu principis vice de- functi procos. rexit, etc. F.] Hinc procurator Africae, Asiae, Cappadociae, etc. saepe ap. Tac. Hujusmodi fuere, quibus Vespasianus vulgo dice- batur uti pro spongiis, quod quasi et siccos made- faceret, et exprimeret humentes, ut ait Suet. Vesp. 16. ℙ [Ab his diversi sunt procuratores cum jure gladii, qui in minores provincias alteri majori et a proconsule, vel a legato Augusti administratae mittebantur, quique saepe procuratores et praesides sunt appellati: hinc Judaeam, quae Syriae subjecta erat, procuratoris nomine, ut constat ex Tac. A. 15, 44., obtinebat Pontius Pilatus, dum a L. Vi- tellio Vitellii Aug. patre, et Syriae legato Judaea expulsus est, et ad Tiberium Aug. Romam abire jussus: isque a Vulg. interprete Matth. 27, 2. et alibi praeses dicitur, immo Luc. 3, 1. procurans Judaeam. Hinc Inscr. ap. Grut. 493, 6. Proc. et praesidi Alpium; et ib. 7. Procuratori et praesidi Alpium Cottiarum. F.]

PROCŪRĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad procurato- rem pertinens. Ulp. Dig. 3, 3, 31. Si quis, cum procuratorio nomine condemnatus esset, etc., h. e. quia procurator erat. Id. ib. 57. et Pomp. ib. 62. Procuratoria exceptio, h. e. quae opponitur ei, qui tanquam procurator actionem intendit, dicendo vel procuratorem revera non esse, vel esse non posse, vel datum esse ab eo, cui procuratorem habere non licuit. V. Quint. 4, 4. f. et 7, 1. med.

PROCŪRĀTRIX, icis, f. ἐπίτροπος, quae procu- rat, gubernatrix. Cic. Fin. 4, 7. Sed cum sapien- tiam totius hominis custodem, et procuratricem esse vellent.

PROCŪRĀTUS, a, um, part. a procuro: cura- tus. Appul. Dogm. Plat. 1. extr. Valetudo procu- rata salubriter.

PROCŪRO, as, avi, atum, a. 1. κηδέω, curo, curam gero. Pl. Truc. 2, 4, 59. Nunc tu te in- terim, quasi pro puerpera, hic procuras. Id. Poen. prol. 28. Nutrices pueros infantes minutulos domi ut procurent. Virg. A. 9, 158. laeti bene gestis corpora rebus Procurate viri. L. Accius ap. Macr. Sat. 1, 7. extr. Exercent epulis laeti, famulosque procurant Quisque suos. Gell. praef. f. Quantum a tuenda re familiari, procurandoque cultu libero- rum meorum dabitur otii. ℙ Procurare arbores, excolere. Cato R. R. 43. Si voles, vinea cito cre- scat, semel in mense sulcos fodere oportet. Eo- dem modo ceteras arbores procurato. Pall. 7, 9. Procurare semina; et 12, 7. med. plantas. ℙ Cum dativo. Pl. Stich. 1, 2, 36. An. Non sedeo istic: vos sedete: ego sedero in subsellio. Pi. mane pul- vinum. An. Bene procuras mihi: satis sic fultum

est mihi. *Arnob.* 3, 115. Victa et Potua sanctissimae victui potuique procurant, *h. e.* praesunt, curam gerunt. ¶ Item curo, operam do, ut, etc. *Sil.* 6, 329. stabulis procurans otia pastor, In foveam parco tectam velamine frondis Ducit nocte lupos positae balatibus agnae. *Just. Cod.* 4, 1, 12. In his quae ipse facienda procuravit. ¶ Item saepe administro, praesertim rem alienam, curam gero, guberno, ἐπιτρέπω. *Cic. Fam.* 12, 24. *f.* Is procurat rationes, negotiaque Dionysii nostri. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 4. *extr.* Quomodo regnum illud se habeat, quis procuret, diligenter mihi perscribas. *Cic. Att.* 6, 4. Procura, quantulacumque est, Praecianam hereditatem. *Plin.* 7, 16, 17. Filius Cornelii Taciti Belgicae Galliae rationes procurantis. ¶ Item procurator sum, procuratorem ago. *Plin. ep.* 3, 5. *f.* Cum procuraret in Hispania *Capitol. Pert.* 2. Alimentis dividendis in via Aemilia procuravit. *Jabol. Dig.* 29, 2, 85. Cum in Cilicia procuraret. ¶ Cum dativo. *Tryph. ib.* 27, 1, 44. *f.* Libertus, qui senatori patrono procurat. *Scaev. ib.* 32, 1, 33. Procurare patri. *Ulp. ib.* 43, 8, 2. *med.* Si aedificium obstet publico usui, utique is, qui operibus publicis procurat, debebit id deponere, *h. e.* praeest. ¶ Est etiam verbum sacrorum, et significat curare et exsequi ea, quae ad expianda, et sacrificiis luenda prodigia, fulmina, et hujusmodi pertinent. *Cic. Div.* 1, 2. Magna vis videtur esse in monstris interpretandis ac procurandis in haruspicum disciplina; et *ib.* 2, 63. *f.* Procurare atque expiare signa, quae a Diis hominibus portenduntur. *Tibull.* 1, 5, 13. Ipse procuravi, ne possent saeva nocere Somnia, ter sancta deveneranda mola. *Liv.* 40, 2. Simul procuratum est, quod tripedem mulum Reate natum nunciatum erat. *Phaedr.* 3, 3. Procurare ostentum. *Suet. Galb.* 4. fulgur. *Ov. Fast.* 3, 343. his, inquit, facito mea tela procures. In *vet. S. C.* ap. *Gell.* 4, 6. Ut consul hostiis majoribus Jovi et Marti procuraret. ¶ Procurare sacra *Nep. Them.* 2. *extr.*, sacrificia *Caes. B. G.* 6, 12. est sacrorum curam habere, eaque rite peragere.

PROCURRO, is, procurri, et procucurri, cursum, n. 3. προτρέχω, ante, aut ultra curro, excurro: et saepe ad rem militarem pertinet. *Liv.* 25, 11. Si Romani ferocius procucurrissent. (Ita videtur legere etiam *Prisc.* 10, 902. Alii *procurrissent.*) *Caes. B. C.* 3, 93. Cum infestis pilis procucurrissent; et *ib.* 1, 69. Milites, visendi causa, laeti ex castris procurrebant; et *ib.* 55. Cohortem, quae temere ante ceteras extra aciem procurrerat, circumveniunt. *Id. B. G.* 6, 39. Calones in proximum tumulum procurrunt. *Id. B. C.* 2, 8. Ad repellendum, et prosequendum hostem procurrere. *Val. Fl.* 6, 697. Nunc levis infesto procurrit in agmina curru. *Colum.* 7, 3. Aries frequenter in pugnam procurrit. *Virg. A.* 9, 690. Et conferre manum, et procurrere longius audent; et *ib.* 279. quos agmina contra Procurrunt Laurentum. [*Cf. *Nic. Heins.* et *Drakenb.* ad *Sil.* 7, 566. *Burm.* ad *Quint.* 4, 3. p. 356.] ¶ Extra rem militarem. *Caes. B. G.* 7, 26. Matresfamilias repente in publicum procurrerunt. Adde *Liv.* 34, 2. *Ov. Her.* 2, 127. In freta procurro, vix me retinentibus undis. *Hor. Sat.* 1, 7, 20. in jus acres procurrunt. *Id. Epod.* 16, 29. In mare seu celsus procurrerit Apenninus. *Val. Fl.* 3, 594. nunc ad ripas dejectaque saxis Flumina, nunc notas nemorum procurrit ad umbras. ¶ [*Translate *procurrere* dicuntur, quae protenduntur, prominent, exstant.] *Virg. A.* 5, 204. Infelix saxis in procurrentibus haesit. *Plin. ep.* 6, 20. *med.* Nubes Miseni quod procurrit, abstulerat. *Ov. Fast.* 4, 419. Terra tribus scopulis vastum procurrit in aequor Trinacris. *Colum.* 6, 17. *med.* Mons, qui procurrit in occidentem juxta Oceanum. *Flor.* 2, 2. *med.* Clypea a Punico litore, quasi arx et specula procurrit. *Plin.* 4, 12. *med.* Procurrens per medium Euxinum promontorium. *Ov. Fast.* 6, 281. Par facies templi, (*h. e. rotunda*) nullus procurrit in illa Angulus. *Val. Fl.* 6, 702. Improba barbaricae procurrunt tegmina plantae. *Plin.* 18, 13, 34. Radix in longitudinem procurrens. ¶ [*Item quae affluunt, quae augentur. *Sen. ep.* In ipso actu bene cedentium rerum, in ipso procurrentis pecuniae impetu raptus est. ¶ Item *procurrere* dicuntur, qui in re aliqua ultra procedunt, progrediuntur. *Auct.* ad *Her.* Ut productus studio et viribus, ultra facile procurras. ¶ Confund. *procurrit* et *procumbit.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 3, 616. 713.]

PROCURSĀTĬO, onis, f. actus procursandi, procursio, ἐκδρομή. Vox est fere militaris. *Liv.* 28, 33. Ubi a velitibus per procursationem commissa pugna esset; et 22, 44. Dirigit aciem, lacessitque Numidarum procursatione hostes. Adde 5, 19. *med.*

PROCURSĀTOR, oris, m. qui procursat. *Liv.* 42, 64. Breve certamen levis armaturae maxime cum procursatoribus fuit. V. PROCULCATOR.

PROCURSĬO, onis, f. actus procurrendi. *Quint.* 11, 3. *med.* de gestu pedum: Procursio opportuna, brevis, moderata, rara. ¶ Item digressio, quasi excursio extra ordinem. *Id.* 4, 3. Non semper est necessaria post narrationem illa procursio.

PRŎCURSO, as, avi, atum, n. 1. frequent. a *procurro:* ante curso pugnae incipiendae causa. V. PROCURRO et PROCURSATIO. *Liv.* 27, 2. Ibi per dies aliquot cum ab stationibus procursaretur. *Plin.* 8, 5, 5. *extr.* Procursantibus inter eos, qui lacesserent. *Ammian.* 27, 10. *med.* Velut quadam obice stetit, doctus procursantium relatione verissima, barbaros longe conspectos. *Id. ib. mox* eosdem *proculcatores* appellat, q. v. v. 1. s.

PROCURSORĬUS. V. PRAECURSORIUS.

PROCURSUS, us, m. ἐκδρομή, procursio, procursatio. Vox militaris. V. PROCURRO et PROCURSO. *Virg. A.* 12, 711. Procursu rapido, conjectis eminus hastis, Invadunt Martem. *Liv.* 22, 41. Tumultuario proelio, et procursu magis militum, quam ex praeparato, etc. *Tac. Agr.* 33. Jamque agmina et armorum fulgores, audentissimi cujusque procursu. ¶ Extra rem militarem. *Lucr.* 2, 454. procursus in proclive volubilis exstat. *Stat. Th.* 4, 787. puer faciles sternit procursibus herbas, In vultum nitens. *Plin.* 10, 38, 54. Vultur, et ferae graviores, nisi ex procursu, aut altiore cumulo emissae, non evolant. ¶ Item prominentia, exstantia. *Id.* 5, 10, 11. Alexandria ad effigiem Macedonicae chlamydis orbe gyrato laciniosa, dextra laevaque anguloso procursu. ¶ Item progressus. *Val. Max.* 3, 2. *in.* Nos quia jam initia procursusque virtutis patefecimus, actum ipsum prosequamur.

PRŎCURVO, as, avi, atum, a. 1. [*in anteriorem partem curvo.] *Stat. Th.* 6, 852. celsum procurvat Agyllea Tydeus. *Auct. carm. de Genesi* 14. Pomiferique simul procurvant brachia rami.

PRŎCURVUS, a, um, adj. καμπύλος, curvus, valde curvus, [*in anteriorem partem curvatus.] *Virg. G.* 2, 421. nec illae Procurvam exspectant falcem. *Id. A.* 5, 765. Procurva litora.

PRŎCUS, i, m. μνηστήρ, qui nuptias alicujus ambit, qui poscit aliquam iu uxorem. V. PROCO. *Virg. A.* 12, 27. Me natam nulli veterum sociare procorum Fas erat. *Hor. Od.* 3, 10, 11. Penelopen difficilem procis. *Ov. Met.* 14, 673. cum fugias averserisque petentes, Mille proci cupiunt. ¶ In sing. num. *Claud. VI. cons. Honor.* 523. ora puellae, Spe propiore tori, mater solertior ornat. Adveniente proco; et *Nupt. Honor. et Mar.* 32. fastigia supplex Deposui, gessique procum, *h. e.* petii uxorem. *Appul. Met.* 6. Si me parentibus, et formoso proco reddideris. ¶ [*Metaph. i. q. nos dicimus *Bewerber.* *Cic. Brut.* 96. Nos, quoniam post Hortensii — mortem orbae eloquentiae quasi tutores relicti sumus, ignotos atque impudentes procos repudiemus.] ¶ Olim *proci* fuerunt proceres. *Fest.* Procum patricium in descriptione classium, quam fecit Ser. Tullius, significat procerum. Huc pertinere quidam putant illud *Pl. Poen.* 3, 1, 7. Nequicquam hos procos mihi elegi loripedes, tardissimos; et *Cic. Or.* 46. *med.* Jam, ut censoriae tabulae loquuntur, *fabrum* et *procum* audeo dicere, non *fabrorum* et *procorum.*

*PROCŪSAE, arum, insula maris Aegaei, Epheso adjacens. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

PRŎCYON, ōnis, m. Προκύων, signum coeleste, Latine *antecanis:* a πρὸ, ante, et κυων, canis, quia Caniculae, quae major canis dicitur, ortum praecedit. *Cic.* in *Arat.* 221. et *N. D.* 2, 44. *f.* hic Geminis est ille, sub ipsis Ante-canem (Alii *Antecanis*) Grajo Procyon qui nomine fertur. *Hor. Od.* 3, 29, 18. jam Procyon furit, Et stella vesani Leonis. *Manil.* 5, 197. At Procyon oriens, cum jam vicesima Cancri Septimaque exundis pars sese emergit in astra. Venatus non ille quidem, verum arma creatis Venandi tribuit. Adde *Colum.* 11, 2. *med.* et V. ANTECANIS, et CANICULA.

PRODACTUS, a, um, part. a *prodigo:* prodige profuseque absumptus. *Tert. Pud.* 8. Judaeus, prodacta substantia Dei, in aliena regione mendicat. *Id. Anim.* 48. Prodactus sopor, *h. e.* consumptus, discussus.

PRODĔAMBŬLO, as, n. 1. prodeo deambulatum, foras deambulo. *Ter. Ad.* 5, 1, 3. Postquam intus sum omnium rerum satur, prodeambulare huc libitum est: προπεριπατεῖν. Quidam leg. *porro deambulare.* [*Alii *pro, deambulare.*]

PRODĔO, is, ii, itum, n. anom. παρίημι, in apertum eo, exeo, exsisto: a *pro*, et *eo*, *is*, inserto *d* ad hiatum explendum, ut in *redeo*, *prodesse*, etc. *Pl. Aul.* 2, 6, 1. Heus Staphyla, prodi, atque ostium aperi. *Cic. Or.* 2, 86. Paulo post ferunt nunciatum Simonidi, ut prodiret. *Ter. Ph.* 1, 2, 102. Puer heus, nemon' huc prodit? cape, da hoc Dorcio. *Pl. Cist.* 3, 8. Dic, me orare, ut aliquis intus prodeat propere ocius. V. INTUS. *Id. Poen.* 5, 2, 158. et *Phaedr.* 2, 4. Nunciate, ut prodeat foras. *Id. Bacch.* 4, 9, 84. Pudet prodire me ad te in conspectum, pater. *Caes. B. C.* 3, 86. Quo firmiore animo in proelium prodeatis; et *ib.* 7. *med.* Prodire ex portu. *Ov. Fast.* 1, 33. utero matris. *Id. Am.* 3, 11, 13. foribus. *Id. R. Am.* 253. tumulo. *Id. Fast.* 3, 305. ab antro. *Hirt. B. Afr.* 50. *f.* de rupe. *Id. B. G.* 8, 8. et *Cic. Fam.* 6, 1. *med.* in aciem. *Caes. B. G.* 5, 26. *f.* ad colloquium. *Cic. Att.* 8, 11. *f.* et *Just.* 36, 4. in pu-
blicum. Sic *Sen. ep.* 52. *med.* in turbam.
Mur. 33. et *Fam.* 3, 7. obviam alicui. *Id. Of*
35. *f.* et *Nep. praef.* in scenam. *Id. Them.*
concionem. *Lucan.* 7, 231. Inde, truces Galli
litum prodistis in hostem. ¶ Pro nasci, exs
re. *Varr. R. R.* 1, 45. Exit hordeum diebus
ptem: legumina fere quatriduo, praeterquam f
ea enim serius aliquanto prodit seges. *Colum*
3. Nascentis anni clementia excipit prodeunti
mina. *Plin.* 25, 7, 37. Folia ex radice pro
tia. *Ov. Fast.* 1, 154. Prodit et in summum
minis herba solum. ¶ Pro exstare, promi
Id. Met. 8, 807. genuumque rigebat Orbis, e
modico prodibant tubere tali. *Plin.* 9, 25, 41
que aspero, neque rotundo ore, neque in an
prodeunte. ¶ Translate. *Crassus* ap. *Cic. O*
med. Missos faciant patronos: ipsi prodeant.
Od. 2, 8, 7. juvenumque prodis Publica cur
e. viseris, pares, te praebes conspiciendam.
Ov. Fast. 4. 309. Cultus, et ornatis varie p
se capillis Obfuit. *Cic. Div. Verr.* 22. Si haec
suetudo serpere ac prodire coeperit. *Id. O*
39. *med.* Cavendum est, praesertim si ipse a
ces, ne extra modum sumptu et magnificenti
deas. *Id. Brut.* 10. Vides, eloquentia quam
prodierit in lucem; et *Pl. Cas. prol.* 9. Nun
vae quae prodeunt comoediae, multo sunt ne
res. *Id. Amph. prol.* 93. Juppiter certo pro
tragoedia, *h. e.* est tragoediae persona. *Ov. A*
3, 171. Cum tot prodierint pretio leviore co
h. e. exierint, reperti sint in usum hominum
Met. 1, 141. Jamque nocens ferrum, ferroqu
centius aurum Prodierant: prodit bellum,
pugnat utroque. ¶ Est etiam porro ire, pr
di, procedere. *Virg. A.* 6, 199. illae (*colu*
tantum prodire volando, Quantum acie p
oculi servare sequentum. *Caes. B. C.* 3, 24.
ad fauces portus prodire jussit. *Pl. Rud.* 2,
Ex urbe ad mare huc prodimus pabulatum
Translate. *Hor. Ep.* 1, 1, 32. Est quadam
dire tenus, si non datur ultra. *Cic. Off.*
med. Sumptu prodire extra modum. *Petr. Sat*
Prodeuntibus annis, *h. e.* procedente aetat
Passive impers. *Cic. Inv.* 1, 20. *f.* Ne qu
aliam rem transeatur, ne ad extremum pro
Id. Mur. 33. Eccui autem non proditur re
ti? *Caes. B. G.* 1, 48. *extr.* Si quo erat l
prodeundum. ¶ *Prodinunt* prisci dixere pr
deunt, exeunt. *Enn.* ap. *Fest.* Prodinunt f
tum candida lumina lucent. Simile est *danu*
dant, *redinunt* pro *redeunt.* ¶ *Prodient* pr
dibunt habet *Lact.* 7. 16. *f.* V. EO, is.

PRODESSĔ. V. PROSUM.

[PRODĬCĬUS, a, um, adj. qui prodit, se
fert aliquid. *Tert. ad Nat.* 1, 7. *med.* Sed
quod omnia tempus revelat, testibus senten
proverbiis vestris, ipsaque natura, quae ita
nata est, ut nihil lateat, etiam quod fama n
didit. Videte, qualem prodiciam adversus n
ornastis, etc. Sic *Id.* in loco huic simili *A*
f. Hanc (*famam*) indicem adversus nos pr
quae etc. *F.*]

[PRŎDĬCĬUS, a, um, adj. Προδίκιος, ad
cum pertinens, philosophum Ceum, Euripidi
ceptorem, qui librum scripsit de virtute e
in quo congressum Herculis cum Voluptate
tute elegantissime finxit, ut narrat *Xenoph.*
rab. Socrat. 2, 1. Hanc fabulam imitatur
20. et sqq., ubi similem Scipionis cum Vo
et Virtute congressum commentus est. Huj
losophi meminere *Cic. N. D.* 1, 42., *Quin*
et 9, 2. *med.* et *Gell.* 15, 12., aliique: 1
vero Prodicii ita luculenter *Cic. Off.* 1, 32
quod Herculem Prodicium dicunt, ut est ap
nophontem, cum primum pubesceret, (quod
a natura ad deligendum, quam quisque vian
di sit ingressurus, datum est) exisse in s
nem, atque ibi sedentem, diu secum mul
dubitasse, cum duas cerneret vias, unam V
tis, alteram Virtutis, utram ingredi meliu
hoc Herculi potuit fortasse contingere; no
item, qui imitamur, quos cuique visum est
ad eorum studia institutaque impellimur.
nus *Cic.* [*V. quae *Beier*, ut solet, elega
in hanc rem disputat *l. Cic. l.*] Hanc etia
lam graphice insculptam cernere est in aur
mo Hadriani Aug., in quo Herculem nudum
plo distylo stantem mulier altera adstans
sum, altera sinistrorsum ad se invitare vi
cujus nummi descriptionem habes ap. *Eckhe*
V. T. 6. p. 506. *F.*]

PRODĪCO, is, ixi, ctum, a. 3. idem quo
dico. *Cic. N. D.* 2, 3. Hominibus ea, qu
ostendi, monstrari, portendi, prodici: ex
ostenta, monstra, portenta, prodigia dicunt
de *Div.* 1, 42., ubi eadem verba repetit. S
bique alii leg. *praedici.* [*Ita *Orell.*] ¶
re diem, est aliam diem dicere pro ea, qu
fuit, differre, producere, prodere. *Liv.* 2,
Adeo constantia sua et tribunos obstupef
plebem, ut diem ipsi sua voluntate pro
Ante tamen, quam prodicta dies veniret,
moritur. Adde 3, 57. et 38, 51.

RODICTĀTOR, oris, m. qui pro dictatore crea- cum res urget, et dictatorem dicere non licet. 22, 8. Ad dictatorem dicendum civitas confu- Et quia et consul aberat, a quo uno dici pos- idebatur; nec dictatorem populus creare pote- quod nunquam ante eam diem factum erat, lictatorem populus creavit Q. Fabium Maximum. de *ib.* 31. *f.* *F.*]

RODICTĬO, onis, f. dilatio. *Fest.* in *fr.* post *licus:* Prodicere diem est prodere (h. e. *differ-* prodictio namque proditio est, quae, ut ait ius, in praesens valet.

RODICTUS, a, um, part. a *prodico:* praedi- *Cic. Dom.* 17. *f.* Ne, nisi prodicta die, quis setur. Alii leg. *prodita.* [*Orell.* Vulg. serv. *Wolf.*, qui verum esse *dicta* monet.] ¶ *Pro- a dies* est etiam dilata, prorogata. *Liv.* 38, Ultimus dies P. Scipioni illuxit; post quem, invidiam et certamina cum tribunis prospice- die longiore prodicta, etc. Adde 3, 58. et *l.* PRODICO.

RODĬGALĬTAS, atis, f. prodigentia. *Auct. in Cat.* 9. Omitto summum pecuniae deside- , summam simul prodigalitatem.

RODĬGĒ, adv. ἀσώτως, prodigendo, effuse, ni- large. *Cic. Phil.* 11, 6. Non possunt non pro- vivere, qui nostra bona sperant, cum effun- sua. *Sen. V. B.* 20. *med.* Quidquid habeo, sordide custodiam, nec prodige spargam. *Id.* 8. *med.* Prodige uti aliqua re.

RODĬGENTĬĂ, ae, f. ἀσωτία, nimia largitas, igitas, profusio, effusio. *Tac. A.* 6, 14. Ge- us prodigentia opum, ac mollitia vitae amicus no. *Id. ib.* 13, 1. Cujus vitiis per avaritiam rodigentiam mire congruebat. Adde *ib.* 15, 37. solum *Tac.* invenitur.]

RODĬGĬĀLIS, e, adj. ad prodigium pertinens. *ian.* 25, 10. Multa et dira visebantur, quo- eventus fore luctificos, gnari rerum prodigia- praecinebant. *Prud. Hamart.* 467. Quo tan- auxilii per prodigialia signa Effudit Dominus? *Amph.* 2, 2, 107. Mulier prodigiali Jovi aut salsa, aut ture comprecatam oportuit, *h. e.* giorum depulsori. *Claud. in Ruf.* 2, 433. fla- elidere saxis Prodigiale caput, *h. e.* porten- n, mali ominis, monstrosum. ¶ *Prodigiale,* bii ritu, in modum prodigii. *Stat. Th.* 7, 402. monstra tenent, quae plurima nectit, Prodi- canens, certi fors praevia fati. *Claud. Rapt.* 1, 232. cometes Prodigiale rubens.

ODĬGĬĀLĬTER, adv. idem ac prodigiose. *Co-* 3, 3. Nam illa videntur prodigialiter in nostris anis accidisse. *Hor. A. P.* 29. Qui variare rem prodigialiter unam, Delphinum silvis ap- , fluctibus aprum.

ODĬGĬĀTOR, oris, m. τερατοσκόπος. *Festus:* giatores, haruspices, prodigiorum interpretes.

RODĬGĬŎLUM, i, n. dimin. prodigii. *Not.* . 96. Prodigium, prodigiolum. *F.*]

ODĬGĬŌSĒ, adv. τερατικῶς, praeter morem, turam. *Plin.* 11, 37, 80. Lien cum jecinore aliquando permutat, sed prodigiose.

ODĬGĬŌSUS, a, um, adj. τερατώδης, prodi- faciens, prodigii plenus, praeter naturam et etudinem eveniens, stupendus, mirandus. *Stat.* , 32. Sed similes non ante metus, aut astra i Prodigiosa magis. *Plin.* 2, 30, 30. Prodi- defectus solis. *Mart.* 5, 34. Oraque Tartarei giosa canis. *Ov. Met.* 15, 968. Prodigiosa pe- tanidos atria Circes; et *ib.* 9, 726. Cognita nulli, quam prodigiosa, novaeque Cura te- eneris! *Id. Am.* 3, 6, 17. Prodigiosa loquor m mendacia vatum. *Quint.* 1, 1. Prodigiosa ra et monstris insignia. *Tac. H.* 3, 56. Con- ti (prodigiosum dictu!) tantum foedarum vo- n supervolitavit, ut, etc. *Plin.* 7, 20, 19. giosa *(virium)* ostentatio. *Id.* 13, 1, 2. Pro- a cinnamomino *(unguento)* pretia. *Id.* 33. *n.* Heu prodigiosa ingenia! quot modis au- pretia rerum! *Trebell. in XXX. Tyr.* 31. nihil prodigiosius passa est respublica.

ODĬGĬTAS, atis, f. profusio. *Lucil.* ap. *Non.* . Nequitia occupat hos, petulantia, prodi- ue.

ODĬGĬUM, ii, n. τέρας, portentum, monstrum, um: res praeter naturam, aut morem eve- et futurum aliquid significans, tum in bo- tum in malam partem. Est a *prodico*, aut *co*, ut *Cic.* docet: quasi *prodicium.* V. PRO- Sic *Festus:* Prodigia, quod praedicunt (alii *rodicunt*) futura, permutatione *G* litterae: uae nunc *C* appellatur, ab antiquis *G* voca- *Vossius* legit: nam quae nunc *G* appellatur, tiquis *C* vocabatur. Quod est multo verius. tium litterae *G.* *Non.* 1, 212. ducit a *porro*, *go*, quia sunt avertenda, et averruncanda. otior est *Ciceronis*, et *Festi* sententia. Di n inter *monstrum, portentum, prodigium,* etc. MONSTRUM. ¶ In bonam partem. *Virg.* 638. jam tempus agi res: Nec tantis mora iis. Ubi *Serv.:* Ecce prodigium de bono. 11, 37, 77. Caecinae Volaterrano dracones sse de extis, laeto prodigio, traditur. ¶ In malam. *Cic. Pis.* 4. P. Clodius fatale portentum prodigiumque reipublicae. *Id. Verr.* 2, 3, 73. *f.* Non mihi jam furtum, sed monstrum ac prodigium videbatur. *Virg. A.* 3, 365. Harpyia Celaeno Prodigium canit et tristes denunciat iras. *Plin.* 10, 18, 20. Ille avem protinus concerpsit: nec multo post prodigium implevit, *h. e.* mortuus est, quod prodigium illud significaverat. *Tac. H.* 5, 13. Piare prodigia. *Id. A.* 12, 43. Accipere aliquid in prodigium; et *ib.* 13, 58. Prodigii loco habere. *Quint.* 1, 10. *f.* Prodigium divinitus factum. ¶ Promiscue. *Cic. Verr.* 2, 4, 49. Mira tota Sicilia religio est Cereris Ennensis. Etenim multa saepe prodigia vim ejus numenque declarant. ¶ De monstro, unde prodigium fit. *Ov. Her.* 9, 91. Prodigiumque triplex, armenti dives Iberi Geryones. *Id. Met.* 13, 917. Non ego prodigium, non sum fera bellua, virgo; Sum Deus, inquit, aquae. Adde *Quint.* 7. *praef.* ¶ Translate. *Plin.* 19, 4, 19. *n.* 2. Ecce altiles spectantur asparagi: et Ravenna ternos libris rependit. Heu prodigia ventris!

PRODĬGO, is, egi, actum, a. 3. προάγω, educo, abigo, foras, aut procul ago, propello, cum de pecore sermo est: a *pro*, aut *porro*, et *ago*, inserto *d*, ut in *prodeo, prodesse*, etc. *Varr. R. R.* 2, 4. de suibus: Admissuras cum faciunt, prodigunt in lutosos limites, ac lustra, ut volutentur in luto; et *ib.* 7. *med.* Prodigere in pabulum; et *ib.* 3, 9. *med.* Pulli prodigendi in solem, et in sterquilinium, ut se volutare possint. ¶ Translate est immoderate rem effundere, largius, quam par est, impensas facere, quasi patrimonium foras agendo, et perdendo, καταναλίσκω. *Fest.:* Prodegeris, consumpseris, perdideris. Fortasse respexit ad illud *Pl Aul.* 2, 8, 10. Festo die si quid prodegeris, profesto egere liceat, nisi peperceris. *Id. Merc.* 5, 4, 60. Per nos quidem hercle egebit, qui suum prodegerit. *Sall. or. Lepidi contra Sull.* Nisi aliena bona parata prodegerint. *Sil.* 15, 498. Mercandi dextras largus, belloque parata Prodigere in bellum facilis. *Lactant.* 6, 11. *med.* Levissimorum hominum patrimonia in res supervacuas prodiguntur. *Appul. Dogm. Plat.* 2. Lascivia immoderatius fundendo patrimonii prodigit facultates. *Auct. Pan.* ad *Constant.* 14. *extr.* Fruimini, dissipate, prodigite. *Aurel. Vict. Caes.* 40. *med.* Pecuniam conferre prodigenti. [*Suet. Ner.* 30. Prodigere opes. *Tac. H.* 1, 20. sumptibus quibus sua prodegerant.] ¶ Aliquando in bonam partem accipitur pro moderate consumere. *Modest. Dig.* 1, 18, 18. Plebiscito continetur, ne quis praesidum munus, donumve caperet, nisi esculentum potulentumve, quod intra dies proximos prodigatur.

PBODĬGŬAE Hostiae vocantur, ut ait Veranius, quae consumuntur: unde homines quoque luxuriosi, prodigi. *Fest.*

PRODĬGUS, a, um, adj. ἄσωτος, ἀκόλαστος, nimius in usu rei familiaris, profusus, effusus, luxuriosus, nepos, perditus: a *prodigo, is.* *Cic. Off.* 2, 16. Omnino duo sunt genera largorum, quorum alteri prodigi, alteri liberales. Prodigi, qui epulis, et visceratiónibus, et gladiatorum muneribus, ludorum venationumque apparatu, pecunias profundunt in eas res, quarum memoriam aut levem aut nullam omnino sint relicturi. [*V. *Beier.*] *Id. Cat.* 4, 5. Lentulus largitor, et prodigus. *Pl. Most.* 4, 1, 19. Peculii sui prodigus. *Suet. Vit.* 7. Facilis ac prodigus animus. *Gell.* 7, 11. Luxus vitae prodigus effususque. *Plin.* 9, 11, 13. Prodigum et sagax ad luxuriae instrumenta ingenium. *Id.* 11, 19, 21. Apes prodigae atque edaces; et 9, 17, 31. Asinius Celer, hoc pisce *(mullo)* prodigus, unum mercatus octo millibus nummum, *h. e.* in hoc pisce emendo prodigus. *Id.* 37, 2, 6. Margaritae, prodiga res, *h. e.* quae ut emantur, multum prodigitur. *Mamert. Grat. act.* ad *Jul.* 10. *extr.* Prodigere aliquid in prodigas cupiditates, *h. e.* quae sumptibus non parcunt, ut expleantur. [*Liv.* 5, 20. ne quam invidiam apud patres ex prodiga largitione caperet; et *mox:* qui largitionem novam, prodigam, inaequalem, inconsultam arguens: laudat haec *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* 2, 9. p. 167. a *ed. Fr.*, ubi pro *pergam in multos largitionem* conjecturam viri docti in marg. *ed. Rhen. prodigam in multos largitionem* longe praeferendam censet.] ¶ Translate. *Cic.* ad *Brut.* 1, 15. Unum reprehendebas, quod in honoribus decernendis essem nimius, et tanquam prodigus. *Vell* 2, 48. Suae, alienaeque et fortunae et pudicitiae prodigus. *Stat. Th.* 6, 767. noscendi Prodigus, incautusque sui. *Hor. Od.* 1, 18, 16. Arcanique fides prodiga, perlucidior vitro. *Gell.* 11, 5. Homo non praeceps, neque judicii sui prodigus; et 1, 15. *f.* Quorum lingua tam prodiga infrenisque sit, ut fluat semper aestuetque colluvione verborum teterrima; et 19, 2. Libidines in cibus atque in Venerem prodigae. *Quint. decl.* 292. Prodigis oculis intueri, *h. e.* liberioribus et luxuriosis. ¶ *Prodigus animae, vitae,* contemptor, eamque facile ac libenter in discrimen adducens. *Hor. Od.* 1, 12, 37. animaeque magnae Prodigum Paulum. *Ov. Am.* 3, 9, 64. Sanguinis atque animae prodige, Galle, tuae. *Stat. Th.* 8, 406. At postquam rabies, et vitae prodiga virtus Emisere animos, etc. Adde *ib.* 3, 69. et *Sil.* 1, 225. Sic prodigus lucis, *Claud.* in *Ruf.* 2, 183. et Fides proprii cruoris prodiga, *Prud.* περὶ στεφ. 2, 17. et prodigus sui, *Auct. Pan.* ad *Constant.* 23. *extr.* ¶ Pro abundanti, affluenti, copioso, largo. *Hor. Ep.* 1, 7, 41. Non est aptus equis Ithacae locus, ut neque planis Porrectus spatiis, nec multae prodigus herbae. *Ov. Met.* 15, 81. Prodiga divitias, alimentaque mitia tellus Suggerit. *Sil.* 6, 144. Hic studio laticum, quorum est haud prodiga tellus, etc. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 69. laetatur in antro Amnis, et undantem declinat prodigus urnam. *Id. in I. cons. Stil.* 2, 461. madidae nec prodigus urnae Aquarius, *h. e.* nimios ferens imbres. *Plin.* 13, 3, 5. Jam quidam etiam in potus addunt unguenta, ut odore prodigo fruantur ex utraque parte corporis, *h. e.* intus et foris largo odore perfundantur. *Auson. Idyll.* 10, 104. cui prodiga nutat Alvus, opimatoque fluens abdomine venter, *h. e.* laxa, ampla. *Virg. Mor.* 35. de puella Afra: Cruribus exilis, spatiosa prodiga planta, *h. e.* aequo spatiosiorem pedem habens.

PRODĪNUNT. V. PRODEO.

PRODISPĔRO, as, a. 1. Prodisperare alvum pro solvere, laxare, quidam legunt ap. *Pl. Rud.* 2, 7, 31. Itaque alvum prodisperavit nobis falsis poculis. At plerique interpretes rectius *prodi speravit* reponunt, *h. e.* corrumpi, solvi. V. *Taubm.*

PRODĬTĬO, onis, f. ἀποκάλυψις, actus prodendi, et divulgandi, indicium: a *prodo.* *Plin.* 7, 45, 46. Proditio arcanorum. *Flor.* 3, 18. *med.* Postquam id nefas proditione discussum est. *Mamert. Grat. act.* ad *Jul.* 14. *f.* Cum proditionem futuri verborum ambago celaret. Adde *ib.* 18. ¶ Item perfidia, προδοσία. *Cic. Fam.* 5, 12. *med.* Multorum in nos perfidiam, insidias, proditionem notabis. *Id. Acad.* 4, 9. Amicitiarum proditiones, et rerumpublicarum. *Virg. A.* 2, 83. quem falsa sub proditione Pelasgi Demisere neci. ¶ Item prodictio, dilatio in alium diem. *Cato* ap. *Fest.* in *Prodidisse.* Te, C. Caecili, diem prodidisse militibus legionis tertiae, cum proditionem non haberent. Alii leg. *haberes, h. e.* jus proferendi diem, et differendi. V. PRODO, et alium *Festi* locum in PRODICTIO. ¶ Item actus prodeundi, vel progrediendi: a *prodeo.* *Sidon. ep.* 5, 13. *med.* Quia dicitur haec ipsa pernicies appropinquare (cujus proditionibus Deus obviet) praeveni morbum, etc.

PRODĬTOR, oris, m. προδότης, qui prodit, [*i. e. manifestat, indicat. Haec enim primo loco debebat collocari significatio. Exempla Noster secundo loco laudaverat ista:] *Ov. Am.* 2, 8, 25. index anteacta fatebor, Et veniam culpae proditor ipse meae; et *ib.* 3, 12, 30. Proditor in medio Tantalus amne sitit, *h. e.* qui arcana Deorum vulgavit. V. TANTALUS. *Hor. Od.* 1, 9, 21. latentis proditor intimo Gratus puellae risus ab angulo. ¶ [*Hinc perfidiae notione assumpta idem est, quem nos dicimus *Verräther.*] *Cic. Fin.* 3, 19. *med.* Nec magis vituperandus est proditor patriae, quam communis utilitatis, aut salutis desertor. *Id. Fam.* 12, 3. Ea dixit de conservatoribus patriae, quae dici deberent de proditoribus. *Id. Sull.* 31. *med.* Ne exstinctor patriae, ne proditor, ne hostis appelletur. *Liv.* 2, 59. *f.* Exercitus proditor militaris disciplinae, desertor signorum. *Sall.* in *or. Phil. cont. Lepid. med.* Nostri proditor, istis infidus, hostis omnium bonorum. *Ov. Ib.* 371. Proditor ut saevi periit auriga tyranni. V. MYRTOUS.

PRODITRIX, icis, f. [*quae evulgat. V. v. praeced. Noster secundo loco exemplum posuerat illud:] *Prud.* περὶ στεφ. 1, 11. Fama nam terras in omnes percucurrit proditrix. ¶ [*Hinc quae prodit:] *Lactant.* 1, 10. Patris proditricem in conjugium sibi vindicavit. *Serv.* ad *Virg. Ecl.* 8, 30. Apollo divinationem eis concessit, adjecto, ne proditrices numinum esse vellent.

PRODĬTUS, a, um, part. a *prodo:* extra positus, foras emissus, prolatus. *Lucr.* 3, 603. de anima: Quid dubitas tandem, quin extra prodita corpus Imbecilla foras, in aperto, tegmine dempto, etc.? *Id.* 6, 561. Ad coelumque magis quanto sunt edita quaeque *(tecta domorum)* Inclinata minent in eandem prodita partem, *h. e.* extra perpendiculum deflexa. ¶ [*Huc pertinent ista, in quibus *proditus* est i. q. partu editus in lucem: quae *Forc.* infra laud.] *Ov. Her.* 11, 107. Quid puer admisit tam paucis proditus horis? *Id. Met.* 5, 517. quod nostro est prodita partu. Adde *ib.* 9, 677. Alii leg. ubique *editus.* *Acc.* ap. *Appul. de Deo Socrat. f.* de Ulysse: Inclute, parva prodite patria, nomine celebri, etc. Translate *Lucr.* 4, 521. Jam ruere ut quaedam videantur velle, ruantque Prodita judiciis fallacibus omnia primis. ¶ Item editus, manifestatus, vulgatus. *Cic. Rab. Post.* 7. Imago ad posteritatis memoriam prodita. *Id. Arch.* 7. Summorum virorum virtutes literis proditae. *Ov. A. Am.* 1, 326. partu proditus auctor erat; et *Her.* 12, 38. Eminet indicio prodita flamma suo. *Val. Fl.* 5, 233. socerumque exterruit ingens Prodita vox: o qui patria, etc. *Cic. Dom.* 17. Prodita dies, *h. e.* ante edicta. Alii leg. *prodicta* eod.

sensu. V. PRODICTUS. *Liv.* 25, 13. Alia prodita dies ad frumentum majore apparatu petendum. ℙ In illo *Vell.* 2, 6. Id unum nefarie ab Opimio proditum, quod, etc. *proditum* est ita factum, ut exemplo sit aliis. V. PRODO. ℙ [*Nunc demum recte sequi posse videtur, quod *Noster* supra laudaverat, illud:] *Cic. Off.* 3, 21. *med.* Regnum, quod a Tantalo et Pelope proditum jure obtinebatur, i. e. propagatum. ℙ *Proditus* est etiam προδιδόμενος, perfide traditus. *Caes. B. C.* 1, 30. *f.* Queritur sese projectum ac proditum a Cn. Pompejo; et *ib.* 2, 32. Non proditi per illum, Caesaris beneficio estis conservati? et *ib.* 3, 67. Cujus opera proditum exercitum demonstravimus. *Sall. Jug.* 36. Hosti acerrimo prodita senatus auctoritas, proditum imperium vestrum. *Cic. Verr.* 1, 4. Nudatus ac proditus consul, desertus exercitus. *Id. Att.* 3, 15. *med.* Ego proditus, inductus, conjectus in fraudem. *Id. Phil.* 11, 9. Relictus, desertus, proditus. *Val. Fl.* 7, 486. Te conjux, nataeque manent: ego prodita obibo. *Mart.* 8, 17. Prodita causa. V. PRODO. ℙ De rebus inanimis. *Sil.* 15, 712. Occubuit clypei transfixo proditus aere, *h. e.* deceptus: nam impenetrabile putaverat; et 16, 433. ni successu nimio, laetoque pavore Proditus elapso foret inter verba flagello. V. PRODO.

PRODIUS, adv. interius, propius: a *prodeundo*. *Varr.* ap. *Non.* 1, 231. Primum venit in urbem, atque intra muros, deinde accedit prodius, atque introit domum.

PRODO, is, idi, itum, a. 3. [*extra ponere, foras emittere, proferre,] a *pro*, et *do*. Unde *extra proditur aliquid*, ap. *Lucr.* 2, 931. quod quasi paritur, et producitur. V. PRODITUS. ℙ [*Hinc significat: aliquid in conspectum aliorum vel potestatem dare, quod tectum, commissum, creditum est. V. *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 628. — Ita primum dicitur pro promere, edere, ostendere, Gr. ἐκδίδωμι. Continuo hic poterunt commemorari, quae *Forc.* infra posuerat ista:] *Ov. Fast.* 5, 518. Prodit fumoso condita vina cado. Adde *ib.* 508. et *Val. Fl.* 8, 17., ubi alii leg. *promit*. *Ov. Met.* 1, 656. alto suspiria prodis Pectore; et *ib.* 6, 80. Percussamque sua simulat de cuspide terram Prodere cum baccis fetum canentis olivae; [*Porro huc pertinet, quem Noster in *f.* hujus paragraphi laudaverat, locus ejusd. *ib.* 4, 656.] laevaque a parte Medusae, Ipse retro versus, squalentia prodidit ora. Alii leg. *protulit*. [*Heins.* e *fragm. Amstelod.* optimae notae. Adde *Suet. Ner.* 54. proditurum se, partae victoriae ludis, etiam hydraulam, et choraulam, etc. i. e. ostensurum. Neque abesse hic recte poterant, quae *Forc.* ad *f.* posuerat, ista:] *Vell.* 2, 119, 4. quam clarum exemplum *L.* Eggius, tam turpe Ceionius prodidit; et *ib.* 6, 5. Id unum nefarie ab Opimio proditum, quod capitis civis R. pretium se daturum proposuit. [*Ejusdem generis sunt et illa:] *Cic. Fl.* 11. ne periculosam imitationem exempla reliquis in posterum proderetis; [*et *ib.* ne quod perniciosum exemplum prodatur. Adde *Liv.* 1, 11. prodendi exempli causa, ne quid usquam fidum proditori esset. *Claud. Get.* 58. Eurus ab occasu, Zephyrus se prodat ab Indis, i. e. oriatur, surgat, proveniat. —] *Inv.* 13, 23. Quae tam festa dies, ut cesset prodere furem, Perfidiam, fraudes, etc. ℙ [*Hinc in universum signif. pronuntiare, evulgare, palam facere. Huc pertinet primum illud, quod solemne vocabulum est in pronuntiandis, creandis, dicendis magistratibus iis, qui sine suffragiis fiunt, ut Noster docuerat:] *Cic. Leg.* 3, 4. Cum populo agendi jus esto consuli, praetori, magistro populi, eique, quem produnt patres consulum creandorum ergo. *Id. Mil.* 17. Prodere flaminem. *Liv.* 5, 31. *f.* et 6, 40. *med.* et *Cic. Dom.* 14. *f.* interregem. *Pomp. Dig.* 1, 2, 2. *med.* dictatorem. [*— Simili ratione usurpatur etiam de promulgandis legibus.] *Cic. Acad.* 4, 9. Cum decretum proditur, lex veri rectique proditur. ℙ [*Hinc translatum est ad eos, qui res gestas litteris mandant.] *Varr. L. L.* 4, 32. De eo triceps historia, nam et Procilius non idem prodidit, quod Piso. *Cic. Tusc.* 1, 13. Si ea, quae scriptores Graeciae prodiderunt, eruere coner. *Id. Planc.* 39. *med.* Haec de clarissimis viris monumenta nobis litterae prodiderunt. *Nep. Them.* 10. Thucydides ossa ejus clam ab amicis esse sepulta, memoriae prodidit. *Id. A.* 13. Hujus bella gesta multi memoriae prodiderunt. *Sil.* 3, 222. Prodite, Calliope, famae, quos horrida coepta Excierint populos. *Plin.* 10, 43, 60. Nunc quoque erat in Urbe Roma, haec prodente me, equitis R. cornix e Baetica, etc. *Id.* 34, 7, 16. Hercules ab Evandro sacratus, ut produnt, in foro boario. *Ov. Fast.* 3, 291. Prodere ritum piandi fulminis. ℙ *Prodere memoria*, pro *memoriae*. *Caes. B. G.* 5, 12. Britannia ab iis incolitur, quos natos in insula ipsa, memoria proditum dicunt. Ita edition. omn. tum antiquae, tum recentes, quas habemus. [*Cic. de Rep.* (ed. *A. Maio*) 2, 31. Ut quod proditum memoria est. *F.*] *Val. Max.* 2, 6. *n.* 10. Memoria proditum est, Gallos, etc. [*Cf. *Drakenb.* ad *Liv.* 3, 54. 9, 27. ℙ Tum speciatim adhibetur denotandis iis, qui quod celatum, arcanum est, quorum soli sunt conscii, detegunt, in vulgus edunt.] *Val. Fl.* 4, 479. Fata loquax, mentemque Jovis, quaeque abdita solus Consilia, et terris subito ventura parabat, Prodideram, miserans hominum genus. *Cic. Tusc.* 2, 13. *f.* Homine enunciante commissa, prodente conscios. *Pl. Cist.* 4, 2, 75. Tibi nunc prodimus, et confitemur cistellam habere. *Juven.* 9, 115. Prodere arcanum. *Plin.* 9, 10, 12. Testudines summa in aqua obdormiscere: id prodi stertentium sonitu. *Ov. Trist.* 4, 4, 9. Nil ego peccavi: tua te bona cognita produnt. *Id. Met.* 2, 447. Heu quam difficile est, crimen non prodere vultu! ℙ [*Deinde *prodere* est, ut *Forc.* expl., porro dare, i. e. tradere quasi per manus.] *Cic. Mil.* 30. *extr.* Qui sacra, qui caeremonias, qui auspicia, et ipsi sanctissime coluerunt, et nobis suis posteris prodiderunt. *Id. Verr.* 2, 5, 14. *f.* Jus imaginis ad memoriam posteritatemque prodendam. Ita *Non.* 4, 350. et *Graev.*: alii leg. *prodendae.* [*Ita e conj. *J. F. Gron.*, quem v. in *observv.* 1, 12. p. 59. *ed. Fr.* Adde *Virg. A.* 12, 42. ad mortem si de — Prodiderim. ℙ Hinc contra jus fasque, perfide aliquid tradere, Gr. προδίδωμι.] *Cic. Phil.* 10, 3. Si Brutum prodideritis, et deserueritis. *Id. Fl.* 33. Quem ego sum secutus, is me deseruit ac prodidit. Sic *Id. Verr.* 2, 1, 33. Cur causam populi R. deseruisti ac prodidisti? *Id. ad Quir.* 9. Qui me per simulationem amicitiae nefarie prodiderunt. *Id. Pis.* 24. Prodebas caput et salutem meam una mercede provinciae. *Id. Caecin.* 18. Rem, et causam, et utilitatem communem non relinquere solum, sed etiam prodere. *Id. Fin.* 3, 9. *f.* Prodere patriam. *Id. Verr.* 2, 5, 41. classem praedonibus. *Sall. Jug.* 35. hosti rempubl. ℙ Item perdere, quasi porro dare, projicere, deserere. *Ter. Heaut.* 3, 1, 70. Prius proditurum te tuam vitam, et prius pecuniam omnem, quam abs te amittas filium. *Enn.* ap. *Fest.* in *Prodit.* Non in sperando cupide rem prodere summam. *Cic. Acad.* 4, 8. Vir bonus statuit omnem cruciatum perferre, quam aut officium prodat, aut fidem; et *Ter. Hec.* 4, 4, 49. Quid dixti? eho! an non alemus, Pamphile? Prodemus, quaeso, potius? Ubi *Donat.* deseremus, projiciemus, porro dabimus; et *Virg. A.* 1, 254. Nos, tua progenies, coeli quibus annuis arcem, Navibus (infandum!) amissis, unius ob iram Prodimur, atque Italis longe disjungimur oris. Ubi *Serv.*: porro damur, scilicet ab Italia prohibemur. *Ov. Her.* 10, 5. In quo me somnusque meus male prodidit, et tu Per facinus somnis insidiate meis. Loquitur Ariadne ad Theseum. ℙ De equo, aut auriga vectorem fallentibus. *Virg. A.* 10, 592. Lucage, nulla tuos currus fuga segnis equorum Prodidit. *Sil.* 17, 137. Corruit asper equus, confixaque cuspide membra Huc illuc jactans, rectorem prodidit hosti. *Claud. Laud. Seren.* 168. Prodidit Oenomai deceptum Myrtilus axem. Adde *Sen. Oed.* 144. ℙ De rebus inanimis. *Lucr.* 6, 33. de Averno: Cujus ubi e regione loci venere volantes, Claudicat extemplo pinnarum nisus inanis, Et conamen utrinque alarum proditur omne, *h. e.* decipitur, non habens quo nitatur. *Sil.* 5, 570. sed vani frigentem in Marte senectam Prodebant ictus, *h. e.* destituebant, fallebant. ℙ Item longe dare, hoc est differre, protrahere. *Luc.* ap. *Non. l. c.* Possitne elabi, an porro prodenda dies sit. *Ter. Andr.* 2, 1, 13. Credo, impetrabo, ut aliquot saltem nuptiis prodat dies. Ubi *Donat.*: proferat, prolatet, differat: deinde subjicit verba *Lucilii* allata. *Festus*: Prodidisse non solum in illis dicitur, qui patriam hostibus prodiderunt, sed etiam tempus longius fecisse, ut Cato: Te, C. Caecili, diem prodidisse militibus legionis tertiae, cum proditionem non haberent. ℙ [*Hinc poetice *prodere genus*, facere ut diutius maneat, perduret, i. e. propagare.] *Virg. A.* 4, 230. qui Italiam regeret genus alto a sanguine Teucri Proderet. Ubi *Serv.*: protenderet, i. e. propagaret. ℙ *Produit*, porro dederit, ut est in lege censoria: Porticum sartam tectamque habeto, prodito (*supplent eruditi*) ni produit, etc. *Festus.* ℙ [*Confund. *Prodere* et *perdere*. V. *intpp.* ad *Suet. Tib.* 54. *Cort. ad Lucan.* 3, 201. 8, 511. — *prodere* et *promere*. *Id. ib.* 1, 625.]

PRŌDŎCĔO, es, a. 2. palam, aut ante doceo. *Hor. Ep.* 1, 1, 53. quaerenda pecunia primum, Virtus post nummos: haec Janus summus ab imo Prodocet. Ita recte ex multis MSS. *Lamb.*, *Cruqu.*, *Bentl.*, nam *pro* in compositis, teste *Festo*, palam faciendi sensu adhibetur. Alii tamen *praedocet*, aut *perdocet* legunt.

[PRODORMIO, is, ivi, vel ii, n. 4. plus, quam aegri conditio fert, dormio. *Front. ad M. Caes.* 1. (ed. *A. Maio*) *ep.* 4. Quae ego pro somno dixeram, tu multis et elegantibus argumentis refutasti ita scite, ut si vigilia tibi hoc acuminis et leporis adfert, ego prorsus vigilare te mallem; et *mox*: Quid si ego id postulo, ne exspergiscare? Quin postulo, ut dormias. Quo pacto ego magister appellor? qui unum hoc, quod te docere cupio, ut dormias non impetro. Perge, ut libet, dummodo Dii te mihi, sive prodormias, sive pervigiles, protegant. *M. Aurel.* ap. *Front. ad M. Caes. ep.* 4, 6. Nos valemus. Ego aliquantum prod[...] mivi propter perfrictiunculam, quae videtur sed[...] esse. Ergo ab undecima noctis in tertiam diei p[...] tim scripsi; minus mehercule, quam heri. *Id.* e[...] dixerat in *praeced. ep.* Nos valemus. Ego ho[...] ab hora nona noctis in secundam diei bene dis[...] sito cibo studivi. Ex quibus porro patet, hac[...] cte illum pervigilare, atque adeo studere coep[...] hora nona noctis; die vero sequenti hora und[...] ma; itaque se prodormivisse narrat, cum dua[...] horis plus quam pridie, dormiisset. *Front.* p[...] quam pridie scripsisset, se laborare, ita incipit[...] *M. Caes. ep.* 5, 22. Ego prodormii. *F.*]

*PRODORUS, i, m. statuarius quidam, idem pictor. *Plin.* 34, 8. *B. A.*

PRODROMUS, i, m. πρόδρομος, vox Gr[...] praecurrentem, praecursorem, praevium significa[...] *Cic. Att.* 1, 12. Nam mihi Pompejani prodr[...] nunciant, aperte Pompejum acturum, Antonio [...] cedi oportere. ℙ *Prodromi* dicuntur etiam v[...] quidam Aquilonares octo ferme diebus exortum [...] niculae antecedentes, ut *Plin.* 2, 47, 47. d[...] *Colum.* 11, 2. *med.* Sext. Cal. Jul. prodromi f[...] incipiunt. *Cic. Att.* 16, 6. Magis commode, q[...] strenue navigavi: remis enim magnam part[...] prodromi nulli. Quod autem *Plin.* 18, 28, 68[...] 2. (ubi *etesiarum prodromos* vocat, quae ex *Co*[...] *l. c.* Calendis Aug. incipiunt) alium diem his [...] gnare videtur, nempe XIII. Cal. Aug., non eo[...] principium, sed tempus quo constantius perfl[...] intelligit, ut ex *c.* 2, 47, 47. apparet. ℙ [...] genus ficuum praecocium, qui ceterorum matu[...] tem anteveniunt. Ita enim eos Athenis appell[...] *Plin.* 16, 26, 49.

PRODŪCO, is, xi, ctum, a 3. [*Propri[...] conspectum aliorum foras ducere aliquem, n[...] *vorführen.* *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 629. Ita [...] nem hujus loci, ut quem *Forc.* ita instituisset [...] parum probari posse videretur, totum immut[...] mus. Ac primum quidem huc pertinent, quae [...] ster infra laudaverat, ista:] *Pl. Epid.* 3, 4, [...] Quin tu fidicinam produci intus jubes? V. INT[...] *Id. Capt.* 2, 2, 2. Ubi sunt isti, quos ante a[...] huc jussi produci foras? *Petr. Sat.* 126. Prod[...] re aliquem e latebris. *Sen. Tro.* 513. aliqui[...] medium. *Appul. Met.* 4. asinum stabulo. *Ov.* [...] 8, 213. velut ales, ab alto Quae teneram pr[...] producit in aera nido. ℙ De exercitu, qui ad[...] gnam educitur. *Pl. Amph.* 1, 1, 62. Amphi[...] castris producit omnem exercitum. *Galba* ad [...] *Fam.* 10, 30. In aciem suas copias de vico pr[...] xit. *Just.* 11, 13. Producere aciem, *h. e.* c[...] in aciem. *Caes. B. G.* 1, 48. Caesar pro ca[...] suas copias produxit, et aciem instructam ha[...] *Ov. Her.* 13, 143. Producetque virum, dabi[...] mandata reverti, *h. e.* deducet, et prosequetu[...] tra urbem ad pugnam. ℙ [*De iis, qui in co[...] nem, in conspectum populi deducuntur.] *Cic.* [...] 2, 1, 47. Producere aliquem in conspectum p[...] li R. *Id. Pis.* 6. *f.* et *Att.* 1, 14. quempia[...] concionem. [*Hanc dicendi formulam *Ernes*[...] *cl. Cic.* ita definit, ut sit, alicui potestatem [...] in concione dicendi, sive quod velit, sive test[...] nium, nec non, si quis ad crimina publice re[...] dere jubeatur. V. *Ellendl.* ad *Brut.* 60. p. 15[...] Et eodem sensu absolute *Sall. Jug.* 38. Ubi [...] tium coepit, producto Jugurtha, verba facit. [...] *Ad.* 4, 2, 22. Non tu eum rus hinc modo pro[...] ajebas? syncope pro *produxisse.* ℙ *Produc*[...] cuntur testes, auctores, qui sistuntur in ju[...] etc. *Cic. Verr.* 2, 5, 50. Harum rerum om[...] auctores testesque produco; et *ib.* 43. *f.* Gr[...] rem apud judices se fore ab inferis testem, [...] si vivus in judicium produceretur. *Id. Q. F*[...] 4. Cum testis productus esset in Sextium. *J*[...] 16, 32. Producere testem contra aliquem. [...] 11, 3. *f.* Reos excitare, pueros attollere, p[...] quos producere, vestes laniare. Adde *Cic.* [...] 2, 4, 9. et *Rosc. Am.* 14. et *Liv.* 6, 20. ℙ [...] rei, qui ducuntur e carcere ad supplicium. [...] *Verr.* 2, 5, 45. *extr.* Producuntur e carcer[...] ad palum deligantur; et *ib.* 60. Capitibus o[...] tis producebantur, ut securi ferirentur; et *ib.* [...] ducere aliquem ad necem. ℙ Item histri[...] *Sen. praef. Excerpt. contr.* 3. Pronunciatio, [...] histrionem posset producere. *Suet. Ner.* 4. E[...] R. ad agendum mimum produxit in scenam. [...] 3, 6. Qui se praetori in hortis ostenderat, [...] erat productus. Huc pertinet illud *Cic. Rosc.* [...] 10. *f.* Quid sciret ille (*Panurgus Roscii di*[...] *lus*), pauci animadvertebant: ubi didicisset, [...] quaerebant. Nihil ab hoc (*Roscio*) pravum e[...] versum produci posse arbitrabantur. ℙ Item[...] diatores. V. PRODUCTUS. ℙ Item qui ad [...] tandum mittuntur. *Prop.* 4, 1, 85. Dixi ego, [...] geminos produceret Arria natos, etc. ℙ Ite[...] venales. *Ter. Eun.* 1, 2, 53. Ancillam pr[...] sperans illico produxit, vendidit. *Id. Heaut.* [...] 92. Servos omnes produxi ac vendidi. *Suet*[...] 4. Cum familia alicujus venalis producere[...] Item oratores, qui primum foro ostendeban[...] a consulari viro publice ducebantur, commen[...] ne aliqua adjecta. *Plin. ep.* 2, 14. Ante me[...]

meam ne nobilissimis quidem adolescentibus s erat, nisi aliquo consulari producente. *Id.* , 23. Est indolis optimae, brevi producturus , si interim provectus fuerit a nobis. ℙ Et sae, quae in nuptiis ad domum sponsi cum a deducuntur: item quae turpiter perducuntur, tituuntur. *Claud. III. cons. Honor.* 156. socia-nurum produxit ab aula. *Juven.* 6, 240. utile o Filiolam turpi vetulae producere turpem. *Petr. Sat.* 25. ℙ [**Vasa producere ad so-ap. Col.* 11, 3. *med.* Vasa majora specularibus i debent, ut etiam frigoribus, serenis diebus, producantur ad solem, i. e. quod nos dicimus: *ie Sonne gebracht werden können.*] ℙ Item re, provehere. [*Gr. προάγειν.] *Cic. Fin.* 3, t *Amic.* 20. Quempiam producere ad aliquam tatem. *Liv.* 40, 56. Omni genere honoris pro-e eum non destitit. Absolute *Cic. Dom.* 9. n tu non pro illius dignitate produxeras, sed uo scelere subduxeras. [*V. *Graev.* ad h. l. *m.* 12, 13. et *Lael.* 20.] *Juven.* 6, 607. de na: hos amat, his se ingerit, atque suos ri-producit alumnos. *Sen. Ben.* 2, 9. Benefi-quae non producunt, nec honestiorem faciunt. *t. Claud.* 4. quin per eosdem articulos et gra-roducendus sit, per quos frater ejus productus Etiam *Aug.* 2. nonnulli *in patricias producta* ransducta. V. *Oudend.*] ℙ Item gignere, pro-. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 371. Ducunt uxores, cunt, quibus haec faciant, liberos. *Pl. Rud.* 129. Filia mea, salve: ego is sum, qui te xi, pater. *Cic. Verr.* 2, 1, 12. Adolescentia fuerit, ex eo, quem sui simillimum produ-ecognoscere potestis. *Sil.* 1, 112. partusque nt, Te surgente, puer, Latiae producere ma-et *Pers.* 6, 18. geminos, horoscope, varo Pro-genio. Adde *Juven.* 8, 271. et *Pl. Bacch.* 2, ℙ [*Dicitur etiam de oleribus: ita *Pall.*, quo loco, *fici producunt folia.* — Hinc ad es translatum i. q. efficere. Huc pertinet lo-quem *Noster* in f. laud.,] *Cels.* 8, 7. *n.* 7. Puro jam ulcere, cibis utendum est carnem entibus. ℙ Item educare. *Pl. As.* 3, 1, 40. tem dicto, mater, produxisti filiam. *Ter.* , 2, 16. Seni animam exstinguerem, qui il-oduxit scelus. *Juven.* 14, 228. Et laevo mo-ueros producit avaros. ℙ Item edere, pro-*Juven.* 15, 31. accipe, nostro Dira quod ex-n feritas produxerit aevo. ℙ Item patefa-detegere. *Juven.* 8, 266. Occulta ad patres it crimina servus, *h. e.* conjurationem de re-is regibus, de qua *Liv.* 2, 3. et 4. [*Item , extrahere:] *Ov. Met.* 13, 322. Eloquio-rum morbis iraque furentem Molliet, aut ali-oducet callidus arte. *Seren. Sam.* 34, 647. a succida: Mortua quin etiam producit cor-artu. Adde *Sen. Octav.* 737. [**Nep. A.* 5, productum in proelio fugavit. V. *Burm. int. decl.* 305. p. 589. sq.] ℙ Hinc induce-pellere. *Auct. ad Her.* 1, 3. Quoniam una ratoris officio producti sumus, ut de oratio-tibus loqueremur. ℙ Item admovere, ad-, inducere, inferre. *Ov. A. Am.* 2, 211. Nec tereti scamnum producere lecto. *Ter. Andr.* 9. malo aliquam moram. *Stat. Silv.* 5, 3, is, Apolline merso, Frigida damnatae produ-bila menti? ℙ Praeterea adhibetur pro per-, usque ad aliquem terminum ducere. *Ov.* 4, 6, 11. Tempus et in canas semen produ-stas. *Id. Met.* 8, 643. ignes Suscitat hester-oliisque et cortice sicco Nutrit, et ad flam-ima producit anili. ℙ Item deducere, co-*Val. Fl.* 3, 381. Teque renodatam, etc. a Caucaseae producunt flumina Nymphae. *Ov. Her.* 13, 143. ℙ Pertinet etiam ad ex-. *Lucan.* 2, 298. longum producere funus ulos jubet ipse dolor. *Virg. A.* 9, 486. nec a funera, mater Produxi, pressive oculos, nera lavi. *Stat. Silv.* 2, 1, 20. nigrae sole-ompae . . . et puerile feretrum Produxi. ℙ ficat etiam loco movere, promovere.] *Co-*, 2. *med.* Boves vacuo plostro subjungendi atim longius cum oneribus producendi sunt; Bovem placidissimum cum indomito jungi-ui et procurrentem retrahat, et cunctantem t. ℙ Producere diem, tempus, [*est de-ransigere, et proprie dicitur de iis, qui ge-ulgent. V. *Broukh.* ad *Prop.* 1, 3, 39. et ad *Val. Fl.* 1, 251.,] *Ter. Ad.* 4, 2, 52. s sorbillans paulatim, hunc producam diem. 2, 89. nimio gaudes noctem producere vino. 1, 4, 5. Nudus et hibernae producis frigo-nae, Nudus et aestivi tempora sicca canis. *h.* 8, 219. vario producunt sidera ludo Ante intraque. Verbum *tendere*, hoc eodem sen-pat *Hor. Ep.* 1, 5, 11. ℙ Item in longum extendo, traho, ἐκτείνω, [*de spatio loci, s, de numero. V. PRODUCTUS.] *Mart.* le sutore: Dentibus antiquas solitus produ-lles. *Juven.* 15, 165. Ferrum incude pro-*Id.* 2, 93. Ille supercilium madida fuligi-um Obliqua producit acu. *Plin.* 33, 6, 31. ex argento nigras produci, plerique miran-tur. Adde *ib.* 3, 19. *Hor. Sat.* 1, 5, 70. Prorsus jucunde coenam producimus illam. *Cic. Sen.* 14. Convivium ad multam noctem vario sermone producere. *Id. Somn. Scip.* 1. sermonem in multam noctem. *Id. Brut.* 71. sermonem longius. *Suet. Aug.* 78. somnum ultra primam lucem. *Caes. B. G.* 4, 30. rem in hiemem. *Pl. Trin.* 2, 2, 59. pauperi vitam ad miseriam, *h. e.* ut miser diutius sit. *Cic. Sen.* 17. Ad centesimum annum vitam produxit. Alii leg. *perduxit.* *Id. Brut.* 15. *f.* Varro vitam Naevii producit longius; et *Lucan.* 4, 794. Curio fusas Ut vidit campis acies, etc. Non tulit afflictis animam producere rebus; et *Tac. A.* 12, 8. Eo usque spem vitae produxerat. *Ov. Her.* 12, 5. quidquid ab illo Produxi vitae tempore, [*i. e. quidquid longius vixi.] *Sen. Consol. ad Polyb.* 37. Producere scriptis memoriam alicujus. [**Suet. Aug.* 101. Produxit quaedam legata ad vicies sestertium, i. e. extendit, auxit. Al. male *perduxit.* V. *Oudend.*] ℙ Producere aliquem, differre, detinere, deludere. *Cic. Quint.* 8. Conditionibus hunc, quoad potest, producit. *Ter. Andr.* 4, 1, 24. Lactare aliquem, et falsa spe producere. ℙ Syllabam producere, i. e. longam facere: cui contrarium est corripere. *Ov. Pont.* 4, 12, 12. Fiat ut e longa syllaba prima brevis: Aut producatur, quae nunc correptius exit. Adde *Quint.* 1, 5. ℙ [*Confund. *producere* et *perducere.* V. *intpp.* ad *Liv.* 38, 50. *Ruhnk.* ad *Vell.* 2, 106, 2. — *Producere et procedere. Burm.* ad *Virg. E.* 3, 94.]

PRODUCTĒ, adv. ἀποτάδην, producendo. *Cic. Orat.* 48. Quae in *sapiente*, et *felice* producte dicitur, in ceteris omnibus breviter, *h. e.* syllabam producendo. *Gell.* 4, 17. Syllaba productius, latiusque pronunciata. *Id.* 2, 17. *Proficisci*, et *profundere* correpte dicimus: *proferre*, et *profligare*, producte.

*PRODUCTĪLIS, e, adj. qui extendi potest. *Gloss.* Productile, ἐλατόν. *B. A.*

PRODUCTĬO, onis, f. ἀπότασις, ἔκταμα, actus producendi. *Cic. Fin.* 3, 14. Opportunitas non fit major productione temporis. *Id. Top.* de voce *postliminium*, 8. *med.* In quo Servius noster nihil putat esse notandum, nisi *post:* et *liminium* illud productionem esse verbi vult. ℙ De longa quantitate syllabae. *Cic. Or.* 3, 50. *f.* In his si paulum modo offensum est, ut aut contractione brevius fieret, aut productione longius, theatra tota reclamant. *Quint.* 7, 9. *f.* et 9, 3. *med.* Voces aut productione, vel correptione mutatae.

PRODUCTO, as, a. 1. frequent. a *produco.* In illo *Ter. Andr.* 3, 5, 9. Ut huic malo aliquam producam moram: *Donat.* adscribit ab aliis legi *productem.*

*PRODUCTOR, oris, m. *Vet. Gloss.* Productor, προαγωγός. V. *Casaub.* ad *Cic. Att.* 16, 1. ℙ In MSS. confunditur cum *Perductor. B. A.*

PRODUCTUS, a, um, part. a *produco:* [*in conspectum alicujus foras ductus. V. PRODUCO.] *Cic. Fl.* 15. Productus coram. *Id. in Sen.* 6. in concionem. *Caes. B. C.* 1, 14. in forum; et *ib.* 76. Centuriatim producti milites idem jurant. *Quint.* 3, 6. Histrio, qui se praetori in hortis ostenderat, neque erat productus, *h. e.* in scenam et in publicum adductus. ℙ *Producti* speciatim testes vel auctores dicuntur, qui in judicio sistuntur. *Cic. Verr.* 2, 1, 5. Equites R. qui ad vos antea producti testes dixerunt. *Id. Fl.* 15. Aliquid fortasse coram producti dicent, in quo reprehendantur. ℙ Item gladiatores. *Lucan.* 4, 708. fatalis arenae Muneribus non ira vetus concurrere cogit Productos. ℙ Item quae turpiter prostituuntur. *Suet. Vesp.* 22. Cum productae pro concubitu sestertia quadringenta donasset. Adde *Ov. Am.* 3, 12, 11. Utrobique alii leg. *perductae.* V. tamen PRODUCO. ℙ *Productus* est etiam deductus, factus. *Cic. N. D.* 2, 26. Datum est Neptuno maritimum omne regnum: nomenque productum, ut Portunus a portu, sic Neptunus a nando. ℙ [*Item in lucem editus. *Sen. Oed.* 746. Genitrixque suo reddi gremio Modo productos vidit alumnos.] ℙ Item praelatus, impulsus, aut illectus. *Caes. B. C.* 3, 100. Longius productam unam quinqueremem in angustiis portus coepit. *Auct. ad Her.* 4, 47. Ut productus studio et viribus, ultra facile procurras. *Plin.* 9, 35, 59. Sponsione productus ad aliquid faciendum. Ἐκτεταμένος, προαχθείς, in longum ductus, extentus, prolatus, provectus. [*Hic primo loco poni debebant ista: *Tac. A.* 13, 40. Productiore cornuum sinistro per ima collium. *Colum.* 3, 10. Productissimum flagellum.] *Cic. Fin.* 4, 12. Sunt in eo genere tantae commoditates corporis, tamque productae temporibus, tamque multae. *Id. Tusc.* 5, 40. *med.* Dolores longinquitate producti vehementius torquent. *Cic. Or.* 2, 53. In utroque genere dicendi (*leni, et vehementi*) et principia tarda sunt, et exitus tamen spissi, et producti esse debent; et *Or.* 53. Animus aurium nuncio mutila sentit quaedam et quasi decurtata, productiora alia, et quasi immoderatius excurrentia. [*Loquitur de longioribus periodorum membris.] *Id. Or.* 3, 47. Paeon oritur a brevibus deinceps tribus, extrema producta atque longa: sicuti illa sunt, *domuerant, sonipedes.* [*Alio modo dicitur *producta syllaba*, *eine gezogene Sylbe. Cic. Or.* 48. Inclitus dicimus brevi prima litera, insanus producta. V. *Schütz. cl. Cic.*] *Quint.* 11, 5. *med.* Gestus in narrando paulo productior. *Hor. A. P.* 189. Neve minor, neu sit quinto productior actu Fabula. ℙ *Producta*, *promota*, *praeposita*, *praecipua* vertit *Cic. Fin.* 3, 4, 15. et 16. et *ib.* 4, 26. τὰ προηγμένα Stoicorum. Sic enim vocabant illi bona quaedam indifferentia, et ad bene beateque vivendum minime pertinentia, aestimabilia tamen, et quibusdam aliis anteponenda, ut valetudinem, integritatem sensuum, vacuitatem doloris, gloriam, divitias; hisque contraria, morbum, paupertatem, infamiam, etc. ἀποπροηγμένα, quae *Cic. l. c.* et *Fin.* 5, 30. *rejecta*, *reducta*, et *remota.* V. etiam *Gell.* 12, 5. Verba *Cic.* sunt *cit. Fin.* 3, 16. Ut enim nemo dicit, in regia regem ipsum quasi productum esse ad dignitatem (id enim est προηγμένον), sed eos, qui in aliquo honore sint, quorum ordo proxime accedit, ut secundus sit ad regium principatum; sic in vita non ea, quae primario loco sunt, sed ea, quae secundum locum obtinent, προηγμένα, id est producta nominentur: quae vel ita appellemus (id erit verbum e verbo), vel promota, et remota, vel, ut dudum diximus, praeposita, vel praecipua; et illa rejecta. *Sen. ep.* 74. *med.* Bona illa sunt vera, quae ratio dat, cetera opinione bona sunt: et nomen quidem habent commune cum veris, proprietas in illis boni non est. Itaque commoda vocentur, et, ut nostra (*Stoicorum*) lingua loquar, producta. [*Cf. *Beier.* ad *Cic. Off.* T. 1. p. 320.]

PRODŬUMVIR, iri, m. qui loco duumviri est, ut proconsul. *Inscr.* ap. *Spon. Miscell. antiqu.* p. 193. [et *Mur.* 626, 1. C. Memmio Macrino praefecto pro II Viro Q. Q., etc. Rectius tamen separatim legendum est, ita ut sit *pro duumviro.* V. PRAEFECTUS. *F.*]

[PRODUX, ūcis, m. id, quod ex alio producitur, idem ac tradux. *Tert. Car. Chr.* 20. Cum quid extraneum extraneo agglutinatur, ita concarnatur et conviseeratur cum eo, cui agglutinatur, ut, cum avellitur, rapiat secum ex corpore aliquid, a quo avellitur, quasi sequelam abruptae unitatis, et producem mutui coitus. *F.*]

PROEBĬA, orum, n. plur. ἀλεξίφθονα, amuleta: ita appellata a *prohibendo*, quasi *prohibea*, quia videlicet mala prohibeant, seu averruncent. V. *Festi l. c.* in PRAEBIA *f.* V. et PRAEDIUM.

PROELĬĀLIS, et

PROELĬĀRIS, et Praeliaris, e, adj. μάχιμος, ad proelium pertinens. *Pl. Curc.* 4, 4, 17. Meae pugnae proeliares obtritae jacent, *h. e.* verae pugnae, non velitationes. ℙ *Proeliares dies*, quibus fas est hostem lacessere, et proelium inire. Erant enim quaedam feriae publicae, quibus nefas fuit id facere. *Festus*, et *Macr. Sat.* 1, 16., ubi non semel legitur *proelialis.* Docet autem *Macrobius*, quibus diebus nefas sit proelium sumere: scilicet Latinarum tempore, Saturni festo, patente mundo, diebus atris, feriis. Haec intellige, si ipsi Romani bellum inferrent, nam si repellerent, nullus fuit, quo se defendere vetarentur. ℙ *Proeliaris Dea* est Pallas, utpote bellipotens. *Appul. Met.* 10. [*p. 741. *Oudend.*] Proeliaris Deae comites Armigeri, Terror, et Metus nudis insultantes gladiis.

PROELĬĀTOR et Praeliator, oris, m. μαχητής, qui proelia multa facit, bellator, pugnax, bellicosus. *Tacitus* Germanicum cum Alexandro comparans, *A.* 2, 73. Neque minus proeliator, etiam si temeritas abfuerit. *Just.* 15, 4. *f.* Elephantus, veluti domita mansuetudine, eum tergo excepit, duxque belli, et proeliator insignis fuit.

PROELĬĀTUS. V. PROELIOR.

PROELĬO. V. v. sq.

PROELĬOR et Praelior, aris, atus sum, dep. 1. μάχομαι, proelium facio, manus consero, pugno, dimico. *Caes. B. G.* 2, 23. Legiones ex loco superiore, in ipsis fluminis ripis proeliabantur; et *ib.* 4, 2. et 33. Equestribus proeliis saepe ex equis exsiliunt, ac pedibus proeliantur. *Colum.* 9, 9. Apes inter se tanquam civilibus bellis, et cum alteris, quasi cum exteris gentibus, proeliantur. *Cic. Div.* 1, 25. *med.* Eudemum proeliantem ad Syracusas occidisse. *Caes. B. C.* 2, 42. Atque ita proelians interficitur. *Hirt. B. Alex.* 44. Navibus actuariis magnitudo non satis justa ad proeliandum. *Id. B. G.* 8, 19. *extr.* Fortissime proeliando, compluresque vulnerando. ℙ Passive impersonaliter. *Just.* 19, 1. *med.* Diu, et varia victoria proeliatum fuit. *Fest.* seu *Paul.* ex *Festo* in *Arma:* Arma, ea, quibus prope proeliatur, sicut tela, quibus procul. ℙ Translate. *Cic. Att.* 1, 16. Quaeris ex me quid acciderit de judicio, quod, etc. et simul vis scire, quo modo ego minus, quam soleam, proeliatus sim. Ego sic acriter et vehementer proeliatus sum, ut, etc. ℙ Olim et *proelio, as*, dictum fuit, ut *Prisc.* 8, 799. tradit. *Enn.* ap. *Non.* 7, 38. Ita mortales inter se pugnant, proeliant.

PROELĬUM et Praelium, ii, n. μάχη, pugna, dimicatio, conflictus, certamen armorum. Vocis

etymon vide infra. *Lucr.* 4, 964. Endoperatores pugnare, ac proelia obire. *Sall. Jug.* 58. Non proeliis, neque acie, sed alio more bellum gerere. *Cic. Fam.* 6, 4. Semper incerti exitus proeliorum sunt. *Id. ib.* 15, 15., *Tusc.* 4, 19. et *Or.* 2, 67. Proelium facere. *Sall. Jug.* 61. manibus facere. *Liv.* 25, 38. inire, edere. *Cic. Div.* 1, 35. et *Caes. B. G.* 1, 15. committere cum aliquo; et *Caes. ib.* 25. redintegrare. *Hirt. B. G.* 8, 28. conficere. *Caes. B. G.* 1, 53. restituere; et *ib.* 15. Proelio hostem lacessere; et *ib.* 25. *extr.* ancipiti diu atque acriter pugnare; et *ib.* 5, 15. acriter confligere. *Liv.* 38, 40. *med.* inordinatum simul pluribus locis conserere. *Prop.* 4, 1, 28. miscere. *Id.* 3, 9, 64. Admisso Decius proelia rupit equo. *Tac. G.* 30. Ad proelium ire. *Just.* 2, 9. In proelium egredi. *Id.* 3, 7 Provocare ad proelium. *Liv.* 2, 62. elicere. *Just.* 3, 6. et 7. et *Cic. N. D.* 2, 2. *med.* Proelio dimicare cum hoste. *Id. Prov. cons.* 13. decertare. *Id. Manil.* 9. Noster exercitus proeliis usus erat secundis. *Auct. B. Afr.* 29. Turmae equitum quotidie minutis proeliis inter se sugnare non intermittunt. *Tac. H.* 5, 11. Crebra pro portis proelia serebant. *Id. ib.* 2, 42. Proelium acriter sumpsere, *h. e.* iniere, subiere. *Suet. Caes.* 60. Proelia non tantum destinato, sed ex occasione sumebat. *Id. Aug.* 13. Bellum Philippense duplici proelio trans egit. *Liv.* 2, 26. *extr.* Proelio uno debellatum est. *Cic. N. D.* 2, 2. *f.* Maximo proelio devincere hostem. *Liv.* 25, 40. *f.* Prope justo proelio compulit hostem intra munimenta; et *ib.* 39. *med.* Atrox proelium oritur. *Nep. Them.* 3. Pari proelio discedere; et *Paus.* 1. Proelio cadere; et *Eum.* 4. Ex proelio excedere; et *ib.* 10. Cum superior proelio discessisset. *Pl. Men.* 5, 6. *f.* Metuo, ne sero veniam, depugnato proelio; (proverb. est μετὰ τὸν πόλεμον συμμαχία.) *Sall. Jug.* 58. *med.* Proelium male pugnatum ab suis regem terrebat. *Curt.* 8, 2. *med.* Ex improviso adorti praetorem, diu anceps proelium fecerant. *Auson. perioch. Iliad.* 7. Proelium singulare, i. e. pugna inter duos. Quo sensu *Liv.* 1, 25 *med.* Alter fessum vulnere trahens corpus victori objicitur hosti: nec illud proelium fuit. ℙ Quotiescumque *Lucr.* conjunxit proelia pugnasque, ut 2, 117. et 4, 1004., non tanquam diversa posuit, sed duo synonyma copulavit. ℙ Quomodo a bello differat. V. in BELLUM. ℙ Transfertur ad alia. *Virg. G.* 1, 318. Omnia ventorum concurrere proelia vidi; et *ib.* 3, 220. Illi (*tauri*) alternantes multa vi proelia miscent; et *ib.* 265. imbelles dant proelia cervi. *Ov. Her.* 18, 38. Quid mecum certa proelia mente geris? *Id. Am.* 1, 8, 96. Non bene, si tollas proelia, durat amor; et *Cic. Cat.* 2, 11. *extr.* In hujusmodi certamine ac proelio, nonne, etiam si hominum studia deficiant, Dii ipsi immortales cogent ab his praeclarissimis virtutibus tot et tanta vitia superari? *Id. Fam.* 9, 11. *med.* Quod scribis, proelia te mea causa sustinere, non tam id laboro, ut, si qui mihi obtrectent, a te refutentur, quam, etc. ℙ *Proelia* etiam dicuntur amantium Venereae colluctationes. *Claud. Fesc.* 4, 28. Tum victor madido prosilias toro Nocturni referens vulnera proelii. *Arnob.* 3, 105. *f.* Priapus inter Deas virgines atque matres circumferens res illas proeliorum semper in expeditione paratas. V. PUGNA. ℙ Parasiti proelium vocant congressum in mensa cum patinis. *Pl. Men.* 1, 3, 3. Ego istic mihi hodie apparari jussi apud te proelium. In eo uterque proelio potabimus. *Id. Pers.* 1, 3, 32. Sed quid cessamus proelium committere? Dum mane est, omnes esse mortales decet. ℙ Metonymice *proelia* pro proeliantibus *Prop.* 3, 9, 9. Colchis flagrantes adamantina sub juga tauros Egit, et armigera proelia sevit humo. Adde *Stat. Th.* 1, 8. ℙ Notationem vocis alii aliunde ducunt: scriptionem per *oe* adstruunt antiqui lapides ap. *Grut.* et *Manut.* non uni, et MSS. *Virgil.*, teste *Pierio* ad *Ecl.* 6, 3., confirmantque *Dausqu.* et *Cellarius.* Quin ap. *Pl. Men.* 1, 3, 3. (q. l. V. supra.) in vet. libris habetur *proilium*, tanquam sit πρoΐλιον, πρὸ τῆς ἴλης, *h. e.* ante agmen: ita ut deinceps, ut in aliis plerisque, *oi* in *oe* transierit. Sunt tamen qui scribunt per *ae*, nec destitui videntur lapidibus antiquis. Nam in *Monum. Ancyr. tab.* 4. legitur ap. *Grut.* 232. Navalis praeli spectaculum populo dedi, etc.: at in eodem ap. *Edm. Chishull.*, qui lapidem inspexit, legitur *prael I.* Et *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 8. *n.* 27. M. Billienus M. F. Rom. Actiacus legione XI. praelio navali facto, etc. At eadem legitur ap. *Don. cl.* 6. *n.* 14., ubi recte *proelio* scribitur, atque ita in lapide, qui etiamnum Vicetiae exstat, insculptum esse meis ipsemet oculis vidi. ℙ Etiam *prelium* sine diphthongo legitur in *Inscr.* ap. *Grut.* 1026, 3. L. Cornelio Severo Rom. Vet. Praef. Leg. III. Aug., etc. post prel. Act. hostib. ubique devictis, etc. Hic lapis nunc deperditus est; at haec scribendi ratio olim non obtinuit, et fortasse error fuit ejus, qui lapidem exscripsit, vel lapicidae.

*PROEMINĔO, es, n. 2. προκύπτω *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

*PROERNA, ae, f. Πρόερνα, opp. Thessaliae. *Liv.* 36, 14. *in. B. A.*

PROETĪDES, um, f. plur. Προιτίδες, tres (aliis *quatuor*) filiae Proeti, Προίτου, filii Abantis, fratris Iasii et Acrisii, regis Argivorum, qui a Perseo, cui insidias tetenderat, oblato Medusae capite, in saxum versus fuit. Earum nomina ap. *Serv.* ad *Ecl.* 6, 48. sunt Lysippe, Hipponoe, Cyrianassa (aliis *Iphianassa*). Mater aliis Stenoboea, aliis Antiopa, Antia aliis dicitur. Cum forma excellerent, Junoni se praeferre ausae sunt: vel cum essent antistites, ausae sunt vesti ejus aurum detractum in usum suum convertere. Irata Juno talem eis immisit furorem, ut vaccas se crederent, et in silvas confugerent. Postea Melampus, Amythaonis filius, pactus cum Proeto, ut Cyrianassa uxor sibi cum regni parte daretur, placata Dea, fontem Clitorium infecit, ubi solitae erant bibere, et in pristinum sensum reduxit: vel, ut *Ov. Met.* 15, 325. et sqq. narrat, carmine et herbis eas ab insania liberavit, ipsis magicis purgaminibus postea in fontem conjectis, quibus factum est, ut inde bibentes odio meri imbuerentur, et abstemii fierent. *Virg. l. c.* Proetides implerunt falsis mugitibus agros.

PROETUS. V. v. praec.

PRŎFĀNĀTĬO, onis, f. actus profanandi, violatio, pollutio, βεβήλωσις. *Tert. Idol.* 18. Purpura idololatriae dicata habet profanationis suae maculam. *Plin.* 16, 4, 3. Postquam civilium bellorum profanatione meritum coepit videri, civem non occidere. Ita plerique libri, etiam antiqui A. 1470. et 1472. At antiquior A. 1469. *profanum.* In suis MSS. *Hard.* reperit *profano*, subauditque *scelere.*

PRŎFĀNĀTOR, oris, m. *Prud. Apoth.* 246. Cede, profanator Christi, jam sede Sabelli.

PRŎFĀNĀTUS, a, um, part. a *profano:* [*oblatus, dedicatus.] *Varr. L. L.* 5, 7. Profanatum, quod est in sacrario pollutum (lege *polluctum*). V. PROFANO. ℙ [*Hinc] βεβηλωθεὶς, pollutus, contaminatus. *Petr. Sat.* 89. *med.* Profanata sacra. *Stat. Silv.* 3, 3, 1. Summa Deum Pietas, cujus gratissima coelo Rara profanatas inspectant numina terras. *Id. Th.* 9, 8. Ergo profanatum Menalippi funus acerbo Vulnere. *Quint.* 11, 1. *f.* Ubi quis queritur os profanatum, *h. e.* illusum, praecisum turpiter.

PRŎFĀNĒ, adv. *Lact.* 6, 23. Profane ac petulanter illudere. *Minuc. Fel. Octav.* 8. Consulte potius, quam profane de divinitate disputans.

PRŎFĀNĬTAS, atis, f. *Tert. Pall.* 2. *med.* Ut autumat superiorum profanitas, *h. e.* veteres auctores profani, seu Gentiles.

PRŎFĀNO, as, avi, atum, a. 1. ante fanum statuere (*profanum* enim est, quod ante fanum, id est conjunctum fano, ut ait *Varr. L. L.* 5, 7.), dedicare, offerre. *Fest.* in *Potitii*, et *Aurel. Vict. Orig. gent. R.* 6. Cum Hercules ad aram, quae hodieque maxima appellatur, decimam boum profanasset. *Massur. Sabin.* ap. *Macr. Sat.* 3, 6. Instituit mercaturam, et, re bene gesta, decimam Herculi profanavit. *Cato R. R.* 50. Ubi daps profanata, comestaque erit; et *ib.* 132. Urna vini Jovi caste: profanato sine contagione. [*Front. de fer. Als.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 3. Inter liba et decimas profanandas aetatem egit Numa. V. PROFANUS. *F.*] ℙ [*Hinc] βεβηλόω, ex sacro humanis usibus promiscuum facio, religione aliquam rem spolio: et universim polluo, violo. *Liv.* 31, 44. Plebesque scivit, ut dies festi, sacra, sacerdotes, quae ipsius (*Philippi*), majorumve ejus honoris causa instituta essent, omnia profanarentur. *Ov. Amor.* 3, 9, 19. Scilicet omne sacrum mors importuna profanat: Omnibus obscuras injicit illa manus. *Id. Met.* 4, 390. spernitque Deum, festumque profanat. *Quint. decl.* 6, 10. Mater (quamquam hoc nomen profanari nefas est) si perseverat esse filii sui noverca, etc. *Curt.* 5, 1. *med.* Profanare pudorem, *h. e.* prostituere.

PROFANS. V. PROFARIS.

PRŎFĀNUS, a, um, adj. *Varr. L. L.* 5, 7. dicitur, qui est ante fanum, id est conjunctus fano. Hinc profanatum, quod est in sacrario pollutum (leg. *polluctum*); et *mox:* Cum profanum dicitur, id est perinde, ut sit fani factum. Contra *Festus:* Profanum est, quod fani religione non tenetur. *Id.* in *Puri:* Profanum aurum, quod sacrum non est, et quod omni religione solutum. Neque tamen contraria docere censendi sunt. Nam proprie est *profanus*, qui sacer fuit, et Deo dicatus, et postea in usum hominum conversus, ut *Servius* docet ad *Virg. A.* 12, 778. et *Trebatius* ap. *Macr. Sat.* 3, 3., diciturque ea ratione, qua a *festo profestus.* Romani, cum pollucebant, totam quidem victimam aut dapem Diis offerebant: inde parte aliqua detracta et arae imposita (quod erat *porricere*), reliquum rei divinae adsistentibus consumendum distribuebant: hoc erat proprie *profanum*, et *profanare*, secundum *Festum*, quia sacrum quidem erat, sed post distributionem tale esse desinebat, cum in usum hominum converteretur. *Varro* autem videtur illud ipsum appellasse *profanum*, quod primo Diis oblatum sacrum erat, mox distributione profanandum: ita ut per synecdochen antecedentis pro consequente locutus sit. Lege integrum *Varronis* locum. *Virg. l. c.* colui vestros si semper honores: Quos contra Aeneadae bello fecere prof
Cic. Verr. 2, 4, 55. Has tabulas Marcellus,
omnia illa victoria sua profana fecisset, tam
ligione impeditus non attigit. *Id. Har. re*
Loca sacra et religiosa, profana haberi. ℙ
versim *profanus* est contrarius sacro, ἀνίερος
ρὸς, ἀνέλεστος, βέβηλος. [*V. *Brem.* ad *Nep.*
6, 5.] *Pl. Merc.* 2, 3, 27. Nec sacrum, ne
profanum quicquam est, quin ibi illico adsit.
A. P. 397. Publica privatis secernere, sacra
fanis. *Ov. Fast.* 6, 439. de incendio Vestae:
grabant sancti sceleratis ignibus ignes, Mix
erat flammae flamma profana piae. *Cic. Pa*
extr. Loci consecrati, an profani. *Tac. A.* 1
extr. Res profanae, et usu pollutae. *Plin.* 1
40. In profanis usibus pollui laurum et olea
non est. *Hor. Ep.* 1, 16, 54. Sit spes fal
miscebis sacra profanis, *h. e.* omnia tentabi
fallere possis: et est locutio proverbialis.
est *fas nefasque confundere*, et *mare coelo mi*
de quo in MISCEO. ℙ *Profanus homo* est no
tiatus, ἀμύητος. *Virg. A.* 6, 258. procul o,
cul este profani, Conclamat vates, totoque
stite luco. *Ov. A. Am.* 2, 601. Quis Cereris
ausit vulgare profanis? *Id. Met.* 3, 710. Pr
oculis sacra cernere. *Hor. Od.* 3, 1, 1. Od
fanum vulgus, et arceo. *Gell. praef. f.* Ea
tingat, neve adeat profestum et profanum v
h. e. quasi non initiatum Musarum sacris,
adeo imperitum, indoctum. *Macr. Somn. S*
18. *in.* Non solum litterarum profanis, sed
tis quoque doctrina initiatis abhorrere a fide
catum est. Adde *Minuc. Fel. Octav.* 5. ℙ
impius, scelestus, ἀλιτρός. *Ov. Met.* 11, 413
templa profanus Invia cum Phlegyis facieba
phica Phorbas; et *ib.* 2, 833. Profana men
Trist. 3, 5, 48. verba. *Stat. Th.* 1, 1. Fra
acies, alternaque regna profanis Decertata
ℙ Absolute. *Plin.* 16, 4, 3. Postquam civiliu
lorum profano meritum coepit videri, cive
occidere, *h. e.* scelere, impietate. V. PROF
TIO. *Id.* 2, 45, 44. Rupes Austro sacra,
profanum sit attrectari hominis manu. ℙ
mali ominis. *Ov. Met.* 6, 431. tectoque pr
Incubuit bubo; [*ib. 5, 543.] ℙ Qui *pro*
scribere volunt, nihil, opinor, habent, q
tueri possint.

PRŎFĀRIS, vel re, atus sum, dep. 1.
effari, eloqui, dicere. Vox fere poetica. *Vi*
1, 565. Tum breviter Dido, vultum demiss
fatur; et *ib.* 4, 364. et sic accensa profatur.
Met. 11, 289. moveat quae tantos causa d
Peleusque, comitesque rogant: quibus ille
tur: Forsitan, etc. *Actius* ap. *Varr. L. L.*
Veteres casmenas, cascas res, volo profari.
Sat. 121. Si modo vera mihi fas est impun
fari. ℙ Passive. *Lucr.* 6, 80. quamquam
me multa profata, Multa tamen restant.
etiam praedicere, πρόφημι. *Id.* 1, 739.
quae tripode ex Phoebi, lauroque profatur.
Sat. 89. Cum, Delio profante, caesi vertice
trahuntur. *Liv. Andron.* ap. *Gell.* 3, 16. Q
dies adveniet, quem profata Morta est, *h. e.*
dixit, determinavit. *Ulp. Dig.* 21, 1, 1. *m*
servus inter fanaticos non semper caput ja
et aliqua profatus esset. ℙ *Profarier* pa
Prud. περὶ στεφ. 10, 939.

PRŎFĀTUM, i, n. effatum, dictum. *Ge*
8. Ἀξιώματα, quae M. Varro alias profata,
proloquia appellat.

PRŎFĀTUS, a, um, part. a *profaris:* qu
tus est. *Lucan.* 9, 251. sic ille profatus
puppi. ℙ Passive usurpatum V. in PROFA

PRŎFĀTUS, us, m. ipsum profari ac
Stat. Silv. 5, 3, 101. sive orsa libebat Aoni
cire modis, seu voce soluta Spargere, et
nimbos aequare profatu, *h. e.* celeritate c
dicendi, et volubilitate verborum. *Sen. Apo*
Quid nunc profatu vocis incerto sonas? *Ge*
11. Voces, quae mihi quidem neque abhor
poetica facultate visae sunt, neque dictu p
que ipso tetrae aut insuaves esse.

PRŎFECTĪCĬUS, a, um, adj. ab aliquo
ciscens, et proveniens. *Dos profecticia* est,
a patre vel parente profecta est, de boni
vel facto ejus. Sive igitur parens dedit
sive procurator ejus, sive jussit alium dare
cum quis dedisset negotium ejus gerens,
ratum habuit, profecticia dos est. Haec,
multa *Ulp. Dig.* 23, 3, 5.

PRŎFECTĬO, onis, f. πορεία, actus profi
di: est a *proficiscor.* *Cic. Phil.* 1, 1. Ex
vobis breviter consilium et profectionis, et
sionis meae. *Caes. B. C* 1, 27. Profection
rare. *Id. B. G.* 1, 6. *extr.* Omnibus re
profectionem comparatis; et *ib.* 5, 45. Ex
nis fugae similem profectionem facere. *Ci*
25. Cethegi profectio in Hispaniam. Adde
ap. *eund. Div.* 1, 14.

PRŎFECTO, ἀληθῶς, certe, sane, adv.
mandi, quasi pro facto. [*Alii deducunt a
ctus; alii rectius contractum putant ex *pro*
V. *Ruddim.* 1, 313. *Zumpt. Gr. L.* §. 264.

Cic. Fl. 22. Non est ita, judices, non est
to. Id. Verr. 2, 2, 18. Profecto negare non
Pl. Ps. 5, 1, 7. Profecto edepol. Id. Cas.
29. Profecto hercle. Cic. Fam. 1, 5. et Att.
Nunc quidem profecto Romae es. Eum. Pan.
nt. 7. Vere enim profecto illi Superum tem-
tuerunt. ℙ Pro omnino, videlicet, haud du-
ηλαδή, δηλονότι. Pl. Curc. 3, 56. Quod istic
um est, id te orare jusserat, profecto ut fa-
suam si velles gratiam. [*Profecto h. l. ad-
ndi particula est, ut (nostr.) auf jeden Fall.
s locus est Cic. Off. 1, 1, 2. de rebus ipsis
tuo judicio (nihil enim impedio), orationem
Latinam efficies profecto legendis nostris
rem: ubi v. Beier.] Id. Amph. 5, 1, 46. Uxo-
uam neque gementem, neque plorantem audi-
. Ita profecto sine dolore peperit. Hor. A.
5. ille profecto Reddere personae scit conve-
a cuique.

OFECTOR, oris, m. qui in itinere est. Gloss.
at. ἔκδημος, profector. B. A.

OFECTUS, a, um, part. a proficiscor: qui
tus est. Caes. B. G. 6, 39. Milites, quos
xillo una profectos docuimus. Cic. Fam. 2,
Asia domum versus profectus. Nep. Iphicr.
Idem subsidio Lacedaemoniis profectus. ℙ
qui discessit. Virg. A. 4, 110. si Juppiter
Esse velit Tyriis urbem, Trojaque profectis.
1, 344. Imperium Dido Tyria regit urbe
ta, Germanum fugiens. Adde ib. 7, 255.
B. G. 1, 12. De tertia vigilia e castris pro-
, ad eam partem pervenit. ℙ De iis, quae
e principium aut originem habent. Cic. N.
55. extr. Venae et arteriae, a corde tractae
fectae, in corpus omne ducuntur. Ov. Met.
Tyria de gente profecti. Virg. A. 8, 51.
s his oris, genus a Pallante profectum. ℙ
sectatoribus alicujus philosophi. Cic. Inv. 1,
am partitionem omnes ab Aristotele profecti
e secuti sunt. Schütz. cl. Cic.] ℙ Translate.
in. 1, 21. Quae a falsis principiis profecta,
sse non possunt. Id. Or. 2, 14. A phi-
a profectus princeps Xenophon, scripsit
am, h. e. post philosophiae studia. Id.
, 14. med. Ut profectus a caritate do-
rum, ac suorum, serpat longius, h. e.
aritatem suorum feratur ad amandos alios.
ad Cic ad Brut. 1, 4. med. Unum hoc, gra-
no liberalique profectum, cautiorem libera-
desiderat.

FECTUS, us, m. προκοπή, progressus in re
utilitas, quae ex rei alicujus tractatione
t: est a proficio. Ov. Met. 9, 50. Ter sine
u voluit nitentia contra Rejicere Alcides a
pectora. Id. Pont. 3, 9, 40. Verbaque
u dissimulata carent. Quint. 10, 2. Sic pro-
non a summo petitus studiorum fructus ef-
uberius. Sen. ep. 11. Locutus est mecum
tuus bonae indolis: in quo quantum esset
quantum ingenii, quantum etiam profectus,
rimus ostendit; et ep. 20. Te rogo, ut ex-
tum tui profectus capias, non oratione, nec
, sed animi firmitate, et cupiditatum demi-
. Quint. 1, 2. f. Firmiores in litteris pro-
lit aemulatio; et 2, 3. f. Libentius se pri-
dia, tenerosque profectus ad imitationem
pulorum erigere. Plin. ep. 8, 13. Pertinet
ectum tuum, a disertissimo viro discere,
udandum, quid reprehendendum. Plin. alter
7. Puer magni profectus in ea arte obiit.
er. 20. Blandiente profectu, prodire in sce-
ncupivit. ℙ Licenter, ut videtur, primam
n corripuit Auson. Idyll. 4, 70. Mox pue-
li monitu, et formidine leni Pellexi, ut mi-
rent per acerba profectus, Carpturi dulcem
radicis amarae. ℙ In plurali num. Vell.
n similitudinem et temporum et profectuum.
ctum facere afferunt lexicographi ex Plin.
., sed locum non designant.

FERO, ers, tuli, latum, a. anom. προφέρω,
ro, promo, effero. Pl. Amph. 2, 2, 137.
proferri pateram? Am proferri volo. Al.
, Thessala, intus pateram proferto foras.
US. Petr. Sat. 110. Supercilia profert de
Caes. B. C. 2, 22. f. Massilienses arma
aque ex oppido proferunt. Hor. Ep. 1, 12,
d premat obscurum lunae, quid proferat or-
Val. Fl. 6, 752. Nox simul astriferas pro-
rtalibus umbras. Phaedr. 1, 2. Rana pro-
tagno caput. Cic. Rosc. Com. 10. Proferre
ex arca. [*Suet. Tib. 51. veteros quos-
se Augusti codicillos e sacrario protulit.]
1, 17, 68. aliquid in solem. Pl. As. 4, 1,
uam in tussiendo. Id. Ps. 3, 2, 72. Ma-
protollet, pariter proferto manum; et Cic.
25. Proferre digitum. Plin. 35, 8, 34. de
pictore: Articulis membra distinxit: venas
, i. e. expressit. [*Hic statim sequi pote-
a, quae Forc. summa imis miscens infra
rat:] Proferre se, exire, ostendere se,
e. Suet. Ner. 6. f. Draco e pulvino se pro-
Juven. 6, 569. quo laeta Venus se profe-

rat astro. ℙ Et translate. Sen. 52. qui se ipsi protulerunt, i. e. qui ipsi per se et sine alterius adjutorio emerserunt e vitiis et ignorantia. Plin. ep. 1, 13. Proferant se ingenia hominum et ostentant. ℙ Est etiam edere, producere. Cic. Att. 15, 13. Orationem tibi misi. Ejus custodiendae et proferendae arbitrium tuum. Suet. Tib. 52. Quem mox hujus criminis reum putant quidam mandata prolaturum, nisi, etc.; et Aug. 101. Testamentum depositum apud se virgines Vestales protulerunt. ℙ [*Suet. Ner. 25. proferre artem, i. e. publice ostendere, specimen publice proponere. Aliter intelligendum hoc dicendi genus est ap. Cic. Ac. pr. 2, 1. ars quae tum primum proferebatur, i. e. inventa, excogitata publicabatur.] ℙ Palam facere, prodere. Ter. Ad. 3, 2, 41. Palam proferre aliquid. Petr. Sat. 17. f. Proferret in populum Deorum consilia. Cic. Mil. 37. Cum illa indicia communis exitii indagavi, patefeci, protuli, exstinxi. Id. Coel. 23. med. Domus in qua nihil geratur, quod foras proferendum sit. Id. Arch. 6. Proferre aliquid in aspectum, et lucem. Id. Fam. 15, 2. Se ante illud tempus eam rem nunquam in medium, propter periculi metum, protulisse. Plin. 14, 22, 28. Proferre secréta animi. ℙ Allegare, citare, afferre probandi causa. Cic. N. D. 1, 40. f. Proferrem libros, si negares. Id. Balb. 18. Proferam testes, proferam legatos, excitabo laudatores. Id. Or. 2, 61. f. Quoniam tu Fabricios mihi auctores protulisti. Id. Rosc. Am. 16. Quasi vero mihi difficile sit quamvis multos nominatim proferre vel tribules, vel vicinos meos, qui, etc. Nep. Timoth. 4. Proferre testimonia. ℙ Narrare, commemorare, recitare, dicere. Cic. Or. 1, 2. Belli duces praestantissimos paene innumerabiles, in dicendo autem excellentes vix paucos proferre possumus. Id. Phil. 2, 39. Quid prandiorum apparatus, quid furiosam vinolentiam tuam proferam? Auct. ad Her. 1, 5. In invidiam trahemus, si vim, si potentiam, factiones, divitias, clientelas, affinitates adversariorum proferemus. Cic. Verr. 2, 4, 52. Commemorare aliquid, et in medium proferre. Id. Fin. 2, 23. med. Quippiam profiteri, et in medium proferre. Ter. Ph. 2, 3, 48. Memoriter proferre progeniem suam usque ab avo, atque atavo. Juv. 4, 91. Libera animi verba proferre. Pl. Amph. 2, 1, 41. Quae neque fieri possunt, neque fando unquam accepit quisquam, profers, carnifex. Cic. Div. 1, 46. Exempla omnium nota proferam. Lucr. 2, 655. Bacchi nomine abuti Mavolt, quam laticis proprium proferre vocamen. ℙ Enunciare. Quint. 11, 3. med. Plerisque extremas syllabas non proferentibus, dum priorum sono indulgent. ℙ *Proferre alicui quippiam*, aut *ad aliquem* est dare, offerre. Pl. As. 3, 3, 60. Servos tuos nos esse non negamus. Sed si tibi minae viginti argenti proferentur, quo nos vocabis nomine? In vet. formula juramenti ap. Gell. 16, 4, Uti tu ad C. Laelium consulem proferes aut profitebere quidquid inveneris sustulerisve. ℙ *Proferre gradum* vel *pedem* est progredi. Pl. Men. 5, 2, 22. Gradum proferam, progredi properabo. Quint. 11, 3. Proferre longe pedem. Lucr. 4, 875. Nunc qui fiat, uti passus proferre queamus, Cum volumus, dicam. ℙ Et translate. Hor. A. P. 134. nec desilies imitator in arctum, Unde pedem proferre pudor vetet, aut operis lex. ℙ Item ponitur pro extendere, protendere. Cic. Mur. 31. Fines officiorum paulo longius, quam natura velit, proferre. Juven. 14, 141. cum rus non sufficit unum, Et proferre libet fines. Caes. B. C. 1, 81. Quantum opere processerant et castra protulerant, tanto aberant ab aqua longius. Virg. A. 6, 793. super et Garamantas, et Indos Proferet imperium. Gell. 13, 14. Proferre pomoerium. Plin. ep. 5, 12. Gaudeo, quod memoriam soceri mei pulcherrimis operibus video proferri; et ep. 2, 7. Vita ejus brevis et angusta debuit hac veluti immortalitate proferri. [*Cf. Gloss. Liv. s. h. v. ℙ Hinc translate ad affectus animi pertinet, qui hominem longius quam par sit, vel res postulet, ad aliquid perficiendum producunt. Cic. Sull. 23. si paulo longius quam finis, quotidiani officii postulat pietas et fraternus amor Caecilium protulisset. Cf. Luc. 2, 493. ibique Cort.] ℙ Praeterea saepe ponitur pro differre, prorogare, producere. Cato ap. Gell. 7, 3. Suadeo, uti haec res aliquot dies proferatur, dum, etc. Gell. 1, 23. Proferre aliquid in diem posterum. Just. 2, 15. Diem de die proferendo spatium consummando operi quaerebat. Cic. Att. 13, 14. Auctionis diem laxius proferre. Suet. Caes. 81. Periculum, quod non ultra Idus Majas proferretur, [*h. e. intra Idus immineret.] Cic. Fin. 3, 22. Beatam vitam usque ad rogum proferre, h. e. beatum esse tota vita usque ad mortem. Virg. A. 12, 395. ut depositi proferret fata parentis. Macr. Sat. 1, 14. Dies anni proferre, vel imminuere, h. e. per intercalationem addere, vel detrahere. V. PROLATUS. ℙ Item gignere. Plin. ep. 5, 6. Coelum est hieme frigidum: myrtos, oleas aspernatur ac respuit: laurum tamen patitur, atque etiam nitidissimam profert. Plin. alter 17, 13, 20. Cyprus protinus floret, semenque profert. Val. Fl. 3, 708. Quae neque jam frondes virides nec proferet umbras. ℙ [*Confund. proferri et perferri. V. Cort. ad Lucan. 4, 763. 8, 218. — Proferre et promere. V. Gierig. ad Plin. Pan. 66, 4.]

PROFESSIO, onis, f. ἐπάγγελμα, ἐξομολόγησις, actus profitendi, [*das Heraussagen, declaratio, manifestatio. Haec prima vocis est significatio; primoque loco posuimus, quae Forc. perperam ad f. collocaverat ista:] Planc. ad Cic. Fam. 10, 8. Non me praeteribat, in tam perturbato statu civitatis fructuosissimam esse professionem bonae voluntatis, h. e. promissionem, pollicitationem. Vell. 2, 87. f. Canidius timidius decessit, quam professioni ejus, qua semper usus erat, congruebat; et 89. extr. Nos memores professionis, universam imaginem oculis subjecimus, h. e. brevitatis, quam professi sumus. Plin. 27, 3, 2. Majores, oculorum quoque medicamentis aconitum misceri saluberrime, promulgavere: aperta professione, malum quidem nullum esse sine aliquo bono. Gell. 7, 3. med. Quod erat procul dubio suae opinionis professio, non Rhodiensium culpae confessio, h. e. declaratio, manifestatio; et ib. med. Summa professio stultitiae, non ire obviam sceleribus cogitatis, sed opperiri, etc. Tac. A. 2, 85. Professio flagitii. Id. Agr. 3. extr. pietatis. Pall. 3, 9. vitiorum, h. e. signum, indicium. ℙ [*Hinc solemni quodam loquendi usu ponitur de certa confessione et indicatione eorum, quae quis possidet, census sui denuntiatione.] Cic. Fam. 16, 23. Tu vero confice professionem, si potes. Etsi haec pecunia ex eo genere est, ut professione non egeat. Liv. 35, 7. Posteaquam professionibus detecta est magnitudo aeris alieni per fraudem contracti. Jabol. Dig. 49, 14, 2. Post professionem de fideicommisso factam; et ib. Professionem implere. Papin. ib. 33, 8, 19. edere peculii. Tert. Apol. 42. Quantum vectigalibus pereat fraude et mendacio professionum. ℙ Item ipsa descriptio census. Cic. Verr. 2, 3, 47. extr. In Leontino jugerum subscriptio ac professio non est plus triginta millium. Id. Arch. 4. f. Iis tabulis professus est, quae solae ex illa professione collegioque praetorum obtinent publicarum tabularum auctoritatem. ℙ Item ars, facultas, quam quis se callere, aut docere profitetur, et palam jactat, exercetque. Cic. Or 1, 6. Vis oratoris professioque ipsa bene dicendi hoc suscipere ac polliceri videtur, ut omni de re, etc. Suet. Gr. 8. Studio Epicureae sectae desidiosior in professione grammaticae habebatur. Plin. 7, 30, 31. Posidonius professione sapientiae clarus. Curt. 7, 4. Magicae artis magis professione, quam scientia celeber. Cels. praef. Et per hos maxime viros salutaris ista nobis professio increvit, h. e. medicina. Lampr. Elag. 20. Promoturus omnes turpissimos et ultimae professionis homines, h. e. vilissimi artificii. Paul. Dig. 2, 13, 9. Si pater, aut dominus argentarii ejusdem fuerunt professionis. ℙ [*Item disciplina. Vell. 1, 16, 2. eminentissima cujusvis professionis ingenia: ubi v. Ruhnk. Suet. Gr. 4. jam discretis professionibus.]

[PROFESSIONARIUS, ii, m. videtur esse, qui merces advenientes publicanis profitebatur, earumque vectigal solvebat. Inscr. ap. Marin. Frat. Arv. p. 151. Professionariis de Ciconiis statim ut advenerit vinum, in una cupa numm. CXX. F.]

PROFESSOR, oris, m. σοφιστής, σχολάρχης, καθηγητής, qui profitetur: et praesertim qui publice aliquam liberalem artem docet. Cels. praef. Ut quidam ex sapientiae professoribus dixerunt. Quint. 12, 11. Geometrae et grammatici, ceterarumque artium professores. [*Tac. Agr. 2. expulsis insuper sapientiae professoribus.] Suet. Rhet. 5. Latinae simul Graecaeque eloquentiae professor. Ulp. Dig. 50, 13, 1. Professores juris civilis. Colum. 1, 4. Consultissimus astrologiae professor Hipparchus. Inscr. ap. Grut. 38, 14. Apollini sacrum Q. Posthumius Hyginus, et Posthumius Hermes Lib. medicis et professoribus D. S. D. ℙ Absolute. Quint. 1, 9. Opus etiam consummatis professoribus difficile. [*Adde 10, 5, 18.] Suet. Tib. 11. Cum circa scholas et auditoria professorum assiduus esset. [*Ita saepissime Suet. V. B. Crus. cl. Suet. p. 631.] Plin. ep. 4, 11. Fortuna facit ex professoribus senatores, ex senatoribus professores. ℙ Titulus quinquagesimus secundus Cod l. 10. inscribitur *De professoribus et medicis*, quia medici professorum nomine non veniunt. Idem significatur etiam ab Ulp. l. c., ubi ait: Medicorum quoque eadem causa est, quae et professorum: nisi quod justior, cum hi salutis hominum agant, illi studiorum curam. De philosophis quoque ita Id. ib. An philosophi professorum numero sint? et non putem: non quia non religiosa res est, sed quia hoc primum profiteri eos oportet, mercenariam operam spernere. Itaque *professor* proprie est, qui et in re litteraria versatur, et id mercedis gratia facit, [excepits tamen ludi litterarii magistris, quos professores non esse, affirmat Ulp. l c. §. 6. F.] Nihilominus Cels. tum 2, 6. f. tum 8, 4. medicum nomine professoris significat. [Impp. vero Hon. et Theod. Cod. 10, 52, 11. vocat *professores* et grammaticos, et oratores, et philosophiae praeceptores, atque

etiam me dicos, quia scilicet eo tempore mercedem publicam omnes accipiebant. Hinc patet, nostris hisce temporibus eos omnes recte professores esse appellandos, qui publica mercede conducti docent. *F.*]

PROFĔSSŌRĬUS, a, um, adj. ἐπαγγελτικὸς, ad profitendum, vel ad professorem pertinens. *Tac. A.* 13, 14. Audiretur hinc Germanici filia, inde debilis rursus Burrhus, et exsul Seneca, trunca scilicet manu, et professoria lingua, *h. e.* quae professoris, seu rhetoris modo meritoriam eloquentiam exerceret.

PRŎFESSUS, a, um, part. a *profiteor*, ἐπαγγειλάμενος. *Cic. Tusc.* 2, 4. *f.* Si grammaticum se professus quisquam, barbare loquatur. *Hor. Ep.* 1, 18, 2. professus amicum. *Ov. A. Am.* 3, 433. Sed vitate viros cultum formamque professos, *h. e.* qui prae se ferunt. *Id. Fast.* 5, 351. de Flora: Non est de tetricis, non est de magna professis; et *ib.* 2, 198. de Fabiis: Sumunt gentiles arma professa manus, *h. e.* quae pollicitae sunt patriae defensionem, et bellum gesturas cum Vejentibus; et *ib.* 4, 866. Multa professarum questibus apta Venus, *h. e.* meretricum, quae cogebantur profiteri apud aediles, si vellent vulgare corpora, qua de re *Tac. A.* 2, 85. et *Suet. Tib.* 35. ℙ Passive. *Quint. decl.* 341. Rem non professam apud nos tenemus. Publicanorum verba sunt. ℙ Est etiam vulgatus, testatus, manifestus, notus. *Ov. Am.* 3, 14, 6. Solaque deformem culpa professa facit. *Stat. Silv.* 1, 2, 24. Ergo dies aderat Parcarum conditus albo Vellere, quo stellae, Violantillaeque professus Clamaretur Hymen. *Just.* 8, 4. Orant, ut professum adversum Phocenses ducem Graeciae exhibeat, *h. e.* praebeat se apertum ducem, etc. *Quint. decl.* 3, 12. Non hic professus est furor? non aperta dementia est? [*V. *Burm.* ad *Phaedr.* 4, 6. et *Graev.* ad *Cic. Verr.* 2, 3, 56.] ℙ *Ex professo*, non dissimulate, palam, et data opera, quasique profitendo. *Sen. ep.* 14. *med.* Pars securitatis est, non ex professo eam petere. *Quint.* 11, 1. *med.* Philosophiam ex professo ostentantibus parum decori sunt plerique orationis ornatus. *Macr. Sat.* 2, 9. Vir ex professo mollis. ℙ *De professo*, idem est. *Appul. Apol. in.* Ac ne id quidem de professo audet. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 1. *n.* 176. Ti Claudius Professus Niger suo nomine, et filiae Claudiae Professae. *F.*]

PRŎFESTUS, a, um, adj. ἀνέορτος, non festus. Profesti dies, inquit *Macr. Sat.* 1, 16., hominibus ob administrandam rem privatam, publicamque concessi. *Fest.:* Profesti dies dicti, quod sint procul a religione numinis. *Non.* 5, 45. Profesti dies a festivitate vacui. *Pl. Aul.* 2, 8, 11. Festo die si quid prodegeris, profesto egere liceat, nisi peperceris. *Liv.* 34, 3. *f.* Ut carpentis, festis profestisque diebus, per urbem vectemur. *Plin.* 18, 6, 8. *n.* 1. Malum patremfamilias, quisquis interdiu faceret, quod noctu posset: pejorem, qui profestis diebus ageret, quod feriatis deberet. *Hor. Od.* 4, 5, 25. Nosque et profestis lucibus, et sacris, Inter jocosi munera Liberi, etc. *Id. Sat.* 2, 2, 116. Non ego temere edi luce profesta Quidquam praeter olus. *Auson. Idyll.* 4, 10. studium puerile fatiscit, Laeta nisi austeris varientur festa profestis. ℙ Horum alii sunt fasti, alii nefasti, item comitiales, proeliares, comperendini, etc., de quibus V. *ss. ll.* ℙ Profestum facere est tanquam profanum facere, id est facere, quod feriis facere non licet. *Festus.* ℙ Translate. *Gell. praef. f.* Ut ne ea attingat, neque adeat profestum et profanum vulgus, a ludo Musico diversum, *h. e.* rude, indoctum, Musarum seu litterarum sacris non initiatum.

[PRŎFĬCĬENTER, adv. cum profectu. *August. ep.* 80. (al. 199.) Cum se in hac dilectione cor nostrum proficienter extendit. *F.*]

PRŎFĬCĬO, is, ēci, ectum, n. 3. [*a *pro* et *facere*, ut nostr. *fortmachen*, dicitur proprie de iis, quae loco moventur. Ita ap. *Plin.* 22, 1, 1. legitur: quum quinqueremis sola non proficeret: q. l. Noster in *f.* hujus §. laudaverat. ℙ Hinc est:] faciendo progredior, procedo, progressum facio, assequor. *Sen. ep.* 108. Id et docenti, et discenti debet esse propositum: ut ille prodesse velit, hic proficere. *Caes. B. G.* 7, 20. *f.* Statuisse imperatorem, si nihil in oppugnatione oppidi profecisset, triduo exercitum deducere; et *ib.* 3, 21. *f.* Ubi diligentia nostrorum nihil his rebus profici posse intellexerunt, etc.; et *ib.* 7, 82. Dum longius aberant, plus multitudine telorum proficiebant. *Id. B. C.* 3, 23. *f.* Adeo loci opportunitate profecit, ut, etc. et *ib.* 85. *f.* Antesignani tantum profecere, ut, equestri proelio commisso, pellerent omnes, compluresque interficerent. *Nep. Eum.* 10. Callidum imperatorem vicit consilio: neque tamen multum profecit. *Cic. Off.* 3, 8. *f.* Si modo in philosophia aliquid profecimus. [**Vell.* 2, 125, 1. quid profecissemus impetrando, i. e. quam utilitatem cepissemus. Similis dicendi ratio est ap. *Curt.* 8, 14, 44. Plus monendo profecit.] *Flor.* 4, 9. Nondum ad pacis stabilitatem profecerat Caesar. *Colum.* 3, 20. Sive siccus est annus, id *(vitis genus)* quod humore proficit, contristatur, *h. e.* provenit, crescit; et 14, 4, 6. Majus dispendium, non proficiente pretio, *h. e.* non crescente. ℙ Proficientium in philosophia, et studio sapientiae tres sunt classes, inquit *Sen. ep.* 75. Primi sunt, qui sapientiam nondum habent, sed jam in vicinia ejus constiterunt: tamen etiam quod prope est, extra est. Secundum genus est eorum, qui et maxima animi mala et affectus deposuerunt, sed ita, ut non sit illis securitatis suae certa possessio: possunt enim in eadem relabi. Tertium genus extra multa et magna vitia est, sed non extra omnia. Effugit avaritiam, sed iram adhuc sentit, etc. ℙ Passive impersonaliter. *Cic. Att.* 7, 13. Qui ut nihil aliud, hoc tamen profecit: dedit illi dolorem. Sed etiam ad summam profectum aliquid puto. *Plin.* 6, 26, 30. Postquam nihil proficiebatur. *Stat. Th.* 3, 720. Proficitur bello. ℙ Saepe sumitur pro conferre, prodesse. *Cic. Brut.* 37. Ea suo quaeque loco, ubi plurimum proficere et valere possent, collocabat; et *ib.* 24. Nulla res tantum ad dicendum proficit, quantum scriptio. *Ov. Pont.* 3, 1, 138. Profectura aliquid tum tua verba puta. *Id. Trist.* 1, 4, 13. parum validus non proficientia rector Cervicis rigidae frena remittit equo. *Liv.* 3, 61. *f.* Parva certamina in summam totius profecerant spei. *Quint.* 1, 1. *f.* Prosequitur haec memoria in senectutem, et impressa animo rudi, usque ad mores proficiet. *Id. decl.* 3, 1. Vitia facillime in exemplum proficiunt. ℙ De iis, quae vim et utilitatem habent in medicina. *Hor. Ep.* 2, 2, 150. fugeres, radice vel herba Proficiente nihil, curarier? *Plin.* 27, 11, 72. Radix adversatur omnium serpentum generibus, nec alia res celerius proficit. *Id.* 36, 20, 37. Haematites proficit oculorum lacrimis. *Id.* 28, 9, 37. Axungia proficit ad strumas. *Id.* 23, 7, 62. Pirorum ligni cinis contra fungos efficacius proficit; *Id.* 20, 23, 98. Radix anethi vel in febribus proficit.

PRŎFĬCISCO, is, n. 3. idem ac proficiscor. *Pl. Mil.* 4, 8, 19. Obsecro, licet complecti, priusquam proficisco? *Turpil.* ap. *Non.* 7, 21. Hortatur hominem, quam primum proficisceret.

PRŎFĬCISCOR, eris, profectus sum, n. 3. πορεύομαι, eo, vado. In notatione etymologis aqua haeret. [*Est a *pro* et *facio*, *facesso*, *faciscor:* nostr. *vorwärts machen;* eoque differt a *peregrinari* et *iter facere*, ut certum aliquem finem, ad quem promoveamur, innuat: quam notionem istis dicendi formulis abesse vidimus. V. *Doederl.* 2, 133.] *Caes. B. G.* 7, 38. Quo proficiscimur, inquit, milites? *Sall. Jug.* 31. *extr.* Calpurnius Romam ad magistratus rogandos proficiscitur. *Ter. Ad.* 2, 2, 16. Te ajunt proficisci Cyprum. *Id. Hec.* 1, 2, 11. Corinthum hinc sum profecta. *Id. Andr.* 3, 4, 21. Hinc in pistrinum recta proficiscar via. *Id. Ph.* 5, 6, 20. Recta domum sumus profecti. *Cic. Verr.* 2, 1, 27. Omnes ad eam domum, in qua iste deversabatur, profecti sunt. *Id. Acad.* 4, 31. *med.* Si ex hoc loco proficiscatur Puteolos stadia triginta *Caes. B. G.* 3, 7. Cum in Illyricum profectus esset; et *B. C.* 3, 99. Quod ille in pugnam proficiscens dixerat. *Nep. Alc.* 4. Sed instabat tempus ad bellum proficiscendi. *Just.* 26, 1. Cum ad portum, quasi uno agmine profecturae, convenissent. *Sall. or. Lep. contra Sull. med.* Nisi forte tribuniciam potestatem eversum profecti sunt per arma. *Pl. Amph.* 5, 2, 7. Cum profectus in exercitum. *Cic. Div.* 2, 58. Proficisci ad dormiendum; et *ib.* 2, 30. ad somnum. *Nep. Iph.* 2. *f.* subsidio alicui. *Id. Eum.* 3. Aegyptum oppugnatum erat profectus; et *ib. med.* Ut militibus persuaderet, se contra quosdam barbaros proficisci. *Pl. Aul.* 1, 2. *f.* Nunc, quo profectus sum, ibo. [*Hic, ut in sequentibus hujus §. locis, praeter ultimum, *proficisci* est *ire instituere*. V. *Lindem.* ad *Pl. Trin.* 3, 2, 2.] et *Rud.* 3, 6, 8. Etiamne in ara sedebant, cum ad me profectus ire? Alii legunt *ires;* et *Ter. Eun.* 2, 2, 49. Detineo te fortasse: tu profectus alio fueras; et *Prop.* 3, 21, 1. Magnum iter ad doctas proficisci cogor Athenas. ℙ Absolute *proficisci* iter aliquo facere. *Ulp. Dig.* 17, 2, 52. *med.* ℙ Est etiam discedere, abire, ἀποπορεύομαι. *Caes. B. G.* 1, 7. Maturat ab urbe proficisci. *Id. B. C.* 1, 78. Ex castris proficiscuntur. *Nep. Milt.* 1. *f.* Proficiscentes Athenis. *Cic. Att.* 2, 8. *med.* Cal. Maji de Formiano proficiscemur. *Id. ib.* 9, 9. Ille Idibus a me profectus est; et *ib.* 13, 26. Proficiscar hinc, ne relictus videar; et *Fin.* 3, 21. Ei proficiscendum est ab omni mundo, et ejus procuratione. ℙ Translate. *Cic. Inv.* 1, 38. Ut ex medicina nihil oportet putare proficisci, nisi quod ad corporis utilitatem spectet *(venire);* sic a legibus nihil convenit arbitrari, nisi quod reipublicae conducat, proficisci. *Id. Fam.* 2, 19. Quaecumque a me ornamenta ad te proficiscentur; et *ib.* 3, 1. Intelligo omnia, quae a me profecta sunt in te, tibi accidisse gratissima. *Nep. Att.* 9. P. Volumnio ea tribuit, ut plura a parente proficisci non potuerint. ℙ [*De sectatoribus alicujus philosophi. *Cic. Div.* 1, 3. qui a Zenone profecti sunt. *Schütz. cl. Cic.* Aliud exemplum v. in PROFECTUS, a, um.] ℙ Pro incipere. *Cic. Manil.* 2. Ut inde oratio mea proficiscatur, unde haec omnis causa ducitur. ℙ Item pergere, vel transire. *Id. Verr.* 2, 3, 5. Verum haec
dicentur alio loco: nunc proficiscemur ad re
si pauca ante fuerimus a vobis, judices, dep

[PRŎFĬCŬUS, a, um, um, adj. utilis. C
Varr. 1, 39. Quibus mora potest esse proficu

PRŌFINDO, si, fidi, fissum, a. 3. κατα
proscindo. *Stat. Th.* 10, 512. quanta parite
vice gementes Profindunt inarata diu Panga
venci. Alii leg. *profringunt*, alii *perfringunt*

PRŎFĬTĔOR, eris, essus sum, dep. 2. ὁμο
ἐπαγγέλλομαι, palam fateor, aperte affirmo,
ce confiteor, prae me fero, jacto. Differt a *j*
Fatemur enim coacti, et rei: profitemur spo
ultro. *Cic. Caecin.* 9. Ita libenter confitet
non solum fateri, sed etiam profiteri videatu
Rab. perd. 5. *med.* Quamobrem fateor, atq
iam profiteor, et prae me fero, etc. *Id.* *F*
23. Profiteri, et in medium proferre aliquid.
B. G. 7, 2. Profitentur Carnutes, se nullum
culum recusare. *Cic. N. D.* 1, 5. *med.* Cuj
tantae facultatem consecutum esse me, non
teor; secutum esse, prae me fero. [**Nep.*
7, 4. ap. eos liberrime professus est. — Se
part. *de.* *Suet. Cal.* 12. ipsum postea de par
professum. *Id. Dom.* 8. de semet professo.
Tusc. 2, 4. *f.* Profiteri se grammaticum; [
Cal. 25. uno atque eodem die professus et ma
se ejus, et patrem infantis ex ea natae. *Id.*
10. Legatum se Senatus ac pop. R. profess
Id. Tib. 62. Codicillis quoque jucundissim
omnium horarum amicos professus. Sequitur
esse: quod *Ernest.* quidem ubique delendum
catus est, suae tamen regulae oblitus ad *C*
opt. gen. or. 6. *in.* *Par.* 4. *f.* Exempla haec
Cic. Mur. 13, 28. triduo me jureconsultum
profitebor: ubi *Matth.* laud. *Or.* 9, 30. Ecce
aliqui se Thucydidios esse profitentur. *Verr.*
217. me omnium provinciarum defensorem ess
fitebor: coll. *Rosc. Am.* §. 84.] et *ib.* scientia
cujus rei; et *ib.* artem vitae. *Id. Pis.* 29. *me*
losophiam. *Cels. praef.* medicinam. [**Profite*
quam artem, operam, etc. dicuntur, qui cora
gistratu, vel crimine publico declarant, se al
operam edituros, artem exercituros. *Suet. N*
Nomen suum in albo profitentium citharae
jussit adscribi. V. *B. Crus. cl. Suet.* et *Pro*
a, um.] *Cic. Or.* 1, 10. *f.* Quamobrem ista
tamque multa profitenda, Crasse, non censeo
Her. 21, 129. Cur me cum peteres, ea no
fitenda putabas, Propter quae nobis ipse pe
eras? *h. e.* significanda, jactanda, aut pron
da. *Albinov.* 1, 87. vultu profitente dolorem
prae se ferente, monstrante. *Suet. Aug.* 45.
nue profiteri aliquid. *Nemes. Ecl.* 5, 22. Sc
ve Semele vidit Jovis ora professum, *h. e.*
dentem. ℙ De iis, qui publice rhetoricam d
Plin. ep. 2, 18. Cum omnes qui profitentu
diero, quid de quoque sentiam, scribam.
4, 11. *f.* Translatus est in Siciliam, ubi nun
fitetur, seque de fortuna praefationibus vi
[*Simili ratione usurpatur Gr. ἐπαγγέλλεσθα
Ernest. lex. technol. lat. rhet. p. 308.] ℙ Ite
lam ultroque polliceri. *Cic. Fam.* 5, 8. *med*
vero tibi profiteor atque polliceor eximium
gulare meum studium in omni genere officii. *Id*
53. Si id vos suscipitis, et eadem in re oper
stram profitemini. *Id. Or.* 1, 22. *med.* Ut n
res, de qua se non omnia, quae dici possunt,
teantur esse dicturos. *Caes. B. C.* 3, 19. Var
fitetur se altera die ad colloquium venturum.
Trin. 3, 1, 20. aut quis profitetur, i. e. quis p
tit se ad prandium me vocaturum?] ℙ *P*
indicium, exhibere se indicem ac revelatorem s
occulte ab se una cum aliis admissi, palam
complices facinoris. *Sall. Jug.* 3. Sed ipse
hensus, multis hortantibus indicium prof
Tac. A. 6, 3. *extr.* Summum supplicium de
batur, ni professus indicium foret. Adde *H*
Alex. 55., *Plin. ep.* 3, 16. et *Sen. Excerpt.*
10, 6. ℙ Est etiam *profiteri*, nomen et bo
in censum referre; item publice et apud acta
piam ultro denunciare, significare, deferre.
Arch. 4. Professus est apud praetorem Q.
lum. *Id. Verr.* 2, 3, 15. Edixerat, ut ar
jugera sationum suarum profiterentur. *Id. A*
22. *med.* Ut quicumque de provincia dece
apud decemviros, quantum habeat praedae,
biarum, auri coronarii, profiteatur. *Vet. ta*
ap. *Mur.* 582. *in.* Iisdem diebus ad consule
fitemino, *h. e.* profiteatur. V. ANTESTOR.
R. R. 2, 1. *med.* Greges ovium ad publi
profitentur, ne si inscriptum pecus paverint
censoria committant. *Liv.* 4, 12. *f.* Profite
gendo frumentum, et vendere quod usui me
superesset. *Id.* 26, 18. Ut qui se tanto in
dignos crederent, nomina profiterentur, i. e.
significarent se petere: quod *Id. paulo post*
Absolute eod. sensu *Vell.* 2, 92. Nam et qu
ram petentes, quos indignos judicavit, profite
tuit. *Sall. Cat.* 18. Catilina pecuniarum re
darum reus, prohibitus erat petere consul
quod intra legitimos dies profiteri nequiverit
timos dies intellige trinundinum ante comiti
e. fere triginta dierum spatium. V. *Cic. Eam*

Liv. 3, 35. Alii verba *Sallustii* de profiten-
su intelligi volunt, quod mos esset, ut can-
aes alienum profiterentur. Etenim *Sen. Ben.*
Si quis patriae meae pecuniam credat, non
me illius debitorem, nec hoc aes alienum
bor aut candidatus, aut reus. [**Nomen pro-*
vel absol. *profiteri*, sc. ap. rogatorem, dice-
honorum candidati: quod nisi fecissent, aut
gatore improbati essent, non poterant inter
atos recipi.] ¶ *Profiteri nomen* alio sensu
n. prol. 1. Si quisquam est, qui placere
eat bonis, In his poeta hic nomen profite-
m, *h. e.* profitetur se esse unum ex his, qui
lacere student.
FLĀMEN, inis, m. qui flaminis vice agit:
quaestor, proconsul. *Inscr. Frat. Arv.* ap.
41. *f.* Sacerdotes per Catilium Severum pro-
m agnam opimam immolaverunt, etc. [Alia
ut. 124, 1. Ibique sacerdotes per Ti. Julium
m proflamine magnas opimas immol*averunt.*
e *proflaminem agnas opimas*, etc. *F.*]
FLĀTUS, a, um, part. a *proflo*, efflatus.
Met. 7. Porrectis auribus, proflatisque na-
rudivi fortiter. *Auson. epigr.* 65. Aerea bos
m. Mactata est vacca Minervae: Sed Dea
am transtulit huc animam. ¶ Item flando
us, cum de metallis sermo est. *Plin.* 34, 9,
lassa *(aeris)* proflatur in primis: mox in
um additur tertia portio aeris collectanei; et
Miscentur et plumbi pondo duodena cente-
flati.
FLĀTUS, us, m. καταπνευμα, perflatus, ven-
Colum. 5, 9. *med.* In Favonium dirigi ordi-
nvenit, ut aestivo proflatu refrigerentur.
Th. 10, 320. de ebrio stertente: Stratus hu-
ida subter juga fida rotasque Proflatu terre-
uos.
FLICTUS, a, um, part. a *profligo*, profli-
Gell. 15, 5. Semper eo verbo *(profligo)*
igenter locuti sunt, ita usi sunt, ut profli-
icerent prodigere et deperdere: profligatas-
, quasi proflictas et perditas appellarint.
FLĪGĀTĬO, onis, f. dispersio, dissipatio.
Perioch. Odyss. 2. De contumelia domus,
rum profligatione conquestus.
FLĪGĀTOR, oris, m. καταναλίσκων, ῥαλστης,
fligat, seu prodigit, consumit, decoctor.
. 16, 18. Habebatur non ganeo et profliga-
plerique sua haurientium, sed erudito luxu.
FLĪGĀTUS, a, um, part. a *profligo:* affli-
ejectus, abjectus, prostratus, perculsus. *M.*
ap. *Quint.* 4, 2. *f.* Namque ipsum offen-
mulento sopore profligatum, totis praecor-
rtentem, ructuosos spiritus geminare. *Tac.*
14. Profligata acies. ¶ Translate est af-
affectus, accisus, paene confectus. *Just.*
Profligatae in Africa res. *Gell.* 15, 5. Pro-
res, quasi proflictas et perditas appella-
Suet. Caes. 30. Pharsalica acie caesi profli-
adversarii. *Liv.* 21, 40. *extr.* Commissum
igatum bellum conficere. *Cic. Fam.* 12, 30.
tum bellum ac paene sublatum. *Flor.* 2,
imo tempore commissum bellum, profliga-
undo, tertio vero confectum est. *Cic. Cat.*
uanto illum moerore afflictum esse, et pro-
putatis? et *Verr.* 1, 3. Usque eo senato-
icia perdita profligataque esse arbitratur, ut,
bi *Schol.* perdita, ita ut nulla sint: profli-
violata, addicta. Etiam *Ascon.* adscribit,
n esse, quod inveniri non potest, profliga-
uod potest: Ciceronem tamen velle hoc loco,
sse profligata, quam perdita. ¶ Refertur
d mores, et dicitur de eo, qui adeo pravus
stus est, ut vix resipiscendi spem praebeat,
e desperatus sit. *Cic. Arch.* 6. *f.* Nunquam
ios profligatorum hominum quotidianos im-
bjecissem. *Id. Verr.* 2, 3, 26. Tu omnium
um profligatissime ac perditissime. *Id. Rosc.*
f. Mores feros, immanemque naturam, et
itiis flagitiisque omnibus deditam, et deni-
nia ad perniciem profligata atque perdita.
paene absolutus, affectus, prope perfectus.
sc. 5, 6. et *Sen. Ben.* 7, 13. Profligata jam
t paene ad exitum adducta quaestio est. In
Ancyr. ap. *Grut.* 232. Coepta profligata-
ra a patre meo perfeci. *Liv.* 3, 50. *med.*
tam jam rem nunciando Romae esse. *Sen.*
. 29. *f.* Profligatae aetatis homo. ¶ *In*
to esse, prope absolutum et affectum esse:
quendi usitata aetate *Gellii*, ut ipse testa-
5., reprehenditque etiam, sed injuria. V.
IGO. ¶ Item omnino absolutus, confectus.
7, 244. Ludis jam terminatis, profligatis-
rriculis, non multi post temporis spatium
m occepisse pestilentia vastari.
FLĪGO, as, avi, atum, a. 1. καταβάλλω, af-
dejicio, prosterno: a *fligo*, percutio. V.
IGATUS. ¶ Cum de proelio, et bello ser-
, significat fundere, dejicere. *Cic. Phil.* 14,
n C. Caesar copias hostium profligarit. *Pl.*
2, 75. Confidentia est, nos inimicos pro-
posse. *Caes. B. C.* 3, 32. Quod classem ho-
primo impetu profligaverim. *Sil.* 11, 399.
multoque mero, somnoque virorum Profliganda acies, quam non perfregerit ensis. *Nep. Dat.* 6. *f.* Tali consilio uno tempore et proditores perculit, et hostes profligavit. *Tac. A.* 14, 36. Profligare proelia, *h. e.* proeliantes fundere. ¶ Est etiam pessundare, prodigere, deperdere (ut ait *Gell.* 15, 5.), disperdere, labefactare, ruere. *Cic. Or.* 3, 1. *med.* Cum suis consiliis rempublicam profligasset. *Nep. Pel.* 2. Nunquam ab tam tenui initio tantae opes sunt profligatae. *Liv.* 33, 19. Quamvis prope toto orbe terrarum, undique se suosque profligante fortuna, urgebatur. *Gell.* 19, 5. Valetudinem profligare. *Tert. Apol.* 42. Tura plane non emimus. Si Arabiae queruntur, scient Sabaei pluris et carioris suas merces Christianis sepeliendis profligari, quam Diis fumigandis, *h. e.* impendi, consumi. ¶ In bonam partem *profligare vitia*, tollere, exterminare, corrigere. *Just.* 20, 4. In juventute quoque quantum profligatum sit, victi feminarum contumaces animi manifestant. ¶ Item rem coeptam promovere, et prope finem adducere. *Liv.* 21, 40. *extr.* Cum foederum ruptore Deos ipsos committere ac profligare bellum: nos, qui secundum Deos violati sumus, commissum ac profligatum conficere. *Suet. Oth.* 9. Quamprimum decertare statuit, sperans, ante Vitellii adventum profligari plurimum posse. V. alia in v. praec. Reprehendit *Gell.* 15, 5. eos, qui hoc sensu usurpant, ignarus inter hos et *Cic.* et *Liv.* esse, et in monumento Ancyrano *Augustum:* ne *Tacitum* accenseam, *Florum* et alios. V. v. praec. [*Adde *Cic. Prov. cons.* 14. *Fam.* 12, 14. 30. 8, 9. et *Duk.* ad *Flor.* p. 414.]

PROFLO, as, avi, atum, a. 1. ἐκπνέω, flo, efflo, cum flatu emitto. *Val. Fl.* 6, 435. Noctem tartaream profl ntes pectore tauri. *Id.* 7, 571. et *Ov. Fast.* 1, 573. Taurus immani proflavit turbine flammas. *Stat. Th.* 11, 266. Sanguineos proflantem pectore rivos. *Q. Cic. in carm. de vi signor. coelest.* ap. *Auson.* in *Ecl.* Languificusque Leo proflat ferus ore calores. ¶ *Proflare pectore somnum* est inter dormiendum ex pectore sonorum flatum emittere, stertere. *Virg. A.* 9, 326. qui forte tapetibus altis Exstructus toto proflabat pectore somnum. Simile est illud *Stat. Th.* 2, 76. Serta inter vacuosque mero crateras anhelum Proflabant sub luce Deum, *h. e.* Bacchum. ¶ *Proflare iram* est flatu iram testari, ut solent ferae. *Plin.* 8, 4, 5. Subsistere ab olfactu, circumspectare, iras proflare. ¶ [*Est etiam flando resolvere. Hic collocari debebat locus, quem *Noster* supra laud., *Plin.* 34, 9, 20. Massa proflatur in primis, mox in proflatum additur tertia portio aeris collectanei.]

PROFLŬENS, entis, part. a *profluo:* προῤῥέων, qui profluit, profluus. *Cic. Q. Fr.* 3, 1, 2. Vidi permultis locis aquam profluentem, et eam uberem. [**Id. Off.* 1, 16, 52. non prohibere aqua profluente: ubi v. *Beier.*] *Plin.* 5, 29, 30. Pactolus ex Tmolo profluens. *Id.* 29, 6, 36. sanguis a cerebro. *Just.* 15, 4. *med.* Sudorem profluentem detergere. ¶ Absolute, aqua profluens. *Cic. Inv.* 2, 50. In culeum conjectus in profluentem deferretur. *Plin.* 17, 10, 11. In qualo pedibus in profluente deculcare aliquid. [**Suet. Vit.* 9. laurea in profluentem excidit.] ¶ Translate est fusus, liquidus, expeditus, facilis: et refertur ad orationem. *Cic. Or.* 2, 38. Genus sermonis affert non liquidum, non fusum ac profluens, sed exile, aridum, concisum ac minutum; et *ib.* 3, 48. Rudis et impolita putanda est illa sine intervallls loquacitas perennis et profluens; et *ib.* 7. *extr.* Profluens quiddam habuit Carbo, et canorum. *Id. Brut.* 61. Orator proximus optimis numerabatur propter verborum bonitatem, et expeditam ac profluentem quodammodo celeritatem. [**Tac. A.* 4, 61. Haterii canorum illud et profluens; 13, 3. Augusti prompta ac profluens — eloquentia. *Dial.* 2. profluens sermo non definit. V. *Ernest. Lex. techn. lat. rhet.* p. 308.]

PROFLŬENTER, adv. expedite, facile. *Cic. Tusc.* 5, 18. *med.* Sequitur, ut nihil poeniteat, nihil desit, nihil obstet. Ergo omnia profluenter, absolute, prospere. Igitur beate. *Gell.* 14, 1. *med.* Latius ea, et amoenius, et splendidius, et profluentius exsequebatur, *h. e.* majori facilitate et volubilitate verborum.

PROFLŬENTĬA, ae, f. profluvium, abundantia. *Cic. Part.* 23. *med.* Illam disputandi prudentiam imitatur concertatio captatioque verborum; et hanc oratoriam vim inanis quaedam profluentia loquendi.

PROFLŬO, is, uxi, n. προῤῥέω, porro fluo, defluo, dimano. *Caes. B. G.* 4, 10. Mosa profluit ex monte Vogeso. *Colum.* 6, 7. *f.* Si lacrimae ab oculis, et pituita a naribus profluent. *Plin.* 33, 4, 21. Profluere per fossas. *Cic. Div.* 1, 44. *med.* Si lacus emissus lapsu et cursu suo ad mare profluxisset. *Pl. As.* 4, 1, 51. Gravedo profluit; et *Cels.* 3, 6. *med.* Videndum est an adstrictum corpus sit, an profluat; et *f.* Si venter profluit. ¶ Translate. *Auct. ad Her.* 4, 33. Cujus ore sermo melle dulcior profluebat. *Varr. L. L.* 7, 33. *extr.* Ab hoc fonte quae profluant, animadvertere est facile. *Cic. Coel.* 3. Equidem ab his fontibus profluxi ad hominum famam, et meus hic forensis labor dimanavit ad existimationem hominum, *h. e.* veni, exivi, emersi. *Tac. A.* 11, 26. Messalina ad incognitas artes profluebat, *h. e.* prolabebatur, ruebat.

PROFLŬVĬUM, ii, n. καταῤῥοή, fluxio copiosa, fluor, fluxus, cursus. *Lucr.* 6, 1203. Profluvium vero qui taetri sanguinis acre Exierat, tamen, etc. *Colum.* 6, 33. Profluvium sanguinis per nares. *Plin.* 32, 10, 42. narium sistere. *Id.* 28, 6, 17. urinae cohibere. *Colum.* 9, 13. alvi, [*διάῤῥοια.] Et absolute. *Cels. praef. med.* Si corpus adstrictum est, digerendum esse: si profluvio laborat, continendum. *Plin.* 7, 15, 13. Profluvium, *h. e.* menses; et 7, 14, 12. genitale, *idem:* et 22, 22, 40. geniturae: γονόῤῥοια.

PROFLŬVĬUS, a, um, adj. profluens, labilis. *Caec.* ap. *Prisc.* 6, 699. et 7, 772. Itane Antipho est inventus profluvia fide? *h. e.* fallaci, inconstanti, fluxa. V. IMMEMORIS. ¶ *Profluvius* substantive idem ac profluvium. Hinc *Atticus profluvius.* V. ATTICUS.

PROFLŬUS, a, um, adj. προῤῥέων, profluens. *Plin.* 19, 4, 20. Hortos villae jungendos, non est dubium, riguosque maxime habendos, si contingat, profluo amne. Alii leg. *praefluo.* *Colum.* 8, 17. *med.* In ea parte litoris, quae profluo recessu nunquam destituitur. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 843. Venarum ut undam profluam manantium exciperet. *Sidon. ep.* 4, 23. Lacrimae profluae, ubertimque manantes.

PROFRINGO. V. PROFINDO.

PRŎFŬGĬO, is, ūgi, a. 3. ἀποφεύγω, procul fugio, aufugio, diffugio. *Caes. B. C.* 2, 23. Appulsa ad litus trireme, pedibus Hadrumetum profugerat. *Id. B. G.* 7, 11. et 26. Coeperunt ex oppido profugere; et *ib.* 2, 14. Profugere in Britanniam. *Hirt. ib.* 8, 13. longius. *Plin.* 9, 6, 5. in altum. *Just.* 22, 8. a castris. *Vell.* 2, 19. e carcere. *Petr. Sat.* 90. extra templum. *Cic. Brut.* 89. *med* domo. *Id. Dom.* 32. *med.*, in exsilium. *Id. Verr.* 2, 3, 51. *f.* Hinc centum patresfamilias extorres profugerunt. *Id. Sen.* 14. Libenter istinc, tanquam a domino agresti ac furioso, profugi. ¶ Item confugere. *Id. Att.* 15, 21. Scripsit filius, se profugere ad Brutum voluisse. *Caes. B. G.* 5, 44. Qui a prima obsidione ad Ciceronem profugerat. ¶ Cum accusativo. *Sen. Consol.* ad *Polyb.* 36. Conspectum conversationemque civium suorum profugit. *Colum.* 1, 3. *med.* Ut propter injurias vicinorum sedes suas profugerint. *Id.* 10, 56. Sed trepidus profugit chelas et spicula Phoebus. *Manil.* 4, 577. in piscem sese Cytherea novavit, Cum Babyloniacas submersa profugit in undas Anguipedem alatis humeris Typhona furentem. *Plin.* 7, 2, 2. Non profugientibus adulterino sanguine natos serpentibus. *Sen. Herc. Fur.* 977. Profugit umbras Tityus. *Curt.* 10, 2. *med.* Ne servi quidem uno grege profugiunt dominos. *Anton.* ap *Cic. post. ep.* 8. *l.* 10. ad *Att.* Contra, eum ne profugias, qui, etc. Alii delent *eum.* [*Ita *Orell.*, quamquam lectionem: *eum ne profugias*, admodum memorabilem et receptae fortasse praeferendam in notis dicit.] ¶ Primam producit *Juvenc.* 2, 477. Profugite e tectis, quae vos sectabitur, urbis.

PRŎFŬGĬUM, ii, n. perfugium. Afferuntur *Cic.* loca *Tusc.* 1, 49., *Caec.* 34., *Fam.* 5, 15. et *ib.* 7, 20., item *Sall. Jug.* 56. et *Cat.* 57., sed ubique alii rectius *perfugium.* [*Ita *Orell.* in *Cic.* locis. Cf. *Kritz.* ad *Sall. Cat.* 54, 3.]

PRŎFŬGUS, a, um, adj. αὐτόμολος, φύξηλις, φυγάς, qui longe aliquo fugit. *Liv.* 1, 1. Profugus domo. *Tac. H.* 3, 56. Profugus altaribus taurus; et *ib.* 4, 49. Urbe profugi; et *ib.* 2, 46. e proelio. *Flor.* 4, 2. *f.* a proelio. *Liv.* 1, 8. ex Peloponneso. *Tac. A.* 1, 57. Profugus ad rebelles. *Colum.* 10, 104. et profugos vinctura papavera somnos. *Ov. Her.* 4, 155. Depuduit, profugusque pudor sua signa reliquit. ¶ Cum gen. *Tac. A.* 15, 1. Tiridates regni profugus. *Plin.* 7, 28, 29. Bis ab Annibale captus, bis vinculorum ejus profugus. *Flor.* 3, 22. Exsul et profugus feralis illius tabulae. ¶ In fugam actus. *Sall. Jug.* 60. *extr.* Milites Jugurthini, postquam majore vi hostes urgent, paucis amissis profugi discedunt. *Val. Fl.* 3, 57. profugi sternunt dumeta juvenci. *Claud. B. Gild.* 12. Congressum, profugum, captum vox nunciat una. ¶ Saepe de iis dicitur, qui exsilio solum vertunt. *Sall. Cat.* 6. Trojani, qui, Aenea duce, profugi incertis sedibus vagabantur. *Val. Fl.* 4, 556. profugi non sperat vellera Phrixi; et 8, 10. profuga Medea. *Prop.* 4, 1, 4. profugae boves; et *ib.* 39. profugos misisti, Troja, penates. *Ov. Met.* 13, 627. de Aenea: profugaque per aequora classe Fertur ab Antandro; et *ib.* 15, 506. profugo curru Troezena petebam. *Lucan.* 4, 9. profugique a gente vetusta Gallorum Celtae. *Liv.* 34, 60. Annibal patria profugus pervenerat ad Antiochum. ¶ Absolute exsul. *Ov. Pont.* 2, 9, 6. Quamque potes, profugo, (nam potes) affer opem; et *ib.* 3, 6, 39. An tu, cum tali populus sub principe simus, Alloquio profugi credis inesse metum? ¶ De eo, qui errabundus huc illuc fertur, et domicilium crebro mutat, ut Scythae. *Hor. Od.* 1, 35, 9. Te Dacus asper, te profugi Scythae, etc.

PRŎFUNDĀTUS, a, um, part. ab inus. *profundo, as*, fundatus: ut Carina profundata, et bene statuta, *Pl. Mil.* 3, 3, 43. ut legit *Taubm.* ex MSS., alii *probe fundata*, [alii rectius *pro re fundata. F.*]

PRŎFUNDĒ, adv. βαθέως. *Plin.* 8, 42, 66. de equis: Quo quis acrior, in bibendo profundius nares

mergit. *Prud. περὶ στεφ.* 5, 119. Quod fixa non profundius Intraret artus ungula.

PRŎFUNDĬTAS, atis, f. βαθύτης, altitudo, vorago. *Macr. Somn. Scip.* 1, 6. *med.* Corporum tres sunt dimensiones, longitudo, latitudo, profunditas. ℙ Translate. *Hadr. Imp.* ap. *Vopisc. Sat.* 8. Civitas di gna profecto sui profunditate, quae totius Aegypti teneat principatum, *h. e.* amplitudine, opibus, multitudine civium. *Macr. Somn. Scip.* 1, 7. Nam illud (*A.* 3, 379.), prohibent nam cetera Parcae scire, Maronis est ex intima disciplinae profunditate sententia.

PRŎFUNDO, is, ūdi, usum, a. 3. large, aut extra fundo, effundo, καταχέω, προχέω. *Cic. Cluent.* 6. *f.* Sanguinem suum profundere omnem cupit, dummodo profusum hujus ante videat. *Id. Somn. Scip.* 3. Vim lacrimarum profudi. *Sen. Med.* 541. Liberos habere comites liceat, in quorum sinu lacrimas profundam. *Plin.* 28, 2, 5. Aquas sub mensas profundere. *Virg. A.* 12, 154. lacrimas oculis Juturna profudit. *Plin.* 10, 60, 79. Sanguinem ex oculis profundunt. *Claud. Idyll.* 4, 13. de Nilo: fertur sine teste creatus, Flumina profundens alieni conscia coeli. ℙ [*Item projicio, abjicio, ita quidem ut nullam inde utilitatem capias.] *Pl. Aul.* 2, 4, 29. Aquam hercle plorat, cum lavat, profundere. *Id. Curc.* 1, 1, 92. Profundis vinum: quae te res agitant? [**Lucan.* 7, 159. capulosque solutis Profudit gladios: ubi v. *Cort.*] *Cic. Fam.* 5, 5. *f.* Quae ego si non profundere ac perdere videbor, omnibus meis viribus sustinebo; et *Lucr.* 4, 929. tu fac, ne ventis verba profundam. ℙ Item prodigere, immoderate insumere. *Cic. Verr.* 2, 3, 67. Ait, omnia pecunia effici posse: da, profunde, oppone, si velis vincere. *Ter. Ad.* 1, 2, 54. Profundat, perdat, pereat: nihil ad me attinet. *Sall. Cat.* 21. Illis divitias superare, quas profundant in exstruendo mari, et montibus coaequandis. *Cic. Cat.* 2, 5. Patrimonia sua profuderunt, fortunas suas obligurierunt. *Id. Off.* 2, 16. Pecunias profundunt in eas res, quarum memoriam aut brevem, aut nullam omnino relicturi sint. ℙ In bonam partem. *Id. Off.* 1, 24. *med.* Qui non modo pecuniam, sed vitam etiam profundere pro patria parati essent. *Plin. Pan.* 28. Quasi vero jam satis veneratus sim, quod tantam pecuniam profudisti. Adde *ib.* 35. *f.* ℙ Item edo, emitto, profero. *Lucil.* ap. *Non.* 3, 158. Non peperit, verum postica parte profudit. *Lucr.* 5, 225. cum primum in luminis oras Ex alvo matris puerum natura profudit. *Id.* 6, 400. Juppiter profundit sonitus; et *ib.* 209. Profundere ignes. *Catull.* 64, 202. has moesto profudit pectore voces. *Cic. Tusc.* 2, 23. *extr.* In profundenda voce omne corpus intenditur. *Id. Fl.* 6. *extr.* Profundere clamorem. *Lucr.* 6, 6. de Epicuro: Omnia veridico qui quondam ex ore profudit. ℙ Pro gignere, procreare. *Sen. Hippol.* 526. prima quos mixtos Deis Profudit aetas. *Cic. Leg.* 1, 8. *f.* Ea, quae frugibus atque baccis terrae fetu profunduntur. *Colum.* 5, 5. *f.* Cum materia palmites profudit. ℙ *Profundere se*, erumpere, se proripere, efferre. *Caes. B. C.* 3, 93. Omnis multitudo sagittariorum se profudit. *Cic. Att.* 11, 7. *f.* Lacrimae se subito profuderunt. *Colum.* 9, 3. *f.* de apib.: Observandum, cum se nova profundent examina, ut excipiantur. *Cic. Coel.* 31. Voluptates cum inclusae diutius, et prima aetate compressae et constrictae fuerunt, subito se nonnunquam profundunt, atque ejiciunt universae. *Id. Att.* 7, 3. *med.* Si totum se ille in me profudisset, *h. e.* in me profusus ac liberalis fuisset. [**Liv.* 23, 20. in questus flebiles — sese in vestibulo curiae profuderunt. — De plantis nimium reduntantibus. *Cic. Or.* 2, 21. Facilius sicut in vitibus revocantur ea, quae se nimium profuderunt.] ℙ Translate. *Suet. Tib.* 42. Cuncta simul vitia, male diu dissimulata, tandem profudit, [**h. e.* temperata antea sine freno et modo exercuit. V. *Garv.* et *Gernh.* ad *Cic. Off.* 1, 29. *f.*] *Sabin.* 1, 77. animam per vulnera mille profudit. *Adde: *Cic. de republ.* (ed. *Maio*) 1, 3. Miltiadem — nondum sanatis vulneribus iis, quae corpore adverso in clarissima victoria accepisset, vitam ex hostium telis servatam in civium vinclis profudisse. *B. A. Cic. Pis.* 7. *f.* Omne odium, inclusum nefariis sensibus impiorum, in me profudistis, *h. e.* evomuistis, effudistis, [*cf. cp. 38.]; et *Att.* 1, 18. Nactus locum coercendae juventutis, vehemens fui, et omnes profudi vires animi atque ingenii mei; et *Acad.* 4, 27. Res jam universas profundam, de quibus volumina impleta sunt. ℙ Pro perfundere, vel prosternere (ea ratione, qua *fundere humi aliquem* dicitur.) *Lucr.* 4, 758. cum somnus membra profudit, Mens animi vigilat. ℙ [*Confund. *profundere* et *perfundere*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 7, 159.]

PRŎFUNDUS, a, um, adj. βαθὺς, fundum longe habens, ut ait *Fest.*, aut valde depressum, seu magnam deorsum altitudinem, imus. *Cic. Planc.* 6. Mare profundum et immensum. *Hor. Od.* 4, 14, 21. Profundus Danubius. *Lucr.* 3, 992. Acheron. *Just.* 24, 6. *f.* Profundum terrae foramen. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 4, 228. Atque hiavit humus multa, vasta, et profunda. *Stat. Th.* 10, 95. Profundae valles. *Ov. Met.* 2, 229. Profunda fornax. *Eum. Pan. Constant.* 14. vulnera. *Cic. Sext.* 45. Profundissimus gurges. *Appul. Met.* 8. In profundam ruinam se praecipitare. *Tac. Agr.* 25. Silvarum et montium profunda. *Just.* 41, 1. Immensa ac profunda camporum. *Val. Fl.* 7, 401. qualesve profundum Per chaos occurrunt caecae sine vocibus umbrae. *Virg. G.* 1, 243. Styx atra, Manesque profundi, *h. e.* in imis terrae incolentes. *Id. A.* 4, 26. et *ib.* 6, 462. umbras Erebi, noctemque profundam, *h. e.* Inferorum tenebras. [**Lucan.* 1, 455. Ditisque profundi Pallida regna petunt: ubi v. *Cort.*] *Stat. Th.* 1, 615. sua monstra profundo Reddit habere Jovi, *h. e.* Plutoni. (Adde *Th.* 4, 459.) V. CERES. *Tubero* ap. *Gell.* 6, 4. In atras et profundas tenebras claudere aliquem. *Quint. decl.* 5, 15. Profunda carceris nocte membra claudantur. ℙ De altis et sublimibus. *Virg. G.* 4, 222. Terrasque tractusque maris, coelumque profundum. (Adde *Val. Fl.* 7, 478.) *Liv.* 38, 23. et *Tac. A.* 2, 61. Profunda altitudo. *Lucr.* 5, 42. et *Curt.* 7, 7. Profundae silvae, *h. e.* altae, amplae, densae. *Solin.* 26. Ursi villis profundioribus, *h. e.* longioribus et densioribus. ℙ *Auson. Grat. act. ad Grat.* 8. Instar profundae grandinis ductor Ithacesius, *h. e.* densae, glomeratae, vehementis. ℙ *Profundum* absolute, βάθος. *Cic. Acad.* 4, 10. Natura in profundo veritatem penitus abstrusit. *Id. Fin.* 3, 14. *f.* Esse in profundo aquae. [**Suet. Tib.* 40. profundo maris.] *Ov. Hal.* 84. vastique maris tentare profundum. *Sil.* 7, 378. Trebiam, et Tusci stagna profundi, *h. e.* lacus Trasimeni. ℙ Hac ratione saepe (et fere a poetis) de mari dicitur. *Virg. A.* 12, 263. petet ille fugam, penitusque profundo Vela dabit. *Val. Fl.* 1, 585. et *Stat. Th.* 5, 283. latumque profundum. *Val. Fl.* 8, 314. vastum. *Ov. Trist.* 1, 11, 39. indomitum. *Stat. Th.* 11, 524. imum. *Val. Fl.* 2, 606. pater ipse profundi, *h. e.* Neptunus. Sic *Ov. Met.* 11, 203. Cumque tridentigero tumidi genitore profundi; et *ib.* 197. Sigaeum et Rhoetaeum profundum; et *ib.* 7, 65. Siculum. *Sil.* 11, 22. Ionium. *Colum.* 8, 16. *f.* Helops Pamphylio profundo, nec alio pascitur. *Ov. Met.* 8, 592. Propellere aliquem in profundum; et *ib.* 5, 438. filia matri Omnibus est terris, omni quaesita profundo. ℙ Translate. *Val. Max.* 2, 10. *n.* 6. C. Marius in profundum ultimarum miseriarum abjectus. *Id.* 6. *f.* Immergere aliquem miserabiliter profundo cladium. *Id.* 9, 1. *n.* 2. *extr.* In profundum injuriarum, et turpitudinis decidere. ℙ Interdum dicitur de coelo. *Manil.* 5, 719. Quae (*stellae*) neque per cunctas noctes, neque tempore in omni Resplendent alto coeli summota profundo. ℙ Ventrem videtur significare in illo *Pl. Capt.* 1, 2, 79. Profundum vendis tu quidem, haud fundum, mihi. V. *Appul.* l. *mox c.* ℙ Translate *profundus* est immensus, infinitus, immodicus, vehemens. *Cic. Pis.* 21. Cum partim ejus praedae profundae libidines devorassent, partim, etc. *Sall. Jug.* 83. Profunda avaritia. *Id. in ep. Mithrid. ad Arsac.* Cupido profunda imperii et divitiarum. *Plin.* 30, 2, 5. Profunda animi vitia. *Vell.* 2, 125. Rabie quadam, et profunda confundendi omnia cupiditate. *Suet. Vit.* 7. et 13. et *Appul. Apol.* Profunda gula. *Id. Met.* 2. Amoris profundi pedicis alligare aliquem; et *ib.* 7. Insatiabilis profundusque venter. *Id. de Mundo:* Labor arduus et profundus. ℙ Item arcanus, ignotus, obscurus. *Quint. decl.* 4, 17. Secreta et profunda ars, *h. e.* divinandi, hariolandi. *Mart. Dig.* 32, 15. Heres testatoris legata, quae in profundo esse dicuntur, quandocumque apparuerint, praestat. ℙ Illa quoque translata sunt. *Hor. Od.* 4, 2, 7. immensusque ruit profundo Pindarus ore, *h. e.* abundanti, rerum verborumque profunda copia affluente. *Nazar. Pan. Constant.* 35. Placida rerum quies, et profundum otium, *h. e.* valde tranquillum: ducta metaphora vel a mari, quod eo placidius est, minusque agitatur vento, quo est profundius; vel ab iis, quae in imo jacent, quae ideo tutiora et quietiora. Sic *Mamert. Pan. Maxim.* 14. *f.* Profundissima pace florere. *Mart.* 12, 57. Et in profundo somnus, et quies nullis Offensa linguis. *Appul. Met.* 2. Me somnus profundus in imum barathrum repente demergit; et *ib.* Injecta somni nebula, eoque in profundam quietem sepulto. *Gell.* 1, 15. Securitas multa et profunda, *h. e.* supina negligentia, velut dormientis. ℙ *Profundam caedem* cum dixit *Stat. Th.* 10, 837.. intellexit caedem depresso atque imo loco factam. V. integr. locum. ℙ *Profundum merum*, multum, quo mens mergitur. *Stat. Th.* 5, 262. si quando profundo Nubigenae caluere mero. Adde *ib.* 187. et *Silv.* 3, 3, 107. et *Val. Fl.* 5, 594.

PRŎFŪSE, adv. ἀφειδῶς, profundendo pecuniam, large, magno sumptu, impense; item cupide, effuse, vehementer, ardenter, σφόδρα. *Suet. Aug.* 72. *f.* Aedes profuse exstructa; et *ib.* 75. Festos et solemnes dies profusissime celebrabat. *Sall. Cat.* 13. *extr.* Eo profusius omnibus modis quaestui atque sumptui deditus erat. *Liv.* 10, 36. Consul obstitit profuse tendentibus suis in castra. *Gell.* 5, 1. Prolixe profuseque laudare.

PRŎFŪSĬO, onis, f. πρόχυσις, ὑπέρχυσις, actus profundendi, effusio copiosa, prodigentia. *Cels.* 2, 7. et 7, 21. Omentum forfice praecidere, potest profusionem sanguinis facere. *Id. cit.* 2, 7. *med.* Profusio alvi, i. e. profluvium. *Vitr. praef.* 10. Infinitae sumptuum profusiones. *Suet. Ner.* Divitiarum et pecuniae fructum non alium put quam profusionem. *Plin. ep.* 2, 4. *f.* Libera ita temperanda est, ne nimia profusione inare *Tert. Poen.* 8. Si non et alibi hanc clementiae profusionem demonstrasset. ℙ *Profusiones*, *profusiones parentales* dicebantur libationes v rigationes vino, aqua arferia, lacte, ungue victimarum etiam sanguine, ceterisque liquo in sepulcra ingeri solitis; quare saepius in s cralibus titulis paterae, vel cyathi apparen sculpti, et foraminibus pertusi ad eas profus excipiendas. *Inscr.* mendosa ap. *Grut.* 803 emendata ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 562. Et in moriam eor. et sui coll*egio Nautarum Benacen* ad rosas et profusiones *Quot Annis faciendas* N. LX. Mil. dedit. Alia ap. *Fabrett.* p. 147. *n* Dedit coll. VI. vir. socior. L. L. N. M., u usuris eorum profus. parentales quotannis celeb Adde aliam ap. *eund.* p. 221, *n.* 587.

PRŎFŪSOR, oris, m. qui profundit, proc *Tert. adv. Marc.* 1, 24. Dispensatorem boni non profusorem.

PRŎFŪSUS, a, um, part. a *profundo:* κατα μένος, large effusus: et proprie de liquoribus di *Ov. Met.* 8, 764. abrupta cruor e cervice prof et *ib.* 9, 679. lacrimis vultum lavere profusis; 13, 636. Ture dato flammis, vinoque in tura p so, etc. *Plin.* 11, 41, 96. Profusum lac. *Id.* 10. Nilus e lacu profusus; et *ib.* 30, 33. Amnis fusus Pindaso monte. ℙ Et de aliis rebus. N ap. *Gell.* 10, 4. Profuso intentoque flatu vocis nunciare. *Lucr.* 4, 540. sermo summo clamore fusus. *Id.* 5, 571. calor solis, lumenque prof Perveniunt nostros ad sensus. *Plin.* 3, 6, 12. I profusa ab Aenaria, *h. e.* projecta, profecta, g V. PROCHYTA. *Val. Fl.* 3, 3. It tectis Argoa nus, simul urbe profusi Aenidae caris socium di sibus haerent, *h. e.* confertim egressi, et effusi 6, 106. Insequitur Drancaea phalans, claustr profusi Caspiadae. *Lucr.* 1, 87. infula virg circumdata comptus Ex utraque pari malarum profusa, *h. e.* dependens, vel circumplicata. *R. R.* 2, 5. Boves caudam profusam usque ad c ut habeant; et *Pall.* 4, 13. Equi coma et cauda fusior. *Lact. Op. D.* 5. *f.* Os elephanti profusis tibus armaverat. ℙ Translate est nimis eff immoderatus, immodicus. *Cic. Tusc.* 4, 7. La efficit profusam hilaritatem. *Id. Off.* 1, 29. Ipsum genus jocandi non profusum, nec imr stum, sed ingenuum et facetum esse debet. *H.* 1, 52. Profusa cupido et insignis temeritas. *Claud.* 53. Profusissima libido. *Quint. decl.* Non ego profusus in vitia fortuna nostra male sum. ℙ Item supra modum sumptuosus, ut a *stus*, prodigus, effusus in sumptibus. *Sall. C* Alieni appetens, sui profusus. *Cic. Quint.* 12. ditus ac profusus nepos. *Id. Verr.* 2, 1, 7. Reus audax, pecuniosus, profusus, perditus. *Quint.* 30. Profusis sumptibus vivere. *Vell.* 2, Lucullus profusae hujus in aedificiis, convictibu et apparatibus luxuriae primus auctor fuit. bonam partem. *Stat. Silv.* 3, 1, 91. Tune, in largitor opum, qui mente profusa Tecta Dicar pariter, juvenemque replesti Parthenopen? *Mart.* 8, 38. ℙ De eo, quod immodico sumpt *Cic. Mur.* 36. Amare profusas epulas. *Suet. T* Convivia jucunda magis, quam profusa. ℙ I fusus, projectus, jacens. *Lucr.* 6, 744. Praeci que cadunt, molli cervice profusa In terram. *Pacuv.* ap. *Fest.*

[PRŎFŬTŪRUS, a, um, part. fut. verbi *pro* qui utilis futurus est. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fa* 213. *n.* 536. C. Veturius C. F. Pol. Profuturus Parm

PROGEMMANS, antis, part. ab inus. *proge* gemmas emittens. *Colum.* 4, 27. Si palmis inci tibus et progemmantibus fossorem immiseris.

PRŎGĔNER, ri, m. ἐγγόνης ἀνὴρ, maritus ne et refertur ad socerum magnum, seu prosocerum socrum magnam, seu prosocrum, qui sunt avu avia uxoris meae. *Festus:* Progenerum appellat neptis suae virum. *Modest. Dig.* 38, 10, 5. *med* cer dicitur uxoris meae pater: ego illius sum g socer magnus dicitur uxoris meae avus: ego su lius progener. Item prosocrus mihi uxoris meae est: ego illius sum progener. *Suet. Aug.* 19. C rationes compressit Plautii Rufi, Luciique I progeneri sui, *h. e.* mariti Juliae filiae Agrippae alteram Juliam Augusti filiam uxoram habebat. de *Sen. ep.* 21. [*et *Tac. A.* 6, 45. *H.* 5, 9.] [Ita etiam appellatur maritus neptis ex fratre. I ap. *Grut.* 412, 3. Fl. Stilichoni illustrissimo etc. progenero Divi Theodosii, etc. Stilicho duxerat uxorem Serenam Honorii, fratris Theod filiam, quam hic, antequam Stilichonis uxor e adoptaverat, ideoque Stilicho maritus ejus filiae optivae progener appellatur. Idem tamen *Cl Laud. Stil.* 1, 78. dicitur *gener Augustis*, *olim s ipse futurus*, nam primum fuit gener Theodos uxoris ejusdem, deinde etiam socer Honorii eo filii, quippe qui Stilichonis filias Mariam, et T mantiam, unam post aliam, uxores duxerat. I

PRŎGĔNĔRĀTĬO, onis, f. idem ac gener

8, 43, 68. de asinis: Opera sine dubio geruli ica, arando quoque, sed mularum maxime pro- ratione. Adde 18, 28, 67. *n.* 4.

OGĔNĔRO, as, a. 1. idem ac genero. *Hor. Od.* 31. nec imbellem feroces Progenerant aquilae nbam. *Plin.* 11, 16, 16. de apib.: Fetus quonam progenerarent, magna quaestio fuit. *Varr. L.* 22. Non bos ad bovem collatus, similis? et qui s progenerantur, inter se vituli? *Colum.* 7, 3. *med.* s exigit, ut plurimi mares progenerandi sunt.

OGENICŬLO, as. *Gloss. Lat. Gr.* Progenicu- ονοῦμαι. *Item* Progeniculat, γονυπετεῖ. *B. A.*

ÖGĔNĬES, ei, f. γενεὰ, genus, familia, [*unde ortum, originem ducit.] *Cic. Tusc.* 1, 12. An- as quo propius aberat ab ortu et divina pro- , hoc melius, etc. [*Huc pertinet etiam il- *Ter. Ph.* 2, 3, 48. Progeniem vestram us- b avo atque atavo proferens. ¶ [*Hinc signif. n eorum, qui ab uno aliquo progeniti sunt, s, soboles.] *Id. Univ.* 11. Veteres, qui se pro- m Deorum esse dicebant. *Cic. Tusc.* 1, 35. um tanta progenie orbatum hostilis manus in- it, *h. e.* quinquaginta filiis. [*Liv.* 1, 13. pro- s nepotum, *h. e.* ipsi nepotes; cf. cp. 16. — et . progenies liberorum.] *Cic. Coel.* 14. Ne pro- quidem mea, Q. illa Claudia, aemulam dome- laudis esse admonebat? [*Id. de Rep.* (ed. *A.* 2, 12. Nostri illi etiam tum agrestes vide- virtutem et sapientiam regalem, non proge- quaeri oportere. *F.*] *Virg. A.* 10, 470. quin t una Sarpedon, mea progenies. *Ov. Met.* 4, cchum progeniem negat esse Jovis. *Appul.* 1. Rerum Natura parens, elementorum omnium a, saeculorum progenies initialis; *h. e.* primum atum est initio temporum. ¶ De animalibus. . 7, 5. de ovib.: Cui primo quoque tempore oc- dum est, ne totam progeniem coinquinet; et n omni genere quadrupedum frequenter patri r est progenies, quam matri. *Virg. G.* 1, rogeniem parvam, dulcesque revisere nidos; 4, 56. de apib.: Progeniem nidosque fovent. plantis. *Colum.* 3, 9. *med.* Cum sint ipsa duo unius vitis progenies. ¶ Translate. *Ov.* 3, 14, 13. Palladis exemplo de me sine matre Carmina sunt: stirps haec progeniesque mea ¶ In plur. num. *Sen. Consol. ad Polyb.* 30. icam duces, ducumque progenies, sorte de- inexorabili? ¶ Genitivus *progeniei* non pro- *Quint.* 1, 6. *med.* Ap. *Gell.* 9, 14. et *Non.* 8, *cuvius* dixit *progenii.* V. DIES. In secundo et tertio casu utriusque numeri non facile verim. V. aliquid simile in SPECIES f.

GĔNĬTOR, oris, m. προγεννήτωρ, πρόγονος, ωρ, qui est ante genitorem, ut avus, proavus, etc. *Ov. Met.* 11, 319. Et forti genitore, et tore Tonante Esse satam, prodest. Loquitur Chione filia Daedalionis filii Luciferi, quem tum quidam tradunt. *Nep. Ag.* 7. Domo ea- it contentus, qua Eurysthenes progenitor ma- suorum fuerat usus. Adde *Valer. Soran.* ap. . *C. D.* 7, 11.

GĔNĬTUS, a, um, part. a *progigno:* γεννη- genitus, procreatus, natus, in lucem editus. *IV. cons. Honor.* 148. Nec te progenitum Cy- aere canoro Lustravit Corybas. *Id. Laud.* 357. Progenitam Augustis, Augustorumque n. *Pall.* 2, 15. Arbores ex pomis sponte tae.

GERMĬNO, as, a. 1. idem ac germino. *Colum.* Antequam surculus progerminet. Adde *ib.* 15.

GĔRO, is, essi, estum, a. 3. προκομίζω, ἐκκο- xtra gero, effero, exporto, profero. *Plin.* 11, de apib.: Cum defunctas progerunt, funeran- e more comitantur exsequias. *Id.* 18, 35, 88. ae ova progerentes. *Colum.* 1, 6. *f.* Quid- ilibus, stabulisque conversum progessere. *Id.* *med.* Urcei, quibus oleum progeritur, *h. e.* abrum diffunditur, et depletur. ¶ *Appul.* . Hujus alvei felicis nitens carbasus litteris ingentibus progerebat, *h. e.* praeferebat.

GESTO, as, a. 1. frequent. a *progero,* sed n fere significationis. *Appul. Met.* 6. *f.* Sinu progestans nucleos.

GIGNO, is, genui, genitum, a. 3. προγεννάω, progenero, produco. *Pl. Truc.* 4, 1, 1. Ne- atus est, neque progignetur, cui factum me- im. *Cic. Div.* 1, 56. In seminibus vis inest rerum, quae ex iis progignuntur. *Lucr.* 2, os rerum progignere motus; et 4, 670. Quae ta queunt sensum progignere acerbum. *Ov.* 38. te saevae progenuere ferae. *Val. Fl.* 5, os advena Phrixus Progenuit. *Catull.* 64, 89. Eurotae progignunt flumina myrtus. Olim *unt* lectum fuit.

GNĀRE, aperte. *Fest.* in *Gnarus:* Gnarus gnificet id, quod scius, peritus; tamen inve- prognare significare aperte.

GNĀRĬTER. V. PRAEGNAVITER.

GNĀTĬO, onis, f. nativitas. *Capell.* 6, 210. n Calydon Diomedis Tydeique prognatione ium.

GNĀTUS, a, um, part. ab inus. *pronascor,* inserta *g* per epenthesin, ἀπόγονος, ἐπίγονος, originem trahens, descendens ab aliquo: et proprie dicitur non de filio, sed de nepote, aut pronepote, etc. respectu avi, proavi, tritavi, etc. *Cic. Tusc.* 3, 12. Qualis enim tibi ille videtur Tantalo prognatus, Pelope natus, qui, etc.? *h. e.* Atreus, cui Tantalus avus, Pelops pater. *Caes. B. G.* 2, 29. Ipsi erant ex Cimbris Teutonisque prognati; et *ib.* 6, 17. Galli se omnes ab Dite patre prognatos praedicant. *Pl. Cas.* 2, 6, 46. Herculei prognati, *h. e.* nepotes Herculis. V. *Pl. l. c.* in DELIQUEO. ¶ Item natus, filius. *Liv.* 1, 40. Romulus Deo prognatus, Deus ipse. *Pl. Amph.* 1, 1, 209. Sosiam vocant Thebani, Davo prognatum patre. *Hor. Sat.* 1, 6, 78. Artes, quas doceat quivis eques atque senator Semet prognatos; et *ib.* 2, 1, 26. Castor gaudet equis, ovo prognatus eodem Pugnis. *Pl. Aul.* 2, 2, 35. Quali me arbitrare genere prognatum? *Id. Men.* 5, 9, 20. Tun' a meo patre es prognatus? *Plin.* 9, 16, 23. Arundines in palude prognatae. *Catull.* 64, 1. Deliaco quondam prognatae vertice pinus.

PROGNĀVĬTER. V. PRAEGNAVITER.

PROGNĒ et Procne, es, f. Πρόκνη, filia Pandionis Atheniensium regis, soror Philomelae, Terei Thracum regis uxor. V. PHILOMELA et *Virg. G.* 2, 4, 15. Et manibus Progne pectus signata cruentis. *Ov. Trist.* 5, 1, 60. Hoc querulam Prognen, Halcyonenque facit. ¶ Prima interdum corripitur, more Graeco *n* liquescente. *Id. Met.* 6, 467. cupidoque revertitur ore Ad mandata Prognes, et agit sua vota sub illis. *Petr. Sat.* 131. *in carm.* testis silvester aedon, Atque urbana Progne. ¶ *Fuit et Progne insulae nomen Rhodo adjacentis. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

[PROGNŌSIS, is, f. πρόγνωσις, praescientia. *Is. Or.* 12, 7. *med.* de cygno: Nautae vero sibi hunc bonam prognosin facere dicunt. *F.*]

PROGNOSTĬCUS, a, um, adj. προγνωστικὸς, facultate praesciendi, seu praesagiendi praeditus: a προγινώσκω, ante cognosco. *Is. Or.* 4, 10. Prognostica praevisio aegritudinum a praenoscendo vocata. ¶ *Prognosticum, i,* absolute est rei futurae signum, divinatio. Hinc *Prognostica* versu hexametro scripsit *Cicero* colligens naturalia signa, ex quibus rerum futurarum conjectura fieri potest. Horum aliquot tantummodo versus aetatem tulerunt, ap. *eund. Div.* 1, 7, 8. et 9. et *Prisc.* 6, 677. 10, 882. et 16, 1034. De his *Id. Cic. l. c.* 8. Atque his rerum praesensionibus prognostica tua referta sunt; et *Att.* 15, 16. Equidem etiam pluvias metuo, si prognostica nostra vera sunt: ranae enim ῥητορεύουσιν. [*Hic nonnulla adjecit *F.*]

PROGRAMMĂ, ătis, n. πρόγραμμα, a πρὸ, ante, coram, et γράφω, scribo, significat scriptum publice propositum, ut ab omnibus legi possit. Hinc sumitur pro edicto principis, quippiam publice jubentis. *Vulcat. Avid. Cass.* 6. Ad signa edici jussit, et programma in parietibus fixit, ut si quis, etc. *Imp. Theod. et Valent. Cod.* 1, 14, 3. Leges per omnes populos judicum programmatibus divulgari. [*Edict.* praefecti Urbis, quod pertinet ad ann. a Chr. n. XD., ap. *Fabr.* p. 529. *n.* 382. Hoc programmate universitatem nosse decernimus, frumenta, etc. *F.*]

PROGRAXĔ vel Procraxe, pro prograxisse, hoc est indicasse, effutiisse, ab aor. 1. ἔκραξα verbi κράζω, clamo. *Lucr.* 5, 1158. Quippe ubi se multi per somnia saepe loquentes, Aut morbo delirantes prograxe ferantur, Et celata diu in medium peccata dedisse. Alii leg. *protraxe* pro *protraxisse,* a *protraho,* palam traho, palam expono. Simplici usum *Plautum* quidam putant, *Asin. prol.* 5. Cave, ne graxis. Sed alii rectius leg. *gratiis.*

PROGRĔDĬOR, eris, essus sum, dep. 3. προέρχομαι, ante gradior, procedo, prodeo, exeo. *Cic. Off.* 1, 10. *f.* Ut regredi, quam progredi mallent. *Pl. Ps.* 3, 2, 70. Si quo hic gradietur, pariter progrediminor. *Caes. B. C.* 1, 45. Milites temere insecuti fugientes, in locum iniquum progrediuntur; et *ib.* 81. Neque ad explorandum, neque ad progrediendum data facultate. *Lucr.* 5, 539. Pedetentim progrediens. *Pl. Bacch.* 4, 2, 29. et *Men.* 1, 1, 33. Mnesilochus eccum moestus progreditur foras. *Brut.* ad *Cic. Fam.* 11, 4. Progressus sum ad Inalpinos cum exercitu. *Cic. Coel.* 24. *f.* Ex domo progredi. *Flor.* 3, 12. Populus R. Italia progredi ausus, orbe toto arma circumtulit. *Caes. B. G.* 7, 14. Romanos longius a castris progressuros. *Id. B. C.* 2, 19. Ipse cum equitibus magnis itineribus progreditur. *Just.* 1, 3. Cum paucis et incompositis in bellum progreditur; et 2, 10. Voluntariis verberibus domi affectus, in publicum progreditur. *Liv.* 7, 10. *f.* Progredi obviam alicui. *Plin.* 7, 53, 54. Adeo sani, ut de progrediendo cogitarent. ¶ Translate. *Cic. Or.* 3, 30. Nunc ad reliqua progrediar, meque ad meum munus pensumque revocabo. *Id. Phil.* 2, 4. Quid est minus hominis, quam id objicere adversario, quod ille si verbo negarit, longius progredi non possit qui objecerit? et *ib.* 11, 3. Mihi quidem et ille pervenisse videtur, quoad progredi potuerit feri hominis amentia. *Id. Fin.* 5, 15. A primo quidem occulta natura est: progredientibus autem aetatibus, sensim nosmetipsos cognoscimus; et *Caes.* ad *Cic. post ep.* 8. *l.* 10. *ad Att.* Scribendum ad te existimavi, ne quo progredereris, inclinata jam re, qua integra etiam progrediendum tibi, non existimasses. *Cic. Amic.* 11. Videamus, quatenus amor in amicitia progredi debeat; et *Div.* 1, 14. *f.* Divinatio conjectura nititur, ultra quam progredi non potest. *Id. Har. resp.* 26. *med.* Repulsi sunt ii, quos ad omnia progredientes non solum alieni, sed etiam sui repulerunt, *h. e.* ad omnia projectos, omnia aggredientes, ut ad honores perveniant. *Flor.* 3, 16. Eo vesaniae progressus est, ut, etc. *Cic. Fin.* 4, 23. *f.* Procedere et progredi in virtute. ¶ In infinito est etiam 4. conjug. *Pl. Cas.* 5, 1, 9. Obtunso ore nunc pervelim progrediri senem. ¶ Olim et *progredio* activa positione dictum est, teste *Prisc.* 8, 799. *Novius* ap. *Non.* 7, 47. Age, move te, in navem primus progredi.

PROGRESSĬO, onis, f. πρόβασις, προκοπὴ, actus progrediendi, processio, progressus. *Cic. Fin.* 5, 21. Omnium rerum principia parva sunt, sed suis progressionibus usa augentur. *Id. Tusc.* 4, 1. Cum tota res militaris divinitus esset constituta, tum grogressio admirabilis, incredibilisque cursus ad omnem excellentiam factus est. *Id. Off.* 3, 3. *med.* Quae et ingenii bonitate multi assequuntur, et progressione discendi, [*i. e. παρακοπῇ, quae fit discendo, quae debetur doctrinae et disciplinae. V. *Beier.*] et *ib.* 4. et *Fin.* 4, 24. Progressionem facere ad virtutem. ¶ Inter figuras verborum numeratur a *Cic. Or.* 3, 54., et fortasse est, cum in oratione semper aliquid priore majus insequitur, ut *Quint.* verbis utar 8, 4., unde oratio progreditur quodammodo, et crescit. Exemplum ponit *Capper.* ex *Verr.* 2, 5, 66. Facinus est, vincire civem R.: scelus, verberare: prope parricidium, necare: quid dicam in crucem tollere? et ex *Phil.* 2, 25. *f.* In coetu vero populi R. negotium publicum gerens, magister equitum, etc.

PROGRESSOR, oris, m. qui progreditur, et procedit. *August. Mus.* 6, 6. [Vocentur ergo primi *(numeri)* judiciales, secundi progressores, tertii occursores, quarti recordabiles, quinti sonantes. *F.*]

PROGRESSUS, a, um, part. a *progredior:* [processus. *Virg. A.* 11, 608. intra teli jactum progressus uterque. *Liv.* 7, 41. Quintius ante signa progressus. *Caes. B. G.* 4, 4. Tridui viam progressi rursus reverterunt; et *ib.* 23. *extr.* Millia passuum octo ab eo loco progressus. Adde *B. C.* 3, 24. ¶ Translate. *Tac. A.* 3, 47. Absurdam in adulationem progressus. *Quint.* 1, 1. Qui paulum aliquid ultra primas litteras progressi, falsam sibi scientiae persuasionem induerunt. *Cic. Sen.* 10. *med.* Paulum aetate progressus, i. e. provectus. *F.*] ¶ Comp. *Progressior* ap. *Tert. Anim.* 31. Si decrescit foris anima retrograda aetate, quanto magis erat, ut progressior reverteretur mille post annis?

PROGRESSUS, us, m. idem quod progressio, processus. *Cic. Att.* 2, 21. Quo se conferat, nescit: progressum praecipitem, inconstantem reditum videt. *Id. N. D.* 2, 20. Stellae, quae falso vocantur errantes: nihil enim errat, quod in omni aeternitate conservat progressus et regressus constantes et ratos. *Vitr.* 5, 12. progressum appellat structuram, seu aggerem in mare projectum, quo progredi in aquam licet. *Cic. Phil.* 5, 17. *med.* Progressum aetatis exspectare. [*— *Cic. Off.* 1, 4, 20. causas rerum videt, earumque progressus et quasi antecessiones non ignorat: ubi *progressus* sunt effectus consequentes in serie causarum aliarum ex aliis prorsus, retro nexarum. V. *Beier.*] ¶ Translate, profectus. *Cic. N. D.* 1, 6. *f.* Balbus, qui tantos progressus habebat in Stoicis, ut cum excellentibus in eo genere Graecis compararetur. *Id. Tusc.* 4, 19. *f.* Philosophiae principes nunquam in suis studiis tantos progressus sine flagranti cupiditate facere potuissent. Adde *Nep. Cat.* 3. ¶ [*De dialectica. *Cic. Acad. pr.* 2, 29. quae primo progressu (*h. e.* statim ab initio s. prima parte) festive tradit elementa loquendi, *Schütz. cl. Cic.*]

PROGŬBERNĀTOR, oris, m. qui gubernatoris vices gerit. *Caecil.* ap. *Non.* 13, 17. Cum progubernator prope revortit prosumiam.

PRŎGYMNASTES, ae, m. προγυμναστής, qui ante alium exercetur, qui praeit exercitatione. *Sen. ep.* 83. *med.* Progymnastas meos quaeris? unus mihi sufficit Earinus, puer, ut scis, amabilis. Alii perperam leg. *progymnasios* eodem sensu.

PROH. V. PRO, interj.

PROHĬBĔO, es, ui, tum, a. 2. κωλύω, εἴργω, procul teneo, arceo, submoveo, impedio, ne quid fiat: quasi porro habeo. *Lucr.* 1, 971. Prohibere et obstare; et 2, 785. Impedire et prohibere; et 1, 975. Prohibere et officere. *Pl. Epid.* 2, 2, 103. Ne te censeat filii causa facere, quo illum ab illa prohibeas. *Id. Mil.* 3, 1, 105. Haec atque alia damna multa mulierum me uxore prohibent. *Caes. B. G.* 1, 10. Locis superioribus occupatis, itinere exercitum prohibere conantur; et *ib.* 15. Hostem rapinis, pabulationibus, populationibusque prohibere; et *ib.* 4, 34. hostem a pugna; et *ib.* 1, 11. ab oppidis vim hostium. *Colum.* 6, 7. Prohibendus erit bos potione per triduum. *Cic. Verr.* 2, 4, 64. *f.* Quod praedones procul ab insula Sicilia prohibuisset Verres. *Id. Phil.* 2, 18. *f.* Patri persuasi, ut eum a tua non modo familiaritate, sed etiam congressione, patrio jure et potestate prohiberet. *Id. Lig.* 5. Nos jacentes ad pe-

des supplicum voce prohibebis? *h. e.* impedies, ne voce supplicum utamur? [*Id. Off.* 1, 16, 52. non prohibere aqua profluente: ubi v. *Beier.*] ℙ Prohibere comitia dicitur vitiare diem morbo, qui vulgo quidem *major*, ob id ipsum comitialis appellatur. Cato: Si servo aut ancillae dormienti evenit, quod comitia prohibere solet, etc. *Festus.* ℙ *Prohibere se ab injuria* est abstinere se. *Caes. B. G.* 2, 28. *extr.* Finitimis imperavit, ut ab injuria et maleficio se suosque prohiberent. ℙ Cum particulis *ne*, *ut*, et conjunctivo. *Cic. Div. Verr.* 10. *f.* Quod et potuisti prohibere, ne fieret, et debuisti. *Id. Fam.* 12, 5. Hiemem credo adhuc prohibuisse, quo minus de te certum haberemus. *Id. Rosc. Am.* 52. Dii prohibeant, ut hoc praesidium sectorum existimetur. ℙ Cum infinito. *Cic. Fam.* 1, 9. Qui Bibulum exire domo prohibuissent. *Id. Off.* 3, 11. Qui peregrinos urbibus uti prohibent. *Liv.* 4, 2. *f.* Audeat Canulejus proloqui, se delectum haberi prohibiturum. Adde *Mart. Dig.* 46, 3, 41. ℙ Cum gen. *Sil.* 6, 27. captae prohibere nequiret Cum Poenos aquilae, *h. e.* cum nequiret prohibere Poenos a capienda aquila legionis. ℙ Cum accus. et dat. personae. *Pl. Curc.* 5, 2, 7. Obsecro, parentes ne meos mihi prohibeas? *h. e.* impedias, ne meos parentes noscam? Potest etiam subintelligi *nosse.* ℙ Cum ablat. rei, et praep. *de.* *Lucil.* ap. *Non.* 12, 35. Solus jam vim de classe prohibuit Vulcaniam. ℙ Pro defendere, tueri. *Cic. Manil.* 7. *med.* A quo periculo prohibete rempublicam. *Id. Brut.* 96. Ut adultam virginem ab armatorum impetu prohibeamus. *Id. Manil.* 7. Magnum civium numerum calamitate prohibere. *Id. Off.* 2, 12. Tenuiores injuria prohibere. ℙ Item coercere, cohibere. *Id. Cat.* 2, 12. Q. Metellus aut opprimet hominem, aut omnes ejus motus conatusque prohibebit. *Id. Off.* 1, 25. *med.* Prohibenda maxime est ira in puniendo. ℙ Item vetare, interdicere. Distant tamen *veto*, et *prohibeo*, quod vetamus dictis, prohibemus etiam factis. *Pl Curc.* 1, 1, 33. Nemo hic prohibet, nec vetat. *Cic. N. D.* 1, 14. Lex recta imperans, prohibensque contraria. *Mart.* 6, 86. Quando ego vos, medico non prohibente, bibam? ℙ *Dii prohibeant*, averruncent, avertant, ne siverint. *Ter. Andr.* 3, 3, 36. Si eveniat, quod Dii prohibeant, discessio. Adde *Cic. Rosc. Am.* 52. Pleniora sunt illa *Ter. Ad.* 2, 4, 11. Deos quaeso, ut istaec prohibeant; et *Hec.* 2, 1, 10. Dii mala prohibeant; et *Virg. A.* 3, 265. Dii prohibete minas: Dii talem avertite casum. ℙ *Prohibesso*, *is*, *it*, ἀμύνῃς, prohibeam, vel prohibuerim. *Cato R. R.* 141. Mars pater, te precor, uti tu morbos, calamitates intemperiasque prohibessis, defendas, averruncesque. *Pl. Ps.* 1, 1, 11. Misere miser sum, Pseudole! *Ps.* Id te Juppiter prohibessit. (Ubi notandus accusativus communis. Sic *Amph.* 4, 3, 17. Neque me Juppiter, neque Dii omnes id prohibebunt, si volent, quin sic faciam, uti constitui.) *Cic. Leg.* 3, 3. *f.* Quodque ii prohibessint, rarum est. ℙ Synaeresis est, vel syncope in illo *Lucr.* 1, 976. Nam sive est aliquid, quod probheat, officiatque. Est qui leg. *probeat.* Putant enim, quia *probi* quasi *prohibi* dicti sunt, teste *Festo*, etiam *probeo* pro *prohibeo* dictum olim fuisse; vel potius *proebeat* legend. pro *prohibeat*, ut *proebia* dicuntur, quae prohibent. V. PRAEBIA, PRAEDIUM et PROEBIA.

PROHIBITIO, onis, f. ἀποκώλυσις. *Quint.* 9, 2. *in.* Quamquam illa non poena, sed prohibitio sceleris fuit. *Ulp. Dig.* 48, 19, 8. Aut dignitatis depositionem, aut alicujus actus prohibitionem.

PROHIBITOR, oris, m. κωλυτής, qui prohibet, *h. e.* arcet, aut vetat. *Arnob.* 7, 249. Aesculapius valetudinum pessimarum propulsator, prohibitor, et exstinctor. *Ammian.* 21, 12. et 24, 4. *med.* Occupatis prohibitoribus, patefactisque latebris; et *Appul. de Deo Socrat.* Nullo adhortatore unquam indigebat, at vero prohibitore nonnunquam.

PROHIBITORIUS, a, um, adj. κωλυτικός, ad prohibendum, seu arcendum, vel vetandum inserviens. *Plin.* 10, 14, 17. Cliviam avem quidam clamatoriam dicunt, Labeo prohibitoriam. *Ulp. Dig.* 43, 26, 1. Interdictum prohibitorium.

PROHIBITUS, a, um, part. a *prohibeo:* procul habitus, vetitus. *Cic. Verr.* 2, 3, 24. *f.* Ab Apronio equitem R. scitote biduum cibo tectoque prohibitum. *Suet. Ner.* 36. *extr.* Alios diurnum victum prohibitos quaerere. *Ulp. Dig.* 48, 22, 7. *f.* Majoribus honoribus prohibitus, minores petere non prohibetur. ℙ Cum infin. *Plin.* 10, 33, 51. Aves corporis gravitate prohibitae sublime petere. ℙ Absolute. *Sen. ep.* 83. *med.* Plures enim pudore peccandi, quam bona voluntate prohibitis abstinent.

PROHINC, adv. igitur, ergo, proinde. *Appul. Met.* 3. Prohinc tormentis veritas eruenda. *Id. ib.* 5. Prohinc cubiculo te refer. Adde *ib.* 11.

PROJECTE, adv. abjecte, cum contemptu, sine cura. *Tert. Pud.* 13. Apostolus vero eam sceleratam libidinem tam projecte ignovisset?

*PROJECTIBILIS, e, adj. *Vet. Interpr. Iren.* 1, 34. Serpens projectibilis. *B. A.*

PROJECTICIUS, a, um, adj. expositicius. *Argum. Cist. Plauti*, quod quidam *Sidonio* tribuunt. Lemniique natam spondit adolescentulo Amore capto illius projecticiae. V. PROJICIO. ℙ Translate est nihili habitus. *Ammian.* 28, 6. *med.* Salutat te Palladius projecticius, qui non aliam ob causam dicit se esse projectum, nisi quod in causâ Tripolitanorum apud aures sacras mentitus est.

PROJECTIO, onis, f. προβολή, actus projiciendi, extensio. *Cic. Or.* 18. *f.* Brachii projectio in contentionibus, contractio in remissis; et *Fest.* in *Tullios.* Tullios alii dixerunt esse silanos, alii rivos, alii vehementes projectiones aquae arcuatim fluentis: quales sunt Tiburi in Aniene. ℙ *Projectio* est etiam eadem ac projectura. *Ulp.* 43, 17, 3. §. 5 Item videamus, si projectio supra vicini solum non jure haberi dicatur; et §. 6. An, quo facilius possim retinere possessionem ejus projectionis, interdico tecum, sicuti nunc possidetis. V. PROJICIO.

PROJECTO, as, a. 1. frequent. a *projicio.* *Pl. Bacch.* 3, 6, 38. Etiamne ultro tuis me projectas probris? *h. e.* injuriis afficis. Alii leg. *prolectas*, *h. e.* provocas. *Enn.* ap. *Rufin. de figur. Syncris.* Ego projector, quod tu peccas, *h. e.* rejicior, damnor, arguor.

PROJECTORIUS, a, um, adj. ejiciendi vim habens. *Theod. Prisc. de diaeta* 15. Projectoriam vim participare. *Aemil. Macer* 4, 1. Herba projectoriae virtutis.

PROJECTURA, ae, f, προβολή, projectum, prominentia, et veluti supercilium cujusque rei, ut coronarum in architectura, etc. *Vitr.* 3, 2. Crepidines et projecturae spirarum? et *ib.* 3. Spirarum projecturae non procedant extra solitum; et *ib.* Projectura cymatii. V. PROJECTIO.

PROJECTUS, a, um, part. a *projicio:* ἀποβληθεὶς, πρόβλητος, προβλής, ante, aut procul jactus. *Varr. L. L.* 4, 5. Putescebant ibi cadavera projecta. *Hor. Epod.* 6, 19. de cane: Projectum odoraris cibum. [*Pravo consilio *Forc.* sejunxerat ab his ista:] *Nep. Chabr.* 1. Projecta hasta impetum excipere hostium. [*V. *Brem.* ad h. l.] *Sisenn.* ap. *Macrob. Sat.* 6, 4 Scutis projectis tecti. [*Liv.* 7, 10. projecto laeva scuto; et 32, 25. projecto prae se clypeo.] *Sisenn.* ap. *Macr. Sat.* 6, 4. Arbor circum projectis ramis majorem partem loci summi tegebat. *Virg. A.* 10, 587. projecto dum pede laevo Aptat se pugnae. *Cic. Or.* 3, 59. Brachium procerius projectum, quasi quoddam telum orationis. *Suet. Tit.* 3. Neque procera statura, et ventre paulo projectiore *Lucan.* 4, 755. Oraque projecta squalent arentia lingua, *h. e.* exserta. [*Quibus locis *projectus* i. q. protentus. — Porro i. q. eminens, procurreus, porrectus. Hinc *projectum* est membrum aedium prominens, ut moenianum et subgrunda. V. IMMISSUS. Ita praecipue de situ locorum usurpatur.] *Cic. Verr.* 2, 4, 10. Urbs erat ejusmodi loco, atque ita projecta in altum. *Virg. A.* 3, 699. projectaque saxa Pachyni Radimus. *Liv.* 22, 20. Continentis projectas oras praetervehi. *Lucan.* 8, 442. si regna times projecta sub austro. *Plin.* 3, 6, 12. Insula a septentrione in meridiem projecta. *Sil.* 6, 646. ubi laetis Projecta in campis nebulas exhalat inertes, Et sedet ingentem pascens Mevania taurum. ℙ Hinc translate. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 4, 374. Justitia foras spectat, et projecta tota est, atque eminet. [*Id. Cluent.* 65. projecta atque eminens audacia.] ℙ Item quod immoderatus, effrenatus, ad omnia se cupide projiciens, profligatus, impudens. *Cic. Verr.* 2, 1, 1. Homo ad audendum projectus. *Id. Dom.* 44. Videte hominis intolerabilem audaciam cum projecta quadam et effrenata cupiditate. *Id. Cluent.* 65. Quorum eminet audacia, atque projecta est. *Tac. H.* 5, 5. Projectissima ad libidinem gens. *Gell.* 1, 15. *extr.* Homines in verba projectos, locutulejos, et blaterones, et lingulacas dixerunt. ℙ Item prostratus, jacens. *Caes. B. G.* 7, 26. Matresfamilias fluentes, projectae ad pedes suorum. *Id. B. C.* 25, 5. Ante simulacra projecti victoriam ab Diis exposcerent; et *ib.* 3, 98. Passis palmis, projecti ad terram, flentes ab eo petierunt salutem. *Plin.* 10, 63, 83. Vulpes in latera projectae; et *Virg. Ecl.* 1, 76. viridi projectus in antro. *Stat. Th.* 12, 328. projectus caespite nudo. *Sil.* 15, 309. Stramine projectus duro. *Hor. Sat.* 2, 3, 112. Si quis ad ingentem frumenti semper acervum Projectus vigilet cum longo fuste. ℙ Item repulsus, propulsus. *Sisenn.* ap. *Non.* 4, 349. Romanos impetu suo protelant: projectos persequuntur. ℙ Et depositus, abjectus. *Petr. Sat.* 136. *med.* Projectaque veste in aditu steti; et *Hor. Sat.* 2, 7, 53. projectis insignibus, annulo equestri, Romanoque habitu. *Sil.* 10, 42. Per medios agitur, projecto lucis amore. *Ov. Met.* 6, 544. ipsa pudore Projecto tua facta loquar. ℙ Item rejectus, abjectus, expositus, temere jactus, et neglectus. *Pl. Cist.* 1, 2, 5. Puellam projectam ex angiportu sustuli. V. PROJECTICIUS. [*Tac. A.* 6, 25. strangulata in Gemonias projecta.] *Caes. B. C.* 1, 30. Projectus ac proditus a Cn. Pompejo. *Sall. ep. Pomp. ad Sen.* Quem contra aetatem projectum ad bellum saevissimum, cum exercitu optume merito, fame confecistis. *Id. Jug.* 17. Cujus impio facinore in has miserias projectus sum, *h. e.* conjectus, et relictus. [*Liv.* 22, 44. projectis ac proditis ad inconsultam atque improvisam pugnam legionibus.] ℙ Item vilis, abjectus, contemptus. *Liv.* 2, 27. *med.* Non esse desertam omnino rempublicam, neque projectum consulare imperium. *Tac. A.* 3, 65. *extr.* Etiam illum, qui libertatem publi-

cam nollet, tam projectae servientium patien[tiae] taedebat. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 153. Quid esse[t] bis aestimem projectius? ℙ Item demissus, [de]jectus. *Tac. H.* 3, 65. Vitellii vultus projectu[s,] degener. ℙ Item profusus, effusus. *Val. F[l.]* 90. septem projectus in amnes Nilus. ℙ Et na[ufra]gio ejectus. *Virg. Ecl.* 7, 42. projecta vilior [al]ga. *Lucr.* 5, 223. saevis projectus ab undis Navita[, nu]dus humi jacet. *Ov. Pont.* 2, 3, 30. Vix duo [pro]jecto, tresve tulistis opem. *Id. Her.* 2, 135. A[c] me fluctus projectum litora portent. [*Cic. Phi[l.]* 8. ad saxa projectus.] ℙ *Projecta sacra* appe[llan]tur, quae fulgurante coelo fiunt. Tunc enim [pro]jecta depellendorum fulgurum, vel procurand[orum] bonorum causa fiunt. Ita *Festus* post *Pecunia*[m]. [Su]spicor, inquit *Dacerius*, projecta inde dicta f[uisse,] quod in scrobe ea sacra fierent, ubi postea fu[lgur] conderetur.

PROJECTUS, us, m. projectio. In sexto [casu] sing. *Lucr.* 3, 1001. Quamlibet immani projectu [cor]poris exstet; et *Plin.* 17, 12, 19. Omnium, [quae] projectu frondis ita defenduntur, ut per ipsas defluant imbres, stilla saeva est.

PROJICIO, is, jeci, jectum, a. 3. προβάλλω, ῥίπτω, ante, aut procul jacio, abjicio. *Caes.* [B. C. 3,] 7, 81. Crates projicere, fundis, sagittis nostr[os] vallo deturbare. *Hor. Sat.* 2, 3, 100. qui servos [pro]jicere aurum In media jussit Libya. *Caes. B.* [G. 4,] 36. Aquilam intra vallum projecit; et *ib.* 7, 25. [Pro]jicere aliquid in ignem. *Prop.* 3, 6, 3. Dum fur[ibun]da mero mensam propellis, et in me Projicis i[nsana] cymbia plena manu. *Virg. A.* 5, 402. In m[edium] geminos immani pondere caestus Projecit; et *i[b.]* galeam ante pedes projecit inanem. *Id. ib.* 12[...] praedamque ex unguibus ales Projecit fluvio; [...] 6, 836. Projice tela manu. ℙ Cum infinit[o. Cl.] *Rapt. Pros.* 2, 3. levibus projecerat auris Ind[...] errare comas. ℙ Projicere se. *Curt.* 9, 4. Ja[m ve]stem detraxerat corpori, projecturus semet in fl[umen.] *Caes. B. G.* 4, 25. Projicere se ex navi. *Cic.* [...] 11. *f.* ad pedes alicujus. *Liv.* 2, 23. se in foru[m pro]jicit, *h. e.* se proripere. *Virg. A.* 9, 444. Tum super [exani]mem sese projecit amicum. ℙ [*Item sterno. ...] *Fl.* 7, 141. stratoque graves projecerat artus. [...] *Theb.* 1, 387. hic artus imbri ventoque rigente[s pro]jicit.] ℙ Item rejicio, abjicio, amitto et ne[glego.] *Pl. Cist.* 2, 3, 74. Eam postquam peperit, jussi[t] [...]vam projici. Ego projeci, alia mulier sustulit[...] exposui. V. PROJECTICIUS et PROJECTUS. [...] *B. C.* 3, 98. projicere arma. *Liv.* 29, 9. Inse[...] projecit. *Suet. Vesp.* 2. ut insepulti projicer[entur.] V. *Cort.* ad *Lucan.* 6, 626. *Ruhnk.* ad *Rut. L[up.]* 13. ubi *Frotsch.* laud. *Matth.* ad *Cic. Mil.* 13. [...] ad *Ov. Her.* 2, 135.] *Cic. Phil.* 13, 3. *med.* N[on] his libertatem, sed pro libertate haec projicias. [...] *A.* 6, 436. lucemque perosi Projecere animas. [...] *ep.* 7, 27. Projicere spem salutis. *Caes. B. G.* [...] Accusare Belgas, qui se populo R. dedidissent, [pa]triam virtutem projecissent. *Hor. A. P.* 97. P[rojicit] ampullas, et sesquipedalia verba. [*Projicer[e ...]* ap. *Stat. Theb.* 2, 237. est luce se privare, [...] sibi eruendo. Laudaverat hunc locum *Forc.* i[...] ℙ *Projicere aliquem* est rejicere, negligere, des[erere,] nullam ejus rationem habendo. *Caes. B. C.* [...] Nonne extremam fortunam sequi paratas proje[cisse]le? [*Similes locos v. in projectus, a, um. ℙ [Et] translate *se projicere* dicitur potissimum de ii[s, qui] inconsulto, desperatis rebus periculum sub[eunt.] *Cic. Att.* 9, 6. Epistolae tuae monent, et roga[nt, ne] me projiciam; et ipse *Atticus ib.* 10. Tum pote[ris] deliberare, non scilicet integra re, sed certe [non] infracta, quam si una projeceris te: *projicere* [...] locis est, sine consilio celeriter Urbem relin[quere,] et temere se fugae dare, nullo certo loco const[ituto,] quo confugias, et quasi in apertum exitium ru[ere.] ℙ [*Item est ultro se offerre, intrudere.] *Cic.* [...] 9. *med.* Si qui se in hoc judicium forte projec[erint,] excludite eorum cupiditatem, h. e. cupide [...]mere se intromiserint. [*— Porro ad humilem, [...] homine indignam agendi rationem descendere, [...] *sich erniedrigen zu*, *sich wegwerfen.*] *Liv.* 2[...] In muliebres et inutiles fletus se projicere. [*...]iam de rebus ipsis, quae infamiam, contemtu[m ho]norum trahunt, usurpatur.] *Cic. Fin.* 2, 22. Quod adulterium, quod stuprum, quae libido [non] proripiet, ac projiciet, aut occultatione pro[...] aut impunitate, aut licentia? *h. e.* exseret, eru[mpet,] effundet. ℙ Item fundo, profundo, emitto. [...] 4, 259. Ille quoque, inflexa fontem qui projicit [urna,] *h. e.* Aquarius. *Hirt. B. Alex.* 24. *f.* Ut lacr[imas] quas in colloquio projecerat, gaudio videretu[r] fudisse. *Sen. ep.* 10. Repeto memoria, quam n[...] animo quaedam verba projeceris, quanti robori[s ple]na, *h. e* protuleris. ℙ [*Hinc pro expello, ej[icio.] *Ov. Met.* 15. 504. immeritumque pater projec[it] urbe. *Cic. Cat.* 2, 1. *extr.* Urbs laetari mihi vi[detur,] quod tantam pestem evomuerit, forasque proje[cerit.] ℙ Item relego. *Tac. A.* 1, 3. Ut nepotem unic[um A]grippam in insulam Planasiam projiceret. Ad[de ...] 4, 71. ℙ Item extendo. *Pacuv.* ap. *Gell.* 4, 17. Id promontorium, cujus linguam in altum pr[ojicit.] Alii rectius leg. *lingua*, h. e. *lingua projicit*[...] *projicitur.* ℙ Item differo. *Tac. A.* 2, 36. Qua[...]

fore ab his, qui ultra quinquennium projician-
¶ Projicere, inquit Non. 2, 711., effundere,
ste positum. Sisenn. ib. Tum postquam apud
sinos ejus facti mentionem projecit. Hoc, opi-
Sisenna vult dicere, negligenter jecit, quasi
agens meminit. ¶ Projicere est etiam proje-
facere, in illo Caji Dig. 8, 2, 1. Jus immitten-
gna in parietem vicini, projiciendi, protegendi,
Sic Cic. Top. 4. Id solum esse ambitus aedium,
parietis communis tegendi causa tectum proji-
ur. V. IMMISSUS.
ROILĬUM. V. PROELIUM.
ROIN, monosyllabum, idem ac proinde: sed poe-
n, et fere comicum. Ter. Andr. 2, 4, 5. Proin
ac, apud te sies. Id. Eun. 1, 2, 26. Proin tu,
i si vis, vera dicito. Pl. Stich. 5, 2, 19. Proin
vare propera. Id. Mil. 3, 1, 185. Proin, Palae-
, quam potes, tam verba confer maxime ad com-
ium. Id. Capt. prol. 63. Proin si quis pugnam
ectat, lites contrahat. ¶ Disyllabum est ap.
ll. 20, 16. Proin viator hunc Deum (Priapum)
eris. ¶ Sunt qui Ciceroni tribuunt Cat. 2, 5.,
roinde rectius ibi alii leg.
ROINDE, διό, conjunctio idem valens, quod ideo,
terea, quapropter, ideoque: [*cum exhortatio-
adam, ut Gr. πρὸς ταῦτα.] Cic. Cat. 2, 5. extr.
nde aut exeant, aut quiescant. Id. Fam. 12, 6.
nde fac, animum tantum habeas, quanto, etc.
Jug. 53. Proinde parati intentique essent, si-
lato, Romanos invadere. Caes. B. G. 7, 38. f.
de si quid in nobis animi est, persequamur eo-
mortem. Virg. A. 11, 383. Proinde tona elo-
solitum tibi, meque timoris Argue; (disyll. et
mper Lucr., itemque Sil. 2, 353. etc.) ¶ Ali-
lo est adv. similitudinis, idem ac perinde, ae-
pariter. Just. 41, 3. f. Proinde secunda, ad-
que silentio tegunt. Lucr. 4, 647. Ut sunt dis-
s extrinsecus, etc. Proinde et seminibus dis-
variantque figuris. Planc. ad Cic. Fam. 10, 2?.
filii loco non proinde habere, turpe mihi vide-
Petr. Sat. 83. Senex canus, qui, etc. sed cultu
roinde speciosus. Philippi ep. ad Aristotel. ap.
9, 3. Diis habeo gratiam, non proinde quia
est, quam pro eo, quod eum nasci contigit tem-
s tuis: οὐχ οὕτως ἐπὶ τῇ γενέσει τοῦ παιδὸς, ὡς
κατὰ τὴν σὴν ἡλικίαν αὐτὸν γεγονέναι. ¶ Se-
ibus particulis ac, quasi, atque, ut. Lucr. 3,
Si possent homines, proinde ac sentire viden-
Pondus inesse animo, quod se gravitate fatiget,
ibus id fiat causis, cognoscere, etc. haud ita
agerent. Pl. Trin. 3, 2, 33. Tibi proinde ac
e, summas habeo gratias. Sall. Jug. 4. Pro-
uasi praetura et consulatus, atque alia hujus-
i per se ipsa clara, magnifica sint, ac non per-
abeantur, ut eorum, qui sustinent, virtus est.
4, 998. Proinde quasi ignotas facies atque ora
r; et 3, 1049. Ossa dedit terrae, proinde ac
infimus esset. Ter. Ph. 2, 3, 35. Proinde ex-
e, quasi non nosses. (Ita leg. etiam Donat.)
ap. Gell. 13, 12. Neque minus multi imperiti,
e atque haberent ea, sunt usi. Nep. Lys. 2.
le ac si iidem firmissimi solerent esse amici,
nstantes fuissent inimici. Gell. 1, 8. Proinde
si primitus Latine fictum esset. Pl. Amph. 3,
Haec curata sint, fac sis, proinde adeo ut me
ntelligis. Adde Cic. Quint. 14. et Tusc. 5, 2.,
5, 728., Varr. L. L. 5, 7. et ib. 7, 7. et ib. 9,
R. R. 3, 8., Sall. Cat. 12. extr. et al., quibus
unt qui perinde reponunt. Sed ut cetera du-
nt, loca certe Lucretii lectionis variantiam
dmittunt. [*Sunt, qui negent proinde aliter
ribus positum esse, nisi pro igitur cum exhor-
e quadam, ut Gr. πρὸς ταῦτα. Sed cf. quae pe-
onuerunt Ruhnk. ad Rut. Lup. 1, 9. p. 105. ed.
umpt. Gr. Lat. §. 282. p. 254. et §. 344. p. 298.
. Emendd. Livv. p. 31. Brem. ad Nep. Lys. 2,
ssov. ad Tac. G. 5. p. 7. et Goerenz Cic. Legg.
49. al.]
LĀBOR, eris, lapsus sum, dep. 3. παρολι-
in anteriorem partem labor. Cic. in Arat. N.
44. At Canis ad caudam serpens prolabitur
¶ Translate est sensim devenire, paulatim
re. Cic. Leg. 1, 20. Libenter ad istam ora-
tecum prolaberer. Liv. 30, 12. med. In mi-
diam prolapsus est animus victoris. [*Tac.
31. miles in rabiem prolapsus est; et 4, 18.
ii ad seditiones prolaberentur.] ¶ Item lon-
ratione provehi, excurrere. Cic. Caecin. 35.
gius prolapsum esse, quam ratio vestri judi-
tularit. [*Huc pertinet locus, quem Noster
laudaverat, Cic. Leg. 1, 20. Libenter ad is-
ationem tecum prolaberer.] ¶ Est etiam la-
cadere, procidere, delabi. Liv. 27, 27. Post-
Marcellum prolabentem ex equo moribundum
V. PROLAPSUS. ¶ [*Translate varium
habet: ac primum quidem dicitur de iis, qui
, dignitate, honore minuuntur, ut nostr. sin-
allen. Tac. A. 3, 55. dites olim familiae —
magnificentiae prolabebantur. — Hinc de ani-
i qualemcumque ob causam solito virium vi-
stituitur.] Cic. Quint. 24. Cogitabam fore,
multis in rebus timore prolaberer. [*— Deni-
moribus ad perversitatem abjectis.] Val.

Max. 2, 1. n. 5. Vini usus olim Romanis feminis ignotus fuit, ne scilicet in aliquod dedecus prolaberentur. [*Huc pertinent etiam, quae Noster partim alieno loco laudaverat, partim omiserat, ista:] Cic. Coel. 20. Huc unius mulieris libido est prolapsa, ut, etc. Sen. Controv. 15. Eo prolapsi sunt mores, ut nemo ad suspicanda adulteria nimium credulus videri possit. [*Cic. Div. 2, 2. his praesertim moribus atque temporibus, quibus ita prolapsa est (juventus), ut omnium opibus refrenanda atque coercenda sit.]

PROLAPSĬO, onis, f. πρόπτωσις, casus. Suet. Aug. 30. Alveus Tiberis completus ruderibus, et aedificiorum prolapsionibus coarctatus. ¶ Translate est juventutis erratum. Cic. Coel. 17. f. Interdum natura multas vias adolescentiae lubricas ostendit, quibus illa insistere, aut ingredi sine casu aliquo, aut prolapsione vix posset.

PRŌLAPSUS, a, um, part. a prolabor: lapsus. Prop. 1, 20, 47. de Hyla: Prolapsum leviter facili traxere liquore. [*Tac. A. 14, 27. Laodicea tremore terrae prolapsa.] ¶ Translate. Tac. A. 2, 10. Paulatim inde ad jurgia prolapsi. [*Ib. 11, 17. ad superbiam prolapsus.] ¶ Item qui excidit, elapsus. Cic. Font. 9. Ne quod ab aliqua cupiditate prolapsum verbum videatur. ¶ Est etiam delapsus. Plin. 27, 8, 45. Putator ex arbore alta prolapsus. Ov. Ib. 223. matris prolapsus ab alvo. Suet. Gr. 2. Cum prolapsus in cloacae foramen crus fregisset. Mamert. Grat. act. ad Julian. 6. Prolapsum coelo excepere Palladium. Liv. 27, 32. Equus pilo trajectus, prolapsum per caput regem effudit. Virg. A. 2, 555. Trojam incensam, et prolapsa videntem Pergama. ¶ Translate [*primum pertinet ad eos, quorum opes, divitiae, dignitas, potentia concidit. Liv. 23, 5. Prolapsum clade Romana imperium; et 6, 22. quod rem temeritate ejus prolapsam restituit; et 45, 19. rem prope prolapsam restituit. — Tum ad animum a vero aberrantem spectat.] Cic. Att. 1, 17. med. Questi sunt Asiani, se cupiditate prolapsos nimium magno conduxisse. Plin. 28, 8, 29. Virum alias sagacem, nimio juvandi mortales studio prolapsum. [*Ita praecipue dicitur de morum perversitate. Tac. A. 12, 53. Ad id prolapsae, so tief gesunken.]

PRŌLĀTĀTĬO, onis, f. ἀνάβλησις, dilatio. Tac. H. 3, 82. Sed omnem prolatationem, ut inimicam victoriae, suspectabant. Alii leg. (inter quos Jac. Gronov.) prolationem.

PRŌLĀTĀTUS, a, um, part. a prolato: dilatus, protractus, extensus. Tac. A. 13, 34. Prolatatum inter Parthos, Romanosque de obtinenda Armenia bellum acriter sumitur. Alii leg. prolatum.

PRŌLĀTĬO, onis, f. [*narratio, expositio. Haec primo loco poni debebat significatio, Noster ad f. collocaverat.] Cic. Or. 34. Commemoratio antiquitatis, exemplorumque prolatio. Liv. 22, 13. Sed Punicum abhorrens os ab Latinorum nominum prolatione, pro Casino Casilinum dux ut acciperet, fecit, [*cf. 23, 5. ¶ Hinc est] ὑπέρθεσις, extensio, protensio. Liv. 31, 5. Et prolationem finium, victoriamque et triumphum portendi. ¶ Sumitur etiam pro dilatione. Cic. Rab. perd. 3. Cum alteri ad prolationem judicii biduum quaereretur. Caes. B. C. 3, 32. Prolationem diei donationem esse dicebant. Cic. Att. 7, 12. Nec eum rerum prolatio, nec senatus discessus tardabit. V. PROLATUS. Pl. Mil. 2, 2, 95. Trecentae possunt causae colligi: nec domi est, abiit ambulatum, dormit: quantumvis prolationum.

***PROLATĪVUS**, a, um, adj. προφορικός. Vit. Interpr. Iren. 2, 18. Prolativum hominum verbum. B. A.

PRŌLĀTO, as, a. 1. παρεκτείνω, dilato, extendo. Colum. praef. 1. Quibus, diuturna permittente pace, prolatare licuit rem rusticam. Id. 1, 5. Si forte villam prolatare libuerit. Quint. decl. 3, 13. Non de prolatando tibi imperio res est. Lucr. 1, 981. Effugiumque fugae prolatet copia semper, h. e. amplificet, longius faciat. [*Tac. H. 2, 78. prolatare agros.] ¶ Est etiam producere secundum tempus, differre, protrahere. Cic. Cat. 4, 3. extr. Id opprimi sustentando ac prolatando nullo pacto potest. Sall. Cat. 44. Dubitando et dies prolatando. Tac. A. 6, 42. Sed ubi diem ex die prolatabant. Id. ib. 11, 37. Prolatare vitam. Liv. 21, 5. Nihil prolatandum ratus. Sall. in ep. Mithrid. ad Arsac. Pretio diem belli prolatat. Id. in or. Phil. contra Lepid. med. Ne prolatandis seditionibus inquies ipse, nos in sollicitudine retineas. Adde Sil. 3, 142.

PRŌLĀTUS, a, um, part. a profero: προφερόμενος, in medium allatus, expositus, exhibitus, ostensus. Cic. Verr. 2, 4, 16. extr. Nonne te et prolatis, et non prolatis tabulis condemnari necesse est? Lucan. 4, 97. Non deest prolato jejunus venditor auro. ¶ Dictus, narratus. Ter. Hec. 1, 2, 28. Qui istuc credam ita esse? dic mihi, Parmeno. Par. Non est opus prolato: hoc percontarier desiste. Cic. Div. 2, 66. Multa sunt a te ex historiis prolata somnia. ¶ Item vulgatus, editus. Anton. ad Cic. post ep. 8. l. 10. ad Att. Non extimuissem rumorem, qui de te prolatus est. Cic. Mur. 13. Sapiens existimari nemo potest in ea prudentia, quae neque extra Romam usquam, neque Romae, rebus prolatis, quidquam valet, h. e. postquam Cn. Flavius, qui rationem agendi in foro a JCtis data opera occultatam, fastis et notis eorum expositis, protulit, ut habetur ib. 11. ¶ Item protentus, projectus, extensus. Festus: Prolato aere adstitit, Ennius in Achille Aristarchi cum ait, significat clypeo ante se protento. Quint. 11, 3. med. Dextra paulum prolata extra sinum. Plin. 2, 48. 48. Iisdem ventis in contrarium navigatur, prolatis pedibus, etc. V. PES. ¶ Item elatus, commotus. Lucan. 2, 493. Caesar calida prolatus ab ira. ¶ Item in aliud tempus dilatus, protractus, productus. Tac. A. 3, 11. Drusus rediens Illyrico, quamquam patres censuissent, ob res priore aestate gestas ut ovans iniret, prolato honore Urbem intravit. ¶ Hinc res prolatae in foro dicuntur, cum justitium indictum est, et actiones forenses, atque urbana munera intermittuntur ad tempus. Cic. Att. 14, 5. Meam stultam verecundiam, qui legari noluerim ante res prolatas, ne deserere videar hunc rerum tumorem. Ad. de Q. Fr. 3, 8. med. et Auct. Pan. ad Pis. 74. Festive Plaut. ex persona parasiti, Capt. 1, 1, 10. Ubi res prolatae sunt, cum rus homines eunt, simul prolatae res sunt nostris dentibus. V. PROLATIO. Contrarium est res redeunt. V. REDEO.

PRŌLĀTUS, us, m. prolatio. In sexto casu sing. habet Tert. adv. Valent. 33., ubi alii prolatum legunt.

PRŌLECTĀTUS, a, um, part. a prolecto: illectus, delectatus. Capell. 8. in. Nuptialis gratiae nomine prolectatus.

PRŌLECTĪBILIS. V. PLECTIBILIS.

PRŌLECTO, as, a. 1. ἐπάγω, illecto, allicio: a lacto, qua notat blanditiis trahere. Cic. Fl. 8. Egentes et leves spe largitionis, et viatico publico, privata etiam benignitate prolectat. Alii leg. perlectat. Vitr. prooem. 5. Versuum distincta pronunciatio prolectando sensus legentium, etc. Ov. Fast. 4, 433. Praeda puellares animos prolectat. Appul. Met. 5. Et illae sedatae lacrimae postliminio redeunt, prolectante gaudio. Id Apol. Veneficiis aliquem prolectare ad nuptias. ¶ Pro lacessere, provocare. Pl. Bacch. 3, 6, 38. Etiamne ultro tuis me prolectas probris? Alii leg. projectas.

PRŌLĒGĀTUS, i, m. et Pro legato, legati vice fungens. Inscr. ap. Maff. Mus. Ver. 119, 6. P. Baebio P. Fil. Pob. Tuticano Trib. Mil. a populo, Praef. Eq., Proleg., pontifici, etc. Alia sub Nerone, ap. Don. 137, 1. L. Titinius L. F. Gal. Glaucus Lucretianus Flam. Rom. et Aug., Praef. pro legato insular. Baliarum, etc. V. aliam in PENNINUS.

[**PRŌLĔPOS**, ŏris, m. id quod loco leporis est. Not. Tir. p. 80. Lepos, prolepos. F.]

PRŌLEPSIS, is, f. πρόληψις, vox Graeca, praesumptio, et occupatio Latine dicta, a πρὸ, ante, et λαμβάνω, capio, significat figuram loquendi apud grammaticos, cum ante numerus verbo redditur, quam personae definiantur, ut in illo Virg. A. 12, 161. Interea reges, ingenti mole Latinus Quadrijugo vehitur curru, etc. bigis it Turnus in albis, etc. Tum pater Aeneas, etc. Et juxta Ascanius, etc. Procedunt castris. Ita Diomed. 2, 438. ¶ Item cum id, quod posterius accidit, ante tempus adscribitur, ut A. 1, 6. Lavinaque venit Litora. Nondum enim, inquit Diomed. ib. 439., erat Lavinium, cum ad Italiam venit Aeneas. Simile est illud A. 6, 366. portusque require Velinos: de quo Gell. 10, 16. et Sall. in fragm. ap. Diomed. l. c. Montem sacrum atque Aventinum insedit. Qui mons, inquit Diomed., ob hoc quod illum plebs insederat, postea sacer dictus est. Ascon. ad illud Cic. Verr. 2, 1, 45. f. Ipse in Siciliensi edicto hoc non habet. Figura prolepsis: non enim adhuc pervenimus ad Siciliam: cujus crimina in accusatione futura sunt, in tempore praeterita. ¶ Item figura oratoria sententiarum, de qua V. OCCUPATIO. ¶ Denique anteceptam animo rei quandam informationem, πρόληψιν Epicurus, anticipationem vocat Cic. N. D. 1, 16. f. V. ANTICIPATIO.

PRŌLES, is, f. γενεά, progenies, soboles, liberi: a pro, et oleo, cresco; ideoque prima syllaba longa est ex contractione, cum e contrario secunda in soboles brevis sit; oritur enim ex sub, et oleo. Dicitur fere de hominibus. Cic. Or. 3, 38. dicit esse vocem poeticam, non tamen omnino in prosa oratione vitandam. Sall. in or. Lepidi ad pop. Praeclara Brutorum, atque Aemiliorum proles, geniti ad ea, quae majores virtute peperere, subvertunda. Hor. Od. 4, 5, 23. Laudantur simili prole puerperae; et ib. 3, 6, 37. rusticorum mascula militum Proles; et Carm. saec. 19. Lex marita novae prolis ferax; et ib. 47. Dii Romulae genti date remque prolemque. Virg. A. 1, 79. et pulcra faciat te prole parentem. Val. Fl. 5, 384. Felix prole parens. Tibull. 1, 8, 55. At tibi subcrescat proles, quae facta parentis Augeat, et circa stet venerata senem. Lucr. 5, 854. propagando procudere prolem. Ov. Met. 9, 452. prolem est enixa gemellam. Id. Fast. 1, 622. prole novare viros. Plin. 3, 20, 24. Rhaetos Tuscorum prolem arbitrantur. ¶ De uno tantum. Virg. A. 6, 763. Silvius, Albanum nomen, tua postuma proles; et ib. 12, 830. Et germana Jovis, Saturnique altera proles. Sen. Med. 84. Proles fulminis improbi, h. e. Bacchus. Tibull. 1, 4, 7. Bacchi rustica proles, h. e. Priapus. Val. Fl. 4, 213. egomet Neptunia proles. ¶ Per synecdochen manus, copiae. Cic. Leg.

3, 3. Equitum peditumque prolem describunto. *Virg. A.* 10, 429. Sternitur Arcadiae proles, sternuntur Etrusci. ℙ Item gens, homines. *Id. ib.* 4, 236. Nec prolem Ausoniam, et Lavinia respicit arva. *Vet. Poeta* ap. *Cic. N. D.* 1, 63. Ferrea tum vero proles exorta repente est, *h. e.* ferreae aetatis homines. ℙ De bestiis. *Lucr.* 2, 660. et equorum duellica proles. *Phaedr.* 2, 3. Ubi esca se replevit et prolem suam. *Virg. G.* 3, 65. de bobus: Atque aliam ex alia generando suffice prolem; et *ib.* 541. Jam maris immensi prolem, genus omne natantum; et *ib.* 4, 281. de apib.: si quem proles subito defecerit omnis. *Colum.* 7, 6. *med.* de capris: Parit autem, si est generosa proles, frequenter duos. ℙ De plantis. *Virg. G.* 2, 3. et prolem tarde nascentis olivae, *h. e.* baccas oleae. ℙ In plur. num. *Colum.* 10, 163. Privignasque rogat proles. V. PRIVIGNUS. ℙ Testiculi, in quibus est vis prolis generandae. *Arnob.* 7, 230. Polimina sunt ea, quae nos proles verecundius dicimus: a vulgaribus autem assolent cognomine testium nuncupari; et 5, 172. Circumjectas prolibus diripiens membranulas. ℙ In gen. plur. *prolum* habet *Capell.* 3, 78.

PROLĒTĀRĬUS, ii, m. Proletarii erant pauperrimi homines in plebe Romana, qui secundum *Dionys. Hal.* 4, 16, 20. minus quam duodecim minas cum dimidia possidebant: secundum *Liv.* 1, 43. minus quam undecim millia aeris: secundum *Gell.* 16, 10. non amplius quam mille quingentum aeris in censum deferebant. Ita dicti sunt, quod fere immunes erant a militia, excepto si tumultus maximus exstitisset: solamque eam operam navabant reipublicae, ut prolem procrearent. *Lex XII. Tab.* ap. *Gell. l. c.* Proletario quoi quis volet, vindex esto. *Ennius ib.* et ap. *Non.* 2, 666. Proletariu' publicitus scutisque, feroque Ornatur ferro. ℙ Quamvis ap. *Cic. de Rep.* (ed. *A. Maio*) 2, 22. et ap. *Festum* cum capite censis iidem esse videantur: inquit enim ille, Eos qui aut non plus mille quinquentum aeris, aut omnino nihil in suum censum praeter caput attulissent, proletarios Servius Tullius nominavit. Hic vero, Proletarium capite censum dictum, quod ex his civitas constet, etc. differunt tamen. Nam capite censi minus honesta conditione erant, multoque pauperiores, ut qui aut nullo aere censerentur, aut minore certe, quam proletarii. V. CAPITECENSI, et *Gell. l. c.* ℙ Adject. *proletarius* sermo plebejus est, et vulgaris. *Pl. Mil.* 3, 1, 157. Nam proletario sermone nunc quidem hospes utere. [*Quaedam addidit *F.*]

PROLĔVO, as, a. 1. sublevo, allevo, attollo. *Tert. Poen.* 4. Haec te peccatorum fluctibus mersum prolevabit. Aliis minus recte leg. *perlavabit.*

PROLĪBO, as, a. 1. idem quod libo. Verbum sacrorum. *Plin.* 14, 18, 22. et *ib.* 19, 23. Prolibare Diis vina. *Id.* 35, 12, 46. Fictilibus prolibatur simpuviis. Adde 28, 4, 11.

PROLĬCĔO, es, icui, n. 1. (pro *proliqueo*) *Gloss. Isid.* Prolicere, emanare, effluere. Varro: Demum ubi prolicuit dulcis unda.

PROLĬCĬO, is, exi, a. 3. ἐπάγω, allicio, prolecto, traho. *Pl. Curc.* 1, 2, 1. Flos veteris vini meis naribus objectus est. Ejus amos cupidam me huc prolicit per tenebras. *Ov. A. Am.* 2, 718. voluptas tarda prolicienda mora. *Tac. A.* 3, 73. Prolicere aliquem ad spem. ℙ In *Not. Tir.* p. 149. praeteritum *prolixi* pro *prolexi* legitur. V. LICTOR.

[PROLĪMEN, inis, n. spatium ante limen portae. *Hieron.* in *Ezech.* 12, 40, 8. Erat autem aliud prolimen portae juxta vestibulum intrinsecus calamo uno. *F.*]

PROLĬQUĀTUS, a, um, part. ab inus. *proliquo*, eliquatus. *Appul. Apol.* An, ut alii philosophi disputant, radii nostri mediis oculis proliquati, et lumini extrario mixti, etc.

PROLĬQUĔO. V. PROLICEO.

PROLĪTAS, atis, f. proles. Tribuunt perperam *Appul. Met.* 2. *in.* En, inquit, sanctissimae Salviae matris generosa prolitas. Alii recte leg. *probitas.*

PROLĪXE, adv. ἐκτενῶς, admodum liberaliter, large, abundanter, cumulate, copiose. *Cic. Fam.* 7, 5. Neque mehercule minus ei prolixe de tua voluntate promisi. *Id. Fl.* 36. Prolixe cumulateque facere aliquid. *Ter. Eun.* 5, 9, 52. Accipit hominem nemo melius prorsus, nemo prolixius. *Suet. Tit.* 7. Prolixius fovere aliquem. *Appul. Met.* 4. Arbores prolixe foliatae; et *ib.* 8. Prolixe consentire cuipiam de re aliqua. *Cic. Att.* 7, 14. Delectus, in quo parum prolixe respondent Campani coloni, *h. e.* rari et paene inviti respondent ad nomina. *Id.* ad *Planc.* 1. *post ep.* 16. *l.* 16. *ad Att. f.* Ut hoc, quod te tua sponte futurum esse certo scio, honoris nostri causa libenter, prolixe, celeriter facias. *Gell.* 5, 1. Prolixe profuseque laudare; et 12, 1. Prolixius fabulari. *Id.* 19, 10. *f.* ridere. *Id.* 1, 22. *med.* Largius prolixiusque fluere.

PROLĪXĬTAS, atis, et

PROLĪXĬTŪDO, inis, f. μῆκος, longitudo. *Pacuv.* ap. *Non.* 2, 697. Ne plectas fandi mi prolixitudinem. *Arnob.* 7, 250. Colubra prolixitatis immensae. *Appul. de Mundo:* Terrae latitudo quadraginta, prolixitas septuaginta millia stadiorum tenet. *Ulp. Dig.* 36, 1, 22. *med.* Prolixitas temporis. *Arnob.* 4, 138. Ne forte prolixitas fastidium audientiae pariat, cessabimus ire per singula. Adde *Hieron. ep.* 140. *n.* 8. et *Symm. ep.* 2, 8.

PROLIXO, as, a. 1. longum facio, extendo. *Colum.* 4, 24. *extr.* Monendus putator est, ut prolixet aciem ferramenti, et quantum potest, novaculae similem reddat.

PROLĪXUS, a, um, adj. μακρός, ἐκτενής, ἐπιμήκης. Est a *pro*, et *laxus*, quasi in longitudinem laxus, protentus. *Ter. Heaut.* 2, 3, 49. Capillus passus, prolixus, circum caput rejectus negligenter. *Virg. Ecl.* 8, 34. et *Liv.* 2, 23. Prolixa barba. Alii utrobique leg. *promissa. Ov. Trist.* 4, 2, 34. Squalida prolixis qui tegit ora comis. Hic quoque alii rectius *promissis. Callistr. Dig.* 50, 6, 5. *f.* Prolixae aetatis homines. *Paul. ib.* 49, 14, 45. *med.* Prolixioris temporis spatium. *Suet. Claud.* 30. Nam et prolixo, nec exili corpore erat; et *Colum.* 1, 9. Longissimum quemque aratorem faciemus, quod in re rustica nullo minus opere fatigatur prolixior, quia in arando stivae paene rectus innititur. *Id.* 7, 3. Ovem eliges bimam vasti corporis, cervice prolixa, prolixi villi, nec asperi. *Varr. R. R.* 2, 2. Caudis observare ut sint oves in Italia prolixis, in Syria brevibus; et *ib.* 1, 9. *med.* Prolixae arbores. *Suet. Vesp.* 5. Ramus praevalidus ac prolixus. *Gell.* 7, 12. Tunicis uti prolixis ultra brachia, et usque in primores manus, ac prope in digitos. *Ulp. Dig.* 33, 1, 13. Si cognitio prolixiorem tractatum habeat. *Lucr.* 4, 1238. non tam prolixo provolat ictu, *h. e.* non tam longe jacitur. ℙ Translate est liberalis, largus, beneficus, propensus. *Cic. Fam.* 3, 8. Etsi de tua prolixa beneficaque natura limavit aliquid posterior annus. *Id.* ad *Capiton. post ep.* 16. *l.* 16. *ad Att. f.* Plancum hoc animo libenti prolixoque facere. *Id. Att.* 6, 3. *med.* Ariobarzanes in Pompejum prolixior. ℙ Item affluens, commodus, e sententia procedens, prosper. *Id. ib.* 1, 1. Cetera spero prolixa esse, his dumtaxat urbanis competitoribus. *Cato* ap. *Gell.* 7, 3. Scio solere plerisque hominibus rebus secundis, atque prolixis, atque prosperis animum excellere. ℙ Item longus in verbis. *Macr. Sat.* 3, 7. *f.* Cujus exemplum, ne sim prolixus, omisi. ℙ Et uber in explicando, copiosus, efficax. *Gell.* 13, 28. Existimo longe esse amplius, prolixius, fortius in significanda totius prope civitatis multitudine, *mortales*, quam *homines*, dixisse. ℙ *Prolixum* more adverbii idem est ac valde, diu. *Appul. Met.* 8. Puella, luctu redintegrato, prolixum ejulat. ℙ [*Sup. *Prolixissimus* ap. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 1, 57. Sudor sane largus labor est, qui erit quam prolixissimus tibi quoque in rebus praesentibus, o rex. *F.* ℙ *Confund. *prolixa* et *proxima.* V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 381.]

PROLŎGĬUM, ii, n. et

PROLŎGUS, i, m. προλόγιον, πρόλογος, prologium, principium dicendi: et fere dicitur de principio fabulae. Quidam volunt *prologium* esse fabulae argumentum: *prologum* prooemium, in quo poeta excusatur, aut defenditur, vel fabula commendatur. Verius discrimen est, *prologum* in frequenti usu esse, *prologium* in raro. *Pacuv.* ap. *Fest.* Quid est? nam me examinasti prologio tuo. *Ter. Ph. prol.* 14. Nullum invenire prologum potuisset, quem diceret, nisi haberet, cui malediceret. Adde *Andr. prol.* 5. et *Suet. Vita Terentii.* ℙ Proverbii speciem habet illud *Spart. Ael. Ver. prooem. extr.* Et quoniam nimis pauca dicenda sunt, nec debet prologus enormior esse, quam fabula, de ipso jam loquar. Πρόλογος δράματος μακρότερος. ℙ Est etiam *prologus* is ipse, qui prologum recitat. *Ter. Hec. prol.* 2, 1. Orator ad vos venio ornatu prologi. *Id. Heaut. prol.* 11. Oratorem esse voluit me, non prologum.

PROLONGO, as, a. 1. ἀναβάλλομαι, longius facio, prorogo, differo. *Plin.* 13, 3, 4. Vestes prolongant tempus: unguenta illico exspirant. Ita edit. vet. 1469. 1470. et 1472. *Hard.* et alii rectius *prorogant.* Eadem variantia est in illo *Sen. Ben.* 5, 17. *med.* Ut prolongetur tibi dies mortis, nihil proficit ad felicitatem.

PROLŎQUĬUM, ii, n. *Varro* ap. *Gell.* 16, 8. Proloquium est sententia, in qua nihil desideratur. Est autem hujusmodi (subdit ipse *Gell.*): Annibal Poenus fuit; Scipio Numantiam delevit, etc. Addit praeterea, a Cicerone dictum *pronunciatum;* a dialecticis ἀξίωμα appellari: duo ejus esse genera, disjunctum, et copulatum, etc. V. ibi reliqua. Adde 5, 11.

PROLŎQUOR, eris, utus sum, dep. 3. πρόφημι, idem est ac loquor, seu quod in animo habeo, loquendo effero, animi mei sensa claris apertisque verbis effero. *Varr. L. L.* 5, 7. Prolocutum dicimus, cum animo quod habuit, extulit loquendo. *Ter. Andr.* 1, 5, 21. Censen', me ullum potuisse verbum proloqui? *Id. Ph.* 1, 53. Non potuit cogitata proloqui. *Pl. Amph.* 1, 1, 92. Numquam quidquam adhuc verborum est prolocutus perperam. *Id. ib. prol.* 50. Nunc quam rem oratum huc veni, primum proloquar. *Id. Capt. prol.* 6. Id ego apud vos proloquar, si operam datis. *Id. Aul.* 2, 1, 18. Vera proloqui; et 3, 5, 45. falsum. *Id. Epid.* 3, 4, 28. Proloqui apud aliquem. *Id. Merc.* 1, 2, 96. Scelus videtur, me parenti proloqui mendacium. *Hirt. B. Afr.* 44. *extr.* Quid sentiatis, proloquimini. *Cic. Or.* 43. Pervagatissimus ille versus, qui vetat Artem pudere proloqui, quam factites. *Enn.* ap. *eund. T*
3, 26. *extr.* Cupido cepit miseram nunc me prolo
Coelo atque terrae Medeai miserias. Alii leg.
sequi. Id. ap. *Non.* 4, 1. Te ipsum hoc oportet p
fiteri, et proloqui Advorsum illam mihi. ℙ Est
iam praedicere, vaticinari. *Prop.* 3, 11, 59.
loquar, atque utinam patriae sim vanus harus

PROLŎQUŪTOR, oris, m. qui proloquitur. *A
decl.* quae inscribitur *Tribunus Marianus* 3. Cri
quod tribuno mendacissimus proloquutor objeci
e. orator, causidicus, advocatus, qui pro act
aut reo apud judicem loquitur.

PROLŎQUŪTUS, a, um, V. PROLOQUOR.

PROLŪBĪDO, inis, f. idem ac prolubium. *I*
ap. *Non.* 1, 324. Prolubium, et prolubidinem
ab eo, quod lubeat.

PROLŪBĬUM, ii, n. ἐπιθυμία, προθυμία, cu
tas, libido: a *lubet. Accius* ap. *Non.* 1, 324. M
bre ingenium, prolubium, occasio. *Novius ib.*
volo, et vereor, et facere in prolubio est. *Gell.*
19. Feros et immanes navitas prolubium tamen
diendi subit. *Ter. Ad.* 5, 9, 27. Quae res tam re
te mores mutavit tuos? quod prolubium? quae is
subita est largitas? Alii hic (inter quos *Non.* 8,
et *Serv.* ad *A.* 3, 217.) leg. *proluvium*, h. e. effu
profusio, liberalitas nimia: a *proluendo*, quasi
multa quis donet, ut elavet bonis, ut *Plaut.* loqu
V. ELAVO. Confirmant illa *Caecilii*, unde *Te*
hausisse videtur, ap. *Non.* 1, 54. Quod proluvi
quae voluptas, quae te lactat largitas? [*Ru
praeferendum censet vulg.] ℙ Idem quod volu
Gell. 5, 10. *med.* Majus mihi in ista victoria pr
bium est, cum te non in causa tantum, sed in a
mento quoque isto vicero. Est qui leg. *prolud*
sed perperam. [*Appul. Met.* 10. Unguento frag
tissimo prolubium libidinis suscitaram. *F.*]

PROLŪCĔO, es, n. 2. ante luceo. *Sen. Ot.*
32. *in.* Natura sublime fecit illi (*homini*) caput
collo flexibili imposuit; deinde sena per diem
na per noctem signa proluxit, ut per haec quae
tulerat ejus oculis, cupiditatem faceret etiam c
rorum. Alii perperam omnino *produxit* pro *pr
xit* legunt.

PROLŪDĬUM. V. PROLUBIUM.

PROLŪDO, is, usi, usum, n. 3. προαγωνίζομαι
futurum certamen meditari, et exercendarum vi
causa, confirmandique animi veluti simulacrum q
dam certaminis inire. *Virg. G.* 3, 234. et spars
pugnam proludit arena. ℙ Translate. *Cic. O*
80. Sed ut ipsis sententiis, quibus proluserunt,
gnare possint. *Juven.* 5, 26. Jurgia proludunt,
mox et pocula torques. *Sen. Hippol.* 1060. s
praetentans satis Prolusit irae. *Id. Herc. Fur.*
Et tumida tenera guttura elidens manu, prolusit
drae. *Sen. alter ep.* 102. *med.* Per has mortalis
moras illi meliori vitae longiorique proluditur.
Q. N. 3, 28. Denique cum per ista prolusum
crescunt maria. V. PRAELUDO.

PROLŪGĔO, es, n. 2. diu lugeo. *Paul.* ex *F*
Prolugere dicuntur, qui solito diutius lugent.
LUGEO.

PROLŬO, is, ui, utum, a. 3. ἀποκλύζω, lavo,
multum lavo, madefacio. *Ov. Fast.* 4, 778. in
prolue rore manus. *Stat. Th.* 8, 712. jam sa
proluit ater Pectora permixtus sudore et sang
torrens. *Sil.* 17, 300. Gracchusque cadens tibi
luit ensem, *h. e.* multo suo cruore tingit. *Virg*
3, 541. genus omne natantum Litore in extremo,
naufraga corpora, fluctus Proluit. *Albin.* 1,
Ut posset toto proluere amne rogum. *Virg. A*
743. impiger hausit Spumantem pateram, et p
se proluit auro, *h. e.* probe madefecit. *Pers.*
Nec labra fonte prolui caballino. *Hor. Sat.* 2, 4,
leni praecordia mulso Prolueris melius. ℙ Item
vando aufero, abripio, ut cum fluentis aquae in
tus secum trahit, quae alluit. *Colum.* 2, 18.
Quoniam impetus aquarum proluit terram. *Virg*
1, 481. Proluit insano contorquens vortice s
Fluviorum rex Eridenus, camposque per omnes
stabulis armenta tulit. *Id. A.* 12, 684. Ac v
montis saxum, de vertice praeceps Cum ruit a
sum vento, seu turbidus imber Proluit. *Caes
C.* 1, 48. Tempestas ex omnibus montibus nives
luit. ℙ *Proluere cloacam*, immissa aqua abste
re, purgare. Allegorice *Pl.* de anu bibaci, *Curc*
2, 28. Age, effunde hoc cito in barathrum: pr
re prolue cloacam. ℙ *Proluere ventrem*, cier
entem reddere. *Colum.* 7, 3. *med.* Pruinosa h
pecudi ventrem proluit. ℙ Translate. *Gell.* 2,
Cum plerique familiam pecuniamque suam pran
rum gurgitibus proluissent.

PROLŪSĬO, onis, f. προγύμνασμα, actus prolu
di, principium certaminis, praeexercitamentum.
Or. 2, 80. Atque ejusmodi illa prolusio debet
non ut Samnitum, qui vibrant hastas ante pugn
quibus in pugnando nihil utuntur; sed ut ipsis
tentiis, quibus proluserunt, vel pugnare possint.
Idem Divinationem suam in Verrem, et primum
certationem cum Q. Caecilio, qui accusator esse
lebat, et contra Hortensium dicere, prolusionem
cat. Verba ejus sunt *Div. Verr.* 14. Sin mecum
hac prolusione nihil fueris, quem te in ipsa pu
cum acerrimo adversario fore putemus?

ɪOLŪSŌRĬUS, a, um, adj. *Ulp. Dig.* 49, 1, Si prolusorio judicio actum sit adversus testa- um, *h. e.* per collusionem. Ita *Haloander:* at *ent.* habet *perlusorio.*

ɪOLŪTUS, a, um, part. a *proluo*, bene lotus, e madefactus. *Appul. de Mundo:* Abruptis im- ıs prolatas esse totas regiones. *Hor. Sat.* 1, 5, bsentem cantat amicam Multa prolutus vappa a, *h. e.* qui multam vappam biberat. V. PROLUO.

ɪOLŬVĬES, ei, f. κατάκλυσις, ἐπίῤῥοια, aquarum ndantia, profluvium, alluvies, diluvium. *Cic. Fr.* 3, 7. Romae, et maxime Appia ad Martis, proluvies. Alii leg. *alluvies.* *Lucr.* 5, 947. la Nympharum, quibus exibant humore fluenta ica, proluvie larga lavere humida saxa. ℙ *Pro- alvi*, fluxus. *Lucr.* 6, 1198. Ulceribus tetris, gra proluvie alvi. Adde *Colum.* 6, 7. et 12, 38. *irg. A.* 3, 216. de Harpyiis: foedissima ventris vies. Ubi et ipsae sordes, quae in fluxu ven- opiose egeruntur, intelligi possunt.

OLŬVĬO, onis, f. idem ac proluvies. *Appul. undo:* In occidentis plagis scaturigines quae- ac proluviones easdem strages dederunt.

OLŬVĬŌSUS, a, um, adj. *Q. Fabius Lucullus ulg. de prisco serm.* in *Ramentum.* Proluviosa , *h. e.* proluvionis more se diffundens.

OLŬVĬUM. V. PROLUBIUM.

OLYTAE. V. LYTAE.

OMĂGISTER, tri, m. et Pro magistro, ut ve- res scribere solebant, qui nempe vice magistri *nscr.* ap. *Fabr.* p. 442. *n.* 49. Magisterio C. Ma- Patruini, promagistro L. Veratio Quadrato, ii Fratrum Arvalium nomine, etc. Alia ap. 607, 1. Decretum fieri placet: Jubentius Cel- omagister subscripsi III. Non. Novmb. etc. p. *Grut.* 426, 5. C. Junio C. F. Quir. Flaviano gistro XX. hereditatium, etc. Adde aliam 454, a ap. *Fabr.* p. 720. *n.* 419. M. Aurelio Consio ci majori, promagistro iterum, etc. Alia ap. 1019, 2. C. Julio Rufiniano in collegio pontifi- romagistro, etc. *Cic. Att.* 11, 10. P. Teren- peras in portu, et scriptura Asiae pro magi- edit. *Id. Fam.* 13, 65. Cum P. Terentio Hispo- ii operas in scriptura pro magistro dat, mihi familiaritas. *Id. Verr.* 2, 2, 70. In scriptura pro magistro est quidam L. Carpinatius. latis exemplis patet, antiquiores Latinos di- cripsisse *pro magistro*, ut et *pro consule*, et *aetore*, et *pro quaestore;* posteriores vero ctim *promagister*, ita ut ex praepositione et , una tantum vox fieret, et ut nomen decli- . *F.*]

OMĂGISTĔRĬUM, ii, n. dignitas illius, qui gister est. *Inscr.* ap. *Grut.* 173, 5. Mansiones m Palatinorum longa aetate neglectas pecu- reparaverunt pontifices Vestae VV. CC., pro- erio Portii, Acilii, Lucillii, Vitrasii, Prae- VV. CC. *h. e.* dum essent promagistri Por- cilius, etc. V. v. sq. *f.* *F.*]

MĂGISTRĀTUS, us, m. vel Pro magistratu. *e Bacch.* ap. *Fabr.* p. 427. Sacerdos ne quis magister neque vir, neque mulier quisquam neve magistratum, neve pro magistratu ne- um, neve mulierem quiquam fecisse vellet. *ib.* ap. *Grut.* p. 629. *f.* Iis viatoribus praeco- nagistratus, prove mag. mercedis item tan- dato. Alia ap. *Mur.* 582, 1. Nei quis ma- s, prove magistratu legatus, neive quis etc. Vides itaque in his antiquioribus monu- semper divisim *pro magistratu;* in inscri- vero in voce praeced. allata, quae recentior *romagisterio* conjunctim scriptum fuisse. V. GISTER *f.* [*Unico excepto exemplo: *Vet.* c. omnia ex suis adjecit *F.*]

MĂRĪNUS. V. PERMARINUS *f.*

MĀTERTĔRĂ, ae, f. proaviae meae soror: matertera major dicitur. *Cajus Dig.* 38, 10, *aul. ib.* 10. V. MATERTERA.

MĔDĬO. V. PROMERITO.

MELLĔRĔ, litem promovere. *Paul.* ex *Fe-* μέλλειν.

MĔNERVAT, monet: in Saliari carmine. *Fest.*

MERCĀLIS, e, adj. ὤνιος, venditioni expo- et praecipue qui minoris emitur, ut pluris r, venalis. *Colum.* 11, 1. *med.* Pecuniam do- que in pecore, nec in aliis rebus promerca- *illicus)* occupet. Adde 1, 8. *med.* *Suet. Caes.* e factum, ut auro abundaret, ternisque mil- mmum in libras promercale *(aurum)* per Ita- ovinciasque divideret. *Id. Gr.* 23. Officinas alium vestium exercere. *Gell.* 4, 1. *f.* Ex ae promercalia, et usuaria essent, ea sola oris putat, quae sint usui annuo.

MERCĬUM, ii, n. ἀπεμπόλησις, negotiatio, ra. *Mart. Dig.* 48, 8, 3. §. 4. Qui hominem , vel promercii causa castraverit, poena le- eliae punitur. *Paul. ib.* 30, 1, 41. *med.* Pro- causa habere aliquid. V. *eund. ib.* 33, 9, 4. bi alia sunt, quae promercii, alia, quae sui sa quis habet. V. FORICULIARIUM.

MĔRĔO, es, rui, ritum, a. 2. et

MĔRĔOR, eris, ritus sum, dep. 2. προσάγο- ός εἰμι, idem quod mereor, tum in bonam, tum in malam partem. In malam. *Pl. Trin.* 3, 2, 15. Retineri nequeo, quin dicam ea, quae promeres. *Id. Amph.* 5, 2, 12. Haud promeruit, quamobrem vitio vorteres. *Cic. Inv.* 2, 28. Reus levius punitus, quam sit ille promeritus. *Ov. Trist.* 1, 2, 61. Si quam promerui poenam, me pendere vultis. *Pl. Amph.* 2, 1, 20. Quid mali sum, here, tua ex re promeritus? ℙ In bonam. *Ter. Andr.* 2, 1, 30. Neutiquam officium liberi esse hominis puto, Cum is nihil promereat, postulare id gratiae apponi sibi. *Id. Ad.* 4, 5, 47. Ita velim me promerentem ames, dum vivas. *Pl. Capt.* 5, 1, 12. Nunquam referre gratiam possum satis, proinde ut tu promeritus de me. *Id. Men.* 5, 9, 41. Promeruisti, ut ne quid ores, quin impetres. ℙ Cum adverbiis *bene*, aut *male*, beneficium aut injuriam facere, juvare, aut obesse. *Ter. Ad.* 2, 1, 47. Quando bene promeruit, fiat. *Cic. Off.* 2, 15. Paratiores erunt ad bene de multis promerendum. *Pl. As.* 1, 2, 2. Promerenti optime hoccine pretii redditur? ℙ *Promereri aliquem*, aut *aliquid*, benefactis sibi conciliare. *Cic. Mur.* 34. Homines tenues unum habent in nostrum ordinem aut promerendi, aut proferendi beneficii locum. *Suet. Cal.* 3. Conciliandae gratiae, ac promerendi amoris studium. *Id. Tit.* 1. Ad promerendam omnium voluntatem. *Id. Aug.* 3. Imitetur in promerendis sociis suum Octavium. *Plin. Pan.* 62. *med.* Quisquis probatos senatui viros suscipit, hic maxime principem promeretur. *Arnob.* 7, 229. Ita nihil prodest promereri velle per hostias Deos laevos. Adde *Scaev. Dig.* 40, 5, 41. §. 1.

PRŎMĔRĬTO, praecipuum, praeter ceteros meritum, ut promedio, hoc est participem, et pro indiviso dicimus. *Festus* ex lectione *Scal.*

PRŎMĔRĬTUS, a, um, part. a *promereor.* *Virg. A.* 4, 333. ego te, quae plurima fando Enumerare vales, nunquam, regina, negabo Promeritam, *h. e.* nunquam negabo, te multa in me beneficia contulisse. *Ov. Pont.* 2, 3, 96. Tam bene promerito commoda mille precor. ℙ Passive. *Pl. Men.* 5, 6, 23. Nam illi, qui nihil metuunt, postquam malum promeritum est, metuunt. *Plin. Pan.* 58. An consularis viri filius, cum tertio consul creatur, ascendit? non debitum hoc illi? non vel sola generis claritate promeritum? ℙ *Promeritum, i*, meritum, benefactum. *Cic. ad Quir.* 4. Hoc majus est vestrum in nos promeritum, quod, etc. *Lucr.* 1, 61. Nec bene promeritis capitur, nec tangitur ira. *Ov. Fast.* 4, 394. Sponte Deae munus, promeritumque patent. ℙ Item malefactum, injuria. *Pl. Trin.* 5, 2, 49. Miserum est male promerita, ut merita, si mihi ulcisci non licet. *Hirt. B. Afr.* 90. Metu exsangues, de vitaque ex suo promerito desperantes.

PROMETHEUS, a, um, adj. Προμήθειος, ad Prometheum pertinens. *Prop.* 1, 12, 10. Promethea juga, *h. e.* mons Caucasus. Sic *Sen. Med.* 1207. Promethei scopuli; et *Mart.* 9, 46. Prometheae rupes. *Val. Fl.* 7, 356. Prometheae florem de sanguine fibrae Caucasium. (Fabulantur, nasci herbas in Caucaso de sanguine Promethei a vulture lacerati, quae in veneficiis, et incantationibus magnam vim habeant. V. *Claud. in Ruf.* 1, 151., *Val. Fl. l. c.* et *Sen. Med.* 709. Aconitum esse tradit *Auson.* V. ACONITUM.) *Mart.* 10, 39. Prometheum lutum. *Colum.* 10, 59. Promethea creta.

PRŎMETHEUS, i, eos, m. trisyll. Προμηθεὺς, filius Iapeti ex Asia, vel Clymene Nympha conjuge, frater Epimethei, pater Deucalionis, cui mandatum est, secundum fabulas, ut hominem effingeret, et ornaret, quemadmodum Epimetheo, ut bruta animantia. Dictus est a προμήθεια, providentia. Fuit enim prudentissimus. Aliqui hoc nomine divinam providentiam intelligunt. Alii Prometheum volunt esse ordinem sublimium daemonum, Epimetheum inferiorum. Dicitur hominem ex luto formasse, et ex coelesti igne animasse, quem ignem fertur, Minervae auxilio in coelum cum ascendisset, admota ferula ad rotam solis furatus esse. Ob quam causam irati Dii terris immiserunt febrem et morbos: ipsum vero Prometheum in Caucaso monte rupi alligatum damnaverunt, immisso vulture, qui aeternum ejus viscera exederet, nec unquam consumeret, qua poena post annos triginta liberatus est, interfecto vulture ab Hercule, et vinculis ejus solutis. *Hyg. praef.* et *fab.* 54. et 144. et *Serv.* ad *Ecl.* 6, 42. etc. *Virg. ib.* 42. Caucaseasque refert volucres, furtumque Promethei. *Sen. Med.* 709. Sparsus cruore Caucasus Promethei. *Prop.* 3, 3, 29. O prima infelix fingenti terra Prometheo! *Stat. Th.* 11, 468. O furor, o homines, diraeque Prometheos artes! *Mart.* 11, 84. Hic miserum Scythica sub rupe Promethea radat. ℙ Per synecdochen quivis figulus. *Juven.* 4, 133. Debetur magnus patinae, subitusque Prometheus.

PRŎMETHĪDES, ae, m. Προμηθείδης, Deucalion, filius Promethei. *Ov. Met.* 1, 390. Inde Promethides placidis Epimethida dictis Mulcet.

PRŌMĬCO, as, n. 1. extra mico, emico, exsilio, erumpo, prodeo. *Appul. Met.* 3. Promicant molles plumulae, crescunt et fortes pinnulae; et *ib.* Lacrimis promicantibus; et *ib.* 10. Spirantes cinnameos odores promicarent rosae. ℙ Transitive. *Naev.* ap. *Non.* 1, 329. Si quidem loqui vis, non perdocere multa: longe promicanda oratio est, *h. e.* extendenda, porro jacienda, ut *Non.* explicat.

PRŌMĬNENS, entis, part. a *promineo:* ἐξέχων, προπετὴς, προπαγὴς, exstans, eminens in anteriorem partem. *Liv.* 27, 48. Prominens collis. *Tac. H.* 3, 71. porticus. *Mart.* 5, 4. de muliere bibaci: Hanc tu rubentem prominentibus venis, etc. *Plin.* 11, 37, 53. Oculi prominentes, quos hebetiores putant. *Id.* 10, 3, 3. Aquila prominentiore cauda. *Vitruv.* 6, 2. In scenis pictis videntur signorum figurae prominentes, cum sit tabula sine dubio ad regulam plana. ℙ Absolute. *Tac. A.* 1, 53. Milites invenere in prominenti litoris, nihil laetum opperientem: et *ib.* 2, 16. Campus, ut ripae fluminis cedunt, aut prominentia montium resistunt, inaequaliter sinuatur.

PRŌMĬNENTER, adv. prominendo. *Coel. Aurel. Acut.* 1, 11. *med.* Paulo prominentius a lecto producendus aeger. Adde *Tard.* 2, 4. et *ib.* 5, 4.

PEOMĪNENTĬĂ, ae, f. ἐξοχὴ, locus prominens, exstantia, proclinatio. *Vitruv.* 6, 11. Anterides procurrant, deinde contrahantur, ita uti summam habeant prominentiam, quanta operis est crassitudo. *Solin.* 27. Africa extenta in tuas prominentias, quarum altera promontorium candidum dicitur, alteram Phucuntem vocant.

PRŌMĬNĔO, es, n. 2. ἐξέχω, extra, aut ultra emineo, extendor, exsto. *Liv.* 37, 23. In confinio Lyciae et Pamphyliae Phaselis est: prominet penitus in altum, conspiciturque prima terrarum Rhodum a Cilicia petentibus. *Ov. Met.* 13, 778. Prominet in pontum cuneatus acumine longo Collis. *Plin.* 8, 32, 50. Non habent *(cervi in senecta)* in cornibus imis ramos, alioquin ante frontem prominere solitos junioribus; et *ib.* 36, 54. Ursis ungues prominent. *Id.* 11, 37, 62. Elephanto dentes intus ad mandendum quatuor, praeterque eos, qui prominent. *Appul. Met.* 9. Digitos, qui per angustias cavi tegminis prominebant; et *ib.* 10. Inter comas aureae pinulae prominebant. ℙ Item qui sursum versus eminet, et in sublime erigitur. *Hor. Ep.* 5, 35. Cum promineret ore, quantum exstant aqua Suspensa mento corpora. *Claud. B. G.* 329. sublimis in Arcton Prominet Hercyniae confinis Rhaetia silvae. *Val. Fl.* 7, 30. Prominet, atque oculos longe tenet, *h. e.* capite super adstantes erigitur. ℙ Translate. *Liv.* 28, 43. Tanquam non longius, quam quantum vitae humanae spatium est, cupiditas gloriae extendatur, maximaque pars ejus in memoriam ac posteritatem promineat.

PRŌMĬNO, as, a. 1. ἄγω, porro mino, *h. e.* ago. V. MINO. *Appul. Met.* 9. Jumenta ad lacum proximum bibendi causa gregatim prominabat.

PRŌMĪNŬLUS, a, um, adj. aliquantum prominens, eminulus. *Plin. ep.* 5, 6. *med.* Quasi invitat in porticum latum, et prominulam. *Solin.* 27. *f.* Inter simias habenter et sphinges, villosae comis, mammis prominulis. *Capitol. Pert.* 12. Fuit habitudine corporis pinguiore, ventre prominulo. *Capell.* 3, 58. Ore constricto, labrisque prominulis erhibetur. Alii leg. *promulis.*

PROMISCAM et

PROMISCE, adv. idem quod promiscue. *Paul.* ex *Festo:* Promiscam dicebant promiscue. *Pl. Ps.* 4, 5, 10. Nunc ego Simonem mihi obviam veniat velim, Ut mea laetitia laetus promiscam siet. *Varr.* ap. *Non.* 4, 346. Unam virtutem propriam mortalibu' fecit. Cetera promiscam voluit communia haberi. Alii leg. *promiscue.* *Pl. Pers.* 5, 2, 62. Promisce hunc volo ludificari. Alii leg. *pro hisce.* *Gell.* 7, 3. *f.* Omnibus promisce tuendi atque propugnandi modis usus est. *Id.* 2, 24. Promisce atque indefinite largiri. *Id. praef.* Indistincte atque promisce adnotare. V. PROMISCUUS.

PROMISCĔO, es, a. 2. commisceo, permisceo. *Macr. Somn. Scip.* 1, 6. Nec aliter tam controversa sibi ac repugnantia promisceri, terram dico, et ignem, potuisse, nisi duobus mediis aeris et aquae nexibus vincirentur. Alii leg. *permisceri.*

PROMISCŬE, adv. μίγδην, ἀδιακρίτως, permixte, sine discrimine, confuse. *Cic. Agr.* 2, 31. Si campus Martius dividatur, et unicuique vestrum bini pedes assignentur; tamen promiscue toto, quam proprie parva frui parte malletis. *Id. Font.* 6. *med.* Unum est, et simplex aurium judicium, et promiscue, et communiter stultis ac sapientibus a natura datum. *Id. Or.* 3, 19. *med.* Promiscue haurire ex aliquo fonte. *Suet. Claud.* 21. Propria senatoribus constituit loca, promiscue spectare solitis. *Liv.* 5, 55. Promiscue urbs aedificari coepta. *Sall. Jug.* 28. In primis Adherbalem necat, dein omnes puberes Numidas, atque negotiatores promiscue, uti quisque armatis obvius fuerat, interficit. *Plin.* 11, 37, 47. In capite cunctorum animalium homini plurimus pilus jam quidem promiscue maribus ac feminis. V. PROMISCE.

PROMISCUS. V. v. sq.

PROMISCŬUS, a, um, adj. συμμιγὴς, ἐπίκοινος, permixtus, confusus, indiscretus, communis: a *pro* et *misceo.* *Sall. Cat.* 12. Pudorem, pudicitiam, divina atque humana promiscua, nihil pensi atque moderati habere. *Pl. Rud.* 4, 4, 138. Eamus intro omnes, quando operam promiscuam damus. *Tac. A.* 12, 7. Conglobatur promiscua multitudo, *h. e.* patrum simul, et plebis. *Liv.* 4, 2. Connubia promiscua, *h. c.* plebis et patrum. *Id.* 7, 21. Consulatum promiscuum

patribus ac plebi facere. *Id.* 2, 30. *f.* Plus ibi sanguinis, promiscua omnium generum caede, quam in ipsa dimicatione, factum. *Id.* 29, 17. *med.* Nunc omnes centuriones, militesque vestros (adeo in promiscuo licentiam atque improbitatem esse voluit) Pleminios (*Q. Pleminius*) fecit. *Tac G.* 44. Nec arma ut apud ceteros Germanos, in promiscuo, sed clausa sub custode. *Plin.* 21, 3, 5. Haec res in promiscuo usu est. *Id. prooem.* 14. Omnia, quae occulta ante fuerant, in promiscuo usu facta. *Tac. A.* 16, 16 *f.* Promiscua sepultura; et *ib.* 4, 16. Promiscuum jus; et *ib.* 14, 14. spectaculum, *h. e.* ad quod omnes sine discrimine admittuntur. *Id. G.* 5. *extr.* Numerus argenteorum facilior usui est promiscua ac vilia mercantibus. ℙ Cum infin. *Tac. H.* 1, 84. *f.* Quid? vos pulcherrimam hanc urbem domibus et tectis, et congestu lapidum stare creditis? Muta ista et inanima intercidere ac reparari promiscua sunt, *h. e.* omnia sine discrimine ruinae obnoxia sunt, et restitui possunt. ℙ Opponitur privato et proprio. *Id. ib.* 66. Viennenses privatis, et promiscuis copiis juvere militem. ℙ *Promiscuum nomen* grammaticis est ἐπίκοινον. V. EPICOENUM. *Quint.* 1, 4. *med.* ℙ Etiam *promiscus* olim dictum est. *Gell.* 11, 16. *f.* Varia, promiscaque, et non necessaria rerum cujuscemodi plurimarum cogitatio. *Id.* 16, 13. Opinionis tam promiscae errores. ℙ Legitur etiam ab eruditis in MSS. non unis *Plauti*, et *Taciti* non uno in loco. Hinc adverbia *Promiscam* et *Promisce.*

PRŎMISSĬO, onis, f. ἐπαγγελία, pollicitatio, pactio. *Cic. Att.* 8, 9. *f.* Promissio provinciae. *Id. Fam.* 4, 13. auxilii. *Id. Phil.* 8, 3. *f.* Scelerum promissio et iis, qui exspectant, perniciosa est, et iis, qui promittunt. ℙ *Promissio* et *pollicitatio,* inquit *Donat* ad *Ter. Andr.* 2, 3, 27., eandem vim habent, sed pollicitatio majoris asseverationis est.

PRŎMISSĪVĒ, adv. promittendo, cum promissione. *Tert. adv. Marc.* 4, 10. Portemus, inquit, non portabimus, praeceptive, non promissive.

PRŎMISSĪVUS, a, um, adj. quo aliquid promittimus. *P. Cons.* 2061. Et promissivum tempus, *h. e.* futurum. *Diom.* 1, 328. Modos *(verborum)* quinque esse omnes fere grammatici consentiunt: nam qui sex voluerunt, vario judicio alii promissivum, quidam impersonalem conjungunt.

PRŎMISSOR, oris, m. ἐπαγγελτὴς, pollicitator. *Hor. A. P.* 138. Quid dignum tanto feret hic promissor hiatu? Adde *Quint.* 1, 5.

PRŎMISSUS, a, um, part. a *promitto:* ante aut longe missus, praemissus. *Lucr.* 4, 681. tum fissa ferarum Ungula quo tulerit gressum, promissa canum vis Ducit. ℙ Hinc productus, longus, prolixus, ἐκτενής. *Caes. B. G.* 5, 14. Britanni capillo sunt promisso. *Nep. Dat.* 3. Capillo longo, barbaque erat promissa. *Varr.* ap. *Non.* 4, 348. et *Liv.* 38, 17 Promissae, et rutilatae comae. *Colum.* 6, 1. Boves palearibus amplis, et paene ad genua promissis. *Id.* 7, 9. Sues ventre promisso, clunibus vastis. V. PROLIXUS. ℙ Item pollicitus, pactus, ἐπηγγελμένος. *Hirt. B. Alex.* 34. Pecuniam promissam alicui persolvere. *Virg. A.* 12, 31. Promissam *(natam)* eripui genero; et *ib.* 4, 552. Non servata fides cineri promissa Sichaeo; et *ib.* 9, 107. Ergo aderat promissa dies. *Plaut. Asin.* 2, 2, 99. Operam promissam dare. *Hor. Sat.* 2, 6, 55. Militibus promissa praedia. *Cic. Verr.* 7, 72. Donum Jovi dicatum atque promissum. ℙ *Promissum, i,* promissio, ἐπάγγελμα. *Id. Att.* 4, 17. Constantiam promissi, et fidem miram! *Id. Verr.* 2, 5, 53. Satis est factum Siculis, satis officio, satis promisso nostro ac recepto. *Id. Off.* 1, 10. et *ib.* 3, 25. Promissum facere; et *ib.* 25. exigere. *Varr. R. R.* 2, 11. absolvere. *Plin. ep.* 2, 12. implere. *Cic. Verr.* 2, 3, 49. Summam promissi complere. *Id. Fam.* 3, 9. Persolvere alicui quod est promissi ac muneris. *Id. Att.* 12, 18. Voto quodam et promisso teneri. *Ov. Fast.* 3, 685. Promisso inani aliquem ludere. *Plin.* 24, 17, 99. In promisso herbarum mirabilium occurrit aliqua dicere et de magicis, *h. e.* cum promiserim me acturum de herbis mirabilibus. ℙ In plur. num. *Ter. Eun.* 2, 3, 19. Fac, sis, nunc promissa appareant. *Cic. Off.* 3, 24, Pacta et promissa servare; et *ib.* 1, 10. Illis promissis standum non est, quae coactus quis metu, quae deceptus dolo promiserit. (Sic *Virg. A.* 2, 160. manere promissis.) *Id. Planc.* 42. Alicujus promissa repetere. *Id. Fam.* 6, 17. expetere; et *ib.* 3, 11. *med.* flagitare ab aliquo. *Val. Fl.* 7, 650. reposcere aliquem. *Ter. Andr.* 4, 1. 7. perficere. *Tac. A.* 14, 7. perpetrare. *Val. Fl.* 7, 518. peragere. *Cic. Fam.* 12, 30. solvere alicui. *Catull.* 64, 139. dare alicui. (Ap. *Ov. Met.* 2, 51. et *ib.* 7, 94. dare promissa est solvere.) *Tac. A.* 13, 44. exuere; et *ib.* 12, 14. alicujus sequi; et *ib.* 15, 19. exspectare. *Id. H.* 4, 62. spernere. *Id. A.* 3, 16. Eludi ab aliquo per vana promissa. *Sall. Jug.* 82. Magnis muneribus et majoribus promissis quempiam ad studium sui perducere; et *ib.* 12. Promissis onerare aliquem. *Tac. H.* 2, 8. ingentibus corrumpere; et *ib.* 1, 74. *extr.* Promissis simul ac minis tentare aliquem; et *ib.* 3, 24. Spe et promissis accendere; et *ib.* 58. Largus promissis.

PRŎMISSUS, us, m. promissio. In sexto casu sing. *Manil.* 5, 577. flentesque parentes Promissu vita recreat.

PRŎMĬTOR, oris. V. IMPORCITOR.

PRŎMITTO, is, isi, issum, a. 3. προβάλλω, ante, aut longe mitto, porro mitto, produco, profero. *Hirt. B. G.* 8, 9. Quo tutior altitudine esset, hoc audacius, longiusque tela promitteret. Ita *Aldus* 1513. et vetus editio Romana, teste *Heins.*, editio Jensonii 1471. habet pmitteret: aliae fere omnes *permitteret.* V. PERMITTO. *Colum.* 5, 6. *med.* Ramos vel ferro compescunt, vel longius promittunt. *Plin.* 16, 26, 44. de pinu: Nec ulla arborum avidius se promittit, *h. e.* profert, et in fructum effundit. *Id.* 10, 29, 43. de cantu lusciniae: Nunc variatur inflexo, nunc distinguitur conciso, copulatur intorto, promittitur revocato; et 2, 25, 22. Pogoniae, quibus inferiore ex parte, in speciem barbae longae, promittitur juba. 2 *Promittere barbam, capillum,* est longiorem fieri sinere, tonsore amoto: quod in luctu fiebat. *Liv.* 6, 16. Satis constat, magnam partem plebis vestem mutasse, multos mortales capillum ac barbam promisisse. V. PROMISSUS. ℙ Fere adhibetur pro polliceri, spondere, recipere, profiteri, constituere, pacisci, ὑπισχνέομαι, ἀναδέχομαι. Nam qui pollicetur, ante et in futurum quodammodo mittit eum, cui pollicetur, vel rem, quam pollicetur, ut qui non tam facit, quam facturum se aliquando, spondet, ut ait *Vossius. Pl. Most.* 1, 3, 28. Periisti: quod jam promiseram tibi donum, perdidisti. *Petr. Sat.* 93. Hoc est, inquam, quod promiseras, ne quem hodie versum faceres? *Nep. Dat.* 10. Si rex promitteret, ut quodcumque vellet, liceret impune facere. *Cic. Fam.* 7, 5. Neque minus ei prolixe de tua voluntate promisi, quam eram solitus de mea polliceri. *Id. Mur. f.* Quem ego inimicissimum huic conjurationi futurum esse, promitto et spondeo. *Id Fam.* 13, 8. *med.* Meque ea, quae tibi promitto ac recipio, sanctissime esse observaturum. *Id. Phil.* 5, 18. *f.* Promitto, recipio, spondeo, C. Caesarem talem semper fore. *Id Fam.* 3, 10. De me tibi sic, contestans omnes Deos, promitto, atque confirmo, me, etc. *Nep. Att.* 15. Quidquid rogabatur, religiose promittebat. *Pl. Ps.* 3, 2, 101. Promittere firmiter. *Id. Stich.* 3, 2, 27. certo. *Catull.* 109, 3. vere. *Pl. Men.* 5, 4, 6. Sanum futurum, mea id promitto fide. *Petr. Sat.* 8. Ducem se itineris humanissime promisit. ℙ Ellipsis est in his: *Cic. Top.* 4. Si quis in pariete communi demoliendo damni infecti promiserit, *h. e.* promiserit nomine damni infecti. *Id. Or.* 2, 7. Cum ille dubitaret, quod ad fratrem promiserat, *h. e.* se iturum ad coenam apud fratrem. Sic *Pl. Stich.* 4, 2, 16. Ad coenam alio promisi foras. *Phaedr.* 4, 24. Ad coenam mihi promitte, *h. e.* te venturum. Adde *Petr. Sat.* 10. ℙ *Promittere sibi omnia*, credere, se omnia habiturum. *Lucan.* 7, 758. Cum sibi Tarpejas victor desponderit arces, Cum spe Romanae promiserit omnia praedae; et 2, 321. Hunc quoque totius sibi jus promittere mundi. ℙ Cum infin. praesenti. *Pl. Trin. prol.* 5. Si quidem operam dare promittitis. *Id. Cist.* 2, 2, 7. Quia ei promisi dolium vini dare. Adde *Bacch.* 4, 8, 79., *Merc.* 3, 4, 46. et *Rud.* 3, 4. *extr.* ℙ Pro affirmare, profiteri, affirmate praedicere. *Cic. Att.* 9, 7. Promitto tibi, si valebit, tegulam illum in Italia nullam relicturum; et *Pl. Rud.* 2, 5, 58. Tu promittebas mihi, illic esse quaestum maximum meretricibus. *Plin.* 37, 9, 40. Eas gemmas magorum vanitas resistere ebrietati promittit. *Id.* 20, 22, 89. Vomicas rumpere, purgare, persanare promittens. ℙ *Promittere se talem*, dare certam spem, aut signum, se talem futurum. *Sen. Controv.* 4, 29. *med.* Haterius, qui et promisit oratorem, et praestitit. *Quint. decl.* 1, 6. Interrogabo, per quae se parricidam scelera promiserit. ℙ Commode tribuitur rebus inanimis. *Sen. Hippol.* 569. Et amica ratibus ante promittet vada Incerta Syrtis. *Plin.* 31, 3, 27. Terra ipsa *(aquas)* promittit, candicantibus maculis, aut tota glauci coloris. *Id.* 35, 10, 36. *n.* 5. de pictura: Ambire enim debet se extremitas ipsa, et sic desinere, nt promittat alia post se. ℙ Pro portendere. *Flor.* 1, 6. Clarum fore, visa circa caput flamma promiserat; et *ib.* 7. *med.* Nec dubitavere cuncti, monstrum pulcherrimum imperii sedem, caputque terrarum promittere. *Plin.* 18, 31, 74. Stella, quae Vindemitor appellatur, exoriri mane incipit, vindemiae maturitatem promittens. *Val. Fl.* 6, 730. promittunt omina poenas. ℙ Pro vovere. *Petr. Sat.* 88. Antequam limen Capitolii tangunt, alius donum promittit, si, etc. *Flor.* 1, 11. Imperator pactus victoriam, templa promisit. *Tibull.* 3, 5, 33. nigras pecudes promittite Diti. *Juven.* 13, 233. Laribus cristam promittere Galli. ℙ Et licitari, seu offerre pretium rei venalis. *Plin.* 17, 1, 1. Pro domo ejus sestertium millies identidem promittens. ℙ In malam partem. *Pl. As.* 5, 2, 80. Quin surrepturum pallam promisit tibi. Etiam illud *Virg. A.* 2, 94. huc trahit *Serv.:* et me, fors si qua tulisset, Promisi ultorem, *h. e.* minatus sum. Quod verum est, si ad Ulyssem referatur; si ad Palamedem, non item. Ironia vero est in his *Ter. Heaut.* 4, 4, 6. Syrus mihi tergo poenas pendet. *Clin.* satis scite promittit tibi; et *Pl. Epid.* 1, 2, 18. Quem irrigatum plagis pistori dabo, nisi, etc. *Epid.* salva res est: bene promittit.

ℙ *Promisti* syncope est pro *promisisti* ap. *Ter* 5, 8, 17. et *Catull.* 110, 3. et *promisse* pro *p sisse* ap. *eund. ib.* 5.

*PRŎMIXTĬO, onis, f. i. q. permixtio. *Jul. V res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 3, 20. Tunc promixtio maribus ac feminis laevarum mage pa existimetur, etc. ni legendum *permixtio. B. A*

PRŎMO, is, mpsi et msi, mptum et mtum, προχειρίζομαι, ἐκφέρω, profero, effero, in mediu fero, expromo: a *pro* et *emo*, qua sumere signi *Pl. Cist.* 1, 1, 113. Accipias claves: si quid tibi erit promptu, promito. *Colum.* 2, 10. *med.* Pro aliquid in usus. *Pl. Mil.* 3, 2, 16. Prompsisti vinum? *Lu.* non prompsi. *Cic. Verr.* 2, 3, 84. Cum tibi senatus ex aerario pecuniam promps *Id. Fin.* 2, 7. *f.* Medicamenta de narthecio pro *Ov. Met.* 1, 468. Eque sagittifera promsit duc pharetra. *Hor. Epod.* 2, 47. vina promens *Virg. A.* 2, 260. laetique cavo se robore promu *e.* exeunt. *Colum.* 3, 12. Vites promunt se, pullulant, et crescunt. *Id.* 9, 13. Sameram promunt; et *Ov. Fast.* 5, 379. Nocte minus q promet sua sidera Chiron. *Hor. Carm. saecul.* me sol, curru nitide diem qui Promis, et celas. *tial.* 10, 80. gemitus imo de pectore promit. ℙ late. *Cic. Att.* 9, 18. Nunc certe promenda tibi consilia. *Id. Or.* 1, 14. Est aliquid, quod n usu forensi, sed ex obscuriore aliqua scient promendum, et assumendum. *Id. Top.* 2. L quibus argumenta promuntur. *Plin. ep.* 1, Promere et exercere justitiam. *Id. Pan.* 66. quae sentimus, promere in medium? profer *Virg. A.* 5, 191. nunc illas promite vires, Nun mos, quibus in Gaetulis Syrtibus usi. ℙ Sae eloqui, manifestare, palam facere, explicare *As.* 1, 1, 10. Ita me obstinate aggressus, ut no deam profecto, percunctanti quin promam o *Hor. Ep.* 2, 1, 104. reclusa Mane domo vigilar enti promere jura. *Vell.* 2, 48. *extr.* Harum ordo cum justis aliorum voluminibus promitur, uti spero, nostris explicabitur. *Hor. Od.* 1, 3 insignem attenuat Deus, Obscura promens. 1, 1. *med.* Cur improbetur, si quis ea, quae suae recte faceret, in publicum promit? *Id. pr* 8. *f.* Ea verba sunt maxime probabilia, quae se animi nostri optime promunt. *Petr. Sat.* 101. quemque suam sententiam promere; et *Mart.* Promere vulgo epigrammata. *Appul. Flor.* Qui pueris utile carmen prompturus est.

PRŎMONSTRA, prodigia. *Festus:* nempe ante, et *monstro, as.*

PRŎMONTŌRĬUM, ii, n. ἄκρα, λέπας, ῥίον, nentia in mare prominens: a *mons*, ut sit p mons, aut rupes in mare procurrens. Alii a *p neo* ducunt, ut sit prominentia litoris in mar currentis. Multa sunt enim promontoria, ubi sunt montes: multi etiam montes mari incumb ubi tamen nulla sunt promontoria, ut ait *Vo Mel.* 1, 13. *Cic. Verr.* 2, 5, 56. Illi, quos a accepimus sinus quosdam obsedisse maritimos aliqua promontoria, aut praerupta saxa tenuis cuntur. *Id. Phil.* 1, 3. Leucopetra, quod est montorium agri Rhegini. ℙ Dicitur etiam d libet prominentia, etiamsi ad mare non sit: jugo eminenti in mediis Alpibus. *Liv.* 21, 35. gressus signa Annibal, in promontorio quodam de longe ac late prospectus erat, consistere militibus, Italiam ostentat, subjectosque A montibus Circumpadanos campos. ℙ Tertian labam videtur corripere *Ov. Met.* 15, 709. Inde Capreas, promontoriumque Minervae: at hic q syllabarum fit vox, nam binae vocales *i* et *u* in contrahuntur, vel potius *i* naturam consonant cipit, ut in *abiete, pariete*, quae saepe apud trisyllabae voces sunt. ℙ Legitur et *promunt* in opt. codicib., quam scriptionem tuentur p alios *Turneb. Adv.* 13, 18. et *Voss.* ad *Mel. l. Jul. Valer. res gest. Alex. M.* 3, 23. et not *Maii* ad l. Adde 27. *B. A.*

PRŎMŌTĬO, onis, f. προαγωγὴ, actus prom di. *Ascon.* in *Verr.* 2, 1, 28. Accensus nomen dinis, et promotionis in militia. *Lamprid. Diadum.* 2. Macrinus imperator dixit: Habe tur, commilitones, pro imperio aureos tern solitas promotiones, sed geminatas, *h. e.* gra honores militares, et quod iis debetur stipen *Firm. Matth.* 3, 7. *n.* 5. Augmenta vitae, pro nesque, sed cum maxima largitur infamia.

PRŎMŌTOR. V. v. sq.

PRŎMŌTUS, a, um, part. a *promoveo*, προ ρος, ultra, seu ante motus, provectus. *Stat.* 1, 443. fervent portus, et operta carinis Stagna, que hiemes classis promota, suosque Attollit *Plin.* 11, 18, 20. de apib.: Ante fores in tepore lis promotae. *Tac. H.* 4, 30. Turrim portae a pinquantem promoti contra validi asseres, et i sae trabes perfregere. *Just.* 14, 1. Exercitu toliam promoto. *Appul. Met.* 4. et 7. Nox pro ℙ Translate ad altiorem dignitatis gradum ev *Lucan.* 6, 147. ibi sanguine multo Promotus, L longo gerit ordine vitem. *Plin. ep.* 7, 31. Pro ad amplissimas procurationes. *Inscr.* ap. *Gru* 4. Ti. Claudius T. F. Vitalis veter. promotus ex

Vict. in Leg. IX. *Ammian.* 21, 1. Parvi habi- quae Constantius scripserat, nulloque arbitrio promotorum suscepto, praeter Nebridium, *h.* omotorum ab eo ad gradus honorum, ut videre 0, 9. Unde male ex hoc loco quidam *Promotor*, inter Latinas voces posuerunt. ℙ *Promota* sint, V. in PRODUCTUS.

ROMOTUS, us, m. promotio. *Tert. Cor. mil.* Ad omnem progressum atque promotum.

ROMOVEO, es, ovi, otum, a. 2. προάγω, προβι- porro, seu ultra moveo, proveho, produco. m. 11, 1. Aliqua sunt opera tantummodo virium, iam promovendi onera, portandique. *Caes. B.* 11. Saxa quam maxima possunt, vectibus pro- nt. *Plin.* 19, 5, 23. Pensiles hortos rotis in so- romovere. *Cels.* 8, 18. In palma quoque ossa lum suis sedibus promoventur, modo in prio- artem, modo in posteriorem. *Cic. Q. Fr.* 3, In balneariis assa in alterum apodyterii angu- romovi. *Hirt. B. G.* 8, 16. Caesar legiones ovet, et turmas mittit ad insequendum. *Id. B.* 14. Equitatus subito sese extendere, et in lati- m promovere coeperunt; et *ib.* 59. Aciem lon- b adversariorum copiis promoverat. *Liv.* 28, romovere castra ad Carthaginem. *Ter. Eun.* 3. *Chre.* Move vero ocius te, nutrix. *So.* mo- *Chre.* video, sed nihil promoves; et *Phaedr.* 4, num promorat vix pedem triclinio. *Tac. A.* 15, Cum promovere scalas et machinamenta incipe- facile detrusi, *h. e.* admovere; et *Quint.* 11, 2. Cum prior calculum promovisset, victusque es- *ib.* 3. *med.* Promovere manum ad sinistram numerum. ℙ Pro extendere, amplificare. *Ov.* , 9, 17. Roma, nisi immensum vires promos- orbem, Stramineis esset nunc quoque densa *Suet. Ner.* 16. Ostia tenus promovere moenia. *ont.* 2, 2, 72. imperium. ℙ Translate. *Hor.* 11, 13. Simul calentis inverecundus Deus Ar- romorat loco, *h. e.* prompserat, emiserat, edi- ℙ *Promovere aliquem* est evehere, provehe- gradum aliquem dignitatis. *Lampr. Elag.* 20. turus omnes turpissimos et ultimae professio- nines. *Plin. ep.* 10, 3 et *Suet. Oth.* 1. Promo- uempiam in amplissimum ordinem. *Plin. ib.* et *Suet. Vesp.* 16. ad praefecturam aerarii. te. *Plin. Pan.* 90. *f.* Habuerat hunc honorem is nostris Nerva, ut nos etsi minus ut bonos, promovere vellet. ℙ Interdum est juvare, e, proficere. *Ter. Hec.* 4, 4, 81. Abibo hinc, is quando promoveo parum. *Gell.* 10, 22. *f.* meditatio argutiarum, nihil ad vitam tuen- omovens. *Id.* 5, 10. Cum in studio facundiae promovisset. ℙ Pro differre, in longum . *Ter. Andr.* 4, 2, 27. Non satis habes, quod ulam addo, quantum huic promoveo nuptias? MPTARIUM. V. PROMPTUARIUS.

MPTE et Promte, adv. προθύμως, ἑτοίμως, , alacriter, sine cunctatione, studiose. *Tac.* 52. Prompte dare operam; et *ib.* 16, 10. subi- m. *Val. Max.* 4, 3. *n.* 9. pecuniam legatis ere. *Hirt. B. Afr.* 58. Cum tam magnis co nt pra diti, promptiusque prosiluissent. *Tac.* . Promptius adversari; et *ib.* 4, 31. Solutius usque eloqui; et *H.* 1, 55. Dirumpunt imagi- bae, quarta legio promptius, duodevicesima ter. *Plin. ep.* 4, 17. *f.* Ego vero Corelliae romptissime. *Cels.* 2, 1. Morbi leviores sunt, ptius finiuntur; et *Tac. H.* 1, 74. Legati itellium remanserunt, promptius, quam ut iderentur. *Juven.* 10, 219. quorum si nomi- ras, Promptius expediam, quot amaverit moechos. *Val. Max.* 6, 5. *n.* 1. Victoria ssime licentiam subministrat.

IPTIM, adv. prompte. *Tert. carm. in Gen.* dicit lumina promptim Affulsisse sibi.

IPTO, as, avi, atum, a. 1. frequent. a *promo.* 2, 2, 33. Supremi promptes thesauros Jovis. *h.* 3, 3, 61. Illum meum malum promptare quam peculium: quia malum si promptet, in iat minus, *h. e.* frequenter depromere, et e: jocus.

IPTUARIUS et Promtuarius, a, um, adj. ad um pertinens. *Promptuaria cella*, arma- omptuarium, ubi res conduntur, subinde pro- in usum familiae, ταμεῖον. *Cato R. R.* 11. stiaria, armarium promptuarium. Alii leg. *rium.* Jculariter *Pl. Amph.* 1, 1, 3. Quid unc, si tres viri me in carcerem compegerint: s e promptuaria cella depromar ad flagrum? *ptuarium* et *Promptarium* absolute, cella aria *Appul. Met.* 1. Simul e promptuario ctui, lintea tersui, et cetera huic eidem usui iter. ℙ Translate. *Auson. ep.* 21. *f.* Ali- rtans interim munusculi De largitate musi- ptarii. Ita pro *promptuarii* metri necessita- *ul. Dogm. Plat.* 1. Os aliis animantibus ad m victus necessitatem, inferendasque ventri mparatum est: sed homini promptuarium ctae rationis, et suavissimae orationis. *Sym.* (al. 72.) Ut ornatissimae linguae tuae prom- unquam desit materia talium nunciorum.

PTULUS, a, um, adj. dimin. aliquantum promptus. *Hieron. in vet. praef.* ad *Daniel. f.* Quidam e nostris satis ad loquendum promptulus.

PROMPTUS et Promtus, a, um, part. a *promo:* depromptus, eductus. *Liv.* 3, 69. *f.* Signa ex aerario prompta, delataque in campum. *Tac. A.* 15, 54. Promptum vagina pugionem, vetustate obtusum increpans, asperari saxo, et in mucronem ardescere jussit. *Arnob.* 7, 245. Habent miraculi speciem ista, si ita ut sunt prompta, humanum veniant ad auditum. ℙ Translate est in aperto positus, expositus, patens: quasi depromptus cuique ad usum. *Cic. Rosc. Am.* 40. Tametsi hoc minime latet, quod ita promptum et propositum est, ut, etc. *Id. Fin.* 1, 9. Prompta et aperta judicare. *Id. Or.* 3, 57. Discutienda sunt ea, quae obscurant, et ea, quae sunt eminentia et prompta, sumenda. *Sall. Cat.* 10. Aliud clausum in pectore, aliud promptum in lingua habere. *Enn.* ap. *Gell.* 19, 8. Amicitiam atque inimicitiam in fronte promptam gero. *Cic. Verr.* 2, 4, 2. Se nihil tam clausum, neque tam reconditum posse habere, quod non istius cupiditati apertissimum promptissimumque esset. *Tac. A.* 2, 20. Nihil ex iis Caesari incognitum: consilia, locos, prompta, occulta noverat. ℙ Item paratus, expeditus, ἕτοιμος. *Cic. Fam.* 4, 13. *f.* Cetera, quae tibi a multis prompta esse certo scio, a me sunt paratissima. *Ov. Met.* 3, 188. vellet promptas habuisse sagittas. *Tac. A.* 1, 71. Quod cuique promptum, arma, equos, aurum offerentes. *Id. ib.* 15, 19. Gratiam, honores, cuncta prompta et obvia habere. *Cic. Caecin.* 27. Qui tot annos ingenium, laborem, fidem suam populo R. promptam expositamque praebuit. ℙ Item facilis, expeditus. *Cic. Or.* 1, 56. Utriusque rei facilis est et prompta defensio. *Liv.* 23, 1. *f.* Ab urbe oppugnanda Poenum absterruere conspecta moenia, haudquaquam prompta oppugnanti. *Tac. A.* 1, 68. Prompta expugnatio. *Id. ib.* 2, 5. possessio; et *ib.* 16, 17. At Mella, quae promptissima mortis via, exsolvit venas; et *ib.* 2, 2. *f.* Prompti aditus, obvia comitas. ℙ *Promptum est*, facile est. *Ov. Met.* 13, 10. sed nec mihi dicere promptum, Nec facere est illi. *Tac. A.* 15, 41. Domuum et templorum, quae amissa sunt, numerum inire haud promptum fuerit. ℙ *Homo promptus*, paratus ad agendum, aggrediendum, in quo nulla mora est, alacer, expeditus, strenuus, erectus, paratus. *Cic. Verr.* 2, 4, 17. Promptissimus homo, et experiens. *Caes. B. C.* 1, 3. Laudat promptos, segniores castigat. *Id. B. G.* 3, 19. *f.* Ad bella suscipienda Gallorum alacer et promptus est animus. *Cic. Fam.* 3, 11. *med.* Tuum promptum animum, et alacrem perspexi ad defendendam rempublicam. *Id. Q. Fr.* 2, 13. Hilari animo esse et prompto ad jocandum. *Id. Div. Verr.* 13. Quo paratior ad usum forensem, promptiorque esse possim. *Id Agr.* 2, 30. Homines acres, ad vim prompti, ad seditionem parati. *Id. Brut.* 42. Prompta et parata in agendo, et in respondendo celeritas. *Id. Off.* 1, 24. Promptiores esse debemus ad nostra pericula, quam ad communia. *Nep. Them.* 1. Neque minus in rebus gerendis promptus, quam excogitandis erat. *Flor.* 4, 12. Dalmatae in latrocinia promptissimi. *Tac. A.* 15, 25. *extr.* Promptus in pavorem; et *ib.* 61. in adulationes. *Id. Agr.* 35. *extr.* Promptior in spem, et firmus adversis. *Id. A.* 6, 48. *extr.* Balbus truci eloquentia habebatur, promptus adversus insontes; et *ib.* 13, 3. Prompta et profluens eloquentia. *Liv.* 4, 3 Non promptus ingenio tantum, sed usu etiam exercitatus; et 2, 56. Aetatis ejus haud quisquam manu promptior erat; et *ib.* 45. *f.* Lingua promptus. *Tac. H.* 2, 86. Strenuus manu, sermone promptus. *Id. A.* 1, 57. et *ib.* 1?, 40. audacia; et 58. animo. ℙ Cum genitivo pro ablativo, Graeca ratione. *Id. H.* 2, 23. Promptus animi. *Gell.* 10, 22. Plato veritatis amicissimus, ejusque omnibus exhibendae promptissimus. *Sall. fr.* ap. *Arus. Mess.* Belli promptissumos delegebant. ℙ Cum dativo. *Tac. A.* 4, 46. Promptus libertati, aut ad mortem animus; et *ib.* 1, 48. seditioni; et *ib.* 11, 32. ultioni; et *ib.* 15, 45. cuicumque flagi io. ℙ Cum infinito. *Lucan.* 9, 937. Jam promptum Psyllis vel gustu nosse venenum, *h. e.* facile; et *ib.* 7, 105. fortissimus ille, Qui promptus metuenda pati, *h. e.* paratus. Sic Graeci ἕτοιμος μάχεσθαι. *Stat. Th.* 7, 209. promptae superos incessere Thebae. ℙ Aliquando de iis dicitur, qui militari audacia et virtute praestant. *Tac. H.* 3, 69. Armatis occurrunt promptissimi Vitellianorum; et *ib.* 2, 25. Promptissimos praetorianorum interfecere. ℙ Item qui prudentia et constantia maxime valent. *Sall. or. Phil. contr. Lep.* Maxime vellem, rempubl. in periculis a promptissumo quoque defendi. *Tac. Agr.* 3. Multi fortuitis casibus, promptissimus quisque saevitia principis interciderunt.

PROMPTUS et Promtus, us, m. In sexto casu singulari cum verbis *sum, habeo*, etc. et *in* praepos. frequentissimus est, παρὰ πόδας, πρόχειρος, προχείρως. *Cic. Acad.* 1, 2. Ea dicam, quae mihi sunt in promptu. *Liv.* 25, 29. *f.* Omnia, quae in promptu erant, diripuere; et *Cic. Off.* 1, 30. Pertinet ad omnem officii quaestionem semper in promptu habere, quantum natura hominis pecudibus antecedat. *Ov. Pont.* 1, 1, 23. Antoni scripta leguntur: Doctus et in promptu scrinia Brutus habet, *h. e.* in aperto, unde promi et legi ab omnibus potest. *Sall. Cat.* 7. Ea tempestate coepere se quisque magis magisque extollere, ingeniumque in promptu habere, i. e. promere, ostentare; et *or. ad Caes.* 2, 7. Occulta pericula neque facere, neque vitare, bonis in promptu est. Sic *Ov. Met.* 2, 84. Nec tibi quadrupedes animosos ignibus illis In promptu regere est, *Cic. Off.* 1, 27. Decorum ad honestatem ita pertinet, ut non recondita quadam ratione cernatur, sed sit in promptu. Sic *ib.* 35. Natura formam nostram reliquamque figuram, in qua esset species honesta, eam posuit in promptu: quae partes autem corporis adspectum essent deformem habiturae, eas contexit atque abdidit, i. e. sub adspectum, in aperto. *Pl. Ps.* 1, 5, 33. Insipientia est, sic iram in promptu gerere. Quanto satius est adire blandis verbis? *Lucr.* 2, 867. Nec contra pugnant, in promptu cognita quae sunt, *h. e.* quae ex facili cognoscuntur, quae cognitioni nostrae subjacent.

PROMULCUM et Promulcus, i, n. et m. idem ac remulcum. *Festus:* Promulco agi dicitur navis, cum scaphae ducitur fune.

PROMULGATIO, onis, f. ἀνακήρυξις, editio, divulgatio: et fere de legibus dicitur. *Cic. Phil.* 5, 3. Ubi promulgatio trinundinum; et *ib.* 1, 10. Leges nulla promulgatione latae. *Id. Fam.* 1, 5. Subito exorta est nefaria Catonis promulgatio.

[PROMULGATOR, oris, m. qui promulgat. *Front. de fer. Als.* (ed. *A. Maio*) 3. Numa cenarum libator, feriarum promulgator. *F.*]

PROMULGATUS, a, um, part. a *promulgo:* vulgatus, editus. *Cic. Mur.* 14. Proeliis promulgatis, tollitur e medio sapientia. *Id. Phil.* 1, 10. Leges promulgatae. *Id. Att.* 1, 14. Rogatio promulgata. *Id. Fl.* 7. Res multos dies promulgata et cognita. *Suet. Ner.* 36. Conjurationes promulgatae. Alii leg. *pervulgatae:* alii *provulgatae.*

PROMULGO, as, avi, atum, a. 1. ἀνακηρύττω, in vulgus emitto, palam edo, propono, divulgo. Fere dicitur de legibus, cum, antequam ferantur, per trinundinum proponuntur, ut perpendi vulgo possint. *Festus:* Promulgari leges dicuntur, cum primum in vulgus eduntur: quasi provulgari. *Cic. Q. Fr.* 2, 3. Cato legem promulgavit de imperio Lentuli abrogando. *Id. in Sen.* 2. Tribuni promulgarunt de salute mea. *Liv.* 3, 9 Dixit, se legem promulgaturum. *Sall. Jug.* 44. Mamilius rogationem ad populum promulgat, uti quaereretur in eos, quorum, etc., *h. e.* rogationem ferendam ad populum. ℙ De aliis rebus. *Plin.* 27, 3, 2. Sed majores, oculorum quoque medicamentis aconitum misceri saluberrime, promulgavere; et 33, 1, 6. Cn. Flavius dies fastos promulgaverat.

PROMULSIDARE, is, et Promulsidarium, ii, n. ferculum aptum sustinendo vasi, in quo promulsis, seu gustatio, h. e. initium coenae reponitur, ὑπόθημα. *Ulp. Dig.* 34, 2, 20. *med.* Si vasa sint legata, non solum ea continentur, quae aliquid in se recipiant, edendi bibendique causa paratum; sed etiam quae aliquid sustineant: et ideo scutellas vel promulsidaria contineri. *Petr. Sat.* 31. Ceterum in promulsidari asellus erat Corinthius cum bisaccio positus, qui habebat olivas, etc. In *Gloss. Isid.* Pransorium, promulsarium. Alii leg. *promulsidarium.*

PROMULSIS, idis, f. cibi, quibus ante primum haustum vescebantur, caput, sive initium coenae, non tam, uti volunt, quod vice mulsi apponebatur convivis ad provocandum appetitum, quam quod daretur ante mulsum. Nam, ut scribit *Turneb. Adv.* 1, 24. et *Lips. Antiq. Lect.* 3, 1., veteres primam sitim non aliter, quam mulso sedabant, idque quod putarent, ut ait *Hor. Sat.* 2, 4, 25. vacuis venis dulcem conducere potionem. *Cic. Fam.* 9, 20. Quem tu es solitus promulside conficere, integram famem ad ovum affero. ℙ Turpem hinc metaphoram habet *Petr. Sat.* 24. *f.* ea ratione, qua ap. *Appul. Met.* 2. Veneris antecoenia. V. ANTECOENIUM. ℙ Pro promulsidario. *Tert. Pall.* 5. *med.* Drusillanus quingenariam promulsidem aedificat, *h. e.* lancem argenteam e quingentis libris.

PROMULSUS, a, um, part. ab inus. *promulceo.* V. REMULSUS.

PROMULUS, a, um, adj. V. *Capell. l. c.* in PROMINULUS *f.*

*PROMUNCTORIUM, i, n. προμυκτήριον *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

PROMUS, i, m. ταμίας, cellarius: is, qui victum familiae ex cella penaria promit; qui praeest cibariis promendis. Differt a *condo.* Nam condus est, qui penora in cellam penariam recondit. Ceterum haec nomina conjungi saepe solent, quia duo haec officia fere ab eodem administrabantur. *Pl. Poen.* 3, 4, 6. Aedepol fecisti prodigum promum tibi. *Id. Ps.* 2, 2, 14. Condus, promus sum, procurator peni. *Varr. R. R.* 1, 16. Ne quis de fundo exeat praeter villicum et promum. *Colum.* 12, 3. Promis quoque, et cellariis aliquid appendentibus, aut metientibus intervenire. *Auson. ep.* 22, 20. Promusque, quam condus magis. ℙ Transfertur ad alia. *Pl. Trin.* 1, 2, 44. Ne admittam culpam, ego meo sum promus pectori, *h. e.* custos et quasi cellarius. Sic *Appul. Apol.* promum librorum appellat illum, qui libris promendis praeest. ℙ Adjective etiam usurpatur.

Tert. Resurr. carn. 27. In cellis promis caro salita, et usui reposita servatur. *Colum.* 3, 2. Cum tam suburbanus est ager, ut ratio postulet inconditum fructum mercantibus, velut promum, vendere, *h. e.* uvas non repositas vendere tanquam conditas. Sed alii rectius leg. *pomum.*

PRŌMUSCIS, idis, f. proboscis elephanti. *Plin.* 8, 7, 7. Promuscidem eorum facillime amputari, Pyrrhi proeliorum experimentis patuit. Ita vet. ed. 1469. et 1472.: *Hard.* et alii *proboscidem.* At etiam in *Not. Tir.* p. 174. Elephas, promuscis.

[PRŌMŪTŬOR, aris, dep. 1. mutuam pecuniam ante tempus accipio. *Gloss. Philox.* Promutuor, προδανείζομαι. *F.*]

PRŌMŪTŬUS, a, um, adj. ut Promutua pecunia, quae antequam debeatur, mutua accipitur. Hinc *Ulp. Dig.* 19, 2, 15. Cum quidam nave amissa vecturam, quam promutuam acceperat, repeteretur. *Scaev. ib.* 40, 7, 40. Item quaero, an eorum quoque nomine ratio haberi debeat, quod neque a conductoribus praediorum, neque a villicis pensiones exegerit, et insuper etiam promutuum eis dederit. *Caes. B. C.* 3, 32. *f.* Publicanis imperabatur insequentis anni vectigal promutuum. Hoc idem aliis verbis ita dixerat *Id. ib.* 31. Ab eisdem publicanis insequentis anni mutuam pecuniam praeceperat. V. v. praec.

*PRŌNAEA, ae, f. parvum flumen in Gallia Belgica, hodie *the Prüm. Auson.* in *Mosell.* (*Idyll.* 10.) *v.* 354. *B. A.*

PRŌNĀON, vel Pronaum, i, n. porticus in anteriore templi parte columnis suffulta, supra quam fastigium quoque est: a πρὸ, ante, et ναὸς, templum. *Vitr.* 3, 1. *f.* Hypaethros decastylos est in pronao, et postico. Adde 4, 4. et 7. et 5, 1. *f. Inscr.* ap. *Grut.* 27, 2. Matri Deum, et Isidi C. Menatius C. Fil. Fab. Severus fanum refecit, et pronaum de suo fecit ex voto. Alia ap. *eund.* 214. In pronao aedis Martis.

PRŌNĀTO, as, n. 1. idem quod enato, vel natando procedo. *Hyg. Astron.* 2, 17. *f.* Delphines e toto mari pronatant ad Arionis cantum.

PRŌNĀTUS, a, um, part. a *prono*, inclinatus. *Sidon. ep.* 5, 17. Per catastropham saepe pronatus, aegre de ruinoso flexu se recolligeret. ℙ Pro *prognatus* est *Tert. Anim.* 2. *med*

PRŌNĒ, adv. demisse. *Paul. Petroc. Vit. S. Mart.* 4, 546. proneque secantum Ora boum abstulerant late telluris amictum. ℙ Translate est propense. *Ammian.* 30, 8. *med.* Ad exturbandos meliores pronius inclinati, *h. e.* propensiores.

PRŌNECTO, is, a. 3. in longum tempus necto, produco. *Stat. Silv.* 3, 3, 145. Vidi, quam seriem morantis aevi Pronectant tibi candidae sorores.

PRŌNĔPOS, otis, m. ἀπέγγονος, filius nepotis, vel neptis meae: et refertur ad proavum, et proaviam. *Cajus Dig.* 38, 10, 1. et *Paul. ib.* 10. *Ov. Met.* 10, 605. Namque mihi genitor Megareus Onchestius: illi Est Neptunus avus: pronepos ego regis aquarum. ℙ Licenter produxit primam et ultimam non imitandus *Sidon. carm.* 11. *f.* Cernat et in proavo, sibimet quod pronepos optet.

PRŌNEPTIS, is, f. ἀπεγγόνη, filia neptis, vel nepotis mei, et refertur ad proaviam, et proavum. *Cajus* et *Paul. l. c.* in v. praec. *Pers.* 6, 52. si mihi nulla Jam reliqua ex amitis, patruelis nulla, proneptis Nulla manet.

[PRŌNĬO, onis, m. dimin. proni. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Donat.* 281, 12. Sextus Julius Montani F. Pronio. *F.*]

PRŌNIS, e, adj. idem quod pronus. *Varr.* ap. *Non.* 8, 94. Trabes pronis in humum accidens, proximae frangit ramos cadens.

PRŌNĬTAS, atis, f. κατωφέρεια, inclinatio, propensio. *Sen. praef. Decl.* Nescio qua iniquitate, et ad malum pronitate naturae, eloquentia se retro tulerit. Optimae edd. non habent illa, *et ad malum pronitate:* et videntur esse interpretatio vocis praecedentis.

PRŌNO, as, a. 1. inclino, pronum facio. *Sidon. ep.* 8, 11. *f.* Ipsi latrones ad pavimentum defuncti ora pronaverant.

[PRŌNŎĒ, es, f. προνόη, provida. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 614, 8. Julia Pronoe. *F.*]

PRŌNŎEA, ae, f. Πρόνοια, Stoicis erat mens mundi: a πρὸ, ante, et νοῦς, mens: Latine prudentia, vel providentia, artifex, consultrix, et provida rerum omnium. Ap. *Cic. N. D.* 1, 8. et *ib.* 2, 22. et 64. modo Graece, modo Latine scripta legitur. Adde *Gell.* 6, 1.

PRŌNŌMEN, inis, n. ἀντωνυμία, pars orationis, quae loco nominis ponitur, et personam determinatam significat, ut *ego, tu, ipse, is, idem,* etc. *Varr. L. L.* 7, 23. et *ib.* 8, 37. et *Quint.* 9, 3. et 1, 5.

PRŌNŌMĬNĀLIS, e, adj. ad pronomen pertinens, ut Pronominalis constructio, *Prisc.* 17, 1069.

PRŌNŌMĬNĀTĬO, onis, f. ἀντονομασία, figura, de qua V. ANTONOMASIA.

[PRŌNŌMĬNO, as, a. 1. aliquem significo per pronomen. *Prisc.* 17, 1064. Accidit pronomini relatio in tertia persona, per quam praedicta nomina per recordationem pronominantur, id est per pronomen significantur, ut *Juppiter postquam Troas, et Hectora navibus appulit, ipse rejecit oculos claros:* nempe Juppiter secundo loco per pronomen *ipse* significatur. *F.*]

PRŌNŪBANS, antis, adj. pronubam agens. *Hieron. Vita Malch. n.* 6. Pronubante nobis moestitia.

PRŌNŪBUS, a, um, adj. a *pro*, et *nubo*, sed mutata quantitate. *Pronuba* dicebatur mulier, quae praeerat nuptiis ex parte sponsae, ut *auspex* ex parte sponsi. Ad hoc officium adhibebatur, quae spectatae probitatis esset, et semel uni nupsisset, causa auspicii, ut matrimonio perpetuitas portenderetur, ut *Fest.*, *Varr.* ap. *Serv.* ad *A.* 4, 166. et *Tert. Exhort. ad cast.* 13. docent. Ejus munus erat sponsam ad mariti domum deducere, et in nuptiali lecto collocare. Hinc *Catull.* 61, 186. Vos bonae senibus bonis Cognitae bene feminae, Collocate puellulam. *Stat. Silv.* 1, 2, 11. Ipsa manu nuptam genitrix Aeneia ducit Lumina demissam, et dulci probitate rubentem: Ipsa toros, et sacra parat. ℙ Ipsam sponsae matrem pronubae saepe munere functam, colligunt quidam ex illo *Sen. Phoen.*, ubi et alia ejus officia significantur, 505. Non te duxit in thalamos parens Comitata primos: nec sua festas manu Ornavit aedes: nec sua laetas faces Vitta revinxit. ℙ *Pronuba* praecipue dicitur Juno, quia nuptiis universim praeest. *Virg. A.* 4, 166. et *Ov. Her.* 6, 43. ℙ Infelici conjugio pronuba esse dicitur Furiarum aliqua. *Ov. ib.* 45. et *ib.* 2, 117., *Sen. Oed.* 644., *Lucan.* 8, 90. et *Appul. Met.* 8. Nuptiis Laviniae cum Aenea Bellonam pronubam fore, minatur Juno ap. *Virg. A.* 7, 319., quia belli et caedis causa futurae erant. ℙ Poetice tribuitur aliis rebus ad nuptias pertinentibus. *Claud. IV. cons. Honor.* 642. Cum tibi prodiderit festas nox pronuba taedas. *Id. Rapt. Pros.* 1, 131. tenerum jam pronuba flamma pudorem Sollicitat. *Id. ep.* 2, 53. Et mihi quam scriptis desponderat ante puellam Conjugiis eadem pronuba dextra daret. ℙ *Pronubos* vocat *Tert. ad nat.* 1, 2. canes, qui ab Ethnicis falso dicebantur in Christianorum nocturnis coetibus ad candelabra alligati, offa injecta, eadem evertere, quo licentius exstinctis luminibus foedissimae virorum, mulierumque commixtiones fierent. *Pronubi* itaque vocantur, quia quodammodo incestis illis nuptiis faces praeferebant. V. *Tert. l. c.* in INFANTARIUS. Porro hoc idem tangit *Id. Apol.* 2. *med.* et 7. et 8. et *Minuc. Fel. Octav.* 9. ℙ Translate. *Id. carm.* 38. de magnete: Pronuba fit natura Deis, ferrumque maritat Aura tenax. ℙ In masculino, et neutro genere hujus adjectivi usum non invenio: quamvis *annulus pronubus* a quibusdam ex *Dig.* et *Cod.* adstruatur.

PRŌNŪMĔRO, as, a. 1. pernumero, adnumero. *Sidon. ep.* 2, 10. Petis, ut si qui versiculi mihi fluxerunt, hos tibi pro quadam morarum mercede pronumerem.

PRŌNUNTĬĀBĬLIS, e, adj. ἀποφαντικὸς, ῥητὸς, enuntiativus. *Appul. Dogm. Plat.* 3. *in.* Est una inter has (*orationis species*) quae pronuntiabilis appellatur, absolutam sententiam comprehendens sola ex omnibus veritati, aut falsitati obnoxia, quam vocat Sergius effatum, Varro proloquium, Cicero enuntiatum: familiarius dicetur propositio.

PRŌNUNTĬĀTĬO, onis, f. ἐκφώνησις, ἀπαγγελία, ὑπόκρισις, actus pronuntiandi, enuntiatio, prolatio. *Cic. Cluent.* 20. Oppianico re et existimatione jam, lege et pronuntiatione nondum condemnato. *Caes. B. C.* 2, 25. *f.* Curio pronuntiari navibus jubet, se in hostium habiturum loco, qui, etc. Qua pronuntiatione facta, etc. *Val. Max.* 4, 8. *n.* 5. Praeconis pronuntiatio. *Petr. Sat.* 80. Fulminatus hac pronuntiatione, etc.; et *Val. Max.* 7, 4. Cujus opera, quia appellatione nostra vix apte exprimi possunt, Graeca pronuntiatione strategemata dicuntur. ℙ Item dictum, effatum, pronuntiatum. *Cic. Fat.* 11. *f.* Quid est, cur non omnis pronuntiatio aut vera, aut falsa sit, nisi, etc.? ℙ Item sermo, oratio. *Paul. Dig.* 45, 1, 74. Stipulationum quaedam certae sunt, quaedam incertae. Certum est, quod ex ipsa pronuntiatione apparet, quid, quale, quantum sit, ut, ecce aurei decem, fundus Tusculanus, etc. ℙ De sententia judicis. *Mart. ib.* 48, 16, 1. Quorum alterutrum ipsis verbis pronuntiationis manifestatur. Nam si quidem ita pronuntiaverit, non probasti, etc. ℙ Ap. rhetores est ipsa actio, *h. e.* moderatio vocis et corporis in agendo. *Auct. ad Her.* 1, 2. Pronuntiatio est vocis, vultus, gestus moderatio cum venustate. *Cic. Inv.* 1, 7. Pronuntiatio est, ex rerum et verborum dignitate, vocis et corporis moderatio. *Quint.* 11, 3. (*quod totum de pronuntiatione est.*) Pronuntiatio a plerisque actio dicitur: sed prius nomen a voce, sequens a gestu videtur accipere Namque actionem Cicero alias quasi sermonem, alias eloquentiam quandam corporis dicit. Idem tamen duas ejus partes facit, quae sunt eaedem pronuntiationis, vocem atque motum. Quapropter utraque appellatione indifferenter uti licet. *Suet. Cal.* 53. Irato et verba, et sententiae suppetebant; pronuntiatio quoque et vox, ut neque eodem loci prae ardore consisteret, et exaudiretur a procul stantibus. *Plin. ep.* 2, 14. Fracta pronuntiatione aliquid dicere.

[PRŌNUNTĬĀTĪVĒ, adv. per modum pronuntiationis. *Donat.* ad illud *Ter. Ph.* 1, 2, 7. Nescis, quo in metu: Pronuntiative magis, quam percunctative efferendum est. *F.*]

PRŌNUNTĬĀTĪVUS, a, um, adj. ut Pron
tivus modus, quo aliquid pronuntiamus, *h. e.*
cativus. *Diomed.* 1, 329.

PRŌNUNTĬĀTOR, oris, m. ἐκφωνητὴς, qu
nuntiat, [*palam aliquid recitat. Hujus enim
ficationis exemplum, quod bene *F.* adjecerat,
loco posuimus.] *Front. ad M. Caes.* (ed. *A.*
1, 6. Meae orationi M. Caesar actor contig
pronuntiator; tuaque ego opera ac voce aud
bus placui. ℙ [*Hinc non sine quodam ora
vigore translatum est ad eos, qui rerum gest
historias conscribunt.] *Cic. Brut.* 83. Thucy
enim rerum gestarum pronuntiator sincerus, et
dis etiam fuit.

PRŌNUNTĬĀTUM, i, n. ἀξίωμα, enuntiatio
positio, oratio veri, vel falsi significativa.
Tusc. 1, 7. Omne pronuntiatum, (sic enim m
praesentia occurrit ut appellarem ἀξίωμα: uta
alio, si invenero melius) id ergo est pronunti
quod est verum, aut falsum. *Gell.* 16, 8. Qui
dicitur plena atque perfecta verborum sententi
id necesse sit aut verum, aut falsum esse, id
lecticis ἀξίωμα appellatum est, a M. Varrone
quium, a Cicerone pronuntiatum.

PRŌNUNTĬĀTUS, a, um, part. a *pron*
ἐκφωνηθεὶς, enuntiatus. *Cic. Par.* 3. *f.* Versu
nuntiatus syllaba una brevior, aut longior. *G*
10. *A* littera tractim pronuntiata. ℙ Item ed
promulgatus. *Curt.* 10, 6. *extr.* Ipsum ad pr
tiatam praedam sequebantur. *Liv.* 24, 14. *f.*
lium in posterum diem pronuntiato. *Hirt. B.*
15. Fasces stramentorum, signo pronuntiato
tempore incenderunt. ℙ Item publice judicatu
claratus, damnatus, aut absolutus. *Suet. Ca*
Masintham nobilem juvenem, stipendiarium pr
tiatum, occultavit apud se diu. *Id. Vesp.* 3.
viam Domitillam duxit uxorem, ingenuam et
Romanam pronuntiatam. *Paul. Dig.* 40, 1, 2
jus servus pronuntiatus.

PRŌNUNTĬĀTUS, us, m. pronuntiatio,
tiatio. In sexto casu sing. *Gell.* 4, 17. Et nu
in versu, et ratio in pronuntiatu manet. *Id.*
Quo fieret vox pronuntiatu, audituque lenior

PRŌNUNTĬO et Pronuncio, as, avi, atum,
ἐκφωνέω, palam nuntio, dico, profero, enuntio.
ep. 3, 5. *med.* Cum lector quaedam perperan
nuntiasset. *Gell.* 7, 7. Is *affatim*, ut *adm*
prima acuta, non media, pronuntiabat; et *i*
particula satis commode accentu acuto pron
tur; et 13, 30. Verba corrupte pronuntiare.
pius est recitare. *Suet. Gr.* 2. *med.* Q. Vargu
annales Ennii certis diebus magna frequentia
nuntiabat. *Cic. Or.* 1, 61. *f.* Conjectis in os
lis, summa voce versus multos uno spiritu p
tiare consuescebat. *Id. ib.* 19. *f.* Menedemus
riter multa ex orationibus Demosthenis pra
scripta pronuntians; (Adde *Div.* 2, 5.) et *ib.*
Invenire quid dicas, inventa disponere, deinde
re verbis, post memoriae mandare, tum ad
mum agere et pronuntiare. V. PRONUNTIA
PRONUNTIATOR. *Quint.* 11, 3. *med.* Adhuc
aliqui transversum brachium proferunt, et
pronuntiant. ℙ Hinc pertinet ad histriones.
L. L. 5, 7. Ideo actores pronuntiare dicuntur,
proscenio pronuntiant, poeta cogitante. *Plin.*
19. Ars ejus et quasi inscriptio, comoedus, i
plurimum facit: nam pronuntiat acriter, sapi
apte, decenter etiam. *Plin. alter* 7, 48, 49. L
mima centum annis in scena pronuntiavit. ℙ
ad praecones, et qui palam aliquid praedicant.
Fam. 5, 12. *f.* Praecones victorum nomina
voce pronuntiant. *Id. Quint.* 15. *f.* Cui ma
fiunt, et domini constituuntur, qui, qua lege,
conditione pereat, pronuntient. *Suet. Dom.* 10.
eum comitiorum consularium die perperam p
non consulem, ad populum, sed imperatorem
nuntiasset. ℙ Item ad judicem, aut magist
edicentem aliquid, aut sententiam ferentem.
Verr. 2, 2, 38. Palam de sella ac tribunali p
tiat, si quis absentem Sthenium reum facere
sese ejus nomen recepturum. *Id. Brut.* 22.
consules, re audita, amplius de consilii sen
pronuntiavissent. *Id. Off.* 3, 16. Is igitur jud
pronuntiavit. *Id. Fin.* 2, 12. Pronuntiare
tiam. *Suet. Dom.* 11. Nunquam tristiorem s
tiam sine praefatione clementiae pronuntiavit.
ep. 6, 31. *med.* Pronuntiare de calumnia. *Ter*
surr. carn. 16. Pronuntiari ad bestias. *Quint.*
med. Quid enim attinet probationes adhibere c
de qua nemo sit pronuntiaturus? ℙ Urbane.
10, 1. Modeste, et circumspecto judicio de tan
ris pronuntiandum est, ne damnent quae non
ligunt. *Plin. ep.* 6, 18. Ego et venor, et st
nec tamen adhuc possum pronuntiare, utrum s
ficilius capere aliquid, an scribere. ℙ Pro c
dicere, nominare, cum de magistratibus serm
Liv. 24, 27. Victi consensu, et seditionem m
tes, pronuntiant eos praetores. ℙ Nonnunqua
edicere. *Caes. B. G.* 5, 35. Jusserunt pronu
ut impedimenta relinquerent, atque in orbem
sterent; et *ib.* 34. Duces tota acie pronuntiari j
runt, ne quis ab loco discederet; et *ib.* 31. Pr
tiatur, prima luce ituros. ℙ Item simpliciter p

re, narrare. *Id. ib.* 4, 5. Mercatores in oppidis
us circumsistit: quibus ex regionibus veniant,
que ibi res cognoverint, pronuntiare cogunt; et
, 38. Dolore prohibeor, quae gesta sunt, pro-
iare; et *ib.* 20. *med.* Sincere pronuntiare ali-
; et *ib.* 6, 36. Alius jam capta castra pronun-
℣ Item indicare, aperire. *Cic. Off.* 3, 16.
in venumdando rem eam scisset, et non pro-
iasset, emptori damnum praestari oportere. ℣
palam profiteri, et denuntiare se daturum, pro-
ere. *Cic. Cluent.* 29. Suppressam esse ab eo pe-
am, quam pro reo pronuntiasset. *Id. Att.* 1, 16.
(et *Sen. ep.* 118.) Novi est in lege hoc, ut qui
mos in tribu pronuntiarit, si non dederit, impu-
it. *Liv.* 2, 20. *f.* Pronuntiare militi praemia.
. *Caes.* 19. nummos de suo communi nomine per
rias. *Id. ib.* 26. munus populo epulumque in
memoriam. *Id. Galb.* 16. militibus donativum.
lute *Cic. Planc.* 18. *med.* Haec doce, Lateren-
decuriasse Plancium, conscripsisse, sequestrem
, pronuntiasse, divisisse, *h. e.* promisisse, di-
e pecuniam ad corrumpenda suffragia. ℣ Ad
notionem et illa pertinent, *Suet. Tib.* 38. Quam-
rovincias quoque et exercitus revisurum se,
pronuntiasset; et *Ner* 21. Nioben se cantatu-
per Claudium Rufum consularem pronuntiavit.
ratione scribendi V. in NUNTIUS.

ONUPER, adv. νεωστὶ, valde nuper, admodum
, a *pro*, et *nuper*. *Pl. Trin.* 2, 4, 26. Quas
as) sponsione pronuper tu exactus es pro illo
scente. Alii *pro* a *nuper* dirimunt, et praeposi-
n suo casui postponi ajunt, et *quas sponsione pro*
t, ut sit recta constructio *pro sponsione nuper.*

ONURUS, us, f. προνύμφη, nepotis mei uxor:
fertur ad prosocerum. V. PROSOCER. *Ov.*
7, 206. Pronurus et magni Laomedontis ero,
xor Paridis, qui nepos est Laomedontis. *Mo-*
Dig. 38, 10, 4. §. 6. Pater meus uxoris meae
est, haec illi nurus: et avus meus socer ma-
est, illa illi pronurus. Usurpari posse videtur
de uxore pronepotis, abnepotis, etc. ex *Ulp.*
3, 2, 14. §. 4.

NUS, a, um, adj. πρηνὴς, et πρανὴς, προνεύων,
eriorem partem flexus, proclinatus, propen-
cernuus, deorsum vergens, declivis: cui *supi-*
pponitur. *Cic. Div.* 1, 53. Animal omne, ut
ita utitur motu sui corporis, prono, obliquo,
. *Plin.* 28, 4, 14. Supini cubitus oculis con-
, proni tussibus, in latera adversum distilla-
Varr. R. R. 2, 7. *med.* Puerum imponere
ronum in ventrem, postea sedentem. *Virg. A.*
. pronus pendens in verbera telo Admonuit bi-
et *ib.* 11, 485. ipsum Pronum sterne solo; et
19. excutitur, pronusque magister Volvitur in
Ov. Met. 8, 378. studioque incautus eundi
ab arborea cecidit radice retentus. *Sall.*
. Ilex paulum modo prona, dein flexa, atque
n altitudinem. *Caes. B. G.* 4, 17. Tigna non
e modo directa ad perpendiculum, sed prona
igiata. *Plin. ep.* 4, 30. Ampullae pronae at-
gentes. *Id. ep.* 5, 6. *med.* Demissus pronus-
vinus. *Ov. Her.* 18, 121. et *Met.* 2, 67. Pro-
; et *Catull.* 68, 59. vallis. *Sil.* 13, 336. cau-
raeruptum. *Liv.* 4, 59. Anxur urbs prona in
. *Tibull.* 3, 6, 6. I, nobis prona funde Fa-
nanu. *Stat. Th.* 5, 255. Crateres proni, *h. e.*
℣ Est etiam versus, conversus. *Colum.* 3,
npestria loca Aquiloni prona; et 1, 5. *med.*
i solum pronius orienti. *Id.* 2, 9. Omne fru-
n maxime campo patente, et ad solem prono,
ue, et soluto laetatur. ℣ Dicitur etiam de
per declive decurrit. *Virg. G.* 1, 203. Pro-
nis. *Id. A.* 8, 548. pars cetera prona Fertur
egnisque secundo defluit amni. *Ov. Met.* 5,
a viam tellus in Tartara fecit, Et pronos
medio cratere recepit. *Catull.* 62, 51. Pro-
ndus. ℣ Absolute. *Sen. ep.* 123. *f.* Per pro-
. *Sil.* 15, 235. per prona voluti. ℣ Commo-
pronum, dies prona dicitur, cum prope oc-
st: tunc enim celerius, et per prona viden-
urrere. *Hor. Od.* 3, 27, 18. Pronus Orion.
, 16, 23. Me mediae noctes, me sidera prona
n, etc. *Ov. Met.* 11, 257. Pronus erat Ti-
linatoque tenebat Hesperium temone fretum.
h. 2, 41. Prona dies. *Sen. Ag.* 461. In astra
prona, jam praeceps dies. ℣ *Pronos* etiam
, qui celeri cursu feruntur: inclinatur enim
corpus in anteriora. *Ov. Met.* 10, 652. cum
pronus uterque Emicat, et summam celeri
at arenam. *Id. Rem. Am.* 201. leporem pro-
tulo sectare sagaci. *Hor. Od.* 4, 6, 39. de
eleremque pronos Volvere menses. ℣ Trans-
proclivis, propensus, in utramque partem.
. 1, 18, 10. in obsequium plus aequo pronus.
n. 84. Nihil est tam pronum ad simultates,
mulatio. *Suet. Vit.* 14. Pronus ad cujus-
quacumque de causa necem atque suppli-
Id. Ner. 50. Ad poeticam pronus, carmina li-
ac sine labore composuit. *Varr. R. R.* 1, 2.
nsueti, et ad domandum proni. *Tac. Agr.*
ronum deterioribus principem exstimulabant.
, 29. *f.* Aures superbae, et offensioni pro-
Flor. 4. *f.* Pronum in omnia mala, et in
luxuriam fluens saeculum. *Suet. Caes.* 50. Pronus
et sumptuosus in libidines. *Sen. Octav.* 868. Ani-
mus malo pronus. *Capitol. Anton.* 10. Ad indulgen-
tias pronissimus fuit. *Stat. Th.* 2, 391. Pronus ca-
lori, *h. e.* proclivis ad iram. *Lucan.* 5, 693. In du-
bios casus, et prona pericula morti, *h. e.* quasi ver-
gentia ad mortem, eique proxima. *Liv.* 21, 28. Id
pronius ad fidem est, *h. e.* credi facilius. ℣ Cum
gen. *Claud. Ruf.* 2, 400. Unus per medios audendi
pronior ense Prosilit exserto. *Suet. Galb.* 22. Libi-
dinis in mares pronior. Alii rectius leg. *libidinis in
mares pronioris*. *Lucan.* 1, 461. ruendi In ferrum
mens prona viris. ℣ Item favens, studiosus. *Tac.
H.* 1, 13. *extr.* Faventibus plerisque militum, prona
in eum aula Neronis. *Suet. Galb.* 12. Germanorum
cohortem remisit in patriam, quasi Cn. Dolabellae
proniorem. *Stat. Silv.* 4, 8, 61. Si modo prona bo-
nis invicti Caesaris adsint Numina. *Val. Fl.* 8, 340.
Prona sententia. *Vell.* 2, 69. *f.* Quos pronior for-
tuna comitatur. *Tac. A.* 2, 73. *f.* Ut quis miseri-
cordia in Germanicum, aut favore in Pisonem pro-
nior. *Id. H.* 1, 1. Pronis auribus accipere aliquid,
h. e. libenter audientibus. *Lucan.* 5, 501. temeraria
prono Expertus cessisse Deo, *h. e.* juvante, propitio.
℣ *Pronum* etiam dicitur, quod nulla difficultate im-
peditur, quasi in declivi positum, et decursu facile.
Tac. Agr. 33. Omnia prona victoribus, eadem victis
adversa. *Sall. Jug.* 122. Omnia virtuti suae prona
esse. *Plin. Pan.* 16. *f.* Omnia haec tam prona, tam-
que cedentia virtutibus tuis senties, ut, etc. *Id. ep.*
8, 10. Pronum ad honores iter. *Ov. Am.* 3, 14, 47.
Prona tibi vinci cupientem vincere palma est. *Just.*
1, 5. *f.* Pronam ad regnum viam ingredi. ℣ *Pro-
num est*, facile est. *Lucan.* 6, 606. Pronum erat,
o juvenis, quos velles, inquit, in actus Invitos prae-
bere Deos. *Stat. Silv.* 5, 3, 140. Sit pronum vi-
cisse domi: quid Achaea mereri Praemia? Adde
Juven. 9, 43. et *Tac. Agr.* 1.

[PROOECARIUM, ii, n. locus in aedibus, qui
est ante oecon: a πρὸ, ante, et οἰκάριον, cellula.
Petr. Sat. 30. Dispensatoremque in prooecario au-
reos numerantem deprecati sumus. Ita legend. putat
Fr. Oriolius in *Opusc. lett. di Bologna* T. 1. p. 59.
pro *precario*, quod habetur in omnib. editionibus.
Nempe dispensator aureos numerabat ostentationis
causa in propatulo, *h. e.* in porticu ad oecon ad-
mittente. *F.*]

PROOECONOMIA, ae, f. προοικονομία, rei futu-
rae praeparatio et dispositio: a πρὸ, ante, et οἰκο-
νομέω, dispenso, dispono. *Serv.* ad *A.* 5, 858. et
ib. 9, 468. et alibi prooeconomiam dicit esse, cum
illa dicuntur a poeta, per quae veri similiora, aut
planiora fient, quae aliquo post intervallo dicentur.

PROOEMIOR, aris, dep. 1. προοιμιάζομαι, prooe-
mio, seu exordio utor. *Plin. ep.* 2, 3. Prooemiatur
apte, narrat aperte, pugnat graviter, colligit forti-
ter. *Sidon. ep.* 4, 3. Dum ad meum nomen prooemiaris.

PROOEMIUM, ii, n. προοίμιον, exordium, prin-
cipium dicendi: a πρὸ, ante, et οἴμη, cantus, vel
οἶμος, via: de qua notatione ita *Quint.* 4, 1. *in.* Quod
principium Latine, vel exordium dicitur, majore
quadam ratione Graeci videntur προοίμιον nominasse:
quia a nostris initium modo significatur, illi satis cla-
re partem hanc esse ante ingressum rei, de qua di-
cendum sit, ostendunt. Nam sive propterea quod
οἴμη cantus est, et citharoedi pauca illa, quae, an-
tequam legitimum certamen (al. *carmen*) inchoent,
emerendi favoris gratia canunt, *prooemium* cognomi-
naverunt: oratores quoque ea, quae, priusquam cau-
sam exordiantur, ad conciliandos sibi judicum ani-
mos praeloquuntur, eadem appellatione signarunt:
sive quod οἶμον iidem Graeci viam appellant, id, quod
ante ingressum rei ponitur, sic vocare est institutum;
certe prooemium est, quod apud judicem, priusquam
causam cognoverit, prosit. Haec *Quintilianus*. *Cic.
Or.* 2, 80. Connexum autem ita sit principium con-
sequenti orationi, ut non tanquam citharoedi prooe-
mium affictum aliquod, sed cohaerens cum omni cor-
pore membrum esse videatur. V. PRINCIPIUM. *Id.
Cluent.* 21. Paucis verbis accusat Cannutius. Incipit
longo et alte petito prooemio respondere Cepasius.
Quint. 2, 20. *f.* Prooemium et narrationem dicere.
Id. 6, 5. Ubi prooemio utendum, et quali; narran-
dumne sit, et quo modo, etc. V. INSINUATIO. ℣
De principio libri, tractatus, et hujusmodi. *Cic. Att.*
16, 6. *f.* De Gloria librum ad te misi: at in eo pro-
oemium id est, quod in Academico tertio. Id evenit
ob eam rem, quod habeo volumen prooemiorum: ex
eo eligere soleo, cum aliquod σύγγραμμα institui. Ita-
que jam in Tusculano, qui non meminissem, me ab-
usum isto prooemio, conjeci id in eum librum. Cum
autem in navi legerem Academicos, agnovi erratum
meum: itaque statim novum prooemium exaravi: ti-
bi misi, tu illud desecabis, hoc agglutinabis. *Id. ib.*
4, 16. In singulis libris utor prooemiis. *Id. Leg.* 2,
7. Habes legis prooemium: sic enim hoc appellat
Plato. ℣ De quocumque initio. *Juven.* 3, 288. mi-
serae cognosce prooemia rixae.

PROPAGATIO, onis, f. κατάθεσις, actus propagan-
di vites. *Cic. Sen.* 15. *med.* Capitum jugatio, religatio
et propagatio vitium. *Colum. Arb.* 7. Propagationum
genera tria sunt in usu maxime: unum, quo virga edita
a matre sulco committitur: alterum, quo ipsa mater
prosternitur, atque in plures palos per suas virgas
dividitur: tertium, quo vitis scinditur, etc. *Paul.
Dig.* 19, 2, 24. Propagationes facere. ℣ Translate
est procreatio. *Cic. Off.* 1, 17. Quae propagatio,
et soboles origo est rerum publicarum. ℣ Item am-
plificatio, extensio, ἔκτασις. *Cic. Prov. cons.* 12. Fi-
nium imperii nostri propagatio. *Id. Tusc.* 1, 14. no-
minis. *Id. Fam.* 5, 15. *med.* Ea vita, in qua nihil
insit, nisi propagatio miserrimi temporis, *h. e.* pro-
latio, productio; et *Tusc.* 1, 35. *extr.* Qui si mor-
tem tum obiisset, in amplissimis fortunis occidisset,
is propagatione vitae quantas hausit calamitates!

PROPAGATOR, oris, m. qui propagat. *Cic. Att.*
8, 3. Ille provinciae propagator, ille absentis in omni-
bus adjutor. Alii leg. *prorogator*. V. PROPAGO, as.
℣ Est epitheton Jovis imperii fines propagantis. *Ap-
pul. de Mundo, f.* Est et Militaris, et Triumphator, et
Propagator, et Tropaeophorus: et multo plura ejus-
modi apud haruspices, et Romanos veteres invenies.

PROPAGATUS, a, um, part. a *propago*: propa-
gine multiplicatus. *Colum. Arb.* 7. Hoc modo propa-
gata vitis celerrime convalescet. ℣ Translate am-
plificatus, auctus. *Vell.* 1, 14. Propagatae civita-
tes, auctumque Romanum nomen communione juris.
Gell. 20, 10. *med.* Italiae fines propagati. *Cic. Cat.*
3, 11. Eandemque diem intelligo et ad salutem ur-
bis, et ad memoriam consulatus mei propagatam.
Gell. 2, 24. *f.* A trecentis sestertiis ad usque duo
millia sumptus coenarum propagatus.

PROPAGES, is, f. idem quod propago. *Paul.*
ex *Festo*: Propages, propagines a propagando: ut
faciunt rustici, eum vitem vetulam supprimunt, ut
ex ea una plures faciant. ℣ Translate est proge-
nies. *Pacuv.* ap. *Non.* 1, 327. Salvete gemini, mea
propages sanguinis. *Auson. Ephem. or.* 19., sive *Paul.
Nol. carm.* 5, 19. Stirpis adoptivae meliore propage
colendus.

PROPAGINATUS, a, um, part. a *propagino*, pro-
pagatus. *Tert. Pall.* 2. *f.* Quot populi propaginati.

*PROPAGINO, as, a. 1. i. q. propago. *Gloss. Gr.
Lat.* καταμοσχεύω, propagino. *B. A.*

PROPAGMEN, inis, n. propagatio, productio.
Enn. ap. *Non.* 1, 327. Nobis unde ferent fructus, vi-
taeque propagmen. Alii aliter leg.

PROPAGO, as, avi, atum, a. 1. παραφύω, arbo-
rem, depresso in terram ramo, renovare, et multi-
plicare, ut in voce sequenti dicetur. *Cato R. R.* 52.
Quae diligentius propagari voles, in aulas, aut
in qualos pertusos propagari oportet. *Colum.*
4, 23. Castanea melius ex vicino pertica declinata
propagatur. *Plin.* 17, 13, 21. Cato (*R. R.* 51.) pro-
pagari praeter vitem, tradit ficum, oleam, Puni-
cam, malorum genera omnia, laurum, prunos, etc.
Id. 21, 10, 34. Abrotonum cacumine suo se propa-
gat. ℣ Translate est extendere, proferre, amplifi-
care, multiplicare. *Cic. Div.* 2, 72. Quamobrem ut
religio propaganda est; sic, etc. *Tac. A.* 12, 23. Iis
qui protulere imperium, etiam terminos Urbis pro-
pagare datur. *Suet. Ner.* 18. Augere et propagare
imperium. *Plin.* 5, 29, 29. Multitudo limi, qua
amnis terras propagat. *Id:* 7, 55, 56. Eadem vani-
tas in futurum etiam se propagat. *Id.* 4, 16, 30.
Romanis armis notitiam Britanniae non ultra vicini-
tatem silvae Caledoniae propagantibus. *Id.* 35, 2, 2.
Propagare aliquid in aevum. *Id.* 15, 14, 15. cui-
piam memoriam aeternam. *Tac. A.* 15, 59. *extr.* in-
famiam alicujus. *Cic. Sext.* 48. Mandare aliquid
monumentis annalium, et posteritati propagare. *Id.
Cat.* 2, 5. *med.* Meus consulatus non breve tempus,
sed multa saecula propagarit reipublicae. *Id. Fin.* 5,
11. *med.* Propagare vitam aucupio. *Id. Prov. cons.* 8.
Annus est integer vobis exspectandus: quo interje-
cto, civium calamitas, sociorum aerumna, scelera-
tissimorum hominum impunitas propagatur. *Flor.* 3,
17. Tantum excitavit incendium, ut hereditarium
in posteros suos bellum propagaret. ℣ Item proro-
gare. *Suet. Aug.* 23. Praesidibus provinciarum pro-
pagavit imperium. Alii leg. *prorogavit*. Eadem le-
ctionis varietas est *Cal.* 29. Propagari sibi commea-
tum saepius desiderans; et *Caes.* 24. Ut in quinquen-
nium sibi imperium propagaretur. Dubium pariter
est illud *Liv.* 23, 25. *f.* Consuli propagari in annum
imperium. [*Primo et secundo *Suet.* loco longe plu-
rimorum atque optimorum codicum numerus exhibet
verbum *propagari*, quod ob ipsam hanc causam re-
cte servarunt *edd. recentt.* V. *Oudend.* ad *Aug.* 23.
Tertio *Suet.* loco, *Caes.* 24. optimi libri *prorogari.*
Ceterum ita discrimen constituunt inter *prorogare* et
propagare, ut hoc de eo, quod naturalibus causis,
illud de eo, quod decreto aliquo augmentum capiat,
dici contendant. *Perizon. animadvv. hist.* cp. 6. p.
229. illud ad tempus, hoc ad locum referri, a vinea-
que desumptum esse loquendi genus, docuit.] ℣
Item genus, stirpem, familiam procreando conser-
vare. *Cic. Phil.* 1, 6. L. Brutus, qui et ipse regio
dominatu rempublicam liberavit, et ad simile factum
stirpem in prope quingentesimum annum propagavit;
et *Verr.* 2, 5, 70. Cum ipsi sui generis initium, ac
nominis ab se gigni et propagari vellet. ℣ Prima
syllaba anceps est. *Lucr.* 5, 848. Ut propagando
possint producere scaela; et *ib.* 854. Nec potuisse
propagando procudere prolem. *Claud. Laud. Stil.* 1,
373. Hi propagandi ruerant pro limite regni. Idem

fortasse dicendum est de *propago* nomine; quamquam cum translate sumitur, semper correpta fuisse reperiatur. ¶ [*Confund. *propagare* et *prorogare*. V. praeter multos alios imprimis *Drakenb.* ad *Liv.* 23, 25.]

PRŌPĀGO, inis, f. μόσχευμα, ἐπιφυάς, ramus vitis vetulae, aut alterius arboris, ab ea non recisus, sed in terram depressus, atque obrutus, vel per fas fictile pertusum terraque oppletum trajectus, ut radices agens renovetur, et fructum ferat. Est a *pro*, et *pago*, pro *pango*. Duo haec propaginum genera tradit *Plin.* 17, 13, 21. et describit: item *Cato R. R.* 51. et 133. Tres propagandi rationes docet *Colum. Arb.* 7. cujus verba V. in PROPAGATIO. *Id. ib.* Virgam cum a matre in terram deprimere voles, scrobem facito ita, ut propago non laedatur alterius radicibus. *Id.* 4, 6. Ne vites pluribus flagellis emacientur: nisi si propaginibus futuris prospiciemus. *Plin.* 14, 1, 3. Deprimere vitem in propagines. *Virg. G.* 2, 26. Silvarumque aliae pressos propaginis arcus Exspectant; et *ib.* 63. Sed truncis oleae melius, propagine vites Respondent. *Plin.* 17, 10, 9. Arbores aut semine proveniunt, aut plantis radicis, aut propagine, aut avulsione, aut surculo, aut insito et consecto arboris trunco; et *ib.* 13, 21. Sabina herba propagine seritur, et avulsione; et *ib.* 20, 34. Propagines nulli faciliores, quam castaneae. Adde *Cic. Sen.* 15. ¶ Dicitur et de quovis longiore ramulo, sarmento, flagello, ex quo propago fieri potest. *Fab. Pict.* ap. *Gell.* 10, 15. Propagines e vitibus altius praetentos non succidet. Ubi notand. masculin. genus. Hoc sensu accipiendum videtur et illud *Hor. Ep.* 2, 9. adulta vitium propagine Altas maritat populos. ¶ Translate est proles, progenies. *Ov. Met.* 11, 312. Alipedis de stirpe Dei versuta propago Nascitur Autolycus. *Virg. A.* 6, 871. nimium vobis Romana propago Visa potens, Superi. *Lucr.* 4, 995. At consueta domi catulorum blanda propago Degere. *Porc. Licin.* ap. *Gell.* 19, 9. Custodes ovium, teneraeque propaginis agnum. *Nemes. Cyn.* 241. de equis: Cappadocumque notas referat generosa propago. ¶ Hoc sensu prima syllaba corripitur tum in recto, tum in obliquis casibus: cum de plantis sermo est producitur. Utrumque videre licet in allatis exemplis. V. tamen v. praec.

PRŎPĂLA. V. PROPOLA.

PRŌPĂLAM, adv. ἐν τῷ φανερῷ, clare, aperte, in propatulo. *Cic. Or.* 1, 35. Neque tabulis, et signis propalam collocatis. *Liv.* 34, 33. *f.* Haec propalam dicebat: illa tacita suberat cura, ne, etc. *Pl. Ep.* 1, 1, 10. Minus jam furtificus sum: rapio propalam. *Tac. A.* 6, 7. Cum primores senatus delationes exercerent, alii propalam, alii per occultum. *Tac. A.* 2, 39. *f.* Adire municipia obscuro diei, neque propalam aspici. *Pl. Mil.* 4, 8, 38. Timeo, ne hoc tandem propalam fiat nimis. ¶ *Propalam est*, manifestum est. *Terent.* 2435. Spondeon esse post trochaeum, propalam est.

PRŌPĂLĀTUS, a, um, part. a *propalo:* palam factus. *Oros.* 6, 5. Jam propalata et publica veritas.

PRŌPĂLO, as, a. 1. palam facio. *Sidon ep.* 9, 11. *med.* Quae propalare dissimulat, excolere detrectat. *Claud. Mamert. Stat. anim.* 1, 2. *f.* Illud quod ista pagina propalatur, ejusdem auctor occultatur.

PRŌPANSUS et Propassus, a, um, part. ab inus. *propando:* expansus. *Appul. Met.* 6. Propansis utrinque pinnis affuit rapax aquila. *Id. Flor. n.* 24. Ales propassis utrisque pennis praelabitur.

[PRŌPĂTĬOR, eris, dep. 3. antea patior. Dictum de pathico, qui prius muliebria patitur, deinde fellat. *Vet. Schol.* ad illud *Juv.* 2, 50. Hispo subit juvenes, et morbo pallet utroque: Utriusque sexus inguina lambentis, et propatientis. *F.*]

PRŌPĀTOR, ŏris, m. προπάτωρ, avus, generis auctor. *Tert. Praescr.* 49. Christum autem inquit missum ab illo propatore, qui est Bythus.

PRŌPĀTRŬUS, i, m. proavi mei frater, qui et patruus major dicitur, *h. e.* patris, vel matris meae patruus magnus. *Cajus Dig.* 38, 10, 1. et *Paul. ib.* 10. *Caji* verba sunt: Quinto gradu sunt supra atavus, atavia: infra adnepos, adneptis: ex transverso fratris et sororis pronepos, proneptis: et convenienter propatruus, proamita, idest proavi frater et soror.

PRŌPĀTŬLUS, a, um, adj. προφανής, patens, apertus, sub dio positus. *Cic. Verr.* 2, 4, 49. *f.* Ante aedem Cereris in aperto ac propatulo loco signa duo sunt. ¶ [*Hinc *propatulum* substantive ponitur de loco qualicumque aperto, non incluso, omnibus patente.] *Id. fragm.* ap. *Colum.* 12, 1. Cum victus et cultus humanus non, uti feris, in propatulo, [*i. e.* sub dio] ac silvestribus locis, sed domi sub tecto accurandus esset. *Liv.* 24, 16. *f.* Apparata convivia omnibus in propatulo aedium fuerant. *Plin. ep.* 1, 8. *f.* Hunc sermonem non apud populum, sed apud decuriones habui, nec in propatulo, sed in curia. *Val. Max.* 2, 5. *n.* 5. Coenare in propatulo, verecundiae non erat. [*Nep. Hann.* 9, 3. statuas in propatulo abjicit.] ¶ Omissa praepos. *Mela* 1, 19. *med.* Mossyni notis corpus omne persignant, propatulo vescuntur. ¶ Urbane est propalam, in oculis omnium, in media luce. *Sall. Cat.* 13. Pudicitiam in propatulo habere. *Gell.* 19, 14. Varronis monumenta in propatulo, frequentique usu feruntur. *Id.* 18, 10. *med.* In promptu et in propatulo esse. [*Cf. *Tac. A.* 4, 74. et 15, 43.] *Appul. Apol.* Os, cujus in propatulo et in conspicuo usus homini creberrimus. *Id. ib.* Quid ego in propatulo et celebri agam, facile e tenebris tuis arbitraris.

PRŎPE, ἐγγύς, juxta, apud: [*adverb.* est loci et temporis. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 266. *n.* 1. p. 243. accipit pro neutro obsoleti adjectivi *propis*] *Cic. Fam.* 9, 7. Volebam prope alicubi esse. *Id. Sen.* 14. Prope intueri aliquid. *Ter. Ad.* 3, 2, 9. Partus instabat prope. *Pl. Rud.* 1, 4, 10. Quaenam vox mihi prope hic sonat? Quis hic loquitur prope? *Id. Cas.* 3, 5, 32. Nec quemquam prope ad se sinit adire. *Id. Most.* 2, 2, 16. Quis homo est, qui nostras aedes accessit prope? ¶ Cum ablat. et praepos. *a* vel *ab. Cic. Verr.* 2, 5, 2. *f.* In Italia bellum tam prope a Sicilia, tamen in Sicilia non fuit; et *Pis.* 11. *f.* Apud socrum tuam prope a meis aedibus sedebas. *Id. Verr.* 2, 2, 3. Tam prope ab domo detineri. *Tac. H.* 1, 10. Tam prope ab exsule fuit, quam postea a principe. *Auct. dial. de Or.* 23. Prope abest ab infirmitate, in quo sola sanitas laudatur. *Sen. ep.* 41. Prope est a te Deus: tecum est, intus est. ¶ *Prope est cum,* etc., jam jam tempus est, cum. *Ter. Andr.* 1, 1, 125. Prope adest, cum alieno more vivendum est mihi. *Pl. Men.* 5, 6, 25. Prope est, quando herus pretium exsolvet. *Id. Aul.* 2, 3, 9. Partitudo prope adest, ut fiat palam; et *Liv.* 40, 32. Jam prope erat, ut sinistrum cornu pelleretur; et 25, 21. Prope est factum, ut injussu praetoris signis convulsis in aciem exirent. ¶ Ap. JCtos saepe legitur *prope est, ut aliquid fiat*, quae verba non, ut praeferunt, dubitationem habent, sed affirmationem, et definitionem: et significant, sequitur ut ita fieri debeat. V. *Papin. Dig.* 35, 1, 69. *med.* et 45, 1, 118. et *Pompon. ib.* 3, 18. et *Paul.* 2. *Sentent. tit.* 27. et alios, quos congessit *Brisson.* ¶ Nonnunquam ponitur pro ferme, quasi, paene, propemodum. *Cic. Verr.* 2, 2, 4. Ut me prope de vitae meae statu dolore ac lacrimis suis deducerent. *Hor. Od.* 3, 8, 7. prope funeratus arboris ictu. *Caes. B. G.* 5, 20. Trinobantes, prope firmissima earum regionum civitas. *Sall. Jug.* 64. Jam scalis egressi milites prope summa ceperant. *Id. Cat.* 57. His genus, eloquentia prope aequalia fuere. *Cic. Verr.* 2, 1, 51. Excludit eum solum, cui prope dicam soli potestatem factam esse oportebat; et *ib.* 25. Eques Romanus prope annos nonaginta natus. *Id. Fam.* 7, 28. Prope desperatis his rebus; et *ib.* 4, 3. Sapientia praeditus prope singulari. *Ter. Heaut.* 1, 1, 45. Ejus filiam ille amare coepit perdite, prope jam ut pro uxore haberet. *Plin.* 2, 7, 5. Vix prope est judicare, utrum, etc. ¶ Pro omnino, admodum. *Hor. Sat.* 2, 3, 32. insanis et tu, stultique prope omnes. Tractat hic *Hor.*, quod *Cic. Tusc.* 3, 4. et 5. et *Part.* 4., nempe Stoicorum sententiam, omnes stultos insanire, docentium. Etiam *ferme* interdum hanc vim habet. ¶ [*Praepositionis loco cum accus. ponitur.] *Caes. B. G.* 1, 22. Prope hostium castra; et *ib.* 7, 36. Prope oppidum. *Virg. A.* 8, 597. Est ingens gelidum lucus prope Caeritis amnem. *Cic. Fam.* 7, 23. *f.* Ut non modo prope me, sed plane mecum habitare posses; et *ib.* 3, 5. Prope cal. Sext. puto me Laodiceae fore. *Suet. Claud.* 44. Excruciatum doloribus nocte tota, prope lucem defecisse. *Liv.* 1, 25. *f.* Prope metum res fuerat. *Tac. H.* 3, 21. Prope seditionem ventum est. *Ulp. Dig.* 17, 1, 29. Dissoluta negligentia prope dolum est. ¶ Gradus sunt *Propius*, *Proxime*, quae V. *ss. ll.* ¶ [*Confund. *prope* et *propere*: v. *Drakenb.* ad *Liv.* 29, 31, 4. — *Prope* et *propraetoris. Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 97.]

PRŎPĔDĬEM, adv. αὐτίκα, ἐν βραχεῖ, post breve tempus, brevi. *Pl. Pers.* 2, 4. 24. Te cruci ipsum propediem affigent alii. *Cic. Div.* 1, 23. *med.* Propediem te videbo. *Id. Att.* 2, 1. *f.* Prognostica mea cum oratiunculis propediem exspecta. *Sall Cat.* 59. Sperabat propediem magnas copias se habiturum.

PRŌPELLO, is, puli, pulsum, a. 3. ἀνείργω, ὠθέω, ante, aut procul pello, promoveo, procul amoveo. *Lucr.* 6, 1024. aer a tergo quasi provehit, atque propellit. *Pl. Rud.* 3, 3, 8. Qui scelestus sacerdotem anum praecipem repulit, propulit perquam indignis modis. *Lucr.* 4, 286. Atque alium prae se propellens aera volvit. *Cic. Tusc.* 4, 5. Navem remis propellere. *Ov. Her.* 21, 42. Boreas navem propellit in altum. *Prop.* 3, 21, 11. propellere remige flumen, *h. e.* remis pulsare. *Colum.* 2, 2. *f.* in priorem partem jugum. *Varr. R. R.* 2, 2. *med.* Oves potum propellunt: et *mox:* Propellunt in pabulum. *Caes. B. C.* 1, 55. Ut venientibus resistant, atque eos propellant; et *B. G.* 4, 25. Hostes propellere, ac submovere. *Prop.* 2, 22, 39. opposita propellens suavia dextra, *h. e.* arcens. *Cels.* 7, 5. *n.* 2. Ubi apparuit mucro, si ei arundo inhaeret, propellanda est. *Gell.* 2, 30. Fluctus ab austris, qui humiliores sunt, sursum propelli. *Id. ib.* 22. *med.* Caecias nubes non procul propellit. ¶ Translate. *Petr. Sat.* 4. Cum ad vota properant, cruda adhuc studia in forum propellunt. ¶ Pro dejicere, prosternere. *Val. Fl.* 6, 383. ut montis latus, aut machina muri, Quae scopulis trabibusque diu, confectaque flammis Procubuit tandem, atque ingentem propulit urbem; et 4, 311. labentem propulit h *Sen. Herc. Oet.* 162. Muros Oechaliae corpore pulit. ¶ Item depellere. *Ov. Met.* 8, 593. i profundum Propulit e scopulo pariturae corpora tae. ¶ Item impellere, movere. *Lucr.* 3, Esse animam cum animo conjunctam, quae cum mi vi Percussa est, exin corpus propellit, et ¶ Item compellere, impellere, incitare. *Tac* 11, 2. Qui terrore carceris ad voluntariam mo propellerent; et *ib.* 6, 3. Rudes animos ad cor pendum militiae morem propellere. *Sil.* 7, 529. quet totas in proelia vires Poenorum ductor, pellitque agmina voce. ¶ Item propulsare, p bere. *Liv.* 40, 11. *f.* Periculum vitae propelle me potes, puniendo eos, qui, etc. *Id.* 7, 24. pellere hostem a castris. *Colum.* 7, 12. Cani gitur propellendis injuriis hominum ac ferarum. Et conjicere, jaculari. *Sil.* 16, 571. vicinam n qui propulit hastam.

PRŎPĔMŎDO, et certius

PRŎPĔMŎDUM, adv. ὀλίγου δεῖν, σχεδὸν, q paene, prope. *Liv.* 24, 20. *med.* Cum proper muris accessisset. Alii aliter leg. *Pl. Ps.* 1, 3 Scin', quid nos volumus? *Ba.* pol ego propem ut male sit tibi. *Cic Div.* 2, 41. Quid enim est? idem propemodum, quod micare, quod jacere. *Id. Fin.* 1, 1. *med.* Ut propemodum ju ribus utamur illis, qui, etc. *Id. Or.* 43. V componere, et syllabas propemodum dinume *Pl. Men.* 5, 2, 14. Propemodum jam scio, siet rei. *Id. Trin.* 3, 3, 50. Tenes jam? *Ca.* pemodum. *Plin.* 34, 18, 55. Sandarachae qu propemodum dicta natura est.

PRŎPEMPTĪCUM Carmen, προπεμπτικὸν, qu euntem aliquem honoris et benevolentiae pros mur, prosperaque omnia, itum, moram, red precamur: a προπέμπω, deduco, prosequor, tor. Tale est ap. *Virg. A.* 8. a *v.* 560. Evand Pallantem filium: ap. *Hor. Od.* 1, 3. ad Virgil et *Epod.* 1. ad Maecenatem. *Propempticon* *Celeri* inscribitur *Statii l.* 3. silva secunda: et *pempticon ad libellum*, carmen postremum *Sido*.

PRŎPENDENS, entis, part. a *propendeo:* ῥέπων, dependens, demissus. *Colum.* 7, 12. d ne: Dejectae et propendentes aures. ¶ Item dens. *Val. Fl.* 7, 587. Incitat Aesonides dext inque ardentia mittit Cornua, dein totis proper viribus haeret.

PRŎPENDĔO, es, ndi, nsum, n. 2. ἐπιῤ ante aut deorsum pendeo, inclino, vergo: ut altera e lancibus praeponderans descendit. *Cic.* 5, 17. *extr.* Qui cum in alteram lancem animi imponat, in alteram corporis et externa, ta propendere illam boni lancem putat, ut terr maria deprimat; et *ib.* 31. Vita, non solum s dique referta bonis est, sed si multo majore et viore ex parte bona propendent, beata recte potest. *Plin.* 26, 7, 20. Scandens arbores, ramis propendens. ¶ *Suet. Galb.* 21. Excre etiam in latere ejus caro, propendebatque ade aegre fascia substringeretur, *h. e.* exstando pend V. PROPENSUS. ¶ Translate propensum a esse erga aliquem. *Cic Or.* 2, 54. *med.* Si se et sua sponte, quo impellimus, inclinant atque pendent, accipio quod datur; et *ib* 29. *med.* N se est, ut is, qui nobis causam adjudicaturu aut inclinatione voluntatis propendeat in nos, aut

PRŎPENDO, is, n. 3. V. DEPENDO.

PRŎPENDŬLUS, a, um, adj. pendens in riorem partem, ut Propenduli crines, ap. *A* *Flor. n.* 3. V. l. in ANTEVENTULUS.

PRŎPENSĒ, adv. ἐπιῤῥεπῶς, ex animo, cu clinatione, aut propensione. *Lentulus* ad *S.* *R.* ap. *Cic. Fam.* 12, 15. *med.* Ut hanc concor et conspirationem omnium ordinum ad defender libertatem propense non crederent esse factam. 37, 52. Propensius cumulatiusque, prout ejus rita sint, senatum facturum. *Appul. Flor.* n Eoque propensius laudandus est, quod, etc.

PRŎPENSĬO, onis, f. ἐπιῤῥοπή, προθυμία, i natio. *Cic. Fin.* 4, 17. Qui nulla in re, nisi in tute, aut vitio propensionem, ne minimi qui momenti, ad summum bonum adipiscendum diceret.

PRŎPENSUS, a, um, part. a *propendeo:* ἐπι πής, propendens, inclinatus, protentus. *Pers.* 1, Pinguis aqualiculus propenso sesquipede exstat. *lin.* 20. Alces mulis comparanda adeo propenso l superiore, ut nisi recedens pasci non queat. *C* *tol. Gord.* 19. Ex quibus omnibus (*concubinis*) te et quaternos filius reliquit; appellatusque est sui poris Priamus, quem vulgo jocantes, quod esset tura propensior, Priapum, non Priamum, saepe citarunt, *h. e.* mentulatior. ¶ Fere translate su tur. *Cic. Rosc. Am.* 30. Non tam propensus ad sericordiam, quam inclinatus ad severitatem vide tur. *Id. Tusc.* 4, 37. *f.* Ut quisque natura ad quem morbum proclivior, sic animus alius ad vitia propensior. *Id. Off.* 1, 30. Si quis est pa ad voluptates propensior. *Id. Fam.* 4, 13. Vid mihi prospicere ipsius animum propensum ad sa tem tuam. *Id. N. D.* 3. *extr.* Disputatio Balbi n ad veritatis similitudinem videretur esse propensi

Mur. 31. Non tu quidem vir melior esses, sed
o ad lenitatem propensior. *Id. Off.* 2, 18. Pro-
ior benignitas esse debebit in calamitosos; et *ib.*
quo expeditior et celerior remuneratio fore vi-
r, in eum fere est voluntas nostra propensior.
Att. 8, 3. *med.* Infimus quisque propensus in al-
n partem. *Id. ib.* 13, 21. *f.* et *Liv.* 37, 54. Pro-
o animo aliquid facere. *Hirt. B. Alex.* 26. Ma-
copiae, quas celeriter et propensissima civita-
voluntate, et sua diligentia confecerat. *Ov.*
14, 706. Sollicita petiit propensum voce favo-
¶ Cum dativo. *Just.* 16, 1. In divisione regni
nsior fuisse Alexandro videbatur. ¶ *Propen-*
nera, quae propenso animo dantur, atque adeo
a, pretiosa, vel simpliciter ponderosa. *Auct.*
n. Truc. Plaut. Natique causa dat propensa mu-
¶ Haec omnia a lancibus translata sunt, qua-
quae ponderosior, deprimitur ac propendet, seu
um inclinatur et vergit. *Cic. Par.* 3, 2. Causa
r haec, non natura distinguit: quae quoniam
accessit, id fit propensius; si utroque adjuncta
paria fiant necesse est. *Pl. Bacch.* 3, 4, 15.
m, quam illa unquam de mea pecunia ramenta
lumea propensior, mendicum malim mendican-
cere, *h. e.* ponderosior ac ditior. Adde *ib.* 22.
OPĔRĀBĬLIS, e, adj. properans, celer. *Tert.*
. 43. Dispensatio ciborum per somnum non fa-
procederet calore properabili, et rigore tar-

OPĔRANS, antis, part. a *propero:* ἐπείγων, fe-
, citus, celer. *Cic Att.* 4, 4. Haec properan-
ripsimus. *Ov. Pont.* 3, 5, 9. Lingua properan-
ere. *Sen. Herc. Fur.* 772. Siste properantem
m. *Claud. in Ruf.* 2, 337. Festinamque rotam
properantior urget.
OPĔRANTER, adv. celeriter. *Lucr.* 5, 301.
adeo properanter ab omnibus ignibus ejus,
Sall. Jug. 101. Beneficia invitus accipere: sed
perantius, quam aes mutuum, reddere. *Tac.*
24. Eos codicillos Nero properanter accepit,
xterritum Thraseam scripsisse. *Ov. Fast.* 4,
Ianc quondam Cytherea diem properantius ire
et aetherios praecipitavit equos. *Sil.* 7, 746.
hinc Caespite de viridi surgunt properantius
Imp. Constant. Cod. Theod. 11, 30. 8. Quae-
e ad instructionem pertinent causae, ad comi-
nostrum properantissime volumus adferri.
OPĔRANTĬA, ae, f. idem ac properatio. *Sall.*
. *extr.* Neque ex tanta properantia tam facile
n bellum, socordia magis, quam dolo, crede-
Tac. A. 12, 20. Taedium ex mora, periculum
perantia.
PĔRĀTIM, adv. idem ac properato. *Caecil.*
n. 2, 651 et 663. Properatim in tenebris istuc
um est opus. *Pompon. ib.* Pergis properatim.
isenn. ap. *Gell.* 12, 15.
PĔRĀTĬO, onis, f. σπουδή, ἔπειξις, actus pro-
i, festinatio. *Q. Cic.* ad *Tir. Fam.* 16, 27.
uae parcius frater perscripserat, verecundia
et et properatione. *Cic. ib.* 5, 12. Sed ad pro-
nem meam quiddam interest, te non exspe-
dum, etc.
PĔRĀTO, adv. ἐπειγομένως, festinanter, ce-
Tac. A. 13, 1. Neque minus properato Nar-
Claudii libertus ad mortem agitur.
PĔRĀTUS, a, um, part. a *propero;* ἐπειγό-
propere factus, festinatus, acceleratus. *Sall.*
0. Properatum iter. *Virg. G.* 1, 196. quam-
exiguo properata maderent. *Tac. A.* 2, 6.
atae naves; et *ib.* 80. Tela agrestia ad subi-
um properata. *Ov. Her.* 18, 113. Properata
congerere. *Id. Met.* 9, 586. Properatae ta-
Id. Pont. 2, 11, 1. brevi *(opus)* properatum
e. *Id. Trist.* 3, 3, 34. properata mors. *Id.*
, 748. gloria rerum. *Mart.* 10, 50. meta cur-
h. e. propere decursa. ¶ *Properato opus est,*
ndum est. *Cic. Mil.* 19. Erat nihil, cur pro-
opus esset.. *Pl. Mil.* 3, 1, 210. Ergo accu-
properato opus est. ¶ Comp. *Properatior*
n. 26. Lucinae illis *(ursis)* properatius tem-
, quippe uterum trigesimus dies liberat.
PĔRĒ, adv. σπουδαίως, ἐπειγομένως, prope-
studiose, celeriter, festinanter. *Nep. Ep.* 4.
e propere, ne alios corrumpas. *Liv.* 23, 36.
se propere recepit. *Virg. A.* 9, 801. Sed ma-
istris propere coit omnis in unum. *Pl. Amph.*
0. Ut subito, ut propere, ut valide tonuit!
2, 2, 86. Sequere propere me ad macellum
¶ Ad significandam summam festinatio-
it illa *ejusd. ib.* 2, 8, 23. Occidor, nisi intro
pere propero currere; et *Cas.* 3, 6, 17. Pro-
to introite, et cito deproperate; et *Cist.* 3,
iquis intus prodeat propere ocius; et *Curc.*
. Ita nunc subito, propere, et celere obje-
mihi negotium; et *Rud.* 5, 2, 36. Eloquere
celeriter; et *Stich.* 2, 2, 13. Ita celeri cur-
i propere a portu; et *Trin.* 4, 3, 1. Fac te
celerem.
PĔRĬPES, ĕdis, adj. celeripes, velox. *Catull.*
de Aty: Rapidae ducem sequuntur Gallae
edem. Ita *Voss.*, alii rectius *pede propero.*
PĔRĬTER, adv. idem quod propere, sed anti-
Pacuv. ap. *Non.* 2, 663. Classem in altum
m. III.

properiter deducere. *Accius ib.* et 4, 199. Properiter navem in fugam tradunt. *Catull.* (corrige *Serenus*) ap. *eund.* 11, 63. Animula miserula properiter abit. Corrige *abiit.* Adde *Appul.* non semel, et *Auson. Parent.* 27.

PRŎPĔRO, as, avi, atum, a. 1. ἐπείγω, σπεύδω, festino, celeritate utor, maturo: a *properus:* vel a *pro*, et *paro*, quasi ante alia paro. De discrimine inter hoc, et *festino*, V. FESTINO: inter hoc, et *maturo*, V. MATURO et MATURE. *Pl. Men.* 3, 3, 30. Propera, fer pedem, confer gradum. *Id. Curc.* 2, 2, 33. Properatin' ocius? *Sall. Jug.* 79. Neque in ullo loco amplius una die, aut una nocte moratus, simulabat sese negotii causa properare. *Ov. Her.* 5, 31. Xanthe, retro propera. *Caes. B. C.* 2, 20. Hoc magis properare Varro, ut cum legionibus quamprimum Gades contenderet; et *ib.* 3, 39. Proinde ad praedam, ad gloriam properate. *Sall. Jug.* 22. De Carthagine silere melius puto, quoniam alio properare tempus monet. *Id. in or. Macri Licin. ad pleb. med.* Ultro licentiam in vos auctum, atque adjutum properatis. *Ov. Met.* 6, 201. Ite sacris, properate sacris, *h. e.* festinate discedere a sacris. *Cic. Fam.* 12, 25. *med.* Ventis, remis in patriam omni festinatione properavi. *Id. Mil.* 19. Quae causa, cur Romam properaret? *Lucan.* 8, 658. properantem in fata tenetis, *h. e.* ruentem ad mortem. ¶ In his semper infinitivus aliquis subintelligitur: qui saepe etiam exprimitur. *Cic. Prov. cons.* 14. Si in patriam, si ad Deos penates redire properaret. *Pl. Curc.* 5, 3, 10. Sta, sis, illico, atque argentum propere propera vomere. *Virg. A.* 4, 310. Et mediis properas aquilonibus ire per altum. *Sall. Jug.* 60. *f.* Ni Marius signa inferre properavisset. *Id. Cat.* 7. Quisque hostem ferire, murum ascendere, conspici, dum tale facinus faceret, properabat, *h. e.* studebat; et *Plin.* 15, 14, 15. Mala prima adventu, et decerpi properantia. ¶ Frequenter etiam accusativus additur, sive malis infinitivum subintelligere, sive non. *Virg. G.* 4, 17. lentis Cyclopes fulmina massis Cum properant. *Hor. Od.* 3, 24, 62. Indignoque pecuniam Heredi properat: sc. parare, conficere divitias. *Virg. A.* 9, 401. et pulcram properet per vulnera mortem: sc. adire, oppetere. *Tibull.* 4, 1, 205. Seu matura dies celerem properat mihi mortem: sc. parare. *Pl. Cas.* 2, 8, 57. Abi, atque obsonia propera. *Id. fragm.* ap. *Serv.* ad *G.* 4, 171. Properare prandium. *Prop.* 3, 20, 21. laborem. *Tac. H.* 3, 40. coeptum iter. *Id. A.* 2, 22. dedicationem; et *ib.* 4, 69. accusationem; et *ib.* 11, 37. caedem; et *ib.* 2, 6. naves; et *ib.* 3, 66. *extr.* Quod multos etiam bonos pessum dedit, qui spretis quae tarda cum securitate, praematura vel cum exitio properant. *Pl. Aul.* 2, 3, 3. Vascula intus pure propera atque elue, *h. e.* propera eluere. Alii leg. *propere expedi, atque elue:* Alii aliter. V. *Taubmann.* ¶ Passive. *Hor. Epod.* 12, 21. Muricibus Tyriis iteratae vellera lanae, Cui properabantur? *Virg. G.* 1, 260. Multa, forent quae mox coelo properanda sereno, Maturare datur. *Ov. Am.* 3, 1, 69. teneri properentur amores, Dum vacat, *h. e.* canantur, scribantur. *Val. Fl.* 4, 573. fuga nunc medio properanda recursu. *Plin. Pan.* 51. Hinc porticus, inde delubra occulta celeritate properarentur. ¶ Et passive impersonaliter. *Cic. Sull.* 19. Properatum vehementer, cum longe tempus muneris abesset. ¶ *Properare* absolute, celeriter ire. *Mart. Spect.* 25. Parcite, dum propero: mergite, dum redeo, *h. e.* ire festino.

PRŎPERTĬUS. Sex. Aurelius Propertius, ex Umbria, poeta Latinus elegantissimus, magni spiritus, et poeticae eruditionis copia supra ceteros insignis, quem facundum vocat *Mart.* 14, 189., lascivum 8, 73., blandum *Ov. Trist.* 2, 465. et *ib.* 5, 1, 17., tenerum *Id. A. Am.* 3, 333., laudat etiam impense *Plin. ep.* 9, 22. Vixit *Ovidio* paulo antiquior, crediturque obiisse mortem, eo trigesimum circiter vitae annum agente, ante Christum X. Ejus elegiarum quatuor libros de Cynthiae amoribus tanti aestimat *Quint.* 10, 1., ut inter ea recenseat, quae in hoc genere Graecis opponere Romana eloquentia possit, eosque etiam certa cum spe vincendi provocare. *Ov. Trist.* 4, 10, 53. Successor fuit hic *(Tibullus)* tibi, Galle, Propertius illi: Quartus ab his serie temporis ipse fui.

PRŎPĔRUS, a, um, adj. σπουδαῖος, festinus, celer, velox: a *prope.* *Virg. A.* 12, 85. Circumstant properi aurigae. *Ov. Met.* 7, 647. Ecce venit Telamon properus. *Val. Fl.* 4, 176. Terga sequi, properosque jubet conjungere gressus. *Tac. H.* 4, 79. Simul Cerialis propero agmine subvenit; et *ib.* 68. Ille spe ac juventa properus, hic moras nectens. *Id A.* 1, 65. Sibi quisque properus, et lentae adversum imperia aures. ¶ Cum infin. *Id. ib.* 4, 52. Quoquo facinore properus clarescere. ¶ Cum genit. *Id. ib.* 12, 66. Agrippina sceleris olim certa, et oblatae occasionis propera; et *ib.* 4, 59. Liberti et clientes apiscendae potentiae properi; et *ib.* 14, 7. Vindictae propera; et *ib.* 11, 26. Properus irae. ¶ Properam pro celeri ac strenua dixisse antiquos, testimonio est Cato, cum ait in libro de re militari: Tertia e castris eductio celeris properaque est. *Festus.*

PRŎPES, ĕdis, m. funis, quo pes veli alligatur, quasi prope pedes: de quo Turpilius: Quasi cum secundus ventus fert navim in mari, si quis propedem misit, si velis, (al. *in veli*) sinistrum. Haec *Isid. Or.* 19, 4., quem penes sit fides.

PROPETRARE, mandare quod perficiatur: nam impetrare est exorare, et perpetrare perficere. *Festus.* Quidam lexicographi afferunt fragmentum ex *Accio:* Age vero propetra, quod coepisti fieri.

PROPEXUS, a, um, part. ab inus. *propecto:* in longum pexus. *Virg. A.* 10, 838. fusus propexam in pectore barbam. (Ubi *Serv.: propexam* quis ante hunc? Respondeo ego: *Accius* apud te ipsum ad *A.* 12, 605. Nam florei crines, vide, ut propexi jacent! *h. e.* demissi, non collecti.) *Pierius:* Malunt nonnulli *perpexam:* sed *propexam* in antiquioribus habetur. *Ov. Fast.* 1, 259. manu mulcens propexam ad pectora barbam. *Stat. Theb.* 2, 97. propexaque mento Canities. *Sil* 13, 310. propexis in pectora barbis Verrere humum.

PROPHĒTA et Prophetes, ae, m. προφήτης, qui futura praedicit, a se primum intellecta, vates, divinus: a πρόφημι, praedico. Porro *propheta* apud Graecos, et Latinos non quilibet fani alicujus antistes dicebatur, sed qui iis templis praepositus erat, ubi oraculum esset, cujus ille responsa interpretabatur. *Inscr.* ap. *Oderic. Syllog.* p. 238. C. Rufius Volusianus V. C. pater hierophanta, propheta Isidis, pontifex Dei Solis vot. solvi. *Festus:* Prophetas in Adrasto Julius nominat antistites fanorum, oraculorumque interpretes: Cum capita viridi lauro velare imperant Prophetae, sancta caste qui putant (al. *purant*) sacra. *Appul. de Mundo in.* Veluti prophetae quidam, Deorum majestate completi, effantur ceteris, quae divino beneficio soli vident. *Macr. Sat* 7, 13. Verum est, ita Aegyptios opinari, ut ego sacerdotes eorum, quos prophetas vocant, cum vidissem, etc. Adde *Appul. Herb. omnib. fere capitib.*, ubi intelliguntur magi, qui religionem medicinae admiscebant. Adde etiam alterum *Appul. Met.* 2., ubi Zachiam quendam Aegyptium prophetam primarium nominat magiae peritum et defunctorum animas ab Inferis excitantem. ¶ In Sacris Litteris, et apud Christianos scriptores sunt prophetae viri sancti, qui a Deo illustrati multa praedixerunt de Messia, de Hebraeorum captivitate, de fine bonorum et malorum hominum, etc. *Lactant.* 1, 4. et 4, 11., *Tert.*, *August.*, *Hieron.* etc. ¶ *Rectum *prophetes* habes ap. *Jul. Valer. res gest Alex. M. c.* 92. *in.* ed. *A Maio.* *Propheta* in nominativo habet *Tert. carm. adv. Marc.* 3, 129. Magnus rex atque propheta: *de Davide. B. A.*

PROPHĒTĀLIS, e, adj. προφητικὸς, ad prophetam pertinens. *Hieron. ep.* 54. *n.* 17. Prophetale os. *Id. ep.* 68. *n.* 1. Spiritu prophetali longe post futura prospicere.

PROPHĒTĀTUS, a, um, part. a *propheto*, praedictus. *Tert. contr. Marc.* 3, 19. *f.* Nisi si nec mortem volet Christi prophetatam.

PROPHĒTĪA, ae, f. προφητεία, praedictio, vaticinium. *Tert. Anim.* 35. *f.*, *Hieron.*, *August.*

PROPHĒTĬĀLIS, e, adj. ad prophetiam pertinens, ut Prophetiale patrocinium, *Tert. adv. Valent.* 28.

PROPHĒTĬCĒ, adv. προφητικῶς, divinando, praedicendo. *Tert. Monog.* 4. Prophetice dictum est: Et erunt duo in unam carnem.

PROPHĒTĬCUS, a, um, adj. προφητικὸς, ad prophetam pertinens, prophetalis. *Tert. Cor. mil.* 7. Moyses propheticus, non poeticus pastor. *Prud. Cath.* 7, 179. Praenuntiatus ore qui prophetico Emmanuel est.

PROPHĒTIS, idis, f. προφῆτις, et

PROPHĒTISSĂ, ae, f. mulier divinans. *Tert. Resurr. carn.* 11. De quibus luculenter Paracletus per prophetidem priscam. *Id Praescr.* 51. *f.* Cujusdam puellae, quam quasi prophetissam sequitur. Adde *Hieron. ep.* 54. *n.* 17.

*PROPHĒTĪZO, as, a. 1. propheto. *Vulg. Matth.* 26, 68. Prophetiza nobis, Christe, quis est, qui te percussit? *B. A.*

PROPHĒTO, as, a. 1. προφητεύω, praedico, divino, vaticinor. *Tert. Resurr. carn.* 28. Scimus autem, sicut vocibus, ita et rebus prophetatum. *Prud.* περὶ στεφ. 13, 101. Disserit, eloquitur, tractat, docet, instruit, prophetat. *Tert. Anim.* 47. Servi prophetaturi.

*PROPHTHASĬA, ae, f. Προφθασία, opp. Asiae ulterioris, in Drangiana. *Plin.* 5, 17. *B. A.*

[PRŎPĬĀTUS, a, um, part. a *propio*, appropinquatus. *Paul. Nol. carm.* 27, 405. de vitula: Verum ubi jam propiata jugo conspexit habenas. *F.*]

PRŎPĪLO. V. PRAEPILATUS.

PRŎPĪNA, ae, f. *Isid. Or.* 15, 2. *f.* Popina Graecus sermo est, qui apud nos corrupte propina dicitur. Est autem locus juxta balnea publica, ubi post lavacrum a fame et siti reficiuntur, unde et propina, et propinare dicitur: πεῖνα enim Graece famem significat, eo quod hic locus famem tollat. Ceterum fallitur hic *Isid.*, qui putat *propinam*, locum nempe qui prius popina dicebatur, a πεῖνα derivandum, cum potius vulgus eum locum ita appellasse constet, quia ibidem non modo opipare esitare, sed etiam affatim bibere solebant ganeones illi; ideoque vulgus *propinam* a προπίνω, poculo provoco, eum locum appellasse. *F.*]

PRŎPĪNĀTĬO, onis, f. πρόποσις, actus propinan-

di, id est porrigendi praegustati poculi, et ad bibendum invitandi, vel denique ad salutem alicujus bibendi. *Petr. Sat.* 113. Nec Giton me aut tralaticia propinatione dignum judicabat, aut, quod minimum est, sermone communi vocabat. *Sen. Ira* 2, 33. *f.* Propinationibus crebris aliquem lacessere. *Id. Ben.* 2, 21. Ego ab eo beneficium accipiam, a quo propinationem accepturus non sim? ℙ Sumi etiam videtur pro comissatione. *Gell.* 10, 17. Sumptum plurimum, ἀσωτίαν τε, et propinationem adolescentis filii deplorantis. Alii leg. aliter. In vet. *Inscr.* ap. *Grut.* 753, 4. P. Appius P. F. Eutyches ad colendam memoriam Albiniae Vettii F. Valerianae certam pecuniae summam legat collegio dendrophor., ex qua propinationem praebeant, etc. Videtur itaque his comissatio seu coena funebris significari.

PROPĪNĀTOR, oris, m. προπότης, qui propinat. *Ov. A. Am.* 1, 587. Inde propinator nimirum multa propinet. Alii leg. multo rectius: *Inde procurator nimirum quoque multa procurat.*

PROPĪNO, as, avi, atum, a. 1. προπίνω, est praebibere, seu praegustato leviter vino poculum alteri offerre. Haec consuetudo a Graecis originem habuit. Nam principes Graeciae solemni die, quem φιλοτησίαν vocabant, miscere aureis, atque argenteis poculis vina solebant, quae e manu gestantium sumentes, ori parumper admovebant, deinde alteri, quem vellent, offerebant, ingens hoc argumentum benevolentiae existimantes. Exemplum habes ap. *Virg. A.* 1. a *v.* 732. in convivio Didonis. *Mart.* 2, 15. de homine foetidi oris: Quod nulli calicem tuum propinas, Humane facis, Herme, non superbe: *scil.* quia ore impuro es. *Id.* 8, 6. Hac propinavit Bytiae pulcherrima Dido In patera. *Juven.* 5, 127. quando propinat Virro tibi, sumisque tuis contacta labellis Pocula. *Cic. Tusc.* 1, 40. Cum venenum, ut sitiens, obduxisset, reliquum sic e poculo ejecit, ut id resonaret: quo sonitu reddito, arridens, Propino, inquit, hoc pulcro Critiae: qui in eum fuerat taeterrimus. Graeci enim in conviviis solent nominare, cui poculum tradituri sunt. (*Val. Max.* 3, 2. *n.* 6. *extr.*) *Pl. Curc.* 2, 3, 8. Propino poculum magnum: ille ebibit. *Mart.* 6, 44. At si ego non belle, sed vere dixero quiddam, Nemo propinabit, Calliodore, tibi, *h. e.* nemo praegustatum poculum tibi tradet impuri oris homini, ne postea, iterum bibere volens, eo uti cogatur. ℙ Cum dixit parasitus ap. *Pl. Stich.* 3, 2, 15. Dii dent quae velis. Propino tibi salutem plenis faucibus: voluit dicere, salvum te esse maxime cupio. Usurpavit autem formulam compotorum, et parasitorum propriam. ℙ Videtur etiam adhiberi simpliciter pro dare bibere, vinum bibendum praebere. *Mart.* 10, 49. Cum potes amethystinos trientes, Et nigro madeas Opimiano, Propinas modo conditum Sabinum, Et dicis mihi, Cotta, vis in auro? Quisquam plumbea vina vult in auro? et 3, 82. Ligurumque nobis saxa cum ministrentur, Vel cocta fumis musta Massilianis, Opimianum morionibus nectar Crystallinisque, myrrhinisque propinat. ℙ Interdum refertur ad cibum. *Capitol. M. Aurel.* 15. Ut parte cultri veneno lita vulvam incideret, venenatam partem fratri edendam propinans, et sibi innoxiam reservans. ℙ De medicis pharmacum praebentibus. *Plin.* 28, 1, 2. Artemon calvaria interfecti propinavit aquam e fonte noctu comitialibus morbis. *Id.* 20, 10, 66. Quidam ad vulvae dolorem radicem asparagi cum vino dulci propinant. *Id.* 25, 2, 5. Nepenthes omnibus mortalibus propinandum. Adde 28, 16, 61. et 21, 20, 84. ℙ Translate. *Ter. Eun. f.* Hunc comedendum, et deridendum vobis propino, *h. e.* trado vobis in manus, et in potestatem. *Enn.* ap. *Non.* 1, 140. et 2, 544. Enni poeta salve, qui mortalibus Versus propinas flammeos medullitus. *Appul. Met.* 5. Nec vitricum tuum, fortissimum illum bellatorem, metuis. Quidni? cui saepius, in angorem mei pellicatus, puellas propinare consuesti, *h. e.* conciliare, praegustandas deducere, V. PRAEGUSTATOR. Verba sunt Veneris ad Cupidinem.

PRŌPINQUĒ, adv. πλησίως, prope, in propinquo. *Pl. Truc.* 2, 7, 21. At at eccam, adest propinque. Adde 2, 6, 18. [*Front.* ad *Anton. Imp.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 2, 2. Atticis propinque thymum, serpyllumque Hymettium ruminantibus viris. *F.*]

PROPINQUĬTAS, atis, f. ἐγγύτης, vicinitas, vicinia. *Cic. Inv.* 1, 26. Loci opportunitas quaeritur ex magnitudine, intervallo, longinquitate, propinquitate, etc. *Id. Off.* 3, 11. Nimis imminebat propter propinquitatem Aegina Piraeeo. *Id. Phil.* 3, 6. Municipium propinquitate paene finitimum. *Caes. B. G.* 2, 21. Propter celeritatem et propinquitatem hostium. *Id. B. C.* 2, 16. Tormentorum usum spatio propinquitatis interire. *Id. B. G.* 2, 31. Ex propinquitate pugnare, i. e. ex propinquo; et *ib.* 6, 29. Vitandi aestus causa plerumque silvarum ac fluminum petunt propinquitates. ℙ Translate significat conjunctionem sanguinis, affinitatem, cognationem, οἰκειότης, συγγένεια. Quomodo ab affinitate differat, V. AFFINITAS. *Cic. Quint.* 6. Si pietate propinquitas colitur, necesse est, iste, qui affinem spoliare conatus est, se impium esse fateatur. *Nep. Dion.* 1. Dion, praeter nobilem propinquitatem, multa alia a natura habuit bona. *Id. Ag.* 1. Proximum propinquitate esse alicui. *Plin. ep.* 4, 4. Idem Calvisium amicum tuum arcta propinquitate complectitur: est enim sororis filius. *Suet. Oth.* 1. L. Otho materno genere praeclaro, multarum et magnarum propinquitatum. *Id. Ner.* 35. Interemit ceteros aut affinitate sibi, aut propinquitate conjunctos. *Tac. G.* 7. Nec fortuita conglobatio turmam, aut cuneum facit, sed familiae et propinquitates. ℙ Item familiaritatem, consuetudinem, amicitiam. *Pl. Aul.* 2, 2, 59. Quam ad probos propinquitate proxime te adjunxeris, tam optimum est.

PROPINQUO, as, avi, atum, a. 1. προσεγγίζω, propinquus fio, prope accedo, appropinquo. *Virg. A.* 12, 150. Parcarumque dies, et vis inimica propinquat; et *ib.* 5, 185. Sergestus capit ante locum, scopuloque propinquat. *Tac. A.* 15, 39. Non ante regressus est, quam domui ejus ignis propinquaret. *Stat. Th.* 10, 385. jam castra vident, armisque propinquant. Alii leg. *animisque*, h. e. animi cupiditate jam sibi videntur prope esse. *Gell.* 2, 23. *med.* Cum servus, propinquare partum herili filiae ignoraret. ℙ Cum accusativo. *Sall. fragm.* ap. *Arus. Mess.* Tum vero Bithyni propinquantes jam amnem Tartanium. ℙ Prope esse facio, maturo, expedio. *Virg. A.* 10, 254. Tu mihi nunc pugnae princeps: tu rite propinques Augurium, Phrygibusque adsis pede, Diva, secundo. *Sil.* 2, 281. Haud tamen abstiterim, mortem licet arma propinquent.

PROPINQUUS, a, um, adj. γείτων, prope positus, vicinus, proximus: et refertur ad locum. *Cic. Rosc. Am.* 46. Habet plura praedia, neque tamen ullum, nisi praeclarum, et propinquum. *Id. Phil.* 11, 13. Propinquae finitimaeque provinciae. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 9, 1. Duae insulae propinquae inter se. *Ov. Trist.* 4, 4, 51. Mitius exsilium, pauloque propinquius opto. [*Sil.* 11, 136. Divis propinquas rupes, i. e. altissimas, Alpes.] *Liv.* 25, 13. *med.* Ex propinquo cognoscere; et 28, 44. *med.* Ex propinquo aspicio; et 24, 38. *f.* Consulis castra in propinquo sunt. ℙ Item ad tempus. *Pl. Aul.* 1, 1, 36. Propinqua partitudo cui appetit. *Cic. Att.* 9, 15. Erat enim spes propinqui reditus. *Id. Div.* 1, 30. *extr.* Hector moriens propinquam Achilli mortem denunciat. *Liv.* 28, 25. Missi circa stipendiarias civitates exactores, stipendii spem propinquam fecerant. [*Id.* 6, 18. in propinquum certamen aderat et Manlius, i. e. imminens, instans. V. *intpp.* ad h. l. *Lucr.* 6, 1217. propinqua morte languebat. *Sil.* 2, 258. leto propinquo, i. e. mox insecuto.] ℙ Translate est proxime accedens, natura similis. *Cic. Or.* 2, 44. Ut ad eos motus abducantur, si qui finitimi sunt et propinqui his ac talibus animi perturbationibus. *Id. Inv.* 2, 54. *f.* Vitanda sunt non ea modo, quae his contraria sunt, verum etiam illa, quae propinqua videntur et finitima esse, absunt autem longissime: quod genus, fidentiae contrarium est diffidentia: audacia non contrarium, sed appositum est, ac propinquum. *Gell.* 6, 16. *f.* Quod Graeci propinqua significatione παραιτοῦμαι dicunt. ℙ Item sanguine, affinitate, amicitia conjunctus, προσήκων, [ἀναγκαῖος. Notionem vocabuli explicat *Brem.* ad *Nep. Con.* 2, 1.] *Cic. Off.* 1, 17. Propior est societas ejusdem gentis, nationis, linguae: multa sunt civibus inter se communia: arctior vero colligatio est societatis propinquorum. *Id. Rosc. Am.* 34. Tot propinqui cognatique optime convenientes. *Id. Off.* 1, 18. Si iis in judicio sit, propinquum potius, et amicum, quam vicinum defenderis. *Id. Mur.* 35. Virgo Vestalis hujus propinqua et necessaria. *Sall. Jug.* 10. Uti hos, qui tibi genere propinqui, beneficio meo fratres sunt, caros habeas; et 16. Affines, amicos, propinquos ceteros meos, alium alia clades oppressit. *Gell.* 20, 1. *med.* Sic clientem in fidem acceptum cariorem, quam propinquos, tuendumque esse contra cognatos, censuit. *Suet. Caes.* 1. Per propinquos et affines suos veniam impetravit. *Id. Ner.* 3. Cum ad Cassium Brutumque se, propinqua sibi cognatione conjunctos contulisset; et *Virg. A.* 2, 86. comitem, et consanguinitate propinquum. *Sen. Oed.* 690. Propinqui sceptri munera, *h. e.* regis affinitate juncti.

PRŎPĬO, as, avi, atum, n. 1. ἐγγίζω, prope fio, accedo, appropinquo. *Paul. Nol. carm.* 23, 412. Nec domibus nostris propient mala. *Coripp. Johann.* 4, 589. Et qui dignus erat tali propiare magistro.

PRŎPĬOR, ius, ōris, adj. loco magis junctus, vicinior, propinquior, ἐγγύτερος: compar. a *prope*, vel ab inus. positivo *propis*. *Virg. A.* 3, 530. portusque patescit Jam propior. *Ov. Pont.* 1, 2, 130. Ut propior patriae sit fuga nostra, roga. *Sen. ep.* 74. de fulmine: Quisquis ab igne propior stetit, percusso similis obstupuit. *Tac. H.* 5, 16. Laeva ac propiora fluminis Transrhenani tenuere. [*Liv.* 9, 35. propior pugna, i. e. ubi cominus res geritur. Similis est locus *Sil.* 5, 609. Propior Mavors.] ℙ Cum accus. *Sall. Jug.* 49. Ipse propior montem pedites collocat. Al. leg. *monti*. *Hirt. B. G.* 8, 9. *f.* Alter, qui propior hostem, in ipso vallo collocatus esset. ℙ Et cum gen., ut nonnullis videtur. *Lucr.* 4, 338. cum propior caliginis aer Ater init oculos prior, etc. ℙ Cum infin. *Stat. Th.* 12, 223. Et nimiis confusa malis, propiorque timeri. ℙ Refertur etiam ad tempus. *Cic. Tusc.* 1, 49. Veniunt inde ad
propiora. *Id. Att.* 15, 3. Accepi duas epistolas t
una erat XV. cal., altera XII. data. Ad superi
igitur prius; et *post multa:* Venio ad propio
Adde *ib.* 13. *Stat. Th.* 5, 120. quod si propio
actis Est opus, ecce, etc. *Ov. Fast.* 6, 83. Ad
piora vocor. *Proculus Dig.* 23, 4, 17. Propior
longiore tempore aliquid facere. ℙ Item ad pr
quitatem sanguinis, affinitatis, consuetudinis.
Quint. 31. Obsecravit per ipsius conjugem et
ros, quibus propior P. Quintio nemo est. *Ov.*
3, 28. Ille gradu propior sanguinis, ille comes
ib. 20, 158. Sed propior certe, quam pater,
sibi est. *Id. ib.* 16, 325. sequar Aegidae fac
fratrumque tuorum: Exemplo tangi non pro
potes. *Tac. A.* 2, 28. Flaccus, cui propior cu
berio usus erat. Adde *Ter. Ph.* 5, 3, 25. ℙ
ad similitudinem. *Virg. G.* 3, 57. de vacca: i
dumque aspera cornu, Et faciem tauro propior.
Fast. 4, 801. et *Liv.* 4, 37. vero est propius.
17. Propius est fidem, obstringi Fidenatium p
lum voluisse. *Sall. Cat.* 11. Quod tamen vitium
pius virtutem erat. Ita legit etiam *Prisc.* 18,
Cic. Verr. 2, 4, 50. In quibus erant omnia,
sceleri propiora sunt, quam religioni. *Tac. A*
34. *extr.* Armenii similitudine morum Parthis
piores. *Id. G.* 45. Gentes, quibus ritus habitu
Suevorum, lingua Britannicae propior. *Id. H.* 3
extr. Sabinus non insultans, et miseranti pro
[*Similitudinis notionem habet etiam illud,
Forc. supra laudaverat, *Plin.* 8, 49, 75. Genus
monum caprino villo, quam pecoris velleri pro
Porro huic paragrapho poterant adjici: *Cic.*
92. Cum Hortensio mihi magis arbitrabar rem
quod et dicendi ardore eram propior, et aetate
junctior. *Lucan.* 6, 1. pugnae jam mente propi
ubi v. *Cort. Vell.* 2, 53, 1. 2, 91, 3.] ℙ Unive
est junctior, conjunctior, magis pertinens, n
afficiens. *Cic. Off.* 3, 17. Societas est hominu
ter homines, interior eorum, qui ejusdem g
sunt, propior eorum, qui ejusdem civitatis. *Id.*
18. Sua sibi propiora pericula esse, quam mea
quebantur. *Ov. Met.* 13, 578. Cura Deam pro
luctusque domesticus angit. *Id. Pont.* 4, 9, 7
a rerum cura propiore vacabit. *Pl. Trin.* 5, 2
Hunc priorem aequum est me habere. Tunica
pior pallio est. V. PALLIUM et TUNICA. [
pertinere videtur etiam illud *Ter. Heaut.* 5, 2
dum nulla alia delectatio quae propior esset te.
Item paratior, accommodatior. *Cic. Att.* 14
Nos autem alium portum propiorem huic aeta
debamus. *Liv.* 8, 11. Supplemento vel Latium
pius esse, vel Volscos, quam Romam. *Tac. H.*
Unde illi, super similitudinem oris, propior a
lendum fides. [*Adde *A.* 16, 9. irae quam timori
piorem cernens.] *Plin.* 35, 4, 9. *med.* Vir ru
tati propior, quam deliciis.

PRŎPĬTĬĀBĬLIS, e, adj. placabilis, qui f
flectitur. *Enn.* ap. *Non.* 2, 669. Huic est an
propitiabilis. *Prud.* περὶ στεφ. 14, 130. Purg
oris propitiabilis Fulgore, nostrum si jecur
pleas. V. PROPITIUS.

PRŎPĬTĬĀTĬO, onis, f. placatio, sacrum ad
candum institutum. *Macr. Somn. Scip.* 1, 7.
apportant minae, litatio propitiationis avertit.
Q. N. 2, 38. Expiationes, propitiationesque p
giorum. Alii leg. *procurationes.*

[PRŎPĬTĬĀTOR, oris, m. qui propitium re
Hieron. ep. 21. *n.* 2. Habentes propitiatorem D
num nostrum Iesum Christum. *F.*]

[PRŎPĬTĬĀTŌRĬUM, ii, n. ἱλαστήριον, locus,
instrumentum, quo Deus placari solet, tabula
sita super arcam foederis. *Isid. Or.* 15, 4. P
tiatorium, quasi propitiationis oratorium: pro
tio enim placatio est. *F.*]

[PRŎPĬTĬĀTRIX, icis, f. quae propitiat.
bros. Laps. virg. 4. *n.* 16. Immaculatam praem
sent virginem, hostiam vivam Domino, propit
cem videlicet delictorum. *F.*]

PRŎPĬTĬĀTUS, a, um, part. a *propitio*. *Ta*
15, 44. Propitiata Juno per matronas. *Prud.*
στεφ. 3, 214. Prospicit haec, populosque suos
mine propitiata fovet. V. PROPITIUS.

*PROPITIĀTUS, us, m. i. q. propitiatio. *V*
Interpr. Siracid. 5, 5. *B. A.*

[PRŎPĬTĬĔTAS, atis, f. status propitiati
quo quis nempe aliquem sibi propitium redd
Not. Tir. p. 92. Propitius, propitietas. *F.*]

PRŎPĬTĬO, as, avi, atum, a. 1. ἱλάσκομαι; pr
tium reddo, placo. *Pl. Poen.* 1, 2, 120. Quid eo
Ad. Ut Venerem propitiem. *Suet. Oth.* 7. Per o
piaculorum genera Manes Galbae propitiare te
se. *Plin.* 28, 2, 5. Alius saliva post aurem di
relata sollicitudinem animi propitiat, *h. e.* ejus
quae sollicitum habet animum, prosperum proc
eventum. *Curt.* 4, 13. Ille in candida veste, ca
velato, praeibat preces regi, Jovem, Minervam
ctoriamque propitianti. *Pacuv.* ap. *Non.* 2, 331.
illum interea perliciendo propitiaturos facul re
Plin. 15, 30, 40. Propitiandis numinibus accendi
taria. [*Tac. Dial.* 9. suum genium propitiare

PRŎPĬTĬUS, a, um, adj. ἵλαος, ἵλεως, placi
placatus, favens, indulgens, secundus, praes
amicus: cui *iratus* opponitur. Dicitur autem

is: interdum et de hominibus. Videtur esse a , vel ab inus. *propis*, unde comparativum *pro*-ita ut *propitius* sit is, qui suo favore et volun-prope nos est, *h. e.* nobis praesens est, et fa-V. *Virg. A.* 1, 530. Primam in *propitius* corri-*Plautus*, et *Seneca* in locis mox citandis, *Ju*-s vero vel vitio saeculi, vel ob metri necessita-ut plerique alii in *Italia* et similibus, producit, iam *Prudentius* in *propitiabilis* et in *propitiatus*. Merc. 5, 2, 112. Pacem componi volo meo patri matre: nam nunc est irata. *Cha.* Tam propi-reddam, quam cum propitia est Juno Jovi. *Id.* 4, 1, 18. Ni tua pax (*Neptune*) propitia foret to. *Id. Curc.* 4, 4, 1. Cui homini Dii sunt pro-ei non esse iratos puto. *Cic. Coel.* 16. *extr.* homini ego fortasse Deos propitios, plerique iratos putabunt. *Id. Div. Verr.* 13. Ita Deos velim propitios, ut commoveor animo, etc. *Id.* 3, 16. Hunc propitium sperant, illum iratum t. *Ter. Ad.* 1, 1, 4. Evenire ea satius est, in te uxor dicit irata, quam illa quae parentes ii. *Nep. Dion.* 9. *extr.* Illi ipsi custodes si ia fuissent voluntate, foribus effractis servare potuissent. [**Brem.* ad h. l. docet: *propitius*, e hominibus dicatur, maxime ratione superio-habita erga inferiores adhiberi.] *Pl. Poen.* 1, . Faciam plorantem illum, nisi te facio propi-*Sen. Suas.* 1. *med.* Propitiis auribus accipitur, is incredibile est, quod excusatur, antequam r. *Flor.* 3, 10. *med.* Oceanus tranquillus et ius. *Sen. Ag.* 403. Et si propitios, attamen Deos (*colamus*). *Juvenc.* 1, 16. Jam me propi-rum pater unicus alto, etc. Al. leg. *demissum.*

PIUS, adv. comparativum, ἐγγυτέρω, magis *Prop.* 2, 21, 58. Longius aut propius, mors uemque manet. *Hor. Ep.* 1, 1, 67. Propius re aliquid; et *A. P.* 361. propius stare. ℙ ccus. *Caes. B. G.* 4, 9. Ne propius se castra et, petierunt; et 28. Ad partem insulae, quae pius solis occasum; et *ib.* 5, 36. Cum propius rigem accessisset. *Cic. Phil.* 7, 9. Nec pro-rbem millia passuum ducenta exercitum ad-t. Adde *Liv.* 29, 5. *Sall. Jug.* 21. Nam hi s mare Africum agitabant. ℙ Cum dativo. *G.* 1, 355. propius stabulis armenta tenerent; 4, 47. propius tectis; et *A.* 8, 556. periclo. , 1. Ut propius periculo fuerint, qui vicerunt. 13. propiusque fuere periclo, Queis superare *Plin.* 27, 9, 51. mari. *Cic.* ap. *Diomed.* 1, ropius grammatico accessi. *Nep. Ann.* 8. Pro-iberi, quam Thermopylis. ℙ Cum ablat. et s. *a* vel *ab*. *Cic. N. D.* 2, 31. *med.* Stellae ropius a terris, aliae remotius, etc.; et *Tusc.* Antiquitas quo propius aberat ab ortu et di-rogenie, hoc melius ea cernebat. *Tac. H.* 2, ontumelia, quam a laude propius fueris, post m eligi. *Plin.* 17, 25, 38. Propius ab Urbe. icimus *prope est factum, ut*, etc. h. e. parum quin, etc. sic *Cic. Cluent.* 21. *f.* Nec quid-ropius est factum, quam ut illum persequere-*d. Q. Fr.* 1, 2, 5. Propius nihil est factum, ut occideretur. Adde *Verr.* 2, 5, 36. ℙ te. *Cic. Fin.* 4, 10. Sed ut propius ad ea, accedam, quae a te dicta sunt, pressius aga-t *Part.* 36. Si propius accedat ad consuetudi-entemque sermonis defensoris definitio. *Id.* Propius accedo: nego esse illa testimonia, , etc. intrabo etiam magis: qui gessit, etc. *Cat.* 11. Quod tamen vitium propius virtutem Ita legit etiam *Prisc.* 18, 1172. Et *Virg. A.* Parce pio generi, et propius res aspice no-*h. e.* adsis, fave, propitia sis. ℙ *Propius so*-uid sit, V. in SOBRINUS.

PLASMA, ătis, n. προπλασμα, forma ex ar-te opus facta, ad cujus rationem figulus ju-ostea figuram facit: a πρὸ, ante, et πλάσσω, *Plin.* 35, 12, 45. Arcesilaus, cujus proplas-uris venire solita artificibus ipsis, quam alio-pera. Haec verba *Plinius* affert tanquam a e prolata. ℙ Translate, et Graeca voce uti-. *Att.* 12, 41. Hirtii epistolam si legeris, quae uasi πρόπλασμα videtur ejus vituperationis, Caesar scripsit de Catone; facies me, quid um sit, si tibi erit commodum, certiorem. *Fam.* 2, 8. Futura exspecto, ut ex tuis litte-n formam reipublicae viderim, quale aedifi-turum sit, scire possim.

PNIGEUM, i, n. locus in palaestra, aut bali-quo ad sudationem transitur, calidior frigi-sudatione ipsa minus calidum: a πρὸ, ante, ὸς, furnus. *Vitr.* 5, 11. et *Plin. ep.* 2, 17. unt qui utrobique putent legendum *progym*-idem ac apodyterium, a γυμνὸς, nudus, quia ibidem, antequam lavarentur, nudabantur.

POETIDES, um, f. plur. Προποιτίδες, puellae ex Amathunte urbe. Hae cum Venerem tae essent, Deam esse negantes, ob ejus-m in triviis vulgavere corpora. Novissime les transformatae finguntur, quia pudore in-nt. *Ov. Met.* 10, 220. et sqq.

POLA, ae, m. προπώλης, negotiator, qui res pretio emptas majore postea divendit, darda-a πωλέω, vendo. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 118. Sicuti cum primos ficos propola recentes Protulit, et pretio ingenti dat primitu' paucos. (Hic licenter prima syllaba producitur.) *Cic. Pis.* 27. *f.* Pistor domi nullus, nulla cella: panis et vinum a propola, atque de cupa. *Varr. R. R.* 3, 14. de cochleis: Ipsae exgruminantes ad propolam vitam diu producunt, *h. e.* apud propolam: vel donec propolae divendendae tradantur. ℙ [Item adjectivorum more *piscator propola* est, qui Italice *pescivendolo* dicitur. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 731. *n.* 450. Cn. Sentio Cn. F. Ter. Felici patrono piscator. propolar., etc. *F.*] ℙ Sunt qui leg. ubique *propala*, inter quos *Turneb.*, ut dicatur is, qui merces velut ante palum, aut de palo pendentes habeat in propatulo: tum quia ita legatur in optim. MSS. et editis: tum quia prima in *propola* brevis sit, quia Graecum, *Lucilius* autem produxerit. Sed contra haec fuse disputat *Scal.* in *not.* ad *Virg. Cul. f.*

[PROPOLIO, onis, f. dimin. a πρόπολος, ancilla. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1570, 9. M. Annius Postimae L. Stabilio sibi, et Domitiae L. L. Propolioni. *F.*]

PROPOLIS, is, f. πρόπολις, in apum operibus dicitur tertium cerae fundamentum, ex crassiore tenacioreque constans materia, frigoris injuriaeque omnes aditus obstruens, favosque stabiliens: ita translate vocatur, quia πρόπολις proprie est pars urbis, quae in ipso statim aditu occurrit: a πρὸ, ante, et πόλις, urbs. Est autem id, quod apes ante alveum faciunt. *Varr. R. R.* 3, 16. Propolin vocant, quod apes faciunt ad foramen introitus protectum in alvum, maxime aestate. *Plin.* 11, 7, 6. Prima fundamenta comosin vocant periti, secunda pissoceron, tertia propolin, etc.; et *mox:* E vitium, populorumque mitiore gummi propolis, crassioris jam materiae, additis floribus: nondum tamen cera, sed favorum stabilimentum: qua omnes frigoris aut injuriae aditus obstruuntur: odore et ipsa etiamnum gravi, ut qua plerique pro galbano utantur. Adde 22, 24, 50., ubi varios recenset ejus usus in medicina: item *Cels.* 5, 3. et 4. V. FUCUS.

PROPOMA, ătis, n. πρόπομα, potionis genus ex vino condito vel absinthio, vel rosa, vel melle, quod ante cibum sumebatur: a πρὸ, ante, et πόμα, potio. Legitur ap. *Pall.* 3, 32. in lemmate, ubi agitur, quomodo fieri possit, ut vites absinthiatum, vel rosatum, vel violatum vinum sponte ferant.

PROPONO, is, sui, situm, a. 3. προτίθημι, ante pono, ob oculos pono, expono, palam constituo. *Cic. Verr.* 2, 2, 32. Proponere aliquid venale. Quo sensu absolute *Suet. Ner.* 16. In popinis nullum non obsonii genus proponere; et *Juven.* 4, 46. quis enim proponere talem, Aut emere auderet? *Cic. Or.* 1, 35. Non explicata veste, neque proposito argento, neque tabulis et signis propalam collocatis. *Caes. B. G.* 2, 20. Proponere vexillum. *Virg. A.* 5, 365. geminum pugnae proponit honorem. *Prod.* 3, 22, 23. I puer, et citus haec aliqua propone columna. *Plin. Pan.* 83. Proponere atque explicare aliquid. *Hor. Ep.* 2, 1, 264. neque ficto In pejus vultu proponi cereus opto. *Ov. Trist.* 3, 9, 29. Neu pater ignoret, scopulo proponit in alto Pallentesque manus, sanguineumque caput. *Cic. Sext.* 7. *extr.* Facilius facta eorum occurrent mentibus vestris, si ora ipsa oculis proposueritis. *Just.* 5, 7. Sibi quisque ante oculos obsidionem, famem, et superbum victoremque hostem proponentes. Adde *Cic. Verr.* 2, 3, 23. *f.* et *Sull.* 26. ℙ Translate. *Id. Dejot.* 14. Propone tibi duos reges, et id animo contemplare, quod oculis non potes. *Id. Univ.* 2. Aliquid sibi proponere exemplar. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 5. *med.* Quae aliis tute praecipere soles, tute tibi subjice, atque apud animum propone. *Id. Or.* 2, 22. *f.* Aliquem sibi proponere ad imitandum. *Id. Phil.* 4, 4. sibi bona civium ad praedam. *Liv.* 30, 30. *med.* Vim fortunae, Martemque belli communem propone animo. ℙ Est etiam promulgare. *Cic. Mur.* 11. Singulis diebus ediscendos fastos populo proposuit. *Id. Agr.* 2, 5. *extr.* Lex in publicum proponitur. *Id. Att.* 8, 9. In publico proposuit epistolam illam, in qua, etc.; et *ib.* 2, 21. et *Hirt. B. Afr.* 46. *extr.* Proponere gravissimum edictum in aliquem. ℙ Item polliceri, promittere, pronunciare. *Caes. B. G.* 5. *f.* et *ib.* 7, 27. et *Cic. Tusc.* 5, 7. Proponere magna praemia alicui. *Vell.* 2, 6. *med.* Civis R. pretium se daturum proposuit. *Suet. Ner.* 7. Populo congiarium, militi donativum proposuit. ℙ In malam partem. *Cic. Planc.* 41. Cui cum omnis metus, publicatio honorum, exsilium, mors proponeretur. *Id. Fam.* 1, 5. Injuriis, quae propositae sunt a Catone, facile resistemus. Sic *Id. Att.* 2, 19. Minae Clodii, contentionesque, quae mihi proponuntur, modice me tangunt. *Id. Fin.* 2, 17. Improbis poenam proponere. *Hor. Od.* 1, 18, 3. siccis omnia dura Deus proposuit. ℙ Item statuere, deliberare, praefinire. *Phaedr. ep.* 3. Excedit animus, quem proposuit, terminum. *Caes. B. G.* 7, 47. Consecutus id, quod animo proposuerat. *Suet. Aug.* 72. si quid secreto, aut sine interpellatione agere proposuisset. *Juven.* 3, 24. proponimus illuc Ire, fatigatas ubi Daedalus exuit alas. *Lucr.* 3, 184. quod mens fieri proponit, et inchoat ipsa. *Cic. Brut.* 6. *f.* Propositum est mihi hoc facere; et *ib.* 92. *f.* Omni huic sermoni propositum est, non ut eloquentiam meam perspicias, sed ut laborem et industriam. *Id. Q. Fr.* 1, 1, 6. Nescio quo pacto ad praecipiendi rationem delapsa est oratio mea, cum id mihi propositum initio non fuisset. Adde *ad Brut.* 1, 15. ℙ Item praemittere, enunciare, innuere id, de quo dicturi sumus. *Cic. Or.* 40. Ut proponat, quid dicturus sit, *h. e.* propositionem orationis post exordium faciat. *Id. Brut.* 60. Memoria ita fuit nulla, ut tria cum proposuisset, aut quartum adderet, aut tertium quaereret. *Id. Fam.* 15, 14. Extremum illud est de iis, quae proposueram, confirmatio nostrae amicitiae. ℙ *Proposui*, ante dixi. *Colum.* 8, 17. *med.* Quare ut proposueram, qualitatem litoris nostri contemplemur, i. e. ut dixeram capite praecedenti. ℙ Item exponere, enarrare, disserrere. *Caes. B. G.* 1, 17. Quod ante tacuerat, proponit, esse nonnullos, quorum, etc.; et *ib.* 20. Quae ipse intelligat, quae civitas quaeratur, proponit; et *ib.* 5, 50. Concione habita, rem gestam proponit; et *ib.* 6, 10. Non alienum esse videtur, de Galliae Germaniaeque moribus, et quo differant eae nationes inter se, proponere. *Id. B. C.* 1, 3. Legati ad Caesarem mittuntur, qui voluntatem senatus ei proponant. ℙ Item offerre, dare, ferre, deferre. *Hirt. B. G.* 8, 3. et *Just.* 1, 6. Proponere conditionem. ℙ Item praebere quippiam quaerendum, disputandum. *Nep. Att.* 20. Aliquam ei quaestionem poeticam proponeret. Adde *Suet. Tib.* 56. In libris *Digestor.* saepissime legitur, praesertim in responsis *Scaevolae*, illa formula, *secundum ea, quae proponuntur*, scilicet ab iis, qui ad JCtos accedunt consilii accipiendi gratia. Crebra sunt etiam illa, *si proponas: proponamus: proponebatur*, etc. Et *nihil proponi* dicitur ibidem non semel, cum quis nihil affert, cur secundum se respondeatur. ℙ Item asserere, affirmare. *Cels. praef. med.* Neque esse crudele, sicut plerique proponunt, hominum nocentium suppliciis remedia innocentibus quaeri. *Tert. Apol.* 48. Qui proponimus, multo utique dignius credi, hominem ex homine rediturum. ℙ Item in mensa apponere, inferre. *Plin.* 10, 50, 71. Antiquis coenarum interdictis exceptum invenio, ne quid volucrum proponeretur, praeter unam gallinam, quae non esset altilis. Ita edit. vet. 1469. 1470. 1472. et MSS. aliquot: *Hard.* et alii *poneretur.* ℙ Item imponere. *Mamert. Genethl.* 5. *f.* Novam mihi propono dicendi legem. ℙ Praeteritum *proposivi*, de quo nullum adhuc vidi exemplum, adstrui potest ex eo, quod in ceteris a *pono* compositis usurpatum invenitur, a comicis tamen praecipue. V. PONO.

PROPONTIACUS, a, um, adj. Προποντιος, ad Propontidem pertinens. *Prop.* 3, 21, 1. Frigida tam multos placuit tibi Cyzicus annos, Tulle, Propontiaca qua fluit Isthmus aqua. *Ov. Trist.* 1, 10, 29. Propontiacis haerentem Cyzicon oris.

PROPONTIS, idos, et idis, f. *mar di Marmora*, Προποντὶς, sinus maris mediterranei inter Thraciam et Asiam minorem, duo habens ostia angusta, quorum quod Aegaeo jungitur, Hellespontus; quod Euxino, Bosphorus Thracius vocatur: a πρὸ, ante, et *Pontus*, qua mare Euxinum significat. *Plin.* 4, 12, 24. *Ov. Pont.* 4, 9, 118. Misit in has si quos longa Propontis aquas. *Tac. A.* 2, 54. Propontidis angustiae. *Flor.* 3, 6. fauces. *Liv.* 38, 16. ora. *Catull.* 4, 8. horridamve Thraciam, Propontida, trucemve Ponticum sinum. *Manil.* 4, 614. faucesque Propontidos arctae Euxino jungit Ponto. ℙ Syllabam primam licenter produxit *Id. ib.* 676. Euxinique aspera Ponti Aequora, et extremum Propontidos Hellespontum.

PROPORRO, adv. quiddam amplius quam *porro*, ulterius, praeterea, longius. *Lucr.* 2, 977. Et sibi proporro; quae sint primordia, quaerunt. Adde 4, 888, et 5, 313. ℙ Reddi potest etiam prorsus, omnino. *Lucr.* 3, 276. Atque anima est animae proporro totius ipsa; et *ib.* 282. atque animai totius ipsa Proporro est anima, et dominatur corpore toto, *h. e.* in anima nihil est omnino, nisi anima, et ut porro, et ulterius in ejus consideratione pergas, nihil prorsus invenies, nisi animam.

PROPORTIO, onis, f. ἀναλογία, comparatio et respectus unius rei ad aliam: a *pro*, et *portio.* Quia saepe *pro portione* Latine dicebatur, paulatim coalescentibus usu frequenti duabus vocibus, *proportio* facta est. *Varr. L. L.* 9, 1. Dicam de quatuor rebus, quae continentur declinationibus verborum: quid sit simile ac dissimile; quid ratio, quam appellant λόγον; quid proportio, quod dicunt ἀνάλογον; quid consuetudo. *Festus* in *Penatis:* Penatis singulariter Labeo Antistius posse dici putat, quia pluraliter Penates dicantur: cum patiatur proportio etiam Penas dici, ut optimas, primas, Antias. *Cic. Univ.* 4. *f.* Sed vinculorum id est aptissimum atque pulcherrimum, quod ex se, atque de his, quae adstringit, quam maxime unum efficit. Id optime assequitur quae Graece ἀναλογία, Latine (audendum est enim, quoniam haec primum a nobis novantur) comparatio, proportiove dici potest. (Adde *Quint.* 1, 6.) et *ib.* 7. *med.* Ejus particulae intervallo habebat numerus ad numerum eandem proportionem comparationemque in extremis, quam habent CCLVI. cum CCXLIII. *Id. Verr.* 2, 4, 21. Haec autem omnia antiquo opere, et summo artificio facta: ut

hoc liceret suspicari, fuisse aliquando apud Siculos peraequa proportione cetera. *Varr. R. R.* 1, 41. Ea quae laxiora, et fecundiora, ut femina, quam mas, ex proportione in virgultis item. *Curt.* 7, 11. Servare proportionem. ℙ Absolute in sexto casu. *Cic. Univ.* 5. Ut quemadmodum ignis animae, sic anima aquae: quodque anima aquae, id aqua terrae proportione redderet; et *Colum.* 12, 41. Si plus volueris facere, proportione, qua supra, mel adjicies. Adde *Plin.* 28, 19, 80. et *Nazar. Pan. Constant.* 33. *f.* Sed ubique legi etiam divisim potest *pro portione.* V. PORTIO.

PRŎPORTĬŌNĀLIS, e, adj. ad proportionem pertinens, ut Proportionales termini, ap. *Front. Colon.* p. 111. et 112. *Goesii.*

PRŎPORTĬŌNĀTUS, a, um, part. ab inus. *proportiono:* ut Corpus satis proportionatum, ap. *Firm. Math.* 4, 13.

[PRŎPŎSIS, idis, f. πρόποσις, propinatio. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 447, 15. Domitia Proposis. Alia ap. *Grut.* 830, 4. Statiae Proposidi P. Statius Herma, etc. *F.*]

PRŎPŎSĬTĬO, onis, f. πρόθεσις, actus proponendi, exponendi, exhibendi. *Cic. Tusc.* 3, 18. Hujusne vita propositio et cogitatio aut Thyesten levare poterit, aut Aeetam? *Id. Inv.* 2, 54. Magnificentia est rerum magnarum et excelsarum, cum animi ampla quadam et splendida propositione, agitatio atque administratio. ℙ In oratione est, cum profitemur, qua de re dicturi simus. *Cic. Or.* 3, 53. Propositio, quid sis dicturus, et ab eo, quod est dictum, sejunctio. (V. *Quint.* 4, 4.) *Sen. Ben.* 6, 7. Illo transeamus, an ei debeatur aliquid, qui nobis invitus profuit. Hoc apertius potui dicere, nisi propositio deberet esse confusior, ut distinctio statim subsecuta ostenderet, utrumque quaeri, an, etc. ℙ In argumentatione oratoria est prima pars syllogismi. *Auct. ad. Her.* 2, 18. Perfectissima argumentatio est ea, quae in quinque partes est distributa, propositionem, rationem, rationis confirmationem, exornationem, complexionem. Propositio est, per quam ostendimus summatim, quid sit, quod probare volumus. *Cic. Inv.* 1, 37. Propositio est, per quam locus is breviter exponitur, ex quo vis omnis oportet emanet ratiocinationis. V. etiam *ib.* 34, 35, 36. et *Quint.* 5, 14., unde patet, propositionem esse in syllogismo sententiam principalem, quae et intentio appellatur. ℙ Omnis etiam oratio, qua aliquid affirmatur, vel negatur, *propositio* est. *Quint.* 7, 1. Lex est, quae jubet exheredem esse eum, qui patri proditionis reo non affuerit: tu autem non affuisti. Hanc propositionem necessario sequitur legis laudatio, et ejus, qui non affuerit, vituperatio; et *ib.* Propositio simplex aut conjuncta. *Gell.* 2, 7. *f.* Non ergo integra est propositio dicenda: Aut honesta sunt, quae imperat pater, aut turpia. Deest enim disjunctioni isti tertium: aut neque honesta sunt, neque turpia. *Afric. Dig.* 16, 1, 19. specie facti, seu casum, ut vocant, aut quaestionem *propositionem* appellat. ℙ *Propositio animi* ap. *Tryphon. Dig.* 50, 16, 225. est propositum, voluntas.

PRŎPŎSĬTUS, a, um, part. a *propono:* προτεθειμένος, expositus, palam positus, manifestus, promptus. *Cic. Rosc. Am.* 40. *f.* Tametsi hoc quidem minime latet, quod ita promptum et propositum est, ut, etc. *Id. Verr.* 2, 3, 41. *f.* Est hic ordo quasi propositus atque editus in altum, ut ab omnibus ventis invidiae circumflari posse videatur. *Id. Mur.* 31. *f.* Exemplar tam mihi, quam tibi propositum ad imitandum. *Id. Pis.* 36. Stipendium militibus, mensis palam propositis, numeratum. *Caes. B. G.* 7, 14. *f.* Oppida Romanis proposita ad copiam commeatus. *Suet. Caes.* 80. Libellus propositus. *Id. Cal.* 41. Vectigalia indicta, neque proposita, *h. e.* indicta per praeconem, sed non exposita scripto, ut legerentur. ℙ Item oblatus, promissus. *Cic. Q. Fr.* 3, 1, 3. Quid nunc putas, tanta abs te mihi mercede proposita? *Id. Fin.* 2, 17. *f.* Scipioni magna gloria proposita, si Annibalem in Africam retraxisset. *Suet. Aug.* 42. Propositum congiarium: et *Cic. Rab. perd.* 5. Servi, si libertatis spem propositam non haberent, etc. ℙ Item objectus, subjectus, obnoxius. *Cic fragm.* ap. *August. C. D.* 2, 9. Judiciis, ac magistratuum disceptationibus legitimis propositam vitam, non poetarum ingeniis habere debemus. *Id. Fam.* 5, 16. Omnibus telis fortunae proposita est vita nostra. *Id. Mil.* 21. Vitam suam maximis praemiis propositam, et paene addictam sciebat. ℙ Item praepositus, praefectus. *Liv.* 28, 2. *f.* Quoad continuisset exercitum, propositum bello se fore ratus. Ita cum vet. ed. Mediol. 1480. et Aldina aliae nonnullae optimae notae: in aliis est *praepositus.* ℙ Item animo praeceptus, praestitutus, constitutus, susceptus. *Cic. Lig.* 9. Quem de suscepta causa, propositaque sententia nulla vis posset depellere. *Id. Off.* 1, 31. Semper in proposito susceptoque consilio permansit. *Id. Sull.* 4. Nondum ad propositum mihi finem honoris perveneram. *Id Fam.* 1, 9. *med.* Omnibus nobis in administranda republ. propositum esse debet cum dignitate otium. *Hirt. B. G.* 8, 49. Caesar unum illud propositum habebat continere in amicitia civitates. *Cic. Div.* 1, 15. Cum ex itinere quodam proposito et constituto revertisset. *Ov. Rem. Am.* 40. Et mihi propositum perfice, dixit, opus. *Id. Pont.* 1, 6, 39. Haec Dea (*spes*) quam multos laqueo sua colla ligantes Non est proposita passa perire nece! *Cic. Fam.* 1, 9, *f.* Neque mihi in omni vita res tam erit ulla proposita, quam ut quotidie vehementius, te de me optime meritum esse laetere. ℙ *Propositum, i,* absolute, id quod propositum est, sententia animi, susceptum consilium, προαίρεσις. *Caes. B. C.* 3, 84. Tentandum existimavit, quidnam Pompejus propositi, aut voluntatis ad dimicandum haberet. *Cic. ad Brut.* 1, 11. *f.* Qui nulla re deterreri a proposito potest. *Liv.* 2, 8. *f.* Nihil aliud ad eum nuncium a proposito aversus, quam ut, etc. *Cic. Fin.* 3, 6. *f.* Ut omnia faciat, quo propositum assequatur. *Suet. Gr.* 24. Nihilominus in proposito mansit. *Nep. Eum.* 3. et *Caes. B. C.* 1, 83. Tenere uterque propositum videbatur; Caesar, ut, nisi coactus, proelium non committeret; ille, ut opera Caesaris impediret, *h. e.* persistere in capto consilio, tenere institutum. *Hor. Od.* 3, 3, 1. et *Ov. Met.* 10, 405. Propositi tenax. *Id. Trist.* 3, 4, 32. memor. *Hor. Ep.* 1, 13, 11. victor, *h. e.* qui quod facere proposuerat, perfecit. *Nep. Att. f.* Tamen propositum nihilo secius peregit. *Ov. Am.* 3, 7, 14. Propositum destituere. *Phaedr. prol.* 2. servare. *Plin. ep.* 9, 19. *f.* Non habeo propositum illum reprehendendi, sed hunc tuendi. ℙ Speciatim id, quo impulsi aliquid agimus, et finem actionis vocamus. *Sen. ep.* 65. Quarta causa est faciendi propositum. Quid est propositum? Quod invitavit artificem: quod ille secutus fecit. Vel pecunia est hoc, si venditurus fabricavit: vel gloria, si laboravit in nomen: vel religio, si donum templo paravit. ℙ Item id, quod dicere quis proposuit. *Cic. Or.* 40. A proposito declinare aliquantulum; et *Brut.* 21. Egredi a proposito ornandi causa. *Id. Fin.* 5, 28. A proposito aberrare; et *ib.* 11. Redire ad propositum. *Id. Off.* 3, 9. *extr.* Sed jam ad propositum revertamur. *Hor. A. P.* 104. neu quid medios intercinat actus, Quod non proposito conducat, et haereat apte; et *African. Dig.* 33, 8, 16. *med.* Ibi enim propterea pretium deducendum, quod, etc. at in proposito, etc. *Quint.* 8, 3. *med.* Sed ad propositum, scil. veniamus, aut revertamur. *Phaedr.* 1, 5. Nunquam est fidelis cum potente societas. Testatur haec fabella propositum meum; et *Cic. Or.* 2, 53. *f.* Demonstrando, id quod concludere illi velint, non effici ex propositis, nec esse consequens. ℙ Refertur etiam ad institutum vivendi. *Vell.* 2, 2. Vir vita innocentissimus, ingenio florentissimus, proposito sanctissimus. *Phaedr. prol.* 3. Mutandum tibi propositum est, et vitae genus. *Sen. ep.* 68. Non est quod inscribas tibi philosophiam: atque etiam aliud proposito tuo nomen impone: valetudinem et imbecillitatem vocato, et desidiam. *Juven* 9, 21. flexisse videris Propositum, et vitae contrarius ire priori; et 10, 325. quid profuit olim Hippolyto grave propositum? *Id.* 5, 1. Si te propositi nondum pudet, etc. ℙ Denique cum duo sint quaestionum genera, alterum definitum, quod Graeci ὑπόθεσιν, Latini causam vocant; alterum infinitum, quod θέσιν illi appellant: hoc nos, inquit *Cic. Top.* 21., propositum possumus nominare.

PRŎPRAEFECTUS, i, m. et Propraefecto, et divisim Pro praefecto, vices agens praefecti. *Inscr.* ap. *Mur.* 17, 8. Olus Terentius Pudens Uttedianus Leg. Augg. Propraef. provinciae Raetiae. In eadem tamen ap. *Maff. Mus. Ver.* 239, 1. rectius *Propraet.* legitur. Alia ap. *Grut.* 370, 3. L. Aur. Avianio Symmacho V. C. pro praefectis praetorio in urbe Roma, finitimisque provinciis, etc. *Ammian.* 28, 1. *med.* Valentinianus Maximiano praefecto annonae, Romae agere disposito pro praefectis, sociavit ad haec cognoscenda Leonem notarium. *Impp. Grat., Valent. et Theodos. Cod. Theod.* 6, 26, 4. Proximos memoriae, epistolarum ac libellorum ita vicariorum honore cumulamus, ut inter eos merito dignitatis habeantur, qui pro praefectis dioeceses sibi creditas temperarunt.

PRŎPRAETOR, oris, m. et Propraetore, indeclinabiliter, et Pro praetore, ut de voce *Proconsul* dictum est, ἀντιστράτηγος, qui extraordinariam praeturam gerebat, qui stante republica, cum uno anno praetor Romae fuisset, sequenti cum imperio praetorio in provinciam mittebatur. *Cic. Div.* 2, 36. Quam multi anni sunt, cum bella a propraetoribus, et proconsulibus administrantur? *Id. Phil.* 13, 10. Neque se imperatorem, neque Hirtium consulem, nec propraetore Caesarem (*vocat*). *Liv.* 35. *in.* Idem propraetore Lusitanos aggressus, etc. ℙ Duo fuere propraetorum genera, unum eorum, qui, exacta prius Romae praetura, deinde provinciam administrabant: alterum eorum, quibus, licet praetores antea non fuissent, praetoria auctoritas et imperium mandabatur. His similia de proconsulibus supra in PROCONSUL dicta sunt. ℙ Item stante republica *quaestor pro praetore* dictus fuit, qui loco praetoris absentis aliquam provinciam jure praetorio administrabat. *Sall. Jug.* 111. Ad Sullam (*quaestorem*) perfugiunt, quem consul (*Marius*) in expeditionem proficiscens pro praetore reliquerat. *Id. Cat.* 19. Piso in citeriorem Hispaniam quaestor pro praetore missus est, adnitente Crasso. Hinc *Inscr.* ap. *Grut.* 383, 5. Cn. Calpurnius Cn. F. P. Piso quaestor Pro Pr. ex S. C. provinciam Hispaniam citeriorem opt *Vell.* 2, 45. P. Clodius legem tulit, ut M. quaestor cum jure praetorio, adjecto etiam store, mitteretur in insulam Cyprum. Hinc ap *Fam.* 12, 15. P. Lentulus Spinther, qui quaest Asiam profectus erat cum Trebonio proconsul epistolae titulo *proquaestor pro praetore* dicitur licet *pro praetore,* quia, defuncto Trebonio, ej cum assumpserat; *proquaestor* vero, quia quae officium non intermiserat. ℙ Sub Augustis se res habuit: nam in provinciis senatoriis qua res, et legati proconsulum dicti sunt *quaestore legati pro praetore,* licet simul adessent proc les. Qui vero aliquando loco proconsulis vel a tis, vel defuncti provinciam administrabat, di tur esse *vice proconsulis. Inscr.* ap. *Grut.* 34 L. Acilius Rufus Q. Propraet. provinciae Si Alia item Sicula ap. *eund.* 100, 10. Concordia crum dedicantibus M. Haterio Candido Proco L. Cornelio Marcello Q. Pr. Pr. Alia ap. *M Iscriz. Alb.* p. 50. L. Fabio M. F. Gal. Ciloni Pr. Pr. provinciae Narbonensis. Alia ap. *Gru* 3. L. Caesonius Lucillus legatus Prov. Africae dem tempore vice proconsulis. Alia ap. *Marin. Arv.* p. 5. C. Minicius Italus Proc. provinciae quam, mandatu principis, vice defuncti Proc xit. ℙ Sub iisdem Augustis in provinciis Cae harum rectores appellati sunt *legati Aug. pro tore.* V. LEGATUS. ℙ Aliquando etiam dic *pro praetore* tantum, *h. e.* legati Augusti miss praetoris, qui stante republica eas provincias nistrare solebant. *Tac. A.* 2, 66. Latinius P pro praetore Moesiae eas litteras in Thraciar sit. *Id. ib.* 12, 31. P. Ostorium pro praeto bidae res excepere. His *Taciti* locis alii conju leg. *propraetore.*

PROPRIASSIT. V. PROPRIO.

PRŎPRĬĀTIM, adv. singillatim, proprie. 3. *f.* Usque adeo res exigit propriatim Deos nec dubitare de uniuscujusque vi, nomine. *Lu* 973. Quid? genus humanum propriatim de q actum est, etc. Alii leg. *proprietim,* alii *propritim:* inter quos *Non.* 11, 18.

PRŎPRĬĒ, adv. κυρίως, privatim, peculiarite opponitur communiter, publice, promiscue. *Cic.* 9, 15. Quod me amas, est tibi commune cum m quod tu ipse tam amandus es, tamque in om nere jucundus, id est proprie tuum. *Cels.* 7, 26 Hae curationes in feminis quoque similes sun quibus parum, proprie tamen quaedam dicenda *Liv.* 34, 5. *f.* Quod in rebus ad omnes pariter feminasque pertinentibus fecisse eas nemo mi est, in causa proprie ad ipsas pertinente mir fecisse? *Cic. Sext.* 16. Cujus causam neque tus publice, neque ullus ordo proprie suscep *Id. Agr.* 2, 31. Si campus Martius dividatu unicuique vestrum bini pedes assignentur; t promiscue toto, quam proprie parva parte frui letis. ℙ Item ad rem maxime pertinendo, ver gitime. *Quint.* 8, 2. Proprie dictum id est, nihil inveniri potest significantius. *Cic. Phil.* O hominem nequam! Quid enim aliud dicam? gis proprie nihil possum dicere. *Id. Part.* 1. prie in rebus, invenire; in verbis, eloqui, di *Id. Off.* 3, 3. Illud quidem honestum, quod pr vereque dicitur, id in sapientibus est solis. *Ben.* 2, 27. Hic quater millies sestertium suu dit. Proprie dixi: nihil enim amplius quam *Plin.* 3, 22, 26. Eo tractu fuere Labeatae, Sa Grabaei, proprieque dicti Illyrii. *Id.* 33, 6, 3 iisdem argenti metallis invenitur, ut proprie mus, spumae lapis candidae: stimmi appellan *Suet. Gr.* 4. Proprie sic (*grammaticos*) appella poetarum interpretes. *Gell.* 2, 6. Qui fertur e ptatur, atque huc atque illuc distrahitur, is v proprie dicitur. *Id.* 7, 11. Qui proprie atque gre locuti sunt, leves dixerunt, quos nunc vil nullo honore dignos dicimus. *Id.* 9, 1. *f.* Ut quo verbo admodum proprie et Latine. *Id.* Id vocabulum non semper proprie, sed per qua translationes est dictum. *Id.* 19, 7. Proprie quam usitate dictum. *Quint.* 1, 4. Eloquentia mediocri est opus, ut de unaquaque earum dicat proprie. et copiose. ℙ [Comp. *Propriu Front.* ad *Amic.* (ed. *Maio*) *ep.* 1, 17. Varianis mnis masculis feminisque sestertium deciens lis reliquit usurarium proprius, quam propr nam quinquagena annua ab Augusta singulis jussit. *F.*]

PRŎPRĬĔTĀRĬUS, ii, m. dicitur a JCtis, qu cujuspiam legitimum ac proprium dominium ha et distinguitur a fructuario, cui usus, aut fru rei tantummodo competit. *Ulp. Dig.* 7, 1, 15. 15, 1, 13. et *ib.* 47, 2, 47. et *Paul. ib.* 39, 2, 2 *Pomp. ib.* 7, 8, 22. ℙ Adjective *proprietaria* cujus dominium proprietarius habet. *Paul. tent. tit.* 5, 7.

PRŎPRĬĔTAS, atis, f. ἰδιότης, propria vis et tura cujusque rei, qualitas, facultas, qua ab differt. *Cic. Acad.* 4, 18. Singularum rerum si lae proprietates sunt. *Id. Part.* 12. Definitio g re declaratur, et proprietate quadam. *Liv.* 38 Terrae proprietas coelique, [*i. e. clima, quod

et quae sunt cum eo conjuncta. Gr. ἰδίωμα.] 5, 30. Pars prima Macedoniae Bisaltas habet, ultas frugum proprietates, *h. e.* multa propria um genera. *Plin.* 13, 22, 41. Coccygia proprie- n habet fructum amittendi lanugine. *Id.* 21, 5. Tribulo proprietas, quod et fructum spino- habet. *Id.* 13, 1, 2. Hujus unguenti proprietas, ntiletur in coquendo. *Id.* 15, 15, 17. Pomis rietas, pirisque vini. *Id.* 35, 18, 59. Sunt gene- rrae proprietatis suae: Ex Galata insula scor- es necat, Balearis serpentes. *Id.* 28, 3, 6. Mul- nimalium proprietates. ℙ *Proprietas mentis,* s mentis status, quo quis apud se est, et men- ompos. *Sisenn.* ap. *Non.* 1, 286. C. Titinius m, cui minus proprietas mentis a natura tra- videretur. Alii leg. *proprietas metus, h. e.* na- metuendi. ℙ Ap. JCtos est dominium ipsius quo res propria cujusque est, nec communis aliis: et differt a dominio usus et fructus. *Just.* De proprietate Salaminae insulae dimicatum t. *Suet. Galb.*7. De proprietate jumenti eum eretur, ita decrevit, etc. *Ulp. Dig.* 4, 3, 33. quam venalem possessor habebat, litem pro- tis adversarius movere coepit. ℙ Haec du- est: plena, si ei ususfructus conjunctus sit: , si ab ea abscessit. *Papin. ib.* 7, 4, 4. et *ion. ib.* 23, 3, 78. *med.* ℙ *Proprietas* dicitur ipsa res, quae propria est. *Ulp. ib.* 47, 2, 47. interfuit ejus, proprietatem non esse subre- *Cajus ib.* 7, 1, 6. *extr.* Legare alicui proprie- , deducto usufructu. ℙ *Proprietatis dominus,* ietarius. *Ulp. ib.* 7, 1, 13. et 15, 25. et *Paul.* 2, 12. ℙ *Proprietas verborum,* conjunctio il- arcta et apta cum rebus ipsis, quas signifi- *Quint.* 8, 2. Proprietas verborum non simpli- accipitur. Primus enim intellectus est, sua cu- e rei appellatio: qua non semper utimur: nam scena vitabimus, et sordida, et humilia. Se- modo dicitur proprietas, inter plura, quae jusdem nominis, id, unde cetera ducta sunt: rtex est contorta in se aqua, vel quidquid similiter vertitur: inde propter flexum capil- , pars est summa capitis: et ex hoc quod est ntibus eminentissimum. Recte, inquam, dixe- ec omnia vertices: proprie tamen unde ini- st. Tertius est huic diversus modus, cum res nis pluribus, in uno aliquo habet nomen exi- ut carmen funebre proprie naenia, et taber- m ducis, augurale: item quod commune est omen, intellectu alicui rei peculiariter tribui- Urbem, Romam accipimus, et venales, novi- um sint urbes aliae quoque, et venalia multa. d jam non mediocriter probandum, ut pro- ctum id sit, quo nihil inveniri possit signifi- , ut Cato dixit, C. Caesarem ad evertendam l. sobrium accessisse, et Virgilius (*Ecl.* 6, ductum carmen, et Horatius (*Od.* 1, 12.) tibiam.

PRĬĔTIM. V. PROPRIATIM.

PRĬO, as, a. 1. proprium facio. *Coel. Aurel.* 5, 11. *med.* Etenim immisso liquore plurimo tur accepta, atque caro mollitur, et digestio- le solidiora propriantur. Adde *Acut.* 1, 15. *f.* *riassit* (pro *propriaverit*) *Paul.* ex *Festo* docet roprium fecerit.

PRĬTIM. V. PROPRIATIM.

PRĬUS, a, um, adj. ἴδιος, κύριος, peculiaris, uus, privatus, suus cujusque, non communis: e, ut videtur. *Cic. Fam.* 7, 30. Cujus cum m te esse scribis mancipio et nexu, meum usu et fructu, contentus isto sum. Id enim usque proprium, quo quisque fruitur atque [*Saepissime ita cum gen. construitur *pro-* imprimis *proprium* substantive positum. V. ad *Cic. Off.* 1. p. 6.] *Varr.* ap. *Non.* 4, 346. rtutem propriam mortalibus fecit: cetera pro- voluit communia habere. *Cic. Sen.* 11. At em non proprium senectutis est vitium, sed ne valetudinis. *Id. Prov. cons.* 1. Praecipuum et proprium sensum doloris, quem vos tamen nem semper vobis mecum esse duxistis, a sen- dicenda amovebo. *Plin.* 7, 25, 26. Caesari m et peculiare sit clementiae insigne. *Id.* 14, . Proprium inter liquores vino, mucescere. *Off.* 2, 5, 17. Proprium hoc, statuo, esse , conciliare animos, etc. i. e. esse virtutis et officium. V. *Beier.*] *Cic. Rosc. Am.* 8. aedia Capitoni propria traduntur, *h. e.* ut sua t privata ac propria sint. *Virg. A.* 7, 331. ihi da proprium, virgo sata nocte, laborem, pro me tantummodo sit, mihique soli prosit. me Tacito freq. hoc usu. *A.* 4, 19. proprium rio fuit, obtegere; et 2, 55. propria ira, *aus cher Erbitterung, aus Zorn, welcher in per- r Beleidigung seinen Grund hatte. H.* 3, se proprio metu nec sui anxium, sed pro fra- . Plura v. ap. *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 389. de *Cic. Sull.* 3, 9. causa mea propria, i. e. o solus suscipiam.] ℙ Jungitur cum prono- possessivis. *Cic. Rosc. Am.* 52. Ut cum ade- obis omnia, quae nostra erant propria, ne uoque hanc, quae communis est, eripere cu- *l. Or.* 1, 10. *extr.* Non id mihi videbitur ora-

tor, sed Crassus sua quadam propria, non communi oratorum facultate posse. *Luccej.* ad *Cic. Fam.* 5, 14. *f.* Ut redeas ad consuetudinem vel nostram communem, vel tuam solius et propriam. *Cic. ib.* 2, 17. *f.* Quod meum erat proprium, ut alariis uti negarem, id, etc. *Liv.* 3, 70. Ancipiti terrore dissipasset hostes, ni suo proprio eum proelio equites Volscorum exceptum aliquandiu tenuissent. *Caes. B. C.* 3, 20. Calamitatem aut propriam suam, aut temporum queri. ℙ Et pro iis etiam apte ponitur. *Liv.* 2, 53. *f.* Non placebat, socios propriis viribus consiliisque bella gerere, *h. e.* suis. *Id.* 7, 9. Quaesita ea propriae familiae laus leviorem auctorem Licinium facit, *h. e.* suae. *Hor. Ep.* 1, 7, 50. Adrasum quendam vacua tonsoris in umbra Cultello proprios purgantem leniter ungues. *Id. Sat.* 1, 6, 22. Vel merito, quoniam in propria non pelle quiessem, *h. e.* mea. *Ov. Pont.* 4, 7, 13. Atque utinam pars haec tantum spectata fuisset, Non etiam proprio cognita Marte tibi, *h. e.* tuo. *Claud. epigr.* 21. Hoc proprium vellet cingere Castor equum. [**Tac. A.* 1, 71. propria pecunia militem juvit. *H.* 3, 64. esse illi (praefecto urbis) proprium militem cohortium urbanarum. ℙ Idem fere quod domesticus est ap. *eund. A.* 12, 29. ipsi manus propria pedites (e popularibus) eques e Sarmatis Iazygibusque erat; cf. *H.* 4, 16. Canninefates, Frisios, Batavos propriis cuneis componit; *Germ.* 38. propriis adhuc nationibus nominibusque discreti, quamquam in commune Suevi vocentur; *ib.* 4. propria et sincera et tantum sui similis gens. *Boettich. Lex. Tac.* p. 390. Adde *Vell.* 2, 1, 4. Haec urbs nunquam X plura, quam propriae juventutis armavit: ubi v. *Ruhnk.*] ℙ *Proprium* absolute res sua, propria cujusque. *Phaedr.* 1, 4. Amittit merito proprium, qui alienum appetit. *Mart.* 12, 78. Ante Jovis statuam crepuit satur histrio: poenam Juppiter indixit, vivere de proprio. ℙ Item proprietas. *Quint.* 5, 10. *med.* Proprium est, aut quod soli accidit, ut homini sermo, risus: aut quod utique accidit, sed non soli, ut igni calefacere. ℙ Est etiam *proprius* aptus, accommodatus. *Plin.* 24, 15, 86. Chamaepeuce lumborum et spinae doloribus propria est. *Scrib. Comp.* 200. Remedia propria ad singula sumere. [*Huc pertinet etiam illud, quod *Forc.* supra laudaverat, *Cic. Sull.* 3. Tempus agendi fuit mihi magis proprium, quam ceteris.] ℙ Item saepe diuturnus, firmus, perpetuus. *Accius* ap. *Non.* 4, 346. Non facile sine Deum opera propria humana sunt bona. *Lucil. ib.* Cum sciam, nihil in vita proprium mortali datum esse. *Pl. Most.* 1, 3, 67. Si tibi sat acceptum est, fore victum tibi sempiternum, atque illum amatorem tibi proprium futurum in vita. *Cic. Manil.* 16. *f.* Quod ut illi proprium sit atque perpetuum, optare debetis. *Id. in Sen.* 4. *med.* Si illud de duobus consulibus perenne ac proprium manere potuisset. *Nep. Thras.* 4. Parva munera diutina, locupletia non propria esse consueverunt. [*V. *Brem.* ad *Lys.* 1, 5.] *Ter. Andr.* 5, 5, 3. Ego Deorum vitam propterea sempiternam esse arbitror, quod voluptates eorum propriae sunt. *Virg. A.* 1, 76. Deiopeam Connubio jungam stabili, propriamque dicabo. Adde *ib.* 3, 85. et *Ter. Andr.* 4, 3, 1. [*V. *Ruhnk.* ad h. l. et quem comp. *Lamb. ad Hor. ep.* 2, 2, 172.] ℙ Item legitimus, germanus, certus, maxime pertinens, conjunctus. *Cic. Caecin.* 18. Res ut omnes certis ac propriis vocabulis nominentur. *Id. Off.* 1, 12. Qui proprio nomine perduellis erat, is hostis vocabatur. *Id. Or.* 3, 37. Utemur verbis aut iis, quae propria sunt, et certa quasi vocabula rerum; aut iis, quae transferuntur. Huc pertinere videtur illud *Lucr.* 4, 1134. Atque in amore mala haec proprio summeque secundo Inveniuntur: in adverso vero, atque inopi sunt, etc., *h. e.* in amore legitimo, vero, et proprie dicto. [*De hac hujus vocabuli significatione disputat *Ernest.* in *Lex. techn. lat. rhet.* p. 311. Poterat huc referri etiam illud *Vell.* 2, 9, 2. Nam Q. Mucius juris scientia, quam propriae eloquentiae nomine, celebrior fuit: ubi v. *Ruhnk.*] ℙ *Proprium nomen* ap. grammaticos opponitur appellativo, q. v. v. s. 1. ℙ *Facere proprium* opponitur v. *facere mutuum* ap. *Pl. Curc.* 1, 1, 46. Ea (*ancillula*) me deperit. Ego autem cum illa facere nolo mutuum. *Pa.* Quid ita? *Ph.* Quia proprium facio; amo pariter simul, *h. e.* quia amo illam mea, non illius causa; seu amo illam amore, qui mihi semper proprius, nec auferri possit, non qui mutuus, ideoque aliquando auferendus. ℙ Comp. *Proprior* habet *Sen. Controv.* 5, 33. *med.* Uno verbo propriore usus. Alii leg. *propiore.* ℙ [*Confund. *proprius* et *primus.* V. *Spald.* ad *Quint. Tom.* 1. p. 449. *crit.*]

PROPTER, ἐγγύς, [*pr. comparativus est v. *pro, prope:* ut *praeter* a v. *prae* descendit, et viciniam loci, et causam transeuntem in effectum indicat. V. *Scheid.* ad *Sanct.* p. 229. — A) de vicinia loci: ubi primo loco poni poterant exempla, in quibus adverbii vice fungitur.] *Ter. Ad.* 4, 2, 37. Ibi angiportum propter est. *Cic. Rosc. Am.* 23. Duo filii propter cubantes. *Lucr.* 2, 417. Araque Panchaeos exhalat propter odores. *Phaedr.* 2, 6. Venit per auras cornix, et propter volans, etc. *Cato R. R.* 151. Serito in loco, ubi aqua propter siet. [*Plura hujus usus exempla praebet *Wunder* in *varr. lectt. cd. Erfurt. praef.* p. 114. sq. ℙ Longe majori exemplorum numero praepositionis vim habet.] *Cic. Brut.* 6. *med.* In pratulo propter Platonis statuam consedimus. *Id. N. D.* 3, 22. Insulae propter Siciliam, quae Vulcaniae nominabantur. *Virg. Ecl.* 8, 87. et *Lucr.* 2, 30. propter aquae rivum. *Ter. Ad.* 2, 1, 15. Hic propter hunc assiste. *Sisenn.* ap. *Non.* 4, 357. Partem cohortium propter mare collocat in litore. *Hirt. B. Afr.*73. *f.* Propter hostium castra praetergressus. ℙ B) Saepe significat causam, aut finem, ob quem fit aliquid. *Cic. Brut.* 26. Eam suspicionem propter hanc causam credo fuisse, quod, etc. *Id. Fin.* 2, 26. Amicitia ex se, et propter se expetenda. *Id. Rosc. Am.* 4. *f.* Officium aut propter perfidiam abjicere, aut propter infirmitatem animi deponere. *Id. Par.* 5, 1. Parere legibus propter metum. *Caes. B. G.* 1, 16. Nam propter frigora, frumenta in agris matura non erant. *Ter. Phorm.* 5, 7, 34. Non est aequum, me propter vos decipi. *Nep. Dion.* 9. Hi propter notitiam sunt intromissi, *h. e.* quia noti erant. *Cic. Att.* 7, 5. Tironem propter humanitatem et modestiam malo salvum, quam propter usum meum. *Varr. R. R.* 3, 2. *med.* Quid enim refert, utrum propter oves, an propter aves fructus capias? *h. e.* ex ovibus, an ex avibus. *Pall.* 12, 13. Ut sic tuta cubilia propter injuriam pretiosi velleris, humor reddat elabens, *h. e.* ad cavendam injuriam. Sic *Id.* 4, 10. *med.* Viva calce perfundendi sed parcius propter arboris noxam. ℙ *Propter hoc, propter quod,* propterea, ideo. *Varr. R. R.* 3, 16. *med.* Propter hoc Siculum mel fert palmam, quod ibi thymum bonum et frequens est. *Colum.* 1, 6. *med.* Propter quod torcular debet a meridiana parte illustrari, ne, etc. ℙ Sacrificium *propter viam* est, quod fit proficiscendi causa, Herculi, aut Sanco, qui scilicet idem Deus est, ut *Festus* docet. *Laber.* ap. *Non.* 1, 264. Visus hac nocte bidente propter viam facere. In eo, ut ait *Macr. Sat.* 2, 2., mos erat, ut si quid ex epulis superfuisset, igne consumeretur. Hinc Catonis jocus de quodam Q. Albidio, qui sua bona comederat, et novissime domum, quae ei reliqua erat, incendio perdiderat, cum *propter viam fecisse,* quod comedere non poterat, id combussisse. *Macr. ib.,* ubi male in quibusdam libris *proterviam,* vel *proter via* legitur. Huc pertinet illud *Pl. Rud.* 1, 2, 61. de iis, qui naufragium fecerunt: Ut mea est opinio, propter viam illi sunt vocati ad prandium, quia post coenam laverunt heri: confracta navis in mari est illis. ℙ Aliquando *propter* suo casui postponitur. *Cic. Sen.* 7. Quod propter studium cum rem familiarem negligere videretur, etc. *Plin.* 10, 40, 56. Caprarum uberibus advolant, suctum propter lactis. *Tac. A.* 4, 48. Translata dehinc castra hostem propter; et *ib.* 15, 47. Viam propter. Adde *Virg. A.* 12, 177. ℙ [*Confund. *propter* et *per.* V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 82. — *Propter* et *prope.* V. *Wunder.* l. supra l.]

PROPTĔRĔA, adv. διὰ τοῦτο, διότι, propter ea, propter hoc, ideo, idcirco. *Ter. Hec.* 1, 1, 6. Ergo propterea te sedulo et moneo, et hortor, ne, etc. *Cic. Lig.* 3. Haec propterea de me dixi, ut mihi Tubero ignosceret. *Ter. Andr.* 2, 5, 1. Herus me jussit Pamphilum hodie observare: id propterea nunc hunc venientem sequor; et 5, 5, 4. Ego Deorum vitam propterea sempiternam esse arbitror, quod, etc. *Cic. Fam.* 9, 18. Cum essem otiosus in Tusculano, propterea quod discipulos obviam miseram. *Id. Div.* 1, 14. Num propterea nulla est reipubl. gerendae ratio, quia, etc.? et *ib.* 2, 22. Mulae partus res mirabilis propterea, quia non saepe fit. *Pl. Capt.* 1, 2, 71. Quia mihi natalis est dies, propterea te vocari ad coenam volo. *Gell.* 3, 6. Propterea palmam signum esse placuit victoriae, quoniam, etc. *Mart.* 7, 10. Non tu propterea, sed Matho pauper erit.

[PROPTOSIS, is, f. πρόπτωσις, prolapsio. *Marcell. Empir.* 8. *med.* Collyrium psittacinum a colore sic dictum, facit ad adustiones, quod quia loco interdum videtur propellere oculum, proptosin vocant. *F.*]

PROPŪDĬĀNUS porcus dictus est, ut ait Capito Attejus, qui in sacrificio gentis Claudiae velut piamentum et exsolutio omnis contractae religionis est. *Festus.*

PRŎPŪDĬŌSUS, a, um, adj. ἀναίσχυντος, propudii plenus, flagitiosus, turpis. *Pl. Stich.* 2, 2, 10. Men' rogas, propudiose? *Gell.* 2, 7. *f.* Uxorem ducere infamem, propudiosam, criminosam. *Arnob.* 5, 175. Propudiosi facinoris obscenitas. *Rut. Itin.* 1, 387. Reddimus obscenae convicia debita genti, Quae genitale caput propudiosa metit. *Sidon. ep.* 9, 6. Ancilla propudiosissima.

PRŎPŪDĬUM, ii, n. αἰσχύνη, res pudenda, flagitium, turpe facinus, insolens Venerea libido. *Festus:* Propudium dicebant, cum maledicto nudare turpitudinem volebant, quasi porro pudendum. Quidam propudium putant dici, a quo pudor et pudicitia procul sint. Haec *Festus. Pl. Mil.* 2, 4, 11. Ubi iste bonus servus, qui propudii me maxime innocentem falso insimulat? *Plin.* 28, 8, 32. Hoc cinere poto propudia virorum, ejusdem aspersu feminarum libidines inhiberi. ℙ Est etiam convicium in hominem flagitiosum, turpem, impudicum, infamem. *Pl. Curc.* 1, 3, 34. Quid ais, propudium? *Id. Bacch.* 4, 1, 7. Ut pulsat, propudium! *Cic. Phil.* 14, 3. *f.* Quos interemit propudium illud, et

portentum L. Antonius. Alii hic aliter leg. V. PRAELUDIUM. Adde *Appul. Met.* 8.

PROPUGNACULUM, i, n. ἐπιτείχισμα, προβολή, locus munitus, unde pugnari potest defendendi causa, ut vallum, moenia, arx. *Virg. A.* 9, 170. portas Explorant, pontesque et propugnacula jungunt. *Cic. Font.* 1. Narbo Marcius, colonia nostrorum civium, specula populi R. ac propugnaculum istis ipsis nationibus oppositum et objectum. *Tac. H.* 3, 34. Cremona propugnaculum adversus Gallos. *Cic. Verr.* 2, 5, 34. Navis ita magna, ut propugnaculo ceteris posset esse. *Tac. H.* 2, 19. Solidati muri, propugnacula addita, auctae turres; et *ib.* 3, 84. Multi semianimes super turres et propugnacula moenium exspiravere. *Id. A.* 4, 51. Barbari scalas inferre propugnaculis, eaque prensare, detrahere. *Stat. Silv.* 3, 3, 101. propugnacula aequoris, *h. e.* moles fluctibus oppositae, aut portus, ubi statio navibus tuta. *Hor. Epod.* 1, 1. Ibis Liburnis inter alta navium, Amice, propugnacula, *h. e.* turribus, et tabulatis excelsioribus in naves impositis. *Plin.* 32, 1, 1. Classes imponunt sibi turrium propugnacula, ut in mari quoque pugnetur, velut e muris. Adde *Flor.* 2, 2. *f.* et *Tac. A.* 12, 56. ℙ De privatis aedibus. *Cic. Fam.* 14, 18. *f.* Domus ut propugnacula, et praesidium habeat, Philotimo dicetis. ℙ Translate. *Cic. Pis.* 4. Lex Aelia, et Fufia eversa est, propugnacula murique tranquillitatis atque otii. *Id. Verr.* 2, 3, 16. Si prius illud propugnaculum, quo contra omnes meos impetus usurum se putat, ex defensione ejus dejecero. *Gell.* 7, 3. *med.* Ne disparilitas collationis evidens fieret, pluribus id propugnaculis defensat. *Nep. Timol.* 3. Tyrannidis propugnacula demoliri.

PROPUGNATIO, onis, f. ὑπερασπισμός, pugna defendendi causa inita. *Val. Max.* 5, 1. *n.* 4. *extr.* Cum Pyrrhus Argivorum invasisset urbem, abscissumque caput ejus Alcyoneus ad patrem propugnatione laborantem laetus attulisset, etc. ℙ Translate. *Cic. Fam.* 5, 8. Suscepi perpetuam propugnationem pro omnibus ornamentis tuis; et *ib.* 1, 7. Nostra propugnatio ac defensio dignitatis tuae, etc.

PROPUGNATOR, oris, m. προασπιστής, qui pro aliquo defendendi causa pugnat, defensor. *Cic. Verr.* 2, 5, 33. Classis inops et infirma propter dimissionem propugnatorum atque remigum. *Caes. B. G.* 7, 25. *f.* Nec ille prius est propugnatoribus relictus locus, quam, etc. *Tac. A.* 13, 39. Nudati propugnatoribus muri, obices portarum subversi, capta escensu munimenta. *Plin.* 8, 7, 7. Viginti elephanti turriti cum sexagenis propugnatoribus. ℙ Translate. *Cic. Or.* 1, 57. Mucius paterni juris defensor, et quasi patrimonii propugnator sui. *Id. in Sen.* 15. Propugnator mearum fortunarum, et defensor assiduus. *Just.* 8, 2. Propugnatores sceleris. *Suet. Caes.* 16. Tribuno plebis turbulentissimas leges ferenti auctorem se propugnatoremque praestitit. ℙ Est epitheton Jovis. *Inscr.* ap. *Grut.* 300, 2. P. Marcius Verus Imp. Commodo VI. et Petronio Septimiano Cos. Kal. Decem. in Palatio, in aede Jovis Propugnatoris. ℙ Item Martis, ut videre est in nummis aliquot Gordiani III. ap. *Mediobarb.* p. 337. ℙ Item Apollinis, ut in nummis Valeriani senioris ap. *eund.* p. 365.

PROPUGNATRIX, icis, f. quae propugnat et defendit. In fragmento orationis funebris, Augusti aetatem sapientis, ut putat *Fabr.* p. 169. *extr.* et *Marin. Iscriz. Alb.* p. 136. Speculatrix et propugnatrix meorum periculorum.

PROPUGNATUS, a, um, part. a *propugno:* defensus. *Gell.* 9, 11. *f.* Et sua virtute nisus, et opera alitis propugnatus.

PROPUGNO, as, avi, atum, a. 1. προμαχέω, προασπίζω, pugno defendendi gratia: cui *oppugno* contrarium est. *Cic. Tusc.* 5, 37. *f.* Bestiae pro suo partu ita propugnant, ut vulnera excipiant. *Caes. B. C.* 3, 45. Neque erat facile nostris uno tempore propugnare, et munire. *Id. B. G.* 5, 9. Ipsi ex silvis rari propugnabant, nostrosque intra munitiones ingredi prohibebant. ℙ Translate. *Cic. Off.* 1, 19. Fortitudo est virtus propugnans pro aequitate. *Id. Fam.* 11, 16. Cum pro mea salute acerrime propugnaret. *Id. Rab. perd.* 10. *f.* Propugnare pro alicujus fama, gloria, memoria, non secus ac pro patriis fanis atque delubris. ℙ Cum accusat. *Suet. Caes.* 23. Qui sibi recepissent, propugnaturos absentiam suam. *Plin.* 12, 19, 42. Casiam circa paludes propugnante unguibus diro vespertilionum genere. *Stat. Th.* 2, 584. propugnant pectora parma; et *ib.* 4, 110. Omnibus aeratae propugnant pectora crates, *h. e.* protegunt, muniunt. ℙ *Propugnare alicui* pugnare pro aliquo. *Appul. Met.* 9. Ceteri fratres accurrunt moesti suppetias, et lapidum crebris jactibus propugnare fratri, atque abigere canes aggrediuntur.

PROPULSATIO, onis, f. ἐξώθησις, actus propulsandi, depulsio. *Cic. Sull.* 1. Cum hujus periculi propulsatione conjungam defensionem officii mei. *Tiro ap. Gell.* 7, 3. Propulsatio, et translatio criminis.

PROPULSATOR, oris, m. διακρουστής, qui propulsat. *Val. Max.* 7, 8. *n.* 7. Auctorem harum rerum benevolentia, propulsatorem odio insecutus. *Arnob.* 7, 249. Valetudinum pessimarum propulsator.

PROPULSO, as, avi, atum, a. 1. frequent. a *propello:* ἐξωθέω, procul pello, depello, repello, propello, defendo, prohibeo. *Varr. R. R.* 2, 9. Taurus cornibus facile propulsat lupos. *Caes. B. G.* 1, 49. Duas acies hostem propulsare, tertiam opus perficere jussit. *Liv.* 3, 69. Ut uno animo bellum ab urbe ac moenibus propulsari vellent. *Cic. Phil.* 5, 4. Ab ingressione fori populum propulsari. ℙ [*Translate est prohibeo, arceo. *Caes. B. G.* 6, 14. Aut ipsi injurias inferrent, aut illatas propulsarent.] *Colum.* 3, 15. Et aquas hiemis, et vapores aestatis propulsare radicibus. *Cic. Fin.* 4, 25. Frigus, famem propulsare. *Id. Cluent.* 52. periculum a capite praesidio legum. *Id. Verr.* 2, 3, 60. *extr.* omnem suspicionem a se. *Colum.* 6, 5. morbos exquisitis remediis. *Gell.* 1, 2. caloris incommoda lucorum umbra. *Id.* 20, 1. *med.* luxuriam civium. *Id.* 15, 2. *med.* violentiam vini. ℙ Part. *Propulsans* ap. *Curt.* 9, 4. *f.* Clypeo incidentia tela propulsans. *Propulsaturus* ap. *eund.* 10, 8. Praesidio vim propulsaturus.

[PROPULSOR, oris, m. qui propellit. *Venant. Vit. S. Mart.* 3, 301. Cornigeri pecudis propulsor mulio tristis Exagitatur iners. *F.*]

PROPULSUS, a, um, part. a *propello:* προωθείς, impulsus, repulsus, depulsus. *Hirt. B. G.* 8, 19. Hostes victi propulsique. *Pomp.* ap. *Auct. B. Hisp.* 26. Adversarios adhuc propulsos habemus. *Phaedr.* 4, 17. Canes propulsi fustibus vadunt foras. *Tac. H.* 2, 43. Propulsa Quintanorum impetu quintadecima legio. *Ov. Trist.* 1, 10, 33. propulsaque *(navis)* fortibus Austris Transeat instabiles strenua Cyaneas; et *Lucan.* 7, 789. cernit propulsa cruore Flumina. *Ov. Met.* 8, 340. Sternitur incursu nemus, et propulsa fragorem Silva dat. *Gell.* 2, 30. *med.* Propulsae in adversum aquae. *Plin.* 11, 37, 65. de ranis coaxantib.: Tunc extenti buccarum sinus perlucent, oculi flagrant labore propulsi.

PROPULSUS, us, m. impulsus. *Sen. Q. N.* 5, 14. Aera onerari, oneratumque incumbere, et ventum propulsu suo concitare.

[PROPUNGO, is, a. 3. ante pungo. *Coel. Aurel. Tard.* 1, 1. *med.* Tum partium propungentibus pilis capitis. Alii leg. *tum praerasis prominentibus pilis, capiti,* etc. *F.*]

[PROPURGO, as, a. 1. ante purgo. *Not. Tir.* p. 120. Purgat, propurgat. *F.*]

PROPYLAEUM, i, n. προπύλαιον, locus ante januam, aut portam, vestibulum, porticus: a πρὸ, ante, et πύλη, porta. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 20. Cum Athenis celeberrimo loco, Minervae delubro, propylaeon pingeret. *Cic. Off.* 2, 17. Phalereus Demetrius Periclem vituperat, quod tantam pecuniam in praeclara illa propylaea conjecerit, *h. e.* vestibulum ante arcem Athenarum.

PROQUAESTOR, oris, m. et Proquaestore et Pro quaestore, indecl. (ut in PROCONSUL dictum est; V. et PROMAGISTER et PROMAGISTRATUS) ἀντιταμίας, qui quaestoris auctoritate in Urbe functus, in aliquam deinceps provinciam eadem functurus cum proconsule mittitur. *Cic. Acad.* 4, 4. Cum Alexandriae pro quaestore essem. *Id. Verr.* 1, 4. Cum eum *(Cn. Dolabellam)*, cui legatus et pro quaestore fuisset *(Verres)*, in invidiam suis maleficiis adduxit; et *ib.* 2, 1, 15. Quem Cn. Dolabella pro quaestore habuit; et *Phil.* 10, 11. *f.* Senatui placere, Q. Hortensium proconsulem cum quaestoribus, prove quaestoribus, et legatis suis provinciam Macedoniam obtinere. *P. Lentul.* ad Coss. *Fam.* 12, 15. Cum his navibus, quas comparaverat Patiscus proquaestor, Rhodum reverti. Hinc etiam *P. Sextius*, pro quo exstat *Ciceronis* oratio, Romae primum ann. U. C. DCXCI. quaestor fuit C. Antonii consulis, anno vero insequenti ejusdem Antonii Macedoniae proconsulis *proquaestor* dicitur in epistolae titulo ap. *Cic. Fam.* 5, 6. ℙ Proquaestores vel a praeside provinciae eligebantur, cum primum provinciam inibat: idque vel ut in comitatu ejus essent honoris causa: vel in adjutorium legitimi quaestoris ad omnia non sufficientis: vel denique eo mortuo, aut decedente adsciscebantur, donec alius mitteretur. *Cic. Verr.* 2, 1, 15., ibique *Ascon.*, et 36. ℙ [Cum vero Augustus omnes quaestores, quorum plures ideo eligebantur, ut, duobus urbanis exceptis, proconsules in provincias sequerentur, Romae aut in Italia variis distentos muneribus detinuisset, et anno tantum insequenti eis quaestoris officium in provinciis exercendum concederet, factum est, ut *proquaestoris* nuncupatio omnino tolleretur; cum nempe nullum amplius essent discrimen eorum, qui prius Romae, deinde in provinciis quaestores erant, et eorum, qui, nulla prius urbana quaestura functi, proconsules in provincias comitabantur. Quo autem nomine appellati postea fuerint hi quaestores in provinciis senatoriis, dictum fuit in PROPRAETOR; in Caesareis procuratores erant loco quaestorum, nam ait *Cajus Instit.* 1. (ed. *Goesch.*) §. 6. In provinciis Caesaris omnino quaestores non mittuntur. V. PROCURATOR. *F.*]

PROQUAM, adv. prout. *Lucr.* 3, 200. Igitur parvissima corpora proquam Et laevissima sunt, ita mobilitata feruntur. Alii leg. *quanto.* ℙ Etiam divisim scribitur, est enim *pro eo quam.* *Id.* 2, 1136. Nec satis est, pro quam largos exaestuat aestus, Unde queat tantum suboriri ac suppeditare, [...] tum opus est.

PROQUIRITATUS, a, um, part. a *proquirito* [...] ram populo edictus, promulgatus. *Sidon. ep.* [...] *med.* Per ipsum fere tempus, ut decemviralite[...] quar, lex de praescriptione tricennii fuerat pr[...] ritata. V. PERQUIRITATUS.

PROQUIRITO, as, a. 1. clamo, exclamo, c[...] Quiritibus vociferor. *Appul. Apol.* Turbabat i[...] rus hic in medio foro bacchabundus: epistolam [...] pe aperiens proquiritabat: Appulejus magus: [...] ipsa, quae sentit et patitur.

PRORA, ae, f. πρῷρα, anterior pars navis, [...] *puppis* posterior: vox Graeca ἀπὸ τοῦ προορᾶν [...] παρὰ τὸ πρώτως ῥέειν. *Caes. B. G.* 3, 13. Prorae [...] admodum erectae, atque item puppes, ad magn[...] nem fluctuum tempestatumque accommodatae. [...] 9, 30, 49. Concham esse acatii modo carinatam [...] flexa puppe, prora rostrata. *Id.* 6, 22, 24. [...] navibus utrinque prorae, ne per angustias alve[...] cumagi sit necesse. *Ov. Met.* 3, 617. prorae [...] Melanthus, *h. e.* proreta. *Virg. G.* 4, 117. et [...] 35. terris advertere proram. *Id. ib.* 5, 775. [...] procul in prora pateram tenet, extaque salsos [...] ricit in fluctus. ℙ Navis cum portum intrat, [...] intrat: cum vero religanda est, convertitur, et [...] pi religatur, prora autem mare spectat. *Id.* [...] 277. et *ib.* 6, 902. Ancora de prora jacitur: [...] litore puppes. *Id. ib.* 3. Obvertunt pelago pr[...] et litora curvae Praetexunt puppes. ℙ *Pror*[...] *puppis*, Graecum proverb. πρῷρα καὶ πρύμνη, [...] ma ratio, tota causa alicujus rei faciendae, [...] id, quo res aliqua constat, quemadmodum a [...] et puppi pendet tota navis. Graeci, si dicer[...] lent, rem aliquam perire funditus, dicebant, [...] πρῷρας, καὶ τὰ ἐκ πρύμνης ἀπόλλυται, ut ex *Phil*[...] *to Erasmus* refert. *Cic. Fam.* 16, 24. Mihi pr[...] puppis, ut Graecorum proverbium est, fuit [...] tui dimittendi, ut rationes nostras explicares [...] Per synecdochen est ipsa navis. *Virg. A.* 10[...] Quot prius aeratae steterant ad litora prorae. [...] *Met.* 14, 163. cur barbara Grajum Prora vehi[...]

PROREPO, is, psi, n. 3. ἐξέρπω. [*Hic [...] omnia miscuerat. Primo loco ponenda erant [...] pla, in quibus *prorepo* est, ut ipse recte exp[...] rat, sensim et rependo exeo, prodeo, *hervo*[...] *chen.*] *Hor. Sat.* 1, 1, 36. de formica: Quae [...] mul inversum contristat Aquarius annum, N[...] quam prorepit; et *ib.* 3, 99. Cum prorepserun[...] mis animalia terris. *Plin.* 8, 39, 59. Cochleae [...] repunt e cavis terrae. ℙ [*Etiam de rebus no[...] matis.] *Colum.* 11, 2. *med.* prima pampinatio [...] inchoatur, dum prorepentes oculi digito decut[...] sunt. *Claud. Nupt. Honor. et Mar.* 96. Tardaq[...] danti prorepunt balsama ligno, *h. e.* stillant [...] fluunt. ℙ [*Nunc recte sequuntur ea, quae re[...] procedendi, in anteriorem partem rependi noti[...] continent.] *Suet. Claud.* 10. Rumore caedis [...] ritus prorepsit ad solarium proximum, int[...] praetenta foribus vela se abdidit. *Plin. Pan.* 22[...] gri quoque, neglecto medentium imperio, ad [...] spectum tui, quasi ad salutem sanitatemque [...] pere. ℙ [*Translate.] *Colum.* 7, 12. *f.* N[...] qui per articulos spinae prorepit usque ad ult[...] partem caudae. *Id.* 3, 13. *med.* Ut mota aequ[...] humus novelli seminis radicibus, quamcumq[...] partem prorepserint, molliter cedat. *Id.* 5, 5. [...] Ne palmites libero excursu in luxuriam pror[...] *Id.* 2, 17. *f.* Si quis supervenit humor, lent[...] repit.

PRORETA, ae, m. πρωράτης Polluci, πρω[...] aliis, proreus, qui in navis prora sedet, ibique [...] tos captat, et de eorum conversionibus guber[...] rem monet, docet etiam, rupes et scopuli ubi [...] ut is converso clavo eos declinet. *Rut. Itin.* 1[...] Despectat prorae custos, clavumque sequente[...] rigit, et puppim voce monente regit. *Ov. M*[...] 617. tutelam prorae vocat. *Pl. Rud.* 4, 3, 75. [...] proreta isti navi es, ego gubernator ero. *Paul.* [...] 39, 4, 11. Quod si, absente domino, id a mag[...] vel gubernatore, aut proreta, nautave aliqu[...] ctum sit.

PROREUS, i, m. disyll. idem ac proreta, [...] ρεύς. *Ov. Met.* 3, 634. Pone metum, prore[...] quos contingere portus, Ede, velis, dixit.

PRORIGA. V. PERORIGA.

PRORIPIO, is, pui, a. 2. ἀναρπάζω, extr[...] vim, et cito rapio, extraho, corripio. *Cic. Ve*[...] 5, 62. Repente hominem proripi, atque in medi[...] ro nudari ac deligari jubet. *Ov. Am.* 3, 7, 81. [...] mora: desiluit tunica velata recincta: Et decu[...] dos proripuisse pedes. Al. leg. *praeripuisse.* ℙ [...] *ripere se*, raptim et celerrime se subducere, [...] pere, prosilire. *Cic. Har. resp.* 1. Exsanguis [...] aestuans se ex curia repente proripuit. Sic [...] *Aug.* 54. Interdum ob immodicas altercatione[...] sceptantium e curia per iram se proripiens; et [...] *Cat.* 33. et *Liv.* 8, 30. *f.* Dein se ex curia do[...] proripuit. *Caes. B. C.* 2, 12. Inermes cum in[...] sese porta foras universi proripiunt, ad legatos [...] plices manus tendunt. *Val. Fl.* 5, 269. Ille f[...] ira solio se proripit alto. *Petr. Sat.* 95. De cel[...] proripere. *Liv.* 29, 9. se domo. *Suet. Cal.* 51.

. Tac. A. 4, 45. Eo nisu proripuit se custodi-
ut, etc. ℙ Translate. Cic. Fin. 2, 22. med.
adulterium, quod stuprum, quae libido non
ripiet, ac projiciet, aut occultatione proposi-
ut impunitate, aut licentia? ℙ [*Hinc prori-
ignificat etiam porro trahere aliquem. Huc
et illud, quod Noster supra laud., Tib. 1, 6,
ucterque capillis Immerito, pronas proripiar-
ias. ℙ Hinc proripere se i. q. celeriter in lo-
liquem currere, fortstürzen.] Liv. 8, 28. se
licum. Appul. Met. 7. se cursu; et ib. 4. con-
radu; et ib. 9. fuga. [*Suet. Oth. 6. proripuit
n amicis — in proximam silvam. Ov. Met. 14,
ese Proripit, ac Latios errat vesana per agros.]
nisso accusativo Virg. A. 5, 741. Aeneas, quo
ruis? quo proripis? inquit, Quem fugis? ℙ
nslate.] Hor. Od. 1, 8, 13. Quid latet ut ma-
Filium dicunt Thetidis sub lacrimosa Trojae
a, ne virilis Cultus in caedem, et Lycias pro-
t catervas?
ORITO, as, a. 1. παροξύνω, irrito, provoco.
26, 8, 58. Anagallidum caerulea procidentiam
retro agit, e diverso rubens proritat. ℙ Ali-
ponitur pro allicere, invitare. Colum. 2, 10.
Nisi magnus est ejus in ea regione, quam co-
proventus, et pretium proritat. Sen. ep. 23.
spes proritat. Id. Tranqu. 12. med. Ne illi
n sine aliqua spe moventur: proritat illos ali-
rei species. Scrib. Comp. 104. Varietate apta
m stomachum proritare, h. e. orexim exci-
Arnob. 5, 178. Proritare aliquem ad furias.
ROGĀTIO, onis, f. παρέλκη, ὑπερημερία, actus
andi, prolatio, dilatio. Cic. Att. 13, 43. Ego
tar prorogatione diei. Liv. 8, 26. extr. Duo
aria haec ei viro primum contigere, proroga-
perii non ante in ullo facta, et acto honore
hus. (V. ib. 23.). Cic. Mur. 23. Confusionem
giorum flagitasti, prorogationem legis Mani-
h. e. dilationem legis promulgandae.
RŌGĀTĪVUS, a, um, adj. Sen. Q. N. 2, 47.
gativa fulmina sunt, quorum minae differri
t, averti tollique non possunt.
RŌGĀTOR, oris, m. qui erogat. V. PRO-
Cass. Var. 10, 28. Arcarii prorogatores tri-
ini, et olei. Vet. Schol. ad Pers. 2, 59. Di-
tores dicti prorogatores. Gloss. Isid. Proro-
dispensator.
RŌGĀTUS, a, um, part. a prorogo: prola-
a rogatione in longiora tempora. Cic. Q. Fr.
1. med. Quod si tibi bellum aliquod magnum
culosum administranti prorogatum imperium
n. Id. Phil. 2, 29. f. Pauci ad solvendum pro-
dies. Vell. 2, 46. Caesari lege, quam Pom-
ulit, prorogatae in idem spatium temporis
ciae. Val. Max. 3, 4. n. 6. Aucta majestas
s, prorogata familia, h. e. amplificata, pro-

RŌGO, as, avi, atum, a. 1. ἀναβάλλομαι,
est nova rogatione seu lege proferre, pro-
. Cic. Fam. 3, 10. Illud pugna et enitere, ne
obis temporis prorogetur. Id. Att. 5, 11. Ne
cia nobis prorogetur, per fortunas, dum ades,
id provideri potest, provide. Id. Phil. 2, 10.
inquennii imperium Caesari prorogaretur.
Aquaed. 7. Spatium praeturae in alterum an-
rogare. ℙ Translate est producere, differ-
endere. Cic. Phil. 12, 6. Nec solum proro-
ellum, sed concedere etiam victoriam. Al.
opagare. Plin. 16, 22, 34. Prorogare moras
es. Pl. Aul. 3, 5, 57. spem militi in alium
Id. Ps. 3, 2, 38. vitam hominibus. Hor. Carm.
7. Alterum in lustrum, meliusque semper Pro-
evum. Plin. ep. 2, 20. med. Medicos rogare
modo spiritum homini prorogarent. Id. ep.
ujus memoriam tam grata praedicatione pro-
t extendit; et ep. 9, 19. Victuri nominis fa-
upremis etiam titulis prorogare nituntur. Plin.
, 8, 6. Sidus Veneris ab occasu refulgens nun-
vesper, prorogans lucem, vicemque lunae
. Id. 13, 3, 4. Margaritae ad heredem trans-
estes prorogant tempus: unguenta illico ex-
. ℙ Pro diu servare. Id. 22, 22, 37. Quippe
onditum prorogatur ad urinam ciendam. Id.
39. Inventum omnes thyrsos, et folia lactu-
prorogare urceis conditos. ℙ Significat etiam
gare, erogare. Ulp. Dig. 40, 1, 4. Sive ex
, sive ex adventicio lucro, vel prorogante
repromittente redemptus sit. Id. ib. 19, 2,
. Qui pensionem integram prorogavit. Id. ib.
53. Sumptus prorogare litiganti, honestum
Haloand. et Torrent. (Alii ubique leg. prae-
) V. PROROGATOR. ℙ [*De discrimine
rogare et propagare; deque eorum fere per-
n Mss. confusione dictum est in propagare.]
RSUM, adv. recta in anteriorem partem,
. Pl. Pers. 4, 5, 5. Simulato, quasi eas pror-
navem. Ter. Hec. 3, 1, 35. Trepidari sentio,
ari rursum prorsum. Ubi Donat. Rursum pro-
tro, prorsum ante significat. V. RURSUM.
omnino Cato fr. ap. Charis. 2, 189. Prorsum
mque videbat fecisse, neque quemquam ob-
sse. Pl. fr. ib. Ita sunt praedones, prorsum
nemini. Id. Pers. 4, 3, 8. Ita prorsum cre-
debam nemini. Gell. 17, 3. Prorsum irritatus. Id. 18, 2. Saturnalia agitabamus hilare prorsum et modeste. Ter. Heaut. 4, 5, 28. Prorsum nihil intelligo.

PRORSUS, adv. εὐθεία, recta in anteriorem partem, porro versus, recta via progrediendo, prorsum. Ps. Ps. 4, 1, 45. Non prorsus, verum ex transverso cedit, quasi cancer solet. Id. Mil. 4, 4, 56. Prorsus Athenas protinus abibo tecum. Gell. 16, 19. med. Tunc Arionem prorsus ex eo loco Corinthum petivisse. Cato ap. Fest. Cum Romam veniebant prorsus devertebantur pro hospitibus ad amicos suos. ℙ Item omnino, penitus, plane, utique, καθόλου, [*geradezu, in der That, offenbar.] Sall. Cat. 16. extr. Tranquillae res omnes: sed ea prorsus opportuna Catilinae. Pl. Aul. 2, 8, 27. Prorsus perii. Cic. Tusc. 2, 5. f. Ita prorsus existimo. Id. N. D. 3, 8. f. Nullo modo prorsus assentior. Id. Att. 13, 45. Prorsus ex his litteris non videbatur esse dubium, quin, etc. Id. Or. 2, 14. Verbum prorsus nullum intelligo. Id. Fam. 4, 10. Venies exspectatus non solum nobis, sed prorsus omnibus. Id. Att. 16, 1. Affatim prorsus; et ib. 15. Prorsus vehementer et severe. Id. Fam. 6, 20. Hoc mihi prorsus valde placet. Just. 2, 12. Prorsus quasi cum Diis immortalibus bellum gereret. Flor. 1, 11. f. Qua velocitate! intra quindecim dies coeptum peractumque bellum, prorsus ut festinasse dictator ad relictum opus videretur. Plin. 14, 5, 7. Prorsus ut jure dici possit, etc. Gell. 2, 23. Comoediae lepide et venuste scriptae, prorsus ut melius posse fieri nihil censeas. Id. 20, 5. extr. Amavi prorsus in epistola brevitatis elegantissimae filum tenuissimum. Varr. L. L. 5, 3. Ut jussit vinum legere, agna Jovi facit: inter cujus exta caesa et porrecta flamen prorsus vinum legit, h. e. in ipso intervallo caedendi et porriciendi, non prius, neque postea. [*Tac. A. 2, 36, et 6, 4.] ℙ Item certe, vere, recte, ut ad illud Ter. Ad. 5, 3, 58. Eo pacto prorsum illic alligaris filium: Donatus docet. Sic Gell. 5, 9. Adolescens loqui prorsum deinceps coepit. Addunt et Cic. Att. 13, 45. Sed haec omnia commode ad superiorem notionem reducuntur. ℙ Item in summa, uno verbo; vel revera. Sall. Cat. 26. extr. Ingenium ejus haud absurdum: posse versus facere, jocum movere, sermone uti vel modesto, vel molli, vel procaci. Prorsus multae facetiae, multusque lepos inerat; et ib. 15. extr. Igitur colos exsanguis, foedi oculi: citus modo, modo tardus incessus. Prorsus in facie vultuque vecordia inerat. Adde ib. 24. et Jug. 79. [*Tac. H. 2, 5. Vespasianus acer militiae, anteire agmen, locum castris capere — prorsus, si avaritia abesset, antiquis ducibus par.] ℙ *Prosus pro prorsus, ap. Symmach. Laud. in Valent. or. et c. 1. ed. A. Maio. B. A.

PRORSUS, a, um, adj. porro versus, rectus. Donat. ad Ter. Eun. 2, 3, 14. Prorsum est porro versum, id est ante versum. Hinc et prorsa oratio, quam non inflexit cantilena. Haec Donat. Alii prorsam orationem, et frequentius, extrito r, prosam ideo dici ajunt, quod magis recta verborum constructione constet, quam versus, in quo metri causa multo plures transpositiones conceduntur: vel quod in legendo non recurritur ad initium, ut post singulos quosque versus fit. Appul. Flor. n. 18. Ac jam et prorsa, et vorsa facundia veneratus sum, h. e. et soluta oratione, et carmine. Sunt alia scriptorum loca, in quibus prorsa oratio pro prosa in quibusdam codicib. legitur. ℙ Prorsi limites appellantur in agrorum mensuris, qui ad orientem directi sunt. Fest. ℙ Prorsa Dea, recti partus praeses, sicuti perversi Postverta. Varr. ap. Gell. 16, 16., ubi alii leg. Prosa, quod idem est. ℙ Prorso tramite est recto tramite. Fl. Avian. 3. de cancro: Innocuos prorso tramite siste gradus. Alii leg. proso eod. sensu.

PRORUMPO, is, upi, uptum, a. 3. διεξελαύνω, procedendo, seu progrediendo rumpo, perrumpo, effringo, perfringo. Virg. G. 1, 97. Et qui, proscisso quae suscitat aequore terga, Rursus in obliquum verso prorumpit aratro. Alii leg. perrumpit; [*ita Heyn.] Stat. Th. 11, 639. prono vix pectore ferrum Intravit tandem et venas prorupit aniles Vulnus. In MSS. est prupit: unde et perrupit legi potest. ℙ Saepissime est cum impetu ferri, exire, erumpere, sese proripere, et veluti objices quosque perrumpendo vadere, et se aliquo immittere, irruere, ἐξορμάω, ἐφορμάω. Cic. Mur. 39. f. Illa pestis immanis, importuna Catilinae prorumpet, qua poterit. Caes. B. G. 5, 15. Per medios audacissime proruperunt, seque inde incolumes receperunt. Virg. A. 10, 379. medius densos prorumpit in hostes. Nep. Att. 21. Subito tanta vis morbi in unum intestinum prorupit, ut extremo tempore per lumbos fistula putris eruperit. Sen. Troad. 1156. Subitus prorupit cruor per vulnus ingens. Val. Fl. 7, 102. et infida praeceps prorumpit ab aula. Claud. Laud. Stil. 1, 246. alio prorumpit ab axe Tempestas. Auct. Pan. ad Constant. 16. Prorumpere ex latebris. Tac. H. 4, 34. f. Obsessi omnibus portis prorumpunt. Id. A. 15, 40. Praediis Tigellini incendium proruperat. Plin. ep. 3, 16. Cum diu cohibitae lacrimae vincerent, prorumperentque. ℙ Translate. Cic. Rosc. Am. 5. Eo prorumpere hominum cupiditatem, et scelus, et audaciam, ut, etc. Just. 24. in. Omnes Graeciae civitates in bellum prorumpunt. Quint. decl. 19, 9. Prospiciebam, in grande quandoque facinus proruptūrum. Tac. A. 3, 52. Severitas adversum luxum, qui immensum proruperat ad cuncta, queis pecunia prodigitur; et ib. 6, 51. extr. Postremo in scelera ac dedecora prorupit, postquam remoto pudore et metu, suo tantum ingenio utebatur; et H. 2, 73. Ipse exercitusque, ut nullo aemulo, saevitia, libidine, raptu, in externos mores proruperant; et A. 11, 35. Incensus, et ad minas prorumpens; et ib. 2. Ad quod victo silentio prorupit reus. ℙ Pro simplici erumpo, exeo. Virg. A. 7, 32. fluvio Tiberinus amoeno In mare prorumpit. Hirt. B. G. 8, 41. Sub ipsius oppidi murum magnus fons prorumpebat. Tac. H. 4, 55. Ante Flacci Hordeonii caedem nihil prorupit, quo conjuratio intelligeretur. In locis Virg., et Hirt. non quidem vis et impetus, sed copia aquarum significatur. ℙ Dicimus etiam prorumpere se. Gell. 15, 22. Cerva in fugam sese prorupit. Ita usurpantur etiam rumpo, erumpo, irrumpo. V. Hinc passive Lucr. 6, 435. hinc prorumpitur in mare venti vis. ℙ Pro impetu emittere, effundere, evomere. Virg. A. 3, 571. horrificis tonat Aetna ruinis, Interdumque atram prorumpit ad aethera nubem. ℙ [*De confus. h. v. c. proruere et perrumpere v. in proruptus. Adde Burm. ad Virg. A. 2, 480.]

PRORŬO, is, ui, utum, a. 3. καθαιρέω, καταβάλλω, cadere facio, diruo, demolior, everto, dejicio: et de iis fere dicitur, quae lapsa multifariam franguntur. [*Proprie significat ante se ruere, vorweg einreissen, estque frequentissimus hujus v. usus in diruendis, evertendis munitionibus.] Caes. B. G. 3, 26. Celeriter ad munitiones pervenerunt, atque his prorutis, prius in hostium castris constiterunt, quam, etc. Hor. Od. 1, 35, 13. Injurioso ne pede proruas Stantem columnam. Liv. 26, 13. med. Albam a fundamentis proruerunt. Tac. H. 3, 22. Hostem profligare ac proruere. Hor. Od. 4, 4, 66. Luctere: multa proruit integrum Cum laude victorem. Liv. 9, 14. Cum pars fossas explerent, pars vellerent vallum, atque in fossas proruerent; et ib. 37. Dolabrae ad vallum proruendum. Id. 22, 5. f. Terrae motus montes lapsu ingenti proruit. Tac. H. 3, 23. Ballista ingentibus saxis hostilem aciem proruebat. [*Id. A. 1, 68. proruunt fossas, i. e. terram proruunt in fossas easque ita explent: cf. Drakenb. ad Liv. 2, 29, 3.] Festus in Rutabulum: Proruere ignem. ℙ Proruere se, prorumpere, proripere se. Ter. Eun. 3, 5, 51. Foras simul omnes proruunt se, abeunt lavatum. ℙ Est etiam neutrum, ut ruo: cum impetu decido. Val. Fl. 7, 600. ille fatiscens, In caput, inque humeros ipsa vi molis, et irae Proruit. Tac. A. 15, 22. Motu terrae oppidum magna ex parte proruit. ℙ Item impetu ferri, irruere. Liv. 25, 39. Ubi ab cohorte, et equitibus ex occulto proruentibus circumventi sunt. Alii leg. procurrentibus. Gell. 1, 11. Impetus militum, ne sparsi dispalatique proruerent, cohibebatur. Curt. 4, 16. Subditis calcaribus proruere in hostem. ℙ [*De confus. h. v. c. perrumpere et prorumpere v. in proruptus.]

PRORUPTIO, onis, f. actus prorumpendi, eruptio, ἐξέλασις. Aurel. Vict. Caes. 33. Simulata proruptione hostium. Capell. 6, 201. Undarum proruptio.

PRORUPTOR, oris, m. qui prorumpit. Ammian. 24, 5. Proruptores alii jumenta intercipiunt, h. e. qui eruptionem, et excursionem fecerant.

PRORUPTUS, a, um, part. a prorumpo: perruptus, prorutus. Caes. B. G. 3, 26. Proruptae munitiones. Alii leg. prorutae. [*Quod unice verum.] Tac. H. 1, 86. Inundatione Tiberis proruptus pons. Curt. 4, 13. Proruptum vallum. Alii leg. prorutum. [*Ita recte Zumpt.] ℙ Item qui impetu erumpit, prorumpens, profluens, profusus, effusus. Virg. A. 7, 458. ossaque et artus Perfundit toto proruptus corpore sudor. Stat. Th. 2, 626. Intercepta natat prorupto in sanguine lingua. Val. Fl. 4, 507. proruptus Vesevus, h. e. effusus in ignes; et 6, 632. hiberno proruptus ab arcu Imber. ℙ Translate. Cic. Rosc. Am. 24. med. Prorupta audacia, h. e. projecta, temeraria, effrenis. ℙ [*Confund. proruptus et perruptus et prorutus. V. Drakenb. ad Liv. 4, 29, 3. et ad Sil. 1, 373.]

PRORŪTUS, a, um, part. a proruo: dirutus, eversus. Liv. 4, 29. et 9, 37. med. et Vell. 2, 63. Prorutum vallum. Ap. Liv. alii leg. proruptum, alii perruptum. Tac. A. 12, 43. Crebris terrae motibus prorutae domus; et ib. 2, 17. extr. Prorutae arbores. Stat. Th. 4, 819. toros riparum, et proruta turbant Gramina. Sen. Troad. 648. Prorutus tumulo cinis. Lucan. 9, 490. Saxa tulit penitus discussis proruta muris. Adde Plin. ep. 8, 17. f.

PROSA Oratio, πεζὸς λόγος, oratio soluta, cui opponitur versus. Dicta est primum prorsa: postea extritum r, ut rusus pro rursus; susum pro sursum. Et sunt qui negant, prosa dici, quia in antiq. codicib. semper prorsa legatur. Sed utrumque rectum est, inquit Voss. in Etym. Cur autem sic dicatur, dictum est in RRORSUS adj. [*Cf. Schneid. Gr. Lat. 1. p. 471.] Sen. ap. Gell. 12, 2. Apud Ciceronem invenies, etiam in prosa oratione quaedam, ex quibus, etc. καταλογάδην. Vell. 1, 17. Oratio ac vis fo-

rensis, perfectumque prosae eloquentiae decus sub principe operis sui erupit Tullio. *Colum.* 11, 1. *in.* Cultus hortorum prosa oratione componere. *Quint.* 10, 1. *med.* Plato multum super prosam orationem, et quam pedestrem Graeci vocant, surgit; et 11, 2. *med.* Sicut facilius versus ediscimus, quam prosam orationem; ita prosam vinctam, quam solutam, *h. e.* ligatam oratorio numero. *Gell.* 19, 7. *f.* Verba nimium poetica, et prosae orationis usu alieniora. *Plin.* 5, 29, 31. Cadmus Milesius, qui primus prosam orationem condere instituit. *Id.* tamen 7, 56, 57. et *Appul. Flor.* 15. hanc laudem tribuunt Pherecydi Syrio. Quae ita conciliat *Hard.*, ut Cadmus ille primus res gestas et historiam, Pherecydes res philosophicas prosa oratione primus conscripserit. *Auson. Profess. n.* 3, 3. seu lege metrorum Condita, seu prosis conderet orsa modis. ¶ Absolute *Quint.* 9, 4. *med.* Nihil est prosa scriptum, quod non redigi non possit in quaedam versiculorum genera. *Gell.* 10, 18. *f.* In tragoedia eum magis, qnam in prosa placuisse, Hyginus refert. ¶ Prosa Dea. V. PRORSUS adj. ¶ Alio sensu V. in PROSARIUS.

PROSĀĬCUS, a, um, adj. πεζὸς, prosa oratione constans. *Venant. carm.* 7, 11, 1. Prosaico quoties direxit scripta relatu. ¶ [Item prosae orationis scriptor. *Id. Vit. S. Mart.* 2. *f.* Cujus prosaicus cecinit prius acta Severus: scil. Sulpicius Severus. *F.*]

PRŌSĀPĬĂ, ae, f. γενεὰ, γένος, progenies, genus per multos posteros longe productum. *Festus:* Prosapia, progenies: id est porro sparsis, et quasi jactis liberis: quia sipare significat jacere, et disjicere. *Non.* 1, 343. vult dici a prosupando aut proferendo. Nimirum *supare*, et *prosupare*, prisca verba, idem esse videntur. [**Doederl.* 3, 85. deducit a *sevisse.*] *Cato ib.* Veteres prosapias, etc. *Pl. Curc.* 3, 23. De Coclitum prosapia te esse arbitror: nam ii sunt unoculi. *Id. Merc.* 3, 4, 49. Rogitares, quis esset, aut unde esset, qua prosapia. *Sall. Jug.* 87. *f.* Homo veteris prosapiae, ac multarum imaginum. ¶ Tempore *Ciceronis* vetus verbum erat. Sic enim ille *Univ.* 11. Jovem, atque Junonem, et eorum, ut utamur veteri verbo, prosapiam. *Quint.* quoque 1, 6. *med.* inter ea recenset, quae ab ultimis, et jam oblitteratis sunt repetita temporibus; et 8, 3. *med.* insulsum esse dicit. Nihilominus postea usurparunt *Suet. Galb.* 2. Galba haud dubie nobilissimus, magnaque et vetere prosapia; et *Just.* 14. *f.* Pro gloria veteris prosapiae. Adde *Appul.* non semel. ¶ Primam, et secundam syllabam producit, et quidem recte *Prud. Apoth.* 1006. Quid peccatorum prosapia corpore in illo?

PRŌSĀPĬES, ei, f. prosapia. *Non.* 1, 343. Legitur etiam a nonnullis ap. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 180. Et tot stuprorum sordidam prosapiem. *Gloss. Philox.* Prosapies, γένους καταγωγή.

PRŌSĂPŎDŎSIS, is, f. προσαπόδοσις, figura rhetorica, qua pluribus propositis sententiis, singulis ratio statim subjicitur. Vox Graeca est, et Graecis litteris scribitur a *Quint.* 9, 3. *med.*, ubi hujusmodi exemplum affert ex *C. Antonio:* Sed neque accusatorem eum metuo, qui sum innocens: neque competitorem vereor, qui sum Antonius: neque consulem spero, qui est Cicero. [Adde *Rutil. de fig. sentent.* p. 1. *Capper. F.*]

PRŌSĀRĬUS, a, um, adj. prosaicus. *Sidon. ep.* 3, 14. Meas nugas confectas opere prosario. *Id. ep.* 9, 13. Prosarium loquendi genus. ¶ *Prosaria ars*, qua villi pectuntur, et complanantur in tunicis, aut togis: nam in *Gloss. Philox.* prosa, exponitur pexa tunica, πεζὸν ἱμάτιον. *Inscr.* ap. *Grut.* 649, 7. Negotiatori artis prosariae. Alii aliter leg.

PRŌSĀTUS, a, um, part. a *prosero:* satus, genitus, natus. *Nemes. Ecl.* 3, 63. de Baccho: Quin etiam Deus ille, Deus Jove prosatus ipso. Alii leg. *natus ab ipso. Auson. Idyll.* 7. *in.* Bissula trans gelidum stirpe et lare prosata Rhenum. *Appul. Dogm. Plat.* 1. *in.* Plato augustiore conceptu prosatus. *Id. de Mundo:* Ornithiae venti Aquilonum genus ex aere prosati. *Solin. fragm.* in *Anthol. Lat.* T. 2. p. 384. *Burm.* placido Dea prosata mundo.

PROSCĒNĬUM, ii, n. προσκήνιον, locus ante scenam, *h. e.* inter scenam, et orchestram, ubi erat pulpitum, seu tabulatum, in quo stabant histriones fabulas acturi: unde et pro ipso pulpito ponitur. Erat scena depressius, orchestra altius. *Vitr.* 5, 6. Parallelos linea ducatur, quae disjungat proscenii pulpitum et orchestrae regionem. (Adde *ib.* 8.) *Pl. Amph. prol.* 91. Etiam histriones anno in proscenio hic Jovem invocarunt. *Appul. Flor. n.* 18. Pavimenti marmoratio, proscenii contabulatio, scenae columnatio. *Virg. G.* 2, 381. veteres ineunt proscenia ludi. Ubi *Serv.*, Proscenia sunt pulpita ante scenam, in quibus ludicra exercentur. *Philargyrius:* Proscenium procul dubio pulpitum dicit. Etiam *Flav. Caper de Orthogr.* 2245. pulpita ait vocari proscenia. *Suet. Ner.* 12. Hos ludos spectavit e proscenii fastigio, *h. e.* ex editiore pulpiti loco: quandoquidem non fabulae solum, sed alia ludicra in iis ludis acta sunt: quo quidem tempore pulpitum vacuum erat ab histrionibus. Ceterum etiam quando histriones agerent, locum fuisse alicui ex spectatoribus sedendi in proscenio, apparet ex *Pl. Poen. prol.* 17. Apud *Liv.* 40, 51. M. Aemilius Lepidus censor, inter alia opera, theatrum et proscenium ad Apollinis locasse legitur. Etiam in *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 2. *n.* 89. theatri et proscenii refecti mentio fit. ¶ De ipso theatro. *Claud. Laud. Stil.* 2, 403. Pompejana dabunt quantos proscenia plausus! ¶ [In omnib. fere editionibus semper scribitur *proscenium*, perperam vero *proscoenium* in *Inscr.* ap. *Reines.* in *Append. n.* 41., at rectius *proscaenium* in alia ap. *Grut.* 168, 8., quam refert etiam *Manut.* in *Orthogr.*, et ex ipsius lapidis fragmento *Adamius* in *Stor. di Volseno* T. 1. p. 255.; ita etiam scribitur in alia ap. *Mur.* 126, 1. V. SCENA. *F.*]

[PROSCHŎLĬUM, ii, n. V. v. sq. *F.*]

PROSCHŎLUS, i, m. idem qui subdoctor: a schola. Legitur in titulo *epigr. Ausonii Profess. n.* 22., ubi *Scal. lect. Auson.* 1, 15. docet, et qui moribus puerorum ad scholam itantium praeesset, et qui sub magistro eorum studia litterarum curaret, proscholum dictum esse. Sed haec apud Graecos. [*August. de serm. Apostol. serm.* 178. *n.* 8. Tam pauper, ut proscholus esset grammatici. *Not. Tir.* p. 163. Proscolis (lege *Proscholus)*, proscolium (scribe *proscholium*), *h. e.* locus, in quo immoratur proscholus. *F.*]

PROSCINDO, is, ĭdi, issum, a. 3. προσχίζω, κατακόπτω, scindo, discindo, exscindo. *Lucan.* 3, 433. primus raptam librare bipennem Ausus, et aeriam ferro proscindere quercum. *Appul. Apol.* Proscindere piscem, *h. e.* incidere, concidere; et *Sil.* 3, 449. Spumanti Rhodanus proscindens gurgite campos. ¶ *Proscindere terram* est vomere scindere: et proprie est prima vice solum perfringere caespitem invertendo, herbas proruendo, radices confringendo: secunda vice dicitur *offringere:* tertia *lirare.* V. LIRO. *Plin.* 18, 19, 49. *n.* 2. Vi omni arato: priusquam aras, proscindito. Hoc utilitatem habet, quod, inverso caespite, herbarum radices necantur. *Colum.* 3, 13. Ut more novalium terra transversis adversisque sulcis proscindatur. Adde *Varr. R. R.* 1, 27. et *Colum.* 11, 2. *med.* ¶ Universim est arare, terram colere. *Virg. G.* 2, 237. validis terram proscinde juvencis. *Lucr.* 5, 210. terram pressis proscindere aratris. *Ov. Met.* 7, 219. ferro proscindere campum. ¶ Translate. *Catull.* 64, 12. Quae *(carina)* simul ac rostro ventosum proscidit aequor. *Claud. Rapt. Pros.* 1, 92. 1, celeres proscinde Notos. *Just.* 44, 3. Si quando fulgure terra proscissa est. ¶ Saepe etiam significat dictis lacerare, contumeliis afficere, insectari, διακερτομεῖν; [*nostr. *herunter machen, herunter reissen.*] *Ov. Pont.* 4, 16, 47. Ergo submotum patria proscindere, livor, Desine. *Suet. Cal.* 30. Equestrem ordinem, ut scenae arenaeque devotum, assidue proscidit. *Id. Aug.* 13. Hunc foedissimo convicio coram prosciderunt. *Id. Vita Lucan.* Famoso carmine aliquem proscindere. *Auson. epist.* 4, 13. aliquem risu. *Lactant.* 3, 28. Fortunae nomen acerrimis accusationibus prosciderunt. *Val. Max.* 8, 5. *n.* 2. M. Scaurus C. Flavium repetundarum accusatum testis proscidit. *Id.* 5, 3. *n.* 3. Ingrata facta liberiore indignatione proscindenda sunt.

PROSCISSĬO, onis, f. actus proscindendi, aratio. *Colum.* 2, 13. *med.* Sesami sextarii sex tribus jugis a proscissione coluntur. *Id.* 6, 2. Ne adhuc tenera colla dura proscissione terrae contundant.

PROSCISSUS, a, um, part. a *proscindo:* vomere scissus. *Colum.* 2, 10. Prius tamen jaciemus semina *(fabae)*, deinde proscindemus terram, proscissamque in liram revocabimus. *Virg. G.* 1, 97. Et qui proscisso quae suscitat aequore terga. ¶ *Proscissum,* terra proscissa. *Colum.* 2, 2. *f.* Bubulcum autem per proscissum ingredi oportet, *h. e.* per sulcum ambulare. ¶ Translate. *Stat. Th.* 10, 439. magno proscissum vulnere pectus; et *ib.* 3, 330. sic nota in pascua taurus Bellator redit, adverso cui colla, suoque Sanguine, proscissisque natant palearibus armi. ¶ Est etiam dictis laceratus. *Plin.* 33, 1, 3. Aurum proscissum conviciis ab optimis quibusque. *Id.* 36, 6, 7. Mamurra Catulli carminibus proscissus.

PROSCRĪBO, is, psi, ptum, a. 3. [*proprie significat in anteriore parte aliquid literis notare. V. locum *Petr.* in *proscriptus, a, um,* ab *in.* laud. ¶ Hinc est] ἀναγράφω, ἀπογράφω, [*προγράφω,] scripto aliquid publicum facio, edico. *Cic. Verr.* 2, 2, 52. Eximi jubet non diem ex mense, sed ex anno unum dimidiatumque mensem, ut quo die, verbi causa, esse oporteret idus Januarias, eo die calendas Martias proscriberet. *Id. Att.* 9, 17. Senatum calendis velle se frequentem adesse, etiam Formiis proscribi jussit. *Just.* 2, 12. Symbolos proponi, et saxis proscribi curat, Quae vos, Iones, dementia tenet? etc. *Cic. Att.* 16, 4. Venationem proscribere III. Id. Quint. *Tac. A.* 13, 51. Edixit princeps, ut leges cujusque publici, occultae ad id tempus, proscriberentur. *Suet. Caes.* 49. Missa facio edicta Bibuli, quibus proscripsit collegam suum Bithynicam reginam. *Gell.* 15, 4. *f.* Ut vulgo per vias versiculi proscriberentur; Concurrite omnes, etc. ¶ Praecipue locum habet in auctionibus, et locationibus, et hujusmodi, cum quis tabella proposita, quid, et quanti venditurus, aut locaturus sit, palam facit. *Ulp. Dig.* 14, 3, 11. Proscribere palam sic accipimus, claris litteris, ut de plano recte legi possint, ante tabernam scilicet, vel ante eum locum, in quo negotiatio exercetur, nec in loco remoto, sed in evidenti. *Cic. Quint.* 4. Auctionem se facturum esse proscribit rum rerum, quae, etc. *Id. Q. Fr.* 2, 6. Raciliu bulam proscripsit, se familiam Catonianam ven rum. *Id. Off.* 3, 16. Claudius proscripsit insu vendidit: emit P. Calpurnius. ¶ Item cum a bona aut per vim, aut ex lege adimuntur, δημ Itaque *proscribere aliquem*, est eum suis bonis liare, eaque venalia scripto proponere, ac vel di dere aliis, vel sibi ipsi addicere. *Cic. Dom.* 17. I tribuno plebis potestatem dabitis, ut proscri possit, quos velit? Quaero enim, quid sit aliud scribere. Velitis, jubeatis, ut M. Tullius in ci te ne sit, bonaque ejus ut mea sint. *Id. Agr.* Quos fundos in Casinati fructuosissimos continu cum usque eo vicinos proscripsit, quoad, etc.; e 2, 36. Cn. Pompejum proscribere, *h. e.* prae manubias, vectigales agros ab eo reipublicae pa *Plin. ep.* 8, 18. Ut patris eorum bona proscrib curaverit. ¶ Saevissimum proscribendi genus bellum atque odium L. Cornelio Sullae sugg cum devictis Cinna et Mario, tabulam illam fer proposuit, qua multa millia civium R. caedi des vit, constituto publice praemio iis, qui conqui jugulassent, (quo factum est, ut ferarum mor inimicis conquirerentur) scilicet vel pecunia e rario, ut est ap. *Suet. Caes.* 11., vel eorum bon terfectoribus addicendo. Quod si evasissent, ominus fortunas, et patriam amittebant: qua *Vell.* 2, 28., *Flor.* 3, 21., *Epit. Liv.* 88. et 7, 43, 43. De ea *Cic. Rosc. Am.* 6. Posteaqua ctoria constituta est, ab armisque recessimus, proscriberentur homines, atque ex omni region perentur ii, qui adversarii fuisse putabantur, Sullae exemplum secutis postea triumviris Aug Antonio, Lepido, majori etiam crudelitate et a tia in rempubl. saevitum est. V. *Flor.* 4, 6., 2, 66., *Suet. Aug.* 27. et *Epit. Liv.* 120. Hinc ap. *Macr. Sat.* 2, 4. *med.* Temporibus triumvi bus Pollio, cum fescenninos in eum Augustus psisset, ait: at ego taceo: non est enim faci eum scribere, qui potest proscribere. V. *Val.* 6, 8. *n.* 5. 6. 7.

PROSCRIPTĬO, onis, f. ἀναγραφὴ, προγραφὴ, proscribendi, et aliquid venale proponendi. *Quint.* 18. Postulatio et proscriptio bonorum. ¶ De proscriptione Sullana, et triumvirali di est in v. praec. *Cic. Dom.* 17. Proscriptionis m rimum nomen illud, et omnis acerbitas Sullani poris. *Id. Sext.* 30. De capite civis, et de bonis scriptionem ferre. *Suet. Caes.* 11. Eos quoque riorum numero habuit, qui proscriptione ob r civium R. capita, pecunias ex aerario accepe quamquam exceptos Corneliis legibus.

PROSCRIPTOR, oris, m. προγραφεὺς, qui pr bit. *Plin.* 7, 12, 10. de M. Antonio triumviro: ille proscriptor animus, modo et contumelia fu non aliud in censu magis ex fortuna sua ducere *e.* proscriptione gaudens. V. PROSCRIBO.

[PROSCRIPTŪRĂ, ae, f. idem fere ac pr ptio. *Not Tir.* p. 11. Scriptura, proscriptura.

PROSCRIPTŪRĬO, is, n. 4. desiderat. proscr cogito, et cupio. *Cic. Att.* 9, 10. *med.* Hoc Cnaeus noster biennio ante cogitavit: ita Sulla animus ejus, et proscripturit diu. V. PROSCR *Quint.* 8, 6. *med.* vix permitti hujus verbi usum m

PROSCRIPTUS, a, um, part. a *proscribo*, anteriore parte literis signatus. Huc pertinet l quem Noster mox laudaverat, *Petr. Sat.* 107. S tia in frontibus cernitis, et vultus ingenuos vol ria poenarum lege proscriptos, h. e. frontem h tes servili inscriptione notatam, ut dicitur *ib.* ¶ Hinc est] προγεγραμμένος, scripto propositus. *Verr.* 2, 5, 69. Lex, quam non is promulgavit jus nomine proscriptam videtis, sed, etc. *Suet.* 39. Carmina proscripta, aut vulgata. ¶ Item positus venalis, aut locandus, ut in PROSCRIB ctum est. *Cic. Agr.* 3, 4. Italiae, Siciliae poss nes venales ac proscriptas hac lege video. *Id.* 2, 1, 54. Locare incipit, non proscripta, neque cta die. ¶ Item damnatus morti, et bonorum sioni. *Id. ib.* 47. Facturos, quod contra legem neliam esset, quae proscriptum juvari vetat. 7, 30, 31. Proscriptorum liberos honores peter duit. V. PROSCRIBO. ¶ Translate. *Petr. Sat. extr.* Cujus pudoris dignitas in concione pros sit.

*PROSDA, Aethiopiae opp., vel fortasse Aeg Aethiopiaeque conterminum. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

[PROSDECTUS, a, um, adj. προσδεκτὸς, ptus, gratus. Est nomen serv. R. *Inscr.* ap. 660, 7. Prosdecta verna. *F.*]

[PROSDEXSIS, is, f. modus excipiendi aliq a πρὸς, ad, et δέξις, actus excipiendi. Est R. *Inscr.* ap. *Visc. Mon. Scip. tab.* 6. *n.* 4. Cor Prosdexsis. Ita ἀρχαϊκῶς pro *Prosdexis. F.*]

[PROSDŎCĬMUS, i, m. προσδόκιμος, exspect Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 479, 4. C. Atilius docimus. *F.*]

PROSĔCO, as, cui, ctum, a. 1. [*proprie si in anteriore parte resecare, *abschneiden*, *wegsch den.* Huc pertinet locus, quem *Forc.* §. 3. ad pserat. *Appul. Met.* 2. *f.* prosectis naso prius mox auribus. ¶ Hinc proprium sacrorum ver

m victima mactata; et foco imposita, partem is sacrificandam adolendamque prius reseca- quam sacrificalis coenae initium fieret. Unde ime in universum pro sacrificare ponitur.] 21. Qui ejus hostiae exta prosecuisset. *Tert.* 6. Aesculapio gallinaceum prosecare. *Suet.* Semicruda exta rapta foco prosecuit, [*i. e. ıs, ἀπαρχὰς, arae imposuit. V. *Briss. de form.* *Drak.* ad *Liv.* 25, 16.] ℙ Legitur et *prosico.* *n.* 2, 8. Vetui exta prosicarier. ℙ Idem est scindo. *Plin. ep.* 5, 6. *med.* Tantis glebis te- num solum, cum primum prosecatur, assur- nono demum sulco perdometur.

SECRO, as, n. 1. obsecro: vel sacrum facio. . 4, 27. Instigantibus iisdem daemonibus, prosecrarant. Alii aliter leg.

SECTA, ae, f. idem quod proxime sequens *Lucil.* ap. *Non.* 3, 179, Coenam nullam, Divo prosectam ullam. Alii leg. *prosiciem,* em est.

SECTA, orum, n. plur. διάτμητα, viscera, sacrificiis prosecuissent. Qui enim sacrifi extis coctis, sectisque, partem soliti sunt , partem sacerdotibus dare, partem mensis servare. *Ov. Met.* 12, 152. Cujus ut impo- secta calentibus aris. *Id. Fast.* 6, 163. Sic vit, prosecta sub aethere ponit. Adde *Stat.* 641. et *Licin. Macr.* ap. *Non.* 3, 179. ℙ In m. *Varr. L. L.* 4, 22. *med.* Insicia ab eo, ecta caro, ut in carmine Saliorum est: quod dicitur nunc prosectum.

SECTIO, onis, f. idem ac prosectus, actus di. *Salv. Gub. D.* 6, 16. Optimi ac peritissi- ci aliis adhibent duram ferri prosectionem, ndam infundunt olei lenitatem. *F.*]

ECTOR, oris, m. qui prosecat. *Tert. Anim.* . Majorum quoque prosector Herophilus, icis loquitur).

ECTUS, a, um, part. a *proseco:* recisus, de- *Cato R. R.* 134. Ubi exta prosecta erunt, uem commoveto. *Val. Fl.* 3, 439. Tum pi- ctantur oves, prosectaque partim Pectora, ios partim gerit obvius Idmon. *Appul. Met.* sectae aures.

ECTUS, us, m. actus prosecandi. *Appul.* Prosectu gladiorum, ictuque flagrorum. *Id.* vulnera similia futura prosectu dentium: *ectui,* ut *aspectu* pro *aspectui Virg.* dixit.

ECUTIO, onis, f. ἀκολούθια, actus prose- *Impp. Valent., Theod.* et *Arcad. Cod. Theod.* Prosecutoribus, vel susceptoribus non lice- mercede subvehendos conducere, exceptis necessitas prosecutionis adjunxerit. [*Symm.* Largitas jucundior erit, si ei commenda- rosecutio opportuna praestiterit. *F.*]

ECUTOR et Prosequutor, oris, m. qui cu- causa aliquem prosequitur, et deducit. *Ma-* 48, 3, 7. Ut rei cum prosecutoribus ad se tur. *Impp. Grat., Valens* et *Theod. Cod.* 12, ios in transmissionem publicarum functio- secutores viderint constitutos, *h. e.* qui ani- ue equos sacro usui necessarios prosequun- abetur tit. sequenti. Adde *Cod. Theod.* 12, ic *Impp. Hon.* et *Theod. Cod.* 10, 72, 1. secutores partim nulla praemissa, ut asso- secutoria, aurum praesumunt, partim diu- tant, quod statim fuerat assignandum, *h* rum ad principem transvehendum deducunt, ntur, comitantur. *Cass. Var.* 4, 7. Prose- frumentorum, *h. e.* qui navibus frumenta n alium locum transvehunt. In loco *Digest.* alii leg. *persecutores,* sed contra *Cujacium,* res libros, [*Veg. Mil.* 3, 3. Coactis per prosecutores possessoribus ad castella ido- rendum est quidquid in pecore, vel qua- ruge, vinoque hostis inferens bellum ad vi- m poterit occupare. *F.*] ℙ De eo, qui persequitur. V. PERSECUTOR. ℙ De prosequitur et deducit officii causa. *Sidon.* Tenax caterva prosecutorum.

CUTORIUS, a, um, adj. *Prosecutoria* est aut praeceptum auri publici prosequendi. *nor.* et *Theod. Cod.* 10, 72, 1., ubi alii leg. *ria.* V. *v.* praec.

CUTUS et Prosequutus, a, um, part. a : porro aut ultra secutus. *Just.* 19, 3. *f.* nina domus suae venit, prosequutam multi- dimisit. ℙ In re militari. *Caes. B. G.* 2, ovissimos adorti, et multa millia passuum . ℙ *Cic. Cluent.* 71. Mater exsequias il- ris prosecuta, etc. V. PROSEQUOR. ℙ . *Caes. B. G.* 2, 5. Rhemos cohortatus, li- ue oratione prosequutus; et *Colum.* 8, 16. n factum dicto prosequutus, *h. e.* improbo ue improbum dictum adjungens. ℙ Abso- *ecutus* est etiam, qui orationem continua- *Phaedr.* 3, 5. Assem deinde illi dedit, sic s, etc. ℙ Eleganter adhibetur cum ablati- ex quibus suam sumit significationem, et onam partem, ut ap. *Hirt. B. Alex.* 15. llum adhortatus, atque omnibus laudibus tus. V. alia in PROSEQUOR. ℙ Ad libe- etiam et dona refertur. *Suet. Dom.* 9. *. III.*

Omnes circa se largissime prosecutus; et *Aug.* 66. Virtutes ac merita cujusque digne prosecutus.

PROSEDA, ae, f. quae ante sedet. *Fest.*: Prose- das meretrices Plautus appellat, quod ante stabula sedeant. Eaedem et prostibulae. *Pl. Poen.* 1, 2, 53. An te ibi vis inter istas versarier prosedas, pisto- rum amicas, reliquias alicarias, miseras, coeno de- libutas, servilicolas sordidas?

PROSEDAMUM, i, n. Videtur esse vox Sarmati- ca. *Plin.* 26, 10, 62. Satyrion a Sarmatis dari equis ob assiduum laborem pigrioribus in coitu: quod vi- tium prosedamum vocant.

PROSELENUS, i, m. προσέληνος, luna antiquior: a πρὸ, ante, et σελήνη, luna. Ita se vocari volebant Arcades, ut ait *Serv.* ad *G.* 2, 342. et ad *A.* 8, 352. V. ARCAS. ℙ [*Proselenos,* Graeca nempe termina- tione, est nomen proprium feminae ap. *Petr. Sat.* 132. et 137. *F.*]

PROSELYTUS, a, um, adj. προσήλυτος, advena, adventicius: a προσελεύθω, advenio. A Judaeis pro- selyti dicebantur quicumque ex Gentilibus Judaicam religionem amplectebantur, vel qui inter Judaeos domiciliis positis versabantur. *Tert. adv. Marc.* 3, 21. Proselyti per Christum accessuri ad Deum. *Hie- ron. ep.* 64. *n.* 8. Transcendens proselytos, praeteris Israelitas. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 465. *n.* 101. Prose- lita ann. XVI. nomine Sara. *Proselita* vitio saeculi scribitur pro *Proselyta.*

[PROSEMINATOR, oris, m. qui proseminat, vel procreat. *Tert. ad nat.* 2, 13. *med.* Si enim prose- minatoribus suis morata plebs eadem, etc. *F.*]

PROSEMINO, as, avi, atum, a. 1. διασπείρω, dis- semino. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 3, 152. Solertiamque eam, quae posset vel in tegulis proseminare ostreas. ℙ Translate. *Id. Or.* 3, 16. *f.* Cum essent plures orti fere a Socrate, quod ex illius variis disputa- tionibus alius aliud apprehenderat, proseminatae sunt quasi familiae dissentientes inter se. *Manil.* 1, 90. Semper enim ex aliis alios proseminat usus.

[PROSENES, is, m. προσηνής, benignus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Marang. Acta S. Victor.* p. 157. M. Ulpius Prosenes. *F.*]

PROSENTIO, is, si, a. 4. praesentio. *Pl. Mil.* 4, 4, 16. Si prosenserit miles, nihil hinc ferri poterit, *h. e.* si miles porro senserit. Sic *provideo* pro prae video, *prodico* pro praedico.

PROSEQUIUM a prosequendo, obsequium ab ob- sequendo dicuntur. *Festus.*

PROSEQUOR, eris, cutus, vel quutus sum, dep. 3. κατακολουθέω, περιέπομαι, porro aut ultra sequor, subsequor, deduco. *Caes. B. C.* 3, 91. Primus ex dextro cornu procurrit: atque eum milites electi circiter CXX. sunt prosecuti; et *ib.* 2, 44. Ipse equo in oppidum vectus, prosequentibus compluribus se- natoribus. *Pl. Cas.* 4, 2, 3. Novum maritum volo rus prosequi. *Ov. Am.* 1, 4, 62. lacrimis ego moe- stus obortis, Qua licet, ad saevas prosequar usque fores. *Gell.* 18, 1. *extr.* Prosequi aliquem in domum. *Cic. Verr.* 2, 4, 35. Dianam, cum exportaretur, ture odoribusque incensis usque ad agri fines prosecu- tae sunt. *Id. Att.* 6, 3. *med.* Is me nec proficiscen- tem Apameam prosecutus est. *Suet. Aug.* 97. de eod.: Tiberium igitur Beneventum usque prosecu- turus. *Liv.* 29, 26. *f.* Legationes, quae ad prose- quendum Scipionem officii causa convenerant; et *ib.* Legiones ad prosequendos commilitones processe- rant. *Virg. A.* 3, 130. Prosequitur surgens a puppi ventus euntes. *Ov. Her.* 12, 55. oculis abeuntem prosequor udis; et *Stat. Th.* 5, 481. Illos e scopu- lis et summo vertice montis Prosequimur visu: do- nec lassavit euntes Lux oculos. *Tac. H.* 2, 9. Da- tae e classe Misenensi duae triremes ad prosequen- dum; et *G.* 30. Cattos suos saltus Hercynius pro- sequitur simul, atque deponit, *h. e.* tantum exten- ditur, quantum Cattorum regio; et una cum ea de- sinit. ℙ Prosequi exsequias, funus, defunctum. *Petr. Sat.* 111. In conditorium etiam prosecuta est defun- ctum. *Ov. Trist.* 1, 8, 14. neque exsequias prosequere- re meas. Absolute *Sen. ep.* 30. *med.* Bassus noster vi- detur mihi prosequi se, et componere, et vivere tan quam superstes sibi. ℙ Translate. *Cic. Quint.* 31. *extr.* Quae existimatio Quintum usque ad senectu- tem perduxit, eadem usque ad rogum prosequatur. *Id. Brut.* 36. Cum verbis, tum etiam ipso sono quasi subrustico prosequebatur atque imitabatur an- tiquitatem; et *Or.* 2, 15. Genus orationis fusum at- que tractum prosequendum est. *Plin. ep.* 1, 8. *med.* Medici, salubres, sed voluptate carentes cibos blan- dioribus alloquiis prosequuntur. ℙ Significat etiam verbis, aut scriptis de aliqua re tractare, agere, di- cere, quo sensu etiam *persequor* dicimus, et in li- bris utrumque promiscue legitur. *Auct. ad Her.* 1, 9. Rem breviter narrare poterimus, si summatim, non particulatim narrabimus; et si non ad extremum, sed usque eo, quo opus erit, prosequemur. *Cic. Rosc. Am.* 30. Non prosequar longius, quam mea fi- des postulabit. *Virg. G.* 3, 340. quid pascua versu Prosequar? *Plin. ep.* 3, 8. Munificentiae rationem stilo prosequi; et *ep.* 10. Neque enim affectibus meis uno libello carissimam mihi memoriam prosequi sa- tis est. *Flor.* 3, 12. *f.* Hos omnes domesticos mo- tus, separatos ab externis bellis, ordine prosequemur. In quodam SC. ap. *Plin. ep.* 8, 6. Cum sum- mo honore mentionem alicujus prosequi. *Cic. Leg.* 2, 24. *extr.* Honoratorum virorum laudes cantu ad tibicinem prosequi. *Id. Tusc.* 2, 25. *f.* honorificis verbis aliquem. ℙ Absolute pergere in dicendo, sermonem continuare. *Virg. A.* 2, 107. Prosequi- tur pavitans, et ficto pectore fatur. ℙ Praeterea varios habet usus pro variis ablativis, qui ei adjun- guntur. Fere autem ponitur pro ornare, honestare, cumulare. *Vell.* 2, 92. *extr.* Praesentia invidia, prae- terita veneratione prosequimur. *Cic. Brut.* 1. *f.* Be- nevolentia, aut misericordia prosequi aliquem. *Id. Planc.* 26. lacrimis, et votis. *Id. Phil.* 14, 11. *f.* grata memoria virtutem alicujus; et *ib.* 4, 1. *f.* Gra- to animo nomen alicujus; et *ib.* 10, 4. memoriam cu- juspiam clamore et plausu. *Quint.* 5, 11. *med.* fle- tibus natos, laetitia defunctos. *Liv.* 9, 8. *f.* et *Co- lum.* 12, 3. *extr.* aliquem laudibus. *Cic. Verr.* 2, 3, 41. beneficiis ac liberalitate. *Id. Fam.* 10, 15. omni- bus officiis. *Suet. Oth.* 1. honore rarissimo, statua in Palatio posita. *Tac. A.* 13, 35. delictum venia: et *ib.* 4, 38. Ut cum laude et bonis recordationibus facta atque famam nominis mei prosequantur. *Just.* 43, 5. *f.* Quam rem domi nunciatam publico funere Massilienses prosecuti sunt; et *Plin. ep.* 10, 17. Ma- ximum, libertum et procuratorem tuum, probum et industrium, libenter apud te testimonio prosequor. *Appul. Met.* 10. Satis genialiter grandissimum illum calicem uno haustu perhausi: clamor consona voce cunctorum salute me prosequentium. V. SALUS. ℙ Refertur etiam ad liberalitatem, et dona. *Suet. Caes.* 27. Vel invitatos vel sponte ad se commeantes pro- sequi uberrimo congiario. *Id. Claud.* 6. legato. *Id. Aug.* 49. Ut sumptus ad tuendos milites, prosequen- dosque suppeteret; et *Liv.* 39, 55. Et exceperunt, et prosecuti cum donis legatos sunt. ℙ Hactenus in bonam partem: deinceps in malam. Atque hac etiam ratione pro *persequor* adhibetur, et in libris saepe unum pro altero promiscue legitur. *Caes. B. C.* 2, 41. Sed neque longius fugientes prosequi pot- erant. *Petr. Sat.* 90. Te populus lapidibus prose- quitur. *Caes. B. C.* 2, 8. Hinc ad repellendum, et prosequendum hostem procurrebant; et *ib.* 1, 69. Contumeliosis vocibus prosequi aliquem. *Cic. Verr.* 2, 2, 29. *extr.* Iste iratus hominem verbis vehemen- tioribus prosequitur, atque ei gravius minari coepit.

PROSERO, is, evi, atum, a. 3. profero, produco. *Lucan.* 4, 411. non proserit ullam Flava Ceres sege- tem. ℙ Translate. *Grat. Cyn.* 9. ex artibus artes Proserere. ℙ *Prosero, is, rui, rtum,* est exserere, emittere. *Pl. As.* 4, 1, 50. Ne sic tussiat, ut lin- guam in tussiendo proserat. Al. leg. *proferat. Sil.* 3, 447. de Rhodano: Aggeribus caput Alpinis, et rupe nivali Proserit in Celtas. Al. leg. *procidit. Avien. Perieg.* 711. Cererique Thasus dilecta, pro- fundo Proserit albenti se vertice. *Id. Arat.* 1111. proserit hydra caput.

PROSERPINA, ae, f. Περσεφόνη, filia Jovis pri- mi ex Cerere, soror Liberi, ut est ap. *Cic. N. D.* 3, 1. Aliqui censent, filiam fuisse Sicani regis Sici- liae, et Cereris. Eadem a nonnullis, quae Diana sive Luna credita est. Sed Proserpina ex Jove se- cundo Dianam primam, et Dionysium primum ge- nuisse fertur. *Cic. ib.* 23. A Plutone, dum Siciliam lustraret, rapta est, prope Ennam urbem, cum forte in campis Ennaeis cum Venere, Diana, Pallade, Cyane Nympha, et Sirenibus flores legeret. Ceres cum accensa face ex ignibus Aetnae montis, filiam per universum terrae orbem quaesisset, tandem ali- quando a Cyane edocta rem omnem, eam esse apud Inferos comperit. Igitur petiit a Jove, ut commu- nem filiam ab Inferis sibi reducere liceret. Ille re- spondit, posse eam reverti, si nihil apud Inferos gustavisset. Illa autem jam tria Punici mali in Ely- sio grana gustaverat: quam rem Ascalaphus Stygis filius prodidit. Quare Proserpina ad Superos re- meare non potuit. Quod aegre ferens, Ascalaphum commutavit in bubonem, noctis avem, et tristium semper rerum nuncium. Postea tamen Ceres a Jove dicitur impetrasse, ut Proserpinae senis quotannis mensibus secum apud Superos, et totidem cum ma- rito apud Inferos esse liceret. *Ov. Met.* 5. a *v.* 346., *Cic. Verr.* 2, 4, 48., *Hyg. fab.* 146. et *Serv.* ad *G.* 1, 39. et ad *A.* 4, 609. Hunc raptum *Claud.* tribus versuum libris persecutus est. ℙ *Serv.* ad *G.* 1, 5. eandem dicit esse Proserpinam et Cererem. Unde *August. C. D.* 4, 8. Proserpinam, inquit, praefece- runt frumentis germinantibus. *Id. ib.* 7, 20. scribit, Proserpinam esse ipsam terrae fecunditatem, et di- ctam esse a proserpendo. *Arnob.* 5, 180. Qui raptam a Dite patre Proserpinam dicit, non, ut reris, in turpissimos appetitus viraginem dicit raptam; sed quia glebis occulimus semina, isse sub terras Deam, et cum Orco significat foedera genitalis conciliare feturae. *Id.* 3. *p.* 119. Dicitis, quod sata in lucem proserpant, cognominatam esse Proserpinam. *Voss.* tamen hanc merito notationem improbat: quia non a *proserpendo* dicta est Proserpina, (tametsi et *Varr. L. L.* 4, 10. indidem ducit) sed ex Graeco Περσεφόνη aliquantum depravata. V. CATAMITUS et PERSEPHONE. Hinc a poetis ponitur pro morte. Fingitur enim habuisse a Plutone pro munere, ut in Parcas imperium exerceat, et hominum vitas, cum libuerit, abrumpat. *Hor. Sat.* 2, 5, 109. sed me Im-

periosa trahit Proserpina: vive, valeque. Adde *Virg. G.* 1, 39. et *ib.* 4, 487. et alibi: item *Val. Fl.* 5, 346. et *Mart.* 3, 43., qui omnes primam producunt. Sed et corripi potest. *Hor. Od.* 2, 13, 21. Quam paene furvae regna Proserpinae, Et judicantem vidimus Aeacum! Adde *Sen. Herc. Fur.* 549.

PROSERPĪNĀCĂ, ae, f. herba eadem ac polygonon, eximii adversus scorpiones remedii. Facit etiam ad anginas, ad lassitudines, et ad purgandum vomitione stomachum. *Plin.* 27, 12, 104.

PROSERPĪNĀLIS Herba, Graece dracontium, valet contra profluentem e naribus sanguinem. *Marcell. Empir.* 10. *med.*

PROSERPO, is, n. 3. idem ac serpo, ut *Varr. L. L.* 4, 10. docet, vel serpendo procedo, prorepo. *Pl. Poen.* 5, 2, 74. et *Pers.* 2, 4, 28. Quid huc advenisti nos captatum, bisulcilingua, quasi proserpens bestia? Sic *As.* 3, 3, 105. Fac proserpentem bestiam me, duplicem ut habeam linguam, *h. e.* ut eo osculo osculemur, quod Graeci vocant *καταγλώττισμα*. *Appul. Apol.* Vipera, exeso matris utero, in lucem proserpit. *Id. Met.* 4. Quidam servulus, strepitu scilicet inquietus, proserpit leniter, visaque bestia, etc. et *ib.* 7. De specu, vastum attollens caput, funesta proserpit ursa, *h. e.* egreditur. ℙ Translate. *Arnob.* 3, 119. Sata in lucem proserpunt. *Seren. Samm.* 14, 251. proserpit ad intima vulnus. *Ammian.* 15, 8. Malo proserpenti occurrere.

PROSEUCHĂ, ae, f. *προσευχή*, locus religiosus, in quem Judaei oraturi conveniebant, et fere extra Urbem: a Graeca voce allata, quae orationem significat. De Judaeis enim per contemptum videtur locutus *Juvenalis* cum ait 3, 296. Ede, ubi consistas: in qua te quaero proseucha? Alii interpretantur locum secretum atque abditum, ubi orabant Christiani, qui tunc temporis, non minus ac Judaei, vilissimi habebantur. Alii locum, ubi mendici stipem orabant: et de Judaeis itidem esse sermonem, qui mendicissimi illis temporibus vagabantur. ℙ *Inscr.* ap. *Grut.* 651, 11. P. Corfidio Signino pomario de aggere a proseucha Q. Sallustius Hermes amico benemerenti. Illa *de aggere a proseucha* videntur designare locum, ubi Corfidius iste degebat.

PROSFĔRĀRI, impetrari. *Lucil.* ap. *Non.* 2, 687. Nec minimo, et prosferatur pax, quod Cassandram signo deripuit. Sed verba *Lucilii* longe aliter alii legunt.

[PROSHŎDUS, i, m. et f. et Proshodē, es, f. *πρόσοδος, ἡ*, adventus: a *πρὸς*, ad, et *ὁδὸς*, via. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 12. Proshodus 7. Ret. Tir. *h. e.* centurio retiariorum tironum. Alia ap. *Grut.* 663, 3. Ti. Claudius Zosimus fecit Claudiae Proshodo ser. massam cum cinerario. V. MASSA. Alia ap. *Fabrett.* p. 646. *n.* 398. Setia Proshode. *F.*]

PRŌSĬCIAE, arum, f. plur. partes hostiae in sacrificio coctae, et dissectae, quae et *prosecta* dicuntur. *Arnob.* 2, 231. Quod si omnes has partes, quas prosicias dicitis, Dii amant. *Solin.* 5. *med.* Cum prosicias intulerint. Alii leg. *porricias* eodem sensu.

PRŌSĬCĬES, ei, f. idem ac prosecta: a *prosecando*. Nam veteres in compositis a *seco* mutabant *e* in *i*. *Varr.* ap. *Non.* 3, 179. Prosiciem extorum vel in mensam porricere. *Lucil. ib.* Coenam, inquit, nullam, neque Divo prosiciem ullam. Ita legit *Scal.*, al. *prosectam ullam.*

PRŌSĬCĬUM, ii, n. idem ac prosicies. *Fest.* Prosicium, quod prosecatum projicitur. *Vossius* legere mavult *prosiciae.*

[PRŌSĪDENS, entis, part. ab inus. *prosideo*; unde est et proseda; idem ac praesidens. *Inscr.*, quae pertinet ad ann. a Chr. n. CLXXXIV., quamque se vidisse testantur *Spon. Miscell. antiq.* p. 4. et *Fabr.* p. 367. *n.* 127. Aram ex viso posuit, prosidentibus Victorino patre et Januario. *F.*]

PRŌSIGNĀNUS, i, m. Prosignani sunt milites, qui pro signis, in acie locantur: videnturque ab antesignanis distingui, quod hi in prima acie erant, prosignani in secunda. *Front. Strat.* 2, 3. *n.* 17. Tunc prosignanis, qui in secunda acie erant, imperavit, ut densos numerososque palos in terram defigerent. Alii leg. *praesignanis*, alii rectius *postsignanis*, q. v. v. s. l.

PRŌSĬLĬO, is, ui, et ivi, et ii, n. 4. *ἐκπηδάω, προσάλλομαι*, extra, aut ante salio, exsilio, prorumpo, emico, erumpo, cum saltu et festinatione prodeo. *Cic. Coel.* 26. In balneis delituerunt, deinde repente prosiluerunt. *Liv.* 28, 14. Ex tabernaculo prosiluit. Al. leg. *prosilivit*. *Petr. Sat.* 106. Concitatus iracundia prosiliit Lycas. *Sen. Oed.* 355. Prosilit venis cruor. *Lucan.* 8, 55. prosiluit puppe. *Val. Fl.* 1, 310. pavens prosiluit stratis. *Curt.* 7, 4. E convivio prosilivit haudquaquam potens mentis. *Just.* 11, 5. *f.* Armatusque de navi, tripudianti similis, prosiluit; et 24, 8. Certatim in proelium prosiliunt. *Sen. Oed.* 1004. rapido saeva prosiluit gradu Iocasta vecors. *Liv.* 2, 12. *f.* Cum rex ab sede sua prosiluisset. *Prop.* 2, 22, 40. Prosilit in laxa nixa pedem solea. *Suet. Caes.* 32. Prosiluit ad flumen. *Petr. Sat.* 82. Prosilire in publicum. *Mart.* 1, 34. Amissum non flet, cum sola est Gellia, patrem: Si quis adest, jussae prosiliunt lacrimae. *Ov. Met.* 6, 259. seque ejaculatus in altum (*sanguis*) Emicat, et longe terebrata prosilit aura. *Id. Fast.* 4, 795. cum saxis pastores saxa terebant, Scintillam subito prosiluisse ferunt. *Plin.* 15, 23, 25. Castanea, quae balanitis vocatur, purgabilis maxime, et sponte prosiliens, *h. e.* ex echino suo exiens. ℙ Translate. *Ov. Fast.* 3, 481. de Minerva: de capitis fertur sine matre paterni Vertice eum clypeo prosiluisse suo, *h. e.* nata esse, in lucem prodiisse. *Plin.* 4, 3, 4. Boeotiae oppidum Pagae, unde Peloponnesi prosilit cervix, *h. e.* incipit Isthmus, et e Graecia in Peloponnesum protenditur. *Colum.* 7, 6. Ilignei, querneique frutices, qui in altitudinem non prosiliunt, *h. e.* crescunt, extolluntur, exsurgunt: qua ratione etiam 2, 11. et 18. et 3, 3. et 5. et 11, 3. *med.* locutus est. *Liv.* 5, 2. In concionem prosiliunt, sollicitant plebis animos. *Ulp. Dig.* 48, 2, 7. Ne facile quis ad accusationem prosiliat. *Pl. Trin.* 1, 2, 179. Prosilui amicum castigatum innoxium, *h. e.* praecipiti festinatione cucurri ad castigandum. *Hor. Sat.* 2, 7, 73. tolle periclum, Jam vaga prosiliet frenis natura remotis. ℙ In futuro *prosilibo* pro *prosiliam* non est insolens in quarta conjugatione. *Quint. decl.* 4, 19. *f.* Prosilibo fortasse, tanquam sequar classici vocantis instinctum.

PROSĪMŪRIUM esse, ait Antistius in commentario juris pontificalis, pomoerium: id est locum proximum muro. *Festus:* ubi alii leg. *posmurium*. V. POMERIUM.

PRŌSISTENS, entis, part. ab inus. *prosisto*, ante stans, prominens. *Appul. Met.* 11. Caput corona cinxerat, palmae candidae foliis in modum radiorum prosistentibus.

PRŌSĬTUS, propositus. *Paul.* ex *Festo.*

PROSLAMBĂNŎMĔNOS, *προςλαμβανόμενος*, Graecum nomen est cujusdam toni musici, qui videtur esse idem cum eo, qui a recentioribus musicis *A re* appellatur. *Vitr.* 5, 4.

PRŎSŎCER, eri, m. *ἀντιπενθερὸς*, uxoris meae avus, qui et *socer magnus* dicitur: cui respondet *progener:* et refertur ad pronurum. V. PROGENER. *Ov. Her.* 3, 73. Digna nurus socero Jovis Aeginaeque nepote, (*socero*, Peleo patre Achillis, de quo *Ov.* loquitur. Idem Peleus est Jovis Aeginaeque nepos, quia est filius Aeaci, filii Jovis et Aeginae.) Cuique senex Nereus prosocer esse velit; (*prosocer*, nempe quia Nereus pater est Thetidis, quae ex Peleo genuit Achillem, qui hujus novae uxoris, de qua *Ov.* loquitur, maritus futurus est. Nereus itaque erit hujus novae uxoris prosocer: haec erit illi pronurus.) *Ulp. Dig.* 25, 2, 15. Uxor, et nurus, et pronurus, viro, et socero, et prosocero furtum facere possunt. Adde *Plin. ep.* 5, 15. et *ep.* 8, 2.

PROSOCRUS, us, f. uxoris meae avia, quae et *socrus magna* dicitur: cui respondet *pronurus:* et refertur ad progenerum. *Modest. Dig.* 38, 10, 4. *med.* Prosocrus mihi uxoris meae avia est: ego illius sum progener; et *mox:* Avia mea socrus magna est (*uxoris meae*): uxor mea illi pronurus.

PRŎSŌDĬĂ, ae, f. *προςῳδία, τόνος*, tenor, accentus, seu modulatio, quae vocibus in loquendo adhibetur: lex et ratio acuendi vel deprimendi, aut circumflectendi syllabas. *Quint.* 1, 5. Adhuc difficilior observatio est per tenores (quos quidem ab antiquis dictos tonores comperi, ut videlicet declinato a Graecis verbo, *τόνους* dicunt) vel accentus, quas Graeci *προςῳδίας* vocant, cum acuta et gravis alia pro alia ponitur, ut in hoc *Camillus*, si acuitur prima. *Gell.* 13, 6. Quas Graeci *προςῳδίας* dicunt, eas veteres docti tum notas vocum, tum moderamenta, tum accentiunculas, tum voculationes appellabant. *Varr.* ap. *eund. Gell.* 18, 12. In priore verbo graves prosodiae, quae fuerunt, manent: reliquae mutant. V. ACCENTUS.

PRŎSŌDĬĂCUS, a, um, adj. *Mar. Victor. Gr.* 3, 2580. Dimetro anapaestico catalectico si phalaecii colon, idest partem e tribus trochaeis, seu syzygiam ejus adjunxeris, prosodiacum metrum efficies, quod semper a disyllabo quolibet (incipit), ut Heu heu date nunc sonitus, date bella tela. *Capell.* 9, 334. Numeri prosodiaci.

[PRŎSŌDĬCUS, i, m. *προσόδικος*, lucrosus, habens reditus et proventus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 397, 1. L. Cornelius Prosodicus. *F.*]

PRŎSŎNŎMĂSĬĂ, ae, f. *προςονομασία*, figura est, quae fit ex aliqua vocum similitudine, ut: Deligere oportet quem velis diligere. Vox Graeca et Graece usurpanda. V. AGNOMINATIO.

[PRŎSŌPĂ, ae, m. persona, facies, a *πρόσωπον*, vultus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 72. *n.* V. Genio C. Julii Augustae L. Prosopae. *F.*]

PRŎSŌPIS, idis, et Prosopitis, itidis, f. *προσωπὶς*, et *προσωπῖτις*, herba, quae a Latinis dicitur personacia, teste *Appul. Herb.* 36. V. PERSONATA.

[PRŎSŌPĪTES, ae, m. Aegypti nomus, cujus metropolis Prosopis in Delta, intra alveos Agathodaemonem, et Thermaicum, nunc *Pschati*, vel *Abschedi*, in cujus nummis ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 4. p. 113. *ΠΡΟΣΩΠΙΤΗΣ.* *Plin.* 5, 9, 9. Reliqua (*pars Aegypti nomos habet*) Heliopoliten, Prosopiten, Panopoliten, etc. *F.*]

PRŎSŌPŎPOEĬĂ, ae, f. *προσωποποιΐα*, sermocinatio, conformatio, figura sententiarum, per quam personae, vel aliae res loquentes inducuntur vel ad suadendum, vel ad objurgandum, vel ad querendum,
vel ad laudandum, vel ad movendam miseratio
etc. a *πρόσωπον*, persona, facies, et *ποιέω*, f
Quint. 6, 1., 9, 2. et 11, 1., quibus locis modo G
ce, modo Latine utitur. ℙ Sic etiam dicitur
tio integra, in qua ex persona alterius dicimu
verba ac sententias qualitati ejus per continu
prosopopoeiam accommodamus: cujusmodi sunt
cherrimae ap. *Liv.* et alios historicos. *Quint.*
Ad prosopopoeias usque, et ad suasorias, in q
onus dicendi vel maximum est, irrumpunt. V.
3, 8., ubi de his plura.

PRŎSŌPŎPOEĬCUS, a, um, adj. ad prosop
iam pertinens, ut Prosopopoeicus sermo, ap.
de error. prof. relig. 8. *med.*

PROSPĂRĂLEPSIS, is, f. *προςπαράληψις*, f
eadem, quae Paragoge, q. v. v. s. l.

PROSPECTĒ, adv. *ἐσκεμμένως*, consulte, pr
ter. *Tert. Apol.* 6. *med.* Circa Deos quae pros
decreverant patres vestri, vos rescidistis. *Au*
ep. ad Macedonium 55. *med.* Dicatur haec et pr
tia, quia prospectissime adhaerebit bono, quo
amittatur: fortitudo, quia firmissime adhae
temperantia, quia castissime.

PROSPECTĪVUS, a, um, adj. *Imp. Zeno C*
10, 12. Fenestras fabricare, tam quae prospec
dicuntur, quam quae luciferae, *h. e.* quae pr
ctus tantum causa fiunt.

PROSPECTO, as, avi, atum, a. 1. *προβλέπω*
quent. a *prospicio*, et ejusdem fere significat
Pl. Mil. 3, 1, 2. Sinite me prius prospectare,
piam insidiae sient. *Ov. Met.* 3, 651. e puppi
tum prospectat adunca; et *ib.* 15, 841. ut sempe
pitolia nostra, Forumque Divus ab excelsa pr
ctet Julius aede. *Liv.* 24, 21. *med.* Multitudo,
procurrit in vias, pars ex tectis fenestrisque pr
ctant. *Sall. Jug.* 64. Qui moenia defensabant
tenti proelium equestre prospectabant. *Tac.*
1. Complentur moenia ac tecta, quaque longi
prospectari poterat. ℙ Translate. *Cic. Verr.*
17. *f.* Eam navem nuper vidi Veliae: quae q
omnibus, qui eam aspexerant, prospectare ja
silium, atque explorare fugam domini videbatu
fragm. pro C. Cornel. ap. *Ascon.* Prospectat v
cet Cominius, quid agatur; et *Liv.* 5, 48. Die
die prospectans, ecquod auxilium ab dictator
pareret; et *Virg. A.* 10, 739. non me, quicu
es, inulto Victor, nec longum laetabere: te q
fata Prospectant eadem; et *Stat. Silv.* 5, 1, 12
Appula conjux Agricolae parci, vel sole infect
bino, Quae videt emeriti, jam prospectantibus
Tempus adesse viri, *h. e.* apparentibus, et quasi
spicientibus. *Gell.* 9, 4. Vestigia pedum haben
tro porrecta, non, ut ceterorum hominum pr
ctantia, *h. e.* in anteriorem partem conversa
Providere, praevidere, prospicere. *Appul. D*
Plat. 2. Non solum in prospectandi cognitione
rum etiam agendi opera, sequi quae Diis atqu
minibus sint probata. ℙ De locis, unde prosp
est aliquo. *Phaedr.* 2, 5. Villa, quae monte su
posita Prospectat Siculum, et prospicit Tuscum
re. *Tac. A.* 14, 9. Villa, quae subjectos sinus
tissima prospectat. *Id. H.* 5, 6. A meridie Aeg
objacet; ab occasu Phoenices, et mare: septe
nem a latere Syriae longe prospectant. *Plin.*
17. Triclinium a lateribus, a fronte quasi tria m
prospectat. *Tac. A.* 3, 60. Locus late prospec
Plin. 14, 6, 8. *n.* 3. Massica ex monte Gauro P
los, Bajasque prospectantia. Adde *Sil.* 3, 418.

PROSPECTŌR, oris, m. qui longe prospicit.
Or. 1. Deus prospector humanarum necessit
Appul. de Deo Socrat. Deus in rebus incertis
spector, dubiis praemonitor, periculosis tutator
de *Tert. adv. Marc.* 4, 34. *med.* V. PERSPECT

PROSPECTUS, a, um, part. a *prospicio*, l
visus. *Plin.* 2, 67, 67. Immensum mare prospec
aut fama cognitum. ℙ Translate. *Liv.* 44, 1
ibi, et ex aliis locis commeatus a praetore pr
ctos in hiemem habere. *Pacat. Pan. Theodo*
Diu meditati, longeque prospecti.

PROSPECTUS, us, m. *ἄποψις, πρόςοψις*, asp
longe, et in anteriorem partem. *Pl. Mil.* 3, 1
Sterilis hinc prospectus usque ad ultimam pla
est probe; et *Caes. B. G.* 2, 22. Cum sepibus de
simis interjectis prospectus impediretur; et *ib.* 7
Prospectu tenebris adempto, multa utrinque vul
accipiuntur. *Sall. Jug.* 57. Nam prospectum
arbustis consitus prohibebat. *Virg. A.* 8, 253. i
vitque domum caligine caeca, Prospectum erip
oculis. *Liv.* 10, 32. Non prospectu modo extra
lum adempto, sed propinquo etiam congredien
inter se conspectu. *Virg. A.* 1, 185. et *Catull*
241. Prospectum petere, *h. e.* prospectare, a
oculorum longe mittere. Sic *Pacuv.* ap. *Non.* 7
aucupare. *Virg. G.* 2, 284. animum uti pascat
spectus inanem; et *Caes. B. G.* 5, 10. Cum jam
tremi essent in prospectu, *h. e.* eo loco essent,
procul stantibus prospici possent. *Tac. H.* 1, 4.
batur huc illuc Galba vario turbae fluctuantis im
su, completis undique basilicis ac templis, lug
prospectu, *h. e.* aspectu, facie. *Quint.* 10, 7.
Non minus prospectu procedamus, quam gradu
Cic. Verr. 2, 1, 47. Cum eum, quem virgis iste
ciderat, in prospectum populi R. produxit; et

. 10, 28. atque ita late Aequora prospectu metior meo. ℙ Est etiam locus editus, et apertus ad e prospiciendum. *Cic. Att.* 14, 13. Quaeris, n magis tumulis prospectuque, an ambulatione ενεῖ delecter. *Plin.* 19, 4, 19. *n.* 3. Praefigi pro-ctus omnes coegit multitudinis innumerae saeva ocinatio. *Hirt. B. Alex.* 15. *f.* Altissima tecta re, atque ex omni prospectu locum spectaculo re. *Liv.* 1, 18. *med.* Prospectum in urbem agrum-capere; et *Plin.* 6, 9, 10. Ab laeva regio Medo-est, et prospectus Caspii maris. *Cic. Dom.* 44. alatio, pulcherrimo prospectu, porticum concu-rat; et *Acad.* 4, 25. O praeclarum prospectum! olos videmus, etc. ℙ In aedibus quid sit pro-tus, V. LUMEN. ℙ Translate est respectus. . 5, 11. *f.* Cujus rationem prospectumque Bias habuit. *Val. Max.* 5, 1. *n.* 3. *extr.* Ut officii pectum in iis deponeret, qui tum maxime armis eo dissidebant. Possis etiam intelligere speci-externum signum. ℙ Item providentia. *Tert.* *t.* 1. *f.* Ut hoc humano prospectu, non divino scripto definitum existimetur.

ROSPĔCŬLOR, aris, atus sum, dep. 1. longe ulor, prospecto. *Liv.* 33, 1. Multitudo e muris ntum imperatoris R. regisque prospeculabatur. , 43. L. Siccium prospeculatum ad locum ca-capiendum mittunt.

ROSPER, et usitatius Prospĕrus, a, um, adj. εὔ-ς, secundus, felix, favens, ad voluntatem no-n fluens, commodus, amicus: cui *adversus*, *in-odus* opponitur. *Cic. N. D.* 3, 37. Ut ad pro-m adversamque fortunam, qualis sis, nihil in-. *Id. ad Quir.* 1. Homini nihil est magis op-m, quam prospera, aequabilis, perpetuaque na, secundo vitae sine ulla offensione cursu. *Id.* 3. Prosperae res deinceps multae consecutae *Id. Att.* 9, 6. Prosperos exitus consequi. *Just.* . Prosperum in patriam reditum precatus. *Plin.* , 1. Precor, ut tibi, et per te generi humano era omnia contingant. *Liv. praef. extr.* Ut or-nti operis prosperos successus darent. *Ov.* 6, 202. Bellona Latio prospera semper adest. *Fl.* 3, 184. si fata sinant, si prospera Juno. *Sil.* 98. frigens animis, nec bello prospera turba, *h.* ens. *Plin.* 10, 8, 9. Prosperrimum augurium. *A.* 3, 362. omnem cursum mihi prospera dixit io, *h. e.* auspicia secunda. *Vell.* 2, 51. *extr.* um longe magis Pompejanis prosperum. *Sil.* 09. nec egent tam prospera laude Facta nova; *n.* 28, 2, 5. Prospera nomina, *h. e.* boni omi-*Ov. Pont.* 4, 4, 38. verba; et *ib.* 3, 7, 50. ter-speriore frui. *Id. A. Am.* 3, 50. Mox cecinit prosperiore lyra. *Id. Fast.* 3, 614. prosperi-m. *Vell.* 2, 122. *f.* Prosperrimo rerum eventu. *esp.* 20. Prosperrima valetudine usus est. *Tac.* 51. Drusus prosperiore civium amore erat. *Id.* 51. *extr* Prospera fama, *h. e.* integra, invio-ℙ Absolute. *Lucan.* 5, 782. Prospera belli; 107. rerum; et *ib.* 708. Tam mala Pompeji, rospera mundus adoret. *Tac. H.* 5, 15. Ger-rosperis feroces. *Plin. Pan.* 7. Nec te laeta pera stationis illius, sed aspera et dura ad ca-dam eam compulerunt. ℙ Cum gen. *Hor. Od.* 37. de luna: Rite crescentem face noctilucam, ram frugum, *h. e.* amicam frugibus, fruges rantem. Sic *Prud.* περὶ στεφ. 9, 4. Spes est , prosperum Christum fore, *h. e.* propitium. que positio recti casus auctores habet. *Dom.* *isc.* 6. p. 693. Ut prosper dicendi successus os-t, etc. *Cic. Somn. Scip.* 4. Hominum generi rus et salutaris. Ita leg. *Prisc. ib.* et sic ha-nes lib. vet. *Sil.* 10, 202. immoriens magnis sperus ausis. Alii leg. *prosper in ausis. Val.* , 7. *n.* 1. Nec minus animosus, minusve pro-in Africam transitus. Alii leg. *prosper.* ℙ am cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 627. *n.* 234. cius M. L. Prosper.

OSPERATĬO, onis, f. *Gloss. Cyrill.* Prospe-κατευόδωσις. *B. A.*

SPĔRĀTUS, a, um, part. a *prospero*, ut rata felicitas. *Tert. Apol.* 6. Prosperatus De-*ud.* περὶ στεφ. 10, 365. *h. e.* prosper, et propi-tus.

SPĔRĒ, adv. εὐτυχῶς, εὐδαιμόνως, δεξιῶς, fe-ex voto. *Cic. Tusc.* 1, 18. Omnia profluen-solute, prŏspere. *Id. Fam.* 12, 9. Ut omnia ro) prospere procedant. *Id. N. D.* 2, 66. *f.* viris prospere eveniunt semper omnes res. *c.* 7. Ut omnia minus prospere gesta ejus cul-uerent. *Id. Dat.* 1. Quae prospere ei cesse-*ib.* 6. Haec minus prospere succedebant. *Tac.* 6. Prospere cadere. *Colum.* 4, 32. Arundo ius resoluto, quam denso solo deponitur. , 6. Aves, quae prosperius evolant, *h. e.* me-gurio. *Festus* in *Scribas.* Respublica populi perius geri coepta est. *Vell.* 2, 97. Omnia r prosperrime. *Suet. Caes.* 36. Prosperrime e. *Plin.* 11, 17, 18. pugnare. **Cic. de re d. A. Maio)* 2, 21. Illi injusto domino atque aliquamdiu in rebus gerendis prospere fortu-itata est. *B. A.*

SPERGO, is, a. 3. aspergo. *Tac. A.* 15, 44. Hausta aqua, templum et simulacrum Deae prosper-sum est.

PROSPĔRĬTAS, atis, f. εὐτυχία, secundus rerum cursus, res secundae, commoditas, felicitas. *Cic. N. D.* 3, 56. Omnem commoditatem prosperitatem-que vitae a Diis habere; et *ib. f.* Improborum pro-speritates secundaeque res. *Id. fragm.* ap. *Ammian.* 21, 16. Neque aliud est felicitas, nisi honestarum rerum prosperitas. *Nep. Att.* 21. Tanta prosperitate usus est valetudinis, ut, etc.

PROSPĔRĬTER, adv. idem ac prospere. *Enn.* ap. *Prisc.* 15, 1010.

PROSPĔRO, as, a. 1. ὀλβιόω, εὐδαίμονα ποιῶ, prosperum facio, secundo. *Liv.* 8, 9. Uti populo R. Quiritium vim victoriamque prosperetis. *Tac. A.* 3, 56. Ut consilia sua reipubl. prosperarent. *Pl. Pers.* 2, 3, 11. Nunc et amico meo prosperabo, et genio meo multa bona faciam, *h. e.* prosperitatem afferam, fortunam ei prosperam reddam. *Id. Cas.* 5, 4, 26. Propter eam rem hanc tibi nunc veniam minus gravate prospero, ne, etc., *h. e.* ex animi tui sententia largior. *Val. Max.* 7, 2. *n.* 5. Pullarius, non prosperantibus avibus, ementitus, etc.

PROSPERSUS, a, um, part. a *prospergo*, asper-sus. *Appul. Met.* 2. Corollis revinctus, ac flore pro-spersus. Al. leg *perspersus.* V. tamen PROSPERGO.

PROSPĔRUS. V. PROSPER.

PROSPEX, ĭcis, m. qui prospicit. *Tert. Testim. anim.* 5. Recogita in praesagiis vatem, in omnibus augurem, in eventibus prospicem.

PROSPĬCĬENTER, adv. προνοίως, circumspecte. *Gell.* 2, 29. Res salubriter ac prospicienter animad-versas, etc.

PROSPĬCĬENTĬĂ, ae, f. πρόνοια, cura, provi-dentia. *Cic. Phil.* 7, 7. Vigilia et prospicientia. Al. leg. *providentia.* Alio sensu *Tert. adv. Valent.* 26. Volunt illum prospicientias earum substantiarum in-duisse, *h. e.* prospectum, speciem, formam. Alii aliter leg.

PROSPĬCĬO, is, exi, ectum, a. 3. προοράω, ante, et procul video, aut aspicio. *Varr.* ap. *Non.* 5, 85. Neque post respiciens, neque ante prospiciens. *Ter. Ph.* 5, 1, 8. Nisi me animus fallit, aut parum pro-spiciunt oculi, meae nutricem gnatae video. *Plin.* 10, 23, 30. Grues volant ad prospiciendum, alte. *Lucan.* 1, 195. qui moenia prospicis urbis Tarpeja de rupe. *Virg. A.* 6, 357. Prospexi Italiam summa sublimis ab unda. *Id. ib.* 2, 733. per umbram Pro-spiciens. *Caes. B. C.* 2, 5. Facile erat ex castris, et superioribus locis prospicere in urbem. *Virg. A.* 12, 353. Longe prospicere; et *ib.* 11, 909. procul. *Sen. ep.* 110. ultra mundum. *Cic. Fam.* 7, 20. Do-mus habet lucum, a quo etiam advenae teneri so-lent: quem tamen si excideris, multum prospexeris; et *Auct. B. Hisp.* 8. Propter altitudinem longe late-que prospiciunt. ℙ De locis, unde prospectus est. *Plin. ep.* 2, 17. Coenatio latissimum mare, amoenis-simas villas prospicit. *Plin. alter* 5, 16, 15. Pro-spicit lacum ab oriente Arabia Nomadum. Adde *Phaedr.* 2, 5. ℙ Translate refertur ad animum. *Sen. ep.* 66. *med.* Aliquis infans decessit, cui nihil am-plius contigit, quam prospicere vitam. *Id. ep.* 33. *med.* Turpe est seni, aut prospicienti senectutem, ex commentario sapere. ℙ Saepe est ante videre, prae-videre, providere, praesentire, προβλέπω. *Cic. Har. resp.* 3. Tum vidi, ac multo ante prospexi, quanta tempestas excitaretur. *Id. Fam.* 4, 3. Multo ante, tanquam ex aliqua specula, prospexi tempestatem futuram. *Id. Div. Verr.* 13. Jam nunc mente et co-gitatione prospicio, qui concursus futuri sint. *Id. Am.* 12. Eo loco locati sumus, ut nos longe prospi-cere oporteat futuros casus reipublicae. *Id. Quint.* 10. *med.* Ut jam ante animo prospicere possis, qui-bus de rebus auditurus sis. *Id. Dom.* 5. Neque id conjectura prospiciebamus, sed jam experti videba-mus. *Id. Mur.* 28. *med.* Sapientes, ac multum in posterum prospicientes. *Virg. G.* 1, 393. ex imbri soles et aperta serena Prospicere. ℙ Item consulere, providere, cavere. *Cic. Verr.* 2, 1, 58. *f.* Habemus liberos parvos: incertum est, quam longa nostrum cujusque vita futura sit: consulere vivi, ac prospice-re debemus, ut illorum solitudo et pueritia firmissi-mo praesidio munita sit; et *ib.* 8. Quod ad vestram famam pertinet, prospicite atque consulite. *Id. Fam.* 3, 2. Ut quibuscumque rebus poteris, prospicias, et consulas rationibus meis. *Id. Cat.* 4, 2. Consulite vobis, prospicite patriae, (*prospicere* est solum co-gitare cum animo suo, et videre, quid juvet: *consu-lere*, adhibere in id aliorum consilium: quamquam hoc discrimen non est perpe uum.) *Id. Font. f.* Pro-spicite, ut plus apud vos preces virginis Vestalis, quam minae Gallorum valuisse videantur. *Caes. B. G.* 5, 7. Statuebat prospiciendum, ne quid sibi nocere pos-set; et *ib.* 7, 50. *med.* Prospicere saluti alicujus; et *ib.* 1, 23. rei frumentariae. *Cic. Verr.* 2, 3, 55. fide-lissimis sociis; et *ib.* vectigalibus in decumis, et in re frumentaria. *Plin. ep.* 1, 17. immortalitati alicu-jus. *Varr. R. R.* 1, 23. in annum. *Cic. Har. resp.* 26. *f.* Huic malo populus R. ipse nullo haruspicum admonitu, sua sponte prospexit. *Ter. Heaut.* 5, 2, 8. Prospicere stultitiae alicujus. *Id. Ph.* 5, 2, 17. Plagae crescunt, nisi prospicis. *Ulp. Dig.* 40, 9, 12. Prospexit legislator, ne mancipia per manumissio-nem quaestioni subducantur. ℙ Passive impersona-liter. *Paul. Sentent. tit.* 4, 2. Senatus consulto Tre-belliano prospectum est, ne solus heres hereditatis actionibus oneretur. *Ter. Heaut.* 2, 4, 11. Nisi si prospectum interea aliquid est, desertae vivimus. ℙ Cum accusativo. *Petr. Sat.* 10. Habitationem mihi prospiciam. *Liv.* 4, 49. *f.* Qui sedem senectuti ve-strae prospiciunt. *Lucan.* 9, 234. justas sibi nostra senectus Prospiciat flammas. *Plin. ep.* 1, 14. Ut fra-tris tui filiae prospiciam maritum. Et passive. *Cic. Sull.* 19. *extr.* Munere servili obtulit se ad ferramen-ta prospicienda; et *Val. Max.* 5, 1. *n.* 1. Naves ut prospicerentur, quibus in Africam tuto trajiceret. ℙ Ponitur et pro servare. *Phaedr.* 2, 4. Pavorem si-mulans prospicit toto die. ℙ Item pro inspicere, considerare, animadvertere. *Varr. L. L.* 7, 24. His dictis partibus, singulas prospice, ut videas, etc. ℙ Et pro simplici aspicio, intueor. *Pl. Stich.* 4, 2, 55. Nunquam edepol me vivum quisquam in crastinum prospiciet diem. *Id. Amph.* 5, 1, 7. et *Curc.* 2, 3, 38. Caput dolet, neque audio, neque oculis prospi-cio satis. *Nep. Dat.* 3. Quem cum omnes prospice-rent propter novitatem ornatus, ignotamque for-mam, etc. ℙ Part. *Prospecturus* ap. *Claud. IV. cons. Honor.* 235. hanc (*animam*) alta capitis fundavit in arce Mandatricem operum, prospecturamque labori.

PROSPĬCŬĒ, adv. prospicienter, provide. *Appul. Met.* 1. Benigne et prospicue in me consuluit; et *ib.* 11. Quippe cum mihi familiares, quo ad cultum sum-ptumque largiter succederet, deferre prospicue cu-rassent.

PROSPĬCUS. V. DESPICUS.

PROSPĬCŬUS, a, um, adj. qui procul prospicitur. *Th.* 12, 15. prospicuae scandentem limina turris. *Appul. Met.* 6. Sic turris illa prospicua vaticinatio-nis munus explicuit. Hic *prospicua* videtur esse provida, et futura prospiciens.

PROSPĪRO, as, n. 1. ἀποπνέω, ultra, seu longe spiro, extra spiro. *Appul. Apol.* Ea namque tabes si foras corporis prospiravit, majore dedecore, quam noxa diffunditur. Lexicographi addunt aliud exem-plum *Catonis*, quod V. in PERSPIRO.

PROSPISSO, adv. tarde, valde sero. *Pl. Poen.* 3, 5, 47. Si quid boni promittunt, prospisso eve-nit. Rectius tamen divisum legas *pro spisso.*

[PROSPŎLOS, i, m. πρόσπολος, famulus, minister sacrorum. *Inscr.* ap. *Mur.* 174, 7. Ex responso an-tistitum prospolois C. Lucanus Severus pro L. Luca-no filio. Hic *prospolois* scribitur Graeca termina-tione προσπόλοις pro *prospolis*, quibus nempe templi alicujus ministris C. Lucanus Severus pro L. Lucano filio vel peregre absente, vel morbo decumbente, ex antistitum a se consultorum responso, donum ali-quod se dedisse hoc titulo testatur. V. *Bimardi* praef. ad *Mur. Inscr.* p. 66. *F.*]

PROSTANS, antis, part. a *prosto*, ante stans, ex-stans, prominens, eminens. *Lucr.* 2, 426. Sunt et-iam quae jam nec levia jure putantur Esse, neque omnino flexis mucronibus unca; Sed magis angellis paulum prostantibus, et quae Titillare magis sen-sus, quam laedere possunt. ℙ De iis, qui turpiter aliorum libidini se exponunt quaestus gratia. *Juven.* 1, 47. spoliator pupilli prostantis. *Suet. Tib.* 43. *f.* Prostantes per antra et cavas rupes ex utriusque sexus pube.

PROSTAS, ădis, f. προστάς, vestibulum, porticus. *Vitr.* 6, 10., sed Graece in plerisque libris.

PROSTĂSĬĂ, ae, f. προστασία, primus dignitatis locus inter aliquos. *Impp. Diocl. et Maxim. Cod.* 10, 41, 8., ubi alii leg. *protostasia* eod. sensu: quae vox legitur etiam in *Cod. Theod.* 11. *tit.* 23. (qui *De protostasia* inscribitur) *l.* 1, 3. et 4., ejusque munus occupabatur circa collationem et exactionem tribu-torum per Orientem. V. *Gothofred.* ad *l. c. l.* 11. *Cod. Theod.*

PROSTERNO, is, stravi, atum, a. 3. στρώννυμι, prius sterno, consterno, substerno. *Pl. Poen.* 2, 31. Viscum legioni dedi, fundasque: eo prosternebant folia farferi, ne ad fundas viscus adhaeresceret. ℙ Translate. *Plin. Pan.* 31. Nonne manifestum est, si quid adversi cadat, tuis laudibus, tuis virtutibus ma-teriam campumque prosterni? *h. e.* aperiri, parari. ℙ Est multo saepius in terram dejicio, ad terram do, affligo, everto, καταβάλλω. *Ter. Ad.* 3, 2, 21. Cete-ros ruerem, agerem, raperem, tunderem, et proster-nerem. *Ov. Met.* 8, 776. adductaque funibus arbor Corruit, et multam prostravit pondere silvam. *Sil.* 3, 213. tantoque fragore Eruta convulsis prosternes oppida muris. *Colum.* 11, 3. *med.* de allio: Ante-quam caulem faciant, omnem viridem superficiem intorquere, et in terram prosternere conveniet, quo vastiora capita fiant. *Curt.* 8, 5. Prostraturus humi corpus. Sic *Liv.* 9, 6. Circa viam corpora humi pro-straverunt. *Cic. Planc.* 20. Prosternere se, et sup-plicare alicui. *Id. Phil.* 2, 18. Filius se ad pedes meos prosternens, lacrimans te mihi commendabat. *Lucan.* 7, 372. Credite, grandaevum, vetitumque ae-tate senatum Arma sequi, sacros pedibus prosterne-re canos; et *Val. Fl.* 6, 508. densa Strage cadit le-gio, et latis prosternitur arvis. *Cic. Phil.* 14, 10. Hostem prostravit, fudit, occidit; et *Val. Fl.* 3, 185. Prostravitque virum celeri per pectora telo. *Mart.* 5, 42. Prosternet patrios impia flamma lares.

¶ Translate est evertere, subvertere. *Cic. Cluent.* 26. Praecipitantem impellamus, et perditum prosternamus; et *ib.* 6. Perfregit ac prostravit omnia cupiditate ac furore. [*Id. fr. or. pro Scauro* (ed. *Peyronio*) *n.* 20. Tota est acies illa (*accusatorum*) uno impetu prosternenda. *F.*] *Just.* 6, 2. *f.* Agros vastat, urbes expugnat, et quasi tempestas quaedam cuncta prosternit. *Vat.* ad *Cic. Fam.* 5, 9. Malevolorum obtrectationes et invidias prosternere, atque obterere. *Plin.* 36, 15, 24. *n.* 7. Cujus aedilitas maxime prostravit mores civitatis. *Auct. dial. de Or.* 11. Detrectare poetas, atque carminum studium prosternere. *Cic. Par.* 1. *f.* Sic te ipse abjicies atque prosternes, ut nihil inter te atque quadrupedem aliquam putes interesse? ¶ Prostituere. *Suet. Cal.* 24., *Id. Caes.* 2. et *Tib.* 35. et *Arnob.* 2, 73.

PROSTHĔSIS et Prothesis, is, f. πρόςθεσις, et πρόθεσις, additio, figura, qua littera, vel syllaba voci alicui in principio, aut in medio apponitur, ut *gnatus* pro *natus*, *tetuli* pro *tuli*, *redditus* pro *datus*, *Mavortis* pro *Martis*. Vox Graeca, et Graece adhibenda. *Charis.* 4, 248., *Diomed.* 2, 435. et *Serv.* ad *A.* 12, 817.

PROSTĬBĬLIS, e, adj. qui prostat, seu prostituitur: a *prosto*. *Pl. Pers.* 5, 2, 56. Hic faceret te postibilem propediem, *h. e.* ut prostares. Aliqui leg. *prostibulam*. *Id. Stich.* 5, 6, 4. Prostibile est stantem stanti savium dare amicum amicae, *h. e.* prostibuli, vel meretricis proprium. Alii rectius leg. *prostibuli*.

PROSTĬBŬLĂ, ae, f. idem ac prostibulum, meretrix. *Pl. Clitell* ap. *Non.* 5, 8. Intro abeo: nam meretricem adstare in via solam, prostibulae sane est. Ita recte *Bothe* legit, et edidit. *Tert. Apol.* 6. Inter matronas, et prostibulas nullum discrimen relictum. Addit *Non l. c.* discrimen esse inter meretricem, et prostibulam, quod meretrix honestioris loci, et quaestus sit, et copiam sui tantummodo noctu faciat; prostibula vero ante stabulum sedeat quaestus diurni et nocturni causa. V. PROSEDAS, et ALICARIUS.

PROSTĬBŬLUM, i, n. ἑταίρα, meretrix, quae prostat quaestus corpore faciendi causa. *Pl. Aul.* 2, 4, 6. Bellum et pudicum vero prostibulum popli! ¶ Discrimen inter prostibulum, et meretricem V. in v. praec. ¶ De masculo usurpavit *Arnob.* 6, 199. ¶ Significat etiam ipsum lupanare. *Isid. Or.* 18, 42. Idem vero theatrum, idem et prostibulum, eo quod post ludos exactos meretrices ibi prostarent: idem et lupanare vocatum ab eisdem meretricibus.

PROSTĬTŬO, is, ui, utum, a. 3. προΐστημι, ante statuo, aut colloco. *Arnob.* 5, 177. Viam comiter Prosumnus (*Libero*) edisserit, atque in limine ipso prostituit inferorum, *h. e.* statuit, sistit ante limen. ¶ Frequenter significat corpus suum, vel alienum quaestui exponere, corporis potestatem facere, pudicitiam venalem habere, se, vel alium meretriciae arti dedere, quasi ante, vel publice statuere. *Pl. Ps.* 1, 2, 45. Cras populo prostituam vos. *Catull.* 110, 7. plusquam meretricis avarae, Quae sese toto corpore prostituit. *Sen. Controv.* 1, 2. *med.* Servavit te leno, quam prostituturus erat in libidinem populi? *Suet. Ner.* 29. Pudicitiam suam prostituere. *Ov. Am.* 1, 10, 41. Turpe, tori reditu census augere paternos, Et faciem lucro prostituisse suam. *Petr. Sat.* 126. Formam prostituis, ut vendas. ¶ Significat etiam publicare. *Cato* ap. *Gell.* 17, 13. Neque satis habuit, quod eam in occulto vitiaverat, quin ejus famam prostitueret. *Ov. Am.* 3, 14, 11. Tu tua prostitues famae peccata sinistrae, Commissi perages indiciumque tui? ¶ Translate. *Id. ib.* 1, 15, 5. Non me verbosas leges ediscere, nec me Ingrato vocem prostituisse foro, *h. e.* exhibuisse in communem usum litigantium.

PROSTĬTŪTĬO, onis, f. προαγωγή. *Arnob.* 2, 53. In libidinem publica venalium corporum prostitutione damnari. ¶ Translate. *Tert. Apol.* 27. Prostitutio imaginum.

PROSTĬTŪTOR, oris, m. qui prostituit, προαγωγεύς. *Tert. Cult. fem.* 9. Lenones et prostitutores. ¶ Translate. *Id. Pud.* 10. *med.* Prostitutor Christiani sacramenti.

PROSTĬTŪTUS, a, um, part. a *prostituo*: προαχθεὶς, ad turpia propositus. *Mart.* 9, 7. Prostitutus infans. *Plin.* 30, 2, 5. Lupanaribus atque prostitutis mandare aliquid. *Tert. Apol.* 25. Prostitutissima lupa Larentina. Alii leg. *prostratissima*. ¶ Translate. *Sidon. ep.* 3, 13. *f.* Sermones prostituti ac theatrales.

PROSTO, as, stiti, statum, n. 1. προΐσταμαι, ante, et palam sto: ut ii, qui merces vendendi gratia, aut negotii gerendi exponunt se, ac praebent omnibus. *Pl. Curc.* 4, 2, 21. Hi (*lenones*) saltem in occultis locis prostant, vos in foro ipso. Vos fenore, hi male suadendo, etc. ¶ *Prostare* item dicuntur res venales, quae oculis omnium expositae sunt. *Hor. Ep.* 1, 20, 1. Vertumnum, Janumque, liber, spectare videris, Scilicet ut prostes Sosiorum pumice mundus. ¶ Et saepius qui pudicitiam suam prostituunt, ut meretrices. *P. Syrus* ap. *Petr. Sat.* 55. *extr.* Palam prostare nudam in nebula linea. *Sen. Controv.* 1, 2. Si mater tua prostitisset, tibi noceret. *Juven.* 9, 24. quo non prostat femina templo? et 3, 65. ad Circum jussas prostare puellas. ¶ Translate. *Ov. Pont.* 2, 3, 19. Illud amicitiae quondam venerabile numen Prostat, et in quaestu pro meretrice sedet, *h. e.* venale est, et pretio comparatur. ¶ Pro exstare, eminere. V. PROSTANS.

PROSTŎMIS. V. POSTOMIS.

PROSTRĀTĬO, onis, f. actus prosternendi, dejectio, κατάστρωσις. *Tert. Praescr.* 41. Simplicitatem volunt esse prostrationem disciplinae.

PROSTRĀTOR, oris, m. qui prosternit, eversor. *Firm. de error. prof. relig.* 21. *f.* Eminentes prostratores estis omnium hostium vestrorum.

PROSTRĀTUS, a, um, part. a *prosterno*: καταβεβλημένος, ad terram datus, dejectus, eversus, profligatus, afflictus. *Cic. Lig.* 5. Quod nos domi petimus precibus et lacrimis, prostrati ad pedes. *Ov. Trist.* 1, 3, 43. ante lares passis prostrata capillis. *Tac. H.* 4, 34. *f.* Lapsu equi prostratus. *Lucan.* 4, 357. campis prostrata jacere Agmina. *Lucr.* 6, 1262. Multa siti prostrata viam per, proque voluta Corpora, silanos ad aquarum strata jacebant. *Id.* 5, 1191. prostrati in gramine molli. *Hirt. B. Afr.* 23. Subito eruptione facta, prostratos perterritosque Pompejanos in mare passim navesque compulerunt. *Petr. Sat.* 104. cum prostrata sopore Urget membra quies. *Suet. Vesp.* 5. Arbor radicitus evulsa atque prostrata. *Plin.* 34, 7, 18. Simulacrum terrae motu prostratum. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 5. *med.* Oppida prostrata et diruta. ¶ De prostratis piscibus V. JACENS. ¶ Prostitutus. *Suet. Caes.* 2. Non sine rumore prostratae regi pudicitiae. Adde *Just.* 12, 7. ¶ Translate. *Cic. Cat.* 2, 1. *f.* Jacet ille nunc prostratus, et se perculsum atque abjectum esse sentit. *Id. Or.* 2, 52. Afflicta et prostrata virtus. *Id. Leg.* 2, 17. Religiones scelere prostratae, afflictaeque. ¶ In mensuris *pes prostratus* (qui et *constratus*) est, cum longitudinem per latitudinem metimur. *Front. in exposit. formar.* p. 30. *Goes.*

PROSTȲLOS, i, m. et f. πρόστυλος. Aedes prostylos dicitur, quae habet in fronte columnas. *Vitr.* 3, 1. et *praef.* 7. *f.* V. AMPHIPROSTYLOS.

PROSTYPUM. V. PROTYPUM.

PROSŬBĬGO, is, egi, actum, a. 3. κατατρίβω, ante subigo, valde subigo. *Virg. G.* 3, 256. de sue: Et pede prosubigit terram, *h. e.* fodit, et pedibus impellit alternis: quod pugnaturi sues facere consueverunt, ad acquirendum robur, ut *Serv.* ait. *Prud.* περὶ στεφ. 3, 129. impositamque molam Turibulis pede prosubigit, *h. e.* calcat, proterit. *Val. Fl.* 4, 288. et fulmina Cyclops Prosubigit, *h. e.* malleo domat, tractat.

PROSUM, des, fui, anom. ὠφελέω, juvo, quasi *pro* aliquo *sum*: cui opponitur *noceo*, *obsum*. Inseritur *d*, quotiescumque ipsum verbum a vocali incipit, ad hiatum vitandum. Differt a *juvo*, quia hoc ad delectationem refertur, *prosum*, ad utilitatem. *Hor. A. P.* 333. Aut prodesse volunt, aut delectare poetae, Aut simul et jucunda et idonea dicere vitae. *Sen. ep.* 106. Quae sint haec, interrogas? quae scire magis juvat, quam prodest: sicut hoc quod quaeris, an bonum corpus sit. *Mart.* 5, 15. Quid tamen haec possunt, quamvis venerantia multos? Non prosint: sane me tamen ista juvant. ¶ Hoc tamen discrimen scriptores fere non servant. V. JUVO. ¶ Ad usum quod attinet, haec habeas. *Cic. Off.* 2, 10. *med.* Contemnuntur ii, qui nec sibi, nec alteri prosunt, ut dicitur; et *Fam.* 2, 17. Nihil tibi litterae meae proderunt. *Ov. Met.* 13, 365. tu tantum corpore prodes, Nos animo. *Tibull.* 2, 4, 15. Ite procul Musae, si nil prodestis amanti. *Hor. Ep.* 1, 8, 11. Quae nocuere sequar, fugiam quae profore credam. *Ter. Ad.* 5, 9, 10. Hic adjutor fuit, hic curavit: prodesse aequum est; (quod supra dixerat 5, 8, 25. Bene nos aliquid facere illi decet.) *Quint.* 8, 3. Sed protinus in id quoque prodest, ut terrae succum aequaliter trahant. *Id.* 6, 1. Si aliter obtineri vera et justa, et in commune profutura non possint. *Sall. Jug.* 89. Litterae Graecae ad virtutem doctoribus nihil profuerunt. *Hor. Od.* 1, 28, 4. nec quidquam tibi prodest Aerias tentasse domos. ¶ Quid prodest? *Ov. Her.* 18, 173. Quid mihi, quod lato non separor aequore, prodest? *Id. Met.* 13, 935. sed quid mihi fingere prodest? ¶ De iis, quae habent vim salutarem in medicina. *Plin. ep.* 7, 21. Balineum assumo, quia prodest: vinum, quia non nocet. *Ov. Med. fac.* 91. Profuit et marathros bene o lentibus addere myrrhis. *Plin.* 22, 25, 69. Fabam voci prodesse, auctor est Varro. *Id. ib.* 63. Panicum prodest ad tormina. *Id.* 20, 7, 25. Isatis contra ignem sacrum radice, vel foliis prodest. *Id.* 19, 6, 34. Allium ad multa, ruris praecipue, medicamenta prodesse creditur.

PROSUMĬĂ, ae, f. genus navigii speculatorium parvum, teste *Festo*. *Caecilius* ap. *Non.* 13, 17. Cum progubernator propere vortit prosumiam. *Id. ib.* De nocte ad portum sum profectus prosumia. V. GESORETA.

PROSUMNUS, i, m. Πρόσυμνος, impudicus quidam Bacchi amator, qui pactus ab eo corporis usuram, ad Inferos descendentem comiter viam docuit. *Arnob.* 5, 176. *extr.*

PROSŪMO, is, mpsi, mptum, a. 3. insumo, fruor. *Pl. Trin.* 5, 2, 6. Beneficium, homini proprium quod datur, prosumpserit: nam quod datum est utendum, id repetundi copia est. Alii leg. *proprium sum*[…] *rit.* Addit *Pareus* in *Lex. Crit.* alia duo loca *ej*[…] *Mil.* et *Ps.*, sed frustra.

PROSUS. V. PROSA.

PROSYMNĂ, ae, et Prosymne, es, f. Πρόσυ[…] et Προσύμνη, regio et urbs Argolica, ubi Juno […] lebatur. *Stat. Th.* 1, 383., *ib.* 3, 325. et *ib.* 4, […]

[PROTĂGĬON, ii, n. vini genus, quod Ita[…] proximum fecerant Asclepiadis scholae, ut ait […] 14, 7, 9. *Hard.* putat, ita esse appellatum […] πρῶτα ἄγειν, *h. e.* quia praecipuae est auctoritatis.

PROTĂGŎREUS et Protagorius, a, um, […] Πρωταγόρειος, ad Protagoram pertinens. Fuit au[…] Protagoras Thracius genere, professione soph[…] qui magorum Persarum religione imbutus, cum […] Diis male sentire putaretur, ab Atheniensibus […] et agro pulsus est, ejusque libri palam comb[…] *Gell.* 5, 11. Protagorion illud antistrephon. […] leg. *Protagoricon*. Plura de eo *Id. ib.* 3.

[PROTARCHUS, i, m. πρώταρχος, militiae princ[…] a πρῶτος, primus, et ἄρχος, dux. Est cogn. R. […] ap. *Mur.* 1787, 9. Q. Ninnius Q. L. Protarcus. […] omittitur, ut alias saepissime, aspirata. *F.*]

PRŎTĂSĬS, is, f. πρότασις, propositio, se[…] quod ad disputandum proponitur: item prima […] positio syllogismi ap. *Gell.* 5, 11. et *Ap*[…] *Dogm. Plat.* 3. *in.* quam ipse, verbum e v[…] reddens, *protensionem* vertit, est enim a […] τείνω, protendo. Item prior periodi pars: cu[…] spondet apodosis: item prima pars fabulae. […] *nat.* in *Ter. Andr. praef.* Hic protasis subtilis, […] tasis tumultuosa, catastrophe paene tragica.

PRŎTĂTĬCUS, a, um, adj. ad protasim p[…] nens, προτατικός. Protatica persona ea intellig[…] quae semel inducta in principio fabulae, in n[…] deinceps partibus adhibetur, ut Sosia in Andria […] rentii. *Donat.* in *Ter. Andr. praef.*

[PRŎTĀTUS, i, m. πρότατος, omnium pri[…] Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Donat.* 276, 8. M. Aur[…] Protatus. *F.*]

[PROTAULES, ae, m. qui tibia primo loco so[…] a πρῶτος, primus, et αὐλὸς, tibia. *Not. Tir.* p. […] Protaules, plagiaules. *Inscr.* ap. *Marin. Frat.* […] p. 530. P. Lucilius Ↄ. L. Croesus protaules. *F.*]

*PROTE, es, f. Πρώτη, prima, insulae no[…] unius e Stoechadibus. *Plin.* 3, 5. ¶ Item in […] maris Ionii, Cephaleniae objecta. *Id.* 4, 12. […] 2, 7. *med. B. A.*

[PROTĔĂ, ae, f. herba, alias nymphaea, et […] palustris. *Appul. Herb.* 67. *F.*]

PROTECTĬO, onis, f. ὑπερασπισμὸς, actus p[…] gendi, defensio. *Tert. Fug. in persecut.* 2. Prote[…] fidei. Adde *Auct. decl. pro Trib. Mar.* 8. ¶ […] actus protegendi aedes, h. e. protectum facie[…] Unde *Digest. l.* 39. titulus secundus inscribitur: […] *damno infecto, et de suggrundis et protection*[…] V. PROTECTUS, a, um.

PROTECTOR, oris, m. σωματοφύλαξ, qui l[…] tegit, custos corporis, stipator, domesticus. *S*[…] *Carac.* 7. Cum inter protectores suos, conjur[…] caedis, ageret. Adde *Ammian.* 14, 7. et *Impp.* […] *nor. et Theodos. Cod. Theod.* 6. *tit.* 24. qui *De d*[…] *sticis, et protectorib.* inscribitur *l.* 9. Hinc pra[…] ctus protectorum, in *Inscr.* ap. *Grut.* 1028, 2. L. […] tronio L. F. Sab. Volusiano Praefect. Protect. A[…] NN. etc. ¶ Non modo Augusti, sed primarii e[…] magistratus suos habebant protectores. *Inscr*[…] *Marin. Iscriz. Alb.* p. 70. Aurelius Severus pro[…] Pr. Pr. *h. e.* praefecti praetorio. *Ammian.* 18, 5[…] Antoninus quidam ducis Mesopotamiae prote[…] ¶ Item qui quocumque modo defendit. *Tert. A*[…] 6. Legum et paternorum institutorum protector[…] ultores. Adde *Coripp. Laud. Just.* 4, 324.

PROTECTORĬUS, a, um, adj. ad protect[…] pertinens, ut Protectoria dignitas, *Imp. Cons*[…] *Cod. Theod.* 7, 20, 5. et *Cod. Just.* 12, 47, 2.

PROTECTUS, a, um, part. a *protego*, σκεπασ[…] tectus, coopertus, munitus. *Ov. Met.* 12, 273. […] pora perfringit fulvo protecta capillo; et *ib.* 351. […] missa protectus pectora barba. *Colum.* 9. *in.* […] tectae porticus. *Plin.* 15, 22, 24. nuces gemino […] rimento. *Virg. A.* 10, 800. Dum genitor nati pa[…] protectus abiret; et *ib.* 8, 662. scutis protecti co[…] ra longis. *Cic. Planc.* 30. Non quo turpe sit, pr[…] ctum in acie, hostium manibus eripi. *Caes. B.* […] 96. Tabernacula protecta hedera. *Lucan.* 9, 627. […] va nemorum coma. ¶ Absolute *protectum* est […] tecti prominens, extremitas tecti projecta ad re[…] vendam pluviam; quae et *projectura* et *projectum* […] ci potest: quamquam differt protectum a proje[…] quia illud dicitur de projectura tecti, hoc de q[…] cumque alia. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 448, 2 […] ap. *Mur.* 1755, 2. Protectum antea ollaria sua im[…] sa Dis Manib. fecer. *Ulp. Dig.* 9, 2, 29. Si pr[…] ctum meum, quod supra domum tuam, et nullo j[…] habebam, recidisses; et *ib.* 3, 5. *f.* Neque in s[…] grunda, neque in protecto tabula fuerat picta, ([…] *in pergula*). *Cajus ib.* 47, 7, 6. Protectum immiss[…] habere; et *Pompon. ib.* 43, 25, 15. Precario hab[…] immissa, vel protecta. *Plin.* 17, 12, 18. Protecta […] nearum, *h. e.* pergulae vitium. ¶ Translate est […] latus. *Just.* 38, 1. *f.* Atque ita risu protectis i[…] diis, sevocatum ab amicis interficit. ¶ Item […]

Lucan. 2, 85. non ille favore Numinis ingenti
erum protectus ab ira. *Cic. Phil.* 13, 3. Sapien-
cautioribus utitur consiliis, in posterum provi-
est omni ratione protectior. Alii leg. *tectior.*
PROTEGO.
ROTECTUS, us, m. pars tecti prominens, ut in
raec. dictum est. *Scaev. Dig.* 8, 2, 41. Quate-
tillicidii rigor, et tignorum protectus competebat.
ROTEGO, is, exi, ectum, a. 3. σκεπάζω, idem
l tego, operio, contego. *Virg. G.* 2, 489. ingen-
morum protegit umbra. Sic *Sen. Ag.* 937. viren-
otegat ramo caput. *Caes. B. C.* 1, 25. *f.* Rates
troque latere cratibus ac pluteis protegebat; et
, 42. Portus naves a ventis protegit. *Id. B. G.*
. Scuto aliquem protegere. *Plin.* 31, 11, 47. ca-
contra solem. *Just.* 33, 2. umbone se. *Gell.* 17,
Επιγλωττὶς inter edendum bibendumque operit at-
protegit τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν. *Id.* 7, 12. Vestis
sa ad ulnas cruraque adversus oculos protegen-
Ov. A. Am. 2, 613. Ipsa Venus pubem, quoties
nina ponit, Protegitur laeva semireducta manu.
solute *protegere* est tectum projicere, seu pro-
ram in tecto aedium facere. V. PROTECTUS,
n. *Cic. Top.* 4. *f.* Ex quo in tectum ejus, qui
protexisset, aqua deflueret. *Ulp. Dig.* 9, 2,
ic in suo protexit, ille in alieno fecit. *Cajus*
2, 1. Jus projiciendi, protegendive. ℙ Trans-
est celare. *Vell.* 2, 100. Singularem nequitiam
cilio truci protegens. *Quint. decl.* 8, 1. Parri-
immanitatem metu majore protegere. ℙ Item
dere, tueri. *Cic. Sull.* 18. Tu ornatus exuviis
venis ad eum lacerandum, quem interemisti:
centem et spoliatum defendo et protego. *Plin.*
9. *f.* Protexi viros optimos, eosdemque gra-
os, mihi certe debere se praedicant, quod il-
urbinem evaserint. *Juven.* 11, 32. seu tu ma-
iscrimine causam Protegere affectas. *Tac. A.*
extr. Donec Haterius Augustam oraret, ejus-
ratissimis precibus protegeretur. *Id. H.* 2, 60.
Trachalum adversus criminantes Galeria uxor
ii protexit. Adde *Imp. Dioclet. et Maxim. Cod.*
7. ℙ Item prohibere, arcere. *Stat. Silv.* 3,
. coquitur pars uvida terrae Protectura hiemes,
exclusura pruinas.
OTEIA insula in Aegypto fuit, a Nilo forma-
leminit *Jul. Valer.* 1, 18. *rer. gest Alex. M.* ed.
aio. B. A.
OTELO, as, a. 1. idem quod propello, longe
abigo, propulso. *Festus:* Protelare, longe
lere, ex Graeco τῆλε, quod significat longe.
. ad *Ter. Ph.* 1, 4, 36. ducit a πρὸ, et ἑλεῖν,
ahere: alii a *pro*, et *telum:* quasi assiduo te-
jactu prohibere, fugare. *Non.* 4, 349. inter-
r percutere, perturbare. *Sisenn. ib.* Duae co-
de subsidio procedunt, atque equites prote-
Id. ib. Romanos impetu suo protelant: proje-
rosequuntur. *Turpil. ib.* Propter peccatum
lum indignissime patria protelatum esse saevi-
ris. *Ter. l. c.* Ne te iratus suis saevidicis di-
otelet. *Appul. Met.* 8. Hanc ipsam cladem de
protelamus manibus. Adde *ib.* 9. et *Auct. ar-*
lerc. Plautini 2. ℙ Est etiam in longum tra-
rotrahere, producere, extendere. *Ulp. Dig.*
4. Dies cautioni praestitutus si finietur, prae-
rit ex causa vel renovare, vel protelare eam.
. 5, 1, 2. *f.* Protelare admonitionem. *Imp.*
Cod. 3, 1, 13. invito judice litem. *Tert. adv.*
4, 21. Annis quadraginta de manna coelesti
ta millia hominum protelavit, *h. e.* vitam eo-
roduxit ac prorogavit. ℙ Item perducere,
ere. *Id. Poen.* 4. Haec te in portum divinae
tiae protelabit. *Id. Spect.* 1. Tanta est vis
atum, ut et ignorantiam protelet in occasio-
t conscientiam corrumpat in dissimulationem.
TELUM, i, n. tractus jumentorum sub jugo
atus sine interruptione: tenor trahendi: ae-
s progressus, et conatus jugatorum boum non
tium. *Gloss. Philox.* Protelum, ἔξαμμον,
ν est funis per jugum tentus, cui alligantur
rahenda: quod et *helcium*, et *cohum* dicitur:
sum jugum.) *Plin.* 9, 15, 17. de siluro pisce:
no Germaniae amne protelis boum, et in Da-
narris extrahitur. *Id.* 18, 18, 48. Protelis bi-
nisque sic arant. ℙ Adhibetur praecipue in
o sing., habetque vim similem v. *protinus*,
tinuitatem significat. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 349.
neque Lucanis oriundi montibu' tauri Ducere
validis cervicibu' possent. *Cato ib.* Sed pro-
ini boves unum aratrum ducent. *Lucil ib.*
uga mulorum protelo ducere centum Non pos-
ℙ Translate. *Lucr.* 2, 531. Undique protelo
m continuato, *h. e.* impulsu, tenore; et 4,
quasi protelo stimulatur fulgure fulgur, *h.*
etua et continua serie unus splendor excitat
Catull. 56, 6. hunc ego, si placet Dionae,
rigida mea cecidi, *h. e.* in continenti, pro-
unoque tenore: συντόνως: alii leg. *pro telo.*
IDUS.
TENDO, is, di, tum, a. 3. προτείνω, ultra
in anteriorem partem extendo, profero. *Petr.*
. *f.* Protendo ad genua vestra supinas ma-
toque, et oro, ne, etc. *Catull.* 64, 127. Pro-
aciem (*oculorum*) in aestus pelagi. *Virg.*

A. 11, 606. hastasque reductis Protendunt longe dextris. *Ov. Met.* 14. Brachia in mare protendens. *Tac. A.* 15, 67. Fortiter protendere cervicem. *Id. H.* 3, 68. Filium protendens, modo singulis, modo universis commendans. *Plin.* 9, 32, 51. Cochleae bina ceu cornua protendentes, contrahentesque. *Id.* 11, 43, 99. Inter digitos medius longissime protenditur. *Id.* 6, 16, 18. Ab hujus excelsis per juga Caucasi protenditur ad Bactros usque gens Mardorum. *Sen. Phoen.* 12. praerupta protendit juga Cithaeron. *Pl. fragm.* ap. *vet. Interpr. Hor.* ad *Sat.* 1, 6, 22. Anus haec in pellis periculum protenditur, *h. e.* inflatur, distenditur vino. *Appul. Dogm. Plat.* 3. Licet autem, eadem vi manente, utramvis partem in plura verba protendere, ut si pro Apulejo dicas philosophum Platonicum Madaurensem. ℙ Significat etiam quantitatem syllabae producere. *Gell.* 2, 17. *In*, et *con* praepositiones tunc produci atque protendi, cum, etc. Adde 4, 17. ℙ Protendere comitia in mensem Januarium. *Cic. Fam.* 10, 26. *extr.*, ubi plerique alii leg. *protrudere.*

[PROTĒNOR, ŏris, m. Προτήνωρ (a πρῶτος, primus, princeps, et ἀνήρ, vir), nomen viri ab Hypseo in Pirithoi nuptiis occisi. *Ov. Met.* 5, 98. Protenora perculit Hypseus. *Protenora* est accusativus Graecae positionis. *F.*]

PROTENSĬO, onis. V. PROTASIS.

PROTENTĀTUS, a, um, part. ab inus. *protento*, pertentatus, exploratus. *Avien. Arat.* 285. ceu Siriaco torretur spica calore, Protentata manu.

PROTENTUS, a, um, part. a *protendo:* porrectus, extensus. *Tac. A.* 14, 37. Eques protentis hastis perfringit quod obvium et validum erat. *Virg. G.* 1, 171. pedes temo protentus in octo. *Lucan.* 9, 673. Defenduntque caput protenti crinibus hydri. *Avien. Perieg.* 597. Delphica quin etiam miscet confinia Phocis, Lucis in exortum protentior. *Solin.* 30. Dimidio eorum protentior, quam nostra vita est.

PROTĒNUS. V. PROTINUS.

PROTERMĬNO, as, a. 1. παρεκτείνω, propago, fines promoveo. *Appul. Met.* 9. Fines usque et usque proterminaveris. *Sidon. ep.* 3, 1. *f.* Possessionis metas in Rhodanum Ligerimque proterminant.

PROTĔRO, is, trivi, tritum, a. 3. καταπατέω, pedibus calco, obtero, conculco. *Pl. Truc.* 2, 2, 13. Nisi abis actutum, ego hic te, mulier, quasi sus catulos, pedibus proteram. *Claud. Rapt. Pros.* 1, 128. vitula, quae nondum pedibus proterit arva. *Val. Max.* 2, 7. *n.* 14. Ejusdem culpae homines elephantis proterendos substravit. *Id.* 1, 7. *extr. n.* 1. Proterens quidquid obvium fuerat. *Val. Fl.* 6, 522. Proterit impulsu gravis agmina, corporaque atris Sternit equis. *Virg. A.* 12, 330. agmina curru Proterit. *Stat. Th.* 8, 547. ulmus labens proterit uvas. *Ov. Met.* 2, 791. de Invidia: Quacumque ingreditur, florentia proterit arva, Exuritque herbas. *Caes. B. C.* 2, 41. Equitatus hostium circuire aciem nostram, et aversos proterere incipit. *Hor. Od.* 3, 5, 34. Et Marte Poenos proteret altero; et *Cic. Fl.* 22. *extr.* Sin istum semper ipsi domi proterendum esse, et conculcandum putaverunt, etc. *Auct. ad Her.* 4, 53. Eam urbem patiemini nunc ab homunculis deterrimis proteri atque conculcari? *Ov. Trist.* 3, 11, 25. quid inanem proteris umbram? Quid cinerem saxis, bustaque nostra premis? *Hor. Od.* 4, 7, 9. Ver proterit aestas. ℙ Exterere. *Pl. Men.* 1, 1, 9. Tum compediti januam lima proterunt.

PROTERRĔO, es, ui, itum, a. 2. διαφοβέω, terrendo abigo, fugo, absterreo. *Ter. Heaut.* 3, 1, 37. Filium proterruisti hinc. *Virg. A.* 12, 291. Tyrrhenum Aulesten adverso proterret equo. *Stat. Th.* 2, 645. jaculo parmaque Menoeten Proterrebat agens. *Appul. Met.* 3. Latrones fugare, atque proterrere; et *ib.* 8. Ardentibus facibus proterrere feras.

PROTERRĬTUS, a, um, part. a *proterreo:* terrendo ejectus, expulsus. *Pl. Trin.* 3, 2, 77. Mea opera hinc proterritum te autument. *Caes. B. G.* 5, 58. Proterritis hostibus, atque in fugam conjectis. **Cic. de re publ.* (ed. *A. Maio*) 1, 3. Themistoclem patria pulsum atque proterritum. *B. A.*

PRŎTERVĒ, adv. ἀσελγῶς, ἀκολάστως, petulanter, superbe, immoderate, improbe. *Pl. Truc.* 2, 2, 1. Quis illic est, qui tam proterve nostras aedes arietat? *Ter. Hec.* 3, 5, 53. Tu quoque proterve iracundus es. Ubi *Donat.* immoderate, superbe: dictum est ideo, quod proterat alium qui protervus est. *Id. Heaut.* 4, 4, 1. Satis pol proterve me Syri promissa huc induxerunt. *Ov. Am.* 1, 4. 45. Multa miser timeo, quia feci multa proterve. *Id. A. Am.* 1, 599. Ut, quidquid facies, dicesve protervius aequo, Credatur nimium causa fuisse merum. *Aug. C. D.* 5, 22. In nostram religionem protervissime insiliunt. ℙ Videtur quodammodo in bonam partem sumi in illo *Pl. Amph.* 2, 2, 206. Quae non deliquit, decet audacem esse, confidenter pro se, et proterve loqui.

PRŎTERVĬĂ, ae, f. ἀκολασία, ἀσέλγεια, petulantia, improbitas, protervitas. *Auson. Idyll.* 10, 172. Capripedes agitat cum laeta protervia Panas. *Id. Perioch. Odyss.* 22. Procorum protervia. ℙ *Proterviam facere.* V. PROPTER.

PRŎTERVĬO, is, n. 4. ἀκολασταίνω, petulanter ago, lascivio. *Tert. Pat.* 12. *f.* Dilectio non inflatur, non protervit.

PROTERVITAS, atis, f. idem ac protervia, sed magis usitatum: petulantia, procacitas, lascivia, insolens impudentia. *Cic. Coel.* 12. De corruptelis, de adulteriis, de protervitate, de sumptibus immensa oratio est. *Hor. Od.* 1, 19, 7. Urit me Glycerae nitor, Urit grata protervitas. *Ter. Heaut.* 4, 6, 10. Quam paene tua me perdidit protervitas. Ubi *Calpurn.* Protervitas est levior quaedam contumelia; procacitas, major; petulantia, maxima. *Pacuv.* ap. *Non.* 2, 405. et ap. *Fest.* in *Redhostire:* Nisi coerceo protervitatem. Ap. *Festum* legitur *protervitates.*

PRŎTERVĬTER, adv. idem ac proterve. *Enn.* ap. *Non.* 11, 28. Quis est, qui nostris foribus tam proterviter? subaudi *insultat.* *Prisc.* quoque 15, 1010. hujus adverbii facit auctorem *Ennium.*

PRŎTERVUS, a, um, adj. ἀσελγής, ἀκόλαστος, petulans, procax, improbus, et qui lasciviae causa neminem veritus, quaeque sibi obstantia quasi pedibus *proterit:* ut faciunt tauri (inquit *Donat.* ad *Ter. Hec.* 3, 5, 53.) ruentes in admissuram. Includit itaque in lascivia et petulantia superbiam, et contemptum aliorum. Alii ducunt a *pro* et *torvus*, quod a *terreo* esse videtur. [*De discrimine inter h. v. et *procax* et *petulans* v. in h. v.] *Pl. Bacch.* 4, 3, 1. Petulans protervo, iracundo animo sum. *Cic. Fin.* 5, 12. Flexi fractique motus, quales protervorum hominum esse solent, contra naturam sunt. *Id. Coel.* 16. *extr.* Si vidua libere, proterva petulanter, dives effuse, libidinosa meretricio more viveret. *Just.* 30, 2. Meretrix protervior. *Ov. Her.* 5, 136. Satyri, turba proterva. *Hor. Od.* 1, 25, 2. Parcius junctas quatiunt fenestras Ictibus crebris juvenes protervi; et *ib.* 3, 14. *f.* rixae protervae; et *ib.* 2, 5, 15. proterva fronte petet Lalage maritum. *Ov. Her.* 17, 77. me spectas oculis, lascive, protervis. *Stat. Silv.* 5, 5, 67. doctumve sui convicia Nili Infantem, linguaque simul, salibusque protervum. *Ov. R. Am.* 362. Musa proterva, *h. e.* lasciva. *Sen. Hippol.* 200. de Cupidine: Proterva tenera tela molitur manu. *Id. ib.* 268. Protervus furor, *h. e.* amor novercae in privignum. ℙ Dicitur et de aliis rebus, ubi nulla est turpis libido. *Hor. Od.* 1, 26, 2. et *Epod.* 16, 22. et *Ov. Her.* 11, 14. Venti protervi. *Ov. Am.* 2, 16, 4. Et micet Icarii stella proterva canis. *Id. Met.* 5, 671. Protervas manus intentare: *scil.* pulsandi causa. *Id. de nuce* 116. me Missa petunt avida saxa proterva manu. *Mart.* 11, 54. Proterva manus, *h. e.* furax. *Id.* 10, 9. Sal protervum, *h. e.* facetiae mordaces. Sic *Ov. Ib.* 524. Proterva lingua, *h. e.* maledica; et *Trist.* 5, 6, 26. Proterva dicta dicere in aliquem. ℙ [*Proterva* est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 408. *n.* 333. Cornelia Ɔ. L. Proterva. *F.*]

PRŌTĔSĪLĀĒUS, a, um, adj. Πρωτεσιλάειος, ad Protesilaum pertinens. *Catull.* 68, 73. Conjugis ut quondam flagrans advenit amore Protesilaeam Laodamia domum.

PRŌTĔSĪLĀŌDĂMĪĂ, ae, f. nomen tragoediae Livii Andronici, ex qua testimonium citat *Gell.* 12, 10. Alii tamen rectius divisim leg. *Protesilao, seu Laodamia.*

PRŌTĔSĪLĀUS, i, m. Πρωτεσίλαος, filius Iphicli, fortasse illius, qui frater Herculis nominatur, ex Phylace oppido Thessaliae, unus ex Graeciae principibus, qui ad bellum Trojanum profecti sunt. Vulgo tradunt, non sine omine quodam, et futurae mortis praesagio sic appellatum videri, a πρῶτος, primus, et λαὸς, populus, quod primus Graecorum in Trojana expeditione periturus erat. Huic enim a vatibus praedictum fuit, primum occisum iri, si ad bellum Trojanum proficisceretur. Nonnulli dicunt, oraculum ab Apolline Delphico editum fuisse, et quidem generatim, qui primus Graecorum ex navibus descenderet, eum periturum. Contemptis nihilominus vaticiniis, navigavit in Troadem cum ceteris ducibus. Cum igitur primus ex navibus in litus prosiliisset, ab Hectore est interfectus, qui cum agmine Trojanorum Graecis obviam venerat. Habuit uxorem Laodamiam Acasti filiam, quae cum viri interitum rescisset, in solatium moeroris optavit, ut mortui umbram videret, quod cum impetrasset, in illius amplexibus exspiravit. *Hyg. fab.* 103. et 104. (ubi paulo aliter de Laodamia narrat) et 251., *Ov. Met.* 11, 67. et *Prop.* 1, 19, 10. V. etiam *Ov. Her.* 13., ubi 84. Bella gerant alii, Protesilaus amet.

[PROTESTĀTĬO, onis, f. actus protestandi. *Symm. ep.* 1, 56. Alia est enim protestatio amoris, alia linguae ostentatio. *F.*]

[PROTESTĀTUS, a, um, part. a *protestor*, qui protestatur. *Appul. Met.* 10. Mulier magno fidem praesidis protestata clamore. *F.*]

PROTESTOR, aris, atus sum, dep. 1. διαμαρτύρομαι, testis sum, palam testor. *Macr. Sat.* 1, 17. *f.* Floris species florem rerum protestatur. *Justin. prooem. Instit.* Bellicos sudores nostros innumerae provinciae ditioni Romanae additae protestantur. ℙ Profiteor. [*Quint. decl.* 4, 21. Praedico, protestor: non ego parricidium faciam. *Front. de nep. am.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 2. *med.* Quae mihi conscius sum, protestabor: nihil in longo vitae meae spatio a me admissum, quod dedecori, aut probro, aut flagitio fo-

ret. F.] Ulp. Dig. 11, 7, 14. med. Quippe protestantur, pietatis gratia id se facere. Adde Paul. ib. 3, 5, 33. med. ℙ Olim et protesto, as, activa positione dictum est, teste Prisc. 8, 799.

PROTEUS, i, m. disyl. Πρωτεύς, filius Oceani et Tethyos, quem in fabulis est, Deum marinum fuisse, Neptuni phocas in mari pascere consuevisse, vatem praestantissimum fuisse, sed non nisi ligatum, sive coactum vera dedisse responsa: denique in varias sese formas vertere solitum, ut nunc animal, quandoque arbor, aut ignis, aut quid aliud videretur. Aliqui eundem esse credunt atque Vertumnum, quem ajunt captum amore Pomonae in omnigenam speciem se variasse. Serv. ad G. 4, 387. auctor est, Proteum aliquando in Carpatho insula regnasse, Pallene urbe Thessaliae relicta, ad quam tamen postea reversus est. Alii, ex quibus Herodot. 2, 112., malunt, regem Aegypti fuisse, patria Memphiten, peritum fuisse omnium artium, et Pheroni successisse. Hyg. quoque fab. 118. senem Aegyptium marinum fuisse dicit. Ov. Met. 8, 730. Sunt quibus in plures jus est transire figuras: Ut tibi, complexi terram maris incola, Proteu. Nam modo te juvenem, modo te videre leonem: Nunc violentus aper, nunc, quem tetigisse timerent, Anguis eras: modo te faciebant cornua taurum: Saepe lapis poteras, arbor quoque saepe videri. Interdum faciem liquidarum imitatus aquarum, Flumen eras: interdum undis contrarius ignis. Adde A. Am. 1, 761., Fast. 1, 367., Virg. G. 4, 387. et sqq. et Sil. 7, 420. et sqq. ℙ Hinc Graecum proverb. Πρωτέως ποικιλώτερος: notatque hominis inconstantiam, ut ap. Hor. Ep. 1, 1, 90. Quo teneam vultus mutantem Protea nodo? Item astutiam, vaframque naturam, ut Id. Sat. 2, 3, 71. Effugiet tamen haec sceleratus vincula Proteus. ℙ In gen., Graeca positione. Lucan. 10, 510. de Pharo: insula quondam In medio stetit illa mari, sub tempore vatis Proteos: at nunc est Pellaeis proxima muris.

*PROTHĔON, onis, m. Προθέων, unus ex quinquaginta Aegypti filiis. Hyg. fab. 170. B. A.

[PROTHEŌRĒMĂ, ătis, n. προθεώρημα, praevium theorema. Capell. 2, 35. In aliis (voluminibus) circuli, lineaeque, hemisphaeriaque cum trigonis et quadratis, multiangulaeque formae protheorematum vel elementorum diversitate formatae. F.]

PROTHESIS. V. PROSTHESIS.

*PROTHOUS vel Prothoos, i, m. Teuthredonis filius, Magnesius, cum navibus XL. ad Trojam expugnatum ivit. Hyg. fab. 97. B. A.

PROTHYMĒ, adv. προθύμως, libenter, prompto alacrique animo. Vox Graeca. Pl. Ps. 5, 1, 23. Hoc ego modo, atque herus minor hunc diem sumpsimus prothyme.

PROTHYMIĂ, ae, προθυμία, libentia, alacritas, prompta voluntas. Vox Graeca. Pl. Stich. 4, 2, 52. Vides, ut annona est gravis! Vides, benignitates hominum ut periere, et prothymiae! et 5, 2, 9. O Dii immortales, quot ego voluptates fero! quot risiones, quot jocos, saltationes, blanditias, prothymias! [M. Aurel. ad Front. ad M. Caes. (ed A. Maio) 2, 5. med. At ego quamquam superatus, nihil de mea prothymia decessero, ut defecero. F.]

[PROTHYMUS et Prothumus, i, m. πρόθυμος, alacer, promptus. Est cogn. R. Inscr. ap. Mur. 1757, 8. Cn. Turullius Cn. L. Prothymus. Alia ap. Fabrett. p. 178. n. 364. L. Alfius L. L. Prothumus. F.]

PROTHYRIS, idis, f. V. ANCON, onis, m.

PROTHYRUM, i, n. πρόθυρον. V. DIATHYRUM.

PROTINAM, adv. idem ac protinus. Varr. L. L. 6, 6. Ter. Phorm. 1, 4, 13. Aliquid convasassem, atque hinc me conjicerem protinam in pedes. Ubi Donat. monet, etsi in vulgatis sit protinus, tamen rectum esse protinam, ac sic legisse Nigidium. Citat et hoc pacto Paul. ex Festo in Protinam, qui et ipse protinus exponit. Pl. Curc. 2, 3, 84. Ostium ubi conspexi, exinde me illico protinam dedi. (V. PROTINUS.) Adde Cas. 5, 3, 13., Bacch. 3, 1, 7., Pers. 4, 5, 8. et fragm. ap. Non. 4, 384., Naev. ib. et ap. Varr. l. c. ℙ Legitur et protenam.

[PROTĬNĔO, es, a. 2. ante teneo. Not. Tir. p. 10. Tenet, pertinet, protinet, sustinet. F.]

PROTINIS et Protenis, protinus. Afran. ap. Non. 4, 384. Tunc protinis recta domum digredimur.

PROTINUS, adv. [*Compos. est ex pro et tenus, significatque proprie porro tenus, prorsum ante, nostr. fürder. Huc pertinent, quae Noster in f. posuerat:] Cic. Div. 1, 24. Praecepisse, ut pergeret protinus: quid retro atque a tergo fieret, ne laboraret. Virg. Ecl. 1, 13. ipse capellas Protinus aeger ago, h. e. ante me ago procul hinc. Eadem ratione et protinam adhibetur. Pl. Curc. 2, 3, 84. Ostium ubi conspexi, exinde me illico protinam dedi. Non. 4, 384. hunc locum afferens, subdit: quasi in longam fugam. Naev. ib. Ubi vidi, exanimabiliter timidis pedibus protinam me dedi, h. e. longius fugi, inquit Nonius: qui similiter intelligendum putat illud Virg. A. 7, 513. cornuque recurvo Tartaream intendit vocem, qua protinus omne Contremuit nemus, h. e. longe porro; ℙ [*Hinc est] συνεχῶς, continuate, et sine ullius rei interpositione: et refertur ad locum, cum scilicet duae res nihil habent intermedium, et se contingunt. Virg. A. 3, 414. Haec loca vi quondam, et vasta convulsa ruina Dissiluisse ferunt, cum protinus utraque tellus Una foret. Plin. ep. 5, 6. med. A capite porticus triclinium excurrit: valvis xystum desinentem, et protinus pratum, multumque ruris videt fenestris. Tac. G. 43. f. Trans Lygios Gothones regnantur, etc. protinus deinde ab Oceano Rugii, et Lemovii. ℙ Item ad tempus. Sisenn. ap. Non. 4, 384. Ut protinus procedundo, posset intra fines Salapiorum pervenire. Id. ib. Postero die per incertas vias Aeserniam, inde Romam protinus profugerant. Tubero ib. Si quid a parentibus acceptum protinus antiquae memoriae tradiderunt. Virg. A. 10, 339. trajecto missa lacerto Protinus hasta fugit, servatque cruenta tenorem; et ib. 9, 337. felix, si protinus illum Aequasset nocti ludum, in lucemque tulisset! et ib. 8, 157. Nam memini Hesionae visentem regna sororis Laomedontiaden Priamum, Salamina petentem, Protinus Arcadiae gelidos invisere fines. Suet. Aug. 38. Liberis senatorum, quo celerius reipubl. assuescerent, protinus virilem togam, latum clavum induere, et curiae interesse permisit. Al. leg. protinus virili togae latum clavum, etc.: al. virilem togam, ac latum, etc.: quidam protinus a virili toga latum, etc. Pl. Ps. 2, 1, 13. Post ad oppidum hoc vetus continuo mecum exercitum protinus obducam; pleonasmus. ℙ Item ad ordinem, cum una res post aliam sine ulla interpositione succedit, deinceps. Virg. G. 4, 1. Protinus aerii mellis coelestia dona Exsequar. Hor. Ep. 2, 18, 67. Protinus ut moneam, h. e. ut porro pergam monere. ℙ Item ad personam, cum quis non per alium, sed per se quippiam facit, ἀμέσως. Ulpian. Etenim parvi refert, protinus libertus patrono cogatur dare, an per interpositam fidejussoris, vel rei personam. Ita Thes. L. L. ex Budaeo, Scardius, et alii. Id. Dig. 14, 6, 9. Videri pecuniam a donature profectam protinus ad creditorem, et fieri nummos accipientis. ℙ Universim est statim, illico, αὐτίκα. Caes. B. G. 2, 9. Hostes protinus ex eo loco ad flumen contenderunt. Hor. Sat. 2, 5, 21. tu protinus, unde Divitias, aerisque ruam, dic, augur, acervos. Manil. 1, 811. ignes euntes protinus et raptim. Cic. Inv. 1, 15. Principium est oratio perspicue et protinus perficiens auditorem benevolum, h. e. statim a principio. Sic Vell. 2, 94. Qui protinus quantus est, sperari potuerat. ℙ Sequente a, vel ab, ut, cum, quam, statim post, statim ac. Plin. 20, 21, 84. Protinus a partu; et Vell. 2, 104. Protinus ab adoptione. Cels. 7, 26. n. 5. Id protinus ab ipsa curatione faciendum est. Id. 5, 26. n. 26. Protinus ut percussus est aliquis; et Val. Max. 5, 4. n. 4. Protinus ut e Capitolio descendit. Plin. 18, 17, 44. n. 2. In flore, aut protinus cum defloruere. Id. 10, 28, 40. Protinus intereunt, quam litatum est ei Deo. Id. 15, 17, 18. n. 4. Protinus quam detraxere vitibus. ℙ Protinus ac, atque, statim ac. Solin. 46. f. Protinus atque poma ejus deciderunt maturitate. ℙ Non protinus, non continuo, non ideo. Quint. 10, 1. Non autem, ut quidque praecipue necessarium est, sic ad efficiendum oratorem maximi protinus erit momenti. ℙ Scribitur et protenus: quod a Serv. ad c. l. Virg. et a Capro de Orthogr. 2213. ita distinguitur a protinus, ut per e referatur ad locum, per i ad tempus. Verum id discrimen non observatur in antiquis et optimae notae codicibus, ut Pier. quoque agnoscit ad cit. Ecl. 1.

[PROTĬO, onis, m. dimin. primulus: a πρῶτος, primus. Est cogn. R. Inscr. ap. Mur. 1134, 4. L. Arrius Logismus fecit Arrio Protioni amico. F.]

*PROTO, us vel onis, f. Πρωτώ, Nympha marina, Nerei Dorid isque filia. Hyg. fab. praef. B. A.

PROTOCOMIUM, ii, n. πρωτοκόμιον, prima coma, vel locus ubi coma incipit. Veg. Vet. 2, 11. f. Caput et tempora sub ipso protocomio inuris. Alii rectius leg. procomio, a προκόμιον, anterior coma. *Sic ed. Gesner., ubi Schneiderus legit procomio, ex Graeco προκόμιον. B. A.

[PROTOCTĒTUS, i, m. primo acquisitus famulus: a πρῶτος, primus, et κτητός, acquisitus, emptus. Est nomen proprium servile. Inscr. ap. Fabr. p. 293. n. 240. Protoctetus Aug. dispensator. F.]

*PROTODĂMAS, antis, m. Πρωτοδάμας, unus ex Priami filiis. Hyg. fab. 90. B. A.

PROTOGĔNES, is, m. Πρωτογένης, pictor praestantissimus, ex Cauno urbe Rhodiorum. Tabularum ejus palmam habet Ialysus, quem cum pingeret, traditur madidis lupinis vixisse, quoniam simul famem sustinerent et sitim, ne sensus nimia dulcedine obstrueret. Plin. 35, 10, 36. n. 20., Quint. 12, 10. et Gell. 15, 31. Petr. Sat. 83. Protogenis rudimenta cum ipsius naturae veritate certantia.

*PROTOGENIA vel Protogenēa, ae, f. Πρωτογένεια, filia Deucalionis ex Pyrrha uxore. Hyg. fab. 155. B. A.

[PROTŎGĔNĬUS, a, um, adj. primigenius, ad primogenitum pertinens; πρωτογενής enim primogenitum significat. Est cogn. R. Inscr. ap. Fabr. p. 90. n. 178. Volusia Q. F. Protogenia. F.]

PROTOLLO, is, a. 3 μηκύνω, differo, protraho. Pl. Cas. 2, 8, 11. Protollo mortem mihi; et 3, 5, 43. Neque viri vitam sinere in crastinum protolli. Lucil. ap. Non. 2, 693. Si non amplius, ad lustrum hoc protolleret unum. Gell. 3, 16. med. Neque ultra decimum mensem fetura mulierum protolli po[...] V. aliud in MAGMENTUM. ℙ Ponitur et pro [...] tollere, sive extendere. Pl. Ps. 3, 2, 71. Manu[...] protollet, et pariter proferto manum. Avien. [...] 567. Pleiadas femoris pariter sub fine sinistri [...] seus protollit, h. e. attollit, extollit.

PROTOMAGISTER, tri, m. primus magi[...] vox hybrida. Habetur in Tab. Fratrum Arvaliu[...] Grut. 121, 2., at ibi legendum est promagister[...] enim ibidem legitur, teste Marin. Frat. Arv. p. [...] qui lapidem vidit.

PROTOMEDIA, ae, f. πρωτομηδία; nomen [...] bae, de qua Plin. 24, 17, 102. Hestiatorida a[...] victu in Perside nominari, quoniam hilarentur [...] eandem protomediam, qua primatum apud [...] obtineant.

PROTOMYSTA, ae, m. πρωτομύστης, primus [...] sta, praecipuus inter mystas. Sidon. ep. 2, 9. [...] Cur a quibusdam protomystarum improbaretur.

PROTONAT, abat, impers. 1. προβροντᾷ, [...] tonat. Val. Fl. 4, 205. sed tali protonat ira.

PROTOPLASTUS, a, um, adj. πρωτόπλα[...] qui primo fictus, seu formatus est: a πρῶτος, [...] mus, et πλάσσω, fingo. Protoplasti (scilicet [...] nes) dicuntur primi parentes Adam et Heva a [...] Exhort. ad castit. 2. f. et adv. Jud. 13. med. ℙ [...] peram primam vocalem corripiunt Orient. Comm[...] 2. Per pomum, protoplaste, cadis; et Alcim. [...] His protoplastorum sensum primordia sacra C[...] nuere bonis.

PROTOPRAXIA, oe, f. πρωτοπραξία, prima a[...] hoc est jus exigendi ante alios pecunias a debi[...] bus, privilegium, quo quis ceteris creditoribus [...] ponitur: a πρῶτος, primus, et πρᾶξις, exactio. [...] ep. 10, 109. Ego inveni a plerisque proconsu[...] concessam eis protopraxian, eamque pro lege [...] tese. V. PRIVILEGIUM.

PROTOSEDEO, es, n. 2. vox hybrida, a Gr[...] πρῶτος, primus, et Latino sedeo. Tert. Cor. mi[...] Protosedent et presbyteri coronati. Lectio viti[...] sima: plerique rectius leg.: Alius (angelus) [...] ambitu ornatur coelesti prato. Sedent et presb[...] coronati.

PROTOSTASIA. V. PROSTASIA.

PROTOTOMUS, a, um, adj. πρωτότομος, qu[...] primae sectionis: a πρῶτος, primus, et τομή, s[...] Caules prototomi, qui primi in brassica vere n[...] tur: teneriores proinde et suaviores, qui et c[...] vocantur. De his Plin. 19, 8, 41. n. 1. Brassic[...] mas a prima sectione praestat proximo vere. [...] est quidam ipsorum caulium delicatior teneric[...] cauliculus, etc. Post cymam ex eadem brassica [...] tingunt aestivi autumnalesque cauliculi, mox h[...] ni, iterumque cymae. Colum. 10, 129. de bras[...] Frigoribus caules, et veri cymata mittit; et ib. [...] Sed jam prototomos tempus decidere caules. [...] 14, 101. cujus lemma Boletarium. Cum mihi [...] dederint tam nobile nomen, Prototomis, pudet [...] servio coliculis; et 10, 48. Et faba fabrorum, [...] totomique rudes.

PROTOTYPIA, ae, f. πρωτοτυπία, vox Gr[...] a πρῶτος, primus, et τύπος, forma: cujus m[...] fit ab Imp. Costant. Cod. Theod. 6, 35, 3. et ab [...] Julian. ib. 11, 23, 2. Munus fuit et officium, [...] occupabatur circa tironum praestationem, ita [...] dem ut qui eo fungeretur, aestimaret, seu pre[...] statueret, quod loco tironum inferendum erat[...] que ita formam daret. V. Gothofredi adnot. a[...] stremum hunc l. c.

[PROTOTYPUS, a, um, adj. πρωτότυπος, p[...] tivus. Marius Victorin. 2552. Haec sola duo [...] (dactylicum et iambicum) possunt prototypa di[...] omnium metrorum elementa. F.]

*PROTRACTE, adv. Sarisb. 2, 26. Protractiu[...] rideri. B. A.

PROTRACTIO, onis, f. actus protrahendi, [...] ductio. Macrob. Somn. Scip. 1, 12. A puncto [...] tur linea, et in longum ex individuo procedit[...] que a puncto suo, quod est monas, venit in dya[...] quae est prima protractio.

PROTRACTUS, a, um, part. a protraho, in[...] quam partem tractus. Cels. 7, 21. n. 2. Dein[...] inguen incisum est, eo protractis tunicis, hum[...] fundi debet. ℙ Translate eductus. Quint. de[...] 14. Vultus ex rudi caligine protractus. Val. [...] 3, 8. n. 6. Portentum tenebris protractum. ℙ [...] detectus, patefactus. Id. 2, 5. n. 3. Matronae [...] ancillae indicio protracta. ℙ Item dilatus. [...] Aug. 17. In serum dimicatione protracta. ℙ [...] redactus. Pl. Trin. 1, 2, 72. Ad paupertatem [...] tractus.

[PROTRACTUS, us, m. idem ac protractio. [...] ap. Amadut. Anecd. litt. T. 2. p. 480. Et longis [...] tractibus . . . . malorum vici. F.]

PROTRAHO, is, axi, actum, a. 3. παρέλκω [...] medium traho, pertraho, produco. Virg. A. 2, [...] Hic Ithacus vatem magno Calchanta tumultu Pro[...] hit in medium; et ib. 8, 265. de Caco: pedibu[...] informe cadaver Protrahitur. Prop. 3, 16, 25. [...] licet ferro cautus se condat et aere, Mors tamen [...] clusum protrahit inde caput. Cic. Verr. 2, 4, [...] Hinc in convivium Sex. Cominium protrahi ju[...] Id. Phil. 1, 9. Ad operas mercenarias statim pro[...]

. Merc. 4, 4, 58. Me istam capillo protractu- esse in viam, nisi, etc.; et *Tac. H.* 4, 27. ahere aliquem e tentorio. *Suet. Ner.* 53. Si qua (*athletarum*) longius recessissent, in medium us suis protrahens. ℙ Translate. *Lucr.* 4, Quippiam protrahere in lucem; et 5, 1387. uid paulatim protrahit aetas In medium, ratio- luminis eruit oras; et *ib.* 1030. ipsa videtur ahere ad gestum pueros infantia linguae. Sic 3, 28. *med.* Quem indicem Pisistratus timens, o timore ad indicium protraxit. ℙ Pro extra- usurpat *Cels.* 7, 12. *n.* 1. Specillo conquirenda sta, quae recessit, et vulsella protrahenda est. in aliquam partem trahere. V. *ejusd. l. c.* in RACTUS, a, um. ℙ Interdum est revelare, cere, publicare, prodere. *Liv.* 45, 5. *med.* Sub- t ille metus, ne damnatus auctorem se nefan- inoris protraheret. *Ov. Trist.* 3, 4, 71. Nec ndicio latitantes versus amicos Protrahet. *Liv.* Novum in occulto gliscens per indicium pro- m est facinus. *Vell.* 2, 92. Cum protraxisset anorum fraudes, puniset avaritiam. ℙ Item e, ἀναβάλλεσθαι. *Suet. Ner.* 32. Stipendia mi- protrahere ac differre. *Id. Caes.* 52. Convivia nam lucem protrahere. *Id. Ner.* 27. epulas a die ad mediam noctem; et *ib.* 33. *f.* Vene- haedo expertus, is quinque horas protraxit, itam. ℙ Pro augere. *Val. Max.* 1, 4. *n.* 8. acissimi victoris insolentiam dicti tumore pro- et. Alii leg. *pertraheret.* ℙ Et extendere. *Ulp.* 5, 1, 1. *f.* Utrum hoc usque ad Graecum ser- tantum protrahimus, an vero et ad alium, m forte, vel Assyrium, dubitari potest. ℙ *xtis* syncop. pro *protraxistis*, ap. *Sil.* 16, 84. xtis ad arma Quod profugos, satis est. ℙ *xe*, protraxisse V. PROGRAXE.

TREPTICUM et Protrepticon, i, n. προτρε- tractatus, syntagma, liber, carmen exhor- m et monita continens: a προτρέπω, adhortor, impello. Ita *Protrepticon* inscribitur ap. *Sta- ilva* 2. libri quinti. *Trebell. Salonin. Gall.* 2. gnota esse arbitror quae dixit M. Tullius in sio, quam ad exemplum protreptici scripsit. *epist. praefixa Idyll.* 4. Libellus, quem ad ne- n meum instar protreptici luseram. Adde *Si-* . 1, 25. (al. 31.)

OTRICO, as, a. 1. porro trico. *Not. Tir.* p. ricat, retricat, protricat. *F.*]

TRIMENTUM, i, n. ἐπίτριμμα, edulium mi- tritum, concisumque, qualia etiam hodie in tariis plurima concinnant ex carnibus frustil- concisis, intrimentum: a *proterendo*. *Appul.* *f.* Et accuratius in protrimentis sapidissime

TRITUS, a, um, part. a *protero*: κατατριβείς, tritus, conculcatus, calcando corruptus. *Liv.* Quod maturi erat circa, demessum et con- est: viride, ne hostes haberent, protritum uptum. *Stat. Th.* 12, 656. virides gravis un- mpos Mutat, et innumeris peditumque equi- catervis Exspirat protritus ager. *Tac. H.* 2, tritis arboribus, ac frugibus, dira vastitas; 6. Protrita hostium acies. Sic *Auct. B. Hisp.* uot turmae loco sunt dejectae et protritae. slate est usitatus, translaticius, vulgo fre- us. *Gell.* 5, 21. Qui perpauca, eademque a rotrita legerat, *h. e.* usurpata saepius, nota, *Id.* 12, 2. Senecae oratio videtur vulgaris rita. *Id. ib.* 4. *med.* Verba proculcata vulgo, rita.

TROPUM, i, n. πρότροπον, genus potus, idest , antequam uvae calcentur, a προτρέπω, prae- uod calcaturam, et prelum praevertat spon- endo. *Plin.* 14, 9, 11. Sed inter haec genera ponere debeo et protropum: ita appellatur sdam mustum sponte defluens, antequam cal- uvae. V. LIXIVUS et PROTYRUM.

TRUDO, is, si, sum, a. 3. προωθέω, porro, ra trudo, propello. *Cic. Fat.* 19. Ut igitur, rusit cylindrum, dedit ei principium motio- . *Phaedr.* 5, 7. Ab universis capite est pro- oras. *Lucr.* 4, 889. atque ita tota Paulatim rotruditur, atque movetur. *Vitr.* 2, 8. Coa- inter se sedentia non protrudent opus. *Am-* , 1. *med.* Protrudi penatibus, *h. e.* protur- ici. *Cic. Fam.* 10, 26. *extr.* Comitia, quan- ere possumus, in Januarium mensem pro- s. V. PROTENDO.

TRYGETES, ae, m. stella, ad dextram Vir- uae Latine provindemiator est. *Vitr.* 19, 6. Ab eo non longe conformata est Virgo, cu- a humerum dextrum lucidissima stella niti- m nostri provindemiatorem, Graeci προτρυ- citant. Sic ed. *Schneid.* Al. al. Cf. *Antevin- B. A.*

UBERO, as, n. 1. extubero, excresco in tuberis. *Solin.* 45. de bucephalo: De fronte edam exstantium corniculorum protuberabant et *ib.* 46. *f.* Protinus atque poma ejus deci- aturitate, alia protuberant.

UMIDUS, a, um, adj. in anteriorem par- idus, ut Protumida luna, ap. *Appul. de Deo n.*, ubi est qui leg. *pertumida.*

PROTURBATUS, a, um, part. a *proturbo*: repulsus, rejectus. *Caes. B. G.* 2, 19. *f.* His facile pulsis ac proturbatis, ad flumen decucurrerunt. *Tac. H.* 2, 85. Proturbatis, qui de Othone nunciabant, etc. ℙ Translate, valde turbatus. *Id. ib.* 1, 60. Militum conviciis proturbatus, et desertus.

PROTURBO, as, avi, atum, a. 1. ἀπωθέομαι, porro, sive ultra, sive extra turbo, idest repello, abigo, arceo. *Liv.* 5, 47. Telis, missilibusque saxis proturbare hostes. *Plin.* 11, 19, 21. Apes pigras et ignavas proturbant. *Colum.* 9, 15. Extra tecta proturbantur. *Claud. in Eutr.* 2, 513. Proturbare aliquem laribus. *Appul. Met.* 9. quempiam de domo. *Quint. decl.* 17, 6. e domo filium. ℙ Dejicio. *Ov. Met.* 3, 79. de angue: nunc impete vasto Fertur, et obstantes proturbat pectore silvas. ℙ Emitto. *Sil.* 5, 604. Itaque anhelatum proturbat pectore murmur. ℙ Translate est valde turbare. *Val. Fl.* 1, 597. Nuncius hunc (*Aeolum*) solio Boreas proturbat ab alto, *h. e.* sedentem in solio turbat rei novitate et magnitudine. ℙ Est rejicio, repello. V. v. praec.

[PROTUS, a, et e, um, adj. et Protis, idis, f. πρῶτος, η, ον, primus, a, um, et πρῶτις, ιδος, prima. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Melchiorri Sillog.* p. 55. *n.* 31. P. Caecilius Protus. Alia ap. *Fabr.* p. 638. *n.* 324. Petreja M. L. Prota. Alia ap. *Grut.* 991, 5. D. M. Protes. Alia ap. *eund.* 670, 7. Ariae Protidi parentes. *F.*]

PROTUTELA, ae, f. munus ejus, qui pro tutore negotia gerit. *Ulp. Dig.* 27, 5, 1. *in.* Protutelae actionem necessario praetor proposuit. Adde *eund. ib.* §. 6. et *Paul. ib.* 8, 3, 24. Neque tutelae, neque protutelae judicio tenetur.

PROTUTOR, oris, m. quasi tutor, tutoris munus exercens. Ap. *Ulp. l. c.* in v. praec. semper in ablativo usurpatur, *pro tutore*: in recto vero *quasi tutor* dicitur. Ap. *Ammian.* 29, 5. non *protutoribus* in dativo plur., sed *protectoribus* legendum est.

PROTYPUM, i, n. πρότυπον, primum exemplar, ad cujus rationem cetera formantur: a πρὸ, ante, et τύπος, forma, exemplar impressum. *Plin.* 35, 12, 43. Primus personas tegularum extremis imbricibus imposuit, quae inter initia protypa vocavit. V. ECTYPUS. Alii leg. *prostypa*, et intelligunt figuras, quae parum exstant et prominent.

PROTYRUM, i, n. πρότυρον, genus vini in insula Lesbo, ap. *Vitr.* 8, 3. *med.*, ubi alii leg. *protropum*. Aliud est *prothyrum*: de quo V. in DIATHYRUM.

[PROVECTIBILIS, e, adj. qui proficere, et provehi in melius potest. *Fulg. Contin. Virg.* p. 747. *Stav.* Ita et ingenio natum est provectibile. *F.*]

PROVECTIO, onis, f. προαγωγή, actus provehendi, promotio. *Lact.* 5, 11. Non honor ille, aut provectio dignitatis fuit, sed hominis damnatio ad carnificinam.

PROVECTUS, a, um, part. a *proveho*: προαχθείς, praevectus, progressus. *Virg. A.* 2, 24. Huc se provecti deserto in litore condunt. *Liv.* 23, 47. Provectus ante stationes equo, Tauream compellavit. *Caes. B. C.* 3, 8. Serius a terra provectae naves; et *B. G.* 4, 28. *extr.* naves in altum. *Plin.* 3, 17, 21. Boji trans Alpes provecti Laudem Pompejam condidere. ℙ Translate. *Cic. Sen.* 4. Eum colere coepi non admodum grandem natu, sed tamen jam aetate provectum; et *Tusc.* 1. 39. *f.* Provecta aetate mortua est. *Arnob.* 6, 195. Senectute provectior. *Auson. epigr.* 19. Nestore sim quamvis provectior. *Pall.* 4, 13. *f.* Equis provectioribus tempora cavari incipiunt, supercilia canescere. *Tac. A.* 13, 20. Provecta nox erat; et *ib.* Ut Burrum demovere praefectura destinaret, tanquam Agrippinae gratia provectum; et *ib.* 2, 75. E gregario ad summa militiae provectus. *Id. H.* 1, 1. Dignitatem nostram a Vespasiano inchoatam, a Tito auctam, a Domitiano longius provectam non abnuerim. *Plin.* 26, 4, 9. Huc usque provecta credulitas antiquorum. *Tac. H.* 3, 46. Bellum longius provectum, *h. e.* protractum. ℙ Translate *provectus* est etiam abreptus, longius impulsus, coactus progredi. *Tac. A.* 4, 10. Eo audaciae provectus, ut, etc. Adde *Quint.* 1, 3. *Plin. ep.* 9, 19. Semel omnino, me audiente, provectus, ut de rebus suis hoc unum referret, etc. V. PROVEHO.

PROVECTUS, us, m. provectio. *Aurel. Vict. Caes.* 39. *f.* Honestiorum provectu, et e contra suppliciis flagitiosi cujusque, virtutum studia augebantur. *Sidon. ep.* 4, 4. Provectu aetatis, *h. e.* progressu. *Pall.* 1, 6. Praesentia domini provectus est agri.

PROVEGEO, es, a. 1. moveo, profero, promoveo, excito. *Pacuv.* ap. *Non.* 2, 656. Aut me occide, illinc si usquam provegeam gradum. Alii leg. *provigeam*, alii perperam *provideam*. V. PROVIDEO.

PROVEHO, is, exi, ectum, a. 3. προάγω, ultra aut ante veho, ultra duco, promoveo, praesertim si navi, aut curru, aut jumento id fiat. *Pl. Rud.* 3, 6, 24. *Pl.* Eam hinc abduxisti. *La.* non avexi. *Pl.* cur negas? *La.* quia pol provexi: avehere non quivi miser, *h. e.* navi quidem impositam porro vexi, sed avehere nequivi tempestate impeditus. *Plin.* 21, 13, 43. In Hispania alvos apum mulis provehunt. *Plin. alter ep.* 6, 31. *f.* Ingentia saxa latissima navis provehit. *Val. Fl.* 4, 421. juvet nostros nunc ipsa labores, Immissisque ratem sua per freta provehat Euris; et *Lucr.* 6, 1025. aer a tergo quasi provehit atque propellit. ℙ Saepius adhibetur in passiva voce. *Plin.* 6, 31, 36. Navigantes in eam insulam non posse ultra quasdam columnas provehi. *Virg. A.* 3, 72. Provehimur portu: terraeque, urbesque recedunt. *Caes. B. C.* 2, 3. L. Nasidius cum classe freto Siciliae provehitur. ℙ Translate est promovere, evehere. *Suet. Caes.* 72. Quosdam etiam infimi generis ad amplissimos honores provexit. *Plin. ep.* 8, 12. Colit studia, studiosos amat, fovet, provehit. *Id. ep.* 9, 14. Provehere aliquem in lucem et famam. *Vell.* 2, 128. aliquem in consulatus, censuras, et triumphos. *Cic. Phil.* 8, 11. Ecquo te tua virtus provexisset? ecquo genus? *Hor. Od.* 3, 4, 66. vim temperatam Dii quoque provehunt In majus. ℙ Et passive. *Quint. prooem.* 6. *med.* Esse nescio quam, quae spes tantas decerpit, invidiam, ne videlicet ultra, quam homini datum est, nostra provehantur; et *Vell.* 2, 69. A quo ipse in consulare provectus fastigium fuerat. V. alia in PROVECTUS. ℙ Translate pariter est abripere, longius impellere, progredi facere: ducta metaphora a ventis, qui navim impellunt. *Cic. Dom.* 12. *med.* Vestra in me audiendo benignitas provexit orationem meam. *Id. Har. resp.* 20. *extr.* Sulpicium longius quam voluit, popularis aura provexit. *Liv.* 2, 50. Haec spes provexit, ut ad conspecta procul pecora decurrerent. *Id.* 40, 14. *in.* Quo lusu apud me celebratum convivium sit, illo etiam (forsitan pravo) gaudio provehente, quod, etc. *Prop.* 2, 12, 19. Quin etiam si me ulterius provexerit ira, Ostendes matri brachia laesa tuae. *Lucr.* 5, 1433. Idque minutatim vitam provexit in altum, *h. e.* paulatim deduxit in multas calamitates, ceu in altum mare. ℙ Et passive progredi, procedere, rapi, ferri. *Cic. Fin.* 3, 22. Sentio me esse longius provectum, quam proposita ratio postularet. *Id. Phil.* 8, 3. Inani spe ad aquas usque, et Puteolos provehuntur; et *Tusc.* 4, 18. Ipsa sibi imbecillitas indulget, in altumque provehitur, nec reperit locum consistendi. *Id. ad Brut.* 1, 15. Sed provehor amore. *Liv.* 35, 48. *f.* Provectus deinde est intemperantia linguae in maledicta Romanorum. *Tac. H.* 4, 7. Paulatimque, per altercationem, ad continuas et infestas orationes provecti sunt. ℙ *Provehere vitam in periculum*, est exponere, ap. *Cic. Mil.* 21., ubi tamen alii leg. *projicere.*

PROVENDO, is, a. 3. *Afran.* ap. *Donat.* ad *Ter. Ad.* 3, 4, 31. Is, ut servorum captus est, facillime domo atque nostra familia provenditur. Alii divisim leg. *pro venditur*, ut sit constructio: *venditur pro domo atque*, etc.

PROVENIO, is, eni, entum, n. 4. προέρχομαι, extra venio, prodeo, exorior, exeo. *Pl. Ps.* 1, 5, 155. Nam qui in scenam provenit novo modo, novum aliquid inventum afferre addecet. *Id. Capt.* 2, 1, 26. Doli non doli sunt, nisi astu colas: sed malum maximum, si id palam provenit. *Naev.* ap. *Cic. Sen.* 6. *extr.* Proveniebant oratores novi, stulti, adolescentuli. Alii leg. *proventabant*, eod. sensu: *Cels.* 2, 7. *med.* Quibus feminis menstrua non proveniunt. *Plin.* 2, 23, 21. Altitudo, in qua nubila, ac venti, nubesque proveniant. Alii leg. *in quam perveniant.* ℙ Item nascor. *Tac. H.* 4, 65. Deductis olim, et nobiscum per connubia sociatis, quique mox provenere, haec patria est, *h. e.* quique ex his nati sunt. *Plin.* 10, 53, 74. *extr.* de ovis: Post solstitium nata non implent magnitudinem justam: tantoque minus, quanto serius provenere; et *ib.* 54, 75. Incubationi datur initium post novam lunam, quia prius inchoata non proveniunt. *Id.* 17, 20, 34. de castanea: Seri nuce diximus: sed, nisi ex maximis, non provenit, nec nisi quinis acervatim satis. *Id.* 9, 10, 12. Nec aliud ibi animal provenit. *Id.* 4, 16, 30. Insula, in qua candidum plumbum provenit. *Id.* 37, 10, 56. Catopyritis (*gemma*) e Cappadocia provenit. *Ov. Fast.* 4, 772. in stabulo multa sit agna meo, Lanaque proveniat nullas laesura puellas. *Id. Am.* 3, 1, 43. de Elegia: Rustica fit sine me lascivi mater Amoris: Huic ego proveni lena, comesque Deae, *h. e.* nata sum, ut essem lena, etc. *Colum.* 7, 8. *med.* de caseo: Sic neque fistulosus, neque salsus, neque aridus provenit. ℙ Item nasci simul et crescere. *Id.* 3, 18. Nulla stirps antequam deponatur, vexata et infracta, melius provenit, quam quae integra et inviolata sine injuria deposita est. *Id.* 4, 30. *f.* Virgas roscidas si recideris, parum prospere proveniunt. *Id.* 1, 2. *med.* Segetes modice siccis campis melius, quam praecipitibus locis proveniunt. *Id.* 5, 6. *med.* Quae ulmus a positione bene provenerit, etc. *Caes. B. G.* 5, 24. Frumentum propter siccitates angustius provenerat. *Plin.* 17, 21, 35. *n.* 2. Hoc pro senescendi celeritate attributum huic arbori, ut citissime proveniat. *Id.* 19, 7, 36. Ocimum cum maledictis ac probris serendum praecipiunt, ut laetius proveniat. *Id.* 17. *in.* Arbores sponte sua provenientes. ℙ Translate. *Ov. Trist.* 1, 1, 39. Carmina proveniunt animo deducta sereno. *Plin. ep.* 8, 19. *extr.* Ut ex studiis gaudium, sic studia hilaritate proveniunt. ℙ Pro evenire, contingere, bene aut male cedere. *Cic. Fin.* 1, 14. Nec, quid proventurum sit, provident. Alii leg. *eventurum*. *Tac. H.* 2, 20. *f.* Gnarus, ut initia belli provenissent, famam in cetera fore. *Pl. Most.* 2, 1, 68. Tranquille cuncta, et

ut proveniant sine malo. *Suet. Aug.* 94. Quod uni olim Magno Alexandro simile provenisset ostentum. *Colum.* 4, 29. Non quid casu fiat, sed quid certa ratione plerumque proveniat, praecipere debemus. *Lucil.* ap. *Non.* 12, 12. Adeo male me excipiunt deciniae, et proveniunt male. ¶ Absolute pro succedere. *Tac. H.* 3, 41. Non ignavum, et si provenisset, atrox consilium iniit; et *ib.* 4, 18. Si destinata provenissent. ¶ Is etiam, cui quid bene succedit, aut secus, *provenire* dicitur. *Pl. Truc.* 2, 6, 34. Mars peregre adveniens salutat Nerienem uxorem suam. Cum tu recte provenisti, cumque es aucta liberis, gratulor. *Id. Rud.* 3, 5, 57. Edepol proveni nequiter multis modis. Adde *Stich.* 2, 2, 73. Eadem ratione *Ter.* dixit *Ad.* 5, 9, 22. Syre, processisti hodie pulcre. ¶ Passive impersonaliter. *Pl. Men.* 5, 5. *f.* Nimis proventum est nequiter.

PROVENTO, as, n. 1. frequent. V. in v. praec.

PROVENTUS, a, um. V. PRAEVENTUS.

PROVENTUS, us, m. τὰ γιγνόμενα, φορά, πρόσοδος, quidquid nascitur, et alicunde provenit, et fructui est, ut partus animalium, fruges, vina, poma, et hujusmodi. *Virg. G.* 2, 518. Proventuque oneret sulcos, atque horrea vincat. *Plin.* 18, 25, 57. Sunt qui certissimum veris indicium arbitrentur, ob infirmitatem animalis, papilionis proventum. Id eo ipso anno, cum commentaremur haec, notatum est, proventum eorum ter repetito frigore exstinctum. *Id.* 11, 11, 10. de apib.: Domos primum plebi exaedificant, deinde regibus. Si speratur largior proventus, adjiciuntur contubernia et fucis. *Id.* 13, 24, 47. Cytisus inventus in Cythno insula, mox translatus in urbes Graecas, magno casei proventu: sc. quia lactis plurimum praebet ovibus, ut *Colum.* 5, 12. scribit. *Plin.* 20, 12, 48. Ocimum exstinguit lactis proventum. *Suet. Claud.* 16. *f.* Uberi vinearum proventu. *Plin.* 17, 12, 19. in Africa miliarias vocari multas *(oleas)* a pondere olei, quod ferant annuo proventu. *Id.* 21, 5, 11. Lilium maxime rosas decet, medio earum proventu incipiens. *Id.* 15, 18, 19. Ficus trifero proventu. ¶ In plur. num. *Id.* 19, 12, 62. Hortensium proventus tantum adhuc tractavimus; et *ib.* 5, 24. Cucumis servatur usque ad alios paene proventus. ¶ Absolute de proventu uberi, abundantia, copia. *Id.* 10, 65, 85. Proventus murium siccitatibus. *Id.* 8, 55, 61. Certum est, Balearicos adversus proventum cuniculorum auxilium militare a divo Augusto petiisse. ¶ Translate. *Plin. ep.* 1, 13. Magnum proventum poetarum hic annus attulit. *Just.* 13, 1. *med.* Neque unquam ante Macedonia tam clarorum virorum proventu floruit. *Sen. Tranq.* 7. Ille Socratici fetus proventus. *Lucan.* 2, 60. tantone novorum Proventu scelerum quaerunt, uter imperet Urbi? ¶ Est etiam prosperus exitus, successus. *Caes. B. C.* 2, 38. Multum ad hanc rem probandam adjuvat adolescentia, magnitudo animi, superioris temporis proventus, fiducia rei bene gerendae. *Liv.* 45, 41. Multarum secundarum rerum velut proventus. *Plin. ep.* 9, 13. *med.* Tanta conversio vel negotii dignitatem, vel proventum orationis, vel actoris constantiam subsecuta est. *Val. Max.* 5, 10. *n.* 2. In maximo proventu felicitatis nostrae. ¶ Item eventus. *Appul. Met.* 2. Mihi proventum hujus peregrinationis anquirenti, multa respondit. ¶ Item utilitas. *Id. de Mundo:* Cultus agrorum, artificum solertia, proventus artium.

PROVERBIALIS, e, adj. *Gell.* 2, 22. *med.* Ex quo versum istum proverbialem factum ait.

PROVERBIALITER, adv. per modum proverbii. *Ammian.* 29, 2. *f.* Proverbialiter dici solet. *Sidon. ep.* 7, 9. in conc.: Ut proverbialiter loquar. Adde *Donat.* ad *Ter. Eun.* 2, 2, 37. et *vet. Schol.* ad *Hor. Sat.* 1, 4, 120.

PROVERBIUM, ii, n. παροιμία, adagium, sententia, dictum, quod longa experientia probatum in ore omnium versatur, et saepe consilii, aut praecepti utilis loco est. *Cic. Verr.* 2, 1, 46. *f.* Istius nequitiam in ore vulgi, atque in communibus proverbiis esse versatam. *Id. Off.* 3, 19. A quibus natum est id, quod jam contritum (al. *tritum*) est vetustate, proverbium, etc.; et *ib.* 1, 10. *med.* Ex quo illud factum est jam tritum sermone proverbium; et *ib.* 2, 15. *f.* Quod jam in proverbii consuetudinem venit. *Id. Tusc.* 4, 16. *f.* Ita pervulgatum illud est, ut jam proverbii locum obtineat. *Liv.* 40, 46. *med.* Vulgatum illud, quia verum erat, in proverbium venit. *Plin.* 23, 1, 23. In proverbium cessit, sapientiam vino obumbrari. *Cic. Phil.* 13, 12. *f.* Quod proverbii loco dici solet. *Id. Verr.* 2, 1, 20. Quod est Graecis hominibus in proverbio. *Id. Or.* 71. Sed, ut in proverbio est, scopas mihi videntur dissolvere. *Id. Fam.* 10, 20. Culpa illa vulgari reprehensa proverbio est. *Id. Sen.* 3. Pares cum paribus, veteri proverbio, facillime congregantur; et *Amic.* 22. *f.* Acta agimus, quod vetamur veteri proverbio. *Plin.* 31, 7, 41. Veteres salem cum pane esitasse, proverbio apparet. *Gell.* 2, 6. Hic versus vice proverbii celebratus est.

PROVERSUS, a, um, part. a *proverto:* qui recta eo tendit, quo versus est. *Pl.* ap. *Varr. L. L.* 6, 5. Ut transversus, non proversus cedit, quasi cancer solet. Simile est illud *ejusd. Ps.* 4, 1, 15. Non prorsus, verum ex transverso cedit, quasi cancer solet. ¶ Ex *prorersus* factum est per syncopen *prorsus.* ¶ *Provorsum* pro *proversus.* V. in PROVORSUM.

[PROVERTO, is, a. 3. recta eo tendo, quo versus sum. *Not. Tir.* p. 46. Vertit, pervertit, provertit. *F.*]

PROVIDE, adv. ἐκ προνοίας, prudenter, caute, diligenter. *Plin.* 10, 33, 50. Tabulata ramorum sustinendo nido provide eligere.

PROVIDENS, entis, part. a *provideo:* προορῶν, πρόνοος, praevidens, prudens, prospiciens, providus, cautus. *Cic. Fam.* 6, 6. *med.* Homo est valde acutus, et multum providens. *Id. ib.* 3, 1. Ille tibi omnia explanabit: id et ad brevitatem est aptius, et ad reliquas res providentius, *h. e.* cautius, et consultius, quia praevideo, alia me in hac epistola scribere debere, quae mea magis interest. *Tac. H.* 1, 85. Providentissimus quisque. *Plin. ep.* 9, 13. Quem providentissimum aetatis nostrae, sapientissimumque cognovi.

PROVIDENTER, adv. προνοητικῶς, caute, prudenter. *Sall. Jug.* 95. Pro copia satis providenter exornare aliquid. *Cic. N. D.* 3, 40. Invectus es in eam Stoicorum rationem, quae de providentia Deorum ab illis sanctissime et providentissime constituta est. *Ulp. Dig.* 47, 3, 1. Quod providenter lex effecit, ne, etc. *Plin. Pan.* 1. Nihil recte, nihilque providenter homines sine Deorum ope auspicari. *Id. ep.* 10, 69. Tu quidem providentissime vereris, ne, etc.; et *ep.* 81. Providentissime fecisti, quod, etc.

PROVIDENTIA, ae, f. πρόνοια, prudentia, consilium, cura, cautio. Est una e tribus prudentiae partibus, quam sic definit *Cic. Inv.* 2, 53. Providentia est, per quam futurum aliquid videtur, antequam factum sit. *Sall. Jug.* 7. Et bello strenuus erat, et bonus consilio: quorum alterum ex providentia timorem, alterum ex audacia temeritatem afferre plerumque solet. *Cic. N. D.* 1, 8. Anus fatidica, Stoicorum πρόνοια, quam Latine licet providentiam dicere; et *ib.* 2, 22. *med.* Talis igitur mens mundi cum sit, ob eamque causam vel prudentia, vel providentia appellari recte possit, (Graece enim πρόνοια dicitur) haec potissimum providet, et in his maxime est occupata, primum ut mundus quam aptissimus sit ad permanendum: deinde ut nulla re egeat, maxime autem ut in eo eximia pulcritudo sit, atque omnis ornatus. *Id. Div.* 1, 51. *f.* Esse Deos, et eorum providentia mundum administrari. *Plin. ep.* 3, 19. *f.* Cum in omnibus rebus, tum in disponendis facultatibus plurimum tibi et usus, et providentiae superest. *Tac. H.* 4, 29. Strepitus dissoni, casus incerti, neque feriendi, neque declinandi providentia. *Pomp. Dig.* 33, 1, 7. *f.* Magis est ut providentia filiorum suorum hoc fecisse videatur, *h. e.* ut filiis suis provideret. ¶ Absolute de providentia divina, h. e. ratione, qua Deus ea, quae condidit, tuetur ac regit; seu de ipso Deo, cujus consilio huic mundo providetur, ut inconfusus eat, et actus suos explicet, ut *Sen. Q. N.* 2, 45. loquitur. *Id. ib.* Vis illum *(Deum)* providentiam dicere? recte dices. *Quint.* 10, 1. *med.* de Cicerone: Dono quodam providentiae genitus, in quo totas vires suas eloquentia experiretur. *Id. prooem.* 6. Nullam terras despicere providentiam tester? *Id.* 7, 2. An mundus providentia regatur. Adde *Gell.* 6, 1. ¶ In plur. num. *Tert. adv. Marc.* 2, 4. *extr.* Agnosce bonitatem Dei ex providentiis et legibus, ex praemonitionibus bonis et benignis. ¶ De simplici praenotione, πρόγνωσις. *Sen. ep.* 5. *extr.* Multa bona nostra nobis nocent: timoris enim tormentum memoria reducit, providentia anticipat. ¶ *Providentia* a Graecis et Romanis tanquam Dea culta fuit. Ejus mentio frequentissima est in nummis Augustorum, in quibus praecipue globus orbem terrarum ipsis Deorum providentia permissum fuisse significat. *Macr. Sat.* 1, 17. In insula Delo aedes Providentiae, quam ναὸν Προνοίας Ἀθηνᾶς appellant, apta religione celebratur.

PROVIDEO, es, idi, isum, a. 2. προοράω, προείδω, porro et procul video, ante video, futurum aliquid video, praevideo, praesentio. *Caes. B. G.* 7, 30. Plus animo providere et praesentire existimabatur. *Cic. Div.* 2, 6. Medicus morbum ingravescentem ratione providet, insidias imperator, tempestates gubernator. *Id. Vat.* 2. Quod ego, priusquam loqui coepisti, sensi atque providi. *Id. Att.* 1, 1. Petitionis nostrae hujusmodi ratio est, quod adhuc conjectura provideri possit. *Id. Mur.* 2. *f.* Est boni consulis, non solum videre quid agatur, verum etiam providere, quid futurum sit. Alii leg. *praevidere.* *Id. Phil.* 3, 14. *f.* Nobis vigilantibus, et multum in posterum providentibus. *Pl. As.* 2, 4, 44. Non hercle te provideram: quaeso ne vitio vertas: ita iracundia obstitit oculis. (Adde *Hor. Ep.* 1, 7, 69.) *Lucr.* 4, 881. neque enim facere incipit ullam Rem quisquam, quam mens providit, quid velit, ante. At, quod providet, illius rei constat imago, *h. e.* antequam mens providit. ¶ Saepe est praevidendo cavere, mederi, praecavere, excogitare aliquid, ne sequatur malum, quod timetur. *Cic. Att.* 11, 3. *extr.* Omnibus rebus cura et provide, ne quid ei desit. *Id. Fam.* 6, 10. *extr.* Quae sunt in fortuna, temporibus regentur, et consiliis nostris providebuntur; et *ib.* 9, 18. *f.* Actum de te est, nisi provides. *Varr. R. R.* 3, 10. *med.* Eas cellas provident, ne habeant in solo humorem: ἀναστροφή, ut illud *Virg. A.* 1, 577.

Urbem quam statuo, vestra est. *Plin.* 34, 6, 1
ea quoque re ambitioni providebant. ¶ Eleg
hoc sensu passive impersonaliter adhibetur.
Ph. 5, 2, 14. Provisum est, ne in praesentia
hinc abeat. *Liv.* 36, 17. *med.* Satis undique p
sum atque praecautum est, ne quid, etc. *Cic.*
2, 1. *med.* Quod a me ita praecautum atque prov
est, ut, etc. *Augustus* ap. *Suet. Aug.* 42. Satis
visum a genero suo Agrippa, perductis pluribu
quis, ne homines sitirent. *Plin. ep.* 3, 9. Prov
hoc legibus, *h. e.* cautum, sancitum. ¶ Pro
re, ante comparare. *Cic. Fam.* 14, 21. Quod
erit, ut res tempusque postulat, provideas atqu
ministres. *Id. N. D.* 2, 22. *med.* Providentia
potissimum providet, et in his maxime est occu
ut, etc. *Pl. Most.* 2, 2, 93. Nihil me curassis
quam: ego mihi providero. *Cic. Fam.* 1, 2.
Et ut quam rectissime agantur omnia, mea
opera, diligentia, gratia providebo. *Caes. B.*
9. Ea, quae ad usum navium pertinerent, prov
instituunt. *Id. ib.* 6, 9. Rem frumentariam p
det; et *B. C.* 3, 34. Eos de re frumentaria, ut p
derent, hortatus est. *Cic. Phil.* 11, 11. Est a
de Brundisio, atque illa ora Italiae providen
¶ Pro consulere, prospicere. *Cic. N. D.* 1, 2. A
vitae hominum consuli et provideri. *Id. Q.*
1, 10. *extr.* Ut consulas omnibus, ut medeare in
modis hominum, provideas saluti. *Id. Coel.* 9.
tra hominum potentias conditioni omnium ci
providere. *Caes. B. G.* 5, 8. Rei frumentariae
videre. *Cic. Agr.* 2, 33. *extr.* Multum in post
providerunt, quod, etc. *h. e.* posteris consulue
posteritatis bono prospexerunt. Loquitur de C
servata, quae opportunissimam se praebuit R
nae reipubl. in iis bellis, quae post eam devicta
cuta sunt, ut paulo ante dixit. ¶ Quod habet
2, 656. Providere, movere et ferre; critici m
legendum *prourgere:* et in testimonio *Pacuvii,*
ibi ille recitat, *prourgeam gradum,* non *provid*
sed profecto legendum *provegeam.* V. PROVE
PROVIDUS, a, um, adj. πρόνοος, providens,
dens. *Cic. Div.* 2, 57. Mens provida rerum fu
rum. *Id. N. D.* 2, 22. Natura consultrix et pr
utilitatum opportunitatumque omnium. *Tac.*
38. Rerum vestrarum providus, constans in p
lis. *Cic. Rosc. Am.* 40. Illi homines honestissim
pter istius insidias parum putantur cauti provi
fuisse. *Id. Leg.* 1, 7. Animal hoc providum, s
multiplex, acutum, memor, plenum rationis e
silii, quem vocamus hominem. *Id. N. D.* 2,
Haec omnia esse opera providae solertisque na
Id. Part. 5. Orator prudens et providus. *Ov.*
2, 60. provida cura ducis. *Val. Fl.* 4, 271. P
sic providus ictus Servat. *Stat. Th.* 6, 769. se
vidus astu, Et patria vigil arte Lacon, hos r
ictus, Hos cavet. *Plin. ep.* 2, 10. Dispice, n
parum providum, sperare ex aliis, quod tibi ips
praestes.

PROVIGEO. V. PROVEGEO.

PROVINCIA, ae, f. ἐπαρχία, regio armis a
lo R. devicta, aut quomodocumque in potest
redacta, et imperio ditionique ejus adjecta, e
manis legibus ac magistratibus subjecta. D
sunt provinciae, inquit *Paul.* ex *Festo,* quod
lus R. eas provicit, id est ante vicit: sed, ut
in *Etym.* ait, *pro* hic non tam ante significat,
procul, vel foris. Proprie autem provinciae d
sunt extra Italiam. Hujusmodi fuit illa Galliae
bonensis pars, quae interno mari alluitur, Br
ante dicta, amne Varo ab Italia discreta, Al
que jugis: a reliqua vero Gallia, latere septe
nali, montibus Gebenna et Jura: agrorum
virorum morumque dignatione, amplitudine
nulli provinciarum postferenda, breviterque
verius, quam provincia: quae sunt verba *Plin.*
5. Nomen *provinciae* huic regioni haesit ade
hodieque a Gallis *Provence,* ab Italis *Provenza*
tur. Similiter *provincia* dicta est Africae pars
Carthagini subjecta, postquam, devictis Cart
niensibus, eorum ditionem P. Scipio in form
redegit provinciae, ut est ap. *Vell.* 2, 38., ite
cedoniae regnum, subacto Perseo ab Aemilio
et postea Pseudophilippo: qua de re *Liv.* 45,
sqq., *Flor.* 2, 14. et *Vell.* 1, 11., item Hispa
Bithynia, Sicilia, Sardinia, etc. V. *Manut.* de
R., ubi omnes reipubl. provincias enumerat.
Jug. 13. de Adherbale Numidiae rege: Vict
proelio profugit in provinciam, ac deinde Ro
contendit, *h. e.* in eam Africae partem, de qu
do est dictum. *Cic. Verr.* 2, 2, 1. Omnium nati
exterarum princeps Sicilia se ad amicitiam fide
populi R. applicuit: prima omnium, id quod
mentum imperii est, provincia est appellata
Fam. 15, 2. Bellum a Parthis in provinciam Sy
illatum. ¶ In provinciae formam redigere era
ges et magistratus adimere devicto populo, R
nis legibus ac magistratui subjicere, et vectig
facere. Fere itaque instituebatur vir consularis
praetorius, qui jus diceret, et quaestor, qui P
cam pecuniam exigeret curaretque: idque fere
natu, qui consulatu, aut praetura functos aut
tebat ipse quos vellet, in quam vellet provinci
aut comparare inter se, vel sortiri jubebat,

e obveniret: eratque eorum imperium modo
um, modo biennii, aut triennii, aut etiam lon-
s temporis. Sed haec omnia varie mutata sunt
libera republica, tum praecipue sub imperato-
. Quae a consulari viro regebantur provinciae,
lares, quae a praetorio, *praetoriae* dictae sunt:
appellatio nulli provinciae affixa erat, sed mo-
iic, modo illi tribuebatur pro conditione ejus,
administraretur. *Cic. Font.* 1. Provinciae Gal-
M. Fontejus praefuit. *Id. Fl.* 34. Provinciam
n consulari imperio obtinere. *Id. Fam.* 2, 15.
inciae aliquem praeponere; et *ib.* praeficere; et
e provincia decedere. *Id. Pis.* 21. *f.* Provinciam
ulus, cum et auctoritate senatus, et sorte ha-
, deposuit; et *Phil.* 1, 8. de lege a Julio Cae-
lata: Ne praetoriae provinciae plus quam an-
neve plus quam biennium consulares obtine-
r. *Id. Verr.* 2, 1, 13. Quaestor ex senatuscon-
provinciam sortitus es: obtigit tibi consularis,
m consule Cn. Carbone esses, eamque provin-
obtineres. *Id. Fam.* 3, 3. Provinciam alicui
re; et *ib.* 2. accipere; et *ib.* In provinciam cum
io proficisci; et *ib.* 15, 4. Aequitate et conti-
provinciam administrare; et *Att.* 5, 2. et *ib.*
orogare; et *ib.* 3, 24. ornare. V. ORNO. ¶
late est quodlibet negotium, munus, opus,
. *Pl. Capt.* 3, 1, 14. Ipsi obsonant: quae pa-
rum ante erat provincia. *Ter. Ph.* 1, 2, 21.
tes hinc senes me filiis relinquunt quasi magi-
. *Da.* O Geta, provinciam cepisti duram! *Cic.*
18. *f.* Illam sibi officiosam provinciam depopo-
ut cum prima luce consulem salutatum veni-
ne in meo lectulo trucidaret. *Id. Coel.* 26. Qui
rovinciam susceperint, ut in balneas contru-
ur. *Pl. Cas. a.* 1. *v.* 15. Abi rus: abi dierectus
m provinciam. *Id. Mil.* 4, 4, 23. Hanc tibi im-
rovinciam, militem lepide ludificarier. *Id. Ps.*
15. Heri ante dixeram omnibus, dederamque
ovincias: (verba sunt heri ad servos;) et *ib.*
e cum securi caudicali praeficio provinciae. ¶
ensu intelligenda sunt illa: *Liv.* 2, 40. *extr.*
les T. Sicinius, et C. Aquilius. Sicinio Volsci,
o Hernici (nam hi quoque in armis erant)
cia evenit. *Id.* 26, 22. Cum ambo consules
m provinciam haberent. Adde *ib.* 28. et 33,
uibus locis negotium et munus significatur belli
istrandi. Hinc *Lucan.* 1, 338. Ultima Pompejo
r provincia, Caesar, *h. e.* vincendus, tanquam
provincia aliqua debellanda. Quae vero hic
Vet. Schol. ib., merae nugae sunt, et pura
cia. ¶ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* mendosa
ur. 2058, 9. emendata in *Archeogr. Triest.* T. I.
C. Hostilio C. F. Frugioni; C. Hostilio C. F.
F., L. Mutilio L. L. Nymphodoto F. Hosti-
L. Provincia V. F. Hinc corrigendus §. 2. in
IUS, ubi citatur haec eadem inscriptio. *F.*]
VINCĬĀLIS, e, adj. ad provinciam pertinens.
. *Fr.* 1, 1, 15. Mihi casus urbanam admini-
nem, tibi provincialem dedit; et *ib.* 7. Pro-
is scientia, *h. e.* provinciae regendae. *Id.*
, 7. molestia, *h. e.* quae oritur ex admini-
ne provinciae. *Id. Sext.* 3. abstinentia; et
ntegritas, *h. e.* in tractandis rebus hominum
cialium. *Id. Att.* 6, 2. *med.* Aditus ad me mi-
rovinciales: nihil per cubicularium, *h. e.* dif-
quales esse solent ad eos, qui provinciis prae-
Id. in Sen. 14. *med.* Provincialia ornamenta
moda, *h. e.* quae sunt magistratus provinciam
s. *Caes. B. G.* 7, 7. Praesidia in Ruthenis
ialibus, Tolosatibus, circumque Narbonem
uit, *h. e.* qui in provincia Romana Galliae
ensis erant. *Suet. Caes.* 51. Provincialia ma-
ia, *h. e.* inita cum feminis provinciarum. *Tac.*
89. Provinciale bellum. *Id. Agr.* 4. Provin-
parsimonia, *h. e.* quae in provinciis servari
vit: cui opponitur luxus urbanus. *Id. A.* 4,
r. Provincialia crimina, *h. e.* quae in provin-
mittuntur. *Plin.* 8, 37, 56. Provinciales que-
ae, *h. e.* provincialium; et 36, 15, 24. *n.* 8.
, *h. e.* de bonis provincialium actae. ¶ Pro-
es, ἐπαρχιῶται, qui sunt in provinciis Romano
subjectis. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 5. Possunt
sse provinciales viri boni. *Suet. Cal.* 39. Com-
, provincialem locupletem ducenta HS. nu-
e vocatoribus, ut, etc. *Ulp. Dig.* 50, 16,
rovinciales eos accipere debemus, qui in pro-
domicilium habent, non eos, qui ex provincia
sunt. ¶ Praecipue ita dicti sunt reliqui Ita-
puli praeter Romanos, Latinos, et Italicos,
itabant inter sinum Adriaticum, Rubiconem
ari supero; Arnum a mari infero, Varum ab
Ligustinis, Formionem a Carnicis. Hi fuere
, Galli (in quibus Boji, Insubres, et Ceno-
censentur), Veneti, Carni. Causa appella-
st, quia more provinciarum regebantur. Hinc
3, 3. *f.* Si modo non provincialis, sed Itali-
r est. *Plin. ep.* 9, 23. Italicus es, an pro-
s? *Suet. Vesp.* 9. Submotis indignissimis, et
ssimo quoque Italicorum, ac provincialium

VINCĬĀTIM, adv. κατ᾽ ἐπαρχίας, per singulas
ias. *Suet. Aug.* 49. Ex militaribus copiis le-
t auxilia provinciatim distribuit.

PRŌVINCO. V. PROVINCIA.

PRŌVINDĒMĬĀTOR, oris, m. προτρυγητήρ, et προτρυγητής, stellae cujusdam nomen. *Vitr.* 4, 6. Non longe est Virgo, cujus supra humerum dextrum lucidissima stella nititur, quam nostri provindemiatorem, Graeci προτρυγητὴν vocitant. Alii leg. *provindemiam*. *Hyg. Astron.* 3, 24. Quarum una stella, quae est in dextra penna (*Virginis*) ad humerum defixa, προτρυγητὴρ vocatur. V. VINDEMIATOR.

PRŌVĪSĬO, onis, f. πρόγνωσις, πρόοψις, actus providendi, praesensio, cautio. *Cic. Amic.* 21. Omnium horum vitiorum atque incommodorum una cautio est, atque una provisio, ut ne nimis cito diligere incipiamus. *Id. Part.* 20. Provisio posteri temporis. *Id. Tusc.* 3, 14. Multum potest provisio animi ad minuendum dolorem. *Id. Or.* 56. *med.* Vitiosum genus, et longa animi provisione fugiendum. *Inscr.* ap. *Mur.* 720, 2. Ob ejus temporibus difficillimis egregias ac salutares provisiones. ¶ [Item *provvisione*, *provvedimento F.*] ap. *Trebell. in XXX. Tyrann.* 18. In expeditionibus clarus, in provisione annonaria singularis: *et Valerian. in quadam ep. ib.* Nec est ulla alia provisio melior, quam ut in suis locis erogentur, quae nascuntur, ne aut vehiculis, aut sumptibus rempubl. gravent.

PRŌVĪSO, is, si, sum, a. 3. πρὸς τὸ ὁρᾶν προέρχομαι, video, vel ad videndum eo, et procedo. *Ter. Andr.* 5, 5, 1. Proviso, quid agat Pamphilus. *Id. Eun.* 3, 1, 4. Huc proviso, ut, ubi tempus siet, deducam; et *Ad.* 5, 6, 1. Hera, ego hinc ad hos provisam, quam mox virginem arcessant. Ubi *Donat.* Proviso, duas res significat, procedo, et video. *Pl. Stich.* 5, 1, 2. Si quem hominem exspectant, eum solent provisere: qui hercle illa causa nihil ocius venit.

PRŌVĪSOR, oris, m. qui providet, et ante cognoscit, atque adeo aut cavet, aut adsciscit et comparat. *Hor. A. P.* 164. de morib. juven.: Utilium tardus provisor, prodigus aeris. *Inscr.* ap. *Visc. Mus. Pio-Clem.* T. I. p. 35. Anicio Auchenio Basso proconsuli Campaniae, provisori ejusdem provinciae, etc.

PRŌVĪSUS, a, um, part. a *provideo:* προεωραμένος, praevisus, praecognitus. *Cic. Tusc.* 3, 22. Et maris subita tempestas, quam ante provisa, terret navigantes vehementius. *Pl. Capt.* 3, 4, 110. Quin exploratum dico, et provisum hoc tibi. *Cic. Verr.* 2, 1, 6. Ratio explorata atque provisa. ¶ Item praevidendo paratus, collectus, comparatus. *Caes. B. G.* 6, 44. Frumento exercitui proviso, in Italiam profectus est. *Colum.* 9, 8. Atque haec de pabulationibus, domiciliis, etc. quibus provisis, sequitur, ut, etc. *Tac. A.* 12, 5. et *ib.* 15, 4. Inerant milites, et provisi ante commeatus. *Hor. Ep.* 1, 18, 109. Sit bona librorum, et provisae frugis in annum Copia. *Id. A. P.* 311. Verbaque provisam rem non invita sequentur. ¶ *Proviso* ablativus absolute positus, re ante provisa. *Tac. A.* 12, 39. Crebra hinc proelia, ut cuique fors, aut virtus; temere, proviso; ob iram, ob praedam.

PRŌVĪSUS, us, m. idem ac provisio. In ablat. sing. *Tac. H.* 2, 5. Dispositu provisuque civilium rerum peritus. *Id. A.* 1, 27. Provisu pericli. *Id. ib.* 15, 8. Nullo rei frumentariae provisu. *Id. ib.* 12, 6. Quod provisu Deum vidua jungeretur principi, *h. e.* providentia.

PRŌVĪVO, is, xi, ctum, n. 3. ulterius, vel amplius vivo, vitam protraho. *Tac. A.* 6, 25. Quam interfecto Sejano spe sustentatam provixisse reor.

PRŌVŎCĀBĬLIS, e, adj. qui provocari potest. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 21. Provocabiles liquidorum fluxionibus motus.

PRŌVŎCĀBŬLUM, i, n. pars orationis, quae pro vocabulo ponitur, ut *pronomen*, quod pro nomine proprio. *Varr. L. L.* 7, 23. Appellandi partes sunt quatuor: e queis dicta a quibusdam provocabula, quae sunt ut *quisque:* vocabula, ut *scutum, gladius*: nomina, ut *Romulus, Remus:* pronomina, ut *hic, haec*.

PRŌVŎCĀTĬCĬUS, a, um, adj. qui evocari, seu extra vocari potest. *Tert. adv. Marc.* 2, 3. Bonitas Dei, apparituri boni negotiatrix, non utique repentina, nec obventiciae bonitatis, nec provocaticiae animationis.

PTŌVŎCĀTĬO, onis, f. ἐρεθισμὸς, πρόκλησις, actus provocandi, seu lacessendi, invitatio ad certamen. *Vell.* 1, 12. Ex provocatione hostem interemit. *Plin.* 7, 20, 20. Hostem ab eo ex provocatione dimicantem, inermi dextera, uno digito superatum; et *ib.* 28, 29. Octies ex provocatione victor. *Id.* 33, 1, 4. Sortiri contra provocationem, *h. e.* quis dimicatum prodire debeat contra provocantem. ¶ Item saepius appellatio, ἔφεσις, cum ab uno ad alium judicem appellamus: praesertim cum de effugienda poena agitur. Romae sub regibus nulla provocatio fuit. Iis exactis, eorumque loco constitutis consulibus, latum est, ut ab his provocatio esset ad populum, ne regiam potestatem per omnia sibi vindicasse viderentur. Ea sublata per decemviros, rursus post eorum abdicationem, restituta est, ut *Liv.* docet 3, 55. Fuerunt tamen sub libera republica dictatores, adversus quos nulla provocatio erat: et post C. Caesarem imperatores, quos penes summum jus populi fuit. *Liv. l. c.* eam vocat unicum praesidium libertatis. *Cic. Or.* 2, 48. Neque provocationem, patronam illam civitatis, ac vindicem libertatis, populo R. dari sine nobilium dissensione potuisse. *Id. Agr.* 2, 13. Gentium omnium datur cognitio sine consilio, poena sine provocatione, animadversio sine auxilio. *Id. Leg.* 3, 3. Ad populum provocatio esto: et *mox:* Militiae ab eo, qui imperabit, provocatio esto. *Flor.* 1, 9. Dare populo jus provocationis adversus consules. *Liv.* 1, 26. Si a duumviris provocarit, provocatione certato: et *mox:* Tum Horatius, Provoco, inquit. Ita de provocatione certatum ad populum est. *Id.* 8, 33. Provocationi cedere. *Modest. Dig.* 49, 1, 18. Provocationem interponere. *Liv.* 3, 56. *extr.* Appellatio, provocatioque adversus injuriam magistratuum. Differunt hae vi et significatione: re sunt idem. *Appellatio* est nuncupatio judicis alterius, ad quem transferri judicium petimus: *provocatio*, adversariorum evocatio ad alium judicem. V. PROVOCO.

PRŌVŎCĀTĪVUS, a, um, adj. provocaticius. *Tert. Anim.* 37. *extr.* Animae crementa non substantiva, sed provocativa, *h. e.* evocata, elicita.

PRŌVŎCĀTOR, oris, m. ἐρεθιστής, qui provocat ad certamen. *Just.* 10, 3. Cum adversus provocatorem processisset; et 33, 4. Adversus provocatores saepe pugnavit. *Gell.* 9, 13. Insolens provocator. Adde *Epit. Liv.* 48. *med.* ¶ Item genus gladiatorum, qui adversarium primi lacessendo provocabant. Cum Samnitibus componit *Cic. Sext.* 64. *med.* Cum ex ergastulis emptos nominibus gladiatoriis ornarit, et sortito alios Samnites, alios provocatores fecerit. [Adde *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 234. *n.* 614. et 615. V. PROVOCO. *F.*]

PRŌVŎCĀTORĬUS, a, um, adj. προκλητικὸς, ἐρεθιστικὸς, ad provocandum pertinens. *Gell.* 2, 11. de L. Siccio Dentato: Populi militaria dona habuit multijuga: in his provocatoria pleraque, *h. e.* ob caesum ex provocatione hostem. Octies eum ex provocatione victorem fuisse, tradit *Plin.* 7, 28, 29.

PRŌVŎCATRIX, icis, f. quae provocat et lacessit. *Lactant.* 6, 18. *med.* Provocatrix improbitas.

PRŌVŎCĀTUS, a, um, part. a *provoco:* προκεκλημένος, πρόκλητος, invitatus, lacessitus. *Cic. Fam.* 1, 7. Quid mecum saepissime, non solum a me provocatus, sed etiam sua sponte, de te communicare solet. *Id. Fin.* 1, 3. Provocatus gratissimo mihi libro, quem ad me de virtute misisti. *Id. Off.* 1, 15. et *Anton. ad eund. post ep.* 13. *l.* 14. *ad Att.* beneficio. *Cic. Manil.* 6. injuriis. *Caes. B. C.* 1, 74. sermonibus. *Tac. H.* 3, 24. minis et verbis; et *ib.* 4, 17. bello. *Id. A.* 14, 49. injuria. *Pl. Ep.* 5, 1. *extr.* pedibus, *h. e.* ad cursuram. *Liv.* 8, 7. Provocatus equestria haec spolia capta ex hoste caeso porto. *Just.* 34, 4. Ut crudelitate patris provocatus, occupet insidias. *Id.* 5, 4. *med.* Excusantes, iratum provocatumque fecisse. ¶ *Provocatus* proprie dicitur de judicio ad alium judicem remisso. V. v. sq. ¶ *Plin. ep.* 7, 9. *f.* Qui sint hi, adeo notum provocatumque est, ut demonstratione non egeat, *h. e.* compertum exploratumque: nam causae provocatae et saepius actae melius intelliguntur: vel apertum, et quasi foras vocatum elicitumque: nam *provocare* elicere est. Verum omnis difficultas tollitur, si legas *probatumque*, quod facit ex MSS. *Cortius:* alii leg. *provulgatumque*.

PRŌVŎCO, as, avi, atum, a. I. προκαλέω, foras voco, evoco, accio, elicio. *Pl. Ps.* 2, 2, 43. Herus si tuus domi est, quin provocas? *Id. Mil.* 4, 3, 28. Tu hic ante aedes interim speculare, ut, ubi illaec prodeat, me provoces. *Phaedr.* 4, 24. cuidam servulo, Mandant, ut ad se provocet Simonidem. *Pl. Bacch.* 3, 3, 40. Provocatur paedagogus: eho senex minimi pretii, ne attigas puerum ista causa. *Tibull.* 1, 10, 62. Dum rota Luciferi provocet orta diem: scil. quia sol Luciferum antecedentem sequitur. [*Cf. *Ov. Fast.* 1, 456.] ¶ Translate. *Colum.* 3, 15. *med.* Vinacea permixta stercori depositis seminibus in scrobem provocant et eliciunt novas radiculas. ¶ Saepissime est ad certandum invitare, lacessere, tentare, excitare; tum in bonam, tum in malam partem. *Pl. Curc.* 2, 3, 75. Talos poscit sibi in manum: provocat me in aleam, ut ego ludam. *Macrob. Sat.* 1, 10. *med.* Provocare aliquem tesseris. *Ter. Eun.* 3, 1, 52. Pamphilam cantatum provocemus. *Id. Ad.* 5, 4, 23. Experiamur, quid ego possiem blande dicere, aut benigne facere, quando eo provocat. *Cic. ad Brut.* 1, 1. Respondere in amore iis, a quibus provocere. *Id. Tusc.* 4, 22. Provocare aliquem ad pugnam. *Virg. G.* 3, 193. de equo: cursibus auras Provocet. [*Proprium verbum est in certamine bibendi. *Sen. ep.* 95. non minus potant, et oleo et mero viros provocant. *Vopisc. Firm.* 4. Nam quidam Burburus nomine, de numero vexillariorum, notissimus potator, cum ad bibendum eundem provocasset. V. *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* 2, 7. p. 160. *ed. Fr.*] ¶ Provocare sponsione. V. SPONSIO. ¶ [*Provocare minimo*. V. MINIMUS.] ¶ Translate. *Plin. ep.* 2, 7. Tanta ei sanctitas, gravitas, auctoritas etiam, ut posset senes illos provocare virtute. In quodam S. C. ap. *Plin. ep.* 8, 6. *med.* Exemplo studium honestae aemulationis provocare. *Id. ep.* 10, 7. Bonam conscientiam civium ad usum indulgentiae principis provocare et attollere. *Tac. H.* 5, 1. Comitate et alloquiis officia provocans. *Suet. Cal.* 27. et *Claud.* 21. Omni comitate ad hilaritatem et jocum provocare.

Id. Aug. 74. ad communionem sermonis. *Plin. Pan.* 49. Sermones provocare et reddere. ¶ [*Quoniam autem, qui ad certamen alterum vocat, certus victoriae esse solet aut esse sibi videtur, *provocare* dicitur pro superare. Huc pertinet locus, quem Noster §. anteced. adjecerat, *Quint. Inst.* 10, 1, 93. Elegia Graecos quoque provocamus. — Itaque homines etiam res inanimes eodem sensu *provocare* dic.; cujus generis iterum laudaverat Noster in anteced. §. illud: *Plin. H. N.* 35, 10, 36. *n.* 16. Pinxit et heroa nudum: eaque pictura naturam ipsam provocavit. — Denique ad ipsa inanima transfertur, quae superant aliam rem. Pertinent huc, quae idem Noster in praecedd. laudaverat. *Plin. Pan.* 51, 3. Immensum latus Circi templorum pulchritudinem provocat; et *Plin. alter H. N.* 16, 8, 12. Omnes tamen has ejus (roboris) dotes ilex solo provocat cocco.] ¶ Cum infinito. *Id.* 9, 17, 30. Apicius e jecore mulloru alecem excogitare provocavit. ¶ Pro irritare. *Id. prooem.* 19. *med.* Tot modis provocare mortem. *Id.* 6, 33, 38. Inermes, et pacata audacia fortunam provocantes homines. *Tac H.* 2, 61. Provocare arma Romana ausus est. *Id. G.* 35. et *Plin. Pan.* 16. bellum. *Eum. Pan. ad Constant.* 7. odium. *Lucan.* 4, 725. iratas aspidas. *Cic. Phil.* 2, 18. *extr.* aliquem maledictis. *Vell.* 2, 118. injuria. ¶ Pro extorquere, impetrare, obtinere, elicere. *Hor. Epod.* 8, 19. Provocare quippiam ab aliquo. ¶ Est etiam vocare accusatorem suum ad alium judicem. V. dicta in PROVOCATIO. *Cic. Phil.* 1, 9. Ut de majestate damnati ad populum provocent. *Liv.* 1, 26. et 3, 56. Arreptus a viatore, Provoco, inquit. *Id.* 1, 26. Si a duumviris provocarit, provocatione certato; et 3, 56. Quem enim provocaturum, si hoc indemnato indicta causa non liceat? *Papin. Dig.* 26, 7, 38. et *Modest. ib.* 48, 2, 18. Provocare adversus sententiam. ¶ Cum accus. *Liv.* 3, 56. *med.* Ait, se provocare populum. Alii rectius leg. *ad populum*. *Ulp. Dig.* 28, 8, 6. Si nulli sint debitores, aut judicem provocent. *Id. ib.* 49, 3, 1. Si praefectus urbi judicem dederit, vel praetorio, ipse erit provocandus, qui eum judicem dederit. ¶ *Provocare*, et *appellare* re idem sunt: sed proprie *provocare* ad adversarium, seu accusatorem refertur, qui evocatur ad alium judicem: *appellare* respicit ipsum judicem, quem nuncupamus invocamusque, ut opem ferat, et iterum judicet. *Liv.* 8, 33. Tribunos plebis appello, et provoco ad populum. *Val. Max.* 8, 1. *n.* 1. Horatius a Tullo damnatus, ad populum provocato judicio, absolutus est. ¶ *Provocare in integrum*, revocare. *Brut.* ad *Cic. ad Brut.* 1, 16. *med.* De Caesare vero quod fieri potuit ac debuit, transactum est, neque jam provocari in integrum potest. Alii leg. *revocari:* sed neutram lectionem habuerim pro genuina, inquit *Grut.* [*Orell., q. v., habet *revocari*.] ¶ *Provocatus est*, provocavit, ut *punitus est*, punivit; *multatus est*, multavit, etc. *Flor.* 2, 17. Cum rex fuisset provocatus. Alii aliter leg. ¶ [*Provocans* etiam dicitur gladiator, qui saepius *provocator* appellatur. *Inscr.* paucis abhinc annis Patavii reperta, et in *Giorn. dell' Ital. letter.* T. 50. p. 106. illustrata. D. M. Purricina Juveni provocanti cojugi bene merenti fecit, qui vixit annis XXI., in ludo annis IIII., pugnas *(tulit)* V. Vide PROVOCATOR. *F.*] ¶ [*Confund. *provocare* et *revocare*. V. *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* l. supra l.]

PROVŎLO, as, avi, atum, n. 1. ἐκπέτομαι, ante, aut ultra, aut longe volando feror. *Plin.* 10, 58, 79. de columbis: Inter pullos saepe ova inveniuntur, et alii provolant, alii erumpunt. *Id.* 11, 18, 19. de apib.: Rubetae veniunt ultro, adrepentesque foribus per eas sufflant: ad hoc provolant, confestimque abripiuntur. ¶ Translate est celeriter procurrere, ferri. *Lucr.* 6, 292. Tantus dissidio nubis, ventique procella Mittitur, ardenti sonitus cum provolat ictu. *Plin.* 11, 31, 36. Indi furantur aurum aestivo fervore, conditis propter vaporem in cuniculos formicis: quae tamen odore sollicitatae provolant, crebroque lacerant. *Liv.* 2, 46. *f.* et 3, 62. *f.* In primum infestis hastis provolant duo Fabii, *h. e.* ad primam aciem procurrunt. Eodem modo locutus est *ib.* 20. et 10, 14. succedere in primum, dixit. Sic 1, 12. Ipse ad primores Romulus provolat. *Ov. Fast.* 6, 443. Provolat in medium, et magna, Succurrite, voce, Non est auxilium flere, Metellus ait. Al. leg. *praevolat;* alii *pervolat*. *Claud. Qradrig.* ap. *Gell.* 2, 19. Eorum parentes cum propinquis capillo passo in viam provolarunt. *Caes. B. G.* 2, 19. *med.* Subito omnibus copiis provolaverunt, impetumque in nostros equites fecerunt. ¶ Ab *Ascon.* in *Div. Verr.* 15. tabulata prominentia extra parietem, *provolantia* dicuntur. Ejus verba sunt: Maenius cum domum suam venderet Catoni et Flacci censoribus, ut ibi basilica aedificaretur, exceperat jus sibi unius columnae, supra quam tectum projiceret ex provolantibus tabulatis. V. MAENIA.

PROVOLVO, is, vi, utum, a. 3. προκυλίω, porro volvo, volvendo protrudo, ruere facio, devolvo. *Ter. Andr.* 4, 4, 37. Nisi puerum tollis, jam ego hunc in mediam viam provolvam, teque ibidem pervolvam in luto. *Hirt. B. G.* 8, 42. Cupas sevo, pice, scandulis complent: eas ardentes in opera provolvunt. *Tac. A.* 4, 51. Miles contra deturbare telis, pellere umbonibus, congestas lapidum moles provolvere. Adde *H.* 2, 22. et *ib.* 3, 27. *Virg. A.* 10, 555. deturbat *(caput)* terrae, truncumque tepentem Provolvens, super haec inimico pectore fatur. *Ov. Met.* 8, 585. de amne tumido: Cumque loco Nymphas, etc. In freta provolvi. *Id. Hal.* 57. Foedus Lucanis provolvitur ursus ab antris. *Virg. A.* 12, 532. hunc lora et juga subter Provolvere rotae. *Lucr.* 6, 551. ubi magnas in aquae vastasque lacunas Gleba vetustate e terra provolvitur ingens. *Tac. H.* 1, 41. Trepidatione ferentium Galba projectus e sella, ac provolutus est. ¶ De iis, qui adoraturi, aut aliquid petituri procumbunt, et se prosternunt. *Liv.* 6, 3. Cui cum se moesta turba ad pedes provolvisset, etc. *Id.* 34, 11. Flentes ad genua consulis provolvuntur. Orant, ne, etc. ¶ Translate. *Tac. A.* 6, 17. Copiam vendendi secuta vilitate, quanto quis obaeratior, aegrius distrahebant: multique fortunis provolvebantur. Sic everti bonis, *Cic. Fl.* 5. devolutus fortuna, *Appul. Apol.*

PROVŎLŪTUS, a, um, part. a *provolvo*. Tmesis est in illo *Lucretii* 6, 1262. Multa siti prostrata viam per, proque voluta Corpora, silanos ad aquarum strata jacebant. ¶ Item qui se adorandi, vel aliquid petendi causa, prosternit. *Just.* 11, 9. et *Tac. A.* 12, 18. Genibus ejus provolutus; et *Curt.* 3, 12. Mater et conjux provolutae ad pedes orare coeperunt, ut, etc. ¶ Translate. *Gell.* 1, 26. Provolutus, effususque in iram; et *Tac. A.* 14, 2. Usque ad libita Pallantis provoluta.

PROVŎMO, is, a. 3. evomo, emitto. *Lucr.* 6, 446. Turbinis immanem vim provomit, atque procellae.

[PROVORSUM Fulgur appellatur, quod ignoratur noctu, an interdiu sit factum, itaque Jovi Fulguri (lege *Fulguritori*) et Summano fit, quod diurna Jovis, nocturna Summani fulgura habentur. Haec *Festus*. Putant eruditi *provorsum* perperam hic positum fuisse pro *controvorsum*, h. e. *controversum:* recte enim controversa ea dici possunt fulgura, de quibus controversia est, quo tempore ceciderint, diluculo nempe, sive crepusculo. Suspicatur (ait *Gesnerus* in *Thesauro* ad V. *Proversus) Scaliger*, ex errore hoc esse vel *Festi*, vel *Pauli*, pro *controversum*. Et sane *con* et *contra* sic solent contrahi in scriptura Langobardica, ut in *pro* facile mutari possint. *F.*]

PROURGĒO. V. PROVIDEO.

PROUT, adv. ὥσγε, καθάπερ, sicut, perinde ut, quemadmodum. *Cic. Verr.* 2, 2, 34. Prout Thermitani hominis facultates ferebant. *Id. Att.* 11, 6. *extr.* Tuas litteras, prout res postulat, exspecto. *Caes. B. C.* 3, 61. *f.* Prout cujusque eorum aut natura, aut studium ferebat. *Pompej.* ap. *Auct. B. Hisp.* 26. Etsi, prout nostra felicitas, ex sententia adversarios adhuc propulsos habemus. *Liv.* 38, 40. *f.* Prout locus iniquus, aequusque his aut illis; prout animus pugnantium est, prout numerus, varia pugnae fortuna est. Adde 3, 57. *med.* et *Nep. Att.* 1. ¶ Sequente *ita*. *Plin.* 5, 9, 10. Prout in Mauritania nives imbresve satiaverint, ita Nilum increscere. *Id.* 28, 2, 4. Prout quaeque accepta sint, ita valere. ¶ Poetae synaeresin faciunt. *Hor. Sat.* 2, 6, 67. prout cuique libido est. Alii leg. *cum ut*, *Bentlejo* probante. *Ov. Her.* 21, 227. Sed tamen aspiceres vellem, prout ipse rogabas.

PROVULGĀTUS, a, um, part. a *provulgo:* permulgatus. *Suet. Ner.* 36. Duabus conjurationibus provulgatis. Al. leg. *promulgatis*, al. *pervulgatis*. [*Male!]

PROVULGO, as, avi, atum, a. 1. *Appul. Apol.* Provulgari eas litteras. Alii leg. *promulgari*. *Sidon. ep.* 9, 11. Thematis inauditi operam provulgat. Adde *Tert. adv. Marc.* 4, 21. et *Sulpic. Sev. H. sacr.* 2, 5.

PROX, bona vox, velut quidam putant, significare videtur, ut ait Labeo de jure pontificio libro undecimo. *Festus:* Sunt qui *Plauto* tribuunt *Ps.* 5, 1, 33., sed alii rectius *pax* reponunt.

PROXĔNĒTA, ae, m. προξενητής, conciliator, interpres duorum inter se stipulantium, aut spondentium, aliumve quemvis contractum, conventumque ineuntium: a voce Graeca allata. *Mart.* 10, 3. Quae sulphurato nolit empta ramento Vatiniorum proxeneta fractorum. *Sen. ep.* 119. Aes alienum facias oportet, sed nolo, per intercessorem mutueris; nolo, proxenetae nomen tuum jactent. Adde *Ulp. Dig.* 50. *tit.* 14. qui *De Proxenetis* inscribitur.

PROXĔNĒTĬCUM, i, n. merces, quae proxenetae datur. *Ulp. Dig.* 50, 14, 1. Proxenetica jure licito petuntur; et *ib.* 3. De proxenetico (quamquam est sordidum) solent praesides cognoscere. V. PHILANTHROPIA.

PROXĬMĀTUS, us, m. dignitas ejus, qui in sacris Palatii scriniis militans proximus erat magistro libellorum. *Impp. Arcad. et Honor. Cod. Theod.* 6. *tit.* 26. qui *De proximis comitib. dispositionum* inscribitur, *l.* 11. et 17. V. PROXIMUS.

PROXĬMĒ et Proxume, adv. ἔγγιστα, valde prope: superl. a *prope*. *Caes. B. C.* 1, 72. *extr.* Quam proxime potest hostium castris castra communit. *Auct. B. Hisp.* 15. Usque eo ut caedem proxime a vallo fecerint. *Plin.* 5, 26, 21. A Sura proxime est Philiscum oppidum Parthorum. *Colum.* 1, 6. *med.* Omnes tamen quam proxime alter ab altero debent habitare. *Sall. Jug.* 22. Proxume Hispaniam Mauri sunt. *Cic. Att.* 6, 5. *f.* Exercitum habere quam proxime hostem. *Id. Fam.* 11, 21. *med.* Me tuae virtuti proxime accedere. ¶ Translate est sin[...] me, ferme. *Liv.* 24, 48. Regi pedites conscri[...] ordinatosque proxime morem Romanum instru[...] et decurrendo signa sequi, et servare ordines do[...] et 30, 10. *med.* Erat res minime certamini naval[...] milis, proxime speciem muros oppugnantium [...] vium. ¶ *Proxime atque*, similiter atque. *Cic.* [...] 9, 13, Non possum ego non aut proxime atque [...] aut etiam aeque laborare. ¶ Pro apte, et ad [...] maxime convenienter, [*verissime. V. *Spal*[...] *Quint.* l. mox l.] *Quint.* 6, 2. *med.* Et ut pro[...] utriusque differentiam signem, illud (ἦθος) co[...] diae, hoc (πάθος) tragoediae simile. ¶ Ref[...] etiam ad tempus praeteritum, sed quod modo [...] aut postremo factum est. *Caes. B. G.* 3, 29. C[...] tes, quae proxime bellum fecerant. *Cic. Fa*[...] 10. Itaque et Postumulejo, et Sestio, et saepi[...] Attico nostro, proximeque Theudae liberto tu[...] tum me patefeci. *Id. Part.* 39. Quae paulo ante [...] cepta dedimus ambigui, quaeque proxime sente[...] et scripti. ¶ Et ad tempus mox futurum. *Pli*[...] 5, 7. Velim ergo, cum proxime judices contr[...] tur, quid sit juris, indices. ¶ Et ad ordinem [...] poris. *Cels.* 3, 2. *med.* Proximeque abstinentia[...] mendus est cibus exiguus. *Pall.* 9, 8. *med.* Pr[...] solis occasum. ¶ Item ad ordinem rerum. *Cic*[...] 2, 3. *med.* Proxime autem, et secundum Deos [...] mines hominibus maxime utiles esse possunt. [...] pleonasmum *proxime et secundum F. Heus.* obs[...] plus esse *secundum*, quam *proxime*, laudato *N*[...] v. *proximum*, et comp. *Hor. Od.* 1, 12, 18. sq. [...] trarium probari posse dicit *Beier.* ad *Cic. Off.* [...] *med.* ex illo *Quint. Inst.* 10, 1, 54. ut plane man[...] appareat, quanto sit aliud proximum esse, aliu[...] cundum. Sed auctores utriusque linguae mult[...] lere verbis simpliciter addere alia, quibus vis [...] riorum declaretur magis et definiatur: coll. [...] ad *Plat. Apol. c.* 1. *n.* 16.] *Vell.* 2, 124. *f.* Quo[...] pore mihi fratrique meo, candidatis Caesaris, [...] xime a nobilissimis ac sacerdotibus viris, des[...] praetoribus contigit. *Plin.* 12, 12, 26. de nard[...] nostro orbe proxime laudatur Syriacum, mox [...] licum, tertio loco Creticum, *h. e.* statim post [...] cum. *Id.* 16, 40, 79. A praedictis morus pr[...] laudatur. *Id.* 34, 14, 39. Proxime indicari d[...] metalla ferri. ¶ Et qualitatis ac virtutis. *Pli*[...] 8, 80. Proxime valent cetera lauri genera. *I*[...] 8, 53. Quidquid in Creta nascitur, infinito pra[...] ceteris ejusdem generis alibi genitis: proxime [...] in Parnasso. *Id.* 23, 4, 39. Utilissimum ess[...] phacium: proxime viride. ¶ Comp. *Proximi*[...] *Minuc. Fel. Octav.* 19. Quid Mantuanus Maro? [...] ne apertius, proximius, verius? *h. e.* congrue [...] et magis ad veritatem accedendo. Alii leg. [...] *mius veris.* Addunt *Manil.* 3, 512., sed ibi [...] variat.

PROXĬMĬTAS, atis, f. ἐγγύτης, vicinitas. [...] 2, 9. *med.* Quae pars est proxima terrae, per[...] ces excipiens ex proximitate humorem enodis [...] tur. *Ov. de nuce* 56. Meque ream nimiae proxi[...] tis agi. ¶ Translate est similitudo. *Ov. A*[...] 2, 661. Dic habilem, quaecumque brevis; qua[...] gida, plenam: Et lateat vitium proximitate bo[...] Item propinquitas sanguinis, cognatio. *Quint.* [...] *f.* Cum hic testamento, ille proximitate nitatu[...] *Met.* 10, 339. ipsaque damno Est mihi proxi[...] ¶ Item conjunctio. *Appul. Dogm. Plat.* 2. Est [...] ris tertia species, quam diximus mediam, divi[...] que terreni proximitate collectus, nexuque e[...] sortio parili copulatur.

PROXĬMO, adv. idem ac proxime. *Cic. A*[...] 17. Proximo a. d. VI. Cal. Octobr. exercitum B[...] nia reportabant. Alii leg. *proxime.* [*Orell., [...] habet *proximo*.] *Id. Sen.* 7. Tum senex dicitu[...] fabulam, quam in manibus habebat, et proxim[...] pserat, recitasse; et *ib.* 15. Et mihi ad sapien[...] tam proximo videntur accedere. Ita leg. ut [...] loco *Charis.* 2, 191. Alii *proxime.* [*Ita *O*[...]

PROXĬMO, as, n. 1. ἐγγίζω, proximus sum, a[...] pinquo. *Cic. N. D.* 2, 44. Capiti autem Equi [...] mat Aquarii dextra, totusque deinceps Aqu[...] *Solin.* 48. Proximat ei Margiane regio. *Appul*[...] 2. *f.* Dum in vicum proximamus; et *ib.* 11. Pau[...] progressi, jam ripam maris proximamus; et [...] Sacratis foribus proximat; et *ib.* 5. Luce proxi[...]

PROXĬMUS et Proxumus, a, um, adj. ἐγγύ[...] valde vicinus, maxime propinquus: superl. a *pr*[...] *Caes. B. G.* 3, 12. Se in proxima oppida recipie[...] et *ib.* 1, 1. Belgae proximi sunt Germanis. *C*[...] *D.* 2, 20. Huic proximum inferiorem orbem [...] πυρόεις. *Hor. Sat.* 1, 5, 45. Proxima Campan[...] ti villula. *Cic. Off.* 2, 12. *med.* Hanc viam [...] riam proximam, et quasi compendiariam diceb[...] se, si quis id ageret, ut qualis haberi vellet, [...] esset; et *Caes. B. G.* 1, 10. Qua proximum it[...] Galliam per Alpes erat. ¶ *Proximus ab aliqu*[...] post aliquem prope sequitur. *Liv.* 37, 25. Ut [...] que proximus ab oppresso sit, per omnes, velut [...] tinens incendium, pervasurum. *Cic Or.* 64. A[...] iam dactylus, si est proximus a postremo. *C*[...] *Am.* 1, 139. Proximus a domina, nullo prohib[...] sedeto. *Juven.* 10, 120. divinae Philippica fa[...] Volveris a prima quae proxima. ¶ Regit etia[...]

tivum, ut *proxime.* *Cic. Att.* 1, 14. Proximus
pejum sedebam. Alii leg. *proxime.* *Liv.* 35, 27.
epopulandam Tripolim Laconici agri, qui pro-
s finem Megalopolitarum est. *Pl. Poen.* 5, 3,
uis pultat? *Mil.* qui te proximus est. *Gell.* 3,
uae sex posterioribus noctis horis fiunt, eo die
dicuntur, qui proximus eam noctem illucescit.
rantur praeterea loca *Sall. Jug.* 21, 53. et 80.,
B. G. 3, 7., *Liv.* 8, 32. *med.* et 29, 7., quae
ia variam incertamque lectionem habent, ut et
tii verba infra afferenda. ¶ Absolute. *Ter. He-*
1, 1, 2. et *Hec.* 3, 2, 6. Non visam uxorem
phili, cum in proximo hic sit aegra? et *Cic. fil.*
16, 21. Huic locum in proximo conduxi. *Pl.*
2, 3, 73. Aquam hinc de proximo rogabo. *Id.*
2, 4, 11. Filiam vicini hujus Euclionis senis e
imo; et *Nep. Pel.* 2. Ut quemque ex proximo
n sors obtulisset, eo patriam recuperare nite-
r. *Pl. Mil.* 2, 3, 16. Forte fortuna per implu-
huc despexi in proximum. *Ter. Eun.* 3, 5, 64.
us ad me: ibi proximum est, ubi mutes. ¶ *Pro-*
m est, ut, restat, sequitur. *Cic. Fl.* 12. Proxi
est ergo, ut, opus fuerit classe, nec ne, quae-
s. *Id. N. D.* 2, 29. Proximum est, ut doceam,
um providentia mundum administrari. ¶ *Pro-*
s lictor quis sit, V. LICTOR. ¶ *Vicinus pro-*
s cum leges, *vicinum* intellige, unum ex vici-
proximum, qui valde prope habitat. *Pl. Most.*
138. De vicino hoc proximo tuus emit aedes
Ter. Hec. 1, 2, 49. Despondit ei natam hujus
proximi. *Ulp. Dig.* 50, 15, 4. Et quos duos
s proximos habeat. *Cic. Att.* 2, 14. Sed omit-
lgus: post horam quartam molesti ceteri non
C. Arrius proximus est vicinus: imo ille qui-
am contubernalis. ¶ Refertur etiam ad ea,
alde vicina sunt ratione temporis vel praeteri-
l futuri. *Cic. Cat.* 1, 1. Quid proxima, quid
ore nocte egeris; et *Amic.* 2. His proximis No-
um in hortos Bruti venissemus, tu non affuis-
d. Fam. 1, 9. *med.* Gabinius, quem proximis
oribus diebus acerrime oppugnasset. *Caes. B.*
40. *f.* Se proxima nocte castra moturum; et
12. Quas legationes inita proxima aestate ad
erti jussit. *Nep. A.* 3. Imperator factus, pro-
riennio omnes gentes Hispaniae bello subegit.
ato ap. *Gell.* 10, 24. et ap. *Non.* 2, 650. Die
ni, *h. e.* die proximo. V. CRASTINUS. *Cic.*
1, 11. Ego tuis proximis *(litteris)*, quas tamen
idem accepi, nihil habeo quod rescribam; et
4, 30. *f.* Eis de rebus primo et proximo die
atum est. *Id. Fam.* 10, 26. Utrum hac peti-
an proxima praetor fias. *Id. Mil.* 9. Reliquit
suum, seque in annum proximum transtulit.
ff. 1, 30. *f.* Qui praefectus classi proximus post
drum fuit. *Id. Sen.* 12. *f.* Hic, Tito fratre
nsore, qui proximus ante me fuerat, elapsus
¶ Item ad ordinem. *Id. Inv.* 2, 58. Summa
itudo videtur esse honestatis: huic proxima in-
tatis: tertia ac levissima commoditatis. *Id.*
1. *med.* Observat L. Domitium maxime, me
roximum. ¶ Translate est similis. *Hor. A.*
. Ficta voluptatis causa sint proxima veris.
eg. 2, 16. Id habendum est antiquissimum, et
roximum, quod est optimum. *Virg. Ecl.* 7,
xima Phoebi Versibus ille facit. *Sen. ep.* 108.
t quorum abstinentiam interrupi, modum ser-
t quidem abstinentiae proximiorem. *Val. Max.*
Proxima majorum gravitati Spartana civitas.
10, 2. Proxima virtutibus vitia. *Id. decl.*
. Barbari, quos proxima belluis natura effe-
Grat. Cyn. 96. Deus ille, an proxima Divos
uit. Alii leg. *Divo,* alii *Divis.* ¶ De iis, qui
ione, affinitate, amicitia junguntur. *Ter. Ad.*
17. Hic illi genere est proximus. *Nep. Ag.* 1.
us propinquitate. *Cic. Inv.* 2, 49. cognatione.
at. 116. Qui nec uxores unquam duxerunt, nec
as necessitudines habent; et *Ulp.* ap. *Prisc.*
. Si quis proximior cognatus nasceretur. Et
e *Cic. Off.* 1, 14. *med.* Injuriosi sunt in proxi-
uas enim copias his et suppeditari aequius est,
qui, eas transferunt ad alienos. *Caes. fragm.*
l. 5, 13. *extr.* Neque hominum morte memo-
eri debet, quin a proximis retineatur. *Quint.*
18. *extr.* Optimum fuerat non habuisse talem
um, aut libenter perdidisse. Huc pertinet
Ter. Andr. 4, 1, 12. Heus! proximus egomet
h. e. maxime conjunctus, carior mihi sum,
uisquam alius. Similem vim habet illud *Pl.*
, 2, 30. Tunica propior pallio est. Et Grae-
, ap. *Cic. Fam.* 16, 23. *Γόνυ κνήμης:* subaudi
ον. In illo *ejusd. Verr.* 2, 5, 64. Cum haec
cumulate tuis proximis plana fecero: *proximi*
nici, advocati, defensores Verris, qui in ju-
derant, et in ejus subsellio fortasse sedebant.
er in illo *ejusd. Pis.* 32. C. Caesar me sui toti-
ulatus, eorumque honorum, quos cum proxi-
mmunicavit, socium esse voluit: *proximi* sunt
res, qui circa sunt, qui lateri adhaerent, quod
s confirmat *Gronov. Observv.* 1, 23. Sic *Gell.*
Ut a proximorum insidiis salutem tutaretur.
ur de Pyrrho, quem veneno se sublaturos
ejus Romanis pollicebantur; et *Cic. Q. Fr.* 1,
nus, proximus, familiarissimus quisque sibi
pertimuit. *Hor. Sat.* 1, 9, 53. Accendis, quare cupiam magis illi proximus esse. ¶ Universim quicumque alteri prope accedunt re qualibet. *Nep. Them.* 9. Potissimum Thucydidi credo, quod aetate proximus erat. *Cic. Att.* 1, 20. Tibi amore nos proximi sumus. *Id. Cluent.* 55. *f.* Equites ordini senatorio dignitate proximi. *Id. Dom.* 28. Proximus est huic dignitati *(senatus)* ordo equester. ¶ *Proximus*, absolute ὁ πλησίον: ea nimirum ratione, qua dicitur *Matth.* 22, 39. Diliges proximum tuum, sicut te ipsum. *Val. Max.* 6, 9. Multum animis hominum et fiduciae adjicere, et sollicitudinis detrahere potest morum et fortunae in claris viris recognita mutatio, sive nostros status, sive proximorum ingenia contemplemur, *h. e.* sive aliorum. *Quint. decl.* 259. In illa omnium trepidatione, in qua pro sua quisque salute sollicitus nihil de proximo cogitabat. ¶ *Proximus* etiam dicitur, qui nec aequali, nec secundo loco est, sed quamvis longe remotus sit, minus tamen distat, quam ceteri. Re vera enim proximus est, qui ante se propiorem primo habet neminem. Itaque differt a *secundo*, qui post primum statim sequitur. *Quint.* 10, 1. *med.* Sed quamvis ei secundas fere grammaticorum consensus deferat, et affectibus, et jucunditate, et dispositione, et omnino arte deficitur: ut plane manifesto appareat, quanto sit aliud proximum esse, aliud secundum. [*V. *Spald.* ad h. l. et in *proxime.*] *Cic. Brut.* 47. Duobus igitur summis, Crasso et Antonio, L. Philippus proximus accedebat, sed longo intervallo, tamen proximus. (*Virg. A.* 5, 320.) Itaque eum, etsi nemo intercedebat, qui se illi anteferret, neque secundum tamen, neque tertium dixerim. *Hor. Od.* 1, 12, 18. Nec viget quidquam simile *(Jovi)* aut secundum: Proximos illi tamen occupavit Pallas honores. ¶ Denique *proximum* dicimus, quod promptum atque obvium est, facile, proclive, evidens: nam quae prope nos sunt, in promptu sunt. *Quint. decl.* 13, 10. Ut proximo utar argumento. *Gell.* 3, 14. *med.* Cum obvium, proximumque esset dicere, etc. *Appul. Apol.* Nae tu nimium patiens vir es, et oppido proxima humanitate. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 651. Sed quia profunda non licet luctarier Ratione tecum, consulamus proxima. ¶ *Proximus* est etiam idem ac praepositus: hinc *melloproximus*, qui anno insequenti praeponendus est, et *exproximus*, qui jam eo munere functus est. *Imppp. Grat., Valent. et Theodos. Cod. Theod.* 6, 26, 4. Proximos memoriae, epistolarum ac libellorum ita vicariorum honore cumulamus, ut, etc. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 258. *n.* 86. T. Aelio Aug. Lib. Tatiano pro*ximo* a libr*is* sacerdotal*ibus*, etc. Hinc est *Proximatus*, q. v. v. s. l. ¶ [*Confund. *proximus* et *primus.* V. *Brem.* ad *Suet. Caes.* 50. *proxima* et *prolixa; Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 381.]

PRŪDENS, entis, adj. σώφρων, φρόνιμος, prudentia praeditus, multarum rerum peritus, providus, sapiens: a *providens* per syncopen. *Cic. Part.* 5. Orator prudens et providus. *Id. Or.* 5. Vir natura peracutus et prudens. *Sall. in. or. ad Caes.* 2. Neque de futuro quisquam satis callidus, satisque prudens est. *Cic. Cluent.* 38. Quis P. Octavio ingenio prudentior, jure peritior? *Suet. Tib.* 21. Circumspectissimus et prudentissimus princeps. *Cic. Font.* 15. *f.* Vir ad labores belli impiger, ad pericula fortis, ad usum ac disciplinam peritus, ad consilia prudens. *Id. Leg.* 1, 16. *f.* Quis prudentem, et, ut ita dicam, catum, non ex ipsius habitu, sed ex aliqua re externa judicet? *Id. Brut.* 68. Elegans in dicendo, in existimando admodum prudens. *Sall. Cat.* 8. Prudentissimus quisque negotiosus maxime erat. *Nep. Eum.* 3. Hoc ejus fuit prudentissimum consilium, ut, etc. *Ov. Her.* 21, 137. Prudens animi sententia. *Hirt. B. Alex.* 24. *extr.* Prudentissimo consilio facere aliquid. *Just.* 9, 8. Prudentior ille consilio, hic animo magnificentior. *Petr. Sat.* 112. *f.* Usus est miles ingenio prudentissimae feminae. ¶ Saepe est peritus, doctus, sciens, gnarus. *Nep. Con.* 1. Prudens rei militaris. *Sall.* in. *ep. Mithrid. med.* Milites belli prudentes. *Colum.* 2, 2. *med.* Non solum agricolationis, sed universae naturae prudens. *Id.* 7, 3. *med.* Veterinariae medicinae prudens esse debet pecoris magister. *Juven.* 3, 86. adulandi gens prudentissima. *Liv.* 34, 28. *f.* Achaei locorum prudentes. *Tac. Agr.* 19. Animorum provinciae prudens, simulque doctus per aliena experimenta. *Id. A.* 3, 69. moderandi. *Id. H.* 2, 25. Celsus doli prudens repressit suos. *Enn.* ap. *Gell.* 12. 4. Multarum veterum legum Divumque hominumque Prudens. *Cic. Amic.* 2. Quis prudens esse in jure civili putabatur. *Gell.* 14, 2. *med* Peto, ut faceret me, ut earum rerum essem prudentior; et *Sall. Jug.* 53. Uti prudentes cum imperiis manum consererent. *Petr. Sat.* 88. Consulere prudentiorem coepi aetates tabularum. ¶ *Juris prudentes,* juris periti, jureconsulti, qui et prudentes absolute dicuntur. *Ulp. Dig.* 38, 15, 2. *extr.*, *Pomp. ib.* 1, 2, 2. et *Papin. ib.* 1, 1, 7. et 40, 7, 36. *Justin. Instit. tit.* 1, 2. *med.* Responsa prudentum sunt sententiae et opiniones eorum, quibus permissum erat de jure respondere. ¶ Cum infinito. *Plin.* 8, 38, 57. Ille contra urinam spargit, prudens, hanc quoque leoni exitialem; et *ib.* 31, 49. Ob ea se peti, prudens. ¶ *Prudens* quippiam facere dicitur, qui rem videns, data opera aliquid facit. *Hor. Sat.* 1, 10, 87. Complures alios, doctos ego quos, et amicos Prudens praetereo; et *ib.* 2, 7, 66. Ibis sub furcam prudens. *Enn.* ap. *Non.* 2, 625. Ut pro Romano populo prognariter armis Certando, prudens animam de corpore mitto. ¶ Eleganter cum *sciens* jungitur. *Cic. Fam.* 6, 6. *med.* Ut in fabulis Amphiaraus, sic ego, prudens et sciens ad pestem ante oculos positam sum profectus. Adde *eund. Marc.* 5. *Ter. Eun.* 1, 1, 27. Prudens, sciens, vivus, vidensque pereo. Ubi *Donatus: prudens*, qui intelligentia sua aliquid sentit: *sciens*, qui alicujus indicio rem cognoscit. Ergo prudens per sese, sciens per alios. *Coel.* ad *Cic. post ep.* 9. *l.* 10. ad *Att. f.* Nec te sciens prudensque eo demittas, unde exitum vides nullum esse.

PRŪDENTER, adv. φρονίμως, provide, sapienter. *Cic. Fin.* 5, 6. Facit igitur Lucius noster prudenter, qui audire de summo bono potissimum velit. *Id. Amic.* 2. Multa provisa prudenter. *August.* ap. *Suet. Tib.* 21. Non potuisse quemquam prudentius gerere se, quam tu gesseris. ¶ Perite, docte. *Cic. Div.* 2, 72. *f.* Acutissime sententias suas, prudentissimeque defendere. *Val. Max.* 3, 3. *n.* 4. *extr.* Totius mundi naturam prudentissime et facundissime exprompsit.

PRŪDENTĬĂ, ae, f. πρόνοια, idem ac providentia (ex qua per syncopen facta est), *h. e.* facultas praevidendi futura. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 1, 198. Id enim est sapientis providere: ex quo sapientia appellata est prudentia. *Id. Sen.* 21. Cum tanta celeritas animorum sit, tanta memoria praeteritorum, futurorumque prudentia. Ita legit *Non.*, alii *providentia;* et *de Rep.* 6. ap. *Non. ib.* Totam igitur exspectas prudentiam hujus rectoris, quae ipsum nomen hoc nacta est ex providendo. ¶ Quia vero ex hac praevidendi facultate oritur recta agendi ratio, sumitur fere pro scientia bene agendi, et vivendi, φρόνησις. *Cic. N. D.* 3, 15. Prudentia constat ex scientia rerum bonarum et malarum, et nec bonarum nec malarum. *Id. Off.* 1, 43. Prudentia, quam Graeci φρόνησιν, est rerum expetendarum fugiendarumque scientia: sapientia autem, quam principem dixi, rerum est divinarum atque humanarum scientia. *Id. Fin.* 5, 23. Prudentia cernitur in delectu bonorum et malorum; et *ib.* 6. Ut medicina valetudinis, navigationis gubernatio, sic vivendi ars est prudentia. *Id. Part.* 23. Prudentiam malitia, fortitudinem audacia imitatur. *Id. Inv.* 2, 53. Prudentiae partes sunt memoria, intelligentia, providentia. *Id. Sen.* 6. *extr.* Temeritas est florentis aetatis, prudentia senescentis. *Id. Part.* 22. Prudentia in suis rebus, domestica; in publicis, civilis appellari solet. *Id. Fin.* 4, 27. *extr.* Omnibus artibus volumus attributam esse eam, quae communis appellatur prudentia. *Virg G.* 1, 416. rerum fato prudentia major. *Val. Fl.* 4, 622. saepe acri potior prudentia dextra. *Cic. Att.* 12, 4. *extr.* Ad omnes res adhibere prudentiam. ¶ Est etiam scientia peculiaris alicujus rei, peritia, facultas. *Cic. Div.* 2, 11. Physicorum est ista prudentia. *Nep. Cim.* 2. Habebat enim magnam prudentiam cum juris civilis, tum rei militaris. *Cic. Or.* 1, 60. Prudentia juris publici. *Juven.* 12, 32. nullam prudentia cani Rectoris conferret opem; et *Ov. Her.* 5, 150. Deficior prudens artis ab arte mea. ¶ Item intelligentia, vis cognoscendi, peritia. *Cic. Or.* 1, 36. Hanc omnem scientiam et copiam rerum in tua prudentia sciebam inesse. *Id. Part.* 8. Facillime auditor discit, et quid agatur intelligit, si definias, si dividas, si neque prudentiam ejus impedias confusione partium, nec memoriam multitudine. *Id. Or.* 7. Semper oratorum eloquentiae moderatrix fuit auditorum prudentia. Adde *Juven.* 10, 48.

PRŪDENTĬUS. Aurelius Prudentius Clemens Hispanus, ex Calaguri urbe, Christianorum poetarum elegantissimus, natus est anno a Chr. n. CCCXLVIII, et vario carminum genere multa scripsit poetico spiritu, uberi vena, stilo delectabili, Latinitate tamen, ut sua tempora ferebant, minus castigata, et legibus carminis ex ignoratione Graecae linguae saepe violatis: sed non ob id legi indignus.

PRUGNUM, privignum, per syncopen. *Paul.* ex *Festo.*

PRŬĪNĂ, ae, f. πάχνη, ros frigore concretus: non enim fit nisi hiemali tempore, et sereno. Sunt qui vocem deducunt a πρωϊνὸς, matutinus. *Paul.* ex *Festo:* Pruina dicta, quod fruges ac virgulta perurat. *Varr. R. R.* 2, 2. Hiberno ac verno tempore, pruina jam exhalata, propellunt oves in pabulum. *Plin.* 31, 3, 21. Rore nimio scabiem fieri, pruina uredinem. *Id.* 2, 60, 61. Pruinam gigni ex rore gelido. *Sen. Q. N.* 4, 3. *extr.* Quod inter aquam et rorem interest, hoc inter pruinam et glaciem; nec non inter nivem et grandinem interesse. *Cic. N. D.* 2, 10. Aqua conglaciat frigoribus, et nive pruinaque concrescit. *Id. Cat.* 2, 10. *f.* Quo pacto illi Apenninum, atque illas pruinas ac nives perferent? *Lucr.* 2, 520. rigidis insessa pruinis. *Val. Fl.* 2, 287. canis urebat *(ratem)* luna pruinis. *Hor. Od.* 1, 4, 4. prata canis albicant pruinis. *Ov. Fast.* 3, 357. Mollis erat tellus rorata mane pruina; et *ib.* 5, 215. Roscida cum primum foliis excussa pruina est; et *ib.* 6, 730. e pratis uda pruina fugit. *Id. Her.* 10, 7. Tempus erat, vitrea quo primum terra pruina Spargitur. *Id. Met.* 3, 487.

ut intabescere flavae Igne levi cerae, matutinaeve pruinae Sole tepente solent. *Stat. Theb.* 3, 468. madidos ubi lucidus agros Ortus, et algentes laxavit sole pruinas. ℙ De nive, frigore, et glacie. *Virg. G.* 3, 363. Interea toto non secius aere ningit: Intereunt pecudes, stant circumfusa pruina Corpora magna boum. *Val. Fl.* 8, 210. Hyperboreae pruinae. *Gell.* 12, 5. *f.* Cur aut in ardoribus solis aestuet, aut in pruinis immanibus obrigescat. *Lucr.* 3, 20. nix acri concreta pruina. *Petr. Sat.* 123. fluctus stupuere pruina. ℙ Metonymice. *Virg. G.* 1, 230. Ad medias sementem extende pruinas, *h. e.* hiemes. ℙ [Significat etiam crassum aliquem et pinguem humorem. *Gargil. de re Hortens.* (ed. *A. A. Scottio*) 2, 7. de amygdalis: Fiunt dulcia ex amaris, si circumfosso stipite tribus a radice digitis latior caverna ponitur, qua pruina decurrat. De ead. re loquentes *Plin.* 17, 27, 43. et *Pall.* 2, 15. *med.*, ille *pituitam*, hic *noxium humorem* vocat. *F.*]

PRŬĪNŌSUS, a, um, adj. παχνώδης, pruinis abundans. *Ov. Am.* 2, 19, 22. Longa pruinosa frigora nocte pati; et *ib.* 1, 6, 65. et *ib.* 13, 2. Pruinosus axis. *Id. Pont.* 1, 2, 56. Sive pruinosi Noctis aguntur equi. *Id. Met.* 4, 82. Solque pruinosas radiis siccaverat herbas. ℙ Translate. *Petr. Sat.* 83. *extr.* Sola pruinosis horret facundia pannis, *h. e.* hirtis, tritis, squalentibus, minime nitidis aut comptis: Vel ea ratione loquitur, qua *Mart.* 12, 36. et 14, 137. algentes togas dixit: Vel demum *pruinosi panni* dicuntur, quia orator facundus et pauper tecto carens sub dio et pruinis degere neglectus cogitur.

PRŪNĂ, ae, f. ἄνθραξ ἡμμένος, ἀνθρακὶς, carbo vivus. Videtur esse a πύρινος, igneus, unde per syncop. *purna*, mox pruna. *Virg. A.* 11, 787. medium freti pietate per ignem Cultores multa premimus vestigia pruna. Ubi *Servius:* Pruna, quamdiu ardet, dicitur. Horatius (*Sat.* 1, 5, 36.) Praetextam, et latum clavum, prunaeque batillum. Cum autem exstincta fuerit, carbo nominatur. Terentius (*Adelph.* 5, 3, 63.) Tam excoctam atque atram reddam, quam carbo est. *Virg. Mor.* 9. Et cinis obductae celabat lumina prunae. *Id. A.* 5, 103. Subjiciunt veribus prunas, et viscera torrent. *Plin.* 20, 6, 23. Allium sub pruna coctum. *Id.* 29, 3, 11. Putamina exusta in pruna. *Id.* 32, 7, 25. Aceti cyathum in calice novo lenta pruna decoquere. *Id.* 13, 4, 9. E palmis prunae vivaces, ignisque lentus.

[PRŪNĬCĬUS, a, um, adj. jam pruna factus. [*Alii deducunt a *pruno.*] *Ov. Met.* 12, 271. Ecce rapit mediis flagrantem Rhaetus ab aris Prunicium torrem. Alii perperam leg. *primitium. F.*]

[PRŪNĪCUS, i, n. προύνεικος, mercenarius, bajulus: a πρὸ, ante, et ἐνείκω, fero. Est nomen serv. in *Inscr.* ap. *Grut.* 1122, 10. *F.*]

[PRŪNŬLUM, i, n. dimin. pruni. Translate. *Front. de orat.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 1. *in.* Confusam eam ego eloquentiam partim igneis (fortasse legend. *ligneis*) nucibus Catonis, partim Senecae mollibus et febriculosis prunuleis insitam, subvertendam censeo radicitus. Prunuleis ἀρχαϊκῶς pro *prunulis* scribitur. *F.*]

PRŪNUM, i, n. κοκκύμηλον, fructus pruni arboris: ita fortasse vocatur ab igneo colore. V. PRUNA *in.* Hujus varia sunt genera, Armenia, Aegyptia, cereola, Damascena, onychina, purpurea, praecoqua, silvestria, versicoloria, nigra, hordearia, asinina, etc., quae praeter *Colum.* et *Pall.* enumerat *Plin.* 15. *c.* 13. *Ov. Met.* 13, 817. Prunaque non solum nigro liventia succo, Verum etiam generosa, novasque imitantia ceras. *Mart.* 13, 29. de Damascenis: Pruna peregrinae carie rugosa senectae Sume: solent duri solvere ventris onus. *Id.* 7, 53. cana vocat, quae *Virg. Ecl.* 2, 53. cerea, *Colum.* 10, 404. cereola.

PRŪNUS, i, f. προύνη, arbor pruna ferens. *Colum.* 2, 2. *med.* Ebulum, rubi, pruni silvestres. *Plin.* 13, 10, 19. Prunus Aegyptia. *Pall.* ejus colendae rationem tradit 3, 25. *f.* et 12, 7. *med.*, inserendae 2, 15. *f.* et *de Insit.* 113.

*PRŬPERGASĬA, ae, f. προυπεργασία, i. e. paraceue, praeparatio, figura rhetorica, qua ante utimur, ut confirmaret (al. *confirmet*) id, quod subjecturi sumus, ut ait *Jul. Rufin. de figur. sentent. et elocut.* p. 219. ed. *Ruhnk. B. A.*

PRŪRĪGĪNŌSUS, a, um, adj. ξύσιλος, ὀδαξητικὸς, prurigine laborans. *Paul. Dig.* 21, 1, 3. Gibberosi, vel curvi, vel pruriginosi, vel scabiosi (*morbosi non sunt*). ℙ Item turpi pruritu laborans. *Auct. Priap.* 64. quae tot figuris, quod Philenis enarrat, Non editis, pruriginosa discedit.

PRŪRĪGO, inis, f. κνησμὸς, ὀδαξησμὸς, idem quod pruritus: et praecipue dicitur de morbo cutis. *Cels.* 2, 8. *med.* Ubi torpor atque prurigo pervagantur, modo per totum caput, modo in parte. *Mart.* 14, 23. cujus lemma *Auriscalpium:* Si tibi morosa prurigine verminat auris, Arma damus tantis apta libidinibus. *Plin.* 23, 8, 81. Cutis pruriginem succus baccarum lauri emendat. *Id.* 27, 4, 5. Aloe sanat prurigines, et scabiem genarum. *Id.* 25, 11, 87. Hyssopum resistit prurigini in capite. ℙ De pruritu turpi *Mart.* 4, 48. et 11, 73. V. v. sq.

PRŪRĪO, is, n. κνήθομαι, libidine scalpendi laboro, pruritum habeo, excrementis acribus per poros cutis exitum quaerentibus quasi *peruror*, et ad scabendum invitor. *Scrib. Comp.* 193. Ephemeron potum protinus totum os prurire facit. [*Doederl.* 1, 158. docet, *prurio* posse eodem veri similitudine referri ac *proruo.*] ℙ Facete *Pl. Poen.* 5, 5. 36. Num tibi, adolescens, malae, an dentes pruriunt, qui huic es molestus? *h. e.* an tibi vis malas et dentes pugnis perfricari? Id autem erat in superstitione Gentilium, ut si quod pruriret membrum, boni aliquid aut mali ominarentur. Quo pertinent illa *ejusd. Mil.* 2, 4, 44. Timeo quid rerum gesserim hic: ita dorsus totus prurit; et *Amph.* 1, 1, 139. Perii! dentes pruriunt. Adde *Bacch.* 5, 2, 75. Simile est illud *Ps.* 1, 1, 104. Atque id futurum unde? *Ps.* unde dicam nescio, nisi quia futurum est: ita supercilium salit; et *As.* 2, 2, 49. Scapulae gestibant mihi; et *Plin.* 28, 2, 5. Quin et absentes tinnitu aurium praesentire sermones de se, receptum est; et Graecum proverb. ap. *Erasm.* ex *Theocr. Idyll.* 3. *v.* 37. Ἄλλεται ὀφθαλμός μευ ὁ δεξιός· ἆρά γ' ἰδήσω Αὐτάν. Unde *Juven.* 6, 577. si prurit frictus ocelli Angulus, inspecta genesi, collyria poscit. ℙ Translate est gestire, vehementer cupere. *Mart.* 3, 58. Vitulusque inermi fronte prurit in pugnam. ℙ *Prurire* etiam dicuntur, qui obscena libidine tentantur. *Catull.* 88, 2., *Pl. Pers.* 1, 1, 32. et *Stich.* 5, 5, 15., *Mart.* 14, 203., 3, 93., 6, 37., 9, 91., 10, 67. et 11, 81. et *Juven.* 11, 163. ℙ Translate. *Mart.* 1, 36. Lex haec carminibus data est jocosis, Ne possint, nisi pruriant, juvare, *h. e.* nisi libidinem excitent. *Id.* 12, 96. Musaei pathicissimos libellos, Et tinctas sale pruriente chartas. Ap. *Catull.* 16, 9. similem habes sententiam.

[PRŪRĬŌSUS, a, um, adj. qui pruriginem excitat. *Coel. Aurel. Tard.* 2, 1. *n.* 33. Squilla, quam vulgo bulbum pruriosum vocant. *F.*]

PRŪRĪTĪVUS, a, um, adj. pruritum faciens, ut Pruritiva ulcera, *Plin.* 19, 8, 45. Ita legit *Hard.* ex MSS.; alii perperam *provenientia.*

PRŪRĪTUS, us, m. κνησμὸς, sensus in cute leviter mordens: ex humore acri exitum quaerente. *Plin.* 9, 45, 68. de urticis: Vis pruritu mordax. *Id.* 23, 1, 16. Pruritum afferre. *Id.* 30, 3, 8. intolerabilem facere. *Id.* 23, 1, 16. fovere. *Id.* 27, 7, 28. sanare. *Id.* 24, 6, 14. tollere. *Id.* 32, 10, 40. scabiemque sedare. *Id.* 9, 45, 68. attritu petrae scalpere. *Seren. Samm.* 6, 87. Pruritus autem salsos levat humor aceti.

PRŪSENSIS, e, adj. Προυσαεὺς, ad Prusam pertinens, Bithyniae urbem, ad Olympum sitam, quae nunc *Brusa.* Ejus meminit *Plin.* 5, 32, 43. et *alter Plin. ep.* 10, 85. Hinc *Prusenses, ium,* incolae ejusdem ap. *eund. ib. ep.* 28. et 34. ℙ [Iidem in *Inscr.* ap. *Mur.* 1073, 5. et 6. et *Marin. Frat. Arv.* p. 767. appellantur Προυσαεῖς ἀπὸ Ὀλύμπου, Prusais ab Olympo. V. PRUSIENSIS. *F.*]

PRŪSĬĂCUS, a, um, adj. ad Prusiam Bithyniae regem pertinens, de quo multa *Liv.* 37, 25., 39, 51. et 45, 44. etc. et *Just.* 33, 4. et 34, 4. Meminit etiam *Cic. Div.* 2, 24. *Sil.* 13, 888. Donec Prusiacas delatus segniter oras, etc. **Nep. Hann.* 10. sqq. *B. A.*

PRŪSĬĂDES, ae, m. Prusias rex Bithyniae. *Varr.* ap. *Non.* 4, 297. Quaerit ab Annibale, cur biberit medicamentum, quia Romanis, inquit, me Prusiades tradere volebat.

[PRŪSĬAS, ădis, f. patronymic. a Prusia, quo nomine plures urbes in Bithynia fuerunt. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 869, 2. Domitia Prusias. ℙ *Prusias, ae,* m. rex Bithyniae. V. PRUSIACUS. *F.*]

[PRŪSĬENSIS, e, adj. Προυσιεὺς, ad Prusiadem pertinens, Bithyniae urbem, quo nomine binae ibidem fuerunt: harum altera, nunc *Uskukì* appellata, ad Hypium montem, ut habet *Plin.* 5, 32, 43., fluvium, ut *Ptolem.* 5, 1.; altera, quae et Cios, seu Cius ad mare, nunc *Kiemlìch* et *Ciò:* illius meminit *Plin.* 5, 32, 40., hujus *ib.* 43. *Inscr.* ap. *Mur.* 1073, 5. et 6. et 1074, 7. 8. 9. 10. et *Marin. Frat. Arv.* p. 767........ o L. F. Rufo patrono Prusais ab Olympo, Προυσαεῖς ἀπὸ Ὀλύμπου; Prusienses ab Hypio, Προυσιεῖς ἀπὸ Ὑπίου; Prusienses ab mare, Προυσιεῖς ἀπὸ Θαλάσσης. *F.*]

PRYMNĂ, ae, f. πρύμνη, et Ionice πρύμνα, puppis. *Not. Tir.* p. 177. Prora, prymna, antemna. *F.*]

PRYMNĒSĬUS. V. PRIMNESIUS.

PRYTĂNES et Prytanis, is, m. πρύτανις, εως, praefectus, administrator, custos, summus magistratus Athenis, cui reipublicae administrandae cura incumbebat. *Sen. Tranqu.* 3. Non enim vis, nisi consul, aut prytanes, aut ceryx, aut sufes, administrare rempublicam. ℙ Etiam Rhodii summum eorum magistratum prytanin vocabant, teste *Liv.* 42, 45.

PRYTĂNĒUM, i, n. Πρυτανεῖον, locus Athenis in arce, in quo prytanes judicia exercebant, et in quo viri bene de republ. meriti publicis sumptibus alebantur. *Cic. Or.* 1, 54. Et ut ei victus quotidianus in prytaneo publice praeberetur: qui honos apud Graecos maximus haberetur. ℙ In aliis quoque urbibus fuisse liquet. *Liv.* 41, 20. Cyzici in prytaneum, id est penetrale urbis, ubi publice, quibus is honos datus est, vescuntur, vasa aurea mensae unius posuit. *Cic. Verr.* 2, 4, 53. Altera est urbs Syracusis, cui nomen Achradina, in qua forum maximum, pulcherrimae porticus, ornatissimum prytaneum, amplissima curia. *Inscr.* ap. *Grut.* 174, 7. suum et Rhegii in Calabria prytaneum fuisse, ostendit. *Cas*[...] in *animadvv. in Athen.* 15, 19. satis probat, in o[...]bus Graeciae urbibus suum prytaneum fuisse, et [...]stae sacrum. Hinc *Suidas* vult dictum esse, q[...] πυρὸς ταμεῖον, h. e. locus, in quo ignis perpe[...] asservabatur, ut Romae in templo Vestae. Alii q[...] πυροῦ ταμεῖον, quia ibi asservabatur frumentum [...] distribuebatur alendis bene de republica mer[...] [Alii tandem rectius derivant a πρὸ, ita ut πρύ[...] idem sit ac πρῶτος, primus. *F.*]

PS

PSALLO, is, psalli, sine sup. n. 3. ψάλλω, [...]strumentum aliquod musicum pulso, tango, [...] motu percutio, fidibus cano. *Gell.* 19, 9. Qui c[...]rent voce, et qui psallerent. *Cic. Cat.* 2, 10. [...] non solum amare et amari, neque cantare et ps[...]re, sed etiam sicas vibrare, et spargere venen[...] dicerunt. Plerique alii leg. *saltare.* [*Orell.* ha[...] *neque psallere et saltare.*] *Suet. Tit.* 3. Cantar[...] psallere jucunde. *Spart. Hadr.* 14. et *Aurel.* [...] *Epit.* 14. Psallendi et cantandi scientia. *Appul.* [...] *n.* 15. Laeva distantibus digitis nervos molitur: [...]tera psallentis gestu pulsabulum citharae adm[...] Adde *Hor. Od.* 4, 13, 7. et *Ep.* 2, 1, 33. et [...] *Cat.* 26. ℙ Est etiam cantare ad citharam. *Cae*[...] *Bassus* ap. *Prisc.* 10, 897. Calliope princeps sap[...] psallerat ore. *Aurel. Vict. Caes.* 5. de Nerone: [...]dum psallere per coetus, Graecorum invento, [...] certamen coronae coepisset. (V. *Suet. Ner.* 2[...] 21.) *Prud.* περὶ στεφ. 10, 837. docta mulier psal[...] Hymnum canebat carminis Davidici. *Hor.* qu[...] *l. c.* et *Sall.* hac eadem significatione usurpasse, [...]rique volunt. ℙ Ap. *Hieron. ep.* 107. *n.* 10. et a[...] et *August. in Psalm.* 46. et 65. et alibi, psallere [...] Psalmos David, quae sunt laudes Dei, canere [...]ve adhibito psalterio, sive assa voce fiat.

PSALLŎCĬTHĂRISTĂ. V. CHOROCITHARIS[...]

PSALMĂ, ătis, n. ψάλμα, cantus citharae: [...] carmen ipsum, quod ad citharam canitur. *Au*[...] *in Psalm.* 4. *med.* Psalma est, quod psallitur: [...] psalma interpositum in psallendo silentium: [...] psalma vocum copulatio in cantando. Alia ap. [...]*ron. ep.* 28. putant, *diapsalma* esse commutatio[...] metri: alii pausationem spiritus: alii alterius [...]sus exordium, etc. *Hieronymus* ipse docet *ib.* [...] esse copulationem superiorum et inferiorum. V[...] plura; et *Isid. Or.* 6, 19.

PSALMĬCEN, inis, m. qui psalmos canit, [...] Psalmicines clerici, ap. *Sidon. ep.* 5, 17.

PSALMISTĂ, ae, m. ψαλμιστὴς, qui psalmo[...]cit, et cantat. *Hieron. adv. Pelag.* 1. *n.* 2. et [...] 2. et 11. *in Isaj.* 38.

PSALMOGRĂPHUS, i, m. ψαλμογράφος, [...] psalmos facit. *Sidon. in concione post ep.* 7, 9. S[...] psalmographus ait, *h. e.* rex David. *Tert. carm.* [...] *Marc.* 3, 130. Psalmographus David, magnus [...] atque propheta.

PSALMUS, i, m. ψαλμὸς, sonus citharae se[...]dium, et carmen quod ad sonum fidium canitur[...] Christianis scriptoribus dicitur per antonomasian[...] sacris hymnis, seu canticis David regis, quia [...] psalterium ea cantare mos fuit, quod et ipse au[...] fecisse dicitur. *Tert. adv. Prax.* 11. etc., *Lact.* [...] et 12., *Hieron.*, *August.*, etc.

PSALTĒRĬUM, ii, n. ψαλτήριον, instrumen[...] musicum fidibus instructum, simile citharae, di[...]rens tamen. *August. in Psalm.* 56. *med.* Psalter[...] et organum, quod quidem manibus fertur percut[...]tis, et chordas distentas habet: sed illum loc[...] unde sonum accipiunt chordae, illud concavum [...]gnum, quod pendet, et tactum resonat, quia co[...]pit aerem, psalterium in superiori parte habet: [...]thara autem hoc genus ligni concavum et reson[...] in inferiore parte habet. Itaque in psalterio c[...]dae sonum desuper accipiunt, in cithara in infer[...] parte. Eadem fere habet *in Psalm.* 32, 70, 80. et [...] Similiter *Cassiod. in Psalm.* 150. Psalterium es[...] modum citharae conversa positio. Buccas enim q[...]dam sonoras ligni gestat in capite, ubi ab imo [...]nientes chordarum sonos in altum rapit, et grat[...]ma, quantum dicitur, modulatione respondet. [...] *praef. in Psalter.* 4. Psalterium est, ut Hierony[...] ait, in modum Δ litterae formati ligni sonora co[...]vitas, obesum ventrem in superioribus habens, [...] chordarum fila religata, disciplinabiliter plectro [...]cussa suavissimam dicuntur reddere cantilen[...] Huic citharae positio videtur esse contraria, d[...] quod ista in imo continet, illud conversa vice ge[...] in capite. Adde *Isid. Or.* 3, 22. *Varr.* ap. *Non.* [...] 149. In psalterio tendamus nervias. *Virg. Cir.* [...] Non arguta sonant tenui psalteria chorda. *Quint*[...] 10. *med.* Apertius profitendum puto, non a me p[...]cipi psalteria, et spadicas, etiam virginibus pro[...] recusanda; sed etc. ℙ Significat etiam music[...] quodlibet instrumentum fidibus constans, ut est l[...] et cithara, quae Musis tribuuntur. *Arnob.* 6, [...] Deum Mater cum tympano; cum tibiis et cum ps[...]teriis Musae. ℙ Item carmen, quod ad psalteri[...] canitur. De carmine maledico, et dicteriis (q[...] ad psalterium Graeci canebant: unde illud *Va*[...] ὄνος λύρας ap. *Non.* 2, 249. Atque orthophallica at[...]

salteria, Quibus sonant in Graecia dicteria.)
l. Sent. 5, 4. med. Psalterium, quod vulgo dici-
canticum, in alterius infamiam compositum, et
ice cantatum, tam in eos, qui cantaverint,
n in eos, qui composuerint, extra ordinem vin-
tur. ℙ Ap. Ecclesiae scriptores est liber Psal-
um Davidicorum. *Hieron. ep.* 53. *n.* 8. et *ep.*
n. 11. et al.
SALTES, ae, m. ψάλτης, qui instrumentum ali-
l musicum pulsat; item qui voce canit. *Quint.*
0. Rationem impendiorum exponens, psaltis se,
eometris multa dicit dedisse. *Sidon. ep.* 8, 9. *in*
i. Chorda, voce, metro stupende psaltes. [*Ca-*
9, 313. Psaltas, chordacistas, sambucos, hy-
las inveni. *Inscr.* ap. *Grut.* 331, 2. Stratone co-
do, Ibyco psalte. Hic *psaltē* est dativus Grae-
positionis, ψάλτῃ, positus pro ablativo, ut ait
c. 7, 731. ut etiam illud *Virg. A.* 1, 312. ipse
gráditur comitatus Achate. *F.*]
SALTRĬA, ae, f. ψάλτρια, mulier, quae instru-
tum aliquod fidibus instructum pulsat, cithari-
. Vox Graeca a ψάλλω, fidibus cano: Latina
llatione *fidicina.* Neque aliud inter has discri-
esse videtur, nisi quod psaltriae Graecae erant,
erumque meretrices, quae externo ritu, et non
n fidium cantu, sed et voce, ac mollioribus ge-
lationibus oblectabant, adhibebanturque prae-
in conviviis deliciarum causa, invectae Ro-
, inter alias peregrinae luxuriae illecebras, ab
citu Asiatico post devictum Antiochum et Gallo-
cos, circa ann. U. C. DLXVI., ut *Liv.* 39, 6.
t. Macr. Sat. 2, 1. Sub illorum supercilio non
t, qui psaltriam intromitti peteret, ut puella
ndustria supra naturam mollior, canora dulce-
et saltationis lubrico exerceret illecebris phi-
hantes. *Cic. fr.* ap. *Non.* 6, 98. Tu vero festi-
tu elegans, tu solus urbanus, quem decet mu-
s ornatus, quem incessus psaltriae. *Aurel. Vict.*
76. de Theodosio: Prohibuit lege ministeria
a, psaltriasque comissationibus adhiberi. ℙ
n in sacris, ut accinerent, paulatim intromis-
uisse, colligimus ex *Cic. Sext.* 54. et *Juven.* 6,
ubi de Clodio sermo est, qui cultu psaltriae in
Deae sacellum stupri patrandi causa se im-
at.
LTRĬUS, ii, m. ψαλτήρ, ψάλτης, qui fidibus
, psaltes. *Cic. Har. resp.* 21. P. Clodius a cro-
a mitra, a muliebribus soleis, purpureisque
lis, a strophio, a psaltrio, a flagitio, a stu-
t factus repente popularis. Est qui leg. *a psal-*
Garatonius cum *Ernestio* rectius *a psalterio.*
v.
MATHĒ, es, f. Ψαμάθη, Crotopi Argivorum
filia, quae ab Apolline compressa Linum pe-
quem inter sentes occultatum canes dilacera-
Stat. Th. 1. a *v.* 570. et *Ov. Ib.* 482. et *ib.* 575.
OTOPIADES. ℙ Psamathe alia, Nympha, fi-
rei, mater Phoci. *Ov. Met.* 11, 398. ℙ Item
oeotiae, apud Thebas. *Plin.* 4, 7, 12. et *Solin.*
. ℙ Item fons Laconiae, ap. *Plin. ib.* 5, 9.,
oppidum, et portus Psamathus, vel Psamma-
Ψαμαθοῦς, et Ψαμμαθοῦς, non longe a Tae-
Val. Fl. 1, 364. Qui tenet undisonam Psama-
semperque patentem Taenaron. Est qui leg.
num Psamathon.
AMATHĬA, ae, f. ψαμαθία, arena. Est cogn.
cr. ap. *Mur.* 973, 3. Furia Psamatia. Hic, ut
sime alias, aspiratio tollitur. *F.*]
AMMATHUS, untis, f. Ψαμαθοῦς, Ψαμμα-
opp. Laconiae cum portu. *Plin.* 4, 5. ubi cum
inata bis occurrit scripta haec vox. *B. A.*
AMMETICHUS, i, m. Ψαμμήτιχος, rex Ae-
cujus tempore, teste Herodoto, ducenta et
illia Aegyptiorum ad Aethiopes transiere. La-
hum condidit. *Mela* 1, 9 *med. Plin.* 36, 13. *B. A.*
RONĬUS, a, um, adj. ψαρώνιος, qui sturni
m refert: a ψάρ, αρὸς, sturnus. Hinc psaro-
ppellatur lapis variegati coloris ap. *Plin.* 36,
., qui et Thebaicus, et pyrrhopoecilus, et
s, Italice vero nunc *granito bigio* dicitur.
ndavit h. l. *F.*]
CAS, ădis, f. ψεκὰς, gutta, stilla. *Appul. de*
ex *Aristotele* ψεκάδας interpretatur stillicidia.
llae, quae delicatarum matronarum capillos
to fuco conspergunt, hoc nomine appellatae
Ita porro ornatricem nominat *Juven.* 6, 491.
humeros Psecas infelix, nudisque mamillis.
m unam ex Dianae nymphis *Ov. Met.* 3, 171.
nt laticem Nepheleque, Hyaleque, Rhanis-
Et Psecas, et Phiale. *Inscr.* mendosa ap. *Rei-*
. 1. *n.* 89., *Fabr.* p. 714. *n.* 359. et *Mur.* 57,
e tamen hodieque Vicetiae exstans ita legi-
neri sacrum Cassia Ↄ. L. Psechas. Postrema
x perperam aspiratur. Ita appellata videtur
aec ancilla, antequam manumitteretur, quia
ficium erat comas dominae suae levibus fuci,
uenti guttis aspergere; quod ψεκάζειν Graece
ℙ Hinc *Psecade natus* dicitur, qui humili et
est genere. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 15. *extr.*
, Venere prognatus tantum animi habuisset,
n Psecade natus in hoc habuit. ℙ Etiam vi-
delicatiorum comas ornabant, *psecades* dicti.
META et ORNATOR. *Inscr.* ap. *Gud.* 211, 2.
om. III.

Arcelaus psecas de porticu. Fuse hac de re *Koolius*, et *Hesselius* in *Indice Inscr. Gudianar. c.* 8., ubi tamen multa ἀπροσδιόνυσα afferuntur. [*Adjecit nonnulla *F.*]

PSEGMĂ. V. SPEGMA.

*PSELCIS, is, f. Ψέλκις, opp. Aethiopiae. *Plin.* 6, 29. *Anton. Itin. B. A.*

[PSEPHĬON, ii, n. ψηφίον, dimin. a ψῆφος, calculus. Est cogn. R. in *Inscr.*, q. v. in MUTATORIUS §. 4. *F.*]

PSEPHISMĂ, ătis, n. ψήφισμα, decretum, vel plebiscitum per suffragia factum. Vox Graeca a ψῆφος, calculus, quo suffragia ferre solebant veteres. V. CALCULUS. *Cic. Fl.* 6. Sic sunt expressa ista praeclara, quae vocant psephismata, non sententiis, nec auctoritatibus declarata. Adde *ib.* 7. et 8. et 10.

PSEPHŎPAECTĂ, ae, m. ψηφοπαίκτης, praestigiator, ut in *Gloss. Philox.* exponitur. Est a ψῆφος, calculus, et παίζω, ludo: ut qui calculis ludunt et decipiunt. Tribuunt *Julio Firmico.* Mercurius facit psephopaectas.

*PSESĬI, orum, populi Asiae, circa Maeotidem paludem. *Plin.* 6, 7. ℙ Ψήσσιοι sunt *Ptolemaeo*, Ψησσοὶ *Steph. Byz. B. A.*

PSETTA, ae, f. ψῆττα, piscis idem qui Latine rhombus. *Plin.* 9, 16, 24. et *Athen. f. l.* 7. Alii scrib. *psitta.*

PSEUDANCHŪSĂ, ae, f. herba anchusae similis, lanuginosior, et minus pinguis, tenuioribus foliis et languidioribus: a ψευδὴς, falsus, fictus, simulatus, vel a ψεῦδος, mendacium: quae est notatio omnium dictionum sequentium. *Plin.* 22, 20, 24. [*Unächte Ochsenzunge.*]

PSEUDĂPOSTŎLUS, i, m. ψευδαπόστολος. *Tert. Praescr.* 4. Qui pseudapostoli, nisi adulteri evangelizatores?

PSEUDĔNEDRUS, i, m. ψευδένεδρος, fictus insidiator. *Firm. Matth.* 3, 8. *n.* 7. *extr.*

PSEUDĬSŎDŎMON. V. ISODOMON.

[PSEUDŎANTŎNĪNUS, i, m. falsus Antoninus. *Lamprid. Elag.* 8. Insectatus est famam Diadumeni, quod Antoninus dictus est, Pseudoantoninum, et Pseudophilippum eum appellans. *F.*]

PSEUDŎBŪNĬON, ii, n. herba napi folia habens, fruticans palmi altitudine. *Plin.* 24, 16, 96. V. BUNIAS.

PSEUDŎCĀTO, onis, m. qui falso Cato videri cupit, Catonis falsus imitator. *Cic. Att.* 1, 14. *f.* Bonis utimur tribunis plebis, Cornuto vero pseudocatone.

PSEUDOCHRISTUS, i, m. Ψευδόχριστος, qui falso Christus videri cupit. Habet *Tert. adv. Marc.* 3, 3.

PSEUDŎCYPĔRUS et

PSEUDŎCYPRUS, i, ψευδοκύπερος, frutex cypero similis, celerrime proveniens. *Plin.* 17, 13, 20. et 34, 13, 35.

PSEUDŎDĂMĂSIPPUS, i, m. fictus Damasippus. *Cic. Fam.* 7, 23.

PSEUDŎDĔCĬMĬĀNĂ Pira, decimianis piris similia, ap. *Plin.* 15, 15, 16. V. DECIMIANUS.

*PSEUDODĬA, ae, f. ψευδῳδία, falsa cantio. *Hieron. ep.* 79. *B. A.*

PSEUDŎDĬĀCŎNUS, i, m. ψευδοδιάκονος, falsus diaconus. *Hieron. ep.* 143. *n.* 2.

PSEUDŎDICTAMNUM, i, n. ψευδοδίκταμνον, herba dictamno similis *Plin.* 25, 8, 55. Pro eo (*dictamno*) est et pseudodictamnum, multis in terris nascens, folio simile, ramulis minoribus, a quibusdam chondris vocatum. Adde 26, 15, 90. *extr.* ℙ Ap. *Appul. Herb.* 62. est *pseudodictamnos* fem. gen.

PSEUDŎDIPTĔROS, a, um, adj. ψευδοδίπτερος, ita aedes dicitur a *Vitruv.*, quae dipteros quidem videtur, sed vere non est, aliquo columnarum ordine sublato. V. *eund. praef.* 7. et 3, 1. et 2. V. DIPTEROS.

PSEUDŎĔPISCŎPUS, i, m. ψευδοεπίσκοπος, falsus episcopus. *Cyprian. ep.* 55. *med.*

PSEUDOFLĀVUS Color, a flavo degenerans, quasi leoninus. *Marc. Empir.* 8. *med.*

*PSEUDOGRAPHUS, a, um, adj. ψευδόγραφος. *Sarisb. ep.* 172. Librum sapientiae scripsit Philo, diciturque pseudographus. *B. A.*

*PSEUDOGRATĬA, ae, f. falsa gratia ficta. *Sarisb.* 2. ult. Pseudogratiam vendere. *B. A.*

PSEUDŎLĬQUĬDUS, a, um, adj. liquido similis. *Marc. Empir.* 16. *med.* Mellis adjicitur, quantum sufficiat, ut sit pseudoliquidum.

PSEUDŎLUS, i, m. servi veteratoris, et fraudulenti nomen: a ψευδὴς, falsus, mendax. Titulus est unius ex Plautinis comoediis, quam laudat *Cic. Sen.* 14.

PSEUDŎMĔNOS, i, m. ψευδόμενος, mentiens, captiosus, falsus, fictus. *Cic. Acad.* 4, 48. De oculorum, sensuumque reliquorum mendaciis, et de sorite, aut pseudomeno. Adde *Hortens. fragm.* ap. *Non.* 4, 258. Est autem captiosum quoddam genus syllogismi, quo facile adversarii in disputando captantur; cujus meminit etiam *Sen. ep.* 45. *med.* V. MENTIENS et CERATINAE. *f.*

PSEUDŎNARDUS, i, f. *Plin.* 12, 12, 20. de nardo: Adulteratur et pseudonardo, herba, quae ubique nascitur, crassiore atque laxiore folio, et colore languido in candidum vergente.

*PSEUDONEDRUS, i, qui occulte tendit insidias, ψευδόνεδρος. *Jul. Firm.* 3, 8. *B. A.*

PSEUDŎPĀTUM, i, n. ψευδόπατον, falsum, seu fictum tabulatum, vel pavimentum in aedificiis: a ψευδὴς, fictus, et πατέω, calco. *Imp. Zeno Cod.* 8, 10, 12.

PSEUDŎPĔRIPTĔRUS, a, um, adj. falsos ordines, seu latera habens, ψευδοπερίπτερος, ut Genus figurae pseudoperipterum. *Vitruv.* 4, 7. *f.*

PSEUDOPHILIPPUS, i, m. Ψευδοφίλιππος, fictus Philippus. *Cic. Agr.* 2, 33., *Vell.* 1, 11., *Flor.* 2, 14., *Val. Max.* 7, 5. *n.* 4. et *Ep. Liv.* 49. V. et *Lampr. Elag.* 8.

PSEUDŎPORTĬCUS, i, f. Vox hybrida: a ψευδὴς, falsus, et *porticus. Plin.* 6, 27, 31. *f.* Oppidum maritimum etiam inde pseudoporticus habuit. *Hard.* leg. *maritimum etiam ipsa inde portum habuit.*

PSEUDOPROPHĒTĂ, ae, m. ψευδοπροφήτης. *Tert. adv. Haer.* 4.

PSEUDOPROPHĒTĪA, ae, f. ψευδοπροφητεία. *Tert. Jejun.* 11.

PSEUDOPROPHĒTĬCUS, a, um, adj. ficte propheticus, prophetico similis, ut Pseudopropheticus spiritus, ap. *Tert. Pud.* 21.

PSEUDOPROPHĒTIS, idis, f. ψευδοπροφῆτις. *Tert. Anim.* 57. Eundem spiritum in pseudoprophetide mentiri.

*PSEUDOPYLAE, arum, f. pl. Insulae juxta portum Isidis ap. Troglodytas. *Plin.* 6, 29. Insulae ante portum duae, Pseudopylae vocantur; interiores totidem, Pylae. *B. A.*

PSEUDŎSĔLĪNUM, i, n. ψευδοσέλινον, herba, pentaphyllon, quinquefolium. *Appul. Herb.* 2.

[PSEUDŎSĒRĬCUS, a, um, adj. qui sericum imitatur, idem fortasse ac subsericus. *Not. Tir.* p. 159. Sericus, pseudosericus, holosericus. *F.*]

PSEUDOSMĂRAGDUS, i, m. ψευδοσμάραγδος, lapillus smaragdo similis, *h. e.* ex dimidia parte smaragdus, ex dimidia iaspis, ut ait *Plin.* 37, 5, 19.

PSEUDOSPHEX, ēcis, f. ψευδόσφηξ, vespa quaedam, quae singularis volitat. *Plin.* 30, 11, 30.

PSEUDŎTHYRUM, i, n. ψευδόθυρον, ostium occultum et tectum in postica aedium parte, *h. e.* janua ficticia. *Virg. A.* 2. ita explicat *v.* 453. Limen erat, caecaeque fores, postesque relicti A tergo. V. POSTICUS. *Ammian.* 14, 1. Per Palatii pseudothyrum introducta. ℙ Translate. *Cic.* in *Sen.* 6. Idem domi quam intemperans! non janua receptis, sed pseudothyro intromissis voluptatibus. [*Huc pertinet etiam locus, quam Noster perperam §. praeced. adscripserat, ejusd. *Verr.* 2, 2, 20. *extr.* Numerantur illa HS. CCL. Syracusanis. Ea quemadmodum ad istum postea per pseudothyrum revertantur, tabulis vobis, et testibus planum faciam.]

PSEUDOURBĀNUS, a, um, adj. *Pseudourbana aedificia* ap. *Vitruv.* 6, 8. *f.* sunt in villa ea pars aedium, qaae in usum domini rusticantis exstructa est, quod urbani aedificii elegantiam imitetur. Villa enim omnis, ut ait *Colum.* 1, 6., dividitur in tres partes, urbanam, rusticam, et fructuariam.

[PSĬATHĬUM, ii, n. ψιάθιον, tegeticula, parva storea: a ψίαθος, storea. *Hieron. praef.* in *Reg. S. Pachom. n.* 4. Nihil habent (*monachi*) in cellulis praeter psiathium, et duo levitonaria. *F.*]

PSĪLĂ, ae, f. ψιλὴ, a ψιλὸς, rasus, laevis; vestis est, seu pannus, una parte villosus, altera rasus. *Lucil.* ap. *Non.* 14, 24. Psilae, atque amphitapae, villis ingentibu' molles. V. AMPHITAPA.

*PSILE, es, f. Ψιλὴ, insula parva in mare Aegaeo, Samo adjacens. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

*PSILLIS, idis vel idos, m. Ψίλλις, Bithyniae fluvius, circa Bosporum Thracicum. *Plin.* 6, 1. ℙ Qui scribunt *Psyllis* (quod facit *Gesnerus*), non recte scribunt. *B. A.*

PSĪLŎCITHĂRISTĂ. V. CHOROCITHARISTA.

*PSILOS, i, f. insula Ioniae propinqua. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

[PSĪLŎTHRO, as, a. 1. pilos e corpore per psilothri medicamentum exstirpo. *Plin. Val.* 3, 52. Hoc peruncti psilothrantur. *F.*]

PSĪLŎTHRUM, i, n. ψίλωθρον, unguentum pilis detrahendis aptum, quo mulieres, virique molliores utebantur, ut corpus glabrum et laeve redderent. *Mart.* 6, 93. Psilothro nitet, aut acida latet oblita creta. *Plin.* 24, 10, 47. Lacrima hederae psilothrum est; et *ib.* 9, 38. Amerinae nigrae semen cum spuma argenti pari pondere, a balneo illitum, psilothrum est. [*Id.* 32, 9, 47. varia psilothri genera enumerat. *F.*] ℙ *Psilothrum* praeterea dicitur vitis alba, quod ejus semen, et uva vitia cutis in facie detergeat, et quasi faciem depilet. *Id.* 23, 1, 16. Vitis alba est, quam Graeci ampeloleucen, alii psilothrum, alii madon appellant.

PSIMMYTHĬUM, ii, n. ψιμμύθιον: a ψίμμυθος, cerussa. *Plin.* 34, 18, 54. Psimmythium quoque, hoc est cerussam, plumbariae dant officinae. Laudatissimum in Rhodo. Fit autem ramentis plumbi tenuissimis super vas aceti asperrimi impositis, atque ita distillantibus. Quod ex eo cecidit in ipsum acetum, arefactum molitur, et cribratur, iterumque aceto mixto in pastillos dividitur, et in sole sicca-

tur aestate. Fit et alio modo: addito in urceos aceti plumbo, obturatos per dies decem, derasoque ceu situ, ac rursus rejecto, donec deficiat materia. Quod derasum est, teritur, et cribratur, et coquitur in patinis, misceturque rudiculis, donec rubescat, et simile sandarachae fiat: dein lavatur dulci aqua, donec nubeculae omnes eluantur. Siccatur similiter postea, et in pastillos dividitur. Vis ejus ad candorem feminarum. V. *Vitruv.* 7, 12.

*PSITARAS, ae, m. Scythiae Asiaticae amnis. *Plin.* 6, 17. *B. A.*

PSITHIA. V. PSYTHIA.

PSITTA. V. PSETTA.

PSITTACĪNUS, a, um, adj. a psittaco, ut Psittacinum collyrium, a colore ita dictum, *Scribon. Compos.* 27. *et Marc. Empir.* 8.

[PSITTĀCĪUM, ii, n. idem ac pistacium. Videtur vox corrupta ita fuisse a vulgo, cadente Latinitate, ex imitatione Graecorum; nam etiam *Athenaeus* 1, 17. eod. sensu ψιττάκια habet. *Edict. Diocl.* p. 17. Nuclei pinei purgati psittaciorum, zizuforum. *F.*]

PSITTACUS, i, m. ψίτταχος, avis Indica, de qua ita *Plin.* 10, 42, 58. Super omnia humanas voces psittaci quidem etiam sermocinantes. India hanc avem mittit, sittacen vocat, viridem toto corpore, torque tantum miniato in cervice distinctam. Imperatores salutat, et quae accipit verba, pronunciat: in vino praecipue lasciva. Capiti ejus duritia eadem, quae rostro. Hoc, cum loqui discit, ferreo verberatur radio: non sentit aliter ictus. Cum devolat, rostro se excipit, illi innititur, leviorcmque se ita pedum infirmitati facit. Haec *Plin.* Etiam ap. *Appul. Flor. n.* 12, accurate describitur. *Pers. prol.* 8. Quis expedivit psittaco suum χαῖρε? ℙ De morte psittaci est *Statii* silva quarta *l.* 2. et *Ov.* elegia sexta *l.* 2. *Am.*

PSOĀDĬCUS, a, um, adj. *Coel. Aurel. Tard.* 5, 1. inscribitur *De ischiadicis*, et *psoadicis*, *h. e.* his, qui clunium dolore laborant. Nam musculos clunium sub spinae finem ex interioribus atque exterioribus adhaerentes, psoas vocaverunt, ut *ib.* dicitur ψόας, et ψοιὰς Graeci vocant.

PSŎAE. V. v. praec.

PSŎLŌIS, entis, adj. ψολόεις, εντος, fumidus, ardens: a ψόλος, fumus, flamma. *Auct. Priap.* 69. Psoleon ille (*Homerus*) vocat, quod nos psoloenta vocamus. Sed, cum ap. *Homerum* nusquam occurrat vox ψώλεον, nec Graeca quidem sit, probanda est lectio *Gronovii* ex MSS. ita legentis: *Ille vocat, quod nos psolon, psoloenta ceraunon.* Nimirum ex *Odyss.* 24, 539. ubi Καὶ τότε δὴ Κρονίδης ἀφίει ψολόεντα κεραυνόν. *Psolon* autem est a ψωλὸς, titio, quae quidem vox ejusdem fere est pronuntiationis ac ψωλή, mentula, quae quandam cum fulmine, toties in antiquis monumentis repraesentato, similitudinem habet. ℙ Sequitur alter versiculus *ib.* Id, quod nos culum, culeon ille vocat. *Culeon* vero est κουλεὸν, vagina, in illo *Homer. Il.* 1, 221. Ἂψ δ' ἐς κουλεὸν ὦσε μέγα ξίφος: ubi κουλεὸν translatum et obscenum sensum habet, ut vagina in illo *Pl. Ps.* 4, 7, 85. Conveniebatne in vaginam tuam machaera militis? Itaque videtur obscenus hic poeta priore quidem versiculo sub imagine fulminis mentulam paediconis, sub vaginae vero podicem pueri pathici satis aperte adumbrasse; quod nimirum patet etiam ex disticho sequenti, cujus interpretationem habes in V. SMERDALEOS. [*Emendavit hunc locum *F.*]

PSŎLOS, i, m. ψωλὸς, titio. V. v. praec.

[PSOPHĪDĬUS, a, um, adj. Ψωφίδιος, qui est ex Psophide, Arcadiae oppido, de quo mentio est ap. *Plin.* 4, 6, 10. et *Ov. Met.* 5, 607. Hinc *Plin.* 7, 46, 47. Iterum (*Delphicum oraculum*) a Gyge rege tunc amplissimo terrarum consultum, Aglaum Psophidium esse feliciorem. Adde *Val. Max.* 7, 1. *n.* 2. *F.*]

PSOPHIS, idis, f. ψωφὶς, oppidum Arcadiae. V. in PHOCAICUS et v. praec.

PSŌRĂ, ae, f. ψώρα, scabies, asperitas cutis: a ψάω, scalpo, rado. *Plin.* 20, 1, 2. Arida cum resina impetiginem et scabiem, quae psoram et lichenas vocant, parotidas et panos sanat; et *ib.* 5, 20. Alopecias fricuere, et psoras tusis caepis. *Id.* 22, 22, 32. Lichenas, psoras, lepras radice in aceto decocta tolli.

PSŌRANTHĔMIS, idis, f. ψωρανθεμὶς, herba quaedam, rorismarini species, infructuosa. *Appul. Herb.* 79.

PSŌRĬCUS, a, um, adj. ψωρικὸς, ad psoram pertinens, ut Psoricum medicamentum, *Plin.* 34, 12, 29. collyrium, *Scrib. Comp.* 32. h. e. quod scabrosis palpebris, aut oculorum angulis medetur. *Cels.* 6, 6. *n.* 31. Nulla per se materia est, quae psoricum nominetur: sed chalcitidis aliquid et cadmiae dimidio plus ex aceto simul conteruntur, idque in vas fictile inditum, et contectum ficulneis foliis sub terra reponitur diebus viginti, et rursus sublatum teritur: et sic appellatur psoricum.

[PSYCHĀRĬO, onis, f. et Psycharium, ii, f. dimin. ψυχάριον, animula. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1531, 8. Cominiae Psycharioni contubernali etc. Alia ap. *Grut.* 632, 1. Sutoria M. L. Psycharium. *F.*]

[PSYCHĒ, es, f. ψυχή, anima. Hoc nomine appellatur ap. *Appul. Met.* 4, 5. et 6. puella formosissima, quae et eruditissima. Filia fuit regis cujusdam, minima ex tribus sororibus. Hanc ob eximiam pulcritudinem nemo ausus amare, sed quisque pronus venerari, atque hostiis quasi Deam placare solitus. Invidia succensa Venus, a Cupidine petit, ut contumacem puellam severissime coerceret. Ille matri obsecuturus visam Psychen adamavit, et in montis cacumine a Zephyro perlatam aurea in domo solam constituit. Ibi puella, ancillis corpore cassis sibi ministrantibus, ignoto utitur conjugio. Nocte enim adveniens Cupido, Veneris proeliis obscure peractis, crepusculo incognitus avolabat. Illuc se conferunt Psyches sorores, eique persuadent, maritum ejus serpentem esse; illa velut bestiam interfectura, novaculam sub pulvinar abscondit, lucernamque modio contegit. Cumque altum soporem traheret maritus, prolata lucerna, et arrepta novacula, dum Cupidinis formosissimum corpus conspicata, stupet, et immodesto amoris torretur affectu, stillam ferventis olei super humerum Dei dextrum evomit lucerna. Hinc expergefactus et exsiliens Cupido multa super puellae curiositate increpitans domo extorrem ac profugam dereliquit; tandem multis jactatam aerumnis, Jove permittente, in conjugium accipit; celebranturque in coelo solemnes nuptiae, ex quibus nascitur Voluptas. *Fulg. Myth.* 3, 6. hanc fabulam allegorice interpretatur, et ad hominis animam refert. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 957, 13. Vibia Psyche. *F.*]

PSYCHĬCUS, a, um, adj. ψυχικὸς, animalis: a ψυχή, anima. *Psychici* vocantur homines animales et carnales, qui non capiunt ea, quae spiritus sunt, secundum illud *Pauli Cor.* 1, 2, 14. ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ πνεύματος τοῦ Θεοῦ. *Tert. Monog.* 1. *in.* Haeretici nuptias auferunt, Psychici ingerunt. Illi nec semel, isti non semel nubunt: et *mox:* Verum neque continentia ejusmodi laudanda, quia haeretica est, neque licentia defendenda, quia Psychica est. *Id. de jejunio* adversus eosdem scripsit, quem consule sis.

PSYCHŎMACHĬĂ, ae, f. ψυχομαχία, h. e. pugna animi, seu animae: a ψυχή, anima, et μάχη, pugna. Ita inscribitur a *Prudentio* carmen, in quo pugnam virtutum et vitiorum describit.

PSYCHŎMANTĪUM, ii, n. ψυχομαντεῖον, a ψυχή, anima, et μαντεία, divinatio, erat locus, ubi Manium fiebat evocatio, ad sciscitandum de statu mortuorum. *Cic. Tusc.* 1, 48. Cum graviter filii mortem moereret, venisse in psychomantium, quaerentem, etc. *Id. Div.* 1, 58. Testabor, me non sortilegos, neque eos, qui quaestus causa hariolentur, ne psychomantia quidem agnoscere. Est qui leg. *psychomantiam*, h. e. vaticinationem ex Manibus evocatis.

PSYCHOPHTHŎROS, i, m. ψυχοφθόρος, animicida: a ψυχή, anima, et φθείρω, occido. Ita appellatur a *Justin. Cod.* 1, 1, 6. *f.* Apollinarius haereticus, qui in Christo humanam animam non admittebat.

PSYCHOTROPHON, i, n. ψυχότροφον, herba, alio nomine vettonica, et seratula, *Plin.* 25, 8, 46. [**Betonienkraut.*]

PSYCHRŎLŪTĂ et Psychrolutes, ae, m. ψυχρολούτης, qui frigida lavat: a ψυχρὸς, frigidus, et λούω, lavo. *Sen. ep.* 53. Frigidae cultor mitto me in mare, quomodo psychrolutam decet, gausapatus. *Id. ep.* 83. Ille tantus psychrolutes, qui in Euripum saltabam.

PSYLLI, orum, m. plur. Ψύλλοι, pop. Libyae, sic dicti a Psyllo rege, quorum corpori ingenitum fuit virus exitiale serpentibus. Hinc, teste *Plin.* 7, 2, 2., mos illis fuit liberos genitos protinus objiciendi saevissimis serpentium, eoque modo pudicitiam uxorum experiendi. Serpentes enim adulterino sanguine natos non profugiunt. Et *Plutarchus* scribit in vita Catonis, eum iter per deserta Libyae facientem secum Psyllos duxisse, qui morsibus serpentum mederentur, partim ore trahentes venenum, partim serpentes cantibus medicantes. V. *Lucan.* 9, 891. Adde *Plin.* 8, 25, 38., 25, 10, 76., et 28, 3, 6., *Cels.* 5, 27. *n.* 3. et *Suet. Aug.* 17. *med.* ℙ Eandem vim et Marsis Italiae populis fuisse testatur idem *Plin. cit. l.* 7. et 28., item *Gell.* 16, 11., ubi de Psyllorum internecione hanc narrat ex *Herodoto* fabulam: Cum aliquando Austri diuturno flatu aquae in eorum finibus defecissent, publice universos coisse ad arma, et contra eum, quasi ad hostem, profectos: obvium stetisse Austrum, suscitatisque arenarum cumulis, omnes ad unum obruisse. *Cels. l. c.* Neque hercule scientiam praecipuam habent hi, qui Psylli nominantur, sed audaciam usu ipso confirmatam.

PSYLLĬON. V. CYNOMYIA.

*PSYRA, ae, f. insula Cariae adjacens, in sinu Ceramico. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

*PSYTTALĬA et Psyttalia, ae, f. Ψυτταλία et Ψυττάλεια, insula in sinu Saronico, e regione Salaminae. *Plin.* 4, 12. ubi in edd. *Elzev. Hard.* etc. *Psytalia* legitur, minus accurate. *B. A.*

PSYTHĬĂ, et Psithia vitis, et uva, ψυθία, et ψιθία, genus vitis externi soli, h. e. non Itali, ex qua passum optimum fiebat. *Colum.* 3, 2. est sp[…] uvae Graeculae. *Virg. G.* 2, 93. Et passo psy[…] utilior; et *ib.* 4, 269. vel psythia passos de vit[…] cemos. *Stat. Silv.* 4, 9, 38. Vel passum psy[…] suis recoctum. *Plin.* docet 12, 27, 60. ex ea et […] mum omphacium fieri, detractis acinis, cum […] ciceris magnitudine. ℙ *Psythium*, passum e[…] thia uva. *Id.* 14, 9, 11. Psythium, et melam[…] thium passi genera sunt, suum saporem, non referentia.

P T

*PTARMĪCA, ae, f. πταρμική, frutex acri od[…] sternutamenta excitans. *Plin.* 21, 16. *B. A.*

PTĔ, adjectio syllabica, ut *met*, *piam*, *ce* per se quidem nihil significans, aliquid tamen ad[…] voci, cui apponitur. Adjungitur autem abla[…] pronominum *meus*, *tuus*, *suus*, *noster*, *vester* *Prisc.* 12, 947. docet: item aliis. *Pl. Truc.* 2[…] 18. meapte malitia, *h. e.* mea ipsius. *Id. Ps.* 3[…] 14. meopte ingenio. *Cic. N. D.* 1, 25. Si atomi[…] rentur in locum inferiorem suopte pondere. *Id.* 1, 3. Propinquus suus suapte manu interfectus *ib.* 2, 23. *med.* Suapte natura facere aliquid. *Phorm.* 5, 2, 1. Nostrapte culpa. *Pl. Capt.* 2[…] 11. Tuopte ingenio. In veteri decreto tribunor. […] ap. *Gell.* 7, 19. Quo minus suapte potestate u[…] ceat. *Pl. Men.* 5, 8, 10. Certissimum est, m[…] potius fieri servum, quam te unquam emittam m[…] *Id. Mil.* 2, 4, 38. Osculata esset suumpte ami[…] *Catull.* 6, 12. Nam ni istapte, valet nihil tacere. aliter leg. [*Cf. *Ramsh. Gr. Lat.* 86. II. 2. p. 2[…]

*PTELĒA, ae, f. Πτελέα, vetus nomen Ep[…] urbis. *Plin.* 5, 29. *B. A.*

*PTELEON vel

*PTELĔUM, i, n. Πτελεὸν, Πτελεὸς, Thess[…] oppidum, exadversus Euboeam. *Mela* 2, 3. 35, 43. et 42, 67. *Lucan.* 6, 352. ℙ *Nemus* *leon*, oppido vicinum, memorat *Plin.* 4, 10. Item oppidum Peloponnesi. *Id.* 4, 5. qui in M[…] nia ponit. ℙ Aliud, in Boeotia. *Id.* 4, 7. ℙ A[…] denique in Ionia. *Id.* 5, 29. *B. A.*

*PTENETHU, indecl. nomus vel praefectur[…] Aegypto inferiore. *Plin.* 5, 9. Nomos habet — siriten, Onuphiten, Saiten, Ptenethu, etc. Si[…] *Hard.*, ubi ed. *Elzev.* habet *Ptenethum*, minus […] Sed scribendum censeo *Phthenethu*. Similiter […] nens habes vocabulum *Phthemphu*. *Ptolemae[…]* Φθενότης. *B. A.*

*PTERĔLAS, ae, m. Taphiorum rex, de quo *Ib.* 362. ubi vocativus *Pterela* occurrit. Πτερ[…] est *Apoll.* 2, 4. ℙ Alius Pterelas ap. *Stat. T[…]* 648. et 7, 632. ℙ Meminit et cujusdam huju[…] minis *Pl. Amph.* 1. 1, 105. ℙ Fuit et Pterela[…] men unius e canibus Actaeonis. *Ov. Met.* 3, […] Et pedibus Pterelas, et naribus utilis Agre. […] *Hyg. fab.* 181. *B. A.*

PTĔRIS, ĭdis, f. πτερὶς, species filicis, sic […] a πτερὸν, ala, quod folia expansa habet in ala[…] similitudinem. *Plin.* 27, 9, 55. Pterin Graeci[…] cant, alii blechnon, cujus ex una radice compl[…] exeunt filices, bina etiam cubita excedentes, graves odore.

PTERNIX, ĭcis, f. πτέρνιξ, caules rectus cacti[…] ticis: nam alii idem ac frutex nomen habent. […] 21, 16, 57. Unum caulem rectum habent, quen[…] cant pternica. *Pternica* est accusativus Graecae[…] sitionis.

PTĔRŌMĂ, ătis, n. πτέρωμα, in aedificiis est[…] uti ala (πτερὸν enim ala est) utrinque in fronte […] apposita ex columnis, aut pariete. *Vitr.* 3, […] 4, 4. et 7.

PTĔRON, i, n. πτερὸν, idem quod pteroma v. praec. *Plin.* 36, 5, 4. *n.* 9., ubi agit de Ma[…] opere; et *ib.* 13, 19. *n.* 2., ubi de labyrintho Cr[…] et aedificiorum molibus circa adjectis.

PTĔRŌNITHĬCUS. V. PENTETHRONICUS

PTĔRŎPHŎROS, i, f. πτεροφόρος, regio […] Riphaeos montes, ubi nix pennarum similitudine […] tinuo decidit. *Plin.* 4, 12, 26.

*PTEROS, i, insula Arabiae adjacens. *Pli[…]* 28. *B. A.*

PTĔRŌTUS, a, um, adj. πτερωτὸς, alatus. […] 36, 26, 66. Calices duos, quos appellabant pter[…] *h. e.* duobus utrinque ansis, quasi alis instruct[…]

PTĔRYGĪUM, ii, n. πτερύγιον, Graece pa[…] alam, vel pinnulam significat, dimin. a πτέρυξ[…] gnificat etiam morbum oculorum, qui Latine […] appellatur, h. e. membranula nervosa, quae […] ab angulo, nonnunquam ad pupillam quoque p[…] nit, eique officit. Saepius a narium, interdu[…] iam a temporum parte nascitur. Ita *Cels.* 7, […] 4., ubi ejus etiam curandi, excidendique ratio tradit. *Plin.* 34, 10, 23. Cadmia pterygia et so[…] oculorum purgat. Adde 32, 7, 24. ℙ Item di[…] rum, cum ab unguibus caruncula recedit magno dolore, ut ait *Cels.* 6, 19., recedit, inquam, est excrescit, et ab ungue diducitur, ejusque pa[…] aliquando operit. *Plin.* 30, 12, 37. Reduvias quae in digitis nascuntur pterygia, tollit cani[…] pitis cinis. Adde 24, 4, 5. et 26, 5, 14. et 2[…] 5. etc. ℙ In beryllis sunt nubeculae instar p[…] giorum in unguibus. *Id.* 37, 5, 20.

ERYGOMĂ, atis, n. πτερύγωμα, pegma quod- n modum alae constans transversis, et arrectis , continensque nervos, quibus brachia machi- ontinentur. *Vitr.* 10, 17. *med.*, ubi alii ali- g.

SĂNĂ, ae, f. πτισάνη, et πτισσάνη, succus ex , vel hordeo pisto, et a cortice purgato confe- cujus usus validissimus saluberrimusque tanto- robatur, inquit *Plin.* 18, 7, 15., ut Hippocra- um laudibus ejus volumen dicaverit. *Id. ib.* di maxime oryza gaudent, ex qua ptisanam iunt, quam reliqui mortales ex hordeo. Adde ap. *Non.* 17, 3. ¶ Item ipsum hordeum, cum ndo a cortice spoliatum est: et haec prima est, pria hujus vocis significatio: a πτίσσω, tundo: lute hordeum. *Cels.* 2, 18. *med.* Cum panifi- nia firmissima sint, elota tamen quaedam ge- rumenti, ut alica, oryza, ptisana, vel ex iis- acta sorbitio, vel pulticula, imbecillissimis erari potest. *Mart.* 12, 72. Frumentum, mi- ptisanamque, fabamque solebas Vendere. Ad- . 2, 24.

SĂNĀRĬUM, ii, n. dimin. ptisanae, sorbitio, ticula ex ptisana, vel oryza. *Hor. Sat.* 2, 3, Tu cessas? agedum, sume hoc ptisanarium

CHĒUM, et
CHĪUM, ii, n. πτωχεῖον, et
CHOTROPHĒUM, aut
CHOTROPHĪUM, ii, n. πτωχοτροφεῖον, locus degunt, et aluntur pauperes: a πτωχὸς, pau- τρέφω, nutrio. *Imp. Zeno Cod.* 1, 2, 15. et *istin. ib.* 19.

CHOTROPHUS, i, m. πτωχοτρόφος, qui pau- it: a πτωχὸς, pauper, et τρέφω, nutrio. In- r in *Cod.* 1. *tit.* 3. De Episcopis, et clericis, trophis, brephotrophis, ptochotrophis, etc.

EMBARI, orum, populi Aethiopiae. *Plin. B. A.*

EMPHĂNAE, arum, populi Aethiopiae, qui pro rege habebant, motu ejus imperia augu- *Plin.* 6, 30. *B. A.*

LĔMAEĒUS, a, um, adj. Πτολεμαίειος, ad eum pertinens. *Prop.* 2, 1, 30. Et Ptole- litora capta Phari, *h. e.* Aegyptiae.

LĔMAEĪUS, a, um, adj. Ptolemaeeus, ut eium gymnasium. *Cic. Fin.* 5. *in.*

LĔMAEUS, i, m. Πτολεμαῖος, nomen propri- um Aegypti *post Alexandrum M. continua scrimen fecit cognomen. Sic Syriae reges Seleuci, aut Antiochi; Aegypti olim Phara- ¶ Primus hoc nomine, Lagi filius. Is est, *agnus* et *Soter* cognominatus. ¶ Secundus, ne Philadelphus. V. PHILADELPHUS. ¶ cognomine Evergetes. V. EVERGETES. ¶ , Philopator cognominatus. V. PHILOPA- ¶ Quintus, cognomine Epiphanes. V. EPI- S. ¶ Sextus, Philometor (qui et Tryphon natus), quod matrem, quae juniorem illi praeferre contenderat, odisset, per antiphra- s, quum XXXV annis Aegypti regnum te- ¶ Septimus, Evergetes, qui et Physcon . ¶ Octavus, cognomento Lathyrus. ¶ qui Alexander Ptolemaeus I. ¶ Decimus, nder Ptolemaeus II., prioris filius, in insu- catus, in Mithridatis potestatem venit, un- tus ad Sullam confugit. ¶ Undecimus, qui r Ptolemaeus III., post Alexandrum II. fra , ejectus regno, Tyri obiit, Romanos regni fecisse dictus. *Cic. Agr.* 2, 16. ¶ Duo- Lathyri filius nothus, Auletes appellatus. TES. ¶ Ptolemaeus, decimus tertius Ae- , cognomento Dionysius, Cleopatrae fra- qui Pompejum post Pharsalicam cladem in fugientem interimendum curavit. De eo . in PTOLEMAEUS, a, um. ¶ De hisce, gypto regnarunt, Ptolemaeis, V., si lubet, *ion-Figeac, Annales des Lagides.* Porro orum stemma habes ap. *Paulum Manutium per Epist.* 1, 10. Historiam ex nummis *Joh.* escripsit. ¶ Ptolemaeus, cognomento Ce- Macedonum fuit rex, Ptolemaei Lagi filius. *st.* 17 et 24. ¶ Alius, Apion cognomina- enensium rex, Ptolemaei Physconis filius *Id.* 39. ¶ Ptolemaeus, haeresiarcha, di- Valentini, seu *flosculus*, ut eum *Irenaeus* ellat. Magistri deliriis alia addidit, duas eo Intelligentiam et Voluntatem tribuens, *Tert. adv. Valent.* ¶ Alius, rex Maurita- us avus Juba, Numidiae rex, a Julio Cae- ctus est. *Tac. A.* 4, 23 et 24. *Plin.* 13, 15. s Ptolemaeus, Aegyptius, Pelusiensis, geo- musicus, et astronomorum princeps. Scri- αφικῆς ὑφηγήσεως, *geographiae*, libros se- quibus se sequutum esse opus geographicum rii non diu ante editum, multa tamen emen- supplevisse ipse profitetur: item *magnae onis*, sive *almagesti* libros tredecim, quod stronomiae systema: *quadripartitum*, sive s astrologicis libros quatuor: et alia quae- Alius, mathematicus, Othonis temporibus, *ac. H.* 1, 22. Seleucum appellat *Suet. Oth.* enum nomen, ut credibile, Ptolemaeus Seleucus. ¶ Ptolemaeus fluvius, in regione Troglodytica. *Plin.* 6, 29. Eae viae omnes Arsinoen ducunt, conditam sororis nomine in sinu Charandra a Ptolemaeo Philadelpho, qui primus Troglodyticen excussit, et amnem, qui Arsinoen praefluit, Ptolemaeum appellavit. ¶ Alii fuere Ptolemaei, sed quorum nulla, ut videtur, apud Latinos scriptores auctoritas. ¶ *Ptolemaei, orum*, num. plur. ap. *Lucan.* 8, 696. Adde *Gell.* 6. *ult.* ¶ Qui scribunt *Ptolomaeus*, perperam, ne dicam monstrose, scribunt. *B. A.* ¶ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 961, 1. M. Julius Ptolemaeus.

[PTOLĔMĀĬDENSIS, e, adj. ad Ptolemaidem pertinens, Galilaeae urbem, olim Acen. Nummus ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 3. p. 404. Colonia Ptolemaidensis. *F.*]

PTŎLĔMĀIS, idis, f. Πτολεμαΐς (a Πτολεμαῖος, ut Θηβαΐς a Θηβαῖος) Ptolemaei alicujus filia, vel neptis. *Lucan.* 10, 69. de Cleopatra Ptolemaei Auletae filia: Miscuit incestam ducibus Ptolemaida nostris. *Sidon. carm.* 7, 94. profugisque bibax Antonius armis Incestam vacuat patrio Ptolemaida regno. ¶ Adjective, Aegyptia. *Auson. Idyll.* 10, 311. Conditor hic forsan fuerit Ptolemaidos aulae, *h. e.* templi Arsinoes sororis Ptolemaei Philadelphi. *Sidon. carm.* 5, 461. Dorida diffusam premeret Ptolemaide gaza. ¶ Est praeterea aliquot urbium nomen in Troglodytica, in Cyrenaica, in Thebaide Aegypti, in Phoenicia: de quibus *Plin.* 2, 73, 75., 5, 5, 5., *ib.* 9, 11. et *ib.* 19, 17. et 6, 29, 34. ¶ Sunt qui scribunt et *Ptolemaeis*, et *Ptolemeis*.

*PTOLEMENSES, ium, incolae Ptolemaidis, Phoeniciae urbis. *Ulp.* in *Pandect.* 1. *tit.* 15. leg. 1. *B. A.*

PTYAS, ădis, f. πτυὰς, genus aspidis venenum in oculos hominum exspuentis, ut ait *Plin.* 28, 6, 18. a πτύω, exspuo. Adde 31, 6, 33.

*PTYCHĬA, ae, f. insula Corcyrae adjacens. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

P U

PŪBEDĂ, ae, m. pubescens puer, pubes. *Capell.* 1, 12. et 9, 308. et in *Gloss. Isid.*, ubi et *pubeda*, et *pubeta* ponitur. [At ubique legendum *bupaeda*, nempe a βούπαις, αιδος, grandis puer; a βοῦ particula intentiva (V. BU.), et παῖς, puer. *F.*]

PŪBENS, entis, part. a *pubeo:* ἡβῶν, qui pubem emisit, pubes, adolescens, ephebus. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 142. Sunt mihi pubentes alto de semine fratres, Pignora cara Probi. *Auson. Idyll. in monosyllab. de membr.* 12, 2. Pubentes annos robustior anticipat vox. ¶ Translate, lanuginem emittens: quod in herbis signum maturitatis est. *Virg. A.* 4, 514. et *G.* 3, 126. Pubentesque secant herbas. *Auson. ep.* 2, 14. pubentes salicum frondes. *Id. Idyll.* 10, 203. Stringunt attonsis pubentia gramina pratis. *Stat. Silv.* 3, 3, 129. Pubentesque rosae primos moriuntur ad Austros, *h. e.* jam expansae, et suam pulcritudinem ostentare incipientes.

PŪBĔO, es, ui, n. 2. ἡβάω, pubes sum. [*Hoc verbum nonnisi participio occurrere videtur: nam *pubuerit* in loco *Dig.* a *Nostro* mox laud. melius ad *pubesco* retuleris.] *Ulp. Dig.* 37, 10, 3. *med.* Si duo impuberes patiantur status controversiam, et alter eorum pubuerit, exspectari alterius quoque pubertas debet.

PŪBER. V. PUBES, eris.

*PUBERĀLE, is, n. Pubes, vel in pube pili. *Gloss. Gr. Lat.* ἐφήβαιον. *B. A.*

PŪBERTAS, atis, f. ἥβη, idem quod pubes. *Cic. N. D.* 2, 33. *f.* Ut si qui dentes et pubertatem natura dicat exsistere, ipsum autem hominem, cui ea exsistant, non constare natura. Adde *Plin.* 7, 16, 17. et 21, 26, 97. ¶ Translate. *Plin. prooem.* 23. *med.* Omphacium qua fieret ratione, incipientis uvae pubertate, docuimus, *h. e.* in prima lanugine, ut *Id.* loquitur 12, 27, 60. ¶ Item aetas, in qua pubertas enascitur, quae in maribus decimusquartus est annus, duodecimus in feminis, ut praeter alios *Macrob. Sat.* 7, 7. et *Festus* in *Pubes* docent. *Suet. Dom.* 1. Pubertatis, et primae adolescentiae tempus. *Just.* 9, 6. Primis pubertatis annis. *Id.* 23, 1. Ab initio pubertatis; et 35, 2. Annos pubertatis egressus. *Plin.* 25, 13, 95. Circa pubertatem. *Modest. Dig.* 1, 7, 40. Utique plena pubertate, id est decem et octo annis, praecedere debet. ¶ Item ipsi puberes. *Val. Max.* 2, 1. *f.* Pubertas canis suum honorem reddebat. ¶ Item generandi facultas, quae cum pubertate incipit. *Tac. G.* 20. Sera juvenum venus, eoque inexhausta pubertas.

PŪBES et Puber, ĕris, adj. ἡβῶν, ἡβήτης, ἔφηβος, qui pubem in inguinibus habet, qui generare potest, et arma ferre. Talis est puer ab annis quatuordecim, inquit *Festus*, femina a duodecim. *Crassus* ap. *Cic. Or.* 2, 53. Quod nisi puberem te jam haberet, etc. *Nep. Dion.* 4. Nam puero, priusquam pubes esset, etc. *Liv.* 1, 3. Id imperium ei ad puberem aetatem incolume mansit. ¶ *Puberes* interdum dicuntur adolescentes, juvenes, arma ferre qui possunt. *Caes. B. G.* 5, 54. Hoc more Gallorum est initium belli, quo lege communi omnes puberes armati convenire coguntur. *Id. B. C.* 3, 9. Ad extremum auxilium descenderunt, servosque omnes puberes liberaverunt. *Tac. A.* 13, 39. Capta escensu munimenta, omnesque puberes trucidati sunt: et imbelle vulgus sub corona venumdatum. ¶ Interdum significant quoscumque pueritiam egressos et pube vestitos, sive juvenes sint, sive senes. *Sall. Jug.* 28. Dein omnes puberes Numidas, et negotiatores promiscue, uti quisque armatis obvius, interfecit. *Caes. B. C.* 2, 13. Ne gravius permoti milites et defectionis odio, et contemptione sui, omnes puberes interficerent. ¶ Translate. *Virg. A.* 12, 413. de dictamno: Puberibus caulem foliis, et flore comantem, *h. e.* lanuginosis. *Serv.* exponit adultis, *h. e.* maturis. [*Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 4, 4. Istas uvas multo commodius passas, quam puberes manducare. *F.*] ¶ Pro altera positione recti casus *puber*, *Festus:* Pubes, et puber, qui jam generare potest. *Catull.* 63, 63. Ego puber, ego adolescens, ego ephebus, ego puer. Ita leg. *Scal.* Alia ap. *Fest.* omittunt v. *puber*, et ap. *Catull.* leg. *Ego mulier, ego adolescens.* Nihilominus quidam ap. *Prisc.* 6, 707. *puber* agnoscunt: *Caesar* autem *ib.* non pubes, neque *puber*, sed *pubis*, *puberis* declinat: quo modo usurpasse aliquoties *Prudentium*, observat *Nicol. Heins.* ex MSS.

PŪBES, is, f. ἥβη, lanugo, et pili, qui in pueris anno decimoquarto, in puellis duodecimo circa inguina enascuntur: est a φοίβη, rutilus crinis. Etenim *Etym. M.* Φοῖβαι, αἱ καθαραὶ, καὶ λαμπραὶ τρίχες· παρὰ τὸ φοῖβος. V. PHOEBUS. Latini vero saepissime Graecorum diphthongum οι in *u* longum mutant, ut a μοῖρα est *murus*. *Cels.* 7, 19. Si inguen incidendum est, idque jam pube contegitur. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 3. de Myrone statuario: Capillum quoque, et pubem non emendatius fecisse videtur, quam rudis antiquitas instituisset. ¶ De pilis aliorum locorum in corpore. *Capell.* 2, 34. Deosculata Philologiae frontem, illic ubi pubem ciliorum discriminat glabella medietas. ¶ Item locus ipse, in quo pubes enascitur, inguen, pecten. *Virg. A.* 3, 426. Prima hominis facies, et pulcro pectore virgo Pube tenus. *Ov. Am.* 3, 12, 21. de Scylla: Pube premit rabidos inguinibusque canes. *Plin.* 11, 37, 83. Arteriae ad pubem tendentes. *Id.* 28, 15, 60. Ciet urinam vesica suis imposita pubi. ¶ Item ipsi adolescentes, juventus, juvenum multitudo, pueris ac senibus exceptis. *Cic. Mil.* 23. Cui senatus totam rempublicam, omnem Italiae pubem, cuncta populi R. arma commiserat. *Virg. A.* 8, 518. equites bis centum, robora pubis Lecta dabo. *Tac. A.* 6, 1. An ego tantum Romanae pubis, tot egregios exercitus sterni patiar? ¶ Item universim homines, populus, plebs. *Virg. A.* 7, 219. Ab Jove principium generis: Jove Dardana pubes Gaudet avo. *Id. G.* 1, 343. Cuncta tibi Cererem pubes agrestis adoret. Adde *Hor.*, *Catull.*, *Ov.*, *Tibull.* Hinc *pube praesente*, populo praesente, ut *Festus* docet, συνεκδοχικῶς ab iis, qui puberes sunt, omnem populum significans. *Pl. Ps.* 1, 1, 123. Nunc ne quis dictum sibi neget, dico omnibus, pube praesenti, in concione, omni poplo, etc. ¶ Quamvis pubes propria hominis sit: solus enim pubescit, ut ait *Plin.* 11, 39, 94., poetice tamen et de brutis dicitur, ut de juvencis *Virg. G.* 3, 174. pubi indomitae non gramina tantum, etc. ¶ *Pubis* in recto sing. *Prud. Cath.* 7, 162. Jejuna mensas pubis omnis liquerat. Alii leg. *pubes.* [*Cf. *Cort.* ad *Lucan.* 1, 344. *Ruddim.* 1, 66. ¶ Confund. *pubes* et *puppes.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 3, 526.]

PŪBESCO, is, n. 3. ἡβάω, ἡβάσκω, pubem emittere incipio, pubes fio, pubertatem ingredior. *Cic. Off.* 1, 22. *med.* Herculem, cum primum pubesceret, exisse, etc. [*Liv.* 8, 8. flos juvenum pubescentium ad militiam.] *Petr. Sat.* 119. male pubescentibus annis Subripuere viros. *Virg. A.* 3, 491. Et nunc aequali tecum pubesceret aevo. *Lucr.* 5, 672. et impubem molli pubescere veste. *Sil.* 16, 678. puer vix pubescente juventa. *Id.* 3, 79. ubi flore novo pubescet firmior aetas, Emicet in Martem. Adde *Suet. Tib.* 6. ¶ De lanugine primae barbae. *Val. Fl.* 7, 340. Pubescunt dulces malae. *Stat. Silv.* 3, 3, 11. et nati modo pubescentia ora. *Capell.* 1, 3. de Mercurio: Ac jam pubescentes genae seminudum eum incedere non sinebant. ¶ Transfertur ad herbas, et plantas, quae adolescunt, et maturitatem assequi incipiunt: quo tempore quaedam et lanuginem emittunt. *Ov. Trist.* 3, 12, 7. Prataque pubescunt variorum flore colorum. *Cic. N. D.* 1, 2. Coeli mutationes, quibus omnia, quae terra gignit, maturata pubescunt; et *ib.* 2, 19. *f.* Pubescunt, maturitatemque assequuntur, quae oriuntur e terra. *Colum.* 4, 28. Medium eorum dierum spatium, quo acini formantur, vinearum nobis aditum negat: quippe florentem fructum movere non expedit: pubescentem vero et quasi adolescentem convenit religare, etc. *Plin.* 14, 2, 4. *n.* 3. Apianis apes dedere nomen: ex eis duo genera lanugine et ipsa pubescunt. (Hinc *lanatae* dictae.) *Claud. Rapt. Pros.* 2, 79. nunc omnia fetu Pubescant virgulta. ¶ De aliis rebus. *Id. ib.* 49. Invalidum dextro portat Titana lacerto Nondum luce gravem, nec pubescentibus alte Cristatum radiis, *h. e.* jam adultis, et plenum fulgorem emittentibus. *Id. de Phoenice*, 51. qui saepe renasci Exitio, proprioque soles pubescere leto, *h. e.* juvenescere. *Macrob. Sat.* 7, 7. Vinum cum in infantia est, dulce; cum pubescit, magis suave, quam dulce.

PUBIS. V. PUBES, eris et PUBES, is.

[PUBLĬĀ, ae, f. praenomen R., ut Publia Sextilia. V. PRAENOMEN et PUBLIUS. *F.*]

PUBLĬĀNUS, a, um, adj. ad Publium pertinens. *Sen. Controv.* 3, 18. *med.* Publiana sententia, *h. e.* Publii Syri mimographi.

PUBLĬCĀNĂ, ae, f. *Cic. Verr.* 2, 3, 34. Mulieri publicanae noluit ex decumis nimium lucri dare. V. DECIMANUS.

PUBLĬCĀNUS, i, m. τελώνης, qui vectigalia, et alios populi, principumve reditus (quae *publica* absolute dicuntur) exigendos certo constituto pretio redimit. Erant publicani equites Romani, qui tributa, et publica vectigalia P. R. quaestus sui causa conducebant. *Plin.* 33, 2, 8., *Cic. Planc.* 9., *Rab. Post.* 2., *Dom.* 28. et *Liv.* 43, 16. ℙ De origine vocis ita *Ulp. Dig.* 39. *tit.* 4. *De publican. et vectigal. l.* 1. Publicani autem sunt, qui publico fruuntur. Jam inde nomen habent, sive fisco vectigal pendant, vel tributum consequantur. Et omnes, qui quid a fisco conducunt, recte appellantur publicani. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 11. Non esse autem leniores in exigendis vectigalibus Graecos, quam nostros publicanos, hinc intelligi potest. *Id Planc.* 9. Flos enim equitum R. ornamentum civitatis, firmamentum reipubl. publicanorum ordine continetur. ℙ Neque vero solum publicani vectigalia publica redimebant, sed alia quoque praeterea multa, quae proprie ultro tributa dicuntur. *Val. Max.* 5, 6. *n.* 8. Cum secundo bello Punico exhaustum aerarium ne Deorum quidem cultui sufficeret, publicani ultro aditos censores hortati sunt, ut omnia sic locarent, tanquam respublica pecunia abundaret, seque praestituros cuncta; nec ullum assem, nisi bello confecto, petituros polliciti sunt. *Liv.* 25, 3. Item Cethego et Tuditano censoribus redemerunt reficienda, quae circum forum incendio consumpta erant, septem tabernas, macellum, atrium regium. *Id.* 27, 11. *extr.* Item Catone et Flacco censoribus conduxerunt lacus sternendos lapide, et cloacas detergendas, qua opus esset, in Aventino, et faciendas in aliis partibus, qua nondum erant. *Id.* 39, 44. ℙ Ex publicanis alii *mancipes* erant, alii *praedes*, alii *socii*. Mancipem ita definit *Festus* in *Manceps:* Quisquis a populo aliquid emit, conducitve, quia sublata manu significat, se auctorem emptionis esse. *Asconius* in *Div. Verr.* 10. Mancipes principes publicanorum esse ait, qui quaestus sui causa exigenda a sociis suo periculo exigant, et reipubl. repraesentent. Praes, teste *Festo*, est qui populo se obligat, interrogatus a magistratu, videlicet pro mancipe, qui conducit. Dictus est a praestando, quia, si manceps non solvisset, debebat praestare, quod ab eo promissum fuerat. Manceps etiam praes est, quia tam debet populo praestare, quod promisit, quam is, qui pro eo praes factus est. Socii erant, qui in partem quaestus et jacturae a mancipibus et praedibus vocabantur. *Sigon. de ant. jure C. R.* 2, 4. ℙ Deinde publicanorum alii erant *decumani*, alii *pecuarii*, seu *scripturarii*, alii *portitores*. *Ascon* in *Div. Verr.* 10. Decumani erant illi, qui decumas redimebant, idest vectigalia, quae capiebantur ex agris. Pecuarii, sive scripturarii, qui scripturam redimebant, idest vectigalia ex silvis, sive e pastione pecorum. Portitores, qui portoria redimebant, idest vectigalia, quae capiebantur ex rerum importatione et exportatione. *Sigon. l. c.* ex *Cic. Manil.* 6., *Fl.* 8., etc.

[PUBLĬCĀRĬUS, a, um, adj. qui tacenda facile publicat, seu evulgat. *Firm. Math.* 3, 8. *med.* Mercurius faciet in omnibus actibus publicarios. *F.*]

PUBLĬCĀTĬO, onis, f. δήμευσις, actus publicandi, *h. e.* in publicum redigendi, proscriptio. *Cic. Cat.* 4, 5. Adjungit etiam publicationem bonorum. *Id. Planc.* 41. Proponere publicationem bonorum.

PUBLĬCĀTOR, oris, m. *Sidon. ep.* 3, 13. Publicator occulti.

PUBLĬCATRIX, icis, f. quae publicat. *Arnob.* 1, 20. Venus publicatrix intestini dedecoris.

PUBLĬCĀTUS, a, um, part. a *publico:* δημευθεὶς, publicus factus, vulgatus. *Just.* 2, 15. Cum proditionis dolum publicatum videret. *Plin.* 33, 1, 6. Dies fasti publicati. *Suet. Aug.* 29. Forum publicatum. *Id. Tib.* 5. Fundis simulacrum Felicitatis publicatum, *h. e.* publice dedicatum. *Vell.* 2, 114. Lectica ejus (*Tiberii*) publicata; et *Tac. G.* 19. Publicatae pudicitiae nulla venia. ℙ Item in publicum redactus, fisco addictus, proscriptus. *Nep. Thras.* 1. Cum tyranni plurimorum bona publicata inter se divisissent.

PUBLĬCĒ, adv. ad rem publicam, et populum refertur, et significat publico nomine, publica auctoritate: cui *privatim* opponitur, δημοσίᾳ, δημοσίως. *Cic. Verr.* 2, 3, 34. *f.* Cum Philinus de calamitate aratorum, et de fuga publice diceret, animadvertistis gemitum populi R., etc. *Ter. Eun.* 2, 2. *f.* Miror quid ex Piraeeo abierit: nam ibi custos publice est. *Caes. B. G.* 1, 16. Quotidie Caesar Aeduos frumentum, quod essent publice polliciti, flagitare. *Id. B. C.* 2, 21. *f.* Privatim ac publice quibusdam civitatibus honores habiti. *Hirt. B. Alex.* 65. Praemia benemeritis et viritim, et publice tribuit. *Sall. Cat.* 11. Signa, tabulas pictas, vasa caelata mirari: ea privatim ac publice rapere. *Liv.* 4, 13. Minucius eandem publice curationem agens, quam Maelius privatim agendam susceperat. *Caes. B. G.* 4, 3. Publice maximam putant esse laudem, quam latissime a suis finibus vocare agros. [**Nep. A.* 3, 1. publice comprobatum est, i. e. quod nos dicimus, *durch einen Schluss der Regierung*. V. *Brem. Cic. Brut.* 62, 225. publice interfectus est. V. *Ellendt.*] ℙ Item in publicum. *Ter. Ad.* 3, 4, 78. Homo antiqua virtute ac fide, haud cito mali quid ortum ex hoc sit publice. *Cic. Att.* 16, 11. *f.* et *Fam.* 15, 9. Publice tamen scripsi. *Nep. Timoth.* 3. Litteras Athenas publice misit. *Vell.* 2, 3. Quidquid publice salutare non esset, privatim alienum existimans. ℙ Sumptu publico. *Nep. Dion.* 10. In urbe, celeberrimo loco elatus publice. *Id. Arist.* 3. Ut filiae ejus publice alerentur. *Liv.* 5, 55. Tegula publice praebita est. *Plin.* 33, 1, 4. Legatis annuli publice dabantur. *Cic. Verr.* 2, 1, 6. Nemini meus adventus labori, aut sumptui neque publice, neque privatim fuit. ℙ *Publice signare* est signo seu forma publica metallum in monetam cudere. *Cic. Leg.* 3, 3. Aes, argentum, aurumve publice signanto. Huc pertinet illud *Legis Vellejatis* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 109. *col.* 2. *l.* 25. Praeter pecuniam certam, creditam, signatam forma P. P. R., *h. e.* publica populi Romani. ℙ Vulgo, omnes. *Liv.* 5, 53. *f.* Exsulatum publice ire. *Ulp. Dig.* 39, 2, 24. Fluminum publicorum communis est usus, sicuti viarum publicarum et litorum. In his igitur publice licet cuilibet aedificare. *Gell.* 13, 10. Labeo consulentibus de jure publice responsitavit, *h. e.* omnibus, promiscue. ℙ Palam, coram omnibus. *Gell.* 17, 21. Sophista ille ἀπαίδευτος, qui publice nuper disserens, Carneadem cum superiore Africano vixisse dixit. *Appul. Met.* 10. Jamque rumor publice crebuerat.

PUBLĬCĬĂ Tribus. V. POBLILIA.

PUBLĬCĬĀNUS, a, um, adj. ad Publicios pertinens (familiam Rom. V. PUBLICIUS.) ut Publicianus locus, *Cic. Att.* 12, 38. ℙ *Publiciana actio* a nomine praetoris, a quo primum proposita fuit, appellata, dabatur ei, qui ex justa causa rem aliquam non a domino traditam accepisset, v. gr. ex causa emptionis, aut donationis; et necdum ejus rei dominus factus esset, ejusque possessionem casu amisisset: dabatur, inquam, ut eam rem persequi judicio posset. V. *Dig.* 6. *tit.* 2. qui *De Publiciana in rem actione* inscribitur, et *Justin. Institut.* 4. *tit.* 6. §. 4.

PUBLĬCĬTUS, adv. idem ac publice. *Ter. Ph.* 5, 7, 85. Nonne hoc publicitus scelus hinc deportarier in solas terras? Ubi *Donat. Publicitus*, publica cura, et consilio. *Pl. Amph.* 1, 1, 8. Hospitio publicitus accipiar, *h. e.* carcere publico; et 4, 2, 7. An fores censebas nobis publicitus praeberier? (Sic *Pomp.* ap. *Non.* 11, 27. dare alicui publicitus cibaria;) et *Pers.* 4, 3, 40. Auctionem publicitus facere. *Id. Bacch.* 2, 3, 79. Aurum in aede Dianae publicitus servant. Adde *Lucil.* et *Caecil.* ap. *Non. l. c.*

PUBLĬCĬUS, a, um, adj. *Festus:* Publicius clivus appellatur, quem duo fratres L. M. Publicii Malleoli aediles curules, pecuariis condemnatis, ex pecunia, quam ceperant, munierunt, ut in Aventinum vehiculis Velia venire possint. *Varr. L. L.* 4, 32. *f.* Publicius vicus, et Cosconius vicus, quod ab his viris dicuntur aedificati. V. *Ov. Fast.* 5, 283. et sqq. ℙ De Publicia tribu V. POBLILIA.

PUBLĬCO, as, avi, atum, a. 1. δημοσιόω, publicum facio, [**h. e.* usus publici facio, communi usui do.] *Tac. A.* 16, 4. Flagitante vulgo, ut studia sua publicaret. *Suet. Claud.* 3. Disciplinis liberalibus non mediocrem operam dedit, ac saepe experimentum cujusque etiam publicavit. *Plin. ep.* 1, 1. Hortatus es, ut epistolas si quas paulo accuratius scripsissem, colligerem publicaremque; et *ep.* 5, 13. Recitaturus oratiunculam, quam publicare cogito. ℙ Item copiam alicujus rei omnibus facere, utendum aliquid, aut spectandum praebere. *Suet. Ner.* 21. Non cessavit identidem se publicare; et *Aug.* 43. Solebat etiam citra spectaculorum dies, si quid dignum cognitu advectum esset, id extra ordinem quolibet loco publicare. *Id. Caes.* 44. Bibliothecas Graecas et Latinas, quas maximas posset, publicare destinabat. Sic *Plin.* 7, 30, 31. Bibliotheca, quae prima in orbe ab Asinio Pollione ex manubiis publicata Romae est. ℙ In re turpi est prostituere. *Pl. Bacch.* 4, 8, 22. Illa, quae corpus publicat vulgo suum. (*Publicare aliquam*, ad quaestum meretricium damnare. Unde illud ambiguum ap. *Quint.* 7, 9. Inde αὐλητρὶς illa vulgata, cum quaeritur, utrum aula, quae ter ceciderit, aut tibicina si ceciderit, debeat publicari. Graece αὐλητρὶς πεσοῦσα, an παῖς οὖσα.) ℙ Aliquando etiam significat manifestare, palam facere. *Just.* 1, 7. *f.* Reticenda publicare. ℙ [*Hinc in reipublicae ditionem potestatemque redigo, praeconi publico subjicio, proscribo, Gr. δημοσιεύω, προγράφω.] *Cic. Agr.* 2, 21. Privata publicare, publica liberare. *Id. Dom.* 8. *med.* Cum lege nefaria Ptolemaeum regem Cypri, causa incognita, publicasses. *Caes. B. C.* 2, 25. Tribunus plebis legem tulerat, qua lege regnum Jubae publicaverat. *Id. B. G.* 5, 54. Cingetorigem hostem judicandum curat, bonaque ejus publicat. *Sall. Cat.* 52. et 55. Censeo publicandas eorum pecunias, ipsos in vinculis habendos. *Tac. A.* 6, 19. Aurarias ejus, quamquam publicare[ntur,]
sibimet Tiberius seposuit, *h. e.* reipublicae ad[dice-]
rentur, fisco suo reservavit.

PUBLĬCŎLĂ. V. POPLICOLA.

PUBLĬCUS, a, um, adj. δημόσιος, ad rem p[ubli-]
cam pertinens, communis, totius populi ditioni [sub-]
jectus: cui *privatus* opponitur. Est a *populus*
poplicus. V. POPLICUS. Differt a *communis*,
communia sunt, quorum usus omnibus conceditu[r,]
proprietas occupanti, ut aer, aqua, mare, litus
nationes, etc., vel quae sunt duorum aut pluriu[m si-]
mul utentium, ut paries, domus: hisque oppon[untur]
propria. At *publica*, quae in communi populi
jus aut civitatis usu et dominio sunt, nec occ[upari]
a privato possunt, ut campus Martius, fora,
tra, viae, etc., hisque opponuntur *privata*. S
commune dicitur jus gentium, *h. e.* quo omne[s gen-]
tes utuntur: publicum, quod populus quisqu[e sibi]
constituit. *Cic. Inv.* 1, 27. Publicum est, quod
tas universa aliqua de causa frequentat, ut ludi
festus, bellum: commune, quod accidit omnibu[s eo-]
dem fere tempore, ut messis, vindemia, calo[r,]
gus. Nihilominus aliquando pro *communi* adhib[etur.]
Pers. 5, 98. Publica lex hominum, naturaque
net hoc fas. *Plin.* 10, 33, 50. Jam publicum om[nium]
(*avium*) est tabulata ramorum sustinendo nid[o pro-]
vide eligere. Sic *commune* pro *publico* non ra[ro po-]
nitur. V. COMMUNIS. ℙ Ad *publicus* propri[a]
tione pertinent haec. *Caes. B. G.* 6, 12. Sac[ra]
publica ac privata procurant; et *ib.* 1, 12. N[on so-]
lum publicas, sed etiam privatas injurias ult[us est.]
Sall. Cat. 38. Juventus privatis atque publici[s lar-]
gitionibus excita. *Cic. Mur.* 36. Odit popul[us]
privatam luxuriam, publicam magnificentiam d[iligit.]
Id. Verr. 2, 3, 31. Cognoscite Agyrinensium
cas litteras, deinde testimonium publicum civ[itatis.]
Id. Mil. 27. Ut memoriam publicam recension[is, ta-]
bulis publicis impressam extingueret: huju[s]
erant, in quibus census populi, senatuscon[sulta,]
nomina recens natorum, virilem togam sumen[tium,]
vita functorum perscribebantur. V. TABULA[E.]
ℙ *Publica judicia*, et *causa publica*, cum agit[ur de]
iis, quae ad rem publicam pertinent, v. gr. c[ri-]
mine majestatis, annonae, repetundarum, qua[e uni-]
versam rempublicam laedunt: item parricidii
ulterii, peculatus, et aliis, quae *Ulp.* enumerat
48. *tit.* 1. qui *De publicis judiciis* inscribitur,
De his enim leges publicae constitutae sunt, e
que coercitio ad universorum exemplum per
Cic. Rosc. Am. 21. Antea causam publicam n
dixi. ℙ *Publica sacra*, quae publico sumpt[u pro]
populo fiunt, quaeque pro montibus, pagis, c
sacellis. At privata, quae pro singulis homi[nibus,]
familiis, gentibus fiunt, *Fest.* ℙ *Cic. Agr.*
Ut privatos agros, qui in publicum Campanu[m in-]
currebant, pecunia publica coemeret. *Plin.*
13. *f.* Consulere in publicum. *Liv.* 4, 15. *extr*
na alicujus vendere, et in publicum redigere.
Verr. 2, 3, 44. Quotidie solitus non modo in
co, sed etiam de publico convivari. ℙ *Publ*
et *publica* sunt vectigalia reipublicae, seu
loca aut res, ex quibus vectigal pro republic[a co-]
gitur, τὸ δημόσιον, τὰ δημόσια, τελωνεία. *Cic.*
1, 1, 11. Ut et publicanis satisfacias (praes
publicis male redemptis), et socios perire non
Hor. Ep. 1, 1, 77. Pars hominum gestit cond
publica. *Cic. Prov. cons.* 5. *med.* Si qui frui pu
non potuit, hic tegitur ipsa lege censoria. (E
sensu *Id. Har. resp.* 28. Vectigalibus non frui
qui redemerunt.) *Suet. Cal.* 40. Ut tenerent
blico et quae meretricium, et qui lenocinium
sent. *Id. Vesp.* 1. Publicum quadragesimae in
egit. *Jabolen. Dig.* 4, 6, 34. Qui operas in
cum quod vectigalium causa locatum est, dat,
publicae causa non abest. *Sen ep.* 119. *med.* Ci[r-]
spiciebam, in quod me mare negotiaturus immitt[erem,]
quod publicum agitarem. Adde *Pl. Truc.* 1,
ℙ Translate *Sen. Const. Sap.* 14. Illi quoque, qu[i]
salutationum publicum exercet, donabit, *h. e.*
tanquam vectigal pro admissione ad salutan[dum,]
quod fiebat a magnarum domuum janitoribus.
illud *Juven.* 3, 184. quid das, ut Cossum aliqu[ando]
salutes? ℙ *Publicum*, aerarium publicum.
Timoth. 1. Mille et ducenta talenta praedae in p[ubli-]
cum retulit. ℙ *Publicus*, servus publicus.
10, 41. Quippe tenet sudans hanc publicus, et
consul Ne placeat, curru servus portatur eo
Potest tamen *publicus* cum *servus* jungi. *Inscr*
Don. cl. 4. *n.* 48. Publicus pontificum. Alia ap.
1087, 7. Publicus augurum; et 21, 11. Successu[s pu-]
blicus municipii Asisinatium ser. Amoenianus.
aliam ap. *eund.* 305, 5. et 6., 306, 4. et 307, 3.
Fabr. p. 336. *n.* 504. et 505. ℙ Item magistr[atus.]
Caes. B. G. 6, 12. Si quis aut privatus, aut p[opulus]
cus eorum decreto non stetit, sacrificiis interdi[cunt.]
ℙ *Publica* absolute pro meretrice usurpari vid[etur]
ap. *Sen. ep.* 88. *med.* In his libris (*Didymi gram[ma-]*
tici) quaeritur, libidinosior Anacreon, an ebri[osior]
vixerit: in his, an Sappho publica fuerit, et
quae erant dediscenda, si scires. ℙ Est etiam *p[ubli-]*
cum locus publicus, publica lux, conspectus homin[um.]
Cic. Verr. 2, 5, 35. In publico esse non audet,
cludit se domi; et *Agr.* 2, 5. *extr.* Lex in publi[co]

ponitur; et *Att.* 8, 9. Epistolam in publico pro-
ere; et *ib.* 11. *f.* et *Verr.* 2, 1, 31. *f.* Prodire in
blicum; et *Tac. H.* 4, 49. *med.* egredi; et *A.* 15,
med. Paululum in publico versatus, post domi
retus. Contra *Cic. Har. resp.* 23. *f.* et *Mil.* 7. Ca-
e publico; et *Suet. Claud.* 36. abstinere. *Id. Ner.*
Lectica per publicum vehi. *Liv.* 39, 18. In ali-
m animadvertere in privato, aut in publico. ¶
eterea *publicus* est, qui ab universis utcumque
et ad populum utcumque pertinet. *Hor. Od.* 2,
7. juvenumque prodis Publica cura. *Ov. Pont.* 4,
56. Publicus favor. *Id. Am.* 3, 7, 12. et *A. Am.*
144. Publica verba, *h. e.* quibus omnes utuntur,
vulgus, quam docti, et quae velut formulae
honoris, aut benevolentiae, aut urbanitatis.
ep. 3. Ita eadem epistola illum et dixisti ami-
, et negasti. Itaque sic priore illo verbo, quasi
ico usus es, et sic illum amicum vocasti, quo-
o omnes candidatos bonos viros dicimus; quo-
o obvios, si nomen non succurrit, dominos sa-
mus. *Id. ep.* 59. Magnam ex epistola tua percepi
ptatem: permitte enim mihi uti verbis publicis;
illa ad significationem Stoicam revoca. ¶ Item
aris, plebejus, translaticius. *Ov. Pont.* 4, 13, 3.
saluteris, color hic tibi protinus index, Et
ctura mei carminis esse potest. Non quia miri-
est, sed quod nec publica certe; et *Juven.* 7, 53.
vatem egregium, cui non sit publica vena, Qui
expositum soleat deducere, etc. *Petr. Sat.* 3.
o non publici saporis.
BLILIA Tribus. V. POBLILIA.
BLIPOR, oris. V. MARCIPOR. ¶ Ap. *Sall.*
t refert *Prisc.* 6, 700., est nomen viri proprium.
BLIUS, ii, m. praenomen Romanum, ut *Publius*
lius Scipio. Auct. Epit. de nom. R. Publii di-
ui prius pupilli facti erant, quam praenomina
ent; alii ominis causa, ex pube. ¶ *Publius*
graphus poeta C. Julio Caesari familiaris, Sy-
igine, scripsit mimos quosdam, sententiis acu-
ravibus, et dignis, quae a pueris ediscantur.
decimo mense post Caesaris necem, ann. circi-
LIII. ante Christum. V. *Gell.* 17, 14., *Macr.*
, 7. et *Sen. Contr.* 3, 18. Memoratur et a *Cic.*
12, 18., *Sen. ep.* 8. et *Plin.* 8, 51, 77.
CINUS, a, um, adj. Πούκινος, ad Pucinum per-
, Πούκινον, quod est oppidum Carnorum (ap.
3, 18, 22.) in colle, apud oram maris Adriati-
er Aquilejam et Tergeste, nunc *Castel Duino*,
eneroso clarum. *Plin.* 14, 3, 4. *n.* 9. de uva:
ucina omnium nigerrima. *Id. ib.* 6, 8. *n.* 1.
o: Julia Augusta LXXXII. annos vitae Pucino
acceptos, non alio usa. Gignitur in sinu
ici maris, non procul a Timavo fonte, saxeo
maritimo afflatu paucas coquente amphoras.
lud aptius medicamentis judicatur. Hoc esse
erim, quod Graeci celebrantes miris laudibus
non (*Hard.* leg. *Praecianum* ex MSS.) appel-
nt ex Adriatico sinu. *Id.* 17, 4, 3. Pucina vi-
saxo coquuntur.
DEFACTUS, a, um, part. ab inus. *pudefacio.*:
puduit. *Gell.* 15, 17. de Alcibiade: Traditas
bias cum ad os adhibuisset, inflassetque, pu-
is oris deformitate abjecit, infregitque.
ENDUS, a, um, part. a *pudet:* αἰσχρὸς, αἰσ-
ς, qui ejusmodi est, ut illius nos pudere de-
urpis, inhonestus. *Virg. A.* 11, 55. at non,
e, pudendis Vulneribus pulsum aspicies. *Ov.*
, 2, 107. Nec mea, si tantum peccata novissi-
mas, Esse potest domui vita pudenda tuae.
. 2, 3, 98. Causa pudenda tua est: justa vir
novet. *Quint.* 1, 2. Pudenda dictu spectantur.
Vesp. 16. Negotiationes vel privato pudendas
e. *Id. Tib.* 65. Criminari aliquem pudenda
ndaque oratione. *Id. Vit.* 2. Sive ille stirpis
e, sive pudendis parentibus atque avis. *Plin.*
39. de blatta: Hoc quoque animal inter pu-
est. *Sil.* 11, 90. proh cuncta pudendi! *h. e.*
t in cunctis probrosi. Ἑλληνισμός. [*V. *Boet-*
x. Tac. p. 393.] ¶ De genitalibus. *Auson.*
, 85. quod pube pudenda Hellespontiaci ride-
na Priapi. *Id. Perioch. Odyss.* 6. Foliorum
u pudenda velatus. *August. C. D.* 14, 17.
gentes usque adeo tenent insitum pudenda
ut quidam barbari illas corporis partes nec
o nudas habeant. *Ser. Sam.* 36, 681. Dicen-
quae sit membris medicina pudendis. ¶ Item
ce. *Minuc. Fel. Octav.* 28. *med.* Strepitus
enda corporis expressi. ¶ *Pudendum* inter-
ut *nefas*, *miserabile*, et hujusmodi. *Sil.* 17,
n vincla viro manicaeque (pudendum!) Ad-
lii leg. *pudendae.*
ENS, entis, part. a *pudet:* αἰδήμων, quem fa-
et, (quod probitatis signum est) verecundus,
, probus, abhorrens a flagitio atque dedeco-
r. 4, 1157. Balba loqui non quit, traulizi:
udens est. *Cic. Verr.* 2, 3, 69. Esset ex in-
e improbo parente navus, et pudens, et pro-
s. *Id. Phil.* 3, 11. Nihil apparet in eo inge-
nihil moderatum, nihil pudens, nihil pudi-
uct. ad Her. 3, 13. Risus pudens et liberalis.
r. 2, 1, 1. Impudentiae suae pudentem exi-
erere. *Ter. Heaut.* 1, 1, 78. Animi est pu-
gnum. *Catull.* 15, 2. Veniam peto puden-

tem. *Cic. Pis.* 17. Te videri pudentiorem fuisse, quam soles. *Id. Verr.* 2, 1, 37. *f.* Pudentissimae lectissimaeque feminae. *Id. Fl.* 20. *med.* Pudentissimus atque optimus vir. [*De discrimine inter *pudens* et *pudicus* diximus in h. v.] ¶ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Malvas. Marm. Felsin.* p. 242. M. Vetilius M. F. Pom. Pudens.

PŬDENTER, adv. αἰδημόνως, cum pudore, verecunde. *Gell.* 12, 11. Si sciant homines, nihil omnium rerum diutius posse celari, suppressius pudentiusque peccabitur. *Afranius* ap. *Charis.* 2, 190. Pudenter mentiens. *Cic. Quint.* 11. *f.* Eum tum pudenter appellare nolebas? *Id. Or.* 2, 89. Quem paulo sciebam vel pudentius, vel invitius ad hoc genus sermonis accedere. *Id. Att.* 16, 15. *f.* Pudentissime hoc Cicero petierat.

[PŬDENTILLA, ae, f. dimin. pudentis. Est cogn. R. *Appul. Apol.* Aemilia Pudentilla, quae nunc mihi uxor est, etc. *F.*]

[PŬDENTĪNUS, a, um, adj. ad pudentem pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Donat.* 27, 6. Salvia Pudentina. *F.*]

PŬDEO. V. PUDET.

PŪDESCIT, n. 3. idem quod pudet, aut pudere incipit. *Prud. Cath.* 2, 26. Piget, pudescit, poenitet. *Minuc. Fel. Octav.* 28. *extr.* Quos prius taedescit impudicitiae suae, quam pudescit.

PŬDET, ebat, puduit et puditum est, impers. 2. αἰσχύνομαι, pudore afficior, verecundor. Differt a *piget*, quia hoc est doloris et poenitentiae, *pudet* verecundiae et ruboris: *piget* rei damnum, *pudet* rei dedecus afferentis. V. PIGET, ubi multa hac de re exempla. *Cic. Or.* 1, 26. Non enim pudendo, sed non faciendo id, quod non decet, impudentiae nomen effugere debemus. *Pl. Epid.* 2, 1, 1. Quos, cum nihil refert, pudet: ubi pudendum est, ibi eos deserit pudor, cum usus est, ut pudeat. *Id. Bacch.* 3, 1, 12. Neque mei, neque tui intus puditum est, factis, quae facis. *Cic. Verr.* 1, 12. Sunt homines, quos infamiae suae neque pudeat, neque taedeat. *Nep. praef. f.* Quem Romanorum pudet uxorem ducere in convivium? *Ter. Heaut.* 5, 4, 19. Pudet dicere hac praesente verbum turpe: at te id nullo modo facere puduit. *Tibull.* 2, 3, 30. Servire aeternos non puduisse Deos. *Tac. Agr.* 32. Nisi si Gallos, et Germanos, et (pudet dictu) Britannorum plerosque fide teneri putatis. *Cic. Arch.* 6. Ceteros pudeat, si qui, etc. me autem quid pudeat? *Ter. Ad.* 2, 2, 36. Nihil pudet: omnes dentes labefecit mihi. *Cic. Fl.* 22. Nonne esset puditum, legatum dici Maeandrium? *Plin.* 36, 15, 24. *n.* 3. Cum puderet vivos, tanquam puditurum esset exstinctos. ¶ Cum accus. communi loco genitivi. *Pl. Mil.* 3, 1, 30. et *Ter. Ad.* 1, 2, 4. Siquidem te quidquam, quod faxis, pudet. *Pl. Epid.* 1, 2, 4. Idne pudet te, quia captivam es mercatus? *Id. Cas.* 5, 2, 4. Pudet, quod prius non puditum unquam est. ¶ *Pudere alicujus* est pudore affici, quod quempiam male tractaveris. *Just.* 12, 6. de Alex.: Accesserat poenitentiae, nutricis suae, sororis Cliti, recordatio, cujus absentis eum maxime pudebat, tam foedam illi alimentorum suorum mercedem redditam. ¶ *Pudet Deorum atque hominum*, formula significantis maxime se pudere. *Pl. Trin.* 4, 2, 67. et *Liv.* 3, 19. ¶ In plurali num. *Ter. Ad.* 4, 7, 36. Non te haec pudent? *Lucan.* 8, 495. semper metuet, quem saeva pudebunt, *h. e.* quem pudebit saeva facere. ¶ In primis personis. *Pl. Cas.* 5, 2, 3. Ita nunc pudeo, atque ita nunc paveo. *Prisc.* 11, 922. docet ex *Capro*, in usu veterum fuisse *pigeo*, *pudeo*, *taedeo*, *poeniteo*. ¶ Figura est zeugma in illo *Gell.* 5, 1. Quisquis ille est, qui audit, nisi ille est plane deperditus, inter ipsam philosophi orationem et perhorrescat necesse est, et pudeat tacitus, et poeniteat, et gaudeat, et admiretur. ¶ [*Confund. *pudet* et *piget*. *Cort.* ad *Lucan.* 2, 209.]

PŪDĪBĬLIS, e, adj. pudendus. *Lampr. Elag.* 12. Ad honores reliquos promovit commendatos sibi pudibilium enormitate membrorum. **Auct. Itin. Alex.* (ed. *A. Maio*) 15. *B. A.*

PŪDĬBUNDUS, a, um, adj. αἰδήμων, multo pudore suffusus, valde pudens. *Hor. A. P.* 232. Ut festis matrona moveri jussa diebus Intererit Satyris paulum pudibunda protervis. *Just.* 38, 8. Quae omni studio occultanda pudibundo viro erant. *Ov. Fast.* 2, 819. Illa diu reticet, pudibundaque celat amictu Ora. *Id. Am.* 3, 7, 69. Pudibunda jaces. *Plin.* 10, 20, 22. de pavone: Cauda amissa, pudibundus ac moerens quaerit latebras. Adde *Colum.* 10, 360. ¶ Item pudendus. *Auct. Pan. ad Pis.* 114. ut pudibundos Exercere sales inter convivia possit. *Just.* 23, 4. Maternum illi genus sordidum, atque adeo pudibundum fuit. Alii leg. *pudendum.* ¶ Translate. *Stat. Th.* 5, 295. Exoritur pudibunda dies, *h. e.* in qua pudenda facta revelanda erant: quorum vel ipsam diem pudere oportebat. Quidam putant referendum esse ad auroram rubescentem. ¶ Est etiam indecoris, inhonestus, infamis. *Val. Fl.* 1, 809. date indecori pudibunda senectae Exitia, indecoresque obitus.

PŪDĪCE, adv. σωφρόνως, ἁγνῶς, αἰδημόνως, cum pudore, caste, verecunde. *Catull.* 15, 5. Conserves puerum mihi pudice. *Ter. Andr.* 1, 5, 39. Ingenium bene et pudice doctum atque eductum. (*Pl.* etiam toties fere, quoties *pudice* usurpat, cum *bene* conjungit); et 1, 1, 47. Pudice vitam, parce ac duriter agere. *Pl. Poen.* 5, 4, 51. Ut pudice verba fecit! cogitate, et commode! ut modeste orationem praebuit! *Id. Merc.* 4, 3, 15. Pudicius faciunt illi, quam, etc. *Plin. ep.* 4, 13. Ubi pudicius continerentur, quam sub oculis parentum? *Appul. Apol.* Versus tanto sanctiores quanto apertiores: tanto pudicius compositi, quanto simplicius professi. Alii perperam leg. *pudicitius.*

PŪDĪCĬTĬA, ae, f. σωφροσύνη, ἁγνεία, metus, et abstinentia ab obscenis Venereisque flagitiis, praesertim quae ab aliis inferuntur, et pudori sunt patienti. (V. *Cic. Coel.* 3. et sqq. et *Val. Max.* 6, 1.) In hoc enim proprie a castitate differt, quod *castitas* etiam quae in se admittere quis potest, porro amovet; pudicitia, quae ab aliis pati: quod significare videtur *Non.* 5, 73. Pudor vero in animo est, pudicitia in corpore. [*Nimirum *pudor* latiori sensu positum est, *pudicitia* imprimis sexum spectat. V. *Doederl.* 3, 200.] *Pl. Amph.* 2, 2, 209. Non illam mihi dotem duco esse, quae dos dicitur, sed pudicitiam, et pudorem, et sedatum cupidinem, etc. *Cic. Cluent.* 5. Ita inflammata coepit ferri libidine, ut eam non pudor, non pudicitia, non pietas a cupiditate revocaret. *Id. Har. resp.* 5. Pudorem pudicitiamque defendere. *Sall. Cat.* 26. Ei cariora semper omnia, quam decus atque pudicitia fuit. *Ov. Her.* 16, 288. Lis est cum forma magna pudicitiae. *Cic. Rab. perd.* 3. Nec suae, nec alienae pudicitiae parcere. *Id. Mil.* 4. Pudicitiam alicui eripere. *Id. Coel.* 20. *med.* alicujus expugnare; et *ib.* 18. alienam spoliare. *Pl. Cist.* 1, 1, 90. imminuere. *Id. Epid.* 3, 3, 24. filiae suae servare. *Petr. Sat.* 112. alicujus aggredi. *Suet. Aug.* 68. delibare. *Id. Ner.* 29. prostituere. *Sall. Cat.* 13. in propatulo habere; et *ib.* 14. parum honeste habere. *Just.* 12, 7. prosternere. *Id.* 10, 2. perpetuam ab omnibus viris mulieri imperare. *Pl. Epid.* 1, 2, 7. Vim aut vitium afferre pudicitiae cujuspiam. *Gell.* 5, 11. *extr.* Pudicitia incolumi esse. ¶ De fide conjugi servanda. *Pl. Stich.* 1, 2, 43. Pudicitia est eos magnificare, qui nos socias sumpserunt sibi. *Plin.* 10, 34, 52. de columbis: Pudicitia illis prima, et neutri nota adulteria. *Liv.* 10. 23. Spectatae pudicitiae matrona. Ex *eod. ib.* colligitur, eas praecipue matronas pudicitiae laude gloriari solitas, quae uni viro nupsissent. Adde *Festum* laudandum §. 4., *Macr. Sat.* 2, 5. et *Catull.* 61, 221. Sit suo similis patri, Et pudicitiam suae Matris indicet ore. ¶ In lege Julia de adulteriis caput etiam *De pudicitia* fuit (V. *Suet. Aug.* 34.), quo puniebantur alienam pudicitiam violantes, aut prodigentes suam. *Val. Max.* 6, 1. *n.* 7. Pudicitiae quaestionem peragere. ¶ Pudicitiae signum in foro Boario est, inquit *Fest.*, ubi aedes est Herculis. Eam quidam Fortunae esse existimant. Item via Latina ad milliarium IV. Fortunae muliebris; nefas est attingi, nisi ab ea, quae semel nupsit. Haec *Festus*, quae ad pudicitiam conjugalem referuntur, de qua modo dictum est. Narrat autem *Liv.* 10, 23. sacellum Pudicitiae patriciae in foro Boario fuisse, ad aedem rotundam Herculis, in quo cum patriciae matronae supplicarent, et Virginiam Auli filiam, patriciam illam quidem, sed plebejo nuptam, sacris arcuissent, iratam eam Pudicitiae plebejae aram in vico Longo statuisse, et plebejis matronis convocatis celebrem aeque ac illam alteram effecisse. Quod confirmat *Fest.* in *Plebejae.*

PŪDĪCUS, a, um, adj. σώφρων, ἁγνός, quem flagitiorum, obscenaeque libidinis pudorem afferentis praecipue pudet, neque se turpi injuria contaminari patitur: cui *impudicus*, et *mollis* opponitur. [**Pudicus* et *pudens* non forma solum, sed etiam notione differre dicit *Doederl.* 3, 200. sq. Hoc secundo loco positum significare in universum ignominiae metum; illud imprimis spectare obscenae libidinis aversationem. Non tamen exempla desunt, quae *pudicus* sensu latiori adhibitum referant. V. infra.] *Pl. Trin.* 4, 2, 104. Pudicum neminem esse oportet, qui abs terra ad coelum pervenerit. *Cic. Leg.* 1, 19. Quid? possumus eos, qui a stupro arcentur, pudicos dicere? *Id. Phil.* 3, 11. Nihil apparet in eo ingenuum, nihil moderatum, nihil pudens, nihil pudicum; et *ib.* 2, 3. *f.* Cum omnes impuritates pudica in domo quotidie susciperes. *Hor. Od.* 4, 7, 25. Pudicus Hippolytus. *Id. Sat.* 1, 6, 82. quid multa? pudicum (Qui primus virtutis honos) servavit ab omni Non solum facto, verum opprobrio quoque turpi. *Pl. Curc* 1, 1, 51. Tam a me pudica est, quasi soror mea sit. *Stat. Th.* 1, 697. seu rore pudico Castaliae flavos amor est tibi mergere crines, *h. e.* quae virgo fuit, pudicitiam ab Apolline servans, et in fontem sui nominis versa. Vel Musas respicit, quae virgines sunt, et in eo fonte lavant. ¶ *Pudica uxor* est unico gaudens mulier marito, ut ait *Hor. Od.* 3, 14, 5., et quam tori fidem violare plane pudet. *Id. Sat.* 2, 5, 76. de Penelope: tam frugi, tamque pudica, Quam nequiere proci recto depellere cursu. *Ov. Fast.* 2, 794. de Lucretia: nupta pudica. *Id. Pont.* 4, 13, 29. Pudicae matres. *Id. Am.* 3, 14, 13. saltemve imitere pudicas. *Prop.* 3, 11, 9. Haec etiam clausas expugnant arma pudicas. *Id.* 2, 23, 111. lectum servare pudicum. ¶ Universim. *Ov. Her.* 1, 85. Pudi-

cae preces. *Id. Trist.* 3, 7, 13. Pudici mores. *Id. Pont.* 3, 3, 51. crines. *Id. Her.* 6, 134. Me tibi, teque mihi taeda pudica dedit. *Id. Met.* 7, 720. donisque pudicam Sollicitare fidem. *Id. Pont.* 3, 1, 107. Aemula Penelopes fieres, si fraude pudica Instantes velles fallere nupta procos. *Id. Ib.* 351. Nec tibi contingat matrona pudicior illa. *Plin.* 7, 35, 35. Pudicissima femina. *Capell.* 2, 42. Pudicissima puellarum. *Petr. Sat.* 2. *med.* Grandis, et, ut ita dicam, pudica oratio non est maculosa, nec turgida, sed naturali pulcritudine exsurgit. ℙ Pudens, verecundus, et a negligentia officii abhorrens. *Pl. Trin.* 3, 2, 71. Is est honos homini pudico, meminisse officium suum. ℙ *Pudicabus* dixit *Cn. Gell.* ap. *Charis.* 1, 39. ut *Deabus*, *puellabus*, *portabus*, etc. de quibus V. in ASINA. [*Discrimen inter h. v. et *castus* explicat *Doederl.* 3, 199.]

PŬDOR, oris, m. αἰσχύνη, αἰδὼς, metus ignominiae, φόβος ἀδοξίας, ut Zeno Stoicus definit ap. *Laert. l.* 7. *sect.* 112. vel, ut alii ap. *Gell.* 19, 6., φόβος δικαίου ψόγου, timor justae reprehensionis: quem rubor consequitur, ut ait *Cic. Tusc.* 4, 8., sicut terrorem pallor. Est affectus animi redundans in corpus, et in vultu se prodens, cum quis, vel quod peccavit, erubescit et dolet; vel quod ad peccandum impellitur; et refugit abhorretque fuga turpitudinis: quae sunt signa animi a virtute non alieni. Differt a *pudicitia*, ut *impudens* ab *impudico*, ille enim ab animo laborat, hic a corpore. [*Nimirum *pudor* saepissime est religio, innocentia, probitas, *Gewissenhaftigkeit*. Cf. *Doederl.* 3, 200. sq.] Contrariam habet *petulantiam*. *Cic. Cat.* 2, 11. Ex hac parte pugnat pudor, illinc petulantia: hinc pudicitia, illinc stuprum. *Id. Fin.* 2, 34. Moderator cupiditatis pudor. *Id. Tusc.* 2, 21. Saepe videmus fractos pudore, qui ratione nulla vincerentur. *Id. Planc.* 11. Adolescentuli modestissimi pudor. *Id. Or.* 3. Pudore a dicendo, et timiditate ingenua refugisti. *Hor. Ep.* 1, 18, 24. Quem paupertatis pudor et fuga tenet. *Ov. Met.* 14, 18. pudor est promissa precesque, Blanditiasque meas, contemptaque verba referre; et *Plin.* 19, 8, 43. Res maximi quaestus, non sine pudore dicenda. *Id.* 36, 15, 24. *n.* 3. Pudor, Romani nominis proprius, qui saepe res perditas servavit in proeliis, tunc quoque subvenit. *Ov. Am.* 3, 2, 23. Tu quoque, qui spectas post nos, tua contrahe crura, Si pudor est, rigido nec preme terga genu. Adde *Mart.* 2, 37., 10, 90. et al. Sic *Id.* 12, 95. quis enim pudor, omnia velle? ℙ *Pudor candidus* etiam dicitur, licet pudoris color sit purpureus, sed candidus a candore et ingenua simplicitate non inscite appellatur, qualis nempe pueros, puellasque decet. *Appul. Met.* 8. Quod de pudore, candido scilicet, suo tam deformiter triumphassem. ℙ *Pudor* per metonymiam est etiam ipsum pudendum muliebre. V. *Tert. l. c.* in OBSOLEFACTUS. ℙ *Sit pudor*, modum in rebus praecipientis. *Mart.* 8, 3. Sit pudor, et finis; et *ib.* 64. Sit tandem pudor, et modus rapinus; et 11, 50. Sit pudor, et tandem veri respectus, et aequi. ℙ Simile est illud *Virg. Ecl.* 7, 44. Ite domum pasti, si quis pudor, ite juvenci. *Val. Max.* 2, 9. *n.* 1. Parentes, vos alendo, nepotum nutriendorum debito, si quis est pudor, alligaverunt. ℙ *Pudor alicujus rei*, metus, ne res aliqua laedatur. *Cic. Prov. cons.* 6. Homo, in quo aliquis si non famae pudor, at supplicii timor est. *Enn.* ap. *Non.* 2, 696. Deum me incendit facere pietas, civium porcet pudor. *Ter. Andr.* 1, 5, 25. Tot me impediunt curae, amor, misericordia hujus, tum patris pudor, qui me tam leni passus est animo usque adhuc. Adde *Liv.* 6, 46. *med.* ℙ Sq. infin. *Sil.* 4, 330. Spes virtusque cadunt, trepidaque a mente recedit Vertere terga pudor. ℙ De modestia et moderatione animi. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 6. *med.* Sint haec fundamenta dignitatis tuae, tua primum integritas et continentia, deinde omnium, qui tecum sunt, pudor; delectus in familiaritatibus; familiae disciplina. [*Huc transferri posse visus est locus *Quint. Inst.* 8, 3, 39. Ego Romani pudoris more contentus, ut jam respondi talibus, verecundiam silentio vindicabo: ubi v. *Spalding.*] ℙ De probro, dedecore pudorem afferente, metonymice. *Ov. Her.* 11, 79. Irruit, et nostrum vulgat clamore pudorem. *Id. Met.* 8, 157. Destinat hunc Minos thalamis removere pudorem, *h. e.* Minotaurum. *Liv.* 34, 58. Amicitia, quae impetrata gloriae sibi, non pudori sit. *Just.* 3, 4. Ob notam materni pudoris. ℙ [*Eleganter etiam *pudor* dicitur pro causa pudoris, adjecto gen. ejus, cui infertur ignominia, etc. *Lucan.* 5, 59. Fortunae, Ptolomaee, pudor, crimenque deorum, i. e. qui fortunae, ut ita dicam, pudorem incussisti: ita *Cort.*, qui plura utriusque linguae laudat, quorum nonnulla hic adscribamus. *Id.* 8, 597. pro superum pudor; et *ib.* 605. et nunquam superum caritura pudore Fabula. *Claud. Eutrop.* 1, 9. Heu terrae coelique pudor! *Sen. ad Polyb.* 36. pro pudor imperii! *Lucan.* 2, 268. o superum pudor! — *Hom. Il. Π*, 498. Σοὶ γὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα κατηφείη καὶ ὄνειδος: ubi recte *Schol.* αἴτιος αἰσχύνης καὶ ὀνείδους. *Eurip. Troad.* 846. Τὸ μὲν οὖν Διὸς Ὄνειδος οὐκέτ' ἐρῶ.] ℙ Pro reverentia, cultu et observantia. *Mart.* 8, 78. Quos cuperet Phlegraea suos victoria ludos, Indica quos cuperet pompa, Lyaee, tuos, Fecit Hyperborei celebrator Stella triumphi: O pudor, o pietas! et putat esse parum. ℙ Pro existimatione, fama. *Plin. ep.* 2, 4. Magnum habes facilitatis meae pignus, cujus fiducia debes famam defuncti, pudoremque suscipere. *Id. ep.* 5, 1. Neque enim aderat alius, qui defunctae pudorem tueretur. Adde *Papin. Dig.* 3, 2, 20. et *Ulp. ib.* 3, 25. et *ib.* 47, 10, 1. *med.* ℙ *Pro pudor!* exclamatio rem valde pudendam improbantis. *Petr. Sat.* 81. Reliquit veteris amicitiae nomen, et, pro pudor! tanquam mulier secutuleja, etc. *Flor.* 1, 11. Coriolos quoque, pro pudor! victos adeo gloriae fuisse, ut, etc. Adde *Stat. Th.* 10, 874. et *Mart.* 10, 68. Simile est *o pudor!* ap. *Val. Fl.* 8, 267. qua libuit, remeat cum virgine: nobis, O pudor! et muros, et stantia tecta reliquit. ℙ Pro rubore cutis. *Claud. Nupt. Honor. et Mar.* 268. miscet justa pudorem Temperies, nimio nec sanguine candor abundat. ℙ [*Conf. *pudor* et *rubor*. V. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 20, 202. — et *furor*. V. *Burm.* ad *Quint. Decl.* p. 232.]

*PUDIMENTUM, i, n. *Gloss. Gr. Lat.* αἰδοῖον, pudimentum: pudendum. *B. A.*

*PUDORĀTUS, a, um, i. q. pudicus. *Vulgat. Interpr. Siracid.* 26, 19. Mulier sancta et pudorata. *Sarisb.* 8, 11. Pudoratissima virgo. *B. A.*

PŬDŌRĬCŎLOR, oloris, adj. colorem pudoris, *h. e.* purpureum, seu rubentem habens, ut Pudoricolor aurora, *Laevius* ap. *Gell.* 19, 7.

*PUDOROSUS, a, um, adj. *Gloss. Gr. Lat.* αἰδήμων, modestus, pudorosus. *B. A.*

PŬELLĂ, ae, f. dimin. puerae, κόρη, femina in tenera aetate: estque id magis viridioris aetatis nomen, quam virginitatis. Nam puellae quoque dicuntur, quae jam maritum habent, immo et gravidae sunt, atque adeo eae etiam, quae peperunt. Sane *Hor. Od.* 3, 22, 2. dixit, laborantes utero puellas. *Prop.* 3, 13, 21. et 34. puellam vocat Antiopam, quae mater erat filiorum grandium Zethi et Amphionis. *Ov. Fast.* 2, 557. viduae cessate puellae, *h. e.* abstinete maritorum complexibus. Ap. *eund. Her.* 1, 115. Penelope se puellam vocat, quae jam Telemachum Ulyssi pepererat. *Statius* quoque *Silv.* 1, 2, 163. puellam vocat, quae vidua erat, et post alteri nupta; et *Gell.* 12, 1. puellam vocat puerperam. *Cic. Att.* 1, 5. De tutela legitima, in qua dicitur esse puella, nihil usucapi potest. ℙ Augusteo autem saeculo, gliscente morum depravatione, apud poetas praesertim, *Catull.*, *Hor.*, *Od.*, *Prop.*, *Tibull.*, ac deinceps ap. *Mart.* aliosque passim *puella* dicitur quaecumque mulier virorum amoribus inservire potest. ℙ *Puellabus* dixit *Cn. Gell.* ap. *Charis.* 1, 39. pro *puellis*. V. ASINA. ℙ *Puellam* de catella. *Mart.* 1, 110. nec invenimus Dignum tam tenera virum puella. Sic *Virg. Ecl.* 7, 7. Vir gregis ipse caper.

PŬELLĀRIS, e, adj. κορασιώδης, ad puellam pertinens. *Ov. Fast.* 4, 433. de filia Cereris: Praeda puellares animos prolectat inanis; et *ib.* 5, 611. de Europa: Saepe puellares subducit ab aequore plantas. *Plin. ep.* 5, 16. Suavitas puellaris. *Quint. prooem.* 6. *med.* aetas. *Plin.* 10, 55, 76. Puellare augurium. [*Tac. A.* 14, 2. puellaribus annis.]

PŬELLĀRĬTER, adv. κορασιωδῶς, more puellarum. *Plin. ep.* 8, 10. Dum se praegnantem puellariter nescit. *Capell.* 1, 21. Rapiens his comas puellariter, caput illis virga comminuens.

PŬELLĀRĬUS, a, um, adj. puellaris. *Petr. fragm. Tragm.* 43. *Burm.* Immo etiam puellarius erat. Alii leg. *pullarius*. V. PULLARIUS.

PŬELLASCO, is, n. 3. puella fio, effeminor, θηλύνομαι. *Varr.* ap. *Non.* 2, 657. Quod non solum innubae fiunt communes, sed etiam veteres puellascunt, et multi pueri puellascunt.

PŬELLĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad puellas pertinens. *Solin.* 5. *med.* Puellatoriae tibiae, quibus a sono clariore vocamen datur, *h. e.* παρθένιοι αὐλοί: nam puellarum, quam puerorum, vox clarior est, et acutior.

PŬELLĪTOR, aris, dep. 1. rem Veneream habeo. *Laber* ap. *Non.* 8, 56. Quaenam mens, quae deliritas vos suppilatores facit cum cano eugio puellitari? *h. e.* cum vetulis, tanquam cum puellis rem habere? Alii leg. *velitari*.

PŬELLŬLĂ, ae, f. dimin. puellae, κόριον, κορίδιον, parva puella. *Catull.* 61, 57. Florida puellula. *Id.* 57, 9. Rivales socii puellularum. Adde *Ter. Ph.* 1, 2, 31.

PŬELLUS, i, m. dimin. pueri, παιδίον, parvus puer. *Lucr.* 4, 1246. unde puellos Suscipere, et partu possint ditescere dulci. Adde *Varr.*, *Lucil.*, *Enn.* ap. *Non.* 2, 688. et *Plaut.* ap. *Fest.* et poetam aequalem *Gellii* 19, 11.

PŬER, ri, m. παῖς, tres habet significationes, ut *Paul.* docet *Dig.* 50, 16, 204., unam, cum omnes servos pueros appellamus: alteram, cum puerum contrario nomine puellae dicimus: tertiam, cum aetatem puerilem demonstramus. *Id. ib.* 161. Pueri appellatione etiam puella significatur. *Varr.* ap. *Censorin. de die nat.* 14. pueros dicit esse usque ad annum XV. (V. dicta in AETAS.) quasi *puros*, quod sint impubes. Alii putant dictum a *por*, quod olim eadem significatione fuit. V. POR. Secundum *Prisc.* 6, 697. est communis generis. Unde *Liv. Andron.* in *Odyss. ib.* Sancta puer Saturni filia, regina. *Naev. ib.* Prima incedit Cereris Proserpina puer, *h. e.* filia. In vet. *carm.* ap. *Charis.* 1, 64. Mea puer, mea puer, q[...] verbi ex tuo ore audio? Adde *Ael. Stilon.* et *Asin.* Sed hoc jam obsoletum est. *Cic. Rosc. Am.* 53. [...]fantium puerorum incunabula. *Id. Or.* 34. Nesci[...] quid antea quam natus sis, acciderit, id est sem[...] esse puerum. *Ov. Pont.* 4, 12, 20. Paene mihi pu[...] cognite paene puer. *Pl. Poen. prol.* 28. Pueri inf[...]tes minutuli. *Plin.* 30, 3, 8. Pueri tarde dentien[...] *Hor. A. P.* 173. laudator temporis acti Se puero, [...] *e.* cum per esset. (Adde *Plin.* 33, 11, 52.) *Cic. A*[...] 3. Ut primum ex pueris excessit Archias. ℙ *A pu*[...] cum nominibus sing. numeri: *a pueris*, cum p[...] aetate puerili, ab ineunte aetate, ἐκ νέων παίδων, [...] δόθεν, ἐκ παιδὸς, ἐκ παίδων. *Cic. Acad.* 4, 36. Diod[...] quid faciam Stoico, quem a puero audivi? [...] *Fam.* 13, 16. Doctum hominem cognovi, idqu[...] puero. (Adde *Hor. Sat.* 1, 4, 97.) *Id. Or.* 1[...] Ad eas artes, quibus a pueris dediti fuimus. [...] *Tusc.* 1, 24. Ut a pueris tot notiones haberen[...] ℙ Pro filio parvo, παῖς. *Virg. A.* 2, 597. sup[...] conjuxne Creusa, Ascaniusque puer? et *ib.* 4, [...] Tuque, puerque tuus, *h. e.* tu Venus, et Cu[...] filius tuus. *Hor. Od.* 3, 3, 68. uxor Capta vir[...] puerosque ploret. *Id. ib.* 1, 12, 25. Pueros Le[...] Adde *Naev. cit.* §. 1. ℙ Pro virgine, et cael[...] *Ov. Fast.* 4, 225. de Aty: Et dixit, semper fac p[...] esse velis. ℙ Aliquando etiam qui XV. annum [...]cessit, *puer* dicitur, nempe etiam post sumptam [...]rilem togam, quod primae adolescentiae tempus [...] qua de re *Manut.* ad illud *Cic. Fam.* 2, 1. *f.* [...] meis puer olim fidelissimis consiliis paruisses. [...] *ib.* 12, 25. Puer egregius praesidium sibi prim[...] et nobis, deinde summae reipublicae comparavit [...] *e.* Caesar Octavianus, qui exercitum collegerat [...]vato consilio et pecunia, annos natus XIX., u[...] *Tac. A.* 13, 6. et *Vell.* 2, 61. constat. De eo [...] rursus *Cic. Phil.* 4, 1. *med.* Laudo vos, Quir[...] cum gratissimis animis prosequimini nomen cl[...]simi adolescentis, vel pueri potius. Adde *Vel*[...] 59. et *Sil.* 13, 704. et 15, 33. et 46., quibus l[...] puerum vocat Scipionem Africanum, quem *ib.* [...] et 18. juvenem dixerat, nempe post patrem et [...]truum vita fuuctos, annos jam natum plusquam [...]ginti, ut ex *Liv.* 26, 18. apparet. ℙ Refertu[...]iam in his, quae subjicio, ad vigorem corporis, [...]plicitatem animi, morumque innocentiam, et f[...]vitatem blanda appellatione designat. *Virg.* ad [...]gustum jam rerum potientem, *Cul.* 25. Octavi v[...]rande, meis allabere coeptis, Sancte puer. *Ca*[...] 12, 9. est enim leporum Disertus puer, et fac[...]rum. ℙ Interdum lenem objurgationem cont[...] *Virg. Ecl.* 9, 66. Desine plura, puer. *Ter. A*[...] 8, 17. Promisi ego illis. *Mi.* promisti autem? [...] largitor, puer. Hoc videtur esse quod nos dici[...] *Junge*, *Bube*. ℙ Distinguendi sexus gratia. [...] *Met.* 9, 711. Cultus erat pueri: facies, quam [...] puellae, Sive dares puero, fieret formosus uter[...] *Catull.* 62, 42. Multi illum pueri, multae opta[...] puellae. *Auson. ep.* 107. Dum dubitat natura, [...]rem, faceretne puellam, Factus es, o pulcher, [...]ne puella, puer. ℙ Denique *puer* est servus, [...] quacumque aetate sit. *Cic. Rosc. Am.* 28. Unus p[...] victus quotidiani administer, ex tanta familia [...] Roscio relictus non est. *Pl. Most.* 1, 3, 150. [...] aquam manibus, puer. Adde *Varr.* ap. *Non.* 2, [...] *Hor. Sat.* 1, 9, 10., *Prop.* 3, 22, 23., *Juven.* [...] 59. etc. Ap. *Liv.* 45, 6. Pueri regii apud Mac[...]nas vocabantur principum liberi, ad ministerium [...]cti regis. *Curt.* 5, 2. Unus ex regiis pueris me[...] subdidit pedibus (*Alexandri M.*).

PŬĔRĂ, ae, f. idem ac puella, apud vetere[...] *puerus*. *Varr.* ap. *Non.* 2, 674. Properate vi[...] puerae, quas sinit aetatula ludere, et amare, et [...]neris tenere leges. *Liv. Andron. Odyss.* ap. *P*[...] 6, 697. Mea puera, mea puera, quid verbi ex [...] ore profugit? *Pl. Truc.* 1, 2, 47. Non arvus [...] sed pascuus est ager: si arationes habituris, [...] arari solent, ad pueras ire melius. V. *Suet. l.* [...] PUERPERIUM.

*PUERARĬUS, i, m. puerorum amator. *G*[...] *Gr. Lat.* φιλόπαις, puerarius. *B. A.*

PŬĔRASCO, is, n. 3. νηπιάζω, est exacta in[...]tia pueritiam inchoare. *Suet. Cal.* 7. Novem l[...]jos tulit, quorum duo infantes adhuc rapti, [...] jam puerascens insigni festivitate. ℙ Trans[...] *Auson. Idyll.* 4, 55. Obductosque senis facies pu[...]scere sensus. *Claud. Mamert. Stat. anim.* 1, [...] senectute puerascunt.

*PUERASTER, tri, m. *Gloss. Gr. Lat.* ἀντ[...] pueraster, *h. e.* puer aliquantum robustus, vix [...]plius puer. *B. A.*

PŬERCŬLUS, i, m. dimin. pueri, puerulus, p[...]lus. *Arnob.* 2, 59. *extr.* Ex puerculo sciscitari. [...] de 4, 131. et 7, 247.

[PŬĔRĬGĔNUS, a, um, adj. qui puerum gig[...] *Fulg. Myth. praef.* p. 613. *Stav.* Non inquirimus [...]rinis reptantem adulterum plumis ova pulligera [...]ginibus inculcantem, (*potius*) quam semina p[...]gena visceribus infundentem. Alii leg. *puerig*[...] ut sit a *Pueriger*, *a*, *um*. Loquitur hic *Fulg.* [...] Jove in cycnum mutato, et cum Leda concumbe[...] V. PULLIGER.

*PUERĬGER, era, erum, adj. *Fulg. Myth.*

a puerigera visceribus infundere. Al. leg. *pue-* . *B. A.*
ĒRĪLIS, e, adj. παιδικός, παιδαριώδης, ad pue- ertinens, puerorum proprium. *Ter. Andr.* 2, Est quod succenset tibi. *Si.* quid est? *Da.* s est. *Cic. Arch.* 3. Puerilis aetas. *Id. Div.* Puerili specie, senili prudentia. *Id. Fin.* 1, electatio puerilis. *Colum.* 11, 2. *med.* Una puerilis jugerum vineti pampinabit. *Stat. Silv.* 66. Ostrum puerile, *h. e.* praetexta. *Liv.* 1, num, *h. e.* in quo rex est puer. *Virg. A.* 5, gmen, *h. e.* puerorum. *Ov. Met.* 6, 719. tem- *h. e.* pueritia; et *ib.* 626. Mixtaque blanditiis ibus oscula junxit. ℙ Ad distinctionem sexus. *let.* 8, 323. facies, quam dicere vere Virgi- in puero, puerilem in virgine possis. ℙ *Pue-* osolute idem est ac παιδοφθορία, quod nempe, *Hyg. fab.* 189., pueri dare solent amatoribus *Mart.* 9, 68. Fessus mille modis illud puerile i. Hoc idem *Appul. Met.* 3. vocat *puerile co- um.* V. h. v. et *Mart.* 2, 60. *puerile suppli-* et *Pl. Cist.* 4, 1, 5. *puerile officium.* V. h. etiam spectat locus *Senecae* allatus in HABI- et *Ov. Her.* 16, 159. ℙ Translate est stul- evis, inconsultus, vanus, qualia sunt, quae is fiunt. *Cic. Att.* 14, 21. Acta illa res est virili, consilio puerili. *Ov. Trist.* 3, 8, 11. quid o frustra votis puerilibus optas, Quae la tibi fertque, feretque dies? *Ter. Ph.* 5, 7, id me sic ludificamini, inepti, vostra puerili tia? nolo, volo: volo, nolo rursum: cedo, ca- *ell.* 1, 2. Nugalia theoremata, et pueriles isa- *Id.* 19, 8. Insubidae res, inertes, pueriles. *at.* 2, 3, 250. Si puerilius his ratio esse evin- are.
RĪLĬTAS, atis, f. παιδία, aetas puerilis, pue- *Varr.* ap. *Non.* 8, 90. Puerilitatis formulam *Val. Max.* 5, 4. *n.* 2. Vix dum annos pue- s egressus. ℙ Item mores pueriles. *Sen. ep.* uc non pueritia in nobis, sed, quod est gra- uerilitas remanet.
RĪLĬTER, adv. παιδικῶς, puerorum more. . 3, 8. Pueriliter ludentes. ℙ Item leviter, ilto, stulte. *Pl. Pers.* 4, 4, 42. Nimis tu homo stultus es pueriliter. *Cic. Fin.* 1, 6. um res tota ficta sit pueriliter, etc. *Id. Acad.* Cum dicunt, hoc se unum tollere, faciunt ter; et *ib.* 17. Quippiam pueriliter consectari. . 4, 86. Vana pueriliter cupiens.
ĒRĪNUS, a, um, adj. idem ac puerilis. Est nen Herculis. *Inscr.* ap. *Marin. Inscriz. Alb.* T. Fl. Eros Herculem puerinum cum basi Dea- D. Hinc *Mart.* 3, 47. memorat *fanum Her- usilli*, h. e. Herculis Alcmenae filii, qui *pue-* et *pusillus* appellari coeptus est, postquam anus prope rusticum fanum Herculis, in via octavo ab Urbe lapide situm, statuam sibi rculis imagine posuit, qui ideo per summam onem Hercules major dictus est, ut constat 9, 65, 66. et 102. Eam vero Herculis pue- tuam Dianae dedicavit T. Flavius Eros, qui r. ap. *Mur.* 903, 1. dicitur *Domitiani Caesa- us a cellariis*, h. e. eisdem praepositus. *F.*]
ĒRĪTAS, atis, f. idem ac pueritia. Trans- *ert. ad nat.* 2, 9. Immo silva caedenda, quae, conceptis superstitionum seminibus, vitii em obumbravit, *h. e.* vitii originem. V. v.
RĬTĬA, ae, f. παιδία, aetas puerilis: de qua AS. *Cic. Sen.* 2. Qui enim citius adolescen- ectus, quam pueritiae adolescentia obrepit? *n.* 1, 7. *med.* Gloria, ad quam a pueritia in- tu fuisti. *Sall. Jug.* 67. Omnem pueritiam ltus. *Tac. A.* 12, 8. Ut Domitii pueritia gistro adolesceret; et *ib.* 14, 3. Educator e; et *ib.* 55. Praeceptis pueritiam alicujus *Id. H.* 1, 13. Pueritiam incuriose, adole- n petulanter egerat. *Id. ib.* 4, 14. de Bata- t plerisque paucera pueritia, *h. e.* statura in . *Plin.* 2, 107, 111. Servio Tullio dormienti tia, ex capite flammam emicuisse. ℙ De nimalibus. *Colum.* 7, 6. Caper immatura cupidine primis pueritiae temporibus exhau- ℙ [Idem est ac initium. *Front. princ.* *A. Maio*) p. 314. Cato primam Latini no- bolem, et Italicarum originum pueritias in- *F.*] ℙ Translate est puritas, qualis s esse solet. *Varr.* ap. *Non.* 2, 672. Quae est infrequens polluta. Alii leg. *puritia.* lexicographi afferunt alium *Varronis* locum is: Ea erat matronae simplicitas, et pueri- onestas. ℙ *Puertia* syncope. *Hor. Od.* 1, nemor Actae non alio rege puertiae.
ĬTĬES, ei, f. pueritia. *Auson. Prof.* 10, 15. a principio credita puerities: *pue* per synae- a syllaba est.
PĔRA, ae, f. λεχώ, λοχεύτρια, mulier, quae eperit, vel mox paritura est sive puerum, ram. *Isid. Or.* 11, 2. vult esse eam, quae s annis peperit; et *Hieron. in Jerem.* 1, 4, primos parit fetus. At rectius *Donat.* ad *dr.* 3, 2, 10. omnis, quae peperit, puerpe- οτόκος, quae primum. *Pl. Amph.* 5, 1, 40. Ibi utero exorti dolores, ut solent puerperae. *Catull.* 34, 13. Tu Lucina dolentibus Juno dicta puerperis. *Hor. Epod.* 17, 52. Utcumque fortis exsilis puerpera. *Ter. Ad.* 5, 7, 23. Multo rectius est, quam illam puerperam nunc duci huc per viam aegrotam. *Plin.* 7, 4, 3. Editis geminis, raram esse aut puerperae, aut puerperio vitam. ℙ Adjective. *Ov. Met.* 10, 511. Admovitque manus, et verba puerpera dixit. *Sen. Ben.* 4, 35. *f.* In rem praesentem venturus fui, sed aeger filius, sed puerpera uxor tenet.

PŬERPĔRĬUM, ii, n. λοχεία, nixus, et dolores parturientis: item tempus quo parit, vel quo post partum cubat. *Suet. Cal.* 8. Qualiscumque partus, sine ullo sexus discrimine, puerperium vocatur; quod antiqui etiam puellas pueras, sicut et pueros puellos dictitarent. *Pl. Truc.* 2, 5, 22. Eum gero ornatum, ut gravida quasi puerperio cubem. *Tac. A.* 15, 23. Natam sibi ex Poppaea filiam ultra mortale gaudium accepit. Locus puerperio colonia Antium fuit. *Plin.* 9, 25, 41. Echeneis partus continet ad puerperium. *Id.* 28, 8, 29. Pericula puerperii tollere. *Gell.* 12, 1. Percunctatus est, quam diutinum puerperium, et quam laboriosi nixus fuissent. ℙ Translate. *Colum.* 3, 21. Alma tellus annua vice, velut aeterno quodam puerperio laeta, mortalibus distenta musto demittit ubera. ℙ Est etiam ipsa proles, [*ap. argenteae et serioris aetatis scriptores.] *Varr. R. R.* 2, 26. In villis mulieres quidam habent, quo facilius ad greges pastores retineant, et puerperio familiam faciant majorem. *Tac. A.* 12, 6. Deligi oportere feminam nobilitate, puerperiis, sanctimonia insignem. *Plin.* 7, 11, 9. Uno abortu duodecim puerperia egesta. *Stat. Th.* 4, 279. quercus laurique ferebant Cruda puerperia, ac populos umbrosa creavit Fraxinus. *Gell.* 10, 2. Numerus puerperii, *h. e.* puerorum uno partu editorum.

PŬERŬLUS, i, m. dimin. pueri, parvus puer, aut servulus. *Cic. Top.* 4. Ut secundum puerulorum tabulas possessio videatur ex edicto dari. *Id. Rosc. Am.* 41. Ut inter suos omnium deliciarum atque omnium artium puerulos, ex tot elegantissimis familiis lectos, velit hos versari, homines paene operarios, ex Amerina disciplina patrisfamiliae rusticani. *Val. Max. damn.* 8, 1, 8. Non supprimenda illius quoque damnatio, qui pueruli sui nimio amore correptus, etc. Hunc eund. *Plin.* 8, 45, 70. vocat *concubinum.*

PŬĔRUS, i, m. idem quod *puer*, agnoscitur a *Prisc.* 6. p. 697. unde vocativus *puere* ap. *Caecil. et Afr. ib.* et ap. *Plaut.* plus decies. ℙ Feminin. est *puera.* V. ℙ Adjective. *Paul. Nol. carm.* 25, 217. In pueram faciem veterana refloruit aetas.

PŪGA, ae, f. πυγή, natis. De deprensis in adulterio *Hor. Sat.* 1, 2, 133. Ne nummi pereant, aut puga, aut denique fama, *h. e.* ne grandem pecuniam solvere, aut stuprum vel ῥαφανίδωσιν pati cogantur. *Nov.* ap. *Non.* 1, 184. Pati dum poterunt, antequam pugae pilant. ℙ Scribitur et *pyga. Acron.* ad illud *Hor. Sat.* 1, 2, 92. Depygis: Id est sine natibus; pyga enim pars corporis posterior. [*Emendavit h. l. *F.*]

PŬGIL, ilis, m. et f. πύκτης, qui pugnis, aut caestu decertat, pycta, athleta: a πὺξ, adv. pugno, vel pugnis. *Varr. L. L.* 7, 5. a pugnando derivat: et *Donat.* in *Ter. Hec. prol.* 2, 25. a pugna. *Gell.* 3. 15. Tres filios habuit, unum pugilem, alterum pancratiastem, tertium luctatorem. *Cic. Tusc.* 2, 17. Pugiles caestibus contusi ne ingemiscunt quidem; et *ib.* 23. *f.* Pugiles, etiam cum feriunt adversarium, in jactandis caestibus ingemiscunt. *Id. Brut.* 69. Pugiles inexercitati, etiamsi pugnos et plagas Olympiorum cupidi ferre possunt, solem tamen saepe ferre non possunt. *Ter. Eun.* 2, 3, 23. Si qua est habitior paulo, pugilem esse ajunt: deducunt cibum: sc. studebant pugiles habitudini et pinguedini corporis, quo et ictus inferrent graviores, et illatos levius sentirent. ℙ Celebris pugil fuit Pollux Ledae filius (ut ejus frater Castor auriga), ejusque pugnam cum Amyco describit graphice *Val. Fl.* 4. V. CAESTUS. Aurigarum, seu agitatorum, et pugilum nomine omnis ludicra exercitatio in publicis Graecorum ludis continetur: junguntur que haec duo apud *Hor. Od.* 4, 2, 18. et *ib.* 3, 4. et *A. P.* 84. Adde *Od.* 1, 12, 25. et *Sat.* 2, 1, 26. et *Ov. Am.* 3, 2, 54. et *Fast.* 5, 700., quibus locis de Castore et Polluce sermo est. Sic apud Romanos quadrigae et gladiatores in Circi spectaculis. Quamquam et ad hos aliquando pugilum certamen transiit. *Suet. Aug.* 45. Spectavit studiosissime pugiles, et maxime Latinos: non legitimos atque ordinarios modo, quos etiam committere cum Graecis solebat; sed et catervarios oppidanos inter angustias vicorum pugnantes temere ac sine arte. *Hor. A. P.* 185. media inter carmina poscunt Aut ursum, aut pugiles: his nam plebecula gaudet. ℙ Etiam in illo *Ammian.* 14, 7. Vetitis certaminibus pugilum vicissim se concidentium, specie ut lucratus ingentia, laetabatur: *Lipsius* gladiatores intelligit, nec absurde; quamvis et caestibus pugnantes cruentis ictibus se conciderent. ℙ Primam syllabam male produxit *Prud. contra Sym.* 2, 516. oleoque et gymnadis arte Unctis pugilibus miles pugnabat Etruscus. ℙ *Os pugilis*, in *epigr. Asinii Galli* ap. *Suet. Gr.* 22. est durum, et omnem contumeliam perferre paratum. Quo pertinere videtur illud *Mart.* 2, 72. Os tibi praecisum, quantum non ipse Latinus Vilia Panniculi percutit ora sono.

PŬGĬLĀTĬO, onis, f. πυγμαχία, pugilum exercitatio. *Cic. Leg.* 2, 15. Jam ludi publici sint corporum certationes cursu, et pugilatione, luctatione, curriculisque equorum.

PŬGĬLĀTOR, oris, m. qui pugilatu certat. *Arnob.* 1, 10. Tyndaridae Castores, equos unus domitare consuetus, alter pugilator bonus.

PŬGĬLĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad pugilatorem, seu pugilem pertinens. *Pl. Rud.* 3, 4, 16. Ego te follem pugilatorium faciam, et pendentem incursabo pugnis. Alii leg. *pugillatorium*, h. e. qui pugillis, seu pugnis feritur. V. FOLLIS.

PŬGĬLĀTUS, us, m. πυγμή, πυγμαχία, pugilum certamen, pugilatio. *Pl. Bacch.* 3, 3, 24. Exercere se cursu, luctando, hasta, disco, pugilatu, pila, saliendo. Adde *Capt.* 4, 2, 13. et *Plin.* 8, 22, 34. ℙ **Pugillatus*, cum geminata *l*, constanter scriptum in cod. *Jul. Valer. rer. gest. Alex. M.* ed. *A. Maio.* V. *Maium* ad 1, 68. *B. A.*

PŬGĬLĬCĒ, adv. ἀθλητικῶς, firmiter, valenter. Summam enim pugiles, atque athletae corporis robori curam impendebant. *Pl. Epid.* 1, 1, 18. Quid herilis noster filius valet? T. Pugilice atque athletice.

PŬGILLAR, aris, n. idem ac pugillares. *Auson. epigr.* 146. Bipatens pugillar expedi. *Catull.* 42, 4. En negat mihi vestra redditurum pugillaria. *Gell.* 17, 9. *med.* Pugillaria nova nondum cera illita. Adde *Laber.* ap. *Charis.* 1, 75.

PŬGILLĀRES, ium, m. plur. πινάκιον, ἐγχειρίδιον, tabellae ligneae, vel ex alia materia simul complicatae, ita ut pugillo facile tenerentur: in quibus cera illitis stilo scribere mos fuit, codicilli, tabellae. Citreos, eburneos, membraneos memorat *Mart.* 14, 3, 5. et 7. a materia. Alii duplices, δίπτυχα; triplices alii dicti, τρίπτυχα; quadruplices alii, τετράπτυχα, aut quincuplices, πεντάπτυχα, ap. *eund. ib.* 4. et 6. a tabellarum numero, quibus constabant. Fuere et *Vitelliani*, de quibus *Id. ib.* 8. et 9. et 2, 6. amatoriis praecipue nunciis mittendis apti. V. VITELLIANUS. In *Inscr.* opt. notae ap. *Grut.* 174, 7. memorantur pugillares membranacei operculis eboreis. ℙ Nomen habent ex eo, quod pugillo contineri poterant: cum libri crassiores essent, et tota manu continendi. *Mart.* 14, 3., cujus lemma *pugillares citrei.* Secta nisi in tenues essemus ligna tabellas, etc. *Plin.* 16, 16, 27. Pugillares ex tubere aceris. *Sen. ep.* 15. Neque ego te jubeo semper imminere libro, aut pugillaribus, dandum et aliquod intervallum animo; et *ep.* 108. Aliqui et cum pugillaribus veniunt (*in philosophi scholam*), non ut res excipiant, sed verba. *Plin. ep.* 1, 6. Ad retia sedebam: erant in proximo stilus et pugillares; et *ep.* 9, 6. Omne hoc tempus inter pugillares ac libellos jucundissima quiete transmisi, *h. e.* in studiis. *Suet. Ner.* 52. Venere in manus meas pugillares libellique cum quibusdam notissimis versibus ipsius chirographo scriptis. *Plin. ep.* 6, 5. *f.* Celsus Nepoti ex libello respondit, et Celso Nepos ex pugillaribus: (*libelli* hic orationem meditatam et compositam significant: *pugillares* brevem commentarium, et summa capita orationis recitandae.) *Suet. Aug.* 39. Levissimum genus admonitionis fuit traditio coram pugillarium, quos taciti (*eques in transvectione*) et ibidem statim legerent. *Plin.* 13, 11, 21. Pugillarium usum fuisse etiam ante Trojana tempora, invenimus apud Homerum. ℙ Revera est adjectivum, et subaudiuntur *tabellae*, aut *codicilli*, aut *libelli*. *Juven.* 41, 156. Nec pugillares defert in balnea raucus Testiculos, *h. e.* grandiores, et pugnum implentes. Alii tamen rectius leg. *pupillares*, cum hic prima vocalis producenda sit. V. PUPILLARIS. *Prud.* περὶ στεφ. 9, 15. Unde pugillares soliti percurrere ceras.

PŬGILLĀRĬĀRĬUS, ii, m. pugillarium artifex. *Inscr.* ap. *Mur.* 984, 2. M. Caecilio Hilaro pugillariario.

[PŬGILLĀTOR, oris, m. qui pugillares fert, tabellarius. *Sidon. ep.* 9, 14. *med.* Igitur interrogas per pugillatorem, quos recurrentes asseram versus. *F.*]

PŬGILLOR. V. PUGILOR.

*PUGILLUM, i, n. i. q. pugillus. Δράξ χειρός est *Gloss. Lat. Gr. B. A.*

PŬGILLUS, i, m. dimin. pugni, δράξ, ακός, parvus pugnus: et quantum eo comprehendi potest. *Cato R. R.* 158. Eo addito cochleas sex, et lentis pugillum. *Plin.* 20, 22, 89. Sunt qui marrubii semen, quantum duobus digitis capiant, cum farris pugillo decoctum, etc. *Prud. Cath.* 10, 152. minimi mensura pugilli. *Auct. carm. de Paschate* 69. Indignum est, cujus clauduntur cuncta pugillo, Ut tegat inclusum rupe vetante lapis. ℙ *Asinius* ap. *Charis.* 1, 75. docet, *pugillum* esse, qui plures tabellas continet in seriem sitas. Hinc *pugillaria*, et *pugillares.* ℙ *Salmas.* ad *Trebell. Gall.* 8. in *Gloss. Philox.* invenit *pugillos*, et *pugilla*, Graece ἐπίσφαιρα, et ἐπισφαίρια, quae putat fuisse veluti globos ex molli materia factos, quibus pro duris caestibus, pugiles induerent manus, cum ludicro, et innoxio pugilatu certabant, quemadmodum gladiatores per ludum se exercentes praepilatis gladiis, aut plumbeis utebantur.

PŪGĬLOR, aris, dep. 1. pugnis caedo, pugilatu

certo. *Appul. de Deo Socrat.* Si velis perniciter currere, pedes curandi sunt: itidem si pugilari valide velis, brachia vegetanda sunt, quibus pugilatur. ℙ Translate. *Id. Met.* 7. Hic *(equus)* elatis in altum vastis pectoribus, arduus capite, et sublimis vertice, primoribus in me pugilatur unguibus. Alii ubique leg. *pugillor* duplicata liquida, tanquam sit a *pugillus*. ℙ Part. *Pugilans* habet *Trebell. Gall.* 8. Pugiles sacculis, non veritate pugilantes, *h. e.* non duris caestibus et vulnus facientibus pugnantes, sed quibusdam veluti sacculis arena aut alia re molli fartis ad ictus innoxios inferendos. *Salmas.* ex conjectura legit *flacculis*, h. e. pilis seu sphaeris, vel globulis flaccidis, et ad ictum cedentibus.

PUGIO, onis, m. ἐγχειρίδιον, ξιφίδιον, παραζωστρὶς, brevis gladius, et qui veste facile tegi potest: a *pungo, pupugi*. *Paul.* ex *Festo:* Pugio dictus est, quod eo punctim pugnatur. Differt a *sica*, quae a *secando* ducitur: et fortasse *pugio* solo mucrone valebat ad pugnandum: *sica* et acie ad caedendum. Praeterea haec tecta fere gestabatur, et a privatis hominibus: ille etiam aperte, et a constitutis in honore militari. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 18, 9. Veste tectum pugionem expedire conatus. *Cic. Phil.* 2, 12. Caesare interfecto, statim cruentum alte extollens M. Brutus pugionem, etc.; et *ib.* Qui stillantem prae se pugionem tulit, etc. *Suet. Caes.* 82. Ut animadvertit, undique se strictis pugionibus peti, etc. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 12. Pugione percussus. *Tac. H.* 4, 29. *extr.* aliquem fodere. *Hirt. B. Alex.* 52. ferire. *Aurel. Vict. Epit.* 39. Acto per costas pugione. *Mart.* 14, 33. Pugio, quem curvis signat brevis orbita venis, Stridentem gelidis hunc Salo tinxit aquis. ℙ In secretis C. Caligulae reperti sunt duo libelli diverso titulo: alteri Gladius, alteri Pugio index erat, ut est ap. *Suet. Cal.* 49.; nempe priori continebantur eorum nomina, quos publice et per carnificem: altero, quos clam, et per sicarios morti destinaverat. ℙ Fuit insigne imperatoriae potestatis, ac juris vitae necisque civium. *Suet. Galb.* 11. Iter ingressus est paludatus, ac dependente a cervicibus pugione ante pectus. *Id. Vit.* 15. *f.* Solutum a latere pugionem consuli primum, deinde illo recusante, magistratibus, ac mox senatoribus singulis porrigens, nullo recipiente, quasi in aede Concordiae positurus abscessit. Adde *Tac. H.* 3, 68. ℙ Hoc imperatoriae potestatis insigne praefectis praetorio imperatores tradere solebant. Unde illud celebre Trajani dictum, cum praefectum praetorio crearet: Tibi istum ad munimentum mei committo, si recte agam; sin aliter, in me magis. Rem narrat *Aurel. Vict. Caes.* 13. Hinc sub Commodo cum tres simul praefecti praetorio essent, unus ex iis qui libertinus erat, a pugione appellatus est, quod ei potissimum Commodus pugionem tradiderat. *Lampr. Commod.* 6. *extr.* ℙ Fuit etiam gestamen dignitatum militarium, ut tribunorum, centurionum. Colligitur hoc ex *Tac. H.* 1, 43. et *Val. Max.* 3, 5. *n.* 3., atque huc pertinere videtur illud distichon *Mart.* 14, 32., cujus lemma *Parazonium:* Militiae decus hoc, et grati nomen honoris: Arma tribunicium cingere digna latus. ℙ Translate. *Cic. Fin.* 4, 18. O plumbeum pugionem! *h. e.* argumentum invalidum: sunt enim argumenta quaedam veluti tela, quibus adversarium petimus.

PUGIUNCŬLUS, i, m. parvus pugio. *Cic. fragm. contra C. Anton.* ap. *Ascon.* Posteaquam illo Hispaniensi pugiunculo nervos incidere civium R. non potuerunt, duas uno tempore conantur in republ. sicas distringere. [*Significatur Cn. Piso in Hispaniam missus, quo socio Catilina caedem optimatium facere voluerat.] *Id. Or.* 67. Nam in iis, quibus, ut pugiunculis, uti oportet. [*De membris orationis parvis, quae dictionem membratim fusam efficiunt.]

PUGNA, ae, f. μάχη, proelium, certamen, dimicatio: a *pugnus*, quia ante reperta arma pugnis et calcibus, et morsibus, et corporum luctatione homines confligebant, ut ait *Hor. Sat.* 1, 3, 101., item *Donat.* ad *Ter. Hec. prol.* 2, 25. *Caes. B. G.* 3, 4. Diuturnitate pugnae defessi proelio excedebant. *Tac. H.* 5, 18. Legiones pugnam excipiunt, suppressaque hostium ferocia proelium aequatur. *Ov. Met.* 12, 180. et *Lucr.* 4, 841. Certamen pugnae. *Quint.* 5, 12. *f.* Pugna certaminis. *Cic. Verr.* 2, 5, 11. *med.* Nonnunquam etiam res ad manus, atque ad pugnam veniebat. *Id. Mur.* 16. Cujus *(Pompeji)* ex omnibus pugnis, quae sunt innumerabiles, vel acerrima mihi videtur illa, quae cum rege commissa est, et summa contentione pugnata, qua ex pugna cum ille se eripuisset, etc. *Id. Mil.* 21. Adde incertos exitus pugnarum, Martemque communem. *Id. Verr.* 2, 4, 55. Pugna equestris in tabulis picta praeclare. *Virg. A.* 11, 709. pedestris. *Macr. Sat.* 5, 2. *f.* singularis. (Absolute *pugnam* de singulari dixit *Liv.* 7, 10. *extr.*) *Suet. Aug.* 45. gladiatorum. *Nep. Ar.* 2. Pugna navalis, quae facta est prius quam, etc. *Caes. B. G.* 3, 23. *f.* Non cunctandum existimavit, quin pugna decertaret. *Just.* 2, 11. Pugnam capessere. *Pl. Bacch.* 4, 4, 93. et *Tac. A.* 12, 30. conserere. *Id. ib.* 3, 41. ciere. *Quint.* 12, 1. *med.* inire. *Liv.* 4, 38. *f.* restituere. *Tac. H.* 5, 18. Pugna ardescit. *Ov. Fast.* 6, 187. In pugna cadere. *Liv.* 29, 34. Hostem ad pugnam elicere. *Caes. B. G.* 5, 58. evocare. *Liv.* 22, 7. et *Virg. A.* 12, 34. Pugna magna victi sumus. *Cic. Div.* 2, 25. et *Sall. Jug.* 6. Pugna mala, *h. e.* adversa. *Suet. Cal.* 35. prospera. *Val. Fl.* 6, 32. Voxque Dei pariter pugnas audita per omnes, *h. e.* per utrumque exercitum, et omnes ejus partes. [*Ita saepius, ut nostr. *Treffen, pugna* dicitur pro acie, ordine, agmine militum pugnantium. *Liv.* 22, 5. Ordinata per principes hastatosque ac triarios pugna; et *c.* 45. mediam pugnam tueri.] ℙ De quocumque certamine, et contentione. *Cic. Div.* 2, 51. Hic vero quanta pugna est doctissimorum hominum, negantium, etc.? *Quint.* 5, 12. *f.* Initurus forensium certaminum pugnam. *Plin.* 2, 38, 38. Rerum naturae pugna secum. ℙ De Venerea colluctatione. *Mart.* 10, 38. O quae proelia, quas utrinque pugnas Felix lectulus, et lucerna vidit! V. PROELIUM.

PUGNĀCĬTAS, atis, f. studium, ardor, et vis pugnandi. *Quint.* 4, 3. Ne, si psessae illi narrationis gracilitati conjuncta argumentorum pugnacitas fuerit, dilatis diutius dicendi voluptatibus oratio refrigescat. *Plin.* 10, 33, 51. de perdicib.: Capiuntur quoque pugnacitate ejusdem libidinis, contra aucupis indicem exeunte in proelium duce totius gregis.

PUGNĀCĬTER, adv. ἐνστατικῶς, pugnando, pertinaciter, instanter, constanter. *Cic. Acad.* 4, 3. Plerique errare malunt, eamque sententiam, quam adamaverunt, pugnacissime defendere; et *ib.* 20. De omni statu consilioque vitae certare cum aliis pugnaciter. *Sen. Q. N.* 1, 2. *extr.* Sidera collectum aera luce levi non pugnaciter, nec aspere feriunt. *Quint.* 9, 4. *med.* Ubicumque acriter erit, et instanter pugnaciterque dicendum, membratim caesimque dicemus; et *paulo post:* Quis dubitat, alia lenius, alia concitatius, alia sublimius, alia pugnacius, alia gravius esse dicenda? Est qui leg. *pugnantius.*

PUGNĀCŬLUM, i, n. προμαχών, locus munitus, unde pugnatur, seu ex quo hostilis vis arcetur, propugnaculum. *Pl. Mil.* 2, 3, 63. Deturbabo ego jam illum de pugnaculis. Adde *Ammian.* 21, 12.

PUGNANS, antis, part. a *pugno:* μαχόμενος, qui pugnat. *Caes. B. G.* 2, 8. Ne, cum aciem instruxisset, hostes a lateribus suos pugnantes circumvenire possent; et *ib.* 3, 25. Auxiliares telis subministrandis speciem atque opinionem pugnantium praebebant. ℙ Translate est pertinax. *Propert.* 4, 7, 89. Pelle hederam tumulo, mihi quae pugnante corymbo Mollia contortis alligat ossa comis. ℙ Item contrarius, repugnans, dissidens, ἐναντίος, μαχόμενος. *Cic. Fin.* 1, 18. Pugnantibus et contrariis studiis, consiliisque semper utens. *Hor. Sat.* 1, 1, 102. pergis pugnantia secum Frontibus adversis componere? *Cic. Tusc.* 1, 7. Pugnantia te loqui non vides? *Hor. Sat.* 1, 2, 73. At quanto meliora monet, pugnantiaque istis Dives opis natura suae! *Plin.* 28, 7, 23. Quaeque alia nuncupavere monstrifera, atque inter ipsas *(mulieres)* pugnantia. [*V. *Lamb.* ad *Hor. Od.* 2, 6, 15. *Vechner. Hellenob. ed. Heus.* p. 335. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 120. *g.* p. 351. sq. *Brem.* ad *Nep. Hann.* 5, 1. *Cort.* ad *Lucan.* 7, 697.]

PUGNANTER. V. PUGNACITER. *f.*

PUGNĀTOR, oris, m. μαχητής, qui pugnat, proeliator. *Liv.* 24, 15. Fortissimus quisque pugnator esse desierat. *Suet. Caes.* 39. *f.* Tyriae et Aegyptiae classes magno pugnatorum numero conflixerunt. *Plin.* 30, 15, 49. Pugnator gallus. *Sil.* 15, 598. Floruerat primo clarus pugnator in aevo.

PUGNĀTŌRĬUS, a, um, adj. μάχιμος, ad pugnandum idoneus. *Suet. Cal.* 54. Batuebat pugnatoriis armis, *h. e.* ad feriendum aptis: cui opponitur *ib.* 32. Rudibus batuens. ℙ Translate. *Sen. Controv. praef.* 2. Deerat illi oratorium robur, et ille pugnatorius mucro.

PUGNATRIX, icis, f. quae pugnat. *Prud. Psych.* 681. Intulit hoc vulnus pugnatrix subdola. *Ammian.* 23, 6. Pugnatrix natio, et formidanda.

PUGNĀTUS, a, um, part. a *pugno:* μεμαχημένος. *Cic. Mur.* 16. Pugna summa contentione pugnata. *Hor. Ep.* 1, 16, 25. Si quis bella tibi terra pugnata marique Dicat. *Id. Od.* 3, 19, 4. Et pugnata sacro bella sub Ilio. *Sall. Jug.* 58. Proelium male pugnatum ab suis.

PUGNAX, acis, adj. omn. gen., μαχήμων, πλήκτης, pugnandi cupidus, valide pugnans, bellicosus. *Cic. Phil.* 8, 9. Centuriones pugnaces, et lacertosi. *Ov. Trist.* 3, 9, 7. Minerva pugnax. *Tac. Agr.* 17. Validam et pugnacem gentem armis subegit. *Prop.* 3, 7, 25. pugnaces ire per hostes. *Colum.* 7, 3. Pugnacem arietem mitigare terebra foratis cornibus. *Petr. Sat.* 86. Gallos gallinaceos pugnacissimos duos. *Ov. Trist.* 5, 7, 48. Victaque pugnaci jura sub ense latent. *Tac. H.* 4, 60. Pugnacissimus quisque in vestigio; multi palantes occubuere. ℙ Cum inf. *Sil.* 3, 363. tenui pugnax instare veruto. ℙ Translate. *Plin. ep.* 2, 19. Oratio pugnax et contentiosa; et *Cic. Brut.* 31. *extr.* Hujus oratio in philosophiam translata pugnacior, ut ita dicam, videtur, et horum in judicia pacatior. *Id. Or.* 2, 78. Exordium dicendi vehemens et pugnax non saepe esse debet. *Id. Pis.* 28. *extr.* Graecus facilis et valde venustus, nimis pugnax contra senatorem populi R. esse noluit, *h. e.* noluit nimis contraire et adversari. ℙ Est etiam pertinax, obstinatus. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 13. Non est pugnax in vitiis, neque hebes ad id, quod melius sit, intelligendum. ℙ Item contrarius, pugnans. *Ov. Met.* 1, 432. Cumque sit ignis aquae pugnax, e[...] Item resistens. *Plin.* 36, 16, 25. Quid ferri [...] pugnacius? Sed cedit, et patitur mores: tr[...] namque a magnete, etc. *Id.* 15, 3, 4. Oleae [...] sae, contra humorem pugnaces. ℙ *Pugnaci[...] sta* ap. *eund.* 14, 20, 25. sunt vehementia, vali[...] quae lenia fieri recusant.

PUGNĔUS, a, um, adj. a pugnis, hoc est [...] manus. Joculariter *Pl. Rud.* 3, 4, 57. Si at[...] ostium, jam hercle tibi messis in ore fiet [...] pugneis. V. MERGAE.

PUGNĬCŬLA, ae, f. levis pugna. Usurpavit [...] si credere volumus *Perotto* ad *Mart.* 7, 9. Quo[...] etiam *pugnariolam* ab illo dictam fuisse, idem [...] testis est. Sed *Fest.* posuit *punctariolam.*

PUGNĪTUS, adv., est *Caecil.* ap. *Non.* 1[...] Nisi quidem, qui esse malit pugnitus pessum[...]

*PUGNO vel Pugnon, onis, m. unus e qu[...] ginta Aegypti filiis. *Hyg. fab.* 170. *B. A.*

PUGNO, as, avi, atum, n. 1. μάχομαι, d[...] certo, confligo, congredior: a *pugna. Tac. A.*[...] Consisterent in acie, non pugnaturis militibus [...] *Jug.* 108. Postquam barbari male pugnaverat[...] *ib.* 61. Eminus lapidibus pugnare. *Id. Cat.* 9[...] contra imperium in hostem pugnaverant. Ad[...] 56. et *Liv.* 8, 6. *extr.* et *ib.* 7. *Nep. Thras.* 2[...] Cum Critias adversus Thrasybulum fortissim[...] gnaret. *Varr. R. R.* 2, 3. *med.* Caprae inter s[...] nibus pugnant. *Cic. Balb.* 9. Qui cum hoste [...] cominus in acie saepe pugnarit. *Ov. Her.* 2[...] Pugnare pro causa iniqua. *Cic. Inv.* 1, 1. pro[...] modis patriae. *Petr. Sat.* 108. Illis pro ultione[...] bis pro vita pugnantibus. *Ter. Hec. prol.* 33. T[...] tuantur, clamant, pugnant de loco. *Gell.* 12,[...] possessione hominis pugnantes. *Cic. N. D.* 2,[...] gnare ex equo. *Sen. Prov.* 2. de genu. ℙ Im[...] naliter more passivorum. *Sall. Jug.* 115. Saep[...] paucis strenuis adversus multitudinem bene p[...] tum est. *Caes. B. G.* 7, 84. Pugnatur uno te[...] omnibus locis. *Plin.* 32, 1, 1. Armatae class[...] ponunt sibi turrium propugnacula, ut in mar[...] que pugnetur, velut e muris. ℙ Cum accu[...] *pugnam, proelium, bellum.* [*Cf. *Beier.* ad *Ci*[...] 1. p. 94.] *Hor. Od.* 4, 9, 19. pugnavit Dicend[...] sis proelia. *Lucil.* ap. *Donat.* ad *Ter. Eun.* 5, [...] et *Ad.* 5, 3, 57. et 5, 4, 5. Vicimus, o soc[...] magnam pugnavimu' pugnam. Adde *Pl. Amph.*[...] 97., *Ps.* 1, 5, 110., *Nep. Ann.* 5., *Gell.* 3,[...] 15, 18. et V. PUGNATUS. ℙ Cum dativo p[...] est adversari, repugnare, resistere, pertinacem[...] *Catull.* 62, 64. noli pugnare duobus. *Virg. A*[...] 600. fremit aequore toto Insultans sonipes, et[...] sis pugnat habenis; et *ib.* 4, 38. placitone [...] pugnabis amori? *Ov. Met.* 1, 19. Frigida pugn[...] calidis, humentia siccis. *Stat. Th.* 8, 289. ne p[...] vulgus habenis. *Sil.* 10, 284. Nostris pugnavi[...] nitis furor. [*V. de Graeco hoc dicendi g[...] quos laudavimus in *pugnans.*] ℙ Huc pertine[...] *Cic. Tusc.* 1, 7. Pugnantia te loqui non vides? [...] enim tam pugnat, quam non modo miserum [...] omnino quidquam esse, qui non sit? et *Phil.*[...] Tam eras excors, ut tota in oratione tua tecum[...] pugnares: et non modo non cohaerentia inter [...] ceres, sed maxime disjuncta atque contraria[...] PUGNANS. ℙ [*Translate ponitur pro disp[...] altercari. *Cic. Fin.* 2, 21. Pugnant Stoici cu[...] ripateticis.] ℙ Significat etiam conari, conten[...] eniti. *Cic. Fam.* 3, 10. *med.* Illud pugna, et en[...] ne quid nobis temporis prorogetur. *Id. Rosc. A*[...] Hoc solum hoc tempore pugnatur, ut ad illam [...] dam damnatio Sex. Roscii accedat. *Ov. Met.* 7,[...] jamdudum vincula pugnat Exuere ipse sibi; et [...] 685. Ille tamen pugnat molles evincere so[...] [*Cf. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 3, 25. Adde *ib.* 13[...] Vivere pugna. *Lucan.* 4, 753. Incertoque pedu[...] gnat non stare tumultu: ubi *Cort.* laudat *C*[...] *Rapt.* 2, 196. In Chaos obliquo pugnant temo[...] verti; et praeter suam ipsius notam ad *Luca*[...] 491., *Cerd.* ad *Virg. G.* 3, 498.] ℙ De rebu[...] animis. *Lucr.* 2, 205. quamquam Pondera, qua[...] in se est, deorsum deducere pugnent. *Petr. Sat.*[...] Prima quidem glacies, et cana vincta pruina[...] pugnavit humus. ℙ *Non pugnare,* non labo[...] *Cic. N. D.* 3, 1. Mihi videtur Epicurus de Diis[...] magnopere pugnare. ℙ *Pugnare,* et *pugnam*[...] apud comicos interdum est dolum, fallaciam [...] minisci, machinam excogitare ad fallendum, et[...] dandum. *Pl. Ps.* 1, 5, 110. Priusquam istam pug[...] pugnabo, ego etiam prius dabo aliam pugnam[...] ram et commemorabilem. *Id. Epid.* 3, 4, 57. E[...] ce, frugi es: pugnasti: homo es, qui me emun[...] etc. *Id. Capt.* 3, 4, 53. Profecto jam aliquid pu[...] edidit. *Id. Bacch.* 4, 9, 43. Pugnam conserui [...] Ego eum adeo uno mendacio devici. Adde 2, 3,[...] et *Ter. Eun.* 5, 3, 60. Huc pertinet illud *Ter.*[...] 5, 3, 56. Istam psaltriam una illuc mecum hinc[...] straham. *Mi.* pugnaveris. *Donat.* interpretatur[...] gnam rem feceris: quod fere eodem recidit. ℙ [...] *gnavit* pro *pugnatum est* ap. *Plin.* 15, 18, 20. *f.*[...] inde sublata gladiatorio munere divi Julii, quod[...] vissime pugnavit in foro. ℙ [*Confund. *pugna*[...] *purgare.* V. *Drak.* ad *Liv.* 34, 62, 5. — et [...] *gnare.* *Spald.* ad *Quint.* T. 2. p. 272. *crit.*]

JGNUS, i, m. πυγμή, κόνδυλος, manus contra-et clausa ad capiendum, vel feriendum: cujus s *colaphus* etiam dicitur. *Cic. Acad.* 4, 47. Ma-plane comprimere, pugnumque facere. *Id. Tusc.* ℓ. Certare pugnis, calcibus, unguibus. *Id. Verr.* ;, 23. Cum pugnis et calcibus conscissus esset. *Bacch.* 3, 3, 46. Pugnis aliquem contundere. *Id.* n. 1, 2, 145. pectere. *Id. Amph* 1, 1, 172. one-; et 2, 1, 59. obtundere. *Id. Truc.* 4, 2, 55. *Hor. Sat.* 1, 2, 66.) caedere. *Id. Poen.* 4, 1, 3. ursare. *Id. Rud.* 3, 4, 5. Pugnum alicui in os im-gere. *Paul. Dig.* 47, 10, 4. ducere alicui. *Ter.* 5, 7, 95. Pugnos in ventrem ingerere. *Id. Ad.* , 17. Ne mora sit, si innuerim, quin pugnus inuo in mala haereat. *Ov. Met.* 3, 626. Is mihi, resto, juvenili guttura pugno Rupit. ℙ De pu-u. *Hor. Od.* 3, 12, 8. neque pugno, Neque se-pede victus. Adde *ib.* 1, 12, 26. ℙ Et mensura. *R. R.* 82. Sphaeras pugnum altas facito. *Mar-Empir.* 8. *med.* Rosae siccae pugnos duos.

ULCHELLUS et Pulcellus, a, um, adj. dimin. ri, venustulus. *Crassus* ap. *Cic. Or.* 2, 65. Au-us pulcellum puerum. *Cic. Fam.* 7, 23. Bacchae hellae, *h. e.* Baccharum signa. *Id. Att.* 1, 16. . 2, 1. et 22. *pulchellum* vocat P. Clodium ini-m suum, tum quod cognomine *Pulcher* erat, etiam ironice, quod facie illiberali esset, ut tat ex *Cic. fr. or. in P. Clod.* 4. ejusque *Schol.* b *A. Maio* editis: nec audiendus *Manutius*, qui ocis perperam interpretatis *Plut.* in *Caes.* et in credere videtur, Clodium pulchrum revera fu-V. *ejusd. Maii adn.* ad *Cic. l. c.* p. 79. *ed.* 2. jecit quaedam *F.*]

ULCHER, cra, crum, adj. καλὸς, formosus, stus, decorus, elegans: a πολύχροος, multum is nitorisque habens: vel a πολύχαρις, multum ıs gratiae: vel a πολύχειρ. Alii a *polio*, alii ali-ducunt. [*Originationem h. v. maxime pro-em invenisse sibi visus est *Doederl.* 3, 24. ap. ., qui a *pollere* deriv. scil. quia pollet caritate.] est quam *venustus.* Nam *pulcher* ad formam di-tem addit, et quandam majestatem; ut est vi-: *venustus* specie constat, et est feminarum. erius hanc rem tractat *Doederl.* 3, 29. sq.] *Ner.* 51. Fuit vultu pulcro magis, quam venu-Non est tamen id perpetuum. *Cic. Off.* 1, 40. casu formosus puer praeteriret, dixissetque ocles, O puerum pulcrum, Pericle! *Phaedr.* Animosque ejusdem pulcra juvenis ceperat. *Dom.* 18. Fuit pulcher ac decens, maxime in a. *Virg. A.* 1, 500. Regina ad templum for-ulcherrima Dido Incessit; et *ib.* 9, 179. quo or alter Non fuit Aeneadum; et *ib.* 358. pul-ne tapetas; et *ib.* 684. et pulcher Aquicolus ar-*h. e.* pulcris armis instructus. *Cic. Sen.* 15. de uva: Qua quid potest esse cum fructu lae-tum aspectu pulcrius? *Virg. G.* 2, 463. varios testudine postes. *Caes. B. G.* 7, 15. Pulcher-prope totius Galliae urbs. *Ov. Met.* 14, 260. atria marmore tecta Ad dominam (*Circen*) t: pulcro sedet illa recessu Sublimis solio. *Id.* 1, 8, 37. Pulcri horti. *Lucr.* 4, 1027. et 1087. r color. *Virg. G.* 2, 137. et *Val. Fl.* 5, 486. . *Hor. Sat.* 1, 5, 89. Pulcherrimus panis. *Id.* , 18, 33. Pulcrae tunicae. *Id. Sat.* 1, 2, 89. . *Festus:* Pulcher bos appellatur, ad eximiam tudinem perductus. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 10. eles fecit ex aere pulcherrima opera. ℙ Ad *Virg. A.* 3, 119. taurum tibi, pulcher Apollo: haec adnotat: Quidam epitheton datum Apol-prehendunt: *pulcros* enim a veteribus exoleto: nam et ap. Lucilium Apollo *pulcher* dici non ℙ Translate. *Cic. Mur.* 12. Praetor interea, crum se ac beatum putaret, atque aliquid ipse onte loqueretur, ei quoquo carmen composi-t. Simile est illud, *ne sibi valde placeret.* ℙ r *pulcher* bonus in quocumque genere. *Caes.* 7, 77. Pulcherrimum exemplum. *Sall.* in *ep.* *d. ad Arsac.* Pulcherrima classis. *Id. Cat.* 5. espublica paulatim immutata, ex pulcherrima a ac flagitiosissima facta est. *Cic. Off.* 1, 32. *f.* majori parti pulcherrima videntur, ea ex-. *Virg. A.* 5, 728. pulcherrima consilia. *Hor.* 10, 6. pulcra poemata. Al. leg. *pura.* *Gell.* Poetarum pulcherrime. *Petr. Sat.* 88. Pulcher-artes. *Cato R. R.* 104. Acetum acerrimum et rrimum. *Plin.* 21, 4, 10. unguentum. *Hor.* 15, 41. cum sit obeso Nil melius turdo, nil ulcrius ampla. ℙ Item carus, gratus. *Virg.* 322. pulcra pro libertate. ℙ Item pretiosus. 9, 253. pulcherrima praemia. *Hor. Sat.* 2, 3, rtus, fama, decus, divina, humanaque pul-vitiis parent. ℙ Item clarus, nobilis. *Virg.* 290. Nascetur pulcra Trojanus origine Caesar. laetus, faustus. *Hor. Od.* 1, 36, 10. Cressa at pulcra dies nota. *Flor.* 2, 2. *med.* Pul-us exitus. ℙ Item gloriosus, honoratus, s, laude dignus. *Flor.* 2, 12. *f.* Pulcherri-umphus. *Lucr.* 5, 1233. pulcros fasces, sae-secures. *Sall. Cat.* 20. Maximum et pulcher-facinus. *Virg. G.* 4, 218. pulcramque petunt uera mortem. *Val. Fl.* 1, 40. Hanc mihi , veterum quae pulcrior actis, Annue; et *ib.* 498. pulcherrima coepta. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 91. Miscetur decori virtus, pulcherque se-vero Armatur terrore pudor. *Ov. Met.* 13, 695. Pro populo cecidisse suo, pulcrisque per urbem Funeribus ferri, celebrique in parte cremari. ℙ Cum gen. *Sil.* 11, 365. pulcherrimus irae, Et di-gnus fieri compos memorabilis ausi, *h. e.* valde glo-riosus et laudandus ob justam iram conceptam. ℙ Item fortis (ut καλὸς Graece) quasi πολύχειρ, manu multum valens. Sic enim *Serv.* interpretatur illud *Virg. A.* 7, 656. satus Hercule pulcro Pulcher Aven-tinus. Quo pertinere volunt illud *Flori* 2, 19. Ha-ctenus populus R. pulcher, egregius, pius, sanctus, atque magnificus; et 4, 4. *f.* Tum quidem etiam ma-nu pulcher apparuit. ℙ *Pulcrum est*, laude dignum est, honestum, decorum est. *Virg. A.* 2, 318. pul-crumque mori succurrit in armis. *Prop.* 2, 2, 44. Pulcrius hac fuerat, Troja, perire tibi. *Lucan.* 9, 391. pati vel quae tristissima, pulcrum, Romanum-que putant. *Quint.* 1, 2. *med.* Turpe ducet cedere pari: pulcrum superasse majores. *Hor. ep.* 1, 2, 30. Cui pulcrum fuit in medios dormire dies. ℙ *Pul-cher* et *pulcra* est etiam cogn. R. Ap. *Liv.* 38, 35. P. Claudius Pulcher. Ap. *Tac. A.* 4, 52. Claudia Pul-cra. V. etiam infra, et PULCHELLUS. ℙ Veteres, teste *Cic. Or.* 48., *Varr.* ap. *Charis.* 56. et *Scauro de Orthogr.* 2256., sine aspiratione scribebant, exce-pto si vocalis sequeretur, ut in recto singulari, et in superlativo. Aetate *Ciceronis* aspiratio ubique adhi-bebatur. Paulatim deinde extrita est ubique: et non solum *pulcra*, *pulcrum*, sed etiam *pulcer*, *pul-cerrimus*, *pulcellus*, quae in MSS. (teste *Pier.* ad *Virg. G.* 2, 534.) et lapidibus non unis reperiuntur. Sed usus frequentior videtur in his retinuisse, in ce-teris reliquisse. *Scaur. de Orthogr.* 2256. Pulcrum quamvis in consuetudine aspiretur, nihilominus ta-men ratio exiliter *c* enunciandum et scribendum esse persuadet, ne una omnino dictio, adversus Latini sermonis naturam, in media adspiretur: quamvis Santra a Graecis putet esse translatum, quasi πολύ-χρουν. ℙ Etiam *polcer*, et *polcrum* aliquando scri-ptum fuit, sive quod a Graeco πολὺς, sive quod a Latino *polio* duci creditum est. *Enn.* ap. *Cic. Div.* 1, 48. Romulus polcer in alto Quaerit Aventino. *Id.* *ib.* 20. Nam me visus homo polcer per amoena sa-licta, Et ripas reptare. Sic *polcerrimus*, *ib.* 48. Et, Venus polcra Dearum, *Id.* ap. *Prob.* ad *Virg. Ecl.* 6, 31., ubi notandus genitivus Graeco more. Alii ta-men ubique per *u* scribunt. *Inscr.* ap. *Grut.* 556, 1. Papiriae Polcrae, quae vixit ann. VIIII. etc.

[PULCĬO, onis, m. dimin. pulicis. Est cogn. R., ut T. Pulcio ap. *Caes. B. C.* 3, 67., qui fortasse fuit ex gente Sulpicia, et idem, qui ap. *eund. B. G.* 5, 44. T. Pulfio minus recte, ut videtur, scribitur. *F.*]

PULCRĀLIS, e, adj. pulcher. Pulcralibus atque cupediis, *Cato* dixit in ea oratione, quae est de fun-do oleario, teste *Festo: h. e.* bellariis.

PULCRĒ, adv. καλῶς, probe, bene, optime, prae-clare, recte, belle. *Cato R. R.* 74. Pulcre subigere aliquid. *Pl. Merc.* 5, 2, 61. Aedes probae, pulcreque aedificatae. *Ter. Ad.* 3, 4, 16. Salsamenta haec fac macerentur pulcre. *Pl. Pers.* 4, 4, 6. Oppidum pul-cre munitum. *Mart.* 1, 78. Pulcre valere. *Nep. Att.* 13. aliquid facere. *Cic. Or.* 68. Nihil est aliud, pul-cre et oratorie dicere, nisi optimis sententiis verbis-que lectissimis dicere. *Ter. Eun.* 3, 1, 26. Pulcre mehercle dictum, et sapienter. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 23. Lepidum pulcre noram. *Ter. Ad.* 4, 1, 17. Ego illius sensum pulcre calleo. *Phaedr.* 4, 20. in-telligo.; et *ep.* 3. *extr.* meminero; et 5, 10. Hoc cur, Philete, scripserim, pulcre vides. *Sulp.* ad *Cic. Fam.* 4, 5. *f.* Secundam pulcherrime ferre fortunam. *Cic. Div.* 2, 15. *f.* Cum tristissima exta fuerunt, proxima hostia litatur saepe pulcherrime. *Pl. Ep.* 3, 4, 36. Conciliavisti pulcre. (Sic pulcre vendere, *Pers.* 4, 4, 31. et 38.) et 5, 1, 18. Signum pictum pulcre. *Id. Bacch.* 4, 9, 145. Hoc est incepta efficere pulcre. *Ter. Heaut.* 3, 1, 41. Pulcre instructa ad perniciem. *Cic. N. D.* 2, 32. Omnia subjecta esse naturae, et ab ea pulcherrime regi. *Ov. Am.* 3, 8, 5. Cum pul-cre nostri dominae placuere libelli. *Pl. Most.* 1, 1, 51. Decet me victitare pulcre, te miseris modis; et *Lucr.* 5, 173. Pulcre degere aevum. *Pl. Mil.* 2, 6, 56. Pulcre admonuisti. *Id. Rud.* 5, 3, 9. Istaec tibi res ex sententia pulcre evenit. *Id. Men.* 3, 2, 7. Pulcre ulcisci injuriam. *Cic. Cluent.* 26. *f.* Pulcre asseverat, se esse ab Oppianico destitutum, *h. e.* sci-te, callide, et simul affirmate. Sic *Phaedr.* 1, 10. *extr.* Te credo surpuisse, quod pulcre negas. ℙ Item large, copiose. *Pl. Aul.* 3, 1, 6. Neque ligna ego us-quam gentium praeberi vidi pulcrius. ℙ Item valde, aut prorsus, in malam partem. *Pl. Curc.* 1, 3, 58. Jamne ego relinquor? pulcre occidi. *Id. Mil.* 2, 4, 50. Si ad herum haec res pervenit, peristi pulcre. ℙ De eo, cui dolus bene processit. *Pl. Merc.* 3, 4, 19. Pulcre os sublevit patri. *Id. Poen.* 2, 11. Veneri pulcre adii manum. ℙ Est interjectio applaudentis, approbantis. *Ter. Eun.* 4, 7, 3. *Thr.* Primum aedes expugnabo. *Gn.* recte. *Thr.* Virginem eripiam. *Gn.* probe. *Thr.* Male mulcabo ipsam. *Gn.* pulcre. *Id. Heaut.* 2, 3, 92. Assimulabimus, tuam amicam hu-jus esse amicam. *Clit.* pulcre. Adde *Hor. A. P.* 428. ℙ *Pulcre est mihi*, praeclare mecum agitur, omnia mihi ex sententia procedunt. *Cic. N. D.* 1, 41. Pro-pone ante oculos Deum nihil aliud, nisi, Mihi pulcre est, et Ego beatus sum, cogitantem. *Hor. Sat.* 2, 8, 18. sed queis coenantibus una, Fundani, pulcre fuerit tibi, nosse laboro. *Catull.* 23, 5. Est pulcre tibi cum tuo parente, i. e. jucunde vivis. Sic *ib.* 15. Quare non tibi sic bene ac beate? ℙ *Pulcre esse*, belle habere, pulcre victitare, genio indulgere. *Pl. Merc.* 3, 3, 21. Quin ergo imus, atque obsonium cu-ramus, pulcre ut simus? Simile est illud *ejusd. Men.* 3, 2, 20. Minore nusquam bene fui dispendio.

PULCRESCO, is, n. 3. pulcher fio. *Ser. Samm.* 44, 824. Aut succis hederae pulcrescit foeda cicatrix. *August. serm. inter homil.* 35, 50. *sect.* 3. (*nunc in supposit. num.* 315. *Appendic.*) Quidquid pulcre-scit visu, quidquid dulcescit gustu. [*Cass. Varr.* 5, 40. Unius rei facies de addita venustate pulcre-scit. *F.*]

PULCRĬTAS, atis, f. idem ac pulcritudo. *Caecil.* ap. *Non.* 2, 665. Dii boni, quid illud est pulcritatis?

PULCRITŪDO, inis, f. κάλλος, species, venustas, decor, elegantia. *Cic. Tusc.* 4, 13. *f.* Ut corporis est quaedam apta figura membrorum cum coloris qua-dam suavitate, eaque dicitur pulcritudo. *Id. Off.* 1, 28. Ut enim pulcritudo corporis apta compositione membrorum movet oculos, et delectat hoc ipso, quod inter se omnes partes cum quodam lepore consenti-unt, etc. et *ib.* 36. Pulcritudinis duo genera sunt, quorum in altero venustas est, in altero dignitas; venustatem muliebrem dicere debemus, dignitatem virilem. *Quint.* 3, 7. Pulcritudo verborum. *Petr. Sat.* 2. orationis. *Cic. Or.* 3, 19. Praeclara et exi-mia species oratoris perfecti, et pulcritudo. *Id. Fin.* 2, 15. Honestum sua pulcritudine specieque laudabi-le. *Id. Off.* 2, 10. *extr.* Quis non admiretur splen-dorem pulcritudinemque virtutis? *Plin. ep.* 10, 46. de aquaeductu: Utilitas operis et pulcritudo; et *Gell.* 15, 31. de imagine: Operis pulcritudo et praestantia. *Id.* 3, 9. *f.* Pulcritudo equi. *Flor.* 2, 6. urbis. *Cic. Or.* 3, 25. colorum. *Suet. Ner.* 38. flammae. *Plin. ep.* 3, 19. Praedia agris meis vicinia venalia sunt. In his me multa sollicitant, aliqua deterrent. Solli-citat ipsa pulcritudo jungendi. *Plin. alter* 37, 9, 46. Nomen per alienas pulcritudines jactatum, *h. e.* pul-cras gemmas.

PŪLEJĀTUM, i, n. vinum pulejo conditum ap. *Lampr. Elag.* 19., quod glechonites vocatur a *Co-lum.* 12, 35. Sic pulejata posca, *Veg. Vet.* 3, 76.

PŪLEJUM et Pūlēgĭum, ii, n. γλήχων, herba hor-tensis odorata duorum generum, sativi et silvestris. [*Polei, Flöhkraut.* Mentha pulegium, *L.*] Utra-que et mas est, et femina: illa florem habet candi-dum, haec purpureum. Silvestris minoribus est fo-liis, quam sativa, et vi efficaciore ad varios usus in medicina, quos *Plin.* 20, 14, 54. recenset. Dicitur etiam odore necare pulices: unde et nomen ei factum putant. Rustici utuntur et viridi, et siccata ac re-posita cibis condiendis. *Cic. Div.* 2, 14. Pulejum aridum florescere dicitur ipso brumali die. *Mart.* 12, 32. Quadrima nigri nec corona puleji. *Colum.* 12, 35. condiendo vino: *Pall.* 12, 22. condiendis oli-vis pulejum memorant. *Ser. Samm.* 1, 18. Pulegium-que potens una super aure locabis. Adde 32, 599., ubi, ut etiam ap. *Marc. de medic.* 40., *pulejum potens* dicitur ob efficaciam virtutis. Sic *Virg. A.* 7, 19. Quos hominum ex facie Dea saeva potentibus her-bis Induerat Circe in vultus ac terga ferarum. ℙ Translate. *Cic. Fam.* 16, 23. *extr.* Cras exspecto Leptam, etenim ad cujus rutam pulejo mihi tui sermonis utendum est, *h. e.* ad tristia illa et ingra-ta Leptae suavitate sermonis tui uti debeo. Ruta amara est, pulejum suave: miscenturque saepe in condimentis temperandi causa. ℙ Quae scriptio *g* exterit, videtur frequentior esse in MSS., teste *Rho-dio* in *Lex. Scribon.* et aliis.

PŪLEX, ĭcis, m. ψύλλα, insecti minuti genus, ho-mines, canes, gallinas, etc. infestans. A *Plinio* 9, 47, 71. dicitur aestivum animal, pernici saltu mole-stum. *Pl. Curc.* 4, 2, 13. Item genus est lenonium inter homines, ut muscae, culices, cimices, pedes-que, pulicesque. *Mart.* 14, 83. cujus lemma *Scalpto-rium.* Defendet manus haec scapulas mordente mo-lesto Pulice, vel siquid pulice sordidius. *Cels.* 6, 7. *n.* 9. Si pulex intus est (*in aure*), compellendum eo lanae paululum est. *Colum.* 8, 5. de gallinis: Puli-cibus, aliisque similibus animalibus replentur (*cubi-lia*), quae secum affert avis, etc. *Pall.* 1, 35. *med.* Culices galbano infuso fugantur: pulices amurca. ℙ Sunt etiam oleribus innascentes pulices, eaque ero-dentes. *Colum.* 10, 320. Exurat sata ne resoluti pul-veris aestus, Parvulus aut pule irrepens dente laces-sat. ℙ Qui primam corripi posse putant, auctorem habent incerti, aut potius nullius ponderis, in *carm. de Pulice*, 1. Parve pulex, et amare, lues inimica puellis. ℙ M. Servilius Geminus, qui fuit magister equitum P. Sulpicio Galba dictatore, ut est ap. *Liv.* 30, 24. et consul cum Ti. Claudio Nerone (*ib.* 26.) cognominatus est *Pulex*. *Fasti Capit.* ap. *Grut.* 293.

[PŪLĬCĀRĬA, ae, f. herba eadem ac psyllion, ψύλλιον. Ejus meminit *Theod. Prisc.* 1, 10. V. CY-NOMYIA. *F.*]

*PŪLĬCO, as, pulices progigno. *Gloss. Gr. Lat.* ψυλλίζω, pulico. *B. A.*

PULĪCŌSUS, a, um, adj. ψυλλώδης, pulicibus plenus. *Colum.* 7, 13. Pulicosae cani remedia sunt.

*PULLARIA, ae, f. insula maris Hadriatici, Istriae objecta. *Plin.* 3, 26. ed. *Hard.*, ubi antea, v. g. in ed. *Elzev.*, legebatur *Pullariae*, pluraliter. *B. A.*

PULLĀRIUS, a, um, adj. ad pullos equorum pertinens, ut Pullaria collectio, *Veg. Vet.* 2, 25. ℙ [Item ad pullos gallinaceos pertinens. *Inscr.* ap. *Fea Fram. di Fast. cons.* p. 32. Ti. Claudio Festo lictori, idem decuriali decuriae pullariae. Alia ap. *Donat.* 166, 3. Decuriales pullarii. Ex his patet, etiam pullarios in decurias fuisse divisos. Alia ap. *Grut.* 447, 2. M. Aurelio Eureto M. Aur. Euretus, et M. Aur. Pudentianus filii negotianti pullario patri fecerunt. *F.*] ℙ Item ad pullum, qua puerum notat. *Pullaria* enim *feles* dicitur ab *Auson. ep.* 70. qui instar felis sorices venantis, pueros captat et corrumpit. Hinc *pullariam* dixit *Pl.* ap. *Fest.* manum dexteram ἀναφλῶσαν τοὺς παῖδας. *Turneb. Advers.* 3, 11. Simile est illud *Auson. l. c.* in PULLIPREMA.

PULLĀRĬUS, ii, m. qui e pastu pullorum gallinaceorum captat auspicia. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 12. Pullariorum admonitu, non satis diligenter eum auspiciis operam dedisse. *Cic. Div.* 2, 34. Attulit in cavea pullos is, qui ex eo nominatur pullarius. *Liv.* 10, 40. Consul pullarium in augurium mittit: pullarius auspicium mentiri ausus tripudium solistimum consuli nunciavit. *Inscr.* ap. *Grut.* 557, 6. M. Pompejo M. F. Ani. Aspro ⌝. Leg. XV. Apollinaris Atimetus Lib. pullarius fecit. Alia ap. *Mur.* 788, 4. L. Avillius L. F. Asperinus pullarius Leg. VI. Claudiae, (unde discimus, suum cuique legioni pullarium fuisse). Alia ap. *Grut.* 627, 5. C. Calpetanus C. L. Glyptus viator pullarius, scil. qui magistratui auguria per pullarios captanti praesto erat. ℙ Item *pullarius* est puerorum corruptor. *Gloss. Phil.* Παιδεραστής, pullarius. V. v. praec. [*Emendavit h. l. *F.*]

PULLASTRĂ, ae, f. gallina adolescens. Suapte natura adjectivum est. Nam subintelligitur gallina. *Varr. R. R.* 3, 9. *med.* Et ea quae subjicias potius vetulis, quam pullastris. *Scal.* aliter legit. Haec enim habet: Vetus lectio *pullitris*, quod verum est. Nam *pullastrae* non ad aetatem refertur, sed ad magnitudinem. Pullastri enim in genere gallinaceo, qui pumiliones in hominibus. *Pullitra* autem, vel *pulletra* (nam utroque modo scribebant) quae adhuc effeta non est. Deinde *Turnebum* reprehendit, qui *pullinis* legendum conjiciebat. *Pullitris* probat etiam *Pontedera in not. ad Varr.*, [sed *Schneid.* putat *pullastris* retinendum. *F.*]

PULLĀTIO, onis, f. πωλοτοκία, fetura pullorum gallinaceorum. *Colum.* 8, 5. *med.* Plerique tamen etiam ab aestivo solstitio non putant bonam pullationem.

PULLĀTUS, a, um, adj. μελανείμων, atratus, pulla veste indutus, lugubrem habitum ferens ex parentum morte, vel alia quavis ratione. *Juven.* 3, 212. Si magna Asturici cecidit domus, horrida mater, Pullati proceres: differt vadimonia praetor. *Sidon.* de iis, qui omnia praepostere agunt *ep.* 5, 7. Albati ad exsequias, pullati ad nuptias. ℙ *Pullati* etiam dicebantur infimae plebis homines, quod sive togati, sive paenulati, sive tantum tunicati essent, ipso suae artis usu, tum angustia rei familiaris impedirentur albas ac nitidas semper vestes habere. *Plin. ep.* 7, 17. Illos quoque sordidos pullatosque reveremur. *Quint.* 6, 4. Imperitis ac pullatae turbae relinquunt. *Id.* 2, 12. *med.* Jam collidere manus, terrae pedem incutere, frontem caedere, mire ad pullatum circulum facit. *Suet. Aug.* 44. Sanxit, ne quis pullatorum media cavea sederet.

PULLEJĂCEUS, a, um, adj. idem ac pullus. Hoc vocabulo utebatur Augustus, ut in ejus vita scribit *Suet.* 87. Nempe, ut recte *Casaub.* monet, ad aliorum colorum exemplum, quadam ingenii lascivia, id verbum formabat. Sic enim dicimus *violaceus*, *hederaceus*, *herbaceus*, etc.

PULLESCO. V. PULLULASCO.

PULLĬCĒNUS, i, m. dimin. pulli, qui ex gallinae ovo nascitur, pullus gallinaceus. *Lampr. Alex. Sev.* 41. Qui eos (*palumbos*) ex ovis, et pullicenis, et pipionibus alerent, *h. e.* ex pecunia, quae iis venditis colligebatur.

[PULLĬGER, ra, rum, adj. qui pullum gerit, parturit. V. *Fulg. l. c.* in PUERIGENUS, in quo si *puerigena* legas, videtur etiam *pulligena* pro *pulligera* legendum. *F.*]

PULLĬGO, inis, f. idem ac pullus color. *Plin.* 8, 48, 73. Nigri velleris oves praecipuas habet Pollentia juxta Alpes: Asia rutili: Canusium fulvi: Tarentum et suae pulliginis.

PULLĪNUS, a, um, adj. πωλικός, qui est pulli, ut Pullini dentes, quos primum equi jaciunt, et indices aetatis sunt. *Plin.* 8, 44, 69. Priusquam dentes, quos pullinos appellant, jaciat.

PULLĬPRĔMA, ae, m. παιδεραστής, παιδοφθόρος, pullarius. *Auson. ep.* 70. Lucili vatis subulo pulliprema. Alii leg. *pullipremo* eodem sensu.

PULLĬTĬES, ei, f. pullatio, fetura avium. *Varr. R. R.* 3, 7. de columbis: Altera de causa propter pullitiem; ipsae enim propter pullos, quos habent, utique redeunt. *Colum.* 8, 9. *extr.* de turturibus: Itaque circa messem, cum jam confirmata est pullities, eligitur. *Id.* 9, 11. de apib.: Cum primo vere in eo vase nata est pullities. Adde 8, 14. *f.*

PULLITRA. V. PULLASTRA.

PULLO, as, n. 1. idem ac pullulo, germino. *Calpurn. Ecl.* 5, 19. Tunc etenim toto vernanti gramine silva Pullat, et aestivas reparabilis inchoat umbras.

PULLŬLASCO, is, n. 3. βλαστάνω, pullulans fio, germino, germen emitto. *Colum.* 4, 21. Et ita ex novello palmite vitis pullulascit. Est qui leg. *pullescit* eodem sensu. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 882. Utrum renatis pullulascat artubus.

PULLŬLO, as, avi, atum, n. 1. παραφυέω, βλαστάνω, pullos emitto, idest stolones, sive germina, fetifico. Proprie enim de arboribus dicitur, cum a radicibus novae plantae surgunt. *Virg. G.* 2, 17. Pullulat ab radice aliis densissima silva. ℙ Translate. *Id. A.* 7, 329. Tam saevae facies, tot pullulat atra colubris. *Nep. Cat.* 2. Pullulare incipiebat luxuria. ℙ Active generare. *Appul. Met.* 4. Terras Venerem aliam virginali flore praeditam pullulasse.

PULLŬLUS, a, um, adj. aliquantum pullus, subniger. *Colum.* 2, 2. *med.* Ista non tam vera possunt videri, quam si sit pullula terra, quae melius proventu frugum approbatur.

PULLŬLUS, i, m. parvus pullus, h. e. puerulus amabilis, delicium, amasius. [*Front. ad Antonin. imp.* (ed *A. Maio*) 1, 3. Vidi pullulos tuos tam simili facie tibi, ut nihil sit hoc simili similius. *F.*] ℙ Joculariter de asino *Appul. Met.* 8. Cave, ne solus exedas tam bellum pullulum, sed, etc. ℙ Item stolo, aut germen, quod ex arboris radice nascitur. *Plin.* 17, 10, 12. Nullis vero tales pulluli proveniunt, nisi quarum radices amore solis atque imbris in summa tellure spatiantur. V. PULLUS, i.

PULLUS, a, um, adj. φαιός, ὄρφνινος, color medius inter rubrum et nigrum, ater, subniger. Volunt esse quasi *purus*, ut ab *unus* est *ullus*: quia nativus est, et qualis in lana fusca, et nulla arte dealbata, aut in terra recens aratro proscissa: vel a πελλὸς. pro πελὸς, quod idem significat. [*V. *Doederl.* 3, 207., ubi originem hujus vocis a *pix* repetit, quod semper foedi, sordidi notionem exhibeat. V. quae dicta sunt in ATER et NIGER.] *Varr. R. R.* 3, 12. Lepus superiore parte pulla, ventre albo. *Colum. praef.* 1. *med.* In aliis regionibus nigra terra, quam pullam vocant, ut in Campania, est laudabilis. *Id.* 7, 2. Color lanae pullus, atque fuscus, quos praebent in Italia Pollentia, in Baetica Corduba. *Pullus* ad nigrum videtur magis, quam *fuscus* accedere. Poetae tamen latius haec accipiunt. *Hor. Epod.* 16, 46. Suamque pulla ficus ornat arborem. *Id. Od.* 1, 25, 18. Pulla myrtus. *Virg. G.* 3, 386. Illum autem, quamvis aries sit candidus ipse, Nigra subest udo tantum cui lingua palato, Rejice, ne maculis infuscet vellera pullis Nascentum. *Tibull.* 1, 2, 62. Concidit ad magicos hostia pulla Deos. *Ov. Am.* 2, 4, 41. pendent nivea pulli cervice capilli. *Mart.* 6, 58. Si mihi lanificae ducunt non pulla sorores Stamina, *h. e.* funesta, et vitae miserae indicia. Sic *Ov. Ib.* 246. de Clotho: Nevit et infecta stamina pulla manu. ℙ *Pulla vestis*, sive toga, sive tunica, etc. ex nativo lanae fuscae colore, gestabatur ab artificibus et tenuioribus, qui sumptum in ea dealbanda ferre non poterant. *Calpurn. Ecl.* 7, 26. Venimus ad sedes, ubi pulla sordida veste Inter femineas spectabat turba cathedras; et *ib.* 80. sed mihi sordes, Pullaque paupertas. *Cic. Verr.* 2, 4, 24. *extr.* praestringit Verrem, quod praetor Siciliae, deposito senatorio cultu, in officina, ubi vasa caelata sibi conficienda curabat, majorem partem diei cum tunica pulla sedere solebat, et pallio, tanquam vilis quidam artifex, aut infimae plebis homuncio. ℙ Usus ejus fuit praecipue in exsequiis, et luctu. V. PULLATUS. *Varr.* ap. *Non.* 16, 13. Ut, dum supra terram esset, riciniis lugerent (*feminae*), funere ipso pullis pallis amictae. *Ov. Met.* 11, 48. obscuraque carbasa pullo Naides et Dryades, passosque habuere capillos: *pullo* substantivi more, pullo colore: quemadmodum dicitur *album*, *nigrum*. (Sic *Flor.* 4, 2. *med.* Dux mane cum pullo ante principia conspectus, *h. e.* cum veste pulla: quod erat mali ominis extra luctum.) Loquitur autem de lugentibus Orphea a Bacchis discerptum. An aliquando albatae mulieres in luctu fuerint, V. *Kirchmann. de funerib.* 2, 17. ℙ Quando epulum in funere civium potentiorum publice dabatur, in eo pullis vestibus non utebantur. Ita enim illud erat funebre, ut munus esset funeris, epulum dignitatis, ut ait *Cic. Vat.* 12. *extr.*, ubi Vatinium reprehendit, quod in epulo Q. Arrii cum toga pulla accubuisset. Quod autem subdit *ib.* 13. Quis usquam in luctu domestico, quis in funere familiari coenavit cum toga pulla? cui de balneis exeunti, praeter te, toga pulla unquam data est? id significat, *togam pullam*, ne in funere quidem familiari, fuisse unquam vestem coenatoriam seu accubitoriam, et mensae aptam, sed synthesim, aut laenam, aut hujusmodi. ℙ *Non possum togam praetextam sperare, cum exordium pullum videam*: proverb. ap. *Quint.* 5, 10. *med.* h. e. non possum sperare prosperum meis ausis et conatibus exitum, cum initia parum fausta sint. ℙ *Pullus* fuit etiam cogn. R., ut L. Junius Pullus. In *Fastis* tamen *Capitol.* ap. *Grut.* 292. habetur *Pau[…]* non *Pullus*. V. v. sq. ℙ Quod ait *Cato R. R.* […] Semen cupressi per ver serito in loco, ubi terra […]nerrima erit, quam pullam vocant; et *Plin.* 17, […] Cato terram optimam judicat, teneram, quae v[…]tur pulla: venit in mentem *Gesnero*, non tam a […]lore *pullam* dici, quam a teneritudine, quae ju[…]tutis quoddam robur fecundum declarat, ut te[…] quandam *anum* dici *Plin. l. c.* docet, quam *cario[…]* appellat *Cato* 5. ℙ Quod putant nonnulli, *p[…]* a *purus* ducendum esse, ut ab initio diximus, fir[…] videtur hoc *Varr.* fragmento ap. *Non.* 4, 360. […] nitidi ephebi veste pulla candidi, modeste amicti[…]scunt pecora: *pulla* enim hic pura est: et fort[…] togam puram, seu virilem significat.

PULLUS, i, m. nomen est generale (ut *catu[…]* recens natorum ex animalibus. Si esset a πω[…] pullus equinus, proprie de his diceretur. *Virg[…]* 3, 75. Continuo pecoris generosi pullus in arvis […]tius ingreditur. [*De etym. h. v. disputat *Doe[…]* 3, 207. V. et in *pusillus*, a, um.] ℙ Sed dic[…] etiam de aliis. *Plin.* 8, 41, 69. Pulli onagror[…] *Id.* 11, 41, 96. asinarum. *Varr. R. R.* 3, 15. […]rium. ℙ De pullo equino, absolute *Juven.* 6, […] Cui totam tremuli frontem Caesonia pulli Inf[…] ℙ Frequentius dicitur de iis, qui nascuntur ex […] *Cic. N. D.* 2, 48. *f.* Ex ovis pulli orti aluntur […] iis, a quibus exclusi fotique sunt. *Id. Fam.* 9, […] Pulli columbini. *Liv.* 32, 1. gallinacei. *Varr. R[…]* 3, 9. pavonini. *Id. ib.* 8. de turturib.: Pulli plu[…] gignuntur; et *ib.* 10. Pulli anserum. *Plin.* 10, […] 49. hirundinum. *Juven.* 14, 74. ciconiae. *Ap[…]* *Dogm. Plat.* 1. in. cycni. *Id. Flor. n.* 12. psitt[…] *Pall.* 1, 28. pavonis. *Plin.* 11, 16, 16. apum. […] *Sat.* 2, 3, 314. ranae. ℙ Translate rapacem h[…]nem *pullum milvinum* vocat *Cic. Q. Fr.* 1, 2, 2. De gallinaceis, absolute *Hor. Sat.* 2, 2, 120. […] piscibus urbe petitis, Sed pullo, atque haedo […] *Ep.* 2, 2, 163. accipis uvam, Pullos, ova, ca[…] temeti. Adde *Sat.* 1, 3, 192. et *Sen. Q. N.* 4, 6[…] Tribuitur etiam hominibus (quasi *puellus*). D[…] enim *Festus*, puerum, quem quis amabat, pul[…] vocari solitum. Hinc Q. Fabium, cui Eburno […]pter candorem cognomen fuit, pullum Jovis appe[…]tum esse, quod ejus natis icta esset fulmine. […] AMBUSTUS.) Adhibetur itaque in blanditiis. […] *Cas.* 1, 50. Meus pullus passer, mea columba, […] lepus. Al. leg. *meus pullus*, *meus passer*. *Hor.* […] 1, 3, 44. strabonem Appellat paetum pater: et […]lum, male parvus Si cui filius est. *Suet. Cal.* 13. *e[…]* Laetissimo obviorum agmine incessit, super fa[…] nomina sidus, et pullum, et pupum, et alum[…] appellantium. [*M. Aurel.* ap. *Front. ad Anton.* […] (ed. *A. Maio*) 1, 1. Pullus noster Antoninus […] quo lenius tussit. *F.*] ℙ Denique in arboribus p[…] sunt germina aut stolones ab radicibus enascen[…] *Cato R. R.* 51. Abs terra pulli qui nascentur, […] in terram deprimito. (*Plin.* 17, 10, 12. vocat […]*lulos.*) Adde *Pall.* 4, 9. ℙ [Fuit etiam cogn. […] ut L. Junius Pullus Cos. ann. U. C. DV. V. ta[…] v. praec. *F.*]

PULMENTĀRIS, e, adj. ad pulmentum pe[…]nens. Pulmentaris cibus, ap. *Plin.* 18, 12, 30. […] pulmentarium.

PULMENTĀRĬUM, ii, n. quicumque cibus […] pulte edebatur: appellatio iis orta temporibus, […]bus usus panis nondum erat, sed pro eo pulte […]bantur. Quidquid igitur praeter pultem (quae […]prie ex leguminibus coctis fit) et invento pane, […] hunc (excepto pisce aut carne) obsonii vice in […]na adjiciebant, *pulmentarium* dictum est. Pro[…] autem dicitur de iis, quae coquuntur, et condi[…]tur: deinde de simplicibus et siccis. *Plin.* 18, 8, […] Pulte, non pane vixisse longo tempore Roma[…] manifestum, quoniam inde et pulmentaria hodie[…] dicuntur. *Varr. L. L.* 4, 22. et ap. *Charis.* 1, […] Pulmentum, quod id cum pulte essent: et inde p[…]mentarium dictum. *Cato ib.* Laserpitium pro p[…]mentario suo habet. *Id. R. R.* 58. Pulment[…] familiae, oleae caducae quamplurimum cond[…] Postea oleas tempestivas, unde minimum olei […] poterit, eas condito, parcito, uti quam diutiss[…] durent. *Phaedr.* 3, 7. de mensa sua Dat ossa do[…]nus: frusta jactat familia, Et quod fastidit quis[…] pulmentarium. *Pers.* 3, 102. Uncta cadunt laxis t[…] pulmentaria labris. *Juven.* 7, 185. venit qui pulm[…]taria condit, *h. e.* coquus. *Sen. ep.* 87. Carica[…] panem habeo, pro pulmentario sunt: si non, […] pane. *Plin.* hoc illustrat, cum ait 15, 19, 21. […] panis simul et obsonii vicem siccatae implent. […] 31, 7, 41. de sale: Varro etiam pulmentarii […] usos veteres, auctor est: et salem cum pane es[…] se eos, proverbio apparet. *Id.* 15, 15, 17. Pira […] poma vino et aqua coquuntur, atque pulmenta[…] cem implent: quod non alia, praeter cotonea e[…] thia. *Id.* 19, 8, 54. de sinapi: Usus ejus etiam […] pulmentario, in patellis decocto. ℙ De cibis av[…] *Colum.* 8, 10. *f.* de turdis: Semper tamen etiam […]naliculi milio repleti apponuntur: quae est firmis[…]ma esca: nam illa quae supra diximus, pulment[…]riorum vice dantur. ℙ De quocumque cibo, […] synecdochen. *Hor. Sat.* 2, 2, 19. non in caro nido[…]

tas Summa, sed in te ipso est: tu pulmenta- uaere Sudando.

LMENTUM, i, n. idem fere quod puls, vel cibus ad modum pultis factus: et dicitur de vi- ac tenuioribus usitato. *Pl. Ps.* 1, 2, 84. Num go pulmento utor magis unctiusculo? *Id. Aul.* 37. Pulmentum pridem ei eripuit miluus. ¶ quod pulmentarium, hoc est quidquid cum pa- nul esitatur. *Appul. Met.* 4. Estur ac potatur dite, pulmentis acervatim, panibus aggeratim, is agminatim ingestis; et *ib.* 9. Vina pretiosa at, pulmenta recentia tucetis temperat; et *ib.* apidissimis intrimentis succuum pulmenta con- *Just.* 3, 3. de Lycurgo: Pueros puberes nihil causa substernere, et vitam sine pulmento statuit, *h. e.* sola pulte aut pane sine aliis is. ¶ Universim quivis cibus. *Hor. Ep.* 1, 18, enes ut pariter pulmenta laboribus empta. *Id.* , 2, 33. laudas, insane, trilibrem Mullum, in a quem minuas pulmenta necesse est, *h. e.* of- artes. Videri tamen potest *pulmentum* dici et- pisce, qui obsonii nomine praecipue signifi- Nam piscis profecto intelligitur in illo *Ap- pol.* In maleficio ille venenum nominat, tu ntum: ille herbas et surculos, tu squamas a: ille pratum decerpit, tu fretum scrutaris. MO, onis, f. πνεύμων, viscus spongiosum, is totius secundum cor nobilissimum, ad un- oubulae similitudinem dissectum, follis modo m attrahens, et reddens, caloremque nativum refrigerans. *Cic. N. D.* 2, 55. In pulmonibus inest raritas quaedam, et assimilis spongiis ido, ad hauriendum spiritum aptissima, qui contrahunt adspirantes, tum respiritu dila- *Plin.* 11, 37, 72. Sub corde pulmo est, spi- ie officina, attrahens ac reddens animam: id- pongiosus, ac fistulis inanibus cavus. (Adde , 1.) *Pers.* 1, 14. Grande aliquid, quod pul- mae praelargus anhelat. *Pl. Curc.* 2, 1, 21. dolent, pulmones distrahuntur, cruciatur je- *v. Pont.* 1, 3, 19. Cernis, ut e molli sanguis e remissus Ad Stygias certo limite ducat φθόαις. *Lucan.* 4, 326. nulloque humore ri- eris alternos angustat pulmo meatus. (Hoc m opinione, qui putarunt poculenta in pul- descendere, ut est ap. *Gell.* 11, 11. Sic et 4, 138. cum pulmo falerno arderet.) *Id.* 10, rpetuo risu pulmonem agitare solebat Demo- *Pers.* 3, 27. pulmonem rumpere ventis, *h. e.* efferri, superbire. ¶ Habet locum in extis uspice inspiciendis. *Cic. Div.* 1, 39. Quid abet haruspex, cur pulmo incisus, etiam in xtis, dirimat tempus, et proferat diem? *Ju-* 548. calidae pulmone columbae Tractato. 1, 622. pulmonis anheli Fibra latet. Adde *v.* 2, 12. *f.* et *Sen. Oed.* 368. ¶ Pulmo, ge- rini piscis, idem ac halipleumon, memoratur 9, 47, 71., item 18, 35, 85., ubi cum appa- pelago, plurium dierum hiemem portendere, item 32, 9, 32., ubi decoctum in aqua cal- prodesse tradit; et *ib.* 36. emendare pernio- *ib.* 10, 46. alligatum purgare profluvia.

MONĀCĔUS, a, um, adj. *Veg. Vet.* 1, 12. a, quam quidam consiliginem vocant, qui- lmonaceam. V. v. sq.

MONĀRĬUS, a, um, adj. πνευμονικός, pul- nflammatione laborans, quam et febris acu- lifficultas anhelitus solent comitari. *Colum.* *ed.* Ovem pulmonariam similiter, ut suem, onvenit, inserta per auriculam, quam vete- onsiliginem vocant; et *ib.* 10. *med.* de sui- uis nisi affatim satientur, pulmonariae fiunt.

MONĔUS, a, um, adj. πνευμονικός, ad pul- ertinens. *Pl. Rud.* 2, 6, 26. Perii! animo contine, quaeso, caput. *Charm.* Pulmo- epol nimis velim vomitum vomas. *Id. Epid.* . Otiose isse admiror. Pedibus pulmoneis ibetur, prius venisset, quam tu advenisti . *e.* exossibus et teneris instar pulmonum, leo ineptis ad ingrediendum. ¶ *Pulmonea* *Plin.* 15, 14, 15. ita dicta sunt, quia sto- ent.

UNCŬLUS, i, m. dimin. parvus pulmo. A ine *pulmunculi* dicuntur carnosae, molles, ae quasi offae (σαρκία πνευμονώδη) in vesti- s camelorum, quibus insistunt. *Solin.* 49. nt enim illis reciprocis quibusdam pulmun- tigia carnulenta. *Plin.* 11, 45, 105. vesti- nosum appellat. ¶ In jumentis sunt excre- arnosa in pede, item in dorso, instar pul- rvi. *Veg. Vet.* 2, 56. et 61.

A, ae, f. μυών, caro musculosa in animali et pinguedine, quae manducatur; [ita ap- a *palpo* seu *palpito*, quia mollis et tremula a usurpatur de carnosis partibus externis, internis. *Isid. Or.* 11, 1. *med.* Pulpa est pinguedine, dicta quod palpitet; resilit pe. V. alias minus probabiles notationes in *Etym. F.*] *Cato R. R.* 83. Votum pro Farris libras III. et lardi P. IIII. S. et pul- I. S., vini sextarios tres. *Mart.* 3, 77. Et lubio de petasone voras. *Appul. Met.* 2. s dominis parabat viscum fartim concisum, et pulpam frustatim consectam; et *ib.* 8. Ossa vidua- ta pulpis, nitore nimio candentia. ¶ [Obsceno sen- su *pulpam* videtur usurpasse *Cic. Fam.* 9, 22. pro mulierum natibus, mammis, etc.; *culpam* vero le- gentibus nullam profecto obscenitatis significationem in ea voce deprehendere licebit. *F.*] [**Orell.* exhi- bet *culpam*; sc. pronuntiato *hancc ulpam*, ac p mol- liore sono, erat quasi *hanc vulvam*; in eoque obsce- nitas.] ¶ Translate. *Pers.* 2, 62. Quid juvat hoc, templis nostros immittere mores, Et bona Diis ex hac scelerata ducere pulpa? *h. e.* carne flagitiis et corruptis moribus contaminata. Hoc sensu dicitur *Gen.* 6, 12. Omnis caro corruperat viam suam super terram. Non absimile est illud *Auson. epist.* 4, 96. Nec fas est mihi regio magistro Plebejam numeros docere pulpam, *h. e.* hominem crassi et hebetis inge- nii. ¶ De carne pomorum. *Scrib. Comp.* 74. Ca- ryotarum recentium pulpas medias, detracta exterio- re cute, interioribusque venis. ¶ De carne ficorum. *Pall.* 4, 10. *f.* Ficorum coria siccentur, et pulpae tunc duplicatae in cistellis serventur aut loculis. ¶ In ligno seu materie sic dicitur pars ejus enodis, si- ne venis. Sunt enim corpori arborum, ut reliquo- rum animalium, cutis, sanguis, caro, nervi, venae, ossa, medullae, adipes, ut est ap. *Plin.* 16, 38, 72. *Id. ib.* 73. In quarundam arborum carnibus pulpae venaeque sunt. Discrimen earum facile: venae la- tiores candidioresque, pulpae fissilibus insunt; et *mox:* Quibusdam pulpa sine venis, mero stamine et tenui constat. Haec maxime fissilia. Alia frangi celeriora, quam findi, quibus pulpa non est: ut oleae, vites.

PULPĀMEN, inis, n. pulpamentum, pulpa. *Epit. Liv.* 48. *extr.* Masanissa sine pulpamine mandere, et gustare panem tantummodo solitus.

PULPĀMENTUM, i, n. cibus e pulpa concisa fa- ctus. *Pl. Curc.* 1, 1, 90. Voltisne olivas, aut pul- pamentum, aut capparim? *Plin.* 9, 15, 18. Thynni membratim caesi cervice et abdomine commendan- tur: cetera parte plenis pulpamentis sale asservan- tur. ¶ De proverb. *pulpamentum quaerere*, V. LE- PUS. ¶ *Ego semper apros occido, sed alter semper utitur pulpamento*, est aliud proverb. usurpatum a Diocletiano, teste *Vopisc. Numer. f.*, cum strenuus venator esset aprorum, et praefectum praetorio, no- mine Aprum, occidisset. Affectabat autem impe- rium, ad quod evehi subinde alios, hoc proverbio fa- cete querebatur. ¶ [Accipitur etiam pro quovis ci- bo lautiore, quemadmodum et pulmentum. *Cic. Tusc.* 5, 32. Mihi amictui est Scythicum tegmen, calceamentum solorum callum, cubile terra, pulpa- mentum fames; lacte, caseo, carne vescor. Alii leg. *pulmentum. F.* *Quod longe praeferendum censet *Orell.*, licet in *ed.* sua vulg. serv.]

PULPĬTO, as, a. 1. asseribus, aut trabibus in modum pulpiti aedifico, fulcio. *Sidon. ep.* 8, 12. *med.* Hic pandi carinarum ventres abiegnarum tra- bium textu pulpitabuntur.

PULPĬTUM, i, n. βῆμα, ἀνάβαθρον, tabulatum al- te exstructum, suggestus, unde vel sermo habetur, vel prospicitur. *Suet. Ner.* 13. Tiridatem per deve- xum pulpitum subeuntem admisit ad genua. *Id. Gr.* 4. *f.* Repeto, quendam, Principem nomine, alternis diebus declamare, alternis disputare: nonnullis ma- ne disserere, post meridiem, remoto pulpito, decla- mare solitum. Sic *Hor. Ep.* 1, 19, 39. Non ego no- bilium scriptorum auditor, et ultor Grammaticas ambire tribus et pulpita dignor. ¶ Saepissime dici- tur de eo suggestu, qui in morem arae in proscenio excitabatur, et inserviebat histrionibus recitantibus, ut ex editiore illo loco facile a spectatoribus con- spicerentur, λογεῖον, θυμέλη. V. PROSCENIUM. *Hor. A. P.* 278. personae, pallaeque repertor hone- stae Aeschilus, et modicis instravit pulpita tignis; et *ib.* 174. Quam non adstricto percurrat pulpita soc- co. *Prop.* 4, 1, 15. Nec sinuosa cavo pendebant ve- la theatro: Pulpita solemnes non oluere crocos. *Ju- ven.* 3, 174. tandemque redit ad pulpita notum Exo- dium. *Id.* 7, 93. Haud tamen invideas vati, quem pulpita pascunt, *h. e.* qui scribendis tragoediis ac vendendis vitam tolerat. *Id.* 14, 256. Monstro volu- ptatem egregiam, cui nulla theatra, Nulla aequare queas praetoris pulpita lauti, *h. e.* ludos scenicos a praetore divite datos. (Adde *Juven.* 8, 195.) *Plin. ep.* 4, 25. Ludibria scena et pulpito digna. Adde *Ov. Trist.* 2, 517. et *A. Am.* 1, 104. et *Vitr.* 5, 6. et 8. ¶ De iis, quae erigebantur ludicri alicujus exhi- bendi causa. *Juven.* 6, 78. Longa per angustos fi- gamus pulpita vicos, Ornentur postes, etc.

PULPO, as, n. 1. vox exprimens cantum vulturis carnem et cadavera veluti poscentis. *Auct. carm. Philom.* 27. Dum clangunt aquilae, vultur pulpare probatur.

PULPŌSUS, a, um, adj. pulpa abundans, carno- sus. *Appul. Met.* 7. Terga (*equorum*) pulposis to- rulis obesa.

PULS, pultis, f. πόλτος, cibi genus ex farre, aut leguminibus in aqua coctis. A quibusdam definitur cibus ex aqua et farina, additis interdum ovis, mel- le, caseo. Verum hoc pacto confunditur cum pla- centa. Itaque prima descriptio verior est: neque enim credibile fit, priscos illos homines et pauperes, et rusticos tot condimenta in quotidianis cibis adhi- buisse. Scribit autem *Plin.* 18, 8, 19. et *Val. Max.* 2, 5. *n.* 5. pulte, non pane vixisse longo tempore Ro- manos. *Varr. L. L.* 4, 22. De victu antiquissima puls, appellata vel quod ita Graeci, vel ab eo, ut scribit Apollodorus, quod ita sonet, cum aqua fer- venti insipitur. *Juven.* 11, 58. pultes Coram aliis dictem puero, sed in aure placentas. *Id.* 14, 170. A scrobe, vel sulco redeuntibus altera coena Amplior, et grandes fumabant pultibus ollae. *Pers.* 6, 140. Foenisecae crasso vitiarunt unguine pultes: sc. quae olim simplices erant, et sine condimentis. *Plin.* 18, 8, 19. Et hodie sacra prisca atque natalium pulte fri- tilla conficiuntur: videturque tam puls ignota Grae- ciae fuisse, quam Italiae polenta. V. FRITILLA et POLENTA. Quam *pultem niveam* memorat *Mart.* 5, 78. et 13, 35., videri potest illa, de qua *Plin.* 18, 10, 24. Milio Campania praecipue gaudet, pultem- que candidam ex eo facit. Sed melius dicemus esse eam, quae ex farre Clusino fiebat, quod erat cando- ris nitidi, teste *Colum.* 2, 6. Unde idem *Mart.* 13, 8. Imbue plebejas Clusinis pultibus ollas. ¶ Pulte nu- triebant pullos, ex quibus auspicia erant captaturi: quibus si inter vescendum aliquid ore excidisset, tri- pudium erat, auguriumque faustum. *Cic. Div.* 2, 35., *Fest.* et *Val. Max.* 2, 5. *n.* 5. V. TRIPU- DIUM. ¶ De pulte Punica haec habet *Cato R. R.* 85. Pultem Punicam sic coquito. Libram alicae in aquam indito, facito uti bene madeat. Id infundito in alveum purum: eo casei recentis P. III., mellis P. S., ovum unum: omnia una permisceto bene. Ita in- sipito in aulam novam. ¶ Translate. *Sidon. ep.* 9, 16. *in carm. f.* Ut, per abruptum bove concitato, Spargeret cursus lacerum cadaver, Cautibus tinctis calida soluti Pulte cerebri. ¶ Ex *Ausonio* discimus, pultem, ex farre multa aqua dilutam potionis vice Romanis rusticis olim fuisse. Sic enim *Idyll. de cibis* 12, 5. Mox ador, atque adoris de polline pul- tificum far, Instruxit mensas quo quondam Romu- lidum plebs. Hinc cibus, hinc potus, cum diluere- tur aqua puls.

PULSĀBŬLUM, i, n. plectrum, instrumentum, quo fides pulsantur. *Appul. Flor. n.* 15. Dextera psallentis gestu pulsabulum citharae admovet, ceu parata percutere.

PULSĀTĬO, onis, f. κροῦσις, actus pulsandi. *Liv.* 31, 39. Et majore cum sonitu, quam vulnere ullo, pulsatio scutorum parumper succedentes Romanos tenuit. *Cic. Coel.* 10. De Alexandrinorum pulsatio- ne Puteolana, *h. e.* qua Alexandrini Puteolis verbe- rati sunt. *Pl. Bacch.* 4, 2, 1. Pulsatio ostii. *Ap. Paul. Sentent. tit.* 5, 4. pulsatio pudoris est stuprum vi illatum. V. PUDOR. ¶ Inter pulsationem et verberationem hoc interest, ut Ofilius scribit: ver- berare est cum dolore caedere; pulsare sine dolore. *Ulp. Dig.* 47, 10, 5. *Sine dolore* inquit, quia si pro- priam *pulsandi* vim spectemus, significat saepe pel- lere, impellere, repellere, cum sit frequentativum a *pello*: hoc autem sine dolore fieri potest. Ceterum discrimen *Ofilii* extra legem Corneliam (de qua ibi is loquitur) in Latina consuetudine nullum est. V. *Duck. de Lat. JCt.* 47.

PULSĀTOR, oris, m. κρουστής, qui pulsat. *Val. Fl.* 5, 694. citharae pulsator Apollo. ¶ [Est etiam idem ac litigator. *Cass. Var.* 1, 18. Quod si ante designatum tempus rem videtur ingressus praesum- ptor barbarus, quoniam praescriptio probatur obvia- re tricennii, petitionem jubemus quiescere pulsatoris.

PULSĀTUS, a, um, part. a *pulso*: κεκρουσμένος, ictus, verberatus. *Cic. Coel.* 8. Fore testem sena- torem, qui se pulsatum a Coelio diceret. *Virg. A.* 6, 608. Hic quibus invisi fratres, dum vita manebat, Pulsatusque parens. *Lucr.* 4, 586. tibia digitis pul- sata canentum. *Ov. Pont.* 3, 1, 1. Aequor Iasonio pulsatum remige. *Id. Trist.* 3, 2, 23. nostri toties pulsata repulcri Janua. *Id. Met.* 6, 218. campus As- siduis pulsatus equis. *Sen. Troad.* 135. bis pulsata Dardana Grajo moenia ferro, *h. e.* oppugnata, et ca- pta. *Virg. A.* 3, 555. Saxa pulsata fluctu; et *ib.* 5, 149. vocemque inclusa volutant Litora: pulsati col- les clamore resultant. *Claud. Nupt. Honor. et Mar.* 184. adventu Veneris pulsata recedunt Nubila, *h. e.* repulsa. *Plin.* 19, 8, 46. Seritur apium, semine paulum in pila pulsato, *h. e.* pinsito. ¶ Translate. *Virg. A.* 12, 285. fugit ipse Latinus Pulsatos refe- rens infecto foedere Divos, *h. e.* laesos, violatos fra- ctis foederibus. *Petr. Sat.* 123. pulsata tumultu Pe- ctora, *h. e.* curarum mole agitata.

PULSIM, adv. pellendo, ut *cursim* currendo. Vi- detur agnosci a *Nigidio* ap. *Non.* 2, 281.

PULSĬO, onis, f. actus pellendi, impulsio. *Arnob.* 4, 129. [Partibus si Pellonia utrisque favorem ac suffragium commodarit, nominis sui vim perdet, quod partis unius in pulsione formatum est. Alii minus recte leg. *ex impulsione. F.*]

PULSO, as, avi, atum, a. 1. τύπτω, κρούω: fre- quent. a *pello*: et proprie significat saepe pellere, impellere, protrudere, agitare, quatere. *Virg. G.* 4, 313. de apib.: ut aestivis effusus nubibus imber, Erupere, aut ut nervo pulsante sagittae. *Hor. Sat.* 2, 6, 30. tu pulses omne, quod obstat. *Val. Fl.* 3, 93. Notus pulsat nubem. *Fest.* in *Matronae:* Matro- nae a magistratibus non summovebantur, ne pulsari, contrectarive viderentur, neve gravidae concuteren-

tur. ¶ Quia vero ictu et verbere id maxime fit, ponitur saepius pro percutere, verberare, caedere. *Cic. N. D.* 1, 41. Nec video quomodo non vereatur iste Deus beatus, ne intereat, cum sine ulla intermissione pulsetur, agiteturque incursione atomorum sempiterna. *Id. Verr.* 2, 5, 54. *med.* Sex lictores eum circumsistunt valentissimi, et ad pulsandos verberandosque homines exercitatissimi; et *ib.* 2, 3, 26. *f.* Videtis pendere alios ex arbore, pulsari alios, et verberari. (V. VERBERO.) *Juven.* 3, 289. Si rixa est, ubi tu pulsas, ego vapulo tantum. *Claud. Laud. Stil.* 1, 238. acie pulsare rebelles. *Petr. Sat.* 95. Os hominis palma excussissima pulsat. *Quint.* 5, 10. *f.* Pulsare ostiatim. *Pl. Bacch.* 4, 1, 7. ostium. *Ov. Met.* 5, 418. fores. *Id. ib.* 6, 692. terram grandine. *Id. A. Am.* 1, 112. et *Fast.* 6, 330. ter humum pede. *Hor. Od.* 1, 37, 1. pede libero tellurem; et *Claud. Laud. Stil.* 2, 381. prata pulsare choreis. *Virg. A.* 12, 706. pulsabant ariete muros; et *ib.* 10, 216. curru Phoebe medium pulsabat Olympum; et *ib.* 4, 249. montis caput vento pulsatur et imbri. *Sil.* 17, 136. equus elatis pulsans calcibus auras. *Claud. B. Get.* 352. Pulsare equum, *h. e.* calcaribus et verbere agitare. *Ov. Met.* 11, 529. pulsant acres latera *(navis)* ardua fluctus. *Id. Am.* 3, 10, 31. pulsant arva ligones. *Val. Fl.* 1, 139. pulsatque chelyn post pocula Chiron. *Virg. A.* 6, 647. chordas digitis et pectine eburno. *Id. ib.* 9, 415. longis singultibus ilia pulsat; et *Val. Fl.* 4, 149. vasto qui vertice nubila pulsat: ὑπερβολὴ de procero homine, quam de Cyclope usurpat etiam *Virg. A.* 3, 619. Similis est illa *Silii* 5, 394. clamor vario discrimine vocum Fert belli rabiem ad Superos, et sidera pulsat. Sic *Virg. A.* 5, 451. It clamor coelo. *Claud. B. Get.* 625. Ululatus pulsat aures. ¶ Translate a prima significatione est vexare, perturbare, agitare. *Pl. Ep.* 4, 1, 3. Multa in unum locum confluunt, quae meum pectus pulsant. *Ov. Met.* 12, 228. quae te vecordia, Theseus, Euryte, pulsat, ait, qui me vivente lacessas Pirithoum? *Virg. G.* 3, 105. exsultantiaque haurit Corda pavor pulsans. *Val. Fl.* 3, 390. varia meritos formidine pulsant. *Sen. Ag.* 134. Invidia pulsat pectus. ¶ Pertinet interdum ad judicia, et accusare, aut convenire significat. *Ulp. Dig.* 11, 1, 11. *med.* Qui interrogatus responderit, sic tenetur, quasi ex contractu ejus obligatus, pro quo pulsabatur. *Id. ib.* 5, 1, 2. *med.* Non imponitur necessitas aliis pulsantibus respondere. *Claud. B. Gild.* 170. pulsari crimine falso. ¶ Incusandi vim quandam habent et illa *Statii Silv.* 5, 5, 77. nonne horridus ipsos Invidia Superos, injustaque Tartara pulsem? *Sen. Herc. Oet.* 1671. Superos, et ipsum vocibus pulsans Jovem. *Stat. Th.* 8, 249. et *Claud. in Eutrop. prol.* 2, 51. astra pulsare querelis. ¶ *Pulsare rumoribus urbes* ap. *Petr. fragm.* p. 679. *Burm.* est implere, agitare, et turbare quodammodo: quo sensu *quatere rumoribus* dixit *Val. Fl.* 5, 274. et motis linguis quatere, *Id.* 2, 122. de Fama loquens. ¶ Est etiam propulsare, depellere. *Claud. VI. cons. Honor.* 465. et nostra pericula tendit Posthabitis pulsare suis. ¶ Item movere, impellere. *Cic. Div.* 2, 58. Utrum censemus dormientium animos per se ipsos in somniando moveri, an externa et adventicia visione pulsari? *Papin. Dig.* 34, 1, 8. *extr.* Pulsare verecundiam. ¶ Item pinsere. V. PULSATUS.

PULSŬŌSUS, a, um, adj. qui per pulsus fit, ut Pulsuosus dolor, *Coel. Aurel. Acut.* 2, 14.

PULSUS, a, um, part. a *pello:* ὠθούμενος, κρουσθείς, agitatus, impulsus, ictus. *Cic. Or.* 3, 57. Corpus hominis, et ejus omnis vultus, omnesque voces, ut nervi in fidibus, ita sonant, ut a motu animi quoque sunt pulsae. *Ov. Met.* 10, 205. Lyra pulsa manu. *Tibull.* 1, 1, 46. Martia cui somnos classica pulsa fugent, *h. e.* inflata, (classica enim sunt turbae, cornua, litui.) Catachresis. *Id.* 2, 5, 33. At qua Velabri regio patet, ire solebat Exiguus pulsa per vada linter aqua, *h. e.* remis agitata et impulsa. *Enn.* ap. *Gell.* 2, 26. Caeruleum spumat mare conferta rate pulsum. *Petr. Sat.* 123. velut ex alto cum magnus inhorruit Auster, Et pulsas evertit aquas. ¶ Translate. *Ov. Am.* 3, 1, 23. Tempus erat thyrso pulsum graviore moveri. ¶ Est etiam ictus, verberatus. *Prop.* 4, 9, 15. Maenalio jacuit pulsus tria tempora ramo Cacus. ¶ Item loco motus, expulsus. *Caes. B. G.* 1, 7. Consul occisus, exercitusque ejus ab Helvetiis pulsus, et sub jugum missus; et *B. C.* 3, 79. Pulsum fugere Caesarem, paene omnibus copiis amissis; et *B. G.* 3, 28. Maximas nationes, quae proelio contendissent, pulsas superatasque esse. *Vell.* 2, 26. Pulsus a Sulla acie. ¶ Item expulsus, ejectus. *Prop.* 3, 14, 9. Peccaram semel: et totum sum pulsus in annum. *Petr. Sat.* 122. Pulsus ab urbe mea. *Hor. Sat.* 1, 6, 13. Tarquinius pulsus regno. *Vell.* 1, 3. Achaei ex Laconia pulsi. *Virg. A.* 10, 852. Pulsus ob invidiam solio septrisque paternis. *Lucan.* 2, 601. Taurus pulsus armentis. *Stat. Th.* 5, 1. Pulsa sitis fluvio. *Prop.* 3, 11, 49. Auro pulsa fides. *Ov. Met.* 7, 290. Pulsa fugit macies; et *ib.* 6, 375. Pulsus pudor. *Virg. A.* 6, 382. corde dolor. ¶ De eo, qui repulsam tulit. *Petr. Sat.* 119. Non homo pulsus erat, sed in uno victa potestas. Loquitur de M. Porcio Catone, qui cum aliquando praeturam consequi a populo non potuisset, Si vere, inquit *Val. Max.* 7, 5. *f.* aestimare volumus, non Catoni tunc praetura, sed praeturae Cato negatus.

PULSUS, us, m. ὠθισμὸς, κροῦσις, actus pellendi, motus, agitatio, impulsio, ictus. *Cic. Tusc.* 1, 23. Inanimum est omne, quod pulsu agitatur externo. *Id. Div.* 2, 61. Sive externus et adventicius pulsus animos dormientium commovet, sive per se ipsi animi moventur. *Gell.* 9, 13. Animus quatitur et afficitur motibus pulsibusque (*cum legitur*). Rursus *Cic. Or.* 1, 33. *f.* Impetus pulsusque remorum. *Sil.* 14, 487. Ipse adeo senis ductor Rhoeteius ibat Pulsibus, *h. e.* hexeri ferebatur, quae sex remorum ordines habet. Sic *Lucan.* 3, 535. praetoria puppis Verberibus senis agitur. *Virg. A.* 12, 445. pulsuque pedum tremit excita tellus. *Ammian.* 23, 1. *f.* Constantinopolis terrae pulsu vibrata. ¶ Motus et impulsio arteriarum, σφυγμὸς, σφύξις. *Plin.* 11, 37, 88. Arteriarum pulsus in cacumine maxime membrorum evidens, index fere membrorum, stabilis, aut citatus, aut tardus, observatione crebri aut languidi ictus gubernacula vitae temperat. *Id.* 29, 1, 5. Herophilus in musicos pedes venarum pulsu descripto per aetatum gradus, etc. *Appul. Flor. n.* 22. Medicus juxtim consedit, manum hominis prehendit, eam pertractat, venarum pulsum et momenta captat. ¶ *Pulsus lyrae*, pulsatio. *Ov. Fast.* 5, 667. ad Mercurium: Laete lyrae pulsu, nitida quoque laete palaestra.

PULTĀRĬUS, ii, m. olla, vas, in quo puls coquitur, vel infertur, figura inversi infundibuli, *h. e.* lato ventre, ore angusto. *Plin.* 7, 53, 54. Calidam potionem in pultario poposcit. *Petr. fragm. Trag.* 42. *Burm.* Cum mulsi pultarium obduxi, etc. Hinc patet usus *pultarii* etiam ad bibendum: in tenuioribus tamen et servis: quem confirmat *Mart.* 13, 8. cui lemma *Far.* Imbue plebejas Clusinis pultibus ollas, Ut satur in vacuis dulcia musta bibas. Scilicet in vase, in quo puls cocta fuisset, dulcis potio mulsi, aut musti jucundior habebatur. Alium praeterea usum *pultarii* habemus ex *Celso* 2, 11. de cucurbitulis: Si cetera defecerunt, caliculus quoque, aut pultarius, oris compressioris, ei rei commode aptatur. *Pall.* 7, 7. de castrandis alvear: Fumus admovetur ex arido fimo bubulo, quem in pultario factis carbonibus convenit excitare: quod vas ita figuratum sit, ut velut inversi infundibuli angusto ore fumum possit emittere. *Colum* 9, 15. hoc vas *ollam* vocat, describitque his verbis: Idque vas ansatum simile angustae ollae figuratur, ita ut altera pars sit acutior, per quam modico foramine fumus emanet: altera latior, per quam possit afflari. Est ergo *pultarius* hic *Palladii* similis ei, in quo puls coquitur, sed qua parte latior est, fundum non habet. ¶ De ollis, in quibus uvae conduntur, et servantur. *Colum.* 12, 43. *med.* Sed uvae dependentes a matre sic in pultarios condi debebunt, ne quae partes vasa contingant: *vasa fictilia* dixerat paulo supra. Haec autem oris angusti esse non possunt, si uvas a vite pendentes excepturae sunt.

PULTĀTĬO, onis, f. idem ac pulsatio. *Pl. Truc.* 2, 2, 3. Quid tibi ad hasce accessio est aedes, aut pultatio?

PULTĬCŬLĂ, ae, f. πολτάριον, dimin. pultis. *Cels.* 2, 30. Pulticula vel ex alica, vel ex panico, vel ex milio; itemque ex iisdem sorbitio, et magis, si haec ante fricta sunt, alvum adstringunt. *Colum.* 8, 11. *med.* Pulli pavonini alantur ex quolibet frumento cocta pulticula. *Plin.* 26, 8, 37. Radix cum pulticula coquitur ad alvum solvendam. *Arnob.* 7, 242. de sacris Gentilium: Nam pulticulae, tura cum carnibus rapacium alimenta sunt ignium, *h. e.* molae salsae.

PULTĬFĬCUS, a, um, adj. ut Pultificum far, *h. e.* ex quo fit puls. *Auson. Idyll.* 12. de cibis: V. PULS.

PULTIPHĂGŎNĪDES, ae, m. idem ac pultiphagus. *Pl. Poen. prol.* 53. Carchedonius vocatur haec comoedia; Latine Plautus, Patruus pultiphagonides, *h. e.* Patruus Poenus: quasi multa pulte educatus. Nam Poenos pultiphagos fuisse, inde colligimus, quod genus quoddam fuit pultis, quae *Punica* dicebatur, de qua V. in PULS. ¶ Est vox hybrida, et scribitur etiam sine aspiratione. V. v. sq.

PULTIPHĂGUS, a, um, adj. qui pulte vescitur: vox hybrida, ex Latino *puls*, et Graeco φαγεῖν, vesci. *Pl. Most.* 3, 2, 143. Pultiphagus opifex, *h. e.* Poenus aliquis faber, ut putat *Scal.* in *Conjectan.* ad *Varr. R. R.* 3, 7. Nam multa fabricae ligneae opera ab his nominata, ut Punicanae fenestrae, ap. *Varr. ib.* lecti Punicani, ap. *Plin.* 33, 11, 51. et *Cic. Mur.* 36. plostellum Poenicum, ap. *Varr. R. R.* 1, 52. Punicana coagmenta, ap. *Cat. R. R.* 28. *f.* ¶ Scribitur et *pultifagus.*

PULTO, as, a. idem quod *pulso.* Olim in usu frequenti fuit, ut *Quint.* indicat 1, 4., paulatim haesit apud comicos, et praecipue cum de pulsando ostio sermo est. *Pl. Mil.* 2, 2, 47. Pectus digitis pultat. *Ter. Heaut.* 2, 3, 34. Ubi ventum ad aedes est, Dromo pultat fores. *Id. Ad.* 4, 5, 3. Quis ostium hoc pultavit? *Pl. As.* 2, 3, 2. I puere, pulta, atque atriensem, si est intus, evocato huc. *Id. Men.* 1, 2, 65. Placide pulta. *Pe.* metuis, credo, ne fores Samiae sient. *Id. Most.* 2, 1, 56. Neu quisquam responset, quando hasce aedes pultabit senex. *ib.* 2, 23. Pultando pedibus paene confregi h ambas: sc. fores. *Id. Poen.* 3, 4, 30. Pultabo j am hanc.

PULVER, ĕris, m. idem ac pulvis. *Appul.* 35. Herbae pulver in vino exhibitus. Adde *T Prisc.* 1, 30. et 2, 32. teste *Reinesio.* Agnos etiam a *Prisc.* 6, 707.

PULVĔRĀRĬUS, a, um, adj. ad pulverem p nens, pulverulentus. Hinc Vicus pulverarius in ap. *Grut.* 250., qui fuit Romae in regione prima

PULVĔRĀTĬCĂ, ae, f. et Pulveraticum, donativum, quod pro opere datur, quasi pro p re ac labore: et videtur significare illud, quod d tur alicui non mercedis, sed corollarii loco. est cadentis Latinitatis, qua primum merces si cata est, quae agrimensoribus pro pulvere et lab mox quae servis militiae sese offerentibus; ta etiam quae judicibus pro corollario dabatur. gressu vero temporis factum etiam vulgare *pul gium*, quod pro quovis tributo usurpatum est *Ducang. Gloss. med. et inf. Latin.;* unde fortas Italorum *beveraggio.* V. PULVIS. *Constitut. Theodos. et Valentin.* ap. *Auct. de re agr.* p. 343. Praecipimus agrimensoribus, ut pro laborum vi tudine geometricae artis, a fundo cui, etc. tre reos accipiant absque tua pulveratica. *Imppp cad.*, *Honor. et Theodos. Cod. Theod.* 7, 13, 16. vos etiam exhortamur, ut cum primum se be sudoribus offerant, praemium libertatis, si ap militiam arma susceperint, pulveratici etiam no binos solidos accepturi, etc. *Cassiod. Var.* 12 *f.* Pulveratica quoque judicis funditus amputan

PULVĔRĀTĬO, onis, f. fossura terrae circa as, cum uva maturescere incipit. Tunc enim s coelo, et sicco sole, ante meridiem, priusqua lere incipiat, et cum desierit, post meridiem foditur, et pulvis excitatur: ea res et a sole, nebula maxime uvam defendit, inquit *Colum.* 12., qui rursus 4, 28. Pubescentem *(uvam)* et si adolescentem convenit religare, foliisque om nudare, tum et crebris fossionibus implere: na uberior pulverationibus. *Id.* 11, 2. *med.* Frigi bus regionibus pulverationem faciunt, quam v rustici occationem, cum omnis gleba in vineis r gitur, et resolvitur in pulverem. *Serv.* ad *Virg. G.* 2, 418. Sollicitanda tamen tellus, p que movendus: Genus, inquit, ipsum culturae veratio vocatur, quo imminutae glebae vitibus cantur. V. PULVERO.

PULVĔRĔUS, a, um, adj. κονισάλεος, κόνιο pulverem pertinens. *Virg. A.* 8, 593. oculisqu quuntur Pulveream nubem, *h. e.* pulverem in m nubis excitatum ab agmine. *Ov. Med. fac.* 61. verea farina. *Claud. B. Get.* 458. Pulvereus t *Plin.* 37, 10, 61. Indica gemma candida, pul aspectu. ¶ Item pulverem excitans. *Val.* 607. ludo volitans sum turma superbo Pulverei sultat equis. *Ov. Met.* 6, 705. de Borea: Pul amque trahens per summa cacumina pallam, humum. ¶ Item pulverulentus, pulvere pl *Ov. Met.* 7, 113. Pulvereumque solum pede pul re bisulco. *Stat. Th.* 6, 7. Pulvereumque fera nem detersit oliva. *Id. Th.* 11, 403. Pulvereu quor, *h. e.* campus ubi pugnatur; et *ib.* 6, 493. vereus Circus. *Pacat. Pan. Theodos.* 34. Ut er longissimo itinere anhelus, atque pulvereus.

PULVĔRIZO, as, a. 1. in pulverem redigo. part. *pulverizatus* ap. *Veg. Vet.* 1, 54. Turis pul zati drachma. *F.*]

PULVĔRO, as, avi, atum, a. 1. κονίζω, in verem redigo. Verbum rusticum, quo signific glebas circa vitem, cum sole siccae sunt, comm ere, et in pulverem resolvere, ipsas etiam uva aspergendo. V. PULVERATIO. *Plin.* 17, Sunt qui pulvere quoque uvas ali judicent, pube tesque pulverent: et vitium arborumque radic aspergant: quod certum est Narbonensi provin et vindemias certius sic eo coqui, quia plus p ibi, quam sol, confert. ¶ Universim glebas re gere circa radices arborum quocumque tempore, *verare* dicitur a *Pall.* Sic enim habet 4, 7. Hoc se novella vinea incipit pulverari: quod nunc ac inceps per omnes calendas usque ad Octobres fa dum est, non solum propter herbas, sed ne te adhuc semina solidata terra constringat. Adde ¶ Interdum est pulvere conspergere. *Plin.* 11, 39. de pediculis: Hoc quidem et aves infestat: sianas vero interimit, nisi pulverantes se. in pulverem redigere. *Calpurn. Ecl.* 5, 88. et fr les nimius sol pulverat herbas, *h. e.* adeo siccat tactae in pulverem abeant. ¶ Neutrorum *Pl. fragm.* ap. *Gell.* 18, 12. Exi tu, Dave: age, ge, mundum esse hoc vestibulum volo. Venus tura est nostra: non hoc pulveret. Ubi *Gell.* Pla *pulveret* dicit, quod non pulvere impleat, sed ip pulveris plenum sit.

PULVĔRŬLENTUS, a, um, adj. κονισάλεος. vere plenus. *Cic. Att.* 5, 14. Iter conficiebamus stuosa, et pulverulenta via. *Virg. G.* 1, 66. Ae pulverulenta. *Id. A.* 4, 154. agmina cervi Pul lenta fuga glomerant. *Ov. Am.* 3, 6, 95. Aut lu lentus agis brumali tempore cursus, Aut premisa

ulverulentus humum; et *ib.* 1, 15, 4. Praemia
ae pulverulenta sequi, *h. e.* quae sine multo la-
et pulvere non consequimur. *Prop.* 3, 12, 7.
rulentaque ad extremas stat femina metas, *h.*
lto pulvere conspersa. *Lucr.* 5, 740. sequitur
aridus, et comes una Pulverulenta Ceres, *h. e.*
aestate pulverulenta provenit. ¶ Olim *polve-*
us scribebant.

LVILLUS, i, m. dimin. pulvini. *Hor. Epod.*
. Quid, quod libelli Stoici inter sericos Jacere
llos amant? *h. e.* serico panno obductos. *Ap-*
Met. 10. Pulvillis compluribus ventose tumenti-
errestre nobis cubitum praesternunt. [*Front.*
erum imp. (ed. *A. Maio*) 1. *med.* Adeo ut equos
lis instratos animadverteret. ¶ Est etiam
R., ut M. Horatius Pulvillus Cos. suffectus
U. C. CCXLV., cujus meminit *Liv.* 2, 8. et
Dom. 54. *F.*]

LVINAR et Polvinar, aris, n. προςκεφάλαιον, προς-
ιον, cervical plerumque pluma fartum, quo cu-
m capita fulciuntur. *Petr. Sat.* 134. Obscura-
extra caput super pulvinar inclinavi. Alii leg.
um. Est autem sermo de lectulo in cella mu-
sacerdotis, h. e. ubi ea degit, et cubat. ¶
to triclinari. *Appul. Met.* 7. In summo pulvi-
catus, coena poculisque magnis inauguratur.
ra 3, 37. *f.* Irasci coepisti convivatori, etc.
s, quid interest, quam lecti premas partem?
iorem te, aut turpiorem potest facere pulvi-
Alii leg. *pulvinus.* ¶ De eo, quod sedendi
substernitur. *Ov. A. Am.* 1, 159. fuit utile
Pulvinar facili composuisse manu. Alii leg.
um. ¶ Est enim discrimen, quia *pulvinar* est,
ormituri capiti supponimus: *pulvinus*, quo in
o utimur. V. tamen PULVINUS. Praeterea
s privatorum est: *pulvinar* augustius, et Deo-
ut imperatorum R. qui vel Dii haberi volebant,
ebantur. Significat autem non cervical tan-
do, sed per synecdochen ipsum lectum. Ad
uod attinet. *Catull.* 64, 47. Polvinar vero Di-
niale locatur Sedibus in mediis, Indo quod
olitum, etc. *h. e.* nuptialis lectus Thetidis.
uperbiam Domitiani *Suet.* 13. quod in edicto
icenda post divortium uxore his usus sit ver-
vocatam eam *in pulvinar suum*, Deum scilicet
ri volens: quod et aliis rebus affectavit. ¶
ulvinaria in templis lectuli pluma, aut to-
farti, qui Diis sternebantur, decreta supplica-
iisque simulacra imponebantur, cibis apposi-
LECTISTERNIUM. Quidam volunt fuisse
a, in quibus signa Deorum stabant: eaque in
rniis ornata fuisse lectulis et pulvinis, quae
signis jacentibus supponebantur. *Cic. Phil.*
Quem Caesar majorem honorem consecutus
uam ut haberet pulvinar, simulacrum, fasti-
laminem? *Ov. Met.* 14, 827. de Romulo Deo
Pulcra subit facies, et pulvinaribus altis Di-
et qualis trabeati forma Quirini. *Cic. Dom.*
inia virgo Vestalis aram, et aediculam, et
r sub sacro saxo dedicavit. *Id. Cat.* 3, 10.
ia pulvinaria supplicatio decreta est. *Liv.*
Decretum, ut quinque dies circa omnia pul-
supplicaretur. *Tac. A.* 14, 12. Decernuntur
ationes apud omnia pulvinaria. *Cass. Hemina*
n. 32, 2, 10. Ut convivia publica et privata,
ue ad pulvinaria facilius compararentur. *Hor.*
37, 3. Saliaribus dapibus Ornare pulvinar
. ¶ *Pulvinar suscipere*, ap. *Liv.* 5, 52. V.
IO. ¶ In Circo *pulvinar* erat locus, in quo
ulvinaribus Deorum simulacra, quibus ludi
ant, collocabantur: qui locus quia omnium
noratissimus, ex eo imperatores aliquando
solebant. *Morcellius* tamen *de Stil. Inscr.*
139. ed. *Pat.* rectius putat, *pulvinar* fuisse
maenianum, unde Augustus, et tota Caesa-
mus ludos spectabant; dictumque pulvinar,
ugusti, tanquam numinis, sedes esset, vel
a Augusti sedes pulvinaris formam imitare-
scr. ex *Odericio* ab *eod.* allata *ib.* D. M. S.
dio Sabino sodales aerarii a pulvinari B. M.
aereorum operum artifices, quorum officinae,
etiam collegii schola, maenianum Augusti
oxime spectabant, sive in Circo ipso, sive
ndem; nam et utrobique tabernae erant, et
maenianum ipsum exstabat ac prominebat
nole. *Festus* in *Tensam:* Tensam ait vocari
ehiculum, quo exuviae Deorum ludicris Cir-
in Circum ad pulvinar vehuntur. *Suet. Aug.*
Circenses ex amicorum fere coenaculis spe-
interdum e pulvinari, et quidem cum conju-
eris sedens. *Augustus* ap. *eund. Cal.* 4. Spe-
m (*Caligulam*) Circenses e pulvinari, non
obis. ¶ Hinc etiam de lecto conjugali im-
m R. *Ov. Pont.* 2, 2, 71. de Livia ux. Aug.:
is conjux sua pulvinaria servat. *Juven.* 6,
essalina ux. Claud.: lupanaris tulit ad pul-
orem. *Sen. Consol. ad Polyb.* 35. *f.* Potest
ortuna) adversus privatas domos ullam ae-
nosse, cujus implacabilis saevitia toties
estavit pulvinaria? *h. e.* domos Caesarum.
n *Conjectan.* ad *Varr. L. L.* 4, 35., ubi do-
nar dictum a plumis, vel a pellulis; putat
n a *polulis:* polulas fuisse pilas ex aluta,
m. III.

molli tomento fartas, quibus datatim ludebant in foro: unde *polire*, pila ludere, ut *Paul.* ex *Festo* tradit. His quoque se tuentur, qui *polvinar* scribi malunt.

PULVĪNĀRIS, e, adj. ad pulvinum pertinens. *Petr. fragm. Trag.* 37. *Burm.* de Fortunata ux. Trimalchion.: Est tamen malae linguae, pica pulvinaris: quem amat, amat, etc., *h. e.* garrula instar picae, quae ubi in pulvino consedit, tolutiloquentia sua enecat auscultantes. Ita locum interpretatur *Fr. Oriolius* in *Opusc. lett. di Bologna* T. 1. p. 61. [*Emendavit h. l. *F.*]

PULVĪNĀRIUM, ii, n. idem ac pulvinar. *Liv.* 21, 62. Et corvum in aedem Junonis devolasse, atque in ipso pulvinario consedisse. *Pl. Cas.* 3, 2, 27. Ibo intro, ut subducam navim rursum in pulvinarium, *h. e.* uxorem meam, quae instar navis instructa et parata est, ut prodeat, in conclave et thalamum reducam.

PULVĪNĀRIUS, a, um, adj. pulvinaris. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 1056. macellum pingue pulvinarium, *h. e.* copia victimarum, quae mactantur ad pulvinar et aras Deorum. At fortasse rectius quis putet, hic *pulvinarium* esse gen. plur. a *pulvinar.*

PULVĪNĀTUS, a, um, adj. ad instar pulvini convexus, et mollis. *Plin.* 15, 22, 24. de nucib. juglandib.: Honor his naturae peculiaris, gemino protectis operimento, pulvinati primum calycis mox lignei putaminis. *Id.* 17, 22, 35. *n.* 7. Clivosa altiores poscunt scrobes, praeterea pulvinatis a devexitate labris, *h. e.* accumulata terra in modum pulvini, qua parte vergit in devexitatem clivus. *Id.* 13, 4, 7. de semine palmae: Praeterea caesum a dorso pulvinata fissura. ¶ *Capitula* columnarum *pulvinata* ap. *Vitr.* 1, 2. *med.* et 3, 3. *med.* sunt quae in modum pulvini turgent, ut in Ionicis ea pars, quae est inter echinum et abacum, unde voluta pendet. Eodem modo intelligendae videntur *pulvinatae columnae* ap. *eund.* 4, 1. *extr.* h. e. pulvinatum capitulum habentes.

PULVĪNENSIS, e, adj. a *pulvinar.* Bellona Pulvinensis, quae memoratur in *Inscr.* ap. *Grut.* 313, 1., *Fabr.* p. 498. *n.* 14. et 540. et *Don.* p. 135. *tab.* 8., sic dicta est, quia in illo ejus templo, de quo ibi agitur, pulvinar erat: neque enim in omnibus templis, ut *Serv.* docet ad *Virg. G.* 3, 533., sed in plerisque pulvinar ponebatur.

PULVĪNŬLUS, i, m. dimin. pulvini. *Colum. Arb.* 10. *med.* Quaecumque arbores in clivis erunt positae, ita ablaqueandae sunt, ut a superiore parte secundum codicem lacusculi fiant; ab inferiore autem pulvinuli altiores excitentur, quo plus aquae limique contineant.

PULVĪNUS, i, m. lectulus brevis pluma vel tomento, aliave re molli fartus, quem sedendi, aut quocumque modo fulciendi corporis causa supponimus. Quomodo a *pulvinari* differat, ibi dictum est. *Pl. Stich.* 1, 2, 37. *An.* Non sedeo istic: vos sedete: ego sedero in subsellio. *Pi.* mane pulvinum. *An.* bene procuras mihi: satis sic fultum est mihi. *Cic. Or.* 1, 7. Tum Crassum, immo vero commodius etiam, pulvinosque poposcisse, et omnes in iis sedibus, quae erant sub platano, consedisse. *Id. Verr.* 2, 5, 11. Lectica octophoro ferebatur, in qua pulvinus erat perlucidus Melitensi rosa fartus. *Sen. Consol. ad Marc.* 16. Equestri insidens statuae Cloelia exprobrat juvenibus nostris pulvinum escendentibus, in ea illos sic urbe ingredi, etc. *h. e.* lecticam, in qua pulvinus. *Cic. Fam.* 9, 18. *extr.* Sella tibi erit in ludo, tanquam hypodidascalo, proxima: eam pulvinus sequetur, *h. e.* honoris causa, et, ut mollius sedeas, sellae addetur pulvinus. *Nep. Pel.* 3. Quae (*epistola*) cum jam accubanti in convivio esset data, sicut erat signata, sub pulvinum subjiciens, etc. *Mart.* 3, 82. Effultus ostro sericisque pulvinis. *Juven.* 3, 154. exeat, inquit, Si pudor est, et de pulvino surgat equestri, *h. e.* de gradibus pulvino stratis, et equestri ordini in theatro assignatis. *Suet. Tib.* 73. et *Cal.* 12. Pulvinum alicui injicere: sc. suffocandi causa. ¶ Dicitur etiam de pulvinari, *h. e.* cervicali, quod capiti dormientes supponimus. *Sall. Jug.* 74. Dormiente illo, epistolam, super caput in pulvino temere positam, perlegit. Adde *Cels.* 3, 18., *Plin.* 26, 11, 69. et 28, 19, 79., *Catull.* 6, 9. et *Curt.* 3, 6. ¶ A similitudine *pulvinus* dicitur ab agricolis parvus terrae elatae tumulus, in modum dorsi convexus utrinque, ut aqua facile defluat: cujusmodi sunt in agris lirae inter sulcos, aut scrobes, et in hortis areolae, seu pars areolae elatior et tumentior. *Plin.* 17, 21, 35. *n.* 4. Male pastinatum deprehendunt scamna inaequalia. Metienda est et ea pars, quae interjacet, pulvini. *Id.* 19, 4, 20. Terram areis distinguere, easque resupinis pulvinorum toris. *Id.* 22, 22, 34. Herba crepidines marginum, assurgentiumque pulvinorum toros vestiens. *Varr. R. R.* 1, 35. Violaria in fundo facere non est utile, ideo quod necesse est terra adruenda pulvinos fieri, quos irrigationes et pluviae abluunt, et agrum faciunt macriorem. *Pall.* 3, 23. *f.* Terra fossa et subacta, excitatis ad lineam pulvinis. *Colum.* 11, 3. *med.* Spicae ulpici liratim seri debent, ut in pulvinis positae minus infestentur hiemis aquis. ¶ Ap. *Plin. ep.* 5, 6. *med.* sic dicitur locus ex terra arte devexus in villa, sedendi causa. Ejus verba sunt: Ante porticum xystus concisus in plurimas species, distinctusque buxo; demissus inde, pronusque pulvinus, cui bestiarum effigies invicem adversas buxus inscripsit. ¶ *Colum.* 5, 6. *med.* de horreo: Pavimenta testacea supersternuntur, et magna vi paviculis inculcantur atque expoliuntur: omnesque parietum et soli juncturae testaceis pulvinis fibulantur, *h. e.* toris, seu prominentiis instar pulvini tumentibus, in longitudinem productis, qua imus paries pavimento jungitur; is enim locus rimas agere solet, et muribus viam ac latebras praebere. ¶ A nautis (inquit *Serv.* ad illud *A.* 10, 302. sed non puppis tua, Tarchon. Namque inflicta vadis dorso dum pendet iniquo, etc.) pulvinus vocatur durior arena (*eminens instar pulvini in hortis*), quae remeantibus fluctibus, et euntibus plerumque densatur, et in modum saxi indurescit. ¶ *Vitr.* 5, 12. vocat *pulvinum* congestum arenae, vel caementi, in morem pulvini excitatum, super quem pila struitur in mare praecipitanda. V. integr. loc. *Id.* 10, 15. de catapulta: Supra minorem columnam chelonium, sive pulvinus, etc. V. CHELONIUM.

PULVIS, olim Polvis, eris, m. saepius quam f. κόνις, terra minuta et arida. *Plin.* 31, 4, 28. Quaedam terrae imbribus sicciores fiunt, velut in Narniensi agro, quod in Admirandis suis inseruit M. Cicero, siccitate lutum fieri prodens, imbre pulverem. *Cic. Inv.* 1, 30. Si multus erat in calceis pulvis, ex itinere eum venire oportebat. *Ov. Trist.* 1, 5, 47. Tot mala sum passus, quot in aethere sidera lucent, Parvaque quot siccus corpora pulvis habet. *Prop.* 2, 10, 35. qui nunc jacet horrida pulvis. (*Charis.* 1, 69. leg. *arida.*) *Enn.* ap. *Non.* 3, 157. Jamque fere polvis fulva volat. *Id. ib.* polvis vasta. *Virg. A.* 11, 909. fumantes pulvere campos Prospexit longe, Laurentiaque agmina vidit; et *ib.* 877. Volvitur ad muros caligine turbidus atra Pulvis. *Lucr.* 5, 252. terra perusta Solibus assiduis, multa pulsata pedum vi, Pulveris exhalat nebulam, nubesque volantes. *Virg. A.* 12, 444. tum caeco pulvere campus Miscetur; et *ib.* 9, 33. subitam nigro glomerari pulvere nubem Prospiciunt. *Phaedr.* 4, 24. Juvenes sparsi pulvere, Sudore multo diffluentes corpora. *Ov. Trist.* 1, 3, 94. pulvere turpi Foedati crines. *Id. Fast.* 4, 238. Longaque in immundo pulvere tracta coma est. *Colum.* 11, 2. *med.* Glebas in pulverem resolvere. *Id. Arb.* 12. Pulverem excitare. *Quint.* 5, 10. *med.* movere. *Phaedr.* 2, 5. sedare, *scil.* humum conspergendo. *Ov. A. Am.* 1, 150. excutere. *Hor. Od.* 1, 1, 4. colligere, *h. e.* contrahere, conspergi. ¶ Per synecdochen est campus, in quo exercitatio, labor, aut pugna fit, acies, arena. *Cic. Leg.* 3, 6. *f.* Doctrinam ex umbraculis eruditorum, otioque non modo in solem atque pulverem, sed in ipsum discrimen aciemque produxit. *Virg. A.* 7, 163. Exercentur equis, domitantque in pulvere currus. *Mart.* 12, 83. Colliget, et referet lapsum de pulvere follem. *Val. Fl.* 1, 451. Canthus, in Aeaeo volvet quem barbara cuspis Pulvere. *Id.* 7, 645. qualis Getico de pulvere Mavors Intrat equis, uritque gravem sudoribus Istrum. *Quint.* 10, 1. *med.* Nec versicolorem illam vestem bene ad forensem pulverem facere. ¶ Item labor, difficultas, negotium: unde *sine pulvere*, sine labore, ἀκονιτί. *Hor. Ep.* 1, 51. Cui sit conditio dulcis sine pulvere palmae. V. ACONITI. ¶ *In suo pulvere*, in sua arte, in exercitatione rei, in qua quis peritus est. *Ov. Fast.* 2, 359. Adde peregrinae causam, mea Musa, Latinam: Inque suo noster pulvere currat equus. ¶ *Sulcos in pulvere ducere*, proverb. oleum et operam perdere. *Juven.* 7, 48. ¶ Metonymice est serenitas. *Virg. G.* 1, 101. hiberno laetissima pulvere farra. ¶ Quem *eruditum pulverem* nominat *Cic. N. D.* 2, 18., mathematicorum studium intelligit: quod mathematici in pulvere formas suas describere solebant, ut si quid esset emendandum, delere possent, et rursus inscribere: et notum est illud Archimedis, quem intentum formis, quas in pulvere descripserat, ab ignaro milite, quis esset, interfectum, in direptione Syracusarum, narrat *Liv.* 25, 31. Adde *Cic. Tusc.* 5, 23. Huc pertinet illud *Pers.* 1, 131. Nec qui abaco numeros, et secto in pulvere metas Scit risisse vafer; et *Rhemn. Fann. de ponderib. et mensur.* 53. Nam quae dimidium superat, pars esse negatur, Ut docuit tenui scribens in pulvere Musa; et *Appul. Apol.* Abaco et pulvisculo se dare. Adde *Sil.* 14, 677. et *Claud. Cons. Mall. Theod.* 126. ¶ De solo, et terra universim. *Prop.* 1, 22, 6. Sis mihi praecipue pulvis Etrusca dolor. Tu projecta mei perpessa es membra propinqui, etc. ¶ De terra figulari. *Mart.* 14, 102. Accipe non vili calices de pulvere natos; et *ib.* 114. Cumano rubicundam pulvere testam. ¶ De metallica. *Pers.* 2, 66. stringere venas Ferventis massae crudo de pulvere jussit. ¶ ¶ De farina aliarum rerum. *Ov. Trist.* 3, 3, 69. Atque ea cum foliis, et amomi pulvere misce. *Id. A. Am.* 3, 628. Carbonis pulvere quippiam tangere. ¶ *Pulvis* in genitivo pro *pulveris* antiquum est. *Catull.* 61, 206. Ille pulvis Erythrii Subducat numerum prius. Est qui malit *pulveris aether!*: alii *pulveris Africi.* ¶ *Pulvis coctus* ap. *Stat. Silv.* 4, 3, 53. est idem ac Puteolanus, q. v. v. ¶ Caret plurali num., ut *Diomed.* 1, 314. et alii notant. *Gell.* ta-

men 19, 8. *med.* docet, *pulvis*, et *ventus*, et *fumus* non semper ἐνιχῶς dici; et *Plin.* 11, 24, 28. de araneorum telis: Age, firmitas: quando rumpentibus ventis? qua pulverum mole degravante? ¶ Vi caesurae secunda syllaba producitur in illo *Virg. A.* 1, 482. et versa pulvis inscribitur hasta. V. SANGUIS.

PULVISCŬLUS, i, m. dimin. pulveris, κονίσαλος, pulvis minutissimus, ut Auratilis pulvisculus, *Solin.* 15. *f.* *Appul. Met.* 9. Pugiles, qui pulvisculo perspersi dimicant. *Id. Apol.* Si abaco, et pulvisculo te dedisses. V. PULVIS. Rursus *Id. ib. in carm.* Misi, ut petisti, mundicinas dentium, Nitelas oris ex Arabicis frugibus, Tenuem, candificum, nobilem pulvisculum. ¶ *Cum pulvisculo* dicimus, quoties omnia sic tolluntur, ut nihil sit reliqui, ne pulvis quidem. *Pl. Rud.* 3, 6, 7. Converret jam hic me totum cum pulvisculo. *Id. Truc. prol.* 19. Quo citius rem ab eo auferat cum pulvisculo. ¶ In neutro genere. *Vigilantius* ap. *Hieron. adv. Vigil. n.* 4. Pulvisculum nescio quod.

PŪMEX, icis, m. *perraro* f. κίσσηρις, genus lapidis cavernosi, friabilis, in mari crescentis, et aquis innatantis: cujus usus praecipuus levigandae cuti, et membranis librorum. Laudatissimus in Melo, Nisyro, et Aeoliis insulis. Probatio in candore, minimoque pondere, et ut quam maxime spongiosus, aridusque sit, ac teri facilis, nec arenosus in fricando. Haec *Plin.* 36, 21, 62., ubi adjicit etiam quasdam ejus vires in medicina. *Pl. Aul.* 2, 4, 18. Pumex non aeque est aridus, atque hic est senex. *Auct. Priap.* 33. Uvis aridior puella passis, etc. Quae succo caret, ut putrisque pumex. Alii leg. *atque putris pumex. Scal. atque petra pumex. Catull.* 1, 1. Quoi dono lepidum novum libellum, Arida modo pumice expolitum? et 22, 6. chartae regiae, novi libri, Novi umbilici, lora rubra, membrana Directa plumbo, et pumice omnia aequata. *Mart.* 8, 72. liber aspero Morsu pumicis aridi politus. *Ov. Trist.* 1, 1, 11. Nec fragili geminae poliantur pumice frontes. Hinc translate *Prop.* 3, 1, 8. Exactus tenui pumice versus eat, *h. e.* summa cura politus et limatus. ¶ Solent etiam viva saxa cavernulis plena, et pumicem imitantia, hoc nomine appellari. *Ov. Met.* 8, 561. de antro et sede Acheloi: Pumice multicavo, nec levibus atria tophis Structa subit. *Albin.* 1, 252. de tecto Tiberis: Structaque pendenti pumice tecta subit. (Adde *Virg. G.* 4, 374.) *Ov. Met.* 3, 159. de antro nemorali: nam pumice vivo, Et levibus tophis nativum duxerat arcum. Sic *Fast.* 2, 315. Antra subit, tophis, laqueataque pumice vivo; et *ib.* 4, 495. Est specus exesi structura pumicis asper. *Virg. G.* 4, 43. de apib.: penitusque repertae Pumicibusque cavis, exesaeque arboris antro. *Id. A.* 5, 213. Qualis spelunca subito commota columba, Cui domus, et dulces latebroso in pumice nidi. *Hor. Od.* 1, 11, 5. Quae (*hiems*) nunc oppositis debilitat pumicibus mare, *h. e.* scopulis et rupibus salo exesis. ¶ Cutem pumice deglabrare, et levigare, mollium et effeminatorum erat. *Ov. A. Am.* 1, 506. Nec tua mordaci pumice lumbum. Adde 9, 95. et *Mart.* 14, 205. Cur vero Catinensem pumicem nominet *Juven.* V. in CATINENSIS. ¶ *Aquam a pumice postulare*, proverb. ab eo quid petere, qui omnino caret, ap. *Pl. Pers.* 1, 1, 42. Nam tu aquam a pumice nunc postulas, qui ipsus sitiat. ¶ Feminino genere extulit *Catull. l. sup. c.*, non tam quod ita ferret usus, quam quia male sonabat *arido modo*, etc. Similia exempla congessit *Gell.* 13, 20. ex *Virg. A.* 2, 554. Haec finis Priami fatorum; et *ib.* 1, 245. quem das finem, rex magne, laborum? Ex *Ennio*, rectosque cupressos; et, aere fulva, etc.

*PUMICĀTOR, oris, m. σμήκτης *Gloss. Cyr. B. A.*

PŪMĬCĀTUS, a, um, part. a *pumico:* κατακισσηριζόμενος, pumice expolitus, levigatus. *Mart.* 5, 41. et pumicata pauperes manu monstras. *Id.* 1, 67. Sed pumicata fronte si quis est nondum, Nec umbilicis cultus, atque membrana. *Plin. ep.* 2, 11. *f.* Qui titulus a vita hominis compti semper et pumicati non abhorrebat, *h. e.* delicati, mollis, effeminati, hujusmodi enim cutem pumice polibant. *Sidon. ep.* 8, 3. *f.* Satrapae myrrhati, pumicati, malobathrati; et *ep.* 1, 7. *med.* Paulo ante detonsus, pumicatusque.

PŪMĬCĔUS, a, um, adj. κισσηρώδης, qui est ex pumice. *Pl. Ps.* 1, 1, 73. Quin fles? *Ps.* pumiceos oculos habeo: non queo lacrymam exorare ut exspuant unam modo. *Stat. Silv.* 3, 1, 144. Ipsae pumiceis virides Nereides antris Exsiliunt ultro. *Sil.* 7, 418. medio surgunt qua regna profundo, Pumiceaeque procul sedes. *Mart.* 4, 57. Et quae pumiceis fontibus antra calent, *h. e.* pumice manantibus. *Ov. Fast.* 6, 318. Et quae pumiceas versat asella molas. V. PUMEX.

PŪMĬCO, as, a. 1. κατακισσηρίζω, pumice polio, levigo. *Lucil.* ap. *Non.* 2, 202. Rador, subvellor, desquamor, pumicor, ornor. *Catull.* 39, 19. Dentem atque russam pumicare gingivam. Ita *Appul. Apol.* Alii *defricare.*

PŪMĬCŌSUS, a, um, adj. κισσηρώδης, pumicis naturam, vel similitudinem habens, rarus, fistulosus. *Plin.* 17, 5, 3. Vitia terrae aridae, fistulosae, scabrae, canescentis, exesae, et pumicosae. *Id.* 36, 19, 34. Lapis pumicosus. *Id.* 32, 8, 27. Halcyoneum pumicosius, spongiaeque putri simile. Adde *Vitr.* 2, 3. *f.*

PŪMĬLĬO, onis, m. νάνος, nanus, homo staturae perquam brevis. Videtur esse corruptum a πυγμαλίων, (quod idem significat, a πυγμή, mensura a cubito ad pugnum) ut *Alumento* a *Laomedonte*, et *Catamitus* a *Ganymedes*, etc. V. CATAMITUS. *Lucr.* 4, 1155. de puella: Parvula, pumilio, χαρίτων ἴα, tota merum sal. *Sen. ep.* 76. *f.* Non est magnus pumilio, licet in monte constiterit. *Mart.* 14, 213. cui lemma *Parma.* Haec quae saepe solet vinci, quae vincere raro, Parma tibi, scutum pumilionis erit. ¶ *Plin.* 10, 56, 77. et *Colum.* 8, 2. *f.* etiam de gallinis usurpant. Quin pumilionum genus in omnibus animalibus est, atque etiam inter volucres, ut ait *Id. Plin.* 11, 49, 108. etiam in plantis, justo humilioribus in suo genere, pumiliones esse. *Id.* 12, 2, 6. et 17, 22, 35. *n.* 11. satis ostendit. Hae Graecis adverbio χαμαὶ apposito propriis nominibus designantur, ut χαμαιπλάτανος, χαμαιπεύκη, etc.

PŪMĬLIS. V. PUMILUS.

PŪMĬLĬUS. V. PUMILUS.

PŪMĬLO, onis, m. idem ac pumilio. *Stat. Silv.* 1, 6, 57. Hic audax subit ordo pumilonum, Quos natura, brevi statu peracto, Nodosum semel in globum ligavit.

PŪMĬLUS, i, m. idem ac pumilio. *Stat. Silv.* 1, 6, 64. Casuraeque vagis grues rapinis Mirantur pumilos ferociores; (nota hic primam syllabam corripi, quam in *Pumilo* produxit.) *Suet. Aug.* 83. Nam pumilos, et distortos, et omnes generis ejusdem, ut ludibria naturae, malique ominis abhorrebat. Est qui legit *pumilios.* ¶ In *Gloss. Philox.* est, Pumilis, νάνος. ¶ Comp. *Pumilior* ap. *Appul. Met.* 5. Maritum sortita sum cucurbita glabriorem, et quovis puero pumiliorem.

PŪMŬLA, ae, f. genus vitis, in agro Amiternino praecipue nascentis. *Plin.* 14, 3, 4. *n.* 7.

PUNCTA, ae, f. ictus, qui punctim infertur. V. CAESA. ¶ In aquaeductibus quid sit, V. PUNCTUM.

PUNCTĀRĬŎLAS, leves pugnas appellat Cato in ea, quam dixit de re Histriae militari. *Festus.*

PUNCTĀRĬUS. V. PONTARIUS.

PUNCTĀTIM, adv. per puncta, concise, breviter, ut Punctatim sub mentis oculos redigere, *Claud. Mamert. Stat. anim.* 3, 14.

PUNCTILLUM, i, n. dimin. puncti. *Solin.* 15. *f.* Cyaneus e Scythia est optimus, si caerulo coruscabit: cujus gnari in marem et feminam genus dividunt. Feminis nitor purus est: mares punctillis ad gratiam interlucentibus auratilis pulvisculus variat. Adde *Not. Tir.* p. 131.

PUNCTIM, adv. per punctiones, infixionesque gladii, sive pungendo, ut *caesim*, caedendo. *Liv.* 22, 46. Hispano punctim magis, quam caesim, assueto petere hostem. *Pacat. Pan. Theod.* 36. Miles urgere eminus cominus, gladiis hastis punctim caesim ferire. *Veg. Mil.* 1, 12. Praeterea non caesim, sed punctim ferire discebant. V. CAESIM.

PUNCTĬO, onis, f. στίξις, actus pungendi. *Plin.* 34, 15, 44. Contra dolores laterum pectorumque subitos, qui punctionem afferant. *Id.* 25, 13, 94. Bibitur et contra serpentes, et ante sectiones, punctionesque, ne sentiantur. *Cels.* 8, 9. *f.* Punctiones in eo sentiuntur, quia necesse est ea fragmenta spinosa esse.

PUNCTISTĪTĬUM, ii, n. V. PUNCTUM.

PUNCTĬUNCŬLA, ae, f. levis punctio. *Sen. V. B.* 15. *med.* Ad voluptatum dolorumque punctiunculas concitari. *Id. ep.* 53. *med.* Articuli punctiunculas sentiunt.

[PUNCTORĬUM, ii, n. ἔμβολον, instrumentum ad pungendum, paxillus, quo solum perforatur. *Gargil. de re hortensi* (ed. *A. A. Scottio*) 4, 5. Moris est (*plantam persici*) fimo oblitam, et inferioribus foliis deputatam subacto solo, et praecedente punctorio, sicuti olera, demergere. *F.*]

PUNCTŬLUM, i, n. punctiuncula. *Appul. Met.* 6. Psychen innoxio punctulo suae sagittae suscitat. ¶ De brevi punctiuncula mentulae Cupidinis, quam Psyche in concubitu experta praegnans facta fuerat. *Id. ib.* 5. Miratur de brevi punctulo tantum incrementulum locupletis uteri.

PUNCTUM, i, n. [*foramen exiguum, quod pungendo factum est.] *Mart.* 11, 45. Punctaque, lasciva quae terebrantur acu. Hinc *puncta* in aquaeductuum fistulis erant exigui moduli, per quos aqua in privatos usus, sive ex concessione principis, sive aquariorum fraude, et lucri causa, erogabatur. *Front. Aquaed.* 25. Quinque antiqui moduli exiles, et veluti puncta, quibus olim aqua, cum exigua esset, dividebatur, etc. et *ib.* 115. Etiam ille aquariorum tollendus est reditus, quem vocant puncta (male quidam leg. *punctam*). Longa ac diversa sunt spatia, per quae fistulae tota meant Urbe, latentes sub silice. Has comperi per eum, qui appellabatur a punctis, passim convulneratas omnibus in transitu praebuisse peculiaribus fistulis aquam: quo efficiebatur, ut exiguus modus ad usus publicos perveniret. Haec *Frontinus.* ¶ In illo *Sidon. carm.* 2, 251. et majoris luminis usum Perspicua in puteis compensant puncta profundis: *puncta* sunt oculi exigui introrsus in cavis, quasi puteis profundis, recon ¶ [*Hinc est] νύγμα, στιγμή, punctio, et acu ipsum tenue, quo fit. *Plin.* 8, 50, 76. Oculos s sos capra junci puncto sanguine exonerat, c rubi. *Hard.* mallet *punctu:* a *punctus*, *us:* ut 2 38. Mustelae etiam oculis punctu erutis ajunt v reverti. Ad utramque positionem pertinere p illud *Phaedr.* 5, 3. punctum volucris parvulae luisti morte ulcisci; et *Plin.* 11, 28, 34. Quibus aculei hebetes, neque ad punctum, sed ad suc ut muscarum generi. ¶ Ad *punctum* neutr. gen tius reducuntur sequentia. *Plin.* 28, 13, 56. Fi acus aereae punctis tolli jubent. *Id.* 30, 15, 47. nies punctis emissa e cerebro viperae. *Id.* 11 24. Ter novenis crabronum punctis interfici h nem. ¶ Item punctionis signum. *Id.* 10, 52 Ovorum alia sunt candida, alia pallida, alia pu distincta. *Id.* 37, 8, 34. Gemma sanguineis pu *Plin. alter Pan.* 35. Exsanguem illam et fer frontem convulnerandam praebeant punctis, notis servilibus. ¶ *Punctum* est etiam nota di ctionis inter litteras et verba. *Auson. epigr.* 3 Lucius una quidem, geminis sed dissita punctis tera: praenomen sic nota sola facit: [*scil.* ·L· enim veteres Latinos scribere solitos fuisse litt singularias, quae praenominis loco erant, app ex palimpsestis, in quibus *A. Maius* in *praef.* ad *de rep.* p. 36., itemque ad *ejusd. fragm. or.* p *ed.* 2.*ae*, affirmat, se invenisse scriptum ·A· pro *lus*, ·L· pro *Lucius*, ·M· pro *Marcus*, ·P· pro *Pu* etc., atque adeo ita ubique ille idem edidit. ¶ nota, qua cola et commata in scribendo, lege que distinguebantur. *Diomed.* 2, 432. Distinctio dem est apposito puncto nota finiti sensus, vel dentis mora, quod locis ponitur tribus: summo, sensum terminat, et vocatur finalis: medio, respirandi spatium legenti dat, et dicitur me imo, cum lectionis interruptum tenorem aliud a illatura suspendit, et vocatur subdistinctio. de *Donat.* 1, 1742. Hinc patet, veteres Latinos fuisse puncto ad summam litteram posito, ut significarent, quod nunc Itali *punto;* ad med ut illud, quod nunc *virgola;* adimam, ut illud, nunc *due punti* vel *punto e virgola* vocant. *F.*] Item nota minuta instar puncti, qua utebantur tarii ad scribendi celeritatem. *Auson. epigr.* 14 Cui multa fandi copia punctis peracta singulis. NOTARIUS, ii. ¶ Item signum in magnitudin dividuum, vel minima et individua lineae pars, lam neque longitudinem habens, neque latitudi neque profunditatem, στιγμή. *Cic. Acad.* 4, 36. Illa initia mathematicorum: punctum esse, magnitudinem nullam habeat. ¶ Commoda hy bole est in his. *Cic. Somn. Scip.* 3. *extr.* Ipsa t ita mihi parva visa est, ut me imperii nostri, quasi punctum ejus attingimus, poeniteret. *M* 4, 924. Sic adamas, punctum lapidis, pretiosior ro est. *Sen. Q. N. prooem.* 1. *med.* Punctum istud, in quo navigatis, in quo bellatis, in quo gna disponitis. ¶ Metaphorice, breve et acu dictum. *Cic. Par. prooem.* Minutis interrogatiu lis, et quasi punctis, quod proposuit, efficit. *Or.* 2, 41. *extr.* Puncta argumentorum plerum ut occulas, ne quis ea numerare possit, ut re di guantur, verbis confusa esse videantur. *Auson. I prooem.* 12. *in.* Monosyllaba sunt quasi puncta monum. ¶ *Punctum* in trutina, seu statera, sig unciarum, aut librarum. *Pers.* 5, 100. Diluis h borum, certo compescere puncto Nescius exa vetat hoc natura mendendi. ¶ Saepe transfertu tempus, et partem illius minimam, momentum significat, ἀκαρὴς χρόνος. *Cic. Sext.* 24. Illo i die: die, dico? immo hora, atque etiam pu temporis eodem. *Id. N. D.* 1, 24. Omnibus mini temporum punctis; et *ib.* 20. Nullo puncto tem ris intermisso. *Id. Tusc.* 1, 34. Animi discessu corpore fit ad punctum temporis; et *Cat.* 4, 4. punctum temporis frui vita non putat oportere. *C B. C.* 2, 14. *med.* Ita multorum mensium labor p cto temporis interiit; et *ib.* 25. *extr.* Temporis p cto omnes Uticam relinquunt. *Ter. Ph.* 1, 4, 7. T poris mihi punctum ad hanc rem est. *Cic. Phil.* 8 Ne punctum quidem temporis oppugnatio respira *Lucr.* 4, 200. haec (*lux et vapor*) puncto cernun lapsa diei Per totum coeli spatium diffundere s *Hor. Ep.* 2, 2, 172. tanquam Sit proprium quicqua puncto quod mobilis horae Permutet dominos. Et absolute *Appul. Met.* 2. Minus morigeros in xa, in pecua puncto reformat; et *ib.* 9. Puncto b vissimo dilapsae domus fortunam miseratus. *Arn* 5, 164. In puncti spatio poma extulit mitia. [A leg. *in punctistitio*, atque ita edidit *Orell. F.*] Brevius est, quam momentum. *Plin. Pan.* 56. Qu momentum, quod immo temporis punctum aut neficio sterile, aut vacuum laude? *Appul. Met.* Momento modico, immo puncto exiguo pater pente factus est. ¶ *Puncto tempore* pro *puncto te poris* est *Lucr.* variis in locis, ut 2, 263. patefac tempore puncto Carceribus; et *ib.* 455. Omnia stremo, quae puncto tempore cernis Diffugere, fumum, nebulas, etc. *Id.* 4, 214. Jamne vides tur, quam puncto tempore imago Aetheris ex o ad terrarum accidat oras? Et addita praeposit.

8. de fulmine: transit per saxa, per aera, Et
lum puncto facit aes in tempore, et aurum. ℙ
mitiis creandorum magistratuum distribueban-
aturis suffragium tabellae ceratae, inscripta
ites nomina candidatorum per singularias litte-
xpressa, ex. gr. M. T. C. *h. e.* Marcus Tullius
, ut patet ex *Cic. Dom.* 43. Diribitores, quot
ue suffragia tulisset, puncto apposito notabant,
nstat etiam ex *Festo* in *Suffragatores:* Hinc
a accipiuntur pro suffragiis, quia illis haec in-
antur. *Cic. Planc.* 22. Nonnullas tribus punctis
totidem tulerunt; et *paulo post:* Questus es,
te testes habere de Voltinia, quam quot in
bu puncta tuleris. *Id. Mur.* 34. *f.* Recordor,
um hae quaestiones punctorum nobis detraxe-
Adde *Tusc.* 2, 26. Ita *Sidon. carm.* 2, 19. te
tubis, te curia plausu, Te punctis scripsere
; et *Hor. Ep.* 2, 2, 99. Discedo Alcaeus pun-
ius. *Id. A. P.* 343. Omne tulit punctum, qui
t utile dulci, *h. e.* probatur ab omnibus. *Au-*
rat. act. ad Grat. 5. Consul ego munere tuo,
ssus septa, neque campum, non suffragia,
ncta, non loculos. ℙ In ludo talorum, vel
rum *punctum* significat numeri unitatem.
14, 17. Hic mihi bis seno numeratur tessera
. ℙ Item ipsum jactum. *Suet. Ner.* 30. Qua-
nis in punctum HS. aleam lusit, *h. e.* in sin-
jactus, [*nos: *den Point zu* 400 *Sestertien.*]
son. Profess. 1, 29. Narrantem fido per sin-
ncta recursu, Quae data, per longas quae
a moras.
CTURA, ae, f. στίξις, punctio. *Veg. Mil.* 2,
cturis in cute punctis milites scripti. Alii re-
g. *victuris.* V. STIGMA. *Firm. Math.* 8, 21.
iri punctura teli morientur.
CTUS, a, um, part. a *pungo:* στιχθεὶς, στι-
ic. Mil. 24. Vulnus, quod acu punctum vide-
ro ictu gladiatoris probari. *Petr. Sat.* 103.
e puncti. Alii leg. *puniti.* ℙ *Puncto tem-*
. in PUNCTUM.
CTUS, i, m. idem quod punctum. *Plin.* 2,
Hae tot portiones terrae, immo vero mundi
: neque enim est aliud terra in universo. Et-
l. Or. 3, 12. *f.* hoc genere usurpat.
CTUS, us, m. στίξις, punctio, punctura. *Plin.*
. Mustelae oculis punctu erutis. *Appul. Met.* 7.
cerrimae, et punctu venenato virosae. *Scrib.*
06. *f.* et 208. et 209. Punctus nervorum,
culosissimi sunt, quos νύγματα Graeci dicunt.
CTUM.
ENS, entis, part. a *pungo:* στίζων, qui pun*
n. 8, 57, 82. Mures herinaceorum genere,
bus pilis. *Id.* 16, 24, 38. Pungentia folia
ceae, abieti.
O, is, pŭpŭgi, punctum, a. 3. στίζω, νύσσω,
vel aculeo ictum infero. *Cic. Sext.* 10. Qui
ungere neminem potuissent. *Petr. Sat.* 21.
atoria mihi malas pungebat. ℙ Item mor-
r. ap. *Prisc.* 10, 894. Ei admovent, ut pun-
ubram: cum pupugerit, etc. ℙ Item pene-
. *Lucr.* 2, 459. Pungere uti possint corpus,
que saxa. V. integr. loc. ℙ Item vellico.
26. At contra pungunt sensum, lacerantque
etr. Sat. 87. *f.* Pungere me manu coepit.
10, 46. *n.* 4. Nitrum deprehenditur gustu:
enim facile resolvitur: adulteratum pungit.
ate est stimulare, aegritudine afficere, lae-
ciare. *Cic. Rosc. Am.* 2. Hunc sibi ex ani-
ulum, qui se dies noctesque stimulat ac
t evellatis, postulat. *Id. Att.* 2, 16. Epi-
ita me pupugit, ut somnum mihi ademerit:
gitatione magis, quam molestia. *Pl. Trin.*
8. Jamdudum meum ille pectus pungit
quid illi negotii fuerit ande aedes meas.
. 7, 15. Moleste ferebam antea, te invi-
esse: pungit me rursum, quod scribis, esse
enter. *Id. Tusc.* 3, 34. Si paupertas mo-
i ignominia pupugit. *Prop.* 3, 6, 27. Odi
nunquam pungunt suspiria, somnos. *Ap-*
10. Suspicio non exilis fratrum pupugit ani-
Secundam in praeterito syllabam licenter
Prud. περὶ στεφ. 9, 59. Major tortor erat,
a pupugerat, infans, Quam qui profunda
viscera. ℙ *Pepugi* pro *pupugi*, ut *me-*
momordi, antiquum est. *Atta* ap. *Gell.* 7,
pepugero, metuet. ℙ *Diomed.* 1, 369.
xi in praeterito agnoscit, [atque etiam *pu-*
Not. Tir. p. 131. Pungit, punxit, pupun-

NS, antis, adj. idem ac puniceus. *Appul.*
Commodum punicantibus phaleris Aurora
atiens lacertum coelum inequitabat. *Id. ib.*
punicantem prae pudore obtexit; et *ib.* 4.
lori porrectos calyculos modice punicantes.
NUS, a, um, adj. ad Poenos pertinens,
Cic. Mur. 36. (et *Val. Max.* 7, 5. *n.* 1.)
illiculis haedinis lectulos Punicanos, *h. e.*
artificio Poenorum factos, ut *Sen. ep.* 95.
Varr. R. R. 3, 7. Punicana fenestra. V.
et FENESTRA *Isid. Or.* 20, 11. Pu-
i, parvi et humiles, Carthagine advecti,
inati. V. dicta in PULTIPHAGUS.
, adv. lingua aut more Punico. *Pl. Poen.*
5, 2, 22. Adibo hosce, atque appellabo Punice; et *ib.* 23. Punice loqui; et *ib.* 40. salutare.

PŪNĪCEUS, a, um, adj. Puniceus color est, qui ad purpureum proxime accedit, nempe rubens, rubicundus, sed dilutus. Differt tamen, quia purpureus proprie est magis rutilus, et splendens, et nigro propior. Lege quae dicemus in PURPURA. *Pl. Men.* 5, 5, 19. Purpureum panem, an puniceum soleam esse, an luteum. *Tibull.* 2, 6, 39. Illi selectos certent praebere colores, Africa puniceum, purpureumque Tyros. *Ov. Fast.* 5, 318. Puniceus crocus. *Virg. A.* 5, 269. Puniceis ibant evincti tempora taenls, *h. e.* vittis roseis, ut *Servius* exponit. Sic *Ecl.* 5, 17. Punicea roseta; et *A.* 12, 77. Puniceis invecta rotis Aurora rubebit. *Lucan.* 1, 214. Puniceus Rubicon: scil. de glarearum puniceo colore originem nominis mutuatus, ut ait *Sidon. ep.* 1, 5. ℙ Confunditur tamen cum purpureo. *Ov. Met.* 2, 607. Candida puniceo perfudit membra cruore. Sic *Virg. A.* 9, 349. Purpuream vomit ille animam, *h. e.* sanguinem. *Pl. Rud.* 4, 3, 61. Tu nisi caves, fiet tibi puniceum corium, postea atrum denuo, *h. e.* flagris cruentum. ℙ Scribitur et *poeniceus.* V. PHOENICEUS. ℙ *Puniceus* pro *Punicus* per epenthesin, ut *Colchiacus* pro *Colchicus*, *Ioniacus* pro *Ionicus*, *Oarion* pro *Orion*, etc. *Ov. Ib.* 283. de M. Regulo: Vel quae, qui redimi Romano turpe putavit, A duce Puniceo pertulit, ipse feras. Alii leg. *Poenicio*, h. e. *Poenico:* alii *Cinyphio.*

*PUNICUM, i, n. sc. opp. vel castellum, in Hetruria fuit, uti discimus ex *Tab. Peut. B. A.*

PŪNĬCUS, a, um, adj. Poenus, Carthaginiensis, Poenicus. *Virg. A.* 1, 342. Punica regna vides, Tyrios, et Agenoris urbem. *Plin.* 4, 22, 36. Punica lingua. *Cic. Verr.* 2, 4, 46. Inscriptum litteris Punicis. *Id. Tusc.* 3, 21. Punicum bellum. *Mart.* 6, 19. Et perjuria Punici furoris. *Sall. Jug.* 116. Bocchum magis Punica fide, quam ob quae praedicabat, simul Romanos et Numidam spe pacis attinuisse, *h. e.* sublesta, levi, insidiosa: in proverbium enim apud Romanos *perfidia Punica* abierat, quod saepius foedera et conventa tum publice tum privatim fregerant. *Liv.* 21, 4. *f.* 42, 47., *Flor.* 2, 2, 6. et 17. et *Val. Max.* 7, 4. *n.* 4. *extr.* Similis est Graeca fides. V. GRAECUS. Contraria Attica fides. V. ATTICUS. ℙ *Punica ars*, h. e. fraudum, doli, et insidiarum, quibus utebantur Poeni, praecipue in bello gerendo. *Liv.* 25, 39. In hujus silvae medio ferme spatio cohors Romana arte Punica abditur. ℙ *Punicum malum*, et *Punicum* absolute, granatum, ῥοά, σίδη: [*Punica Granatum, *L.*] ita dictum quia in Africa ca circa Carthaginem plurimum proveniebat: vel quia corticem habet, florem, et grana intus colore puniceo: constat cortice, seu corio rubenti, cum ad maturitatem accedit: intus habet grana plurima suis vasculis inclusa, et succo vinoso referta. In novem genera distribuit *Plin.* 13, 19, 34., 15, 11, 11. et *ib.* 28, 34., 23, 6, 57., 58, 39. et al. ℙ *Punica malus*, quae hoc pomum fert. *Id.* 13, 22, 38. et 15, 11, 11. etc. *Colum.* 10, 243. Mox ubi sanguineis se floribus induit arbos Punica. ℙ *Punica cera*, candidissima aqua marina ter coquebatur, addito nitro, siccabaturque sole: eratque medicinis utilissima. V. *Plin.* 21, 14, 49. ℙ De pulte Punica V. PULS. ℙ Ulpicum quidam allium Punicum vocant, quia praecipue in Africa celebratum, Graeci ἀφροσκόροδον, *h. e.* Africanum allium. *Colum.* 11, 3., *Plin.* 19, 6, 34. ℙ *Punicum lutum* ap. *Colum.* 9, 7. et 11, 3. *med.* quod *impensa Punica* dici videtur a *Pall.* 1, 13., genus luti imbrium patientissimi in Africa usitati, quo utebantur ad craticios parietes sub dio illinendos: quidquid operis luto cum paleis, frondibus, cannis etc. mixto, facere a Poenis didicerant Romani opifices, impensa Punica, vel Punicum lutum ideo appellabatur. Ejus rationem, tacito nomine, describit *Vitr.* 7, 3. *f.* ℙ *Punicus color* idem, qui puniceus. *Hor. Epod.* 9, 28. punico lugubre mutavit sagum. *Ov. Am.* 2, 6, 22. de psittaco: Tincta gerens rubro punica rostra croco. Adde *Prop.* 3, 2, 32. de columbis: ℙ *Punicum*, genus libi, translatum a Poenis. Id etiam appellabant *probum*, quia erat ceteris suavissimum. *Paul* ex *Festo:* Item vestis nomen, teste *eod.*, et fortasse tunicam intelligit: *tunicatus homo* ap. *Pl. Poen.* 5, 3, 2. est Carthaginiensis. V. etiam *ib.* 5, 2, 15. Sic *Ennius* probro Carthaginiensium tunicatam juventutem voluit dicere, inquit *Non.* 14, 1. ℙ *Punica, ae*, genus piscis marini. *Colum.* 8, 16. *med.* Arenosi gurgites melius pascunt punicasque et indigenas umbras. Alii rectius leg. *phycidasque, et iulidas, umbrasque.*

PŪNĬO, is, ivi, et ii, itum, a. 4 κολάζω, poena afficio, plecto, castigo, mulco: ab antiquo *poenio.* *Cic. Off.* 1, 25. *f.* Prohibenda in puniendo maxime ira est; et *ib.* 24. Punire sontes. *Id. Caecin.* 2. maleficia. *Liv.* 3, 55. *f.* tergo et capite aliquem. *Cic. Dom.* 29. supplicio. *Appul. Met.* 5. Te vero tantum fuga mea punivero. *Id. Tusc.* 3, 27. Quid ille Terentianus ipse se puniens? V. HEAUTONTIMORUMENOS. *Quint. decl.* 270. *med.* Ipsa sua manu vitam misera punivit, *h. e.* sibi ademit. ℙ Est etiam ulcisci, vindicare. *Cic. Or.* 1, 51. Iracundia est cupiditas puniendi doloris. *Id. Har. resp.* 8. Meam domum senatus ex aerario aedificandam, a pontificibus liberandam, a magistratibus defendendam, a judicibus puniendam putavit. ℙ Passive, κολάζομαι, poenas luo, do, persolvo, vel dependo. *Ov. Met.* 9, 778. Quod videt haec lucem, quod non ego punior ipsa, Consilium monitumque tuum est, *h. e.* quod non privor vita. ℙ Est etiam verbum deponens, idem significans ac *punio.* *Cic. Mil.* 13. Cujus tu inimicissimum multo crudelius etiam punitus es, quam erat humanitatis meae postulare. *Id. Inv.* 2, 27. Peccatum, quod sponte sua reus punitus sit. *Id. Off.* 1, 25. *f.* Neque ad ejus qui punitur aliquem, sed, etc. Ita *Non.* 7, 27. [*Quem secutus est *Orell.*] Alii *punit;* et *Cic. Tusc.* 1, 44. Cum multi inimicos etiam mortuos puniantur. Ita *Non. ib.* Alii *poeniantur*, quod idem est. [*Orell. leg. *poeniuntur*, locique sententiam hanc constituit: tum quum vides, ultionem multos exercere in inimicos etiam mortuos, tu id curare, aut reformidare noli, ne idem in te aliquando fortasse fiat: immo persuasum tibi sit, nil curandum esse post mortem.] *Appul. Met.* 8. Punita sum funestum praedonem. *Quint.* 9, 3. Fiunt figurae et in verbis, ut Fabricatus est gladium, et Inimicos punitus est. Quod minus mirum est, quod in natura verborum est et quae facimus, patiendi modo saepe dicere, ut arbitror, suspicor; et contra faciendi, quae patimur, ut vapulo. ℙ Pro ulcisci. *Cic. Phil.* 8, 2. Ut clarissimorum omnium crudelissimam puniretur necem.

PŪNĬOR, oris, adj. comparat., magis Poenus, h. e. magis peritus linguae Punicae. *Pl. Poen.* 5, 2, 30. *Mi.* Vin appellem hunc Punice? *Ag.* an tu scis? *Mi.* nullus me est hodie Poenus Punior. [Alii leg. *Poenior*, atque ita edidit *Bothe. F.*] ℙ *Punior* depon. pro *Punio* V. v. praec.

PŪNĪTĬO, onis, f. κόλασις, actus puniendi. *Val. Max.* 8, 1. *n.* 1. Ita forti punitione liberata fratris dextera, etc. V. alia in POENIO.

PŪNĪTOR, oris, m. qui punit, κολαστής. *Val. Max.* 6, 1. *n.* 8. Stuprosae mentis acer punitor exstitit. ℙ Item ultor. *Cic. Mil.* 13. *med.* Fuit ultor injuriae, punitor doloris sui. *Val. Max.* 3, 4. *n.* 5. Crassianae stragis punitor exstitit.

PŪNĪTUS, a, um, part. a *punio:* κολασθεὶς, poena affectus. *Cic. Inv.* 2, 28. Levius demonstrando reum punitum, quam sit ille promeritus. *Suet. Tib.* 61. *med.* Nemo punitorum non et in Gemonias abjectus.

PŪPA, ae, f. παιδισκάριον, κοράσιον, κόρη, κορίδιον, puella. *Mart.* 4, 20. Dicit se vetulam, cum sit Caerellia pupa, Pupam se dicit Gellia, cum sit anus. *Auson. Idyll. de Bissula*, 7, 2, 2. Barbara, sed quae Latias vincit alumna pupas, Bissula nomen tenerae rusticulum puellae. ℙ Translate dixere *pupas* imagunculas quasdam puellares, ex linteo insutas, tomento infarctas, vestibus amictas, quibus virgines in prima pueritia lusitare solebant, quas pubertati vicinae tanquam virginitatis suae insignia Veneri offerebant, ut fauste futurum matrimonium cederet. *Varro* ap. *Non.* 2, 675. Magna pars in desiderium puparum, et sigillorum veniebat. *Pers.* 2, 70. Nempe hoc quod Veneri donatae a virgine pupae. *Hieron. ep.* 128. *n.* 1. de infantula: Quod vernat in floribus, quod rutilat in gemmis, quod blanditur in pupis, acceptura festinet. ℙ Legitur et *puppa.*

PŪPILLA, ae, f. κόρη: dimin. pupae. *Hor. Sat.* 2, 3, 216. Pupam, aut pupillam appellet. Alii leg. *Rufam, aut pusillam.* [*Ita *Heindf.*, q. v.] Alii aliter. ℙ Plerumque significat filiam orbam parentibus, et sub tutore agentem. *Cic. Verr.* 2, 1, 50. Pupillos, et pupillas certissimam praedam esse praetoribus; et *ib.* 58. Iste infanti pupillae fortunas patrias ademit. ℙ Praeterea pupilla dicitur foramen unius ex tunicis, quae in oculis sunt, per quod species rerum ad visum transmittuntur, κόρη. *Cic. N. D.* 2, 57. Acies ipsa, qua cernimus, quae pupilla vocatur, ita parva est, ut, etc. *Lucr.* 4, 249. Et quasi perterget pupillas, atque ita transit. *Plin.* 11, 37, 55. Media eorum *(oculorum)* cornea fenestravit pupilla, cujus angustiae non sinunt vagari incertam aciem, et velut canali dirigunt, obiterque incidentia facile declinant, aliis nigri, aliis ravi, aliis glauci coloris orbibus circumdatis, etc. Adeoque iis absoluta vis speculi, ut tam parva illa pupilla totam imaginem reddat hominis. *Id.* 7, 2, 2. Esse familias in Triballis et Illyriis, qui visu quoque effascinent, interimantque quos diutius intueantur. Notabilius esse, quod pupillas binas in oculis singulis habeant; et *mox:* Feminas omnes ubique visu nocere, quae duplices pupillas habeant, Cicero quoque apud nos auctor est.

PŪPILLĀRIS, e, adj. ὀρφανικὸς, ad pupillum, vel pupillam pertinens. *Liv.* 24, 18. *f.* Pecuniae quoque pupillares primo, deinde viduarum coeptae conferri. *Suet. Aug.* 66. *f.* Legata a quibuscumque parentibus relicta sibi, aut statim liberis eorum concedere, aut si pupillari aetate essent, die virilis togae, vel nuptiarum, cum incremento restituere consueverat. ℙ *Pupillaris substitutio* ap. *Justin. Instit. tit.* 2, 16. est, qua pater liberis suis impuberibus, quos in potestate habet, et pupillos post mortem suam relicturus est, alium heredem testamento substituit, si adhuc impuberes mortui fuerint. Et *pupillare testamentum* ap. *Ulp. Dig.* 28, 6, 2. quo ea substitutio fit: quae et *pupillares tabulae* dicuntur a *Paulo ib.* 36. *extr.* Et

substitutus pupillaris ap. *Ulp. ib.* 8. *med.* qui tali testamento pupillis substitutus est. ¶ [*Pupillares testiculi* ap. *Juven.* 11, 156. sunt, ut ait *Vet. Schol.* ad h. l., quales habent hi, qui patres non habent, scilicet tumentes in licentia pueritiae. Alii perperam leg. *pugillares*, h. e. qui pugnum seu manum impleant. V. PUGILLARES. *F.*]

PUPILLĀRĬTER, adv. *Justin. Cod.* 6, 30, 20. Pupillariter substituere aliquem. V. v. praec.

[PUPILLĀRĬUS, a, um, adj. idem ac pupillaris. *Vet. Schol.* ad *Pers.* 2, 19. Stajus tutor pupillarius fuit. *F.*]

[PUPILLĀTUS, us, m. aetas pupillaris. V. *Inscr.* in MAMMA. *F.*]

PUPILLO, as, n. 1. vocem pavonis exprimens verbum. *Auct. carm. Philom.* 26. Pupillat pavo, trinsat hirundo vaga.

PUPILLUS, i, m. ὀρφανὸς, parvus puer, et speciatim impubes, qui desiit esse in patris potestate vel morte, vel emancipatione, ut *Pomp. Dig.* 50, 16, 239. definit. *Cic. Verr.* 2, 1, 50. Is mortuus est: reliquit pupillum parvum filium. *Id. Or.* 3, 41. Si vereare, ne paulo durior translatio esse videatur, mollienda est praepositio saepe verbo: ut si olim M. Catone mortuo, pupillum senatum quis relictum diceret, paulo durius; sin, ut ita dicam, pupillum, aliquanto mitius est. *Juven.* 6, 628. Vos ego, pupilli, moneo, quibus amplior est res, Custodite animas, et nulli credite mensae. ¶ [Est etiam cogn. R. V. *Inscr.* in MOENIENSES *f.* et in ORBILIUS. *F.*]

PUPINĬENSIS, e, et

PUPINĬUS, a, um, adj. ad Pupiniam pertinens, regionem VIII. millib. pass. dissitam ab urbe Roma. Ejus meminit *Val. Max.* 4, 4. *n.* 4. Pupiniae solum sterile, atque aestuosissimum; et *Liv.* 26, 9. *f.* Infra Tusculum Gabios dextrorsus descendit: inde in Pupiniam exercitu demisso, etc. Adde *Cic. Agr.* 2, 35. *Liv.* 9, 41. In agro Pupiniensi consedit. ¶ Hinc *Pupinia tribus.* *Festus:* Pupinia tribus ab agri nomine dicta, qui Pupinius appellatur circa Tusculum urbem. V. POPINIA. *Inscr.* ap. *Grut.* 388, 1. Cetacio Pup. Severiano, etc.; et 475, 5. Diis Manibus L. Titii L. F. Pupinia Macri, etc.

[PŪPĪNUS, a, um, adj. ad pupos pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 98, 3. L. Atilius Pupinus. *F.*]

*PUPIUS, i, m. poeta tragoediographus, qui ita affectus spectantium movit, ut eos flere compelleret. *Hor. Ep.* 1, 67. Ut propius spectes lacrimosa poemata Pupi. ¶ Scribitur et *Puppius*. *B. A.*

PUPPIS, is, f. πρύμνη, pars navis posterior, altior, ornatior, et honoratior, ubi gubernaculum, et clavus. *Cic. Att.* 13, 21. Inhibitio remigum motum habet, et vehementiorem quidem remigationis, navem convertentis ad puppim. *Hor. Od.* 1, 14, 14. Nil pictis timidus navita puppibus Fidit. *Virg. A.* 3, 130. Prosequitur surgens a puppi ventus euntes. *Id. ib.* 4, 554. Aeneas celsa in puppi, jam certus eundi, Carpebat somnos. *Ov. Met.* 3, 651. e puppi pontum prospectat adunca. *Cic. Fam.* 9, 15. *med.* Sedebamus enim in puppi, et clavum tenebamus: nunc autem vix est in sentina locus. ¶ Per synecdochen saepe est ipsa navis, poetice tamen: nam prosa, ut ait *Quint.* 8, 6. *med.*, ut *mucronem* pro gladio, et *tectum* pro domo recipiet; ita non *puppim* pro navi, nec *abietem* pro tabellis. *Virg. A.* 1, 403. Haud aliter puppesque tuae, pubesque tuorum Aut portum tenet, aut pleno subit ostia velo. *Ov. Her.* 13, 97. Inter mille rates tua sit millesima puppis. ¶ In quarto, et frequentius in sexto casu, etiam in *e* desinit. *Lucan.* 3, 515. In puppem rediere rates. Ita legit *Prisc.* 7, 758., et reperitur in MSS. non uno: alii *puppim:* quod idem dicendum de alio loco ejusdem poetae 4, 132. parvam Texitur in puppem: quod *Prisc. ib.* 761. refert. *Puppe* habent *Ov.*, *Lucan.*, *Val. Fl.* aliquoties, *Claud.* saepe: item *Stat. Th.* 3, 29., *Sil.* 14, 525., *Juven.* 12, 79., *Pers.* 6, 30. ¶ [*Confund. *puppes* et *pubes*. V. h. v.]

PŬPŬLA, ae, f. κόρη, idem ac pupilla. *Cic. N. D.* 2, 57. Palpebrae aptissime factae et ad claudendas pupulas, et ad aperiendas. *Hor. Epod.* 5, 39. Interminato cum semel fixae cibo Intabuissent pupulae. *Varr.* ap. *Non.* 2, 790. Non umbrantur somno pupulae. *Ov. Am.* 1, 8, 15. de saga: oculis quoque pupula duplex Fulminat, et gemino lumen ab orbe venit. V. loc. *Plin.* in PUPILLA. ¶ Est etiam dimin. pupae, et puellam significat. *Inscr.* ap. *Grut.* 627, 9. A pupula annis viginti obtinui domum omnem. ¶ Interdum vox est blandientis. *Appul. Met.* 6. Sed adhuc istud, mea pupula, ministrare debebis. Hic Venus loquitur ironice ad Psychen.

PŪPŬLUS, i, m. dimin. pupi. *Catull.* 56, 5. Deprendi modo pupulum puellae Trusantem. ¶ De imaguncula. *Arnob.* 7, 215. Dii passerculos, pupulos, panes accipiunt, quibus avocare se possint. V. PUPA.

PUPUS, i, m. παιδάριον, puer parvulus, et tenellus. *Varro* ap. *Non.* 2, 675. Ac mammam lactis sugentem pascere pupum. Ap. *Suet. Cal.* 13. *extr.* est vox et appellatio blandientis. V. PULLUS, i. ¶ Est etiam idem ac pupilla et pupula. *Paul. Nol. carm.* 20, 179. qui luminis intima servans Sub vitrea nigri latet albus imagine pupi.

PURĒ, adv. καθαρῶς, nullis admixtis sordibus, munde, nitide, puriter. *Pl. Aul.* 2, 3, 3. Pure eluere vasa. *Fest.:* Pure lautum antiqui dicebant aqua pura lavatum. *Cato R. R.* 66. Quam mundissime purissimeque fiat. *Hor. Od.* 1, 19, 5. Urit me Glycerae nitor, Splendentis Pario marmore purius, *h. e.* nitidius, clarius. ¶ Refertur ad abstinentiam a rebus Venereis. *Liv.* 27, 37. *med.* Pure et caste a matronis sacrificatum. *Plin.* 22, 10, 12. Radix caste pureque collecta discutit strumas. *Pl. As.* 4, 1, 61. Si forte pure velle habere dixerit, etc., *h. e.* sola cubare: quod fiebat a feminis in casto Isidis, per decem dies. V. *Propert.* 2, 24, *Tibull.* 1, 3. a *v.* 23., *Ov. Am.* 1, 8, 74. etc. ¶ Item ad mores universim. *Cic. Sen.* 5. Est etiam quiete, et pure, et eleganter actae aetatis placida ac lenis senectus. *Id. N. D.* 1, 2. Pure et caste Deos venerari. ¶ Item ad nitorem sermonis. *Cic. opt. gen. or.* 2. Pure et emendate loqui: quod est Latine. ¶ Est etiam clare, aperte. *Gell.* 9, 13. Cuimodi fuerit pugna decertatum, Q. Claudius primo annalium purissime atque illustrissime descripsit. *Id.* 2, 20. Scipio omnium aetatis suae purissime locutus. *Hor. Sat.* 1, 2, 100. Plurima quae invideant pure apparere tibi rem. ¶ Item sincere. *Id. Ep.* 1, 18, 102. Quid pure tranquillet, honos, an dulce lucellum. ¶ Item simpliciter, absolute. *Ulp. Dig.* 18, 2, 4. *med.* Cum igitur tunc recedatur ab emptione, ubi pure contrahitur; vel tunc non impleatur, ubi sub conditione fit, etc. *Papin. ib.* 8, 2, 35. Nec interest, pure utrisque, an sub conditione alteri aedes legatae sint. *Paul. ib.* 39, 2, 22. *f.* Si ab eo, quem dominum esse negarem, vellem sub exceptione satisdari: ab eo vero, quem dominum dicerem esse, pure repromitti. V. PURUS. ¶ *Purime* pro *purissime* V. s. l.

PŪRĔFĂCĬO, is, a. 3. *Non.* 2, 355. Februare positum pro purgare, purefacere.

PURGĀBĬLIS, e, adj. qui facile purgatur. *Plin.* 15, 23, 25. Rotundior *(castanea)*, quae balanitis vocatur, purgabilis maxime, et sponte prosiliens.

PURGĀMEN, inis, n. συρφετὸς, purgamentum, sordes. *Ov. Fast.* 6, 227. Donec ab Iliaca placidus purgamina Vesta Detulerit flavis in mare Tibris aquis. Adde *ib.* 712., ubi designat diem: de quo *Festus:* Stercus ex aede Vestae XVII. cal. Julias defertur in angiportum medium fere clivi Capitolini, qui locus clauditur porta stercoraria. Hic dies notabatur in Fastis sic, Q. S. D. F., *h. e.* Quando stercus delatum, fas: ab eo appellatus (ut ait *Varr. L. L.* 5, 4. et *Fest.* in *Quando*), quod eo die ex aede Vestae stercus everritur, et per Capitolinum clivum in locum defertur certum. Cum id factum sit, tunc praetori fas. ¶ Item id quod purgandi et expiandi causa in sacris lustralibus adhibetur, lustramen, piaculum. *Ov. Fast.* 2, 35. Omne nefas, omnemque mali purgamina causam Credebant nostri tollere posse senes. *Id. Met.* 11, 409. Sumere purgamina caedis; et *ib.* 15, 327. mentis mittere in aquas. *Id. Fast.* 2, 23. capere domibus, torrida farra cum mica.

PURGĀMENTUM, i, n. συρφετὸς, περίψημα, κάθαρμα, id quod ex re aliqua immunda tergetur, immunditiae, quas rem aliquam purgantes ejicimus, sordes, purgamen. *Liv.* 1, 56. Cloacam maximam, receptaculum omnium purgamentorum urbis, sub terram agendam. *Sen. Const. Sap.* 2. *extr.* Purgamentis oris aliquem aspergere. *Tac. A.* 11, 32. Purgamenta hortorum. *Plin.* 36, 25, 60. coenae in pavimento. *Id.* 20, 5, 20. caeparum. *Id.* 18, 10, 23. milii, et panici, et sesamae, apludam vocant. *Id.* 37, 2, 11. *n.* 1. Succinum esse concreti maris purgamentum; et 11, 37, 74. Fel nihil aliud est, quam purgamentum pessimumque sanguinis. ¶ Interdum est id, quo in sacris lustralibus utebantur ad quippiam noxium expiandum: quo in flumen, aut trivium ab aversis projecto, credebant, omne scelus et nefas procul amoveri, transferrique in eos, qui casu calcassent, aut attigissent. *Petr. Sat.* 134. Quae striges comederunt nervos tuos? aut quod purgamentum nocte calcasti in trivio, aut cadaver? ¶ Translate dicitur de homine vili, abjecto, nihili. *Id. fragm. Trag. c.* 74. Maledicere Trimalchionem coepit, et purgamentum dedecusque praedicare. *Curt.* 6, 11. Purgamenta servorum; et 10, 2. Omnia potius toleraturi, quam purgamenta quondam urbis suae, tunc etiam exsilii, admitterent.

PURGĀTĒ, adv. pure. *Non.* 1, 296. Enucleate dicitur purgate, exquisite, et sine asperitate aut duritia.

PURGĀTĪCĬUS, a, um, adj. idem ac purgativus. *Not. Tir.* p. 120. Purgat, purgaticius. *F.*]

PURGĀTĬO, onis, f. κάθαρσις, actus purgandi. *Traj.* ad *Plin. ep.* 10, 41. *f.* Purgationes cloacarum. *Cic. N. D.* 3, 22. *f.* Qui primus alvi purgationem invenit. *Id. ib.* 2, 50. Vomitione canes, purgatione autem alvos ibes Aegyptiae curant. Alii leg. *purgatu.* [*Ex *Gronov.* conject., quam recepit *Ernest.*] *Id. Fam.* 16, 10. Inedia, et purgationibus, et vi ipsius morbi consumptus es. ¶ *Purgationes* saepe sunt menstrua mulierum. *Plin.* 32, 10, 46. Cancri in jure cocti menstruas purgationes expediunt. *Id.* 20, 14, 53. Purgationes feminarum inhibere. *Id.* 30, 14, 44. adjuvare; et 35, 15, 51. elicere. ¶ In singulari num. *Id.* 20, 9, 34. Hippocrates ubertatem puerperis hoc cibo fieri judicans, et purgationem feminis. *Id* 13, 72. Baccae prosunt purgationi feminarum. Sen. Q. N. 3, 16. ¶ Translate est excusatio. *Inv.* 1, 11. et *ib.* 2, 31. Purgatio est, cum fa[...] conceditur, culpa removetur, haec partes habet imprudentiam, casum, necessitatem. *Ter. Hea[ut.]* 1, 12. Nescio quid peccati portat haec purgati[o]. Item expiatio. *Plin.* 15, 30, 40. Laurus suffime[n] caedis hostium, et purgatio.

PURGĀTĪVUS, a, um, adj. καθαρτικὸς, pur[g...] vim habens, ut Purgativa medicamina. *Coel. A[ur.] Acut.* 2, 19. et *Tard.* 1, 1. et *ib.* 2, 1.

PURGĀTOR, oris, m. qui purgat, ut Pur[gator] cloacarum, *Firm. Math.* 8, 20. Hercules pur[gator] ferarum: *Appul. Apol.* Adde *August. C. D.* 10,

PURGĀTŌRĬUS, a, um, adj. purgandi vi[m ha]bens, καθαρτικὸς, ut Purgatorium medicame[n]. *Symm. ep.* 6, 65. (al. 64.) Purgatoriae virtutes, animum hominis a corporis contagione pur[...] *Macrob. Somn. Scip.* 1, 8.

PURGATRIX, icis, f. quae purgat. *Tert. Ba[pt.]* 5. Purgatrice aqua se expiare.

[PURGĀTŪRĂ, ae, f. actus purgandi animal[...] PURGO et PURGATIVUS. *Edict. Diocl.* p. 20[...] lomedico deplecorae (videtur legend. *deplexura*[...] purgaturae capitis per singula capita ✻ viginti

PURGĀTUS, a, um, part. a *purgo:* abst[...] purus factus. *Liv.* 28, 29. Purgatus locus. [...] 29, 4, 21. Purgata vipera, *h. e.* capite et cauda [...]catis, et interaneis exemptis. *Id.* 37, 12, 74. [...]gatam puramque glebam; et 24, 19, 120. Purg[...] nasturtium: et 34, 8, 20. Purgatis igni vitiis [...] excoctisque. *Id.* 13, 10, 19. Purgatum prunum[...] nucleo extracto. *Pall.* 3, 25. *med.* Pira purgat[...]nis. *Hor. Ep.* 1, 1, 7. Est mihi purgatam [...] qui personet aurem. *Pers.* 2, 57. Somnia pitui[...] purgatissima mittunt. ¶ Item ejectus. *Pall.* [...] Ager, purgatis lapidibus, diligenter occandus. [...] in *Eutrop.* 1, 383. Non alius lanam, purgatis [...]bus, aeque Praebuerit calathis. ¶ Item deco[...]tus. *Edict. Dioclet.* p. 15. Echini recentis pu[...] et p. 16. Fabae viridis purgatae; et p. 17. Am[...]larum purgatarum, nucium Avellanarum pu[...]rum, nuclei pinei purgati pondo, etc. ¶ Ite[m ex]piatus. *Plin.* 15, 29, 36. Myrtea verbena Ro[...] Sabinosque, depositis armis, purgatos in eo[...] etc. Adde *Lucan.* 7, 777. ¶ Item excusatus. [...] *B. C.* 1, 8. Velle Pompejum se Caesari purg[...] ne ea, quae reipubl. causa egerit, in contum[...]vertat. *Id. B. G.* 1, 28. Quorum per fines i[...] his, uti conquirerent, et reducerent, si sibi p[...] esse vellent, imperavit. *Cic. Phil.* 14, 6. *f.* [...] mecum ageretur, si parum vobis essem sine [...]sione purgatus. *Id. Att.* 1, 17. *med.* Ea pars e[...]lae tuae, per quam te ac mores tuos mihi pur[...] ac probatos esse voluisti. *Sall. fragm* ap. *N*[...] 205. et *Donat.* ad *Ter. Ph.* 1, 4, 28. Ita fiducia, [...] argumentis, purgatiores dimittuntur.

[PURGĀTUS, us, m. idem ac purgatio. V. h. [...]

PURGĪTO, as, a. 1. frequent. a *purgo.* *Pl. f*[...] ap. *Non.* 3, 1. Quasi carnificis angiporta purg[...] ¶ Translate. *Id. Aul.* 4, 10, 23. Non mihi ho[...] placent, qui quando malefecerunt, purgitant, [...] excusant se.

PURGO, as, avi, atum, a. 1. καθαρίζω, καθ[...] purum facio, admixtas alicui rei sordes, aut in[...] detraho, expurgo, mundo. [*Factum est ex p[urum] ago.] *Cic. Tusc.* 1, 23. Immissi cum falcibus [...]ti purgarunt et aperuerunt locum, *h. e.* dum[...]cidendo et amovendo. *Ov. Pont.* 1, 8, 59. [...] purgare ligonibus arva. *Petr. Sat.* 135. Parte[m le]guminis super mensam effudit, jussitque me dil[igen]ter purgare. *Hor. Ep.* 1, 7, 51. Cultello pr[...] purgantem leniter ungues. *Cato R. R.* 65. O[...] si inquinata erit, lavito, a foliis et stercore pur[...] *Pall.* 5, 8. *f.* Purganda sunt alvearia sordibus. *Ph*[...] 1, 22. Molestis muribus purgare domum. *Ter* [...] 3, 4, 12. Purgare pisces. *Mart.* 9, 28. Purge[...] saevae cana labra volsellae, *h. e.* pilos barbae [...]lendo. *Plin.* 18, 26, 64. Fossas purgare, aut [...] facere; et *ib.* 65. *n.* 2. Purgare segetes; et *ib.* [...] sarculo purgare verius, quam fodere. *Vet Tab*[...] ap. *Mur.* 582. *f.* Magistratus, qui viis locisque p[...]cis purgandis praeerunt. *Ulp. Dig.* 43, 10, 1. [...]gare viam proprie dicitur, ad libramentum prop[...] redigere, sublato eo quod supra eam esset. ¶ [...]*gare aliquid*, [*est purgando] ejicere, expel[...] *Suet. Vesp.* 8. Purgare rudera. *Pall.* 4, 10. [...] aeneo si vermes purges, difficile nascentur, *h. e.* [...]ces et destruas. ¶ Saepe ad usum medicinae p[...]net, cum medicamento alvus subducitur, aut vi[...]xia utcumque corpore expellitur. *Cels.* 2, 12. [...] qui saepe purgatus est, subito habet alvum su[...]sam. *Hor. A. P.* 302. Qui purgor bilem sub [...] temporis horam. *Id. Sat.* 2, 3, 27. Et miror [...] purgatum te illius esse. *Cato R. R.* 157. *med.* [...] hac purgatione purgandus erit, sic eum curato. [...] *Max.* 8, 7. *n.* 5. *extr.* Purgare se helleboro. [...] 26, 8, 39. vomitione, et alveo soluta, (quod *Id.* [...] *ib.* 46. purgare utraque parte). *Id.* 25, 5, 21. [...] inferna. *Id.* 19, 3, 15. corpora a vitiis omni[...] [*Hic debebant sequi exempla, quae Noster [...] quo pacto sejunctim posuerat: *Id.* 21, 19, 75.

Id. 20, 2, 6. faciem; et 23, 8, 75. cutem. —
n his quoque significat, purgando abigere, re-
e.] *Id.* 20, 17, 73. pituitas. *Id.* 8, 27, 41.
um lauri folio. *Id.* 23, 1, 16. suppurationes.
, 2, 28. Acetum gargarizatione tarditatem au-
purgat. *Id.* 27, 12, 85. Succus purgat cicatri-
nubeculas *(oculorum)*, et quidquid obstat. ℙ
ate. *Lucr.* 6, 23. Veridicis igitur purgavit pe-
dictis. *Cic. Cat.* 1, 5. Educ tecum omnes tuos:
urbem. *Suet. Vesp.* 9. Amplissimos ordines
austos caede varia, et contaminatos veteri ne-
tia, purgavit. *Id. Cal.* 29. Decimo quoque die
um puniendorum ex custodia subscribens, ra-
se purgare dicebat. (Alii leg. *rationes*,) *h. e.*
re, aequare. Similem locum V. in PERPUR-
ℙ Translate etiam est expiare, lustrare. *Ov.*
, 640. Luce Palis populos purget ut ille cinis.
t. 13, 952. Et purgante nefas novies mihi car-
icto. *Tibull.* 2, 1, 17 Dii patrii, purgamus
purgamus agrestes. *Plin.* 25, 9, 59. Verbe-
vis mensa verritur, domus purgantur lustran-
Lucan. 1, 593. Pontifices festo purgantes
lustro; et 8, 518. crimen habemus Purgan-
ladio. ℙ *Purgare se*, se excusare, factum
ndo, sed in eo peccatum a se non esse osten-
Pl. Amph. 3, 2, 28. Et id huc revorti, ut me
em tibi. *Cic. Fam.* 12, 25. Quod te mihi de
nio purgas, accipio excusationem. *Id. Att.*
Brutus per litteras purgat Caesarem de inte-
rcelli. *Q. Cic. Petit. cons.* 9. Si quis tibi se
volet, quod suspectum esse arbitretur, etc.
are factum, ostendere quippiam, quod fece-
cte, et sine ullius injuria esse factum. *Liv.*
xtr. Accedebant blanditiae virorum factum
ium cupiditate atque amore. *Ov. Pont.* 3, 2,
gari factum me quoque teste suum. *Ter. Hec.*
. Si quid est peccatum a nobis, profer: aut
lendo, aut purgando, vobis corrigemus. Ubi
Refellit, qui negat: purgat, qui fatetur, et
ndit. *Sil.* 7, 510. purget miles, quod vicerit
ℙ Hinc ponitur pro diluere. *Liv.* 8, 23.
ntius ea, quae ipsis objicerentur, purgabant.
4, 42. Purgare probra. *Curt.* 7, 5. *f.* faci-
ic. Cluent. 1. crimina. *Claud. B. G.* 591. le-
are fidem male suspectam, *h. e.* ostendere
ptam fuisse. *Tac. A.* 3, 17. Adolescentem
civilis belli purgavit, *h. e.* absolvit. ℙ Cum
p. 37, 28. Oratores purgantes civitatem omnis
tique hostilis adversus Romanos. ℙ *Sensu
ap. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A.*
, 36. Foedatus aer in id tandem aliquando
, etc. *B. A.*
FĬCĀTĬO, onis, f. expiatio, lustratio. *Plin.*
40. Laurus purificationibus adhibetur. *Mart.*
extr. Religionis purificatione lustratus.
FĬCĀTUS, a, um, part. a *purifico:* purga-
iatus, lustratus. *Plin.* 30, 10, 24. Fel canis
asculi amuletum esse magi dicunt domus to-
ffitae eo purificataeve, contra omnia mala
enta; et *ib.* 11, 28. Gallina si sit luteis pe-
ius aqua purificatis, deinde collutis vino.
, 14, 41. *Just.* 10, 3. Regiam cognatorum
t strage principum replet: atque ita, velut
o regno, bellum Cadusiis infert.
FĬCO, as, avi, atum, a. 1. καθαρίζω, purum
urgo. *Plin.* 8, 1, 1. Ad quendam amnem
orum *(elephantorum)* descendere, ibique se
tes solemniter aqua circumspergi; et 11,
Tenuibus membranis oculos natura compo-
osis in extimo tunicis, quas subinde purifi-
imationum salivis. *Gell.* 19, 12. *f.* Frute-
virgulta simul omnia, cum sentibus et ru-
ficandi agri causa, convellit. ℙ Item lu-
io. *Plin.* 10, 41, 57. Villaribus gallinis et
nest. Inhorrescunt edito ovo, excutiuntque
circumactae purificant, ac festuca aliqua se-
lustrant. *Suet. Aug.* 94. Illam experrectam
oncubitu mariti purificasse se. *Lampr. Alex.*
od ille infamavit, tu purifica. *Paul. Nol. carm.*
se in se nihilum, quo purificetur, habebit.
ĬCUS, a, um, adj. purum faciens. *Claud.*
Honor. 328. purificumque Jovem, Triviam-
tus. Alii leg. *terrificum*. *Lactant* 4, 15.
oris perfusio. Est qui legit *purificati;* sed
te, et contra quamplurium MSS. fidem.
Ē tetinĕro, positum est pro purissime te-
estus.
MENSTRĬO. V. in PURUS.
AS, atis, f. καθαριότης, καθαρότης, ἁγνεία,
integritas, purities. *Pall.* 11, 14. *med.*
eculentum statim limpidum reddi, si, etc.
re puritatem, colarique debere, et in usum
Macr. Somn. Scip. 1, 11. *f.* Simplex et ab-
a puritas. *Capitol. Ver.* 3. Amavit simpli-
genii puritatemque vivendi. *Hieron. ep.* 57.
docti pariter et indocti mirarentur eam
) pro doctrina et puritate sermonis, coe-
h. e eleganti genere dicendi. ℙ Purulen-
Aurel. Tard. 5, 4. *med.* Attestante sangui-
te.
ER, adv. καθαρῶς, munde, pure. *Cato R.*
quam transfundito in alterum dolium puri-
iter. *Catull.* 39, 14. Puriter lavit dentes;
et 76, 19. si vitam puriter egi. Adde *Pompon.* et *Nov.* ap. *Non.* 11, 58. et *Enn.* ap. *Prisc.* 15, 1010.

PŪRĬTĬES, ei, f. vel Puritia, ae, f. puritas, munditia. V. PUERITIA.

PŪRO, as, a. 1. καθαρίζω, purum facio, purgo. *Pl. Aul.* 2, 3, 3. Vascula intus pura propere. Alii leg. *pura propera*, vel *pure propera*. V. *Festi l. c.* in PROPHETA.

PURPŬRA, ae, f. πορφύρα, concha marina (ut conchylium, et murex, seu buccinum) alio nomine *pelagia*, ejusque succus *pelagium*, quam *Plin.* 9, 36, 60. scribit, vivere annis plurimum septenis: celerrime crescere, et anno magnitudinem implere: latere, sicut murices, circa Canis ortum tricenis diebus: congregari plurimas ejus generis verno tempore, mutuoque attritu lentorem cujusdam cerae salivare: rostrum habere cuniculatim procurrens, et cuniculi latere introrsus tubulato, qua proferatur lingua: hanc esse longitudine digitali, tantaeque duritiae, ut reliquas conchas perforet pascendi causa: in mediis faucibus candidam venam habere, qua pretiosus ille liquor continetur, tingendis expetitus vestibus, nigrantis rosae colore sublucens: contendere piscatores, ut vivas capiant, quia cum vita succum eum evomunt: et e majoribus quidem purpuris detracta concha auferre; minores cum testa vivas frangere, ita demum florem eum exspuentes. *Id. ib.* 37, 61. varia purpurarum genera enumerat, pabulo, et solo discreta: lutense, algense, taeniense, calculense, dialutense: quae V. suis loc. Mox *ib.* 38, 62. fuse rationem tradit, qua purpurarum succus et color vestibus indebatur. Captis enim eximebatur vena, quam diximus, et addito sale macerabatur triduo: deinde in cortina plumbea decoquebatur. Lana immissa quinis horis potabat, rursusque immergebatur, ut totam saniem ebiberet, indueretque colorem illum, qui tanto in pretio quondam fuit. Quia vero sola purpura nimiae nigritiae erat, admiscebatur ei sanies buccini seu muricis, ex qua fiebat illa austeritas et nitor cocco similis, qui tantopere quaerebatur. Ratio mixturae erat, ut in quinquaginta libras vellerum buccini quidem ducenae, purpurae vero centum et decem impenderentur. Speciatim vero Tyrius color primum purpura satiabatur, mox buccino permutabatur: eratque ejus summa laus similem esse concreto sanguini, aspectu nigricantem, in suspectu refulgentem. Unde et Homero purpureus dicitur sanguis (αἷμα πορφύρεον). Haec *Plin.* Conchyliata vestis alia ratione fiebat, nempe sola purpura admixto lotio, et aqua, ut in MUREX jam diximus. Alia multa huc pertinentia V. ap. *Plin. l. c.* et *ib.* 41, 65. et *Vitr.* 7, 13., ubi docet, purpuram non habere in omnibus locis, quibus nascitur, unius generis colorem: alibi enim atrum esse, alibi lividum, alibi violaceum, alibi rubrum, ut in OSTRUM dictum est. Praeterea etiam in eadem regione colorum varietas exsistit. *Sen. Q. N.* 1, 3. *f.* Sic et purpura eodem conchylio non in unum modum exit. Interest, quamdiu macerata sit; crassius medicamentum, an aquatius traxerit; saepius mersa sit et excocta, an semel tincta. *Purpura* hic est lana, seu vestis infecta purpura. *Virg. G.* 4, 274. de quodam flore: Aureus ipse, sed in foliis, quae plurima circum Funduntur, violae sublucet purpura nigrae. A *Cassiod. Var.* 1, 2. color ordinarius purpurae dicitur obscuritas rubens, nigredo sanguinea. Narrat etiam originem ejus, cane in Tyrio litore conchylia morsu frangente, unde rictus ejus mirabili colore infectus hominum artificio tingendae lanae occasionem dedit. ℙ Scriptores passim et conchylium, et buccinum, et purpuram, eorumque varios gradus: item ipsas vestes aliquo eorum imbutas, *purpuram* appellare solent: quod et in CONCHYLIUM et in MUREX adnotavimus. *Ulp. Dig.* 32, 68. *f.* Purpurae appellatione omnis generis purpuram contineri puto: sed coccum non continebitur, buccinum et ianthinum continebitur. *Plin.* 9, 39, 63. Nepos Cornelius, qui divi Augusti principatu obiit, Me, inquit, juvene violacea purpura vigebat, cujus libra denariis centum venibat: nec multo post rubra Tarentina. *Hor. Epod.* 2, 20. Certantem et uvam purpurae. *Val. Fl.* 1, 427. Illis Taenario pariter tremit ignea fuco Purpura. *Cic. Cluent.* 40. Usque ad talos demissa purpura, *h. e.* toga praetexta (ut est ap. *Quint.* 5, 13. *med.*), de qua et *Hor. Epod.* 5, 7. Per hoc inane purpurae decus precor; et *Cic.* rursus *Sext.* 8. Vestitus aspere nostra hac purpura plebeja, ac paene fusca, *h. e.* violacea, qua primo usi Romani in praetextis: postea rubram Tarentinam adhibuere, pretiosiorem, cujus libra denariis centum venibat: denique Tyria, pretiosissima, successit, et quidem saepe dibapha, cujus libra denariis mille non poterat emi, ut *Plin. cit.* 9, 39, 63. tradit. *Virg. G.* 2, 495. Illum non populi fasces, non purpura regum Flexit. *Quint.* 8, 5. *med.* Afferunt lumen clavus et purpurae loco insertae, *h. e.* segmenta e panno purpureo: *clavus et purpurae*, ἓν διὰ δυοῖν, h. e. clavus purpureus, qualis tunicis clavatis assuebatur. V. CLAVUS. *Suet. Caes.* 84. Lectus eburneus, auro ac purpura stratus. ℙ Metonymice magistratum significat, quia praeter pueros, olim soli magistratus, et imperatores ea utebantur: quamquam procedente tempore ad matronas transiit, et ad viros etiam ditiores nobilioresque. Qua de re *Liv.* aliquid 34, 7. docere potest: item *Val. Max.* 2, 1. *n.* 5. Narrat *Suet. de Ner.* 32. interdixisse eum aliquando usum purpurae, non quidem omnis, sed amethystinae et Tyriae: quod idem ante fecerat de conchyliata Jul. Caesar, teste *eod. ib.* 43., exceptis certis personis, et aetatibus, perque certos dies. *Ov. Fast.* 1, 81. Jamque novi praeeunt fasces, nova purpura fulget. *Mart.* 8, 8. Purpura te *(Jane)* felix, te colat omnis honos. *Treb.* in XXX. *Tyr.* 18. et *Eutr.* 9, 8. Purpuram sumere, *h. e.* tyrannidem occupare. *Lucan.* 7, 228. omnis Latio quae servit purpura ferro, *h. e.* omnes reges. ℙ *Adorare*, aut *contingere purpuram*, est ad imperatorem accedere, eumque adorare. Legitur ap. *Ammian.* 21, 9. *f.* et in *Cod.* 2, 8, 6. et *ib.* 12, 3, 4. et in *Cod. Theod.* 6, 24, 3. ℙ Fuit etiam ex aliis rebus purpurae color, ut ex creta, rubiae radice et hysgino infecta, ut est ap. *Vitr.* 7, 14., item ex cocco, ut est ap. *Plin.* 9, 41, 65., ex vacciniis Gallicis, ap. *eund.* 16, 18, 31. ℙ De marmore porphyrite, seu porphyretico (quem *purpureum lapidem* appellat *Lucan.* 10, 116.) *Stat. Silv.* 1, 5, 36. Sola nitet Nomadum flavis excisa metallis Purpura. ℙ Ap. *Ov. Met.* 8, 80. *purpura* est capillus purpureus in capite Nisi Scyllae patris. Ap. *Mart.* 9, 77. est barba rufa. In illo *Stat. Silv.* 3, 3, 130. Aut uti verna novis exspirat purpura pratis: *purpura* videtur esse ipse herbarum viror, et pulcritudo, qua prata vere ornantur, sicut purpura homines. V. integr. loc. Simile est illud *Sidon ep.* 2, 2. *med.* Nec pilae sunt mediae, sed columnae, quas architecti peritiores aedificiorum purpuras nuncupavere, *h e.* ornamenta, ut clavi purpurei in tunica, ornatus sunt; et *ep.* 10. Omnes nobilium sermonum purpurae per incuriam vulgi decolorabuntur. Eod. sensu dici videtur a *Cic. Or.* 58. Quos autem numeros, cum quibus tanquam purpuram, misceri oporteat, nunc dicendum est. ℙ Denique hoc adnotandum, adeo rem caram fuisse purpuram, ut ad significandas res pretiosas una cum auro in sermone jungi soleat. *Pl. Most.* 1, 3, 128. Amator meretricis mores sibi emit auro et purpura. *Lucr.* 5, 1422. nunc aurum et purpura curis Exercent hominum vitam, belloque fatigant. *Hor. Od.* 2, 16, 7. Otium non gemmis, neque purpura venale, nec auro. ℙ [De purpurae generibus, coloribus, praeparatione et usu accuratissime egit *Pasch. Amatius* in opere, cui titulus *De restitutione purpurarum*, et *Mich. Rosa*, *Dissert. delle porpore* etc., quos consule. *F.*]

PURPŬRANS. V. PURPURO.

PURPŬRĀRĬUS, a, um, adj. πορφυρευτικὸς, ad purpuram pertinens. *Plin.* 35, 6, 17. Purpurariae officinae. *Paul. Dig.* 32, 1, 89. Taberna purpuraria. *Inscr.* ap. *Grut.* 649, 10. Negotiator artis purpurariae. ℙ *Purpurarius*, *ii*, absolute, qui purpura tingit, vel negotiator, πορφυρεύς. *Inscr.* ap. *Grut.* 621, 4. C. Varius Philadelphus purpur. de vico Cornelii. Adde alias ap. *eund.* 649, 9., ap. *De-Lama, Iscriz. Ant.* p. 98., ap. *Bertoli, Ant. di Aquileja* p. 257. *n.* 361., aliam denique V. in BAPHIUM, in qua *collegii purpurariorum* mentio est. ℙ *Purpurariae insulae*, in quibus purpuram Juba rex Mauritaniae tingere instituit, nominantur a *Plin.* 6, 32, 37., et sunt, quas hodie *Madera*, et *Porto Santo* appellamus sub rege Lusitaniae.

PURPŬRASCO, is, n. 3. πορφυρίζομαι, purpureus fio. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 2, 717. Quid mare? nonne caeruleum? at ejus unda, cum est pulsa remis, purpurascit.

PURPŬRĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad purpuratos viros pertinens. *Sidon. ep.* 1, 7. *med.* Qui non affectasset habitum purpuratorium. Alii rectius leg. *purpuratorum*.

PURPŬRĀTUS, a, um, part. a *purpuro:* ὁ ἐν πορφύρᾳ, purpura indutus, ornatus. *Pl. Most.* 1, 3, 131. Purpurata mulier. ℙ *Purpurati*, qui circa reges sunt, et apud eos dignitate et gratia antecellunt. *Cic. Tusc.* 1, 43. Istis, quaeso, inquit, ista horribilia minitare purpuratis tuis. *Liv.* 30, 42. Sopatrum ex purpuratis et propinquis regis esse. *Flor.* 1, 10. de Mucio Scaevola: Sed ubi frustrato circa purpuratum ejus ictu tenetur, etc.

PURPŬRĔO, onis, m. qui maxime purpureo colore splendet. Est cogn. R., ut L. Furius Purpureo, ap. *Liv.* 35, 41.

PURPŬRĔUS, a, um, adj. πορφύρεος, purpurae colorem habens, puniceus, ostrinus Purpurae color quis fuerit, in PURPURA dictum est: nempe in aspectu nigricans, in suspectu refulgens: item rubeus, vel absolute, vel ad nigrum inclinans, vel dilutus, ut in rosa: item violaceus: item alicui ex his proximus, aut similis, praesertim ap. poetas. *Prop.* 1, 20, 38. Purpurea papavera. *Suet. Ner.* 25. vestis. *Virg A.* 9, 349. Purpuream vomit ille animam, *h e.* sanguinem. *Ov. Am.* 1, 8, 12. Purpureus lunae sanguine vultus erat. *Id. ib.* 2, 5, 34. Conscia purpureus venit in ora pudor; et *Trist.* 4, 3, 70. Purpureus molli fiat in ore rubor. *Stat. Achill.* 1, 161. niveo natat ignis in ore Purpureus. *Ov. Met.* 3, 184. Purpurea aurora. *Id. Am.* 1, 13, 10. et *Albinov.* 2, 126. manus Aurorae: ῥοδοδάκτυλος. *Ov. Trist.* 1, 2, 27. purpureo vires capit Eurus ab ortu, *h. e.* quia in-

de aurora surgit. *Id. Fast.* 3, 518. de Sole: Purpureum rapido qui vehit axe diem, *h. e.* cujus initium est aurora purpurea. *Id. Am.* 1, 4, 22. Purpureae genae; et *ib.* 3, 14, 23. Purpurea labella. *Mart.* 12, 17. Purpureus torus, *h. e.* purpura stratus. *Virg. G.* 1, 405. Et pro purpureo poenas dat Scylla capillo: *purpureum* vocant etiam *Tibull.* 1, 4, 57., *Prop.* 3, 17, 22. et *Ov. A. Am.* 1, 331. et splendidum ostro. *Id. Met.* 8, 8. et purpuram *ib.* 80. et *R. Am.* 68. (Unde purpureum senem *Stat.* dicit ipsum Nisum *Th.* 1, 334.) At *Virg. Cir.* 122. roseum appellat. Fortasse flavus, seu rutilus fuit, sed cum inter canos esset, rubeus videbatur. *Prop.* 3, 3, 54. Purpureus pluvias cur bibit arcus aquas, *h. e.* Iris, cujus inter varios colores et rubeus, seu roseus est, ut et *Sen. Q. N.* 1, 3. *f.* docet. *Hor. Od.* 3, 15, 15. flos purpureus rosae. *Plin.* 14, 1, 3. Uvae hic purpureo lucent colore, illic fulgent roseo. *Ov. A. Am.* 2, 316. Plenaque purpureo subrubet uva mero. *Prop.* 3, 15, 17. Purpureum mustum. *Plin.* 15, 18, 19. Purpureae ficus. *Id.* 32, 6, 21. Ostreorum purpureus crinis, *h. e.* lividus cirrus, ut eum *Mart.* 7, 20. vocat. *Plin.* 16, 37, 69. Viminea salix, eademque purpurea. *Id.* 21, 11, 38. et *ib.* 19, 76. Purpurea viola. *Ov. Fast.* 4, 780. sapa. *Plin.* 19, 8, 38. lactuca. *Colum.* 11, 3. *med.* Sunt autem complura lactucae genera, etc. earum quae fusci, et veluti purpurei, aut etiam viridis coloris, etc. *Cic. Acad.* 4, 33. Mare illud, quod nunc Favonio nascente purpureum videtur, modo caeruleum videbatur, mane flavum, *h. e.* nigrescens, quale apparet cum vento, aut remis agitatur. Sic *Prop.* 2, 20, 5. purpureis agitatam fluctibus Hellen; et *Hom. Odyss.* 11, 243. πορφύρεον κῦμα, et in *Batrach. v.* 73. ὕδασι πορφυρέοισιν. V. PURPURASCO et PURPURO. Eadem ratione *sale purpureo*, h. e. aqua marina, dixit *Val. Fl.* 3, 422. ¶ *Purpureus* etiam dicitur, qui purpura indutus est, purpuratus. *Hor. Od.* 1, 35, 12. Purpurei tyranni. *Ov. Met.* 7, 102. medio rex ipse resedit Agmine purpureus. *Id. Pont.* 2, 8, 50. Purpureus niveis filius instet equis. *Mart.* 6, 11. Vis, te purpureum, Marce, sagatus amem? *Virg. A.* 10, 722. Purpureus pennis, *h. e.* pennas habens in galea purpureas. ¶ Poetice *purpureus* est nitidus, purus, splendidus, aspectu pulcher, cujuscumque coloris sit, ἀγλαός. *Hor. Od.* 4, 1, 10. Purpurei olores. *Albinov.* 2, 62. Brachia purpurea candidiora nive. Huc trahit *Serv.* illud *Virg. A.* 1, 593. namque ipse decoram Caesariem nato genitrix, lumenque juventae Purpureum, et laetos oculis afflarat honores. Alii illud *Stat. Th.* 7, 148. de Baccho: Purpureum tristi turbatus pectore vultum. Nam, ut ait *Ov. Met.* 4, 18., formosissimus alto conspicitur coelo, estque ei inconsumpta juventus, et aeterna pueritia. Alii illud *Ov. Fast.* 6, 251. coelestia numina sensi, Laetaque purpurea luce refulsit humus; et *Virg. A.* 6, 490. de Elysio: Largior hic campos aether, et lumine vestit Purpureo; et *Val. Fl.* 3, 178. en frigidus orbes Purpureos jam somnus obit, *h. e.* pulcros oculos. Huc pertinet et illud *Colum.* 10, 256. Jam ver purpureum, jam versicoloribus anni Fetibus alma parens cingi sua tempora gaudet, *h. e.* variis florum herbarumque ornatibus pulcrum. ¶ Antique, et more suo *Lucr.* 2, 51. Nec clarum vestis splendorem purpureai. ¶ *Purpureus*, *ei*, m. *Naevio* ap. *Prisc.* 6, 679. nomen est Latinum Gigantis, qui *Porphyrion* Graece dicitur.

[PURPŪRĬO, onis, m. adjunctum Jovis. *Inscr.* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 1. Licinia Quinta, Licinia Purpuris, Octavia Saturnina Jovi optimo maximo Purpurioni: dicitur autem Juppiter *Purpurio* ex cognomine Liciniae Purpuridis, quae in hoc lapide secunda legitur, quaeque signum ejus una cum duabus aliis dedicarat. Veterum enim numina a privatis aras et statuas dedicantibus cognomen sortita fuisse, notum jam est. *F.*]

[PURPŪRIS, idis, f. deriv. a purpura. Est cogn. R. V. v. praec. *F.*]

PURPŬRISSĀTUS, a, um, part. ab inus. *purpurisso*: purpurisso infectus. *Pl. Truc.* 2, 2, 35. Quia istas buccas tam belle purpurissatas habes. *Appul. Apol.* Genae purpurissatae. ¶ *Purpurissatos fastos* vocat *Sidon. ep.* 8, 8. fastos consulares, quia purpura consulum insigne fuit.

PURPŬRISSUM, i, n. ἀνδρείκελον, genus coloris floridi, facticii: purpurei, quo tum pictores utebantur, tum mulieres genis tingendis. *Plin.* 35, 6, 12. Sunt autem colores austeri, aut floridi. Utrumque natura, aut mixtura evenit. Floridi sunt, quos dominus pingenti praestat: nimirum Armenium, cinnabari, chrysocolla, Indicum, purpurissum; et *ib. med.* E reliquis coloribus, quos a dominis dari diximus, propter magnitudinem pretii, ante omnes est purpurissum e creta argentaria: cum purpuris pariter tingitur, bibitque eum colorem celerius lanis. Praecipuum est primum, fervente aheno rudibus medicamentis inebriatum: proximum egesto eo, addita creta in jus idem. Et quoties id factum, levatur bonitas pro numero, dilutiore sanie, et *mox*: Pingentes sandice sublita, mox ovo inducentes purpurissum, fulgorem minii faciunt. Si purpuram facere malunt, caeruleum sublinunt, mox purpurissum ex ovo inducunt. Haec *Plin.* ¶ De usu ejus fucandae cuti *Pl. Most.* 1, 3, 104. Cedo purpurissum. *Sca.* non do: scita es tu quidem: nova pictura interpolare vis opus lepidissimum. V. v. praec. Adde *Afran.* et *Naev.* ap. *Non.* 3, 166. ¶ Masculino gen. *Hieron. ep.* 54. *n.* 7. Quid facit in facie Christianae purpurissus, et cerussa?

PURPŬRĪTĬCUS, a, um, adj. Latina forma est idem ac porphyreticus. *Inscr.* ap. *Grut.* 128, 5. et *Visc. Mus. Pio-Clem.* T. 6. p. 231. ed. Mediol.: Ti. Claudius Ti. F. Fab. Messallinus *(aediculam)* vetustate corruptam adampliavit columnis purpuriticis, valvis aereis, marmore et omni ornamento a novo ex pecunia furfuraria ⁊. (*h. e.* centuriae) suae. Haec *Inscr.* pertinet ad ann. a Chr. n. CLVI. [*Emendavit h. l. F.*]

PURPŬRO, as, a. 1. purpureum facio. *Appul. Met.* 6. Vulcanus coenam coquebat: Horae rosis et ceteribus floribus purpurabant omnia, *h. e.* ornabant: nam *purpura* ornatum aliquando significat, ut ibi dictum est. *Furius* ap. *Gell.* 18, 11. Spiritus Eurorum virides cum purpurat undas, *h. e.* nigrantes reddit. *Gell.* interpretatur, nitefacit. Sed V. PURPUREUS. *Colum.* 10, 101. Tum quae pallet humi, quae frondes purpurat auro, Ponatur viola. Alii leg. *quae frondent purpura et auro, Ponantur violae.* Alii *quae frondens purpurat auro, Ponatur*, etc. h. e. ornatur, pingitur, coloratur: *purpura* pro ornatu, ut dictum est. ¶ *Purpurat* neutrorum more adhibetur, ut in illo *Appul. Met.* 10. Labias modicas ambrosio rore purpurantes; et *Pervig. Ven.* 12. purpurantem pingit annum floribus. *Arnob.* 5, 160. Purpurantes in violas cruor vertitur interemptae. Adde *Prud. Cath.* 6, 82.

PŪRŬLENTĀTĬO, onis, f. purulentia. *Coel. Aurel. Tard.* 5, 3. et 10.

PŪRŬLENTĒ, adv. πυωδῶς, cum pure, sive sanie. *Plin. prooem.* 23. *med.* Cicatricibus marcidis, ossibus purulente limosis plurimum confert.

PŪRŬLENTĬA, ae, f. τὸ πυῶδες, puris collectio, aut copia. *Hieron. in Isaj.* 1, 1, 6. Linteola, quae ad exsiccandam saniem, et purulentias extrahendas injiciuntur vulneribus. ¶ Translate. *Tert. Pall.* 5. *extr.* Haud facile has purulentias civitatis quis eliciet, et exvaporabit.

PŪRŬLENTUS, a, um, adj. πυώδης, pure sive sanie plenus. *Cato R. R.* 157. *med.* Cancer albus purulentus est. *Plin.* 22, 11, 13. Stoebe decocta in vino praecipue auribus purulentis medetur. *Id.* 20, 2, 5. Purulenta exspuentibus auxiliatur. *Id.* 27, 12, 105. Purulentae exsereationes. *Id.* 20, 4, 13. Purulenta praecordiorum. *Cels.* 2, 8. *med.* Sputum mixtum purulentum.

PŪRUS, a, um, adj. καθαρὸς, ἁγνὸς, qui nihil sordidum, aut alienum admixtum habet, mundus, integer, liquidus. [*V. quae *Doederl.* 3, 202. sqq. de hoc vocabulo ejusque synon. disputat.] *Cic. Caecin.* 27. *f.* Ut quidquid inde haurias, purum liquidumque te haurire sentias. *Tibull.* 2, 1, 14. Et manibus puris sumite fontis aquam. *Id.* 1, 1, 30. Pura fictilia. *Colum.* 12, 4. *f.* vasa, *h. e.* non picata. *Prop.* 3, 1, 3. purus fons. *Ov. Met.* 2, 856. Cornua magis pura perlucida gemma. *Id. ib.* 15, 243. aere purior ignis. *Virg. A.* 4, 163. purissima mella. *Plin.* 18, 29, 69. *n.* 2. Purus atque mitis aer. *Id.* 10, 54, 75. Purus, et uniusmodi perlucet color. *Mart.* 4, 22. Purum vitrum; et *Pl. Truc.* 2, 7, 6. Purae aedes, *h. e.* sine sordibus. *Cic. Sen.* 17. Terra subacta atque pura, *h. e.* a saxis, vepribus, herbisque inutilibus vacua. *Tibull.* 1, 5, 11. Purum sulphur, *h. e.* purificans. *Prop.* 2, 20, 56. Purus et Orion, purus et Haedus erit, *h. e.* ab omni nube, aut tenebris liber. *Tibull.* 4, 1, 10. Purum coelum, *h. e.* serenum. Sic *Claud. Rapt. Pros.* 2, 2. Nondum pura dies; et *Hor. Od.* 3, 29, 45. Sol purus. *Id. ib.* 1, 34, 7. absolute *purum* pro aere puro et sereno dixit. Sic *Virg. G.* 2, 364. palmes laxis per purum immissus habenis. *Prop.* 4, 3, 68. hasta pura, *h. e.* sine ferro. V. HASTA. Alio sensu *Stat. Th.* 11, 450. puraeque nefandi Sanguinis, obliquis ceciderunt ictibus hastae, *h. e.* nullo imbutae fraterno sanguine. *Tibull.* 1, 11, 27. et *Virg. A.* 12, 169. Pura vestis, *h. e.* non obsita, neque funesta, (ut ait *Serv.* hic, et *Fest.* in *Pura*) neque fulgurita, neque maculam habens: qualis erat sacra facientium. *Phaedr.* 3, 10. Toga pura, *h. e.* sine purpura praetexta. Ap. *Fest.* in *Puri*, purum aurum est, quod in usu spurco non fuit. Ap. *Plin.* 33, 4, 25. et *ib.* 6, 32. est purgatum, et sine sordibus. Ap. *Juven.* 9, 141. et *Plin. ep.* 3, 1. purum argentum est non caelatum. Sic *Vitr.* 7, 3. Coronarum aliae sunt purae, aliae caelatae; et *Paul. Dig.* 6, 1, 6. Utrum lanx pura, an caelata sit. Sic ap. *Cic. Verr.* 2, 4, 22. et 23. *extr.* argentum purum est sine emblematis, aut crustis. *Sen. Hipp.* 648. Purae genae, *h. e.* imberbes. *Liv.* 24, 14. Purus ac patens campus, *h. e.* purus ab arboribus, spectabilis undique campus, ut ait *Ov. Met.* 3, 709. Sic *Liv.* 1, 44. *f.* de pomoerio: Ut neque interiore parte aedificia moenibus continuarentur, et extrinsecus puri aliquid ab humano cultu pateret soli; et *Hirt. B. Afr.* 19. *f.* In campis planissimis purissimisque. *Varr. L. L.* 4, 4. *f.* Loca in urbe pura, areae, *h. e.* in quibus nullum est aedificium. *Hor. Ep.* 2, 2, 71. Purae sunt plateae, nihil ut meditantibus obstet. *Scaevola Dig.* 13, 7, 43. Locum purum o et cum eum locum inaedificare vellet, etc. 32, 1, 50. Nec chartae purae, libris legat chartis legatis, libri debebuntur, *h. e.* in qu hil est scriptum. ¶ Item merus, sincerus 1, 506. Esse utramque sibi per se, puramqu se est. *Tibull.* 2, 2, 7. Illius puro destillent ra nardo. ¶ *Purus putus* V. in PUTUS. ¶ late. *Cic. Scn.* 22. Animus omni admixtione liberatus, purus et integer. *Id. Tusc.* 1, 20 multo puriora et dilucidiora cernentur, cu *Id. Har. resp.* 6. Domus a religionis suspici cua atque pura. *Praetor* ap. *Ulp. Dig.* 11, 7, sa hominis mortui in locum purum illata, *Ulpian.* explicat, neque sacrum, neque sanct que religiosum. *Ov. Fast.* 2, 558. Exspecte pinea taeda dies, *h. e.* ab omni religione vacu jusmodi non erant atri, aut fasti. *Sen. Me* Vindicta est levis, quam ferunt purae manus quae non saeviunt nisi in hostes, vel supplici ritos. Sic *Liv.* 1, 32. Purum piumque duellun bellum, quod in hostem infertur. *Suet. Tit.* tificatum maximum ideo se professus accipe puras servaret manus, fidem praestitit, nec posthac cujusquam necis, nec conscius. *Lucan.* Vulnera pars optat, pars terrae figere tela, ras servare manus, *h. e.* innoxias, nulla cae butas. Sic *Sen. Herc. Oet.* 1561. Purum ferrun incruentum. *Hor. Od.* 1, 22, 1. Integer vita lerisque purus. *Id. Sat.* 1, 6, 64. placui tibi patre praeclaro, sed vita, et pectore puro, *h.* ribus et fide integra; et *ib.* 69. purus et insons ap. *Gell.* 7, 17. Ea libertas est, qui pectus et firmum gestitat, *h. e.* a vitiis liberum. *Cic Com.* 6. *med.* Estne quisquam, qui tibi purio dentior, humanior, officiosior, liberaliorque e deatur? ¶ Saepe refertur ad abstinentiam a bus voluptatibus (unde *impurus* contrarium). *Verr.* 2, 3, 58. Qui non modo animum inte sed ne animam quidem puram conservare pot *Plin. ep.* 4, 11. Foedum contactum a casto p corpore rejecit. *Prop.* 4, 5, 34. Fac similes Isidis esse dies. (V. PURE.) *Tibull.* 1, 3, 26 secubuisse toro. Adde *Pl. As.* 4, 1, 62. et *P* 2, 137. et *Mart.* 6, 66., 9, 64., 11, 62. et Huc pertinet illud *Festi:* Puri menstrio esse tur, quae sacrorum causa toto mense in caeri sunt, idest puri sunt certis diebus carendo. ad orationem. [*Cf. *Ernest. lex. technol. lat* p. 315. sq., ubi duplici ratione v. *purus* de or usurpari perhibetur. Ac primum quidem sign genus dicendi ita latinum, ut nihil peregrini v bari admixtum habeat. *Cic. Or.* 3, 8. Orat tuli sic pura est, ut latine loqui paene solus vid coll. cp. 10. *Brut.* 79. et quem locum Noster l *Or.* 16. *f.* Elaborant alii in lenitate et aeq tate, et puro quasi quodam et candido gene cendi, i. e. sine ornatu, res aperte, dilucide tine dicendo, propriis verbis, usitatis, non tr tis. [*— Sed praeter hanc puritatis notionem, mixturae cujusdam vel admixtionis vitium exc alteram etiam a Rhetoribus observatam et adhi esse, quae nativae cuidam elegentiae, munditia recundoque ornatui significando inserviat.] 1, 12. Nec, quod minime sermoni puro conv simplicem vocis naturam pleniore quodam son cumlinire. *Cic. Brut.* 75. *f.* Nihil est in histori ra et illustri brevitate dulcius. *Plin. ep.* 7, 9. P sermo purusque ex epistolis petitur. Adde *Au Her.* 4. 8. ¶ Ap. JCtos *pura* sunt, quae simpl et absolute fiunt, nulla exceptione, aut cond adjecta. *Cic. Inv.* 2, 20. Hic is, qui agit, jud purum postulat: ille, quicum agitur, except addi ait oportere. *Justin. Institut.* 3. *tit.* 15. stipulatio aut pure, aut in diem, aut sub cond fit. *Paul. Dig.* 35, 2, 45. In lege Falcidia no betur pro puro, quod in diem relictum est. *Sca ib.* 40, 4, 59. Puram et directam libertatem d sui testamento Stichus acceperat. Adde *Ulp.* 3, 5. ¶ *Pura familia* ap. *Cic. Leg.* 2, 22. quae justa defuncto propinquo persolverat, e nestae opponitur, quae funere adhuc polluta V. FUNESTUS.

PUS, ūris, n. πύον, humor in corpore corr ex vulnere, aut ulcere. *Cels.* 5, 26. *n.* 20. Sa omnibus notus: sanies est tenuior hoc, varie cr et glutinosa, et colorata: pus crassissimum, dissimumque, glutinosius et sanguine, et sanie. autem sanguis ex vulnere recenti, aut jam sane te: sanies est inter utrumque tempus: pus ex re jam ad sanitatem spectante. V. ibi alia huc tinentia. *Id. ib.* 28. *n.* 8. Expresso pure, nulla curatio necessaria est; et *ib.* 3. Pus concoque movere; et *ib.* 18. *n.* 7. maturare. ¶ In pl num. *Plin.* 24, 16, 92. Pura exsereantes. *Id.* 3 21. Eretria utilis ad deprehendenda pura. ¶ T late dicitur de homine improbo, odioso, et q puris pleno. *Hor. Sat.* 1, 7, 1. Proscripti Regis pili pus atque venenum Hybrida quo pacto sit sius ultus, etc. Eadem ratione Augustus filias s vomicas appellabat, et carcinomata, ap. *Suet.* 65. *extr.* Quin a *Lucil.* ap. *Non.* 1, 1. odiosus b appellatur febris, senium, vomitus, pus.

ŪSĂ, ae, f. puella, apud veteres. *Pomp.* ap.
r. *L. L.* 6, 3. Ridiculum est, cum te Cascam
dicit amica, Casca Philotonis, ipsa senex pue-
. Dic tu illam pusam: sic fiet, mutua muli.

ŪSILLĂNĬMIS, e, adj. μικρόθυμος, qui est pu-
animi. *Tert. Fuga in persecut.* 9. Pusillanimes
solari. *Sidon. ep.* 7, 17. *f.* Spernere aliquem tan-
m imperitum, vel pusillanimem.

PŪSILLĂNĬMĬTAS, atis, f. μικροψυχία, animi
ectio. *Lactant. Ira D.* 5. *in.* Favorabilis admo-
ac popularis oratio, non cadere in Deum hanc
mi pusillanimitatem. *F.*]

PŪSILLĬO, et vetustiore scriptione Pusilio, onis,
imin. pusilli. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1632,
M. Antius Pusillio. Alia ap. *Grut.* 107, 1. M.
nius M. F. Pusilio. *F.*]

ŪSILLĬTAS, atis, f. parvitas animi. *Tert. adv.*
m. 14. Quaecumque potestas ei, quam pusillitas,
petit. *Lactant. Op. D.* 1. *med.* Quantum pusilli-
ntelligentiae meae pervidet.

ŪSILLŬLUS, a, um, adj. dimin: pusilli. *Varr.*
Non. 3, 145. Pueri pusilluli, nigri. *Id. Non.* 2,
hunc eundem locum recitans, habet *pusilli.*

ŪSILLUS, a, um, adj. dimin. pusi, τυτθὸς,
ὸς, perparvus, exiguus. *Cic. Verr.* 2, 2, 75. Pu-
et contempti libelli. *Petr. Sat.* 29. Pyxis aurea
pusilla. *Pl. Truc.* 4, 4, 15. Mus pusillus. *Plin.*
13, 103. Herba pusillis foliis. *Cic. Att.* 6, 1.
Pusilla epistola; et *ib.* 5, 2. Habuimus in Cu-
o quasi pusillam Romam: tanta erat in his lo-
multitudo; et *ib.* 12, 27. Villula sordida, et
e pusilla. *Id. Or.* 2, 60. Pusillus testis proces-
Mart. 3, 47. Hercules pusillus. V. PUERINUS.
n. 15, 70. Terra malos homines nunc educat,
e pusillos. *Quint.* 11, 3. *med.* Pusilla vox. *Treb.*
Cic. Fam. 12, 16. *med.* Nactus pusillum laxa-
i. *Plin.* 27, 5, 21. Aphaca pusillo altior lenti-
est. *Quint.* 7, 6. *med.* Pusillum a veritate disce-
P Adverbium est in illo *Cat. R. R.* 90. Pri-
pusillum, postea magis depses *(far)* etc. P
slate. *Cic. Fam.* 2, 17. *f.* Illud vero pusilli ani-
et ipsa malevolentia jejuni atque inanis, quod,
Simile est illud *Mart.* 3, 62. Haec animo ma-
credis te, Quincte, parare? Falleris: haec ani-
Quincte, pusillus emit, *h. e.* qui res nihili
suscipit, et liberalitatem, quae virtus est
dida, interim negligit. Alio sensu *Hor. Sat.*
17. Dii bene fecerunt, inopis me quodque pu-
Finxerunt animi, raro, et perpauca loquentem,
minime audentis. *Ov. R. Am.* 730. infirmis cau-
silla nocet, *h. e.* vel levissima. *Juven.* 10, 121.
unquam Sanguine causidici maduerunt rostra
i, *h. e.* qui exiguo ingenio, et fama sit. *Mart.*
Pusillum ingenium. *Id.* 4, 43. Quod dixi ta-
hoc leve et pusillum est. P Brevis dies dici-
non pusillus. Brevis enim in natura, pusillus
rpore rerum animalium, ut ramus in silva,
in corpore. *Charis.* 1, 69.

ŪSINNĂ, ae, f. pusiola, puella. V. PISIN-
Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 423, 7. Mes-
usinna. *F.*]

ŚĬO, onis, m. παιδάριον, [parvus puer: dimin.
Hieron. ep. 54. *n.* 4. An vereris, ne proles Fu-
deficiat, et ex te parens tuus non habeat pu-
n, qui reptet in pectore? *Prud. Cath.* 11, 13.
e dulcis pusio, Quem matris edit castitas. *F.*]
um vero impudicum quid sapit ap. *Cic. Coel.*
Juven. 6, 34., *Appul. Met.* 9. et *Arnob.* 7, 215.
st etiam nomen propr. viri procerioris statu-
per antiphrasin nempe illi impositum. *Plin.* 7,
6. Fuere sub divo Augusto homines X. pedum,
m corpora ejus miraculi gratia in conditorio
tianorum asservabantur hortorum. Pusioni, et
dillae erant nomina. *Harduinus* nulla neces-
emendat *Posioni. F.*]

ŚĬŎLĂ, ae, f. parva puella. *Prud.* περὶ στεφ.
Ipsa crepundia reppulerat Ludere nescia pu-

STŬLĂ, ae, f. φλύκταινα, πέμφιξ, ἐξάνθημα,
, pusula, tuberculum in summa cute: qualia
uae urticarum, aut ignis contactu, aut frigo-
ut medicamentis, aut sanguine effervescente
ntur: a *pus*, quia pus continet: quamquam et
dicitur, quae pure carent. *Cels.* 5, 28. *n.* 15.
earum genera recenset, et rationem curandi
Id. ib. Pustulae lividae sunt, aut pallidae,
grae, aut aliter naturali colore mutato: sub-
illis humor. Ubi hae ruptae sunt, infra qua-
lcerata caro apparet. *Id. ib.* Ex pustulis non-
am etiam ulcuscula fiunt, aut aridiora, aut
iora: et modo tantum cum prurigine, modo
cum inflammatione ac dolore: exitque pus,
nies, aut utrumque. Maxime id evenit in ae-
erili, raro in medio corpore, saepe in conti-
us partibus. *Sen. ep.* 72. *med.* Pustularum eru-
s, et ulcuscula. *Plin.* 20, 22, 87. Sinapi illi-
ustiva vi pustulas facit; et *ib.* 13, 51. Pustu-
nyctidas curant. *Tibull.* 2, 3, 9. Nec quere-
uod sol graciles exureret artus, Laederet aut
s pustula rupta manus. *Mart.* 11, 98. Non
acre, pustulaeve lucentes, *h. e.* rubentes, igne-
A similitudine dicitur de bullis in aliis rebus.
7, 2. Calx non penitus macerata, cum fuerit inducta, pustulas emittit. *Plin.* 20, 18, 86. Sinceri opii experimentum est in aqua, quoniam in nubila innatat: fictum in pustulas coit. *Id.* 37, 7, 26. Carbunculi facticii deprehenduntur, pustulis argenti modo relucentibus. *Mart.* 8, 51. Et niveum felix pustula vincit ebur, *h. e.* argentum probe excoctum: vel emblema, tanquam pustula illi affixa.

PUSTŬLĀTĬO, onis, f. pustularum emissio, vel copia. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 16. Cucurbitas affigit usque ad partium pustulationem. *Id. Tard.* 5, 1. *med.* Pustulationem locorum facere.

PUSTŬLĀTUS, a, um, adj. φλυκταινωτὸς, pustulis plenus. V. PUSULATUS.

PUSTŬLESCO, is, n. 3. pustulosus fio. *Coel. Aurel. Acut.* 5, 1. *med.* Quo superficies cutis pustulescat.

PUSTŬLO, as, n. 1. pustulas facio. *Tert. Hab. mul.* 6. Si concha aliquid intrinsecus pustulat, vitium ejus magis debet esse, quam gloria: et licet margaritum vocetur, non aliud tamen intelligendum, quam conchae illius aliqua dura et rotunda verruca. *Coel. Aurel. Tard.* 5, 1. *med.* Ne vicinantia usta pustulentur.

PUSTŬLŌSUS, a, um, adj. idem ac pustulatus. *Cels.* 5, 26. *n.* 31. Ulcus in locum pustulosum serpit

PŪSŬLĂ, ae, f. idem quod pustula: a *pus. Plin.* 20, 6, 21. Pusulae liventes. *Id.* 21, 15, 55. Pruritus, et pusulae confestim adusto similes exsistunt. *Mart.* 14, 167. Fervida ne trito tibi pollice pusula surgat, Exornent docilem garrula plectra lyram. *Plin.* 25, 13, 109. Ranunculus pusulas, ut ignis, facit. *Id.* 27, 9, 54. Pusulas excitare; et 35, 17, 57. cohibere; et 31, 9, 45. reprimere. P Etiam sacer ignis, seu erysipelas hoc nomine appellatur a pastoribus, teste *Colum.* 7, 5. *med.* P A similitudine. *Fest.* in *Hetta:* Pusula, quae in coquendo pane solet assurgere. [Est ea, quam Itali *bolla* vocant. *F.*]

PŪSŬLĀTUS, a, um, adj. pusulis plenus, pustulatus. Argentum pusulatum, quomodo legitur in *Pandectis Florentinis*, sive pustulatum, prout legitur ap. *Suet.*, est argentum purgatissimum, et excoctissimum: ita dictum a pusulis, seu pustulis, quas ex coctura argentum accipit, et asperior tactu fit: vel quas caelatura ipsa, et recens impressio excitavit. *Suet. Ner.* 44. Exegitque ingenti fastidio, et acerbitate nummum asperum, argentum pustulatum, aurum ad obrussam. *Mart.* 7, 86. nulla venit a me Argenti tibi libra pustulati. In quibusdam *Suetonii* codicibus pro *pustulatum* legitur *postulatum* per *o*, uti et ap. *Mart.* Itaque et nonnulli a *postulando* deducunt, eo advocantes illud *Juven.* 7, 243. Accipe, victori populus quod postulat aurum. Sed omnino est a *pustulis:* eoque per *u* scribendum. Quamquam etsi per *o* scribatur, eadem futura notio est. Nam veteres in multis *o*, et *u* promiscue usurpabant. *Alfen. Dig.* 19, 2, 31. Veluti cum argentum pusulatum fabro daretur, ut vasa fierent, aut aurum, ut annuli. Haec fere omnia *Voss.* in *Etym.: Haloander* habet *pustulatum*, at *Torrent. pusulatum.*

PŪSŬLŌSUS, a, um, adj. φλυκταινώδης, qui pusulis laborat, pustulosus. *Colum.* 7, 5. *med.* Vivam pecudem, quae fuerit pusulosa, resupinam obruamus, etc.

PŪSUS, i, m. parvus puer, pusio, idem ac potus. *Pomp.* ap. *Varr. L. L.* 6, 3. Nam vere pusus tu, tua amica senex.

PŬTĂ, secunda persona n. sing. praesentis imperativi verbi *puto*, qua vulgus utitur adverbialiter, pro scilicet, exempli gratia, etc. *Pomp. Dig.* 28, 5, 23. Si ille, puta, consul factus fuerit. *Sen. Q. N.* 2, 2. Illa constant aut nexu, aut acervatione, ut, puta, funis, frumentum, navis. P Secundam syllabam corripit, quamvis verbum sit, quia usu in verum adverbium transiit: quod et *Prisc.* 15, 1007. et *Serv.* ad *A.* 2, 651. observarunt. *Auct. Priap.* 38. Ut Phoebo, puta, filioque Phoebi. *Pers.* 4, 9. Hoc, puta, non justum est, illud male, rectius istud. Ita leg. *Prisc.*, alii *puto.* Corripuerunt etiam *Enn.* et *Pacuv.* teste *Serv. l. c.*

PŬTĂ, ae, f. Dea, quae putationi praeerat: a *puto. Arnob.* 4, 131. Putationibus arborum Puta, inquitis, praesto est. P *Pūta*, prima longa, pro puella. V. in PUTILLUS.

[PUTAGŎNON, i, n. idem ac heliotropium. *Appul. H.* 49. *F.*]

PŬTĀMEN, inis, n. λόπισμα, κέλυφος, rei cujuslibet purgamentum. *Non.* 2, 683. Putamina non solum arborum sunt, verum omnium rerum purgamenta. Nam quicquid ex quacumque re projicitur, putamen appellatur. *Cic. Tusc.* 5, 20. Instituitque, ut candentibus juglandium putaminibus barbam sibi, et capillum adurerent. *Varr. R. R.* 1, 7. Nucum putamina. *Pl. Capt.* 3, 4, 122. Nucleum amisi: reliquit pigneri putamina. *Plin.* 17, 24, 37. Putamen fabae, vel ervi. *Id.* 22, 25, 70. mali Punici. *Id.* 30, 7, 19. ovi, et cochleae. *Id.* 9, 11, 13. testudinum. Adde *Petr. Sat.* 135.

PŬTĀTĬO, onis, f. existimatio. *Paul. Dig.* 47, 10, 18. *med.* Cum aliquis filiumfamilias patremfamilias putat, non potest videri injuriam patri facere, quia transferri personae putatio non potest. P Item computatio. *Macr. Sat.* 1, 13. Unus mensis pari numero institutus universam putationem imparem facit. P Item resectio inutilium ramorum, κλάσις, κλάδευσις. *Varr. R. R.* 1, 6. Putatio arborum. *Cic. Or.* 1, 58. *med.* Ut quid sit sementis ac messis, quid arborum putatio ac vitium, omnino nesciat. *Plin.* 17, 20, 32. Salices trimae pedibus binis a terra putatione coercentur. Adde *Plin. alter ep.* 10, 24. et *Colum.* 4, 9. et 10.

PŬTĀTĪVE, adv. putando, opinando. *Hieron. adv. Joann. Hierosol. n.* 24. Audit vulgus inductum mortuos et sepultos; audit resurrectionem mortuorum, veritate et non putative; audit, etc.

PŬTĀTĪVUS, a, um, adj. qui id esse putatur, quod non est. *Tert. adv. Marc.* 3, 8. Putativus habitus, putativus actus, imaginarius operator.

PŬTĀTOR, oris, m. κλαδευτὴρ, κλάστης, qui vitium aliarumve arborum inutiles ramos amputat. *Varr. L. L.* 5, 7. *med.* Antiqui purum putum appellarunt. Ideo putator, quod arbores puras facit. *Plin.* 27, 8, 45. Putator ex arbore alta prolapsus. *Colum.* 10, 228. Quae *(carmina)* canat inter opus musa modulante putator Pendulus arbustis.

PŬTĀTŌRĬUS, a, um. adj. ad putatorem pertinens, ut putatoria falx, *Pall.* 1, 43.

PŬTĀTUS, a, um, part. a *puto. Paul.* ex *Festo* in *Putus.* Putatae vites quae recisis impedimentis remanent purae. Aurum quoque putatum dici solet, id est expurgatum; et ratio putata, id est pura facta. *Titin.* ap. *Non.* 4, 362. Lana putata recte, *h. e.* purgata.

*PUTĔA, Syriae opp. in Palmyrena. *Tab. Peut. B. A.*

PŬTĔAL, alis, n. περιστόμιον φρέατος, ut est in *Gloss. Philox.*, septum marmoreum, plerumque rotundum, et puteo circumdatum, ne incautius accedentes in praeceps ruant. Puteal hujusmodi videre est in *Mus. Bononiens.* cum hac *Inscr.* Apollini, Genioque Augusti Caesaris L. Apusulenus L. L. Eros magister puteum, puteal, laurus sacrum D. P. S. *Cic. Att.* 1, 10. Praeterea typos tibi mando, quos in tectorio atrioli possim includere, et putealia sigillata duo, *h. e.* parvis sigillis seu imaginibus exornata. V. PUTEUS. P Quia vero ejusdem erat formae, ita appellatum etiam fuit septum loco sacro circumjectum, ne humus consecrata irreligiosis praetereuntium pedibus conculcaretur. Hinc *Puteal Libonis*, locus erat in foro Romano, ad arcum seu fornicem Fabianum, ubi feneratores conveniebant, et usurae exercebantur. Dictum est *puteal*, quia eo loco olim sacellum fuisset, idque fulgure tactum conflagrasset; ignoraretur autem, ubinam fuisset fulgur conditum, puteal ibi Scribonius Libo imposuit, cui a senatu negotium datum fuerat, ut sacella attacta conquireret, justisque caerimoniis procuraret. Ita colligitur ex *fragm. Festi*, post *Sceleratus.* Ejus figuram praefert nummus ap. *Morell. Fam. R.* Itaque cum ad illud puteal congregari solerent, qui pecunias vel occupabant, vel sub usuris sumebant, pro negotiis feneratoriis usurpari coeptum est. *Hor. Ep.* 1, 19, 8. forum, putealque Libonis Mandabo siccis. *Id. Sat.* 2, 6, 35. Roscius orabat, sibi adesses ad puteal cras. *Cic. Sext.* 8. Puteali, ac feneratorum gregibus infestatus atque perculsus. *Ov. R. Am.* 561. Qui puteal, Janumque timet, celeresque calendas. *Pers.* 4, 49. Si puteal multa cautus vibice flagellas, *h. e.* urges et persequeris obaeratos tuos, ut solvant, vel quaeris, quibus credas pecuniam, et per multa aliorum detrimenta rem tuam augere studes. V. SCRIBONIANUS. P Erat et puteal in comitio, sub quo defossa Atii Navii novacula, qua cotem discidit temporibus regis Tarquinii Prisci, non longe ab ejusdem Navii statua, quae erat in gradibus ipsis, ad laevam curiae, prope Ruminalem ficum. *Cic. Div.* 1, 17. Cotem autem illam, et novaculam defossam in comitio, supraque impositum puteal accepimus. P Non desunt qui putant, ex *Dionys. Hal.* 3, 204., puteal hoc Atii idem esse cum illo Libonis. Contra multis disputat *Salm.* in *Solin.* p. 1139.

PŬTĔĀLIS, e, et

PŬTĔĀNUS, a, um, adi. φρεατιαῖος, ad puteum pertinens. *Ov. Ib.* 391. Ut quos dux Poenus mersit putealibus undis. *Lucr.* 6, 1172. puteales lymphae. *Colum.* 11, 3. Locus, qui, si non sit fluens aqua, fonte puteali possit irrigari. *Id.* 12, 26. et *Plin.* 14, 9, 11. Aqua puteana.

PŬTĔĀRĬUS, ii, m. φρεατώρυχος, qui puteos fodit. *Plin.* 31, 3, 28. Depressis puteis sulphurata, vel aluminosa occurrentia putearios necant.

PŬTĔFACTUS, a, um, part. ab inus. *putefio*, putidus factus. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 1035. Et veste, et omni putefactus corpore. Ita *Heins.* ex MSS., alii *putrefactus.*

PŬTĔO, es, ui, n. 2. μυδάω, foeteo, mali odoris sum: a πύθω, putrefacio. *Pers.* 3, 73. quod multa fidelia putet In locuplete penu. *Hor. Ep.* 1, 19, 11. Putere mero. *Id. Sat.* 2, 2, 42. Putet aper, rhombusque recens. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 15, 17. Quibus etiam alabaster unguenti putere videatur. *Hor. Sat.* 2, 4, 65. miscere mero muriaque decebit Non alia, quam qua Byzantia putuit orca. Ita *Bentl.*, *Cruq.*, *Torrent.*; alii *putruit. Scrib. Comp.* 186. Illoti pisces, aut etiam putentes.

PŬTĔŎLĀNUS, a, um, adj. ad Puteolos pertinens. *Cic. Fam.* 13, 56. Cluvius Puteolanus. *Id*

Agr. 2, 28. *f.* Puteolana praedia. *Plin.* 3, 6, 12. Puteolanus sinus. *Golfo di Napoli.* ¶ *Puteolani, orum,* ejus oppidi cives. *Cic. Att.* 5, 2. ¶ Puteolanus pulvis, e collibus Puteolani agri collectus, opponitur (inquit *Plin.* 35, 13, 13.) maris fluctibus, mersusque protinus fit lapis, unus inexpugnabilis undis, et fortior quotidie, utique si Cumano misceatur] caemento. *Sen. Q. N.* 3, 20. Puteolanus pulvis, si aquam attigit, saxum est. Laudatur ob hoc a *Vitr.* 2, 6. et a *Sidon. carm.* 2, 59. et sqq.

PŬTĔŎLI, orum, m. plur. *Pozzuolo*, Ποτίολοι, urbs, et col. Campaniae, in ora litorali, olim perampla, et probe culta, nunc parva admodum, in colle, cum arce utcumque munita, cum portu capaci, et tuto in sinu cognomine, apud lacum Lucrinum non procul a lacu Averno. Dubitatur, an ei nomen datum sit a putore olido aquarum calidarum ob sulphureum solum, an potius a frequentia puteorum, aquis videlicet calidis scatentium. Utrumque legas ap. *Varr. L. L.* 4, 5. et *Festum.* Minorem Delum (inquit hic in *Minorem)* Puteolos esse dixerunt, quod Delos aliquando maximum emporium fuerit totius orbis terrarum: cui successit postea Puteolanum: quod municipium Graecum antea Dicaearchia vocatum est. Unde Lucilius: Inde Dicaearchum populos, Delumque minorem.

PŪTER. V. PUTRIS.

PŪTESCO, is, n. 3. putens fio, putresco, corrumpor. In vet. lib. legitur et *putisco.* *Cic. Fin.* 5, 13. *extr.* et *N. D.* 2, 64. Animam illi pecudi datam pro sale, ne putisceret. Ita legit praeter alios *Non.* 2, 706., alii *putresceret* utrobique. [*Orell. primo loco *putisceret;* secundo *putesceret* exhibet.] *Cato R. R.* 3. Si in terra olea nimium diu erit, putescet, oleum foetidum fiet. *Varr. R. R.* 1, 34. Putescere semina solent. Alii leg. *putrescere.* *Cels.* 2, 30. Aqua dura, id est ea, quae tarde putescit. Alii leg. *putrescit.*

PŪTĔUM, i, n. V. in v. sq.

PŪTĔUS, i, m. φρέαρ, locus, qui perpetuas habet aquas ex terrae venis manantes, non tamen fontium more foras erumpentes. Differt a cisterna, quae aquam pluviam collectam servat. *Cic. N. D.* 2, 9. *f.* Ex puteis jugibus aquam calidam trahi. *Id. Div.* 1, 50. Cum vidisset haustam aquam de jugi puteo, terrae motus dixit instare. *Hor. Ep.* 1, 15, 15. Collectosne bibant imbres, puteosne perennes. *Id. ib.* 2, 2, 135. puteum vitare patentem. *Cic. Prov. cons.* 3. *f.* Nobilissimas virgines se in puteos abjecisse. *Plin. ep.* 5, 6. *med.* Si natare latius, aut tepidius velis, in area piscina est: in proximo puteus, ex quo possis rursus adstringi, si poeniteat teporis. *Id. ep.* 2, 17. *f.* Haec amoenitas deficitur aqua salienti: sed puteos, ac potius fontes habet: sunt enim in summo. *Juven.* 3, 226. Hortulus hic, puteusque brevis, nec reste movendus, In tenues plantas facili diffunditur haustu. *Plin.* 9, 25, 41. Putei altissimi. *Id.* 37, 9, 43. Crystallum ad libramentum aquae depressis puteis eruta. *Id.* 17, 8, 4. In centenos pedes acti putei. *Id.* 19, 8, 55. Puteorum parietes; et 33, 4, 21. latera. *Virg. G.* 2, 230. alteque jubebis In solido puteum demitti, *h. e.* scrobem profundam, ad explorandam terrae naturam. *Plin.* 7, 56, 57. Puteos invenit Danaus ex Aegypto advectus in Graeciam, quae vocabatur Argos Dipsion, δίψιον, siticulosa. Prov. est illud *Plauti* de iis, qui nimis sero cogitant, quae parata ante oportebant: *Most.* 2, 1, 32. Miserum est opus, igitur demum fodere puteum, ubi sitis fauces tenet. ¶ *Puteos* olim puteali ornatos fuisse, ne praetereuntes, aut aquam haurientes in illos prolaberentur, monet ea *Inscr.*, quae circa puteal paucis abhinc annis Ostiae effossum legitur, et edita a *Fea Framm. di fast. cons. n.* 20. Monitu sanctissimae Cereris, et Nympharum hic puteus factus omni sumptu C. Caecili Onesimi Patr. et QQ. PP. *Corporis Militum* adjutor*um*, et L. HortensI Galli QQ. nauticariorum, et N. TrebonI Eutychetis QQ. II. acceptorum. Ded. X. K. Sept. Laterano et Rufino Cos., *h. e.* anno a Chr. n. CLXXXXVII. ¶ *Puteus* fuit etiam servandis frugibus aptus. *Varr. R. R.* 1, 57. Quidam granaria habent sub terris, puteos ut in Hispania citeriore in agro Carthaginiensi et Oscensi. ¶ Videtur fuisse genus supplicii servilis, quo peccantes servi in puteum conjiciebantur: sive fuerit verus puteus, in quo suspensi in aqua detinerentur; sive potius locus putei modo depressus: quique dicitur a *Colum.* 1, 6. *med.* vinctis servis subterraneum ergastulum. *Pl. Aul.* 2, 5, 20. Dicant, coci abstulerunt: comprehendite, vincite, verberate, in puteum condite; et 2, 7, 1. Intervisam, quid faciant coqui: quos pol ut ego hodie servem, cura maxima est. Nisi unum hoc faciam, ut in puteo coenam coquant. Inde coctam sursum subducemus corbulis. ¶ *Conjicere aliquid in puteum*, ap. *Petr. fragm. Trag.* 43. *Burm.* proverbio dici videtur pro omnino abjicere, projicere, perdere, ut nulli usui amplius esse possit. ¶ *Puteum*, n. *Varr.* ap. *Non.* 3, 155. Ut sunt lacus et stagna, et putea, et maria. Addunt *Ulp. Dig.* 19, 1, 17. §. 8., ubi pro *putea* alii leg. *putealia.* ¶ Fodiendi, exstruendique putei rationem tradunt *Plin.* 31, 3, 28., *Vitr.* 8, 7. *f.* et *Pall.* 9, 8. et 9.

PŪTĬCŬLI, orum, m. plur. cavernae terrae extra portam Exquilinam, in quibus antiquitus sepeliebantur: a *puteus*, per diminutionem. *Fest.* Aelius Gallus, teste eodem, voluit ita dicta ea loca fuisse, quod ibi homines putiscerent, seu putrescerent. *Varr. L. L.* 4, 5. utrumque etymon docuit: et *Puticulos*, et *Puticulas* posuit.

PŪTĬDE, adv. nimis diligenter, moleste, fastidiose, insuaviter. *Sen. ep.* 75. Putide loqui. *Cic. Brut.* 82. Qui nec inepte dicunt, nec odiose, nec putide. *Id. Or.* 3, 11. Nolo exprimi litteras putidius, nolo obscurari negligentius.

PŪTĬDĬUSCŬLUS, a, um, adj. dimin. aliquantum putidus, diligentior, blandior, quam par est. V. *l. Cic.* in IMPUDENTIUSCULUS.

PŪTĬDŬLUS, a, um, adj. dimin. putidi. *Mart.* 4, 20. Dicit se vetulam, cum sit Caerellia pupa: Pupam se dicit Gellia, cum sit anus, etc. Altera ridicula est, altera putidula, *h. e.* Caerellia, quae cum sit pupa, affectat anus videri: atque adeo molestiam et fastidium creat. *Capitol. Macr.* 14. Cum hominem putidulum in imperio ferre non possent.

PŪTĬDUS, a, um, adj. δυσώδης, μυδαλέος, qui est mali odoris, putens: item putris, putridus, quia quae putrescunt, putere solent. *Cic. Pis.* 9. Putida caro. *Mart.* 3, 50. Putidus aper. *Pl. Bacch* 4, 7, 23. fungus. *Cato R. R.* 37. et *Plin.* 17, 9, 6. Putidam frondem substernere. *Pl. Trin.* 2, 4, 125. Vinum, priusquam coactum est, pendet putidum, *h. e.* uvae ante vindemiam in ipsa vite putrescunt. *Varr.* ap. *Non.* 2, 645. Putidae uvae. *Caec.* et *Cato ib.* Naves putidae et sentinosae. *Afr. ib.* Et fallaci aspectu paries pictus putidus. Translate *putidum* dicitur quidquid offendit aures, ut putor nares, insuave, austerum, rancidum, inquit *Non.* 6, 12. et 68., ut *orator putidus*, qui orationem affectat, nimis diligens, ineptus, et anxius, nimisque exquisita stultaque cura dicens; et *oratio putida*, *sermo putidus*, etc. *Cic. Or.* 8. *f.* Quonam igitur modo audiretur Mysus, aut Phryx Athenis, cum etiam Demosthenes exagitetur, ut putidus? *scil.* quia diligenter examinabat verborum omnium pondera, ut *Id. paulo sup.* dicit. *Id. Or.* 3, 13. *extr.* Quoniam haec satis spero, vobis quidem certe majoribus, molesta et putida videri. *Id. Off.* 1, 37. Sonus (vocis) erat dulcis: litterae neque expressae, neque oppressae, ne aut obscurum esset, aut putidum, *h. e.* quod dicit *Or.* 3, 11. Nolo exprimi litteras putidius, nolo obscurari negligentius; et *ib.* 12. non aspere, non vaste, non rustice, non hiulce, sed presse, et aequabiliter, et leniter loqui. *Id. Att.* 1, 14. Vereor, ne putidum sit scribere ad te, quam sim occupatus. *Petr. fragm. Trag.* 73. *Burm.* Ac ne sic quidem putidissimam ejus jactationem licuit effugere: nam nihil melius esse dicebat, quam sine turba lavari. ¶ *Putidus homo*, ineptus: quasi puteat. *Pl. Bacch.* 5, 2, 44. Tun', homo putide, amator istac fieri aetate audes? *Hor. Epod.* 8, 1. Rogare longo putidam te saeculo, Vires quid enervet meas? Utroque loco respicitur ad aetatem longaevam, qua res fere corrumpi solent ac putere. Rursus *Hor. Sat.* 2, 3, 75. Putidius multo cerebrum est (mihi crede) Perilli Dictantis, quod tu nunquam rescribere possis, *h. e.* insanius, et quasi corruptius.

PŪTILLUS, i, m. et Putilla, ae, f. dimin. a *putus*, vox blandientis. *Pl. As.* 3, 3, 104. Dic igitur me tibi anaticulam, columbam, vel catellum, hirundinem, monedulam, putillum, passerculum. *Hor. Sat.* 2, 3, 216. Putam, aut putillam appellat. Alii aliter leg. utroque loco. *Putillum* autem putat *Jos. Scal.* in *Catalect.* dici a *putus*, et id a πόσθη, pudendum, a quo *praeputium.* V. POTUS, i. ¶ *Putilla* est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1115, 7. Scantia Sp. F. Putilla.

PŪTIS, e, adj. qui mali odoris est, a *puteo.* Usus *Lucr.* 3, 585., si quibusdam libris vulgatis habenda fides. Atque ideo tanta mutatum pute ruina Conciderit corpus. In aliis libris *putre* legitur.

PŪTISCO. V. PUTESCO.

PŪTĬTĬUM Plautus dixit pro stulto, *Paul.* ex *Festo.* Quidam putant *Potitium* legendum esse. Locum autem *Plauti* esse *Bacch.* 1, 2, 15. Stultior es barbaro Potitio, qui, etc. V. PINARII.

PŬTO, as, avi, atum, a. 1. κλαδεύω, est falsa, superflua, infructifera in arboribus, fruticibus, et quacumque alia re, a veris et fertilibus purgare et resecare. *Fest.* in *Imputatum:* Putum est purum: unde putare vites dicimus, hoc est detrahere, quae impedimento sunt ad fructum. *Gell.* 6, 5. Putare veteres dixerunt, vacantia ex quaque re, ac non necessaria, aut etiam obstantia, et aliena auferre et excidere, et quod esse utile, ac sine vitio videretur, relinquere. Sic namque arbores, et vites, et sic etiam rationes putari dictum. *Cato R. R.* 32. Vineas arboresque mature face incipias putare; et *ib.* 44. Putare olivetum. *Virg. G.* 2, 407. Persequitur vitem attondens, fingitque putando. ¶ Pro purgare, mundare. *Varr. R. R.* 2, 2. *f.* Quo minus lana vel infici recte possit, vel lavari, ac putari. Alii leg. *parari.* *Cato R. R.* 39. Si dolia bene putaveris. Alii leg. *picaveris.* Adde *Titin.* ap. *Non. l. c.* in PUTATUS. V. etiam IMPUTATUS. ¶ Putare rationem. *Varr. L. L.* 5, 7. *med.* Antiqui purum putum dixerunt: ideo ratio putari dicitur, in qua summa fit pura. *Pl. Aul.* 3, 5, 52. Cedit miles, aes petit; itur; putatur ratio cum argentario. *Cato R. R.* 5.
Villicus rationem cum domino crebro putet.
Att. 4, 11. Rationes putare cum publicanis.
R. R. 14. Sic numerabitur regula: integra qu
erit, unde quarta pars aberit, duae pro una:
ciares quae erunt, pro binis putabuntur. ¶
late. *Pl. Cas.* 3, 2, 25. Verum altrovorsum
eam mecum rationem puto, etc. *Ter. Andr.*
Dictum puta; et *Ov. Met.* 4, 476. Facta puta
cumque jubes; et *Juven.* 5, 7. hoc tamen
Defecisse puta, quod inani sufficit alvo.
etiam cogitare, attente considerare. *Cic.*
4. In quo primum illud debes putare, co
praesertim aediliciis, studiumt esse populi, n
dicium. *Ter. Eun.* 4, 2, 4. Dum haec puto,
terii imprudens villam. *Virg. A.* 6, 332.
putans, sortemque animo miseratus iniquan
Putare argumentis cum aliquo, est disputare
examinare, perquirere. *Pl. Amph.* 2, 1, 45
id, malum, pacto potest (nam mecum argu
puta) fieri, nunc uti tu hic sis, et domi? ¶
est opinari, existimare, conjicere, νομίζω,
Gell. l. sup. c. Verbum ipsum *puto*, quod dec
dae sententiae causa dicimus, non signat pr
aliud, quam id agere nos in re dubia obscuraq
decisis amputatisque falsis opinionibus, quod
tur esse verum, et integrum, et incorruptum
neamus. *Ter. Andr.* 5, 5, 1. Aliquis forsan
tet non putare hoc verum. *Id. ib.* 1, 1, 114.
putas. *Id. Phorm.* 4, 5, 6. Rem ipsam puta
Coel. ad *Cic. Fam.* 8, 2. In theatrum Hortens
troiit, puto, ut suum gaudium gauderemus.
Off. 1, 23. *f.* Nec committere, ut aliquando
dum sit, non putaram, οὐκ ἂν ᾠόμην. (Add
Ira 2, 31. et *Val. Max.* 7, 2. *n.* 2.) *Id. A*
18. Ut quos nunquam putassemus a nobis in
sci posse, etc. *Id. Amic.* 2. Atilius, quia p
esse in Jure civili putabatur. *Id. Att.* 6, 1. N
tare, me quicquam maluisse, quam, etc. *Caes. B*
31. Illos etiam iniquo loco dimicandum putare
R. Am. 243. Nec satis esse puta discedere:
abesto. ¶ Putes, putares, i. e. diceres. *Ov*
11, 113. demptum tenet arbore pomum: Hesp
donasse putes. *Id. Trist.* 5, 10, 5. Stare pute
eo procedunt tempora tarde. *Id. Her.* 11. 85.
tus dedit ille miser: sensisse putares. *Petr. S*
f. Ut putares hoc convenisse. ¶ *Puto* sermo
terjicitur, ut *opinor, credo.* *Prop.* 2, 20, 17. S
subsidium delphinum currere vidi, Qui, puto,
niam vexerat ante lyram. *Mart.* 1, 100. Atq
tra, puto, septimas calendas. *Sen. ep.* 92. Put
ter me teque convenit, externa corpori acquiri
pus in honorem animi coli. ¶ Nonnunquam e
dicitur, cum res certo ita esse creditur. *Ov.*
1, 7. Venit odoratos Elegia nexa capillos: Et,
pes illi longior alter erat; et *ib.* 11, 24. Hac
hac odium: sed, puto, vincit amor. ¶ Inserv
niae. *Id. ib.* 7, 2. At, puto, non votis saepe
meis. ¶ Et prolepsi. *Id de nuce* 57. Sed, put
gna mei est operoso cura colono. Invenias, q
nil mihi praeter humum; et *Pont.* 1, 2, 43. At,
cum requies, medicinaque publica curae, Somn
est, solitis nox venit orba malis. Somnia m
rent, etc. Adde *Met.* 3, 266., *ib.* 11, 425. et
3, 493. ¶ *Ut puto*, ut mihi videtur. *Suet. Ves*
extr. Ut puto, Deus fio. *Ov. A. Am.* 1, 370. U
to, non poteris ipsa referre vicem. ¶ Frequ
est aestimare. *Cic. Verr.* 2, 4, 7. Si denariis
dringentis Cupidinem illum putasset. *Id. At*
21. *f.* Cum unum te pluris, quam omnes illos, p
Id. Planc. 4. *extr.* Magni putare honores. *Ov*
10, 618. tantique putat connubia nostra. ¶ E
stimare, judicare *Cic. Phil.* 11, 11. *f.* Si ad n
hil referretur de Dolabella persequendo, tame
pro decreto putarem; et *ib.* 5. Bestia consulatu
Bruti locum se petere profitetur. Quam absu
autem, qui praetor fieri non potuerit, eum petere
sulatum! nisi forte damnationem pro praetur
tat: scil. in petitione praeturae de ambitu accu
et damnatus fuerat. *Matius*, et *Trebat.* ad *Cic.*
ep. 15. *l.* 9. ad *Att. f.* Hoc pro certo putamus.
Div. Verr. 7. *f.* Contemnere aliquem, ac pro n
putare. *Id. Rosc. Am.* 46. *f.* Videtis, ut omne
spiciat, ut hominem prae se neminem putet. *Id.*
nil. 13. Quem enim possumus imperatorem aliq
numero putare, etc.? ¶ Ellipsis est in illo *Cic.*
15, 20. Oratorem meum (sic enim inscripsi) Sa
tuo commendavi. Natio me hominis impulit,
recte putarem, *h. e.* recte commendari crederem
Puta, scilicet, exempli gratia. V. supra s. l.
Putaram syncop. pro *putaveram* habet *Cic. l. c.*
Sic *putaramus* pro *putaveramus* est ap. *eund. Att.* 9

PŪTOR, oris, m. δυσωδία, foetor, malus o
Varr. L. L. 4, 5. Puteoli a putore, quod putidus
(locus) odoribus saepe ex sulphure, et alumine.
to R. R. 157. Ea omnem putorem adimet. *Ar*
7, 222. Sint illis putores in voluptate. V. *Ser*
c. in MEPHITIS.

*PUTPUT, opp. Africae Propriae, in Zeugit
Ant. Itin. ¶ In *Tab. Peut.* est *Pudput. B. A.*

PUTRĀMEN, inis, n. collectio rerum putri
putredo. Est *Cypriani* in *lib. de Laps.* 12.

PUTRĒDO, inis, f. σαπρότης, corruptio, put
Ov. Pont. 1, 1, 69. Estur ut occulta vitiata pu

navis. Alii rectius leg. *teredine*. *Appul. Met.* ervix cariosa vulnerum putredine. *Prud. Cath.* 1. Viscerum putredines abluantur.
UTREFACIO, acis, eci, actum, a. 3. σήπω, πύ- putrem facio, corrumpo. *Colum.* 3, 12. Humor efacit deposita semina. *Liv.* 21, 37. Ardentia sa- infuso aceto putrefaciunt. *Plin.* 29, 4, 28. Stel- em in oleo putrefaciunt. *Liv.* 42, 3. *med.* Nu- m tectum patere imbribus putrefaciendum.
PUTREFACTIO, onis, f. corruptio. *August. ep.* . *n.* 5. Vulnerum putrefactione etiam dolorem didimus, quo solet medicus implorari. *F.*]
UTREFACTUS, a, um, part. a *putrefacio*: σηπ- putris factus, putidus. *Lucr.* 2, 897. Et tamen cum sunt quasi putrefacta per imbres, Vermi- s pariunt. *Varr. R. R.* 2, 5. Ex hoc bove putre- o nasci dulcissimas apes mellis matres. *Ov. Met.* 389. Sunt, qui, cum clauso putrefacta est spina lcro, Mutari credant humanas angue medullas. . 29; 6, 38. Fit et collyrium ex vipera in olla efacta.
UTREFIO, is, actus sum, pass. anom. σήπομαι, is fio, putresco. *Pall.* 1, 33. Humor hoc prae- it, ut si qua insunt spinarum semina, putrefiant. 0, 9. Lupinus ubi creverit, vertitur vomere, ut efiat excisus. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* *A. Maio)* 3, 77. *B. A.*
UTREO, es, ui, n. 2. σήπομαι, putridus sum. *Pa-* ap. *Non.* 2, 692. Annis et aetate hoc corpus pu- *Accius ib.* Exsangue est mihi corpus, atque putret. *Pl. Most.* 1, 2, 67. Haec tigna humi- utrent. Alii leg. *putent.* ℙ Translate. *Pers.* 7. hunc alea decoquit: ille in Venerem putret leg. *est putris.* V. PUTEO.
UTRESCO, is, n. 3. πύθομαι, putris fieri incipio, dus fio. *Varr. R. R.* 2, 5. de vaccis: Lapidis ernendi, ne ungulae putrescant. *Cic. Tusc.* 1, t *Val. Max.* 6, 2. *extr.* Theodori quidem nihil est, humine, an sublime putrescat. *Hor. Sat.* 119. cui stragula vestis, Blattarum ac tinea- pulae, putrescat in arca. *Plin.* 31, 9, 45. Den- on erodi, nec putrescere, si, etc. *Id.* 35, 15, trongyle putrescentia ulcerum compescit.
UTRIBILIS, e, adj. qui putrescere potest. *Nol. ep.* 8. (al. 30.) *n.* 6. Imagines nostras n tabulis putribilibus, neque ceris liquentibus t. *F.*]
UTRICAVUS, a, um, adj. putredine, aut carie s. *Lucr.* 2, 859. Mollia, lenta, fragosa, pu- a, corpore raro. Alii rectius leg. *Molli lenta, sa putri, cava corpore raro.*
UTRIDULUS, a, um, adj. dimin. putridi. Trans- *Ammian.* 22, 16. *med.* Didymus Chalcenterus m reprehendit, ut immania frementem leonem ulis vocibus canus catulus longius circumla- Alii leg. *putredulis. F.*]
UTRIDUS, a, um, adj. σαπρώδης, putris, putre- , corruptus. *Cic. Pis.* 1. Non enim nos color ervilis, non pilosae genae, non dentes putridi runt. *Plin.* 23, 4, 45. Si quid in nucleo pu- uerit. *Id.* 19, 8, 47. In putridis, et calidis e locis cuminum serendum. *Sen. ep.* 58. *f.* cium putridum et ruens.
UTRILAGO, inis, f. *Non.* 1, 79. Caries est vetu- putrilago, unde cariceum veteres dixerunt. *F.*]
UTRIS, e, et Puter, tris, e, adj. σηπτὸς, σαπρὸς, , flaccidus, marcens, putrefactus, putridus: a et dici proprie videtur de iis, quae resoluta, aturali statu dejecta putorem emittunt. Caret us comparativi et superlativi. *Varr. R. R.* 1, us puter evertitur. *Prop.* 2, 19, 43. Putris et ua requiescit navis arena. *Ov. Fast.* 1, 379. t examina putri De bove; et *Met.* 15, 365. de viscere passim Florilegae nascuntur apes; et 585. putria motis Poma cadunt ramis. *Cels.* 5, 33. Si ulcus magis putre est. *Juven.* 13, 95. hisis, et vomicae putres. *Sil.* 13, 487. Cada- utri liquentia tabo. *Curt.* 9, 3. Corpora cica- s putria. *Val. Max.* 6, 9. *n.* 5. *extr.* Putres et tabido cruore manantia membra. *Mart.* 3, ri caepas halece natantes. ℙ Saepe de iis di- quae facile solubilia sunt, vel soluta, flaccida, , licet minime puteant. *Virg. G.* 1, 44. Ze- putris se gleba resolvit, *h. e.* aere, sole, et us soluta, quae antea gelu adstricta fuerat. 4, 3, 39. Quae tellus sit lenta gelu, quae pu- aestu, *h. e.* sicca et arida. Similiter *Stat.* 728. de siccitate: tellus sole et pulvere putris t calidam nubem. Eadem ratione *putrem are-* aridam nempe, et minime cohaerentem, atque terilem, dixere *Id. Silv.* 4, 3, 126. et *Lucan.* . Sic *Id. Stat. Th.* 6, 234. putres cineres; et p. 10, 48. Lapis gracilis, et putris, *h. e.* fria- Alia ratione *Colum.* 2, 2. Ager pinguis ac pu- *e.* qui modico humore madet, et facilis cultu- . *Id.* 2, 10. *f.* Solum putre ac solutum: cui tur *densum*. *Virg. A.* 8, 596. Quadrupedante sonitu quatit ungula campum. *Id. G.* 1, 215. sulci, *h. e.* imbribus et cultione probe mace- c molles; et *ib.* 392. putres concrescere fun- . *e.* qui ex putri terra exsistunt, et qui facile unt. *Hor. Ep.* 1, 10, 49. fanum putre Vacu- . *e.* vetustate dissolutum, et semirutum. *Lu-* *can.* 7, 403. stat tectis putris avitis, In nullos ruitura domus. *Petr. Sat.* 136. Fracta est putris sella. *Mart.* 9, 101. Trita quidem nobis togula est, vilisque, putrisque. ℙ Translate. *Hor. Epod.* 8, 7. mammae putres, Equina quales ubera, *h. e.* flaccidae et deciduae. *Id. Od.* 1, 36, 17. omnes in Damalin putres Deponent oculos, *h. e.* vino, et libidine marcentes. *Pers.* 5, 57. hunc alea decoquit: ille In Venerem est putris. *Prop.* 4, 5, 67. Atque animam in tegentes putrem exsputare paternas, *h. e.* senilem, quasique corruptam. Sic *Pacuv.* ap. *Non.* 2, 692. Annis et aetate hoc corpus putret.
PUTROR, oris, m. putredo. *Lucr.* 2, 871. putrorem cum sibi nacta est Intempestivis ex imbribus humida tellus; et *ib.* 927. vermesque effervere, terram Intempestivos quam putror cepit ob imbres. *Arnob.* 5, 166. Ne putrore corpus dissolveretur.
PUTRUOSUS, a, um, adj. putrore, seu putore plenus, ut Putruosum ulcus, *Coel. Aurel. Tard.* 2, 14. *med.*
PUTUS, a, um, adj. καθαρὸς, purgatus, purus. *Paul.* ex *Festo:* Putus antiqui dicebant pro puro: unde putatae vites et arbores, quod decisis impedimentis remanerent purae. *Varr. L. L.* 5, 7. *med.* Putare valet purum facere. Ideo antiqui purum putum appellarunt: ideo putator, quod arbores puras facit. *Id. R. R.* 2, 2. *med.* Sole exorto puto, propellunt. Alii leg. *puro:* alii censent *puto* esse verbum interjectum, ut *opinor*, etc. V. PUTO. *Lucr.* 4, 1068. Nunc certe puta est sanis magis inde voluptas. Alii leg. *pura*. *Cic. Att.* 2, 9. Quam bonam meis putissimis orationibus gratiam retulerit. ℙ Jungitur cum *purus*, et purissimum sincerissimumque significat. *Alfenus* ap. *Gell.* 6, 5. In foedere, quod inter populum R. et Carthaginienses factum est, scriptum invenitur, ut Carthaginienses quotquot annis populo R. darent certum pondus argenti puri puti. ℙ Translate. *Pl. Ps.* 4, 2, 31. Polymachaeroplacides purus putus est ipsus, *h. e.* verus, germanus: ipsus omnino est, non alius prorsus, non suppositicius; et *ib.* 7, 103. Purus putus hic sycophanta est. *Varr.* ap. *Non.* 1, 112. Mea igitur hecatombe pura ac puta. ℙ *Putus* substant. V. PUTILLUS.
PUXIS. V. PYXIS.

PY

PYCNITIS, idis, f. πυκνῖτις, verbascum, herba: a πυκνὸς, densus, spissus, quia adstringendi vim habet. *Appul. Herb.* 71.
PYCNOCOMON, i, n. πυκνόκομον, herba ap. *Plin.* 26, 8, 36. erucae foliis crassioribus, et acrioribus, radice rotunda lutei coloris, terram olente, caule quadrangulo modico, tenui, flore ocymi. Recentioribus botanicis incognita est, teste *Matthiolo*. Dicta est a πυκνὸς, densus, et κόμη, coma. [*Teste *Columna* est Scabiosa succisa, *L.* Teste *Spreng.* Leonurus Marrubiastrum, *L.*]
PYCNOSTYLOS. V. DIASTYLOS. ℙ Dicitur etiam pycnostylon, n. g. *Vitr.* 3, 3.
PYCTA et Pyctes, ae, m. πύκτης, Graeca appellatione est idem qui pugil. *Sen. Contr.* 1, 3. *med.* Hoc male mihi facit ille, qui aut athleta, aut pyctes est. *Plin.* 7, 47, 48. Consecratus est vivus sentiensque Euthymus pycta, semper Olympiae victor, et semel victus. *Phaedr.* 4, 24. Victoris laudem cuidam pyctae ut scriberet. V. PUGIL. ℙ Translate de gallis gallinaceis ad pugnae spectaculum commissis. *Colum.* 8, 2. Rixosarum avium lanistae totum plerumque patrimonium, pignus aleae, victor gallinaceus pyctes abstulit. V. LANISTA. ℙ Quod *pyctas* et *pugiles catervarios* distinguit opt. not. *Inscr.* ap. *Gud.* 106, 1., teste *Burm.* ad *Suet. Aug.* 45., ubi *pugiles Latini* a *Graecis* distinguuntur, hoc significare videtur, *pyctas* fuisse, qui Graeco more pugnarent, *pugiles*, qui Romano. Distinguit etiam *Tert. Jejun.* 17. *f.* Saginentur pugiles, et pyctae Olympici; et *Not. Tir.* p. 174. Podiarius, pycta, pancratiastes, pugil.
PYCTACIUM. V. PITTACIUM.
PYCTALIS, e, adj. ad pyctam pertinens. *Serv.* ad *A.* 5, 373. Amycus, qui a Polluce victus est pyctali certamine.
PYCTOMACHARIUS, ii, m. idem qui pycta: a πυκτομάχομαι, pugilatu certo, *Firm. Math.* 8, 8.
*PYDARAS, ae, m. Thraciae fluvius, qui et Atyras dictus, inter Byzantium et Selymbriam in Propontidem cadens. *Plin.* 4, 11. Pydaras, sive Atyras. *B. A.*
[PYDNAEUS, a, um, adj. Πυδναῖος, ad Pydnam pertinens, Macedoniae urbem maritimam ad sinum Thermaicum, clade Persei nobilitatam, quae nunc *Kitro*. Hinc *Pydnaei, orum*, incolae illius urbis. *Liv.* 44, 45. Ipse propius mare ad Pydnam castra movit. Pydnaei, qui proximi erant, nondum miserant legatos. *F.*]
[PYELUS, i, m. πύελος, labrum balneatorium, in quo lavatur, solium. *Pl. Stich.* 4, 1, 62. Postea ibo lavatum in pyelum. Sic *Lambinus* et *Salm.* legendum pro *pilum* recte putarunt, atque ita edidit *Bothe. F.*]
PYGA. V. PUGA.
PYGARGUS, i, m. πύγαργος, genus aquilae: a πυγή, nates, clunes, et ἀργὸς, albus: nam non tantum anus ei albis vestitur plumis, quod pluribus aquilis commune, sed tota cauda pennas habet albicantes. *Plin.* 10, 3, 3. Secundi generis pygargus in oppidis mansitat, et in campis, albicante cauda. [*Teste *Billerb.* Falco Albicilla, *L.*] ℙ Est et caprae silvestris genus, quod ab albis clunium pilis idem nomen adeptum est. *Plin.* 8, 53, 79. Sunt et damae, et pygargi, et strepsicerotes, multaque alia haud dissimilia. *Juven.* 11, 138. apud quem Sumine cum magno lepus, atque aper, et pygargus, Et Scythicae volucres. V. RETRIOR.
PYGIACUS vel
PYGISIACUS, a, um, adj. qui ad nates pertinet: a πυγή, nates, vel πυγίζω, nates ferio. *Petr. Sat.* 140. Non distulit puellam invitare ad pygiaca sacra. Alii leg. *pygisiaca*, *h. e.* ad concubitum, qui *Venus pendula* dicitur. V. PENDULUS.
[PYGME, es, f. πυγμή, certamen gymnicum, qui et pugilatus Latine dicitur. *Inscr.*, quae pertinet ad IV. a Chr. n. saeculum, ap. *Fabr.* p. 100. *n.* 226., q. v. in PAMMACHIUM. *F.*]
PYGMAEI, orum, m. plur. Πυγμαῖοι, pop. Indiae, in extrema parte montium, supra Astomos, qui auctore *Plin.* 7, 2, 2., trium spithamarum, seu trium dodrantium staturam non excedunt, vel, ut *Gellius* 9, 4. scribit, non ultra duos pedes cum dimidio longi sunt. Dicti sunt a πυγμή, qua notat spatium a cubito ad digitos clausos, sive spatium sex digitis cubito brevius, quia tanta eorum statura creditur. Casas ex ovorum putaminibus, pennis, et luto sibi construunt: Aristoteles in cavernis habitare tradit. *Plin. l. c. Juven.* 6, 504. breviorque videtur Virgine Pygmaea, nullis adjuta cothurnis. ℙ Fama est, Pygmaeos armatos sagittis, insidentes arietum, caprarumque dorsis, veris tempore, universo agmine ad mare descendere, et ova, pullosque (*gruum*) consumere, ternis eam expeditionem mensibus confici, aliter futuris gregibus non resisti. *Plin. l. c.* ℙ Fuere item Pygmaei in Thracia. Hi cum Geraniam urbem tenerent, a gruibus fugati novas sibi sedes quaerere sunt coacti. *Plin.* 4, 11, 18. Hinc *Juvenal.* 13, 167. Ad subitas Thracum volucres, nubemque sonoram Pygmaeus parvis currit bellator in armis: Mox impar hosti, raptusque per aera curvis Unguibus, a saeva fertur grue. ℙ Item fuere in Caria. *Plin.* 5, 29, 29.
PYGMALION, onis, m. Πυγμαλίων, filius Cilicis, nepos Agenoris, pronepos Beli prisci, qui cum statuam muliebrem a se affabre factam deperiret, ea a Venere animata, voti compos factus, ex ea Paphum filium genuit. *Ov. Met.* 10. a *v.* 243. et *Arnob.* 6, 206. ℙ Pygmalion alter, filius Beli junioris, frater Didonis, cum ardentissima auri cupiditate flagraret, Sichaeum sacerdotem Herculis, maritum Didonis, cui magnae, sed dissimulatae opes erant, clam et dolo ante aras interemit. Cujus caedis cum certior in somnis a marito Dido facta fuisset, sumptis secum thesauris fugit in Africam, ubi Carthaginem condidit. *Just.* 18, 4.
PYGMALIONEUS, a, um, adj. a Pygmalione, Πυγμαλιώνειος. *Sil.* 6, 532. Pygmalioneam tentarem expromere gentem, *h. e.* Carthaginienses. *Id.* 1, 21. Pygmalioneae terrae, *h. e.* Sidoniae.
PYLADES, ae, m. Πυλάδης, filius Strophii, regis Phoecidis, indissolubili amicitiae vinculo cum Oreste junctus. Nam cum Clytaemnestra, ab Aegistho adultero adjuta, Agamemnonem occidisset, Strophius Orestem adhuc puerum certissimae neci subduxit, et in regno suo una cum Pylade educavit. Postea cum Oreste gratia vindicandae paternae mortis, matrem peremisset, eamque ob rem in furorem conversus esset, Pylades illi perpetuus comes fuit omnium profectionum, et socius periculorum. Itaque ad Tauricam usque Chersonesum Orestem secutus est, in qua cum rex Thoas Orestem interficere vellet, neque agnosceret uter eorum esset Orestes, tanto in se invicem amore fuerunt, ut Pylades Orestem se esse diceret, ut pro illo necaretur, Orestes ita, ut erat, Orestem se esse affirmaret, ne amicus interficeretur. *Cic. Am.* 7. et *Fin.* 2, 24. *extr.*, *Ov. Trist.* 1, 9, 27. et *Pont.* 3, 12. a *v.* 67. et *Hyg. fab.* 119. et 120. ℙ Per antonomasiam de quocumque fideli amico dicitur. *Ov. Rem. Am.* 589. Semper habe Pyladen, qui consoletur Oresten. *Mart.* 6, 11. Ut praestem Pyladen, aliquis mihi praestet Oresten. ℙ Inclinatur et *Pylades, is. Id.* 10, 11. Teque putas Pyladi, Calliodore, parem. *Cic. Fin.* 2, 24. *f.* Si esses Orestes, Pyladem refelleres. ℙ *Pylades* fuit etiam pantomimus sub Augusto, cujus meminit *Suet. Aug.* 45., *Sen. Excerpt. controv. praef.* 3. et *Macrob. Sat.* 2, 7.
PYLADEUS, a, um, adj. a Pylade, ut Pyladea amicitia. *Cic. Fin.* 2, 26.
PYLAE, arum, f. plur. πύλαι, Graece portas significant. Dicuntur etiam de angusto aditu inter duos montes, ut est ap. *Curt.* 3, 4. Hinc Pylae nomen est aliquot oppidorum apud geoprapheos. *Curt. ib.* et *Liv.* 36, 16. *f.* *Adde *Cic. Att.* 5, 20. ℙ Praeterea Pylae est nomen insularum duarum exadversus sinum Avalitem sitarum. V. *Pseudopylae. B. A.*
[PYLAEMENIUS, a, um, adj. ad Pylaemenen pertinens, Paphlagoniae regem, cujus *Liv.* 1, 1. meminit. *Plin.* 6, 2, 2. Gens Paphlagonia, quam Pylaemeniam aliqui dixerunt. *F.*]
PYLAICUS, a, um, adj. ad Pylas, seu Thermopylas pertinens, ut Pylaicum concilium, ap. *Liv.* 31.

32. et Pylaicus conventus, ap. *eund.* 33, 35., qui apud Graecos haberi ibidem solebat, et a loco nomen habuit, qui, ut *Id.* 36, 15. ait, Pylae, et ab aliis, quia calidae aquae in ipsis faucibus sunt, Thermopylae appellatur.

*PYLE, es, f. opp. Arcadiae. *Plin.* 4, 6. ¶ *Πύλαι* est *Steph. Byz.* *B. A.*

*PYLĒNE, es, f. *Πυλήνη*, urbs Aetoliae. *Plin.* 4, 2. *Stat. Th.* 4, 102. et 8, 483. *B. A.*

PYLĬUS, a, um, adj. a Pylo oppido, Nestoris patria, qui proinde et *Pylius* dicitur. *Ov. Pont.* 1, 4, 10. Crede mihi, Pylio Nestore major ero. *Id. Met.* 2, 684. Pylii agri. *Id. Trist.* 5, 5, 684. Aequarint Pylios cum tua fata dies. *Mart.* 8, 2. Pylia senecta. ¶ *Pylii, orum,* sunt Pyli incolae ap. *Mel.* 2, 3.

PYLOS, vel Pylus, i, f. *Πύλος,* nomen trium oppidorum Peloponnesi, quae singula Nestorem civem dicunt esse suum. Horum primum nunc dicitur *Navarino*, in Messenia, quod vere Nestoris patriam fuisse testatur *Eustathius;* alterum est in Arcadia; tertium in Elide. *Ov. Her.* 1, 63. Nos Pylon, antiqui Neleia Nestoris arva, Misimus: incerta est fama remissa Pylo. *Id. Met.* 6, 428. et Nelea Pylos. *Sen. Herc. Fur.* 561. Nestorea Pylos.

*PYNDIS, Aethiopiae oppidum, vel fortasse Aethiopiae Aegyptoque conterminum. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

PYRĀ, ae, f. *πυρὰ*, ignis rogi, vel strues lignorum ad cremanda cadavera: a *πῦρ*, ignis. *Serv.* ad *A.* 11, 185. Pyra est lignorum congeries. Rogus, cum jam ardere coeperit, dicitur. Bustum vero jam exustum vocatur. Quem ordinem servat poeta dicens, Constituere pyras. Item, Subjectisque ignibus atris ter circum accensos decurrere rogos. Item postea, Semustaque servant busta. Haec *Servius*, cujus tamen observatio perpetua non est: dicitur enim pyra et de rogo accenso. *Auct. B. Afr.* 91. Maximam in medio foro pyram construxerat. *Ov. Ib.* 36. Quem vetus accensa separat ira pyra. ¶ *Item loci nomen in monte Oeta, ubi Herculis crematum corpus mortale. *Liv.* 36, 30. *B. A.*

PYRACMON, onis, m. *Πυράκμων*, unus e tribus Cyclopibus, qui in Aetnaea officina ferrum versabant, et fulmina Jovi parabant. *Virg. A.* 8, 424. Ferrum exercebant vasto Cyclopes in antro, Brontesque, Steropesque, et nudus membra Pyracmon. V. BRONTES.

*PYRACMOS, i, nomen viri proprium ap. *Ov. Met.* 12, 460. *B. A.*

*PYRAE, arum, vetus Latii opp. *Plin.* 3, 5. Ultra fuit oppidum Pyrae. ¶ Item loci nomen in Aegypto. *Id.* 37, 10. Aromatites — in Arabia traditur gigni, sed in Aegypto circa Pyras. *B. A.*

*PYRAEI, orum, gens Illyrica. *Mela* 2, 3. *Plin.* 3, 22. *B. A.*

PYRĂLIS, is, f. *πυραλὶς*, parvum animal pennatum, al. pyraustes, magnitudine muscae, ex igne proveniens: *ἀπὸ τοῦ πυρός.* *Plin.* 11, 36, 42. ex *Arist.* Siquidem in Cypri aerariis fornacibus ex medio igni majoris muscae magnitudinis volat pennatum quadrupes: appellatur pyralis, a quibusdam pyrausta. Quamdiu est in igne, vivit, cum evasit paulo longiore volatu, emoritur. Haec *Plin.*

PYRĂMĔUS, a, um, adj. a Pyramo, ut Pyramea arbor, *h. e.* morus, sub qua Pyramus gladio incumbens se ipsum interfecit. *Ser. Samm.* 29, 553.

PYRĂMĬDĀTUS, a, um, adj. *πυραμιδωτὸς*, *πυραμιδοειδής*, factus in formam pyramidis. *Cic. N. D.* 1, 24. Esse corpuscula quaedam laevia, alia aspera, rotunda alia, partim autem angulata, et quaedam pyramidata, curvata quaedam, et quasi adunca. Quaedam exemplaria omittunt haec verba, *et quaedam pyramidata.* [*Ita *Orell.*]

PYRĂMIS, idis, f. *πυραμὶς*, moles, quae ex basi lata paulatim in acutum fastigium desinit: a *πῦρ*, ignis, quia ejus figuram imitatur, ut habet *Ammian.* 22, 15. *f.*, *Etym.* vero *M.* et *Steph. Byz.* deducunt a *πυρὸς*, triticum, quia nempe rex Pharao, Josephi monitu, undique congestum triticum in pyramidibus conservaverit: sed *Zoegae*, aliorumque potius sententia amplectenda videtur, quam refert *Wagnerus* ad *Ammian. l. c.*, scilicet vocem esse ex Hebr. et Arab. רוּם *rum*, eminuit, praefixo Aegyptio articulo *pi*, a Graecis deinde in *πυ* converso, et Graeca terminatione *ις* addita, ita ut *πυραμὶς* significet domum altam et aeternam, quae sepulcri loco fuerit regibus, quos cum *Plin.* 36, 12, 16. recte dixeris *tantae vanitatis auctores.* V. plura huc pertinentia ap. *Orell.* ad *Philon. Byz. lib. de VII. orbis spectac. p.* 80. *Cic. N. D.* 2, 18. Conum tibi ais, et cylindrum, et pyramidem pulcriorem, quam sphaeram, videri. ¶ Hujusmodi moles in Aepypto usitatae fuerunt. Erant quadrangulares, ab imo latissimae, et assurgebant ultra omnem omnino altitudinem, quae humanis manibus confici potest. Hinc inter septem orbis miracula recensentur. Excogitatae primum a regibus fuerunt, ne pecuniam successoribus, aut aemulis insidiantibus praeberent, aut ne plebs esset otiosa. Multa de his *Plin* 36, 12. *Mart. Spect.* 1. Barbara pyramidum sileat miracula Memphis. ¶ Translate est *τὸ αἰδοῖον ἀῤῥενικόν.* *Auct. Priap.* 64. Libidinoso tenta pyramis nervo. [*Multa hic ex suis adjecit *F.*]

PYRĂMUS, i, m. *Πύραμος*, adolescens Babylonius, qui Thisbes vicinae puellae mutuo amore captus eidem persuasit, ut deceptis custodibus, in solitudinem quandam extra urbem ad se conveniret. Quo cum puella prior venisset, conspecto leone, trepida profugit ad silvas, relicto prae festinatione amiculo, quod inventum leo dilaceravit. Veniens deinde in locum constitutum Pyramus, cum Thisbes amiculum a fera dilaceratum agnovisset, arbitratus, ipsam a leone esse devoratam, doloris impatientia, quo accinctus erat, gladio se ipse interemit. Thisbe, cum posito timore ex silva rediisset, Pyramumque ex vulnere adhuc palpitantem vidisset, exempto ex vulnere gladio, sibi etiam mortem conscivit. *Ov. Met.* 4, 55. et sqq. ¶ *Fuit et Pyramus, *Πύραμος*, Ciliciae amnis. *Cic. Fam.* 3, 11. *Mela* 1, 13. *Plin.* 5, 27. *Curt.* 3, 4. et 7. Adde *Avien. Descript. orb.* 1030. ubi prior syllaba producta legitur, contra *Dionysii* auctoritatem, qui in *Perieg.* 868. antepenultimam Graecae vocis corripit. *B. A.*

*PYRANTE, es, una e quinquaginta Danai filiabus. *Hyg. fab.* 170. ¶ Ejus soror

*PYRANTHIS, idis, f. *Id. ib.* *B. A.*

PYRAUSTES et Pyrausta, ae, m. *πυραύστης*, insectum, de quo V. in PYRALIS.

PYREN, enis, f. *πυρὴν*, genus gemmae. *Plin.* 37, 11, 73. Pyren ab olivae nucleo dicta est (Graece enim *πυρὴν* nucleum significat): huic aliquando inesse piscium spinae videntur.

PYRĒNAEUS, i, et Pyrenaeus mons, Pyrenaei, orum, et Pyrenaei montes, *Πυρήναιος*, mons Hispaniae maximus, qui Hispaniam a Gallia separat. Extenditur ab ortu aequinoctiali in occasum brumalem, idest a templo, seu portu Veneris in ora maris mediterranei usque ad fanum S. Sebastiani in ora Oceani Cantabrici. *Sil.* 3, 415. At Pyrenaei frondosa cacumina montis. *Auson. ep.* 24, 69. Bimaris juga ninguida Pyrenaei. *Flor.* 2, 6. *med.* Hispaniam totam a Pyrenaeis montibus in Herculis columnas recuperavit. *Plin.* 16, 16, 28. Buxus Pyrenaeis montibus plurima. *Sen. Q. N. praef.* 1. Pyrenaeus medium inter Gallias et Hispanias jugum extollit. ¶ *Pyrenaea Venus* dicta est, quae ad Pyrenaeos montes templum habuit. *Plin.* 3, 3, 4. ¶ *Pyrenaeae nives* ap. *Lucan.* 4, 83. Jamque Pyrenaeae, quas nunquam solvere Titan Evaluit, fluxere nives. Primam *Lucan.* corripit, quam alii producunt. *Claud. in Eutrop.* 1, 406. Teutonicus vomer, Pyrenaeique juvenci. Adde *B. Get.* 200. et *Laud. Ser.* 77. et V. PYRENE.

PYRĒNĀĬCUS, a, um, adj. ad Pyrenaeum pertinens. *Auson. de Urbib. in Narbone,* 13, 6. Qua Pyrenaicis nivibus dirimuntur Iberi. Al. leg. *Pyrenaeis.*

PYRĒNĒ, es, f. *Πυρήνη*, filia Bebrycis, quae in Pyrenaeo monte ab Hercule compressa, atque a feris laniata, ibi sepulta est. Hinc mons dictus est Pyrene, et Pyrenaeus. Rem narrat *Sil.* 3. a *v.* 420. V. BEBRYCES et BEBRYCIUS. De ipso monte *Lucan.* 1, 688. nunc desuper Alpis Nubiferae colles, atque aeriam Pyrenen Abripimur. *Sil.* 3, 417. Pyrene celsa nimbosi verticis arce Divisos Celtis late prospectat Iberos. ¶ Interdum de ipsa Hispania dicitur. *Id.* 16, 247. domitis Pyrenes gentibus; et *ib.* 279. variosque subacta Pyrene misit populos. Adde 15, 454. ¶ Primam syllabam corripit *Tibull.* 1, 8, 9. Tarbella Pyrene Testis, et Oceani litora Santonici.

PYRĔNEUS, i, m. trisyll. *Πυρενεὺς*, rex Thraciae, qui Daulidem Phocidis urb. occupavit, ubi cum quodam die pluvioso Musas ad Parnassum euntes vidisset, invitavit, ut domum suam subirent, donec pluvia cessaret. Cum vero jam imber cessaret, Musaeque discēdere vellent, Pyreneus clausis foribus, illis vim inferre parabat. At Musae in aves conversae evolaverunt. Quas cum persequi vellet, ex arce se dans praecipitem, caput terrae illisit, sicque exspiravit. *Ov. Met.* 5. a *v.* 274. ubi *v.* 287. claudit sua tecta Pyreneus, Vimque parat.

PYRETHRUM, i, n. *πύρεθρον*, herba, quam alii salivarem vocant, alii draconem, foliis, et caule dauco silvestri, et foeniculo similibus, linguam adurens, et mordicans. Ejus folia in acetariis probantur, radice utuntur pigmentarii. *Plin.* 28, 9, 42., *Scrib. Comp.* 9, 55. etc. *Cels.* 5, 4. etc. *Ov. A. Am.* 2, 418. Tritaque in annoso flava pyrethra mero. [*Bertram*, Anthemis Pyrethrum *L.*]

*PYRĒTUS, i, m. nomen proprium Centauri. *Ov. Met.* 12, 449. Quid tibi victorem gemini Periphanta Pyreti. *B. A.*

[PYRGENSIS, e, adj. ad Pyrgos pertinens, maritimam Etruriae urbem nunc dirutam, in cujus vicinia est *S. Severa.* Ejus meminere *Virg. A.* 10, 184., *Plin.* 3, 6, 8., aliique. *Lucil.* ap. *Serv.* ad *Virg. l. c.* Pyrgensia scorta. *Liv.* 25, 3. M. Postumius Pyrgensis publicanus. ¶ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Amadut. Anecd. Rom.* T. 1. p. 459., haud longe a Pyrgis reperta, emendatior ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 257. Asclepio Salutari Aug. sacr. in honore patris Pyrgensis L. Volumnius Carus de suo fecit. *F.*]

PYRGIS, is, f. nomen herbae, quae et lingua canis, et cynoglosson dicitur. *Appul. H.* 96.

*PYRGO, us vel onis, f. nutrix filiorum Priami. *Virg. A.* 5, 645. *B. A.*

PYRGŎPŎLĪNĪCES, ae, et is, m. *Πυργοπολινίκης*, nomen militis gloriosi ap. *Pl. Mil.* 1, 1, 56. et 4, 2, 9. a *πύργος*, turris, *πόλις*, urbs, e victoria, *h. e.* turrium et urbium victor. *Sid* 1, 9. *f.* Volo paginam glorioso, idest quasi soniano, fine concludere, Plautini Pyrgop imitator.

PYRGŎTĔLES, is, m. *Πυργοτέλης*, gem sculptor nobilissimus, a quo solo Alexander in gemmis sculpi passus est, edicto vetans, aliis sculperetur. *Plin.* 37, 1, 4. et 7, 37,

PYRGUS, i, m. *πύργος*, Graece turrim sig *Liv.* 27, 32. Postero ad castellum (Pyrgum copias eduxit. ¶ Est etiam genus vasis c sessili, quo conjecti tali agitantur, antequam veolum emittantur: ita dictus a turriculae *Hor. Sat.* 2, 7, 16. qui pro se tolleret, atque ret in pyrgum talos. V. PHIMUS. *Sidon. ep. med.* Hic te tessera frequens eboratis resultatu gorum gradibus exspectat.

[PYRĪNUS, a, um, adj. *πύρινος*, igneus. Est R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 417, 3. Sex. Pyrinus. *F.*]

PYRĬO, as, a. 1. calefacio, a *πυριάω*, foveo *fragm. Trag.* 73. *Burm.* In solio quod Trima pyriabatur. Alii aliter leg.

PYRIPHLĔGETHON, ontis, m. *πυριφλε* igni ardens, urens, inflammans: a *πῦρ*, ig *φλεγέθω*, uro. Igneus Inferorum fluvius (qui *gethon* frequentius dicitur) sic vocatur. *Cic.* 3, 17., *Tert. Apol.* 47. *f.*, *Arnob.* 2, 52. et 2, 40.

PYRĪTES, ae, m. *πυρίτης λίθος*, lapis mol *πῦρ*, ignis, quia plurimus ignis illi insit, ve aegerrime quidem ignem accipit, semel tamen ptum diutissime conservat, vel quia igni resistit que focis idoneus est. *Plin.* 36, 19, 30. M quidam pyritem vocant, quoniam sit plurimus illi. ¶ Item lapis quidam, a quo aes con *Plin. ib.* Sed est alius etiamnum pyrites, simi ne aeris. In Cypro eum reperiri volunt, et in lis, quae sunt circa Acarnaniam, unum argent lore, alterum aureo, etc. ¶ Item lapis ille, nos igniarium dicimus, quidam etiam vivum s vocant, qui percussus ferreo instrumento, vel lapide scintillas edit; a *πῦρ*, ignis, quia plu habet ignis. *Plin. ib.* ¶ Denique gemma e quae *pyritis:* de qua in v. sq. *Prisc. Perieg.* 98 non pyrites, digitos qui strictus adurit. Hic ter prima syllaba producitur.

PYRĪTIS, is, f. *ἡ πυρῖτις λίθος*, gemma coloris. *Plin.* 37, 11, 72. Pyritis nigra quider attritu digitos adurit.

*PYRNOS vel Pyrnus, i, f. opp. Cariae. *F* 28. *B. A.*

PYRŎBŎLĀRĬI, orum, m. plur. qui *πυροβ* h. e. ignita tela, jaculantur: a *πῦρ*, ignis, et jacio. *Firm. Math.* 8, 10. Sub sidere Canicul scentur venatores, arenarii, pyrobolarii, et populi conspectu cum feris per caveas pugnent legit *Beroaldus* in notis ad *Appul. Met.* 4.; *Firm. l. c.* deest vox *pyrobolarii*, nec ea quide locum habet.

PYRŎCŎRAX vel Pyrrhocorax, ăcis, m. *π ραξ*, avis alpina, nigro colore, rostro luteo. 10, 48, 68.

PYRODES, ae, m. *Πυρώδης*, filius Cilicis primus e silice excussisse ignem dicitur. Nam metheum dicunt ignem asservasse in ferula. 7, 56, 57.

*PYROGĔRI, orum, populi Thraciae, quoru minit *Plin.* 4, 11. *B. A.*

PYRŎIS, entis, m. *Πυρόεις*, sidus Martis, ctus ab igneo colore. *Colum.* 10, 290. Sic mi rutilus Pyrois, et rore corusco, etc. Adde *Idyll.* 18, 12. et *Capell.* 8. p. 287. Habet etiam *N. D.* 2, 20., sed Graece. ¶ Est etiam un equis Solis. *Val. Fl.* 5, 432. Et formidante trios Pyroenta dolores. V. AETHON. Add *Met.* 2, 153., ubi *Pyroeis* scriptum est, s Graeca diphthongo.

*PYROMACHUS, i, m. *Πυρόμαχος*, nobilis tuarius, de quo *Plin.* 34, 8, 20. et 24. *B. A.*

[PYROMĔNUS, a, um, adj. *πυρώμενος*, infla tus, qui inflammatione, *h. e.* *φλογώσει* laborat: pass. a *πυρόω*, accendo. *Not. Tir.* p. 180. Icte pyromenus. *F.*

PYRŎPOECĬLOS Lapis, *πυροποίκιλος*, genus dis igneis velut punctis distinctum: a *πῦρ*, igni *ποίκιλος*, varius, idem ac Syenites ac Thebaic pis. *Plin.* 36, 8, 13. *n.* 2. et *ib.* 22, 43.

PYROPUS, i, m. *πυρωπὸς*, mixtura quatuor tium aeris, et quintae auri. Sic dicitur, quia *πυρὸς ὦπα*, hoc est ignis faciem. *Plin.* 34, 8 Aes in uncias additis auri scrupulis senis, prae pyropi bractea ignescit. *Ov. Met.* 2, 2. flamma imitante pyropo. *Propert.* 4, 10, 21. Picta ne ducta fulgebat parma pyropo.

[PYROSACHNE, es, f. *πυρὸς ἄχνη*, frutex appellatus a *πυρὸς*, triticum, et *ἄχνη*, gluma. 13, 21, 35. Frutex, in quo nascitur granum Gnid quod aliqui linum vocant. Fruticem vero thym am, alii chamelaeam, alii pyrosachnen, alii cnes alii cneoron. V. COCCUM et CNEORON. *F.*]

[PYROSAGRĬOS, ii, m. *πυρὸς ἄγριος*, herba

:helidonia: ita appellata a *πυρὸς*, triticum, et *ος*, agrestis. Ejus meminit *Appul Herb.* 73. *F.*]

PYRPĬLE, es, f. *Πυρπίλη*, inter Deli insulae qua nomina refertur a *Plin.* 4, 12. *igne*, ut ait, *rimum reperto.* ¶ *Pyrpole* rectius scribendum set *Salm.* ad *Solin.* p. 126. *B. A.*

PYRPŎLE. V. v. praec. *B. A.*

PYRPŎLĒ, es, f. *Πυρπόλη*, a *πῦρ*, ignis, et *έω*, versor. Ita cognominata est insula Delos, niam et ignitabula ibi, et ignis inventa sunt. ec *Solin.* 11. *F.*]

YRRHĂ, ae, f. *Πύῤῥα*, filia Epimethei, Deuca- is uxor, quae post diluvium, una cum marito, is post terga lapidibus, humanum genus fertur rasse. *Ov. Met.* 1, 350. et sqq. V. DEUCA- N. ¶ Graeca positione etiam *Pyrrhe* in recto dicitur. *Sen. Troad.* 1039. Et vir, et Pyrrhe, e cum viderent. ¶ Fuit *Pyrrha* nomen Achillis, muliebri cultu in Scyro insula inter puellas la- *Hyg. fab.* 96. et *Sidon. carm.* 9, 138., nempe lore comae, quoniam capillis flavis fuit: et Grae- ufus *πυῤῥὸς* dicitur. ¶ De *Pyrrha* Lesbi oppi- V. PYRRHIAS.

YRRHAEUS, a, um, adj. ad Pyrrham perti- . *Stat. Th.* 8, 306. de Tellure: Prometheasque us, Pyrrhaeaque saxa Gignis. ¶ *Item ad Pyr- oppidum spectans. *Plin.* 16, 10. In Lesbo ad- , incenso nemore Pyrrhaeo, *h. e.* Pyrrhae Les- ppido vicino. ¶ In illo *Plin.* 31, 2. In Pyr- flumen, quod Aphrodisium vocatur, steriles incertum est, quaenam sit regio *Pyrrhaea* di- Al. leg. *Pyrrha;* alii aliter. De parte Thessa- ntelligit *Hard.* citans *Steph. Byz.* *Πυῤῥαία, μοῖ- σσαλίας.* *B. A.*

YRRHĒUM, i, n. locus in Ambracia, vel sal- Ambraciae pertinens. *Liv.* 38, 5. ¶ Revera sse adjectivum est, subaudito *castrum* vel *aedi- ;* et sic dictum, quod a Pyrrho rege Epiri fue- nditum. *B. A.*

YRRHĬA, ae, nomen feminae ap. *Hor. ep.* 1, 4. ¶ Nomen est ancillae in quadam fabula ii, quae furata lanae glomos, ita gestavit, ut hensa sit. *Vet. Schol. Cruq.* ad l. *B. A.*

RRHĬAS, ădis, f. *Πυῤῥιὰς*, ad Pyrrham per- , quod est oppidum Lesbi insulae, in ora oc- ali, ap. *Plin.* 5, 31, 39. Hinc *Ov. Her.* 15, yrrhiades, Methymniadesque puellae.

RRHICHĂ, ae, et Pyrrhiche, es, f. *πυῤῥίχη*, io in armis, quae Lacedaemoniorum juventuti ellicae exercitationis erat, ut Aristoxenus scri- apud quos a quinto statim aetatis anno pueri bant saltare armati, accinente interim aliquo n *ὑπορχηματικὸν*, ad cujus numeros motus com ant. Dicta est a Pyrrhicho Cretense, ex urbe e, qui primus Cretenses sub armis saltare ad chii pedis sonum instituit. Alii esse vocatam a Pyrrho Achillis filio, quem dicunt primum ulo patris sui armatum honoris gratia salta- *Plin.* 7, 56, 57. Saltationem armatam Cure- uere, pyrrhichen Pyrrhus, utramque in Cre- bi pyrrhichen a saltatione in armis distinguit, uasi sit plane diversa, sed quia rudior illa n bus, ex arte a Pyrrho, vel potius Pyrrhicho se. Alii ita distinguunt, ut pyrrhica fuerit m, saltatio armata peditum. Unde *Solin.* 11. ta: Pyrrho repertore, equestres turmas pri- cuit lascivas vertigines implicare: ex qua di- a bellicae rei ratio convaluit. *Suet. Caes.* 39. cham saltaverunt Asiae Bithyniaeque princi- beri. *Id. Ner.* 12. Exhibuit item pyrrhichas m e numero epheborum. *Appul. Met.* 10. puellaeque virenti florentes aetatula, forma cui, veste nitidi, incessu gestuosi, Graecani- ltantes pyrrhicam, dispositis ordinationibus s ambitus inerrabant, nunc in orbe rotarum i, nunc in obliquam seriem connexi, et in ti patorem cuneati, et in catervae discidium i. *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 1, 4. ro omnia istaec inter Graecos versus, Latina e alternata sunt a te et interposita, ut est ille hica versicolorum discursus, cum amicti coc- , alii luteo, et ostro, et purpura alii aliique ntes concursant. *Auct. epigr.* in *Anthol. Lat.* . 626. *Burm.* Femineam maribus nam confert ha classem, Et velut in morem militis arma V. CATENOPLIUM. De *pyrrhicha* multa docte disputata *Visc. Mus. Pio-Clem.* T. 4. 70. *ed. Mediol.* ¶ *Pyrrhiche* est etiam ipsa x. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 302, 8. Naidi s vernae ex numero pyriche Onesimus conju- *h. e.* saltatrici in ludo pyrrhiches. [*Multis auxit atque emendavit *F.*]

RHICHĂRĬUS, seu Purrhicharius, ii, m. *στής*, qui armatus saltat. *Ulp. Dig.* 48, 19, uod instituuntur venatores, aut pyrrhicharii, aliam quam voluptatem gesticulandi, vel ali- ovendi gratia.

RRHICHISTĂ, ae, m. *πυῤῥιχιστής*, qui pyr- saltat. *Not. Tir.* p. 172. Citharista, pyr- a. *F.*]

RHICHĬUS, ii, m. *πυῤῥίχιος*, pes metricus s ex duabus syllabis brevibus, ut *furor, age.* est a pyrrhicha, quia hoc sono milites sub armis per ludum utebantur. *Quint.* 9, 4. *med.*, *Diomed.* 3, 471. ¶ *Pyrrhichius versus*, pluribus pyrrhichiis pedibus constans, decurrit quidem, sed quantum celeritatis habet, tantum gravitatis amittit: ut illud *Ter. Eun.* 1, 1, 1. Quid igitur faciam? non eam, ne nunc quidem. *Quint.* 9, 4. *f.* Aliud hujus carminis exemplum V. ap. *Auson. Parent.* 27.

[PYRRHICHUS, i, m. et Pyrrhiche, es, f. adj. *πύῤῥιχος*, et *πυῤῥίχη*, rufus, et rufa. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 202. *n.* 502. Claudius Pyrrhicus; et p. 334. n. 500. Permissu Juliorum Orientis, et Pyrriches. In utroque exemplo altera ex duabus aspirationibus deest. *F.*]

[PYRRHĪDAE, arum, m. plur. iidem ac Epirotae, ita appellati a Pyrrho eorum rege. *Just.* 17, 3. Post Pyrrhus Achillis filius amisso per absentiam Trojanis temporibus paterno regno, in his locis consedit, qui Pyrrhidae primo, postea Epirotae dicti sunt. *F.*]

PYRRHO, onis, m. *Πύῤῥων*, philosophus Elidensis, filius Philistarchi. Primo pictor fuit, deinde Anasarchi discipulus. Vixit annos ferme nonaginta. Ejus sectatores Pyrrhonii dicuntur, et Sceptici, h. e. considerantes, quia omnia considerando et ambigendo tractant, nihilque affirmant. V. *Gell.* 11, 5. et *Cic. Or.* 3, 17.

PYRRHŎCŎRAX. V. PYROCORAX.

PYRRHONĬI. V. PYRRHO.

PYRRHUS, i, m. *Πύῤῥος*, filius Achillis ex Deidamia Lycomedis filia, nepos Pelei et Thetidis, pronepos Aeaci et Aeginae, adnepos Jovis et Europae: ita dictus a *πυῤῥὸς*, rufus, id est a fulvo colore capillorum, teste *Serv.* ad *A.* 2, 468. Hic et Neoptolemus appellatus, quod admodum adolescentulus ad belli Trojani reliquias fuerit perductus. Erat enim in fatis, sine illo Trojam capi non posse. Fuit primus, id est princeps eorum, qui in equum ligneum ingressi sunt. In Ilii expugnatione primum Politem Priami filium, deinde et patrem ipsum interfecit. Polyxenam Achillis patris sui Manibus inferias misit. Postremus Graecorum omnium ex Troade discessit, Heleno Priami filio vetante, qui tempestatem prospexit, quam passi sunt Idomeneus, Ulysses, Ajax, et ceteri Graeciae principes. Abduxit secum Andromachen Hectoris uxorem, quae illi in praedae divisione obtigerat, et Helenum. Amisso per absentiam Trojanis temporibus paterno regno, quod erat in Thessalia, consedit in Molossia regione Epiri, quae prius fuit regnum Molossorum. Duxit uxorem Andromachen, ex qua, ut aliqui scribunt, genuit filium Molossum, fortasse etiam alium filium nomine Peripeleum. Sed cum in templum Dodonaei Jovis ad consulendum venisset, ibi Lanassam neptem Herculis rapuit. Igitur Andromachen uxorem tradidit Heleno filio Priami regis, et regnum Chaonum, ob illius industriam singularem, et praecipue, quod confecto bello Trojano tempestatem praedixerit, et Pyrrhum navigare prohibuit. Ex Lanassae matrimonio octo liberos sustulit, ex quibus nonnullas virgines nuptum finitimis regibus tradidit, opesque affinitatum auxilio magnas paravit. Ad extremum rapuit Hermionen filiam Menelai et Helenae, quae Orestae desponsata fuerat. Quare ab Oreste interfectus est in templo Apollinis Delphici, inter altaria, ope Macharei, al. Macrei, sacerdotis. *Just.* 17, 3, et *Serv. var. in loc.* ¶ Pyrrhus alter, similiter rex Epiri, sive Epirotarum, qui ex Achille et ipse, Peleo, Aeaco, et Jove genus ducebat. Hic est ille Pyrrhus, qui strenuissime cum Romanis, et Carthaginiensibus plurima bella gessit. Demum in Spartae obsidione, cum inter primos pugnaret, ictu lapidis interfectus est. V. *Just.* 25, 3, 4. et 5. ¶ **Pyrrhi castra* loci nomen fuit in Laconia. *Liv.* 35, 27. ¶ Nomen recepit a Pyrrho Achillis filio, et fortasse idem est, qui *Πύῤῥιχος* audit *Paus. Lacon.* 25. ¶ *Pyrrhi castra* etiam dictus est locus in Epiro, teste *Liv.* 32, 13. *B. A.*

[PYRSUS, i, m. *πυρσὸς*, fax. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 962, 5. M. Livius Pyrsus. *F.*]

PYRUM et Pyrus. V. PIRUM et PIRUS.

PYSMĂ, ătis, n. quaesitum, interrogatio: *πύσμα* a *πύθω*, interrogo. Differt ab erotemate, cui una voce responderi potest: pysmati autem, cum plura simul quaerendo complectatur, non nisi pluribus satisfieri potest. Haec *Capell.* 5, 171. *Adde *Aquil. Roman. de fig. sent. et eloc.* p. 152. ed. *Ruhnk.* *B. A.*

*PYSTIRA, insula maris Aegaei, Smyrnae adjacens. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

PYTHĂGŎRAS, ae, m. *Πυθαγόρας*, philosophus Samius, teste *Ov. Met.* 15, 60., filius Demarati locupletis negotiatoris, al. Mnesarchi annulorum sculptoris: ita dictus, quod non minus vera, quam Pythii Apollinis oraculum, loqueretur; a *Πύθιος* epithet. Apollinis, et *ἀγορὰ*, oratio. Magnis sapientiae incrementis ornatus primo in Aegyptum profectus est, deinde astrologiae, Chaldaicaeque disciplinae cupidus Babylonem se contulit. Ex Oriente regressus in Cretam, et Lacedaemonem ad cognoscendas Minois, et Lycurgi inclytas ea tempestate leges contendit. Post haec in patriam rediens, cum eam a Polycrate tyranno occupatam vidisset, secessit in Peloponnesum. Primus se *philosophum* nominavit, h. e. sapientiae amatorem; cum ceteri per ea tempora se sapientes dicerent. Postea in Italiam venit, in eam partem, quae Magna Graecia dicta est, sedemque Crotone figens, magno auditorum affluxu philosophiam professus est, docuitque et privatim, et publice. Venit in Italiam, *Cic.* teste *Tusc.* 4, 1., L. Tarquinio Superbo regnante. *Liv.* 1, 18. scribit Servio Tullio regnante venisse. Auctor fuit metempsychoseos, idest transmigrationis animarum, docens, animas post mortem de corporibus in corpora transire, et animas hominum quandoque in bestias mitti. Hinc esus carnium prohibebat. Dicebat, se in bello Trojano fuisse Euphorbum Panthoi filium, qui interfectus a Menelao iterum revixisset in Homerum, postea in pavonem, deinde in Pythagoram. Hic postremo dicitur renatus in Q. Ennium poetam. Hinc *Pers.* 6, 10. Cor jubet hoc Ennl, postquam destertuit esse Moeonides Quintus pavone ex Pythagoreo. ¶ Discipulis suis interdicebat, ne faba vescerentur, quod habet inflationem magnam is cibus tranquillitati mentis quaerentis vera contrariam. V. FABA. ¶ Silentium quoque iis maxime commendabat, jubebatque per quinquentium religiosissime servare, ut scribit *Laert.* Quare ii ob id *ἀκουστικοὶ* dicti sunt. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 157. At non Pythagorae monitus, annique silentes. ¶ Discipuli Pythagorae in disputando rationem non afferebant, sed magistri auctoritatem, et dicebant, *αὐτὸς ἔφα, ipse dixit.* V. IPSE. ¶ Cum viginti annos Crotone egisset, Metapontum migravit, ibique decessit. Illius tanta admiratio fuit, ut ex domo ejus templum facerent, eumque pro Deo colerent. *Just.* 20, 4. ¶ Littera Pythagorae est Y. Veteres philosophi huic litterae duas illas vias compararunt, quarum altera virtutis est, altera vitiorum. Dicebant enim, ut est ap. *Lact.* 6, 3., humanae vitae cursum illi esse similem, quia unusquisque hominum, cum primum adolescentiae limen attigerit, et in eum locum venerit, partes ubi se via fidit in ambas (*Virg. A.* 6, 540.), haereat nutabundus, ac nesciat, in quam se partem potius inclinet. Hujus comparationis auctor Pythagoras fuisse dicitur. *Auson. Idyll.* 12, 9. de Litteris: Pythagorae bivium ramis pateo ambiguis Y. *Pers.* 3, 56. Et tibi quae Samios deduxit littera ramos, Surgentem dextro monstravit limite callem. V. PRŎDĬCĬUS. ¶ *Fuere et tres hoc nomine inclyti statuarii; quorum unus Rheginus, teste *Plin.* 34, 8. ¶ alter, Leontinus, teste *eod. ib.* ¶ tertius denique Samius, prius pictor. *Id. ib.* *B. A.*

PYTHĂGŎRĒUS, a, um, adj. *Πυθαγόρειος*, ad Pythagoram pertinens. *Hor. Ep.* 2, 1, 52. Pythagorea somnia. *Pers.* 6, 11. Pythagoreus pavo. V. v. praec. *Cato R. R.* 157. *in lemmate.* Pythagorea brassica, *h. e.* a Pythagora impense commendata, ut est ap. *Plin.* 20, 9, 33. ¶ *Pythagorei, orum,* philosophi discipuli et asseclae Pythagorae. *Cic. Or.* 2, 37. Referta quondam Italia Pythagoreorum fuit.

PYTHĂGŎRĬCUS, a, um, adj. Pythagoreus, ut Pythagorica prudentia, *Val. Max.* 4, 7. *n.* 1. *extr.* philosophia. *Plin.* 13, 13, 27. ¶ *Pythagorici, orum,* Pythagorae discipuli, aut sectatores. *Cic. Div.* 1, 30. Pythagoricis interdictum ne faba vescerentur.

PYTHĂGŎRISSO, as, n. 1. *πυθαγορίζω*, Pythagoricus sum. *Appul. Flor. n.* 15. Noster Plato pythagorissat.

PYTHAULĂ et Pythaules, ae, m. *πυθαύλης*, tibicen, qui Pythium carmen tibia canit, *h. e.* Apollinis Pythii laudes. Inde enim nomen primo habuit, quasi *Pythiaules.* *Hyg. fab.* 273. His quoque ludis pythaules, qui Pythia cantaverat, septem habuit palliatos, qui voce cantaverunt: unde postea appellatus est choraules. ¶ Ad illos etiam appellatio translata est, qui in comoediis, tragoediisque canebant, praesertim in canticis, et ubi alicujus laudes persequi contingeret. *Diomed.* 3, 489. Quando chorus canebat, choricis tibiis, id est choraulicis, artifex concinebat: in canticis autem, pythaulicis responsabat. *Varr.* ap. *Non.* 2, 743. Priusquam in orchestra pythaules inflet tibias, domi suae ramices rumpit. *Sen. ep.* 76. Ingenti studio, quis sit pythaules bonus, judicatur: habet tibicen quoque Graecus, et praeco concursum. *Vopisc. Carin.* 19. Exhibuit et centum camptaulas, choraulas centum, etiam pythaulas centum. *Salmas.* hic eos refellit, qui *pithaules* scribunt, et a *πίθος*, dolium, deducunt: ut pithaules fuerit, qui doliolo aere pleno tibias inflaret, quemadmodum ascaules utre. *Voss.* quoque *Instit. poet.* 2, 37. eos reprehendit, qui *πειθαύλης* esse putant, a cantus dulcedine, et suadela, quae Graecis *Πειθώ.*

[PYTHAULĬCUS, a, um, adj. ad pythaulen pertinens. V. v. praec. *F.*]

PYTHĬĂ, ae, f. *Πυθία*, Phoebas, sive sacerdos Apollinis Delphici, al. Pytho, quae *ὅλμῳ*, seu tripodi divaricatis cruribus insidens subeuntem excipiebat cum halitu per genitalia spiritum, inde repleta furore, crinibusque resolutis, ac spumas ore emittens, de rebus cum futuris, tum dubiis respondebat. *Cic. Div.* 1, 19. Mentem Pythiae divino afflatu concitabat. Adde *Nep. Milt.* 1.

PYTHĬĂ, orum, n. plur. *Πύθια*, sacrum certamen in Apollinis Pythii honorem. Instituta dicuntur ob caedem Pythonis serpentis, et inde nominata.

Ov. Met. 1, 446. Instituit sacros celebri certamine ludos, Pythia, perdomitae serpentis nomine dictos. ℙ Victores hujus certaminis, teste *Luciano*, lauro coronabantur. *Plin.* 35, 9, 35. Phidias certavit cum Timagora Chalcidense, superatus ab eo Pythiis. V. PYTHIONICES.

*PYTHIAS, adis, f. servae nomen ap. *Ter.* in *Eun.* ℙ Ita *Hor. A. P.* 238. Pythias ancilla est in comoedia Lucilii, teste *Vet. Schol. Cruq.* ad l. *B. A.*

PYTHĬCUS, a, um, adj. idem ac Pythius. *Liv.* 5, 15. Pythicum oraculum. *Id. ib.* 23. Pythicae sortes. *Tert. adv. Gnost.* 6. Carthago donata Pythico agone. *Val. Max.* 1, 8. *n.* 10. Pythica divinatio.

PYTHĬON, ii, n. genus bulbi, πυθίων. *Plin* 19, 5, 30.

*PYTHĬON, onis, m. Πυθίων, Rhodius, scripsit de re rustica. *Varr. R. R.* 1, 1. *B. A.*

*PYTHIONĬA, ae, f. insula maris Ionii, Corcyrae propinqua. *Plin.* 4, 12. ed. *Hard.*, ubi ed. *Elzev.* habet *Pytionia*. *B. A.*

[PYTHĬONICES, ae, m. πυθιονίκης, qui Pythiis ludis vicit: a Pythia, et νίκη, victoria. *Not. Tir.* p. 174. Pythia, pythionices. V. ISTHMIONICES. *F.*]

*PYTHIS, is, m. eximius sculptor et pictor, quem tamen a Timagora Chalcidensi apud Delphos in picturae certamine superatum narrat *Plin.* 35, 9. Meminit eti m *Id.* 36, 5. *B. A.*

*PYTHĬUM, i, n. Πύθιον, opp. Thessaliae. *Liv.* 42, 53. et 44, 2, 32. et 35. *B. A.*

PYTHĬUS, a, um, adj. ad Pythium, seu Apollinem pertinens. *Prop.* 3, 11, 52. Dum petit intonsi Pythia regna Dei, *h. e.* Delphos. *Juven.* 13, 199. Pythia vates. *Cic. Div.* 1, 1. Pythium oraculum. *Lucan.* 6, 425. Non tripodas Phoebi, non Pythia consulit antra. *Mar. Victor.* 1962. Pythium metrum; et *Diomed.* 3, 493. Pythius versus.

PYTHĬUS, ii, m. Πύθιος, cognomen Apollinis a Pythone dracone, quem ipse Junonis nutu immissum, secundum poetarum fabulas, in prima infantio sagittis interfecit. *Ov. Met.* 1. a v. 438. *Hor. Od.* 1, 16, 5. non adytis quatit Mentem sacerdotum incola Pythius. V. *Macr. Sat.* 1, 17. *med.*

*PYTHO, onis, m. nomen viri ap. *Liv.* 44, 12. et 16. *B. A.*

PYTHO, us, f. Πυθώ, urbs Graeciae, eadem ac Delphi, sic dicta, quia ibi Apollo sub serpentis symbolo colebatur, quod Pythonem puer sagittis occidisset. *Tibull.* 2, 3, 27. Delos ubi nunc, Phoebe, tua est? ubi Delphica Pytho? *Lucan.* 5, 134. barbarica cum lampade Pytho Arsit.

*PYTHODĬCUS, i, m. Πυθόδικος, insignis statuarius, de quo *Plin.* 34, 8. *B. A.*

*PYTHODŌRUS, i, m. Πυθόδωρος, nobilis statuarius, Thebanus. *Plin.* 36, 5. *B. A.*

PYTHON, onis, m. Πύθων, ingens quidam draco, natus ex putredine terrae post diluvium Deucalionis, qui ab Apolline sagittis interfectus est. *Ov. Met.* 1. a v. 438. rem pluribus narrat; et *Macr. Sat.* 1, 17. *med.* interpretatur. *Claud.* in *Ruf. praef.* 1, 1. Phoebeo domitus Python cum decidit arcu. *Lucan.* 6, 408. hinc maxima serpens Descendit Python; et 5, 80. adhuc rudibus Paean Pythona sagittis Explicuit. ℙ *Python* dicitur etiam ventriloquus, qui Apolline inspirante loqui putabatur. V. PYTHONISSA.

PYTHŎNĬCUS, a, um, adj. ad Pythonem, vel ad Apollinem pertinens. *Tert. Anim.* 28. *f.* Scimus, etiam magos elicere explorandis occultis per Pythonicos spiritus.

PYTHONĬON, n. herba, alio nomine dracontea. *Appul. Herb.* 4, et 14.

[PYTHONISSĂ, ae, f. mulier fatidica, quae et ventriloqua erat. *Not. Tir.* p. 174. Pithon, Pythonissa. V. PYTHON et VENTRILOQUUS. *F.*]

*PYTHONOS COME, es, f. Πύθωνος κώμη, Pythonis (serpentis) vicus, locus fuit in Asia, de quo *Plin.* 10, 23. Pythonos comen vocant in Asia patentibus campis, ubi congregatae inter se (*ciconiae*) commurmurant, eamque, quae novissima advenit, lacerant, atque ita abeunt. Adde *Solin.* 40. (al. 53.) *extr.* *B. A.*

*PYTHOPŎLIS, is, f. Πυθόπολις, urbs Bithyniae, ad Soloentem fluvium. *Plin.* 5, 32. *B. A.*

*PYTHUS, i, m. pilam lusoriam invenit, teste *Plin.* 7, 56. *B. A.*

PYTISMĂ, atis, n. πύτισμα, sputum: a *pytisso*, de quo infra. *Vitr.* 7, 4. *f.* In conviviis quod poculis, et pytismatis effunditur, simul atque cadit, siccescit. Alii perperam leg. *sputismatis*. *Juven.* 11, 173. Qui Lacedaemonium pytismate lubricat orbem, *h. e.* mensam e marmore Lacedaemonio (alii intelligunt pavimentum) spuendo, vel saliva ex ore effundente se ex crebro potu, madefacit, et lubricam reddit. Alii leg. *pedemate*, *h. e.* saltatione: a πηδάω, salio. Alii *petteumate*, *h. e.* crebro talorum usu (nam πεττὸς calculum lusorium significat) terit quodam modo, et levigat mensam e marmore Lacedaemonio. Alii *pitysmate*, *h. e.* trocho e pinu, quae arbor Graece est πιτύς. Alii denique alia comminiscuntur. V. LACEDAEMONIUS *f.*

PYTISSO, as, n. 1. πυτίζω, a πτύω, exspuo. Significat leviter vinum degustare explorandi gratia, et degustatum exspuere, ut *Donat.* docet ad illud *Ter. Heaut.* 3, 1, 48. Nam ut alia omittam, pytissando modo mihi quid vini absumpsit! sic hoc, dicens, asperum, pater: aliud lenius, sodes, vide. Alii scrib. *pitisso*, h. e. modice et per intervalla gustandi gratia bibo: a πύω, seu πίνω, bibo.

PYXĂCANTHUS, i, m. et f. πυξάκανθα, frutex spinosus, cubitalibus ramis, foliis buxi: a πύξος, buxus, et ἄκανθα, spina. *Plin.* 12, 7, 16. et 24, 14, 7. Spinam ipsam in Graecia quidam pyxacanthum Chironium vocant. [*Buxdorn, Rhamnus lycioides, *L.*]

PYXĂGATHUS, i, m. πὺξ ἀγαθὸς, pugnis vel pugno strenuus, bonus pyctes. *Mart.* 7, 57. Castora de Polluce Gabinia fecit Achillam: Pyxagathus fuerat, nunc erit Hippodamus. Respicit ad illud *Hom. Il.* 3, 237. Κάστορά θ' ἱππόδαμον, καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα. Jocus autem quaeritur in ambiguitate vocis πὺξ, quae adverbium est, et *pugnis* significat, quaeque etiam pro πυγὴ, nates usurpatur. Ita Achillas, qui prius πὺξ ἀγαθὸς, *h. e.* puer strenue pathicus erat, et paediconibus suis gratificari solitus, nunc repente ἱππόδαμος, *h. e.* equorum domitor factus Gabiniam inequitat.

PYXĬDĀTUS, a, um, adj. in modum pyxidis formatus. *Plin.* 31, 6, 31. de aquaed.: Ceterum a fonte duci fictilibus tubis utilissimum est, crassitudine binum digitorum, commissuris pyxidatis, ita ut superior intret. *Vitr.* de eadem re verba faciens, 8, 7. Sed ita ut hi tubuli ex una parte sint lingulati, ut alius in alium inire, convenireque possint; et *Pall.* 9, 11. Fictilibus tubis cum ducitur, duobus digitis crassi, et ex una parte reddantur angusti, ut palmi spatio unus in alterum possit intrare. Illustrat haec illud *Plin.* 9, 10, 12. Dentes non sunt testudini, sed rostri margines acuti, superna parte inferiorem claudente pyxidum modo.

PYXĬDĬCŬLĂ, ae, f. πυξίδιον, dimin. pyxidis. *Cels.* 6, 6. *n.* 5. Liquidum collyrium pyxidicula servatur.

PYXĬNUM, i, n. nomen collyrii, quod describitur a *Cels.* 6, 6. *n.* 25. et fortasse ex eo nomen habet, quia buxeo vase seu pyxide servatur. V. TRIPUXINUM.

*PYXIRĀTES, ae, Euphrates fluvius versus scaturigines suas dictus est. *Plin.* 5, 34. *B. A.*

PŸXIS, idis, f. πύξις, proprie est vasculum e buxo excavatum, teres, et operculo in ipsum vas intrante (V. PYXIDATUS) clausum: a πύξος, buxus: sed translate accipitur pro vase parvo ex quacumque materia, ut ait *Quint.* 8, 6. *med.* et *Sen. Ben.* 5, 13. *med.*, ad continenda ea, quae plurimum interest bene clausa servari, ne corrumpantur, ut medicamenta, venena, odores, et hujusmodi. *Cic. Coel.* 25. Pyxidem veneni alicui tradere. *Suet. Ner.* 47. Venenum in auream pyxidem conditum. *Juven.* 13, 25. partos gladio, vel pyxide nummos, *h. e.* veneno: metonymia. *Suet. Ner.* 12. Barbam primam posuit, conditamque in auream pyxidem Jovi Capitolino consecravit. Adde *Petr. Sat.* 29. *Sen. ep.* 95. *med.* Nihil opus erat tam magna medicorum suppellectile, nec tot ferramentis, atque pyxidibus. *Plin.* 28, 18, 76. Aerea pyxide medicamentum condere; et 29, 6, 38. In argentea pyxide servare; et *ib.* 2, 10. In stannea pyxide condere. *Id.* 21, 20, 81. Crocum asservatur cornea pyxide. *Id.* 32, 10, 47. Psilothrum plumbea pyxide asservatur. ℙ Pertinet ad instrumentum mundi muliebris. *Mart.* 9, 38. Cum sis ipsa domi, mediaque ornere Suburra, Fiant absentes et tibi, Galla, comae: Nec dentes aliter, quam serica, nocte reponas, Et jaceas centum condita pyxidibus. *Petr. Sat.* 110. Ancilla corymbio dominae pueri adornat caput, immo supercilia profert de pyxide, sciteque jacturae lineamenta secuta, totam illi formam suam reddidit, *h. e.* ad similitudinem superciliorum quae prius deraserat, alia ficticia apponit. *Paul. Sentent.* 3. *tit.* 7. *f.* Mundo muliebri legato ea cedunt, per quae mundior mulier, lautiorque efficitur, velut speculum, conchae, situli: item pyxides, unguenta, et vasa, in quibus ea sunt. ℙ A similitudine pyxidem ferream ponit *Plin.* 18, 11, 29. *n.* 2. in primori parte pili, quo zeae granum in pila lignea tunditur ad alicam faciendam: et videtur significare ferrum teres et cavum instar pyxidis, quodque *Id. ib.* 10, 23. fistulam serratam, et *Cato R. R.* 10. fistulam farrariam vocant.. V. FISTULA. ℙ Latino more scribitur et *puxis*, ut *Sulla* pro *Sylla*, et *mus* pro μῦς. *Scrib. Comp.* 228. Medicamentum puxide nigri plumbi reponere.

*PYXĪTES, ae, m. fluvius Colchidis. *Plin.* 6, 4. *B. A.*

*PYXUS, untis, f. Πυξοῦς, Graecum nomen Buxenti, Lucaniae oppidi. *Plin.* 3, 5. *B. A.*

Q

Q in mutis litteris numeratur. Hanc veteres ignorabant. Unde scribebant *oblicus*, non *obliquus*, *locuntur*, non *loquuntur*, ut testantur vetustissimi codices. Postquam vero inventa fuit, nonnulli putaverunt, non litteram, sed notam esse duas in se litteras continentem, C et U, quare scribere instituerunt *qis*, *qid*, *qaeret*, absque *u*, ut *Velius Longus*
ait 1219., quod alii *cuis*, *cuid*, *cuaeret* scribe
lebant. Sic *acuae* pro *aquae* ap. *Grut.* 593, 5
tra alii pro C aut K ponebant Q., ut *pequni*
qum, *pequdes*, et alia quae leguntur ap. *eun*
in locis. Supervacanea dicitur, sicut et K, q
C potest implere earum vicem, et propter nihi
scribenda videtur, nisi ut U vocalem, sempe
se sequentem, in eadem syllaba cum altera
conjungat, quae alioqui conjungi non posset
quioremque, et pinguiorem efficiat sonum.
12, 10. *med.* Duras et illa syllabas facit, q
conjungendas demum subjectas sibi vocales e
lis: alias supervacua, ut cum Equum, ac Equ
bimus, cum etiam ipsae eae vocales duae e
sonum, qualis apud Graecos nullus est, ideoq
bi illorum literis non potest. ℙ Ap. antiqui
Graecos haec eadem littera erat media inter
ut nunc apud Latinos est inter P et R; et nu
nonaginta apud eosdem etiamnum significat;
ro forma erat ϙ, quae similis profecto est Lat
Q. Id patet ex *Quint.* 1, 4. *med.* Et Q, cu
milis effectu specieque, nisi quod paulum a
obliquatur, Koppa apud Graecos nunc tantum
mero manet. V. *Eckhel. D. N. V.* T. 4. p. 3
In praenominibus sola ponitur, et valet *Quin*
Q. Fabius Maximus, Q. Caecilius Metellus.
iam nota honoris, *Quaestorem* indicans: nec
populum, cum ea notamus *Quirites*. *Diomed.*
ℙ Nonnunquam est nota particulae *que*, ut cu
bimus S. P. Q. R. *senatus populusque Roma*
D. N. M. Q. E. *devotus numini majestatique e*
antiq. Inscriptionib. ℙ [*Confund. *Q.* et
V. *Beier.* ad *Cic. Fragm.* LX. sq. — *Q.* et *T.*
Id. ad *Cic. Off.* 2. p. 399.]

QOEPPE et coeppe, quippe. Legitur in
Flor. ap. *Torrent.* 37, 4, 8. *f.* et *ib.* 41, 2,
monuit *Briss. in Παρεργ. n.* 2.

QUĀ, adv. πῇ, ᾗ, ἧχι, ὅπη, qua via, per
locum, qua parte: [*est abl. fem. pronom. rel
quae, *quod*, intell. vel parte, vel ratione:
wo, *wie*, *in wie fern*: significatque illum,
loco, vel modo aliquid fieri possit. A) D
ubi nusquam motum per locum denotat, u
docuerat, sed statum in loco, ubi res qualis
perficitur: quamquam cum verbis motum in
aliq. indicantibus saepissime conjungitur.] *Ci*
cin. 8. Iste ad omnes introitus, qua adiri pot
eum fundum, armatos opponit. *Nep. Milt.* 3
tem fecit in Istro flumine, qua copias traduce
Eum. 8. Duae erant viae, qua ad hibernacu
set perveniri. *Ov. Met.* 5, 290. Quaque via
bis, erit et mihi, dixit, eadem. *Cic. Phil*
In templum ipse nescio qua, per Gallorum
lum adscendit. *Nep. Cim.* 2. *extr.* His ex m
arx Athenarum, qua ad meridiem vergit, es
ta. *Caes. B. G.* 1, 38. Reliquum spatium, q
men intermittit, mons continet. *Ov. Her.*
Qua patet umbrosum Rhodope glacialis ad Ha
Id. Met. 14, 361. Plurima qua silva est.
ex quo loco, unde. *Tac. A.* 3, 1. Complent
modo portus, et proxima muris, sed moenia
cta, quaque longissime prospectari poterat.
A. 2, 752. muros obscuraque limina porta
gressum extuleram, repeto. ℙ Item qua
parte. *Ov. Met.* 1, 241. qua terra patet, fera
Erinnys. *Sall. Jug.* 108. Omnia qua visus era
strata telis, armis, cadaveribus. *Cic. Or.*
Quo minus ei liceat vagari, qua velit. ℙ B) It
ratione, quomodo. *Virg. A.* 1, 680. Qua fa
possis, nostram nunc accipe mentem. Alii le
teste *Pierio*. *Cic. Phil.* 6, 3. Ante praedico,
tonium delectus, qua possit, habiturum. *Ov*
2, 4, 33. Constantique fide veterem tutare s
Qua licet, et quantum non onerosus ero. *V*
11, 292. coeant in foedera dextrae, Qua datu
de *Ter. Ad.* 4, 5, 56. ℙ Item in quantum,
nus. *Liv.* 39, 48. *extr.* Statui non ultra atting
terna, nisi qua Romanis cohaerent rebus. *Q*
1. *med.* Aut assumere in causam naturas eoru
competent, aut mitigare, qua repugnabant,
bit. *Paul. Dig.* 35, 2, 63. In praesentia non
lius alicujus, sed qua homo aestimatur. Ita
Alii leg. *quasi*. [*Sen. *Q. N.* 3, 14. Aegyptii
vocant masculum, qua ardet flamma; et fe
qua lucet innoxius tactu: q. l. laudat *Ramsh.*
Lat. §. 158. 5. p. 561. illud in nota docens: u
v. *qua* hac quidem significatione nonnisi ap.
et seriores prosae orationis scriptores. Add
A. 6, 10. qua occupandae reipubl. argui no
rant, ob lacrimas incusabantur.] ℙ In illo
11, 2. *med.* His diebus messis conficitur, e
triginta dies, qua desecta est, etc. Jensonia
tio habet *quam*: quod planius et exploratius
Saepe geminatum significat qua parte, vel
vel cum tum. *Cic. Q. Fr.* 3, 1, 2. *f.* Ita omn
vestit hedera, qua basim villae, qua interco
ambulationis. *Plin. ep.* 6, 33. Ex superiore
cae parte qua feminae, qua viri, et audiendi
sendi studio imminebant. *Cic. Att.* 2, 19. N
diatoribus, qua dominus, qua advocati sibi
scissi; et *ib.* 15, 18. Intelligo, te distentissim
se, qua de Buthrotiis, qua de Bruto; et *ib.*
Quam expedita tua consilia, quam evigilata t

›nibus, qua itineris, qua navigationis, qua con- ıs sermonisque cum Caesare! *Liv.* 2, 35. Usi ıua suis quisque, qua totius ordinis viribus. *Pan.* 33. Satisfactum qua civium, qua socio- ılitatibus. *Pl. Trin.* 4, 3, 37. Mores rapere rant qua sacrum, qua publicum. ¶ [*Confund. et *que a.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 5, 234. — *Qua* . V. *Brem.* ad *Nep. Milt.* 3, 1. Porro *qua* pro saepe librarii maxime in formula *si quae*, etc. runt. V. *Wand. varr. lectt. praef.* p. 75 et 88.]

AAD. V. QUOAD.

ÂCUMQUÈ, ὅπῃ, ἄν, per quamcumque viam, , partem; adverbium est motus per locum. *Verr.* 2, 1, 16. *f.* Quacumque iter fecit, ejus- fuit, etc. *Id. Fin.* 5, 2. Quacumque ingredi- in aliquam historiam vestigium ponimus. *Id.* , 17. *f.* Quacumque nos commovimus, ad Cae- acta revocamur. *Virg. A.* 11, 762. Qua se cum- rox medio tulit agmine virgo. ¶ Est etiam nque. *Lucr.* 1, 507. Nam quacumque vacat m, quod inane vocamus, Corpus ea non est: orro cumque tenet se Corpus, ea vacuum ne- am constat inane: tmesis. *Liv.* 24, 2. *f.* Qua- e custodiant plebis homines, ea patere adi- *Plin.* 4, 11, 18. Romani omnia haec maria duo- ominibus appellant: Macedonicum, quacumque loniam, aut Thraciam attingit: Graeciense, raeciam alluit. Adde 17, 12, 18. ¶ Item un- que. *Id.* 35, 10, 37. de Amulio pictore: Hu- at Minerva spectantem aspectans, quacumque retur. *Id.* 2, 2, 2. Mundus convexus, medius- uacumque cernatur.

ÂDANTĒNUS, adv. μέχρι τινὸς, usque ad am partem, aliquatenus, aliquantum. *Plin.* , 33. Citreis odor acerrimus, sapor asperri- quadantenus et cotoneis. *Id.* 24, 14, 76. Al- rhamni genus est silvestre, nigrius, et qua- nus rubens. *Id. prooem.* 37. Quae fuerit origo arum, diximus quadantenus in mentione auri rumque. Adde *Gell.* 17, 21. Tmesis est in illo *Ep.* 1, 1, 32. Est quadam prodire tenus, si non ultra. Alii leg. *quodam*, alii *quoddam*: sed n a *Bentl.* defenditur.

ADI, orum, Κουάδοι, prisca Germanorum Marcomannis vicina, ad Istrum flumen, ubi *Moravia*, quae sententia est *Cluverii*. *Tac. G.* *Eutr.* 8, 6. (al. 13.) Adde 9, 6. (al. 8.) *B. A.*

ADRĀ, ae, f. τετράγωνον, res quaelibet qua- figura. *Festus* in *Romanam:* Qui locus gradi- quadram formatus est. *Vitr.* 3, 3. Uti qua- spinae, trunci, coronae, lysis, ad ipsum sty- m conveniant, *h. e.* plinthi, ut *Philand.* et r. interpretantur. *Id. ib. paulo post:* Una pars terior torus, altera pars cum suis quadris, , *h. e.* cum suis regulis, quibus scotia claudi- ıt *Bald. in Lex.* interpretatur. *Id.* 10, 2. In s tignorum posterioribus figuntur chelonia: enim ad quadratum sunt dolata. ¶ Prae- sic dicitur mensa, in qua cibi apponuntur: lim forma quadrata fuit. *Varr. L. L.* 4, ensam escariam cibillam appellabant: ea erat ıta, ut etiam nunc in castris est. *Virg. A.* 7, t violare manu malisque audacibus orbem Fa- rusti, patulis nec parcere quadris: Heus! et- ensas consumimus? etc. *mensas* appellaverat *ib.* 3, 257. et 394.; intelligit autem mensas as, seu adorea liba, *h. e.* latas placentas ex quas per herbam subjecerant epulis, ut *ib.* oquitur. ¶ Hinc *aliena vivere quadra* ap. *Ju-* , 2. est parasitorum, qui aliorum mensas sor- ctantur, coenasque foris assidue captant. ¶ rea est *quadra* quarta pars, et universim fru- fragmentum cujusque rei. *Hor. Ep.* 1, 17, 49. hi dividuo findetur munere quadra. *Mart.* 9, cta plurima quadra de placenta. Adde 3, 77. 75. *Id.* 12, 32. quadra casei Tolosatis. *Sen.* , 29. Quadra panis. ¶ [Est etiam cogn. R., tius Quadra, ap. *Sen. Q. N.* 1, 16. *F.*]

ADRĀGĒNĀRĬUS, a, um, adj. qui in se con- uadraginta, ut Quadragenarius pupillus, ap. . 25., idest quadraginta annorum. Sic *Arnob.* Quadragenarium istum ad te voca: τεσσαρα- ηv. ¶ *Quadragenaria fistula* ap. *Vitr.* 8, 7. *nt. Aquaed.* 50. et 65. in aquaeductibus est, abet areae, idest luminis in rotundum coacti, quadraginta. ¶ *Dolium quadragenarium* *t. R. R.* 105. fortasse est quadraginta con- .

ADRĀGĒNI, ae, a, adj. distributivum, ut bini. *Cic. Verr.* 2, 1, 56. Columnae singulae iis quadragenis millibus locatae. *Liv.* 1, 43. nta confecit centurias, quadragenas seniorum, orum. *Plin.* 36, 8, 14. *n.* 2. Obelisci quatuor genum octonum cubitorum longitudine; et 17, . *n.* 22. Intervallum justum arborum, si are- um, quadrageni pedes in terga, frontemque. 12, 20. *med.* Ex hac compositione quantum arios musti quadragenos octonos adjiciendum certum est. *Liv.* 38, 38. *f.* Obsides annorum quadragenum. *Plin.* 36, 13, 19. *n.* 2. Pyra- complures quadragenarum ulnarum. ¶ Poni- ro cardinali quadraginta. *Colum.* 5, 2. Cen- ies duceni quadrageni fiunt viginti octo millia et octingenti, *h. e.* numerus bis centum quadraginta multiplicatus per centum viginti efficit summam 28,800.

QUADRĀGĒSĬMUS, a, um, adj. τεσσαρακοστὸς, qui post triginta novem proxime sequitur. *Varr.* ap. *Gell.* 3, 10. Nono et quadragesimo die totus homo in utero absolvitur. *Cato R. R.* 23. Partem quadragesimam addito defruti in culeum. ¶ *Quadragesima* absolute, ap. *Suet. Cal.* 40. Pro litibus atque judiciis exigebatur quadragesima summae, de qua litigaretur. ¶ Item de vectigali, quo quadragesima pars pendebatur. *Tac. A.* 13, 51. Manet tamen abolitio quadragesimae, quinquagesimaeque, et quae alia exactionibus illicitis nomina publicani invenerunt. *Suet. Vesp.* 1. Publicum quadragesimae in Asia egit. V. PUBLICUS. *Quint. decl.* 359. in *lemmate:* Praeter instrumenta itineris, omnes res quadragesimam publicano debeant. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 462, 2. C. Atius Alcimus Felicianus proc. quadrag. Galliarum. ¶ *Quadragensuma* ἀρχαϊκῶς pro quadragesima habetur in Galbae nummo ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 6. p. 296. Quadragensuma remissa. In aliis vero nummis ap. *eund. ib.* legitur: Quadragens. remissa, vel XXXX. remissa, vel R. XXXX. ¶ Item de jejunio quadraginta dierum ante Pascha Christianis usitato. *Hieron. ep.* 41. *n.* 3. Nos unam quadragesimam secundum traditionem Apostolorum jejunamus, illi *(haeretici)* tres in anno faciunt quadragesimas, quasi tres passi sint Salvatores.

QUADRĀGĬES, adv. τεσσαρακοντάκις, quater decies. *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 47. de Catone: Ipse quadragies quater accusatus gloriose absolutus. ¶ Interdum per ellipsim adhibitum significat quadragies centena millia. *Cic. Fl.* 13. Sestertium ter, et quadragies. In antiqu. Inscriptionib. legitur etiam *quadragiens*, ut in *Monum. Ancyr. n.* 2. ap. *Grut.* 230.

QUADRĀGINTĀ, adj. indecl. numerale, cardinale, τεσσαράκοντα, quater decem. *Cic. Rosc. Am.* 14. Annos natus magis quadraginta. *Catull.* 115, 1. habet instar triginta jugera prati, Quadraginta arvi; cetera sunt maria. *Pl. Most.* 3, 1, 102. et 120. Quatuor quadraginta minae, *h. e.* XXXXIV.

QUADRANGŬLĀTUS, a, um, adj. ut Quadrangulata turris, *Tert. Anim.* 17.

*QUADRANGŬLUM, i, n. τετράγωνον *Gloss. Lat. Gr. B. A.*

QUADRANGŬLUS, a, um, adj. τετράγωνος, quatuor angulos habens. *Plin.* 13, 22, 38. Intus granum quadrangula figura. *Id.* 25, 6, 27. Herba quadrangulo caule.

QUADRANS, antis, m. 3. τεταρτημόριον, quarta pars alicujus rei. Primo est quarta pars assis, *h. e.* tres unciae. Et quia asses, *h. e.* nummi, olim librales fuere, quadrans fuit moneta aerea trium unciarum, nota ratis impressa. *Plin.* 33, 3, 13. Nota aeris *(h. e.* assis) fuit ex altera parte Janus geminus, ex altera rostrum navis: in triente vero, et quadrante rates. Quadrans antea teruncius vocatus a tribus unciis. *Paul.* ex *Festo* in *Ratitum.* Ratitum quadrantem dictum putant, quod in eo et triente ratis fuerit effigies, ut navis in asse. *Mart.* 2, 44. Et quadrans mihi nullus est in arca; et 7, 10. Quadrantem nemo jam tibi credet. *Petr. fragm. Trag.* 43. *Burm.* Paratus quadrantem de stercore mordicus tollere: *proverb.* de avaro sordido. ¶ Erat merces consueta balneatoris. *Hor. Sat.* 1, 3, 136. dum tu quadrante lavatum Rex ibis. Adde *Juven.* 6, 447. ¶ Centum quadrantes, *h. e.* asses XXV. erant sportula pauperiorum clientum, cum loco coenae pecunia dabatur. *Id.* 1, 120. densissima centum Quadrantes lectica petit. *Mart.* 10, 75. Sportula nos junxit quadrantibus arida centum. Adde *ib.* 70., 1, 60., 3, 7. et 6, 88. ¶ Quando as totam hereditatem significat, aut aliquam totam summam, *quadrans* est ejus quarta pars. *Suet. Caes.* 83. Instituit heredes sororum nepotes, C. Octavium ex dodrante, et L. Pinarium, et Q. Pedium ex quadrante reliquo. (Adde *Plin. ep.* 5, 7.) *Vell.* 2, 23. Turpissimae legis auctor, qua creditoribus quadrantem solvi jusserat. ¶ In usuris est quarta pars centesimae quotannis solvenda. Adjective *Scaev. Dig.* 33, 1, 21. Pro ea pecunia computari cum eo usuras quadrantes. V. CENTESIMUS. ¶ In agris est quarta pars jugeri. *Colum.* 5, 1. Pars quarta *(jugeri)* pedes septem millia et ducentos, hoc est quadrans. ¶ Quadrans operae, est quarta pars diei operarii. *Id.* 2, 4. *med.* Jugerum proscinditur duabus operis, una iteratur, proscinditur dodrante, in liram satum redigitur quadrante operae. ¶ Quadrans diei, sex horae. *Plin.* 18, 25, 57. Ad CCCLXV. adjiciunt etiamnum intercalarios diei noctisque quadrantes. ¶ In ponderibus sunt tres unciae, quarta librae pars. *Mart.* 11, 105. Mittebas libram: quadrantem, Garrice, mittis. *Colum.* 12, 20. *med.* Myrrhae quincunx, calami pondo libram, casiae selibram, amomi pondo quadrans, croci quincunx, cripae pampinaceae libram; (v. *libram*, et *selibram* minus conveniunt cum rectis casibus *quincunx*, et *quadrans:* sed V. dicta in PONDO.) *Plin.* 23, 8, 80. Quadrantem pondo baccarum decoqui in aquae sextariis tribus. *Id.* 28, 9, 37. Axungia decoquitur quadrantis pondere in vini cyathis tribus. ¶ Hujus quadrantis nota constat ex tribus lineolis hoc modo =— vel ≈~ (V. *Gron. de pecun. Vet.* 1, 6. et 85. et *Marin. Frat. Arv.* p. 228.) *Cato R. R.* 81. Mellis P. —, *h. e.* pondo seu libra, et quadrans seu tres unciae. ¶ In mensuris liquidorum et aridorum est quarta pars sextarii, *h. e.* cyathi tres: nam sextarius duodecim cyathos continet. *Mart.* 9, 94. Addere quid cessas, puer, immortale Falernum? Quadrantem duplica de seniore cado, *h. e.* porge mihi sex cyathos, quot nempe in nomine *Caesar* sunt litterae. *Cels.* 3, 15. Modicum cibum sumere, vini quadrantem, *h. e.* tres cyathos, ut *Id. ib.* 18. *med.* loquitur. *Varr. R. R.* 3, 14. *f.* et *Plin.* 9, 56, 82. Ut octoginta quadrantes caperent singularum *(cochlearum)* calices. ¶ Item quarta pars pedis, quo mensuramus, *h. e.* digiti quatuor: nam pes sexdecim continet. Haec mensura dicitur etiam *palmus minor.* V. PALMUS. *Gell.* 3, 10. *med.* Oresti corpus cubita longitudinis habens septem: quae faciunt pedes duodecim, et quadrantem. Adde 9, 4. *med.*

QUADRANTAL, alis, n. κύβος, figura ex omni parte quadrata, quales sunt cubi, et tesserae, quibus in alveolo luditur. In quamcumque enim partem incubuerint, immotam habent stabilitatem. *Gell.* 1, 20. ¶ Est etiam mensurae genus, pedem quaquaversum quadratum habens, continens octo congios, sextarios quadraginta octo, idem atque amphora, ut testatur *Fest.* in *Quadrantal*, et in *Publica pondera:* Graece κεράμιον. *Cato* ap. *Fest.* Vinum redemisti, praedia pro vini quadrantalibus sexaginta in publicum dedisti, vinum non dedisti. *Plin.* 14, 14, 16. Censores edixerunt, ne quis vinum Graecum Ammineumque octonis aeris singula quadrantalia venderet. *Cato R. R.* 57. *extr.* Eos *(servos)* non est nimium, in annos singulos vini quadrantalia decem ebibere. *Pl. Curc.* 1, 2, 14. *Phae.* Sitit haec anus. *Pa.* quantillum sitit? *Phae.* Modica est: capit quadrantal. *Pa.* Pol, ut tu praedicas, vindemia haec huic anui non satis est soli.

QUADRANTĀLIS, e, adj. quadrantem continens. *Plin.* 13, 15, 29. Mensa quatuor pedum, et semipedis per medium ambitum, crassitudine quadrantali: *idest* pedis quartae partis.

QUADRANTĀRĬUS, a, um, adj. τεταρτημοριαῖος, qui est ex quadrante. *Res quadrantaria* est balneum, quia quadrans fuit praemium balneatoris. *Sen. ep.* 86. *med.* Olim et pauca erant balnea, nec ullo cultu exornata. Cur enim ornaretur res quadrantaria, et in usum, non in oblectamenta reperta? ¶ Quadrantaria Clytaemnestra (ap. *Quint.* 8, 6. *med.*) dicta est a Coelio Clodia uxor Metelli Celeris, quia vili mercede corporis sui copiam faciebat. Ideo autem Clytaemnestra vocata est, quia quemadmodum illa Agamemnonem, ita haec maritum sustulerat. Alii quadrantariam dictam putant, quia a quodam callido amatore pro nummis argenteis quadrantes aerei quondam in ejus loculos immissi fuissent; quam rem narrat *Plutarch.* in *Cic.* Fortasse huc pertinet illud *Cic. Coel.* 26., ubi de eadem Clodia loquens, Nisi forte, inquit, mulier potens quadrantaria illa permutatione familiaris facta erat balneatori, *h. e.* vel propter corporis prostitutionem, quae in balneis praecipue a meretricibus fiebat, vel quia balneatori pro quadrante mercedem stupri dabat, familiaris illi esse potuit. Sed quod tempore *Quintiliani* aenigma erat, neque nisi quis interpretaretur, intelligi poterat: multo minus nunc sperare licet, clare evolvi posse. ¶ [*Quadrantariae tabulae* sunt, in quibus ratio habebatur de quadrante a debitoribus solvendo, quo totius assis debitum creditoribus satisfactum ex lege Valeria fuit. V. DODRANTARIUS. *F.*]

QUADRĀRĬI, ae, a, adj. quaterni. *Cato R. R.* 18. Vasa quadraria. [Alii rectius ex MSS. *quadrina* legunt, itaque edidit *Schneiderus. F.*]

QUADRĀTĀRĬUS, a, um, adj. ad quadratum pertinens. *Inscr.* ap. *Mur.* 2012, 2. Opus quadratarium Augurius Catullinus D. S. P. D. *h. e.* opus tessellatum, seu quadratis lapillis constans. ¶ *Quadratarius, ii,* absolute, est, qui litteras quadratas in marmore insculpendas curat. *Sidon. ep.* 3, 12. *med.* Carmen hoc quod consequetur, nocte proxima feci. Sed vide, ut vitium non faciat in marmore lapidicida; quod factum sive ab industria, seu per incuriam, mihi magis, quam quadratario, lividus lector adscribat. V. QUADRATUS. ¶ Item qui marmora ad amussim quadrat. *Imp. Constant. Cod.* 10, 64, 1. Quadrigarii, vel quadratarii, quos Graeco vocabulo πήκτας appellant. *Cujac.* pro πήκτας reponit λιθοθήκτας. *Vet. Auct. de limitib.* ap. *Goes.* p. 294. Vertices agrorum, qui sunt in montibus lapideis tantummodo, inductis quadratariis, ut firmius esset, quod naturaliter dolantes in montibus terminum eminentem constituerent. [*Emendavit hunc locum *F.*]

QUADRĀTĒ, adv. *Manil.* 2, 295. Ternaque bis senis quadrate fingere signis, *h. e.* cum duodecim sint Zodiaci signa, in tria quadrata, seu in tres partes, quae singulae quatuor contineant, ea dividere.

[QUADRĀTILLĀ, ae, f. dimin. quadratae. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 327, 5. Acilia Quadratilla. *F.*]

QUADRĀTIM, adv. quadrate. Agnoscitur a *Charis.* 2, 168., sed sine exemplis. *Laudat *Gesnerus* *Sosipatr. Institutionum* 1, 2. *B. A.*

[QUADRĀTĪNUS, a, um, adj. ad quadratum per-

tinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 56, 6. Maximus, et Rufus, et Quadratinus, etc. *F.*]

QUADRĀTĬO, onis, f. quadratura, figura quadrata. *Vitr.* 4, 3. *f.* Agatur linea rotundationis, quae quadrationis angulos tangat.

*QUADRĀTOR, oris, m. qui lapides aliamve rem quadrat. *Cassiod. ep.* 2, 7. Marmorum quadratores. *B. A.*

QUADRĀTŪRA, ae, f. τετραγωνισμός, figura, vel res quadrata, ut Quadraturae vitreae, laminae vitreae quadratae, et pellucidae, quas loco tectorii parietibus inducebant ad ornatum. *Vopisc. Firm.* 3. Vitreis quadraturis bitumine, aliisque medicamentis insertis domum induxisse perhibetur. ℙ [Item terrae spatium in agris quadrata figura seu quatuor lineis parallelis clausum, h. e. quod *in quadro jacet*, ut ait *Vet. Auct. de limit.* p. 282. *Goes.* Hinc *Hyg. de limit.* p. 203. Limitem quemque diligenter agi oportet, et praecedere mensura cardinem, ut quadraturae diligenter cludi possint. ℙ Item ratio definiendae circularis superficiei ad quadrati dimensionem: [*die Quadratur des Zirkels.*] *Appul. Dogm. Plat.* 3. *med.* Non quod demonstrari nequeant, ut universitas maris, quae demonstrabilis non est, et ut circuli quadratura. *F.*]

*QUADRĀTUM, i, n. opp. Pannoniae. *Ant. Itin.* ℙ Aliud, in Liburnia, vel certe in Liburniae confinio. *Id. ib. B. A.*

QUADRĀTUS, a, um, part. a *quadro:* τετράγωνος, quatuor lineas rectas aequales habens, et totidem rectos angulos. *Front. in exposit. formar.* p. 30. *Goes.* Longitudinem per altitudinem metimur, deinde totam per crassitudinem, et sic efficiemus pedes quadratos, seu solidos. *Varr.* ap. *Plin.* 36, 13, 19. *n.* 4. Quadrata basis; et 17, 11, 16. Quadrati anguli, *h. e.* recti. *Id.* 33, 4, 21. Emissaria quina pedum quadratorum ternum. *Hor. Ep.* 1, 1, 100. Diruit, aedificat, mutat quadrata rotundis. ℙ *Quadratum* absolute, figura quadrata, corpus quadratum. *Cic. Tusc.* 1, 24. Pusionem quendam Socrates interrogat de dimensione quadrati. *Plin.* 18, 22, 51. Quaterna cubita soli in quadratum quaternis denariis venundantur. ℙ Ap. astrologos *quadratum* est, cum planeta, v. gr. sub quo quis nascitur, eo tempore distat ab alio sidere, puta a sole, quarta signiferi parte, h. e. trium signorum spatio: *triangulum*, cum tertia, h. e. quatuor signorum spatio. *Cic. Div.* 2, 42. Sic *Plin.* 2, 18, 16. Luna in quadrato solis dividua est, in triquetro seminani ambitur orbe, impletur autem in adverso. *Id. ib.* 79, 81. vocat haec *quadrata mundi.* ℙ [*Quadratus* absolute est marmor quadratum. *Cassiod. Var.* 2, 7. Marmorum quadrati, qui passim diruti negliguntur, etc. *F.*] ℙ *Quadratus* est etiam, qui quatuor lineis parallelis continetur, licet hae inaequales sint, et tandummodo ad angulum rectum dispositae. Hinc via, vel aliud opus lapide vel saxo quadrato structum opponitur ei, quod constat ex scilice, qui multilaterus et multangulus est. *Liv.* 10, 23. Semitam saxo quadrato a Capena porta ad Martis straverunt aediles curules. *Id.* 6, 4. *extr.* Capitolium saxo quadrato substructum est. *Front. Aquaed.* 124. Ductus, qui lapide quadrato consistunt. *Plin.* 36, 13, 19. *n.* 4. Fornices quadrati lapidis. ℙ Quadrata littera, major, et rectis quadratisque lineis deformata. *Petr. Sat.* 29. Canis ingens in pariete erat pictus, superque quadrata littera scriptum, CAVE CANEM. ℙ Statura quadrata, media, neque procera, neque humilis. *Suet. Vesp.* 20. Statura fuit quadrata, compactis firmisque membris. *Cels.* 2, 1. Corpus habilissimum quadratum est, neque gracile, neque obesum. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 2. Quadrata signa, *h. e.* statuae. *Colum.* 6, 1. Parandi sunt boves novelli, quadrati, grandibus membris, cornibus proceris, etc. *Id.* 7, 2. Pinguis situs proceras oves tolerat, gracilis quadratas; et *ib.* 12. de cane villatico: Probatur quadratus potius, quam longus, aut brevis. ℙ Quadratum agmen, acies ita disposita, ut quadratam quasi formam habeat, directis ordinibus, et ab omni parte milite firmatis, in medium receptis impedimentis, ut quacumque hostis incurrerit, facile et sine tumultu resisti possit. *Tibull.* 4, 1, 100. Tunc tibi non desit faciem componere pugnae: Seu sit opus, quadratum acies consistat in agmen, Rectus ut aequatis decurrat frontibus ordo: Seu, etc. *Varr.* ap. *Serv.* ad *A.* 12, 121. Duo genera agminum: quadratum, quod immixtis etiam jumentis incedit, ut ubivis possit consistere: pilatum alterum, quod sine jumentis incedit, sed inter se densum est, quo facilius per iniquiora loca transmittatur. ℙ Hinc agmine quadrato incedere, paratum ad pugnam, tanquam si hostis sit in conspectu. *Sall. Jug.* 105. Neque tamen socors victoria, aut insolens factus; sed pariter ac in conspectu hostium, quadrato agmine incedere. *Sen. ep.* 59. *med.* Ire quadrato agmine exercitum, ubi hostis ab omni parte suspectus est, pugnae paratum. Adde *Cic. Phil.* 2, 42. et *ib.* 5, 7. et *ib.* 13, 8. *med.*, quibus locis, ad augendam in Antonium invidiam, quadrato agmine isse dicit in curiam, etc. quasi cives suos hostes judicaret. ℙ *Quadratum pallium*, τετράγωνον ἱμάτιον, ex duobus plagulis confectum, quarum utraque quadrata est, h. e. quatuor angulos habet: fibula in humeris nectitur, a lateribus utrinque apertum: cujusmodi sunt diaconorum in Ecclesia operantium. Ita *Ferrar. de re vest. var. in l.* Nam aliter *Salm.* ad *Tert. Pall.*, *Ruben.* etc. ut in re satis obscura, opinantur. V. PALLA. *Petr. Sat.* 135. Anus incincta quadrato pallio. ℙ *Quadratus numerus*, planus, ap. mathematicos est, qui ex ductu unius numeri in se nascitur, ut *quatuor*, quae fiunt ex multiplicatione binarii: quadratus undique, seu cubus est, qui fit ex radice in quadratum planum rursus ducta, ut si binarius ducatur in quaternarium, fit octonarius, qui est cubus. Hujus posterioris mentio fit a *Gell.* 1, 20. ℙ *Quadratus versus*, iambicus octonarius, qui quatuor habet combinationes vel mensuras. *Terent.* 2434. Sed hic trimetrus quando duplicem pedem A capite sumet, tunc quadratus dicitur, Idemque dictus est et octonarius. Ergo ante versum collocabo iambicum, Phaselus ille, quem videtis hospites. Quadratus iste talis effici potest: Adest celer phaselus ille, quem videtis hospites. *Gell.* duos ex *Ennio* tales refert versus 2, 29. *extr.* Alium ex eodem recitat 4, 7. quem quadrato numero factum dicit, ex septem, non octo iambis constantem. ℙ *Oratio quadrata*, in qua verba apte congruunt, ut quadrati lapides in structuris. *Quint.* 2, 5. Lenis et quadrata, sed virilis tamen compositio. *Diomed.* 2. *f.* structuram quadratam vocari ait, si in fine periodi paenultimus pes fuerit pyrrhichius, et paeon primus successerit: v. gr. *fugit vaniloquus.* ℙ *Quadrata Roma* (ap. *Fest.*) locus in Palatio ante templum Apollinis dicitur, ubi reposita sunt, quae solent boni ominis gratia in urbe condenda adhiberi: quia saxo munitus est initio in speciem quadratam. Ejus loci Ennius meminit, cum ait: Et quis exstiterit Romae regnare quadratae. *Solin.* 1. dicit, Romam primum dictam esse quadratam, quod ad aequilibrium foret posita. Quibus verbis significat totam Urbem, non locum in Urbe: et hoc videtur significare Ennii versus, quem alii ita leg.: *Et quis se sperat Romae regnare quadratae?* Fuse tamen *Salm.* errore lapsum *Solinum* conatur ostendere: [sed *Roma quadrata* videtur ideo recte dici potuisse tempore Romuli, quia tota urbs Palatino monte continebatur, qui quadratam figuram habet. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 239. L. Statius Quadratus Cos. scil. ann. a Chr. n. CXLII. *F.*]

[QUADRĬANGŬLUS, a, um, adj. idem ac quadrangulus. *Auson. epigr.* 128. Muliebre membrum quadriangulum cernit. *F.*]

[QUADRĬBACCĬUM et Quadribacium, ii, n. gemmarum plexus ex quatuor baccis et bacis constans, ut *tribacca margarita*, quae tribus margaritis constat. *Inscr.* ap. *Mur.* 139, 1. In collo quadribacium margaritis N. XXXVI., zmaragdis N. XVIII., in clusuris duo, *h. e. collana a quattro rosette composte di trentasei perle, e di diciotto smeraldi, nel fermaglio due (smeraldi).* *F.*]

*QUADRIBURGUM, i, n opp. Galliae Belgicae, ad Rhenum flumen. *Ammian.* 18, 2. ℙ *Burginacium* est *Ant.* in *Itin. B. A.*

QUADRĬCEPSOS. V. BICEPSOS.

QUADRĬDENS, entis, adj. quatuor dentes habens. *Cato R. R.* 10. et 11. Rastros quadridentes duos.

QUADRĬENNIS, e, adj. quatuor annos habens. *Flor.* 2, 6. Post primum Punicum bellum vix quadriennis requies. Alii leg. *quadriennii. Aurel. Vict. Epit.* 45. *extr.* Valentinianus adhuc quadriennis creatus est imperator.

QUADRĬENNĬUM, ii, n. τετραετία, quatuor annorum spatium. *Cic. Caecin.* 7. Fundus, quem quadriennium possedit Caesennia. *Id. opt. gen. or. f.* Quadriennio ante Philippi mortem. *Id. Sen.* 4. *in.* Quaestor deinde quadriennio post factus sum.

QUADRĬĒRIS, is, f. quadriremis, ut *trieris* triremis. *Inscr.* ap. *Mur.* 876, 3. [Ex Class. Pr. Mis. quadriere Fide. ℙ In *Not. Tir.* p. 177. legitur *quatrieris. F.*] *Vox est hybrida, cum prior vocabuli pars sit Latina, posterior Graeca. Purior esset vox *tetreris;* quemadmodum reperimus *trieris.* Graeca sunt τετρήρης, τριήρης. *B. A.*

QUADRĬFĀRĬAM, adv. τετραχῶς, in quatuor partes, quadripartito. *Varr.* ap. *Non.* 2, 181. Et ea, quae ad mortales pertinent, quadrifariam dispertierim, in homines, in loca, in tempora, in res. *Liv.* 38, 1. Conjurati quadrifariam se diviserunt: pars una Heracleam, altera Tetraphyliam petit, etc. *Suet. Vit.* 13. Epulas trifariam semper, interdum quadrifariam dispertiebat, in jentacula, et prandia, et coenas, comissationesque.

QUADRĬFĀRĬTER, adv. quatuor modis. *Paul. Dig.* 38, 10, 10. *med.* Proavus quadrifariter intelligitur: est enim avi paterni, aut materni pater: item aviae paternae, aut maternae pater; et *infra:* Pronepos, et proneptis quadrifariter intelliguntur. Ita *Torrent.* et *Haloand.*, alii *quadrifariam.*

[QUADRĬFĀRĬUS, a, um, adj. quadruplex. V. BIFARIUS. *Cass. Var.* 3, 51. Colores (*aurigarum*) in vicem temporum quadrifaria divisione funduntur. V. FACTIO. *Id. ib.* 1, 45. Quadrifariae mathesis januae, *h. e.* quatuor artes matheseos. *F.*]

QUADRĬFĬDUS, a, um, adj. qui in quatuor partes fissus est, vel findi potest, fissilis. *Virg. G.* 2, 25. Quadrifidasque, sudes et acuto robore vallos. *Val. Fl.* 1, 662. de *Salmoneo:* cum fingeret alti Quadrifida trabe tela Jovis. *Virg. A.* 7, 509. drifidam quercum cuneis ut forte coactis Scin *Colum.* 4, 33. Taleae quadrifidas ridicas sub strant. ℙ Translate. *Claud. Cons. Prob. et* (268. Incipe quadrifidum Phoebi torquere lab *h. e.* solis cursum in quatuor anni tempora div

QUADRĬFĪNĀLIS, e, adj. a quadrifinio, ut drifinalis arca, *Innocent. de Casis litterar.* ap. p. 222.

QUADRĬFĪNĬUM, ii, n. qui quatuor poss num fines adstringit, ut definit *Isid.* 15, 14. tur etiam in *excerpt. Innocent. rei agrar.* p. 2 227. *Goes.*

QUADRIFLŪVĬUM, ii, n. sectio in quatuo tes: ex *quatuor* et *fluvius. Vitr.* 2, 9. Ima a pars, cum excisa quadrifluviis disparatur, ejec rulo ex eadem arbore, ad intestina opera com tur, et sapinea vocatur. [Id aliis verbis *Pli.* 39, 76. *n.* 1. Communia his (*larici*, et *abieti*) que, ut quadripartitos venarum cursus, bifid habeant, vel omnino simplices. Ad fabrorum stina opera medulla sectilis, optima quadrip materies et mollior, quam ceterae. Abietis pars a terra fuit, enodis est: haec, qua dixim tione, fluviata decorticatur, atque ita sapinus tur. V. DIFFLUVIO. *F.*]

QUADRĬFLŬUS, a, um, adj. qui per q partes fluit. *Prud. Cath.* 3, 103. de Paradiso ubi perpetuum redolet, Prataque multicolora Quadrifluo celer amne rigat.

QUADRĬFŎRIS, e, adj. τετράθυρος, quatu res, sive foramina habens. *Plin.* 11, 21, 2 spae nidos vere faciunt fere quadrifores. ℙ drifores januae dicuntur a *Vitr.* 4, 6, quaru gulae fores, seu tabulae dupliciter plicantur.

[QUADRĬFORMIS, e, adj. quatuor haben mas. *Not. Tir.* p. 110. Forma, biformis, trif quadriformis. *F.*]

QUADRĬFRONS, ontis, adj. quatuor haben tes: ut Janus quadrifrons. V. JANUS. *F.*]

QUADRĪGAE, arum, f. plur. τέθριππον, ρον, quatuor equi ad currum trahendum apti: *drijugus:* item currus a quatuor equis tractus. *Or.* 17, 35. Quadrigarum currus duplici t olim erant, perpetuoque, et qui omnibus eq jiceretur jugo. Primus Clisthenes Sicyonius t medios jugavit, eosque singulos ex utraque simplici vinculo applicuit, quos Graeci σειραφ Latini funarios vocant. *Colum.* 3, 9. Unde rum certaminum studiosi pernicissimarum qua rum semina diligenti observatione custodiunt. in *October:* Rhodii quotannis quadrigas Soli cratas in mare jaciunt. *Virg. G.* 3, 267. Potniades malis membra absumpsere quadriga de *Liv.* 1, 28. *f.* et *Mart.*, *Plin.*, *Grat.* infra dos, *Manil.* 1, 471. et *Sidon. carm.* 22, 16 Dicitur et de aliis jumentis, *Varr. R. R.* 2, Ut mea memoria asinus venierit sestertiis m LX., et unae quadrigae Romae constiterint q gentis millibus. *Suet. Ner.* 11. Circensibus c sit etiam camelorum quadrigas. ℙ Praecip iis dicuntur, quibus cursu certabant in Circo. *Div.* 2, 70. Curru quadrigarum vehi. *Virg.* 512. cum carceribus sese effudere quadrigae. *Caes.* 39. Quadrigas agitare. ℙ Earum inven *Virg. G.* 3, 113. et *Plin.* 7, 56, 57. Erichth faciunt. Arcades ap. *Cic. N. D.* 3, 23. eam tionem Minervae quartae tribuunt. ℙ Poeti buuntur Soli, Aurorae, etc. *Pl. Amph.* 1, Cum quadrigis Sol exoriens. *Virg. A.* 6, 53 seis Aurora quadrigis Jam medium aetherio trajecerat axem. *Tibull.* 3, 4, 17. Nox aeth nigris emensa quadrigis Mundum. ℙ Ponuntu pe ad significandam celeritatem: quia in Circ drigae quam celerrime ferebantur. *Pl. Amph.* 294. Quadrigas si nunc inscendas Jovis, atqu fugias, ita vix poteris effugere infortunium. *I* 4, 1, 13. Servus herile imperium ediscat, u jubeat, citis quadrigis citius properet persequ *Poen.* 1, 2, 155. Discrucior miser, nisi illum quadrigis cursim ad carnificem rapi. *Id. As.* 14. Nam si huic occasioni tempus se subterd nunquam edepol quadrigis albis indipiscet p *h. e.* quadrigis Jovis, ut quidam interpretant *albis* dici putant, h. e. citis, quia Graece ἀργ album, tum pigrum, tum citum significat. (rum *Plauti* locorum interpretationem ap. *D* *Antiq. Benev.* p. 234.) Huc pertinet illud *C* *Fr.* 2, 15. Quoniam in isto homine colendo ta dormivi diu, te mehercule saepe excitante, corrigam tarditatem, tum equis, tum vero niam scribis poema ab eo nostrum probari) q gis poeticis. ℙ Translate dicuntur de numer ternario cujusvis rei. *Vopisc. Prob. f.* Nunc d mo, et Saturnino, et Bonoso, et Proculo dic Non enim dignum fuit, ut quadrigae tyran bono principi miscerentur. *Varr. L. L.* 4, 1. tiorum quadrigae locus, et corpus, tempus, et ℙ Proverb. est illud *Petr. fragm. Trag.* 64. Jam quadrigae meae decucurrerunt, ex quo po cus factus sum. ℙ *Enn.* ap. *Serv.* ad *A.* 12, irarumque effunde quadrigas. *Virg. ib.* mode dixit: irarumque omnes effundit habenas. ℙ

gae fictiles fuerunt in fastigio Capitolii, ornatus
tia, currum Jovis referentes. Ferunt, eas, cum
fornace coquerentur, adeo crevisse, ut eximi,
fornace diruta, non possent. Itaque cum illud
en ad incrementum imperii pertinere crederetur:
arentque Vejentes, apud quos eae factae fuerant,
Romanis tradituros, bello recuperatae sunt. Rem
rant *Plin.* 28, 2, 4., *Fest.* in *Ratumena*, et *Plu-*
h. in *Poplic.* Eae postea ex marmore, vel aere
ctae sunt. V. *Liv.* 10, 23. *f.* ¶ In sing. num.
rpavit *Varr. in lib. satyr.*, qui inscriptus est *Ex-*
etricus, teste *Gell.* 19, 8. *extr.*, quamvis *Caesar*
ib. de Analog. negaverit. Sed praeter *Varr.* et-
Prop. 2, 25, 39. Amphiaraeae n l possunt fata
drigae. *Id.* 3, 7, 17. Eleae concurrit palma qua-
gae. *Suet. Vit.* 17. Femur subdebile impulsu
drigae. *Plin.* 36, 5, 4. *n.* 10. Lysiae opus qua-
a, currusque, *h. e.* quatuor equi cum curru.
os intelligit etiam *Mart.* 6, 46. Vapulat assiduo
eti quadriga flagello; et *Grat. Cyn.* 228. Thes-
m quadriga decus. Adde *Plin.* 7, 21, 21. et al.,
. *Max.* 1, 8. *n.* 9. *extr.*, *Papin. Dig.* 31, 1, 67.
Ulp. ib. 45, 1, 29. His ergo ac tot auctoribus
drigam usurpare poteris, cum libuerit.

UADRĬGĀLIS, e, adj. ad quadrigas pertinens,
uadrigales equi, *Fest.* in *Curules*.

UADRĬGĂMUS, i, m. qui quater uxorem duxit,
άγαμος. Vox hybrida ex Latino *quadrus*, et Grae-
γάμος, nuptiae. *Hieron. adv. Jovin.* 1. *n.* 15.
escant (*mulieres*) alterum (*maritum*) accipere,
igamis, et quadrigamis comparentur.

UADRĪGĀRĬUS, ii, m. *τεθριππηλάτης*, *ἡνίοχος*,
uadrigas agit, auriga: et is praecipue, qui qua-
s in Circo agitat. *Varr. R. R.* 2, 7. *f.* Peritus
alios (*equos*) eligit atque alit, ac docet: aliter
rigarius, ac desultor. *Cic. fragm. or. in toga*
. ap. *Ascon.* In eo exercitu praedonem, in in-
u gladiatorem, in victoria quadrigarium. Ubi
n. De Antonio dici manifestum est, quod cum
post victoriam Circenses faceret, ita ut hone-
omines quadrigas agitarent, fuit inter eos C.
nius. *Arnob.* 2, 70. Cursores, pugiles, quadri-
, desultores. Adde *Suet. Ner.* 16. ¶ Adjecti-
Id. Cal. 19. Postridie quadrigario habitu, cur-
oque bijugi famosorum equorum, etc. (Qualis
quadrigarius habitus, scire licet ex aurigae
, quam habes ap. *Visc. Mus. Pio-Clem.* T. 3.
l., unde illustratur locus *Cod.* 11, 40, 4. Agi-
rugosis sinibus.) *Inscr.* ap. *Grut.* 339, 5. Qua-
ria familia, *h. e.* servi operam dantes equis et
igis Circensibus. *Veg. Vet.* 1, 56. et *ib.* 4, 13.
rigarii pulveris uncias tres, *h. e.* qui ex diverso
ntorum genere mixtus, et per se adjuvat ani-
, et aliis potionibus pro modo vel curae ratione
tur, ut *Id. ib.* 13. loquitur. Habet autem inde
, quod quadrigariis equis praecipue medetur.
etiam cogn. R. Hinc Q. Claudius Quadriga-
historicus Latinus, Sisennae aequalis, ut est
ell. 2, 9., qui annales, seu historiam rerum
narum scripsit, stilo simplici ac impolito, sa-
men suavi, ac Latino, (ut qui ad Ciceronis
ra prope accessit) ut apparet ex fragmentis,
Gell., *Macr.*, *Serv.*, *Prisc.*, *Non.* servarunt.
etera periere. Hausit ex eo multa etiam *Liv.*,
uis verbis protulit.

ADRĪGĀTUS, a, um, adj. *τεθριππωτὸς*, qua-
signatus, ut Nummus quadrigatus, *h. e.* dena-
cui quadrigarum imago impressa est. *Plin.* 33,
Nota argenti fuere bigae, atque quadrigae,
e bigati, et quadrigati dicti. *Liv.* 22, 58. Pre-
ere in capita, equiti quingenos quadrigatos,
os pediti, servo centum.

ADRĬGĔMĬNUS, a, um, adj. *τετραπλοῦς*, *τε-*
ος. *Plin.* 8, 23, 35. Cerastis corpore eminere
ula saepe quadrigemina, *h. e.* quatuor.

ADRĬGĔNI. V. QUADRINGENI.

ADRĪGŬLAE, arum, f. plur. dimin. a quadri-
Cic. Fat. 3. Aut Philippus hasce in capulo
gulas vitare monebatur? ¶ In sing. num.
34, 8, 19. *n.* 22. Laeva tribus digitis quadri-
tenuit, *h. e.* quatuor equulos junctos.

ADRĪGŬLĀRĬUS, a, um, adj. ad quadrigu-
rtinens, ut Quadrigularius pictor, qui nempe
gas pingebat. *Inscr.* ap. *Donat.* 317, 6. Ti.
us Soter pictor quadrigularius. *F.*]

ADRĬJŬGIS, e, et

ADRĬJŬGUS, a, um, adj a *quatuor*, et *jugum*.
ijuges equi, et absolute quadrijuges, vel qua-
sunt equi quaterni uno jugo ad currum alli-
Virg. A. 10, 571. Quadrijuges in equos, ad-
ue pectora tendit. *Stat. Th.* 12, 532. niveis
m cernere vectum Quadrijugis. *Ov. Met.* 2,
itumque relinquunt Quadrijugi spatium, *h. e.*
olis. ¶ Quadrijuges, vel quadrijugi currus,
atuor equis trahuntur. *Virg. A.* 12, 162. Qua-
invehitur curru. *Appul. Flor. n.* 16. Qua-
s, et sejuges currus ponere alicui. ¶ Qua-
m certamen, quod quadrijugis, seu quadrigis
at. Th. 6, 370.

DRĬLĂTĔRUS. V. TRILATERUS.

DRĬLIBRIS, e, adj. *τετράλιτρος*, qui est pon-
tuor librarum. *Pl. Aul.* 5, 2. Quadrilibrem
auro onustam habeo.

QUADRĬMĂNUS, a, um, et Quadrimanis, e, adj. qui quatuor habet manus. *Jul. Obseq. de prodig.* 111. C. Laelio, L. Domitio Coss. puella biceps, quadripes, quadrimana, gemina feminea natura, mortua nata. *Id. ib.* 73. alia positione: Pueri quadrupedes, et quadrimanes nati. Alii leg. *quadripedes* et *quadrumanes*.

QUADRĪMĀTUS, us, m. *τετραετία*, aetas quatuor annorum. *Plin.* 19, 11, 58. Sed ex his, quae sunt fortissima, nullum extra quadrimatum utile est. *Colum.* 7, 9. Dum quadrimatum agant.

[QUADRĬMEMBRIS, e, adj. qui quatuor habet membra, seu qui quatuor pedibus ambulat, more bestiarum. *Capell.* 8, 272. *in carm.* Donec, jubente Baccho, Satyrus rapit jacentem (*Silenum*), Scapulisque dat supinum, Uvidumque quadrimembrem, Colloque complicatum, Utribus parem reportat. Alii leg. *hiantimembrem*. *F.*]

[QUADRĬMENSTRŬUS, a, um, et *F.*]

QUADRĬMESTRIS, e, adj. *τετραμηνιαῖος*. *Impp. Arcad.* et *Honor. Cod.* 1, 32, 1. Breves etiam quadrimenstruos ad officium palatinum noverint dirigendos. *Varr. R. R.* 2, 2. Sic nutricantur agni, quod facti sunt quadrimestres. *Suet. Ner.* 14. Consulatus quatuor gessit; primum bimestrem, tertium quadrimestrem.

QUADRĪMŬLUS, a, um, adj. dimin. quadrimi. *Pl. Poen. prol.* 85. Altera quinquennis, altera autem quadrimula, cum nutrice una periere. *Id. Capt.* 5, 3, 4. Quadrimulus parvulus.

QUADRĪMUS, a, um, adj. *τετραετὴς*, qui habet quatuor annos. *Cic. Fam.* 16, 22. Una omnino interpositio difficilior est, de quadrimo Catone, *h. e.* de re gesta a Catone Uticense in aetate quatuor annorum. *Hor. Od.* 1, 9, 7. Quadrimum merum. *Liv.* 27, 37. Infantem natum esse quadrimo parem. *Varr. R. R.* 1, 20. Quadrimi boves. *Colum.* 4, 16. Quadrima vitis.

QUADRINGĒNĀRĬUS, a, um, adj. qui quadringentos continet. *Cic. Att.* 6, 1. *med.* Dejotarus habet cohortes quadringenarias nostra armatura triginta. *Liv.* 7, 7. Quadringenariae octo cohortes scribuntur. Alii leg. *quadringentariae.* ¶ [*Quadringenarius* seu *quatringenarius judex* dicitur, cui equestris census erat quadringentorum millium sestertiorum, ut *ducenarius* est appellatus, cui ducenta tantum millia sestertiorum. V. DUCENARIUS. Hinc *Inscr.* ap. *Mur.* 1048, 4. *C. Vallio Quir.* Postumo judici inter quadringenarios adlecto a Divo Antonino Pio, etc. Alia ap. *Grut.* 431, 7. L. Luccejo L. F. Ter. Hibero judici CCCC. selecto, etc. *F.*]

QUADRINGĒNI, ae, a, adj. nomen distributivum. *Suet. Vit.* 13. Singuli apparatus quadringenis millibus nummum constiterunt. *Liv.* 8, 11. *extr.* Denarios nummos quadringenos quinquagenos vectigal populus jussus pendere quotannis in singulos. ¶ Ap. *Varr. R. R.* 2, 8. legitur *quadrigenis millibus*.

QUADRINGENTĀRĬUS. V. QUADRINGENARIUS.

QUADRINGENTĒNI, ae, a, adj. idem quod quadringeni. *Plin.* 8, 43, 68. Singulas (*asinas*) quadringentena nummorum millia enixas, *h. e.* prolem enixas, quae ita praestaret, ut tot nummorum millibus venderetur. *Vitr.* 10, 14. Quadringentenis versationibus imi tympani.

QUADRINGENTĒSĬMUS, a, um, adj. *τετρακοσιοστὸς*, quater centesimus. *Plin.* 8, 6, 6. Anno urbis quadringentesimo septuagesimo secundo. *Liv.* 5, 45. Quadringentesimus annus.

QUADRINGENTI, ae, a, adj. numeri cardinalis, *τετρακόσιοι*, quater centum. *Cic. Pis.* 5. Centum prope annos legem Aeliam, et Fufiam tenueramus, quadringentos judicium, rationemque censoriam. *Juven.* 1, 105. quinque tabernae Quadringenta parant.

QUADRINGENTĬES, adv. *τετρακοσιάκις*, quater centies, vel quater centum. *Cic. Verr.* 2, 2, 10. HS quadringenties accepisse te arguo contra leges, *h. e.* quadringenties centena millia.

QUADRĪNI, ae, a, adj. idem ac quaterni, vel quatuor. *Pompon.* ap. *Non.* 8, 6. Plus quaesti facerem, quam quadrinas si haberem molas. *Plin.* 11, 36, 43. Trinis, aut quadrinis diebus. *Id.* 7, 50, 51. Febris quadrini circuitus. *Arnob.* 6, 192. Quadrini cardines. *Id.* 7, 230. Una commixtio quadrinis copulata de frugibus. ¶ [*Quatrini* scribitur ap. *Varr. L. L.* 7, 30. Sicut est ab uno uni, a tribus trini, a quattuor quatrini, sic a duobus duini, non bini dicerentur. *F.*]

[QUADRĬNOCTĬUM, ii, n. quatuor noctium tempus. Agnoscitur a *Prisc. de fig. num.* 1357., sed nullum affert scriptoris exemplum. *F.*]

[QUADRĬPARTĬO, is, a. 4. in quatuor partes divido. *Dictys Cret.* 1, 19. Per aequationem numeri atque partium quadripartitur exercitus. *F.*]

QUADRĬPARTĪTĬO, onis, f. divisio in quatuor partes. *Varr. L. L.* 4, 1. *f.* Quadripartitio magis sic apparebit. *Id. ib.* 6, 2. Si quid excidit ex hac quadripartitione.

QUADRĬPARTĪTO, adv. in quatuor partes dividendo. *Colum.* 4, 26. Brachia quadripartito locabimus.

QUADRĬPARTĪTUS et interdum Quadripertitus, a, um, part. a *quadripartio*: *τετραμερὴς*, divisus in quatuor partes. *Cic. Verr.* 2, 1, 12. *extr.* Quare haec eadem erit quadripartita distributio totius accusationis meae. *Id. Tusc.* 1, 28. Commutationes temporum quadripartitae. *Tac. A.* 13, 39. Quadripartito exercitu, hos subruendo vallo inducit; alios scalas moenibus admovere; multos, etc. *Id. H.* 5, 20. Praesidia modicis vicis quadripartita Civilis invasit. [V. *Plin. l. c.* in QUADRIFLUVIUM. *F.*]

*QUADRIPĔDUS, a, um, adj. *Front.* ad *M. Anton. de Or. fragm.* 2, 1. Verum sententias ejus tolutares video, quamquam quadripedo concito cursu, etc. *B. A.*

QUADRĬPES, idem ac quadrupes, legitur in quibusdam antiquis codicibus, v. gr. *Virg. Ecl.* 5, 25. nulla neque amnem Libavit quadripes: *Pierio* teste; et *A.* 11, 614. quadripedantum: teste eod. V. et QUADRIMANUS. **Jul. Val. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 3, 31. Quadripedes beluae vehementes. *B. A.*

QUADRIPLĬCĀTUS, a, um, adj. idem ac quadripartitus. Legitur in quibusdam MSS. ap. *Varr. L. L.* 8, 24., ubi alii *quadripartitus*.

QUADRĬRĒMIS, is, f. *τετρήρης*, navis, quae quatuor remorum ordines habet: quam quater surgens exstructi remigis ordo commovet, ut *Lucan.* 3, 530. ait. *Plin.* 7, 56, 57. ex Aristotele tradit, primos Carthaginienses quadriremem fecisse. *Cic. Verr.* 2, 5, 33. Egreditur Centuripina quadriremi Cleomenes e portu. V. dicta in DECEMREMIS. ¶ [Etiam adjectivi more usurpatur. *Paul. Nol. carm.* 21, 73. Scapham sequacem quadriremis machinae Ad hanc opem paraverat. ¶ Etiam *quatriremis* scribitur in *Not. Tir.* p. 177. *F.*]

[QUADRĬSĒMUS, a, um, adj. qui quatuor syllabarum est; idem ac tetrasemus. Vox hybrida: a *quatuor*, et *σῆμα*, signum. *Capell.* 9, 331. Proceleusmaticus, qui ad numeros aptatur, quadrisemo (*numero*) exordium debet accipere. *F.*]

QUADRĬSŌMUS. V. BISOMUS.

QUADRĬVĬUM, ii, n. *τετράοδον*, locus publicus, ubi quatuor viae concurrunt. *Juven.* 1, 63. Nonne libet medio ceras implere capaces Quadrivio? *Catull.* 58, 4. Nunc in quadriviis et angiportis. ¶ Adjective *Dii quadrivii*, *h. e.* quadriviorum praesides. V. BIVIUS. ¶ *Translate *Boeth. Arithm.* 1, 1. *quadrivium* appellantur quatuor artes mathematicae. *Honor. August. de Scriptorib. Eccl.* Boethius quadrivium de Graeco transtulit, arithmeticam, musicam, geometriam, astronomiam: *Quadruvium* audiunt hae artes *Scholasticis*: item *quadruviales artes* et *quadruviales litterae*. V. *Colvener.* ad *Thom. Cantiprat. Apes* p. 171. ¶ V. QUADRUVIUM. *B. A.*

QUADRO, as, avi, atum, a. 1. *τετραγωνίζω*, in quadrum redigo. *Colum.* 11, 12. *in.* Sexagenum pedum abies, atque populus singulis operis ad unguem quadrantur. ¶ Translate. *Cic. Or.* 58. Sic minime animadvertetur delectationis aucupium, et quadrandae orationis industria, *h. e.* oratorio numero componendae, construendae, perficiendae. ¶ Saepe neutrorum more adhibetur, et significat ex omni parte congruere, convenire, consentire, apte cadere: quemadmodum quadrati lapides in structura facile componuntur, et apte sedent. *Virg. G.* 2, 277. nec secius omnis in unguem, Arboribus positis, secto via limite quadret. Ubi *Serv.*: consentiat, congruat. Translatio a quadris lapidibus, qui sibi invicem bene conveniunt. *Cic. Or.* 3, 44. *med.* Versus in oratione si efficitur conjunctione verborum, vitium est: et tamen eam conjunctionem, sicuti versum numerose cadere, et quadrare, et perfici volumus. *Quint.* 9, 4. *med.* Praecipuum in hoc opus est, scire, quod quoque loco verbum maxime quadret. *Cic. Coel.* 29. *med.* Nisi omnia, quae cum turpitudine aliqua dicerentur, in istam quadrare apte viderentur. *Id. Att.* 4, 18. *f.* Visum est hoc mihi ad multa quadrare. *Id. Brut.* 11. Quoniam tibi ita quadrat, omnia fuisse in Themistocle paria, et Coriolano, *h. e.* placet, veri simile videtur, credibile fit. ¶ *Id. Verr.* 3, 36. *f.* Quomodo ex decies HS. sexcenta facta sint: quomodo sexcenta eodem modo quadrarint, vos existimabitis. Ubi *Ascon.* solida facta sint, ut neque plus quidquam, neque minus inveniatur in summa. Ubi enim ratio sine fraude est, difficile est sexcenta, detractis quadringentis, quadrare et solidari, vel solida fieri, quin aut minus, aut plus aliquid reperiatur. Haec *Ascon.*

QUADRŬLĂ, ae, f. parva quadra. *Solin.* 37. *med.* de quadam gemma: Nunc bractearum, nunc pulveris habet quadrulas.

QUADRUM, i, n. idem ac quadratum, scilicet figura, quae quatuor aequales lineas, quatuorque angulos rectos habet. *Colum.* 8, 3. *med.* Perticae dolantur in quadrum. ¶ Translate *in quadrum sententias redigere*, est aequaliter fundere, et suo numero servato aequaliter disponere, seu in periodum perfectam redigere. *Cic. Or.* 61. Quin redigeret omnes fere in quadrum numerumque sententias. Adde *ib.* 70.

QUADRŪPĔDANS, antis, part. ab inus. *quadrupedo*, quatuor pedibus incedens. *Pl. Capt.* 4, 2, 34. Quadrupedanti crucianti canterio advehuntur. *Plin.* 8, 45, 70. Equo juxta quadrupedante. ¶ Absolute de equis. *Virg. A.* 11, 614. perfractaque quadrupedantum Pectora pectoribus rumpunt. *Id. ib.* 8, 596. Quadrupedante putrem sonitu quatit ungula campum.

QUADRŪPĔDĀTIM, adv. more quadrupedantis. Agnoscitur a *Charis.* 2, 163.

*QUADRUPEDIUS, a, um, adj. quadrupes, quadrupedus. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 3, 36. *extr.* Plurima autem obruerit quadrupedia. *B. A.*

QUADRŬPĔDUS, a, um, adj. [qui per quatuor pedes fit. *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 2, *ep.* 1. Nam etsi aeque pernicitas equorum exercetur, sive quadrupedo currant, atque exerceantur, sive tolutim. Hinc apparet, hac voce *quadrupedo*, scilicet *gradu*, significari citatum equorum cursum, quem nos *Galopp* dicimus. *Id.* vero plenius *de orat. ep.* 1. Verum sententias ejus tolutares video, quamquam quadripedo concito cursu tenere nusquam, pugnare nusquam. Hic *quadripedo* est pro *quadrupedo*, atque etiam translato sensu. *F.*] ℙ Item usurpatur de hominibus, qui quadrupedum ritu ambulant. *Ammian.* 14, 2. Per ancoralia quadrupedo gratu repentes.

QUADRŬPES, edis, [*adj.*] omn. gen. τετράπους, quatuor pedes habens. [*Hinc primo loco posuimus exempla, quae Noster secundo collocaverat:] *Enn.* ap. *Gell.* 18, 5. et *Macr. Sat.* 6, 9. Denique vi magna quadrupes eques, atque elephanti Projiciunt sese. ℙ [*Ita dicitur etiam de hominibus, qui animalium more genibus simul et manibus nituntur.] *Suet. Cal.* 27. Multos honesti ordinis ad bestias condemnavit, aut bestiarum more quadrupedes cavea coercuit. Sic *Ner.* 48. Ita quadrupes per angustias effossae cavernae receptus. *Ter. Andr.* 5, 2, 24. Cura asservandum, atque audin'? quadrupedem constringito, *h. e.* ita vincito, ut demisso capite et corpore quadrupes esse videatur. ℙ [*Tum substantive *quadrupes* usurpatur pro quovis animali quatuor pedibus praedito:] *Cic. N. D.* 2, 60. Efficimus etiam domitu nostro quadrupedum vectiones. *Id. Par.* 1. *f.* Ut nihil inter te, atque inter quadrupedem aliquem putes interesse. *Virg. A.* 11, 714. Quadrupedemque citum ferrata calce fatigat. *Id. ib.* 7, 500. Saucius at quadrupes nota intra tecta refugit, *h. e.* cervus. *Cato R. R.* 102. Si bovem, aut aliam quamvis quadrupedem serpens momorderit. *Virg. Ecl.* 5, 25. nulla neque amnem Libavit quadrupes. *Plin.* 8, 25, 37. Crocodilum habet Nilus, quadrupes malum, et terra pariter, ac flumine infestum. *Id.* 11, 36, 43. Pennatum quadrupes. *Colum.* 11, 2. *med.* Pecus lanatum, ceteraque quadrupedia tempus idoneum est castrandi.

QUADRUPLĀRIS, e, adj. quadruplus. *Macr. Somn. Scip.* 1, 19. *med.* Numerus duplaris, triplaris, quadruplaris. Alii leg. *quadruplus.*

QUADRUPLĀTOR, oris, m. [*proprie est, qui in quadruplum auget, quadruplicat. Hinc translate dicitur de iis, qui ultra modum aliquid extollunt, pretium alicujus rei justo majus postulant. Huc pertinet locus, quem *Noster* inferius laudaverat:] *Sen. Ben.* 7, 25. Male istis improbis et importunis beneficiorum suorum quadruplatoribus eveniat, qui tam bellam rem, admonitionem inter amicos, sustulerunt. ℙ [*Tum quadruplator imprimis significat delatorem, calumniatorem, Gr. ἐνδείκτης, συκοφάντης:] a *quadruplum*, sive quia hujusmodi homines pro delationis praemio quartam partem in bonis damnatorum consequebantur: sive quod deferrent crimina publica, quorum convicti damnabantur quadrupli, ut aleae, aut pecuniae gravioribus feneratae usuris, quam per leges liceret. Posteriorem nominis causam adducit *Festus*: utramque *Asconius* cum in *Div.* 7. *f.*, tum in *Verr.* 2, 2, 7. *extr.*, sed priori suffragatur hic *Taciti* locus *A.* 4, 20. M. Lepidus quartam partem accusatoribus, secundum necessitudinem legis, cetera liberis concessit. *Cic. Verr.* 2, 2, 8. Petit Naevius Turpio quidam istius excursor et emissarius, homo omnium ex illo conventu quadruplatorum deterrimus. *Liv.* 3, 72. Populus R. quadruplatoris personam laturus. Adde *Pl. Pers.* 1, 2, 18. ℙ Ap. *Sidon. ep.* 5, 7. quadruplatores sunt, qui portoria conducunt, unde quartam partem lucrantur. *Appul. Apol.* dicitur *quadruplator*, qui quippiam auget in quadruplum.

QUADRUPLĀTUS, a, um, part. a *quadruplo*: in quadruplum multiplicatus. *Paul. Dig.* 38, 10, 10. A nepote numerus quadruplatus in se efficit triginta duo.

QUADRUPLEX, icis, adj. τετραπλοῦς, quatuor continens, quadruplus. *Pl. Curc.* 5, 2, 21. Quam ego pecuniam quadruplicem abs te auferam: et *Liv.* 30, 10. Onerariarum quadruplicem ordinem pro muro adversus hostem opposuit. *Auson. de Urbib.* 11, 1. Quis Catinam sileat? quis quadruplices Syracusas? *h. e.* quae ex quatuor urbibus constare dicuntur. (V. *Cic. Verr.* 2, 4, 53.) *Plin.* 15, 21, 23. Sorbis quadruplex differentia. *Id.* 27, 8, 38. Circaea radice semipedali triplici ferme, aut quadruplici. *Cic. Arat.* 92. Delphinus jacet haud nimio lustratu' nitore, Praeter quadruplices stellas in fronte locatas. ℙ *Quadruplex judicium*, centumvirale. V. CENTUMVIRI. ℙ [*Quadruplex* etiam dicitur, qui quater aliquid perficit. *Auct. Priap.* 83, 33. Tereris usque, donec, ah miser, miser, Triplexque quadruplexque compleas specum, *h. e.* terque, quaterque *F.*]

QUADRUPLĬCĀTĬO, onis, f. τετραπλασιασμός, repetitio quater facta alicujus rei. *Capell.* 7, 258. Quadruplicatio numeri. *Ulp. Dig.* 44, 1, 2. Illud tenendum est, omnem exceptionem, vel replicationem exclusoriam esse. Exceptio actorem excludit, replicatio reum. Sed et contra replicationem duplicatio, et contra duplicationem solet dari triplicatio, et contra triplicationem rursus quadruplicatio: et ita deinceps multiplicantur nomina, dum aut reus, aut actor objicit. Ita *Holoand.*: sed ap. *Torrent.* v. *quadruplicatio* non habetur.

QUADRUPLĬCĀTO, adv. quater multiplicando. *Plin.* 2, 17, 14. Saturni et Jovis stellae duplicato digrediuntur a sole: Martis etiam quadruplicato. *Id.* 14, 4, 5. Emptis quadruplicato vineis illis intra decimum fere curae annum, *h. e.* pretio quater majore, quam prius constiterant.

QUADRUPLĬCO, as, a. 1. τετραπλασιάζω, augeo in quadruplum. *Pl. Stich.* 3, 1, 4. Qui me in mercimoniis juvit, lucrisque quadruplicavit rem meam. *Paul. Dig.* 38, 10, 10. *med.* Quadruplicatur is numerus, qui geminatus erat.

QUADRUPLO, as, a. 1. in quadruplum augeo, quadruplico. *Ulp. Dig.* 4, 2, 14. Quadruplabitur omne, quodcumque restitui oportuit. *Et *mox*: Quadruplatur autem id, quanti ea res erit, id est cum fructibus et omni causa; et *rursum*: Julianus ait, quod interest, quadruplari solum. *Id.* 38. *tit.* et leg. 10. Et quadruplatur is (*numerus*), qui geminatus erat. Sic ed. *Torrent.*, ubi ed. *Haloand.* exhibet *quadruplicatur. B. A.* ℙ Deponentis forma; [*i. q. quadruplatoris personam ferre.] *Pl. Pers.* 1, 2, 10. Neque quadruplari me volo.

QUADRUPLUS, a, um, adj. τετραπλοῦς, τετραπλάσιος, quater continens eam quantitatem, sive summam, de qua agitur. *Plin.* 7, 48, 49. Hesiodus cornici novem nostras attribuit aetates, quadruplum ejus cervis, id triplicatum corvis. *Id.* 11, 37, 79. Elephanto pulmo quadruplo major bubulo. *Suet. Tib.* 34. *extr.* Consueverat et quadruplam strenam, et de manu reddere. *Cato R. R. prooem.* Furem dupli condemnari, feneratorem quadrupli, *h. e.* ut si duo v. gr. plus justo pro usura feneratae pecuniae exegerit, octo cogatur solvere. *Cic. Verr.* 2, 3, 13. *med.* Qui in decumanos octupli judicium se daturum edixit, idem habuit in edicto, se in aratorem in quadruplum daturum, *h. e.* ut arator, qui imperatum frumentum non solverit, cogatur quadruplicatum dare. *Ulp. Dig.* 4, 2, 14. Actio quadrupli, *h. e.* qua petitur quadruplum; et *ib.* Experiri in quadruplum.

QUADRURBEM, Athenas Attius appellavit (τετράπολιν), quod scilicet ex quatuor urbibus in unam domicilia contulerunt, Braurone, Eleusine, Pireaeo, Sunio. *Festus.* ℙ [*Festum* hic graviter errare docent *Meursius*, aliique: quippe neque ex urbibus olim Athenas constitutas, neque Athenas denique ipsas Attium notare, sed *tetrapolim Atticam*, quam Latino nomine efferre *quadrurbem* ita v. luit. Fuit autem haec Oenoe, Marathon, Probalinthus, et Tricorythus, ut constat ex *Strabone l.* 8. p. 388. ed. *Amstel. F.*]

QUADRUS, a, um, adj. τετράγωνος, quadratus, ut Quadra possessio. *Vet. Auct. de limitib.* ap. *Goes.* p. 281. Sic Quadrus terminus, *ib.* p. 253. [*Hieron. in Ezech.* 12, 40, 13. Invenit latitudinis viginti et quinque cubita, qui et ipse numerus licet quadrus sit, tamen refertur ad sensus. Adde *Cat. l. c.* in DEPUGNATIO. *F.*]

QUADRŬVĬUM, pro *quadrivium* scriptum est in Latino Lapide, quem in CREPIDO retulimus. Ut enim *quadripes*, et *quadripedans* in *Virg. Ecl.* 5, 26. et *A.* 11, 614. et in *Varr.* ap. *Non.* 2, 9. et in *Accio* ap. *eund. ib.* 583., testibus *Pierio* et *Dausquio*, in optim. MSS. legitur: sic contra *quadruvium* scribi potuit.

QUADRŬUS, a, um, adj. *Auson. Idyll.* 14, 5. Errabam riguis per quadrua compita in hortis, *h. e.* per semitas in quadrum, inter areolas, dispositas. *Prud. Psych.* 842. Quaque hominis natura viget, quam corpore toto Quadrua vis animat, *h. e.* quatuor hominis aetates, vel quatuor elementa, ignis nempe, aer, terra, aqua.

QUAERĬTO, as, avi, atum, a. 1. frequent. a *quaero.* *Pl. Amph.* 4, 1, 6. Sum defessus quaeritando. *Id. Cist.* 4, 2, 93. Quod quaeritabam, filiam inveni meam. *Id. Men.* 2, 1, 15. Hominem inter vivos quaeritamus mortuum: nam invenissemus jamdiu, si viveret. *Id. Poen. prol.* 105. Aliquem mari terraque usquequaque quaeritare. *Ter. Ad.* 2, 4, 2. Ehem opportune; te ipsum quaerito. *Id. Andr.* 1, 1, 47. Pudice vitam, parce, ac duriter agebat, lana ac tela victum quaeritans. *Pl. fragm.* ap. *Non.* 1, 213. Quaeritare medicum. *Id. Poen.* 5, 5, 37. Num tibi, adolescens, malae, aut dentes pruriunt, qui huic es molestus? an malam rem quaeritas? *Id. Rud.* 3, 4, 61. Ibo hercle aliquo quaeritatum ignem. *Id. Poen.* 3, 3, 77. Quaeritare hospitium ab aliquo. ℙ Interrogare, sciscitari. *Pl. Rud.* 1, 2, 22. Isticcine vos habitatis? *Sce.* quid tu id quaeritas? Adde *Ter. Eun.* 3, 3, 17.

QUAERO, is, sivi et sii, situm, a. 3. ζητέω, dare operam, ut res amissa, vel qua utcumque caremus, recuperetur, inveniatur: scrutari, indagare, perquirere. Haec enim prima est et propria hujus verbi notio, ut ex *Varr. L. L.* 5, 8. apparet. Differt a *requiro*, quod diu quaerere significat, ut *Non.* 5, 46. docet. *Afran. ib.* Proin tu, cum quaeram, ne requiram te, vide. [*Mirum in modum *Forc.* omnia ita miscuerat, ut de novo hujus loci ordine cogitandum nobis videretur. Ac primum quidem collo[…] mus ea, in quibus *quaero* significat vestigare, […] stigare, nostr. *suchen.*] *Ov. Met.* 5, 463. Qua[…] ti defuit orbis. *Phaedr.* 3, 12. In sterquilinio p[…] gallinaceus Dum quaerit escam margaritam rep[…] *Ter. Heaut.* 4, 8, 3. Te ipsum quaerebam, Ch[…] ℙ [*Hinc i. q. desiderare, nostr. *vermissen*:] *Pr[…]* 17, 17. ignotis circumdata litora silvis Cerner[…] optatos quaerere Tyndaridas. *Tibull.* 2, 3, 25. […] quis inornatumque caput, crinesque solutos Ad[…] ret, Phoebi quaereret ille comam. *Lucan.* 9, […] Circuit exustae nomen memorabile Trojae, M[…] que Phoebei quaerit vestigia muri. *Stat. Th.* 4, […] deceptum margine ripae Stat pecus, atque a[…] quaerunt armenta natatos. *Cic. Verr.* 2, 3, […] Aetnensis ager sic erat deformis atque horridu[…] in uberrima Siciliae parte Siciliam quaereremus. *Mil.* 1. Oculi, quocumque inciderint, veterem […] suetudinem fori, et pristinum morem judiciorur[…] quirunt. Haec et alia congessit *Brukh.* ad *[…] bull. c.* ℙ [*Item requirere, postulare, opu[…] here, nostr. *erfordern*, *verlangen*, *nöthig h[…]* *Cic. Verr.* 2, 1, 10. *f.* Nego ego quidquam a[…] bus dictum, quod aut vestrum cuipiam esset o[…] rum, aut cujusquam oratoris eloquentiam quae[…] Cf. *ib.* 2, 5, 27. *Liv.* 8, 30. bellum dictatoriam […] jestatem quaesivisset. *Varr. R. R.* 1, 15. Fines […] dii notis arborum tutiores fiunt, ne familiae […] tur cum vicinis, ac lites ex limitibus judicem […] rant.— Huc referri posse videtur *Liv.* 9, 19. Imb[…] Asiam quaesisset, i. e. optasset. ℙ Item parare, parare, acquirere, nostr. *zu erwerben suchen*, *vers[…] fen*, *zuwege bringen*: et in bonam et in malam pa[…] modo absolute, modo cum casu subjecti, mod[…] jecti.] *Ter. Heaut.* 3, 1, 37. Ea coacta ingrati[…] stilla coepit victum vulgo quaerere. *Cic. Clue[…]* Quaerere sibi remedium ad rem aliquam. *Id.* […] 2, 1, 1. Impudentiae suae pudentem exitum qua[…] *Ter. Ad.* 3, 2, 2. alicui malo salutem. *Id. H[…]* 2, 3, 74. In mea vita tu tibi laudem is quaes[…] scelus. *Sidon. carm.* 2, 123. namque horum qu[…] unus Cinyphia sub Syrte patrem. *Pl. Capt.* 109. Liberorum quaerundorum causa ei uxor da[…] *Cic. Att.* 7, 17. Quaerere fugam. *Id. Rab. Po[…]* invidiam in aliquem. *Liv.* 1, 14. Id quod quae[…] tumultuoso et minaci genere pugnae hostem ex[…] [*Adde *Eund.* 6, 34. ea ipsa affinitas haud spret[…] tiam Fabio ad vulgum quaesierat, i. e. conci[…] rat; et 2, 43. nec huic tam pestilenti exemplo […] dia ulla ab imperatore quaesita sunt, i. e. re[…] Parum recte ab his *Forc.* sejunxerat et ista:] *Eun.* 2, 2, 29. Ubi videt, me esse in tanto ho[…] et tam facile victum quaerere, etc. *Cic. Qui[…] med.* Nec mirum, si is, qui vocem venalem h[…] rat, ea quae voce quaesierat, magno sibi qu[…] fore putabat. *Sall.* in *ep. Pomp. ad sen.* Ductu[…] hostes fusi, vobis salus quaesita est. *Id. Ju[…]* Hae sunt meae imagines, haec nobilitas: qua[…] plurimis meis laboribus et periculis quaesivi. *Ep.* 1, 15, 32. Quidquid quaesierat, ventri do[…] avaro. *Ov. A. Am.* 2, 13. Nec minor est virtus, […] quaerere, parta tueri. Adde quae congessit […] *kus.* ad *Prop.* 3, 16, 5. *Liv.* 25, 6. Tantum […] ab eo, ut ulla ignominia iis exercitibus quaere[…] ut, etc. Sunt qui leg. *inureretur*, sed frustra. […] etiam qui v. *quaereretur* interpretantur, excog[…] tur. Nam et hoc sensu interdum ponitur, et ad[…] tem pertinet. *Ter. Heaut.* 3, 1, 83. Somnun[…] nocte oculis non vidi meis, dum id quaero, ti[…] filium restituerem. *Prop.* 1, 7, 6. Atque aliqui[…] ram quaerimus in dominam. *Sall. Cat.* 34. *ext[…]* quaeramus, quonam modo maxime ulti sangu[…] nostrum pereamus. ℙ Cum inf. est dare op[…] conari, curare, studere, cupere. *Phaedr. pr[…]* qui magnas opes Exaggerare quaerit omni vi[…] *Id.* 4, 8. Homo, simulac venit in magnum p[…] lum, Effugium reperire alterius quaerit malo. *Trist.* 5, 4, 7. Tristitiae causam si quis cogno[…] quaerit. *Id. Her.* 12, 175. stultae dum te ja[…] maritae Quaeris, et injustis auribus apta loqui. *Am.* 1, 8, 51. Aera nitent usu: vestis bona q[…] haberi. ℙ [*Notandus etiam hujus v. usus, quo[…] primis ap. seriores scriptores, ita ponitur, ut u[…] tur studii in quaerendo, conquirendo adhibiti r[…] *Cic. Verr.* 2, 2, 74. Scrutatus sum quae potu[…] quaesivi omnia. *Vell.* 2, 116. Horum virorum […] tioni si quis quaesisse (data opera) me dicet lo[…] fatentem arguet. *Plin. H. N.* 7, 51. Cum morte[…] acie quaereret. *Tac. A.* 1, 69. Id Tiberii ani[…] altius penetravit: non enim simplices eas curas[…] adversus externos militem quaeri; coll. *ib.* 1, 3[…] Plura in QUAESITUS.] ℙ *Rem quaerere*, et […] *rere* absolute, conari rem familiarem augere, […] re lucris. *Cic. Par.* 6, 2. Qui honeste rem qua[…] mercaturis faciendis. *Ter. Ad.* 5, 3, 27. Cons[…] quaere, parce, fac plurimum illis relinquas; […] 4, 15. Contrivi in quaerendo vitam atque aet[…] meam. Adde *Heaut.* 1, 1, 87. ℙ Saepe est s[…] tari, percontari, interrogare. *Cic. Q. Fr.* 2, 2[…] puto saepe habere, qui num quid Romam velis, q[…] rant. *Hirt.* ad *Cic. post ep.* 6. *l.* 15. *ad Att.* […] jam redierim, quaeris. Alii leg. *an redierim.* *Her.* 19, 30. quaero si quis Abydon eat. *Id. Fas[…]*

aeritis, unde putem, etc. *Id. R. Am.* 161. itis, Aegisthus quare sit factus adulter? *Cic.* . Quaere, cur? ita se dicent juvari. *Tac. A.* Quaesito, an Caesar venisset, etc. *Plin.* 7, . Cum a puero quaesisset horas. *Cic. Fam.* 3, aesivi ex Phania, quam in partem provinciae t te velle ut venirem. *Caes. B. G.* 1, 18. Liretinet; quaerit ex solo ea, quae in conventu t; et *ib.* 32. Cum ab iis saepius quaereret, nelam omnino vocem exprimere posset. *Cic. Verr.* 83. Quaero nunc a te, Hortensi, cum utris factum collaturus es? *Nep. Ep.* 4. *med.* A quo uaesisset, quo se duci vellet, etc. *Id. Dion.* aesivit a medicis, quemadmodum se haberet. , 40. *med.* Sexte Tempani, quaero de te, ars, ne, etc. *Cic. Pis.* 9. Quaerebat paulo ante , quid suo mihi opus fuisset auxilio; et *Vat.* te ipso quaero, Vatini, utrum tandem putes, *Ov. Pont.* 4, 3, 18. Cura tibi de quo quaerere uit. ¶ *Si quaeris*, si scire cupis. *Cic. Fam.* Omnino, si quaeris, ludi apparatissimi. *Id.* , 20. Et ea res, si quaeris, ei magno honori *Id. ad Brut.* 2, 7. *med.* Hoc cogere volebat, litteras esse: et, si quaeris, probabat. *Id.* 2, 8. Si verum quaeris; et *Sen.* 18. *med.* At orosi, et anxii, et difficiles senes: si quaerietiam avari. ¶ *Noli quaerere*, et *quid quae*rmulae, quibus utimur, cum rem ejusmodi sumus, quae exspectatione major futura est: licamus, ne plura quaeras: sit hoc satis, quod eam. *Cic. Fam.* 4, 4. *med.* Noli quaerere: ita ulcher hic dies visus est, etc.; et *ib.* 3, 1. *med.* uaeris? biduo factus est mihi familiaris. Adn. 7, 3., *Att.* 2, 1. *bis*, *ib.* 4, 18. *extr.*, *ib.* et *Q. Fr.* 3, 2. *bis*, et *Hor. Ep.* 1, 10, 8. e his dicendi formulis *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. tem est vocabulum philosophorum, significquaestionem ponere, disputationem instituecic. *Fam.* 9, 25. Ille baro te putabat quaesiunum coelum esset, an innumerabilia. *Scae*g. 33, 7, 28. Idem quaesiit, an fructus funcommisso cedant. *Plin.* 31, 3, 21. Quaeritur edicos, cujus generis aquae sint utilissimae. . *P.* 409. Natura fieret laudabile carmen, an uaesitum est. ¶ [*Denique usitatissimum ebus judicialibus, diciturque de cujuscumque causis, capitales sint necne.] *Ter. Ad.* 3, 5, c abduce, vinci, rem quaere. *Cic. Verr.* 1, terum esse quaesiturum de pecuniis repetun*. Rosc. Am.* 41. Quaerere de morte alicujus. . 22. (et *Dejot.* 1. *f.*) De servo in dominum entis quidem quaeri potest. Sic *Suet. Tib.* erere aliquid per tormenta. *Liv.* 33, 36. Ad tionem servorum quaerendam opprimendametor missus. ¶ *Legibus quaerere* dicitur is, dicando non indulget causarum patronis, sed anctiones unice intuetur. *Plin. ep.* 5, 21. ilationis Nepos praetor, qui legibus quaerit. nfund. *quaero* et *credo*. V. *Burm.* ad *Quint.* 268.]

ESĪTĬO, onis, f. ζήτησις, actus quaerendi, . *Appul. Met.* 5. Psyche quaesitioni Cupidinta, populos circuibat. Addunt quidam et t. 2, 2, 3. *Cist.* 2, 3, 48. et *Pers.* 1, 1, 52., ique alii *quaestio* reponunt. ¶ De quaestiotormenta. *Tac. A.* 4, 45. Cum postero ad onem retraheretur, proripuit se custodibus. p. *Bertol. Antiqu. Aquil.* p. 300. *n.* 419. C. jus M. F. Tappo judex quaesitionis rerum

ESĪTOR, oris, m. ζητητής, qui quaerit. *Gell.* Quos Pyrrhonios philosophos vocamus, ii cognomento σκεπτικοὶ appellantur. Id ferme t quasi quaesitores, et consideratores: nihil cernunt, nihil constituunt, sed in quaerendo considerandoque sunt. *Pacat. Pan. Theod.* um, quod de montium venis quaesitor Best scrutator Callaicus eruisset. ¶ Praecipue x, qui judicio publico, seu capitali quaestioaliis judicibus praeest, qui cum quaestionem id est inquirendum curet de crimine, de eocium exercendum, sedet pro tribunali, judidentibus in subselliis. Dicitur etiam *judex nis.* Ad eum pertinet dimittere judices, aut , urnasque custodire sententiis judicum reciquaestionem regere, tormenta moderari, *c. Verr.* 1, 10. Duo igitur consules, et quaent ex illius voluntate. Ubi *Asconius:* Praepecuniis repetundis quaestionem exercens: prie quaesitores dicuntur criminalium quae: ut Virgilius (*A.* 6, 432.) Quaesitor Mim movet: ille silentum Conciliumque vocat, et crimina discit. Ex hoc loco discimus, *rem* dici etiam praetorem, cum cuicumque xercendo praeest: proprie autem eum, qui uaestionibus criminalibus, sive praetor sit, . Interdum enim ex eo ordine, quem penes dicia, eligebatur qui quaestionem exerceret etoris, vel quia huic non vacabat, vel quia a sic jubebat: idque praecipue factum est, m perpetuae quaestiones constituerentur, h. uam certae quaestiones, v. gr. de peculatu, state, de ambitu, praetori quotannis mandarentur. *Cic. Vat.* 14. Numquis reus in tribunal sui quaesitoris ascenderit, eumque vi deturbarit, subsellia dissiparit, urnas delegerit. *Id. Font.* 6. Si, quia Galli dicunt, idcirco Fontejus nocens existimandus est, quid mihi opus est sapiente judice? quid aequo quaesitore? *Id. Sull.* 28. Tamen tormenta illa gubernat dolor, regit quaesitor, flectit libido, etc. *Sall. Jug.* 44. Cum ex Mamiliana rogatione tres quaesitores rogarentur. *Cic. Planc.* 17. Quaesitorem edere. [*Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 53. Q. Vario Q. F. Gemino Leg. divi Aug. II. Procos. Pr. Tr. Pl. Q. Quaesit. judic. etc. Alia ap. *eund. ib.* p. 63. P. Claudius P. F. Ap. N. Ap. Pron. Pulcher Q. Quaesitor Pr. Augur. ¶ Item qui inquirendo aliquid maleficii detegit. *Cic. Cat.* 4, 5. Qui reo custodiam, quaesitori gratulationem, indici praemium decrevit, *h. e.* mihi gratulationem, qui inquirendo conjurationem detexi. Alii perperam leg. *quaestori*. *F.*]

QUAESĪTŪRA, ae, f. idem quod quaestura. *Tac. A.* 3, 29. Ut quinquennio maturius, quam per leges, quaesituram peteret. Alii rectius leg. *quaesturam*.

QUAESĪTUS, a, um, part. a *quaero*, ζητηθεὶς, perquisitus, indagatus. *Caes. B. G.* 8, 38. Gutruatus omnium cura quaesitus, in castra perducitur. *Virg. A.* 7, 758. Marsis quaesitae montibus herbae; et *ib.* 10, 650. tellus quaesita per undas. ¶ [*Ap. seriores scriptores, raro admodum ap. alios, est saepissime i. q. exquisitus et affectatus, arcessitus, coactus. *Cic. Or.* 26. Vitabit etiam quaesita, nec ex tempore ficta, sed domo allata, quae plerumque sunt frigida; coll. cp. 65. Exempla Noster laud. ista:] *Tac. A.* 1, 5. Exstincto Maximo, dubium an quaesita morte, etc. *h. e.* voluntaria, sibi illata. *Id. ib.* 6, 50. Quaesita interdum comitate quamvis manifestam defectionem tegebat. Sic *ib.* 5, 3. Verba inerant (*in epistola*) quaesita asperitate; et *ib.* 3, 57. Praeceperant animis orationem patres: quo quaesitior adulatio fuit. *Id. ib.* 26. Atheniensibus leges quaesitiores Solon perscripsit: cum Minos, et Lycurgus simpliciores, et pauciores tulissent; et *ib.* 2, 53. Excepere Graeci quaesitissimis honoribus. *Id. ib.* 15, 44. Nero subdidit reos, et quaesitissimis poenis affecit; et *Sall. fragm.* ap. *Macr. Sat.* 2, 9. Epulae quaesitissumae. Alii leg. *exquisitissumae*. [*Adde *Quint. Inst.* 2, 7, 4. Abundabunt figuris jam non quaesitis, sed sponte se offerentibus.] ¶ Quaerendo partus, comparatus, acquisitus. *Cic. Par.* 6, 2. Iis, qui honeste rem quaerunt mercaturis faciendis, intelligimus opus esse quaesito; et *ib.* Cui quaesito opus est, quis hunc vere dixerit divitem? *Virg. G.* 4, 156. de apib.: hiemis memores aestate laborem Experiuntur, et in medium quaesita reponunt. *Hor. Sat.* 2, 6, 82. attentus quaesitis. *Ov. Met.* 7, 656. parcumque genus, patiensque laborum, Quaesitique tenax. ¶ *Quaesitum* absolute, ζήτημα. *Ov. Met.* 4, 793. quoniam scitaris digna relatu, Accipe quaesiti causam. *Id. Fast.* 1, 278. Nec mora; quaesiti reddita causa mihi.

QUAESĪTUS, us, m. quaesitio. In sexto casu sing. *Plin.* 5, 9, 10. de Nilo: Fama tantum, inermi quaesitu, cognitus.

QUAESO, is, ivi et ii, a. 3. ζητέω, idem quod quaero: quemadmodum dicebant *arbosem*, *casmen*, *Valesii*, *asa*, etc. pro *arborem*, *carmen*, *Valerii*, *ara*, etc. *Festus:* Quaeso ut significat idem, quod rogo; ita quaesere ponitur ab antiquis pro quaerere, ut est ap. Enn. libro secundo: Ostia munita est: idem loca navibu' pulcris Munda facit, nautisque mari quaesentibu' vitam. Et in Cresphonte: Ducit me uxorem liberum quaesendum gratia. *Pl.* ap. *Non.* 1, 213. et 4, 39. Quaese adveniente morbo nunc medicum tibi. ¶ Item oro, peto, δέομαι: quia qui orat, quaerit. *Lucr.* 5, 1229. ac prece quaesit Ventorum pavidus paces. *Pl. Bacch.* 2, 2, 1. Mirum est, me, ut redeam, te opere tanto quaesere. Etiam *Cicer.* dixisse *quaesere*, auctor est *Phocas* in *Arte* 1718. Fortasse significat illud in *Arat.* 18. si quaesere perges. Sed alii leg. *quaerere*. *Sil.* 16, 250. non ardua regnis Quaesumus, aut inhonora tuis; (*quaesumus* pro *quaesimus*, ut *optumus* pro *optimus:* et est in usu frequenti.) *Appul. Met.* 4. Multis precibus quaesens. *Sall.* ap. *Prisc.* 10, 902. Curionem quaesivit, uti adolescentior aetati concederet Mamerci. *Ter. Eun.* 3, 2, 13. Quaeso hercle, ut liceat, pace quod fiat tua, dare huic, etc. *Id. Ad.* 2, 4, 11. Deos quaeso, ut istaec prohibeant. *Cic. Arch.* 2. Quaeso a vobis, ut mihi detis hanc veniam, ut, etc. *Id. Fam.* 5, 4. Peto, quaesoque, ut, etc. *Id. in Sen.* 1. Quaeso, obtestorque, ne, etc. *Id. Fam.* 3, 2. A te maximo opere etiam atque etiam quaeso, et peto, ut, etc. *Liv.* 28, 39. *med.* Id uti permittatis, quaesumus; et 40, 46. Has ut hodie finiatis simultates, quaesumus vos universi. ¶ Omissa *ut* particula. *Liv.* 10, 13. *f.* P. Decium quaeso mecum consulem faciatis. *Phaedr.* 1, 22. Quaeso, parcas mihi. *Brut. et Cass.* ad *Ant. Fam.* 11, 3. *f.* Deos quaesumus, consilia tua reipubl. salutaria sint, ac tibi. ¶ *Quaeso* frequentissime interseritur sermoni, ut *opinor*, *amabo*, etc. et est orantis, blandientisque. *Cic. Verr.* 2, 4, 47. *f.* Ad ea, quae dicturus sum, reficite vos, quaeso, judices, per Deos immortales. *Id. Att.* 7, 10. Tu, quaeso, crebro ad me scribe. *Id. Fam.* 3, 7. *med.* Quaeso, etiamne tu has ineptias? *Pl. Most.* 4, 2, 33. Quaeso, quoties dicendum est tibi? *Ter. Hec.* 4, 4, 49. Quid dixti? eho, an non alemus, Pamphyle? prodemus, quaeso, potius? *Id. Heaut.* 3, 1, 21. Ubinam est, quaeso? *Id. Andr.* 1, 2, 33. Bona verba, quaeso. *Id. Heaut.* 1, 1, 40. Hui! tam graves hos (*rastros*) quaeso? *Cic. Leg.* 1, 2. Quamobrem aggredere, quaesumus, et sume ad hanc rem tempus. *Arnob.* 1, 35. Quid enim officit, o quaeso, aut quam praestat intellectui tarditatem? ¶ Post multa verba. *Cic. Acad.* 1, 1. Omitte ista, quae nec percunctari, nec audire sine molestia possumus, quaeso, inquit: et quaere potius, etc. ¶ Praeteritum *quaesivi* commune est cum *quaero*, pro quo *quaesi* agnoscit *Prisc.* 10, 902., sed hoc usus non recipit.

QUAESTĬCŬLUS, i, m. κερδάριον, parvum lucrum, lucellum: dimin. a *quaestus*. *Cic. Div.* 2, 15. Aut fissum jecoris cum lucello meo, aut meus quaesticulus cum coelo, terra, rerumque natura? Adde *Fam.* 9, 16. *med.*

QUAESTĬO, onis, f. ζήτησις, actus quaerendi, investigatio, quaesitio. *Pl. Pers.* 1, 1, 52. Recipe te, quam primum potes: cave, fuas mihi in quaestione; et *Capt.* 2, 2, 3. Tibi ne quaestioni essemus. ¶ Item interrogatio, disputatio, controversia, dubitatio, ζήτημα, πρόβλημα. *Cic. Acad.* 4, 8. *f.* Quaestio est appetitio cognitionis, quaestionisque finis inventio. *Id. Or.* 3, 32. De omni re, quaecumque in disceptationem quaestionemque vocatur, copiosissime dicere. *Id. Top.* 21. Quaestionum duo sunt genera: alterum infinitum, alterum definitum. Definitum est, quod ὑπόθεσιν Graeci, nos causam: infinitum, quod θέσιν illi appellant, nos propositum possumus nominare; et *paulo post:* Quaestionum, quacumque de re sint, duo sunt genera: unum cognitionis, alterum actionis. *Id. N. D.* 1, 1. Perdifficilis et perobscura quaestio est de natura Deorum. *Id. Or.* 20. *f.* Id nec dubium est, et si quid habet quaestionis, hoc tamen, etc. *Id. Cluent.* 58. Res in quaestione versatur. *Quint.* 5, 14. Res in quaestionem venit. *Plin.* 7, 28, 29. *in.* Fortitudo in quo maxime exstiterit, immensae quaestionis est. *Id.* 10, 22, 27. In quaestione est, quis primus tantum bonum invenerit; et *ib.* 7, 8. Sanqualem avem augures Romani in magna quaestione habent, *h. e.* valde quaerunt, et disputant, quaenam avis sit. *Quint.* 7, 1. Quaestionem instituere. *Cic. Fin.* 5, 7. habere de finibus bonorum et malorum. ¶ Apud rhetores est id, circa quod totius causae cardo vertitur, et ex quo controversia nascitur. Nam in singulis causis considerantur constitutio sive status, genus causae, quaestio, ratio, judicatio, firmamentum. *Cic. Inv.* 1, 13. Quaestio est quae ex conflictione causarum gignitur controversia, hoc modo: Non jure fecisti: jure feci. Causarum autem haec est conflictio, in qua constitutio constat; ex ea igitur nascitur controversia, quam quaestionem dicimus, hoc modo: jurene fecerit. *Auct. ad Her.* 1, 16. *f.* videtur cum judicatione confundere. V. JUDICATIO. ¶ Saepissime dicitur de investigatione criminis, quae fit interrogando reum, ac testes, adhibito saepe tortore ac tormentis, ἐξέτασις, βασανισμός. *Ulp. Dig.* 29, 5, 1. *med.* Quaestionem sic accipimus, non tormenta tantum, sed omnem inquisitionem, et defensionem mortis. *Cic. Fin.* 2, 16. *f.* Cum praetor quaestionem inter sicarios exercuisset. *Id. Phil.* 11, 2. *f.* Verberibus ac tormentis quaestionem habuit pecuniae publicae. *Id. Rosc. Am.* 18. *f.* Mortis paternae de servis paternis quaestionem habere filio non licet. *Id. Or.* 1, 53. Quaestionem ferre in aliquem. *Liv.* 33, 28. habere ex his, qui simul fuerunt. *Cic. Cluent.* 64. *med.* de furto constituere; et *ib.* instituere de morte alicujus; et *ib.* 65. de morte viri habere; et *ib.* habere de servis in caput filii; et *ib.* 33. Ad quaestionem abripi; et *ib.* 64. *extr.* Alicui servum in quaestionem ferre; et *ib.* Postulare servum in quaestionem. *Id. Rosc. Am.* 41. dare. *Pl. Most.* 5, 1, 38. Servos dare quaestioni; et *ib.* 44. accipere. *Curt.* 4, 10. *f.* corpus offerre. ¶ De ipsis judicibus, qui quaestionem habent. *Val. Max.* 8, 1. *n.* 6. Totam quaestionem a severitate ad clementiam transtulit. ¶ *Quaestionem facere alicui*, in aliquem inquirere. *Modest. Dig.* 34, 3, 20. referens testatoris verba: Quaestionem curatoribus meis nemo faciet: rem enim ipse tractavi. ¶ *Quaestiones perpetuae* dicebantur quaestiones de publicis criminibus, ut *repetundarum*, *de parricidio*, *majestatis*, *peculatus*, etc. Dictae sunt *perpetuae*, quia iis exercendis praeerat suus quaesitor perpetuus et ordinarius, non vero novus et extra ordinem. Etenim antequam hujusmodi quaestiones instituerentur, hoc est ante ann. U. C. DCIV., quotiescumque publicum aliquod crimen admissum esset, novus ei quaesitor eligebatur: postea vero suus singulis est datus, qui quotiescumque opus esset, de hujusmodi sceleribus cognosceret: is autem erat unus ex praetoribus. *Cic. Brut.* 27. Quaestiones perpetuae hoc adolescente constitutae sunt, quae antea nullae fuerunt. Sunt qui pro *perpetuae* putant *publicae* legi oportere: alii qui *pecuniariae*, quia in aliquibus MSS. *Quaestiones P.* habetur. ¶ *Judex quaestionis*, dictus videtur ceterorum judicum princeps, qui datam a praetore actionem exercebat, judices sortiebatur, testes audiebat, quaestiones habebat, tabulas inspiciebat. *Sigon. de Judiciis* 2, 5. contendit, magistratum fuisse a praetore omnino distinctum, quod in multis causis et

praetor, et judex quaestionis interfuerit. *Cic. Cluent.* 54. Judicem quaestionis cum iis judicibus, qui ei obvenerint, quaerere de veneno lex jubet. ℙ Dicebatur et quaestioni praeesse. *Id. Rosc. Am.* 4. Te, M. Fanni, quaeso, ut qualem te antea praebuisti, cum huic quaestioni judex praeesses, talem, etc. ℙ Is etiam *quaesitor judex*, aut *quaesitor* tantum dicebatur. V. duas *Inscr.* in QUAESITOR *f.*

[QUAESTĬŌNĀLĬTER, adv. per quaestionem, seu interrogationem. *Fulg. de prisc. serm. n.* 16. Problema est propositio in capite libri quaestionaliter posita. *F.*]

QUAESTĬŌNĀRĬUS, ii, m. carnifex, qui in quaestione reos torquet ad confessionem exprimendam. *Inscr.* ap. *Grut.* 545, 6. Julio Flavino com*manipulari*, Leg. VII. G. F. quaestionario Herennius Roagtus. Adde *Hieron.* in *Joel.* 2, 21., *Imppp. Valent. Theod. et Arcad. Cod. Theod. tit. extr. l.* 3. et *Vet. Schol.* ad *Juven.* 6, 480. ℙ [Allata superius exempla ad sequioris Latinitatis tempora pertinent; antea vero is qui postea *quaestionarius*, videtur appellatus fuisse *a quaestionibus*. Hinc *Inscr.* ap. *Grut.* 543, 6. Q. Gavius Q. F. Arn. Clemens Clusio evocatus Aug. a quaestionibus; et 560, 1. M. Sallustius Martialis mil. Coh. X. Urb. a quaestion. Praef. Urbis. Alia ap. *De-Vita Antiq. Benev.* p. 31. *n.* 10. A quaestionibus factus per Annium Verum Praef. Urbis. *F.*]

[QUAESTĬŌNĀTUS, a, um, part. ab inus. *quaestiono*, quaestioni oblatus. *Cyprian. ep.* 69. *n.* 6. Tot confessores quaestionati et torti. *F.*]

QUAESTĬUNCŬLĂ, ae, f. dimin. brevis, aut levis quaestio. *Cic. Or.* 1, 22. Mihi nunc vos, tanquam alicui Graeculo otioso et loquaci, quaestiunculam, de qua meo arbitratu loquar, ponitis. *Id. Leg.* 2, 20. His propositis, quaestiunculae multae nascuntur.

QUAESTOR, oris, m. [*i. q. quaesitor, i. e. qui aliquid quaerit. Perperam Noster hujus notionis exemplum secundo loco posuerat. *Pl. in suppos. Amph.* scena, quae incipit: *Dii vostram fidem*, v. 14. Martigenam ille aggressus belluam magnus Europae quaestor. ℙ Hinc] qui rei alicui quaerendae praeest, ut criminibus publicis, vel pecuniae publicae: ταμίας. Est tamen discrimen, quod cum de pecuniarum administratore sermo est, *quaestor*, non *quaesitor*, dicimus. *Varr. L. L.* 4, 14. Quaestores a quaerendo, qui conquirerent publicas pecunias. ℙ Ut genus quaerendi non unum, ita nec unum genus quaestorum. Fuere enim quaestores rerum capitalium, sive parricidii, quaestores urbani, seu quaestores aerarii, quaestores militares, quaestores provinciales, quaestores principis, sive Augusti, alio nomine *Candidati principis.* ℙ *Quaestores rerum capitalium*, qui et citra syncopen *quaesitores* saepe dicuntur, erant magistratus, qui quaestionibus criminum capitalium praeerant. Dicti sunt *rerum capitalium*, quia non creabantur, nisi in causis, in quibus de morte, vel exsilio alicujus civis ageretur. Iidem dicebantur *quaestores parricidii.* Nam parricidium apud veteres significabat quodcumque homicidium, ut *Fest.* in *Parici* docet. *Quaestores* dicebantur, quod quaererent de rebus capitalibus. *Varr. L. L.* 4, 14. Quaestores a *quaerendo*, qui conquirerent publicas pecunias, et maleficia, quae triumviri capitales nunc conquirunt: ab his postea, qui quaestionum judicia exercent, quaestores dicti. *Pomp. Dig.* 1, 2, 2. *med.* Et quia de capite civis R. injussu populi non erat lege permissum consulibus jus dicere, propterea quaestores constituebantur a populo, qui capitalibus rebus praeessent: hique appellabantur quaestores parricidii, quorum etiam meminit lex XII. tabularum. ℙ Officium horum quaestorum fuit, judices congregare, dimittere, crimina cognoscere, judicibus praecipere, ut sententias ferrent. V. QUAESITOR. His adjungebantur judices quaestionis, de quibus V. QUAESTIO. ℙ *Quaestores urbani*, seu quaestores aerarii, erant magistratus minores, qui praeerant aerario, quod in aede Saturni erat: ita dicti a quaerendis pecuniis publicis. *Varr. L. L.* 4, 14. ℙ Distinguebantur a tribunis aerariis, quia quaestores curabant pecuniam, quam in aerarium inferrent, tribuni aerarii curabant pecuniam, quam ex aerario sumptam quaestori proconsulis, atque exercitui maxime erogarent. *Ascon.* in *Verr* 2, 1, 13. ℙ Munus urbanorum quaestorum fuit pecuniam publicam accipere, et expendere; praedam ex hostibus captam vendere; signa militaria in aerario asservare, et consulibus in bella ituris mittere; legatos, qui Romam venerant, excipere, deducere, iis hospitium curare; aegrotantium curam gerere, mortuisque e publico funus facere. V. *Liv.* 7, 23., 26, 47. et 35, 1. et *Val. Max.* 5, 1. *n.* 1. ℙ *Quaestores militares*, erant magistratus minores, qui mittebantur cum imperatoribus, cum consulibus, vel cum praetoribus, in militiam ad administrandam rem pecuniariam, et praedam, ac manubias in rationes publicas referendas. *Cic. Sen.* 10. Aut quaestor in eodem bello, aut consul in Hispania fuerim. V. *Liv.* 26, 47., 27, 19. et 35, 1. et *Pl. Capt.* 1, 2, 2. ℙ Quaestores provinciales ejusdem fere generis erant, hoc est qui una cum proconsule, vel propraetore in provinciam exibant. Munus eorum erat pecuniam ex aerario attributam in usus provinciae expendere, vectigalem in aerarium inferre. *Cic. Fam.* 2, 19. Mihi quaestor optatior obtingere nemo potuit. *Ascon.* in *Div. Verr.* 10. Haec erat prima senatoris administratio, quaestorem fieri, et in provincia curam gerere pecuniae publicae in usus diversos erogandae. ℙ Ex Augusti vero institutione quaestores mittebantur in provincias populi R., cum in Caesareas procuratores mitterentur. *Cajus Institut.* (ed. *Goesch.*) 1. §. 6. Aedilium curulium jurisdictionem in provinciis populi R. quaestores habent; nam in provinciis Caesaris omnino quaestores non mittuntur. V. PROCURATOR. ℙ Quaestores singuli in singulas provincias mittebantur, excepta Sicilia, quae duos habuit, unum Lilybaei, alterum Syracusis, ut *Ascon.* docet in *Div. Verr.* 1. Unum tamen habuit quaestorem sub Augustis, ut patet ex *Inscr.* ap. *Mur.* 364, 2. et 434, 4. Habebant autem scribas ad conficiendas publicas rationes et lictores, togamque praetextam, ad majestatem magistratus tuendam. *Cic. Fam.* 2, 3, 78. et *ib.* 2, 2, 4. et *Planc.* 41. De quaestorum origine, et officio multa *Tac. A.* 11, 22. et *Ulp. Dig.* 1. *tit.* 14. ℙ Translate. *Cic. in Sen.* 14. *f.* Qui (*Cn. Plancius*) si mihi quaestor imperatori fuisset, in filii loco fuisset: nunc certe erit in parentis, cum fuerit quaestor non imperii, sed doloris mei. ℙ Quaestores principis, sive Augusti, erant magistratus sub Caesaribus, de quibus V. in CANDIDATUS.

QUAESTŌRĬCĬUS, a, um, adj. ad quaestorem pertinens. *Quaestoricius vir*, quaestura functus. *Vet. Tabula Canus.* ap. *Fabr.* p. 599. *col.* 1.

QUAESTŌRĬUS, a, um, adj. ad quaestorem pertinens. *Cic. Fam.* 2, 17. *med.* Quod ego officio quaestorio adductum reticere de praetore tuo, non moleste ferebam: (*scil.* quia quaestor in provincia erga praetorem suum ita se gerere debebat, ut filius erga patrem, ut constat ex *Cic. Div. Verr.* 19. et *Fam.* 13, 10.) *Id. Verr.* 2, 1, 21. *med.* Legatus quaestorius, *h. e.* legatum in militia ex quaestore agens, ut *Ascon.* interpretatur. *Id. ib.* 1, 4. Quaestorium scelus, *h. e.* a quaestore factum. *Id. Fam.* 7, 30. et *Liv.* 4, 51. *extr.* Quaestoria comitia. *Suet. Dom.* 10. Quaestorii scribae, *h. e.* qui quaestoribus operam praebent in conficiendis pecuniae publicae rationibus. *Id. Vit. Hor.* Scriptum quaestorium comparavit, *h. e.* munus scribae quaestorii. *Id. Claud.* 28. *extr.* Quaestoria ornamenta. *Id. Dom.* 4. munera, *h. e.* gladiatores. V. *eund. Claud.* 24. et *Tac. A.* 11, 22. ℙ *Homo quaestorius* ap. *Cic. Brut.* 76. et *Phil.* 13, 14. et *Liv.* 24, 14. est quaestura functus. In illo *Suet. Oth.* 3. *extr.* Provinciam administravit quaestorius per decem annos: *quaestorius* quibusdam videtur esse, qui re ipsa quaestor est. Verum optimae editiones rectius habent *quaestoribus*, h. e. per quaestores. ℙ *Quaestoria porta*, in castris, quae prope eum locum, ubi tendebat quaestor militaris. *Liv.* 34, 47. Alius tumultus ex aversa parte castrorum est exortus. In portam quaestoriam irruperant Galli. Adde 40, 27. ℙ *Quaestorium forum* ap. *eund.* 41, 2. *f.* eodem loco in castris: ibi enim ex cura quaestoris exponebantur cibaria militibus coemenda. ℙ *Quaestorii agri* ap. *Auct. rei Agrar. Sicul. Fl.* p. 2. et 14. *Goes.* et *Hyg.* p. 205. dicuntur, quos populus R. devictis pulsisque hostibus possedit, mandavitque quaestoribus, ut eos venundarent. ℙ *Quaestorium* absolute, quaestoris tabernaculum, vel aedes. *Liv.* 10, 32. *extr.* Captum quaestorium, quaestorque ibi L. Opimius Pansa occisus. *Cic. Planc.* 41. *med.* Thessalonicam me, in quaestoriumque perduxit. ℙ *Quaestoria bractea auri*, ap. *Plin.* 33, 3, 19. dicitur, quae crassitudine Praenestinae tantum cedit (V. PRAENESTINUS); quemadmodum quaestor praetori suo cedere solebat. V. supra.

QUAESTŬĀRĬUS, a, um, adj. κερδαλέος, ad quaestum pertinens, meritorius. *Sen. Ben.* 6, 32. Ex adultera in quaestuariam versa, *h. e.* ad quaestum corpore faciendum. *Ulp. Dig.* 3, 2, 4. Lenocinium facit, qui quaestuaria mancipia habet. *Id. ib.* 23, 2, 43. Quaestuaria mulier.

QUAESTŬŌSĒ, adv. κερδαλέως, cum quaestu, lucrose. *Plin.* 19, 4, 19. *n.* 2. Compertumque, non aliter quaestuosius censum haberi, aut tutius. *Sen. Ben.* 4, 3. Istud non beneficium, sed fenus est, circumspicere, non ubi optime ponas, sed ubi quaestuosissime habeas.

QUAESTŬŌSUS, a, um, adj. κερδαλέος, quaestum afferens, lucrosus. *Cic. Tusc.* 5, 31. Ut quaestuosa mercatura, fructuosa aratio dicitur: (nihilominus *quaestuosum agrum* pro *fructuoso* dixit *Cato R. R.* 1. et ex eo *Plin.* 18, 5, 6.) *Cic. Phil.* 2, 14. Cujus domus quaestuosissima est falsorum chirographorum officina. *Id. Verr.* 2, 2, 19. Illa res calamitosa Heraclio, quaestuosa Verri, etc. et *ib.* 1, 14. Uberrimus et quaestuosissimus annus. *Id. Agr.* 2, 25. *extr.* Hoc multo est quaestuosius, quam, etc. *Plin.* 18, 5, 6. Quaestuosissima vitis. *Id.* 6, 25, 28. Insula quaestuosa margaritis. ℙ De eo, qui quaestum instituit, [*qui lucri studiosus est.] *Cic. Par.* 6, 3. Quaestuosus homo: [*Huc pertinet etiam *Plin. H. N.* 26, 3, 7. *Asclepiades* orandi magister, nec satis in arte ea quaestuosus. ℙ Hinc ap. *Tac. Plin.* maj. et *Curt. quaestuosus* idem fere est, quod dives.]
Curt. 4, 7, 19. Gens Syrtica navigiorum spoliis
stuosa. *Plin.* 28, 4, 13. Quaestuosorum gy
Graecorum. *Tac. A.* 13, 35. Milites nitidi e
stuosi. [*Adde *ib.* 12, 63. unde primo qua
et opulenti.]

QUAESTŪRĂ, ae, f. ταμιεία, quaestoris di
et munus. *Cic. Verr.* 1, 4. Quaestura prim
dus honoris, quid aliud habet in se, nisi, etc
De variis quaesturae generibus, V. in QUAE
ℙ Aetas ejus petendae nulla legitima fuit anna
definita, secundum *Manut. de legib.* At *Li*
Tac. A. 3, 29. *Excurs. D.* fuit annus vigesimu
tus. Sane certam aliquam fuisse, indicat
Quint. 12, 6. Calvus, Caesar, Pollio, multu
quaestoriam omnes aetatem, gravissima judi
sceperunt. (Illustrat hunc locum illud *Aucto*
de Or. 34. *extr.* Nonodecimo aetatis anno L
sus C. Carbonem, uno et vicesimo Caesar D
lam, altero et vicesimo Asinius Pollio C. Ca
non multo ante aetate antecedens Calvus Vat
iis orationibus insecuti sunt, quas hodiequ
admiratione legimus.) Et *Tac l. c.* Ut quinq
maturius, quam per leges, quaesturam peter
Suet. Cal. 1. Quaesturam quinquennio ante,
per leges liceret, gessit. [*Cf. *Schütz. cl. Cic.*

QUAESTUS, us, m. ἐμπόρευμα, ἐργασία, n
tio, professio, artificium rei quaerendae et
dae causa, opera in aliqua re praebita ob l
Differt a *mercatura*, quae permutandis dis
disque mercibus constat: *quaestus* vero vel e
nia, vel ex opera lucrum pecuniarium spectat
B. G. 6, 16. Mercurium ad quaestus pecuniae
caturasque habere vim maximam arbitrantur.
Pis. 35. Sestertium centies et octogies, ex a
tibi attributum, Romae in quaestu reliquisti. *I*
1, 42. Illiberales et sordidi quaestus mercenar
Pl. Rud. 2, 1, 2. Omnibus modis qui paupere
homines, miseri vivunt, praesertim quibus ne
stus est, nec didicere artem ullam; et 4,
Non enim tu hic quidem occupabis omnes qu
quos voles: Et vietorem, et piscatorem te ess
pure, postulas. *Id. Poen.* 5, 2, 127. Suum
stum colere; et *Most.* 3, 2, 92. Quaestum n
lum instituere; et *Capt.* 1, 2, 26. Facere qu
carcerarium. ℙ Saepissime dicitur de prof
meretricia et lenonia. *Ter. Heaut.* 4, 1, 27.
anui illi prodita abs te filia est planissime,
vel uti quaestum faceret, vel uti veniret pala
Andr. 1, 1, 52. Accepit conditionem, dein qu
occipit. *Id. Her.* 5, 1, 30. Quod pol si ess
ex hoc quaestu, haud faceret. *Ov. Fast.* 4
Multa professarum quaestibus apta Venus. *Pl*
5, 3, 2. Corpore quaestum facere. *Id. As.*
63. loquitur lena: Hic noster quaestus aucupi
limus est, etc. Adde *Cist.* 1, 2, 2., *Rud.* 5, 2, 5
ℙ Translate de artificio parasitico. *Pl. Pers.*
Veterem aeque antiquum quaestum meum ali
servo atque obtineo, et magna cum cura col
Metonymice est ipsum lucrum compendiumque
quaestu paramus, κέρδος. *Nep Att.* 9. Pec
sine fenore credidit, maximum existimans qua
memorem gratumque cognosci. *Cic. Verr.* 2,
Quos illa mercibus suppeditandis cum quaest
pendioque dimittit. *Id. ib.* 2, 3, 44. *f.* Tan
quaestu ac lucro dicam unius agri, et unius
Cels. 3, 4. *med.* Medici, qui quaestui serviunt.
Cat. 13. *extr.* Quaestui deditum esse. *Id. Ju*
Quibus fides, decus, pietas, postremo hones
que inhonesta omnia quaestui sunt, *h. e.*
sunt. *Quint. prooem.* 1. *med.* Ut primum ling
se coepit in quaestu, *h. e.* homines eloquen
coeperunt ad lucrum. *Cic. Off.* 2, 22. Quaest
bere rempublicam. ℙ Γνῶμαι sunt illa *Pl. Po*
2, 74. Non potest quaestus consistere, si eum
ptus superat; et *Truc.* 2, 4, 62. Ad suum qu
aequum est quaestum esse callidum; et 5, 40.
nes homines ad suum quaestum callent et fasti
ℙ Translate. *Cic. Fam.* 15, 14. M. Fabium
mihi amicum tua commendatione das, nullum
facio quaestum: multi enim anni sunt, cum
aere meo est. *Pl. Poen.* 3, 3, 12. Istic est t
rus stultis in lingua situs, ut quaestui habeant
loqui melioribus. *Hor. Sat.* 2, 6, 19. Autumn
gravis Libitinae quaestus acerbae. ℙ *Is ve*
culi conterere quaestum possiet, proverb. a
Most. 4, 2, 68. in hominem maxime sumpt
et prodigum. Hercules enim maximos quaestu
tidie facere creditur, cum ei decimae voveantu
Habet etiam *quaesti* in genitivo, praesertim
comicos. *Pl. Aul.* 1, 2, 5. Nam hic apud nos
est aliud quaesti furibus. *Id. Poen. prol.* 95.
huc commigravit sui quaesti causa. *Ter. Hec.*
38. Nunquam animum quaesti gratia ad mala
ducam partes. Adde *Titin.*, *Pomp.*, *Turpil.*,
cil. ap. *Non.* 8, 6. et 73. ℙ Item *quaestuis.*
FRUCTUS. *Varr.* ap. *Non. ib.* Nam liberti
stuis causa diribebant res suas pueris. *Nov. ib*
Deam sanctam Lavernam, quae cultrix quaestu

[QUĀLĬBESCIT, adv. idem ac qualibet.
Tir. p. 35. Qualibet, qualibuit, qualibescit.

QUĀLĬBET et Qualubet, per quemcumque l
adverb. motus per locum. *Tibull.* 1, 2, 27.
tusque sacerque Qualibet. *Quint.* 5, 13. *med*

axima flumina in rivos deducantur, qualibet um praebent. *Pl. Most.* 3, 2, 122. Qualibet ula aedes. ₽ Item quacumque ratione. *Ca-*), 6. Qualubet esse notus optas? *Id.* 76, 13. e est longum subito deponere amorem: Diffi- t: verum hoc qualubet efficias.

ĀLIS, e, adj. οἷος, cujusmodi, cujus generis, um qualitatis, alicujus rei naturam et proprie- significans. *Cic. Rosc. Am.* 4. *extr.* Ut qua- e jam antea populo R. praebuisti, talem te et impertias. *Id. Inv.* 2, 58. *f.* Ut res non tales, ante habitae sint, habendae videantur. *Liv.* *f.* Quales ex hac die experiundo cognorit, e operae eorum pretium faceret. *Virg. A.* 12, Vix illud lecti bis sex cervice subirent, Qualia hominum producit corpora tellus. *Nep. Att.* d. Hoc quale sit, facilius existimabit is, qui, *Caes. B. G.* 1, 21. Qualis esset natura montis, lis in circuitu ascensus, qui cognoscerent, mi- *d. B. C.* 2, 32. *med.* Eventus belli qualis turus, ne vos quidem dubitatis. *Cic. N. D* *f.* Doce me, unde sint Dii, ubi sint, quales rpore, animo, vita. *Id. Fin.* 2, 28. Si nega- idquam interesse ad beate vivendum, quali ur victu concederem. *Id. Brut.* 86. *f.* Ii fue- erte oratores: quanti autem, et quales, tu vi- *Id. Tusc.* 3, 23. Aut ipsius rei natura qualis nta sit, quaerimus. *Id. Inv.* 2, 59. Contraria e et quae, et qualia sint, intelligimus. *Val.* , 177. quem te, qualemque videbit Attonitus, ee, parens! *Ov. Fast.* 5, 460. Cernite, sim , qui modo qualis eram! *Liv.* 8, 39. Equitum qualis quae esse instructissima potest, inve- hostes, caede omnia replet. *Cic. Cat.* 2, 1, In hoc uno post hominum memoriam maximo issimoque bello, quale bellum nulla unquam ria cum sua gente gessit, etc. ₽ *Qualis* re- usurpatur ad exemplum significandum rei prae- *Quint.* 9, 2. Et ipsi nosmet rogamus; quale nd Terentianum: Quid igitur agam. *Id. pau-* t: Quod fit et multis et variis figuris, cum aut exspectasse nos, aut majus aliquid timuisse mus, aut plus videri posse ignorantibus; quale oemium pro Coelio. ₽ Per interrogationem, *Cic. Font.* 10. Quali fide, quali pietate exi- tis eos esse, qui, etc.? *Id. Acad.* 4, 14. *med.* s est istorum oratio, qui omnia non tam esse, videri volunt? *Pl. Trin.* 4, 4, 3. O Callicles! e amico mea commendavi bona? *Call.* probo, eli, et fido. ₽ *Qualis* et *quale*, poetice pro *er*, sicut, quemadmodum, velut, in compara- us. *Virg. G.* 4, 511. Qualis populea moerens mela sub umbra Amissos queritur fetus. *Id. A.* 6. Quale manus addunt ebori decus, aut ubi Argentum, Pariusve lapis circumdatur auro. *m.* 2, 5, 34. Conscia purpureus venit in ora : Quale coloratum Tithoni conjuge coelum Sub- *Id. Met.* 3, 681. falcata novissima cauda Qualia dividuae sinuantur cornua lunae. ₽ *a* absolute, qualitate praedita. *Cic. Acad.* 1, *d.* Materiam ipsam totam penitus commutari t, et ita effici quae appellant qualia. Sic *Sen.* 7. med. Prius aliquid esse debet, deinde quale ₽ *Qualis qualis*, qualiscumque. *Tryphon.* 20, 5, 12. Quali quali obligatione interposita. *ib.* 47, 10, 15. *f.* Multum interest, qualis ser- it, bonae frugi, ordinarius, dispensator; an ulgaris, vel mediastinus; an qualis qualis.

ĀLISCUMQUE, lĕcumque, adj. οἰόσπερ, ὁποῖος uicumque, quislibet, cujuscumque modi. *Cic.* 14, 14. *f.* Sed homines benivolos, qualescum- unt, grave est insequi contumelia. *Id. Leg.* 3, icet videre, qualescumque summi civitatis viri nt, talem civitatem fuisse. *Id. Fam.* 4, 8. Si atem sequimur, qui locus hoc dominatu vacat? ualemcumque locum, quae est domestica sede dior? *Tac. H.* 4, 8. Bonos imperatores voto ere, qualescumque tolerare. *Manil.* 2, 856. quidem signum sub qualicumque figura, etc. *Am.* 2, 283. carmina lector Commendet dulci acumque sono. *Id. Pont.* 4, 13, 6. Qualis enim ue est, non latet esse meam. Sic *Cic. N. D.* Quale id cumque est.

ĀLISLĬBET, lĕlibet, adj. *Cic. N. D.* 2, 37. ae litterarum vel aureae, vel qualeslibet. Re- tamen alii *quales libet. Apic.* 4, 2. *med.* Pi- qualeslibet rades, et curatos mittes.

ĀLISNAM, adj. interrogativ. quisnam. *Ap-* n *Apol.* Facile intellectu cuivis fuit, qualisnam atio futura esset.

ĀLĬTAS, atis, f. ποιότης, id, quo res quales tur, ut virtus, albedo, etc. *Cic. Acad.* 1, 6. Quod ex utroque, id jam corpus, et quasi tatem quandam nominabant: dabitis enim pro- , ut in rebus inusitatis, quod Graeci ipsi fa- utamur verbis interdum inauditis. *Id. ib.* 7. tates igitur appellavi, quas ποιότητας Graeci t; quod ipsum apud Graecos non est vulgi ver- sed philosophorum. *Colum.* 8, 17. Qualita- itoris nostri contemplemur. *Quint.* 5, 9. *f.* tas coeli. *Plin.* 2, 80, 82. materiae excipien- ₽ In plur. num. *Id.* 36, 22, 44. Qualitatum differentia. *Colum.* 2, 17. *med.* Frumentarius ager aliis qualitatibus aestimandus est.

QUĀLĬTER, adv. οἷον, οἷα, quemadmodum, qua ratione. *Colum.* 1, 4. *med.* Refert, villa qualiter ae- dificetur, et quam utiliter disponatur. *Id.* 8, 2. Con- sideret, qualiter gallinas debeat tueri, et pascere. *Mart.* 1, 101. Qualiter o vivam! quam large! quam- que beate! ₽ Item sicuti. *Plin.* 8, 48, 73. Anti- quis torus e stramento erat, qualiter etiam nunc in castris. *Id.* 21, 18, 70. Cyperos juncus est, qualiter diximus, angulosus, etc. ₽ In comparationibus. *Val. Fl.* 5, 305. Qualiter ex alta cum Juppiter arce coruscat. *Mart. Spect.* 7. Qualiter in Scythica reli- gatus rupe Prometheus Assiduam nimio pectore pa- scit avem; Nuda Caledonio sic pectora praebuit urso Non falsa pendens in cruce Laureolus. *Id.* 5, 7. Qualiter Assyrios renovant incendia nidos, Una de- cem quoties saecula vixit avis; Taliter exuta est veterem nova Roma senectam. *Plin.* 2, 52, 53. Ful- mina cremantia a Martis sidere proficisci putant: qualiter cum Volsinii oppidum Tuscorum totum con- crematum est fulmine. *Ov. Am.* 1, 7, 57. lacrimae fluxere per ora, Qualiter abjecta de nive manat aqua. ₽ *Qualiter qualiter*, qualitercumque, utcum- que. *Ulp. Dig.* 4, 4, 7. Gestum sic accipitur, qua- liter qualiter, sive contractum sit, sive quid aliud contigerit. *Id. ib.* 50, 16, 63. *Penes te* amplius est, quam *apud te*. Nam apud te est, quod qualiter qua- liter a te teneatur: penes te est, quod quodam modo a te possidetur. Adde *ib.* 26, 7, 4. *extr.* et 43, 19, 1. *med.* et *Cels. ib.* 8, 6, 12.

QUĀLĬTERCUMQUE, adv. ὁπωσοῦν, quomodo- cumque, utcumque. *Colum.* 2, 10. Et, qualitercum- que obruas, sustinet coloni negligentiam. *Just.* 2, 11. Meminerint, qualitercumque proeliantibus caden- dum esse.

QUĀLUM, i, n. et saepius

QUĀLUS, i, m. ἠθμός, λικμητηρίς, cistae genus, ut ait *Fest.* in *Canephora*, *h. e.* genus vasis viminei, metae inversae similis, per quod vinum guttatim de- fluit, cum calcatur uva, reliqua vero materia exire prohibetur. Sed et aliis usibus inservit. *Virg. G.* 2, 241. tu spisso vimine qualos, Colaque prelorum fumosis deripe tectis. Ubi *Serv.*: Qualos, per quos vinum defluit: qui et ipsi a *colando* dicti sunt. *Cato R. R.* 11. *f.* Corbulas Amerinas viginti, quala sata- ria (al. *satoria*) septem; et *ib.* 23. Quala parentur, sarciantur; et *ib.* 52. Quae diligentius propagari vo- les, in aulas, aut in qualos pertusos propagari opor- tet. *Pall.* 4, 10. *med.* Insiti surculi qualo desuper omnino muniendi sunt, vel fictili vasculo. *Colum.* 9, 15. *f.* Saligneus qualus vel tenui vimine rarius contextus saccus, inversae similis, qualis est quo vinum liquatur, obscuro loco suspenditur: in eum deinde carptim congeruntur favi. *Ulp. Dig.* 33, 7, 8. Quali vindemiatorii, exceptoriique, in quibus uvae comportantur. *Id. ib.* 7, 1, 15. Si librarium rus mittat, et qualum, et calcem portare cogat. *Co- lum.* 8, 3. de cubilibus gallinar.: Palis in parietes vehementer actis, vimineos qualos superimponunt. *Hor. Od.* 3, 12, 4. Tibi qualum Cythereae puer ales, tibi telas, Operosaeque Minervae studium aufert, Neobule, *h. e.* calathum, in quo pensa puellae re- ponunt. *Appul. Met.* 4. (loquitur *asinus*). Jam ferme tertium qualum (*panis*) rumigabam. *Prud. Cath.* 9, 58. Ferre qualis ter quaternis ferculorum fragmina.

QUAM, ὅσον, quantum, quantopere: conjunctio facta a *quantum* per apoc., ut *tam*, quae illi respon- det, a *tantum*. *Cic. Att.* 9, 2. Quam nihil praeter- mittis in consilio dando! quam nihil tamen, quod tibi placeat, explicas! [*Cf. *Ellendt.* ad *Brut.* p. 157.] *Id. Fin.* 5, 22. Ut se accusari nolunt! quam cupiunt laudari! *Id. Fam.* 11, 24. Quam multa, quam paucis! *Id. Verr.* 2, 5, 16. Memoria tenetis, quam valde universi admurmurarint. *Id. Fam.* 7, 15. Quam sint morosi qui amant, vel ex hoc intelligi potest. *Id. Div.* 1, 26. *f.* Quam vellet, cunctaretur; tamen eodem sibi leto esse pereundum. *Id. Top.* 1. Non tam vitandi laboris mei causa, quam quod id tua interesse arbitrabar. ₽ [*Quam* non tantum est *quam valde*, sed etiam *quam parum*, vel potius *quam non*, sicut *quantus*, *tantus* non solum signif. *quam magnum*, *tam magnum*, sed etiam *quam* vel *tam exiguum*. Ita *Matth.* ad *Cic. Sull.* 11, 33. Itaque at- tende jam, Torquate, quam ego defugiam auctorita- tem consulatus mei.] ₽ Cum superl. *Cato R. R.* 65. Quam acerbissima olea oleum facies, tam oleum optimum erit; et *Varr. R. R.* 2, 9. *med.* Quam pau- cissimos reliqueris, tam optimi fiunt. *Sall. Jug.* 34. Quam quisque pessume fecit, tam maxume tutus est. *Ter. Heaut.* 5, 2, 44. Adolescens quam minima in spe situs erit, tam facillime patris pacem in leges conficiet suas. ₽ Omisso *tam*. *Liv.* 35, 49. Homo non, quam isti sunt, gloriosus. *Tac. A.* 4, 61. Cla- ris majoribus, quam vetustis. *Virg. A.* 6, 305. Huc omnis turba ad ripas effusa ruebat, Quam multa in silvis lapsa cadunt folia, quam multae glomerantur aves, etc. ₽ *Quam possum*, quantum possum. *Val. Max.* 4, 1. *n.* 5. Quam potuit, constanter cum popu- lo egit, ut, etc. *Ov. Trist.* 3, 4, 75. Et, quam quis- que potest, aliqua mala nostra levate. *Id. Met.* 3, 302. Quam tamen usque potest vires sibi demere tentat. Alii leg. *qua*. *Curt.* 7, 7. *med.* Tibi quam potest, denuncio, ipse mihi indices, quid, etc. *Pl. Men.* 5, 9, 4. Tua est imago: tam consimilis est, quam potest. ₽ Cum *possum* et superlativo. *Cic. Dom.* 36. Quam maxima possum voce dico. *Id. N. D.* 2, 52. Aves nidos quam possunt mollissime sub- sternunt. *Pl. Men.* 5, 2, 81. Concede huc ab isto, quam potest, longissime. *Ov. Pont.* 4, 8, 37. Sed qui quam potuit, dat maxima, gratus abunde est. ₽ Cum positivo. *Plin.* 20, 24, 100. Tusa cribrataque vino, quam quam possit excellenti. ₽ In his verbum *pos- sum* aliquando subticetur, et subintelligitur. *Cic. Fam.* 13, 6. *extr.* Ut ex hac commendatione mihi Cuspius quam maximas, quam primum, quam sae- pissime gratias agat. ₽ Post comparativa, et ea, quae comparativorum vim habent, ἤ. *Cic. Att.* 7, 9. Nobis nihil est timendum magis, quam ille consul. *Id. Div.* 2, 16. *extr.* His igitur, quam physicis, po- tius credendum existimas? *Cassius* ad *Cic. Fam.* 15, 19. Non mehercule quidquam libentius facio, quam ad te scribo. *Cic.* ad *Pomp. post ep.* 11. *l.* 8. *ad Att.* Ea cognovi commodiora esse multo, quam ut erat nobis nunciatum. *Id. Pis.* 26. Hoc inferius est, quam ut avo tuo dignum esse videatur. *Id. Or.* 3, 3. *f.* Crassus fuit plenior, quam quomodo a nobis indu- ctus est. *Id. Att.* 13, 1. Ad Ciceronem ita scripsisti, ut neque temperatius scribi potuerit, nec magis, quam quemadmodum ego maxime vellem. *Id. Verr.* 2, 2, 70. Majorem pecuniam praetori polliceri, quam quantam hic dedisset. *Id. Or.* 1, 36. *extr.* Iniquum putabat plus secum agi, quam quod erat in actione. *Liv.* 35, 12. *med.* Qui plures milites eorum occidis- set, quam quot superessent. *Cic. Par.* 1. An est, quod ego malim, quam, etc.? *Colum.* 1, 8. *med.* Ferramenta duplicia, quam numerus servorum exi- git. *Liv.* 7, 8. Multiplex, quam pro numero, dam- num est. *Id.* 45, 18. *f.* Dimidium tributi, quam quod regibus ferre soliti erant, populo R. pendere. Alii omitt. *quam*, ut *ib.* 26. et 29. ₽ Post positivum, li- cet comparatio fiat. *Pl. Trin.* 2, 4, 7. Confit cito, quam si tu objicias formicis papaverem: pro *citius quam*. Alii leg. *quasi tu objicias*: alii omitti *tam* volunt, et sententiam esse: confit tam cito, quam si, etc. ₽ Similiter omittitur in his comparationis particula. *Tac. A.* 1, 58. Pacem, quam bellum, pro- babam. *Pl. Rud.* 4, 4, 70. Tacita bona est mulier semper, quam loquens. *Curt.* 7, 7. *med.* Ne mea ars, quam benevolentia, me perturbat. V. POTIUS. ₽ Post superl. *Liv.* 34, 32. Bellum gerere cum tyran- no, quam qui unquam, saevissimo et violentissimo in suos. ₽ Interdum habet comparativum loco po- sitivi. *Cic. Dejot.* 3. Per dexteram te istam oro non tam in bellis et in proeliis, quam in promissis et fi- de firmiorem. ₽ Reperitur etiam ante comparativa pro *quanto*. *Virg. A.* 7, 787. Tam magis illa fre- mens, et tristibus effera flammis, Quam magis effu- so crudescunt sanguine pugnae. *Pl. Men.* 1, 1, 19. Quam magis extendas, tanto adstringunt magis. (Ad- de *Lucr.* 6, 459.) *Id. Bacch.* 5, 1, 5. Magis quam id reputo, tam magis uxor. ₽ Et omisso *tam*. *Virg. G.* 3, 309. Quam magis exhausto spumaverit ubere mulctra, Laeta magis pressis manabunt flumina mammis. ₽ Et omisso altero *magis*. *Pl. As.* 1, 3, 6. Quam magis te in altum capessis, tam aestus te in portum refert. ₽ Eleganter conjungit duo compara- tiva. *Cic. Mil.* 29. Ne libentius haec in illum evo- mere videar, quam verius. *Liv.* 31, 35. Non acrior quam pertinacior impetus Romanorum. ₽ Post quae- dam adverbia temporis. *Cic. Or.* 2, 5. Saeculis mul- tis ante gymnasia inventa sunt, quam in his philoso- phi garrire coeperunt. *Cic. fil.* ad *Tiron. Fam.* 16, 21. Tabellarii venerunt post diem sextum, quam a vobis discesserant. *Cic. Acad.* 4, 3. *f.* Cum eo po- stridie venissemus, quam apud Catulum fuissemus. *Id. Att.* 3, 8. Haec epistola est pridie data, quam illa. *Id. Or.* 2, 3. Postero die quam illa erant acta. *Liv.* 6, 29. *extr.* Die vigesima, quam creatus erat, dictatura se abdicavit. ₽ Post *aeque*, *contra*, *secus*, *alius*, *aliter*, *supra*, et nomina diversitatis. *Liv.* 28, 26. *f.* Nihil aeque eos terruit, quam robur ac color imperatoris. *Cic. Leg.* 2, 5. Contra faciunt, quam professi sunt. *Pl. Capt.* 2, 1, 50. Ne me secus ho- nore honestes, quam ego te. *Liv.* 44, 27. *f.* Nil aliud agens, quam ut, etc. *Id.* 45, 25. Ob nullam aliam causam, quam ne, etc. *Cic. Verr.* 2, 1, 9. Ne aliter, quam ego velim, meum laudet ingenium. *Colum.* 4, 2. Nec aliter, quam si, etc. *Cic. Or.* 40. *extr.* Saepe supra feret, quam fieri possit. (Adde *Top.* 9.) *Id. Inv.* 1, 18. Ultra, quam satis est, pro- ducitur. *Quint.* 1, 4. *Pransus* quoque, atque *potus* diversum valent, quam indicant. ₽ Pro valde, mul- tum. *Brut.* ad *Cic. Fam.* 11, 13. Nam suos valde quam paucos habet. *Ter. Andr.* 1, 1, 109. Rejecit se in eum flens quam familiariter. *Cic. Verr.* 2, 3, 88. Fecerunt alii alia quam multa. *Id. Q. Fr.* 2, 6. *med.* Nam quod de Pompejo Caninius agit, sane quam refrixit. *Plin. ep.* 7, 27. Perquam velim scire. V. PER. *Cic. Att.* 1, 11. *f.* Mire quam illius loci cogi- tatio delectat. Alii leg. *quantum*. *Gell.* 17, 12. Fa- vorinus oppido quam libens. *Id.* 19, 9. *med.* Voce admodum quam suavi. *Pl. Amph.* 1, 3, 43. Admo- dum quam saevus est. *Id. Most.* 2, 2, 79. Nimis quam formido, ne, etc. *Id. Capt.* 1, 2, 17. Nimis quam cupio. *Id. Trin.* 2, 1, 15. Quid ab eo, quod

amat, quam extemplo saviis sagittatis percussus est. (Sunt qui in his, et hujusmodi aliis latentem admirationis sensum agnoscunt: atque adeo *quam* pro *quantum* simpliciter poni.) ℙ Pro nisi. *Tert. adv. Prax.* 29. Quid est compati, quam cum alio pati? ℙ Pro quam si. *Catull.* 10, 32. Utor tam bene, quam mihi pararim.

QUAMDE, ἤπερ, pro quam (ut *tamde* pro tam) usos esse antiquos, cum multi veteres testimonio sunt, tum est Livius (al. *Ennius*) in primo: Juppiter! haud muro fretus magi', quamde manus vi. Et in secundo: Quamde tuas omnes legiones, ac popularis. Et Lucretius (1, 639.) Clarus ob obscuram linguam magis inter inanes, Quamde gravis inter Grajos, qui vera requirunt. *Festus.* ℙ Etiam pro *quando* adhibuisse, idem in *Quando* testimonio *Ennii* confirmat.

QUAMDIU et Quandiu, adv. μέχρι οὗ: et interrogative, ἐφ' ὅσον χρόνον, et καθ' ὅσον, quanto tempore, quoad, dum: cui *tamdiu* respondet. *Caes. B. G.* 1, 17. *extr.* Quamdiu potuit, tacuit. *Cic. Quint.* 9. *med.* Ut nobis tempus, quamdiu diceremus, praestitueres. *Id. Off.* 1, 1. Disces, quamdiu voles: tamdiu autem velle debebis, quoad, etc. *Id. Fam.* 12, 19. Qui se oppido munitissimo tamdiu tenuit, quamdiu in provincia Parthi fuerunt. *Id. Rosc. Am.* 32. Haec tu tot et tanta si nactus esses in reo, quamdiu diceres! Interjecto verbo, *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 7. Quoties quisque voluit, dixit, et quam voluit diu. ℙ Item interea dum, tantisper dum. *Colum.* 12, 50. Ut neque fumus, neque fuligo, quamdiu viride oleum conficitur, in torcular admittatur. *Lampr. Elag.* 29. *f.* Jubebat, ut semper id comesset, quamdiu tamen melius invenisset. ℙ Item quam dudum. *Pl. Capt.* 5, 3, 3. Quam diu id factum est. *Sta.* hic annus incipit vicesimus.

[QUAMDIŬTĪNUS, a, um, adj. *Tot. Tir.* p. 35. Quamdiu, quamdiutius, quamdiutinus, quamdiutissime. *F.*]

QUAMDŪDUM. V. DUDUM.

QUAMLĪBET et Quamlubet, adv. quantum libet, quantum vis. *Phaedr.* 1, 25. Quamlibet lambe otio. *Lucr.* 1, 292. flamina venti Qaamlibet in partem trudunt res. *Ov. Am.* 1, 7, 66. Quamlibet infirmas adjuvat ira manus. *Plin.* 36, 22, 45. Lapis specularis finditur in quamlibet tenues crustas. *Quint.* 1, 1. Quamlibet parum sit, quod contulerit aetas prior, majora tamen, etc. *Lucr.* 2, 541. quamlubet esto Unica res. *Plin.* 19, 2, 8. Rursus quam libeat vetustum novo miscetur. *Ov. Trist.* 1, 10, 5. de navi celeri: Occupat egressas quamlibet ante rates. ℙ Pro quamvis, κἂν εἰ, καὶ τοί. *Solin.* 9. *f.* Philippus Magnum procreat: quamlibet Olympias Alexandri mater nobiliorem ei patrem acquirere affectaverit.

QUAM MOX. V. MOX.

QUĂMOBREM, adv. παρ' ὅ, quam ob rem, quam ob causam, quare. *Caes. B. G.* 1, 50. Cum ex captivis quaereret, quamobrem Ariovistus non decertaret. ℙ Est relativum utriusque generis, et numeri. *Cic. Rosc. Am.* 3. Si vel minima res reperietur, quamobrem videantur illi, etc.; et *Ter. Hec.* 3, 3, 32. Abs te quamobrem haec abierit, causam vides. *Cic. Fam.* 3, 10. Multa mihi veniebant in mentem, quamobrem istum laborem tibi etiam honori putarem fore. *Ter. Eun.* 1, 2, 65. Multae sunt causae, quamobrem cupio abducere; et *Ad.* 3, 3, 71. Ego vero hinc abeo, quando is, quamobrem huc veneram, rus abiit. *Cic. Verr.* 2, 4, 60. *f.* Verum illud est, quamobrem haec commemorarim. *Pl. Ps.* 5, 1, 11. Hoc est homini, quamobrem vitam amet. *Ter. Eun.* 5, 6, 30. Jamdiu aliquam causam quaerebat senex, quamobrem insigne aliquid faceret his. ℙ In principiis, διότι. *Cic. Fl.* 27. Quamobrem quaeso a vobis, Asiatici testes, etc. *Id. Fam.* 2, 4. *med.* Quamobrem quoniam, etc. utar ea clausula, etc. ℙ Interrogando, διὰ τί. *Cic. Verr.* 2, 5, 29. *med.* Piratam vivum tenuisti: quem ad finem? dum cum imperio fuisti: quamobrem? quam ob causam? quo exemplo? cur tamdiu? *Id. Fin.* 1, 5. *f.* Quamobrem tandem non satisfacit? *Ter. Andr.* 1, 5, 14. Repudiatus repetor: quamobrem? *Pl. Amph.* 2, 1, 2. *Amph.* Scelestissimum te arbitror. *So.* nam quamobrem? *Amph.* quia, etc.

QUAMPLŪRES, a, um, adj. plur. valde plures, complures. *Pl. Stich.* 1, 3, 45. Curiosi sunt hic quamplures mali, alienas res qui curant studio maximo. *Petr. Sat.* 21. Intraverunt palaestritae quamplures. Afferuntur etiam ex *Cic.*, *Caes.* et aliis loca, in quibus alii leg. *complures.* ℙ Superl. *quamplurimus*, et *quam plurimus*, *a*, *um*. *Cato* ap. *Fest.* in *Veternosus.* Veternosus quam plurimum bibit, tam maxime sitit. *Id. R. R.* 157. *med.* Quam plurimum brassicae ederit, tam citissime sanus fiet ex morbo. *Caes. B. C.* 3, 45. Ut quamplurimos colles quam maximo circuitu occuparet; et *Cic. Off.* 3, 12. Frumentum quam plurimo vendere; et *Plin.* 17, 18, 29. Radices quamplurimas cum terra ferre. *Plin. alter. ep.* 10, 85. *f.* Quamplurimis diebus exspectati. *Id. ep.* 5, 10. Hortor, ut quamplurima proferas, quae imitari omnes concupiscant, nemo, aut paucissimi possint.

QUAMPRĪDEM. V. PRIDEM.

QUAMPRIMUM et Quam primum, adv. ὅσον αὐτίκα, primo quoque tempore, sine mora. *Cic. Fam.* 2, 6. Cum has quam primum ad te perferri litteras magnopere vellemus. *Caes. B. G.* 4, 21. Huic mandat, ut ad se quamprimum revertatur. *Pl. Capt.* 2, 3, 88. Ut quamprimum possis, redeas; et *Truc.* 1, 2, 68. Quam primum expugnari potis est amator, optimum est.

QUAM PRIUS. V. PRIUS.

QUAMQUAM et Quanquam, adv. καίπερ, etsi, quamvis, licet. *Sall. Jug.* 17. Quamquam tibi immaturo, et unde minume decuit, vita erepta est, tamen laetandum magis, quam dolendum puto casum tuum. *Cic. Or.* 2, 1. Erantque multi, qui quamquam ita se rem habere arbitrarentur, tamen, etc. *Pl. Pers.* 3, 1, 8. Amabo, mi pater, quamquam libenter escis alienis studes, tuin' ventris causa filiam vendis tuam? *Ter. Ad.* 2, 1, 5. Quamquam est scelestus, non committet hodie, iterum ut vapulet. *Quint.* 1, 3. Caedi vero discentes, quamquam receptum sit, et Chrysippus non improbet, minime velim. ℙ Venustatem habet, cum quis se ipsum corrigit. *Cic. N. D.* 3, 16. Quamquam, quem potissimum Herculem colamus, scire sane velim. *Virg. A.* 5, 194. Non jam prima peto Mnestheus, neque vincere certo. Quamquam o! sed superent, quibus hoc, Neptune, dedisti. [*Plura hujus usus exempla v. ap. *Boett.* in *Lex. Tac.* p. 395.]

QUAMVIS, adv. ὅσον βούλει, quantum vis: atque adeo multum, valde, admodum. *Cic. Fam.* 2, 16. Quamvis parvis Italiae latebris contentus essem. *Id. Rosc. Am.* 16. Quasi vero mihi difficile sit quamvis multos nominatim proferre. *Id. Verr.* 2, 2, 54. Quidvis facere in ejusmodi rebus, quamvis callide, quamvis audacter, quamvis impudenter. *Catull.* 12, 5. Quamvis sordida res et invenusta est; et *Pl. Men.* 2, 2, 43. Quamvis ridiculus est, ubi uxor non adest. *Id. Ps.* 4, 7, 79. Quamvis pernix hic est homo. *Varr. R. R.* 2, 5. Homo quamvis humanus et jocosus. *Colum.* 7, 8. Caseus ut formis exemptus est, quamvis mundissimis tabulis componitur. *Cic. Att.* 12, 37. Quamvis prudens ad cogitandum sis, sicut es, tamen nisi, etc. *Id. Leg.* 3, 10. *med.* Et praeter eos quamvis enumeres multos licet; et *Or.* 3, 26. Quare *bene* et *praeclare* quamvis nobis saepe dicatur: *belle* et *festive* nimium saepe nolo. *Lucr.* 6, 600. Proinde licet quamvis coelum terramque reantur Incorrupta fore, aeternae mandata saluti, Attamen, etc., *h. e.* quantum vis incorrupta. ℙ Etsi, licet, quamquam, etiamsi, εἰ καὶ περ. *Cic. Phil.* 2, 45. *med.* Res bello gesserat, quamvis reipublicae calamitosas, attamen magnas. (Potes Italice vertere etiam hoc modo: *per quanto siano state calamitose*, etc. Facile enim haec notio ad superiorem reducitur.) *Id. Verr.* 2, 3, 97. Utinam posset aliqua ratione hoc crimen, quamvis falsa, modo humana atque usitata defendere. *Colum.* 9, 14. *med.* Et quamvis porticu protecta vasa, nihilo minus congestu culmorum supertegemus. ℙ Cum conjunctivo. *Varr. R. R.* 1, 2. *med.* Quae *(tabernae diversoriae)* quamvis sint fructuosae, nihilo magis sunt agriculturae partes. *Cic. Att.* 16, 7. Etsi, quamvis non fueris suasor et impulsor profectionis meae, approbator certe fuisti. *Id. Phil.* 2, 16. Verumtamen homines, quamvis in turbidis rebus sint, tamen interdum animis relaxantur. *Virg. G.* 4, 206. de apib.: Ergo ipsas quamvis angusti terminus aevi Excipiat, etc. At genus immortale manet. Adde *Cels. praef.* 1. *med.* et *praef.* 2. ℙ Cum indic. *Nep. Milt.* 2. Erat inter eos dignitate regia, quamvis carebat nomine. *Liv.* 2, 40. Quamvis infesto animo et minaci perveneras. *Cels. praef.* 1. *med.* Quamvis ne haec quidem sic praeteriri debent, quasi, etc. *Colum.* 2, 9. Nam quamvis de mensura minus auctoribus convenit, tamen, etc.

QUĀNAM, adv. qua via, aut ratione. *Liv.* 5, 34. Cum circumspectarent, quanam per juncta coelo juga in alium orbem transirent. *Plin.* 11, 37, 50. Delphini quanam audiant, mirum.

QUANDIU. V. QUAMDIU.

QUANDO, adv. ὅτε, πότε, ἡνίκα, πηνίκα, quo tempore, cum, ubi. [*De significatione hujus adv. ejusque synonym. disputant *Zumpt. Gr. Lat.* §. 346. p. 299. sq. *Ramsh. G. L.* §. 191. p. 849.] *Cic. Dom.* 27. *med.* Quando igitur est turpe? re vera quando est poena peccati. *Hor. Sat.* 2, 6, 60. O rus, quando ego te aspiciam? quandoque licebit, etc.? *Mart.* 5, 58. Dic mihi, cras istud, Postume, quando venit? *Cic. Agr.* 2, 16. Tum, quando legatos Tyrum misimus; et *Pl. Men.* 5, 5, 27. Ubi satur sum, intestina nulla crepitant: quando esurio, tum crepant. ℙ Cum gen. *gentium.* In *suppos. Amph. Plauti*, sc. Dii vostram fidem, 59. *Am.* Quis te misit, furcifer? *So.* qui me rogat. *Am.* Quando gentium? *So.* dudum. ℙ Pro aliquando, cum particulis *num*, *ne*, *si*, πότε. *Cic. Amic.* 19. Exsistit hoc loco quaestio, num quando amici novi veteribus sint anteponendi; et *Rosc. Am.* 50. Ne quando liberis proscriptorum bona patria reddantur: ἵνα μή ποτε. *Id. ib.* 13. Ut, si quando auditum sit, prodigii simile numeretur: εἴ ποτε. *Ov. A. Am.* 2, 15. Nunc mihi, si quando, puer et Cytherea, favete. Et plenius *Liv.* 10, 14. *med.* Ut si quando unquam equestri ope adjutam rempublicam meminerint, illo die adnitantur, ut, etc. ℙ Saepe est conjunctio causalis, et significat quoniam, quandoquidem, siquidem, ἐπεί, ἐπειδή, ὁπηνίκα. *Pl. Cist.* 1, 1, 118. Quando ita tibi lubet, vale salve. *Ter Ad.* 2, 4. *f.* Quando hoc bene suc[cessit,] hilarem hunc sumamus diem. *Hor. Sat.* 2, 7, [li]bertate Decembri (Quando ita majores volu[erunt)] utere. *Cic. Fin.* 5, 23. *med.* Ut omnes denique [...]do unam societatem hominum esse volumus) p[er] se expetendi sint. Adde *Top.* 5. [**Wund.* in *lectt. praef.* p. 76. docet. *Ciceroni* v. *quan[do]* semper usurpatum esse, ut temporis haberet [...]nem. Omnibus enim in locis, quos contra sententiam proferri quis possit, optimorum scripturam esse non *quando*, sed *quoniam*, in paucissimis, librorum MSS. auxilio destitut[is] conjectura *quoniam* part. reponenda sit.] et *T[...]* 12, 6. [*Nubem exemplorum ex *Tacito* hab[et] *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 113. Cf. *Cort.* ad *l[...]* 8, 211. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 191. p. 850. Adde [*Quint.*] *Inst.* 11, 1, 32. quando etiam morum senilis [aucto]ritas immatura adolescentibus creditur: ubi *Spald.*, *quando* pro *quoniam* significare ejus, qu[od ar]gumenti loco tangatur, inter omnes pervulgata[m no]titiam. Commonefacere quasi illud *quando* lec[tor ...] rationis ejus, quam alibi saepe jam expertus si[t.] Post relativum. *Virg. A.* 10, 366. Aspera que[is na]tura loci dimittere quando Suasit equos, etc. [...] 17, 4, 3. Nec fluminibus aggesta *(terra)* sempe[r lau]dabilis, quando senescant sata quaedam aqua, [...] quandoquidem senescunt; vel cum senescant. *Festo*, et ejus breviatore *Paulo* habemus disc[rimen] inter *quando* pro *cum*, et pro *quoniam.* Docent priore notione accentu acuto pronunciari; pos[terio]re, gravi. Quae pertinent ad Latinam pronun[tiandi] rationem, quae jamdiu periit. Monent autem [eru]diti, *Festi* locum esse corruptum, et contra o[mnino] se rem habere: scilicet *quando* adverbium te[mporis] gravi accentu efferri; conjunctionem acuto. V. [QUAM]VIS. ℙ [*Confund. *quando* et *quoniam.* V. [...] ad *Cic. Off.* 2. p. 437. et 440. *Wund. varr. praef.* p. 75. sq. et 98.]

QUANDOCUMQUĔ, adv. ὁποτεοῦν, quocu[mque] tempore. *Cato* ap. *Plin.* 29, 1, 7. Quandocu[mque] ista gens *(Graeca)* suas litteras dabit, omnia [cor]rumpet. *Hor. Ep.* 1, 14, 16. scis, me disceder[e ...]stem, Quandocumque trahunt invisa negotia Ro[mam;] et *Hirt. B. Alex.* 22. Quandocumque fors obtul[it.] *Prop.* 2, 1, 81. Quandocumque igitur nostros claudet ocellos, Accipe quae serves funeris acta. ℙ Item aliquo tempore, aliquando. *Ov. Met.* 6[...] si non perierunt omnia mecum, Quandocumque poenas dabis. *Id. Trist.* 3, 1, 57. Quandocu[mque] precor, nostro placata parenti Isdem sub do[mibus] adspiciare domus. *Hor.* interjecto verbo *Sat.* [1, 9,] 31. Hunc neque dira venena, nec hosticus au[feret] ensis, etc. Garrulus hunc quando consumet [quum]que. ℙ Secunda syllaba corripitur ap. *Teren[t.]* *syllab.* 2404. Ast enim Grajus locabit quandocu[mque] hanc ultimam.

QUANDOLĪBET, adv. quo tempore libet, q[uan]documque, aliquando. *Lactant. Op. D.* 4. Ne[...] est, ut mortem recipiat quandolibet, quoniam [tem]poralis est.

[QUANDONE, adv. idem est ac quandocu[mque.] *Inscr.* sub T. Antonino Pio, ap. *Grut.* 607, [...] *Mur.* 572. Ut, quandone ego esse desiero, pa[r] cum eis ponar. *F.*]

QUANDŌQUĔ, adv. ἐνίοτε, aliquo tempore, quando, olim. *Cic. Fam.* 6, 19. Ego me Ast[urae] diutius arbitror commoraturum, quoad ille qua[ndo]que veniat. *Liv.* 11, 3. *extr.* Istum juvenem [...] tenendum censeo, ne quandoque parvus hic ign[is in]cendium ingens exsuscitet. *Tac. A.* 6, 20. E[t tu] Galba, quandoque degustabis imperium. *Ma[cr.] Somn. Scip.* 2, 10. Quis non hinc existimet, [...]dum quandoque coepisse? ℙ Item interdum. [...] 6, 6. *in.* Nonnunquam per duos menses durat: q[uan]doque brevius finitur. *Colum.* 7, 3. *med.* Subi[...] tamen in vicinia urbis quandoque oportebit. *Q. N.* 1, 1. *extr.* Quandoque fiunt trabes, qua[ndo]que clypei, et vastorum imagines ignium. ℙ [...] quandocumque, vel quando. *Hor. Od.* 4, 2, [...] Concines majore poeta plectro Caesarem, quando trahet feroces Per sacrum clivum merita dec[ora] Fronde Sicambros. *Petr. Sat.* 133. Et quando mihi fortunae arriserit hora, Non sine honore t[u] patiar decas. *Suet. Caes.* 81. Quandoque ossa [...]pyis detecta essent, fore, ut, etc.; et *Hor. A[...]* 359. Indignor, quandoque bonus dormitat Home[rus,] *h. e.* quandocumque peccat aliquid poeta doctissi[mus.] Addi possunt alia loca, praesertim ex *Colum.* 2[...] et 10, 4, 24. et 7, 4. et in *l. Dig.* saepe: ut vid[...] est ap. *Briss. de V. S.*, in quib. alii leg. *quandoc[um]que*, sed plerisque invitis criticis. [*V. *Oudend[orp.]* et *Wolf.* ad *Suet. Caes.* 26. *Burm.* ad *Suet. Caes.* *Gronov.* et *Drakenb.* ad *Liv.* 1, 31, 4.] ℙ Medi[am] corripuit *Venant. carm.* 4, 27, 22. Ut merear cla[ve] quandoque clave Petri. Idem fit in *quandoqui[dem]* (V. exemplum in voce sequent.): sed in hac qu[i]dam metrica necessitas est, in *quandoque* nulla. *Quandoque*, et quando. *Hor. Sat.* 2, 6, 60. O r[us,] quando ego te aspiciam, quandoque licebit Duce[re] etc. *Manil.* 2, 744. In quocumque igitur stell[ae] quandoque locatae. Dodecatemorio fuerint, spec[ta]re decebit.

ANDOQUIDEM, adv. ἐπειδή, siquidem, quo-, conjunctio causalis. *Cic. Brut.* 44. Quando-m tu istos oratores tantopere laudas. *Liv.* 8, Quandoquidem apud te nec auctoritas senatus, etas mea valet. *Virg. Ecl.* 3, 55. Dicite, quan-idem in molli consedimus herba. *Cic. Verr.* 2,). *f.* Quando tu quidem in proelio, in bello, etc.
ANDUDUM. V. DUDUM.
ANQUAM. V. QUAMQUAM.
ANTILLUS, a, um, adj. dimin. quantuli. *Pl.* 5, 3, 47. Haecine sunt meae filiae? Quantae antillis jam sunt factae! *Id. Truc.* 2, 8, 7. ntillo mihi opere nunc persuaderi potest, ut ego suffringam talos! et *Capt.* 1, 2, 90. Subducam nculam, quantillum argenti mihi apud trapezi-siet. ℙ Interrogando de re parva, vel quam am credimus. *Id. Most.* 3, 1, 95. *Tra.* Huic Philolaches paulum. *Theu.* quantillum? *Tra.* quadraginta minas. *Id. Curc.* 1, 2, 14. *Phae.* haec anus. *Pa.* quantillum sitit? *Phae.* modica capit quadrantal.
ANTISPER, adv. quanto tempore. *Caecil.* ap. 11, 20. Velim paulisper opperiri te. Quantis-non plus triduum. *Pomp. ib.* Possum exorare recedas a me paulisper modo? Quantisper sat s.
ANTĬTAS, atis, f. ποσότης, magnitudo, ex-o rei cujuspiam, vis, numerus, copia. *Vitr.* Quantitas est modulorum ex ipsius operis sum-e, singulisque membrorum partibus, universi s conveniens effectus. *Plin.* 17, 24, 37. *n.* 2. rant *(arbores)* et fame, et cruditate: quae fiunt ris quantitate. *Id.* 34, 10, 22. Tenuissima materiae cameris fornacum, pro quantitate le-s, applicata. *Quint.* 7, 4. *f.* Quantitas modi, umeri. *Id.* 11, 3. vocis. *Appul. Apol.* pretii. JCtos usurpatur fere de iis rebus, quae pon-numero, mensura continentur; et separatur a re, et specie. *Ulp. Dig.* 30, 1, 34. Si non s sit legatum, sed quantitas. *Paul. ib.* 31, 1, espondi, pretium tesserae frumentariae prae-um, quoniam tale fideicommissum magis in itate, quam in corpore consistat. *Id. ib.* 12, 1, rtum est, cujus species, vel quantitas qualis, ave sit, ostenditur. ℙ Saepe autem dicitur mma pecuniae. *Ulp. Dig.* 16, 2. 11., *Julian.* , 1, 65., et *Paul. ib.* 49, 14, 17. etc. ℙ *titas propositionis* apud logicos est illius vis ac ntia, quae vel universa complectitur, vel par-ria, etc. *Appul. Dogm. Plat.* 3.
ANTO, idem ac *quantum*: ablativus adverbii positus, cui respondet *tanto*: et nominibus rativus jungitur. *Cic. Acad.* 1, 3. Quanto ma-ilosophi delectabunt, si, etc.? πόσῳ. *Ter. He-* 3, 1, 15. Quanto diutius abest, magis cupio ; ὅσῳ. *Caes. B. G.* 5, 44. Quanto erat gravior natio, tanto crebriores, etc. ℙ Omisso *tan-* *Tac. H.* 3, 18. *extr.* Propinqua moenia quanto pei ad effugium, minorem ad resistendum ani-dabant. *Liv.* 21, 53. *f.* Multitudinem sciebat s secuturam, quanto longius ab domo trahe-. *Colum.* 2, 21. *f.* Frumenta quanto sunt ex-ora, minus a curculionibus exeduntur; et 7, 9. mina quanto fecundior est, celerius senescit. rdum *tanto* non habet locum. *Cic. Off.* 2, 16. o Aristoteles gravius nos reprehendit, qui, etc. *. D.* 1, 44. Quanto Stoici melius, qui, etc! ℙ verbis comparationem significantibus. *Metell.* *d.* ap. *Gell.* 12, 9. Quanto universi me unum atis, tanto, etc. *Nep. A.* 1. Annibalem tanto itisse ceteros imperatores prudentia, quanto s R. antecedebat fortitudine cunctas nationes. *B. C.* 2, 31. *med.* Quanto haec dissimulare, per nos confirmari praestat? *Stat. Th.* 3, 286. ea quanto Sithonia mallem nupsisset virgo sub ! ℙ Cum positivis. *Tac. A.* 6, 45. Tanto ac-s in vulgum, quanto modicus privatis aedifica-us; et *ib.* 12, 11. Quanto gnara barbaris, tan-eratiora. ℙ Cum aliis vocibus. *Cic. Sext.* 3. Quo minus exponam, quam multa ad me detu-quanto ante providerit. *Cato* ap. *Charis.* 2, Videtote, quanto secus ego fecerim. *Quint.* 10, . Ut manifesto appareat, quanto sit aliud pro-n esse, aliud secundum. ℙ Pro *tanto* reperi-*tantum*. *Liv.* 6, 38. Cum quanto jure poten-ntercessio erat, tantum vinceretur favore le-*Tac. A.* 2, 24. Quanto violentior cetero mari s, tantum illa clades magnitudine excessit. ℙ pro *tanto*. *Pomp. ad Dom.* 1. *post ep.* 12. *l.* *Att.* Quanto magis appropinquare adversarius , eo tibi celerius agendum est. *Liv.* 3, 8. Cum longius ab urbe abscederent, eo solutiore cu-c.
ANTOCIUS et Quantocyus, adv. quanto ocius, citissime. *Mamert. Grat. act. ad Julian.* 2. *extr.* ntocyus ad ea, quae propria sunt, perveniat . *Licin. Imp.* ap. *Lact. Mort. persecut.* 48. *med.* n similiter iisdem Christianis quantocius red-*Sulpic. Sever. dial.* 3, 4. *f.* Discede quanto-ne, etc.
ANTŎPĔRĔ, adv. quanto opere, seu labore, quanto, quam. *Cic. Verr.* 2, 3, 77. Perspi-os certo scio Siculis quantopere hoc expediat. *Id. Or.* 1, 35. *f.* Neque enim tantopere hanc a Crasso disputationem desiderabam, quantopere ejus in causis oratione delector. Adde *Tusc.* 3, 3. et *Att.* 14, 6., quib. locis alii leg. *quanto opere*: nam et vox aliquando interseritur. *Cic. Fam.* 13, 7. Quantoque opere ejus municipii causa laborarem; et *N. D.* 2, 49. *extr.* Quanto se opere custodiant bestiae. [*Disjunctim scribendum. V. *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 557.]

QUANTŬLUM, adv. dimin. a *quantum*. *Cic. Verr.* 2, 3, 1. *f.* Nos, qui jam, et quid facere, et quantulum judicare possemus, ostendimus.

QUANTŬLUS, a, um, adj. dimin. quanti, quam exiguus. *Pl. Bacch.* 2, 3, 86. Nescio quantulum attulerit: verum haud permultum attulit. *Cic. Div. Verr.* 17. *extr.* Nam ex illa pecunia magnam partem ad se vertit: mulieri reddidit quantulum visum est; et *Acad.* 4, 26. Sol, quem mathematici amplius duodeviginti partibus confirmant majorem esse, quam terram, quantulus nobis videtur! mihi quidem quasi pedalis. *Id. Leg.* 2, 19. Id autem quantulum est? *Hor. Sat.* 2, 3, 124. Quantulum enim summae curtabit quisque dierum, Si, etc? *Cic. Agr.* 2, 25. *med.* Quantulum interest, utrum, etc? *Juven.* 10, 172. mors sola fatetur, Quantula sint hominum corpuscula. *Plin.* 11, 5, 4. Quantulum tamen esse in tantulis potest! *Gell.* 17, 10. Carmen Pindari, quantulum est mihi memoriae, dicam. [*Cf. *Tac. A.* 3, 54. et *G.* 28. et *Tursell.* s. h. v.] ℙ *Quantulus quantulus*, quantuluscumque. *Appul. Met.* 9. Aderant tres illi fratres cladibus amici quantulum quantulum ferentes auxilium. V. QUANTUS.

QUANTŬLUSCUMQUĔ, lăcumque, lumcumque, adj. ὁπηλικοσοῦν, quam minimus, quantumvis parvus. *Cic. Or.* 1, 3. De hac mea, quantulacumque est, facultate quaeritis; et *Sen. ep.* 85. *med.* Non sequuntur, non audiunt affectus, quantulicumque sint; et *Colum.* 8, 3. *f.* Quantulumcumque aquae, vel ciborum inest, pedibus *(gallinarum)* everritur. *Mart.* 11, 14. Nam terra est illi quantulacumque gravis. *Juven.* 13, 183. Quantulacumque adeo est occasio, sufficit ire. *Cic. Or.* 30. Aures civitatis nos primi, quicumque eramus, et quantulumcumque dicebamur, ad hujus generis studia convertimus. *Id. Or.* 2, 23. *med.* Quantulum id cumque est.

QUANTŬLUSLĬBET, lălibet, lumlibet, adj. quamvis exiguus. *Ulp. Dig.* 21, 1, 4. *extr.* Non denique febriculam quantulamlibet ad causam hujus edicti pertinere.

QUANTŬLUSQUISQUĔ, lăquaeque, lumquodque, adj. idem est ac quantuluscumque. *Gell. praef. f.* Progredietur igitur numerus librorum, Diis bene juvantibus, cum ipsius vitae, quantuliquique fuerint, progressibus.

QUANTUM, adv. ὅσον, quam. *Cic. Att.* 9, 7. *f.* Perge ut facis, et scribe, quantum potes; et *ib.* 13, 26. Credibile non est, quantum scribam die. *Petr. Sat.* 123. Quantum quisque timet, tantum fugit. *Liv.* 9, 38. Quantum Romae terrorem fecerat, tam, etc. [*Tac. A.* 6, 15. quantumque saevitia glisceret, miseratio arcebatur: ubi nota: hoc vocabulum insolentius recta oratione conjunctivo junctum.] ℙ Sequente *ita* pro *tantum*. *Flor.* 2, 18. Numantia, quantum Carthaginis opibus inferior, ita virtutis nomine et honore par. ℙ *Quantum possum*, aut *potest*, quamprimum fieri potest, et quantum fieri potest. *Pl. Aul.* 1, 2, 40. Domum me rursum, quantum potero, tantum recipiam. *Id. Bacch.* 2, 3, 114. At ego hinc ad illam, ut conveniam quantum potest. *Id. Poen.* 3, 1, 64. Propera jam quantum potest. *Ter. Phorm.* 5, 1, 26. Comprendi jube, quantum potest. *Cic. Att.* 4, 13. *med.* Rescribas ad me, quantum potest. [**Liv.* 3, 68. Tribuni vocis verborumque quantum voletis, ingerent.] ℙ *Mirum*, *nimium*, *immane quantum*, etc. V. MIRUS, NIMIUM et IMMANE. ℙ Quantum audio, intelligo, suspicor. *Ter. Andr.* 2, 5, 12. Herus, quantum audio, uxore excidit. *Id. Eun.* 1, 2, 62. Ego quantum suspicor, ad virginem animum adjecit. Adde *Andr.* 4, 4, 17. ℙ *In quantum*. V. QUANTUS. ℙ Singularis est usus in illo *Sall. Jug.* 36. Nam et illis, quantum importunitatis habent, parum est impune male fecisse, *h. e.* qua importunitate sunt: ut sunt maxime importuni, et impotentes. ℙ *Quantum in*, aut *ad me*, *te*, etc. ὅσον ἐπ᾽ ἐμοί. *Cic. N. D.* 3, 7. Non igitur adhuc, quantum quidem in te est, intelligo Deos esse. *Id. Fl.* 25. *extr.* Graeci nomen civium R. quantum in ipsis fuit, sustulerunt. *Ov. A. Am.* 3, 35. Quantum in te, Theseu, volucres Ariadna marinas Pavit, in ignoto sola relicta loco; et *ib.* 1, 744. Quantum ad Pirithoum, Phaedra pudica fuit. ℙ Cum comparativis pro *quanto*. *Liv.* 3, 15. Quantum juniores patrum plebi se magis insinuabant, eo acrius contra tribuni tenebant. *Sall. Jug.* 88. Quantum vita illorum praeclarior, tanto horum socordia flagitiosior. *Colum.* 12, 21. *f.* Aqua liquidior et purior est, quantum altiori mari hausta est.

QUANTUMCUMQUĔ. V. QUANTUSCUMQUE.

QUANTUMLĬBET. V. QUANTUSLIBET.

QUANTUMVIS, adv. quantum vis, quamvis, multum, valde. [*V. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 194. 3.] *Cic. Amic.* 20. Quantumvis licet excellas. *Pl. Truc.* 2, 7, 17. Hoc saltem servat mare, quod illi subest, apparet: meretrici des quantumvis, nusquam apparet. *Sen. Apocol. med.* Janus, homo quantumvis vafer, qui semper videt ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω. *Suet. Cal.* 53. E disciplinis liberalibus minimum eruditioni, eloquentiae plurimum attendit, quantumvis facundus et promptus. *Id. Claud.* 21. *med.* Illud quoque plane quantumvis salubriter, et in tempore. ℙ Tametsi, licet, quamquam. *Hor. Ep.* 2, 2, 39. ille catus, quantumvis rusticus. *Sen. ep.* 85. *med.* Ista, quantumvis exigua sint, in majus excedunt. Haec et ad priorem notionem referri possunt: ut de *Quamvis* dictum est.

QUANTUS, a, um, adj. ὅσος, et interrogative πόσος, quam magnus: cui *tantus* respondet. *Virg. A.* 12, 701. Quantus Athos, aut quantus Eryx, aut ipse, coruscis Cum fremit ilicibus, quantus, gaudetque nivali Vertice se attollens pater Apenninus ad auras. *Cic. Att.* 7, 1. Videre mihi videor tantam dimicationem, quanta nunquam fuit. *Virg. A.* 6, 577. Tartarus ipse Bis patet in praeceps tantum, tenditque sub umbras, Quantus ad aetherium coeli suspectus Olympum. *Nep. Dat.* 5. Reminiscens, a quanto bello ad quam parvam rem principem ducum misisset. *Cic. Tusc.* 1, 35. *extr.* In propagatione vitae quot, quantas, quam incredibiles hausit calamitates! *Virg. A.* 3, 641. Nam qualis quantusque cavo Polyphemus in antro Lanigeras claudit pecudes, atque ubera pressat, Centum alii curva haec habitant ad litora vulgo Infandi Cyclopes. *Cic. Or.* 2, 12. Qualis oratoris, et quanti hominis in dicendo putas esse historiam scribere? *Ov. Her.* 12, 58. Acta est per lacrimas nox mihi, quanta fuit; et *Vell.* 2, 129. Cum quanta gravitate causas audit! et *mox*: Quanto cum honore Germanicum suum misit in provinciam. *Plin.* 8, 25, 37. Crocodilus parit ova, quanta anseres; et *Pl. Stich.* 1, 2, 62. Quanta mea sapientia est. ℙ Cum superlativo. *Cic. Amic.* 2, 20. *med.* Tanta est inter eos, quanta maxima esse potest, morum studiorumque distantia. *Plin. ep.* 3, 21. *f.* Dedit mihi quantum maximum potuit. *Id. ep.* 6, 12. Vectio Prisco, quantum plurimum potuero, praestabo. *Liv.* 27, 43. *extr.* Consul quantis maximis itineribus poterat, ad collegam ducebat. [*Cf. *Burm.* ad *Suet. Ner.* 47. et *Caes.* 44. et *Tursell.* p. 667. *n.* 9. *ed. Schwarz.* Ita Graeci frequentissime ὅσον v. οἷον μέγιστον, πλεῖστον et similia.] ℙ Sq. inf. *Stat. Silv.* 5, 3, 149. Quantus equos, pugnasque virum decurrere versu Maeonides. ℙ *Quantus*, quam parvus. *Pl. Capt. prol. extr.* Homunculi quanti sunt, cum recogito. Adde *Rud.* 1, 2, 66; [*et *Hor. Sat.* 2, 4, 81. V. in QUAM.] ℙ *Quantus quantus*, quam magnus, tantus quantus, quantuscumque, totus, ὅσος ὅσος. *Pl. Poen.* 3, 4, 28. Denegabit quantum quantum ad eum erit delatum. *Ter. Ad.* 3, 4, 30. Tu, quantus quantus, nihil nisi sapientia es. *Id. Ph.* 5, 7, 10. Quanta quanta haec mea paupertas est, tamen adhuc curavi unum hoc quidem, ut mihi esset fides. V. QUANTULUS. ℙ *Quanti* genitivus cum verbis pretii et aestimationis. *Ter. Eun.* 5, 6, 14. Quanti emit? *Par.* viginti minis. *Pl. Epid.* 2, 2, 110. Quanti emi potest minime? *Epid.* ad quadraginta minas. *Cic. Phil.* 9, 7. Quanti locaverint tantam pecuniam redemptori solvendam. *Id. Q. Fr.* 1, 2, 4. *f.* Noli spectare, quanti sit homo: parvi enim pretii est. *Id. N. D.* 1, 20. *med.* Quanti haec philosophia aestimanda est? *Ter. Heaut.* 1, 1, 103. Tu illum nunquam ostendisti quanti penderes. *Cic. Fam.* 2, 16. *med.* Cum scias quanti Tulliam meam faciam; et *ib.* 7, 19. Vide, quanti apud me sis. *Ter. Eun.* 4, 7, 21. Quanti est sapere! et *Ulp. Dig.* 43, 18, 3. Examinatur, quanti ejus intersit, via non prohiberi. *Lex Aquilia* ap. *Cajum Dig.* 9, 2, 2. Qui servum alienum, vel pecudem injuria occiderit, quanti id eo anno plurimi fuit, tantum aes dare domino damnas esto. Adde *Ulp. Dig.* 23. Huic contrarium est *quanto minoris*. ℙ *Quanti quanti*, quanticumque. *Cic. Att.* 12, 23. *med.* De Drusi hortis heri ad te scripseram: sed quanti quanti, bene emitur quod necesse est. ℙ *In quantum* idem quod quantum, quatenus. *Ov. Met.* 11, 71. pedum digitos, in quantum quaeque secuta est, Traxit. *Sen. Ben.* 6, 23. Vide, in quantum corporibus vagari liceat. *Juven.* 14, 318. In quantum sitis, atque fames, et frigora poscunt. *Vell.* 1, 9. Vir in tantum laudandus, in quantum intelligi virtus potest. *Plin. ep.* 10, 75. *extr.* A me, in quantum potuerit, requirentur. ℙ *Quantum* neutrum more substantivi. *Ter. Ph.* 4, 5, 10. Quantum is voluit, datum est, dotis. *Ov. Her.* 12, 19. Quantum perfidiae tecum, scelerate, perisset! *Plin. ep.* 6, 7. Hujus sermonibus quantum dulcedinis inest! *Phaedr.* 2, 8. Tollere haec aranea, quantum est laboris? ℙ Refertur etiam ad numerum. *Ter. Heaut.* 4, 6, 6. (et *Pl. Aul.* 4, 10, 55.) Ut te quidem omnes Dii Deaeque, quantum est, perduint; et *Ph.* 5, 6, 14. O omnium, quantum est qui vivunt, homo hominum ornatissime! et *Pl. Ps.* 1, 3, 117. Quid ais, quantum terra tegit, hominum perjurissime? *Catull.* 3, 2. Et quantum est hominum venustiorum. *Cic. Verr.* 2, 3, 18. Quantum est frumenti hornotini, exaraverunt. [*Suet. Aug.* 101. Quantum militum sub signis ubique essent, quantum pecuniae in aerario et fiscis: ubi probarunt numerum plur. *Burm.* et *Oudend.* optt. libr. auctoritate, et confirmatur sueto collectivorum usu. *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 650. Legitur

etiam cum *gen.* neutr. *adject.* secundae decl. *Caes. B. G.* 1, 40. Quantum haberet in se boni constantia.] ¶ Et in plurali non raro *quanti* pro quot. *Sen. Controv* 5, 33. Quanti ex his fortes viri? quanti tyrannicidae? quanti futuri sacerdotes? *Lucr.* 5, 46. Quantae conscindunt hominem cuppedinis acres Sollicitum curae! quantique perinde timores! *Prop.* 1, 5, 10. At tibi curarum millia quanta dabit! *Val. Fl.* 3, 261. Heu socii quantis complerunt litora monstris! *Stat. Silv.* 4, 3, 49. O quantae pariter manus laborant! et *ib.* 152. Et quantos (*annos*) ego Delium poposci. *Pall.* 4, 9. *med.* Semina asparagi quanta tribus digitis comprehendere possis. *Lampr. Elag.* 25. Cum sermo esset ortus, quanti herniosi esse possent in urbe Roma. Adde *Claud. III. cons. Honor.* 126. et *Rapt. Pros.* 2, 308. Sic etiam *tanti* pro *tot* interdum adhibetur.

QUANTUSCUMQUĔ, tăcumque, tumcumque, adj. ὁπηλικοσοῦν, ὁποσοσοῦν, quam magnus, tantus quantus. *Cic. Or.* 2, 28. Atque ego is, qui sum, quantuscumque sum ad judicandum, sic statuo, etc. [*H. l. positum est, ut saepissime, pro *quantuluscumque.* V. *Spald.* ad *Quint.* 1. p. 381. et 2. p. 109. *Brem.* ad *Suet. Cal.* 3] *Cic. Phil.* 5, 8. Quorum bona, quantacumque erant, statim comitibus suis descripsit. *Id. Marcell.* 2. Totum hoc, quantumcumque est, quod certe maximum est, totum est, inquam, tuum. Adde *Fin.* 1, 4. ¶ *Quanticumque*, pretii. *Sen. ep.* 80. *med.* Tu non concupisces quanticumque ad libertatem pervenire? ¶ *Quantumcumque*, adv. *Cic. Fin.* 1, 4. Debeo profecto, quantumcumque possim, in eo quoque elaborare. *Ov Trist.* 1, 6, 35. Quantumcumque tamen praeconia nostra valebunt, Carminibus vives tempus in omne meis. ¶ *Quanticumque*, quotcumque. *Imp. Constant. Cod. Theod.* 13, 5, 5. Naves eorum, quantaecumque fuerint, ad aliud munus teneri non convenit.

QUANTUSLĬBET, tălibet, tumlibet, adj. ὁποσοσοῦν, quantuscumque, quantusvis. *Ov. Fast.* 6, 669. quantolibet ordine dignus. *Colum.* 8, 17. *med.* Quantalibet hiemis saevitia. *Plin.* 8, 23, 25. In quantolibet populi agmine. *Id.* 16, 40, 79. Alnus quantilibet oneris patiens. *Id.* 20, 6, 23. Quantaslibet suppurationes sanat. *Juven.* 7, 81. Gloria quantalibet quid erit, si gloria tantum est? *Tac. Agr.* 6. Quantalibet facilitate. [**Liv.* 9, 18.] ¶ *Quantumlibet*, adv. *Eum. Pan. Constant.* 10. Te quantumlibet oderint hostes, dum perhorrescant.

QUANTUSVIS, tăvis, tumvis, adj. ὁποσοσδήποτε. *Caes. B. G.* 5, 28. Quantasvis magnas copias sustineri posse. *Liv.* 26, 42. Super portum satis amplum quantaevis classi. *Lucr.* 4, 1164. quantovis oris honore. *Ter. Andr.* 5, 2, 15. Cum faciem videas, videtur esse quantivis pretii. *Gell.* 14, 1. Quantovis hominis ingenio. *Nazar. Pan. Constant.* 19. *extr.* Quantumvis fiduciae et spiritus capias.

QUAPROPTER, adv. δι' ὅ, παρ' ὅ, propter quam rem, quamobrem, cur, quare. *Ter. Tec.* 5, 1, 6. Credo te non nihil mirari, quid sit, quapropter te huc foras puerum evocare jussi. *Pl. Men.* 5, 1, 14. Non tu scis, mulier, Hecubam quapropter canem Graji esse praedicabant? Adde *Bacch.* 5, 2, 25. ¶ Interrogando, διὰ τί; *Pl. Most.* 2, 2, 52. Quapropter id vos factum suspicamini? *Ter. Andr.* 4, 2, 31. Parumper opperire me hic. *My.* quapropter? Adde *Heaut.* 1, 2, 14. et *Hecc.* 3, 1, 31. ¶ In principiis, διὸ, διὰ τοῦτο. *Sall. Cat.* 61. Quapropter vos moneo, uti forti animo sitis. *Phaedr.* 3, 6. Quapropter aufer frivolam insolentiam. *Cic. Caecin.* 27. *med.* Quapropter hoc dicam, nunquam ejus auctoritatem nimium valere, cujus prudentiam populus R. in cavendo, non in decipiendo prospexerit. ¶ Tmesis est in illo *Ter. Hec.* 4, 3, 4. Qua me propter exanimatum citius eduxi foras.

QUĀQUĀ, adv. ὅπουπερ ἄν, per quamcumque partem, vel in quacumque parte. *Pl. Mil.* 2, 1, 14. Is deridiculus est, quaqua incedit, omnibus. *Id. Ep.* 5, 2, 9 Quaqua tangit, omne amburit. *Appul. Met.* 6. Te, quaqua decideris, membratim dissipabunt. ¶ Quaqua versus, in omnem partem, ἁπανταχῆ. *Cic. Phil.* 9, 7. Circumque eam statuam quaqua versus pedes quinque habere. Alii aliter leg. V. QUAQUE. *Appul. Met.* 4. Convalles spinetis aggeratae, et quaqua versus repositae.

QUĀQUAM, adv. motus per locum. *Lucr.* 1; 427. haud usquam sita corpora possent Esse, neque omnino quaquam diversa meare. Alii leg. *quoquam.* [*Ita *Eichstadt.*]

QUĀQUĔ, adv. idem quod quaqua, quoquo, quacumque. *Manil.* 5, 313. Non ullo careat digito, quaque iverit, hasta, *h. e.* ubicumque hasta auctionis instituetur, non careat licitantibus. ¶ *Quaque versus*, quaqua versus. *Cic. Phil.* 9, 7. Eam statuam quaque versus pedes quinque habere; et *f.* Pedes triginta quaque versus adsignet. Alii rectius leg. *quoquo.* [*Ita *Orell.*]

QUĀRE, adv. δι' ὅ, παρ' ὅ, propter quem, quam, quod, quam ob rem, qua de causa, quapropter, cur. *Cic. Off.* 2, 19. *f.* Utendum est excusatione adversus eos, quos invitus offendas, quare id, quod feceris, necesse fuerit. *Hor. Sat.* 2, 3, 46. nunc accipe, quare Desipiant omnes. *Pompej. ad Dom. post ep.* 12. *l.* 8. *ad Att.* Miror, quid causae fuerit, quare consilium mutaris. *Nep. Cat.* 2. Multas res novas in edictum addidit, quare luxuria reprimeretur, *h. e.* quibus. *Cic. Rosc. Am.* 14. *f.* Quaeramus, quae tanta vitia fuerint in unico filio, quare is patri displiceret, *h. e.* propter quae. *Id. Quint.* 19. Commissum nihil esse, quare ad istam rationem perveniretur. *Hor. Sat.* 1, 9, 53. accendis, quare cupiam magis illi Proximus esse. ¶ Interrogative, διὰ τί; *Cic. Or.* 1, 16. Namque illud quare, Scaevola, negasti te fuisse laturum? *Pl. Mil.* 5, 12. Quare ausus? ¶ Pro ut, ὥστε. *Caes. B. G.* 5, 30. Omnia excogitantur, quare nec sine periculo maneatur, etc. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 21. Omnia feci, quare perditis resisterem. *Id. Rosc. Am.* 33. *f.* Permulta sunt, quae dici possunt, quare intelligatur, summam tibi facultatem fuisse maleficii suscipiendi. ¶ Item quomodo, qua ratione, πῶ, πῶς. *Ter. Eun.* 2, 3, 77. Quid si nunc tute fortunatus fias? *Chae.* quare, Parmeno? responde. Alii rectius leg. *qua re divisim.* ¶ *Nec quid, nec quare* proverbium. *Petr. fragm. Trag.* 37. *Burm.* Modo quid fuit? Ignoscet mihi Genius tuus: noluisses de manu illius panem accipere. Nunc, nec quid, nec quare, in coelum abiit. ¶ *Nescio quare*, nescio causam, cur, etc. *Pl. Merc.* 2, 3, 31. Sollicitus mihi, nescio quare, videtur. *Cic. Att.* 6, 3. *med.* Fuit aperte mihi, nescio quare, non amicus. ¶ Saepe est conjunctio, ut *quapropter*, *quamobrem:* et locum habet in principiis, διὰ τοῦτο, διότι. *Cic. Fam.* 13, 71. Quare sic tibi eum commendo, ut, etc. *Id. Q. Fr.* 1, 1, 13. Quare, quoniam in eam vitae rationem nos fortuna deduxit, caveamus, ne, etc. *Sall. Cat.* 59. Quare cum de P. Lentulo statuetis, pro certo habetote, etc. *Hor. Sat.* 2, 3, 176. Quare, per Divos oratus uterque Penates, Tu cave, ne minuas, tu ne majus facias id, etc.

*QUARIĀTES, ium, populi Galliae Narbonensis. *Plin.* 3, 4. *B. A.*

[QUARQUERNI, orum, m. plur. incolae urbis in Lusitania, quae in *Ant. Itin.* appellatur Aquae Querquernae. *Inscr.* ap. *Grut.* 245, 2. Aquiflavienses, Quarquerni. Hos *Plin.* 3, 3, 4. *Querquernos* vocat. *F.*]

QUARTĂDĔCĬMĀNI, orum, m. plur. milites legionis decimaequartae, ap. *Tac. H.* 2, 16. et al.

QUARTĀNĂ, ae, f. τεταρταῖος πυρετὸς, febris quarto quoque die rediens. Subintelligitur *febris:* et interdum exprimitur. *Febrim quartis diebus recurrentem*, et *biduo medio intervallatam* appellat *Gell.* 17, 12., ejusque laudes a Favorino philosopho, itemque a Platone compositas, tradit. *Cels.* 2, 3. Quartanae simpliciores sunt: incipiunt fere ab horrore, deinde calor erumpit: finitaque febre biduum integrum est: ita quarto die revertitur. *Cic. Fam.* 16, 11. In quartanam conversa vis est morbi. *Hor. Sat.* 2, 3, 290. Frigida si puerum quartana reliquerit. *Mart.* 10, 77. Saeva nocens febris saltem quartana fuisses! *Plin.* 7, 50, 51. Quartana febri liberatus est in acie. *Id.* 22, 25, 72. Horrorem tertianae et quartanae minuere. *Id.* 20, 6, 23. Quartanas excutere. *Id.* 28, 7, 23. lenire; et *ib.* 8, 25. Quartanis mederi. *Theod. Prisc.* 4. *in.* Hinc est quod et Romani Febri aedem statuerunt, et quod quartanas Saturni filias affirmavit antiquitas.

QUARTĀNĀRĬUS, a, um, adj. ad quartam aliquam partem pertinens. *Pall.* 2, 11. Tabulas autem pro domini voluntate, vel loci ratione faciemus, sive integrum jugerum continentes, seu medium, seu quartanariam tabulam, quae quartam jugeri partem quadrata conficiet. Alii rectius leg *quaternariam.* ¶ [Item qui febri quartana laborat. *Vet. Schol.* ad *Juven.* 9, 16. Ita macer et decolor, tanquam quartanarius. *F.*]

QUARTĀNI, orum, m. plur. milites legionis quartae. *Tac. H.* 1, 55. et *ib.* 4, 37. et *Inscr.* ap. *Grut.* 1081, 2.

QUARTĀRĬUS, ii, m. quarta pars sextarii, seu mensurae tum aridorum, tum humidorum. *Cato R. R.* 95. In vas ahenum indito amurcae congios duos. Postea sumito bituminis tertiarium, et sulphuris quartarium. *Colum.* 12, 5. Salis sextarium cum quartario mellis. *Plin.* 18, 3, 3. Dona amplissima, quartarii farris aut heminae, conferente populo. *Liv.* 5, 47. Cui universi selibras farris, et quartarios vini ad aedes ejus contulerunt. *Plutarch.* in *Camillo* hac eadem de re loquens, habet Σίτου μὲν ἡμίλιτρον, οἴνου δὲ κοτύλης Ἑλληνικῆς πέταρτον. ¶ Praeterea *quartarios* appellabant antiqui muliones mercenarios, quod quartam partem quaestus capiebant. *Lucilius:* Porro homines nequam, malus ut quartariu', cippos Colligere omnes. Haec *Festus* in *Quartarios;* ubi *Scal.* pro *colligere* rectius leg. *collisere.*

QUARTĀTO, adv. quatuor vicibus. *Cato* ap. *Serv.* ad *A.* 3, 314. Verba tertiato et quartato quempiam dicere prae metu.

QUARTE, et Quarti. V. DIES.

QUARTĬCEPS. V. BICEPSOS.

[QUARTILLĂ, ae, f. dimin. quartae. Est nomen libert. R. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 71. *n.* 51. Quartillae Antoniae Drusi L. Dorio topiarius matri meritae dat, *h. e.* Quartillae libertae Antoniae Drusi (*uxoris*) Dorio etc. *F.*]

[QUARTĪNUS, a, um, adj. ad quartum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Donat.* 282, 2. Ti. Claudius Ti. Fil. Pal. Quartinus. Alia ap. *Fabr.* p. 255
Creusinia Quartina. V. QUARTUS. *F.*]

[QUARTĬO, onis, m. dimin. quarti. Est
R. *Inscr.* ap. *Mur.* 181, 6. T. Fundilius Quarti

QUARTŌ, adv. τετάρτως, quarto loco, vel o
Ov. Fast. 2, 823. Ter conata loqui, ter destiti
saque quarto. ¶ *Varr.* ap. *Gell.* 10, 1. Aliu
quarto praetorem fieri, et quartum, quod quar
cum adsignificat, et tres ante factos, quartum
pus adsignificat, et ter ante factum. Igitur E
recte, qui scripsit: Quintus pater quartum fit c
V. TERTIO et QUARTUM. Eadem cum *Gel*
bet *Non.* 5, 50.

[QUARTŬLĂ, ae, f. dimin. quartae. Est
R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1408, 8. Pompeja Quartula

QUARTUM, adv. τέταρτον, quarta vice. Q
et *quartum* inter se differunt. Nam *quarto cons*
gnificat locum consulum, vel ordinem hoc n
Marcus fuit quarto consul, idest tres consules a
gine, et institutione consulatus ante fuerunt,
Marcus esset consul, qui quarto anno a primis
sulibus factus est consul; *quartum* autem *cons*
citur ratione ejusdem personae, quae tribus co
tibus jam perfuncta, quartum gerit. *Liv.* 3, 6
Quinctio quartum consule. V. QUARTO. Nequ
men hoc semper scriptores religiose observarunt.
Q. Claud. ap. *Gell.* 10, 1. C. Marium creatum
mo consulem dixit, pro *septimum.* V. SECUNI

QUARTUS, a, um, adj. τέταρτος, nomen n
rale ordinis, quo significatur is, qui post te
sequitur. *Pl. Pers.* 4, 4, 7. Perfidia, et pecu
ex urbe, et avaritia si exsulant, quarta invidia,
ta ambitio, etc. *Caes. B. G.* 1, 12. Quartam
tem copiarum citra flumen esse; et *ib.* 7, 35.
quas copias misit, demptis quartis quibusque c
tibus. *Gell.* 17, 12. Febris quartis diebus recur
h. e. quartana. *Tac. A.* 13, 15. Quartum dec
aetatis annum explebat. *Cic. Acad.* 4, 6. Carne
qui est quartus ab Arcesila. *Virg. A.* 10, 619.
mnusque illi quartus pater, *h. e.* abavus. ¶ Q
absolute (subaudi *pars*) frequens in jure civili
gnificat quartam partem alicujus rei, ut *quart*
reditatis, *agnatorum*, *liberorum*, *curiae*, etc
quibus V. JCtos. Exempla habes ap. *Ulp. Dig.*
8. *f.* et *Paul. ib.* 4, 3. *extr.* etc., quae omnia
git *Hotoman. de verb. Jur.* In plurali num. Q
8, 5. *med.* Placet hoc ergo, decimas uxoribus
quartas meretricibus? *h. e.* decimas, et quartas
tes hereditatum. ¶ Absolutum est etiam illuc
lum. 3, 3. Nam frumenta, majore quidem parte
liae, quando cum quarto responderint, vix m
nisse possumus. ¶ *Die quarto* refertur ad te
praeteritum, et est nudius quartus. *Cn. Matiu*
Gell. 10, 24. *extr.* Nuper die quarto, ut reco
etc. Dicebant etiam *die quarte*, et *die quarti*, s
futuro, εἰς τετάρτην, ut *Gell. ib.* docet. *Pom*
Die quarte moriar fame. Sic *die quinte*, et *q*
V. DIES. ¶ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Visc*
Var. T. 1. p. 186. *ed. Mediol.* Claudia C. F. Qu
sibi, et Sulpicio Simili viro suo, et Quartin
suo etc.

QUARTUSDĔCIMUS, a, um, adj. *Vitr.*
Contrahuntur crassitudinis quartadecima parte.
A. 1, 70. Quartadecima legio. *Colum.* 5, 2. Q
tamdecimam partem ducere. ¶ Scribitur et
sim *quartus decimus.*

QUĂSĬ, adv. ὡσεὶ, ὡσπερανεὶ, tanquam, v
perinde ac si. [*Ex *quam si*, nostr. *wie*, *als*
als wenn, *gleichsam*, *gleichsam als*, omnino si
tudinem significat, vel veram, vel cogitatam
tum, vel effictam, adeoque simulationem, et n
singulis adjectivis et participiis praeponitur, n
post verba dicendi, sentiendi totum comma sub
git. *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 650.] *Pl. Ps.* 4, 1,
Ex transverso cedit, quasi cancer solet. *Ter*
3, 2, 8. Assimulabo, quasi nunc exeam. *Caes.*
5, 42. Hostes maximo clamore insecuti, quasi p
jam atque explorata victoria, vallum adscen
coeperunt. *Cic. Acad.* 4, 10. *f.* Illos, qui on
incerta dicunt, quasi desperatos relinquamus.
Mil. 2, 4, 37. Cum alieno adolescentulo, quasi n
est. ¶ *Quasi*, et *quasi vero*, perinde ac si.
Andr. 5, 2, 9. Modo introii. *Si.* quasi ego, q
dudum, rogem. *Caes. B. C.* 2, 31. Quasi non
citas rerum gestarum exercitus benevolentiam in
ratoribus, et res adversae odia concilient. *Cic. F*
3, 7. Quasi vero ad cognoscendum ego ad illos,
illi ad me venire debuerint. *Caes. B. G.* 7, 38. Q
vero consilii sit res, et non necesse sit nobis Ger
viam contendere. [**Partt.* *quasi vero* habent
ironicam. Nubem exemplorum ex *Cic.* collegit *Be*
ad *Off.* 2. p. 248. coll. *Matth.* ad *Cic. Rosc. Am.*
47. pr. 33, 92. — Etiam *perinde quasi*, et simp
ter *quasi* ita usurpatur. V. *eund. Beier. ib.*]
Cum aliis particulis. *Cic. Sen.* 8. *f.* Graecas li
ras sic avide arripui, quasi diuturnam sitim exp
cupiens. *Id. Quint.* 2. *med.* Qui, quasi sua res
honos agatur, ita diligenter Sex. Naevii studio
cupiditati morem gerunt. *Enn.* ap. *Varr. L. L.*
Tantidem, quasi feta canes, sine dentibu' lat
Pl. Merc. 2, 2, 42. Decrepitus senex tantundem
quasi sit signum pictum in pariete. Alii leg. *t*
tidem. *Id. Trin.* 4, 1, 16. Ita jam quasi ca

l secus circumtabant navem turbines venti. *Id.* c. 1, 1, 90. Servum una mittit, quasi uti mihi t custos. *Id. As.* 1, 3, 26. Quasi piscis itidem amator. *Id. Rud.* 3, 4, 27. Quasi murteta jun- item vos virgis circumvinciam. *Cic. Mil.* 31. inde quasi nostram ipsam mentem videre aut sen- possimus. *Id. Quint.* 26. *f.* Atque haec perinde or, quasi debueris, etc. *Pl. Cas. prol.* 45. Edu- t magna industria, quasi si esset ex se nata. ℙ quemadmodum, sicut. *Pl. Aul.* 4, 1, 9. Quasi ri qui nare discunt, scirpea induitur ratis, qui rent minus, facilius ut nent, et moveant manus; m modo servum ratem esse amanti hero aequum eo; et 4, 1, 6. Qui amanti hero servit, quasi servio, etc. ℙ Servit interdum leniendae trans- oni, quae duriuscula videatur. [*V. *Beier.* ad *Off.* 1. p. 45. 53. 152. 2. p. 64. 124.] *Cic. Or.* . Philosophia laudatarum artium omnium pro- trix quaedam, et quasi parens; et *ib.* 59. Vo- ab acutissimo sono usque ad gravissimum sonum ere, et quasi quodam modo colligere. [*Lar- exemplorum copiam particulae quasi c. *quidam liquis* conjunctae dedit *Beier.* ad *Cic. Off.* 1. p. Cf. *Frotsch.* ad *Quint.* 10, 5, 18. *extr.*] *Cic.* . 3, 2. *med.* Facilior erit mihi quasi decursus temporis. ℙ Significat etiam ferme, circiter, paene, prope. [*Pl. *Capt. prol.* 20. quia quasi aetas erat.] *Ter. Heaut.* 1, 1, 93. Quasi ta- ad quindecim coegi. *Cic. Verr.* 1, 8. Ex his decem fiscos ad senatorem illum relictos esse. *Or.* 13. Est enim quasi in extrema pagina Phae- is ipsis verbis loquens Socrates. *Tac. A.* 1, 68. s miles, et quasi ob metum defixus. *Suet. Cal.* Hora quasi septima. [*Simili ratione Graeci ent ὡς, ὅσον. V. *Burm.* et *Oudend.* ad *Suet.* do *l. Tursell.* p. 676. *n.* 10. *ed. Schwarz.*, *Gro-* ad *Liv.* 27, 12, 16.] ℙ *Quasi, quasi* idem icat ac *partim, partim.* *Spart. Get.* 4. Qui diceret quasi joco, quasi serio, omnes cum li- occidendos partium diversarum. ℙ Apponitur uae talia re vera non sunt, qualia appellamus. *ep.* 8, 16. Permitto servis quoque quasi testa- facere, eaque, ut legitima, custodio: *et mox:* servis respublica quaedam, et quasi civitas s est. Hinc illa ap. JCtos *quasi pignus, quasi quasi possessio, dominus, filius*, etc. quod est pignoris, dotis, possessionis, etc. *Ulp. Dig.* , 13. *med.* et *ib.* 23, 3, 39. et *ib.* 43, 15, 3. *f.* ℙ *Quase*, inquit *Quint.* 1, 7. *med.*, scriptum ltorum libris est: sed an hoc voluerint aucto- nescio: T. Livium ita his usum, ex Pediano ri, qui et ipse eum sequebatur: haec nos *i* finimus. ℙ Cum in vetustissima *Tab. aenea niel. Numism. Capuan.* p. 95. *l.* 8. et in alia *rut.* 628. *l.* 40. *quasei* insculptum sit, et ap 629. *l.* 4. *quaesei*, et 203. *l.* 21. *quassei*; ideo la syllaba longa esse natura videtur, nec nisi e prioris vocalis *e* correpta fuisse. Hinc ean- producit *Lucr.* 5, 728. Proinde quasi fieri ne- , quod pugnat uterque. ℙ [*Confund. *quasi* . V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 1. p. 152.]

ASILLĀRIA, ae, f. ancilla infimae domus: cta; quia pensa in quasillis reposita habet. *Sat.* 132. *Burm.* Convocat omnes quasillarias, aeque sordidissimam partem, ac me conspui *Inscr.* ap. *Grut.* 648, 5. Musa quasillaria n. XXX. Cratinus lanipend. de suo.

ASILLARĬUS, i, m. ψιλύποιος *Gloss. Gr.* *B. A.*

ASILLUM, i, n. et

ASILLUS, i, m. τάλαρος, καλάθιον, κυρτίδιον, qualus. *Cato R. R.* 133. In arboribus radi- i capiant, calicem pertusum sumito tibi, aut lum: per eum ramulum transerito, eum qua- terra impleto, calcatoque, in arborem relin- ℙ Praecipue vero dicitur de calatho, in quo es ancillae pensum lanae reponunt, et fusos, qua ad lanificium pertinentia. *Festus* in *litt.* athos Graeci, nos dicimus quasillos. *Id.* in ex lect. *Scal.* Talassionem in nuptiis Varro num esse lanificii: τάλαρον enim, id est qua- , solitum appellari talassionem. *Cic. Phil.* Nihil humile de Tarquinio, nihil sordidum ac- s: at vero hujus domi inter quasilla pendeba- rum, numerabatur pecunia. Alii aliter leg. g. hab. *Orell.*] *Tibull.* 4, 10, 3. Si tibi cura st potior, pressumque quasillo Scortum, *h. e.* quasillaria, vel scortum pauperrimum, et faciens vitae tolerandae causa. *Prop.* 4, 7, 37. viora rependit iniquis pensa quasillis.

SSĀBĬLIS, e, adj. qui quassari potest. *Lu-* , 22. Sed munimen habet nullo quassabile fer- turam sedemque loci.

SSĀBUNDUS, a, um, adj. qui multum quas- V. CASABUNDUS.

SSĀTĬO, onis, f. σεισμὸς, actus quassandi, sio. *Liv.* 22, 17. Capitum irrita quassatio s flammam, hominum passim discurrentium n praebebat; et *Macr. Sat.* 7, 15. Si quando liquid paulo densius in pulmonem, violentia s trahente, deciderit, mox nasci tussim nimis m, et alias quassationes usque ad vexationem ; et *Arnob.* 7, 237. Etiamne Dii coronis af- ficiuntur, et floribus? etiamne aeris tinnitibus, et quassationibus cymbalorum?

QUASSĀTĬPENNAS Anates, *h. e.* pennas quassan- tes, vel pennas quassas habentes, dixit *Varr.* ap. *Non.* 6, 65. Nec quassatipennas anates, remipedes, buxeis rostris pecudes, paludibus nocte nigra ad lu- mina lampadis sequens. Alii perperam leg. *quassa- gipennas.* V. QUERQUEDULA.

QUASSĀTŪRA, ae, f. quassatio. *Plin. Valer.* 4, 5. Malva cum axungia veteri pulcherrime quas- saturas fovet, *h. e.* laesionem ex quassatione. *Veg. Vet.* 1, 28. *med.* Qaassaturas, emota, vel extorta, vel ejecta de locis suis uri non debere, *h. e.* ipsa membra quassata ac laesa.

QUASSĀTUS, a, um, part. a *quasso:* ἀνασειόμε- νος, concussus, labefactus. *Virg. A.* 1, 555. Quas- satam ventis liceat subducere classem, διασαλευθεῖ- σαν. *Ov. Trist.* 2, 83. Cum coepit quassata domus subsidere. *Plin. ep.* 8, 17. Proruta opera, quassa- ta atque etiam decussa monumenta. *Lucr.* 3, 435. quassatis undique vasis Diffluere humorem, etc. *Plin.* 10, 12, 14. Cornices nucem volantes in altum in saxa tegulasque jaciunt iterum ac saepius, donec quassatam perfringere queant. *Sil.* 7, 202. de ebrio: Tempora quassa quassatus. Sic *Ov. R. Am.* 146. multo tem- pora quassa mero. ℙ Translate. *Suet. Aug.* 81. Quare quassato corpore, neque frigora, neque ae- stus facile tolerabat, *h. e.* gravedine vexato et affe- cto. *Sil.* 8, 593. quassata Placentia bello. *Cic. Sext.* 34. et *Marcell.* 8. Vim fuisse illam, flammam quassatae reipublicae, perturbatorumque temporum. ℙ *Quassatus*, fractus. *Petr. Sat.* 134. Nisi primo ictu arundo quassata verberantis impetum minuisset. *Appul. Met.* 7. Hordeum frictum, et sub mola meis quassatum ambagibus.

QUASSO, as, avi, a. 1. ἀνασείω, διασαλεύω, δια- κραδαίνω, saepe quatio, concutio, commoveo, agi- to. *Gell.* 2, 6. *Quassare*, quam *quatere*, gravius violentiusque est. *Enn.* ap. *Macr. Sat.* 6, 3. Equus saepe jubam quassat. *Petr. Sat.* 91. Singultibus crebris pectus quassaverat. *Pl. Merc.* 3, 4, 15. Tri- stis incedit, quassat caput. *Catull.* 44, 13. Hic me gravedo frigida, et frequens tussis Quassavit. *Sen. Troad.* 168. Artus horridus quassat fremor. *Id. Herc. Oet.* 1878. Nunc Curetes, nunc Corybantes Arma Idaea quassate manu. *Id. Phoen.* 530. membra quassantur metu. *Val. Fl.* 8, 275. te, Graecia fal- lax, Persequor, atque tuis hunc quassa moenibus ignem. *Virg. A.* 9, 521. horrendus visu quassabat Etruscam Pinum, et fumiferos infert Mezentius ignes; et *ib.* 12, 94. Quassare hastam trementem; et *ib.* 5, 854. ramum Lethaeo rore madentem super utraque quassat tempora. *Pl. Epid.* 3, 3, 55. Suam qui undantem chlamydem quassando facit. *Val. Fl.* 7, 577. galeamque minantem Quassat. *Sil.* 2, 294. Quassantur oppida bello. *Ov. A. Am.* 1, 696. Quas- sanda est ista Pelias hasta manu. ℙ Part. *quassans* absolute neutrorum more. *Pl. As.* 2, 3, 23. Quas- santi capite incedit, *h. e.* agitat caput: quod est irati, aut tristis. (Adde *Bacch.* 2, 3, 71. et V. CASANS.) *Caecil.* ap. *Serv.* ad *G.* 1, 74. Quassante capite tristes incedunt. *Virg. ib.* laetum siliqua quas sante legumen Sustuleris. ℙ Significat etiam pulsare. *Mart.* 13, 1. Non mea magnanimo depugnat tessera talo: Senio nec nostrum cum cane quassat ebur. ℙ Item frangere. *Pall.* 12, 17. Olivam mola fortiore quassare. *Id.* 13, 2. Myrti baccas quassare. V. QUASSATUS. ℙ [Translate est nimio luctu ali- quem conficere. *Inscr.* ap. *Grut.* 607, 4. Parce tuam, conjux, fletu quassare juventam. *F.*]

QUASSUS, a, um, part. a *quatio:* σειστὸς, quas- satus, concussus, labefactatus, fractus. *Ov. Her.* 11, 77. Sic mea vibrari pallentia membra videres: Quassus ab imposito corpore lectus erat. *Hor. Od.* 4, 8, 31. Clarum Tyndaridae sidus ab infimis Quas- sas eripiunt aequoribus rates. *Plin.* 18, 26, 64. Do- lia quassa sarcire. *Petr. fragm. Trag.* 69. *Burm.* Arundinibus quassis choraulas imitatus est, *h. e.* fissis, rimosis. Sic *Ov. Met.* 3, 508. et *Fast.* 5, 508. Quassae faces, *h. e.* ligna fissa et scissa in usum fa- cum. *Mart.* 9, 58. Nec pigri rota quassa mulionis. *Sen. Thyest.* 568. situ quassas stabilire turres. *Liv.* 26, 51. Refectis, qua quassi erant, muris. [*Id.* 25, 3. In veteres, quassasque naves paucis et parvi pre- tii rebus impositis.] *Pl. Curc.* 3, 26. Oculus aula quassa cum cinere effossus. ℙ Translate. *Quint.* 12, 10. *med. de litt. F.* Quae etiam cum vocalem proxi- ma accipit, quassa quodam modo, utique quoties aliquam consonantium frangit, multo fit horridior, *h. e.* fracta. V. FRANGO. *Curt.* 7, 7. Haec quassa adhuc voce subdeficiens, vix proximis exaudienti- bus, dixerat. *Sen. Hippol.* 996. Sors aggravat quas- sam domum. *Id. Herc. Fur.* 1308. Anima fessa se- nio, nec minus quassa malis; et *Thyest.* 239. Im- perii quassa est fides. ℙ [*Confund. *quassus* et *cas- sus.* V. *Burm.* ad *Quint. Inst.* p. 1001.]

QUASSUS, us, m. frequens motio, concussio. *Pacuv.* ap. *Cic. Tusc.* 2, 21. Nam attrectatu, et quassu saevum amplificatis dolorem.

QUĀTĔFĂCĬO, is, ēci, actum, a. 3. ἀνασείω, concutio, commoveo, labefacio. *Cic. ad Brut.* 1, 10. *med.* Romam perveni, nulloque praesidio quatefeci Antonium. Alii leg. *patefeci.* [*Orell.* nullam le- ctionis varietatem notat.]

QUĀTĔNUS, adv. ᾗ, καθότι, usque ad quem fi- nem, quantum: a *qua* et *tenus.* V. EATENUS. *Cic. Or.* 22. In omnibus rebus videndum est, quatenus: etsi enim suus cuique modus est, tamen magis of- fendit nimium, quam parum. *Id. Or.* 2, 87. Sciunt, quid, et quatenus, et quomodo dicturi sunt; et *ib.* 58. *f.* Quatenus sint ridicula tractanda oratori, per- quam diligenter videndum est. *Liv.* 2, 55. *f.* Con- sules in curiam compelluntur, incerti, quatenus Vo- lero exerceret victoriam. *Cic. Off.* 3, 17. Aliter le- ges, aliter philosophi tollunt astutias: leges, qua- tenus manu tenere possunt; philosophi, quatenus ratione et intelligentia. *Id. Amic.* 11. Quatenus amor in amicitia progredi debeat. *Gell.* 1, 3. Quatenus quaque fini dari venia amicitiae debeat. ℙ Refertur ad locum. *Liv.* 28, 39. *f.* Petentibus Saguntinis, ut quatenus tuto possent, Italiam spectatum irent. *Co- lum.* 9, 8. Praeciditur superior pars (*arboris*), quae ab apibus vacat, deinde inferior, quatenus videtur inhabitari. Adde *Cels.* 5, 28. *n.* 12. ℙ Item ad tempus. *Cic. Phil.* 14, 5. *f.* Quibus auspiciis istos fasces acciperem? quatenus haberem? cui traderem? ℙ Significat etiam qua ex parte, vel, quod attinet ad. *Cic. Fam.* 1, 2. Quatenus de religione dicebat, Bibulo assensum est: de tribus legatis frequentes ierunt in alia omnia. *Id. ib.* 4, 4. Accipio excusatio- nem ex ea parte, quatenus negligentia eorum, qui epistolas accipiunt, fieri scribis, ne ad nos perfe- rantur. ℙ Pro quoniam, quandoquidem. *Hor. Od.* 3, 24, 30. Clarus postgenitis: quatenus, heu nefas! Virtutem incolumem odimus, Sublatam ex oculis quaerimus invidi. *Ov. Trist.* 5, 5, 21. Quatenus et non est in caro conjuge felix, Pars vitae tristi cetera nube vacet. *Plin. ep.* 3, 7. *f.* Quatenus nobis dene- gatur diu vivere, relinquamus aliquid, quo nos vi- xisse testemur. Adde *Juven.* 12, 101., *Tac. A.* 3, 16, *Quint.* 6, 2. *med.* et *Suet. Claud.* 26. [*Adde *Tac. Dial.* 5. Cf. *Freinsh. ind.* in *Flor.* s. h. v. *Spald.* ad *Quint.* 4, 2, 66. coll. *Oudend.* ad *Suet. Claud.* 26.] ℙ In illo *Front. Aquaed.* 7. Eidem mandatum a se- natu est, ut curaret, quatenus alias aquas, quas posset, in Urbem perduceret: *quatenus* est *ut.* Alii leg. *ut curaret, quatenus alias aquas posset, in Ur- bem perduceret.* Pro *ut* poni videtur etiam ab *Ulp. Dig.* 4, 2, 14. *med.* Pro eo autem, qui in fuga esse dicitur, cautio extorquenda est, quatenus et perse- quatur, et omni modo eum restituat; et a *Paulo ib.* 19, 2, 55. *f.* Ad solvendas totius temporis pensiones ex conducto conveniri potest, quatenus locatori in id, quod ejus interest, indemnitas servetur. ℙ Pro quomodo. *Lact.* 4, 27. Quanto terrori sit daemoni- bus hoc signum, sciet qui viderit, quatenus adju- rati per Christum, de corporibus fugiant. ℙ Antiqui *quatenos* dicebant (pro *quoniam*), ut Scipio Africa- nus in ea oratione, quam scripsit, postquam ex Afri- ca rediit: Uti negotium natum erat: quatenos castra nostra ita munita erant, ut posses partem exercitus abducere. Haec *Festus*, qui et *quatinus* scriptum fuisse ait; cum discrimine tamen, quia *quatenus*, in- quit, significat qua fine: at *quatinus* et *quatenos* quo- niam. **Fronto de differentiis vocabulorum* (ed. *Maio*) p. 470. ed. *Mediol.* *Quatenus et quatinus.* *Quatenus qua fini: quatinus quoniam.* *B. A.* Sed hoc discri- men nullum est. Frequenter enim apud antiquos com- mutabantur *e* et *i*, item *o* et *u*, ut *protenus protinus, consol consul.* [*Cf. *Burm.* ad *Suet. Claud.* 26.]

QUĀTER, adv. τετράκις, quatuor vicibus. *Virg. A.* 2, 242. quater ipso in limine portae Substitit, at- que utero sonitum quater arma dedere. *Hor. Sat.* 2, 3, 1. Sic raro scribis, ut toto non quater anno Mem- branam poscas. *Varr. R. R.* 3, 10. Quater in anno pariunt. *Ov. A. Am.* 2, 447. O quater, et quoties numero comprendere non est, Felicem! *Colum.* 5, 2. *med.* Viginti ducto quater, fiunt octoginta. [*Suet. Caes.* 1. Cinnae quater Consulis, *h. e.* qui omnino quater Consul fuit. V. *B. Crus.*] ℙ Ter et (vel *aut*) quater. *Hor. Od.* 1, 31, 13. ter et quater Anno revi- sens aequor. *Virg. G.* 1, 410. corvi presso ter gut- ture voces Aut quater ingeminant; et *ib* 2, 399. Ter- que quaterque solum scindendum. ℙ Cum aliis no- minibus numeralibus. *Hor. Ep.* 1, 20, 27. Me qua- ter undenos sciat explevisse decembres. *Pl. Ps.* 1, 3, 111. Quater quinis minis. *Ov. Met.* 7, 293. Anni quater deni. *Hirt. B. Afr.* 19. Petrejano auxilio ad- hibito, equitibus CIↃC, peditum ac levis armaturae quater tanto. *Vitr.* 10, 14. Quater centies. *Cic. Verr.* 2, 1, 39. Quater decies. *Plin.* 36, 13, 19. *n.* 1. Ante annos quater mille sexcentos.

*QUATERNATĬO, onis, f. *Interpr. Iren* 1, 1. *B. A.*

QUĀTERNĀRĬUS, a, um, adj. τετραδικός. *Colum.* 11, 2. *med.* Scrobes quaternarii, hoc est quoquover- sus pedum quatuor, si est commodum terrenum, qua- tuordecim ab uno fiunt: ternarii autem decem et octo. *Plin.* 28, 6, 17. Numerus quaternarius: τετράς.

QUĀTERNI, ae, a, adj. plur. numerus disperti- tivus. *Hor. Sat.* 1, 4, 86. Saepe tribus lectis videas coenare quaternos. *Cic. Font.* 5. Quaternos denarios in singulas vini amphoras portorii nomine exegisse. ℙ Sumitur etiam pro cardinali. *Manil.* 3, 596. Hoc sexagenos tribuit, duplicatque quaternos. *Caes. B. C.* 1, 83. Primam aciem quaternae cohortes ex V.

legione tenebant. Alii leg. *ex* V. *legionibus. Auson. epigr.* 2. Annis undecies centum conjunge quaternos. *Id. Idyll.* 11, 60. Bisque quaternorum secernitur omphalos idem. ℙ In gen. plur. *quaternum* usitatius est: quod dicendum de aliis similibus dispertitivis, *duceni, triceni* etc. *Colum.* 5, 5. Quaternum pedum spatia. *Plin.* 9, 3, 2. Balaenae quaternum jugerum, pristes ducenum cubitorum.

QUĂTERNĬO, onis, m. τετράς, quaternarius numerus, ut *ternio* ternarius. *Capell.* 7, 255. Quaternioni duos adjiciendo fecit superdimidium. Adde p. 268. V. QUATRIO.

QUĂTĬNUS. V. QUATENUS.

QUĂTĬO, is, a. 3. σείω, κραδαίνω, τινάσσω, cum violentia et crebro moveo, quatefacio, concutio, agito, pulso. *Fest.:* Quatere, suspensum et vicinum rei alicujus motum significat, non, ut Verrius putat, ferire: cum id ipsum verbum, concutere, ex praepositione, quae est con, et quatere, sit compositum. *Petr. Sat.* 124. ingentem quatiens Mavortius hastam; et *ib.* Sanguineam tremula quatiebat lampada dextra; et *ib.* 89. *f.* Quadrupes altas quatit ad excursum jubas. [**Liv.* 8, 7. quum equus magna vi caput quateret.] *Ov. Her.* 18, 48. Ventus quatit aquas. *Virg. A.* 3, 226. Harpyiae magnis quatiunt clangoribus alas. *Tac. H.* 2, 22. Super humeros scuta quatere. *Virg. G.* 4, 64. Quatere cymbala. *Plin. ep.* 7, 27. Manibus catenas gerebat, quatiebatque. *Ov. Met.* 12, 521. quatitur terrae motibus Ide. *Virg. A.* 3, 29. mihi frigidus horror Membra quatit; et *ib.* 5, 199. tum creber anhelitus artus, Aridaque ora quatit; et *Ov. Fast.* 6, 400. Quatere caput. *Id. Her.* 14, 40. Populeas quatit aura comas. *Id. Met.* 12, 329. Quercum quatere huc illuc. *Virg. A.* 11, 875. Quadrupedumque putrem sonitu quatit ungula campum; et *ib.* 512. equitum levia improbus arma Praemisit: quaterent campos; et *Liv.* 21, 10. *med.* Urbis moenia ariete quatere. *Virg. Cul.* 218. verbera alicui, *h. e.* flagella quatefacere ad aliquem verberandum. *Id. A.* 2, 610. Neptunus muros, magnoque emota tridenti Fundamenta quatit. *Id. G.* 3, 132. Cursu quatere equum, *h. e.* agitare, ad cursum impellendo fatigare. Sic *Cic.* in *Arat. N. D.* 2, 42. *f.* Arctophylax, vulgo qui dicitur esse Bootes, Quod quasi temone adjunctam prae se quatit Arcton. *Ter. Eun.* 2, 3, 66. Quatere aliquem foras, *h. e.* quatiendo ejicere. *Hor. Ep.* 2, 2, 84. risu populum. ℙ Translate est vexare, infestare. *Virg. A.* 9, 608. quatere oppida bello. *Tac. H.* 4, 28. Mosam transire jubet, ut Menapios, et Morinos, et extrema Galliarum quateret. ℙ Item afficere, commovere. *Gell.* 9, 13. Animus quatitur et afficitur non minoribus motibus pulsibusque, quam si ipse coram spectaret. *Sen. Thyest.* 260. Fateor: tumultus pectora attonitus quatit, Penitusque volvit. *Tac. H.* 1, 52. *extr.* Quatiebatur his segne ingenium, ut concupisceret magis, quam speraret. ℙ Item commovere, turbare, percellere. *Cic. Tusc.* 3, 6. Est in animis tenerum quiddam atque molle, quod aegritudine, quasi tempestate, quatiatur. *Hor. Od.* 1, 16, 5. adytis quatit Mentem sacerdotum incola Pythius. *Val. Fl.* 1, 743. quatiuntque truces oracula Colchos. *Id.* 2, 122. de Fama: et motis quatit oppida linguis; et 5, 273. et *Sil.* 7, 7. Terrificis quatit attonitas rumoribus arces. *Sen. Herc. Oet.* 1993. Quatiet populos terrore gravi. *Stat. Achill.* 2, 55. fama trucis belli, quod nunc Europamque, Asiamque quatit; *Hor. Od.* 3, 3, 4. Quatere aliquem mente solida, *h. e.* de statu mentis dejicere.

QUĂTRĬDŬĀNUS, a, um, adj. τετραήμερος, quatridui tempus habens. *Hieron. ep.* 108. *n.* 24. Lazarus quatriduanus mortuus cum ipso *(Iesu)* scribitur inisse convivium, ne resurrectio eorum phantasma putaretur.

QUĂTRĪDŬUM, i, n. τετραήμερον, quatuor dierum spatium. *Pl. Pers.* 1, 1, 37. Mihi des nummos trecentos, quos continuo tibi reponam in hoc triduo aut quatriduo. *Cic. Rosc. Am.* 7. *med.* Quatriduo, quo haec gesta sunt, res ad Chrysogonum defertur. *Id.* ad *Brut.* 1, 3. Triduo, aut quatriduo ante hanc rem pulcherrimam. *Liv.* 3, 3. *med.* Sic finem justitio, quod quatriduum fuit, reditus consulis fecit. *Lentul.* ad *senat.* ap. *Cic. Fam.* 12, 15. *extr.* Cassium quatridui iter Laodicea abfuisse. ℙ *Quattriduum* duplici *tt* legitur in vet. lap. ap. *Manut.* in *Orthogr.* in voce *Boetica, n.* 4. quam tamen *Grut.* 101, 3. referens, simplici *t* scribit. V. QUATUOR.

QUATRIERIS. V. QUADRIERIS.

QUATRINGENĀRIUS. V. QUADRINGENARIUS.

QUATRĪNI. V. QUADRINI.

[QUATRĬO, onis, m. τετράς, idem ac quaternio, et dicitur de jactu tesserarum, qui quatuor punctis constat. *Isid. Or.* 18, 65. Jactus quisque apud lusores veteres a numero vocabatur, ut unio, binio, trio, quatrio, quinio, senio. Postea appellatio singulorum mutata est, et unionem canem, trionem suppum, quatrionem planum vocabant. *F.*]

QUATRIRĒMIS. V. QUADRIREMIS.

[QUATRISEXTĬUM, ii, n. quadruplex sextarium. *Not. Tir.* p. 147. Sextarium, bisextium, trisextium, quatrisextium. *F.*]

QUĂTŬOR et Quattuor, τέσσαρες et τέσσαρα, nomen numeri cardinale, unum ad tria addens. *Cic. Univ.* 5. Ab iis rebus numero quatuor mundi est corpus effectum. *Virg. G.* 1, 258. Temporibusque parem diversis quatuor annum. Alii leg. *quattuor*. Atque ita scribi volunt, quotiescumque prima ap. *eund.* pluries producitur, quae ceteroquin brevis esse videtur, ut in *quater*. Unde *Enn.* ap. *Cic. Div.* 1, 48. Cedunt ter quatuor de coelo corpora sancta. *Id.* ap. *Charis.* 1, 114. Jamque fere quatuor partum. *Auson.* quoque in *VII. Sap. de Cleob.* 5. Gradibus propinquis in quatuordecim sedes. Ceteri poetae omnes semper producunt. Vult autem *Manut.* in *Orthogr.* non solum in versu, cum prima producitur, sed etiam in prosa oratione ubique *tt* geminari, quod ita habeatur in Virgilio Carpensi, in Pandectis, in lapidibus permultis et apud poetas. Addit *Gesner.* etiam *MS.* Palladii, *Polenus* Frontini, in quibus semper *quattuor* scriptum est. Contra simplex *t* praeferunt *Dausq., Cellar.* in *Orthogr.* et alii: ajuntque primam esse longam, quamvis sit a *quater*, ut *sedes* a *sedeo*, *mobilis* a *moveo*, *lucerna* a *luceo*, *quasillus* a *qualus*, et alia originis quantitatem mutant. In allatis autem *Ennii* et *Ausonii* locis recurrunt ad synaeresim, et *quatuor* faciunt disyllabum: itaque legunt priorem vers. *Ennii: Cedunt de coelo ter quatuor corpora sancta.* Ego neutram scribendi rationem damnaverim: primam syllabam vix corripuerim. [**Quattuor* praeferendum est. V. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 446. sq.]

QUATŬORDĔCIES et Quattuordecies, adv. τεσσαρεσκαιδεκάκις, idem ac quater decies. *Plin.* 3, 7, 13. A Gadibus quatuordecies centena.

QUATŬORDĔCIM et Quattuordecim, τεσσαρεσκαίδεκα, nomen numerale cardinale indeclin. *Plin.* 2, 14, 11. Quatuordecim partes. *Flor.* 2, 18. Per quatuordecim annos. ℙ *Sedere in quatuordecim* in theatro, est inter viros equestris ordinis sedere, quibus quatuordecim gradus assignati fuerant post orchestram, ex qua magistratus, senatoresque spectabant. *Suet. Caes.* 39. Donatus quingentis sestertiis, et annulo aureo, sessum in quatuordecim e scena per orchestram transiit. Adde *As. Poll.* ad *Cic. Fam.* 10, 32. *Sen. ep.* 44. Eques Romanus es, et ad hunc ordinem tua te perduxit industria: et mehercule multis quatuordecim sunt clausi. V. et *Aus. l. c.* in QUATUOR.

[QUATŬORPRĪMI et Quattuorprimi, orum, m. plur. quatuor viri principes ex decurionibus. V. DECEMPRIMI et DECURIO. *Inscr.* ap. *Visc. Op. var. T.* 1. p. 80. K. Aug. honorem ediderunt, ludos per IIII (*quatriduum*) fecerunt IIII. primi. Adde aliam ap. *Grut.* 506. in qua ter *IIII. primi* leg. *F.*]

QUATŬORSIGNĀNI. V. SEXSIGNANI.

[QUATŬORVĪRĀLIS et Quattuorviralis, e, adj. ad quatuorviros pertinens, ut *Quattuorviralis* absolute dicitur, qui aliquando quattuorviratu functus est. *Inscr.* ap. *Grut.* 426, 3. C. Julianius Julius Dec. Mun. IIII. viralis sibi, etc. *F.*]

QUATŬORVĪRĀTUS et Quattuorviratus, us, m. τετραδαρχία, magistratus, seu dignitas quatuorvirorum. *As. Poll.* ad *Cic. Fam.* 10, 32. Quatuorviratum *(Gadibus)* sibi prorogavit. [*Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 402. T. Elufrio T. F. Stell. Meliori, quod anno IIII. *viratus* sui annonam sufficientem civitati pecunia sua praestiterit, etc. *F.*]

QUATŬORVĬRI et Quattuorviri, orum, m. plur. magistratus quatuor virorum Roma institutus post aediles curules, cui viarum intra Urbem curandarum provincia data est, ut *Pomp. Dig.* 1, 2, 2. *med.* docet. *Inscr.* ap. *Grut.* 403, 1. Cn. Domitio Sex. F. Vel. Afro IIII. vir. viarum curand. etc. Alia ap. *Reines. cl.* 2. *n.* 26. P. Plotius Romanus IIII. V. V. cur. ℙ In municipiis et coloniis *quatuorviri* fuerunt summus magistratus, qui ex decurionibus eligebantur; [item *quatuorviri juri dicundo*; item *quatuorviri aediles* seu *aedilicia potestate*; item *quatuorviri ab aerario*, seu *ad aerarium*, qui omnes annui erant; fuerunt denique *quatuorviri quinquennales*, qui quinto quoque anno creabantur, et quorum munus idem erat, ac Romae censorum. *Cic. Cluent.* 8. Oppianicus Larinum cum armatis advolavit, quatuorviros, quos municipes fecerant, sustulit; se a Sulla, et alios praeterea tres factos esse dixit. Exstat *ejusd.* epistola *Fam.* 13, 76. ad quatuorviros, et decuriones Fregellanos missa. *Inscr.* Patavina ap. *Grut.* 72, 9. P. Opsidius P. F. Rufus IIII. vir, Tr. Mil. Leg. IIII. Scythic., Praef. Fabr. Alia item Patavina ap. *eund.* 366, 4. C. Asconio C. F. Fab. Sardo IIII. vir. I. D., Praef. Fabr. etc. Alia Spoletina ap. *eund.* 167, 12. P. Marcius T. F. Hister, C. Maenius C. F. Rufus IIII. vir ex S. C. faciend. coerarunt, eidemq. probarunt. Alia indidem ap. *Fabr.* p. 675. *n.* 21. P. Marcius T. F. Hister, C. Maenius C. F. Rufus IIII. vir. I. D. S. C. fac. cur. probaveruntq. Hinc liquet, *IIII. vir.* unum idemque esse ac *IIII. vir. I. D.* Alia ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 576. C. Volusio Victori quaestori Ocriculanorum IIII. viri aediles, IIII. viri jure dic., IIII. viri Quinq., cives statuam posuerunt, etc. Alia Patavina ap. *Fabr.* p. 485. *n.* 160. M. Junius Sabinus IIII. vir aediliciae potestat. e lege Julia municipali, etc. Alia ap. *Don. cl.* 4. *n.* 22. L. Lusio Modesto quattuorviro aedil. potestat. etc. In hac eadem ap. *Fabr.* p. 700. *n.* 219. pro *quattuorviro* mendose legitur *quartoviro*. Alia Nemausensis ap. *Grut.* 470, 6. Q. Solonio Q. F. Vol. Severin[o] vir. ab aerar., pontific., etc. *pontifici* hic legit[ur] *Grasserum*, qui lapidem vidit. Alia indiden[i] *eund. Grut.* 413, 8. C. Fulvio C. F. Vol. Lupo viliano IIII. vir. ad aerarium, pontifici, etc. Gabina ap. *Visc. Mus. Pio-Clem. T.* 6. p. 24 *Mediol.* Referentibus L. Vipstano L. F. Cl. [...] cola Messalla, L. Setrio L. F. Pal. Prisco IIII Q. Q, etc. *F.*]

QUATUS pro *cyathus* legitur in quibusdam ap. *Pall.* 1, 27. et 11, 14. etc.

QUAXĀRĚ, idem quod *coaxare*, a quo c[o]ctum est. *Festus:* Quaxare ranae dicuntur, cu[m vo]cem mittunt.

QUE

QUĚ, τε, et, ac, atque: et dictioni semper ponitur, ut τε Graece. *Cic. N. D.* 2, 59. Sing[ula]que res definimus, circumscripteque complect[imur]. *Virg. G.* 3, 343. omnia secum Armentarius Afe[r agit], tectumque, laremque, Armaque, Amyclaeumqu[e ca]nem, Cressamque pharetram. *Cic. Att.* 15, [...] Προσφωνούμενque Ciceroni. *Id. Phil.* 2, 29. E[g]ma contra Deos patrios, arasque, et focos tul[...] *Quint.* 9. *f.* Nisi tu, quod esset tuum jus, e[...]cium, partesque, docuisses. ℙ Etiam post [...] syllaba. *Cels.* 7, 27. Exque eo fieri, ut neque [...]neatur, etc. *Nep. Dat.* 7. Ab hoc Sysinas d[...] adque regem transiit. Alii leg. *ad regemque*. *Ecl.* 7, 13. eque sacra resonant examina querc[u]. *G.* 4, 347. Eque Chao, etc. Ita legit etiam [...] alii *aque*, ut ap. *Ov. Am.* 2, 14, 30. Aque su[o] sum matre queruntur Ityn. *Id. Her.* 6, 156. [...]dem natis orba sit, aque viro. Utroque loc. ali[i] *atque*. *Pl. Cas.* 2, 8, 68. Tribus non conduci p[...] libertatibus, quin ego illis comparem magnun[...]lum, quique hanc omnem rem meae herae ja[m] ciam palam. ℙ Post duas voces. *Lucil.* ap. N[...] 79. Ne auriculam obsidat caries, ne vermicu[...] *Nep. Cat.* 1. Romam demigravit, in foroque ess[e] pit. *Cic. Off.* 1, 26. *med.* Quod earum adminis[...] latissime pateat, ad plurimosque pertineat. [...] *ib.* 39.) *Id. Fin.* 1, 1. In reque eo meliore, qu[o ma]jor sit, mediocritatem desiderent. *Id. Fam.* [...] A meque ipse deficerem. ℙ Poetae etiam pos[...] res. *Tibull.* 1, 3, 55. Hic jacet immiti consu[mptus] morte Tibullus, Messalam terra dum sequit[urque] mari. (Plura ex eo congessit *Broukus.* ad 3, 6 *Prop.* 2, 16, 11. In te ego et aeratas rumpam [...] vita, catenas, Ferratam Danaes transiliamqu[e do]mum. *Ov. Fast.* 2, 315. Antra subit tophis, la[...]taque pumice vivo. Alii leg. *laqueata et*. ℙ Pr[o] aut an. *Virg. A.* 4, 143. Qualis ubi hibernan[...]ciam, Xanthique fluenta Deserit, ac Delum n[...]nam invisit Apollo. Ita *Serv.*, qui et illud ad[...] 2, 36. Aut pelago Danaum insidias, suspec[taque] dona Praecipitare jubent, subjectisque urere fla[mmis]. Alii leg. *subjectisve*; et *ib.* 6, 616. Saxum i[...] volvunt alii, radiisque rotarum Districti pe[...] *Hor. Sat.* 2, 7, 58. Quid refert, uri virgis fer[...] necari Auctoratus eas, an, etc? [**Particula[m]* in sententia disjunctiva, ubi proprie *ve* locum [...] vindicavit *Walch.* in *Emendd. Livv.* p. 53. *Liv.* [...] 13. quae (senatusconsultu) ante arbitrio con[...] supprimebantur, vitiabanturque. *Id.* 23, 1, [...] quot eo proelio nobiles juvenes capti caesique. [...] *Agr.* rarus duabus tribusque civitatibus conv[...] *Sen. Ira* 1, 9. *extr.* quos (affectus) nunquam [...] mere possit, nisi pares illis similesque oppos[...] Cf. *Jahn.* ad *Hor. Sat.* 2, 3, 157. p. 255. eunde[m] ad *Virg. G.* 1, 441. *A.* 2, 37.] ℙ Quibusdam [...]tur etiam poni pro quia, nam, quoniam. *Cic.* 1, 7. Non nobis solum nati sumus: ortusque [...] partem patria vindicat, partem parentes, p[artem] amici. [**Part.* *que* h. l. non *quoniam* signif., se[d] versativa conjungens idem fere est quod *poti[us]* *sed*. V. *ib.* 1, 1, 3. ut idem utroque in gener[e] boraret sequereturque et illud forense dicendi e[t] quietum disputandi genus: ubi plura attulit [...] *Or.* 3, 21. Coracem istum vestrum patiamur no[...]dem pullos suos excludere, e nido qui ev[...] Pamphilumque nescio quem sinamus in infulis [...]tam rem, tanquam pueriles delicias aliquas, dep[...]re; nosque ipsi hac tam exigua disputatione t[...] orationis munus explicemus. *Ramsh. Gr. L[at.]* 188. p. 810. sq. ubi laud. *Heus.* ad *Cic. Off.* 1, ad 1, 26, 9. *Görenz.* ad *Legg.* 3, 17. *pr.* ad [...] 2, 9, 27. *Fin.* 2, 5, 17. *Held.* ad *Caes. B. C.* 1, ℙ Item pro etiam, quoque: quod apparet ex quae subjicio: in quibus tamen omnibus dubi[a] lectio. *Plin. ep.* 4, 19. *f.* Nam cum matrem [...] parentis vice dilexeris, meque a pueritia statim [...]mare solebas. *Tac. A.* 6, 19. Ac ne dubium [...]retur, pecuniae magnitudinem male vertisse, [...]riasque ejus, quamquam publicarentur, sibime[t] berius seposuit. [**Plura ejusdem generis exe[mpla]* habet *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 177.] *Vell.* 1, eos ludos, mercatumque instituit ante annos C[...] *Aurel. Vict. Caes.* 3. *extr.* Mortalium conatus va[...] a Fortuna, cassosque esse. Sic *hodieque*, hodie[...]que. V. s. l. [**V.* plura ap. *Burm.* ad *Vell.* l. [...] etiam *Gron.* ad *Liv.* 1, 26. *f.* et *Livii intpp.* a[...]

quos laud. *Lindem.* ad *Pl. Mil.* 4, 4, 39. Nunc
icissimque imperabo. ¶ Longe frequentissimus
jus notionis usus ap. *Cic.*, qui mille locis v.
transitione ponit, ita ut nostr. *ferner*, *auch* re-
at. V. *N. D.* 3, 35. Omnisque sensus hominum.
, 39. Eademque mediocritas. Cf. *ib.* 1, 4. 2,
0. *Brut.* 21, 81. cf. 20, 78. 25, 95. ¶ Con-
sententias et verba explicativa, ubi *que* non
um est a formula *id est*. *Cic. Or.* 2, 67, 270.
tem opinor in hac ironia dissimulantiaque, etc.
n hac ironia, quam nostro vocabulo dissimulan-
vocamus. *Caes. B. G.* 6, 15. Eorum (equitum
rum) ut quisque est genere copiisque amplissi-
ita plurimos circum se ambactos clientesque
. Primus hunc usum *Görenz.* accurate demon-
t, et plura exempla attulit *Beier.* ad *Cic. Off.* 1.
et 2. p. 138. Adde *Drakenb.* ad *Liv.* 7, 15. *it.*
ad *Tac. A.* 2, 14. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 188. p.
Brem. ad *Suet. Claud.* 38. ¶ Colligit etiam ex
edentibus. *Cic. Fin.* 5, 12. In mente hominis
mirabilis quaedam vis rationis, et cognitionis,
ntiae, virtutumque omnium. *Off.* 2, 23, 82.
adriam se proficisci velle dixit remque integram
litum suum jussit esse. *Sall. Cat.* 3, 5, nihilo-
honoris cupido eademque quae ceteros fama
invidia vexabat; et *ib.* 48, 6. Tarquinii indi-
alsum videri, eumque in vinculis retinendum.
, 4. Majusque commodum ex otio meo ventu-
ib. 9, 3. Eodem modo legitur ap. *Vell.* 1, 17,
, 62, 1. Cf. *Goer.* ad *Cic. Fin.* 1, 9, 29.] ¶
npositione conjunctionis vim amittit, encliticae
m servat, ut in *uterque*, *plerique*, *quisque*,
e, *itaque*, videre est. [*V. *Ramsh. Gr. Lat.*
11. 7. p. 267. ¶ Discrimen inter *que* et *et*
ad *Elmsl. Med. ed Lips.* p. 331. ita recte con-
, ut hoc posterius copulativum, illud adjuncti-
icat: cf. *Zumpt.* uberius de hac re disputantem
Lat. §. 333. p. 290. sq. *Stallb.* ad *Ruddim.* 2.
¶ Confund. *que* et *et*. V. *Beier.* ad *Cic. Off.*
25. et *qui*. *Id.* ad *Cic. Fragm.* p. 156. *a*. *Que - a*
V. *Cort.* ad *Lucan.* 5, 234. *Que* et *quae*. *Id.*
615. *Que* et *ve*. *Id. ib.* 2, 898. 3, 549. *Que*
em. Heindf. ad *Cic. N. D.* p. 283.]
I? qui? hoc est, quomodo? *Pl. Mil.* 2, 4, 12.
lixti tu, te vidisse in proximo hic, sceleste,
ulantem? Alii rectius leg. *quem dixti*. ¶ Est
dativus singularis pro *cui*, a *quis*. Vet. *Tab.*
. *Mur.* 582. *lin.* 17. Ne quei eorum, quorum
, etc. et *mox:* Eorum quei frumentum dede-
¶ Ab hoc est *queis*, dativ. plur. V. QUES.
IS. V. QUES.
MADMŎDŬM, adv. ᾧ, quo modo, qua ra-
quem ad modum. *Caes. B. G.* 1, 36. Si ipse
R. non praescriberet, quemadmodum suo jure
r, non oportere se a populo R. in suo jure
i; et *ib.* 3, 16. Neque, quemadmodum oppi-
nderent, habebant. *Cic. Catil.* 3, 1. *extr.*
vigilavi, et providi, quemadmodum salvi
ssemus. *Id. Fam.* 14, 2. P. Valerius scripsit,
dmodum a Vestae ad tabulam Valeriam ducta
Pl. Bacch. 3, 3, 69. Ego omnem rem scio,
dmodum est. ¶ Interrogative, πῶς; *Cic.*
7. Sed isti, qui Clodii leges timuerunt, quem-
m ceteras observaverunt? *Id. Rosc. Com.* 18.
reliquit, quemadmodum ab eo postea exegi-
. *Pers.* 1, 1, 36. Facere amicum tibi me potis
piternum. *Sa.* quemadmodum? Adde *Plin. ep.*
t *ep.* 4, 18. et *ep.* 7, 2. ¶ Item sicut, κα-
θάπερ, ὥσπερ: cui respondet *sic*, *ita*, *eodem*
et similia. *Cic. Arch.* 2. Mihi detis hanc ve-
accommodatam huic reo, vobis, quemadmo-
ero, non molestam. *Id. Amic.* 4. *f.* Pergra-
hi feceris, si, quemadmodum soles de ceteris
cum ex te quaeruntur; sic de amicitia dispu-
quid sentias. *Id. Q. Fr.* 2, 15. *med.* Tu,
dmodum me censes oportere esse in republica,
sse, et fore auricula infima scito molliorem.
. 2, 26. Ut quemadmodum sint in se ipsos
, eodem modo sint erga amicos. *Id. Acad.*
med. Non enim, quemadmodum si quaesitum
t, stellarum numerus par an impar sit; item
is aliis de rebus, in quibus versatus exercita-
sit, nescire se dicat. *Liv.* 4, 43. Ut, quem-
m tribunis consulari potestate creandis usi
adaeque in quaestoribus liberum esset arbi-
populi.
O, is, ivi, et ii, itum, n. anom. δύναμαι,
, valeo. A nonnullis inter defectiva enume-
Quare omnia ejus tempora ac personas sub-
s. *Cic. Fam.* 14, 1. *f.* Non queo reliqua scri-
Hor. Sat. 2, 7, 92. liber sum, dic age: non
Lucr. 3, 647. non quit sentire dolorem. *Ter.*
, 5, 10. Ut quimus, ajunt, quando, ut vo-
non licet. *Arnob.* 3, 104. Quod vos dicere
itis. *Pl. Trin.* 2, 2, 10. Quod manu non queunt
; et 3, 2, 31. Facere non quibam miser. *Id.*
, 1, 8. Nec eas eripere quibat inde. *Virg. A.*
nec credere quivi. *Ter. Andr.* 4, 1, 30. Nec
it hodie cogere. *Accius* ap. *Macr. Sat.* 6, 1.
am si a me regnum fortuna, atque opes Eri-
ivit, at virtutem non quiit. *Juvenc.* 2, 679.
enim vocem nunquam comprendere quistis.
g. ap. *Gell.* 15, 1. Nunquam quiverunt incen-
dere. *Pl. Mil.* 4, 6, 25. Si non quibo impetrare. *Arnob.* 7, 218. Validius premere opinionem istam quibunt. *Hor. Sat.* 2, 5, 2. quibus amissas reparare queam res Artibus; et *ib.* 10. qua ratione queas ditescere. *Sall. Cat.* 61. *f.* Ne circumvenire queat. *Virg. A.* 10, 19. quod jam implorare queamus. *Just.* 5, 4. *f.* Si queant. *Pl. Merc. prol.* 55. Quod quirem. *Tac. A.* 1, 66. Cum neque precibus, neque manu retinere militem quiret. *Stat. Silv.* 5, 3, 60. nec Orpheae quirent avertere leges. *Varr. L. L.* 4, 1. *in.* Velocior ideo, si quivero. *Liv.* 4, 24. *f.* Ut vis a censoribus nullius auctoritate deterreri quiverit. *Lucr.* 6, 855. Non quierit calidum supera de reddere parte. *Arnob.* 5, 161. Cum ab Jovis maledictis nullam pausam facere quiveritis. *Hieron. in Isaj.* 8, 24, 13. Qui manus quiverint persequentis effugere. *Auson. epigr.* 139. Thebas quissent partirier ipsas. *Gell.* 11, 9. Loqui non quire. *Lucr.* 5, 1421 neque in fructum convertere quisse. *Appul. Met.* 6. et 9. Nec ullum reperire quiens saluti subsidium. ¶ Passive, seu deponentis forma. *Caecil.* ap. *Diomed.* 1, 380. Si non sarciri quitur. *Accius ib.* Neque vi impelli, neque prece quitus sum. *Id. ib.* Unde omnia perdisci ac percipi queuntur. *Lucr.* 1, 1043. Dum veniant aliae, ac suppleri summa queatur. *Pl. Pers.* 2, 2, 12. Nec subigi queantur unquam. *Ter. Hec.* 4, 1, 57. Forma in tenebris nosci non quita est. *Appul. Apol.* Cum eum jussisses accusationem sustinere, pollicitus ita facturum, ne sic quidem quitus est. ¶ Etiam *Prisc.* in praeterito *quii* pro *quivi* agnoscit 10, 905. et 907. ¶ Supini *quitum* primam syllabam brevem esse vult *Id.* 9, 867., *quitum* tamen omittit editio *Krehlii* ex MSS.

QUERCĔRUS. V. QUERQUERUS.

QUERCĒTUM, i, n. δρυμών, locus quercubus consitus. *Varr. R. R.* 1, 16. *f.* Si ad limitem quercetum habet. *Hor. Od.* 2, 9, 6. Aquilonibus Querceta Gargani laborant. *Claud. in Ruf.* 1, 383. Rorabunt querceta favis. ¶ Dicitur et *Querquetum*. *Fest.* in *Querquetulanae.* Nymphae praesidentes querqueto virescenti. Ita etiam habent Codd. *Varr. l. c.*

QUERCĔUS, a, um, adj. quernus. *Tac. A.* 1, 83. Ut super eas (*sellas*) querceae coronae statuerentur. Adde *Aurel. Vict. Epit.* 3. *f.*

QUERCĬCUS, a, um, adj. quernus. *Suet. Cal.* 19. Insignis quercica corona. *Lips.* malebat *quercina.* Alii rectius leg. *quernea.* [*V. *Oudend.*]

QUERCUS, us, f. δρῦς, arbor glandifera, procera, ramosa, annosa, crassi caudicis, ligni praeduri, et si aquis obruatur, firmissimi, corticis asperi. Haec ex *Plin.* 16, 6, 8. et *ib.* 40, 79. Habita est Jovi sacra, et in ejus tutela, ut est ap. *Phaedr.* 3, 17., ejusque fructus fuit primus priscorum mortalium cibus, qui nunc suum. *Paul.* ex *Festo:* Quercus dicitur, quod id genus arboris grave sit ac durum, tum etiam in ingentem evadat amplitudinem: querqueram enim gravem et magnam putant dici. *Virg. G.* 3, 332. Sicubi magna Jovis antiquo robore quercus Ingentes tendat ramos. *Id. A.* 3, 680. quales cum vertice celso Aeriae quercus, aut coniferae cyparissi Constiterunt, silva alta Jovis, lucusve Dianae. *Cic. Leg.* 1, 1. et *Lucr.* 5, 937. Glandifera quercus. *Ov. Met.* 13, 798. saevior indomitis Galatea juvencis, Durior annosa quercu. *Virg. Ecl.* 6, 28. tum rigidas motare cacumina quercus. *Sen. Herc. Oet.* 1474. Quercus fatidica. V. DODONA. ¶ Synecdoche est in his: *Val. Fl.* 5, 65. Erginum fato vocat ipsa monenti Quercus, *h. e.* Argo navis e quercu. *Id.* 6, 243. impacta latus inter, et ilia quercu, *h. e.* hasta e quercu. *Sil.* 7, 190. quercu in cratera cavata, *h. e.* poculum. *Juven.* 14, 183. gratae post munus aristae Contingunt homines veteris fastidia quercus, *h. e.* quernae glandis. *Id.* 6, 386. Capitolina quercus, *h. e.* corona querna. V. CAPITOLINUS. Porro corona e quercu dabatur ei, qui caeso hoste civem servasset: unde et *civica* dicta est. V. CIVICUS. *Virg. A.* 6, 772. Atque umbrata gerunt civili tempora quercu. *Lucan.* 1, 357. Servati civis referentem praemia quercum. *Ov. Fast.* 4, 953. State Palatinae laurus, praetextaque quercu Stet domus. *Val. Max.* 2, 8. *f.* Ad quercum pronae manus porriguntur, ubi ob cives servatos corona danda est, qua postes Augustae domus sempiterna gloria triumphant. ¶ Reperitur et *quercus*, *i*. *Cic. fragm.* ap. *Prisc.* 6, 717. Ibi quercorum rami ad terram jacent. *Pall.* 4, 7. Cinis sarmenti, vel querci; et *ib.* 8. Pini, vel querci palos in foramen conjicies.

QUĔRĒLĂ, ae, f. μομφή, querimonia, conquestio: a *queror*, ut *tutela* a *tutor*. *Cic. Q. Fr.* 1, 2, 1. Intervenit nonnullorum querelis, quae apud me de illo ipso habebantur; et *ib.* 3, 8. Epistola plena stomachi et querelarum. *Id. Pis.* 1. Jamne vides, bellua, quae sit hominum querela frontis tuae? *h. e.* quid quid querantur de tua fronte, quae eos fefellit. *Id. Sen.* 3. Saepe interfui querelis meorum aequalium, quae deplorare solebant, etc. Alii leg. *quas*, alii *queis*. *Phaedr.* 1, 9. *extr.* Qui modo securus nostra irridebas mala, Simili querela fata deploras tua. *Virg. A.* 4, 360. Desine meque tuis incendere teque querelis. *Lucr.* 3, 968. Aufer ab hinc lacrumas, barde, et compesce querelas. *Ov. Fast.* 4, 83. tam longas sed supprime, Musa, querelas. *Id. Met.* 7, 711. siste tuas, ingrate, querelas. *Cic. Fam.* 10, 24. Vestrum illud divinum in rempublicam beneficium nonnullam habet querelam, *h. e.* habet aliquid, de quo homines queruntur. *Id. Sext.* 30. De tot tantisque injuriis consulum querela esse debuit, *h. e.* debuerunt consules queri. ¶ Dicitur saepe de querimonia, quae amice, et inter amicos fit. *Cic. Dejot.* 3. Cui sunt inauditae cum Dejotaro querelae tuae? nunquam tu illum accusavisti, ut hostem, sed ut amicum officio parum functum. *Inscr.* ap. *Grut.* 1145, 8. Conjugi dulcissimo, cum quo advixit sine querela per annos viginti. Alia *ib.* 480, 5. Qui vixit sine ulla querela cum conjuge. *Appul.* quoque *Flor. n.* 14. querelam de jurgio inter conjuges dixit. Porro formula frequens est in lapidib. ad significandam concordiam conjugum, *cum qua vixit sine querela:* habeturque in omnib. Inscr. infra ex *Manut.* et *Cellario* citandis. ¶ Et de cantu nugatorio, quo nutrices infantibus somnum conciliant. *Stat. Th.* 5, 615. quoties tibi Lemnon, et Argo Sueta loqui, et longa somnum suadere querela? ¶ Tribuitur et brutorum quibusdam vocibus, quibus queri creduntur. *Virg. G.* 1, 378. Et veterem in limo ranae cecinere querelam, *h. e.* rege crudeli ab Jove iis dato, de quo *Phaedr.* 1, 2. narrat. *Id. A.* 8, 215. Discessu mugire boves, atque omne querelis Impleri nemus. *Mart.* 1, 54. Improba Cecropias offendit pica querelas, *h. e.* cantum Philomelae, quae fuit Atheniensis. *Plin.* 10, 34, 52. de columbis: Plenum querela guttur. *Lucr.* 4, 547. de cycnis: tollunt lugubri voce querelam. *Ov. Met.* 3, 239. de cervo: moestisque replet juga nota querelis. V. QUEROR. ¶ De cantu tibiae, qui vocibus querentium quodammodo similis est. *Lucr.* 4, 585. Chordarumque sonos fieri, dulcesque querelas, Tibia quas fundit digitis pulsata canentum. V. QUEROR. ¶ De labore ex morbo. *Sen. Q. N.* 3, 1. *extr.* Quaedam aquae pulmonis ac viscerum querelas levant. ¶ De querimonia, quae cum accusatione conjuncta est. *Just.* 1, 5. Cum per lasciviam contumaces flagellis cecidisset, a parentibus puerorum querela est regi delata. *Virg. A.* 10, 94. nunc sera querelis Haud justis assurgis, et irrita jurgia jactas. *Val. Fl.* 8, 158. Sed quid ego quemquam immeritis incuso querelis? et 6, 433. Increpat et saevis Vulcanum moesta querelis. *Lucan.* 2, 44. Effundunt justas in numina saeva querelas. ¶ Ap. JCtos *querela* dicitur expostulatio ad judicem facta de testamento inofficioso. *Ulp. Dig.* 5, 2, 1. Sciendum est, frequentes esse de inofficioso querelas; et *ib.* 6. *extr.* Querelam inofficiosi movere; et *ib.* 8. et *Paul. ib.* 21. instituere. *Id. ib.* 17. et *Ulp. ib.* 27. accusationem vocant. ¶ De quacumque controversia judiciali, in qua quis se damnum pati queritur. *Petr. Sat.* 15. Advocati flagitabant, uti apud se utraque deponerentur, et postero die judex querelam inspiceret. ¶ In laudata *Inscr.* ap. *Grut.* 480, 5. (V. supra.) et in aliis quindecim ap. *Fabr.* p. 256. legitur *querella*, itemque in aliquib. lib. *Phaedr.* et alibi. Probatur hoc a *Manut.* in *Orthogr.* allatis octo lapidibus, aliisque monum., idemque de *loquella* sentiendum putat. Dissentiunt *Dausq.* cum aliis, item *Cellar.*, qui totidem lapides e *Gruteri* opere affert simplicem *l* praeferentes. *Pier.* ad *A.* 4, 360. in usu esse ait *querela*, antiquos codd. variare. *Papin.* 2290. paulo recentiorem consuetudinem scribendi per duas *ll* testatur. [*De script. V. *A. Maium* ad *Cic. Rp.* 2, 25. *extr.* et cf. *Sen. de amic. fragm.* 1. p. 100. *ed. B. G. Niebuhrio. B. A.* Adde *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 414.]

[QUĔRĒLANS, antis, part. ab inus. *querelor:* idem ac querens. *Serv.* in *argum. ad Bucol.* Hinc est, quod, cum in prima Ecloga legimus eum recepisse agrum, postea eum querelantem invenimus. *F.*]

QUĔRĪBUNDUS, a, um, adj. μεμψίμοιρος, lamentabilis. *Cic. Sull.* 10. De supplicio P. Lentuli, de carcere, magna et queribunda voce dicebat. *Sil.* 13, 583. Curaeque, insidiaeque, atque hinc queribunda senectus. *Val. Fl.* 7, 126. totos lustrat queribunda penates.

QUĔRĪMŌNĬĂ, ae, f. idem quod querela. *Cic. Verr.* 2, 3, 57. *f.* Romae querimoniae de tuis injuris habebantur. *Nep. Att.* 17. Nulla unquam inter eos querimonia intercessit. *Liv.* 7, 9. Cum multae querimoniae ultro citroque jactatae essent. *Hor. A. P.* 75. Versibus impariter junctis querimonia primum, Post etiam inclusa est voci sententia compos. *Id. Od.* 3, 24, 33. Tristes querimoniae. *Id. ib.* 2, 20, 22. Absint inani funere neniae, Luctusque turpes, et querimoniae. *Colum. praef.* Querimonias mitigare. *Gell.* 1, 26. Querimonias, aut gemitus, ejulatusque facere. *Sen. Ben.* 2, 29. jacere in Deos. ¶ De querelis conjugum. *Hor. Od.* 1, 13, 19. nec malis Divulsus querimoniis Suprema citius solvet amor die. V. QUERELA.

QUĔRĬTOR, aris, dep. 1. frequent. a *queror*, saepe queror. *Plin. Pan.* 29. Perituraeque in horreis messes, nequicquam queritantibus sociis, auferuntur. *Paul. Nol. carm.* 10, 147. Quare gratandum magis est tibi, quam queritandum. Adde *Tac. A.* 16. 34., ubi alii aliter leg.

QUERNĔUS, et

QUERNUS, a, um, adj. δρύϊνος, δρυώδης, qui est e quercu, querceus, quercicus. *Cato R. R.* 5. Frondem populneam, ulmeam, querneam caedito. *Colum.*

7, 1. Ilignei, querneique frutices. *Virg. G.* 1, 305. quernas glandes tum stringere tempus. *Id. A.* 11, 65. feretrum Arbuteis texunt virgis, et vimine querno. *Ov. Fast.* 4, 333. querno religant a stipite funem. *Id. Trist.* 3, 1, 36. Augurium menti querna corona dabat.

QUEROR, eris, estus sum, dep. 3. μέμφομαι, μεμψιμοιρέω, querelam habeo, expostulo, lamentor, conqueror. Proprie est voce aut verbis dolorem significare, remedii quaerendi gratia. *Cic. Verr.* 2, 1, 9. Nisi omni tempore abusus ero, querere, Deum atque hominum fidem implorabis. *Id. Fam.* 3, 10. *med.* Quererer tecum, atque expostularem, ni, etc. *Liv.* 35, 8. Consul questus est cum patribus conscriptis, quod non esset habitus Diis immortalibus honos. *Cic. Fl.* 24. At queritur: impudenter facit. Non enim omnia, quae dolemus, eadem jure queri possumus. *Caes. B. G.* 1, 39. Suum fatum querebantur. *Pl. As.* 3, 2, 12. Ego meas queror fortunas; et *Ov. Met.* 15, 493. neque enim fortuna querenda Sola tua est. *Cic. Att.* 5, 8. Milo queritur per litteras injuriam meam. *Stat. Silv.* 4, 8, 32. Sed queror haud faciles, juvenum rarissime, questus. *Cic. Fam.* 1, 4. et *Caes. B. G.* 4, 8. Queri de injuriis alicujus. *Cic. Att.* 9, 17. Queritur de Milone per vim expulso. *Id. Acad.* 4, 25. *f.* Neque tam quereretur cum Deo, quod parum longe, quam quod falsum videret. *Hor. Ep.* 2, 2, 24. quereris super hoc etiam, quod Exspectata tibi non mittam carmina mendax. *Nep. Chabr.* 3. Legatos miserunt Athenas questum, quod, etc. *Pl. Ps.* 1, 3, 79. Quod nunc lamentare, non esse argentum tibi, apud novercam querere; et *Cas.* 2, 1, 14. Nunc hinc meas fortunas eo questum ad vicinas. *Vell.* 2, 130. Apud aures Deorum de his queri. *Stat. Th.* 11, 495. dejectam in lumina pallam Diva trahit, magnoque fugit questura Tonanti. Adde *Plin. ep.* 3, 4. *Juven.* 2, 131. Nec quereris patri. *Ov. Fast.* 5, 233. Ibat, ut Oceano quereretur facta mariti. (Adde *Stat. Th.* 12, 215.) *Albinov.* 2, 375. Regna Deae immitis parce irritare querendo. ¶ Cum inf. *Cic. Tusc.* 5, 5. *f.* Virtutes autem noli vereri, ne expostulent, et querentur se relictas esse; et *ib.* 3, 28. *med.* Querebatur se tum, cum illa videre coepisset, exstingui; et *Att.* 13, 2. Queritur, a discipulis abesse tamdiu. *Sen. Med.* 623. Portubus lentis retinet carinas stare querentes. ¶ Tribuitur et brutis. *Ov. Met.* 14, 100. de simiis: Posse queri tantum rauco stridore reliquit. *Virg. A.* 4, 463. Solaque culminibus ferali carmine bubo Visa queri, et longas in fletum ducere voces. *Hor. Epod.* 2, 26. Queruntur in silvis aves. V. QUERELA. ¶ De lyrae, aut tibiae sono. *Ov. Met.* 11, 52. Flebile nescio queritur lyra. V. QUERELA.

QUERQUEDULA, ae, f. avis altilis, tum in terra, tum in aqua vivens, ut anates. [*Fortasse avis, quam nos dicimus *Kriechente.*] *Varr. R. R.* 3, 3. et 11. et *Colum.* 8, 15. Dicta est a Graeco κερκερίς, ut *Varr.* docet *L. L.* 4, 13., vel a κερκεθαλλίς, ut *Voss.* et *Jos. Scal.* mallent. Alii ducunt a *querquerus*, tremorem incutiens, gelidus, quia gelido et hiberno tempore maxime apparet. Quidam putant eandem esse ac ardeam: alii ac erodium. *Varr.* (fortasse *Atacin.*) ap. *Non.* 2, 172. Aut frigidos imbres aquae caduciter ruentis Praeinnuerint aquatiles querquedulae natantes. V. QUASSATIPENNAS.

QUERQUERUS et Quercerus, a, um, adj. *Querquera febris* est frigida, et cum horrore tremens, teste *Aurelio Opilio* ap. *Fest.*, duciturque a *Santra ib.* ex Graeco, quia κάρκαρον Graeci tremorem febrilem vocant. A quo etiam *carcer* dictus videtur. Unde καρκαίρω, vibro, tremo, mico. Alii *querqueram febrem*, gravem et magnam dici volunt: a *quercus*, quia haec arbor et gravis est ac dura, et in ingentem evadit altitudinem. Sed prior notatio aptior videtur. *Lucil.* ap. *Fest.* Jactans me, ut febris querquera. *Id. ib.* Querquera consequitur febris, capitisque dolores. *Plaut. fragm. ib.* et ap. *Prisc.* 6, 719. Is mihi erat bilis, aqua intercus, tussis, febris querquera. *Gell.* 20, 1. *med.* Aegrotatio gravis cum febri rapida et quercera. ¶ *Querquerum* absolute est febris querquera. *Appul. Apol.* Posse dicitis ad res Venereas sumpta de mari spuria et fascina, propter nominum similitudinem: qui minus possit ex eodem litore calculus ad vesicam, testa ad testamentum, cancer ad ulcera, alga ad querquerum. Alii leg. *querqueram*, h. e. febrim: qua ratione *Arnob.* 1, 28. Christus scitur vitiligines, querqueras, atque intercutes morbos, omniaque alia valetudinum genera sanare. Porro *Appul.* ludit in *alga* et *querquero*, quia *alga* cum *algeo* similitudinem habet, et querquera febris algorem inducit.

QUERQUETULANUS, a, um, adj. ad querquetum, seu quercetum pertinens. *Festus:* Querquetulanae virae putantur significari Nymphae praesidentes querqueto virescenti: quod genus silvae indicant fuisse intra portam, quae ab eo dicta sit Querquetularia. Sed feminas antiqui, quas nunc dicimus, viras appellabant: unde adhuc permanent virgines et viragines. Haec *Festus*. V. LARISCOLUS. ¶ *Querquetulanum sacellum* ap. *Varr. L. L.* 4, 8. videtur earum Nympharum fuisse. ¶ *Querquetulana porta* fuit Romae antiquitus inter Coelium, et Esquilinum colles, de qua mentio est ap. *Plin.* 16, 10, 15. Item a *Festo l. c. in pr.*, ubi fortasse perperam *Querquetularia* dicitur. ¶ Coelius mons olim Querquetulanus cognomento fuit, quod talis silvae frequens fecundusque esset, ut ait *Tac. A.* 4, 65. ¶ *Querquetulani, orum*, Κερκετουλανοί, populi in Latio ap. *Plin.* 3, 5, 9., fortasse inde nomen habuere, quod querquetum incolerent.

QUERQUETULARIUS. V. v. praec.

QUERQUETUM. V. QUERCETUM.

*QUERULOSUS, a, um, adj. queribundus. *Vulg. Epist. Jud.* v. 16. Murmuratores querulosi. *B. A.*

QUERULUS, a, um, adj. μεμψίμοιρος, qui saepe queritur, querelarum plenus, queribundus. Vox est plerumque poetica. *Plin. ep.* 9, 15. Tam multis undique rusticorum libellis, et tam querulis inquietor. *Curt.* 5, 5. Calamitas querula est. *Prop.* 3, 4, 18. Rettulit et querulo jurgia nostra sono. *Ov. Pont.* 4, 9, 21. Nec querulus, turba quamvis eliderer, essem. *Oor. A. P.* 173. de sene: Difficilis, querulus, laudator temporis acti. *Ov. Trist.* 3, 8, 32. Et nunquam queruli causa doloris abest. *Id. Her.* 5, 73. Implevique sacram querulis ululatibus Iden. *Id. A. Am.* 2, 308. Querula vox. *Mart.* 12, 75. Queruli fastus. ¶ Poetis est canorus, stridulus, resonans. *Virg. G.* 3, 328. Et cantu querulae rumpent arbusta cicadae. *Hor. Od.* 3, 7, 30. Querula tibia. *Prop.* 4, 3, 20. Et struxit querulas rauca per ossa tubas. *Ov. Am.* 2, 4, 27. querulas agili percurrit pollice chordas. *Id. Fast.* 6, 642. querulas impulit aura fores. *Petr. Sat.* 131. de amni: et querulo versabat rore lapillos. ¶ Tribuitur et quorundam animalium vocibus, ut de *Querela* (V. QUERELA.), et *Queror* (V. QUEROR.) dictum est. *Mart.* 7, 31. Et fetum querulae rudem capellae. *Ov. Met. fac.* 77. querulus volucrum nidus. *Sen. Thyest.* 728. Cervice caesa, truncus in pronum ruit: Querulum cucurrit murmure incerto caput. *Petr. Sat.* 133. Querulae suis fetus.

QUES pro qui, in recto plurali dixere antiqui (a recto *quis*) *Festo* teste. *Enn.* ap. *Varr. L. L.* 6, 3. *extr.* Decem coclites, ques montibu' summis Ripaeis fodere. *Pacuv.* ap. *Charis.* 1, 70. et ap. *Prisc.* 13. p. 960. Ques sunt isti ignoti? nescio ques ignobiles. *Cato* ap. *Serv.* ad *A.* 1, 99. Si ques sunt populi. ¶ Ab hoc sunt dativi *queis*, et *quibus*. *Virg. ib.* Queis ante ora patrum Trojae sub moenibus altis Contigit oppetere. *Id. G.* 1, 21. Diique Deaeque omnes, studium quibus arva tueri. ¶ Pro *queis* scribitur etiam *quis* producta *i*, et facta synaeresi. *Plin.* 12, 1, 2. Mille sunt usus arborum, sine quis vita degi non possit.

QUESCUMQUE, quicumque, in plur. num. a *ques*. *Cato* ap. *Charis.* 1, 70. et *Prisc.* 13, 960. Quescumque Romae regnavissent.

QUESDAM, quidam, in plur. num. a *ques*. *Accius* ap. *Prisc.* 13, 960.

QUESTUS, a, um, part. a *queror:* lamentatus, conquestus. *Ov. Met.* 10, 76. Esse Deos Erebi crudeles questus, etc. *Val. Fl.* 3, 328. thalamis modo questa morari.

QUESTUS, us, m. μέμψις, lamentatio, querela: a *queror*. *Cic. Quint.* 30. *extr.* Qui questus, qui moeror dignus inveniri in calamitate tanta potest? *Tac. A.* 3, 36. Exin promptum, quod multorum intimis questibus tegebatur. *Virg. A.* 9, 480. coelum questibus implet. *Catull.* 64, 170. Fors etiam nostris invidit questubus aures. *Val. Fl.* 2, 402. tali compellat Iasona questu. *Id.* 4, 117. tales evolvit pectore questus. *Ov. Met.* 9, 370. tales effundit in aera questus. *Sil.* 16, 438. lacrimae simul, et questus ad sidera fusi. *Tac. A.* 1, 11. In questus, lacrimas, vota effundi. *Val. Fl.* 7, 311. questu Superos, questuque fatigat Tartara; et 3, 639. magnoque implorat numina questu. *Phaedr.* 1, 9. Questu vano clamitare. *Sen. Herc. Oet.* 1965. Quaestibus parcere. *Id. ib.* 1837. Sedare questus; et *ib.* 176. comprimere; et *Phoen.* 387. flebiles ciere. ¶ Querela accusationi mixta. *Val. Fl.* 5, 624. questuque Jovem testatur acerbo; et 1, 112. quos talibus amens Insequitur, solitosque novat Saturnia questus. ¶ Tribuitur et brutis animalibus, ut *querela*, et *queror*. *Virg. G.* 4, 515. de philomela: moestis late loca questibus implet.

QUI

QUI, quae, quod, ὅς, ἥ, ὅ, pronomen relativum, notans rem aut personam paulo ante memoratam. Ejus obliqui casus sunt gen. *cujus*, dat. *cui*, accus. *quem, quam, quod*, abl. *quo, qua, quo*. In plurali nom. habet *qui*, et *quae* tam fem. quam neutrum: gen. est *quorum* masc. et neutr. et *quarum* fem.: dat. et abl. *quibus*, et *queis:* accus. *quos, quas, quae*. Haec singula firmare exemplis, supervacaneum est, cum passim occurrant. ¶ In ablativo sing. pro *quo, qua*, adhibetur et *qui*, etiam addita *cum* praep. *Virg. A.* 11, 822. Accam ex aequalibus unam, Quicum partiri curas. *Pier.* monet, in antiquis plerisque exemplarib. *quacum* legi. *Ter. Eun.* 4, 6, 21. Quicum res tibi est, peregrinus est. *Pl. Amph.* 1, 1, 104. Patera, qui Pterela potitare rex solitus est. ¶ Dicimus tamen etiam *quocum*. *Ter. Phorm.* 1, 3, 19. Si tibi res sit cum eo lenone, quocum mihi est. *Id. Eun.* 3, 5, 26. Essem una, quacum cupiebam. ¶ Cum *quo*, et *qua* praepositio interdum praeponitur. *Liv.* 4, 5. *extr.* Cum quibus nec in re p honorum, nec in privata connubii societas est 7, 33. *med.* Et cum quo forte contulit gradum truncat. Adde 4, 24. V. CUM praep. ¶ Q pro quibuscum, *Pl. Capt.* 5, 4, 5. Patriciis aut monedulae, aut anates, aut coturnices d quicum lusitent. [**Lindem.* ad h. l. laud. A 5, 28.] ¶ *Ex quo*, ex quo tempore. *Juve* 77. ex quo suffragia nulli Vendimus. Adde ¶ *Cui* a poetis vel monosyllabum producitur, syllabum utraque correpta adhibetur. Produ cundam *Paul. Nol. carm.* 35, 347. Fas eteni Judaea, cui suus hostia Christus. ¶ *Quoi quoi* pro *cujus, cui*, V. s. l. ¶ *Queis*, et *q* V. in QUES. ¶ Cum in oratione ponuntur du stantiva diversi generis, relativum saepe con cum sequenti, quod est in oratione praeci *Sall. Cat.* 58. Est locus in carcere, quod Tull appellatur. *Id. Jug.* 21. Numidae possidere ca, quae proxume Carthaginem Numidia appel *Cic. Brut.* 33. *f.* Exstat ejus peroratio, qui ep dicitur. *Id. Pis.* 24. Justa gloria, qui est f virtutis honestissimus. *Id. Sext.* 42. Domicili juncta, quas urbes dicimus. *Liv.* 4, 59. Anxu quae nunc Terracinae sunt. *Colum.* 12, 21. poculi ejus, quae est quarta pars cyathi. Add *N. D.* 3, 11., *Pis.* 39., *Somn. Scip.* 3., *Fam.* 13, 1. *f.* et *Plin.* 2, 16, 13. *f.*, iten multa ex *Livio* congessit *Drak.* ad 32, 30. e ex aliis *Rhodius* in *Indice Scribon. v.* Quod v Etiam apud Graecos hic loquendi modus inv *Athenaeus* 14, 21. *f.* Πετασῶνος μέρος, ἣν καλοῦσι. *Gretserus* etiam *Luciani*, et *Platoni* lia loca affert. ¶ Saepe etiam concordat cum cedenti. *Varr. R. R.* 2, 9. *med.* Imponunt collaria, quae vocantur maelium. *Liv.* 8, 23. coloniam in Samnitium agro imposuerit, qua loni eorum Fregellas appellent. *Colum.* 11, Semina omnia succo herbae, quae sedum appe medicare. *Plin.* 12, 25, 54. Succus manat, opobalsamum vocant. *Id.* 18, 28, 68. *n.* 3. illo, quod Caniculam appellavimus. ¶ N quam cum voce, quae subintelligitur. *Cil.* Si tempus est ullum jure hominis necandi, qua ta sunt, *h. e.* quae tempora. *Varr. R. R.* 2, asinis: Horum genera duo: unum ferum, qu cant onagros, *h. e.* quos asinos. *Sall. Cat.* 1 antea item conjuravere pauci contra rempubl quibus Catilina: de qua quam verissume pote cam, *h. e.* de qua conjuratione, ut monet *Diomed.* 2, 440., et anaphoram vocat. Alii l *quo:* alii *de qua re*. *Id. ib.* 59. Interea servit pudiabat, cujus initio ad eum magnae copiae c rebant, *h. e.* cujus servitii, vel cujus generis num, vel cujus rei. *Colum. Arb.* 29. Arund tur, quos alii bulbos, alii oculos vocant, *h.* quos. *Plin.* 11, 37, 77. Quae praecordia app quia cordi praetenditur: quod Graeci appella φρένας. *Enn.* ap. *Prisc.* 6, 712. Arcus ubi a tur, mortalibu' quae perhibetur, *h. e.* Iris: enim sermo est. *Varr. R. R.* 3, 5. Dicam d ornithone, quod fructus causa faciunt, *h. e.* rium: id enim *ornithon* significat. ¶ Interd fertur non ad verba praecedentia, sed ad s verborum. *Varr. R. R.* 1, 1. *f.* Hoc libro ci cisis rebus, quae non arbitror pertinere ad culturam; et *ib.* 2, 1. Cum viverent ho ex iis rebus, quae inviolata ultro ferret *Sall. Jug.* 45. Abundantia earum rerum, quae mortales ducunt. *Cic. Fam.* 2, 8. Cum Po nullis in aliis, nisi de republica, sermonibus tus sum: quae nec possunt scribi, nec scri sunt. *Hirt. B. Afr.* 78. *med.* Caesar alteram mittit, qui satagentibus occurrerent. *Cic.* S Querelis, quae homines deplorare solebant. *Fam.* 16, 4. Illud, mi Tiro, te rogo, sumptui n cas ulla in re, quod ad valetudinem opus sit; e *Eun.* 2, 3, 10. Ut illum Dii Deaeque sumserint pe qui me hodie remoratus est. Ubi *Donat.* Nec ris post *senium* additum *qui*, ideo quia declinati ad intellectum retulit, ut alibi (*Eun. prol.* 3 *Eunuchum suam.* Adde *Liv.* 32, 29. ¶ *Qui* cu tio ponitur, est ille, qui, [**derjenige, welche* ὅστις. *Phaedr.* 1, 8. Qui pretium meriti ab i bis desiderat. *Cels.* 1, 8. Stomachum infirmu dicant pallor, macies, etc. quae in quo non su firmi stomachi est. *Cic. Rosc. Com.* 15. *f.* Qu facit, qua impudentia est, eumne testem imp bit, quem, etc.? et *Dom.* 32. Pater tuus si vi qua severitate fuit, tu profecto non viveres; e *Pont.* 2, 2, 21. Quaeque tua est pietas in totum men Iuli, Te laedi, cum quis laeditur inde, *Id. Her.* 17, 29. Quae tua nequitia est, non his tenta fuisset. *Id. Met.* 5, 373. Et tamen in (quae jam patientia nostra est) Spernimur. *decl.* 9, 21. Hoc si scisses, pater, cujus pietati nemo te antecessisset. ¶ Cum particula *ne* int gationis. *Pl. Mil.* 1, 1, 9. *Mil.* Sed ubi Art gus? *Art.* hic est: stat propter virum fortem, *Mil.* quemne ego servavi in campis Gurgustid *h. e.* an ille, quem, etc.? *Ter. Andr.* 4, 4, 29. ne ego heri vidi ad vos adferri vesperi? [*V. Ru *Pl. Rud.* 1, 5, 13. Ad hoc fanum ad isturc

-eniri solet. *Pa.* quaene ejectae e mari sumus e, obsecro, unde nos hostias agere voluisti *h. e.* an nos, quae ejectae, etc. *Id. Truc.* 2, Poenitet te, quot ancillae sunt jam? quine et-superadducas, quae mihi comedint cibum? *h. e.* ille, qui, etc.? *Hor. Sat.* 1, 10, 21. o seri stu-m! quine putetis Difficile et mirum, Rhodio Pitholeonti Contigit, *h. e.* an vos estis illi, qui etc.? [*V. *Heindf.*] Adde *Catull.* 64, 180. 83; [*ubi v. *Muretum.*] ℙ Et omisso *ne.* *Pl.* 4, 1, 25. Cupio hercle equidem, si illa vult. quae cupit? *h. e.* dubitas an illa velit, quae ma-cupit? [*Both.* emendavit *quin cupit:* quod me sibi arridere non diffitetur *Lindem.* Cete-hanc dicendi formulam exemplis illustrat *Sciop-susp. lectt.* 5, 7.] ℙ *Qui* ut qui, utpote qui. *Att.* 5, 9. Actio maluimus iter facere pedibus, commodissime navigassemus. *Id. Quint.* 3. C. ius sane ceterarum rerum paterfamilias et pru-et attentus, una in re paulo minus consideratus, ocietatem cum Sex. Naevio fecerit. *Virg. A.* 18. Ipsum armis, ipsumque jubent decernere , Qui regnum Italiae, et primos sibi poscat ho-. *Pl. Mil.* 1, 1, 66. Itane ajebat tandem? *Ar.* me ambae obsecraverint, ut te hodie quasi pom-illac praeterducerem? *Id. Bacch.* 1, 1, 58. e autem nihili, qui nequeam ingenio moderari ℙ Sequente indic. *Cic. Att.* 5, 20. Ephesum nerim, nosti, qui etiam mihi gratulatus es il liei celebritatem. *Ter. Ph.* 3, 1, 7. Nos jam n hic te absentem incusamus, qui abieris. ℙ *quis,* aut *qualis.* *Cic. Mur.* 15. Si diligenter, Mithridates potuerit, et qui vir fuerit, conside-*Id. Div.* 1, 25. Xenophon Socraticus, qui vir, antus! *Phaedr.* 1, 13. O qui tuarum, corve, rum est nitor! *Varr. R. R.* 1, 69. Quem qui , animadvertere in turba non potuit. *Virg. A.* 3. qui casus agat res. *Pl. Amph.* 1, 1, 1. Qui lter est audacior homo, aut qui me confiden-*Id. ib.* 2, 2, 6. et *Ter. Ad.* 5, 6, 3. O qui vo-*Ge.* Geta. *Phaedr.* 5, 7. Is forte ludis (non memini quibus) concidit casu gravi. *Ter. Andr.* 14. Nescio qui senex modo venit. *Cic. Dom.* dventus meus in urbem qui fuit? *Id. Att.* 6, *d.* Illum eum futurum esse puto, qui esse de-V. alia in QUIS. ℙ Sunt qui putant *quis* ad ntiam referri, *qui* ad qualitatem: ex illo *Ter.* 5, 1, 7. *Th.* Quis fuit igitur? *Pyth.* iste Chae-*Th.* Qui Chaerea? *Pyth.* ille ephebus, etc. Hoc non semper servatur. ℙ Jungitur cum primis undis personis. *Pl. Amph.* 1, 1, 217. Tun' te s Sosiam esse dicere, qui ego sum? *Id. Epid.* 8. Quid illum ferre vis? qui, tibi cui divitiae maximae sunt, is nummum nullum habes. ℙ llum postponitur uni aut alteri verbo. *Cic. Verr.* 16. Cum diceret, jus esse certum Siculis, inter o jure certarent; et *ib.* 2, 3, 81. Multos saepe bonos cum aratoribus frumentum, in cellam sumi oporteret, aestimasse. ℙ Contra quibus-praepositionibus praeponi solet. *Cic. Vat.* 7. , quas contra praeter te nemo unquam est fa-onatus. *Id. Coel.* 22. Quem propter. *Id. Verr.* 48. Quo in summo. ℙ *Qui* pro *quae.* *Pl. As.* 2. An ita tu es animata, ut qui expers matris ii sies? ℙ Pro *quanti,* quod est genitivus pre-*Pl. Pers.* 4, 4, 41. Indica, minimo daturus qui ui duci queat; et *ib.* 109. Qui datur, tanti indi-*Id. fr.* ap. *Fest.* in *Sub corona,* et *Men.* 3, 3, 25. o ibi adsit cum corona, quique liceat, veneat. *ui* in imprecandi formula simpliciter etiam pro ni, multi loci ap. *Plaut.* argumento sunt. Ita 4, 2, 78. Qui istum dii perdant! *Cas.* 2, 4, ii illum dii omnes deaeque perdant. *Men.* 5, . Qui te Juppiter, diique omnes, percontа-perduint: ubi v. *Gronov.* *Ter. Ph.* 1, 2, 73. llum dii omnes perduint: ubi *Donatus: qui* m est, ut *Lucil.* in *secundo: Qui* te, Momenta-alum jam cetera perdat. Imitatus est *Cic. Att.* De Apollonio quod scribis, qui illi Dii irati, V. *Par. Lex. Plaut.* h. v., ubi tamen multi loci sunt, qui nihil demonstrant.] Fortasse non de ellipsin quis esse putet, ut scilicet commo-a incipiat quidem recta constructione *qui,* sed ediente affectu abrumpat sermonem, subjiciat-uod ira suggerit, exsecrationem et diras. ℙ fund. *qui* et *quia.* V. *Beier.* ad *Cic. Fragm.* *3. b.* *Brem.* ad *Suet. Aug.* 13. *qui* et *quid.* *Id.* *Cal.* 34. *qui* et *que.* *Beier.* ad *Cic. Fragm.* p. *z. qui* et *quod.* *Id.* ad *Off.* 2. p. 116. 397. *qui,* et *quid.* *Id. ib.* 325. *Cort.* ad *Lucan.* 7, 379, *d. varr. lectt. praef.* 75. *qui* et *quoniam.* *Id. ib.* sq. et 99.]

I, ablativus omnis generis, interdum ponitur *ua re,* vel *ut.* *Nep. Att.* 3. In tanta pauperta-cessit, ut qui efferretur, vix reliquerit. *Pl. Aul.* 30. Censen' talentum magnum exorari potesse toc sene, ut det qui fiamus liberi? *Id. Ps.* 1, . *Ca.* Restim volo mihi emere. *Ps.* quamobrem? ui me faciam pensilem. *Id. Rud. prol.* 9. Jup-nos pergentes alium alia disparat, hominum acta, mores noscamus. ℙ Etiam praecedente li num. *Pl. Aul.* 3, 5, 26. Mihi aequum est ram atque aurum dari, ancillas, pedissequos, vehicula, qui vehar. *Ter. Andr.* 3, 2, 31. Multa concurrunt simul, qui conjecturam hanc nunc facio. ℙ Saepe est quomodo? qua ratione? πῶς; *Cic. N. D.* 1, 10. *f.* Deum, nisi sempiternum, intelligere qui possumus? et *ib.* 30. *med.* Qui potest esse in ejus-modi trunco sapientia? *Id. Fin.* 2, 4. Qui fit, ut ego nesciam, sciant omnes? *Ter. Andr.* 1, 1, 123. Ne haec quidem satis vehemens causa ad objurgandum. *So.* qui, cedo? *Pl. Merc.* 2, 3, 60. *De.* Vidi: verum non ex usu nostro est. *Ch.* qui vero? *De.* quia, etc. *Pers.* 1, 56. Qui pote? *h. e.* quomodo fieri potest? ℙ Et sine interrogatione. *Pl. Amph.* 2, 2, 133. Ni-mis demiror, qui illaec, illic me donatum esse pate-ra sciat. *Ter. Andr.* 2, 1, 34. Invenite, efficite, qui detur tibi: ego id agam mihi qui ne detur. ℙ Est etiam cur? quare? *Id. ib.* 5, 4, 50. *Pam.* Davo istuc dedam negotii. *Si.* non potest. *Pam.* qui? *Si.* quia habet aliud, etc. *Pl. Bacch.* 5, 2, 45. qui non? ℙ *Qui dum?* quare? cur igitur? *Ter. Eun.* 2, 2, 41. *Gna.* Numquidnam hic, quod nolis, vides? *Par.* te. *Gna.* credo: at num quid aliud? *Par.* qui dum? *Gna.* quia tristis es. Adde *Hec.* 3, 1, 39. et *Pl. Men.* 3, 1, 51. etc. ℙ Pro unde. *Ter. Hec.* 2, 3, 6. Nec, qui hoc mihi eveniat, scio. *Id. Andr.* 3, 2, 21. Qui istaec tibi incidit suspicio? [*Ducunt hunc ablat. a pronomine relat. *qui* *Zumpt. Gr. Lat.* §. 35. p. 123. et *Ramsh. Gr. Lat.* §. 159. 2. *n.* 3. p. 571. *Cort.* vero ad *Sall. Cat.* 51, 24. nominat. *quis* esse dicit, quam rationem etiam *Jahn.* ad *Virg. A.* 11, 822. sequitur, hanc interrogativi formam usu censens etiam ad re-lativum esse translatam. Quod nobis cum *Kritz.*, cujus verba ad *Sall. l. l.* prolata sequimur, haud sa-ne improbabile videtur. ℙ Conf. *qui* cum *quis* et *quid.* *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 32.]

QUĬA, ἐπειδή, ὅτι, ob eam causam, et de causa, quod: conjunctio causalis. *Cic. Verr.* 2, 4, 53. *f.* Urbs, quae quia postrema aedificata est, Neapolis nominatur. *Id. Tusc.* 5, 33. Voluptatem ipsam per se, quia voluptas sit, optandam putat. *Id. Fam.* 13, 70. Quia non est obscura tua in me benevolentia, sic fit, ut, etc. *Ter. Heaut.* 3, 1, 99. An eo fit, quia in re nostra aut gaudio sumus praepediti ni-mio, aut aegritudine? *Id. Hec.* 2, 1, 21. Ideo, quia, ut vos mihi domi eritis, proinde ego ero fama foris. *Pl. Truc.* 2, 2, 34. Quia fores nostras ausa es acce-dere, quiaque istas buccas, etc. ℙ Pleonasmus est ap. *Pl. Amph.* 2, 2, 34. Qui tibi nunc istuc in men-tem venit? *So.* quia enim sero advenimus. Adde *Capt.* 4, 2, 104. et *Ter. Heaut.* 1, 2, 14. ℙ *Quia nam,* et *quianam* pro quare? et cur? Positum apud antiquos, ut Naevium in carmine Punici belli: Sum-me Deum regnator, quianam genuisti? Et in saty-ra: quianam Saturnium populum pepulisti? Et En-nius in libro septimo: quianam dictis nostris senten-tia flexa est? Haec *Festus.* Rursus ap. *Serv.* ad *Virg. A.* 10, 6. quianam legiones caedimu' ferro? *Pl. Truc.* 1, 2, 34. Nimis otiosum arbitror hominem esse te. *Di.* quianam arbitrare? *Virg. l. c.* Coelicolae magni quianam sententia vobis Versa retro? Adde *ib.* 5, 13. et V. OLLUS. ℙ *Quiane?* an quia? *Pl. Pers.* 5, 2, 69. *Do.* tu nunc me irrides? *Le.* quiane te vo-co, bene ut tibi sit? *Virg. A.* 4, 538. quiane auxilio juvat ante levatos? Adde *Stat. Th.* 10, 592. ℙ *Quia* pro *quod,* vel loco infinitivi, quod sequi debebat. *Pl. Cist.* 1, 1, 103. Mater irata est mihi, quia non re-dierim domum. *Pall.* 3, 13. *f.* Hoc autem noveris, quia palmes, quod extra ligaturam pendens habuerit, fructu induet. ℙ Secundam syllabam in *quia* corri-puit semper *Virg.*, at produxerunt *Phaedr.* 1, 5. Ego primam tollo, nominor quia leo; et *Auson. Pro-fess.* 8, 7. Sed quia nostro docuere in aevo. *Teren-tian.* vero ex pravo suorum temporum more vocem hanc unica syllaba pronunciat, seu in unam contra-hit, p. 2405. Quia mutas ita conjungi natura recu-sat; et p. 2409. Nec modo quia verbo finem facit unde, putato Sic cecidisse, etc. et alibi saepissime. ℙ [*Conf. *quia* et *quod.* *Spalding.* ad *Quint.* 2. p. 261. 319. *crit.* 626. *crit. qui* et *quin.* *Beier.* ad *Cic. Fragm.* 11. *b.*]

QUĬĀNAM? V. v. praec.

QUĬĀNĔ? V. v. praec.

QUICQUAM. V. QUISQUAM.

QUICQUĔ. V. QUISQUE.

QUICQUID. V. QUISQUIS.

QUĬCUM. V. QUI pronomen.

QUĪCUMQUĔ, quaecumque, quodcumque, ὅστις ἄν, quisquis, quivis, omnis qui. *Cic. Fam.* 10, 31. *med.* Quicumque is est, ei me profiteor inimicum. *Id. Q. Fr.* 1, 2, 2. Quoscumque de te queri audivi, quacumque potui ratione placavi. *Id. Or.* 2, 11. Non omnia quaecumque loquimur, ad artem sunt revocanda. *Caes. B. G.* 1, 31. *f.* Fortunam, quae-cumque accidat, experiantur. *Val. Fl.* 3, 684. que-iscumque virum perquirere silvis. *Nep. Dat.* 10. Ut quodcumque vellet, liceret impune facere. *Prop.* 1, 8, 34. Et quocumque modo maluit esse mea. ℙ Quantuscumque. *Pompej. ad Marcell. et Lentul. post ep.* 12. *l.* 8. *ad Att.* Ut quodcumque militum contra-here poteritis, contrahatis. *Phaedr.* 5, 6. Eja, in commune, quodcumque est lucri. ℙ *Quodcumque* interdum augendi gratia ponitur, et magnum aliquid notat. *Prop.* 4, 1, 1. Hoc quodcumque vides, hos-pes, qua maxima Roma est, Ante Phrygem Aeneam collis et herba fuit. *Virg. A.* 1, 82. Tu mihi quod-cumque hoc regni, tu sceptra Jovemque Concilias: (*Servius* minuendi causa dictum putat.) *Stat. Th.* 11, 80. Nec pretium deforme morae, cassique labo-res: Hoc quodcumque madent campi, quod sanguine fumant Stagna, quod innumero Lethaea examine gaudet Ripa, meae vires, mea laeta insignia. ℙ Qualiscumque. *Cic. Or.* 30. Easque nos primi, qui-cumque eramus, et quantulumcumque dicebamus, ad hujus generis studia convertimus. *Id. Rab. Post.* 8. Quaecumque mens illa fuit, Gabinii fuit. *Liv.* 45, 23. Qui de quacumque causa tum aspernati no-stra auxilia estis. Similiter locutus est *Plin.* 8, 32, 50. ℙ Saepe, interjecto verbo, dividitur. *Ter. Andr.* 1, 1, 35. Facile omnes perferre, cum quibus erat cumque una. *Id. ib.* 1, 5, 28. Quae meo cumque ani-mo lubitum est facere. *Cic. Or.* 3, 16. Quam se cum-que in partem dedisset. *Id. Fin.* 4, 25. *med.* Quod erit cumque visum, ages. (Adde *Div.* 2, 2. *f.*) *Pl. Pers.* 2, 2, 28. Cui male dico? *So.* cui pol cumque occasio est. *Virg. A.* 12, 61. Qui te cumque manent isto certamine casus. *Lucr.* 4, 868. Humor item di-scedit in omnia quae loca cumque Poscunt humorem. Adde *Mart.* 2, 61., *Gell. praef. in.* etc. *Lucr.* in-terdum plures voces interjicit, ut 2, 404. At contra quae amara atque aspera cumque videntur, Haec magis hamatis inter se nexa teneri; et 5, 1130. In-vidia quoniam, ceu fulmine, summa vaporant Ple-rumque, et quae sunt aliis magis edita cumque. ℙ *Cuicumque* quadrisyllabum. *Sen. Troad.* 851. Quoli-bet tristis miseras procella Mittat et donet cuicum-que terrae. ℙ *Quicumque* absolute pro omnis. *Cic. Fam.* 2, 19. *extr.* Quamobrem, quaecumque a me ornamenta in te proficiscentur, ut omnes intelligant, a me habitam esse rationem tuae dignitatis. *Id. Cat.* 2, 5. *f.* Quae sanari poterunt, quacumque ratione sanabo. *Id. Att.* 12, 29. Si quid erit, magnum est adjumentum; sin minus, quacumque ratione conten-damus. Haec *Manut.* ad *Fam.* 2. *f.*, quibus addit *Or.* 1, 2., *Att.* 3, 21. et *Tusc.* 1. et *Virg. A.* 3. non indicato versu: quae tamen vereor ut nos cogant, ut a prima hujus vocis significatione discedamus, cum facile sit in omnibus verbum *possum*, aut aliud simile per ellipsin subintelligere.

QUID, τί, et τί; neutrum pronominis *quis*, natu-ram rei fere significans. *Cic. Att.* 11, 21. Ad ea, quae scribis de testamento, videbis, quid, et quo modo. *Cic. Verr.* 1, 10. Quid est, quaeso, Metelle, judi-cium corrumpere, si hoc non est? *Id. Tusc.* 1, 31. Quid aliud agimus, cum a voluptate sevocamus ani-mum, nisi, etc.? *Id. Cluent.* 62. Quid huic cum Avi-to? nihil. *Id. Fam.* 5, 15. Quid enim? ad amicosne confugiam? quam multi sunt? *Id. Att.* 6, 2. *f.* Quid opus equitatu? *Ter. Hec.* 4, 4, 2. Quid mulieris uxo-rem habes? et *Cic. Verr.* 2, 2, 54. Exponam vobis breviter, quid hominis sit. *Pl. Rud.* 1, 2, 60. Quid illuc est hominum secundum litus? et *Cic. Fam.* 16, 4. Non video sciturum me, quid ejus sit, ni, etc. *h. e.* quid de ea re sit. ℙ Frequentem usum habet in transitionibus, pro *praeterea*, *jam vero*, et hu-jusmodi. *Cic. N. D.* 2, 51. Quid loquar, quanta ra-tio in bestiis appareat? *Id. Manil.* 5. Quid, quod sa-lus sociorum in discrimen vocatur? *Id. Verr.* 2, 2, 59. Quid vero? modum statuarum haberi nullum pla-cet? ℙ Saepe causam designat, et finem: et poni-tur etiam pro *cur.* *Id. ib.* 2, 13. Cognoscet ex me po-pulus R. quid sit, quamobrem, etc. quid sit, quod judiciis, etc. et *ib.* 4, 20. *f.* Quid est, quod tu alios accuses? *Sen. Ben.* 4, 13. Mundus in quid vices suas absolvit? in quid sol diem extendit, et contrahit? *Pl. Amph.* 1, 1, 221. Eloquere, quid venisti? *So.* ut esset, quem tu pugnis caederes. *Ov. Met.* 11, 622. Quid veniat (cognorat enim) scitatur. *Cic. Cat.* 2, 6. *med.* Quaesivi, quid dubitaret eo proficisci, quod, etc. *Ter. Andr.* 2, 2, 3. Laetus est nescio quid; et *Colum. praef.* 1. Satis mirari non possum, quid ita seligant, etc. *h. e.* cur; et *Cic. N. D.* 1, 35. *med.* Quam molestum est, uno digito plus habere! quid ita? quia, etc. *Id. Mil.* 16. *f.* Sed quid ego argumen-tor? Quid plura disputo? ℙ Absolute tacitam pro-lepsin habet, et est urgentis. *Id. Fam.* 2, 8. Quid? tu me hoc tibi mandasse existimas, ut, etc.? et *Phil.* 2, 38. *med.* Quid? eundem in septemviratu nonne destituisti? et *Dejot.* 7. Quid? ille signa aenea in insidiis posuerat, quae, etc.? *Caecin.* ad *Cic. Fam.* 6, 4. Quid si hoc muto? et *Sen.* 7. Quid jurisconsul-ti? quid pontifices? quid augures? quid philosophi senes? quam multa meminerunt? *Id. Phil.* 2, 31. O hominem nequam! quid enim aliud dicam? magis proprie nihil possum dicere. ℙ Post dubitativas par-ticulas *num*, *si*, *ne*, et verba quaerendi, dubitandi, et similia, *quid* est *aliquid.* *Ter. Hec.* 5, 4, 25. Ha-rum rerum num quid dixti patri? *Id. Andr.* 1, 1, 34. Ne quid nimis. *Cic. Att.* 3, 15. *med.* Si quid in te peccavi, ignosce; et *ib.* 8. Nec, quid scribam, ha-beo; et *Fam.* 13, 73. Nisi quid existimas in ea re violari existimationem tuam. *Varr. R. R.* 3, 13. Cum apris affunderetur glans, capreis vicia, aut quid aliud. *Plin. ep.* 4, 30. Annulum, seu quid aliud ponis in sicco, alluitur sensim. ℙ Pro quantum. *Cic. Rosc. Am.* 46. Quid praeterea caelati argenti? quid stragulae vestis? quid pictarum tabularum? quid si-gnorum? quid marmoris apud illum putatis esse? *Pl.*

Epid. 2, 2, 26. Tum captivorum quid ducunt secum! pueros, virgines, binos, ternos: alios quinque. *Ter. Andr.* 4, 4, 6. Quid turbae est apud forum! quid illic hominum litigant! Alii leg. *litigat:* alia etiam *quot illic.* ¶ Pro quale. *Id. Eun.* 2, 2, 42. Quid videtur hoc tibi mancipium? *Par.* non malum hercle. ¶ Differunt *quod* et *quid.* Illud a *qui* est, hoc a *quis:* illud ad praecedens substantivum refertur, vel substantivum conjunctum habet, hoc ad nullum refertur, et absolute ponitur: illud enim adjectivum est, hoc substantivum. *Cels.* 5, 26. Cum quid extrinsecus laesit, ut in vulneribus: cum quid corruptum est, ut in cancro: cum quid innatum est, ut calculus in vesica, etc. Videtur tamen *quid* pro *quod* poni in illo *Pl. Amph.* 1, 1, 208. et *Ps.* 2, 2, 41. Quid ais? quid tibi nomen est? et *Most.* 3, 1, 131. Nomen domini quaero quid siet. *Id. Ps.* 2, 4, 54. Quid nomen esse dicam ego isti servo? *Cha.* simia; et *Rud.* 4, 4, 116. In ensiculo quid nomen est paternum? (Dixi *videri:* neque enim haec me cogunt, ut *quid* pro *quod* accipiam.) ¶ *Quid ni?* cur non? πῶς οὔ; vehementer affirmantis est. *Cic. Or.* 2, 67. *f.* Cum rogaret eum, ut meminisset, quid ni, inquit, meminerim? *Ter. Heaut.* 5, 1, 34. Clinia haec fieri videbat? *Me.* quid ni? ¶ Et interposito verbo. *Pl. Ps.* 2, 2, 57. Quid ego ni teneam? *Ter. Ad.* 4, 5, 28. Quid illam ni abducat? Adde *Pl. Mil.* 4, 3, 27. et 4, 8, 1. ¶ Et addita negatione. *Sen. ep.* 52. *med.* Ut feratis de meliore suffragium, quid ni non permittam? ¶ Videtur etiam idem significare ac *quomodo?* et esse valde admirantis cum quadam ironia. *Cic. Fam.* 3, 7. *med.* Quid ni? Appius Lentulo, Lentulus Appio processit obviam: Cicero Appio noluit. *Petr. Sat.* 127. Quid ni? inquit illa: donas mihi eum, sine quo non potes vivere?

QUIDAM, quaedam, quoddam et quiddam, ὁ δεῖνα, τὶς, certus aliquis, unus. *Cic. Cluent.* 63. *med.* Quidam ex advocatis, homo et honoribus populi ornatus, et summa virtute praeditus, intelligere se dixit, etc. *Id. Fam.* 11, 21. Quidam de collegis nostris. *Id. Or.* 2, 3. Pudore a dicendo, et timiditate ingenua quadam refugisti; et *ib.* 74. Crassi responsum excellentis cujusdam est ingenii ac singularis; et *ib.* 1, 60. Adstrictus certa quadam numerorum moderatione; et *ib.* 3, 12. Cum sit quaedam certa vox Romani generis, urbisque propria. *Id. Fin.* 5, 2. Scis, me quodam tempore Metapontum venisse tecum. ¶ In distributionibus aut repetitur, aut similia subjiciuntur. *Cic. Top.* 21. Quibusdam quaestionibus alios, quibusdam esse alios aptiores locos. *Liv.* 45, 10. Excesserunt urbe quidam, alii mortem sibi consciverunt. *Colum.* 12, 19. Quidam quartam partem, nonnulli tertiam decoquunt. *Cic. N. D.* 1, 24. Corpuscula quaedam laevia, alia aspera, rotunda alia, partim angulata, curvata quaedam. ¶ Cum gen. *Tac. A.* 1, 49. Quidam bonorum caesi, postquam pessimi quoque arma rapuerant. ¶ Cum nominibus numeralibus, V. in ALIQUIS. ¶ Inter *quidam* et *aliquis* hoc interest, quod *quidam* dicitur de re aut persona certa et definita: *aliquis* de indefinita et incerta: ut si dicam, *est quidam qui me amat,* designo unum certum amantem mei: si dicam, *est aliquis qui me amat,* illud significo, esse nonnullos, qui me amant, non designando, quinam ii sint. Interdum tamen promiscue usurpantur. *Cic. Or.* 2, 10. Hesterno sermone remigem aliquem, aut bajulum nobis oratorem descripseras, inopem quendam humanitatis atque inurbanum. ¶ *Quoddam* et *quiddam* differunt, ut *quod* et *quid:* nempe illud adjectivum est, hoc substantivum. *Cic. Inv.* 1, 2. Nam fuit quoddam tempus, cum in agris homines vagabantur. *Id. Leg.* 3, 10. Fateor in ista ipsa potestate inesse quiddam mali. *Id. Acad.* 1, 9. Ut in his quiddam divinum esse diceret.

QUIDEM, adv. μὲν, γε, certe, profecto, sane. *Caes. B. C.* 1, 40. Sibi quidem persuaderi, eum neque suam, neque populi R. gratiam repudiaturum. *Cic. Att.* 2, 19. Tantum doleo, ac mirifice quidem. *Pl. Stich.* 1, 1, 10. Salvene, amabo? *Pi.* spero quidem, et volo. *Cic. Fat.* 2. Oratorias exercitationes non tu quidem reliquisti, sed certe philosophiam illis anteposuisti. *Id. Fam.* 6, 2. Misera est illa quidem consolatio, sed tamen necessaria. *Id. ad Brut.* 1, 3. *f.* Consules duos, bonos quidem, sed dumtaxat bonos, amisimus. *Id. Div.* 2, 44. In his locis, quae nos incolimus, post solstitium Canicula oritur, et quidem aliquot diebus: apud Troglodytas ante solstitium. *Id. Phil.* 11, 4. Cruciatus est a Dolabella Trebonius: et quidem a Carthaginiensibus Regulus. *Colum.* 1, 1. *med.* Nam quidem Diophanes Bithynius Uticensem totum Dionysium, per multa diffusum volumina sex epitomis circumscripsit. ¶ Post *ne* interjecto verbo, vehementius negat. *Caes. B. G.* 1, 38. Ne obsidibus quidem datis pacem redimere potuisse. V. NE. ¶ Jungitur cum aliis particulis affirmativis. *Cic. N. D.* 1, 21. Nisi tu aliquid dixisses, nihil sane ex me quidem audire potuisses. *Id. Att.* 6, 5. Nunc quidem profecto Romae es. *Pl. Stich.* 3, 2, 26. Unum quidem hercle certum promitto tibi. *Id. As.* 3, 1, 39. Te quidem edepol nihil est impudentius. *Id. Rud.* 5, 2, 13. Hoc quidem pol e rubigine factum est; et 5, 3, 12. Benigne facis. *La.* immo tu quidem hercle vero. *Lucr.* 5, 899. Flamma quidem vero, etc. ¶ Praesertim cum *certe:* et in principio si ponatur, *quidem* subjicitur; si post aliquod verbum (quod frequentius est) praeponitur. V. CERTE. *Cic. Tusc.* 1, 29. Ubi ubi est animus, certe quidem in te est. *Id. Verr.* 2, 2, 74. *f.* Hoc quidem certe manifestum erit. ¶ Et interposito verbo. *Id. Att.* 6, 3. *med.* De quo ipso nihil cupide agemus: sine tuo quidem consilio certe nihil. *Id. Prov. cons.* 17. Quam sapienter, non disputo: constanter quidem et fortiter certe. *Id. Brut.* 3. *med.* Volui id quidem efficere certe. ¶ Habet praeterea varios usus, servata semper affirmandi vi. Nam interdum ponitur pro *autem,* aut *vero.* *Cic. Marcell.* 9. *med.* Vagabitur modo nomen tuum longe atque late: sedem quidem stabilem non habebit. Alii omitt. *quidem.* *Nep. Con.* 2. Hunc adversus Pharnabazus habitus est imperator: re quidem vera exercitui praefuit Conon. *Id. A.* 2. *f.* Quare si quid amice de Romanis cogitabis, non imprudenter feceris, si me celabis: cum quidem bellum parabis, te ipsum frustraberis, si non me in eo principem posueris. ¶ Item pro *saltem.* *Cic. Att.* 9, 2. *med.* Non video causam, cur ita sit, hoc quidem tempore. ¶ Pro *etiam.* *Pl. Bacch* 1, 2, 3. Ita me Dii ament, ut Lycurgus mihi quidem videtur posse hic ad nequitiam adducier. ¶ Ut Graecorum μὲν, ita *quidem* distributioni servit et connectendo sermoni. *Cic. Att.* 8, 11. Atque hoc nostra gravior est causa, quam illorum, quod illi quidem alterum metuunt, nos utrumque. *Id. Acad.* 4, 5. P. Crassum, et P. Scaevolam ajunt Ti. Graccho auctores legum fuisse: alterum quidem, ut videmus, palam; alterum, ut suspicamur, obscurius. *Id. Tusc.* 1, 22. *med.* Dicaearchus quidem, et Aristoxenus, nullum omnino animum esse dixerunt. ¶ Habet et alios usus, qui cum vix designari possint, lectione tamen multa deprehendi possunt. *Nep. Att.* 11. Non florentibus se venditavit, sed afflictis semper succurrit: qui quidem Serviliam Bruti matrem, non minus post mortem ejus, quam florentem coluerit. Hic habet vim v. *nam;* et *ib* 14. Quod nos quidem jucundissimum arbitramur. *Id. Cat.* 2. Neque hoc per senatum efficere potuit: cum quidem Scipio in civitate principatum obtineret. *Virg. G.* 2, 124. ubi aera vincere summum Arboris haud ullae jactu potuere sagittae: Et gens illa quidem sumptis non tarda pharetris. Plura observari poterunt, praesertim apud comicos, in sermone familiari. ¶ [*Confund. *quidem* et *quid ita.* V. *Beier.* ad *Cic. Fragm.* 42. *b quidem* et *quoque.* *Id.* ad *Off.* 1. p. 258. sq. *quidem* et *equidem.* *Id.* ad *Cic. Fragm.* 221. *a.*]

QUIDNAM. V. QUISNAM.

QUIDNI. V. QUID.

QUI DUM? V. QUI, ablat.

QUIDQUID. V. QUISQUIS.

QUĬES, ētis, f. ἡσυχία, παῦσις, requies, cessatio, vacatio, otium, remissio, laxamentum. *Cic. Or.* 1, 1. Qui locus quietis et tranquillitatis plenissimus fore videbatur, in eo maximae moles molestiarum, et turbulentissimae tempestates exstiterunt. *Id. Dejot.* 13. *extr.* Omnem tranquillitatem et quietem senectutis acceptam refert clementiae tuae. *Id. Coel.* 17. Quem non quies, non remissio delectarent. *Id. Cat.* 4, 4. Mors laborum ac miseriarum quies est. *Sall. Jug.* 70. Vulgus quieti et otio advorsum. *Plin. Pan.* 79. *med.* Labores otio et quiete recreare. *Sall. Jug.* 108. Multi, vulneribus acceptis, neque fugere posse, neque quietem pati. *Lucr.* 4, 846. fessum corpus mandare quieti. *Caes. B. C.* 2, 14. Ex diutino labore quieti se dare; et *B. G.* 5, 39. *f.* Ne nocturnum quidem sibi tempus ad quietem relinquebat; et *ib.* 7, 41. Tribus horis noctis exercitui ad quietem datis; et *ib.* 6, 26. Quietem capere. *Suet. Tib.* 15. Totum se ad quietem conferre. ¶ In plur. num. *Cic. Off.* 1, 29. Ludo et joco uti licet, sicut somno et quietibus ceteris. [**Sall. Cat.* 15, 4. neque quietibus neque vigiliis sedari poterat: ubi *Kritz.* notat: non inusitatum esse tale dicendi genus in iis vocabulis, quae aliquem statum significent, eumque talem, qui non generatim cogitetur, sed aut multis vicibus repetitus, aut in multis rebus conspiciendus: coll. *Heus.* ad *Cic. Off.* 1, 22, 15. 32, 2.] ¶ Metonymice est locus, ubi quies capitur. *Lucr.* 1, 404. Namque canes ut montivagae persaepe ferai Naribus inveniunt intectas frunde quietes, *h. e.* cubilia. ¶ Metaphorice. *Nep. Att.* 7. Attici quies tantopere Caesari fuit grata, ut, etc., *h. e.* abstinentia ab armis, et a partibus. *Sall. Cat.* 32. Ex summa laetitia atque lascivia, quae diuturna quies pepererat, repente omnes tristitia invasit, *h. e.* pax. Sic *Ov. Pont.* 2, 2, 77. Adde triumphatos modo Paeonas, adde quieti Subdita montanae brachia Dalmatiae. Sic *Tac. G.* 14. Ingrata genti quies, et facilius inter ancipitia clarescunt. *Virg. G.* 2, 344. Si non tanta quies iret frigusque caloremque Inter, *h. e.* veris tranquillitas. *Plin.* 18, 26, 62. Quies ventorum. *Stat. Silv.* 2, 2, 26. pelagi. ¶ Singulare est illud *Plinii* 16, 16, 28. In primis vero materies honorata buxo est raro crispanti, nec nisi radice: cetero lenis quies materiae, silentio quodam, et duritie ac pallore commendabilis, *h. e.* aequabilis venarum cursus, laevis, enodis, et instar amnis per plana decurrentis, lene et quiete fluens. V. QUADRIFLUVIUM. ¶ Saepe de somno dicitur, quae vera est quies corporis; item de visis, quae in somno obveniunt. *Cic. Div.* 2, 66. A der somno est consopitus: tum secundum q visus ei dicitur draco, etc. *Pl. Curc.* 2, 2, 2 lum, quod in quiete tibi portentum est. *Suet.* 81. et *Tac. H.* 4, 83. Per quietem. *Virg. A.* jacentem dulcis, et Vix primos inopia quies l rat artus; et *ib.* 6, 521. pressitque alta quies cidaeque simillima morti; et *ib.* 12, 908. ve somnis, oculos ubi languida pressit Nocte quies *Octav.* 116. membra cum solvit quies. *Ov. F* 205. Nec pudor, in stipula placidam cepisse tem. *Petr. Sat.* 104. cum prostrata sopore membra quies. *Val. Fl.* 8, 80. dare permiss quieti. *Cic. Div.* 1, 30. Ire ad quietem; Quieti se tradere. ¶ De somnio. *Stat. Th.* 1 vanae nec monstra quietis, Nec somno compe quor; et *ib.* 324. praesaga quies. ¶ De sop tali. *Virg. A.* 10, 745. et *ib.* 12, 309. Olli quies oculos, et ferreus urget Somnus. ¶ D morte. *Prop.* 2, 21, 27. Quod si forte tibi rarint fata quietem, etc. ¶ Poetice *Quies* c a *Stat. Th.* 10, 89. servare una cum Obliviis antri, ubi Somnus cubat. Quin ipsa habita est et a Romanis culta: habuitque fanum extra portam Collinam via Labicana, ut ex *Livio* stat 4, 41. V. *August. C. D.* 4, 16. et QUIETA ¶ Vetustissimi *quies, -ei,* declinarunt, teste *Pr* 703. unde *requiei.* *Afr. ib.* Sollicito corde c non potitur nunc quie. *Naev. ib.* Suavi quie Olim etiam *quies, etis,* adjective usurpatum *Naev. ib.* p. 704. Jamque ejus mentem fortuna rat quietem, *h. e.* quietam. *Licin. Macer ib* minimo opere milites quietes volebant esse. *inquies.*

QUĬES, adj. V. v. praec.

QUĬESCENTĬA, ae, f. quies. *Firm. Math.* *med.* Post quiescentiam calamitatibus implicat

QUĬESCO, is, evi, etum, n. 3. ἡσυχάζω, in te sum, conquiesco, cesso a labore, in otio Syncopen patitur saepe in praeteritis, *quierim,* *sem, quiesse,* etc. *Sen. ep.* 3. *f.* Et quiescenti dum, et agenti quiescendum est. *Cic. Somn.* 2. Renovat pristina bella, nec potest quiescere *Att.* 9, 10. *f.* Scribis Peducaeo quoque nostro ri, quod quierim, *h. e.* bello et partibus me no scuerim. *Id. Planc.* 37. Quae *(tela)* si viginti sem dies, in aliorum jugulum consulum recidi *Pl. Mil.* 2, 2, 59. Nunquam hodie quiescet, quam id, quod petiit, perficit. *Val. Fl.* 2, 4 velut ignota captus regione viarum, Noctivagu carpit iter, non aure quiescit, Non oculis. *Caes.* 16. Dimissis lictoribus, abjectaque prae domum clam refugit, pro conditione temporum turus, *h. e.* a contentionibus civilibus temperat ¶ Refertur ad animum. *Pl. Mil.* 3, 3, 52. Po ut hominem mihi des? quiescas cetera, *h. e.* d teris ne sollicitus sis. *Id. Men.* 3, 2, 1. Poti quiescas, si ego tibi hanc hodie probe concinn referam temperi? *Ter. Ph.* 4, 3, 64. Nihil do puratus me ille ut etiam irrideat. *Chr.* Quaeso dabo: quiesce. *Auct. ad Her.* 4, 54. Quiesce tu jus pater cubito se emungere solebat. ¶ Per ecdochen est omittere, desinere. *Hor. A. P.* Indoctusque pilae, discive, trochive, quiescit *Most.* 5, 2, 51. Quiesce hanc rem modo petere. 2, 28. Statuere atque edicere quiescebant. ¶ genit. Ἑλληνισμὸς est. *Claud. Quadrig.* ap. *Ge* 12. Manu significare coepit, utrinque quiesceren gnae: facta pausa est. Simile est illud: *abstineto rum,* et *desine querelarum,* quae *Horatii* sunt. Qu tamen leg. *quiescerent pugnare.* ¶ Pro permit *Cic. Att.* 7, 9. Aut si per tribunos plebis non p tur, tamen quiescat, rem adduci ad interregnun Item abstinere a petulantia, inquietum, insole non esse. *Ter. Andr. prol.* 22. Dehinc ut quies porro moneo. *Cic. Caecin.* 25. Nimia ista, qua minatur in civitate potentia, in hoc solo genere scit. ¶ Huc pertinet formula illa magistratus, imperatoris, imperium inhibentis, et commina *Liv.* 3, 48. Proinde quiesse erit melius. *Id.* 4 *med.* Malum quidem militibus meis, nisi quieve ¶ Per metalepsin sumitur pro dormire. *Cic. Ver* 4, 14. Eo cum venio, praetor quiescebat. *Pl. Au* 2, 2, 100. et *Merc.* 2, 3, 36. Quievi in navi no perpetem. *Appul. Met.* 9. Somnum humanum qu *Curt.* 4, 13. Somno quiescere. ¶ De mortuis. *fragm. Trag.* 39. *Burm.* Patrono meo ossa quiescant. *Inscr.* ap. *Grut.* 569, 12. Arcadi, ossa ne quiescant. *Virg. A.* 1, 249. placida compo pace quiescit. *Ov. Ib.* 305. Nec tua, quam Py felicius ossa quiescant. ¶ Et pro tacere. *Ov. T* 1, 3, 27. Jamque quiescebant voces hominumque numque. *Val. Fl.* 3, 358. tandemque quiescunt sona pervigili planctu juga. ¶ Tribuitur et r inanimis pro jacere, stare, non moveri. *Virg. A.* 835. procul aerea ramis Dependet galea, et p gravia arma quiescunt. *Id. ib.* 6, 226. Postquam lapsi cineres, et flamma quievit; et *ib.* 7, 6. p quam alta quierunt Aequora. *Petr. Sat.* 123. Non gnavit humus, mitique horrore quievit. *Plin.* 13, 22. Quiescentes Nili aquae, *h. e.* decrescentes: non amplius crescentes. *Id.* 17, 5, 3. Terra uti intelligitur, quoties intermissa cultura, quievit;

, 35. *n.* 8. Quiescere ventos sationis die, utilis-n. ℙ Reperitur etiam active positum pro quie-facio. *Sen. Herc. Oet.* 1584. Ante descendet gla-Ursae Sidus, et ponto vetito fruetur, Quam laudes populi quiescant. Potest tamen subaudiri e vel *praedicare*. Nonnulli lexicographi afferunt ad ex *Plauto Most.* Quiesce hunc tumultum, qui nte ostium. Sed vereor ut haec *Plauti* sint, quae reperire non potui. *Serv.* ad *Virg. Ecl.* 8, 4. sco duplicem habet significationem: et aliter di-*quiesco ego*, et aliter *quiesco servum*. V. RE-ESCO. ℙ Impersonaliter *Ter. Andr.* 4, 2, 8. us quidem quam facile potuerat quiesci, si hic set. ℙ Quidam grammatici ap. *Gell.* 6, 15. ant inter se, utrum *e* littera in hoc verbo corre-sse debeat, an producta, *h. e.* utrum exili an-que sono efferenda sit, an pleniore et latiore. REVIS.

UIESCĬTUS, a, um, part. a *quiesco*, unde *s* per syncopen. *Inscr.* non opt. notae ap. *Don.* . *n.* 11. Aeliae Romanae filiae bene quiescitae, . *e.* quae quievit. *F.*]

IĒTALUS ab antiquis dicebatur Orcus. *Festus.* eg. *quietalis*. Est autem a *quiete* dictus, quia i quiescunt.

IĒTĀTOR, oris, m. quietem afferens. In duo-ummis Diocletiani ap. *Med.* p. 428. in aversa Juppiter dicitur *Quietator Augg.*, quasi nempe vente quietem a laboribus post imperii abdica-n ille obtinuerit. Hinc in nummis ejusdem, et niani post eorum abdicationem cusis saepissime r *Quies Aug.* vel *Quies Augg.* cum ejusdem effigie. V. QUIES.

ĒTĒ, adv. ἡσύχως, tranquille, pacate, pla-*Cic. Fin.* 1, 16. *med.* Quod aptissimum est iete vivendum. *Id. Sen.* 5. Est etiam quiete, e, et eleganter actae aetatis placida ac lenis us. *Liv.* 27, 12. Quietius deinde, tranquil-e hostem bellaturum, multis verbis adhorta-lites. *Caes. B. C.* 3, 4. *f.* Nostri quietissime perunt.

IĒTILLUS, a, um, adj. dimin. quieti. Est R. *Inscr.* ap. *Mur.* 803, 3. Carisia Quie-*F.*]

ĒTO, as, a. 1. et Quietor, aris, dep. 1. quie-acio, paco, tranquillo. Agnoscitur a *Prisc.* 99., ubi ea verba recenset, quae tam activa, passiva positione idem significant, ut *mereo* , *partio partior*, etc.

ĒTORĬUM, ii, n. sepulcrum, in quo mortui int, ἀμπανστήριον. *Inscr.* ap. *Grut.* 810, 2. . Mutius Nolanus quietorium hoc sibi vivens , etc. Adde aliam ap. *eund.* 1131, 11.

ĒTŪDO, inis, f. ἠρεμία, ἡσυχία *Gloss. Cy-* . *A.*

ĒTUS, a, um, adj. ἥσυχος, a labore aut cura , tranquillus, compositus, placidus. *Ter.* , 2, 46. Sex ego te totos, Parmeno, hos men-etum reddam, ne sursum deorsum cursites, sque ad lucem vigiles. *Cic. Tusc.* 2, 1. Ani-ieto vivere; et *ib.* 5, 6. *f.* Animi quietus et is status cernitur, cum perturbatio nulla est, overi queat. *Id. Rosc. Com.* 15. Soluto et animo esse. *Id. Sen.* 23. Otiosam aetatem, tam sine ullo labore et contentione traducere. r. 2, 28. Integri, quieti, otiosi homines. *Id.* Est decorus sermo senis, quietus et remis-*Id. Verr.* 2, 4, 19. Homo quietissimus. *Vell.* . Vir ingenio mitis, moribus quietus. *Pl.* 4, 2, 6. Meminero, de istoc quietus esto, *h.* rus, nihil sollicitus: quo modo etiam *Ter.* . 4, 5, 1. locutus est. ℙ De his, qui bello nt, et qui in discidiis civilibus neutri parti ent. *Sall. or. ad Caes. de Republ. ord.* 1, 2. es concurrere in castra tua, et aperte quietis , rapinas minitari. *Nep. Pel.* 4. Hoc jam tempore, quoad cum civibus dimicatum est, uietus fuit. *Just.* 7, 6. Non contentus sub-bella, ultro etiam quietos lacessit. ℙ Et ambitione, et studio contendendi ad honores ieni. *Plin. ep.* 10, 7. Ad quam spem (*prae-* alioqui quietissimum hortatur et natalium r, et summa integritas. *Id. ep.* 7, 31. Vir integer, quietus, ac paene ultra modum ve-s. ℙ De aliis rebus. *Cic. Cat.* 2, 9. Hono-uos quieta republica desperant, perturbata n se posse arbitrantur. *Caes. B. G.* 5, 58. auloque habuit post id factum Caesar quie-Galliam, *h. e.* pacatiorem. *Varr. R. R.* 2, qui demptis testiculis fiunt quietiores, *h. e.* tiores. *Colum.* 12, 50. *f.* Videtur plus olei quam recens bacca reddere, *h. e.* quae in aliquamdiu jacuit. *Hor. Od.* 3, 29, 40. ra diluvies quietos Irritat amnes, *h. e.* leni-ideque fluentes. *Id. Epod.* 10, 11. quietiore ferri. *Virg. A.* 5, 216. columba aere la-eto Radit iter liquidum. ℙ *Quieti*, mortui. *Ecl.* 1, 38. si sentire datur post fata quietis. *tus* dicitur etiam qui quieti seu somno indul-*ac. A.* 1, 49. Quos simul vescentes dies, si-etos nox habuerat. ℙ *Quietum, i*, n. usur-ro aere quieto ap. *Petr. Sat.* 131. Premebat soluta marmoreis cervicibus aureum torum, myrtoque florenti quietum verberabat. ℙ Est et-iam cogn. R, ut C. Fulvius Quietus, Macriani filius, unus ex XXX. tyrannis, quorum vitam narrat *Tre-bellius.* Is occisus est ann. a Chr. n. CCLXII.

QUĬLĬBĔT, quaelibet, quodlibet, ὁστισοῦν, qui-vis, quicumque, *h. e.* quemcumque ex multis libet eligere, vel capere. Neutrum *quodlibet* est adjecti-num, *quidlibet* substantivum. *Cic. Rosc. Am.* 3. Si aut causa criminis, aut facti suspicio, aut quaeli-bet denique vel minima res reperietur, quamobrem, etc. *Id. Acad.* 4, 43. Ad vos nunc refero: quem se-quar? modo ne quis illud tam ineruditum absurdum-que respondeat: quemlibet, modo aliquem. *Hor. Od.* 3, 3, 38. qualibet exsules In parte regnanto beati, Dum, etc. *Id. Sat.* 1, 3, 126. do nomen quodlibet illi. *Id. Ep.* 1, 6, 53. Cuilibet hic fasces dabit. *Liv.* 2, 49. Quibuslibet temporibus. *Pl. Poen.* 4, 2, 38. Quem ament igitur? *Sy.* alium quemlibet, nam nostrorum nemo dignus est. *Hor. A. P.* 9. pi-ctoribus atque poetis Quidlibet audendi semper fuit aequa potestas. *Id. Ep.* 1, 17, 27. Alter purpureum non exspectabit amictum: Quidlibet indutus celeber-rima per loca vadet. ℙ Jungitur cum *unus. Liv.* 9, 17. *f.* Id vero erat periculum, ne solertius, quam quilibet unus ex iis, quos nominavi, castris locum caperet. *Id.* 42, 42. Queratur unus quilibet militis mei injuriam. ℙ Urbane dicitur de iis, in quibus nullus est delectus, nihil singulare, aut eximium: et contemptum quendam significat. *Cic. Fin.* 3, 7. Ut enim histrioni actio, saltatori motus, non quili-bet, sed certus quidam est datus: sic vita agenda est certo genere quodam, non quolibet. *Id. Div.* 2, 34. Hic (*in auspiciis captandis*) apud majores no-stros adhibebatur peritus, nunc quilibet. *Ov. Met.* 2, 388. Quilibet alter agat portantes lumina currus. *Plin.* 7, 28, 29. Bis ab Annibale captus, neque enim cum quolibet hoste res fuit. *Liv.* 6, 40. Si Claudiae familiae non sim, nec ex patricio sanguine ortus, sed unus Quiritium quilibet. *Cajus. Dig.* 2, 8, 5. Sane non quaelibet injuria est, duci in jus eum, qui satis idoneum fidejussorem det, *h. e.* non vulgaris, non levis.

*QUILON sive Cylon, i, n. jus gelatum. *Veg. Vet.* 3, 38. Si cylon feceris, per cornu digeres, et reparabitur. Quem ad locum V. doctissimam *Ges-neri* notam, *Id. ib.* 66. Glutis taurinae semiunciam, aceti acerrimi hemina dimidia conjungitur; et fer-vet, ut quilon fiat. ℙ Cognatae voces sunt *quatus* pro *cyathus*, ac *quima* pro *cyma. B. A.*

QUĪMĀTUS, us, m. πενταετία, aetas quinque an-norum. *Plin.* 8, 45, 70. de bobus: Feminis vita quindecim annorum longissima, maribus viginti: ro-bur in quimatu. In MSS. *Hard.* legitur *quinquen-natu.* Vetus quoque editio anni 1469. habet *V. natu.*

QUIN? τί μή; cur non: ex *quine* per apocopen, ut *seu* a *sive: ne* pro *non* posito. *Cic. Rab. perd.* 6. Quin continetis vocem, indicem stultitiae vestrae, testem paucitatis? *Liv.* 1, 57. Quin conscendimus equos, invisimusque praesentes nostrarum ingenia? *Ter. Heaut.* 4, 7, 4. Quid stas, lapis? quin accipis? *Virg. A.* 4, 99. Quin potius pacem aeternam pactos-que Hymenaeos Exercemus? *Curt.* 5, 7. Quin igi-tur ulciscimur Graeciam, et urbi faces subdimus? ℙ Extra interrogationem est *quia non. Cic. Fam.* 4, 7. *in.* Non quin ipse dissentiam, sed quod, etc. *Liv.* 2, 15. *in.* Non quin breviter reddi responsum potuerit, ideo, etc. sed ut, etc. ℙ Post verba du-bitandi, et similia. *Cic. Dom.* 26. *med.* Non quod dubitaret, quin ab isto nihil jure esset actum, sed ne quis, etc. *Caes. B. G.* 1, 4. *extr.* Non esse du-bium, quin totius Galliae plurimum Helvetii pos-sent; et *ib.* 4. Neque abest suspicio, quin ipse sibi mortem consciverit. *Cic. Fl.* 27. Quis ignorat, quin tria Graecorum genera sint? et *ib.* 17. Dubitatis, quin nobilissimum civem vindicetis? ℙ Est etiam *qui non. Id. Verr.* 2, 3, 59. *med.* Cum nemo esset, quin hoc se audisse liquido diceret; et *ib.* 2, 4, 4. Messanam nemo venit, quin viderit. ℙ Et *quo non:* nam *qui* est etiam ablativus casus. *Id. Att.* 1, 1. *med.* Dies fere nullus est, quin hic Satrius domum meam ventitet. ℙ Refertur et ad alios casus rela-tivi. *Id. Verr.* 2, 4, 1. Nego ullum vas fuisse, ul-lam gemmam, quidquam ex auro, signum ullum; nego ullam picturam fuisse, quin conquisierit, in-spexerit, quod placitum sit, abstulerit. *Ter. Ph.* 4, 4, 16. Nihil est, quin male narrando possit de-pravarier. *Cato* ap. *Gell.* 17, 13. Haud eos eo post-remum scribo, quin populi et boni et strenui sint, *h. e.* non ideo scribo, quod non sint, etc. ℙ Signi-ficat etiam *quo minus, ut non:* post quodlibet ver-bum et particulam negantem. *Cic. Att.* 12, 27. Fa-cere non possum, quin ad te mittam. *Ter. Eun.* 5, 2, 2. Ut nullo modo introire possem, quin me vide-rent. *Cic. Att.* 11, 15. *f.* Prorsus nihil abest, quin sim miserrimus. *Id. Inv.* 2, 28. *med.* Ut de his non modo non necesse sit, sed ne utile quidem, quin mox judicium fiat, exspectare. *Id. Quint.* 9. Cum causae nihil esset, quin secus judicaret. *Id. Q. Fr.* 3, 3. De aqua et via nihil praetermisi, quin enu-cleate ad te scriberem. *Virg. G.* 2, 516. Nec re-quies, quin aut pomis exuberet annus, Aut fetu pe corum, etc. *Liv.* 32, 21. *med.* Quid recusare pot-est, quin et socii sibi consulant. *Pl. Cas.* 2, 8, 68. Tribus non conduci possim libertatibus, quin ego illis hodie comparem magnum malum, quinque hanc omnem rem meae herae jam faciam palam. ℙ Ta-cite subest praemissa negatio in his *Quadrigarii* ap. *Gell.* 17, 13. Romam venit: vix superat, quin trium-phus decernatur, *h. e.* parum abest, quin; et *ib.* Paene factum est, quin castra relinquerentur. V. *Gell.* ℙ *Quin ut* pro quo minus, v. *ut* redundante. *Pl. Aul.* 2, 1, 12. Neque aequum est, occultum id haberi, neque per metum mussari, quin participem ego te, et tu me ut facias. ℙ Praeterea *quin* saepe valet immo, immo etiam. *Ter. Heaut.* 3, 3, 20. Credo: neque id injuria: quin mihi molestum est. *Id. Andr.* 1, 1, 18 Quin tu uno verbo dic, quid est, quod me velis. *Cic. Fam.* 7, 30. Te nec hortor, nec rogo, ut domum redeas, quin hinc ipse evolare cu-pio. *Id. Mil.* 29. Quin sic attendite judices, etc. *Liv.* 26, 19. *med.* His miraculis nunquam ab ipso elusa fides est: quin potius aucta. *Cic. Att.* 1, 13. *med.* Quin immo leviter inter se dissident. Alii leg. *qui nunc. Plin. ep.* 4, 9. *med.* Placuit sententia Cae-pionis, quin immo consurgenti ei acclamatum est. (Scribitur et *quinimmo* conjunctim.) *Cic. Att.* 13, 26. Credibile non est, quantum scribam die: quin etiam noctibus, nihil enim somni; et *ib.* 14, 21. Quin etiam hoc ipso tempore multa ὑποσόλοικα. *Virg. A.* 2, 768. Ausus quin etiam voces jactare per um-bram, Implevi clamore vias. (Sunt qui conjunctim scribunt *quinetiam.*) *Liv.* 35, 26. *f.* Nihil ea res animum militaris viri imminuit, quin contra plus spei nactus, etc. ℙ *Quin tamen*, nihilominus ta-men. *Lucr.* 2, 29. Quin tamen inter se prostrati in gramine molli, Propter aquae rivum, jucunde cor-pora curant. Alii leg. *attamen:* alii *cum tamen:* in his *Macr. Sat.* 6, 2. ℙ Festivam salsamque hujus particulae repetitionem habes ap. *Pl. Cas.* 3, 4. a *v.* 9. usque ad 19. ℙ Pro sane, omnino. *Id. Merc.* 2, 3, 77. et 5, 4, 47. Hercle quin tu recte dicis: et tibi assentior ego. ℙ Loco particulae *nisi. Cato* ap. *Gell.* 17, 13. Neque satis habuit, quod eam in occulto vitiaverat, quin ejus famam prostitueret. (Dixi, loco particulae *nisi.* Ceterum ne hoc quidem loco vim suam mutat, qua *immo* significat. Est enim sententia: neque satis habuit eam in occulto vitiasse, immo ejus famam prostituit.) ℙ [*Conf. *quin* et *quod.* V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 237.]

QUĪNAM. V. QUISNAM.

QUĪNĀRĬUS, a, um, adj. πενταδικός, quinque con-tinens. *Front. Aquaed.* 25. Modulus appellatus qui-nario nomine; et *mox:* Quinaria (*fistula*) dicta a diametro quinque quadrantum. *Plin.* 31, 6, 31. Fi-stulae, si quinariae erunt, sexaginta pondo pendere; si octonariae, centena. V. DENARIUS. ℙ *Quina-rius nummus*, et *quinarius* absolute, argenteus fuit, dimidium denarii. V. VICTORIATUS. *Varr. L. L.* 4, 36. *med.* Denarii, quod denos aeris valebant: qui-narii, quod quinos. *Plin.* 33, 3, 13. Placuit dena-rium (*permutari*) pro decem libris aeris: quinarium pro quinque. ℙ Quinarium numerum *Serv.* ad *Virg. G.* 1, 277. tradit Minervae esse consecratum, quia sterilis est: unde etiam omnia sterilia quinta luna nata esse dicuntur. Ob aliam causam laudat hunc numerum *Macr. Somn. Scip.* 1, 6. *med.*

QUĬNCENTI, ae, a, adj. numer. idem ac quingen-ti, ap. veteres. *Festus:* Quincentum, et producta pri-ma syllaba, et per C litteram usurpabant antiqui.

QUINCTĬĀ Gens. V. QUINTIUS.

[QUINCTĬĀLIS, e, adj. ad Quinctium pertinens, ut *Quinctialis Lupercus* idem ac Quintilianus. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 457. *n.* 77. Q. Considius Q. L. Eros Lu-percus Quinctialis vetus. *F.*]

QUINCTĬĀNUS. V. QUINTIANUS.

QUINCTĬLĬĀNUS. V. QUINTILIANUS.

QUINCTĪLIS. V. QUINTILIS.

QUĬNCUNCĬĀLIS, e, adj. ad quincuncem spe-ctans, ut Quincuncialis figura, quae quincuncem re-fert, πεντάστιχος. *Plin.* 17, 11, 15. In disponendis arboribus, arbustisque, ac vineis quincuncialis ordi-num ratio vulgata, et necessaria, non perflatu modo utilis, verum et aspectu grata, quoquo modo intuea-re, in ordinem se porrigente versu. V v. sq. ℙ *Quincuncialis herba*, quae mensuram quincuncis unius pedis habet, h. e. septenos fere digitos. *Plin.* 27, 11. 74. de lithospermo: Herba quincuncialis fe-re, foliis duplo majoribus, quam rutae. *Id.* 9, 48, 72. Quincuncialis magnitudo.

QUĬNCUNX, uncis, m. quinque unciae, vel quin-que habens uncias. *Hor. A. P.* 327. si de quincunce remota est Uncia, quid superat? *Front. Aquaed.* 28. et 40. Senaria fistula capit quinariam unam quincun-cem, sicilicum. *Colum.* 12, 28. Irim cribatam, quae sit instar pondo quincuncem et trientem. ℙ Est et-iam mensurae genus, capiens quinque cyathos, h. e. quasi dimidium sextarii, uno cyatho minus. Sexta-rius enim duodecim cyathos continet: ejus dimidium sunt sex cyathi, quae est hemina; si unum demas, quincunx. *Mart.* 1, 28. Hesterna tibi nocte dixera-mus, Quincunces, puto, post decem peractos, Coena-res hodie, Procille, mecum, *h. e.* post epotos cya-thos quinquaginta a multis simul convivis. *Id.* 11, 36. Quincunces, et sex cyathos, bessemque bibamus, Caius ut fiat, Julius, et Proculus, *h. e.* quinque cya-thos, deinde sex, postea octo: totidem enim litteras

habent ea nomina: qua de re V. 1, 72. et 8, 51. V. etiam BIBO. ¶ *Quincunx hereditatis* ap. *Plin. ep.* 7, 11. sunt quinque partes hereditatis in duodecim divisae. ¶ De usura, qua ex singulis centenis assibus quinque unciae, seu quinque unius assis partes quolibet mense, seu quotannis quinque asses percipiuntur. *Pers.* 5, 149. Quid petis? ut nummi, quos hic quincunce modesto Nutrieras, pergant avidos sudare deunces? ¶ Adjective. *Scaevola Dig.* 46, 3, 102. *f.* Titius mutuam pecuniam accepit, et quincunces usuras spopondit. *Inscr.* in *Giorn. Arcad.* T. 28. p. 356. L. Fabio Hermogeni flamini Divi Hadriani, qui ob honores ei habitos HS. L̄. M̄. N̄. dedit, ex quorum usuris quincuncibus quotannis XIII. Kal. Aug. die natali ejus etc. ¶ *Quincunx jugeri* ap. *Colum.* 5, 1. *med.* est respectu jugeri, quod quinque unciae respectu assis aut librae. ¶ *Quincunx* etiam dicitur ordo, quo arbores ita disponuntur, ut quinque unciarum figuram referant: olim enim quinque unciae sic scribebantur ≂~≂ vel ◡◡◡ vel —–—: hinc etiam triens sic ≂≂; quadrans vero sic ≂ vel ≂~ V. *Marin. Frat. Arv.* p. 227. et 259. *Quint.* 8, 3. Quid illo quincunce speciosius, qui, in quamcumque partem spectaveris, rectus est? *Cic. Sen.* 17. Proceritates arborum, et directi in quincuncem ordines. *Colum.* 3, 13. Nonnulli omnem vitem per denos pedes in quincuncem disponunt, ut more novalium terra transversis adversisque sulcis proscindatur. *Caes. B. G.* 7, 73. Ante hos *(cippos)* obliquis ordinibus in quincuncem dispositis scrobes fodiebantur. Adde *Varr R. R.* 1, 7. V. *Plin. l. c.* in v. praec.

QUINCŬPĔDĂ, ae, f. regula, seu pertica quinque pedum longitudine, notis pedum, et unciarum distincta, qua metiendis aedificiis utebantur. *Mart.* 14, 92., cujus lemma est *Quincupeda:* Puncta notis ilex, et acuta cuspide clausa Saepe redemptoris prodere furta solet, *h. e.* pertica ex ilice. V. DECEMPEDA.

QUINCUPLEX, icis, adj. πενταπλοῦς, quinquies multiplicatus, ut *Quincuplices*, scilicet pugillares quinque tabellarum. *Mart.* 14, 4., cujus lemma est *Quincuplices:* Caede juvencorum domini calet area felix, Quincuplici cera cum datur altus honor, *h. e.* victimae immolantur, cum Domitianus novum consulatum init, et pugillares quinque tabellis ceratis constantes distribuuntur. V. PUGILLARES.

QUINDĔCĬES, adv. δεκαπεντάκις, quindecim vicibus. *Cic. Verr.* 2, 2, 25. Ad illa sestertia quingenta millia hereditaria accessit ipsius antiqua sestertium quindecies pecunia. *Mart.* 7, 10. Dicere quindecies poteram: quid pertinet ad te?

QUINDĔCIM, δεκαπέντε, nomen numeral. cardinale indecl. *Pl. Ps.* 1, 1, 51. Quindecim miles minas dederat. *Caes. B. G.* 1, 15. Dies circiter quindecim.

[QUINDĔCIMPRĪMI, orum, m. plur. quindecim viri principes ex decurionibus. V. DECEMPRIMI et DECURIO. *Caes. B. C.* 1, 35. Evocat ad se Caesar Massiliensium quindecimprimos: cum iis agit, ne initium inferendi belli ab Massiliensibus oriatur. Docet *Strabo* 4. p. 271. *ed. Amst.* optimates Massiliensium fuisse sexcentos, his praefuisse quindecim, his rursus tres. *Inscr.* ap. *Mur.* 626, 1. C. Memmio Macrrino Q̄. N̄. Vir. Massil., Q̄., Ī. Vir. Q̄. Q̄., item praefecto pro Ī. Viro Q̄. Q̄. etc. Fortasse hic pro Q̄. N̄. legendum X̄V̄. *F.*]

QUINDĔCIMVĪRĀLIS, e, adj. ut Sacerdotium quindecimvirale, *h. e.* quindecimvirorum sacris addictorum, ap. *Tac. A.* 11, 11.

QUINDĔCIMVĪRĀTUS, us, m. dignitas quindecimvirorum. *Lampr. Alex. Sev.* 49.

QUINDĔCIMVĪRI, orum, m. magistratus quindecim virorum. Quindecimviri Sibyllini, seu quindecimviri sacrorum faciundorum, erant quindecim sacerdotes, qui libris Sibyllae legendis, carminibusque interpretandis praeerant. Ad hos etiam ludorum saecularium procuratio pertinebat. Insigne hujus sacerdotii fuit tripus Apollinis, ut videre est in nummis ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 6. p. 316., et in lapidibus ap. *Ignarr. de phratr.* p. 154. Primum a Tarquinio Superbo duo viri ad hoc sacerdotium creati sunt (*Dionys. Halic.* 4, 62.); deinde cum plebs in partem magistratuum et sacerdotium venire vellet, decem, quinque ex patribus, totidem ex plebe (*Liv.* 6, 37. et 42.); tandem a L. Sulla quindecim (*Ser.* ad *A.* 6, 73.) *Hor. Carm. saec.* 70. Quaeque Aventinum tenet, Algidumque Quindecim Diana preces virorum Curet. *Tac. A.* 6, 12. *extr.* Notioni quindecimvirum is liber subjicitur. ¶ In veterib. libris fero hoc modo scribitur *XV. viri.* Sic et Decemviri *X. viri.* Septemviri *VII. viri.* Sexviri, aut Seviri *VI. viri*, etc. ¶ Si *Servio* habenda est fides, ad *A.* 6, 73., etiam ante Sullae tempora quindecimviri fuerunt: postea is numerus usque ad LX. auctus est, retento tamen quindecimvirum nomine. Alii pro *LX.* leg. *XL.* ¶ In sing. num. *Suet. Caes.* 79. L. Cotta quindecimvirum sententiam dicturus. *Tac. A.* 6, 12. *in.* Caninius Gallus quindecimvir postulaverat. *Gell.* 1, 12. Flamen, aut augur, aut quindecimvir sacris faciundis. ¶ *Quindecimvir* agris dividundis, seu dandis fuit alius magistratus extraordinarius. *Plin.* 7, 43, 45. Supremis laudibus patris sui L. Metelli, pontificis, bis consulis, dictatoris, magistri equitum, quindecimviri agris dandis. ¶ Sunt qui putant, etiam cum singulari nomine in omnibus casibus *quindecimvirum,* quod sit genitivus pluralis, dici debere. Itaque legunt ap. *Tac.* 6, 12. *in.* Caninius Gallus quindecimvirum, *h. e.* unus e quindecimviris: similiter ap. *Gell.* Idem videtur dicendum de aliis hujus positionis, *duumvirum*, *decemvirum*, *septemvirum*, etc., quae si aliquando singularia legantur *duumvir*, *decemvir*, per compendium scripta esse censeri possunt. Deficit hoc tamen, quotiescumque aliquod ex his nominibus absolute ponitur, non adjecta persona, ut ap. *Liv.* 3, 48. Decemvir, alienato ad libidinem animo, negat, etc. et *ib.* 49. Lictor decemviri; et *mox:* Decemviro obstrepitur. *Plin. ep.* 2, 11. *med.* Stabat modo consularis, modo septemvir epulonum, jam neutrum. *Inscr.* opt. notae ap. *Grut.* 403, 1. Septemviro epulonum. *Alia ib.* 442, 6. Sodales A. Novio A. L. Pleconti seviro Augustali. ¶ Qui scribunt *quindecemvir* falluntur similitudine v. *decemvir.* Nam *decem* quidem dicimus: *quindecem* non dicimus. Ceterum cum ap. *Front. l. c.* in DADUCHUS, et in *Inscr.* ap. *Grut.* 433, 4. et 1102, 2., quae ad IV. a Chr. n. saeculum pertinent, *quindecemvir* scriptum sit, videtur sequiori Latinitatis tempore ita scribi et pronunciari coepisse. [*Emendavit h. l. *F.*]

QUINDĔCĪMUS, a, um, adj. quintus decimus. Est *Marcelli Empir.* 36.

QUINDĒNI. V. QUINIDENI.

QUINGĒNĀRĬUS, a, um, adj. πεντακοσιοστὸς, quingena continens. *Plin.* 7, 20, 19. Quingenario thorace indutus, *h. e.* quingentarum librarum pondo. Sic 33, 11, 12. Quingenaria lanx, *h. e.* quingentas habens argenti libras. *Curt.* 5, 2. Quingenariae cohortes, *h. e.* quingentorum militum.

QUINGĒNI, ae, a, nomen numerale distributiv., πεντακόσιοι, idem quod quingenteni, per syncopen. *Cic. Att.* 16, 8. Quingenos denarios dat. Alii leg. *quingentos* minus recte; et *ib.* 12, 15. Ap. eum HS. quingena deposuerunt. Alii leg. *quinquagena. Suet. Caes.* 38. Non ultra quingenos sestertios remisit. *Id. Aug.* 101. Legavit cohortibus urbanis quingenos nummos. *Ulp. Dig.* 38, 1, 15. *extr.* Si communis libertus patronis duobus operas mille daturum se juravĕrit, quingenas potius deberi, quam singularum operarum dimidias. Adde *Suet. Ner.* 10. et *Vesp.* 17. et *Curt.* 5, 1. *extr.* ¶ Extra distributionem, quingenti. *Colum.* 5, 2. *med.* Horum pars dimidia duo millia quingeni.

QUINGENTĀRĬUS, a, um, adj. quingenta continens, quingenarius: ut Quingentaria cohors, ap. *Veg. Mil.* 2, 6., ut quidem ibi legendum esse, et *Stewech.* monet, et res ipsa postulat. Habet enim pedites DLV.

QUINGENTĒSĬMUS, a, um, adj. πεντακοσιοστὸς, qui ordine est post quadringenta nonaginta novem. *Cic. Fl.* 1. Prope quingentesimo anno. *Plin.* 15, 1, 1. Urbis anno quingentesimo quinto.

QUINGENTI, ae, a, nomen numerale, πεντακόσιοι, quinquies centum. *Hor. Sat.* 2, 7, 42. si me stultior ipso Quingentis empto drachmis deprenderis. *Pl. Mil.* 1, 1, 52. Quingentos uno ictu occidere. *Suet. Galb.* 5. Tiberio legatum ad quingenta revocante. *Varr. L. L.* 5, 5. Quingentum millium verborum. *Gell.* 7, 14. *med.* Multa talentum fere quingentum. *Just.* 2, 11. *med.* Sexcenti viri castra quingentorum millium irrumpunt.

QUINGENTĬES, adv. πεντακοσιάκις, quinquies centum. *Vitr.* 1, 6. Orbis terrae circuitio est inventa ducentorum quinquaginta duum millium stadiorum, quae faciunt passus semel et tricies millies mille, et quingenties mille. *Budaeus* et *Schneiderus* haec postrema corrupta esse probant, legendumque ita ex *Plin.* 2, 108, 112. *quae fiunt passus trecenties quindecies centena millia.* ¶ Saepissime *quingenties* absolute dicitur pro *quingenties centena millia.* V. DECIES. *Cic. Verr.* 2, 2, 38. HS. quingenties Veneri Erycinae de Sthenii bonis exacturus. Alii leg. *quindecies. Suet. Aug.* 101. Nec plus perventurum ad heredes suos, quam millies et quingenties, professus, *h. e.* 15,000,000 *sestert. Id. Galb.* 5. Liviae Augustae testamento paene ditatus est. HS. namque quingenties cum praecipuum inter legatarios habuisset, quia notata, non perscripta erat summa, herede Tiberio legatum ad quingenta revocante, ne haec quidem accepit, *h. e.* 50,000,000. ad 50,000 revocante. [*Auxit atque emendavit h. l. *F.*]

QUĪNI, ae, a, πέντε, nomen numerale dispertitivum: a *quinque. Cic. Pis.* 27. *f.* Graeci stipati, quini in lectulis, saepe plures; et *Colum.* 4, 30. *med.* Quinum pedum interordinia esse, abunde est; et *Caes. B. G.* 7, 73. *med.* Perpetuae fossae, quinos pedes altae ducebantur; et *Nep. Att.* 18. *f.* Ita ut sub singulorum imaginibus facta magistratusque eorum, non amplius quaternis, quinisve versibus, descripserit; et *Liv.* 8, 8. *med.* Scribebantur quatuor fere legiones quinis millibus peditum, equitibus trecenis. *Julian. Dig.* 40, 9, 5. *f.* Cum uterque earum quinum aureorum sit. ¶ Extra distributionem pro quinque. *Ov. Met.* 3, 351. ter ad quinos unum Cephisius annum Addiderat. *Virg. A.* 5, 96. caedit quinas de more bidentes; et *ib.* 7, 538. Quinque greges illi balantum, quina redibant Armenta. *Liv.* 28, 26. Quina nomina principum seditionis edita sunt. *Pl*[...] 3, 110. *Ca.* Meam tu amicam vendidisti? *Ba.* [...] viginti minis. *Ca.* Viginti minis? *Ba.* utrum [...] quater quinis minis. ¶ In sing. numero. *I*[...] 3, 69. Lex me perdit quina vicenaria, *h. e.* q[...] tat minorem viginti quinque annis stipulari. V[...] TORIUS, et VICENARIUS. *Plin.* 17, 11, 1[...] bes non altiores quino semipede, *h. e.* quinqu[...] diis pedibus, qui duos pedes et semis efficiun[...]

QUĪNĪDĒNI, et Quini deni, *et per sync.* [...] ni, ae, a, nomen numerale dispertitivum [...] decim. *Liv.* 35, 40. *med.* Quina dena jugera [...] ta in singulos pedites sunt. *Quint.* 1, 10. *f.* [...] nideni pedes per latera, quini in fronte sint. [...] *quindeni. Vitr.* 6, 9. Latitudines pedum quin[...] *Plin.* 10, 63, 83. Vivunt Laconici *(canes)* a[...] nis: cetera genera quindenos annos, aliquan[...] cenos. *Suet. Claud.* 10. *extr.* Promisit singu[...] nadena HS. ¶ Extra distributionem. *Pl.* [...] 1, 11. Quindenis hastis corpus transfigi.

QUĪNIMMO. V. QUIN.

QUĪNĬO, onis, m. πενιὰς, numerus quina[...] Quinionem filiorum eniti, *Tert. Anim.* 6. *f.* et [...] voluminum, *Id. ib.* 46. *med.* ¶ In ludis tess[...] est jactus quinarius, ut *senio* senarius. *Isid.* [...] 65. V. BINIO et SENIO.

QUĪNĪVĪCĒNI, et Quini viceni, ae, a, no[...] merale distributiv., vigintiquinque. *Liv.* 37[...] Militibus quiniviceni denarii dati.

QUINQUĀGĒNĀRĬUS, a, um, adj. πεντη[...] κὸς, quinquaginta continens. *Varr. R. R.* 2[...] Ad equarum gregem quinquagenarium bini [...] *Cato R. R.* 69. Quinquagenarium dolium, *h*[...] piens quinquaginta quadrantalia, vel congios [...] 10. Urna quinquagenaria, *h. e.* quinquaginta [...] riorum. *Vitr.* 8, 7. de aquaed.: Quae lamn[...] digitorum quinquaginta, cum fistula perfi[...] ea lamna, vocabitur quinquagenaria: sim[...] reliquae. ¶ *Quinquagenarii* munus propri[...] tiae. *Hieron. in Isaj.* 2, 3, 3. Quomodo cen[...] vocantur, qui centum praesunt militibus; ch[...] qui mille, quos nos, tribunos appellamus, [...] quod praesint tribui; sic in Israelitico exerci[...] quagenarii vocabantur, qui in capite era[...] quaginta militum.

QUINQUĀGĒNI, ae, a, nomen numeral[...] butiv., πεντηκοντοὶ, quinquaginta. *Cic. Ve*[...] 28. *med.* In singulos HS. quinquagenis mil[...] mnari mavultis? et *Suet. Oth.* 5. Omnibus [...] stertia repraesentata, et quinquagena promis[...] 15, 24, 28. Arbores quinquagenum cubitoru[...] dine. *Vitr.* 9, 1. Area quinquagenum pedum [...] sing. num. *Plin.* 17, 5, 3. Centena quinquag[...] ge fertilis campus. *Id.* 19, 1, 2. Singul[...] na centeno quinquageno filo constare. [...] distributionem. *Manil.* 3, 603. Per quinq[...] complet sua munera brumas. *Mart.* 12, 66. [...] quagenis domus est tibi millibus empta.

QUINQUĀGĒSĬES, adv. idem ac quin[...] *Pl. Men. f.* Vix credo tota auctione capiet [...] gesies. Alii leg. *quinquagies*, et quidem rect[...]

QUINQUĀGĒSĬMUS, a, um, adj. numer[...] nis, πεντηκοστός. *Plin.* 7, 8, 6. Quinquages[...] raptus anno. *Mart.* 10, 24. Quinquagesima [...] ptimamque Vestris addimus hanc focis acerr[...] *Quinquagesima, ae*, absolute, vectigal, qu[...] tur quinquagesima pars alicujus rei. *Cic. Ve*[...] 49. Ab omnibus enim ternae praeterea quin[...] mae exigebantur. *Id. ib.* 2, 1, 78. Scribae [...] de tota pecunia binae quinquagesimae detrah[...]

QUINQUĀGĬES, adv. πεντηκοντάκις, qui[...] ta vicibus. *Plin.* 7, 25, 25. Idem signis colla[...] quagies dimicavit. *Id.* 6, 9, 10. Universae A[...] magnitudinem Aufidius quinquagies centen[...] prodidit. *Cels.* 2, 14. *f.* Quinquagies perfric[...]

QUINQUĀGINTĂ, indecl. numerale, πε[...] *Virg. A.* 1, 707. Quinquaginta intus famul[...] *Att.* 4, 2. Ducenta quinquaginta millia. *Ins*[...] tica ap. *Fea, Relaz. di un viaggio ad Osti*[...] Quinquaginta meis millibus, ut volui, Han[...] posuit.

[QUINQUANGŬLUS, a, um, adj. πεν[...] quinque habens angulos. Agnoscitur a *Prisc.* [...] *derib.* p. 1358. *F.*]

[QUINQUATRĀLIS, e, adj. ad Quinqua[...] tinens. Est cogn. R. ejus, qui ipsis fortasse [...] tribus est natus. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 513. [...] Ti. Claudius Quinquatralis. *F.*]

QUINQUATRUS, uum, f. plur. et Quin[...] orum et ium, n. plur. Παναθήναια, Minervae [...] XIV. Kal. April. celebrari solitum: a *quinq*[...] post diem quintum Idus Martias ageretur, [...] inde ad quinque dies prolatum: vulgus pu[...] nominis habuisse a numero quinque dierum [...] *L. L.* 5, 3. Quinquatrus, dies unus, a non[...] rore observatur proinde ac sint quinque. [...] Tusculanis post diem sextum Idus similiter [...] Sexatrus, et post diem septimum Septimatr[...] hic, quod erat post diem quintum Idus, Quin[...] Adde *Fest.*, qui in *Quinquatrus* his similia [...] *Gell.* 2, 21. adjicit, *atrus* in hac voce sup[...] tum esse, et nullam habere significatione[...] Haec festa celebrabantur in honorem diei [...]

nervae. *Ov. Fast.* 3, 812. Sed *Fest.* causam af-t, quod eo die aedes ejus in Aventino consecrata . Sunt qui putant, hanc diem munusculorum ique fuisse, quo tempore matronae inter se in-em munera missitabant, et coenas ancillis appo-ant, ut viri Saturnalibus. Eodem die Salii in nitio, ut legitur in Kal. Praenestino ap. *Foggin. Verrii Flacci Fast.*, publice saltabant. (V. QUIN-O.) *Pl. Mil.* 3, 1, 97. Da, quod dem Quinqua-bus praecantatrici, conjectrici, etc. *Cic. Fam.* 12. Quinquatribus frequenti senatu causam tuam egi a invita Minerva. *Id. Att.* 9, 13. Fuit enim pri-Quinquatrus egregia tempestas. *Liv.* 44, 20. gati ex Macedonia Quinquatribus ultimis vene-it. *Aug.* ap. *Suet. Aug.* 71. Nos, mi Tiberi, Quin-atriis satis jucunde egimus, lusimus enim per nes dies. *Suet. Dom.* 4. Celebrabat et in Albano otannis Quinquatria Minervae, cui collegium in-tuerat, ex quo sorte ducti magisterio fungeren-, redderentque eximias venationes, et scenicos los, superque oratorum ac poetarum certamina. *Ner.* 34. Solemnia Quinquatrium simul celebran-Alii leg. *Quinquatruum*: ut ap. *Tac. A.* 14, 4. ando Quinquatruum festos dies apud Bajas fre-entabat. ℙ In *Kalend. Praenestino l. c.* Quinqua-a dicuntur *opificum dies*, quod nempe, ut ait *La-nt.* 1, 18, Minerva est, quae omnes artes repe-, ideoque illi artifices supplicant. Hinc etiam *Ov.* c. plurium artium cultores ad haec sacra cele-nda invitat. ℙ Quae hactenus descripta sunt, jora Quinquatria dicebantur. Erant etiam Quin-atria minora, sive Quinquatrus minusculae, quae ebrabantur Idibus Juniis. *Ov. Fast.* 6, 651. Et Quinquatrus jubeor narrare minores. *Varr. l.* Quinquatrus minusculae dictae Juniae Idus ab ilitudine majorum, quod tibicines tum feriati per em vagantur, et conveniunt ad aedem Minervae. *t. in litt. M.* Minusculae Quinquatrus appella-tur Idus Juniae, quod is dies festus erat tibici-, qui Minervam colebant. ℙ *Charis.* 1, 20. et *sc.* 7, 773. agnoscunt etiam *Quinquatres, ium*, *Negat Charis.* 1, 61. *Quinquatria* dici pro *Quin-trus*: contra stat *Prisc.* 7, 744. et locus allatus *t. Dom.* 4., si modo constans ea lectio est. Nam d quidam afferunt ex *Ov. Am.* 1, 8, 65. mendo-certe est.

QUINQUĒ, πέντε, nomen numerale cardinale in-in. *Virg. G.* 1, 233. Quinque tenent coelum zo-. *Cic. N. D.* 1, 8. Unde vero ortae illae quin-formae? *Colum.* 12, 23. Sextarios quinque et dringenta.

QUINQUĔFŎLĬUM, ii, n. πεντάφυλλον, herba, quinque foliis constat. *Plin.* 25, 9, 62. Quin-olium nulli ignotum est, cum etiam fraga gi-ndo commendetur. Adde *Cels.* 2, 33. *extr.*

QUINQUĔFŎLĬUS, a, um, adj. πεντάφυλλος. *Plin.* 4, 10. Rosae pallidae, spinosae, quinquefoliae.

QUINQUĔGENTĀNUS, a, um, adj. Ap. *Aurel. Caes.* 39., *Eutrop.* 9, 22. et 23. et *Oros.* 7, 25. ones Quinquegentanae sunt Pentapolitani in Li-V. PENTAPOLIS. Alii leg. *Quinquegentianus.*

QUINQUĔGĔNUS, indecl. quinque generum. *Au-Idyll.* 12. *in monosyll. de cibis*, 10. Et duplici nsa putamine quinquegenus nux, *h. e.* juglans, lana, castanea, pinea nux, et amygdalum.

QUINQUĔJŪGUS, a, um, adj. quinque habens . *Jul. Valer. Res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 1, Praesidet et numen *(Serapis)* cui Dite potentius , Vertice quinquejugo rerum secreta guber-. *F.*]

QUINQUĔLIBRĀLIS, e, adj. πενταλιτραῖος, qui quinque librarum. *Colum.* 3, 15. Qui singuli excedant quinquelibrale pondus.

QUINQUĔLĬBRIS, e, adj. quinquelibralis. *Vopisc.* . 5. Donatus est patera quinquelibri.

QUINQUĔMESTRIS, e, adj. πενταμηνιαῖος, quin-menses natus. *Plin.* 8, 48, 75. Castrari agnos, quinquemestres, praematurum existimat. *Varr.* 2, 7. Quinquemestres pulli.

QUINQUENNĀLĬCĬUS, a, um, adj. ad quinquen-n pertinens. *Inscr.* ap. *Grut.* 126. *col.* 2. A. ilius Augustal. quinquennalic., *h. e.* quinquenna-functus. Alia ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 400. lio Regino decurioni Karthag. Aed. IIvir. quin-nalicio, etc. Adde Tab. Canus. ap. *Fabr.* p. *col.* 2.

QUINQUENNĀLIS, e, adj. πεντετηρικὸς, qui fit to quoque anno. *Cic. Or.* 3, 32. Cum Olym-venisset maxima illa quinquennali celebritate rum. ℙ Item qui quinque annos durat, ut quennalis magistratus. *Liv.* 4, 24. Alios magi-us annuos esse, quinquennalem censuram, grave etc. ℙ *Quinquennalia, ium*, absolute, hoc est vel certamina quinto quoque anno celebrari , [*h. e.* quarto quoque anno completo, et quin-cipiente, cujus certaminis exemplum sumpsisse videtur a Neapolitanis, qui (teste *Suet. Aug.* in honorem Augusti illud primum instituerant, nempe Graecorum, qui Olympicos ludos quar-oque anno celebrare consueverant. Haec *Quin-nalia* etiam Augustalia dicebantur. V. AUGU-LIS. *F.*] *Inscr.* ap. *Grut.* 116, 3. Quinquenna-Neronis. *Suet. Ner.* 12. Instituit et quinquennale certamen primus omnium Romae, more Graeco, tri-plex, musicum, gymnicum, equestre: quod appella-vit Neronia. *Tac. A.* 14, 20. Nerone quartum, Cor-nelio Cosso Coss. quinquennale ludicrum Romae in-stitutum est, ad morem Graeci certaminis, varia fama, ut cuncta fere nova. [*Suet. Dom.* 4. narrat, hujusmodi ludos quinquennales a Domitiano in Ca-pitolio fuisse celebratos, unde *Agon Capitolinus* vo-cati sunt. V. AGON. *F.*] *Quinquennalis* absolute, [cui saepe *IIII. vir*, vel *II.* vir, vel *Praef.* prae-mittitur, *F.*] fuit magistratus in municipiis et co-loniis, quatuor aut duobus viris constans, cujus qui-dem potestas censoriae similis per quinquennium, unde ei nomen, durabat; [titulo tamen tenus, quia reapse annua tantum fuisse videtur; quemadmodum Romae censura, quae primum quinquennalis fuerat (*Liv.* 4, 8.), mox ex quinquennali facta est annua et semestris (*Id. ib.* 24.), quam tamen postea Ap. Claudius per integrum quinquennium pervicacius re-retinuit (*Id.* 9, 33.). Duplex hujus magistratus tem-pus constat ex *Inscr.* mendosa ap. *Fabr.* p. 597. *n.* 1., emendata ap. *Oliver. Marm. Pisaur. n.* 28. Abeje-nae C. F. Balbinae anno quinquennalitatis Petinii Apri mariti ejus plebs urbana Pisaurensium, etc. Alia paucis abhinc annis reperta Aeclani, et edita a *R. Guarin. Spicil. Ecl.* p. 5. Ti. Claudio Tf. Fil. Cor. Maximo Q., IIvir. Quinq., in quo honore hic sepultus est, cujus mater Geminia XV. Fil. Sabina ob honorem ejus in via ducente Herdonias tria mil-lia passuum ex D. D. intra lustrum honoris ejus repraesentata pecunia stravit. *F*] *Spart. Hadr.* 19. Per Latina oppida dictator, et aedilis, et duumvir fuit, apud Neapolim demarchus, in patria sua quin-quennalis. *Appul. Met.* 10. Thiaeus oriundus patria Corintho, ut ejus prosapia ac dignitas postulabat, gradatim permensis honoribus, quinquennali magi-stratui fuerat destinatus. V. PRAEFECTUS. ℙ *Quinquennalis* etiam fuit in collegio Augustalium, aliorum sacerdotum, et plurium artificum, qui eo-dem munere per quinquennium fungebantur. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 408. *n.* 332. L. Carullius Epaphrodi-tus VI. vir Aug. idem Q. Q. huic VI. viri Aug. post curam quinquennalitatem optulerunt, qui egit annis continuis IIII. *Appul. Met.* 11. *f.* In collegium me pastophororum suorum, immo inter ipsos decurio-num quinquennales adlegit. *Inscr.* ap. *Grut.* 358, 1. L. Antonius Peculiaris Q. Q. collegii fabrum Osti-ensium lustri XXV. fecit, etc.

QUINQUENNĀLĬTAS, atis, f. dignitas et munus quinquennalis. *Inscr.* ap. *Grut.* 175, 8. Ti. Claudius Chresimus ob honorem quinquennalitatis collegio dendrophor. Romanor. etc. V. aliam in v. praec. §. 5.

QUINQUENNĀTUS. V. QUIMATUS.

QUINQUENNIS, e, adj. πενταετής, qui est quin-que annorum. *Ov. Pont.* 4, 6, 5. In Scythia nobis quinquennis Olympias acta est, *h. e.* quae quinto quoque anno incipiente celebratur. *Hor. Sat.* 2, 8, 48. Vinum quinquenne. *Pl. Poen. prol.* 85. Filia quinquennis. *Colum.* 7, 3. *med.* Ovis post bimatum maritari debet, juvenisque habetur quinquennis.

QUINQUENNĬUM, ii, n. πενταετία, quinque anno-rum spatium. *Cic. Leg.* 3, 3. Censores magistratum quinquennium habento. *Ov. Met.* 4, 292. Is tria cum primum fecit quinquennia, montes Deseruit pa-trios, *h. e.* quindecim explevit annos. *Stat. Silv.* 5, 3, 113. Cum stata laudato caneret Quinquennia ver-su, *h. e.* Quinquennalia.

QUINQUĔPARTĪTO, adv. πενταμερῶς, in quinque partes. *Plin.* 25, 6, 29. Foliis per ambitum incisis quinquepartito.

QUINQUĔPARTĪTUS, a, um, part. ab inus. *quin-quepartior*, πενταμερής, divisus in quinque partes. *Cic. Inv.* 1, 34. *extr.* Quinquepartitam igitur hoc pa-cto putant esse argumentationem. Alii leg. *quinque-pertitam.*

[QUINQUĔPĔDĀLIS, e, adj. qui est quinque pe-dum. *Hyg. de limitib.* p. 212. *Goes.* Terminus egre-gius dicitur quinquepedalis. *F.*]

*QUINQUEPLEX, icis, adj. i. q. quincuplex. Est πεντάπλους *Gloss. Vet. B. A.*

QUINQUEPLĬCO. V. QUINQUIPLICO.

*QUINQUEPLUM, πεντάπλουν *Gloss. B. A.*

QUINQUEPRĪMI et Quinque primi, πεντάπρωτοι, quinque viri principes in aliquo senatu. *Cic. Verr.* 2, 3, 28. Magistratus, et quinqueprimi accitu istius evocantur. V. DECURIO.

QUINQUĔRĒMIS, is, f. πεντήρης, navis, quae habet quinque ordines remorum. *Cic. Verr.* 2, 4, 46. Certos homines in quinqueremi misisse. *Liv.* 42, 48. Praemissus a praetore cum quinquereme una. *Id.* 28, 30. Quinqueremis seu pondere tenacior, seu pluribus remorum ordinibus scindentibus vortices, cum facilius regeretur, duas triremes suppressit. *Plin.* 7, 56, 57. Quadriremem Aristoteles auctor est, Carthaginienses fecisse; quinqueremem Mnesigiton Salaminios. ℙ Adjective. *Liv.* 41, 9. Decem quin-queremes naves. Adde 26, 24. V. DECEMREMIS.

[QUINQUĔRES, is, f. eadem ac quinqueremis, ac penteres: vox hybrida: a *quinque*, et ἐρέσσω, remi-go. *Not. Tir.* p. 177. Bieris, trieris, quatrieris, quinqueris, hexeris, hepteris, penteris. Hic sem-per ultima syllaba per *is* vitio saeculi effertur, cum per *es* efferenda esset. *F.*]

QUINQUERTĬO, onis, m. πένταθλος, qui quinque artibus, seu quinquertio se exercet. V. *Fest. l. c.* in v. sq.

QUINQUERTĬUM, ii, n. πένταθλον, exercitatio quinque artium, quibus ingenuorum puerorum insti-tutio constabat: a *quinque*, et *ars*. Artes eae erant apud Graecos, cursus, saltus, disci seu jaculi proje-ctio, lucta, pugilatus. Latini natationem, et equi-tationem adjecere. *Festus.* Quinquertium vocabant antiqui, quem Graeci πένταθλον, ut indicat versus hic: Omnes aequales vincebat quinquertio. *Livius* quoque (*Andron.*) ipsos athletas sic nominat: Quin-quertiones praeco in medium vocat. Hic metri causa *praecod* ἀρχαϊκῶς est legendum. V. PENTATHLUM.

QUINQUESSIS, is, m. quinque asses, ut *centus-sis*, centum. *Appul.* ap. *Prisc.* 6, 708. Sed tum se-stertius dipondium semissem, quinarius quinquessis, denarius decussis valebat.

QUINQUĔVERTEX, icis, adj. omn. gen. quinque habens vertices, quinquejugus. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 1, 29. Urbs quinquevertex. *F.*]

[QUINQUĔVĬRĀLĬCIUS, a, um, adj. ad quin-queviros pertinens. V. QUINQUEVIRI. *Inscr.* Phi-lippensis ap. *Grut.* 395, 4. P. Cornelius Asper equo publico honoratus, item ornamentis decurionatus, et IIIII raliciis. *F.*]

QUINQUĔVĬRĀTUS, us, m. πενταδαρχία, magi-stratus quinquevirorum. *Cic. Prov. cons.* 17. Me ille, ut quinqueviratum acciperem, rogavit.

QUINQUĔVĬRI, orum, m. plur. extraordinarius magistratus quinque civium, non unius generis. Erant enim *Quinqueviri coloniae deducendae*, qui plebem in aliquod oppidum et agrum habitandi gratia deduce-bant. Hi etiam interdum tres fuere, interdum de-cem, etc. *Cic. Agr.* 2, 7. Toties legibus agrariis curatores constituti sunt triumviri, quinqueviri, de-cemviri. *Liv.* 6, 21. Quinqueviros Pomptino agro di-videndo creaverunt. ℙ Praeterea *quinqueviri men-sarii*, qui ad mensas sedebant, et pecuniam dispen-sabant. Cum improbitate feneratorum plebs Roma-na magnitudine aeris alieni paene obruta esse vide-retur, eique difficultati principes plebis succurrere saepe tentassent, inclinatis tandem ad concordiam omnium animis, qui tum consules erant, fenebrem quoque rem, quod distinere animos hominum videba-tur, levare aggressi, solutionem aeris alieni in pu-blicam curam verterunt. Quinque ergo viri creati sunt, qui huic muneri praeessent, de quibus V. *Liv.* 1, 21. ℙ Item *quinqueviri cis, et ultra Tiberim*, erant qui se gerebant pro magistratibus. Constituti sunt, quia inconveniens erat magistratus vespertinis temporibus in publico esse. *Pompon. Dig.* 1, 2, 2. *med.* De his intelligendum videtur illud *Livii* 39, 14. *f.* Utque ab incendiis caveretur, adjutores triumviris quinqueviri dati, uti cis Tiberim suae quisque regio-nis aedificiis praeessent. ℙ Reperiuntur etiam *quin-queviri muris turribusque reficiendis* ap. *Liv.* 25, 7. Item *minuendis publicis sumptibus* ap. *Plin. ep.* 2, 1. *f.* Narrat etiam *Liv.* 3, 9. latam a C. Terentillo Ar-sa trib. pleb. legem de quinqueviris creandis, qui le-ges scriberent imperio consulari moderando: quam-vis perlata non fuerit. ℙ In sing. num. *Cic. Acad.* 4, 44. *med.* Neminem esse consulem, praetorem, im-peratorem, nescio an ne quinquevirum quidem un-quam, nisi sapientem. *Hor. Sat.* 2, 5, 56. Scriba ex quinqueviro. V. QUINDECIMVIRI. ℙ [Etiam in municipiis, et coloniis *quinqueviri* erant. *Inscr.* Nucerina paucis abhinc annis reperta, et Neapoli edita a *F. A. Pellicano.* M. Virtio M. F. Men. Cerau-no aedili, II. vir. jure dicundo, praefecto fabrum, V vir., cui decuriones ob munificentiam ejus, etc. Est qui putat, hunc M. Virtium fuisse V virum colo-niae Nuceriae deducendae, quae, teste *Tac. A.* 13, 31., deducta est ann. a Chr. LVIII. Hanc conjectu-ram confirmare videntur binae perticae seu decempe-dae, quas manu tenent duo viri togati, in eodem marmore sculptae. V. QUINQUEVIRALICIUS. *F.*]

QUINQUĬES, adv. πεντάκις, quinque vicibus. *Cic. Phil.* 11, 5. At hic me defendente quinquies absolu-tus est. *Plin.* 2, 23, 21. Quinquies millies. *Id.* 6, 13, 15. Quinquies mille quadringenta stadia. *Id.* 18, 7, 17. Aqua quinquies in die mutata. *Cato R. R.* 156. Quinquies quinque numerare.

[QUINQUĬFĬDUS, a, um, adj. in quinque partes fissus, seu divisus: a *quinque*, et *findo*. *Venant.* in *epist.* praem. *carm.* 6. *l.* 5. *med.* Haec tela velut plu-mis illitis quinquifida viscata tendebat. *F.*]

QUINQUIPLĬCO, as, a. 1. quinquies duplico. *Tac. A.* 1, 36. Superbire homines etiam annua designatio-ne; quid, si honorem per quinquennium agitent? quinquiplicari prorsus magistratus, subverti leges. Alii leg. *quintuplicari*, alii *quinqueplicari.*

[QUINQUIPLUS, a, um, adj. πενταπλάσιος, ali-cujus rei quantitatem quinquies continens. *A. Mai-us* in *praef.* ad *Cic. de Repub.* p. XL. se legisse te-statur in *Cod.* palimpsesto bibliothecae canonicor. Veronensium, qui continet fragmenta operis cujus-dam mathematici sub n.o XXXVIII. Ad quinquiplum veniet. *F.*]

QUINQUO, as, a. 1. lustro, purgo. *Charis.* 1, 62. Quinquatrus a quinquando, idest lustrando, quod eo die arma ancilia lustrari sint solita.

QUINTĀDĔCĬMĀNI, orum, m. plur. milites legionis decimaequintae, ap. *Tac. H.* 4, 36.

[QUINTĀNENSIS, e, adj. ad quintum pertinens. *Inscr.* in *Giorn. Arcad.* T. 28. p. 350. Aurelius Chrysomallus Quintanensis Leg., *h. e.* miles legionis quintae, cujus milites etiam Quintani appellantur. V. v. sq. ¶ *Quintanenses* fuerunt etiam cognominati Labicani, quorum urbs Labicum seu Lavicum olim diruta, mox restaurata cognomen accepit a statione, quae inibi erat, quaeque *ad Quintanas* dicebatur, quod ad XV. mill. pass. ab Urbe erat. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 540. *n.* 388. Parthenio arcario reipublicae Lavicanorum Quintanensium. Eadem vero de causa in alia ap. *eund.* p. 499. *n.* 31. legitur *praedia Quintanensia.* V. LABICI. *F.*]

QUINTĀNUS, a, um, adj. πεμπταῖος, a *quintus*, ut *primanus* a *primus*, *tertianus* a *tertius.* Dicitur de iis, quae quinto loco, die, etc. fiunt. *Plin.* 17, 22, 35. *n.* 7. Vineas semper quintanis semitari (al. *seminari*), hoc est ut quinto quoque palo singulae jugo paginae includantur. ¶ Ap. *Tac. H.* 1, 55. et *ib.* 4, 36. Quintani sunt milites legionis quintae. ¶ *Varr. L. L.* 5, 4. Nonae quintanae dicuntur, quae quinto mensis die veniunt: sicut septimanae, quae septimo. *Macr. Sat.* 1, 15. Pontifex minor quintanas quidem dicto quinquies verbo καλῶ, septimanas repetito septies praedicabat. Adde *Censor. de die nat.* 20. *med.* V. CALO et CALENDAE. ¶ Quintana, inquit *Paul.* ex *Festo*, appellabatur porta in castris post praetorium, ubi rerum utensilium forum fuit. *Lipsius* vult omitti *porta*, quia quintana fuit potius via lata, seu platea in castris, in qua utensilia prostabant. Ad cujus similitudinem narrat *Suet. Ner.* 26. assuevisse eum tabernulas effringere, et expilare, quintana domi constituta, ubi partae, et ad licitationem divendendae praedae pretium assumeretur. *Liv.* 41, 2. *f.* Praetorio dejecto, ad quaestorium forum, quintanamque hostes pervenerunt. Ibi cum omnium rerum paratam expositamque copiam, et stratos lect.s in quaestorio invenissent, etc. ¶ *Festus* quintanam classem ait Verrium dicere fuisse eam, in qua erant capitecensi; sed errare videtur, nam classis, in qua erant capitecensi, fuit sexta. V. CENTURIA. ¶ *Isid. Or.* 15, 2. de aedificiis publicis verba faciens, quintanam definit partem plateae quintam, qua carpentum progredi potest.

QUINTĀRĬUS, a, um, adj. quinque continens. *Vitr.* 3, 1. Quintarius numerus: πεντάμοιρος. V. dicta in AS. ¶ In re agrar. *Hyg. de limit.* p. 158. *Goes.* Sic et de limitibus quintariis, quintum quemque quintarium volunt. Porro autem inter quintum, et quintarium interest aliquid. Quintus est, qui quinto loco numeratur: quintarius, qui quinque centurias cludit.

QUINTĬĀ Gens. V. QUINTIUS.

QUINTĬĀNUS et Quinctianus, a, um, adj. ad Quintium aliquem pertinens, ut Quintianus exercitus, ap. *Liv.* 3, 28. *h. e.* cui praeerat L. Quintius Cincinnatus. *Cic. Cluent.* 41. Quintiana judicia, *h. e.* a L. Quintio habita.

QUINTĬCEPSOS. V. BICEPSOS.

QUINTĬLĬĀNUS, a, um, adj. ad Quintilium pertinens, quod est nomen proprium Romanum. *Festus:* Quintiliani Luperci appellati videntur a Quintilio, qui praepositus est Lupercis, ut a Fabio Fabiani dicti sunt. Fuisse autem Romuli temporibus institutos utrosque, Fabianos, et Quintilianos, multi sunt qui existimant. Haec *Festus.*

QUINTĬLĬĀNUS et Quinctilianus, i, m. M. Fabius Quintilianus nobilis rhetor Hispanus Calagurritanus, (unde *Auson. Profess.* 1, 7. Asserat usque licet Fabium Calagurris alumnum;) a Galba Aug. Romam perductus, in foro aliquamdiu versatus est non mediocri cum laude: deinde rhetorem professus scholam aperuit: in qua praeter ceteros discipulum habuit C. Plinium Caecilium Secundum, ut his ipse significat *ep.* 2, 14. et *ep.* 6, 6. Primus Romae publice rhetoricam docuit, et salarium e fisco accepit, tanta cum ingenii, eloquentiae, ac doctrinae fama, ut Domitiani sororis nepotum instituendorum cura ei delegata sit, ut ipsemet scribit *prooem.* 4. Scripsit de arte rhetorica, et de causis corruptae eloquentiae: quae perierunt. Aetatem tulit, feretque in posterum praeclarissimum opus de Institutione oratoria, duodecim libris constans, copiosum, eruditum, planeque Latinum; versatur in manibus omnium studiosorum, durabitque tamdiu, quamdiu litterae exstabunt et colentur. ¶ Declamationum, quae ei tribuuntur, aliae sunt minores, aliae majores: illae numero plures, ab aliis patri, ab aliis avo hujus tribui solent: hae numero undeviginti, quamvis videantur nonnullis ejusdem auctoris esse, qui de Institutione oratoria scripsit; a plerisque tamen tanto viro indignae jure ac merito judicantur. *Mart.* 2, 90. Quintiliane, vagae moderator summe juventae: Gloria Romanae, Quintiliane, togae. ¶ De ratione scribendi V. in QUINTIUS.

QUINTĬLĬI et Quinctilii, orum, m. plur. gens Romana antiquissima, ex illis nempe, qui primi cum Romulo Urbem condiderunt, ut colligitur ex *Festo* in *Quintilianus.* Patricia fuit, et summis honoribus clara. In corpore Inscriptionum *Gruteri*, et ap. *Livium* multi Quintilii praenomine Marci, Publii, Titi, Caii, et Sexti memorantur. ¶ *Quintilium Varum quendam meminit *Liv.* 29, 38. et 44, 18. Quintilius Varus, proconsul Syriae, praefectus, mox dux Romanorum in Germania, ab Arminio devictus, gladio mortem sibi conscivit. *Vell.* 2, 117. *Flor.* 4, 12. *Suet. Tib.* 17. *Tac. A.* 1, 3. etc. ¶ Alius, Cremonensis, poeta, ac amicus Horatii, Virgilii cognatus et sodalis. *Hor. Od.* 1, 24. Adde *A. P.* 438. ¶ *Quintilia, ae, f.* nomen feminae ap. *Catull.* 96, 7. *B. A.*]. ¶ De ratione scribendi V. QUINTIUS.

QUINTĪLIS et Quinctilis, is, m. quintus mensis a Martio, ut est ap. *Varr. L. L.* 5, 4. *f.* et *Ov. Fast.* 3, 249., qui postea in honorem C. Julii Caesaris (qui eo mense a. d. IV. Idus natus erat) legem ferente M. Antonio consule, *Julius* est appellatus, ut *Suet. Caes.* 76. et *Macr. Sat.* 1, 12. narrant. *Cic. Att.* 14, 7. Volo mense Quintili in Graeciam. *Hirt. B. Afr. f.* Ante diem tert. cal. Quint. naves conscendit. *Liv.* 9, 46. *extr.* Ut equites Idibus Quintilibus transveherentur. ¶ De ratione scribendi V. in QUINTIUS.

[QUINTILLUS, a, um, adj. dimin. quinti. Est cogn. R., ut M. Aur. Claudius Quintillus frater et successor imperatoris Claudii Gothici in nummis ap. *Eckhel D. N. V.* T. 7. p. 478. et in *Inscr.* ap. *De-Vita Antiqu. Benev.* p. 44. *n.* 32. Domitia Quintilla. *F.*]

[QUINTĪNUS, a, um, adj. ad Quintum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 200. C. Julius Quintinus. Alia in *Giorn. Arcad.* T. 6. p. 362. Didia Q. F. Quintina. *F.*]

[QUINTĬO, onis, m. dimin. Quinti. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 599. *n.* 9. T. Flavius Quintio. Alia ap. *Grut.* 53, 7. Q. Vitalis Quintionis F. *F.*]

QUINTĬPOR, ōris, m. servile nomen, frequens apud antiquos, a praenomine domini ductum: ut Marcipor, Caipor, quamvis sint, qui a numero natorum ex ancilla quinto loco dictum putent. *Festus. Varr.* ap. *Non.* 6, 1. Cum Quintipor Clodius tot comoedias sine ulla fecerit Musa. V. in GARGARIDIO et MARCIPOR.

QUINTĬUS et Quinctius, ii, m. nomen proprium civis R. Quintia gens tum patricia, tum plebeja fuit. Illa post Albam dirutam a Tullo rege inter patricias adscita, ut est ap. *Liv.* 1, 30., multis illustribus viris floruit, in quatuor familias divisa, Capitolinos, Cincinnatos, Flamininos, et Crispinos. *Liv.* 3, 12. Neque in Quintia gente, neque in civitate Romana tantam indolem unquam exstitisse. ¶ Quintia prata trans Tiberim, a Quintio Cincinnato, cujus fuerant, dicta sunt: qui sibi, damnato filio Caesone Quintio, venditis omnibus, quatuor jugerum agrum paraverat: eumque dum incoleret, a senatu dictator per viatorem salutatus, post rem bene gestam actumque triumphum, confestim eodem rediit. *Festus. Liv.* 3, 13. *extr.* et *ib.* 26., *Val. Max.* 4, 4. *n.* 7. et *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 17. ¶ De scriptione lis est non parva, aliis *ct* tum in hac, tum in cognatis vocibus *Quinctilis*, *Quinctilius*, *Quinctilianus*, et quae omnium origo est, *quinctus* acriter defe.dentibus: aliis *c* omnino exterentibus. In illis sunt *Manut.*, *Anton. Augustinus*, *Voss.* in *Etym.* in *Quinque*, *Lipsius*, et alii, secuti lapides Capitolinos aliasque Inscriptiones ap. *Grut.* etc., item etymologiam, quia putant *quinctus* esse a *quinque* ea ratione, qua a *relinquo* est *relictus*, a *coquo coctus.* In his *Dausquius*, et *Turneb.* secuti non pauciores lapides, quorum quinque ipse *Manut.* affert. Adde his, quod Graeci κοῖντος, et κοΐντιος sine κ scribunt: adde quod *quintus* numerale nomen vix cum *c* in libris et marmoribus invenies. *Cellar.* utramque scriptionem ex aequo usitatam fuisse existimat. [*Forma *Quintius*, etc. praeferenda est. V. *Schneid. Gr. L.* 1. p. 451.]

QUINTO, adv. quinto loco. Ordinem designat, et quatuor ante facta. *Liv.* 8, 25. Eodem anno lectisternium Romae, quinto post conditam Urbem, habitum est. V. QUARTO et TERTIO.

[QUINTŬLUS, a, um, adj. dimin. quinti. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 201. Aledius Quintulus. Alia ap. *Grut.* 468, 8. Lusia L. F. Quintula. *F.*]

QUINTUM, adv. quinta vice. Tempus designat, et quater ante factum. *Liv.* 27, 6. Declarati consules Q. Fabius Maximus quintum, Q. Fulvius Flaccus quartum. V. QUARTUM.

QUINTUPLEX, ĭcis, adj. omn. gen. pro *quincuplex* legitur a nonnullis ap. *Vopisc. Prob.* 7. Salarium quintuplex fecimus.

QUINTUPLĬCO. V. QUINQUIPLICO.

QUINTUS, a, um, adj. numerale ordinis, πέμπτος. *Liv.* 31, 7. Non quinto inde mense, quemadmodum a Sagunto Annibal, sed quinto inde die, quam ab Corintho solverit naves, in Italiam perveniet. ¶ *Quintus*, et *Quinta* est etiam praenomen R. ab ordine nascendi impositum. V. DECIMUS. *Inscr.* Patavina ap. *Grut.* 885, 3. Q. Pomponius Q. F. Fabia Severus. Alia item Patavina in figlina edita a *Jo. Labusio De la certitude* etc. p. 73. Quintae Must. Aug. Sab. C. F. *h. e.* Quintae Mustiae Augurinae Sabinae clarissimae feminae, quae videtur fuisse consanguinea T. Mustii C. F. Fab. Hostilii Fabricii Medullae Augurini, cujus est mentio in *Inscr.* itidem Patavina ap. *Grut.* 440, 4.

QUINTUSDĔCĬMUS, a, um, adj. *Gell.* 1, 16. In libro quintodecimo ita dicit. *Liv.* 45, 33. *extr.* Quintisdecimis castris Passaronem pervenit.
CASTRA.

QUIPPĔ, ἅτε, οἷον, γοῦν, adverbium, vel
junctio, confirmans, qua rationem reddimus
quod praecessit, ut *cum*, *quia*, *nam*, *nempe.*
Dom. 48. *med.* Jam fateor, inquit, in Gabinio m
farium fuisse. Quippe vides, poenam illam a
alium institutam, in te ipsum esse conversam.
Cat. 13. Quibus mihi ludibrio videntur fuisse divi
Quippe, quas honeste habere licebat, per turpi
nem abuti properabant. *Tibull.* 4, 1, 156. Sec
rata *(unda)* riget densam in glaciemque niven
Quippe ubi non unquam Titan superingerit o
(Adde *Prop.* 2, 1, 75. et *Virg. G.* 1, 505.)
Od. 1, 31, 13. Diis carus ipsis, quippe ter et q
Anno revisens aequor Atlanticum Impune. *Phaed*
2. Alii onerant saxis: quidam contra miseriti,
turae quippe, quamvis nemo laederet, Misere pa
¶ Servit ironiae. *Virg. A.* 1, 41. mene incepto
stere victam, Nec posse Italia Teucrorum ave
regem? Quippe vetor fatis. *Cic. Mil.* 12 *extr.* M
me quippe lumen curiae. Adde *Pl. Epid.* 5, 1
[*Cf. *Heindf.* ad *Hor. Sat.* 1, 2, 4.] ¶ Cum
particulis causam reddentibus. *Cic. Or.* 2, 54.
nomen habet utraque res: quippe leve enim es
totum, risum movere. (Alii melius ita disting
quippe; leve enim, etc. et sic valet certe, sane.
faciunt etiam in illo *Fin.* 4, 3. *f.* Ista ipsa a t
dem apte ac rotunde: quippe; habes enim a r
ribus. [*V. *Matth.* ad h. l.]) *Lucr.* 6, 617. Q
videmus enim vestes humore madentes Exsiccar
radiis ardentibu' solem. *Id.* 1, 104. (et al. s
Quippe etenim quam multa tibi me fingere po
etc. *Ter. Heaut.* 3, 2, 27. Quippe quia magn
saepe id remedium aegritudinum est. *Cic. Fa*
9, 9. Ibi multa de mea sententia questus est Ca
quippe quod etiam Ravennae Crassum ante vid
ab eoque in me esset incensus. Alii leg. *qui.*
Orell.] *Plin.* 26, 10, 64. Insanabilis non est cr
dus, quippe quoniam in multis sponte desiit.
Capt. 4, 2, 106. Quippe quando mihi nihil c
¶ *Quippe cum* idem quod *cum* conjunctio, vel
cum. Cic. Att. 10, 3. Visum te ajunt in regia
reprehendo: quippe cum ipse istam reprehensi
non fugerim. *Nep. praef.* Neque Cimoni fuit
sororem habere in matrimonio, quippe cum
ejus eodem uterentur instituto. *Liv.* 26, 39.
alias tantis animis justae concurrerunt classes:
pe cum in majoris discrimen rei, quam ipsae
pugnarent. ¶ *Quippe ubi*, quippe cum, nam
quippe quia. *Lucr.* 1, 610. Quippe ubi dimidia
tis pars semper habebit Dimidiam partem; et *il*
Quippe ubi materies omnis cumulata jaceret.
Prop. 2, 1, 75., ubi alia ex *Lucr.* congerit *Br*
¶ *Quippe qui*, *quae*, *quod*, utpote qui. *Cic.*
Am. 18. *f.* Convivia cum patre non inibat: c
qui ne in oppidum quidem, nisi perraro, ve
Nep. Dion. 2. Cum a tyranno crudeliter violat
set, quippe quem venundari jussisset; tamen
Cic. Inv. 2, 45. Cum semel causa consideretu
hil attinet eam ex lege considerare, quippe qu
lege scripta non sit. *Id. N. D.* 3, 40. Quippe
Vellejus, qui etiam somnia putet ad nos mitti
ve. *Pl. Epid.* 3, 2, 30. Dicat, argenti minas
bere quinquaginta: quippe ego qui nudiustertiu
manibus dinumeravi. *Id. Bacch.* 3, 1, 2. Aper
nuam hanc Orci: nam equidem haud aliter es
co: quippe quo nemo advenit, nisi quem spes reli
omnes. Adde *Amph. prol.* 22. His autem *Plauti* lo
dicativus post *quippe qui* ponitur pro subjunctivo.
nime! Indicativus positus est, quod *quippe qui*
cis sententiam inchoat, antegressae enunciatio
tanquam partem necessariam adhaerescentem
integram enunciationem constituentem, cum
non interno causarum nexu copulatam. V. *I*
Gr. L. §. 183. p. 768. coll. *Drak.* ad *Liv.* 39,
et *Ellendt.* ad *Cic. Brut.* 36, 138. *Stallb.* ad *R*
2, 349. sq. *Sall.* semper ita locutus est. V. *J*
3. quippe quae probitatem, industriam, al
artes bonas neque dare, neque eripere cuiqua
est. Adde 7, 6. 14, 10. 20, 6. 28, 1. 48, 1.
76, 1. 85, 32. 86, 3. *Fragm. Hist.* 3, 11, 4.
13, 2. 48, 2. *Liv.* 5, 37. Plurimum terroris R
celeritas hostium tulit; quippe quibus aegre
decimum lapidem occursum est. Contrarium
sequitur *Cic.*, qui, si vera est *Goerenzii* obse
ad *Fin.* 4, 3, 7., *quippe qui* nunquam cum indi
conjunxit.] ¶ Pro utpote. *Cic. Fin.* 1, 6. *me*
Democrito magnus videtur, quippe homini er
in geometriaque perfecto. ¶ Pro certe: et
servit jungendae orationi, ut *necnon*, *item*,
terea. Virg. G. 1, 268. Quippe etiam festis
dam exercere diebus, Fas et jura sinunt. *P*
5, 11. Quippe et collinas ad fossam moverit h
Stantia currenti diluerentur aqua: *quippe et*
non. ¶ In responsionibus quoque affirmat,
pini. Cic. Caecin. 19. *med.* Recte igitur dice
restituisse? quippe. ¶ *Quippe ut*, prorsus ut,
ut. *Just.* 4, 3. Quippe ut Rheginis melius fuer
ci, quam vincere. ¶ Habet vim v. *certe* eti
his. *Virg. A.* 1, 6. celsa sedet Aeolus arce S
tenens, mollitque animos, et temperat iras.
ciat, maria ac terras coelumque profundum

t rapidi (venti) secum, verrantque per auras.
is tamen et ita intelligere, quippe ni faciat,
ni faciat.) Id. ib. 4, 218. nos munera templis
e tuis ferimus, famamque fovemus inanem;
12, 420. Fovit ea vulnus lympha longaevus
x ignorans: subitoque omnis de corpore fugit
e dolor, omnis stetit imo vulnere sanguis. ¶
Festus docet testimonio Enn. 4. et Annal. 16.
e significare quid ni, eruditis non probat.
UIPPIAM. V. in QUISPIAM.
UIPPINI? τί γὰρ οὔ; πῶς οὔ; quid ni? cur non?
rbium affirmandi comicum. Pl. Men. 5, 9, 50.
Esne tu Syracusanus? Men. sur. certo. Mess.
tu? Men. So. quippini? Id. Bacch. 4, 7, 41.
illam? meretricemne esse censes? Ni. quippi-
Id. Poen. 3, 4, 29. Diespiter vos perduit. Ad.
ippini? et ib. 30. Ibo, et pultabo januam hanc.
te quippini? Appul. Met. 9. Apponebat ei pro-
(mensam) quamvis invita, mulier: quippini?
natam alii. Quidam omitt. notam interroga-
s, et quippini exponunt, quippe, utpote quam,
empe.
UIQUI, idem quod quisquis, quicumque, qua-
nque: ut enim qui pro quis dicitur, ita quiqui
uisquis. Pl. Aul. 4, 10, 44. Neque partem tibi
, quiqui est, inde posces. Cic. Att. 16, 8. Ve-
os, quiqui Casilini et Calatiae sunt, perduxit
am sententiam, h. e. quicumque, vel quotquot.
Men. 5, 9, 97. Omnia venibunt, quiqui licebunt,
enti pecunia. Id. Poen. 3, 2, 11. Quiqui tamen
), et bene et benigne facitis, cum hero amanti
m datis. Liv. 41, 8. med. Liberos suos quibus-
s Romanis, in eam conditionem, ut manumit-
ur, mancipio dabant.
UIRE. V. in QUEO f.
UIRIANA Mala. V. QUIRINIANA.
UIRINA, tribus R. una ex rusticis: videtur, in-
Festus, a Curensibus Sabinis appellationem tra-
Constat ex Epit. Liv. 19. ann. U. C. DXII.
o et Albino Cos. tribus Velinam et Quirinam
djectas fuisse, hinc tribuum XXXV. numerus,
deinde retinuerunt, expletus est. Cic. Quint.
Albius Sex. filius Quirina. In S. C. ap. Coel.
c. Fam. 8, 8. C. Septimius T. F. Quirina. Inscr.
ut. 56, 11. Ti. Claudius Ti. F. Quir. Tertius.
p. eund. 521, 9. C. Antonius C. F. Qui. Priscus.
UIRINALIS, e, adj. ad Quirinum pertinens.
A. 7, 187. Ipse Quirinali lituo, parvaque se-
Succinctus trabea, h. e. qualem postea Quiri-
abuit. Sic ib. 612. Ipse Quirinali trabea cin-
Gabino, etc. Varr. L. L. 6, 3. med. Quiri-
lamen. Ov. Fast. 6, 218. Inque Quirinali con-
e jugo, h. e. in colle Quirinali, qui unus est
tem Urbis Romae, nunc Montecavallo: de quo
: Quirinalis collis qui nunc dicitur, olim Ae-
(melius Agonius) appellabatur, ante quam in
ommigrarent Sabini Curibus venientes, post
inter Romulum et Tatium ictum: a quo hanc
ationem sortitus est: quamvis existiment qui-
quod in eo factum sit templum Quirino, ita
. Varr. L. L. 4, 8. Collis Quirinalis, ubi Qui-
num: qui a Curetibus, qui cum T. Tatio Cu-
venerunt Romam, quod ibi habuerunt castra.
ast. 2, 511. Templa Deo (Quirino) fiunt: col-
que dictus ab illo. In fragm. vet. Calendarii
ut. 134. bis legitur: In colle Quirinale. ¶
nalis porta, quae et Agonensis, et Collina, et
Salaria, in Sabinos fert, habetque nomen vel
e Quirinali, quia ab ea in illum itur; vel quod
ne eam est Quirini sacellum, ut ait Festus. ¶
nalia, um, dies quo sacra fiebant in honorem
i, qui dies erat XIII. cal. Mart. Mentio eorum
Cic. Q. Fr. 2, 3. et 13. V. Ov. Fast. 6. a v.
¶ Eadem dicta sunt etiam festa stultorum, quia
e sacrificium fiebat ab iis colonis, qui statum
Fornacalium per ignorantiam praetermiserant.
ast. 2, 527. Curio legitimis nunc Fornacalia
Maximus indicit, nec stata sacra facit. Inque
multa circum pendente tabella, Signatur certa
quaeque nota. Stultaque pars populi, quae
a curia, nescit: Sed facit extrema sacra relata
est. in Stultorum, ita de hac re docet: Stulto-
erias appellari Quirinalia, qui est dies festus
i, quod eo die Quirino sacrificent ii, qui aut
otuerunt, aut ignoraverunt suorum Fornaca-
sacrorum diem: et sic commissum morae pia-
expiare, atque quod suis non fecerant, qui-
rmittitur feriis sacra facere. Adde eund. in
nalia.
UIRINIANA Mala laudant Cato R. R. 7. et Varr.
1, 59. His adde Plin. 15, 14, 15. et Macr.
, 15. apud quos alii leg. Quiriana. Harum
ationum causa et origo quae sit, ignoratur.
UIRINIUS, ii, m. ad Quirinum pertinens. Est
R., ut P. Sulpicius Quirinius Cos. ann. U. C.
LII., ante Chr. n. XII., qui postea, dum Sy-
raeses esset, censum Judaeae eo anno peregit,
atus est JESUS CHRISTUS D. N., ut constat
ang. Luc. 2, 2., ubi Graece quidem ex prava
pronunciatione Κυρήνιος, Latine vero perpe-
yrinus appellatur. Inscr. in tab. aenea ap
. Frat. Arv. p. 782. P. Sulpicio Quirinio, C.

Valgio Cos. Ita porro bis scribitur etiam in Kalend. Praenest. mens. Mart. et April. a Fogginio edito. F.]

QUIRINUS, i, m. Κυρῖνος, nomen Romuli, postquam vita functus Deus habitus est. (V. Ov. Met. 14. a v. 805.) Virg. A. 1, 296. Cana Fides, et Vesta, Remo cum fratre Quirinus. Enn. ap. Non. 2, 394. Teque, Quirine pater, veneror, Horamque Quirini. Ov. Fast. 2, 476. Qui tenet hoc nomen Romulus ante fuit: Sive quod hasta curis priscis est dicta Sabinis (Bellicus a telo venit in astra Deus) Sive suum regi nomen posuere Quirites: Seu quia Romanis junxerat ille Cures. Festus: Quirinus ex hac causa Romulus est appellatus, quod curi, id est hasta uteretur: a qua Romani eo nomine Romulum appellaverunt. Serv. ad cit. A. 1. praeter hanc addit aliam hujus nominis notationem, a κοίρανος, princeps, dominus. Possis etiam ducere a κύριος, quod idem notat, et propius ad Quirinum accedit. Addit Serv. posse etiam a Marte duci, cujus filius est habitus: quia Mars, cum saevit, Gradivus dicitur, cum tranquillus est, Quirinus: hinc duo ejus templa apud Romanos fuisse, unum sub nomine Quirini intra Urbem, quasi custodis, sed tranquilli; alterum Gradivi, quasi bellatoris, extra Urbem via Appia, prope portam Capenam. Hoc idem repetit etiam ad illud A. 6, 860. Tertiaque arma patri suspendet capta Quirino. ¶ Etiam puer sic appellabatur ab Ov. Fast. 3, 41. Interea crescente Remo, crescente Quirino. ¶ Geminos Quirinos dixit Juven. 11, 105. Romulum et Remum Martis filios: ut Castores dicti sunt Castor et Pollux. V. CASTOR. ¶ Etiam Janus cognominatus est Quirinus, quasi bellorum potens, ab hasta, quam Sabini curim vocant. Macr. Sat. 1, 9. med. Hinc Suet. Aug. 22. Janum Quirinum semel atque iterum a condita Urbe clausum, terra marique pace parta, ter clusit, h. e. templum Jani. Hor. Od. 4, 15, 8. de Augusto: et vacuum duellis Janum Quirinum clusit. ¶ In illo G. 3, 25. In foribus pugnam ex auro solidoque elephanto Gangaridum faciam, victorisque arma Quirini: Virgilius Augustum designat (qui Indos devicit: unde ib. 2, 171. Qui nunc extremis Asiae jam victor in oris Imbellem avertis Romanis arcibus Indum) qui loco Romuli Romanos regebat. Subdit hic Serv. ex Suet. eum primum appellatum esse Quirinum, deinde Augustum: quod et Suet. Aug. 7. tangit. Quod addit Serv. oblatum ei fuisse etiam nomen Caesaris, id pertinet ad testamentum C. Julii, qui eum in familiam cognomenque adoptaverat. Suet. Caes. 83. ¶ In illo Prop. 4, 6, 21. Altera classis erat tenero damnata Quirino: designatur M. Antonius effeminatus Cleopatrae consuetudine. ¶ Adjective. Id. ib. 10, 11. Hic spolia ex humeris ausus sperare Quirinis. Hor. Od. 1, 2, 46. Laetus intersis populo Quirino. Ov. Met. 14, 836. lucum pete, colle Quirino Qui viret, h. e. Quirinali. Ubique tamen, sed perperam, alii leg. Quirini.

QUIRIS pro curis, h. e. hasta, legitur a nonnullis in illo Ov. Fast. 2, 477. Sive quod hasta quiris priscis est dicta Sabinis. ¶ Quiris singulare a Quirites. Festus tradit, praeconem Romae in funeribus indictivis ea usum esse formula: Illus (corrige ollus, ut est ap. Varr. L. L. 6, 3. med.) Quiris leto datus. Hor. Ep. 1, 6, 7. et amici dona Quiritis. Inscr. ap. Grut. 308, 1. Q. Tullius Q. F. pontifex sacr. Junonis Quiritis, h. e. Romanae, vel hastatae. V. CURIS. Ov. Met. 14, 423. Reddentemque suo jam regia jura Quiriti. Id. Amor. 1, 7, 29. si pulsassem minimum de plebe Quiritem. Juven. 8, 47. ima plebe Quiritem Facundum invenies. Pers. 5, 75. heu steriles veri! quibus una Quiritem Vertigo facit, h. e. liberum, et civem Romanum. Hor. Od. 2, 7, 3. Quis te redonavit Quiritem Diis patriis, Italoque coelo? h. e. e militia urbi restituit, et quieti. Claud. carm. 12, 16. Epulisque jam repleto Resonet Quirite Tibris, h. e. populo R. Lucan. 2, 386. Hirtam membra super Romani more Quiritis Induxisse togam, h. e. plebeji civis R. Quo pertinent modo allata loca Ov. Am. l. et Juven. ¶ Prisc. 4, 633. agnoscit etiam rectum singularem Quiritis: item Quirites in eodem casu Petr. ap. Serg. in edition. Donati 2. p. 1843. ejusd.

QUIRITATIO, onis, f. humanae divinaeque opis imploratio. Liv. 33, 28. Fuga comitum, et quiritatio facta.

QUIRITATUS, us, m. idem quod quiritatio, clamor, vociferatio, auxilii imploratio. Plin. ep. 6, 20. Audires ululatus feminarum, infantium quiritatus, clamores virorum. Sunt qui legunt queritatus. Val. Max. 9, 2. n. 1. Quarum lamentabiles quiritatus trepidae civitatis aures receperunt. Adde 6, 2. n. 8.

QUIRITES, um, m. plur. Κυρῖται, proprie fuere, qui Cures incolebant, Sabinorum oppidum, in quo regnavit T. Tatius: ut Romani, qui cum Romulo Romam tenebant. Unde Virg. A. 7, 710. Una ingens Amiterna cohors, priscique Quirites. ¶ Verum post foedus ictum inter Romulum et Tatium, pro eodem populo Romani et Quirites habiti sunt. Itaque omnes promiscue appellari Quirites coepti sunt. Cum enim ex duobus populis, Romanis et Sabinis, unus factus esset, ut Romanorum ratio haberetur, constitutum est, ut urbs pristinum Romae retineret nomen, et unusquisque ex civibus Romanus, ut ante, appellaretur: ut ratio Sabinorum haberetur, placuit, ut populus, idest universi simul cives in posterum Quirites vocarentur. Liv. 1, 13. et Fest. ¶ Haec appellatio propria erat Romanorum in Urbe, quasi ad populum in pace et otio viventem: atque adeo militaribus viris ignominiosa. Narrat Suet. de Caes. 70. ipsum decimanos missionem et praemia flagitantes, neque adire cunctatum esse, neque dimittere, sed una voce, qua Quirites eos pro militibus appellavit, tam facile circumegisse et flexisse, ut ei milites esse, confestim responderint, et quamvis recusantem, ultro in Africam secuti sint. Hoc idem scribit Tac. A. 1, 42. et Lampr. Alex. Sev. 52, 53. et 54. Sic Lucan. 5, 357. discedite castris: Tradite nostra viris ignavi signa Quirites. ¶ Postquam Sabini Romanis adjecti sunt, saepe Quirites, et Romani in appellatione civium jungebantur, praesertim in formulis sacrorum, metu, opinor, ne alteruter populus in precationibus non comprehenderetur, in quibus utriusque populi comprehendi maxime intererat. Dicebant autem populus Romanus Quirites, et populus Romanus Quiritesque, et populus Romanus Quiritium. Primam et secundam loquendi rationem probat Brisson. l. 1. de Formul., tertiam excludit. Omnes admittendas esse contendit Gronov. Observ. 4, 14. Hic habes de omnibus non unum exemplum. Festus in Dici. Dici mos erat Romanis in omnibus sacrificiis precibusque: Populo Romano, Quiritibusque. In formula censoria ap. Varr. L. L. 5, 9. Quod bonum, fortunatum, felixque, salutareque siet populo Romano Quiritium, reique publicae populi Romani Quiritium. Liv. 5, 41. Sunt qui, M. Fabio pontifice maximo praefante carmen, devovisse eos se pro patria, Quiritibusque Romanis tradant. Id. 8, 6. f. Comparant inter se, ut ab utra parte cedere Romanus exercitus coepisset, inde se consul devoveret pro populo Romano Quiritibusque. In formula concipiendorum Compitalium ap. Gell. 10, 24. Die noni populo Romano Quiritibus Compitalia erunt. In alia capiendae Vestalis ap. eund. 1, 12. Vestalem, quae sacra faciat, quae jus siet sacerdotem Vestalem facere pro populo Romano Quiritibus. Alii leg. pro populo Romano Quiritium. Sic ap. Livium in formula devotionis, 8, 9. Uti populo Romano Quiritium (al. Quiritibus) vim victoriamque prosperetis: hostesque populi Romani Quiritium terrore, formidine, morteque afficiatis. Id. in formula indicendi belli, 1, 32. Quod populi priscorum Latinorum adversus populum Romanum Quiritium fecerunt, deliquerunt: quod populus Romanus Quiritium bellum cum priscis Latinis jussit esse, etc. Id. 41, 16. Quia in una hostia magistratus Lanuvinus precatus non erat, populo Romano Quiritium. In duob. nummis Vitellii ap. Eckhel. D. N. V. T. 6. p. 317. Vesta P. R. Quiritium. ¶ Hard. quartam addit loquendi rationem populi Romani Quirites, ut populi Romani sit gen. Plin. 16, 32, 57. Factum hoc populi Romani Quiritibus ostentum Cimbricis bellis. Alii leg. populo Romano Quiritibus. Gron. l. c. certe putat mendum in his verbis esse: sed Hard. defendit populi Romani ex omnib. MSS. et typis editis, censet autem, Quirites populi Romani esse non omnem populum Romanum, (nam toto orbe Romano sparsus populus Romanus erat) sed eos dumtaxat e populo Romano, qui in Urbe domicilium habebant. ¶ Jus Quiritium est jus civile proprium populi R., ut Justin. Instit. 1. tit. 2. docet. Ulp. regular. tit. 4. de Latinis: Latini jus Quiritium consequuntur his modis, beneficio principali, liberis, iteratione, militia, nave, aedificio, pistrino: praeterea ex senatusconsulto vulgo quae sit ter enixa. Pergit deinde Ulpian singula exponere. Quidam putant, esse idem ac jus civitatis Romanae: sed ab eo distinguitur: nam jus Quiritium est privatum civium jus, quo inter se privatim utuntur: jus civitatis R. est publicum, quo gaudent respectu totius corporis reipublicae. Quibus igitur non civibus Romanis dabatur jus Quiritium, concedebatur uti eo jure, quo cives Romani, in multis, praecipue vero in dominiis, et libertatibus. Plin. ep. 10, 22. Ago gratias, domine, quod et jus Quiritium libertis necessariae mihi feminae, et civitatem Romanam Harpocrati iatraliptae meo indulsisti. Adde ep. 4. et 6. Sunt etiam, qui cum jure Latii confundunt: sed ab hoc quoque differt. Suet. Claud. 19. Naves mercaturae causa fabricantibus magna commoda constituit pro conditione cujusque: civi vacationem legis Papiae Poppaeae: Latinis jus Quiritium, etc. ¶ Quirites eleganter ad apes Virgilius transtulit G. 4, 200. Verum ipsae e foliis natos et suavibus herbis Ore legunt; ipsae regem, parvosque Quirites Sufficiunt, aulasque, et cerea regna refingunt. ¶ In gen. plur. et Quiritium habet (quod usitatius est) et Quiritum. Patet tum ex allatis exemplis, tum ex Hor., qui Od. 1, 1, 7. et ib. 4, 14, 1. habet primum: et ex Auson., qui Profess. 22, 9. veterum quae scita Quiritum. ¶ In sing. num. V. QUIRIS. ¶ De infima plebe. V. ib. ¶ [*Conf. Quirites et cur et qua re. V. Wund. varr. lectt. praef. p. 61.]

QUIRITO, as, n. 1. σχετλιάζω, Quiritium, seu populi R. fidem imploro, opem, auxilium peto, cla-

mo, vociferor: inde factum, quod opem implorantes *porro Quirites* clamare solebant. *Varr. L. L.* 5, 7. *med.* Quiritare dicitur is, qui Quiritium fidem clamans implorat: et *mox:* Ut quiritare urbanorum, sic jubilare rusticorum. V. JUBILO. *Lucil.* ap. *Non.* 1, 78. Concursans uti arenarius, clareque quiritans. *Asin. Poll.* ad *Cic. Fam.* 10, 32. Cum illi misero quiritanti, civis Romanus natus sum, responderet: abi nunc, populi fidem implora. *Liv.* 39, 8. *extr.* Nulla vox quiritantium exaudiri poterat. Est qui leg. *queritantium.* [*Cf. cp. 10. et 40, 9.] *Quint.* 3, 8. *med.* Rogatus sententiam, si modo est sanus, non quiritet, sed quam maxime potest, civili et humano ingressu mereri assensum deliberantis velit. ℙ Deponentis forma *Varr.* ap. *Diomed.* 1, 377, De Fenestella quiritatur.

QUIRRĪTO, as, n. 1. est vocem edere verris. *Auct. carm. Philom.* 55. Quirritant verres, pardus rudit, oncat asellus.

QUIS, quae, quod, et quid, τίς, pronomen interrogativum: a Graeca voce allata, [*duplex hujus pronominis forma est: *quis, quid* et *qui, quae, quod*: illud nihil nisi nomen personae vel rei spectat: hoc ad qualitatem respicit, atque usurpatur ab eo, qui cognoscere vult, quo ingenio quibusque moribus, quave conditione, omnino qualis vel quale quis vel quid sit. Utrumque *quis* et *qui* substantive ponitur. *Noster*, quamquam discrimen in *qui*, ubi v., paucis commemoraverat, tamen hic omnia miscuerat, ita ut novus hujus loci qualiscumque instituendus ordo videretur: exempla haec sunto: A) *Quis, quid. Cic. Am.* 12. *med.* Quis clarior in Graecia Themistocle? quis potentior? *Or.* 3, 34, 137. quis doctior illis temporibus fuisse traditur, quam Pisistratus; *ib.* §. 139. quis Dionem doctrinis omnibus expolivit? non Plato? *Sall. Cat.* 44, 5. Quis sim, ex eo, quem ad te misi, cognosces. *Liv.* 1, 7, 9. rogitat, quis vir esset. *Ter. Andr.* 5, 6, 1. quis homo est? — Ego sum Pamphilus. *Caes. B. G.* 2, 4, 1. Quum ab his quaereret, quae civitates, quantaeque in armis essent. *Virg. A.* 4, 371. Quae quibus anteferam? h. e. quae prima, aut ultima ponam? *Prop.* 2, 9, 21. quam si perdideris, quis erit, qui talia cantet? *Pl. Truc.* 2, 7, 44. Unde es? cujus es? *Cic. Am.* 3. Quid dicam de moribus facillimis? de pietate? etc. Plura V. in QUID. ℙ Hinc *quis* utrique generi inservit. *Prisc.* 13, 3, 13. Quis etiam communis esse generis putaverunt vetustissimi, sicut apud Graecos τίς. Exempla *Noster* laud. ista: *Vet. Poeta* ap. *Varr. L. L.* 5, 7. Quis tu es mulier, quae me insueto nuncupasti nomine? *Non.* 3, 49. *Pacuvio* tribuit. *Pl. Aul.* 2, 1, 48. Quis ea est, quam vis ducere uxorem? *Id. Epid.* 4, 1, 6. Quis illaec est mulier, quae ipsa se miseratur? *Enn.* ap. *Non. l. c.* Et quis illaec est, quae lugubri succincta est stola? Adde *Pl. Epid.* 4, 2, 4., *Cist.* 4, 2, 27. et 79. et *Truc.* 1, 1, 76. Sic *Ulp. Dig.* 50, 16, 1. Verbum hoc, *si quis*, tam masculos, quam feminas complectitur. ℙ Cum neutro genere. *Pl. Poen. prol.* 17. Scortum exoletum ne quis in proscenio sedeat. Quoddam MSS. habet *quid.* ℙ B) *Qui, quae, quod.* Exempla v. in pron. rel. *qui, quae, quod.* Noster hic laudaverat ista: *Cic. Rosc. Com.* 7. *f.* Qua, malum, stultitia fuit Roscius, ut, etc.? *Id. Att.* 5, 20. Qui, malum, isti Pidenissitae? qui sunt? inquies. Adde *Planc.* 35. Qui status, quod discrimen, quae fuerit in re publica tempestas illa, quis nescit? *Or* 2, 8. Qui cantus moderatae orationis pronunciatione dulcior inveniri potest? quod carmen artificiosa verborum conclusione aptius? qui actor in imitanda, quam orator in suscipienda veritate jucundior? ℙ Interdum tamen *quis* ap. aureae aetatis scriptores pro *qui*, i. e. *qualis*, ponitur. Ex iis, quae *Forc.* laud., pertinent huc ista: *Cic. Am.* 5. Quis ego sum? aut quae in me est facultas? *Ter. Andr.* 4, 2, 19. Quis videor? *Cha.* miser aeque, atque ego. Adde *Virg. G.* 1, 3. Quae cura boum, quis cultus habendo sit pecori, hinc canere incipiam. *Liv.* 5, 40. Virgines Vestales, quae sacrorum secum ferenda, quae relinquenda essent, consultabant, quisve ea locus fideli adservaturus custodia esset. Docet *Ramsh. Gr. Lat.* §. 159. p. 565. fieri hoc cum vi quadam interrogationi adjuncta, quod *quis* latius notione pateat omnesque omnino respiciat, *qui* nonnisi ad similes referri possit. Plura exempla v. in *Quid.* — ℙ Indefinitum *quis, quid*, plur. neutr. *quae* ab altera forma *qui, quae, quod*, plur. neutr. *qua* ita differre dicitur, ut hoc posterius adjective, illud prius substantive ponatur: cf. *Drakenb.* ad *Liv.* 3, 10, 7. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 159. p. 567. sqq. A) *Quis, quid.*] *Cic. Or.* 58. Quos autem numeros cum quibus misceri oporteat, nunc dicendum est. *Id. Rosc. Com.* 7. *med.* Considera, quis quem fraudasse dicatur. *Quint.* 1, 6. *med.* Notatum in sermone, quid quo modo caderet. ℙ Et pro aliquis. *Pl. Ps.* 5, 1, 37. Aperite, heus! Simoni me adesse, quis nunciate. *Hor. Sat.* 1, 3, 63. Simplicior quis et est, etc. Alii leg. *at*, et per interrogationem efferunt. *Cic. Fin.* 3, 21. Alienum est a sapiente non modo injuriam cui facere, verum etiam nocere. *Lambin.* leg. *cuiquam:* [*prob. *Orell.*] *Liv.* 6, 40. Omnia semper, quae magistratus ille dicet, secundis auribus; quae ab nostrum quo dicentur, adversis accipietis? Suni qui leg. *aliquo*, invitis sanioribus criticis. *Cic. N. D.* 2, 44. *f.* Aut vero alia quae natura mentis et rationis expers haec efficere potuit, etc. *Colum.* 4, 25. Vinitor cum in adversum pressa manu desecare quid debet, cultro utitur. Adde *Tibull.* 1, 10, 3. et *ib.* 11, 13. et 4, 3, 1. et *Edict. praetoris* ap. *Ulp. Dig.* 43, 8, 1. ℙ Praesertim post particulas *si, ne, num*, et hujusmodi. *Cic. Phil.* 2, 14. Si te in judicium quis adducat. *Id. Fin.* 3, 21. Ne cui falso assentiamur. *Varr. R. R.* 3, 7. Neve quae serpens, aliudve quid (alii leg. *quod*) animal introire queat. *Cic. Or.* 1, 9. *med.* Num quod eloquentiae vestigium apparet? *Prop.* 1, 3, 30. Neve quis invitam cogeret esse suam. ℙ Et pro quisque. *Tac. A.* 2, 26. Addidit munificentiam Caesar, quantum quis damni professus erat, exsolvendo. [*Adde cp. 54.] *Id. H.* 3, 58. Amicorum ejus quanto quis clarior, minus fidus. ℙ [*B) *Qui, quae, quod. Caes. B. G.* 1, 48. si qui, graviore vulnere accepto, equo deciderat, circumsistebant. *Cic. Leg.* 2, 26. nisi si qui publice ad eam rem constitutus esset. *Off.* 2, 3. Quaeritur, num quod officium aliud alio majus sit. *Id. Fam.* 2, 12. si qua videnda essent. *Plura* v. ap. *Ramsh.* l. l., ubi larga est hujus generis exemplorum copia, unde haec transscripsimus. Cf. etiam SIQUIS.] ℙ *Ques* in plurali numero: item *Quid*, et *Quod* V. suis locis. ℙ [*Confund. *quid ita* et *quidem. Beier.* ad *Cic. Fragm.* 42. *b.*, *quid* et *quidquid. Id.* ad *Cic. Off.* 2. p. 302. *qui* et *quis. Wund. varr. lectt. praef.* p. 75.]

QUISNAM et Quinam, quaenam, quodnam et quidnam, τίς, idem quod *quis*, nisi quod illud *nam* vim addit. *Cic. Verr.* 2, 4, 36. Quisnam igitur tuebitur P. Scipionis memoriam mortui? *Pl. Aul.* 4, 9, 17. Quinam homo hic ante aedes ejulans conqueritur? *Accius* ap. *Charis.* 1, 70. Quinam Tantalidarum internecioni modus sit? *Ter. Heaut.* 5, 2, 3. Quodnam ob facinus? *Cic. Verr.* 2, 4, 3. Sed earum artificem quem? Quemnam? Recte admones. Polycletum esse dicebant. *Id. Inv.* 2, 1. Quaesivit ab eis, quasnam virgines formosas haberent. *Pl. Trin.* 5, 2, 45. Cruciatur cor mihi, et metuo. *Ca.* quidnam id est? *Id. Ps.* 1, 3, 7. Quonam pacto possim vincere animum! *Nep. Them.* 2. Miserunt Delphos consultum, quidnam facerent de rebus suis. *Ter. Eun.* 5, 4, 1. Reviso, quidnam Chaerea hic rerum gerat. *Id. Ad.* 3, 2, 7. Quidnam est, quod sic video timidum et properantem Getam? *Id. Andr.* 1, 4, 7. Sed quidnam Pamphilum exanimatum video? Vereor, quid siet. Opperiar, ut sciam, quidnam haec turba tristitiae afferat. ℙ *Quisnam*, quispiam, aliquis. *Cic. Rosc. Am.* 37. *med.* Qui sunt in istis bonis? duo Roscii, num quisnam praeterea? nemo est. *Id. Or.* 2, 3. Num quidnam, Crassus inquit, novi? *Ter. Andr.* 2, 1, 25. Num quidnam amplius tibi cum illa fuit? ℙ Interdum, interjecto verbo, dividitur. *Cic.* ad *Brut.* 1, 2. Quinque cohortibus quid se nam facturum arbitratus est? *Pl. Aul.* 2, 1, 16. Quis ea est nam optuma? (Ubi *quisnam* pro *quaenam:* ut *quis* pro *quae.* V. QUIS.) *Id. Aul.* 3, 2, 13. In aedibus quid tibi meis nam erat negotii? *Id. Rud.* 4, 3, 8. Quid tu, malum, nam me retrahis? ℙ Interdum invertitur. *Virg. G.* 4, 445. Nam quis te, juvenum confidentissime, nostras Jussit adire domos? *Ter. Ph.* 5, 1, 5. Nam quae haec anus est? *Donat.* ἀναστροφὴν vocat, aptamque figuram esse dicit commotis aliqua re nova.

QUISPĬAM, quaepiam, quodpiam et quidpiam, seu quippiam, aliquis, quidam. *Fest.:* Quispiam quin significet aliquis, et quaepiam aliquae, similiterque alia ejusdem generis, ut dubium non est, ita unde sequens pars ejus coeperit, inveniri non potest. V. PIAM. *Cic. Quint.* 15. Si cuipiam pecuniam fortuna ademit. *Id. N. D.* 3, 35. Si grando quippiam nocuit. *Id. Fin.* 5, 11. Ut ea vis ad aliam rem quampiam referatur. *Id. Tusc.* 3, 9. Aliud quodpiam membrum. Alii aliter leg. *Ter. Eun.* 5, 2, 36. Quid si hoc voluit quispiam Deus? *Caes. B. G.* 5, 35. Cum quaepiam cohors ex orbe excesserat; et *ib.* 6, 17. Ut neglecta quispiam religione auderet, etc. *Just.* 38, 7. Neque Alexander, nec quispiam successorum ejus. *Gell.* 5, 4. Grammaticus quispiam de nobilioribus. *Id.* 2, 21. Tum quispiam ex iis, qui se ad litteras dediderant, etc. *Ter. Andr.* 2, 6, 7. Num illi molestae quidpiam sunt hae nuptiae? *Naev.* ap. *Charis.* 2, 129. Num non vis te moneam unum, si videtur quippiam? *Pl. Curc.* 1, 1, 51. Tam a me pudica est, quasi soror mea sit: nisi si est osculando quippiam impudicior, *h. e.* paululum. ℙ In plur. num. *Cic. Fam.* 9, 8. *f.* Aliae quaepiam rationes. *Appul. Flor. n.* 18. Cum proferre ad quospiam coeperis.

QUISQUAM, quaequam, quidquam et quicquam, τὶς, aliquis, ullus. *Pl. Ps.* 3, 2, 62. An invenire postulas quemquam coquum, nisi milvinis aut aquilinis ungulis? *Id. Bacch.* 4, 3, 5. Nemo est indignior, quem quisquam homo aut amet, aut adeat. *Virg. A.* 5, 378. nec quisquam ex agmine tanto Audet adire virum; et *ib.* 6, 876. Nec puer Iliaca quisquam de gente Latinos In tantum spe tollet avos; et *ib.* 10, 65. Aenean hominum quisquam, Divumque subegit Bella sequi? *Sall. Cat.* 37. *extr.* Neque ex castris Catilinae quisquam omnium discesserat. *Ter. Hec.* 3, 1, 13. An quisquam usquam gentium … que miser? *Cic. Rosc. Com.* 6. *med.* Estn… quam omnium mortalium, de quo melius ex… tu? *Pl. Aul.* 2, 2, 29. Neque illo quisquam … ter hodie ex paupertate parcior. *Caes. B. G…* *extr.* Neque se cujusquam imperio obtempe… *Sall. Cat.* 32. Neque loco, neque homini cuiq… tis credere; et *ib.* 34. Neque cuiquam nostru… lege uti. *Nep. Ag.* 6. Si animadversum esset, … quam ad hostes transfugere conari. *Pl. Mi…* 67. Nisi huic verri affertur merces, non hic … minio quamquam porculam impertiturus est … *Att.* 9, 4. *f.* Quidquam tu illa putas fuisse … de victoria gratulationibus? *Sen. Troad.* 4… spei quidquam est super. *Ter. Andr.* 1, 1, 6… periebam, nihil ad Pamphilum quidquam … *Nep. Eum.* 11. *f.* Non enim cum quoquam ar… tuli, quin is mihi succubuerit. *Ter. Hec.* 1 … Nemo illorum quisquam ad te venit, quin, it… sese, etc. *Aurel. Vict. Ep.* 11. Percontanti … quisquam ne in palatio esset, responsum, ne… quidem. ℙ *Quisquam unus*, est unus aliqui… 3, 55. *extr.* Quia nondum in quemquam unu… viebatur. *Id.* 28, 37. *med.* Nec quisquam … gentis unus tantum ea arte excellit. Adde 2, … 3, 45. et 32, 20. *f.* ℙ De re inanimata. *L…* 1075. Nec quisquam locus est, quo corpora … nere, etc. Adde 4, 690. ℙ Pro quivis, q… *Cic. Fam.* 14, 7. Nisi vos fortiores cognossem… quemquam virum. *Flor.* 2, 18. *med.* Quod nem… rum se unquam speraverat, factum est, ut … Numantinos quisquam videret. ℙ In fem. g… *Cist.* 1, 1, 68. Quod neque habeo, nec quisqu… mulier. *Id. Rud.* 2, 3, 75. Neque digniorem … vidisse anum me quemquam. *Ter. Eun.* 2, … Quandoquidem Illarum neque te quisquam no… que scit, qui sies. Adde 4, 4, 11. V. QUIS… NAM et QUISQUE hoc modo usurpata. ℙ … vis *Diomed.* 1, 321. agnoscit in feminino *qua…* *quamquam, quaqua*, non facile usurpaverim … quam exempla videam. (Exemplum autem s… ap. *Pl. Mil.* 4, 2, 67. quem vide supra.) Id… de neutro *quodquam*, et de pluralibus in om… re *quiquam, quaequam, quorunquam, quibu…* *quasquam:* his enim aures nostrae non assu…

QUISQUĔ, quaeque, quodque et quidqu… quicque, ἕκαστος, πᾶς τις, ὁστισοῦν, omnis, u… que, singuli: *que* est adjectio syllabica, ut … *que.* Dicitur tum de personis, tum de rebus … paturque in utroque numero. Differt ab … quod cunctos simul significat: *quisque* dist… nem quandam continet. *Cic. Or.* 1, 28. *f.* Ut … quisque artificio excelleret, is in suo genere … diceretur. *Id. Somn. Scip.* 8. Nec enim t… quem forma ista declarat, sed mens cujusqu… quisque. *Ter. Hec.* 4, 2, 27. Non tute inc… dam rem, ut quaeque est, in animum induca… *Lucr.* 1, 562. quoniam refici rem quamque vi… *Cic. Off.* 1, 7. Quod cuique obtigit, id quis… neat; et *ib.* 3, 17. *med.* Magni est judicis st… quid quemque cuique praestare oporteat. *L…* 33. Plus inter ipsos (sibi quoque tendente, … culo prius evaderet) quam cum hostibus, c… nis erat. *Cic. Div.* 2, 42. Ut ejus orbis unaq… pars alia alio modo moveat immutetque coel… quaeque stellae in iis, finitimisque partibus si… que tempore. *Id. Or.* 1, 15. *med.* Ut quam… rem a quoque cognorit, de ea multo dicat o… *Plin.* 17, 22, 35. *n.* 7. Scrobes ternorum pe… quamque partem. *Id.* 18, 34, 77. *n.* 1. Qua… semel in quoque agro ineunda erit. *Tac. A…* Fama dediti Segestis, ut quibusque bellum … aut cupientibus erat, spe, vel dolore accipitur … 1, 9. *extr.* Proximis quibusque correptis, tot… liam sub se redegerunt. *Plin.* 33, 3, 15. An… busque sorte reges singulos e subjectis jung… currum solitus. *Suet. Caes.* 42. *med.* Per a… tionem possessionum, quanti quasque compar… *Id. Tib.* 8. Archelaum, Trallianos, et Thessal… ria quosque de causa, defendit. *Id. Aug.* 89. … quique monitione indigerent. ℙ Cum gen. *Cic…* 1, 9. *f.* Ego, quid ad te tuorum quisque nec… rum scribat, nescio. *Hor. Sat.* 2, 3, 124. … lum enim summae curtabit quisque dierum, S… ℙ Jungitur cum comparativis, et superlativis … *Rosc. Com.* 11. Quo quisque est solertior, ho… laboriosius. *Cels.* 2, 18. *med.* Quo majus q… animal, eo robustior ex eo cibus est. *Quint…* *med.* Ut quique pedes sunt temporibus plenior… graviorem faciunt orationem. *Plin. ep.* 1, 2… nus liber melior est quisque, quo major. *Ci…* 2, 21. *med.* Postea tot leges, et proximae … duriores. *Id. Fin.* 2, 25. Optimum quidque … mum est. *Id. Acad.* 1, 4. Recentissima … sunt correcta et emendata maxime. *Id. Or.* … *med.* Ut in quoque eorum (*patronorum*) mi… putant esse, ita eum primum volunt dicer… *Tusc.* 1, 31. Doctissimus quisque. *Plin.* 18, … *n.* 1. Gravissima quaeque grana serere. *Id.* … 36. *n.* 2. Quinque virgines elegit, ut quod i… que laudatissimum esset, pictura redderet. … cum iis, quae vim superlativi habent. *Cic.* … 14. *med.* Severitas cum bonis omnibus, tum …

ue gratissima. *Suet. Oth.* 2. Invalidum quem-obviorum corripere. Adde *Tac. A.* 12, 43. ¶ um iis, quae ordinem significant. *Cic. N. D.* 3, rimum quidque videamus. *Id. Rab. Post.* 12. io quoque verbo excitabatur; et *Phil.* 8, 11. *f.* le ejus honore primo quoque die ad senatum re-nt; et *Liv.* 42, 48. Ut exercitui diem primam que diceret ad conveniendum. *Colum.* 12, 48. Tertio quoque, aut quarto die; et *Cic. Phil.* . *extr.* Primo quoque tempore. *Id. Verr.* 2, 2, uinto quoque anno Sicilia tota censetur; et 17, 22, 35. *n.* 7. Quinto quoque palo singulae paginae includantur. (V. QUINTANUS.) *Pl.* 4, 2, 17. Vix decimus quisque est, qui ipsus noverit. ¶ Cum verbis pluralis numeri. *Id.* . 3, 2, 2. Ubi quisque vident, eunt obviam. *urc.* 1, 3, 24. Sibi quisque habeant, quod suum *Liv.* 2, 59. *extr.* Cetera multitudo sorte deci-quisque ad supplicium lecti. Plura ex eodem congessere *Gron.* et *Drakenb.* ad 7, 19. et ex *Heins.* ad *Am.* 2, 11, 21. ¶ Cum pronomini-*sui*, et *suus*. *Cic. Agr.* 1, 9. Huic pro se quis-nostrum mederi, atque hoc omnes sanare velle mus. *Id. Verr.* 2, 1, 27. Pro se quisque, ut in ue erat auctoritatis plurimum, ad populum lo-atur. *Id. N. D.* 3, 1. Cum suo cuique judicio tendum; et *ib.* 34. Edixit, ut quod quisque a s haberet, id in suum quidque fanum referret. *Fin.* 5, 17. Cujusque partis naturae et in cor-, et in animo sua quaeque vis est. *Id. Amic.* t quanti quisque se ipse faciat, tanti fiat ab is. *Hirt. B. Afr.* 31. Edicit, uti quisque suo paratus esset. *Colum.* 12, 3. Cuique sua annu-vimus. *Ov. Am.* 3, 2, 58. Vincamus dominae ue favore suae. *Id. Trist.* 3, 4, 64. Dicere cupio nomine quemque suo. *Pl. Merc.* 4, 5, uam quisque homo rem meminit. *Virg. A.* 6, Quisque suos patimur Manes. *Tac. H.* 2, 44. quisque flagitium aliis objectantes. *Catull.* 64, Ad se quisque vago passim pede discedebant. duobus pro *uterque*. *Ov. Fast.* 2, 715. Oscula ue suae matri properata tulerunt, *h. e.* duo fratres s, et Aruns, Tarquinii Superbi filii. *Id. Her.* 69. Atque ita quisque suas iterum redeamus ad . *Liv.* 2, 44. *med.* Duas civitates ex una fa-suos cuique parti magistratus, suas leges esse. *ib.* 7. et *Suet. Aug.* 26. ¶ In fem. gen. *Pl.* . *prol.* 107. Omnes meretrices, ubi quisque ha-t, invenit. *Ter. Hec.* 2, 1, 19. Quo quisque pa-ic vitam vestrarum exigat. ¶ Interdum poni-ro quisquis, quicumque, ὅστις ἄν. *Pl. Merc.* 1, . Quemque attigit, magno multat infortunio. *Mil.* 2, 2, 5. Quemque videritis hominem in no-tegulis extra unum Palaestrionem, huc detur-te in via. *Id. As.* 1, 3, 47. Cetera quaeque vo-s uti, Graeca mercamur fide. *Auson. VII. Sap.* t. *in Pittaco*, 5. Pareto legi, quisque legem eris. *Sidon. ep.* 4, 11. *in carm. f.* At tu, quis-doles, amice lector, Udis parce genis rigare nor. ¶ *Quidque* an *quicque* scribendum sit, V. UISQUIS.

UISQUILIAE, arum, f. plur. dici putantur quid-ex arboribus minutis surculorum foliorumve . Ita *Festus.* Similiter *Isid. Or.* 17, 6. *extr.* quiliae, stipulae immixtae surculis, et foliis ari-sunt autem purgamenta terrarum. Eadem fere t *Serv.* ad illud *Virg. G.* 1, 84. Saepe etiam les incendere profuit agros, Atque levem stipu-etc. *Festus* ducit a *quidquid:* alii a *quisque*, ut rie sint quidquid obvium et pedibus incidens, τὸ . *Gloss. Philox.* Quisquiliae, σκύβαλα, φρυγά-χαῖται, περιψήματα. *Caecil.* ap. *Fest.* Quisqui-volantis venti spolia, memoras: i modo. *Ap-Apol.* Nugas marinas, et quisquilias litorales rere. ¶ Translate dicitur de homine minime i, nihili, faece plebeculae. *Cic. Sext.* 43. *f.* tto Numerium, Serranum, Aelium, quisquilias ionis Clodianae. (Adde *Att.* 1, 16.) *Novius* ap. . Deturba te saxo, homo non quisquiliae. Alii *quisquilia* singulari num. ¶ *Appul. Met.* 1. *f.* uilias vocat pisces frivolos, et viliores. ¶ *Quis-ium*, neutr. gen. *Petr. fragm. Trag.* 75. *Burm.* cillum est, quod homines facit: cetera quisqui-mnia. *Gloss. Philox.* Quisquilia, σκύβαλα. V. CULIUM.

UISQUILIUM. V. in v. praec.

UISQUIS, quaeque, quidquid et quicquid, ὅστις, is qui, quicumque. Dicitur tum de personis, de rebus. *Cic. Brut.* 73. Quisquis ille est, si o est aliquis, qui genuit in hac urbe dicendi co-. *Enn.* ap. *Cic. Balb.* 22. Hostem qui feriet, erit Carthaginiensis, Quisquis erit; et *Prop.* 3, 5. omnes pariter pereatis avari, Et quisquis fido tulit arma toro. *Pl. Amph.* 1, 1, 153. Quisquis o huc venerit, vapulabit. *Tibull.* 2, 2, 1. Quis-ades, faveas: fruges lustramus, et agros. *Virg.* 10, 493. Quisquis honos tumuli, quidquid sola-humandi est, Largior. *Plin.* 18, 34, 77. *n.* 3. quis erit ventus. *Hor. Sat.* 2, 1, 60. Quisquis vitae, scribam, color. *Pl. Men.* 5, 2, 60. Quis-es, quidquid tibi nomen est, senex, etc. *Id. Ps.* , 17. Quisquis ille est, qui adest a milite. *Id.* . 5, 1, 17. Omnia mala ingerebat, quemquam aspexerat. *Id. Truc.* 5, 1, 17. Quemquam hominem attigerit, etc. *Tac. A.* 6, 7. Quaqua de te locuti incu-sabantur. *Ulp. Dig.* 47, 5, 1. Si quid a quoquo eo-rum, quos, quasve ibi habebunt, furtum factum esse dicetur. *Cic. Dom.* 10. Dicam ipso audiente, quod sentio, quoquo animo me auditurus est. *Id. Rab. Post.* 8. Quoquo consilio fecit, fecit certe suo. *Id. Att.* 9, 2. *med.* Confido adventum nostrum illi, quo-quo tempore fuerit, ἀσμενιστὸν fore. *Id. Q. Fr.* 1, 2, 4. *f.* Tu, quoquo modo est, hominem investiges velim. Alii omitt. *est*. *Id. Fam.* 1, 5. Quoquo modo se res habeat. *Id. Rosc. Am.* 42. Quidquid maleficii, sceleris, caedis erit, proprium id Rosciorum esse de-bebit. *Pl. Rud.* 4, 2, 20. Hoc ego in mari, quidquid inest, reperi. *Id. Men.* 5, 2, 22. Sed quidquid id est, jam sciam, *Tac. A.* 14, 55. Quidquid illud, et qualecumque tribuisset. *Cic. Sext.* 45. Esto ut hi sint, quiqui integri sunt, et sani. *Liv.* 41, 8. *med.* Liberos suos quibusquibus Romanis mancipio da-bant. ¶ Cum verbis pluralis numeri. *Ov. A. Am.* 1, 267. Quisquis ubique, viri, dociles advertite men-tes. *Prop.* 4, 5, 75. Quisquis amas, scabris hoc bu-stum caedite saxis. *Tibull.* 1, 7, 45. Tunc procul absitis, quisquis colis arte capillos. ¶ Cum gen. *Hor. Epod.* 5, 1. At o Deorum quidquid in coelo re-git, etc. *Id. Od.* 2, 1, 25. Deorum quisquis amicior Afris. *Liv.* 23, 9. Per quidquid Deorum est. ¶ Cum fem. gen. *Pl. Cist.* 2, 3, 66. Conteris tua me ora-tione mulier, quisquis es. *Id. Rud.* 4, 4, 102. Tibi Deos iratos esse oportet, quisquis es, quae parentes in tam angustum tuos locum compegeris. Adde *Pers.* 4, 3, 76. et *Liv. Andr.*, *Caecil.*, *Pacuv.* ap. *Non.* 3, 49. ¶ *Quidquid* absolute, et adverbii more. *Liv.* 31, 1. Jam provideo animo, quidquid progre-dior, in vastiorem me altitudinem invehi; et 7, 32. Quidquid ab urbe longius proferrent arma, magis magisque in imbelles gentes eos prodire. *Gell.* 12, 1. *f.* Quidquid ita educati liberi amare videntur, non naturalis ille amor est, sed civilis. *Cato R. R.* 48. Suum quidquid genus talearum serito. Alii leg. *quodque*. *Catull.* 56, 3. Ride, quidquid amas, Cato, Catullum, *h. e.* quantum. ¶ In illo *Hor. Od.* 3, 24, 25. O quisquis volet impias Caedes, et rabiem tolle-re civicam! *Bentl.* recte monet, scribendum esse di-visim *O quis, quis:* ut sit repetitio similis illius *Epod.* 7, 1. *Quo, quo, scelesti, ruitis?* et aliis, quae ibi refert. ¶ Aliquando *quisquis* ponitur pro *quisque*, unusquisque, omnis. *Cic. Fam.* 6, 1. Quocumque in loco quisquis est, idem est ei sensus ex interitu re-rum suarum. *Id. Verr.* 2, 4, 13. Ita odorabantur omnia, et pervestigabant, ut ubi quidquid esset, ali-qua ratione invenirent. Alii leg. *quidque*. *Id. Tusc.* 5, 34. Bestiae, ut quidquid objectum est, quod mo-do natura non sit alienum, eo contentae non quae-runt amplius. *Lucr.* 2, 955. Inque suos quidquid rursus revocare meatus. *Pl. Amph.* 2, 1, 52. Ordi-ne omne, ut quidquid actum est, edissertavit. Alii leg. *quidque*. Adde *Catull.* 68, 28. ¶ *Quiqui* pro *quisquis* V. supra s. 1. ¶ Utrum per *d*, an per *c* scri-benda sint *quidquid*, *quidquam*, *quidque*, quaerunt orthographi. *Manut.* et *Dausq.* praeferunt *d:* qui-bus accedit *Cellar.* Sunt pro his etiam Inscriptiones ap. *Grut.* 411, 3. et 691, 8. Contra *Prisc.* 1, 559. et *Mar. Victor. art. Gramm.* 1. p. 2460. et alii ap. *Quint.* 1, 7. *med.* tuentur *c:* quod *Cellar.* ipse non improbat. *Quint.* frigidam quaestionem putat.

QUITUS. V. QUEO.

QUIVIS, quaevis, quodvis et quidvis, ὅστις, ὁστι-σοῦν, quem vis, quilibet, quisque, omnis: tum de personis, tum de rebus. *Cic. Quint.* 27. Omnia sunt ejusmodi, quivis ut perspicere possit, in hac causa improbitatem cum veritate contendere. *Pl. Amph. prol.* 27. Jupiter non minus, quam vostrum quivis, formidat malum. *Id. Mil.* 4, 7, 10. Quaevis alia mora. *Caes. B. G.* 4, 2. Ad quemvis numerum ephip-piatorum equitum quamvis pauci adire audent. *Cic. Verr.* 2, 3, 18. Ut homines quidvis perpeti, quam non de istius pravitate conqueri mallent. *Pl. Mil.* 3, 1, 152. Commodulum obsona, ne magno sumptu: mihi quidvis sat est; et *As.* 3, 3, 81. Quidvis ege-stas imperat; et *Poen.* 1, 3, 28. et *Truc.* 4, 4, 31. Dicere hic quidvis licet. *Plin.* 28, 9, 37. Contra sca-biem quivis adeps. *Id.* 2, 71, 73. Nec nox diesque quaevis eadem toto orbe simul est. *Hor. Sat.* 1, 3, 65. quovis sermone molestus. *Ter. Ad.* 2, 3, 1. Ab quivis homine beneficium accipere gaudeas. *Plin.* 18, 4, 5. Quibusvis potius, quam agricolis. *Cic. Inv.* 1, 53. Ex iis rebus quaevis amplificationes nasci pos-sunt. *Hor. Sat.* 1, 4, 87. E quibus unus avet qua-vis aspergere cunctos, Praeter eum, qui praebet aquam, *h. e.* quavis ratione. V. AQUA. ¶ Cuivis potest accidere, quod cuiquam potest, γνώμη *P. Syri* ap. *Sen. Tranqu.* 11. ¶ Interjecto verbo. *Cato R. R.* 52. *extr.* Hoc modo quod genus vis propagabis. ¶ Eleganter jungitur cum *unus:* et fere in contemptu quodam ponitur. *Cic. Caecin.* 22. Si tu solus, aut quivis unus, cum gladio impetum in me fecisses. *Id. Brut.* 93. Quantum non quivis unus ex populo, sed existimator doctus et intelligens possit cognoscere. *Liv.* 9, 17. Ne solertius, quam quivis unus ex iis, quos nominavi, castris locum caperet. Alii leg. *qui-libet*. ¶ *Quodvis*, quodque. *Cic. opt. gen. orat.* 1. Poematis etiam tragici, comici, epici, etc. genus suum quodvis est diversum a reliquis. ¶ *Quidvis anni*, quovis anni tempore, bis legitur ap. *Caton. R. R.* 17.

QUIVISCUMQUE, quaeviscumque, quodviscum-que, idem ac quicumque. *Lucr.* 3, 389. Nec repen-tis itum cujusviscumque animantum. *Mart.* 14, 1. Quoviscumque loco potes hunc finire libellum.

*QUIZA, ae, f. Κουΐζα, opp. vel castellum in Mau-ritania Caesariensi. *Mela* 1, 6. *Plin.* 5, 2. *Ant. Itin. B. A.*

QUO

QUO, ποῖ, proprie ablativus est v. *quis*, et adver-bii more adhibetur. Multas habet significationes, ac primum, in, vel ad quem locum. *Hor. Epod.* 7, 1. Quo, quo, scelesti, ruitis? *Caes. B. G.* 2, 16. *extr.* Mulieres in eum locum conjecit, quo exercitui adi-tus non erat; et *ib.* 21. Non longius hostes aberant, quam quo telum adjici potest. *Cic. Fam.* 3, 5. Me ad eam partem provinciae esse venturum, quo te velle arbitrarer. *Sall. Jug.* 110. Proficiscitur obses-sum turrim regiam, quo Jugurtha perfugas omnes praesidium imposuerat. *Caes. B. G.* 2, 7. Omnibus vicis, quo adire poterant, incensis. *Cato R. R.* 10. Dolia, quo vinaceos condat, decem. *Caes. B. G.* 1, 6. Iter angustum et difficile, quo vix singuli carri ducerentur. *Ov. Met.* 10, 372. saucia trabs Quo ca-dat in dubio est, omnique a parte timetur. *Pl. Bacch.* 4, 7, 33. Non hercle, quo hinc nunc gentium aufugiam, scio. *Liv.* 28, 27. *med.* Ne hodie quidem scire videmini, quo amentiae progressi sitis. ¶ Pro *aliquo*, post particulas dubitandi. *Liv.* 38, 30. *med.* Si quando Romam, aliove quo mitterent legatos. *Pl. Aul.* 2, 4, 5. Si quo tu me ire vis, operam dabo. *Caes. B. G.* 2, 48. Si quo erat longius prodeundum, etc. *Cic. Att.* 8, 3. *f.* Ipse ne quo inciderem, re-verti Formias. ¶ Interdum refertur ad personam, quae loci rationem habet. *Pl. Stich.* 1, 3, 79. Dabo parasitum inanem, quo recondas reliquias. *Id. Aul.* 3, 5, 13. Quo illae nubent? et *mox:* Quo lubeat, nubant. *Cic. Verr.* 2, 4, 18. Homo apud eos, quo se contulit, gratiosus. *Pomp.* ap. *Non.* 10, 27. Ho-minem beatum, quo illae pervenibunt divitiae! ¶ Est etiam, ad quam rem, finem, usum, scopum, cur? *Cic. Sext.* 13. Quid hoc homine facias? aut quo civem importunum, aut quo potius hostem tam sceleratum reserves? *Id. Verr.* 2, 2, 55. Primum quo tantam pecuniam? deinde quamobrem censores ad statuam tibi conferebant? *Id. Coel.* 21. *f.* Dixit profecto, quo vellet aurum; et *Att.* 8, 2. *med.* Quo igitur haec spectat oratio? *Petr. Sat.* 97. *med.* Quo secures attulisti? *Cic. Div.* 2, 64. Quo pertinent aenigmata somniorum? *Hor. Sat.* 1, 1, 73. Nescis, quo valeat nummus, quem praebeat usum? ¶ *Quo mihi, quo tibi?* quid mihi, tibi prodest, cui bono, quorsum? *Cic. Fam.* 7, 23. *med.* Martis vero si-gnum quo mihi pacis auctori? *Phaedr.* 3, 18. Quo mi, inquit, mutam speciem, si vincor sono? *Hor. Ep.* 1, 5, 12. Quo mihi fortunam, si non conceditur uti? *Ov. Am.* 3, 4, 41. Quo tibi formosam, si non nisi casta placebat? et *ib.* 8, 47. Quo tibi turritis in-cingere moenibus urbes? Quo tibi discordes addere in arma manus? *Prop.* 4, 3, 51. Nam mihi quo, Poenis si purpura fulgeat ostris? ¶ *Quo bonum est?* cui rei utile est? Est JCtorum. *Cajus Dig.* 16, 1, 13. *f.* Quo enim bonum est exspectare conditionem. *Ulp. ib.* 37, 4, 3. *f.* Quo bonum est, ei contra tabulas dari? Adde *ib.* 10. *med.* Eod. sensu *quo bono?* dixit *Id. ib.* 7, 1, 13. Omnibus autem his loc. *Haloand.* edidit *quod*. ¶ Usurpatur etiam vice conjunctionis, et *ut* valet. *Ov. Her.* 18, 203. sed quo mare finiat iram, Acce-dant, quaeso, fac tua vota meis; et *ib.* 20, 23. Fraus mea quid petiit, nisi quo tibi jungerer uni? et *Rem. Am.* 517. Ne sibi tam placeat, quo te contemnere possit. Alii aliter leg. *Pl. Poen.* 3, 1, 30. An vero non justa causa est, quo curratur celeriter, ubi bi-bas, edas de alieno? *Id. ib. prol.* 38. Neve ambitio-nis causa extrudantur foras, Quo deteriores antepo-nantur bonis. *Ter. Andr.* 3, 1, 14. Hanc simulant parere, quo Chremetem absterreant; et *Eun.* 1, 2, 70. Id adjuta me, quo id fiat facilius. ¶ Item quia, quod. *Pl. Amph.* 3, 2, 32. Non edepol quo te impu-dicam crederem. *Cic. Att.* 10, 1. *med.* Quod scri-bis, non quo ipse audieris, sed te ipsum putare, me, etc. *Id. Or.* 3, 75. *med.* Non quo libenter male au-diam, sed quia ego causam non libenter relinquo. Adde *Fam.* 5, 19. ¶ Cum eo. *Cic. Quint.* 2. Non eo dico, C. Aquilli, quo mihi veniat in dubium tua fides, aut quo non in his, etc. Alii leg. *quod*. *Ter. Heaut.* 3, 2, 43. Neque eo nunc dico, quo quidquam illum senserim. *Id. Eun.* 1, 2, 16. Non pol, quo quemquam plus amem, eo feci, sed, etc. ¶ *Quo ne* pro *ut ne* videtur accipi in illo *Cic. Fam.* 7, 2. Sed eo vidisti multum, quod praefinisti, quo ne plu-ris emerem; et *Liv.* 34, 6. *med.* Cautum erat, quo ne plus auri et argenti facti, quo ne plus signati ar-genti et aeris domi haberemus. Alii dicunt, *quo a plus* pendere, et esse ablativum. Certius videtur il-lud *Hor. Sat.* 2, 1, 36. Missus ad hoc . . . Quo ne per vacuum Romano incurreret hostis. *Bentl.* addit ex *Ulp. Dig.* 27, 1, 17. *med.* Si celandi causa, quo ne ad dominum reverteretur, fugisset, fugitivum es-se. *Torrent.* habet *causa quo, ne*, etc. *Haloand.* omittit

quo, male. Sed et in verbis *Horatii* est qui suspicatur, metathesim esse verborum, et *quo ne* dictum esse pro *ne quo*. ¶ Ponitur etiam pro quare, vel ideo, propter quod, quamobrem. *Cic. Or.* 2, 6. *f.* Quo etiam scripsit; Persium non curo legere, Laelium Decimum volo. *Varr. R. R.* 1, 54. Miscella *(uva)*, quam vocant nigram, multo ante coquitur: quo prior legenda; et *ib.* 3, 10. Anseres voraces sunt natura: quo temperandum iis. *Ter. Andr.* 2, 5, 18. Quo aequior sum Pamphilo, si, etc. *Cic. Fin.* 3, 2. Quo magis hoc philosopho faciendum est. ¶ *Quo* cum *eo, hoc, quanto* cum comparativis est quanto, tanto. *Cic. Q. Fr.* 3, 1, 5. Litterae quo erant suaviores, eo majorem dolorem ille casus afferebat. V. EO adv. *Id. Off.* 1, 19. *med.* Quo difficilius, hoc praeclarius. *Ter. Phorm.* 2, 2, 14. Quo magis novi, tanto saepius. ¶ Et omissa altera particula. *Liv.* 2, 51. *med.* Quo plures erant, major caedes fuit. *Cic. Quint.* 1. Quo minus ingenio possum, subsidio mihi diligentiam comparavi. ¶ *Quo loci*, quo loco, ubi: sed huc non pertinet. *Cic. Att.* 8, 10. Respondit, se nescire, quo loci esset. *Id. Div.* 2, 66. Visus est dicere quo loci illa nasceretur. ¶ *Quo* dativum pro *cui* quidam esse putant in illo *Varr. R. R.* 2, 1. *med.* Quo etiam ipse pastor diligens mederi possit. Alii leg. *quoi.* V. *Voss. de Gram.* 6, 6., qui dativum esse putat etiam cum dicimus *quo mihi, quo tibi hoc*, vel *illud*? pro *cui* rei.

QUŎAD, adv. μέχρις οὗ, ἐπὶ τοσοῦτον, donec, quousque, usque dum, quamdiu: ex *ad*, et *quo*, sed ordine inverso, ut in *hactenus*, *quatenus* fit. Dicitur tum de tempore, tum de loco. *Ter. Phorm.* 1, 2, 98. Senem quoad exspectatis vestrum? *Cic. Att.* 15, 23. Quousque, inquies? quoad erit integrum, erit autem, usque dum ad navem. *Id. Agr.* 1, 2. Videte nunc, quoad fecerit iter apertius, quam antea. Alii aliter leg. *Liv.* 22, 6. In aquam progressi, quoad capitibus humerisque exstare possunt. *Caes. B. G.* 5, 17. Neque finem insequendi fecerunt, quoad praecipites hostes egerunt. *Nep. Ep.* 9. *med.* Ferrum usque eo retinuit, quoad renunciatum est vicisse Boeotios; et *ib.* 2. *f.* Exercebatur plurimum currendo et luctando ad eum finem, quoad stans complecti posset atque contendere. *Cic. Off.* 1, 1. Tamdiu autem velle debebis, quoad te, quantum proficias, non poenitebit. *Id. Leg.* 1, 4. Jus civile eatenus exercuerunt, quoad populum praestare voluerunt. *Id. Fam.* 4, 3. *med.* Hactenus existimo, consolationem recte adhibitam esse, quoad certior fieres, etc. *Gell.* 6, 4. Ut viveret quidem tantisper, quoad fieret permutatio. ¶ *Quoad vivet* cum dicitur, item *quoad morietur*, videntur quidem duae res dici contrariae, idem tamen sunt. Tempora enim duo cohaerentia significantur, quia alterius finis alterius initium est. Ita *Gell.* 7, 21. ¶ Significat etiam facultatem, vel commoditatem, et ponitur pro quantum. *Varr. L. L.* 8, 1. Verborum inclinationes sequi jubet, quoad patiatur consuetudo. *Pl. As.* 2, 2, 30. Jubeo te salvere voce summa, quoad vires valent. *Id. Men.* 5, 2, 19. Est modus tamen, quoad pati uxorem oportet. *Cic. Amic.* 1. A patre ita eram deductus ad Scaevolam, ut quoad possem, et liceret, a senis latere nunquam discederem. *Id. Verr.* 2, 3, 33. Liciti sunt usque eo, quoad se efficere posse arbitrabantur. *Id. Tusc.* 4, 38. Cognitis, quoad possunt ab homine cognosci, bonorum et malorum finibus. ¶ *Quoad ejus facere potes*, quantum facere in ea re potes: quasi dicatur, usque ad id, quod de, vel in ea re fieri licet. *Cic. Att.* 11, 12. *f.* Tu tamen velim ne intermittas, quoad ejus facere poteris, scribere ad me. *Id. Fam.* 3, 2. Vides provinciam esse habendam. Si eam, quoad ejus facere potueris, quam expeditissimam mihi tradideris, facilior erit, etc.; et *ib.* 5, 8. *f.* et *Inv.* 2, 6. Ut quoad ejus fieri possit, praesentiae tuae desiderium meo labore minuatur. *Liv.* 39, 45. Id eos ut prohiberet, quoad ejus sine bello posset, praetori mandatum est. Sunt qui ubique lectionem sollicitant, vel *quod* subjiciendo, vel v. *ejus* mutando. ¶ *Quoad hoc*, quod ad hoc pertinet, quantum ad hoc, secundum hoc, nullo verbo sequente. *Varr. L. L.* 7, 23. Haec sigillatim triplicia esse debent, quoad sexum, multitudinem, casum. *Liv.* 42, 6. Regem excusavit, quod stipendium serius, quoad diem praestaret. *Cajus Dig.* 41, 1, 3. Nec interest, quoad feras bestias et volucres, utrum in suo quisque fundo capiat, an in alieno. Ap. *Varr.* alii leg. *quod:* ap. *Liv. quam ad:* ap. *Cajum* quoque habetur *quod* in ed. *Torrent.* Videntur autem librarii *quoad* his locis ex *quod ad* perperam exscripsisse. Itaque auctor sim, ut quoad certiora invenias, *quoad* hac ratione usurpare abstineas. Nam quod addunt ex *Petr.* Experientia in arte illis, quoad nos, nihil profutura: vel hic quoque *quod ad* corrigendum est: vel potius totus locus in suspicione habendus, cum in opt. ed. *Burmanni* non appareat. ¶ In carmine monosyllabon est. *Lucr.* 2, 849. Quoad licet et potis es reperire inolentis olivi, etc. Adde 5, 1219. et 1432. et *Hor. Sat.* 2, 3, 91. ¶ *P. Victorius* initio castigationum suarum in libros *Varr. de R. R.* scribit, invenisse se in multis locis libri 1. et 2. *quoad.* Hinc in *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 641. *n.* 357. et in alia ap. *Caredon. Marm. Moden.* p. 243. legitur *quaad vixit*, quod quidem magis consentaneum est, quam *quoad:* scribitur enim similiter *eatenus*, *quatenus*.

QUŎĂDUSQUĔ et Quoad usque, quoad, usque dum. *Varr. L. L.* 4, 2. Ubi quidquam consistit, locus. Ab eo praeco dicitur locare, quoadusque id emitur, quoad in aliquo consistit pretium. *Suet. Caes* 14. Ac ne sic quidem impedire rem destitit, quoadusque manus equitum R. necem comminata est.

QUŎCIRCĀ, adv. δι' ὅ, quamobrem, itaque, quare: quasi *circa quod.* *Varr. L. L.* 8, 59. Quocirca non si genus cum genere discrepat, sed si, etc. *Cic. Div.* 1, 41. *med.* Quocirca bene apud majores nostros senatus decrevit, ut, etc. *Virg. A.* 1, 677. Quocirca capere ante dolis, et cingere flamma Reginam meditor. *Val. Fl.* 2, 101. Quocirca struit illa nefas, Lemnoque merenti Exitium furiale movet. *Hor. Sat.* 2, 6, 95. quo, bone, circa, Dum licet, in rebus jucundis vive beatus. ¶ In *Tab. aen. Heracl.* ap. *Mazoch.* p. 432. *n.* 43. Quive judicio publico Romae condemnatus est, erit, quocirca eum in Italia esse non liceat.

QUŎCUMQUĔ, adv. ὅποι ἄν, in quemcumque locum. *Cic. Verr.* 2, 5, 65. Quocumque venerint, hanc sibi rem praesidio sperant futurum. *Id. Mil.* 1. Oculi, quocumque inciderint, veterem consuetudinem fori requirunt. *Hor. Epod.* 16, 21. Ire, pedes quocumque ferent, quocumque per undas Notus vocabit. *Sen. ep.* 12. Quocumque me verto, argumenta senectutis meae video. *Virg. A.* 3, 682. Praecipites metus acer agit, quocumque rudentes Excutere. *Cic. Or.* 16. Oratio ita flexibilis, ut sequatur quocumque torqueas. ¶ Tmesis est in illo *Hor. Od.* 1, 7, 25. Quo nos cumque feret melior fortuna parente, Ibimus. *Virg. A.* 2, 709. Quo res cumque cadent.

QUOD, ὅ, vox neutra pronominis *qui.* *Cic. Manil.* 10. *f.* Quod denique genus belli esse potest, in quo illum non exercuerit fortuna reipublicae? ¶ Ponitur aliquando pro *quicquid.* *Cic. Dom.* 43. Ornamentorum quod superfuit in fanis, et communibus locis, tota e Graecia, sane frugaliter, domum suam deportavit. ¶ Item pro *in quo.* *Ter. Andr.* 4, 3, 23. Sed, siquid est, quod mea opera opus sit vobis. ¶ Item pro *quantum.* *Cic. Rosc. Am.* 42. Ego in Chrysogono, quod ad me attinet, nihil ejusmodi suspicor. *Ter. Eun.* 2, 1, 8. Munus nostrum ornato verbis, quod poteris: et istum aemulum, quod poteris, ab ea pellito. ¶ *Quod ad illud*, omisso verbo *pertinet*, vel *attinet.* *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 1. Quod ad Caesarem, crebri et non belli de eo rumores. ¶ Usurpatur etiam ut accusativus communis, etsi aliqui dicant, praep. *propter* subintelligi. *Ter. Hec.* 2, 3, 3. Nam (ita me ament Dii) quod me accusat nunc vir, sum extra noxiam. *Pl. Epid.* 3, 4, 20. Ut, quod ego ad te venio, intelligas. *Id. Stich.* 1, 2, 70. Hoc est quod ad vos venio, quodque esse ambas conventas volo. *Ter. Ad.* 5, 3, 49. Quod illos aetas sat acuet, *h. e.* qua in re. *Liv.* 5, 34. Alpes visae insuperabiles, nulla dum via (quod continens memoria sit) superatas. ¶ *Quod idem*, quod ipsum, aut quod etiam. *Cic. Har. resp.* 7. Quod idem in judicio capitis durum, atque iniquum est. ¶ Post dubitativas particulas. *Plin. ep.* 4, 14. *f.* Sive epigrammata, sive idyllia, sive eclogas, sive quod aliud vocare malueris.

QUOD, ὅτι, quia, quoniam: conjunctionis causalis vice ponitur, cum indicativo, aut conjunctivo. *Cic. Att.* 3, 3. Cum tibi agam gratias quod me vivere coegisti. *Id. Div.* 2, 24. Mirari Cato se ajebat, quod non rideret haruspex, haruspicem cum vidisset. *Id. Att.* 2, 4. Fecisti mihi pergratum, quod Serapionis librum ad me misisti; et *ib.* 1, 17. Hoc me ipse consolabar, quod non dubitabam, etc. *Id. Verr.* 2, 3, 46. Propter hanc causam, quod Leontini non sane me multum adjuverunt. ¶ Ponitur etiam pro *cur*, seu *quamobrem.* *Id Fam.* 14, 12. In viam quod te des hoc tempore, nihil est. *Pl. Aul.* 1, 2, 14. Ne causae quid sit, quod te quisquam quaeritet. ¶ Et pro *quamvis.* *Ter. Eun.* 5, 8, 33. Miles, edico tibi: si te in platea offendero hac post unquam, quod dicas mihi, alium quaerebam, iter hac habui; periisti. (Similiter loquitur *Pl. Mil.* 2, 2, 7.) *Prop.* 3, 1, 49. Quod non Taenariis domus est mihi fulta columnis, etc. *Auct. Priap.* 6. Quod sim ligneus, ut vides, Prendam te tamen. Adde *Lucr.* 6, 313. et *Ov. A. Am.* 1, 261. quae congessere *Broukus.*, *Burm.* et alii. ¶ Item pro quare, vel ideo, propterea. *Ter. Hec.* 3, 2, 2. Male metuo, ne Philumenae magis morbus aggravescat. Quod te, Aesculapi, et te, Salus, ne quid sit hujus, oro. Ubi *Donat.* deest *propter:* ut sit *propter quod.* ¶ Item pro quantum ad illud quod. *Cic. Fam.* 14, 3. *med.* Quod scribis, te, si velim, ad me venturam; ego vero te istic esse volo. Adde *ib.* 5, 2. et alibi in *epist.* frequentissime. *Pl. Aul.* 1, 2, 13. Quod quispiam ignem quaerat, exstingui volo, ne causae quid sit, quod te quisquam quaeritet. *Id. Mil.* 2, 2, 7. Quod ille gallinam, aut columbam se sectari, aut simiam dicat, disperistis, ni usque ad mortem male mulcassitis. ¶ Item pro cum. *Id. Trin.* 2, 4, 1. Minus quindecim dies sunt, quod pro hisce aedibus minas quadraginta accepisti. Alii leg. *quam*, seu *cum;* et *Plin. ep.* 4, 27. Tertius dies est, quod audivi recitantem Sentium. Alii leg. *quo.* *Pl. Amph.* 1, 1, 146. Jam diu est, quod victum

non datis. ¶ Item pro *ut*, cum conjunctivo.
R. R. 2, 10. *med.* Facile est, quod habeant
vam in villa. *Vitr. praef.* 10. Utinam Dii imm
fecissent, quod ea lex etiam populo R. esset
tuta. ¶ Saepe fulciendo sermonis principio i
et continuandae orationi, similem vim habens
tem, aut *sed*, *verum:* jungiturque particulis,
si, *utinam*, *ne*, *ubi*, *cum*, *ut*, *contra*, *nunc.*
Eum. 8. Quod si quis illorum legat facta, pa
rum cognoscat. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 9. Quod si
Afris praefecisset, tamen, etc. Cum vero, etc
14. Quod si in mediocri statu praedicationis
res essent, nihil abs te eximium postularetur
vero, etc. *Nep. A.* 1. Quod nisi domi civium
invidia debilitatus esset, Romanos videtur su
potuisse. *Cic. Har. resp.* 11. Quod ni tu Me
illo die spectare voluisses, haud scio, an viv
bis liceret. *Id. Fam.* 14, 4. Quod utinam mi
tae cupidi fuissemus! certe nihil in vita mali
mus, *h. e.* utinam autem. *Sall. Jug.* 17. Qu
nam illum eadem haec simulantem videam.
5, 11. *med.* Quod ne longiore exordio legent
tigemus, unum quasi exemplum subjiciemus
ne autem. *Cic. Verr.* 2, 1, 26. *med.* Quod
intellexit, id agi, ut filiae suae vis afferretur,
suos ad se vocat. *Id. Or.* 2, 49. Quod ubi se
in possessione judicii, etc. tunc, etc. *Caes. B*
68. Quod cum esset animadversum, conjuncta
flumini, protinus, etc. *Plin.* 18, 23, 53. Q
hanc quoque curam determinemus, justum est
las vehes fimi denario ire. *Lucr.* 1, 80. Illud
rebus vereor, ne forte rearis, Impia de ratio
re elementa, viamque Endogredi sceleris: qu
tra saepius olim Relligio peperit scelerosa at
pia facta; et *Cic. Amic.* 24. *extr.* Peccasse
anguntur, objurgari moleste ferunt: quod
oportebat delicto dolere, correctione gaude
Quint. 28. *med.* Reliquum est, ut eum nemo
defenderit: quod contra copiosissime defens
contendi. *Lucr.* 1, 217. Nam si quid mortale
ctis partibus esset, Ex oculis res quaeque
periret: Quod nunc, aeterno qua constat
quaeque, etc. ¶ Interdum simpliciter praec
verbi significationem determinat, et usurpatu
solvendum infinitum, ὅτι: praecipue post ve
gnificantia opinionem, desiderium, aut sci
Cato ap. *Plin.* 29, 1, 7. Quod bonum sit illor
teras inspicere, non perdiscere, vincam. *Pl.*
1, 37. Scio jam, filius quod amet meus istanc
tricem. *Vitr.* 9. *praef.* Admiror, quod ita n
ptoribus iidem honores sint tributi. *Suet. Tit.*
cordatus quondam super coenam, quod nih
quam toto die praestitisset. *Ulp. Dig.* 25, 3,
ficit mulieri notum facere, quod sit praegnans
Rapt. Pros. 3, 223. Nec credit, quod bruma
innoxia servet. *Pall.* 3, 24. *med.* Aliqui sem
non obruunt, opinantes, quod a nulla ave ta
et 5, 3. *f.* Rem miram de ocimo Martialis af
quod modo purpureos, modo albos flores paria
ex *Cic.*, *Hor.*, *Sen.*, *Mart*, *Plin. jun.* affert
de Gram. 7, 20. et 62. Nos certissima quaed
ferre studuimus. ¶ Similia his sunt, quae
congessit ad *Cic. Fam.* 7, 28., ex quibus q
subjicimus. *Varr. R. R.* 1, 7. *f.* Cato aliu
agrum meliorem dicit esse in novem discrim
quod fit primus, ubi vineae possint esse bon
et multo: secundus, ubi hortus irriguus, etc
Off. 2, 20. *med.* Videndum illud, quod, si
tum fortunatumque defenderis, in illo uno
gratia; in autem inopem, etc. *Coel.* ad *Cic.*
8, 7. Illud mihi occurrit, quod inter postula
et nominis delationem uxor a Dolabella di
Liv. 42, 33. Consul senatusconsultum recitari
primum quod bellum senatus Perseo jussisset:
quod veteres centuriones ad id bellum scribi c
set. V. etiam PRAEMONEO. ¶ *Quod* pro *qu*
tio *Cenotaphii Pisani Caesaris:* Quod adsunt. I
aerea sub *Claudio Imp.* ap. *Grut.* 502. *in.* I
formas statusque resp. nostra diducta sit. Hin
annis, et divisim *quod annis*, pro *quotannis*
in cit. *Cenotaph. Pis.* et Inscriptionib. ap. *Gru*
8., 378, 1. et al.

QUŎDAMMŎDO, et Quodam modo, adv.
πως enclitic. quodam modo, aliquo pacto. *Nep*
7. *extr.* Quodammodo latebat, cum tamen pe
unum gererentur omnia. *Cic. Brut.* 75. Voce,
forma etiam magnifica et generosa quodammo
Or. 1, 59. Vocem recipiunt, et quasi quodam
colligunt.

QUŎDANNIS. V. QUOD.

[QUODSĔMĔLARRĬPĬDES, m. is qui aliq
mel arripit: vox localiter efficta a *Pl. Pers*
22. V. NUNQUAMPOSTEAERIPIDES. *F.*]

QUOI, antique pro *cui*, et Quojus pro *cujus*
quoiquam, *quojusque*, *quoique*, *quoivis*, pro *cu*
cujusque, etc. habentur ap. *Lucr.*, *Pl.*, *Cat*
alios. *Quint.* 1, 7. *med.* Illud nunc melius,
cui tribus, quas proposui, litteris enotamus:
pueris nobis, ad pinguem sane sonum, *qu* et
bantur; tantum ut ab illo *qui* distingueretur.
dicit *Quint.* cum littera *q* in multis pro *c* uter
scribebant etiam *qui* in dativo pro *cui*. Ut igi
lud *qui* a recto distingui posset, placuit alii

ere. ℙ Etiam ap. *Virg. Ecl.* 4, 62. cui non
c parentes: *Pier.* in aliquot MSS. invenit *quoi.*
alii ap. *Tibull.* 1, 11, 64., *Cic. Att.* 13, 42.,
Ecl. 4, 62. et *G.* 3, 6. et *Prop.* 2, 3, 7. ℙ
ipiam pro *cuipiam.* *Cic. pro Fonteio fragm.* 2.
ed. *B. G. Niebuhrio:* Ut, quod acceptum po-
Romano est, id expensum quoipiam sit, etc.
I.

UOLĪBET, adv. motus ad locum. *Ov. Trist.* 3,
2. Ex his me jubeat quolibet ire locis. *Lucr.* 4,
manus Una gubernaculum contorquet quolibet.

UOM, pro *cum* antiquum est. V. CUM.

OMĬNUS. V. MINUS.

UOMODO, et Quo modo, adv. πῶς, τίνα τρό-
quo modo, quo pacto, qua ratione, quemad-
um. *Cic. Or.* 2, 4. *f.* Ut enim quaeras omnia,
nodo Graeci ineptum appellent, non reperies.
Agr. 2, 1. *extr.* Me consulem ita fecistis, quo-
o pauci nobiles in hac civitate consules facti sunt,
s ante me nemo. *Id. Tusc.* 5, 7. Et quo modo
est consequens illi, sic illud huic. *Id. Att.* 8,
med. Consules certe transeunt: vel, quomodo
est, transierunt. *Pl. Cist.* 1, 1, 48. Necesse
quo tu me modo voles esse, ita esse, mater.
23, 48. Si aerarium inops esset, se aliquam ra-
m inituros, quo modo ab Hispanis sumant. *Pl.*
. 3, 1, 54. Non meminisse nos ratus, quomodo
ntos Philippos villico dederis, quos deferret,
Cic. Fam. 2, 5. Haec negotia quomodo se ha-
t, ne epistola quidem narrare audeo; et *ib.* 7,
ed. Quo modo homines non inepti loquuntur.
r. 2, 32. *med.* Quomodo nunc se istorum artes
nt, pertimescenda est multitudo causarum. ℙ
t interrogationi. *Id. Verr.* 2, 3, 10. Primum
um audite: quantum decumanus edidisset, ut
m arator dare cogeretur. Quomodo? quantum
cerit Apronius, dato. *Hor. Sat.* 1, 9, 43. Mae-
quomodo tecum? ℙ Et admirationi. *Cic. Att.*
. Quomodo se venditant Caesari! *Id. Amic.* 2.
Quomodo mortem filii tulit!

OMŎDOCUMQUĔ, adv. ὁπωσοῦν, quocumque
, quoquo pacto, qualitercumque. *Cic. Fin.* 5,
uomodocumque dicitur, intelligi tamen, quic-
dicatur, potest. *Pl. Poen.* 3, 1, 33. Sed tamen
odocumque, quamquam sumus pauperculi, est
quod edimus. *Flor.* 3, 23. Expediebat ergo
aegrae sauciaeque reipublicae requiescere quo-
cumque, ne vulnera curatione ipsa rescinde-
r.

UOMŎDŎLĪBET, adv. quocumque modo libue-
ugust. C. D. 21, 19. Qui quomodolibet vixerint,
acumque haeresi vel impietate fuerint. *F.*]

OMŎDONAM, adv. idem ac quomodo. *Cic. Q.*
, 16. *f.* Quomodonam, mi frater, de nostris
us Caesar?

ONAM, idem ac *quo* adv. *Cic. Att.* 8, 3. *med.*
si nunc sequor, quonam? *Pl. Trin.* 4, 3, 71.
u te agis. *Char.* quonam, nisi domum? *Id.*
5, 2, 16. Cogito, quonam ego illum curram
itatum. *Stat. Th.* 1, 215. quonam usque nocen-
Exigar in poenas? et *ib.* 9, 511. quonam mise-
sator inclyte Divum, Inachidas, quonam usque
es? et *Achill.* 1, 624. quonam timidae commen-
entis Usque feres? *Gell.* 1, 3. *med.* Quaero,
et quantum, et quonam usque id fieri debuit;
es. B. C. 1, 9. Quonam haec omnia, nisi ad
perniciem pertinere?

ONDAM, adv. πάλαι, olim: quasi quodam tem-
Cic. Rosc. Am. 53. Populus Romanus, qui quon-
n hostes lenissimus existimabatur, hoc tempo-
mestica crudelitate laborat. *Id. Or.* 1, 42. Omnia
quae sunt conclusa nunc artibus, dispersa et
ata quondam fuerunt. *Id. Cluent.* 66. *med.* Cu-
a quondam socrus, paulo ante uxor fuisset. *Id.*
, 30. Ratio consuetudinis meae, qua quondam
s sum uti, cum mihi in isto studio versari ado-
ti licebat. *Ov. Fast.* 2, 547. At quondam, dum
gerunt pugnacibus armis Bella, parentales de-
e dies. Non impune fuit. *Pl. Truc.* 2, 4, 29.
n tempestas, memini, quondam fuit, cum inter
rderemus unus alteri. *Ter. Eun.* 2, 2, 15. Olim
it generi quondam quaestus apud saeclum prius.
nificat etiam quandoque, interdum. *Cic. Div.*
. *f.* Quid, cum saepe lapidum, sanguinis non-
iam, terrae interdum, quondam etiam lactis
effluxit? (V. *Jul. Obseq. c.* 73. 90. 91. 96.
0. 101. etc.) *Hor. Od.* 2, 10, 18. quondam ci-
tacentem Suscitat Musam, neque semper ar-
Tendit Apollo. *Virg. A.* 2, 367. Quondam etiam
redit in praecordia virtus. ℙ Hoc sensu de
iam dicitur, quae fieri solent. *Lucr.* 6, 108.
sus ut quondam magnis intenta theatris Dat
um, malos inter jactata trabesque. *Albinov.* 1,
Liquitur, ut quondam Zephyris et solibus ictae
ntur tenerae, vere tepente, nives. *Virg. G.* 4,
Frigidus ut quondam silvis immurmurat Auster.
Met. 9, 170. Ipse cruor, gelido ceu quondam
a candens Tincta lacu, stridet. ℙ Item ali-
lo: et cum futurum tempus respicit, tum prae-
m. Futurum *Hor. Sat.* 2, 2, 82. Hic tamen
lius poterit transcurrere quondam. *Virg. A.* 6,
nec Romula quondam Ullo se tantum tellus ja-
alumno. ℙ Praeteritum *Suet. Caes.* 24. Adeo
ut senatus quondam legatus ad explorandum statum Galliarum mittendos decreverit; et *Dom.* 7. Ad summam quondam ubertatem vini edixit, ne, etc. ℙ Quod Itali dicunt *quondam* de vita functis, confirmat *Inscr.*, quae pertinet ad ann. a Chr. n. CCXXXVII., ap. *Grut.* 389, 8. Locus ad statuam ponendam optimae memoriae viro quond. filio Aelii Aug. Lib. Anatellonti, amantissimo reipublicae nostrae. Alia ap. *eund.* 1090, 14. Hic consecrata est Sex. Aelii Tertii conjunx Sergia Syntyche Sergii Pauli quondam Praef. Urb. Hic autem *Sergius Paulus* fuit praefectus Urbi ann. a Chr. n. CLXX. Sic *Imp. Anton. (Caracalla) Cod.* 6, 21, 3. Valeriani quondam centurionis testamentum. *Imp. Gordian. ib.* 8, 57, 2. Intestata mortua quondam nuru tua. *Impp. Dioclet. et Maxim. ib.* 7, 33, 8. Matris tuae quondam mancipia. *Iidem ib.* 4, 29, 14. Si marito quondam suo heres non exstitit. ℙ **Condam* pro *quondam* scriptum in *Inscr. Vet.* ap. *Reines.* p. 543. *B. A.*

QUŎNĬAM, adv. ἐπεί, ὅτι, quia, siquidem, quando, quandoquidem: conjunctio causalis, certam fere causam cognitamque significans: ex *quom* pro *cum*, et *jam*. *Caes. B. G.* 5, 3. De suis privatim rebus ab eo petere coeperunt, quoniam civitati consulere non possent. *Hor. Sat.* 2, 3, 301. Quam me stultitiam (quoniam non est genus unum) Insanire putas? *Virg. Ecl.* 2, 55. Sic positae quoniam suaves miscetis odores. *Plin.* 11, 14, 14. Alii ex nullo minus apibus relinquunt, quoniam magna sequatur ubertas. *Cic. Planc.* 33. *med.* In eo ipso, in quo nihil potest esse nimium, quoniam ita tu vis, nimium me gratum esse concedam. *Id. Rosc. Am.* 11. Id quod in hac causa est satis, quoniam quidem suscepi, non deest profecto. *Id. Phil.* 3, 11. *med.* Quapropter, quoniam res in id discrimen adducta est, aliquando patrium animum virtutemque capiamus. ℙ Significat etiam postquam, *Festus:* Quoniam significat non solum id quod quia, sed etiam id quod postquam: hac scilicet de causa, quod Graecum ἐπεί, utriusque significationem obtinet. *Pl. As.* 3, 3, 121. Quid nunc? quoniam ambo, ut est libitum, nos delusistis, datisne argentum? Adde *Aul. prol.* 9. et V. POSTQUAM.

QUŎPĬAM, adv. in aliquem locum. *Ter. Eun.* 3, 2, 9. Iturane, Thais, quopiam es? *Pl. Most.* 4, 2, 50. Ne forte ad merendam quopiam devorteris.

QUŎQUAM, adv. ποῖ, aliquo, ad aliquem locum, seu partem. *Cic. Verr.* 2, 2, 21. O Verrea praeclara, quoquam si accessisti, quo non attuleris tecum istum diem! *Nep. Att.* 7. Neque se quoquam movit ex Urbe. *Pl. As.* 3, 3, 45. Ut hanc ne quoquam mitteret, nisi ad se. *Liv.* 34, 16. *f.* Priusquam inde quoquam procederet. *Lucr.* 5, 841. Nec facere ut possent quidquam, nec cedere quoquam. *Id.* 1, 1053. neque quoquam posse resolvi, *h. e.* in aliquam rem.

QUŎQUĔ, ἔτι, καί, etiam: conjunctio, quae semper postponitur. *Caes. B. G.* 1, 1. Qua de causa Helvetii quoque reliquos Gallos virtute praecedunt. *Cic. Rab. Post.* 12. Me scilicet maxime, sed proxime illum quoque fefellissem. *Virg. G.* 3, 1. Te quoque, magna Pales, et te memorande canemus Pastor ab Amphryso. *Hor. Od.* 2, 16, 20. patriae quis exsul Se quoque fugit? *Id. Sat.* 1, 6, 83. pudicum servavit ab omni Non solum facto, verum opprobrio quoque turpi. *Gell.* 17, 12. Non sophistae solum, sed philosophi quoque. ℙ Per pleonasmum jungitur *et*, *etiam* particulis. *Ter. Hec.* 5, 1, 8. Ego pol quoque etiam timida sum. *Lucr.* 5, 518. Est etiam quoque, uti possit coelum omne manere, etc. *Pl. Merc.* 2, 2, 56. Quin mihi quoque etiam est ad portum negotium. (Adde *Pers.* 4, 9, 7.) *Plin.* 8, 16, 21. Sunt vero et fortuita eorum *(leonum)* quoque clementiae exempla. V. ET. ℙ Pro *quidem*. *Q. Claud.* ap. *Gell.* 17, 2. *med.* Sese ne id quoque, quod tum suaderet, facturum esse. Ubi *Gellius: ne id quoque* dixit pro *ne id quidem*, infrequens nunc in loquendo, sed in libris veterum celeberrimum. ℙ *Quōquĕ* pro *et quo*, prima longa. *Liv.* 38, 38. Ne qua arma efferto ex iis oppidis: si qua extulit, quae, quoque oportebit, recte restituito. *Ov. Trist.* 1, 6, 37. Quoque magis faveas, etc. *Id. ib.* 3, 14, 27. Quod quicumque leget, (si quis leget) aestimet ante, Compositum quo sit tempore, quoque loco.

[QUOQUĔVERSUS, adv. idem ac quoquoversus: videtur autem esse pro *quocumque versus*. Ita porro ter scribitur in *Inscr.* opt notae ap. *Grut.* 207. *lin.* 19, 21. et 26., quae quidem Neapoli adhuc exstat, et perpetuo commentario est paucis abhinc annis illustrata a *Raym. Guarinio* et *Jo. Bapt. Zannonio;* ita etiam in *Cenotaph. Pisano*, et in *Inscr.*, quae hodieque Patavii exstat, edita vero ap. *Grut.* 801, 12., ubi tamen mendose *quoquovers.* pro *quoquevers.* legitur.

QUŎQUO, adv. ὁποιοῦν, ad quemcumque locum. *Cic. Div.* 2, 9. *f.* Ita quoquo sese verterint Stoici, etc. *Pl. Merc.* 5, 2, 17. Quoquo hinc abducta est gentium. *Id. Aul.* 3, 3, 1. Quoquo ibo, mecum erit; et 3, 5, 31. Quoquo venias. *Id. Curc.* 5, 3, 22. Jampridem, quoquo posset, mitteret. *Id. Ps.* 3, 2, 69. Quoquo hic spectabit, eo tu spectato simul. ℙ Scribitur et *quo quo* divisim.

QUŎQUŎMŎDO, et divisim Quoquo modo, adv. quocumque modo, quomodocumque, ὁπωσοῦν. *Cic. Fam.* 1, 5. Quoquomodo se res habeat. *Id. Q. Fr.* 1, 2, 4. Tu quoquomodo hominem investiges velim. *Id. Verr.* 2, 5, 37. Tu cum esses praetor renunciatus quoquo modo.

QUŎQUŎVERSUS, et Quoquoversum, adv. πανταχόσε, versus quemcumque locum, versus omnes partes. *Caes. B. G.* 3, 23. Legatos quoquoversus dimittere. *Cic. Phil.* 9, 7. *extr.* Pedes triginta quoquoversus. *Lucr.* 2, 1051. Cum quoquovorsum spatium vacet infinitum. Alii leg. *Undique cum vorsum.* [*'Eichstadt.* leg. *quom vorsum.*] Et *Cato R. R.* 15. Pedes decem quoquovorsum. V. QUOQUEVERSUS.

QUORSUM, et Quorsus, adv. ποῖ; quem locum versus: a *quo*, et *versum*. *Ter. Eun.* 2, 3, 13. Nescio hercle, neque unde eam, neque quorsum eam. ℙ Translate est ad quam rem, ad quem finem, exitum, πρὸς τί. *Sall. or. ad Caes. de Rep. ord.* 2, 11. Quod in certamine dubium est, quorsum accidat, id per inertiam in se, quasi victi, recipiunt. *Ter. Hec.* 1, 2, 118. Sane curae est, quorsum eventurum hoc siet. *Id. Andr.* 1, 2, 5. Mirabar, hoc si sic abiret: et heri semper lenitas verebar quorsum evaderet. *Cic. Leg.* 1, 24. Sed quorsum haec pertinent? et *ib.* 1. *med.* Quorsum tandem, aut cur ista quaeris? et *Hor. Sat.* 2, 7, 21. Non dices hodie, quorsum haec tam putida tendant, Furcifer? Ad te inquam; et *ib.* 116. Quorsum est opus? et *Cic. Rosc. Com.* 15. Quorsum recidat responsum tuum, non magnopere laboro; et *ad Quir.* 2. Quorsum igitur haec disputo? quorsum? ut intelligere possitis, etc., et *Or.* 3, 24. Quorsum igitur haec spectat tam longa, tam alte repetita oratio? et *Pl. Pers.* 1, 2, 81. Tenes, quorsum haec tendant, quae loquor? ℙ *Quorsus* habetur ap. *Cic. Brut.* 85. et *Sen. Ira* 2, 2. et *Plin. ep.* 6, 8. etc.

QUOT, πόσοι, quo numero: nomen numerale indecl. *Pl. Rud.* 2, 7, 6. Quot sunt? *Sce.* totidem, quot ego et tu sumus. *Cic. Or.* 2, 32. *med.* Quot homines, tot causae. *Id. Tusc.* 1, 49. *extr.* Cras, et quot dies erimus in Tusculano, agamus haec. *Id. ib.* 35. *extr.* Is propagatione vitae quot, quantas, quam incredibiles hausit calamitates! *Id. Or.* 16. *extr.* Quot orationum genera esse diximus, totidem oratorum reperiuntur. ℙ *Quot*, singuli, ut *quot annis*, *quot mensibus*, *quot diebus*, singulis annis, etc. quae et conjunctim scripta leguntur *quotannis*, *quotmensibus*, etc. *Id. Verr.* 2, 2, 53. Omnes Sicul. ex censu quotannis tributa conferunt. *Virg. Ecl.* 1, 43. Hic illum vidi juvenem, Meliboee, quot annis. Ubi *Pierius:* Multi *quotannis* una dictione scribendum contendunt. In antiquis tamen omnibus exemplaribus, quotquot versare contigit, *quot annis* distincte scribitur: idque plurimum in marmoribus, et tabulis aereis. Idem confirmat ad *Ecl.* 7, 33. et ad *A.* 5, 59. Habetur *quot annis* etiam in vet. monum. ap. *Grut.* 506. *lin.* 15. *Cato R. R.* 43. Circum capita oleagina quot mensibus fodere oportet. (Adde *Vitr.* 9, 4. *f.* et 10, 7. *extr.* et *Ulp. Dig.* 2, 15, 8. *f.*) *Pl. Stich.* 1, 2, 3. Vos meministis quot calendis petere demensum cibum. *Ulp. Dig.* 36, 2, 12. *f.* Pomponius scribit, nihil interesse, utrum in annos singulos, vel quot annis; an in singulos menses, vel quot mensibus; an in singulos dies, vel quot diebus legatur; *(quot diebus* habet etiam *Quint.* 1, 7. *in.)* *Appul. Met.* 11. Sedulum quotdies obibam culturae sacrorum ministerium. *Jabol. Dig.* 33, 1, 17. Vini Falerni, quod domi nascetur, quotannis in annos singulos binos culleos heres meus Attio dato, *h. e.* singulis annis, per omnes annos. Sic *Ulp. ib.* 6, 13. Ex eo vino heres meus amphoras decem quotannis in annos singulos dato. Nam *quotannis* continuationem temporis, *in annos singulos* intervalla significat. Tametsi *Pomponius* paulo supra allatus nihil interesse putat, quod ad legentium voluntatem pertinet. Similem locum *Ciceronis* V. infra in QUOTIDIE. Verba tamen *Jaboleni* ita distinguit *Hercules Dandinus*, publicus in Gymnasio Pat. Pandectarum interpres: Vini Falerni, quod domi nascetur quotannis, in annos singulos, etc. Locum autem *Ulpiani* ita legendum putat: Ex eo vino, quod in illo fundo nascetur quotannis, heres meus amphoras decem in annos singulos dato. ℙ *Quod annis*, et *quodannis*. V. QUOD.

QUŎTANNIS. V. in v. praec.

QUOTCUMQUĔ, adv. idem ac quot. *Cic. Leg.* 3, 3. *med.* Quotcumque senatus creverit, populusve jusserit, tot sunto. *Catull.* 64, 280. quotcumque *(flores)* ferunt campi. *Manil.* 4, 315. Totque dabit vires, dominos quotcumque recepit. Alii leg. *quotquotque*, eodem sensu.

QUŎTĒNI, ae, a, adj. plur. numerale distribut. ποσόστις, usque ad quem numerum. *Cic. Att.* 12, 33. Is, opinor, ita partes fecit in ripa, nescio, quotenorum jugerum.

QUŎTENNIS, e, adj. quot annorum. *August. de quantit. anim.* 19. *f.* Quo lacu piscis captus sit, vel quotenne vinum sit, nosse dicere, quaedam est miseranda peritia.

QUŎTĪDĬĀNUS, a, um, adj. καθημερινός, qui quotidie fit. *Caes. B. G.* 3, 17. Quotidianus labor. *Id. B. C.* 3, 85. Extra quotidianam consuetudinem. *Id. B. G.* 4, 34. Usus quotidianus et exercitatio; et *ib.* 7, 12. Nostrarum turrium altitudinem, quantum has quotidianus agger expresserat, adaequabant. *Cic. Fam.* 1, 1. Quotidianus sermo. *Id. Or.* 1, 54.

Quotidianum victum alicui praebere. *Id. Pis.* 26. *f.* In hac quotidiana, assidua, urbanaque vita. *Nep. Dion.* 7. Cum quotidiani maximi fierent sumptus. *Cels.* 1, 3. *med.* Quotidianum cubiculum, *h. e.* cui quis diu assuevit. *Brut.* ad *Cic. ad Brut.* 1, 16. Non solum usitatum, sed etiam quotidianum est, aliquid audire de te. *Ter. Hec.* 3, 2, 22. Quotidiana febris. ¶ Metaleptice est vulgaris, usitatus. *Ter. Eun.* 2, 3, 6. Taedet quotidianarum harum formarum. *Cic. Fam.* 9, 21. Epistolas quotidianis verbis texere solemus. Adde *Mart.* mox afferendum. ¶ *Quotidiano,* more adv. quotidie. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 9, 16. Ut quotidiano in forum mille hominum cum palliis conchylio tinctis discederent. *Plin.* 11, 37, 56. Palpebrae mulieribus infectae quotidiano. Adde *Afran.* et *Front.* ap. *Charis.* 2, 177. ¶ *Quotidianus* est qui quotidie certum opus facit. *Pl. Capt.* 3, 5, 66. Nisi quotidianus sesquiopus confeceris, sexcentoplago nomen indetur tibi. ¶ Quia tres priores syllabae breves sunt, poetae modo unam, modo aliam producunt, metri gratia. *Catull.* 68, 139. Conjugis in culpam flagravit quotidiana. (Sunt qui scrib. *quottidiana,* quod habetur etiam in *Inscr.* ap. *Grut.* 214. *lin.* 8.) *Mart.* 11, 1. Cultus sindone non quotidiana, *h. e.* non vulgari, aut trita. ¶ Scribitur et *cotidianus* V. v. sq.

QUŎTĪDĬĒ et Cotidie, adv. temporis, ὁσημέραι, καθημέραν, καθ' ἑκάστην, singulis diebus, quot diebus. *Ter. Hec.* 1, 2, 82. Ibatne ad Bacchidem? *Pa.* cotidie. *Cic. Phil.* 1, 2. Cum quotidie magis magisque perditi homines minarentur. *Id. Att.* 5, 7. Quotidie, vel potius in dies singulos breviores litteras ad te mitto: quotidie enim magis suspicor te in Epirum profectum, *h. e.* quotidie, vel potius in dies singulos, quibus ad te scribo. V. QUOT *f.* *Id. Coel.* 1. Cum audiat esse legem, quae de seditiosis civibus quotidie quaeri jubeat, *h. e.* quovis die. ¶ *Manut.* in *Orthogr.* ducit a *quoto die:* alii a *quot diebus* (de quo V. in QUOT): alii a *continenti die,* extrito priori *n*, ut in *cojux* pro *conjux.* Hi maxime sunt, quibus placet *cotidie* scribere: quae ratio scribendi reperitur in probatis MSS. *Ciceronis, Catonis,* etc. *Mar. Victor. art. Gramm.* 1, 2460., licet a *quotus* ducat, tamen per *c* rectius scribi censet. Hoc obtinebat apud multos etiam ante *Quint.,* qui quaestionem frigidam in medio relinquit, 1, 7. *Manut.* et *Cellar.* et *Dausq.* praeferunt *quotidie:* a quibus videtur stare usus frequentior. ¶ De quantitate priorum syllabarum V. in v. praec.

QUŎTĪDĬŌ et Cotidio, quotidie. *Q. Caepio* ap. *Charis.* 2, 174. Cum ab isto viderem cotidio hostes consiliis adjuvari. Videtur esse pro *cotidio tempore, h. e.* cotidiano: nempe ab inus. *cotidius, a, um.*

QUŎTĬES et Quotiens, adv. ὁσάκις, ποσάκις, quot vicibus. Pro utraque scriptura sunt et lapides et antiq. MSS. et grammaticor. sententiae. *Manut., Cellar., Dausq.* liquidam exterunt. *Virg. Ecl.* 3, 72. O quoties, et quae nobis Galatea locuta est! *Cic. Verr.* 2, 2, 59. Quoties, et quot nominibus a Syracusanis statuas auferes? *Id. Fam.* 7, 7. Illud soleo mirari, non me toties accipere tuas litteras, quoties a Quinto mihi fratre afferuntur. *Virg. A.* 12, 483. quoties oculos conjecit in hostem, Aversos toties currus Juturna retorsit. *Hor. Ep.* 2, 1, 55. Ambigitur quoties, uter utro sit prior, aufert Pacuvius docti famam senis, Accius alti. [*Utraque forma proba; ac *quotiens* quidem tantum abest, ut pro obsoleto haberi possit, ut apud optimos aureae aetatis scriptores usu praevaluisse videatur. V. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 460.]

QUŎTĬESCŬMQUĔ, adv. ὁποσακισοῦν, idem ac quoties. *Cic. Cluent.* 18. Quotiescumque dico, toties mihi videor in judicium venire non ingenii solum, sed etiam virtutis atque officii. *Id. Tusc.* 3, 34. Cetera quotiescumque voletis, parata vobis erunt. ¶ **Quocienscumque* pro Quotiescumque, in *Comment. ad Ter.* ex cod. *Ambros.* ed. *A. Maio.* Locus est p. 63. ed. *Med. B. A.*

QUŎTĬESQUĔ pro quotiescumque quidam leg. ap. *Colum.* 6, 17. *f.* Sed quotiesque mel remediis adhibetur, etc.

[QUOTLĬBET, adv. idem ac quotcumque. *Hyg. Astron.* 1, 6. *extr.* Si non in triginta partes unumquodque hemisphaerium dividatur, sed in alias quotlibet finitiones, tamen, etc. *F.*]

QUOTQUOT, adj. indecl. ὅσοι ἄν, quotcumque. *Cic. Inv.* 2, 49. Si leges duae, aut si plures, aut quotquot erunt, conservari non possint. *Catull.* 42, 1. Adeste hendecasyllabi, quot estis Omnes undique, quotquot estis omnes; et *Hor. Sat.* 2, 7, 14. Vertumnis, quotquot sunt, natus iniquis. *Id. Od.* 2, 14, 5. quotquot eunt dies, *h. e.* quot diebus, quotidie. ¶ Ponitur et pro singuli, ut *quot. Varr. L. L.* 4, 4. *f.* et *ib.* 8, 18. et *Alfen. JCtus* ap. *Gell.* 6, 5. Quotquot annis. *Id. Varr. ib.* 4, 8. Quotquot mensibus. Al. leg. *quot mensibus.*

QUOTQUOTQUĔ. V. QUOTCUMQUE.

QUŎTŬMUS, a, um, adj. πόσος, idem ac quotus. *Pl. Ps.* 4, 2, 7. Quotumas aedes dixerit, ego incerto scio. *Id. ib.* 4, 7, 77. Quotumo die huc pervenisti? *Har.* altero ad meridiem.

*QUOTUPLEX, icis, ὁσαπλάσιος *Onomast. Vet. B. A.*

QUŎTUS, a, um, adj. πόσος, cujus numeri, sive in quo numero, aut ordine; nomen interrogativum, vel relativum numeri ordinalis. *Cic. Verr.* 2, 3, 94. Quotus erit iste denarius, qui non sit ferendus? *Hor. Ep.* 2, 1, 35. Scire velim, chartis pretium quotus arroget annus. *Id. Sat.* 2, 6, 44. hora quota est? et *Od.* 3, 19, 7. Quo praebente domum, et quota Pelignis caream frigoribus, taces, *h. e.* quota hora. *Mart.* 9, 36. Scis, quota de Libyco litore puppis eat, *h. e.* quot naves. *Sen. Herc. Oet.* 95. quota est mundi plaga Oriens subactus? aut quota est Gorgon fera? ¶ Interdum ponitur pro *quot. Hor. Ep.* 1, 5, 30. Tu, quotus esse velis, rescribe, *h. e.* tertiusne, an quartus, sextus, nonus, etc. quod est, quot convivas habere tecum velis, cum apud me coenabis. Sic *Mart.* 14, 217. Dic quotus es, quanti cupias coenare. ¶ Significat etiam quantitatem continuam, et ponitur pro *quantus:* praesertim cum parvitatem, aut paucitatem significare volumus. *Lucr.* 6, 652. Et quota pars homo sit terrai totius unus. *Ov. Am.* 2, 12, 9. Pergama cum caderent bello superata bilustri, Ex tot, in Atrida pars quota laudis erat? *Id. Met.* 9, 68. ut vincas alios, Acheloe, dracones, Pars quota Lernaeae serpens eris unus Echidnae? [*Exemplis illustrat hanc dicendi formulam *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 12, 89.] ¶ Hac ratione saepe cum *quisque* jungitur: et *quot* significat. *Cic. Tusc.* 2, 4. Quotus enim quisque philosophorum invenitur, qui sit ita moratus, ut ratio postulat? *Id. Planc.* 25. *f.* Quotus enim quisque disertus? quotus quisque juris peritus est? *Ov. A. Am.* 3, 103. forma quota quaeque superbit? *Auct. decl.* 335. Quotamquamque partem habeo viventis? et *decl.* 320. *extr.* Quotum quodque damni genus est, cui non applicari reprehensio possit? *Plin. ep.* 3, 20. Nam quoto cuique eadem honestatis cura secreto, quae palam? *Auct. dial. de Or.* 29. Quotum quemque inveneris, qui, etc.? ¶ Alia est ratio in illo *Auct. ad Her.* 3, 17. Ne impediamur, quo secius quoto quoque loco libebit, etc. *h. e.* quo minus quocumque loco libebit.

QUŎTUSCUMQUĔ, quotacumque, quotumcumque, adj. quotus quisque. *Tibull.* 2, 6, 54. Moverit e votis pars quotacumque Deos, *h. e.* pars vel exigua votorum. *Ov. Her.* 13, 60. Et sequitur regni pars quotacumque sui, *h. e.* quam exigua pars. Alii leg. *quotaquaeque.* [*Ita *Ruhnk.*]

QUŎTUSQUISQUĔ. V. QUOTUS.

QUOVIS, adv. πανταχόσε, ὅποι ἄν, in quemvis locum, quolibet, quocumque, in quamvis partem. *Pl. Most.* 4, 2, 7. Qui parasitus sum? *Ser.* ego enim dicam: cibo perduci poteris quovis. *Id. As.* 2, 1, 11. Impetritum, inauguratum est: quovis admittunt aves. *Ter. Heaut.* 5, 1, 55. Immo abeat quovis gentium.

QUŎUSQUĔ, adv. ἕως ἄν, usque ad quod tempus. *Cic. Somn. Scip.* 4. Quaeso, quousque humi defixa tua mens erit? *Id. Att.* 15, 23. Quousque? inquies. Quoad erit integrum: erit autem, usque dum ad navem. *Pl. As.* 1, 1, 28. *Li.* Exscrea quaeso usque ex penitis faucibus. *De.* quousque? *Li.* usque ad mortem volo. *Cic. Planc.* 31. Quousque ita dicis? *h. e.* quamdiu. *Id. Cat.* 1, 1. Quousque tandem abutere patientia nostra? ¶ *Plin. prooem.* 33. Quousque penetratura sit avaritia, *h. e.* usque ad quem locum, aut terminum. *Gell.* 1, 3. *med.* Cum decessero de via, quousque degredi debeo? *Mart. Dig.* 20, 3, 1. Quousque ei permissum videatur peculium administrare, i. e. quatenus. ¶ Interjecto verbo. *Mart.* 2, 64. Eja age, rumpe moras, quo te spectabimus usque?

QUUM. V. CUM.

R

R littera consonans, semivocalis, et liquida: dicta est canina, quia canes provocati eam videntur exprimere: unde *hirrire* dicuntur. Hinc *Lucil.* ap. *Charis.* 1, 100. et *Non.* 1, 132. Irritata canes, quod, homo quam, planiu' dicit. *Donat.* ad *Ter. Ad.* 2, 4, 18. ita refert: Irritata canis quod, homo quam, plurima dictat. *Pers.* 1, 109. sonat hic de nare canina Littera. ¶ Ap. Graecos in principio dictionum aspirationem recipit, ut Ῥέα, ῥήτωρ: hinc omnibus Graecis dictionibus ab ea incipientibus Latini addunt *h*, ut *Rhea, rhetor.* ¶ In nonnullis vocibus pro *l* ponitur ut *Latialis Latiaris, Palilia Parilia:* [*Plura v. ap. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* 2, 19, 50. et 64, 160.] in aliis pro *s*, ut *arbos arbor, odos odor:* quo pertinent antiqua illa, quae enumerantur a *Varr. L. L.* 6, 3. *foedesum, plusima, asena, janitos,* etc. pro *foederum, plurima, arena, janitor,* et alia. Sic *vapos, clamos, lases,* ap. *Quint.* 1, 4. pro *vapor, clamor, laser.* [**Sarp. Anal.* p. 35. *lases et asa fuerunt* scribendum putat, prob. *Buttm.* in *praef. Vol.* 4. p. 11. Omittendas censet voces *ac lases Zumpt.,* q. v. Vol. 5. p. 26.] Sic *Festus:* R. pro S. littera saepe antiqui posuerunt, ut *majosibus, meliosibus, lasibus, fesiis,* pro *majoribus, melioribus, laribus, feriis:* et *Pomp. Dig.* 1, 2, 2. §. 36. Appius Claudius, qui videtur ab hoc *(App. Claudio Caeco)* processisse, R litteram invenit; ut pro Valesiis Valerii essent, et pro Fusiis Furii. V. *Cic. Fam.* 9, *Liv.* 3, 4. et 8. [*Plura v. ap. *Schneid. Gr. L* p. 340. sqq.] ¶ In notis R. est *Romanus, respublica,* R. R. *rationum relatarum* ap. *Fest.* XX. *retro pedes viginti,* etc. [*Porro est *Ruf* *corp. inscriptt. Orell.* 2593. *Reficiendum; ib.* *Reliquis; ib.* 2557. *Recte; ib.* 4382. *Rarissima* 5037. *Regnum; ib.* 2348. *Ripa; ib.* 3248. *R.* gnif. *recta regione; ib.* 5011. ¶ Sunt qui do initiale ultimam praecedentis vocis brevem cere; porro: breves syllabas in *r* exeuntes an cabula cum vocali incipientia produci: quam u que sententiam ut minus probandam evincit *Sc* in *Gr. Lat.* 1. p. 614. sq. ¶ Saepissime in commut. *r* et *s*. V. *Spald.* ad *Quint. Vol.* 2. p *crit. Cort.* ad *Lucan.* 2, 718. *Gron. Observv.* p. 68. *ed. Fr.* — *R.* et *T.* V. *H. Steph.* et *Ga* ad *Cic. Sull.* 32., quos laud. *Fr.* in *comment.* i *Sull.* p. 185 et 188.]

RA

RĂBĬDĒ, adv. λυσσηδὸν, cum rabie, vel i de, et in modum rabie correpti. *Cic. Tusc.* Omnia rabide appetentem cum inexplebili cupid *August. Mor. Manich.* 2, 14. Rabidius, imm tiusque raptari.

RĂBĬDUS, a, um, adj. λυσσώδης, rabie lab rabiosus, ferus. *Plin.* 29, 5, 32. Canis rabidi sus. *Suet. Cal.* 26. *f.* Rabidis feris vilissimos que confectos subjiciebat. *Ov. A. Am.* 3, 8. dae tradis ovile lupae. *Id. Met.* 12, 494. Ec unt vasto rabidi clamore bimembres; et *ib.* 7 de Cerbero: rabida concitus ira; et *Virg. A.* 6 de eod.: fame rabida tria guttura pandens. *Herc. Oet.* 1077. rabida sitis Tantali. ¶ Tra est supra modum cupidus, avidus, efferus, i item saevus, immanis, crudelis. *Prop.* 3, Et mulier rabida jactans convicia lingua; et 10. Et rabidae stimulos frangere nequitiae. *Am.* 3, 501. rabidos compescere mores. *Catu* 38. rabidus animi furor. *Val. Fl.* 5, 627. ra qui Pallada coelo Non abigis, neque femineis j jicis ausis. *Id.* 4, 239. rabidoque ita murmu ret. *Sil.* 7, 253. His dictis fractus furor, et arma quierunt. *Id.* 16, 410. rabidum certame *Met.* 1, 36. freta rabidis tumescere ventis. *Sta* 6, 83. rabidum exsaturare dolorem. *Gell.* Facundia rabida et jurgiosa. *Lucan.* 6, 27. Ic que furens rabido cum tollitur Austro; et *ib* rabidique Leonis Solstitiale caput: sc. propter culam; et *ib.* 66. rabidum latrare Pelorum: sc pter Scyllae canes. [*V. *Cort.*] *Seren. Sa* 774. rabida podagra, *h. e.* quae dolore veluti r facit. ¶ [*Confund. *rabidus* et *rapidus.* V. ad *Lucan.* 3, 235. 6, 337. 7, 145. *Ruhnk.* a *Her.* 18, 37. *Burm.* ad *Virg. A.* 7, 451. et 49 *bidus* et *tabidus.* V. *interpp.* ad *Suet. Cal.* 26. recte post *Oudend.* praeferendum censent *B.* *Brem.* al. *tabidas.*]

[RĂBĬĒNUS, i, n. nomen ficticium oratoris Labienus appellabatur. *Sen. Contr. praef.* 5. tas *(dicendi)* tanta, ut libertatis nomen exce ut, quia passim ordines hominesque laniaba bienus vocaretur. *F.*]

RĂBĬES, ei, f. λύσσα, canum morbus, *Fest.*) quo in feritatem aguntur, et obvios q morsu petunt: et dicitur etiam de aliis bestiis praeter modum saeviunt: a *rabio,* ut *species* *cio. Colum.* 7, 12. *extr.* Rabies arcetur, letife bus huic generi. *Plin.* 7, 15, 13. In rabiem tur gustato eo canes. *Colum.* 6, 35. Equarun rabies, ut cum in aqua imaginem suam viderint re inani capiantur, et per hunc oblitae pabul *Ov. Met.* 11, 369. de lupo: Qui quamquam sae riter rabieque, fameque, Acrior est rabie: enim jejunia curat Caede boum, diramque satiare, sed omne Vulnerat armentum. *Plin.* 26. Rabiem et cameli sentiunt; et *ib.* 36, 54. ursina. *Id. prooem.* 7. *f.* de homine: Nulli omnium libido major, nulli pavor confusior, rabies acrior. ¶ Transfertur ad vim et im aliarum rerum. *Val. Fl.* 6, 355. Rabies pelag *Pont.* 1, 3, 53. aequora semper Ventorum rab libus orba, tument; et *Hor. Od.* 1, 3, 14. Noti. *Virg. A.* 5, 802. coelique marisque. *P* 1, 1. mundi. *Hor. Ep.* 1, 10, 15. Canis, *h.* stus Caniculae. ¶ Saepius ad hominem, et hemens ira, caeca et avida cupiditas, impoter do, furor, feritas. *Cic. Tusc.* 3, 26. *f.* He autem putant propter animi acerbitatem qu et rabiem fingi in canem esse conversam; et 24. Neque eos existimet sine rabie quidquam f facere posse. *Petr. Sat.* 94. Ex dolore in rabi feratus tollit clamorem. *Virg. A.* 9, 64. c fatigat edendi Ex longo rabies, *h. e.* ingens Sic *ib.* 2, 357. Improba rabies ventris. *Id.* 327. Et belli rabies, et amor successit habendi *Od.* 3, 24, 25. impias Caedes, et rabiem toll vicam. *Id. Epod.* 12, 9. Indomitam rabiem s (eo sensu *rabiem* hic dicit *Hor.,* quo *Plin.* 2 49. Equos ad rabiem coitus agere; et *Lucr.* 4, Inde redit rabies eadem, et furor ille revisit.) 2, 64. Tribunus continua rabie lacerabat Ant

A. P. 79. Archilochum proprio rabies armavit), *h. e.* dicacitas mordacissima, studium maledi. Sic *Ep.* 2, 1, 148. donec jam saevus apern rabiem coepit verti jocus. *Ter. Eun.* 2, 3, i si occoeperit, ludum jocumque dices fuisse alterum, praeut hujus rabies quae dabit, *h. e.* entia in amore. *Virg. A.* 6, 48. sed pectus um, Et rabie fera corda tument, *h. e.* furore). ℙ Rabies una est ex comitibus Martis (ut rdia, Pavor) quae et *Furor* appellatur. *Val.* 206. ℙ *Rabies* in genitivo, vel dativo, pro *Lucr.* 4, 1076. rabies unde illae haec germirgunt. V. FACIES et DIES. ℙ *Rabia, ae,* ur a *Serv.* ad *A.* 1, 204. inter Latina, pro qua antiqua esse dicitur. Sed locus ille est suspe- et quamvis vere *Servii* esset, admodum exigui eris.

BĬO. V. RABO, is.

BĬOSE, adv. idem ac rabide. *Cic. Tusc.* 4, 22. ne in ipsa quidem pugna iracunde, rabioseve ant.

BĬOSŬLUS, a, um, adj. dimin. rabiosi. *Cic.* 7, 16. Primum quia illas rabiosulas *(litteras)* tuas dedisti.

BĬOSUS, a, um, adj. λυσσώδης, rabie furens, us, et proprie dicitur de canibus, qui rabie lat, et de aliis animalibus, quae ex canis morsu n contraxerunt. *Plin.* 29, 5, 32. Est limus e sub lingua rabiosi canis. ℙ Translate est enter iratus. *Cic. Tusc.* 4, 22. *extr.* Vide ne udo minime sit rabiosa, sitque iracundia tota tis. *Sen. Herc. Fur.* 172. Jurgia rabiosa fori si. *Petr. Sat.* 96. Rabiosa barbaraque voce in vos diu peroravit. *Pl. Capt.* 3, 4, 15. Hic hobiosus habitus est in Alide, *h. e.* phreneticus.

ĀBĪRĬĀNUS, a, um, adj. ad Rabirium aliquem ens, hominem R., ut *Rabirius* poeta epicus, meminit *Ov. Pont.* 4, 16, 5. magnique Rabiris. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 1. *n.* . Volusejus Rabirianus. *F.*]

BO, is, n. λυσσάω, rabie agitor, furo. *Varr.* *on.* 1, 186. Quid est? quid blateras? quid rauid vis tibi? *Caecilius ib.* Rabere se ait. Alii *abire*, ut sit a *rabio*, 4. conjugat. *Vet. poeta* *c. Div.* 1, 31. Sed quid oculis rabere visa est ente ardentibus? *Sen. ep.* 92. *med.* Videbis n intra exiguum tempus acerrime ridere, et me rabere. *Manil.* 5, 207. latratque Canicula ans, Et rabit igne suo; et *ib.* 224. lingua ra- atratque loquendo.

BO, onis, f. idem ac arrhabo, per aphaeresin. *uc.* 3, 2, 29. Tene hoc tibi; rabonem habeto, n ut hanc noctem sies. *As.* Perii! rabonem? esse dicam hanc beluam? Quin tu arrhabonem *St.* ar facio lucri; ut Praenestinis coniá est a.

BŬLĂ, ae, m. περιαγοραῖος, λογράφος, vilis icus, locutulejus, blatero, et, ut ait *Gell.* 19, amator tantum, et facundia rabida jurgiosaque s: vel, ut est ap. *Sen. Herc. Fur.* 172., qui si rabiosa fori Jurgia vendens improbus, iras, ba locat. *Festus:* Rabula dicitur in multis in- negotiis, paratusque ad radendum quid aulumque: vel quia acrior est in negotiis agendis, si rabiosus. *Id.* in *Rava:* Ravam vocem signi- ait Verrius, raucam et parum liquidam, pro- canum latratum: unde etiam causidicus pugna- loquens, rabula appellabatur, ut est ap. Luci- Ex tribus his *Festi* notationibus prima minus obabilis: secunda confirmatur a *Nonio* 1, 106. 3. Est igitur *rabula*, a *rabo*, quod a *rabie.* Vi- autem significare non solum causidicum, sed ardelionem, h. e. multorum negotiorum satam, ut *Fest.* indicat. *Cic. Or.* 15. Non enim detorem aliquem de ludo, aut rabulam de foro, octissimum et perfectissimum quaerimus. Ad- . 1, 46. *Quint.* 12, 9. A viro bono in rabu- atratoremque converti. *Varr.* ap. *Non.* 1, 106. arum grex. [Hinc *Cic. Rosc. Am.* 20. Simil- est accusatorum ratio: alii vestrum anseres qui tantummodo clamant, nocere non possunt; nes, qui et latrare, et mordere possunt. *F.*]

BULĀNA Pix, ap. *Plin.* 14, 19, 24. fortasse est a colore ad flavum accedente, qui ravus r. Sunt qui leg. *radulana*, quod tam sicca sit, di possit. Huc pertinere putant illud *Colum.* 0. *med.* Et his (*debet*) commisceri rasis, quod enus crudae picis. *Radulanam* alii intelligunt , quae radula detrahitur doliis, ut nova indu- . V. RASIS, et ZOPISSA.

BŬLĀTĬO, onis, f. et

BŬLĀTUS, us, m. agitatio causarum, rabu- n contentiones, aut verbositas. *Capell.* 2, 46. i nullo potuere rabulatu. *Id.* 6, 189. Rabula- rensis. Alii leg. *fabulatio.*

BUSCŬLUS, a, um, adj. *Plin.* 14, 3, 4. *n.* emorat *rabusculam vitem:* ubi *Hard.* in MSS. in- *rabucula*, et conjicit legendum *ravuscula*, quod em foliorum habeat ad ravum accedentem, quod rum est, possumus et *rabusculam* retinere, quia ltis vocibus *b* pro *u* scribi adnotatum est initio ae B.

ĂCĒMĀRĬUS, ii, m. ἐπιφυλλὶς, pampinus sterilis. *Colum.* 3, 18. Ex quibus pampini pullulant vel steriles, vel certe minus feraces, quos rustici vocant racemarios.

RĂCĒMĀTĬO, onis, f. βοτρυολογία, racemorum, qui a vindemiatoribus praeteriti fuere, collectio; sicut messibus peractis, quod superest, *spicilegium* dicitur. *Tert. Apol.* 35. *med.*

RĂCĒMĀTUS, a, um, adj. βοτρυωτὸς, racemos habens, sive baccas, aut etiam grana racemi modo disposita. *Plin.* 18, 7, 10. *n.* 3. de panico: Parvis racemato paniculis.

RĂCĒMĬFER, ra, rum, adj. βοτρυφόρος, qui racemos fert. *Ov. Met.* 3, 666. Ipse racemiferis frontem circumdatus uvis. *Id. ib.* 15, 413. Victa racemifero lyncas dedit India Baccho.

RĂCĒMOR, aris, dep. 1. racemos a vindemiatore praeteritos colligo. Translate *Varr. R. R.* 3, 9. De gallinis dic sodes, Merula: tum de reliquis, si quid idoneum fuerit, racemari licebit.

RĂCĒMŌSUS, a, um, adj. βοτρυώδης, racemis plenus, vel in modum racemi factus. *Plin.* 13, 4, 7. Pomum suis inter ramos palmitibus racemosum. *Id. ib.* 6, 12. Flos racemosus olivae modo. *Id.* 14, 3, 4. *n.* 8. Racemosissimae uvae.

RĂCĒMUS, i, m. proprie videtur esse pars uvae, paucis granis peculiari pediculo pendentibus constans. *Serv.* ad *G.* 2, 60. Racemus est pars botryonis. *Gloss. Phil.* Ἐπιφυλλὶς, racemus. Ducunt a ῥὰξ, ῥαγὸς, acinus. *Virg. l. l.* Et turpes avibus praedam fert uva racemos. *Prop.* 4, 2, 13. Prima mihi variat liventibus uva racemis. *Ov. Met.* 3, 484. ut variis solet uva racemis Ducere purpureum nondum matura colorem. *Id. Trist.* 4, 6, 9. Tempus, ut extentis tumeat, facit, uva racemis. (*Id. Met.* 3. 666. racemiferis frontem circumdatus uvis.) *Petr. Sat.* 135. et passis uva racemis. *Plin.* 15, 28, 34. de var. pomor. generib.: Quaedam alvo continentur, ut granata: dependent alia pediculis, ut pira: alia racemis, ut uvae, palmae: alia et pediculis, et racemis, ut hederae, sambuci. *Id.* 16, 26, 48. Palma in spathis habet fructum racemis propendentem. *Id.* 14, 3, 4. *n.* 9. Vitis Alexandrina acino nigro fabae magnitudine, nucleo molli et minimo, obliquis racemis praedulcibus. [*Virg. Cop.* 21. Sunt et mora cruenta, et lentis uva racemis. *F.*] ℙ In locis poetarum allatis *racemi* possunt et acini seu grana uvarum intelligi: in *Plinii* non possunt. ℙ Per synecdochen est ipsa uva, βότρυς, βοτρυών. *Ov. A. Am.* 3, 703. lecti de vite racemi. *Virg. G.* 2, 102. Tumidi racemi. *Sil.* 7, 208. lucentes sole racemos. *Fur. Bibaculus* ap. *Suet. Gr.* 11. Quem tres cauliculi, et selibra farris, Racemi duo, tegula sub una Ad summam prope nutriant senectam. ℙ De musto, aut vino. *Ov. Fast.* 5, 343. Donec eras mixtus nullis, Acheloe, racemis, etc. ℙ Dicitur et de aliis arborum fructibus figuram uvae referentibus. *Virg. Ecl.* 5, 7. antrum Silvestris raris sparsit labrusca racemis. *Plin.* 16, 34, 62. Hederae densus acinus et grandior, racemis in orbem circumactis; et *med.* Helici racemi stantes ac subrecti. *Id.* 27, 13, 116. Herba tragos pusillis racemis rubentibus. *Id.* 13, 4, 9. de balanis: Cecidisse candidam verrucam, quae racemo adhaeserit.

*RACĪLĬA, ae, f. uxor L. Quintii Cincinnati, de qua *Liv.* 3, 26. *B. A.*

*RACĪLĬUS, i, m. gentis Rom. nomen, de qua v. g. Tribunus plebis, qui de Clodianis facinoribus est questus in Senatu. *Cic. Q. Fr.* 2, 6. *med.* Adde *Verr.* 2, 2, 12. *B. A.*

*RADĬA, ae, f. *Gloss. Gr. Lat.* χοινικὶς ἢ τοῦ τροχοῦ, Radia, modiolus. Fuerit itaque (dicta sunt *Gesneri*) canalis ille in rota, qui cavo suo axim recipit, convexa parte continens *radios*, a quibus nomen habet. *Scheffer. de re vehic.* 1, 6. p. 48. suspicatur legendum *Radiorum modiolus.* V. *Constant. Lex.* in v. χοινικίς. *B. A.*

RĂDĬANS, antis, part. a *radio:* στίλβων, ἀκτινοβόλος, ἀκτινωτὸς, radios emittens, coruscus, splendens, refulgens, radiatus, micans. *Virg. A.* 8, 23. radiantis imagine lunae. *Ov. Trist.* 2, 325. radiantia lumina solis. *Id. Met.* 9, 272. astra. *Virg. A.* 8, 616. arma. *Ov. Met.* 4, 636. radians aurum; et *ib.* 13, 105. nitor galeae claro radiantis ab auro. *Id. A. Am.* 3, 451. e templis multo radiantibus auro. *Plin.* 37, 7, 25. Carbunculi innato fulgore radiantes. *Sen. Herc. Oet.* 1239. Fera radiante clarum fronte gestans caput, *h. e.* cerva cornibus auratis instructa. *Venant. Vit. S. Mart.* 1, 138. Gemmifer eloquio, radiantior ore lapillis. ℙ Translate. *Val. Fl.* 8, 257. Ipsi inter medios rosea radiante juventa, etc.

RĂDĬĀTĬLIS, e, adj. radians. *Venant. Vit. S. Mart.* 2, 286. Sulphurea sub luce micans radiatilis umbra.

RĂDĬĀTĬO, onis, f. στίλβωσις, radiorum emissio, splendor. *Plin.* 36, 5, 4. *n.* 10. In cujus *(statuae)* contemplatione monent parcere oculis, tanta marmoris radiatio est. *Arnob.* 6, 208. Mentes ipsas augustissimae lucis radiationibus territaret.

RĂDĬĀTUS, a, um, part. a *radio:* [*radiis, i. e. regulis instructus. *Varr. R. R.* 3, 5. *med.* Axis, qui sustinet rotam radiatam. ℙ Hinc ad solem translatum signif. radiis solaribus percussus. *Lucan.* 7, 214. Miles ut adverso Phoebi radiatus ab ictu Descendens, etc., ubi recte *Cort.* alteram lectionem *radiantis* rejiciendam censet. Utrumque hunc locum *Noster* perperam in f. posuerat. ℙ Tum idem est, quod fulgens,] ἀκτινωτὸς, radios habens, aut emittens. *Accius* ap. *Cic. Div.* 1, 22. Orbis flammeus radiatus solis. *Enn.* ap. *eund. Or.* 3, 40. Oculis lumen radiatum rape, *h. e.* solem. *Lucr.* 5, 699. dum veniat radiatum insigne diei, *h. e.* sol. *Sen. Herc. Oet.* 1518. O decus mundi, radiate Titan. *Mart.* 1, 71. radiata colossi Moles, *h. e.* colossus solis radiati, centum pedum longitudine, a Nerone effigie sua factus, a Vespasiano refectus effigie solis. *Suet. Ner.* 31. et *Vesp.* 18. et *Plin.* 34, 7, 18. Rursus *Plin.* 27, 5, 19. In cacumine (*asteris herbae*) capitula stellae modo radiata. *Suet. Aug.* 94. *med.* Radiata corona, *h. e.* aliquot erectis acuminibus instar radiorum ornata. Hujusmodi coronis ornabantur imagines principum consecratorum et in Deos relatorum, ut in eorum nummis videre est. *Plin. Pan.* 52. Horum unum si praestitisset alius, illi jamdudum radiatum caput, et media inter Deos sedes auro staret. Adde *Lucan.* 7, 458. et *Sil.* 7, 629.

RĀDĪCĀTUS, a, um, part. a *radicor:* radices habens: ut *semina radicata*, plantae, quae una cum suis radicibus evulsae alio transferuntur. *Colum. Arb.* 20. *f.* Arbores, aut radicata semina autumno serito. Adde *Pall,* 3, 10, 18. et 19. ℙ Item qui radices egit. Translate *Sidon. ep.* 5, 10. *extr.* Naturali vitio fixum est radicatumque pectoribus humanis, ut, etc.

RĀDĪCESCO, is, n. 3. radices emitto. *Sen. ep.* 86. *f.* Liberalius sternenda vitis, ut etiam ex corpore radicescat.

[RĀDĪCĪNĂ, ae, f. dimin. radicis, parva radix. *Pelag. Veter.* 2. *med.* Gramen, quod in terra nascitur, idest radicinas ipsas, quas plerumque aratrum evertit, cum hordeo et cum paleis minutis dare cotidie convenit. *Id. ib.* 25. *in.* Chamaeleontis radicinam combustam vulneribus sparges. *F.*

RĀDĪCĬTUS, adv. ῥιζόθεν, ab radice ab imis radicibus, vel una cum radice. *Cato R. R.* 50. Herbas malas omnes radicitus effodito. *Varr. R. R.* 1, 35. Rosa conciditur radicitus in virgulas palmares. *Colum.* 4, 33. Pertica radicitus exempta, et deposita. *Id.* 6, 3. Sentes recisi radicitus intereunt. *Plin.* 21, 11, 36. Herbam radicitus eruere. *Id.* 22, 21, 29. Verrucas hoc heliotropium radicitus extrahit. *Suet. Vesp.* 5. *med.* Arbor radicitus evulsa atque prostrata. *Catull.* 64, 108. pinus procul radicitus exturbata, Prona cadit; et *ib.* 288. namque ille (*Peneos fluv.*) tulit radicitus altas Fagos. *Prop.* 3, 5, 65. vivos radicitus abstulit ungues. ℙ Translate est penitus, omnino. *Cic. Dom.* 13. Videsne, me non radicitus evellere omnes actiones tuas? *Id. Fin.* 2, 9. Cupiditas tollenda est atque extrahenda radicitus. *Id. Tusc.* 1, 46. *extr.* Hanc excutere opinionem mihimet volui radicitus. *Id. N. D.* 1, 43. Epicurus ex animis hominum extraxit radicitus religionem. *Pl. Most.* 5, 1, 62. Omnia malefacta vestra repperi radicitus. *Lucr.* 3, 891. radicitus e vita se tollit, et eicit.

RADĪCOR, aris, dep. 1. ῥιζόομαι, radices emitto, radices agendo firmor. *Colum.* 4, 2. Mergi *(vitium)* mox facile radicantur. *Plin.* 13, 4, 8. Ipsa arbor strata in solo humido tota radicatur, sed in frutices, non in arborem. *Id.* 18, 7, 10. *n.* 2. Frumenta multis radicantur fibris. *Id.* 19, 6, 31. Caepe, et allium non nisi in rectum radicantur.

RĀDĪCŌSUS, a, um, adj. ῥιζώδης, multas radices habens. *Plin.* 16, 34, 62. Omnium hederarum generi radicosa brachia.

RĀDĪCŬLĂ, ae, f. ῥιζίον, parva radix. *Cic. Div.* 2, 66. Tum secundum quietem visus ei dicitur draco radiculam ore ferre. ℙ Radicula item, herba quaedam dicitur, succum habens lavandis lanis, et ab oesypo repurgandis accommodatissimum, quam Graeci στρουθίον, Latini etiam *lanariam* vocant. *Plin.* 19, 3, 18. V. LANARIUS. Ejus varios usus in medicina describit *Plin.* 24, 11, 56. [*Seifenkraut.* Usu eadem est, quae Saponaria et Gypsophila struthium, *L.*] ℙ Alia est radicula, quam *Cels.* 2, 18. et 21. et 4, 2. *n.* 3. *extr.* inter herbas edules, sed mali succi numerat, Graece ῥαφανὶς, ex raphanorum genere, sed bulbo minore: et cum raphano proprie dicto facile confunditur. Appellat *Colum.* Syriacam radicem, 11, 3. *med.* *Plin.* quoque recensens raphanorum genera, haec habet 19, 5, 26. *n.* 3. Nostri alia fecere genera: Algidense a loco, longum atque translucidum: alterum rapi figura, quod vocant Syriacum, suavissimum fere ac tenerrimum, hiemisque patiens. Praecipuum tamen est, quod e Syria non pridem advectum apparet, quoniam apud auctores non reperitur: id autem tota hieme durat. [*Fortasse *Radies, Radieschen.*] ℙ Porro utraque haec ideo *radicula*, et *radix* dicitur, quia praecipua ejus vis, et usus in radice seu bulbo est.

RĂDĬO, as, avi, atum, n. 1. [*a *radius:* hinc prima vocis significatio est radiis aliquid instruere. V. primum exemplum laud. in RADIATUS. ℙ Tum transfertur ad splendorem, radios quasi emittentem, significatque illustrare radiis, fulgorem inducere,

splendidum reddere. Exempla in f. Noster collocav. ista:] *Prop.* 1, 15, 5. Et potes hesternos manibus componere crines . . . . . Nec minus Eois pectus radiare lapillis, Ut formosa novo quae parat ire viro. Est qui leg. *variare.* Hinc passive *Ov. Pont.* 3, 4, 103. Scuta sed et galeae gemmis radientur et auro, *h. e.* distinguantur, ornentur; et *Claud. Rapt. Pros.* 2, 48. Caeruleusque sinus roseis radiatur alumnis. ¶ Translate. *Flor.* 4, 2. *med.* Aliquid tamen adversus absentem ducem ausa fortuna est: quasi de industria prospera ejus adversis radiarentur. *Imp. Justin. Instit. tit.* 1, 5. §. 3. Constitutio, quae inter imperiales radiat sanctiones. ¶ [*Denique *synonym.* est v. *fulgere*, signif.] στίλβω, radios emitto, refulgeo, mico, resplendeo, niteo. *Plin.* 37, 9, 50. Astrobolos radiat candido in sole. *Id.* 11, 37, 55. Felium in tenebris fulgent radiantque oculi. *Sil.* 8, 468. Is *(miles)* primam ante aciem pictis radiabat in armis. Adde *Prop.* 4, 1, 27. *Ov. Met.* 2, 4. Argenti bifores radiabant lumine valvae. *Id. Her.* 18, 77. Unda repercussae radiabat imagine lunae. *Claud. de Phoenice*, 17. Arcanum radiant oculi jubar. V. RADIANS. [*— Ita etiam deponentis forma positum legitur ap. *auct. Dial. de or.* 20. *extr.* Templa marmore nitent, et auro radiantur.] ¶ Transl. *Claud. Cons. Prob. et Olyb.* 118. placidi radiant in casside vultus. *Id. IV. cons. Honor.* 517. Quantus in ore pater radiat! ¶ In illo *Silii* 3, 629. Siderei juxta radiabunt tempora nati; ἀποθέωσις, seu consecratio significatur, secundum ea, quae in RADIATUS dicta sunt.

RĂDĬŎLUS, i, m. [*proprie est bacillus, virgula. Hinc ad solem translatum denotat tenuem solis radium, Gr. ἀκτὶν vel ἀκτίς. *Ammian.* 28, 4. *med.* Si per foramen umbraculi pensilis radiolus irruperit solis. Perperam *Forc.* hunc locum in f. posuerat. ¶ Tum dicitur de genere oleae,] quae et *radius* dicitur, et *circites*, escae aptior, quam oleo, ut ait *Colum.* 5, 8., et *Arb.* 17., ubi varia olearum genera recenset. Dicta esse videtur a similitudine radii textorii. *Id.* 12, 47. Albam pauseam, vel orchitem, vel radiolum dum contundes, etc. ¶ Item herba filici similis, in saxosis nascens, vel in parietibus, habens in foliis singulis binos ordines punctorum aureorum. *Appul. Herb* 83.

RĂDĬŌSUS, a, um, adj. ἀκτινοβόλος, multos radios emittens. *Pl. Stich.* 2, 2, 41. Commodum radiosus ecce sol superabat ex mari.

RĂDĬUS, ii, m. ῥάβδος, bacillus, seu virga mensorum, mathematicorum, astronomorum, ad metiendum, et figuras, lineasque in pulvere deformandas. V. PULVIS. Est a Graeca voce allata, ut quidem *Vossio* placet. *Cic. Tusc.* 5, 23. Humilem homunculum a pulvere et radio excitabo, Archimedem. *Virg. Ecl.* 3, 40. et quis fuit alter, Descripsit radio totum qui gentibus orbem, Tempora quae messor, quae curvus arator haberet? *Id. A.* 6, 850. coelique meatus Describent radio, et surgentia sidera dicent. Virgam significat etiam in illo *Plin.* 10, 42, 58. de psittaco: Caput cum loqui discit, ferreo verberatur radio: non sentit aliter ictus; et *Auson. epist.* 25, 24. In numerum quoties radiis ferientibus ictae Respondent dociles modulato verbere pelves. ¶ [De ramis vallorum usurpat *Liv.* 35, 3. Et adeo acuti, aliusque per alium immissi radii locum ad inferendam manum non relinquunt. *F.*] ¶ Est etiam hostorium, seu baculum, quo aequatur cumulus modii, ἀπομάκτρα. Quidam lexicographi afferunt haec verba *Plauti*, quae ego apud hunc ne in Suppositis quidem invenire potui: Dii Deaeque omnes tantam nobis laetitiam, tot gaudia sine radio cumulent. ¶ Item os brachii minus, de quo *Cels.* 8, 1. *med.* Radius, quem κερκίδα Graeci appellant, superior, breviorque, et primo tenuior, rotundo et leniter cavo capite exiguum humeri tuberculum recipit. Cubitus inferior, longiorque, etc. Graece dicitur etiam παραπήχιον: ab Italis quibusdam *fusello minore del braccio:* videturque radios rotarum imitari, de quibus mox, et inde nomen sumpsisse. ¶ Ob similitudinem transfertur ad splendorem, qui e sole, stellis, igne, et hujusmodi emittitur, quia in longum et acutum more virgae subtilis fertur (unde *verbera radiorum* dixit *Lucr.* 5, 1103. et *radiis sol feriens cacumina* habet *Ov. Met.* 7, 804.) ἀκτίν. *Cic. Fin.* 5, 24. *med.* Ut quemadmodum stellae in radio solis, sic istae in virtutem splendore ne cernantur quidem. *Lucr.* 3, 91. tenebrasque necesse 'st Non radii solis, nec lucida tela diei Discutiant, sed, etc. *Id.* 2, 113. cum solis lumina cumque Insertim fundunt radios per opaca domorum. *Virg. A.* 4, 119. ubi Titan radiis retexerit orbem; et *ib.* 7, 142. nubes ardens radiis lucis et auro; et *ib.* 25. Jamque rubescebat radiis mare. *Ov. A. Am.* 1, 724. Debet *(nauta)* et a radiis sideris esse niger. *Id. Met.* 2, 171. radiis gelidi caluere Triones. ¶ De radiis in capite consecratorum in Deos, V. RADIATUS. ¶ Etiam fulminis *radii* sunt. *Virg. A.* 8, 429. Tres imbris torti radios, tres nubis aquosae Addiderant, rutili tres ignis, et alitis Austri. Adde *Val Fl.* 6, 55. ¶ De fulgore oculorum. *Gell.* 5, 16. Stoici causas esse videndi dicunt radiorum ex oculis in ea, quae videri queunt, emissionem. Adde *Appul. Apol.* ¶ Dicuntur etiam *radii* regulae in rotis, quae hinc modiolo, illinc canthis seu absidi inseruntur, κνῆμαι, κνημίαι. *Virg. G.* 2, 444. et *A.* 6, 616., *Ov. Met.* 2, 317. et *Val. Fl.* 6, 414. ¶ Praeterea *radius* est instrumentum textorium, quo subtemen stamini inseritur; ita dictum, quod utrinque in acutum desinit. *Ov. Met.* 6, 55. Tela jugo vincta est: stamen secernit arundo: Inseritur medium radiis subtemen acutis, Quod digiti expediunt, atque inter stamina ductum Percusso feriunt insecti pectine dentes. Adde *ib.* 132., *Lucr.* 5, 1352. et *Virg. A.* 9, 476. Graece κερκὶς a multis dicitur: sed κερκὶς videtur potius esse pecten, quo tela premitur, et densatur. Nostrates *radium* vulgo vocant [*das Weberschiffchen, der Schütze.*] a figura. ¶ Item linea, quae a centro circuli ad circumferentiam ducitur. [*Der Halbmesser.*] *Cic. Univ.* 6. Cujus omnis extremitas paribus a medio radiis attingitur. ¶ Item spina eminens super caudam trygonis, seu pastinacae piscis, quincunciali magnitudine, quae arbores infixa radici necat, arma, ut telum, perforat, vi ferri, et veneni malo. *Plin.* 9, 48, 72. et 32, 2, 12. ¶ Item aculeus in pedibus graviorum quarundam avium, ut gallinaceorum. *Plin.* 11, 47, 101. Avium quibusdam gravioribus, in cruribus additi radii: nulli uncos habentium ungues. ¶ Et genus olivae oblongae, quae et *radiolus*, aptior ad escam, quam ad oleum. *Virg. G.* 2, 86., *Colum.* 5, 8. et *Arb.* 17. et *Plin.* 15, 3, 4. Ejus autem duo genera esse videntur: nam *radium majorem* nominant *Cato R. R.* 6. et *Varr. R. R.* 1, 24. Erit igitur et minor: et haec fortasse radiolus. ¶ *Radius virilis* ap. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 14. est ἰθύφαλλος.

RĀDIX, icis, f. ῥίζα, ima pars plantae, quae terrae infigitur, et insistit, et inde succum trahit: a ῥάδιξ, ramus. *Cic. Fin.* 5, 11. *med.* Videmus, ea, quae terra gignit, corticibus et radicibus valida servari. *Varr. R. R.* 1, 37. *f.* Aliae radices angustius diffundunt, ut cupressi: aliae latius, ut platani, usque eo ut Theophrastus scribat, Athenis in Lyceo, cum etiam tunc platanus novella esset, radices trium et triginta cubitorum egisse. *Cato R. R.* 133. Surculi in arboribus radices uti capiant. *Plin.* 16, 31, 55. Magna et radicum differentia: copiosae fico, breves et angustae malo, crassiores lauro, ramosae oleae, robori carnosae. Robora suas in profundum agunt. Si Virgilio credimus (*G.* 2, 291.) aesculus quantum corpore eminet, tantum radice descendit. *Ov. Met.* 14, 632. bibulaeque recurvas Radicis fibras labentibus irrigat undis. *Id. R. Am.* 106. Et mala radices altius arbor agit. *Virg. G.* 1, 20. Et teneram ab radice ferens, Silvane, cupressum, *h. e.* ab radice manu prehensam ferens: vel evulsam una cum radice; et *ib.* 2, 318. radicem adfigere terrae; et *ib.* 1, 319. venti segetem ab radicibus imis eruunt; et *A.* 5, 449. Aut Ida in magna radicibus eruta pinus. *Ov. Met.* 7, 226. herbas placita partim radice revellit, Partim succidit. ¶ Per excellentiam dicitur de raphano, quia ejus usus in radice praecipuus. *Hor. Sat.* 2, 8, 7. acria circum Rapula, lactucae, radices: qualia lassum Pervellunt stomachum. *Colum.* 11, 3. *med.* Satio optima radicis, et rapae. *Pall.* 1, 35. *med.* Praecipue ubi radices, et rapa pascuntur. *Scrib. Comp.* 60. *radicem edulem* vocat. *Ov. Met.* 8, 666. Intubaque, et radix, et lactis massa coacti. Adde *Arnob.* 7, 223. ¶ *Radix Syriaca* species est raphani, de qua dictum est in RADICULA. ¶ De radice Pontica, V. in RHA. ¶ *Radix dulcis* ap. *Cels.* 5, 23. et *Scrib. Comp.* 170. est glycyrrhiza. ¶ Translate dicitur de ima parte aliarum rerum, qua inhaerent. *Virg. A.* 8, 238. Silex avulsa imis radicibus. *Lucr.* 2, 102. Validae saxi radices. *Ov. Met.* 14, 713. Durior et ferro, etc. Et saxo, quod adhuc viva radice tenetur. *Phaedr.* 3, 10. A radicibus domum evertere, *h. e.* funditus. *Plin.* 37, 10, 66. Ab ora gemmae ad radicem usque candido descendente. *Ov. Met.* 6, 557. radix micat ultima linguae. *Pl. Aul.* 2, 3, 72. Si hercle ego te non elinguandam dedero usque ab radicibus. *Petr. Sat.* 126. *med.* Frons radices capillorum retro flexerat. *Ov. Met.* 2, 583. Pluma erat, inque cutem radices egerat imas. *Plin.* 36, 13, 19. *n.* 2. Radices pyramidum. ¶ Saepissime de ima parte montium. *Lucr.*, *Caes.*, *Cic.*, *Nep.*, *Liv.*, *Plin.*, *Just.*, *Gell. etc.* ¶ De origine, initio, fonte rei alicujus. *Varr. R. R.* 1, 1, *extr.* Ea erunt ex radicibus trinis: et quae ipse animadverti, et quae legi, et quae a peritis audii. *Id. L. L.* 5, 5. Cetera quae non sunt ab aliquo verbo, sed suas habent radices; et *ib.* 6, 3. *med.* Quocirca radices ejus *(verbi)* in Etruria, non Latio quaerendum est; et *Cic. Sext.* 22. *med.* Memineram divinum illum virum, atque ex iisdem, quibus nos, radicibus natum ad salutem imperii hujus, C. Marium, *h. e.* municipem nostrum. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 5. Apollinis se radice ortum jactabat. ¶ Illae aptiores sunt metaphorae. *Cic. Phil.* 4, 5. *f.* Virtus est una altissimis defixa radicibus, quae nunquam ulla vi labefactari potest; et *Off.* 2, 12. *f.* Vera gloria radices agit, atque etiam propagatur; et *Tusc.* 3, 6. Non solum ramos amputare miseriarum, sed omnes radicum fibras evellere; et *Att.* 6, 6. *f.* Pompejus, eo robore vir, iis radicibus, Q. Cassium sine sorte delegit, *h. e.* ea firmitate opum et potentiae in republica; et *Coel.* 6. Nisi tot vitiorum tanta immanitas quibusdam facilitatis et patientiae radicibus niteretur. *Brut.* ad *Att.* inter *ep. Cic.* ad *Brut.* 1, 17. Illud mal
damentum et radices habet altiores. ¶ R
in gen. plur. dixisse aliquos, scribit *Charis*
et 115., et magis cum ratione dici, quam r
usus tamen hoc magis videtur admisisse.

RĀDO, is, si, sum, a. 3. ξέω, abrado, erado,
auferendo polio. *Lucr.* 5, 1267. silvas excid
teriamque dolare, levare et radere tigna. *H*
2, 4, 83. lapides varios lutulenta radere pa
e. scopis e palma factis verrere; et *ib.* 6, 2
lo radit terram, *h. e.* flando, et pulverem ex
secum trahit. Sic *Epod.* 16, 54. largis Aquo
rus arva radit imbribus. *Juven.* 13, 150. sac
qui Radat inaurati femur Herculis, *h. e.* au
radat. *Colum.* 2, 20. Area ut sit ad tritura
habilis, primum radatur; deinde confodiatu
excisis exstirpatisque herbis purgetur. *Plin*
13. Ipsos gymnasiorum rasere parietes; et
43. Herbam marris ad solum radere. *Id.*
35. *n.* 23. Quod supra terram est, radi jub
fruticet. *Mart.* 6, 57. et *Petr. Sat.* 104. Ra
put, et supercilia. *Suet. Aug.* 79. Modo t
modo raderet barbam. [**Tonderi* et *radi* d
in eo, quod illud forfice, hoc novacula fiel
B. Crus. ad *Caes.* 45.] ¶ Absolute. *Plin.* 7
Primus omnium radi quotidie instituit Afric
quens. *Suet. Caes.* 45. Ut non solum tonde
ligenter, ac raderetur, sed velleretur etiam
Mart. 11, 84. ¶ Translate est demere, de
Pers. 2, 66. Baccam conchae radere; et 3, 5
erat in votis, damnosa Canicula quantum
Mart. 2, 17. Sed ista tonstrix, Ammiane, n
det. Non tondet, inquis? ergo quid facit?
et *Tac. A.* 3, 17. *f.* Nomen Pisonis radendu
censuit. ¶ Radere caput mos fuit quibusda
lis in luctu, ut est ap. *Suet. Cal.* 5. de mor
manici: item servis cum manumittebantu
tunc pileum sumebant, signum libertatis.
LEUM. Hujus rei causam affert *Non.* 12, 3
tempestatem servitutis videbantur effugere
et naufragium timentes caput radebant:
hoc naufragorum ultimum votum, ut ait *Pe*
103. *f.* Unde *Juven.* 12, 81. gaudent verti
Garrula securi narrare pericula nautae. ¶
iam tactu laedere, asperitatis sensu dolorem
leviter vulnerare, praestringere, scindere,
scarificare. Hinc radere et pungere *Mart.*
git 11, 100. Et radere genas, in legib. X
vetantur mulieres in funere, ut est ap. *C*
2, 23. *med.* *Plin.* 11, 37, 58. et *Fest.* Muli
nas ne radunto, neve lessum funeris ergo h
¶ Translate. *Pers.* 1, 107. teneras mordaci
vero Auriculas; et 5, 15. pallentes radere
Quint. 3, 1. Quorum ne jejuna atque arida
averteret animos, et aures praesertim tam d
raderet, verebamur. ¶ *Radere* dicitur etiam
terram praestringens et sulcans. *Sil.* 8, 39
nicaque impresso raduntur vomere saxa.
a poetis *radere* dicitur, qui prope locum
transit, ita ut paene contingat, qui praeter
praetervolat. *Virg. A.* 7, 10. Proxima Circa
duntur litora terrae. *Val. Fl.* 5, 108. alta
bis Raditur. *Virg. A.* 3, 799. altas cautes
ctaque saxa Pachyni Radimus. *Id. ib.* 5, 1
inter navemque Gyae, scopulosque sonante
iter laevum interior. *Ov. Am.* 3, 15, 2.
haec elegis ultima meta meis. *Prop.* 3, 2, 2
remus aquas, alter tibi radat arenas. Adde
8, 246. Simile est illud *Ov. Met.* 10, 654. d
cursorib. Posse putes illos sicco freta rader
Et segetis canae stantes percurrere aristas; e
A. 5, 216. columna aere lapsa quieto Radit
quidum, celeres neque commovet alas. [*H
tinet etiam illud *Suet. Ner.* 48. trajectos s
rasit, i. e. per trajectos surculos repsit,
non pedibus, sed ventre terram et viam st
V. *Ernest.*] ¶ Flumina quoque ripas rad
quia praeterfluunt, et quia demunt semper
Lucret. 5, 257. et ripas radentia flumina
Lucan. 2, 425. radensque Salerni Culta Siler
Hippol. 16. Maeander steriles amne malign
arenas. Poetae eadem ratione dixerunt: qu
legit *Broukus.* ad illud *Tibull.* 4, 1, 142.
Radit Arecteos haud una per ostia campos. V
CTEUS.

RĀDŬLĂ, ae, f. κνηστήριον, instrumentu
aliquid ex aliqua re raditur, cujusmodi est
quo vetus pix e doliis raditur, atque educit
deinde iterum picentur ad futuram vindemia
lum. 12, 18. Sublata lampade, rutabulo lig
ferrea curvata radula pix ducitur.

RĀDŬLĀNUS, a, um, adj. qui radula er
Plin. 14, 19, 24. Radulana pice, ac resina
musta. V. RABULANA Pix.

[RAESĬĀNUS, a, um, adj. ad Raesium a
pertinens. Est cogn. Dianae. *Inscr.* ap. *Rei*
1. *n.* 231. Dianae Raesianae Q. Raesius Q. F
Surdinus cum Raesia Herculaniola sacrum. *F*

RAETĬCUS. V. RHAETICUS.

[RĀGĬĂ, ae, f. videtur ita appellari pisci
plerumque raia dicitur. Est cogn. R. *Inscr.* ap
36, 7. C. Sulpicius Galb. L. Ragia. *F.*]

AGONDO, f. opp. Pannoniae superioris. *Tab.* et *Ant. Itin. B. A.*

IĀ, ae, f. βάτος, genus piscis plani, et cartila-, in tergo et cauda spinas habens iis simillimas, in rubo visuntur: unde et βάτον Graeci, idest n, appellarunt. [*Roche.] *Plin.* 9, 24, 40. Plan piscium alterum est genus, quod pro spina aginem habet, ut raiae, pastinacae, squatinae, do. Adde *ib.* 42, 67. [Ejus figuram habes in no G. Proculejae ap. *Morell. Fam. R. F.*]

LLĂ, ae, f. genus vestis, ita dictum a raritate rae, *Nonio* teste 14, 14.: [*est autem per syn- a *rarula,* quod dimin. a *rara.*] Adjective *Pl.* , 2, 46. Tunicam rallam, tunicam spissam, lin- caesicium. ℙ Fuit cogn. R. in gente Marcia, . Marcius Ralla ap. *Liv.* 29, 11. et 30, 38. et arcius Ralla ap. *eund.* 34, 53.

ALLĬĀNĂ, ae, f. ralla, vestis ita dicta a ra- texturae. *Edict. Dioclet.* p. 21. Sagum, seu nam rudem ⳩ sedecim. *F.*]

LLUM, i, n. ferramentum, quo vomer terge- terra adhaerente: a *rado.* *Plin.* 18, 19, 49. Purget vomerem subinde stimulus cuspidatus Quidam leg. *rulla*, sed contra MSS., teste

MĀLĔ, is, n. ramus aridus, ramorum fra- ta igni nutriendo. *Sen. ep.* 90. *med.* Furcae que suspensae fulciebant casam. Spissatis ra- ous, ac fronte congesta, et in proclive disposi- decursus imbribus quamvis magnis erat. *Ov.* 8, 645. Multifidasque faces, ramaliaque arida. 5, 59. veteris ramalia fagi; et 1, 97. Ut ra- vetus praegrandi subere coctum. *Tac. A.* 13, Arbor mortuis ramalibus, et arescente trunco nuta.

MEN, inis, n. rasura, scobs. Dicitur a *Barth.* rs. 4, 4. usus eo *Marc. Empir.* non designato Sed videtur legend. *rasamen*, q. v. v. in MA- idis.

MENTĂ, ae, f. idem ac ramentum. *Pl. Bacch.* 15. (q. l. affert etiam *Non.* 3, 189.) Verum, illa unquam de mea pecunia ramenta fiat ea (al. *plumbea*) propensior, mendicum malim licando vincere. *Id. Rud.* 4, 3, 77. Nunquam e hinc hodie ramenta fies fortunatior.

MENTŌSUS, a, um, adj. ramentis similis. *Aurel.* 4. *Tard.* 3. *med.* Si aegrotantes parva serint sanguinolenta, et ramentosa.

MENTUM, i, n. κνῆμα, ξύσμα, tenuis parti-, quae radendo aufertur, ut particulae auri, ti, ligni, quae rasura eorum decidunt. Est a unde *rasus*, *rasamen*, *ramentum.* *Lucr.* 6, Et ramenta simul ferri furere intus ahenis In iis. [*Hammerschlag.] *Plin.* 28, 8, 24. Ra- a eboris. *Id.* 33, 3, 19. auri. *Id.* 21, 2, 3. e bus. *Id.* 31, 7, 39. salis. *Id.* 36, 22, 45. lapi- pecularis. *Id.* 28, 17, 69. pellis cervinae deje- umice. *Id.* 24, 2, 2. ligni; et *ib.* 5, 10. cupres- ℙ Differt a *scobe*, quae pulvis est scobina, vel , vel terebra factus; *ramentum* vero particula ior, aut latior. *Plin.* 15, 17, 18. *n.* 4. Uvas , ramentisve abietis servare. *Colum.* 4, 29. *f.* *b.* 8. *med.* Nos terebram, quam Gallicam dici- huic insitioni aptavimus: ea excavat, nec urit, non scobem, sed ramenta facit. *Pall.* tamen adem de re loquens, 3, 17. *med.* scobem vocat. et *Plin.* fortasse aliquo ex allatis locis ramenta cobe posuit. ℙ *Ramenta fluminum* sunt arenae, radendo secum ferunt. *Plin.* 33, 4, 21. Aurum itur apud nos tribus modis: fluminum ramen- t in Tago Hispaniae, Pado Italiae, etc. puteo- scrobibus, etc. cuniculis per magna spatia actis. *mentum sulphuratum* ap. *Mart.* 10, 3. est frag- um ligni sulphure illitum. [*Schwefelhölzchen.] frustulis esculentis. *Scrib. Comp.* 191. Reji- autem ab stomacho ramenta, quae etiam si- na torminosis.

MĔUS, a, um, adj. κλαδαρὸς, qui ex ramo *Virg. G.* 4, 303. ramea costis Subjiciunt frag- a, thymum, etc.

MEX, ĭcis, m. κάμαξ, ramus oblongus, longu- pertica. *Colum.* 9, 1. Stipes compluribus lo- fforatur, et in circuitu vivarii, certis interve- ibus spatiis, defixus erigitur, deinde per trans- laterum cava transmittuntur ramices, qui exi- ferarum obserent. *Varr. R. R.* 1, 14. simile piam describens, *longurii* voce utitur. *Appul.* 4. Ante fores exigui ramices, vice structi pa- , attenduntur. ℙ Item herniae species, qua ve- n scroto intumescunt ex nimia sanguinis copia, κήλη. Causa hujus appellationis ex eo duci pot- quod ἔρνος, unde *hernia* dicta videtur, Graecis ramum significat. Quare Latini *ramicem* di- nt, Graeco vocabulo insistentes. Ideo autem nomine hernia significatur, quia inflatis scroti , veluti quidam rami apparent. *Voss.* in *Etym.* 7, 18. *med.* Integris tunicis *(testium)* ramex citur, κιρσοκήλην Graeci appellant, cum venae nescunt; et *f.* Inguen quoque nonnunquam ra- s implent: βουβωνοκήλην appellant. *Plin.* 30, 7. Ramices infantium lacertae virides *(sanant).* 2, 25, 57. Paleam tritici calidam imponi rami- incommodis experti jubent. *Lucil.* ap. *Non.* 2, 743. Quod deformi' senex, arthriticus, ac podagrosus, Quod mancus, miser, exilis, cum ramice magno. *Juven.* 10, 205. jacet exiguus cum ramice nervus, *h. e.* cum scroto turgenti ex ramice: quod in senibus (de quibus hic sermo) est frequentissimum. ℙ Praeterea *ramices* dicuntur pulmones, vel potius pulmonum et pectoris venae majores, quae ramorum instar diducuntur, et cum vocem, aut spiritum intendimus, inflantur. *Varr.* ap. *Non.* 2, 743. Priusquam in orchestra pythaules inflet tibias, domi suae ramices rumpit. *Pl. Merc.* 1, 2, 26. Loquere id negotii quidquid est. *Acan.* placide: volo acquiescere: tua causa rupi ramices: jamdudum sputo sanguinem: sc. currendo. Adde *Poen.* 3, 1, 37. Sunt qui his quoque locis herniam intelligunt: sed ex ea rupta non sequitur sputum sanguinis. ℙ Ap. *Colum.* 6, 12. et *Veg. Vet.* 3, 4. *n.* 10. et 4, 19. quidam leg. *ramicem* pro *saniem,* et esse ajunt pulmunculum, seu abscessum ac tumorem ex sanguine collecto.

RĀMĪCŌSUS, a, um, adj. κηλήτης, qui ramice, seu hernia laborat. *Plin.* 30, 15, 47. Ramicosis cochlearum cinis cum ture medetur.

*RAMISI, orum, populi Arabiae. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

RAMNENSES et Ramnes, ium, m. plur. altera ex tribus primis equitum R. centuriis, de quibus in LUCERENSES dictum est. ℙ De toto ordine equestri, seu de junioribus. *Hor. A. P.* 341. Centuriae seniorum agitant expertia frugis: Celsi praetereunt austera poemata Ramnes. ℙ Scribitur et *Rhamnes.*

RĀMŌSUS, a, um, adj. ἐρνώδης, κλαδώδης, multos ramos habens. *Lucr.* 5, 1095. Ramosa arbor. *Ov. Fast.* 3, 751. ramoso stipite nixus. *Prop.* 4, 4, 5. Silvani ramosa domus. *Plin.* 26, 10, 65. Lappago similis anagallidi, nisi esset ramosior. *Id.* 32, 2, 11. Curalium probatissimum, quam maxime rubens, et quam ramosissimum. *Virg. Ecl.* 7, 30. Et ramosa Mycon vivacis cornua cervi. (*Id. A.* 1, 193. cervos dixit capita alta ferentes Cornibus arboreis.) *Plin.* 21, 10, 32. Folium imbricatum magis, et ramosius, *h. e.* magis diffusum; et *ib.* 15, 52. Radices ramosae et multiplices. *Id.* 37, 11, 73. Borsycitis gemma in nigro ramosa, candidis aut sanguineis frondibus. ℙ Translate. *Ov. Met.* 9, 73. de hydra: Hanc ego ramosam natis e caede colubris, Crescentemque malo, domui, *h. e.* multis instructam colubris, tanquam ramis, e trunco renascentibus. *Pers.* 5, 34. et vitae nescius error Diducit trepidas ramosa in compita mentes, *h. e.* quae in multas vias dividuntur, ut in ramos truncus. *Lucr.* 6, 132. etenim ramosa videmus Nubila saepe modis multis, atque aspera ferri.

RĀMŬLŌSUS, a, um, adj ramulos multos habens. *Plin.* 16, 24, 38. Folia ramulosa ulmo et cytiso.

RĀMŬLUS, i, m. κλαδών, parvus ramus, ramusculus. *Cic. Div.* 1, 54. In agro ambulanti ramulum adductum, ut remissus esset, in oculum suum recidisse. *Plin.* 27, 12, 88. Osyris ramulos fert nigros, tenues, lentos. *Id.* 24, 15, 81. Chamaedaphne unico ramulo est, cubitali fere. *Val. Max.* 2, 8. *n.* 5. Laureae ramulos festinabunda manu decerpserunt.

RĀMUS, i, m. ἔρνος, κλάδος, pars arboris, quae e trunco exit, et multipliciter se spargit. *Cic. Or.* 3, 46. In arboribus truncus, rami, folia sunt; et *ib.* 1, 7. *med.* Platanus ad opacandum locum patulis diffusa ramis. *Id. Caecin.* 21. *med.* Ramum arboris defringere. *Virg. G.* 2, 81. ingens Exiit ad coelum ramis felicibus arbos. *Id. ib.* 3, 333. quercus Ingentes tendit ramos; et *ib.* 2, 296. fortes late ramos, et brachia tendens. *Id. A.* 3, 25. ramis tegerem ut frondentibus aras; st *ib.* 6, 282. ramos, annosaque brachia pandit Ulmus opaca ingens. *Hor. Epod.* 2, 13. Inutilesque falce ramos amputans, Feliciores inserit. *Virg. G.* 2, 370. ramos compesce fluentes: sc. putando. *Id. A.* 11, 5. Ingentem quercum decisis undique ramis. *Ov. Met.* 14, 660. Suspiciens pandos autumni pondere ramos. *Lucan.* 3, 400. lucus Obscurum cingens connexis aera ramis. ℙ Per synecdochen ponitur pro arbore. *Virg. A.* 3, 649. Victum infelicem, baccas, lapidosaque corna Dant rami, et vulsis pascunt radicibus herbae; et *ib.* 8, 318. Sed rami, atque asper victu venatus alebat. ℙ Et pro fronde. *Virg. A.* 5, 71. et tempora cingite ramis; et *ib.* 8, 286. populeis evincti tempora ramis. *Val. Fl.* 6, 296. conspectaque glauco Tempora nectuntur ramo. Adde *Ov. Fast.* 3, 861. ℙ Et pro fuste, seu clava. *Prop.* 4, 9, 15. Maenalio jacuit pulsus tria tempora ramo Cacus. ℙ Et pro ture. *Claud. III. cons. Honor.* 210. Vobis rubra dabunt pretiosas aequora conchas, Indus ebur, ramos Panchaia, vellera Seres, *h. e.* ramos turiferos. ℙ Transfertur ad alia. *Caes. B. G.* 6, 25. Ab ejus *(bovis)* summo cornu, sicut palmae, rami late diffunduntur. *Plin.* 6, 27, 31. Sub monte Cambalido, qui est Caucasi ramus. ℙ *Τὸ αἰδοῖον ἀῤῥενικὸν* significat ap. *Naevium* (V. ROBORASCO), citante *Nonio* 2, 368. Adde *Prud. contra Sym.* 1, 115. ℙ Allegorice. *Cic. Tusc.* 3, 6. Nos autem audeamus non solum ramos amputare miseriarum, sed omnes radicum fibras evellere. ℙ De linea consanguinitatis. *Pers.* 3, 27. an deceat pulmonem rumpere ventis, Stemmate quod Tusco ramum millesime ducis? V. v. sq. ℙ De ramis Samiis V. PYTHAGORAS f.

RĀMUSCŬLUS, i, m. ramulus. *Plin.* 20, 23, 98. Et viridi ferula ramusculus utilis ad omnia ea vitia. *Hard.* legit: *E viridi medulla vulvis utilis, et ad omnia ea vitia.* ℙ Translate. *Hieron. ep.* 133. *n.* 3. *f.* Doctrina tua Origenis ramusculus est. ℙ [De linea consanguinitatis. *Isid. Or.* 9, 6. Stemmata dicuntur ramusculi, quos advocati faciunt in genere, cum gradus cognationis partiuntur. V. RAMUS. *F.*]

RĀNĂ, ae, f. βάτραχος; animal palustre notum, in aqua, et in terra vitam agens: ab sua voce dicta, ut ait *Varr. L. L.* 4, 13. Quidam deducunt a φρύνος, rubeta, mox demto φ Attice, et mutato υ in α Dorice. Sunt et ranae scandentes arbores, et ex iis coaxantes. [*Laubfrösche.] *Ov. Met.* 15, 375. Semina limus habet virides generantia ranas: Et generat truncas pedibus: mox apta natando Crura dat: utque eadem sint longis saltibus apta, Posterior partes superat mensura priores; et *ib.* 6, 377. Vox quoque jam rauca est, inflataque colla tumescunt: Ipsaque dilatant patulos convicia rictus. Terga caput tangunt: colla intercepta videntur: Spina viret: venter, pars maxima corporis, albet: Limosoque novae saliunt in gurgite ranae. *Plin.* 11, 37, 65. Ranis lingua prima cohaeret, intima absoluta a gutture, qua vocem mittunt, etc. Tum siquidem inferiore labro demisso ad libramentum modicae aquae receptae in fauces, palpitante ibi lingua ululatus elicitur. Tunc extenti buccarum sinus perlucent, oculi flagrant labore propulsi. *Id.* 32, 8, 29. Est et rana parva arborem scandens, atque ex ea vociferans. *Cic. Att.* 15, 16. Pluvias metuo, si prognostica nostra vera sunt: ranae enim ῥητορεύουσιν. *Hor. Sat.* 1, 5, 14. mali culices, ranaeque palustres Avertunt somnos. *Id. Epod.* 5, 19. turpis ranae ova. *Phaedr.* 1, 2. Ranae vagantes liberis paludibus. *Virg. G.* 3, 430. hic piscibus atram Improbus ingluviem, ranisque loquacibus explet; et *ib.* 1, 378. Et veterem in limo ranae cecinere querelam. (Quaenam haec sit querela, cognosces ex *Servio* in *h. l.* et *Phaedr. l. c.*) *Mart.* 3, 93. Meliusque ranae garriunt Ravennates. *Suet. Aug.* 94. *med.* Cum primum fari coepisset, in avito suburbano obstrepentes forte ranas silere jussit: atque ex eo negantur ibi ranae coaxare. *Mart.* 10, 79. Grandis ut exiguam bos ranam ruperat olim. (V. fabulam de rana rupta ap. *Hor. Sat.* 2, 3, 314. et *Phaedr.* 1, 24.) *Id.* 14, 183. Perlege Maeonio cantatas carmine ranas: *Βατραχομυομαχίαν.* *Juven.* 2, 150. Stygio ranas in gurgite nigras. ℙ *Inflat se tanquam rana*, proverb. de eo, qui sibi plus justo placet, ap. *Petr. fr. Trag.* 74. *Burm.* ℙ *Qui fuit rana, nunc est rex*, aliud proverb. ap. *eund. ib.* 77. de eo, qui e parvis initiis valde crevit sive divitiis, sive honoribus. ℙ In illo *Juven.* 3, 44. ranarum viscera nunquam Inspexi: significatur veneficium, quod ex ranae rubetae visceribus conficiebatur. V. RUBETA. ℙ *Rana*, morbi genus in bubus. *Colum.* 6, 8. Solent etiam fastidia cibo afferre vitiosa incrementa linguae, quas ranas veterinarii vocant. *Veg.* vocat *ranulas.* V. RANULA. ℙ Piscis marinus, [Graece βάτραχος ἁλιεὺς, Italice *martino pescatore* vocatur. *F.* *Der Seeteufel* vel *Froschfisch.* Lophius piscatorius, *L.*] *Plin.* 9, 24, 40. Planorum piscium alterum est genus, quod pro spina cartilaginem habet, ut raiae, pastinacae, squatinae, torpedo, et quos bovis, lamiae, aquilae, ranae nominibus Graeci appellant; et *mox:* Cum ceteri pisces ova pariant, hoc genus solum animal parit, excepta quam ranam vocant. [*Id. ib.* 42, 67. Nec minor solertia ranae, quae in mari piscatrix vocatur. *Cic. N. D.* 2, 49. Ranae marinae dicuntur obruere sese arena solere, et moveri prope aquam: ad quas quasi ad escam pisces cum accesserint, confici a ranis atque consumi. *F.*]

RANCENS, entis, part. ab inus. *ranceo:* ταγγίζων, ἑωλίζων, putrescens, putens, rancidus. *Lucr.* 3, 270. cadavere rancenti, jam viscere vermes Exspirant. *Seren. Sam.* 54, 978. Vetus et rancens axungia.

RANCESCO, is, n. 3. rancidus fio, putresco. *Arnob.* 1, 12. Mel amarum fieri, olearum fluenta rancescere.

RANCĬDĔ, adv. cum rancore, corrupte. Translate. *Gell.* 18, 11. Quae mihi quidem neque abhorrere a poetica facultate visa sunt, neque dictu profatuque ipso tetrae aut insuaves esse, sicuti sunt quaedam alia ab illustribus poetis ficta dure et rancide, *h. e.* nimis antique, putide; et *ib.* 8. Ὁμοιοτέλευτα, καὶ πάρισα, καὶ ὁμοιόπτωτα, ceteraque hujusmodi scitamenta, quae isti ἀπειρόκαλοι, qui se Isocratios videri volunt, in collocandis verbis immodice faciunt et rancide, quam sint insubida, et inertia, et puerilia, facetissime significat Lucilius.

[RANCĬDO, as, a. 1. rancidum facio ob odium. *Fulg. Myth.* 2, 1. Voluptaria vita libidine mollitur, aut homicidiis cruentatur, aut rapina succenditur, aut livoribus rancidatur. V. RANCOR. *F.*]

RANCĬDŬLUS, a, um, adj. dimin. aliquantum rancidus. *Juven.* 11, 133. quin ipsa manubria cultellorum Ossea non tamen his ulla unquam obsonia fiunt Rancidula: aut ideo pejus gallina secatur. ℙ Translate est putidulus, et fastidium creans. *Pers.* 1, 33. Rancidulum quiddam balba de nare locutus, Phyllidas, Hypsipylas, etc. *Mart.* 7, 34. Qui sic rancidulo loquatur ore.

RĀNCĬDUS, a, um, adj. ταγγὸς, ἕωλος, σαπρὸς,

corruptus et putens: et dicitur praecipue de cibis diutius asservatis, et putrescentibus: unde malus sapor odorque, [*ranzig.] V. RANCOR. *Hor. Sat.* 2, 2, 89. Rancidum aprum antiqui laudabant: non quia nasus Illis nullus erat; sed, credo, hac mente, quod hospes Tardius adveniens vitiatum commodius, quam Integrum edax dominus consumeret. *Lucr.* 6, 1153. Spiritus ore foras tetrum volvebat odorem, Rancida quo perolent projecta cadavera ritu. *Appul. Met.* 10. Partes opimas quasque devorabam, et rancidiora religens, abliguriebam dulcia. ¶ Translate. *Juven.* 6, 184. Nam quid rancidius, quam quod se non putat ulla Formosam, nisi quae de Tusca Graecula facta est, De Sulmonensi mera Cecropis? et *Plin.* 22, 22, 46. de boletis: Quorundam ex his facile noscuntur venena, diluto rubore, rancido aspectu, livido intus colore, etc. *h. e.* lurido, et qualis solet esse rerum rancidarum. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 305. rancidae edentularum cantilenae.

RANCO, as, n. 1. est vociferari, proprium tigris, a sono vocis. *Auct. carm. Philom.* 49. Tigrides indomitae rancant, rugiuntque leones. Alii leg. *raucant.*

RANCOR, oris, m. τάγγη, σαπρότης, marcor, corruptus odor aut sapor rerum diutius asservatarum: ab obsoleto *ranceo.* *Pall.* 1, 20. Receptacula olei semper munda sint, ne novos sapores infecta veteri rancore corrumpant. Adde 11, 10. ¶ Translate. *Hieron. ep.* 13. *n.* 1. Veteri rancore deposito, *h. e.* odio inveterato, quo mutua benevolentia corrupta est: odium enim homines rancidos facit seu lividos.

*RANI, orum, populi Scythiae, seu Sarmatiae, accolae Caucasi montis, in confinibus Colchorum. *Plin.* 6, 7. Al. aliter leg. *B. A.*

RĀNŬLĂ, ae, f. βατράχιον, parva rana, ranunculus. *Appul. Met.* 9. De ore pastoricii canis virens exsilivit ranula. ¶ Item morbus in lingua boum, de quo in RANA dictum est. *Veg. Vet.* 3, 3. *f.* Periculosum fastidium bobus ranulae faciunt: quae aperiendae sunt, et allio cum sale pariter trito ipsa vulnera confricanda.

RĀNUNCŬLUS, i, m. βάτραχος, vox positione quidem ὑποκοριστικὴ, sed usu idem quod rana, sive parva sit, sive magna. *Cic. Div.* 1, 9. Quis est, qui, ranunculos hoc videre, suspicari possit? ¶ Translate [*per jocum] ita clientes suos vocat *Id. Fam.* 7, 18. *f.* Nam Ulubris, honoris mei causa, vim maximam ranunculorum se commosse, constabat. ¶ Item herba quaedam, de qua V. BATRACHIUM. [*Fortasse *Hahnenfuss.*]

RĀPĂ, ae, f. V. RAPUM.

RĀPĀCĬĂ, orum, n. plur. teneriores raparum frondes, et cauliculi, qui decocti usum habent in cibis. *Plin.* 18, 13, 34. Et homini non minor rapaciorum suis horis gratia, quam cymarum. ¶ Legitur et *rapicia*, et fortasse rectius: unde Italorum vulgare *ravizze.* Adjective *Cato R. R.* 35. Rapinam, coles rapicii unde fiant, in loco stercorato bene, aut in loco crasso serito; et *ib.* 134. Triticum, hordeum, faba, semen rapicium.

RĂPĀCĬDĂ, ae, m. rapax, fur, latro. *Pl. Aul.* 2, 7, 8. Rapacidarum ubi tantum siet in aedibus: *rapacidarum* dixit pro *rapacium*, quasi furum genus sit et natio, ut *Aeacidarum.* *Turneb. Adv.* 24, 23.

RĂPĀCĪTAS, atis, f. ἁρπακτικὸν, vitium rapiendi. *Cic. Coel.* 6. Quis in rapacitate avarior? quis in largitione effusior? *Just.* 38, 7. *med.* Adeo illis odium Romanorum incussit rapacitas proconsulum, sectio publicanorum, calumniae litium. *Mart.* 6, 72. Fur notae nimium rapacitatis.

RĂPAX, acis, adj. omn. gen. ἅρπαξ, palam rapiens, rapiendi avidus, rapinis intentus, fur, praedo. *Cic. Pis.* 27. *med.* Olim furunculus, nunc vero etiam rapax. *Id. Verr.* 3, 2, 2. Furem aliquem, aut rapacem accusare. *Pl. Men.* 5, 7, 26. Vos scelesti, vos rapaces, vos praedones. *Suet. Vesp.* 16. Procuratorum rapacissimum quemque ad ampliora officia solitus promovere, quo locupletiores mox condemnaret. ¶ De eo, qui sola munera sectatur, et donis tantummodo capitur. *Tibull.* 2, 4, 25. Illa malum facinus suadet, dominamque rapacem Dat mihi; et 1, 6, 23. sagae praecepta rapacis Desere. ¶ Dicitur commode de iis omnibus, quae rapiunt, et ad se, aut secum trahunt, sive animatis, sive inanimis. *Cic. Amic.* 14. Nihil est enim appetentius similium sui, nihil rapacius, quam natura. *Sen. ep.* 95. *med.* Unde ista tam rapacia virtutis ingenia? *Plin.* 25, 2, 2. Nostri omnium utilitatum et virtutum rapacissimi. *Id.* 37, 3, 13. Succinum rapacissimum ignium, et, si juxta fuerint, celerrime ardescens. *Cic. N. D.* 3, 10. Quid constantius Oceani fervore in illis locis, Europam, Libyamque rapax ubi dividit unda? *Lucr.* 1, 17. Rapaces fluvii; et 3, 651. falcesque rapaces. *Catull.* 25, 4. turbida rapacior procella. *Ov. A. Am.* 1, 388. Nec mea dicta rapax per mare ventus agit. *Lucr.* 5, 397. Avia cum Phaethonta rapax vis Solis equorum Aethere raptavit toto. *Ov. Met.* 8, 837. rapax ignis non unquam alimenta recusat. *Id. Her.* 12, 123. Aut nos Scylla rapax canibus misisset edendos. *Hor. Od.* 4, 4, 50. Cervi luporum praeda rapacium. *Id. Sat.* 2, 2, 40. rapaces Harpyiae. *Id. Od.* 2, 18, 30. Rapax Orcus; et *ib.* 1, 34, 14. Fortuna. *Sen. Hippol.* 467. Rapaces Fati manus. *Tibull.* 1, 3, 65. Mors rapax. *Prop.* 4, 1, 105. Mars rapax. *Tert. Pall.* 4. Apud hirtos et hirsutos tam rapax a culo resina, *h. e.* quae pilos a culo rapit, evellit. ¶ Aves, aut bestiae rapaces. *Plin.* 11, 45, 101. Ungues hominibus lati, rapacibus unci, ceteris recti, ut canibus. ¶ Dentes rapaces, τομικοὶ, primores, quibus arripitur cibus. *Veg. Vet.* 4, 1. Dentes molares quatuor et viginti, canini quatuor, rapaces duodecim. V. DENS. ¶ Ap. *Tac. A.* 2, 43. legio una et vicesima, cui cognomen Rapaci, ita dicta est, ut *Fulminatrix, Adjutrix*, etc., quod eorum militum virtus, velut torrens, aut ignis omnia raperet et conficeret. *Inscr.* ap. *Grut.* 51, 5. L. Cornelius Urbanus miles leg. XXI. Rap. Mercurio V. S. L. M. Adde 382, 6., 434, 6. et 385, 5. etc. Ipsi etiam milites *Rapaces* dicti. *Tac. H.* 3, 22. Rapaces, atque Italici omnibus se manipulis miscuerant.

*RAPHĂNA, ae, f. nobilis civitas in Decapoli regione Syriae. *Plin.* 5, 18. Plurimi tamen Damascum et Optoton riguas amne Chrysorrhoa, fertilem Philadelphiam, Raphanam, omnia in Arabiam recedentia, etc. ¶ Ῥαφανέαι est *Ptolemaeo. B. A.*

RAPHĂNĪNUS, a, um, adj. ῥαφάνινος, qui est ex raphano. *Plin.* 23, 4, 49. Raphaninum oleum phthiriases tollit.

RAPHĂNĪTIS, itidis, f. ῥαφανῖτις, genus herbae. [*Schwertlilie, blaue Lilie.*] *Plin.* 21, 7, 19. Illyrica iris duorum generum est: raphanitis a similitudine, et, quae melior, rhizotomos subrufa.

RAPHĂNOS Agria, ῥάφανος ἀγρία, h. e. raphanus silvestris, herba, quae et *apios ischas* dicitur, juncos duos sive tres spargit in terra rubentes, foliis rutae: radix caepae, sed amplior: quare quidam raphanum silvestrem vocant. Intus habet mammam candidam, extra cortices nigros. Nascitur in montuosis asperis, aliquando et in herbosis. *Plin.* 26, 8, 46., ubi pergit ejus usus in medicina describere.

RAPHĂNUS, i, m. ῥαφανὶς, ῥάφανος, herba nota crassae radicis, inter olera locum habens. *Plin.* 19, 5, 26. Cortice et cartilagine constant raphani: multisque eorum cortex crassior etiam, quam quibusdam arborum. Amaritudo plurima illis est, et pro crassitudine corticis, etc. Graeci genera fecere tria foliorum differentia, crispi, atque laevis, et tertium silvestre. Atque huic laevia quidem, sed breviora, ac rotunda, copiosaque, atque fruticosa, etc. Nostri alia fecere genera: Algidense a loco, longum atque translucidum: alterum rapi figura, quod vocant Syriacum, suavissimum fere ac tenerrimum, hiemisque patiens, etc. (V. RADICULA et RADIX.) Etiamnum unum silvestre Graeci agrion vocant, Pontici armon, alii leucen, nostri armoraciam (unde Italorum *ramolaccio*) fronde copiosius, quam corpore. Haec ex *Plin.* qui pergit ibidem rationem serendi, et vires in medicamentis describere. ¶ De alio raphano silvestri V. in v. praec. ¶ Raphanus podici immissus, ut etiam mugil, fuit moechorum deprehensorum poena, ἀποραφανίδωσις. *Catull.* 15, 18. Quem, attractis pedibus, patente porta, Percurrent raphanique, mugilesque. ¶ In femin. gen. *Pall.* 9, 5. Raphanum tamen, sicut brassicam, constat esse vitibus inimicam. ¶ Fertur in templo Apollinis Delphis adeo ceteris cibis praelatus raphanus, ut ex auro dicaretur, beta ex argento, rapum e plumbo. *Plin.* 19, 5, 26. *n.* 4. ¶ Sunt qui scribunt *rhaphanus*, ut omnis Graeca aspiratio exprimatur.

RĂPĪCĬUS, a, um. V. RAPACIA.

RĂPĬDĒ, adv. ὁρμητικῶς, ἁρπακτικῶς, raptim, festinanter, velociter. *Cic Leg.* 2, 3. Fibrenus divisus in duas partes latera haec alluit, rapideque dilapsus cito in unum confluit. *Id. Or.* 37. Hoc (παθητικὸν) vehemens, incensum, incitatum, quod cum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest. *Suet. Cal.* 43. Iter confecit tam festinanter et rapide, ut, etc. *Tac. H.* 4, 71. Eo rapidius Cerialis, contracto quod erat militum, tertiis castris Rigodulum venit.

RĂPĬDĬTAS, atis, f. ὁρμητικὸν, velocitas. *Caes. B. C.* 1, 62. Tum rapiditate fluminis ad transeundum impedirentur. Adde *B. G.* 4, 17.

[RĂPĬDŬLUS, a, um, adj. dimin. rapidi. *Capell.* 8, 270. Quo terrore, et rapiduli sonitus raucitate concussi eodem se quamplures convertere Divi. *F.*]

RĂPĬDUS, a, um, adj. [*a rapio, ἁρπακτικὸς, rapax, vorax. Poetis quidem usitatissima vox, sed a quibusdam prosae orationis scriptoribus poetarum more usurpata. *Lucr.* 4, 714. Leones rapidi: Ita *Eichstadt.* *Ov. Her.* 10, 96. rapidae ferae: ubi perperam *Ruhnk.* ideo *rabidae* legend. censet, quod *rapidus* pro *rapax* positum exemplis confirmari non possit. ¶ A feris translata vox est ad alia, imprimis ignem et aquam, quae quasi bestiarum more rapacitatem quandam voracitatemque exserunt.] *Virg. G.* 4, 425. rapidus Sirius. [**Lucan.* 6, 337. rapidique Leonis Solstitiale caput nemorosus submovet Othrys: ubi v. *Cort.*] *Virg. G.* 263. Aestuat, ut clausis rapidus fornacibus ignis. *Id. Ecl.* 2, 10. rapido fessis messoribus aestu. *Ov. Trist.* 1, 7, 20. Imposui rapidis viscera nostra rogis. *Tibull.* 1, 2, 40. et 4, 1, 193. Rapidum mare. ¶ [*Hinc in universum *rapidus* dicitur de iis, quae, ut flumen, procella, fulmen, alia id genus plura, celeritatis impetu obvia quaeque secum rapiunt; nostr. *reissend* eodem modo usurpatur.] *Pl. Men. prol.* 63. Nam rus ut
ibat ferte, ut multum pluverat; ingressus fl
rapidum ab urbe haud longule, rapidus rapto
ri subduxit pedes. *Virg. A.* 2, 305. rapidus m
no flumine torrens. *Caes. B. C.* 1, 50. Rap
mum flumen. *Lucr.* 6, 668. Perque mare et
rapidus percurrere turbo. *Prop.* 2, 13, 45.
videam rapidas in vanum ferre procellas. *Vi*
6, 74. foliis ne carmina manda, Ne turbata
rapidis ludibria ventis. *Id. ib.* 1, 42. Jovis ra
jaculata e nubibus ignem. *Tibull.* 1, 2, 44. ra
fulmen. *Curt.* 4, 9. *med.* Cum modo saxa l
vestigium fallerent, modo rapidior unda subd
¶ Universim dicitur de quacumque re veloci
Virg. A. 7, 156. festinant jussi, rapidisque fe
Passibus; et *ib.* 12, 683. Rapidus cursus; et *i*
currus; et *ib.* 11, 906. Sic ambo ad muros
totoque feruntur Agmine. *Tac. H.* 2, 30.
agmine Caecinae junguntur. *Flor.* 4, 7. *med.*
do impetu recipientes se equites. *Ov. Fast.* 5
Rapidi equi. *Id. Met.* 2, 716. volucris rapidi
Virg. A. 8, 441. nunc viribus usus, Nunc m
rapidis. [*Poterant commemorari et ista: *T*
12, 67. rapidum venenum; *ib.* 13, 15. deco
virus cognitis antea venenis rapidum; *ib.* 12,
pentinum et *praeceps* vocatur venenum.— Por
22, 12. ferox rapidusque in consiliis, i. e. pro
suscipiendum consilium nimiumque celer in pe
do.] ¶ De orbibus coelestibus. *Ov. Met.* 2, 7
pidus orbis. *Id. Fast.* 3, 518. axis. *Virg. G.* 1,
424. sol. *Stat. Th.* 1, 197. Rapidum coelum.
tio rapida, incitata, verborum copia et nume
petu celeriter decurrens. *Cic. Fin.* 2, 1. *f*
enim fertur quasi torrens oratio, quamvis mu
jusquemodi rapiat, nihil tamen teneas, nihil
hendas, nusquam orationem rapidam coercea
[*Confund. *rapidus* et *rabidus.* V. h. v. in

RĂPĪNĂ, ae, f. γογγυλιὼν, locus rapis co
vel rapis seminandis destinatus. *Colum.* 11, 2
Nam et napinae, itemque rapinae siccaneis lo
hos dies fiunt. ¶ De ipsis rapis *Cato R. R.*
Post imbrem autumni rapinam, pabulum, lu
que serito; et 35. *extr.* Rapinam, coles rapici
fiunt, et raphanum, in loco stercorato bene,
loco crasso serito. *Inscr.* ap. *Marin. Frat.*
41. *lin.* 30. Ibi omnes . . . . cum rapinis a
runt. ¶ In *Cat.* ll. cc. *rapinam serere*, putave
tasse quispiam de loco rapis destinato esse
gendum, minime vero in allata *Inscr.*, ubi p
rapinae sunt aut fructus, aut plantae. Hinc
in *Colum. l. c.* sunt qui *rapinas* et *nàpinas* no
rapis aut napis consita, sed raporum et napor
ctus intelligunt; quod et de *coepina* et *porr*
cendum est. [*Emendavit h. l. *F.*]

RĂPĪNĂ, ae, f. ἅρπασμα, rei alienae rapt
vim: item ipsa res per vim rapta. *Cic. Div.*
1. *f.* Quas res luxuries in flagitiis, crudelitas i
pliciis, avaritia in rapinis efficere potuisse
Cat. 2, 5. Nihil cogitant, nisi caedes, nisi in
nisi rapinas. *Hirt. B. G.* 8, 25. Cum omnia
bus, incendiis, rapinis vastasset. *Cassius* a
Fam. 12, 12. *med.* Sequi spem praedae et rapin
Caes. B. G. 1, 15. Hostem rapinis, pabulatio
populationibusque prohibere. *Hirt. B. Afr.* 5
pinas per municipia facere. *Cic. Att.* 14, 14
Rapinas scribis ad Opis fieri, *h. e.* pecuniam
cam, quae est ad Opis, diripi et auferri. *S*
Dig. 31, 1, 90. *f.* Scis, unum fratrem tuum
nostrum occidisse, dum ei rapinam fecit. *Sue*
32. Ita jam exhaustus et egens, calumniis r
que intendit animum. *Id. Vesp.* 16. Ad manu
rapinas necessitate compulsus. *Virg. A.* 8
Abstractaeque boves, abjurataeque rapinae
ostenduntur. *Lucan.* 3, 167. tristi spoliantu
pla rapina. *Id.* 9, 222. Rapinae aequoreae;
98. Ad praematuras segetum jejuna rapinas A
compulimus. *Plin.* 10, 24, 35. Sola hirund
nae ceterarum alitum obnoxia non est. *Ov. M*
28. Famaque si veterem non est mentita ra
(*Proserpinae*), Vos quoque junxit Amor.
Am. 3, 760. stulta rapina mea est, *h. e*, qua
nam rapui. *Mart.* 10, 87. Venator leporem,
nus haedum, Piscator ferat aequorum rapin
8, 78. Omnis habet sua dona dies, nec linea
Cessat, et in populum multa rapina cadit, *h.*
silia munera a populo diripienda. *Plin.* 17,
n. 10. Arbores necant invicem inter se umb
densitate, atque alimenti rapina, *h. e.* terrae
rem altera alteri rapiendo. *Id.* 2, 68, 68.
tres partes abstulit coelum: Oceani rapina in i
est, *h. e.* nescitur quantum terrae spatium Oc
auferat habitationi hominum. ¶ In illo *Sev*
611. Tum vero, ut cuique est animus, viresqu
pinae Tutari conantur opes: *rapina* est celeris
et collectio rerum suarum, et translatio in aliu
cum, ut tutae ab incendio sint.

[RĂPĪNĀTĬO, onis, f. rapina, actus rap
Vox pastorum et rusticorum hominum propria
Aurel. ap. *Front. ad Caes.* (ed. *A. Maio*) *ep.*
Tum pastor unus ad alterum pastorem, post
plusculos equites vidit, Vide tibi istos equite
quit, nam illi solent maximas rapinationes face

RĂPĪNĀTOR, oris, m. idem ac raptor.
ap. *Non.* 2, 468 et 753. Homo impuratus (al.

...) et impune est rapinator. *Varr. ib.* In invidi-...eniant in hoc ipso rapinatores. Priore *Nonii* ...legitur *rapister*, quod videtur esse mendum.

...APIO, is, pui, ptum, a. 3. ἁρπάζω, per vim et ...nanter prehendo, capio, aufero, abripio: a ...ca voce allata, per metathesin. *Pl. Mil.* 2, 5, ...i atque invitam, ingratiis, nisi voluntate ibis, ...m te domum. *Hor. Od.* 1, 18, 13. Rapere ali-...sub divum. *Virg. A.* 11, 651. validam dextra ...indefessa bipennem; et *ib.* 10, 486. rapit cali-...de vulnere telum. *Ov. Met.* 3, 730. Ventus au-...o frigore tactas, Jamque male haerentes, alta ...arbore frondes. *Sen. Phoen.* 424. Quae me per ...aeris rapiet vias Harpyia? *Ov. Met.* 12, 271. ...rapit mediis flagrantem Rhoetus ab aris Pruni-...torrem. Sic *Phaedr.* 1, 28. Vulpes ab ara ra-...ardentem facem, Totamque flammis arborem ...mdedit; et *ib.* 13. Emisit ore caseum, quem ...iter Dolosa vulpis avidis rapuit dentibus; et *ib.* ...asserem accipiter nec opinum rapit; et 5, 7. ...pegma rapitur, concidit *(tibicen)* casu gravi; ...irt. B. Alex.* 20. Qui in navibus remanserant, ...s rapere, navesque a terra repellere propera-... *Liv.* 41, 3. Commeatum in litore expositum ...ves rapiunt. [*Vell. 2, 80, 3. rapere aquilam ...nis; et 2, 66, 4. rapere lucem alicui.] *Ov.* ...2, 9, 29. rapit in praeceps dominum durior oris ... *Phaedr.* 4, 21. Vos quod rapuistis, perit, ...quod arripuistis et extulistis e navi jam jam pes-...tura. *Hor. Sat.* 1, 5, 86. Quattuor hinc rapi-...viginti et millia rhedis. *Id. ib.* 2, 7, 117. Ocius ...te ni rapis; et *Od.* 3, 11, 49. 1, pedes quo te ...nt, et aurae. *Stat. Th.* 9, 272. Desiluit ripis ...m rapturus Agenor. ¶ Palam furari, abduce-...uferre. *Ov. Her.* 8, 17. An, si quis rapiat sta-...armenta reclusis, Arma feras; rapta conjuge ...eris? *Cic. Phil.* 2, 25. Erat ei vivendum la-...m ritu, ut tantum haberet, quantum rapere po-...t. *Id. ib.* 4, 4. Spes rapiendi atque praedandi ...cat animos. *Sall. Cat.* 50. Rapi virgines, pue-...divelli liberos a parentum complexu. *Id. Jug.* ...opulus libertatem in lubidinem vertere: sibi ...ue ducere, trahere, rapere. *Id. Cat.* 11. Rape-...nes, trahere: domum alius, alius agros cupe-... [*Hoc de immoderata licentia et cupiditate di-...di dictum docet *Kritz.*, q. v. ad h. l.] *Liv.* ...3. aliquam ad stuprum. *Pl. Trin.* 2, 2, 10. ...manu non queunt tangere, tantum fas lubent, ...manus abstineant: cetera rape, trahe, fuge, ... *Mart.* 8, 44. Rape, congere, aufer, pos-...relinquendum est. *Virg. A.* 10, 14. Tunc ...e odiis, tunc res rapuisse licebit, *h. e.* prae-...gere; et *Tac. Agr.* 50. Auferre, trucidare, ..., falsis nominibus imperium appellant. *Virg.* ...374. alii rapiunt incensa feruntque Pergama: ... καὶ φέρουσι. Sic *Stat. Th.* 4, 371. hic te, ...te Cithaeron, Ille rapi Theumeson ait. Ad-...ucan.* 3, 98. *Hor. Od.* 3, 3, 51. humanos in ...Omne sacrum rapiente dextra. [*Tac. A. 13, ...i Armeniam, i. e. vastari.] ¶ Item adimere, ...e, est etiam in his *Ov. Her.* 15, 206. Ingenio ...ille dat, ille rapit. *Sen. Met.* 222. Hoc reges ...t, nulla quod rapiat dies, prodesse miseris; et ...*Oet.* 396. rapit somnos pavor; et *Thyest.* 793. ...Phoebe, tuos rapis aspectus? *h. e.* subtrahis. ...poenam per vim et statim ducere. *Pl. Mil.* 5, ...cite hunc: si non sequitur, rapite sublimem; ...d. 3, 6, 15. Opta ocius, rapi te obtorto collo ..., an trahi. *Ter. Ad.* 3, 2, 20. Ceteros rue-...agerem, raperem, tunderem, et prosternerem. ...acch.* 4, 4, 37. Rapere aliquem ad carnificem. ...Or. 2, 59. ad supplicium. *Pl. Capt.* 5, 3, 45. ...rvum. Adde *Ter. Andr.* 5, 2, 20. ¶ Ad ju-... trahere, compellere aliquem, ut in judicio ...tat. *Hor. Sat.* 2, 3, 72. Cum rapies in jura ...ridentem alienis. *Id. ib.* 1, 9, 77. *Pl. Poen.* ...56. Rapere aliquem in jus; et *Aul.* 4, 10, 30. ...aetorem. ¶ Celeriter et raptim ducere. *Virg.* ...725. feroces Mille rapit populos; et *ib.* 10, ...apit acer Totam aciem in Teucros. *Plin. Pan.* ...r hoc omne spatium cum legiones duceres, seu ...velocitas erat) raperes. *Lucan.* 3. 116. Ra-...ressus. *Sen. Med.* 380. Alumna, celerem quo ...tectis pedem? *Id. Hippol.* 738. Ocior cursum ...te flamma. *Stat. Th.* 5, 3. Acrior et campum ...s rapit, *h. e.* celeriter percurrit. Adde *ib.* 655. ...*Sat.* 137. rapitur per valles improbus amnis, ...praeceps decurrit. *Sen. Octav.* 122. Violentus ... per latus nostrum rapit, *h. e.* celeriter ducit, ... [*Cf. *Tac. A.* 1, 56. rapere exercitum in ...s; et 4, 25. cito agmine rapere cohortes; et 15, ...it exercitum trans montem Taunum. *Vell.* 2, ... rapere se praecipiti fuga ad. Cf. *Cort.* ad ...t. 1, 433. 7, 32.] ¶ Item trahere, per terram ...e, raptare. *Virg. G.* 2, 158. Nec rapit im-...s orbes per humum, neque tanto Squameus in ...n tractu se colligit anguis. *Hor. Sat.* 1, 1, ...carceribus missos rapit ungula currus. V. RA-..., a, um. ¶ Item eripere. *Virg. A.* 5, 808. ...ae tunc ego forti Congressum Aeneam, nec ...nec viribus aequis, Nube cava rapui. ¶ Item ...re, cito sumere, aut facere. *Vet. Poeta* ap. ...Or. 3, 40. Vive, Ulysses, dum licet. Oculis postremum lumen radiatum rape. Pergit *Cic.* Non dixit *cape*, non *pete:* haberet enim moram sperantis diutius esse sese victurum; sed *rape.* Hoc verbum est ad id aptatum, quod ante dixerat, dum licet. *Hor. Ep.* 13, 3. rapiamus, amici, Occasionem de die. *Id. Od.* 2, 12, 28. Oscula rapere occupat. *Id. Sat.* 2, 5, 52. tabulas a te removere, Sic tamen ut limis rapias, quid prima secundo Cera velit versu, *h. e.* cito perlegas. *Plin.* 18, 26, 66. *n.* 2. In hoc temporis intervallo agricolae rapienda sunt ea, quibus peragendis ante aequinoctium non suffecerit. (Adde 11, 11, 12.) et *Ov. Met.* 7, 288. barba comaeque, Canitie posita, nigrum rapuere colorem; et *Virg. A.* 1, 180. rapuitque in fomite flammam, *h. e.* celeriter Achates flammam in fomite excitavit, quasi exprimendo, et extrahendo eam ex scintilla: vel, si malis constructionem esse interruptam, scintilla ipsa raptim flammam duxit concepitque in fomite. Sic *Ov. Met.* 3, 374. Admotam rapiunt vivacia sulphura flammam. *Id. Fast.* 3, 867. et *Val. Fl.* 5, 272. Rapere fugam. [*Cf. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 19, 74. *Cort.* ad *Lucan.* 5, 403. 3, 116. 4, 151. 1, 461. 2, 157.] *Lucan.* 4, 345. letum, *h. e.* praeripere, ultro arcessere, sibi properare. [*Alia exempla haec sunto: *Tac. A.* 4, 1. quo facinore dominationem raptum ierit. De constructionis genere v. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 669. p. 515. *H.* 1, 13. spem adoptionis acrius in dies rapiebat. *Liv.* 7, 23. rapere castra, i. e. celeriter occupare. *Tac. H.* 3, 41. rapere illicitas voluptates, i. e. raptim frui. *A.* 2, 19. arma rapiunt: inde *H.* 4, 21. Batavorum gentem in arma rapit, i. e. ut arma celeriter arripiant adducit. Porro *A.* 1, 70. rapi agique agmen: de fluctu rapido. Cf. *H.* 1, 2. cum delatores agerent verterent cuncta odio et terrore; *Dial.* 8. De rapido veneno: *A.* 13, 16. ut vox pariter et spiritus raperentur. Cf. *Cort.* ad *Lucan.* 10, 517.] ¶ Urbana sunt et illa *Hor. Ep.* 7, 13. Furorne caecus, an rapit vis acrior, An culpa? responsum date; et *Ter. Ad. prol.* 3. et *Pollio* ad *Cic. Fam.* 10, 33. Rapere aliquid in pejorem partem, *h. e.* vitio dare, vituperare. *Virg. A.* 8, 21. animum nunc huc celerem, nunc dividit illuc, In partesque rapit varias, perque omnia versat. *Prop.* 2, 21, 10. Quidquid jurarunt, ventus et unda rapit; et *Phaedr. prol.* 3. Suspicione si quis errabit sua, Et rapiet ad se quod erit commune omnium, Stulte nudabit animi conscientiam, *h. e.* putabit in se dictum quod in universum in omnes dictum erit. *Cic. Off.* 2, 10. *extr.* Cum aliqua ampla et honesta res objecta est, totos ad se convertit et rapit, i. e. allicit et trahit. [*Adde *ib.* 1, 3, 9. Cum enim utilitas ad se rapere, honestas contra revocare ad se videtur: ubi v. *Beier.* Plura exempla hujus usus, quo *rapere* signif., magna vi permovere ad aliquid appetendum, dabit *Schütz.* in *cl. Cic.* s. h. v. Cf. *Brem.* ad *Nep. Eum.* 6, 2. qui comp. *Goerenz.* ad *Cic. Acad.* 2, 36.] *Hor. A. P.* 148. et in medias res, Non secus ac notas, auditorem rapit. *Cic. Leg.* 2, 17. *med.* Opinionibus vulgi rapimur in errorem. *Id. Phil.* 13, 7. Incensi omnes rapimur ad libertatem recuperandam. *Id. Pis.* 24. *med.* Praedae ac rapinarum cupiditas caeca te rapiebat. *Id. Fam.* 16, 12. Cum Caesar amentia quadam raperetur. *Ov. Am.* 2, 19, 19. Tu quoque, quae nostros rapuisti nuper ocellos. *Id. ib.* 3, 6, 28. Cum rapuit vultus, Xanthe, Neaera tuos. ¶ [*De vi ac celeritate orationis. *Cic. Fin.* 2, 1. quum fertur quasi torrens oratio, quamvis multa cujusquemodi rapiat, nihil tamen teneat; *ib.* 3, 5. quum de rebus grandioribus dicas, ipsae res verba rapiunt. *Schütz. cl. Cic.*] ¶ Sequente infinito. *Manil.* 1, 11. favet Mundus scrutantibus ipsum, Et rapit aetherios per carmina pandere census, *h. e.* trahit, allicit ad pandendum. ¶ *Rapi* dicitur, quod certatim et cupide a multis emitur. *Hieron. ep.* 57. *n.* 2. Harum *(litterarum)* exemplaria certatim Palaestinae rapiebantur, vel ob auctoris meritum, vel ob elegantiam scriptionis. *Sulpic. Sever. dial.* 1, 23. Cum liber tota certatim urbe raperetur, exsultantes librarios vidi, quod nihil ab his quaestuosius haberetur. ¶ Item qui immatura, aut violenta morte perit. V. RAPTUS, a, um. ¶ Item rapi simulatur virgo ex gremio matris, aut, si ea non est, ex proxima necessitudine, cum ad virum trahitur: quod videlicet ea res feliciter Romulo cessit. *Fest. Catull.* 61, 2. Qui rapis teneram ad virum Virginem, o Hymenaee. ¶ *Rapsi* antique pro *rapui. Cic. Leg.* 2, 9. Sacrum, sacrove commendatum qui elepserit, rapseritque, parricida esto. Alii leg. *rapsitque.* [Hinc *rapsatus* in *Inscr.* opt. notae ap. *Fabr.* p. 169. *n.* 323. Sed rapsata, livoribus corporis repleta, etc. ¶ [*Confund. *rapere* et *capere.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 4, 345. *rapio* et *rumpo. Id. ib.* 1, 153.]

[RĂPISTER. V. RAPINATOR. *F.*]

RĂPISTRUM, i, n. rapum silvestre. *Colum.* 9, 4. *med.* Vulgares lapsanae, armoracia, rapistrique olus.

RĀPO, onis, m. idem ac raptor. *Varr.* ap. *Non.* 1, 108. Praetor noster eripuit mihi pecuniam. De ea questum ad annum veniam ad novum magistratum, cum hic rapo umbram quoque spei devorasset.

[RAPSĀTUS, a, um, idem ac raptatus. V. RAPIO. *F.*]

RAPTĀBUNDUS. V. REPTABUNDUS.

RAPTĀTUS, a, um, part. a *rapto:* ῥυστασθείς. *Cic. Sext.* 69. Fortunae vexatae, dissipati liberi, raptata conjux. *Virg. A.* 2, 272. Hector raptatus bigis. *Val. Fl.* 6, 747. Ille super socias clementi turbine gentes Erigitur, paulumque levi raptatus in aethra, Jam tandem extremas pugnae defertur in oras; et 7, 146. Thessalicas raptata per urbes.

RAPTIM, adv. ἁρπαλέως, ἁρπαγίμως, rapiendo, palam furando. *Novius* ap. *Non.* 2, 213. In molis ludunt raptim pila, datatim morso: *raptim*, et *datatim* contraria sunt. *Liv.* 5, 44. *med.* Vagi per agros palantur, cibo vinoque raptim hausto repleti. *Plin.* 17, 14, 22. Semen raptim avium fame devoratum. ¶ Item celeriter, cum festinatione, cursim. *Cic. Dom.* 54. *extr.* Qui ageret illam rem ita raptim et turbulente, ut neque mens, neque vox, neque lingua consisteret. *Caes. B. C.* 1. 5. Aguntur omnia raptim atque turbate. Est qui leg. *ruptim. Liv.* 5, 37. *f.* Tumultuarius exercitus raptim ductus. *Cic. Att.* 2, 9. Cum mihi dixisset Caecilius, puerum se Romam mittere, haec scripsi raptim, ut, etc. *Liv.* 31, 42. Raptim cibum capere. *Plin.* 23, 1, 18. Mustum raptim et sine interspiratione potum. *Virg. G.* 1, 409. fugiens raptim secat aethera pennis. *Petr. Sat.* 101. Simulque raptim causas odiorum trepidanti Eumolpo exponit; et *ib.* 128. Raptim aedem Veneris intravit. *Suet. Aug.* 79. In capite comendo tam incuriosus, ut raptim compluribus simul tonsoribus operam daret, ac modo tonderet, modo raderet barbam. *Hor. Ep.* 2, 2, 198. Exiguo gratoque fruaris tempore raptim. *Tac. A.* 16, 13. de pestilentia: Servitia perinde ac ingenua plebes raptim exstingui. [*Plura v. ap. *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 399.] *Plin.* 34, 8, 19. Raptim insignes artifices transcurrere.

RAPTĬO, onis, f. actus rapiendi. Dicitur potissimum de persona. *Ter. Ad.* 3, 3, 1. Ctesiphontem audivi una in raptione fuisse cum Aeschino. Ubi *Donat.* Raptio ad personam refertur, rapina ad rem, raptus ad stuprum, si proprie loqui volumus. *Arnob.* 5, 183. Raptio Proserpinae. *Auson. Perioch. Iliad. prooem.* Helenae. V. RAPTUS, us.

RAPTĬTO, as, a. 1. frequent. a *rapto*, vel a *raptus*, ut vult *Gell.*, a quo, tanquam Latinum et usitatum, agnoscitur 9, 6.

RAPTO, as, avi, atum, a. 1. ῥυστάζω, invitum vi traho: frequent. a *rapio. Lucr.* 5, 398. Avia cum Phaetonta rapax vis Solis equorum Aethere raptavit toto, terrasque per omnes. [*Cic. Tusc.* 1, 44. quadrijugo curro raptari.] *Virg. A.* 1, 487. Ter circum Iliacos raptaverat Hectora muros. *Ov. Met.* 12, 223. Raptaturque comis per vim nova nupta prehensis. *Stat. Th.* 9, 160. ipse manu Tyria tibi captus Adrastus Raptatur; et *ib.* 303. nunc tela natantia raptans Ingerit. *Lucr.* 1, 278. de ventis: mare, terras, nubila coeli Verrunt, ac subito vexantia turbine raptant. *Pl. Aul.* 4, 4, 5. Quid me afflictas? quid me raptas? qua me causa verberas? *Sil.* 9, 10. sparsi ad pabula campis Vicinis raptanda. ¶ Translate. *Pl. Cist.* 2, 1, 8. Ita me amor lassum animi ludificat, fugat, agit, appetit, raptat, retinet, lactat. *Val. Fl.* 1, 798. sacer effera raptat Corda pavor, *h. e.* percellit, agitat, turbat. *Id.* 2, 575. Nos, ait, ad Scythici, Tirynthius, ostia Ponti Raptat iter: mox hinc vestras revehemur ad oras, *h. e.* necessario ducit. *Prop.* 3, 9, 27. Nam quid ego heroas, quid raptem in crimina (al. *crimine*) Divos? *h. e.* quasi in jus rapiam, incusem, reos faciam. *Auct. argum. Amph. Plaut.* 6. Turbas uxori ciet Amphitruo, atque invicem raptant pro moechis, *h. e.* conviciantur, accusant. [*Cic. Sext.* 69. Eversa domus est, fortunae vexatae, dissipati liberi, raptata conjux, etc. sc. quum ignominiae causa duceretur ad tabulam Valeriam. V. *Fam.* 14, 2. *Dom.* 23. quid enim vos uxor mea misera violarat? quam vexavistis, raptavistis, omni crudelitate lacerastis.] ¶ Sequente infinito: *Nemes. Ecl.* 3, 56. raptantur amantes Concubitu Satyri fugientes jungere Nymphas. ¶ *Raptare*, vastare. *Tac. A.* 4, 23. Adhuc raptabat Africam Tacfarinas. *Id. ib.* 12, 54. Igitur raptare inter se, immittere latronum globos. *Stat. Th.* 6, 114. Ut cum possessas avidis victoribus arces Dux raptare dedit, vix signa audita, nec urbem Invenias: ducunt, sternuntque, abiguntque feruntque Immodici: minor ille fragor, quo bella geruntur. ¶ Raptim ducere. *Hirt. B. Afr.* 73. Ut legiones non uno in loco contineret, sed per causam frumentandi, huc atque illuc raptaret.

RAPTOR, oris, m. ἁρπακτήρ, qui palam furatur, et rapit. *Pl. Epid.* 2, 2, 115. Magnus miles, raptor hostium, *h. e.* qui hostes vivos capit, et abducit. *Id. Trin.* 2, 1, 23. Raptores panis et peni. *Prop.* 4, 9, 9. Incola Cacus erat, metuendo raptor ab antro. *Lucan.* 3, 124. nullasque feres, nisi sanguine sacro Sparsas, raptor, opes. *Tac. H.* 2, 86. Discordiis et seditionibus potens, raptor, largitor, pace pessimus, bello non spernendus. *Mart.* 8, 26. Raptor Gangeticus, *h. e.* venator, qui tigridum catulos matribus absentibus rapit. (V. *Plin.* 8, 18, 25., *Val. Fl.* 1. a *v.* 489., *Stat. Th.* 4, 316. et *Claud. Rapt. Pros.* 3, 263.) *Phaedr.* 1, 31. Milvius raptor. *Virg. A.* 2, 356., *Colum.* 7, 12. *med.* et *Ov. Met.* 10, 540. Raptores lupi. *Id. ib.* 8, 438. Discite raptores alieni, dixit, honoris, Facta minis quantum distent. *Vell.* 2, 27. Raptores Italicae libertatis. *Val. Max.* 5, 3. *n.* 2. Raptor spiritus. ¶ De eo, qui ad stu-

prum aliquam rapit. *Tac. A.* 1, 58. Raptor filiae meae, violator foederis vestri Arminius. *Sen. Hippol.* 627. Raptor thalami mei, *h. e.* uxoris. Adde *Hor. Od.* 4, 6, 2., *Prop.* 3, 21, 4., *Ov. A. Am.* 1, 680., *Mart.* 12, 52., *Just.*, *Lucan.* etc. Hinc raptor stupri *Sen. Hippol.* 726. est, qui per vim stuprum intulit, vel inferre tentavit. ℙ *Magines raptor ferri* ap. *August. C. D.* 21, 4. *med.* est ferrum ad se trahens.

RAPTŌRĬUS, a, um, adj. ad rapiendum, seu trahendum aptus, ut Raptorium machinamentum, *Coel. Aurel. Tard.* 3, 6. *f.* de araneo.

[RAPTRIX, icis, f. quae rapit. *Hieron.* in *Chron. ad ann.* DCLX. ab *Abraam.* Frustra igitur Jovis fabula, et raptrix aquila fingitur, *h. e.* Juppiter sub aquilae specie rapiens Ganymedem. *F.*]

RAPTŪRA, ae, f. idem ac raptus, vel raptio. *Plin.* 11, 24, 28. de araneo: Cum vero raptura incidit, quam vigilans et paratus ad cursum! Al. leg. *captura*, et quidem rectius.

RAPTUS, a, um, part. a *rapio:* ἁρπασθεὶς, vi et celeriter ablatus, abreptus. *Hor. Epod.* 5, 23. Et ossa ab ore rapta jejunae canis. *Id. Ep.* 1, 17, 55. meretrix saepe catellam, Saepe periscelidem raptam sibi flens. *Virg. A.* 1, 532. raptas ad litora vertere praedas. *Id. ib.* 7, 742. Tegmina queis capitum raptus de subere cortex, i. e. avulsus; et *ib.* 6, 496. populataque tempora raptis Auribus. *Id. ib.* 1, 382. Sum pius Aeneas, raptos qui ex hoste Penates Classe veho mecum. Sic *ib.* 9, 213. Sit qui me raptum pugna, pretiove redemptum Mandet humo solita. *Ov. Trist.* 3, 10, 17. Tantaque commoti vis est Aquilonis, ut altas Aequet humo turres, tectaque rapta ferat. *Tac. H.* 4, 30. Suspensum et nutans machinamentum, quo repente demisso singuli pluresve hostium sublime rapti. ℙ *Raptum* absolute, res rapta. Unde *rapto*, et *ex*, *de rapto vivere*, λῃστεύειν. *Liv.* 7, 25. *f.* (et *Virg. A.* 7, 749.) Quos rapto vivere necessitas cogeret. *Just.* 41, 4. Solitus latrociniis et rapto vivere. *Ov. Met.* 1, 144. Vivitur ex rapto: non hospes ab hospite tutus. *Id. Trist.* 5, 10, 16. gentes, Quae, nisi de rapto, vivere turpe putant. Al. leg. *Quae sibi non rapto*, etc. *Vell.* 2, 73. *f.* Latrociniis ac praedationibus infestato mari, ad se exercitumque tuendum rapto utebatur. *Sen. ep.* 70. *extr.* Injuriosum est rapto vivere: at contra pulcherrimum, mori rapto, *h. e.* arripiendo quidquid mortem inferre potest: quidquid obvenerit ad vim sibi afferendam, invadendo. ℙ *Raptus* est etiam celeriter sumptus. *Val. Fl.* 5, 217. Rapta Ceres, *h. e.* cibus celeriter sumptus. *Claud. B. G.* 350. raptos contentus in armis Delibasse cibos. ℙ Item immatura aut violenta morte praereptus. *Virg. A.* 6, 428. ab ubere raptos Abstulit atra dies. *Ov. Pont.* 4, 11, 5. rapti jactura laesus amici. *Stat. Silv.* 2, 1, 208. Hic finis rapto; et *ib.* 5, 2, 16. post Orphea raptum. *Plin.* 7, 8, 6. Agrippa infelix brevitate aevi, quinquagesimo uno raptus anno. ℙ Item tractus, raptatus. *Ov. Trist.* 5, 4, 11. Quid Priamus doleat, mirabimur, Hectore rapto. Al. leg. *tracto. Id. Met.* 12, 591. Hectoris umbra subit, circum sua moenia rapti. Al. leg. *tracti.* Confirmat priorem lectionem illud *ejusd. Fast.* 6, 744. Hippolytus lacero corpore raptus erat; et *Am.* 2, 1, 32. Raptus et Haemoniis flebilis Hector equis; et *Trist.* 4, 3, 30. Thebana cruentum Hectora Thessalico vidit ab axe rapi. ℙ Translate. *Ov. Fast.* 2, 762. caeco raptus amore furit. ℙ Item direptus. *Stat. Ach.* 1, 152. ipsi mihi saepe queruntur Centauri raptasque domos, abductaque coram Armenta. ℙ De eo, qui amoris causa abducitur. *Ov. Fast.* 5, 669. Abstulerant raptas Phoeben, Phoebesque sororem Tyndaridae fratres. *Id. A. Am.* 1, 679. Vim passa est Phoebe: vis est allata sorori: Et gratus raptae raptor uterque fuit. Adde *Virg. A.* 1, 32., *Stat. Ach.* 1, 47. etc. *Ov. Met.* 8, 850. qui raptae praemia nobis Virginitatis habes. ℙ In dativo plur. *raptabus* dici potest ad ambiguitatem fugiendam, cum de feminis sermo est, ut jam in ASINA observavimus. *Cn. Gell.* ap. *Charis.* 1, 39. Multitudo puerorum jam erat ex raptabus.

RAPTUS, us, m. ἁρπαγή, actus rapiendi, et per vim trahendi. *Plin.* 16, 42, 82. de abiete: Ramentorum crinibus pampinato semper orbe se volvens, ad incitatos runcinarum raptus, i. e. quoties runcinae vi tractae ligni aliquid rapiunt auferuntque. *Coel. Aurel. Acut.* 1, 11. *med.* Lenibus cucurbitarum raptibus utemur, quos Graeci abusive κουφὰς vocant. ℙ Furtum palam factum, rapina. *Tac. G.* 35. Nulla provocant bella, nullis raptibus aut latrociniis populantur. *Id. H.* 1, 46. Per latrocinia et raptus militare otium redimebant. *Id. A.* 2, 52. Vagos et latrociniis suetos ad praedam et raptus congregare. *Lucan.* 7, 236. Movere signa ad raptus segetum. ℙ De raptione, quae amoris causa fit. *Cic. Verr.* 2, 4, 48. Locus ut ipse raptum illum virginis declarare videatur. Adde *Ov. Fast.* 4, 417., *Tac. A.* 6, 1. et *Suet. Ner.* 46.

RĀPŬLUM, i, n. γογγυλίδιον, parvum rapum. *Hor. Sat.* 2, 2, 43. cum rapula plenus, Atque acidas mavult inulas; et *ib.* 8, 7. acria circum Rapula, lactucae, radices.

RĀPUM, i, n. raro Rapa, ae, f. γογγύλη, genus oleris noti, ex genere eorum, quae cartilagine constant. *Colum.* 2, 10. *med.* Ab his leguminibus ratio est habenda naporum, raporumque: nam utraque rusticos implent. Magis tamen utilia rapa sunt, quia et majore incremento proveniunt, etc. *Plin.* multa de his 18. *c.* 13. et 19. *c.* 5. De eorum satione et cultura *Colum. l. c.* et 11, 3. *f.* De condiendi ratione *Id.* 12, 54. et *Pall.* 13, 5. *Mart.* 13, 16. Haec tibi brumali gaudentia frigore rapa Quae damus, in coelo Romulus esse solet. *Suet. Vesp.* 4. Sortitus Africam, integerrime, nec sine magna dignatione administravit: nisi quod Adrumeti, seditione quadam, rapa in eum jacta sunt: *scil.* contumeliae causa, quemadmodum contra honoris causa flores, corollae, bellaria spargi in aliquem mos fuit. ℙ In femin. gen. *Colum.* 11, 3. *med.* Rapae, napique semina obrues. *Scrip. Comp.* 176. et 177. Rapae seminis pondo tria.

RĀRĒ, adv. ἀραιῶς, non dense, non spisse. *Colum.* 2, 9. *med.* Nisi rare conseritur, vanam et minutam spicam facit. *Id.* 9, 15. *f.* Tenui vimine rarius contextus saccus. ℙ Item minus saepe, insolenter, σπανίως. *Pl. Rud.* 4, 3, 56. Hic piscis rare capitur: nullus minus saepe ad terram venit. *Suet. Tib.* 47. Spectaculis rarissime interfuit; et *Claud.* 3. Non affari aviam nisi rarissime. ℙ *Raro* hoc sensu usitatius est. *Varr.* ap. *Gell.* 2, 25. A probus probe, a doctus docte: sed a rarus non dicitur rare, sed alii raro dicunt, alii rarenter. *Charis.* tamen 2, 193. et *Catonem*, et *Ciceronem* dixisse *rare* scribit. Eum penes sit fides, neque enim aut verba recitat, aut loca designat.

RĀRĔFĂCIO, acis, eci, actum, a. 3. ἀραιόω, rarum facio: cui *denso* contrarium est. *Lucr.* 6, 869., ubi sol radiis terram dimovit obortis, Et rarefecit calido miscente vapore. *Id. ib.* 232. Conlaxat, rareque facit lateramina vasi.

RĀRĔFACTUS, a, um, part. a *rarefacio:* ἀραιωθεὶς, rarus factus, laxatus. *Lucr.* 3, 442. corpus conquassatum ex aliqua re, Ac rarefactum detracto sanguine venis. *Id.* 2, 1138. Jure igitur pereunt, cum rarefacta fluendo Sunt.

RĀRĔFĪO, is, actus sum, n. pass. anom. ἀραιοῦμαι, rarus fio, raresco. *Lucr.* 1, 647. Nihil prodesset calidum denserier ignem, Nec rarefieri, si, etc.

RĀRENTER, adv. σπανίως, minus saepe, raro. *Cato R. R.* 103. Dato rarenter bibere commixtam cum aqua amurcam. *Enn.* ap. *Non.* 11, 52. Rarenter gemitum trahere. *Fabius Pict.* ap. *Gell.* 10, 15. Rarenter flamen Dialis creatus consul est. Ipse *Gell.* 17, 8. Cur oleum saepe et facile stet, vina rarenter congelascant. Etiam *Cicero* adhibuit, teste *Statilio Max.* ap. *Charis.* 2, 193. Adde *Caec.*, *Naev.*, *Pomp.*, *Liv. Andr.* ap. *Non.* 2, 732. et 11, 52. et *Appul. Flor. n.* 9. *f.*

RĀRESCO, is, n. 3. ἀραιοῦμαι, rarus fieri incipio, rarefio. *Stat. Silv.* 1, 2, 186. cum rarescunt nubila ventis, Aut dissolvuntur solis super icta calore; et *ib.* 841. rarescit terra calore. Adde *Lucr.* 6, 512. *Colum.* 3, 16. *extr.* Interitu seminum cetera, quae virent, rarescunt. *Plin.* 11, 39, 94. Quadrupedibus in senectute pili crassescunt, lanaeque rarescunt. *Val. Fl.* 6, 616. inque omnes pariter furit, ac modo saevo Ense, modo infesta rarescunt cuspide pugnae, *h. e.* pugnantes fiunt rariores, multis cadentibus. *Stat. Th.* 4, 284. rarescunt alta colonis Maenala. Sic *Silv.* 4, 4, 14. Ardua jam densae rarescunt moenia Romae. *Sil.* 17, 423. Rarescit multo laxatus vulnere miles, Atque aperit patulas prostrato corpore late Inter tela vias. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 330. Erebi se sponte relaxat Squalor, et aeternam patitur rarescere noctem. *Stat. Th.* 11, 73. profundae Rarescunt tenebrae. *Paul. Nol. carm.* 18, 407. Noctis et extremae fuga rarescentibus astris. ℙ Translate est dilatari, aperiri. *Virg. A.* 3, 410. ubi digressum Siculae te admoverit orae Ventus, et angusti rarescent claustra Pelori. Ubi *Servius:* Quia venientibus de Ionio ad Calabriam, propter curvaturam litorum clausae videntur angustiae, quae paulatim propinquantibus aperiri videntur. *Tac. G.* 30. Durant siquidem colles, paulatimque rarescunt. ℙ Item rarius fieri, minui. *Prop.* 3, 13, 33. Litore sic tacito sonitus rarescit arenae. ℙ [*Confund. *rarescere* et *clarescere*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 4, 123.]

RĀRĬPĬLUS, a, um, adj. ψεδνός, ἀραιόθριξ, raros pilos habens. *Colum. praef.* 1. *med.* Caprinum pecus aliter curatur mutilum et raripilum, aliter cornutum et setosum.

RĀRĬTAS, atis, f. ἀραιότης, μανότης, qualitas densitati contraria, laxitas. *Cic. N. D.* 2, 55. In pulmonibus inest raritas quaedam, et assimilis spongiis mollitudo, ad hauriendum spiritum aptissima. *Vitr.* 2, 5. *med.* de calce: Liquor, qui est in ejus lapidis corpore, humore penetrante in foraminum raritates, confervescit. *Plin.* 8, 43, 68. de asinis: Nec pontes transeunt, per raritatem eorum translucentibus fluviis. *Id.* 28, 11, 46. Raritatem superciliorum emendare. *Quint.* 11, 3. *med.* Sunt qui spiritum cum stridore per raritatem dentium non recipiunt, sed resorbent. ℙ Item paucitas, infrequentia, σπανιότης. *Plin.* 2, 18, 16. Modo multitudo (*stellarum*) conferta inest, modo raritas, ut fugisse miremur. *Suet. Aug.* 82. Tantam infirmitatem magna cura tuebatur: in primis levandi raritate. *Id. ib.* 43. Custodes in Urbe disposuit, ne raritate remanentium grassatoribus obnoxia esset. *Plin.* 7, 13, 11. Raritas exe[…] rum. *Id.* 13, 4, 9. Quinque, nec plures ar[…] non raritate magis, quam suavitate mirabiles. […] 42, 64. Alexandro equi magna raritas contigit […] cephalon eum vocarunt. *Gell.* 3, 16. Antiquos […] nos Varro dicit non recepisse hujuscemodi quasi […] struosas raritates. Adde *Cels.* 7, 14.

RĀRĬTŪDO, inis, f. raritas. *Varr. L. L.* […] Rete dictum a raritudine. *Colum. Arb.* 3. *f.* […] cri raritudine optima est vitibus terra.

RĀRO, adv. σπανίως, minus saepe, insolente[…] frequenter, rare, rarenter. *Cic. N. D.* 3, 27 […] num aegrotis, quia prodest raro, nocet saepi[…] melius est non adhibere omnino. *Id. Inv.* 1, 28 […] Evenire vulgo soleat, an insolenter ac raro. *Id* […] 1, 7. Quod si rarius fiet, quam tu exspectabi[…] *Colum.* 5, 5. *med.* Sed istud rarissime accidit. *Claud.* 3. Non affari, nisi rarissime. *Plin.* 1[…] 107. Aves, quae rarissime apparent. *Id.* 2, 5[…] Raro admodum. *Id.* 37, 4, 15. Perquam rar[…] 22, 22, 46. Raro unquam. ℙ Aliquando, […] dum. *Cic. Or.* 3, 38. Inusitata sunt prisca fe[…] vetusta, et ab usu quotidiani sermonis jamdiu […] missa: quae sunt poetarum licentia liberiora, […] nostra: sed tamen raro habet etiam in oratio[…] ticum aliquod verbum dignitatem. V. RARUS

RĀRUS, a, um, adj. ἀραιός, μανός, qui n[…] densus aut spissus. Volunt esse ab ἀραιὸς per […] resin. *Plin.* 17, 10, 11. Baccae expanduntur […] ne calefiant acervo. *Hor. Epod.* 2, 33. et *Vi*[…] 4, 131. Retia rara. *Id. ib.* 9, 508. Qua rara est […] interlucetque corona Non tam spissa viris. […] 9, 27. raris ordinibus — constiterant, i. e. lat[…] tefacta stetit, scil. dextra pars.] *Lucr.* 4, 6[…] rae plexa foramina linguae. *Id.* 1, 743. Res […] et rarae. *Id.* 6, 1022. Rarior aer. *Ov. Met.* 1[…] liquor rari sub pondere cribri Manat. *Caes.* […] 5, 16. Ut nunquam conferti, sed rari, mag[…] intervallis proeliarentur. [*Liv.* 23, 27. rari i[…] fertos illati; et 2, 50. rara apparebant h[…] arma.] *Ov. Am.* 1, 8, 111. Alba et rara […] [*Cf. *Suet. Cal.* 50.] et *ib.* 5, 13. Rara […] *Quint.* 9, 4. Textum tenue atque rarum. […] 3. *med.* Cava et rara manus, *h. e.* digitis di[…] ℙ Saepe est paucus, infrequens, σπανός. *Cic.* […] 18. Qui utraque in re stabilem se in amicitia […] stiterit, hunc ex maxime raro hominum genere ju[…] debemus; et *ib.* 21. Omnia praeclara rara. *Id.* […] 25. Vel in ipsa virtute optimum quidque raris[…] est. *Hor. Od.* 1, 2, 24. Rara juventus. *Caes.* […] 7, 45. *med.* Raros milites, ne ex oppido anim[…] terentur, ex majoribus castris in minora tran[…] *Tac. Agr.* 7. *extr.* Ita successor simul et ult[…] ctus, rarissima moderatione maluit videri in[…] bonos, quam fecisse. *Sall. in or. Macri Lic* […] *pleb. med.* Raris animus est ad ea, quae place[…] fendenda. *Ov. Trist.* 4, 10, 121. ad Musam: […] hi (raro rarum) vivo sublime dedisti Nomen. […] *Sat.* 3. Quoniam sermonem habes non public[…] ris, et, quod rarissimum est, amas bonam m[…] *Quint.* 10, 7. *med.* Rarum est enim, ut s[…] quisquam vereatur. *Plin.* 18, 16, 39. Rarum […] esse aliquid, cui prosit negligentia. *Id.* 28, 1[…] Calculus rarus inventu. *Id.* 21, 16, 56. Helxin[…] visu est, nec in omnibus terris. *Id.* 8, 16, 18[…] nes rari in potu, *h. e.* qui raro bibunt; et […] 38. Homerus circa picturas et pigmenta rarus […] qui picturae et colorum raro meminit. *Tac.* […] 53. Caesar rarus egressu, domoque, aut horti[…] sus. [*Nep. Milt.* 6, 2. Ut enim populi nostri […] res quondam fuerunt rari et tenues, etc. *Liv.* […] quod parvae et rarae per ea tempora litterae […] V. 7, 3. Porro *ib.* 31, 34. rara lanceis vulnera[…] i. e. pauciora.] ℙ Metalepties est praestan[…] mius, praeclarus. [*Cf. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 1[…] *Ov. Pont.* 2, 3, 55. indignum, juvenis rari […] ducis, Te fieri comitem stantis in orbe Deae. *Silv.* 5, 1, 11. laudati juvenis rarissima conjux. […] 1, 17, 16. Quamvis dura, tamen rara puell[…] *Ov. Met.* 14, 337. de Canente nympha: Rara q[…] facie, sed rarior arte canendi. *Sen. Contr.* 4, […] Homo rarissimi, etiamsi non emendatissimi i[…] *Non.* 4, 388. huc trahit illud *Virg. G.* 4, 13[…] rarum tamen in dumis olus, etc. ℙ *Rarus* p[…] quis, ut *raro* pro aliquando. *Hor. Od.* 4, 1, 3[…] cur, heu! Ligurine, cur Manat rara meas l[…] per genas? ℙ [*Confund. *rarae* et *stratae*. V. […] ad *Nep. Milt.* 5, 3.]

RĀSĀMEN, inis, n. rasura. *Marcell. Em*[…] *med.* V. MAGIS, idis.

RĀSĬLIS, e, adj. qui radi, levigari, et […] potest. *Virg. G.* 2, 449. Nec tiliae leves, nec […] rasile buxum Non formam accipiunt, ferroq[…] vantur acuto. ℙ Item rasus, politus, levi[…] dolatus, ξεστός. *Catull.* 61, 168. Rasilemque […] forem. *Sil.* 4, 176. rasilis hasta. ℙ *Rasilis* […] qui dicatur a rusticis, V. in DRACO. [Hu[…] strates vulgo *rasolo* vocant. *F.*] ℙ *Rasil*[…] *puli* ap. *Prud.* περὶ στεφ. 3, 69. sunt nullis arb[…] consiti, aut herbis vestiti, atque adeo horri[…] *Rasilis* est etiam idem ac interrasilis. *Ov.* […] 318. et *Stat. Th.* 7, 658. Rasilis fibula. *Ov.* […] 16. Rasiles calathi. *Vell.* 2, 56. Triumphus […]

s argento rasili constitit. [*Intelliguntur simu- ferculaque ex argenteis laminis politis, levi- non celatis.]

SIS, is, f. [nunc vulgo ap. nostrates *rasa*, *F.*] crudae picis, quae ex vetustate dura effecta nditur, et in pulverem redacta vino adminisce- ta fere *Colum.* 12, 20. *med.* [Eadem videtur quae ab *eod. ib.* 23. *in.* dicitur *pix corticata*; *lin.* 16, 11, 25. resina. *F.*]

SITO, as, avi, a. 1. frequent. a *rado:* ξυράω, rado. *Suet. Oth.* 12. Faciem quotidie rasitare etus. *Gell.* 3, 4. Comperimus, nobiles viros in ejusmodi aetate rasitavisse.

SOR, oris, m. ξυστήρ. Rasores, inquit *Festus*, unt fidicines, quia videntur chordas ictu radere.

ASTA, ae, f. mensura veterum Germanorum aria, quae, ut probat *Cellar.* in *Geogr. ant.* 1, 7., tribus milliariis constabat. *Hieron.* in *Joel.* Nec mirum, si unaquaeque gens certa viarum s suis appellet nominibus; cum et Latini mille s vocent, et Galli leucas, et Persae parasan- et rastas universa Germania, atque in singulis ibus diversa mensura sit. *F.*]

STELLUS, i, m. ξύστρον, parvum rastrum, instrumentum rusticorum dentatum, e ferro, gno ad terram leviter effodiendam, glebas con- ndas et complanandas, festucas post foenise- colligendas. *Suet. Ner.* 19. Isthmum perfodere ssus, primus rastello humum effodit, et corbu- ngestam humeris extulit. *Colum.* 2, 13. *med.* a obruitur non aratro, sed, ut dixi, ligneis llis, (dixerat *ib.* 11. Ligneis rastris statim ja- mina obruantur.) *Varr. R. R.* 1, 49. De pra- ulam rastellis eradi, atque addere foenisecia um; et *L. L.* 4, 31. Homo in pratis per foe- a eo festucas abradit: quo ab rasu rastelli dicti.

STRARIUS, a, um, adj. qui ruri degit, et rastro colit. *Hypobolimaea rastraria* est titu- moediae *Caecilii*, cujus meminit *Non.* 1, 54. et 2, 604. et al.

STRUM, i, n. et in plur. num. saepius Rastri, m. plur. δίκελλα, ξύστρον, instrumentum ru- dentatum, ferreum plerumque, interdum li- : cujus usus ex subjectis apparet exemplis: a is. *Varr. L. L.* 4, 31. Rastri, quibus denta- itus eradunt terram, atque eruunt. *Virg. G.* Multum adeo, rastris glebas qui frangit iner- imineasque trahit crates, juvat arva. *Plin.* 18, *n.* 3. Aratione per transversum iterata, oc- sequitur, ubi res poscit, crate, vel rastro. 2, 11. Locus (*in quo medica sata est*) ligneis sarriendus, et identidem runcandus est. *Sen.* 25. Cum vidisset fodientem, et altius rastrum ntem. *Cels.* ap. *Non.* 3, 190. Omnes rastra at- , et adigunt: (*rastra* habet etiam *Stat. Th.* 3, *Virg. G.* 1, 164. Tribulaque, trabeaeque, et pondere rastri. (V. *Ter. Heaut.* 1, 1, 40. et *let.* 11, 36.) et *A.* 7, 725. vertunt felicia Bac- assica qui rastris; et *ib.* 9, 608. Rastris ter- omare. *Id. G.* 3, 534. rimari. *Mart.* 2, 75. re- humum, *h. e.* arenam amphitheatri sanguine am rastris vertere, ne pugnaturi laberentur. his patet, rastrorum usum eundem fere esse, dentis, sarculi, ligonis: nisi quod rastro plu- ntes esse videntur: unde quadridentes rastros nemorat *R. R.* 10. et 11. Aliud quoque discri- sse potest, quod in rastro ferrum in superiore nullum fortasse fuit, sed solum in inferiore, divisum in dentes: si vera est figura, quam ex bro Biblioth. Vat. exhibet *Nicolaus Fortiguer- io Heautontim. Terent.* ℙ Quod Polyphemus r ap. *Ov. Met.* 13, 765. rastris rigidos pectere s, non pectine: et hirsutam falce, non nova- recidere barbam; pertinet ad significandam et em hominis, et capillorum barbaeque ejus hir- . ℙ *Ad rastros res redit*, proverbialis locu- *er. Heaut.* 5, 1, 57. Nam si illis pergo suppe- sumptibus, mihi illaec vere ad rastros res re- *e.* eo redigar, ut ad vitam tolerandam neces- i sit agrum meis manibus fodere.

SURA, ae, f. ξέσις, radendi actio. *Colum.* 4, *ed.* Calamus non amplius tribus digitis debet ri, aequaliter ex ea parte, qua raditur: ea- sura ita deducitur, ut medullam contingat. *on. in Isaj.* 5, 15, 2. Apud antiquos barbae sque rasura luctus indicium fuit. ℙ Translate *gulae* dicitur labor faucium, cum verba plu- consonantibus ac praesertim aspirationibus hor- ronunciamus, qualia sunt gentium septentrio- n et orientalium propria: Latina enim mollio- entur, quippe quae multis constant vocalibus, praecipue nunc locum habet in Italo nostrorum rum sermone. *Hieron.* in *ep. Pauli ad Tit.* 2, aei solent irridere nos imperitiae, maxime in tionibus, et quibusdam, cum rasura gulae, lit- proferendis. Hinc *Id. mox:* Ut non magnopere escamus supercilium Judaeorum solutis labiis, orta lingua, et stridente saliva, et rasa fauce ntium. *F.*] ℙ Ipsum quod abraditur, scobs, *Veg. Vet.* 1, 10. Rasuras eboris bene tritas bratas miscebis. Adde *ib.* 4, 8. *f.*

SUS, a, um, part. a *rado:* ξεστός, radendo tus, politus. *Virg. G.* 2, 358. Tum leves ca- lamos, rasaeque hastilia virgae. *Ov. A. Am.* 1, 437. Cera vadum tentet rasis infusa tabellis. *Mart.* 1, 118. Liber pumice rasus. *Cic. Rosc. Com.* 7. Capite et superciliis semper est rasis. *Gell.* 3, 4. Barba ra- sa. *Juven.* 2, 97. Caerulea indutus scutulata, aut gal- bana rasa. *Mart.* 2, 85. Rasa toga, *h. e.* quae nul- lum habet eminentem villum, laevis. *Quint.* 11, 3. *med.* Fauces rasae vocem exasperant. V. v. praec. *Ov. Met.* 3, 75. de angue celeriter proserpente: Ter- raque rasa sonat squamis; et *Mart.* 9, 58. Nec ra- sum cavea latus bisontis, *h. e.* attritum. *Id.* 8, 71. Post hunc in cotula rasa selibra data est; et *Ov. Am.* 1, 11, 21. oculosque moretur Margine in extre- mo littera rasa meos, i. e. abrasa. ℙ Translate. *Mart.* 10, 2. Nota leges quaedam, sed lima rasa re- centi, *h. e.* emendata. *Pers.* 1, 85. crimina rasis Li- brat in antithetis: doctas posuisse figuras Laudatur, *h. e.* rhetorica arte elaboratis.

RĀSUS, us, m. radendi actus. In sexto casu sing. *Varr. L. L.* 4, 31. Ab rasu rastelli dicti.

*RATAE, arum, opp. Britanniae. *Ant. Itin. B. A.*

*RATANEUM, i, n. opp. Dalmatiae. *Plin.* 3, 22. *B. A.*

RĀTĀRĬAE, arum, f. plur. referuntur a *Gell.* 10, 25. inter genera navium; et fortasse ita dicuntur, quod ratis formam habeant. ℙ Ap. *Serv.* ad *A.* 1, 47. dicuntur *ratiariae*, et difiniuntur naviculae cum remis: fortasse quia *rates* etiam remos significant. V. RATIS.

[RATĬĀRENSIS, e, adj. ad Ratiaram pertinens, Mysiae superioris urbem ex *Antonini Itin.* satis co- gnitam. *Inscr.* ap. *Grut.* 521, 7. Antonius Paternio Nat. Mysia superiori, Reg. Ratiarese, vico Cinisco. Alia ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 466. Valerius Valerii F. Valens Ratiar. *F.*]

*RATIARIA, ae, f. opp. Moesiae superioris. *Ant. Itin. B. A.*

RĂTĬĀRĬAE. V. RATARIAE.

RĂTĬĀRĬUS, ii, m. σχεδιαγός, qui rate negotia- tur, ut navicularius, qui nave. *Paul. Dig.* 13, 7, 30. Qui ratiario crediderat, cum ad diem pecunia non solveretur, etc. *Inscr.* ap. *Mur.* 67, 7. Deo Silvano pro salute ratiariorum superiorum, etc.

RĂTĬHĂBĬTĬO, onis, f. κύρωσις, actus ratum ha- bendi. *Ulp. Dig.* 3, 5, 5. *med.* Ratihabitio consti- tuit negotium tuum, quod ab initio tuum non erat. *Id. ib.* 46, 3, 12. *extr.* Rati enim habitio mandato comparatur.

RĂTĬO, onis, f. νοῦς, λόγος, mens, animus, con- silium, intelligentia, judicium: princeps ac nobilis- sima animae facultas, qua disserit, seu unum ab alio deducit: a sup. *ratum* verbi *reor*, ut censet *Fe- stus* in *Ratissima:* videtur esse ejusdem cum *ratis* significationis, quatenus nexum significat. [*Alii hujus vocis originationem ita facere solent, ut com- putandi notionem primam esse doceant: quae quidem melior est, quam haec a *Forc.* instituta ratio: sed longe praeferenda nobis videtur hujus vocabuli de- scriptio, quam *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 660. sq. dedit istam: *Ratio* modus, quo aliquid cogitamus, consti- tuimus, v. quo constitutum aliquid est, unde id quod modus omnino, mos, consuetudo, regula, quam quis sequitur in aliqua re. Tum maxime dicitur de computatione numerorum, ad quam, ut certam re- gulam, exigi aliquid potest, nostr. *Rechnung*, *Be- rechnung*: unde illae dicendi formulae: *rationem ha- bere*, *ducere* etc. pro respicere. Denique de ipsa vi animi humani, qua, comparata rerum conditione, ju- dicatur et consilium capitur, adeoque saepe id quod consilium, prudentia. — Quam regulam libenter qui- dem rectius constituendo hujus loci ordini adhibuis- semus; ni temporis angustiae, redemptorisque ratio- nes summa nos necessitate ursissent, ut seposito hoc consilio ea tantum emendaremus, quae aut pror- sus falsa, aut minus recte omissa essent.] Una ra- tione homo a ceteris animantibus secernitur: cum sensiles facultates cum brutis communes habeat; na- turales cum plantis. *Sen. ep.* 66. *med.* Bonum sine ratione nullum est: sequitur autem ratio naturam. Quid est ergo ratio? naturae imitatio. *Liv.* 28, 28. Atque ego (quamquam nullum scelus rationem ha- bet) tamen ut in re nefaria, quae mens, quod con- silium vestrum fuerit, scire velim. *Cic. Off.* 1, 28. *f.* Duplex est vis animorum atque natura: una pars in appetitu posita est, quae est ὁρμή Graece, quae ho- minem huc et illuc rapit: altera in ratione, quae docet et explanat, quid faciendum fugiendumque sit, ita fit, ut ratio praesit, appetitus obtemperet. *Id. N. D.* 3, 27. *med.* Haud scio an melius fuerit, hu- mano generi motum illum celerem, acumen, soler- tiam, quam rationem vocamus, non dari. *Id. Sen.* 19. Mens, et ratio, et consilium in senibus est. *Id. Off.* 1, 23. Corpus ita afficiendum, ut obedire con- silio rationique possit. [*V. plura ap. *Schütz.* in *cl. Cic.* s. h. v.] ℙ *Ratio non est*, non est rationi con- sentaneum, imprudentis est, stulti est. *Cic. Verr.* 1, 9. Minari denique divisoribus, ratio non erat. *Id. Caecin.* 5. Nullam esse rationem, amittere ejus- modi occasionem. *Colum.* 3, 5. Tenuissimo solo vitiarium facere, minime rationis est. ℙ *Ratione facere*, prudenter, recte, jure, bene facere. *Cic. Att.* 12, 44. Quod domi te inclusisti, ratione fecisti. *Id. Quint.* 7. Existima, modo et ratione omnia fe- cisse Naevium. [*Ap. *Tac.* et *Vell.* saepissime *ratio* ita legitur, ut nostr. *vernünftige*, *planmässige Ue- berlegung* respondeat. V. *Böttich. Lex. Tac.* p. 399.] ℙ Item ratiocinatio, discursus, argumentatio ad ve- rum investigandum. *Cic. Or.* 2, 19. Nostra confir- mare argumentis ac rationibus, deinde contraria re- futare. *Hor. Sat.* 2, 3, 225. Vincet enim stultos ratio insanire nepotes. *Cic. Div.* 2, 10. Concluda- tur igitur ratio: si enim provideri, etc. [*V. *Schütz. l. l. Tac. H.* 2, 19. non tam culpam exprobrans, quam ratione ostendens, i. e. expositis causis, quae quanta culpa sit, demonstrent.] ℙ Item consilium, propositum. *Cic. Verr.* 1, 11. Tua ratio est, ut secundum binos ludos mihi respondere incipias: mea, ut ante primos ludos comperendinem. Ita fiet, ut tua ista ratio existemetur astuta, meum hoc consi- lium necessarium. [*Id. Fam.* 3, 5. tua ratio post- ea est commutata. Adde *Q. Fr.* 1, 1.] *Caes. B. C.* 1, 30. Itaque in praesentia Pompeji insequendi ra- tionem omittit: in Hispaniam proficisci constituit. *Tac. A.* 3, 21. *med.* Dum ea ratio Barbaro fuit, Ro- manum impune ludificabatur. [*V. *Boettich. Lex. Tac.* s. h. v. *n.* 5.] ℙ Item causa. *Auct. ad Her.* 2, 18. *med.* Ratio est causa, quae demonstrat verum esse id, quod intendimus, brevi subjectione. *Cic. Div.* 2, 50. *extr.* Et quidem cur sic opinetur, ratio- nem subjicit. *Id. Div. Verr.* 1. Si mei consilii cau- sam rationemque cognoverit. *Id. Div.* 2, 20. Te, cum res videres, rationem causamque non quaerere. *Gell.* 15, 9. Missas auctoritates facias, etc. sed ra- tionem dic. [*Tac. A.* 6, 26. si — nullis moriendi rationibus vitam fugeret. *Hist.* 3, 82. ratio cun- ctandi.] ℙ Apud rhetores *ratio* est, quae causam facit, et continet defensionem, hoc modo: Orestes cum confiteatur se occidisse matrem, nisi attulerit facti rationem, perverterit defensionem: ergo affert eam: illa enim, inquit, patrem meum occiderat. *Auct. ad Her.* 1, 16. [*De oratorio hujus vocabuli usu v. *Ernest. Lex. techn. lat. rhet.* p. 320. sqq.] ℙ Item genus, natura, conditio, qualitas. *Cic. Brut.* 75. Splendida et minime veteratoria dicendi ratio. *Id. Cat.* 2, 5. Ut ejus diversa studia in dissimili ra- tione perspicere possitis. *Id. Mur.* 35. Quantas per- turbationes habet ratio comitiorum. *Id. Fam.* 10, 3. Sed cum intelligerem, quid sentires, te arbitra- bar videre, quid posses. Nunc alia ratio est. *Varr. L. L.* 7, 32. Multa sunt, in quibus potius consuetu- dinem sequimur, quam rationem verborum. [*V. *Schütz.* l. l. *n.* 17.] ℙ Item sensus, sententia. *Cic. Att.* 1, 11. Duabus epistolis tuis perdiligenter in eandem rationem scriptis; et *Verr.* 2, 1, 27. Haec cum omnes sentirent, et cum in eam rationem pro suo quisque sensu loqueretur. ℙ Item ordo, dispo- sitio. *Id. Cat.* 2, 6. Quemadmodum esset ei ratio totius belli descripta, edocui. ℙ Item via, modus, quem quis solet in agendo sequi. *Cic. Att.* 6, 1. Dissimilitudo meae rationis offendit hominem; et *Fam.* 3, 8. *med.* Mea ratio in tota amicitia nostra constans et gravis reperietur. [*Id. Inv.* 2, 35. se hoc peccato doctum, omni tempore a tali ratione abfuturum.] *Id. Q. Fr.* 1, 1, 9. Incumbe toto ani- mo in eam rationem, qua adhuc usus es, ut eos, quos tuae fidei populus R. commisit, diligas, et omni ratione tueare. *Id. Att.* 12, 19. Ineunda nobis ra- tio est, quemadmodum, etc. *Nep. Ann.* 10. Ad hunc interficiendum talem iniit rationem. *Lucr.* 6, 902. pari ratione. *Hor. Sat.* 2, 6, 6. Mala ratione rem facere: i. e. male arte. [*Cic. Agr.* 2, 7. Quod per ceremonias populi fieri non poterat, ratione as- secutus est, i. e. artificio.] Et *Cic. Quint.* 17. Dici vix potest, quam multa sint, quae respondeatis ante fieri oportere, quam ad hanc rationem extremam ne- cessariam devenire. *Cic. Verr.* 2, 2, 52. Solis et lunae ratio. ℙ Item res, negotium, factum, com- mercium, societas. *Id. Fam.* 1, 7. *med.* In hac ra- tione quid res, quid causa, quid tempus ferat, tu perspicies; et *Prov. cons.* 14. *extr.* Nec totam Gal- lici belli rationem, prope jam explicatam, pertur- bare atque impedire debemus. *Id.* ad *Caes. post ep.* 11. *l.* 9. *ad Att.* De concordia civium agi velle arbi- trabar: et ad eam rationem existimabam aptam esse et naturam et personam meam. *Id. Quint.* 4. Cum et de societate inter se multa communicarent, et de tota illa ratione atque re Gallicana. *Id. Verr.* 2, 2, 77. Hunc Verrutium neque ante adventum C. Verris, neque post decessionem quidquam cum Carpinatio rationis habuisse. *Id. Rosc. Com.* 14. Quae ratio ti- bi cum eo intercesserat? ℙ Item quaestio, dispu- tatio, tractatio. *Cic. Div.* 1, 51. *f.* Continet enim totam quaestionem ea ratio, quae est de natura Deo- rum, quae a te secundo libro explicata dilucide. ℙ Item scientia, facultas. *Cic. Arch.* 1. Si hujusce rei ratio aliqua, ab optimarum artium studiis ac di- sciplina profecta, etc. [*Adde *Or.* 74. solum — et quasi fundamentum oratoris vides, locutionem emen- datam et Latinam, cujus penes quos laus adhuc fuit, non fuit rationis aut scientiae, sed quasi bonae con- suetudinis.] *Lucr.* 5, 1004. Improba navigii ratio tum caeca jacebat. *Colum. praef.* Rationis musicae studiosi. ℙ Item doctrina, disciplina. *Cic. Off.* 3, 4. *f.* Erit autem haec formula Stoicorum ration disciplinaeque maxime consentanea; et *Acad.* 1, 9 Speusippus et Xenocrates, qui primi Platonis ratio-

nem auctoritatemque susceperant. *Id. Fin.* 3, 20. Cynicorum autem rationem atque vitam alii cadere in sapientem dicunt, alii nullo modo. Adde *Lucr.* 1, 941. et 3, 14. ¶ Item habitudo, comparatio. *Cic. Brut.* 13. Et Graeciae quidem oratorum partus atque fontes vides, ad nostrorum annalium rationem veteres, ad ipsorum sane recentes. ¶ Item ordo, modus. *Cic. Or.* 33. In omnibus, quae ratione docentur, et via, primum constituendum est, quid quidque sit. [*Adde *Fin.* 1, 9. Primum constituam, quid et quale sit id, de quo quaerimus: non quo ignorare vos arbitrer, sed ut ratione et via procedat oratio. *Cic. N. D.* 2, 16. Nihil est, quod ratione et numero moveri possit sine consilio. — *Plin. H. N.* 28, 14. fricari cum ratione: vehemens enim fricatio spissat; ubi *ratio* est i. q. nos dicimus: *das rechte Verhältniss und Maass.*] ¶ Item magnitudo, quantitas. *Id. Att.* 6, 3. *med.* Pro ratione pecuniae liberalius est Brutus tractatus, quam Pompejus. ¶ Item saepissime supputatio, calculus. *Pl. Aul.* 3, 5, 53. Itur, putatur ratio cum argentario. *Id. Trin.* 2, 4, 17. Ratio quidem hercle apparet, argentum οἴχεται. *Cic. Fam.* 5, 20. Rationes confectae et consolidatae. *Id. Caec.* 32. *f.* Venit in istum fundum: rationes a colono accepit. *Id. fragm.* ap. *Non.* 4, 436. Inire, et subducere rationes. *Hor. A. P.* 325. longis rationibus assem In partes centum diducere; et *Sen. ep.* 87. Ponitis rationem singulorum, quibus pecuniam credituri estis, *h. e.* rationem initis facultatum eorum, quibus, etc. *Ulp. Dig.* 47, 5, 1. Ponere rationem actus, quem servus administravit. *Pl. Most.* 1, 3, 146. Bene ratio accepti atque expensi inter nos convenit. *Colum praef.* 12. *med.* In commune conspirabatur ab utroque (*conjuge*), ut cum forensibus negotiis matronalis sedulitas industriae rationem parem faceret; et *Id. opt. gen. Or.* 7. Rationes referre: et eod. sensn *Att.* 5, 13. Edere rationem; et *ib.* 21. *med.* Rationes conferre. *Id. Cluent.* 37. *f.* Rationem ab aliquo repetere; et *Modest. Dig.* 34, 3, 20. *med.* petere alicujus rei. *Colum.* 1, 7. *f.* Conditum frumentum cum fide rationibus inferre. *Caes. B. C.* 3, 53. Cum horum omnium ratio haberetur, ad duorum millium numero cecidisse reperiebamus; et *Cic. Verr.* 2, 5, 28. Rationem numerumque habere piratarum, qui, etc. [**Id. ib.* 2, 2, 70. re ac ratione conjunctus: de socio in negotiatione, vel de creditore ac debitore (*in Rechnungsgeschäften verwandt*). *Sull.* 20. magna ratione cum Mauritaniae rege contracta. *Schütz. cl. Cic.* Adde *Tac. A.* 6, 16. rationes familiares quisque componerent.] ¶ *Rationem cum Orco habere*, ap. *Varr. R. R.* 1, 4. et *rationem cum Orco ponere*, ap. *Colum.* 1, 3. quid sit, V. ORCUS. ¶ *Ratio constat*, apparet, quid et qua in re expensum sit, et quid acceptum. Translate, apparet ratio, in promptu est causa, cur quippiam factum sit. *Plin. Pan.* 38. Augeo principis munus, cum ostendo, liberalitati ejus inesse rationem: ambitio enim, et jactantia, et effusio, et quidvis potius, quam liberalitas, existimanda est, cui ratio non constat. *Id. ep.* 2, 4. *extr.* Liberalitas ita temperanda est, ne nimia profusione inarescat: sed temeranda in aliis: in te vero facile ratio constabit, etiamsi modum excesseris. *Just. praef. f.* Quod (*opusculum*) ad te transmisi, ut otii mei apud te ratio constaret. ¶ *Servus a rationibus*, qui domini rationes conficit. Fuit inter officia domus Augustae, et privatae. *Inscr.* ap. *Grut.* 415, 10., 513, 1. et 588, 2. 3. et 4. Sic alia ap. *Mur.* 921, 10. Julius Caes. verna a ration. voluptat. Sic ap. *Don. cl.* 7. *n.* 186. C. Stertinio Abascanto C. Lib. a ratione. ¶ Ista ratio maxima est, *Pl. Trin.* 2, 4, 11. Ea nimia est ratio, *Id. Truc.* 1, 1, 49. h. e. vis, numerus. ¶ [*Inde transfertur ad alias res, quae in tabulis consignantur (*Protocolle*). *Cic. Verr.* 2, 5, 57. Cedo rationem carceris, quae diligentissime conficitur, quo quisque die datus in custodiam, quo mortuus, quo necatus sit. ¶ Item ad rerum gestarum, de quibus inquiritur, omninoque vitae actae rationem: nostr. *Rechenschaft*. *Cic. Verr.* 2, 2, 11. semper ita vivamus, ut rationem reddendam nobis arbitremur; et *ib.* Non statuebas, tibi non solum de te, sed etiam de illorum factis rationem esse reddendam? *Caecil.* 9. Nihil est, quod minus ferendum sit, quam rationem ab altero vitae reposcere eum, qui non possit suae reddere. *Tac. H.* 4, 14. belli ambiguam fortunam Vespasiano imputaturos: victoriae rationem non reddi. ¶ Inde *rationes* dicuntur pro commodis. *Cic. Fam.* 1, 8. me ad ejus rationes adjungo, quem tu in meis rationibus tibi esse adjungendam putasti. *Id. P. Red.* ad *Quir.* 1. Si rationes meas vestrae saluti anteposuissem.] ¶ Cum verbis *habeo*, et *duco* varios habet usus: ducta plerumque metaphora a calculorum rationibus. *Cic. Verr.* 2, 5, 39. Quod posteaquam iste cognovit, hanc rationem habere coepit. Causam sibi dicendam esse, etc. *Id. ad Brut.* 1, 5. *med.* Existimo, omnino absentium rationem sacerdotum comitiis posse haberi; et *Leg.* 2, 7. Sit hoc persuasum civibus, Deos piorum et impiorum habere rationem. *Id. ad Pomp.* 2. *post ep.* 11. *l.* 8. *ad Att. med.* Duxi meam mecum rationem, quam tibi facile me probaturum arbitrabar. *Id. Rosc. Am.* 44. *med.* Non enim laborat de pecunia: non ullius rationem sui commodi ducit. *Id. Verr.* 2, 2, 52. Novus astrologus, qui non tam coeli rationem, quam coelati duceret. *Id. Or.* 2, 4. *med.* Qui eorum quibuscum est, vel dignitatis, vel commodi rationem non habet. Sic *Fam.* 10, 2. *extr.* Peto a te, ut me rationem habere velis et salutis, et dignitatis meae. *Id. Coel.* 20 *f.* Cum hac aliquid adolescentem hominem habuisse rationis, num tibi perturpe esse videatur? [*i. e. consuetudinem, rem habuisse cum hac: nostr. *in Verhältniss* vel *Verbindung* vel *Verkehr mit Jemandem stehen.* *Id. Att.* 2, 5. *f.* Cum omnibus Musis rationem habere cogito. *Sen.* 15. Agricolae rationem habent cum terra, quae nunquam recusat imperium.] et *Cic. Phil.* 4, 6. Majoribus vestris cum eo hoste res erat, qui haberet rempublicam, aerarium, rationem aliquam, si res ita tulisset, pacis et foederis; et *Fam.* 3, 5. Animadverti, te omnibus in rebus habuisse rationem, ut mihi consuleres. *Id. Verr.* 2, 5, 14. Nunc cum designatus aedilis, habeo rationem, quid a populo R. acceperim. ¶ Denique *ratio* metonymice est opus ratione, arte, ingenio factum. *Id. Or.* 3, 50. *med.* Omnes enim tacito quodam sensu, sine ulla arte aut ratione, quae sunt in artibus ac rationibus recta ac prava, dijudicant. ¶ [*Confund. *ratio* et *oratio*. V. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* p. 283. *ratione* et *repugnantia*. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 210.]

RĂTĬOCĬNĀBĬLĬTER, adv. rationaliter. *Macr. Som. Scip.* 2, 11. *f.* Ratiocinabiliter, vereque signavi. Alii leg. *rationabiliter.*

RĂTĬOCĬNĀTĬO, onis, f. λογισμὸς, principis animae partis, idest mentis functio est, ex singularibus quibusdam universalia inducens, communesque rerum summas, ex iisque deinde argumentatione plurima eliciens, de quibus scientia habetur, vel opinio. *Cic. Inv.* 2, 5. Ratiocinatio autem est diligens, et considerata faciendi aliquid, aut non faciendi excogitatio. ¶ Accipitur etiam pro syllogismo. *Id. ib.* 1, 34. Ratiocinatio est oratio ex ipsa re probabile aliquid eliciens, quod expositum, et per se cognitum sua se vi et ratione confirmet. ¶ *Quint.* 8, 4. ex quatuor generibus, quibus ait constare amplificationem, unum ponit ratiocinationem, qua scilicet aliud ex alio colligitur, et ut aliud crescat, aliud augetur, et inde ad id, quod extolli volumus, ratione ducitur. Ex gr. objecturus Antonio Cicero merum et vomitum, Tu, inquit (*Phil.* 2, 25.) istis faucibus, istis lateribus, ista gladiatoria totius corporis firmitate, etc. Quid fauces et latera ad ebrietatem? Minime sunt otiosa. Nam respicientes ad haec possumus aestimare, quantum ille vini exhauserit, quod ferre et coquere non posset illa gladiatoria corporis firmitate. Haec *Quint.* ¶ Ratiocinatio item Graece διαλογισμὸς, dialogismus, est figura sententiarum, cum quis secum aliquam rem volutans, et tanquam cum altero colloquens interrogat, et respondet, ut ap. *Ter. Eun.* 1, 1, 1. Quid igitur faciam? non eam? ne nunc quidem, cum arcessor ultro? an potius ita me comparem non perpeti meretricum contumelias? Exclusit, revocat; Redeam? non si me obsecret. *Auct.* ad *Her.* 4, 16. Ratiocinatio est, per quam ipsi a nobis rationem poscimus, quare quidque dicamus, et crebro nosmet a nobis petimus uniuscujusque propositionis explanationem. Ea est hujusmodi. Majores nostri, si quam unius peccati mulierem damnabant, simplici judicio multorum maleficiorum convictam putabant, quo pacto? quoniam, etc., quid ita? quia necesse est, etc. [*V. largam de hoc v. disputationem *Ernest.* in *Lex. technol. lat. rhet.* p. 322. sqq.] ¶ Ap. architectos ratiocinatio est, quae res fabricatas solertia ac ratione proportionis demonstrare, atque explicare potest. Ita describit *Vitruv.* 1, 1.

RĂTĬOCĬNĀTĪVUS, a, um, adj. ad ratiocinationem spectans. *Quaestio ratiocinativa*, seu *status ratiocinativus* est, cum quaeritur ex gr. an ubi propria lex non est, simili sit utendum. Haec controversia nomen ratiocinationis accepit, quia 'ex eo, quod certum est, ratiocinando deducit id, quod incertum est. *Cic. Inv.* 1, 13. Genus ratiocinativum, cum ex eo, quod scriptum est, aliud quoque, quod scriptum non est, invenitur. *Quint.* 7, 1. *f.* Ratiocinativa quaestio; et *ib.* 8. Hic status ducit ex eo, quod scriptum est, id, quod incertum est: quod quoniam ratiocinatione colligitur, ratiocinativus dicitur. ¶ *Ratiocinativae conjunctiones* ap. *Diomed.* 1, 410. sunt, quibus in ratiocinando utimur, ut *ergo*, *igitur.*

RĂTĬOCĬNĀTOR, oris, m. λογοθέτης, λογιστὴς, subducendae rationis peritus, a rationibus, calculator. *Cic. Att.* 1, 12. Libertum ego habeo, sane nequam hominem, Hilarum dico, ratiocinatorem, et clientem tuum. *Colum.* 3, 3. *med.* Neç in hoc errat: quippe, ut diligens ratiocinator, calculo posito videt, id genus agricolationis maxime rei familiari conducere. *Ulp. Dig.* 14, 4, 5. §. 16. Si ego fui tabernae ratiocinator. ¶ Translate. *Cic. Off.* 1, 18. Ut boni ratiocinatores officiorum esse possimus, et addendo deducendoque videre, quae reliqui summa fiat: ex quo quantum cuique debeatur, intelligas.

RĂTĬOCĬNĀTUS, a, um, part. a *ratiocinor:* significat. passiva. *Vitr.* 10, 15. Omni proportione eorum ratiocinata ex longitudine, etc.

RĂTĬOCĬNĬUM, ii, n. συλλογισμὸς, actus ratiocinandi, supputatio, calculi subductio. *Colum.* Jugeri modus si semper quadraret, expeditis esset ejus ratiocinium; et *ib.* 2. *med.* Si dis fuerit lateribus, aliter ejus ratiocinium ordin

RĂTĬOCĬNOR, aris, dep. λογίζομαι, λογοθετ tiocinium facio, rationem ineo, calculos pono puto. *Cic. Tusc.* 1, 2. *f.* In summo apud Grae nore geometria fuit: at nos metiendi, ratioci que utilitate hujus artis terminavimus modu *Inv.* 2, 39. *f.* De pecunia ratiocinari, sordidu cum de gratia referenda deliberetur. ¶ Ite versim aliud ex alio colligo. *Cic. Phil.* 2, Omnia denique, quae postea vidimus, si recte cinabimur, uni accepta referemus Antonio. *Id* 1, 7. *med.* Etenim sic ratiocinabantur, sic inte mecum loquebantur, aperte jam ac perspicue esse judicia. *Id. Inv.* 2, 20. *med.* Ratiocinari in similibus fieri soleat. *Auct.* ad *Her.* 2, 23. quod ipse facturus est, non ex eo, quod fieri nit, utile quid sit, ratiocinatur. *Appul. Met.* ego auditis, mores atque parsimoniam ratic Milonis.

RĂTĬŌNĀBĬLIS, e, adj. λογικὸς, ratione potest, ratione praeditus, rationalis. *Sen. V.* tionabilem sortiris naturam: quae melius res, ratio proponitur? *Quint.* 5, 11. *med.* Nec, si voluptas, rationalibus quoque: immo ex con quia mutis ideo non rationalibus. ¶ Rationi c taneus, ratione factus, εὔλογος. *Ulp. Dig.* 5 *med.* Et haec sententia vera et rationabilis est. *ib.* 45, 3, 37. Rationabilius esse videtur, stipula eis acquiri.

RĂTĬŌNĀBĬLĬTAS, atis, f. rationis usus, λόγος, τὸ λογιστικόν. *Appul. Dogm. Plat.* 1. Rati litatem, id est mentis optimam portionem, ai tis arcem tenere.

RĂTĬŌNĀBĬLĬTER, adv. εὐλόγως, cum r *Appul. Dogm. Plat.* 1. Haec una mundo reli sapientiae et prudentiae propria, ut rationa volveretur. *Hieron. ep.* 39. *n.* 5. Ne videreris nabiliter errare. V. RATIOCINABILITER.

RĂTĬŌNĀLIS, e, adj. λογικὸς, rationis par ratione utens. [*De notionum serie, qualis renda sit, V. quae dicta sunt in RATIO.] *Qu* 3. *med.* Falsa est finitio, si dicas: Equus est rationale. Nam est equus animal, sed irrat *Sen. ep.* 89. *med.* Pars philosophiae rationalis dialectice, quae ut *Id. ib.* ait, proprietates ver exigit, et structuram et argumentationes, ne ro falsa subrepant. *Cels.* 1. *praef.* Disciplina nalis; et *mox:* Rationalis ars, *h. e.* quae rat non experimenta sequitur. Hinc rationalis me *ib.* et rationales medici, qui abditarum et morb tinentium causarum rationes scrutantur, et ex randi modum desumunt. *Auct.* ad *Her.* 2, 12 Rationalis causa, *h. e.* quaestio ratiocinativa, ratiocinativus, apud rhetores. V. RATIOCINAT ¶ *Rationalis* absolute, qui rationes pecuniaru rumque redituum conficit, et perscribit, ratio ratiocinator, procurator: cujusmodi mitteban imperatoribus in provincias, fisci ac Caesarum nes administraturi: praesertim bona cadu vacantia fisco vindicaturi. *Lampr. Alex. S* Ubi aliquos voluisset vel rectores provinci re, vel praepositos facere, vel procuratores, rationales, ordinare; et *ib.* 46. *f.* Rationale mutabat, ita ut nemo nisi annum compleret. *C Gord.* 7. Cum quidam rationalis acrius contra mos Afrorum saeviret, proscribens plurimos, i ciens multos, et sibi ultra procurationem omn dicans. *Commodus Imp.* in *ep.* ap. *Capitol. Al* Ad procuratores meos litteras misi, quas ipse tas excipies signo Amazoniae: et cum opus rationalibus dabis, ne te non audiant, cum de rio volueris imperare. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 101. P. Aelio Dionysio P. V. rationali patri Vetteni binilla V. V. Alia ap. *Don. cl.* 7. *n.* 179. Felici N. vern. adjutori rationalium, etc. Adde *La Mort. persecut.* 7. ¶ *Rationalia*, *ium*, libri num. *Ulp. Dig.* 27, 3, 1. *med.*, ubi alii *auctio* alii rectius *actionalia* legunt. V. ACTIONAL

RĂTĬŌNĀLĬTAS, atis, f. rationis usus. *Anim.* 38. *f.* Habet anima immortalitatem, ra litatem, etc.

RĂTĬŌNĀLĬTER, adv. cum ratione. *Sen. ep med.* Hominem movere rationaliter non potest homo.

RĂTĬŌNĀRĬUS, a, um, adj. ad rationes pert *Rationarius*, *ii*, qui rationes conficit. *Modest.* 27, 1, 15. Neque librarios, neque calculatores, vulgo rationarios dicimus, habere immunit Haec in ed. *Torrent.* Graece habentur. V. NUM RIUS. ¶ *Rationarium*, *ii*, liber in quo ration acta continentur, ἐφημερίς. *Suet. Aug.* 28. T valetudinis, magistratibus ac senatu domum a rationarium imperii tradidit.

[RĂTĬŌNĀTOR, oris, m. qui ratione utitur. *Tir.* p. 69. Ratio, ratiuncula, rationator. *F.*]

RĂTIS, is, f. σχεδία, connexarum trabium pages, quae per aquam agitur, usum navium bens: videtur esse pro ĕrătis, quod ab ἔρω pro necto, ut σχεδία a σχέω pro ἔχομαι, adhaereo, σχεδὸν, prope. *Plin.* 7, 56, 57. Nave primus in

ex Aegypto Danaus advenit: antea ratibus na-atur, inventis in mari Rubro inter insulas a Erythra. Reperiuntur, qui Mysos et Trojanos es excogitasse in Hellesponto putent, cum irent adversus Thracas. Etiam nunc in Bri-co oceano vitiles corio circumsutae fiunt: in ex papyro, et scirpo, et arundine. *Quint.* 10, uid erat futurum, si nemo plus effecisset eo, sequebatur? ratibus adhuc navigaremus: non pictura, nisi quae lineas circumscriberet. *Plin.* 9. Tiberis propter aspera et confragosa, ne sic m navigabilis, praeterquam trabibus verius, ratibus. *Cic. Verr.* 2, 5, 2. Cum aut navibus, atibus conarentur accedere. *Id. Tusc.* 1, 30. e dubitans, circumspectans, haesitans, multa sa reverens, tanquam ratis in mari immenso, a vehitur oratio. *Flor.* 4, 2. *med.* Missae in ium ejus rates, quales inopia navium fecerat. *ul.* 4, 1, 9. Quasi pueri qui nare discunt, scir-nduitur ratis, qui laborent minus, facilius ut ℙ A poetis fere pro navi ponitur. *Pacuv.* ap. *L. L.* 6, 2. *f.* Aderant aequore in alto rati-epentibus. Ubi *Varr.* Ratis dicta navis longa er remos, quod hi per aquas sublati dextra et ra duas partes (corrige *rates* cum *Scal.* ad *Fest.* *rv.* ad *A.* 1, 47.) efficere videntur: ratis enim, hoc translatum, illic ubi plures mali aut asse-Haec *Varr.* notatio illustratur verbis *Festi* do-, *ratis* nomine significari etiam remos: unde *s* in *Neoptolemo:* Atque ego repercutio ratibus . *Id. alio loco.* Sed jam propellunt caeruleum salum. *Ennii* quoque locus huc pertinere pot-. *Prisc.* 5, 659. Caeruleum spumat mare con-rate pulsum. Aptius tamen hic navem intelli-quo sensu passim a poetis omnibus usurpatur, ctum est: et quidem tam saepe, ut exempla e supervacaneum sit. ℙ *Omnem ratem servare,* rb. rem familiarem omnem servare, totum ne-m feliciter administrare. *Pl. Most.* 3, 3, 15. gen. plur. *ratium* dicitur. *Lucan.* 3, 706. Et m tenuere fugam. *Ulp. Dig.* 4, 9, 1. Exercito-tium. *Auson. Idyll.* 10, 217. Innocuos ratium s, pugnasque jocantes Naumachiae. ℙ *Rates* cto sing. ponitur a *Val. Probo* 1473., sed nulla nfirmatur.

TĪTUS, a, um, adj. a *ratis.* Ratitum qua-em dictum putant, inquit *Fest.*, quod in eo et e ratis fuerit effigies, ut navis in asse. *Plin.* 13. Nota aeris (*h. e. assis*) fuit ex altera parte geminus, ex altera rostrum navis: in triente et quadrante rates. Non est audiendus *Varro,* cribit *L. L.* 4, 7. *extr.* Merces dicitur a meren-t aere: hinc vecturae, quas solvebant hi, qui s transibant, quadrans: ab eo Lucilius scri-quadrantis ratiti. Verior enim est omnino sententia. [Ceterum, teste *Eckhel. D. N. V.* p. 15. falsi sunt etiam *Festus,* et *Plinius;* tam in assibus, quam in quadrantibus et trientibus m navis eadem semper forma, eademque par-compage est. *F.*]

TĬŪNCŬLĂ, ae, f. λογάριον, brevis, aut le-tio. [*V. in RATIO.] *Cic. Tusc.* 4, 19. Leves culae; et *ib.* 2, 12. *med.* Concludunt ratiun-Stoici, cur non sit malum. *Id. N. D.* 3, 29. incredibili sententiae ratiunculas suggerit. ℙ brevis supputatio. *Pl. Curc.* 3, 1. Beatus vi-subduxi ratiunculam, quantum aeris mihi sit, umque alieni siet. Dives sum, si non reddo quibus debeo. Adde *Capt.* 1, 2, 89. *Ter. Ph.* 2. Erat ei de ratiuncula jampridem apud me um pauxillulum nummorum.

TO, adv. certo, constanter. *Tert. Anim.* 35. vitam istam rato fieri. *Id. ad Uxor.* 2, 9. rato habet.

TŬMĔNĂ Porta a nomine ejus appellata est, dicro certamine quadrigis victor, Etrusci ge-juvenis, Vejis, consternatis equis excussus Ro-periit: qui equi feruntur non ante constitisse, pervenirent in Capitolium, conspectumque fi-m quadrigarum, quae erant in fastigio Jovis i, quas faciendas locaverant Romani Vejenti m artis figulinae prudenti, quae bello sunt re-tae: quia in fornace adeo creverant, ut eximi rent, idque prodigium portendere videbatur, a civitate eae fuissent, omnium eam futuram tissimam. Haec *Festus.* *Plin.* 8, 42, 65. Ma-gurium apud priscos, plebejis Circensibus ex auriga, in Capitolium cucurrisse equos, ae-ue ter lustrasse: maximum vero, eodem perve-ab Vejis cum palma et corona, effuso Ratume-qui ibi vicerat: unde postea nomen portae est. *Solin.* eadem narrantem 45. *med.*, ubi *Salm.* ibit, in quibusdam libris tum *Plinii,* tum *Festi* i *Ratumenna: Solini* vero alios *Rutimannam,* illos *Rutumannam*, quosdam *Ratumannum* ex-e. Ap. *Plut.* in *Poplicol.* 13. scribitur Ῥατουμένα.

TUS, a, um, part. a *reor*, νομίσας. *Sall. Cat.* onsul optimum factu ratus noctem, quae insta-ante capere; et *Nep. Alc.* 4. Utilissimum ra-impendentem evitare tempestatem. *Id. Att.* 2. um tempus ratus studiis obsequendi suis. *Cic.* *resp.* 23. Tum vero est ratus, se posse illum affligere. *Virg. A.* 2, 25. Non abiisse rati, et vento petiisse Mycenas. *Pl. As.* 5, 2, 11. Ego illum antehac hominem semper sum frugi ratus. *Id. Amph.* 3, 3, 9. An id joco dixisti? equidem serio ac vero ratus, *h. e.* ratus sum te dixisse. *Id. Rud.* 2, 4, 32. Jam illud mali plus nobis vivit, quam ratae, *h. e.* quam ratae sumus. ℙ Est etiam nomen ex part. et ponitur pro certo, constanti, fixo, stato. *Cic. N. D.* 2, 37. *f.* Astrorum in omni aeternitate ratos immutabilesque cursus. *Id. ib.* 20. Motus siderum constantes et rati. *Id. Tusc.* 5, 24. *med.* Siderum vagi motus rata tamen et certa sui cursus spatia definiunt. *Id. Div.* 2, 7. Si nihil fieri potest, nihil accidere, nisi quod ab omni aeternitate certum fuerit esse futurum rato tempore. ℙ *Rata pars*, aut *portio* in distributionibus est certa et determinata pars, proportione servata: verbi gratia post determinatam portionem donativi, quod imperator militibus dare constituit, duplex centurioni, triplex equiti dari mos fuit. Illud duplex aut triplex definiebatur ratione illius determinatae partis, quae militi concedebatur, et *duplex*, aut *triplex pro rata parte* dicebatur. *Caes. B. C.* 1, 17. *extr.* Militibus agros pollicetur, quaterna in singulos jugera, et pro rata parte centurionibus evocatisque; et *Vitr.* 3, 3. *med.* Item secundum ratam partem ex altitudine columnarum expediendae sunt altitudines epistyliorum. *Cic. Somn. Scip.* 5. Sonus intervallis conjunctus imparibus, sed tamen pro rata portione distinctis. Al. leg. *pro rata parte ratione distinctis.* *Plin.* 11, 15, 15. Decimam partem relinqui, si plenae fuerint alvi: si minus, pro rata portione. ℙ *Pars* interdum omittitur. *Liv.* 45, 40. Pediti in singulos dati centeni (*denarii*), duplex centurioni, triplex equiti: alterum tantum pediti daturum fuisse credunt, et pro rata aliis, si, etc. Adde *Capitol. M. Aurel.* 7. et *JCtos* in *Dig.* frequenter. ℙ Sumitur etiam *ratus* pro firmo, firmato, stabili, robur habente, cui *irritus*, *vanus* opponitur, κύριος, νενομισμένος. *Cic. Prov. cons.* 19. Cujus tribunatus si ratus est, nihil est quod irritum ex actis Caesaris possit esse. *Id. Phil.* 5, 7. *f.* Quae quamquam, si leges irritas feceritis, rata esse non possunt, tamen, etc. *Id.* vertens *Homeri* carmina *Div.* 2, 30. Scire, ratosne habeant, an vanos pectoris orsus. *Imp. Nerva* in *edicto* ap. *Plin. post ep.* 66. *l.* 10. Beneficia rata et certa. *Cic. Cluent.* 47. *extr.* Censoriae subscriptiones fixae et in perpetuum ratae. *Id. Caecin.* 33. Putasne, si populus jusserit, me tuum servum esse, id jussum ratum et firmum futurum? *Id. Acad.* 4, 9. Decretum stabile, fixum, ratum esse debet; et *ib.* 46. Illud certum, ratum, firmum, fixum fuisse vis. *Tac. H.* 4, 64. Ut amicitia societasque nostra in aeternum rata sint. *Virg. A.* 9, 104. Dixerat, idque ratum Stygii per flumina fratris Annuit. *Hor. Ep.* 1, 5, 16. ebrietas spes jubet esse ratas. *Ov. Fast.* 1, 696. Efficiatque ratas utraque Diva preces, *h. e.* exauditas, et voti compotes. *Sen. Excerpt. contr. praef.* 4. Strictum, et asperum, et nimis ratum in dicendo judicium, *h. e.* nimis severum, rigidum, immutabile. ℙ *Ratus homo*, certus, firmus. *Enn.* ap. *Fest.* potitur ratu' Romulu' praedam, *h. e.* certus se vicisse. ℙ *Ratum habere, ducere, facere*, approbare, confirmare, firmum esse putare, κυροῦν. *Cic. Part.* 26. Ratum habere judicium, si totum corruptum sit; si unus accusator corruptus sit, rescindere. *Liv.* 27, 17. *f.* Nec pro transfugis habiturum, qui non duxerint societatem ratam, ubi, etc. *Cic. Div.* 1, 39. Quid habet augur, cur a dextra corvus, a sinistra cornix faciat ratum? subaudi *augurium.* ℙ *Ratum mihi est*, approbo, confirmo. *Cic. Fam.* 7, 23. Attamen ista ipsa, quae te emisse scribis, non solum rata mihi erunt, sed etiam grata. *Cato* quoque similiter lusit ap. *Paul.* ex *Festo.* Erga rempublicam multa beneficia ratissima atque gratissima, *h. e.* certissima, et omnino firma ac perpetua. Quo pertinet illud *Virg. A.* 10, 629. atque haec Turno rata vita maneret, *h. e.* servaretur Turno haec vita, et a morte vindicaretur. ℙ *Cavere de rato*, cavere se ratum habiturum. *Paul. Dig.* 3, 4, 6. *med.*

RĀVASTELLUS. V. GRAVASTELLUS.

RAUCĂ, ae, m. vermis terrenus, qui radices arborum laedit. *Plin.* 17, 18, 30. *n.* 3. Olea, ubi quercus effossa sit, male ponitur, quoniam vermes, qui raucae vocantur, in radice quercus nascuntur, et transeunt. Adde *Ulp. Dig.* 19, 2, 15. Utrobique alii pro *raucae* leg. *erucae;* quas *Colum. Arbor.* 17. de eadem loquens *vermes* appellat.

[RAUCĒ, adv. cum raucitate. *Porphyr.* ad *Hor. Ep.* 1, 17, 50. Corvus cum accedit ad cibum, strepitu vocis alias aves rauce ciet. *F.*]

[RAUCĒDO, inis, f. raucitas. *Isid. Or.* 4, 7. Raucedo est amputatio vocis. Haec et arteriasis vocatur, eo quod vocem raucam, et clausam reddat ab arteriarum injuria. *F.*]

RAUCĬDŬLUS, a, um, adj. aliquantum raucus. *Hieron. ep.* 40. *n.* 2. Volo corniculae detrahere garrienti: raudiculam se intelligat cornix. Alii male leg. *rancidulam.*

RAUCĬO, is, si, sum, n. 4. raucus sum, vel fio. *Lucil.* ap. *Prisc.* 10, 907. Rausuro tragicus qui carmina perdit Oreste.

RAUCĬSŎNUS, a, um, adj. βραγχιάζων, sonum raucum habens. *Catull.* 64, 263. Multi raucisonis efflabant cornua bombis. *Lucr.* 5, 1083. Raucisoni cantus.

RAUCĬTAS, atis, f. βράγχος, obtusio vocis, quae fit aut nimia siccitate propter clamorem, aut nimie humore ad vocis locum fluente. *Cels.* 2, 1. *med.* Tussis, destillatio, raucitas. *Plin.* 22, 23, 29. In tussi, uva, fellis veteri suffusione, hydropicis, raucitatibus. *Id.* 20, 6, 23. Allium raucitatem extenuat. *Id.* 11, 51, 112. Elephas ore ipso sternutamento similem elidit sonum: per nares autem tubarum raucitati. *Capell.* 8, 270. Rapiduli sonitus raucitas, *h. e.* stertentis rhonchus.

*RAUCOR, aris, βραγχιῶ *Gloss. Cyrill. B. A.*

[RAUCŬLUS, a, um, adj. dimin. rauci. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 428, 4. Sex. Laetilius Fab. Quartio VI vir. Aug. Sex. Laetilio Valentioni, et Rufae Rauculae filiae parentibus, etc. *F.*]

RAUCUS, a, um, adj. βραγχώδης, qui nimio clamore, vel pituita fauces obsidente, vel alia de causa vocem fuscam, asperam, obtusam, impeditam, et compressam habat: a βράγχος, raucitas: vel a *ravus*, addito *c*, ut a *parum*, *parcus.* *Festus:* Raucos appellatos esse ait Verrius videri ab ariditate, sive a similitudine quadam spicarum aristae: in spicis namque flava frumenta, rava appellari. *Cic. Or.* 1, 61. Itaque nos raucos saepe attentissime audiri video. *Lucr.* 6, 1187. Sputa per fauces raucas vix edita tussi. *Val. Fl.* 2, 307. Raucus fremitus, *h. e.* multorum simul confusae voces. *Ov. Met.* 2, 483. vox iracunda, minaxque, Plenaque terroris rauco de gutture fertur. *Id. ib.* 6, 377. ranarum vox rauca; et *ib.* 5, 678. picarum rauca garrulitas; et *ib.* 8, 287. de apro: Fervida cum rauco latos stridore per armos Spuma fluit. *Id. Fast.* 1, 433. rudens rauco Sileni vector asellus, *h. e.* rauco clamore. *Id. Met.* 14, 100. raucum stridorem et simiis tribuit. *Virg. Ecl.* 1, 58. Raucae palumbes; et *ib.* 2, 13. raucis resonant arbusta cicadis. *Sen. Med.* 733. raucae strigis exsecta vivae viscera. ℙ *Serv.* ad illud *A.* 11, 458. Dant sonitum rauci per stagna loquacia cycni; et *ib.* 7, 704. aeriam gurgite ab alto Urgeri volucrum raucarum ad litora nubem: monet, *raucus* vocem esse τῶν μέσων, sicut *olens*, *spirans.* His locis significare canorum: alias vocis pessimae. ℙ Urbane et translate. *Cic. Fam.* 9, 2. *med.* Te vero nolo, nisi ipse rumor jam raucus erit factus, ad Bajas venire. Erit enim nobis honestius, etiam cum hinc (*Roma*) discesserimus, videri venisse in illa loca ploratum potius, quam natatum, *h. e.* nisi ipse Tiberis (qui et *Rumor* seu *Rumo* est appellatus. V. RUMO) paulu procellosior fuerit factus, *h. e.* nisi in deteriorem statum respublica venerit, nolim te ad Bajas venire, ne quis suspicetur, natandi nos potius causa et voluptatis, quam plorandi illuc venisse. *Mart.* 8, 67. Cum modo distulerint raucae vadimonia chartae, *h. e.* causidicorum libelli, quibus causas agunt magnis clamoribus, ad ravim usque. Unde et ipsi causidici rauci dicuntur ab *eod.* 4, 8. Sic rauci rogatores, 10, 5. Eadem ratione *Juven.* raucam cohortem, 6, 514. vocat Gallos matris Deum, ob assiduos clamores, quibus ejus signum circumferentes obstrepebant. ℙ Tribuitur et rebus inanimis, sonum utcumque confusum, impeditum, et minime liquidum clarumve edentibus. *Prop.* 3, 2, 41. rauco praetoria classica cornu Flare. *Virg. G.* 4, 71. Martius aeris rauci canor, *h. e.* tubae. *Ov. Ib.* 458. tympana rauca. *Prop.* 3, 15, 36. cymbala; et *ib.* 8, 23. tibia. *Virg. G.* 1, 109. unda cadens raucum per levia murmur Saxa ciens. *Stat. Th.* 2, 40. rauca tonitrua; et 5, 291. raucum litus, *h. e.* raucum sonum edens percussu fluctuum. *Hor. Od.* 2, 14, 13. Fractisque rauci fluctibus Hadriae. *Val. Fl.* 1, 614. venti rauco ad litora tractu Unanimi freta curva ferunt. *Mart.* 1, 50. bruma Aquilone rauco mugit. *Id.* 7, 31. Raucae cortis aves, *h. e.* strepentis raucis vocibus anserum, anatum, pavonum, gallinarum. *Juven.* 8, 59. Raucus circus. *Ov. Am.* 1, 6, 50. Raucaque concussae signa dedere fores. *Prop.* 4, 8, 49. rauci sonuerunt cardine postes. *Virg. A.* 2, 545. telum rauco aere repulsum, *h. e.* scuto. ℙ *Raucum*, et *rauca* adverbii more. *Ov. A. Am.* 3, 289. Illa sonat raucum, quiddamque inamabile stridet. *Virg. A.* 9, 125. amnis Rauca sonans. *Lucan.* 5, 217. ut tumidus Boreae post flamina pontus Rauca gemit. ℙ Comp. *Raucior* est ap. *Capell.* 1, 11. et *Serv.* ad *A.* 7, 704.

*RAUDA, Hispaniae Tarraconensis oppidum, in Vaccaeorum terra. *Ant. Itin. B. A.*

*RAUDĬI CAMPI, seu Raudius campus, in Italia superiore fuere, ad Sessitem fluvium, medio loco inter Padum, Vercellas, ac lacum Verbanum. In his Cimbrorum ingentes copias prostravit Marius. *Vell.* 11, 12. Quinto (*consulatu Marius*) citra Alpes in campis quibus nomen erat Raudiis, ipse consul et proconsul Q. Lutatius Catulus fortunatissimo decertavere proelio. *Flor.* 3, 3. In patentissimo, quem Raudium vocant, campo procurrere. *Aurel. Vict. de vir. illustr.* (in *C. Mario*): Teutones in Gallia apud Aquas Sextias: Cimbros in Italia in campo Raudio vicit: ubi al. leg. *Caudio* vel *Claudio*, quod nihil est. Cf. *Plutarch.* in *Mario* 25. Χώραν δὲ τὸ πεδίον τὸ περὶ Βερκέλλας. *B. A.*

RAUDUS et Rodus et Rudus, eris, n. aes ap. ve-

teres. *Varr. L. L.* 4, 34. Aes raudus dictum ex eo in veteribus mancupiis scriptum: rauduscula libram ferito. *Val. Max.* 5, 6. *n.* 3. *f.* Olim aera raudera dicebantur. *Festus* in *Rodus:* Rodus, vel raudus significat rem rudem et imperfectam: nam saxum quoque raudus appellant poetae: ut Attius in Menalippo: Hinc manibus rapere rodus (al. *raudus*) saxeum grande et grave: et in Chrysippo: Neque quisquam a telis vacuus, sed, uti cuique obviam fuerat, ferrum, alius saxum rodus (al. *rodum*, ut sit adjectivum). Vulgus quidem in usu habuit, non modo pro aere imperfecto, ut Lucilius, cum ait: Plumbi paxillum, rodi (al. *rodus*) linique metaxam: sed etiam pro signato, quia in mancipando cum dicitur, rudusculo libram ferito, asse tangitur libra. Cincius de verbis priscis sic ait: Quemadmodum omnis fere materia non deformata, rudis appellatur, sicut vestimentum rude, non perpolitum, sic aes infectum, rudusculum. Apud aedem Apollinis aes conflatum jacuit: id ad rudus appellabant. In aestimatione censoria aes infectum rudus appellatur. Haec *Festus.* ℙ *Rudus, eris*, materia. V. s. l.

RAUDUSCULA et Rauduscula̅na et Roduscula̅na, porta Romae inter Naeviam, et Lavernalem in veteri Servii regis urbis circuitu, quae postea ad portam Ardeatinam provecta est. V. NAEVIA: ita porro dicta est ab *raudus* aes, quia aerata erat: vel quia rudis et impolita relicta fuit: vel ab effigie aerea cujusdam Genucii Cippi praetoris, in ea inclusa. Prima notatio est *Varr. L. L.* 4, 34.: eadem, et altera *Festi:* tertia *Val. Max.* 5, 6. *n.* 3. Hinc Romae in regione XII. erat *Vicus portae Rudusculanae*, cujus mentio est in *Inscr.* ap. *Grut.* 251. *col.* 1.

RAUDUSCŬLUM, i, n. dimin. parvum aes, sive rude et infectum, sive signatum, ut as: quemadmodum in RAUDUS dictum est. In sermone familiari, et quasi per jocum, quia vox est perantiqua, sumitur pro parva summa pecuniae. *Cic. Att.* 7, 2. *med.* De rauduscula Numeriano multum te amo, *h. e.* de parva pecuniae summa, quam Numerio debebam, a te soluta; et *ib.* 4, 8. Nam de rauduscula quod scribis, etc. ℙ Scribitur et *roduscŭlum*, et *ruduscŭlum.* V. RUDICULUS.

RAVENNAS, atis, adj. omn. gen. ad Ravennam pertinens, quod est oppidum Italiae in Gallia Togata, ad amnem Bedesem, non longe a mari Adriatico, inter Padum fluv. et Ariminum, conditum a Thessalis, a Sabinis habitatum. *Plin.* 3, 15, 20. *Sil.* 8, 603. Lenta paludosae proscindunt stagna Ravennae. *Mart.* 13, 21. aequorea Ravenna. *Colum.* 3, 13. *med.* In Ravennate agro. Sic *Plin.* 14, 2, 4. *n.* 6. Spionia Ravennati agro peculiaris. *Id.* 19, 8, 42. Ravennatium hortorum solum. *Mart.* 3, 93. Meliusque ranae garriant Ravennates. *Pall.* 2, 13. *f.* Ager uliginosus Ravennatia soli. ℙ *Ravennates, ium*, ejus oppidi incolae. *Inscr.* ap. *Grut.* 80, 9. Classis Ravennatium. Adde etiam 227, 1., ubi tamen sermo esse creditur non de oppido, sed de regione Transtiberina Romae, in qua assignata fuerant loca militibus classis Ravennatis, institutae ab Augusto ad custodiam maris Adriatici, ut *Suet. Aug.* 49. narrat. Quare urbs Ravennatium ea regio aliquando appellata est. *Marlian. Topograph. R.* 5, 19.

RAVENNATENSIS, e, adj. Ravennas. *Inscr.* ap. *Grut.* 399, 3. Ravennatensium civitas. *Pighius* rectius leg. *Ravennatium.*

*RAVI, orum, populi Arabiae. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

RĀVIDUS, a, um, adj. χάρωψ, χαρωπός, μελανόφαιος, qui est ravo colore. *Colum.* 8, 2. *med.* In gallinaceis maribus status altior quaeritur, sublimes cristae, ravidi, vel nigrantes oculi.

RAVILLAE a ravis oculis, quemadmodum a caesiis caesullae. *Paul.* ex *Festo.* ℙ [Fuit cogn. R., ut L. Cassius Longinus Ravilla Cos. ann. U. C. DCCXXVII. et Ces. duobus post annis. Ejus cognominis meminere *Anonym. Noris.* et *Front. Aquaed.* 8. L. Cassius Longinus, qui Ravilla appellatus est. *F.*]

RĀVIO, is, n. 4. rauca voce loquor. *Pl. Poen.* 3, 5, 33. Nego, et negando, si quid refert, ravio, *h. e.* contenta voce usque ad ravim pernego. Adde *Paul.* ex *Festo.*

RĀVIS, is, f. βράγχος, raucitas. *Pl. Aul.* 2, 5, 10. Ubi siquid poscam, ad ravim poscam, prius quam quidquam detur? i. e. clamose adeo, ut vox raucescat. *Id. fr.* ap. *Non.* 2, 730. Expurgabo hercle omnia ad raucam ravim. Adde *Fest.* et ap. eum *Caecil.* Sic *Appul. Flor. n.* 17. Tragoedi ni quotidie proclament, claritudo arteriis obsolescit. Igitur identidem boando purgant ravim, *h. e.* pituitam, ex qua ravis fit.

RAVISTELLUS. V. GRAVASTELLUS.

[RĀVITUDO, inis, f. ravis. V. GRAVITUDO. *F.*]

*RAUNONIA, ae, f. insula quaedam littoribus adjacens Germaniae septentrionalis. *Plin.* 4, 13. *B. A.*

[RAURACI et Raurici, orum, m. plur. incolae Rauracae seu Rauricae, sive Augustae Rauracorum, Galliae urbis in finibus Helvetiorum, quae nunc *Augst*, vicus nempe prope Basileam. *Caes. B. G.* 1, 5. Persuadent Rauracis, et Tulignis, et Latobrigis. *Inscr.* ap. *Grut.* 439, 8. L. Munacius L. F. Plancus in Gallia colonias deduxit Lugdunum, et Rauricam. *F.*]

RAUSCRUS. V. RAUCIO.

RAVŪLUS, a, um, adj. dimin. ravi, aliquantum ravus, hoc est raucus. *Sidon. ep.* 9, 13. *in carm.* 2. Dat ravulos choraulas, etc.

RĀVUS, a, um, adj. βραγχώδης, raucus. *Festus:* Ravam vocem significat, ait Verrius, raucam et parum liquidam, proxime canum latratum sonantem: unde etiam causidicus pugnaciter loquens, rabula appellabatur. (*Sidon. ep.* 8, 11. *in carm. f.* cum festa dies ciere ravos Cantus coeperit. [*Alii coloris notionem primam esse volunt.] ℙ Item qui est colore mixto ex nigro et fulvo, medio inter flavum et caesium, χαροπός. *Festus:* Ravi coloris, ravistelli appellantur a Plauto, qui sunt inter flavos et caesios. *Id.* in *Raucos:* In spicis flava frumenta, rava appellari, ait Verrius. *Cic. Acad.* 4, 33. Mare illud, quod nunc purpureum videtur, idem huic nostro videbitur: nec tamen assentietur, quia nobismetipsis modo caeruleum videbatur, mane ravum. Ita leg. *Non.* 2, 729., alii *flavum. Hor. Od.* 3, 27, 3. aut ab agro Rava decurrens lupa Lanuvino. ℙ De oculis. *Varr. R. R.* 2, 2. Arietes ravis oculis; et *ib.* 9. Canes oculis nigrantibus, aut ravis. *Plin.* 11, 37, 55. Aliis nigri, aliis ravi, aliis glauci coloris orbibus circumdatis. ℙ Est etiam cogn. R. V. in EXAUGURATUS.

RĀVUSCŬLUS. V. RABUSCULUS.

RE

RĔ, ἀνά, una ex iis praepositionibus, quae per se quidem nihil significant, sed cum aliis verbis conjunctae multiplicem habent notionem. Quandoque enim significat retro, ut *reposco*, rem datam retro posco. Quandoque perfectionem, ut *recognosco.* Quandoque reciprocationem, ut *redamo.* Quandoque contra, sive adversus, ut *reluctor*, idest *repugno.* Quandoque iterum, atque iterum, seu saepe, ut *reputo.* Quandoque de novo, ut *renovo*, quod est rursus novum facio. Quandoque inde, ut *removeo.* Quandoque reditum ad pristinum statum, ut *repuerasco.* Quandoque valde, ut *redundo.* Quandoque longe, ut *repostus*, idest longe positus. Quandoque contrarietatem suorum simplicium, ut *retego*, quod est tectum denudo, recludo, clausum patefacio. [*V. *Ruddim.* 1. p. 318. *n.* 20. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 330. p. 287. Non ubique talia composita pro simpl. posita putari debent: saepius enim officii notionem continent.] Quandoque nihil omnino addit significationi sui simplicis, ut *repraesento.* [*Cf. etiam *Brem.* ad *Nep. Paus.* 2, 2. et ad *Pel.* 5, 1.] ℙ Componitur autem cum omnibus dictionibus, a quacumque littera incipiant, praeter *k*, et *r.* Sed cum *a*, *e*, *h*, *i*, *o*, *u*, quandoque interponitur *d*, causa euphoniae, ut in *redamo*, *redeo*, *redhibeo*, *redigo*, *redoleo*, *redundo.* [*Sunt qui dicant antiq. v. formam fortasse fuisse *red*, ut a *se sed.* Hinc in in nonnullis vocabulis *redi*, ut in *redivivus.*] ℙ In carmine fere corripitur: et ut producatur, jubent grammatici sequentem consonantem geminari, ut *relligio*, *vettulit*, *relliquiae:* aut vocalem, ut in *rejicio.* Alii tamen censent, etiam sine illa geminatione produci posse, cum sit monosyllaba, *Broukus.* ad *Prop.* 4, 8, 44., *Taubman.* ad *Pl. Pers.* 4, 6, 3., *Pier.* ad *A.* 1, 34., *Gifan.* in *Ind. Lucr.*, *Scal.*, *Heins.*, *Voss.*, quos secutus collegit *Drakemb.* ad *Sil.* 1, 309., quae magna rei litterariae nomina satis cuique hac in re fidem faciunt. V. RECIDO, REDUCO, REFERT, REFICIO, REFUGIO, REJICIO, REPELLO, et *Voss. de Gram.* 1, 22. et 2, 19. *Caesell.* ap. *Cassiod. de orthogr.* 2314. Re praepositio nonnunquam geminat consonantes, ad quas accedit, quod plerumque apud antiquos est, ut, *duco redduco*, *cado reccido*, *tuli rettuli*, etc. ℙ [*Confund. in comp. *re* et *de.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 8, 620.]

RĔĂ. V. REUS.

RĔABSORBĔO legitur a nonnullis ap. *August. Confess.* 10, 40., ubi alii *resorbeo.*

RĔACCENSUS, a, um, part. a *reaccendo* pro *redaccendo:* rursus accensus. Translate *Hieron. ep.* 5. *n.* 1. Quibus lectis ita reaccensus est animus Hierosolymam proficiscendi, ut, etc. Alii leg. *redaccensus.* V. REDACCENDO.

RĔĂDOPTO, as, a. 1. rursus adopto. *Modest. Dig.* 1, 7, 41. Nec is nepos in patris revertitur potestatem, quem avus retinuerit, filio dato in adoptionem, quem readoptavit. Alii leg. *redadoptavit.*

RĔĂDŪNĀTĬO, onis, f. iterata copulatio. *Tert. Resurr. carn.* 30. Recorporatio, et readunatio ossium. Alii leg. *redadunatio.* **Junius* mavult *redanimatio*, quod quarundam veterum editionum est. *B. A.*

RĔAEDĬFĬCO, as, a. 1. rursus aedifico, ἀνοικοδομέω. *Liv.* 5, 53. *f.* Haec scelera, quia piget reaedificare, haec dedecora pati parati estis? Alii leg. *aedificare.* [*Ita *Drakenb.*] Addunt quidam et locum *Cic. Att.* 6, 1. *f.*, sed ibi quoque *aedifico* plerique omnes leg. [*Ita *Orell.*] *Tert. adv. Marc.* 5, 3. *med.* Merito non reaedificabat, quae destruxit. Adde *Pud.* 20. *f.* et *Hieron. ep.* 108. *n.* 9.

[RĔĂGĬTO, as, a. 1. iterum agito. *Not. Tir.* p. 125. Agitat, exagitat, reagitat. *F.*]

[RĔAMBŬLO, as, n. 1. idem ac redambulo, rursus ambulo. *Not. Tir.* p. 146. Ambulat, exambulat, reambulat. *F.*]

RĔAPSĔ, αὐτόχρημα, re ipsa. *Festus:* Reapse est re ipsa. Pacuvius: Si non est ingratum reapse quod feci bene. *Pl. Truc.* 4, 3, 41. De istoc ipsa, taceas, reapse experta intellego. *Cic. Div.* Objiciuntur etiam saepe formae, quae reapse sunt, speciem autem offerunt. Alii leg. *re ips* *Fin.* 5, 10. Quod idem reapse primum est. *re ab se.* *Id. Fam.* 9, 15. Non perinde, ut apse, ex litteris perspicere potuisti. Alii leg. *r* [**Orell.* ubi vulg. *reapse* serv.] *Sen. ep.* 10 Eosdem libros (*Cic. de Republ.*) cum gramm explicuit, primum, reapse dici ab Cicerone, re ipsa, in commentarium refert: nec minus id est se ipse. [Hinc quidem ap. *Cic. de Re* *A. Maio)* 1, 2. legitur *reapse*, et *ib.* 2, 39. quod eodem recidit: hinc etiam patet, criticos bus ejusd. *Cic.* locis supra allatis perperam aliter legendum. V. SEPSE. *F.*] *Lucr.* 2, 65 ne sit re tamen apse. ℙ *Resapsa*, res ipsa.

RĔASSŪMO, is, a. 3. ἀναλαμβάνω, iterum *Plin. ep.* 5, 6. Aestate fluminis nomen arenti deserit, autumno reassumit. Alii rectius *res*

RĔĀTĪNUS, a, um, adj. ad Reate pertinens autem *Reate, is*, n. nunc *Rieti*, opp. Sabin. non procul a fluvio et lacu Velino, et via S *Varr. R. R.* 3, 1. et *Plin.* 3, 12, 17. *Sil.* 8, 41 gnaeque Reate dicatum Coelicolum Matri. *Pl* In Reatino agro. *Id.* 2, 103, 106. Reatina *Val. Max.* 1, 8. *n.* 1. praefectura. *Fest.* in *cturae* recenset inter ea oppida, in quae pra quotannis Roma mittebatur a praetore urba *Reatini, orum* sunt incolae illius urbis, ap. 45. et *Plin. l.* supra *c. in.*

RĔĀTUS, us, m. ἡ τοῦ ἐνόχου κατάστασις, rei, sive tempus, quo reus nec absolutus es damnatus, quo tempore non reus modo, sed propinqui et affines non capillos aut barbam bant, non candida, sed obsoleta tritaque v solebant. Haec vox, teste *Quint.* 8, 3. *med* mum a Messala usurpata fuit, imperante A *Just.* 4, 4. Revocato igitur ad reatum Alcibiad proelia secunda Niceas, et Lamachus faciunt ad causam dicendam. *Mart.* 2, 24. Si det ini bi tristem fortuna reatum. *Modest. Dig.* 48, Si diutino tempore aliquis in reatu fuerit; e Qui longo tempore in reatu agunt. ℙ Accip pro ipsa culpa, qua quis reus est. *Appul.* Male conscientiae reatum intra me sustine quod bonum mihi videtur, dissimulavero. *Cath.* 11, 103. irritis Plangens reatum fletib Item pro habitu, et specie, et cultu reorum *pul. Met.* 9. Repente intra pistrinum mulier. miraque tristitie deformis, apparuit.

[RĔBAPTĪZĀTOR, oris, m. qui iterum ba *August. serm. de pastor. in Ezech.* 46. *n.* 37. dare audio haereticos in Africa, abundare au baptizatores in Africa. *F.*]

RĔBAPTĪZO, as, a. 1. rursus baptizo. *Honor. et Theodos. Cod.* 1, 6, 2., *August. e f.* et *Hieron. adv. Lucif. n.* 23.

[RĔBĀTŬO, is, n. 3. iterum batuo. *Not.* 117. Batuit, rebatuit. *F.*]

RĔBELLĀTĬO, onis, f. ἀποστασία, rebellio *A.* 14, 31. Commotis ad rebellationem Trinoba Alii leg. *rebellionem.* *Val. Max.* 7, 3. *n.* 9 Cum Tusculani crebris rebellationibus meru ut, etc. [*Cf. *Drakenb.* ad *Liv.* 8, 14, 4.]

RĔBELLĀTRIX, icis, f. quae rebellat. *Ov* 3, 12, 47. Teque, rebellatrix, tandem, Ger magni Triste caput pedibus supposuisse ducis 40, 35. *f.* Provincia ingenio ferox, rebellatr

[RĔBELLĀTUS, a, um, part. a *rebello:* bellavit. *Val. Max.* 9, 10. *n.* 1. M. Flavius tr ad populum de Tusculanis retulit, quod eoru silio Veliternos Privernatesque rebellatos Codd. MSS. habent *rebellaturos*, sed manifest re. *F.*]

RĔBELLĬO, onis, f. ἀποστασία; actus rebe defectio, repugnantia. *Caes. B. G.* 4, 38. L in Morinos, qui rebellionem fecerant, misit. *Cal.* 51. Audita rebellione Germaniae. *Liv.* Crimen rebellionis a publica fraude in paucos res versum. *Tac. A.* 11, 19. Semina rebellioni bere; et *ib.* 3, 40. Rebellionem coeptare; et 55. parare; et *H.* 2, 11. comprimere. [*V. i BELLATIO. **Cic. pro Scauro or. fr.* (ed. *A.* p. 37. ed. *Kil.* Multis Carthaginiensium reb bus. *B. A.*]

RĔBELLĬO, onis, m. rebellis. *Treb. Poll.* 1. Fuisse et alios rebelliones sub eodem, de dicemus. Alii leg. *alias.* *Gloss. Philox.* Re ἀποστάτης, et ἀπόστασις. *Faustina in epist.* *Anton.* ap. *Vulcat. Gall. Avid. Cass.* 9. Hort si amas liberos tuos, istos rebelliones accerrin sequaris.

RĔBELLIS, e, adj. ἀποστάτης, ἀποστατικό semel victus, et in deditionem acceptus bellum vat: item qui reipublicae aut principis sui imp detrectat. *Virg. A.* 12, 185. nec post arma u belles Aeneadae referent. *Id. ib.* 6, 858. stern nos, Gallumque rebellem. *Claud. VI. Cons.* 213. opportunam motu strepuisse rebelli Gaud fidiam. [**Tac. H.* 4, 72. rebellis colonia.] ne et translate. *Ov. R. Am.* 246. Inferet arm saeva rebellis Amor. *Stat. Th.* 1, 35. Nec

fata modum, flammasque rebelles Seditione ro- (V. ib. 12, 429.) *Claud. Rapt. Pros.* 1, 155. de- at onus cervice rebelli. ℙ [*Substantive. *Tac.* , 40. ubi obsequia et contra rebelles auxilium; . 2, 26. rebellium gentes.]

ĔBELLĬUM, ii, n. idem ac rebellio. *Liv.* 42, Et pacatos ad rebellium incitasset. [*V. *Gro-* ad h. l.]

ĔBELLO, as, avi, atum, n. 1. ἀφηνιάζω, bel- resumo, renovo, descisco, deficio: et proprie ur de iis, qui aliquando victi, et in deditionem oti, ad arma redeunt. *Hirt. B. G.* 8, 44. Si di- s in locis plures rebellare coepissent. *Liv.* 8, 14. eliternos, quod toties rebellassent, graviter sae- n. *Id.* 33, 12. *f.* Si elapsus foret, mox gravius llaturum. *Just.* 11, 2. Multas gentes rebellantes escuit. ℙ Urbane et translate. *Sen. Oed.* 106. irus callidi monstri cinis in nos rebellat. *Id.* 137. Fessus quidem, et dejectus, et pessunda- udor rebellat, *h. e.* reluctat, et turpi cupidini us adversatur. *Plin.* 25, 13, 109. Credunt, ea a rursus sata, rebellare quae curaverint vitia, redire, renasci. *Id.* 26, 1, 3. Ni usque in ossa us exustum esset, rebellante taedio, *h. e.* morbo i pleno rursus erumpente. *Id.* 13, 12, 25. de ta facienda: Rebellat saepe humor incuriose da- rimo, *h. e.* resistit et reluctatur, quo minus ribi possit.

ĔBĬLUS, i, m. cogn. R. ignotae originis, et ficationis, quod tamen a *Vaillant.* in *Numm. fa-* p. 225. a rebili, seu opinabili deducitur. Hinc ninius Rebilus Cos. suff. ann. U. C. DCCIX., de nentio est ap. *Suet. Ner.* 15., *Tac. H.* 3, 37. et *ıst. Cons.* ap. *Grut.* p. 295. *F.*]

ĔBĬTO, is, n. 3. redeo: a *re*, et *beto*, *is*. *Pl.* . 2, 3, 18. Ita convenit inter me atque hunc, are, ut te aestimatum in Alidem mittam ad pa- : si non rebitas huc, ut viginti minas dem pro t *ib.* 49. Si hinc rebito, faciam, ut, etc. Adde , 89.

ĔBŌO, as, n. 1. ἀντιβοάω, resono, remugio, m reddo. *Lucr.* 2, 28. Nec citharis reboant la- a aurataque templa. *Virg. G.* 3, 223. reboant que, et magnus Olympus. *Claud. VI. cons. Ho-* 615. Assensuque cavae sublatus in aethera val- ebis adoratae reboat fragor. *Sil.* 17, 252. Hinc reboare poli, atque hinc crebra micare Fulmi- *Val. Fl.* 3, 634. reboatque superbis Comminus lupis. *Lucr.* 4, 545. reboat raucum bombum *Nemes. Ecl.* 1, 72. Silvestris nunc te platanus, oee, susurrat: Te pinus: reboat te quidquid nis echo Respondet silvae.

ĔBULLĬO, is, ivi, a. 4. iterum bullio, ebullio. *l. Met.* 9. Vinum in omnibus doliis ferventi ca- et prorsus ut igni copioso subdito, rebullire. n ebulliendo ejicio. *Id. ib.* 1. Cum ille, impe- i praesecata gula, vocem, imo stridorem incer- er vulnus effunderet, et spiritum rebulliret: et Lucerna fervens oleum rebullivit in ejus hu- n.

ĔBURRĪNUS, a, um, adj. ad reburrum per- . V. v. sq. Est cogn. R. *Inscr.* Tarraconensis *rut.* 547. C. Julius Reburrinus. Alia indidem *nd.* 407, 5. Julia Sex. F. Reburrina. *F.*]

ĔBURRUS, a, um, adj. idem ac hispidus, ut tur in *Gloss. Isid.*: fortasse est a *burrus* pro , *h. e.* multum pilosus. Legitur etiam in *Not.* . 150. Est cogn. R. *Inscr.* Tarraconensis ap. 325, 6. M. Ulpius C. F. Quir. Reburrus. *F.*]

ĔCALCĔO, et Recalcio, as, a. 1. iterum cal- *Not. Tir.* p. 129. Excalciat, recalciat. *F.*]

CALCITRO, as, n. 1. ἀναλακτίζω, idem quod ro; hoc est calcem impingo, calce ferio, repu- resisto. *Hor. Sat.* 2, 1, 20. Cui male si pal- recalcitrat undique tutus.

CALCO, as, a. 1. παλιμπατέω, rursus calco. . 2, 2. *med.* Si velis scrobibus egestam humum dere, et recalcare. *Appul. Met.* 6. Priora vesti- calcare. *Prud. Cath.* 9, 9, 75. Limen recalcan- patet.

CĂLĔFACTUS, a, um, part. a *recalefacio*: s calefactus. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 10. *med.* Sta- ecalefacto corpore.

CĂLĔO, es, n. 2. ἀναθέρομαι, rursus, vel val- leo. *Virg. A.* 12, 35. recalent nostro Tiberina a Sanguine. *Flor.* 4, 2. *med.* Acrius multo at- ehementius Thessalici incendii cineres recalue- ℙ Metaphorice *Ammian.* 28, 1. Recalebant in us ejus parentis effata. *Auson. Profess.* 7, 15. quoque in nostris recales medullis, blande ti.

CĂLESCO, is, n. 3. ἀναθερμαίνομαι, rursus ca- *Cic. N. D.* 2, 10. Cum motu atque agitatione escunt. ℙ Translate. *Ov. R. Am.* 629. Quid admonitu tepidam recalescere mentem? *Plin.* , 9. Recalescere ex integro, et resumere impe- ractum omissumque, *h. e.* rursus accendi et in- re animum ad scribendum.

CALFĂCĬO, is, eci, a. 3. ἀναθερμαίνω, rursus ca- facio: est pro *recalefacio* per sync. *Ov. Met.* 8, calidumque prioris Caede recalfecit consorti ine telum. ℙ Translate. *Id. A. Am.* 2, 445. timeat de te, tepidamque recalface mentem.

RĔCALFIO, is, anom. 3. rursus calidus fio. *Scrib. Comp.* 271. Rursus recalfiunt.

RĔCALVASTER, stri, m. ἀναφαλαντίας, qui fronte calvus est, non toto capite, ut dicitur etiam *Levit.* 13, 41. *Sen. ep.* 66. *med.* Ut ex duobus aeque justis et prudentibus comatum et crispulum malis, quam recalvastrum.

*RECALVATĬO, onis, f. *Vulgat. Levit.* 13, 42. Sin autem in calvitio sive in recalvatione albus vel rufus color fuerit exortus. *B. A.*

RĔCALVUS, a, um, adj. idem qui recalvaster. *Pl. Rud.* 2, 2, 11. Ecquem recalvum, ac silonem senem.

[RĔCALX, alcis, adj. omn. gen. idem ac recalcitrans. *Commod. Instruct.* 38. Improbi semper, et dura cervice recalces. *F.*]

RĔCANDENS, entis, part. a *recandeo*, candens, calidus. *Plin.* 37, 9, 52. Radios in se recandentes discutere. Ita edd. vett. 1470. et 1472., at his antiquior 1469. *Hard.* et varior: *in se cadentes* multo rectius.

RĔCANDESCO, is, et Recandeo, es, ui, n. 3. vel 2. ἀναλευκάομαι, candidus rursus fio. *Ov. Met.* 4, 529. percussa recanduit unda, *h. e.* candida facta est propter spumam, quam concitatum mare emittere solet. [*Cf. de hoc hujus verbi usu *Schwarz.* ad *Plin. Pan.* 30, 3. Alius de spuma usurpatur *albescere.*] ℙ Est etiam recalescere, denuo candentem, seu ignitum fieri, vel vehementer incalescere. *Id. ib.* 1, 435. Ergo ubi diluvio tellus lutulenta recenti Solibus aetheriis, altoque recanduit aestu. *Id. R. Am.* 734. Flamma recandescet. Alii leg. *redardescet.* ℙ Translate ita recandescere dicitur, cum semel propemodum lenita rursus exasperatur. *Id. Met.* 3, 707. et audito clangore recanduit ira.

RĔCĂNO, is, a. 3. ἀναφωνέω, alii cantanti vicissim reciproco cantu respondeo. *Plin.* 10, 33, 51. de perdice: Adeoque vincit libido etiam fetus caritatem, ut illa furtim et in occulto recubans, cum sensit feminam aucupis accedentem ad marem, recanat, revocetque, et ultro praebeat se libidini. ℙ Item incantationem retorqueo, ac dissolvo. *Id.* 27, 2, 4. Non pauci etiam credunt serpentes ipsas recanere, et hunc unum illis esse intellectum, contrahique Marsorum cantu, etiam in nocturna quiete. Alii minus recte leg. *recantari.*

RĔCANTĀTUS, a, um, part. a *recanto*. *Ov. R. Am.* 259. Nulla recantatas deponent pectora curas: *idest* amores magicis carminibus repressos. *Hor. Od.* 1, 16, 25. nunc ego mitibus Mutare quaero tristia, dum mihi Fias recantatis amica Opprobriis, animumque reddas, *h. e.* revocatis, laudes aut blanditias pro opprobriis reponendo.

RĔCANTO, as, a. 1. παλινῳδέω, cantando respondeo. *Mart.* 2, 86. Nusquam Graecula quod recantat echo. V. alia in v. praec.

RĔCĂPĬTŬLO, as, a. 1. ἀνακεφαλαιόομαι, breviter, quae dicta sunt, per capita recenseo. *Tert. adv. Marc.* 5, 17. Ut ita dixerim, sicut verbum illud in Graeco sonat, recapitulare, idest ad initium redigere, vel ab initio recensere. Adde *adv. Jud.* et *August.* 8, 4. *Consens. Evang.* 25.

*RECAPTIVĀTUS, a, um, adj. *Vet. Interpr. Iren.* Juste a Deo recaptivatus. *B. A.*

*RECAUTA, orum, Apochae species in *Novell.* 130, 1. de transitu militum, in qua *Justinianus* commemorat *recauta de more facta*, παρὰ τῶν ὀπτιόνων τοῖς ὑποτελέσιν ὑπὸ τῶν παρ' αὐτῶν δαπανωμένων, i. e. apochas, quibus vicissim cavetur his, qui solverunt quod debebant, non denuo exactum iri. Hinc ap. *Suidam* et in *Glossis Nomicis* Ῥέκαυτον (sic nempe legendum pro ῥέγαυγον s. ῥέγαυδον) ἀποχῆς εἶδος. *Recautum* quasi retro et vicissim cautum. Haec *Gesnerus.* *B. A.*

RĔCĂVĔO, es, āvi, n. 2. vicissim caveo. *Imppp. Grat., Valens, et Theodos. Cod.* 9, 3, 2. Et in poenam reciproci stilo trepidante recaverit.

RĔCĂVUS, a, um, adj. introrsum cavus. *Prud. Psych.* 421. Casus agit saxum, medii spiramen ut oris Frangeret, et recavo misceret labra palato. *Id.* περὶ στεφ. 11, 186. recavum speculum. *Paul. Nol. carm.* 28, 408. recava laquearia.

RĔCĒDO, is, essi, essum, n. 3. χάζομαι, ἀναχωρέω, ἀπέρχομαι, cessim cedo, ut ait *Pl. Cas.* 2, 8, 7. *h. e.* retrorsum cedo, secedo, abscedo, me amoveo, discedo, abeo. *Virg. A.* 12, 290. Tyrrhenum Aulesten Adverso proterret equo: ruit ille recedens, Et miser oppositis a tergo involvitur aris In caput. *Cic. Planc.* 6. Undae maris accedunt et recedunt. *Id. Rosc. Am.* 38. *f.* Cur mihi te offers, ac meis commodis officis? recede de medio. *Id. Phil.* 8, 7. Non modo illum e Gallia non discessisse, sed ne a Mutina quidem recessisse. *Pl. Mil.* 2, 4, 4. Ego abs te procul recedam. *Caes. B. C.* 2, 30. Censebant in castra Corneliana recedendum. *Hor. Sat.* 1, 1, 31. senes ut in otia tuta recedant. *Pl. Rud.* 3, 5, 7. Jube dum recedere istos ambo huc. *Id. Bacch.* 4, 1, 7. Recede hinc dierecte. *Id. Poen.* 3, 2, 34. Pone nos recede. *Id. Amph.* 1, 1, 84. Nec recedit loco, quin statim rem gerat. *Lucr.* 4, 696. fluere, atque recedere rebus odores. *Ov. Met.* 9, 700. monuit, thalamoque recessit. *Hirt. B. G.* 8, 27. Ex eo loco cum copiis recedit. *Nep. Chabr.* 3. Recedere a conspectu suorum. *Virg. G.* 4, 191. Nec vero a stabulis, pluvia impendente, recedunt Longius. ℙ Absolute. *Petr. Sat.* 85. Forte cum in triclinio jaceremus, quia dies solemnis ludum arctaverat, pigritiamque recedendi imposuerat hilaritas longior, i. e. secedendi in suum quemque cubiculum. *Ov. Ib.* 239. Jamque recessurae viridi de stipite factas Admorunt oculis usque sub ora faces. ℙ Navigantibus recedere videntur loca, a quibus ipsi recedunt. *Virg. A.* 3, 72. Provehimur portu: terraeque urbesque recedunt. Adde *Ov. Met.* 11, 466., *Val. Fl.* 2, 8., *Sil.* 3, 157., *Stat. Th.* 1, 549. ℙ De iis, quae interiore, reductiore, a nobis remotiore loco sita sunt. *Virg. A.* 2, 300. secreta parentis Anchisae domus, arboribusque obtecta recessit. *Plin. ep.* 2, 17. *med.* Contra parietem medium zotheca perquam eleganter recedit. *Catull.* 64, 43. quacumque opulenta recessit Regia, *h. e.* quoscumque recessus et cubicula regia habuit. *Quint.* 2, 17. *med.* Pictor vi artis suae efficit, ut quaedam eminere in opere, quaedam recessisse credamus. *Plin. ep.* 3, 6. de signo senis simili: Pendent lacerti, papillae jacent, recessit venter. ℙ Huc pertinent illa *Plinii* 5, 12, 13. Syria, Palaestina vocatur, qua contingit Arabas: et qua recedit intus, Damascena. *Sen. Consol. ad Marc.* 18. Litora in portum recedentia; et *Plin.* 4, 10, 17. Macedonia ad Epiroticas gentes in solis occasum recedens; et 3, 10, 15. Magna Graecia in tres sinus recedens Ausonii maris. *Id.* 6, 8, 8. Gens Cappadocum longissime Ponticarum omnium introrsus recedens. ℙ De iis quae disjunguntur, et separantur. *Cels.* 8, 7. In aliis ossibus ex toto saepe fragmentum a fragmento recedit. *Lucan.* 8, 674. trunco cervix abscissa recessit. *Ov. Her.* 16, 153. Ante recessisset caput hoc cervice cruenta, Quam tu de thalamis abstraherere meis. *Id. Pont.* 2, 8, 65. Nam caput e nostra citius cervice recedet. *Plin.* 22, 8, 9. Recedentes ab ossibus carnes. *Id.* 19, 5, 23. Melopepones maturitatem adepti, quamquam non pendentes, statim a pediculo recedunt. ℙ Urbane et translate. *Virg. A.* 4, 704. omnis Dilapsus calor, atque in ventos vita recessit, *h. e.* abiit, evanuit. *Lucan.* 7, 688. spes nunquam implenda recessit, i. e. evanuit; et *Stat. Silv.* 3, 5, 55. sic nunquam corde recedit Nata tuo; et *Plin. ep.* 9, 5. A quo vitio tu longe recessisti. *Nep. Alc.* 8. Recedere a caritate patriae. *Lucan.* 9, 1056. a vera pietate. *Cic. Off.* 3, 4. *med.* ab officio. *Id. Quint.* 21. ab usitata consuetudine. *Id. Caecin.* 20. *f.* Ut longius a verbo recedamus, ab aequitate ne tantulum quidem. *Id. Rosc. Am.* 6. Recedere ab armis, i. e. deponere; et *Hirt. B. G.* 8, 40. ab oppugnatione. *Cic. Tusc.* 4, 17. *f.* et *Plin.* 29, 1, 5. a vita; et *Pl. Merc. prol.* 73. Postquam recesset vita patrio corpore, *h. e.* pater mortuus esset: *recesset*, syncope pro *recessisset.* *Claud. Cons. Mall. Theod.* 64. quodcumque recedit Litibus, incumbit studiis. ℙ Passive impersonaliter. *Neratius Dig.* 2, 14, 57. Ab emptione, venditione quin recedi possit, dubium non est. *Paul. ib.* 20, 6, 10. Si ex venditione recessum fuerit.

RĔCELLICLŪNAE. V. in v. sq.

RĔCELLO, is, a. 3. reclinare, ut *Festus* exponit, reflectere, retro movere, retrahere: a κέλλω, moveo. *Lucr.* 6, 572. de terrae motu: inclinatur enim, retroque recellit, Et recipit prolapsa suas se in pondere sedes. *Liv.* 24, 34. In eas naves, tollenone super muros eminente, ferrea manus firmae catenae illigata, cum injecta prorae esset, gravi libramento plumbi recellente ad solum, suspensa prora, navim in puppim statuebat. *Appul. Met.* 6. Pavidus, et repentina facie conterritus, totum corporis pondus in postremos poplites recello, arduaque cervice sublimiter elevata, etc. ℙ *Recellere nates* ἐν τῇ συνουσίᾳ, est ap. *eund. Met.* 10. Et ob id *recelliclunas*, vel *recelliclunias* dictas ajunt a *Plauto* ap. *Fest.* nescio quo loco, meretrices. Et afferunt quidem *Plauti* locum *Poen.* 1, 2, 53. An tibi vis inter istas versarier, etc., sed nullum ibi hujus vocis vestigium.

RĔCENS, entis, adj. νεαρὸς, nuper factus, qui nuper accidit, novus. Quomodo a *novus* differt, in ea voce dictum est. *Caes. B. G.* 1, 14. Quod si veteris contumeliae oblivisci vellet, num etiam recentium injuriarum memoriam deponere posset? *Cic. Tusc.* 4, 17. *med.* Aliter ferunt inveterata, aliter recentia. *Id. Mur.* 8. Non modo antiquis illis fortissimis viris, sed his recentibus. *Id. Verr.* 1, 2. Cum e provincia recens esset, invidiaque et infamia non recenti, sed vetere ac diuturna flagraret. *Caes. B. C.* 3, 96. Recentibus caespitibus tabernacula constrata; et *B. G.* 5, 47. *f.* Hostes recenti victoria efferri sciebat. *Varr. R. R.* 3, 12. de leporib.: Fit saepe, cum habent catulos recentes, alios ut in ventre habere reperiantur; et *ib.* 2, 8. Pullum asininum a partu recentem subjiciunt equae. *Virg. A.* 6, 450. recens a vulnere Dido. *Cic. N. D.* 2, 2. *med.* Apud Regillum, bello Latinorum, in nostra acie Castor et Pollux ex equis pugnare visi sunt: et recentiore memoria iidem Persen victum nunciaverunt. *Id. Att.* 8, 15. Recentissima tua est epistola calendis data. *Ov. A. Am.* 3, 627. Lac recens. *Id. Fast.* 5, 123. Recentes herbae; et *ib.* 4, 346. Recens flos. *Virg. A.* 6, 674. prata recentia rivis; et *ib.* 1, 421. recentia serta. *Prop.* 4, 6, 7. Recentes arae, *h. e.* recentibus herbis ac floribus ornatae. *Val. Fl.* 6, 455. Hinc Veneris thala-

mos, semperque recentia sertis Tecta petit. *Ov. Her.* 13, 145. ferens dominae mandata recentia secum. *Id. Met.* 8, 488. et *Sen. Herc. Fur.* 722. Recentes animae, *h. e.* quae modo a corporibus sejunctae, ad Inferos descenderunt. Adde *Ov. Met.* 15, 846. ¶ Recens ab aliqua re. *Cic. N. D.* 3, 5. Tyndaridae, quos Homerus, qui recens ab illorum aetate fuit, sepultos esse dicit Lacedaemone. *Sen. ep.* 90. *f.* Non tamen negaverim, fuisse alti spiritus viros, et, ut ita dicam, a Diis recentes, *h. e.* ab illis conditos, non propagatos ab aliis hominibus. *Id. Prov.* 3. Inter multa magnifica Demetrii nostri et haec vox est, a qua recens sum: sonat adhuc, et vibrat in auribus meis. [*Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 2, 1. *f.* Tu prior lege: et siquis insit barbarismus; tu, qui a Graecis litteris recentior es, corrige. *F.*] ¶ *Recenti re*, dum adhuc res, aut negotium recens est. *Pl. Trin.* 4, 3, 8. Recipe te, et recurre petere, re recenti. *Cic. Verr.* 2, 1, 53. Mustius dixisset, si viveret: sed pro Mustio, recenti re, de Mustio auditum dixit L. Domitius; et *ib.* 39. *f.* Datam quidem esse pecuniam, inter omnes, recenti negotio, facile constabat. ¶ *Recens aqua*, recenter hausta, atque adeo frigida. *Ov. Pont.* 3, 4, 56. Illa recens pota est, nostra tepescit aqua. *Colum.* 9, 14. *med.* Quam recentissimi rigoris aqua infusa. *Lucr.* 2, 319. herbae gemmantes rore recenti. ¶ Item fluens, quia semper nova supervenit. *Colum.* 8, 17. *med.* Modus ille aquae jacentis infra libram maris, non aliter exprimitur, quam si major recentis freti vis incesserit. ¶ *Recens vinum* est novum, et *veteri* opponitur ap. *Scrib. Comp.* 271. Hinc *novum* opponit *veteri* etiam *Cic. Brut.* 83. ¶ *Recens mustum* appellatur, quod ita servatur, ut dulce semper tanquam recens permaneat. *Colum.* 12, 29. V. RECENTARIUS. ¶ *Recens sauguis*, modo effluens. *Catull.* 63, 7. recente terrae sola sanguine mane maculans. ¶ *Recens sol*, oriens. *Pers.* 5, 54. Mercibus hic Italis mutat sub sole recenti Rugosum piper, *h. e.* in regione orientali. ¶ *Recens toga* ap. *eund.* 1, 15. est nova. ¶ *Recens locus*, ubi quid modo factum est. *Virg. A.* 9, 455. tepidaque recentem Caede locum. Alii leg. *tepidumque recenti Caede locum:* teste *Servio.* [*V. *Heyn.*] ¶ *Recens*, viribus integer, quasi qui recenter ad laborem accedit. *Caes. B. G.* 5, 16. et *ib.* 7, 25. Integri et recentes defatigatis succedebant. *Id. ib.* 7, 48. *extr.* Spatio pugnae defatigati non facile recentes atque integros sustinebant. *Hirt. B. Afr.* 78. *med.* Sauciis ac defatigatis integros recentioribusque viribus equites subministrare. *Ov. Met.* 2, 63. (et *Liv.* 38, 25. *f.*) Ardua prima via est, et qua vix mane recentes Enitantur equi. *Liv.* 21, 52. Consul alter proelio et vulnere suo minutus, trahi rem malebat: recentis animi alter, eoque ferocior, nullam dilationem patiebatur. *Plin. Pan.* 23. *med.* Quae circumstantium gaudia! quam recens clamor! *h. e.* vigens et fortis, et recentibus viribus editus. ¶ *Recens in dolore*, qui nuper dolere coepit, et novus in dolore est. *Tac. A.* 3, 1. *extr.* Et omissa praepos. Recens dolore et ira, *Id. ib.* 1, 41. *extr.* [*Plura v. ap. *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 400. In loco, quem laudat *ib.*, *Auct.* ad *Her.* 2, 7, 10. quod alius alio recentior sit in dolore: *cdd.* aliq. *Lallemand.* exhib. *reticentior:* quod profecto nobis cum *Orell.* longe praeferendum videtur.] ¶ *Recentiores*, auctores, scriptores, qui nuper scripserunt. *Cic. Fin.* 2, 26. Attulisti aliud humanius horum recentiorum: scil. philosophorum. *Plin.* 4, 16, 30. Glessariae, quas Electridas Graeci recentiores appellavere. *Id.* 28, 17, 72. Recentiores cinerem ejus ex aqua bibunt. ¶ *In recenti*, in recenti tempore. *Modest. Dig.* 48, 19, 25. Non eo modo puniendos eos, qui longo tempore in reatu agunt, quo eos, qui in recentem sententiam recipiunt. *Ulp. ib.* 42, 6, 15. In recenti addita hereditate. ¶ *Recens* adverbii ritu, recenter, modo, nuper, *νέον*. *Lucr.* 2, 416. cum scena croco Cilici perfusa recens est. *Pl. Cist.* 1, 2, 16. Puerum alicunde ut reperirem sibi recens natum. *Sall. fragm.* ap. *Serv.* ad *G.* 2, 155. Coria recens detracta. *Suet. Tib.* 1. Romam recens conditam commigravit. *Tac. H.* 2, 10. Recens censuerant patres, ut, etc. [*Ita maxime ponitur a *Tacito.* V. *A.* 4, 5. 6, 10. 12, 27. Adde *Liv.* 2, 22, 4. ubi v. *Drakenb.* ¶ Permutantur *recens*, *repens*, *tepens.* V. *intpp.* ad *Curt.* 4, 6, 19. *ed. Snakenb.*]

RĔCENSĔO, es, sui, situm, a. 2. *ἐπιλέγομαι, ἐξαριθμέω*, recognosco, summam totius multitudinis per numeros colligo. *Virg. A.* 6, 681. omnemque suorum Forte recensebat numerum, carosque nepotes, Fataque, fortunasque virum, moresque, manusque. *Caes. B. G.* 7, 76. Coactis equitum octo millibus, et peditum circiter ducentis quadraginta. Haec in Aeduorum finibus recensebantur, numerusque inibatur. *Liv.* 1, 16. Cum ad exercitum recensendum concionem haberet. *Id.* 26, 49. Acceptis nominibus civitatum, recensuit captivos, quot cujusque populi essent. *Colum.* 12, 3. *med.* Tonsuris interesse, et vellera ad numerum pecoris recensere; et 11, 1. *med.* Vestem servitiorum, et ferramenta bis singulis mensibus recensere. *Ov. Met.* 13, 932. Recensere captivos ordine pisces. *Id. Fast.* 3, 575. Signa recensuerat bis sol sua, tertius ibat Annus. ¶ Sumitur et pro retrectare, emendare. *Gell.* 17, 10. Quae procrastinata sunt ab eo, ut post recenserentur. ¶ Item pro meditari, considerare, examinare. *Stat. Silv.* 5, 3, 20. Fulgentesque plagas, rerumque elementa recenses. ¶ Item pro narrare. *Plin. ep.* 1, 8. *f.* Quod magnificum referente alio fuisset, ipso, qui gesserat, recensente vanescit. *Ov. Her.* 9, 105. I nunc, tolle animos et fortia facta recense. *Stat. Silv.* 4, 1, 29. Dinumera fastos, nec parva exempla recense.

RĔCENSĬO, onis, f. *κατάλεξις, ἀπαρίθμησις*, actus recensendi, recensus, et descriptio cujusvis multitudinis, ut populi in censu copiarum, etc. *Cic. Mil.* 27. Aedem Nympharum incendit, ut memoriam publicae recensionis, tabulis publicis (*censoriis*) impressam, exstingueret. *Suet. Caes.* 41. *f.* Ne qui novi coetus recensionis causa moveri possent.

RĔCENSĪTĬO, onis, f. *ἀπαρίθμησις*, recensio, recensus. *Ulp. Dig.* 10, 4, 3. *med.* Recensitione servorum facta.

RĔCENSĪTUS, a, um, part. a *recenseo*, idem ac recensus. *Suet. Caes.* 41. Instituit, quotannis in demortuorum locum ex iis, qui recensiti non essent, subsortitio a praetore fieret. *Claud. in Eutr.* 2, 60. Prisca recensitis evolvite saecula fastis. Ap. *Prud. Apoth.* 1069. es *recensetus.* Stirpe recenseta numerandus sanguinis heres. Opt. tamen editiones habent *recensita.*

RĔCENSUS, a, um, part. a *recenseo: καταλεχθεὶς*, iterum census, rursus numeratus, descriptus. *Suet. Vesp.* 9. Amplissimos ordines supplevit, recenso senatu et equite. Alii leg. *recensito.* *Tert. adv. Marc.* 4, 5. *med.* Ordo episcoporum ad originem recensus.

RĔCENSUS, us, m. idem ac recensio. *Suet. Caes.* 41. Recensum populi nec more, nec loco solito, sed vicatim per dominos insularum egit. [*Hic et *Caes.* 41. plebis recensio ob largitionem frumentariam intelligenda, non census totius populi. V. *B. Crus.* ad *Caes.* 41.] *Tert. Anim.* 58. Vitae recensus. Adde *Epit. Livii* 115., ubi alii leg. *censum.*

[RĔCENTĀRĬA, ae, f. *Gloss. Philox.* Recentaria, *νεαροφόρος*, *h. e.* quae vinum recentatum fert, seu vendit. V. v. sq. *F.*]

[RĔCENTĀRĬUS, ii, m. qui vendit vinum recentatum, *h. e.* nive refrigeratum, de quo ita *Alex. Trallian.* 11, 1. *n.* 17. *Τῶν δὲ προπομάτων ἀπεχέσθωσαν ποδαγρικοὶ· εἰ δὲ ἄρα ἡδέως ἔχοιεν, λαμβανέτωσαν ἢ ῥοσάτου, ἢ ἀψινθάτου, ψυχρίζοντες ὡσαύτως, καθάπερ εἰώθασι ποιεῖν οἱ Ῥωμαῖοι τὸ καλούμενον ῥαικεντάτον.* Hujusmodi vinum esse videtur, quod simili voce nunc Itali *razzente* vel *piccante* vocant; minime vero quod *recens mustum* Romani appellabant (V. RECENS): cum ex allato *Alex. Tralliani* loco appareat, podagricis non dulcia vina, sed austera, quale est rosatum, et absinthites, commendata fuisse. *Inscr.* Christiana paucis abhinc annis Mediolani reperta, edita vero a *Jo. Labusio* in *Monum. epigraf. Ambros.* p. 35. *n.* 8. B. ☧ M. Hic positus Epolitus, qui vixit An. P. M. LXXXV. M. V. D. XV., filius ejus recentarius dolens posuit contra votum: Dep. X. Kal. Dec. *F.*]

[RĔCENTĀTUS, a, um, part. a *recento:* recens factus. V. v. praec. *F.*]

RĔCENTER, adv. *νεωστὶ*, nuper, recens. *Pall.* 1, 26. Turdi recenter capti. *Id.* 5, 4. *f.* Recenter lecta poma. *Just.* 30, 4. Res recentissime gestae. *Plin.* 18, 23, 53. Quam recentissime stercorato solo.

RĔCENTO, as, a. 1. *ἀνανεόω*, renovo: a recens. *Non.* 2, 751. Recentari nove positum pro renovari, quod est Graece *ἀνανεοῦσθαι.* Cn. Mattius: Jam jam albicascit Phoebus, et recentatur Commune lumen omnibus, voluptasque. Citat et *Gellius* 15, 25.

[RĔCENTŌRĬCUS, a, um, adj. qui recens excultus est, ut Recentoricus ager Siciliensis, *h. e.* ager publicus populi Romani, in Sicilia ap. *Cic. Agr.* 1, 4. et *ib.* 2, 21. *F.*]

RĔCEPTĂCŬLUM, i, n. *ἐκδοχεῖον*, quicquid rem aliquam in se recipit. *Cic. N. D.* 2, 54. Sed cum alvi natura subjecta stomacho cibi et potionis sit receptaculum. *Vitr.* 8, 7. Collocentur in castello tres fistulae intra receptacula conjuncta; uti cum abundaverit ab extremis, in medium receptaculum (*aqua*) redundet. [*Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 286. Mania M. F. Celerina receptaculum aquae inchoatum ab Amarantho liberto suo consummavit. *F.*] *Plin.* 10, 33, 51. Perdices spina et frutice sic muniunt receptaculum, ut contra feras abunde vallentur. *Tac. G.* 16. Subterranei specus suffugium hiemi, et receptaculum frugibus. ¶ Interdum idem est quod perfugium, id est locus, in quem quis re recipit, ut a vi, aut injuria tutus sit. *Caes. B. G.* 7, 14. Ne suis sint ad detrectandam militiam receptacula. *Cic. Pis.* 5. Receptaculum veterum Catilinae militum; [*Plura v. ap. *Schütz.* in *cl. Cic.*] et *Tac. A.* 14, 29. Insula incolis valida, et receptaculum perfugarum. *Id. G.* 46. Nec aliud infantibus ferarum imbriumque suffugium, quam ut in aliquo ramorum nexu contegantur: huc redeunt juvenes, hoc senum receptaculum. Adde *Liv.* 8, 11.

RĔCEPTĀTĬO, onis, f. actus recipiendi. *Ammian.* 20, 11. *med.* Receptatio spiritus. Alii rectius leg. *reciprocatio.*

RĔCEPTĀTOR, oris, m. *ὑποδέκτης, ἀνάδοχος*, qui receptat: et saepe in malam partem accipitur de iis, qui latrones ac fures, eorumque furta, aut receptant et defendunt. *Cic. Mil.* 19. Ille lat occultator et receptator locus. *Flor.* 3, 10. R receptator hostium atque defensor. *Ulp. Di* 9, 3. Non tantum qui rapuit, verum is quoqu recepit, tenetur: quia receptatores non minus quunt, quam aggressores. *Torrent.* habet *rece* Adde *Marc. ib.* 47. *tit.* 16. qui est *De receptat* *l.* 1. et *Paul. ib.* 1, 15, 3., quib. etiam loci *loand.* habet *receptores.* V. RECEPTOR.

RĔCEPTĬBĬLIS, e, adj. qui recipi potest. *gust. Trin.* 15, 13. *f.* Nostra scientia amissibil et receptibilis.

RĔCEPTĬCĬUS, a, um, adj. *ἐξαίρετος*, excep quicquid in venditione, aut quavis alia alien excipimus, et nobis reservamus, ut *receptici vus*, qui est proprius nuptae mulieris, quem il reservavit, cum dotem marito daret; quem ve cum dote in mariti potestatem dedit, *dotalis* tur. Quoties enim mulier in danda viro dote qua ex suis bonis retinet, nec ea ad virum tra tit, recipere ea dicitur. *Cato* ap. *Gell.* 17, irata facta est, servum recepticium sectari, flagitare virum jubet (est qui leg. *receptivum* *Verrius Fl.* intelligit servum nequam et nulli qui cum venum esset datus, redhibitus ob aliq tium, receptusque sit: eodemque modo explic *stus.* Sed *Gell.* priorem interpretationem de cui adde *Non.* 1, 267. ¶ *Dos recepticia* est, quis in mortem mulieris a marito stipulatur, *jus* docet *Dig.* 39, 6, 31. §. 2. Adde *Ulp. R* *tit.* 6. §. 5.

RĔCEPTĬO, onis, f. *ἔκδεξις*, actus recipiend *As.* 5, 2, 70. Quid tibi huc receptio ad te est virum! *h. e.* quare recipis ad te virum meum? est illud *Curc.* 5, 2, 27. Quid istum tibi tactio e *Truc.* 2, 2, 3. Quid tibi ad hasce accessio est

RĔCEPTO, as, avi, atum, a. 1. frequent. *pio: ὑποδέχομαι*, saepe recipio: et saepe in partem. *Ter. Hec.* 5, 1, 16. Meum receptas ad te. *Tac. A.* 3, 60. Eodem subsidio obaera versum creditores, suspectique capitalium cri receptabantur. ¶ In bonam *receptare se*, se re. *Ter. Heaut.* 5, 2, 14. Ibi tuae stultitiae erit praesidium, Clitipho, victus, vestitus, tectum te receptes. ¶ Universim *Virg. G.* Frigida Saturni sese quo stella receptet, *h* quod signum se recipiat. *Id. A.* 10, 383. hast receptat Ossibus haerentem, *h. e.* ad se recip vellit, retrahit ex vulnere. Ubi *Serv.*: Ideo fr tativo usus est, quia ossibus inhaerentem hast cile avellere minime poterat. Et expressit quandam et molitionem extrahentis. Ergo *r* est, frequenti concussione divellit. *Lucr.* 2 quod missum est ex aetheris oris, Id rursun rellatum templa receptant. *Lucan.* 7, 810. Natura receptat Cuncta sinu. Rursus *Lucr.* Tum quasi vacillans primum consurgit et Paulatim redit in sensus, animamque receptat resumit, recipit. ¶ Receptare se. *Pers.* 6, bernatque meum mare, qua latus ingens Dant li, et multa litus se valle receptat, i. e. rece Usurpatur etiam pro simplici *recipio.* *Aurel.* *Epitom.* 35. Romanum orbem triennio ab in bus receptavit.

RĔCEPTOR, oris, m. idem qui receptator. *A.* 4, 23. Erat illi praedarum receptor, ac populandi rex Garamantum. *Ulp. Dig.* 1, 1 Fures conquirere, receptoresque eorum co *Callistrat. ib.* 47, 14, 3. Receptores abigeorum. *Sentent. rec.* 5, 3, 4. Receptores aggressorum, que latronum eadem poena afficiuntur, qua i trones. V. RECEPTATOR. ¶ Item recup *ἀναλαμβάνων.* *Vopisc. Aurel.* 26. Aurelianus Ir ceptor Orientis.

RĔCEPTŌRĬUS, a, um, adj. ad recipiendum ut Receptorius locus, ap. *Tert. Resurr. carn.* 2 ¶ *Receptorium* absolute, est locus, quo se qui pit. *Sidon. ep.* 5, 17. Nunciatum est, hora n te, progredi episcopum de receptorio.

RĔCEPTRIX, icis, f. quae recipit. *Cic. V* 4, 8. Tua, inquam, tua Messana, tuorum a scelerum, libidinum testis, praedarum ac fu receptrix. Adde *ib.* 7, 62.

RĔCEPTUM, i, n. *ἀναδεχθὲν*, pollicitum, p sum. *Cic. Phil.* 2, 32. Promissum et recept tervertit, ad seque transtulit. *Id. Verr.* 2, Satis est factum Siculis, satis officio ac neces ni, satis promisso nostro ac recepto. [*Grae bet: *promisso muneri ac recepto:* quae lectio menter quidem probatur *Orell.*, qui leg. *pr* *nostro ac muneri recepto.*]

RĔCEPTUS, a, um, part. a *recipio: ἐκδεδε* *Sen. Thyest.* 741. Pectore receptus ensis, in exstitit. *Ov. Pont.* 4, 4, 14. Verba aure re *Plin. Pan.* 56. Gestum consulatum mirer, an n ceptum? *Cic. Fin.* 2, 20. *f.* Sexagesimo anno libertatem receptam, i. e. recuperatam; et *Ca* *C.* 2, 32. Duos pulsos exercitus, duas recepta vincias. *Prop.* 4, 9, 38. Alciden terra recepta *h. e.* a monstris liberata, vindicata. *Nep. Th* Quo majore religione se receptum tueretur. *B. G.* 7, 78. Orabant, ut se in servitutem re

juvarent. *Hirt. B. Alex.* 32. Caesar in fidem tos consolatus, etc. *Cic. Rab. Post.* 8. Quem ntis inimicitiis receptum in gratiam summo stu-efenderim. *Caes. B. G.* 1, 5. Bojos receptos ad ios sibi adsciscunt. *Liv.* 4, 15. *f.* Romulus ab ortus, receptus ad Deos. *Ov. Pont.* 3, 5, 53. ne coelesti sede receptum Cum fortunatis suspi-esse Deis. *Id. Met.* 1, 41, Flumina recepta ma-*Id. Her.* 19, 135. et *Quint.* 3, 7. Receptus coelo. *Met.* 2, 529. in coelo. *Id. Trist.* 1, 1, 105. in rale. *Quint.* 8, 6. Tropi necessarii, atque in recepti. *Plin. ep.* 5, 21. *f.* et *ep.* 7, 17. Est no iniquum, sed usu receptum. *Tac. A.* 13, 10. e recepti sunt inter reos Carinas Celer, servo ante, aut Julius Densus. *Stat. Silv.* 4, 1, 9. s receptae, i. e. exauditae. *Virg. A.* 1, 182. fru-e receptas Et torrere parant flammis, et fran-saxo. *Plin.* 10, 26, 38. Gallinae Africae novis-in mensas receptae. ¶ *Receptus*, captus. *Liv.* 2. Anicius Scodra recepta, etc. *Caes. B. C.* 1, ecepto Asculo. *Flor.* 3, 9. Cypros recepta sine . Adde 4, 2. Est autem ubique sermo de locis, nunquam antea in potestate fuerant. ¶ *Rece-* saepe dicitur, quod est usu receptum, usita-in more positum, et probatum omnibus, νομι-ος. *Festus:* Receptus mos est, quem sua spon-itas alienum adscivit. *Quint.* 3, 7. *med.* Publi-cepta persuasio. *Tac. A.* 2, 85. More inter ve-recepto. *Plin.* 28, 2, 5, Quin et absentes tin-aurium praesentire sermones de se, receptum et *Tert. adv. Marc.* 4, 5. *med.* Auctoritas rece-; et *Solin. praef.* Scriptores receptissimi. ¶ *ptus*, promissus. *Cic. Verr.* 2, 5, 71. Receptum um persolvere. V. RECIPIO. ¶ Item exceptus, vatus. V. RECIPIO. ¶ [*Confund. *receptum* et *ptum*. V. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* p. 204. sq.]

CEPTUS, us, m. ἀποστροφή, ἀναχώρησις, actus iendi et subducendi se ex aliquo loco, v. gr. e a retro cedendo, et in castra redeundo. *Cic.* 13, 7. Extorqueri de manibus arma non pos-receptui signum, aut revocationem a bello au-non possumus. *Caes. B. C.* 3, 46. Caesar rece-suorum timens, crates ad extremum tumulum a hostem locari jussit; et *ib.* 69. *med.* Veriti ne stiis intercluderentur, cum extra et intus ho-haberent, eodem, quo venerant, receptui con-ant; et *ib.* 1, 46. Inter duas acies perequitans, nodiorem et tutiorem nostris receptum dat. *Id.* . 4, 33. Ita se collocant, ut si illi a multitudine um premantur, expeditum ad suos receptum ha-t. *Auct. B. Hisp.* 25. *f.* Nostros equites in re-adversarii cupidius sunt insecuti. *Stat. Th.* 2. Suadebatque fugam, et tutos in castra rece-*Liv.* 2, 62. Receptui signum dare. *Caes. B.* , 46. et *Cic. Phil.* 12, 3. *extr.* Receptui canere, tubae sonitu milites a proelio revocare: ἀνακα-αι. ¶ Translate. *Cic. Tusc.* 3, 15. *f.* A quibus cecinit receptui, impellit rursum et incitat, etc. cum avocavit mentem a cogitandis molestiis. *ep.* 3, 1. *f.* Hanc ego vitam voto et cogitatione umo, ut primum ratio aetatis receptui canere iserit, *h. e.* recedere a foro et rebus gerendis. *Met.* 1, 340. de tuba Tritonis: cecinit jussos in-receptus. *Id. Trist.* 4, 9, 31. Hoc quoque, volui, plus est: cane, Musa, receptus, *h. e.* , desine, finem fac. Sunt qui his *Ovidii* locis *ecessus:* quod minus placet. *Liv.* 4, 57. Si res et, libenter se daturum tempus iis fuisse ad re-m nimis pertinacis sententiae. ¶ Illa quoque lata sunt: *Caes. B. C.* 1, 1. Habere se quoque aesaris gratiam et amicitiam receptum; et *Liv.* Si poeniteat, tutum receptum ad expertam cle-iam fore; et 28, 25. *f.* Tutissimum a malis con-receptum. ¶ Ipse quoque locus, in quem se tuto recipit, *receptus* est. *Pomp.* ad *Dom. post* , 12. *l.* 8. *ad Att. med.* Neque ex omnibus oppi-ontrahere copias expedit, ne receptum amittam. *c.* ad *Cic. Fam.* 10, 11. Animadverti, nullum receptum Antonium habere, nisi in his parti-*Virg. A.* 11, 527. Planities ignota jacet, tuti-eceptus. *Solin.* 7. *f.* Perdices spineis fruticibus urculis receptus suos vestiunt, *h. e.* nidos. ¶ ptus et recursus maris *Eumenio Pan. Constant.* est accessus et recessus: [*Ebbe und Fluth.*] ¶ *ptus spiritus* est respiratio, ap. *Quint.* 11, 3. tus nec brevis sit, nec parum durabilis, nec in tu difficilis.

ÉCERNO, is, a. 3. iterum cerno. *Not. Tir.* p. ernit, recernit. *F.*]

CESSIM, adv. recedendo. *Pl. Cas.* 2, 8, 7. Re-n cedam ad parietem: imitabor nepam.

CESSIO, onis, f. idem ac recessus, vel receden-tus. *Vitr.* 1, 6. *med.* Ventus inclinationibus, et sionibus varietates mutatione flatus facit.

CESSUS, a, um, part. a *recedo*, recedens, remo-*Vitr.* 5, 8. Ampliorem habent orchestram Grae-t scenam recessiorem.

CESSUS, us, m. ἀναχώρησις, κατάδυσις, ἀπόστα-...κλινος, actus recedendi, abscessus, discessus. *Div.* 2, 14. *f.* Quid de marinis aestibus dicam? um accessus et recessus lunae motu gubernan-*Id. N. D.* 2, 12. *f.* Bestiis natura dedit acces-ad res salutares, a pestiferis recessum. *Caes. B. G.* 5, 42. *med.* Ut se sub ipso vallo constipaverant, recessum primis ultimi non dabant. *Plin.* 37, 6, 23. Arabicae gemmae excellunt candore circuli praelucido, neque in recessu gemmae, aut in dejectu ridente, sed in ipsis umbonibus nitente, *h. e.* neque cum submovendo longius recedit ab oculis; aut cum dejicitur, et deprimitur. ¶ Translate. *Cic. Fam.* 9, 14. *f.* Legi concionem tuam: nihil illa sapientius: ita pedetentim et gradatim tum accessus a te ad causam facti, tum recessus. [*Or.* 3, 26. Habeat tamen illa in dicendo admiratio, ac summa laus umbram aliquam aut recessum, quo magis id, quod erit illuminatum, exstare atque eminere videatur, i. e. sint loci aliqui in oratione magnifica vacui ab ornamentis et quasi figurarum troporumque coloribus: translatio a pictura facta.] ¶ Item locus recedens, et a visu remotior. *Ov. Met.* 10, 691. recessus Speluncae similis. *Id. ib.* 11, 592. longo spelunca recessu. *Plin.* 8, 33, 51. Chamaeleoni oculi in recessu cavo. *Id.* 5, 27, 28. Juxta mare Limyra cum amne: oppida Apyre, et Antiphellos: atque in recessu Phellus; et 3, 1, 1. Oceanus Europam recessibus crebris excavans; et *ib.* 11, 16. Sinus Tarentinus appellatur ab oppido Laconum in recessu hoc intimo sito. [*Vell.* 2, 32, 4. recessus omnes maris.] *Rut.* 1, 79. Te, Dea, te celebrat Romanus ubique recessus. *Petr. Sat.* 89. stipant graves Equi recessus Danai, et in volo latent, *h. e.* latebras, alvum. *Quint.* 1, 5. Graeci κοιλοστομίαν vocant, cum vox quasi in recessu oris auditur. ¶ Item solitudo, secessus. *Cic. Att.* 12, 26. Mihi solitudo, et recessus provincia est. ¶ Translate. *Id. Marcell.* 7. Cum in animis hominum tantae latebrae sint, et tanti recessus; et *Plin. ep.* 3, 3. Vita hominum altos recessus, magnasque latebras habet. *Quint.* 1, 4. Grammatica plus habet in recessu, quam fronte promittit. *Val. Max.* 3, 6. *n.* 1. Vegeta et strenua ingenia, quo plus recessus sumunt, hoc vehementiores impetus edunt, *h. e.* quo plus quietis et remissionis ab opere capiunt: ducta metaphora ab iis, qui, ut longius saliant, aliquot passus retro cedunt. ¶ *Recessui canere* simile est ac *receptui canere* ap. *Trebell. Gall.* 17. Saepe ad tibicinem processit, ad organum se recepit, cum processui et recessui cani juberet, *h. e.* procedebat in publicum, domumque redibat ad sonum tibicinis. ¶ [*Confund. *recessus* et *recursus*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 4, 514. 6, 40. 8, 767.]

RECHĂMUS, i, m. trochlea, lignum crassum, et in medio fissum excavatumque, in quod orbiculi cum suis axiculis includuntur: videtur esse ab inus. ῥηχαμὸς pro ῥηγμὸς, scissura, a ῥήγνυμι, frango; quia nempe lignum illud scinditur: huc fortasse spectat etiam ipsum Italorum vocabulum *taglia*, et aliud eorundem *ricámo*, in quo conficiendo telam, vel pannum ita mulieres acu pingunt, ut eosdem scindere videantur. *Vitr.* 10, 2. Alligatur in summo trochlea, quem etiam nonnulli rechamum dicunt. [*Emendavit h. l. *F.*]

RECHARMĬDO, as, a. 1. Charmidem me esse, nego. Verbum festive fictum a *Pl. Trin.* 4, 2, 135. V. CHARMIDES.

RĔCHEDIPNA. V. TRECHEDIPNA.

RĔCĬDĪVĀTUS, us, m. restitutio, renovatio rei, quae jam abiit, aut cecidit, instauratio. *Tert. Res. carn.* 18. Scripturae carnis recidivatum pollicentur. Adde *Anim.* 28.

RĔCĬDĪVUS, a, um, adj. ὑπότροπος, qui rursus recidit, seu recurrit. *Plin.* 30, 11, 30. Quo genere et recidivas *(febres)* frequenter abigi affirmant. *Cels.* 3, 4. *med.* Hippocrates, si alio die febris desisset, recidivam timere solitus est. *Juven.* 6, 363. velut exhausta recidivus pullulet arca Nummus. Alii rectius *redivivus*. *Virg. A.* 4, 344. Et recidiva manu posuissem Pergama victis, *h. e.* Trojam post suam eversionem rursus aedificassem. *Id. ib.* 10, 58. Dum Latium Teucri, recidivaque Pergama quaerunt. Ubi *Serv.:* renascentia. Tractus est autem hic sermo ab arboribus, quae sectae repullulant. Ergo illud solum *recidivum* dicitur, quod postea renascitur: unde modo *recidiva* Pergama dixit, quae renovantur ab his, qui superstites sunt Trojanis periclis. Haec *Servius*, qui videtur ducere a *caedo:* sed obstat secundae syllabae quantitas. Quare alii a *cado* ducunt, et interpretantur, quae bis cecidere: nam bis Troja eversa fuit, semel ab Hercule, iterum a Graecis. Sed haec interpretatio minime placet. [*V. *Heyn.* ad *Virg. A.* 4, 344. et 7, 322.] *Mela* 3, 6. Adeo agri fertiles, ut cum semel sata frumenta sint, subinde recidivis seminibus segetem novantibus, septem minimum messes ferant. Adde *Prud.* in *Symm.* 2, 820. *Sil.* 1, 106. Gens recidiva Phrygum Cadmeae stirpis alumnos Foederibus non aequa premit, *h. e.* Romani. Alii leg. *rediviva*, sed invitis *Heinsio* utroque, *Barth.*, *Gronov.* et aliis. *Auson. Grat. act.* 33. Quae bona praestas, efficis, ne caduca sint: quae mala adimis, prospicis, ne possint esse recidiva. ¶ Inter *recidivus*, et *redivivus*, hoc interest, inquit *Charis.* 1, 76. quod recidiva dicuntur, quae post casum; rediviva, quae post interitum resurgunt. ¶ [*Ubique fere in MSS. permutantur *recidivus* et *redivivus*. V. *intpp.* ad omnes locos a *Nostro* hic laud.]

RĔCĬDO, is, ĭdi, asum, n. 3. ἀναπίπτω, rursus cado: item simpliciter cado, devenio, convertor, redigor. *Cic. N. D.* 2, 26. Quia et recidant omnia in terras, et oriantur a terris. *Liv.* 36, 29. Aetolorum prava consilia, atque in ipsorum caput semper recidentia. *Id.* 24, 29. In graviorem morbum recidere. *Cic. Sext.* 69. in eandem fortunam. *Nep. Alc.* 7. in invidiam. *Cic. Rosc. Am.* 29. Omnem suspicionem in vosmetipsos recidere intelligas. *Id. Att.* 4, 16. *med.* Id ego puto, ut multa ejusdem, ad nihil recasurum. *Id. Sull.* 32. Quam cito illa omnia ex laetitia et voluptate ad luctum et lacrimas reciderunt! *Pl. Men.* 3, 2, 54. Omnes in te istaec recident contumeliae. *Ter. Hec. prol.* 2, 38. Nolite sinere, per vos artem musicam recidere ad paucos, *h. e.* redigi. (Adde *Plin.* 5, 2, 1.) *Caes. B. G.* 7, 1. Hunc casum ad ipsos recidere posse, demonstrant. *Colum.* 4, 3. *med.* Quod nisi fecerimus, omnis impensa in cassum recidat. *Cic. Rosc. Com.* 15. Quorsum recidat responsum tuum, non magnopere laboro; et *Liv.* 4, 2. Canulejos igitur, Iciliosque consules fore: ne id Juppiter opt. max. sineret, regiae majestatis imperium eo recidere. *Id.* 2, 7. Se superstitem gloriae suae ad crimen atque invidiam superesse, ex liberatore patriae ad Aquillios, Vitelliosque recidisse, *h. e.* Aquillium aut Vitellium aliquem patriae proditorem, creditum fuisse. *Tac. A.* 3, 59. Huc recidisse cuncta, ut, etc. Alii leg. *decidisse*. *Cic. Brut.* 91. *f.* Contentio nimia vocis reciderat, et quasi referbuerat oratio. [*Orell.* leg. *reciderat et quasi deferberat.* Illud, quod *Ellendt.* habet, *resederat* pro *reciderat*, ingeniose quidem factum dicit, quod usitatissimum in his *residere*, V. *Ellendt.*, non tamen ausus est recipere.] ¶ Pro redire, recurrere. *Plin.* 28, 16, 66. Quartanis excrementa felis adalligari jubent, et, ne recidant, non removeri septeno circuitu. (Hinc *recidive* Italorum.) *Cic. Div.* 1, 54. In agro ambulanti ramulum adductum, ut remissus esset, in oculum suum recidisse. [*Cajus. Instit.* (ed. *Goesch.*) 1. §. 127. In patris sui potestatem recasuri non sunt. *F.*] ¶ Prima syllaba a poetis interdum producitur. *Lucr.* 1, 1060. neque posse e terris in loca coeli Recidere inferiora magis, quam, etc. *Prop.* 4, 8, 44. Recidit inque suos mensa supina pedes. *Ov. Met.* 10, 18. In quem recidimus quidquid mortale creamur. Adde *ib.* 180. et 6, 212. et *Her.* 14, 46. et al., et *Lucr.* 5, 281. et *Phaedr.* 3, 18. *extr.*, quib. omnib. locis alii scribunt *reccidit*, ut *rettulit:* alii mutant in *decidit:* sed praestantiora MSS. priorem scripturam praeferunt, testib. et probantib. magnis viris *Gifan.*, *Heins.*, *Broukus.*, *Dausqu.* etc. V. dicta in RE. *V. *A. Maium* ad *Cic. de re publ.* 3, 7., ubi per duplicem *c* scriptum. *B. A.*

RĔCĪDO, is, īdi, isum, a. 3. ἀποκόπτω, reseco, abscindo, amputo: a *re* et *caedo*. *Cato R. R.* 2. Per ferias potuisse fossas tergeri, vepres recidi, hortum fodiri. *Ov. Met.* 13, 766. hirsutam falce recidere barbam. *Lucan.* 8, 677. Pompeji diro sacrum caput ense recidis. *Mart.* 1, 32. Quamprimum longas, Phoebe, recide comas. *Plin.* 10, 35, 52. Recidere ungues. *Id.* 17, 21, 35. *n.* 4. malleolos ad imum articulum. *Pall.* 11, 20. mala cydonia in brevissimas particulas. *Id.* 7, 2. mella, *h. e.* castrare alvearia, mella eximere. *Ov. Met.* 1, 190. immedicabile vulnus Ense recidendum, ne pars sincera trahatur. *Calpurn. Ecl.* 2, 45. novas ut carpere frondes Condiscant, primoque recidere gramina morsu. ¶ Translate. *Sen. Troad.* 1127. Hi stirpem hostium gaudent recidi. *Hor. A. P.* 446. versus Culpabit duros: incomptis allinet atrum Transverso calamo signum: ambitiosa recidet Ornamenta. *Quint.* 10, 5. *f.* Nimiam loquacitatem recidere. *Hor. Od.* 3, 24, 33. Quid tristes querimoniae, Si non supplicio culpa reciditur? *Id. Sat.* 1, 3, 121. cum dicas esse pares res Furta latrociniis, et magnis parva mineris Falce recisurum simili te, *h. e.* puniturum eadem poena magna et parva scelera. *Tac. A.* 3, 53. Quid enim primum prohibere, et priscum ad morem recidere aggrediar? *h. e.* resecare, tollere, et ad priscos mores reformare. [*Suet. Cal.* 44. Commoda emer. militiae ad sex millia summam recidit. Cf. *ib.* 55. *Plin. Pan.* 51, 2. magnum recidere aliquid et amputare ex his, quae Princeps tamquam necessaria reliquit: ubi v. *intpp.* Eleganter etiam de his exposuit *Gron.* in *observv.* 4, 16. p. 469. ed. *Fr.* ¶ Confund. *recidere* et *rescindere*. V. *Brem.* ad *Suet. Tib.* 34.]

RĔCINCTUS, a, um, part. a *recingo:* ἀπεζωσμένος, non cinctus, solutus, discinctus. *Virg. A.* 4, 518. Unum exuta pedem vinclis, in veste recincta. *Ov. Her.* 2, 116. zona recincta. *Id. Am.* 1, 5, 9. et *ib.* 3, 1, 51. tunica. ¶ Item cinctus, succinctus. *Val. Fl.* 8, 115. cum veste recincta Labitur ardenti Thaumantias obvia Phoebo.

RĔCINGO, is, nxi, nctum, a. 3. ἀποζωννύω, quod cinctum erat, solvo, revincio. *Ov. Met.* 4, 510. sumptumque recingitur anguem, *h. e.* deponit anguem, quo se antea velut cingulo praecinxerat. Antea enim dixerat *ib.* 482. tortoque incingitur angue. *Id. Met.* 1, 398. velantque caput, tunicasque recingunt. *Id. ib.* 5, 593. recingor, Molliaque impono salici velamina curvae, Nudaque mergor aquis. *Stat. Silv.* 1, 4, 75. Recingi ferrum.

RĔCĪNIĀTUS. V. RICINIATUS.

RĔCĪNIUM. V. RICINIUM.

RĔCĬNO, is, ui, a. 3. ἀναφωνέω, iterum, aut frequenter cano, aut dico. *Hor. Od.* 3, 27, 1. Impios parrae recinentis omen Ducat. *Id. Ep.* 1, 1, 55. haec

juvenes recinunt dictata, senesque. ¶ Item resono, cantu et voce respondeo, ut fit in echo. *Id. Od.* 1, 12, 3. cujus recinet jocosa Nomen imago. *Cic. Brut.* 46. Quod in vocibus nostrorum oratorum recinit quiddam et resonat urbanius. ¶ Item palinodiam canere. *Appul. de Deo Socrat.* Increpitu indignatum Amorem recinendo placasset.

RĔCIPĔRO, etc. V. RECUPERO.

RĔCIPIE ap. Cat. pro recipiam, ut alia ejusmodi complura. *Festus:* ubi alii rectius leg. *recipiem.*

RĔCIPĬO, is, ēpi, eptum, a. 3. ἀναλαμβάνω, rursum capio, rem depositam assumo: a *re*, et *capio.* *Liv.* 9, 1. Recipiant arma, quae per pactionem tradiderunt. *Mart.* 3, 40. Tun' magnus, quod das? immo ego, quod recipis, *h. e.* me reddente, iterum accipis. *Pl. Epid.* 2, 2, 20. et *Merc.* 3, 4, 16. Recipere anhelitum. Sic *Ter. Ad.* 3, 2, 26. animam; et *Liv.* 2, 50. *f.* animum a pavore. Sic 21, 5. *f.* Priusquam ex pavore reciperent animos. ¶ Item recupero. *Cic. Sen.* 4. Q. Maximus, qui Tarentum recepit. [**Id. Or.* 2, 67. Nunquam enim recepissem, nisi tu perdidisses.] *Quint.* 5, 10. *med.* Talenta centum credidit, et non recepit. *Id. decl.* 264. Num dubium est, quin recepturus suum creditor fuerit? *Liv.* 3, 63. Ibi suas res Romanus, populationibus agrorum amissas, recipit. [**Id.* 24, 3. ut antiquam frequentiam recipere vastam ac desertam bellis urbem paterentur. *Suet. Aug.* 21. potestatem fecit, quoties vellent, obsides recipiendi; et *Tib.* 9. recepit et signa, quae — ademerant Parthi.] ¶ Item capio, occupo. V. RECEPTUS, a, um. [**Brem.* ad *Nep. Alc.* 5, 6. videri sibi dicit, v. *recipere* proprium esse de iis, qui vel conditionibus factis vel sponte in ditionem alicujus veniant: quo putat accuratius posse explicari locos, in quibus *recipere* pro simpl. *capere* positum a VV. DD. perhib., eoque pertinere, quos coll. ad *Liv.* 49, 23.] ¶ Item retraho, reduco. *Virg. A.* 9, 347. Pectore in adverso totum cui cominus ensem Condidit assurgenti, et multa morte recepit. [**Hom. Il. N.* 574. οἱ ἐκ χροὸς ἔγχος ἀνεσπάσατο σὺν πολλῷ φόνῳ.] *Cels.* 7, 5. *n.* 2. Sagitta saepius ab altera parte, quam ex qua venit, recipienda est, *h. e.* extrahenda. *Virg. A.* 2, 525. recepit Ad sese, et sacra longaevum in sede locavit, *h. e.* revocavit, retraxit. ¶ *Recipere se*, eo proficisci, unde aliquando discesseris, redire, reverti. *Cic. Off.* 3, 10. *f.* Vas factus est alter ejus sistendi, ut, si ille non revertisset, moriendum esset ipsi; qui cum ad diem se recepisset, etc. *Id. Att.* 4, 15. Recipe te ad nos, ad quod tempus confirmasti. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 15. *f.* Si latro rursus in Italiam se recipere coeperit. *Cic. Att.* 5, 20. *med.* Ipse me Laodiceam recipiebam. *Id. Brut.* 92. Cum e Sicilia me recepissem. *Caes. B. G.* 4, 33. *f.* Ut per temonem percurrere, et in jugo insistere, et inde se in currus citissime recipere consueverint. [**Alia exempla haec sunto: Vell.* 2, 74, 1. *Suet. Aug.* 17. Quum Samum in hiberna se recepisset; *ib.* 78. a coena se in lecticulam recipiebat; et 90. ut in abditum et concam. locum se reciperet. *Dom.* 16. in cubiculum se recepit. *Tib.* 49. Antiochiam se receperat.] ¶ Pertinet ad rem militarem. *Caes. B. C.* 3, 45. *extr.* Si sine maximo detrimento legiones se recepissent inde, quo temere essent progressae. *Id. B. G.* 1, 25. Pedem referre, et, quod mons suberat, eo se recipere coeperunt; et *ib.* 5, 34. *extr.* Rursus se ad signa recipientes insequantur; et *ib.* 2, 19. Cum illi se identidem in silvas ad suos reciperent. *Nep. Ann.* 11. Fuga salutem petiit, quam consecutus non esset, nisi intra sua praesidia se recepisset. ¶ Et omisso *se*, *te*, *nos*, etc., quae tamen subintelliguntur. *Caes. B. G.* 1, 48. *f.* Si quo erat longius prodeundum, aut celerius recipiendum, tanta erat celeritas, ut, etc. [**Liv.* 10, 42. intentus recipiendo exercitui esse, i. e. reducendo. V. *Drak.* ad 39, 23.] *Pl. Merc.* 2, 4, 30. Ergo actutum face cum praeda recipias? *Id. Bacch.* 2, 3, 60. Quid denique agitis? *Chry.* rursum in portum recipimus. Adde *Rud.* 3, 6, 42. ¶ Translate. *Pl. As.* 2, 1, 7. Ad ingenium vetus versutum te recipis tuum. *Cic. Coel.* 12. Multos vidi, qui totam adolescentiam voluptatibus dedissent, emersisse aliquando, et se ad frugem bonam, ut dicitur, recepisse. *Varr. R. R.* 2, 5. *f.* Castrare (*vitulos*) non oportet ante bimatum, quod difficulter, si aliter feceris, se recipiunt; et *Caes. B. G.* 4, 34. Hostes constiterunt, nostri ex timore se receperunt; [*V. *Moeb.* ad 2, 12.] et *Cic. Somn. Scip.* 5. Quae cum intuerer stupens, ut me recepi, quid? hic, inquam, quis est? etc.; et *Plin. Pan.* 76. Fortasse imperator in senatu ad reverentiam ejus componebatur, ceterum egressus, statim se recipiebat in principem, *h. e.* redibat ad gravitatem et supercilium principis. [**Cic. Or.* 1, 59. Graeci tragoedi quum egerunt vocem sedentes ab acutissimo sono usque ad gravissimum sonum recipiunt, et quasi quodam modo colligunt.] ¶ Est etiam *recipio*, capio, accipio. *Pl. Rud.* 3, 3, 34. Te obsecramus, nos in custodiam tuam ut recipias, et tutere. *Cic. Agr.* 2, 33. *med.* Capua opportunissimam se praebuit ad exercitus ornandos, et tectis ac sedibus suis recipiendos. *Liv.* 27, 25. *med.* Eum ne quis urbe, tecto, mensa, lare reciperet. [**Ita saepissime Tac.* V. *Boettich. Lex. Tac.* p. 401.] *Phaedr.* 1, 18. Vir est hortatus, corpus lecto reciperet, *h. e.* reponeret, decumberet. *Cic. Arch.* 3. Luculli eum domum suam receperunt. [*Alii *in domum* etc. non improb. *Orell.*] *Id.* ad *Dolabell. post ep.* 14. *l.* 15. *ad Att. med.* et *Fam.* 13, 19. Recipere aliquem in fidem et necessitudinem suam. *Id. Phil.* 7, 5. *f.* aliquem in ordinem senatorium. *Id. Top.* 5. ad epulas. *Id. Rosc. Am.* 12. telum totum corpore. [*V. *Matth.* ad h. l.] *Id. Rosc. Com.* 8. Laborem quaestus recepit, quaestum laboris rejecit. *Id. Rosc. Am.* 39. Illum negligere oportet, qui mandarit, non illum, qui mandatum receperit. *Id. Att.* 9, 2. Recipere honorem ab aliquo. Plerique alii leg. *accipere;* et *ib.* 12, 37. A te heri duas epistolas recepi. Plerique alii leg. *accepi.* [*Ita utroque loco *Orell.* Ceterum de discrimine inter *recipere* et *accipere* cf. quae dicta sunt in h. v.] *Plin.* 4, 8, 15. Peneus accipit amnem Orcon, nec recipit, *h. e.* ei non admiscetur. *Auct. ad Her.* 4, 50. *med.* Recipere aliquem splendide; et *Agr.* 2, 23. Si qua pecunia ex novis vectigalibus recipiatur; et *Varr. R. R.* 3, 16. *med.* Recipere dena millia sestertia ex melle. [**Suet.* exempla collegit *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 662. Notandum: utroque modo dici, *recipere* cum praepos. *in* et *accus.* et *abl.* Laudat *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 6, 20. In parte recepta tori. *Ejusd. Met.* 2, 529. Sideraque, in coelo stupri mercede recepta, Pellite. *Liv.* 8, 26. Ex composito ab sociis in urbe receptus: ubi v. *Drak.* et *Auct. B. Hisp.* 4. in equis recipiuntur: ubi v. *Moeb.* Usitatior tamen est structura praepos. cum *accus.* V. *intpp.* ad *Ov. Her. l. l.* et *Oudend.* ad *Suet. Dom.* 14. ¶ Absolute dicitur h. s. de iis, qui ab exilio in patriam redeunt. *Vell.* 2, 45, 3. Neque post Numidici exilium aut reditum, quisquam aut expulsus invidiosius, aut receptus est laetius.] ¶ *Recipere hoc et illud* dicuntur medicamenta, quae ex variis speciebus componuntur. *Scrib. Comp.* 106. Antidotos recipit haec: stoechados, marrubii, χαμαίδρυος, etc. et *mox:* Quae et ipsa recipere debent tantum mellis, quantum satis erit ad comprehendenda et continenda ea. Adde *Comp.* 27. 28. 37. 52. etc. Hinc fortasse ortum habuit illud *Recipe*, quo medicorum filii in perscribendis medicamentis utuntur. ¶ *Recipere ferrum*, jubebantur gladiatores victi et jacentes, si missionem non impetrassent, quam amore vitae petebant. *Cic. Tusc.* 2, 17. *med.* Quis mediocris gladiator ingemuit? quis, cum decubuisset, ferrum recipere jussus collum contraxit? *Id. Sext.* 37. *extr.* Num repugnavit? num, ut gladiatoribus imperari solet, ferrum non recepit? *Sen. Tranqu.* 11. Vives diutius, et morieris expeditius, qui ferrum non subducta cervice, nec manibus oppositis, sed animose recipis. Adde *Cic. Rosc. Am.* 12. et V. *Sen. ep.* 7. [*V. *Cort.* ad *Lucan.* 2, 194.] ¶ Item capio, contineo. *Sen. Thyest.* 534. Recipit hoc regnum duos. *Vell.* 2, 97. Adolescens tot tantarumque virtutum, quot et quantas natura mortalis recipit. [*Repetit hanc ipsam loquendi formulam, paulum variatam 2, 2, 2. et 2, 104.] ¶ Item admitto. *Cic. Off.* 3, 11. Suadens, ut in urbe manerent, Xerxemque reciperent. *Liv.* 29, 24. Cunctationem res jam non ultra recipit. [**Cic. Off.* 3, 33, 119. Non recipit istam conjunctionem honestas: Gr. οὐκ ἐνδέχεται. V. *Beier. Vell.* 2, 130, 3. si mediocritas recipit hominum; et 52, 3. non recipit haec enarranda scripturae modus.] *Plin.* 22, 22, 43. Scolymon in cibos recipit Oriens, *h. e.* in cibis passim adhibet. *Id.* 7, 28, 29. Si recipiatur poetica fabulositas; et *Colum.* 12, 47. *med.* Haec oliva recipit quamcumque volueris condituram. ¶ Item in tutum reduco, eripio, libero. *Virg. A.* 6, 110. Illum ego per flammas, et mille sequentia tela Eripui his humeris, medioque ex hoste recepi. ¶ Item refugium praesto; ut *recipere servum*, abscondendi causa refugium ei praebere apud se. *Ulp. Dig.* 11, 3, 1. Et est proprie recipere, abscondendi causa refugium servo praestare vel in suo agro, vel in alieno loco, aedificiove. V. RECEPTOR. ¶ Item excipio, reservo: quod fit, cum quis venditis ceteris, sibi quippiam reservat. *Pl. Trin.* 1, 2, 157. Posticulum hoc recepit, cum aedes vendidit; et *Cato* ap. *Gell.* 17, 6. et *Non.* 1, 267. Mulier magnam dotem attulit: tum magnam pecuniam recipit, quam in viri potestatem non committit. V. RECEPTICIUS. *L. Crassus* ap. *Cic. Or.* 2, 55. *f.* Dicet, te, cum aedes venderes, ne in rutis quidem et caesis solium tibi paternum recepisse. *Cic. Top.* 26. *f.* Ut cum aedes fundumve vendiderint, rutis caesis receptis, concedant tamen aliquid, etc. *Cato R. R.* 149. Bobus domitis binis, canterio uni, cum emptor pascet, domino pascere recipitur: oleris, asparagis, lignis, aqua, itinere, actu, domini usioni recipitur. *Paulus* ap. *Labeon. Dig.* 19, 1, 53. Si cui in ea insula, quam vendidisti, gratis habitationem dederis, et sic receperis: Habitatoribus, aut in quam quisque diem conductum habet; parum caveris: nominatim enim de his recipi oportuit. [*Hanc significationem egregie illustrat *Gronov.* ad *Sen. Consol. ad Marc.* 10.] ¶ Item suscipio. *Cic. Rosc. Am.* 1. Quae me igitur res impulit, ut causam Sex. Roscii reciperem? *Id. Div. Verr.* 8. Ego in hoc judicio mihi Siculorum causam receptam, populi R. susceptam esse arbitror. Ubi *Ascon.* Suscipitur totum, recipitur pars: suscipitur quod principale est, recipitur quod hinc pendet: suscipitur solum aliquid propter se, recipitur etiam propter aliud. [*Differt t... recipere a suscipere hactenus, ut *recipere* ca... dicatur is, cui ea ab alio delata sit, *suscipere* qu... suapte sponte agere instituerit. V. *B. Crus. cl.* p. 662. ubi multa etiam alius, quam forensis exempla hanc differentiam probe confirmant. Saepe est polliceor, promitto. Est autem qui... amplius, quam *polliceor*, quia significat rei... tum et periculum in se suscipere. *Cic. Phil.* 5, ... Promitto, recipio, spondeo, C. Caesarem ... semper fore civem, qualis hodie sit. *Id. Att.* ... De aestate polliceris, vel potius recipis. *Id.* ... 6, 12. *med.* Pansa mihi non solum confirmavit... rum etiam recepit, se, etc. *Planc.* ad *Cic. Fa*... 21. Omnia ei petenti recepi, et ultro pollicitus... *Id. ib.* 7. Omnia me reipublicae praestitisse, ... et tua exhortatione excepi, et mea affirmation... recepi. *Cic. Fam.* 1, 9. *med.* Quid sibi is de n... cepisset, in memoriam redegit. *Liv.* 40, 35. *m*... neque de fide barbarorum quidquam recipere ... affirmare nobis potes. *Cic. Fam.* 11, 1. *med.* ... Cassio, et te si quid me velitis recipere, reci... *Id. Att.* 5, 17. Mihi diligentissime se, ut annui... mus, defensurum, receperat. *Id. Or.* 2, 24. I... est illa quidem magna offensio vel negligentia... sceptis rebus, vel perfidiae, receptis. *Liv.* 33, ... Si pax non impetrata ab senatu foret, obsid... cuniamque reddi Philippo, receptum est. ¶ In... locutio est *ad*, vel *in me recipio.* *Ter. Heaut.* ... 12. Ad me recipio: faciet. *Solin.* 21. Veri peri... ad me non recipio. *Cic. Fam.* 13, 10. *med.* S... tim promitto, in meque recipio, fore eum t... voluptati, et usui; et *ib.* 17. *f.* Spondeo, in m... recipio, eos esse Curii mores, ut, etc. ¶ *Re*... *fidem*, fidem dare, promittere, recipere. *Ci*... 2, 22. Sed fidem recepisse sibi et ipsum, et A... de me: hanc si ille non servaret, ita laturu... omnes intelligerent, etc. Sunt qui aliter leg. ... repugnante *Gronov.* ad *Sen. ep.* 54. *f.* ¶ *Re*... *in se periculum*, periculum praestare. *Ulp. Di*... 2, 13. Nisi periculum quoque in se artifex rec... ¶ *Recipere nomen alicujus*, dicitur praetor, ... ejus accusationem admittit, eumque inter re... merat. *Cic. Verr.* 2, 2, 38. *f.* Pacilius quidam ... dit: ait, si liceret, nomen absentis deferre se ... iste vero et licere, et fieri solere, et se recept... et *ib.* 42. Qui interfuerint, cum nomen absen... ciperetur. *Val. Max.* 3, 7. *n.* 9. Lex Memm... rum, qui reipublicae causa abessent, recipi n... vetabat. [*Cf. *Boettich. Lex. Tac.* p. 401.] ... *cepso* ἀρχαϊκῶς pro *recepero* habet *Catull.* 44, ... *Recipiem* pro *recipiam* V. v. praec. ¶ [*Co... *recipere* et *accipere.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 8 ... *intpp.* ad *Curt.* p. 153 *a.* et 546 *b. ed. Snakenb*...

RĔCIPRŎCĀTĬO, onis, f. παλινδρομία, retr... sus, ejusdem viae retrograda repetitio, acces... recessus. *Plin.* 9, 8, 9. Observata aestus re... catione. *Id.* 11, 24, 28. de araneorum telis: ... gitudo fili a culmine, ac rursus a terra pe... ipsum velox reciprocatio. *Id.* 8, 50, 76. de c... Solertiam ejus animalis Mucianus visam sibi ... dit in ponte praetenui, duabus obviis e diverso ... circumactum angustiae non caperent, nec re... cationem longitudo in exilitate caeca, torren... pido minaciter subterfluente; alteram decul... atque ita alteram proculcatae supergressam. ... *cumactus* est conversio corporis redeundi caus... *ciprocatio* est reditio per eandem viam non co... corpore, sed cessim et in tergum regrediendo. ... 14, 1. Errantium siderum reciprocatio, *h. e.* r... sio ad priorem locum coeli, unde discesseran... 20, 1. *med.* Reciprocatio talionum, *h. e.* poena... nis vicissim inflicta. [*Tert. ad Nat.* 1, 19. A... rum reciprocatio, *h. e.* μετεμψύχωσις. *F.*]

RĔCIPRŎCĀTUS, a, um, part. a *reciproc*... ciprocando ductus. *Arnob.* 2, 54. Auras acc... naribus, et per anhelitum reciprocatas re... *Prud.* περὶ στεφ. 10, 573. Per solis ignes jur... nostros dies Reciprocatis administrat circulis.

RĔCIPRŎCĀTUS, us, m. reciprocatio. E... *gust. de Gen. ad litt.* 11, 1. *extr.*

RĔCIPRŎCE, adv. reciprocando. *Varr. R*... 17. Posteaquam maritima flumina immisisset ... scinas, quae reciproce fluerent. Plerique al... *reciprocae*, quod improbandum; etenim non ... nae reciproce fluunt, sed flumina maritima a... aestus reciprocant.

RĔCIPRŎCĬCORNIS, e, adj. στρεψίκερως, ... habens in se reflexa. *Laberius* ap. *Tert. Pall.* ... arietem vocat reciprocicornem, et lanicutem, ... stitrahum.

[RĔCIPRŎCĬTAS, atis, f. idem ac recipr... *Not. Tir.* p. 52. Reciprocus, reciprocitas. *F.*

RĔCIPRŎCO, as, a. 1. ἀντιστρέφω, παλινδ... repeto, in contrariam partem reflecto, remitt... trogradior. *Sil.* 15, 226. Quas auget (*unda*... niens refluusque reciprocat aestus. [**Liv.* ... fretum ipsum Euripi non septies die temporibus ... reciprocat.] *Cic. N. D.* 3, 10. Quid Chalcidi... ripo in motu identidem reciprocando putas fie... se constantius? [*Cf. *Curt.* 9, 9, 20.] L... 58. Cum jam spiritum includeret ventus, nec r... care animam sineret. *Enn.* ap. *Non.* 2, 737

Rursus prorsus reciprocat fluctus feram, *h. e.*
lit et repellit. *Gell.* 17, 11. In eam fistulam,
uam spiritus reciprocatur, *h. e.* pulmonibus at-
tur, ac remittitur. *Id.* 9, 11. Manu telum re-
cans incedebat, *h. e.* subinde vibrans, ac retra-
Liv. 28, 30. Quinqueremem satis credens,
hensam rapido in freto, in adversum aestum
rocari non posse, *h. e.* pro arbitrio regi, et pro-
, aut regredi. ℙ Adhibetur etiam absolute
everti, redire. *Plin.* 2, 97, 99. Aestus maris
ere, et reciprocare, maxime mirum; et *ib.* 100.
us in Euboea septies die ac nocte reciprocans;
17, 14. Cur Veneris stella nunquam longius
I. partibus, Mercurius XXIII. a sole absce-
saepe citra eas ad solem reciprocent. *Id.* 9,
70. Arcens urinantes a reciprocando. ℙ Et
ve. *Id.* 4, 13, 27. Aestus semper e Ponto pro-
s, nunquam reciprocatur, *h. e.* nunquam Pon-
versus redit. ℙ Passive usurpatur interdum
nutua quadam consequentia a se invicem de-
re, quod philosophi dicunt converti, vel dici
nvertentiam. *Cic. Div.* 1, 6. Siquidem ista
ciprocantur, ut et si divinatio sit, Dii sint, et,
i sint, sit divinatio. ℙ Veteres usurparunt
ltro citroque poscere, teste *Festo*, quia procare
etere, quod et *Varr.* confirmat *L. L.* 6, 5. Sub-
Festus fragmenta duo ex *Pacuvio*, et *Plauto*,
et valde corrupta sunt, et utcumque legantur,
oscendi significationem pertinere non possunt.
. verba ita legit *Scal.* ad *Fest.* Quasi tolleno,
ilum Graecum reciproces plana via, *h. e.* eas,
leas; attollaris, et deprimaris. Sic *reciprocare*
m ap. *Tert. Cor. Mil.* 3. est impellere, et re-
re, in diversum alternis trahere, quod faciunt
gna secant.
CIPRŎCUS, a, um, adj. ἀντίστροφος, παλίν-
ς, in se rediens: quasi se *recipiens:* vel a *reci*,
e, et *proco*. V. INCITEGA. *Varr. L. L.* 6, 5.
Attium: Reciproca tendens nervo equino con-
Tela. Reciproca est, cum unde quid profectum,
eo. Haec *Varro*. Ideo autem *reciproca tela*
Attius, quia cum aptantur arcui, retrahuntur
um chorda patitur; dimissa in eam partem re-
, unde retrahebantur. ℙ Saepe dicitur de mari
ente ad litus, et in se recedente. *Sil.* 3, 59.
, immissis per caerula bigis, Fertque refert-
retum: sequiturque reciproca Thetys. *Plin.* 2,
9. Aestus maris paribus intervallis reciproci.
, 57, 83. Reciprocis amnibus siccatum litus.
6, 36, 66. Lacus maturius reciprocus, *h. e.* re-
in se, postquam exundavit. [**Tac. A.* 2, 97.
s maris paribus intervallis reciproci. Adde 1,
, 4. 16, 36. lacus maturius reciprocus.] ℙ
slate. *Plin.* 2, 44, 44. Concavi vallium sinus
entes inaequalitate ideo resultantem aera: quae
etiam voces multis in locis reciprocas facit
fine, i. e. mutuo resonantes, et respondentes.
quens de natura culicem formante, 11, 2, 1.
n vero perfodiendo tergori, quo spiculavit in-
! etc. ita reciproca geminavit arte, ut fodiendo
inatum pariter, sorbendoque fistulosum esset,
ut progredi perforando posset, et sanguinem
ad se trahere. *Hieron. ep.* 5. *n.* 1. Nascentes
tias foederemus reciprocis epistolis, *h. e.* mu-
Sic *Auson. ep.* 7. Cujus rei munus reciprocum
e colendo fastidisti. *Gell.* 20, 1. *med.* Recipro-
aliones, *h. e.* quae mutuo infliguntur. *Id.* 15,
ugnandi reciprocae vices, *h. e.* modo hac, mo-
a acie cedente, et rursus urgente, instar ma-
aestus reciprocantis. ℙ *Reciproca argumenta*
imis absurde quidam appellaverunt, quae Grae-
τιστρέφοντα, *h. e.* quae referri contra, converti-
ossunt in eum, a quo dicta sunt. *Gell.* 5, 10.,
estivum eorum exemplum affert. [*Disputat
c re *Ernest.* in *Lex. techn. lat. rhet.* p. 324. sq.]
ciproca pronomina apud grammaticos sunt *sui*,
se, et *suus*, *a*, *um*, quorum vis in ipsas per-
transit, de quibus est sermo, vel in res ab
possessas. *Prisc.* 12, 940. ℙ *Versus reci-*
sunt, qui si retro legantur, metrum servant,
rentes, ut ille ap. *Virg. A.* 1, 12. Musa mihi
s memora, quo numine laeso: et Nereides freta
errentes caerula tranant, Flamine confidens ut
s Icarium. Alia congerit *Diomed.* 3, 515. V.
URRO.
CĪSĀMENTUM, i, n. ἀπόκομμα, frustum exi-
, et veluti ramentum a re quapiam recisum.
34, 11, 26. de aerugine: Ocissime vero con-
t coronariorum recisamentis in acetum additis.
t. incerti *fragm.* ap. *A. Maium* in *praef.* ad *Cic.*
ep. p. XL. Ac duo recisamenta totius pyrami-
F.]
CĪSĬO, onis, f. ἀνατομή, actus recidendi. *Plin.*
, 11. Omnis rosa recisione atque ustione pro-
Ulp. Dig. 28, 5, 35. *med.* Si forte Falcidia
veniens recisionem esset legatorum factura.
eg. *rescissionem*.
CĪSUS, a, um, part. a *recīdo:* ἀποτετμημένος,
issus, decisus. *Hor. Od.* 3, 6, 40. Fustes re-
Virg. A. 12, 208. sceptrum ima de stirpe re-
n. *Claud. Rapt. Pros.* 3, 76. Laurus ima stirpe
a. *Ov. A. Am.* 3, 574. silva montanis jugis.
Fast. 3, 377. Ancile ab omni parte recisum. *Id.*
Met. 7 676. e silva hastile; et *ib.* 9, 71. caput. *Plin. ep.* 7, 27. *f.* Recisi capilli. *Flor.* 1, 10. Pons recisus. *Hor. Od.* 2, 18, 4. columnas ultima recisas Africa. *Petr. Sat.* 23. Deliaci manu recisi, *h. e.* exsecti, castrati. ℙ Translate. *Cic. Prov. cons.* 12. *f.* Nationes, quae numero hominum ac multitudine ipsa poterant in provincias nostras redundare, ita ab eodem esse partim recisas, partim repressas, ut, etc. *Claud. in Ruf.* 1, 56. vitiis a stirpe recisis. *Stat. Th.* 12, 309. scissis magnum Dea (*Luna*) nubibus orbem Protulit: expavere umbrae, fulgorque recisus Sideribus, *h. e.* deminutus, ademptus. [**Suet. Tib.* 34. mercedibus scenicorum recisis: ubi male alii *rescissis*. V. *Oudend.*] ℙ *Recisus* aliquando est brevis. *Callistrat. Dig.* 47, 21, 2. Possunt ad tempus, ut cujusque aetas patietur, relegari: et si junior, in longius; si senior, recisius. *Vell.* 2, 89. Quae fuerit magnificentia triumphorum ejus, ne in operis quidem justi materia, nedum hujus tam recisi, digne exprimi potest. [**Plin. ep.* 1, 20. quae latius dixerit, postea recisa ac purgata in unum librum coarctasse. ℙ Confund. *recisus* et *revulsus*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 2, 112.]

RĔCĬTĀTĬO, onis, f. ἀνάγνωσις, ἐπαγγελία, actus recitandi, pronunciatio, lectio. *Cic. Dom.* 9. Recitatio litterarum. *Id. Cluent.* 51. Crassus ita Brutum ultus est, ut eum recitationis suae poeniteret. *Auct. ad Her.* 2, 10. *f.* Cum haec erunt considerata, statim nostrae legis expositione, recitatione, collaudatione utemur, *h. e.* enumeratione, et allegatione exemplorum, et rerum judicatarum ad rem confirmandam. V. v. sq. ℙ De recitatione poematum, historiarum, orationum. *Plin. ep.* 1, 13. *f.* Possum scribere aliquid, quod non recitem, ne videar, quorum recitationibus affui, non auditor fuisse, sed creditor. *Id. ep.* 3, 15. Videor jam nunc posse rescribere, esse opus pulcrum: si modo mihi non imposuit recitatio tua: legis enim suavissime et peritissime. V. v. sq.

RĔCĬTĀTOR, oris, m. ἀναγνώστης, qui recitat. *Cic. Cluent.* 51. Tres et ipse excitavit recitatores cum singulis libellis. ℙ Proprie sic dicebantur, qui in judicio recitabant libellos, testimonia, et alia, quae allegabantur ab actoribus, ut liquet ex cit. *Cic.* loco, quem integrum lege. ℙ *Recitatores* dicti et poetae, aut oratores, qui in coetu amicorum, aut publice scripta sua recitabant. *Plin. ep.* 1, 13. Subinde sibi nunciari jubent, an jam recitator intraverit, an dixerit praefationem, an magna ex parte evolverit librum. V. *eund. ep.* 3, 18., *ep.* 5, 17. et *ep.* 7, 17. et *Auct. dial. de or.* 9., ubi multa de hoc more recitandi habentur: quae, et alia fere omnia huc pertinentia, collegit *Lipsius cent.* 2. *ad Belg. ep.* 48. *Sen. ep.* 95. Recitator historiam ingentem attulit, minutissime scriptam, arctissime plicatam; et magna parte perlecta, desinam, inquit, si vultis. Acclamatur, recita, recita, ab his, qui illum obmutescere illico cupiunt. *Hor. A. P.* 474. Indoctum, doctumque fugat recitator acerbus.

RĔCĬTĀTUS, a, um, part. a *recito:* pronunciatus, lectus. *Hor. Ep.* 2, 1, 222. Cum loca jam recitata revolvimus irrevocati. *Ov. Pont.* 1, 5, 57. ut recitata probentur Carmina. *Plin.* 7, 52, 53. Aperto testamento recitatus heres.

RĔCĬTO, as, avi, atum, a. 1. ἀναγινώσκω, est scripturam, vel orationem, vel aliud ejusmodi clara voce legere, ut alii audiant et intelligant; et proprie dicitur de iis, qui in causis libellos legunt, et testimonia: a *cito*, quod a *cieo*. *Cic. Verr.* 2, 2, 8. Quid ego nunc hic Sexti Pompeji Chlori testimonium recitem? *Id. Fam.* 10, 12. Cave, putes, ullas litteras unquam graviores, quam tuas, in senatu esse recitatas. *Id. Dom.* 32. Patrem tuum L. Philippus censor avunculum suum praeteriit in recitando senatu. *Id. Verr.* 2, 3, 10. *med.* Da quaeso, scribae: recitet ex codice. *Id. Cluent.* 48. *med.* Quod elogium recitasti de testamento Cn. Egnatii patris. *Id. Caecin.* 19. Testamento si recitatus heres esset pupillus. *Id. Planc.* 30. *f.* Recitetur oratio, quae propter rei magnitudinem dicta de scripto est; et *Quint.* 29. Postea recitavi edictum, quod aperte dominum de praedio detrudi vetat. *Suet. Aug.* 84. Ne periculum memoriae adiret, aut in ediscendo tempus absumeret, instituit recitare omnia. [**Liv.* 28, 30. censores senatum recitaverunt: scil. ex tabulis, in quibus senatum a se lectum scripserant: et 33, 11. ex scripto recitare.] ℙ Dicitur etiam de his, qui memoriter pronunciant. *Cels.* 3, 18. *med.* de phreneticis: Quin etiam recitare, si qua meminerunt, cogendi sunt. *Quint. decl.* 6, 8. de muliere caeca: At ista legem recitat, et in cadaver filii perorat. *Mart.* 9, 84. spectant, qui recitare solent, *h. e.* histriones. ℙ Mos fuit poetis quoque, et aliis postea scriptoribus, privatim in amicorum domibus lucubrationes suas legere, antequam ederentur, ut judicium atque censura de iis fieret, vel ostentandi ingenii gratia, qua de re V. RECITATOR. *Plin. ep.* 6, 15. *f.* Tam sollicite recitaturis providendum est, non solum ut sint ipsi sani, verum etiam ut sanos adhibeant. *Hor. Sat.* 1, 4, 73. Nec recitem quidquam, nisi amicis, idque coactus, Non ubivis, coramve quibuslibet, in medio qui Scripta foro recitent, sunt multi, quique lavantes. *Ov. Trist.* 4, 10, 45. Saepe suos solitus recitare Propertius ignes. *Juven.* 3, 8. mille pericula saevae Urbis, et Augusto recitantes mense poetas. ℙ Significat etiam iterum ciere, revocare. *Pelag. Vet.* 9. *med.* Item ad pilos recitandos.

RECLĀMĀTĬO, onis, f. ἀναβόησις, repetitus clamor. *Cic. Phil.* 4, 2. Praeclara et luculenta reclamatione vestra factum pulcherrimum Martialium comprobastis. *Id. ib.* 1. dixerat: Nunc multo sum erectior, quod vos quoque illum hostem tanto consensu, tantoque clamore approbavistis. ℙ Item clamor qui adversandi, aut improbandi gratia editur. *Appul. Apol.* Auditisne reclamationem omnium, qui adsunt? auditisne mendacii vestri damnationem?

RECLĀMĬTO, as, n. 1. frequent. a *reclamo*. *Cic. Rosc. Am.* 22. *f.* Reclamitat istiusmodi suspicionibus ipsa natura.

RECLĀMO, as, avi, atum, a. 1. ἀντιβοάω, ἀντιλέγω, contra clamo, clamore adversor, repugno. *Cic. Or.* 3, 50. *f.* In his si paulum modo offensum est, theatra tota reclamant. *Id. Phil.* 5, 8. Cum ejus promissis legiones fortissimae reclamassent. *Id. Fam.* 1, 2. Ejus orationi vehementer ab omnibus reclamatum est. *Lucr.* 1, 616. Cui quoniam ratio reclamat vera, negatque Credere posse animum, etc. *Plin. ep.* 3, 9. Cum mihi quidam e judicibus ipsis pro reo gratiosissimo reclamarent. [**Suet. Aug.* 37. et *Vit.* 15. cunctis reclamantibus, i. e. clamore obstrepentibus.] *Cic. Balb.* 5. Una voce omnes, ne is juraret, reclamasse. *Just.* 24, 2. *extr.* Reclamante Ptolemaeo filio, fraudem subesse, etc. ℙ *Phaedr.* 4, 17. Reclamant omnes, vindicandam injuriam, *h. e.* exclamant: vel iterum clamant, quia *ib.* fustibus propulerant, et primam illam injuriam vindicaverant. Pro exclamare est etiam in illo *Auson. Idyll.* 15, 19. Juturna reclamat: Quo vitam dedit aeternam? ℙ Idem est ac proclamo. *Paul. Dig.* 41, 2, 3. *med.* Si ex possessione servitutis in libertatem reclamaverit, et liberale judicium imploraverit. V. PROCLAMO. ℙ Interdum voco, vel iterum voco. *Val. Fl.* 3, 596. Rursus Hylan, et rursus Hylan per longa reclamat Avia. *Id.* 8, 172. In vacuos dant verba Notos, dominamque reclamant Nomine. ℙ Passive. *Quint.* 12, 1. *med.* Nunc de iis dicendum est, quae mihi quasi conspiratione quadam vulgi reclamari videntur, *h. e.* objici, opponi. ℙ Poetice est resonare. *Virg. G.* 3, 261. et scopulis illisa reclamant Aequora. *Stat. Th.* 3, 120. Fervet iter gemitu, et plangoribus arva reclamant. *Id. Silv.* 4, 5, 20. canenti Mutus ager domino reclamat.

RECLANGENS, entis, part. ab inus. *reclango*, contra aut valde clangens, resonans. *Ammian.* 17, 7. Et quoniam acclivitate collium aedes pleraeque vehebantur, aliae super alias concidebant, reclangentibus cunctis sonitu ruinarum immenso.

[RECLĪNĀTŌRĬUM, ii, n. ἀνάκλιτον, fulcrum dorsi, seu capitis in lectis, et sellis seu cathedris. *Isid. Or.* 19, 26. Fulcra sunt ornamenta lectorum, dicta, quod in iis fulcimur, id est sustinemur, vel quod toros fulciant, sive caput: quae reclinatoria vulgus appellat. *F.*]

RECLĪNĀTUS, a, um, part. a *reclino:* ἀνακλινθείς, retro inclinatus, jacens cubito innixus, recumbens, reclinis. *Caes. B. G.* 6, 26. de alcibus: His sunt arbores pro cubilibus: ad eas se applicant, atque ita paululum modo reclinatae quietem capiunt. *Sen. ep.* 36. *med.* Ut pro vallo vigilet, et ne pilo quidem incumbat: quia solet obrepere interim somnus in aliquod adminiculum reclinatis. *Hor. Od.* 2, 3, 6. Seu te in remoto gramine per dies Festos reclinatum bearis Interiore nota falerni. *Petr. fragm. Trag. Burm.* 39. Reclinatus in cubitum.

RECLĪNIS, e, adj. idem quod reclinatus, innixus, incumbens. [*V. *intpp.* ad *Sil.* 5, 470.] *Ov. Met.* 10, 558. Inque sinu juvenis posita cervice reclinis. Alii leg. *recumbens*, alii *renidens*. [**Gierig.*, q. v., habet *reclivis*.] *Mart.* 9, 92. Sic in gramine floreo reclinis. *Val. Fl.* 4, 535. Reclinis stratis. *Sen. Phoen.* 499. hastae. *Id. Hipp.* 385. sedis auratae toro. *Stat. Silv.* 4, 3, 69. Vulturnus pontis Caesarei reclinis arcu: pro *arcui*. *Tac. A.* 13, 16. Ille ut erat reclinis, et nescio similis; et *ib.* 14, 5. Aceronia super pedes cubitantis reclinis. V. RECLIVIS. *Sen. Herc. Oet.* 1643. Aeger reclini pectore immugit leo. ℙ Differunt *acclinis*, et *reclinis*, si vim vocum spectes: ille est in anteriorem partem flexus et innitens: hic in tergum, vel in latus reflexus. ℙ [*Saepe confund. a librariis *reclinis* et *reclivis*. V. *Drakenb.* ad *Sil.* 5, 470.]

RECLĪNO, as, avi, atum, a. 1. ἀνακλίνω, reflecto, recurvo. *Caes. B. G.* 6, 26. *extr.* Huc cum se ex consuetudine reclinaverint, infirmas arbores pondere affligunt, atque una ipsae concidunt. *Virg. A.* 12, 130. Defigunt tellure hastas, et scuta reclinant. *Cic.* in *Arat.* 417. At Cepheus caput, atque humeros, palmasque reclinat. *Plin.* 29, 3, 11. Candido ovorum in oculis et pili reclinantur. *Sen. Cons.* ad *Mart.* 2. Octavia Marcellum amisit, cui et avunculus et socer incumbere coeperat, in quem onus imperii reclinare. *Hor. Ep.* 17, 24. Nullum a labore me reclinat otium, *h. e.* levat, et reclinare me sinit. ℙ Item verto, inverto. *Stat. Th.* 9, 369. Scrutaturque manu galeas, et prona reclinat Corpora.

RECLĪNUS, a, um, adj. reclinis. *Vopisc. Firm.*

4. Incudem superpositum pectori, constanter aliis tundentibus, pertulit, cum ipse reclinus, ac resupinus, et curvatus in manus penderet potius, quam jaceret. Alii leg. *reclivus*, sed minus recte. **Auct. Itin. Alex.* (ed. *A. Maio*) 13 Reclinam comam. *B. A.* [**Drak.* ad *Sil.* 5, 470. ex Grammaticis inter composita ex *clivus* et *clino* hanc notat differentiam, ut hoc de homine, illud de loco dicatur. V. in RECLIVIS.]

RECLIVIS, e, adj. ἀνάκλιτος. *Pall.* 1, 6. *f.* Frumenta omnia maxime laetantur patenti campo, et soluto, et ad solem reclivi. *Id.* 7, 2. Vehiculi quadrata superficies tabulis munitur, quae forinsecus reclives, in summo reddant spatia largiora. Alii utroque loco *reclinis* leg., sed minus apte, quia *reclivis* de locis, *reclinis* de animantibus proprie dicitur: quod discrimen etiam inter *acclivis* et *acclinis* statuimus. Quare minus recte ii quoque faciunt, qui in locis *Mart.* et *Tac.*, quae in RECLINIS allata sunt, *reclivis* reponunt.

RECLUDO, is, usi, usum, a. 3. ἀνοίγω, quod clausum erat, aperio, resero: a *re* et *claudo*. *Pl. Most.* 4, 2, 27. Pergam pultare ostium: heus, reclude: heus Tranio, etiam aperis? *Id. Rud.* 2, 3, 82. Heus, ecquis in villa est? ecquis hoc recludit? ecquis prodit? *Id. Capt.* 4, 4, 10. Cellas refregit omnes, reclusitque armarium. *Ov. Met.* 8, 41. aeratas hosti recludere portas. *Virg. A.* 8, 243. Non secus ac si qua penitus vi terra dehiscens Infernas reseret sedes, et regna recludat, *h. e.* pandat, ostendatque; et *ib.* 10, 601. latebras animae, pectus mucrone recludit. *Ov. Met.* 7, 285. stricto Medea recludit Ense senis jugulum. *Virg. A.* 1, 362. Auxiliumque viae, veteres tellure recludit Thesauros, *h. e.* aperit, et promit; et *ib.* 4, 646. ensemque recludit, *h. e.* vagina eripit. *Id. G.* 2, 423. tellus cum dente recluditur unco, *h. e.* aratur, aut foditur. *Tac. A.* 2, 25. Recludere humum. ℙ Translate. *Vet. Poeta* ap. *Cic. N. D.* 3, 26. Quibus ego iram omnem recludam, atque illi perniciem dabo. *Hor. Od.* 3, 2, 21. Virtus, recludens immeritis mori Coelum, etc. *Id. ib.* 1, 24, 17. Mercurius non lenis precibus fata recludere, *h. e.* resolvere, atque aperire viam, qua vitae reddamur. *Id. Ep.* 1, 5, 16. Quid non ebrietas designat? operta recludit; et *Virg. G.* 2, 174. tibi res antiquae laudis et artis Ingredior, sanctos ausus recludere fontes. *Tac. H.* 2, 77. *f.* Aperiet et recludet contecta et tumescentia victricium partium vulnera bellum ipsum. *Id. A.* 6, 6. Si recludantur tyrannorum mentes, posse aspici laniatus et ictus. [*Adde *ib.* 16, 32. Avaritiam ac libidinem occultans; quae postquam pecunia reclusa sunt cet.] *Plin. ep.* 6, 31. Quid jucundius, quam principis justitiam, gravitatem, comitatem, in secessu quoque, ubi maxime recluduntur, inspicere? ℙ Adhibetur etiam pro claudere, et seorsum claudere, κατακλείω. *Stat. Silv.* 3, 4, 98. Sic ait, et speculum reclusit, imagine rapta. *Just.* 26, 1. *med.* Omnibus rebus exspoliatae in carcerem recluduntur. *Id.* 1, 9. *med.* Nec se ipsam scire, ait, nec ex alia posse cognoscere, quia singulae separatim recludantur. *Pall.* 4, 10. *f.* Ficus recentes in novo vase fictili, et a se separatas recludunt. *Tert. Idol.* 17. *extr.* Neminem vinciat, neminem recludat, aut torqueat, *h. e.* in carcere claudat. V. v. sq. ℙ [*Confund. *recludere* et *revellere*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 3, 154.]

RECLUSUS, a, um, part. a *recludo*: ἀνεῳχθείς, reseratus, apertus. *Hor. Ep.* 2, 1. 103. reclusa Mane domo vigilare, clienti promere jura. *Petr. Sat.* 16. Reclusaeque subito fores admiserunt intrantem. *Ov. Met.* 14, 776. arcis via reclusa. *Id. Her.* 8, 17. Stabulis reclusis armenta rapere. *Val. Fl.* 4, 231. reclusaque janua leti. *Quint.* 7, 2. *med.* Furtum in loco clauso, vel recluso; frequenti, vel solo. *Colum.* 6, 38. Suppuratio ferro reclusa linamentis curatur. *Stat. Silv.* 2, 4, 32. de psittaco: quo, Melior dilecte, recluso, Nunquam solus eras, *h. e.* aperta cavea emisso. *Virg. A.* 4, 63. pecudumque reclusis Pectoribus inhians, spirantia consulit exta; et *ib.* 9, 423. simul ense recluso Ibat in Euryalum. ℙ Aliquando est clausus. [*Rarius ita occurrit. V. *Ruhnk.* ad *Jul. Ruf.* 1. p. 225. *ed. Fr.* coll. *Duk.* ad *Flor.* 4, 12, 64. Cf. *Justin.* 1, 9, 16.] *Ammian.* 16, 10. Constantius, tanquam recluso Jani templo, stratisque hostibus cunctis, Romam visere gestiebat. *Justin. Instit. tit.* 3, 2. *f.* Cum satis absurdum erat, quod cognatis a praetore apertum est, hoc agnatis esse reclusum. V. RECLUDO.

RĔCOCTUS, a, um, part. a *recoquo*: ἀναπεφθείς, δίεφθος, iterum aut valde coctus. *Sen. ep.* 71. *med.* Lana quosdam colores semel ducit, quosdam, nisi saepius macerata et recocta, non perbibit. *Mart.* 11, 52. Velabrensi massa recocta foco, *h. e.* caseus, igni primum, deinde fumo coctus, quem Romae in Velabro cunctis praeferendum *Plin.* 11, 42, 97. laudat. *Flor.* 3, 20. E ferro ergastulorum recocto gladios ac tela fecerunt. *Stat. Silv.* 4, 9, 38. Vel passum psythiis suis recoctum, *h. e.* valde coctum sole in vite. Fit enim passum ex certo uvarum genere, diutius in vite sole adustarum, ut ait *Plin.* 14, 9, 11. *Virg. A.* 8, 624. leves ocreas electro auroque recocto; et *Plin.* 21, 14, 49. Candidissima fit cera, post insolationem etiamnum recocta. ℙ Translate. *Petr. fr.* ap. *Diomed.* 3, 517. Anus recocta vino, Trementibus labellis. *Catull.* 54, 5. Fuffecio seni recocto. *Hor. Sat.* 2, 5, 55. plerumque recoctus Scriba ex quinqueviro corvum deludet hiantem. Haec non una ratione explicantur ab interpretibus. *Senem recoctum* alii callidum intelligunt, et vafrum ex longa experientia et usu rerum: alii ebrietati deditum: alii repuerascentem (tanquam a Medea Aesonem renovatum, de qua *Val. Fl.* 6, 444. recoquit fessos aetate parentes) atque adeo juvenilibus amoribus deditum: alii denique firma valetudine, et, ut ait *Virg. A.* 6, 304. cruda viridique senectute. *Scriba recoctus* ab aliis uno aliquo ex dictis modis exponitur: ab aliis ex quinqueviro refectus scriba, *h. e.* qui prius quinquevir fuerit, deinde scriba.

RĔCOENO, as, n. 1. rursus coeno. *Macr. Sat.* 2, 13. Illud tamen memorabile, eum, quoad vixit, foris postea non recoenasse. Ita edit. veteres, et *Aldi*: aliae *coenasse*.

RĔCŌGĬTĀTĬO. V. IRRECOGITATIO.

RĔCŌGĬTĀTUS, us, m. cogitatio. *Tert. Anim.* 15. Deus recogitatus cordis in populo praevenit. Adde *Pall.* 6. et *Anim.* 7. *f.*

RĔCŌGĬTO, as, avi, a. 1. ἀναλογίζομαι, iterum, atque iterum cogito. *Cic. Q. Fr.* 2, 2. Sic tu mihi videris in Sardinia de forma Minutiana, et nominibus Pompejanis in otio recogitasse. *Pl. Capt. prol.* 51. Homunculi quanti sunt! cum recogito, etc. *Colum. praef.* 1. *med.* Saepe mecum retractans ac recogitans, quam turpi consensu deserta exoleverit disciplina ruris. [*V. *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* 1, 21. p. 132. *b. ed. Fr.*]

RĔCOGNĪTĬO, onis, f. ἀναγνώρισις, repetita agnitio, iterata ex intervallo cognitio, recordatio, vel commemoratio. *Cic. Verr.* 2, 4, 50. Qui tandem istius animus est nunc in recognitione scelerum suorum? *Plin.* 11, 30, 36. de formicis: Et quoniam ex diverso convehunt altera alterius ignara, certi dies ad recognitionem mutuam nundinis dantur. ℙ Item pro inspectione. *Colum.* 11, 1. *med.* Nam frequens recognitio nec impunitatis spem, nec peccandi locum praebet. *Liv.* 42, 19. Quia per recognitionem Postumii magna pars agri Campani, quem privati sine discrimine passim possederant, recuperata in publicum erat. *Suet. Claud.* 16. Recognitio equitum. [**Musterung*: Gr. ἐξέτασις τῶν ἱππέων. *Dio.* 55, 31.]

RĔCOGNĪTUS, a, um, part. a *recognosco*. *Cic. Verr.* 2, 2, 77. *med.* Haec omnia summa cura et diligentia recognita, et collata, et ab hominibus honestissimis obsignata sunt. ℙ Hinc *descriptum et recognitum*, formula est, qua significatur exemplum cum autographo rite collatum. *Cajus Dig.* 10, 2, 15. Si quae sunt cautiones hereditariae, eas judex curare debet, ut apud eum maneant, qui majore ex parte heres sit: ceteris descriptum et recognitum faciat, cautione interposita, ut, cum res exegerit, ipsae exhibeantur. *Inscr.* Vesbini Trajani Aug. liberti ap. *Grut.* 214. Descriptum et recognitum, factum in pronao aedis Martis ex commentario, quem jussit proferri Cuperius Hostilianus per T. Rustium Lysiponum scribam, in quo scriptum erat id, quod infra scriptum, etc. V. RECOGNOSCO. ℙ In exemplis militarium diplomatum fere semper legitur, ut ap. *Grut.* 573, 1. Descriptum et recognitum ex tabula aenea, quae fixa est in ara, vel ad aram gentis Juliae, vel alibi, etc.

RĔCOGNŌSCO, is, ovi, gnitum, a. 3. ἀναγινώσκω, rem olim cognitam denuo cognosco, agnosco, iterum intelligo, video, considero. *Cic. Verr.* 1, 5. *extr.* Neque enim mihi videtur haec multitudo, quae ad audiendum convenit, cognoscere ex me causam voluisse; sed ea, quae scit, mecum recognoscere. *Id. Dejot.* 2. Perturbat me, C. Caesar, etiam illud interdum: quod tamen, cum te penitus recognovi, timere desino. *Brut.* ad *Cic. ad Brut.* 1, 16. Verba tua recognosce, et aude negare, servientis adversus regem istas esse preces. *Ov. Fast.* 1, 7. Sacra recognosces annalibus eruta priscis. *Cass.* ad *Cic. Fam.* 12, 12. Legi tuas litteras, in quibus mirificum tuum erga me amorem recognovi. ℙ Item ad memoriam revoco, reminiscor. *Cic. Verr.* 2, 2, 6. *f.* Cum istius in quaestura fugam et furtum recognosceret. *Id. Cat.* 1, 3. Luce sunt clariora nobis tua consilia omnia: quae etiam mecum licet recognoscas. Meministine, etc.? et *ib.* 4. Recognosce tandem mecum illam superiorem noctem. *Id. Tusc.* 1, 24. Se non tum illa discere, sed reminiscendo recognoscere. *Id. Verr.* 2, 1, 12. Quae qualis fuerit, aut meministis, aut ex eo, quem sui similem produxit, recognoscere potestis. ℙ Item inspicere, videre, recensere. [*Gr. ἐξετάζειν. V. *B. Crus.* ad *Suet. Aug.* 37. et 38.] *Just.* 43, 4. *f.* Massilienses portas claudere, vigilias agere, stationem in muris observare, peregrinos recognoscere. *Colum.* 1, 8. *med.* Ergastuli mancipia recognoscere, ut explorent, an diligenter vincta sint; et *paulo post:* Vestem, manicas pedumque tegmina recognoscat. *Id.* 6, 23. Recognosci grex poterit, numerusque censeri. *Id.* 11, 1. *med.* Recognoscere instrumentum rusticum, et saepius inspicere ferramenta. *Just.* 3, 1. Recognituros et numerum militum, et in armis industriam singulorum. *Suet. Aug.* 38. Equitum turmas frequenter recognovit; et *Cal.* 27. Custodiarum seriem recognoscens. *Id. Ner.* 61. *f.* In recognoscendis custodiis. ℙ Rursus perlegere emendandi et retractandi causa. *Cic. Balb.* 5
Cn. Pompeji decretum, judicium, de consilii se
tia pronunciatum recognoscemus? *Plin. ep.* 4
Libellos legere et recognoscere. ℙ *Recognovi*
olim scriba publicus subscribebat, postquam e
plum cum autographo contulisset. In rescript
tonini Pii ap. *Spon. Miscell. antiqu.* p. 352. Resc
Recogn. Undevincesimus. *Rescripsi* est principi
scriptio: sequitur *Recognovit*, nempe *Undevi*
mus, quod est tabellionis nomen, qui Antonin
tentiam ex autographis litteris, ipsius permissu
scriptam se recognovisse testatur. V. RECOGNI

RĔCOGO, is, a. 3. rursus cogo. *Paul. Nol.*
35, 309. Si dubitas cineres in corpora posse
gi, etc.

RĔCOLLECTUS, a, um, part. a *recolligo*, r
collectus. *Sen. Apocoloc. f.* Cumque recollect
deret mittere talos, etc. *Just.* 42, 3. Reco
multitudine, quae amisso rege passim vagabat
ib. 5. *f.* Captivi ex Crassiano exercitu recollect
33, 2. Recollecto gladio, ad socios revertitur,
recepto, recuperato. Sic *Val. Fl.* 6, 254. Re
cta hasta; et *ib.* 423. Ipse recollectis audax
menus armis Desilit.

RĔCOLLĬGO, is, egi, ectum, a. 3. ἀναλέ
colligo, vel rursus colligo. *Colum.* 8, 5. Circ
cubilia, ut, quae nata sunt ova, recolligantu
tenturque quae quoque die sint edita. *Lucan.* 1
de fulmine: Dat stragem late, sparsosque rec
ignes. *Just.* 23, 4. Responso haruspicum adm
pater, parvulum recolligit, *h. e.* quem ante ex
rat, rursus tollit, et educat. *Plin. ep.* 4, 11
Cum in illud subterraneum cubiculum demitte
haesissetque descendenti stola, vertit se, ac r
git. *Id. ep.* 9, 13. *f.* Actionem meam, utcumq
tui, recollegi: addidi multa. ℙ Translate. *Ci*
1, 5. *med.* Etiam si cujus animus in te esset
sior, a me recolligi oportere, *h. e.* reconciliar
rum in amicitiam uniri. *Ov. Met.* 7, 215. Nunc
est succis, per quos renovata senectus In flore
deat, primosque recolligat annos, *h. e.* recipia
cuperet. *Id. ib* 9, 744. Quin animum firmas,
ipsa recolligis, Iphi: Consiliique inopes, et s
excutis ignes? *h. e.* sanam mentem resumis, e
piscis. *Plin.* 28, 9, 33. Lac bibitur ab imbeci
vires recolligentibus, quos atrophos vocant, *h.*
ficientibus, recuperantibus. *Id.* 23, 7, 63. Sic
ci recolligenti se a longa valetudine utilissim
20, 5, 17. Aegri se recolligentes.

RĔCOLLŎCO, as, a. 1. rursum colloco. *Coe*
rel. Acut. 4, 1. *med.* Tum aeger lecto recolloc

RĔCOLO, as, a. 1. iterum colo. *Scrib.*
268. Oleum recolare per linteum duplex.

RĔCŎLO, is, ui, itum, a. 3. rursus colo.
27, 5. Desertam tandem recoli terram, frugi
ipsis cultoribus, populo R. annonae subsidium
39, 24. Metalla vetera intermissa recoluit, et
instituit. *Val. Fl.* 7, 68. Recolere agros. ℙ
rursus habitare, frequentare, revisere. *Phae*
18. Nemo libenter recolit, qui laesit, locum.
27, 5. desertam recoli tandem terram.] ℙ
late. *Plin. ep.* 7, 9. *med.* Ut terrae variis muta
seminibus, ita ingenia nostra nunc hac, nun
meditatione recoluntur. *Tac. H.* 3, 7. Galba
gines, discordia temporum subversas, in om
municipiis recoli jussit; et *ib.* 1, 77. Recens ab
lio reversos nobiles adolescentulos, avitis ac
nis sacerdotiis in solatium recoluit, *h. e.* rurs
noravit. ℙ Est etiam resumere, renovare, i
rare, rursus exercere. *Pl. Merc.* 3, 2, 3. C
est: antiqua recolam, et servibo mihi; et *Va*
2, 395. ecquando natorum tempora, gentem Q
colant, qui sceptra gerant? *Tac. A.* 3, 72. Le
quamquam pecuniae modicus, avitum decus re
Cic. fragm. ap. *Non.* 5, 68. Recolere dignitate
am. *Id. Or.* 1, 1. Ad eas artes, quibus a
dediti fuimus, celebrandas, interque nos recol
Claud. Cons. Prob. et Olybr. 261. nostris celebr
undis Iste dies, semper dapibus recoletur opim
Item meditari, reputare, memoria repetere,
γίζεσθαι. *Pl. Trin.* 2, 1, 24. Haec ego cum ag
meo animo, et recolo, ubi qui eget, quam
sit parvi, apage te, amor: non places. *Cic.*
13, 20. Quae si tecum ipse recolis, aequiore
moriere. [*V. plura ap. *Schütz.* in *cl. Cic.*
Virg. A. 6, 680. Inclusas animas, superumq
lumen ituras Lustrabat studio recolens. *Ov.*
5, 113. Hoc tua (nam recolo) quondam germa
nebat.

RĔCOMMĬNISCOR, eris, mentus sum, d
rursus comminiscor, rursus excogito, cogitan
venio. *Pl. Trin.* 4, 2, 70. Litteris recommi
C est principium nominis, *h. e.* sectando litte
vestigia, ipsum nomen inveniam.

RĔCOMPINGO, is, a. 3. rursus compingo,
Tert. Resurr. carn. 30. Recolligi, et recompi
ad os.

RĔCOMPŌNO, is, sui, situm, a. 3. rursus
pono. *Ulp. Dig.* 34, 2, 26. *f.* Si in hoc sint
ut recomponantur. *Veg. Vet.* 2, 47. Fractura
compones, et fasciis colligabis.

RĔCOMPŎSĬTUS, a, um, part. a *recompono*

τος, rursus compositus. *Ov. Am.* 1, 7, 68. Po-
compositas in statione comas.
CONCĬLĬĀTĬO, onis, f. καταλλαγή, actus re-
liandi. *Cic. Cat.* 3, 10. Reconciliatio concor-
Id. Har. resp. 24. *med.* Significat se illi ami-
um esse, et reconciliationem esse gratiae fa-
Id. ad Quir. 5. *f.* Cum provinciarum pactio-
reconciliationes gratiarum sanguine meo sanci-
r. *Balb. et Opp.* ad *Cic. post ep.* 8. *l.* 9. *ad Att.*
at de reconciliatione gratiae suae, et Pompeji;
Caes. 73. De reconciliatione agere per amicos;
g. 17. Antonii societatem reconciliationibus va-
ale focillatam abrupit tandem. *Id. Ner.* 34.
ciliationem simulare. *Just.* 16, 1. Inchoata in-
tres reconciliatio.
CONCĬLĬĀTOR, oris, m. καταλλακτὴρ, pacifi-
Liv. 35, 45. Phaneas reconciliatore pacis, et
tatore de iis, quae in controversia cum populo
ent, utendum potius Antiocho censebat, quam
belli.
CONCĬLĬĀTUS, a, um, part. a *reconcilio:* κα-
θείς. *Cic. Fam.* 5, 2. Quod scribis de recon-
nostra gratia, non intelligo, cur reconcilia-
sse dicas, quae nunquam imminuta est. *Id. ib.*
Videbatur reconciliata nobis voluntas senatus
Nep. Thras. 3. Reconciliata pax. *Curt.* 6, 10.
Dexteram tuam amplexus, reconciliati pignus
Suet. Aug. 62. Reconciliatus Antonio post
n discordiam. ¶ Item recreatus, refectus.
R. R. 3, 16. *f.* Ut reconciliatae *(apes)* ad su-
aeque opus et domicilium redeant.
CONCĬLĬO, as, avi, atum, a. 1. καταλλάττω,
ιόω, in gratiam restituo, in concordiam redu-
acem aut amicitiam rursus concilio et jungo.
rov. cons. 9. Quibus eum omnibus eadem res-
a reconciliavit, quae alienarat; et *ib. f.* Hic
us in rempublicam animus pristinus ac peren-
n C. Caesare reducit, reconciliat, restituit in
n. *Id. Att.* 6, 7. Animum patris sui sorori
econciliavit. *Id. ib.* 1, 11. Ut agerem cum
o de vestra vetere gratia reconcilianda. *Id.*
0. Inimici in gratiam reconciliabantur. *Plin.*
5. Reconciliare aliquos et componere. *Liv.*
Reconciliare pacem. *Id.* 8, 36. militum ani-
nperatori. *Plin.* 11, 17, 18. Reconciliantur
cte, vel aqua mulsa. *Nep. Milt.* 7. Parum in-
opibus elatam, cum oratione reconciliare
sset, *h. e.* impellere, ut ad officium rediret; et
rr. 1, 1. Adduxi enim hominem, in quo recon-
existimationem judiciorum amissam, redire
iam cum populo R. possetis. *Hieron. in Isaj.*
5. Reconciliantes mundum Deo. ¶ Pro re-
Pl. Capt. prol. 32. Nihil pretio parsit, filio
rceret: reconciliare ut facilius posset domum,
1, 2, 64. Nam illum confido domum in his
me reconciliassere, *h. e.* reducturum esse. *Id.*
ib. 28. Sed si ullo pacto ille huc conciliari
Sic *ib.* 3, 4, 43. Ego me liberum confido
hujus huc reconciliasso in libertatem filium:
nciliavero, reduxero.
ONCINNĀTUS. V. PRAECONCINNATUS.
ONCINNO, as, a. 1. ἀνασκευάζω, denuo com-
instauro, reparo, exspolio. *Cic. Q. Fr.* 2, 6.
locis aedifico, reliqua reconcinno. *Caes. B.*
5. Diuturni laboris detrimentum solertia et
militum brevi reconcinnatur. *Pl Men.* 2, 3,
llam illam ad phrygionem ut deferas, ut re-
etur; et 3, 3, 3. Huic ut addas auri pondo
, jubeasque spinther novum reconcinnarier.
ONCLŪDO, is, a. 3. idem quod concludo.
dv. Prax. 16. *med.* Quem isti in Pilati tribunal
nt, et in monumento Joseph reconcludunt.
ONDĬTUS, a, um, part. a *recondo:* ἀπόθε-
ύφιος, repositus, sepositus, clausus. *Cic.*
, 4, 10. Quod celari opus erat, habebant se-
ac reconditum; et *ib.* 20. Statuerunt, se ni-
clausum, neque tam reconditum posse habe-
l non istius cupiditati apertissimum promptis-
ue esset. *Id. Or.* 1, 35. Multae magnificae-
constructae ac reconditae. *Quint.* 10, 3. Opes
reconditae, unde ad subitos casus proferan-
Hor. Od. 3, 28, 2. prome reconditum, Lyde
, Caecubum. *Ov. Met.* 1, 583. Inachus unus
noque reconditus antro Fletibus auget aquas;
, 339. fruticumque recondita silva Delituit.
34, 9. de Diana: Montium domina ut fores,
nque virentium Saltuumque reconditorum; et
rr. 2, 3, 89. Locus intra oceanum jam nul-
neque tam longinquus, neque tam recondi-
o, etc. ¶ Translate est occultus, abstru-
tus, abditus. *Cic. N. D.* 3, 16. Qui interio-
tantur et reconditas litteras. *Id. Brut.* 11. *f.*
tionem mentis a reconditis abstrusisque re-
causas forenses popularesque traducere. *Plin.*
. *med.* Narrat sane illa, narrat haec, sed ali-
uic pleraque humilia et sordida, et ex medio
illi omnia recondita, splendida, excelsa con-
Cic. Fam. 11, 21. *f.* Si quid erit occultius,
scribis, reconditum, meorum aliquem mit-
o fidelius ad te litterae perferantur. *Id. Agr.*
Quid Aegyptus? ut occulte latet! ut recondi-
ut furtim tota decemviris traditur! *Id. Acad.*
me ea, quae in promptu erant, dicta sunt: a Lucullo autem reconditiora desidero. *Id. Quint.* 18. *f.* Vixit semper inculte atque horride: natura tristi ac recondita fuit: non ad solarium, non in campo, non in conviviis versatus est. *Augustus* ap. *Suet.* 86. Reconditorum verborum foetores, *h. e.* inusitatorum, obsoletorum. ¶ *In recondito habere*, clausum in arca habere. *Plin.* 33, 1, 6. Unum annulum in minimo digito habuisse, pretiosioris in recondito supellectilis ostentatio est.

RĔCONDO, is, didi, ditum, a. 3. ἀποτίθεμαι, ἀποταμιεύω, rursus condo, repono, sepono, tego, abscondo, abdo. *Cic. Inv.* 2, 4. *med.* Gladium cruentatum in vaginam recondidit. *Id. fragm.* ap. *Colum praef.* 12. *in.* Necessarium fuit alterutrum foris et sub dio esse, qui labore et industria *(victum)* compararet; intus, qui tectis reconderet atque custodiret. *Colum.* 12, 51. Oleum eliquato, novisque vasis recondito; et *ib.* 16. Foliis vitigineis uvas contegunt, et ita in amphoras recondunt. *Id.* 2, 21. *f.* Frumenta in annos recondere. *Virg. A.* 2, 747. Ascanium, Anchisenque patrem, Teucrosque Penates Commendo sociis, et curva valle recondo. *Ov. Met.* 1, 139. Quasque recondiderat *(humus)*, Stygiisque admoverat umbris, Effodiuntur opes; et *ib.* 11, 649. de Somno: et rursus molli languore solutus Depositque caput, stratoque recondidit alto; et *ib.* 12, 482. Cominus aggreditur, laterique recondere duro Luctatur gladium: gladio loca pervia non sunt, *h. e.* infigere, immergere. Sic *Virg. A.* 10, 387. ensem tumido in pulmone recondit. *Flor.* 1, 13. Sacra in doliis defossa terrae recondere. *Ov. Met.* 4, 146. Ad nomen Thisbes oculos jam morte gravatos Pyramus erexit, visaque recondidit illa; et 12, 15. Nidus erat volucrum bis quattuor arbore summa, Quas simul, et matrem circum sua damna volantem, Corripuit serpens, avidaque recondidit alvo. ¶ Translate. *Virg. A.* 5, 302. Multi praeterea, quos fama obscura recondit. *Cic. Acad.* 4, 10. Mens alia visa sic arripit, ut his statim utatur: aliqua sic recondit: e quibus memoria oritur. *Sen. ep.* 8. In hoc me recondidi, et fores clausi, ut prodesse pluribus possim. *Quint.* 10, 3. Demosthenes se in locum, ex quo nihil prospici posset, recondebat. *Sen. Herc. Oet.* 476. Quidquid arcani apparo, penitus recondas, et fide tacita premas, *h. e.* silentio tegas. *Tac. A.* 1, 7. *extr.* Verba, vultus *(procerum)* in crimen detorquens, recondebat, *h. e.* alta mente reponebat, suo tempore ulturus. Sic *ib.* 69. *extr.* Odia in longum jaciens, quae reconderet, auctaque promeret. [*Adde *ib.* 4, 57. Rhodi secreto vitare coetus, recondere voluptates insuerat, i. e. occulte iis indulgere.] ¶ Condere sepulturae gratia. *Plin.* 7, 53, 54. Cum Lepidus mortuus, flammae vi e rogo ejectus, recondi propter ardorem non potuisset, juxta sarmentis aliis nudus crematus est. ¶ Rursus condere, *h. e.* reaedificare. V. in RECONDUCTUS. ¶ Aliquando contraria significatione est promere, effundere. *Prop.* 2, 23, 50. Cum subito Triton ore recondit aquas. Sic duplicem habent et contrariam vim *recludo, retego, retexo.* Alii tamen ita interpretantur, ut Tritonis statua affabre facta modo promeret, modo vero reconderet, seu absorberet aquas in aliquo Urbis fonte. ¶ [*Confund. *recondere* et *retundere.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 6, 161.]

RĔCONDŪCO, is, xi, a. 3. rursus conduco. *Ulp. Dig.* 19, 2, 13. *f.* Qui impleto tempore conductionis, remansit in conductione, non solum reconduxisse videbitur, sed, etc. *Quint. decl.* 12, 18. *f.* Classis nostra vecturam facit, et vicinarum civitatum copias reconducit, *h. e.* vehendas conducit.

RĔCONDUCTUS, a, um, part. a *reconduco:* rursus conductus. *Plin.* 29, 1, 8. Notum est, ab eodem Charmide *(medico)* unum aegrum ex provincialibus HS. ducentis reconductum. ¶ In illo *Festi:* Reconductae fecerit; et condere urbem, facere, aedificare, ut Cincius testatur in libro de verbis priscis: *Scal.* legit *reconduit, refecerit:* alii *reconderit, refecerit:* ut sit *recondere* rursus condere, et *reconduit* sic dicatur, ut *creduit.*

RĔCONFLO, as, a. 1. denuo conflo, ἀναχωνεύω. Translate. *Lucr.* 4, 923. Quippe ubi nulla latens animai pars remaneret In membris, cinere ut multa latet obrutus ignis, Unde reconflari sensus per membra repente Possit, ut ex igni caeco consurgere flamma, *h. e.* quasi conflando redaccendi, et reviviscere.

RĔCONSIGNO, as, a. 1. rursus signo, noto. *Tert. Res. carn.* 52. *f.* Ideo et reconsignat imprimens.

[RĔCONSTRŪO, is, a. 3. iterum construo. *Cassiod. Var.* 2, 39. *med.* Quapropter antiqua illac aedificiorum soliditas innovetur, ut sive in thermis, sive in cuniculis fuerit aliquid reparandum, te debeat imminente reconstrui. *F.*]

RĔCONSUESCO, is, evi, n. 3. in contrarium consuesco. Perperam *reconsuevit* legitur a quibusdam in illo *Tert. Cult. fem.* 9. Gloria autem exaltare, non humiliare consuevit.

RĔCŎQUO, is, coxi, coctum, a. 3. ἀνεψάω, rursus coquo. *Cic. Sen.* 23. de Medea: Quo quidem me proficiscentem haud sane quis facile retraxerit, neque tanquam Peliam recoxerit. *Val. Fl.* 6, 444. de eadem: recoquit fessos aetate parentes. *Virg. A.* 7, 636. recoquunt patrios fornacibus enses. *Plin.* 16, 6, 8. Carbo quercus in aerariorum tantum officinis compendio, quoniam desinente flatu protinus emoriens, saepius recoquitur. ¶ Translate. *Quint.* 12, 6. *f.* M. Tullius in Asiam navigavit, seque Apollonio Moloni Rhodi rursus formandum ac velut recoquendum dedit.

RĔCORDĀBĬLIS, e, adj. *Claud. Mamert. Stat. anim.* 3, 14. Memoria multitudine recordabilium distenditur. Adde *August. Mus.* 6, 6. in V. PROGRESSOR.

RĔCORDĀTĬO, onis, f. ἀνάμνησις, revocatio in memoriam, reminiscentia, memoria. *Cic. Or.* 1, 35. Qui patris clarissimi recordatione et memoria fletum populo moveret. *Id. Brut.* 2. *f.* Quorum memoria et recordatio jucunda sane fuit, cum in eam nuper incidissemus; et *Prov. cons.* 18. *med.* Ultimi temporis recordatio, et proximi memoria. *Id. Or.* 1, 2. Repetenda est mihi veteris cujusdam memoriae non satis explicata recordatio. *Id. Har. resp.* 1. Concidit in curiae paene limine, recordatione, credo, Gabinii sui, desiderioque Pisonis. *Id. Att.* 12, 18. Recordationes fugio, quae quasi morsu quodam dolorem efficiunt. *Id. Fam.* 5, 13. *med.* Dare alicui jucundas recordationes conscientiae suae. *Id. Att.* 6, 1. *f.* Habere recordationem alicujus rei. *Tac. A.* 4, 38. Famam alicujus bonis recordationibus prosequi. *Plin. ep.* 1, 9. Subit recordatio, quot dies quam frigidis rebus absumpsi! *Gell.* 17, 2. Eratque hoc sane quam utile exercitium ad conciliandas nobis, ubi venisset usus, verborum sententiarumque elegantium recordationes.

RĔCORDĀTĪVĂ species verborum ap. *Capell.* 3, 85. est praeteritum plusquam perfectum, ut *commeaveram, laniaveram.*

RĔCORDĀTUS, a, um, part. a *recordor:* ἀναμνησθεὶς, qui meminit. *Ov. Met.* 13, 705. Inde recordati, Teucros a sanguine Teucri Ducere principium, Creten tenuere. *Tac. A.* 15, 70. Recordatus carmen a se compositum, versus ipsos retulit. Adde *Pl. Most.* 1, 2, 1. in V. sq. ¶ Passive, memoria retentus. *Sidon. ep.* 9, 3. *med.* Animam male sibi consciam, et per horas ad recordata poenalis vitae debita contremiscentem.

RĔCORDĀTUS, us, m. recordatio, memoria. *Tert. Res. carn.* 4. Hanc et visui et contactui, et recordatui tuo ereptam persuadere. Adde *eund. adv. Psych.* 5.

RĔCORDO, as, a. 1. in memoriam revoco, memoriam alicui refrico. *Quadrig.* ap. *Non.* 7, 65. Is ubi Dacium cognovit, et patria (al. *patriae*) eum recordavit.

RĔCORDOR, aris, atus sum, dep. 1. ἀναμιμνήσκομαι, in memoriam revoco, memini, reminiscor, memoria teneo. *Cic. Sen.* 21. *f.* Pueri ita celeriter res innumerabiles arripiunt, ut eas non tum primum accipere videantur, sed reminisci et recordari. *Id. Planc.* 28. *f.* Nunquam illos aspicio, quin per hunc me his conservatum esse meminerim, hujusque meriti in me recorder. *Id. Pis.* 6. Cum aliquo dolore flagitiorum suorum recordabitur. *Id. Att.* 4, 17. Navigationem valde timebam, recordans superioris tuae transmissionis. *Id. Or.* 3, 22. Cum omnes gradus aetatis recordor tuae. *Id. Fam.* 2, 16. *f.* Recordor desperationes eorum, qui senes erant adolescente me. *Id. Arch.* 1. Pueritiae memoriam recordari ultimam. *Id. Lig.* 12. Te aliquid de hujus illo quaestorio officio cogitantem, etiam de aliis quibusdam quaestoribus reminiscentem recordari. *Id. Tusc.* 1, 6. *extr.* Tu si meliore memoria es, velim scire, ecquid de te recordere. *Id. Or.* 7. Ergo, qui in illo sermone multum tribuerim Latinis, recordor, longe omnibus unum anteferre Demosthenem. *Id. ad Brut.* 1, 5. Hoc mihi jam ante placuisse, potes ex superioribus meis litteris recordari. *Id. Mur.* 34. *f.* Recordor, quantum hae quaestiones punctorum nobis detraxerint. *Id. Att.* 4, 16. *med.* Non recordor, unde ceciderim, sed unde surrexerim. ¶ Proprie est, rursus in cor revocare, ut ait *Varr. L. L.* 5, 6. *h. e.* in mente agitare, et cogitando repetere, reputare, cogitare, versare: quod certe memoria fit. Quo pertinet non unum ex allatis locis: item sequentia. *Pl. Most.* 1, 2, 1. Recordatus multum et diu cogitavi, etc. *Cic. Fam.* 5, 17. Cum tuam virtutem animique magnitudinem diligentius essem mecum recordatus. *Id. Cluent.* 25. *f.* Si cum animis vestris longo intervallo recordari C. Staleni vitam et naturam volueritis. *Id. Fam.* 15, 21. *extr.* Tu velim tua in me studia et officia multum tecum recordere. *Id. Sull.* 9. Si mihi ne ad ea quidem, quae pro salute omnium gessi, recordanda et cogitanda quidquam relinquitur temporis. *Hor. Ep.* 2, 2, 145. Quocirca mecum loquor haec, tacitusque recordor. ¶ Hac ratione etiam de futuris usurpari potest. *Ov. Her.* 10, 80. non tantum, quae sum passura, recordor, Sed, etc. *Just.* 5, 7. *med.* Sibi quisque ante oculos obsidionem, famem, et superbum victorem proponentes: jam ruinam urbis et incendia, jam omnium captivitatem, et miserrimam servitutem recordantes. ¶ [*Discrimen inter *reminisci, meminisse* et *recordari Doederl.* 1, 166. sqq. ita explicat, ut hoc sit: revocata in memoriam contemplari: *meminisse:* memorem esse: *reminisci:* in memoriam revocare.]

RĔCORPŎRĀTĬO, onis, f. σωμάτωσις, σάρκωσις, corporis seu carnis restitutio. *Tert. Res. carn.* 30.

Recorporatio et readunatio ossium. ¶ Alio sensu *Coel. Aurel. Tard. praef.* 1. μετασύγκρισις. V. RECORPORO.

RECORPŎRĀTĪVA Virtus, μετασυγκριτικὴ δύναμις, *Coel. Aurel. Acut.* 2, 38. *med.* Recorporativa adjutoria, *ib.* 3, 16. Recorporativae cucurbitae, *Tard.* 2, 1. et *ib.* 7. *med.* V. v. sq.

RĔCORPŎRO, as, a. 1. corpus restituo. *Tert. Anim.* 33. *med.* Qui laboribus atque servitiis puniendi, in asinos utique et mulos recorporabantur; et *ib.* 35. Recorporari animas adseveravit. *Id. Res. carn.* 7. Figulo licet argillam temperato ignis afflatu in materiam robustiorem recorporare. ¶ Apud medicos est exiguos corporis meatus morbo obstructos aperire, et ad naturalem statum reducere: quo fit corporum mixtio et secretio, et Graece dicitur μετασυγκρίνειν. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 4. *f.* Desiccandi virtus et recorporandi.

RĔCORRECTUS, a, um, part. a *recorrigo*, iterum correctus. *Tert. adv. Marc.* 4, 5. Videamus, ad quam regulam sint recorrecti.

RĔCORRĬGO, is, exi, ectum, a. 3. *Sen. ep.* 50. *med.* Si modo ante incipimus recorrigere animum nostrum, quam indurescat pravitas ejus. ¶ Translate *Petr. fragm. Trag.* 43. *Burm.* Inter initia malum passum ambulavit, sed recorrexit costas illius prima vindemia: vendidit enim vinum, quantum ipse voluit.

RECRASTĪNO, as, n. 1. ἀναβάλλομαι, procrastino, in crastinum rejicio, differo. *Plin.* 17, 14, 24. Recrastinare minime utile. *Colum.* 2, 21. Propter quae recrastinari non debet.

RECRĔĀTĬO, onis, f. ἀνάληψις, refectio, refocillatio. *Plin.* 22, 23, 49. Ab aegritudine recreationi efficax in cibo.

RECRĔĀTOR, oris, m. qui rursus creat. Translate. *Inscr.* ap. *Grut.* 1095, 7. Pollio Julio Clementiano redonatori viae populi, omnium munerum recreatori, etc. *h. e.* qui muneribus omnis generis edendis populum recreavit. *Tert. Anim.* 43. Somnus recreator corporum, redintegrator virium.

RECRĔĀTUS, a, um, part. a *recreo:* ἀνακομισθείς, restitutus, relevatus. *Cic. Rosc. Am.* 47. *f.* Tum vero in isto bello non recreatus, neque restitutus, sed subactus, oppressusque populus Romanus est. *Id. ad Quir.* 1. *f.* E gravi morbo recreatus. *Id. Verr.* 2, 5, 61. *f.* Ex illo metu mortis, ac tenebris, quasi luce libertatis, et odore aliquo legum recreatus revixit. *Id. Att.* 7, 23. Bonorum animi recreati, improbi quasi perculsi. *Suet. Ner.* 41. Frivolo auspicio mens recreata. *Inscr.* ap. *Mur.* 111, 4. M. Cornelius Optatus ancipiti morbo recreatus V. S. L. M.

RECRĔMENTUM, i, n. φύρμα, σκωρία, retrimentum, sordes, purgamentum, excrementum: a *re* et *cerno* secerno, purgo: vel a *cresco. Cels.* 6, 8. Illinenda ulcera sunt aut plumbi recremento, aut cerussa; et *Plin.* 18, 16, 41. Farrago ex recrementis farris praedensa seritur. Sic *Prud. Apoth.* 65. Det ventilabro lecta quaeque ut horreis, Urat recrementum focis. *Gell.* 17, 11. Aridiora recrementa in alvum convenire, humidiora per renes in vesicam.

RECRĔO, as, avi, atum, a. 1. ἀνασκευάζω, denuo creare, quod deperiit restaurare. *Lucr.* 5, 757. Solque suos etiam dimittere languidus ignes Tempore cur certo nequeat, recreareque lumen, etc. *Plin.* 34, 15, 46. Praecipua commendatio ejus (*squamae ferri*) ad omnem callum erodendum, et rasis ossibus carnes recreandas. *Lucr.* 5, 278. aer Corpora retribuit rebus, recreatque fluentes; et *ib.* 324. recreari cum recipit res. *Pl. Men.* 1, 1, 23. Illic homo homines non alit, verum educat, recreatque. ¶ Translate est iterum eligere. *Cic. N. D.* 2, 4. Etruscorum haruspicum disciplinam, P. Scipione, C. Figulo consulibus, res ipsa probavit: quos cum Ti. Gracchus consul iterum recrearet. Plerique rectius leg. *crearet:* nam exploratum est, ann. U. C. DXCI., quo Ti. Gracchus iterum consul fuit, ipsum comitiis consularibus P. Scipionem et C. Figulum in annum sequentem consules creasse, qui antea consulatum nunquam inierant. ¶ Saepissime est reficere, restituere, relevare, relaxare, refocillare, ἀνακομίζω, ἀναζωπυρέω, ἀναψύχω: et refertur tum ad corpus, tum ad animum. Ad corpus *Cic. ad Quir.* 1. *f.* Bona valetudo jucundior est eis, qui e gravi morbo recreati sunt. *Id. Att.* 2, 23. Cum recreandae voculae causa necesse esset mihi ambulare. *Just.* 9, 1. *med.* Captis navibus, mercibusque distractis, anhelantem inopiam paulum recreavit. *Plin.* 37, 5, 16. Ab intentione alia obscurata, aspectu smaragdi recreatur acies. *Id.* 22, 13, 15. Urtica in vino pota lassitudines recreat. *Id.* 12, 1, 2. Recreans membra olei liquor, viresque potus vini. *Lucr.* 6, 3. Athenae Et recreaverunt vitam, legesque rogarunt: *scil.* arandi et serendi frumenta rationem tradentes: cum glans antea victus esset hominum. ¶ Ad animum *Cic. Planc.* 1. Vester, judices, conspectus reficit et recreat mentem meam. *Id. Mil.* 1. Sed me recreat et reficit Cn. Pompeji sapientissimi et justissimi viri consilium. *Id. Manil.* 9. Hunc in illo tempore et fuga Tigranes excepit, diffidentemque rebus suis confirmavit, et afflictum erexit, perditumque recreavit. *Id. Att.* 1, 16. *med.* Ego recreavi afflictos animos bonorum, unumquemque confirmans et excitans. *Id. ib.* 4, 10. Litteris sustentor et recreor. *Id. ib.* 12, 14. Quod me ab hoc moerore recreari vis, facis, ut omnia. *Id. Tusc.* 1, 24. *med.* Neque ea plane videt animus, cum tam repente in insolitum tamque perturbatum domicilium immigravit: sed cum se collegit atque recreavit, tum agnoscit illa reminiscendo. *Appul. Met.* 5. Dum saepius divini vultus intuetur pulcritudinem, recreatur animi, *hellenismus.* Simile est illud *ejusdem ib.* Novam nuptam interfectae virginitatis curant. ¶ *Universim. Cic. Fam.* 6, 10. *f.* Ipsa causa ea est, ut jam simul cum republica, quae in perpetuum jacere non potest, necessario reviviscat atque recreetur. *Id. Verr.* 2, 3, 91. Illam provinciam afflictam et perditam erexisti atque recreasti. *Id. Prov. cons.* 3. Macedonia consulari exercitu ita vexata est, vix ut se possit diuturna pace recreare. *Colum.* 4, 3. *med.* Novella vinea sic intabescit, ut nullis deinceps impensis recreari possit.

RECRĔPO, as, n. 1. ἀντηχέω, crepitum reddo, resono. *Catull.* 63, 29. Leve tympanum remugit, cava cymbala recrepant. ¶ Cum accusativo. *Virg. Cir.* 108. Saepe lapis recrepat Cyllenia munera pulsus, *h. e.* imitatur sonum lyrae a Deo Cyllenio, seu Mercurio, pulsae.

RECRESCO, is, evi, etum, n. 3. ἀναφύομαι, rursus cresco. *Plin.* 11, 37, 87. Nec praecisa ossa recrescunt. *Ov. Her.* 2, 5. Luna quater latuit, pleno quater orbe recrevit. *Liv.* 26, 41. Favete nomini Scipionum, soboli imperatorum, velut accisis recrescenti stirpibus.

RECRĒTUS, a, um, part. a *recresco:* qui rursus crevit. *Paul. Nol. carm.* 21, 560. de Sampsone: Licet ille fortis postea receperit Robur recretis crinibus.

RECRŪDESCO, is, dui, n. 3. ἐξαγριαίνομαι, ad pristinam cruditatem redeo. Translate accipitur pro rursus exasperari; et dicitur de morbis, de vulneribus, de pugna, et similibus rebus, semper in malam partem, quasi iterum res hujusmodi crudae fiant, cum renovantur. *Sen. Phoen.* 231. Inhaeret ac recrudescit nefas. *Cic. Fam.* 4, 6. *med.* Nunc autem hoc tam gravi vulnere etiam illa, quae consanuisse videbantur, recrudescunt. *Liv.* 10, 19. *f.* Ibi interventu Gellii cohortiumque Sabellarum paulisper recruduit pugna; et 6, 18. Recrudescente Manliana seditione.

RECTĀ, εὐθύ, κατ' εὐθεῖαν, subintellige *via*, adverbii modo adhibetur. *Phaedr.* 3, 19. circumeunti fuerat quod iter longius, Effecit brevius: namque recta per forum Coepit redire. *Pl. Ps.* 4, 7, 37. Hic quidem ad me recta habet rectam viam. *Cic. Verr.* 2, 5, 61. *extr.* Sibi recta iter esse Romam. *Id. Att.* 6, 8. Battonius e navi recta ad me venit domum. *Id. Off.* 3, 20. Ceteri quidem alius alio: Marius a subselliis in Rostra recta. *Hirt. B. Afr.* 8. Ex itinere recta subsidio suis occurrunt. *Hor. Sat.* 1, 5, 71. Tendimus hinc recta Beneventum. *Plin.* 2, 47, 46. Circius Ostiam recta Ligustico mari perferens. ¶ Plene *Pl. Ps.* 4, 4, 13. Ite hac, triumphi ad cantharum recta via.

RECTA, ae, f. ὀρθὴ ἐσθής, vestimenti virilis genus. *Festus:* Rectae appellantur vestimenta virilia, quae patres liberis suis conficienda curant ominis causa: ita usurpata (al. *appellata*), quod a stantibus, et in altitudinem texuntur. *Isid. Or.* 19, 22. *med.* Recta dicitur vestis, quam sursum versum, stantesque texunt. *Serv.* ad illud *A.* 7, 14. Arguto tenues percurrit pectine telas: Aut manu percurrit, aut ictu pectinis, ut videmus: aut quia apud majores stantes texebant, ut hodie linteones videmus. Est autem Homeri (*Iliad.* 1, 31.) qui ait ἱστὸν ἐποιχομένην. *Salm.* ad *Vopisc. Aurel.* 46. docet, duplicem fuisse texendi modum: alterum quo stantes, et subtemen sursum versum, seu in altitudinem spatha impellentes texebant: alterum, quo sedentes, et pectine deorsum versus et in inferiorem partem subtemen trudentes densabant: quod nunc quoque, stamine circa jugum convoluto, faciunt. Priori modo suspensis ponderibus rectum stamen extendebant: idque fuit tela *recta*, ex qua *rectae tunicae* dictae sunt. [De *rectae tunicae* texendae ratione docte disserit *Schneid.* in *Indice Scriptor. R. R.* in V. *Tela*, quem consulas oportet. *F.*] *Plin.* 8, 48, 74. Caja Caecilia prima texuit rectam tunicam, quales cum toga pura tirones induuntur, novaeque nuptae. ¶ Ab his *regillae* per diminutionem dictae videntur. *Festus:* Regillis tunicis albis, et reticulis luteis, utrisque rectis, textis sursum a stantibus, pridie nuptiarum diem virgines indutae, cubitum ibant ominis causa: ut etiam in togis virilibus dandis observari solet. ¶ Adjective. *Pl. Epid.* 2, 2, 39. Quid erat induta? an regillam induculam, an mendiculam, an impluviatam? Adde *Varr.* ap. *Non.* 14, 13.

RECTĒ, adv. ὀρθῶς, recta linea, aut via, non oblique. *Cic. Fin.* 1, 6. Sive aliae declinabunt, aliae suo nutu recte ferentur; erit hoc quasi provincias atomis dare, quae rectae, quae obliquae ferantur. *Plin.* 7, 2, 2. *med.* Satyri cum quadrupedes, tum recte currentes, humana effigie, *h. e.* erecto corpore. *Cato R. R.* 33. Quae jam in perticam ibit, ejus pampinos teneros alligato leviter, corrigitoque, uti recte spectent. ¶ Translate est bene, probe, ratione, καλῶς, εὖ. *Pl. Amph.* 1, 1, 133. Re[...] sapienter facere. *Id. Capt.* 1, 1, 4. Scio absu[...] ctum hoc derisores dicere: at ego ajo, recte; 5, 51. Male id arbitrare factum: at ego ajo, *Id. Cas.* 2, 3, 42. Si facias recte, aut com[...] me sinas curare ancillas, quae mea est curatio *Trin.* 1, 2, 146. Haec sunt, seu recte, seu pe[...] facta sunt. *Cic. Quint.* 8. *f.* Seu recte, seu [...] ram facere coeperunt. *Id. Pis.* 28. *med.* Rect[...] secus, nihil ad nos. *Id. Acad.* 4, 30. *f.* Si rect[...] clusit, teneo: sin vitiose, minam Diogenes r[...] *Id. Phil.* 3, 15. D. Brutum, quod Galliam p[...] ciam in senatus potestate retineat, recte atq[...] dine, exque republica fecisse et facere. *Sall*[...] 25. Populum R. neque recte, neque pro bono [...] rum, si ab jure gentium sese prohibuerit. *C*[...] *G.* 7, 80. Neque recte, aut turpiter factum [...] poterat. *Cic. Div.* 2, 17. *med.* Epicurus circ[...] quadam Deos tollens, recte non dubitat div[...] nem tollere, i. e. recte facit divinationem t[...] cum Deos circuitione sustulerit. *Pl. As.* 1, 1[...] Eidem homini, si quid recte curatum velis, [...] des. *Id. Capt.* 5, 4, 20. Fecisti edepol et r[...] bene: *recte*, ratione: *bene*, utiliter. ¶ Mul[...] praeterea, in quibus promiscue pro *bene* p[...] *Cic. Att.* 13, 17. Tuae litterae recte sperare [...] *Pl. Most.* 1, 3, 116. Mulier recte olet, ubi nih[...] *Hor. Od.* 2, 10, 1. Rectius vives, Licini, ne[...] tum Semper urgendo, neque, etc. *Cic. Verr*[...] 71. *f.* Profecto, si recte homines novi, non m[...] tur. *Id. ib.* 6, 3. Recte admones. *Id. Leg.* 3,[...] ctissime, Quinte, animadvertis. *Petr. Sat.* 8[...] quaquam recte faciet, qui cito credit. *Ter.* [...] 3, 46. Aetate sapimus rectius. *Hor. Ep.* 1, [...] vis vivere recte? quis non? Si virtus hoc una [...] dare, fortis omissis Hoc age deliciis. *Pl.* [...] *prol.* 79. Sat habet favitorum semper, qui r[...] cit. ¶ Variis praeterea usibus eleganter i[...] Nam aliquando est tuto. *Caes. B. C.* 1, 74. [...] peratoris fide quaerunt, rectene se illi sint [...] suri. *Pl. As.* 2, 4, 85. Neque me Athenis e[...] hodie quisquam, cui credi recte aeque puten[...] *Fam.* 14, 14. Si ille Romam modeste ventu[...] recte in praesentia domi esse potestis; et *il*[...] Quoties mihi certorum hominum potestas eri[...] bus recte dem (*litteras*), non praetermitta[...] Item utiliter. *Hor. Sat.* 2, 7, 112. Non horam [...] esse potes, non otia recte Ponere. *Cato R.*[...] Olivetum diebus quindecim ante aequinocti[...] num incipito putare. Ex eo die dies quad[...] quinque recte putabis. *Ter. Ph.* 1, 4, 11. N[...] que eo esset, recte ego mihi vidissem, *h. e.* [...] mihi consuluissem. *Cic. Verr.* 2, 3, 98. Rec[...] dere. ¶ Item jure, merito, juste. *Id. ib.*[...] Recte ac merito sociorum innocentium miser[...] movebamur. *Hor. Od.* 4, 9, 46. rectius occu[...] men beati, qui, etc. *Ter. Andr.* 5, 4, 52. [...] cte vinctus est. *Id. ib.* 4, 4, 27. Recte ego [...] fugi has nuptias. ¶ Item aperte, sincere, s[...] bagibus. *Phaedr.* 4, 12. Utilius homini ni[...] quam recte loqui. *Pl. Poen.* 5, 6, 1. Decip[...] mo, qui suis amicis narrat recte res suas. [...] simpliciter, non figurate, non artificiose. [...] *prooem.* 8. *med.* Nam et quod recte dici pote[...] cumimus amore verborum; et quod satis dict[...] repetimus; et quod uno verbo patet, plurib[...] ramus. V. RECTUS. ¶ Item caute, diligen[...] tente. *Pl. Men.* 1, 1, 11. Recte asservare a[...] ne aufugiat. *Id. Most.* 3, 3, 23. Ego enim [...] cte. *Id. Merc.* 2, 3, 111. Quiesce, inquam, [...] rem ego recte videro. ¶ Item prospere, [...] ex sententia. *Enn.* ap. *Porphyr.* et *Acron.* [...] *Sat.* 1, 2, 37. procedere recte Qui rem Romana[...] tiumque augescere voltis. *Ter. Hec.* 4, 1, 1[...] et recte, et tempore suo pepererit. *Pl. Tru*[...] 35. Cum tu recte provenisti, cumque es au[...] ris, gratulor. *Id. Pers.* 4, 1, 1. Si quam re[...] res sobrie ac frugaliter, solet illa recte su[...] succedere. *Id. Aul.* 2, 2, 41. Quae res rect[...] mihique, tibique. ¶ Item probe, valde. *Pl.* [...] 2, 3, 115. Ille est oneratus recte, et plus j[...] hit. *Cato R. R.* 44. Qua locus recte ferax [...] *ib.* 33. Vineam alligato recte, dum ne nimi[...] stringas. ¶ Item rite, auspicato. *Cic. Div.* [...] Tabernaculum recte captum. *Id. Har. resp.* [...] gures interrogabat, quae ita lata essent, [...] lata essent? illi vitio lata esse dicebant. [...] sapienter, aequo animo. *Ter. Eun.* 1, 1, 33 [...] ferre molestias. ¶ Item large, liberaliter. [...] 3, 5, 21. Ego te hodie faxo recte acceptum [...] gnus es. ¶ Item omnino, prorsus, perfecte [...] *R. R.* 2, 2. Illasce oves sanas recte esse, u[...] ovillum, quod recte sanum est. ¶ Refertu[...] nam valetudinem. *Pl. Pers.* 1, 2, 26. Visan[...] verint recte, nec ne; num infuerit febris. *Id*[...] 2, 1, 34. Equidem valeo, et salvus sum rec[...] *Att.* 1, 7. Apud matrem recte est; et *ib.* [...] *extr.* De Attica pergratum mihi fecisti, qu[...] sti, ut ante scirem, recte esse, quam, n[...] fuisse. *Dolabell.* ad *Cic. Fam.* 9, 9. Rectissi[...] apud te omnia. *Gell.* 13, 30. Recte sit ocu[...] ¶ Et complectitur etiam ceteras res secunda[...] *Ad.* 5, 5, 2. O Syre noster, salve, quid fi[...]

ur? *Sy.* recte. *Cic. Fam.* 10, 20. *extr.* Si recte erit. Hinc illa formula *rectene omnia?* simili *satin' salve?* *Quint.* 6, 3. *med.* Cicero, au- falsa Vatinii morte, cum Ovinium libertum interrogasset, rectene omnia? dicenti, recte; tuus est? inquit. ℙ In familiari sermone plebe- *ecte* interseritur sine necessitate. *Petr. fragm.* g. 58. *Burm.* Recte: videbo te in publicum, mus, terrae tuber; et *paulo post:* Recte: venies sub em. ℙ In responsionibus est approbantis, lau- is. *Ter. Eun.* 4, 7, 3. *Thra.* Primum aedes ex- nabo. *Gna.* recte. *Thra.* virginem eripiam. *Gna.* e. ℙ Cum sine injuria rogantis reticere, aut re aliquid volumus, pro *nihil*, *recte* responde- . Voce enim *nihil* libenter abstinebant, ominis a, putantes, si *nihil* dixissent, nihil in poste- sibi boni futurum. *Pl. Merc.* 2, 3, 33. Unde in- s? quid festinas, gnate mi? *Cha.* recte, pater. *Heaut.* 3, 2, 7. Quid tu istic? *Sy.* recte equi- . *Id. Hec.* 3, 2, 20. Quid tu igitur lacrimas? aut es tam tristis? *Pa.* recte, mater; et *Eun.* 2, 3, Rogo, num quid velit: recte, inquit, abeo. Sic *Bacch.* 1, 1, 6. Quid in concilio consuluistis? *Ba.* . Ap. *Ter. Ad.* perturbatus adolescens utrum- conjungit, 4, 5, 18. *Aesch.* Perii! *Mi.* quid est? *h.* nihil: recte: perge. Huc pertinet et illud *l. Heaut.* 2, 1, 16. Tum quod dem ei, RECTE nam nihil esse mihi, religio est dicere, *h. e.* nti amicae respondere hoc unum possum, *recte*, lans me daturum quae velit: nam quamvis ni- habeam, religio tamen est mihi dicere *nihil.* ℙ *e convivari*, h. e. recta coena. *Suet. Vesp.* 19. rivabatur assidue, ac saepius recte ac dapsile. que alii leg. *recta ac dapsili.* V. RECTUS. ℙ *e facitis*, formula agendi gratias, ap. *Ter. Eun.* 54., teste *Donato.* ℙ *Nec recte*, male. V. . ℙ Pro *recta*, id est recta via. *Appul. Met.* Hortulanus, inscenso me, concito gradu recte nat ad civitatem. *Pricaeus*, et *Elmenh.* habent . *Ammian.* 15, 7. Difficilisque ad pavorem, tetendit. Alii leg. *ad pavorem recti, tetendit.* *Att.* 9, 4. Sed vereor, ne tibi ἄκαιρος sim. Si recte ambulaverit is, qui hanc epistolam tu- n ipsum tuum diem incidit, *h. e.* in diem febris anae; ea enim tunc laborabat Atticus.

ECTIFACIO, is, a. 3. ὀρθοτομῶ *Gloss. Gr. B. A.*

ECTINUS, a, um, adj. ad Rectum aliquem nens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 818, 6. Po- L. F. Rectina. Alia ap. *Mur.* 1691, 15. Julia . Rectina. ℙ Idem dicendum de controverso *Plin. ep.* 6, 16. Egrediebatur domo (*Plinius r*): accepit codicillos Rectinae Caesii Bassi, im- nti periculo exterritae (nam villa ejus subjace- nec ulla, nisi navibus, fuga), ut se tanto di- ini eriperet, orabat. Vertit ille consilium, et studioso animo inchoaverat, obit maximo. De- quadriremes; ascendit ipse non Rectinae mo- sed multis (erat enim frequens amoenitas orae) us auxilium. *Rezzonicus* in *Disquis. Plin.* T. 1. 5. et 182., *Gierig.* ad *Plin. l. c.*, et *P. Paravia* rus Plinii epistolarum interpres Italus haec ver- a interpretantur, ut *Rectina* fuerit uxor Caesii poetae lyrici, cujus meminit *Quint.* 10, 1. *med.*, e cum villa sua, ardente Vesuvio, ustus fuisse tur a *Vet. Schol.* ad *Pers.* 6, 1. Alii vero mi- recte ita putant legendum: *accepit codicillos. ae classiarii imminenti periculo exterriti (nam ea subjacebat, nec ulla, nisi navibus, fuga), tanto discrimini eriperet, orabant:* iidemque *am* arbitrantur fuisse eam villam, quae nunc s *Resina* appellatur. Hanc postremam senten- irrito, ut nobis videtur, conatu comprobare essus est *Car. Rosin.* in *Dissert. isag.* ad *Her- . volum.* p. 79. et sqq. *F.*]

CTIO, onis, f. ἐπιστασία, actus regendi, ad- stratio, gubernatio. *Cic. Fin.* 5, 4. *med.* Ea ue est ab iisdem non solum ad privatae vitae nem, sed etiam ad rerumpublicarum rectionem a; et *ib.* 4, 22. Rerumpublicarum rectiones.

ECTITATOR, oris, m. idem ac rector: ab *rectito.* *Vet. Poeta* ap. *Mar. Victor.* p. 2551. uli monarcha ponti, ratisque rectitator. *F.*]

CTITUDO, inis, f. *Aggen. Urbic. in Front. . Goes.* Rigor suae rectitudinis naturalis nomen it. ℙ Est etiam aequitas. V. *Hieron. l. c.* in INE. ℙ Item rectus modus. *Cassiod. praef. gr.* p. 2276. Quod ante scribebatur per V et O, uo VV modo scribere nobilis rectitudo scriben- r vias certissimas investigata esse videtur; ut s, nunc vulnus.

ECTO, adv. recta. *Papir. Dig.* 49, 1, 21. Ap- tiones, quae recto ad principem factae sunt. *Torrent.*, alii *recta.* *Inscr.* ap. *Grut.* 611, 13. Et recto quaque usque ad viam publicam Cam- m.

ECTOR, oris, m. ἰθυντής, κυβερνήτης, qui re- gubernator. *Cic. N. D.* 2, 35. *f.* Inesse aliquem solum habitatorem in hac coelesti ac divina do- sed etiam rectorem et moderatorem. *Id. Div.* . Tot navium rectores profecti ab Ilio. *Id. Or.* . *f.* Reipublicae rector. *Suet. Aug.* 48. Recto- apponere aetate parvulis, ac mente lapsis. *Tac. A.* 13, 2. Burrhus et Seneca rectores imperatoriae juventae; et *Just.* 38, 1. *extr.* Rectorem filio addere. *Id.* 9, 3. dare civitati. *Suet. Vesp.* 8. et *Aug.* 89. Rectores exercituum, et provinciarum. *Id. Tit.* 4. *extr.* Rector equi. *Curt.* 8, 14. *med.* elephanti. *Ov. A. Am.* 2, 433. Aspice, ut in curru modo det fluitantia rector Lora, modo admissos arte retentet equos. *Plin. ep.* 8, 17. Ibi boves, aratra, rectores, *h. e.* bubulci, vel aratores. *Ov. Met.* 13, 599. Summe Deum rector; et *ib.* 12, 364. Dolopum rector, *h. e.* rex. *Plin.* 2, 7, 5. Maximus omnis aevi rector Vespasianus Augustus; et *ib.* 6, 4. Sol siderum coelique rector. *Sen. Herc. Fur.* 592. Phoebe lucis alme rector. *Val. Fl.* 1, 587. neque enim tunc Aeolus illis (*ventis*) Rector erat. ℙ Absolute de Neptuno, *Id. ib.* 674., de Jove, *Id. ib.* 5, 667. ℙ Eleganter animus hominis *rector* ejus dicitur. *Sall. Jug.* 2. Animus incorruptus aeternus, rector humani generis, agit atque habet cuncta, neque ipse habetur. *Sen. Q. N.* 7, 24. Animum, cujus imperio et impellimur, et revocamur, omnes fatebuntur: quid tamen sit animus ille rector dominusque nostri, etc. V. loc. *Colum.* in v. sq.

RECTRIX, icis, f. ἰθύντειρα, quae regit, gubernatrix. *Sen. ep.* 85. *med.* Artes ministrae sunt, sapientia domina rectrixque est. *Colum.* 3, 10. *med.* Videmus hominibus inspiratam velut aurigam rectricemque membrorum, animam. *Plin.* 37, 13, 77. Italia rectrix parensque mundi altera.

RECTURA, ae, f. rectitudo. *Front. de colon.* ap. *Goes.* p. 131. V. RECTITUDO.

RECTUS, a, um, part. a *rego.* *Sidon. ep. in carm.* 3, 12. Praefectus jacet hic Apollinaris, Post praetoria recta Galliarum Moerentis patriae sinu receptus. Fere autem est adj. ὀρθός, εὐθύς, qui nullam in partem flectitur, directus, non pravus, non obliquus, non curvus, non inflexus. *Hor. Ep.* 2, 2, 44. curvo dignoscere rectum. *Caes. B. G.* 7, 23. Saxa, quae rectis lineis suos ordines servant. *Cic. Fin.* 3, 16. *med.* Ita jacere talum, ut rectus assistat. *Sen. Hippol.* 1084. Equi recti in pedes jactant onus. *Caes. B. C.* 1, 69. *extr.* Recto ad Iberum itinere contendunt. *Virg. A.* 8, 57. Ipse ego te ripis, et recto flumine ducam. *Ov. Trist.* 2, 477. recto grassetur limite miles. *Id. Met.* 2, 622. Illa quidem recto pugnat se attollere trunco; et *Petr. fragm. Trag.* 73. *Burm.* Cella frigidaria, in qua Trimalchio rectus stabat; et *Lucan.* 8, 820. ima Pompeji nomen arena Depressum tumulo, quod non legat advena rectus; et *Stat. Th.* 5, 664. acerque reducto Affuit Hippomedon, rectoque Erymanthius ense, *h. e.* quod ait *Lucan.* 6, 237. recto mucrone gladium tenens, *h. e.* directo in hostem. *Id.* 10, 305. de Meroe: aestatem nulla sibi mitigat umbra Linea tam rectum mundi fert illa Leonem, *h. e.* supra verticem; et *Virg. A.* 8, 209. de Caco: Atque hos (*tauros*) ne qua forent pedibus vestigia rectis, Cauda in speluncam tractos, etc. *Mart.* 5, 65. tacita qui fraude solebat Ducere nec rectas Cacus in antra boves. *Ov. Met.* 3, 77. de angue: modo immensum spiris facientibus orbem Cingitur: interdum longa trabe rectior exit. ℙ *Rectum intestinum*, ἀρχός, in imo ventre situm, nullo flexu, aut paene nullo, in anum exit. *Cels.* 4, 1. *med.* ℙ *Rectum aes* ap. *Juven.* 2, 117. est tuba. V. AES. ℙ *Rectus funis* ap. *eund.* 14, 260. est extentus. Sic *recta coma* non crispa. *Sen. ep.* 95. *med.* Ut eadem sit species capillorum: ne quis, cui rectior est coma, crispulis misceatur. ℙ *In rectum*, recta, recto tramite. *Ov. Met.* 2, 715. iterque Non agit in rectum, sed in orbem curvat. *Lucan.* 7, 337. Vidit ut hostiles in rectum exire catervas Pompejus, etc. ℙ *Rectis oculis aspicere*, directa et non obliqua acie, recta in rem aliquam oculos intendere, ὀρθοῖς ὄμμασιν ὁρᾶν. Unde *Ov. Met.* 2, 775. de Invidia: macies in corpore toto: Nusquam recta acies. Sic *ib.* 787. Illa Deam obliquo fugientem lumine cernens. *Cic. Rab. Post.* 17. *f.* Hic vos aliud nihil orat, nisi ut rectis oculis hanc urbem sibi intueri, atque in hoc foro vestigium facere liceat, *h. e.* non reflexis et respicientibus, ut in exsilium euntes solent, sed directis. Ut aspicere, inquit *Manut.*, hanc urbem praesenti, non respicere liceat absenti. *Lucan.* 9, 638. quem, qui recto se lumine vidit, Passa Medusa mori est? *Id. ib.* 904. de pullis aquilae: Qui potuere pati radios, et lumine recto Sustinuere diem. ℙ Hoc modo aspicere indicium est nihil timentis, confidentis, audacis, interriti animi. *Suet. Aug.* 16. Ne rectis quidem oculis eum aspicere potuisse instructam aciem. *Sen. ep.* 104. *med.* Terribiles visu formae, letumque, labosque (*Virg. A.* 6, 277.): minime quidem, si quis rectis oculis intueri illa possit. *Id. Const. Sap.* 5. Adversus apparatus terribilium rectos oculos tenet, nihil ex vultu mutat. *Hor. Od.* 1, 3, 17. Quem mortis timuit gradum, Qui rectis (al. *siccis*) oculis monstra natantia, Qui vidit mare turbidum, etc? Ita *Bentl.*, qui ad hanc lectionem firmandam affert illud *Stat. Th.* 10, 541. non ora virum, non pectora flectit Imber atrox: rectosque tenent in moenia vultus; et *Juven.* 6, 399. Cumque paludatis ducibus, praesente marito, Ipsa loqui recta facie. Trahit etiam huc, quod ex *Cic. Rab. Post.* supra attulimus: alia praeterea congerit apte in hanc rem. ℙ *Rectus sonus*, *recta vox*, quae nulla modulatione flectitur, aut variatur. *Quint.* 11, 3. *med.* et *f.* ℙ *Recta via* Romae memoratur a *Sen. Apocol. med.* Et inter Tiberim, et viam rectam descendit ad inferos. *Mart.* 8, 75. Lingonus a recta, Flaminiaque recens. *Ov. Fast.* 6, 191. Quem prospicit extra Appositum rectae porta Capena viae. Sed quaenam, ubive fuerit, ignoratur, aliis alibi ex conjectura collocantibus. *Gronov.* et *Heins.* ubique *tecta* reponunt, eamque esse volunt, quae a porta Capena ad Martis ducebat. Alii duas faciunt, *rectam*, et *tectam* diversis locis positas: et *rectam*, quod recta aliquo, sine ullo flexu, ferret; *tectam*, quia lapide strata esset, dictas putant. Sed *tecta* ibi legend. videtur: duplex enim fuit Romae *via tecta*, quarum una, quae et *fornicata* appellatur, ad campum Martium ducebat; altera a porta Capena ad Martis. *Tecta* vero *via* dicitur, quae fornicibus seu porticibus; *strata*, quae lapide seu silice structa. V. FORNICATUS. ℙ *Recta coena* est lauta, integro apparatu instructa, quam ditiores dare solebant clientibus, et salutatoribus, ab ovo usque ad mala legitimis ferculis eos benigne excipientes, et liberaliter: nam sordidi et maligniores loco integri rectique convivii sportulam praebebant, quae quamvis coenae nomine daretur, non tamen coenam integram, sed partem coenae continebat. *Suet. Dom.* 7. Sportulas publicas sustulit, revocata coenarum rectarum consuetudine. *Mart.* 2, 69. En rogat ad coenam Melior te, Classice, rectam. Adde 7, 20. Absolute *Id.* 8, 50. Promissa est nobis sportula, recta data est. V. SPORTULA. *Suet. Aug.* 74. Convivabatur et assidue, nec unquam, nisi recta. *Rectam* hic ideo vocari putant, quia ordine discumbentibus praeberetur, cum sportulae sine ordine ac discrimine promiscue clientibus auferendae objicerentur. *Juven.* 1, 95. nunc sportula primo Limine parva sedet, turbae rapienda togatae. V. et *Mart.* 3, 7. Hanc intelligit *Sen.* cum ait, *ep.* 110. *med.* Non magnam rem facis, quod vivere sine recto apparatu potes, quod non desideras milliarios apros, et. ℙ Translate *rectus* est bonus, aut pulcher. *Prop.* 2, 14, 29. Ut natura dedit, sic omnis recta figura. *Hor. Sat.* 1, 6, 65. si vitiis mediocribus, ac mea paucis Mendosa est natura, alioqui recta. *Ter. Andr.* 2, 1, 9. Facile omnes, cum valemus, recta consilia aegrotis damus. ℙ Universim quidquid secundum rationem, aut virtutem est, neque in defectum declinans, neque in excessum, conveniens, decens, aequus. *Cic. Fam.* 5, 19. Nihil putare utile esse, nisi quod rectum honestumque sit; et *ib. f.* Et maxime conducunt, quae sunt rectissima. *Lucan.* 4, 815. Recta sequi. *Plin. ep.* 6, 11. Ad recta tendere. *Enn.* ap. *Cic. Sen.* 6. Quo vobis mentes, rectae quae stare solebant Antehac, dementi sese flexere ruina? *Hor. Od.* 4, 9, 34. est animus tibi Rerumque prudens, et secundis Temporibus dubiisque rectus. *Cic. Acad.* 1, 5. Quid rectum in oratione pravumve judicare. *Id. Or.* 2, 73. Unum te in dicendo mihi videri rectissimum: propriumque esse hoc laudis tuae, nihil a te unquam esse dictum, quod obesset ei, pro quo diceres. Alii aliter leg. ℙ Cum genitivo. *Sen. V. B.* 6. Beatus est judicii rectus. ℙ Est etiam acer, fortis, constans, gravis. *Cic. Fam.* 12, 5. *f.* Erat firmissimus senatus, exceptis consularibus: ex quibus unus L. Caesar firmus est, et rectus. *Quint.* 4, 1. Sola rectum quoque judicem inclinat miseratio. *Plin. ep.* 2, 11. Vir rectus et sanctus. ℙ Item qui sine vitio corporis est, sanus, integer, emendatus. *Catull.* 86, 1. Quintia formosa est multis: mihi candida, longa, Recta est. *Hor. Sat.* 1, 2, 123. Puella candida, rectaque sit. Rursus *Catull.* 10, 20. Non possem octo homines parare rectos. Rectos alii hic intelligunt, procero et erecto corpore, non inflexa cervice, aut dorso: similiter *rectam puellam.* Sic *Juven.* 3, 26. prima et recta senectus. Ap. *Sen. ep.* 100. *med. domus recta* est, quae ornatu quidem caret, et luxu divite: nullo tamen vitio deformatur, et decore simplici contenta est. Hinc trahitur per translationem illud *Plinii ep.* 9, 26. Dixi de quodam oratore saeculi nostri, recto quidem, et sano, sed parum grandi et ornato, ut opinor, apte: nihil peccat, nisi quod nihil peccat. ℙ De eo, qui sana intelligendi judicandique facultate praeditus est. *Id. ep.* 2, 19. Quotusquisque tam rectus auditor, quem non potius dulcia haec et sonantia, quam austera et pressa, delectent? *Id. ep.* 4, 7. Recta ingenia debilitat verecundia, perversa confirmat audacia. ℙ Item idoneus, aptus, commodus. *Pl. Bacch.* 3, 3, 8. Nam absque te esset, ego illum haberem rectum ad ingenium bonum: nunc propter te tuamque pravus factus est fiduciam. *Sen. Hippol.* 454. Quid te coerces, et necas rectam indolem? ℙ Item simplex, naturalis, non fucatus, non artificiosus. *Cic. Off.* 1, 36. Et in utroque genere (*palaestricorum*, et *histrionicorum gestuum*) quae sunt recta et simplicia, laudantur. *Quint.* 2, 5. Sermo rectus et secundum naturam enunciatus nihil habere ex ingenio videtur: illa vero, quae utcumque deflexa sunt, tanquam exquisitiora miramur. *Id.* 9, 4. *med.* Felicissimus sermo est, cui et rectus ordo, et apta junctura, et cum his numerus opportune cadens contingit. *Ter. Heaut.* 4, 3, 28. Ut recta via rem narret ordine omnem, *h. e.* simpliciter, vere, sine ambagibus. Dixerat *ib.* 23. Quin nolo mentiare: aperte ita ut res se habet, nar-

rato. Sic *Phaedr.* 4, 12. Utilius homini nihil est, quam recte loqui. ℙ *Recta oratio* figuratae opponitur. *Quint.* 9, 2. *med.* Si persona obstaret rectae orationi, decurrebant ad schemata. Sic *recta repetitio.* *Id.* 6, 1. Quae enumeranda videntur (*in peroratione*) cum pondere aliquo dicenda sunt, et aptis excitanda sententiis, et figuris utique varianda: alioqui nihil est odiosius recta illa repetitione, velut memoriae judicum diffidentis. ℙ *Rectum est*, aequum est, conveniens est, verum est. *Cic. Off.* 1, 38. *f.* Rectum est autem, etiam in illis contentionibus, quae cum inimicissimis fiunt, gravitatem retinere, iracundiam repellere; et *ib.* 3, 1. Esse pro cive, qui civis non sit, rectum est non licere. *Id. Att.* 6, 9. *med.* Eum sine meis litteris ad te venire, vix rectum erat. ℙ *Rectum* absolute, bonum, honestum, justum, κατόρθωμα. *Auct. ad Her.* 3, 2. *med.* Rectum est, quod cum virtute et officio fit. Id dividitur in prudentiam, justitiam, fortitudinem, modestiam. *Cic. Or.* 14. Recti pravique partes. *Sen. ep.* 122. *f.* Simplex recti natura est, multiplex pravi, et quantumvis novas declinationes capit. *Lucan.* 8, 487. sidera terrae Ut distant, ut flamma mari, sic utile recto. *Ov. Met.* 7, 72. ante oculos rectum, pietasque, pudorque Constiterant. *Id. Fast.* 4, 311. et *Virg. A.* 1, 608. mens conscia recti. *Hor. A. P.* 366. quamvis et voce paterna Fingeris ad rectum. ℙ *Rectus casus* a grammaticis dicitur nominativus, *obliqui* ceteri: quia nulla declinatione inflectitur. *Varr. L. L.* 7, 1, 2. et 18, 24. et *ib.* 8, 35., *Quint.* 1, 4. et 5., *Gell.* 13, 22. etc. et *Prisc.* 5, 670. ℙ De recta tunica V. RECTA, ae.

RĔCŬBĬTUS, us, m. actus recumbendi, subsultus ille, quem faciunt corpora in solum durum incidentia. *Plin.* 24, 13, 72. Baculum ex ea (*aquifolia*) factum in quodvis animal emissum, etiam si citra ceciderit defectu mittentis, ipsum per se recubitu propius adlabi.

RĔCŬBO, as, ui, itum, n. 1. ἀνάκειμαι, rursus cubo. *Cic. Div.* 1, 27. Eum primo perterritum somnio surrexisse: dein cum se collegisset, idque visum pro nihilo habendum esse duxisset, recubuisse. ℙ Item simpliciter cubo, recumbo, decumbo, quiesco. *Cic. Or.* 3, 17. In hortulis suis recubans molliter et delicate. *Tibull.* 1, 1, 63. Quid Tyrio recubare toro sine amore secundo Prodest? *Nep. Dion.* 9. Cum in conclavi recubuisset. *Plin. ep.* 9, 17. Cum lector inductus est, calceos poscunt, aut non minore cum taedio recubant. *Ov. A. Am.* 2, 342. Sub qua nunc recubas arbore, virga fuit. *Virg. A.* 3, 392. sus alba solo recubans; et *ib.* 8, 297. de Cerbero: Ossa super recubans antro semesa cruento. *Val. Fl.* 7, 523. immensis recubantem anfractibus anguem Turbat.

RĔCŪDO, is, cūdi, cusum, a. 3. ἀνακολάπτω, denuo cudo. *Varro.* Ut hi solent, qui vetera metalla recudunt. Ita *lexicographi* omnes post *Sipontinum*, quem penes est omnis hujus fragmenti fides.

RĔCŬLA, ae, f. parva, aut tenuis res, ut *diecula* a *dies*, a *spes specula*, a *nubes nubecula*. *Pl. fragm.* ap. *Prisc.* 3, 613. Si quidem imperes pro copia, pro recula. *Appul. Met.* 4. Quid oro, fili, paupertinas pannosasque reculas miserrimae anus donas vicinis divitibus? Alii leg. *resculas;* ut legitur ap. *Salv. adv. avar.* 4, 8. *med.* Ipsa te resculis tuis spolias. ℙ *Recula* est etiam parvum patrimonium. *Donat.* in *Vit. Virg. in.* Pater Virgilii silvis coemundis, et apibus curandis reculam auxit.

RĔCULTUS, a, um, part. a *recolo:* rursus cultus. *Ov. Met.* 5, 647. partimque rudi data semina jussit Spargere humo, partim post tempora longa recultae. ℙ **Recoltus* pro Recultus ap. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 1, 35. At ille expergitus recoltisque verbis ac memoriae confirmatis, etc. ubi corrigendum videtur *recollectisque*, media syllaba a librario casu quopiam omissa. *B. A.*

RĔCUMBO, is, ubui, itum, n. 3. ἀνάκειμαι, corpore sternor, jaceo: idem ac *recubo*, cum quo praeteritum ac supinum communia habet. *Ov. Fast.* 2, 345. Ascendit (*torum*), spondaque sibi propiore recumbit. *Sen. Troad.* 830. recumbens Montis exesi spatiosus antro. *Id. Oed.* 728. de angue: Supra Chaonias celsior arbores Caeruleum erexit caput, Cum majore sui parte recumberet. ℙ De rebus inanimis. *Id. Thyest.* 589. Mitius stagno pelagus recumbit, *h. e.* jacet, tranquillum est. *Virg. G.* 1, 401. nebulae magis ima petunt, campoque recumbunt. *Mart.* 4, 64. jugera pauca Martialis Longo Janiculi jugo recumbunt. *Plin.* 17, 23, 35. *n.* 26. Vitem liberatam vinculo in terra recumbere. ℙ Est etiam occumbo, cado, corruo. *Ov. Met.* 7, 538. validos miratur arator Inter opus tauros, medioque recumbere sulco. Sic *Lucr.* 6, 794. Castoreoque gravi mulier sopita recumbit. *Catull.* 17, 4. de ponte: Ne supinus eat, cavaque in palude recumbat. ℙ Item mensae accumbo. *Phaedr.* 4, 24. Rediit hora dicta: recubuit: Splendebat hilare poculis convivium. *Just.* 43, 1. Saturnalibus passim in conviviis servi cum dominis recumbunt. *Plin. ep.* 4, 22. Coenabat Nerva cum paucis: Vejento proximus, atque etiam in sinu recumbebat. *Id. ep.* 9, 23. Recumbebat mecum Fabius Rufus, super eum municeps ipsius. ℙ Item inclinor, innitor, vergo. *Ov. Trist.* 2, 83. Cum coepit quassata domus subsidere, partes In proclinatas omne recumbit onus. *Virg. A.* 9, 434. inque humeros cervix collapsa recumbit. *Id. G.* 3, 86. juba dextro jactata recumbit in armo. *Ov. Met.* 10, 195. Ipsa sibi est oneri cervix, humeroque recumbit.

RĔCŬPĔRĀTĬO et Reciperatio, onis, f. ἀνάληψις, actus recuperandi. *Cic. Phil.* 10, 10. Ita praeclara est recuperatio libertatis. Alii leg. *reciperatio.* *Just.* 30, 1. Contentus reciperatione urbium, quas amiserat. ℙ In juridicis, ap. *Fest.* ex *Gallo Aelio* reciperatio est, cum inter populum et reges, nationesque et civitates peregrina lex convenit, quomodo per reciperatores reddantur res, reciperenturque, resque privatas inter se persequantur. *Tab. aenea* ap. *Mur.* 582. *med.* De ea re jus dicunto, judicia, recuperationes dando, uti ii eos (servos) recuperare possint.

RĔCŬPĔRĀTĪVUS, a, um, adj. qui recuperari potest, ap. *Aggen. Urb. in Front.* p. 63. *Goes.* Recuperativus status controversiae de finibus.

RĔCŬPĔRĀTOR et Reciperator, oris, m. qui recuperat. *Tac. A.* 2, 52. *f.* Camillus reciperator Urbis. ℙ *Recuperatores* apud Romanos erant judices, qui ad recuperandas privatas res litiatoribus dabantur. *Pl. Bacch.* 2, 3, 36. Postquam praetor recuperatores dedit. *Gell.* 20, 1. Injuriisque aestimandis recuperatores se daturos edixerunt. ℙ Dabantur et ab imperatoribus contentione orta inter milites. *Liv.* 26, 28. Scipio tres recuperatores cum se daturum pronunciasset, qui, cognita causa, testibusque auditis, judicarent, uter prior in oppidum transcendisset. ℙ In Urbe praetores dabant recuperatores ex omni ordine, in provinciis ex conventu negotiatorum, vel e sua cohorte. *Cic. Verr.* 2, 3, 28. Iste recuperatores se de cohorte sua daturum minabatur. *Id. ib.* 11. De conventu nullum unquam judicem, neque recuperatorem dedit. Omnibus his loc. alii leg. *reciperator.*

RĔCŬPĔRĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad recuperatores pertinens, ut Judicium recuperatorium, quod per recuperatores exercebatur. *Cic. Inv.* 2, 20. Non enim oportet in recuperatorio judicio ejus maleficii, de quo inter sicarios quaeritur, fieri praejudicium. Adde *Verr.* 2, 3, 11. Alii leg. *reciperatorius.*

RĔCŬPĔRĀTUS et Reciperatus, a, um, part. a *recupero.* *Just.* 36, 1. Reciperatum regnum. *Tac. H.* 3, 22. Reciperatae cibo somnoque vires. *Cic. Fl.* 23. *f.* Pecunia recuperata. *Id. Phil.* 14, 13. respublica. *Fest.* in *Ratumena:* Fictiles quadrigae bello reciperatae.

RĔCŬPĔRO et Recipero, as, avi, atum, a. 1. ἀναλαμβάνω, ἀνακομίζομαι, rem amissam recipio, rursus acquiro, jacturam reparo: a *re* et *paro* inserto *ci*, ut in *Incitega*, *concipilo*, *reciprocus.* Postea *ci* in *cu* mutatum est. Utraque tamen scriptio proba: et promiscue reperitur in MSS. et libris fere omnibus locorum, quae hic afferimus. *Caes. B. G.* 7, 1. *extr.* Veterem belli gloriam, libertatemque recuperare; et *ib.* 15. Quod se, celeriter amissa recuperaturos confidebant; et *ib.* 3, 8. Recuperare suos obsides. *Sall. Jug.* 31. pacem. *Cic. Att.* 8, 3. rempublicam. *Id. Phil.* 13, 5. villam suam ab aliquo. *Just.* 32, 3. sanitatem; et 22, 2. domesticam potentiam. *Tac. H.* 2, 86. ordinem senatorium; et *ib.* 3, 22. vires cibo somnoque. *Cic. Agr.* 2, 16. ab aliquo pecuniam depositam. *Id. Verr.* 2, 3, 14. rem suam judicio. *Id. Caecin.* 3. *f.* jus suum aliqua ratione. *Id. Att.* 1, 11. voluntatem alicujus; et *Tac. A.* 14, 5. gratiam. *Caes. B. G.* 7, 76. Consensio fuit pristinae belli laudis recuperandae. *Nep. Ag.* 6. *f.* Sic adolescentulos simulata laudatione recuperavit, *h. e.* a transfugio deterruit, et retraxit. *Cic. Fam.* 14, 1. Si in vestrum complexum venero, ac si et vos, et me ipsum recuperaro. *Just.* 18, 7. Non se expugnatum, sed reciperatum patriam venire. ℙ Recuperare se, et recuperari. *Varr. R. R.* 1, 13. Familia ubi versetur, providendum, si fessi opere, aut frigore, aut calore, ubi commodissime possint se quiete reciperare. *Vitr.* 2, 9. Ex terra recipientes radices arborum in se succum, reciperantur.

RĔCŬPĬO pro valde cupio, est qui tribuit *Pl. Capt.* 4, 2, 76. Ut recupias facere sumptum. Sed *te cupias* legendum est.

RĔCŪRĀTUS, a, um. V. v. sq.

RĔCŪRO, as, avi, atum, a. 1. ἀνακομίζω, iterum, vel diligenter curo, magna cura reficio. *Catull.* 44, 13. Hic me gravedo frigida, et frequens tussis Quassavit, usquedum in tuum sinum fugi, Et me recuravi otioque (al. *ocimoque*) et urtica. *Plin.* 13, 12, 23. de charta. Excepit hanc (*amphitheatricam*) Fannii sagax officina, tenuatamque curiosa interpolatione, principalem fecit e plebeja, nomenque ei dedit. Quae non esset ita recurata, in suo mansit amphitheatrica. *Appul. Met.* 8. Placuit paulum conquiescere, corporaque diverse laniata sedulo recurare. *Id. ib.* 6. Vulneratis domo relictis et plagas recurantibus.

RĔCURRO, is, curri, et cŭcurri, ursum, n. 3. ἀνατρέχω, rursus aut retro curro, currendo redeo. *Ov. Trist.* 1, 8, 1. In caput alta suum labentur ab aequore retro Flumina, conversis solque recurret equis. *Id. Am.* 2, 1, 26. Inque suos fontes versa recurrit aqua; et *Her.* 5, 30. Ad fontem Xanthi versa recurret aqua; et *A. Am.* 3, 360. coeptum saepe recurrit iter. *Cic. Att.* 2, 12. Tamen isti puero, quem ad me statim jussi recurrere, da ponde[...] aliquam epistolam. *Paul. Nol. carm.* 27, [...] properante gradu recucurrit ad hospita tect[...] *Trin.* 4, 3, 8. Condalium es oblitus: recipe[...] recurre petere re recenti. *Id. Cist.* 2, 3, 5[...] ad anum recurro rursum. Est qui leg. *curs[...] rursum.* ℙ Urbane est redire. *Cic. N. D.* 2, [...] Luna tum crescendo, tum defectibus in initia [...]rendo. *Caes. B. C.* 2, 16. *extr.* Ad easdem d[...]nis conditiones recurrunt. *Hor. Ep.* 1, 10, 2[...] turam expellas furca, tamen usque recurret[...] 2, 1, 147. Recurrentes anni. *Ov. Pont.* 4, [...] Dum tua pervenit, dum littera nostra recurre[...] maria ac terras permeat, annus abit. *Gell.* [...] Febris quartis diebus recurrens. ℙ Refertur [...]moriam. *Plin. Pan.* 88. *f.* Ita haec optimi a[...]tio nunquam memoriae hominum sine te re[...] *Vell.* 2, 4. *extr.* Decessit anno ferme quinqua[...] sexto: de quo si quis ambiget, recurrat ad p[...] consulatum ejus. ℙ Pro confugere. *Quint. p[...]* 1. *med.* Nunc necesse est ad eos aliquando au[...] recurrere, qui desertam partem oratoriae arti[...]paverunt. *Id.* 1, 6. *med.* Ad eam rationem [...]runt, ut, etc. *Auct. dial. de or.* 9. Si ipse [...] quod negotium inciderit, ad hunc Secundum [...]ret, aut ad te. ℙ Pro simplici *curro.* *Mart[...]* Rectam vocatus cum recurrit ad coenam. [...] *Quint.* 5, 9. Signa quae in contrarium non [...]runt, sunt v. gr. Omnis qui ingreditur, mo[...] sed non omnis, qui movetur, ingreditur. U[...]que messis est, ibi satum est: sed non ubic[...] satum est, ibi est messis. ℙ Versus recu[...] *Sidon. ep.* 8, 11. et *ep.* 9, 14. sunt, qui, [...]stante, neque litteris loco motis, ut ab exor[...] terminum, sic a fine releguntur ad summum[...] est illud antiquum: *Roma tibi subito motib[...] amor;* et illud: *Sole medere pede, ede, perede* [...] Hujusmodi sunt undecim versus, qui referunt [...] 6. c. 13. *Antholog.*, ubi hoc genus versus κ[...] στίχοι ἔμμετροι κατὰ ἀναποδισμὸν dicuntur. Exe[...] esto: Ἀθλήσας ἤδη πόλῳ πηδήσας ἦλθα. Et Ἡ[...] Διὸς ἄρα πηγὴ παρὰ σοὶ Διομήδη. Et Νόμον ὁ[...] ἔχε σὸν οἰκονόμον. Et quod inscriptum labr[...] moreo legitur ap. *Grut.* 1047, 9. Νίψον ἀνομ[...] μὴ μόναν ὄψιν. Nec non habentur pro recurren[...] qui pedum lege servata, etsi non per singul[...]ces, per singula tamen verba replicantur, ut: [...] *cipiti modo quod decurrit tramite flumen, T[...] consumptum jam cito deficiet*, quod est *Sidon.* [...] *l.* 9. et si recurras, ita legitur: *Deficiet cit[...] consumptum tempore flumen, Tramite decurri[...] modo praecipiti.* Hujusmodi est et illud *Fr[...] Philelphi* in Pium II. Pontif. Max. *Laus tu[...] tua fraus, virtus, non copia rerum Scandere t[...] hoc decus eximium.* Disticha his similia sept[...]guntur *Antholog.* 6, 4. et dicuntur ἀντιστρ[...] quorum primum est: Τὸν τραγόπουν ἐμὲ Πᾶ[...]λον Βρομίοιο, καὶ υἱὸν Ἄρκαδος, ἀντ᾽ ἀλκᾶς [...] Ὠφελίων. Lege retro: Ὠφελίων ἔγραφεν ἀλκ[...] Ἄρκαδος υἱὸν, καὶ Βρομίοιο φίλον Πᾶν᾽ ἐμὲ τὸν [...]πουν. Item qui retro lecti, in aliud genus ca[...] exeunt, ut *Omne genus metri tibi pangens*, [...] *Basse.* Contraria via fit Sotadeum: *Basse o[...] pangens tibi metri genus omne.* Simile exe[...] affert *Quint.* 9, 4. *med.* V. RECIPROCUS.

RĔCURSĬO, onis, f. recursus, reditio. *Cap[...]* 308. *extr.* Juppiter, Quo gemmata poli volver[...]ra Suevit lege rata sacra recursio.

RĔCURSĪTANS, antis, part. ab inus. recursito[...] recursans. *Capell.* 1, 10. Cessim plerumque recur[...]

RĔCURSO, as, n. 1. frequent. ἀνατρέχω, sae[...] curro. *Pl. Most.* 3, 1, 54. Quid ego huc rec[...] aut operam sumam, aut conteram? *Sen. Me[...]* Talis recursat huc et huc motu effero, Furor[...] signa lymphati gerens. *Lucr.* 2, 105. de prim[...]poribus materiai: Et cita dissiliunt longe, lo[...] recursant. ℙ Translate est saepe redire. *Vi[...]* 1, 666. Urit atrox Juno, et sub noctem cura [...]sat. *Id. ib.* 12, 602. Nec te tantus edat tacita[...]lor: et mihi curae Saepe tuo dulci tristes ex [...]cursent. ℙ Refertur ad memoriam. *Id. ib.* [...] Multa viri virtus animo, multusque recursat [...] honos. *Tac. H.* 2, 78. Recursabant animo [...] omnia. *Eum. Pan. Constant.* 18. Recursabat i[...]mos illa paucorum audacia.

RĔCURSUS, us, m. ἀναδρομή, reditus, qui c[...]do fit. *Virg. A.* 5, 583. Inde alios ineunt c[...] aliosque recursus. *Ov. Ib.* 423. per alternos u[...]bente recursus Subtrahit presso mollis arena[...] et *Plin.* 5, 29, 30. Lydia perfusa flexuosi amni[...]andri recursibus. ℙ Et simpliciter reditus, re[...] *Liv.* 26, 42. *extr.* Ut subeunti saepe ad moenia[...] recursus pateret. *Ov. Her.* 6, 59. dent mod[...] recursus. *Cels.* 4, 4. Si fauces cibum et potu[...]piunt, facilis ad bonam valetudinem recurs[...] *Val. Max.* 2, 7. *n.* 15. Recursum iis ad pristinu[...]litiae ordinem proposuerunt, si quis bina spo[...] hostibus tulisset. *Plin.* 16, 25, 50. Ilex, pice[...]rix nullo flore exhilarantur, natalesve pomoru[...] cursus annuos versicolori nuncio promittunt. [...] 13, 19. *n.* 2. de labyrintho: Itinerum ambages[...] cursusque ac recursus inexplicabiles continet[...] semitas, per quas itur, rediturque. *Impp. D[...]*

a. Cod. 7, 62, 6. Ut post sententiam ab eo, ppellatione cognoscit, recursus fieri non judicem, a quo fuerit provocatum.
RVATUS, a, um, part. a recurvo: παλίγ- recurvus factus, reflexus: Ov. Met. 2, 246. ecurvatis ludit Maeandros in undis. Cels. 4. Hamulus acutus paulum mucrone intus . Id. 8, 1. f. Os pectinis rectius in viris, m magis in exteriora in feminis. Colum. rmentum praetorto capite et recurvato de-

RVO, as, avi, atum, a. 1. ἀνακάμπτω, re- , reflecto. Colum. 5, 10. med. Cum ad scro- radix pervenit, duritia humi coercita re- Gell. 3, 6. Palma adversus pondus resur- rsum nititur, recurvaturque. Stat. Th. 3, rrentesque situ gladios in saeva recurvant Ov. Her. 4, 79. Sive ferocis equi luctantia urvas. Id. Am. 1, 8, 6. de saga: Inque ca- las arte recurvat aquas, h. e. redire cogit.
RVUS, a, um, adj. παλίγναμπτος, παλίγκλα- curvatus, reflexus, incurvus. Plin. 9, 33, hae ad plausum apertae, ad buccinum re- Virg. A. 7, 513. cornuque recurvo Tarta- endit vocem, h. e. buccina. V. AES. Ov. 119. de capra: Cornibus aeriis, atque in sua urvis; et ib. 6, 240. tegunt parvis aera re- is, h. e. hamos; et ib. 2, 113. tergo delphi- o Se memorant oneri supposuisse novo; et Comat virgineas hasta recurva comas. V. ARIS. Claud. in Eutrop. 2, 230. avis dira, recurvo Turpis. Ov. Met. 8, 141. et ib. Recurva puppis; et ib. 3, 664. Impediunt remos, nexuque recurvo Serpunt, h. e. re- ntorto. Id. Fast. 2, 251. Corvus inauratum ratera recurvis Tollit, h. e. uncis. Id. Her. e victor tecto morerere recurvo, h. e. la-

SABILIS, e, adj. qui recusari potest, aut de- t. adv. Marc. 4, 35. f. Revelatio recusabilis.
SANS, antis, part. a recuso: reluctans, invi- Fast. 2, 387. Jussa recusantes peragunt a ministri. Id. Trist. 4, 2, 35. illo dicunt ministro Saepe recusanti corpora capta Deo. 10. f. Testificor me a te rogatum et recu- aec scribere esse ausum.
SATIO, onis, f. ἀνάνευσις, actus recusandi. 2, 7. Nam haec ipsa recusatio disputationis o quaedam fuit, mihi quidem perjucunda. 3, 2. med. Sine recusatione, ac sine ulla otium susceperunt. Id. Leg. 2, 16. Poena religionis justam recusationem non habet. ate. Petr. Sat. 141. Recusatio stomachi, h. , fastidium.
SATUS, a, um, part. a recuso: repudiatus, Ov. Pont. 4, 13, 27. qui frena coactus Sae- ati ceperit imperii.
SO, as, avi, atum, a. 1. παραιτέομαι, ἀπ- uo, detrecto, rejicio, repudio: a re, et cau- ropie sit causam afferre, cur aliquid nolis. 36. f. Non recuso, non abnuo. Id. Verr. Servilius et recusare, et deprecari, ne ini- cibus, etc. Id. Fl. 38. f. Populum R. disce- non modo non recuso, sed etiam deposco. ol. 3. Cum tantum haberet amorem omnium, recusante regnum obtineret: Just. 13, 2. f. eus recusabat regem Aridaeum, h. e. nole- aeum regnare. Ter. Hec. 3, 1, 16. et Hor. , 50. Recusare aliquam uxorem, h. e. nolle Caes. B. G. 1, 44. amicitiam populi R. Id. 68. laborem. Id. B. G. 7, 2. nullum pericu- munis salutis causa. Id. ib. 8, 1. Sors in- civitati non recusanda, si, etc.; et ib. 1, um esse de stipendio recusare, quod sua vo- ad id tempus pependerint. Cic. Verr. 2, 1, sinemus nos de judiciis transferendis recu- iv. 1, 24. Cum trigeminis agunt reges, ut quisque patria dimicent ferro: nihil recusa- art. 9, 102. Saepe recusato Parthos duxisse os, Victor Hyperboreo nomen ab orbe tulit, saepe recusasset, vel postquam saepe recu- ℟ Translate. Ov. Trist. 5, 4, 16. More nec frena recusat equi. Id. Met. 8, 837. rapax n unquam alimenta recusat. Plin. 37, 13, ae gemmae recusant limae probationem. Id. 34. Castanea recusat glaream, rubricam, Virg. A. 12, 747. tardata sagitta genua im- cursumque recusant. ℟ Cum infinito. Curt. ecusaturus ire, qua duces. Caes. B. G. 3, ue adhuc repertus est quisquam, qui mori t. Hor. Ep. 2, 1, 208. quae facere ipse re- Just. 3, 6. f. Ut duobus bellis impliciti, su- tertium non recusarent. Ov. Her. 5, 83. ut Nymphae socer esse recuset. Plin. 29, 1, edicina: Non rem antiqui damnabant, sed ar- axime vero quaestum esse immani pretio vi- sabant, h. e. nolebant. ℟ Sequentibus parti- , quin, quo minus. Caes. B. C. 3, 82. Ne mnes antecederet, recusabant. Cic. Off. 3, tentiam ne diceret, recusavit. Nep. Ann. 12. ecusavit, ne id a se fieri postularent, quod ad- jus hospitii esset. Caes. B. G. 4, 7. Neque e, si lacessantur, quin armis contendant. Cic. Acad. 4, 3. Non possumus, quin alii a nobis dissentiant, recusare. Nep. Ep. 8. Neque recusavit, quo minus legis poenam subiret. Cic. Fin. 1, 3. Nec recusabo, quo minus omnes mea legant. Caes. B. G. 1, 31. Neque recusaturos, quo minus, etc. ℟ Pro negare. Cels. Dig. 17, 1, 48. Si quis sub usuris creditam pecuniam fidejussisset, et cum reus in judicio conventus recusare vellet, sub usuris creditam esse pecuniam, etc. ℟ Recusare mendacium ap. Tert. adv. Marc. 3, 11. med. est refellere.

[RĔCUSSĀBĬLIS, e, adj. qui recutitur. Coel. Aurel. Tard. 3, 6. f. Tum permittentibus viribus etiam raptorio machinamento gestetur, ac deinde recussabili sphaera (utatur), quam Italicam vocant, h. e. κωρύκῳ. V. CORYCEUM. F.]

RĔCUSSUS, a, um, part. a recutio, quatiendo retro impulsus. Val. Fl. 5, 167. penitusque recusso Aequore Cyaneas Minyae timuere relictas. ℟ Item universim concussus, retro impulsus, ἀνασεισθείς. Virg. A. 2, 52. uteroque recusso Insonuere cavae, gemitumque dedere cavernae. Appul. Met. 4. et 5. Recussus somno. Sidon. carm. 2, 427. de nocte recussa Excepti rores.

RĔCUSSUS, us, m. In sexto casu sing. Plin. 8, 53, 79. de ibicibus: In haec (cornua) se librant, ut tormento aliquo rotati, in petras; atque recussu pernicius, quo libuerit, exsultant, h. e. repercussu, resiliendo. Fulg. Myth. praef. 1. Quidquid per virecta Tempe Raptat unda proluens (lege profluens), Hinnientis et recussu quam produxit ungula.

RĔCŪTĬO, is, ussi, ussum, a. 3. retro quatio, excutio, discutio. August. Confess. 8, 11. med. Incutiebat horrorem, sed recutiebat retro, nec avertebat. Id. Doctr. Chr. 2, 40. f. Christi recutiens jugum.

RĔCŪTĪTUS, a, um, adj. exulceratus, et resecta cute saepe laceratus. Mart. 9, 58. Nil est tritius Hedyli lacernis, Non ansae veterum Corinthiorum, Non ruptae recutita colla mulae. ℟ Dicitur et de iis, quibus praeputium praecisum fuit, ut sunt Judaei et Turcae, quia eo loci cutis quidem utcumque resecta est, glandem tamen non amplius tegit, cum sit illa brevior, ἀπεψωλημένος, ψωλός. Id. 7, 30. Recutiti Judaei. Pers. 5, 184. recutitaque sabbata palles. Sunt qui recutitos intelligunt eos, qui a Judaeis ad Gentes cum defecissent, ut resecto praeputio aliqua ratione mederentur, cutem penis rursus adducebant, producebantque arte medica super glandem: de quibus Machab. 1, 1, 16. Et fecerunt sibi praeputia, et recesserunt a testamento sancto, et juncti sunt nationibus; et Paul. Cor. 1, 7, 18. Circumcisus aliquis vocatus est? non adducat praeputium. Cels. vero 7, 25. producendi praeputii rationem tradit. Verum hoc ad Mart. et Persium, qui de Judaeis in sua superstitione manentibus loquuntur, minime pertinet. ℟ Romani recutitos Judaeos maxime aversabantur. Petr. fragm. Trag. 68. Burm. f. Duo tamen vitia habet, quae si non haberet, esset omnium numerorum: recutitus est, et stertit: nam quod strabonus est, non curo.

RĔDABSOLVO, is, a. 3. idem quod solvo, vel absolvo. Pl. Curc. 3, 84. Te redabsolvam, qua advenisti, gratia. Rectius alii absolvam.

RĔDACCENDO, is, a. 3. rursus accendo. Tert. Anim. 30. f. Facilior ante exstingui, quam redaccendi. Id. Resurr. carn. 12. Redaccenduntur stellarum radii. V. REACCENSUS.

RĔDACTUS, a, um, part. a redigo: reductus, adductus. Caes. B. G. 2, 14. Aedui a Caesare in servitutem redacti. Vell. 2, 44. Capua in formam praefecturae redacta. Inscr. ap. Plin. 3, 20, 24. Gentes Alpinae sub imperium populi R. redactae. Cic. Marc 4. Familia ad paucos redacta. Liv. 26, 37. f. Ad vanum et irritum victoria redacta. Hor. Ep. 2, 1, 154 formidine fustis Ad bene dicendum, delectandumque redacti. Liv. 10, 46. Id aes redactum ex captivis dicebatur; et Ulp. Dig. 42, 5, 27. Pretium ex rebus distractis redactum.

RĔDACTUS, us, m. actus redigendi. Speciatim sumitur pro pecunia ex frugibus venditis redacta. Scaev. Dig. 7, 1, 58. Sempronio do, lego ex redactu fructuum oleris, et porrinae partem sextam. Sic enim in Pand. Flor. et manuscr. Codd. legitur. Vulgo est ex reditu. Id. ib. 46, 3, 88. Argentarii universum redactum venditionis solverunt.

RĔDĀDOPTO. V. READOPTO.

RĔDĀDŪNĀTĬO. V. READUNATIO.

RĔDAMBŬLO, as, n. 1. ἀναβαδίζω, redeo, revertor. Pl. Capt. 4, 2, 120. Bene ambula, et redambula. V. REAMBULO.

RĔDĀMO, as, a. 1. ἀντιφιλέω, contra, vel similiter amo, me amantem amo, in amore respondeo. Cic. Amic. 14. Quid enim tam absurdum, quam delectari multis inanibus rebus, ut honore, gloria, aedificio, vestitu; animo autem virtute praedito, qui vel amare, vel, ut ita dicam, redamare possit, non admodum delectari? Ex his patet, hoc verbum Ciceroni minime probum videri, vel tunc temporis inusitatum fuisse.

RĔDĀMŎVĔO, es, a. 2. Imppp. Valens, Grat. et Valent. Cod. Theod. 8, 5, 35. f. Ne supra assium numero redamoveatur. Sed corrige: Ne supra assignatum numerum rheda moveatur. Gothofr. legend. conjicit: Ne supra duum numerum, etc.

RĔDAMTRŬO. V. AMTRUO.

RĔDĀNĬMĀTĬO, onis, f. animae ad corpus restitutio. Tert. Resurr. carn. 38.

RĔDĀNĬMĀTUS, a, um, part. a redanimo. Tert. Resurr. carn. 19. Redanimatus, et revivificatus Deo.

RĔDĀNĬMO, as, a. 1. Tert. Resurr. carn. 13. Quia singula nec redanimari, sed reformari existimentur; et ib. 31. Recorporandae, et redanimandae reliquiae.

RĔDĂRĀTOR. V. IMPORCITOR.

RĔDARDESCO. V. RECANDESCO.

RĔDARGŬO, is, ui, utum, a. 3. ἐξελέγχω, arguendo refello, falsum esse doceo, revinco, convinco: a re et arguo inserto d hiatus vitandi causa, ut in redamo, redeo, redigo, redoleo, redundo. Cic. Tusc. 2, 2. Nosque ipsos redargui refellique patiamur. Id. Univ. 3. Oratio, quae neque redargui, neque convinci potest. Id. Or. 2, 72. Si nostra facilius probari, quam illa redargui possunt. Id. Cluent. 23. Exstat memoria, sunt tabulae publicae: redargue me, si mentior. Id. Fin. 2, 17. Is Sextilius factum negabat, poterat autem impune: quis enim redargueret? et Dom. 9. In hoc inconstantiam redarguo tuam, qui, etc., h. e. palam ostendo, te esse inconstantem. Virg. A. 11, 687. Advenit qui vestra dies muliebribus armis Verba redargueret, h. e. vana et falsa fuisse demonstraret. Suet. Aug. 55. Sparsos de se famosos libellos nec expavit, et magna cura redarguit; et Cic. N. D. 3, 36. extr. Improborum prosperitates redarguunt vim omnem Deorum ac potestatem, h. e. ostendunt, evincunt, nullam esse. Gell. 15, 9. Audi rationem, falsam quidem, sed quam redarguere, falsam esse, tu non queas.

[RĔDARMO, as, a. 1. iterum armo. Dictys Cret. 2. med. At ubi novis jaculis manus utriusque redarmatae sunt, pergunt. F.]

RĔDAUSPĬCO, as, a. 1. μετοιωνίζομαι, denuo auspicor, seu auspicium sumo, rursus incipio. Pl. Capt. 3, 5, 108. Exauspicavi ex vinculis, nunc intelligo redauspicandum esse in catenas denuo. V. EXAUSPICO.

REDDĬTĬO, onis, f. ἀπόδοσις, actus reddendi. Ponitur pro secunda parte comparationis, aut similitudinis, h. e. pro collatione rei, de qua est similitudo: et pro secunda parte periodi, quae primae respondet. Quint. 8, 3. med. et Auson. Idyll. 12. in. V. APODOSIS. ℟ Redditio rationis, subjectio rationis, seu causae. August. C. D. 21, 7. Redditionem rationis poscentibus respondemus, hanc esse voluntatem Dei.

REDDĬTĪVUS, a, um, adj. Redditiva pars in oratione est ipsa redditio, de qua in v. praec. dictum est. Diomed. 2, 432. et redditivas particulas vocat Prisc. 17, 1052. quae redditioni inserviunt, ut talis, ita.

REDDĪTOR, oris, m. qui reddit. August. ep. 5. med. Debitorum fisci redditores et exactores.

REDDĪTŪRI. V. PRAESTO, as.

REDDĬTUS, a, um, part. a reddo: restitutus, datus, ἀποδοθείς. Cic. Att. 8, 14. f. Pecuniam domitio satis grandem, quam is Corfinii habuerit, non esse redditam; et ib. 9, 11. med. Serius redditae litterae. Virg. A. 3, 40. vox reddita fertur ad aures. Ubi Serv.: Pro data: redditur enim quidquid ad nos per alterum transit; et ib. 12, 817. Una superstitio superis quae reddita Divis. Ubi Serv.: Hoc est data: nam prothesis est. Ov. Trist. 3, 12. 46. Latio reddita vota Jovis, h. e. soluta. Just. 12, 10. Ex magna desperatione tandem saluti redditus. Cic. Dom. 28. f. Salutem redditam sibi ac restitutam accipere. Plin. 11, 37, 75. Fel redditum ahenis colorem aufert, h. e. ore rejectum. ℟ Item expressus, repraesentatus. Mart. 11, 9. de statua Memoris: Spirat Apellea redditus arte Memor. ℟ Pro simplici datus V. v. sq.

REDDO, is, idi, itum, a. 3. ἀποδίδωμι, rem acceptam, vel ablatam restituo, refero: a re, et do, quasi retro do. Sen. Ben. 7, 19. Reddere est id, quod debeas, ei, cujus est, volenti dare. Ter. Eun. 1, 2, 66. Ut virginem suis restituam ac reddam. Ubi Donat. Restituimus iis, quibus nos volumus: reddimur iis, qui nos volunt. Ergo restituimus volentem, reddimus volentibus. Liv. 3, 68. Tribuni vobis amissa reddent ac restituent. Sen. Ben. 6, 5. Cum dicimus, beneficium illi reddidi, non hoc dicimus, illud nos, quod acceperamus, reddidisse; sed aliud pro illo: reddere enim est, rem pro re dare. Quid-ni? cum omnis solutio non idem reddat, sed tantundem: nam et pecuniam dicimur reddidisse, quamvis numeravimus pro argenteis aureos, etc. Cic. Sull. 30. med. Si quid ab omnibus conceditur, reddo ac remitto. [*Hic reddo idem fere est, quod nos dicimus verzichten.] Caes. B. G. 6, 15. Pro vita hominis nisi vita hominis reddatur, non posse aliter Deorum numen placari; et ib. 1, 35. Obsides, quos haberet ab Aeduis, redderet. Cic. Off. 1, 15. Ea quae utenda acceperis, majore mensura, si modo possis, jubet reddere Hesiodus. Id. Q. Fr. 1, 1, 7. Cogebantur Sullani homines, quae per vim et metum abstulerant, reddere. Caes. B. G. 7, 76. Pro quibus meritis civitatem ejus immunem esse jusserat, jura legesque reddiderat. Catull. 42, 4. Et negat mihi vestra redditurum Pugillaria. [*Cic. Or. 48. sive paria paribus redduntur, sive opponuntur contraria: ubi reddere est nostr. gegen einandersetzen. Id. Vat. 3. quod quidem ego tibi reddo tuum: nos: und hiermit gebe ich dir deinen Einfall zurück.] ℟ Cum infin. Stat. Th. 1, 615. sua monstra profundo Reddit

habere Jovi. ℙ Saepe sumitur pro dare, tribuere. *Cels. Dig.* 31, 1, 21. et *ib.* 50, 16, 94. Verbum reddendi, quamquam significatum habeat retro dandi, recipit tamen et per se dandi significationem. Differunt tamen *dare*, ac *reddere*: illud enim universim concedere utcumque, tribuere, donare, significat: *reddere* est dare ea, quae aut debentur iis, quibus dantur, aut ad eos aliquo modo pertinent, quod patebit expendenti scriptorum loca, quae subjicimus. *Pl. Aul.* 1, 1, 5. Qua me nunc causa extrusisti ex aedibus? *Eu.* Tibi ego rationem reddam, stimulorum seges? *Liv.* 41, 7. *extr.* Rationem redditurus earum rerum, etc. *Cic. Fam.* 2, 17. Litteras a te mihi stator tuus reddidit Tarsi. *Caes. B. C.* 2, 18. *med.* Judicia in privatos reddebat. *Phaedr.* 4, 12. Leo inter feras Sancta incorrupta jura reddebat fide; [*Ita ap. *Tac. A.* 1, 72. *judicia reddere* est judicia exercere. V. *Boett. Lex. Tac.* p. 403.] et *Phaedr. epil.* 3. Brevitati nostrae praemium ut reddas, peto. *Cic. Rosc. Am.* 47. Suum cuique honorem et gradum redditum, gaudeo. *Quint.* 11, 1. *f.* Reddere alicui testimonium industriae. *Virg. G.* 3, 491. Nec responsa potest consultus reddere vates. *Albin.* 1, 218. Et pedes exsequias reddit, equesque duci. *Prop.* 3, 5, 37. Reddere corpus humo. *Just.* 9, 4. sepulturae. *Ov. Ib.* 407. et *Lucr.* 6, 1196. Reddere vitam, i. e. mori: scilicet tanquam naturae debitum. Unde *Nep. Reg.* 1. *f.* Morbo debitum naturae reddere. Sic *Vell.* 2, 14. Reddere ultimum spiritum; et *ib.* 123. *extr.* animum coelo; et *Ov. Trist.* 3, 3, 35. lucem; et *Sen. Oed.* 271. summum diem. ℙ Est etiam reponere. *Pl. Most.* 1, 2, 27. Tempestas venit, confringit tegulas, imbricesque: ibi dominus indiligens reddere alias nevolt. ℙ Item emittere, egerere quod infusum est. *Cic. N. D.* 2, 54. Aspera arteria excipit animam eam, quae ducta est spiritu, eandemque a pulmonibus respirat et reddit. *Ov. Her.* 16, 46. Flammiferam pleno reddere ventre facem, *h. e.* partu edere. *Plin.* 28, 12, 51. Spinam faucibus adhaerentem aut reddi, aut delabi, *h. e.* vomitu ejici. Sic *Plin. alter ep.* 5, 19. *f.* Dum nimis imperat voci, sanguinem reddidit. *Cels.* 2, 12. *n.* 2. In eo, cui satis alvus reddit quotidie; et 7, 23. Spumans bilis alvo cum rosione redditur. *Plin.* 10, 47, 65. Inter aquaticas aves mergi soliti sunt devorare, quae ceterae reddunt, *h. e.* cacant. Eod. sensu *Ov. R. Am.* 437. Reddere obscena. *Plin.* 8, 42, 66. de equis: Scythae per bella feminis uti malunt, quoniam urinam, cursu non impedito, reddunt. *Id.* 28, 15, 61. Urina calculum reddere. ℙ Emittere, edere, est etiam in his, *Ov. Met.* 11, 608. Janua, quae verso stridorem cardine reddit. *Plin.* 16, 35, 63. Admota auribus lenem sonum reddit. *Id.* 37, 2, 11. *n.* 1. Flammam ab electro reddi. ℙ Item referre, seu dicendo vel scribendo persequi, seu narrare ea, de quibus nos acturos polliciti sumus. *Cic. Brut.* 74. Sed perge, Pomponi, de Caesare, et redde quae restant. *Varr. R. R.* 3, 17. Tertium actum de pastionibus villaticis postea tibi reddam. *Plin.* 30, 2, 7. Cetera placita eorum suis reddemus locis. Adde *Tac. A.* 4, 67. ℙ Item referre, seu repetere quae audita sunt. *Hor. Od.* 4, 6, 41. Nupta jam dices: ego Diis amicum, Saeculo festas referente luces, Reddidi carmen. *Id. Ep.* 1, 18, 13. Ut puerum credas saevo dictata magistro Reddere. *Cic. Brut.* 88. Fuit memoria tanta, ut quae secum commentatus esset, ea sine scripto verbis eisdem redderet, quibus cogitavisset. [*V. *Boettich. l. l.*] ℙ Item respondere. *Ov. Met.* 6, 329. Faunine foret tamen ara, rogabam, Indigenaene Dei; cum talia reddidit hospes; et *ib.* 3, 361. de Echo: Reddere de multis ut verba novissima posset. *Lucr.* 4, 462. dicta; et *Virg. A.* 6, 688. datur ora tueri, Nate, tua, et notas audire, et reddere voces. Adde *ib.* 1, 409. ℙ Item ex una in aliam linguam vertere. *Cic. Or.* 1, 34. Cum ea, quae legerem Graece, Latine redderem. *Id. opt. gen. Or.* 5. In quibus non verbum pro verbo necesse habui reddere. ℙ Item referre, *h. e.* similem esse, exprimere, et quasi instaurare imaginem alterius. *Lucan.* 1, 538. Jam Phoebe toto fratrem cum redderet orbe. *Sen. Herc. Fur.* 1016. natus hic vultus tuos, habitusque reddit. *Sil.* 2, 635. reddentia formam Ora tuam laceras. *Plin. ep.* 7, 19. *med.* Illam tantae feminae matrem rursus videor amittere, quam haec, ut reddit ac refert nobis, sic auferet secum. *Virg. A.* 6, 768. et qui te nomine reddet Silvius Aeneas. *Stat. Ach.* 2, 189. Ut vero accessit propius, luxque aemula vultum Reddidit, et similem tandem se vidit in auro, etc. De similitudine stili *Plin. ep.* 9, 22. In litteris veteres aemulatur, exprimit, reddit. *Stat. Sil.* 4, 7. *extr.* Orsa Sallustì brevis, et Timavi Reddis alumnum. De pictoribus *Petr. Sat.* 29. Hic quemadmodum ratiocinari didicisset, dein dispensator factus esset, omnia diligenter curiosus pictor cum inscriptione reddiderat. [*Cf. *Boettich. l. l.*] ℙ De aliis rebus. *Plin.* 36, 23, 55. Odorem croci saporemque reddit; et 35, 6, 27. Purpurissum Indicum reddit flammam excellentis purpurae. *Id.* 34, 12, 32. Limus imaginem quandam uvae reddit. ℙ Item rependere, persolvere. *Cic. Off.* 1, 15. *med.* Duo genera liberalitatis, unum dandi beneficii, alterum reddendi. *Colum.* 4, 3. *med.* Bene positam vineam nunquam non cum magno fenore gratiam reddidisse. ℙ *Reddere vota*, solvere. *Just.* 10, 10. *med.* Tyrum se ire velle ad vota Herculi reddenda. *Cic. Leg.* 2, 9. *f.* Caute vota reddunto. *Prop.* 2, 15, 19. captare feras, et reddere pinu Cornua: *scil.* tanquam voto debita, et Dianae sacra. Hinc habet locum in sacris. *Virg. G.* 2, 194. Lancibus et pandis fumantia reddimus exta. Ubi *Serv.*: Sacerdotum usus verbo: *reddi* enim dicebantur exta, cum probata et elixa arae superponebantur. *Ov. Fast.* 6, 476. Flavaque Thebanae reddite liba Deae. Adde *Tac. H.* 4, 53., *Tibull.* 1, 3, 34. et *Stat. Th.* 4, 466. ℙ *Reddere nomen alicui*, suum alicui nomen tribuere, suo aliquem proprio vocare nomine. *Ov. Trist.* 3, 6, 35. Stultitiamque meum crimen debere vocari, Nomina si facto reddere vera velis. *Plin.* 4, 12, 23. Desertis quoque insulis reddantur nomina. ℙ *Reddere poenas*, dare, persolvere poenas justitiae aut crimini debitas. *Sall. Jug.* 17. Ut ille impietatis in parentem nostrum graves poenas reddat. ℙ *Reddere* dicitur terra, quae sementem sparsum messe refundit. *Ter. Ph.* 4, 3, 74. Nunc mecum argentum attuli, fructum quem Lemni uxoris reddunt praedia. *Ov. Pont.* 1, 5, 26. Et sata cum multo fenore reddit ager. *Colum.* 2, 17. Pratum etiam in pabulo non minus reddit, quam in foeno. *Pall.* 3, 9. Amineae, ubicumque sint, vinum pulcherrimum reddunt. *Plin.* 18, 9, 20. *n.* 1. Siligineae farinae modius viginti duas libras panis reddit. ℙ Est praeterea *reddere*, facere, efficere, rem mutando, et sic mutatam alteri exhibendo. *Ter. Heaut.* 4, 5, 12. Dictum ac factum reddidi, *h. e.* statim feci. *Id. Ad.* 5, 3, 63. Tam excoctam reddam, atque atram, quam carbo est. *Id. Eun.* 2, 3, 24. Reddunt *(puellas)* curatura junceas. *Cic. Verr.* 2, 2, 34. Domum ejus exornatam atque instructam reddiderat nudam atque inanem. *Id. Caecin.* 10. Cum ita vehemens acerque venisset, ut, etc. ita eum placidum mollemque reddidi, ut, etc. *Id. Att.* 9, 17. Tu, quaeso, cogita, quid deinde: nam me hebetem molestiae reddiderunt. *Id. Cluent.* 26. Reddere aliquem iratum alicui. *Caes. B. G.* 2, 5. *f.* Loca ea tuta ab hostibus reddebat. *Ov. Fast.* 2, 389. Albula, quem Tibrin mersus Tiberinus in unda Reddidit. ℙ [*Item restituere. *Cic. Att.* 4, 3. Clodius omnes Catilinas Siciniosque reddidit. *Schütz.* in *cl. Cic.* s. h. v.] ℙ Pro facere *Non.* poni ait 4, 392. etiam illud *Lucil.* 20. Pluteos excutit, tectaque et testudines reddit. ℙ Pro tribuere, dare, usurpando compositum pro simplici, *Lucr.* 2, 63. et 141. quaeve sit ollis Reddita mobilitas magnum per inane meandi; et *ib.* 678. multa vides, quibus et color, et sapor una Reddita sunt cum odore; et *ib.* 756. si nulla coloris principiis est Reddita natura. ℙ *Reddibo* pro *reddam* comicum et antiquum est. *Pl. Cas. a.* 1. *v.* 40. Nunquam edepol jejunum est aeque, atque ego ruri reddibo te. *Id. Epid.* 1, 1, 22. Opera reddibitur tibi. Adde *fragm.* ap. *Non.* 7, 75. et 10, 28. et ap. *Prisc.* 6, 692. ℙ [*Confund. *reddo* et *redeo*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 2, 218.]

RĔDEMPTĬO et Redemtio, onis, f. ἐξώνησις, actus redimendi, conductio. *Cic. Prov. cons.* 5. Videtis, non temeritate redemptionis, aut negotii gerendi inscitia, sed avaritia, superbia, crudelitate Gabinii paene afflictos jam atque eversos publicanos; [*ubi temeritas redemptionis est, quum inconsulte vectigalia nimis magno pretio conduxerint.] *Id. Verr.* 1, 6. Ut primum e provincia rediit, redemptio est hujus judicii facta grandi pecunia. Ubi *Asconius*: Ait Cicero, artifices quosdam corrumpendorum judicum pactos esse cum Verre, et redemisse semel omnem procurationem judicii corrumpendi suo periculo, absolutionisque praestandae. *Cic. Pis.* 36. Quid ego rerum capitalium quaestiones, reorum pactiones, redemptiones, acerbissimas damnationes proferam? *h. e.* emptiones judicii et absolutionis, corruptis pecunia judicibus. *Ascon.* in *or. Cic. in toga candid. f.* Antonius redemptas habebat ab aerario vectigales quadrigas: quam redemptionem senatori habere licet per legem. ℙ Item liberatio a servitute, a vinculis, ἀπολύτρωσις. *Liv.* 25, 6. *med.* Cum captivis redemptio negabantur. *Val. Max.* 4, 3. *n.* 1. Aurum quoque, quod pro redemptione puellae allatum erat, summae dotis adjecit. (V. *Liv.* 26, 50.) *Hirt. B. Alex.* 56. Quos transmarina militia perterritos ad sacramenti redemptionem vocabat, *h. e.* ad erogationem pecuniae, qua liberarent se ab obligatione transmarinae militiae.

RĔDEMPTĪTO et Redemtito, as, a. 1. frequent. a *redempto*, quod a *redimo*. *Festus*: Redemptitavere item ut clamitavere. Cato in ea, qua egit de signis et tabulis: Honorem temptavere, ait, malefacta benefactis non redemptitavere, *h. e.* compensavere. Sic *Sen. Excerpt. controv. praef.* 4. *f.* Redimebat tamen vitia virtutibus.

RĔDEMPTO, vel Redemto, as, a. 1. frequent. a *redimo*. *Tac. H.* 3, 34. A propinquis occulte redemtabantur. Alii leg. *redimebantur*.

RĔDEMPTOR et Redemtor, oris, m. qui redimit. *Festus*: Redemptores proprie atque antiqua consuetudine dicebantur, qui, cum quid publice faciendum aut praebendum conduxerant, effecerantque, tum demum pecunias accipiebant: nam antiquitus emere pro accipere ponebatur. At ii nunc dicuntur redemptores, qui quid conduxerunt praebendum utendumque. Haec *Festus*, cujus postrema verba post videntur esse ex epitoma *Pauli*, more suo pa[...] digentis, quae fusius a *Festo* dicta fuerant. [...] *ptor operis* est, qui in se suscipit aliquid faci[...] pacta mercede, lucri causa, ἐργολάβος: v. [...] domum faciendam conducit, onera transvehen[...] dificium reficiendum, aut tectum tuendum, et [...] modi. *Cic. Div.* 2, 21. Redemptor qui colum[...] lam de Cotta, et de Torquato conduxerat faci[...] *Plin.* 36, 23, 55. In antiquarum aedium legi[...] venitur, ne calce recentiore trima uteretur [...] ptor; et *ib.* 2. Redemptor cloacarum. *Vitr*[...] Coronam immani pretio locavit faciendam, et [...] ad sacoma appendit redemptori. *Plin.* 35, 3, [...] demptor tutelae Capitolii. *Cato R. R.* 137. [...] mate: Vineam redemptori curandam partia[...] *Hor. Ep.* 2, 2, 72. Festinat calidus mulis ge[...] redemptor. *Cic. Inv.* 2, 31. Hostias nisi ad [...] cium redemptor praebuisset. *Liv.* 34, 9. *f.* [...] ptoribus vetitis frumentum parare, *h. e.* qu[...] exercitus curam susceperant. *Sicul. Fl. de agror.* p. 9. *Goes.* Viae per redemptores mu[...] ℙ *Redemptor vectigalium*, vel *pontis*, qui a [...] vel principe certa pecunia emit vectigalia ex [...] ut ea exactione quaestum faciat. *Papin. Dig.* [...] 8. Fisci vectigalium redemptores. *Labeo ib.* [...] 60. *f.* Cum pontem transiret, redemptor eju[...] portorium ab eo exigebat. ℙ *litium*, seu *ca*[...] qui lites alienas pretio mercatur, et peragen[...] scipit suo periculo, quaestus causa. *Ulp. ib.* [...] 9. Si quos causarum concinnatores, vel rede[...] deprehendat. *Impp. Arcad. et Honor. Cod.* 2, [...] *extr.* Calumniarum redemptores. ℙ *Redem*[...] *aerario* videtur esse, qui, certa pecunia pr[...] tributa aerario debita exigenda emerat, ut e[...] actione quaestum faceret. *Inscr.* ap. *Donat.* [...] P. Turpilius A. L. Phronimus redemptor ab a[...] Denique redemptor est, qui alium a servitu[...] a poena pretio liberat, λυτρωτής. Ita jure [...] appellatur JESUS CHRISTUS Deus, Dei fili[...] a peccati servitute, et a maledicto legis huma[...] nus pretio sui sanguinis eripuit. *Hieron. ep*[...] 8. *f.* Christus redemptio, idem redemptor [...] tium. *August. serm.* 130. *n.* 2. *med.* Venit red[...] et victus est deceptor.

RĔDEMPTRIX et Redemtrix, icis, f. qu[...] mit. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 773. de lingua Ma[...] puero abscindenda: Prima offeratur in sacra[...] necis, Et sit redemptrix prima membrorum [...] *Coripp. Laud. Just.* 4, 297. ex tribus una [...] veniens mundi Persona redemptrix.

RĔDEMPTŪRA et Redemtura, ae, f. [...] negotiatio, quae redimendo, seu conducendo [...] 23, 48. *f.* Cohortandos, qui redempturis a[...] patrimonia, ut reipublicae, ex qua creviss[...] tempus commodarent. *Ulp. Dig.* 14, 3, 5. [...] turis, redempturisque faciendis quempiam prae[...]

RĔDEMPTUS et Redemtus, a, um, part. [...] *mo*: ἐξωνηθείς, qui faciendus aut praebendu[...] suscipitur, lucri causa. *Varr. L. L.* 5, 9. *m*[...] de censoribus classicum ad comitia centuriata [...] ptum habent. *Caes. B. G.* 1, 18. Dumnorige[...] plures annos portoria, reliquaque omnia Ae[...] vectigalia parvo pretio redempta habere. [...] iterum emptus. *Pl. Merc.* 2, 6, 31. Tuo hero[...] pta es rursum: ego redemi te. *Ulp. Dig.* 28[...] *f.* Servus cum libertate heres institutus, si [...] natus, juberi adire ab eo potest, cui a[...] est: sed si redemptus sit a testatore, i[...] valet. ℙ Item pretio liberatus a servitute, [...] na, λυτρωθείς. *Virg. A.* 9, 213. Sit, qui [...] ptum pugna, pretiove redemptum Mandet h[...] lita. *Albinov.* 1, 431. Hector redemptus a[...] *Ov. Am.* 1, 8, 63. Nec tu, si quis erit capi[...] cede redemptus, Despice, *h. e.* si quis ser[...] peculio, quod paulatim genium defraudando [...] ravit, pretium domino pro libertate solverit [...] *Dig.* 37, 6, 1. *med.* Redemptus ab hosti[...] Translate. *Juven.* 4, 2. monstrum nulla vir[...] demptum A vitiis. ℙ Item emptus. *Just.* 4[...] Massilienses aurum publicum privatumque [...] runt ad explendum pondus Gallis, a quibus [...] ptam pacem cognoverant. Adde *Mart.* 2, 63[...] 98. ℙ Item pretio conductus, ut quippia[...] stet. *Plin. ep.* 2, 14. Sequuntur auditores a[...] similes, conducti et redempti mancipes. *Pe*[...] 5. Neve plausor in scena sedeat redemptus. [...] *Honor. et Theodos. Cod.* 5, 1, 4. Periniquum [...] contra paternam voluntatem redempti forsit[...] ris aut curatoris admittatur arbitrium, *h. e.* [...] corrupti. Sic *Impp. Dioclet. et Maxim. Cod.* [...] Aemuli corrupti ac redempti.

RĔDĔO, is, ii, raro ivi, itum, n. 4. ἐπαν[...] ἐπάνειμι, me recipio, revenio, revertor: a r[...] quasi retro eo, inserto *d* ad hiatum vitandum [...] *redigo*, *redamo*, *redoleo*, *redundo*, etc. *Cic* [...] 1, 6. Ut primum e provincia rediit. *Ov. Fast.* [...] Aede suburbana rediens. *Ter. Eun.* 5, 5, 25. [...] rure redeuntem senem. *Id. Ph.* 2, 1, 13. [...] rediens. *Phaedr.* 2, 8. dominus a coena redi[...] *Q. Fr.* 2, 6. *f.* Appius a Caesare nondum re[...] *Id. Att.* 13, 9. *extr.* Ad quos dies rediturus sin[...] bam ad te. *Id. Quint.* 18. Statim ut Romam[...]

ntius. *Caes. B. G.* 5, 11. Eodem, unde redierat, iciscitur. *Id. B. C.* 3, 111. Redire domum. *Hirt.* 7. 8, 52. ad exercitum. *Auct. B. Hisp.* 25. *f.* ad ra. *Pl. Amph.* 2, 2, 32. ad navim. *Caes. B. G.* , ad suos. *Hor. Od.* 1, 2, 45. in coelum. *Virg.* 3, 316. in tecta. *Ov. Ib.* 376. Intrarunt caecae redeunda *(tecta)* domus. *Id. Met.* 7, 200. amnes ontes rediere suos. *Id. Fast.* 3, 161. Sol in sua a redit. *Ter. Hec.* 3, 2, 12. Istoc verbo animus i rediit, et cura ex corde excessit. *Ov. A. Am.* 30. Et mens, et rediit verus in ora color. *Liv.* 16. Redire in amicitiam alicujus. [**Lucan.* 2, flexi jam plaustra Bootae in faciem puri rede-languentia coeli, i. e. eundem colorem accipiunt, n purus aether habet, adeoque tandem evane-t.] ℙ *Redire viam*, redire. Formula fuit pri-um JCtorum; *ite viam, redite viam*, ap. *Cic. Mur.* Sic etiam *Virg. A.* 6, 122. Itque, reditque viam es. ℙ Cum infin. *Id. Cir.* 172. Saepe redit pa-s ascendere prodita muros. *Jul. Montan.* ap. *Sen.* 122. *med.* hirundo Argutis reditura cibos immit-nidis. ℙ Passive impersonaliter. *Caes. B. C.* 3, *f.* Interea manerent induciae, dum ab illo rediri iet. *Pl. Men. prol.* 49. Epidamnum pedibus red-dum est mihi. *Id. Pers.* 3, 3. *f.* Dum stas, redi-oportuit. *Nep. Ep.* 8. Postquam domum redi-est. *Liv.* 8, 11. Cum conversis signis retro in m rediretur. ℙ De iis, quae stato tempore re-unt. *Prop.* 2, 24, 1. Tristia jam redeunt iterum mnia nobis. *Virg. A.* 8, 47. redeuntibus annis. t. 4, 1. redeuntia saecula. *Hor. Od.* 4, 7, 1. eunt gramina campis. *Ov. Fast.* 3, 237. arbori-frondes. *Virg. G.* 2, 401. redit agricolis labor s in orbem. ℙ *Res redire* contrarium est *rebus atis*. V. PROLATUS. *Pl. Capt.* 1, 1, 17. Pro-rebus, parasiti invenatici sumus: quando res re-unt, molossici. V. INVENATICUS. Adde *Cic.* in 11., ubi alii aliter leg. ℙ *Redire* dicuntur fru-, qui ex fundis aliisque rebus percipiuntur: quia annis veniunt. *Nep. Them.* 2. Pecunia publica, e ex metallis redibat; et *ib.* 10. Ex qua regione quaginta ei talenta quotannis redibant. *Mart.* t. 4, 37. Ex pecore redeunt ter ducena Parmen-*Varr. R. R.* 1, 44. Ut ex eodem semine alibi decimo redeat, aliubi cum quintodecimo, ut in ria, et locis aliquot in Italia: in Sybaritano di-etiam cum centesimo redire solitum. Adde *ib. ed.* ℙ Item hereditas, quae ad aliquem perve-*Ter. Hec.* 1, 2, 97. Ea ad hos redibat lege he-as; et *Andr.* 4, 5, 4. Ejus morte ea ad me lege runt bona. ℙ Item qui post digressionem re-ntur ad propositum. *Sall. Jug.* 4. et 46. *extr.* ad inceptum redeo. *Nep. Ages.* 4. Sed illuc amus. *Cic. Att.* 7, 1. *f.* Atque haec de rebus sibus redeamus domum. *Id. Leg.* 3, 8. Sed jam, acet, de provinciis decedatur, in urbemque rede-*Hor. Sat.* 1, 1, 108. Illuc, unde abii, redeo. *dire ad pauca*, ad breviloquentiam, post digres-m rursus orationis compendium facere. *Ter.* 1, 2, 60. et *Ph.* 4, 3, 43. ℙ *ad se*, ad sanita-mentis. *Ter. Ad.* 5, 3, 8. Tandem reprime ira-iam, atque ad te redi. *De.* Repressi, redii: mit-aledicta omnia. ℙ *ad se, ad mores suos, ad in-um*, ad naturam suam: suos mores resumere, bonos, sive malos. *Cic. Att.* 7, 3. *med.* Id, quod um induxerat paulisper, non tenuit, sed cito ad diit. *Id. Div. Verr.* 17. *extr.* Redit ad se, atque ores suos. *Ter. Ad.* 1, 1, 45. Dum id rescitum redit, tantisper cavet: si ferat fore clam, rur-ad ingenium redit. ℙ *in viam*, ad bonam fru-, resipiscere. *Id. Andr.* 1, 2, 19. Te oro, Dave, deat jam in viam. *Cic. Phil.* 12, 2. *f.* Quod si um est, redeamus in viam, optimus est portus itenti mutatio consilii. ℙ *in gratiam cum ali-* reconciliari. *Caes. B. C.* 1, 4., *Cic. Prov. cons.* *Nep. Alc.* 5. Sic *Id. Att.* 17. Se nunquam cum e in gratiam redisse, *h. e.* nunquam cum matre multate fuisse, ut opus esset reconciliatione. ℙ *re in memoriam*, non est proprie reminisci, sed re, ut reminiscaris, memoria repetere. *Cic. Quint.* Discedens in memoriam rediit Quinius, quo die ectus sit. Ad ephemeridem revertitur, invenitur profectionis prid. cal. Febr. Adde *Sen.* 7. et *Ter.* 5, 3, 19. ℙ *Redire animo* dicitur id, cujus re-atio subit. *Plin. ep.* 8, 23. *med.* Redit animo atus clavus, redeunt illa suffragia, illi sermones, ℙ Pro venire. *Caes. B. C.* 3, 93. Pilis missis ladios redierunt. *Hirt. B. Afr.* 18. Cum ab ho-s eodem modo pugnaretur, nec cominus ad ma-rediretur. *Cic. Rosc. Am.* 44. Haec bona in ta-s publicas nulla redierunt. *Sil.* 2, 223. tantone tur Mors reditura metu? ℙ Pro redigi, recidere, re. *Caes. B. G.* 5, 46. Etsi opinione trium legio-dejectus, ad duas redierat; et *Ter. Heaut.* 5, 1, Mihi illaec vero ad rastros res redit; et 5, 2, 27. n' rem rediisse, ut periculum etiam a fame mihi *Id. Ph.* 1, 4, 24. Si eo meae fortunae redeunt, te ut distrahar. *Id. Heaut.* 2, 3, 118. In eum res rediit locum, ut sit necesse. *Caes. B. G.* 2, ollis in fronte leviter fastigiatus, paulatim ad itiem redibat; et *ib.* 6, 11. Quorum ad arbitrium ciumque summa omnium rerum consiliorumque at. Adde *B. C.* 1, 4. *Ter. Fun.* 1, 2, 78. Nempe omnia haec nunc verba huc redeunt denique: Ego excludor, ille recipitur. Adde *Andr.* 3, 3, 35. Γνώμη est illud *Sen. Thyest.* 311. Saepe in magistrum scelera redierunt sua. ℙ *Redeuntum* pro *redeuntium* ap. *Sil.* 6, 571. Jamque ubi conspectu redeuntum visa propinquo Corpora, etc. ℙ *Redies, et*, pro *redibis, it*, legitur in quodam MS. *Pall.* 7, 7. *f.* Tunc ad alvearium rediet; et *Appul. Met.* 6. Ad istum coelestium siderum redies chorum. V. dicta in EO, is. ℙ *Redeam* pro *redibo* videtur esse in illo *Pl. Aul.* 2, 3, 6. Curata fac sint, cum a foro redeam domum. ℙ Praeteritum *redivi* perrarum est. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 401. Si tamen non ad te hoc redivit, hoc carebis commodo. ℙ *Redinunt* pro *redeunt*. V. infra s. l. ℙ [**Confund. redeo* et *reddo*. V. h. v. *in f.*]

REDERGUISSE per e litteram Scipio Africanus Pauli filius dicitur enunciasse, ut idem etiam *pertisum*. *Fest.*

REDHĬBĔO, es, ui, itum, a. 2. [**a re* cum *d* ἐφελκυστικῷ et *habeo*. V. *Beier. ad Cic.* l. *mox.* l.] facio, ut venditor rursus habeat, quod habuerat. *Ulp. Dig.* 21, 1, 21. Redhibere est facere, ut rursus habeat venditor, quod habuerat: et quia id reddendo fiebat, idcirco redhibitio est appellata quasi rehabitio. Aliqui leg. *quasi redditio*. *Cic. Off.* 3, 23. *f.* Dicenda vitia ea, quae nisi dixeris, redhibeatur mancipium jure civili. [**V. Beier.*] *Pl. Merc.* 2, 3, 84. Dixit se redhibere, si non placeat, *h. e.* dixit venditor, se recepturum ancillam, restituto pretio, si ea non placeat. *Id. Most.* 3, 2, 113. Si male emptae forent, nobis istas redhibere haud liceret, *h. e.* si plus aequo pretio emptae forent, non liceret nobis venditori restituere, pretio recepto. Adde *Gell.* 4, 2. Ex quibus exemplis patet, hoc verbum duplicem habere significationem: nam si ad emptorem refertur, significat venditorem ad recipiendum cogere; si ad venditorem, significat recipere, et quasi retro habere. ℙ Pro exhibere, et reddere simpliciter. *Pl. Men.* 5, 7, 49. Salvum *(argentum)* tibi item, ut mihi dedisti, redhibebo. *Non.* 7, 75. legit, *reddibo*, scil. pro *reddam*.

REDHĬBĬTĬO, onis, f. ἀναγωγή. V. v. praec. *Tert. Resurr. carn.* 32. Redhibitio carnis et sanguinis. ℙ JCtis est actionis nomen, quae et actio redhibitoria vocatur. Ea vero actio contra eum intentatur, qui quod corruptum commutaverit, vendideritve, cogitur restituere pretium, et retro quod tradiderat, accipere. *Quint.* 8, 3. Aut in mancipii redhibitione sudare. *Gell.* 4, 2. *med.* Si mulier concipere fetus non posset, sanam non videri, et esse in causa redhibitionis. *Paul. Dig.* 21, 1, 60. Redhibitionem facere.

[REDHĬBĬTOR, oris, m. qui redhibet. *Gloss. Phil.* Redhibitor, ἀνάδοχος. *F.*]

REDHIBĬTORIUS, a, um, adj. ad redhibendum spectans. *Pomp. Dig.* 21, 1, 48. Si sex mensium exceptione redhibitoria exclusus, velit intra annum aestimatoria agere. *Papin. ib.* 54. Actioni redhibitoriae non est locus, si mancipium, etc. *Caj. ib.* 18. Aut redhibitorio, aut aestimatorio judicio agere potest.

REDHĬBĬTUS, a, um, part. a *redhibeo*, redditus. *Fest.* Redhibitum id proprie dicitur, quod redditum est, improbatumque; et qui dedit, idem rursum coactus est habere id, quod ante habuit. *Gell.* 17, 6. Servus nequam et nulli pretii, qui cum venum esset datus, redhibitus ob aliquod vitium, receptusque sit. V. REDHIBEO.

REDHOSTĬO, is, a. 4. gratiam refero; nam hostire pro aequare positum est a veteribus, teste *Festo*, qui *Naevii* et *Attii* allatis verbis id confirmat. *Non.* 2, 740. interpretatur, reddere: et affert eundem *Attii* locum, et alium praeterea, sed ambo corrupta plane, et desperata.

RĔDĪCO, is, a. 3. rursus, aut saepe dico. *Sidon. ep.* 9, 13. *med.* His proferendis confabulatio frequens, his redicendis sollicitus auditus inserviat.

RĔDĪCŬLUS, i, m. Deus quidam, quem Romani bello Punico secundo excogitavere, eique fanum dedicarunt extra portam Capenam, quia accedens ad Urbem Annibal, visis quibusdam perterritus, ex eo loco redierit. *Festus.* Adde *Plin.* 1, 43, 60. V. TUTANUS.

RĔDĬGO, igis, ēgi, actum, a. 3. ἀνάγω, rursus, aut retro ago, reduco: a *re* et *ago*, inserto *d*, ut in REDEO *ab in.* dictum est. [**Eleganter B. Crusius* in *cl. Suet.* p. 664. sq. hujus verbi significationem ita descripsit: *Redigere* propr. est reducere ad aliquem locum, numerum, ordinem, intra quem quid consistat, nostr. *auf etwas zurückführen, zu etwas bringen, machen*, etc.] *Lucr.* 5, 405. Disjectosque redegit equos, junxitque trementes. *Ov. Fast.* 3, 64. Et redigunt actos in sua rura boves; et *ib.* 4, 511. Filia parva duas redigebat rupe capellas. *Varr. R. R.* 2, 5. Jam denique tauros in gregem redigo. ℙ Item retro ago, h. e. repello, retro adigo. *Liv.* 21, 9. Oppidani fusum fugatumque hostem in castra redigunt. *Id.* 26, 12. *f.* Multati virgis, manibusque praecisis Capuam rediguntur. ℙ Item ago, pello. *Just.* 9, 4. Principes civitatis in exsilium redegit. ℙ Item vi adduco, impello, adigo, pertraho. *Ter. Heaut.* 5, 1, 55. Abeat potius, quam per flagitium ad inopiam redigat patrem; et *ib.* 72. Ut ejus animum, qui nunc luxuria diffluit, retundam, et redigam, ut quo se vertat, nesciat. *Liv.* 28, 21. Barbaros sub jus ditionemque redigere. *Caes. B. G.* 7, 13. *extr.* Quod, eo oppido recepto, civitatem Biturigum se in potestatem redacturum confidebat. Adde *Nep. Pel.* 5. *Id. Milt.* 1. et 2. Cum incolas ejus insulae sub potestatem redigere vellet Atheniensium. *Id. Timoth.* 2. Corcyram sub imperium Atheniensium redegit. *Cic. Phil.* 4, 5. *extr.* Bellicosissimas gentes in ditionem hujus imperii redegerunt. *Just.* 6, 5. Spartani ad summam desperationem rediguntur; et *ib.* Ne in pristinam sortem servitutis redigerentur. *Lucr.* 5, 875. et *Cic. fr.* ap. *Lactant.* 7, 11. Redigere aliquid ad interitum. *Mart. Dig.* 5, 5, 5. in dominium. *Id. ib.* 48, 6, 1. ad poenam. ℙ Item quocumque modo adduco, reduco, traho. *Ter. Ph.* 2, 3, 36. Ego me nego nosse: tu, qui ais, redige in memoriam. [**Rut. Lup.* 2, 7. p. 153. redigere vos in memoriam: quam lectionem *Ruhnk.* ab emendatione: *redigere vobis in memoriam*: ita defendit, ut vulg. ea ratione capi posse doceat, qua *Cic.* dixerit *Fl.* 25. revocarem animos vestros ad Mithridatici belli memoriam.] et 5, 7, 73. Redigere aliquos in gratiam; et *Liv.* 26, 37. *f.* victoriam ad vanum et irritum; et *Lucr.* 1, 790. ad nihilum. *Colum.* 4, 3. *med.* ad ultimam maciem. *Caes. B. C.* 1, 76. *extr.* rem ad pristinam rationem; et *B. G.* 2, 27. Quae facilia ex difficillimis animi magnitudo redegerat. *Ov. Met.* 6, 199. Non tamen ad numerum redigar spoliata duorum. *Varr. R. R.* 1, 1. *f.* Hosce ipsos utiliter ad sex libros redegit Diophanes. *Plin.* 20, 9, 36. Redige cicatrices ad planum. *Id.* 30, 13, 39. carnes excrescentes ad aequalitatem. *Id.* 23, 7, 71. sextarios tres succi leni vapore ad crassitudinem mellis. *Id.* 18, 3, 4. farris pretium ad assem. ℙ *Redigere aliquid ad verum*, considerando atque inspiciendo videre et intelligere quod veri in re est. *Sen. ep.* 13. *med.* Nemo resistit sibi, cum coeperit impelli: nec timorem suum redigit ad verum. *Id. ep.* 45. *med.* Ecce tibi tota vita mentitur: hanc coargue: hanc ad verum, si acutus es, redige. *Hor. Od.* 1, 37, 14. Mentemque lymphatam Mareotico Redegit in veros timores, *h. e.* eo perduxit, ut timeret, quae vere timenda sunt. ℙ *Redigere in ordinem* est *ordinare*, ordine disponere. *Auct. ad Her.* 3, 9. Dispositio est, per quam quae invenimus in ordinem redigimus. ℙ Est etiam idem quod *in ordinem cogere*, de quo V. in ORDO. Unde *Quint.* 1, 4. Veteres grammatici auctores alios in ordinem redegerunt, alios omnino exemerunt numero, *h. e.* inter vulgares, ignobiles, indoctosque scriptores enumerarunt. [**Male ita Noster.* Melius *Ruhnk.* in *hist. crit. oratt. gr.* p. 61. *ed. Fr.* docet: *in ordinem, in numerum redigi* proprie dici scriptores, quos Critici in canonem aliq. retulissent: Gr. ἐγκρίνεσθαι. Cf. *Spald.* ad *Quint. l. c.*] ℙ *in numerum*, enumerare cum aliis ejusdem generis. *Quint.* 10, 1. *med.* Apollonius in ordinem a grammaticis datum non venit, quia Aristarchus atque Aristophanes, poetarum judices, neminem sui temporis in numerum redegerunt, *h. e.* inter poetas enumerarunt. ℙ *in versum*, efficere, ut sit versus. *Id.* 9, 4. *med.* Nihil est prosa scriptum, quod non redigi possit in quaedam versiculorum genera. ℙ Significat etiam colligere, cogere. *Ulp. Dig.* 36, 4, 5. *med.* Heredem colere agros, et fructus redigere. *Id. ib.* 22, 1, 46. Quod in redigendos fructus impensum est, etc. *Pall.* 10, 8. Ex farragine semen redigere. ℙ *Redigere pecuniam* est vel a variis debitoribus repetitam colligere, vel ex rebus venditis conficere, et ad se recipere. *Hor. Epod.* 2, 67. fenerator Alfius, Jam jam futurus rusticus, Omnem redegit idibus pecuniam: Quaerit calendis ponere. Alii leg. *relegit*. *Cic. Agr.* 2, 36. Cum omnem pecuniam ex aerario exhausissetis, ex vectigalibus redegissetis, ab omnibus regibus coegissetis. *Id. Div. Verr.* 17. Deinde bona vendit, pecuniam redigit. *Liv.* 5, 16. *med.* Bona incognita sub hasta veniere, quodque inde redactum, militibus est divisum. *Pl. Pers.* 2, 5, 23. Atque ego omne argentum tibi actutum redigam, *h. e.* aliquid vendendo conficiam et reddam. *Quint. decl.* 269. Si vendita esse omnia, si in pecuniam redacta constabit. [**V. Burm.* ad h. l.] ℙ Colligendi et coacervandi vim habet etiam in his. *Cic. Phil.* 5, 4. *extr.* Aliqua redigere in unum. *Id. Verr.* 2, 3, 73. Cum omnis frumenti copia penes istum esset redacta. *Ascon.* in *Verr.* 2, 1, 20. *Quaestorem*, eum ad quem rediguntur pecuniae ex proscripti bonis, et a quo sociis adnumerantur. *Liv.* 5, 19. *med.* Ingenti praeda est potitus, cujus pars maxima ad quaestorem redacta est: haud ita multum militi datum. ℙ Simul etiam conferendi, attribuendi, assignandi. *Ulp. Dig.* 17, 2, 52. et 73. Redigere aliquid in commune. *Liv.* 2, 42. Quidquid captum ex hostibus est, vendidit consul, ac redegit in publicum. *Tac. H.* 4, 72. Redigere praedam in fiscum. *Julian. Dig.* 10, 2, 51. Fructus post litem contestatam percepti ad eum redigendi sunt.

[RĔDĪMĬAE, arum, f. plur. pecuniae pro redimendo captivo datae. *Gloss. Phil.* Redimiae, χῦτρα. *F.*]

[RĔDĪMĪCŬLO, as, a. 1. redimiculum solvo. *Gloss. Phil.* Redimiculat, ἀναλύει δέσματα. *F.*]

RĔDĪMĪCŬLUM, i, n. κάλλυντρον, ἀναδέσμη, στρόφιον, ταινία, fascia, taenia, muliebre ornamentum capitis, aut colli. *Isid. Or.* 19, 31. Redimicula sunt, quibus mitra adligatur. *Cic. Verr.* 2, 3, 33. Haec

civitas mulieri redimiculum praebeat, haec in collum, haec in crines. *Virg. A.* 9, 616. Et tunicae manicas, et habent redimicula mitrae. *Juven.* 2, 84. Qui longa domi redimicula sunt Frontibus, et toto posuere monilia collo. *Ov. Fast.* 4, 135. Aurea marmoreo redimicula solvite collo. *Id. Met.* 10, 264. Dat digitis gemmas, longoque monilia collo: Aure leves baccae, redimicula pectore pendent. [*Front. de eloq.* (ed. *A. Maio*) *f.* Pampinos (*vitis*) ita pulcros esse, ut necterentur ex eis Libero thyrsi, corona Sileno, Nymphis Bacchisque redimicula, *h. e.* taeniae circa collum, pectus, brachiaque, ut videre est in vetustis anaglyptis. *F.*] ℙ Translate est laqueus, vinculum, nodus, quo quis tenetur, ne abeat longius. *Pl. Truc.* 2, 4, 41. Ut esset aliquis laqueus et redimiculum, reversionem ut ad me faceret denuo. ℙ *Paul.* ex *Festo*, redimiculum, inquit, vocant mulieres catellam (*h. e.* catenulam), qua maxime utuntur ornatus causa.

RĔDĪMĬO, is, ivi, itum, a. 4. ἀναδέω, cingo, corono, orno. *Cic. Tusc.* 3, 18. *f.* Incendes odores, et sertis redimiri jubebis, et rosa. *Stat. Silv.* 1, 5, 16. crinem redimire corymbis. *Lucr.* 5, 1398. caput atque humeros plexis corollis. *Ov. Her.* 9, 63. mitra capillos. *Id. Am.* 1, 11, 25. lauro tabellas. *Mart.* 8, 70. frontem corona. ℙ Translate. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 98. Nec sic innumeros arcu mutante colores Incipiens redimitur hiems. ℙ Universim pro cingere, circumdare. *Suet. Aug.* 91. Fastigium aedis tintinnabulis redimivit. Est qui leg. *redimiit*. *Auson. epigr.* 94. Punica turgentes redimibat zona papillas: pro *redimiebat*. Sic *Virg. A.* 10, 538. Infula cui sacra redimibat tempora vitta.

RĔDĪMĪTUS, a, um, part. a *redimio*, στεπτὸς, coronatus, circumdatus. *Cic. Cat.* 2, 5. Accubantes in conviviis, vino languidi, conferti cibo, sertis redimiti, unguentis obliti. *Catull.* 64, 193. Eumenides, quibus anguino redimita capillo Frons. *Tibull.* 1, 8, 45. Frons redimita corymbis. *Id.* 3, 4, 23. redimitus tempora lauro. *Val. Fl.* 1, 278. vittis. *Ov. Fast.* 6, 483. hedera capillos; et *ib.* 3, 669. mitra; et 269. coronis; et *ib.* 4, 661. frontem papavere; et *Met.* 9, 3. arundine crines. *Flor.* 3, 19. *med.* Regium in morem frons redimita. ℙ Item universim cinctus, circumdatus. *Cic. Somn. Scip.* 6. Terra quasi quibusdam redimita et circumdata cingulis. *Catull.* 63, 3. Adiitque opaca silvis redimita loca Deae. *Sen. Oed.* 488. Naxos Aegaeo redimita ponto. *Catull. l. c.* 66. Mihi floridis corollis redimita domus erat, *h. e* ornata in postibus et janüis. *Stat. Achill.* 1, 612. Redimitum missile, *h. e.* thyrsus Bacchi.

RĔDĪMĪTUS, us, m. actus redimiendi, coronatio. *Solin.* 33. Plurimis crines intonsi, mitrata capita, redimitu pari. *Salm.* hanc lectionem appellat ineptissimam et falsam. Itaque legit *mitrata capita, pars rasa in cutem barba*.

RĔDĬMO, is, emi, emptum, et emtum, a. 3. ὠνέομαι, iterum emo, rem alienatam occupatamve recupero, pretio recipio: a *re* et *emo*, inserto *d*, ut in REDEO dictum est. *Quint. decl.* 12, 25. *extr.* Veniit frumentum lucro, redemptum est patrocinio. *Cic. Phil.* 13, 5. Pompejo sua domus patebit: eamque non minoris, quam emit Antonius, redimet: redimet, inquam, Cn. Pompeji domum filius. *Id. Att.* 11, 13. *med.* Frusinatem fundum redimere. *Liv.* 38, 60. *extr.* Quae necessaria ad cultum erant, redempta ei a proximis cognatis sunt. ℙ Item invicem emo. *Pl. Men.* 4, 2, 109. et 4, 3, 4. Orabo, ut mihi pallam reddat, quam dudum dedi: aliam illi redimam meliorem. *Plin.* 6, 28, 32. de Arabib.: Gentes ditissimae, ut apud quas maximae opes Romanorum Parthorumque subsistant, vendentibus quae e mari, aut silvis capiunt, nihil invicem redimentibus. ℙ Et pro emo simpliciter. *Mart.* 6, 60. Et redimunt soli carmina docta coci. [*Signif. *redimere* nostr. *ankaufen, an sich kaufen*. Ita *Suet. Claud.* 16. redimi concidique coram imperavit (essedum argenteum). Adde *Gr.* 8. quos libros Orbil. suppressos redemisse se dixit.] V. REDEMPTUS. ℙ Item liberare a servitute, a poena, molestia, pretio persoluto, ἀπολυτρόω. *Pl. As.* 1, 1, 92. Quid, si forte insidias devenero? tu redimes me, si hostes interceperint? *De.* redimam. *Liv.* 22, 59. Majores quoque acceperamus se a Gallis auro redemisse. *Cic. Off.* 2, 18. Redimere e servitute captos; et *ib.* 16. Suis facultatibus captos a praedonibus redimunt. [*Vell.* 2, 42, 2. Quae nox eam diem secuta est, qua publice civitatium pecunia redemptus est.] ℙ Urbane. *Cic. Sull.* 11. *f.* Ego vitam omnium civium, statum orbis terrae, urbem hanc denique, quinque hominum amentium ac perditorum poena redemi. *Id. Mil.* 32. Pecunia se palam a judicibus redemerat. *Nep. Dion. f.* Ut eum suo sanguine, si possent, ab Acheronte cuperent redimere. *Petr. fragm. Trag.* 72. *Burm. f.* Jamdudum se redemerat a cane: quidquid enim acceperat de coena, latranti sparserat. *Ov. R. Am.* 229. Ut corpus redimas, ferrum patieris, et ignes, *h. e.* a morbo liberes. *Plin.* 37, 1, 2. Redimere se ab invidia fortunae. *Tac. Agr.* 6. Redempturus mutuam dissimulationem mali. ℙ *Redimere malum* est arcere, propulsare, aut pretio, aut industria. *Cic. Fam.* 2, 16. Nulla est acerbitas, quae non omnibus impendere videatur: quam quidem ego a republica meis privatis et domesticis incommodis libentissime redemissem. *Id. Verr.* 2, 5, 44. Metum virgarum navarchus pretio redemit. *Ulp. Dig.* 49, 14, 29. Redimere delatorem, *h. e.* pretio corrumpere, ne deferat. *Ov. Pont.* 3, 1, 105. Si mea mors redimenda tua (quod abominor) esset. ℙ *culpam, scelus*, luere, pro culpa satisfacere. *Ov. Am.* 3, 3, 21. Ut sua per nostram redimat perjuria poenam. *Sall. Cat.* 14. Alienum aes grande conflaverat, quo flagitium, aut facinus redimeret. *Plin. Pan.* 28. Nullam congiario culpam, nullam alimentis crudelitatem redemisti. Adde *Planc. ad Coss.* etc. *Fam.* 10, 8. Sic *Sen. Excerpt. controv. praef.* 4. *extr.* Redimebat tamen vitia virtutibus: et plus habebat, quod laudares, quam quod ignosceres. [*V. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 17, 49. vitium auctore redemit; et ad *Vell.* 2, 87, 1. adeo, ut multa desidiae crimina morte redimeret.] ℙ *aliquid*, pretio sibi comparare, acquirere. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 11. *f.* Aequo animo parte aliqua suorum fructuum pacem sibi sempiternam redimat atque otium. *Caes. B. G.* 1, 44. *f.* Quorum omnium gratiam atque amicitiam ejus morte redimere posset. *Id. B. C.* 1, 39. *extr.* Largitione redemit militum voluntates. *Sall. Jug.* 31. Jugurtha primum tantummodo belli moram redimebat, *h. e.* dilationem belli pecunia comparabat. *Cic. Verr.* 2, 5, 45. Non vitam liberum, sed mortis celeritatem redimere cogebantur parentes; et *ib.* Redimere pretio sepeliendi potestatem. *Tac. H.* 1, 46. Per latrocinia et raptus, aut servilibus ministeriis militare otium redimebant. ℙ Denique *redimere* dicitur, qui aliquid certo pretio faciendum aut praebendum suscipit, conducitque lucri causa, ut in REDEMPTOR dictum est. *Cic. Brut.* 22. Societas, quae picarias de P. Cornelio, L. Mummio censoribus redemisset. *Ulp. Dig.* 7, 8, 12. *f.* Si vestimenta texenda redemerit, vel insulam, vel navem fabricandam. [*V. *Passerat.* ad h. l.] ℙ *Redimere litem*, ejus periculum in se suscipere, pacta futuri emolumenti parte, cum obtinueris. *Cic. Rosc. Com.* 12. Societatis, non suas lites redemit, cum fundum a Flavio accepit. Adde *Papin. Dig.* 17, 1, 7. et V. REDEMPTOR. ℙ [*Confund. *redimere* et *dirimere*. V. *Burm.* ad *Calpurn. decl.* p. 806.]

RĔDINDŪTUS, a, um, part. ab inus. *redinduo*: ut Redindutus carnem, *Tert. Resurr. carn.* 42. *f.*

RĔDĪNUNT, redeunt, ut *prodinunt* prodeunt. *Enn.* Redinunt in patriam. *Festus.*

RĔDINTEGRĀTĬO, onis, f. ἀνανέωσις, καταλλαγή, renovatio. *Macr. Sat.* 1, 11. Instauraticius dies dictus a redintegratione, ut Varroni placet. V. INSTAURATICIUS. ℙ Translate. *Arnob.* 7, 249. Sanguis detur ut corpori, et viribus redintegratio subrogetur; et *Tert. adv. Marc.* 4, 10. Redintegratio membrorum, *h. e.* sanatio a paralysi. Adde *Appul. de Mundo.* ℙ Item iteratio. *Auct. ad Her.* 4, 28. de conduplicatione: Vehementer auditorem commovet ejusdem redintegratio verbi.

RĔDINTEGRĀTOR, oris, m. instaurator. *Inscr.* ap. *Grut.* 459, 1. Postumio Lampadio redintegratori operum publicorum, etc. ℙ Translate. *Tert. Anim.* 43. *med.* Somnus redintegrator virium.

RĔDINTEGRĀTUS, a, um, part. a *redintegro*: renovatus. *Papin. Dig.* 25, 2, 30. Redintegrato matrimonio. *Caes. B. G.* 2, 23. proelio. ℙ Translate. *Id. ib.* 3, 26. Redintegratis viribus acrius impugnare coeperunt; et *ib.* 2, 25. *f.* Spe illata militibus ac redintegrato animo. *Liv.* 8, 32. Tunc Papirius redintegrata ira, spoliari magistrum equitum, ac virgas, et secures expediri jussit.

RĔDINTEGRO, as, avi, atum, a. 1. ἐπανανεόω, ἀνασκευάζω, instauro, renovo, integro, innovo, quasi in integrum restituo: a *re* et *integro*, inserto *d*, ut in REDEO dictum est. Plus est quam *renovo*: nam renovantur, quae, cum propemodum perierint, reficiuntur: redintegrantur, quae penitus collapsa, iterum fiunt. *Auct. ad Her.* 2, 30. Enumeratio est, per quam colligimus et commonemus, quibus de rebus verba fecerimus, breviter: ut renovetur, non redintegretur oratio, [*i. e. non ad verbum repetatur.] *Cic. Inv.* 1, 52. Auditoris memoria redintegrabitur. *Caes. B. G.* 1, 25. Rursus instare, et proelium redintegrare coeperunt. [*Liv.* 3, 56. redintegrata extemplo est omnibus memoria foedissimae potestatis.] ℙ Translate. *Caes. B. G.* 7, 25. Cum semper hostibus spes victoriae redintegraretur. *Plin. Pan.* 61. *f.* Renovare gaudium, redintegrare laetitiam. *Varr. R. R.* 2, 2. *med.* Ut redintegrantes rursus ad pastum alacriores faciant. ℙ [*Hinc ponitur pro recreare, reficere.] *Varr. R. R.* 3, 7. de columbis: Quod faciunt duabus de causis: una, si fastidiunt, aut inclusae consenescunt, quo libero aere, cum exierint in agros, redintegrentur. *Tac. A.* 4, 33. Nam situs gentium, varietates proeliorum, clari ducum exitus retinent ac redintegrant legentium animos. ℙ Neutrorum more. *Varr. R. R.* 2, 2. *med.* Rursus pascunt (oves), quoad contenebravit: iterum enim tum jucunditas in herba redintegabit. ℙ Item supplere. *Caes. B. G.* 7, 31. Ut deminutae copiae redintegrarentur, imperat certum numerum militum civitatibus. [*Cic. Fam.* 11, 9. Imprimis rogo te, ad hominem ventosissimum, Lepidum mittas, ne bellum nobis redintegrare possit, i. e. instaurare, Antonio sibi conjuncto.] ℙ Est etiam repetere. *Auct. ad Her.* 4, 28. Interpretatio est, quae non iterans idem redint[...] verbum, sed id commutat alio verbo, quod [...] valeat. ℙ Legitur et *reintegro*. *Sen. Ben.* 4[...] Imbribus venas fontium arentes redintegrare, et [...]so per occulta nutrimento renovare. Plerique [...] leg. *redintegrare*.

RĔDINVĔNIO, is, a. 4. rursus invenio, re[...] *Tert. Anim.* 46. *med.* Coronam auream Soph[...] tragicus somniando redinvenit.

RĔDĬPISCOR, eris, redeptus sum, dep. 3. amissam rursus adipiscor, acquiro, assequor. *Trin.* 4, 4, 15. Inter eosne homines condali[...] redipisci postulas?

RĔDISCO, is, a. 3. rursus disco. *Venant. S. Mart.* 1, 122. gressum meditando rediscens[...]

RĔDĬTĬO, onis, f. ἀναστροφή, actus redeund[...] gressio. *Caes. B. G.* 1, 5. Ut domum reditioni[...] sublata, paratiores ad omnia pericula subeun[...] sent. [*V. *Moeb.* ad h. l.] *Cic. Verr.* 2, 1, [...] dustriam meam celeritas reditionis declaravit. [...] ap. *Non.* 3, 192. Ne quam reditionis per gen[...] tem spem haberent. *Pl. Most.* 2, 1, 30. Jube[...] rursum: quid illi reditio etiam huc fuit?

RĔDĬTUS, us, m. ἀναστροφή, reditio, rev[...] *Cic. Att.* 15, 5. *f.* Noster itus, reditus, inc[...] *Id. Somn. Scip.* 2. Solis anfractus reditusque [...] *Brut.* 63. *f.* Inter profectionem reditumque L[...] lae. *Caes. B. G.* 4, 30. His superatis, aut redi[...] terclusis. *Hirt. B. G.* 8, 24. *extr.* Nullum re[...] habere in civitatem. *Catull.* 63, 47. Reditum[...] ad aliquem locum, *h. e.* redire; et *ib.* 79. in ali[...] locum. *Nep. Them.* 5. Excludi reditu in A[...] *Cic. Phil.* 8, 11. Quempiam prohibere reditu a[...] quem. *Id. Amic.* 4. Animis, cum e corpore [...] sissent, reditum ad coelum patere. Alii leg. *i*[...] *lum*. [*Ita *Orell.*] *Id. Cluent.* 42. *f.* Homi[...] ignominia notatis neque ad honorem aditus, [...] in curiam reditus esset. *Id. Att.* 2, 3. *f.* Redi[...] gratiam cum inimicis, pax cum multitudine[...] *Har. resp.* 24. *f.* Si reditus ei gratiae patueri[...] In plur. num. *Hor. Epod.* 16, 35. reditus a[...] dere dulces. *Ov. Met.* 11, 576. reditusque sib[...] mittit inanes. *Virg. A.* 11, 54. Hi nostri re[...] exspectatique triumphi? ℙ Differt a *rever*[...] est enim *reditus* ejus, qui quo intenderat, pe[...] deinde redit: *reversio* ejus, qui ante quam ad [...] itineris perveniat, revertitur: item *reditus* e[...] luntarius, *reversio* coacta et necessaria. *Cic* [...] 16, 7. *med.* Quam valde ille reditu, vel poti[...] versione mea laetatus! (V. *Fam.* 12, 25.) H[...] men non est perpetuum. *Cic. Fin.* 2, 31. *me*[...] omnium siderum eodem, unde profecta sunt, [...] unum tempus reversio; pro *reditus*. *Id. Phil.* [...] Qui vero Narbone reditus? et tamen quaereba[...] ego ex ipso cursu tam subito revertissem: pro [...] *sio*. *Manut.* ℙ Est etiam proventus, fructus [...] quotannis redit. [*Gr. πρόσοδοι.] *Nep. Att.* [...] Omnis ejus pecuniae reditus constabat in Epi[...] et urbanis possessionibus. *Ov. Pont.* 4, 5, 19[...] populi reditus positam componet ad hastam, *h.*[...] ctigalia populi R. publice locabit, (qua de re [...] iam *ib.* 9, 45.) *Plin. ep.* 2, 4. Sunt quidem o[...] nobis modicae facultates, reditus, propter co[...] nem agellorum, nescio minor, an incertior[...] quod cessat ex reditu, frugalitate suppletur. [...] *Am.* 1, 10, 41. Turpe, tori reditu census [...] paternos, *h. e.* lucro ex vendita pudicitia. [...] *Cal.* 41. Quasi adjuvantium Caesaris reditus; [...] 16. adjicit et fructum omnem vectigalium et[...] tum medii temporis. Al. *redituum*. Sunt aut[...] *ditus* h. l. privata vectigalia, s. quae ex p[...] possessionibus ad fiscum redibant. *B. Crus.* [...] *Suet.* p. 665.] ℙ [*Reditus* est etiam cogn. R. [...] ap. *Mur.* 109, 8. M. Aurelius Reditus. ℙ *Re*[...] duplici *d* scribitur in *Inscr.* ap. *Grut.* 408, 1. [...] 2. et alibi saepissime. *F.*]

RĔDĪVĬA et Reduvia, ae, f. παρωνυχία et π[...]χίς, resolutio, et abscessus cutis ad radices ung[...] in manibus, aut pedibus. V. PARONYCHIA. [...]*stus*: Rediviam quidam, alii reluvium app[...] cum circa ungues cutis se resolvit: quia lue[...] solvere. Haec *Festus*. Ex voce Graeca alla[...]ctum est panaricium, et apud Italos *panereccio*. [...] 28, 4, 8. Sordibus aurium reduvias sanari. *I*[...] 12, 37. Reduvias, et quae in digitis nascuntu[...] rygia, tollit canini capitis cinis. ℙ Prove[...] est ap. *Cic. Rosc. Am.* 44. Intelligo, me ante t[...] haec scrutari, et propemodum errare, qui cu[...] piti Sex. Roscii mederi debeam, reduviam c[...] *h. e.* cum rei gravissimae consulere debeam, [...] glecta levem persequar et parvi momenti. ℙ [...] vicium est in malum servum illud *Titinii* ap. [...] Lassitudo conservum, rediviae flagri, *h. e.* q[...] ties verberatur, ut conservos lasset, et flagri [...] cutem tergo attritam in redivias rumpat. ℙ [...] *vias escarum* vocat *Solin.* 32. *med.* reliquias ci[...] crocodili dentibus adhaerentes: et reduvias co[...] liorum. *Id.* 9. fragmina et testas, quae a[...] mari indito exspuuntur. Sunt qui leg. *reluvias*[...]

RĔDĪVĬOSUS et Reduviosus, a, um, adj. [...] viis plenus. Translate *Laevius* ap. *Fest.* in [...] *viam*: Scabra in legendo, rediviosaque offer[...] *h. e.* aspera, aut hiantia.

DĬVĬUS, ii, m. *κρότων*, ricinus, musca cani- ortasse a redeundo, quia saepius redit. *Colum.* Et ut redivii, qui plerumque feminibus inhae- eximantur. Meliora exemplaria habent *ricini.*

ĔDĬVĪVUS, a, um, adj. *παλίνζωος*, *παλίμβιος*, post interitum revixit, in vitam revocatus, re- tus. *Sil.* 1, 106. Gens rediviva Phrygum, *h. e.* ani. Alii rectius leg. *recidiva.* ℙ Translate. 0, 257. Umbraene Ausoniae rediviva in bella ctant Post obitum dextras? Alii hic quoque leg. *iva*: q. v. V. ℙ *Festo* redivivus est, ex vestuto vatus. Hoc autem dicit, quia structoribus, et tectis *rediviva* vocantur lapides et materiae, ex diruto aedificio ita eximuntur, ut ad aliud ndum utiles sint: Graecis *παλίγκτιστος* dicitur. 7, 1. Rudus si novum erit, ad tres partes una s misceatur: si redivivum fuerit, quinque, etc. *Verr.* 2, 1, 56. Utrum existimatis minus ope- sse, unam columnam efficere ab integro novam, lapide redivivo, an quatuor illas reponere? et Rediviva sibi habeat, quasi quidquam redivivi ere illo tolleretur, ac non totum opus ex redi- constitueretur. ℙ [*De perpetua fere commu- ne vv. *redivivus* et *recidivus* V. in h. v.]

DO, onis, m. genus piscis. *Auson. Idyll.* 10, Et nullo spinae nociturus acumine redo. *Ov.* tradit de gobio, marino pisce, *Hal.* 128. Lu- s et spina nocuus non gobius ulla. Sed *Auson.* viatili pisce loquitur, in Mosella degente.

DŎLĔO, es, ui, n. 2. *ἀπόζω*, odorem refero: et *oleo*, inserto *d*, ut in REDEO dictum est. *doleo* et *oleo*, non aliter differre affirmat *Doe-* 3, 132. quam *nitere* et *renitere*: ita ut *re* i. q. *nsecus*, et *redolere* signif. nostr. *ausduften.* V. in *renitere.*] Dicitur tum de bonis odoribus, e malis. *Cic. Phil.* 2, 25. *f.* Vomens, frustis ntis vinum redolentibus gremium suum, et to- tribunal implevit. *Virg. A.* 1, 440. et *G.* 4, redolentque thymo fragrantia mella. (Frustra *iomed.* qui 1, 304. putat, *thymo* ad *fragrantia* i, non ad *redolent*: nam et *oleo* ablativum ha- Sic *Val. Max.* 1, 6. *f.* Mons Hymettus thymi redolens; et *Val. Fl.* 4, 15. arcano redolentem re rorem.) *Plin.* 11, 18, 19. de apib.: Un- a redolentes infestant. *Ov. R. Am.* 355. Illa redolent, Phineu, medicamina mensas. *Mart.* 9. Delicias Nini vos redolete nurus. *Colum.* 8. Cella bonis odoribus suffienda, ne quem re- t foetorem. *Ov. Met.* 8, 675. in patulis redo- mala canistris. *Mart.* 13, 18. Fila Tarentini er redolentia porri. ℙ Translate. *Cic. Brut.* Mihi quidem ex illius orationibus redolere Athenae videntur; et *ib.* 21. Exiliores oratio- et redolentes magis antiquitatem. *Id. Or.* 2, Definitio genere ipso doctrinam redolet, exer- nemque paene puerilem. *Id. Sext.* 10. Ita do- psa fumabat, ut multa ejus sermonis indicia ret. Alii leg. *redolerent.* [*Quint.* 6, 3, 107. ns Athenarum proprium saporem: ubi v. *Spald. Doederl.* 3, 124.] *Val. Max.* 6, 2. *n.* 8. Mu- lis homo servitutem paternam redolens: *scil.* ibertini filius. *Capitol. Gord.* 11. Praefectus cui nescio quid redoluerat, a conventu se ab- t.

ĔDŎMĬTUS, a, um, part. ab inus. *redomo*, n domitus. *Cic. Sull.* 1. Improbi ac perditi redomiti atque victi. Ita MSS. et edit. pri- alii leg. *edomiti. F.* *Ita *Matth.* q., v., locum at, ut *redomitus* idem sit quod *denuo domitus*, ılla absoluto, quem condemnari voluerant. *ius*, cui assentitur *Wolff.*, *redomitus* pro simpl. *us* positum contendit, ut *recubor* pro *cubor*, *re-* ro *emo*, etc.]

DONĀTOR, oris, m. qui rursus donat. *Inscr. vo Constantini*, ap. *Grut.* 1095, 7. Redonator populi, *h. e.* qui viam publicam a privatis usur- populo restituendam curavit.

DONO, as, avi, atum, a. 1. *ἀναδίδωμι*, reddo, o. *Hor. Od.* 2, 7, 3. Quis te redonavit Qui- Diis patriis, Italoque coelo, Pompej? *Id. ib.* 30. protinus et graves Iras, et invisum nepo- Troia quem peperit sacerdos; Marti redonabo.

DOPTO, as, a. 1. rursus opto. *Tert. Resurr.* 4. *f.* Rursus ulcera, et vulnera, et febris, et redoptanda.

DORDĬOR, iris, dep. 4. *ἀναπηνίζομαι*, resolvo m prius texta. *Plin.* 6, 17, 20. Seres lanicio um nobiles perfusam aqua depectentes fron- canitiem: unde geminus feminis nostris labor diendi fila, rursumque texendi. *Id.* 11, 22, 26. redordiri, rursusque texere invenit in Ceo mu- Pamphila. [Haec *Plin.* ex *Aristot. Hist. anim.* *Τὰ βομβύκια ἀναλύουσι τῶν γυναικῶν τινες ἀνα- μεναι, κἄπειτα ὑφαίνουσι. Πρώτη δὲ λέγεται ὑφᾶ- Κῶ Παμφίλη.* Hinc patet, *redordiri* idem esse glomeribus (Itali dicunt *bozzoli*) a bombyce ratis fila resolvere, quae mox fuso subteminis nvoluta ad vestes texendas adhiberi solent. *F.*]

DORMĪO, is, n. 4. *ἀνακοιμάομαι*, rursus dor- *Plin. ep.* 9, 36. Paulum redormio, dein am- *Cels.* 1, 2. Qui parum concoxit, quiescere : et, si mane surgendi necessitas fuerit, re- re.

RĔDORMĪTĀTĬO, vel

RĔDORMĪTĬO, onis, f. *ἀνακοίμησις*, actus redormiendi. *Plin.* 10, 75, 98. A vino, et a cibis, atque in redormitione vana esse visa, prope convenit. *Hard.* legit *redormitatione.*

RĔDORNO, as, a. 1. rursus orno. *Tert. Resurr. carn.* 12. Redornantur et specula lunae, quae menstruus numerus attriverat.

RĔDŪCO, is, xi, uctum, a. 3. *ἀνάγω*, iterum, aut retro duco, redigo, retraho. *Liv.* 36, 35. *extr.* Demetrius ad patrem reducendus legatis datus est. *Ter. Phorm.* 1, 2, 36. Puellam sectari, in ludum ducere et reducere. *Petr. Sat.* 140. *f.* Mercurius qui animas ducere et reducere solet, *h. e.* qui virga, ut ait *Virg. A.* 4, 242., animas evocat Orco Pallentes: alias sub tristia Tartara mittit. *Pl. Capt.* 3, 5, 106. Sequere hac: reducam te ubi fuisti. *Caes. B. G.* 4, 38. Legiones, quas ex Britannia reduxerat; et *ib.* 7, 88. Copias a munitionibus reducunt; et *ib.* 5, 26. Reducere suos ab oppugnatione; et *B. G.* 2, 38. *extr.* captivos ad Caesarem; et *ib.* 1, 42. copias in castra. *Hirt. B. Afr.* 61. exercitum intra munitiones. *Caes. B. G.* 5, 23. exercitum ad mare. *Nep. Ag.* 3. exercitum Ephesum hiematum. Et absolute *Tac. A.* 1, 58. *f.* Reducere exercitum, *h. e.* post expeditionem, in hiberna aut domum reportare. *Pl. Men.* 5, 4, 19. Aliquem domum. *Cic. Acad.* 1, 1. aliquem ad villam suam. *Id. Phil.* 2, 4. aliquem de exsilio. *Id. Fam.* 1, 2. Ut tres legati regem reducerent, *h. e.* in suum regnum restituerent. [*Cf. *Schütz. cl. Cic.* s. v.] *Nep. Dion.* 6. et *Ter. Hec. aliquoties.* Uxorem reducere, *h. e.* post divortium, aut discidium revocare. [*Adde *Suet. Dom.* 3. 8. 13.] ℙ *Reducere* absolute, domum deducere. *Quint.* 12, 8. Bene comitati per forum reducuntur. *Mart.* 2, 74. Cinctum togatis post et ante Saufellum, Quanta reduci Regulus solet turba, etc. ℙ Illa etiam urbana sunt et commoda. *Balb.* ad *Cic. post ep.* 15. *l.* 8. *ad Att.* Ut Caesarem et Pompejum, perfidia hominum distractos, rursus in pristinam concordiam reducas. *Cic. ad Quir.* 6. Is me confectum consularibus vulneribus, consulari medicina ad salutem reduxit. *Id. Rab. Post.* 8. (et *Ter. Andr.* 5, 4, 45.) Reducere aliquem in gratiam. *Id. Inv.* 1, 52. aliquid in memoriam. *Plin. ep.* 3, 10. aliquem in memoriam; et *Ter. Andr.* 3, 3, 27. Lacrimae reducunt animum ad misericordiam. *Tac. A.* 11, 18. Legiones operum et laboris ignavas, veterem ad moram reducere. *Ter. Ad.* 5, 3, 44. Quovis illos tu die reducas, *h. e.* ad bonam frugem rêvoces. Quod plene *Nep. Dat.* 2. Reducere aliquem ad officium. [*Plin. Pan.* 37, 7. reducere in patris potestatem: ubi v. *Gesner.* et *Schwarz.*] *Tac. A.* 1, 72. legem majestatis; et *Plin. ep.* 9, 13. *med.* intermissum morem, [i. e. restituere, nostr. *wieder aufführen. Suet. Aug.* 40. habitum vestitumque pristinum reducere studuit. *Plin. ep.* 4, 29, 3. vel instituere vel reducere ejusmodi exemplum.] ℙ Illa sunt poetica. *Virg. A.* 1, 147. Collectasque fugat nubes, solemque reducit; et *ib.* 11, 913. gurgite Phoebus Ibero Tingit equos, noctemque die labente, reducit; et *Ov. Met.* 3, 150. altera lucem Cum croceis evecta rotis Aurora reducet. *Virg. G.* 3, 296. frondosa reducitur aestas; et *Hor. Sat.* 2, 3, 294. reducere febrem; et *Od.* 3, 21, 17. Tu (*amphora*) spem reducis mentibus anxiis, Viresque. *Id. ib.* 2, 10, 15. informes hiemes reducit Juppiter, idem Submovet. ℙ Est etiam retrahere, retro, aut ad se trahere. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 2, 781. Ut calculum reducas, si te alicujus dati poenitet. *Caes. B. G.* 7, 22. Laqueis falces cum destinaverant, tormentis introrsus reducebant. *Ov. Met.* 6, 106. de Europa tauro vecta: tactumque vereri Adsilientis aquae, timidasque reducere plantas; et *ib.* 11, 461. reducunt Ordinibus geminis ad fortia pectora remos. *Petr. Sat.* 98. Reducere spiritum; et *Gell.* 5, 9. gladium; et *Val. Fl.* 5, 375. passus; et *Quint.* 10, 3. brachia in jaculando. *Catull.* 55, 11. sinum, *h. e.* diducere vestes, quibus sinus seu pectus tegitur. Sic *Claud. in Eutr.* 1, 86. leviterque reductis Vestibus, etc. *Stat. Th.* 11, 494. vitantem aspectus, pudibundaque longe Ora reducentem. *Virg. A.* 4, 375. Reducere socios a morte. *Quint.* 12, 5. animum ab iis, quae facienda sunt. *Ov. Trist.* 5, 7, 65. meque ipse reduco, A contemplatu submoveoque mali. *Lact.* 5, 2. *med.* Profitens, se reducturum alios ab errore. *Sen. Ben.* 1, 14. Nemo haec ita interpretetur, tanquam reducam liberalitatem, et frenis arctioribus reprimam, *h. e.* contraham. ℙ Pro redigere. *Ov. Met.* 15, 380. de ursa: lambendo mater in artus Fingit, et in formam, quantam capit ipsa, reducit. *Plin.* 27, 12, 82. Polyanthemum cicatrices ad colorem reducit. *Id.* 24, 8, 30. Corpus sensim ad maciem reducentes. *Id.* 30, 13, 39. Excrescentes carnes ad aequalitatem reducunt. *Id.* 22, 22, 32. Jumentorum scabiem ad pilum reducit. *Colum.* 12, 19. Fasciculos foeniculi fustibus illigatos habeat, quos possit utique ad fundum vasorum demittere, ut quidquid faecis subsederit, exagitet, et in summum reducat. *Plin.* 18, 7, 10. *n.* 3. Nullum frumentum (*milio*) ponderosius est, aut quod coquendo magis crescat. LX. pondo panis e modio reducunt, modiumque pultis ex tribus sextariis. ℙ Primam producit *Lucr.* 1, 228. Unde animale genus generatim in lumina vitae Reducit Venus? aut reductum daedala tellus Unde alit? et *ib.* 4, 990. crebras reducunt naribus auras, *h. e.* ducunt, hauriunt. Adde 5, 1336. quibus locis sunt qui putant scribendum *redduco*; sed V. dicta in RE.

RĔDUCTĬO, onis, f. *ἀναγωγή*, actus reducendi. *Cic. Fam.* 1, 7. *med.* Senatusconsultum nullum exstat, quo reductio regis Alexandrini tibi adempta sit, *h. e.* in suum regnum restitutio. *Vitr.* 5, 10. *f.* Clypeum aeneum catenis pendeat, per cujus reductiones et demissiones perficietur sudationis temperatura, *h. e.* sublationes.

RĔDUCTO, as, a. 1. frequent. a *reduco.* *Aurel. Vict. Caesar.* 38. Cum exercitum reductaret.

RĔDUCTOR, oris, m. *καταγωγεύς*, qui reducit. *Liv.* 2, 33. *f.* Reductori plebis Romanae in Urbem sumptus funeri defuit. *Plin. ep.* 8, 12. Litterarum senescentium reductor ac reformator.

RĔDUCTUS, a, um, part. a *reduco*: *ἐπαναχθείς*, iterum aut retro ductus. *Caes. B. G.* 1, 28. His, uti conquirerent et reducerent, imperavit: reductos in hostium numero habuit. *Id. B. C.* 3, 18. *f.* Cum in Italiam reductus existimabor. *Cic. Att.* 9, 14. Reductus de exsilio. [*Id. Rab. Post.* 17. Possum excitare multos reductos testes liberalitatis tuae, i. e. interprete *Ernest.* in *cl. Cic.* s. h. v., possum adducere multos testes lib. t., quos tu, cum aere alieno concidissent et solum vertissent, reduxisti, restituisti, aere alieno ipsorum tua liberalitate dissoluto, quod cum et pater tuus fecisset, ei opem tulit in judicio capitis, adeoque tibi etiam prodesse debet.] ℙ Translate. *Id. Cluent.* 36. Reductus in gratiam. ℙ Retro actus, retractus. *Virg. A.* 5, 478. durosque reducta Libravit dextra media inter cornua caestus; et *ib.* 12, 306. ille securi Adversi frontem mediam mentumque reducta Disjicit. *Petr. Sat.* 89. Laocoon reducta cuspide (h. e. *hasta*) uterum notavit. *Suet. Vit.* 17. Reducto coma capite. [*V. *Brem.*] ℙ Item remotus, introrsum actus, secretus. *Hor. Ep.* 1, 18, 9. Virtus est medium vitiorum, et utrinque reductum. *Quint.* 11, 3. *med.* Qui singulis pinxerunt coloribus, alia tamen eminentiora, alia reductiora fecerunt. (Sic *Id.* 2, 17. *med.* Pictor vi artis suae efficit, ut quaedam eminere in opere, quaedam recessisse credamus.) *Hor. Ep.* 2, 11. et *Virg. A.* 6, 703. Reducta vallis. *Id. ib.* 1, 163. (et *G.* 4, 420.) insula portum Efficit objectu laterum, quibus omnis ab alto Frangitur, inque sinus scindit sese unda reductos. *Serv.* exponit, replicabiles: intellige intimos recessus ab alto mari remotos, obliquos, flexuosos, quasique replicatos. ℙ Reducta, *ἀποπροηγμένα*, quid sint, V. in PRODUCTUS. ℙ Primam protrahit *Lucr.* 1, 228. V. in REDUCO.

RĔDULCĔRĀTUS, a, um, part. a *redulcero*: ut Redulceratus dolor. *Appul. Met.* 5.

RĔDULCĔRO, as, a. 1. *ἀνελκόω*, denuo ulcerosum facio. *Colum.* 7, 5. Scabra pars prius aspera testa, vel pumice defricata redulceratur.

RĔDUNCUS, a, um, adj. ab *uncus*: *ἀνακαμπείς*, retrorsum inflexus, cui *aduncus* opponitur. *Plin.* 11, 37, 45. de cornib.: Jamque aliis ad incursum robusta, aliis ad ictum, aliis adunca, aliis redunca, etc. *Hard.* in MSS. reperit *reunca.* *Ov. Met.* 12, 562. Viribus usus avis (*aquilae*), pennis, rostroque redunco.

RĔDUNDANS, antis, part. a *redundo*, *πλεονάζων.* *Cic. Brut.* 13. Asiatici oratores parum pressi, et nimis redundantes. *Tert. Cult. fem.* 2, 9. Amputatio et decussio redundantioris nitoris. ℙ Cibo, vinove gravis. *Plin. Pan.* 63. Marcidi somno, hesternaque coena redundantes.

RĔDUNDANTER, adv. superflue, abundanter, nimis. *Plin. ep.* 1, 20. *med.* Ut illud immodice et redundanter, ita hoc jejune et infirme. *Ambros. ep.* 82. (al. 63.) *n.* 27. Pro remedio parcius, non pro deliciis redundantius bibendum.

RĔDUNDANTĬĂ, ae, f. *πλεονασμός*, superfluitas, quod abundat, quod nimium est. *Cic. Or.* 30. *f.* Ipsa enim illa pro Roscio juvenilis redundantia multa habet attenuata, quaedam etiam paulo hilariora. *Vitr.* 1, 6. *med.* Aer lenis et crassus, qui perflatus non habet, neque crebras redundantias.

RĔDUNDĀTĬO, onis, f. redundantia, *περισσεία.* *Plin.* 7, 6, 5. Fastidium in cibis, redundatio stomachi. Sic 11, 37, 55. Nulli sine redundatione stomachi eruitur oculus. ℙ Translate. *Vitr.* 9, 4. *med.* Astra nitentia contra mundi cursum, suis itineribus perficiunt circuitum, sed coeli versatione redundationibus referuntur quotidiana temporis circulatione, *h. e.* quasi undis adversis, et retro pellentibus.

RĔDUNDĀTUS, a, um, part. a *redundo*, *πλεονασθείς.* *Ov. Fast.* 6, 402. Amne redundatis fossa madebat aquis, *h. e.* extra alveum undantibus. Adde *Trist.* 3, 10, 52.

RĔDUNDO, as, avi, atum, n. 1. *περισσεύω*, *ὑπερβλύζω*, superfluo, exundo, superabundo: et proprie dicitur de aquis, aut liquoribus, cum adeo augentur, ut se ripis, litoribus, aut vasis non contineant: a *re* et *undo*, inserto *d*, ut in REDEO dictum est. *Cic. N. D.* 2, 45. *med.* Mare conglobatur undique aequabiliter, neque redundat unquam, neque effunditur. *Id. Div.* 2, 32. Si lacus Albanus redundasset, isque in mare fluxisset, Romam perituram: si repressus esset, Vejos. *Lucr.* 6, 712. Nilus in aestati crescit,

campisque redundat. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 2, 534. Moenia oppidi stagnabant, redundantibus cloacis adverso aestu maris. *Flor.* 3, 17. *f.* Apprehensum faucibus viator non ante dimisit, quam sanguis in ora et oculos redundaret. *Cic. Tusc.* 4, 10. Cum pituita redundat, aut bilis in corpore. *Ov. R. Am.* 536. Gutture fac pleno sumpta redundet aqua. *Lucan.* 9, 812. largus manat cruor: ora redundant, Et patulae nares. *Cic. Cat.* 3, 10. Omnis hic locus acervis corporum, et civium sanguine redundavit. *Eum. Grat. act. ad Constant.* 13. Si horrea messis implesset, si vindemia redundasset. ¶ Poetice, et cum accusativo *Statius* fluvium loquentem inducens *Silv.* 4, 3, 71. Pandis talia faucibus redundat. ¶ Translate dicitur de quacumque alia re, pro abundare, superesse, superfluere. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 4, 400. Tum intelligas, quam illud sit necessarium, quod redundat. *Id. N. D.* 1, 35. *f.* Tuus Deus non digito uno redundat, sed capite, collo, cervicibus, etc. *Id. Fam.* 3, 10. *med.* Cum tu omnibus vel ornamentis, vel praesidiis redundares, illi omnia deessent. *Id. Or.* 3, 4. *extr.* Ut neque in Antonio deesset hic ornatus orationis, neque in Crasso redundaret. *Id. Balb.* 25. Ut aliqui sermones hominum alienis bonis moerentium, etiam ad vestras aures permanarent, et in judicio ipso redundarent; et *Verr.* 2, 3, 66. *med.* Necesse est, quod redundarit de vestro frumentario quaestu, ad illum potissimum defluxisse. *Id. Prov. cons.* 12. *f.* Nationes eas, quae numero hominum ac multitudine ipsa poterant in provincias nostras redundare, ita ab eodem esse partim recisas, partim repressas, ut, etc. *Id. Lig.* 5. Si in hac tanta tua fortuna lenitas tanta non esset, acerbissimo luctu redundaret ista victoria. *Id. Pis.* 11. Capua optimorum civium multitudine redundat. *Auct. dial. de Or.* 36. Hi clientelis etiam externarum nationum redundabant. *Tac. H.* 2, 32. Hispanias armis redundare. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 400. Redundat aurum, et thesauri patent. ¶ Pro valde madere. *Cic. Verr.* 2, 4, 11. *med.* Crux illa, quae etiam nunc civis R. sanguine redundat. ¶ *Redundare in*, vel *ad aliquem* est recidere, referri, pertinere, tum in bonam, tum in malam partem. *Cic. Or.* 1, 1. *med.* Hoc tempus objecimus iis fluctibus, qui per nos a communi peste depulsi, in nosmetipsos redundarunt. *Id. Am.* 21. Erumpunt saepe vitia amicorum cum in ipsos amicos, tum in alienos: quorum tamen ad amicos redundet infamia. *Id. Cat.* 1, 12. Verendum mihi non erat, ne quid, hoc parricida civium interfecto, invidiae mihi in posteritatem redundaret. *Id. Mur.* 39. *med.* Quid fiet, si haec elapsa de manibus nostris in eum annum, qui consequitur, redundarint? *Id. Sull.* 9. *med.* Si ex hoc tanto beneficio nullum in me periculum redundarit. *Hirt. B. Alex.* 60. Et victoris et victi detrimentum ad eundem Caesarem esset redundaturum. *Sen. Oct.* 690. Propinqui munera ad nostros lares sceptri redundant. *Val. Max.* 4, 3. *n.* 13. Nisi operum suorum ad se laudem, manubias ad patriam redundare maluisset. *Plin. Pan.* 62. Beneficiorum, quae merentibus tribuuntur, non ad ipsos gaudium magis, quam ad similes redundat; et *ib.* 31. *med.* Annona Urbis tuis opibus, tua cura usque in Aegyptum redundavit. ¶ Singulare est illud *Cic. Rab. Post.* 5. Num denique toto illo judicio Postumi nomen audistis? Non igitur reus ex ea causa, quae judicata est, redundat Postumus, *h. e.* reus exsistit, apparet. In ea causa damnatus est Gabinius: sed non inde reus fit etiam Postumus, veluti quadam damnationis, ut ita dicam, redundantia perfusus atque obrutus. ¶ [*Confund. *redundabit* et *redundarit*. V. *intpp.* ad *Cic. Sull.* 9, 28. p. 54. *ed. Fr.*]

RĔDUPLĬCĀTUS, a, um, part. ab inus. *reduplico*: *Tert. Pat.* 14. *f.* Quae amiserat, reduplicata possedit.

RĔDŪRESCO, is, n. 3. iterum duresco. *Vitr.* 1, 4. Ferrum cum molle et candens est, si refrigeratur tinctum frigida, redurescit.

RĔDŬVĬĂ, etc. V. REDIVIA.

RĔDUX, ŭcis, adj. omn. gen. [*qui reducit, reducens. Haec prima vocis est significatio, cujus exempla *Noster* tertio loco posuerat ista:] *Ov. Her.* 13, 50. Et sua det reduci vir meus arma Jovi. *Inscr.* ap. *Grut.* 22, 3. Templum Jovis reducis. *Mart.* 8, 65. Hic ubi Fortunae reducis fulgentia late Templa nitent. *Fortunae reduci* multi lapides, nummique inscripti sunt, vota solventium pro felici in patriam reditu ab itinere, exsilio, expeditione militari, (praesertim imperatorum) et hujusmodi. *Claud. VI. cons. Honor.* 1. Aurea Fortunae reduci si templa priores Ob reditum vovere ducum, etc. *Vet. Inscr.* ap. *Graev. Antiq. Rom.* T. 10. *praef.* Fortunae reduci viator. conservatrici sacr. Sex. Percilius Sex. fil. Priscus, etc. Etiam Neptuno reduci (ob incolumem ex navigatione reditum) votum solvit Q. Manlius Q. F. Pal. Severianus, ut est in alio lapide *ib.* ¶ [*Hinc redux est is,] qui ab exsilio aut captivitate, bello, aut peregre profectione incolumis redit, aut reductus est, ὑπόστροφος, παλίντροπος. *Cic. Mil.* 37. Quid me reducem esse voluistis? an ut, inspectante me, expellerentur, per quos essem restitutus? *Pl. Capt. Prol.* 43. Fratrem, servabit suum, reducemque faciet liberum in patriam ad patrem; et 5, 1, 1. Iovi ago gratias, cum te reducem tuo patri reddiderunt; et *ib.* 11. Tibi hunc reducem in libertatem feci. *Mart.* 9, 8. Redux de gentibus Libycis. *Ter. Hec.* 5, 4, 12. Egon', qui ab Orco mortuum me reducem in lucem feceris, sinam sine munere a me abire? *Tac. A.* 1, 70. *extr.* Nec fides salutis, antequam Caesarem, exercitumque reducem videre. *Plin.* 8, 16, 19. Captivam Gaetuliae reducem audivi, etc. *Liv.* 21, 50. Classis Romana incolumis, una tantum perforata nave, sed ea quoque ipsa reduce, in portum rediit. ¶ Item universim quicumque undecumque rediit. *Plin.* 8, 5, 5. de elephant.: Sexto (*die a coitu*) perfunduntur amne, non ante reduces ad agmen. *Petr. Sat.* 117. *f.* (si modo *Petr.* sunt verba.) Ad ingenium redux Eumolpus. *Claud. de Phoenice*, 40. tunc conscius aevi Defuncti, reducisque parans exordia formae, *h. e.* mox post rogum rediturae. *Mart.* 10, 70. Nunc consul, praetorve tenet, reducesque choreae, *h. e.* turbae deducentium, quae chorearum instar eunt, redeuntque.

RĔEXĬNĀNĬO, is, a. 3. *Apic.* 8, 6. *extr.* Reexinanies in cacabum. Adde 4, 2.

RĔFABRĬCO, as, a. 1. *Dioclet. et Maxim. Impp. Cod.* 8, 10, 5. Collapsum balneum refabricare enisus est.

RĔFĂCĬO, is, eci, actum, a. 3. idem ac reficio apud veteres. *Pl. Truc.* 4, 4, 24. Nam refacere si velim, non est locus. Alii leg. *re facere*, rectius. *Prop.* 2, 24, 22. Noctibus his vacui refaciamus iter. Est qui leg. *reficiamus*: sed *refaciamus* perperam a *Broukus.* defenditur; alii rectius leg. *ter faciamus.* ¶ [Part. *Refactus* in *Inscr.* ap. *Don. cl* 2. *n.* 66. Cum ea aedificia longa vetustate dilaberentur, neque refacta usui essent futura. *F.*]

RĔFECTĬO, onis, f. ἐπισκευή, actus reficiendi, seu instaurandi. *Colum.* 12, 3. *med.* Ceteraque, si refectionem desiderant, fabris concinnanda tradantur. *Suet. Caes.* 15. Refectio Capitolii. *Vitr.* 6, 3. Displuviata habent in refectionibus molestiam magnam. *Ulp. Dig.* 43, 11, 1. Refectio viae publicae. *Torrent.* habet *refictio* eodem sensu. ¶ Item recreatio. *Quint.* 10, 3. Tempora ad quietem, refectionemque data in acerrimum laborem convertimus. *Plin. Pan.* 81. Instar refectionis existimas mutationem laboris. *Cels.* 3, 15. *med.* Abstinendum in septimum diem dixit, quod ut sustinere aliquis possit; tamen etiam febre liberatus vix refectioni valebit; et 4, 6. *f.* Si in refectione vero manserit tussis, intermittere oportebit uno die, *h. e.* dum reficitur cibo et potu corpus. *Plin. Pan.* 15. Posteri visendum tradere minoribus suis gestient, quis sudores tuos hauserit campus, quae refectiones tuas arbores, quae somnum saxa praetexerint. *Plin. alter* 23, 4, 40. Oleum lassitudinum, perfrictionumque refectio est. *Id.* 37, 5, 16. de smaragdis: Non alia gratior oculorum refectio est: ita viridi lenitate lassitudinem mulcent. V. REFICIO.

RĔFECTOR, oris, m. qui reficit, μεταποιητής. *Suet. Vesp.* 18. Item colossi refectorem insigni congiario, magnaque mercede donavit. V. PECTINARIUS et REPOSTOR.

RĔFECTUS, a, um, part. a *reficio*: θεραπευόμενος, ἀνασκευασμένος; rursus factus, reconcinnatus, instauratus, renovatus. *Cic. Att.* 16, 3. Idem σύνταγμα misi ad te retractatius: et quidem ἀρχέτυπον ipsum, crebris locis inculcatum et refectum. *Caes. B. G.* 5, 23. Naves invenit refectas. *Id. B. C.* 1, 41. Pons refectus. ¶ Iterum electus. *Sen. ep.* 104. *med.* Refectus consul, *h. e.* cui consulatus in alterum annum continuatus est. Adde *Liv.* 3, 21. ¶ Translate. *Stat. Silv.* 1, 4, 112. arte refectus Telephus Aemonia; et *Val. Fl.* 4, 391. Jamque refecta Jovi, paulatim in imagine prisca Ibat agris Io victrix Junonis, *h. e.* humanae formae restituta. *Hor. Ep.* 2, 2, 136. cognatorum opibus curisque refectus, *h. e.* sanatus, ad pristinum mentis statum restitutus. *Liv.* 9, 27. *f.* Conspectu ducis refectus militum animus. *Tac. A.* 6, 17. *f.* Refecta fides. *Virg. A.* 12, 788. armis animisque refecti. *Id. G.* 3, 235. Refectae vires. *Id. ib.* 511. de aegris equis: furiisque refecti Ardebant, *h. e.* quos vinum infusum refecerat. *Ov. Met.* 7, 827. subito collapsa dolore ..... cecidit, longoque refecta Tempore, etc. *Petr. Sat.* 111. *med.* Refecta potione, ac cibo. *Capell.* 2, 36. Ut refectior coelum sublimisque conscendas. *Ov. Fast.* 3, 144. vires flamma refecta capit. *Papin. Dig.* 26, 7, 38. *med.* Pecuniam ex venditionibus Romae refectam in provinciam trajecit. V. REFICIO.

RĔFECTUS, us, m. id quod ex aliqua re colligitur. *Scaev. Dig.* 36, 1, 78. §. 12. Interim ex refectu paupertatis, qui ad vos pervenerit, alatis eum usuris pro quantitate nummorum redactis, *h. e.* ex eo, quod e mea modica hereditate refici poterit. V. REFICIO. ¶ Est etiam idem ac refectio. *Plin.* 18, 7, 14. Panem ex hordeo antiquis usitatum vita damnavit, quadrupedumque tradidit refectui, *h. e.* alimentis. *Hard.* leg. ex MSS. *fere cibus est. Appul. Met.* 5. Psyche instrumentum coenatorium rata refectui suo commodum, libens accumbit. V. REFECTIO.

RĔFELLO, is, elli, a. 3. Cum *fello* proprie sit mammam sugo, *refello* est quasi ex ore exspuo, rejicio, respuo: unde translate ponitur pro refutare, redarguere, quae dicta sunt, falsa esse arguendo ostendere. ἀντιλέγω, διελέγχω. *Serv.* ad *Virg. A.* 4,
380. et *Donat.* ad *Ter. Ph.* 1, 2, 82. rectius d
a *re*, et *fallo*. Hinc in *Not. Tir.* p. 92. Falli
fellit; refellit, refefellit. *Cic. Tusc.* 2, 2. *me*
refelli sine pertinacia, et refellere sine irac
parati sumus. *Id. ib.* Nosque ipsos redargui
felli patiamur. *Id. Att.* 12, 5. *med.* Sed tu me
μειρακιῶς refelleras. *Id. Or.* 1, 20. Et id, quo
tenderemus, confirmare, et id, quod contra d
tur, refellere. *Id. Lig.* 5. *f.* Refellere et coar
mendacium alicujus. *Virg. A.* 12, 16. Et solus
crimen commune refellam. *Suet. Ner.* 41. Ceter
vicia, ut falsa, non alio argumento refellebat,
etc. *Id. Aug.* 56. Testem se in judiciis et inte
ri, et refelli aequissimo animo patiebatur. *Ci*
2, 2. *f.* Scribo aliquid, in quo liceat mihi fi
si quid velim, nullius memoria jam refellente,
quin aliquis memoria tenens, rem aliter eve
atque ego scribo, mendacii me coarguat. *Id*
2, 23. Num ergo opus est ad haec refellenda
neade?

RĔFERCĬO, is, ersi, a. 4. ἀναπληρόω, farc
inculcando, sine delectu congerendo impleo, r
a *re* et *farcio*. *Cic. Sext.* 35. *med.* Corporib
vium Tiberim compleri, cloacas referciri. *Plin*
31. *f.* Stupebant agricolae plena horrea, qua
ipsi refersissent. *Sil.* 5, 265. modo quem f
fovendo Congestis opibus, donisque refersit o
Avid. Cass. in *ep.* ap. *Volcat. in ejus vita*, *f.*
rium publicum refercire. ¶ Translate. *Cic.*
1, 13. *med.* Puerilibus fabulis refersit libros;
2, 24. *med.* Hominum vitam superstitione omni
serunt. *Id. Rab. Post.* 14. *extr.* Aures refersi
sermonibus. *Id. Or.* 1, 35. *med.* Perfice, ut C
haec, quae coarctavit, et peranguste refersit
tione sua, dilatet nobis atque explicet.

[RĔFĔRENDĀRĬUS, ii, m. qui supplicum
ad principem recitat, et mandata principis ju
insinuat: *a referendo* dictus. *Cass. Varr.* 6, 17
propter referendarium te electio nostra con
sed tu puritatem conscientiae, et veritatem
nostris jussionibus adhibeto. *F.*]

RĔFĔRĬO, is, a. 4. ἀναπαίω, ἀναπλήττω, vi
aut iterum ferio, repercutio. *Pl. As.* 2, 2, 108.
so, aequo animo patitor (*pugno malam si tibi*
sero). *Li.* patitor tu item, cum ego te referian
Ira 2, 34. *f.* Percussit te? resede, referiend
et occasionem saepius feriendi dabis, et exc
nem. *Ov. Met.* 4, 348. cum puro nitidissimu
Opposita speculi referitur imagine Phoebus.
ep. 10, 23. Turbita congestis referitur vocibus

RĔFĔRĪVĂ. V. REFRIVA.

RĔFĔRO, refers, retuli, relatum, a. anom
φέρω, [*retro fero, reporto, removeo aliquid i
locum, unde sumptum, promotum.] *Pl. Poen*
25. Nunc domum haec ab aede Veneris refer
Cic. Verr. 2, 4, 28. *f.* Quod cum satis jam
xisse videretur, tollere incipiunt, ut referrent.
ep. 6, 28. Jam tuis denunciavi, si rursus tam
attulissent, omnia relaturos. *Sil.* 7, 508. refe
sem vaginae. [*Adde *Suet. Caes.* 82. lecticae
situm — tres servuli domum retulerunt. *Vit*
referri se in Palatium passus est. *Curt.* 6, 1,
go clypeo suo exceptum armigeri raptim in cas
ferebant. *Suet. Tib.* 3. Traditur etiam pro pr
ex provincia Gallia retulisse aurum, Senonibu
in obsidione Capitolii datum. *Liv.* 30, 16.
neta rursum castra refert. ¶ Hinc poetica lo
se referre pro *redire*.] *Virg. A.* 12, 865. Turni
stis ab ora Fertque refertque sonans. *Val.*
614. ad socios paulum se retulit heros: et *i*
Seque sub extremis in moenia retulit umbris.
quae attulit *Gronov.* ad *Tac. A.* 13, 32. ex *H*
Virg. Etiam ap. prosae orationis scriptores
dicendi genus.] *Cic. Fl.* 21. Iterum iste Ro
retulit. *Caes. B. C.* 2, 8. Turrim parvam fe
huc se referebant. *Nep. A.* 11. *f.* Seque ad s
stra nautica retulerunt. [*Adde *Cic. N. D.*
cur se sol referat nec longius progrediatur. *T*
13, 32. qui ovans se de Britannis retulit. ¶
late.] *Cic. Off.* 2, 1. *f.* Referre se ad philoso
Id. ib. 2, 22, 77. ut eo, unde egressa est, ref
oratio. ¶ [*Ejusdem sensus est alia formula
referre, quae proprie dicitur de militibus sed
salvis ordinibus et fronte adversa cedentibu
Gron. observv. 4, 26. p. 539. *ed. Fr.*] *Caes. B*
44. si premerentur, pedem referre, et loco ex
non turpe existimarent. [*Liv.* 21, 8. nec ull
guntinorum) pedem referente. *Curt.* 4, 16, 5.
referre subito pavore perterritos? et 6, 1, 11.
dem Laconum acies languescere, lubrica arm
dore vix sustinens, pedem deinde referre coe
urgente hoste apertius fugere. Etiam absolu
usurpatur. *Liv.* 8, 8. Si apud principes q
haud satis prospere esset pugnatum: a prim
ad triarios sensim referebantur. Tum ad alia
fertur.] *Cic. Phil.* 12, 3. *extr.* ut non referat p
insistat certe. *Phaedr.* 2, 1. feroque viso retu
tro pedem. *Ov. Her.* 16, 88. Victorem coelo
ille pedem. [**Id. Fast.* 2, 342. saepe viator
tum viso retulit angue pedem; et v. 502. retu
gradus; et 6, 334. errantes fertque refertque
Ejusdem generis est illud.] *Cic. Att.* 15, 16.
me referunt pedes in Tusculanum. ¶ De na

. qui retro feruntur, contra ac destinaverant. s. 1, 3, 6. Quam magis te in altum capessis, estus te in portum refert. *Ov. Met.* 14, 76. cum rope litus adessent Ausonium, Libycas vento ntur ad oras. *Val. Fl.* 3, 42. puppis Turbine iter, portuque refertur amico. Adde *Hor. Od.* 1., *Caes. B. G.* 5, 5. et *Val. Fl.* 8, 144. et *Thyest.* 438. Sic concitatam remige et velo raestus, resistens remigi et velo, refert; et *Stat.* . 2, 434. Stabam equidem, nec me referebat us amnis. ₽ [*Varios hinc in usus *referendi* ulum abiit. Ac primum quidem est *reddere*.] *Div.* 1, 25. *extr.* Quaestione habita, confessus aterامque retulit. *Virg. A.* 8, 560. O mihi eritos referat si Juppiter annos! *Sen. ep.* 81. Referre est ultro, quod debes, afferre; et *paulo* Referre est ad eum, a quo acceperis, ferre. *Cic.* 6, 3. *extr.* Ita mihi dulcis salus visa est, per sa ab illa: referes igitur ei plurimam. Ad hanc ndi notionem refer et illa, *referre gratiam*, aut *s, par pari*, etc., de quibus V. GRATIA et [*Front.* ad *M. Caes.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 1, 2. *med.* udeo, quod ingratum me, et referundae gratiae em facias. *F.* *Huc pertinet illud:] *Paul.* 12, 2, 17. 23. et 38. et *Ulp. ib.* 34. *referre jusium*, i. e. delatam ab adversario jurisjurandi ionem in eum transferre. ₽ Et contra objicere, re. *Ov. Met.* 1, 758. pudet, haec opprobria Et dici potuisse, et non potuisse referri. ₽ Et lere. *Id. A. Am.* 1, 370. Ut puto, non poteris eferre vicem. ₽ Aliquando recordari, memopetere, recolere. *Ov. Trist.* 4, 3, 55. Tempus t, quo te (nisi si fugis illa referre) Et dici mejuvit et esse meam? *Id. Am.* 2, 8, 17. At o, si forte refers, praesentior ipse, etc. et *R.* 99. Saepe refer tecum sceleratae facta puellae. *Met.* 1, 165. ₽ Et exprimere, reddere, imi*Id. Met.* 13, 442. similisque minaci Temporis vultum referebat Achilles. *Plin. ep.* 5, 16. *f.* inus mores ejus, quam os vultumque refere*Id. ep.* 7, 19. *f.* Matrem ejus reddit ac refert *Colum.* 7, 3. *med.* Quod ex vetere materia ur, parentis senium refert. *Tac. G.* 43. Burii ne cultuque Suevos referunt. Adde *Sen. Troad.* [*V. *Boettich. Lex. Tac.* p. 404.] ₽ Et rejivomere. *Virg. A.* 9, 349. Purpuream vomit imam, et cum sanguine mixta Vina refert mo₽ Et iterare, resumere. *Sil.* 11, 28. Sed fas tis, fas impia bella referre Bojorum fuerit poet 16, 77. Servitio si tam faciles, cur bella s? *Virg. A.* 5, 596. Hunc morem, hos cursus, haec certamina primus Ascanius, Longam mun cingeret Albam, Retulit, *h. e.* revocavit, int, quod ante jam fecerat. *Cic. Or.* 3, 20. Nisi ensibus, quod mysteria non referrent, ad quae serius veneram, succensuissem. *Ter. Hec. prol.* t *prol.* 2, 21. et 30. Comoediam referre. *Cic.* 29. *f.* In hoc genere solum rem judicatam reosse voluerunt, *h. e.* retractare. [*Plura ejusneris v. ap. *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 404. Rei notio est etiam in his: *Liv.* 37, 6. idem ilsponsum retulit: cf. 9, 16. *it.* 26, 19. *Quint.* , 13, 29. neque enim pigebit — referre. V. . ad *Eund.* T. 5. p. 293.] ₽ Et praevenire, retro ferendo seu trahendo. *Fest.:* Referri rodictam, idest anteferri, religiosum est, ut ranius: idque exemplo comprobat L. Julii et inii censorum, qui id fecerunt sine ullo decreurum: et ob id lustrum parum felix fuit. *Paig.* 4, 8, 33. Arbiter ita sumptus ex comprout et diem referre possit, hoc quidem facere : proferre autem, contradicentibus litigatorin potest. V. PRAEFERO. ₽ Item recensere. *Ecl.* 6, 85. Cogere donec oves stabulis, numee referre Jussit. ₽ Saepe est narrare, renundicere. *Virg. A.* 2, 547. referes ergo haec, cius ibis Pelidae genitori. *Cic. Dejot.* 9. Mitqui rumores Africanos exciperent, et celeriter eferrent. *Caes. B. G.* 1, 47. *f.* His mandavit, e diceret Ariovistus, cognoscerent, et ad se nt; et *ib.* 6, 9. Illi referunt, Suevos omnes ad os fines sese recepisse. *Virg. G.* 2, 118. Quid orato referam sudantia ligno Balsama? *Id.* 437. talesque miserrima fletus Fertque refertror. *Nep. Dion.* 6. Versum illum Homeri ren quo, etc. *Ov. A. Am.* 1, 681. Fabula, nota , sed non indigna referri. *Id. Met.* 15, 298. renda relatu. *Plin.* 31, 11, 54. *extr.* Purgarelatu indigna, et algis potius annumeranda, nimalibus. ₽ [*Hinc dicitur de iis, qui aliquid locum, unde progressi sunt, secum repor*Suet. Tib.* 13. Pollicebatur se, si juberet, casulis relaturum. In *vet. tab. Heracl.* ap. *Ma*. 423. *n.* 48. Quive ob caput civis Romani reum pecuniam, praemium, aliudve quid cepit, . [*Adde *Vell.* 2, 45, 5. unde pecuniam longe majorem Cato Romam retulit. *Curt.* 8, 7, mum cicatrices referre; et 9, 2, 27. referre patriam; et 8, 14, 12. simulacrum ex acie. huc pertinent ista: *Cic. Off.* 1, 39. Huc in doon repulsam solum retulit, sed ignominiam mitatem. *Tac. A.* 3, 21. Quo proelio servas decus retulit. ₽ Tum in universum est ad

locum aliquem admovere cum quadam recondendi notione. *Liv.* 5, 50. quum in quae (templa) referri oporteret (aurum), confusa memoria esset; et 29, 18. pecuniam omnem conquisitam in thesauros Proserpinae referri jussit. *Suet. Aug.* 1. ut reliquiae ad Octavios referrentur: ubi v. *Ernest.* Huc pertinet etiam illud:] *Sen. Ben.* 1, 14. *f.* Benignitatis fines introrsus referre, i. e. retrahere, contrahere, arctare. ₽ [*Etiam sola admovendi notione usurpatur.] *Tac. A.* 15, 58. Manum ad capulum referens. *Petr. Sat.* 89. Parvulas illi manus ad ora referunt. [*Adde *Suet. Aug.* 94. osculum alicui delibatum digitis ad os suum referre. ₽ Hinc eleganter inservit iis, quae omnino vel motu et actione vel voce redduntur, et ad aliquem locum admoventur, vel homini alicui traduntur. Ita primum est:] respondere, reponere, opponere. *Cic. Quint.* 13. *med.* Quid a nobis refertur? Pecuniam petit? negamus deberi. *Id. Caecin.* 29. *med.* Ego enim tibi refero: si non sum ex eo loco dejectus, quo, etc. at ex eo sum dejectus, etc.; et *mox:* Velim, sic existimetis, id me non ad meam defensionem attulisse, sed illorum defensioni retulisse. Adde *Ov. Met.* 2, 35. et *ib.* 3, 387. ₽ Et perferre, ferre. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 14. *f.* Theatrum ita resonans, ut usque Romam significationes vocesque referantur. *Petr. Sat.* 89. Qualis silenti nocte remorum sonus Longe refertur, cum premunt classes mare. ₽ Et convertere. *Cic. Quint.* 14. *f.* Cum ad te, C. Aquili, oculos animumque retuli. *Id Prov. cons.* 16. Si ex illa jactatione populari referunt aspectum in curiam. *Val. Fl.* 7, 79. Haesit, et ad juvenem pallentia retulit ora. *Cic. Rosc. Am.* 16. *f.* Referre animum ad studia; et *Or.* 1, 1. ad veritatem. *Virg. A.* 11, 425. Multa dies, variique labor mutabilis aevi Retulit in melius. ₽ Item ponere, adscribere. *Cic. N. D.* 1, 12. Referre aliquem in Deorum numero. Alii leg. *numerum* (ut est ap. *Suet. Caes.* 88. et *Claud.* 45.) et *ib.* 13. *f.* Terram et coelum refert in Deos. *Id. Rosc. Am.* 10. Ut potius vivus in reos, quam occisus in proscriptos referretur. *Id. Brut.* 62. Eodem Q. Caepionem referrem, nisi, etc., *h. e.* his adnumerarem. *Tac. A.* 13, 41. *f.* Referre diem aliquem inter festos. *Id. ib.* 4, 57. et *ib.* 6, 49. causam alicujus rei ad aliquem. ₽ Item describendo transferre. *Cic. Brut.* 23. Quam orationem Cato in Origines suas retulit. *Id. Phil.* 1, 8. Si quid memoriae causa retulit in libellum. *Id. Fl.* 9. Falsas rationes inferre, et in tabulas quodcumque commodum est, referre. *Lampr. Commod.* 12. *med.* Refertur in litteras, pugnasse illum sub patre, etc. [*De dicendi formulis *referre in tabulas, rationes* etc. *referre ad senatum*, V. *Ernest. cl. Cic.* s. h. v. *Kritz.* ad *Sall. Cat.* 29, 1. et quos *ib.* laud. De structurae genere *referre in numerum* et *in numero*, et de utriusque dictionis discrimine bene exposuit *Goerenz.* ad *Cic. Fin.* 5, 30, 32. et ad *Cat.* 2, 2, 4.] ₽ *Referre rationes* ap. *Cic. Verr.* 2, 1, 28. *f.* Referre rationes ad aerarium, est: rationes pecuniae publicae acceptae et expensae perscriptas afferre ad aerarium, et exhibere quaestoribus. Eas enim ex commentariis et ephemeride in codicem describebant, et exhibebant. ₽ *Referre acceptum.* V. ACCEPTUS. ₽ *Referre ad aliquem*, rem narrare, consulendi causa, deferre, proponere. *Cic. Att.* 16, 3. *f.* Cum ei praescriptum esset, ne quid sine Sextii sententia ageret, neque ad illum, neque ad nostrum quemquam retulit. Adde *Fam.* 3, 5. *med.* et *Just.* 31, 4. *f.* Sic referre ad animum, *Phaedr.* 3, 19. [*Tac. A.* 14, 39. cuncta tamen ad imperatorem in mollius relata. *Liv.* 34, 32. refero enim ad vos, utrum, i. e. penes vos sit.] ₽ *ad senatum*, proponere in senatu rem deliberandam. *Cic. Phil.* 8, 11. Ut consules de ejus honore praemiove primo quoque die ad senatum referant. *Id. Dom.* 53. C. Cassium censorem de signo Concordiae dedicando ad pontificum collegium retulisse; et *mox:* Eam rem ex auctoritate senatus ad hoc collegium praetor retulit. *Nep. Eum.* 12. De hoc cum solus constituere non auderet, ad consilium retulit. *Id. Lys.* 3. Lacedaemonii omnia ad oracula referre consueverant. *Caes. B. C.* 1, 6. In provincias praetores mittuntur, neque exspectant, ut de eorum imperio ad populum referatur. Alii rectius leg. *feratur:* ita enim saepius dicitur, cum de populo sermo est. ₽ *Referre*, dirigere. *Cic. Phil.* 10, 10. Nos ita a majoribus instituti sumus, ut omnia consilia atque facta ad dignitatem et virtutem referamus. *Id. Or.* 1, 52. *f.* Philosophus omnia ad voluptatem corporis, doloremque referens. *Id. Dejot.* 2. *f.* Tuum est, Caesar, qui pro multis saepe dixisti, quid nunc mihi animi sit, ad te ipsum referre, *h. e.* respiciendo te ipsum conjecturam de me facere. *Id. Leg.* 1, 1. *f.* Leges in historia ad veritatem referuntur, in poemate ad delectationem. *Varr. R. R.* 1, 40. *f.* Ita inserere oportet referentem ad fructum, meliori genere ut sit surculus, quam est, quo veniat, arbor, *h. e.* spectantem, rationem habentem. *Tac. G.* 34. Sive adiit Herculis, seu quidquid ubique magnificum est, in claritatem ejus consuevimus, *h. e.* honori ejus tribuere, ita narrando, tanquam si ab eo actum sit. ₽ Pro pertinere. *Pl. Pers.* 4, 4, 44. Te ex puella prius percontari volo, quae ad rem referunt. [*Tac. A.* 15, 65. non referre dedecori (non prodesse ad dedecus minuendum), si citharoedus demoveretur et tragoedus succederet.] ₽ *Referre opem*, pro ferre, tribuitur *Pacuvio* ap. *Cic. Div.* 1, 31. et ipsi *Cic. Leg.* 3, 19., sed utrobique dubia est lectio. [*Primo loco *Orell.* habet *ferre:* secundo, ubi v., *referre.* ₽ Confund. *referunt* et *revocant.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 7, 789. *referebat*, et *inferebat.* V. *intpp.* ad *Cic. Sull.* 19, 53.] ₽ *Retttuli, rellatus* an scribendum sit, cum prima producitur, V. REFERT.

RĔFERSUS, a, um. V. REFERTUS.

RĒFERT, ebat, tulit, διαφέρει, προσήκει, συμφέρει, interest, ad rem pertinet, utile est, prodest, juvat. *Pl. Curc.* 4, 3, 23. Quid refert me fecisse regibus, ut mihi obedirent, si hic me hodie umbraticus deriserit? *Ter. Heaut.* 3, 1, 58. Illud permagni referre arbitror, ut nescientem sentiat te id sibi dare. *Colum.* 3, 9. *med.* Tantum retulerit, ut in transferendis seminibus similem statum coeli, locique observemus. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 7. Parvi refert, abs te jus dici diligenter, nisi, etc. *Caes.* ap. *eund. Att.* 14, 1. Magni refert, hic quid velit: sed quidquid vult, valde vult. *Cic. Coel.* 23. At quibus servis? Refert enim magnopere id ipsum. *Id. Fam.* 5, 9. Sed quanti id refert? *Id. Or.* 3, 55. Refert etiam, qui audiant, senatus, an populus, an judices. *Id. Phil.* 2, 12. Quid refert, utrum voluerim fieri, an gaudeam factum? *Id. Div.* 2, 34. Aves pascantur nec ne, quid refert? et *ib.* 29. Quasi si vero referat, quod fieri potest, quam id saepe fiat; et *ib.* 47. Fac, in puero referre, ex qua affectione coeli primum spiritum duxerit. *Virg. G.* 2, 104. neque enim numero comprendere refert. *Ov. Pont.* 3, 4, 61. Nec minimum refert, intacta rosaria primus, An sera carpas paene relicta manu. *Pl. Epid.* 2, 2, 91. Quam ad rem istuc refert? ₽ Cum *mea, tua, sua, nostra, vestra;* sive sint casus ablativi singulares feminini, sive accusativi plurales neutrius generis: qua de re, *Minerv. Sanct.* 3. 5. et *Voss. de Gramm.* 7, 29. legi possunt. *Sall. Jug.* 119. Faciundum aliquid, quod illorum magis, quam sua retulisse videretur. *Cic. Fam.* 5, 20. *med.* Non adscripsi id, quod tua nihil referebat. *Ter. Ad.* 5, 4, 27. Id mea minime refert, qui sum natu maximus. ₽ In illo *ejusd. Phorm.* 5, 3, 17. Quid istuc nostra? *Chr.* magni; et *Hec.* 3, 5, 60. Quid mea? vel *interest*, vel *refert* subaudiendum est. ₽ Notationem hujus verbi aliam a refero esse multi volunt: illud enim personale a re particula indeclinabili, et quae in carmine semper corripitur: hoc impersonale a *res*, vel *rei*, vel *re* ablativo, et *fert* conflari: et semper produci. Unde *Ov. Met.* 13, 268. Quid tamen hoc refert, si se pro classe Pelasga Arma tulisse refert contra Troasque, Jovemque? Alii contra et impersonalia nulla esse docent in re grammatica: et absurdum esse ajunt, ut alia sit origo v. *refero*, alia v. *refert:* et non semper a poetis id servari, ut in *refero* prima corripiatur, in *refert* producatur, cum produxerit *Seren. Sam.* 374. Sin etiam rutilus refertur pectore sanguis: tametsi alii aliter legunt. Verius esse v. *re* in compositis produci posse etiam non geminata consonante sequenti, cum sit anceps, ut in RE et al. adnotavimus.

RĔFERTUS, a, um, part. a *refercio:* βεβυσμένος, confertus, oppletus, repletus. *Cic. Font.* 1. Referta Gallia negotiatorum est, plena civium R. *Varr.* ap. *Non.* 9, 13. Ipsa Italiae oppida sunt vastata, quae prius fuerunt hominum referta. *Caes. B. C.* 2, 11. Cupae taeda ac pice refertae. *Ov. Am.* 1, 12, 8. cera referta notis. *Cic. Manil.* 18. *f.* insula divitiis; et *ib.* 8. *med.* Domicilia regis omnibus rebus ornata atque referta. *Id. Or.* 1, 35. Locuples ac referta domus. *Id. Verr.* 2, 3, 87. *med.* Tum refertius erit aerarium populi R., quam unquam fuit. *Id. Q. Fr.* 1, 1, 14. *f.* Theatrum celebritate refertissimum, magnitudine amplissimum. ₽ Translate. *Id. Tusc.* 5, 7. *f.* Xerxes refertus omnibus praemiis donisque fortunae; et *ib.* 31. Vita undique referta bonis. *Id. Q. Fr.* 2, 15. Litterae refertae omni officio, diligentia, suavitate. *Id. Acad.* 1, 4. Academici, et Peripatetici, Platonis ubertate completi, certam quandam disciplinae formam composuerunt, et eam quidem plenam ac refertam. *Id. Or.* 1, 19. Quaerebat, cur de prooemiis, et de epilogis, et de hujusmodi nugis referti essent rhetoricorum libri. *Id. Or.* 41. Invidis referta sunt omnia. ₽ Absolute. *Id. Mur.* 9. Asia ista referta, et eadem delicata. Sic *Sen. Med.* 485. Referta domus. *Tac. H.* 2, 56. Referti agri. ₽ Etiam *refersus* legitur in *Not. Tir.* p. 150., ubi alibi *farsus.* V. FARTUS.

RĔFERVENS, entis, part. a *referveo*, iterum, aut valde fervens. *Plin.* 16, 11, 22. Item terebinthinam in sartagine referventi. ₽ Translate ponitur pro vehementi, et atroci. *Cic. Rosc. Com.* 6. Nonne, ut ignis in aquam conjectus continuo restinguitur et refrigeratur, sic refervens falsum crimen in purissimam et castissimam vitam collatum statim concidit et extinguitur?

RĔFERVĔO, es, et Refervesco, is, bui, n. 2. et 3. iterum aut valde ferveo. *Cic. Div.* 1, 23. Visum Mercurium e patera sanguinem fundere, qui cum terram attigisset, refervescere videretur sic, ut tota domus sanguine redundaret. V. v. praec. ₽ Est etiam refrigescere, fervere desinere. *Id. Brut.* 91. *f.* Contentio vocis reciderat, et quasi referbuerat oratio. Alii leg. *referverat.* V. FERVEO [*et RECIDO.]

[RĔFESTĪNO, as, n. 1. iterum festino. *Ruf.* ap. *Hieron. in Ruf.* 3. *n.* 6. Sed refestinante eo, qui ad te remeabat, malui paucis ad te, quam ad alios, pro tuis maledictis latius scribere. Hunc loquendi modum *Hieron.* mox sordidissimae elocutionis περισσολογίαν vocat. Utitur tamen etiam *Paul. Nol. epist.* 45. (al. 44.) Qui a tenebris justissime refestinavit ad lucem suam. *F.*]

RĔFĪBŬLO, as, a. 1. fibulam retexo, seu solvo. *Mart.* 9, 28. et cujus Refibulavit turgidum faber penem, *h. e.* fibulam peni inductam solvit.

RĔFĬCĬO, is, eci, ectum, a. 3. ἐπισκευάζω, ἀναλαμβάνω, iterum facio, restituo: a *re* et *facio.* *Nep. Timol.* 3. Urbium moenia disjecta, fanaque deleta refecit. *Id. Con.* 4. *extr.* Muros dirutos reficiendos curat. *Caes. B. C.* 2, 15. et *Sall. Jug.* 70. Ea quae sunt amissa, reficere instituit. *Ulp. Dig.* 29, 1, 9. Videtur jure militari refecisse testamentum. ℙ Item restauro, renovo. *Ulp. Dig.* 43, 20, 1. Reficere est, quod corruptum est, in pristinum statum restaurare. Verbo reficiendi *(rivos)* tegere, substruere, sarcire, aedificare, item advehere, apportareque ea, quae ad eandem rem opus essent, continentur. *Cic. Verr.* 2, 1, 24. *f.* locatur opus id, quod ex mea pecunia reficiatur: ego me refecturum esse dico. *Id. Top.* 3. *med.* Si aedes corruerunt, vitiumve fecerunt, heres restituere non debet, nec reficere. *Nep. Att.* 20. Cum aedes Jovis vetustate prolaberetur, Caesar eam reficiendam curavit. *Caes. B. C.* 1, 34. *extr.* Muros, classem, portasque reficere. *Hor. Od.* 1, 1, 17. mox reficit rates Quassas. *Plin.* 11, 24, 28. de araneo: Scissa protinus reficit, ad polituram sarciens. *Petr. Sat.* 136. Reficere ignem. ℙ Translate *reficere aliquem consulem, tribunum*, est ei magistratum continuare, in sequentem quoque annum creando. *Cic. Am.* 25. *med.* Cum ferret legem de tribunis plebis reficiendis. (De hac lege, V. *Epit. Livii* 59.) *Liv.* 2, 56. Plebs Voleronem tribunum reficit. *Id.* 3, 21. In reliquum magistratus continuari, et eosdem tribunos refici, judicare senatum contra rempubl. esse, V. REFECTUS. ℙ Ponitur et pro supplere, substituere, ad explendum numerum. *Caes. B. C.* 3, 87. Hae copiae, quas videtis, ex delectibus horum annorum sunt refectae. *Virg. G.* 3, 69. Semper erunt, quarum mutari corpora malis: Semper enim refice. ℙ *Reficere tribum* ap. *Cic. Planc.* 18. quid sit, V. Interpretes: non una est enim ejus loci et lectio, et expositio. [**Orell.* exhibet *conficere.*] ℙ Saepe est recreare, refovere; et refertur ad corpus. *Cic. Fam.* 7, 26. *extr.* Ego hic cogito commorari, quoad me reficiam: nam et vires, et corpus amisi. *Caes. B. G.* 7, 32. Exercitum reficere ex labore atque inopia. *Hirt. B. G.* 8, 1. Cum milites hibernorum quiete a tantis laboribus reficere vellet. *Plin.* 26, 11, 68. Reficientibus se ab imbecillitate utilissima radix geranii. *Liv.* 37, 24. Cibo reficere vires. *Sall. Jug.* 18. Saucios cum cura reficit. *Nep. Eum.* 9. *extr.* Ad lassitudinem sedandam militum, ac reficienda jumenta. *Cic. Q. Fr.* 3, 1. Ego ex magnis caloribus in Arpinati summa cum amoenitate fluminis me refeci. *Plin. Pan.* 77. Tam assiduus in tribunali, ut labore refici ac reparari videretur. *Cic. Att.* 7, 3. *extr.* Tironis reficiendi spes est in M'. Curio, *h. e.* sanandi. *Sen. ep.* 7. Ex longo morbo refici. *Plin.* 37, 5, 17. Reficit aciem oculorum smaragdus. *Id.* 31, 10, 46. *n.* 4. Nitrum reficit lassitudines. *Id.* 32, 6, 21. Ostrea stomachum unice reficiunt. *Mart.* 4, 37. Reficere nauseam. ℙ Item ad animum. *Cic. Planc.* 1. Vester, judices, conspectus reficit et recreat mentem meam. *Id. Mil.* 1. Sed me recreat et reficit Cn. Pompeji consilium. *Quint.* 10, 5. *med.* Reficere ac reparare. *Cic. Verr.* 2, 4, 47. *f.* Ad ea, quae dicturus sum, reficite vos, quaeso, judices, *h. e.* a lassitudine audiendi vos recreate, et vires ad audiendum resumite. *Sall. Cat.* 49. Sociorum animos reficere. Sic *Liv.* 33, 36. Reficere animos militum a terrore. *Virg. A.* 11, 731. reficitque in proelia pulsos, *h. e.* cohortando in pugnam restituit. *Cic. Att.* 12, 14. Omnia nitor, non ad animum, sed ad vultum reficiendum, *h. e.* ad speciem non dolentis componendum. ℙ Item ad alia. *Nep. Ag.* 7. Post Leuctricam pugnam Lacedaemonii se nunquam refecerunt, i. e. pristinas imperii vires recuperarunt. *Varr. R. R.* 1, 2. *med.* Nemo sanus debet velle impensam ac sumptum facere in culturam, si videt, non posse refici; et *Virg. G.* 3, 336. cum frigidus aera vesper Temperat, et saltus reficit jam roscida luna; et *Ov. Fast.* 3, 711. Postera cum teneras aurora refecerit herbas. Adde *Plin.* 2, 11, 8. ℙ Aliquando est reficere, colligere, redigere. *Varr. R. R.* 1, 24. Hostum vocant, quod ex uno facto olei reficitur. *Cic. Par.* 6, 1. *f.* Nunquam eris dives, antequam tibi ex tuis possessionibus tantum reficiatur, ut eo tueri sex legiones possis. *Liv.* 35, 1. *extr.* Cetera (*praeda*) vendenda quaestori data: quod inde refectum est, militi divisum. *Just.* 9, 1. *f.* In Scythiam praedandi causa profectus est, more negotiantium impensas belli alio bello refecturus; et *Cels. Dig.* 50, 16, 88. Tantum quis pecuniae relinquit, quantum ex bonis ejus refici potest. ℙ *Reficere* prima producta. *Lucr.* 1, 34. Reficit aeterno devinctus vulnere amoris. Alii leg. *rejicit.* V. dicta in RE.

RĔFICTĬO, onis, f. idem quod refectio: a *refingo.* *Ulp. Dig.* 43, 21, 1. §. 7. Purgandi verbum ad eum rivum pertinet, qui refictione indiget: plerumque enim refictione et purgatione rivus indiget.

RĔFĪGO, is, ixi, a. 3. ἀποκαθηλόω, quod fixum erat, avello, revello, evello. *Cic. Phil.* 12, 5. *extr.* Figentur rursus eae tabulae, quas vos decretis vestris refixistis. *Hor. Ep.* 1, 18, 56. Sub duce, qui templis Parthorum signa refixit. *Val. Max.* 1, 6. *n.* 10. Tum demum immobile Dei caput terra refigi potuit. *Cels.* 6, 15. *f.* Si dolor in gingivis est, moventurque aliqui dentes, refigi eos oportet: nam curationem impediunt. *Plin.* 35, 2, 2. Affixis hostium spoliis, quae nec emptori refigere liceret. *Sil.* 10, 601. clypeos in bella refigite captos. *Sen. V. B.* 19. *f.* Cum refigere se crucibus conentur, in quas unusquisque vestrum clavos suos ipse adigit. *Quint. decl.* 10, 19. Refigere ferrum. ℙ *Refigere leges*, abrogare, tollere, infringere, rescindere. V. FIGO. *Cic. Phil.* 13, 3. Acta Antonii rescidistis, leges refixistis: per vim et contra auspicia latas decrevistis. *Id. Fam.* 12, 1. *f.* Cujus aera refigere debebamus, ejus etiam chirographa defendimus? ℙ *Refigere jurgia*, resolvere, tollere, amovere. *Hor. Ep.* 2, 2, 170. Sed vocat usque suum, qua populus adsita certis Limitibus vicina refigit jurgia. Ita *Bentl.* ex aliquot MSS. *Lambini.* Alii leg. *refugit.* ℙ Pro figere, aut rursus figere. *Virg. G.* 4, 202. aulasque, et cerea regna refigunt. Ubi *Serv.: re* abundat: id est figunt. Alii tamen rectius leg. *refingunt.*

*REFIGŪRO, as, a. 1. reformo, refingo. *Vulg. Sapient.* 19, 6. Omnis enim creatura ad suum genus ab initio refigurabatur, deserviens tuis praeceptis, ut pueri tui custodirentur illaesi. *B. A.*

RĔFINGO, is, a. 3. fingo, simulo. *Appul. Met.* 3. Hilari vultu renidens, quantumque poteram, laetiorem me refingens. ℙ Item formo, facio. V. v. praec.

RĔFIRMĀTUS, a, um, part. ab inus. *refirmo,* firmatus, constitutus. *Sex. Ruf. Brev.* 14. *f.* Super ripam Tigridis limes est refirmatus.

RĔFIXUS, a, um, part. a *refigo:* ἀποκαθηλωθείς, revulsus, avulsus, detractus. *Just.* 9, 7. *med.* Refixum corpus interfectoris super reliquias mariti cremavit, *h. e.* cruci detractum. *Virg. A.* 5, 360. clypeum Neptuni sacro Danais de poste refixum; et *ib.* 527. coelo ceu saepe refixa Transcurrunt, crinemque volantia sidera ducunt. *Claud. IV. cons. Honor.* 496. non hasta refixas Vendit opes: avida sector non voce citatur, *h. e.* legitimis dominis proscriptione ereptas.

REFLĀBĬLIS, e, adj. qui facile efflatur, ut Cibi facile reflabiles, *Coel. Aurel. Tard.* 4, 1. *med.*

REFLABRI Venti, recurrentes, et reciproci, in contrarium scilicet flantes, modo antrorsum, modo retrorsum. *Appul. de Mundo:* Excursores venti habentur, qui directo spirant: reflabri, reciproci, ut Caecias putatur esse.

REFLĀGĬTO, as, a. 1. ἀναιτίζω, iterum flagito. *Catull.* 42, 6. et 10. Persequamur eam, et reflagitemus.

RĔFLĀTĬO, onis, f. evaporatio. *Coel. Aurel. Tard.* 1, 1. *med.* Erit tondendus aeger usque ad cutem. Hinc etiam patientes partes levantur, cum ex alto reflatio quaedam viarum nuditate permittitur.

REFLĀTUS, a, um, part. a *reflo*, vento reflante plenus, tumidus. *Appul. Met.* 2. Signum perfecte luculentum, veste reflatum. *Id. ib.* 4. *f* Psychen mitis aura, vibratis hinc inde laciniis, et reflato sinu sensim levatam vehens, etc. ℙ Item vaporem emittens, ut Reflata succositas, *Coel. Aurel. Acut.* 2, 29.

REFLĀTUS, us, m. ἀντίπνοια, flatus adversus, idest ventus contrarius. *Cic. Att.* 12, 2. Hic rumores, quinquaginta naves delatas in Uticam reflatu hoc. *Plin.* 9, 6, 5. de orca: Quorum (*navigiorum*) unum mergi vidimus, reflatu belluae oppletum unda, *h. e.* exspiratione, efflatu.

REFLECTO, is, xi, xum, a. 3. ἀνακάμπτω, retro flecto, inflecto, retorqueo. *Plin.* 11, 50, 111. Caudam sues intorquent, canum degeneres sub alvum reflectunt; et *ib.* 37, 78. Venter sanguine carentibus nullus: intestinus enim ab ore incipit, et quibusdam eodem reflectitur, ut sepiae, polypo. *Val. Fl.* 5, 455. odere tamen, visusque reflectunt. *Catull.* 45, 10. leviter caput reflectens. *Id.* 64, 112. Inde pedem victor multa cum laude reflexit. *Val. Max.* 7, 4. *n.* 5. Cum alio cursum direxisset, subito ad Contrebiam reflexit. *Sen. Thyest.* 428. Reflecte gressum, dum licet, teque eripe, *h. e.* refer pedem, revertere. *Id. Troad.* 46. ferox saeva manu Coma reflectens regium torta caput, Alto nefandum vulneri ferrum abdidit. *Ov. Met.* 5, 547. de Ascalapho vertente se in bubonem: Inque caput crescit, longosque reflectitur ungues. ℙ Translate pertinet ad lenitatem, et misericordiam. *Cic. Or.* 1, 12. *med.* Causae, quibus mentes aut incitantur, aut reflectuntur. *Id. Sull.* 16. Nonnunquam animum incitatum ad ulciscendam orationem tuam, revoco ipse, et reflecto. *Virg. A.* 10, 632. et in melius tua, qui potes, orsa reflectas. *Sen. Ag.* 155. At te reflectat conjugii nomen sacrum. *Ter. Ad.* 3, 2, 8. Quem neque fides, neque jusjurandum, neque illum misericordia repressit, neque reflexit. ℙ *Reflectere animum*, vertere, flectere ad advertendum. *Virg. A.* 2, 741. Nec prius amissam (*Creusam*) respexi, animumque reflexi, Quam, etc. [...]
mert. Grat. act. 14. Ad Romanam urbem mente[...]
flexit. *Quint. decl.* 245. An si quis nostrum tra[...]
gisset, non ipsum modo, etc. idem non reflect[...]
in nos, etc.?

REFLEXIM, adv. cui contrarium est dire[...]
Appul. Dogm. Plat. 3. Ex hac conjugatione [...]
modi fit illativum; si directim, universale, ut [...]
igitur honestum utile est; si reflexim, partic[...]
ut Quoddam igitur utile est honestum.

REFLEXĬO, onis, f. conversio. *Macr. Sat.* [...]
med. Crebram cervicis reflexionem in Palinuro[...]
ra consulente descripsit. *Appul. Dogm. Plat.* [...]
rum hoc in simplici conversione, quae in conc[...]
num illationibus reflexio nominatur.

REFLEXUS, a, um, part. a *reflecto:* ἀνακαμ[...]
retro flexus, inflexus. *Sen. Oed.* 733. Sonuit [...]
classicum cornu, Lituusque adunco stridulos c[...]
Elisit aere. *Ov. A. Am.* 3, 779. et *Stat. Ach*[...]
382. Reflexa cervix. *Plin.* 30, 11, 30. Scarab[...]
cui sunt cornicula reflexa. *Id.* 11, 37, 62. Ele[...]
to dentes intus ad mandendum quatuor: praet[...]
eos qui prominent, masculis reflexi, feminis re[...]
que proni: ἀνασίμους habet *Aristot. Hist. anim.* [...]
h. e. sursum reflexos, repandos. *Capitol.* [...]
12. Reflexus capillus, *h. e.* tortus, crispatus.

REFLEXUS, us, m. sinus, recessus, locus[...]
xus. *Appul. Flor. n.* 6. Prope Oceani reflexu[...]

REFLO, as, avi, atum, a. 1. ἀντιπνέω, ret[...]
contra spiro. *Cic. Att.* 6, 7. Rhodum volo, [...]
Athenas, etsi Etesiae valde reflant. *Id. Tusc.* [...]
Quo utinam velis passis pervehi liceat! sin re[...]
bus ventis rejiciemur, tamen, etc. *Id. Off.* [...]
Cum prospero flatu fortunae utimur, ad exitu[...]
vehimur optatos: et cum reflavit, affligimur. [...]
ep. 9, 13. *in carm.* 2. Quibus antra per palati [...]
lis reflanda buccis Gemit aura tibialis. ℙ Est [...]
exspirare, emittere. *Lucr.* 4, 935. Interiorem [...]
partem spirantibus aer Verberat, hic idem cu[...]
citur atque reflatur. ℙ Item flando tumeface[...]
extollere. *Appul. Met.* 10. Quam quidem la[...]
curiosulus ventus nunc lasciviens reflabat, ut [...]
ta, etc. ℙ Et contra, efflando spiritum ejice[...]
facere ut quod inflatum erat, detumescat. [...]
Elag. 25. Multis vilioribus amicis folles pro a[...]
tis sternebat, eosque reflabat prandentibus ill[...]
ut plerumque subito sub mensis invenirentur [...]
dentes. Primus denique invenit sigma in terra[...]
nere, non in lectulis, ut a pedibus utres per [...]
ad reflandum spiritum solverentur.

REFLŌRESCO, is, rui, n. 3. ἀνανθέω, rurs[...]
reo. *Plin.* 19, 8, 47. Pulegii natura in carnar[...]
florescens saepius dicta est. *Id.* 18, 16, 43. [...]
tur incipiens florere, et quoties refloruit. ℙ [...]
late. *Sil.* 15, 741. Celsus, ceu prima reflore[...]
juventa, Ibat consul.

[REFLŬĀMEN, inis, n. quod refluit, supere[...]
nant. Vit. S. Mart. 1, 29. Parvula grammatica[...]
bens refluamina guttae, *h. e.* sectatus gramm[...]
quisquilias. *F.*]

REFLŬO, is, xi, n. 3. ἀναῤῥέω, retro fluo[...]
Met. 8, 162. Non secus ac liquidus Phrygiis [...]
dros in arvis Ludit, et ambiguo lapsu refl[...]
fluitque. *Virg. A.* 9, 31. ceu pingui flumine [...]
Cum refluit campis. *Id. G.* 4, 262. Ut mare [...]
citum stridit refluentibus undis.

REFLŬUS, a, um, adj. παλίῤῥοος, qui reflu[...]
retrogrado fertur fluxu. *Plin.* 2, 97, 100. [...]
semper extra meat in Propontidem, introrsus i[...]
tum nunquam refluo mari. *Stat. Silv.* 5, 1, [...]
refluo circumsona gurgite Thule, *h. e.* aestu[...]
reciproco. *Sil.* 5, 624. reflui pugnarunt mo[...]
amnes. *Appul. Met.* 4. Proximas oras reflui [...]
petit, *h. e.* ad quod mare fluit, et refluit.

RĔFŎCILLĀTUS, a, um, part. a *refocil*[...]
creatus, refotus. *Plin. ep.* 3, 14. Ipse paucis [...]
aegre refocillatus, non sine ultionis solatio de[...]
Alii leg. *focillatus.* Adde *ep.* 16. *f.*, ubi eade[...]
ria lectio.

RĔFŎCILLO, as, avi, atum, a. 1. recreo[...]
veo, reficio. *Sen. Ben.* 3, 9. Efficacibus reme[...]
focillasse lugentem. *Refocillasse* sync. pro r[...]
lavisse.

RĔFŎDĬO, is, ōdi, ossum, a. 3. ἀνορύσσω, [...]
do eruo, effodio. *Plin.* 2, 63, 63. Si ulli ess[...]
feri, jam profecto illos avaritiae atque luxuri[...]
niculi refodissent. *Id.* 19, 5, 27. Solum quam[...]
sime refodere. *Colum.* 2, 2. *f.* Summas r[...]
omnes refodiat ac persequatur.

RĔFORMĀTĬO, onis, f. μεταμόρφωσις, forma[...]
tatio. *Appul. Met.* 3. Nec ullum miserae ref[...]
tionis video solatium, *h. e.* qua ex homine in fo[...]
asini mutatus sum; et *mox:* Facilior reforma[...]
hujus medela suppeditat; et *ib.* 11. Populi mi[...]
facilitatem reformationis, *h. e.* qua ex asino [...]
minem rursus sum restitutus. ℙ Translate. *S*[...]
58. *med.* Quid de istis capiam, quae modo tra[...]
mus, remotis a reformatione morum? quomod[...]
liorem me facere ideae Platonicae possunt?

RĔFORMĀTOR, oris, m. ἀναπλαστής, qui [...]
mat, instaurator. *Plin. ep.* 8, 12. Ipsarum li[...]
rum jam senescentium reductor, ac reformato[...]

ORMATRIX, icis, f. quae reformat. JCt. in
. A.
RMĀTUS, a, um, part. a reformo: nova
utatus. Ov. Met. 9, 399. reformatus primos
annos. Appul. Met. 11. f. In alienam quam-
rsonam reformatus. Id. ib. 7. Ducatum la-
nanimes ei deferunt, vestemque lautiusculam
t: sumeret, abjecto centunculo divite. Sic
tus, etc. h. e. mutata veste quasi in aliam
versus. Inscr. ap. Grut. 149, 4. Imp. Caes.
Aug. orbe mari et terra pacato, templo Jani
et Rep. P. R. optim. legib. sanctiss. instit.
ta, etc.
RMĀTUS, us, m. reformatio. Tert. adv.
13. Aeonum tutelaris reformatus.
RMĪDĀTĬO, onis, f. φόβος, actus refor-
, timor, metus. Cic. Part. 4. In suasione
ut spem, aut reformidationem deliberantis.
RMĪDO, as, a. 1. περιφοβέομαι, valde for-
Cic. Phil. 7, 6. f. Pacis nomine bellum invo-
eformido. Id. Fin. 3, 2. Vulgi reprehensio-
ormidans. Id. Tusc. 5, 30. med. Imbecillius
dolorem, et reformidant; et ib. 1, 45. Ita
nt, ut ea fugiat et reformidet oratio. Plin.
10. Reverearis occursum, non reformides.
5, 8. Nullius sibi conscius culpae, posteri-
moriam non reformidat. Quint. 1, 2. med.
at jam a tenero non reformidare homines; et
amaritudinem studiorum semel praeceptam,
ltra rudes annos reformidet. ℙ Cum infin.
il. 14, 3. f. Refugit animus, eaque dicere
dat, quae, etc. Plin. Pan. 44. Quis compa-
i non reformidet? ℙ Cum quod conjunctione
Caes. B. C. 1, 32. f. Neque se reformidare,
senatu Pompejus dixisset, ad quos legati
ntur, iis auctoritatem tribui. ℙ Translate.
t. 2, 7, 13. Membra reformidant mollem
saucia tactum; et ib. 3, 4, 49. reformidant
n lumina solem. Virg. G. 2, 369. de vitibus:
formidant ferrum. Colum. 4, 9. Quae putatio
et secundum articulum fieri, ne reformidet

ORMO, as, avi, atum, a. 1. μεταμορφόω,
aliam induco, vel pristinam reddo. Ov.
, 253. Nec te decipiat centum mentita figu-
d preme quidquid erit, dum, quod fuit ante,
t, h. e. formam, quam prius habebat, resu-
Appul. Met. 11. Hunc hodie Deae numen au-
reformavit ad homines, h. e. humanae for-
tituit. Id. ib. 5. Quem temporis modici spa-
pentina senecta reformavit; et ib. 3. Singu-
stravit, quae possunt rursus in facies homi-
les figuras reformare. ℙ Translate. Plin.
. Corruptos depravatosque mores reformare
gere; et Eum. Pan. Constant. 2. Solutam et
m disciplinam reformare Val. Max. 6, 5. n. 2.
inas patriae in pristinum habitum. Appul.
Divinae providentiae fatalis dispositio sub-
vel reformari non potest, h. e. mutari, infle-
lp. Dig. 49, 1, 1. Appellandi usus nonnun-
ene latas sententias in pejus reformat.
OSSUS, a, um, part. a refodio: fodiendo
effossus. Lucan. 4, 292. tellure refossa Oc-
atices quaerunt. Colum. 3, 11. Refossas ra-
omburere. Plin. 7, 16, 16. Orestis corpus
jussu refossum.
OTUS, a, um, part. a refoveo: refocillatus.
er. 27. Epulas a medio die ad mediam no-
rotrahebat, refotus saepius calidis piscinis,
ore aestivo nivatis. Appul. Met. 5. A lassitu-
e sedilibus refotae; et ib. 9. Mollitie cubi-
ota lassitudine, vegetus exsurgo. Gell. 15,
alefacto refotoque animo.
ŎVĔO, es, ōvi, otum, a. 2. ἀναθάλπω, idem
od foveo, refocillo, recreo, reficio: praeser-
modice calefaciendo fiat. [*Curt. 8, 4, 15.
e artus igne.] Lucan. 8, 67. adstrictos refo-
plexibus artus. [*Plura laud. Cort. ad h. l.]
. 11, 58. Pressa refovisti pectora nostra tuis.
2, 14. Omni solo una praesens medicina est,
ore adjuves, et absumptas vires hoc velut
refoveas. Plin. 8, 27, 41. Anguis, hiberna
visu obscurato, marathro herbae sese affri-
culos inungit ac refovet; et paulo sup. Her-
a se lacerti, quoties cum serpentibus conse-
ugnam, vulnerati refovent. Pall. 4, 10. med.
utari atque circumfodi, et parco humore in-
itates saepe refoveri. Stat. Th. 6, 521. Dat
refovetque Deus. Sil. 3, 637. Nec refovere
orpentia membra quiete. [*Tac. A. 12, 66.
dis viribus mollitie coeli et salubritate aqua-
nuessam pergit. Liv. 33, 2, 3. dum regem
t refoventque: ita e conjectura Gron. nobis
probata pro vulg. perferuntque, quod Boettich.
. Tac. p. 405. vix ferendum jure meritoque
lit.] ℙ Translate. Plin. 36, 15, 22. Leni
simulacra refovente. V. Hard. Ov. Am. 2,
de amanti: tepidosque refoverat ignes, h. e.
erat. Plin. ep. 3, 18. Studia prope exstincta
tur. Id. Pan. 18. Disciplinam castrorum la-
xstinctamque refovisti. Adde ib. 69. Vell.
Post bellum vires refovendae magis, quam
dae. [*Adde 2, 113, 2. Plura Tac. exem-

pla, v. ap. *Boettich.* l. l. Adde *Suet. Caes.* 35. reliquias partium in Africa refoventes.]

REFRACTĀRĬŎLUS, a, um, adj. ἀντιτυπής, dimin. refractarii. *Cic. Att.* 2, 1. Fuit mihi commodum, quod in eis orationibus, quae Philippicae nominantur, enituerat civis ille tuus (*Demosthenes*), et quod se ab hoc refractariolo judiciali dicendi genere abjunxerat, ut σεμνότερός τις, καὶ πολιτικώτερος videretur; curare, ut meae quoque essent orationes, quae consulares nominarentur, *h. e.* contumaci, concertatorio, jurgiorum et rixae pleno, cum adversario contra dicenti resistitur, ejusque argumentatio contrariis rationibus, clamore, altercatione ac strepitu refringitur. Utitur autem diminutiva voce, quia comparat cum deliberativo dicendi genere, quod multo est gravius et augustius, cum sententia dicitur in senatu, aut ad populum verba fiunt de republica. In hoc enim nulli sunt clamores, nulla altercatio, sed perpetua oratione, gravibus verbis sententiisque res agitur. Itaque prae hoc leve illud, et quasi nugatorium est. [Hinc *Id. Brut.* 87. Thucydides hoc forense, concertatorium, judiciale non tractavit genus. *F.*]

REFRACTĀRĬUS, a, um, adj. ἀντίτυπος, contumax, nimis suae sententiae tenax, a *refringendo*, tanquam obstantia refringens, nulloque claustro se patiens coerceri. *Sen. ep.* 73. Errare mihi videntur, qui existimant, philosophiae fideliter deditos contumaces esse ac refractarios, et contemptores magistratuum. V. ENFRACTARIUS.

*REFRACTĬO, onis, f. ut *Refractio seu repercussio luminis* in *l.* 8. *Dig. tit.* 2. *leg.* 17. *the refraction. B. A.*

REFRACTUS, a, um, part. a *refringo*, ἀνακεκλασμένος. *Lucr.* 4, 441. Quae demersa liquore obeunt, refracta videntur Omnia converti. *Plin.* 17, 11, 15. Ulmorum samara colligenda est, deinde biduo in umbra siccata, serenda, densa in refracto, terra super minutatim cribrata, *h. e.* in terra pastinata, occata, et resoluta. *Colum.* 4, 33. Castanea sabulonem humidum, vel refractum totum non respuit. ℙ Translate. *Stat. Silv.* 4, 5, 8. Jam Zephyris Aquilo refractus, *h. e.* fractus, repulsus, victus. *Plin. ep.* 2, 14. Refractis pudoris et reverentiae claustris.

REFRAENO. V. REFRENO.

REFRĀGĀTĬO, onis, f. ἀντιμάχησις, repugnantia. *August. ep.* 177. Si in re facillima curvam refragationem, et nodos difficultatis posuissem: *curvam* dicit, et *nodos* memorat respiciens ad *suffraginem* in corpore animalium.

REFRĀGĀTOR, oris, m. ἀντιχειροτονῶν, qui refragatur. *Ascon. in. exposit. or. in toga cand.* Acerrimi, ac potentissimi fuerunt Ciceronis refragatores, cum petiit consulatum.

[REFRĀGĀTUS, a, um, part. a *refragor. Curt.* 9, 5, 21. Sed ipse, scilicet gloriae suae non refragatus, abfuisse, missum in expeditionem, memoriae tradidit, *h. e.* non suffragatus. V. REFRAGO. *F.*]

[REFRĀGĀTUS, us, m. idem ac refragatio. *Lact.* ad *Stat. Th.* 4, 468. Haec signa aut testantur extorum promissus, si bona sint; aut si contraria, refragatus. In editionibus perperam legitur *refragantur. F.*]

REFRĀGO, as, a. 1. antique pro suffragor, teste *Non.* 7, 3., ap. quem *Sisenn.* Multi populi, plurimae conciones dictaturam omnibus animis et studiis refragabunt. Alii leg. *suffragabunt.*

REFRĀGOR, aris, dep. 1. ἀντιλέγω, adversor, obsto, oppugno, resisto petenti aliquid, cui *suffragor* contrarium est. *Cic. Mur.* 23. Illa lex petitioni tuae refragata est. *Id. Phil.* 11, 9. Sed de hoc quidem hactenus, ne refragari homini amicissimo videar. Etsi quis potest refragari non modo non petenti, verum etiam recusanti? [*Liv.* 45, 40. si aut non refragati honori ejus fuissent.] *Vell.* 2, 40. *extr.* Pars optimatium refragabatur, ne promissa civitatibus persolverentur. ℙ Translate. *Quint.* 10, 6. Ut is, cui non refragetur ingenium, acri studio adjutus tantum consequatur, ut, etc. *Plin. ep.* 2, 5. Sunt enim quaedam adolescentium auribus danda, praesertim si materia non refragetur. *Plin. alter* 19, 8, 38. Quidam hanc lactucam eunuchion vocant, quoniam haec maxime refragetur Veneri. V. ASTYTIS et EUNUCHION.

REFRĒNĀTĬO, onis, f. κολασμὸς, actus refrenandi. *Sen. Ira* 3, 15. Necessaria est ista refrenatio doloris.

REFRĒNĀTUS, a, um, part. a *refreno:* cohibitus. *Lucr.* 5, 115. Religione refrenatus ne forte rearis, etc.

REFRĒNO et Refraeno, as, avi, atum, a. 1. χαλιναγωγῶ, freno retraho, et sisto. *Curt.* 4, 16. Refrenare equos jussi qui vehebantur, agmenque constitit. *Lucr.* 6, 530. Et mora, quae fluvios passim refrenat euntes. *Ov. Her.* 6, 87. Illa refrenat aquas, obliquaque flumina sistit. ℙ Translate est cohibere, comprimere, coercere, compescere, retinere, revocare. *Cic. Div.* 2, 2. Juventus his temporibus ita prolapsa est, ut omnium opibus refrenanda ac coercenda sit. *Lucr.* 1, 849. Et pereunt, neque ab exitio res ulla refrenat. *Id.* 4, 1078. Blandaque refrenat morsus admixta voluptas. *Quint. prooem.* 8. *med.* Cursum dicendi refrenare. *Cic. Coel.* 31. *f.* Magno ingenio adolescentes refrenandi potius a gloria, quam incitandi sunt. *Id. Phil.* 11, 2. Impetum furentis colligavit, progressu arcuit, a reditu refrenavit. *Id. Par.* 5. Refrenare libidines, spernere voluptates, iracundiam tenere, coercere avaritiam. [*Adde *Verr.* 2, 3, 57. quum ejus animum ad persequendum non negligentia tardaret, sed conscientia sceleris avaritiaeque suae refrenaret.] *Hor. Od.* 3, 24, 29. indomitam licentiam. ℙ De ratione scribendi, V. FRENUM.

REFRĔQUENTO, as, a. 1. *Suet. Aug.* 46. Italiam duodetriginta coloniarum numero deductarum ab se refrequentavit, *h. e.* rursus frequentem reddidit, cum bellis civilibus, et proscriptionibus exhausta esset. Plerique alii rectius leg. *frequentavit.*

REFRĬCO, as, cui, a. 1. ἀναψάω, rursus, vel valde frico. *Cato R. R.* 87. Id omne ita facito, et refricato denuo. ℙ Metaleptice ponitur pro renovare, tractum a vulneribus, quae plerumque fricando renovantur. *Ov. R. Am.* 729. Admonitu refricatur amor, vulnusque novatum Scinditur. *Cic. Att.* 12, 18. Quae res forsitan sit refricatura vulnus meum. Sic *ib.* 5, 15. Appii vulnera non refrico, sed apparent, nec occulti possunt. *Id. Agr.* 3, 2. Refricare obductam reipubl. cicatricem. *Id. Fam.* 5, 17. *med.* litteris desiderium ac dolorem. *Id. Phil.* 3, 7. memoriam pulcherrimi facti. *Id. Sull.* 6. Cum caedes, cum civium cruor, cum cinis patriae versari ante oculos, atque animum memoria refricare coeperat, *h. e.* pungere, vellicare. ℙ Neutrorum etiam more usurpatur. *Id. Att.* 10, 17. Crebro refricat lippitudo, non illa quidem perdiosa, sed tamen quae impediat scriptionem meam, *h. e.* molestiam renovat.

REFRĪGĔO, es, ui, n. refrigesco. *Veg. Vet.* 3, 4. *med.* Si bos sudans in opere faciendo refriguit.

REFRĪGĔRĀTĬO, onis, f. ἀνάψυξις, actus refrigerandi. *Cic. Sen.* 14. Et refrigeratio aestate, et vicissim aut sol, aut ignis hibernus. *Colum.* 11, 1. *med.* Umbras arborum, fonticulorumque amoenitatem, vel aurae refrigerationem captare.

REFRĪGĔRĀTŌRĬUS, a, um, adj. ἀναψυκτικὸς, qui refrigerat. *Plin.* 25, 13, 95. Semini et foliis cicutae refrigeratoria vis. *Id.* 22, 25, 70. Lens refrigeratoriae naturae. *Pelag. Vet.* 28. *med.* Potio refrigeratoria.

REFRĪGĔRĀTRIX, icis, f. quae refrigerat. *Plin.* 19, 8, 38. Est quidem natura omnibus (*lactucis*) refrigeratrix.

REFRĪGĔRĀTUS, a, um, part. a *refrigero:* frigidus factus, ἀναψυχθεὶς. *Cic. N. D.* 1, 10. Si mundus est Deus, Dei membra partim ardentia, partim refrigerata dicenda sunt; et *ib.* 2, 9. Refrigerato et exstincto calore, occidimus ipsi et exstinguimur. *Cato R. R.* 92. Frumentum refrigeratum condito. *Plin.* 13, 1, 2. *med.* de unguento: Ventilatur in coquendo, donec desinat olere: rursus refrigeratum odorem suum capit. *Id.* 22, 21, 28. Refrigeratus panis; et 34, 18, 50. Refrigeratum plumbum. *Varr. R. R.* 2, 2. *med.* Refrigerato aere vespertino. ℙ Translate. *Cic. Verr.* 1, 10. *f.* Defessa ac refrigerata accusatio. *Id. Fam.* 3, 8. Refrigerato jam levissimo sermone provincialium. *Quint. ep. ad Tryphon.* Refrigerato inventionis amore. *Vell.* 2, 83. Plancus refrigeratus ab Antonio ob manifestarum rapinarum indicia, transfugit ad Caesarem, *h. e.* frigore imminutae benevolentiae, et dissolutae amicitiae percussus. V. FRIGUS. [*Ruhnk.* locum ita exhibet: Plancus — cum Glaucum saltasset in convivio, refrigeratus, ab Antonio, ob manifestarum rapinarum indicia, transfugit ad Caesarem: ut *refrigeratus* non ad *ab Antonio* referendum, sed absolute intelligendum censeat, i. e. frigide spectatus, frigide exceptus, ut saltationem suam parum placere sentiret. *Forc.* sententiam, de benevolentiae frigore v. *refrigeratus* h. l. dictum putantis, habent *Gesn.* in *Thes. L. L.* et *Lips.* ad h. l. Nobis *Ruhnk.* ratio praeferenda videtur, fretis loco, quem idem laud. ad *Vell.* l. c., *Quint.* 5, 7, 26. ubi v. *Spalding.*] *Suet. Claud.* 41. Historiam cum frequenti auditorio commisisset, aegre perlegit, refrigeratus saepe a semetipso, [*i. e. minuta a semet ipso auditorum attentione.] V. *integr. loc. ejusd. l. c.* in REFRIGERO.

REFRĪGĔRĬUM, ii, n. refrigeratio: et translate solatium, levamen, recreatio. *Salvian. Avar.* 3, 11. Dives in ille Evangelio guttam refrigerii impetrare non poterat. Adde *Tert. Apol.* 39. *med.* et *Virg. veland.* 9., et *Oros.* 5, 15.

REFRĪGĔRO, as, avi, atum, a. 1. ἀναψύχω, rem calidam frigidam facio, frigus alicui rei induco. *Cic. N. D.* 2, 46. *f.* Stella Saturni refrigerat, Martis incendit. *Id. Rosc. Com.* 6. Ignis in aquam conjectus continuo restinguitur et refrigeratur. *Plin.* 31, 3, 23. Neronis inventum est decoquere aquam, vitroque demissam in nives refrigerare. *Varr. R. R.* 1, 57. Granaria sublimia faciunt, quae non solum a lateribus per fenestras, sed etiam subtus a solo ventus refrigerare possit. *Colum.* 12, 43. Doliola nova in sole siccant: deinde cum ea in umbra refrigeraverunt, etc. Sunt qui hoc loco neutrorum more, et intransitive usurpari putant. ℙ De iis, quae calorem aestumque in corpore minuunt. *Cels.* 2, 27. Refrigerant olera, coriandrum, cucumis, etc. et *Varr* ap. *Gell.*

13, 30. Vinum novum refrigerare, vetus calefacere. *Plin.* 20, 20, 81. Porcilaca manducata refrigerat intestina; et *ib.* 2, 6. Pepones refrigerant maxime in cibo; et *ib.* 3, 8. Colocynthis recentes podagras refrigerat. *Id.* 23, 1, 27. Aceto summa vis est in refrigerando. *Cic. Sen.* 16. *f.* Calescere apricatione, vel igni, aut vicissim umbris aquisve refrigerari. ℙ Translate est vigorem minuere, reprimere, languescere facere. *Quint.* 5, 7. *med.* Testis brevi interlocutione patroni refutandus est, aut aliquo, si continget, urbane dicto refrigerandus. [*Longe praeferenda est *Spald.*, q. v., hujus loci interpretatio, *refrigerandus* per *in risum dandus* bene expl. Atque eodem sensu positum h. v. est in loco, quem *Noster* bene quidem intellectum pravo consilio sequenti §. adscripserat, *Suet. Lucan.* Siquidem aegre ferens, recitante se, subito, ac nulla nisi refrigerandi sui causa, Neronem recessisse, i. e. aliorum contemptui exponendi.] V. alia in REFRIGERATUS. ℙ De iis, qui insulsi, inepti, frigidi sunt in dicendo. *Mart.* 3, 25. Si temperari balneum cupis fervens, Roga, lavetur, rhetorem Sabineum: Neronianas is refrigerat thermas. ℙ *Refrigerari alicui* ap. *Tert. ad Scapul.* 4. *med.* et *Anim.* 51. *f.* est refrigerium seu opem ferre.

REFRIGESCENTIA, ae, f. idem quod refrigeratio. *Tert. Anim.* 43. Sed nec somni refrigescentiam admittam.

REFRIGESCO, is, xi, n. 3. ἀναψύχομαι, calore deposito frigidus fio. *Cato R. R.* 105. Ubi bullabit vinum, ignem subducito: ubi id vinum refrixerit, in dolium infundito. *Lucr.* 4, 704. Refrigescit enim cunctando plaga per auras. *Ov Met.* 12, 421. parvo cor vulnere laesum Corpore cum toto, post tela educta, refrixit. *Colum.* 2, 16. Refrigescere agrum, qui non stercoretur: peruri, si nimium stercoretur. ℙ Translate est languescere, vigorem amittere, remissum fieri. [*Cf. *Manut.* ad *Cic. Fam.* 9, 10. *f.* *Ruhnk.* ad *Ter. Ad.* 2, 2, 25.] *Ter. Ad.* 2, 2, 24. Ubi illinc rediero, nihil est: refrixerit res. (*Pl. Poen.* 4, 2, 92. At enim nihil est, nisi, dum calet, hoc agitur.) *Cic. Planc.* 23. Crimen de nummis caluit re recenti: nunc in causa refrixit, [*i. e. non ita ut ante jactatur, augetur, magnum putatur.] *Id. Phil.* 5, 11. *f.* Teretur interea tempus: belli apparatus refrigescent. *Id. Fam.* 9, 10. *extr.* et *ib.* 15, 17. Unum vereor, ne hasta Caesaris refrixerit, [*i. e. ne lucrum ex auctione bonorum Pompejanorum Sullae morte, qui multa solebat emere, imminueretur.] *Id. Att.* 1, 1. Cum Romae a judiciis forum refrixerit. *Quint.* 10, 7. *med.* Recentes rerum imagines continuo impetu feruntur, quae nonnunquam mora stili refrigescunt. *Id.* 4, 3. Dilatis diutius dicendi voluptatibus, orato refrigescit. *Hieron. in Isaj.* 6, 14, 15. Refrigescens caritas. ℙ [*Contemni. *Cic. Div.* 2, 41. ceteris in locis sortes refrixerunt. ℙ De candidatis dicitur, quum spem potiundi honoris amittunt. *Id. Att.* 4, 18. Memmius autem dirempta coitione, invito Calvino, refrixerat. *Q. Fr.* 3, 2. Scaurus refrixit. *Ern.* in *cl. Cic.*]

REFRIGO, is, a. 3. idem quod frigo, torreo. *Festus*, cujus verba V. in REFRIVA.

REFRINGO, is, fregi, fractum, a. 3. ἀνακλάω, effringo, perfringo. *Virg. A.* 6, 210. Corripit Aeneas extemplo, avidusque refringit *ramum aureum;* et *Stat. Th.* 4, 139. de Centauro ruenti: silvas humeris et utroque refringens Pectore. *Catull.* 63, 86. Refringere virgulta pede. *Colum.* 11, 2. *med.* glebam, et resolvere in pulverem. *Plin.* 8, 15, 17. Leones, condito in corporis vaginas unguium mucrone, ne refringatur, hebeteturve, ingredi. [*Ov. Met.* 9, 208. totas refringere vestes.] *Caes. B. G.* 7, 56. *f.* Disposito equitatu, qui vim fluminis refringeret. ℙ Praesertim cum aperiendi, et aditum sibi parandi causa quippiam rumpitur. *Pl. Capt.* 4, 4, 10. Cellas refregit omnes, reclusitque armarium. *Liv.* 34, 44. *f.* Refringere carcerem. [*Plura *Livii* exempla v. in *Gloss. Liv.* s. h. v.] *Enn.* ap. *Hor. Sat.* 1, 4, 61. et ap. *Serv.* ad *A.* 7, 622. et *Ov. Met.* 6, 597. portas. *Val. Fl.* 1, 595. aditus et claustra. *Stat. Silv.* 4, 6, 67. Seu clausam magna Babylona refregerat hasta, *h. e.* expugnaverat. ℙ Translate. *Cic. Mur.* 8. Cum ego claustra ista nobilitatis refregissem, ut aditus ad consulatum posthac non magis nobilitati, quam virtuti pateret. *Hor. Od.* 3, 3, 26. nec Priami domus Perjura pugnaces Achivos Hectoreis opibus refringit, *h. e.* retundit, imminuit, perdomat, frangit. Sic *Prop.* 3, 2, 44. et Teutonicas Roma refringat opes; et *Nep. Lys.* 1. Ut Atheniensium impotentem dominationem refringerent. *Liv.* 5, 37. Vim fortunae ingruentem refringere. *Plin. ep.* 3, 15. *f.* Confido, me non sic auribus duci, ut omnes aculei judicii mei illarum delinimentis refringantur. *Id. ep.* 9, 26. Laxandos esse eloquentiae frenos, nec angustissimo gyro ingeniorum impetus refringendos. *Quint.* 1, 3. *f.* Pudor refringit animum, et abjicit, *h. e.* quod ait *Plin. ep.* 4, 7. Recta ingenia debilitat verecundia, perversa confirmat audacia. ℙ *Refringere verba* ap. *Stat. Silv.* 2, 1, 123. est in puerilem blandumque modum formare. ℙ *Refringi radius* dicitur, cum veluti repercussus, retro, vel oblique flectitur. *Plin.* 2, 59, 60. Radium solis immissum cavae nubi, repulsa acie in solem refringi.

REFRIVA Faba, quae ex segete domum referebatur ad sacrificium: quasi *referiva*, a *refero*. *Fest.* Refriva faba dicitur, ut ait Cincius, quae ad sacrificium referri solet domum ex segete auspicii causa, quasi revocent fruges, ut domum datuntes revirtico ad rem divinam faciendam. Aelius dubitat, an ea sit, quae prolata in segetem domum referatur, an quae refrigatur, quod est, torreatur. Sed opinionem Cincii adjuvat, quod in sacrificiis publicis, cum puls fabata Diis datur, nominatur refriva. Haec *Fest.* *Plin.* 18, 12, 30. In eadem (*faba*) peculiaris religio. Namque famam utique e frugibus referre mos est auspicii causa, quae ideo refriva appellatur. Utroque loco alii *referiva* leg. [*Marin Frat. Arv.* p. 202. ut obscura *Festi* verba *datantes revirtico* aliquantulum illustret, haec affert ex *Tab. Arv.* 41. *lin.* 27. Duo ad fruges petendas cum publicis discederunt, et reversi dextra dederunt, laeva receperunt, deinde ad alterutrum sibi reddiderunt. Ita *revirtico* idem fere esset ac revertendo. *F.*]

REFRONDESCO, is, n. rursus frondesco. *Sidon. carm.* 22, 46. Sponte refrondescit per brachia roscida palmes.

REFŬGA, ae, comm. gen. αὐτόμολος, fugitivus, vel fugitiva, qui, vel quae alium dominium refugit. *Ulp. Dig.* 48, 19, 8. Refugae ex opere metalli in metallum damnantur. ℙ *Macer. ib.* 49, 16, 13. Ejus fugam, qui, cum in carcere esset, discesserit, in numero desertorum non computandum, quia custodiae refuga, non desertor militiae est. Adde *Tert. Hab. mul.* 5.

REFŬGIO, is, ūgi, a. 4. ἀποφεύγω, rursus fugio, fuga retrorsum me recipio, fugiendo recedo [*in locum, unde progressus sum.] *Virg. A.* 12, 753. de cervo: Mille fugit refugitque vias; [*V. *Wopkens. Lectt. Tull.* 2, 15.] et *ib.* 7, 500. Saucius at quadrupes nota intra tecta refugit. *Hirt. B. G.* 8, 36. Neminem ex caede refugisse in castra, qui de accepta clade nuncium perferret. *Suet. Aug.* 16. *med.* Per devios tramites refugiens. *Cic. Verr.* 2, 5, 38. *f.* Reliqui Syracusas, classe amissa, refugerant. *Enn.* ap. *Cic. Fin* 5, 11. Refugit timido sanguen. ℙ [*Item a loco, ad quem processi, in quo constiti, recedo.] *Cic. N. D.* 2, 47. Vites a caulibus brassicisque, si propter sati sint, ut a pestiferis et nocentibus refugere dicuntur, nec eos ulla ex parte contingere. *Id. Caecin.* 8. *med.* Impetum armati Antiochi ceterorumque tela atque incursus refugit. [*Suet. Caes.* 63. C. Cassium — obvium sibi neque refugit; et *Gr.* 23. qui quum in turba osculum sibi ingerentem, quamquam refugiens devitare non posset. — *Curt.* 9, 9, 26. refugit mare, i. e. refluit. *Ov. Fast.* 3, 590. et ex oculis visa refugit humus. *Virg. G.* 1, 442. (sol) medioque refugerit orbe: ubi v. *Heyn.*] ℙ Translate. *Colum.* 12, 50. *med.* Et si qua sunt alia, quae nunc memoriam meam refugiunt. [*Porro hic sequi debebant ea, in quibus devitandi, abhorrendi, recusandi, abstinendi notio a v. *refugiendi* vindicatur: quae Noster infra laudaverat ista:] *Virg. A.* 7, 618. Abstinuit tactu pater, aversusque refugit Foeda ministeria. *Id. ib.* 2, 12. Quamquam animus meminisse horret, luctuque refugit. *Cic. Phil.* 14, 3. *f.* Refugit animus, eaque dicere reformidat, quae, etc. *Id. Att.* 12, 18. Refugio a te admonendo. *Id. Or.* 3, 3. Sive judicio, sive pudore a dicendo, et timiditate ingenua refugisti. *Id. Rosc. Com.* 15. *extr.* Quem ego si ferrem judicem, refugere non deberet. *Ov. Met.* 8, 95. Munera porrexit: Minos porrecta refugit. *Id. Her.* 14, 50. Castaque mandatum dextra refugit opus, *Colum.* 2, 2. *med.* Hic ager colono est poenitendus, ac tanquam pestilens refugiendus. [*Lucan.* 2, 175. mors ipsa refugit Saepe virum: ubi v. *Cort.* Adde *Ov. Fast.* 3, 51. Scelus unda refugit. Cf. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 14, 50.] ℙ Cum infin. *Ov. Am.* 3, 6, 5. ad amnem: Parvus eras, memini: nec te transire refugi; et *Hor. Od.* 1, 1, 33. nec Polyhymnia Lesboum refugit tendere barbiton. ℙ Pro confugere. *Cic. Dejot.* 11. *f.* Cum esset productus, et tecum fuisset, refugit ad legatos. *Liv.* 23, 47. *f.* Cum refugientem ad urbem Claudius sequeretur. *Petr. Sat.* 118. Forensibus ministeriis exercitati, frequenter ad carminis tranquillitatem, tanquam ad portum faciliorem, refugerunt. [*Perfugere* et *refugere* ita ex *Kritzii* sententia ad *Sall. Cat.* 54, 3. differunt, ut hoc de iis dicatur, qui aliquo se recipiunt, ut ibi quam longissime a periculo absint; *perfugere* usurpatur, si quis aliquo fuga contendat, ubi tutus sit impetumque defendere possit.] ℙ Apte dicuntur *refugere*, quae procul sita sunt, et veluti recedunt. *Virg. A.* 3, 536. refugitque a litore templum. *Plin.* 4, 12, 24. Pontus Euxinus longe refugientes occupat terras. ℙ Prima syllaba produci etiam potest. *Lucr.* 3, 69. Refugisse volunt longe, longeque recesse. V. dicta in RE. ℙ [*Confund. *perfugere* et *fugere.* V. *Spald.* ad *Quint.* 2. p. 87. crit.]

[RĔFŬGISCO, is, a. 3. idem ac refugio. *Commod. Instruct.* 23. Paratus ad epulas, et refugiscere praecepta. *F.*]

RĔFŬGĬUM, ii, n. καταφυγή, locus, ad quem confugimus, perfugium. [*Liv.* 9, 37. silvae tutius dedere refugium: nam castra in campis sita eodem die capiuntur.] *Just.* 2, 6. Superfuerunt (*diluvio*), quos refugia montium receperunt; et 11, 4. *med.* Portas refugiis profugorum aperuere. *Ulp.* [...] 3, 1. Abscondendi causa refugium servo pr[...] vel in suo agro, vel in alieno loco, aedi[...] [*Quid differant *refugium* et *perfugium*, V. [...] *gio.*] ℙ Speciatim *refugia* sunt loca dom[...] tiora et penitiora, in quae imminente vi ma[...] hostium, vel incendii, se bonaque sua ref[...] hostium impetus, vel incendii causa pater[...] conjicere solet. Hujusmodi loca aperire, et facere usufructuario non licet. *Ulp. Dig.* 7 *med.* Vel aditus, posticasque vertere, vel aperire. ℙ [*Translate.] *Cic. Off.* 2, 8. populorum, nationum portus erat et refugiu[...] tus. [*Suet. Tib.* 35. Eos omnes, ne quod r[...] in tali fraude cuiquam esset, exsilio affecit.]

RĔFŬGUS, a, um, adj. ἀποφεύγων, fugie[...] cedens, se fuga subducens. *Tac. A.* 13, 40. stantibus cominus resisterent, refugos non se[...] tur. *Id. H.* 3, 61. Quidam in castra refugi[...] formidine implebant. [*Lucan.* 6, 50. ref[...] thi: ubi v. *intpp.* Cf. *Sil.* 4, 322. Atque ea[...] fuga cedentes arte resolvunt.] *Ov. Met.* 10 *Her.* 18, 182. nec Tantalus undam Captav[...] gam. *Plin. Pan.* 30. *med.* Nilus non placido lique lapsu abstulerat, *h. e.* cum post inund[...] in alveum suum reflueret. *Lucan.* 1, 410. c[...] ditur ingens Oceanus, vel cum refugis se f[...] aufert. *Val. Fl.* 3, 587. velut refugi quem improba Mauri Lancea, sanguineus vasto l[...] mure fertur, *h. e.* qui statim atque ictum t[...] fugit. *Id.* 4, 41. Corpus hebet somno, re[...] eluditur umbra, *h. e.* quae, dum ille amplec[...] tur, se subtrahit. *Id.* 1, 579. Litore Tr[...] refugique a parte Pelori, *h. e.* qui procul na[...] bus vicinior videtur, quam re vera est: prop[...] accedentibus recedere videtur: tam longe apparet. *Lucan.* 10, 132. refugosque gerens capillos, *h. e.* a fronte reflexos, et retrorsu[...] ctos. *Prud.* περὶ στεφ. 11, 102. viae refugae, contrarium euntes.

[RĔFULCIO, is, a. 4. iterum fulcio. *N*[...] p. 117. Fulcit, refulcit. *F.*]

RĔFULGENTIA, ae, f. splendor, fulg[...] *pul. Flor. n.* 18. Lacunarium refulgentia.

RĔFULGĔO, es, ulsi, n. 2. ἀπολάμπω, f[...] remitto, resplendeo. [*Cic. N. D.* 2, 44. ([...] teis) fervidus ille canis stellarum luce re[...] *Virg. A.* 8, 623. cum caerula nubes Solis in radiis, longeque refulget. *Plin.* 9, 38, 62. cans aspectu, idemque suspectu refulgens. 7, 25. Carbunculi masculi acrius, feminae dius refulgentes. *Virg. A.* 1, 406. rosea refulsit; et *ib.* 2, 590. et pura per noctem refulsit. [*Liv.* 7, 10. Corpus alteri mag[...] eximium, versicolori veste pictisque et aur[...] tis refulgens armis.] *Hor. Od.* 2, 12, 27. (*Castorum*) simul alba nautis Stella refuls[...] *Ov. A. Am.* 2, 721. oculos tremulo fulgore tes, Ut sol a liquida saepe refulget aqua. 10. *med.* Ubi aestas refulserit, *h. e.* apparue[...] venerit. [*Sil.* 9, 190. refulgent ossibus cam[...] albescunt.] ℙ Translate. *Prop.* 3, 18, 8. didaque a docto fama refulget avo. *Pers.* [...] si dolosi spes refulserit nummi, *h. e.* spes a[...] rit lucri et pecuniae. *Vell.* 2, 103. *f.* Tum certa spes liberorum parentibus. *Plin.* 35, *n.* 1. Festinans ad lumina artis (*picturae*), bus primus refulsit Apollodorus.

[RĔFULGĔRAT, abat, impers. iterum f[...] seu fulgurat. *Not. Tir.* p. 118. Fulgerat, [...] rat, refulgerat. *F.*]

RĔFUNDO, is, ūdi, usum, a. 3. ἀναχέω, aut vicissim fundo, regero [*in eum locum hausi, sumpsi.] *Cic. N. D.* 2, 46. (et *Luc.* 258.) Stellae aquarum vaporibus aluntur, altae renovataeque, refundunt eodem, et trahunt indidem. *Ov. Met.* 11, 488. Egerit ctus (*e navi*), aequorque refundit in aequ[...] [*Edere, quae quis hausit, assumsit res liq[...] *Sen. Hipp.* 1030. Fluctus refundens ore p[...] capax. [*Translate. *Sil.* 14, 550. mox su[...] Singultante anima propulsa refunditur un[...] Hinc de iis dicitur, quae aquas, aliasve re[...] das quasi fundendo repellunt, remittunt.] 2, 617. Portus erat, si non violentos insula Exciperet saxis, lassasque refunderet undas repelleret. [*V. *Cort.*, qui leg. *retunderet.*] *A.* 7, 590. de scopulo: spumea circum Saxa fr[...] laterique illisa refunditur alga. ℙ [*Est eti[...] perfundo, madefacio.] *Cels.* 7, 16. Si an[...] vulnus est, quam ut intestina commode ref[...] tur, incidendum est. ℙ Translate est re[...] restituere. *Plin. Pan.* 31. Refudimus Nilo s[...] pias: recepit frumenta, quae miserat. [*A[...] 40, 4. quo ingenio, si natura pateretur, q[...] benter tot spoliatis, tot trucidatis sangui[...] bona refudisses! ubi v. *Gierig.*] *Valer.* [...] *quadam ep.* ap. *Treb. Claud.* 14. Huic dabis l[...] unam, quam refundat, cocum, quem ref[...] unum, mulionem, quem refundat, unum, etc. *Dig.* 12, 4, 5. *f.* Consequens est, ut dicamus refundere quod accepit. *Id. ib.* 18, 2, 6. [...] venditori refundere; et *ib.* 19, 5, 5. *f.* [...]

sas. *Id. ib.* 15, 1, 9. *f.* Ut caveat, refusu-
:, si quid praestiterit dominus. ¶ Item effun-
profundere. *Claud. B. Gild.* 162. distantibus
Inter se vitiis cinctus: quodcumque profunda
avaritia, luxu pejore refundit. ¶ Item re-
, abjicere. *Id. in Eutrop.* 1, 91. cum serta
it Canities, *h. e.* quae utpote capillis rara male
e possit serta delabentia. Est qui legit *refu-*
¶ Item transferre. *Spart. Hadr.* 9. *med.* Quo-
uidem necem in Tatiani consilia refundebat.
st etiam: facere, ut aliquid fundi possit, i. e.
cere, solvere.] *Plin.* 2, 101, 104. Luna gla-
efundit, [*h. e. concretam glacie aquam rur-
lvit et fundit.] ¶ Alia ad hoc verbum per-
a V. in REFUSUS. ¶ [*Confund. *refundere*
ndere. V. *Cort.* ad *Lucan.* 5, 601.]
USE, adv. refundendo, regerendo. *Colum.*
Nam semper in plano refusius egesta humus
or est, quam gradus soli crudi. [*Pontedera*
post. T. 2. p. 163., probante *Schneid.* legit
. *in plano refusus ex egesta humo tumidior,*
.]
USĬO, onis, f. actus refundendi. *Macr. Sat.*
f. Aquarius ipsam vim solis ostendit. Unde
mber caderet in terras, nisi solis calor ad su-
raheret humorem, cujus refusio pluvialis est

USORĬUS, a, um, adj. *Refusoriae litterae*
ur a *Sidon. ep.* 9, 10. quibus aliquid remittitur.
USUS, a, um, part. a *refundo*, rursus, aut
fusus, redundans, effusus. *Virg. A.* 1, 129.
mque hiemem sensit Neptunus, et imis Sta-
fusa vadis, *h. e.* aquas, quae sunt in imo ma-
itatas et effusas toto aequore. *Id. ib.* 6, 107.
sa palus Acheronte refuso. *Lucan.* 8, 797.
npejo: situs est, qua terra extrema refuso
in Oceano, *h. e.* in extremo litore, quod
nundante superfunditur. *Ov. Met.* 11, 657.
ecto incumbens, fletu super ora refuso, Haec
¶ De aliis rebus. *Val. Fl.* 5, 255. anguis spi-
nus omne refusis Implicuit, *h. e.* effusis, ex-
instar aquae exundantis. Alii leg. *reflexis.*
8, 105. sic fata, iterumque refusa Conjugis
nium, *h. e.* reclinans. Sic *Claud. Epith. Ho-*
aef. 5. Praeberetque Jovi communia pocula
, Molliter obliqua parte refusus equi. *Sil.*
2. Campi in spatium immensum refusi, *h. e.*
s in morem aequoris.
UTĀTĬO, onis, f. διάλυσις, ἀνασκευὴ, actus
di, confutatio. *Cic. Top.* 25. Refutatio au-
usationis, in qua est depulsio criminis, quae
στάσις dicitur, Latine appellatur status, in
mum insistit quasi ad repugnandum congressa
. *Quint.* 4, 3. Refutatio maledictorum. [**Cf.*
x. techn. lat. rhet. p. 327.]
UTĀTOR, oris, m. qui refutat. *Arnob.* 1, 18.
or incredulus.
UTĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad refutandum per-
Imp. Constant. Cod. 7, 61, 1. *f.* Refutatori-
es offerre. Adde *ib.* 62, 18.
UTĀTUS, a, um, part. a *refuto:* confutatus.
anil. 17. Obsolevit jam ista oratio, re multo
quam verbis, refutata. ¶ Item non admis-
pitol. Anton. 5. Circenses natali suo dicatos
puit, aliis honoribus refutatis.
UTĀTUS, us, m. refutatio. In sexto casu
Lucr. 3, 526. Ancipitique refutatu convince-
im.
UTO, as, avi, atum, a. 1. ἐξελέγχω, dicendo
, refello, redarguo: a *re*, et *futo*, arguo.
tare frequent. est a v. *refundere.* V. in *con-*
oll. *Doederl.* 1, 161. significatque miscendo
e, i. e. fervidam aquam admixta frigida miti-
Hinc prima v. *refutandi* notio, cujus ap. scri-
exemplum prostat, est: coercere, compesce-
rimere vim alicujus personae vel rei. *Noster*
ud. ista:] *Cic. Rab. Post.* 16. Quam bonita-
modo non aspernari ac refutare, sed com-
tiam et augere debetis. *Id. Tusc.* 2, 23. In
ue refutetur ac rejiciatur Philoctetaeus ille
Cic. Har. resp. 4. Si in me impetum facere
ur, resistam, et ejus conatum refutabo. *Id.*
ns. 13. Semper illas nationes nostri impera-
futandas potius bello, quam lacessendas pu-
t. *Arnob.* 4, 137. Arrogantiam refutaturus.
c sequi poterant exempla, quae refellendi,
endi significationem verbo *refutandi* tribuunt.]
. 2, 19. *med.* Nostra confirmare argumentis
nibus, deinde contraria refutare. *Id. Font.*
laboris consumo in poscendis testibus, quam
efensores in refutandis; et *ib.* 16. Scelerato-
rjuria testimoniis ac laudationibus suis refu-
Id. Har. 8. *med.* Refutare maledicta improbo-
minum. *Crassus* ap. *Cic. Or.* 3, 1. *extr.* Haec
excidenda lingua: qua vel evulsa, spiritu ipso
m tuam libertas mea refutabit. *Suet. Aug.*
ae castitate infamiam impudicitiae refutare.
, 866. neque id manifesta refutant, Nec con-
uant, in promptu cognita quae sunt; et *Liv.*
f. Non tribunos modo, sed plebem oratione
efutando. ¶ Item non admitto, nego. *Lucr.*
qui, corpus sentire, refutat. *Val. Fl.* 6,
i jam vires aliae, notosque refutat Arcus, et
om. III.

inceptus jam lancea temnit heriles. *Sall. fragm.* ap. *Serv.* ad *G.* 4, 218. Se regibus devovent, et post eos vitam refutant, i. e. nolunt iis esse superstites. *Solin.* 22. *med.* Nummum refutant: dant res, et accipiunt. ¶ Quod est ap. *Virg. A.* 12, 41. ad mortem si te (Fors dicta refutet) Prodiderim, etc. dictum est, ut *absit omen*, *Dii averruncent*, *omen avertant*, et hujusmodi.

[*RĒGĀLĬŎLUS. V. in REGAVIOLUS.]

RĒGĀLIS, e, adj. βασιλικὸς, ad regem pertinens, rege dignus, regificus, regius. *Hor. Od.* 4, 9, 15. Regalis cultus. *Sen. Oedip.* 835. Regale genus. [*Cic. de Rep.* (ed. *A. Maio*) 2, 12. *f.* Nostri illi etiam tum agrestes viderunt, virtutem et sapientiam regalem, non progeniem quaeri oportere. *F.*] *Id. Har. resp.* 25. *med.* Regalis potestas. *Virg. A.* 1, 641. domus regali splendida luxu; et *ib.* 690. Regalis mensa. *Id. ib.* 7, 75. Regales comae: sc. Laviniae regis filiae. *Prop.* 3, 13, 24. Regales manicae, *h. e.* quae regalis personae manus vinciunt. *Val. Fl.* 1, 820. regalia jussa. *Sen. Med.* 463. Regalis ira. *Liv.* 27, 19. animus. *Plin.* 13, 2, 2. Regale unguentum: sc. quo utuntur reges. *Id.* 10, 63, 83. Regalis palma, *h. e.* rege digna, excellens, nobilis. *Id.* 36, 15, 24. *n.* 4. Regalia impendia, *h. e.* magnifica, et qualia reges facere solent. *Cic. Off.* 1, 13. Regalis sane, et digna Aeacidarum gente sententia. *Id. Sen.* 17. Nihil tam regale videri, quam studium agri colendi. *Pl. Capt.* 4, 2, 45. Non ego nunc parasitus sum, sed regum rex regalior: tantus ventri commeatus meo adest in portu cibus. [*Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 2, 33. Regalissimum munus. *F.*] ¶ *Regale carmen*, quo regum facta canuntur: cujusmodi est tragicum. *Ov. Trist.* 2, 553. Et dedimus tragicis scriptum regale cothurnis. *Id. Pont.* 4, 16, 9. Quique dedit Latio carmen regale, Severus. ¶ *Regalia fulmina*, quorum vi tangitur vel comitium, vel principalia urbis liberae loca: quorum significatio regnum civitati minatur. *Sen. Q. N.* 2, 49. ex *Caecina.* ¶ *Regalia exta*, inquit *Festus*, appellantur, quae potentibus insperatum honorem pollicentur, privatis et humilioribus hereditates, filio familiae dominationem. ¶ Absolute *regales* aliquando dicti sunt regum filii et agnati, βασιλικοὶ, ut *Vet. Gramm.* ap. *Putsch.* p. 2205. docet. *Ammian.* 16, 12. *med.* Reges numero quinque, regalesque decem, et optimatum series magna. *Impp. Valentin. et Valens Cod. Theod.* 7, 1, 9. Neque regalibus, neque legatis sua milites jumenta suppeditent. ¶ [*Regales* etiam fuerunt, qui Formiis ordinem quendam constituebant; cur vero ita fuerint dicti, omnino incertum. *Inscr.* Formiana paucis abhinc annis effossa, ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 3884. L. Varronio L. F. Pal. Capitoni scribae aedilic., accenso velato, II viro Quinquen., curatori aquarum, patrono coloniae ordo Regalium, quorum honore contentus sua pecun. posuit. L. D. D. D. Ceterum *G. Grossi* in *Bibliot. analit. Napol.* ann. 1814. April. p. 57. putat, *Regales* fuisse appellatos incolas alicujus oppidi, cum hodieque locus quidam septem circiter ab urbe Formiis millib. pass. nuncupetur *Regali*, ibique plures veterum aedificiorum reliquiae inventae fuerint. *F.*]

RĒGĀLĬTER, adv. βασιλικῶς, regum more, idest splendide, munifice. *Liv.* 42, 51. Sacrificio regaliter confecto. ¶ Imperiose, superbe, tyrannice, pro imperio. *Ov. Met.* 2, 397. precibusque minas regaliter addit.

[RĔGAMMANS, antis, part. ab inus. *regammo*, duplicis gammae figuram repraesentans, ut *Regammans limes* ap. *Aggen. in Frontin.* p. 62. *Goes.* et *Regammans linea* ap. *Auct. de limit.* p. 254. V. GAMMA et GAMMATUS. *F.*]

RĒGĂVĬŎLUS, [*et REGALIOLUS] i, m. τρόχιλος, πρέσβυς, avis exigua, quae aliter dicitur rex avium; trochilus. Alii putant esse galgulum, quae avis Graece dicitur ἴκτερος, a colore. *Suet. Caes.* 81. Pridie autem easdem Idus avem regaviolum, cum laureo ramo Pompejanae curiae se inferentem, volucres varii generis e proximo nemore prosecutae, ibidem discerpserunt. V. TROCHILUS.

[RĔGĔLĀTĬO, onis, f. actus regelandi. *Aggen. in Front.* p. 57. *Goes.* Gallia togata immodicas Alpium nives in mare transmittit, et subitarum regelationum repentinas inundationes patitur. Adde p. 70. *F.*]

RĔGĔLĀTUS, a, um, part. a *regelo:* gelu solutus, mollitus, tepefactus. *Mart.* 11, 8. Succina virginea quod regelata manu: subaudi *olent.* Sic 5, 37. Quod succinorum rapta de manu gleba. Adde 9, 14. Nempe succina manu tractata, odoratiora fiunt. Alii perperam leg. *relegata:* quod quid sit, non facile dixeris.

RĔGĔLO, as, a. 1. ἀποκρυσταλλῶ, gelu resolvo. *Colum.* 1, 5. *med.* Aedificii solum matutino regelari ortu poterit. *Id.* 10, 77. Post ubi Riphaeae torpentia frigora brumae Candidus aprica Zephyrus regelaverit aura. *Mart.* 3, 93. Cum bruma mensem sit tibi per Augustum, Regelare nec te pestilentia possit, *h. e.* cum adeo frigeas, ut ne pestilentia quidem, ardentissimus morbus, liberare te queat a frigore. *Sen. ep.* 67. Jam aetas mea contenta est suo frigore: vix media regelatur aestate. ¶ Absolute. *Colum.* 11, 2. *in.* Itaque dum hae (*vites*) regelare sinuntur, etc. *h. e.* regelare se. ¶ Pro refrigerare. *Varr. R. R.* 1, 57. *extr.* Granaria sublimia faciunt, quae non solum a lateribus per fenestras, sed etiam subtus a solo ventus regelare possit. Quod *Plin.* aliis verbis sic tradit, 18, 30, 73. Alibi suspendunt granaria lignea columnis, et perflari undique malunt, atque etiam a fundo.

RĔGĔMO, is, n. 3. ingemo, gemitum reddo. *Stat. Th.* 5, 389. dat operta fragorem Pinus, et abjunctis regemunt tabulata cavernis. *Id. ib.* 8, 17. Tunc regemunt pigrique lacus, ustaeque paludes.

RĔGĔNĔRĀTĬO, onis, f. nova generatio, ἀναγέννησις. *August. C. D.* 20, 5. Mortuorum resurrectionem nomine voluit regenerationis intelligi.

[RĔGĔNĔRĀTUS, a, um, part. a *regenero.* Translate. *Isid. Or.* 15, 4. Fons in delubris locus regeneratorum est. *F.*]

RĔGĔNĔRO, as, avi, atum, a. 1. ἀναγεννάω, iterum genero. *Plin.* 7, 11, 10. Signa quaedam, naevosque, et cicatrices etiam regenerari; et *ib.* 12, 10. Qui adulterio Aethiopis nata matre, nil a ceteris colore differente, ipse avum regeneravit Aethiopem, *h. e.* avo similis fuit: avi colorem in se retulit. *Id.* 12, 1, 5. Sed ex ea primum in ipsa Creta platani satae regeneravere vitium, *h. e.* rursus retulere vitium amittendi hieme folia. Adde 14, 22, 28.

RĔGENS, entis, part. a *rego*, absolute est rex, princeps. *Claud. IV. cons. Honor.* 298. componitur orbis Regis ad exemplum: nec sic inflectere sensus Humanos edicta valent, ut vita regentis; et *Laud. Stil.* 1, 168. Scilicet in vulgus manant exempla regentum. *Lucan.* 9, 226. tali compellat voce regentem, *h. e.* ducem exercitus.

[RĔGENTĪNUS, a, um, adj. ad regentem pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1275, 6. Quintius Regentinus. *F.*]

RĔGERMĬNĀTĬO, onis, f. ἀναβλάστησις, actus regerminandi. *Plin.* 17, 20, 34. Castanea regerminatione caedua vel salice laetior. Adde 19, 7, 36.

RĔGERMĬNO, as, n. 1. ἀναβλαστάνω, iterum germino. *Plin.* 16, 33, 60. Et in Aenaria succisa (cupressus) regerminat. Adde 19, 7, 36.

RĔGĔRO, is, essi, estum, a. 3. ἀνακομίζω, retro gero, seu porto, refero [*in eum locum, unde quid sumptum, depromptum est.] *Plin.* 17, 4, 3. In Syracusano agro advena cultor elapidato solo, perdidit fruges luto, donec regessit lapides. *Id.* 6, 23, 26. Longe a terra abest navium statio: lintribusque afferuntur onera, et regeruntur. *Jabolen. Dig.* 7, 4, 24. *extr.* Si summa terra sublata ex fundo meo, et alia regesta esset. Simile est illud *Senecae ep.* 15. Quibus ad votum dies est actus, si bene desudaverint, si in locum ejus, quod effluxit, multum potionis altius jejuno gutture regesserunt, *h. e.* ingesserunt, potaverunt. ¶ Item remitto, reddo. *Tac. H.* 2, 21. Sive ab oppugnatoribus incensum (*amphitheatrum*), dum faces in obsessos jaculantur; sive ab obsessis, dum regerunt. *Plin.* 2, 9, 6. Lunam in coitu non cerni, quoniam haustum omnem lucis aversa illo regerat, unde acceperit. *Id.* 37, 9, 47. Gemma contraria soli regerens candicantes radios. ¶ Translate est rejicere, retorquere. *Sen. Hipp.* 720. Regeramus ipsi crimen, atque ultro impiam Venerem arguamus, *h. e.* vertamus in ipsum. *Plin. ep.* 10, 30. Dum communem culpam hi in illos, illi in hos regerere posse confidunt. *Plin. alter* 13, 15, 29. Mensarum insania, quas feminae viris contra margaritas regerunt, *h. e.* objiciunt viris, quando ab his accusantur nimii luxus in margaritis. *Cass.* ad *Cic. Fam.* 15, 19. Pro quo tibi proxima epistola tot rusticos Stoicos regeram, ut, etc. *Hor. Sat.* 1, 7, 29. Regerere convicia. *Sen. Oed.* 638. Egit qui in ortus semet, et matri impios Fetus regessit. (De Oedipo loquitur, qui matrem inscius uxorem duxit, et ex ea liberos procreavit.) *Plin.* 28, 4, 7. Despuimus comitiales morbos, hoc est contagia regerimus, *h. e.* in caput aliorum recidere, imprecando jubemus. *Quint.* 11, 1. et *Tac. H.* 3, 78. Regerere invidiam in eum, qui nos coegit. ¶ [*Item in locum aliquem refero, reporto, colligo aliquid.] *Colum.* 2, 10. *med.* in acervum culmos regerant; et 3, 11. Diligentissime refossas omnes radices in summum regeri, atque comburi. ¶ Item transfero, transscribo: quod referre saepius dicimus: [*nostr. *eintragen.*] *Quint.* 2, 11. *f.* Ex diversis congesta oratio cohaerere non potest: similisque est commentariis puerorum, in quos ea, quae aliis declamantibus laudata sunt, regerunt. ¶ Item egero, extraho, evello. *Varr. R. R.* 1, 64. Decoquunt in ahenis, duas partes quoad regerunt, *h. e.* igne expellunt, et absumunt. *Sever. Aetn.* 433. Et lapis adcretus regerendis ignibus aptus. V. v. sq.

RĔGESTUS, a, um, part. a *regero:* iterum relatus. *Ov. Met.* 11, 188. Indiciumque suae vocis tellure regesta Obruit, et scrobibus tacitus discedit opertis, *h. e.* iterum aggesta humo, quam effoderat. ¶ Item retro versus, conversus, recidens. *Sen. Ag.* 223. Et tota captae fata Dardaniae domus Regesta Danais. *Tert. Pall.* 1. Habitus quadrangulus, ab utroque laterum regestus. ¶ Item aggestus, congestus. *Sen. Thyest.* 767. impositas dapes Transiluit ignis, inque trepidantes focos Bis ter regestus, et pati jussus moram, Invitus ardet. ¶ Aliquando transscriptus. *Quint.* 3, 6. *med.* Sunt enim velut regestae in hos commentarios, quas adolescens deduxe-

rat, scholae. ¶ Hinc *Regesta, orum*, res multae in unum collectae, et in tabulas et commentarios relatae, quae vulgo corrupte *registra* dicunt. *Vopisc. Prob.* 2. Usus sum etiam regestis scribarum porticus porphyreticae, actis etiam senatus ac populi. V. REGĔRO. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 1131. Hic in regestis est liber coelestibus, Monimenta servus laudis indelebilis. ¶ Item egestus, fodiendo erutus. *Colum.* 11, 3. Resolutaque humus, quae erat autumno regesta, usque ad mediam sulcorum altitudinem reponitur. ¶ *Regestum* absolute, terra effossa, et egesta, et in aliquam altitudinem elevata. *Id.* 11, 3. *med.* Ejusque abunde est gradum effodere tribus pedibus, ut in quatuor consurgat regestum. *Id.* 3, 13. *med.* Cum a superiore parte in inferiorem detrahitur humus, vix justum pastinationi praebet regestum.

RĒGĬĂ, ae, f. βασιλικὴ, βασίλειον, domus regis, aula. Adjectiva vox est, et *domus* subintelligitur. *Cic. Fin.* 3, 16. *in.* (et *Caes. B. C.* 3, 112. *med.*) In regia regem ipsum quasi productum esse ad dignitatem. *Ov. Fast.* 6, 264. intonsi regia magna Numae. *Liv.* 35, 31. Regiam aedificare. *Ov. Met.* 2, 1. Regia Solis erat sublimibus alta columnis. *Virg. G.* 1, 503. regia coeli: sc. quia sedes ac domicilium Jovis. *Ov. Met.* 4, 438. Ignorant, ubi sit nigri fera regia Ditis. *Virg. A.* 8, 242. *regiam* vocat speluncam Caci latronis. ¶ Item urbs, in qua rex degit. *Id. ib.* 9, 737. dotalis regia Amatae. *Hor. Ep.* 1, 11, 2. Croesi regia, Sardes. Adde *Plin.* 5, 2, 1. *f.* ¶ Item domus C. Julii Caesaris, quam invidiose regiam vocat *Cic. Att.* 10, 3. Visum te ajunt in regia; nec reprehendo, quippe cum ipse istam reprehensionem non fugerim. ¶ Item tabernaculum, tentorium, ubi militiae cum exercitu rex tendit. *Liv.* 2, 12. *med.* et *Curt.* 9, 5. *f.* ¶ Item stabulum armenti. *Val. Fl.* 5, 67. Ac velut ille, gregis cessit cui regia, taurus Fertur ovans, etc. ¶ Metonymice, ipsae regiae personae. *Liv.* 24, 22. *f.* Quicumque aut propinquitate, aut affinitate, aut aliquibus ministeriis regiam contigissent. ¶ Aulicorum vita, et conditio, *Petr. Sat.* 5. Nec curet alto regiam trucem vultu. [**Tac. A.* 11, 29. prioris quoque regiae peritus. — De imperio; *Id. ib.* 6, 34. inanem mox regiam Aeetae vacuosque Colchos repetivit. — De tempore imperii: *Id. ib.* 14, 13. Deterrimus quisque, quorum non alia regia fecundior exstitit.] ¶ Romae in sacra via, in quarta regione Urbis, (ut est ap. *Ascon. in Milon.* 14.) locus fuit *regiae* nomine ita dictus, vel quia ibi sacra a rege sacrificulo fiebant, vel quia in eum sacrorum causa, tanquam in fanum conveniebant, convocati a pontifice max: qui erat regiae quodammodo dignitatis: quae duae causae ap. *Fest.* leguntur: prior etiam ap. *Serv.* ad *A.* 8, 363. Sunt etiam qui putant, hoc ei nomen haesisse, quod eo loci regia Numae fuerit: quod tamen minime admittendum est; haec enim Numae regia fuit in regione octava Urbis. Ibi Agonalibus aries immolabatur, teste *Varr. L. L.* 5, 3. In eam mense Octobri cauda equi, mactati in campo Martio, deferebatur, ut *Fest.* tradit in *October.* Flaminica quotmensibus nundinarum tempore Jovi ariete faciebat, ut est ap. *Macr. Sat.* 1, 16. *med.* Regina sacrorum porcam vel agnam Junoni immolabat. *Id. ib.* 15. *f.* Denique ibi concilium pontificum haberi solitum, colligimus ex *Plin. ep.* 4, 11., ubi Domitianum reprehendit, quod jure pontificis maximi reliquos pontifices, non in regiam, sed in Albanam villam convocaverat. Ejus mentio est etiam his verbis ap. *Cic. Mil.* 14. Nuper quidem, ut scitis, me ad regiam paene confecit. Adde *Plin.* 34, 8, 18., *Augustum* ap. *Suet. Aug.* 76. et *Gell.* 4, 6. ubi refert haec veteris senatusconsulti verba: Quod C. Julius L. F. pontifex nunciavit, in sacrario in regia hastas Martias movisse, de ea re ita censuerunt, etc. ¶ *Regia theatri*, pars theatri, vel potius scenae nobilior, in modum aulae regiae exornata, βασίλειον. *Vitr.* 5, 7. *f.* Ipsae scenae suas habeant rationes explicatas, ita uti mediae valvae ornatus habeant aulae regiae, dextra ac sinistra hospitalia. *Ascon.* in *fr. or. pro Scauro med.* Quatuor columnae marmoreae, quae nunc esse in regia theatri Marcelli dicuntur. *Suet. Aug.* 31. Pompeji statuam contra theatri ejus regiam, marmoreo Jano supposuit. Alii putant ab *Ascon.* et *Suet.* designari domum magnificam et regiae similem, theatro adjunctam: quod eorum verbis est profecto conformius. Et fortasse eadem est cum *basilica:* utraque enim vox idem sonat. V. BASILICA. Hoc sensu *Stat. Silv.* 1, 1, 30. Illic belligeri sublimis regia Pauli, *h. e.* a L. Aemilio Paullo, qui consul fuit ann. U. C. DCCIV., temporibus Ciceronis, de novo exstructa, perfecta ab alio Aemilio ann. U. C. DCCXX. sub Augusto: denique cum incendio paene corruisset, restituta a M'. Lepido sub Tiberio. *Cic. Att.* 4, 16. *f.* et *Tac. A.* 3, 72.

*REGIANA, ae, f. oppidum Hispaniae Baeticae. *Ant. Itin. B. A.*

RĒGĬBĬLIS, e, adj. qui facile regi potest. *Ammian.* 16, 12. Juventus regibilis et consulta. Adde 19, 7. *extr.*

RĒGĬĒ, adv. βασιλικῶς, regio more, ut rex solet, vel ut decet regem. *Varr. R. R.* 1, 2. *med.* Regie polita aedificia. *Pl. Stich.* 2, 2, 53. Advexit lectos eburatos, auratos. *Ge.* accubabo regie. *Cic. Verr.* 2, 3, 48. *f.* Ut ea, quae regie, seu potius tyrannice statuit in aratores Apronius, praetermittam: [**despotisch.*]

RĒGĬENSIS, e, adj. ad Regium Lepidi pertinens, quod est oppidum Galliae Cisalpinae in via Aemilia, *Reggio di Modena:* dictum a M. Aemilio Lepido, qui ibi cum consul ann. U. C. DLXVII. esset, forum habuit. *Inscr.* ap. *Cavedon. Marm. Mod.* p. 198. Fulvia Quarta Regiensis. ¶ *Regienses, ium*, sunt ejus oppidi cives. *Fest.* in *Rhegium*, *Plin.* 3, 15, 20., *Cic. Fam.* 13, 7. et *Brut.* ad *Cic. Fam.* 11, 9. ¶ Aliud est *Rhegium* (a quo *Rhegini*) situm ad fretum Siculum in Calabria: quod tamen et ipsum aliquando sine aspiratione scriptum invenitur. V. RHEGIUM. [*Emendavit h. l. *F.*]

RĒGĬFĬCĒ, adv. βασιλικῶς, regio apparatu, splendide, sumptuose, regie. *Cic. Tusc.* 3, 19. ex *Ennio:* Vidi ego te, astante ope barbarica, tectis caelatis, laqueatis, auro, ebore, instructam regifice. *Sil.* 11, 273. Regifice exstructis celebrant convivia mensis.

RĒGĬFĬCUS, a, um, adj. βασιλικὸς, regius, magnificus, splendidus. *Virg. A.* 6, 604. epulaeque ante ora paratae Regifico luxu. *Val. Fl.* 2, 652. Stant gemmis auroque tori, mensaeque paratu Regifico.

RĒGĬFŪGĬUM, ii, n. festus dies Romae in memoriam fugae Tarquinii Superbi ex Urbe, cum post Lucretiae mortem a Bruto exactus est, et libertas populo parta. *Ov. Fast.* 2, 685. Nunc dicenda mihi regis fuga, traxit ab illa Sextus ab extremo nomina mense dies, *h. e.* sexto Kal. Mart., qui dies in *Kalendar. Maffejor.* ap. *Grut.* 133. *Regif.* notatur. *Auson. Ecl. de fer. R.* 13. Nec regifugium, pulsis ex Urbe tyrannis, Laetum Romanis fas reticere diem. (Hic licenter secunda producitur metri necessitate.) *Festus* in *Regifugium.* Regifugium dies notatur in Fastis VI. Kal. Martias, ut ait Verrius, ita dictus, quia eo die rex Tarquinius Roma fugerit, etc. V. *ejusd. l. c.* in COMITIO. V. infra, et FUGALIA. ¶ Quidam ex loco *Macr.* mox afferendo perperam putarunt, Tarquinium Kal. Juniis pulsum fuisse, quod ille auctor minime affirmat, sed potius, Junium Brutum Carnae Deae in Coelio monte voti reum sacra fecisse, post debellatos nempe Etruscos, qui ad restituendum Tarquinium contra Romanos exercitum duxerant, et post fugatum e proelio Tarquinium; atque ita eodem die ipsum Brutum annua consulis jura cepisse. *Macr. Sat.* 1, 12. *med.* Nonnulli putaverunt, Junium mensem a Junio Bruto, qui primus Romae consul factus est, nominatum, quod hoc mense, id est Kalendis Juniis, pulso Tarquinio, sacrum Carnae Deae in Coelio monte voti reus fecerit. ¶ *Regifugium* fuit etiam IX. Kal. Martias, et IX. Kal. Junias, qui dies in *Kalend. Maffejor.*, *Praenest.* et *Vatican.* ita notatur: Q. R. C. F., de quibus notis ita *Ov. Fast.* 5, 728. Quattuor inde notis locus est, quibus ordine lectis, Vel mos sacrorum, vel fuga regis inest. *Verr. Fl.* in *Kalend. Praenest.* ad IX. Kal. Martias haec habet ap. *Foggin.* Hunc diem plerique perperam putant Q. R. C. F. appellari, quod eo die ex comitio fugerit rex. Nam neque Tarquinius abiit ex comitio, et alio quoque mense (*scil.* IX. Kal. Junias) eadem sacra fiunt. Ex his patet, eas notas Q. R. C. F. duplici modo jam ab antiquis explicatas fuisse; nempe aut, Quando Rex Comitiavit, Fas: aut, Quando Rex Comitio Fugit: atque adeo ignoratum fuisse, hoc esse accipiendum de vetustissimo ritu, ex quo sub regibus ipse rex, postea rex sacrificulus seu sacrorum, e comitio, victima percussa, aufugiebat. [*Multis h. l. emendavit *F.*]

RĔGIGNO, is, genui, genitum, a. 3. ἀναγεννάω, iterum gigno. *Lucr.* 5, 245. quapropter maxima mundi Cum videam membra, ac partes consumpta regigni, etc.

RĒGILLĂ. V. RECTĂ, ae.

[RĒGILLĀNUS, i, m. ad Regillum seu Regillos pertinens, oppidum nunc dirutum Sabinorum, prope Cures urbem eorundem primariam: ejus meminit *Suet. Tib.* 1. *in.* et *Liv.* 2, 16. Est cogn. R. Hinc ap. *Suet. ib.* 2. memoratur Appius Claudius Regillanus (al. *Regillianus*), decemvir legibus scribendis, qui in *Fast. Capitol.* ap. *Grut.* 289., et ap. *B. Borghes.* in *Framm. de' Fasti* T. 1. p. 100. appellatur Ap. Claudius Ap. F. M. N. Crassus Inregillensis Sabinus. *F.*]

[RĒGILLENSIS, e, adj. ad lacum Regillum pertinens. Est cogn. R. in gente Postumia ex victoria de Latinis ann. U. C. CCLVIII. a dictatore A. Postumio Albo ad eundem lacum relata, ut narrat *Liv.* 2, 20. et 21. Hinc in *Fast. Capitol.* ap. *Grut.* p. 290. et ap. *B. Borghes. Framm. de' Fasti* T. 2. p. 43. M. Postumius A. F. A. N. Albinus Regillensis: *scil.* A. Postumii Albi nepos, qui censor fuit ann. U. C. CCCLI. una cum M. Furio L. F. Sp. N. Camillo: hos tamen *Liv.* 5, 1. non censores, sed tribunos militares cons. potestate fuisse narrat manifesto errore, ut *Borghes. ib.* probat. *F.*]

RĒGILLUS, i, m. et Rēgilla, ae, f. dimin. regis, et reginae, ut habent *Gloss. Isid.* et *Philox.* Est cogn. R. *Liv.* 24, 7. M. Aemilius Regillus. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 413. *n.* 356. Annia Regilla. ¶ *Regillus lacus* est *lago di S. Prassede, lago di Castiglione*, lacus Latii, ap. Algidum nemus, inter Tibur ad Bor. et montem Algidum ad Mer. *Liv.* 2, *Plin.* 33, 2, 11. *f.* A *Flor.* 1, 1. *Regilli lacu*tur. [*Primam hujus loci partem adscripsit

RĔGĬMEN, inis, n. ἐπιστασία, κυβέρνησις, gubernatio. *Lucr.* 3, 95. In quo (*animo*) con vitae, regimenque locatum est. *Liv.* 3, 33. men totius magistratus penes Appium erat. *T* 3, 47. Omissa Urbe, unde in omnia regimen; 4, 9. Regimen reipublicae suscipere. *Id. ib.* cohortium transferre ad aliquem. *Id. ib.* equorum exercere; et *ib.* 49. tenere imperii. 2, 85. classis alicui committere. *Suet. Aug.* recipere morum et legum. *Stat. Th.* 11, 658. tractare cruentum, *h. e.* tyrannidem exercere. 7, 16, 15. Vocis sermonisque regimen dentes res tenent, concentu quodam excipientes ictu guae, etc. ¶ Pro gubernaculo navis. *Ov. M* 593. Addidici regimen, dextra moderante, c Flectere. ¶ Pro arte regendi. *Petr. Sat.* 12 magnus inhorruit Auster, Et pulsas evertit non arma ministris, Non regimen prodest. *T* 2, 23. Variis undique procellis incerti fluctu spectum adimere, regimen impedire. ¶ Pro ribus, ut *servitium* pro servis, *imperium* pro ratoribus. *Val. Max.* 1, 1. *n.* 9. Quapropt dubitaverunt sacris imperia servire: ita se hu rum rerum futura regimen existimantia, si potentiae bene atque constanter fuissent fan

RĔGĬMENTUM, i, n. idem quod regimen. *Arcad. Dig.* 1, 11, 1. Regimentis reipublicae peratores perpetuo translatis. Adde *Ammi* 9. et 28, 1. et utrobique in plur. numero: in lari habet *Festus.* Regimen, inquit, pro reg usurpant poetae.

RĒGĪNĂ, ae, f. βασίλισσα, mulier regnum dens, vel regis uxor. *Cic. Att.* 14, 8. et 20. 15, 15. Reginae fuga mihi non molesta, *h. e* patrae: de qua et *Hor. Od.* 1, 37, 7. verba *Virg. A.* 12, 659. Praeterea regina, tui fid dextra Occidit ipsa sua, *h. e.* Amata uxor regis. ¶ Ut Dii *reges*, sic Deae *reginae* dicta Venere, *Hor. Od.* 1, 30, 1. et *ib.* 3, 26, Junone, *Virg. A.* 1, 50., *Cic. Verr.* 2, 5, 72 5, 21., *Pl. Cist.* 2, 1, 37. et saepe in *veterib.* de Fortuna, *Inscr.* ap. *Grut.* 78, 7. et 8. de *ib.* 83, 12. et 13. de Calliope, *Hor. Od.* 3, 4, regina nemorum est Diana, ap. *Sen. Hipp.* 4(regina poli, ap. *eund. Herc. Fur.* 1105. est l pina. Siderum regina bicornis, ap. *Hor. Car cul.* 35. est Luna. ¶ Pro regis filia. *Val. Fl.* et 386. et 442. et 6, 657. et alibi, Medeam cans. Adde *Stat. Ach.* 1, 295. de Deidamia. catachresin ponitur pro domina, divite, nobi *Truc.* 2, 6, 49. Adduxi ancillas tibi eccas ex duas: sed istae reginae domi suae fuere amba *Eun.* 1, 2, 87. Eunuchum dixti velle te, qui utuntur his reginae. Hic tamen *Donatus* regi tat appellari matronas nobiles et opulentas; pro homine potenti ap. *Ter. Ph.* 2, 2, 24.; clientes patronos divites et potentes vocabant V. *Hor. Ep.* 1, 17, 43. ¶ Et pro principe ac in aliquo ordine. *Stat. Th.* 4, 379. Silvestris chori, *h. e.* Bacchantium antistes. *Id. ib.* Alpini veluti regina cupressus Verticis. *Id.* 2, 12. Appia longarum teritur regina viarum. ap. *Reines. cl.* 2. *n.* 84. Via Appia regina. nomine appellatur etiam Messalina Claudii Aug *Plin.* 29, 1, 8. Jam vero et adulteria etiam i cipum domibus, et Eudemi in Livia Drusi Ca item Valentis in qua dictum est regina, *h. e.* lina, cujus adulterium cum Vectio Valente *I* narraverat. ¶ *Bithynica regina* per maxima tumeliam vocatur ap. *Suet. Caes.* 49. C. Juli sar, quia in Bithynia a rege Nicomede ejus aetatis contaminatum fuisse, creditum est. ¶ fertur ad ea, quae magnam vim habent, et nantur in animis hominum. *Cic. Or.* 2, 44. *f* tam vim habet illa, quae recte a bono poet est flexanima, atque omnium regina rerum *Id. Off.* 3, 28. Justitia omnium est domina et virtutum. *Hor. Ep.* 1, 6, 36. Scilicet uxore dote, fidemque, et amicos, Et genus, et f regina pecunia donat. ¶ *Reginam sacrorum* regis sacrificuli uxorem, vel filiam memorant pti lapides ap. *Grut.* 1087, 8. et *Fabr.* p. 484. item *Macr. Sat.* 1, 15. *med.* et *Fest.* in *Inar* V. ARCULUM.

[RĒGĪNENSIS, e, adj. ad Reginam per Hispaniae Baeticae urbem, Emeritae contern *Inscr.* ap. *Mur.* 1075, 6. L. Rufius Primus It domo Reginensis. ¶ *Reginenses, ium*, ab sunt incolae illius urbis. Alia ap. *Grut.* 267, 7. Reginensium. *F.*]

*RĒGĪNUM, i, n. opp. Vindeliciae, hod *gensburg. Ant. Itin.* et *Tab. Peut. B. A.*

[RĒGĪNUS, a, um, adj. ad Regium, se gium pertinens, Calabriae urbem. *Inscr.* ap. *M Inscr. Reg.* p. 266. Municipes Regini. Alia ap. *ib.* p. 339. Populusque Reginus. V. RHEG ¶ *Reginus* est etiam cogn. R., ut L. Antistius nus in nummo G. Antistiae ap. *Eckhel. D. N.* 5. p. 137., quod verisimiliter a Rhegio urbe a

Siculum posita derivandum est, in cujus num- saepius REGINO et PHΓΙΝΩΝ legitur. *F.*]
ÉGIO, onis, f. χώρα, pars terrae magna, aut a, tractus, plaga, locus: a *rego*, quia per par- eu provincias terra regitur. *Cic. N. D.* 1, 10. ae maximas regiones inhabitabiles atque incul- idemus, quod pars earum appulsu solis exarse- pars obriguerit nive, etc. *Lentul. ad Coss. Fam.* 15. *med.* Usque Sidam, quae extrema regio est inciae meae. *Cic. Fl.* 12. In ejusmodi regione e provincia, quae mari cincta est. *Id. Sext.* 30. uae regio, orave terrarum erat latior, in qua regnum aliquod statueretur? ℙ In urbe est ejus major, quae in vicos rursus dividitur, ut p. *Suet. Aug.* 30. μέρος, κλίμα. Roma olim in uor regiones dividebatur, Suburanam, Exquili- , Collinam, et Palatinam: quae crevere postea e ad quatuordecim, teste *Plin.* 3, 5, 9. et *Tac.* 5, 40., quarum descriptionem habemus a *Sex.* , et *P. Victore*; et praeterea accuratiorem a- ap. *Mur. Inscr.* p. 2126. et sqq. ℙ Dicitur et- universim de quocumque loco. *Pl. Cist.* 4, 2, Ecquem vidisti quaerere hic, amabo, in hac re- e cistellam cum crepundiis? *Virg. A.* 9, 390. ale infelix, qua te regione reliqui? Quave se- ? *Ter. Eun.* 5, 9, 32. Cur ergo in his te con- r regionibus? *Pl. Ps.* 2, 2, 1. Hi loci sunt, at- hae regiones, quae mihi ab hero sunt demon- ae. ℙ Translate. *Cic. Or.* 2, 2. Bene dicendi on habet definitam aliquam regionem, cujus nis septa teneatur, *h. e.* materiam. *Pl. Mil.* 2, . Tace, dum in regionem astutiarum mearum luco, ut scias juxta mecum mea consilia. ℙ *gione*, ex adverso, ἀντίον. *Caes. B. G.* 7, 35. uterque utrique esset exercitus in conspectu, e e regione castra castris opponeret; et *ib.* E e unius eorum pontium in occulto restitit. *Cic.* 4, 39. et ap. *Non.* 2, 263. Esse e regione no- e contraria parte terrae, qui adversis vestigiis contra nostra vestigia, quos antipodas voca- dde *Nep. Milt.* 5. Et omissa praeposit. *Liv.* 3, Ad moenia ipsa Romae populabundi regione e Exquilinae accessere. Adde 25, 25. ℙ *E ne* est etiam recta. *Cic. Fat.* 9. *med.* Ut cum ndividua per inanitatem ferantur, alterum e e moveatur, alterum declinet. Adde *ib.* 20. et 1, 6. ℙ Item e contra. *Hieron. adv. Jovin. n.* Arabes, et Saraceni camelorum lacte et car- vivunt; e regione septentrionales populos si m asinorum camelorumque compellas, etc. ℙ solum terrae, sed etiam coeli *regiones* sunt: m maximae ac praecipuae quatuor, septentrio, ies, ortus, occasus. *Ov. Ib.* 38. Atque eadem Vesper, et Ortus erunt. *Val. Fl.* 2, 117. de : Quam pater omnipotens placidis regionibus Aetheris. *Cic. N. D.* 2, 19. *f.* Regio lunae, um est aquilonalis, tum australis. *Virg. A.* 8. coeli in regione serena. ℙ Hac ratione per- ad augures, qui lituo designantes coeli loca, quae augurium capere volunt, *regiones* vocant. *L. L.* 6, 2. In hoc templo faciundo arbores tui fines apparet, et intra eas regiones, qua conspicient. *Cic. Div.* 1, 17. et *ib.* 2, 3. Ab Navio per lituum regionum facta descriptio. *g.* 2, 8. *f.* Coeli fulgura regionibus ratis tem- o. ℙ Ponitur etiam pro fine, limite, termi- raesertim in plur. num. *Id. Balb.* 28. C. Cae- est longissime, atque in iis est nunc locis, quae e orbem terrarum, rebus illius gestis impe- populi R. definiunt. *Id. Cat.* 4, 10. Pompeji res e iisdem, quibus solis cursus, regionibus ac is continentur. *Id. Arch.* 10. Res hae, quas nus, orbis terrae regionibus definiuntur; et *ib.* *d.* Si animus, quibus regionibus vita spatium scriptum est, eisdem omnes cogitationes ter- et suas. *Id. Agr.* 2, 35. *f.* Vix facile sese re- us officii, magnis in fortunis et copiis, con- *Pl. Poen. prol.* 48. Argumenti nunc regiones, s, confinia determinabo. ℙ Pro orbita, et *Cic. Verr.* 68. *f.* Si quis tantulum de recta e deflexerit. *Virg. A.* 2, 736. avia cursu Dum r, et nota excedo regione viarum. ℙ Inter domus Augustae fuit etiam *a regionibus. Inscr. ur.* 895, 4. Ti. Claudius Aug. L. Eupaes a re- ., etc. Adde aliam *ib.* 5. et 894, 8. Ita appel- dentur curatores regionum urbis Romae, qui r praefectum vigilum, et aediles, curam ha- t regionum, vicorumque, saepe ex libertis ad nus electi, ut videre est in vet. *Inscr.* ap. *Grut.* t 251.

GIONĀLIS, e, adj. ad regionem pertinens, ut lium regionale, ap. *August. Baptism. contr. Do-* 7, 53. h. e. alicujus regionis aut provinciae: pponitur *plenarium.*

GIONĀLITER, adv. regionatim. *Appul. de o*: Quae tamen illi cum regionaliter videantur estifera, etc.

ÉGIONĀRIUS, a, um, adj. ad regionem per- *Not. Tir.* p. 63. Regio, regionarius, regio- *F.*]

GIONĀTIM, adv. κατὰ χώρας, per singulas es. *Liv.* 40, 51. *extr.* Mutarunt suffragia, re- imque generibus hominum, causisque, et quaestibus, tribus descripserunt. *Id.* 45, 30. Regionatim commercia interrupta. Adde *Suet. Caes.* 39.

[RĔGĬŌNŌSUS, a, um, adj. qui multis regionibus constat. V. REGIONARIUS. *F.*]

RĔGĬUM et Regium Lepidi, *Reggio*, urbs Galliae Togatae. V. REGIENSIS.

RĒGĬUS, a, um, adj. βασιλικός, ad regem aliquo modo pertinens, regalis. *Cic. Phil.* 1, 1. *f.* Regia potestas. *Id. Fam.* 12, 1. Rege interfecto, regios omnes nutus tuemur, *h. e.* Caesare interfecto, ejus nutus etc. *Id. Tusc.* 1, 48. *f.* Ornatu regio esse; et *Somn. Scip.* 1. Apparatu regio accipere aliquem. *Sall. Jug.* 121. Plerumque regiae voluntates, uti vehementes, sic mobiles, saepe ipsae sibi advorsae. *Ov. Met.* 13, 523. regia virgo, *h. e.* regis filia, vel regii sanguinis. *Val. Max.* 1, 8. *n.* 11. *extr.* Regii interitus, *h. e.* mortes regum. *Liv.* 27, 19. Regium nomen alibi magnum, Romae intolerabile est. *Id.* 39, 4. Impotens ac prope regia ira. *Flor.* 1, 24. Regius furor, *h. e.* impotens dominandi cupiditas. *Caes. B. C.* 3, 104. praefectus; et *ib.* 109. exercitus; et *ib.* 106. Regia majestas. *Sall. Jug.* 79. domus. *Liv.* 35, 32. legatio, *h. e.* legati regis. *Tibull.* 4, 1, 140. regia lympha, Choaspes, *h. e.* ex quo solum flumine reges Parthorum bibunt, ut *Plin.* 31, 3, 21. tradit. *Prop.* 3, 2, 8. tropaea, *h. e.* de rege parta. *Ov. Met.* 4, 362. ales, *h. e.* aquila. *Lucan.* 8, 412. Venus, *h. e.* nuptiae, vel concubitus regis. *Plin.* 29, 4, 30. auctio, *h. e.* qua bona regis venduntur. *Id.* 37, 1, 3. fama, *h. e.* clara, magnifica, ingens, nobilis. *Pl. Mil.* 1, 1, 9. Vir fortis, atque fortunatus, et forma regia. *Hor. Od.* 2, 15, 2. Regiae moles, *h. e.* aedificia ampla, magnifica, sumptuosa. ℙ *Atrium regium* ap. *Liv.* 26, 27. est atrium templi Vestae, ita dictum, quia olim eo loci regia Numae fuerat, ut *Ov. Fast.* 6, 263. docet. ℙ *Morbus regius*, qui et arquatus, et aurugo. *Hor. A. P.* 453. Ut mala quem scabies, aut morbus regius urget. V. ARQUATUS. Dicitur *regius*, quia, ut ait *Cels.* 3, 24. *f.*, remedio est adversus eum uti conclavi cultiore, usu, loco, ludis, lascivia, aliis, per quae mens exhilaretur: quae quotidianae regum deliciae sunt. *Varr.* ap. *Plin.* 22, 24, 53. regium cognominatum, morbum arquatum tradit, quoniam mulso curetur, qui cibus delicatus est. *Seren. Sam.* 58, 1033. Regius est vero signatus nomine morbus, Molliter hic quoniam celsa curatur in aula. ℙ *Regii, orum*, ministri, aut milites regis. *Nep. Ag.* 8. Hujus de adventu fama cum ad regios esset perlata. ℙ *Regiae* dicuntur res multae, quae in suo genere majores aut praestantiores sunt ceteris. *Colum.* 5, 8. Regia olea. *Id. ib.* 10. *med.* et 12, 10. pira. *Plin.* 15, 15, 16. Incerta nominis causa est piris regiis, quae minimo pediculo sessilia. *Id. ib.* 30, 39. Laurus regia, quae coepit Augusta appellari, amplissima et arbore et folio. *Id.* 13, 24, 46. Spina, quae regia vocatur; et *ib.* 4, 9. Palmae regiae, *h. e.* quae regibus tantum Persidis servabantur; et 15, 3, 4. Magnitudine (*olivae*) copiam olei non constare, indicio sunt quae regiae vocantur, ab aliis majorinae, ab aliis phauliae, grandissimae, alioquin minimo succo. *Id.* 20, 15, 58. Est cumino simillimum, quod Graeci vocant ammi: Hippocrates regium appellat, quia efficacius Aegyptio judicavit. *Id.* 25, 5, 19. Eam, quae est latissimo folio, scopam regiam vocant. *Id.* 18, 26, 64. Stella regia in pectore Leonis, scil. quod quibus ea in ortu praeest, regiam nativitatem habere videntur. De *hastula regia* V. HASTULA. ℙ *Regium est, regia res est*, est regis proprium: tum in malam, tum in bonam partem. *Plin. Pan.* 7. *f.* Superbum istud, et regium est, nisi, etc. *Ov. Fast.* 6, 595. Regia res scelus est. *Id. Pont.* 2, 9, 11. Regia, crede mihi, res est succurrere lapsis.

REGLESCIT, cum dixit Plautus, significat, crescit, hoc versu: Vix supersum dolori, qui in dies (vae misero mihi ac perdito!) reglescit magis magisque. Haec *Festus*. Est autem *reglescit* pro *regliscit*, a *re* et *glisco*, cresco.

RĔGLŪTĬNĀTUS, um, part. a *reglutino*: glutine solutus. Translate est vix remotus. *Capell.* 6, 191. Tandem reglutinatis ab aethrae intervibrantis admiratione luminibus.

RĔGLŪTĬNO, as, a. 1. ἀποκολλάω, quod glutinatum erat, dissolvo. *Catull.* 25, 9. Quae nunc tuis ab unguibus reglutina, et remitte. ℙ Est etiam iterum glutinare. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 873. Vel amputatum plaga collum dividens Rursus coibit ac reglutinabitur.

RĔGLŪTĬNŌSUS, a, um, adj. κολλώδης, valde glutinosus. *Plin.* 11, 15, 15. Ut sit odoratum, ex dulci acre, reglutinosum, perlucidum. Ita tres edd. vett. anni 1469. 1470. et 1472., sed apparet esse mendum, quia omittunt vocem *acre*, et pro ea *ac reglutinosum* exhibent. *Hard.* habet *glutinosum*.

RĒGNANS, antis, part. a *regno*, absolute est qui regnat, regnator. *Tac. A.* 2, 82. Displicere regnantibus civilia filiorum ingenia; et *Just.* 7, 6. *in.* Uno ex Amyntae filiis regnante, florentissimum fore Macedoniae statum.

RĒGNĀTOR, oris, m. βασιλευτής, qui regnat. *Virg. A.* 4, 269. Ipse Deum tibi me claro demittit Olympo Regnator, coelum, et terras qui numine torquet; et *ib.* 2, 557. Regnator Asiae. *Sen. Hippol.* 945. freti, *h. e.* Neptunus. *Val. Fl* 2, 621. occiduis regnator montibus Atlas. ℙ Urbane *Mart.* 10, 61. Quisque eris nostri post me regnator agelli, *h. e.* possessor. *Id.* 11, 6. Unctis falciferi senis diebus, Regnator quibus imperat fritillus, *h. e.* alea Saturnalibus vulgo passim usurpata. *Stat. Silv.* 4, 7, 5. Regnator lyricae cohortis, Pindare.

RĒGNĀTRIX, icis, f. βασιλεύουσα, quae regnat. *Tac. A.* 1, 4. Ti. Nero prima ab infantia eductus in domo regnatrice, *h. e.* familia Augusta, quae Romae rerum potiebatur.

RĒGNĀTUS, a, um, part. a *regno*: βασιλευθείς, possessus. *Plin.* 6, 20, 23. Pandae, sola Indorum regnata feminis gens. *Hor. Od.* 2, 6, 11. Et regnata petam Laconi rura Phalanto. *Virg. A.* 3, 14. terra acri quondam regnata Lycurgo. *Ov. Met.* 13, 720. regnataque vati Buthrotos Phrygio; et *ib.* 8, 623. Misit in arva suo quondam regnata parenti. Adde *Her.* 10, 69. et *Sil.* 14, 7.

RĒGNĬCŎLA, ae, m. et f. habitans in regno. *Aug. adv. Faust.* 20, 7. Eam lucem dicere, ubi Deus Pater habitat cum regnicolis suis.

RĒGNO, as, avi, atum, a. 1. βασιλεύω, regnum possideo, rerum potior, dominor. *Cic. Manil.* 3. Ab illo tempore annum jam tertium et vicesimum regnat: et ita regnat, ut se non Ponto occultare velit, sed emergere e patrio regno, etc. *Id. Dom.* 8. *med.* Cum regem Cypri, fratrem regis Alexandrini, eodem jure regnantem publicasses. *Nep. Them.* 9. Themistoclem, Xerxe regnante, in Asiam transisse. *Ov. Am.* 1, 8, 39. et *Fast.* 1, 193. Saturno regnante. *Tac. A.* 11, 24. Advenae in nos regnaverunt; et *Liv.* 1, 3. Mansit Silviis omnibus cognomen, qui Albae regnaverunt. *Plin.* 33, 3, 15. Regnaverat in Colchis Salauces. *Virg. A.* 3, 295. Priamiden Helenum Grajas regnare per urbes. *Sen. Herc. Fur.* 68. vacuo volet regnare mundo. *Ov. Met.* 14, 223. Aeolon ille refert Tusco regnare profundo. *Hor. Od.* 3, 30, 11. Et qua pauper aquae Daunus agrestium Regnavit populorum: *hellenismus*, Isocrates: Βασιλεύειν τῆς Ἀσίας. ℙ Passive. *Virg. A.* 6, 770. si unquam regnandam acceperit Albam. *Tac. H.* 1, 16. *f.* Ut in ceteris gentibus, quae regnantur; et *A.* 13, 54. Qui nationem eam regebant, in quantum Germani regnantur. Adde *G.* 43. V. REGNATUS. ℙ Passive impersonaliter. *Virg. A.* 1, 276. Hic jam tercentum totos regnabitur annos. *Liv.* 1, 17. Ab sua parte non erat regnatum in societate aequa. ℙ Urbane et translate est summa auctoritate esse, plurimum posse. *Cic. Fam.* 11, 16. Cum equitum centurias tenes, in queis regnas; et *ib.* 7, 25. Olim cum regnare existimabamur, non tam ab ullis, quam hoc tempore observor a familiarissimis Caesaris. *Hor. Ep.* 1, 10, 8. Quid quaeris? vivo et regno, simul ista reliqui, Quae vos ad coelum fertis, *h. e.* libere vivo, felix beatusque sum, ut vulgo reges videntur. *Plin. ep.* 7, 3. Quousque regnabis? quousque vigilabis, cum voles? dormies, quamdiu voles? etc. ℙ Et saepe in malam partem pro impotenter et superbe dominari: quia *rex, regnum, regnare* in libera republica voces odiosae sunt. *Liv.* 6, 40. Sextium, et Licinium, perpetuos, si Diis placet, tribunos, tantum licentiae novem annis, quibus regnant, sumpsisse, ut, etc. *Cic. Verr.* 2, 2, 54. *f.* Timarchidem omnibus oppidis per triennium scitote regnasse. *Id. Mil.* 16. In Clodio non dubitandum, quin se ille, interfecto Milone, regnaturum putaret. Adde *Liv.* 3, 11. *extr.* ℙ Eleganter tribuitur rebus inanimis. *Cic. Or.* 37. Παθητικὸν, quo perturbantur animi et concitantur: in quo uno regnat oratio. *Ov. Met.* 8, 827. furit ardor edendi, Perque aridas fauces, immensaque viscera regnat; et *ib.* 12, 221. ebrietas geminata libidine regnat. *Sen. Hipp.* 981. Fraus sublimi regnat in aula. *Petr. Sat.* 14. Quid faciant leges, ubi sola pecunia regnat? *Virg. G.* 2, 306. de igne: inde secutus Per ramos victor, perque alta cacumina regnat. *Grat. Cyn.* 462. affectaque corpora mulce, Regnantem excutiens morbum. *Lucr.* 5, 396. humor regnarit in arvis. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 74. Zephyrus lascivo regnat per prata meatu. *Stat. Th.* 1, 635. in totum regnaret Sirius annum: *scil.* quia toto anno saevierit pestilentia. Sirius autem sidus noxium habetur. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 22. tacitam Luna regnante per Arcton, Sidereae cedunt acies, *h. e.* orbe pleno splendente. *Mart.* 10, 19. *extr.* dum furit Lyaeus, Cum regnat rosa, cum madent capilli, *h. e.* dum potatur, gestantur coronae, adhibentur unguenta, in coenis.

RĒGNUM, i, n. βασιλεία, locus, possessio regia, principatus, dominatus. *Cic. Har. resp.* 25. *med.* Neque enim alius discordiarum solet esse exitus inter potentes viros, nisi aut universus interitus, aut victoris dominatus, aut regnum. *Id. Sen.* 16. Regnum appetere. *Id. Sull.* 9. occupare. *Caes. B. G.* 1, 3. obtinere; et *ib.* 5, 6. alicui deferre; et *ib.* 1, 3. conciliare. *Hirt. B. Alex.* 36. recuperare. *Caes. B. G.* 5, 52. Regno aliquem expellere. *Cic. Div.* 1, 15. multare. *Sall. Jug.* 11. In regnum adoptione pervenire; et *ib.* 26. Regnum armis tenere. *Id. Cat.* 5. sibi parare. *Nep. Reg.* 1. virtute adipisci. *Pl. Rud.* 4, 2, 31. magnum instituere. *Id. Mil.* 4, 1, 4. tutari. *Id. Amph.* 1, 1, 39. stabilire alicui. *Cic. Att.* 7, 7. *med.* Sub regno esse, *h. e.* sub rege. ℙ Item locus, regio, in qua rex dominatur. *Nep. A.* 12. Annibalem in Prusiae regno esse. *Caes. B. G.* 5, 37. Atua-

tici, regno ejus finitimi. *Cic. Verr.* 2, 4, 27. Nationes, quae in eorum regno ac ditione sunt. *Lucr.* 2, 90. Nuda triumphati jacuit per regna Jugurthae. ¶ Urbane et translate est summa auctoritas et potentia. *Flor.* 3, 13. Ordinis equestris auctoritas judiciorum regno nitebatur: *scil.* quia soli equites R. judicabant. *Cic. N. D.* 1, 23. *f.* Abuteris ad omnia atomorum regno et licentia. *Id. Fam.* 9, 18. Sublatis judiciis, amisso regno forensi. *Ov. Met.* 14, 20. At tu, sive aliquid regni est in carmine, carmen Ore move sacro; et *Prop.* 4, 7, 50. Longa mea in libris regna fuere tuis, *h. e.* diu regnavi, et celebrata sum tuis carminibus. ¶ Saepe movendae invidiae causa *regni* vox adhibetur, quae in libera republica valde est odiosa. *Cic. Verr.* 1, 12. Hortensium alloquens: Quoniam haec te omnis dominatio regnumque judiciorum tantopere delectat. *Ter. Ad.* 2, 1, 21. Quid hoc rei est? regnumne, Aeschine, hic tu possides? Adde *Cic. Att.* 1, 1. et *Verr.* 2, 3, 86. *f.* et *Sull.* 7. et *Liv.* 3, 58. Hinc *crimen regni* est, cum quis in libera republica solus dominari et regnare affectat. *Ov. Fast.* 6, 189. de Manlio: Vixit, ut occideret damnatus crimine regni. ¶ De impotentia amoris, nimium in homines imperium exercentis. *Tibull.* 4, 5, 3. Te nascente, novum Parcae cecinere puellis Servitium, et dederunt regna superba tibi. *Hor. Od.* 4, 1, 4. Non sum, qualis eram bonae Sub regno Cynarae. *Prop.* 3, 8, 17. ut sit tibi forma perennis: Inque meum semper stent tua regna caput. Adde alia, quae congessit *Broukus.* ad *Tibull.* 1, 7, 75. ¶ De loco, ubi quis plene dominus est, licet parvus sit. *Cic. Or.* 1, 10. Id, nisi hic in tuo regno essemus, non tulissem, *h. e.* in villa tua Tusculana. *Virg. Ecl.* 1, 70. Post aliquot mea regna videns mirabor aristas, *h. e.* meum agellum. *Lucan.* 9, 458. Regna videt pauper Nasamon errantia vento, *h. e.* casas suas. Adde *Mart.* 12, 57. et *Cic. Att.* 14, 16. ¶ *Regnum vini*, arbitrium bibendi in conviviis. *Hor. Od.* 1, 4, 18. Nec regna vini sortiere talis. Adde *Tac. A.* 13, 15., quamquam aliud ab *Horatio* regnum, aliud a *Tacito* intelligi quidam volunt: ab illo nempe magisterium convivii; ab hoc arbitrium quasi regium imperandi convivis ludicra quaedam, risus et laetitiae causa, praecipue Saturnalibus. ¶ *Regna* pro *regibus*, ut *necessitudines* pro *necessariis*, *servitia* pro *servis*, etc. *Stat. Th.* 12, 980. Etsi regna vetant. ¶ *Fuit et Regnum oppidum Britanniae. *Anton. Itin. B. A.*

RĔGO, is, xi, ctum, a. 3. εὐθύνω, rectum teneo, recta duco, dirigo. Potest videri esse a *re* et *ago*, vel quasi *recta* aut *recte ago*. Sed V. etymologos. *Cic. Somn. Scip.* 8. Animus est, qui viget, qui sentit, qui tam regit et moderatur et movet id corpus, cui praepositus est, quam ut mundum ille princeps Deus. *Virg. A.* 4, 336. dum spiritus hos reget artus; et *ib.* 9, 409. Hunc sine me turbare globum, et rege tela per auras. *Lucan.* 7, 515. nusquam rexere sagittas, Sed petitur solus, qui campis imminet, aer, *h. e.* in neminem direxere; et *ib.* 350. Ipsi tela regent per viscera Caesaris. *Cic. N. D.* 1, 13. Mundi modum regere, atque tueri. *Prop.* 2, 11, 7. Nec sic incolumem Minois Thesea vidit, Daedaleum lino cum duce rexit iter. Sic *Virg. A.* 6, 29. ipse dolos tecti ambagesque resolvit, Caeca regens filo vestigia. *Id. ib.* 10, 218. Ipse sedens clavumque regit, velisque ministrat. *Ov. Trist.* 1, 4, 12. regere arte ratem. *Prop.* 2, 21, 26. Ursa suo sidere vela regit. *Ov. A. Am.* 1, 4. Arte leves currus, arte regendus Amor. *Id. Pont.* 4, 12, 24. Regere frena. *Id. Fast.* 1, 25. habenas; et *A. Am.* 3, 556. et *Ib.* 474. equos. *Sall. fragm.* ap. *Prisc.* 6, 715. gregem prope litora. *Quint.* 1, 1. *med.* Pueri scribentis manum manu super imposita regere. *Liv.* 35, 11. *med.* Equi impotentes regendi, *h. e.* qui regantur, παθητικῶς. ¶ *Regere fines agrorum*, suo cuique agro terminos assignare ordine, et dirigere, rectis limitibus agros finire. *Tibull.* 1, 3, 43. fixus in agris, Qui regeret certis finibus arva, lapis. *Cic. Mur.* 9. *f.* Ille (*militaris*) exercitatus est in propagandis finibus: tu (*jurisconsultus*) in regendis. Adde *Top.* 10. et *Leg.* 1, 21. *med.* et *Ulp. Paul.* etc. *Dig.* 10. *tit.* 1. qui *Finium regundorum* inscribitur. ¶ Translate est moderari, gubernare, imperare, administrare, praeesse, διοικεύω, βασιλεύω. *Cic. Att.* 16, 2. Omnia nostra, quoad eris Romae, ita gerito, regito, gubernato, ut, etc. *Id. Part.* 22. Moderari cupiditates, et regere animi motus. *Id. Att.* 10, 6. Vellem, suscepisses juvenem regendum: pater enim nimis indulgens, quidquid ego adstrinxi, relaxat. *Id. Fam.* 4, 14. Agitur praeclare, si nosmetipsos regere possumus, ut ea moderate feramus. *Sen. Ira* 2, 15. *extr.* Nemo regere potest, nisi qui et regi. Οὐκ ἔστιν εὖ ἄρχειν τὸν μὴ ἀρχθέντα. *Caes. B. G.* 6, 16. Mars bella regit. *Manil.* 4, 762. hospitium recturi principis orbem. *Cic. Acad.* 4, 36. Regere rempublicam. *Virg. A.* 1, 344. imperium; et *ib.* 6, 851. imperio populos. *Id. ib.* 1, 157. dictis animos. *Quint.* 2, 16. *f.* senatum consiliis. *Tac. H.* 3, 57. *med.* classem molli imperio; et *ib.* 4, 49. legionem; et *A.* 3, 33. *extr.* exercitum; et *ib.* 1, 48. provinciam severe integreque. *Suet. Caes.* 48. disciplinam domesticam diligenter et severe. *Tac. A.* 6, 50. valetudinem alicujus; et *Suet. Tib.* 68. *f.* valetudinem arbitratu suo, sine adjumento consiliove medicorum. ¶ Pro admonere, docere, corrigere. *Cic. Mur.* 29. Non multa peccas: sed si peccas, te regere possum. *Caes. B. C.* 3, 57. *med.* Regere errantem. *Plin. ep.* 10, 30. haesitantem; et *ep.* 119. *extr.* dubitationem alicujus. ¶ [*Confund. *rego* et *gero*. V. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* p. 193. *a. Cort.* ad *Lucan.* 8, 341.]

RĔGRĂDĀTĬO, onis, f. καταβιβασμός, dejectio de gradu dignitatis. *Imp. Const. Cod. Theod.* 8, 5, 2. *extr.* Promotus regradationis humilitate plectetur.

RĔGRĂDĀTUS, a, um, part. a *regrado*: in inferiorem gradum dejectus. *Hieron. adv. Joann. Jerosol. n.* 19. Finge aliquem tribuniciae potestatis suo vitio regradatum, per singula militiae equestris officia, ad tironis vocabulum devolutum, numquid ex tribuno statim fit tiro? *Solin.* 1. Regradati menses, *h. e.* regredientes, in priorem gradum seu locum restituti.

[RĔGRĂVO, as, a. 1. iterum gravo. *Not. Tir.* p. 46. Gravis, praegravat, regravat. *F.*]

RĔGRĔDĬOR, eris, essus sum, dep. 3. ἐπαναχωρεύω, retro gradior, revertor. *Cic. Off.* 1, 10. *f.* Atque ut regredi, quam progredi mallent. *Pl. Aul.* 1, 1, 7. Illuc regredere ab ostio. *Plin.* 2, 8, 6. de Saturni sidere: Trigesimo anno ad brevissima sedis suae principia regredi, certum est. *Id.* 5, 29, 31. Regredientibus inde, etc. ¶ Translate. *Cic. Fat.* 15. Similiter superiora repetentem regredi infinite licet. *Pl. Capt.* 5, 4, 26. Nunc edepol demum in memoriam regredior. *Ulp. Dig.* 48, 5, 27. *med.* Ne servi timeant, se in reorum potestatem regressuros. ¶ *Regredi gradum*, simile ac *currere cursum*, Enniana locutio est. V. REGREDO, is.

RĔGRĔDO, as, a. 1. V. DEGRADO.

RĔGRĔDO, is, n. 3. revoco, apud veteres. *Enn.* ap. *Non.* 2, 745. Quo nunc incerta re, atque inorata gradum regredere conare?

RĔGRESSĬO, onis, f. ἀναχώρησις, actus regrediendi, regressus, reversio. *Appul. Met.* 2. Meum istum tibi demam maturata regressione; et *ib.* 9. Condicta vespertina regressione. [*Front. Princ. Hist.* (ed. *A. Maio*) *med.* Principis ad triumphum decedentis haudquaquam secura, nec incruenta regressio. *F.*] ¶ Est hoc nomine rhetorica figura, species repetitionis: de qua *Quint.* 9, 3. *med.* Est et illud repetendi genus, quod semel proposita iterat, et dividit. (*Virg. A.* 2, 435.) Iphitus, et Pelias mecum: quorum Iphitus aevi Jam gravior; Pelias et vulnere tardus Ulyssi: ἐπάνοδος dicitur Graece: nostri regressionem vocant. Haec *Quint.*

RĔGRESSUS, a, um, part. a *regredior*: reversus. *Liv.* 24, 18. *med.* Ex itinere regressi clam in castra. *Vell.* 2, 56. Regressus in Urbem omnibus ignovit. *Just.* 20, 4. Inde regressus Cretam contendit. ¶ In re militari est qui retro cessit. *Caes. B. G.* 2, 23. Progressi regressos ac resistentes hostes in fugam dederunt.

RĔGRESSUS, us, m. idem ac regressio. *Cic. N. D.* 2, 20. Nihil enim errat, quod in omni aeternitate conservat progressus, et regressus, reliquosque motus constantes et ratos. *Ov. A. Am.* 2, 32. Dare regressum alicui. ¶ Translate. *Liv.* 24, 26. *f.* Neque locus poenitendi, aut regressus ab ira relictus est. *Tac. A.* 4, 11. Quis enim mediocri prudentia, inaudito filio exitium offerret, idque sua manu, et nullo ad poenitendum regressu? *h. e.* nullo sibi ad poenitendum spatio relicto. *Id. H.* 2, 74. Esse privatis cogitationibus regressum: imperium cupientibus nihil medium inter summa, aut praecipitia, *h. e.* locum desistendi ab incepto. Alii leg. *progressum*. *Virg. A.* 11, 413. Funditus occidimus, neque habet Fortuna regressum, *h. e.* non potest reverti in melius. *Quint. decl.* 17, 12. *med.* Non habent proximorum odia regressum, *h. e.* non exstinguuntur. *Tac. A.* 12, 10. *extr.* Ideo regum obsides liberos dari, ut si domestici imperii taedeat, sit regressus ad principem, patresque, *h. e.* sit recursus. Sic *Pomp. Dig.* 21, 2, 34. Si mancipium contra legem venditionis faciente te, ad libertatem pervenerit, tu videris quasi manumisisse: et ideo nullum adversus venditorem habebis regressum. *Plin. praef. H. N. med.* Illos pingendi fingendique conditores absoluta opera pendenti titulo inscripsisse, *Apelles faciebat, aut Polycletus*, tanquam inchoata semper arte, aut imperfecta: ut contra judiciorum varietates superesset artifici regressus ad veniam, velut emendaturo quidquid desideraretur, si non esset interceptus. *Stat. Silv.* 3, 3, 157. seu blanda diu Fortuna regressum Maluit, *h. e.* vertere se, et veluti regredi ad infelicia, cum hactenus prospera fuerit. *Val. Max.* 6, 2. *n.* 2. Consul regressum animoso ejus dicto obtulit, *h. e.* facultatem leniendi, aut retractandi audax dictum.

RĒGŬLA, ae, f. στάθμη, κανών, instrumentum, quo lineae diriguntur: a *rego*; et producitur prima, licet in *rego* corripiatur. *Cic.* ap. *Non.* 2, 718. Atqui si id crederemus, non egeremus perpendiculis, non normis, non regulis. *Plin.* 36, 25, 63. Materiam ad regulam et libellam exigere. *Vitr.* 7, 3. Longitudines ad regulam, et lineam, altitudines ad perpendiculum, anguli ad normam respondentes exigantur. *Colum.* 3, 13. *med.* Nam duas regulas ejus latitudinis, qua pastinator sulcum facturus est, in speciem litterae X decussavimus. *Pall.* 1, 9. Hoc cum regula exploraveris aequale, etc. ¶ Ponitur
aliquando pro baculo, quo aliquid rectum ten
Colum. 6, 19. Ut inserto capite descendentibu
foramina regulis cervix teneatur. Sic *Cels.* d
strumento ad fracta ossa reponenda idoneo, 8
Ab ea parte, in qua os se inclinat, involutam
regulam objicit. *Caes. B. C.* 2, 60. Quadrata
gulas quatuor patentes digitos defigunt, quae
res, qui super musculo struantur, contineant.
Item pro instrumento eundem usum praebente,
fiscus, in factura olei: est enim vas exilibus re
aliquantum inter se dissitis compactum, ut l
exire possit, cum olivae prelo subjiciuntur. C
12, 50. *med.* Aut regulis, si consuetudo erit r
nis, aut certe novis fiscis debebunt sampsae ex
Adde *Plin.* 15, 1, 2. ¶ Est etiam virga ferrea
rotunda, sed plana. *Vitr.* 5, 10. Regulae fe
aut arcus fiant, eaeque uncinis ferreis ad cont
tionem suspendantur quam creberrimis. *Stat.* T
594. Jam ruit, atque aequam submisit regula l
h. e. repagulum ferreum, quo coercentur car
cecidit, cavitatem in limine implevit, et reliqu
lo aequavit. V. *Inscr.* in PARASTATICUS, u
gulae sunt ansae ferreae, quibus statuae parast
postico zothecarum, ne nutent, aut proruant
mantur. ¶ Translate est lex, exemplum, n
ratio, ad quam quippiam dirigitur. *Cic. Ac*
46. Fontem omnium bonorum in corpore esse:
normam, hanc regulam, hanc praescriptionem
naturae, a qua qui aberraverit, eum nunquam
in vita sequatur, habiturum. *Id. Fin.* 1, 19.
Servata illa (quae quasi delapsa de coelo est a
gnitionem omnium) regula, ad quam omnia ju
rerum dirigentur. *Id. Brut.* 41. *f.* Habere reg
qua vera et falsa judicentur; et *ib.* 74. Nec ute
pravissima consuetudinis regula. *Id. Off.* 2
In his ipsis mediocritatis regula optima est.
Leg. 1, 6. Lex est juris et injuriae regula.
Sat. 1, 3, 117. adsit Regula, peccatis quae p
irroget aequas. *Mart.* 11, 2. regula morum.
1, 5. emendate loquendi. *Id.* 9, 4. *in.* Neque
locuti sunt ad hanc regulam et diligentiam pri
mines. *Paul. Dig.* 22, 6, 9. Regula est, juris
rantiam cuique nocere, facti non nocere. ¶
ba, quam Graeci basiliscam, βασιλίσκην voca
Latinis *regula* dicitur, et illis locis nascitur
fuerit serpens basiliscus. *Appul. Herb.* 128.

RĒGŬLĀRIS, e, adj. ad regulam pertinens.
regulare dicitur, quod ductile est, et in quan
que formam malleis trahi potest: indeque n
habens, quod in metallis postquam igni exc
purgatumque est, in angustas oblongasque l
regularum similes, duci solet, et sic distrahi
tra caldarium funditur quidem, sed malleis f
est. Haec ex *Plin.* 34, 8, 20.

RĒGŬLĀRĬTER, adv. κανονικῶς. *Ulp. Di*
3, 3. Et regulariter dicimus, toties de in rem
actionem esse, etc. *Macr. Somn. Scip.* 1, 20.
Ut liquere possit ratio commenti, prius regul
pauca dicenda sunt.

RĒGŬLĀTIM, adv. regulariter. *Diomed.* 1
et *Veg. Vet.* 2, 41. *extr.*

*RĒGULBIUM vel Regulvium, i, n. oppidum
tanniae. *Not. Imp.* ¶ Hodie est *Reculver*, se
nomine, vicus maritimus prope Tanetum in
situs, Tamesim versus. *B. A.*

RĒGŬLO, as, a. 1. dirigo, rectum facio.
Aurel. Tard. 3, 4. Regulantur, sive dirigunt
rum virtutes.

RĒGŬLUS, i, m. βασιλίσκος, parvus rex:
a *rex*. De rege puero usurpat *Liv.* 29, 30. ut
est *ib.* 29. *f.* De filio regis *Id.* 45, 14. Sed acc
universim pro domino regionis aut urbis. *Pli*
3, 5. Cum senatus regulis Africae bibliothecas
ret. *Sall. Jug.* 11. Reguli in unum convenere.
A. 2, 80. Auxilia Cilicum, quae reguli mis
Adde *Suet. Cal.* 5. ¶ Est etiam nomen avi
de qua V. in TROCHILUS. *Auct. carm. Phi*
Regulus, atque merops, et rubro pectore pr
¶ Item regis apum. *Varr. R. R.* 3, 16. Mell
animadvertat, ne reguli plures exsistant.
serpentis, qui Graece βασιλίσκος dicitur. *Hier*
Isaj. 16, 59, 6. Si fregerit ova, antequam com
inveniet regulum. *Id. ep.* 7. *n.* 3. Nos pristina
tagione sordentes, quasi reguli, et scorpiones
tia quaeque sectamur. ¶ Est etiam cogn.
M. Atilius Regulus, de quo *Cic. Sext.* 59., *Fi*
27. *extr.* et *Off.* 3, 26., *Sen. Prov.* 3. bis,
Liv. 18., *Vell.* 2, 28., *Flor.* 2, 2., *Val. Ma*
1. *n.* 14. et 4, 4. *n.* 6. et *Gell.* 6, 4. V. etiam
2. a *v.* 340. et 6. a *v.* 296. usque ad 550.

RĒGUSTĀTUS, a, um, part. a *regusto*: saep
status. *Pers.* 5, 138. regustatum digito terebra
linum.

RĔGUSTO, as, a. 1. ἀναγεύομαι, iterum g
Sen. Prov. 3. *f.* Quidquid biberint, vomitu reme
tur tristes, et bilem suam regustantes. ¶ Tra
te. *Cic. Att.* 13, 13. Crebro regusto tuas litteras
his acquiesco. *Id. Att.* 4, 17. Vestorio dandi
dies, et Latinus Ἀττικισμὸς regustandus.

RĔGYRO, as, n. 1. in gyrum redeo, revo
Varr. R. R. 1, 57. Quidam granaria sublimia
unt, quae non solum a lateribus per fenestras,
etiam subtus a solo ventus regyrare possit. Ali

eg. *refrigerare.* *Flor.* 4, 2. *med.* Bellum po- in Hispaniam regyravit. Quidam leg. *remi-*

IĀLO, as, a. 1. sursum halo, exhalo, ἀάζω. 6, 522. Terraque cum fumans humorem tota t.

HISCO, is, n. 3. contra hisco. *Gloss. Gr. Lat.* νω, rehisco. *B. A.*

CŬLUS, a, um, adj. trisyll. qui rejici mere- ui ob vitium aliquod ab omnibus spernitur, et ur, ut *oves reiculae*, quae propter aetatem, rbum rejiciuntur. *Varr.* ap. *Non.* 2, 757. Ut ge opilio oves minus idoneas removere solet, eiculas appellant. *Id. R. R.* 2, 1. *f.* de ovib.: pportet quot feminas habeat, quae parere pos- quot reiculae sint alienandae; et *ib.* 5. *f.* de : Delectus quotannis habendus, et reiculae re- lae, quod locum occupant earum, quae ferre t fructus. *Auct. Geopon.* 17, 20. rejiculas ita bit: τὰς στείρας, καὶ τὰς ἀσθενεῖς, καὶ τῇ ἡλικίᾳ ηκυίας, *h. e.* steriles, infirmas, ac aetate pro- . *Sen. ep.* 47. *med.* Stare ante limen Callisti i *Claudii Aug.)* dominum suum vidi: et eum, i impegerat titulum, qui inter reicula manci- oduxerat, aliis intrantibus excludi. *Id. Br.* *ned.* Dispunge ac recense vitae tuae dies: vi- paucos admodum, et reiculos apud te resedisse. ue loco *Senecae* alii leg. *ridiculus*, sed minus *Reiculos dies* videtur designare *Id. Q. N.* 7, bi ait: Quis philosophiam, aut ullum liberale t studium, nisi cum ludi intercalantur, cum pluvius intervenit dies, quem perdere licet? bitur et *rejiculus.*

ECTĀNĔUS, a, um, adj. ἀποπροηγμένος, qui ur. *Cic. Fin.* 4, 26. Illa autem, morbum, ege- , dolorem, non appello mala, sed si libet, re- ea. *Id. ib.* 5, 26. *f.* appellat *rejicienda;* et 1, 10. vocat *rejecta.* V. PRODUCTUS.

ECTĀTĬO, onis, f. frequens rejectio. *Solin.* Aeterna rejectatione terra terram evomit. Alii leg.

ECTĬO, onis, f. ἀπώθωσις, ἀπόπεμψις, ἀναγω- tus rejiciendi, repudiatio. *Cic. Fin.* 3, 6. Ut eat, quae secundum naturam sunt, pellatque ria: quae inventa selectione, et item rejectio- quuntur. *Id. Balb.* 12. Si civi Romano licet aditanum, sive exsilio, sive postliminio, sive ione hujus civitatis. *Plin.* 23, 8, 76. Rejectio inis. ℙ *Rejectio in alium* inter figuras senten- enumeratur a *Cic. Or.* 3, 53. *med.* cum a se quippiam removet, et in alium rejicit. ℙ Re- judicum fieri poterat et ab accusatore, et ab um sorte ductis a praetore judicibus alicui cau- blicae disceptandae, quosdam eorum uterque, teruter rejiciebat, tanquam iniquos sibi, aut modos aliqua re futuros. Rejectione celebrata, um locum, qui rejecti fuerant, subortiebatur r alios, quibus ille judicum legitimus numerus eretur. *Ascon.* ad illud *Cic. Verr.* 1, 6. Man- conditione atque pacto usque ad eum finem, udices rejecti sunt, posteaquam rejectio judi- acta est, etc. *Id. Att.* 1, 16. Rejectio facta amoribus maximis, cum accusator, tanquam bonus, homines nequissimos rejiceret: reus, am clemens lanista, frugalissimum quemque se- et. V. REJICIO. ℙ Translate. *Quint.* 7, 1. Excutere quidquid dicitur, et velut rejectione ad optimum pervenire. *Plin. praef. H. N. med.* uaedam publica etiam eruditorum rejectio.

ECTO, as, a. 1. frequent. a *rejicio*, saepe re- *Lucr.* 2, 330. clamoreque montes Icti rejectant ad sidera mundi, *h. e.* referunt. *Spart. Anton.* um caseum Alpinum in coena edisset avidius, rejectavit, *h. e.* evomuit. *Virg. A.* 5, 470. mque cruorem Ore rejectantem. Alii leg. *eje- m.*

ECTUS, a, um, part. a *rejicio:* ἀπόβλητος, θεὶς, retro jactus, repulsus, repudiatus. *Lucr.* 1. Vox solidis adlisa locis, rejecta sonorem t. *Virg. A.* 11, 630. Bis Tusci rejecti armis; ad *Cic. Fam.* 11, 32. *med.* Cum pransus, nudis s, tunica soluta, manibus ad tergum rejectis ularet. *Plin.* 28, 4, 11. Rejectis post terga us. *Suet. Aug.* 26. Cum centurio, rejecto sa- ostendens gladii capulum, etc.; et *Phaedr.* 5, ecta paenula. *Ter. Heaut.* 2, 3, 49. Capillus s, circum caput rejectus negligenter. *Cic. Cae-* 0. *f.* Ut si qui ex alto, cum ad patriam acces- , tempestate subito rejectus, etc. *Hor. Od.* 4, Rejectaeque retrorsum Annibalis minae. *Id.* 9, 20. Rejectaeque patet janua Lydiae. *Plin.* , 4. *n.* 5. Rejectam (*statuam a Cois*) Gnidii nt. *Id.* 11, 11, 11. Fucus ademptis alis in n rejectus, ipse ceteris adimit; et *Sen. Thyest.* ejecto Latus explicuit monte Typhoeus, *h. e.* o, et a se amoto. *Liv.* 39, 3. Id Cenomani esti Romae apud senatum, rejectique ad con- .

JECTUS, us, m. rejectio. Pro vomitu afferunt lli lexicographi haec verba *Celsi:* Et rejectus on erit inutilis, si raro fiat. Agit *Cels.* de vo- , sed non his verbis, 1, 3. et 2, 13. ℙ *Reje- avis*, pars puppis posterior recurva, et in ante- riorem partem rejecta: vel ima carinae pars rejecta, et ab oculis remota. *Hyg. Astron.* 3, 36. Habet in puppi ad singula gubernacula, ad primum stellas quinque, ad alterum quatuor, circum carinam quinque, et sub rejectu quinque. Alii aliter leg. aut interpretantur.

[REJENSIS, e, adj. ad Rejos pertinens, coloniam in Gallia Narbonensi, septem leucis ab Aquis Sextiis, ante dictam Albioecen, nunc *Riez*, de qua mentio ap. *Plin.* 3, 4, 5. et *Strab. l.* 4. *med.* Eadem in *Inscr.* ap. *Mur.* 1100, 7. vocatur *Col. Jul. Aug. Apollinar. Rejorum:* in alia ap. *Grut.* 428, 9. *Col. Rejor. Apollinar.* Hinc *Rejenses, ium*, incolae illius urbis. *Sidon. ep.* 6, 12. *med.* Quantas tibi gratias Arelatenses, Rejenses, etc. exsolvant. *F.*]

REJĬCIO, is, jeci, jectum, a. 3. proprie est vicissim jacio, retorqueo. *Caes. B. G.* 1, 46. Caesari nunciatum est, equites Ariovisti lapides telaque in nostros rejicere, etc. se ad suos recepit, suisque imperavit, ne quod omnino telum in hostes rejicerent. ℙ Item rursus jacio, vel ago. *Pl. Pers.* 2, 5, 18. Boves in bumilem rejicere, ne vagentur. ℙ Item ἀποβάλλομαι, ἀπωθέω, repello. *Cic. Att.* 16, 7. Cum a Leucopetra profectus stadia circiter trecenta processissem, rejectus sum Austro vehementi ad eandem Leucopetram. *Caes. B. C.* 2, 2. Eos, qui eruptionem fecerant, in oppidum rejiciebant. *Vitr.* 10, 20. *extr.* Ab his rejicientur plagae balistarum, et impetus incendiorum. ℙ Item retro jacio. *Virg. A.* 11, 618. Extemplo turbatae acies, versique Latini Rejiciunt parmas, *h. e.* ad tergum referunt, ut se tegant in fuga. Sic *Galba* ad *Cic. Fam.* 10, 30. Rejicere scutum; et *Quint.* 11, 3. Sinum togae in dextrum humerum ab imo rejicere. ℙ Item propello, promoveo. *Plin.* 36, 15, 24. *n.* 6. Ut domus eorum fores extra aperirentur, et janua in publicum rejiceretur. ℙ Est etiam abjicere, deponere. *Cic. Pis.* 23. Lictores togulis acceptis, sagula rejecerunt. *Ov. Met.* 9, 32. Rejicere de corpore vestem. *Virg. A.* 5, 421. duplicem ex humeris rejecit amictum. ℙ Item avertere, amoliri, arcere, prohibere. *Cic. Rosc. Am.* 53. Hanc proscriptionem nisi a vobis rejicitis atque aspernamini, etc. *Plin. ep.* 4, 11. *med.* Foedumque contactum a casto puroque corpore rejecit. *Ov. Trist.* 1, 1, 66. Rejicere e gremio suo librum. *Virg. Ecl.* 3, 96. Tityre, pascentes a flumine reice capellas. *Cic. Fam.* 2, 10. Cassius feliciter ab Antiochia hostem rejecerat. ℙ Item evomere: unde Italorum *récere* factum est. *Suet. Aug.* 77. Quoties largissime se invitaret, senos sextantes non excessit, aut, si excessisset, rejiciebat. *Plin.* 23, 6, 57. Caventur (*apyrina*) aeque vomitionibus, ac bilem rejicientibus. *Id.* 26, 12, 82. Ore sanguinem rejicere. *Scrib. Comp.* 191. aliquid ab stomacho. ℙ Item occurrendo repulsare. *Cic. Mur.* 37. Quorum ego ferrum et audaciam rejeci in campo, debilitavi in foro, compressi etiam domi meae. *Stat. Th.* 6, 769. providus astu, Et patria vigil arte Lacon, hos rejicit ictus, Hos cavet. ℙ Item avertere. *Virg. A.* 10, 473. Sic ait, atque oculos Rutulorum rejicit arvis. ℙ *Rejicere se*, reclinare, recumbere, retro flectendo corpus, et supinum collocando. *Petr. Sat.* 92. Se in grabatum rejecit. *Ter. Andr.* 1, 1, 109. Rejecit se in eum flens quam familiariter. *Curt.* 10, 5. Velut omni vitae debito liberatus, fatigata membra rejecit. ℙ Translate est respuere, aspernari, repudiare. *Cic. Fin.* 1, 2. Qui Ennii Medeam, aut Antiopam Pacuvii spernat aut rejiciat. *Id. Tusc.* 2, 23. In primisque refutetur ac rejiciatur Philoctetaeus ille clamor. *Id. Or.* 2, 24. *med.* Id totum abjudico atque rejicio. Alii leg. *ejicio*. *Id. Leg.* 1, 23. Ad bona deligenda et rejicienda contraria. *Plin. ep.* 5, 16. *extr.* Recens animi dolor consolationes rejicit ac refugit, mox desiderat. *Pl. As.* 2, 1, 6. Abs te socordiam omnem rejice, et segnitiem amove. *Hor. Od.* 4, 9, 41. bonus atque fidus judex Rejecit alto dona nocentium Vultu. *Hirt. B. Alex.* 39. Si conditiones, quas rejecerat, rursus appeteret. ℙ *Rejici* dicuntur, quorum amor spernitur. *Ov. Met.* 9, 512. Ergo ego, quae fueram non rejectura petentem, Ipsa petam? et *ib.* 606. Et si rejicerer, potui moritura videri. ℙ Praeterea significat remittere, seu ad alium mittere. *Verr. Fl.* ap. *Gell.* 5, 17. Senatus eam rem ad pontifices rejecit, ut ipsi, quod videretur, statuerent. Adde *Caes. B. C.* 3, 17. *Cic. Att.* 9, 13. *f.* Sed ne bis eadem legas, ad ipsam te epistolam rejicio. *Id. Fam.* 10, 16. *med.* Hoc animo esse debes, ut nihil huc rejicias, neve in rebus tam subitis tamque angustis a senatu consilium petendum putes. *Id. Att.* 1, 4. Cum jam te adventare arbitraremur, repente abs te in mensem Quintilem rejecti sumus, *h. e.* dilati, protracti. *Id. Q. Fr.* 2, 1. *f.* Habes acta unius diei: reliqua, ut arbitror, in mensem Januarium rejicientur. ℙ *Rejicere judices* quid sit, in REJECTIO dictum est. *Cic. Planc.* 17. Cum ex centum viginti quinque judicibus, quinque et septuaginta reus rejiceret, quinquaginta referret. Adde *Att.* 1, 16. et *Verr.* 2, 1, 7. ℙ Interdum *judices rejicere* est eligere, per metalepsin consequentis, quia qui aliquos rejicit, is eos, qui reliqui sunt, sumere intelligitur. *Id. Verr.* 2, 3, 11. Quid praetor? jubet recuperatores rejicere. Decurias scribamus: quas decurias? de cohorte mea rejicies, inquit. *Ernestius* hic quoque *rejicere* pro *explodere* recte accipit. ℙ *Balb.* ad *Cic. post ep.* 15. *l.* 8. *ad Att.* Crede mihi, Caesarem maximum beneficium te sibi dedisse judicaturum, si huc te rejicis: si intendis animum in hanc rem: si adduceris, ut suscipias curam conciliandae inter Caesarem et Pompejum concordiae. ℙ Si primam corripi opus sit, alterum *i* poetae exterunt: vel *reicit* faciunt disyllabum, ut *eicit* ab *ejicit*. V. EJICIO. *Stat Th.* 4, 574. Tela manu, reicitque canes in vulnus hiantes. Invenitur tamen ap. *Virg.* uno *i* scriptum (licet *re* producatur) illud *Ecl.* 3, 96. supra allatum: flumine reice capellas, ut *Serv.* et *Pier.* testantur. V. quae dicta sunt in voce RE de quantitate hujus particulae. V. etiam *Voss. de Grammat* 2, 19. fuse de his disputantem. [*Cf. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 581. et 583.]

REJĬCŬLUS. V. REICULUS.

RĚINCĬPIO, is, a. 3. rursus incipio. Vetus Lapis, qui videtur inscriptus saeculo Christi quinto aut sexto, ap. *Grut.* 1161, 5. Cum finierit, a capite reincipe.

RĔINTEGRO. V. REDINTEGRO.

*REINVĪTO, as, a. 1. *Vulg. Luc.* 14, 12. Cum facis prandium aut coenam, noli vocare amicos tuos neque fratres, — neque vicinos divites, ne forte te et ipsi reinvitent, et fiat tibi retributio. *B. A.*

RĔĪTĔRĀTĬO, onis, f. ἀνάληψις, actus reiterandi, repetitio. *Quint.* 11, 2. *med.* Quae exciderunt, retractantur, ut crebra reiteratione firmentur. Alii leg. *intentione*, alii rectius *iteratione*. [*Ita *Spald.*, q. v.]

RĔĪTĔRO, as, a. 1. ἀναλαμβάνω, repeto. *Appul. Met.* 8. Ferinos rugitus reiterans. Alii rectius leg. *iterans*.

RĔLĀBOR, eris, lapsus sum, dep. 3. ἀναπίπτω, retro, aut rursus labor, refluo, revertor, recido. *Hor. Od.* 1, 29, 10. quis neget arduis Pronos relabi posse rivos Montibus, et Tiberim reverti? *Claud. Laud. Seren.* 79. Quaeque relabentes undas aestumque secutae In refluos venere palam Nereides amnes. *Ov. Met.* 3, 616. quo non alius conscendere summas Ocior antennas, prensoque rudente relabi. *Id. ib.* 10, 57. de Orpheo: Flexit amans oculos, et protinus illa relapsa est. *Id. Her.* 10, 149. Flecte ratem, Theseu, versoque relabere velo; et *ib.* 15, 95. Huc ades, inque sinus, formose, relabere nostros. ℙ Translate. *Hor. Ep.* 1, 1, 18. Nunc in Aristippi furtim praecepta relabor.

RĔLAMBO, is, a. 3. rursus lambo. *Sedul.* 4, 248. vomitum quicumque suum canis ore relambit.

RĔLANGUĔO, es, ui, n. 2. ἀνασθενέω, rursus langueo, iterum infirmus fio, in languorem seu morbum recido. *Not. Tir.* p. 181. Languet, relanguet. ℙ Translate. *Ov. Am.* 2, 9, 27. Cum bene pertaesum est, animoque relanguit ardor. *Cic. Att.* 13, 41. Quod autem relanguisse dicit, etc. ℙ Aliquando idem significat ac simplex *langueo*. *Ov. Met.* 6, 290. trahens haerentia viscere tela, Imposito fratri moribunda relanguit ore, *h. e.* concidit, defecta est viribus.

RĔLANGUESCO, is, n. 3. idem ac relangueo. *Sen. Q. N.* 5, 8. *f.* Venti etiamsi violentiores flavere, circa medium tamen diem relanguescunt. *Plin.* 37, 9, 51. Stella, quae post totidem menses relanguescat. ℙ Aliquando ponitur pro simplici *languesco*. Translate. *Caes. B. G.* 2, 15. Nihil pati vini, reliquarumque rerum ad luxuriam pertinentium, inferri, quod his rebus relanguescere animos, eorumque remitti virtutem existimarent.

RĔLĀTĬO, onis, f. actus referendi. *Quint.* 10, 3. *f.* Scribitur optime ceris, in quibus facillima est ratio delendi: nisi forte visus infirmior membranarum potius usum exiget: quae ut juvant aciem, ita crebra relatione, quoad intinguntur calami, morantur manum, et cogitationis impetum frangunt. Alii aliter legunt. ℙ Item ἀναφορά, διήγησις, actus referendi, *h. e.* narrandi, renunciandi. *Just.* 2, 1. Relatio rerum ab Scythis gestarum. *Quint.* 4, 1. Nonnunquam contingit relatio meritorum: de quibus verecundius dicendum erit sua, quam aliena laudanti. *Plin.* 7, 1, 1. Et de universitate quidem generis humani, magna ex parte in relatione gentium diximus, *h. e.* cum gentes et populos in geographicis recenseremus. *Appul. Met.* 3. Simplicitatem relationis taciturnitate remuneravi. *Id. de Mundo:* Omnia quae ibi gererentur, ille otacustarum relatione discebat. ℙ Speciatim est oratio, qua proponitur in curia quippiam a senatoribus disceptandum: quod fere consulum munus erat, vel praetorum, aut tribunorum, iis absentibus. *Cic. Pis.* 13. Et quis audivit non modo actionem aliquam, aut relationem, sed vocem omnino, aut querelam tuam? *Liv.* 3, 39. Post relationem Ap. Claudii (*decemviri*) postulavit, ut de republica liceret dicere. *Tac. A.* 13, 49. Licere patribus, quoties jus dicendae sententiae accepissent, quae vellent expromere, relationemque in ea postulare, *h. e.* postulare, ut consules de ea referant; et *ib.* 5, 4. Monere consules, ne relationem inciperent; et *ib.* 1, 13. Relationi consulum jure tribuniciae potestatis intercedere; et *ib.* 2, 38. Relationem egredi, *h. e.* aliud censere praeter id, quod propositum est. *Liv.* 32, 22. approbare. *Suet. Cal.* 15. Relationibus consulum auctor fuit, ut adjiceretur: Quod bonum felixque sit C. Caesari, sororibusque ejus.

Alii hoc loco *relationes* intelligunt renunciationes, cum creatorum consulum nomina renunciantur; quod minime probandum. ℙ Jus unius relationis, tertiae, quartae, etc. est de una re, vel de tribus, vel de quinque, quoties senatus haberetur, referendi. Olim enim imperatoribus jus unius relationis dabatur: postea de pluribus dari coepit. Scribit *Capitol. Pert.* 5. primum omnium Pertinacem ea die, qua Augustus est appellatus, etiam patris patriae nomen recepisse, necnon simul etiam imperium proconsulare, necnon jus quartae relationis. Docet *Casaub.* ad *Suet. Caes.* 20. ex *Dione*, Augusto primum a senatu jus unius relationis concessum fuisse. Vespasiano quoque, ut in veteri aenea Tabula habetur (ap. *Grut.* 242.) lege lata (quae *regia* a nonnullis dicta est) permissum est, ut ei senatum habere, relationem facere, remittere, senatus consulta per relationem discessionemque facere liceret, uti licuit D. Augusto, etc. quamvis consul non esset. Adde *Vopisc. Prob.* 12. *extr.* ℙ Decreta post tres relationes in curia municipiorum et coloniarum facta, ab universo decurionum ordine admittebantur. *Inscr.* ap. *Visc. Mus. Pio-Clem.* T. 6. p. 239. *ed. Med.* Hoc decretum post tres relationes placuit in tabula aerea scribi, et proponi in publico, unde de plano recte legi possit. ℙ In *Codice Just.* titulus LXI. libri VII. inscribitur *De relationibus*, cum scilicet judex, aut magistratus in re dubia quippiam refert ad principem consulendi causa. ℙ *Relatio gratiae* est actus reddendae gratiae, ap. *Sen. Ben.* 5, 11. Beneficium, et gratiae relatio ultro citroque ire debent. Adde *ep.* 74. *med.* ℙ *Relatio criminis* in rhetoricis est, cum ideo jure factum dicitur, quod alius ante injuria lacessierit, ut *Cic. Inv.* 1, 11. definit. *Ulp. Dig.* 48, 1, 5. Constitutionibus observatur, ut non relatione criminum, sed innocentia reus purgetur. [*Cf. *Ernest. lex. techn. lat. rhet.* p. 328.] ℙ *Relatio jurisjurandi* est delati jurisjurandi conditionem in adversarium transferre. *Ulp. Dig.* 12, 2, 34. *extr.* ℙ *Relationem* inter figuras verborum enumerans *Cic. Or.* 3, 54. *f.* quid accipi velit, sibi non liquere, ait *Quint.* 9, 3. *f.* Putat *Aquila Romanus* ap. *Pithaeum* p. 26. significari epanaphoram, quae *repetitio* est, et *relatum* ab eo appellatur, ut illud *Cic. Verr.* 2, 2, 10. Verres calumniatores apponebat: Verres adesse jubebat: Verres cognoscebat: Verres judicabat. *Capperoner.* censet esse ζεῦγμα, scil. cum ad unum verbum plura referuntur: quae figura ob aliam rationem dicitur contrapositum: de qua *Cic. Part.* 15. Augent etiam relata verba, etc. Exemplum est illud *ejusd.* pro *Cluent.* 6. Vicit pudorem libido, timorem audacia, rationem amentia. [*Cf. *Ernest. l. l.*] ℙ In logicis *relatio* est respectus. *Paul. Dig.* 1, 1, 11. Praetor quoque jus reddere dicitur, etiam cum inique decernit: relatione scilicet facta non ad id, quod praetor ita fecit, sed ad illud, quod praetorem facere convenit. Sic *relatio pronominum* ap. grammaticos est, cum ea ad aliud referuntur: et ideo *relativa* appellantur. *Prisc.* 17, 1061. 1063. etc.

RĔLĀTĪVĒ, adv. ἀναφορικῶς, cum respectu ad aliud. *August. Trin.* 5, 71. Vicinus et amicus relative dicuntur. Adde *ib.* 11. et 12.

RĔLĀTĪVUS, a, um, adj. ἀναφορικὸς, ὁ πρός τι, qui ad alium refertur, qui ad alium pertinet, et (ut *Sen.* loquitur *Ben.* 5, 10.) sic est formatus, ut tota significatio illius discedat a nobis. *Arnob.* 7. p. 221. Honos omnis relativi est ad alterum generis. *August. Trin.* 5, 16. Relativa appellatio, *scil.* domini, et servi. *Capell.* 4, 111. Dicuntur relativa tribus modis: aut alicujus, ut filius; aut alicui, ut vicinus; aut ad aliquid, ut duplum. ℙ Relativa pronomina, quae antecedens nomen quodammodo referunt, et velut in memoriam reducunt, ut *qui*, *qualis*, *hic*, *ille*, etc. *Prisc.* 17, 1063. et 1064. V. RELATIO.

RĔLĀTOR, oris, m. qui refert, seu narrat. *Prop.* 3, 4, 5. Omnis enim debet sine vanis esse relator. *Venant. Vit. S. Mart.* 2, 471. Aequiparare valens, illustris uterque relator, *h. e.* historicus; nempe *Sulpicius Sever.* et *Paulinus Petrocor.*, qui ejusdem Martini vitam scripserunt. ℙ De eo, qui proponit in senatu quippiam deliberandum. *Balb.* ad *Cic. post ep.* 15. *l.* 8. *ad Att. med.* Incipiam sperare, consilio senatus, auctore te, illo relatore, Pompejum et Caesarem conjungi posse. ℙ *Inscr.* ap. *Mur.* 902, 5. T. Flavius Aug. Lib. Firmus Narcissianus relator auctionum, *h. e.* qui auctiones publicas in tabulas refert, seu qui praeconis more nunciat voce auctiones publicas, ut etiamnum apud nos fieri solet.

[RĔLĀTŌRĬUS, a, um, adj. relationem continens. *Relatoria* absolute dicitur apocha seu securitas iis tradita, qui aliquid retulerunt, ut eisdem pro cautione sit. *Imp. Constant. Cod. Theod.* 13, 5, 8. Navicularios Hispaniarum neque ad extraordinaria teneri officia, neque alicubi retentos mores sustinere, oportet; sed relatorias traditarum specierum intra decem dies a susceptoribus percipere: cumque ad aliquas insulas, portus, litora, stationes accesserint; ostensis relatoriis, nullam prorsus inquietudinem sustinere. *F.*]

RĔLĀTUS, a, um, part. a *refero:* ἀναφερόμενος, [*reportatus in eum locum, unde promotio, progressio facta est.] *Ov. Met.* 13, 121. arma medios mittantur in hostes. Inde jubete peti, et referentem ornate relatis. *Caes. B. G.* 5, 5. Naves eodem, unde erant profectae, relatae; et *Virg. A.* 1, 394. tibi reduces socios, classemque relatam Nuncio: [*— Huc pertinet etiam locus, ubi *relatus* idem fere est, quod repetitus, in usum denuo admissus.] *Cic. N. D.* 2, 57. *med.* Aures duros et quasi corneolos habent introitus, multisque cum flexibus, quod his naturis relatus amplificatur sonus; et *Div. Verr.* 22. Consuetudo longo intervallo repetita atque relata. ℙ [*Hinc dicitur de iis, quae quis undecunque desumpta in eum locum, unde profectus est, secum reportat.] *Tac. A.* 14, 57. Relatum caput ejus *(Sullae)* illusit Nero; et *ib.* 59. Caput interfecti *(Plauti)* relatum. ℙ [*Hinc i. q. remotus.] *Plin.* 5, 27, 22. Seleucia supra amnem Calycadnum, a mari relata, ubi vocabatur Holmia. ℙ [*Tunc signif. i. q. admotus.] *Ov. Met.* 15, 567. digiti ad frontem saepe relati; et *Fast.* 3, 563. cineres ter ad ora relatos Pressit. ℙ [*Hinc ponitur etiam de iis, quae voce, scriptura etc. in locum vel personam admoventur, i. e. transscriptus, responsus, renunciatus.] *Plin.* 11, 2, 1. Quaeso, ne nostra legentes, etiam relata fastidio damnent; et *Cic. Sull.* 15. Judicium in tabulas publicas relatum; et *Vell.* 2, 58. *extr.* Exemplum relatum a Cicerone. *Caes. B. G.* 1, 35. His responsis ad Caesarem relatis. *Id. B. C.* 2, 20. *extr.* Relatis ad eum publicis rationibus. [*V. REFERO. ℙ Confund. *relatus* et *relictus*. V. *Beier.* ad *Cic. Fragm.* 291. *b.*] ℙ Si prima sit producenda, jubent *l* geminari, ut in *relligio*, *rettulit*. *Lucr.* 2, 998. quod missum est ex aetheris oris, Id rursum coeli rellatum in templa receptant. V. tamen dicta in RE.

RĔLĀTUS, us, m. relatio. In sexto casu sing. *Tac. H.* 1, 30. Neque enim relatu virtutum in comparatione Othonis opus est. [*Cf. *Germ.* 3.]

[RĔLAUDO, as, a. 1. iterum laudo. *Not. Tir.* p. 47. Conlaudat, relaudat. *F.*]

RĔLĂVO, as, a. 1. rursus lavo. *Lucr.* 6, 799. calidis etiam cum te relavaris. Alii rectius leg. *calidis etiam cunctere lavacris*. [*Eichstadt.* leg. *si calideis etiam contere lavabreis.*]

RĔLAXĀTĬO, onis, f. ἀναχαλασμὸς, actus relaxandi, remissio. Translate. *Cic. Fam.* 7, 26. et *Or.* 2, 5. *extr.* Otii fructus est non contentio animi, sed relaxatio; et *Fin.* 2, 29. *med.* Relaxatio doloris: ἄνεσις.

RĔLAXĀTOR, oris, m. qui relaxat, ut Relaxator fluentium, *Coel. Aurel. Acut.* 2, 38.

RĔLAXĀTUS, a, um, part. a *relaxo:* ἀναχαλασθεὶς, dissolutus, remissus. *Varr. R. R.* 1, 27. Glebae relaxatae: sc. cum proscissae sunt, et sole percalefactae. *Cic. Div.* 2, 48. Animus somno relaxatus solute movetur et libere.

RĔLAXO, as, avi, atum, a. 1. ἀναχαλάω, remitto, dissolvo, aperio: cui *adstringo* contrarium est. *Cic. N. D.* 2, 54. *f.* Alvus tum adstringitur, tum relaxatur, atque omne quod accipit, cogit et confundit; et *ib.* 55. Reliquiae cibi depelluntur, tum adstringentibus se intestinis, tum relaxantibus. *Id. Sen.* 22. *med.* Relaxare se vinculis. *Ov. Fast.* 2, 321. tunicarum vincla relaxat, Ut possit vastas exseruisse manus. *Id. Am.* 1, 6, 17. Relaxare claustra. Sic *Sen. Thyest.* 901. fores templi. *Ov. Met.* 1, 281. ora fontibus. *Sen. Ag.* 322. arcum. *Virg. G.* 1, 89. plures calor ille vias et caeca relaxat Spiramenta; et *ib.* 418. Juppiter uvidus austris Densat, erant quae rara modo, et quae densa, relaxat. *Sil.* 14, 400. diversa relaxans Brachia. [*Lucr.* 6, 879. relaxat humor aquai nodos: cf. *ib.* 356. *Sil.* 3, 51. relaxans fontes, i. e. aperiens, majorem vim aquarum extrudens. Cf. *Ov. Met.* 1, 281.] ℙ Translate est remittere, recreare, solvere, levare. *Cic. Brut.* 5. *f.* Relaxa modo paulum animum, aut sane, si potes, libera. *Id. fr.* ap. *Non.* 4, 398. Quaero enim, non quibus intendam animum rebus, sed quibus relaxem ac remittam. *Id. Phil.* 2, 16. Relaxari animo. *Id. Att.* 16, 16. et *Fam.* 7, 1. *f.* Si te occupatione ista relaxaris. *Id. Leg.* 1, 4. A contentionibus, quibus summis uti solebas, quotidie relaxes aliquid. *Id. Att.* 10, 6. *f.* Pater nimis indulgens, quidquid ego adstrinxi, relaxat. *Id. Or.* 52. *f.* Relaxare se a nimia necessitate faciendi aliquid. *Petr. fr. Trag.* 49. *Burm. f.* vultum in hilaritatem. [*Cf. *Sen. Cons. ad Helv.* 15.] *Cic. Or.* 2, 58. *med.* Risus tristitiam ad severitatem mitigat et relaxat. *Id. carm. de suo consul. Div.* 1, 13. anxiferas curas requiete relaxas. *Id. Fin.* 2, 29. Dolor si longus, levis: dat enim intervalla, et relaxat. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 330. Erebi se sponte relaxat Squalor. [*Curt.* 5, 13, 5. Relaxat diurnum laborem nocturna quies.] ℙ *Relaxare mores*, a lege velut eximere, et dissolutos reddere. *Claud. Cons. Prov. et Olybr.* 153. mores aetas lasciva relaxat. ℙ [*Confund. *relaxare* et *laxare*. V. *intpp.* ad *Eutrop.* 9, 8.]

RĔLAXUS, a, um, adj. πολύχαυνος, laxus, vel valde laxus, solutus, rarus. *Colum.* 11, 3. *med.* Relaxa humo plenioris crassitudinis fiat radix.

RĔLECTUS, a, um, part. a *relĕgo*, iterum collectus. *Ov. Met.* 8, 173. Janua difficilis filo est inventa relecto, *h. e.* rursus collecto, quod labyrinthum ingrediendo explicaverat Theseus. V. LEGO, is. Alii minus recte *relicto* scribunt. ℙ Item iterum lectus. *Id. R. Am.* 717. Scripta cave relegas blandae servata puellae. Constantes animos script
lecta movent.

RĔLĒGĀTĬO, onis, f. ἐξορισμὸς, genus
cum quis finibus patriae exire jubetur. *Cic.*
Am. 15. Tamenne haec attenta vita, et rusti
relegatio, atque amandatio appellabitur? *L*
10. *f.* Exsilio, et relegatione civium ulciscente
bunos. V. RELEGATUS. ℙ Sumitur etiam pr
tributione, quae testamento fit, ut Relegatio
ap. *Ulp. Dig.* 33, 4, 1.

RĔLĒGĀTUS, a, um, part. a *relēgo:* ἐξωστ
σμένος, ἐξωρισμένος, patria pulsus, in exsilium
sus. *Festus:* Relegati dicuntur proprie, quibus
miniae aut poenae causa necesse est ab urbe R
aliove quo loco abesse, lege, senatusconsulto,
edicto magistratus, ut etiam Aelius Gallus in
Relegatorum, inquit *Ulp. Dig.* 48, 22, 7., duo
genera. Sunt quidam, qui in insulam relega
et sunt, qui simpliciter, ut provinciis eis inter
tur, non etiam insula assignetur. Et de his
verba *Festi* modo allata. Relegati in insulam,
eod. ib. et *Mart. ib.* 19, 4., vel ad tempus, v
perpetuum relegantur. Est discrimen inter h
deportatos, quod deportati civitatem Romanam
tunt, et jus patrium in liberos, et testamenti f
nem; et in perpetuum damnati intelliguntur:
gati etiam in perpetuum nullo ex his juribus sp
tur. Ad tempus relegatis neque tota bona,
pars adimitur: relegatis in perpetuum vel pars
rum, vel tota bona adimuntur: deportatis nihil
ex bonis habere permittitur. Relegati exceder
bentur: deportati in vinculis a servis publicis
solent. ℙ Exsilio puniti a relegatis differunt,
cum triplex exsilium sit, aut certorum locorum
terdictio; aut lata fuga, ut omnium locorum pr
certum locum; aut deportatio in insulam, ut *A*
tradit *Dig.* 48, 22, 5., relegati primum solumm
aut secundum ex his poenae genus subeunt.
Trist. 2, 135. Adde quod edictum quamvis im
minaxque, Attamen in poenae nomine lene
Quippe relegatus, non exsul dicor in illo. Add
5, 2, 61. et *ib.* 11, 21. ℙ Nonnunquam tamen
gatus de quocumque exsule dicitur. *Cic. Att.* 2
Plane relegatus mihi videor, postea quam in
miano sum. ℙ Est etiam ablegatus, longe pos
remotus. *Id.* vertens *Sophocl.* carmina, *Tusc.*
Non saeva terris gens relegata ultimis. *Caes. B*
5, 30. Rejecti et relegati longe a ceteris. [*V. *M*
Adde *Tac. Agr.* 15. Jam Britannorum etiam deos
sereri, qui Romanum ducem absentem, qui rel
tum in alia insula exercitum detinerent: *das d*
Thorheit des Feldherrn nach Mona gleichsam ve
sene, dort wie festgebannte Heer: quae est *Wa*
interpretatio. Cf. *Ann.* 2, 82.] *Plin.* 6, 22, 24.
Tabrobane extra orbem a natura relegata. ℙ Tr
late. *Hor. Sat.* 1, 10, 84. Ambitione relegata
dicere possum, Pollio, *h. e.* seposita. ℙ *Rele*
dos est testamento relicta. Dicitur autem *rele*
quasi iterum legata, seu restituta: quod fit cum
ritus moriens uxori superstiti dotem, quam ipsa
tulerat, testamento ei assignat ac reddit. *Alp*
Dig. 23, 5, 8. *Ulp. ib.* 33. *tit.* 4. qui *De dot*
legata (al. *praelegata*) inscribitur, 1. et 2. etc

RĔLĔGO, as, avi, atum, a. 1. ἀποπέμπω, rem
mitto, quasi retro lego. *Nep. Cat. f.* Studiosos
tonis ad illud volumen relegamus. [*Ita *Heusi*
Alii leg. *delegamus*. [*Ita *Brem.*] *Plin.* 7, 1, 1.
tamen in plerisque obstringam fidem meam, pot
que ad auctores relegabo. ℙ Item saepius, ama
re, removere. *Cic. Off.* 3, 31. Criminabatur, q
filium ab hominibus relegasset, et ruri habitare
sisset. [*V. *Beier.*] *Virg. G.* 3, 212. tauros
cul, atque in tuta relegant Pascua. *Id. A.* 7,
At Trivia Hippolytum secretis alma recondit S
bus, et Nymphae Aegeriae nemorique relegat, *h*
mandat custodiendum. *Lucan.* 6, 324. Relegare
la. [*Plin. Pan.* 47, 1. cum sibi vitiorum omn
conscius princeps, inimicas vitiis artes non odio
gis, quam reverentia relegaret.] *Vell.* 2, 45. *n*
P. Clodius in senatu, sub honorificentissimo mini
rii titulo, M. Catonem a republica relegavit, *h*
removit. [*Cf. *Cic. Sext.* 28.] Quod idem dixit
Dom. 25. M. Cato, quasi per beneficium, Cyp
relegatur. ℙ Haec a JCtis et foro sumpta sunt,
relegare est exsilii causa amandare, ἐξορίζειν.
RELEGATUS. *Cic. Sext.* 12. *f.* Consul L. Lami
in concione relegavit, edixitque, ut ab Urbe abe
millia passuum ducenta. *Suet. Aug.* 16. *extr.* S
plicem, concessa vita, Circejos in perpetuum rele
vit. *Tac. A.* 3, 17. *extr.* Relegare aliquem in de
annos; et *ib.* 68. in insulam Gyaron. *Liv.* 25, 6. *m*
in exsilium. *Suet. Claud.* 23. Quosdam novo ex
plo relegavit, ut ultra lapidem tertium vetaret eg
di ab Urbe. *Plin. ep.* 8, 14. *med.* Hos alius in in
lam relegandos, alius morte puniendos arbitra
tur; et *mox:* Propior aliquanto est sententiae re
gantis, quae absolvit, quam quae occidit. ℙ Tra
late. *Claud. Laud. Stil.* 1, 250. Et quos interior
mio plaga sole relegat, *h. e.* a nobis longius re
vet, mediam Africam incolentes sub zona torri
ℙ Est etiam testamento relinquere, ut *relegare*
tem, ap. *Ulp. Dig.* 33, 4, 1. et 2. *usumfructum*,
Julian. ib. 2, 23. V. RELEGATUS. ℙ Et transla

are, attribuere. *Liv.* 28, 42. *med.* Patere, nos
, quae prospera evenere, tuo consilio assigna-
versa casibus incertis belli, et Fortunae rele-
Alii leg. *delegare.* [*V. *intpp.* ad h. l.] *Ti-*
, 6, 5. Illa quidem ornandi causas tibi, Diva,
t: Est tamen, occulte cui placuisse velit, [*i. e.
propter ornare dicit.] *Vell.* 2, 64, 2. Fortu-
vidiam in auctorem relegabat, *h. e.* transfere-
efundebat. [*Cf. *Ruhnk.*] *Quint.* 7, 4. *med.*
um culpa in hominem relegatur. *Id. prooem.*
. Frustra mala omnia ad crimen Fortunae re-
us. ¶ [*Confund. *relegare* et *religare.* V.
ad *Lucan.* 8, 791.]
LĔGO, is, egi, ectum, a. 3. ἀναλέγομαι, iterum
. *Hor. Epod.* 2, 69. Omnem relegit Idibus pe-
n. Alii leg. *redegit.* *Val. Fl.* 6, 237. de ha-
ocilis relegi, docilisque relinqui. *Stat. Silv.*
29. ter relegens coelo, terque ora retexens Lu-
e. colligens plenum orbem. [*Cic. N. D.* 2,
i omnia, quae ad cultum Deorum pertinerent,
iter retractarent, et tanquam relegerent, sunt
eligiosi ex relegendo, etc.] ¶ Item rursus
n viam percurro, redeo, revertor. *Virg. A.*
. Talia monstrabat relegens errata retrorsum
Achaemenides, *h. e.* renavigans; et *Ov. Trist.*
24. Hellespontiacas illa (*navis*) relegit aquas.
7. 8, 121. Egressi relegunt campos; et 4, 54.
que vias, et vallibus exit. *Stat. Achill.* 1, 23.
um relegebat iter. *Sen. Ag.* 574. retro spatia
ns. *Claud. B. G.* 529. Ut mea converso rele-
estigia cursu. *Prud. Apoth.* 1072. Relegere
. *Tac. A.* 2, 54. Relegit Asiam, appellitque
ona. ¶ Item ἀναγινώσκω, iterum lego. *Ov.*
, 5, 15. Cum relego, scripsisse pudet, quia
a cerno, Me quoque, qui feci, judice digna li-
de *ib.* 3, 5, 11. ¶ Ponitur et pro simplici le-
art. 4, 29. Tu quoque de nostris releges quem-
e libellis, Esse puta solum: sic tibi pluris erit.
ENTESCO, is, n. 3. ἀναγλισχραίνομαι, iterum
o, ad lentorem pristinum redeo. Translate.
n. 1, 8, 76. Neve relentescat saepe repulsus
ĔVĀMEN, inis, n. levamen. *Prisc. Perieg.*
aegnantibus ista Auxilium confert, facilis re-
e partus.
LĔVĀTIO, onis, f. levamen oneris. *Front.*
Caes. (ed. *A. Maio*) 4, 13. Simile solet eve-
us grave humero gestantibus, cum illud onus
trum ab dextro humero transtulere; quam-
ihil de pondere deminutum sit, tamen ut one-
slatio videatur etiam relevatio. ¶ Est etiam
tio. *Theod. Prisc.* 1, 9. Nam et ciborum et
continentia, et vomitus, vel purgationes, ca-
n relevatio, sanguis de naribus provocatio
unt. ¶ Translate usurpatur a *Salv. l. c.* in
VATIO. *F.*]
ĔVĀTUS, a, um, part. a *relevo:* erectus, re-
Ov. Trist. 1, 11, 12. Omnis ab hac cura
levata mea est. *Cic. Cat.* 2, 4. Relevata et
respublica.
ĔVO, as, avi, atum, a. 1. ἀναίρω, ἐπαναίρω,
ίζω, sursum tollo, elevo, erigo. *Ov. Met.* 9,
terra corpus relevare. *Id. Pont.* 3, 3, 11.
in cubitum. *Lucan.* 8, 267. nec sic mea fa-
untur. Ut nequeam relevare caput. [*Prae-
nobis videtur *Cortii* interpretatio, qui *caput*
pro *iterum leve reddere*, liberare ab iis, quae
, premant, accipit. V. plura ap. ipsum] ¶
onero, levem facio, ἀποκουφίζω. *Cic. Att.* 1,
otus enim quisque est, qui epistolam paulo
em ferre possit, nisi eam pellectione releva-
V. Schütz. in *cl. Cic.*] *Ov. R. Am.* 186. sup-
fugiunt examina taxos, Ut relevent dempti
torta favi. *Id. Am.* 1, 6, 25. sic unquam
elevere catena. ¶ Translate est minuere,
acere. *Cic. Cat.* 1, 13. Relevare aliquem cu-
etu. *Ov. Met.* 6, 354. sitim; et *ib.* 11, 129.
Id. R. Am. 586. Quae relevet luctus, turba
best. *Id. A. Am.* 3, 697. Aura, meos rele-
us. *Plin. Pan.* 19. Ut studium omnium labo-
et tanquam exactor intenderes, et tanquam
s sociusque relevares. ¶ Refertur ad sum-
impensas. *Cic. Fl.* 17. *med.* Cujus mors te
a parte relevavit: eadem enim hospitem
; et *Suet. Dom.* 12. Tentavit quidem, ad re-
castrenses sumptus, militum numerum di-
; et *Caes.* 20. Publicanos remissionem pe-
rtia mercedum parte relevavit. ¶ Est item
, reficere, consolari. *Ov. Met.* 8, 639. Mem-
ex posito jussit relevare sedili; et *Pont.* 1,
Non est in medico semper relevetur ut aeger.
. 3, 304. Et relevant multo pectora sicca
ic. Att. 3, 10. *f.* Haec eo scripsi, ut potius
s me, quam aut castigatione, aut objurga-
gnum putares. *Ulp. Dig.* 17, 2, 63. *med.*
n aequum est, dolum suum quemquam re-
¶ In integrum restituere. *Modest. Dig.* 4,
Quia pupilla videbatur in ceteris litis specie-
vata fuisse.
CĪNUS, a, um, adj. ὑποδεδυκώς, ut habe-
loss. Philox., qui in occiput refugiente ca-
to crispus est: vel a *recello*, quia capilli re-
llunt: vel a *re* et *lacio*, traho, unde *relicio*

retraho, sicut *allicio* attraho. V. LICINUS. *Appul. Flor. n.* 3. Marsyas laudans sese, quod erat et coma relicinus, et barba squallidus, et pectore hirsutus. ¶ *Frons relicina* dicitur, quae reflexis in verticem capillis nuda apparet, aperta, lata, et capillorum tegumento libera. *Id. ib. n.* 7. de Alex. M.: Ut eadem forma viridis juventae, eadem gratia relicinae frontis cerneretur. [Eandem frontis gratiam relicinis capillis decoram cernere est in imaginibus Alexandri M. editis et illustratis a *Viscont.* in *Iconogr. Gr.* T. 2. *tab.* 2. p. 56. — 72. *ed. Med. F.*]

RĔLICTĬO, onis, f. ἀπόλειψις, actus relinquendi. *Cic. Att.* 16, 7. *med.* Desperatio ac relictio reipublicae. Alii leg. *rejectio:* alii *religio.* *Id. Verr.* 2, 1, 13. *med.* Relictio et proditio consulis. Alii leg. *rejectio.* [*Orell.* utroque loco v. *relictio* serv.] *Vitr.* 7, 9. Cum ergo haec emissa erunt, tunc minium, propter argenti vivi relictionem, quas in se naturales habuerat vires, relinquit, *h. e.* quia ab argento vivo separatum est, et quasi relictum.

RĔLICTUS, a, um, part. a *relinquo:* ἀπολειφθείς. *Caes. B. G.* 3, 26. Cohortes, quae praesidio castris relictae, integrae ab labore erant. *Varr. R. R.* 3, 16. Cum pauper cum duobus fratribus, et duabus sororibus essem relictus. *Virg. G.* 4, 127. senex, cui pauca relicti Jugera ruris erant. *Nep. Cat.* 1. Ibi heredium a patre relictum habebat; et *Att.* 13. Domus ab avunculo hereditate relicta. *Ulp. Dig.* 21, 1, 17. *med.* Cum se testamento liberum relictum esse audisset. *Plin. ep.* 9, 36. Ab iis, quae avocant, abductus, et liber, et mihi relictus. *Cic. Att.* 8, 6. *f.* Tironem nostrum ab altera (*quartana*) relictum audio. ¶ Absolute. *Pl. Merc.* 3, 4, 81. Nam mihi nihil relicti quicquam aliud jam esse intellego. *Ov. de nuce*, 99. Si fiat rapti, fiat mensura relicti. ¶ In re agraria *relicta loca* sunt, quae sive locorum iniquitate, sive arbitrio conditoris relicta, limites non acceperunt, nec ulli sunt assignata, ut *Front. de limit.* p. 42. *Goes.* docet. *Cic. Agr.* 1, 1. *med.* Utrum tandem hanc silvam in relictis possessionibus, an in censorum pascuis invenisti? ¶ *Relictis rebus* aliquid agere, est, omni alio seposito negotio, uni rei operam dare. *Pl. Epid.* 4, 2, 35. Ego, relictis rebus, Epidicum operam quaerendo dabo. *Ter. Andr.* 2, 5, 1. Herus me, relictis rebus, jussit Pamphilum hodie observare. *Lucr.* 3, 1085. jam rebus quisque relictis Naturam primum studeat cognoscere rerum. *Cic. Or.* 3, 14. Atqui vides, cum alias res agamus, quam te inviti (*audiamus*), qui adduci possumus, relictis ut rebus omnibus te sectemur, te audiamus. Alii omitt. *omnibus.* *Ter. Eun.* 1, 2, 85. Nonne, ubi mihi dixti, cupere te ex Aethiopia ancillulam, relictis rebus omnibus quaesivi? Adde *Caes. B. C.* 3, 102. Sic *Pl. Stich.* 2, 2, 38. Immo res omnes relictas habeo, prae quod tu velis. Sic *Cic. Fam.* 2, 14. Omnia relinques, si me amabis, cum tua opera Fabius uti volet. ¶ Item derelictus, desertus. *Cic. Fam.* 4, 1. *med.* Urbem sine legibus, sine judiciis, sine jure, sine fide, relictam direptione et incendiis. *Id. Rab. perd.* 8. Nemo est inventus tam profligatus, tam perditus, tam ab omni honestate relictus qui, etc. *Id. Brut.* 72. *extr.* Habere aliquid pro relicto. *Virg. A.* 3, 123. Hoste vacare domos, sedesque adstare relictas. *Ov. Met.* 14, 217. Solus, inops, exspes, leto poenaeque relictus. ¶ De amantibus, aut conjugibus, cum alter alterum deserit. *Pl. Truc.* 2, 4, 63. Quid me futurum est, quando miles venerit? relictusne abs te vivam? *Ov. Her.* 10, 80. Nunc ego non tantum, quae sum passura, recordor, Sed quaecumque potest ulla relicta pati; et *Prop.* 1, 6, 8. Et queritur nullos esse, relicta, Deos; et *Tibull.* 3, 6, 39. Gnosia Theseae quondam perjuria linguae Flevisti ignoto, sola relicta, mari. ¶ [Sup. *Relictissimus* ap. *Front. Laud. fum.* (ed. *A. Maio*) *med.* Verum conquiret Deos, et homines a ceterorum laudibus relictissimos. *F.*] ¶ [*Confund. *relictus* et *relatus* V. h. v. in *f.*]

RĔLICTUS, us, m. relictio. *Gell.* 3, 1. *med.* Labor virilis, exercendique corporis studium relictui est, *h. e.* negligitur, deseritur.

RĔLĬCŬUS. V. RELIQUUS.

RĔLĪDO, is, a. 3. a *re* et *laedo.* Translate. *Auson. epist.* 25, 42. brevius nihil est, nec plenius istis, (*est*, et *non*) Quae firmata probant, aut infirmata relidunt, *h. e.* refutant, respuunt, negant.

RĔLĬGĀMEN, inis, n. ligamentum, vinculum. *Prud. Psych.* 358. Ut mitra, caesariem cohibens aurata virilem, Combibat infusum croceo religamine nardum.

RĔLĬGĀTĬO, onis, f. ἀνάδεσις, actus religandi. *Cic. Sen.* 15. Et ipsa natura delectat, adminiculorum ordines, capitum conjugatio, religatio, et propagatio vitium.

RĔLĬGĀTUS, a, um, part. a *religo:* ἀναδεδεμένος. *Cic. Tusc.* 1, 44. Trahit Hectorem ad currum religatum Achilles. *Ov. Am.* 1, 6, 1. Janitor (indignum!) dura religate catena. *Id. Met.* 4, 671. Quam simul ad duras religatam brachia cautes Vidit, etc. et *ib.* 14, 445. Solvitur herboso religatus ab aggere funis; et *ib.* 247. religata in litore pinus. *Hor. Od.* 2, 11, 23. incomptam Lacaenae More comam religata nodo (*Lyde*). *Virg. A.* 9, 352. religatos rite vi-

debat Carpere gramen equos. *Plin. Pan.* 82. Navigium religatum revinctumque.

RĔLĪGENS, entis, part. Antiquum carmen ap. *Gell.* 4, 9. Religentem esse oportet, religiosum nefas, *h. e.* pium esse oportet, et Diis addictum, non tamen superstitiosum. V. v. sq.

RĔLĬGĬO, onis, f. θρησκεία, θεοσέβεια, εὐσέβεια, metus divini numinis, ex quo ejus cultus, reverentia, et observatio sequitur, pietas, sanctitas. *Serv.* ad illud *Virg. A.* 2, 715. Religione patrum, etc. timore: et est reciprocum. Sic Terent. (*Heaut.* 2, 1, 16.) Nam, nihil esse mihi, religio est dicere. Item Virgilius contra (*A.* 7, 60.) multosque metu servata per annos. Connexa enim sunt timor, et religio. Haec *Serv.* Sic *formido*, *metus*, *pavor* pro religione ponuntur: quae V. ss. ll. *Cic. Inv.* 2, 22. Religionem eam, quae in metu et caeremonia Deorum est, appellant pietatem; et *ib.* 53. *med.* Religio est, quae superioris cujusdam naturae, quam divinam vocant, curam caeremoniamque affert. *Id. N. D.* 1, 42. Religio Deorum cultu pio continetur. *Id. Part.* 22. *f.* Justitia erga Deos, religio dicitur; erga parentes, pietas. *Id. Leg.* 2, 11. Tum maxime et pietas et religio versatur in animis, cum rebus divinis operam damus. ¶ De notatione haec habet *Id. N. D.* 2, 28. *med.* Non philosophi solum, verum etiam majores nostri superstitionem a religione separaverunt. Nam qui totos dies precabantur et immolabant, ut sui sibi liberi superstites essent, superstitiosi sunt appellati: quod nomen postea latius patuit. Qui autem omnia, quae ad cultum Deorum pertinerent, diligenter retractarent, et tanquam relegerent, sunt dicti religiosi, ex relegendo (al. *religendo: quod idem est*), ut elegantes ex eligendo, tanquam a diligendo diligentes, ex intelligendo intelligentes: his enim in verbis omnibus inest vis legendi eadem, quae in religioso Ita factum est in superstitioso, et religioso, alterum vitii nomen, alterum laudis. Hactenus *Cic.*, cujus etymon confirmatur illo *vet. carm.* ap. *Gell.* 4, 9. Religentem esse oportet, religiosum nefas. Ubi *religentem* religiosum significat. Contra acriter insurgit *Lactant.* 4, 28. ineptum asserens esse discrimen ab eo assignatum inter *superstitionem*, et *religionem:* verum autem esse, illam falsi cultus esse; hanc veri. Notationem quoque aliam afferens, nempe a *religando:* et nomen religionis a vinculo pietatis esse deductum, quod hominem sibi Deus religaverit, et pietate constrinxerit: quod et *Serv.* facit ad *A.* 8, 349. et *August. Retractat.* 1, 13. et placuisse videtur *Nigidio* ap. *Gell. l. c.* Unde *Lucr.* 1, 930. et arctis Relligionum animum nodis exsolvere pergo; et *Tac. A.* 3, 26. Numa religionibus et divino jure populum devinxit. Nam quod *Massur. Sabin. ib.* et *Serv. Sulpic.* ap. *Macr. Sat.* 3, 3. a *relinquendo* duci volunt, quia religio propter sanctitatem remota ac seposita a nobis sit, puto arrisurum esse nemini. *Cic. Leg.* 1, 23. Cultum Deorum, et puram religionem suscipere. *Id. Balb.* 24. Sacra Cereris summa religione caeremoniaque conficere. ¶ Religio alicujus rei est ejus sanctitas, majestas, sacer status et venerabilis. *Id. Inv.* 2, 1. Religio fani. *Tac. H.* 1, 4. templorum. *Cic. Rab. perd.* 10. *f.* Sapientissimorum ac fortissimorum civium mentes mihi videntur ad Deorum religionem et sanctimoniam demigrasse, *h. e.* in Deos esse relatas. *Plin.* 11, 45, 103. Hominis genibus quaedam et religio inest, observatione gentium. Haec supplices attingunt, ad haec manus tendunt, haec, ut aras, adorant. ¶ Interdum ponitur pro peculiari ratione divini cultus, seu pro ritibus ipsis, quibus Deus colitur: vel etiam pro ipsis numinibus. *Cic. Leg.* 1, 15. *f.* Neque solum in homines obsequia, sed etiam in Deos caeremoniae religionesque tolluntur. *Id. Dom.* 40. Ut non putares Deos satis posse placari, nisi etiam muliebribus religionibus te implicuisses. *Id. Font.* 9. *f.* Ceterae nationes pro religionibus suis bella suscipiunt, istae contra omnium religiones. *Id. Mil.* 27. Solemnes religiones supplicio alicujus expiare. *Id. Dom.* 48. polluere. *Id. Verr.* 2, 4, 35. violare. *Tac. A.* 16, 22. spernere. *Cic. Dom.* 1. sapienter interpretari. ¶ Interdum pro superstitione. *Just.* 18, 6. *f.* Cum peste laborarent, cruenta sacrorum religione et scelere pro remedio usi sunt. *Id.* 22, 6. Sed terrebat eos portenti religio, quod navigantibus eis sol defecerat. ¶ Item pro vitae innocentia. *Cic. Caecin.* 10. Splendor ordinis, decus atque ornamentum judiciorum, exemplar antiquae religionis, Fidicularius Falcula. *Id. Dejot.* 6. Dejotarum non tam ingenio et prudentia, quam fide et religione vitae defendendum puto. ¶ Item pro metu laedendi Deos, quem scrupulum etiam dicimus: quo inhibemur quippiam facere. *Plin.* 5, 1, 1. Subit tacita religio animos. *Ter. Andr.* 5, 4, 38. Dignus es cum tua religione, odio: nodum in scirpo quaeris. *Liv.* 8, 17. Religio deinde incessit, vitio eos creatos. *Cic. Cat.* 3, 6. *extr.* Ut quae religio C. Mario non fuerat, quominus C. Glauciam praetorem occideret, ea nos religione in privato P. Lentulo puniendo liberaremur. *Id. Caecin.* 33. Alicui religionem injicere. *Id. Fam.* 10, 12. offerre; et *Verr.* 2, 4, 35. *med.* afferre. *Pl. Merc.* 5, 2, 40. objicere. *Liv.* 22, 42. *med.* incutere animo. *Cic. Phil.* 2, 33. *med.* Religione aliquem obstringere.

Id. Caecin. 34. solvere. *Liv.* 3, 20. exsolvere. *Id.* 1, 45. *f.* tangi. *Virg. A.* 8, 349. relligio pavidos terrebat agrestes Dira loci. *Hor. Sat.* 1, 9, 70. vis tu Curtis Judaeis oppedere? nulla mihi, inquam, Relligio est. Sic *Cic. Div.* 1, 35. Nec eam rem habuit religioni. Contra *Id. N. D.* 2, 4. Res illa in religionem populo venit; et *Liv.* 26, 11. In religionem ea res apud Poenos versa est, *h. e.* veriti sunt Poeni, ne Diis displiceret; et *Ter. Heaut.* 2, 1, 16. Hoc facere religio est. *Varr.* ap. *Non.* 4, 387. Non demunt animis curas ac relligiones Persarum montes, non atria diviti' Crassi. *Festus:* Religioni est quibusdam porta Carmentali egredi, et in aede Jani, quae est extra eam, senatum habere: quod ea egressi sex et trecenti Fabii, apud Cremeram omnes interfecti sunt, cum in aede Jani senatus consultum factum esset, uti proficiscerentur. ¶ *Religio est,* contrario sensu, h. e. religio jubet, Diis gratum est. *Plin.* 25, 4, 11. Panacea evulsa, scrobem repleri vario genere frugum, religio est, ac terrae piamentum. *Id.* 30, 5, 15. Et obrui tales, religio est. ¶ *Religiones* dicuntur ea ipsa, quae talem metum afferunt. *Cic. Phil.* 1, 6. Inexpiabiles religiones in rempublicam inducere. ¶ Praeterea *religio* sumitur pro fide ac veracitate, qua utuntur, qui Deos verentur et metuunt. *Id. Fl.* 4. Videte, quo vultu, qua confidentia dicant: tum intelligetis, qua religione dicant. *Id. Font.* 6. *f.* Ea quae dicuntur a testibus, quanto pudore, quanta fide, quanta religione dicantur. *Id. Fam.* 11, 29. Sum admiratus fidem tuam, et in consilio dando religionem. *Id. Fl.* 4. Testimoniorum religionem et fidem nunquam ista natio coluit. *Id. Rosc. Com.* 15. *f.* Fides et religio judicis. *Religio judicis* est observantia jurisjurandi, quia judices jurati sententiam ferebant. Unde et *religio jurisjurandi* dicitur, quia cum illo conjuncta est. [*Cf. *Burm.* ad *Quint. Decl.* p. 11.] ¶ Translate est minuta et scrupulosa diligentia et cura. *Id. Brut.* 82. Ejus oratio nimia religione attenuata. *Id. Or.* 8. Atheniensium semper fuit prudens sincerumque judicium, nihil ut possent, nisi incorruptum audire et elegans, quorum religioni cum serviret orator, nullum verbum insolens, nullum odiosum ponere audebat. ¶ Item justa muneris functio. *Id. Verr.* 2, 3, 1. Qui sibi hoc sumit, ut corrigat mores aliorum, quis huic ignoscat, si qua in re ipse ab religione officii declinarit? *Id. Sull.* 3. *f.* Sin est in me ratio reipublicae, religio privati officii, studium retinendae voluntatis bonorum, etc. ¶ Item reverentia, observantia. *Id. Rosc. Am.* 24. Magnam vim, magnam necessitatem, magnam possidet religionem paternus maternusque sanguis. ¶ A poetis *l* geminatur, primae extendendae causa. *Virg.*, *Lucr.*, *Hor.* supra allati, *Ov.* etc. V. tamen dicta in RE.

RĔLĬGĬŌSĒ, adv. εὐσεβῶς, cum religione. *Cic. Inv.* 2, 1. Templum Junonis, quod religiosissime colebant. ¶ Interdum est solicite, accurate. *Colum.* 3, 10. *med.* Nihil curiose, nihil religiose administrant. *Id.* 11, 2. *f.* Qui religiosius rem rusticam colunt. ¶ Interdum fideliter. *Cic. Coel.* 22. *extr.* An gravis, sapiens, moderatusque vir religiose testimonium dixisse videatur. *Plin. Pan.* 65. Nemini religiosius, quod juraverit, custodiendum. ¶ Interdum addubitanter, verecunde. *Cic. Fam.* 13, 17. *f.* Qui religiose et sine ambitione commendant. ¶ Interdum caute, aut parce. *Nep. Att.* 15. Quidquid rogabatur, religiose promittebat, quod non liberalis, sed levis arbitrabatur, polliceri quod praestare non posset.

RĔLĬGĬŌSĬTAS, atis, f. religio, morum innocentia. *Appul. Dogm. Plat.* 2. Justitia cum religiositate, idest ὁσιότητι copulatur. *Tert. Apol.* 25. Religiositatis meritum.

[RĔLĬGĬŌSŬLUS, a, um, adj. dimin. religiosi, aliquantisper religiosus. Ita per contemptum vocatur Rufinus ab *Hieron. adv. Ruf.* 3. *n.* 7. Tibi quasi religiosulus et sanctulus personam humilitatis imponis, etc. *F.*]

RĔLĬGĬŌSUS, a, um, adj. εὐσεβής, δεισιδαίμων, timens Deum, pius, sanctus, religione praeditus. *Festus:* Religiosi dicuntur, qui faciendarum praetermittendarumque rerum divinarum secundum morem civitatis dilectum habent, nec se superstitionibus implicant. *Sall. Cat.* 12. Templa Deorum, quae nostri majores, religiosissimi mortalium, fecere. *Cic. Rosc. Com.* 15. Homines natura sancti et religiosi. *Id. Verr.* 2, 4, 4. Homines integri, innocentes, religiosi. *Id. Or.* 2, 43. *med.* Mores justi, integri, religiosi. *Colum.* 11, 2. *f.* Religiosiores agricolae. *Festus:* Religiosus est non modo Deorum sanctitatem magni aestimans, sed etiam officiosus adversus homines. ¶ Item fidelis, verax, Deorum metu fallere nescius. *Cic. Caecin.* 10. Huic testi gratias agam, quod et in re misericordem se praebuit, et in testimonio religiosum. *Id. Fin.* 4, 22. Cum te M. Cato, justissimum virum, optimum judicem, religiosissimum testem audiremus. *Petr. Sat.* 21. Uterque nostrum religiosissimis juravit verbis. ¶ De rebus cum dicitur, significat Deo sacrum, augustum, sanctum, majestatis venerationisque plenum, et quod sine piaculo violari non potest. *Festus* in *Religiosus.* Gallus Aelius inter sacrum, et sanctum, et religiosum differentias bellissime refert. Sacrum aedificium, consecratum Deo: sanctum murum, qui sit circum oppidum: religiosum sepulcrum, ubi mortuus sepultus, aut humatus sit. Quod sacrum est, idem lege, aut instituto majorum sanctum esse putant, ut violari id sine poena non possit. Idem religiosum quoque esse, quoniam sit aliquid, quod ibi homini facere non liceat, quod si faciat, adversus Deorum voluntatem videatur facere. Haec *Festus.* V. *Manut. de quaes. per epist. par.* 2. *n.* 10. *Cic. Rab. perd.* 2. *f.* De locis religiosis, ac de lucis, quos ab hoc violatos esse dixisti, etc. *Id. Planc.* 35. Religiosa altaria. *Id. Verr.* 2, 4, 43. Herculis templum apud Agrigentinos sanctum et religiosum. *Flor.* 1, 13. Quidquid religiosissimum in templis erat, partim recondunt, partim avehunt. *Fest.* in *Religiosum:* Religiosum ac sacrum est, ut templa omnia atque aedes, quae etiam sacratae dicuntur. At quod per se religiosum est, non utique sacrum est, ut sepulcra, quod ea non religiosa sunt. *Cels.* ap. *Ulp. Dig.* 11, 7, 2. Non totus, qui sepulturae destinatus est, locus religiosus sit, sed quatenus corpus humatum est. [*Cajus Instit.* (ed. *Goesch.*) 2, 6. Religiosum nostra voluntate facimus, mortuum inferentes in locum nostrum, si modo ejus mortui funus ad nos pertineat. Sed in provinciali solo placet plerisque, solum religiosum non fieri, quia in eo solo dominium populi R. est, vel Caesaris; nos autem possessionem tantum, et usumfructum habere videmur. Adde *Cic. Leg.* 2, 22. *f. F.*] ¶ *Religiosi dies,* inquit *Gell.* 4, 9., dicuntur tristi omine infames, impeditique: in quibus et res divinas facere, et rem quampiam novam exordiri temperandum est: quos multitudo imperitorum prave et perperam nefastos appellant. Itaque M. Cicero in libro epistolarum nono ad Atticum (*ep.* 5.) Majores, inquit, nostri funestiorem diem esse voluerunt Alliensis pugnae, quam Urbis captae, quod hoc malum ex illo. Itaque alter religiosus etiam nunc dies, alter in vulgus ignotus. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 387. Anno vertente dies tetri, miseri, ac religiosi. *Fest.* in *Religiosus:* Dies religiosi, quibus, nisi quod necesse est, nefas habetur facere: quales sunt sex et triginta, atri qui appellantur, et Alliensis, atque ii, quibus mundus patet. Adde *Liv.* 6, 1. *f.* et *Ov. Fast.* 1. a *v.* 55. et *Gell.* 5, 17. ¶ *Fest. l. c.* Religiosum esse Gallus Aelius ait, quod homini ita facere non licet, ut si id faciat, contra Deorum voluntatem videatur facere: quo in genere sunt haec: in aedem Bonae Deae virum introire: adversus mystica legem ad populum ferre: die nefasto apud praetorem lege agere. *Liv.* 2, 5. Quem campi fructum, quia religiosum erat, consumere, desectam segetem fudere in Tiberim. *Plin.* 28, 4, 6. Naevos in facie tondere, religiosum habent etiam nunc multi. ¶ *Religiosum est*, contrario sensu, secundum religionem est, Diis gratum est. *Plin.* 30, 1, 4. Romani sustulere monstra, in quibus hominem occidere religiosissimum erat, mandi vero etiam saluberrimum. *Id.* 28, 2, 5. Et aliqui nomine quoque consalutare, religiosius putant. Similiter adhibetur *religio est.* ¶ Aliquando est superstitiosus. Antiquum carmen ap. *Gell.* 4, 9. Religentem esse oportet, religiosum nefas. *Nigid. ib.* Religiosus is appellabatur, qui nimia et superstitiosa religione sese alligaverat: eaque res vitio assignabatur. *Cic. Fin.* 2, 7. *f.* Reperiemus asotos ita non religiosos, ut edant de patella. Adde *Ter. Heaut.* 4, 1, 36. Huc pertinere videtur illud *Caton.* ap. *Fest.* in *Repulsior.* Ne quis incultior, religiosior, desertior publicis negotiis repulsior. ¶ Translate *Cic. Or.* 9. Ad Atticorum aures teretes et religiosas qui se accommodant, *h. e.* quorum semper fuit prudens sincerumque judicium, nihil ut possent, nisi incorruptum audire, et elegans, ut *Id. ib.* 8. loquitur. ¶ Sequioris Latinitatis tempore *religiosus* is dicebatur, qui clericatum amplectebatur, et *saeculari* opponitur, quod etiamnum apud Italos obtinet. *Salv. Avar.* 3, 5. Dicitis: quid opus est religiosis, aequam accipere cum fratribus patrimonii portionem? et *mox:* Iniquum igitur arbitramini, ut saecularibus filiis religiosos substantia pares esse faciatis?

RĔLĬGO, as, avi, atum, a. 1. ἀναδέω, idem fere quod ligo, connecto. *Caes. B. C.* 2, 10. Eo super tigna bipedalia injiciunt, eaque laminis clavisque religant; et *ib.* 6. Si quando nostri, facultatem nacti, ferreis injectis manibus navem religaverant, undique suis laborantibus succurrebant. *Hor. Od.* 1, 5, 4. Religare comam; et *Tac. G.* 38. capillum in vertice. *Lucan.* 2, 670. caesis innectere vincula silvis, Roboraque immensis late religare catenis. *Id.* 4, 451. religatque catenas Rupis ab Illyricae scopulis. *Plin.* 19, 8, 39. Religare lactucae folia. *Ov. Met.* 14, 735. vincula laquei foribus: scil. causa suspendii. *Suet. Vit.* 16. *extr.* canem pro foribus; et *ib.* 17. manus post terga. *Flor.* 3, 19. latrones compedibus et catenis. *Colum.* 2, 18. *med.* desectam herbam, et exportare. ¶ Saepe ad rem nauticam pertinet. *Caes. B. C.* 3, 15. Naves ad terram religandi potestas fiebat. *Virg. A.* 7, 106. Gramineo ripae religavit ab aggere classem. *Ov. Met.* 13, 439. Litore Threicio classem religarat Atrides. *Hor. Sat.* 1, 5, 18. missae pastum retinacula mulae Nauta piger saxo religat.
Caj. Dig. 1, 8, 5. Riparum usus publicus est
gentium. Itaque naves ad eas appellere, et fun
arboribus ibi natis religare, cuilibet liberum
Sen. Ag. 373. dicit, Delon insulam, antea ma
rantem, nunc stabilem, religare rates, cum
assueta sequi: quia naves sibi religatas firmas
¶ Translate. *Cic. Dom.* 47. Numquid igitur is
Lentuli religionibus religavit? Alii leg. *religion*
gavit. ¶ Significat etiam solvere. *Lucan.* 7,
Nullus ab Emathio religasset litore funem. *C*
64, 173. Indomito nec dira ferens stipendia t
Perfidus in Cretam religasset navita funem; e
84. Ait haec minax Cybele, religatque juga
Dixerat *ib.* 76. Ibi juncta juga resolvens Cybel
nibus. ¶ [*Conf. *religare* et *relegare.* V. *Co*
Lucan. 7, 860. et 8, 791.]

RĔLĬNO, is, lēvi, lĭtum, a. 3. ἀποχρίω, quod
tum, obturatumque erat, aperio. Solebant eni
lia, ne quid vaporis exhalaret, quam accurati
oblini. Unde cum aperirentur, dicebantur relin
luta nimirum argilla, qua erant oblita. *Ter. I*
3, 1, 51. Relevi dolia omnia, omnes serias. *Pl.*
5, 4, 38. Nolo ego nos pro summo bibere: nu
lerimus postea, *h. e.* nulli deinceps vinum de
pserimus. Ubi *relerimus* pro *releverimus*, per
cop. (*Diomed.* 1, 367. ap. *Ter.* legit *relivi*, q
no et *levi* et *livi* facit.) *Virg. G.* 4, 228. mell
vata thesauris relinere, *h. e.* favis eximere.

RĔLINQUO, is, lĭqui, lictum, a. 3. ἀπο
ἀφίημι, [*linquo, facio restare aliquem, vel a
in loco, unde decedo, nostr. *hinterlassen*, *z*
lassen.] *Cic. Fam.* 2, 15. Q. Fratrem si reliqui
dicerent iniqui, non me plane post annum de p
cia decessisse, quoniam alterum me reliquissem.
B. G. 4, 37. Morini, quos Caesar in Britanniam
ficiscens pacatos reliquerat; et *ib.* 7, 5. Legati
Caesar ad exercitum reliquerat; et *ib.* 49. Que
noribus castris praesidio reliquerat. *Id. B. C.*
Explicitius videbatur Ilerdam reverti, quod ib
lulum frumenti reliquerant. [*Huc pertinet
illud *Stat. Theb.* 11, 566. et ensem Jam laetus
tris non frater corde reliquit. ¶ Interdum e
superare cursu. *Sil.* 16, 503. jamque has, j
illos relinquit. ¶ Hinc i. q. facere, ut reliquu
quid sit, h. e. servare, nostrum *erhalten*, *auf*
ten, *übrig lassen.*] *Cic. Verr.* 2, 3, 48. Cum
non modo granum nullum, sed ne paleae quid
linquerentur. *Id. Agr.* 1, 6. Ut vobis ne lib
quidem recuperandae spes relinquatur. *Caes.*
1, 5. Nec tribunis pleb. extremi juris interce
retinendi, quod L. Sulla reliquerat, facultas
tur. *Varr. R. R.* 1, 44. *med.* Agrum alternis
relinqui oportet, aut paulo levioribus sationib
rere, *h. e.* intermitti, et ab serendo abstineri.
44, 10. Poenitentiae relinquens locum. *Ter.*
3, 14. Parumne est, quod nobis succenset sen
instigemus etiam, ut nullus locus relinquatur
Alio sensu. *Cic. Fam.* 1, 1. Nec precibus n
nec admonitionibus relinquit locum, *h. e.* i
sponte, et prompto animo agit, ut se rogari
nat. [*Huc pertinent etiam ista: *Liv.* 24, 3
modo pacis, sed ne belli quidem jura relicta
i. e. servata, observata erant. *Id.* 5, 40. mu
fletus et concursatio incerta — nihil, quod hu
superesset malis, relinquebant, i. e. summam
no miseriam exhibebant, referebant.] ¶ C
fin. *Sil.* 3, 708. nullique relinques Altius Au
penetrare in viscera gentis. ¶ *Relinquitur*
quum est, restat. *Caes. B. G.* 1, 9. Relinqu
una per Sequanos via: qua, Sequanis invitis
pter angustias ire non poterant; et *ib.* 5, 19.
quebatur, ut neque longius ab agmine disced
retur, etc. *Att.* ap. *Cic. Att.* 9, 10. *med.* Ni
linquitur, nisi fuga. *Cic. ib.* 10, 8. Relinquit
si vincimur in Hispania, quiescamus. [*Cf. S
cl. Cic. ¶ Saepius *relinquere* est nostrum *vo*
ten. *Suet. Aug.* 27. ut omnia sibi reliquerit li
¶ *Relinquimus* quae post nos, et mortem n
mansura linquimus. *Cic. Brut.* 19. In Originib
scriptum reliquit Cato. *Id. Or.* 2, 46. *f.* Quod
mocrito in scriptis relictum esse dicunt. *O*
13, 733. si non omnia vates Ficta reliquerunt.
Heaut. 3, 3, 41. Ea mortua est: reliquit filian
lescentulam. *Cic. Off.* 2, 16. Pecunias prof
in eas res, quarum memoriam aut brevem au
lam omnino sint relicturi. *Id. Verr.* 2, 1, 49.
eo loco, in sermone hominum, audaciae suae
mentum aeternum relinquere. *Id. Fam.* 2, 3.
statum apud animum tuum relinquam, quid
rim. ¶ Pertinet saepe ad ultimas voluntates
Rosc. Am. 7. *med.* Fundos decem et tres reliqu
etc. *Nep. Ar.* 3. *f.* In tanta paupertate deces
qui efferretur, vix reliquerit. *Ter. Eun.* 1,
Qui mihi reliquit haec, quae habeo, omnia.
Quint. 4. Heredem testamento relinquit hunc P
tium; et *ib.* Cum aeris alieni aliquantum esse
ctum. ¶ [*Saepius *relinquere* est nostrum *a*
was beruhen lassen, *überlassen.* *Id. Caecil.*
non modo in oratione mea non pono, sed ne i
nione quidem cujusquam relinquo, me omnib
tronis esse propositum; et *ib.* 8. In quo quid
aut quid efficere possim, malo in aliorum spe
quere, quam in oratione mea ponere. *Schütz.* c

de *relinquere* est etiam i. q. omittere, missum praeterire, deserere. Ac primum quidem in partem dicitur de iis, qui a loco, vel re etc. nt, redeunt, functo officio, data venia, et nt ejus generis plura: nostr. *verlassen*. *Cic.* , 3, 51. ut permulti locupletes homines — atos ac fertiles desererent, totasque arationes erent. *Suet. Aug.* 74. relinquere convivia: re. *Liv.* 5, 48. jactantibus non obscure Galod magna mercede se adduci posse, ut obsi relinquant. *Curt.* 5, 3, 15. Urbem reliquit m. *Vell.* 2, 117, 2. quam (Syriam) pauper dingressus, dives pauperem reliquit. — Hinc rtur ad eos, qui dicendo, scribendo vel quaque rem tractando illud oratione non prose r, non tangunt, non elaborant, quod ut jamdutum, expositum, recensitum, perfectum comatione, descriptione, tractatione non eget. *endt.* ad *Cic. Brut.* cp. 59. *Matth.* ad *Cat.* 3, Huc pertinent, quae *Forc.* §. 1. adscripserat, *ic. Verr.* 2, 3, 44. *med.* Audistis haec, quae go omnia praetereo ac relinquo. *Id. Prov.* *f.* Omitto jurisdictionem contra leges, caeinquo, libidines praetereo. — Interdum etiam od nos dicimus: *hingehen lassen*. *Id. Verr.* elinquere injurias suas, i. e. injurias sibi factas ersequi. *Caecin.* 3. quis est, qui vim armatis bus factam relinqui putet oportere? Cf. *Matth.* *Manil.* 15, 11. ¶ In malam partem usur de iis, qui deserunt, destituunt, quae non de ubi saepe conjunguntur *deserere* et *relinquere*. *ndf.* ad *Cic. N. D.* p. 11.] *Pl. Curc.* 1, 3, 58. ego relinquor? pulcre, Palinure, perii? *Cic.* 18. Rem et causam communem non relinquem, sed etiam prodere; et *ib.* 36. Jus suum dis relinquere. *Ov. Her.* 10, 129. Relinquere ali ola tellure, *h. e.* in locis solis. Sic *Val. Fl.* celerem Scythica te moesta relinquet arena. *nt.* 2, 3, 28. In mediis lacera puppe relinquor *Nep. Dat.* 6. *med.* Coacti sunt cum eis pugna quos transierant, ab hisque stare, quos reli t, *h. e.* a quibus transfugerant. ¶ *Relinqui*, vari, non defendi. *Id. ib.* 6. Quare relinqui on par esse, sed omnes confestim sequi. ¶ *uere animam*, mori. *Ter. Ad.* 3, 5, 52. Ani elinquam potius, quam illas deseram. *Virg.* 547. aves alta vitam sub nube relinquunt. Sic 5, 64. et *Ov. Ib.* 339. quem vita reliquit. *Nep.* . Non prius distracti sunt, quam alterum ani iquerit, *h. e.* defecit; et *Ov. Met.* 10, 459. fu Et color, et sanguis, animusque reliquit eun *V. *Burm.* ad *Quint. Decl.* p. 278.] ¶ *Relin res, relinquere omnia* quid sit, V. in RELI ¶ *Relinquere* dicuntur etiam qui discedunt, que. *Ov. Met.* 7, 57. Aeoliam Pitanen a laeva relinquit; et *ib.* 9, 645. Jam Cragon, et Lymi Xanthique reliquerat undas. *Ov. Trist.* 1, 3, ma relinquenda est, etc.

ĪQUA, orum, n. V. in **RELIQUUS.**

LĬQUĀTĬO, onis, f. quod rationibus deductis iquum. *Paul. Dig.* 26, 7, 43. Sed etsi pupil st pubertatem rationibus a tutore acceptis re ionem ejus secutus usuras acceptaverit. ¶ m vocem scite transtulit ad id, quod in aetate um est, *Tert. Anim.* 56. Donec reliquatio com r aetatis; et *mox:* Nulla erit reliquatio tem-.

LĬQUĀTOR, oris, m. qui integrum debitum olvit, aliquidque adhuc reliqui debet, seu par eris alieni servat sibi; qui reliqua contraxit. *Dig.* 46, 3, 102. Cum superioris anni sit reli r. *Cassiod. Var.* 5, 6. Comperimus, Thomatem decem millia solidorum reliquatorem nostris tibus exstitisse.

LĬQUĀTRIX, icis, f. quae integrum debitum olvit. *Tert. Anim.* 35. Anima reliquatrix deli n, donec exsolvat novissimum quadrantem.

LĬQUĬAE, arum, f. plur. τὰ λείψανα, τὰ λοιπά, illa, quae ex aliqua re relicta sunt. *Cic. N.* 55. Reliquiae cibi depelluntur, tum adstrin us se intestinis, tum relaxantibus. *Phaedr.* 3, Reliquiae vini; et 5, 4. hordei. *Cels.* 3, 4. *f.* *Plin.* 34, 7, 18. limae. *Caes. B. C.* 3, 21. magnis muneribus datis, gladiatoriae familiae ias habebat. *Nep. Them.* 5. Etsi male rem at, tamen tantas habebat reliquias copiarum, c. *Liv.* 22, 56. Reliquias tantae cladis velut ifragio colligens. *Hirt. B. Alex.* 40. *extr.* Re s exercitus dissipati colligere. *Sall. or. Phi contra Lepid.* Reliquiae belli. *Id. Or. Macri ad pleb. med.* Reliquias exsulum persequi. *Cic.* , 1. Reliquiae conjurationis. *Id. Sen.* 6. *med.* palmam utinam Dii immortales tibi, Scipio, ent, ut avi reliquias persequare, *h. e.* quas Afri major bello Carthaginiensi reliquit, domitis n Poenis, sed non deletis. *Ter. Ad.* 3, 3, 90. gaudeo, ubi etiam hujus generis reliquias re video, *h. e.* hujus generis hominum antiqua e ac fide aliquos superesse video. ¶ Praeci neres crematorum cadaverum, et ossa reliquiae ut *Serv.* ad *A.* 2, 539. docet. *Sen. ep.* 92. *f.* nem de supremo officio rogo: nulli reliquias commendo. *Tac. A.* 2, 75. Ferales reliquias sinu ferre; et *ib.* 3, 4. inferre tumulo; et *ib.* 1, 62. humo tegere. *Suet. Aug.* 100. *f.* legere, et in Mausoleo condere. *Id. Dom.* 8. *extr.* Ossa et reliquias mari mergere. *Virg. A.* 5, 47. reliquias et ossa parentis condere terra. ¶ Et quae coena peracta supersunt. *Phaedr.* 1, 22. Nunc quia laboras, ut fruaris reliquiis. Adde *Pl. Curt.* 2, 3, 42. *Suet. Galb.* 22. *Petr. fragm. Trag.* 67. *Burm.* In illo *Sen. Const. Sap.* 13. Nec medicus reliquias et effusa intueri dedignatur: *reliquias* excrementa alvi, *effusa* vesicae intellige. ¶ In sing. num. *Appul. Apol. in carm. de dentifricio.* Converritorem pridianae reliquiae, *h. e.* eorum, quae ex hesterna coena inter dentes haesere. ¶ In neutr. gen. *Phaedr. l. c.* ut fruaris reliquiis, Quae sunt rosuri. Alii leg. *reliquis:* al. *quas.* *Pl. Mil.* 1, 1, 54. At peditatus reliquia erant, si viverent. Alii aliter legunt. ¶ In carmine ut prima producatur, solet *l* geminari. *Virg. A.* 1, 34. Troas, relliquias Danaum atque immitis Achilli. Adde *Lucr.*, *Mart.* etc. Sunt tamen, qui simplici liquida scribi malunt, quod *re* sit communis. V. RE.

[**RĔLĬQUĬĀRĬUM**, ii, n. locus, in quo reliquiae ponuntur. *Not. Tir.* p. 106. Reliquiae, reliquiarium. *F.*]

RĔLĬQUO, as. V. v. sq.

RĔLĬQUOR, aris, atus sum, dep. 1. λοιπογραφῶ, λοιπάζω, partem debiti non solutam reliqui, reliqua debeo, reliquis obnoxius sum. *Ulp. Dig.* 50, 4, 6. *med.* Eos debitores rerum publicarum accipere debemus, qui ex administratione rei publicae reliquantur. *Scaev. ib.* 33, 8, 23. Stichus summas, quibus reliquatus erat, tam ex calendario, quam ex variis causis reddidit. *Id. ib.* 7, 20. Stichus servus praedium unum ex his coluit, et reliquatus est amplam summam. *Paul. ib.* 26, 7, 45. Debitum quod ex conductione reliquatus est. ¶ Activa positione. *Ulp. ib.* 34, 3, 9. Si quis rationes exigere vetetur, non impeditur reliqua exigere, quae quis se reliquavit. Ita *Torrent.*, at *Haloand.* habet, *quae quis ipse reliquavit.* Sensus est: *Exigere* reliqua, quae aliquis non soluta reliquit.

RĔLĬQUUS, a, um, adj. λοιπός, qui relictus est, residuus, reliqua pars. *Cic. Acad.* 4, 2. Sunt enim multi, qui omnino Graecas non amant litteras; plures qui philosophiam; reliqui qui etiamsi haec non improbent, tamen, etc. *Caes. B. G.* 4, 4. *extr.* Reliquam partem hiemis se eorum copiis aluerunt; et *ib.* 1, 5. Oppida, vicos, reliqua privata aedificia incendunt; et *ib.* 2, 2. Dat negotium Senonibus, reliquisque Gallis, ut, etc.; et *ib.* 10. *f.* Ad eam sententiam, cum reliquis causis, haec quoque ratio eos deduxit. *Nep. Them.* 2. *f.* Arcem sacerdotibus tradunt, reliquum oppidum relinquunt, *h. e.* reliquam partem oppidi. *Id. Dat.* 2. Exercitusque reliquus conservatus est, *h. e.* reliqua exercitus pars. *Cic. Leg.* 3, 7. Illud habet consul, ut ei reliqui magistratus omnes pareant, excepto tribuno. Sic *Just.* 2, 2. Aurum et argentum perinde aspernantur *(Scythae)*, ac reliqui mortales appetunt. *Cic. Univ.* 11. Ut Oceanum Salaciamque Coeli satu, Terraeque conceptu generatos memoremus, ex his Phorcyn, Saturnum, et Opem, deinceps Jovem atque Junonem, reliquos. Ubi notanda conjunctionis *et* omissio. Sic *Phil.* 2, 12. *f.* Constitue Brutorum, C. Cassii, Cn. Domitii, C. Trebonii, reliquorum, quam velis esse causam. ¶ *Reliquus est*, restat, superest. *Cic. Fam.* 13, 39. Cum familia Titurnia necessitudo mihi intercedit vetus: ex qua reliquus est M. Titurnius Rufus; et *Verr.* 2, 2, 27. Erant mihi oppida complura etiam reliqua, quae adire vellem; et *Fam.* 9, 18. *f.* Potes mulo isto, quem tibi reliquum esse dicis, cum canterium comedisti, Romam pervehi; et *Div. Verr.* 5. Si qua reliqua spes est, quae sociorum animos consolari possit. Et absolute *Id. Sull* 31. *extr.* Quid enim est huic reliqui, quod eum in hac vita teneat? *Id. Fin.* 2, 31. *med.* Cum reliqui nihil sit omnino, quod pertineat ad nos. *Nep. Timol.* 3. *med.* Imperium deposuit, et privatus Syracusis, quod reliquum vitae fuit, vixit. *Pl. Cist. f.* Nunc quod ad vos spectatores reliquum relinquitur, date plausum extrema in comoedia. *Ter. Heaut.* 1, 2, 19. Quid reliqui est, quin habeat, etc.? ¶ *Reliquum est*, superest, restat. *Cic. Fam.* 7, 31. Quod quando uterque nostrum consecutus est, reliquum est, ut officiis certemus inter nos. *Nep. Att.* 21. Reliquum est, ut egomet mihi consulam. *Sall. or. Licin. ad pleb.* Nunc hortari modo reliquum est, et ire, etc. *Id. Or. ad Caes.* 1. *f.* Reliquum est optare, uti quae tibi placuerint, ea Dii immortales approbent. ¶ *Reliquum habeo*, mihi superest. *Cic. Fam.* 9, 15. Moriar, si praeter te quemquam reliquum habeo, in quo possim imaginem antiquae festivitatis agnoscere. ¶ *Reliquum facere*, relinquere, omittere. *Nep. Att.* 21. *f.* Nihil reliqui feci, quod ad sanandum me pertineret. *Cic. Fam.* 3, 13. Non solum auctoritate, sed etiam opera, consilio, nullum onus officii cuiquam reliquum fecisti. *Id. Att.* 3, 8. Tum vero haec cura addita vix mihi vitam reliquam facit. *Id. Verr.* 2, 3, 44. Duarum mihi civitatum reliquos feci agros, *h. e.* reliqui, de quibus dicerem; et *ib.* 48. *f.* Quibus nihil non modo de fructu, sed ne de bonis quidem suis reliqui fecit; et *ib.* 55. *f.* Quibus aratrum saltem aliquod satelles istius Apronius reliquum fecit. *Caes. B. G.* 2, 26. *extr.* Nihil ad celeritatem sibi reliqui fecerunt; et *Tac. A.* 1, 21. Nihil reliqui faciunt, quo minus invidiam, misericordiam, metum, et iras permoverent. *Sall. Cat.* 29. *extr.* Quibus lubido atque luxuria ex magnis rapinis nihil reliqui fecerant. ¶ Aliquando quae post futura sunt, respicit. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 15. Illud cogita, nos non de reliqua et sperata gloria jam laborare, sed de parta dimicare. *Id. Sext.* 34. Spe reliquae tranquillitatis praesentes fluctus fugisse. *Pl. Cas.* 5, 1, 3. Nunquam ecastor ullo die risi adaeque: neque hoc quod reliquum est (scil. *vitae*) plus risuram opinor. *Nep. Them.* 2. Non solum praesenti bello, sed etiam reliquo tempore ferociorem reddidit civitatem. ¶ *In reliquum*, in futurum, in reliquum tempus. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 7. *f.* A te peto, ut quarum rerum spe ad laudem me vocasti, harum fructu in reliquum facias alacriorem; et *Sall. Jug.* 46. Plusque in reliquum sibi timoris, quam potentiae addidit. *Liv.* 36, 10. *f.* Appius Larissam, ad confirmandos in reliquum sociorum animos, descendit. Plene *Caes. B. G.* 3, 16. In quos eo gravius Caesar vindicandum statuit, quo diligentius in reliquum tempus jus legatorum conservaretur; et *Cic. Verr.* 2, 3, 55. In reliquum tempus ait se vectigalibus prospexisse. ¶ *Quod reliquum est, de reliquo*, quod ad reliqua attinet, ceterum: et servit conjungendo sermoni. *Cic. Fam.* 13, 73. Quod reliquum est, sic velim existimes, etc. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 11. Quod reliquum est, tuum munus tuere. *Id. ib.* 6, 20. *med.* De reliquo, ut te saepe per litteras hortatus sum, ita velim tibi persuadeas, te nihil habere, etc. *Id. Or.* 1, 22. De reliquo jam nostra culpa fuerit, si, etc. *Id. Att.* 16, 13. De reliquo quid tibi ego dicam? ardeo studio historiae. ¶ *Reliquum*, de reliquo, ceterum. *Pl. fragm.* ap. *Non.* 3, 54. Ad cubituram mage sum exercita: reliquum ad cursuram sum tardiuscula. Alii aliter leg V. CUBITURA. ¶ *Et reliqua*, et cetera. *Vopisc. Firm.* 5. *extr.* Quare sanctissimi Quirites, et reliqua. ¶ Saepe *reliquus* ad aes alienum refertur, cujus pars aliqua, subductis rationibus, solvenda relicta est: tum ex parte debitoris, tum creditoris. *Cic.* ad *Planc. post ep.* 16. *l.* 16. ad *Att.* Ut pecuniam reliquam Buthrotii ad diem solverent. *Cat. R. R* 2. *med.* Putare rationem vinariam, oleariam: quid vaenierit, quid exactum siet, quid reliquum siet. *Ter. Ph.* 1, 1, 2. Erat ei de ratiuncula jampridem apud me reliquum pauxillulum nummorum. ¶ Hinc *reliqua, orum*, ipsa reliqua pars debiti, aut crediti. *Cic. Att.* 15, 15. Cum ex reliquis, quae Eros Nonis April. fecit, abundare debeam, cogor mutuari; et *ib.* 16, 15. *med.* Cum enim tanta reliqua sint, ne Terentiae quidem adhuc, quod solvam, expeditum est; et *ib.* 6, 1. *med.* Reliqua mea Camillus scribit se accepisse. [In nummo Hadriani Aug. ap. *Eckhel. D. N. V. T.* 6. *p.* 478. Reliqua vetera HS. novies mill. abolita. Hoc idem plenius habet mendosa *Inscr.* ap. *Grut.* 10, 6., emendatior ap. *Fea, Framment. de' fast. cons.* p. 111. S. P. Q. R. Imp. Caes. Trajano Hadriano Aug., quod primus omnium principum et solus remittendo sestertium novies millies centena millia N. *(h. e. novecento milioni di sesterzi)* debitum fiscis non praesentes tantum cives suos, sed et posteros eorum praestitit hac liberalitate securos. Idem vero confirmat *Spart. Hadr.* 7. Hujus liberalitatis exemplum imitatus est Honorius Aug., ut constat ex *Cod. Theod.* 11, 28, 3., aliique ante et post eundem principes, quos laudat *Gothofr.* ad *l. c. leg.* 3. *F.*] ¶ *Reliqua trahere*, est contrahere, reliquari, aeris alieni partem non solutam relinquere. *Papin. Dig.* 40, 7, 34. *med.* Ut si reliqua non trahat, liber sit: quod si trahat, ita demum, si obtulerit eam quantitatem, quae refundi debuit. Adde *Paul. ib.* 26, 7, 45. ¶ *Reliqua habere*, debere. *Paul. ib.* 35, 1, 79. ¶ In sing. num. *Id. ib.* 49, 14, 45. *f.* Nisi forte fidejussores minus idonei sint, et in reliquum non exsolutae quantitatis accesserint. *Pl. Cist.* 1, 3, 40. Nunc quod reliquum est, volo persolvere, ut expungatur nomen, ne quid debeam. ¶ *Reliqua corporis*, reliquiae. *Aurel. Vict. Caes.* 21. *extr.* Cum Syriam circumgrederetur, anno potentiae sexto moritur. Corporis reliqua luctu publico relata Romam, atque inter Antoninos funerata sunt. ¶ [*De vocabulorum *ceteri* et *relicui* discrimine v. *Beier.* in *Seebodii Miscell. critt. Vol.* 1. p. 1. p. 181., qui docuit, *ceteri* dici, ubi, qui restant, singuli cogitentur, *relicui* autem, ubi omnes, qui supersunt, in unum comprehendantur, singulis cogitatione non discretis.] ¶ Prima syllaba producitur in illo *Pl. Truc. prol.* 15. Sed reliquam dat operam, ne sit reliquum; et *Lucr.* 1, 560. Nunquam reliquo reparari tempore posset. Ubi etiam quadrisyllaba vox fit per diaeresim: et sunt qui mallent scribi *relicuo*. Sic ap. *Phaedr.* 3, 4. Inter reliquas merces atque obsonia. Alii leg. *relicuas:* quod tamen necesse non est: uti neque geminari liquidam, cum *re* producitur. V. Re. **Cic. de re publ.* (ed. *A. Maio*) 2, 22. Relicuum populum distribuit in quinque classis. *Id. or. pro Fl. fragm.* ed. eodem *Maio*, p. 94. ed. *Kil.* Relicum tempus. V. *Maium* et *Heinrichium* ad l. *B. A.* [*Forma *relicuus* praeferenda. V. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 332. et *Bentl.* ad *Phaedr.* 1, 31. p. 20 — 21. ¶ Confund. *reliquus* et *relictus*. V. *Spald.* ad *Quint.* T. 2. p. 108.]

RĔLĪSUS, a, um, part. part. a *relido:* collisus,

oblisus. *Prud.* περὶ στεφ. 9, 47. Conjiciunt alii fragiles, inque ora tabellas Frangunt: relisa fronte lignum dissilit. *Id. Apoth.* 162. Hanc igitur non flagra secant, non sputa saliva Aspergunt, alapis non vexat palma relisis.

RĔLŎCO, as, avi, atum, a. 1. rursus loco. *Ulp. Dig.* 19, 2, 13. *med.* Si in lege operis locandi comprehensum esset, ut si ad diem effectum non esset, alii relocare id liceret; non alias prior conductor ex locato tenebitur, quam si eadem lege relocatum esset: nec ante relocari id potest, quam dies efficiendi praeterisset.

RĔLŎQUOR, eris, dep. 3. rursus loquor, vel respondeo. *Varr. L. L.* 5, 7. *med.* Dicuntur eloqui et reloqui in fanis Sabinis e cella Dei, qui eloquuntur.

RĔLŪCĔO, es, uxi, n. 2. ἀναλάμπω, lucem remitto, aut emitto, resplendeo. *Cic.* in *Arat. N. D.* 2, 42. Huic non una modo caput ornans stella relucet. *Virg. A.* 2, 312. Sigea igni freta lata relucent. *Ov. Met.* 11, 617. vestis fulgore reluxit Sacra domus. *Plin. Pan.* 52. Tota area hinc auro, hinc argento relucebat. *Plin. alter* 9, 27, 43. Piscis lucerna tranquillis noctibus relucet. *Liv.* 22, 17. Ex capite boum relucens flamma. *Virg. A.* 12, 300. Occupat os flammis, olli ingens barba reluxit, Nidoremque ambusta dedit. *Petr. Sat.* 127. Toto mihi clarius coelo nescio quid relucente. *Gell.* 17, 10. *f.* Favilla ignea, et relucens. *Plin. ep.* 8, 8. Fons purus et vitreus, ut numerare jactas stipes, et relucentes calculos possis. ℙ Absolute. *Id. ep.* 6, 20. *med.* Paulum reluxit, quod non dies nobis, sed adventantis ignis indicium fuit. ℙ Translate. *Val. Max.* 9, 15. *n.* 6. Postquam a Sullana violentia Caesariana aequitas reluxit.

[RĔLŪCESCO, is, n. 3. idem ac reluceo. *Capell.* 8, 294. Alias cum luna in superiore, aut inferiore latitudinis loco fuerit, pleni luminis effigie relucescit. *F.*]

RĔLUCTANS, antis, part. a *reluctor:* ἀντιστάμενος, resistens, repugnans. *Virg. G.* 4, 300. huic geminae nares, et spiritus oris Multa reluctanti obsuitur. *Ov. Am.* 2, 9, 12. Pigra reluctanti cessat in hoste manus; et *ib.* 3, 4, 13. Vidi ego nuper equum, contra sua vincla tenacem, Ore reluctanti fulminis ire modo: Constitit, ut primum concessas sensit habenas. *Hor. Od.* 4, 4, 11. Reluctantes dracones. *Ov. Met.* 6, 85. Illa reluctantem curru deducere Lunam Nititur. *Tac. A.* 4, 22. In cubiculo reluctantis et impulsae vestigia cernebantur. *Petr. Sat.* 111. *med.* Vis tu, reviviscere reluctantibus fatis exstinctum? *Quint.* 9, 4. *in.* Inter obstantia saxa fractae aquae, et reluctantes.

RĔLUCTĀTĬO. V. ERUCTATIO.

RĔLUCTĀTUS, a, um, part. a *reluctor:* qui obluctatus est. *Plin. Pan.* 60. His tot tantisque rationibus, quamquam multum reluctata verecundia principis nostri, tandem tamen cessit. *Vell.* 2, 102. *f.* Diu reluctatus invitusque reverteus in Italiam. Adde *Curt.* 8, 2. *med.* ℙ Passive. *Claud. Rapt. Pros.* 1, 42. Paene reluctatis iterum pugnantia rebus Rupissent elementa fidem.

RĔLUCTO, as. V. v. sq.

RĔLUCTOR, aris, atus sum, dep. 1. ἀντιπαλαίω, ἀντιμάχομαι, obluctor, resisto, obsisto, repugno. *Quint. prooem.* 1. Cum a me postularent, ut aliquid de ratione dicendi componerem, diu sum equidem reluctatus. *Mart.* 5, 35. Et suscitanti Lectio reluctatur. *Sen. Herc. Oet.* 1728. Refugit ignis, et reluctantur faces, et membra vitant. *Plin. ep.* 10, 26. Continuae navigationi Etesiae reluctantur. ℙ Cum infin. *Claud. in Ruf.* 2, 353. equites illic poscentia cursum Ora reluctantur pressis sedare lupatis, *h. e.* conantur, ardori equorum obsistendo. ℙ Activa positione. *Appul. Met.* 4. Jam faucibus ipsis hiantis Cerberi reluctabat; et *ib.* 7. Centunculis male consarcinatis semiamictus, inter quos pectus et venter crustata crassitie reluctabat.

RĔLŪDO, is, usi, a. 3. contra illudo. *Manil.* 5, 170. sibique ipse reludat. V. PILARIUS. *Sen. Controv.* 2, 10. *med.* Temerarios mariti jocos relusit.

*RELUMINATĬO, onis, f. *Gloss. Lat. Gr.* Reluminatio, ἀνταυγασία. *B. A.*

RĔLŪMĬNO, as, a. 1. rursus illumino. *Tert. Apol.* 21. Cum ille caecos reluminaret. Adde *Anim.* 34. et *Paul. Nol. ep.* 30. (al. 8.) 4. Reluminare quod caecatum fuerat.

RĔLŬO, is, a. 3. *Festus:* Reluere, resolvere, repignerare quasi rursus luo ac solvo, ut rem oppigneratam redimam. Caecilius: Ut aurum, et vestem, quod matris fuit, reluat, quod viva ipsa opposuit pignori. ℙ Pro solvere usurpasse videtur *Afran.* ap. *Non.* 1, 259., vel pro lavare: Sed verba ejus obscura sunt, aut corrupta.

RĔLŬVĬĂ et RELUVIUM. V. REDIVIA.

[RĔLŬVĬES, ei, f. iterata eluvies. *Not. Tir.* p. 134. Eluvies, reluvies. *F.*]

RĔMACRESCO, is, crui, n. 3. μινύθω, ἰσχναίνομαι, macer fio, extenuor, macesco. *Suet. Dom.* 18. Calvitie deformis, et obesitate ventris, et crurum gracilitate, quae tamen ei valitudine longa remacruerant.

RĔMĂLĔDĪCO, is, n. 3. ἀντιλοιδορέω, vicissim maledico. *Vespasianus* ap. *Suet. Vesp.* 9. *extr.* Pronunciavit, non oportere maledici senatoribus: remaledici civile fasque esse.

RĔMANCĬPĀTUS, a, um, part. a *remancipo. Festus:* Remancipatam Gallus Aelius esse ait, quae mancipata sit ab eo, cui in manum convenerit. V. v. sq.

[RĔMANCĬPO, as, a. 1. iterum mancipo, seu redhibeo. *Gloss. Philox.* Emancipat, ἀντιπαραχωρεῖ, ἀντιπαραγράφει. Remancipo, ἀποκαθιστῶ. *Cajus Instit.* (ed. *Goesch.*) 1. §. 140. Excepto eo, quem pater ea lege mancipio dedit, ut sibi remancipetur: nam quodammodo tunc pater potestatem propriam reservare sibi videtur eo ipso, quod mancipio recipit; et §. 172. Qui filiam, neptemve, aut proneptem alteri ea lege mancipio dedit, ut sibi remanciparetur, remancipatamque manumisit, etc. *Fragm. jur. civ. antejustin.* (ed. *A. Maio*) p. 15. Per mancipationem ita *(acquiri)* potest, ut nos proprietatem, quae illis mancipio data *(est)*, deducto usufructu, remancipemus. Adde *Not. Tir.* p. 73. *F.*]

RĔMANDO, as, a. 1. iterum, aut vicissim mando. *Eutr.* 2, 13. Pax displicuit: remandatumque Pyrrho a senatu est, eum cum Romanis, nisi ex Italia recessisset, pacem habere non posse.

RĔMANDO, is, di, sum, a. 3. ἀναμασσάομαι, rumino, rursus mando. *Plin.* 10, 73, 93. Pontici mures simili modo remandunt. *Quint.* 11, 2. *med.* Devoret initio taedium illud et scripta, et lecta saepius revolvendi, et quasi eundem cibum remandendi.

RĔMĂNĔO, es, ansi, ansum, n. 2. διαμένω, non abeo, resto, resideo, maneo. *Ov. Met.* 3, 477. Quo fugis? o remane, nec me, crudelis, amantem Desere. *Cic. Acad.* 4, 48. Ita sermone confecto, Catulus remansit, nos ad naviculas nostras descendimus. *Id. Fam.* 6, 3. *med.* Nihilo te nunc majore in discrimine esse, quam quemvis aut eorum qui discesserint, aut eorum qui remanserint. *Caes. B. G.* 4, 1. Singula millia ex suis finibus educunt: reliqui domi remanent; et *mox:* Neque longius anno remanere uno in loco, incolendi causa, licet; et *ib.* 2. Equos eodem remanere vestigio assuefaciunt; et *ib.* 15. *f.* Remanere se apud eum velle, dixerunt. *Hor. Od.* 1, 26, 7. impium Lenite clamorem sodales, Et cubito remanete presso. *Nep. Ep.* 9. *med.* Si ferrum, quod in corpore remanserat, extraxisset. ℙ Duro, persisto, persevero, supersum. *Caes. B. G.* 7, 35. *f.* Iisdem sublicis, quarum pars inferior integra remanebat, pontem reficere coepit. *Vell.* 2, 123. Volens omnia post se salva remanere. *Sall. Jug.* 26. *f.* Si ulla apud vos memoria remanet avi mei; et *ib.* 62. *med.* Eum obsecrat, ne quam contumeliam remanere in exercitu victore sinat. *Ov. Trist.* 1, 9, 23. in duris remanentem rebus amicum. *Cic. Rosc. Am.* 10. In qua muliere, quasi exempli causa, vestigia antiqui officii remanent. *Id. Manil.* 18. Rhodiorum usque ad nostram memoriam disciplina navalis et gloria remansit. *Petr. Sat.* 109. Ne residua in animis, etiam post jusjurandum, ira remaneret. *Curt.* 10, 7. *med.* In eadem domo familiaque imperii vires remansuras esse gaudebant. *Sen. Med.* 41. si quid antiqui tibi Remanet vigoris, pelle femineos metus. *Varr. L. L.* 5, 6. *med.* Id quod remansit in mente.

RĔMĀNO, as, n. 1. ἀποῤῥέω, refluo. *Lucr.* 5, 270. retroque remanat Materies humoris. ℙ Aliquando est repetere, redire. *Enn.* ap. *Fest.* Destituunt rivos, camposque remanant. Alii leg. *remant*, alii aliter. V. REMANT.

RĔMANSĬO, onis, f. διαμονή, actus remanendi. *Cic. Lig.* 2. Profectio certe animum tuum non debet offendere: num igitur remansio? multo minus. Adde *Q. Fr.* 3, 1, 5. *med.*

RĔMANSOR, oris, m. dicitur de milite, qui longius extra castra remanet, quam commeatus imperatoris permittat. *Arrius Menand. Dig.* 49, 16, 4. *f.* Edictum Germanici Caesaris militem desertorem faciebat, qui diu abfuisset, ut is inter remansores haberetur; et *ib.* 5. *f.* Si remansor, aut negligens suorum, aut segnis, etc. Ita editiones *Torrentini*, *Gothofredi* et *Parisina* 1562. Aliae cum *Haloandr.* habent *emansor*, q. v. v. s. l. ℙ *Remansor* etiam dicitur, qui cum venia imperatoris domi remanet, aliis in expeditionem exeuntibus, nihilominus sacramento obstrictus, ac stipendia merens: quod virtutis, ac naviter praestitae in bello operae praemium est. *Inscr.* ap. *Mur.* 347, 2. Pro reditu eorum ab expeditione Parthica, quod voverat, aram marmoream posuit sua pecunia M. Aurelius Nepos remansor. Dedicata Kal. April. Severo et Victorino Cos. *h. e.* ann. a Chr. n. CC.

RĔMANT, repetunt. Ennius libro primo: desunt rivos, camposque remant. Haec *Festus:* Videtur autem *remo, as*, esse quasi *remeo*, repeto, redeo. Unde *Lucr.* 3, 69. Refugisse volunt longe, longeque remasse: syncope pro *remavisse*. Sed locus *Festi* et *Ennii* corruptus esse videtur: *Lucretii* certe dubius est: nam alii *remosse* legunt per syncop. pro *removisse:* alii *recesse* pro *recessisse*. V. REMANO.

RĔMĔĀBĬLIS, e, adj. qui remeare, seu redire solet, aut potest. *Remeabile saxum* dicitur a *Statio*, quod apud Inferos a Sisypho tollitur, et provolvitur: *Th.* 4, 537. quis enim remeabile saxum, Fallentesque lacus, Tityonque alimenta volucrum, Et caligantem longis Ixiona gyris Nesciat? *Prud. Apoth.* 1117. Cum moritur Christus, cum flebiliter tumulatur, Me video: e tumulo cum jam remeabilis a Cerno Deum. *Tert. Resurr. carn.* 1. *med.* An in corpora remeabilem affirmant.

RĔMĔĀCŬLUM, i, n. reditio, reditus. *Appu* 6. *in.* Illuminarum Proserpinae nuptiarum den la, et luminosarum filiae inventionum remeacu

RĔMĔĀTUS, us, m. reditus, reditio. *Mart* 48, 19, 4. *f.* Nemo potest commeatum remea dare exsuli, nisi imperator.

RĔMĔDĬĀBĬLIS, e, adj. cui facile remedi veniri potest. *Sen. ep.* 95. Minora peccante levi cura remediabiles. Alii leg. *medicabiles.*

RĔMĔDĬĀLIS, e, adj. ut Remedialis vis, sanitatem, seu remedium continet, ap. *Mac* 7, 16. *f.*

RĔMĔDĬĀTĬO, onis, f. curatio, sanatio. *Comp.* 11. Torpor est signum remediationis.

RĔMĔDĬĀTOR, oris, m. qui remedium *Tert. adv. Marc.* 4, 8. Remediator valetudin *ib.* 35. languorum.

RĔMĔDĬĀTUS, a, um, part. a *remedio:* cu sanatus. *Scrib. Comp.* 122. *f.* Oportet tame indifferenter remediatos in futurum vivere. V

RĔMĔDĬO, as, avi, atum, a. 1. remedium curo, sano. *Scrib. Comp.* 11. Capitis dolorem petuum remediat. Adde *Tert. adv. Marc.* 4, Passive. *Id. Scrib. Comp.* 18. Viros facilius m bus remediari. *Tert. ad Scapul.* 4. A daemoni valetudinibus remediati sunt. Adde *eund. B* 9. et *Appul. Herb.* 112. ℙ Deponentis forma *pul. ib.* 2. Herba quinquefolium mire remedia 105. Febricitanti mire remediaberis. *Hieron.* *n.* 1. *med.* Quod crebro medici remediantur.

RĔMĔDĬTOR, aris, dep. 1. rursus meditor *ep.* 72. *in.* Quod quaeris a me, liquebat mihi, meditari possem. Ita leg. *Lipsius*, alii *si re rer, per se.*

RĔMĔDĬUM, ii, n. ἄκος, βοήθημα, id qu dendi causa adhibetur, medicamentum: a *re*, *deor. Lucr.* 6, 1223. Incomitata rapi certaba nera vasta, Nec ratio remedi communis certa tur. *Cic. N. D.* 2, 50. Pantheras, quae ve carne vescerentur, remedium quoddam haber cum essent usae, non morerentur. *Id. Phil.* *med.* Qui tuis veneficiis remedia invenit. *Id.* 5, 26. Illa sibi remedia comparavit ad toler dolorem. *Just.* 18, 6. *f.* Cum peste laboraren enta sacrorum religione, et scelere pro reme sunt. *Cels.* 3, 9. Aegros contrariis remediis s *Id.* 4, 20. *med.* et *Colum.* 6, 13. Si purgatio nocet, remedio sunt cucurbitulae. *Cels.* 4, medium est magni et recentis doloris sanguis *Plin.* 28, 6, 17. Remedium alicui adhibere; et 17. facere lieni. *Id.* 27, 12, 104. Proserpinaca e mii adversus scorpiones remedii. *Id.* 36, 20, 37. tites est praecipui remedii ad jocineris vitia. 4, 27. de phalangii ictu: In remedio est, ejusdem generis alterum percusso ostendat. 17, 39. Tradit odorem *(brati arboris)* esse mum cedro, fumumque ejus contra ligna alia dio; et 28, 4, 14. Abstinere cibo omni, in pr tissimis remediis habetur. *Id.* 28, 11, 49. M remedium est in luporum capitis cinere. *Id.* 117. Vomitiones homini ad haec in remedium gitatae. *Id.* 8, 51, 77. Remedium est *(abort um)*, ne prima subatione coitus fiat. *Id.* 18, *n.* 1. Siligo biennio in triticum transit. Rem ut gravissima quaeque grana ejus serantur. ℙ fertur ad cujuscumque incommodi provisionen tionemque. *Caes. B. C.* 1, 81. Quantum castr tulerant, tanto aberant ab aqua longius: et pr ti malo aliis malis remedia dabantur. *Sall. C* Miseriis suis remedium, mortem exspectant. *praef. med.* Donec ad haec tempora, quibus n tia nostra, nec remedia pati possumus, perv est. *Cic. Cluent.* 9. Oppianicus domo sibi qu dum remedium existimavit ad eam moram, qu ptiis afferebatur; et *ib.* 24. *f.* Acrioribus salut remediis subveniendum putavit. *Id. Sull.* 23. In adversis sine ullo remedio atque allevament manere. *Id. Verr.* 2, 5, 10. *med.* Ad magnitu frigorum, et ad tempestatum vim praeclarun hoc remedium comparat. *Id. ib.* 2, 3, 56. *med.* quam perpeterere, ut homines injuriae tuae r um morte ac suspendio quaererent. *Suet. Au* Magna quondam sterilitate, ac difficili re *Tac. A.* 3, 28. Pompejus corrigendis moribus ctus, et gravior remediis, quam delicta erant. 1, 2. Facile erat hujus metus remedium. iis, quae morbum, aut mala quaelibet anter *Plin.* 25, 2, 3. Mithridati excogitatum quoti nenum bibere, praesumptis remediis. Adde *G* 16. eadem de re loquentem. *Id.* 15, 1. Si qui set remedii fore, ut ne tam assidue domus arderent.

*REMEDODĬA, ae, f. opp. Moesiae supe *Tab. Peut. B. A.*

RĔMĔLĪGO, inis, f. remora. Translate tur tum de pisce, qui naves remoratur, tum d liere tardius procedente. *Festus:* Remeligin remorae dictae sunt a Plauto in Casina (4, Nam quid illaec nunc tam diu intus remorant meligines? *(h. e.* mulieres illae, quae sponsa

ducere remorantur.) Ab Afranio in Prodito: go a Laribus missa sum huc, quae cursum cohibeam. Locus *Plauti* in editis sic habet: uid illaec *(sponsa)* nunc tam diu intus remo- quasi ob industriam? *Festus* notationem vo- :it ab ipsa re et significatione: si verba spe- erit a *re*, et *mello* inusit., quod a μέλλω, mo- nde veteres Latini habent *promellere*. Nempe *moror* factum est *remora*; ita a *remello* seu *re-* quando veteres non geminabant consonas) or- st *remeligo*, quae vox tum remoram piscem, ulierem remorantem significat. [*Multis h. l. F.]

IEMĬNI, isti, anom. *Tert. adv. Marc.* 4, 1. *i.* 43, 24. Ne rememineritis priorum.

MEMORATĬO, onis, f. *Scrib.* 8, 6. Rememo- ritiorum. *B. A.*

IEMŎRO, as, a. 1. rursus commemoro. *Tert. Marc.* 4, 43. ex *Luc.* 24, 6.

MENSUS, a, um, part. a *remetior*, vicissim s. *Mart.* 6, 89. Ille fide summa testae sua vi- iensus, *h. e.* eadem mensura velut restituens. *ensus iter* dicitur qui eadem via reversus est. *Th.* 3, 324. Jamque remensus iter fesso Dana- rdeus Arva gradu, viridisque legit devexa Pro- e. ℙ Passive. *Virg. A.* 2, 181. pelagoque so Improvisi aderunt, *h. e.* renavigato; et *ib.* . remenso Hortatur pater ire mari.

MĔO, as, n. 1. ἐπανέρχομαι, retro meo, redeo, or. *Cic. N. D.* 2, 46. Neque remearet aer. 9, 16. ad se (legati) ne remearent: cf. 9, 3. 3. *Suet.* in v. *Plin.*] *Virg. A.* 2, 95. Si pa- nquam remeassem victor ad Argos.[*Proprium n *remeandi* esse victoribus et triumphis docet ad *Lucan.* 7, 256.] *Mart.* 1, 16. Gaudia non nt. Alii rectius leg. *remanent*: sequitur enim, *gitiva volant. Tac. A.* 2, 69. Germanicus Ae- remeans. *Id. ib.* 15, 60. Remeare ex Campa- t *ib.* 14, 25. *extr.* in patrias sedes; et *ib.* 3, *d.* Tacfarinas spargit bellum; ubi instaretur, , ac rursus in terga remeans; et *ib.* 12, 69. rium quasdam, quae mari remeabant, circum- Barbari. *Pl. Epid.* 5, 1, 55. Remeabo intus, urentur advenientes hospites; et *Afran.* ap. Vetuit me sine mercede prorsum remeare in ; et *Varr. R. R.* 3, 5. *med.* Cum coturnices ia trans mare remeant. *Ov. Met.* 15, 569. do- ictor remeabat ab hoste. *Sidon. Ep.* 8, 6. *med.* st remeaturis, decimum quemque captorum ne- ℙ Omissa praepos. *Virg. A.* 11, 793. patrias bo inglorius urbes. *Stat. Silv.* 3, 5, 12. Eu- fessus remeare penates Augusor.

IERGO, is, a. 3. rursus mergo. *August. Con-* , 5. *med.* Conatus expergisci volentium, qui superati soporis altitudine remerguntur.

IĒTĬOR, iris, mensus sum, dep. 4. ἀναμε- iterum, aut vicissim metior. *Virg. A.* 5, 25. o rite memor servata remetior astra. *Sen. ep.* *d.* Invitis ingesta visceribus per os reddunt, et omne vomitu remetiuntur, *h. e.* eandem vini ram evomunt, quam biberunt: quod et *Mart.* REMENSUS, et *Id. Sen. Prov.* 3. *f.* dixere. *decl.* 12, 19. *extr.* Frumentum pecunia reme- *. e.* tantam vim pecuniae admetiri, quanta nsura frumenti. ℙ *Remetiri iter*, rursus idem cere, eadem via reverti. *Plin.* 2, 71, 73. Ale- cursor Philonides ex Sicyone Elin mille et a stadia novem diei confecit horis: indeque is declivi itinere, tertia noctis hora remensus pius. *Sen. Med.* 31. de sole: Non redit in or- remetitur diem? V. *l. Stat. c.* in REMEN- ℙ Translate est recognoscere. *Sen. Ira* 3, tum diem meum scrutor, facta ac dicta mea or; et *Plin. ep.* 8, 11. Incipit refici, transmis- e discrimen convalescendo remetiri. Alii leg. *Appul. Met.* 1. et 2. Fabulam tuam illam re- , *h. e.* repete et renarra.

IEX, ĭgis, m. (et potest esse etiam femin.) κωπηλάτης, qui remum agit. *Cic. Div.* 2, 55. ille de classe Coponii praedixit, etc. *Id. Verr.* 33. Classis inops et infirma, propter dimissio- opugnatorum atque remigum. *Caes. B. C.* 3, *d.* Quadriremum cum remigibus defensoribus- is ceperunt. *Cic. Verr.* 2, 4, 34. *f.* Nautas sque exigere, frumentum imperare. *Id. Or.* Remigem aliquem aut bajulum, nobis orato- scripseras, inopem quendam humanitatis, at- rbanum; et *ib.* 1, 33. *f.* Ut concitato navi- um remiges inhibuerunt, retinet tamen ipsa motum et cursum suum. *Cass.* ad *Cic. Fam.* . Delectum remigum habere. *Caes. B. C.* 1, iod minus exercitatis remigibus, minusque pe- ubernatoribus utebantur. *Nep. Dion.* 9. Exer- miges. *Suet. Galb.* 12. Classiarii, quos Nero nigibus justos milites fecerat. *Sen. Herc. Fur.* no tot populi remige navigant, *h. e.* vectore, re. De Charonte loquitur. ℙ Saepe in sin- num. pro remigibus ponitur. *Virg. A.* 5, 116. m Mnestheus agit acri remige pristin. *Ov.* , 153. impellere remige classem. *Id. Trist.* 44. Vela damus, quamvis remige puppis eat; 1, 10, 4. navis remige carpit iter. *Tac. A.* 4, sses duae valido cum remige.

*REMI vel Rhemi, orum, Ῥῆμοι, populi Galliae Belgicae, ubi fere hodiernum *Reims. Caes. B. G.* 2, 3. et 5. et 6, 4. *Plin.* 4, 1. ℙ Metropolis eorum Durocortorum dictum *Caes. B. G.* 6, 44. *B. A.*

[RĔMĬCO, as, n. 1. iterum mico. *Not. Tir.* p. 110. Micat, remicat. *F.*]

RĒMĬGĀTĬO, onis, f. εἰρεσία, actus remigandi. *Cic. Att.* 13, 21. Inhibitio autem remigum motum habet, et vehementiorem quidem remigationis na- vem convertentis ad puppim.

RĒMĬGĬUM, ii, n. remorum supellex et ordo in navi, ipsi remi. *Pl. As.* 1, 3, 5. Remigio veloque, quantum poteris, festina. *Virg. G.* 1, 201. qui ad- verso vix flumine lembum Remigiis subigit. *Tac. A.* 2, 24. Claudae naves raro remigio, aut intentis ve- stibus, et quaedam e validioribus tractae revertere. *Hor. Od.* 1, 14, 4. nudum remigio latus, Et malus celeri saucius Africo. ℙ Item remigatio, εἰρεσία. *Pl. Bacch.* 2, 3, 55. Ubi portu eximus, homines remigio sequi. *Plin.* 6, 29, 34. Isidis portus decem dierum remigio ab oppido distans. *Id.* 9, 3, 2. Va- stus sinus duodecim dierum et noctium remigio ena- vigatus. ℙ Metonymice ipsi remiges, ut *servitium* servi. *Cic. Tusc.* 5, 39. *med.* Quae pugna, quae acies, quod remigium, etc? *Virg. A.* 3, 471. Remigium supplet, socios simul instruit armis. *Hor. Ep.* 1, 6, 63. remigium vitiosum Ithacensis Ulyssei. *Liv.* 26, 51. Remigium, classicique milites tranquillo in al- tum evecti, agilitatem navium experiebantur. ℙ *Meo remigio rem gero*, proverb. *Pl. Mil.* 3, 1, 149. Si illis *(servis)* aegre est, mihi quod volupe est, meo remigio rem gero, *h. e.* illis, velint nolint, paren- dum est, cum mei sint. ℙ Poetae ut *alas* pro re- mis ponunt, ita *remigium* ad alas et volatum trans- ferunt: sunt enim avibus alae, quod remi navibus. *Lucr.* 6, 743. Remigii oblitae *(aves)* pennarum vela remittunt. *Virg. A.* 1, 304. et *ib.* 6, 19. volat ille per aera magnum Remigio alarum: εἰρεσίᾳ τῶν πτε- ρῶν. V. v. sq. et REMUS. *Ov. A. Am.* 2, 45. de Dae- dalo: Remigium, volucres disponit in ordine pennas. *Avien. Arat.* 640. de Cycno: dextro Cephaleida dex- tram Radens remigio. *Appul.* quoque, quamvis pro- sae scriptor, hac metaphora usus est 5. et 6. *Met.* et *de Deo Socrat.*, sed non est imitandus: ipsaque poetis relinquenda.

RĒMĬGO, as, avi, atum, n. 1. ἐρέσσω, remos ago, remis navem impello. *Cic. Tusc.* 4, 4. *f.* Utrum igitur mavis? statimne nos vela facere, an, quasi e portu egredientes, paulum remigare? *Sen. ep.* 122. *f.* Contra aquam remigantes. ℙ Cum accus. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 178. missamque Pado qui remigat alnum. ℙ *Aves pennis remigare*, translatio poetica est. V. v. praec. et REMUS. *Quint.* 8, 6. In illo vero plurimum erroris est, quod ea, quae poetis permis- sa sunt, convenire quidam etiam prosae putant. At ego in agendo nec *pastorem populi* (ποιμένα λαῶν) au- ctore Homero dixerim: nec *volucres pennis remigare*, licet Virgilius in apibus, ac Daedalo (*A.* 6, 19.) speciosissime sit usus. Metaphora enim aut vacan- tem occupare locum debet, aut si in alienum venit, plus valere eo, quod expellit. Alii leg. *nec volucres per aera nare, nec pennis remigare.* Ut respiciat il- lud *Virg. G.* 4, 59. de apib.: Nare per aestatem li- quidam suspexeris agmen.

RĒMĬGRO, as, avi, atum, n. 1. ἐπανέρχομαι, rur- sus migro manendi causa, retro migro, revertor, re- deo. *Cic. Fam.* 9, 18. *med.* Romam tibi remigrandum est; et *Acad.* 1, 4. Quid Antiocho magis licuit re- migrare in domum veterem e nova, quam nobis in novam e vetere? Adde *Tusc.* 1, 49. *med. Lucr.* 2, 964. Inque locum quando remigrant, fit blanda vo- luptas. ℙ Translate. *Cic. Tusc.* 5, 21. *f.* Atque ei ne integrum quidem erat, ut ad justitiam remi- graret, *h. e.* ad justitiam colendam rediret. *Pl. Ep.* 4, 1. *f.* Remigrat animus nunc demum mihi, *h. e.* redit mihi animus. *Appul. Dogm. Plat.* 2. Vinculis liberata corporeis sapientis anima remigrat ad Deos. *Pl. Poen. prol.* 47. Ad argumentum nunc volo vicis- satim remigrare.

RĒMILLUM dicitur, quasi repandum. *Festus.*

RĒMĬNISCENTĬA, ae, f. ἀνάμνησις, recordatio, memoria. *Tert. Anim.* 23. et 24. *f.* et *Arnob.* 2, 57. et quidem ubique plurali numero. Loquuntur autem de placito *Platonis*, qui docuit, μαθήσεις esse ἀνα- μνήσεις, discentias esse reminiscentias, ut *Tert.* ver- tit: qua de re disserit et *Cic. Tusc.* 1, 24. et *Sen.* 21.

RĒMĬNISCOR, eris, dep. 3. ἀναμιμνήσκω. Proprie est, ut ait *Varr. L. L.* 5, 6., ea, quae tenuit mens ac memoria, cogitare, et cogitando repetere: seu res praeteritas et memori mente repostas cogitatione versare. Ex quo fit, ut non sit proprie recordari, sed res praeteritas cogitare, unde recordatio sequitur. V. EMINISCOR. *Nep. Dat.* 5. Reminiscens, a quan- to bello ad quam parvam rem principem ducem mi- sisset. *Cic. Tusc.* 1, 24. Docet enim, quemvis qui omnium rerum rudis esse videatur, bene interrogan- ti respondentem declarare, se non tum illa discere, sed reminiscendo recognoscere. (V. vocem praeced.) *Id. Lig.* 12. Spero etiam te, aliquid de hujus illo quaestorio officio cogitantem, etiam de aliis quibus- dam quaestoribus reminiscentem recordari. *Id. Sen.* 21. *f.* Pueri cum artes difficillimas discant, ita ce- leriter res innumerabiles arripiunt, ut eas non tum primum accipere videantur, sed reminisci et recor- dari. *Nep. Alcib.* 2. Ut si ipse fingere vellet, neque plura bona reminisci, neque majora posset consequi. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 5. *med.* Ea potius reminiscere, quae digna tua persona sunt. *Virg. A.* 10, 782. et dulces moriens reminiscitur Argos. *Ov. Pont.* 1, 8, 31. Nam modo vos animo dulces reminiscor amicos. *Caes. B. G.* 1, 13. Reminisceretur et veteris incom- modi populi R., et pristinae virtutis Helvetiorum. *Nep. Phoc.* 4. Reminiscentes veteris famae. ℙ Ru- fum quendam rhetorem reprehendit *Auson. epigr.* 48. et 49., quod *reminisco* activa positione dixerit. An- tiqui tamen etiam hac terminatione protulerunt, teste *Prisc.* 8, 799.

[RĒMĬNISTRO, as, a. 1. iterum ministro. *Not. Tir.* p. 41. Ministrat, reministrat. *F.*]

[RĒMĬNŬO, is, a. 3. iterum minuo. *Not. Tir.* p. 51. Minuit, reminuit. *F.*]

RĒMĬPES, ĕdis, adj. omn. gen. qui pedibus pro remis utitur. *Auson. ep.* 30, 12. Anates marinas junximus, remipedes. V. TREMIPES et CERCE- RIS. ℙ Item qui remis pro pedibus. *Id. Idyll.* 10, 201. Remipedes certant medio cum flumine lembi.

RĒMISCĔO, es, iscui, a. 2. ἀναμίγνυμι, iterum misceo. *Sen. ep.* 71. *med.* Animus aut in meliorem emittitur vitam, aut certe sine ullo futurus incom- modo, naturae suae remiscebitur. ℙ Item permi- sceo, commisceo. *Hor. A. P.* 151. Atque ita men- titur, sic veris falsa remiscet, Primo ne medium, medio ne discrepet imum.

*REMISIĀNA, ae, f. opp. Moesiae superioris. *Ant. Itin.* ℙ *Romesiana* audit *Tab. Peut. B. A.*

RĔMISSĀ, ae, f. remissio, ut Remissa peccato- rum, *Tert. adv. Marc.* 4, 18. *f.* et *Cyprian. ep.* 59. *f.*

RĔMISSĀRĬUS, a, um, adj. ad remittendum per- tinens. *Cato R. R.* 19. *extr.* Vectes longissimos pe- dum XIIX., secundos pedum XVI., tertios pedum XV., remissarios pedum XII., alteros pedum X., tertios pedum VIII. *Turneb. Adv. c. paenult.* 7. Re- missarii vectes suntne, quibus remittitur, non in- tenditur prelum? an vero qui remissioris et minoris longitudinis? Si me roges, hoc verius putem. Ut autem hi remissioris sunt longitudinis, sic etiam remissius premunt, minusque adstringunt: unde et nomen.

RĔMISSĒ, adv. ἀνειμένως, lente, leniter, placide. *Cic. Or.* 3, 26. Quam leniter, quam remisse, quam non actuose! *Id. Coel.* 14. Utrum me secum severe, et graviter, et prisce agere malit, an remisse, ac leniter, et urbane. *Colum.* 1, 8. *med.* Ut neque re- misse, neque crudeliter imperet. *Suet. Claud.* 33. Remisse quid, vel serio agentem multa dehonesta- bant, *h. e.* per jocum et in remissione animi. *Cic. Verr.* 2, 4, 34. Cum iste nihilo remissius, atque etiam multo vehementius instaret quotidie.

RĔMISSĬBĬLIS, e, adj. qui remitti, seu condo- nari potest. *Tert. Pud.* 2. Delicta alia remissibilia, alia irremissibilia. ℙ Item lenis. *Coel. Aur. Tard.* 2, 13. *n.* 164. Quae non sensibili tactu, sed remis- sibili quadam digestione immoratur.

RĔMISSĬO, onis, f. ἄνεσις, actus remittendi, re- laxatio, intermissio: cui opponitur intentio, conti- nuatio. *Cic. Off.* 1, 41. Ex oculorum obtutu, ex super- ciliorum aut remissione aut contractione, ex moestitia, ex hilaritate facile judicabimus, etc. *Gell.* 18, 10. *extr.* Σφυγμὸς est intentio motus, et remissio in corde, et in arteria. *Varr. R. R.* 2, 6. *med.* et *Plin.* 8, 43, 68. Asinus remissione laboris fit deterior. *Gell.* 15, 2. *med.* Modicae honestaeque inter bibendum remis- siones, *h. e.* intervalla. ℙ Translate. *Plin. ep.* 4, 9. *med.* Ut enim faces ignem assidua concussione custodiunt, dimissum aegerrime reparant; sic et dicentis calor, et audientis intentio continuatione servatur, intercapedine et quasi remissione langue- scit. ℙ *Remissio pensionis*, diminutio, aut condo- natio. *Colum.* 1, 7. Remissionem colonus petere non audet. *Suet. Caes.* 20. Publicanos remissionem petentes, tertia mercedum parte relevavit. *Tac. A.* 4, 13. Remissio tributi in triennium. Adde *Plin. ep.* 9, 37. et *ep.* 10, 24. *med.* ℙ *Remissio poenae*, diminutio. *Cic. Cat.* 4, 6. *f.* Cum multo magis sit verendum, ne remissione poenae crudeles in patriam, quam ne severitate animadversionis nimis vehemen- tes in acerbissimos hostes fuisse videamur. ℙ *Re- missio nunciationis* ap. *Paul. Dig.* 39, 1, 8. est ces- satio a novi operis nunciatione, missam eam facien- do, et recedendo a prohibitione novi operis facien- di. ℙ *Remissio morbi*, diminutio, aut intermissio. *Cic. Fam.* 7, 26. Visa est mihi vel loci mutatio, vel ipsa fortasse jam senescentis morbi remissio profuis- se. *Suet. Tib.* 74. Remissio febris. *Scrib. Comp.* 99. doloris. ℙ *Remissio usus*, intermissio, aut cessatio. *Cic. Amic.* 21. Tales amicitiae sunt re- missione usus eluendae. ℙ Est etiam nova seu ite- rata missio. *Petr. fragm. Trag.* 60. *Burm.* Repente nova ludorum remissio hilaritatem hic refecit. ℙ *Remissio animi*, relaxatio, recreatio, cessatio ab agendo, et ludicrorum consectatione. *Id. Or.* 2, 6. Ad omnem animi remissionem ludumque descendere. *Tac. Agr.* 9. Tempora curarum, remissionumque divisa. ℙ Sumitur etiam pro languore animi, ab- jectione, dissolutione. *Cic. Fam.* 5, 2. *med.* Si hu- manitas appellanda est, in acerbissima injuria re-

missio animi ac dissolutio. ℙ Item pro lenitate. *Id. Or.* 2, 17. *f.* Judex tum ad severitatem, tum ad remissionem animi, tum ad tristitiam, tum ad laetitiam est contorquendus. ℙ *Remissio vocis*, vox non intenta, submissa. *Cic. Brut.* 91. Omnia sine remissione, sine varietate, vi summa vocis, et totius corporis contentione dicebam. *Id. Or.* 1, 61. *f.* Demosthenes tantum continenda anima in dicendo est assecutus, ut una continuatione verborum binae ei contentiones vocis, et remissiones continerentur.

REMISSĪVUS, a, um, adj. remittens, relaxans, remissus, lenis. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 4. *med.* Relaxare tumentia rebus congruis ac remissivis. ℙ Ap. *Prisc.* 15, 1021. adverbia remissiva sunt contraria hortativis, et remissionem quandam, et quasi lenitudinem continent, ut *pedetentim, paulatim, sensim.*

REMISSUS, a, um, part. a *remitto*: iterum, aut retro missus. [*V. in REMITTO.] *Hirt. B. G.* 8, 55. Cognoscit, legiones ab se remissas, in Italia retentas esse. *Ov. Met.* 5, 35. teloque ferox inimica remisso Pectora rupisset. ℙ Item emissus, ejectus. *Ov. Pont.* 1, 3, 19. e molli sanguis pulmone remissus. ℙ Item dimissus. *Ulp. Dig.* 48, 5, 25. Semel remissus adulter reduci non potest. ℙ Item intermissus. *Val. Fl.* 5, 276. datus et sociis utrinque cremandis Ille dies, alterque dies, cum, Marte remisso, etc. ℙ Item relaxatus, retensus, solutus: cui opponitur intentus, adductus, rigidus. *Hor. Od.* 3, 27, 67. Remissus arcus. *Ov. Am.* 3, 2, 14. Deque meis manibus lora remissa fluent. *Id. Met.* 5, 399. Collecti flores tunicis cecidere remissis; et *ib.* 9, 315. vinclis levor ipsa remissis. *Id. Her.* 19, 197. Stamina de digitis cecidere sopore remissis. *Cic. Tusc.* 2, 23. Onera contentis corporibus facilius feruntur, remissis opprimunt. *Val. Fl.* 3, 334. vadit sonipes cervice remissa. *Lucr.* 5, 850. Semina qua possint membris manare remissis, *h. e.* voluptate solutis. Sic *Mart.* 1, 50. Mollesque nympharum lacus, Quibus remissum corpus adstringas, *h. e.* solutum laxatis meatibus cutis. *Ser. Sam.* 15, 269. unguere prodest Ursino et tauri sevo, cerisque remissis, *h. e.* solutis, mollitis, liquefactis. Sic *Pall.* 1, 41. Ammoniacum remissum. *Ov. Fast.* 4, 126. Vere nitent terrae: vere remissus ager, *h. e.* frigore solutus, glacie liberatus. *Caes. B. G.* 5, 12. *extr.* Remissiora frigora. *Id. B. C.* 3, 26. Remissior ventus. ℙ *Remissus*, laxatus, solutus vinculis. *Petr. Sat.* 89. *med.* Nudo remissus Thessali quadrupes jugo. *Plin. ep.* 7, 1. Perustus ardentissima febre, tandem remissus. Sic *Scrib. Comp.* 99. Cum remissi fuerint, *scil.* dolore capitis. ℙ Cantus remissior. *Cic. Or.* 1, 60. Solet Roscius dicere, se, quo plus sibi aetatis accederet, eo tardiores tibicinis modos, et cantus remissiores esse facturum. ℙ *Mons Tarpejus remissus*, remissiore cura, negligenterque custoditus. *Prop.* 4, 4, 81. Mons erat ascensu dubius, festoque remissus. ℙ *Remissior carbunculus*, minus ardens. *Plin.* 37, 7, 29. ℙ Saepe transfertur ad animum, et lentum, mollem significat, negligentem, languidum, pigrum. *Hor. Ep.* 1, 18, 90. oderunt agilem, gnavumque remissi. *Cic. Mur.* 26. Cum te remissiorem in petendo putarent; Catilinam et spe, et cupiditate inflammatum viderent. *Nep. Iph.* 3. In labore remissus nimis, parumque patiens. *Cic. ad Quir.* 9. In ulciscendo remissior. *Sall. Jug.* 57. Dolus Numidarum nihil languidi, neque remissi patiebatur. *Caes. B. C.* 1, 21. *f.* Remisso ac languido animo esse; et *ib.* 2, 14. Hostes, nostris languentibus atque animo remissis, portis se foras erumpunt. ℙ Et ad orationem, poniturque pro leni, minus acri aut vehementi, placidiore. *Cic. Fin.* 3, 1. Quamvis in eo sermone non remissi fuimus, tamen haec acrior est cum Stoicis parata contentio. *Id. Or.* 2, 23. Alia quaedam dicendi molliora ac remissiora genera viguerunt. *Id. Sen.* 9. Est decorus sermo senis quietus et remissus. ℙ Est etiam lenis, placidus, facilis, mansuetus, tardus ad irascendum, ad comitatem et laetitiam pronus. *Auct. dial. de Or.* 11. Quae cum dixisset Aper acrius, ut solebat, et intento ore, remissus et subridens Maternus, paravi, inquit, etc. *Cic. Att.* 16, 15. Si me non improbissime Dolabella tractasset, dubitassem fortasse, utrum remissior essem, an summo jure contenderem. *Id. Coel.* 6. Cum tristibus severe, cum remissis jucunde, cum senibus graviter, cum juventute comiter vivere. *Plin. ep.* 3, 14. Remissus et mitis. *Sen. Phoen.* 186. pectus remissum ac placidum. *Liv.* 24, 39. Caedes omnia tenet, nihilo remissiore militum ira, quod turbam inermem caedebant, quam si periculum par, et ardor certaminis eos irritaret. *Val. Max.* 8, 10. *n.* 3. Remisso vultu, et languida voce, et soluto genere orationis uti. *Mart.* 4, 14. Nec torva lege fronte, sed remissa Lascivis madidos jocis libellos. *Suet. Claud.* 21. Nec ullo spectaculi genere communior aut remissior erat. *Id. Aug.* 98. Remississimo ad otium, et ad omnem comitatem animo. *Ov. Met.* 3, 318. Jovem diffusum nectare curas Seposuisse graves, vacuaque agitasse remissos Cum Junone jocos; et *Trist.* 2, 547. Ne tamen omne meum credas opus esse remissum: Saepe dedi nostrae grandia vela rati, *h. e.* leve, jocosum, ludicrum. Sic *Val. Max.* 8, 1. *n.* 13. Remissior materia. ℙ Item quietus, tranquillus, nulla perturbatione commotus. *Cic. Or.* 2, 46. *f.* Quae si ille histrio, quotidie cum ageret, tamen recte agere sine dolore non poterat; quid? Pacuvium putatis in scribendo leni animo ac remisso fuisse? ℙ *Remissus*, concessus, condonatus, in gratiam alicujus omissus. *Id. Tusc.* 1, 1. Cum defensionum laboribus, senatoriisque muneribus essem aliquando liberatus, retuli me ad ea studia, quae retenta animo, remissa temporibus, longo intervallo intermissa revocavi. *Ov. A. Am.* 2, 599. En iterum testor: nihil hic, nisi lege remissum, Luditur: in nostris instita nulla jocis. *Just.* 11, 1. Alii taedio longinquae militiae remissam sibi expeditionem gaudebant. *Plin. Pan.* 36. Nec poena cuiquam remissa, sed addita est ultio. De iis, quae aerario, aut fisco debentur. *In nummis Galbae Aug.* ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 6. p. 296. Quadragessima remissa; et XXXX. remissae. *In nummo Nervae* ap. *eund. ib.* p. 408. Vehiculatione Italiae remissa.

RĔMITTO, is, isi, issum, a. 3. ἀναπέμπω, rursus, aut retro mitto [*in eum locum, unde quis, vel quid quocunque modo profectum, protractum, desumptum.] *Cic. Att.* 7, 23. Mutavi consilium de mulieribus, quas, ut scripseram ad te, Romam remittebam. *Caes. B. G.* 3, 8. *extr.* Si velit suos recipere, obsides sibi remittat. *Pl. Epid.* 2, 2, 22. A legione omnes remissi sunt domum. *Cic. Att.* 9, 9. Demetrii librum de concordia tibi remisi, et Philotimo dedi. *Caes. B. G.* 2, 27. *med.* Ut hostes tela in nostros conjicerent, pilaque intercepta remitterent; et *ib.* 5, 23. Naves, quae ex continente ad eum remitterentur; et *ib.* 51. Caesar Fabium cum legione in sua remittit hiberna. *Ov. Met.* 13, 702. Nec leviora datis Trojani dona remittunt. *Id. ib.* 5, 95. Jamque remissurus tractum de corpore telum. ℙ [*Item retro pello, jacio, mitto. *Nep. Eum.* 5, 5. calces remittere: *mit den hintern Füssen ausschlagen.* ℙ Hinc dimitto, ut *remittere adulterum deprehensum*, *Ulp. Dig.* 48, 5, 25. *exercitum*, *Fest.* in *Remisso.* V. IMPERO. Ejusdem fere generis sunt ista: *nuncium*, aut *repudium remittere*, de quibus v. in NUNTIUS. ℙ Item omitto, vel differo in aliud tempus. *Ov. Her.* 7, 149. hos potius populos in dotem, ambage remissa, accipe. ℙ Hinc ap. poetas interdum propellendi, repellendi notionem vindicat.] *Sen. Hippol.* 581. Dura cautes resistit undis, et lacessentes aquas longe remittit. [*Adde *Lucr.* 2, 196. sqq. Nonne vides etiam, quanta vi tigna trabeisque Respuat humor aquae? Non, quo magis ursimus altum Directa, et magna vi multei pressimus aegre, Tam cupide sursum revomit magis, atque rèmittit; Plus ut parte foras emergant, exsiliantque? V. REMISSUS. ℙ Transfertur etiam ad mentem animumque. *Id.* 6, 68. Quae nisi respuis ex animo, longeque remittis. ℙ Saepius etiam emittendi, edendi significatu ponitur. V. *Doederl.* 1, 171.] *Colum.* 12, 20. Vasa aenea in coctura aeruginem remittunt; et *ib.* 13. Caseus seri minimum remittit; et *Arb.* 26. *med.* Lactis plurimum, remittit ficus. *Grat. Cyn.* 521. sterilis quodcumque remisit Terra, *h. e.* produxit. *Hor. Ep.* 2, 1, 235. tractata notam labemque remittunt Atramenta. *Id. Sat.* 2, 4, 69. Pressa Venafranae quod bacca remisit olivae. *Id. A. P.* 349. chorda sonum poscenti gravem persaepe remittit acutum. ℙ [*Multis in locis est etiam i. q. reddo, restituo.] *Cic. Sulla* 30. non modo nihil assumo, in quo quispiam repugnet, sed etiam si quid ab omnibus conceditur, id reddo ac remitto. *Caes. B. C.* 2, 32. *f.* Vestrum vobis beneficium remitto: nihil meum restituite nomen. *Pl. Most.* 3, 2, 110. Aedes alicui remittere, i. e. venditori restituere recepto pretio. *Virg. G.* 2, 218. Et bibit humorem, et, quum vult, ex se ipsa remittit. [*Cf. *Ov. Met.* 1, 604. ibique *Gierig.* Reddendi notionem exhibent etiam ista, ap. poetas maxime obvia: *Id. ib.* 3, 460. Nictu quoque signa remittis; et *ib.* 378. illa parata est Exspectare sonos, ad quos sua verba remittat; et *ib.* 500. totidemque remisit verba locus. *Virg. A.* 9, 635. Remittunt responsa Rutulis; et *ib.* 12, 929. remittunt late vocem nemora. ℙ Item trado, tribuo. *Tac. A.* 3, 10. *extr.* Tiberius integram causam ad senatum remittit, i. e. ad senatus arbitrium transfert. ℙ Unde translate i. q. deponere. *Cic. Cluent.* 2. A vobis, judices, postulo, si quam opinionem jam vestris mentibus comprehendistis, si eam ratio convellet, ne repugnetis, eamque animis vestris aut libentibus, aut aequis remittatis. ℙ [*Item concedere, condonare.] *Vat.* ad *Cic. Fam.* 5, 10. Meam animadversionem et supplicium, quo usurus eram in eum, quem cepissem, remitto tibi et condono. *Cic. Verr.* 2, 5, 9. Omnia ista concedam et remittam. *Id. ib.* 18. *med.* et *Planc.* 30. *med.* Te mihi remittere atque concedere, ut omne studium meum in Plancii honorem consumerem. ℙ Et saepe de iis dicitur, quae debentur: cui contrarium est exigere. *Caes. B. C.* 2, 21. Pecunias, quas erant in publicum Varroni cives R. polliciti, remittit. *Cic. Acad.* 4, 33. Tibi aut concedendum est ita esse, aut memoriam mihi remittas oportet, *h. e.* concedas mihi, memoriam esse. *Id. Verr.* 2, 4, 9. *f.* Navem imperare ex foedere debuisti: remisisti in triennium. *Sen. Herc. Oet.* 900. Vitam cuipiam remittere. *Cic. Phil.* 11, 8. multam. *Liv.* 40, 10. *f.* poenam. *Just.* 1, 9. tributa et militiae vacationem in triennium. *Liv.* 39, ...micitias suas reipublicae. *Id.* 9, 38. *med.* si... tes suas patriae. *Tac. A.* 3, 10. odia sua p... utilitatibus. *Id. ib.* 1, 8. Conclamant patres, ... ad rogum humeris senatorum ferendum. Remi... berius arroganti moderatione, *h. e.* adversari... et permisit concessitque. *Quint. decl.* 2, 1. ... omnium non remittit sibi, ut, etc. ℙ *Remitt...* aut *ex aliqua re*, minuere, detrahere, demere... *Verr.* 2, 3, 35. *med.* Remittere alicui de summ... *Phil.* 1, 5. *f.* Remisisset profecto aliquid de se... te cogendi. *Caes. B. G.* 5, 4. Remittendum d... ritate existimabat. *Cic. Div. Verr.* 15. Et ... quod ipse potest in dicendo, aliquantum remit... tu aliquid esse videare. *Caes. B. C.* 3, 28. ... pristina virtute remittendum aliquid putaveru... Item ignosco. *Sall.* in *or. Licin. ad pleb. f.* re... injuriam. *Val. Fl.* 3, 407. culpam. ℙ Cum i... permittere. *Ov. Met.* 11, 376. nec res dubitare ... tit. *Claud. Laud. Stil.* 2, 37. Occulto saevire ... prodesse remittit. [*Cf. de toto hoc dicendi g... quo v. *permittendi* condonare, concedere, per... signif., *Wolf.* ad *Tac. A.* 1, 8. et *Gronov.* ... 4, 2. p. 352. sqq. *ed. Fr.* ℙ Denique v. *re...* *di* inservit etiam significandis iis, quae retent... ducta, in pristinum ipsorum statum reducuntu... relaxantur. Ac proprie quidem de arcu dicitu... empla Noster laudaverat ista:] *Cic. Div.* 1, ... agro ambulanti ramulum adductum, ut remis... set, in oculum suum recidisse. *Id. Amic.* 13. ... nas vel adducere, cum velis, vel remittere... *Trist.* 1, 4, 14. Remittere frena equo. *Sen.* ... 61. manum, *h. e.* a corpore alicujus, quem ... removere. *Virg. G.* 1, 262. brachia. *Plin.* 11, ... Digitum contrahere ac remittere. *Id.* 8, 32, 5... vi cum erexere aures, acerrimi auditus; cum ... sere, surdi. *Colum.* 11, 2. *med.* Possunt, si ... brum remittunt, inseri oleae, vel emplastra... [*Ita apud poetas usurpatur interdum de iis... dura, congelata resolvuntur, liquefiunt, emolli... *Tibull.* 3, 5, 4. Cum se purpureo vere remit... mus. *Virg. G.* 4, 35. frigore mella Cogit hie... demque calor liquefacta remittit. *Ser. Sam.* 4... sevum bovis igne remittis. V. REMISSUS. ... pissime est laxare, minus contendere, negli... agere, molliter, dissolute, languide: cui op... acriter incumbere, intento animo agere, dili... persequi; ducta metaphora ab arcu: et simile ... cessare, omittere. *Ter. Andr.* 5, 1, 8. Nam s... tes, remittas me onerare injuriis. *Hor. Od.* 2... Quid bellicosus Cantaber et Scythes cogitet, ... tas quaerere. *Ter. Heaut.* 1, 1, 18. Nullum r... tempus, neque te respicis. *Cic. Fin.* 4, 28. ... tamen, et nihil remittunt. *Liv.* 9, 16. *med.* N... remissum dicatis, remitto, ne utique dorsum ... ceatis, cum ex equis descendetis. *Id.* 30, 3. ... tempore hiemis belli opera remittere. *Id.* 35, ... tim labore, partim metu remittere ardorem ... *Id.* 39, 24. Remittere animum a colligendis i... viribus. *Hirt. B. Afr.* 18. Equitibus imperat, ... ictu contenderent, neque remitterent, donec ... repulissent. *Caes. B. C.* 2, 14. *f.* Contention... stri omnem remiserant. *Id. B. G.* 6, 13. Re... diligentiam in perdiscendo. *Cic. Verr.* 2, 4, ... ram animi. *Quint. decl.* 260. *med.* Haec ego ... dixi, quia remissurus sum. ℙ *Remittere se...* se remissioni, animi contentionem deponere, ... re se. *Nep. Alc.* 1. Idem cum tempus poscer... boriosus, patiens, etc. idem simul ac se rem... nec causa suberat, quare animi laborem per... luxuriosus, dissolutus reperiebatur. ℙ *Re...* *animum*, eadem sententia. *Liv.* 27, 31. Re... dies festos licentius, quam inter belli tempor... mittente animum. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 4... Quaero enim, non quibus intendam rebus an... sed quibus relaxem et remittam. *Id. Leg.* ... *med.* Varii canendi soni et incitant languent... languefaciunt excitatos, et tum remittunt a... tum contrahunt. *Gell.* 18, 2. Saturnalia A... agitabamus hilare prorsus, et modeste, non, ... citur, remittentes animum, (nam remittere, ... Musonius, animum, quasi amittere est) sed ... centes eum paululum atque laxantes jucundis... stisque sermonum illectationibus. ℙ *Remitt...* et *remittere* absolute dicitur morbus, qui se... aut decrescit. *Cic. Brut.* 34. *med.* Cum remi... dolores pedum, non deerat in causis. *Cels.* 4,... Ubi dolor et inflammatio se remiserunt. *Ter.* ... 3, 2, 14. Si remittent quippiam Philumenae d... (Ubi *Donat.* Verbum activum quasi neutrum p... Alii leg. *Philumenam.* Simile est illud *Liv.* ... Ubi primum remiserunt imbres. ℙ Passive... 3, 12. Febres, quae certum habent circuitu... ex toto remittuntur. [*Conf. *remitti* et *demit...* *Brem.* ad *Suet. Oth.* 8.] ℙ *Cod. rescript.* ... *re publ.* (ed. *Maio.*) 1, 4. *extr.* *remiteret* hab... *remitteret*; quemadmodum in *Ambros. Pl. Vid...* *limps.* scriptum reperitur *naravisti* pro *narravi...* in *Cic. fragmm. pro Tullio* et *in Clodium* hab... *eret* pro *adderet. B. A.*

RĔMĪVĂGUS, a, um, adj. qui remis f... epitheton navis. *Varr.* ap. *Non.* 13, 1. Naut... mivagam movent celocem.

IIXTUS vel Remistus, a, um, part. a *remi-* *Hor. Od.* 4, 15, 30. Lydis remixto carmine ti- *Sen. Const. Sap.* 7. Venenum remixtum cibo.

IMMĬUS, a, um, adj. *Remmia lex* a latoris e dicta, sanciebat, ut is accusator, qui calu- is esset, damnaretur, si crimen probare non . Memoratur a *Cic. Rosc. Am.* 19. *extr.*, ubi g. *Memmia:* [*Male! V. *Ernest. ind. legg.* s. item a *Mart. Dig.* 48, 16, 1. et *a Papin. ib.* , 13. ℙ Est qui scribit *Rhemmius.* ℙ *Rem- Palaemon, Grammaticus. *Suet. Gr.* 23. *B. A.*

IOLĬOR, iris, dep. 4. ἀποσείω, moliendo re- facio, multa vi loco moveo. *Ov. Met.* 5, 354. phoeo: Saepe remoliri luctatur pondera ter- Oppidaque et magnos evolvere corpore montes. *Th.* 10, 527. et ferrea sudant Claustra remoli- *n. Q. N.* 6, 13. *f.* Proxima quaeque remolitur tat. ℙ Item rursus magno conatu moveo, re- *Sil.* 1, 35. Iterum instaurata capessens Arma itur. ℙ Passive. *Colum.* 2, 12. *f.* Nihil ita- mplius in iteratione, quam remoliri terra de- qualiter. Alii rectius leg. *remolliri.*

IOLĪTUS, a, um, part. a *remolior*, signific. a. *Sen. Herc. Fur.* 503. nullus eripiet Deus hi, nec orbe si remolito queat Ad supera vi- iumina Alcides vehi. ℙ Quidam huc trahunt locum *Suet. Aug.* 79., de quo V. REMOL- S.

IOLLESCO, is, n. 3. ἀναμαλάττομαι, mollis *v. Met.* 10, 285. ut Hymettia sole Cera remol- ℙ Translate sumitur pro delicatiorem fieri, nari. *Caes. B. G.* 4, 2. *f.* Quod ea re ad la- ferendum remollescere homines, atque effe- i arbitrantur. ℙ Item pro mitem et placatum *Ov. Met.* 1, 377. precibus si numina justis remollescunt.

IOLLĬO, is, a. 4. ἀναμαλάττω, idem ac mol- el rursus, aut valde mollio. *Ov. Met.* 4, 286. male fortibus undis Salmacis enervet, tactos- emolliat artus. Adde *Colum.* 2, 12. de quo n REMOLIOR.

IOLLĪTUS, a, um, part. a *remollio:* ἀναμα- ς, rursus aut valde mollitus. *Appul. H.* 3. *n.* 9. humore remollita. ℙ Translate. *Suet. Aug.* o se inhibitum ac remollitum, quominus, ut aret, in transitu Alpium, per simulationem uii propius admissus, in praecipitium propel- Quidam leg. *remolitum*, a *remolior*, et ex- t a molimine et conatu revocatum.

MŎNĔO, es, ui, a. 2. iterum, ac saepius ad-). *Appul. Met.* 5. Hic tibi identidem semper da censebam, hic benevole remonebam. Alii *monebam.* Adde *Not. Tir.* p. 88.

MŎRĂ, ae, f. mora, tardatio, omne id, quod atur. *Lucil.* ap. *Fest.* in *Remeligines.* Quae x te resonans meo gradu remoram facit? *Pl.* 1, 1, 16. Remoram faciunt rei privatae et pu- . ℙ Item pisciculus in mari, Graecis ἐχενηΐς, ctus, quod navem, cui annixus fuerit, remo- *Plin.* 32, 1, 1. E nostris quidam Latine re- n appellavere eum. Adde 9, 25, 41. ℙ Id remoram facit. *Cels.* 7, 15. Eo plumbea fistu- icienda est, vel recurvatis in exteriorem par- bris, vel eandem circumcingente quadam re- , ne tota intus delabi possit. ℙ *Remoram* vo- Romam quidam primorum civium certabant. ap. *Cic. Div.* 1, 48. Certabant, urbem Romam ramne vocarent. Alii leg. *Remuram*, alii *Re-* sed *Remoram* firmat *Dionys. Halic.*, qui 1, bet in meliorib. MSS. Ῥεμορίαν.

MŎRĀMEN, inis, n. remora, retardatio. *Ov.* 3, 566. irritaturque retenta, Et crescit rabies: aminaque ipsa nocebant. Alii leg. *revocami-* lii *moderamina.*

EMORATĬO, onis, f. ἀναστροφή, διατριβή. *Gloss. Cyrill. B. A.*

EMŎRĀTOR, oris, m. qui remoratur. *Capell.* de Coelo: Verum sator eorum (*Deorum*) gres- tardus et remorator incedit, glaucoque ami- ectus caput. *F.*]

EMORATRIX, icis, f. παρελκύστρα. *Vet. Gloss.* . *B. A.*

MŎRĀTUS, a, um, part. a *remoror:* ἀναβε- νος, moratus. *Ov. Met.* 4, 134. retroque pe- ulit, etc. Sed postquam remorata suos cogno- nores, etc. ℙ Passive, ut videtur, retarda- *Id. ib.* 10, 671. Et rursus pomi jactu remo- secundi Consequitur, transitque virum.

MORBESCAT, Ennius posuisse videtur pro: rbum recidat. *Festus.*

MORDĔO, es, ordi, orsum, a. 2. ἀντιδάκνω, im mordeo, eum mordeo, a quo morsus sum. *Epod.* 6, 3. Quin huc inanes, si potes, vertis s, Et me remorsurum petis? ℙ Translate po- pro cruciare, sollicitare. *Lucr.* 3, 840. Prae- sque admissa annis peccata remordent. *Virg.* 261. quando haec te cura remordet. *Liv.* 8, 4. tatis desiderium remordet animos. *Juven.* 2, 34. ultima castigata remordent (*censores suos*).

MŎRES aves in auspicio dicuntur, quae actu- aliquid remorari compellunt. *Festus.* ℙ Re- frater Romuli, dictus a tarditate: quippe talis naturae homines ab antiquis Remores dicti. Ita *Aurel. Vict. de orig. gent. R.* 21. *extr.*

RĔMORĬĂ, dictus est locus in summo Aventino, ubi Remus de Urbe condenda fuerat auspicatus. *Fest.* in *Remurinus*, ubi alii leg. *Remuria*, q. v. v. s. 1.

RĔMŎROR, aris, atus sum, dep. 1. ἀναβάλλω, ἐπέχω, moram alicui affero, retardo, retineo. *Pl. Pers.* 1, 2, 28. Sed aperiuntur aedes: remorandus est gradus. *Id. Cas.* 3, 5, 65. Eo nunc jam, nisi quippiam remorare me. *Ov. Met.* 13, 220. cur non remoratur ituros? *Cic. Manil.* 14. Hae res, quae ceteros remorari solent, non retardarunt. *Sall. Jug.* 54. Existumans hostes transvorsis proeliis iter suum remoraturos; et *ib.* 100. Ab negotiis eum nunquam voluptas remorata est. *Ter. Andr.* 4, 3. *f.* Manebo, ne quod vestrum remorer commodum. *Cic. Cat.* 1, 2. Num unum diem postea L. Saturninum mors ac reipublicae poena remorata est? *h. e.* distulit, quin statim corriperet? *Prop.* 1, 19, 17. Quamvis te longae remorentur fata senectae, *h. e.* mortem tuam differant ac retardent. *Ov. Fast.* 6, 772. Et fugiunt, freno non remorante, dies. ℙ Absolute pro morari. *Pl. Cas.* 4, 3, 6. Quid illaec nunc tam diu intus remorantur remeligines, quasi ob industriam? (V. REMELIGO.) *Lucr.* 2, 564. remorari in concilio. *Catull.* 61, 200., sed abit dies: Perge, ne remorare. Non diu remoratus es. Jam venis. ℙ [*Confund. *remorandum* et *removendum.* V. *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* 1, 2. p. 87. *a. ed. Fr.*]

RĔMOTĒ, adv. πόῤῥω, procul. *Cic. N. D.* 1, 31. *med.* Stellae aliae propius a terris, aliae remotius eadem spatia conficiunt. *August. Trin.* 12, 5. *med.* Quamvis longe remotissime facta sunt.

RĔMOTĬO, onis, f. ἀποκίνησις, actus removendi. *Ulp. Dig.* 26, 10, 4. Remotio tutoris. ℙ *Remotio criminis* est, inquit *Cic. Inv.* 2, 29., cum ejus intentio facti, quod ab adversario infertur, in alium, aut in aliud dimovetur. Id fit bipertito: nam tum causa, tum res ipsa removetur. Causae remotionis hoc nobis exemplo sit, etc. Ipsius autem rei fit remotio, cum id quod datur crimini, negat neque ad se, neque ad officium suum reus pertinuisse. *Cic. ib.* et 30. [*Cf. *Ern. Lex. techn. lat. rhet.* p. 329. et *Spald.* ad *Quint.* 5, 10, 66.]

[RĔMOTĪVUS, a, um, adj. qui removetur. Constitutio juridicialis assumptiva per remotionem seu remotiva dicitur, cum objectum crimen in alterum, vel in aliud ab eo, qui percellitur, removetur, ut, Legatus intra diem tricesimum proficiscatur; legatus non accepto viatico remansit, et reus est. *Jul. Victor. Art. rhet.* (ed. *A. Maio*) 4, 6. A destructione remotivae assumptionis, cur profectus non sit: Utrumne quod viaticum non acceperit, an ob insidias, vel contumaciam, vel laedendae rei publicae studio? V. *Capell.* 5, 147. *F.*]

RĔMŌTUS, a, um, part. a *removeo:* ἀπωσθεὶς, ἀποσκευασθεὶς, amotus, dimotus, abactus. *Cic. Verr.* 2, 5, 31. *f.* Remoto atque ablegato viro. *Id. Off.* 3, 31. Remotisque arbitris, ad se adolescentem jussit venire. *Ter. Hec. prol.* 2, 14. Remotus injuria adversarium ab studio. ℙ Item dissitus, longe positus, semotus, χωριζόμενος. *Cic. Verr.* 2, 3, 37. *med.* Parva civitas procul a manibus tuis, atque a conspectu remota. *Id. ib.* 2, 5, 31. Ab arbitris remotus locus. *Nep. Dion.* 9. Cum a conventu se remotum domi teneret. *Suet. Tib.* 42. Secreti licentiam nactus, et quasi civitatis oculis remotus. *Ov. Pont.* 2, 2, 123. patrio toto sumus orbe remoti. *Id. Trist.* 4, 2, 67. longe remotus. *Id. Fast.* 6, 121. remotius antrum. ℙ Translate. *Cic. Off.* 1, 19. Scientia, quae est remota a justitia, calliditas est appellanda. *Id. Agr.* 2, 12. *f.* Cum tu a Tiberii Gracchi aequitate ac pudore longissime remotus sis. *Id. Mur.* 35. Et illa pie fecit, et hic a culpa est remotus. *Id. Verr.* 2, 4, 19. Ab omni minimi errati suspicione remotissimus; et *ib.* 2, 2, 66. Homines quietissimi, qui maxime ab injuriis nostrorum magistratuum remoti consuerant esse praesidio foederis. *Id. Or.* 9. *f.* Cujus sermo est ille quidem melle dulcior, sed a forensi strepitu remotissimus. [**Genus argumentationis remotum*, quid sit, V. ap. *Ernest.* in *Lex. techn. lat. rhet.* p. 330.] ℙ Item alienus, abhorrens. *Id. Fam.* 15, 4. *med.* Si quisquam fuit unquam remotus ab inani laude et sermonibus vulgi, ego profecto is sum. *Id. Att.* 14, 12. *f.* Homo remotus a dialecticis, in arithmeticis satis exercitatus. *Colum.* 12, 1. Villica a vino, ab escis, a superstitionibus, a somno, a viris remotissima, *h. e.* minime dedita vino, escis, etc.

RĔMŎVĔO, es, ōvi, ōtum, a. 2. ἀποκινέω, recedere facio, amoveo, dimoveo, abduco, aufero. *Cic. Rosc. Am.* 8. *f.* Multa palam domum suam auferebat: plura clam de medio removebat. *Id. Fam.* 16, 12. Ut removeat praesidia ex his locis, quae occupavit. *Id. Or.* 2, 76. *f.* Ea secerni arbitror oportere, atque ex oratione removeri. *Id. Off.* 1, 35. Removere aliquid ab oculis, *h. e.* tegere, occultare. *Pl. Mil.* 3, 1, 163. Remove, abi, aufer. *Caes. B. C.* 1, 48. *med.* Pecora finitimae civitates longius removerant. *Hirt. B. Afr.* 62. Cum classe se longius a conspectu removisset. *Ov. Met.* 5, 488. Rorantesque comas a fronte removit ad aures; et *ib.* 7, 256. Et monet arcanis oculos removere profanos. *Hor. Sat.* 2, 1, 71., ubi se a vulgo et scena in secreta remorant: syncope pro *removerant.* (Similiter *remosse* pro *removisse* quidam leg. ap. *Lucr.* 3, 69. V. REMANT.) *Ov. Met.* 6, 493. cura removente soporem, *h. e.* impediente somnum. *Plin.* 28, 7, 21. Mater quae infantem removit, *h. e.* a lacte depulit. ℙ Translate. *Sall. Jug.* 90. Nam quae ad hoc tempus Jugurtham tutata sunt, omnia removistis, avaritiam, imperitiam, superbiam. *Curt.* 7, 2. *f.* Libertatem linguae ab auribus credulis remoturus. *Lucr.* 5, 350. morbis aegrescimus isdem Atque illi, quos a vita natura removit. *Pl. Stich.* 2, 1, 37. Removere moram; et *Ov. Trist.* 3, 7, 31. causas desidiae. *Caes. B. C.* 3, 21. Senatus Coelium ab republica removendum censuit, *h. e.* curia et foro prohibendum. *Hirt. B. Afr.* 54. Ob eas res, ignominiae causa, ab exercitu meo te removeo. *Cic. Off.* 1, 20. *f.* A negotiis publicis se removere, ad otiumque perfugere. *Ov. Met.* 3, 645. Meque ministerio scelerisque artisque removi. *Suet. Tib.* 35. *f.* Alium et quaestura removit, quod, etc. *Cic. Agr.* 2, 8. *f.* Remove te a suspicione alicujus tui commodi. *Id. Verr.* 2, 3, 59. *extr.* Illam suspicionem levare, atque a se removere cupiebat. *Id. Att.* 4, 8. *med.* Quid sit, quod se a me removit, si modo removit, ignoro, *h. e.* convictu meo abstinuit, se a me alienavit. *Id. Amic.* 21. Ab amicitia Q. Pompeji meo nomine se removerat Scipio. *Id. Or.* 2. Nec solum ab optimis studiis excellentes viri deterriti non sunt, sed ne opifices quidem se artibus suis removerunt, qui aut Ialysi non potuerunt, aut Coae Veneris pulcritudinem imitari, *h. e.* suas artes deseruerunt. *Id. Q. Fr.* 2, 6. Catonem Lentulus a legibus removit, *h. e.* a legibus ferendis deterruit. ℙ *Remorant* syncop. pro *removerant*, et *remosse* pro *removisse.* ℙ [*Conf. *removere* et *revomere.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 6, 24. *Removendum* et *remorandum.* V. h. v.]

RĔMŪGĬO, is, n. 4. παραμυκάομαι, mugitu respondeo, contra mugio. *Ov. Met.* 1, 656. de Io: alto tantum suspiria prodis Pectore, quodque unum potes, ad mea verba remugis. ℙ Et universim reboo, resono. *Stat. Th.* 12, 602. alio si forte remugit Bellatore nemus, *h. e.* alio tauro. *Virg. G.* 3, 45. Et vox assensu nemorum ingeminata remugit. *Id. A.* 6, 99. Sibylla Horrendas canit ambages, antroque remugit. *Id. ib.* 9, 504. sequitur clamor, coelumque remugit. *Hor. Od.* 3, 10, 5. nemus Aquilone remugit. *Sen. Thyest.* 675. latratu. *Catull.* 63, 29. Leve tympanum remugit, cava cymbala recrepant.

RĔMULCĔO, es, ulsi, ulsum, a. 2. retro mulceo, reflecto. *Virg. A.* 11, 812. de lupo: Conscius audacis facti, caudamque remulcens Subjecit pavitantem utero, *h. e.* retrahens inter crura: nam *mulceo* est mulcendo inflectere: [ita *Hesiod.* Ἔργ. 512. Θῆρες δὲ φρίσσουσ', οὐρὰς δ' ὑπὸ μέζε' ἔθεντο. Solent autem lupi, sicut et canes, et leones, etc., cum irati sunt, caudam intendere et erigere; cum resedit ira, et successit pavor, remittere ac reflectere. *Appul. Met.* 1. *med.* Equi sudorem fronde curiose exfrico, aures remulceo, frenos detraho. Sic *Id. ib.* 9. Jamque et plausus manuum, et aurium flexus, et ductum capistri placide patiebar. Loquitur hic asinus. *F.*] ℙ Hinc translate *Stat. Th.* 8, 93. oro, minas stimulataque corda remulce. *Appul. Met.* 5. [*p. 399. *Oud.*] Quae cuncta dulcissimis modulis animos audientium remulcebant.

RĔMULCO, as, a. 1. ῥυμουλκέω, remulco traho. *Sisenn.* ap. *Non.* 1, 282. Si quae celeriter solvi poterat, in altum remulcare trahit. *Remulcare trahit* videtur esse glossema: et *Sisenna* scripsisse *remulcat:* alius addidisse explicandi gratia *trahit:* inde factum *remulcare trahit.*

RĔMULCUM, i, n. vel Remulcus, i, m. promulcum, funis, quo alligata navis ab alia trahitur: a ῥῦμα, funis, et ἕλκω, traho. [*Cf. *Polyb.* 1, 26. 27.] *Isid. Or.* 19, 4. Remulcum, funis, qua deligata navis trahitur vice remi: de quo Valgius: Hic mea me longo succedens prora remulco Laetantem gratis sistit in hospitiis. *Festus:* Remulco est, cum scaphae remis navis magna trahitur. *Caes. B. C.* 2, 23. *f.* Postquam relictam in litore navem conspexit, hanc remulco abstraxit; et *ib.* 3, 40. Submersamque navim remulco, multisque contendens funibus abduxit. [*Videtur illud ex h. l. apparere, quod *remulcus* non solum de fune, quem nos *das Schlepptau* dicimus, sed in universum etiam de omni machinatione ad trahendam h. modo navem religatam usurpetur.] *Hirt. B. Alex.* 11. *extr.* Naves onerarias Caesar remulco victricibus suis Alexandriam deducit. *Liv.* 32, 16. Tarde inde ad Maleam, trahendisque plerumque remulco navibus, quae cum commeatu sequebantur, pervenit. Adde 25, 30. *Auson. Idyll.* 10, 41. Et cum per ripas, nusquam cessante remulco, Intendunt collo mularum vincula nautae. ℙ [*Remulcus* est etiam parvum navigium, ex quo funis alligatus navem trahit, quemque Itali quoque *rimburchio* et *rimurchio* vocant. *Auson. epist.* 2, 9. celerisque remulci Culpabam properos adverso flumine cursus. *Paul. Nol. ep.* 49. (al. 36.) Victricem ventorum et fluctuum navem ad portum suum, remulco praeeunte, duxerunt. ℙ Scribitur et *rymulcus* ap. *Ammian.* 18, 5. Non contis, nec rymulcis, ut ajunt, sed velificatione plena in rem publicam ferebatur. Proverbialiter hoc dictum est. *F.*]

[RĔMULSUS, a, um, part. a *remulceo*, leniter mulceo, vel reflecto. *Appul. Flor. n.* 3. de Apolline: Crines ejus remulsis antiis, et promulsis capronis anteventuli, et propenduli. Alii minus recte leg. *praemulsis.* V. CAPRONAE. *Id. Met.* 7. Alius (*equus*) hinnitu maligno comminatus, remulsis auribus, dentiumque candentium renudatis hastis, totum me commorsicat. Alii perperam leg. *remissis. Cassiod. Var.* 7, 15. de equis aeneis: Mirabitur formis equinis signa etiam inesse fervoris. Crispatis enim naribus ac rotundis, constrictis membris, auribus remulsis, credet forsitan cursus appetere, cum se metalla noverit non movere, *h. e.* auribus retro flexis erectisque. V. REMULCEO. *F.*]

RĔMŬLUS, i, m. 2. dimin. Remi, qui fuit frater Romuli conditoris urbis Romae. Nam et *Romulus* diminutivum est a *Romus*, quo nomine appellatum fuisse qui Urbi nomen dedit, ex multis antiquis scriptoribus tradit *Fest.* in *Romam*, et *Serv.* ad *A.* 1, 277. *Sulpicia Sat.* 19. Sed genus Ausonium, Remulique exturbat alumnos, *h. e.* populum Romanum. ₱ Aliorum quoque virorum nomen *Remulus* fuit, ut videre est ap. *Virg. A.* 9, 360. et *ib.* 11, 636. et *Sil.* 4, 186.

RĔMŬLUS, i, m. dimin. remi, parvus remus, κώπιον. *Turpil.* ap. *Non.* 13, 1. Remulis sensim celox ab oppido processerat.

RĔMUNCŬLUS. V. LENUNCULUS.

RĔMUNDO, as, a. 1. repurgo, saepius mundo. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 146, 3. Et ut monimentum remundetur.

*REMUNERABĬLIS, e, adj. *Sarisb. ep.* 143. Remunerabilius est exulem ad bonorum participium invitare. *B. A.*

RĔMŪNĔRĀTĬO, onis, f. ἀντιδωρεά, actus remunerandi, vicissitudo beneficii, aut officii, mutua gratiae relatio. *Cic. Off.* 2, 20. A quo expeditior et celerior remuneratio fore videtur, in eum fere est voluntas nostra propensior. *Id. Amic.* 14. Nihil est remuneratione benevolentiae, nihil vicissitudine studiorum officiorumque jucundius. [*Inscr.* ap. *Grut.* 449, 7. Comes sacrarum remunerationum. *F.*]

RĔMŪNĔRĀTOR, oris, m. ἀντιδωρούμενος, qui remuneratur. *Tert. Apol.* 36. Deus exactor et remunerator. [*Inscr.* ap. *Grut.* 449, 7. Remuneratores virtutum. *F.*]

*REMUNERĀTUS, a, um, part. pass. *Gell.* 18, 13. Facete Diogenes sophisma remuneratus. *B. A.*

RĔMŪNĔRO, as, a. 1. ἀντιδωροῦμαι, idem quod remuneror. *Q. Cic. Pet. cons.* 9. *extr.* Ut hoc te officio remunerent. *Petr. Sat.* 140. Puellae artificium pari motu remunerabat. *Quint. decl.* 2, 6. Necesse est sic remuneret, ut faciat heredem. *Papin. Dig.* 17, 1, 7. Laborem dominus remunerare voluit. *Cic.* in *Sen.* 12. Quibus officiis T. Annii beneficia remunerabo. Alii leg. *remunerabor.* ₱ Passive. *Tert. Apol.* 46. Philosophi facilius statuis et salariis remunerantur, quam ad bestias pronunciantur. [*Front.* ad *M. Caes.* (ed. *Maio*) *ep.* 2, 1. Remuneratus est a me mutuo. Adde *Minuc. Octav.* 7. *F.*]

RĔMŪNĔROR, aris, dep. 1. ἀντιδωροῦμαι, ἀνταμείβομαι, munus munere compenso, mutuam gratiam refero, beneficium reddo. *Varr. R. R.* 2, 1. Sed haec ita a nobis accipietis, ut remuneremini nos, ac quae scitis, proferatis. *Cic. Att.* 8, 1. *extr.* Si somnum capere possem, tam longis te epistolis non obtunderem, tu, si tibi eadem causa est, me remunerere sane velim. *Id. Fam.* 9, 8. Ut possem te remunerari quam simillimo munere. *Caes. B. G.* 1, 44. *extr.* Si liberam sibi possessionem Galliae tradidisset, magno se illum praemio remuneraturum. *Plin. ep.* 7, 31. *extr.* Neque enim obligandus, sed remunerandus est in amoris officio, qui prior coepit. *Cic. Fam.* 2, 6. Nullam esse gratiam, quam non vel capere animus meus in accipiendo, vel in remunerando cumulandoque illustrare possit. ₱ In malam partem. *Catull.* 14, 19. Omnia colligam venena, Ac te his suppliciis remunerabor. ₱ Translate. *Colum.* 2, 2. Solum pinguiter densum impensam coloni, laboremque magno fetu remuneratur. ₱ Activa positione V. in v. praec. ₱ Passiva significatione V. *ib.*

RĔMŪRĬA et Remoria, ae, f. locus in summo Aventino, ubi Remus de Urbe condenda fuit auspicatus. *Fest.* in *Remurinus:* et *Aurel. Vict. de Orig. gent. R.* 23. ₱ *Remuria, orum*, n. plur. dies funesti, quibus Remi umbra sacrificiis placabatur. V. LEMURIA. *Ov. Fast.* 5, 479. Romulus obsequitur, lucemque Remuria dixit Illam, qua positis justa feruntur avis. Aspera mutata est in lenem tempore longo Littera, quae toto nomine prima fuit, *h. e.* r in l, et Lemuria dicta.

RĔMŪRĪNUS ager dictus, quia possessus est a Remo. *Festus.*

RĔMURMŬRO, as, n. 1. ἀντιμορμύρω, vicissim murmuro, resono, reboo. *Virg. A.* 10, 291. Qua vada non spirant, nec fracta remurmurat unda, Sed mare inoffensum crescenti adlabitur aestu. *Stat. Silv.* 5, 1, 152. pinus radice soluta Deficit, et nulli spoliata remurmurat aurae. ₱ Cum accus. *Calpurn. Ecl.* 4, 27. certe mea carmina nemo Praeter ab his scopulis ventosa remurmurat echo. (Ubi *praeter* est *praeterquam.* V. PRAETER.) Sic *Virg. Ecl.* 1, 5. resonare Amaryllida. ₱ [Significat etiam de alicujus fama detrahere. *Front.* ad *Amic.* (ed. *A. Maio*) 2, 6. *in.* Sicut eos, qui dicta factaque tua (*in*) administranda provincia maximis laudibus ferunt, laetus ac libens audio; ita si quis quid remurmurat aut deprecatur, multo scrupulosius ausculto. *F.*]

RĔMUS, i, m. Ῥέμος, frater Romuli primi Romanorum regis, qui in in ipso regni initio, quod per contemptum prima urbis moenia saltu trajecisset, ab eo interemptus est. *Liv.* 1, 7. V. REMORES. (Alii dicunt non a fratre, sed in turba atque rixa a nescio quo occisum esse. *Aurel. Vict. de Or. gent. R. f.* et *Ov. Fast.* 5, 467. et sqq. *Id. ib.* 452. Et male veloci justa soluta Remo. ₱ Aliquando pro Romulo ponitur praesertim a poetis, quia et ipse una cum illo condendae Urbis ab initio auctor fuit. *Catull.* 58, 5. Glubit magnanimos Remi nepotes. *Prop.* 2, 1, 23. Regnave prima Remi. *Id.* 4, 1, 9. domus; et *ib.* 6, 80. signa.

RĒMUS, i, m. κώπη, ἐρετμός, instrumentum, quo naves aguntur: ab altera voce Graeca allata. *Cic. Or.* 1, 33. *f.* Intermisso impetu pulsuque remorum. *Id. fragm.* ap. *Non.* 2, 717. Maris unda, cum est pulsa remis, purpurascit. *Caes. B. G.* 5, 8. Remis contendit, ut eam partem insulae caperet. *Auct. B. Hisp.* 40. *f.* Ancoris sublatis, pelagus remis petere. Sic *Hor. Od.* 1, 37, 16. ab Italia volantem Remis adurgens. *Val. Fl.* 2, 77. Certatim remis agitur mare. *Ov. Met.* 11, 461. reducunt Ordinibus geminis ad fortia pectora remos. *Id. ib.* 3, 662. remorum in verbere perstant; et *Her.* 3, 65. canescunt aequora remis. *Id. Trist.* 4, 5, 19. remis ad opem luctare ferendam. *Id. Met.* 1, 294. ducere remos. *Virg. A.* 4, 594. impellere. *Id. ib.* 8, 689. totum spumare reductis Convulsum remis aequor. *Id. ib.* 3, 207. et 560. insurgere remis; et *ib.* 10, 294. validis incumbere. *Id. ib.* 8, 58. amnem adversum superare; et *ib.* 6, 320. vada verrere; et *ib.* 3, 668. vertere aequora. *Ov. Met.* 3, 657. impellere properantibus. *Virg. G.* 2, 503. sollicitare freta. *Ov. Am.* 1, 11, 5. movere. *Id. Fast.* 5, 644. torquere aquas. *Val. Fl.* 1, 471. pontum subigere. *Virg. A.* 10, 195. navim promovere. *Caes. B. G.* 3, 14. *med.* incitare. *Cic. Tusc.* 4, 5. propellere. *Sil.* 1, 568. impellere. *Val. Fl.* 2, 429. Jam remi tenuere ratem. *Ov. Her.* 13, 101. Remo et velo movere carinam. ₱ *Detergere remos.* V. DETERGEO. ₱ *Inhibere remos.* V. INHIBEO. ₱ De remorum ordinibus in navi. V. DECEMREMIS. ₱ Dare homines ad remum. *Liv.* 34, 6. *med.* et *Suet. Aug.* 16. remiges facere. *Val. Max.* 9, 15. *n.* 3. Remo publicae triremis affixus est. ₱ Translate. *Cic. Tusc.* 4, 5. Quaerebam, utrum panderem vela orationis statim, an eam ante paululum dialecticorum remis propellerem, [*i. e. initium facerem a subtiliore disputatione, more dialecticorum.] ₱ *Velis remisque*, et *remis velisque*, et *remis ventisque*, omni contentione, omni vi. *Id. ib.* 3, 11. *extr.*, *Virg. A.* 3, 563. et *Sil.* 1, 568. ₱ *Remi corporis*, brachia et pedes, quibus homines natant. *Ov. Her.* 18, 215. ₱ *Remi* de alis avium, quemadmodum alae de remis navium. *Id. Met.* 5, 558. super fluctus alarum insistere remis. *Sil.* 12, 97. de Icaro: lapsumque solutis Pennarum remis. V. REMIGIUM et ALA. ₱ Ad illud *Virg. A.* 6, 233. de Miseno: suaque arma viro, remumque tubamque: *Serv.* adscribit, *remum* dici etiam lorum, quod continet tubam: sed non probat; [cum potius interpretandum sit de remo et tuba sepulcro impositis. V. *Heynii* adnotat. ad *l. c. F.*] ₱ [*Commutantur *remi* et *rami.* V. *Burm.* ad *Virg. A.* 4, 399.]

RĔMŪTO, as, a. 1. rursus muto. *Tac. de Or.* 19. Cum conditione temporum formam quoque orationis esse remutandam. Pleraeque tamen opt. edd. habent *mutandam.*

RĒN. V. RENES.

RĒNĀLIS, e, adj. ad renes pertinens, ut Renalis passio. *Coel. Aurel. Tard.* 5, 3. V. NEPHRITIS. ₱ *Renale, is*, n. 2. absolute. V. LUMBARE.

RĔNANCISCOR, eris, dep. 3. rursus prehendo, reprehendo. *Fest.*

RĔNARRO, as, a. 1. ἐπάνειμι, rursus narro, narrando repeto. *Virg. A.* 3, 716. Sic pater Aeneas intentis omnibus unus Fata renarrabat Divum. *Stat. Th.* 12, 390. Mutuaque exorsae Thebas, Argosque renarrant. *Ov. Met.* 6, 316. Utque fit, a facto propiore priora renarrant. ₱ Pro simplici narro. *Id. ib.* 5, 635. citius, quam nunc tibi facta renarro, In laticem mutor.

*RENASCIBILĬTAS, atis, f. facultas renascendi, ap. *August. B. A.*

RĔNASCOR, eris, natus sum, dep. 3. ἀναγεννάομαι, denuo nascor, iterum exorior, renovor. *Cic. Att.* 4, 2. *med.* Qui mihi pinnas inciderant, nolunt easdem renasci: sed, ut spero, jam renascuntur. *Ov. Met.* 15, 402. Corpore de patrio parvum phoenica renasci. *Cic. Tusc.* 1, 23. Principium exstinctum nec ipsum ab alio renascetur, nec a se aliud creabit. *Plin.* 13, 4, 9. Phoenix moritur et renascitur ex seipsa. *Hor. A. P.* 70. Multa renascentur, quae jam cecidere, cadentque Quae nunc sunt in honore vocabula, si volet usus. *Id. Or.* 3, 3, 61. Trojae renascens fortuna.

RĔNĀTĀTUS. V. v. sq.

RĔNĀTUS, a, um, part. a *renascor:* ἀναπεφυκώς, iterum natus, denuo exortus. *Cic. Fam.* 11, 14. *med.* Bellum istic renatum mirantur homines. *Sen. Herc. Oet.* 861. Renatus dies. *Virg. A.* 6, 600. nec requies datur ulla renatis. *Juven.* 14, 10. cum mus annus Transierit, puero nondum omni renato. Sic *Plin.* 11, 37, 64. Renati dentes. *L* 1. Velut a stirpibus laetius feraciusque renata bis. *Mart.* 6, 4. Tot nascentia templa, tot r ₱ [Translate qui per mysteria Deo proximus e ctus. *Inscr.* ap. *Grut.* 28, 2. Taurobolio, crio que in aeternum renatus. *F.*] ₱ *Renatus* e iam part. a *reno, as*, rursus natatus. *August.* 18, 17. Post novem annos eodem renato stag formabantur in homines. Alii leg. *renatato.*

RĔNĀVĬGO, as, a. 1. ἀναπλέω, rursus n navigando revertor. *Cic. Att.* 14, 16. Post i Puteolana, et Cumana regna renavigare. *Sen. Fur.* 715. Acheron invius renavigari. *Plin.* 32, Cajus princeps ab Astura Antium renavigans.

[RĔNĔCO, as, a. 1. iterum neco. *Not.* 122. Necat, renecat. *F.*]

RĔNECTO, is, a. 3. connecto, innecto. *Arat.* 474. Cornipedis simul hunc lux indiscre nectit. Adde *Not. Tir.* p. 122.

RĔNĔO, es, a. 2. ἀνακλώθω, rursus neo. *Ov.* 6, 757. At Clymenus, Clothoque dolent: hae reneri, etc. Alii leg. *teneri. Stat. Silv.* 3, 1 Parcarum fila renebo, Extendamque colos. Al *tenebo. Albinov.* 1, 444. Stant rata non ulla l nenda manu. Alii leg. *tenenda.* Sed hae variae l nes, quo facilior est r in t mutatio, eo minu bantur. [*Cf. *Ruhnk.* ad h. l.] [Ap. *Albino* fila renenda videntur significare fila seu neta venda, a *reneo*, dissolvo. *F.*]

RĔNERVO, as, a. 1. nervos iterum addo. *Tir.* p. 108. Enervat, renervat. *F.*]

RĒNES, num, m. plur. νεφροί, viscera duo que lumbis inhaerentia, sub imis costis, a par rum rotunda, ab altera vero resima, quae et v sunt, et tunicis superconteguntur, ut ait *Cels.* et urinae secernendae deserviunt. *Plin.* 11, 3 Renes habent omnia quadrupedum, quae anim nerant: ova parentium testudo sola. *Cic. N.* 55. Ab eo cibo cum est secreta bilis, iique hu qui ex renibus profunduntur, reliqua se in sang vertunt. *Pl. Curc.* 2, 1, 21. Lien necat, ren lent. *Cic. Tusc.* 2, 25. Laborare ex renibus. morbi signa recenset *Cels.* 2, 7., curationem 4, 10. ₱ De lumbis *Nemes. Cyn.* 112. canis s ribus altis, Renibus ampla satis validis, diduc costas. ₱ In gen. plur. habet *renum*, et *re* illud habet *Plin.* multis in locis, et videtur tius: hoc *Id.* 21, 29, 103. et 28, 8, 27. bis (*Hard.* ex MSS.) et *Scrib. Comp.* 125. et 143. ctus singularis est *ren*, pro quo et *rien* dixer *Charis.* 1, 24. et *Prisc.* 5, 645. docent. *Festus* nes quos nunc vocamus, antiqui nefrundines a labant, quia Graeci νεφροὺς eos vocant. *Plau* Satyrione: Male tibi evenisse video: glaber tanquam rien. *Petr. Sat.* 35. Structor imposue bum: super Arietem, cicer arietinum: super rum, bubulae frustum: super Geminos, testi et rienes. *Gloss. Philox.* Rien, νεφρός. Rienosus φριτικός. ₱ In illo *Auson. epigr.* 12. Utere tuo, alii leg. *vere.*

RĔNĪCŬLUS, i, m. parvus ren. *Marcell. E* 26. *f.* Reniculorum dolor.

RĔNĪDENTĬA, ae, f. actus renidendi, *h.* dendi. *Tert. Anim.* 49. Infantum renidentias an vertere.

RĔNĪDĔO, es, ui, n. 2. φαιδρύνομαι, nited splendeo: a *re*, et obsoleto *nideo*, quod fortasse dem ac *niteo* habet originem. [*V. *Doederl.* 2 plura de his disputantem.] Est autem vox fere tica. *Hor. Od.* 2, 18, 1. Non ebur, neque au Mea renidet in domo lacunar; et *ib.* 5, 19. Ut nocturno renidet Luna mari. *Stat. Th.* 10, 6 sparsa orichalca renident. *Lucr.* 2, 27. Nec d argento fulget, auroque renidet. *Virg. G.* 2, late fluctuat omnis Aere renidenti tellus, *h. e.* nitentibus. Similem locum habet *Lucr.* 2, 327. Translate. *Claud. in Eutrop.* 2, 501. jam sola det In Stilichone salus, *h. e.* spes salutis aff [*Renidere* a *nitere* ex *Doederl.* sententia l. l. pr in eo differunt, quod illud priore loco positum per ad spectatorem aliquem respiciat, cui res dens imaginem quasi referat.] ₱ Quia quae ni laetitiam quandam prae se ferunt, et hilaritatem ciunt, ideo *renidere* ridere etiam significat, vel r ore praeferre, μειδιᾶν. [*Hinc sunt qui *renidere* cendum putant a *ridere*. At v. *Doederl.* 2, 73. *Catull.* 39, 1. Egnatius, quod candidos habet de Renidet usquequaque; et *ib.* 15. renidere usque que te nollem. Nam risu inepto res ineptior nulla *Ov. Met.* 8, 197. Ore renidenti. *Sen. Hipp.* 27 Cupidine: Lascivus puer, et renidens. Adde *Li* 49. ₱ De eo, qui cum stomacho et ficte ridet. *A.* 4, 60. Tiberius torvus, aut vultu falsum reni [*Adde 15, 66. et *H.* 4, 43.] *Val. Fl.* 4, 234 lum Amycus, et etc. Ore renidenti lustrans obit, et mit ausum; et *ib.* 359. renidenti cohibens sus vultu. ₱ Translate. *Quint.* 12, 10. *med.* N quomodo velut hilarior protinus renidet oratio. *purn. Ecl.* 2, 81. Mille renidenti dabimus tibi tice Chias, *h. e.* Chias ficus cortice scisso et hi

si renidere videantur: quae est nota ficus ma- Alii leg. *renitenti:* sed obstat quantitas. *Plin.* , 23. Candore circuli in dejectu renitente. Ple- nn. leg. *ridente*, aut *renidente*. ℙ Pro gau- laetari. *Hor. Od.* 3, 6, 11. et adjecisse prae- 'orquibus exiguis renidet. ℙ Praeteritum est ss. *Philox.* Reniduit, ἐμειδίασεν. ℙ [*Confund. re et *residere*. V. *Spald.* ad *Quint.* T. 2. p. 471.]

IDESCO, is, n. 3. ἀναστίλβω, incipio renide- *ucr.* 2, 327. totaque circum Aere renidescit

ĪSUS. V. RENIXUS.

NĬTĔO, es, ui, n. 3. iterum niteo, et NĬTESCO, is, n. 3. iterum nitesco. *Not. Tir.* . Enituit, enitescit: renituit, renitescit. ℙ *Renitens* V. in RENIDEO. *F.*]

ITOR, eris, nixus sum, dep. 3. ἀντερείδω, nitor, obsisto, resisto. *Plin.* 2, 82, 84. Quo- alter motus alteri renititur. *Id.* 16, 42, 81. ct olea curvantur, ceduntque ponderi: abies, enituntur, nec temere rumpuntur. *Id.* 8, 32, rvi vestigant cavernas (*serpentium*) nariumque extrahunt renitentes, *h. e.* invitos. *Cels.* 5, 12. Si molle est, quod ultimo specillo contin- intra carnem adhuc vitium est: si magis id ur, ad os ventum est. *Liv.* 5, 49. Auferri au- e medio, et Gallos summoveri jubet. Cum illi ntes pactos dicerent sese, negat, etc.

IXUS, vel Renisus, us, m. actus renitendi. , 28. *n.* 12. Cartilago ubi subsit, ipsa sedes perventumque esse ad eam, ex renisu patet. *t. C. D.* 21, 16. Infantia sine ullo renisu sub- arni.

IO, as, n. 1. ἀνανήχομαι, iterum no, vel na- redeo. *Albinov.* 1, 432. Nullaque per Stygias renavit aquas. *Hor. Epod.* 16, 25. simul imis enarint Vadis levata: pro renaverint, superna- it. V. RENATUS.

IO, onis. V. RHENO.

ODĀTUS, a, um, part. a *renodo*, retro no- atus. *Val. Fl.* 5, 381. Teque renodatam pha- ac pace fruentem Ad sua Caucaseae producunt Nymphae, *h. e.* capillis retro in nodum con-

ŌDIS, e, adj. in nodum convolutus. *Capitol.* 13. Fuit statura procerus, capillo renodi et

ŌDO, as, a. 1. ἀναδέω, retro in nodum con- . *Hor. Epod.* 11, 28. Aut teretis pueri lon- enodantis comam.

NŌMEN, inis, n. nomen illustre. *Not. Tir.* Nomen, renomen. *F.*]

NORMĀTUS, a, um, part. ab inus. *renor-* erum ad normam redactus, et colonis adtri- *Frontin. de colon.* p. 104. *Goes.* Ager ejus *ipiis*) limitibus Gracchanis antea fuerat assi- , postea jussu Caesaris Augusti limitibus no- jus est renormatus. Adde *eund. ib.* p. 137. *F.*]

OSCO, is, a. 3. agnosco. *Paul. Nol. carm.* 15, d primos pavefacta sonos vix nota renoscit ia.

ŎVĀMEN, inis, n. idem ac renovatio. *Ov.* , 729. et in hoc renovamine mansit.

ŎVĀTĬO, onis, f. ἀνανέωσις, actus renovan- ovatio, instauratio. *Cic. N. D.* 2, 46. A quo renovatio mundi fieret. *Id. Fam.* 11, 18. Re- timoris. *Id. Brut.* 71. doctrinae. *Id. Att.* 6, feceram, ut Salaminii solverent centesimis ii ductis cum renovatione singulorum annorum, um anatocismo, seu renovatione usurarum in s annos non solutarum. V. RENOVATUS *f.* TOCISMUS.

ŎVĀTĪVUS, a, um, adj. qui renovat. Reno- n fulgur vocatur, cum ex aliquo fulgure fun- l. *significatio*) fieri coepit, si factum est si- lgur, quod idem significet. *Fest.*

ŎVĀTOR, oris, m. qui instaurat, et reno- *scr.* ap. *Fabr.* p. 101. *n.* 232. Institutori no- , ac renovatori operum publicorum.

ŎVĀTUS, a, um, part. a *renovo:* ἀνανεω- nnovatus, instauratus. *Cic. N. D.* 2, 23. irtutis templum a M. Marcello renovatum; et Vaporibus altae renovataeque stellae refun- etc. *Ov. Met.* 1, 110. Renovatus ager; et 215. Nunc opus est succis, per quos renovata s In florem redeat. *Quint.* 1, 3. Itaque vi- lus afferunt renovati ac recentes: *scil.* post onem. *Cic. Prov. cons.* 8. *f.* Instauratae belli ae, ac renovatae. *Id. Har. resp.* 10. *f.* Quo- e sententia illa eadem renovata atque instau- elebrantur. *Id. Fin.* 1, 17. *f.* Bona praete- ata recordatione renovata delectant. *Sall.*). In Hispania nomen familiae renovatum est. *tt.* 6, 3. Centesimis, renovato in singulos an- ore, contentus non fuit. V. RENOVATIO *f.*

ŎVELLO, as, a. 1. ἐπανανεόω, rursum no- facio. *Colum. Arb.* 6. Factis sulcis vinea sternitur, atque ita renovellatur.

ŎVO, as, avi, atum, a. 1. ἀνανεόω, novum repeto, instauro, redintegro, innovo. V. TEGRO. [*Cf. *Doederl.* 1, 185.] *Cic. Verr.* Scelus suum illud pristinum renovavit et in- it quaestorium. *Colum.* 4, 27. *f.* A trunco surgentes pampinos submovere oportebit, nisi ad renovandam vitem unus atque alter servandus est. *Ov. Trist.* 4, 6, 13. Hoc tenuat dentem terram renovantis aratri; et *ib.* 5, 12, 23. Fertilis, assiduo si non renovetur aratro, Nil nisi cum spinis gramen habebit ager. *Petr. Sat.* 117. *med.* Imperamus Eumolpo, ut tabulas testamenti omnibus renovet. *Caes. B. G.* 3, 20. *extr.* Nostros disjectos adorti, proelium renovaverunt; et *ib.* 2. Renovare bellum. *Id. B. C.* 3, 93. cursum. *Ov. Trist.* 2, 209. vulnera. *Tac. A.* 2, 58. dextras. V. DEXTERA. *Id. Hist.* 4, 36. veterem iram; et *ib.* 2, 30. seditionem. *Ov. Met.* 14, 465. luctum. *Front. Aquaed.* 109. beneficium, *h. e.* de novo tribuere. *Cic. Div.* 2, 2. studia philosophiae. (Sic *Hirt. B. G.* 8, 1. consilia belli.) *Id. Acad.* 1, 3. *med.* Haec inclusa habebam, et ne obsolescerent, renovabam, cum licebat, legendo. *Id. ad Quir.* 3. *med.* Frater unus erat, qui suo fletu desiderium mei, memoriamque renovaret. Adde *Liv.* 22, 61. *f. Quint. decl.* 1, 12. Noverca miserum dextera sanguinem tulit, et manum subinde renovavit, *h. e.* rursus tinxit sanguine. *Paul. Nol. carm.* 27. 51. Hanc renovaturus citharam Deus ipse magister. ℙ *Renovare animum*, recreare, refocillare, reficere. *Cic. Inv.* 2, 15. *med.* Et auditoris animus aut renovatur ad ea, quae restant, aut omnibus jam dictis, exsuscitatur. *Quint.* 6, 3. *in.* Risus animum ab intentione rerum frequenter avertit, et aliquando etiam reficit, et a societate, vel a fatigatione renovat. *Hirt. B. Afr.* 18. Suis ex terrore firmatis, rursusque renovatis animis, est. Huc pertinet illud *Quint.* 11, 3. *med.* Ars porro variandi (*vocem*) cum gratiam praebet, ac renovat aures, tum, etc. *h. e.* recreat, et interiores reddit ad audiendum; et 10, 5. *med.* Alitur enim, atque enitescit facundia, et assidua contentionum asperitate fatigata renovatur: *scil.* domi declamando. ℙ Pro repetere, rursus dicere. *Cic. Agr.* 2, 10. Hic quoniam video, vos hominis dignitate, et contumelia legis esse commotos, renovabo illud, quod initio dixi, regnum comparari, libertatem funditus tolli. ℙ *Renovare se*, se reficere, reparare vires suas, denuo se instruere et munire. *Cic. Mur.* 15. *f.* Mithridates pulsus regno, tantum tamen consilio et auctoritate valuit, ut se, rege Armeniorum adjuncto, novis opibus copiisque renovarit.

RĔNŪBO, is, n. 3. iterum nubo. *Tert. ad Ux.* 1, 7. Etsi non delinquas renubendo.

RĔNŪDĀTUS, a, um, part. a *renudo:* vestem rejiciendo nudatus. *Appul. Met.* 8. Brachia humero tenus renudata; et *ib.* Asinus cunctis stramentis renudatus.

RĔNŪDO, as, a. 1. spolio, detego. *Arnob.* 2. *f.* Tectum, parietes, januas, partesque alias operis renudare, dejicere, affligere. *Capell.* 1, 15. Septem radiorum coronam renudavit, *h. e.* detexit, ostenditque.

RĔNŪDUS, a, um, adj. retro nudus. *Tert. Virg. vel.* 17. A fronte quidem protectae, qua autem proprie caput est, renudae. Alii leg. *nudae.*

[RĔNŪLUS, i, m. dimin. renis. *Theod. Prisc.* 4, 2. *med.* Ipsa vesica habet super se duos renulos nervosos, non ad suscipiendam urinam, sed ad respirationem, vel vaporationem. *F.*]

RĔNŪMĔRO, as, a. 1. ἐπαναριθμέω, [*proprie signif. enumerare nostr. *zuzählen.* Interdum enim *re* notionem vocis *extrinsecus* vindicat. Cf. *Doederl.* 1, 171. *Caes. B. C.* 3, 53. millia sagittarum circiter triginta in castellum conjecta Caesari renumeraverunt: ubi al. male *renuntiaverunt.* ℙ Deinde est] reddo, quod ante mihi numeratum fuerat, ut aurum, dotem. *Ter. Hec.* 3, 5, 52. Sin alio est animo, renumeret dotem huc; eat. *Pl. Bacch.* 1, 1, 12. Nam haec si habeat aurum, quod illi renumeret, faciat lubens. *Appul. Apol.* Potes, ne sis beneficio obstrictus, omne, ut acceperas, renumerare. [*Inscr.* ap. *Visc. Mus. Pio-Clem.* T. 6. p. 241. *ed. Mediol.* Ut tum omnis summa municipibus Tusculanis confestim renumeraretur. *F.*]

*RENUNCULUS, i, m. renulus. *Marc. Empir.* 26. *B. A.*

RĔNUNTĬĀTĬO, onis, f. ἀπαγγελία, actus renuntiandi, editio, enuntiatio, relatio, nuntiatio. *Cic. Verr.* 2, 1, 34. *f.* et *ib.* 2, 3, 39. Caesio renuntiat, se dedisse: cognoscite renuntiationem ejus ex litteris. *Id. Planc.* 6. Renuntiatio suffragiorum. *Id. Mur.* 8. *med.* consulum, aut praetorum, *h. e.* cum post lata suffragia renuntiantur nomina eorum, qui creati sunt. *Ulp. Dig.* 11, 6, 1. Interest nostra, ne fallamur in modi renuntiatione, si forte vel de finibus contentio sit, vel emptor scire velit, vel venditor, cujus modi ager vaeneat, *h. e.* cum mensor renuntiat, cujus mensurae ager sit. *Id. ib.* 17, 2, 63. *extr.* Voluntate distrahitur societas, renuntiatione, *h. e.* renuntiando et profitendo, se nolle amplius socium esse. Ad illud *Cic. Verr.* 1, 6. Postquam mea diligentia istorum impudentiam vicerat, renuntiata est tota conditio: *Ascon.* haec adscribit: Renuntiatio dicitur recusatio ejus rei, quae in pactum et promissionem venerat.

RĔNUNTĬĀTOR, oris, m. ἀπαγγελτήρ, qui renuntiat, refert, denuntiat; relator. *Paul. Dig.* 48, 19, 38. Transfugae ad hostes, vel consiliorum nostrorum renuntiatores, aut vivi exuruntur, aut furca suspenduntur. *Tert. Anim.* 57. *f.* Renuntiator dispositionis infernae. *Id. Pall.* 4. *extr.* Reverere habitum, erroris tui renuntiatorem.

RĔNUNTĬĀTUS, a, um, part. a *renuntio:* κατάγγελτος, enuntiatus, relatus, editus. *Cic. Manil.* 1. Ter praetor primus centuriis cunctis renuntiatus. *Plin. Pan.* 92. Renuntiati consules. *Plin. alter* 6, 31, 36. Insula renuntiata Alexandro regi adeo dives, ut equos incolae talentis auri permutarent.

RĔNUNTĬO, as, avi, atum, a. 1. ἀναγγέλλω, ἀπαγγέλλω, nuntium affero, significo, declaro, refero, expono: et proprie adhibetur cum nuntium alicujus rei exspectanti [*referimus missi.] *Sall. Jug.* 98. *med.* Marius cum Ligure, promissa ejus cognitum ex praesentibus misit: quorum uti cujusque ingenium erat, ita rem difficilem aut facilem renuntiavere. *Pl. Bacch.* 4, 2, 10. Non it: negato esse ituram: abi, et renuntia. *Ter. Hec.* 3, 5, 58. Deliberet, renuntietque hodie mihi, velitne, an non. *Nep. Ann.* 12. *f.* Imperavit ei, ut propere sibi renuntiaret, num eodem modo undique obsideretur. Puer cum celeriter, quid esset, renuntiasset, etc. [*Huc pertinent] *Cic. Phil.* 9, 1. et *Liv.* 39, 33. Renuntiare legationem, i. e. quae in legatione acta sunt, referre. [*Cf. *Spald.* ad *Quint.* 7, 4, 36. quoniam alii in renunciando sunt. — In seq. loco.] *Quint.* 12, 11. Sed hi primum renuntient sibi, quanta sit humani ingenii vis, quam potens efficiendi quae velit, *h. e.* secum cogitent, et ipsi se quodammodo doceant: [*Spalding. *renunciare* idem esse notaverat, quod *respondere.* Quam interpretationem *Buttm.* recte quidem, ut parum satisfacientem, vituperat, haud tamen pari jure scripturae veritatem impugnare videtur. Locus sanus est: *renunciare*, insolito quidem usu, sed proprio significatu, cum magna quadam adversandi gravitate, positum ita, ut quaeritantes quasi, quid sit, quod ipsorum oppositis (lege antecedd. a *Vereor* usque ad *experimentum*) respondeat, ipsos sibi ut responsum referant, jubeat illud res quidem continens notissimas, sed quibus ipsis adversariorum sententia talia, quae debent, parum reminiscentium, omnino refutatur. ℙ Hinc est in universum alicujus rei nuncium alicui afferre, etiam non exspectanti, a quo missi non sumus: Illud tamen notandum: *renunciare* plerumque hoc sensu tum poni, cum quis nuntii cujusdam prius accepti certiorem alium facit. Cf. *Brem.* ad *Nep. Alc.* 10, 1.] *Pl. Trin.* 4, 2, 153. Ibo ad illum, renuntiabo, ut sciat, etc. *Id. Men.* 2, 3, 66. Hunc metuebam, ne meae uxori renuntiaret de palla, et prandio. *Cic. Verr.* 2, 3, 31. Acta et imperia tua domum ad senatum suum renuntiaverunt. [*Porro huc pertinet:] *Ter. Andr.* 3, 2, 19. Quasi non tibi renuntiata sint haec sic fore. ℙ Passive impersonaliter. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 5. Postquam mihi renuntiatum est de obitu Tulliae. *Pl. Men.* 5, 9, 68. Postquam ad nos renuntiatum est, te et patrem esse mortuum. ℙ Pertinet ad comitia, et significat praedicare ejus nomen, cui est magistratus datus. *Cic. Planc.* 6. Renuntiare suffragia. *Id. Manil.* 1. Ter praetor primus centuriis cunctis renuntiatus sum. *Vell.* 2, 92. Juravit, etiam si factus esset consul suffragiis populi, tamen se eum non renuntiaturum. *Varr. R. R.* 3, 17. *in.* Coepti sunt a praecone renuntiari, quem quaeque tribus fecerint aedilem. Adde *Liv.* 5, 18. et *Plin. Pan.* 63. ℙ *Renuntiare alicui*, contrarium nuntiare. *Pl. Stich.* 4, 1, 18. Jube domi coenam coqui, atque ad illum renuntiari, *h. e.* nuntiari, te non ire ad coenam apud illum, cui promiseras. *Sen. Clem.* 1, 9. *med.* Renuntiari extemplo amicis, quos in consilium rogaverat, imperavit, *h. e.* nuntiari, ne ad se venirent: eorum se consilio in praesens non usurum. ℙ Hinc saepe ponitur pro recusare, rejicere: quasi contrario nuntio irritum facere: [*Nostr. *aufsagen, aufkündigen.*] *Cic. Verr.* 2, 2, 36. Iste vehementer Sthenio infensus, hospitium ei renuntiat: domo ejus emigrat. *Tac. A.* 2, 70. Renuntiare alicui amicitiam. Sic *Liv.* 36, 3. Num prius societas eis et amicitia renuntianda esset, quam bellum indicendum; et *Paul. Dig.* 17, 2, 65. *med.* Qui societatem in tempus coiit, ante tempus eam renuntiando, socium a se, non se a socio liberat. *Cic. Verr.* 1, 6. Renunciata est tota conditio. *Id. Att.* 2, 1. *med.* Quid impudentius publicanis renuntiantibus? *h. e.* conductioni vectigalium reipubl. stare recusantibus; ℙ [*Hinc *renunciare* in universum est, ut Gr. ἀπειπεῖν, i. q. nolle amplius uti aliqua re.] *Cic. Or.* 1, 53. *extr.* Renuntiare Stoicis. *Quint.* 10, 7. civilibus officiis. *Suet. Rhet.* 6. foro. *Id. Galb.* 11. vitae. *Plin. Pan.* 59. inertiae. *Tert. ad Ux.* 1, 1. nuptiis. *Sen. Q. N.* 6, 1. *med.* Desinamus audire istos, qui Campaniae renuntiavere, quique post hunc casum (*terraemotus*) emigravere. [*Cf. *Boettich. Lex. Tac.* p. 407. sq.] ℙ *Renuntiare repudium*, sponsalia aut matrimonium dissolvere. V. REPUDIUM. *Pl. Aul.* 4, 10, 53. et *Ter. Phorm.* 4, 3, 72.

RĔNUNTĬUS, ii, m. qui iterum nuntiat. *Pl. Trin.* 2, 1, 21. Ducitur familia tota, vestiplicae, unctor, auri custos, flabelliferae, sandaligerulae, cantrices, cistellatrices, nuntii, renuntii, raptores panis et peni. *Imppp. Valent., Valens, et Grat. Cod. Theod.* 3, 7, 1. Taciti nuntii, renuntiique corrupti.

RĔNŬO, is, ui, a. 3. ἀνανεύω, nutu significo mihi non placere, renuto, abnuo. *Hor. Ep.* 2, 2, 63. renuis quod tu, jubet alter; et *ib.* 1, 16, 49. renuit, negitatque Sabellus. *Cic. Rab. Post.* 13. Superciliis renuentes huic decem millium crimini. *Ov. Her.* 17, 89. Credere me tamen hoc oculo renuente negavi. *Id. Met.* 8, 325. et *Mart.* 2, 14. Facere aliquid renuente Deo, *h. e.* non probante, invito. ℙ Recusare, refugere. *Cic. Coel.* 11. *extr.* Qui nullum convivium renuerit, qui unguenta sumpserit. *Sabin.* 1, 27. Nec laudem Danai tanto renuere labori.

RĔNŪTO, as, n. 1. frequent. a *renuo*. *Lucr.* 4, 601. vox per flexa foramina rerum Incolumis transire potest, simulacra renutant, *h. e.* transire non possunt, recusant, renituntur, nequeunt. *Id.* 3, 351. si quis, corpus sentire, renutat, *h. e.* non admittit, negat. Alii leg. *refutat.*

RĔNUTRĬO, is, a. 4. rursus nutrio. *Paul. Nol ep.* 23, 9. Quem ex rusticanis receptum domi renutrimus. Adde *Not. Tir.* p. 123.

RĔNŪTUS, us, m. ἀνάνευσις, actus renuendi. *Plin. ep.* 1, 7. Nam ego quoque simili nutu ac renutu respondere voto tuo possum. *Nutu*, idest assensu, dum promitto non agere adversus Gallum: *renutu*, dum nolo adesse Gallo adversus Baeticos, quem tu me defendere in judicio rogas. Hic vero alluditur ad illud *Homeri Iliad.* 16, 250. Τῷ δ' ἕτερον μὲν ἔδωκε πατὴρ, ἕτερον δ' ἀνένευσεν.

[RĔŎNĔRO, as, a. 1. iterum onero. *Not. Tir.* p. 131. Onerat, reonerat. *F.*]

RĔOR, reris, ratus sum, dep. 1. νομίζω, οἴμαι, ἡγέομαι, puto, opinor, existimo, censeo, arbitror. *Quint.* 8, 3. *med.* dicit, *reor* esse verbum horridum, fortasse ob repetitionem caninae litterae. *Cic. Or.* 3, 38. docet esse poeticum, sed tamen ex his unum, quibus loco positis, grandior atque antiquior oratio saepe videri solet. Non est autem in omnibus aeque modis, temporibus, ac personis usitatum. *Hor. Ep.* 2, 1, 69. Non equidem insector, delendave carmina Laevi Esse reor. *Petr. Sat.* 122. *med.* Ut reor, haud impune. *Prop.* 3, 2, 38. Ut reor a facie, Calliopea fuit. *Virg. A.* 6, 96. via prima salutis, Quod minime reris, Graja pandetur ab urbe. *Pl. Bacch.* 5, 2, 9. Rerin' ter in anno tu has tonsitari? *h. e.* rerisne? *Virg. A.* 7, 437. Non, ut rere, meas effugit nuncius aures. *Stat. Th.* 11, 59. nec se tanta in certamina retur Sufficere. *Pl. As. f.* et *Cic. Off.* 2, 9. Remur impetrari posse. *Arnob.* 4, 146. Omnis superorum gens, quam esse vos remini. *Pl. Amph.* 3, 3, 20. Qai me Amphitruonem rentur esse. *Cic. Or.* 3, 22. Quem natura rebar ita dicere. (*Id. ib.* 38. *rebar* dicit esse poeticum, ut modo diximus.) *Virg. A.* 10, 608. Ut rebare. *Cic. Att.* 7, 3. *med.* Non rebatur oppidum ese Piraeea. *Pl. Amph.* 5, 1, 43. Aedes ruere rebamur tuas. *Cic. N. D.* 3, 6. *f.* Rebantur enim fore, ut etc. *Sen. Herc. Fur.* 303. Tum restitutas fratribus rebor meis animas. *Pl. Aul.* 1, 2, 28. Sese a me derideri rebitur. *Id. Most.* 1, 3, 2. Unde me melius rear esse defaecatam. *Caecil.* ap. *Gell.* 7, 17. *f.* Ne tibi me esse ob eam rem obnoxium reare. *Auson. VII. Sapient. in.* Ignoscenda istaec, an cognoscenda rearis. *Pl. Ps.* 1, 2, 34. Ut mihi rem esse reantur. *Cic. Har. resp.* 23. Tum vero est ratus se posse. *Ter. Hec.* 5, 3, 21. Uxorem, quam nunquam est ratus posthac se habiturum, reddo. ℙ Usurpant praeterea *Liv.* 40, 5. *extr.*, *Plin. uterque*, *Tibull.*, *Lucan.*, *Mart.* et saepissime *Ov.*, sed fere in prima persona praesent. indicat., aut quo modo allata exempla praeferunt: in aliis modis non facile sine auctore adhibuerim. [*Cf. *Boettich. Lex. Tac.* p. 408.]

[RĔORNO, as, a. 1. iterum orno. *Not. Tir.* p. 56. Ornat, reornat. *F.*]

[RĔPĂCISCOR, eris, n. 3. iterum paciscor. *Not. Tir.* p. 71. Paciscitur, repaciscitur. *F.*]

RĔPĂGES, um, f. plur. a poetis interdum dicuntur, quae *repagula* usitatiori vocabulo appellantur. *Fest.* in *Repagula.*

RĔPĂGŬLA, orum, n. plur. μοχλὸς, κόραξ, vectis, qui ostii valvis contra vim opponitur: a *re*, et *pango*. Adhibetur fere in plur. numero. *Festus:* Repagula sunt, ut Verrius ait, quae patefaciundi gratia ita figuntur, ut ex contrario quae oppanguntur. Alii legi mallent: *ut ex contrario* (*h. e.* extrinsecus) *quoque oppandantur.* *Plin.* 16, 42, 82. Firmissima in rectum abies. Eadem valvarum repagulis, et ad quaecumque libeat intestina opera aptissima. *Hard.* in MSS. suis *paginis* legit. *Pl. Cist. a.* 3. *v.* 18. Occludite aedes pessulis, repagulis. *Cic. Div.* 1, 34. In templo Herculis valvae clausae repagulis, subito se ipsae aperuerunt. *Id. Verr.* 2, 4, 43. *med.* Convulsis repagulis, effractisque valvulis, etc. *Appul. Met.* 1. Fores ad pristinum statum resurgunt, cardines ad foramina resident, postes ad repagula redeunt, ad claustra pessuli recurrunt. *Ov. Met.* 5, 120. Raptaque de dextro robusta repagula poste Ossibus illidit mediae cervicis. ℙ Item obices, quibus armenta coercentur. *Id. Met.* 2, 155. Solis equi hinnitibus auras Flammiferis implent, pedibusque repagula pulsant. Quae postquam Tethys repulit, etc. *Lucan.* 1, 295. laxare repagula. *Sil.* 16, 317. prolato sonuere repagula signo. ℙ Translate est quodvis obstaculum, frenum, impedimentum. *Cic. Verr.* 2, 5, 15. *med.* Repagula juris, pudoris, et officii perfringere. *Vet. Poeta* ap. *eund. N. D.* 3, 26. Ille mihi hodie tradidit repagula, Quibus ego iram omnem recludam.

RĔPANDĬROSTRUS, a, um, adj. rostrum habens repandum, ut pisces multi praesertim majores, ut delphines, item anates. *Quint.* 1, 5. *med.* Ex praepositione, et duobus vocabulis dure videtur struxisse Pacuvius: Nerei repandirostrum incurvicervicum pecus. V. *Lucilii l. c.* in REPANDUS.

RĔPANDO, is, a. 3. ἀνοίγω, aperio, pando. *Appul. Met.* 4. et 9. Clave subtracta, fores januae repandit.

RĔPANDUS, a, um, adj. ἀνάσιμος, ἀνάκυρτος, retrorsum pandus, h. e. pandus simul, et latus, sed retro et sursum reflexus, recurvus, qualia sunt dorsa, et ora delphinum. Nam de his *Plin.* 9, 8, 7. Pro voce gemitus humano similis, dorsum repandum, rostrum simum; et *Ov. Met.* 3, 680. truncoque repandus in undas Corpore desiluit: falcata novissima cauda est; et *Lucil.* ap. *Non.* 2, 689. Lascivire pecus jussit, rostrique repandum. *Plin.* 14, 22, 28. Pectorosa cervicis repandae ostentatio. *Cic. N. D.* 1, 29. *f.* Juno Sospita cum pelle caprina, cum hasta, cum scutulo, cum calceolis repandis. [*Hieron. adv. Jovin.* 1. *n.* 48. Repanda crura Socratis. *F.*] ℙ Hinc repandirostrum pecus Nerei, ap. *Pacuv.* V. REPANDIROSTRUS.

RĔPANGO, is, a. 3. idem quod pango, sero, ap. *Colum.* 5, 10. *med.* et *Arb.* 22. *f.* Ibique semen ferulae repangito.

RĔPĂRĀBĬLIS, e, adj. ἀνασκευαστὸς, qui reparari potest. *Ov. Her.* 5, 103. nulla reparabilis arte Laesa pudicitia est: deperit illa semel. *Id. Met.* 1, 379. Dic, Themi, qua generis damnum reparabile nostri Arte sit. *Sen. Br. V.* 6. *med.* Nec velocissimae omnium rei (*vitae*) moram facitis, sed abire, ut rem supervacuam ac reparabilem, sinitis. *Auson. Idyll.* 18, 6. Phoenix, reparabilis ales. *Val. Fl.* 6, 502. nulla coelum reparabile gaza, *h. e.* lux, et vita nulla pecunia reparabilis. *Pers.* 1, 102. Euion ingeminat: reparabilis adsonat echo, *h. e.* quae facile voces reparat ac repetit.

RĔPĂRĀTĬO, onis, f. ἀνασκευὴ, actus reparandi, renovatio, instauratio. *Prud. Cath.* 10, 128. Mors haec reparatio vitae est. [*Inscr.* ap. *Grut.* 177, 7. Desperatio reparationis. *F.*] Tribuunt et *Sall. Jug.* 34., sed rectius ibi leg. *paratio.*

RĔPĂRĀTOR, oris, m. ἀνασκευαστὴς, qui reparat, refector. *Stat. Silv.* 4, 1, 11. immensi reparator maximus aevi, *h. e.* Janus, qui novos annos inchoat. [*Inscr.* ap. *Mur.* 260, 1. Reparatori orbis sui D. N. Flavio Valerio Constantino P. F. I. Aug. etc. *F.*] V. IMPORCITOR.

RĔPĂRĀTUS, a, um, part. a *reparo:* ἀνασκευασθεὶς, restitutus, refectus, instauratus. *Just.* 20, 5. et 26, 2. *f.* Reparatus exercitus. *Id.* 22, 1. *extr.* Reparatum bellum. *Petr. fr.* p. 677. *Burm.* lunaeque senectus, Et reparatus honos. *Lucan.* 4, 635. Desectam timuit (*Alcides*) reparatis anguibus Hydram. ℙ Iterum emptus, commutatus. *Hor. Od.* 1, 31, 12. Vina Syra reparata merce, *h. e.* empta ex pecunia, quae redacta est ex merce Syra devendita: vel potius commutata cum merce Syra.

RĔPARCO, is, arsi, n. 3. parco. *Pl. Truc.* 2, 4, 25. Utinam a principio rei item parsissem meae, ut nunc reparco saviis. [*Perperam *F.* huic loco *non parcendi* notionem adscripserat: quae ne in altero quidem est, quem laudaverat *Lucr.* 1, 668. modo pro *ulla* cum *Eichstadt.* legas, quod unice praeferendum est: Scilicet ex nulla facere id si parte reparcent, i. e. si ab hoc faciundo nulla ex parte abstinebunt.]

RĔPĂRĬO. V. REPATRIO.

RĔPĂRO, as, avi, atum, a. 1. ἀνασκευάζω, rursus paro, recupero, iterum acquiro, [*quod amisi, perdidi.] *Cic. Verr.* 2, 3, 86. Arator id perdere videbatur, quod alio praetore, eodem ex agro reparare posset. *Plin. ep.* 6, 8. Reparare quod amiseris, gravius est; et 3. Ager, descrescente reditu, etiam pretium minuit, quod, te curante, reparabit. *Id. ep.* 4, 9. Faces ignem assidua concussione custodiunt, dimissum aegerrime reparant. [*Suet. Dom.* 20. reparare bibliothecas incendio absumptas. *Curt.* 5, 1, 9. celeriter pristinam reparasse fortunam.] *Ov. Met.* 1, 11. Nec nova crescendo reparabat cornua Phoebe. ℙ Rursus emere, quod faciunt mercatores, qui, merce divendita, aliam comparant, ἀνταγοράζειν, nam et parare pro emere ponitur. *Hor. Od.* 1, 31, 12. Vina Syra reparata merce. V. REPARATUS. *Alfen. Dig.* 15, 3, 16. Cum boves non essent idonei, jusserat eos vaenire, et his nummis, qui recepti essent, alios reparari. *Scaev. ib.* 45, 1, 122. Si intra diem supra scriptam non reparasset merces. *Inscr.* ap. *Donat.* 39, 5. Silvano sacrum: C. Vicirius Rufus V. S., quod licuit Junianos reparare penates; quodque tibi vovi, posui de marmore signum. ℙ Et de novo creare, producere. *Ov. Met.* 15, 252. rerumque novatrix Ex aliis alias reparat natura figuras. *Sen. Oed.* 650. Solum reparat herbas. *Mart.* 9, 102. de Hercule: Fecundam vetuit reparari mortibus Hydram, *h. e.* nova capita, recisis aliis, emittendo. *Plin.* 27, 13, 111. Trichomanes illitum cohibet capillos defluentes: aut si effluverint, reparat. Translate. *Quint.* 10, 1. *med.* Velut attrita q diano usu forensi ingenia, optime rerum talium l ditia (*lectione poetarum*) reparantur. *Id.* 10, 1. Timagenes intermissam historias scribendi indust nova laude reparavit. ℙ Est etiam reficere, vare. *Plin. ep.* 10, 75. Ut aedificia, quae sunt state sublapsa, reparentur in melius. *Laurea* ap. *Plin.* 31, 2, 3. Reparare villam sub cultu tiore. *Hirt. B. Alex.* 12. *med.* Non tamen rep dae classis cogitationem deposuerunt. [*Cf. *Aug.* 16.] Sic *Liv.* 30, 7. Reparare exercitum. 5, 7. Hoste et aemulo regni reparante tum cum xime bellum; et *Just.* 22, 3. Majori mole be reparaturus. *Id.* 3, 6. Reparare proelium. *Ta* 3, 73. auxilia, *h. e.* auxiliares copias rursus a scere; et *Lucan.* 1, 104. novas vires, *h. e.* r sibi comparare. [*Cf. *Vell.* 2, 37, 1.] ℙ Iter ficere, recreare. *Ov. Met.* 4, 215. de ambrosia fessa diurnis Membra ministeriis nutrit, repar labori. *Id. Her.* 4, 90. de requie: Haec repar res, fessaque membra novat. *Plin. Pan.* 77. Tam assiduus in tribunali, ut labore refici ac rari videretur. ℙ In illo *Hor. Od.* 1, 37, 23 latentes Classe cita reparavit oras: *reparare* al munt pro munire, portus, arces, et moenia, lapsa erant, celeriter classe omnia loca obe reficere et firmare: alii pro mutare, alias n terras et magis abditas pro Aegypto, quae in erat, et tota patebat hosti, quaerere: alii alia miniscuntur. *Bentl.* ut se expediat, *penetra* conjectura substituit. ℙ Quidam putant, pr syllabam produci posse, propter ca, quae in R cta sunt. Itaque legunt ap. *Claud. Cons. Pr Olybr.* 260. Oebaliae qui reparat arva Galesus. leg. *temperat.* ℙ [*Confund. *reparare* et *recup* V. *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* 1, 21. p. 132. *ed. Fr.*]

RĔPARTŬRĬENS, entis, part. ab inus. *rep rio*, iterum parturiens, seu pariens. *Alcim.* Teque reparturiens melius, quam corporis al

RĔPASCO, is, a. 3. pasco, aut iterum *Paul. Nol. ep.* 44. (al. 31.) 1. *f.* Impendia, q possim divitem pauper repascere. *Id. carm.* 2 Ut pullus aquilae dicitur repascere Cura pa mutua.

RĔPASTĬNĀTĬO, onis, f. βωλοστροφία, act pastinandi. *Cic. Sen.* 15. *med.* Quid agri foss repastinationesque proferam? *Colum.* 2, 2. Junci et graminis pernicies repastinatio est Translate est coercitio, et amputatio inutilium *Tert. Exhort. cast.* 6.

RĔPASTĬNĀTUS, a, um, part. a *repastin* fossus. *Colum.* 3, 18. Repastinatae dictae fu neae veteres, quae refodiebantur: nunc antiqu imprudens consuetudo quidquid emoti soli praeparetur, repastinatum vocat. *Plin.* 17, 1 Baccae lauri in sulco repastinato palmi altitu vicenae fere acervatim seruntur. *Id.* 19, 8, 41. Si caulem in repastinato seras; et *med.* Hi linum et repastinato seritur.

RĔPASTĬNO, as, avi, atum, a. 1. βωλοστρ μεταστρέφω, iterum pastino, refodio. *Varr. R.* 18. *f.* Si altius repastinaverimus, aut minus, alii. *Colum.* 4, 32. Cultus arundinetis primo nio non alius est, quam ceteris: cum deinde nuit, repastinandum est. ℙ Et universim p fodere, terram pastino emovere, purgare. *F* Repastinari ager is dicitur, ut Verrius exis cujus natura mutatur fodiendo, cum aut sil excodicatur, aut lapis mollitur frangendo, pascuus vel pecoribus herba, vel hominibus sa Cato in ea, quam scripsit de suis virtutibus Thermum: Ego jam a principio in parsimonia que in duritia, atque industria omnem adol tiam meam abstinui, agro colendo, saxis Sa silicibus repastinandis atque conserendis. Af in Repudiato: Repastinasse ratus sentes fugis. 13, 13, 27. Cn. Terentium scribam, agrum su Janiculo repastinantem offendisse arcam etc. *pastinare ungues* ap. *Tert. Poen.* 11. est a so ibi collectis purgare: Et, repastinare usum di rum, *Id. Cult. fem.* 9. *med.* h. e. coercere, et purgare: Et, repastinare vitis modo vitam a renovata, *Id. Anim.* 50. *f.* h. e. instaurare, et vare: Et, commissionem injuriae, metu vici tim occursurae, repastinare, *Id. adv. Marc.* h. e. infodere, obruere (ut vites pastino sc sepelire, reprimere. Omnes hae metaphorae res sunt, et suo auctori relinquendae.

RĔPATRĬO, as, n. 1. in patriam redeo. 27. *med.* Cum multi captivorum, aliquot leo obvii, intacti repatriaverint. *Id.* 33. Hoc Ar sat est: hinc ad Pelusium repatriemus, *h. e.* r mus. *Salm.* mallet *ad Pelusium vela repariemu* e. aequatis velis, et secundo-vento Pelusium re gemus. *Repariare vela*, esse ait paria et aequ la facere, quod fit, cum secundus ventus est. *Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 1, Ovans repatriat Macedoniam. *B. A.*

RĔPECTO, is, a. 3. Quidam legi putant ap. *Th.* 6, 418. Colla toris crinita tument, stant repectit Aura jubas. Ubi *Vet. Schol.* exponit di git, dissolvit, pexas comptasque jubas turbat.

eflectit. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 222. de ino: frons hispida manat Imbribus: in liquiuntes se barba repectit, *h. e.* aquae ex barba unt, quando illa pectine discriminatur. V. XUS.

ĒPĒDĀBĬLIS, e, adj. qui repedat, vel cedit *Venant. Vit. S. Mart.* 1, 266. Extimuit fuvirum repedabilis arbor, Et ruitura procul dit in aera lapsum. *F.*]

PĔDO, as, n. 1. ἀναποδίζω, pedem retraho, cedo, recedo, revertor. [*De orig. significahujus verbi exposuit *Doederl.* 3, 180. sq.] ap. *Non.* 2, 738. Redisse ac repedasse, ut Rotet Gladiatoribus; et *ib.* Romam repedabam o. *Ammian.* 24, 7. *f.* Ad signa repedavit ocius Adde *Juvenc.* 4, 492. ℙ Cum accus. *Pacuv.* *st.* Paulum repeda, gnate, a vestibulo gra- Nisi dicas illud *gradum* esse casum commupatii. ℙ [*Est etiam discursitare. *Lucr.* 6, repedabat populus perturbatus. ℙ *Part. *reis* ap. *Auct. Itin. Alex.* 103. ed. *A. Maio. B. A.*]

PELLO, is, repuli, repulsum, a. 3. ἀνωθέω, ύω, ἀποσείω, accedentem, aut irruentem retro rejicio, depello, prohibeo, propello, propulmoveo. *Cic. Caecin.* 12. Homines inermes arviris, terrore periculoque mortis repellere, fuavertere. *Id. in Sen.* 7. *med.* Tu affinem tuliam meam, superbissimis et crudelissimis vergenibus tuis repulisti. *Id. Dom.* 21. Homines es ab ejus templi aditu atque ascensu repulisti. *cch.* 4, 3, 18. Hinc eum ego meis dictis malis ibus repuli. *Plin.* 7, 16, 15. *extr.* Zoroastri um ita palpitasse, ut impositam repelleret ma- *Hirt. B. Alex.* 20. Navigia hostium lapidibus dis a mole repellebant. *Id. B. Afr.* 6. Cum itibus in oppidum repellerentur. [*Liv.* 25, i Hannibalem subnisum victoria Cannensi ab epulisset.] *Caes. B. C.* 2, 9. Tegumenta ad endos ictus, ac repellendos. *Mart.* 3, 46. In n incideris: cunctos umbone repellet. *Ov. Met.* serpens squamis defensus, et atrae Duritia validos cute repulit ictus. ℙ Illa urbana t commoda *Cic. Or.* 11. Hac ego religione non hoc conatu repulsus. *Id. Fin.* 1, 9. Omne l dolorem aspernari, et quantum possit, a se re. [*Adde *ib.* 4, 9, 21.] *Id. Cat.* 1, 10. *f.* ere aliquem a consulatu. (Hinc *repulsa.*) [*Cf. . ad *Ov. Her.* 20, 177.] *Id. Mil.* 28. furores a cervicibus civium. *Id. Mur.* 14. ab aliquo ericula. *Id. Off.* 1, 38. *f.* contumeliam, *h. e.* melia abstinere. *Id. Or.* 1, 11. oratorem a aculis civitatum. *Q. Cic. Pet. cons.* 14. aliab impediendo ac laedendo. *Virg. A.* 4, 214. s connubia, *h. e.* recusare. [*Vell.* 2, 56, 4. um ita erat diadema, ut non offensus videret 89, 5. repellere dictaturam.] *Ov. Met.* 14, reces, *h. e.* rejicere. *Id. A. Am.* 3, 491. fraus ncessa, repellere fraudem. *Id. Met.* 5, 777. s, *h. e.* prohibere. ℙ [*Deinde *repellere* usaretiam removendis, rejiciendis iis, quae non ac-, irruunt, sed in loco, cui accedimus, sedent, nt, obstant, impedimento sunt: ita ut idem t, quod *depellere.* Huc pertinent ex iis, quae laud., ista:] *Hirt. B. Alex.* 20. naves a terra ere, ne hostes potirentur. — *Repellere repa-*p. *Ov. Met.* 2, 157. est removere, tollere, et aperire. *Id. ib.* 6, 661. Thracius ingenti menmore repellit; et 9, 164. Victa malis patienulit aras, i. e. evertit, proturbat. *Claud. VI. Honor.* 484. Sic ille minacem Tyrrhenam lamanum pro ponte repellens, etc. *Ov. Met.* 10, epellit Ver hiemem. ℙ In illo *Ov. Met.* 2, 786. nerva: haud plura locuta Fugit, et impressa em repulit hasta: significatur motus volatum antis, et impressa terrae hasta nisu se in aera tis: terra enim quodammodo repellitur, dum s ab ea celeriter resilit. Simile est illud *Virg.* 232. Taygete simul os terris ostendit honestum , et Oceani spretos pede repulit amnes. ℙ nslate.] *Colum.* 7, 3. Capri vel arietis petulci iam pastores hac astutia repellunt, i. e. expeltollunt. [*Tac. H.* 2, 4. *f.* Segnitiem, h. e. ab-.] ℙ Repellere aliquem ad meretricium quae- ap. *Pl. Cist.* 1, 1, 43. est compellere, impeladigere. ℙ Quotiescumqae prima in praeteripoetis producitur, volunt grammatici, duplici bi, *reppulit:* sed non est necesse, ut in RE, et ERT jam diximus. ℙ [*Saepius *repellere* est v. *pellendi.* V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 1, 38. *f.* nd. *repellere* et *depellere.* V. *Heindf.* ad *Cic. N.* 258. *a.*]

PENDO, is, di, ensum, a. 3. proprie est conut vicissim pendo, aequo pondere reddo, ἀντιίζω. *Plin.* 19, 4, 19. *n.* 2. Ecce altiles spectansparagi: et Ravenna ternos libris rependit, *h. e.* magnos alit, ut terni librae pondo sint. ℙ *Rere pensum*, est eodem pondere lanam netam re, quo ut neretur data est. *Ov. Her.* 9, 77. de e: Crassaque robusto deducis pollice fila, Aee famosae pensa rependis herae. *Prop.* 4, 7, 37. aviora rependit iniquis pensa quasillis, Garrula cie si qua locuta mea est. ℙ *Rependere* etiam tur emptores, qui pro merce justam pecuniam solvunt: haec enim olim, ante pecuniam signatam, appendebatur, non numerabatur, ut in AES, et alibi dictum est. Re postea mutata, nihilominus mansit loquendi modus. *Plin.* 36, 16, 25. Aethiopico magneti laus summa datur, pondusque argento rependitur; et 12, 25, 54. de balsamo: Cum duplo rependebatur argentum, *h. e.* cum pro uno balsami pondere, v. gr. libra, duo argenti pondera, binae librae solvebantur. *Cic. Or.* 2, 67. Septumulejus, cui pro C. Gracchi capite aurum erat repensum, *h. e.* tantum auri pondus datum fuerat, quantum erat pondus capitis. Sic *Plin.* 33, 3, 14. de eod.: Cum auro rependendum caput ejus excisum tulerit. Adde *Val. Mal.* 9, 4. *n.* 3. ℙ Translate. *Stat. Th.* 4, 763. Dircaeos tibi, Diva, greges, numerumque rependam Plebis, et hic magna lucus signabitur ara, *h. e.* pro numero exercitus victimas tibi immolabo; quot fuerint milites, tot erunt hostiae. ℙ Est etiam persolvere, reddere, vicissim tribuere. *Prop.* 4, 11, 100. Dum pretium vitae grata rependit humus. *Ov. Met.* 2, 694. neu gratia facto Nulla rependatur, nitidam cape praemia vaccam. *Sil.* 17, 577. patresque docet Carthaginis altae Magna repensuros, nec se leviora daturum. *Stat. Th.* 9, 50. Hasne tibi grates, haec praemia digna rependo? *Prop.* 4, 4, 55. raptae ne sint impune Sabinae, Me rape, et alterna lege repende vices. *Virg. A.* 2, 160. Tu modo promissis maneas, servataque serves, Troja, fidem, si vera feram, si magna rependam, *h. e.* praestabo. *Stat. Silv.* 3, 3, 154. Quas tibi devoti juvenes pro patre renato, Summe ducum, grates, aut quae pia vota rependant? *h. e.* vota faciant pro te. ℙ *Rependere poenas*, dare, luere, ἀντιτίειν. *Sen. Oed.* 1030. Nunquam rependam sceleribus poenas pares. ℙ Est etiam pensare, compensare, paria facere, ἀντιμετρέω. *Ov. Her.* 15, 31. Si mihi difficilis formam natura negavit, Ingenio formae damna rependo meae. [*V. *Ruhnk.* ad h. l.] *Id. Met.* 5, 15. hac vitam servatae dote rependis? *Virg. A.* 1, 242. Hoc equidem occasum Trojae, tristesque ruinas Solabar, fatis contraria fata rependens. *Quint. decl.* 9, 2. *f.* Ut porrectos egenti cibos mea fame rependat. *Gell.* 1, 3. *med.* Rependitur et compensatur damnum delibatae honestatis majore alia gravioreque in adjuvando amico honestate. [*Sil.* 14, 619. cladem rependit unum inter strages tutum caput.] ℙ In deteriorem partem, malum pro malo inferre, par damnum afferre. *Stat. Th.* 8, 666. peremptos Ulcisci socios, moestamque rependere noctem. *Val. Fl.* 6, 4. magnoque rependere luctu Regis pacta: et *ib.* 744. culpam hanc magno terrore rependat. ℙ [*Interdum est etiam redimere, sibi parare. *Plin. Pan.* 44, 5. An prona parvaque sunt ad aemulandum, quod nemo incolumitatem turpitudine rependit? ubi v. *Gierig.*] ℙ Pro expendere, examinare. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 227. Diis proximus ille, Quem ratio, non ira movet: qui facta rependens, Consilio punire potest.

RĔPENS, entis, part. ab inus. *repo:* αἰφνίδιος, subitus, repentinus, inopinatus, improvisus. Ducunt a ῥέπω, vergo, quia quo quid vergit, eo statim inclinatur, ut in lance pondus. *Cic. Tusc.* 3, 22. Hostium repens adventus magis aliquando conturbat, quam exspectatus. *Id. ib.* 14. vertens carmina *Euripidis:* Ne me imparatum cura laceraret repens. *Liv.* 1, 14. Tumultus repens ex agris in urbem illatus. *Id.* 10, 7. *med.* Si quod repens bellum oriatur. *Id.* 33, 2. *med.* Quantum Attali repens casus coegit. *Sil.* 3, 220. repensque Castra quatit clamor. *Virg. A.* 12, 313. quove ista repens discordia surgit? *Stat. Th.* 7, 360. vocisque repens singultus apertum Intercepit iter. *Sen. Met.* 971. Quid repens affert sonus? ℙ [*Praeter vulg. signif. *repens* etiam idem fere est, quod recens, sed ap. solum, quod sciam, *Tacitum. A.* 6, 7. Quid repens aut vetustate obscurum; 11, 24. non repens, sed priori populo factitatum est; 15, 68. accesserat repens causa; *H.* 4, 25. Cum adcursu tot provinciarum exstingui repens perfidia potuerit; 1, 23. (ubi propius accedit ad vulg. signif.) sceleris cogitatio incertum an recens: studia militum jam pridem — affectaverat. Falso haud paucis locis recens praetulerant editores. De librariorum in confundendis his vocibus errore v. *Drakenb.* ad *Liv.* 8, 29, 1. *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 408.] ℙ Extra rectum casum singularem rari est usus. *Lucr.* 5, 401. Phaethonta repenti fulminis ictu Deturbavit equis. *Liv.* 6, 41. Fama repentis belli Gallici allata. Alii leg. *repens.* *Sil.* 15, 604. fraudes latuere repentum Armorum. Alii leg. *recentum.* ℙ Adverbii ritu, velut *recens,* ut videtur. *Ov. Fast.* 1, 95. Tum sacer ancipiti mirandus imagine Janus Bina repens oculis obtulit ora meis. Alii leg. *repente*, invito *Heinsio,* et aliis. [*Adde *Tac. A.* 1, 25. murmur incertum, atrox clamor et repens quies: ubi *I. Beck.* c. *Wolf.* praetulit *repente* contra *librr.* auctoritatem. Ap. *Liv.* quoque haud raro, si non simpliciter adverb. est, tamen ad verbum simul referendum. V. locos supra laudatos: coll. 22, 8. 21. et 29, 10.]

[RĔPENSĀTĬO, onis, f. actus repensandi, retributio. *Salv. in avar.* 4, 3. Coguntur omnes ipsa conscientia sua ad repensationem vicissitudinis, postquam esse coeperint debitores. *F.*].

RĔPENSATRIX, icis, f. quae repensat. *Capell.* 9, 304.

RĔPENSO, as, a. 1. frequent. a *rependo:* idem quod rependo, vel saepe rependo, compenso, paria facio. *Colum. R. R.* 3, 2. *med.* Id tamen incommodum repensant uvarum multitudine. *Vell.* 2, 12. *f.* Hac victoria videtur Marius bona malis repensasse, *h. e.* tot bona attulisse reipublicae, quot mala intulerat. *Sen. Ira* 2, 32. Non enim ut in beneficiis honestum est merita meritis repensare, ita injurias injuriis. *Vell.* 2, 21. *med.* Cujus interitus voluptas amissorum civium paene damno repensata est. *Tert. Idol.* 8. *med.* Minor merces frequentiore actu repensatur.

RĔPENSUS, a, um, part. a *rependo.* *Hor. Od.* 3, 5, 25. Auro repensus scilicet acrior Miles redibit? et *Ov. Am.* 1, 8, 80. Vanescat culpa repensa tua. Alii leg. *repulsa,* alii *repressa.*

[RĔPENTĀLĬTER, adv. repente. *Fulg. Myth.* 5, 2. Melius est doceri, quam ex necessitate veniente repentaliter perterreri. *F.*]

RĔPENTĔ, adv. ἐξαίφνης, subito, repentino: a *repens*, subitus. *Cic. Off.* 1, 33. *med.* Amicitias, quae minus delectent, magis deeere censent sapientes sensim dissuere, quam repente praecidere. *Pl. Mil.* 2, 2, 21. Ita abripuit repente sese, subito. *Id. Cas.* 2, 5, 26. Repente emori. *Id. Ps.* 1, 1, 37. Repente exortus sum, repentino occidi. *Ter. Ad.* 5, 9, 24. Quae res tam repente Mores mutavit tuos? *Cic. Phil.* 2, 27. Persona de mino, modo egens, repente dives. *Id. Fam.* 4, 4. *med.* Repente praeter spem dixit, se senatui roganti non negaturum. *Id. Div. Verr.* 17. *f.* Sed repente e vestigio tanquam aliquo Circaeo poculo, factus est Verres; et *Verr.* 1, 17. Ecce autem repente, his diebus paucis, etc. *Caes. B. G.* 1, 52. Hostes repente celeriterque procurrerunt; et *ib.* 6, 11. *f.* Novam et repente collectam auctoritatem tenere. *Virg. A.* 1, 598. cunctisque repente Improvisus ait. ℙ Item statim. *Id. ib.* 2, 379. Improvisum aspris veluti qui sensibus anguem Pressit humi nitens, trepidusque repente refugit. *Id. ib.* 5, 315. signoque repente Corripiunt spatia audito. ℙ Item perbrevi tempore. *Id. G.* 3, 471. nec singula morbi Corpora corripiunt, sed tota aestiva repente, Spemque, gregemque simul, cunctamque ab origine gentem. *Derepente,* V. s. l.

RĔPENTĬĀ. V. REPETENTIA.

RĔPENTĪNĒ, adv. idem quod repentino, repente. *Lact.* 1, 11. *med.* Solemus eos, quorum virtutem miramur, aut qui repentine advenerint, de coelo cecidisse, dicere. Alii leg. *repentino.*

RĔPENTĪNO, adv. idem ac repente. *Cic. Quint.* 4. Moritur in Gallia Quintius, cum adesset Naevius, et moritur repentino. *Pl. Ps.* 1, 1, 37. Quasi solstitialis herba, paulisper fui: repente exortus sum, repentino occidi. *Afr.* ap. *Charis.* 2, 193. Ut sint repentino apparandae nuptiae.

RĔPENTĪNUS, a, um, adj. αἰφνίδιος, subitus, improvisus, inopinatus, repens. *Cic. Tusc.* 3, 19. *med.* Sentit omnia repentina et necopinata esse graviora. *Id. Agr.* 2, 22. *med.* Unde iste amor tam improvisus, ac tam repentinus? *Id. Or.* 2, 55. *med.* Quae fuit illa! quanta vis! quam inexspectata! quam repentina! *Cic. Div.* 2, 35. *med.* Propter mortem repentinam ejus, qui in praerogativa referenda subito conciderat. *Liv.* 41, 10. Repentinus, et tumultuarius exercitus. *Caes. B. G.* 5, 38. Ut nonnulli milites repentino equitum adventu interciperentur; et *ib.* 3, 3. Cum tantum repentini periculi praeter opinionem accidisset. *Ter. Andr.* 5, 4, 35. Mirando hoc tanto, tam repentino bono. *Ov. Met.* 5, 5. Inque repentinos convivia versa tumultus. *Appul. de Mundo:* Nimbus quando repentinior est, tanto vehementior. ℙ *Repentinus homo*, novus, qui subito in hominum cognitionem, famam, commendationemque pervenit. *Cic. Brut.* 69. C. et L. Caepasii fratres, ignoti homines et repentini, quaestores celeriter facti sunt oppidano quodam et incondito genere dicendi.

[RĔPERCELLO, is, culi, et culsi, a. 3. iterum percello. *Not. Tir.* p. 117. Perculit, perculsit; reperculit, reperculsit. *F.*]

RĔPERCUSSĬBĬLIS, e, adj. qui repercutere, vel repercuti potest. *Coel. Aurel. Tard.* 1, 1. *n.* 45., item *ib.* 3, 6. *f.*, ubi alii aliter leg.

RĔPERCUSSĬO, onis, f. ἀντιτυπία, ἀνάκλασις, actus repercutiendi. *Sen. Q. N.* 7, 19. Quidam nullos esse cometas existimant, sed species illorum per repercussionem vicinorum siderum, aut per conjunctionem cohaerentium reddi.

RĔPERCUSSUS, a, um, part. a *repercutio:* ἀντιτετυπημένος, iterum, aut vicissim percussus, reverberatus, regestus, reflexus. *Val. Max.* 1, 8. *n.* 11. *extr.* Remigem sentinam haurientem, cum e navi fluctus abjecisset, altero latere repercussum fluctus contrarius in navem retulit. *Plin.* 17, 21, 35. *n.* 1. Medulla (*vitis*) ante se tendit, longitudinem impellens, quamdiu nodi pervia patet fistula: cum vero concreti ademere transitum, repercussa erumpit. *Id.* 33, 9, 45. de speculo: Natura mira est imagines reddendi: quod repercusso aere, atque in oculos regesto fieri convenit. *Tac. A.* 4, 51. *med.* Montis anfractu repercussae voces. *Liv.* 21, 33. *med.* Clamores dissoni, quos nemora repercussaeque valles

augebant. *Virg. A.* 8, 22. Sicut aquae tremulum labris ubi lumen aenis, Sole repercussum, aut radiantis imagine lunae, Omnia pervolitat late loca. *Ov. Met.* 2, 109. positaeque ex ordine gemmae Clara repercusso reddebant lumina Phoebo; et *ib.* 3, 434. Illa repercussae, quam cernis, imaginis umbra est. *Pall.* 2, 15. *med.* Nux repercussa. V. REPERCUSSUS, us, *f.*

RĔPERCUSSUS, us, m. repercussio. *Plin. ep.* 2, 17. *med.* Teporem solis infusi repercussu cryptoporticus auget; et *Plin. alter* 5, 5, 5. Mons adusto similis, aut solis repercussu accenso; et *Flor.* 3, 3. *med.* Ut ex splendore galearum ac repercussu quasi ardere coelum videretur. *Plin.* 5, 9, 10. Causas hujus incrementi (*Nili*) varias prodidere, sed maxime probabiles, Etesiarum eo tempore ex adverso flantium repercussum; et 37, 2, 8. Sunt qui maxime in iis (*murrhinis*) laudent extremitates, et quosdam colorum repercussus, quales in coelesti arcu spectantur. *Tac. G.* 3. Affectatur praecipue asperitas soni, et fractum murmur, objectis ad os scutis, quo plenior et gravior vox repercussu intumescat; et *Plin.* 16, 2, 2. de silva Hercynia: Constat, attolli colles occursantium inter se radicum repercussu, *h. e.* occursu, dum propter magnitudinem ac densitatem arborum radices invicem occurrentes, progredi in rectum nequeunt, sed regredi coguntur. Simili ratione verbum *reverbero* adhibetur a *Colum.* Sic *Pall.* 2, 15. med. Lapis subter, vel testa ponenda est, ut (*nux sata*) radicem non simplicet, sed repercussa respergat.

RĔPERCŬTĬO, is, cussi, cussum, a. 3. ἀντιπαίω, ἀντιπλήττω, percutientem vicissim percutio, referio, reverbero, reflecto. *Plin. ep.* 4, 30. *f.* Ut flumina, quae in mare deferuntur, adversantibus ventis, obvioque aestu retorquentur; ita est aliquid, quod hujus fontis excursum repercutiat. [**Sen. Ep.* 115. Multa aciem nostram repercutiunt, i. e. praestringunt. *Bail.*] V. alia in REPERCUSSUS part. et subst. ¶ Translate. *Quint.* 6, 3. *med.* Aliena aut reprehendimus, aut refutamus, aut elevamus, aut repercutimus, aut eludimus, *h. e.* retorquemus in eos, qui intulerunt; et *med.* Repercutiendi multa sunt genera: venustissimum, quod etiam similitudine aliqua adjuvatur, ut Trachalus dicenti Suellio, Si hoc ita est, is in exsilium; Si non est ita, redis, inquit. [*Cf. *Ern. Lex. techn. lat. Rhet.* p. 330.] *Plin. praef. H. N. f.* Dicto repercutere aliquem. *Id.* 28, 4, 7. Exspuendo fascinationes repercutimus, *h. e.* discutimus, amolimur.

RĔPĔRĬO, is, pĕri, pertum, a. 4. εὑρίσκω, invenio: a *re* et *pario.* Discrimen inter *reperio*, et *invenio* in hoc verbo posuimus. [*Proprie signif. rei amissae, deperditae iterum, denuo compotem fieri: *Etwas wieder finden.* Huc pertinet illud *Ter Andr.* 5, 6, 5. Mea Glycerium suos parentes reperit. *Pl. As.* 3, 3, 138. Ego caput huic argento fui hodie reperiendo. ¶ Hinc omnino signif. *invenire* aliquo loco rem aliquam.] *Pl. Rud.* 4, 2, 20. Hoc ego in mari, quidquid inest, reperi. *Id. Poen.* 3, 3, 2. Convivas volo reperire nobis commodos, qui una sient. *Id. Truc.* 4, 1, 1. Neque gnatus est, neque progignetur, neque potest reperirier. *Ter. Ad.* 4, 3. 1. Ego in hac re nihil reperio, quamobrem lauder tantopere. *Cic. Brut.* 95. Si quaerimus, cur, etc. causas reperiemus verissimas duas. [*Curt.* 10, 5. Qui post Alexandrum respiceret, utique non reperturas. *Plin.* 17, 9, 6. Apud Homerum regius senex agrum suis manibus laetificans reperitur. *F.*] *Id.* 35, 3, 3. Clypeos dicare primus instituit, ut reperio, Appius Claudius, [*V. *B. Crus. cl. Suet.* s. v.] ¶ Pro deprehendere, cognoscere, [*nostr. *erfunden werden.*] *Pl. Bacch.* 3, 6, 11. Multi more isto vivunt, quos cum censeas esse amicos, reperiuntur falsi falsimoniis. *Cic. Brut.* 31. Omnes Stoici prudentissimi in disserendo sunt: iidem traducti a disputando ad dicendum, inopes reperiuntur, *Id. Fl.* 38. Hoc vel maxime moliuntur, ut vestrae sententiae optimo cuique infestissimae atque inimicissimae reperiantur. [*Huc pertinet etiam illud, quod *Forc.* supra laudaverat *Ejusd. Coel.* 19. At vero in M. Coelio nulla luxuries reperietur, nulli sumptus, nullum aes alienum. Cf. *B. Crus. cl. Suet.* p. 675. ¶ Interdum est i. q. comperire. *Vell.* 2, 50, 1. cum transgressos reperisset css. in urbem revertit. ¶ Hinc vindicat etiam notionem capiendi, accipiendi, occupandi. Hic poterat constitui locus, quem iterum *Noster* supra laud., *Ter. Heaut.* 1, 1, 60. Simul rem et belli gloriam armis reperi, i. e. acquisivi, comparavi. Adde *Caes. B. G.* 1, 53. aut lintribus inventis sibi salutem repererunt. Sic et Gr. εὑρέσθαι ἀγαθόν. V. *Valkenaer.* ad *Herodot.* 9, 6. Porro *Cic. Div.* 1, 10. *in.* quae nomen ex inventore reperit: ubi v. *Orell.* coll. *Beier.* ad *Off.* 3, 31, 112.] ¶ Pro comminisci, excogitare. *Pl. Capt. f.* Hujusmodi paucas poetae reperiunt comoedias, ubi boni meliores fiant. *Ter. Heaut.* 3, 2, 22. Aliquid reperiret, fingeret fallacias, etc. *Plin.* 37, 5, 20. Indi gemmas adulterare repererunt. *Id.* 10, 22, 27. Condire reperit. *Ov. Met.* 8, 246. et serrae reperit usum. [*Huc pertinet locus, quem *F.* ex Append. perperam supra laud., *Cic. Acad.* 4, 16. Zeno nihil novi reperiens, sed emendans superiores. Quaedam praebet etiam *Boettich. Lex. Tac.* p. 409.] ¶ *Reperibo* in futuro pro *reperiam* in 4. conjugat. non est insolens. *Pl. Epid.* 1, 2, 48. Quid de illa fiet fidicina? *Epid.* aliqua reperibitur. *Caecil.* ap. *Non.* 10, 29. Cum morti remedium reperibit nemo. Adde *Pomp. ib.* ¶ Praeteritum duplici *pp* scribi solet, cum in carmine prima producitur. *Prop.* 2, 24, 27. Ah pereat, quicumque meracas repperit uvas! *Catull.* 79, 4. Si tria notorum suavia reppererit. *Prisc.* 10, 905. vult semper *p* duplicari, sive in prosa oratione, sive in carmine: alii contra nunquam. V. dicta in RE.

RĔPĔRĬTO, as, a. 1. frequent. a *reperio.* Quidam legunt ap. *Varr. R. R.* 1, 1. *med.* Indicabo, a quibus scriptoribus reperites. Alii *reperias*, alii *repetas.* Alii *reperito* volunt esse pro *reparito* frequent. a *reparo.*

RĔPERTĬCĬUS. V. REPTICIUS.

RĔPERTOR, oris, m. εὑρετής, qui reperit, inventor. *Sall.* in *ep. Mithr. ad Arsac.* Callidi, et repertores perfidiae. *Ov. Pont.* 2, 9, 44. Quique repertorem torruit arte sua, *h. e.* Perillum. *Virg. A.* 7, 772. Repertor medicinae, *h. e.* Aesculapius. *Id. ib.* 12, 829. hominum, rerumque, *h. e.* Juppiter. *Ov. R. Am.* 76. carminis et medicae opis, *h. e.* Phoebus. *Varr. R. R.* 1, 2. *med.* et *Ov. Am.* 1, 3, 11. vitis, *h. e.* Bacchus: qui ab *eod. Fast.* 3, 762. etiam mellis repertor dicitur. *Plin.* 28, 8, 31. Hippopotamus repertor detrahendi sanguinis. *Ov. Ib.* 523. pugnacis iambi, *h. e.* Archilochus. *Quint.* 2, 16. Repertores legum; et *Tac. A.* 4, 71. flagitii. *Lucr.* 3, 105. doctrinarum atque leporum. *Appul. Flor. n.* 23. Aristippus Cyrenaicae sectae repertor, *h. e.* auctor, caput. *Hor. A. P.* 278. personae, pallaeque repertor honestae Aeschylus.

RĔPERTŌRĬUM, ii, n. ἀπογραφή, index, sive commentarius particulatim rerum recensitarum descriptionem continens. *Ulp. Dig.* 26, 7, 6. Tutor, qui repertorium non fecit, quod vulgo inventarium appellatur, dolo fecisse videtur.

RĔPERTRIX, icis, f. quae reperit, inventrix. *Appul. Apol.* Paupertas omnium artium repertrix.

RĔRERTUS, a, um, part. a *reperio:* εὑρεθείς, inventus. *Caes. B. G.* 5, 12. *extr.* Magnus ibi numerus pecoris repertus. *Plin.* 37, 4, 15. Cujus hoc ingenio inventum? quove casu repertum? *Ov. Met.* 1, 654. tu non inventa reperta Luctus eras levior. V. INVENIO. *Id. Fast.* 3, 846. Furta reperta. *Virg. A.* 6, 343. namque mihi, fallax haud ante repertus, Hoc uno responso animum delusit Apollo. *Appul. Apol.* Per me licet fuerit repertissimum. ¶ *Repertum, i,* res inventa, excogitata, εὕρημα. *Lucr.* 1, 736. exponunt praeclara reperta. *Rhemn. Fann. de ponderib. et mens.* 15. cuncta haec non foedere certo Naturae, sed lege valent, hominumque repertis.

RĔPERTUS, us, m. εὕρεσις, inventio. In sexto casu sing. *Appul. Met.* 11. Ceres repertu laetata filiae; et *ib.* Imago solerti repertu, etiam ipsa novitate reverenda. *Id. Flor. n.* 3. Ars ista repertu novo commodum oriebatur.

RĔPĔTENTĬĂ, ae, f. ἀνάμνησις, memoria, facultas memoriae, qua res praeteritas repetimus, et reminiscimur. *Arnob.* 2, 61. Multo facilius est credere, discere animam quod nesciat, quam oblitam quod paulo ante sciebat, et oppositu corporis amitti repetentiam priorum; et p. 62. Quod rebus ingressis priorum repetentiam detrahit, et intra se gesta irrecordabili debet oblitteratione deperdere. *Lucr.* 3, 864. Interrupta semel cum sit repetentia nostra. Alii leg. *retinentia*, hoc est vinculum, quo retinetur anima unita corpori. Alii *repentia*, h. e. tacitus et sensim progrediens vitae cursus.

RĔPĔTĪCĬUS. V. REPTICIUS.

RĔPĔTĪTĬO, onis, f. ἀπαίτησις, ἐπανάληψις, actus repetendi, iteratio. *Quint.* 6, 1. Rerum repetitio et congregatio, quae Graece dicitur ἀνακεφαλαίωσις. *Id.* 9, 1. *med.* Frequentior ejusdem nominis repetitio. *Gell.* 13, 24. *med.* Repetitio instauratioque ejusdem rei sub alio nomine. *Ulp. Dig.* 30, 1, 19. Legata inutiliter data Papinianus putat confirmari per repetitionem postea forte in codicillis factam. ¶ Ap. rhetores est figura verborum, qua continenter ab uno atque eodem verbo in rebus similibus et diversis principia sumuntur, hoc modo: Vobis istud attribuendum est: vobis gratia habenda: vobis res ista erit honori. Haec *Auct. ad Her.* 4, 13. Adde *Quint.* 9, 3. *med.*, ubi pro exemplo ponit illud *Cic. Catil.* 1, 1. Nihil ne nocturnum praesidium Palatii, nihil urbis vigiliae, etc. et *Cic. Or.* 3, 54. [*Cf. *Ernest. Lex. techn. lat. rhet.* p. 330. sq.] ¶ Iterata petitio, seu postulatio, ut res mea ad me redeat. *Appul. Apol.* Sola trecenta millia nummum scripta, eorumque repetitionem filiis Pudentillae pacto datam. *Ulp. Dig.* 50, 17, 41. In re obscura melius est favere repetitioni, quam, etc. *Id. ib.* 3, 6, 3. Repetitionem habere, *h. e.* facultatem et jus repetendi.

RĔPĔTĪTOR, oris, m. 3. ἀπαιτητής, qui repetit, et rem suam sibi dari postulat. *Ov. Her.* 8, 19. Sit socer exemplo nuptae repetitor ademptae.

RĔPĔTĪTUS, a, um, part. a *repeto*, ἐπαναληφθείς. [*De exemplorum ordine v. in *repeto.*] *Virg. G.* 1, 39. Nec repetita sequi curet Proserpina matrem; et *Hor. A. P.* 365. Haec placuit semel: haec decies repetita placebit; et *Ov. Met.* 9, 422. repeti-
tum Mulciber aevum Poscit Erichthonio; et *I*
19. Assurgentem umbone resupinat, repetitu
saepius cuspide ad terram affixit; et *Suet. C*
extr. Gestavit Alexandri M. thoracem repetit
conditorio ejus; et *Ov. Met.* 6, 20. repetitaqu
go Vellera mollibat nebulas aequantia tractu,
saepius tractata digitis. *Mart.* 12, 18. Me m
repetita post decembres Accepit mea Bilbilis,
quam repetii et revisi. *Suet. Dom.* 8. *med.* C
liam absolutam olim, dehinc longo intervallo
titam atque convictam defodi imperavit; et C
21. Spectacula ex antiquitate repetita; et *Cic.*
13. (et *Or.* 3, 24. *med.*) Ne quis miretur, quid
mea oratio tam longa, ac tam alte repetita
Id. Or. 3. Video hanc primam ingressionem
non ex oratoris disputationibus ductam, sed e
philosophia repetitam. *Id. Div. Verr.* 22. Hae
jorum consuetudo longo intervallo repetita ac
ta. *Ulp. Dig.* 39, 2, 15. *med.* Repetita igitu
promittendum erit, *h. e.* die seu tempore retro
in praeteritum tracto. Ita *Budaeus.* Sic *Pa*
22, 4, 3. Repetita quidem die cautionem inte
non debuisse.

[RĔPĔTĪTUS, us, m. actus repetendi, acc
Non. 1, 325. Pedato positum pro repetitu, v
cessu, quasi per pedem, sicut nunc vulgo d
tertio pedato. *F.* [**Tac. A.* 14, 61. itur et in p
pis laudes repetitum (uxoris) venerantium, i.
qui repetitum (Octaviae) venerabantur, iba
principis laudes, sive: qui principem ob repe
Octaviae venerabantur, in ejus laudes ibant.
Boettich., q. v. in *Lex. Tac.* p. 210. et 409.]

RĔPĔTO, is, ivi, et ii, ītum, a. 3. [*C
significationes verbi *petere* continet addita pro
sa vi praepositionis *re* vel personae vel loci et
poris, quo quid petitur vel unde petitur, defini
V. PETO. Ac primum quidem exempla pos
ista, in quibus signif. iterum, retro impeter
vel id, unde quis petitur: de gladiatoribus, si
cet.] *Quint.* 5, 13. *f.* Ut bis cavere, bis rep
oportuerit: nostr. *nachstossen.* [**Suet. Cal.* 5
gnum erat omnium, repete, i. e. iterum feri.]
Liv. 4, 19. *Sen. Ira* 3, 27. Num quis satis con
sibi videatur, si mulam calcibus repetat, e
nem morsu. ¶ [*Translate.] *Suet. Claud.*
Repetere aliquem toxico, *h. e.* post primum
num, quod non processerit, aliud ei propinar
[*In rebus judicialibus de iterata accusatione.]
Aug. 32. Diuturnorum reorum nomina abolevit
ditione proposita, ut si quem quis repetere v
par periculum poenae subiret. [**Id. Dom.* 9.
liberavit, nec repeti, nisi intra annum, perm
Adde *Paul. Dig.* 48, 2, 3. et *ib.* 16, 10. Sic
tere crimen *Ulp. ib.* 7. ¶ *Repetere aliquem*, r
iterum ad aliquem. *Ov. Her.* 3, 143. Qua (sp
destituor repetam fratresque virumque. ¶ Rep
dicuntur et morbi, cum redeunt et rursus co
aggrediuntur. *Cels.* 2, 1. *med.* et 4, 14. Mor
petunt. *Id.* 3, 22. Febricula repetit. *Id.* 4, 4.
med. cum vomitus repetiit. ¶ [*Hinc i. q. op
dare, ut aliquid reddatur, restituatur: nostr
rückfordern, zurücknehmen: ἀπαιτεῖν.] *Pl. Tr*
2, 7. Quod datum utendum est, id repetundi
est, quando velis. *Hor. Ep.* 1, 3, 18. si forte
repetitum venerit olim Grex avium plumas, m
cornicula risum Furtivis nudata coloribus.
L. L. 4, 15. *f.* Fetiales mittebant, antequam
lum conciperetur, qui res repeterent. (V. CL
GO.) *Id. Arch.* 8. *f.* Homerum Colophonii c
esse dicunt suum, Chii suum vendicant, Sala
repetunt. *Id. Planc.* 42. Quid me adspectas?
mea promissa repetis? *Id. Div. Verr.* 5. Erepta
cunias civili actione, et privato jure repetere.
Eun. 4, 6, 11. Hanc tibi dono do, neque repet
illa quicquam abs te pretii. *Pl. Bacch.* 4, 6, 7.
vigo in Ephesum, ut aurum repetam ab Theo
domum. *Cic. Dom.* 55. *f.* Respublica ab istiu
flammato atque ignito furore jam tum me sequ
petebat. [**Suet. Caes.* 78. repete a me Remp
cam, i. q. eripe mihi Rempubl. ¶ *Repetere res*
Cic. Off. 1, 11, 36. rebus repetitis: est postu
ut vitia quis rei venditae praestet, adeoque dam
emptori compenset. Deinde *res repetere* omnin
cuntur ii, qui prius more legitimo querunt, q
ad arma procurrunt. V. *Beier.* ad *Cic. l. l.*] ¶
petere poenas ab aliquo est exigere, ut debitas
nas luat, poenas petere, expetere, exigere.
Rosc. Am. 24. Furiae, quae dies noctesque pa
tum poenas a consceleratissimis filiis repetunt.
Verr. 2, 5, 63. *med.* [*Unde *repetundae:* ubi v.
Item recupero. *Cic. Phil.* 10, 10. Ne mors qui
in repetenda libertate fugienda. ¶ Item rev
Cic. Dom. 57. Vos, qui maxime me repetistis a
revocastis. *Ter. Andr.* 1, 5, 14. Repudiatus repe
Pl. Truc. 4, 3, 72. Filium istinc tuum te melius
repetere. *Virg. A.* 7, 240. hinc Dardanus or
Huc repetit. *Cic. Brut.* 16. *med.* Lysias est Atti
quoniam Athenis est et natus et mortuus: quamq
Timaeus eum, quasi Licinia et Mucia lege, rep
Syracusas. ¶ [*Est etiam iterum aut bis pe
Caes. B. G. 49. Cicero Gallum ab eodem Vertic
repetit, qui litteras ad Caesarem deferat. ¶ [*
petere aliquem locum est redire ad aliquem loc

rursus dirigere ad aliquem locum.] *Liv.* 31, lli, omissa praeda, castra repetivere. *Virg.* , 39. Cum primum pasti repetent praesepia *Ov. Pont.* 4, 4, 41. Inde domum repetes toto nte senatu. *Id. Her.* 18, 123. Invitus repeto n, quis credere posset? *Tac. A.* 15, 17. Sy-epetiturus. [*Huc pertinet locus, quem *No-* fra laudaverat:] *Petr. Sat.* 21. coenatoria re-s. Adde *Suet. Vit.* 1. eorum progeniem lon-t intervallo repetisse Urbem atque ordinem rium, *h. e.* in Urbem et in senatum rediisse. accus. et praepos. *Liv.* 25, 27. *f.* Missis nun-ui onerarias retro in Africam repetere jube-*Virg. Cul.* 103. Et jam compellente vagae pa-capellae Ima susurrantis repetebant ad vada ie. (*Scal.* mallet *repebant.*) *Grat. Cyn.* 245. repetens prima ad vestigia gyro. Simile esse *visere ad aliquem* ap. *Pl.*, *Ter.*, *Lucr.* Alii esse ellipsim, ut integra locutio sit, *repe-eu resumere viam ferentem ad vada*, aut *vesti-* [*Repetere aliquem vel aliquid ex aliquo lo-arcessere, v. desumere, repetito loco, ubi tempus collocatum fuit, nostr. *zurückholen, len.* *Suet. Aug.* 16. Quum partem reliquam m continenti repeteret. Al. leg. *quum ad par-liquam copiarum continentem repeteret.* *Id.* quidquid instrumenti veteris aulae erat, ab epetiit: coll. 52. *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 674. *Fin* 5, 19. praetermissa repetimus, inchoa-equimur.] ℙ Saepe *repetere* est resume-erruptam rem iterum sumere, [*quasi redire uid.] *Ov. Met.* 3, 151. Propositum repeta-us. *Id. A. Am.* 3, 747. Sed repetamus iter. . 2, 178. Omina ni repetant Argis. *Lucan.* emeritas repetunt navalibus alnos, *h. e.* de-e navalibus, ut rursus utantur. *Cic. Fat.* 2. ongo intervallo haec studia repetens. *Id.* , 6. *f.* Ecce autem repente eadem illa vete-ilia pecunia majore repetuntur. *Plin. ep.* 9, olita ministeria repetere. *Tac. A.* 3, 6. *extr.* a. *Colum.* 11, 2. Ab Idib. Januar. quidquid mno putationis superfuit, repetendum est. or. 10. Quam partem vineae non deputave-ca calend. Februar. repetito. *Pall.* 2, 13. *extr.* mor pastini nondum repetita soliditate sub-*. e.* nondum resumpta. ℙ Est etiam iterare, us tractare, attingere al.] *Colum.* 4, 28. ationem repetere. *Cic. N. D.* 1, 7. *med.* orem Vellei, nisi molestum est, repete quae s. Repetam vero, inquit. *Quint.* 1, 1. *f.* e aliquid, et inculcare. *Flor.* 2, 7. *f.* Ite-rumque praeconem repetere illam vocem ju-*Sen. Ben.* 6, 35. Si repetivero quod dixi. . 13, 739. Talibus alloquitur, repetens su-ictis. ℙ Pertinet etiam ad memoriam: nam ci est, ut ait *Varr. L. L.* 5, 6., cum ea, uit mens ac memoria, cogitantur, et cogi-epetuntur. *Cic. Or.* 1, 1. Cogitanti mihi, oria vetera repetenti, etc. *Virg. A.* 12, 439. imo repetentem exempla tuorum, etc. *Cic.* , 4, 47. *f.* et *Dejot.* 7. Alicujus rei memo-etere. ℙ Absolute. *Id. Q. Fr.* 1, 2, 2. *med.* um mearum epistolarum praecepta repetes, s, etc. et *Virg. A.* 7, 122. genitor mihi ta-que (Nunc repeto) Anchises fatorum arcana *Plin. ep.* 7, 6. *f.* Non facile me repeto consecutum assensum agendo, quantum tunc ndo. *Suet. Gr.* 4. Me quidem adolescentulo, quendam alternis diebus declamare, alter-tare solitum. ℙ Hinc ponitur pro exordiri, , retrorsum initia petere, cum de re aliqua ndum. [*Quasi revocare, restituere ex lon-tempore.] *Virg. A.* 7, 371. Et Turno, si omus repetatur origo, Inachus, Acrisiusque *Cic. Leg.* 1, 6. Alte, et a capite repetere; *ed.* Visne, ipsius juris ortum a fonte repe-*Id. Or.* 1, 20. Neminem scriptorem artis ocriter quidem disertum fuisse dicebat, cum t usque a Corace nescio quo, et Tisia. *Id.* , 48. *med.* Repetunt ab Erechtheo Codrum, . *Id. Inv.* 1, 49. Quippiam longius repete-m res postulat. *Id. Fin.* 1, 20. Fabulas ab ntiquitate repetere. *Id. Fam.* 6, 16. initia e ex parentibus. His affinia sunt illa *ejusd.* 47. L. Tarutius urbis nostrae natalem repe-iis Parilibus, quibus, etc., *h. e.* ducebat; . 5, 12. Hujus sententiae gravitas a Platonis te repetatur, *h. e.* ducatur, hauriatur, su-ℙ [*Confund. *repetisse* et *reperisse*. V. *intpp.* 6, 4, 10. *Repeto* et *refero*. *Burm.* ad *Virg.* 2.]

TUNDAE, arum, f. plur. res, quae repetun-quarum restitutio poscitur. Crimen repe-m fuit crimen magistratus, qui in provinci-potestate missus pecuniam in usum privatum cialibus accepisset. Nomine pecuniae intel-non solum nummi, sed etiam omnia, quibus constant, ut vasa pretiosa, statuae, pictu-tes, frumentum, navigia, etc. Ceterum le-hoc crimine etiam magistratus urbani accu-, siqui in aliqua curatione pecunias cepis-m judices, si pecunias cepissent ob judican-c. Repetundarum causa, inquit *Ascon.* in *Verr.* 2, 1, 23., ita se habebat, ut si convictus reus esset atque damnatus, pecuniam redderet aestimata lite, hoc est in pretium redactis omnibus furtis: quam summam, proscriptis ejus bonis, sectores curabant. Quod vero ad vocem attinet, participium, seu gerundium est, sub quo *pecuniarum*, vel *rerum* intelligere oportet. Est autem *repetundarum* more antiquo pro *repetendarum*. *Quint.* 4, 2. Repetundarum insimulari. *Suet. Caes.* 43. convinci. *Tac. A.* 4, 19. criminibus haerere. *Id. ib.* 3, 38. Postulare aliquem repetundis. ℙ *Cicero* fere addit *pecuniae*, ut *Cluent.* 53. *f.* Lege pecuniarum repetundarum non teneri; et *Brut.* 27. L. Piso legem primus de pecuniis repetundis tulit. (V. dicta in CALPURNIUS, a, um.) Et rursus *Id. Cluent.* 37. Repetere rationem ab aliquo de pecuniis repetundis.

RĔPEXUS, a, um, part. a *repecto:* διεκτενισμένος, iterum, aut probe pexus. *Ov. A. Am.* 3, 153. Et neglecta decet multas coma, saepe jacere Hesternam credas: illa repexa modo est. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 3. crinemque repexi Blandius elato surgant temone jugales; et 240. tum flava repexo Gallia crine ferox, *h. e.* Gallia comata.

RĔPIGNĔRO et Repignoro, as, a. 1. pignus recipio, soluto pretio. *Ulp. Dig.* 13, 6, 5. *med.* Rem tibi dedi, ut creditori tuo pignori dares: dedisti: non repigneras, ut mihi reddas. *Fest.* in *Reluere:* Reluere, solvere, repignerare.

RĔPĬGRĀTUS, a, um, part. a *repigro:* retardatus. *Appul. Met.* 1. Obsepto utero, et repigrato fetu. [*Capell.* 1, 13. Ne uxoris Cyllenius fotibus repigratus, somnolento repente marcore torperet; et *mox:* Ne totis noctibus repigratior paullulum simularet anomalum. Alii minus recte leg. *repigritior*. *F.*]

RĔPĬGRO, as, a. 1. retardo. *Appul. Met.* 8. Cum et ipso lumine dirarum bestiarum repigratur impetus.

RĔPINGO, is, a. 3. rursus pingo. *Venant. Vit. S. Mart.* 1, 172. Stat rubor inde genis: oculos pupilla repingit. *Id. ib.* 246. Jussit abire procul, digitis crucis arma repingens.

[REPLĀNO, as, a. 1. iterum planum facio. *Not. Tir.* p. 79. Planus, implanat, explanat, replanat. *F*]

*REPLASMO, as, a. 1. de novo formo, creo. *Vet. Interpr. Iren.* 3, 20. *B. A.*

REPLAUDO, is, a. 3. referio, percutio. *Appul. Met.* 1. Dextra saeviente frontem replaudens; et *ib.* 6. Equestri celeritate, quadrupedi cursu solum replaudens.

RĔPLĔO, es, evi, etum, a. 2. ἀναπληρόω, [*iterum, denuo impleo, compleo.] *Plin. Pan.* 55. Ut qui exhaustum aerarium non sis innocentium bonis repleturus. *Cic. Prov. cons.* 2. *f.* Replere exhaustas domos. [*Ov. Met.* 8, 680. Interea, quoties haustum cratera repleri Sponte sua, per seque vident succrescere vina. — Transfertur ad vulnera, quibus caro inducenda est.] *Plin.* 34, 15, 46. His adjicitur, cum sunt repurganda vulnera, aut replenda, ceratum, *h. e.* vulneribus caro inducenda. Sic *Id.* 20, 23, 99. Replere alopecias. Adde 23, 7, 63. ℙ [*Hinc multis in locis idem fere est quod supplere, adjicere, complere, nostr. *ersetzen*. *Cic. Mur.* 25. qui consumpta replere, erepta recuperare vellent. *Liv.* 24, 42. brevi replevit exercitum. *Plin. Pan.* 28, 5. Ex his castra, ex his tribus replebuntur. *Quint. Inst.* 10, 4, 33. Sed facilius in iis simpliciusque judicium, quae replenda vel dejicienda sunt: ubi v. *Spald.*] *Ov. Her.* 10, 37. quod voci deerat, plangore replebam. *Ulp. Dig.* 42, 1, 4. *f.* Tempore legitimo repletur ex lege, quod sententiae judicis deest. *Id. ib.* 40, 1, 4. *med.* Pretium redemptionis replere, *h. e.* totum pretium numerare. ℙ *Replere*, reficere, recreare. *Stat. Th.* 4, 759. tu refugas vires, et pectora bello Exanimata reple. ℙ [*Nunc denique omissa iterandi notione signif. omnino impleo, plenum facio.] *Virg. G.* 2, 235. scrobes terra. *Ov. Fast.* 4, 432. sinum floribus. *Mart.* 7, 20. lagenam vino. *Ov. Met.* 12, 155. corpora tosta carne. *Petr. Sat.* 96. et 111. *extr.* avide se cibo. *Phaedr.* 2, 4. se esca et prolem suam. *Caes. B. G.* 7, 56. *extr.* frumento et pecore exercitum. *Pall.* 4, 13. equas. *Pl. Rud.* 4, 6, 22. verbis aures alicujus. *Virg. A.* 2, 679. gemitu tectum omne. *Sen. Hipp.* 1171. Daedalea vasto claustra mugitu replens. *Ov. Fast.* 3, 121. Annus erat, decimum cum luna repleverat orbem. *Manil.* 2, 719. summa repletur, *h. e.* absolvitur, completur. *Cic. Or.* 1, 42. *extr.* Repleri juris civilis scientia. *Vell.* 2, 100. Spectaculis animos oculosque populi R. replere; et *ib.* 103. incredibili laetitia patriam. ℙ De Nili incremento *Lucr.* 6, 717. aquilones contra fluvium flantes remorantur, et undas Cogentes sursus replent, coguntque manere, *h. e.* retro impellentes inflant et extollunt, ac pleniores reddunt. ℙ In illo *Stat. Silv.* 3, 91. Tune, inquit, largitor opum, qui mente profusa Tecta Dicarchaeae pariter, juvenemque replesti Parthenopen? *replesti* est exornasti, ditasti. ℙ *Replesti* sync. pro *replevisti* V. supra. Sic *replerat* pro *repleverat* ap. *Lucr.* 6, 1270.

REPLĒTIO, onis, f. adimpletio, complementum. *Imp. Justin. Cod.* 6, 28, 4. *med.* et *ib.* 7, 2, 15. *med.*

REPLĒTUS, a, um. part. a *repleo:* ἀναπληρωθεὶς, impletus, plenus. *Cic. Manil.* 15. Referto foro, repletis omnibus templis. *Sen. Ag.* 1006. Repletum ratibus eversis mare. *Suet. Cal.* 3. Gracilitas crurum paulatim repleta assidua equi vectatione post cibum. *Lucr.* 2, 805. Cauda pavonis larga luce repleta; et 5, 41. terra trepido terrore repleta. V. TERROR et *Plin.* 12, 10, 21. Insula repleta silvis. *Just.* 13, 7. *med.* Virginem a Deo repletam quatuor pueros peperisse. Alio sensu *Capitol. Macr.* 3. Vates, quae Deo repleta solebat vera canere. (V. PLENUS.) *Lucr.* 2, 1167. antiquum genus pietate repletum. *Suet. Aug.* 89. Augustus eruditione varia repletus. *Petr. fragm. Trag.* 30. *Burm.* Repleti voluptatibus. *Lucan.* 3, 242. vita, *h. e.* qui cursum vitae impleverunt: qui satis diu vixerunt. *Sil.* 6, 160. serpens repletus; et *Claud. Fesc.* 16. repletus epulis.

REPLEXUS, a, um, part. ab inus. *replecto*, reflexus, replicatus. *Plin.* 21, 1, 3. Semen autem esse ad speciem scorpionum, cauda replexa, sed candida.

REPLĬCĀBĬLIS, e, adj. dignus qui repetatur, aut iteretur. *Venant. carm.* 7, 8, 33. O nomen mihi dulce, Lupi, replicabile semper! ℙ Alio sensu usurpat *Serv.* ad *Virg. A.* 1, 165. V. REDUCTUS.

REPLĬCĀTIO, onis, f. ἀνάπτυξις, conversio. *Cic. N. D.* 1, 13. Ut replicatione quadam mundi motum regat, [*durch Wiederaufziehn.*] ℙ Est et *replicatio* vox JCtis frequens, ad eas allegationes pertinens, quae intentionem sustentant adversus exceptionis iniquitatem: inde dicta, quod implicatam et tectam exceptionis iniquitatem replicet, atque patefaciat. *Justin. Institut.* 4. *tit.* 14. Alia allegatione opus est adjuvandi actoris gratia, quae replicatio vocatur, quia per eam replicatur atque resolvitur jus exceptionis. *Julian. Dig.* 44, 2, 24. Adversus exceptionem, *si non ejus sit res*, replicatione hac adjuvabitur, *at si res judicata non sit*. Adde *Cajum ib.* 27, 10, 7. ℙ *Replicatio numeri* ap. *Capell.* 7, 250. contraria est multiplicationi, et est ejus explicatio, et veluti revolutio, cum numerus, qui duplicatus erat, et compositus, simplex fit, atque adeo minor: nam *replicare* aliquando explicare et revolvere significat. Graeci multiplicatos numeros πολλαπλασίους, replicatos ὑποπλασίους appellant, ut *Id. ib.* docet; et *mox:* Multiplicationis ratio est senioni ad ternionem, contra replicationis ternioni ad senionem.

REPLĬCĀTŪRA, ae, f. Videtur esse Italorum *rimendatura*, ita appellata a filo, quod pluries replicatur, ut scissae vestis partes rursus adhaereant. *Edict. Dioclet.* p. 21. Sarcinatori in veste subtili replicaturae ✕ sex. *F.*]

REPLĬCĀTUS, a, um, part. a *replico:* apertus, reclusus. [*V. in REPLICO.] *Arnob.* 4, 147. Possumus omnes istos, nobis quos inducitis atque appellatis Deos, homines fuisse monstrare, vel Euhemero replicato, vel Nicagora, vel Leonte, vel auctoribus aliis mille, qui, etc. ℙ [*Hinc omnino] retro curvatus, reflexus. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 18. Vitulus genu premitur, replicata cervice. *Id.* 9, 33, 52. Conchae vertice muricatim intorto, margine in mucronem emisso, foris effuso, intus replicato. *Id.* 11, 31, 73. Victimarum jecinora replicata intrinsecus ab ima fibra. ℙ *Replicatus numerus*. V. in REPLICATIO.

REPLĬCO, as, a. I. [*retro plico, volvo, evolvo: nostr. *aufschlagen*, *aufrollen:* ac proprie quidem de libris, ex more veterum, qui cum in foliis arborum vel corticibus scribebant, folia aut cortices ordine dispositos volvebant, aut plicabant. V. REPLICATUS. Hinc translate usurpatur in istis:] *Cic. Sull.* 9. explicare annalium memoriam; et *Leg.* 3, 14. replicare memoriam temporum. — *Id. Div.* 1, 56. et primum quidque replicantis, i. e. ad finem constitutum perducentis. ℙ [*Hinc reflecto, recurvo.] *Plin.* 8, 45, 70. Taurus stat, ira gliscente, alternos pedes replicans, spargensque in alvum arenam. *Id.* 17, 14, 24. de insitione: Calamus ne luxetur, dum deprimitur: neve cortex replicetur in rugas. *Id.* 8, 27, 41. Replicans, ut extra fiat, membranae quod fuerat intus. *Cato R. R.* 41. Surculos in terram demittito, replicatoque ad vitis caput. *Quint.* 11, 3. *med.* Labra et porriguntur male, et adstringuntur, et diducuntur, et velut quodam fastidio replicantur et pendent. *Plin.* 35, 15, 51. Bitumen incommodos oculorum pilos replicat, *h. e.* in contrarium plicat et flectit, ne oculos pungant. Sic 24, 6, 22. et *ib.* 7, 28. Palpebras lentiscina resina commodissime replicat. (*Hard.* exponit, replet, et pilis ornat. *Dioscor.* de eadem re ita loquitur 1, 91. Ἔν τε ἀνακολλήσει τριχῶν ἁρμόζει τῶν ἐν βλεφάροις; et c. 90. ἀνακολλᾷ δὲ τὰς τρίχας ἐν ὀφθαλμοῖς.) *Seren. Sam.* 54, 986. Sin autem subito replicantur corpora morbo, *h. e.* curvantur, contrahuntur. ℙ *Sen. Q. N.* 1, 3. *med.* Ab omni laevitate acies radios suos replicat, *h. e.* reflectit; et *ib.* 2, 10. *med.* Radii solis replicantur. ℙ Translate de Chrysippo. *Id. Ben.* 1, 4. Cujus acumen (*ingenii*) nimis tenue retunditur, et in se saepe replicatur. ℙ *Replicare vestigium suum* ap. *Appul. Met.* 4. est iterare, repetere, eadem redeundo, qua veneris. ℙ Item versare animo, repetere, renarrare. *Appul. Met.* 4. et *ib.* 3. *in.* Haec identidem mecum replicabam. *Pacat. Pan. Theodos.* 3. Sed parcam replicare causas, et placatum vulgus offendere. *Prud.* περὶ στεφ. 11, 3. Incisos tumulis titulos, et singula quaeris Nomina: difficile est, ut replicare queam. *Hieron. ep.* 129. *n.* 2. *extr.* Quae idcirco non replico, ne sensum

legentis videar obtundere, et memoriae illius diffidere.

REPLICTUS, a, um, idem ac replicatus per sync. *Stat. Silv.* 4, 9, 29. non replictae Bulborum tunicae.

[REPLORO, as, a. 1. iterum ploro. *Not. Tir.* p. 121. Plorat, replorat. *F.*]

REPLUM, i, n. vox, quae legitur ap. *Vitr.* 4, 6., ubi de ostiis verba facit, in qua explicanda valde sudant interpretes, nec inter se conveniunt. *Baldus* in *Lexic. Vitr.* putat, replum dici partem excavatam et profundam in valvis januae, quae media est inter scapos, et tympanum; conaturque rem illustrare exhibita figura. *Turneb. Adv.* 11, 4. fassus, se hujus vim verbi assequi non posse, *peplum* legendum putavit, ut significaret operimentum quoddam in modum vestimenti undantis, et replicati: idque confirmare conatus est alio *Vitruvii* loco 10, 17., ubi ait: Cheloni replum, quod est operimentum. Alii alias excogitavere interpretationes, quas collegit *Id. Balb. l. c.* [Alii fortasse rectius putant, esse regulam illam ligneam, quae mobilis aliquando ita imponitur extremae latitudini valvarum, ut, cum clausae fuerint, intersitam earundem rimam operiat: eadem vero si immobilis fuerit, pagmentum a *Vitr.* 4, 6. *f.*, Italice *battente*, dicitur. Hinc in *Gloss. Isid.* Replum, vestis muliebris, *h. e.* pars vestis, quam nostrates vulgo *doppione*, Itali *solino* vocant. *F.*]

REPLUMBATUS, a, um. V. in v. sq.

REPLŬMBO, as, a. 1. ἀναμολυβδόω, quod plumbo ferruminatum erat, dissolvo, a plumbo separo: et generatim quamvis ferruminationem dissolvo. *Ulp. Dig.* 34, 2, 19. §. 3. Celsus quaerit: si centum pondo argenti fuerint relicta, an replumbari debeant, ut sic appendantur: et Proculus et Celsus ajunt, exempto plumbo appendi debere: nam et emptoribus replumbatae assignantur. *Sen. Q. N.* 4, 2. *med.* Saxa velut igni fervescunt, argentum replumbatur, signorum coagmenta solvuntur. *Paul. Dig. l. c.* 32. Aurea emblemata, quae in absidibus argenteis essent, et replumbari possent.

REPLŪMIS, e, adj. qui rursus plumas emittit. *Paul. Nol. carm.* 21, 857. de aquilis: Donec replumi vestiantur corpore.

REPLUO, is, n. 3. rursus, aut vicissim, aut contra pluo. *Sen. Contr. praef.* 5. *med.* Quis ferret hominem de siphonibus dicentem, coelo repluunt?

RĔPO, is, psi, ptum, n. 3. ἕρπω, corpus trahens ambulo, humi haerens incedo, serpo: a voce Graeca allata (a qua et *serpo*) per metathesin. Proprium est animalium carentium pedibus, aut admodum breves habentium, ut sunt vermes, cochleae, formicae. *Sall. Jug.* 98. Animadvertit inter saxa repentes cochleas. *Plin.* 9, 20, 37. Muraenae in sicco quoque repunt. *Id.* 29, 6, 39. Millepeda multis pedibus arcuatim repens. *Id.* 37, 11, 72. Repens formica. *Hor. Ep.* 1, 7, 29. Forte per angustam tenuis nitedula rimam Repserat in cumeram frumenti. *Plin.* 8, 7, 7. Elephas pedibus confossus, repsit genibus in catervas. *Id.* 11, 37, 77. Pyrrho regi, quo die periit, praecisa hostiarum capita repsisse. ℙ Translate dicitur de plantis, earumque radicibus. *Id.* 19, 5, 24. Cucurbitae humi repunt; et 22, 22, 39. Olus silvestre in terra repens. *Colum. Arb.* 4. *f.* Spatium autem radicibus, qua repant, lapides praebent; et *ib.* 16. *f.* Paucas viti gemmas relinquito, ne, antequam invaluerit, in altitudinem repat. ℙ Item de aquis, quae vix fluunt. *Id.* 1, 5. Deterior aqua palustris, quae pigro lapsu repit. ℙ Item de hominibus, cum manibus ac pedibus simul humi procedunt. *Nep. Ann.* 3. *f.* Effecitque, ut ea elephantus ornatus ire posset, qua antea unus homo inermis vix poterat repere. *Plin.* 22, 17, 20. Verna carus Pericli, cum is in arce templum aedificaret, repsissetque super altitudinem fastigii, et inde cecidisset. *Stat. Th.* 9, 427. ad hunc certe repsit Tirynthius amnem, *h. e.* puer Hercules ad hunc fluvium reptavit. *Quint.* 1, 2. Quid non adultus concupiscet, qui in purpuris repit? *h. e.* infans deliciis omnibus innutritus est. ℙ De iter facientibus, qui in rheda sedentes, quae humilis est, a jumentis trahuntur. *Hor. Sat.* 1, 5, 25. Millia tum pransi tria repimus. ℙ De turribus ligneis ambulatilibus. *Lucan.* 3, 457. hae nullo fixerunt robore terram, Sed per iter longum causa repsere latenti. ℙ De ratibus. *Pacuv.* ap. *Varr. L. L.* 6, 2. *f.* Aequore in alto ratibus repentibus. ℙ De nantibus. *Arnob* 1, 20. Indigetes illi, qui flumen repunt, et in alveis Numici cum ranis et pisciculis degunt. ℙ De iis, quae tacite et occulte subeunt et fallunt. *Stat. Silv.* 1, 2, 59. ubi quondam conscia culpae Lemnia repserunt deprenso vincula furto, *h. e.* rete tenuissimum, quo Vulcanus Venerem, Martemque deprehendit. ℙ Ap. *Hor. Ep.* 2, 1, 250. sermones repentes per humum, *h. e.* humili stilo. ℙ Sumitur etiam pro lente ire, ambulare. *Enn.* ap. *Serv.* ad *G.* 3, 76. de gruib.: Perque fabam repunt et mollia crura reponunt. *Virg. Cul.* 104. capellae Ima susurrantis repebant ad vada nymphae. Ita legit *Scal.* Alii aliter. Graeci quoque ἕρπειν pro ire, incedere usurpant.

RĔPŎLIO, is, a. 3. rursus polio. *Colum.* 2, 21. *f.* Pura frumenta si in annos reconduntur, repurgari debent: sin protinus usui destinantur, nihil attinet repoliri, *h. e.* repurgari.

RĔPONDĔRO, as, a. 1. rependo, repono, quasi contra, seu vicissim pondero. *Sidon. ep.* 1, 4. *f.* Reminiscaris, velle me tibi studii hujusce vicissitudinem reponderare. *Id. ep.* 5, 1. Reponderatur tibi ex hoc consummatissima gloria.

RĔPONO, is, sui, olim et sivi, situm, a. 3. ἀνατίθημι, iterum, aut rursus pono, [*in eum locum, unde quid sumptum.] *Cic. Sext.* 27. Insigne regium, quod ille de suo capite abjecerat, reposuit, et regnare jussit. *Virg. A.* 7, 134. et vina reponite mensis. *Id. ib.* 3, 231. arisque reponimus ignem. *Cels.* 8, 10. *n.* 1. *med.* Reponere ossa in suas sedes. *Virg. G.* 2, 230. alteque jubebis In solido puteum demitti, omnemque repones Rursus humum. *Mart.* 2, 37. Ullus si pudor est, repone coenam, *h. e.* rursus appone, et mensae restitue cibos, quos e mensa sustulisti. *Hor. Sat.* 1, 4, 39. Languidus in cubitum se jam conviva reponet. V. CUBITUS. *Colum.* 12, 3. *med.* Ut meminisset, atque adnotaret, quid, et quando, et cui dedisset: et cum recepisset, ut quidque suo loco reponeret. *Quint. prooem.* 8. *med.* Ungues polire, et capillum reponere, *h. e.* disjectum refingere. *Id.* 5, 7. Si quid testes titubaverint, opportuna interrogatione velut in gradum reponantur. *Id.* 11, 3. *med.* Togam, si decidat, reponere. [*Suet. Caes.* 75. statuas a plebe disjectas reposuit: coll. *Oth.* 7. ubi v. *Brem.*] ℙ *Reponere crura* est sublata crura et pedes demittere, et in terra rursus ponere: quod saepe fit, cum lente ambulamus, saepissime, cum properamus, aut currimus. *Enn.* ap. *Serv.* ad *G.* 3, 75. de gruib.: Perque fabam repunt, et mollia crura reponunt. *Virg. ib.* Continuo pecoris generosi pullus in arvis Altius ingreditur, et mollia crura reponit. ℙ Translate. *Hor. A. P.* 190. Fabula, quae posci vult, et spectata reponi, *h. e.* iterum induci, et agi; et *ib.* 120. Homereum si forte reponis Achillem, *h. e.* si iterum scribis de Achille, de quo olim Homerus. *Pers.* 6, 65. neu dicta repone paterna, *h. e.* ne ingeras, saepiusque repetas. ℙ Item restituo, in pristino statu pono. *Virg. A.* 1, 257. sic nos in sceptra reponis? *Sil.* 10, 487. Certabat pulsos per bella reponere reges. *Val. Fl.* 6, 742. Reponere aliquem solio. ℙ Item alterius rei loco pono. *Cic. Fam.* 7, 18. Non enim puto te meas epistolas delere, ut reponas tuas. *Sen. Phoen.* 121. dira ne sedes vacet, Monstrum repone majus. *Cic. Verr.* 2, 2, 21. *med.* At vero praeclarum diem illis reposuisti, Verrea ut agerent. *Quint.* 11, 2. *f.* Invitus perdit quisque id, quod elegerat, verbum: nec facile reponit aliud, dum id, quod scripserat, quaerit. *Brut.* ad *Cic. ad Brut.* 1, 16. *med.* Qui se in ejus locum reponi pateretur. *Colum.* 4, 26. Submovenda pedamenta, quae justo breviora sunt, eorumque in vicem idonea reponenda. ℙ Item reparo, reaedifico, reficio. *Tac. A.* 1, 63. *extr.* Ruptos vetustate pontes reponere. [*Cf. *Boettich. Lex. Tac.* p. 409.] *Virg. A.* 5, 752. Ipsi transtra novant, flammisque ambesa reponunt Robora. *Sil.* 1, 558. molemque reponunt. ℙ Translate. *Id.* 5, 533. et cessata reponere avebant Tempora caede virum. ℙ Item reddo, restituo. *Pl. Pers.* 1, 1, 37. Ut mihi des nummos, quos continuo tibi reponam in hoc triduo. *Virg. G.* 2, 201. Et quantum longis carpent armenta diebus, Exigua tantum gelidus ros nocte reponet. *Sen. Ben.* 4, 32. *extr.* Quid cuique debeam, scio: aliis post longam diem repono, aliis in antecessum. *Plin. ep.* 8, 2. Cum reputarem, quosdam ex debito aliquantum, quosdam aliquid, quosdam nihil reposuisse; et *Hor. Ep.* 1, 7, 39. donata reponere. ℙ Item respondeo, rependo, quasi vicissim ponere, par pari referre. *Cic. Fam.* 1, 9. Peto a te, ut id a me in hoc reo non requiras, ne tibi ego idem reponam, cum veneris. *Juven.* 1, 1. Semper ego auditor tantum? nunquamne reponam? ℙ *Reponere injuriam, scelus*, injuriam pro injuria rependere, scelus pro scelere. *Sen. Ira* 2, 28. Cogitemus, alios non facere injuriam, sed reponere. *Sen. alter Thyest.* 1052. Sceleri modus debetur, ubi facias scelus, non ubi reponas. ℙ Item ad tempus recondo servandi causa. *Cic. N. D.* 2, 62. Nec tempestive demetendi percipiendique fructus, neque condendi ac reponendi ulla pecudum scientia est. *Virg. A.* 4, 402. formicae farris acervum populant, tectoque reponunt. *Quint.* 10, 4. Optimum est emendandi genus, si scripta in aliquod tempus reponantur. *Id.* 11, 2. Scriptis reponere aliquid. *Colum.* 12, 11. et 44. *f.* poma in vetustatem. *Quint.* 2, 16. alimenta in hiemem. *Virg. G.* 3, 403. caseum parvo sale contingunt, hiemique reponunt. *Tac. Agr.* 39. *f.* Optimum in praesentia statuit, reponere odium, donec, etc., *h. e.* occultare, celare. *Prop.* 1, 17, 11. An poteris siccis mea fata reponere ocellis? *h. e.* cineres et ossa mea componere, et humo condere. V. REPOSITUS. [*Cf. *Brem.* ad *Nep. A.* 7, 5. *f.*] ℙ Item depono. *Id. ib.* 5, 484. hic victor caestus artemque repono. *Ov. Met.* 4, 10. Telasque, calathosque infectaque pensa reponunt, Turaque dant. *Pl. As.* 3, 1, 16. Si reposivi remum sola ego in casteria. *Cic. N. D.* 2, 49. *f.* Grues in tergo praevolantium colla et capita reponunt. *Val. Fl.* 4, 279. respirant ambo, paullumque reponunt Brachia, *h. e.* demittunt. *Catull.* 31, 8. Cum mens onus reponit, ac peregrino Labore fessi venimus ad Larem nostrum. *Manil.* 2, 649. Sumere iram, et reponere. ℙ Proprie *deponit*, qui resumpturus non est: *reponit* contra. *Quint. decl.* 3, 9. Quid faciet? depone ma, an reponet? ℙ *Reponere fugam*, cessa cursu, ap. *Stat. Th.* 6, 591. nunc ignea tollunt ra, brevemque fugam necopino fine reponunt. Ap. *Virg. G.* 2, 416. Jam vinctae vites, jam cem arbusta reponunt, *h. e.* putata sunt, e cem non amplius requirunt. ℙ *Reponere po* procellosum, tumidum, et vento sublatum mere, et planum tranquillumque reddere. *Va* 1, 652. Haec ait pontum pater (*Neptunus*) e bata reponit Litora. *Ponere freta* eadem r dixit *Hor. Od.* 1, 3, 16. ℙ Saepe ponitu simplici pono, sive colloco. *Hor. Od.* 1, Dissolve frigus, ligna super foco Large repo et *ib.* 10, 17. Tu pias laetis animas reponis Se *Val. Fl.* 3, 339. hunc Adlevat Aesonides, cel reponit in ostro. *Ov. Met.* 15, 407. nidum Ante sacras Hyperionis aede reponit. *Colum.* 12, 16. uvae modice aruerint, in vasa nova sicco loco nito. *Plin.* 17, 23, 35. *n.* 23. Totus mergus a ditur, reponiturque altius in terram. *Cic. N.* 21. Stellas in Deorum numero reponere; et 38. Homines jam morte deletos reponere in *Anton.* ad *Cic. post ep.* 8, 10. *ad Att. med.* al in suis. *Cic. Or.* 2, 48. Si placuerit, vos mea fensionem in aliquo artis loco reponetis. *Id. Su* In judicum humanitate causam totam reponere. *ep.* 3, 9. *med.* in re aliqua omnem fiduciam. *B. C.* 2, 41. spem omnem in virtute. *Liv.* 1, caritate civium nihil spei reponens. *Val. Fl.* 5 in te animos, sed et omnia nostra repono. *Vir* 3, 54. Sensibus haec imis (res est non parva) nas, *h. e.* immittas, infigas. *Plin. ep.* 1, 3. H negotium tuum, hic labor, haec quies: in his lia, in his etiam somnus reponatur, *h. e.* insur occupetur, collocetur. [*Tac. G.* 30. plus rep in duce quam in exercitu. ℙ Confund. *repon reportare* V. *Burm.* ad *Virg. A.* 9, 502.]

RĔPORRĬGO, is, a. 3. rursus porrigo. *Petr. f Trag.* 51. *Burm.* Phialam reporrigere.

*REPORTATĬO, onis, f. *JCt.* in *Dig. B.*

RĔPORTĀTUS, a, um, part. a *reporto:* μισθεὶς, relatus, revectus. *Cic. in Sen.* 11. triam equis insignibus, et curru aurato reporta

RĔPORTO, as, avi, atum, a. 1. ἀνακομίζ tro porto, reveho, refero, [*aliquem vel alq pristinum ipsius statum.] *Caes. B. G.* 5, 23. nonnullae deperierant naves, duobus comme exercitum reportare constituit. *Tac. A.* 1, 6 giones classe, ut advexerat, reportat. *Cic.* 17. *f.* Exercitum Britannia reportabant. *C. G* ap. *Gell.* 15, 12. *extr.* Alii vini amphoras qua nas tulerunt, eas argento plenas domum repo runt. ℙ [*Reportare se*, i. q. reverti. *B. H* *Appul. Met.* 1. Eodem sensu dicitur *pedem rep* ap. *Virg. A.* 11, 764. ℙ Hinc pertinet ad eos quod comparaverunt, occupaverunt eo, unde cti, progressi sunt, secum regerunt.] *Virg.* 274. lapidemque revertens Incisum, aut atrae sam picis urbe reportat. *Hor. Carm. saec.* 74. bonam certamque domum reporto. ℙ Est eti nuncio, refero. *Virg. A.* 2, 114. Eurypylum tum oracula Phoebi Mittimus: isque adytis ha stia dicta reportat; et *ib.* 7, 166. longaevi re aures Nuncius ingentes ignota in veste report venisse viros. *Prop.* 3, 4, 37. Et mea cum lacrymis mandata reporta. *Appul. Apol.* Re ad socerum haud mollia. *Ov. Met.* 3, 369. de Ingeminat voces, auditaque verba reportat. ℙ late est referre, hoc est colligere, consequi, nere, et quasi domum secum ferre. *Cic. Ma* Ita vestri cum illo rege contenderunt impera ut ab illo insignia victoriae, non victoriam report *Id. Leg.* 3, 8. Nihil enim, praeter laudem, atque innocentibus, neque ex hostibus, neque ciis reportandum. *Plin. ep.* 3, 7. Ex procon Asiae gloriam reportaverat. Sic *Id. Pan.* 16. ratore veram ac solidam gloriam reportante. 1, 1. *med.* Spolia opima de rege Feretrio Jovi bus suis reportavit. *Plin. praef. H. N. f.* Qui rator triumphum reportavit. *Appul. Met.* 11. sitatis improsperae sinistrum praemium repo ℙ Pro reducere. *Catull.* 46, 10. Longe quos si domo profectos Diversos variae viae reportan [*Confund. *reportare* et *reponere.* V. h. v.]

RĔPOSCO, is, a. 3. ἀπαιτέω, rursus posco peto: et de iis dicitur, quae nostra fuerunt, v qua ratione nobis debentur. *Ter. Ad.* 1, 2, 51. ambos curare, propemodum reposcere illum quem dedisti. *Pl. Trin.* 3, 2. *f.* Cui talentum tuum dedi, reposcam. *Id. Aul.* 4, 10, 33. Aula ri te reposco, quam tu confessus mihi te abst *Virg. A.* 7, 606. Parthosque reposcere signa. *Fl.* 7, 650. Haud jam mendacem promissa rep regem Dignatur. *Stat. Th.* 11, 570. I mecum a nes: illic quoque pacta reposcam. *Cic. Verr.* 51. Ut ad Verrem adirent, et eum simulacrum ris reposcerent. *Id. in Sen.* 4. *f.* Quorum alter Catilinam amatorem suum, alter Cethegum c brinum reposcebat. *Virg. A.* 11, 240. Quae ref fari jubet, et responsa reposcit Ordine cuncta *Mart.* 8, 38. Reposcere vicem, *h. e.* ut pari r

Plin. ep. 1, 13. f. Ut in ceteris rebus, ita in li officio perit gratia, si reposcatur. Id. ep. 7, r. Negabis ullius pretii esse libellum, cujus reposceris. ℙ Universim pro exigere, re- postulare. Catull. 50, 20. Ne poenas Neme- scat a te. Virg. A. 2, 139. Quos illi fors ad ob nostra reposcent Effugia; et ib. 12, 573. faces propere, foedusque reposcite flammis. , 1, 81. Quandocumque igitur vitam mea poscent. Cic. Div. Verr. 9. (et Verr. 2, 3, 1.) st quod minus ferendum sit, quam rationem ro vitae reposcere eum, qui non possit suae . Caes. B. G. 5, 30. Hi sapient, et, si gra- id acciderit, abs te rationem reposcent. Liv. med. Vos rationem reposcitis, quid Achaei emoniis bello victis fecerimus? Ov. Met. 13, epidos cives exhortor in hostem, Amissamque tutem voce reposco. Lucr. 6, 920. Quo ma- entas aures, animumque reposco. Tac. A. Quid dicturi reposcentibus aut prospera aut ?

OSCO, onis, m. qui, quod sibi deberi putat, reposcit, flagitator molestus et assiduus. Am- 2, 16. f. Homines Aegyptii ad singulos mo- andescentes, controversi, et reposcones acer-

ŌSĬTĬO, onis, f. actus reponendi, et recon- Pall. 1, 32. Repositiones foeni, ligni, canna- il refert, in qua parte fiant, dummodo sic- t.

ŌSĬTŌRĬUM, ii, n. instrumentum, puta or- t discus major, in quo vasa escaria in mensa ntur. Plin. 33, 11, 49. Vasa argentea et in repositoriis imponimus; et ib. 52. Reposito- entum addi sua memoria coeptum, Fenestella qui obiit novissimo Tiberii Caesaris principa- et testudinea tum in usum venisse (V. 9, 11, te se autem paulo lignea, rotunda, solida, to majora, quam mensas fuisse. Se quidem quadrata et compacta, aut acere operta, aut episse: mox additum argentum in angulis, e per commissuras. Id. 28, 2, 5. Bibente , mensam vel repositorium tolli, inauspica- n judicatur. Id. 18, 35, 90. In conviviis men- ostris vasa, quibus esculentum additur, su- epositoriis linquentia diras tempestates prae- t. V. INCITEGA. ℙ [Idem est ac sepul- Jul. Valer. res gest. Alex M. (ed. A. Maio) His igitur omnibus mando repositorium cor- o fieri magnorum talentorum sex. F.] ℙ rium per syncopen: accipitur etiam pro loco re in aedibus, ubi pretiosiora quaeque repo- Capitol. M. Aurel. 17. Vendidit gemmas et- uas multas in repostorio sanctiore Hadriani t.

ŌSĬTUS, et per sync. Repostus, a, um, part. o: ἀνατεθεὶς, iterum, [*vel in loco, unde sumptum, deportatum, denuo] positus. Quint. ed. Necesse est his, cum eadem judiciis plu- cunt, fastidium moveant, velut frigidi et re- ibi. Cels. 8, 10. n. 1. Indicium ossis repositi r sublatus. ℙ Item restitutus, instauratus, . Tac. H. 3, 34. f. Reposita fora, templa- ificentia municipum. Petr. Sat. 110. Reposi- pristinum decorem puerum gaudebam. ℙ ositus servandi causa. Hor. Epod. 9, 1. Re- Caecubum ad festas dapes. Caes. B. C. 2, 14. mnia reposita et contecta. Plin. 23, 7, 71. mori sanguinem sistunt adalligati: ad hoc r repositi. ℙ Translate. Virg. A. 1, 30. lta mente repostum Judicium Paridis, spre- njuria formae. Quint. prooem. 8. med. Sed t studio praecedente, et acquisita facultate, reposita. Val. Fl. 2, 286. Navis Thetidi, ue reposta, h. e. sepos ta post longum usum, crata. Simile est illud Virg. A. 5, 484. hic aestus artemque repono. Mos enim fuit ar- instrumenta artis postibus alicujus Dei su- e, et sacrare post desitam artem, et exactam . V. Virg. A. 1, 252. et Ecl. 7, 24., Hor. 26, 3. et Ep. 1, 1, 5. ℙ Repostus tellure, . Virg. A. 6, 654. quae cura (vivis) nitentes equos, eadem sequitur tellure repostos. ℙ positus. Id. ib. 11, 149. feretro Pallanta re- rocumbit super. ℙ Item positus, colloca- . Hipp. 1230. Saxum his cervicibus reposi- ravet fessas manus. Cic. Verr. 2, 4, 3. Duo rginali habitu, quae manibus sublatis sacra reposita in capitibus sustinebant, h. e. ca- e. Id. Fam. 9, 14. f. Intelligere debes, in itam esse rempublicam. ℙ Item retro po- emotus, reductus, sepositus, dissitus. Virg. 9. penitusque repostas Massylum gentes. Id. 64. Italiam petere, et terras tentare repo- pul. Met. 4. Convalles lacunosae, cavaeque , spinetis exaggeratae, et quaquaversus re-

ŌSTOR, oris, m. qui reponit, h. e. reficit, r, restaurator, reparator, refector. Ov. , 63. de Augusto: Templorum positor, tem- sancte repostor. Alii leg. refector.

ŌSTŌRĬUM. V. REPOSITORIUM.

ŌSTUS. V. REPOSITUS.

RĔPŌTĀTĬO, onis, f. iterata potatio. Varr. L. L. 5, 8. f.

RĔPŌTĬA, orum, n. plur. τὰ ἐπαύλια, sunt, cum postridie nuptias apud novum maritum coenatur: quia quasi reficitur potatio. Ita Fest. Aliis est septimus a nuptiis dies, quo nova nupta solebat redire ad parentes suos, ut est ap. Acron. ad illud Hor. Sat. 2, 2, 60. Ille repotia, natales, aliosve dierum Festos albatus celebret. Gell. 2, 24. f. Lege Julia profestis diebus CC. finiuntur (in sumptum coenae), calendis, idibus, nonis, et aliis quibusdam festivis CCC., nuptiis autem, et repotiis HS mille. Auson. f. ep. 9. Natalis si forte fuit solemnis amico, Conjugioque dapes, aut sacra repotia patrum. ℙ Proprie. Appul. Apol. Quid sit diei, vides. Dico, Crassum jamdudum ebrium stertere, aut secundo lavacro, ad repotia coenae obeunda, vinolentum sudorem in balneo desudare, h. e. ad repetendam potationem. Id. de Mundo: Hic ad convivii repotia vespertinus comissator advenlat.

RĔPŌTĬĀLIS, e, adj. ad repotia pertinens. Pacuv. ap. Fest. in Repotia, ex lectione Scal. Ab eo depulsum mamma paedagogandum accipit repotialis liber, h. e. puer natus statim post nuptias, ipsis repotiis. V. interpretes Festi.

REPRAESENTĀNĔUS, a, um, adj. idem quod praesentaneus, praesens. Tert. Apol. 28. Repraesentaneae potestatis respectu aliquid agere.

REPRAESENTĀTĬO, onis, f. ὑποτύπωσις, actus repraesentandi, et rem quasi praesentem atque ob oculos ponendi. Quint. 8, 3. med. Plus est evidentia, vel, ut alii dicunt, repraesentatio, quam perspicuitas. Plin. 9, 6, 5. Orca, infesta balaenis bellua, cujus imago nulla repraesentatione exprimi possit alia, quam carnis immensae dentibus truculentae. Gell. 10, 3. med. Sed enim Cicero praeclare, cum diutina repraesentatione non caesus est, sed caedebatur, inquit, (Verr. 2, 5, 62.), virgis in medio foro Messanae civis Romanus. Tert. adv. Prax. 24. Pater visibilis fit in filio ex virtutibus, non ex repraesentatione personae. ℙ Repraesentatione emere, praesenti solutione, seu pecunia. Cic. Att. 12, 31. Si Faberianum venderem, explicare vel repraesentatione non dubitarem de Silianis, si modo adduceretur, ut venderet. Id. ib. 13, 29. f. Dolabellae nomen jam expeditum videtur, ut etiam repraesentatione confidam. Marc. Dig. 35, 1, 35. Repraesentatio fideicommissi, h. e. praesens solutio. ℙ Figura, exemplum, imago. Val. Max. 5, 10. n. 2. Aemilius Paulus nunc felicissimi, nunc miserrimi patris clarissima repraesentatio.

REPRAESENTĀTOR, oris, m. Tert. adv. Prax. med. Filius repraesentator patris.

REPRAESENTĀTUS, a, um, part. a repraesento: oculis subjectus, ὑποτυπωθείς. Plin. 35, 10, 36. n. 3. Repraesentata veritas. Val. Max. 7, 5. in. Campi repraesentata conditio. ℙ Statim solutus. Ulp. Dig. 2, 15, 8. Repraesentatam pecuniam consumere. [Inscr. ap. Orell., Coll. Inscr. Lat. n. 5020. In via ducente Herdonias tria millia passuum ex D. D. re praesentata pecunia stravit. F.]

REPRAESENTO, as, avi, atum, a. 1. ὑποτυπόω, praesentem esse facio, ob oculos pono, in conspectu pono, refero, exhibeo. Colum. 8, 17. med. Scopulos per stagni spatia disponere, et quantum comminisci valet hominis ingenium, repraesentare faciem veri maris. Plin. 37, 10, 56. Crocallis gemma cerasum repraesentat; et ib. 58. Encardia cordis speciem repraesentat; et ib. 8, 33. Callaides viliores constantius colorem repraesentant, h. e. exhibent ac servant. Sic Colum. 12, 47. med. Haec maxime nota (conditurae) etiam post annum repraesentat viridem saporem olivarum. Cic. Sext. 11. Erat senatus in aede Concordiae, quod ipsum templum repraesentabat memoriam consulatus mei. Hor. Ep. 1, 19, 12. si quis vultu torvo ferus, et pede nudo, Exiguaeque togae simulet textore Catonem, Virtutemne repraesentet, moresque Catonis? Appul. Flor. n. 9. Effingere et repraesentare virtutes alicujus, h. e. moribus exprimere, referre, imitari. Id. Apol. similitudinem alicujus rei. Plin. ep. 4, 19. affectum patris. In quodam SC. ap. eund. ep. 8, 6. Cum senatui populoque R. liberalitatis gratior repraesentari nulla materia possit, quam si, etc. Id. ep. 9, 28. Nuncias, multa te nunc dictare, nunc scribere, quibus nos tibi repraesentes, h. e. nos, qui absumus, velut praesentes tibi facias. Plin. alter 7, 24, 24. Charmadas quidam in Graecia, quae quis exegerat volumina in bibliothecis, legentis modo repraesentavit: statim memoriter, quid illa continerent, recitavit. ℙ Repraesentare vicem, praestare. Id. 28, 10, 45. Butyrum per se prodest contra venena: nam si oleum non sit, vicem ejus repraesentat. Id. 18, 14, 36. Lupinum adeo non eget fimo, ut optimi vicem repraesentet. ℙ Repraesentare dicuntur pictores, et statuarii, qui similes imagines faciunt. Plin. 34, 8, 19. n. 31. Niceratus repraesentavit Alcibiadem, lampadeque accensa matrem ejus sacrificantem. Adde Val Max. 8, 11. n. 3. et 5. extr. ℙ Item oratores graphice quippiam describentes. Id. 2, 7. n. 6. ℙ Repraesentare se, praesentem se sistere, adesse. Colum. 11, 1. med. (et 1, 8. med.) Curabit villicus, ut justa reddantur: istaque non aegre consequetur, si semper se repraesentaverit. Appul. Met. 10. Ut iste repraesentatus est judicio. Adde Ulp. Dig. 48, 5, 15. med. ℙ Repraesentare aliquid, statim et in praesentia praestare quod differri poterat. Sen. ep. 95. in. Petis a me, ut id, quod in diem suum dixeram debere differri, repraesentem. Front. Aquaed. 119. Ut aestimet, quae repraesentanda, quae differenda sint. Caes. B. G. 1, 40. f. Se, quod in longiorem diem collaturus esset, repraesentaturum, et proxima nocte castra moturum. Hirt. B. Alex. 70. Respondit, se fore aequissimum Pharnaci, si quae polliceretur, repraesentaturus esset. Plin. 31, 2, 7. Thespiarum fons conceptus mulieribus repraesentat, h. e. statim fecunditatem affert. Cic. Fam. 5, 16. f. Neque debemus exspectare temporis medicinam, quam repraesentare ratione possimus, h. e. statim adhibere. Id. Phil. 2, 46. Corpus libenter obtulerim, si repraesentari morte mea libertas civitatis potest, h. e. statim dari. Id. Att. 16, 2. med. Mihi videntur istorum animi incendi etiam ad repraesentandam improbitatem suam, h. e. in praesenti declarandam, effundendam, exsatiandam. Curt. 10, 1. med. Coeperat esse praeceps ad repraesentanda supplicia. Id. 6, 11. med. Repraesentare consilium. Quint. 10, 7. judicia. Phaedr. 3, 10. in se poenam facinoris. Sic Suet. Claud. 34. Tormenta quaestionum, poenasque parricidarum repraesentabat, exigebatque, h. e. statim sumebat, nulla post sententiam dilatione interposita. Id. Vit. 10. med. Verbera, et plagas, saepe vulnera, nonnunquam necem repraesentantes adversantibus, h. e. statim inferentes. ℙ Similiter in emptionibus, et solutionibus significat pecunia praesenti rem transigere. V. REPRAESENTATIO. Cic. Att. 12, 25. Reliquae pecuniae vel usuram Silio pendemus, dum a Faberio, vel ab aliquo, qui Faberio debet, repraesentabimus. (Adde ib. 29.) Suet. Aug. 101. Legavit populo Romano quadringenties, cohortibus urbanis quingenos, legionariis tricenos nummos: quam summam repraesentari jussit: nam et confiscatam semper repositamque habuerat, h. e. statim post mortem suam solvi. Id. Claud. 18. Positis ante se cum pecunia fiscis, ad subveniendum hortatus est, repraesentans pro opera dignam cuique mercedem. Cic. Fam. 16, 14. f. Dies promissorum adest: quem etiam repraesentabo, si adveneris, h. e. statim ac adveneris, praestabo: quamvis dies promissorum tunc, cum advenies, fortasse impletus non erit. Loquitur autem de manumissione, quam Tironi suo ante diem certam promiserat! quamque eidem praestitisse comperimus ex epistola Quinti fratris ejus Fam. 15, 16. Marc. Dig. 35, 1, 35. med. Repraesentare fideicommissum, h. e. ante diem finitam, in praesenti ac statim solvere.

REPRAESTO, as, avi, atum, a. 1. idem fere quod praesto, do, exhibeo, solvo. Paul. Dig. 19, 1, 47. L. Titius accepta pecunia ad materias vendendas sub poena certa, ita ut si non integra repraestaverit, etc. Ulp. ib. 36, 1, 22. Decrevisse divum Marcum, fideicommissum eis repraestandum. Ita Torrent. editio, et alior. Ap. Haloandr. et alios praestiterit, et repraestandum.

REPRĔHENDO, is, endi, ensum, a. 3. ἀναλαμβάνω, ἀντιλαμβάνω, retro prehendo, prehendendo retraho: et proprie est euntem, vel fugientem capere, sistere, et retrahere. Pl. Mil. 1, 1, 59. et Trin. 3, 1, 22. Ut illae, here quae pallio me reprehenderunt. Id. Most. 4, 1, 5. Servi fugiunt: sed si reprehensi sunt, faciunt, etc. Liv. 34, 14. med. Adeo turbati erant equites peditesque, ut quosdam consul manu ipse reprehenderit, et adversos in hostem verterit. Lucr. 6, 567. non ulla refrenet Res, neque ab exitio possit reprehendere euntem. Phaedr. 5, 8. Quem si occuparis, teneas: elapsum semel Non ipse possit Juppiter reprendere. Prop. 3, 17, 9. Cursum alicujus reprehendere. ℙ Translate est retinere, revocare, reprimere. Cic. Acad. 4, 45. med. Labor, ut assentiar Epicuro: revocat virtus, vel potius reprehendit manu. Ter. Ad. 4, 4, 13. Sensi illico ad illas suspicari: sed me reprehendi tamen, ne quid de fratre garrulae illi dicerem, h. e. me reprehendi. Alii leg. repressi. ℙ Et iterum prehendo, resumo. Ter. Ad. prol. 12. Pernoscite, furtumne factum existimetis, an locum reprehensum, qui praeteritus negligentia est. ℙ Item saepe increpo, arguo, castigo verbis, accuso: nam etiam verbis ab agendo retrahimus. Nep. Dat. 5. Reminiscens, a quanto bello ad quam parvam rem principem ducum misisset, se ipse reprehendit. Cic Planc. 35. Meum discessum, quem saepe defleras, nunc quasi reprehendere et subaccusare voluisti. Id. Verr. 2, 5, 18. Non modo te hoc crimine non arguo, sed ne illa quidem communi vituperatione reprehendo. Id. Or. 26. Reprehendere quaedam et exagitare. Caes. B. G. 7, 52. Reprehendere temeritatem cupiditatemque militum. Cic. N. D. 1, 11. med. quempiam vehementer de re aliqua. Id. Part. 37. Se id fecisse ipsum, in quo reprehenduntur. Colum. 11, 1. Non satis est reprehendisse peccantem, si non doceas recti viam. Ter. Ad. 5, 9, 36. Consulitis parum haec reprehendere, et corrigere me. Suet. Vesp. 23. Reprehendenti filio Tito, quod etiam urinae vectigal commentus esset. Hieron. adv. Jovin. 1. n. 11. Nonnullos hanc intelligentiam reprehensuros arbitror. ℙ Speciatim usurpatur de scriptis, quae minus proba videntur, notare. Suet. Gr. 10. Asinius

Pollio Sallustii scripta reprehendit, ut nimia priscorum verborum affectatione oblita. *Plin. ep.* 9, 26. Plurimum autem refert reprehendenda annotes, an insignia. Adde *Cic. Or.* 8. ℙ Item confuto, apud rhetores. *Cic. Part.* 12. et *Inv.* 1, 42. 44. 45. 46. etc. V. REPREHENSIO. ℙ Item retineo aliquid, ne elabatur, aut dissolvatur. *Lucr.* 3, 599. et omnes Extremum cupiunt vires reprendere vinclum. ℙ *Reprendo* sync. fere poeticum est. *Ov. Her.* 11, 53. Contineo gemitus, elapsaque verba reprendo. *Lucil.* ap. *Non.* 5, 24. Calpurni saevam legem Pisoni' reprendi: Eduxique, etc. *Lucr.* 4, 499. Nec porro poterunt sensus reprendere sese. **Cic. de re publ.* 4, 4. ed. *Maio:* Quas reprendis, ubi notat *Maius* ita cod., prisca orthographia, sicuti in palimpsestis Ambrosianis et in Palatino: quin et ap. *Cic.* sic diserte legisse videri *Cornutum* p. 2286. *Fragm. Cic. pro Fonteio* (ed. *B. G. Niebuhrio*) c. 1. Quid accusas? quid reprendis? *B. A.*

[REPRĔHENSĬBĬLIS, e, adj. reprehensione dignus. *Salv. Gub. D.* 4, 14. Ebrietas reprehensibilis. *Ruf. Inv.* in *Hieron.* 2. *n.* 30. Quae tibi videbantur reprehensibilia, in medium proferre debueras. *F.*]

REPRĔHENSĬO, onis, f. actus prehendendi, sistendi, et retro trahendi, retractio. *Cic. Or.* 3, 25. *f.* Concinnam, distinctam, ornatam, festivam, sine intermissione, sine reprehensione, sine varietate, quamvis claris sit coloribus picta vel poesis, vel oratio, non posse in delectatione esse diuturna, *h. e.* si non sistat se quodammodo, et continuata suavitate retrahat. *Lambin.* leg. *respiratione.* ℙ Item saepius increpatio, vituperatio, ἐπιτίμησις, ἐπίπληξις. *Id. Phil.* 12, 10. Gloriam in morte debent ii, qui in republica versantur, non culpae reprehensionem, et stultitiae vituperationem relinquere. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 23. A reprehensione temeritatis absum. *Cic. Fin.* 1, 1. Ut hic noster labor in varias reprehensiones incurreret. *Id. Or.* 1. Doctorum reprehensionem vereri. *Plin.* 36, 6, 7. Magna reprehensione aliquid facere. *Tac. H.* 1, 49. Sine reprehensione quippiam agere. *Suet. Ner.* 19. *f.* Haec partim nulla reprehensione, partim etiam non mediocri laude digna, in unum contuli. *Quint.* 5, 7. Si reprehensionem non capit ipsa persona, infamare signatores licet. ℙ Ap. rhetores *reprehensio* est idem quod confutatio, cum argumentando adversariorum confirmatio diluitur, aut infirmatur, aut elevatur, ut ait *Cic. Inv.* 1, 42. Adde *ib.* 14. *f.* et *Part.* 9. et 12. ℙ Recensetur etiam ab *eod. Or.* 3, 54. inter figuras verborum, cum orator corrigit seipsum, quasi reprehendens, ut *Id.* ait *Or.* 39. *med.* Graece est ἐπανόρθωσις, ἐπιδιόρθωσις. *Id. Rab. Post.* 5. Numquis testis Postumum appellavit? testis autem? num accusator? etc.

REPRĔHENSO, as, a. 1. frequent. a *reprehendo*, ἐπαναλαμβάνω. *Liv.* 2, 10. Reprehensans singulos, obsistens, obtestansque Deum et hominum fidem, *h. e.* retinens, et retro trahens.

REPRĔHENSOR, oris, m. μῶμος, qui reprehendit. *Cic. opt. gen. or.* 6. Huic labori nostro duo genera reprehensorum opponuntur. *Ov. Her.* 17, 219. Delicti fies idem reprehensor et auctor. ℙ Sumitur etiam pro emendatore et correctore. *Cic. Planc.* 3. *med.* Ut reprehensores essent comitiorum.

REPRĔHENSUS, et per sync. Reprensus, a, um, part. a *reprehendo:* ἀναληφθείς, prehensus et retractus. *Suet. Cal.* 45. Obsides quosdam clam praemissos, cum equitatu insecutus, veluti profugos ac reprehensos, in catenis reduxit. *Curt.* 4, 14. Reprehensi ex fuga Persae. *Ov. Met.* 15, 525. de Hippolyto: nervos in stirpe teneri, Membra rapi partim, reprensa relinqui. ℙ Translate increpitus, culpatus. *Hor. Sat.* 1, 10, 55. Cum de se loquitur, non ut majore reprensis. *Plin. ep.* 8, 18. *med.* Tanto melius de viro merita, quanto magis est reprehensa, quod nupsit.

REPRESSĒ, adv. *Gell.* 12, 11. Si sciant homines, nihil diutius posse celari, repressius pudentiusque peccabitur. Alii leg. *suppressius*, eodem sensu. *Ammian.* 29, 2. *med.* Nec tamen post haec tam poenitenda repressius actum est.

[REPRESSĬO, onis, f. coercitio. *Inscr.* ap. *Mur.* 1412, 13. Cum quo vixit ann. XXV. sine repressione. Ita fortasse insculptum fuit vel marmorarii negligentia, vel vitio saeculi pro *reprensione*. *F.*]

REPRESSOR, oris, m. καταστολεύς, qui reprimit. *Cic. Sext.* 69. Exstinctor domestici latrocinii, repressor caedis quotidianae. *Eutr.* 10, 16. Julianus imperator tributorum repressor, *h. e.* tributa minuens, nova non indicens.

REPRESSUS, a, um, part. a *reprimo:* ἐπεχόμενος, cohibitus, compressus, coercitus. *Cic. Manil.* 5. *med.* Impetus hostium repressi ac retardati. *Val. Fl.* 6, 278. voxque repressa gelu. *Suet. Cal.* 6. *extr.* Repressa saevitia. *Id. ib.* 9. Repressum ac retentum vehiculum; et *Claud. carm. de piis fratr.* 31. tanta virtute repressas Enceladi fauces obriguisse reor: et *Stat. Th.* 5, 522. arentesque lacus, fontesque repressi; et *Just.* 1, 6. *f.* Hac repressi castigatione, in proelium redeunt, *h. e.* fuga cohibiti. *Cic. Brut.* 4. Sic omnis fetus repressus, exustusque flos siti veteris ubertatis exaruit, *h. e.* enectus.

REPRĬMO, is, pressi, essum, a. 3. ἀναστέλλω, καταστέλλω, coerceo, cohibeo, inhibeo, compesco. *Tac. A.* 15, 43. Aqua privatorum licentia intercepta, subsidia reprimendis ignibus quisque haberet. *Cic. Att.* 10, 19. Dubitabat nostrum nemo, quin Caesar itinera repressisset: volare dicitur, *h. e.* a celeritate se cohibuisset. *Caes. B. G.* 3, 14. Reprimere fugam hostium; et *B. C.* 3, 93. cursum; et *Virg. A.* 2, 378. retroque pedem cum voce repressit. *Id. ib.* 12, 939. Reprimere dextram. (Sic *Stat. Th.* 11, 309. atque ensem, quem jam dabat ira, repressi.) *Cic. Div.* 2, 39. fluvium redundantem. *Id. Somn. Scip.* 3. fletum. Sic *Att.* 11, 15. *f.* Et cetera, quae, fletu reprimor, ne scribam. ℙ Translate. *Id. Fin.* 1, 1. Difficilem quandam temperantiam postulant in eo, quod semel admissum coerceri reprimique non potest. *Id. ad Brut.* 2, 7. Quorum repressimus impetum, ardoremque restinximus. *Id. Sext.* 55. Vix homines odium suum a corpore ejus impuro represserunt. *Id. Att.* 4, 16. *f.* Reprimere susceptam objurgationem, *h. e.* abrumpere, omittere. *Id. Verr.* 2, 2, 22. consuetudinem peccandi; et *ib.* 26. *f.* conatus alicujus. *Id. Sext.* 44. furorem exsultantem alicujus. *Id. Har. resp.* 1. alicujus impudentiam. *Plin. Pan.* 83. se, ac revocare ab omni contagione vitiorum. *Ter. Ad.* 5, 3, 8. iracundiam, atque ad se redire. *Ov. Met.* 9, 136. solita gemitum virtute repressit. ℙ Cum infinito. *Enn.* ap. *Fest.* in *Occasus.* Aut occasus ubi, tempusque audere repressit. Sed *audere* pro substantivo est. ℙ *Reprimere se* est se continere. *Cic. Leg.* 2, 17. *f.* Sed reprimam me, et non insequar longius. *Ter. Hec.* 5, 1, 39. Reprimam me, ne aegre quidquam ex me audiat. *Pl. Mil.* 4, 8, 58. Vix reprimor, quin te manere jubeam. ℙ Illa ad rem medicam pertinent, cum vis morbi sistitur. *Plin.* 35, 15, 51. Reprimere vulvas procidentes. *Id.* 27, 5, 15. abundantiam sanguinis. *Id.* 20, 9, 36. parotidas; et 31, 9, 45. pusulas; et 20, 13, 51. sudorem; et 34, 18, 50. cicatrices: *scil.* ne deformitatem inducant: vel complanare. *Cels.* 2, 12. *med.* alvum, quod *ib.* supprimere, dixerat. *Id.* 6, 10. medicamenta reprimentia; et *ib.* 16. Si sine morbo id intumuit, primum reprimentibus experimentum fiat.

[REPRŎBĀBĬLIS, e, adj. qui reprobari debet. *Not. Tir.* p. 32. Probabilis, reprobabilis. *F.*] **Interpr. Iren.* 4, 54. Reprobabili mente. *Sarisb.* 7, 20. Reprobabilem censecrare. *B. A.*

*REPRŎBATĬCĬUS, a, um, adj. reprobabilis. *Gloss. Lat. Gr.* Reprobaticius, ἀποδοκιμαστέος. *B. A.*

REPRŎBĀTĬO, onis, f. improbatio, rejectio. *Tert. Apol.* 13. Nec electio sine reprobatione. Adde *adv. Marc.* 4, 35. *f.*

*REPRŎBĀTOR, oris, m. *August. B. A.*

REPRŎBĀTRIX, icis, f. quae reprobat. *Tert. adv. Marc.* 4, 36. Disciplina reprobatrix superbiae.

REPRŎBĀTUS, a, um, part. a *reprobo:* improbatus, rejectus. *Scaev. Dig.* 48, 4, 4. *extr.* Qui statuas imperatorum reprobatas conflaverit.

REPRŎBO, as, avi, atum, a. 1. ἀποδοκιμάζω, improbo, rejicio. *Cic. Fin.* 1, 7. Quod ipsa natura adsciscat, et reprobet, id est voluptatem, et dolorem. *Quint. prooem.* 6. Quem ultra esse usum mei, Diis reprobantibus, credam?

REPRŎBUS, a, um, adj. *Reproba pecunia*, adulterina, improba. *Ulp. Dig.* 13, 7, 24. Reprobos nummos creditori solvere: et *mox:* Reproba pecunia non liberat solventem. **Vulg. Rom.* 1, 28. *Gloss. Lat. Gr.* Reprobus, ἀδόκιμος. *B. A.*

REPRŎMISSĬO, onis, f. ἐγγύησις, actus repromittendi. *Cic. Rosc. Com.* 13. *f.* Siquidem sine cautione et repromissione, nihilominus id Fannius societati debebat. Adde *ib.* 13. *med.*

REPRŎMISSUS, a, um, part. a *repromitto*, poscenti sponsus. *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 2. Petiit quod illi in sinistris manibus gerebant: quibus dolose repromissis, etc.

REPRŎMITTO, is, isi, issum, a. 3. ἀναδέχομαι, vicissim promitto, stipulanti promitto, poscenti spondeo. *Pl. As.* 2, 4, 47. Argentum tamen mihi si vis denumerare, repromittam istoc nomine solutam rem futuram. *Cic. Rosc. Com.* 13. Repromittis tu abhinc triennium Roscio, quid? recita istam restipulationem clarius. *Id. Brut.* 5. Non mehercule tibi repromittere istuc quidem ausus sim. *Just.* 22, 2. Amilcarem exorat, ut inter se et Syracusanos pacis arbitria suscipiat, peculiaria in ipsum officia sua repromittens. ℙ Adhibetur et pro simplici promitto, polliceor. *Cic. ad Quir.* 10. In referenda gratia hoc vobis repromitto, semperque praestabo, etc. *Plin. ep.* 4, 27. Ad hunc gustum totum librum repromitto. Adde *Suet. Tib.* 17. et *Oth.* 4.

[REPRŎPĬTĬO, as, a. 1. iterum propitium reddo, idem fere ac propitio. *Tert. ad Nat.* 1, 17. Quod irreligiosi dicamur in Caesares, usque imagines eorum repropitiando, neque Genios dejerando hostes populi nuncupamur. *F.*]

REPTĀBUNDUS, a, um, adj. multum reptans. *Sen. V. B.* 18. *med.* Hoc me non impediet, quo minus virtutem adorem, et ex intervallo ingenti reptabundus sequar; et *ib.* 12. Effusus in voluptates, reptabundus semper, atque ebrius.

REPTĀTĬO, onis, f. ἕρψις, actus reptandi, reptatus. *Quint.* 1, 12. Ut corpora infantium nec casus tam graviter affligit, nec illa per manus et reptatio, etc.

REPTĀTUS, a, um, part. a *repto:* ἑρπ... reptando percursus. *Stat. Th.* 5, 581. Et N... reptatus ager, *scil.* ab angue. *Claud. IV. con... nor.* 133. Cretaque se jactat tenero reptata T... *Id. in Ruf.* 2, 180. teneroque amnis reptatus A... *Pacat. Pan. Theodos.* 4. *extr.* Geminis Delos r... numinibus.

REPTĀTUS, us, m. ἑρπυσμός, reptatio. ... to casu sing. *Plin.* 14, 1, 3. Vites improbo ... tu pampinorumque superfluitate, peritia dom... plo discursu atria media complentes. *Tert.* 10. *med.* Limaces incedunt spumante reptatu.

[REPTĪCĬUS, a, um, adj. qui reptando ... sus est. *Sall. decl. in Cic.* 1. Ita in hoc ord... Tullius moderatur, quasi unus reliquus ex f... viri clarissimi, Scipionis Africani, non rep... accitus ac paulo ante insitus huic urbi civis... leg. *reperticius*, alii *repeticius*. *F.*]

REPTĬLIS, e, adj. ἑρπετός, omne animal r... *Sidon. ep.* 8, 12. Ipsae tuum mihi videntur adv... reptiles cochleae cum domibus nativis antece...

REPTO, as, avi, atum, n. 1. ἑρπύζω, fre... a *repo*, et ejusdem significationis atque us... REPO. *Pl. fragm.* ap. *Gell.* 3, 3. Major p... puli aridi reptant fame, *h. e.* adeo languent... ut stare nequeant, et repant. *Plin.* 9, 30, 5... tera in undis natant: locustae reptantium mo... tant. *Claud. II. cons. Stil.* 172. anguis r... placido tractu. *Gell.* 10, 12. Chamaeleon h... ptans. *Plin.* 19, 5, 24. Cucumeres reptantib... gellis scandentes parietum aspera in tectum... *Sen. Herc. Fur.* 216. gemina cristati caput ... ferebant ora: quos contra obvius Reptavit ... *Claud. Ruf.* 1, 93. reptavit parvus in isto Sa... nu. *Id. in Eutr.* 2, 441. qui pondere postqua... cidit implicitus limo, cunctantia pronus Pe... reptabat coeno subnixa tenaci. ℙ De lent... dentibus. *Hor. Ep.* 1, 4, 4. tacitum silva... reptare salubres; et *Lucr.* 2, 317. in colli to... pabula laeta Lanigerae reptant pecudes. Add... *ep.* 1, 24. et *Claud. in Eutr.* 1, 316.

RĔPŪBESCO, is, n. 3. ἀνηβάω, rursus p... *Colum.* 2, 1. *med.* Non ergo est exiguarum f... causa terrae vetustas, si modo, cum semel ... senectus, regressum non habet, nec reviresce... repubescere potest.

RĔPŪDĬĀTĬO, onis, f. ἀποπομπή, actus r... andi, rejectio. *Cic. Att.* 12, 51. *med.* Epistol... plane iis intelliges placere, mittenda non est:... tem utrum illi sentiant, anne simulent, tu i... ges: mihi simulatio pro repudiatione fueri... *Mur.* 4. Fuga laboris desidiam, repudiatio ... cum superbiam coarguit. *Impp. Dioclet. et M... Cod.* 6, 42, 26. Repudiatio fideicommissi.

RĔPŪDĬĀTOR, oris, m. qui repudiat, et ... *Tert. adv. Marc.* 1, 14. Marcionita repudiator cre...

RĔPŪDĬĀTUS, a, um, part. a *repudio:* ά... φθείς, rejectus, recusatus. *Cic. Or.* 3. *f.* El... tia forensis spreta a philosophis, et repudiat... *Phil.* 9, 6. *extr.* Repudiata et rejecta legatio... *Andr.* 1, 5, 14. Repudiatus repetor. *Suet. C...* Orestillam ad se deduci imperavit, intraque ... dies repudiatam biennio post relegavit. *Id.* 21. Repudiatus prior sponsus. *Mart. Dig.* 20 *med.* Repudiatum legatum.

RĔPŪDĬO, as, avi, atum, a. 1. ἀποπέμπω... βάλλω, respuo, rejicio, repello, aspernor: ... prie adhibetur in re nuptiali, cum aut uxorem samve quis dimittit, aut uxor sponsave vir... sponsum. *Pl. Truc.* 4, 1, 8. Si repudiatur ... mulier mecum perit. *Suet. Caes.* 74. *f.* Interr... cur repudiasset uxorem, quoniam, inquit, et... *Claud.* 26. Priorem sponsam virginem adhuc... diavit. *Id. Tib.* 35. Quam (*uxorem*) se nunqu... pudiaturum, ante juraverat. *Quint.* 7, 8. V... secubanti amatorium dedit: eundem repudiav... Saepius universim ponitur pro respuere, re... *Varr. L. L.* 8, 64. Sic enim omnes repudiand... artes, quod, etc. *Pl. Trin.* 2, 3, 11. Repudia... neficium. *Id. Rud.* 3, 6, 47. hospitium. *Plin...* 55. amplissimos honores. *Caes. B. C.* 2, 32. nam et duces. *Cic. Quint.* 14. conditionem ae... mam. *Id. Off.* 1, 25. *f.* Iracundia omnibus in... repudianda est. *Id. Or.* 8. Quod genus dicendi... nienses funditus repudiaverunt. *Ter. Andr.* 4... Repudio quod consilium primum intenderam. *Or.* 3, 1. *med.* Neque vero esse mirandum, ... suis consiliis rempublicam profligasset, con... senatus a republica repudiaret. *Id. Cluent.* 70 Cujus vota et preces a vestris mentibus repudia... betis. ℙ Ap. JCtos est rejicere, et nolle ad ... tinere. *Terent. Dig.* 37, 14, 21. *extr.* Liberti... heres institutus, si bona repudiaverit, patronu... excludit. *Modest. ib.* 32, 1, 35. *med.* Repudia... deicommissum. *Papin. ib.* 79. *f.* hereditatem... *ib.* 33, 5, 10. a se legatum.

RĔPŪDĬŌSUS, a, um, adj. qui repudiari me... *Pl. Pers.* 3, 1, 56. Ne haec fama faciat repu... nuptias, *h. e.* ut nemo velit me habere uxore... pter hanc famam.

RĔPŪDĬUM, ii, n. ἀποπομπή, rejectio uxoris...

, a viro aut sponso facta: vel viri aut sponsi
e aut sponsa: a *pudor*, quia, ut est apud
epudium Verrius ait dictum, quod fit ob rem
m. Accius: Repudio ejecta ab Argis: jam
exsulo. *Modest. Dig.* 50, 16, 101. Divortium
rum et uxorem fieri dicitur: repudium vero
remitti videtur, quod et in uxoris personam
urde cadit. *Paulus ib.* 191. inter divortium et
m hoc interest, quod repudiari etiam futu-
trimonium potest: non recte autem sponsa di-
dicitur, quando divortium ex eo dictum est,
diversas partes eunt, qui discedunt. *Pl. Aul.*
53. Is me nunc renunciare repudium jussit
el. repudium, rebus paratis, atque exorna-
tis? (Adde *Ter. Ph.* 4, 3, 72.) *Id. ib.* 69.
l. ap. *Non.* 4, 398. Ea re repudium remisit
us causa mea. *Marcell. Dig.* 24, 3, 38. Mae-
o repudium sponsalibus misit. ℙ Formula
ndorum sponsaliorum haec fere fuit: *Condi-
a non utor*; ut est ap. *Cajum. Dig.* 24, 2, 2.
dium pro divortio, *h. e.* diremptione matri-
Val. Max. 2, 1. *n.* 4. Repudium inter uxo-
virum, a condita Urbe usque ad vicesimum
entesimum annum, nullum intercessit. *Plin.*
36. M. Lepidus Apulejae uxoris caritate post
m obiit. *Suet. Tib.* 11. *med.* Repudium uxori
e. *Tac. A.* 3, 22. dicere. *Tert. Apol.* 6. *med.*
Just. 11, 11. Uxorem repudio dimittere.
ula fuit: *Res tuas tibi habeto.* V. DIVOR-

ŬĔRASCO, is, n. 3. ἀνανηπιοῦμαι, rursus puer
puerilem aetatem redeo, puerilia studia re-
instar pueri desipio. *Cic. Sen.* 23. Si quis
hi largiatur, ut ex hac aetate repuerascam
uerescam, in MSS. *repueriscam*), et in cunis
Id. Or. 2, 6. Laelium fere cum Scipione
rusticari, eosque incredibiliter repuerascere
itos, etc. conchas et umbilicos ad Cajetam
onsuesse. *Pl. Merc.* 2, 2, 24. Senex cum ex-
st, jam nec sentit, nec sapit: ajunt solere
sum repuerascere. Hinc proverb. δὶς παῖδες
τες, ὀρθῷ τῷ λόγῳ.
GNANS, antis, part. a *repugno*: ἀντιστάμε-
ντίος, contra pugnans, resistens, adversans,
s. *Cic. Or.* 2, 44. *f.* Tantam vim habet ora-
non modo inclinantem erigere, aut stantem
, sed etiam adversantem et repugnantem
ossit. *Id. Off.* 1, 31. Nihil decet, invita, ut
inerva: id est adversante et repugnante na-
de *ib.* 3, 19. *extr. Hirt. B. G.* 8, 22. Invi-
ipibus, resistente senatu, bonis omnibus re-
ibus, bellum concitare. *Plin.* 10, 12, 14.
nucis rostro cornicis repugnans. *Id.* 36, 17,
ra curationi repugnantia. ℙ *Repugnantia*
res sunt, quae simul cohaerere non possunt,
falso. *Lactant. Ira D.* 9. Quo quid repu-
dici possit, non video. ℙ Hinc *locus a re-
ibus*, qui etiam *a contrariis* dicitur, unde su-
et argumenta. *Cic. Or.* 2, 40. et *Top.* 4. et
mplum esto illud *Rosc. Com.* 6. *f.* Qua in re
icule es visus esse inconstans, qui eundem
es, et laudares, et virum optimum, et ho-
improbissimum esse diceres: eundem tu et
causa appellabas, et virum primarium esse
et socium fraudasse arguebas.
GNANTER, adv. ἀκοντὶ, repugnando, in-
. *Amic.* 25. Monere, et moneri, proprium
e amicitiae: et alterum libere facere, non
alterum patienter accipere, non repugnanter.
GNANTĬA, ae, f. ἐναντίωσις, actus repu-
contentio, pugna. *Plin.* 22, 23, 49. Con-
aturae ac repugnantia. *Id.* 21, 13, 45. Na-
c dedit repugnantiam apibus, sicut contra
s Psyllis Marsisque inter homines. *Cic. Phil.*
ui tantam rerum repugnantiam non videas,
fecto sapis. *Id. Off.* 3, 7. *f.* Panaetius in-
m, quae videretur esse, non quae esset, re-
iam.
GNĀTĬO, onis, f. repugnantia. *Appul. Dogm.*
Ubi repugnationes istae nocivae erunt.
GNĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad repugnan-
us. *Vitr.* 10, 22. *med.* In repugnatoriis re-
tantum machinae, sed etiam maxime consi-
comparanda.
GNAX. V. PERPUGNAX.
GNO, as, avi, atum, n. 1. ἀντιμάχομαι,
ιαι, contra pugno, pugnando resisto. *Caes.*
, 4. Nostri primo integris viribus fortiter
re. *Pompej.* ad *Domit. post ep.* 2, 12. *l.* 8.
Ut non pugnet, sed suis locis repugnet, hae-
ib. med. Regiones oportet ejusmodi obtine-
ibus repugnemus. *Cic. Verr.* 2, 5, 35. Cum
e repugnare, neque mari effugere ullo modo
Sall. Jug. 47. Pauca oppida, repugnantibus
, capit; plura deserta igni corrumpit. *Nep.*
Neque prius pugna excesserunt, quam repu-
profligarunt. ℙ Item universim quacum-
ne resistere, obniti, adversari, obstare, re-
Cic. Fam. 1, 2. Consules neque concedebant,
lde repugnabant. *Id. Rosc. Com.* 17. Resi-
repugnare contra veritatem non audet. *Id.*
d. 5. *med.* Cum ego omnibus dictis atque
pugnarim et restiterim crudelitati. *Id. Fin.*
4, 7. *med.* Magnitudo animi, qua potest repugnari obsistique fortunae. *Plin. ep.* 7, 14. Patiaris, me in hoc uno tibi eodem animo repugnare, quo in omnibus obsequi soleo. *Id. ep.* 8, 6. Repugnare voluntati alicujus. *Sen. Med.* 294. precibus. *Ov. Met.* 10, 319. amori. *Cic. fragm.* ap. *August. Acad.* 2, 11. Quae tu si alio nomine vis vocare, nihil repugno. *Vell.* 2, 89. *med.* Cum saepe obnitens repugnasset. *Mart.* 9, 12. Nomen nobile, molle, delicatum Versu dicere non rudi volebam, Sed tu syllaba contumax repugnas. *Quint. prooem.* 8. Circa quae si is, qui instituetur, non repugnaverit, pronum ad cetera habiturus est cursum. *Ov. Her.* 20, 121. Hostibus e siquis, ne fias nostra, repugnat. V. alia in REPUGNANS. ℙ Cum infin. *Id. ib.* 17, 137. Ferrea, crede mihi, non sum: sed amare repugno Illum, quem fieri vix puto posse meum. *Lucr.* 4, 1081. Quod fieri contra, coram natura repugnat. ℙ *Repugnare* dicuntur quae contraria sunt, et cohaerere non possunt. Quidquid enim repugnat, id ejusmodi est, ut una simul esse non possit. *Cic. Tusc.* 3, 29. Sed haec inter se quam repugnent, plerique non vident. *Id. Top.* 4. Repugnat enim, recte accipere, et invitum reddere. *Id. Fin.* 5, 26. Nam illud vehementer repugnat, eundem et beatum esse, et multis malis oppressum. ℙ *Repugnare aliquid*, oppugnare, impugnare. *Tert. adv. Marc.* 3, 16. *f.* Et a vobis diversitas defendenda est, sicuti et a nobis repugnanda.

RĔPULLESCO, is, et

RĔPULLŬLASCO et Repullulesco, is, n. 3. ἀναβλαστάνω, repullulare incipio, regermino, renascor. *Colum.* 4, 22. *med.* Plurimarum stirpium natura sic se commodat, ut juxta cicatricem novellis frondibus repullulascant. Alii leg. *repullulescant*, alii *repullescant*; et *ib.* 24. Praestat ex vulnere sobolem repullescentem vellere.

RĔPULLŬLO, as, n. 1. ἀναβλαστάνω, regermino. *Plin.* 16, 10, 19. Larix ustis radicibus non repullulat; et *ib.* 44, 90. Vites aquaticae senescunt quidem velociter, sed e radicibus repullulant.

RĔPULSĀ, ae, f. ἀποδοκιμασία, ἀποτύχημα, rejectio, repudiatio: et praecipue adhibetur in petitione honorum. *Cic. Planc.* 21. Appium Claudium sine repulsa factum esse consulem; et *mox*: Avus tibi aedilíciam praedicaret repulsam; et *mox*: Duabus aedilitatis acceptis repulsis. *Id. Tusc.* 5, 19. A populo repulsam ferre. *Id. Off.* 2, 17. Mamerco praetermissio aedilitatis consulatus repulsam attulit; et *ib.* 1, 39. Non repulsam solum retulit, sed ignominiam et calamitatem. *Val. Max.* 7, 5. *n.* 1. Repulsa notatus; et *n.* 4. afflatus; et *n.* 5. sugillatus. ℙ De petitione aliarum rerum. *Ov. Met.* 2, 97. Eque tot ac tantis coeli, terraeque, marisque Posce bonis aliquid: nullam patiere repulsam: (Adde *ib.* 3, 289.) et *ib.* 12, 199. Sint tua vota licet, dixit, secura repulsae. *Id. A. Am.* 3, 580. Miscenda est laetis rara repulsa jocis. *Prop.* 3, 12, 26. longae nulla repulsa morae, *h. e.* nulla repulsa diu differtur, sed statim venit. *Phaedr.* 1, 3. Nec hanc repulsam tua sentiret calamitas; et *Sen. Ira* 2, 6. In tristitiam omnis ira vel post poenitentiam, vel post repulsam, revolvitur, *h. e.* postquam repulsa est, ne ultionem perageret.

RĔPULSANS, antis, part. ab inus. *repulso*; quod est frequent. a *repello*: qui saepe repellit. *Lucr.* 4, 580. ita colles collibus ipsis Verba repulsantes iterabant dicta referre, *h. e.* vocis repercussu reddentes; et *ib.* 911. retroque Vera repulsanti discedas pectore dicta, *h. e.* refutanti, aspernanti.

RĔPULSĬO, onis, f. refutatio, rejectio. *Coel. Aurel. Tard.* 2, 7. *f.* Communi repulsione arguendos Erasistratum, et Asclepiadem arbitramur, quod non viderint, etc.

RĔPULSŌRĬUS, a, um, ad repellendum aptus. *Ammian.* 24, 4. Repulsoriae cohortes.

RĔPULSUS, a, um, part. a *repello*: ἀπωθισμένος, retro pulsus, depulsus, propulsus, rejectus. *Caes. B. G.* 1, 8. Saepius si perrumpere possent, conati, operis munitione, et militum concursu, et telis repulsi, hoc conatu destiterunt. *Cic. Sext.* 17. Ne quis vim vi repulsam reprehenderet. *Virg. A.* 2, 544. telumque imbelle sine ictu Conjecit, rauco quod protinus aere repulsum. *Ov. Am.* 3, 11, 9. foribus tam saepe repulsus. *Sall. Jug.* 110. ab amicitia. *Lucr.* 5, 407. Quod procul a vera nimis est ratione repulsum, *h. e.* Quod nimis a vera est longe ratione remotum, ut *Id.* ait 6, 853. *Phaedr.* 1, 1. Repulsus ille veritatis viribus, *h. e.* refutatus, convictus. ℙ De eo, qui in petitione repulsam tulit. *Cic. Har. resp.* 26. Ne deterioribus repulsisque honos augeatur. *Sall. Jug.* 118. *extr.* Si quid meque vobisque dignum petiveris, haud repulsus abibis. V. REPULSA. ℙ In re amatoria. *Prop.* 2, 3, 2. Saepe roges aliquid, saepe repulsus eas. *Ov. Met.* 13, 735. Repulsi proci. *Id. Am.* 1, 8, 76. Neve relentescat saepe repulsus amor. ℙ *Aera repulsa* ap. *Tibull.* 1, 3, 23. et *ib.* 9, 22. sunt aerea sistra et crepitacula pulsata. ℙ Comp. *Repulsior* est *Catonis* ap. *Fest.* Nec quis incultior, religiosior, desertior, publicis negotiis repulsior.

RĔPULSUS, us, m. ἀπόκρουσις, repercussio, repulsio. *Cic.* in *Arat. Div.* 1, 7. *extr.* densus stridor cum celso e vertice montis Ortus, adaugescit scopulorum saepe repulsu. *Plin.* 11, 37, 62. Vipera impresso dentium repulsu virus fundit in morsus, *h. e.* repercussu et collisione dentium inferiorum cum superioribus. *Id.* 8, 43, 68. Asini varia somno visa concipiunt, ictu pedum crebro, qui nisi per inane emicuerit, repulsu durioris materiae claudítatem illico affert. *Claud. B. G.* 433. an Mauri fremitus, raucosque repulsus Umbonum, et vestros passuri cominus enses? *Lucr.* 4, 104. assiduo crebroque repulsu Rejectae (*effigiae*) reddunt speculorum ex aequore visum.

RĔPŪMĬCĀTĬO, onis, f. expolitio velut pumice facta. *Plin.* 17, 26, 39. de remediis arborum: Vitium extenuatio, et domitura palmitum; gemmarum, si frigus retorridas hirtasque fecerit, repumicatio, et quaedam politura, *h. e.* decussio et abrasio gemmarum frigore perstrictarum, et inutilium, relictis iis, quae spem fructus habent.

[RĔPUNCTOR, oris, m. *puntatore* Itali vulgo Galli nunc *piqueur* vocant, qui nempe in aliquo collegio, quoties quis collegarum a collegialibus conventionibus abfuerit, nomen ejusdem in albo descriptum puncto notat, ut is conventicio, seu sportula, quae eo die ex privatorum legatis distribuenda inter praesentes est, privetur: vero enim simile est, eandem sportulam, non quoties collegae convenissent, sed quolibet mense vel anno transacto distributam fuisse, ut etiamnum apud nos usuvenit in nostris *Canonicorum* collegiis. Hinc etiam in *Gloss. Isid.* Dispunctores, qui dona militibus erogant, *h. e.* qui, dum militibus donativum imperator distribuebat, eorum nomina in albo descripta dispungebant. *Inscr.* ap. *Mur.* 1067, 4. Q. Albinio Ouf. Secundino Q. F. Q. Nep. Q. Pron. Mestrio Aebutio Tulliano Eq. R. Eq. P., Accens. Vel., Flam. Divi Magn. Antonini (*h. e.* Caracallae. V. MAGNUS.) II. Vir. I. D. M. P. (*h. e.* duumviro juri dicundo municipii Placentini), Cur. R. P. Parmens, (*h. e.* curatori reipublicae Parmensium), repunctori splendid. collegiorum fabrum et centonariorum C. A. A. F. M. (*h. e.* coloniae Aeliae Augustae Felicis Mediolanensis) collegia S. S. (*h. e.* supra scripta) patrono. Alia ap. *Donat.* T. 1. p. 555. M. Atusio M. F. Ouf. Glycero Eq. R., II. Vir. I. D. M. P., Pont., Quaest. aer., patrono et repunctori Coll. Aer. Col. M. (*h. e.* collegii aerariorum coloniae Mediolanensis) etc. *F.*]

RĔPUNGO, is, a. 3. ἀντιστίζω, iterum pungo, vicissim pungo. *Cic. Fam.* 1, 9. *med.* In quo possem illorum animos mediocriter lacessitus leviter repungere. ℙ In praeterito et *repungit* et *repunxit* legitur in *Not. Tir.* p. 131.

RĔPURGĀTUS, a, um, part. a *repurgo*: ἀποκαθαιρόμενος, purgatus, perpurgatus. *Ov. Met.* 5, 285. victoque Aquilonibus Austro, Fusca repurgato fugiebant nubila coelo. *Sen. ep.* 66. *med.* Serenitas coeli non recipit majorem adhuc claritatem in sincerissimum nitorem repurgata. *Plin.* 8, 55, 81. Fetus (*cuniculorum*) ventri exsectos, non repurgatis interaneis, gratissimo in cibatu habent, *h. e.* non extractis. *Plin. alter ep.* 1, 20. *med.* Quae per plures dies latius dixit, postea recisa ac repurgata in unum librum coartavit.

RĔPURGĬUM, ii, n. ἀποκάθαρσις, purgatio, expurgatio. *Imp. Constant. Cod. Justin.* 11, 42, 1. et *Cod. Theod.* 15, 2, 1. Repurgium formarum (*aquaeductuum*) facere.

RĔPURGO, as, avi, atum, a. 1. ἀποκαθαίρω, purgo, perpurgo, expurgo. *Liv.* 44, 4. *f.* Per invia transgressus, praemissis qui repurgarent iter. *Ov. Met.* 14, 603. Quidquid in Aenea fuerat mortale, repurgat. *Id. de nuce* 125. Repurgare humum saxis. *Flor.* 4, 12. *med.* aurum venis. *Plin.* 23, 4, 48. Cauliculi ex oleastro nomas repurgant, carbunculos rumpunt. *Id.* 8, 25, 37. Os primum assultim repurgans, mox dentes, etc. *Id.* 34, 15, 46. Repurganda vulnera, aut replenda.

[RĔPŪSĀ, ae, f. propendens, ῥέπουσα, part. a ῥέπω, propendeo. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Donat.* 358, 8. Calpurnia Repusa. *F.*]

RĔPŪTĀTĬO, onis, f. ἀναλογισμός, actus reputandi, et quasi rationem putandi, cogitatio, consideratio, aestimatio. *Plin.* 18, 1, 1. Ipsa materia intus accendit ad reputationem naturae parientis et noxia. *Id.* 7, 46, 47. Subeunt in hac reputatione Delphica oracula, *h. e.* in hac enumeratione calamitatum Augusti. *Id.* 10, 38, 54. Columbarum volatus in reputationem ceterarum quoque volucrum nos impellit, *h. e.* ad percensendos varios volandi modos in ceteris avibus. *Id.* 25, 3, 7. Qua quidem in reputatione misereri sortis humanae subit, *h. e.* in recogitandis et recensendis multiplicibus morborum humanorum generibus. *Tac. H.* 2, 38. *extr.* Sed me veterum novorumque morum reputatio longius tulit. *Gell.* 12, 5. *med.* Et utendi consilii reputatio, et honestatis utilitatisque verae contemplatio. ℙ Item actus computandi, et imputandi alicui. *Marcell. Dig.* 46, 3, 48. Quaero, an ea, quae ex re mariti perceperit, in dotem ei reputari debeant. Marcellus respondit, reputationem ejus, quod proponeretur, non iniquam videri. *Cajus ib.* 10, 2, 19. Quae consequetur, si aut reputationes inter heredes fecerit, aut curaverit cautiones interponi. *Ulp. ib.* 27, 2, 2. Officio judicis congruit, reputationes tutoris non improbas admit-

161 *

tere, ut puta si dicat, impendisse in alimenta pupilli, vel disciplinas.

RĚPŪTESCO, is, n. 3. iterum, vel valde putesco. *Tert. Anim.* 32. Ne aliqua sepulturae conditione reputesceret.

RĚPŪTO, as, avi, atum, a. 1. rationem ineo, computo. *Plin.* 7, 50, 51. Nec reputantur infantiae anni, qui sensu carent: non senectae in poenam vivacis. *Tac. H.* 2, 50. Et tempora reputantibus, initium finemque miraculi cum Othonis exitu competisse. *Ulp. Dig.* 27, 3, 1. *med.* Item sumptus litis tutor reputabit, et viatica. *Paul. ib.* 3, 5, 33. Reputabant heredes aviae alimenta praestita nepoti. ℙ Item computationem ineundo imputo, attribuo. *Papin. ib.* 11, 7, 17. Si nondum pater dotem recuperaverit, vir solus convenietur (*ut in funus uxoris conferat*), reputaturus patri quod eo nomine praestiterit. ℙ Frequenter est ἀναλογίζομαι, cogito, considero, quasi rationem puto alicujus rei. *Donat.* ad *Ter. Eun.* 4, 2, 4. ait, *putare* esse rerum praesentium, *reputare* praeteritarum. Sed hoc discrimen nullum puto. *Cic. N. D.* 2, 46. *extr.* Quae copulatio rerum quem non movet, hunc horum nihil unquam reputavisse, certo scio. *Id. Dejot.* 13. *f.* Haec ille reputans, et dies et noctes cogitans, non modo tibi non succenset, verum, etc. *Id. in Sen.* 12. *extr.* Multa mecum ipse reputavi. *Sall. Jug.* 13. In otio facinus suum cum animo reputans, timere populum R., etc. et *ib.* 87. *med.* Quaeso reputate cum animis vestris, num, etc. et *ib.* 4. Qui si reputaverint, et quibus ego temporibus magistratum adeptus sum, et quales viri idem assequi nequiverint, profecto existimabunt, etc. *Nep. Alc.* 4. Multa secum reputans de immoderata civium suorum licentia. *Pl. Trin.* 3, 2, 48. Te moneo, hoc etiam atque etiam ut reputes, quid facere expetat. *Ter. Andr.* 2, 6, 11. Etenim ipsus secum recta reputavit via; et *Tac. H.* 2, 16. Reputare infirmitatem suam; et *ib.* 74. Et Vespasianus modo in spem erectus, aliquando adversa reputabat. *Plin. ep.* 1, 9. Haec si quotidie fecisse te reputes, inania videntur. *Sen. Ag.* 23. Reputemus omnes, quos ob infandas manus Quaesitor urna Gnossius versat reos; Vincam Thyestes sceleribus cunctos meis.

RĚQUĬES, etis et iei, f. ἀνάπαυσις, cessatio a labore, laxamentum, quies. *Cic. Att.* 1, 18. Ita sum ab omnibus destitutus, ut tantum requietis habeam, quantum cum uxore et filiola consumitur. *Id. Fin.* 5, 19. *f.* et *fragm.* ap. *Charis.* 1, 52. Si requietem natura non quaereret. *Id. de suo cons. Div.* 1, 13. Tu tamen anxiferas curas requiete relaxa. *Id. Or.* 1, 52. Philosophorum libros reservet sibi ad hujuscemodi Tusculani requiem atque otium. *Id. Off.* 2, 2. Si oblectatio quaeritur animi, requiesque curarum. *Val. Fl.* 5, 602. Nec requies, quin Marte diem noctemque fatiget. *Lucr.* 4, 228. Nec mora, nec requies inter datur ulla fluendi. *Virg. A.* 5, 458. Nec mora, nec requies. *Id. ib.* 4, 423. Tempus inane peto, requiem spatiumque furori. *Ov. Met.* 3, 618. et qui requiemque modumque Voce dabat remis; et *ib.* 7, 812. Auram exspectabam: requies erat illa labori. *Id. ib.* 13, 317. Tentaretque feros requie lenire labores. *Colum. praef.* 12. *med.* Ad requiem forensium exercitationum. *Mart.* 4, 25. Vos eritis nostrae portus requiesque senectae. *Tibull.* 1, 8, 41. Bacchus et afflictis requiem mortalibus affert. ℙ Genitivus *requiei* agnoscitur a *Prisc.* 6, 704. et 7, 781. *f.* et *Valer. Prob.* in *Cath.* p. 1460. Apud scriptores ego nondum legi. Pro eo *requie* dixit *Sall. fragm.* ap. *Prisc. cit.* p. 781. At inde nulla munitionis aut requie mora processit ad oppidum. *Auson. Idyll.* 4, 4. Sed requie studiique vices rata tempora servant. Addit *Prisc.* vetustissimos etiam *requies* dixisse in eod. casu. V. DIES.

RĚQUĬESCO, is, quievi, quietum, n. 3. ἀναπαύομαι, ἡσυχάζω, a labore cesso, quietem ago, conquiesco. *Cic. Div.* 1, 46. *f.* Puellam defatigatam petisse a matertera, ut sibi concederet paulisper, ut in ejus sella requiesceret. *Virg. Ecl.* 7, 10. Et si quid cessare potes, requiesce sub umbra. *Tibull.* 1, 1, 37. satis est, requiescere tecto Si licet. *Ov. Met.* 10, 556. libet hac requiescere tecum, Et requievit, humo. *Cic. Rosc. Am.* 34. *f.* Quae necessitas eum tanta premebat, ut id temporis Roma proficisceretur, nullam partem noctis requiesceret? *Caes. B. C.* 3, 98. Ex castris sibi legiones alias occurrere, et eas, quas secum duxerat, invicem requiescere, atque in castra reverti jussit. ℙ Refertur ad animum. *Sall. Cat.* 4. Ubi animus ex multis miseriis atque periculis requievit. *Cic. Off.* 3, 1. Africanus requiescens a reipublicae pulcherrimis muneribus, otium sibi sumebat aliquando. *Id. Coel.* 32. Qui hoc unico filio nititur, in hujus spe requiescit. *Enn.* ap. *Cic. Tusc.* 1, 44. *f.* Neque sepulcrum habeat portum corporis, ubi corpus requiescat malis. Alii leg. *a malis.* [*Ita *Orell.*] *Id. fragm.* ap. *Prisc.* 10. p. 886. Nisi eorum exitio non requieturam. ℙ De quiescentibus in lecto. *Prop.* 1, 8, 33. angusto requiescere lecto. ℙ De mortuis. *Mart.* 1, 94. Fabricio junctus fido requiescit Aquinus. *Petr. fragm. Trag.* 71. *Burm.* C. Pompejus Trimalchio Maecenatianus hic requiescit. Adde *Mart.* 6, 18. ℙ Hinc eo utimur, cum bene precamur mortuis. *Ov. Am.* 3, 9, 67. Ossa quieta, precor, tuta requiescite in urna. Hinc in nummo Constantii Chlori jam consecrati ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 7. p. 474. Requies optimor. merit. ℙ Active, quiescere, aut cessare facio, sisto, quietum reddo. *Virg. Ecl.* 8, 4. Et mutata suos requierunt flumina cursus. *Calvus* ap. *Serv. ib.* Sol quoque perpetuos meminit requiescere cursus. *Virg. Cir.* 232. Tempore, quo fessas mortalia pectora curas, Quo rapidos etiam requiescunt flumina cursus. *Prop.* 2, 25, 75. Quamvis ille suam lassus requiescat avenam. Alii leg. *sua avena*, invitis *Scal.* et *Brouck. Sall. fragm.* ap. *Serv. l. c.* Paululum requietis militibus. Huc trahi potest et illud *Prop.* 2, 18, 25. Juppiter Alcmenae geminas requieverat Arctos, *h. e.* jusserat a nocturno cursu cessare. Potest etiam sic exponi: in gratiam Alcmenae duas noctes requieverat. ℙ *Requierant* sync. pro *requieverant* ap. *Catull.* 84, 7.

RĚQUĬĒTĬO, onis, f. requies. *Jovin.* ap. *Hieron. in eund.* 2. *n.* 18. Omnis Hebraeus septimo requietionis anno absque personarum discretione dimittitur, [et in jubilaeo universa cunctis debita relaxantur. ℙ Est etiam pausatio mortuorum in sepulcro. *Inscr.* quae pertinet ad ann. a Chr. n. CLV. ap. *Grut.* 607, 1. et *Mur.* 572. A quo didici causas erequitionis (ita legitur in lapide pro *et requietionis*) et religionis. Alia ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 266. Temporalis requetio. Lege *requietio. F.*]

RĚQUĬĒTŌRĬUM, ii, n. sepulcrum. *Inscr.* ap. *Grut.* 1030, 9. Q. Fontejus Celer VI. Vir August. sibi et conjugi cariss. requietorium fecit. Adde alias ap. *eund.* 954, 1. et ap. *Mur.* 1460, 7.

RĚQUĬĒTUS, a, um, part. a *requiesco:* ἀναπεπαυμένος, qui requievit, qui ab opere cessavit. *Liv.* 44, 38. Nihilne interest, utrum militem requietum, integrum in aciem educas, an longo itinere fatigatum, et onere fessum hosti objicias? *Sen. Tranq.* 15. *med.* Danda est remissio animis, meliores acrioresque requieti surgent. *Ov. A. Am.* 2, 351. Da requiem: requietus ager bene credita reddit. *Colum.* 2, 1. *med.* Terra requietior et junior. ℙ De iis, quae recentia non sunt. *Id.* 7, 8. Caseus lacte fieri debet sincero, et quam recentissimo: nam requietum, vel mixtum celeriter acorem contrahit. *Id.* 8, 5. de ovis: Aptissima sunt ad excludendum recentissima quaeque: possunt tamen etiam requieta supponi, dum ne vetustiora sint, quam dierum decem.

RĚQUĪRĪTO, as, a. 1. frequent. a requiro. *Pl. Most.* 4, 3, 11. Quid tu otiosus res novas requiritas?

RĚQUĪRO, is, sivi et sii, situm, a. 3. ἀναζητέω, idem fere quod quaero, diligenter quaero, rursus aut saepius quaero. *Non.* 5, 46. *Quaerere,* et *requirere* hoc differunt, quod *requirere*, est diu quaerere. Afranius Fratriis: Proin tu, cum quaeram, ne requiram te, vide. *Cic. Fin.* 3, 3. Tu autem, cum ipse tantum librorum habeas, quos hic tandem libros requiris? *Pl. Cist.* 4, 2, 58. Quid quaeritas? *Ha.* vestigium hic quaero, qua aufugit quaedam. *Id. Epid.* 3, 4, 56. Ego illam jam requiram, ubi est. *Ov. Met.* 4, 129. juvenemque oculis animoque requirit. ℙ *Requirere* dicuntur qui quod vellent, abesse sentiunt, queruntur, et desiderant. *Cic. Par.* 1, 1. In quo equidem continentissimorum hominum, majorum nostrorum saepe requiro prudentiam, qui haec imbecilla et commutabilia pecuniae membra (alii leg. *munera)*, verbo bona putaverunt appellanda. [*V. *Orell.*, qui *membra* quidem legit, sed uncis inclusit, *pecuniae munera* vix latinum judicans.] *Id. Fam.* 6, 6. Vereor ne litterarum a me officium requiras. *Cic. Sen.* 10. Isto bono utare, dum adsit: cum absit, ne requiras, nisi forte adolescentes pueritiam, paulum aetate progressi adolescentiam debeant requirere. *Id. Mil.* 1. Haec novi judicii nova forma terret oculos, qui quocumque inciderint, veterem consuetudinem fori, et pristinum morem judiciorum requirunt. *Id. Fin.* 5, 20. Voluptatem requirentes. *Ov. Met.* 7, 515. multos tamen inde requiro, Quos quondam vidi vestra prius urbe receptus. ℙ Est etiam poscere, petere, velle, quaerere. *Nep. Thras. f.* Illa igitur corona contentus Thrasybulus, neque amplius requisivit, neque, etc. *Cic. Verr.* 2, 5, 67. Omnes cives R. vestram severitatem desiderant, vestram fidem implorant, vestrum auxilium requirunt. *Id. Tusc.* 5, 8. *med.* Qui beatus est, non intelligo quid requirat, ut sit beatior. *Id. Fin.* 1, 18. *extr.* Virtus nixa hoc honesto nullam requirit voluptatem. ℙ *Requiritur*, opus est, necesse est. *Cic. Manil.* 22. Atque in hoc bello Asiatico non solum militaris illa virtus, sed aliae quoque virtutes animi multae et magnae requiruntur. ℙ Pro sciscitari, percontari, interrogare. *Cic. Dom.* 2. Primum illud a te requiro, quae te tanta poena vexet, ut, etc. *Id. Coel.* 28. Ex quibus requiram, quonam modo latuerint. *Id. Manil.* 9. Requiretur fortasse nunc, quemadmodum, cum haec ita sint, reliquum possit esse magnum bellum. *Ov. A. Am.* 2, 663. Nec quotus annus eat, nec quo sit nata require Consule. *Id. Met.* 4, 679. Pande requirenti nomen terraeque, tuumque, Et cur vincla geras. *Id. Her.* 6, 31. tua facta requirere coepi. *Nep. Att.* 20. Nullus dies intercessit, quo non ad eum scriberet, quo non aliquid de antiquitate ab eo requireret. *Val. Max.* 9, 11. *n.* 1. Repentinae morae causam requisiit. ℙ Inquirere, inspicere, animadvertere. *Cajus Dig.* 28, 1, 4. Requiremus, an secundum regulas juris civilis testatus sit. *Pomp. ib.* 45, 3, 39. Qua actione fructuarius recuperare po
domino proprietatis, requirendum est.

RĚQUĪSĪTĬO, onis, f. inquisitio, indagatio.
18, 2. Historiae antiquioris requisitio.

RĚQUĪSĪTUS, a, um, part. a *requiro:* qua
Suet. Cal. 24. *f.* Chirographa omnium requisita
gare. *Gell.* 15, 22. Postea requisita, periisse
ta est. *Varr. R. R.* 1, 17. Uno eorum e novic
quisito, quid, etc. ℙ Absolute. *Quint. proo*
f. Ad requisita respondere. *Sall. fragm.* ap.
8, 6. *med.* et *Spart. Carac.* 6. *med.* Ad requisi
turae, *h. e.* ad ventrem, aut vesicam exonera

RĚRŎGO, as, a. 1. iterum rogo. *Pl. Amph*
76. Alcumena, unum rogare te volo. *Alc.* quid
ga, reroga. Alii leg. *quid vis rogare? roga:* a
ctius *quidvis roga.*

RES, rei, f. πρᾶγμα, ἔργον, id quod est
opus, factum. Vox est immensi prope usu
omnia significanda, quae fieri, dici, aut c
possunt: in cujus notatione assignanda vald
rant etymologi. V. *Voss.* in *Etym.* [*Der
fortasse a *reor*, ut Anglicum nomen *thing* a
to think. B. A.] *Cic. N. D.* 1, 38. *f.* Earum
quae nunquam fuerunt, nec esse potuerunt, u
lae, ut Chimaerae, praesto est imago; et 15.
munis rerum natura, universa atque omnia
nens. *Id. Fin.* 2, 28. Negat, tenuissimo vic
norem voluptatem percipi, quam rebus exqui
mis ad epulandum. *Catull.* 39, 16. Nam risu
res ineptior nulla est; et 28, 3. Veranni optir
que, mi Fabulle, Quid rerum geritis? *Pl. M*
2, 60. *Men.* Quisquis es, senex, summum
Deosque detestor. *Se.* qua de re, aut cujus
rum omnium? *Ter. Ad.* 2, 1, 21. Quid hoc r
Pl. Men. 5, 2, 14. Propemodum jam scio, qu
rei. *Cic. Sen.* 6. Non viribus, aut velocit
aut celeritate corporum res magnae geruntu
consilio, auctoritate, sententia. *Id. Off.* 1, 22
plerique arbitrentur, res bellicas majores esse
urbanas. *Id. Or.* 1, 17. *med.* Videamus, ne
tribuas, quam res et veritas ipsa concedat.
2, 21. *f.* Cum comitia in mensem Octobr. di
set, quod solet ea res populi voluntatem offe
putarat Caesar, etc. [*Adhibetur h. l. v. R
circumscrib. neutrum pronominis vel adjectivi
usu nihil est tritius. V. *Kritz.* ad *Sall. Cat.*
fra.] *Cic. Att.* 22. Nunc se res sic habet: volit
rit, nihil habet certi. *Id. Fam.* 13, 8. Res
est haec; et *Amic.* 13. Ad monendum non
aperte, sed etiam acriter, si res postulabit; et
15, 11. Res ipsa loquitur; et *Acad.* 4, 1. Re
taris; et *Verr.* 2, 5, 17. Res navalis; et *ib.* 2,
Res judiciaria; et *Att.* 8, 1. Res frumentar
Sen. 15. *f.* Res rusticae. *Id. Quint.* 3. Res pe
et rustica. *Cato R. R.* 5. Res divina; et *Ter.*
5, 1, 10. Res uxoria, i. e. matrimonium; et
2, 173. et *Ov. R. Am.* 431. Res Veneris: συ
quae *Cic. Sen.* 14. res Venereae. *Pl. Amph.* 2
Res voluptatum, *h. e.* voluptates: χρῆμα ἡ
Phaedr. 4, 7. Res cibi, *h. e.* cibus: χρῆμα
Sic ap. Graecos χρῆμα νυκτός, nox: χρῆμα γυ
femina: ἔργα εὐνῆς. etc. [*Cf. *Wesseling.* ad *H*
1, 36. 7, 188. al. Huc pertinere videtur eti
lud: *Quint. Decl.* 2, 5. p. 43. *ed. Burm.* Rem
immino fecit ejus, qui etc.: ubi v. *intpp.*] ℙ F
Sall. Cat. 21. Tantum modo incepto opus est:
ra res expediet. *Ov. Met.* 3, 349. Vana diu v
vox auguris: exitus illam, Resque probat.
65. Conclamant se ituros: clamoremque res
cuta. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 11. *med.* Et m
quem esse voluisti, eum exitu rebusque cog
defende ac suscipe. ℙ *Res*, facta, res gestae,
Sall. Cat. 3. Haudquaquam par gloria sequitu
ptorem, et auctorem rerum. *Liv. in. Hist.* A p
dio Urbis res populi R perscribere. *Plin.* 2, 8
et *ib.* 103. 106. *f.* Sicut in rebus Neronis retu
ℙ Experientia. *Cic. Fam.* 6, 14. Et res eum
die, et dies, et opinio hominum, et etiam s
tura mitiorem facit. *Ter. Ad.* 5, 4, 2. Res,
usus semper aliquid apportat novi. ℙ Pertir
veritatem significandam. *Pl. Trin.* 2, 4, 89.
fabulare; et *Ter. Eun.* 5, 6, 9. Te arbitrari
res est, velim. *Id. Andr.* 1, 2, 28. Aperte
rem modo locutus, nihil circuitione usus es.
quando opponitur verbis. *Cic. fragm.* ap. *A*
contra Acad. 2, 11. Non enim vocabulorum opi
sed rerum inquisitorem decet esse sapientem.
Or. 1, 5. Est enim scientia comprehenda
plurimarum, sine qua verborum volubilitas
atque irridenda est. *Id. Acad.* 4, 5. *f.* Peripat
et Academici nominibus differentes, re congru
Sic Graeci λόγῳ, ἔργῳ. *Matius* ad *Cic. Fam.*
Te rogo, ut rem potiorem oratione ducas.
Rosc. Am. 15. *med.* Vides, quantum distet
mentatio tua ab re ipsa atque a veritate. *Id.*
2, 16. *med.* Ut in omnibus factis re, non test
veamur. *Id. fragm.* ap. *Macr. Sat.* 6, 2. *f.* U
jora omnia re, quam fama viderentur. *Julian.*
1, 3, 32. Quid interest, suffragio populus vol
tem suam declaret, an rebus ipsis et factis?
Att. 5, 5. Non modo res omnes, sed etiam run
cognoscamus. *Id. N. D.* 3, 21. Qui hos Deos
re, sed opinione esse dicunt. *Ov. Am.* 3, 8, 23.

nomen Deus est, frustraque timetur, Aut, c. *Quint.* 2. Habet adversarium Quintius ver- Naevium, re vera hujusce aetatis homines simos. *Liv.* 39, 35. Per speciem auxilii By- ferendi, re ipsa ad terrorem regulis injicien- *Cic. Rosc. Am.* 42. *med.* Eum tametsi verbo leat, tamen re ipsa de maleficio suo confiteri. *aut.* 4, 1, 23. Simulare mortem verbis, re m vitae dare. *Id. Ad.* 4, 7, 15. Si non ipsa stuc dolet, simulare certe est hominis. *Id.* 6, 3. Ego illius ferre possum magnifica ver- ba dum sint: verum si ad rem conferentur, it. ¶ [*Frequenter conjunguntur *res* et *spes*, futura rerum conditio praesenti opponitur. *t.* ad *Sall. Cat.* 20, 13. mala res, spes multo r: coll. *ib.* 21, 1. neque res neque spes bona *ic. Coel.* 32, 78. hominem sine re, sine fide, *. Quint. Inst.* 9, 3. non enim tam spes lau- uam res.] ¶ Interdum est eventus, exitus, *. Marcell.* ad *Cic. Fam.* 4, 11. *extr.* Ut intel- homini amicissimo te tribuisse officium, re estabo. *Id. Or.* 30. *med.* Adolescens non tam aturitate, quam spe et exspectatione lauda- *. Cluent.* 16. *med.* Servus non incallidus, sed, res declaravit, frugi atque integer. *Ter.* , 2, 15. Perpulcra, credo, dona, haud no- milia. *Par.* res indicabit. *Ov. Her.* 20, 99. re careant. ¶ Item causa. *Pl. Amph. prol.* t haec ob eam rem nox est facta longior. 1, 172. Atque hac re nequeunt ex omnibus gigni. *Cato R. R.* 158. *extr.* Ea re tot res iti bene dejicias. *Cic. Acad.* 4, 34. *f.* Illud ea esse concessum, quod, etc. ¶ Item finis 3, 2, 43. *Li.* Nimis vellem habere perticam. rei? *Li.* qui verberarem asinos; et *Cist.* 1, Ei rei nunc suam operam servus dat, si pos- n invenire. ¶ [*Item propositum. *Ter. Ad.* 1. Mitte ista, et ad rem redi, *h. e.* (ut ex- onatus,) ad negotium, de quo agitur. *Cic.* 20. Sed ad rem redeamus. *B. A.*] ¶ Item sa, contentio forensis. *Festus:* Res compe- ta significat judicium in diem tertium consti- *Cic. Verr.* 2, 2, 48. De rebus ab isto cogni- icatisque, et de judiciis datis dicere desista- *arr. L. L.* 6, 5. *med.* Quibus res erat in con- a, ea vocabatur lis: ideo in actionibus vide- i: quam rem, sive litem dicere oportet. *Liv.* *ned.* ex *vet. formula:* Quarum rerum, litium, m condixit pater patratus, etc. *Cic. Mur.* 12. llud mihi mirum videri solet, tot homines, eniosos, per tot annos etiam nunc statuere uisse, utrum diem tertium, an perendinum; , an arbitrum; rem, an litem dici oporte- *p. Dig.* 43, 29, 3. *med.* Alias differri opor- n in tempus pubertatis, alias repraesentari. . 3, 3, 12. Tractu temporis futurum, ut res *Ulp. ib.* 42, 1, 1. Res judicata dicitur, quae ontroversiarum pronunciatione judicis acci- od vel condemnatione, vel absolutione con- ¶ Item modus, ratio. *Cic. Fam.* 6, 9. Mihi est ejus salutem et fortunas, quibuscumque ossim, tueri. ¶ Item argumentum, ratio. *r.* 4. *in.* Ego vero te non stultum, ut saepe; probum, ut semper; sed dementem et insa- us addicam necessariis. *Quint.* 5, 8. Res ad m fidem appositae. ¶ *Res*, et *res familia-* unia, facultates, census, bona, opes, pa- um, οὐσία, [*χρήματα, nostr. *Vermögen*, *Cic. Fam.* 9, 13. *med.* Res familiaris alteri valde exigua est, alteri vix equestris. *Id. Cat.* Res eorum jam pridem, fides deficere nuper *Id. Att.* 9, 7. *med.* Sumptus, egestates tot imorum hominum nec res privatae possunt, publica sustinere. *Hor. Sat.* 2, 5, 8. Et ge- virtus, nisi cum re, vilior alga est. *Cic.* 21. Non esse in civitate duo millia hominum, habeant. *Id. Rab. Post.* 14. Rem bonis et rationibus augere. *Ter. Ad.* 2, 2, 12. Nun- m facies, *h. e.* divitias comparabis, lucrum *Id. Eun.* 2, 2, 26. Coqui, piscatores, aucu- bus et re salva, et perdita profueram. *Juven.* Haud facile emergunt, quorum virtutibus Res angusta domi. *Hor. Ep.* 1, 20, 20. Me natum patre, et in tenui re. *Id. Sat.* 2, 5, ubi magna nitet domino sene. *Id. ib.* 1, 4, m patriam perdere. *Cic. Par.* 6, 2. honeste e mercaturis faciendis. *Id. Fam.* 11, 21. fa- n comedere; et *ib.* 4, 7. *f.* dissipare; et *in* conficere: *eod. sensu. Pl. Ps.* 1, 1, 17. Juva- e, aut opera, aut consilio bono. *Ter. Heaut.* . Aut consolando, aut consilio, aut re juve- Dicitur et de publicis opibus, copia, bonis, civitatis, regni, populi, eorumque statu, ne. [*Saepissime hoc sensu et fere semper lari numero dicitur, non facile in plurali. *r.* ad *Cic. Off.* 1. p. 193. qui adiri jubet *Cerd.* *. A.* 6, 858.] *Liv.* 1, 28. *f.* Ut animum in- natem, Romanamque rem ancipitem gessi- *rg. A.* 3, 1. res Asiae, Priamique evertere ; et *ib.* 1, 456. afflictis confidere rebus. *Liv.* . Parva ista non contemnendo majores no- imam hanc rem fecerunt. *Id.* 21, 16. Neque acriorem secum congressum, nec rem Ro- *m. III.*

manam tam desidem unquam fuisse atque imbellem. *Just.* 8, 6. Compositis, ordinatisque Macedoniae rebus. *Tac. H.* 1, 29. Incruenta Urbs, et res sine discordia translatae, *h. e.* imperium, et summa rerum ab uno translata in alium. *Nep. Att.* 9. *f.* Potiri rerum. V. POTIOR. ¶ Item de statu et conditione, seu qualitate fortunae. *Cic. Off.* 1, 26. Ut adversas res, sic secundas immoderate ferre. Similiter dicuntur *res salvae*, *integrae*, *contractae*, *periculosae*, *arctae*, *perturbatae*, *eversae*, etc. In sing. num. *Sall. Cat.* 21. Nobis domi inopia, foris aes alienum: mala res, spes multo asperior; et 22. Quibus neque res, neque spes bona ulla. [*Cf. *Kritz.* ad *Sall. Cat.* 6, 3. coll. *Drak.* ad *Liv.* 30, 42, 18.] ¶ *His rebus*, in hoc rerum statu: *incertis rebus*, cum res sunt incertae: *bonis*, *florentibus rebus*, cum belle omnia fluunt, et ex sententia. *Cic. Fl.* 5. *med.* Vehementem accusatorem nacti sumus, judices, et inimicum in omni genere odiosum ac molestum: quem spero, his rebus, fore magno usui et amicis et reipublicae. Alii *his rebus* intelligunt hac vehementia, odio, molestia: alii aliter leg. [*Corruptus locus est: v. *Orell.*, qui leg. *his rebus.*] *Pl. Rud.* 3, 3, 12. Neque est melius morte in malis rebus, miseris. *Virg. A.* 6, 196. dubiis ne defice rebus. *Cic. Fam.* 4, 9. *med.* An eum magis communem censemus in victoria futurum fuisse, quam incertis rebus fuisset? et *ib.* 12, 2. *f.* Habes auctores consilii publici, qui numerus etiam bonis rebus exiguus esset: quid censes perditis? *Pl. Trin.* 2, 4, 45. Bonis tuis rebus meas res irrides malas. *Cic. Fam.* 4, 1. et *ib.* 7, 30. *f.* Bis enim est a me judicio capitis, rebus salvis, defensus, *h. e.* libera republica. *Caes. B. G.* 1, 30. Quod eo consilio, florentissimis rebus, domos suas reliquissent, ut, etc. *Ter. Ph.* 5, 3, 8. Ex his praediis talenta argenti bina, rebus vilioribus multo, capiebat. ¶ *Rebus prolatis.* V. PROLATUS. ¶ *Res redeunt.* V. REDEO. ¶ *Alias res agere.* V. AGO. ¶ *Re recenti.* V. RECENS. ¶ *In malam rem*, in calamitatem, in exitium, in malam crucem. *Ter. Andr.* 2, 1, 17. Abin' hinc in malam rem cum suspicione isthac, scelus? *Id. Ph.* 5, 7, 37. I in malam rem hinc cum isthac magnificentia. ¶ *Res tuas tibi habe*, formula divortii faciendi. V. DIVORTIUM. Similis est illa *Res tuas ocius tolle*, in dirimenda societate, contubernio, amicitia, apud *Petr. Sat.* 79. *extr.* ¶ *Res*, res militaris. *Sil.* 15, 149. comites rerum, bellique ministri. Hinc *res gerere.* V. GERO. *Hirt. B. Afr.* 33. Cum animadvertisset, praesidium ibi esse, non ausus periculo suo rem facere, etc. ¶ Negotium, consuetudo, congressus, commercium. *Cic. Cluent.* 13. *f.* Itaque rem cum Oppianico transigit: pecuniam ab eo accipit, causam relinquit. *Ter. Ad.* 4, 7, 17. Res composita est: fiunt nuptiae. *Cic. Rosc. Am.* 30. Tecum enim mihi res est, T. Rosci, quoniam istic sedes, ac te palam adversarium esse profiteris; et *Fam.* 9, 20. Proinde te para: cum homine edaci tibi res est; et *Sext.* 16. Erat autem ei res cum exercitu C. Marii invicto. *Ter. Eun.* 1, 2, 39. et 57. Ego cum illo, quocum tum uno rem habebam hospite, abii huc. Adde *Pl. Bacch.* 3, 6, 35. et *Merc.* 3, 1, 35. et 37. Uterque autem locus turpem consuetudinem significat: συνουσιάζειν. ¶ Refertur ad utilitatem, commodum, usum. [*V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 1. p. 306.] *Cic. Cluent.* 69. Summa est hominis in communem municipii rem diligentia, in singulos municipes benignitas. *Ter. Ph.* 2, 4, 9. Ego quae in rem tuam sint, ea velim facias. *Id. Andr.* 3, 3, 14. Si in rem est utrique, ut fiant *(nuptiae)*, arcessi jube. *Sall. Jug.* 33. *extr.* Id frustra, an ob rem faciam, in vestra manu situm est, *h. e.* utiliter. Sic *Ter. Ph.* 3, 2, 40. Non pudet vanitatis? *Do.* non, dum ob rem. *Cic. Rosc. Am.* 30. *med.* Si ex eo negotio tantulum in rem suam convertisset. *Id. Fam.* 13, 44. Tanta mihi cum eo necessitudo est, ut, si mea res esset, non magis laborarem; et *Ter. Heaut.* 2, 3, 113. Quasi istic minor mea res agatur, quam tua. ¶ *Alicui rei esse*, esse aliquantum frugi, utilem, idoneum esse ad aliquid. *Ter. Ad.* 3, 3, 3. Si illum potest, qui alicui rei est, etiam eum ad nequitiam abducere: est qui leg. *alicujus.* *Pl. Stich.* 5, 4, 38. Nolo ego nos pro summo bibere: nulli rei erimus postea. Alii aliter leg. *Gell.* 13, 30. Musicam, quae sit abscondita, eam esse nulli rei. *Id.* 9, 2. Erraticum esse hominem, dicere, et nulli rei. *Id.* 14, 2. *med.* Illum hominem esse non bonae rei, vitaque turpi ac sordida. ¶ *E*, et *ex re esse*, in rem esse, lucro, commodo esse. *Ter. Ph.* 5, 7, 76. Non hercle ex re istius me instigasti, Demipho. *Cic. Att.* 5, 8. *extr.* Statues, ut ex fide, fama, reque mea videbitur. *Pl. Ps.* 1, 3, 102. et 104. Ex tua re non est, ut ego emoriar. Et omissa praep. *Id. Capt* 2, 2, 46. Haec tu eadem si confiteri vis, tua re feceris. ¶ *Pro re*, ut res fert, ut res patitur. *Sall. Jug.* 54. Dein ipse pro re atque loco, sicuti monte descenderat, paulatim procedere. *Lucr.* 6, 1279. Quisque suum pro re consortem moestus humabat, *h. e.* pro facultatibus. ¶ *Pro*, et *e re nata*, pro eventu rei, et occasione, pro tali rerum statu. *Cic. Att.* 7, 8. Animadverteram, posse pro re nata, te non incommode ad me in Albanum venire; et *ib.* 14, 6. Antonii colloquium cum heroibus nostris pro re nata non incommodum. *Ter. Ad.* 3, 1, 8. E re nata melius fieri haud potuit, quam factum est. Ubi *Donat.* Sic proprie dicimus de iis, quae contra voluntatem nostram acciderant. [*Librorum fere omnium scriptura probata *Bentl.* est: *e re natae*, i. e. ex commodo filiae tuae.] *Appul. Met.* 4. E re nata consilium capere; et *ib.* 9. E re nata fallaciosa mulier temerarium tollens cachinnum, magnum, inquit, etc. Huc pertinet illud *Pl. Truc.* 5, 70. Ut rem natam video, hoc accipiundum est, quod datur. Adde *Bacch.* 2, 2, 40. ¶ *Ab re* significat ab eventu. *Liv.* 1, 17. Id ab re interregnum appellatum. ¶ Item sine causa sine ratione, praeter propositum. *Pl. Capt.* 2, 2, 88. Quidvis, dum ab re ne quid ores, faciam. *Suet. Aug.* 94. Non ab re fuerit subtexere quae evenerint. *Gell.* 18, 14. Haec notare non abs re visum est. Ita *Gron.*, alii *ab re.* ¶ Item in damnum, in jacturam. *Pl. As.* 1, 3, 71. Si papillam *(meretricis)* pertractavit, haud est ab re aucupis, *h. e.* non est aucupi, *h. e.* lenae, damnosum. *Id. Trin.* 2, 1, 11. de Amore: Ab re consulit blandiloquentulus, harpago, mendax. ¶ In illo *Ter. Ad.* 5, 3, 44. At enim metuas, ne ab re sint omissiores paulo: *ab re* est, quod ad rem familiarem attinet, seu, ut ait *Donat.*, a patrimonio. [*V. *Ruhnk.*] ¶ Interdum *res* relativi pronominis vicem gerit, vel cum eo juncta redundat. *Varr. R. R.* 2, 2. Emptor stipulatur prisca formula sic: Illasce oves, qua de re agitur, sanas recte esse, etc. *Pl. Capt.* 2, 2, 13. Sunt ex te quae solo scitari volo, quarum rerum te falsiloquum mihi esse nolo. [*Cic. Off.* 2, 4, 15. nisi tam multae nobis artes ministrarent? quibus rebus exculta hominum vita, cet. V. *Beier.*] ¶ Loco pronominis *is*, *ea*, *id*. *Varr. R. R.* 3, 16. *med.* Quos alii μελισσοτροφεῖα appellant, eandem rem quidam mellaria. *Id. L. L.* 6, 3. *med.* Altissimum in urbe quod est, ea res tutissima tutulus vocatur. ¶ Genitivus *rei* primam corripit, ut *spei*, *fidei*. *Hor. Od.* 3, 16, 25. Contemptae dominus splendidior rei. Adde *Charis.* 1, 26. et *Prisc.* 8. *f.* p. 780. Aliquando producit. *Lucr.* 6, 918. Ipsius rei rationem reddere possis; et 392. Et potius nullae sibi turpis consciu' rei. Adde 1, 688., 2, 111. et 336. et al. Quidam volunt his locis scribi *reji* (ut *eji*, de quo V. in IS) ut sit ratio producendi. Monosyllabum est in illo *ejusd.* 4, 883. At quod providet, illius rei constat imago. (Nisi malis *illius*, seu *illiu'* dactylum esse, et *rei* produci, ut in superioribus.) *Vet. Poeta* ap. *Lact.* 6, 6. Virtus, quaerendae finem rei scire, modumque. ¶ [*Res* v. excidit inter litt. LE..S. V. *Beier.* ad *Cic. Fragm.* p. 48. *a.* — Confund. *res esset* et *restitisset.* *Id. ib.* p. 284. — *Re* abl. post similem syll. absorptus. *Id.* ad *Off.* 2. p. 341. Saepe in textum irrepere solent *res* et casus ejusd. v. obliqui. V. *Spald.* ad *Quint. Inst.* 6, 1, 9. coll. *Drak.* ad *Liv.* 2, 18, 2. — Confund. *Res publica* et *Populus Romanus.* V. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* p. 127. *a* — *Rerum* et *regum.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 7, 579.]

RĔSACRO. V. RECECRO.

RĔSAEVĬO, is, n. 4. iterum saevio. *Ov. Trist.* 1, 1, 103. Quaeque quiescebat, ne mota resaeviat, ira, Et poenae tu sis altera causa, cave.

[RĔSALVĀTUS, a, um, part. ab inus. *resalvo*, iterum salvatus. *August. C. D.* 18, 31. Apparet quippe id esse completum, cum resalvati ex monte Sion, id est ex Judaea credentes in Christum, etc. *F.*]

RĔSĂLŪTĀTĬO, onis, f. actus resalutandi. *Suet. Ner.* 37. *f.* Neque quemquam osculo impertivit, ac ne resalutatione quidem.

RĔSĂLŪTO, as, avi, atum, a. 1. ἀντασπάζομαι, ἀντιπροςαγορεύομαι, salutantem saluto. *Cic. Phil.* 2, 42. *med.* Descenderant, ut istum salutarent: tamen inter omnes constabat, neminem esse resalutatum. *Mart.* 5, 21. Quintum pro Decimo, pro Crasso, Regule, Macrum Ante salutabat rhetor Apollonius. Nunc utrumque suo resalutat nomine; et 57. Cum voco te dominum, noli tibi, Cinna, placere: Saepe etiam servum sic resaluto meum, *h. e.* resalutando appello. *Id.* 10, 70. Nunc resalutantes video nocturnus amicos. *Sen. Tranq.* 12. Salutaturi aliquem non resalutaturum.

RĔSĀNESCO, is, nui, n. 3. iterum sanus fio. Translate. *Ov. Am.* 1, 10, 9. Nunc timor omnis abest, animique resanuit error. *Lact.* 5, 2. *med.* Ut susceptis Deorum cultibus resanescant.

RĔSĀNO, as, a. 1. iterum sano. Translate. *Lact.* 4, 20. Ne adduceret eos in poenitentiam, atque impios resanaret. *Id.* 5, 22. *f.* Omnes qui resanati fuerint, adhaereant religioni.

RESAPSĂ, res ipsa, ut *reapse*, re ipsa. V. SAS.

RĔSARCĬO, is, arsi, artum, a. 4. ἀναῤῥάπτω, sarcio, reficio, reconcinno. *Ter. Ad.* 1, 2, 40. Fores effregit? restituentur: discidit vestem? resarcietur: ubi *Donat.* *Re* abundat. *Colum.* 11, 2. *med.* Fracta juga vitium considerare, et resarcire. ¶ Translate est compensare. *Cic. Fam.* 1, 9. *in.* In meis damnis ex auctoritate senatus resarciendis. Alii leg. *sarciendis.* *Suet. Claud.* 6. Damnum liberalitate sua resarturum pollicens. *Colum.* 11, 1. *f.* Ut jacturam capitis amissi restituat, et quaestum resarciat. *Plin.* 17, 20, 32. Perticas ex salice caedi justum est quarto fere anno. Et eae autem senescentium propagine resarciunt locum, *h. e.* rursus implent, supplent.

RĔSARRĬO, is, a. 4. ἀνασκάλλω, rursum sarrio.

Plin. 18, 20, 49. *n.* 4. Cum hieme praegelida captae segetes essent, reseverunt, resarrientes campos mense Martio, uberrimasque messes habuerunt.

RESCINDO, is, scidi, scissum, a. 3. ἀνασχίζω, ἀναῤῥήγνυω, scindo, caedo, confringo, destruo, dissolvo, labefacto. *Tibull.* 1, 11, 61. Sit satis, e membris tenuem rescindere vestem. *Virg. G.* 3, 453. ferro rescindere summum Ulceris os. *Colum.* 6, 30. venam, quae sub oculo est; et *ib.* 11. suppurationem ferro. *Virg. A.* 12, 389. Ense secent lato vulnus, telique latebras Rescindent penitus. *Sen. Contr.* 5, 34. *med.* Cadaverum artus rescindere, ut nervorum articulorumque positio cognosci possit; et *Colum.* 2, 14. Et quod falx reliquerit, priusquam inarescat, vomis rescindat atque obruat; et *ib.* 4. *f.* Modo in elatiora, modo in depressiora clivi obliquum agi sulcum oportebit, ut in utramque partem rescindamus, *h. e.* vomere proscindamus; et *Sall. fragm.* ap. *Non.* 2, 204. Pluteos rescindit, munitiones demolitur. *Caes. B. G.* 7, 35. Pontes rescindendos curaverat; et *ib.* 58. *med.* Refecto ponte, quem hostes resciderant; et *ib.* 86. *extr.* Falcibus vallum ac loricam rescindunt. *Flor.* 2, 15. In usum novae classis tecta domusque resciderunt; et *Virg. G.* 1, 280. Et conjuratos coelum rescindere fratres. Sic *A.* 6, 583. manibus rescindere coelum Aggressi. *Suet. Cal.* 3. Germanicus lenis adeo et innoxius, ut Pisoni decreta sua rescindenti, etc. *Just.* 14, 1. Rescissurosque se ferro decreta Macedonum affirmarent. ¶ *Rescindere vias* ap. *Lucr.* 2, 406. est obstantia tollendo aperire, munire, patefacere. [*Ita *Eichstadt.*] Alii leg. *restringere.* Similiter *Cic. Agr.* 2, 1. *f.* Et eum locum, quem nobilitas praesidiis firmatum, atque omni ratione obvallatum tenebat, me duce rescidistis, virtutique in posterum patere voluistis. Ap. *Sen. Phoen.* 226. *rescindere vias aurium* est lacerare, confringere meatus et organa aurium, per quae sonus hauritur. ¶ Translate est abrogare, abolere, tollere, irritum esse jubere. *Cic. Phil.* 13, 3. Acta Antonii rescidistis, leges refixistis. *Id. Verr.* 2, 2, 26. Ut omnes istius injurias rescinderet, et irritas faceret. *Id. Att.* 6, 1. *in.* Rescindere constituta ab alio. *Id. Prov. cons.* 5. pactiones. *Id. Sull.* 22. res judicatas. *Id. Dom.* 15. *med.* quae contra auspicia acta sunt. *Vell.* 2, 90. foedus turpe. *Cic. Verr.* 2, 1, 43. *f.* voluntates mortuorum; et *ib.* 2, 2, 57. *med.* totam triennii praeturam. *Sen. Ben.* 3, 13. Beneficium suum ipse insequenti injuria rescidit. ¶ *Rescindere sacrilegium* ap. *Val. Max.* 1, 1. *n.* 2. est destruere, expiare. ¶ *Rescindere vulnus* est, quod ait *Ov. Trist.* 4, 4, 41. retractando rumpere, refricare, *h. e.* renovare memorando. *Flor.* 3, 23. Ne vulnera curatione ipsa rescinderentur. *Ov. Trist.* 3, 11, 63. Ergo quicumque es, rescindere vulnera noli. Est qui leg. *crimina.* *Id. Met.* 12, 542. quid me meminisse malorum Cogis, et obductos annis rescindere luctus? ¶ Translate. *Hor. Ep.* 1, 3, 31. an male sarta Gratia nequicquam coit, et rescinditur? *Petr. Sat.* 114. *med.* Veritus, ne inter initia coeuntis gratiae recentem cicatricem rescinderet. ¶ *Rescindere caecitatem* ap. *Quint. decl.* 6, 19. *extr.* est ex oculis caecis et obstructis vi lacrimas exprimere, et ita obductam quasi cicatricem rescindere. ¶ [*De discrimine vv. *rescindere* et *recidere* disputat *Herz.* ad *Caes. B. G.* 6, 29. cui assentitur *Brem.* ad *Nep. Milt.* 3, 4. — Saepissime confund. *rescindere* et *recidere.* V. h. v. *in f.*]

RESCĬO, is, ivi, et ii, itum, a. 4. et

RESCISCO, is, a. 3. μανθάνω, γινώσκω, intelligo, cognosco: et fere adhibetur, cum aliquid de industria celatum, aut inopinatum, insperatum, nobisque molestum cognoscimus. *Gell.* 2, 19. Aliter dictum esse *rescivi*, aut *rescire* apud eos, qui diligenter locuti sunt, nondum invenimus, quam super his rebus, quae aut occulto consilio latuerint, aut contra spem opinionemve usuvenerint. Deinde *Naevii*, *Quadrigarii*, et *Catonis* loca subjicit: pro quibus a me habe *Ter. Hec.* 4, 1, 4. Quod si rescierit, peperisse eam, id qua causa clam me habuisse dicam? *Id. Ad.* 5, 3, 5. Hem tibi! rescivit omnem rem: id nunc clamat scilicet. *Nep. Dat.* 2. *med.* Mater, quid ageretur, resciit, filiumque monuit. *Cic. Off.* 3, 23. *med.* Quaerit etiam, si sapiens adulterinos nummos acceperit imprudens pro bonis; cum id rescierit, soluturus ne sit eos, si cui debeat, pro bonis. *Ter. Ad.* 1, 1, 45. Dum id rescitum iri credit, tantisper cavet: si sperat fore clam, rursum ad ingenium redit. *Nep. Eum.* 8. *f.* Intelligebat, prius adversarios rescituros de suo adventu, quam, etc. ¶ Extra praeteritum fere in usu est *rescisco* pro *rescio.* *Ter. Hec.* 5, 4, 26. Placet non fieri hoc itidem, ut in comoediis, omnia omnes ubi resciscunt: hic, quos par fuerat resciscere, sciunt: quos non autem aequum est scire, neque resciscent, neque scient. *Id. Ad.* 4, 2, 7. Primus sentio mala nostra: primus rescisco omnia. *Pl. Merc.* 5, 4, 44. Nihil opus est resciscat. *Eut.* quid istuc? non resciscet: ne time. *Liv.* 29, 14. Occultantibus id patribus, ne resciscerent Carthaginienses. Alii leg. *rescirent.*

RESCISSĬO, onis, f. actus rescindendi. *Callistr. Dig.* 50, 9, 5. Si ad publicam utilitatem respiciat rescissio prioris decreti. *Ulp. ib.* 37, 4, 3. *med.* Rescissio emancipationis. *Id. ib.* 43, 23, 11. *f.* emptionis. *Tert. Res. carn.* 57. *med.* mortis, *h. e.* deletio, oblitteratio per resurrectionem. ¶ Scribitur et *rescisio.*

RESCISSŌRĬUS, a, um, adj. ad rescissionem pertinens. *Ulp. Dig.* 4, 6, 28. *f.* Rescissoria actio. *Cels. ib.* 39, 5, 21. Habeo adversus debitorem meum rescissoriam in id, quod supra legis modum tibi promisit.

RESCISSUS, a, um, part. a *rescindo:* ἀνεῤῥηγμένος, scissus, caesus, confractus. *Colum.* 4, 29. *med.* Rescissa vitis, *h. e.* caesa et fissa. Alii leg. *recisa.* *Prop.* 3, 6, 8. Fac mea rescisso pectora nuda sinu. *Plin. ep.* 7, 19. *f.* et *Sen. Phoen.* 164. Rescissa vulnera. *Quint. decl.* 10, 2. Rescissa orbitas, *h. e.* refricata, et renovata tanquam vulnus. *Lucan.* 4, 328. Rescissoque nocent suspiria dura palato, *h. e.* siti exasperato, ulcerato. *Plin. ep.* 10, 64. Acta alicujus rescissa. *Claud. B. Get.* 586. Vulneribus pars nulla vacat: rescissaque contis Gloria foedati splendet jactantior oris, *h. e.* rescissa et vulnerata facie vulneribus in proelio acceptis: unde gloria, et militaris honestaque jactantia nascitur: μετωνυμία. *Scaev. Dig.* 2, 15, 3. Rescissum testamentum. ¶ Scribitur et *rescisus.*

RESCRĪBO, is, psi, ptum, a. 3. [*repitita opera scribere, aliter scribere, retractare, nostr. *umarbeiten.*] *Suet. Caes.* 56. Asinius parum diligenter compositos *(commentarios)* putat, existimatque rescripturum et correcturum fuisse. *Plin ep.* 5, 8. Potes simul et rescribere actiones, et componere historiam, *h. e.* retractare: quod paulo supra dixerat. Adde *ep.* 7, 9. ¶ [*Hinc] vicissim scribo, scripto respondeo, ἀντιγράφω. *Caes. B. C.* 1, 19. Pompejus rescripserat, sese rem in summum periculum deducturum non esse. *Cic. Att.* 13, 23. Antemeridianis tuis litteris heri statim rescripsi: nunc respondeo vespertinis; et *ib.* 4, 16. Ad eam epistolam rescribam; et *ib.* 7, 17. *med.* Rescripsi ad Trebatium, quam illud hoc tempore esset difficile; et *ib.* 8, 1. Pompejo statim rescripsi, non me quaerere, ubi, etc. et *ib.* 5, 12. *med.* Cui rei fugerat me rescribere. *Id. Fam.* 1, 9. *in.* Rescribam tibi ad ea, quae quaeris. *Hor. Ep.* 1, 5. *f.* Tu, quotus esse velis, rescribe. ¶ *Rescribere* dicitur princeps, cum per litteras respondet consulentibus de jure alicujus rei. *Suet. Aug.* 45. Quod inter spectandum, epistolis libellisque legendis ac rescribendis vocaret. [*Plura ejusd. exempla habes in *B. Crus. cl. Suet.* p. 681.] *Papir. Dig.* 18, 1, 71. Imperatores Antoninus et Verus Augusti Sextio Vero in haec verba rescripserunt. *Ulp. ib.* 36, 4, 1. *f.* Divus Pius ad Aemilium Equestrem rescripsit, non debere, etc. *Id. ib.* 1, 16, 4. *f.* Imperator Antoninus ad desideria Asianorum rescripsit, proconsuli necessitatem impositam, etc. Hinc *rescripta.* Etiam JCti *rescribere* aliquando dicuntur: quamvis eorum proprium sit *respondere*, aut *scribere.* Hinc *Labeo rescripsit*, *Scaevola*, *Julianus rescripsit*, habes ap. *Pomp. Dig.* 40, 7, 29. *med.* et *ib.* 4, 46. et *Ulp. ib.* 47, 2, 53. *med.* etc. ¶ Significat etiam scribere, perscribere. *Cic. Tusc.* 4, 2. Morem hunc epularum fuisse, ut deinceps, qui accubarent, canerent ad tibiam clarorum virorum laudes: ex quo perspicuum est, et cantus tum fuisse rescriptos vocum sonis, et carmina, *h. e.* scriptos et notatos suis sonis, ut a musicis fit. Et qui leg. *descriptos.* [*Est *Lambinus*, qui ita legit, prob. *Urs. Gron.* ad *Liv.* 7, 2. et *Wolf.* in *Praelectt.* Etiam *Orell.*, licet vulg. serv., lectionem hanc dicit admodum memorabilem, receptae fortasse anteponendam.] ¶ Item e contrario scribere, seu contra ea, quae scripta sunt. *Quint.* 10, 5. *f.* Melius hoc, quam rescribere veteribus orationibus, ut fecit Sextius contra Ciceronis orationem habitam pro eodem. *Suet. Gr.* 19. Cujus etiam libro de Orthographia rescripsit, non sine insectatione studiorum, morumque ejus. Adde *Cal.* 53. ¶ *Rescribere milites* est de uno in alium militiae ordinem transferre. *Caes. B. G.* 1, 42. *f.* Caesarem pollicitum, cohortis praetoriae loco decimam legionem habiturum: ad equum rescribere. ¶ Item dimissos rursus per delectum milites facere. *Liv.* 9, 10. Rescriptae ex eodem milite novae legiones. ¶ *Rescribere pecuniam* dicitur trapezita, qui datam sibi ab aliquo pecuniam fenori, eidem aliquando restituit: quia tum in danda, tum in recuperanda pecunia scriptura intervenit. *Ter. Ph.* 5, 7, 28. Transi sodes ad forum, atque illud mihi argentum rursum jube rescribi. *Virg. A.* 7, 422. Et tua Dardaniis transscribi sceptra colonis: *transscribi*, inquit, tradi. Sermo autem hic tractus est de pecunia: nam *scribi* est dari. Horatius (*Sat.* 2, 3, 69.) Scribe decem Nerio: *rescribi*, reddi. Horatius (*ib.* 75.) dictantis quod tu nunquam rescribere possis. Terentius *(l. c.)* illud mihi argentum, etc. Haec. *Serv. Auson. epist.* 5, 23. Ergo aut praedictos jam nunc rescribe Darios, etc. Aut alios a me totidem dabo. [*Pertinet huc etiam locus in *perscribo* laud. *Cic. Att.* 16, 2. ubi *Orell.* pro vulg. *perscribamus*, cum omnibus fere cdd. exhibet *rescribamus.*]

RESCRIPTĬO, onis, f. idem quod rescriptum. *Julian. Dig.* 1, 18, 8. Hac rescriptione non imponi necessitatem proconsuli. *Callistrat. ib.* 9. Quoties princeps ad praesides provinciarum remittit negoti
rescriptiones

RESCRIPTUS, a, um, part. a *rescribo*,
scriptus. *Plin. ep.* 8, 21. *extr.* Haec vel eme
postea, vel deteriora facta, quasi nova rur
rescripta cognosces. ¶ Item contra scriptus.
Att. 12, 21. Legi Bruti epistolam sane non p
ter rescriptam ad ea, quae requisieras. *Suet.*
86. Rescripta Bruto de Catone. Adde *Tac. A.*
med. et *Sen. controv. praef.* 5. *med.* ¶ Item r
dendo scriptus. Hinc *rescriptum* absolute scri
quo imperatores consulentibus se respondent.
ad *Trajan. ep.* 10, 2. Ex rescripto intelligo,
ei praestitisse, etc. *Tac. A.* 6, 9. Precatusqu
codicillos, immiti rescripto venas resolvit. *Ulp*
49, 1, 1. Quaesitum est, an adversus rescr
principis provocari possit. V. ANNOTATIO.

RESCŬLĂ. V. RECULA.

RESCULPO, is, psi, a. 3. iterum sculpo,
go. Translate. *Prud. praef. Psych.* 50. Haec a
ram praenotata est linea, Quam nostra rect
resculpat pede. *Tert. adv. Psych.* 5. Nam et p
populus primi hominis resculpserat crimen, *h.*
novaverat.

[RĔSĔCĀTĬO, onis, f. idem ac resectio.
late. *Salv. Gub. D.* 7, 22. Non interficientes V
li mulieres impudicas, ne, dum peccata aufer
perent, ipsi in peccatorum resecatione peccaren

RĔSĔCĀTUS, a, um, part. a *reseco*, res
Eum. Grat. act. ad Constant. 11. *f.* Sicut aegr
pora, resecata aliqua sui parte, sanantur. ¶
late est severus. *Appul. Flor. n.* 23. Sic enim
assolet apud prudentes viros esse in operibus j
tio resecatior, in rebus subitariis venia pro
Alii leg. *resecratior*, alii rectius *restrictior.* [*
davit h. l. *F.*]

RĔSĔCO, as, cui, ectum, a. 1. ἀποτέμνω,
quod *seco*, rescindo, amputo. *Virg. G.* 2, 78
des trunci resecantur. *Ov. Met.* 8, 649. Serva
diu resecat de tergore partem Exiguam, secta
domat ferventibus undis; et *ib.* 11, 182. long
ro resecare capillos. *Sen. Ag.* 974. collum. *Pli*
6, 32. Gethyum saepius resecatur, ut porrum
lum. 5, 9. *med.* Arbores musco infestantur,
nisi ferramento resecueris, etc. *Id.* 6, 12. Ex
pars ipsius unguis ad vivum resecatur. ¶ Tr
te est excidere, tollere: ac de iis ferre dicitur,
vel superflua sunt, vel noxia: ducta a medici
taphora, qui quae sunt corrupta in vulneribus,
purgant. *Cic. Tusc.* 4, 26. *f.* Nimia resecari o
re, naturalia relinqui. *Id. Att.* 1, 18. *med.*
locum resecandae libidinis, et coercendae juve
Juven. 8, 166. Quaedam cum prima resecent
mina barba. *Cic. Cat.* 2, 5. *f.* Quae sanari pot
quacumque ratione sanabo: quae resecanda
non patiar ad perniciem civitatis manare. *Id.*
5. Neque id ad vivum reseco, ut illi, qui haec
lius disserunt, *h. e.* stricte, restricte, presse
lis sapientibus hoc intelligi volo. [*Alio sen
vivum resecare dicitur ap. *Eund. Verr.* 2, 3, 50.
mos dabat arator — unde? de frumento. Qua
buisset te praetore quod venderet. De vivo
erat aliquid resecandum, i. e. de frumento ad s
tandam et alendam aratoris familiam necessari
aliquid vendendum. V. *Schütz. cl. Cic.*] *Pli*
2, 5. Liber crevit, dum ornare patriam gaud
tu tamen haec ipsa, quantum ratio exegerit, re
et *Hor. Od.* 1, 11, 6. et spatio brevi spem lo
reseces.

RĔSECRO, as, a. 1. ἀντιβολέω, est contraria
ces facere, solvere religione: a *sacro.* Nam *ob*
et *resecro*, opponuntur. Utique (ait *Fest.*) cum
populum comitiis oraverat per Deos, ut eo pe
liberaretur, jubebat magistratus eum resecrare.
pe qui *obsecrat*, votis suis quasi vincit; qui *res*
obsecratione ac devotione liberat et solvit. Q
reus resecrare nollet, tunc in ejus caput vinu
sacerdotum servos infundebatur, ut in eum omn
ligio contracta verteret, et magistratus libere i
animadvertere posset. *Nep. Alc.* 6. *f.* Iidem il
molpidae sacerdotes resecrare sunt coacti, qui
devoverant. Alii leg. *resacrare.* V. *Frontonis l.*
OBSECRO. [*Cf. *Brem.* ad *Nep. l. c.*] ¶ E
iam iterum obsecro. *Pl. Aul.* 4, 7, 4. Nunc t
secro resecroque mater, quod dudum obsecrave
fac mentionem cum avunculo, mater mea. *Id.*
1, 1, 49. Obsecro, resecroque te, operam da
mihi fidelem, *h. e.* obsecro te, et valde rurs
obsecro. [*Emendavit h. l. *F.*]

RĔSECTĬO, onis, f. ἀνατομή, actus resec
Colum. 4, 29. Resectio vitis; et *ib.* 24. *med.*
xam resectionem facere post gemmam. V. R
CATIO.

RĔSECTUS, a, um, part. a *reseco:* ἀνατετ
νος. *Cic. Div.* 2, 46. Aut quorum linguae sic i
rerent, ut loqui non possent, hae scalpello res
liberarentur? *Id. Pis.* 19. Quem Carthaginiens
sectis palpebris illigatum in machina vigilando
verunt. [*Id. *Leg.* 2, 22, 55. Neque necesse
edisseri a nobis — quemadmodum os resectum
obtegatur. Ita *Lamb.*, quem secutus *Goerenz.*
cte hunc locum explanat: Videtur auctor eum r
tangere, quo a cadavere igne cremando digitus re

, qui reliquo corpore combusto terrae man- quoque demum ritu sepultura compleretur. etiam in peregre mortuis observabatur, ut rescissus ad familiam deportaretur, et ad ą fierent. V. *Schütz.* in *cl. Cic.*] *Ov. Trist.* 8. Barba resecta mihi bisve semelve fuit. t. 2, 520. Primitias Cereri farra resecta

CUTUS, a, um, part. a *resequor:* post lo-ecutus. *Ov. Met.* 13, 749. Nereis his contra Crataeide natam: Acis erat, etc. *Auson.* , 68. de Echo: Solatur nostras Echo rese-relas.

DA, ae, f. genus herbae, a *resedo*, quia edaret. [*Reseda alba, *L.*] *Plin.* 27, 12, a Ariminum nota est herba, quam resedam Discutit collectiones, inflammationesque Qui curant ea, addunt haec verba: *Reseda eseda. Scisne, scisne, quis hic pullos ege-ices nec caput, nec pedes habeant.* Haec ter otiesque despuunt.

DO, as, a. 1. sedo, cessare facio. V. verba dictione praec.

GMEN, inis, n. ἀπόκομμα, quod resecatur, men unguium, quod ex unguibus amputatur. 1, 2. Omnia persecuti usque ad resegmina . *Id.* 13, 12, 23. Longitudo papyri quae se, resegminibus amputatis.

MINO, as, a. 1. rursus semino. *Ov. Met.* de phoenice: Una est, quae reparet, seque minet, ales.

QUOR, eris, quutus vel cutus sum, post lo-equor. *Ov. Met.* 8, 863. Se quaeri gaudens, secuta rogantem. [*Cf. *ib.* 6, 36.] V. RE-S.

RATUS, a, um, part. a *resero:* ἀνεῳγμένος, *Ov. Fast.* 2, 455. et sex reserata diebus Aeolii janua lana patet. *Id. Met.* 6, 664. pectore, diras Egerere inde dapes. *Val. Fl.* Emicuit reserata dies, *h. e.* orta.

RATUS, us, m. actus reserandi. *Sidon. ep.* voluminis ipsius, operisque reseratu.

RO, as, avi, atum, a. 1. ἀνοίγω, aperio, re-*sera*, quia, sera remota, valvae patefiunt, , 195. et *Fest.* et fortasse etiam *Varr. L. L.* . docent. *Virg. A.* 7, 613. reserat striden-a consul; et *ib.* 8, 243. penitus vi terra de-nfernas reseret sedes, et regna recludat Pal-n. 10, 21, 24. Domos claudere, aut resera-*A. Am.* 3, 577. portas reseravimus hosti. ax. 2, 10. reserari fores jussit. *Bail.* Cf. , 60. 1, 2, 18. et 1, 2, 31. ℙ Hinc trans-s in usus abiit. Ac primum quidem signif., d locum, vel ad rem aliquam aperire, face-er alicujus rei usus pateat.] *Sen. Ag.* 718. fauces; et *Oct.* 367. pectora alicujus ferro. 7, 1. Ut reserare nos exteris gentibus Ita-ret. *Paul. Sentent.* 5. *tit.* 25. Reserare si-*Cic. Off.* 2, 15. *f.* Nec ita claudenda est aris, ut eam benignitas aperire non possit: eseranda, ut pateat omnibus. *Plin. Pan.* septa diutina servitute ora reseramus, fre-tot malis linguam resolvimus. ℙ [*Dein-tium facere alicujus rei.] *Id. ib.* 58, 4. Ape-m, reserare fastos. [*V. *Gierig.* ad h. l. *Pont.* 4, 4, 23. Ergo ubi, Jane biceps, lon-raveris annum. ℙ Denique docere, palam quae incognita, obscura sunt.] *Ov. Met.* et augustae reserabo oracula mentis. Sic 2, 437. Minyas terris, adytisque sacerdos ospitibus reserans secreta, Thyotes. *Ma-t. act. ad Jul.* 17. Tuto apud te omnia ani-reserabo. *Petr. fragm.* 680. *Burm.* Rese-missa.

RO, is, resevi, a. 3. ἀναφυτεύω, rursus se-u rursus planto. *Varr. L. L.* 4, 4. *f.* Re-ger, qui restituitur, ac reseritur quotquot *Plin.* 18, 20, 49. *n.* 4. Nam cum hieme prae-ptae segetes essent, reseverunt, resarrien-s mense Martio. *Colum.* 4, 33. Melius ex tica *(castaneae)* declinata propagatur, quam reseritur. *Id.* 3, 11. Reserere vineta.

RVATUS, a, um, part. a *reservo:* διατεφυ-servatus, conservatus. *Caes. B. G.* 3, 5. cuit, hoc reservato ad extremum consilio, ei eventum experiri. *Cic. Caecin.* 10. Te-ectatus, et ad extremum reservatus. *Id.* toga cand. ap. *Ascon.* O miser, qui non sen-judicio te non absolutum, verum ad ali-erius judicium, ac majus supplicium reser-*Id. Agr.* 1, 4. *med.* Hanc causam idcirco a praetermissam esse arbitrantur, quod ipsa vata. *Id. Cat.* 4, 9. Habetis consulem ex periculis, et insidiis, atque ex media mor-ad vitam suam, sed ad salutem vestram re-. [*Inscr.* optimae notae ap. *Marin. Iscriz.* 9. Ad desiderium luctumque reservatus vi-]

RVO, as, avi, atum, a. 1. ἀποτίθημι, διαφυ-b aliis servo, in aliud tempus servo, sive n, sive ad malum. *Lucr.* 1, 607. Concedit eservans semina rebus. *Cato R. R.* 29. Ster-ividito: partem dimidiam in segetem, partem quartam circum oleas, alteram quartam partem in pratum reservato. *Ov. Met.* 7, 656. parcumque genus, patiensque laborum, Quaesitique tenax, et qui quaesita reservent. *Caes. B. C.* 1, 36. Frumentum in publicum conferunt: reliquos commeatus ad obsidionem urbis, si accidat, reservant; et *ib.* 2. Reservare et retinere legiones ad periculum alicujus. *Virg. A.* 8, 575. Incolumem Pallanta mihi si fata reservant. *Caes. B. G.* 1, 53. *extr.* De se ter sortibus consultum dicebat, utrum igni statim necaretur, an in aliud tempus reservaretur. *Cic. Q. Fr.* 2, 8. Cetera praesenti sermoni reserventur; hoc tamen non queo differre; et *Or.* 1, 52. Philosophorum autem libros reservet sibi ad Tusculani requiem atque otium. *Id. Rosc. Am.* 29. *extr.* Si quid est, quod ad testes reservet, ibi nos quoque paratiores inveniet, quam putabat. *Ov. Met.* 13, 168. Nate Dea, dixi, tibi se peritura reservant Pergama. *Stat. Th.* 8, 120. si quando nefanda Huc aderit conjux, illi funesta reserva Supplicia. *Quint.* 11, 1. de Socrate: Et quando ab hominibus sui temporis parum intelligebatur, posterorum se judiciis reservavit. *Cic. Coel.* 24. Dii praesentis fraudis poenas in diem reservant. *Virg. A.* 5, 625. O gens infelix! cui de exitio Fortuna reservat? *Mart.* 8, 40. *ad Priap.* Furaces moneo manus repellas, Et silvam domini focis reserves, *h. e.* serves, custodias. ℙ Pro servare, conservare. *Cic. Fam.* 5, 4. *extr.* Vide, ne, cum velis revocare tempus omnium reservandorum, cum qui servetur non erit, non possis. [*Varie tentatus locus: at v. *Orell.*] *Cels.* 2, 8. *med.* Ut etiam gravida mulier non solum conservari possit, sed etiam partum reservare. [*Cf. *Liv.* exempla in *Gloss. Liv.* p. 577. *Suet.* locos collectos habes a *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 681.]

RĔSES, ĭdis, adj. omn. gen. qui non movetur: a *resideo*, ut *deses* a *desideo*. *Claud. epigr.* 36. Insula, quae resides fluctus mitescere cogit, *h. e.* quietos, tranquillos. *Varr. R. R.* 3, 17. *med.* Residem aquam, et locis pestilentibus habitarent pisces ejus. *Id. ib.* 2, 11. Casei cum molles sunt, magis alibiles, in corpore non resides, *h. e.* in stomacho non remanentes, sed concoqui faciles. *Liv.* 2, 32. Timere patres residem in Urbe plebem, incerti, manere eam, an abire mallent, *h. e.* quae, cum milites per secessionem abiissent, eos non sequebatur. ℙ Transfertur ad animum, et pigrum, otiosum, desidem, inertem significat, σχολαῖος. *Id.* 6, 23. Cunctatorem ex acerrimo bellatore factum: et qui adveniens castra urbesque primo impetu rapere sit solitus, eum residem intra vallum tempus terere. *Virg. A.* 1, 725. viro tentat praevertere amore Jampridem resides animos, desuetaque corda; et *ib.* 6, 814. residesque movebit Tullus in arma viros. *Ov. Met.* 14, 463. resides, et desuetudine tardi. *Claud. praef. B. Get.* 1. Resides anni, *h. e.* in otio acti; et *praef. Rapt Pros.* 2, 15. de Orpheo: Et resides levi modulatus pectine nervos, *h. e.* quos diu non pulsaverat. *Phaedr.* 5, 1. Resides, et sequentes otium. *Val. Fl.* 8, 220. Solvere in hoc tandem resides dux litore curas, *h. e.* residem facientes. *Heins.* mallet *residens*, h. e. residens hoc litore.

RĔSEX, ĕcis, m. in vitibus quid sit, disces ex locis, quos subjicio. *Colum.* 4, 21. Novellis palmis semper vitis renovetur: quae si satis excreverint, jugo superponantur: sin aliqua earum vel perfracta, vel parum procera fuerit, locumque idoneum obtinebit, unde vitis anno sequenti renovari debeat, in pollicem tondeatur: quem quidam custodem, alii resecem, nonnulli praesidiarium appellant, id est sarmentum gemmarum duarum, vel trium: ex quo cum processere fructiferae materiae, quidquid est supra vetusti brachii amputatur: et ita ex novello palmite vitis pullulascit; et 3, 10. *med.* Confiteor, pampinarios quoque, cum e duro prorepserint, tempore anni sequentis acquirere fecunditatem, et ideo in resecem submitti; et 5, 5. *med.* Pro materiis longioribus pollices quaternum aut quinum gemmarum relinquuntur: pro custodibus autem bigemmes reseces fiunt. Loquitur hic *Colum.* de putatione, quae adhibetur viti componendae in brachia, docetque quid differat a putatione vitis jugatae. Est autem *resex* a *resecando* dictus, quia palmes resecatur in cacumine, et ad longitudinem pollicis truncatur.

[RĔSĪBĬLO, as, n. 1. rursus seu multum sibilo. *Sidon. carm.* 9, 83. de Gigantum turba: Mox contra tonitrus resibilante Audebat Superos ciere planta, *h. e.* planta anguina, nam Gigantibus angues pro cruribus erant. *F.*]

RĔSĬDĔO, es, edi, essum, n. 2. καθέζομαι, ἀνακαθίζω, ἀπόκειμαι, sedeo, consideo, subsisto, subsideo, quiesco. *Cic. Fin.* 3, 2. *extr.* Sed resideamus, inquit, si placet: itaque fecimus. [*Ita nos quoque dicimus: *lasst uns sitzen.*] *Ov. Fast.* 3, 749. pandi tergo residebat aselli. *Id. A. Am.* 3, 696. Lassus in hac juvenis saepe resedit humo. *Id. Fast.* 3, 15. Fessa resedit humi. *Id. Met.* 7, 102. medio rex ipse resedit Agmine purpureus. *Virg. A.* 1, 510. solioque alte subnixa resedit; et *ib.* 5, 180. Summa petit scopuli, siccaque in rupe resedit. *Id. ib.* 8, 503. Etrusca resedit Hoc acies campo, monitis exterrita Divum. Sic *Cic. Mil.* 19. Cur neque ante occurrit, ne ille in villa resideret? ℙ Translate est remanere, perdurare, haerere. *Cic. Dejot.* 3. Ne residere in te ullam partem iracundiae suspicemur. *Id. Tusc.* 1, 43. *extr.* In corpore autem perspicuum est, elapso animo, nullum residere sensum. *Id. Att.* 1, 17. Hujus incommodi culpa ubi resideat, facilius possum existimare, quam scribere. *Id. Cat.* 1, 13. Si ex tanto latrocinio iste unus tolletur, periculum residebit in visceribus reipublicae. *Caes. B. G.* 7, 77. Quorum in consilio pristinae residere virtutis memoria videtur. *Cic. Fam.* 5, 7. Quibus *(meis officiis)* si quando non mutue respondetur, apud me plus officii residere facillime patior. *Lucr.* 3, 399. Non sine mente animoque nequit residere per artus Temporis exiguam partem pars ulla animai. ℙ Item inesse, vigere. *Cic. Fam.* 12, 3. *f.* Etiam nunc residet spes in virtute tua. *Id. Sen.* 17. *f.* Quorum non in sententia solum, sed etiam in nutu residebat auctoritas. ℙ Item cessare, otiosum esse. *Petr. Sat.* 115. *med.* At miles circumscriptus, dum residet, etc. *Pl. Capt.* 3, 1, 8. Itaque venter gutturque resident esuriales ferias, *h. e.* cessant ab edendo et bibendo, quasique servant ferias esuritioni dicatas. *Plin.* 34, 14, 40. Cum exprimere vellet Athamantis furorem, Learcho filio praecipitato, residentem poenitentia, *h. e.* prae poenitentia sedentem, et feriantem. Alii leg. *residentis poenitentiam*, h. e. cum exprimere vellet furorem, simulque poenitentiam feriantis, et nihil agentis. Alii aliter leg. ℙ Passive. *Cic. Leg.* 2, 22. Nec vero tam denicales, quae a nece appellatae sunt, quia residentur mortui; quam ceterorum coelestium quieti dies, feriae nominarentur, etc., *h. e.* sedendo aguntur feriae mortuorum. [*V. *Goerenz.* ad h. l.] ℙ Item sedari, subsidere, desinere. *Virg. A.* 7, 27. Cum venti posuere, omnisque repente resedit Flatus. *Hor. Od.* 3, 3, 29. Nostrisque ductum seditionibus Bellum resedit. *Cic. Tusc.* 3, 12. Cum tumor animo resedisset. *Liv.* 2, 29. Cum irae resedissent. *Id.* 35, 38. Postquam resedit terror. *Coel.* ap *Cic. Fam.* 8, 2. Marcelli impetus resederunt, non inertia, sed consilio. *Caes. B. G.* 7, 64. *f.* Quorum mentes nondum a superiore bello resedisse sperabat. ℙ Item inclinari, descendere: et hoc sensu cum *resido* confunditur, cum quo commune habet praeteritum. V. RESIDO.

RĔSĪDĬA, ae, f. desidia. *Pl. Merc. prol.* 29. Haeret etiam aviditas, residia, injuria. Alii leg. *desidia.*

RĔSĪDO, is, edi, essum, n. 3. idem fere quod *resideo*, a quo et praeterita mutuatur: licet *sido sidi* habeat. *Virg. A.* 8, 467. Congressi jungunt dextras, mediisque residunt Aedibus. *Sil.* 16, 245. Sceptrigero cum rege pari sub honore residunt. *Plin.* 8, 37, 55. Mures Alpini residunt in clunes. Alii leg. *resident*. *Id.* 10, 39, 55. Primum volant *(aves)* quae apodes, quia carent usu pedum. Cetera genera residunt, et insistunt. ℙ Item remaneo. *Virg. A.* 5, 702. Siculis ne resideret arvis, Oblitus fatorum, Italas ne capesseret oras. *Plin. ep.* 4, 22. *f.* Viennensium vitia inter ipsos residunt, nostra late vagantur. ℙ Saepe est se demittere, subsidere, descendere. *Cic. Pis.* 33. Si montes resedissent, amnes exaruissent. [*V. *Gron. Observv.* 4, 17. p. 476. *sq. ed. Fr.*] *Plin.* 2, 82, 84. de terrae motu: Cum intumescit assurgens, alternoque motu residit. Alii leg. *residet*. *Id.* 28, 13, 57. Residere lienem aegri vitiatum, liberarique morbo; et 5, 9, 10. Nilus incipit crescere Cancrum sole transeunte, et residit in Virgine. *Virg. G.* 2, 479. qua vi maria alta tumescant Objicibus ruptis, rursusque in se ipsa residant. *Hor. Od.* 2, 20, 9. Jam jam residunt cruribus asperae Pelles, *h. e.* arcte adhaerescunt, abscedente pulpa quae in humanis cruribus esse solet. ℙ Residere retro, demittendo se recedere. *Virg. A.* 9, 539. dum se glomerant, retroque residunt In partem, quae peste caret. ℙ *Residere* dicitur quidquid faeculenti, aut spissi in liquoribus in fundo vasis subsidit. *Plin.* 33, 4, 21. Arenae lavantur, atque ex eo, quod resedit, conjectura capitur. ℙ Translate. *Ov. Am.* 1, 1, 27. Sex mihi surgat opus numeris, in quinque residat, *h. e.* hexametro incipiat, in pentametro se demittat. *Virg. A.* 6, 407. tumida ex ira tum corda residunt, *h. e.* placantur. *Id. ib.* 9, 642. jure omnia bella Gente sub Assaraci fato ventura resident, *h. e.* sedabuntur. *Plin. ep.* 5, 17. de recitante elegos suos: Apte enim et varie nunc attollebatur, nunc residebat: excelsa depressis, exilia plenis, severis jucunda mutabat.

[RĔSĪDŬĬTAS, atis, f. omissio residui in debito solvendo. *Not. Tir.* p. 78. Residuus, residuitas. *F.*]

RĔSĪDŬUS, a, um, adj. λοιπός, ὑπόλοιπος, qui residet, hoc est remanet, superest, reliquus est: a *resideo*, ut *assiduus* ab *assideo*. *Liv.* 29, 37. *med.* Residua et vetus simultas. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 11. *med.* Cupio mehercules, nullam residuam sollicitudinem esse. *Just.* 27, 2. Nec quicquam illi ex tanto apparatu, praeter nudum corpus et spiritum, et paucos naufragii comites residuos fortuna fecit. *Hirt. B. Afr.* 44. Navis una ab residua classe cum erravisset, a Virgilio excepta est. *Suet. Aug.* 73. Instrumenti ejus et supellectilis parcimonia apparet etiam nunc, residuis lectis atque mensis, quorum pleraque vix privatae elegantiae sint; et *ib.* 3. Fugitivos, residuam Spartaci et Catilinae manum, delevit. *Id. Ner.* 13. Bellum residuum. *Tac. A.* 11, 23. Residui nobilium. *Suet. Galb.* 7. Residuum cibariorum vendere. *Id. Aug.* 73. Residua diurni actus conficere;

et *Cal.* 15. *f.* Criminum si qua residua ex priore tempore manebant, omnium gratiam fecit. *Quint. decl.* 9, 23. Infelicissimus senex, confectus cladibus, et tantum poenae suae residuus, *h. e.* superstes tantum ad poenas, ut *Id. Inst. prooem.* 6. *med.* loquitur. ℙ *Residua pecunia* est non quae ex integra summa debiti reliqua est, et solvenda remanet; sed quaecumque summa sive ex toto, sive ex parte residet apud aliquem, et ab eo retinetur: idque praecipue de pecunia publica intelligendum est. *Paul. Dig.* 48. *tit.* 13. qui *ad legem Juliam peculatus, et de sacrilegiis, et residuis* inscribitur, 2. Lege Julia de residuis tenetur, qui publicam pecuniam, delegatam in usum aliquem, retinuit, neque in eum consumpsit; et *Mart. ib.* 4. Lege Julia de residuis tenetur is, apud quem ex locatione, emptione, alimentaria ratione, ex pecunia, quam accepit', aliave qua causa pecunia publica resedit. *Paul. ib.* 9. *med.* Cum eo, qui cum provincia abiret, pecuniam, quae penes se esset, ad aerarium professus retinuerit, non esse residuae pecuniae actionem, quia eam privatus fisco debebat; et *mox:* Sed eam quoque lex Julia residuorum post annum residuam esse jussit, *h. e.* intra annum habetur, qui pecuniam retinuit, tanquam privatus debitor: post annum fit reus lege Julia de residuis; et *Cic. Agr.* 2, 22. *med.* Quantae cujusque manubiae fuerint, quid relatum, quid residuum sit. *Liv.* 33, 48. Omnibus residuis pecuniis exactis, tributo privatis remisso. *Suet. Aug. f.* Residua vectigaliorum, *h. e.* pecuniae, quae apud publicanos vectigalium conductores erant, et reipublicae solvi aliquando debebant. ℙ De pecunia privatorum. *Ulp. Dig.* 26, 7, 6. *med.* Residuarum summarum pupillares usuras pendi oportet, *h. e.* pecuniae pupilli a tutoribus retentae. *Papin. ib.* 27, 7, 7. Placuit inter eos, qui solvendo essent, actionem residui dividi. ℙ *Curator residuorum* in *Inscr.* ap. *Grut.* 178, 3. sub M. Aurelio, et fortasse etiam in alia ap. *eund.* 184, 4. fuit, qui praeerat exactionibus pecuniae fisco, vel aerario debitae, et ultra concessum a publicanis aliisve retentae. Ceterum haec perperam omnino; nam in priore *Inscr.* mendose quidem legitur *Statio Juliano curatore resi. rejecit,* cum eadem ap. *Mur.* 485, 9. multo rectius habeat *S. J. c. refecit et perfecit.* In altera autem, quam affert et *Smetius* 11, 17., verba *aed. cur. res.* ita ex ejusd. Indice nominum propriorum est interpretanda: *aedilis curulis restituit.* ℙ *Residuus,* reses, deses, ignavus. *Actius* ap. *Fest.* in *Reses.*

RĔSIGNĀCŬLUM, i, n. contrarium signaculo. *Tert. adv. Marc.* ex *Ezech.* 10, 28, 12. Tu es resignaculum similitudinis: qui scilicet integritatem imaginis', et similitudinis resignaveris. *Vulgata* habet *signaculum.* V. *Hieron.* in *Ezech.* 9, 28.

*RESIGNĀTOR, oris, m. ἀποσφραγιστὴς *Gloss. Cyrill. B. A.*

RĔSIGNATRIX, icis, f. quae resignat et aperit. *Tert. Hab. mul.* 1. de Heva: Tu es diaboli janua, tu es arboris resignatrix, tu es divinae legis prima desertrix.

RĔSIGNĀTUS, a, um, part. a *resigno:* ἀνασφραγισθεὶς, signo sublato apertus. *Pl. Trin.* 3, 3, 65. Resignatae litterae, et inspectae. ℙ Resignatum aes dicitur militi, cum ob delictum aliquod jussu tribuni militum, ne ei stipendium detur, in tabulas refertur, inquit *Fest.:* nam *resignare,* ut *Idem* docet, antiqui ponebant pro rescribere, *h. e.* rursus scribere. Itaque aes, quod in tabulis scriptum fuerat, ut militibus in stipendium daretur, id si aliquando, ne amplius daretur, rescriptum esset, *resignatum* aes dicebatur: et miles is, cui adimebatur, *aere dirutus.* V. DIRUTUS.

RĔSIGNO, as, avi, atum, a. 1. ἀνασφραγίζω, signo amoto aperio, resolvo. *Cic. Att.* 11, 9. *med.* Resignare litteras. *Hor. Ep.* 1, 7, 9. opella forensis Adducit febres, et testamenta resignat. *Plin.* 14, 13, 14. Fabius Pictor scripsit, matronam, quod loculos, in quibus erant claves vinariae cellae, resignavisset, a suis inedia mori coactam. *Sil.* 17, 425. irrumpit mole ruinae Ausonius globus, et perjuria Graja resignat, *h. e.* aperit, laxat, disjicit phalangem Macedonum perjurorum. ℙ In illo *Virg. A.* 4, 244. Dat somnos, adimitque, et lumina morte resignat: dissentiunt interpretes, quid resignare significet: multi aperire, quod mortuorum oculos in ipsa morte claudi, in rogo rursus aperiri mos esset. Hinc *Plin.* 11, 37, 55. Morientibus oculos operire, rursusque in rogo patefacere, Quiritium ritu, sacrum est: ita more condito, ut neque ab homine supremum eos spectari fas sit, et coelo non ostendi nefas. *Serv.* ad *Virg. l. c.* Claudere, perturbare, auferre: claudere, inquam, non adductis manu palpebris operire oculos, sed, opinor, confecta corruptaque eorum acie, usum videndi adimere. Fortasse etiam *resignare* est solvere, et resolvere eo sensu, quo *Virg. A.* 12, 951. Illi solvuntur frigore membra; et *Ov. Ib.* 148. Sive manu facta morte solutus ero; et *Met.* 1, 227. jugulum mucrone resolvit. Sane quod dicimus *resignare litteras* etiam *solvere,* et *resolvere* recte et latine dici potest. Itaque hac ratione *resignare morte lumina* erit ita corrumpere ac dissolvere oculos, exsiccatis eorum humoribus, et labefacta structura, ut pervidere amplius nequeant. [**Resignare lumina* significat, claudere oculos. Simili ratione *resignare* pro simpl. signare, i. e. claudere, positum est ap. *Sil.* 4, 790. pacta resigna, i. e. signa, firma.] ℙ Translate est labefactare, abrogare, dissolvere. *Cic. Arch.* 5. Cum Appii tabulae negligentius asservatae dicerentur: Gabinii, quamdiu incolumis fuit, levitas, post damnationem calamitas omnem tabularum fidem resignasset, i. e. minuisset, irritam fecisset: ducta translatione ex eo, quod quippiam dum clausum est, sincerum habetur: si aperiatur cuilibet, ob asservandi negligentiam, corrumpi, aut adulterari potest. *Flor.* 4, 7. *f.* Brutus cum in Cassio etiam suum animum perdidisset, ne quid ex constituti fide resignaret (ita enim pariter superesse bello convenerat) ipse quoque uni comitum confodiendum praebuit latus; et *Lactant.* 7, 22. *f.* Eos, qui resurrexerint, nec mori jam ulterius fas, ut beatam possint agere vitam, quorum mors resignata est, *h. e.* dissoluta, et infracta. ℙ Item violare. *Prud. adv. Symm.* 1, 90. de Mercurio: Traditur exstinctas sumptae moderamine virgae In lucem revocasse animas, Cocytia lethi Jura resignasse, sursum revolantibus umbris, *h. e.* cum sit jus mortis et inferorum, ut nemo inde remeet, dicitur Mercurius hoc jus violasse, aperiendo mortuis viam redeundi ad vitam. ℙ Item explicare, revelare, patefacere; nam et hoc est aperire. *Ov. Fast.* 6, 535. Nunc, ait, o vates venientia fata resigna, Qua licet. *Pers.* 5, 28. totumque hoc verba resignent, Quod latet arcana, non enarrabile, fibra. *Mart.* 9, 36. Verba ducis Daci Cattis mandata resignas. ℙ Est etiam reddere. Ut enim olim *resignare* ponebant pro *rescribere,* ut *Fest.* docet: *rescribere* autem in re pecuniaria est reddere, ut in RESCRIBO dictum est; ita et *resignare* adhibetur pro reddere. *Hor. Od.* 3, 29, 53. de Fortuna: Laudo manentem: si celeres quatit Pennas, resigno quae dedit. *Id. Ep.* 1, 7, 34. Hac ego si compellor imagine, cuncta resigno. ℙ Denique olim pro assignare positum fuit. *Cato.* ap. *Serv.* ad *A.* 4, 244. De aqua quod attinet, ad salinatores aerarios, cui cura vectigalium resignat, *h. e.* is, cui cura est vectigalium. *Id. ib.* Ne spolia figerentur, nisi de hoste capta: sed tum, ubi ii dimissi sunt, revortantur resignatis vectigalibus. Alii putant, haec pertinere ad notionem rescribendi, seu reddendi.

RĔSĬLĬO, is, silui, et silii, sultum, n. 4. iterum salire [*in eum locum, unde prosilui, progressus sum.] *Ov. Met.* 6, 373. de ranis: Saepe super ripam stagni considere, saepe In gelidos resilire lacus. *Plin.* 9, 19, 35. Exit in terram in Indiae fluminibus certum genus piscium, ac deinde resilit. *Flor.* 3, 6. de piratis: Sub ipso hostis recessu, impatientes soli, in aquas suas resiluerunt. ℙ [*Hinc in contrarium salio, saliendo recedo, subito pedem refero: Gr. ἀναπηδάω, ἀναθρώσκω nostr. *abprallen, zurückprallen.*] *Ov. Met.* 12, 479. Nudaque Phyllei juvenis ferit ora sarissa. Non secus haec resilit, quam tecti a culmine grando. *Sen. Herc. Oet.* 153. In nudo gladius corpore frangitur, Et saxum resilit. *Plin.* 2, 54, 55. Ab ictu resilit ignis. *Id.* 11, 15, 15. de melle: Abrumpi statim, et resilire guttas, vilitatis indicium habetur. *Id.* 2, 38, 38. Radii infracti resiliunt. *Id.* 11, 37, 45. Cornua cochleis semper bina, et ut praetendantur, ac resiliant. ℙ Translate. *Cic. Rosc. Am.* 29. Scopulum offendis ejusmodi, ut non modo ab hoc crimen resilire videas, verum omnem suspicionem in vosmetipsos recidere intelligas, *h. e.* ab hoc esse crimen remotum, alienum, huic non haerere, non convenire. *Plin.* 5, 27, 27. de Tauro monte: Mediam distrahens Asiam, nisi opprimenti terras occurrerent maria. Resilit ergo a septemtrione, *h. e.* se flectit. ℙ Saepe est recedere, refugere. *Id.* 10, 70, 90. Non potest petris avelli polypus, idem, cunila admota, ab odore protinus resilit. *Lucr.* 4, 688. ad sua quemque Pabula ducit, et a tetro resilire veneno Cogit. *Claud. Quadrig.* ap. *Prisc.* 10, 906. Artorius Taureae dextrum humerum sauciat, atque ita resiluit. *Ulp. Dig.* 18, 2, 9. Ut liceret emptori resilire, meliore conditione allata; et *Flor.* 4, 12. Nec dum assuetae frenis servitutis tumidae gentium cervices, ab imposito nuper jugo resiliebant. *Quint.* 12, 10. *med.* Instandum iis, quae placere intellexeris: resiliendum ab iis, quae non recipientur. ℙ *Resilire* etiam dicuntur, quae residunt, subsidunt, restringuntur, decrescunt, contrahuntur. *Ov. Met.* 3, 677. In spatium resilire manus breve vidit, et illas Jam non esse manus, jam pinnas posse vocari. *Plin.* 11, 40, 95. de porcellis: Suam quisque (*mammam*) novit in fetu, eaque alitur, nec alia: detracto illa alumno suo sterilescit illico, ac resilit. *Id.* 22, 13, 15. de urtica: Uvas in ore, procidentesque vulvas tactu resilire cogit.

RĔSĬLĬTĀRĔ, saepe resilire. *Paul.* ex *Festo:* ubi alii leg. *resillare,* alii *resultare,* alii *residiare.*

[RĔSIMPLĬCĀTUS, a, um, part. ab inus. *resimplico,* reduplicatus: a *re,* et *simplico.* *Coel. Aurel. Tard.* 5, 1. *n.* 20. Alii linteolum aqua tingentes partibus resimplicatum apponunt. *F.*]

RĔSĪMUS, a, um, adj. ἀνάσιμος, dicitur de naribus depressis, extremitate sursum reflexa. *Ov. Met.* 14, 95. de simia: naresque a fronte resimas. *Colum.* 6, 1. Boves naribus resimis patulisque, cervice longa et torosa. *Plin.* 8, 25, 39. Hippopotamus rostro resimo, cauda et dentibus aprorum aduncis. *Varr. R. R.* 2, 9. Canis labris subnigris, neque resimis [...] rioribus, neque pendulis subtus. ℙ Transfert[ur ad] alia. *Cels.* 8, 3. *med.* Lamina aenea firma, [...] lum resima, *h. e.* recurva, reflexa; et 4, 1. *med.* [...] nes, qui lumbis sub imis costis, inhaerent; a [...] earum resimi, ab altera rotundi. *Id.* 7, 26. *n.* [...] cidi cutis plaga luxata debet, etc., deinde ea [...] qua resima plaga est, etc. *h. e.* recursa, retusa. [...] edidit *Targa* ex *Morgagno ep.* 7. *in Cels.* et ex [...] cum antea omnes editiones haberent *qua str[...] ima plaga est. F.*]

RĔSĪNĀ, ae, f. ῥητίνη, humor tenax ex arbo[ribus] sponte sua defluens: a voce Graeca allata, q[...] ῥέω, fluo. Duplex est, sicca, et liquida: illa [...] et picea fit, haec e terebintho, larice, lentisco [...] presso, etc. Ex ea cocta fit pix. V. *Plin.* 1[...] 22. et 24, 6, 22., ubi plura de ea, deque vari[is] in medicina usibus. Praecipue autem utebantu[r] [...] lendis pilis e corpore: item vinis condiendis. [...] *tol. Pert.* 8. Vasa Samnitica calfactandae resin[ae] [...] pici devellendis hominibus et levigandis. *Ma[rt.]* [...] 32. Nec plena turpi matris olla resina, Summ[...] nae qua pilantur uxores. (Adde 3, 74. et 77.) [...] *Pall.* 4. Apud hirtos et hirsutos tam rapax a cu[...] sina, tam furax a mento volsella. *Cato R.* [...] Resinam si indes, in culleum musti pondo tri[...] comminuito: indito in fiscellam, et facito, [...] dolio musti pendeat: eam quassato crebro, ut [...] na condeliquescat.

RĔSĪNĀCĔUS, a, um, adj. ῥητινώδης, resina[m] ferens. *Plin.* 24, 11, 59. Rosmarinum, cui e[...] lis, et semen resinaceum.

RĔSĪNĀLIS, e, adj. resinaceus, resinosus. [...] *Aurel. Tard.* 2, 13. *n.* 178. Strobilus, quod [...] met habeat resinale, etc. Adde *ib.* 14. *n.* 20[...]

[RĔSĪNĀRĬĂ, ae, f. quae resinam vendit [...] quae resina utitur ad pilos e mulierum corpore [...] lendos. V. RESINA. *Inscr.* quam in *Mus.* [...] vidit *B. Borghesius.* Juliae Agele resinariae [...] vix. an. LXXX. Julia Irene patronae B. M. [...] sibi, et suis, posterisq. eorum. V. PICATRI[X]

RĔSĪNĀTUS, a, um, adj. resina illitus. [...] 8, 114. quid resinata juventus, Cruraque tot[...] cient tibi levia gentis? *h. e.* mollis, effemina[ta] [...] pilos corporis resina illita evellens. [*Cf. *Be[...]* *Cic. Fragm.* p. 106.] ℙ Resinatum vinum, ῥη[τινίτης] οἶνος, resina conditum: quam rationem doce[...] in RESINA allatus. *Mart.* 3, 77. Resinata bibi[...] Falerna fugis. Adde *Plin.* 23, 1, 24. et *Cels.* [...]

RĔSĪNOSUS, a, um, adj. ῥητινώδης, resin[...] rens, resina abundans, resinam referens. *Col[um.]* [...] 20. Medicamina vino adjicere, quae sint aut l[...] aut resinosa. *Plin.* 26, 8, 30. Ladanum odo[...] molle, viride, resinosum. *Id.* 24, 11, 60. C[...] si fricetur, resinosa est. *Id.* 13, 6, 12. Re[...] lentor. *Id.* 27, 4, 10. odor. *Id.* 24, 7, 33. [...] 7, 7. Brutia pix pinguissima, resinosissima.

RĔSĪNŬLĂ, ae, f. dimin. resinae. *Arnob.* [...] Si hoc honorantur numina, nec indigne su[...] Panchaicas sibi ardere resinulas, *h. e.* turis [...] tus enim resinae genus quoddam est.

RĔSĬPĬO, is, ivi, et ii, et ui, n. 3. χυμ[...] saporem habeo, refero, sapio: a *re,* et *sapi[o]* [...] referri potest etiam ad odorem. *Varr. R. R.* [...] Seorsum, quod expressum est, servant, quod [...] ferrum. (V. FERRUM.) *Colum.* 12, 46. Ho[...] macerentur, donec quam minimum amaritudi[nis] [...] sipiant. *Plin.* 14, 1, 3. Uva picem resipien[s] [...] 31, 3, 12. Est etiamnum vitium aquae, non fo[...] modo, verum omnino quidquam resipientis, juc[...] sit illud licet, gratumque. ℙ Translate. [*C[...] *D.* 2, 17. Epicurus minime resipiens patriam [...] Athenas, minime redolens Atticam urbanitatem [...] sertim in jocis.] *Gell.* 3, 3. *med.* Non tame[n] [...] bium est, quin istae (*fabulae*), quae scriptae a[...] to non videntur, veterum poetarum fuerint, et [...] retractatae et expolitae sint, ac propterea re[...] dictum Plautinum, *h. e.* stilo Plauti similes [...] Plautinam locutionem redoleant. *Auson. prae[f.]* [...] *nosyll. Idyll.* 12. Laboravi, ut quantum ejus [...] apud aures indulgentissimas, absurda concin[...] insulsa resiperent, hiulca congruerent, *h. e.* al[...] elegantiae saporem haberent. ℙ Est saepe ad [...] rem mentis statum, vel ad meliorem mentem [...] resipiscere, ἀναφρονῶ. Adhibetur fere in praet[erito] [...] in aliis temporibus *resipisco* locum habet: re[...] que tum ad corpus, tum ad animum. *Suet. N[er.]* [...] Postquam Hispanias descivisse cognovit, col[...] animo male fracto, diu, et sine voce, et prope [...] mortuus jacuit. Utque resipivit, veste disciss[a] [...] pite converberato, actum de se pronuntiavit [...] leg. *resipuit:* alii *resipiit.* [**B. Crus.* in *cl.*] [...] p. 682. formam *resipiit* non magis ferendam [...] dicit, quam *desiliit,* et *transiliit* cet.] *Cic.* [...] 5. Vix aliquando, te auctore, resipivi. Alii le[g.] [...] *sipui.* (Adde *Sext.* 38.) *Pl. Mil.* 4, 8, 35. Ja[m] [...] sipisti? *Ter. Heaut.* 4, 8, 1. Nunc me fortun[atissi]mum factum puto esse, gnate, cum te intelli[go re]sipisse. Ita cum aliis *Prisc.* 10, 879. Alii *res[...] re:* et *Afran.* ap. *Prisc. ib.* Equidem nunc re[...] postquam pectus est laetitia onustum.

RĔSĬPISCENTĬĂ, ae, f. μετάνοια, actus r[esipi]scendi, poenitentia. *Lactant.* 6, 24. Is, quem[...]

enitet, errorem suum pristinum intelligit: e Graeci melius et significantius μετάνοιαν di- quam nos possumus resipiscentiam dicere.

IPISCO, is, n. 3. ἀναφρονέω, resipere incipio, quo animi me recipio, ad pristinum sensuum redeo. *Pl. Mil.* 4, 8, 22. Animo male factum c repente miserae, etc. afferte aquam, quae- m resipiscit. *Suet. Tib.* 73. Cum extractum ficienti annulum, mox resipiscens requisisset. at. 138. *f.* Et resipiscerent partes veneficio, sopitae. ¶ Transfertur ad animum, et signi- bonam mentem redire, rectius sentire inci- ad meliorem frugem reverti, quasique ab in- ia, seu insania convalescere. *Liv.* 36, 22. Ut altem, experti regiam vanitatem, resipisce- *Plin.* 30, 10, 24. Tradunt, lymphatos sangui- pae aspersu resipiscere. *Prop.* 3, 23, 17. Nunc vasto fessi resipiscimus aestu *Tac. H.* 4, Resipiscere paulatim civitates, fasque et foe- spicere. *Suet. Aug.* 48. Rectorem apponere aetate parvis, ac mente lapsis, donec adole- , aut resipiscerent. *Ter. Andr.* 4, 2, 15. Hanc, rs, mihi adimet nemo. *Cha.* resipisco.

ISTO, is, stiti, n. 3. ἐφίσταμαι, maneo non progrediens, gradum sisto, resto, consisto. . *G.* 4, 425. ipsa procul nebulis obscura re- *Liv.* 37, 21. ut, cum terga caederentur, pugnandi causa restiterit, *h. e.* retro se verte- *Ter. Andr.* 2, 2, 7. Dave, ades, resiste. *Id.* , 3, 45. Heus, heus tibi dico, Chaerea, in- estiti. *Caes. B. G.* 7, 35. E regione unius pontium cum duabus legionibus in occulto . *Val. Fl.* 3, 100. Restitit ille gradu, sese- umine ferri Sustinuit. *Cic. Tusc.* 5, 28. Vita virtutibus omnibus sine ullo animi terrore ciatum profectis, resistet extra fores limen- rceris. *Id. Fin.* 4, 18. Deinde reliqui gra- d ego in hoc resisto. [*Adde *Att.* 2, 2. ne- e unquam cum Curione restitisse: scil. collo- causa.] *Phaedr.* 1, 12. Ad fontem cervus bisset, restitit. *Liv.* 36, 13. *extr.* Baebius ad Pellinaeum oppugnandum. *Tac. H.* 2, 87. s ad omnes municipiorum amoenitates resi- gravi urbem agmine petebat. [**Plin. Pan.* in secundo resistere; ubi v. *Schwarz.* cf. 48, t. *Galb.* 19. viso procul eo, parumper resti- Seq. dein rursum incitati. Cf. *Cll.* 58.] *Sen. Q. N. praef.* 1. *med.* Sidus nusquam s, sed aequaliter citum. *Colum.* 6, 7. *med.* e ventris restiterit citata proluvies, neque orum dolor. *Ov. Her.* 13, 121. verba resi- *h. e.* sermo intermittitur. *Quint.* 11, 2. *f.* ptus actionis impetus, et resistens, ac sale- oratio [**V. intppr.* ad h. l.] *Virg. A.* 4, ipit effari, mediaque in voce resistit. *Sen.* 44. Rota resistat membra torquens: tangat umum. ¶ Item permaneo. *Pl. Trin.* 4, 4, meo hero amicus solus firmus resistit. ¶ sisto, pedem sisto, [*resurgo.] *Cic. Mur.* il est jam unde nos reficiamus, aut ubi lapsi nus. ¶ Item non cedo, repugno, obsisto, μαι. *Virg. G.* 3, 502. aret Pellis, et ad ta- ractanti dura resistit. *Plin.* 19, 5, 23. Fimo aggeratae radices frigori resistunt. *Id.* 36, *n.* 3. de cloacis Romae: Aliquando Tiberis nfusi recipiunt fluctus, pugnantque diversi m impetus intus: et tamen obnixa firmitas . *Id. ib.* 22, 49. Silex vehementer igni resi- *Id.* 37, 7, 30. Gemmae, quae scalpturae naciter resistunt. *Id.* 17, 13, 21. Rubi defi- ursus in terram capita, iterumque nascuntur , repleturi omnia, ni resistat cultura. *Id.* 17. Nisi incendiis semina exurerentur, non cunditati eorum resistere. *Varr. R. R.* 1, 13. a ac ceterum instrumentum sub dio adversus tatem nocentem non resistunt; et *Cic. Att.* 2, Restitit et pervicit Cato; et *Nep. Att.* 3. iu affuit, ne qua sibi statua poneretur, re- *Caes. B. G.* 4, 12. *f.* Ipse equo vulnerato s, quoad potuit, fortissime restitit; et *ib.* 14. leriter arma capere potuerunt, paulisper no- stiterunt. *Nep. Pel.* 1. *f.* Existimabant, eos los, qui adversus resistere auderent. *Cic.* *Com.* 17. *med.* Resistere et repugnare contra em non audet. *Colum.* 1, 5. *f.* Fundamenta ucta valenter resistent contra ea, quae post- superposita incumbent. *Suet. Tib.* 25. Ob- cuipiam resistere. *Cic. Agr.* 2, 6. Resistere . *Id. Fam.* 5, 17. fortiter dolori ac fortu- *Sen. Hipp.* 891. precibus. *Sall. Cat.* 35. fa- nimicorum. *Id. Jug.* 41. Lucullus et Annius plebis, resistentibus collegis, continuare ratum nitebantur. *Cic. Verr.* 2, 5, 1. Resi- efensioni alicujus, *h. e.* respondere, eamque e. ¶ De medicamentis, quae morbos pro- , nec sinunt accedere. *Plin.* 22, 13, 15. Se- ticae potum in sapa resistit stomachi inflatio- *Id.* 37, 10, 57. Dionysias (*gemma*) ebrie- sistere putatur. *Id.* 36, 19, 31. Amiantus is resistit omnibus. *Id.* 30, 11, 28. Morbo esistunt sordes aurium. *Id.* 20, 4, 17. Re- febribus. *Id.* 23, 8, 80. serpentium vene- ¶ Passive impersonaliter. *Caes. B. G.* 5, 30.

Cum a Cotta acriter resisteretur; et *ib.* 39. A nostris eadem ratione, qua pridie, resistitur. *Sall. Jug.* 71. Neque a fortissumis infirmissimo generi resisti posse. *Plin.* 26, 13, 86. Phthiriasi resistitur uvae taminiae succo. [**Liv.* 4, 43. vix deorum opibus, quin obruatur Romana res, resisti posse. *Bail.*] Adde *Cic. fragm.* ap. *Prisc.* 15, 1014. ¶ [*Hinc *resistere* dicitur de montibus longius prominentibus in campum: opp. *cedere*. *Tac. A.* 2, 16. Idistavisus campus — medius inter Visurgim et colles, ut ripae fluminis cedunt, aut prominentia montium resistunt, inaequaliter sinuatur: ubi verum vidit *Ern.* Eleganter, inquit, utrumque verbum (*cedere* et *resistere*) dicitur in tali descriptione, ut *refugere* ap. *Plin. ep.* 5, 6, 38. et *occurrere*, variis in locis. *Cedere* ripae fluminis s. flumen ipsum dicitur, cum sinum facit aversum a campo: montes *resistere*, quum longius prominent in campum. V. *Boettich. Lex. Tac.* p. 410. ¶ Confund. *resistere* et *restitare*. V. *Spald.* ad *Quint.* 10, 3, 10. qui laud. *Drakenb.* ad *Liv.* 10, 19, 5.]

*RESISTOS, i, Thraciae oppidum, circa Propontidem. *Plin.* 4, 11. Adde *Ant. Itin. B. A.*

RĔSOLŪBILIS, e, adj. qui resolvi potest, solubilis. *Prud. Cath.* 10, 157. resolubile corpus Revocas, Deus, atque reformas. *Id. Apoth.* 581. jacet illud nobile templum. Cur jacet? artificis quia dextra solubilis illud Caementum struxit resolubile, jure solutum est.

RĔSOLVO, is, olvi, lutum, a. 3. ἀναλύω, idem fere quod solvo, dissolvo, a vinculis libero. *Colum.* 1, 8. *med.* Villicus quem ipse sua sponte vinxerit, ante quam sciat dominus, non resolvat. *Quint.* 6, 1. *med.* Resolvere vulnus. *Ov. A. Am.* 3, 272. vinclis crura resolve suis. *Id. Met.* 1, 382. cinctasque resolvite vestes. *Id. Fast.* 4, 180. Ter jungat Titan, terque resolvat equos. *Cels.* 7, 4. *n.* 4. Tertio quoque die nodus resolvendus est. *Sil.* 6, 280. longoque resolvens Aggere se ripae. ¶ Item diduco, avello, abstraho. *Sen. Phoen.* 51. Vis nulla, genitor, a tuo nostram manum Corpore resolvet. ¶ Item aperio. *Tac. A.* 6, 48. Resolvere venas. *Liv.* 26, 15. *med.* litteras. *Plin.* 8, 30, 47. Fiber, hominis parte comprehensa, non antequam fracta concrepuerint ossa, morsus resolvit. *Ov. Met.* 2, 282. fauces haec ipsa in verba resolvo; et *ib.* 13, 226. exspectatoque resolvit Ora sono: (Adde *Virg. G.* 4, 452. et *A.* 3, 457.) et *ib.* 1, 227. et *ib.* 6, 643. Jugulum ferro resolvere: quod *Juven.* 4, 110. aperire, dixit. *Val. Fl.* 1, 655. Emicuit reserata, dies coelumque resolvit Arcus, *h. e.* aperuit, patefecit, fugatis nubibus. ¶ Item dissolvo, dilabi facio, tenuo. *Virg. G.* 1, 44. Zephyro putris se gleba resolvit. *Ov. Met.* 14, 400. nebulas ventis ac sole resolvi; et *Trist.* 3, 10, 13. Nix jacet, et jactam nec sol, pluviaeque resolvunt. *Virg. A.* 8, 591. Lucifer excutit os sacrum coelo, tenebrasque resolvit. *Plin.* 9, 35, 58. Aceti asperitas in tabem margaritas resolvit. *Lucr.* 6, 966. Ignis enim liquidum facit aes, aurumque resolvit. *Colum.* 11, 2. *med.* Omnis gleba in vineis refringitur, et resolvitur in pulverem. *Sil.* 5, 553. Resolvere muros ariete, *h. e.* diruere. ¶ *Resolvere nummos* ap. *Lampr. Alex. Sev.* 39. *f.* est rursus solvere, et conflare, ut novae formae pecunia cudatur. ¶ Et translate. *Virg. G.* 1, 302. Invitat genialis hiems, curasque resolvit; et *Plin.* 24, 6, 15. Styracis modico potu tristitiam animi resolvi. *Quint. prooem.* 8. *med.* Argumentandi et afficiendi locos, et quibus generibus concitari, placari, resolvi judices oportet, adjecimus, *h. e.* ad hilaritatem excitari, ab intenta audiendi cura tantisper solvendo. Sic 4, 2. *med.* Ficta narratio introduci solet vel ad concitandos judices, vel ad resolvendos aliqua urbanitate. Alii leg. *solvendos*. *Sil.* 7, 153. Discinxit ratione dolos, fraudesque resolvit. Adde *Virg. A.* 6, 29. ¶ Item mollio, enervo, effemino, languidum reddo, remissiorem facio. *Prop.* 2, 25, 42. ad molles membra resolve choros. *Pall.* 4, 12. *med.* Quae res intra triduum totius saevitiae iram resolvet. *Sen. ep.* 36. Felicitas alios in aliud irritat: hos in potentiam, illos in luxuriam: hos inflat, illos mollit, et totos resolvit. *Ov. A. Am.* 2, 683. Voluptas resolvit corpus. *Sen. Octav.* 717. Resolvi somno. Sic *Virg. A.* 6, 422. de Cerbero: atque immania terga resolvit Fusus humi. ¶ Item violo, perrumpo. *Id. ib.* 4, 27. Ante, pudor, quam te violo, aut tua jura resolvo. ¶ Item rescindo, tollo. *Cajus Dig.* 21, 2, 57. *f.* Resolvere stipulationem. *Pomp. ib.* 46, 3, 107. obligationem. *Paul. ib.* 41, 5, 2. *med.* conventionem. *Jul. ib.* 23, 3, 44. promissionem. *Ulp. ib.* 18, 2, 2. emptionem. ¶ Item laxo, remitto. *Val. Fl.* 4, 703. Nec vero ipse metus curasque resolvere ductor, sed, etc. *Tac. H.* 1, 51. Resolvere disciplinam militarem. ¶ Item partior, divido. *Ov. Met.* 8, 587. Continuam diduxit humum, partesque resolvit In totidem, mediis quot cernis Echinadas undis. ¶ Item libero, levo, absolvo. *Hor. Od.* 1, 28, 34. Teque piacula nulla resolvent. *Sil.* 17, 205. de Annib.: cuncti praestare videntur, Quod sponte abscedat, Superi, tandemque resolvat Ausoniam. ¶ Item dirimo, finio. *Hor. Sat.* 2, 3, 103. Nil agit exemplum, quod litem lite resolvit. *Val. Fl.* 4, 43. Cum sopor, et vano spes moesta resolvitur actu. ¶ Item aboleo. *Tac. H.* 4, 65. Vectigal, et onera commerciorum resolvimus. ¶ Item refello. *Quint.* 5, 13. Si resolvere ex parte diversa dicta difficilius erit, nostra argumenta cum adversariorum argumentis conferemus. ¶ Item explico, expono. *Lucr.* 770. Quod superest, quoniam magni per caerula mundi Qua fieri quidquid posset ratione, resolvi, etc. Nunc redeo, etc. ¶ *R. solvere amphiboliam, ambiguitatem*, ap. *Quint.* 7, 9. *f.* et 12, 2. *med.*, est tollere, declarare. ¶ Interdum ponitur pro solvere in re pecuniaria, et aeris alieni. *Cato R. R.* 144. et 149. Si quid emptor, aut pastores, aut pecus emptoris domino damni dederit, boni viri arbitratu resolvat. *Pl. As.* 2, 4, 26. Ecquis pro vectura olivi resolvit? *Pl. Epid.* 1, 2, 38. Huic opus est quadraginta minis, danistae quas resolvat. *Id. Men.* 5, 5, 30. Perdormisco, si resolvi argentum, cui debeo. ¶ Resolvere vocabulum Graecum in voces Latinas ratione etymologica falsa, *Gell.* 1, 18. v. g. *lepus* in *levis* et *pes*. ¶ *Resolvi stomachum* quid sit ap. *Cels.* 4, 5. V. in RESOLUTIO. ¶ [*Conf. *resolvere* et *remittere*. V. *Burm.* ad *Virg. G.* 4, 36. Item *resolvere* et *revolvere*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 8, 316. *Resolvere* et *solvere* V. *Spald.* ad *Quint.* 2. p. 70. *crit.*]

RĔSŎLŪTE, adv. solute, effuse, libere. *Tert. ad Nat.* 1, 19. Quo resolutius decachinnetis.

RĔSŎLŪTIO, onis, f. ἀνάλυσις, actus resolvendi. *Gell.* 17, 9. *med.* Resolutio lori; et 18, 2. *med.* sophismatis. *Cels.* 2, 6. ventris; et *ib.* 1. *med.* nervorum, quam Graeci παράλυσιν nominant; et 6, 6. *n.* 36. oculorum, quam παράλυσιν Graeci nominant. *Id.* 4, 5. *med.* Vulgatissimum pessimumque stomachi vitium est resolutio, idest cum cibi non tenax est. *Ulp. Dig.* 41, 2, 13. Redhibitio, venditionis resolutio est, *h. e.* rescissio, abrogatio.

RĔSŎLŪTUS, a, um, part. a *resolvo*, ἀναλελυμένος, a vinculo liberatus, solutus. *Sil.* 3, 462. resoluta vincla. *Tibull.* 1, 3, 31. et *Ov. Am.* 2, 14, 39. puella resoluta capillos. *Id. Fast.* 3, 257. resoluto crine precari. *Lucan.* 8, 787. ossa resoluta nervis. *Ov. Met.* 4, 737. virgo resoluta catenis ¶ [*Item diductus, disjectus, apertus.] *Ov. Met.* 11, 516. cadunt largi resolutis nubibus imbres. *Sen. Octav.* 317. Navis resoluto robore labens, Pressa dehiscit, sorbetque mare. [*Porro huc pertinet illud:] *Colum.* 12, 50. *med.* Olivae resolutis corticulis emolliri debebunt, i. e. ruptis apertisque per primam pressuram. ¶ [*Item ruptus, dissolutus, liquefactus.] *Claud. epigr.* 7. Gemma resoluta gelu. Sic *Suet. Dom* 6. Resolutus repente Rhenus; et *Lucan.* 1, 219. madidis Euri resolutae flatibus Alpes, *h. e.* nives in Alpibus liquefactae. *Plin.* 35, 11, 41. Resolutae igne cerae. [*Huc pertinent et ista, quae Noster infra laudaverat:] *Pall.* 3, 29. *f.* Laser ex aqua ad sapae pinguedinem resolutum. *Plin.* 18, 7, 12. *n.* 2. Frumento in potum resoluto. *Vell.* 2, 123. *extr.* Augustus in sua resolutus initia, animam coelestem coelo reddidit. [*V. *Ruhnk.* ad h. l.] *Virg. G.* 4, 225. Scilicet huc reddi deinde, ac resoluta referri Omnia. *Colum.* 4, 1. et 11, 3. Terra resoluta, *h. e.* aratro aut ligone fossa, et subacta. Sic *Pall.* 1, 5. *f.* Pinguis ac resolutus ager, qui facile subigitur. Rursus *Colum.* 10, 7. Pinguis ager, putres glebas, resolutaque terga Qui gerit. ¶ Item enervatus, effeminatus, languore affectus, diffluens. *Colum. praef. med.* Juvenum corpora fluxa et resoluta. *Ov. A. Am.* 3, 793. ex imis resoluta medullis Femina; et *Met.* 9, 483. totis resoluta medullis, *h. e.* prae voluptate diffluens. *Mart.* 10, 98. minister Idaeo resolutior cinaedo. *Ov. Fast.* 1, 371. Brachia somno resoluta. *Val. Fl.* 2, 535. fluctus defertur bellua in imos, Jam totis resoluta vadis: scil. quia clava ab Hercule icta et occisa. Sic *Sen. Oed.* 139. sub ictu ponderis vasti resoluta cervix. *Plin.* 11, 37, 50. In equis aures indicia animi praeferunt, fessis marcidae, micantes pavidis, subrectae furentibus, resolutae aegris. ¶ [*Item liberatus.] *Tibull.* 1, 10, 83. fallaci resolutus amore Tibullus; et *Lucan.* 2, 145. Tunc data libertas odiis, resolutaque legum Frenis ira ruit. *Claud. in Eutr.* 2, 233. pavor, resoluto corde, quievit. ¶ Item effusus, immodicus. *Sil.* 11, 305. Tyrio resoluta in gaudia coetu Converso. Sic *Id.* 14, 680. mens resoluta in gaudia, *h. e.* sepositis curis effusa. ¶ Item rescissus, diremptus, sublatus. *Ulp. Dig.* 12, 6, 23. Transactio resoluta.

RĔSŎNĀBILIS, e, adj. qui resonat, aut resonare potest. *Ov. Met.* 3, 357. Vocalis Nymphae, quae nec reticere loquenti, Nec prior ipsa loqui didicit resonabilis Echo. Adde *Auson. epigr.* 99. itidem de Echo loquentem.

RĔSŎNANS, antis, part. a *resono*, ἀντηχοῦν, sonum reddens, personans. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 14. *f.* Theatrum natura ita resonans, ut usque Romam significationes vocesque referantur. *Vitr.* 5, 8. *f.* Sunt nonnulli loci naturaliter impedientes vocis motus, uti dissonantes, qui Graece dicuntur κατηχοῦντες: circumsonantes, qui apud eos nominantur περιηχοῦντες: item resonantes, qui dicuntur ἀντηχοῦντες: consonantesque, quos appellant συνηχοῦντες: et *mox:* Resonantes sunt, in quibus cum in solido tactu vox percussa resiliat, imagines exprimendo, novissimos casus duplices faciunt auditu. *Virg. A.* 3, 432. Scyl-

lam, et caeruleis canibus resonantia saxa. ℙ Item sonum edens, sonans, crepitans. *Sen. Thyest.* 584. Ne superfusis violetur undis Ignis aeternis resonans caminis. *Val. Fl.* 4, 18. de Hercule: Ille graves oculos, et Hylan resonantia semper Ora ferens.

RĔSŌNANTĬA, ae, f. ἀντήχησις, actus resonandi, vocis aut sonitus redditio. *Vitr.* 5, 3. *med.* de theatro: Ita in voce, cum offensio nulla priorem interpellaverit, non disturbat secundam, nec insequentes, sed omnes sine resonantia perveniunt ad imorum et summorum aures.

RĔSŎNO, as, avi, n. 1. ἀντηχέω, sonum reddo, sonui respondeo. *Virg. A.* 12, 607. resonant late clangoribus aedes. *Hor. Sat.* 1, 4, 76. Suave locus voci resonat conclusus. *Phaedr.* 4, 24. Magno apparatu laeta resonabat domus. *Prop.* 1, 18, 31. resonant mihi Cynthia silvae, *h. e.* me saepe Cynthiam in silvis appellante, respondent silvae, idemque nomen repetunt. ℙ Et cum accus. *Virg. Ecl.* 1, 7. Formosam resonare doces Amaryllida silvas. *Claud. Epit. Pall. et Celer.* 23. omnisque maritum Palladium resonabat ager. ℙ Praecipue dicitur de echo, quae voces et sonum repercutit ac reddit. *Varr. R. R.* 3, 16. *med.* Μελιττῶνας facere oportet, potissimum ubi non resonent imagines. *Cic. Tusc.* 3, 2. Gloria virtuti resonat, tanquam imago, *h. e.* respondet. V. RESONABILIS. ℙ Item persono, sonitu plenus sum. *Virg. G.* 2, 328. Avia tum resonant avibus virgulta canoris; et *E.* 2, 13. Sole sub ardenti resonant arbusta cicadis. [*V. *Burm.* ad h. l.] ℙ Et cum accus. *Id. G.* 3, 338. Litoraque alcyonem resonant, acalanthida dumi. ℙ Item sonum edo, sono. *Id. E.* 7, 13. eque sacra resonant examina quercu. *Manil.* 5, 566. Aura per extremas resonavit flebile rupes. *Cic. Tusc.* 1, 40. Cum venenum obduxisset, reliquum sic e poculo ejecit, ut resonaret. [*Cf. *Schütz. cl. Cic.* s. v.] *Ov. Met.* 4, 333. resonant aera auxiliaria Lunae; et *ib.* 8, 320. Ex humero pendens resonabat eburnea laevo Telorum custos. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 55. Non, mihi centenis resonent si vocibus ora, Acta Probi narrare queam. ℙ Active, resonare facio: qua ratione etiam *persono* adhibetur. *Virg. A.* 7, 11. Dives inaccessos ubi Solis filia lucos Assiduo resonat cantu. [*V. *Burm.* ad h. l.] ℙ Passive impersonaliter. *Cic. N. D.* 2, 57. *med.* Quocirca et in fidibus testudine resonatur, aut cornu, *h. e.* sonus fidium augetur et redditur. ℙ Olim dicebant *resono, is,* ut *sono, is.* *Accius* ap. *Prisc.* 9, 863. Sed valvae resonunt regiae. *Id.* ap. *Non.* 10, 4. Clamore et gemitu templum resonit coelitum. *Pacuv. ib.* Hymenaeum fremunt aequales: aura resonit crepitu musico. *Enn.* ap. *Prisc. l. c.* Tunc clypei resonunt, et ferri stridit acumen.

RĔSŎNUS, a, um, adj. ἀντηχῶν, προςηχής, sonum reddens, resonans, sonorus. *Ov. Met.* 3, 495. de Narcisso: quotiesque puer miserabilis, eheu, Dixerat, haec resonis iterabat vocibus, eheu. *Lucan.* 7, 480. Excepit resonis clamorem vallibus Haemus. *Val. Fl.* 1, 618. conversaque frontem Puppis in obliquum resonos latere accipit ictus.

RĔSŌPĬO, is, a. 4. idem quod sopio. *Fulg. Contin. Virg. p. m.* 756. *Staver.* pro simplici *sopio.* Tricerberum mellitis resopit offulis.

RĔSORBEO, es, ui, et psi, ptum, a. 2. ἀναῤῥοφέω, est iterum sorbere, quod quis evomuit. *Plin.* 9, 43, 67. Hamo devorato, omnia interanea evomunt, donec hamum egerant: deinde resorbent. *Id.* 18, 35, 87. Corvi singultu quodam latrantes, seque concutientes, si continuabunt, ventos praesagiunt; si vero carptim vocem resorbebunt, ventosum imbrem. *Plin. alter. ep.* 6, 20. Mare in se resorberi, et tremore terrae quasi repelli videbamus. *Quint.* 11, 3. *med.* Sunt qui spiritum cum stridore per raritatem dentium non recipiunt, sed resorbent. [*Cf. de h. l. *Ern. Lex. technol. lat. rhet.* p. 333.] *Virg. A.* 11, 627. de ponto: Nunc rapidus retro, atque aestu revoluta resorbens Saxa fugit. *Ov. Her.* 12, 125. Quaeque vomit totidem fluctus, totidemque resorbet. ℙ *Resorbere fletum,* comprimere, continere, et erumpentem veluti introrsus agere. *Sil.* 12, 594. respectantque suos, fletumque resorbent. *Sen. Herc. Oet.* 1285. Fletum virtus saepe resorbet. *Stat. Th.* 5, 654. Fortior ille malis: lacrimasque insana resorbet Ira patris. [*Albinov.* 114. dicit: lacrimas intus agit: ubi v. *Ruhnk.*]

[RESPECTILLA, ae, f. dimin. respectae. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 887, 8. C. Samuconius Spectatus sibi, et Respectille def. an. XX. *Respectille* vitio saeculi sine diphthongo scribitur. *F.*]

[RESPECTĪNUS, i, m. ad respectum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 647, 5. Mattonius Respectinus. *F.*]

RESPECTO, as, avi, atum, a. 1. ἀποβλέπω, παπταίνω, saepe retro aspicio, respicio, oculos reflecto. *Pl. Cas.* 5, 2, 13. et *Men.* 1, 2, 51. Ne te uxor sequatur, respectas identidem. *Ter. Ad.* 2, 1, 3. Quid respectas? nihil pericli est. *Stat. Th.* 3, 376. non me ullius domus anxia culpet, Respectentque truces obliquo lumine matres. *Liv.* 3, 48. Respectans ad tribunal, tuum, inquit, etc. [*Cf. 8, 39. Adde *Vell.* 2, 107. et *Tac. Agr.* 37.] *Cic. Sext.* 5. *extr.* Haec ita praetereamus, ut tamen intuentes et respectantes relinquamus. ℙ Translate est curam habere, curae esse: quod qui faciunt, respicere solent. *Virg. A.* 1, 607. siqua pios respectant numina. *Catull.* 11, 21. Nec meum respectet, ut ante, amorem. Alii hic interpretantur, exspectet. Nam et exspectantium est saepe respicere, ut in illo *Lucretii* 5, 973. Sed taciti respectabant, somnoque sepulti, Dum, etc. et 6, 1232. Funera respectans; et *Cic. Planc.* 18. Neque hoc liberis nostris interdicendum est, ne observent tribules suos, ne par ab iis munus in sua petitione respectent. [*V. *Schütz. cl. Cic.* s. v.] ℙ Huc pertinet et illud *Lucr.* 5, 374. Haud igitur leti praeclusa est janua coelo, Sed patet, immani et vasto respectat hiatu, *h. e.* quasi videtur exspectare, dum coelum ruat, et pereat.

[RESPECTUS, a, um, part. a *respicio:* Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 804, 6. L. Dindius Respectus. *F.*]

RESPECTUS, us, m. ἀπόβλεμμα, ἐπιστροφή, actus respiciendi, conversio oculorum retrorsum. *Cic. Div.* 1, 32. Conscensionem in naves cum fuga, fugientibusque miserabilem respectum incendiorum fore. *Id. ad Brut.* 2, 1. *f.* Meus quidem animus in aciem est, neque respectum ullum quaerit, nisi me utilitas civitatis forte converterit; et *Liv.* 32, 12. *med.* Rex primo effuse, ac sine respectu fugit: dein substitit, etc. (*h. e.* quod *Xenoph. Symp. c.* 4. *n.* 50. φεύγειν ἀμεταστρεπτὶ) *Id.* 8, 38. *med.* In suo quisque gradu obnixi, urgentes scutis, sine respiratione ac respectu pugnabant. ℙ Translate est consideratio, cogitatio, intuitus. *Phaedr.* 5, 4. Hujus respectu fabula deterritus, Periculosum semper vitavi lucrum. *Sen. Ira* 2, 28. *f.* Faciet nos moderatiores respectus nostri; si consuluerimus nos, nunquid et ipsi tale commisimus; et *Val. Max.* 2, 1. *in.* Operae est cognosci, hujusce vitae quaenam fuerint elementa, ut eorum quoque respectus praesentibus aliquid moribus prosit. *Just.* 11, 9. Movebat haec multitudo hostium respectu paucitatis suae Alexandrum. ℙ Item ratio, qua ad quippiam agendum vel non agendum movemur, λόγος. *Cic. Phil.* 5, 18. Itaque cum respectum ad senatum, et ad bonos non haberet, eam sibi viam patefecit ad opes suas amplificandas, quam virtus liberi populi ferre non posset. *Mart.* 8, 18. Sed tibi tantus inest veteris respectus amici, Carior ut mea sit, quam tua fama tibi. *Liv.* 39, 28. *extr.* Si aliquis respectus est mei, ut socii atque amici regis, deprecor, ne me tanta injuria dignum judicetis. *Id.* 29, 9. Sine respectu non majestatis modo, sed etiam humanitatis, in legatum impetum faciunt. [*V. *Gloss. Liv.* p. 577.] *Sen. Ben.* 6, 13. Non enim exigo, ut sine sui respectu mihi consulat; et *Val. Max.* 3, 7. *n.* 3. Majorem ejus auctoritatis, quam suorum alimentorum respectum egerunt. *Sen. Ben.* 4, 32. In illius respectum iste populo praesideat. Sic *Ov. Trist.* 1, 3, 99. Et voluisse mori, et moriendo ponere sensus: Respectuque tamen non potuisse mei; et *Pont.* 4, 9, 99. Illi me, quia velle vident, discedere malunt: respectu capiunt hic tamen esse sui. [*Rationem hujus dicendi generis egregie illustravit *Gronov.* ad *Liv.* 21, 44.] ℙ Proverbium est a Graecis sumptum, ap. *Suet. Ner.* 20. Occultae musicae nullus est respectus. Τῆς λανθανούσης μουσικῆς οὐδεὶς λόγος, *h. e.* nulla ratio habetur, nullo in honore est, nihili fit. [*V. *Brem.* ad h. l.] ℙ *Respectus,* locus, quo, si opus sit, respicere et confugere possumus. *Cic. Phil.* 10, 4, *f.* Qui ab illo abducit exercitum, et respectum pulcherrimum, et praesidium firmissimum adimit reipublicae. (Adde *ib.* 11, 11., qui locus varie a variis legitur: et a *Graevio* corruptus putatur, et insanabilis.) *Liv.* 9, 23. *med.* Castra habeant, repetantque, quibus operae est trahere bellum: nos omnium rerum respectum, praeterquam victoriae, nobis abscindamus. *Id.* 21, 44. *med.* Illis timidis et ignavis licet esse, qui respectum habent, quos suus ager, sua terra per tuta ac pacata itinera fugientes accipient. Est qui leg. *receptum.* *Id.* 42, 46. Quae serva atque obnoxia fore, si nullos alio sit, quam ad Romanos, respectus.

RESPERGO, is, si, sum, a. 3. [*retro spargo, retro flecto in varias partes: haec enim prima est vocis significatio, quam *Noster* in fine posuerat, exemplo laudato isto:] *Pall.* 2, 15. *med.* Lapis subter, vel testa ponenda est, ut nux sata radicem non simplicet, sed repercussa respergat. ℙ [*Hinc in universum est] ῥαντίζω, aspergo, re aliqua liquida perfundo. *Cic. Verr.* 2, 5, 38. Cum praetoris nequissimi inertissimique oculos praedonum remi respergerent. [*V. *Schütz. cl. Cic.* s. v.] *Liv.* 1, 13. Ne se sanguine nefando soceri generique respergerent. [*Cf. 21, 63. *Suet. Ner.* 12.] *Ov. Met.* 14, 603. Numicius suis Quidquid in Aenea fuerat mortale, repurgat, Et respergit aquis. *Sen. Ira* 3, 6. Per frequentia loca properanti necesse est alicubi respergi, *h. e.* inquinari. *Plin.* 14, 12, 13. Numae regis Postumia lex est: Vino rogum ne respergito. *Id.* 18, 30, 73. Lentem aceto respergere. *Lucr.* 2, 143. Cum primum aurora respergit lumine terras. Ita *Macr. Sat.* 6, 1., alii, Primum aurora novo cum spargit lumine terras. ℙ Translate. *Quint. decl.* 18, 3. Cujus mentem nulla libidinum respersit infamia. *Tac. H.* 1, 48. Respergi probro servili.

RESPERGO, ginis, f. respersio. *Prud. in Sym.* 1, 503. Marmora tabenti respergine tincta lavare.

RESPERSĬO, onis, f. ῥαντισμὸς, actus respe[…] di. *Cic. Div.* 2, 21. Habes et respersionem pig[…] torum. *Id. Leg.* 2, 24. Ne sumptuosa respersi[…] longae coronae, etc. *h. e.* infusio unguentoru[…] vini in rogum.

RESPERSUS, a, um, part. a *respergo:* δια[…] θεὶς, conspersus. *Cic. Rosc. Am.* 24. *f.* Resp[…] manus paterno sanguine. [*Suet. Cal.* 57.] *Pli[…]* 6, 33. Ptyade aspide respersi, *h. e.* aspersi ve[…] ta saliva aspidis. *Paul.* ex *Festo.* Respersum v[…] dixerunt, quia vino sepulcrum spargebatur in […] novendialibus. *Stat. Th.* 8, 8. respersus pulvere […] pi. *Catull.* 64, 181. fraterna caede respersus. […] 29, 4, 27. Phalangium rufo capite, reliqua […] corporis nigra, albis incursantibus respersum g[…] *Sen. Herc. Oet.* 722. nulla nube respersus juba[…] xabat ardens fervidus Titan diem.

RESPERSUS, us, m. respersio. In sexto […] sing. *Plin.* 24, 17, 102. Feras urinae hyaena[…] spersu recreari. *Id.* 10, 3, 3. Respersu penn[…] hostem obcoecantes.

RESPĬCĬO, is, exi, ectum, a. 3. ἀποβλέπω, […] ρέω, retro, aut post me aspicio. *Varr.* ap. N[…] 85. Neque post respiciens, neque ante prospi[…] *Cic. Div.* 1, 24. Tum ei ducem illum praecepis[…] respiceret: illum autem id diutius facere non p[…] se, elatumque cupiditate respexisse. *Id. Tu[…]* 2. *f.* Tam longe retro respicere non possunt. […] *Andr.* 2, 5, 6. Quasi de improviso respice ad[…] *Sen. ep.* 73. Habet hoc vitium omnis ambitio[…] respicit, *h. e.* non respicit eos, qui inferiore h[…] gradu post se positi sunt. ℙ Pro simplici *as[…]* *Cic. Cluent.* 61. Quem propter animi importuni[…] nemo recipere tecto, nemo adire, nemo alloqui[…] mo respicere vellet; et *Val. Fl.* 6, 561. tanden[…] ces jam cassus in auras Respicit. *Lucan.* 4, 5[…] dera respiciens. *Ov. Am.* 1, 8, 38. Quantum […] que ferat, respiciendus erit. ℙ Transfertur a[…] mum. *Pl. Curc.* 1, 2, 68. Respicio, nihili mea[…] gratiam facere; et *Ps.* 2, 2, 18. Non soles res[…] te, cum dicas injuste alteri? *Val. Fl.* 6, 661. […] ciens, an vera soror, *h. e.* attente intuens, et […] derans. *Tac. H.* 4, 4. Mox Deos respexere: […] tui placuit Capitolium, *h. e.* de Diis cogitaru[…] Praeterea significat praeterita mente percu[…] quod est quasi retro aspicere. *Cic. Arch.* 1. […] longissime potest mens mea respicere spatium […] teriti temporis. ℙ Est etiam respectum, seu […] nem habere. *Ter. Heaut.* 1, 1, 18. Nullum re[…] tempus, neque te respicis. [*V. *Ruhnk.* ad h. l[…] *Cic. Fam.* 10, 24. quod si aut Caesar se respexe[…] e. ad consilia sibi et reipb. salutaria redierit: […] *sich eines bessern besinnen. Schütz. cl. Cic.* Cf. […] *Graev.* ad h. l.] *Ter. Ph.* 2, 3, 87. Respice […] tem tuam. ℙ [*Item exspectare, sperare. *L[…]* 17. Obstringi Fidenatium populum, ne res[…] spem ullam ab Romanis posset, cet.] ℙ Item […] derare, intueri, aspicere juvandi causa, favere[…] ram habere, prospicere. [*Docet *Ruhnk.* ad […] *Andr.* 4, 1, 18. *respicere* h. sensu proprie […] diis, homines servantibus, malis eos liberant[…] hinc ad homines etiam dicendi genus esse tra[…] tum.] *Ter. Ph.* 5, 3, 34. Dii nos respiciunt: […] tam inveni nuptam cum filio tuo; et *Andr.* 5, 6[…] Me in tuis respice; et *Ad.* 5, 8, 9. Nec, qui […] respiciat, quisquam est. (Adde *Hor. Od.* 1, 2, […] *Cic. Att.* 7, 1. Videre mihi videor tantum dimi[…] nem, nisi idem Deus, qui nos Parthico bello li[…] vit, respexerit rempublicam. [*Cf. *Fam.* 10, […] *Pl. Bacch.* 4, 3, 24. Tace; aliquis nos Deus […] ciet. *Cic. Verr.* 2, 3, 55. Saltem commoda p[…] R. respicite, si sociis fidelissimis prospicere no[…] boratis. *Pl. Capt.* 4, 2, 54. Respice. *Erg.* fo[…] quod tibi nec facit, nec faciet, hoc me jube[…] Hinc *Fortuna respiciens,* favens, opem ferens; […] nempe simulacrum ita reflexo est capite, ut re[…] re videatur. *Cic. Leg.* 2, 11. indicat, Fortuna[…] spicientis fanum Romae fuisse: nomenque ex […] inditum in regione decima, docet *vet. Monum[…]* *Grut.* 250. Ap. *eund.* 79, 1. et 1072, 6. et ap. […] 84, 5., 350, 1. et 1042, 2. sunt inscr., in q[…] *Fortunae respicienti* quippiam sacratur. [V. […] ad *Virg. Ecl.* 1, 28. *F.* *Verba in loco […] sunt: Libertas: quae, sera, tamen respexit iner[…] Adde *Lucan.* 7, 435. (Libertas) nec respicit […] Ausoniam. *Virg. A.* 5, 688. Pietas labores hum[…] respicit. — *Liv.* 4, 46. subsidia, quae respicere[…] re trepida.] ℙ Pro spectare, pertinere. *Caes.* […] 3, 5. *extr.* Toti officio maritimo M. Bibulus pra[…] situs cuncta administrabat. Ad hunc summa im[…] respiciebat. *Quint. decl.* 1, 14. Ad te suspicio […] gis respicit. *Ulp. Dig.* 18, 6, 4. Debet dici, em[…] nem manere, periculum autem ad venditorem r[…] cere. ℙ *Respexim, is, it,* pro *respexerim,* antiq[…] est, et comicum. *Pl. Aul.* 1, 1, 19. Si resp[…] donicum ego te jussero. *Id. Most.* 2, 2, 90. C[…] respexis. Adde *Rud.* 3, 3, 16.

RESPĪRĂCŬLUM, i, n. *Claud. Mamert.* […] *anim.* 2, 12. Redactae paululum respiraculo vi[…]

RESPĪRĀMEN, inis, n. ἀνάπνευμα, halitus, […] meatus spiritus. *Ov. Met.* 2, 828. Vitalesque v[…] et respiramina clausit; et *ib.* 12, 142. Elidunt f[…] ces, et respiramen iterque Eripiunt animae.

PIRĀMENTUM, i, n. solatium, laxamentum.
t. serm. de Temp. 144. f. Solatium meum, et
amentum periculorum meorum nullum est, ni-
a vita vestra. Id. Confess. 7, 7. f. Et nus-
erat laxamentum, et respiramentum.
PIRĀTIO, onis, f. ἀνάπνευσις, actus respiran-
i respondet, vel contraria est aspiratio), at-
e aeris in pulmones per asperam arteriam, si-
e ejus emissio e pulmonibus, quia sibi invicem
tio, et respiratio succedunt. Cic. Univ. 6. Ne-
at anima circumfusa extrema mundi, ut respi-
em requireret. Plin. 9, 7, 6. Quis enim sine
tione somno locus? ¶ Pausa, intervallum in
do, interspiratio, interpunctio. Cic. Or. 16.
Flumen aliis verborum, volubilitasque cordi
ui ponunt in orationis celeritate eloquentiam:
ta alios, et interpuncta intervalla, morae, re-
onesque delectant. Quint. 7, 9. Amphiboliae
respiratione et mora constat: statuam, dein-
eam hastam, vel statuam auream, deinde ha-
[*Huc pertinet etiam illud Liv. 8, 38. urgen-
tis sine respiratione ac respectu pugnabant.]
exhalatio, evaporatio. Cic. N. D. 2, 10. med.
ulto calore admixtus est, ipse enim oritur ex
tione aquarum: earum enim quasi vapor qui-
r habendus est.
PIRĀTUS, us, m. respiratio. Cic. N. D. 2,
lmones tum se contrahunt aspirantes, tum re-
dilatant. Alii leg. spiritu, plures respiritu,
sensu. [*V. Orell. ad h. l. respiratu egregie
entem.] Appul. Met. 4. Parvis respiratui cir-
s et oculos datis foraminibus.
PIRĪTUS, us. V. in v. praec.
PIRO, as, avi, atum, n. 1. [*retro spiro, ex
spiro: ac proprie quidem de aere et ventis
Lucr. 6, 568. nisi respirent venti; et v. 570.
quia respirant alterneis, etc. ¶ Hinc est]
, aerem in pulmones per asperam arteriam at-
spiritum duco, anhelo: quasi retro spiro, aut spi-
etraho: et sumitur etiam pro aspiro, h. e. ae-
spiro ex pulmonibus, ut in RESPIRATIO di-
quasi iterum spiro. Cic. Fin. 4, 23. f. Quis
norat, si plures ex alto emergere velint, pro-
re eos quidem ad respirandum, qui ad sum-
m aquam appropinquant, sed nihilo magis
re posse, quam eos, qui sunt in profundo? Id.
2, 54. Cum aspera arteria ad pulmones usque
at, excipiatque animam eam, quae ducta sit
eandemque a pulmonibus respiret et reddat.
s. 3, 3, 12. Sine respirare me, tibi ut respon-
Juven. 14, 26. quae nunquam maternos dice-
chos Tam cito, nec tanto poterit contexere
Ut non ter decies respiret. Plin. 14, 22, 28.
nuo potore: Optima fide non respirasse in
do, neque exspuisse. Graeci ἀπνευστὶ πίνειν
¶ Respirare dicuntur, qui labore, morbo,
rum mole paulisper intermittendo levantur,
tur. Cic. Rosc. Am. 8. Cum tot tantisque ne-
istentus sit, ut respirare libere non possit.
2, 24. extr. Respiraro, si te videro. Id.
70. f. (et Har. resp. 23.) Spe vestrae aequi-
igere animum, et paulum respirare a metu
Id. Fam. 6, 2. Si armis positis civitas re-
it. Val. Fl. 7, 647. Aut niger ex antris, ru-
a fulminis aestu Cum furit, et Siculo respi-
equore Cyclops. Liv. 22, 18. f. Respirare a
is cladibus. Plin. 28, 7, 20. Eodem odore
morbo strangulatas respirare. Id. 17, 23, 35.
rbor quoque ipsa gaudet assiduo levata one-
ilis respiranti. Quint. 9, 4. med. Quo animi
t ac reficiuntur. Id. 1, 8. med. Cum poeti-
ptatibus aures a forensi asperitate respirant.
4. Nuncius tandem venit, Laelium, non Sci-
etc. Ita respiratum est. [*Vell. 2, 27, 3.
it Romana acies. — Liv. 4, 25. Si plebi re-
ab eorum mixtis precibus minisque liceat, i.
interpellatione consilia inire, agitare.] ¶
rmittere, sistere se, cessare. Cic. Quint. 16.
ec tecum duo verba fecisses, quid ago? respi-
upiditas atque avaritia paulum. Id. Phil.
e punctum quidem temporis oppugnatio re-
¶ Ponitur et pro exhalare. Stat. Silv. 2,
de malignum Aera respirat pelago circumflua
t ib. 4, 35. Et tenues Arabum respirant ger-
umae, h. e. halant, spirant. ¶ Calpurn. Ecl.
rospice, ne tibi forte Tinnula tam fragili re-
stula buxo, Quam resonare solet, si quando
lexin, h. e. exspiret, et sonum emittat.
LENDENTIA, ae, f. splendor. August. ep.
ed. 55. med. Luculentis ingeniis non defit
entia veritatis.
LENDEO, es, n. 2. ἐκλάμπω, splendorem re-
refulgeo. Virg. A. 12, 741. fulva resplen-
gmina arena: sc. ensis fracti. Sen. Ag. 543.
esplendet fretum: sc. jactis fulminibus. Sil.
Et tremula infuso resplendent caerula Phoe-
le Claud. Rapt. Pros. 3, 446. ¶ Pro simplici
. Manil. 5, 719. Quae (stellae) neque per
noctes, neque tempore in omni Resplendent
li summota profundo. Addunt et Cic. Fin.
splendeat his vestis, argentum, etc., sed alii
respondeat. [*Ita Orell.] ¶ Transl. Claud.
til. 1, 16. Narrem justitiam? resplendet glo-

ria Martis. ¶ [*Conf. resplendere et respondere. V. Burm. ad Virg. A. 6, 23.]

[RESPLENDESCO, is, n. 3. iterum splendesco. Not. Tir. p. 56. Splendescit, resplendescit. F.]

[RESPLENDOR, oris, m. iteratus splendor. Not. Tir. p. 56. Splendor, resplendor. F.]

RESPONDEO, es, ondi, onsum, a. 2. ἐπαγγέλλομαι, vicissim spondeo, repromitto. Pl. Capt. 4, 2. 118. Erg. Sponden' tu istud? He. spondeo. Erg. At ego tuum tibi advenisse filium, respondeo. [*Jocus est in ambiguitate verbi respondeo: sed vulgaris notio praevalet, responsum do, quod intelligit parasitus. Ita Lindem.] Addunt quidam Prop. 4, 8, 88. Respondi, et toto solvimus arma toro. Sed aliter leg. Heins. et Broukus. Retinet Passerat. et conatur explicare: nihil tamen affirmat. ¶ Pro simplici spondeo videtur poni a Papin. Dig. 50, 1, 17. extr. Fidejussores, qui salvam rem publicam fore responderunt. ¶ Veteribus spondeo erat dico, loquor, teste Festo: unde respondeo est vicissim dico, interroganti satisfacio, ad voluntatem rogantis loquor, ἀποκρίνομαι, ἀντιφωνέω. Pl. Rud. 3, 5, 33. Si appellabit quampiam, vos respondetote istinc istarum vicem. Ter. Ph. 4, 4, 3. Verbero, aliud mihi respondes, ac rogo. Id. Andr. 2, 2, 8. Etiam tu hoc respondes? quid istic tibi negotii est? Id. Ph. 2, 1, 50. Ubi tute verbum non respondeas. Pl. Poen. 3, 3, 39. Adiit ad nos: salutat: respondemus. ¶ Proprie est ore loqui, non scripto. Unde Sen. ep. 67. Si quando interveniunt epistolae tuae, tecum esse mihi videor, et sic afficior animo, tanquam tibi non rescribam, sed respondeam. Cic. tamen Att. 6, 2. Respondebo primum postremae tuae paginae; et mox: Respondi postremae tuae paginae prima mea. ¶ Respondere criminibus, accusatori, argumentis, dictis refellere, solvere. Cic. Phil. 2, 43. f. Respondebisne ad haec, aut omnino hiscere audebis? Id. Cluent. 59. extr. Habetis, quam haec levia sint genere ipso: quam falsa, re; quam brevia, responsu. Id. Planc. 2. Haec mihi sunt tractanda tum denique, cum respondero criminibus. Id. Verr. 2, 1, 5. Videat, quid de illis respondeat, quos domi suae reservavit. Id. Acad. 4, 7. Neque hoc loco exspectandum est, dum de remo inflexo, aut de collo columbae respondeam. Id. Har. resp. 8. f. Graviter contra inimici contumeliam respondere. [*Liv. 35, 50. nec absurde adversus utrosque respondisse visus est: cf. 8, 32. it. 30, 31. 33, 35.] ¶ Respondere dicuntur oracula, et haruspices. Suet. Aug. 94. Velitris tacta de coelo parte muri, responsum est, ejus oppidi civem quandoque rerum potiturum. Adde ib. 97. Sic Cic. Div. 1, 36. Pater ad haruspices retulit: qui responderunt, nihil illo puero clarius fore. [*Cf. Liv. 5, 54. et 31, 5. Vell. 2, 24, 3. Responderant magi ex notis corporis.] V. RESPONSUM. ¶ Item JCti consulentibus de jure. V. RESPONSUM. Cic. Brut. 30. Rutilius magnum munus de jure respondendi sustinebat. Id. Leg. 2, 12. Facultas respondendi juris. Id. Or. 1, 45. Ut in respondendo jure, auctoritate plus etiam, quam ingenio valerent. Id. Leg. 1, 4. Si te ad jus respondendum dedisses. Id. Planc. 25. med. Quasi quisquam sit, qui sibi hunc falsum de jure respondisse dicat. Hor. Ep. 1, 3, 23. Seu linguam causis acuis, seu civica jura Respondere paras. ¶ Item qui vocati adsunt. Hor. Sat. 1, 9. 36. et casu tunc respondere vadatus Debebat: quod ni fecisset, perdere litem. Varr. ap. Gell. 11, 1. M. Terentius quando citatus neque respondit, neque excusatus est, ego ei unum ovem multam dico. Liv. 7, 4. Virgis caesi, qui ad nomina non respondissent: scil. in delectu habendo. [*Cf. 2, 28.] Val. Max. 6, 3. n. 4. Consul cum delectum subito edicere coactus esset, et juniorum nemo respondisset. Arr. Menand. Dig. 49, 16, 4. med. Qui ad delectum non respondebant, ut proditores libertatis in servitutem redigebantur. [*Suet. Ner. 44. nullo idoneo respondente. — Ita etiam in recognitione Equitum Id. Tib. 38. Permisit — ad respondendum, quoties citarentur, pedibus venire.] Ulp. ib. 49, 1, 14. med. Respondere nomine possessoris absentis, h. e. comparere in judicio et defendere. Id. ib. 3, 3, 35. per procuratorem. ¶ Item qui satisfaciunt, qui, quod optamus, volumus, speramus, praestant. Cic. Fam. 2, 1. med. In omnibus tuis rebus meis optatis fortuna respondit. Id. Att. 16, 2. Quamquam enim reliqua satis apta sunt ad solvendum, tamen fit saepe, ut ii, qui debent, non respondeant ad tempus. Sen. ep. 87. Respondere nominibus. Cels. 2, 6. f. Conjecturae ratio talis est, ut cum saepius aliquando responderit, interdum tamen fallat. Suet. Caes. 46. Villam a fundamentis inchoatam, magnoque sumptu absolutam, quia non tota ad animum ei responderat, totam diruisse. Sen. ep. 47. f. Quidquid non ex voluntate respondit, iram provocat. Liv. 28, 6. med. Haudquaquam ad spem eventus respondit. Pall. 1, 5. f. Ager spissus labore quidem maximo, tamen ad vota respondet. Virg. G. 1, 47. seges votis respondet avari Agricolae. ¶ [*Insolentius paulo usurpatur ap. Tac. A. 14, 54. Possumus seniores amici quieti respondere, i. e. operam dare, consulere. V. Boettich. Lex. Tac. p. 410. sq.] ¶ Et quae conveniunt, consentiunt, quadrant. Cic. Or. 12. Ut verba verbis, quasi demensa et paria, respondeant. Virg. A. 1, 589. dictis respondent cetera matris. Cic. Fam. 2, 15. Nam ea quae speras, etc., scio, cui epistolae tuae respondeant. Vitr. 7, 3. Deformentur directiones arenati, uti longitudines ad regulam et lineam, altitudines ad perpendiculum, anguli ad normam respondentes exigantur. Adde Plin. 36, 22, 51. ¶ Universim usurpatur de rebus inanimis, quae, quod volumus, aut quod natura solent, efficiunt. Front. Aquaed. 10. Dies, quo primum aqua Virgo responderit, V. Id. Jun. invenitur, h. e. destinatis in Urbe locis fluxerit. Cels. 4, 4. n. 5. Feminae, quibus sanguis per menstrua non respondet. Id. praef. med. Medicus aliquid oportet inveniat, quod non ubique fortasse, sed saepius tamen etiam respondeat, h. e. remedium, quod juvet. Petr. fr. Trag. 40. Burm. Multis jam diebus venter mihi non respondit. Sen. ep. 23. med. Metalla opulentissima assidue plenius responsura fodienti. Colum. 3, 2. med. Gemella vitis major, nisi praepingui solo, non respondet; et ib. 3. Frumenta quando cum quarto responderint, vix meminisse possumus. Stat. Achill. 2, 154. aut respondentia tentant Tympana, h. e. quae pulsata facile sonum reddunt. Ov. Met. 11, 52. flebile lingua Murmurat exanimis: respondent flebile ripae. Sic Cic. Arch. 8. Saxa et solitudines voci respondent. ¶ De iis, quae stato tempore redeunt. Sen. Q. N. 3, 16. Quartana ad horam venit, podagra ad tempus respondet. ¶ Item quae similia sunt, referunt, imitantur, aequant. Varr. R. R. 2, 5. med. de bobus: Ut mares seminis boni sint, quorum et forma est spectanda, et qui ex his orti sunt, ut respondeant ad parentum speciem. Cic. Fin. 3, 2. med. Hoc proprium tuum munus est, ut ita erudiatur, ut et patri, et Caepioni nostro, et tibi tam propinquo respondeat. Id. Tusc. 1, 2. Nec tamen, si qui magnis ingeniis in eo genere exstiterunt, non satis Graecorum gloriae responderunt; et Fam. 2, 5. Tua virtus opinioni hominum respondet; et Ov. Fast. 4, 641. fructu non respondente labori. Plin. 9, 30, 48. Caput polypi dolii magnitudine, dentes magnitudini respondentes; et Cic. Har. resp. 23. f. Velle se in Carinis aedificare alteram porticum, quae Palatio responderet, h. e., ut ait Manut., eversa Pompeji domo, aedificare porticum similem illi, quam, domo mea eversa, aedificaverat in Palatio. Vell. 2, 129. Respondente cultu triumphi rerum, quas gesserat, magnitudini. Hor. Ep. 2, 2, 48. arma Caesaris Augusti non responsura lacertis. ¶ Par pari referre. Cic. Fam. 15, 21. med. Cui quidem ego amori, utinam ceteris rebus possem, amore certe respondebo. Pl. Pers. 2, 2, 41. Par pari respondes dicto, h. e. totidem verbis, quot compellaris. Ter. Ph. 1, 4, 35. Istuc serva, et verbum verbo, par pari ut respondeas. [*Cic. Att. 4, 3. re familiari comminuti sumus. Quinti fratris tamen liberalitati pro facultatibus nostris, ne plane exhaustus esset, respondemus; et ib. 16, 7. provide si cui quid debeatur, ut sit unde par pari respondeatur. ¶ Solvere ad diem constitutum. Cic. Att. 16, 2. fit saepe, ut ii, qui debent, non respondeant ad tempus. V. Gronov. Observ. 2, 4. p. 123. ed. Fr. ¶ Resistere, repellere, item parem esse ad resistendum. Cic. Cat. 2, 11. urbes coloniae et municipia respondebunt Catilinae tumulis silvestribus. Id. Att. 4, 10. Ut possim tibi aliquid respondere. Schütz. cl. Cic.] ¶ Item pertinere. Ulp. Dig. 50, 1, 30. Qui ex vico ortus est, eam patriam intelligitur habere, cui reipublicae vicus ille respondet. ¶ Item contra, aut e regione situm esse, respicere. Virg. A. 6, 23. Contra elata mari respondet Gnossia tellus. [*V. Burm. ad h. l.] ¶ Aliquando est tertiae conjugationis in quibusdam modis, aut temporibus: quod in verbis secundae saepe usuvenit. Manil. 5, 737. Sic etiam magno quaedam respondere mundo. Bentl. rectius leg. Sic etiam in magno quaedam respublica mundo est. Mart. 3, 4. Si, quando veniet? dicet, responde: poeta Exierat, veniet, cum citharoedus erit. Alii rectius leg. Si quando veniet; tu respondeto: poeta, etc. [*Emendavit haec F.] ¶ Passive. Sall. Jug. 117. Sulla respondit, pauca se coram Aspare locuturum, cetera occulte: simul edocet, quae sibi responderentur. Cic. Mur. 13. Quae consuluntur, minimo periculo respondentur: scil. a JCtis. ¶ Impersonaliter. Cic. Fam. 5, 7. Si quando officiis non mutue respondetur. Sall. Jug. 112. Romae legatis Bocchi amicitiam petentibus hoc modo respondetur. Vell. 2, 103. Ut nec plus sperari potuerit, nec spei responderi felicius. Cic. Fin. 1, 1. Philosophiae vituperatoribus satis responsum est eo libro, quo, etc. ¶ [*Confund. respondere et resplendere. V. h. v.]

RESPONSIO, onis, f. ἀπόκρισις, actus respondendi, responsum. Pl. Most. 3, 1, 62. Modestus si sum, reddite argentum: abiero. Responsiones omnes hoc verbo eripite. Gell. 12, 12. Si objectum sit turpe aliquid, quod negari non queat, responsione joculari eludas. Cic. Balb. 16. In quo erat accusatoris interpretatio indigna responsione, qui ita dicebat, comiter esse communiter, h. e. indigna quae refelleretur. ¶ Apud rhetores est figura sententiarum, qua aliud interroganti aliud respondetur. Quint. 9, 2. Est aliqua etiam in respondendo figura, cum aliud interroganti ad aliud, quia sic utilius sit, occurritur, tum augendi criminis gratia, ut testis in reum rogatus, an ab reo fustibus vapulasset, et innocens, inquit:

tum declinandi, quod est frequentissimum: quaero, au occideris hominem; respondetur, latronem, an fundum occupaveris; respondetur, meum. ℙ Item qua orator se ipsum interrogat, sibique ipse respondet: quae et *subjectio* dici potest. *Cic. Or.* 40. Ut interrogando urgeat, ut rursus, quasi ad interrogata, sibi ipse respondeat. ℙ Hanc idem *Cic. Or.* 3, 54. *med.* enumerat inter figuras verborum, ubi ait: Et interruptum, et imago, et sibi ipsi responsio. Sed videtur hic *dialogismum* designare. [*V. *Ern. Lex. Technol. lat. rhet.* p. 333.]

RESPONSĬTO, as, a. 1. ἀνταποκρίνομαι, frequent. a *responso*. Speciatim dicebatur de JCtis, et de pontificibus, qui de jure civili, et de caeremoniis consulti responsa edebant. *Cic. Leg.* 1, 4. Summos fuisse in civitate nostra viros, qui jus civile interpretari populo, et responsitare soliti sint. *Gell.* 13, 10. Consulentibus de jure publice responsitavit. Adde *Ulp. Dig.* 3, 1, 1.

RESPONSĪVĒ, adv. per modum respondendi. *Ascon.* in *Verr.* 2, 1, 56. *f.* V. INTERROGATIVE.

RESPONSO, as, a. 1. frequent. a *respondeo*. *Pl. Men.* 4, 2, 56. Numquis servorum deliquit? num ancillae aut servi tibi responsant? ℙ Sumitur et pro repugnare, adversari. *Hor. Sat.* 2, 7, 85. Responsare cupidinibus, contemnere honores; et *ib.* 103. tibi ingens Virtus atque animus coenis responsat opimis: et *Ep.* 1, 1, 68. qui, fortunae te responsare superbae Liberum et erectum, hortatur. ℙ Pro simplici *respondeo*. *Pl. Cist.* 2, 1, 31. Non remissura es mihi illam? *Mel.* pro me responsa tibi. *Id. Most.* 2, 1, 56. Neu quisquam responset, quando hasce aedes pultabit senex. Adde *Mil.* 4, 1, 17. ℙ Item sonum reddere. *Virg. A.* 12, 756. exoritur clamor, ripaeque lacusque Responsat circa. *Val. Fl.* 4, 286. Avia responsant gemitu juga. Adde 3, 597. et *Claud.* in *Eutrop.* 2, 162. ℙ Translate. *Hor. Sat.* 2, 4, 18. Ne gallina malum responset dura palato, *h. e.* reluctetur palato et dentibus ob duritiam.

RESPONSOR, oris, m. qui respondet. *Pl. Rud.* 1, 4, 6. Neque eam usquam invenio, neque quo eam, neque qua quaeram, consultum est: neque quem rogitem responsorem, quemquam interea invenio, *h. e.* qui mihi respondeat de illa sciscitanti. *Hor. Ep.* 1, 16, 40. vir bonus est quis? Qui consulta patrum, qui leges juraque servat: Quo multae magnaeque secantur judice lites: Quo responsore, et quo causae teste tenentur, *h. e.* jurisperito respondente jus consulentibus. *Bentl.* cum aliis legit *quo res sponsore*: quod videtur ad totam sententiam aptius.

[RESPONSORĬUS, a, um, adj. Absolute pro responso. *Jul. Vict. Art. rhet.* (ed. *A. Maio*) 26. p. 122. *f.* Audire sermocinantem rationis est, primum ut attente audias, ne, dum res alias agas, cum responsorio opus sit, aliud respondeas. ℙ Est item vox ecclesiastica, eorum nempe propria, qui in choro psallunt. *Isid. Or.* 6, 19. Responsoria Itali tradiderunt, quod inde responsorios cantus vocant, quod alio desinente, id alter respondeat. Inter responsorios autem, et antiphonas hoc differt, quod in responsoriis unus versum dicit, in antiphonis autem versibus alternant chori. *F.*]

RESPONSUM, i, n. ἀπόκρισις, responsio. *Ter. Phorm. prol.* 17. Is sibi responsum hoc habeat; *Cic. Att.* 7, 17. *f.* Sed haec paucis diebus ex illius ad nostra responsa responsis intelligentur: sc. per litteras. *Id. Verr.* 2, 5, 16. Responsum dare alicui de re aliqua. *Id. Planc.* 14. reddere. *Id. Cat.* 1, 8. ferre ab aliquo; et *Or.* 1, 56. *med.* auferre: et *Att.* 7, 17. Scire te oportet, quae L. Caesar responsa referat a Pompejo. *Hirt. B. G.* 8, 23. Legati responsa ad suos referunt. *Quint.* 5, 7. *med.* Responsum elicere. *Prop.* 1, 20, 48, Tum sonitum rapto corpore fecit Hylas: Cui procul Alcides iterat responsa, *h. e.* audito sonitu cadentis in aquas respondet iterum iterumque vocando. ℙ Saepe dicitur de oraculo, aut responsione haruspicis. *Ter. Andr.* 4, 2, 15. Non Apollinis magis verum, quam hoc, responsum est. *Cic. Cat.* 3, 4. En fatis Sibyllinis, haruspicumque responsis. *Virg. A.* 7, 85. Hinc Italae gentes In dubiis responsa petunt. *Tac. A.* 2, 54. Sacerdos edit responsa versibus; et *ib.* 13, 24. Urbem princeps lustravit e responso haruspicum. *Plin.* 15, 30, 40. Brutus tellurem osculatus ex responso. *Nep. Paus. f.* Inde Dei Delphici responso erutus. ℙ Item de sententiis et opinionibus eorum, quibus permissum erat de jure respondere, ut ait *Justin. Institut.* 1. *tit.* 2. *med.* Nam cum veteres leges regiae, et XII. Tabularum et in sententiis, et in verbis obscurissimae essent, et in pluribus deficerent, constitutum est, ut essent qui ea publice interpretarentur: quorum responsiones consulentibus datas responsa prudentum vocaverunt. Multi doctissimi viri, quorum nomina in Digestorum libris leguntur, utilissimum hoc civibus munus Romae exercuerunt: iique libri his ipsis eorum responsis referti sunt. V. *Pompon. Dig.* 1, 2, 2, ubi veteres juris peritos recenset. *Cic. Mur.* 13. *f.* Vestra responsa atque decreta evertuntur saepe dicendo. Adde *Or.* 2, 27.

RESPONSUS, us, m. responsio. *Cajus Dig.* 44, 7, 1. *med.* Verbis obligatio contrahitur ex interrogatione et responsu. Ita *Torrent.* Alii leg. *responsione.* ℙ Item convenientia, congruentia, consensus. *Vitr.* 1, 2. Scenographia est frontis et laterum abscedentium adumbratio, ad circinique centrum omnium linearum responsus; et *mox:* Symmetria est ex ipsius operis membris conveniens consensus, ex partibusque separatis, ad universae figurae speciem, ratae partis responsus. *Id.* 3, 1. Sacrarum aedium membra, ad universam totius magnitudinis summam, convenientissimum debent habere commensuum responsum, ἀναλογίαν. Adde *Manil.* 3, 71., ubi alii aliter leg. ℙ *Ad responsum*, et, ut alii volunt, conjunctis vocibus *Adresponsum* dicitur is, qui deputatus est a magistro militum, ut responsum, id est ministerium exhibeat militibus, ipso magistro absente, ἀποκρισιάριος. *Imp. Anast. Cod.* 12, 36, 18.

RESPUBLĬCA et Res publica, reipublicae, f. τὸ κοινὸν, δημόσιον, res communis et publica civium una viventium. *Cic. fragm. de Republ.* ap. *August. C. D* 3, 19, 21. Respublica est res populi: populus autem non omnis coetus multitudinis, sed coetus juris consensu, et utilitatis communione sociatus. *Pl. Pers.* 1, 2, 23. Sed sumne ego stultus, qui rem curo publicam, ubi sunt magistratus, quos curare oporteat? *Cato* ap. *Gell.* 13, 24. Cum tantam rempublicam agier arbitrarer. ℙ Item ratio rei ipsius publicae regendae, administrandae, gerendae, gubernandae: cujus genera sunt quatuor, *regnum* seu *monarchia*, μοναρχία, in qua unus tantum dominatur: *oligarchia*, ὀλιγαρχία, in qua pauci: *aristocratia*, ἀριστοκρατία, in qua optimates: *democratia*, δημοκρατία, in qua populus universus ex patribus et plebe mixtus: qualis fuit Romana post reges exactos, usque ad C. Julium Caesarem, qui rursus in monarchiam convertit. Promiscua sunt, quae subjicimus exempla. *Cic. Rosc. Am.* 1. *med.* Ad rempublicam accedere. *Id. Att.* 2, 22. Rempublicam attingere. *Id. Or.* 3, 29. capessere. *Id. Off.* 1, 25. administrare. *Id. Inv.* 1, 3. gerere. *Id. Div.* 2, 2. tueri. *Id. Fam.* 5, 2. conservare. *Id. Fin.* 1, 13. *med.* labefactare. *Nep. Dion.* 6. *med.* bene gerere. *Cic. Fam.* 10, 5. De republica bene mereri. *Liv.* 8, 4. *extr.* et *ib.* 23. et *ib.* 32. *extr.* Hoc est e republica, *h. e.* reipublicae expedit. *Caes. B. C.* 1, 9. Omnem rempublicam senatui populoque R. permittere; et *Nep. Cat.* 3. Reipublicae peritus; et *Cic. Inv.* 1, 3. In rebus publicis versari. *Id. Acad.* 4, 9. Proditiones rerum publicarum. *C. Gracch.* ap. *Fest.* Eae nationes per avaritiam atque stultitiam respublicas suas amiserunt. *Cic. Div.* 2, 2. *med.* A Platone didiceram, naturales esse quasdam conversiones rerum publicarum, ut eae tum a principibus tenerentur, tum a populis, aliquando a singulis; et *Fam.* 1, 8. *med.* Commutata tota ratio est senatus, judiciorum, rei totius publicae; et *Leg.* 3, 16. *med.* Utinam isto animo atque virtute in summa republica nobiscum versari, quam in municipali maluisses, *h. e.* Romae, quam Arpini. ℙ Aliquando ad unam rem bellicam, et militare imperium refertur, quia ibi maxime res agitur publica. *Liv.* 2, 64. Et in Volscis respublica egregie gesta, tum ducis, tum militum opera. Adde 8, 31. *Pl. Amph.* 1, 1, 42. Ut gesserit rempublicam ductu, imperio, atque auspicio suo; et 1, 3, 26. Ex me primo prima scires rem ut gessissem publicam. Adde *Liv.* quamplurimis in locis, quae congessit *Drakenb.* ad 2, 64., in quib. *rempublicam gerere* de re militari dicitur, contra *Sigon.*, qui in eorum multis v. *publicam* expungit. Sic *administrare rempublicam* eod. sensu dicitur ab eodem *Liv.* 6, 6. et 40, 35. *f.* [*Cf. egregiam *Ern.* in *cl. Cic.* disputationem de triplici v. *res publica* significatione. Adde *B. Crus.* in *cl. Suet.* s. v. RES.] ℙ [Num *respublica* conjunctim, an disjunctim *res publica* scribendum sit, disputat *A. Maius* ad *Cic. de Rep.* 3., et exemplis hac super re allatis probat, duas reapse esse voces. Rectius itaque veteres duplex, quam recentiores unicum fecisse vocabulum, vero simile est. V. dicta in PROMAGISTER et PROMAGISTRATUS *f. F.*]

RESPŬO, is, ui, a. 3. ἀποπτύω, spuendo rejicio, exspuo: item simpliciter rejicio, repello, expello, non admitto. *Stat. Th.* 8, 543. Saucius extremo donec cum sanguine frenos Respuit: sc. equus saucius. *Cic. N. D.* 2, 9. Reliquiae cibi, quas natura respuerit. *Quint.* 1, 2. *f.* Vascula oris angusti superfusam humoris copiam respuunt. *Scrib. Comp.* 104. Varios liquores ex stomacho respuere. *Cic. Or.* 3, 25. *med.* Gustatus, qui est sensus ex omnibus maxime voluptarius, quam cito id, quod valde dulce est, aspernatur ac respuit! *Vitr.* 7, 4. Tegulae curiosius picentur, ut ab se respuant liquorem. Adde *Lucr.* 6, 1052. *Plin.* 2, 103, 106. Duo fontes juxta fluunt, alter omnia respuens, alter absorbens. *Pall.* 1, 33. Limus, quem fluvii incrementa respuerint. *Ov. Ib.* 170. Respuet invisum justa cadaver humus. *Plin.* 17, 10, 14. Materia respuens secures. *Id.* 8, 21, 30. Tauri silvestris tergori duritia silicis, omne respuens vulnus, *h. e.* invulnerabilis. *Id.* 7, 15, 13. Mola, caro informis, inanima, ferri ictum et aciem respuens. *Id.* 33, 9, 45. Speculum aerem repercussum respuit, aut excipit, *h. e.* remittit. Sic *Sen. ep.* 53. *f.* Philosophia quaedam tela defatigat, et velut levia laxo sinu eludit: quaedam discutit, et in eum usque, qui miserat, respuit; et *Plin.* 31, 2, 15. Fons exsilit tanta vi, ut sine mora pondus impactum respuat. *Claud. Rapt. Pros.* 1, 146. caput inde Pachyni Respuit Ionias praetentis rupibus iras. ℙ Tran[slate] est repudiare, aspernari, nolle. *Cic. Coel.* 15. [...] lum habere tuis copiis devinctum non potes[...] trat, respuit. *Id. Fat. f.* Cum id dicat, quod [...] um mentes aspernantur ac respuunt. *Id. Caeci[n.]* *extr.* Hominum prudentium consilium et aucto[ritatem] respu t defensionem, et pro nihilo putat. *L[iv.]* 41. *f.* Munera ejus in animis hominum respueba[ntur.] [*Cf. 42, 14.] *Lucr.* 6, 67. Quae nisi respuis e[x ani]mo, longeque remittis, Diis indigna putando [...] *Val. Fl.* 5, 322. sin vero preces et dicta superbu[s re]spuerit, jam nunc animos firmate repulsae. *O[v.]* *Am.* 123 Impatiens animus, nec adhuc tract[abilis] arte Respuit atque odio verba monentis habet. [*Caes.*] *B. G.* 1, 42. Non respuit conditionem Caesar. [*Hor.*] *Ep.* 2, 1, 42. poetae, quos et praesens, et p[ost...] respuet aetas. *Gell.* 6, 16. *extr.* Maledicere [...] et respuere, et recusare, et detestari. *Cic. P[...]* Auditorum aures moderantur oratori, et quod [...] unt, immutandum est. *Id. Pis.* 20. Nemo bonu[s] qui vos non oculis fugiat, auribus respuat, anim[o as]pernetur. *Plin.* 28, 2, 3. Hoc sapientissimi [...] que respuit fides; et *Colum.* 6, 2. *med.* Respue[re im]perium, *h. e.* detrectare, nolle obedire. *Cic. A[...]* 26. Caesaris interdicta, *si te secundo lumine h[ic of]fendero*, respuuntur, *h. e.* contemnuntur. ℙ [...] *Respuens* cum gen. more nominis ap. *Gell.* 6[...] Communium vocum respuens nimis ac fastidiens[...]

RESTAGNĀTĬO, onis, f. πλημμύρα, actus [resta]gnandi, inundatio. *Plin.* 2, 67, 67. Palus M[aeoti]ca, sive Oceani sinus est, sive angusto discret[...] restagnatio. *Id.* 6, 28, 32. Ubi restagnatio Eu[phra]tis cum Tigri confluit. *Id.* 11, 37, 66. Ne rest[agna]tio intempestiva alvi obstrepat, *h. e.* redunda[ns] rejectio cibi e stomacho per fauces in os.

RESTAGNO, as, n. 1. λιμνάζω, πλημμύρω, [dici]tur de aquis, cum fluere desinentes in more[m sta]gni redundant. *Plin.* 5, 5, 5. Puteos haud diff[...] inveniunt, ibi restagnantibus Mauritaniae [...] *Ov. Met.* 11, 382. Quam restagnantis fecit mar[e ...]da paludem. *Lucan.* 4, 88. impulsaque gurgite [...]to Castra labant: alto restagnant flumina valle. [...] 8, 382. Qua Saturae nebulosa palus restagnat. [...] *Oed.* 545. Tristis restagnat humor. ℙ Item de [locis] quae stagnantibus aquis inundantur. *Caes. B.* [...] 24. *extr.* Longe lateque is locus restagnat.

RESTAURĀTĬO, onis, f. ἀνασκευή, reno[vatio,] instauratio, refectio. *Julian. Dig.* 23, 5, 7. S[...] dum Titio reddiderit sine restauratione servi[...] *Ulp. ib.* 4, 4, 7. *extr.* Constat, omnis aetatis [homi]nibus restaurationem eremodicii praestari.

RESTAURĀTOR, oris, m. ἐπισκευαστής, re[sti]tor, instaurator, refector. *Inscr.* ap. *Fabr.* p[...] *n.* 297. Domitius Secundus curat. et restaurato[r ...] trib. suis. [Alia ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 582[...] staurator thermarum hiemalium. *F.*]

RESTAURĀTUS, a, um, part. a *restauro*; [ἀνα]σκευασθεὶς, instauratus, refectus. *Ulp. Dig.* 7, [...] *med.* Navis dissoluta, et iisdem tabulis restau[rata.]

RESTAURO, as, a. 1. ἀνασκευάζω, instauro[, re]ficio, restituo, renovo. *Tac. A.* 3, 72. Po[mpeii] theatrum igne fortuito haustum, Caesar exstr[ctu]rum pollicitus est, eo quod nemo e familia re[stau]rando sufficeret; et *ib.* 4, 43. Aedem Veneris [vetu]state delapsam restaurari postulavere. *Ulp. Di[g.]* 20, 1. Quod corruptum est, in pristinum statu[m re]staurare. *Id. ib.* 48, 5, 4. *f.* Restaurare accu[satio]nem, *h. e.* rursus instituere. *Modest. ib.* 4, [...] litem. *Ulp. ib.* 42, 9, 14. et *Tryphon. ib.* 9, 4[...] actionem furti. *Papin. ib.* 19, 5, 9. veterem ob[liga]tionem. *Just.* 20, 5. Auxiliis auctus bellum ve[lut] integro restaurat; et 31, 3. Promittens, hac [...] non minus bellum quam gesserit, Italiae rest[aura]turum. Adde 2, 10. et 3, 5. Ubique autem al[ii in]*staurat*, et *instauraturum* legunt. [*Emendavit h[...] Fortasse etiam *Liv.* duobus locis hanc vocem [...]pavit, 5, 52, 9., 27, 21, 9.; v. tamen *Dra[kenb.]*

[RESTERNO, is, avi, atum, a. 3. iterum st[erno.] *Not. Tir.* p. 90. Resterno, restravi, restratum.

[RESTERTO, is, n. 3. iterum, seu valde st[erto.] *Pelag. Vet.* 12. *med.* Toto corpore concidit, [...]bus reddit humida, et aquam multam bibit, [...] duriter, et restertit. *F.*]

RESTĬĀRĬUS, ii, m. qui restes facit. *Inscr.* [...]cis abhinc annis Anxani reperta, et nuper ed[ita a] *Jo. Cam. Rossi.* L. Aelio et M. Servilio Cos. ([...] ann. a Chr. n. III.) Patrono L. Flav. Poro c[...] FF. (*h. e.* fabrum) restiariorum municipii A[...] P. Prob. D. D. V. RESTIO.

RESTĬBĬLĬO, is, a. 4. iterum stabilio, res[tituo,] restauro, instauro. *Pacuv.* ap. *Fest.* in *Sas.* [...] Teucrum regi sapsa res restibiliet.

RESTĬBĬLIS, e, adj. παλίμβλαστος, παλιμ[...] qui quotannis seritur. *Varr. L. L.* 4, 4. *f.* [...] restibilis, qui restituitur, ac reseritur quotquo[t an]nis: contra qui intermittitur, a novando no[valis.] *Id. R. R.* 1, 44. Illud quoque multum interest i[n ...]di terra, an in ea seras, quae quotannis obsita[, ...] quae vocatur restibilis, an in vervacto, quae i[nterim] dum requierit. *Colum.* 2, 10. Phaselus terrae [...]dabitur, vel in vervacto, vel melius pingui, e[t re]stibili agro. ℙ *Restibilis seges*, est quae rege[...]nat, quasi cujus fecunditas in sequentem quoque

stet. *Plin.* 18, 17, 45. Ubertatis tamen tan-
t, ut sequente anno sponte restibilis fiat se-
Restibile vinetum, quod singulis annis repa-
r. *Colum.* 3, 18. Repastinatae dictae fuere
veteres, quae refodiebantur. Haec enim pro-
pellatio restibilis vineti erat; et *ib.* 11. Ulti-
conditio restibilis vineae: nam si necessitas
cogit, prius quidquid est residuae vitis ex-
i debet, etc. ℙ *Restibilis fecunditas* est con-
et non intermissa. *Plin.* 28, 19, 77. Conce-
porum utero exemptum his, quae parere de-
restibilem fecunditatem afferre putant. ℙ
lis platanus, quae vigorem suum recuperat.
32, 57. Antandri platanus etiam circumdola-
ribus restibilis sponte facta, vitaeque reddi-
Restibilis ager definitur a *Festo*, qui biennio
o seritur farreo spico, id est aristato: quod
, solent, qui praedia locant, excipere. In
Philox. Ἀγρὸς δὶς τοῦ ἔτους ἠροτριωμένος. Idem
it *Festus*, quod *Varro*. Ager enim, qui bien-
tinuo seritur, illo biennio restibilis est: qui
otannis, multo magis. Illud solum interest,
m sic dicit *Festus*, qui seritur farreo spico,
semine spicam et aristam ferente: *Varro*
quolibet semine.
TĬCŬLA, ae, f. σχοινίον, parva restis, fu-
Cato R. R. 110. Testam calfacito in igni
ubi calebit, eam picato, resticula alligato,
demittito in dolium infimum leniter. *Varr.*
, 41. *f.* Resticulas per ficos, quas edimus,
s perserunt, et eas, cum inaruerunt, com-
, ac quo volunt mittunt. [Quidam *Codd.*
rectius habent: *per resticulam ficos*; et *Cic.*
or. pro Scaur. (ed. *A. Peyron.*) p. 76. Sed
digitulis duobus oblideret, resticula cinge-
] *Ammian.* 14, 7. *med.* Hirsutis resticulis
s ejus innexis, divaricatum adusque praeto-
axere.
TICULĀRIS, is, m. *Vet. Gloss.* Σχοινοπλό-
sticularis, resto. *B. A.*
ĪCŬLUS, i, m. resticula. *Ulp. Dig.* 9, 3, 5.
i amphora ex resticulo suspensa decidisset.
. habet *reticulo.*
ILLO, as, n. 1. stillando, et fluendo redeo.
dv. Symm. 2, 287. ad proprium restillet ve-
llum. ℙ Translato sensu usus est elegan-
Cic. Att. 9, 7. Litterae tuae mihi quiddam
imulae restillarunt; recreatum enim me non
cere. [*V. *Orell.* ad h. l.]
INCTĬO, onis, f. ἀπόσβεσις, actus restin-
Cic. Fin. 2, 3. *med.* Illa autem voluptas
estinctionis in motu est.
INCTUS, a, um, part. a *restinguo*: ἀνα-
νος, exstinctus. *Cic. Top.* 12. Restinctus ignis.
, 3, 27. Lucerna restincta. *Id.* 36, 27, 68.
estinctus. *Virg. A.* 5, 698. vapor omnis. ℙ
te. *Cic. Fam.* 11, 12. Non modo non restin-
llum, sed etiam inflammatum videtur. *Id.*
estincta animorum incendia; et *Div.* 1, 30. *f.*
m tertia parte animi, in qua irarum exsistit
sedata atque restincta. *Id. Fin.* 2, 3. *med.*
a sitis. *Plin.* 26, 1, 5. Morbus celeriter re-
Plin. alter ep. 2, 11. Favor, et misericor-
s et vehementes primos impetus habent, pau-
nsilio et ratione, quasi restincta, considunt.
INGUO, is, inxi, inctum, a. 3. ἀποσβέννυμι,
o. *Cic. Mur.* 25. *extr.* Respondit si quod es-
dium excitatum, id se non aqua, sed ruina
urum. *Id. Rosc. Com.* 6. Ignis in aquam con-
ontinuo restinguitur et refrigeratur. *Plin.*
0. *praef.* Ignes aquis restinguentibus. *Ov.*
f. Nutritur vento, vento restinguitur ignis.
, 121. praeclarum coeli restinguere solem.
, 1057. qui genus humanum ingenio supera-
omnes Restinxit, stellas exortus uti aethe-
. Alii aliter. V. PRAESTINGUO. *B. A.*]
G. 7, 25. aggerem, *h. e.* ignem, qui agge-
nprehenderat. Sic *Hirt. B. G.* 8, 43. Nostri
amma comprehensa partim restinguunt, par-
rscindunt. *Plin.* 37, 10, 55. Bronte gem-
nt restingui fulmine ictum, *h. e.* refrigerari.
14, 41. Tenuiora ferramenta oleo restingui
ne aqua in fragilitatem durentur, *h. e.* cum
erint, refrigerari oleo; et 33, 3, 20. Aes
n restinguitur sale, aceto, alumine. *Id.* 36,
Restinguere calcem; et 34, 10, 22. exustum
vino Chio. ℙ Translate. *Cic. Rab. Post.* 6.
ere odium. *Id. Fin.* 1, 13. omnium cupidi-
rdorem. *Id. Sext.* 21. Animos hominum sen-
morte restingui. *Id. Or.* 1, 51. Eorum men-
audiunt, aut inflammare dicendo, aut in-
as restinguere. *Ter. Eun.* 1, 1, 22. Haec
irarum plena) una mehercule falsa lacrimu-
guet. *Id. Ph.* 5, 7, 81. Hisce ego illam di-
ibi incensam dabo, ut ne restinguas, lacri-
xstillaveris. *Liv.* 28, 42. Velut ad commune
endum incendium concurrent. ℙ Pro necare.
, 4, 17. Cimices in potu datos haustas san-
s ab animalibus restinguere. ℙ Et translate.
19, 77. Equi spuma illita, priusquam pri-
scantur pili, restinguuntur. *Id.* 26, 10, 63.
neris restinguit aqua mulsa. [*Pl. Trin.* 3,
estingere genus suum.] ℙ Est etiam tollere,
m. III.

delere, comprimere. *Cic. Or.* 1. *extr.* Nec vero Aristotelem in philosophia deterruit a scribendo amplitudo Platonis: nec ipse Aristoteles admirabili quadam scientia et copia ceterorum studia restinxit. *Id. Att.* 13, 10. Cui quidem quamprimum agendum puto, praesertim si statuit: sermunculum enim omnem aut restinxerit, aut sedarit. *Hor. Od.* 2, 11, 18. Restinguet ardentis Falerni Pocula praetereunte lympha. *Cic. Fin.* 2, 3. *med.* et *Virg. Ecl.* 5, 47. Sitim restinguere. *Plin.* 32, 10, 40. Ignes sacros restinguunt ranarum ventres impositi. *Id.* 20, 21, 84., 28, 10, 45. et 29, 4, 23. Restinguere venena. *Id.* 32, 5, 20. veneficium. *Id.* 24, 8, 29. ictus scorpionum. *Id.* 8, 27, 41. nauseam silvestris lactucae succo.

*RESTĬO, is, n. 4. ad reserendum, laborandum, colendumve aptus sum. *Vet. Gloss.* Restire, παλιμφυεῖν. Laudatus etiam *Colum.* 3, 21. Nam et quae restire incipiunt tempestive leguntur: et quae nondum maturitatem ceperunt uvae, sine dispendio differuntur. Nescio unde acceperit *Galepinus*; nam ab hoc *Stephanus*. Legitur enim in exemplaribus, puto omnibus, *Et quae maturescere incipiunt.* Haec *Gesnerus. B. A.*

RESTĬO, onis, m. σχοινοπώλης, aut σχοινοπλόκος, qui restes vendit, aut facit, funarius. *Front.* ap. *Putsch.* p. 2201. Restiarius, qui facit: restio, qui vendit. *Suet. Aug.* 2. *extr.* M. Antonius libertinum ei proavum exprobrat restionem, avum argentarium. [*V. *Casaub.* ad h. l.] ℙ *Pl. Most.* 4, 2, 1. Illi erunt bucaedae multo potius, quam ego sim restio, *h. e.* ut mihi ad restim res redeat, jocus in verbis. ℙ *Restionem* inscripsit *Laberius* unum e mimis suis, teste *Gell.* 10, 17. et 16, 7. ℙ [Fuit etiam cogn. R. in nummis ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 139. C. Antius C. F. Restio. *F.*]

RESTĬPŬLĀTĬO, onis, f. ἀντεπερώτησις, actus restipulandi. *Cic. Rosc. Com.* 13. Quis est hujus restipulationis scriptor, testis, arbiter? [*V. *Schütz. cl. Cic.*] *Adde *Gaii Instit. Comment.* (ed. *Goes.*) 4. p. 259. *ed. Berol. B. A.*

RESTĬPŬLOR, aris, dep. 1. ἀντεπερωτάω, cum eo certo, a quo sponsione sum provocatus; idest vicissim stipulor, et mutuam sponsionem exigo. *Cic. Rosc. Com.* 13. Quid hic porro nunc restipulatur, quod jam pridem ipse exegit? [*Cf. *Ernest. cl. Cic.*] *Val. Max.* 2, 8. *n.* 2. Valerius sponsione Lutatium provocavit, non se petiturum triumphum, nisi suo ductu Punica classis esset oppressa, nec dubitavit restipulari Lutatius. *Appul. Apol. f.* An ut eam dotem filiis suis magis restipularetur, quam penes me sineret? *h. e.* mihi quidem promitteret, se viva, sed se mortua me obligaret, ut filiis suis, quos ex priori marito susceperat, restituerem.

RESTIS, is, f. σχοῖνος, ἀγχόνη, ἑλλεδανὸς, idem quod funis: nisi quod hic de crassioribus etiam dicitur, illa fere de tenuioribus. In quarto et sexto casu singulari duplicem positionem habet *restim* et *restem*, et *resti* et *reste*, ut *ignis*, *puppis*, *turris*, et alia multa, quae *Prisc.* 7, 756. et 759. enumerat. *Varr. R. R.* 1, 22. Quae nasci in fundo, ac fieri a domesticis potuerunt, eorum ne quid ematur, ut quae fiunt de cannabi, lino, junco, palma, scirpo, ut funes, restes, tegetes; et *ib.* 23. *med.* Serere cannabim, linum, juncum, spartum, unde lineas, restes, funes facias. *Colum.* 11, 3. *in.* Farina aqua conspersa illinitur vel nauticis veteribus funibus, vel quibuslibet aliis restibus. *Varr. R. R.* 1, 8. Jugorum genera fere quatuor, pertica, arundo, restes, vites, *h. e.* cum vitis brachia in jugum alligantur restibus. *Inscr.* ap. *Grut.* 715, 10. *f.* Atimeto Lib., cujus dolo filiam amisi, restem et clavom, unde sibi collum alliget. *Pl. Pers.* 5, 2, 34. Restim tu tibi cape crassam, ac suspende te. *Id. ib.* 2, 4, 11. Caedere tu hodie restibus. *Lucil.* ap. *Non.* 2, 868. Grabati restibu' tenti. *Juven.* 10, 58. descendunt statuae, restemque sequuntur. *Pl. Rud.* 4, 3, 97. Paulisper remitte restem, dum concedo, et consulo, *h. e.* rudentem. *Juven.* 3, 126. Hortulus hic, puteusque brevis, nec reste movendus, *h. e.* ubi non fune, sed manu aqua hauritur. *Id.* 14, 272. de schoenobate: ancipiti figens vestigia planta, Victum illa mercede parat, brumamque, famemque Illa reste cavet. ℙ *Restes allii*, sunt allii folia, quae siccata simul nectuntur in modum restis. *Mart.* 12, 32. Calvaeque restes allioque, caepisque. *Plin.* 20, 6, 23. Ad serpentium ictus allium potum cum restibus suis, efficacissime ex oleo illinitur. ℙ *Restim ducere* [κόρδακα ἕλκειν dixit *Aristoph.* in *Nub.* 540. *F.*] dicuntur in saltationibus pueri et puellae choros agentes, manu aut reste conserti. *Liv.* 27, 37. *f.* Per manus reste data, virgines sonum vocis pulsu pedum modulantes incesserunt. *Ter. Ad.* 4, 7, 34. Tu inter eas restim ductans saltabis. Ibi *Donatus*: Lusus est natus ab eo fune, quo introductus equus durius in Trojam est, cum nexis manibus fune, chorum ducunt saltantes. Hoc a quibusdam dicitur: sed ego puto, manu consertos choros puellorum puellarumque cantantes, *restim ducere* existimari: et id maxime convenire ad exagitandam importunitatem senis, velut pueros imitantis. ℙ *Ad restim res rediit*, proverb. *h. e.* adeo perditae res sunt, ut de suspendio sit cogitandum. *Ter. Ph.* 4, 4, 4. Opera tua ad restim mihi quidem res rediit planissime. *Caecil.* ap. *Non.* 3, 64. Ad restim res redit, immo collus, non res: nam ille argentum habet. Huc pertinet illud *Mart.* 4, 70. Nil Ammiano praeter aridam restem Moriens reliquit ultimis pater ceris, *h. e.* laqueum, quo se suspenderet. V. *Inscr. cit.* in §. 1. ℙ *Colubra restem non parit*, aliud proverbium, non sunt dissimiles parentum filii. *Petr. fragm. Trag.* 45. *Burm.*

RESTĬTO, as, n. 1. frequent. a *resto*: ἐφίσταμαι, saepe, aut subinde resto, subisto, ire recuso, remoror. *Enn.* ap. *Non.* 2, 605. Restitant, occurrunt, obstant, obstringillant, obganniunt. *Ter. Eun.* 4, 4, 1. Exi foras, sceleste! at etiam restitas, fugitive? *Pl. Capt.* 3, 2, 2. Ubi quisque vident, eunt obviam, gratulanturque eam rem: ita me miserum restitando, retinendoque lassum reddiderunt. *Liv.* 30, 31. *med.* Restitantem ac tergiversantem attrahere. [*Cf. 10, 19. et 7, 39.] *Plin.* 8, 16. de leone: Quamlibet magna canum et venantium urgente vi, contemptim restitansque cedit.

[RESTĬTOR, oris, m. qui restat. *Not. Tir.* p. 91. Institor, restitor. *F.*]

RESTĬTRIX, icis, f. quae restat, et in eodem loco remanet. *Pl. Truc.* 4, 2, 5. Ego interim hic restitrix his praesidebo.

RESTĬTŬO, is, ui, utum, a. 3. ἐπανορθόω, rursus statuo, rursus colloco, repono. *Virg. G.* 2, 270. Ut quo quaeque (*arbor*) modo steterit, qua parte calores Austrinos tulerit, quae terga obverterit axi, Restituant. *Cic. Fam.* 12, 25. Ut statua, quam turbo dejecerat, restitueretur. ℙ Item reficio, restauro, instauro. *Id. Top.* 3. *med.* Si aedes eae corruerunt, vitiumve fecerunt, quarum ususfructus legatus est, heres restituere non debet, nec reficere, non magis quam servum restituere, si is, cujus ususfructus legatus est, deperisset. *Caes. B. G.* 1, 28. Ipsos oppida vicosque, quos incenderant, restituere jussit. *Nep. Tim.* 4. Muros ex hostium praeda patriae restituere. *Ter. Ad.* 1, 2, 40. Fores effregit? restituentur: discidit vestem? resarcietur. *Plin.* 18, 28, 67. *n.* 4. Senescunt prata: restituique debent faba in his sata, vel rapis, vel milio. ℙ Et universim in pristino loco, aut statu repono. *Ov. Fast.* 3, 16. turbatas restituitque comas. *Id. Pont.* 3, 6, 35. Restituere exstinctum; et *Ter. Andr.* 3, 5, 13. rem impeditam et perditam; 4, 1, 58. Restitue in quem me accepisti locum. *Cels.* 8, 20. Luxatum femur ex toto restituere, *h. e.* ita ut rursus ne excidat. *Cic. Verr.* 1, 4. provinciam in antiquum statum. *Id. Fam.* 10, 27. Sin ista pax perditum hominem in possessionem impotentissimi dominatus restitutura est. *Id. Caecin.* 13. Restituere aliquem in aedes suas. *Ter. Phorm.* 2, 4, 11. aliquid in integrum. *Nep. Timol.* 1. in pristinum. *Id. Iphicr.* 2. aliquem in regnum. *Ter. Hec.* 3, 1, 11. rursum in gratiam. *Liv.* 28, 39. aliquem ex servitute in libertatem. *Id.* 5, 18. *med.* aciem, *h. e.* exercitum inclinantem ad fugam, turbatosque ordines rursus colligere, et in hostem dirigere. Sic *Id.* 4, 38. *f.* Restituitur omnibus locis pugna; et 6, 8. Imperator conspectu suo proelium restituit. *Plin.* 8, 22, 34. Homines in lupos verti, rursumque restitui sibi. *Enn.* ap. *Cic. Sen.* 4. et *Att.* 2, 19., *Virg. A.* 6, 846., *Ov. Fast.* 2, 242., *Liv.* 30, 26. et *Macr. Sat.* 6, 1. Unus homo nobis cunctando restituit rem; et *Plin.* 32, 10, 40. Haec curatio etiam pilos restituit. ℙ Translate. *Val. Fl.* 2, 69. Cereris tum munere fessas Restituunt vires, et parco corpora Baccho. *Pl. Merc.* 5, 2, 4. Ne pave: restituam jam ego te in gaudia. ℙ Est verbum solemne praetoris, quo in interdictis utebatur, quae *restitutoria* vocantur: et significat, in eo statu rem ponere, quo antea fuit, sive faciendum sit aliquid, sive omittendum; sive reddere quippiam necesse sit, sive non, sive aedificare, sive destruere. *Cic. Caecin.* 13. Praetor interea tanta de re tacebit? qui dies totos aut vim fieri vetat, aut restitui factam jubet, etc. [**Id. Verr.* 2, 2, 26. Judicia restituta sunt, h. e. res judicatae sublatae, et ii, qui judicio damnati erant, in integrum restituti sunt. *Id. Phil.* 2, 23. Licinium Denticulam, de alea condemnatum, restituit. *B. A.*] In *Edicto praetoris* ap. *Ulp. Dig.* 43, 8, 2. *med.* Quod in via publica, itinereve publico factum, immissum habes, quo ea via, idve iter deterius sit, fiat; restituas. *Ulp. ib. f.* Restituere videtur, qui in pristinum statum reducit: quod fit, sive quis tollat id quod factum est, sive reponat quod sublatum est. Adde *ib.* 11, 1. *f.* et 12, 1. *f.* et *ib.* 22, 1. *extr.* et *ib.* 23, 1. et *ib.* 25, 2., quibus locis similia edicta proponuntur. ℙ Pro adjudicare, addicere. *Phaedr.* 3, 13. Quapropter apibus fructum restituo suum, *h. e.* ajo, fructum esse apum, non fucorum, inquit vespa judex. ℙ Ab exsilio in patriam reduco. *Nep. Arist.* 1. *extr.* Sexto fere anno, postquam erat expulsus, plebiscito in patriam restitutus est. *Cic. Mil.* 14. Quae fuisset igitur causa restituendi mei, nisi ei fuisset injusta ejiciendi? *Id. Phil.* 2, 23. Restituebat multos calamitosos, in his patrui nulla mentio. ℙ Est etiam corrigere, emendare, sanare. *Cic. Div.* 2, 46. Illudne dubium est, quin multi, cum ita nati essent, ut quaedam contra naturam depravata haberent, restituerentur, et corrigerentur ab natura, aut arte, aut medicina? *Varr. R. R.*

3, 16. *extr.* Quae apes sic concaluerunt, restituunt se, reviviscunt; et *Plin.* 20, 6, 23. Capitis ulcera manantia sanitati restituens; et *ib. f.* Ita in cibo sumptum, donec sanitatem restituat. *Id.* 25, 8, 50. Chelidonia hirundines oculis pullorum in nido restituunt visum. *Id.* 36, 21, 40. Vertigines sedat, mentes commotas restituit. *Id.* 14, 18, 22. Vina in apothecis Canis ortu mutantur quaedam, posteaque restituuntur sibi; et *Pli. Trin.* 1, 2, 79. Quid tu adolescentem, quem esse corruptum vides, qui tuae mandatus est fidei et fiduciae, quin tu eum restituis? quin ad frugem corrigis? ¶ *Restituere aliquem a limine mortis* ap. *Catull.* 68, 4. est revocare, retrahere, servare. Sic *Sall. or. in Caes. de republ. ord.* 2. *f.* Urbem prope jam ab occasu restituere. ¶ Pro reddere, reponere, referre. V. RESTITUTIO. *Ter. Eun.* 1, 2, 67. Virginem cupio abducere, ut suis restituam ac reddam. *Liv.* 3, 68. Tribuni vobis amissa reddent ac restituent. *Caes. B. C.* 3, 60. *f.* Quam maximas pecunias mutuati, perinde ac satisfacere, et fraudata restituere vellent. *Q. Cic. Pet cons.* 5. *f.* Ut intelligant, nullum se unquam aliud tempus habituros restituendae gratiae. Alii leg. *referendae.* *Liv* 2, 13. et 49. Deos precantur, ut sospites brevi in patriam ad parentes restituant. *Id.* 25, 18. Restituere alicui animum; et *Cic. Rosc. Am.* 22. Quae quoniam te fefellerunt, Eruci, etc. restitue nobis aliquando veterem tuam illam calliditatem atque prudentiam, *h. e.* iterum age nobiscum callide et astute, ut solebas, quando adhuc oscitanter et remisse egisti. *Tac. Agr.* 16. Britanniam unius proelii fortuna veteri patientiae restituit. ¶ *Restituere aliquem natalibus suis* ap. *Ulp., Marcell., Scaevolam,* etc. *toto tit.* 11. *lib.* 40. *Dig.* quid sit, V. in NATALIS. ¶ Pro reddere, h. e. producere, ferre. *Pall.* 7, 5. Ramus punici poterit intra fictile vasculum claudi, ut ad ejus magnitudinem poma restituat. ¶ Reperitur etiam pro exstruere, aedificare. *Nep. Them.* 6. Idemque muros Atheniensium restituit praecipuo periculo suo. ¶ Pro praestare. *Ulp. Dig.* 5, 1, 67. Qui se dicit suis nummis redemptum esse, si hoc probaverit, exinde liber erit, ex quo redemptus est: quia constitutio non liberum pronunciari praecipit, sed restitui ei libertatem jubet. ¶ Et pro dare, tradere. *Paul. ib.* 11, 4, 14. *med.* An cogi debet dominus restituere servum, et pretium servi accipere? *Ulp. ib.* 19, 1, 13. *med.* Quod ex operis servus praestitit venditori, emptori restituendum. Hinc *restituere dicitur* heres fiduciarius, seu fideicommissarius, cui hereditas ex testamento obvenit cum pacto, ut certo post tempore alteri tradat. Exempla passim occurrunt in *Digestis*, praesertim 36. *tit.* 1. Junguntur autem *reddere restituere* in illo *Scaev. Dig.* 36, 1, 78. *med.* Fidei vestrae mando C. Sei et Lucia Titia, uti post obitum vestrum reddatis restituatis Titio, et Sempronio semissem patrimonii, et portionis ejus, quam vobis dedi. ¶ Item reconciliare. *Catull.* 107, 5. Restituis cupido, atque insperanti ipsa refers te. V. RESTITUTUS.

*RESTITUTA JULIA oppidum fuit Hispaniae Baeticae, ad Anam fluvium, etiam Segida appellatum. *Plin.* 3, 1. *B. A.*

RESTITUTIO, onis, f. ἀποκατάστασις, actus restituendi, et in priorem locum aut statum reponendi, reparatio. *Suet. Aug.* 57. Pecuniam conferre in restitutionem domus incendio absumptae. *Id. Ner.* 4. Spondere alicui pristinae fortunae restitutionem. *Just.* 2, 14. Restitutio urbis in majus. *Val. Max.* 4, 1. *n.* 4. *extr.* Victoria insignis restitutione libertatis. *Cic. Pis.* 15. *med.* Nemini est triumphus honorificentius, quam mihi salus restitutioque perscripta, *h. e.* revocatio ab exsilio. *Arnob.* 6, 196. Luna semper in motu est, et ter denas facies in restitutione accipit menstrua. *Inscr.* ap. *Grut.* 1067, 4. Minervae Memori Tullia Superiana, restitutione facta sibi capillorum. ¶ Item redditio. *Cajus. Dig.* 50, 16, 22. Plus est in restitutione, quam in exhibitione, nam exhibere est praesentiam corporis praebere: restituere est etiam possessorem facere, fructusque reddere. *Ulp. ib.* 36, 1, 1. *med.* et *ib.* 6. Restitutionem facere.

RESTITUTOR, oris, m. qui restituit. *Cic. Mil.* 15. P. Lentulus ultor sceleris illius, propugnator senatus, restitutor salutis meae. *Liv.* 4, 20. Augustus Caesar templorum omnium conditor, aut restitutor. *Eumen. Grat. act. ad Constant.* 4. Restitutor reipublicae.

RESTITUTORIE. V. in v. sq.

RESTITUTORIUS, a, um, adj. ad restituendum pertinens, ut Restitutorium interdictum, *Ulp. Dig.* 43, 1, 1. judicium, *Cajus ib.* 3, 3, 46. Restitutoria actio, *Jul. ib.* 2, 10, 3. §. 1. et absolute *Ulp. ib.* 27, 6, 7. Sumptus, quos facturus est actor restitutorio agendo, *h. e.* judicio restitutorio. Est qui legit *restitutorie.* V. RESTITUO.

RESTITUTRIX, icis, f. quae restituit. *Appul. Trismeg. in.* Terra sola in se ipsa consistens, omnium est receptrix, omniumque generum, quae accipit, restitutrix.

RESTITUTUS, a, um, part. a *restituo:* repositus, redditus. *Vell.* 2, 45. Domus a Clodio disjecta, a senatu restituta. *Cic. Dom.* 28. *f.* Me patria sic accepit, ut lucem salutemque redditam sibi ac restitutam accipere debuit. *Id. Agr.* 2, 14. Quae post restitutam tribuniciam potestatem nemo attigit. *Id. Dom.* 4. *med.* In meam pristinam dignitatem restitutus; et *ib.* 32. *med.* Amplissimis omnium judiciis restitutus; et *ib.* 27. Ad administrandam civitatem restitutus. *Caes. B. G.* 1, 53. *f.* Hospitem ereptum e manibus hostium, sibi restitutum videbat. *Catull.* 36, 2. mea puella Vovit, si sibi restitutus essem, etc. h. e. animo reconciliatus. V. RESTITUO. ¶ [Fuit etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 2080, 10. Ti. Claudius Restitutus. *F.*]

RESTO, as, stiti, n. 1. ἐφίσταμαι, subsisto, remaneo, resideo, restito, remoror. Fere usurpatur in praeterito *restiti*, quod commune habet cum *resisto*. *Cic. Cat.* 4, 4. Tenentur ii, qui ad Urbis incendium, ad vestram omnium caedem, ad Catilinam accipiendum Romae restiterunt. *Liv.* 26, 3. Cum effuse omnes fugerent, se quoque turba ablatum: quid autem solum se restantem prodesse reipublicae potuisse? *Pacuv.* ap. *Non.* 2, 73. Si resto, pergit iter: jam si ire conor, prohibet petere. ¶ *Restare* etiam dicuntur, quae firma manent, et non cedunt. *Lucr.* 2, 449. duri robora ferri, Aeraque, quae claustris restantia vociferantur. *Prop.* 2, 19, 58. amor Restat, et immerita sustinet aure minas. ¶ Est etiam superesse, reliquum esse. *Cic. Marcell.* 9. Haec igitur tibi reliqua pars est, hic restat actus. *Id. Sen.* 14. Ego vero conviviis delector, nec cum aequalibus solum, qui pauci admodum restant, sed cum vestra etiam aetate, atque vobiscum. *Id. Off.* 3, 2. *med.* Qui e divisione tripartita duas partes absolverit, huic necesse est restare tertiam. *Virg. A.* 4, 324. hoc solum nomen de conjuge restat. *Ov. Fast.* 6, 795. Tot restant de mense dies, quot nomina Parcis. *Id. Am.* 3, 9, 59. Si tamen e nobis aliquid, nisi nomen et umbra, Restat. *Virg. A.* 1, 679. Dona ferens pelago et flammis restantia Trojae. *Id. ib.* 2, 70. quid jam misero mihi denique restat? *Cic. Cat.* 3, 10. *extr.* Cum hostes vestri tantum civium superfuturum putassent, quantum infinitae caedi restitisset; et *Quint* 9. *med.* Illud etiam restiterat, quod hesterno die fecerunt, ut te in jus adducerent. *Id. Sull.* 26. *f.* Studia amicorum, quae ei sola in malis restiterunt. *Id. N. D.* 2, 16. *f.* Restat igitur, ut motus astrorum sit voluntarius. ¶ Cum infin. *Ter. Phorm.* 1, 2, 35. Restabat aliud nihil, nisi oculos pascere. *Hor. Ep.* 1, 6, 27. Ire tamen restabat, Numa quo devenit et Ancus. *Ov. Met.* 1, 700. restabat verba referre. *Stat. Silv.* 4, 1, 40. Restat Bactra novis, restat Babylona tributis Frenari. ¶ *Restat hoc mihi*, manet me, inquit *Serv.* ad illud *Virg. A.* 7, 270. generos externis adfore ab oris, Hoc Latio restare canunt, qui sanguine nostrum Nomen in astra ferant. ¶ *Restat* pro distat, ait (*Verrius*) Ennium ponere, cum is dicat, Impetus aut longe mediis regionibu' restat. Haec *Fest.* Sed *restat* est restitat, et retro manet: ex quo fit, ut ab aliis progredientibus magno intervallo distet. ¶ Pleonasmus est in his, non tamen vitiosus: *Virg. A.* 11, 160. vivendo vici mea fata, superstes Restarem ut genitor. *Pl. Cist.* 1, 3, 40. Nunc quod reliquum restat, volo persolvere. ¶ Item adversor, reluctor, obnitor, repugno, resisto. *Ter. Heaut.* 5, 3, 7. In qua re nunc tam confidenter restas, stulta? *Prop.* 3, 6, 31. Dum vincunt Danai, dum restat barbarus Hector. *Enn.* ap. *Fest.* in *Sibinam.* Illurici restans sicis sibinisque fodentes. *Sil.* 6, 124. tuus ille parens decora alta paravit Restando adversis. *Ov. Fast.* 2, 749. Postmodo victa caedes: melioribus, Ardea, restas. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 12, 30. Validam urbem multos dies restantem pugnando vicit. *Sil.* 7, 129. impasta truces ululatus turba luporum Exercet, morsuque quatit restantia claustra. (*Id.* 13, 108. quateretque morantia claustra.) *Tac. A.* 3, 46. Restantibus laminis adversum pila et gladios. Adde *Lucr.* 1, 111., item multa *Livii* loca ap. *Drakenb.* ad 4, 58., in quibus alii aut *restito*, aut *resisto* legunt. ¶ Passive impersonaliter. *Liv.* 34, 15. Ut qua minima vi restatur, ea parte irrumpat. Alii leg. *resistitur*, vel *resistatur.*

RESTRICTE, adv. στεγανῶς, συνοχηδὸν, stricte, arcte, anguste, severe. *Cic. Leg.* 2, 18. Sed ego cetera non tam restricte praecipio. *Id. Fin.* 2, 13. *med.* Parce et restricte facere aliquid. *Nazar. Pan. Constant.* 15. Qui refrenandis cupiditatibus restricte contenteque vixerunt. *August. Doctr. Chr.* 3, 12. Rebus praetereuntibus restrictius uti. *Plin. ep.* 5, 8. *f.* Tum si laudaveris, parcus; si culpaveris nimius fuisse dicaris: quamvis illud plenissime, hoc restrictissime feceris.

RESTRICTIM, adv. idem ac restricte. *Afran.* ap. *Non.* 11, 55. Restrictim cogitata, atque omnibus rationibus.

RESTRICTIO, onis, f. actus restringendi. *August. Mor. Eccl. Cath.* 31. *med.* Necessario victui redundat plurimum ex operibus manuum, et epularum restrictione.

RESTRICTUS, a, um, part. a *restringo*, ἀνασταλθεὶς, strictus, adstrictus. *Hor. Od.* 3, 5, 35. Qui lora restrictis lacertis Sensit iners. *Catull.* 64, 296. Prometheus silici restrictus membra catena. *Petr. fragm. Trag.* 73. *Burm.* Restrictis manibus annulos de pavimento conabantur tollere; et *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 16. Restrictis ad terga manibus. *Quint. de* 27. Restrictis labris morsus abrupimus. *Tac.* 57. Vinculum fasciae in modum laquei ad arcu lae restrictum. *Suet. Dom.* 18. Pulcher ac toto corpore, exceptis pedibus, quorum digit strictiores habebat. *Id. Aug.* 73. Togae neque ctae, neque fusae. *Seren. Sam.* 28, 519. Res alvus. ¶ Translate est angustus, definitus. *ep.* 9, 19. *f.* An restrictius arbitraris, per orbe rarum legendum dare, duraturam memoriam quam uno in loco duobus versiculis signare qu ceris? ¶ Item parcus, avarus, tenax. *Cic. A* 11. An existimas illum in isto genere (*solvendi* tulum aut restrictum? *Id. Off.* 2, 18. In his adjuvari volent, restricti omnino esse nullo debemus. *Id. Fam.* 3, 8. *f.* Cum natura semp largiendum ex alieno fuerim restrictior. *Id.* 22. Restrictum et tenacem esse. [*Cf. *Beier.* a 2, 18, 62.] ¶ Item severus, rigidus. *Tac.* 48. *extr.* Summum imperium non restrictum, ne severum volunt. *Appul. Flor. n.* 23. Judicatio ctior. ¶ *Restrictus* contrario sensu, laxatus, ctus, ut *reseratus* est apertus, *retectus*, detect RESTRINGO. *Appul. Apol. in carm.* Misi, ut sti, mundicinas dentium, etc. Ne qua visatur labes sordium, Restrictis si forte labellis riser

RESTRIGO, as, n. 2. iterum strigo, interqu *Sen. ep.* 31. *med.* Surge, et restriga, et clivum uno, si potes, spiritu exsupera. Sed alii rectiu *inspira.*

RESTRINGO, is, inxi, ictum, a. 3. ἀνασ idem quod stringo, adstringo, constringo, arc ligo, presse revincio. *Tac. A.* 14, 64. Puella re gitur vinculis, venaeque ejus per omnes artus vuntur. *Appul. Flor. n.* 17. Quid si manus m restringantur, pedes pedicis coarctentur? *Qui* 3. *med.* Laevam restringere, prolata longius d est odiosum, *h. e.* retrahere. *Stat. Th.* 6, 814 vix ambo conatibus ambas Restringunt, cohibe manus, *h. e.* corripiunt, retinent, impediunt, riant. ¶ Translate est coercere. *Sen Ben.* 1, liberalitatem haec ipsa observatio restringat, temperat; et *Plin. ep.* 1, 8. *med.* Cum omnes nes ad custodiam pecuniae natura restrinxerit. *ep.* 6, 19. Restringere sumptus candidatorum. *ep.* 5, 19. *extr.* Est enim tum parcus et contine non solum delicias, verum etiam necessitates v dinis frugalitate restringat. *Auct. Pan. ad Con* 6. Iratos incensosque ad ulciscendum animos re gere. *Tac. A.* 16, 16. Patientia servilis, tantu sanguinis domi perditum, fatigant animum, et stitia restringunt. *Appul. de Mundo:* Quanto i visior nimbi praecipitatio est, tanto breviore restringitur, *h. e.* contrahitur, et parum durat. 24, 16, 97. Myrrhis phalangiorum morsus restr *h. e.* coercet, ne latius descendant, et latius se Adde 23, 7, 63. [*Plin. ep.* 8, 27. restringere seam.] *Tert. Apol.* 20. *med.* Caecos reluminare prosos purgare, paralyticos restringere, i. e. re tos artus quasi revincire et firmare. ¶ Signific iam laxare, diducere, solvere, aperire. *Pl.* 3, 1, 25. Ne canem quidem irritatam voluit quam imitarier. Saltem si non arriderent, dent restringerent, [*h. e. ringerentur, qui risus es lentus et simulatus.] *Lucr.* 2, 406. Propter solere vias restringere nostris Sensibus, introit suo perrumpere corpus. Alii leg. *rescindere.* *Eichstadt.*] *Ov Met.* 12, 542. quid me memi malorum Cogis, et obductos annis restringere lu *h. e.* renovare, quasi rursus aperto vulnere, quo ierat. Alii leg. *rescindere.* Quidam addunt e *Met.* haec verba, quae ego nondum reperi: Ju tum restrinxit, abireque liberum stabulo sivit. [*Ap. *Liv.* 10, 13, 8. 28, 23, 2. et cp. 42, 10 ctuat lectio inter *restinguere* et *restringere*; sed *kenb* jure defendit *restringere.*]

RESTRUCTUS, a, um, part. a *restruo*, r exstructus. *Tert. ad Nat.* 1, 10. *med.* Varro co morat, statuas dejectas non nisi per vim popula restructas.

RESTRUO, is, xi, uctum, a. 3. iterum exs restituo. *Tert. Apol.* 6. *f.* Licet Serapidi ara struxeritis. *Id. Resurr. carn.* 31. Ita et Deus ea struebat fidem, quam populus destruebat.

[RESTUTUS, a, um, adj. sync. pro *restit* Est cogn. R. frequent. in antiquis monumentis. ap. *Mur.* 1281, 9. D. M. Tigelliae Restutae mat cit M. Tigellius Restutus fil. *F.*]

RESUDO, as, a. 1. *Curt.* 5, 1. Causa fertili est humor, qui ex utroque amne manat, toto solo propter venas aquarum resudante. *Id.* 7 Cum solum, sub quo tantus amnis fluit, ne mo quidem resudet humore. *Prud. Apoth.* 787. cr conviva resudat Congeriem ventris. *Id. Cath.* 10, Morbus pestifer Sua tunc tormenta resudans inter vincula mille.

RESULCO, as, a. 1. rursus sulco. *Prud.* περὶ σ 5, 141. Praesicca rursus vulnera, Dum se cica colligit, Manus resulcans diruet.

RESULTO, as, n. 1. ἀναπηδάω, retro salto, lio, reflector. *Virg. A.* 10, 330. tela partim clypeoque resultant Irrita. *Petr. Sat.* 89. Unda sultat scissa. *Lucr.* 2, 96. de corporib.: Sed m

varioque exercita motu, Partim intervallis conflicta resultant. *Sen. Hipp.* 1093. illisum scopulis resultat. *Sidon. ep.* 8, 12. *med.* Hic frequens eboratis resultatura pyrgorum graexspectat. ℙ *Resultare* dicuntur loca, quae reddunt, sive quia sono percussa resilire viquodammodo, et contremere, sive quia sono siliente resonant ac respondent. *Virg. G.* 4, concava pulsu Saxa sonant, vocisque offensa imago. *Plin.* 11, 19, 21. Inimica est apibus ultanti sono. *Virg. A.* 5, 150. et *ib.* 8, 305. colles clamore resultant. *Tac. A.* 1, 65. rbari laeto cantu, aut truci sonore subjecta ac resultantes saltus complerent. *Plin. Pan.* ultantia vocibus tecta. *Stat. Th.* 2, 714. oranet juga longa resultant. *Plin.* 2, 80, 82. grassans in angusto, idem raucum in recurultans in duris. Adde *Mart.* 9, 70. et *Claud.* ros. 3, 389. ℙ *Pronunciatio resultans*, va onstans crebra mutatione vocis, non aequamoderata. *Quint.* 11. *f.*

MO, is, umpsi, umptum, a. 3. ἀναλαμβάνω, sumo. *Ov. Met.* 9, 523. culpatque, probatellas, Inque vicem sumptas ponit, positasmit; et *ib.* 192. nec profuit Hydrae Cresceamnum, geminasque resumere vires; [*Am. l.*] et *Just.* 20, 5. *in.* Crotonienses vix vires io ex prioris belli clade resumentes. *Plin. med.* Modo praetextas exuerant, resumant; Universos adhortatus es resumere libertaib. 79. Consularibus curis exsolutus, prinresumpsit. *Quint.* 10, 1. et 4. Librum peresumere in manus ex integro. *Plin. ep.* 7, 9. uin ergo pugillares resumis, et aliquid ex is? *Tac. H.* 4, 76. Resumpturus arma, si oscesserit. [*Cf. *A.* 3, 40. et 4, 64.] *Just.* oc initium Atheniensibus resumendae potenLacedaemoniis habendae finis fuit. *Claud.* 2, 141. redit in rabiem, scelerumque immait Ingenium. *Stat. Th.* 6, 11. Resumere geuet. *Ner.* 41. nomen. *Id. Aug.* 78. somnum. 15. animum. *Sen. Herc. Oet.* 25. animam. *ere aegrotum* ap. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 1. et , 7. est reficere, refocillare, recreare. ℙ pere. *Enn.* ap. *Varr. L. L.* 4, 10. de Terra: im terris gentes omnes peperit, et resumit

MPTIO, onis, f. in re medica est recreactio. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 37. *f.*

MPTIVUS, a, um, adj. ad resumendum, eandum et refocillandum pertinens, ut Reodoramenta, *Coel. Aurel. Tard.* 4, 3. *med.*

MPTORIUS, a, um, adj. resumptivus, ut oria adjutoria, *Coel. Aurel. Acut.* 3, 8. *f.*

MPTUS, a, um, part. a *resumo*: iterum *Tac. H.* 2, 67. Resumpta militia; et *ib.* 5, atio per arma. *Ov. Met.* 4, 664. Resumptae [*Fortasse *magistratuum insignia resumpta*, *pta* legendum est in *Liv. Epit.* 74. ubi v. *Draettich.* in *Lex. Tac.* p. 411.] ℙ *Coelio Au*. 2, 28. *resumptus aeger* est cibo refectus, tus.

UO, is, a. 3. iterum suo. *Not. Tir.* p. 136. suit, resuit. *F.*]

PINATUS, a, um, part. a *resupino*: ὑπτιωupinus factus facie sursum versa, in tergum *Petr. Sat.* 29. Paene resupinatus crura mea *ls.* 7, 14. Resupinatum corpus. *Plin.* 9, 30, pus si invertatur, elanguescit vis: exporrin se resupinati. Adde 10, 46, 63. quem lon v. sq. §. 1. *Juven.* 8, 175. Et resupinati tympana Galli, *h. e.* qui prae ebrietate, ia, aut mollitie resupinus jacet. ℙ Item n retrorsum pandus, reflexus, recurvus. 1. *med.* Os coxarum ab exteriore parte gibspinam resupinatum. *Vitr.* 3. *f.* Quo lons lineae in superiorem partem procedit, ren facit ejus speciem.

PINO, as, a. 1. ὑπτιόω, retro supino, reursum reflecto, ita colloco, aut verto, ut it, aut jaceat. *Ter. Ph.* 5, 6, 23. Puer ad rrit, pone apprehendit pallio, resupinat: *Liv.* 4, 19. Assurgentem ibi regem umbonat; et *Stat. Th.* 9, 311. Te quoque sublitiantem flumina curru, Dum socios, Pharsa, resupinat ademptis Dorica cuspis equis. 17, 102. Hac herba admota, leones resum hiatu laxo. *Cels.* 7, 16. Resupinandus omo est, etc. *Sen. ep.* 123. *med.* Qui per eunt, resupinant corpora: qui in arduum, nt; et *Quint.* 11, 3. *med.* Nares plana mainare, indecorum est. *Plin.* 10, 34, 52. n turturum colla non resupinare, cum bibunt; , 63. Bibunt aves, quibus longa colla, intes, et capite resupinato velut infundentes Obscenam sententiam habet illud *Juven.* 3, m resupinat amici. Qui *aulam* legunt, non efendent. ℙ Pro evertere, prosternere reellendo. *Prop.* 4, 8, 51. Nec mora, cum topinat Cynthia valvas. ℙ Translate *Accius* 2, 734. Quid agis? perturbas rem omnem inas, soror, *h. e.* pervertis. *Sen. Ben.* 2, t interrogare, quid tantopere te resupinet, (al. *supinet*,) *h. e.* superbum faciat, caput attollendo, et pectus projiciendo.

RĔSŬPĪNUS, a, um, adj. ὕπτιος, idem ac supinus, id est ita procumbens, ut pars corporis anterior sursum, posterior deorsum spectet. *Plin.* 7, 2, 2. Sciapodae in majore aestu humi jacentes resupini, umbra se pedum protegunt. *Id.* 9, 8, 7. Delphini resupini atque conversi. *Quint.* 10, 3. *med.* Si non resupini spectantesque tectum exspectaverimus, quid obveniat. *Ov. Her.* 16, 255. Et modo cantabam veteres resupinus amores, *h. e.* molliter in tergum projectus. *Virg. A.* 1, 480. Fertur equis, curruque haeret resupinus inani, Lora tenens tamen. *Ov. Met.* 13, 86. Cominus ingenti resupinum pondere fudi; et *ib.* 15, 520. Et retro lentas tendo resupinus habenas; et *ib.* 2, 267. Corpora phocarum summo resupina profundo Exanimata jacent. *Mart.* 9, 44. spectat resupino sidera vultu. *Colum.* 2, 2. *med.* Si cornibus illigetur jugum, boves retractis et resupinis capitibus excruciantur. *Ov. Met.* 1, 730. Resupinum collum; et *ib.* 12, 138. pectus. *Plin.* 8, 25, 38. caput. Adde *Lucr.* 1, 38. et *Accium* ap. *Cic. Div.* 2, 22. ℙ Dicitur et de aliis rebus. *Plin.* 21, 5, 11. de lilio: Paulatim se laxans effigie calathi, resupinis per ambitum labris, tenuique filo et semine. *Id.* 19, 4, 20. Hortum areis distingui, easque resupinis pulvinorum toris. *Id.* 18, 18, 48. Culter futuris sulcis vestigia praescribens incisuris, quae resupinus in arando mordeat vomer. *Stat. Th.* 4, 237. auget resupina maniplos Elis, *h. e.* colle acclivi, et supino sita. ℙ Translate est mollis, effeminatus. *Quint.* 5, 12. *med.* Licet hanc eloquentiam libidinosam resupina voluptate auditoria probent. *Id.* 11, 3. *f.* Nam cantici quiddam habent, sensimque resupina sunt: *saxa atque solitudines voci respondent* (*Cic. Arch.* 8.) ℙ Item negligens, oscitans, socors. *Paul. Dig.* 22, 3, 25. Qui solvit, nunquam ita resupinus est, ut facile suas pecunias jactet. *Venulej. ib.* 43, 23, 4. Quia non opinionem ejus, et resupinam existimationem sequi oportet. ℙ Item superbus, elatus, magnifice incidens. *Ov. Met.* 6, 275. de Niobe: Et mediam tulerat gressus resupina per urbem, Invidiosa suis: at nunc miseranda vel hosti. *Sen. ep.* 80. *med.* Ille qui in scena elatus incedit, et haec resupinus dicit.

RĔSURGO, is, surrexi, surrectum, n. 3. ἀνίσταμαι, iterum surgo, in pristinum statum redeo. *Tac. A.* 3, 46. Jacentes nullo ad resurgendum nisu, quasi exanimes linquebantur. *Ov. Am.* 2, 16, 9. Herbae resurgentes. *Tac. H.* 2, 78. Arbor repente prociderat, ac postera die, eodem vestigio resurgens, etc. [*Cf. *Boettich. Lex. Tac.* p. 411.] Adde *Suet. Vesp.* 5. *Ov. Pont.* 4, 8, 28. Obruta de mediis cymba resurget aquis; et *Met.* 7, 81. favilla Crescit, et in veteres vires agitata resurgit; et *ib.* 2, 453. Orbe resurgebant lunaria cornua nono; et *ib* 8, 11. Sexta resurgebant orientis cornua Phoebes. *Id. Trist.* 3, 3, 23. Nunciet huc aliquis dominam venisse, resurgam. ℙ Translate. *Virg. A.* 4, 531. rursusque resurgens Saevit amor. *Prop.* 4, 1, 71. Dicam, Troja, cades, et Troia Roma resurges. *Liv.* 24, 45. Posteaquam res Romana, contra spem votaque ejus, velut resurgeret. *Just.* 37, 1. *f.* Cum eum summi imperatores ita vicerint, ut major clariorque in restaurando bello resurgeret. *Tac. H.* 3, 2. Legiones deceptae magis, quam victae, resurgere in ultionem properant. [*Plura ejusd. exempla v. ap. *Boettich. l. l.*] *Vell.* 2, 88. Novi ac resurrecturi belli civilis initium. ℙ Pro reviviscere, post mortem ad vitam redire. *Lactant.* 4, 19. *Tert.* saepe, *Claud.* (si modo is auctor est) *epigr.* 49. *de mirac. Christi*, *August.*, *Hieron.* etc.

RĔSURRECTĬO, onis, f. ἀνάστασις, actus resurgendi, reditus in vitam. *Tert. Resurr. carn.* 1. et *Lactant.* 4, 19. etc.

RĔSUSCĬTĀTĬO, onis, f. actus resuscitandi, ad vitam restitutio. *Tert. Resurr. carn.* 30.

RĔSUSCĬTĀTOR, oris, m. qui vitae restituit. *Tert. Resurr. carn.* 12. *med.* Nec dubites Deum carnis resuscitatorem, quem omnium noris restitutorem. Adde *Pat.* 15.

RĔSUSCĬTO, as, avi, atum, a. 1. ἀνεγείρω, resurgere facio, iterum suscito, excito. *Ov. Met.* 8, 474. Inque vicem ponit, positamque resuscitat iram. Adde *ib.* 14, 495. ℙ Translate. *Paul. Dig.* 34, 4, 27. Si rursus in servitutem inciderit, non tamen legatum ejus resuscitabitur. ℙ Item revoco ad vitam. *Prud.* περὶ στεφ. 6, 136. relliquias resuscitandas, Et mox cum Domino simul futuras. Adde *Tert. Resurr. carn.* 38.

RĔSŪTUS, a, um, part. a *resuo*: dissutus. *Suet. Aug.* 94. *med.* Sumenti virilem togam tunica lati clavi, resuta ex utraque parte, ad pedes decidit, *h. e.* vel suturis resolutis, vel nodis, aut fibulis, quibus in humeris jungebatur, dissuta et divisa.

RĔTAE, arum, f. plur. arbores, quae ex ripis fluminum eminent, aut virgulta, quae in alveis eorum exstant: dictae a retibus, quod praetereuntes naves retineant instar retium, et quasi irretiant. *Gell.* 11, 17.

RĔTĀLĬO, as, a. 1. aequo jure compenso, talionis lege ago. *Gell.* 20. 1. *med.* Quod per imprudentiam factum est, retaliari per imprudentiam debet.

RĔTARDĀTĬO, onis, f. ἀναβολή, μέλλησις, commoratio, mora. *Cic. Phil.* 5, 11. *f.* Unde est adhuc bellum tractum, nisi ex retardatione et mora? *Vitr.* 9, 4. *med.* Mercurii et Veneris stellae circum solis radios, solem ipsum, uti centrum, itineribus coronantes, regressus retrorsum et retardationes faciunt.

RĔTARDĀTUS, a, um, part. a *retardo*: detentus, retentus. *Cic. Sext.* 31. Excitavit illam suam non sopitam, sed suspicione aliqua retardatam consuetudinem reipublicae bene gerendae. *Suet. Caes.* 59. Ne religione quidem ulla a quoquam incepto absterritus unquam, vel retardatus. *Hirt. B. Afr.* 66. *f.* Perterritus, ac retardatus. *Nazar. Pan. Constant.* 36. Velox virtus aetatis mora non retardata. *Plin.* 21, 21, 89. Thymum prodest mulierum mensibus retardatis.

RĔTARDO, as, a. 1. ἀνέχω, remoror, detineo, moram affero. *Cic. Phil.* 10, 5. Quem nisi in via caducae hereditates retardassent, etc. *Id. N. D.* 2, 40. *f.* Stellarum motus tum incitantur, tum retardantur, saepe etiam insistunt. *Id. Manil.* 5. *f.* Impetus hostium reprimere ac retardare; et *ib.* 14. Hae res, quae ceteros remorari solent, non retardarunt. *Colum.* 2, 2. *f.* Boves fortiter retinere ac retardare. *Cic. Vat.* 1. Ut loquacitatem istam tuam paucissimis interrogationibus irretitam retardarem. *Id. Fam.* 5, 17. Retardare aliquem a scribendo. *Id. Manil.* 9. Illum in persequendi studio moeror, hos laetitia retardavit. *Id. Sen.* 16. *med.* Ad agrum fruendum non modo non retardat, verum etiam invitat atque allectat senectus. *Plin. Pan.* 22. Ergo non aetas quemquam, non valetudo, non sexus retardavit, quo minus oculos insolito spectaculo impleret. *Suet. Caes.* 34. Summa frumentariae rei penuria retardante.

RĔTĀRĬUS. V. CRETARIUS.

*RETAVI, orum, populi Arabiae, de quibus *Plin.* 5, 24. Mox Arabes, qui Retavi vocantur: horum caput Singara. *B. A.*

RĔTAXO, as, a. 1. ἐγκαλέω, taxo, aut vicissim taxo. *Suet. Vesp.* 13. Licinium Mucianum nunquam nisi clam, et hactenus retaxare sustinuit, ut, etc.

RĒTĔ, is, n. saepius quam Retis, is, m. et f. δίκτυον, σαγήνη, instrumentum, quo aves, ferae, pisces capiuntur, plaga, laqueus. Quid a *plăga* differat, in ea voce dictum est. De notatione vero, V. etymologos. Nam *Varr. L. L.* 4, 29. a raritudine dictum putat, si probare hoc sanus quisquam potest. *Id. R. R.* 3, 11. Idque septum totum rete grandibus maculis integitur. *Cic. N. D.* 2, 48. Araneolae quasi rete texunt, ut, si quid inhaeserit, conficiant. *Pl. Rud.* 4, 3, 45. Ubi demisi retem atque hamum, quidquid haesit, extraho. *Varr. R. R.* 3, 5. Intra retem aves sunt omne genus; et *mox*: Quibus cibus objicitur sub retem; et *supra*: Porticus tecta sit rete cannabina. *Pl. Rud.* 4, 3, 5. Non vides referre me uvidum retem sine squamoso pecu? Ita enim *Prisc.* 7, 759. legit. *Virg. G.* 1, 307. retia ponere cervis. *Ov. Her.* 5, 19. Retia saepe comes maculis distincta tetendi. *Id. Met.* 13, 922. ducebam ducentia retia pisces. *Id. Hal.* 27. laxata foramina retis. *Nemes. Cyn.* 229. Nec non et casses iidem (*servi*) venatibus aptos, Atque plagas, longoque meantia retia tractu Addiscant raris semper contexere nodis. *Tibull.* 4, 3, 12. Ipsa ego per montes retia torta feram. *Plin.* 9, 8, 10. Retia praetendere; et *ib.* pandere; et *ib.* circumdare. *Id.* 16, 1, 1. praetexere piscibus. *Pl. Truc.* 1, 1, 16. rete jacere. *Charis.* 1, 20. Retes, δίκτυον: nam et in consuetudine dicimus: *in retes meas incidisti*. ℙ In abl. habet rete et reti. *Ov. Fast.* 5, 371. pro Libycis claudantur rete leaenis; et *Hal.* 22. Clausus rete lupus. *Pl. Rud.* 4, 4, 27. Si in mari reti apprehendi, qui tuum potius est, quam meum? *Id. Truc.* 1, 1, 17. pisces reti impedire. ℙ Retia, et linum Arachne puella Lyda (de qua fabulam narrat *Ov. Met.* 6. *in.*) invenisse dicitur. *Plin.* 7, 56, 57. *med.* ℙ Translate. *Lucr.* 4, 1140. Nam vitare, plagas in amoris ne laciamur, Non ita difficile est, quam captum retibus ipsis Exire. *Prop.* 2, 23, 70. Tendis iners docto retia nota mihi. *Lucil.* ap. *Prisc.* 10, 903. Nectere alicui retia. *Pl. Pers.* 1, 2, 22. Qui albo rete aliena oppugnant bona, *h. e.* legum et juris specioso praetextu. ℙ Rectus casus *retis* agnoscitur a *Prisc.* 5, 659. ℙ In gen. plur. *retium* habet, non *retum*, quoniam, ut ait Plinius Sermonis dubii libro sexto, genitivus nunquam pauciores syllabas habet, quam nominativus. *Charis.* 1, 115. et *Caper de verbis dub.* p. 2250. ℙ Olim et *retia*, ae, f. usurpatum fuit. *Pl. Rud.* 4, 1, 9. Nunc et operam ludos facit, et retiam. Ita legit *Prisc.* 7, 759. Alii *retia*.

RĔTECTUS, a, um, part. a *retego*: detectus. *Virg. A.* 9, 461. Jam sole infuso, jam rebus luce retectis. *Sil.* 6, 3. primique novo Phaethonte retecti Seres, lanigeris repetebant vellera lucis. *Virg. A.* 12, 374. hunc lata retectum Lancea consequitur. *Plin.* 28, 7, 23. Ire per media arva, retectis super clunes vestibus. Alii rectius *rejectis* leg. *Prop.* 4, 9, 26. nullis sacra retecta viris. *Pers.* 3, 101. dentes crepuere retecti. *Lucan.* 9, 830. retectus ensis. ℙ Item tectus, contectus. *Suet. Aug.* 78. Post cibum meridianum, ita ut vestitus calceatusque erat, retectis pedibus paulisper conquiescebat. Alii rectius interpretantur *apertis*, seu stragula non tectis, ut meridiantes solebant.

RĔTĔGO, is, exi, ectum, a. 3. ἀνακαλύπτω, dete-

go, denudo, aperio, revelo. *Petr. Sat.* 17. Retexit superbum pallio caput. *Lucan.* 8, 669. Ac retegit sacros scisso velamine vultus. *Id.* 9, 768. Fugit rupta cutis, pallentiaque ossa retexit. *Stat. Th.* 3, 174. Tum ferro retegunt silvas, collisque propinqui Anosum truncant apicem. *Ov. Met.* 5, 356. et rex pavet ipse silentum, Ne pateat, latoque solum retegatur hiatu. *Sen. Herc. Fur.* 54. Ereboque capto potitur, et retegit Styga. *Juven.* 6, 227. Retegĕre scrinia. *Cic. Att.* 4, 7. thecam nummariam. *Ov. Met.* 8, 1. Lucifer retegens diem. *Virg. A.* 4, 119. et *ib.* 5, 65. ubi Titan radiis retexerit orbem. *I. ib.* 1, 360. caecumque domus scelus omne retexit. *Lucan.* 7, 787. clara dies Pharsalica damna retexit. *Ov. Met.* 13, 336. responsa Deum, Trojanaque fata retexi. *Hor. Od.* 3, 21, 15. Retegere arcanum consilium. *Claud. Laud. Stich.* 2, 215. insidias. *Tac. A.* 15, 74. occulta conjurationis. ℙ Est etiam iterum tegere. *Pall.* 12, 7. *med.* Circa imum truncum cortex recidatur, et cum inde modicus humor effluxerit, argilla, vel paleato luto plaga retegatur.

RĔTEJACŬLUM, i, n. genus retis piscatorii, dictum a *jaciendo*: quod et *funda* appellatur, Graece βόλος, a βάλλω, jacio. Differt a *verriculo*, quod non jacitur, sed verritur, *h. e.* trahitur. Hoc autem super aquam late, et longe jacitur spargiturque, et quando abiit pessum, adducitur. Unde *jaculatorem* de piscatore *Pl.* dixit. V. JACULATOR. *Id. As.* 1, 1, 87. Venari retejaculo in medio mari. Alii leg. *retiaculo*, quod habetur etiam ap. *Serv.* ad *G.* 1, 141. V. FUNDA, et JACULUM. ℙ Revera duae voces sunt: unde et divisim usurpantur a *Pl. Truc.* 1, 1, 14. In piscinam rete qui jaculum parat.

RĔTENDO, is, endi, ensum et entum, a. 3. ἀνίημι, quod tensum erat, laxo, remitto. *Ov. Met.* 2, 419. Exuit hic humero pharetram, lentosque retendit Arcus. *Stat. Silv.* 4, 4, 30. Et sontes operit pharetras, arcumque retendit Parthus. *Quint.* 1, 3. *med.* Ea quoque, quae sensu et anima carent, ut servare vim suam possint, velut alterna quiete retenduntur. Alii perperam leg. *retinentur*. [*V. *Spalding*.]

RĔTENSUS, a, um, part. a *retendo*: remissus. *Phaedr.* 3, 14. Arcum retensum posuit in media via.

RĔTENTĀTOR, oris, m. διακάτοχος, qui retentat, *h. e.* retinet, detentator. *Cass. Var.* 2, 10. Quidquid a retentatoribus constiterit possideri, sine ulla facias dilatione restitui.

RĔTENTATRIX, icis, f. quae retentat, seu retinet. *Macr. Sat.* 7, 4. *med.* de cibor. digestione: Secundae hoc cura virtutis est, quam Graeci, quia retentatrix est, vocant καταδεκτικήν.

RĔTENTĀTUS, a, um, part. a *retento*: iterum tentatus. *Ov. Met.* 14, 382. Retentatae preces.

RĔTENTIO, onis, f. ἐποχή, ἐπίσχεσις, retinendi actus, cohibitio. *Cic. Att.* 13, 21. Retentio aurigae. *Id. Acad.* 4, 18. *med.* assensionis. *Lact.* 6, 10. *f.* societatis, *h. e.* conservatio. *Ascon.* in *Verr.* 2, 1, 2. Rejectio judicum et retentio. *Vitr.* 9, 4. *med.* Retentiones facere. *Papin. Dig.* 31, 1, 79. Retentionem dotis virum habere placuit.

RĔTENTO, as, avi, atum, a. 1. ἀναπειράω, iterum tento, seu experior, retracto, resumo: a *re*, et *tento*. *Sen. ep.* 72. *in.* Quod quaeris a me, liquebat mihi, si remeditari possem: sed diu non retentavi memoriam meam. *Ov. Trist.* 5, 12, 51. si demens studium fatale retentem. *Id. Met.* 5, 117. Retentare fila lyrae; et *ib.* 11, 792. viam lenti. *Lucan.* 2, 514. arma. *Ov. Met.* 1, 745. metuitque loqui, ne more juvencae Mugiat: et timide verba intermissa retentat, *h. e.* iterum conatur proferre; et *ib.* 9, 208. retentans totas infringere vestes. *Sen. Br. V.* 10. Nec audent ea retentare, quorum vitia retractando patescunt. ℙ Spes vana me retentat, *Val. Fl.* 5, 679. *h. e.* movet, sollicitat, impellit. ℙ *Retentare vota* ap. *Val. Fl.* 5, 173. est iterum suscipere. ℙ Est etiam frequent. a *retineo*, et idem fere significat, [*aucta significationis vi,] ἐπέχειν. *Pl. As.* 3, 3, 1. Cur me retentas? *Phi.* quia tui amans abeuntis egeo. *Liv.* 10, 5. Quo magis festinantes videt dictator, eo impensius retentat agmen, ac sensim incedere jubet. [*Saepius *Aurel. Vict.*, sed sine emphasi, teste *Drakenb.* ad *h. Livii l.* Haec *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 412. ubi laud. *Tac. H.* 2, 35. 4, 13. et 5, 31.] *Ov. A. Am.* 2, 433. in curru modo dat fluitantia rector Lora, modo admissos arte retentat equos. *Id. Am.* 2, 9, 30. Retentare frena. *Val. Fl.* 3, 97. iras, *h. e.* reprimere. *Sen. Oed.* 1054. quisquis exilem jacens Ammam retentat; et *Lucan.* 3, 585. dum pugnat ab alta Puppe Catus, Grajumque audax aplustre retentat, *h. e.* manu corripit, et retinere conatur; et *ib.* 636. mersus foret ille profundo, Sed prohibent socii, suspensaque crura retentat, *h. e.* retinent, ne mergatur. *Nemes. Ecl.* 3, 58. Satyri Nymphas Jam jamque elapsas hic crine, hic veste retentat. *Lucan.* 4, 723. Ipse cava regni vires in valle retentat, *h. e.* retinet, seu detinet exercitum in valle insidiarum causa, nec in apertum contra hostes educit. *Cic. carm. de suo consul. Div.* 1, 11. coelum terramque petessit, Quae penitus sensus hominum vitasque retentant, *h. e.* continent, conservant. *Auct. ad Her.* 4, 49. *med.* Iste qui tanquam cochlea abscondens retentat se tacitus, *h. e.* domi se continet. *Lucr.* 2, 726. quae non animalia solum Corpora sejungunt, sed terras ac mare totum Secernunt, coelumque a terris omne retentant, *h. e.* distinent, distare faciunt, retinentque ne coelum cum terra confundatur. Adde *Claud. Cons. Mall. Theod.* 203. [*Impp. Valent. et Valens* in *fragm. Cod. Theod.* (a *Peyronio* editis) 5, 14, 4. Eligat unusquisque quem velit (*fundum*), eumque perpetuo jure suscipiat, palatiis tantum in rei privatae sollicitudine retentandis. *F.*] **Auct. Itin. Alex.* 86. Limo profundius retentantur. *B. A.*

RĔTENTOR, oris, m. qui retinet. *Appul. Flor. n.* 6. Dracones lubrico volumine elephantos indepti revinciunt, ut illis expedire gressum nequeuntibus, necesse sit ultionem a ruina molis suae petere, ac retentores suos toto corpore oblidere.

RĔTENTUS, a, um, part. a *retineo*: κατασχεθείς, detentus. *Ov. Fast.* 6, 741. Solliciti terrentur equi, frustraque retenti, Per scopulos dominum, duraque saxa trahunt. *Albin.* 1, 117. plenior unda Effluit, exigua si qua retenta mora. *Ov. Fast.* 5, 580. Persequitur Partha signa retenta manu. *Plin. ep.* 10, 28. Contrariis ventis retentus. *Mart.* 5, 79. Sudor madida veste retentus; et 12, 32. Sarcinae retentae pensione pro bima; et *Plin. ep.* 5, 6. *med.* Humiles et retentae manu arbusculae, *h. e.* manu et arte coercitae, ne crescant. ℙ Urbane. *Cic. Div.* 2, 35. *extr.* Jus augurum divinationis opinione principio constitutum, postea reipublicae causa conservatum ac retentum. *Id. Tusc.* 1, 1. Retuli me ad ea studia, quae retenta animo, remissa temporibus, longo intervallo intermissa revocavi; et *ib.* 5, 30. Sunt autem hae de finibus, ut opinor, retentae defensaeque sententiae. *Val. Max.* 2, 8. Disciplina militaris acriter retenta. *Ov. Her.* 11, 82. Torpuerat gelido lingua retenta metu. *Id. Am.* 2, 18, 7. lacrimis vix illa retentis, Me miseram! dixit, etc. *Id. Met.* 10, 474. verba dolore retenta. *Plin. Pan.* 83. Multis dedecori fuit aut inconsultius uxor assumpta, aut retenta patientius. *Suet. Galb.* 10. *f.* Alarum altera aegre retenta in officio. ℙ Item retensus, remissus: a *retendo*. *Ov. Met.* 3, 165. de Diana lavatura: Nympharum tradidit uni Armigerae jaculum, pharetramque, arcusque retentos.

RĔTENTUS, us, m. actus retinendi, tenacitas. *Claud. in Ruf.* 2, 438. de manu Rufini abscissa: vivosque imitata retentus Cogitur adductis digitos inflectere nervis.

RĔTERGĔO, es, et Retergo, is, rsi, a. 2. et 3. abstergeo, extergeo. *Coel. Aurel. Tard.* 2, 14. *n.* 207. Reterget vulnera. *Ammian.* 29, 6. Retersit obrutas ruderibus fossas. *Not. Tir.* p. 80. Tergit, retergit.

RĔTĔRO, is, trivi, tritum, a. 3. ἀνατρίβω, rursus tero, purgo, excerno. *Colum.* 2, 21. Pura deinde frumenta, si in annos recondantur, reteri debent. Plerique alii leg. *repurgari*.

RĔTEXO, is, xui, et xi, xtum, a. 3. ἀναλύω, quod textum erat, dissuo. *Penelopes telam retexere* proverbio dicuntur, qui magno vel labore, vel sumptu rem quampiam conficiunt, quam postea destruunt. Tractum a Penelope Ulyssis uxore, quae pacta cum procis pudicitiae suae insidiantibus, ut tantisper exspectarent, donec telam, quam tum forte habebat prae manibus, detexeret, quidquid interdiu texebat, noctu retexebat. *Cic. Acad.* 4, 29. *f.* Quid quod illa ars, quasi Penelopae telam retexens, tollit ad extremum superiora? *Stat. Silv.* 3, 5, 8. mille procos intacta fugares, Non intertextas commenta retexere telas, Sed sine fraude palam. ℙ Translate est dissolvere, destruere, revocare, irritum facere. *Lucr.* 1, 529. Haec (*corpora solida*) neque dissolvi plagis extrinsecus icta Possunt, nec porro penitus penetrata retexi. *Cic. Or.* 2, 38. Reperiunt non modo ea, quae jam non possint ipsi dissolvere, sed etiam quibus ante exorsa, et potius detexta, prope retexantur. *Matius* ad *Cic. Fam.* 11, 28. *med.* An quod adolescens praestiti, cum etiam errare cum excusatione possem, id nunc aetate praecipitata commutem, ac me ipse retexam? *Cic. ib.* 14. *f.* Novi timores retexunt superiora. *Id. Verr.* 2, 2, 26. Omnia erant Metelli ejusmodi, ut totam istius praeturam retexere videretur; et *Phil.* 2, 13. Itaque jam retexo orationem meam; et *Fin.* 5, 28. Audeo dicere, inquit, non potest, nisi retexueris illa. *Ov. Pont.* 1, 3, 29. Rursus amor patriae, ratione potentior omni, Quod tua texuerunt scripta, retexit opus. Adde *R. Am.* 12. *Manil.* 4, 214. Qui leges potius posuit, quam jura retexit. *Appul. Apol.* Ordine eorum vestigia persequor, et singillatim apprehendens, omnem calumniae textum retexo, *h. e.* accusationis artificium dissolvo. *Sen. ep.* 94. *f.* Omnia ista exempla retexenda sunt, et plenum malis sermonibus pectus exhauriendum. ℙ *Retexit orbem luna*, cum decrescit. *Ov. Met.* 7, 531. Luna quater plenum tenuata retexuit orbem. ℙ Est etiam iterum texere. Orpheus ad Plutonem, et Persephonem, ap. *Ov. Met.* 10, 31. Eurydices, oro, properata retexite fila. ℙ Translate est repetere, iterare, renovare. *Virg. A.* 12, 763. Quinque orbes explent cursu, totidemque retexunt. *Ov. Met.* 15, 249. Inde retro redeunt: idemque retexitur ordo. *Claud. VI. cons. Honor.* 130. Latio discedere jussus Hostis, et immensi revolutus culmine fati, Turpe retexit iter. *Hor. Sat.* 2, 3, 2. scriptorum quaeque retexens, *h. e.* ad incudem revocans, relegens, corrigens. ℙ Pro recensere, evolvere, narrare. *Claud. B. G.* 325. Talia dum longo secum mone retexunt. *Auson. Idyll.* 10, 298. Qui poti numeros cultusque, habitusque retexens, Pa tectonicas per singula praedia formas? *Id.* p *Perioch. Iliad.* Breviter, et in epitomae spe belli Troici causam originis, apparatusque ret mus. *Appul. Met.* 9. Oro, mater, ordine mihi gula retexe.

RĔTEXTUS, a, um, part. a *retexo*: dissutus, solutus. *Ov. Am.* 3, 9, 30. Tardaque nocturno retexta dolo.

RĔTIĀCŬLUM. V. RETEJACULUM.

RĒTIĀRIUS, ii, m. δικτυοφόρος, qui fert rete, nomine speciatim dicebatur alter ex gladiatorib arena depugnantibus. Fuit enim genus gladia certaminis, in quo duo pugnabant, quorum alte *tiarius* vocabatur, quod tunicatus fuscinam et gestaret, quo adversarium involveret, et implic caperet: alter appellabatur *Gallus* a Gallicae a turae genere, et *mirmillo* a mormyre pisce, qui matus erat scuto, et falce, et galea, in cujus ve erat piscis hujus effigies, et *sequutor*, quia in p congressu perinde ac retiarium fugiens, vel fi simulans, arte ictum ejus evitabat, et si frustra jecisset, infesta falce sequebatur. Retiarii fig habes ap. *Gor. Inscr. Etr.* T. 3. p. 99. et ap. *M Frat. Arv.* p. 165. Hoc genus pugnae institutu detur a Pittaco, uno ex septem sapientibus, qu versus Phrynomen dimicaturus propter finium troversias, quae erant inter Atticos et Mitylen rete occulto allato impedivit Phrynonem, ut *S l.* 13. narrat. *Isid.* contra *Or.* 18, 54. et 55. hoc certamine pugnam Vulcani et Neptuni, *h. e.* rum elementorum ignis et aquae, repraesentata tiquitus fuisse; *sequutor* enim Vulcanum, *reti* fuscina armatus Neptunum repraesentabat. A rio vero pugnante adversus mirmillonem can tur: *Non te peto, piscem peto: quid me fugis, G* Ita *Festus*. V. *Lipsium Sat.* 2, 8. et *Labusi Monum. Bresc.* p. 81. et sqq. *Suet. Cal.* 30. Re tunicati quinque numero gregatim dimicantes, certamine ullo totidem sequutoribus succubue cum occidi juberentur, unus resumpta fuscina o victores interemit. *Quint.* 6, 3. *med.* Pedo de millone, qui retiarium consequebatur, nec feri *Vivum*, inquit, *capere vult*. Hinc *Juven.* 8, 202 vet ecce tridentem (*retiarius*), Postquam li pendentia retia dextra Nequicquam effudit, etc. *scr.* ap. *Grut.* 649, 6. et *Donat.* 244, 3. Iantin tiario pugnarum V. Ingenua posuit conjugi etc. Adde *Val. Max.* 1, 7. *n.* 8. ℙ *Contra rium ferula*, proverbium in eos, qui infirmo p dio contra maxime instructum pugnant. *Mart.* 2. Denique videas, an te delectet contra retia ferula.

RĒTĬCĂ Vitis. V. RHAETICUS.

RĔTĬCENTER, adv. tacendo. *Cic. Att.* 1 Fiat in Hispania quidlibet, et tamen reticenter. rectius legunt *retice*, alii *respice*.

RĔTĬCENTĬĂ, ae, f. ἀποσιώπησις, silentium citurnitas: et praecipue cum non dicitur quod debet. *Pl. Merc.* 5, 2, 52. Quid taces? dic, e me miserum tua reticentia. *Cic. Phil.* 14, 12. Vestra virtus nec oblivione eorum, qui nunc nec reticentia posterorum insepulta esse poteri *Off.* 3, 16. A jureconsultis etiam reticentiae p est constituta, *h. e.* cum vitium mercis a vend reticetur. ℙ Figura rhetorica, sententiarum *Cic. Or.* 3, 53. *f.* et *Quint.* 9, 2. *med.* V. APO PESIS. [*Cf. *Ern. lex. technol. lat. rhet.* p. 33

RĔTĬCĔO, es, ui, n. et a. 2. ἀποσιωπάω, t conticeo, tacendo occulto. *Lucan.* 6, 812. T tum ne quaere tuum; cognoscere Parcae, Me cente, dabunt. *Pl. Men.* 5, 9, 47. Respondebo hil reticebo, quod sciam. *Cic. Or.* 2, 57. Hic Sulpicius reticuisset, Quasi vero, inquit Cra etc. *Id. Q. Fr.* 1, 2, 1. *f.* Nihil nec temere di nec astute reticere debeo. *Sall. Sat.* 24. Nequ ticere quae audierat, neque suamet ipse sceler cultare, quicquam pensi habebat. *Cic. Verr.* 53. Tamen de Chelidone reticuit, quoad po [**Phil.* 1, 12. Non possum de utriusque vestrum rore reticere. **Tac. A.* 1, 67. reticuit de adver *Ov. Met.* 3, 357. Vocalis Nymphae, quae nec cere loquenti, Nec prior ipsa loqui didicit, res bilis Echo. *Id. Her.* 19, 63. Multaque praete linguae reticenda modestae, etc. *Prop.* 1, 10, vestros didici reticere dolores. *Plin.* 10, 29, de lusciniis: Audit discipula intentione magna reddit: vicibusque reticent. [*Plura ejusd. con ctionis exempla haec sunto: *Liv.* 3, 41, 3. 23, 9. *Tac. A.* 14, 49.] ℙ Urbane. *Claud. IV. C Honor.* 223. Vel lyra, quae reticet, vel qui non ditur, arcus. *Id. in Ruf.* 2, 43. reticet, pas fugato, Pelion.

[RĔTĬCESCO, is, n. 3. idem ac reticeo. *Tir.* p. 90. Conticescit, reticescit. *F.*]

[RĒTĬCŬLĂ, ae, f. idem ac reticulum. *Not.* p. 178. Retis, reticula. *F.*]

[RĒTĬCŬLĀTIM, adv. in modum reticuli. *P Vet.* 16. *med.* Si nihil profuerit, necessitate cog urito reticulatim: usta curato, ut supra. *Veg.* 2, 41. *extr.* Si tardius confirmabitur, ures retic

t solemniter usta curabis. Ita ex *Codd.* ed. *lerus;* minus recte *Gesnerus* sic: *Si tardius abit vires, regulatim et solemniter,* etc.
ICŬLĀTUS, a, um, adj. δικτυόθετος, δικτυω-star retis factus, multis foraminibus rete imi-ancellatus. *Plin.* 9, 33, 52. Conchae distin-virgulata, crinita, crispa, cuniculatim, pe-n divisa, imbricatim undata, cancellatim re-ı. ℙ *Reticulata structura* parietum est, cum cunei sibi invicem superpositi, et in latus s ita parietem convestiunt, ut eorum capita xstantia retis figuram referant. *Vitr.* 2, 8. *in.* rarum genera sunt: reticulatum, quo nunc utuntur, et antiquum, quod incertum dicitur. venustius est reticulatum, sed ad ruinas fa-ideo paratum, quod in omnes partes dissoluta ubicula et coagmenta. Incerta vero caementa per alia sedentia, inter seque implicata, non am, sed firmiorem, quam reticulata, praestant ram. *Plin.* 36, 22, 51. Reticulata structura, quentissime Romae struunt, rimis opportuna ℙ *Reticulata fenestra*, minutis clathris in re-lum munita. *Varr. R. R.* 3, 7. Fenestrae iae, aut latiores reticulatae, utrinque ut lo-nis sit illustris, neve quae serpens, aliudve imal introire queat.
ICŬLUM, i, n. et Reticulus, i, m. δικτύδιον, rete, vel rete solito angustioribus maculis um. *Varr. R. R.* 3, 5. *med.* Inter columnas es reticuli e nervis sunt, ut perspici in silva neque avis eas transire. ℙ *Reticulum ae-p. Fest.* in *Secespita*, est rete ex aere, quo in templis olim sepiebantur: [apud Italos *iata*, ap. nostrates *ramata, reata. F.*] ℙ cculus in modum retis contextus, ad varios *Plin.* 31, 6, 37. Demissae reticulis in mare e e cera pilae, dulcem intra se colligunt hu-*Colum.* 12, 51. Aromata leviter confracta ulum junceum aut lineum adjici, et ita cum nduscu1o in olei partem demitti. *Cic. Verr.* 11. Reticulumque ad nares sibi admovebat, mo lino, minutis maculis, plenum rosae. ipue reponendis ad iter cibariis. *Hor. Sat.* 7. ut si Reticulum panis venales inter onusto ehas humero. *Juven.* 12, 60. Mox cum re-et pane, et ventre lagenae, etc. ℙ Saccu-tiam in illo *Ov. A. Am.* 3, 361. Reticuloque ves fundantur aperto: Nec, nisi quam tolles, venda pila est. Describit *Ov.* varios lusus aptos, inter quos illum, quo multae pilae in m, h. e. sacculum conjectae effunduntur m, deinde ita singulae tolluntur, ut, dum u capitur, ceterae minime moveantur. Ni-facit ludus pilae, virorum proprius, quo re-nanubriatis pila datur, ac remittitur. V. in-*Ovidii* locum. ℙ Item fascia, vel pileolus m retis, a mulieribus praecipue usurpatus continendis, κεκρύφαλος. Solebant sumptuo-eminae has auro et gemmis ornare. *Varr.* , 29. Et quod capillum contineret, dictum ticulum. *Id.* ap. *Non.* 14, 8. et 32. Suspen-bus marinis molles pilas, reticula, ac stro-*Petr. fragm. Trag.* 67. *Burm.* Ultimo et pe-s resolvit, et reticulum aureum, quem ex esse dicebat. *Capitol. Maxim. jun.* 1. *extr.* m de prasinis undecim, *h. e.* ornatum gem-ecim prasinis, cujusmodi sunt smaragdi. V. US. *Claud. Quadrig.* ap. *Non.* 3, 188. Re-alearia. Adde *Fenest. ib.* et *Fest.* in *Regil-Lampr. Alex. Sev.* 41. et *Elag.* 11. *f.*, quo viris loquitur effeminate viventibus, et molli ebri cultu utentibus. Sic *Juven.* 2, 96. Re-que comis ornatum ingentibus implet. ℙ t *Plin.* de opificibus turis, 12, 14, 32. Si-iis subligaria, persona adjicitur capiti, den-eticulus: intelligit sudarium aliudve tegmen, lvaticam, ad operiendos oculos, ne, ubi re-tus, videant. ℙ Item pannus reticulato xtus. *Spart. Ael. Ver.* 5. Lectum eminen-uatuor anaclite riis fecerat, minuto reticulo inclusum, *h. e.* conopeo.
NĂ. V. RECTINUS.
NĂCŬLUM, i, n. ἔχμα, id quo aliquid fir-et retinetur, vinculum, nexus. *Cato R. R.* 5. Lorea retinacula in plostrum, longa pe-nti sex. *Vitr.* 10, 5. Tignum, quod erigi-distinetur retinaculis quadrifariam. *Hor.* 5, 18. missae pastum retinacula mulae Nau-saxo religat; et *Ov. Met.* 14, 547. Stuppea it Phrygiae retinacula classis; et *ib.* 15, rta coronatae solvunt retinacula navi. *Co-* 2. Buculos retinaculis continere. *Virg. G.* frustra retinacula tendens Fertur equis au-265. Amerina parant lentae retinacula viti. late. *Plin. ep.* 1, 12. Ut jam securus, liber-iturus, multa illa vitae retinacula abrupit. *Met.* 11. Abruptis ardentissimi desiderii re-. *Auson. ep.* 8, 1. Tandem eluctati retina-nda morarum, Burdigalae molles liquimus s. ℙ *Retinaclum* per cync. est *Prud. in* 147.
NAX, ācis, adj. omn. gen. retinendi vim ha-*ym. ep.* 1, 41. (al. 47.) Non illius coeli aut *m. III.* soli illecebram retinax advenarum lotos arbor ae-quaverit.

RĔTĬNENS, entis, part. a *retineo:* κατέχων. *Cic. Q. Fr.* 1, 2, 3. *f.* Fert enim graviter homo et mei observantissimus, et sui juris dignitatisque retinens. *Tac. A.* 2, 38. *f.* Avitae nobilitatis, etiam inter angustias fortunae, retinens. *Id. ib.* 5, 11. Nisi lacesseretur, retinens modestiae. *Gell.* 10, 20. *f.* Sallustius quoque proprietatum in verbis retinentis-simus.

RĔTĬNENTĬĂ, ae, f. conservatio. *Lucr.* 3, 676. Ut actarum exciderit retinentia rerum, *h. e.* recorda-tio; et *ib.* 864. retinentia nostri. V. REPETENTIA.

RĔTĬNĔO, es, ui, tentum, a. 2. κατέχω, teneo, ne abeat, ne elebatur, retro teneo. [*De discri-mine inter *retinere* et *detinere* dictum est in h. v.] *Pl. Epid.* 1, 1, 61. Adsta: abire hinc non sinam. *Thes.* quid nunc me retines? *Caes. B. G.* 1, 18. Concilium dimittit, Liscum retinet. *Pl. Curc.* 2, 3, 30. (et *Ter. Heaut.* 2, 4, 23.) Tenebrae oboriuntur, genua inedia succidunt: retine, retine me, obsecro; et *Prop.* 2, 7, 67. Quid si longinquos retinerer mi-les ad Indos? *Virg. A.* 5, 669. acer equo turbata petivit Castra: nec exanimes possunt retinere ma-gistri. *Cic. Att.* 13, 14. Quare, nisi jam profecti sunt, retinebis homines. *Pl. Curc.* 2, 1, 12. Tor-mento non retineri potuit ferreo, quin reciperet se huc esum ad praesepim suam. *Cic. Att.* 13, 33. Varro venit ad me, et quidem id temporis, ut re-tinendus esset, *h. e.* ad coenam vocandus. ℙ Et translate. *Spart. Hadr.* 10. Labantem disciplinam incuria superiorum principum, retinuit, ordinatis et officiis, et impendiis. *Liv.* 32, 8. Nec Attali auxi-lia retenturos ultra quam regi commodum esset. ℙ Ponitur et pro simplici teneo. *Cic. Verr.* 2, 4, 34. Sinistra manu retinebat arcum: dextra facem prae-ferebat. *Pl. Epid.* 4, 1, 32. Cedo manum. *Mul.* accipe, aerumnosam mulierem retines. Adde *Capt.* 2, 3, 82. et *Prop.* 2, 22, 5. [*V. *Duk.* ad *Flor.* 2, 20, 3.] ℙ Item pro habere, possidere, tenere, occupare. *Lucr.* 4, 414. terrarum millia multa, Quae variae retinent gentes, et saecla ferarum. ℙ Et pro continere, tenere. *Nep. Ep.* 10. Quamdiu facta est caedes civium, domi se retinuit. *Paul. Dig.* 11, 4, 4. Fugitivos retinere in custodiam. ℙ Saepe est, quod habemus, servare et custodire. *Cato* ad *Cic. Fam.* 15, 5. Potius mansuetudine et inno-centia imperatoris provinciam, quam vi militum re-tentam atque conservatam esse. *Hor. Sat.* 1, 1, 89. Retinere et servare aliquem amicum. [*Junguntur *colere* et *retinere*. *Cic. Off.* 2, 12, 42. colenda et retinenda justitia; ubi *Beier.* laud. *Inv.* 1, 2, 3. et *Off.* 1, 35. *f.*] *Cic. Verr.* 2, 3, 14. *med.* (et *Caes. B. C.* 1, 5.) jus suum contra aliquem. *Id. Amic.* 24. fidem in amicitia. *Id. Off.* 3, 29. Regulus re-tinendi officii causa cruciatum subiit voluntarium. *Id. Fin.* 3, 18. *med.* Retineri in vita. *Pl. Rud. prol.* 29. Qui aetatem agitis cum pietate et fide, retinete porro, post factum ut laetemini. *Cic. Leg.* 3, 12. *f.* Gratissimam memoriam retinet consulatus tui. *Id. Fin.* 2, 1. Qui mos cum a posterioribus esset reten-tus, etc. [*V. *Schütz. cl. Cic.* s. v.] *Nep. Att.* 11. *f.* Immortali memoria praecepta retinebat beneficia. *Caes. B. G.* 5, 46. Hortatur ut pristinam virtutem retineat. *Hor. Ep.* 1, 18, 70. garrulus idem est, Nec retinent patulae commissa fideliter aures. *Ca-tull.* 64, 8. Diva, retinens in summis urbibus arces, *h. e.* Minerva, quae ideo a Graecis πολιοῦχος dicitur. V. POLIAS. ℙ [*Retinere* signif. etiam tenere ali-quid, quod reddendum erat sive quod alienum est. *Cic. Cluent.* 36. de LLS IƆC quae ille quum acce-pisset nomine judicii retinuit, atque suppressit. *Flacc.* 23. queritur gravis, locuples, ornata civi-tas, quod non retinet alienum; spoliatum se dicit, quod id non habet, quod ejus non fuit. *Schütz. cl. Cic.* s. v. — Differunt *sustinere, retinere* et *continere.* Illud, quod primo loco positum est, signif. servare aliquid, quod cum onere comparatur; *retinere*, ser-vare ita ut non elabatur vel intereat; *continere*, ne dilabatur. Ita *Matth.* ad *Cic. Manil.* 6, 14.] ℙ Item cohibere, coercere, reprimere. *Ter. Ad.* 1, 1, 32. Pudore et liberalitate liberos retinere, satius esse credo, quam metu. *Cic. Rosc Am.* 25. Reti-nere aliquem in officio. *Liv.* 25, 40. in fide animos sociorum. *Ov. Met.* 1, 649. Nec retinet lacrimas; et *ib.* 9, 575. Vixque manus retinet trepidantis ab ore ministri. ℙ Item delectare. *Cic. Fam.* 5, 12. *med.* Etenim ordo ipse annalium mediocriter nos re-tinet, quasi enumeratione fastorum; [*et *ib.* Mul-tam casus nostri tibi varietatem in scribendo suppe-ditabunt, plenam cujusdam voluptatis, quae vehe-menter animas hominum in legendo retinere possit.] ℙ Pro meminisse. *Gell.* 17, 9. *med.* Virum quem-piam illustrem (sive ille Asdrubal, sive quis alius est, non retineo) epistolam hoc modo abscondisse. *Ulp. Dig.* 35, 1, 90. Retineo, me dixisse, deficere eos a petitione fideicommissi. ℙ [*Confund. *reti-nere* et *retendere*. V. *Spald.* ad *Quint.* 1. p. 52. *crit.*]

RĔTINGO, is, inxi, inctum, a. 3. iterum tingo. *Stat. Silv.* 1, 4, 73. Nec in otia pacis Permissum la-xare animos, ferrumque retingi, *h. e.* sanguine im-bui. Al. leg. *recingi*. *Pall.* 13, 2. Vinum myrtite retingemus, *h. e.* conditura imbuemus, qua colorem aliquantum mutabit, [*ubi ed. *Schneid.* habet *tinge-mus*, quae lectio est *Cod. Lugd. B. A.*] ℙ Item *re-tingo, is, tigi*, a tango, idem quod tango. *Cato R. R.* 160. Ubi coierint, et altera alteram retigerit. Al. leg. *tetigerit*.

*RĔTINNIO, is, a. 4. restituendum censet *Gesner. Varr. R. R.* 1, 2. *praef.* Nec putant se habere villam, si non multis vocabulis retinniant Graecis, quam vocent particulatim loca προκοιτῶνα, παλαίστραν, etc. Vulgo *retineant*. Comparat *Gesnerus* vocabulum hoc-ce cum verbis *resono, retono*, et similibus. In *tin-niendi* verbo (ait) significatur aliquid molle, quod auriculis blandiatur. *B. A.* [*Inde *Schneid.* et *Schütz.* ap. *Cic. Brut.* 46, 171. pro *recinit* ut veram lectionem restituisse sibi videntur retinnit. Cf. *El-lendt.* et *Orell.*]

RĔTĬŎLUM, i, n. parvum rete. *Appul. Met.* 8. Aper calcata retiola transabiit. *August. ep.* 109. (al. 211.) *n.* 10. Ne sint vobis tam tenera capitum te-gmina, ut retiola subter appareant, *h. e.* reticula.

RĔTIS. V. RETE.

[RĔTIUM, ii, n. idem ac rete. *Vet. Schol.* ad *Juven.* 8, 207. Galerus est humero impositus gladia-toris, quo citius sparsum funem, vel jactatum re-tium colligat. *Gloss. Philox.* Retium, δίκτυον. *F.*]

RĔTO, as, a. 1. rete purgo alveum fluminis. V. RETAE. In *edicto praetoris* ap. *Gell.* 11, 17. Qui flumina retanda publice redempta habent, etc. V. LUCRINUS.

RĔTONDĔO, es, a. 2. idem ac tondeo, vel rur-sus tondeo. *Pl. Ps.* 1, 2, 26. At haec *(securis)* re-tonsa est. Plerique alii rectius leg. *retunsa*.

RĔTŌNO, as, n. 1. ἀναβροντάω, contra tono, re-sono. *Catull.* 63, 82. Face, cuncta mugienti fremi-tu loca retonent.

RĔTONSUS, a, um, part. a *retondeo:* rursus tonsus. *Plin.* 18, 17, 45. de segetib.: Retonsarum vero etiam semel omnino certum est granum lon-gius fieri.

RĔTORPESCO, is, n. 3. obtorpesco. *Tert. adv. Gnost.* 1. *med.* Pristini sensus retorpescunt.

RĔTORQUĔO, es, torsi, tortum, a. 2. ἀντιστρέφω, retro torqueo, reflecto. *Caes. B. C.* 1, 69. Ubi pau-latim retorqueri agmen ad dextram conspexerunt. *Ov. Met.* 3, 68. de angue vulnerato: Ille dolore fe-rox caput in sua terga retorsit; et *ib.* 11, 163. sacer ora retorsit Tmolus ad os Phoebi. *Id. Her.* 9, 66. de Maeandro: Qui lassas in se saepe retorquet aquas. *Colum.* 4, 26. *f.* Meminerit alligator, ne retorqueat sarmentum, sed tantum inflexum devinciat. *Stat. Th.* 9, 802. ferri lumine diro Turbatus sonipes sese, dominumque retorsit In latus. *Ov. Trist.* 1, 1, 83. Quicumque Argolica de classe Capharea fugit, Sem-per ab Euboicis vela retorquet aquis. *Virg. A.* 12, 485. aversos currus Juturna retorsit. *Cic. Cat.* 2, 1. *f.* Retorquet oculos saepe ad hanc urbem. *Quint. decl.* 8, 8. *extr.* Omnium oculos in se retorquere, *h. e.* convertere. [*V. *Burm.* ad h. l.] *Virg. A.* 8, 460. Demissa ab laeva pantherae terga retorquens. Ubi *Serv.:* A sinistro humero pellem demissam habuit, quam retorquens, et in dextram revocans, se ami-ciebat. ℙ Translate. *Virg. A.* 12, 841. Annuit his Juno, et mentem laetata retorsit, *h. e.* ab ira et tri-stitia revocavit, et alio flexit. *Sen. Ben.* 3, 3. *med.* Nemo nostrum novit nisi id tempus, quod cum ma-xime transit: ad praeterita rari animum retorquent. *Just.* 34, 4. Hortati sunt, ut crudelitate patris pro-vocatus, occupet insidias, et in auctorem retorqueat scelus. *Ulp. Dig.* 38, 2, 14. *med.* Si ab eo petitus retorsit in eum crimina. *Appul. Flor. n.* 18. Disci-pulus biceps illud argumentum retorsit, *h. e.* con-vertit in adversarium. ℙ *Retorquere aliquem*, repel-lere, retro agere. *Hor. Od.* 2, 19, 21. de Baccho: Tu, cum parentis regna per arduum Cohors Gigan-tum scanderet impia, Rhoetum retorsisti leonis Un-guibus, horribilique mala. *Quint. decl.* 16, 18. Tibi imputes, quod me retorsisti, *h. e.* retraxisti. ℙ *Re-torquere viam*, redire viam, eandem viam rursus inire. *Claud. de Phoenice*, 27. ubi mille vias lon-ginqua retorserit aestas.

RĔTORRESCO, is, n. 3. καταξηραίνομαι, retorri-dus fio, aresco. *Colum.* 3, 3. *med.* Sata non ita enu-triunt, ut ante convalescant ac prosiliant, quam retorrescant. Adde *ib.* 5. et 17. *f.*

RĔTORRĬDĒ, adv. κατεξηρασμένως, aride. *Plin.* 17, 5, 3. Terram amaram, sive macram, siquis pro-bare velit, demonstrant atrae herbae: frigidam au-tem retorride nata.

RĔTORRĬDUS, a, um, adj. κατάξηρος, valde tor-ridus, nimio sole, aut frigore ustus, ambusto simi-lis, exsuccus, corrugatus, aridus, siccus: et fere de plantis dicitur. *Varr. R. R.* 1, 9. *f.* Prata retor-rida et muscosa. *Colum.* 3, 12. (et 4, 5. *extr.*) Ni-mia siccitas destituit plantas naturali alimento, aut in totum necat, aut scabras et retorridas facit. *Id.* 11, 2. *med.* Oleae cacuminibus retorridae frondis. *Plin.* 15, 29, 36. Myrtus retorrida ac squalida. *Id.* 17, 26, 39. Si frigus gemmas retorridas hirtasque fecerit. *Id. ib.* 22, 35. *n.* 11. Fructus retorridus, et nodosus. *Sen. ep.* 12. Nodosi et retorridi rami. *Plin.* 27, 12, 97. Herba spinis retorrida, lanugine spissa. ℙ Translate. *Phaedr.* 4, 1. de murib.: Ali-quot secutis, venit et retorridus, Qui saepe laqueos

et muscipula effugerat, *h. e.* annis obsitus, macilentus, enectus, pelle corrugata et arida: atque adeo callidus, astutus. *Gell.* 15, 30. Qui ab alio genere vitae detriti jam et retorridi, ad litterarum disciplinas serius adeunt. *Capitol. Maxim.* 6. Vultu gravissimus, et retorridus, *h. e.* tristis, corrugata fronte, severus. Al. leg. *verecundus. Lampr. Alex. Sev.* 59. Gallicanae mentes, ut sese habent durae ac retorridae, et saepe imperatoribus graves, severitatem hominis nimiam non tulerunt, *h. e.* asperae, difficiles, intractabiles, inflexibiles, ut sunt arentes arborum rami. Ita *Salmas.* Al. leg. *retrorsae*, aut *retrogradae.*

RĔTORTUS, a, um, part. a *retorqueo:* καμπύλος, contortus, flexuosus. *Colum.* 8, 7. Specus alios simplices et rectos, alios in cochleam retortos. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 86. Colla nec ornatu patitur mollire retorto, *h. e.* torque. *Mart.* 6, 39. Hic qui retorto crine Maurus incedit; et *Virg. A.* 12, 400. ille retorto Paeonium in morem senior succinctus amictu, *h. e.* circa corpus obvoluto. *Hieron. ep.* 64. *n.* 10. Refert Josephus (*Antiq. Hebr.* 3, 8. ἐκ βύσσου κλωστῆς) haec feminalia de bysso retorta ob fortitudinem solere contexi. ℙ Item retro tortus, reflexus. *Plin. Pan.* 34. *med.* Intueri delatorum supina ora, retortasque cervices. *Hor. Od.* 3, 5, 21. vidi ego civium Retorta tergo brachia libero. ℙ Item retro actus, retro pulsus, repulsus. *Id. ib.* 1, 2, 13. Vidimus flavum Tiberim, retortis Litore Etrusco violenter undis, Ire, etc. *Sen. Hipp.* 676. Ac versa retro sidera obliquos agant retorta cursus. ℙ Translate. *Diomed.* 2, 423. Syllabae, ut ait *Varro*, aliae sunt asperae, aliae lenes, procerae aliae, aliae retortae, etc. Retortae sunt, quae mutam habent extremam, ut *hic*, *haec*, *hoc.*

RĔTOSTUS, a, um, part. ab inus. *retorreo:* παλίνοπτος, iterum, aut valde tostus. *Plin.* 13, 4, 9. Thebaidis palmae fructus in cados conditur cum sui ardoris anima: ni ita fiat, celeriter exspirat, marcescitque non retostus furnis.

[RĔTOVĪNUS, a, um, adj. ad Retovium, nunc *Retorbio*, pertinens, oppidum Italiae in Liguria, quod *Liv.* 32, 29. Litubium, fortasse mendose, vocat. *Plin.* 19, 1, 1. Retovinis linis tenuitas summa densitasque, candor aeque ut Faventinis, sed lanugo nulla, quod apud alios gratiam, apud alios offensionem habet. *F.*]

RETRACTĀTĬO, onis, f. ἀναμεταχείρισις, actus retractandi, *h. e.* opinionem revocandi. *Cic. Tusc.* 5, 29. Ut sine retractatione libere dicere auderent, sapientes esse semper beatissimos. *Id. Att.* 13, 25. Conficies, et quidem sine ulla dubitatione, aut retractatione. *Id. Phil.* 14, 14. *f.* Cum sine ulla retractatione pro patria vitam profuderint, *h. e.* detrectatione, recusatione. Omnibus his loc. alii leg. *retrectatio.* [**Orell.* habet *retractatio. Liv.* 6, 28. *med.* Sine retractatione. Sic ed. *Drak.*, ubi ed. *Gron.* habet *retrectatione. B. A.*] ℙ *Retractationes* inscripsit *August.* libros duos, in quibus multa retractat et corrigit, quae in aliis operibus scripserat.

RETRACTĀTOR, oris, m. qui detrectat, et recusat aliquid facere. *Tert. Jejun.* 15. Retractator officii. Al. leg. *detrectator. Spart. G.* 4. Fuit moribus asperis, retractator, gulosus, cupidus, etc. Ita *Salmas.* ex MSS. Alii *tractator.*

RETRACTĀTUS, a, um, part. a *retracto:* recognitus, recensitus. *Quint.* 2, 4. Quoties eandem materiam rursus a me retractatam scribere de integro juberem. Al. leg. *tractatam. Plin. ep.* 8, 21. *f.* Leges librum, sed retractatum. *Cic. Att.* 16, 3. Sed tamen idem σύνταγμα misi ad te retractatius, et quidem ἀρχέτυπον ipsum crebris locis inculcatum, et refectum.

RETRACTĀTUS, us, m. retractatio. *Tert. Apol.* 4. Dure definitis dicendo, non licet esse vos: et hoc sine ullo retractatu humaniore praescribitis; et *adv. Marc.* 1, 1. *f.* Alius libellus hunc gradum sustinebit adversus haereticos, etiam sine retractatu doctrinarum revincendos, quod hoc sint de praescriptione novitatis, *h. e.* etiam si eorum doctrinae non retractentur, et ad examen non revocentur. *Id. Praescr.* 7. Eaedem materiae apud haereticos, et philosophos volutantur, iidem retractatus implicantur.

RETRACTĬO, onis, f. actus retrahendi, contractio, diminutio, detractio. *Macr. Sat.* 1, 14. Modo auctio, modo retractio dierum proveniebat. *Arnob.* 5, 162. Tam gerere illa morem sine ulla retractione debuerat, *h. e.* non retrahendo se, non recellendo. ℙ In gradibus scalarum retractio est spatium et latitudo, qua gradus superior ab inferiore retrahitur, ut pedi scandentium locum praebeat insistendi. *Vitr.* 3, 3. Retractiones graduum nec minus quam sesquipedales, nec plus quam bipedales faciendae videntur.

RETRACTO, as, avi, atum, a. 1. iterum tracto, contingo, refrico. *Virg. A.* 10, 396. Semianimesque micant digiti, ferrumque retractant. *Ov. Trist.* 4, 4, 41. (et *ib.* 3, 11, 19.) Neve retractando nondum coeuntia rumpam Vulnera. *Id. Met.* 10, 288. rursusque manu sua vota retractat, et *ib.* 370. furiosaque vota retractat. *Virg. A.* 7, 693. desuetaque bello Agmina in arma vocat subito, ferrumque retractat, i. e. resumit. Adde *Liv.* 2, 30. Tutius visum est defendi inermes Latinos, quam pati retractare arma. ℙ Item renovo, reficio. *Colum.* 4, 26. Pedamenta post putationem retractanda sunt, partesque eorum putres dedolandae. ℙ Item rursus inspicio, recognosco, memoria repeto, iterum commemoro, ἀναλογίζομαι. *Colum.* 1, 4. Ager prima inspectione neque vitia, neque virtutes abditas ostendit, quae mox retractantibus facilius apparent. *Id. praef. med.* Saepe mecum retractans atque recogitans, quam turpi consensu deserta exoleverit disciplina ruris. *Cic. N. D.* 2, 28. et *Ov. Met.* 4, 568. Retractare et relegere aliquid. *Sen. ep.* 46. *f.* De libro tuo plura scribam, cum illum retractavero. *Varr. L. L.* 7, 1. *in.* Quod cum de copia verborum scribam, erit retractandum. *Suet. Aug.* 34. Leges retractavit, et quasdam ex integro sanxit. *Ov. Met.* 7, 714. mecumque Deae memorata retracto. *Suet. Gr.* 2. Carmina poetarum diligentius retractare. *Eum. or. pro restaur. schol.* 6. Me jussit disciplinam artis oratoriae retractare, *h. e.* resumere, iterum profiteri. *Cic. Att.* 8, 9. *f.* Sed haec omittamus: augemus enim dolorem retractando. *Sen. Controv. praef., med.* Retractare memoriam carissimi sodalis. ℙ Item reviso, relego, recenseo emendandi gratia. *Plin. ep.* 5, 8. *med.* Egi magnas et graves causas: has destino retractare, ne tantus ille labor meus, nisi hoc, quod reliquum est, studii addidero, mecum pariter intercidat. Adde *ep.* 4, 9. *extr.* et *ep.* 9, 10. et 40. Sic *Gell.* 3, 3. *f.* Fabulae a Plauto retractatae atque expolitae sunt; et 17, 10. Retractare et corrigere aliquid. ℙ Praeter ea cum sit frequentativum a *retraho*, significat revocare, reprobare, omittere, quasi se retrahendo, ἀνατίθεμαι. *Virg. A.* 12. 11. nihil est quod dicta retractent Ignavi Aeneadae, nec quae pepigere recusent. *Trajan.* ad *Plin. ep.* 10, 112. Ne multorum securitas subruatur, factas ante aliquantum temporis largitiones retractari, atque in irritum vindicari non oportet. ℙ Item reprobare, improbare. *Gell.* 14, 3. Retractandi levandique ejus operis gratia. ℙ Denique est retrahere se, recusare, reluctari, detrectare; atque hac notione etiam *retrecto* scribitur. *Cic. Tusc.* 1, 31. Veniet tempus, et quidem celeriter, et sive retractabis, sive properabis, *h. e.* cunctaberis, invitusque progredieris. *Liv.* 3, 52. Secuta exercitum plebs, nullo, qui per aetatem ire posset, retractante; et 37, 18. *med.* Eumene summae rei discrimen haud dubie retractante. Alii utrobique leg. *detrectante. Colum.* 2, 2. *f.* Retractans juvencus et calcitrosus, *h. e.* qui non potest facile duci, quo volumus, sed retractat ac renuit. Alii leg. *retrectans. Sall.* in *or. Philippi contra Lep.* Vos mussantes, et retractantes verbis et vatum carminibus, pacem optatis magis, quam defenditis, *h. e.* recusantes quidquam agere propter verba, et carmina vatum. *Virg. A.* 12, 889. Quae nunc deinde mora est? aut quid jam, Turne, retractas?

RETRACTUS, a, um, part. a *retraho*, retro tractus, reductus, retro actus. *Plin.* 9, 17, 26. Mugilem longa linea ad branchias religata emissum in mare, eademque linea retractum feminae sequuntur ad litus. *Colum.* 2, 2. *med.* Plus queunt pecudes collo et pectore conari, quam cornibus: atque hoc modo tota mole corporis nituntur: at illo retractis et resupinis capitibus excruciantur. *Appul. Met.* 4. Paululum a via retractum in vallem proximam praecipitant. ℙ Saepe de eo dicitur, qui inter fugiendum captus, reducitur eo, unde fugerat. *Cic. Phil.* 6, 4. Atque ita moestus rediit, ut retractus, non reversus videretur. *Sall. Cat.* 40. et 49. Quem retractum ex itinere parens necari jussit. *Id. ib.* 48. *extr.* et *Suet. Aug.* 17. *f.* Quem retractum ex fuga supplicio affecit. *Tac. A.* 4, 29. Cessit urbe, ac retractus Ravenna exsequi accusationem adigitur. ℙ Est etiam reductus, remotus. *Liv.* 34, 9. Graecum oppidum in mare expositum: Hispanis retractior a mari murus erat. *Plin. ep.* 2, 17. *med.* Hujus atrii a laeva retractius paulo cubiculum est amplum. *Liv.* 36, 21. Creusa Thespiensium emporium est, in intimo sinu Corinthiaco retractum. *Sen. Controv.* 1, 6. Retracti introrsus oculi, *h. e.* introrsum conditi, ut *Id.* ait *ib.* 1. *med.*

RETRACTUS, us, m. actus retrahendi, retractio. *Tert. adv. Gnost.* 1. Bellicam machinam retractu tela vegetantem.

RETRĀDO, is, a. 3. reddo, restituo. *Ulp. Dig.* 4, 2, 9. *med.* Ut si per vim res tradita sit, retradatur. *Modest. ib.* 24, 3, 58. Reddendus est a marito servus uxori, ea conditione, ut, cum jussu ejus adierit, rursum marito retradatur. Adde *Pomp. ib.* 19, 1, 6.

RETRĂHO, is, xi, ctum, a. 3. ἀνέλκω, retro, vel in contrariam partem traho. *Cic. Coel.* 26. *f.* Licinius cum jam manum ad tradendam pyxidem porrexisset, retraxit. *Pl. Rud.* 4, 3, 8. Quid tu, malum, nam me retrahis? *Virg. A.* 5, 709. quo fata trahunt, retrahuntque, sequamur; et *ib.* 10, 307. retrahitque pedem simul unda relabens. *Cic. Fin.* 2, 17. *f.* Scipio Annibalem in Africam retraxit. *Ov. Met.* 3, 87. se retrahebat ab ictu, Laesaque colla dabat retro. *Auct. B. Hisp.* 6. Retrahere aliquem a via. ℙ *Retrahi* dicuntur, qui in fuga capti, eodem, unde aufugerant, reducuntur. *Caes. B. G.* 5, 7. *med.* Partem equitatus ad eum insequendum mittit, retrahique imperat. *Liv.* 25, 7. Missi qui sequerentur, ab Tarracina comprehensos omnes retraxerunt. *Just.* [...] Fugientem Phraates, equitum celeritate per co[...] diosos tramites occupatum, retrahit. V. RE[...]ĈTUS, a, um. *Ter. Heaut.* 4, 2, 11. Retrahan[...]cle, opinor, ad me idem illud fugitivum argentu[...]men. [*V. *Duk.* ad *Flor.* 3, 9.] ℙ Item rursu[...]ho. *Tac. A.* 15, 57. Postero die cum ad eosde[...]ciatus retraheretur, etc. *Id. ib.* 13, 23. *extr.* [...]lae exustae sunt, quibus oblitterata aerarii mon[...]ta retrahebat, *h. e.* exigendi causa rescribeb[...] quodammodo reviviscere faciebat. *Varr. L. L.* [...] *in.* Quare illa (*verba*) quae jam majoribus [...] ademit oblivio fugitiva, secuta sedulitas M[...] Bruti retrahere nequit, *h. e.* in usum reducer[...] Item avoco, revoco, abduco, abstraho. *Cic.* [...] 15. Cum duos consules a republica provinciaru[...]dere retraxisset. *Id. decl. in Sall.* 3. Atque ip[...] publica manu retrahente me. *Ter. Ph. prol.* 1. quam poeta vetus poetam non potest retrahe[...] studio, et transdere hominem in otium. ℙ Ite[...]pio, vindico. *Nep. Ep.* 8. *med.* Uno proelio T[...] ab interitu retraxit. *Aug.* in *ep.* ap. *Suet.* [...] summam tamen perdidit non multum, sed ex [...] detrimentis praeter spem paulatim retractus es[...] Item repono, restituo. *Traj.* ad *Plin. ep.* 1[...] Qui damnati ad poenam erant, non modo ea li[...] sunt, sed in conditionem proborum ministroru[...] trahuntur. ℙ Item converto, in contrarium [...] *Cic. Part.* 39. Deinde genus ejusmodi calliditā[...] calumniae retrahatur in odium judicis, cum q[...] invidiosa querela. ℙ *Retrahere se*, se subd[...] *Hor. Ep.* 1, 18, 58. Ac ne te retrahas, et inexc[...]lis absis. *Cels.* 1, 1. Interdum in convictu es[...]terdum ab eo se retrahere. *Catull. carm.* 30, 9[...] nunc retrahis te, ac tua dicta omnia ventos [...] ferre sinis, *h. e.* a fide et promissis discedis. [...]*ba*, supprimere, sermonem abrumpere, aliqu[...] non fidis, superveniente. *Sen. ep.* 3. *med.* Qu[...] ergo, quare ulla verba coram amico meo retra[...] quid est, quare me coram illo non putem solu[...] *vires ingenii*, retinere, reprimere, non omnes[...]rere. *Sen. ep.* 79. *med.* Modestia tanta in te [...] videaris mihi retracturus ingenii tui vires, si v[...] di periculum sit, tanta tibi priorum reverent[...] ℙ *noctes*, ad brevitatem reducere, contrahere. [...] 4, 253. de Capricorno: brumalem servans per [...] sortem, Qua retrahis ductas summa ad fastig[...] ces. ℙ Pro simplici *traho. Tac. A.* 16, 1. N[...] nae quietis imaginem ad spem haud dubiam [...] xit, *h. e.* somnium pro re certa habuit.

[RETRANSĔO, is, ivi, n. 4. iterum transe[...] *nocent. de Cas.* p. 222. *Goes.* Casa retransit li[...] sextaneum ante se. *F.*]

RETRANSĬTĬO, onis, f. iterata transitio[...] *Prisc.* 17, 1086. et 1092., ubi loquitur de pron[...] *sui, sibi, se.*

(RETRANSMITTO, is, a. 3. iterum trans[...] idem ac retranseo. *Auct. Itin. Alex. M.* (ed. *A.* [...] 103. Bactris ipse profectus retransmittit pr[...] Caucasum. V. TRANSMITTO. *F.*]

RETRECTO. V. RETRACTO.

RETRĬBŬO, is, ui, utum, a. 3. ἀνταποδ[...] reddo, restituo, quasi retro tribuo. *Liv.* 2, 4[...] Jubet, pro Siculo frumento pecuniam accepta[...] tribui populo. ℙ Item vicissim tribuo. *Lucr.* [...] Semper enim quodcumque fluit de rebus, id [...] Aeris in magnum fertur mare: qui nisi contra [...]ra retribuat rebus, recreetque fluentes, Omni[...] resoluta forent, et in aera versa. ℙ Item as[...] adscribo, attribuo. *Cic. Rosc. Com.* 15. Nihi[...] detraham, cum illis exactae aetatis severissim[...]ctum, quem meruerunt, retribuam.

RETRĬBŪTĬO, onis, f. ἀντιδωρεά, ἀνταπόδοσ[...] muneratio. *Tert. Apol.* 18. Deus judicaturus e[...]tores suos in vitae aeternae retributionem. [...] *ep.* 4, 11. *med.* Merita sua spe futurae retribu[...] celare studuit. ℙ In malam partem. *Lact.* [...] *med.* Voluit (*Tullius*) hominem canino more [...] ut remordeat lacessitus. Quae retributio cont[...]ae quam perniciosa sit, etc.

RETRĬBŪTOR, oris, m. qui retribuit, et[...] pensat. *Tert. adv. Marc.* 4, 29. *med.* et *ib.* 5, [...]

RETRĬBŪTUS, a, um, part. a *retribuo:* re[...] *Pl. Nol. carm.* 32, 513. Cur aliena tenes? q[...] linquenda retentas Nec retributa suis, nec p[...]da tibi?

RETRĬCĬBUS, cum ait Cato in ea, quam sc[...] cum edissertavit Fulvii Nobilioris censuram, s[...]cat aquam eo nomine, quae est supra viam A[...]nam, inter lapidem secundum et tertium: qu[...]gantur horti infra viam Ardeatinam et Asinaria[...]que ad Latinam. Haes *Festus: Retrices* itaqu[...] rivi aquae: fortasse a ῥεῖθρον, vel ῥέεθρον, flue[...] rivus, ut vult *Martinius.*

[RETRĪCO, as, a. 1. iterum trico, h. e. tri[...] volvo. *Not. Tir.* p. 150. Tricat, intricat, ex[...] retricat. *F.*]

RETRĬMENTUM, i, n. ἀπόκριμα, cujuslib[...] excrementum. *Varr. R. R.* 1, 64. Amurca c[...] olea est expressa, qui est humor aquatilis, [...] trimentum conditum in vas fictile. *Cels.* 5, [...] 19. *n.* 26. Plumbi retrimentum σκωρίαν μολύβδ[...] cant Graeci. ℙ In animalibus quoque excre[...]

a *retrimenta* vocantur, ἀφοδεύματα. *Varr.* ap. 3, 158. Retrimenta cibi, quae exierant per po-n, evallefecerunt. *Macr. Sat.* 7, 4. In ventre ima digestio, cujus faex retrimenta sunt, quae ntestina labuntur. *Id. ib.* 15. *f.* Urina est retri-um potus.

ETRĬOR, us, oris, adj. posterior: a *retro. Vet.* ad *Juven.* 11, 138. Pygargus, fera est specie quae retriores partes albas habet: ideo et py-s dictus est, quia Graece nates πυγή dicuntur. YGARGUS. *F.*]

TRĪTŪRO, as, a. 1. idem quod trituro, vel ite-rituro. *August. ep. ad Macr.* 255, 3.

TRĪTUS, a, um, part. a *retero*, valde tritus. ap. *Fest.* in *Rutabulum:* Senile retritum ruta-.

TRO, adv. ὀπίσω, ὄπισθεν, a tergo, post, in partem, quae a tergo est: et cum statui, tum inservit. *Ter. Heaut.* 5, 1, 29. Est mihi in is conclave aedibus quoddam retro. *Coel.* ad *Fam.* 8, 15. *med.* Iter mihi necessarium retro ad versus incidit. *Cic. Div.* 1, 24. Praecepit, ut ret protinus: quid retro atque a tergo fieret, boraret. *Hor. Od.* 1, 35, 25. meretrix retro ra cedit; et *ib.* 2, 11, 5. fugit retro Levis ju-s et decor. *Ov. Met.* 4, 134. retro ferre pedem; 3, 10. flectere ora; et *ib.* 1, 529. Et levis im-retro dabat aura capillos. *Liv.* 30, 10. *f.* Re-hibere navem. *Virg. A.* 5, 428. Abduxere re-nge capita ardua ab ictu. *Id. ib.* 9, 392. simul tigia retro Observata legit; et *ib.* 4, 489. Si-aquam fluviis, et vertere sidera retro; et *ib.* 3, ertum est dare lintea retro, *h. e.* retro naviga-*d. G.* 4, 495. en iterum crudelia retro Fata vo-*h. e.* revocant. *Inscr.* ap. *Mur.* 840, 7. Ante m ped. XII. a retro p. XV. Alia ap. *Gud.* 299, Fr. P. VIII. a ret. P. V. Adde aliam *ib.* 197, 1. p. *Marin. Frat. Arv.* p. 635. Ante, et a retro. *etro ire* flumina dicuntur, cum de re non vero-sermo est. *Virg. A.* 11, 405. Amnis et Adria-tro fugit Aufidus undas; ubi v. *Serv. Ov. Trist.* 1. In caput alta suum labentur ab aequore re-umina. V. *Erasm. Adagg.* p. 719. et *Drak.* ad , 253. Laudat haec *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 5, 30.] at pleonasmum. *Cic. Tusc.* 5, 2. *f.* Tam longe respicere non possunt. *Auct. B. Afr.* 50. Re-gredi. *Phaedr.* 2, 1. et *Virg. A.* 9, 798. refer-lem. *Id. ib.* 794., *Ov. Met.* 15, 249. et *Liv.* 24, dire. *Id. ib.* 40. Navibus Oricum retro, unde at, ad ceteram classem remissis. [*Adde 38, f. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* 2, 43. p. 224.] ℙ late. *Sen. ep.* 122. *f.* Infamiam petunt omnes qui, ut ita dicam, retro vivunt. ℙ Refertur ad tempus praeteritum. *Hor. Od.* 3, 29, 43. el atra Nube polum Pater occupato: non tamen n Quodcumque retro est, efficiet. *Traj.* ad *p.* 10, 116. Cujus legis vim si retro quoque ve-custodire, multa necesse est perturbari, *h. e.* , quae jam acta sunt. *Id. ib. ep.* 120. Obsonia certaminum retro non debentur, *h. e.* pro tem-raeterito. *Inscr.* ap. *Grut.* 281, 4. Magno, in-ac super omnes retro principes fortissimo Imp. M. Aurelio Maximiano, pio, felici, etc. Adde *Pan. Theod.* 1. *Id. ib.* 22. *med.* Persis ipsa, licae nostrae retro aemula. Adde *Plin. ep.* 10, *Stat. Silv.* 1, 4, 68. et *Capitol. Pert.* 9. ℙ late. *Virg. A.* 10, 6. Coelicolae magni, quia ententia vobis Versa retro? *h. e.* mutata, in rium versa. *Sen. Controv. prooem.* 1. Nescio niquitate naturae, eloquentia se retro tulerit, ollapsa sit, et a pristino nitore recesserit. *Cic.* 5, 31. Honestatem sic complectitur, ut omnia, ine ea sint, longe et retro ponenda censeat: a se removendo: *retro*, posthabendo. *Lucr.* 3. retroque Vulgus abhorret ab hac, *h. e.* refu-t aversatur. *Marcell. Dig.* 46, 3, 67. Aliquot os accipiendo ab eo, eique retro dando, *h. e.* ndo, vicissim dando; et *mox:* Ut cum decem erit, eadem ei retro reddat. ℙ Pro viceversa, *Afran. Dig.* 46, 1, 21. Si hic servus manu-s fidejussorem dederit, deinde fidejussori suo exsistat, durare causam fidejussionis, etc. Re-oque si fidejussor servo manumisso heres exsti-eadem adversus eum stipulatio manet. Adde *ib.* 7, 7, 4.

TRŎACTUS et Retro actus, a, um, part. a *re-*, retrorsum actus. *Quint.* 9, 4. *med.* Dacty-etroactum appellari constat anapaeston.

TRŎĂGO et Retro ago, is, egi, actum, a. 3. έφω, retrorsum ago. *Quint.* 11, 3. *med.* Ca-a fronte contra naturam retroagere, ut sit hor-e terribilis. *Id.* 1, 1. *med.* Ut cum satis litte-fixisse pueris recto illo, quo primum scribi so-contextu videntur, retroagant rursus, donec s facie norint, non ordine. *Id.* 2, 4. *med.* Re-ere expositionem, et a media in utramque pur-iscurrere; et 12, 2. *med.* ordinem, *h. e.* inver-ab ultimis incipiendo. *Plin.* 7, 44, 45. Quos onores currusque illa sua violentia fortuna re-it, per mediam Urbem censore tracto in Capi-illud, in quod triumphans ipse captivos traxe-*Sen. Ira* 1, 16. *med.* Iram saepe misericordia retro egit, *h. e.* mutare propositum, et quasi cur-sum coegit.

RETROCĒDENS et Retro cedens, entis, part. ab inus. *retrocedo:* ἀναποδίζων, retrorsum cedens, retro gradiens. *Liv.* 8, 8. *med.* Pede presso eos retroce-dentes in intervalla ordinum principes recipiebant.

RETRŌCESSUS, us, m. ἀναχώρησις, regressio. *Appul. Dogm. Plat.* 1. Illis septem motus, processus, et retrocessus, dexterioris, ac sinistri, etc.

RETRŌCĬTUS, a, um, part. ab inus. *retrocieo*, reflexus, recurvus. *Lucr.* 4, 548. Nec simili pene-trant aures primordia forma, Cum tuba depresso graviter sub murmure mugit, Aut reboant raucum retrocita cornua bombum.

*RETRODO vel rectius Retro do, est *Marcian.* in *Pandect.* 46. *tit.* 3. leg. 67. *B. A.*

RETRŌDŪCO et Retro duco, is, a. 3. ἀνάγω, re-trorsum duco, reduco. *Vitr.* 10, 6. *f.* Sed non pot-erat ad lineam via recta ducere, sed exibat in unam vel alteram partem: ita necesse erat rursus retrodu-cere. *Mart. Dig.* 34, 5, 16. Quaedam sunt, in qui-bus res dubia est, sed ex postfacto retroducitur, et apparet, quid actum sit.

RETRŌĔO et Retro eo, is, n. 4. ὑπερωέω, retror-sum eo. *Plin.* 2, 16, 13. Progreditur radii violen-tia, et retroire cogit vapor repercussus. *Sen. Q. N.* 7, 21. Deficiente materia, retroiens ipse descendit.

RETRŌFLECTO et Retro flecto, is, a. 3. ἀνακάμ-πτω, retrorsum flecto, reflecto. *Petr. Sat.* 126. Frons minima, et quae radices capillorum retroflexerat.

RETRŌFLEXUS et Retro flexus, a, um, part. a *retroflecto*, retrorsum flexus. *Appul. Met.* 3. Mani-bus ambabus capillo abreptum, ac retroflexum effli-gere lapide gestit.

RETRŌGRĂDĀTĬO, onis, f. retrocessus. *Capell.* 8. *f.* Retrogradatione sua viciniae solis admotus.

RETRŌGRĂDĬOR et Retro gradior, eris, dep. 3. ἀναχάζω, retrorsum gradior, retroeo. *Plin.* 8, 15, 16. Labrum ei *(achli)* superius praegrande: ob id re-trograditur in pascendo, ne in priora tendens invol-vatur. ℙ Habet locum in motibus planetarum, cum moveri videntur contra Signorum ordinem. *Id.* 2, 15, 12. Ab his terminis retrogradiuntur ad solem; et *ib.* 17, 14. Mox ab altitudine descendit, retroque graditur ab occasu vespertino usque ad exortum ma-tutinum.

RETRŌGRĂDIS, e, adj. retrogradus. *Appul. Met.* 4. Sensim retrogradi gradu domum facesso. *Locus est p. 151. ed. *Elmenh.* vel p. 195. ed. *Vulcan. B. A.*

RETRŌGRĂDO, as, n. 1. retrogradior. *Capell.* 8. *f.* Solis radius eas retrogradare facit.

RETRŌGRĂDUS, a, um, adj. qui retrograditur, ὀπισθοπόρος: et dicitur de planetis recedentibus, ut in RETROGRADIOR dictum est. *Sen. Q. N.* 7, 25. *med.* Utrum emergeret Juppiter, an occideret, an retrogradus esset, (nam hoc illi nomen imposuere cedenti) ante paucos annos didicimus. *Plin.* 2, 17, 15. *extr.* Mercurii sidus retrogradum in Tauro, et Geminis non fieri. *Sidon. ep.* 8, 11. *med.* Super te-tragono Saturnus retrogradus. ℙ *Retrogradum car-men* ap. *August. C. D.* 17, 15. (ubi alii leg. *grande)* est reciprocum, seu recurrens.

RETRŌGRESSUS, us, m. retrocessus. *Macr. Sat.* 1, 17. *med.* Cum sol in Signo Cancri aestivum solsti-tium facit, et inde retrogressum agit ad diminutio-nem dierum.

RETRŌLĔGO et Retro lego, is, a. 3. retrorsum lego. *Quint. decl.* 6, 7. Curva litora retro lego, *h. e.* retro navigo.

RETRŌPENDŬLUS. V. ANTEPENDULUS.

[RETRŌPŎSĬTUS, a, um, part. ab *retropono. Acron.* ad illud *Hor. Sat.* 2, 3, 299. Respicere igno-to discet pendentia tergo: id est, retroposito.

RETRORSUM et Retrorsus, adv. εἰς τοὐπίσω, ὀπί-σω, retro: quasi *retroversum*, ut *antrorsum* quasi *anteversum.* Et tum motui, tum statui inservit. *Cic. N. D.* 2, 33. Ex terra aqua, ex aqua oritur aer, ex aere aether: deinde retrorsum vicissim ex aethere aer, etc. *Hor. Ep.* 1, 1, 74. me vestigia terrent Omnia te adversum spectantia, nulla retrorsum. *Id. Od.* 1, 34, 3. retrorsum vela dare. *Id. ib.* 4, 8, 16. Rejectaeque retrorsum Annibalis minae. *Val. Fl.* 3, 268. dare vera retrorsus Terga metu. *Lucan.* 9, 652. ipsique retrorsum Effusi faciem vitabant Gorgonos angues. *Sil.* 11, 511. de Aufido: Mox fluctus ferit Adriacos, magnoque fragore Cedentem impellit re-trorsus in aequora pontum. ℙ Pleonasmus est in illo *Plin.* 9, 31, 51. Cancri in pavore etiam retror-sum pari velocitate redeunt; et *Appul. Met.* 2. Re-trorsus respiciens substitit. V. RETRO. ℙ Trans-late. *Quint.* 5, 9. Quaedam argumenta et retrorsus idem valent, ut vivere hominem, qui spirat: et spi-rare, qui vivit; et *Flor.* 4, 12. *med.* Sumpserant bellum adeo certa victoriae spe, ut praedam in an-tecessum pactione diviserint: Cherusci equos, Suevi aurum et argentum, Sicambri captivos elegerant. Sed omnia retrorsum: victor namque Drusus equos, pecora, torques eorum, ipsosque praeda divisit et vendidit; et *African. Dig.* 44, 3, 6. Hunc perinde haberi, ac si retrorsum homo mihi vaenisset, *h. e.* si homo a me venditus, rursus ad me emptione re-disset. ℙ Adhibetur ad designandum tempus prae-teritum. *Ulp. Dig.* 15, 1, 32. *f.* Retrorsum ad id tempus conventionem reducere emptoris, quo vendi-tor conventus sit, *h. e.* in tempus praeteritum. Sic *ib.* 13, 5, 18. Retrorsum se actio refert.

RETRORSUS, a, um, adj. retro versus. *Plin.* 26, 9, 59. Atque ita retrorsa manu ter dicat, *h. e.* re-trorsum adducta. *Appul. Met.* 2. Denique saepe re-trorsa respiciens substitit. Ita *Pricaeus*, et alii: alii leg. *retrorsus.* Adjectivum videtur esse etiam in illo *ejusd. Met.* 6. Iter retrorsum porrigens. ℙ *Retror-sior* est antiquior: a *retro*, et *retrorsum*, cum pro ante ponitur. *Tert. Apol.* 19. Extremissimi eorum non retrorsiores deprehenduntur vestris sapientibus legiferis, et historicis. Alii leg. *retrosiores* eodem sensu, a *retro:* vel legendum *retriores.* V. RETROR.

RETROSĬOR. V. in v. praec.

RETROSPĬCĬENS, entis, part. ab inusit. *retro-spicio*, retro aspiciens. *Vitr.* 9, 4. Lunae orientis orbem sol retrospiciens.

RETRŎVERSIM, et

RETRŎVERSUM, et

RETRŎVERSUS, adv. recessim, retrorsum. *Pl. fragm.* ap. *Non.* 2, 592. Retroversum cedam, imita-bor nepam. *Petr. fragm. Trag.* 44. *Burm.* Colonia retroversus crescit, tanquam coda vituli. *Claud. Ma-mert. Stat enim.* 7. Radii corporum repercussu retro-versim cedentes.

RETRŎVERSUS, a, um, part. ab inus. *retroverto. Ov. Met.* 4, 655. Ipse retroversus squalentia prodi-dit ora. *Lactant.* 1, 16. *f.* Argumentum retroversum idem valet.

RETRŪDO, is, a. 3. ἀνωθέω, retro trudo. *Pl. Epid.* 2, 2, 63. Coepi rursum versum ad illas pau-xillatim accedere, quasi retruderet hominum me vis invitum. *Imp. Constant. Cod. Theod.* 1, 5, 1. In me-tallum retrudendus. ℙ *Part. *retrudens* ap. *Auct. Itin. Alex.* 59. ed. *A. Maio.* Adde 115. *B. A.*

RETRŪSUS, a, um, part. a *retrudo:* retro tru-sus, et a conspectu remotus. *Cic. Verr.* 2, 1, 3. Si-mulacra Deorum, quae non modo ex suis templis ablata sunt, sed etiam jacent in tenebris, ab isto re-trusa atque abdita. *Id. Or.* 1, 19. *f.* Haec sunt in media philosophia retrusa atque abdita. *Q. Cic. Pet. cons.* 11. *f.* Frons est animi janua: quae si signifi-cat, voluntatem abditam esse ac retrusam, etc.

RĔTUNDO, is, tudi, tusum, et tunsum, a. 3. ἀμβλύνω, repercutio, repello, hebeto cuspidem aut aciem cujuspiam rei. *Plin.* 16, 40, 76. *n.* 3. Tilia citissime ascias retundit. *Ov. Am.* 2, 9, 13. Quid juvat in nudis hamata retundere tela Ossibus? *Lu-can.* 6, 160. confringite tela Pectoris incursu, jugu-lisque retundite ferrum. *Id.* 5, 601. Occurrit gelidus Boreas, pelagusque retundit. ℙ Translate est re-primere, coercere, repellere, vanum et irritum red-dere. *Cic. Cat.* 3, 1. *med.* Gladios in rempublicam destrictos retudimus. *Id. Sull.* 30. Cujus nuper fer-rum retuderim, flammamque restinxerim. *Id. Cluent.* 44. Censorii stili mucronem multis remediis majores nostri retuderunt. *Quint.* 10, 5. *med.* Mucro ingenii quotidiana pugna retunditur. *Att.* ap. *Cic. Att.* 16, 15. *med.* In praesentia belle iste puer retundit Anto-nium. *Lentul.* ad *Cic. Fam.* 12, 14. *med.* Alicujus improbitatem retundere. *Prud. Cath.* 6, 94. iram. *Phaedr.* 4, 23. superbiam. *Ter. Heaut.* 5, 1, 72. animum, qui luxuria et lascivia diffluit. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 6. sermones. *Liv.* 33, 31. *med.* linguas Ae-tolorum; et *Plin. ep.* 3, 15. Hebetare et retundere aculeos judicii. *Nazar. Pan. Constant.* 5. Nec intuen-tem iniquus fulgor retundit. *Hieron. ep.* 14. *n.* 3. *extr.* Aries iste pietatis, quo fides quatitur, Evange-lii retundendus est muro. V. Alia in RETUSUS. ℙ [*Confund. *retundere* et *recondere* V. *Cort.* ad *Lucan.* 6, 161. et *refundere Id. ib.* 5, 601.]

RĔTUNSUS, a, um, part. a *retundo*, percussus, obtusus, perstrictus. *Pl. Ps.* 1, 2, 26. Securis re-tunsa; et 4, 4, 8. Quam diu mihi cor retunsum est oppugnando pectore! et 1, 2. 26. Servi plagis retunsi. *Virg. G.* 2, 301. neu ferro laede retunso Semina. *Pier.* testatur ita legi in exemplarib. anti-quioribus. Alii *retuso.* V. OBTUNSUS.

RĔTŪRO, as, a. 1. aperio. *Varr.* ap. *Non.* 4, 330. Pueri obscenis verbis novae nuptae aures returant. Quo loco ad veterum respexit consuetudinem, qui, simul ac virgo nupta detulisset praetextam ad For-tunam Virginalem, pueris permittebant, ut coram ea obscena verba proferrent: ante vero Veneris vo-cabulis acerbae virginis aures imbuere non licebat. Eadem verba *Varr.* refert idem *Non.* etiam 2, 749. *Arnob.* 1, 31. Ora coarticulare mutorum, surdorum auriculas returare. [*Doederl.* 3, 168. pro *returare* legendum censet *reserare. Id. ib.* 167. docet, v. *re-turare*, nonnisi duriore pronunciatione ab inus. for-ma frequent. *retusare* verbi *retundere* diversum, non contrarium esse v. *obturare*, sed eandem significatio-nem vindicare: atque in loco *Varr.* vv. *obscenis ver-bis* non dat. sed abl. posita esse.]

RĔTŪSUS, a, um, part. a *retundo:* ἀμβλυνθείς, obtusus. *Ov. Met.* 12, 496. Tela retusa cadunt: ma-net imperfossus ab omni Inque cruentatus Caeneus Elateius ictu. *Colum.* 4, 24. *f.* Retusum et crassum ferramentum. *Petr. Sat.* 94. *f.* Rudis novacula, et in hoc retusa, ut pueris discentibus audaciam tonso-ris daret. ℙ Item repercussus. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 135. de Hyacintho: te fronte retusa Delius luget.

¶ Translate est hebes, minime acutus, aut perspicax. *Cic. Div.* 1, 36. *f.* Partes agrorum aliae, quae acuta ingenia gignant, aliae quae retusa. *Claud. in Eutrop.* 2, 47. adeone retusi Quisquam cordis erit, dubitet qui, etc? *Hieron. ep.* 69. *n.* 4. Acumen omni pistillo retusius. V. PISTILLUM. ¶ De luce repercussa et reddita. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 22. Haud secus ac tacitam Luna regnante per Arcton, Sidereae cedunt acies, cum fratre retuso Aemulus adversis flagraverit ignibus orbis. ¶ De subobscura, fusca, et languida. *Id. IV. cons. Honor.* 183. Visa etiam medio, populis mirantibus, audax Stella die, dubitanda nihil, nec crine retuso Languida, sed quantus numeratur nocte Bootes. ¶ [*Rebus retusis* ap. *Sil.* 16, 31. est: rebus fractis. *Id.* 8, 321. belli furore retuso.]

RĔVĂLESCO, is, lui, n. 3. ἀναῤῥώννυμαι, ex morbo convalesco. *Ov. Her.* 21, 231. Ne tamen ignores, ope qua revalescere possim, etc. *Gell.* 16, 13. Quod in eorum finibus ex capitali morbo revaluisset. ¶ Translate. *Tac. H.* 2, 54. Causa fingendi fuit, ut diplomata Othonis, quae negligebantur, revalescerent. *Id. A.* 14, 27. Laodicea tremore terrae prolapsa, nullo a nobis remedio, propriis opibus revaluit. *Appul. Met.* 10. Revalescens astutia.

RĔVĂNESCO, is, nui, n. 3. ἀναφανίζομαι, iterum evanesco, et in nihilum redigor. *Ov. Am.* 2, 9, 27. animique revanuit ardor. Alii lég. *relanguit, resanuit, evanuit.*

*REUDIGNI, orum, populi Germaniae septentrionalis, medio inter Albin ac Vistulam loco. *Tac. G.* 40. *B. A.*

*REVECTO, as, a. 1. i. fere q. reveho. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 3, 42. Revectari tamen ad Macedoniam corpus meum Dii permitterent. *B. A.*

RĔVECTUS, a, um, part. a *reveho*: relatus. *Liv.* 1, 35. *med.* Praeda inde majore, quam quanta belli fama fuerat, revecta, ludos opulentius, quam priores reges, fecit. *Id.* 2, 47. Consul revectus in castra. Adde *Vell.* 2, 24.

RĔVĔHO, is, exi, ectum, a. 3. ἀνακομίζω, rursus aut retro veho, refero, reporto: et dicitur de iis, quae navi, aut curru, aut jumento reportamus. *Ov. Met.* 13, 401. Vela dat, ut referat, Tirynthia tela, sagittas: Quae postquam ad Grajos, domino comitante, revexit, etc. *Plin.* 12, 17, 40. Ex Syria revehunt styracem; et *ib.* 19, 42. Contra revehunt vitrea, et ahena, vestes, etc. ¶ *Revehi* dicuntur, qui equo, curru, aut navi redeunt. *Liv.* 3, 70. Conficerent equos virosque, ne quis reveheretur inde ad proelium. *Hor. Sat.* 2, 5, 4. Non satis est Ithacam revehi, patriosque penates Aspicere? *Mart.* 6, 58. Sospite me sospes Latias reveheris ad urbes. *Ov. A. Am.* 2, 138. Hac ego sum raptis parte revectus equis. *Plin.* 7, 26, 27. Eques R. curru triumphali revectus est. ¶ Pro simplici *vehere. Val. Fl.* 1, 98. jam stare ratem, remisque superbam Poscere quos revehat. ¶ Translate. *Cic. Brut.* 63. Sed ad paulo superiorem aetatem revecti sumus, *h. e.* revertimus sermone ad superiorem aetatem. *Plin. ep.* 8, 24. *med.* Onerat te quaesturae tuae fama, quam ex Bithynia optimam revexisti.

RĔVĔLĀTĬO, onis, f. ἀποκάλυψις, actus revelandi et detegendi, detectio. *Arnob.* 5, 182. Revelatio pudendorum. ¶ Translate manifestatio arcani. *Tert. adv. Marc.* 5, 4. Qui filii sui revelationem disposuit. Adde *August. Confess.* 9, 10.

RĔVĔLĀTOR, oris, m. ἀποκαλύπτων, qui revelat. *Tert. adv. Marc.* 4, 25. Nec revelator ipse erit, qui absconditor non fuit.

RĔVĔLĀTORĬUS, a, um, adj. ἀποκαλυπτικὸς, ad revelandum seu manifestandum pertinens. *Tertull. Anim.* 47.

RĔVĔLĀTUS, a, um, part. a *revelo*: ἀποκαλυφθεὶς, detectus, apertus. *Ov. Fast.* 6, 619. Ore revelato qua primum luce patebit Servius, etc. *Suet. Galb.* 7. *extr.* Ut jumentum ad lacum duceretur capite involuto, atque ibidem revelato. *Flor.* 4, 2. *med.* de Cat. Utic.: Stricto gladio revelatum manu pectus semel iterumque percussit. *Appul. Met.* 10. Carpenta partim contecta, partim revelata. ¶ Item manifestatus. *Appul. Met.* 9. Detectae ac revelatae fraudes.

RĔVELLO, is, elli, (*raro* ulsi,) ulsum, a. 3. ἀνασπάω, ἀποσπάω, avello, refigo, aufero. *Cic. Verr.* 2, 4, 11. *med.* Nec prius illam crucem, quae fixa est ad portum urbemque vestram, revellistis. *Hor. Od.* 2, 18, 23. Quid, quod usque proximos Revellis agri terminos, etc.? *Colum.* 2, 3. Boves cum ab opere disjunxerit, substrictos confricet, manibusque comprimat dorsum, et pellem revellat, nec patiatur corpori adhaerere. *Virg. A.* 9, 561. simul arripit ipsum Pendentem, et magna muri cum parte revellit; et *ib.* 12, 787. telumque alta ab radice revellit. *Ov. Pont.* 4, 13, 7. ut chartae titulum de fronte revellas. *Val. Fl.* 5, 8. flens arma revellit Idmonis e celsa Mopsus rate. *Quint. decl.* 10, 15. Revellere sidera mundo. *Cic. Pis.* 11. *med.* tela de corpore alicujus. *Sil.* 4, 181. Idem, sanguinea Venuli cervice revellens, Sternit praecipitem, etc. *Ov. Met.* 12, 356. solidoque revellere dumo Annosam pinum magno molimine tentat; et *ib.* 300. duroque sudem vix osse revellit. *Id. R. Am.* 87. Arborem tellure revellere. ¶ *Revellere signa* militare est, cum signis sublatis exercitus alio ducitur. *Sil.* 12, 733. et *Lucan.* 7, 77. ¶ Pro eruere, evertere, subruere. *Virg. A.* 4, 427. Nec patris Anchisae cineres, manesque revelli. *Ov. Amor.* 3, 10, 13. de Cerere: Prima jugo tauros supponere colla coegit, Et veterem curvo dente revellit humum. ¶ Item eripere, auferre. *Ov. Fast.* 6, 515. Injiciuntque manus, puerumque revellere tentant. ¶ Item effringere, vi reserare. *Cic. Verr.* 2, 4, 23. *f.* et *Liv.* 5, 21. *med.* Pars claustra portarum revellunt. *Lucan.* 3, 115. Ut videt ingenti Saturnia templa revelli Mole. ¶ Translate. *Sen. ep.* 95. *med.* Ut revellatur penitus falsorum recepta persuasio. Sic *Pers.* 5, 91. ira cadat naso, rugosaque sanna, Dum veteres avias tibi de pulmone revello. *Virg. A.* 4, 545. et quos Sidonia vix urbe revelli, Rursus agam pelago? et *Stat. Th.* 3, 375. Revelli natis, thalamo, patria. *Cic. Caecin.* 25. Qui jus civile contemnendum putat, is vincula revellit judiciorum, *h. e.* dissolvit. *Id. Att.* 5, 20. Perillustres fuimus, honorificisque verbis omnes injurias revellimus superiores, *h. e.* sustulimus, ex omnium memoria delevimus. *Id. Phil.* 13, 12. Consulatum alicujus ex omni monumentorum memoria revellere. *Nazar. Pan. Constant.* 3. Etsi conspectu abes, revelli tamen mentibus non potes. *Claud. in Ruf.* 2, 207. Si juvat imperium penitus de stirpe revelli. *Ov. Met.* 4, 152. quique a me morte revelli Heu! sola poteras, poteris nec morte revelli, *h. e.* separari. *Stat. Silv.* 3, 2, 57. Dissipat amplexus, atque oscula fida revellit. ¶ De altero praeterito *revulsi. Ov. Her.* 6, 104. Aurea Phryxeae terga revulsit ovis. *Id. Met.* 8, 584. A silvis silvas, et ab arvis arva revulsi. Ita, praeter alios, *Pierius* ad illud *A.* 4, 427. cineres, manesque revelli: ubi in oblongo codice Vaticano *revulsi* legi testatur. *Serv.* negat: *revulsi* recte dici. Grammatici *velli*, et *vulsi* simplici *vello* passim tribuunt. Ceterum *revelli* et certius, et usitatius est.

RĔVĒLO, as, avi, atum, a. 1. ἀποκαλύπτω, velamine ablato detegere, aperire, nudare, denudare. *Ov. Her.* 11, 73. Eripit infantem, mentitaque sacra revelat. *Arnob.* 7, 221. Via decedere, assurgere, caput revelare. *Tac. G.* 31. Super sanguinem et spolia revelant frontem, *h. e.* capillis spoliant. V. alia in REVELATUS. ¶ Translate. *Auson. Perioch. Odyss.* 21. Ulyxes Eumaeo, quis sit, revelat. *Tert. Apol.* 7. *f.* Tempus omnia revelat; et *adv. Herm.* 28. Si hoc a Deo revelatum est. *Hieron.* in *Isaj.* 15, 56, 2. Justitia et salus Domini, quae prope est, et cunctis gentibus revelanda. ¶ [*Confund. *revellere* et *recludere.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 3, 154.]

RĔVENDO, is, a. 3. iterum vendo, ἀναπιπράσκω. *Ulp. Dig.* 38, 2, 37. Quoties pater ejus donum, munus, operas liberto revendiderit.

RĔVĒNĔO, is, n. 4. rursus veneo. *Nerat. Dig.* 18, 3, 5. Si fundus revenisset.

RĔVĔNĬO, is, eni, entum, n. 4. ἐπανέρχομαι, rursus venio, redeo, revertor. *Pl. Men.* 5, 3, 4. Quaeso, si senex revenerit, ne me indicetis. *Cic. Or.* 1, 38. *f.* et *ib.* 40. Cum miles domum revenisset. *Pl. Trin.* 1, 2, 119. Si ille huc salvus revenit. *Tac. A.* 2, 24. *extr.* Ut quis ex longinquo revenerat, miracula narrabant; et *ib.* 4, 74. *extr.* Revenere in urbem trepidi. *Pl. Stich.* 3, 5, 8. Cum eo reveni ex inimicitia in gratiam. *Id. Bacch.* 4, 2, 24. In eum nunc haec revenit res locum, ut quid consilii dem meo sodali, nesciam. ¶ Passive impersonaliter. *Pl. Amph.* 3, 2, 61. Si reventum in gratiam est.

RĔVENTUS, us, m. reditus. *Suevius* ap. *Macr. Sat.* 2, 14. *f.* suo post inde reventu Hoc genus arboris in praelatis finibu' Grajis Disseruere.

RĔVĒRĀ et Re vera, adv. ὄντως, τῇ ἀληθείᾳ, re ipsa, reapse. *Cic. Balb.* 3. Cujus igitur crimen est? revera nullius: actione accusatoris ejus unius, qui donavit. *Id. Fam.* 3, 5. Et re vera, confirmata amicitia, et perspecta fide, commemoratio officiorum supervacua est. *Id. ib.* 1, 4. Qui nunc populi nomine, re autem vera sceleratissimo latrocinio, etc. *Id. Quint.* 17. *f.* Haec ille si verbis non potest, re quidem vera palam loquitur.

RĔVERBĔRO, as, a. 1. ἀνωθέω, repercutio, repello. *Sen. Contr.* 1, 3. *med.* Sic veneficiis corpus induruit, ut saxa reverberaret. *Colum.* 3, 13. *med.* Ut mota aequaliter humus novelli seminis radicibus molliter cedat, ne incrementa duritia sua reverberet. (V. REPERCUSSUS, us in fin.) *Appul. de Deo Socrat.* Corpora splendida et tenuia usque adeo, ut radios nostri tuoris et raritate transmittant, et splendore reverberent. ¶ Translate. *Sen. Clem.* 2, 5. *med.* Sapiens omnem fortunae iram reverberabit, et ante se franget.

RĔVĔRĒCUNDĬTER, adv. reverenter. *Enn.* ap. *Prisc.* 15, 1010.

RĔVĔRENDUS, a, um, part. a *revereor*: αἰδέσιμος, timorem ac reverentiam incutiens. *Ov. Ib.* 75. Noxque tenebrarum specie reverenda tuarum. *Claud. VI. cons. Honor.* 588. de Victoria: quae divite pompa Patricii reverenda fovet sacraria coetus. *Gell.* 9, 14. *f.* et 18, 5. *f.* Reverendae vetustatis liber. *Impp. Honor. et Theodos. Cod.* 1, 55, 8. Reverendissimi episcopi. V. v. sq. §. 4.

RĔVĔRENS, entis, part. a *revereor*: αἰδούμενος, qui veretur et timet. [*De discrimine inter re
et *verecundus* v. in h. v.] *Cic. Or.* 2, 28.
enim non reverens assentandi suspicionem. *Id.*
1, 30. *med.* Itaque dubitans, circumspectans,
tans, multa adversa reverens, tanquam in rat
mari immenso, nostra vehetur oratio. Alii le
vertens. V. REVERTO. ¶ Item qui veretur
servat. *Ov. Met.* 1, 232. Non illo melior quis
nec amantior aequi Vir fuit, aut illa reverentio
Deorum. Alii leg. *metuentior. Appul. Met.* 8.
la parentum suorum reverens. *Tac. G.* 34. *extr.*
ctius ac reverentius visum de actis Deorum cr
quam scire. *Plin. Pan.* 69. Quis reverentior
tus candidatus, quam tu? *Id. ep.* 6, 17. *f.* Qu
te reverentior hujus operis, quis benignior ae
tor? (*supra dixerat:* omnes, qui aliquid in s
faciunt, venerari etiam, mirarique soleo.)
8, 21. *med.* Illud modestius, et fortasse revere
sed hoc simplicius et amantius. *Id. ep.* 10, 18.
ger, probus, industrius, atque inter ista reve
simus mei. *Tac. H.* 1, 17. Sermo Pisonis erg
trem imperatoremque reverens, de se mod
Massur. Sabin. ap. *Gell.* 4, 20. *f.* Responsum
reverens. *Prop.* 2, 23, 29. Nec tu virginibus
sis) reverentia moveris ora, *h. e.* pudibunda,
cunda ora seu vultus conturbaveris, et rubore
presseris. ¶ *Flor.* 4, 12. *extr.* Sanctius et re
tius visum est nomen Augusti, *h. e.* majorem
rentiam ac religionem incutiens. ¶ Ap. *Cass*
7, 24. et alibi *reverentissimus* legitur pro *reve*
simus. V. DESIDERANS.

RĔVĔRENTER, adv. εὐλαβῶς, cum timore
servantia. *Plin. ep.* 3, 21. Adire reverenter al
Id. ep. 7, 31. *med.* Reverenter et fideliter
colere; et *ep.* 10, 32. Gabius Bassus et reve
sime et officiosissime venit ad me. *Tac. H.*
Copiae reverentius et aequalius duci parebant.
Ner. 23. *f.* Judices reverentissime alloqui. *Id*
93. Veteres caeremonias reverentissime cole

RĔVĔRENTĬĂ, ae, f. αἰδὼς, εὐλάβεια, pu
metus cum observantia conjunctus. *Cic. Off.*
Adhibenda est igitur quaedam reverentia a
homines, et optimi cujusque, et reliquorum
negligere quid de se quisque sentiat, non sol
rogantis est, sed etiam omnino dissoluti. *Qu*
1. *med.* Videas rixatores quosdam neque
reverentia, neque agendi more ac modo con
et *ib. med.* Oblivisci reverentiae, quae par
debetur. *Juven.* 2, 110. Hic nullus verbis
aut reverentia mensae; et 5, 71. dextram c
memento: Salva sit artoptae reverentia. *Id.*
quae reverentia legum, Quis metus, aut pu
unquam properantis avari? *Mart.* 11, 5. Ta
est recti reverentia, Caesar, et aequi. *Plin*
5. et *ep.* 10, 11. Reverentiam praestare alic
ep. 4, 17. habere. *Tac. H.* 1, 55. exuere.
12. sacramenti rumpere. *Id. A.* 6, 37. *f.* reti
aliquem. *Id. G.* 29. Protulit magnitudo pop
mani ultra Rhenum imperii reverentiam. *Id.*
1. *in.* Reverentia continui foederis. ¶ Meto
videri potest persona ipsa reverentia digna.
Pan. extr. Ego reverentiae vestrae sic sempe
viam, ut non me ut consulem, sed ut cand
consulatus putem. ¶ Est etiam erga minor
rentia, cum cavemus, ne aliqua ratione lae
Juven. 14, 47. Maxima debetur puero rev
Plin. ep. 7, 24. Quod mihi non amore ejus (*n*
magis facere, quam reverentia videbatur.
80. Tam placidae mentes, tanta est revere
stri. ¶ Est etiam respectus, et cura. *Qui*
5, 13. Cum fratri, praeter ejusdem nominis
simile consortium, reverentia quoque langu
cesserit. ¶ Item modus. *Prop.* 3, 11, 13. N
poscendi, nulla est reverentia dandi. *Ov. Met.*
Nec nos aut durus pater, aut reverentia fam
timor impedient. ¶ Item metus, fuga, cu
Colum. 11, 1. *med.* Nisi magnitudo rei peper
verentiam vel discendi, vel profitendi paene
sam scientiam. ¶ Item aestimatio, ratio.
4, 28. Ibi studiorum summa reverentia, s
amor studiosorum. ¶ Ap. *Ov. Fast.* 5, 23.
rentia est Dea, mater Majestatis ex Honore.
discrimine inter *reverentia* et *verecundia* et *ve*
v. in hh. vv.]

RĔVĔRĔOR, ēris, ĕrĭtus sum, dep. 2.
μαι, vereor et colo, observo simul et metuo
Inv. 2, 22. Observantia, per quam aetate,
pientia, aut honore, aut aliqua dignitate ant
tes reveremur, et colimus. Al. leg. *veremur*,
neramur. Id. Att. 2, 19. ex *Ter. Ph.* 2, 1,
nihil est molestius, quam Statium manum
nec meum imperium: age mitto imperium:
multatem meam revereri saltem? *Id. Hec.* 4
Dic filiae, rus concessuram hinc Sostratam:
vereatur, minus jam quo redeat domum; e
10. Adventum tuum ambas scio reverituras.
ad Her. 4, 17. Difficile est virtutes reverer
semper secunda fortuna sit usus; et *Colum*
Illustrium scriptorum auctoritatem revereri.
ep. 5, 15. Cum eum sequerer ut magistrum,
rentem revererer; et *ep.* 13. Recitaturus o
culam, advocavi aliquos, ut revererer; pau
verum audirem. *Pl. Mil.* 4, 4, 34. Te ita vol

, quasi ejus opulentitatem reverearis, h. e.
re, suspicias, teque multo inferiorem ducas.
1, 11. Nigidium Cicero summe reveritus. ℙ
arco. Plin. 10, 51, 72. de histrione: Ne quae-
idem suos reveritus illos opimos, et voce me-
ℙ Passive impersonaliter, et cum patrio ca-
arr. ap. Non. 9, 3. Non te tui saltem pudet,
l mei revereatur? ℙ Antiqui etiam revereo
nt, teste Prisc. 8, 799. [*Differentiam inter
i et admirari, suspicere et vereri v. in h. v.]
ERGO, is, a. 3. Claud. Mam. ad Sidon. ep:
Quin illud in aliorum commoda revergat.
ERRO, is, n. 3. contrarium significat v. ver-
illo Pl. Stich. 2, 2, 64. Reverram hercle hoc,
converri modo, h. e. dispergam, amittam,
modo collegi et comparavi. V. supra v. 51.
VERSATUS, a, um, part. a reverso: retro
Plin. Valer. 1, 21. Reversata prius palpe-
V. FOCACIUS. F.]
ERSIO, onis, f. ἀναστροφή, actus revertendi,
sio. Quomodo a reditu differat, in ea voce
est. Varr. ap. Non. 4, 32. Caesar reversio-
cit, ne post occipitium exercitus relinqueret.
hil. 1, 1. Exponam vobis breviter consilium
ectionis, et reversionis meae. Id. N. D. 3, 10.
nas febres, et quartanas divinas esse dicen-
st, quarum reversione et motu quid potest
nstantius? Appul. de Mundo: Coeli spatium
ua reversione collustrat. Id. Dogm. Plat. 1.
arum reversiones, ortus, obitus. Pl. Truc. 2,
et Varr. ap. Non. 3, 192. et 4, 32. Reversio-
cere ad aliquem. ℙ Reversio, h. e. inversio,
ra verborum ap. Quint. 8, 6. med. V. ANA-
HE.
ERSO, as, a. 1. iterum verso. August. Con-
extr. Versa, et reversa in tergum, et in

ERSUS, a, um, part. a reverto, aut rever-
ui rediit, regressus. Caes. B. G. 6, 41. Re-
ille, judicavit, etc. Just. 13, 5. Reversus
a. Id. 21, 6. in patriam; et 16, 4. de exsi-
lin. ep. 7, 19. f. Ego solatium relegatarum,
or reversarum. ℙ Passive. Scaev. Dig. 34,
Si putaveris eam ad bonam vitae consuetudi-
versam.
ERTICULUM, i, n. reversio. Appul. Met.
lor. n. 18. Siderum obliqua curricula, solis
everticula.
ERTO, (antique Revorto) ertis, erti, ersum,
ιαστρέφω, iterum verto: et translate resolvo,
Cic. Tusc. 1, 30. med. Dubitans, circum-
s, haesitans, multa adversa revertens. Al.
erens; [*quod unice ferendum. V. Orell. ad
ℙ Fere ponitur pro regredi, redire, revenire:
etro vertere se. Lucr. 3, 1074. Exit saepe
agnis ex aedibus ille, Esse domi quem per-
est, subitoque revertit. Pomp. ap. Non. 7,
nam quaeritat: si cum nemo vocat, revortit
ad me. Caes. B. G. 7, 5. med. Paucos dies
ati, domum revertunt. Lucr. 5, 657. Sol sub
evertens. Caes. B. G. 2, 14. Divitiacus post
m Gallorum ad eum reverterat. Pl. Men 2,
Nisi domum revorteris. Sall. Cat. 38. extr.
malum multos post annos in civitatem re-
. Cic. Div. 1, 15. Persaepe revertit ex itine-
jam progressus esset multorum dierum viam.
n. 3, 10. Ut vidit tua interesse, Epheso Lao-
revertit. Caes. B. G. 7, 66. Majoribus enim
eversuros. [*Forma activa hujus verbi Cicero
er nisi in praeterito, temporibusque a prae-
luctis utitur. ℙ Construitur cum dat. ap.
p. 2, 3. rursus eum reversurum officio: ubi
Frotsch. p. 142. a Kochio sibi perscripta de
ndi genere tradit.] ℙ Saepius usurpatur in
ssiva, praesertim in indicativis. Pl. Poen.
. Revortor rursus denuo Carthaginem. Ter.
1, 1, 16. et 70. Domum revertor moestus.
4, 1, 9. Prius nox oppressisset, quam huc
posset iterum. Id. Eun. 2, 1, 13. Aut jam
e, aut mox, etc. Pl. Ps. 1, 2, 30. Cum ego
evortor. Ov. Met. 5, 585. Lassa revertebar
i) Stymphalide silva. Nep. Them 5. Qua
isibus iter fecerat, eadem minus diebus tri-
Asiam reversus est. Phaedr. 4, 17. Mirati,
atos non revertier. Hor. Od. 1, 29, 10. quis
arduis Pronos relabi posse rivos Montibus,
rim reverti? ℙ Translate. Liv. 8, 35. et
at. 87. Reverti in gratiam cum aliquo. Ov.
1, 340. Poena reversura est in caput ista
d. Trist. 3, 7, 9. Et tamen ad Musas, quam-
ere, reverti. Lucr. 2, 959. Reverti ad vi-
aes. B. G. 1, 42. ad sanitatem. Cic. Fin. 2,
d propositum revertamur. Formula post di-
iem: Sic Nep. Dion 4. extr. Sed illuc rever-
ic. Coel. 3. Ut ad me revertar, h. e. de me di-
grediar. Hor. A. P. 390. nescit vox missa
Pall. 11, 20. In melle decoques, donec ad
m mediam revertatur, h. e. redigatur. Cic.
56. Utilitas aut in corpore posita est, aut
neis rebus: quarum tamen rerum multo ma-
ars ad corporis commodum revertitur, h. e.
t, refertur. Pomp. Dig. 19, 1, 6. et 7. Re-
m. III.

verti ad aliquem, et adversus aliquem, h. e. regressum habere.

REVESTIO, is, n. 4. rursus vestio. Tert. carm. adv. Marc. 5, 129. Et jam despectum victor sua luce revestit.

REVESTITUS, a, um, part. a revestio: rursus vestitus. Tert. Resurr. carn. 42. f. Revestitos voluit intelligi eadem substantia, qua fuerant spoliati.

REVIBRATIO, onis, f. lucis repercussio. Hyg. Astron. 4, 14. med. Lunam solis lumine accepto, lucere revibratione.

REVIBRATUS, us, m. In sexto casu sing. Capell. 2, 27.

REVIBRO, as, a. 1. repercutio. Capell. 2, 41. Globosum corpus instar speculi praenitentis fulgoris radios revibrare; et 8. p. 273. Ipsa extimi coeli contextio lucis fulgoribus revibravit.

REVICTIO, onis, f. actus revincendi, refutatio. Appul. Dogm. Plat. 3. Utriusvis harum propositionum revictio confirmat alteram: non tamen et utriusvis confirmatio revincit alteram.

REVICTUS, a, um, part. a revinco: idem quod victus, aut iterum victus. Lucr. 5, 410. Inde cadunt vires (ignis) aliqua ratione revictae. Hor. Od. 4, 4, 23. diu Lateque victrices catervae Consiliis juvenis revictae. Bentl. leg. repressae. ℙ Item convictus, apertis manifestisque indiciis argumentisque probatus, deprehensus, sive in bonam, sive in malam partem. Liv. 6, 26. f. Crimina revicta rebus, verbis confutare nihil attinet, h. e. [*convicta.] Sic 40, 16. Ut omnibus appareret, noctis proximae crimen facile revictum. Tac. A. 15, 73. Coepta, adulta, et revicta conjuratio; et Gell. 6, 2. f. Homines in culpa et in maleficio revicti; et Lact. 4, 15. f. His testimoniis revicti solent confugere, etc.

REVIDEO, es, a. 2. rursus video. Pl. Truc. 2, 2, 65. Nunc ad heram revidebo, h. e. rursus ad heram accedam. V. REVISO.

REVIGESCO, is, gui, n. 3. rursus vigere incipio. Juv. 2, 204. Hunc similem sancti flatus revigescere certum est. Cic. Tusc. 1, 16. f. Multaque saecula post reviguit Pythagoreorum nomen. Ita leg. Non. 9, 12. Alii sic viguit: quod est longe rectius. [*Ita Orell., nullam lectionis discrepantiam indicans.]

REVILESCO, is, n. 3. vilis fio, evilesco. Sen. Tranqu. 15. med. Nec virtuti periculum est, ne admota oculis revilescat.

[REVIMENTUM, i, n. lacinia, fimbria: est ab inus. rebito, quod ex bito, vel a revio, quod a vio, as, quia totam vestem ambit. Hinc Gloss. Isid. Revidare (lege reviare), reverti, redire, repedare. Gloss. Philox. Rebio (pro revio), παραστρέφω; et Rebitare (lege reviare), περικάμψαι; et Revimentum, παραστροφή. Front. Laud. fumi etc. (ed. A. Maio) in. Sed contra istic laborandum, ne quid inconcinnum, vel hiulcum (in oratione) relinquatur; quin omnia, ut in tenui veste, oris detexta, et revimentis sint vincta. Id. aliis verbis eadem fere dixit ib. paulo post: Eam culpam ita devitabimus, si divisa generatim argumenta nectemus, non sparsa, nec sine discrimine aggerata, ut quae per suturam feruntur, sed ut praecedens sententia in sequentem laciniam aliquam porrigat, et oram praetendat. F.]

REVINCIBILIS, e, adj. qui revinci potest. Tert. Resurr. carn. f. Materiae iisdem litteris revincibiles.

REVINCIO, is, inxi, inctum, a. 4. ἀναδέω, idem quod vincio, vel arcte vincio, alligo. Caes. B. G. 7, 23. Trabes revinciuntur introrsus, et multo aggere vestiuntur, [*i. e. copulantur per alias trabes oblique, decussatim positas.] Virg. A. 3, 76. de Delo: Quam pius Arcitenens, oras et litora circum Errantem, Gyaro celsa Myconeque revinxit. Prop. 3, 12, 11. latus ense revincit. ℙ Translate. Catull. 61, 33. Mentem amore revinciens. Claud. B. Gild. 47. urbesque revinxi Legibus. Id. Nupt. Honor. et Mar. 36. Qui sibi te generum fraterna prole revinxit. ℙ Significat etiam solvere. Colum. 1, 8. med. Num villicus aut alligaverit quempiam, domino nesciente, aut revinxerit.

REVINCO, is, ici, ictum, a. 3. ἐξελέγχω, manifesto probare rem ita esse, coarguere, convincere. Lucr. 4, 487. An poterunt oculos aures reprehendere, an aures Tactus? an hunc porro tactum sapor arguet oris? An confutabunt nares, oculive revincent? Cic. Arch. 6. Quaere argumenta, si quae potes, nunquam enim hic neque suo, neque amicorum judicio revincetur. [*Tac. A. 6, 5. neque cuncta revincebantur.] Ulp. Dig. 26, 10, 3. med. Si in mendacio revincatur. V. alia in REVICTUS.

REVINCTUS, a, um, part. a revincio: ἀνάδετος, evinctus, devinctus. Lucr. 5, 554. terra Partibus aeriis mundi, coeloque revincta. Virg. A. 2, 57. juvenis manus post terga revinctus. Ov. Met. 10, 379. zona de poste revincta; et ib. 11, 212. quam dura ad saxa revinctam Vindicat Alcides. Caes. B. G. 3, 13. Ancorae pro funibus ferreis catenis revinctae; et ib. 7, 73. Stipites ab infimo revincti, ne revelli possent. Plin. Pan. 82. Religato revinctoque navigio, non secus ac piaculum aliquod trahebatur. Mart. 6, 41. lana fauces et colla revinctus; et Varr. Atacin. ap. Charis. 1, 70. Cujus ut aspexit torta caput angue revinctum. Virg. A. 4, 459. templum Velleribus niveis, et festa fronde revinctum. ℙ Translate. Val. Fl. 6, 418. implicitos, miseraque in peste revinctos Confodiunt. Id. 4, 708. (Symplegadum scopulos) Imperio fixos Jovis, aeternumque revinctos. Claud. in Ruf. 1, 168. Latices in glaciem revincti, h. e. gelu adstricti.

REVIREO, es, ui, n. 2. reviresco. Albin. 2, 113. Redditur arboribus florens revirentibus aetas. ℙ Translate est renovari, renasci. Auct. ad Her. 4, 34. Aliquando reipublicae rationes, quae malitia nocentum exaruerant, virtute optimatium reviruere.

REVIRESCO, is, n. 3. ἀναθάλλω, iterum viridis fio, ad pristinam viriditatem revertor. Colum. 2, 1. Nec revirescere, nec repubescere potest. Ov. Met. 2, 408. laesasque jubet revirescere silvas. [*Tac. A. 13, 58. donec in novos fetus reviresceret arbor.] ℙ Translate sumitur pro reviviscere, renasci, renovari. Cic. Prov. cons. 14. Impolitae vero res, et acerbae, si erunt relictae, quamquam sunt abscissae, tamen efferent se aliquando, et ad renovandum bellum revirescent. Ov. Met. 7, 304. Spes est virginibus Pelia subjecta creatis, Arte suum parili revirescere posse parentem. Adde ib. 9, 430. Val. Max. 4, 8. n. 4. Omne praeclari facti decus crebra memoria in se ipso revirescit. Sil. 8, 228. promissae revirescens pignore laudis, h. e. gaudens, et animum resumens. Adde 15, 134., Flor. prooemii f., et Cic. Phil. 7, 1., ubi alii leg. reviviscere. [*Orell. habet revirescere. Adde Tac. A. 4, 12. et H. 3, 7. Curt. 10, 9, 5.]

[REVIRIDESCO, is, n. 3. idem fere ac reviresco. Not. Tir. p. 9. Virescit, revirescit, reviridescit. F.]

*REVIRIDO, as, revireo. Vulg. Interpr. 4 Esdr. 5, 36. B. A.

REVIRTICO. V. REFRIVA f.

REVISCERATIO, onis, f. viscerum reparatio. Tert. Resurr. carn. 30. Ita oportebit ossium quoque credi reviscerationem et respirationem.

REVISIO, onis, f. actus revidendi. Claud. Mamert. ad Sidon. ep. 4, 2. Revisionis potestas multis modis intercluditur.

REVISITO, as, a. 1. frequent. a reviso, saepe reviso. Plin. 18, 3, 3. Nundinis urbem revisitabant.

REVISO, is, si, sum, a. 3. ἀνεπισκέπτομαι, iterum viso, redeo ut videam, redeo ad videndum. Cic. Att. 1, 14. Revise nos aliquando. Id. Quint. 6. Hic cum rem Gallicanam cuperet revisere. Gell. 13, 30. Cum valebo ab oculis, revise ad me. Lucr. 2, 360. et crebra revisit Ad stabulum. Pl. Truc. 2, 4, 79. Ut quando otium tibi sit, ad me revisas. Ter. Eun. 5, 4, 1. Reviso, quidnam Chaerea hic rerum gerat. Colum. prooem. 12. med. Nec villici magna erat opera, cum ipsi domini quotidie negotia sua reviserent, atque administrarent. Catull. 64, 377. Non illam nutrix orienti luce revisens. Virg. A. 11, 426. multos alterna revisens Lusit, et in solido rursus fortuna locavit.

REVIVIFICATUS, a, um, part. ab inus. revivifico, ad vitam revocatus. Tert. Resurr. carn. 19.

REVIVISCO, is, n. 3. ἀναβιόω, ad vitam redeo, renascor. Cic. Par. 5, 2. Reviviscat M'. Curius, aut eorum aliquis, quorum, etc. Brut. ad Cic. ad Brut. 1, 16. med. Ne patri quidem meo concesserim, si reviviscat, ut, etc. [*V. Schütz. cl. Cic. s. v.] Colum. 4, 5. Gramina nisi manu eliguntur, et in summum rejiciuntur, reviviscunt. Plin. 11, 28, 33. Nullis eorum (insectorum) pennae reviviscunt avulsae. Id. 9, 37, 61. Reviviscentes conchae. ℙ Translate. Cic. Har. resp. 23. Respirare vos a metu caedis, reviviscere memoriam ac desiderium mei vidit. Id. Fam. 6, 20. f. Causa ea est, ut jam simul cum republica, quae in perpetuum jacere non potest, necessario reviviscat atque recreetur. Sic ib. 4, 4. med. Ut speciem aliquam viderer videre quasi reviviscentis reipublicae. Id. Att. 5, 16. f. Adventu nostro reviviscunt justitia, abstinentia, clementia. M. Anton. ap. Cic. Phil. 13, 18. Quo facilius reviviscat Pompejanorum causa toties jugulata. [*V. Schütz. l. l.] Petr. Sat. 91. extr. Reviviscens amicitia. Paul. Nol. carm. 15, 306. Ergo reviviscens notissima comminus ora.

REVIVO, is, ixi, ctum, n. 3. rursus vivo, renascor. Cic. Pis. 27. extr. Ubi galli cantum audivit, avum suum revixisse putat. Sen. Med. 476. Secare membra non revicturi senis. Paul. Nol. carm. 35, 563. Cumque omnes, in qua vixerunt, carne revivent. ℙ Translate. Cic. Att. 6, 1. med. Civitates suis legibus, et judiciis usae, αὐτονομίαν adeptae revixerant. Id. Verr. 2, 5, 61. f. Cum ex metu mortis, ac tenebris, quasi luce libertatis, et odore aliquo legum recreatus revixisset.

[REULCERO, as, a. 1. iterum ulcero. Not. Tir. p. 180. Exulcerat, reulcerat, subulcerat. F.]

REUNCTOR, oris, m. is cujus ministerio utuntur medici, qui iatralepticen profitentur: quem Patavini per jocum appellant scalda e peta, quoniam ejus frequens officium est cataplasmata et cerata ab iatraleptis praescripta calefacere et imponere. Plin. 29, 1, 2. Prodicus instituens quam vocant iatralepticen, reunctoribus quoque medicorum, ac mediastinis vectigal invenit.

[REUNGO, is, unxi, unctum, a. 3. iterum ungo. Not. Tir. p. 130. F.]

RĔVŎCĀBĬLIS, e, adj. qui potest revocari. *Ov. Met.* 6, 264. cum jam revocabile telum Non fuit. *Claud. in Eutr.* 2, 488. revocabile damnum, *h. e.* reparabile. *Val. Fl.* 6, 461. et non revocabilis unquam Cessit ab ore pudor. *Albin.* 1, 427. Supprime jam lacrimas, non est revocabilis istis, Quem semel umbrifera navita lintre tulit, *h. e.* ad vitam revocari non potest. *Sen. Herc. Fur.* 559. Parcarumque colos non revocabiles. Adde *Prop.* 4, 7, 51., ubi alii leg. *revolubile.*

RĔVŎCĀMEN, inis, n. idem ac revocatio. *Ov. Fast.* 1, 561. Accipio revocamen ait; et *Met.* 2, 596. tibi, ait, revocamina, corvus, Sint, precor, ista malo, *h. e.* haec dicta, quibus me dehortari conaris a referendo alterius crimine.

RĔVŎCĀTĬO, onis, ἀνάκλησις, actus revocandi. *Cic. Phil.* 13, 7. *med.* Receptui signum, aut revocationem a bello audire non possumus. *Id. Tusc.* 3, 15. *med.* Avocatione a cogitanda molestia, et revocatione ad contemplandas voluptates. *Vitr.* 9, 4. *f.* de luna: Revocationes a sole. *Ulp. Dig.* 5, 1, 2. *med.* Celsus huic domum revocationem dandam ait, *h. e.* jus, et facultatem revocandi domum. V. DOMUS. ℙ [**Revocatio verbi* ap. *Cic. Or.* 3, 54. in figuris elocutionis commemoratur. V. *Ernest. Lex. technol. lat. rhet.* p. 334.]

RĔVŎCĀTOR, oris, m. qui revocat. *Quint. decl.* 10. Magus revocator animarum, *h. e.* revocans ad vitam.

RĔVŎCĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad revocandum, seu extrahendum pertinens, ut Emplastrum revocatorium, *Theod. Prisc.* 2, 32. ℙ *Revocatoria*, epistola, seu diploma principis, quo absentem ad se revocat. *Imp. Anastas. Cod.* 12, 1, 18.

RĔVŎCĀTUS, a, um, part. a *revoco*: ἀνακεκλημένος, rursus vocatus. *Cic. Agr.* 3, 1. Qui provocati a me venire noluerunt, revocati saltem revertantur. *Virg. A.* 5, 476. Revocatus a morte. *Ov. Am.* 3, 5, 17. lente revocatas ruminat herbas, *h. e.* a stomacho ad os retractas. *Virg. A.* 1, 239. Hinc fore ductores revocato a sanguine Teucri, *h. e.* retracto a deletione, a qua non procul aberat, renovato. *Just.* 7, 1. et *Petr. Sat.* 10. Rursus revocatus in memoriam injuriae. *Liv.* 33, 32. Revocatus praeco. V. v. sq.

RĔVŎCO, as, avi, atum, a. 1. ἀνακαλέω, retro voco, abeuntem vocando retraho, reduco. *Pl. Men.* 1, 2, 5. Quoties foras ire volo, me retines, revocas. *Hor. Sat.* 2, 3, 264. Exclusit: revocat: redeam? non si me obsecret. Adde *Ter. Eun.* 1, 1, 4. *Cic. Dom.* 57. Qui maxime me repetistis, atque revocastis. *Id. Fam.* 10, 1. Posteaquam de medio cursu reipublicae sum voce revocatus. *Ov. Am.* 2, 1, 23. Carmina sanguineae deducunt cornua Lunae, Et revocant niveos Solis euntis equos. *Id. Met.* 1, 334. Revocare fluctus et flumina, *h. e.* regredi, et refluere jubere. *Plin.* 28, 2, 5. ferculum, aut mensam; et *Cato R. R.* 2. Ad rationem operum operarumque villicum revoca. ℙ Item rursus voco. *Petr. Sat.* 23. Refectum igitur est convivium, et rursus Quartilla ad bibendum revocavit: *rursus revocare* pleonasmus non inusitatus, ut *retro regredi*, *rursus rescribere*, etc. ℙ Item mutuo, et per vices voco, ἀντικαλέω. *Varr.* ap. *Non.* 2, 751. Qui nos provocare, advocare cum audeant, nos illos revocare timemus? *Cic. Rosc. Am.* 18. *extr.* Domum suam istum non fere quisquam vocabat *(ad coenam)*: nec mirum, qui neque in urbe viveret, neque revocaturus esset. Adde *Phaedr.* 1, 26. et *Lact.* 6, 12. [**V. Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 282. ℙ Signif. etiam retro citroque per flexuras volutare, Gr. ἀνακυκλοῦν. *Lucr.* 4, 546. revocat retro cita tuba bombum.] ℙ *Domum revocare.* V. DOMUS. ℙ Translate. *Ov. Her.* 10, 231. Multaque ne videam, versa cervice recumbo: Sed revocas oculos protinus ipsa meos, *h. e.* facis ut rursus convertam in te. *Id. Met.* 4, 247. gelidos artus in vivum revocare calorem. *Claud. in Ruf.* 2, 78. Ipse inter medios, ne qua de parte relinquat Barbariem, revocat fulvas in pectora pelles, *h. e.* gestat complicatas ante pectus. *Virg. A.* 9, 125. revocatque pedem Tiberinus ab alto. Sic 6, 228. revocare gradum. ℙ Illa etiam translata sunt: *revocare vitem*, h. e. nimis se effundentem putatione compescere. *Cic. Or.* 2, 21. Nam facilius, ut in vitibus, revocantur ea, quae sese nimium profuderunt; [**in marg. Lamb. ed. a.* 1584. est *resecantur.*] *Colum.* 2, 10. *med.* Proscindemus terram, proscissamque in liram revocabimus, *h. e.* proscissione dissipatam, in liram componemus. ℙ Ad vim reducendi pertinent et illa *Plin.* 22, 24, 53. Mulsum appetendi quoque revocat aviditatem cibi. *Id.* 2, 101, 104. Luna somno sopitis torporem contractum in caput revocat. *Sen. Ag.* 296. Revocare frena, *h. e.* adducere, et equos retrahere. *Id. Thyest.* 685. Post terga juvenum nobiles revocat manus, *h. e.* reducit, et religat. *Id. Oed.* 416. Spargere effusos sine lege crines: Rursus adducto revocare nodo. [**Suet. Caes.* 45. Deficientem capillum revocare a vertice, i. e. reducere pectine.] ℙ Est etiam retraho, abduco, avoco, removeo. *Cic. Sull.* 16. Nonnunquam animum, incitatum ad ulciscendam orationem tuam, revoco et reflecto. *Id. Div.* 2, 8. Dejotarum necessarium nostrum ex itinere aquila revocavit. *Id. Att.* 3, 15. *med.* Revocare aliquem a turpissimo consilio. *Id. Cluent.* 5. *med.* a cupiditate. *Id. Cat.* 3, 5. a scelere. *Ov. Trist.* 2, 557. animum ab ira. *Virg. G.* 4, 88. ubi ductores *(apum)* acie revocaberis ambo, *h. e.* ab acie. ℙ Cum infin. *Prop.* 1, 16, 11. Nec tamen illa suae revocatur parcere famae Turpior et saecli vivere luxuriae, *h. e.* non retrahitur, ut parcat, etc. et desistat a vita luxuriosa. ℙ Item abstraho. *Cic. Tusc.* 1, 16. Revocare mentem a sensibus, et cogitationem a consuetudine abducere. ℙ Item adduco, reduco, devoco. *Cic. Cluent.* 49. Cum tribunus plebis, populo concitato, rem paene ad manus revocasset. *Id. Caecin.* 27. Populi R. causa, civitatis jus, bona, fortunae, possessionesque in dubium incertumque revocabuntur. *Id. in Sen.* 9. *med.* Qui me a morte ad vitam, a desperatione ad spem, ab exitio ad salutem revocavit. *Id. Brut.* 3. Vestris litteris recreatus, me ad pristina studia revocavi. *Id. Amic.* 16. *med.* Omnia ad suam potentiam revocans. *Petr. Sat.* 111. *med.* Exulceratas mentes ad sanitatem revocare. *Cic. Rosc. Am.* 39. In minimis privatisque rebus etiam negligentia in crimen mandati revocatur. *Id. Verr.* 2, 3, 91. An me ad M. Antonii aestimationem frumenti, exactionemque pecuniae revocaturus es? *h. e.* dices, Verrem imitatum fuisse M. Antonium in aestimatione frumenti? *Id.* dixerat *ib.* 90. Quo me igitur, aut ad quae exempla revocas? *Plin.* 29, 1, 2. Medicinam revocavit in lucem Hippocrates. ℙ Item refero, reduco. *Cic. Off.* 3, 21. *med.* Cum ad veritatem coepi revocare rationem. *Id. Fin.* 2, 13. *f.* Ad scientiam omnia revocans. *Id. Dom.* 5. Nonnulli illam rem ad illam rationem conjecturamque revocabant, quod, etc. [**Cf. Schütz. cl. Cic.* ℙ *Ad suas res revocare* dicitur auditor, quum ea, quae ipse similia tulerit aut metuat, in memoriam revocat, vel cogitat. *Cic. Or.* 2, 52. Misericordia movetur, si is qui audit adduci potest ut illa quae de altero deplorentur ad suas res revocet, quas aut tulerit acerbas aut timeat, ut intuens alium crebro ad se ipsum revertatur. *Schütz.* l. l. ℙ *Revocare*, opp. *ad se rapere*, etc., dicitur etiam eleganter de virtute homines justo more ad se perducente. *Cic. Off.* 1, 3, 9. Cum enim utilitas ad se rapere, honestas contra revocare ad se videtur: ubi *Beier.* laud. *Cat.* 1, 9, 28. Neque enim is es, Catilina, ut te aut pudor unquam a turpitudine, aut metus a periculo, aut ratio a furore revocarit; et *Legg.* 2, 7, 16. *extr. Lact.* 5, 9, 4.] ℙ Item resumo, recipio. *Cic. Tusc.* 1, 1. Studia longo intervallo intermissa revocavi. *Id. Fam.* 7, 26. *extr.* Vires et corpus amisi: sed si morbum depulero, facile illa revocabo. *Virg. A.* 1, 218. Tum victu revocant vires; et *ib.* 206. revocate animos. *Plin.* 18, 6, 8. *n.* 3. ex *Catone*: Praetermissa frustra revocari, *h. e.* quae suo tempore in agri cultione facta non sunt, frustra repeti et resumi, quia, ut *Id.* ait *R. R.* 5. *med.* res rustica sic est: si unam rem sero feceris, omnia opera sero facies. ℙ Item renovo, instauro. *Sil.* 13, 123. humenti fluvio revocare colorem. *Id.* 4, 15. revocantque nova fornace bipennes. Alii leg. *recoquuntque.* Priori autem loco *renovare*: haec enim duo *revoco*, et *renovo*, ob facilem mutationem, saepe confudere librarii ap. *Ov.*, *Prop.*, *Sen.* etc., ut praeter alios monet *Drakenb.* ad *Sil.* 14, 112. et ad *Liv.* 3, 51. ℙ *Revocare memoriam*, quasi vocare iterum, ut officio suo fungatur. *Sen. Ben.* 5, 25. *extr.* Memoria ad referendam gratiam admonitione revocanda est; et *ib.* 7, 25. Submissis et familiaribus verbis *(beneficii)* memoriam revocare. *Liv.* 3, 51. Non minore motu animorum Siccii caedis memoria revocata. His quoque locis *renovare* alii. V. *Drakenb. l. c.* Dicimus etiam *revocare aliquem in memoriam. Petr. Sat.* 10., *Just.* 1, 5. et 7, 1. Absolute *Sil.* 12, 81. dignos jam vosmet reddite vestra, Quam trahitis, fama, et revocate in pectora Cannas, *h. e.* excitate in animis vestris eam virtutem, qua in proelio Cannensi Romanos fregistis. *Virg. A.* 7, 40. et primae revocabo exordia pugnae. ℙ Item sumo, duco. *Virg. G.* 4, 281. si quem proles *(apum)* subito defecerit omnis, Nec genus unde novae stirpis revocetur, habebit. ℙ Item repono. *Id. A.* 3, 451. Nec revocare situs *(foliorum)*, aut jungere carmina curat. ℙ Item reparo, reddo. *Sen. Hipp.* 291. senibusque fessis Rursus exstinctos revocat calores. *Id. Herc. Oet.* 1578. comam silvis revocabit aestas. ℙ Item in usum reduco. *Hor. Od.* 4, 15, 12. Et veteres revocabit artes. *Juven.* 2, 30. qui tunc leges revocabat amaras. *Suet. Claud.* 22. Quaedam exoleta revocavit, aut etiam nova instituit. [**Plura exempla v. in B. Crusii cl. Suet.* p. 686.] *Tac. A.* 1, 20. *extr.* Veterem duramque militiam revocabat. ℙ [**Item repetere aliquid ab aliquo, h. e. facere jussu vel alio modo, ut restituatur. Ner.* 44. a delatoribus revocanda praemia, quaecunque cepissent. *Galb.* 15. liberalitates Neronis revocandas curavit exigendasque. *Ner.* 32. revocavit praemia coronarum, quae unquam sibi in certam. civitates detulissent, h. e. repetiit, denuo solvi sibi jussit. Sed probabilior lectio: *revoc. et praemia civitatum, quae coronas detulissent*: ubi *revocavit*, ut *Ner.* 44. et *Galb.* 15. reddi jussit, nostr. *wieder einfordern. Burm.* emendavit: *praemia coronarum, quas* sq., ubi *revocavit* eodem sensu i. q. restitui jussit. — Ceterum hic usus verbi frequens etiam ap. *Plin.* Ita *ep.* 3, 9, 17. ut pecuniae, quas creditoribus solverat, revocarentur; et 10, 28, 5. videntur non mediocres pecuniae posse revocari a curatoribus operum; et 1[...] 2. erit enim pecunia, ex qua fiat; primum ea, [...] revocare a privatis et exigere jam coepi, cet. *B[...] cl. Suet.* p. 686.] ℙ Item retracto, [**rescin[...] quod decretum v. factum est, nostr. *widerrufe[...] rücknehmen.*] *Sen. Ben.* 4, 39. Fuit tanti non [...]care promissum suum. *Ov. Met.* 9, 617. Na[...]mum (si facta mihi revocare liceret) Non c[...] fuit; *h. e.* infecta reddere. *Ulp. Dig.* 48, 18[...] Praeses provinciae pecuniariam sententiam su[...]vocare non potest, *h. e.* rescindere. [**Suet. [...]* literas revocavit (quibus praefecturam adoles[...] dederat.) *Galb.* 5. herede Tiberio legatum ad qu[...]ta revocante, h. e. recidente. Huc referre etia[...]sis loco *Claud.* 29. et *Ner.* 44. secundum lecti[...] revocavit et praemia civitatum, quae sqq. *B[...] cl. Suet.* p. 686. sq. Adde *Tac. A.* 13, 26. ut [...]sus male meritos (libertos) revocandae liberta[...] patronis daretur.] ℙ *Revocare se ad se*, se c[...]re. *Cic. Acad.* 4, 16. *f.* Quis enim cum sibi fin[...] quid, et cogitatione depingit, non, simul ac [...] commovit, atque ad se revocavit, sentit, quic[...] sit inter perspicua et inania? et *ib.* 17. Ne vi[...] quidem, quae faciunt, eadem approbatione f[...] qua sobrii: dubitant, haesitant, revocant se [...]dum, iisque, quae videntur, imbecillius ass[...]tur. ℙ [**Revocare se* est etiam temperare si[...] *Att.* 13, 1. Cujus rei cupiditas impellit me int[...] ut te hortari velim, sed me ipse revoco. [...] corrigere. *Id. Div.* 2, 46. Illudne dubium es[...] multi quum ita nati essent, ut quaedam contr[...]ram depravata haberent, restituerentur et c[...]rentur ab natura, quum se ipsa revocasset [...] aut medicina. *Schütz. cl. Cic.* l. l.] ℙ *Revo[...] ad aliquid*, rursus se comparare, [**redire ad a[...] Cic. Brut.* 94. Itaque cum jam paene evanuis[...]tonius, et ego consul factus essem, revocar[...] industriam coepit. *Id. Or.* 3, 3. Nunc ad [...] progrediar, meque ad meum munus pensumq[...]cabo. ℙ [**Revocare se* dicitur, qui haesita[...]gendo, recitando, dicendo. *Cic. Dom.* 55. [...]tum est ad vos, pontifices, quemadmodum iste [...]steris verbis — identidem se ipse revocando, d[...] timens, haesitans, omnia aliter, ac vos in m[...]tis habeatis et pronunciarit et fecerit. ℙ Al[...] si orator *se ipsum revocat*; quam formam *Ci[...]*ter lumina sententiarum ponit *Or.* 40. Ea [...] concinna quaedam ab iis quae adscita sunt in [...] ad institutum praecipuum regressio significat[...] *Ernest. Lex. techn. lat. rhet.* s. v. *reditus.* [...]ficat etiam: expedire se ex re aliqua, in quam [...]misimus. *Cic. Pis.* 29. revocare se non potera[...]liaritate implicatus. *Schütz. cl. Cic.* l. l.] [...] citationibus *revocare* est jubere, ut qui legit, [...] *Plin. ep.* 3, 5. *med.* Memini quendam ex amic[...] lector quaedam perperam pronuntiasset, re[...] et repeti coegisse: huic avunculum meum [...] Intellexeras nempe? cum ille annuisset, Cur [...] vocabas? decem amplius versus hac tua inter[...] ne perdidimus. — [**Imprimis actores dicunt[...]cari*, quum jubentur a spectatore repetere[...] aliquos.] *Cic. Sext.* 58. Nominatim sum ap[...] in Bruto: *Tullius qui libertatem civibus stab[...]* millies revocatum est. Adde *Arch.* 8., *Liv.* [...] *Val. Max.* 6, 2. *n.* 9., item *Hor. Ep.* 2, 1, 22[...] *Schütz. cl. Cic.* l. l. ℙ Item qui jubentur alt[...] accusari. *Quint. Fr.* 3, 6. populus revocat. [...] *revocare* et *provocare* V. *Ruhnk.* ad *Rut. Lup[...] b. ed. Fr.* — *Revocant* et *referunt. Cort.* ad [...] 7, 789.]

RĔVŎLO, as, avi, atum, n. 1. ἀναπέτομαι[...] volo, volando redeo. *Cic. N. D.* 2, 49. *f.* Grue[...]go praevolantium colla et capita reponunt [...] quia ipse dux facere non potest, revolat, [...] quoque quiescat. *Virg. G.* 1, 361. Cum me[...]res revolant ex aequore mergi, Clamoremqu[...] ad litora. *Varr. R. R.* 3, 5. Turdi quotanni[...]liam trans mare advolant circiter aequinoct[...]tumnale, et eodem revolant ad aequinocti[...]num. ℙ Translate celeriter redeo. *Ov. Met.* [...] fortunaque missum *(telum)* Non regit, et [...] nullo referente, cruentum. *Manil.* 2, 193. [...] aequoreis revolans decurrit in astris. *Vell.* [...] et 123. Ille ad patrem patriae exspectato r[...] maturius.

RĔVOLSUS. V. REVULSUS.

RĔVŎLŪBĬLIS, e, adj. ἑλικός, ἑλίτροχος[...] volvi potest, volubilis. *Ov. Ib.* 193. Sisy[...]tradas revolubile pondus, habebis. *Prop.* 4[...] Juro ego fatorum nulli revolubile stamen. [...] *Auson. Ecl. de nominib. sept. dier.* 12. re[...] orbita.

RĔVOLVO, is, olvi, olutum, a. 3. ἀνακυ[...]στρέφω, idem quod volvo, retro, aut rursu[...] convolvo, circumvolvo. *Cic.* in *Arat. N. D[...]* Torvu' Draco serpit subter supraque revolve[...] conficiensque sinus e corpore flexos. *Colum[...]* Pelagus agitatum ventis assidue renovatur, [...] calescere potest, quoniam gelidum ab imo [...] revolvit in partem superiorem. *Sen. Ag.* 488[...] resistit aestus, et ventus retro Aestum revol[...] Commode *revolvi* dicuntur sidera, anni, temp[...] certos habent cursus, et velut orbes volvuntu[...]

5, 57. Centesima revolvente se luna. Claud. de
ice, 104. te saecula teste Cuncta revolvuntur.
taleptice est lego, ea ratione, qua in EVOLVO
n est. Liv. 34, 5. med. Tuas adversus te Ori-
revolvam. Mart. 6, 64. has nugas Non dedi-
r bis terve revolvere Caesar. Adde 11, 1. ¶
rsus, iterum lego. Hor. Ep. 2, 1, 223. Cum
jam recitata revolvimus irrevocati. ¶ Item
o', evolvo. Virg. A. 2, 101. Sed quid ego haec
nequidquam ingrata revolvo? Claud. Laud.
1, 35. quid facta revolvam, Militiamque pa-
¶ Metaphorice sumitur pro recogitare, secum
n mente versare. Ov. Fast. 4, 667. Numa visa
vit. Lucan. 8, 316. cuncta revolvens Vitae fa-
ae. Tac. Agr. 46. Ut omnia dicta factaque ejus
revolvant. Id. A. 4, 21. Animus revolvens
Sen. Oed. 764. Curas revolvit animus, et repe-
etus. ¶ Revolvi est redire, recidere, relabi.
lit. 13, 26. Itaque revolvor identidem in Tuscu-
. Virg. A. 4, 690. Ter sese attollens, cubito-
dnixa levavit, Ter revoluta toro est. Ov. Met.
3, de Eurydice: revolutaque rursus eodem est.
volvere iter, remetiri, iterum percurrere. Virg.
, 391. rursus perplexum iter omne revolvens
cis silvae. ¶ Translate. [*Ter. Hec. 4, 4, 69.
ndem vitam te revolutum denuo video esse.]
Thyest. 418. Modo fortis fui, et laetus: nunc
in metus revolvor. Ov. Met. 10, 335. quid in
evolvor? Spes interdictae discedite. Virg. A.
l. iterumque revolvere casus Da, pater Iliacos
is, h. e. subire iterum, experiri, pati. Cic.
4, 48. Ego ad patris revolvor sententiam, h.
edo. Id Div. 2, 5. Primum eodem revolveris,
eadem dicis, quae prius: in eandem sententiam
eris. ¶ Revolvere fila, postquam fuso evol-
rursus circa illum convolvere, [*ἀνακλωσθῆναι.]
Herc. Fur. 181. Durae peragunt pensa Sorores,
ua retro fila revolvunt. Stat. Th. 7, 774. im-
scis nulla revolvere Parcas Stamina. V. Pro-
l. c. in REVOLUBILIS. ¶ [*Confund. revol-
t resolvere. Cort. ad Lucan. 8, 316.]
EVOLUTIO, onis, f. conversio. De Pythago-
nimarum migratione. August. C. D. 22, 12.
Ut post multas itidem per diversa corpora re-
ones aliquando tamen eam, sicut Porphyrius,
miserias, etc. Adde Trin. 12, 24. F.]
VOLUTUS, a, um, part. a revolvo: volutus,
aut rursus convolutus. Virg. A. 11, 625. de
Nunc ruit ad terras, scopulosque superjacit
n: Nunc rapidus retro, atque aestu revoluta
ens Saxa, fugit; et ib. 10, 660. rumpit Satur-
nem, Avulsamque rapit revoluta per aequora
. Val. Fl. 8, 330. Abrupta revolutus aqua.
Sat. 136. med. Anseres revolutam, passimque
tum effusam pavimentum collegerant fabam,
evolutam, et folliculis spoliatam. Alii leg. re-
m; et ib. 134. trepidusque furentes Flectere
us equos revoluto cogitur orbe, h. e. retro
Tac. H. 5, 14. Addiderat obliquam in Rhe-
nolem, cujus objectu revolutis amnis adjacen-
superfunderetur, h. e. refluens. Virg. A. 5,
Ille autem spissa jacuit revolutus arena. ¶
, qui volvendo se decidit. Id. ib. 11, 671. Suf-
revolutus equo. Claud. VI. cons. Honor. 131.
nsi revolutus culmine fati, h. e. deturbatus,
us. V. REVOLVO. ¶ Et qui volvendo se re-
t anni, dies, tempora. Virg. A. 10, 256. in-
revoluta ruebat, Matura jam luce, dies. Ov.
4, 29. Principiumque sui generis, revolutaque
ens Saecula. ¶ Translate. Virg. A. 6, 448.
s quondam, nunc femina Caeneus, Rursus et
rem fato revoluta figuram. Tac. A. 4, 9. Ad
et toties irrisa revolutus de reddenda republica,
. e. dicendo cum rediisset. Id. ib. 16, 18. Re-
s ad vitia. Just. 30, 1. med. in luxuriam. Liv.
f. ad dispensationem inopiae. ¶ Est etiam
tus contrarium v. convolutus, hoc est evolu-
xplicatus. Gell. 17, 9. med. Id lorum, litte-
praescriptis, revolutum ex surculo, impera-
mmenti illius conscio mittebant. Virg. A. 9,
Excussi manibus radii, revolutaque pensa, h. e.
posita et evoluta cecidere. Sen. Oed. 985. Ser-
suae decreta colus Lachesis, dura revoluta
decreta colus revoluta, h. e. colus decreto seu
tamine spoliata.
VOMO, is, ui, a. 3. ἀνεμέω, idem quod vomo,
Virg. A. 5, 181. illum et risere natantem,
sos rident revomentem pectore fluctus. Plin.
, 92. Dracones avibus devoratis solidis, con-
ne plumam excitam revomunt. Sen. Thyest. 581.
haustum mare revomit Charybdis. Adde Ov.
13, 731. ¶ Translate. Lucr. 2, 196. Nonne
etiam, quanta vi tigna trabesque Respuat hu-
quae? nam quam magis ursimus alte Directa,
gna vi multi pressimus aegre, Tam cupide sur-
evomit magis, atque remittit, h. e. repellit,
. Alii minus recte leg. removet. Sic Lucan. 6,
lisum scopulis revomentibus aequor. Flor. 2,
ic cum sanguine et spiritu male partam revo-
victoriam. ¶ [*Confund. revomunt et remo-
V. Cort. ad Lucan. 6, 24.]
VORTO, etc, V. REVERTO.
US, i, m. et Rea, ae, f. ὑπόδικος, ἔνοχος,

ὑπαίτιος, quicumque in judicium adducitur sive quippiam admiserit, sive non: cui opponitur accusator, petitor, et actor. Dictus est etiam unde petitur. V. UNDE. Festus: Reus dictus est a re, quam promisit ac debet. Cic. Or. 2, 43. Reos appello non eos modo, qui arguuntur, sed omnes quorum de re disceptatur: sic enim olim loquebantur. Festus: Reus nunc dicitur, qui causam dicit: et item qui quid promisit, spoponditve, ac debet. Ac Gallus Aelius libro secundo significationum verborum, quae ad jus pertinent, ait: Reus est, qui cum altero litem contestatam habet, sive is egit, sive cum eo actum est. Haec Festus: ex quibus discimus, utrumque litigatorem olim hoc nomine fuisse appellatum. Cic. Or. 2, 79. Reos appello, quorum res est. Id. Fam. 13, 54. Ut operam des, ut socrus adolescentis rea ne fiat. Id. Verr. 1, 2. Semel ait se in vita pertimuisse, tum cum primum reus a me factus sit. Ubi Ascon. Quid est reum fieri, nisi apud praetorem legibus interrogari? Cum enim in jus ventum esset, dicebat accusator apud praetorem reo: ajo, te Siculos spoliasse. Sic tacuisset, lis ei aestimabatur, ut victo: si negasset, petebatur a magistratu dies inquirendorum ejus criminum, et instituebatur accusatio. Liv. 4, 42. et Plin. ep. 3, 9. f. Peragere reum. V. PERAGO. Id. ep. 7, 33. Postulare aliquem reum impietatis. V. POSTULO. Quint. 12, 7. Accusatoriam vitam vivere, et ad deferendos reos praemio duci, proximum latrocinio est. V. DEFERO. Cic. Verr. 2, 5, 42. Absentem aliquem referre in reos. Id. ib. 4, 40. f. Eximere aliquem ex reis. Quint. 12, 1. f. Defendere manifesti peculatus reum. Ov. Met. 15, 41. Reos damnare, aut absolvere culpae. Cic. Sext. 15. f. Cum equester ordo reus a consulibus citaretur. Id. Mil. 13. f. Reus Milonis lege Plotia fuit Clodius, quoad vixit, h. e. Milone accusante. Id. Sext. 35. Sextius, qui est de vi reus. Id. Vat. 17. Est enim reus uterque ob eandem causam, et eodem crimine. Vell. 2, 45. Reus incesti actus P. Clodius. Quint. 4, 2. Cynicum apud censores reum de moribus facere. Ov. Met. 15, 36. Spretarumque agitur legum reus. Suet. Vesp. 16. Reis tam innoxiis, quam nocentibus absolutiones venditare. Liv. 6, 24. med. Orare, ut se reum fortunae, ejus diei, crimine eximerent, h. e. in quo residebat culpa adversi proelii ejus diei. Mart. 10, 70. Reum esse desidiae. Ov. Her. 14, 120. Quid fiet sonti, cum rea laudis agar? ¶ A JCtis reus dicitur interdum, qui aliquam rem praestare tenetur. Festus: Reus stipulando est idem, qui stipulatur: reus promittendo est, qui suo nomine alteri quid pro altero promisit. Modest. Dig. 45, 2, 1. Qui stipulatur, reus stipulandi dicitur: qui promittit, reus promittendi habetur. Julian. ib. 46, 3, 34. f. Quoties reus satis dandi reo satis accipiendi heres exstitit. African. ib. 16, 1, 17. med. Reus pecuniae. Ulp. ib. 24, 3, 22. dotis. Id. ib. 19, 2, 13. med. locationis. ¶ Extra forum, et lites. Virg. A. 5, 236. taurum Constituam ante aras voti reus. Ubi Serv.: voti reus, debitor: unde vota solventes dicimus absolutos. Inde est, (Ecl. 5, 80.) damnabis tu quoque votis; et Macr. Sat. 3, 2. Haec vox propria sacrorum est, ut reus vocetur, qui suscepto voto se numinibus obligat: damnatus autem, qui promissa vota non solvit. Liv. 25, 30. med. Quo intentius custodiae serventur, opportuna loca dividenda praefectis esse, ut suae quisque partis tutandae reus sit, h. e. ut si quid adversi acciderit, ei, qui tutari debuit, imputetur.

RĔŪTĬLIS, e, adj. iterum utilis. Est cogn. R. Inscr. ap. Donat. 332, 8. P. Rubrius Reutilis. F.]

RĔVULSĬO, onis, f. ἀπόσπασμα, actus revellendi, evulsio. Plin. 13, 12, 24. Sed ratio deprehendit vitium, unius schedae revulsione plures infestante paginas.

RĔVULSUS, a, um, part. a revello: ἀποσπασθεὶς, evulsus, avulsus, refixus. Cic. Verr. 2, 2, 46. Cujus de meritis fuit aenea tabula fixa in curia, etc. quae tabula tum imperio tuo revulsa, nunc a me reportata est. Virg. A. 8, 691. pelago credas innare revolsas Cycladas. Sen. Oed. 978. lacerum caput Largum revulsis sanguinem venis vomit. Ov. Met. 2, 316. Illic frena jacent, illic temone revulsus Axis; et ib. 13, 882. partemque e monte revulsam Mittit; et ib. 5, 39. ferrum ex osse revulsum. Lucan. 1, 482. patriaque a sede revulsos Pone sequi. Virg. G. 4, 523. caput a cervice revolsum; et A. 4, 515. equi de fronte revolsus, Et matri praereptus amor. Plin. 28, 4, 9. Revulsus cruci.

REX, rēgis, m. βασιλεύς, qui habet summum imperium alicujus regionis, aut populi, aut urbis: a rego, ut lex a lego. Cic. Fin. 3, 22. med. Rectius appellabitur rex, quam Tarquinius, qui nec se, nec suos regere potuit. Id. Sext. 26. f. Rex sedens cum purpura et sceptro, et illis insignibus regiis. Lucr. 3, 1041. multi reges, rerumque potentes Occiderunt, magnis qui gentibus imperitarunt. Phaedr. 1, 14. cum jaceret morbo confectus gravi Rex urbis. Claud. IV. cons. Honor. 298. componitur orbis Regis ad exemplum. Ov. Her. 17, 166. An nescis longas regibus esse manus? Virg. A. 2, 648. Divum pater, atque hominum rex, h. e. Jupiter, qui rex Deorum ib. 12, 851. dicitur. Ov. Met. 10, 606. rex aquarum, h. e. Neptunus. Sen. Herc. Fur. 833. tertiae sortis, h. e. Pluto: qui dicitur ib. 560. qui rex populis pluribus imperat. Mart. 12, 62. Antiqui rex magne poli, mundique prioris, h. e. Saturne. Virg. A. 11, 301. solio rex infit ab alto; et ib. 1, 548. Rex erat Aeneas nobis, quo justior alter Nec pietate fuit, nec bello major et armis. ¶ Per excellentiam βασιλεὺς dicebatur a Graecis rex Persarum: quorum imitatione Ter. Heaut. 1, 1, 65. In Asiam ad regem militatum abiit. Adde Eun. 3, 1, 7. et 11. Idem dicebatur etiam rex regum, ut est ap. Suet. Cal. 5., quia reges aliquot habebat instar satellitum sibi ministrantes. ¶ Etiam regum liberi et affines reges dicuntur. Caes. B. C. 3, 107. Controversias regum ad populum R. pertinere existimans; et ib. 109. Controversias regum componere. Cic. Verr. 2, 4, 27. Reges Syriae, regis Antiochi filios pueros, scitis Romae nuper fuisse. Sic Virg. A. 9, 223. vocat regum Iulum Aeneae filium: Val. Fl. 1, 174. Acastum filium Peliae. Adde Stat. Achill. 1, 156. et Manil. 2, 2. [*Cf. Duk. ad Flor. 4, 9. q. laud. Ruhnk. ad Ov. Her. 12, 1.] Similiter reginae dicuntur regum filiae. V. REGINA. ¶ Romae ab initio reges imperitarunt, per annos fere CCXLV. Quorum septimus, qui Tarquinius Superbus fuit, propter suam impotentiam, et Sexti filii libidinem, a L. Junio Bruto privatus imperio, exsul vitam finivit. V. Liv. l. 1. et 2., Flor. l. 1., Ov. Fast. 2. a v. 685. et Sex. Aurel. Vict. Vir. illustr. in. Postea creatis consulibus, adeo regis nomen exosum fuit Romanis, ut eo ad invidiam conflandam potentissimis civium uterentur: qua de re etiam in REGNO et REGNUM dictum est. Hinc Cic. Agr. 2, 6. ut in agrariae legis auctores odium populi concitet, vocat eos reges aerarii, vectigalium, provinciarum omnium, etc. V. eund. Off. 3, 21., Suet. Caes. 79. et 80. et Liv. 4. a c. 13., ubi de Sp. Maelio, et 6, 20., ubi de M. Manlio narrat. ¶ Rex dicebatur summus magistratus Lacedaemoniorum; eratque talis nomine magis, quam imperio: bini autem simul et perpetui erant, ut est ap. Nep. Ages. 1.; item Carthagine, ut Romae consules, bini et annui suffetes erant, qui tamen ab eod. Ann. 7. appellantur reges. ¶ Rex causarum dicitur ab Ascon. in argum. Div. Verr. Hortensius, qui in foro ob eloquentiam aliquando regnavit. ¶ Rex sacrorum, et rex sacrificulus, aut sacrificus, sacerdos apud Romanos, qui publica quaedam sacra, olim per reges factitata, obibat. Retentum est in eo regis nomen religionis causa, ut ea sacra rite peragi, atque etiamnum a rege fieri dici posset, quamvis reges in perpetuum essent expulsi. Subjecerunt tamen pontifici maximo, ne regiam et supremam auctoritatem in sacris habere videretur. Cic. Har. resp. 6. f., Liv. 2, 2. et 6, 40. f. et 40, 42., Festus in Sacrificulus, Varr. L. L. 5, 4. et Massur. Sabin. ap. Gell. 10, 15. ¶ Aliquando rex ponitur pro regnatore ac domino. Virg. A. 1, 25. Hinc populum late regem, belloque superbum Venturum excidio Libyae. ¶ Item pro rectore, moderatore. Hor. Od. 1, 36, 7. memor Actae non alio rege puertiae. ¶ Item pro magistro convivii, qui et Graece βασιλεύς: et quae Cic. Sen. 14. magisteria, haec Hor. Od. 1, 4, 18. regna vini appellat. Macr. Sat. 2, 1. Rex mensae. Adde Prud. Cath. 9, 30. ¶ Rex artis dicitur Vulcanus in nummo Claudii Gothici ap. Eckhel. D. N. V. T. 7. p. 473., quem Plutarch. Comp. aqu. et ign. vocat ἀρχηγὸν τῶν τεχνῶν, ducem artium, Homerus saepe κλυτοτέχνην, arte celebrem appellat. ¶ Universim divites, potentes, felices reges dicuntur, quia tales esse reges vulgo creditur. Hor. Ep. 1, 1, 106. Ad summam sapiens uno minor est Jove, dives, Liber, honoratus, pulcher, rex denique regum. Sen. Thyest. 911. o me coelitum excelsissimum, Regumque regem! Pl. Poen. 3, 3, 58. Rex sum, si ego illum hodie hominem ad me allexero. Hor. Ep. 1, 1, 59. rex eris, ajunt, Si recte facies. ¶ Hinc asseclis, clientibus, salutatoribus, parasitis patroni sui, domini, et amici potentiores reges sunt. Pl. Stich. 3, 2, 1. Confido me meum obtenturum regem ridiculis meis. Colum. praef. 1. med. An honestius duxerim mercenarii salutatoris mendacissimum aucupium, circumvolitantis limina potentiorum, somniumque regis sui rumoribus inaugurantis. Mart. 2, 18. Sum comes ipse tuus, tumidique anteambulo regis; et mox: Qui rex est, regem, Maxime, non habeat. Adde Juven. 1, 136. et 5, 14., Stat. Silv. 3, 2, 92. et Ter. Ph. 2, 2, 24., ubi parasitus loquitur. [*V. Heindf. ad Hor. Sat. 1, 2, 86.] ¶ Inter animalia quoque suus est rex. Phaedr. 4, 12. Cum se ferarum regem fecisset leo. Stat. Th. 5, 333. Rex armenti, h. e. taurus. Adde 11, 28. De rege apum Virg. G. 4. a v. 88. Plin. 10, 74, 95. Rex avium. V. TROCHILUS. ¶ In rebus inanimis. Virg. G. 1, 482. Fluviorum rex Eridanus; et ib. 2, 98. firmissima vina, Tmolius assurgit quibus, et rex ipse Phanaeus. ¶ Rex, cognomen familiae Romanae plebejae in gente Marcia, quia ab Anco Marcio, quarto Romanorum rege, ducebat originem, ut est ap. Suet. Caes. 6. Hinc ap. Liv. 43, 1. P. Marcius Rex. ¶ Regerum antiquus est, et obsoletus genitivus pluralis, usurpatus a Cn. Gellio ap. Charis. 1, 40. ¶ [*Confund. regum et legum. V. Cort. ad Lucan. 6, 301. 8, 685. et rerum. Id. ib. 7, 579. 584.]

RH

RHA, indecl. nunc *die Wolga*, Ῥᾶ, fluvius ingens Sarmatiae, qui aliis receptis fluminibus, duplici alveo in Caspium mare influit. In ejus ripis nascitur nobilis illa radix, quae rha Ponticum dicitur, et a *Celso* 5, 23. *f.* radix Pontica. [**Rhapontik, Rhabarber*, Rheum Rhaponticum, *L.*] Fluvii meminit ex quorundam Codd. lectione *Mela* 3, 5.; fluvii, et radicis *Ammian.* 22, 8. *med.* Hinc (*Tanai*) Rha vicinus est amnis, in cujus superciliis quaedam vegetabilis ejusdem nominis gignitur radix, proficiens ad usus multiplices medelarum. V. RHACOMA.

RHABDOS, i, f. ῥάβδος, virga. In meteoris est ad virgae rigorem per longum colorata nubecula, ut ait *Appul. de Mundo.*

RHACINUS, i, m. piscis pulli coloris, memoratus ab *Ov. Hal.*, ut testatur *Plin.* 32, 11, 54., si modo ea lectio sana est.

RHACOMA, ae, f. herbae species, eadem quae rha. *Plin.* 27, 12, 105. Rhacoma affertur ex his, quae supra Pontum sunt, regionibus. Radix costo nigro similis, minor, et rufior paulo, sine odore, calfaciens gustu, et astringens, etc.

*RHACOTES, ae, Ῥακώτης, vetus nomen Alexandriae Aegypti urbis. *Plin.* 5, 10. ed. *Hard.*, ubi ed. *Elzev.* exhibet *Arapotes*. ℙ *Rhacotis* est *Tac. H.* 4, 84. *Straboni* Ῥακῶτις. *B. A.*

*RHACOTIS. V. v. praec. *B. A.*

RHADAMANTHUS, i, m. Ῥαδάμανθος, filius Jovis et Europae, frater Minois, legumlator Cretensium una cum fratre. Regnasse dicitur in Lycia. Justissimus fuit: hinc a poetis judex Inferorum fingitur. *Virg. A.* 6, 566. Gnosius haec Rhadamanthus habet durissima regna. *Claud. in Ruf.* 2, 477. Conspicuus solio pertentat crimina Minos, Et justis dirimit sontes: quos nolle fateri Viderit, ad rigidi transmittit verbera fratris. Nam juxta Rhadamanthus agit. ℙ In 3. decl. *Pl. Trin.* 4, 2, 83. Illum reliqui ad Rhadamanthem. Alii rectius leg. *Rhadaman*, vel *Rhadamam*, ut sit a *Rhadamas, ae.* V. CALCHAS.

*RHADAMEI, orum, populi Arabiae. *Plin.* 6, 28. ed. *Hard.*, ubi ed. *Elzev.* habet *Rhammei*. *B. A.*

*RHADATA, oppidi nomen Aegypto Aethiopiaeque contermini, in quo felis aurea pro deo colebatur, teste *Plin.* 6, 29. *B. A.*

RHADINE, es, f. ῥαδινή, gracilis, tenuis (vox Graeca ἀπὸ τοῦ ῥᾷον δινεῖσθαι) de puella tabida, tussi et macie confecta, ab amatore dicitur ap. *Lucr.* 4, 1160. quom vivere non quit Prae macie, rhadine vero est.

RHAETI, orum, m. plur. populi Rhaetiae, Noricis et Vindelicis contermini, quos Tuscia oriundos arbitrantur, et a Gallis inde pulsos, duce Rhaeto Alpes occupasse. *Plin.* 3, 20, 24., *Just.* 20, 5. et *Liv.* 5, 33 *f.* ℙ Scribitur et *Raeti.*

RHAETIA, ae, f. regio Europae inter fontes Danubii ac Rheni, et Lycum fluvium, qui in Danubium influit: et inter Danubium ipsum et Alpes, supra Galliam Cisalpinam. *Plin. var. in loc. Claud. IV. cons. Honor.* 441. Aspera nubiferas qua Rhaetia porrigit Alpes. *Id. B. G.* 329. sublimis in Arcton Prominet Hercyniae confinis Rhaetia silvae: Quae se Danubii jactat Rhenique parentem, Utraque Romuleo praetendens flumina regno. ℙ Scribitur et *Raetia.*

[RHAETICINUS et Raeticinus, a, um, adj. ad Rhaeticum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 886, 2. Ti. Claudius Raeticinus. Alii leg. fortasse rectius *Raeticianus*. *F.*]

RHAETICUS, a, um, adj. ad Rhaetiam pertinens. *Plin.* 3, 19, 23. Rhaetica oppida. *Ov. Trist.* 2, 226. arma. *Suet. Tib.* 9. Rhaeticum bellum. *Tac. G.* 1. Rhaeticae Alpes. *August. C. D.* 18, 18. Annona quae dicitur Rhaetica, quoniam ad Rhaetias deportatur. ℙ Rhaetica vitis, Rhaeticum vinum laudatur a *Plin.* 14, 2, 3. et 6., *Virg. G.* 2, 96., *Colum.* 3, 2. *f.* et *Mart.* 14, 10. Intelligitur autem quod in collibus nascitur ab Alpibus Rhaeticis Veronam usque: quia is tractus ad Rhaetiam pertinebat. *Plin. l. c.* Eo Augustus maxime delectabatur, teste *Suet.* 77. Scribit *Serv.* ad *Virg. l. c.* laudari etiam a *Cat.* in libris, quos scripsit ad filium: contra a *Catullo* vituperari, et nulli rei esse dici: sed quo loco *Catullus* haec habeat, non video. Fortasse in verbis *Servii* mendum est. ℙ Scribitur et *Raeticus*. [Nummus Hadriani ap. *Eckhel. D. N. V. T.* 6. p. 500. habet *exercitus Raeticus*: et *Inscr.* ap. *Mur.* 816, 1. Eques Sing. Aug. lectus ex exercitu Raetico. *F.*]

RHAGADES, um, f. plur. et Rhagadia, orum, n. plur. ῥαγάδες, ῥαγάδια, fissurae, scissurae in labiis, ano, pedibus, etc. Vox Graeca a ῥήσσω, frango. *Cels.* 6, 18. *n.* 7. In ano saepe, et quidem pluribus locis, cutis scinditur: ῥαγάδια Graeci vocant. *Id.* 7, 30. *fissa ani* appellat. *Plin.* 23, 4, 44. Myrteum oleum attrita sanat, et furfures, et rhagadas. *Id.* 24, 7, 64. Pix rhagadas sedis, et pedum, panosque emendat. *Id.* 23, 7, 23. Caprifici cinis ex melle rhagadia sedat. *Id.* 28, 6, 18. Urina exesis, ambustis, sedis vitiis, rhagadiis illinitur. V. FISSUS.

RHAGION, ii, n. ῥάγιον, parvus acinus apud Graecos. Hinc et genus aranei. *Plin.* 29, 4, 27. Vocatur et rhagion acino nigro similis, ore minimo sub alvo, pedibus brevissimis tanquam imperfectis.

RHAMNES. V. in RAMNENSES.

RHAMNOS, i, f. ῥάμνος, genus rubi albi. *Plin.* 24, 14, 76. Inter genera ruborum rhamnos appellatur a Graecis, candidior, et fruticosior. Is floret, ramos spargens rectis aculeis, non, ut ceteri, aduncis, foliis majoribus, etc. [**Wegdorn, Kreuzdorn*, Rhamnus, *L.*]

RHAMNUS, untis, f. Ῥαμνοῦς, pagus Atticae, in tribu Aeantide, inter Athenas et Chersonesum, insignis Amphiarai templo, et Nemesis simulacro. *Plin.* 4, 7, 11. et 36, 5, 4. *n.* 3. et *Lucan.* 5, 233. ℙ Item opp. et portus Cretae, in occidua parte, inter Phaasarnen et Chersonesum, al. inter Lycastrum et Lyctum. *Plin.* 4, 12, 20.

RHAMNUSIS, idis, f. idem ac Venus Rhamnusia, idest Nemesis. *Ov. Met.* 14, 694. memoremque time Rhamnusidis iram.

RHAMNUSIUS, a, um, adj. Ῥαμνούσιος, qui est est Rhamnunte, vel ad Rhamnuntem spectat. *Ter. Andr.* 5, 4, 27. Hoc certe scio, Rhamnusium se ajebat. ℙ *Rhamnusia Virgo*, et *Rhamnusia* simpliciter, eadem ac Nemesis, Dea indignationis, quae etiam Adrastia vocatur, quae ab iis poenas repetere existimabatur, qui praesentibus bonis se indignos praebuissent, superbiendo, et prosperam sortem bene ferre nesciendo. Hinc cum Narcissus formae bonitate abuteretur superbius, adversus eum haec Dea indignata esse dicitur, ex quo ille a se ipso interiit. Hujus simulacrum Agoracritus Parius Phidiae discipulus fecit. Cum certavissent inter se Agoracritus, et Alcamenes Atheniensis, ambo discipuli Phidiae, in Venere facienda, Alcamenes vicit, non opere, sed civitatis suffragiis contra peregrinum populari suo faventis. Quare Agoracritus ea lege signum suum vendidisse traditur, ne Athenis esset, et appellasse Nemesin. Id positum est in Rhamnunte pago Atticae. M. Varro omnibus signis praetulit. *Plin.* 36, 5, 4. *n.* 3. *Ov. Trist.* 5, 8, 9. Exiget at dignas ultrix Rhamnusia poenas. Adde *Met.* 3, 406., ubi de *Narcisso*. *Catull.* 66, 71. Pace tua fari haec liceat, Rhamnusia virgo. *Stat. Silv.* 3, 5, 4. nullis in te datur ire sagittis: Audiat infesto licet haec Rhamnusia vultu. *Claud. B. Get.* 631. Dea, quae nimiis obstat Rhamnusia votis. V. NEMESIS et MEDICUS.

[RHANIS, idis, f. Ῥανὶς, una ex Dianae nymphis, quae ejusdem Deae ornatrices erant: est a ῥανὶς, stilla. *Ov. Met.* 3, 171. Excipiunt laticem Nepheleque, Hyaleque, Rhanisque, Et Psecas, et Phiale. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 44. *n.* 251. Sulpicia Trionis L. Rhanis. *F.*]

RHAPEION, ii, n. ῥαπήϊον, herba eadem quae leontopetalon. *Plin.* 27, 11, 72.

*RHAPHANE, es, f. cognominata est Apamia (Apamea) Mediae urbs. *Plin.* 6, 14. *B. A.*

RHAPHANUS. V. RAPHANUS.

RHAPISMA, ătis, n. ῥάπισμα, alapa, vel potius ictus virga aut baculo inflictus: a ῥαπίζω, virgis caedo, quod a ῥαπὶς, virga. *Imp. Justin. Cod.* 8, 49, 6. Inspeximus in emancipationibus vanam observationem custodiri, et venditiones in liberas personas, et circumductiones inextricabiles, et injuriosa rhapismata.

RHAPSODIA, ae, f. ῥαψῳδία, contextura carminum, praesertim heroicorum, liber versuum: a ῥάπτω, consuo, et ᾠδὴ, carmen. Hoc nomine appellata sunt carmina Homeri, quia cum ante dissipata essent, disjectaque, a Pisistrato, vel filio ejus Hipparcho in libros, seu rhapsodias digesta sint, ut *Cic. Or.* 3, 34. scribit. *Nep. Dion.* 7. Et versum illum Homeri retulit ex secunda rhapsodia.

RHEA, ae, f. Ῥέα, et Ῥέη, et Ionice Ῥείη, eadem quae Cybele, et Latine Ops, filia Coeli et Terrae, uxor Saturni, magna Deum mater. *Ov. Fast.* 4, 201. Saepe Rhea questa est, toties fecunda, nec unquam Mater: et indoluit fertilitate sua. *Auson. Idyll. monosyll.* 12. de Deis: Sunt et coelicolum monosyllaba. Prima Deum Fas, Quae Themis est Grajis: post hanc Rhea, quae Latiis Ops. ℙ Rhea Silvia, Numitoris filia, Remi et Romuli mater. Si Graece Ῥείη scribatur, primam producet. *Virg. A.* 7, 659. Collis Aventini silva, quem Rhea sacerdos, etc. *Prud.* in *Symm.* 1, 174. Et si Rhea sacram lascivi Martis amore, etc.

*RHEBAS, ae, m. Ῥήβας, Bithyniae fluvius. *Plin* 6, 1. *Avien.* in *descript. orb.* 974. *Val. Fl.* 4, 698. Litora, longinquique exirent flumina Rhebae. *B. A.*

RHECTAE, arum, m. plur. ῥῆκται, motus terrae, quorum impulsu tellus dissilit: a ῥήγνυμι, frango. *Appul. de Mundo.*

RHEDA, ae, f. ἀπήνη, ζεῦγος, ὄχημα, τετράκυκλον, vehiculum quatuor rotarum, teste *Isid. Or.* 20, 12. gestandis hominibus et sarcinis idoneum. Vox est Gallica, ut *Quint.* 1, 5. *med.* docet. *Imp. Constant. Cod. Theod.* 8, 5, 8. Statuimus rhedae mille pondo tantummodo superponi, birotae ducenta, veredo triginta. *Varr.* ap. *Non.* 2, 754. Si tuam heri rhedam non habuissem, varices haberem. *Caes. B. G.* 1, 51. Omnem aciem suam rhedis et carris circumdederunt. *Cic. Mil.* 20. Cum alter veheretur in rheda paenulatus, una sederet uxor. *Id. Att.* 6, 1. *f.* Vedius venit mihi obviam cum duobus essedis, et rheda equis juncta, et lectica, et familia magna. *Suet. Caes.* 57. Longissimas vias incredibili celeritate confecit ... peditus, meritoria rheda. *Cic. Att.* 5, 17. Han... stolam dictavi sedens in rheda. *Helvius Cinn*... *Gell.* 19, 13. *extr.* At nunc me Geniana per sa... Binis rheda rapit citata nanis. *Mart.* 10, 13. ... cathedralicios portet tibi rheda ministros. *Hor.* ... 2, 6, 42. Rheda tollo aliquem, *h. e.* mecum in ... sedere jubeo. *Varr.* ap. *Non.* 6, 17. Medeam ... ctam per aera in rheda anguibus. *Nonius* vult ... proprie hic dici pro curru duarum rotarum. ... *psus rhedae* quid sit, V. in CAPSUS. ℙ Scribi... *reda* in MSS. et editis libris non paucis.

RHEDARIUS, a, um, adj. ad rhedam perti... *Varr. R. R.* 3, 17. Ex equili educere rhedarios ... los. ℙ Absolute *rhedarius, ii,* m. ζευγηλάτης, ... rhedae, auriga. *Cic. Mil.* 10. *med.* Adversi r... rium occidunt. ℙ Item qui rhedas facit, ζευγο... *Capitol. Max.* et *Balb.* 5. Maximo pater fuit, u... nulli dicunt, faber ferrarius, ut alii, rhedarius ... cularius fabricator, *h. e.* artifex ejus generis v... lorum, quae rheda dicitur.

*RHEDONES vel Redones, um, Ῥήδονες, ... Galliae Celticae sive Lugdunensis, ubi hodie ... *gne. Caes. B. G.* 2, 34. et 7, 75. *Plin.* 4, ... In Rhedonum terra fuit Condate, quae *Civitas* ... *num* appellatur in *Not. Civ. Gall. Redones* ... vel *Redonae* (nam ibi accusativus tantum *Re*... occurrit) in *Not. Imp. occid.*, unde hodiernum ... *Rennes* perfluxit. ℙ Scribitur (ait *Gesnerus* ... aspiratione melius. Certe non. *B. A.*

*RHEDONICUS vel Redonicus, a, um, a... Rhedones vel Redones spectans. *Greg. Turon.* Regio Redonica (Rhed.). *B. A.*

RHEGIENSIS, e, adj. Ita perperam legi... *Inscr.* ap. *Grut.* 1101, 1., quae cum ad Regiu... pidi pertineat, rectius in eadem scribitur *Re*... ap. *Mur.* 563, 1. In templo collegi fabrum ... tonariorum Regiensium. V. REGIENSIS.

RHEGINUS, a, um, adj. ad Rhegium per... (V. REGINUS), ut Rhegina litora, *Sil.* 13, 9... *Rhegini, orum,* Rhegii incolae. *Cic. Arch.* 3.

RHEGIUM, ii, n. *Reggio di Calabria*, Ῥ... urbs Italiae, in ora freti Siculi, ex adverso S... ins. et Messanae urbis. Conditum fuit a Chal... sibus. Dictum est a ῥήγνυμαι, frangor, quod i... cilia, olim continenti juncta, vi fluctuum terr... ctione avulsa fuerit. *Just.* 4, 1., *Plin.* 3, 8, ... *Fest. Ov. Met.* 14, 47. Oppositumque petens ... Zancleia saxa Rhegion ingreditur. Alii leg. ... *tam.* V. PELION. ℙ Sunt qui scribunt *Regi*... sit Latina appellatio: nec desunt lapides qui i... firmant, et eruditi qui probant: inter quos est ... ad *Cic. Fam.* 12, 25. et *Morisan. Inscr. Reg.* ... ℙ Aliud est *Regium* in Gallia Cisalpina: de ... in REGIENSIS.

RHEMMIUS. V. REMMIUS.

*RHEMNIA, ae, f. oppidum in confinio A... atque Aethiopiae. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

RHENANUS, a, um, adj. ad Rhenum per... *Mart.* 9, 36. Rhenanam numeras, Sarmatic... manum, *h. e.* Germanorum copias.

*RHENE, es, f. Ῥήνη, insula maris Aegaei ... cladum una, Delo adjacens. *Mela* 2, 7. *P*... 12. *B. A.*

RHENO, onis, m. διφθέρα, vestis pellicea, ... rum, Germanorumque propria, ab humeris dep... usque ad umbilicum, et Sardorum mastrucae s... V. MASTRUCA. Videtur plerisque fuisse pe... lius quadrupedis ex cervorum genere, qui calo... patientissimus eodem nomine fuit appellatus, ... a *Caes. B. G.* 6, 26. bos cervi figura, a *Plin.* ... 52. tarandus, a recentioribus Gallis *renne*, a ... nis *Rennthier*, ab Italis vulgo *rangifero* dicitur ... qui putant, hanc vocem derivandam a ῥὴν, πρὸ... unde et ῥῆνιξ, ικος, ovium pellis. In ipsa ver... Germania indigenae videntur fuisse rhenones ... in septentrionalibus tantum ejusdem regionib... gunt, quoniam, excisis silvis, et excultis agri... ge clementius Germaniae coelum sit, quam il... rit aetate. Paulo aliter eosdem describit *Isi*... 19, 23. Rhenones sunt velamina humerorum et ... ris usque ad umbilicum, atque intortis villi... hispida, ut imbres sespuant, de quibus Sall... Germani intectum rhenonibus corpus tegunt. ... autem rhenones a Rheno Germaniae flumine, ... frequenter utuntur. [*Derivanda vox videtur ... Germanorum v. *Rhen*, quod hodieque ap. *Sue*... lud signif. animal, quod nos dicimus *Rennthie*... Beckmanni libr.: *Ueber die Thiere des alten* ... *schen Landes* p. 63. sq.] Haec *Isid.* At *Serv.* ... lud *Virg. G.* 3, 382. Gens effrena virum Rhi... traditur Euro, Et pecudum fulvis velatur corp... tis: Rhenonibus; nam, ut Sallustius in hi... fragm. incert. Vestes de pellibus rhenones voc... *Caes. B. G.* 6, 21. *extr.* Germani pellibus, aut ... rhenonum tegumentis utuntur, magna corporis ... nuda. Adde *Sidon. ep.* 4, 20. Meminit etiam ... *L. L.* 4, 35. ℙ Scribitur et *reno*.

RHENUS, i, m. Ῥῆνος, nobilis fluvius Germ... qui, ut ait *Tac. G.* 1, Rhaeticarum Alpium ina... ac praecipiti vertice ortus, modico flexu in oc... tem versus, septentrionali Oceano miscetur: *bic*... appellat *Virg. A.* 8, 727, 1. quia duplici ostio ...

. Adde *Melam* 3, 2. *f.*, *Plin.* 4, 14, 28. et *ib.*)., *Serv.* ad *Virg. l. c.*, *Sen. Q. N.* 3, 27. et *ib.* et *Ammian.* 15, 4., ubi ejus cursus describitur. ective. *Hor. A. P.* 18. Aut flumen Rhenum, uvius describitur arcus. ℙ De ipsis Rheni acseu Germanis. *Ov. Pont.* 3, 4, 88. Alter enim Rhene, triumphus adest. *Stat. Silv.* 1, 4, 89. as acies, Rhenumque rebellem Pandere. *Pers.* ingentesque locat Caesonia Rhenos, *h. e.* Rhe-, Rheni accolas. ℙ Est et in Italia parvus Rhe-ex Apennino oriens, et per agrum Bononien-ecurrens. *Sil.* 8, 599. parvique Bononia Rheni.

ĒSUS, i, m. Ῥῆσος, filius unius ex Musis, rex iae, qui in auxilium Trojanorum venit. De oraculo Delphico Graecis responsum est, eos e non potituros, nisi equos Rhesi abducerent, uam Troadis herbam gustarent, et de Xanthi biberent. Omnia alba habuisse fertur, equos, ia etc. Diomedes et Ulysses a Graecis missi oade profecti sunt, exploraturi, quando Rhe-eniret, et in silvis latitavere. Cum igitur rex oadis fines accessisset, et noctu castra metatus Diomedes, et Ulysses circa primam quietem ingressi sunt, Rhesum interfecere, exercitum artim ceciderunt, partim fugarunt, denique abduxerunt, antequam fatalem herbam, et attingerent. *Cic. N. D.* 3, 18., *Virg. A.* 1, *Catull.* 55, 26. et *Ov. Met.* 13, 249., *Ib.* 631., . 2, 137. etc. *Serv.* ad *l. c. Virg.* scribit fuis-um Martis, et Euterpes. ℙ *Fuit et Rhesus Troadis, ex Ida monte decurrens. *Plin.* 5, teri (*amnes*) Homero celebrati, Rhesus, He-us, Caresus, Rhodius, vestigia non habent. . *Il.* M. v. 20. Ῥῆσός θ᾽, Ἑπτάπορός τε, Κά-ε, Ῥοδίος τε. *B. A.*

ETĒNOR, oris, m. unus e sociis Diomedis. *et.* 14, 504. *B. A.*

ĒTOR, ŏris, m. ῥήτωρ, qui rhetoricam, sive oratoriam docet: a ῥέω, dico, eloquor. Differt *quente*, ab *oratore*, a *declamatore*, a *sophista*, *hetor* sit, qui rhetoricam profitetur, seu qui el scribit praecepta de bene dicendo: *eloquens*, ellit facultate, vel virtute bene dicendi: *ora-*ui in judiciis, concionibus, et senatu causas *declamator*, qui aut docendi alios, aut exer-e gratia fictas causas agit, ut in veris postea possit orare: *sophista*, qui artificiosas oratio-icias affectat. *Cic. Or.* 1, 18. *f.* Eos, qui rhe-ominarentur, et qui dicendi praecepta trade-nihil plane tenere. *Id. Phil.* 2, 39. *extr.* rhetor ille te disertum facere potuisset. *Mart.* Dum modo causidicum, dum te modo rhe-gis: *rhetora* est accusativus Graecae positio-ℙ Aliquando ponitur pro oratore. *Cic. Fin.* Quasi vero perpetua oratio rhetorum solum, am philosophorum sit. Adde *Or.* 2, 3. [*Cf. . ad *Hor. Sat.* 1, 10, 12. *Brem.* ad *Nep. Ep.*

TŎRĬCĂ, ae, et Rhetorice, es, f. ῥητορικὴ, vel doctrina bene dicendi. *Quint.* 2, 15. *f.* jus substantiae maxime convenit finitio, rhe-esse dicendi scientiam. *Id.* 2, 1. Rhetoricen e. *Cic. Fin.* 2, 6. Omnem vim loquendi in ibutam esse partes; rhetoricam palmae, dia-n pugno similem esse; et *mox:* Dicam, si rhetorice, sed hac rhetorica philosophorum, a nostra forensi, quam necesse est, cum po-er loquatur, esse interdum paulo hebetiorem.

TŎRĬCĒ, adv. ῥητορικῶς, rhetorum more, a oratione, oratorie, copiose, ornate. *Cic.* , 6. Rhetorice igitur, inquam, nos mavis, dialectice, disputare? *Id. Brut.* 11. Hanc ortem rhetorice, et tragice ornare potuerunt.

TŎRĬCO, as, n. 1. idem ac rhetoricor, ap. . *Nov.* ap. *Non.* 7, 69. Age nunc, quando rhe-ti, responde quod te rogo.

TŎRĬCOR, aris, dep. 1. ῥητορεύω, rhetorum oquor. *Tert. Resurr. carn.* 5. Ita nos rheto-provocant haeretici.

TŎRĬCOTĔROS, a, um, adj. ῥητορικώτερος, rhetor, compar. more Graecorum. *Cic. Or.* ex *Lucilio:* Crassum habeo generum, ne rhe-ero' tu sis.

TŎRICUS, a, um, adj. ῥητορικὸς, ad rheto-pertinens. *Cic. Or.* 2, 3. Nec vero te rheto-nc quibusdam libris, quos tu agrestes putas, r, ut erudiam. *Id. Fin.* 4, 3. Scripsit ar-etoricam Cleanthes. *Id. Or.* 1, 19. *med.* Rhe-doctores. ℙ Interdum sine substantivo poni-genere masc., et subintelligi *liber*, vel *libri* *Quint.* 3, 5. *med.* Sicut et Ciceronis quoque ico primo manifestum est. *Id.* 3, 1. de Ci-: Nisi et Rhetoricos suos ipse adolescenti sibi diceret, *h. e.* libros de Inventione. V. *Cic.* 2. ℙ In neutr. gen. *Cic. Fat.* 2. Mihi rhe-estra satis nota sunt.

TŎRISCUS, i, m. dimin. rhetoris. *Gell.* 17, us, inquit, tu rhetorisce, (sic enim me in io recens in diatribam acceptum appellitabat) , inquit, etc.? [* ed. *Longol.* habet ῥητο-

TŎRISSO, as, n. 1. ῥητορίζω, [*rhetoricor,] ce loquor. *Pomp.* ap. *Non.* 2, 742. Dolasti uxorem, nunc quapropter me cupis Concidere? etiam rhetorissas? *h. e.* blateras?

RHĒTRĂ, ae, f. ῥήτρα, dictio, oraculum, lex: a ῥέω, dico. Hoc nomine appellatae sunt leges Lycurgi a Lacedaemoniis. *Ammian.* 16, 5. Tanquam adstrictus sumptuariis legibus viveret, quas ex rhetris Lycurgi, et axonibus Romam translatas, et senescentes paulatim, reparavit Sulla dictator.

RHĒTUS. V. RHOETUS.

RHEUMĂ, ătis, n. ῥεῦμα, [aestus maris, fluxus, fluxio. *Veg. Mil.* 5, 12. Certis horis, diebus pariter ac noctibus, aestu quodam, quod rheuma vocant, ultro citroque pelagus procurrit, et, more torrentium fluminum, nunc exundat in terras, nunc refluit in altitudinem suam. *F.*] ℙ Translate. *Hieron. ep.* 122. *n.* 1. *med.* In terra deserta a vitiis, et invia adversariis potestatibus, et absque humore et rheumate ullius libidinis commorarer. ℙ [*Rheuma* est etiam morbus oculorum, cum nempe humorem praeter naturam emittunt, hinc *Sen. ep.* 64. Hoc (*collyrio*) asperitas oculorum conlevatur; hoc palpebrarum crassitudo tenuatur; hoc vis subita, et humor avertitur; hoc acuitur visus. *Inscr.* ap. *Viscont. Op. var.* T. 3. p. 326. ed. *Mediol.* Junii Tauri crocod. Paccian. ad cicat. et reum., *h. e.* crocodes Paccianum ad cicatrices et rheumata. *Theod. Prisc.* 1, 10. *med.* Si his adhibitis, rheuma (*oculorum*) cum dolore perseverarit, phlebotomandi sunt. V. RHEUMATIZO. *F.*]

RHEUMĂTĬCUS, a, um, adj. ῥευματικὸς, qui rheumatismo, seu fluxione laborat. *Plin.* 29, 6, 9. Aut tritas clysteribus infundendas orthopnoicis, aut rheumaticis.

RHEUMĂTISMUS, i, m. ῥευματισμὸς, *flussione, catarro*, fluxus, eruptio. *Plin.* 22, 18, 21. Decoquuntque in cibo contra fluxiones, quas Graeci rheumatismos vocant. *Id.* 23, 2, 32. Faex aceti stomachum, interanea, ventrem illita adjuvat: sistit earum partium rheumatismos. *Id.* 26, 14, 87. Rheumatismos cohibere. *Id.* 25, 8, 49. sanare. *Id.* 27, 12, 88. Rheumatismis mederi. *Id.* 24, 3, 3. resistere. *Id.* 25, 13, 109. Rheumatismo laborare. *Id.* 23, 1, 23. Si venter, aut interanea rheumatismum sentiant.

[RHEUMĂTIZO, as, n. 1. ῥευματίζομαι, fluxione, vel gravedine infestor. *Theod. Prisc.* 1, 10. *med.* Si oculi rheumatizaverint, iis vini et carnium parcitas indicenda est: et *mox:* Sitire etenim omnibus rheumatizantibus satis prodest. V. RHEUMA. *F.*]

RHEXĬĂ, ae, f. herba ita appellata, quia fissum asini labium repraesentat: a ῥῆξις, fissio. V. ONOCHILES.

*RHIDAGUS, i, m. flumen Parthiae. *Curt.* 6, 4. *B. A.*

RHĪNĂ, ae, f. ῥίνη, piscis marinus ex genere squalorum, qui Latine squatus seu squatina dicitur, cujus meminit *Plin.* 32, 11, 53. *med.* Ita vero appellatur a ῥίνη, quae vox limam significat, quia, ut ait *Isid. Or.* 12, 6., sit squamis acutis, unde et ejus cute lignum politur. [Eadem etiamnum utuntur nostri fabri lignarii, ac praesertim intestinarii; et *pelle di pesce* vulgo vocant. *F.*]

[RHĪNENCHYTES, ae, m. ῥινεγχύτης, specillum, seu instrumentum, quo quid in nares infunditur: a ῥὶν, nares, et ἐγχέω, infundo. *Scrib. Comp.* 7. Per nares ergo purgatur caput iis rebus infusis per cornu, quod rhinenchytes vocatur. *F.*]

RHĪNION, ii, n. ῥίνιον, collyrium ita dictum ab exterendis callis, et cicatricibus: a ῥινέω, limo. Ejus compositionem docet *Cels.* 6, 6. *n.* 30.

*RHINNEA, ae, insulae nomen Arabiae adjacentis. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

RHĪNŎCĔROS, ōtis, m. ῥινόκερως, animal quadrupes, simile elephanto, nisi quod cornu habet ex nare prominens. *Solin.* 30. dicit illud cornu repandum esse, idest recurvum, sed attritum cautibus in mucronem excitari, et rhinocerotem pugnare cum elephantis. *Pausan.* 9, 21. affirmat, rhinocerotem duo habere cornua, alterum insigni magnitudine ex naribus exstans, alterum, quod superne erumpit, exiguum quidem, sed validissimum: quod colligitur etiam ex *Mart. Spect.* 22.: nunc vero exploratum est, Africanum rhinocerotem duo, Asiaticum vero unicum habere cornu. ℙ Rhinocerotem quidam esse ajunt bovem Aegyptium, ut ait *Festus*, pro quo alii Aethiopicum tradunt, ut *Pausanias l. c.* Vox Graeca est, ex ῥὶν, ῥινὸς, nasus, et κέρας, cornu. *Plin.* 8, 20, 29. Iisdem ludis et rhinoceros, unius in nare cornu, qualis saepe visus. Alter hic genitus hostis elephanto. Cornu ad saxa limato praeparat se pugnae, in dimicatione alvum maxime petens, quam scit esse molliorem. Longitudo ei par, crura multo breviora, color buxeus. Haec *Plin.* De pugna ejus cum tauro est epigramma *Mart. Spect.* 9. et 14, 53. et cum uro seu urso *Spect.* 22. ℙ *Nasum rhinocerotis habere* ap. *eund.* 1, 4. est acerrimum esse in deprehendendis aliorum vitiis, irridendis, insectandis: hoc enim per nasum Latini significant (V. NASUS.), et rhinocerotis nasus, seu cornu longissimum est. ℙ Synecdoche est in illo *Juven.* 7, 130. magno cum rhinocerote lavari, *h. e.* ingenti gutto ex cornu rhinocerotis; et *Mart.* 14, 52. cujus lemma, *Guttus corneus:* Gestavit modo fronte me juvencus: Verum rhinocerota me putabis. Adde *ib.* 53. ℙ Metaphorice *rhinocerotem* appellat *Lucil.* ap. *Non.* 1, 102. eum, qui bronchus est, *h. e.* ore producto, et dentibus prominentibus.

RHĪNŎCĔRŌTĬCUS, a, um, adj. ad rhinocerotem pertinens. *Sidon. carm.* 9, 339. Sed nec turgida contumeliosi Lectoris nimium verebor ora, Si tanquam gravior severiorque, Rugato Cato tertius labello, Narem rhinoceroticam minetur, *h. e.* irrisionem, reprehensionem: respicitque ad locum *Mart.*, de quo in v. praec.

RHĪNŎCŎLŪRĂ, ae, f. opp. Aegypti, in ora maris mediterranei, in limitibus Palaestinae: ita dictum a ῥὶν, nasus, et κόλουρος, decurtatus, quia illius incolis omnibus rex quidam Persarum nares recidit. *Sen. Ira* 3, 20., *Plin.* 5, 13, 14., *Liv.* 45, 11.

[RHĪNŎCŎRAX, ăcis, f. genus corvi a rostri fortasse longitudine sic nuncupatum. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 3, 34. Tum rhinocoraces insecutae, sed eae sane neque ad homines saeviebant, neque ignes temere advolabant. *F.*]

RHINTHON, onis, m. Ῥίνθων, poeta comicus Tarentinus, hilarodus, seu potius scriptor ἱλαροτραγῳδιῶν, *h. e.* parodiarum, in quibus vis comica petebatur ab argumentis tragicis ex cothurno in soccum detortis, quae derisui audientibus et spectantibus essent. In ejusmodi carminibus variorum metrorum fuit usus, ac praecipue dactylici, unde postea *Lucilius*, et *Horatius* satyrarum suarum exemplum sumpserunt. Illius meminit *Cic. Att.* 1, 20., cujus etiam iambicum versum attulit. *Varro* autem *R. R.* 3, 3. *f.*, et ex eodem *Colum.* 8, 16. ejusdem dicterium quoddam nobis servarunt. Hujus poetae plenior habetur mentio ap. *Lydum de magistrat. R.* 1, 40. et 41.

RHĪNTHŌNĬCUS, a, um, adj. Ῥινθωνικὸς, ad Rhinthonem pertinens, ut *Rhinthonica fabula* ap. *Donat. fragm. de comoed. et tragoed. med.*, et ad *Ter. Ad. prol.* 7., et ap. *Euanth. comment. de trag. et com. f.*, ubi Rhinthonicam fabulam ab auctoris nomine dictam fuisse docet.

*RHĬON vel Rhium, i, n. Ῥίον, promontorium Achaiae. *Plin.* 4, 2. Promontorium Antirrhinum, ubi ostium Corinthiaci sinus minus mille passuum latitudine influentis, Aetolosque dirimentis a Peloponneso. Promontorium quod contra procedit, appellatur Rhion. ℙ Item Achaiae oppidum, juxta Rhium promontorium jam dictum; quae sententia est *Sigonii. Liv.* 27, 30. *Steph. Byz.* Ῥίον πόλις Μεσσήνης ἢ Ἀχαΐας· καὶ ἄλλη Αἰτωλίας. ℙ Ipsum quoque fretum, quo Corinthiacus sinus ex Ionio mari effunditur, Rhium vocatur, ut promontorium, quod intus est in Peloponneso. *Liv.* 27, 29. Aetoli navibus per fretum, quod Naupactum et Patras interfluit (Rhion incolae vocant) exercitu trajecto, (*Achaeos*) depopulati erant. *Id.* 28, 7. Veriti, ne intra Rhium (fauces eae sunt Corinthii sinus) opprimerentur. *Mela* 2, 3. *med.* Rhion deinde (maris id nomen est) anguste, et velut freto, latus orae sequentis incidens inter Aetolos et Peloponnesiacos, usque ad Isthmon irrumpit. *B. A.*

RHĪPAEI, Riphaei, Rhiphaei et Ripaei montes, Ῥίπαια ὄρη, montes Scythiae altissimi, et aeternis nivibus rigentes, in Sarmatiae Asiaticae et Scythiae ora extrema supra fontes Tanais, qui inde oritur. Dicti sunt vel a ῥιπὴ, flatus, vel a ῥιπίζω, ventilo, quia perpetuo ventorum flatu infestantur. *Plin.* 4, 12, 24. Tanais amnis ex Riphaeis montibus defluens. Adde 6, 5, 5., *ib.* 7, 7. et al., et *Mel.* 1, 19. *f.* ℙ Adjective. *Virg. G.* 3, 382. Gens effrena virum Rhiphaeo tunditur Euro; et *ib.* 4, 517. Arvaque Rhipaeis nunquam viduata pruinis. *Sen. Hipp.* 8. Riphaea nix. *Claud. Rapt. Pros.* 3, 321. frigora. *Val. Fl.* 5, 605. et *Colum.* 10, 77. bruma. *Stat. Th.* 1, 420. Rhiphaea grando, *h. e.* nix durata gelu. *Lucan.* 3, 272. vertice lapsus Riphaeo Tanais. *Val. Fl.* 6, 33. Riphaeus orbis, *h. e.* Scythicus. *Claud. VI. cons. Honor.* 31. axis, *h. e.* septentrionalis. *Val. Fl.* 2, 516. volucres Rhipaea per ardua nubes. *Virg. G.* 1, 240. Mundus ut ad Scythiam, Rhipaeasque arduus arces Consurgit. ℙ Prima et secunda scribendi ratio videntur esse probabiliores, et in libris frequentiores. ℙ *Serv.* ad *A.* 9, 82. Ripaei montes Arcadiae non scribuntur cum adspiratione, quam addimus, cum Riphaeos montes Scythiae significamus. *Eum penes sit fides.*

*RHIPEUS, ei et eos, m. Ῥιπεὺς, Trojanus, justitiae nomine Trojanis omnibus praelatus, ut auctor est *Virg. A.* 2, 426. *B. A.*

*RHIPHEARMA, oppidum Arabiae Felicis, dictum ab hordeo, quod ibi abundat. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

RHIZĪAS, ae, m. ῥιζίας ὀπὸς, succus e radice laserpitii profluens. *Plin.* 19, 3, 15. Succus duobus modis capiebatur, e radice, atque caule. Et haec duo erant nomina, rhizias, atque caulias, vilior ille, ac putrescens.

[RHIZŌNĪTAE, arum, m. plur. incolae Rhizonis, urbis in Illyrico, quae nunc *Risano* inter *Cattaro*, et *Castelnovo*, quaeque etiam Risinium dicitur. V. RISINITANUS. *Liv.* 45, 26. Praefecit Rhizoni et Olcinio urbibus opportunis C. Licinium; et *mox:* Pro tribunali pronunciavit, immunes fore Rhizonitas et Olciniatas. *F.*]

RHIZŎTŎMŪMĔNĂ, orum, n. plur. τὰ ῥιζοτομούμενα, vox Graeca: a ῥίζα, radix, et τέμνω, seco;

significat ea, quae pertinent ad medicinam ex sectis herbarum radicibus. *Plin.* 20, 23, 96.

RHIZŎTŎMUS, i, m. ῥιζοτόμος, herba, species iridis subrufae. *Plin.* 21, 7, 19.

*RHIZUS, untis, Ῥιζοῦς, oppidum Thessaliae, in Magnesia. *Plin.* 4, 9. *B. A.*

RHO, nomen litterae R. ap. Graecos, ῥῶ. *Cic. Div.* 2, 46. Demosthenem scribit Phalereus cum rho dicere nequiret, exercitatione fecisse, ut planissime diceret.

*RHŎALI, orum, populi Syriae (ut credibile est), Mesopotamiae adjacentes. *Plin.* 5, 24. Qui cohaerent Mesopotamiae, Rhoali vocantur. At in Syria oppida, etc. *B. A.*

RHOAS. V. RHOEAS.

*RHODA, ae, f. oppidum Hispaniae Tarraconensis, ad montes Pyrenaeos, hodie *Roses. Liv.* 44, 8. *Mela* 2, 6. *med.* ℙ Aliud in Gallia, ad Rhodanum flumen. *Plin.* 3, 4. Rhoda Rhodiorum fuit, unde dictus multo Galliarum fertilissimus Rhodanus fluvius, ex Alpibus se rapiens per Lemanum lacum: ex quo loco apparet Rhodiorum forte coloniam primitus fuisse hoc oppidum. *B. A.*

RHŎDĂNĬCUS, a, um, adj. Rhodanici nautae, Rhodano navigantes. *Inscr.* ap. *Grut.* 418, 3. Patrono Rhodanicorum, et Araricorum. Adde 248, 8. et 425, 1., ubi idem significatur, et ap. *Mur.* 1055, 2., ubi expresse *Rhodanicus nauta* habetur.

RHŎDĂNĪTIS, idis, f. adj. quae ad Rhodanum pertinet, seu sita est. *Sidon. ep. in carm.* 9, 13. *f.* Similis favor resultat Rhodanitidas per urbes.

[RHŎDANTHĬON, onis, m. dimin. a ῥόδον, rosa, et ἀνθίων, flosculus. Est nomen prop. R. *Inscr.* ap. *Marangon. Act. S. Vict.* p. 148. Hic situs est annis plenus, vitaque beatus, Et laetus omni more Rhodanthion; Nec sit mirum, quod comis, quod dulcis, amoenus In vita fuerit: nomine floris erat. *F.*]

RHŎDĂNUS, i, m. fluvius maximus, et rapidissimus Galliae Narbonensis. Hunc M. Varro, teste *Gellio* 10, 7., tertium Europae fl. haud Istro minorem scribit. *Plin.* 3, 4, 5. Regio Volcarum Tectosagum, ubi Rhoda Rhodiorum (*oppidum*) fuit; unde dictus multo Galliarum fertilissimus Rhodanus amnis, ex Alpibus se rapiens per Lemanum lacum, segnemque deferens Ararim, nec minus se ipso torrentes Isaram, et Druentiam. Libyca appellantur duo ejus ora modica: ex his alterum Hispaniense, alterum Metapinum: tertium, idemque amplissimum, Massalioticum. Haec *Plin.*, quae poetice etiam *Sil.* 3, 447. describit. *Tibull.* 1, 8, 11. Testis Arar, Rhodanusque celer. *Claud. in Ruf.* 111. Quos Rhodanus velox, Araris quos tardior ambit. *Hor. Od.* 2, 20, 19. me peritus Discet Iber, Rhodanique potor, *h. e.* Galli. Sic *Lucan.* 5, 268. Rhodano, Rhenoque subactis. ℙ Est etiam nomen propr. serv. *Inscr.* ap. *Grut.* 577, 7. Rhodanus Caesaris verna.

*RHODAPHA, ae, oppidum Indiae. *Plin.* 6, 17. Iomanem amnem tantundem: inde ad Gangem CXII. mill.: ad Rhodapham CXVIIII. mill. *B. A.*

[RHŎDĒ, es, f. ῥοδῆ, frutex rosae. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 195. *n.* XLIII. T. Octavius Thallus, et Vibia Rhode parentes infelicissimi Rhodino filio suo posuerunt. Vixit annis IIII. mensib. VIIII. dieb. XXV. H. H. *F.*]

[RHŎDENSES, ium, m. plur. incolae Rhodae, urbis in Hispania Tarraconensi, nunc *Rosas. Inscr.* ap. *Grut.* 404, 4. Q. Egnatulo Q. F. Rhodenses equestrem e marmore statuam constituere. *F.*]

RHŎDĬĂCUS, a, um, adj. a Rhodo, ut Rhodiacae spongiae, *Plin.* 31, 11, 47. Rhodiacum glutinum, *Id.* 28, 17, 71. peristylium, *Vitr.* 6, 10. quod unam altiorem habet porticum.

[RHŎDĬAS vel Rodias, ădis, f. Ῥοδιάς, patron. ab urbe Rhodo, vel poculi genus, quod itidem ῥοδιάς dicitur. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 651, 8. Domitia Rodias. *F.*]

RHŎDĬENSIS, e, adj. ad Rhodum pertinens, Rhodius. *Suet. Tib.* 62. Rhodiensis hospes. *Gell.* 7, 3. civitas. ℙ *Rhodienses, ium*, sunt Rhodi incolae, Rhodii, ap. *eund. ib.* et 13, 24.

RHŎDĬNUS, ă et ē, um, adj. rosaceus, ῥόδινος: a ῥόδον, rosa, ut Rhodinum unguentum, *Plin.* 13, 1, 2. oleum, *Id.* 15, 7, 7. ℙ Simplicissima rhodini unguenti mixtura diu fuit, additis omphacio, flore rosae, crocino, cinnabari, calamo, melle, junco, salis flore, aut anchusa, vino. *Id. l. c.* ℙ Est etiam *Rhodinus* et *Rhodine* cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.*, quam vide in RHODE. Alia ap. *Mur.* 1336, 4. Herennia Rhodine.

*RHŎDIOPŎLIS, is, f. oppidum Lyciae, cujus meminit *Plin.* 5, 27. *B. A.*

RHŎDĪTIS, is, f. ῥοδῖτις, gemma sic dicta a colore roseo. *Plin.* 37, 11, 73.

RHŎDĬUS, a, um, adj. Ῥόδιος, ad Rhodum pertinens. *Ov. Met.* 12, 574. Rhodiae ductor pulcherrime classis. ℙ *Rhodii, orum*, Rhodi incolae. *Cic. Off.* 3, 12., *Liv.*, *Flor.* etc. Hi olim fuere bellicosissimi, et mari potentes: sed paulatim abundantia rerum et luxu effeminati sunt: unde eos *imbelles* suo tempore appellat *Juven.* 8, 113. ℙ *Rhodia uva*, ex Rhodo in Italiam advecta, mensis apta magis, quam cellae vinariae, laudatur a *Virg. G.* 2, 102., *Plin.* 14, 3, 4. *n.* 9., *Colum.* 3, 2. et *Macr. Sat.* 2, 16. *f.* Vinum ex ea, in sacris saepe adhibitum, ut innuit *Virg. l. c.*, laudant *Plin.* 14, 8, 10. et *Gell.* 13, 5. ℙ *Rhodia ficus* nigra est, et inter praecoces recensetur ab eodem *Plin.* 15, 18, 19. et *Colum.* 5, 10. ℙ *Rhodias gallinas* proceritate insignes, fecunditate non item, memorat *Colum.* 8, 2. *in.* et *med.* et *ib.* 11. *med.*, item *Mart.* 3, 58. ℙ *Rhodium marmor*, aureis venis interstinctum. *Plin.* 37, 10, 62. ℙ *Rhodio cypero* secunda laus post Ammoniacum datur ab *eod.* 21, 18, 70. ℙ *Rhodiae cretae* vim tribuit ad vina mitiganda, *Id.* 24, 1, 1. ℙ *Rhodium opus* ap. *Mart.* 1, 71. est colossus Solis in Rhodo insula. ℙ Rhodium dicendi genus medium erat inter Asianum tumidum, et Atticum limatum, et ex utroque mixtum, ut ait *Quint.* 12, 10. *Cic. Brut.* 13. *med.* Asiatici oratores non contemnendi quidem nec celeritate, nec copia, sed parum pressi, et nimis redundantes: Rhodii saniores, et Atticorum similiores. ℙ *Rhodius secessus* ap. *Tac. A.* 4, 15., quo quis Rhodum Roma secedit, ibique moratur. ℙ *Rhodia lex* de navalibus commerciis, cognominata est a Rhodiis, quorum fuit plurimus navigandi usus mercaturae causa. *Paul. Dig.* 14. *tit.* 2. qui *Ad legem Rhodiam de jactu* inscribitur, 1. Lege Rhodia cavetur, ut si levandae navis gratia jactus mercium factus sit, omnium contributione sarciatur, quod pro omnibus factum est.

[RHODO, ōnis, m. ῥοδών, rosetum. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 949, 8. L. Paccio Rhodoni Paccia Tyche Lib. *F.*]

RHŎDŎDAPHNE, es, f. ῥοδοδάφνη, frutex florem habens similem rosae, folium indeciduum simile lauri foliis: a ῥόδον, rosa, et δάφνη, laurus. *Plin.* 16, 20, 33. et 34, 9, 53., *Pall.* 1, 35. et *Virg. Cul.* 401. V. v. sq.

RHŎDŎDENDROS, i, m. ῥοδόδενδρος, frutex folio similis amygdalae, sed majore pinguioreque, semine patenti, qui et nerion, et rhododaphne dicitur: a ῥόδον, rosa, et δένδρον, arbor, quasi rosa arborescens. *Plin.* 24, 11, 53. Rhododendros ne nomen quidem apud nos invenit Latinum, rhododaphnen vocant, aut nerium. Mirum, folia ejus quadrupedum venenum esse, homini vero contra serpentes praesidium, ruta addita e vino pota. Adde *eund.* 16, 20, 33. et 21, 13, 45.

RHŎDŎMĔLI, n. indecl. ῥοδόμελι, mel rosae conditum, vel mixtum. *Pall.* 6, 16.

[RHŎDŎNĪCUS, a, um, adj. rosam vincens: a ῥόδον, rosa, et νίκη, victoria. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 830, 10. Venulina Rhodonica. *F.*]

RHŎDŎPĒ, es, f. Ῥοδόπη, Nympha Oceanitis, Ponti et Maris filia. *Hyg. praef.* ℙ Item regina Thracum: item Strymonis filia, quae Athon ex Neptuno peperit. Ab alterutra ex his nomen traxit mons Thraciae excelsus, et nivibus obsitus, qui eam provinciam fere bifariam secat, et ab Apollonia urbe ad Pontum Euxinum pertinet. *Ov. Met.* 2, 222. Et tandem Rhodope nivibus caritura, Mimasque; et *ib.* 10, 77. in altam Se recipit Rhodopen. *Stat. Th.* 12, 181. Quo Rhodopes non ulla nurus, etc. *h. e.* Thraciae. ℙ *Est nomen meretricis ap. *Juven.* 9, 4. ℙ Rhodope, quae et Rhodopis. V. RHODOPIS. *B. A.* ℙ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 475, 5. Titia Rhodope. *F.*]

RHŎDŎPĒIUS et Rhodopēus, a, um, adj. Ῥοδοπεῖος, ad Rhodopen pertinens, Thracius, ut Rhodopeius vates, *h. e.* Orpheus. *Ov. Met.* 10, 11. Sic Rhodopeius heros, *Id. ib.* 50. Rhodopeia spicula, *h. e.* Thracia, ab Orpheo in proelio jactata, *Sil.* 12, 400. regna, *h. e.* Thracia, *Ov. Ib.* 347. Sic Rhodopeia flumina, *Claud. IV. cons. Honor.* 525. Ap. *eund. III. cons. Honor.* 113. Rhodopeia saxa Orpheis animata modis. ℙ *Rhodopeia conjux* ap. *Stat. Th.* 5, 121. est Procne uxor Terei regis Thraciae. ℙ Pro altera forma *Lucan.* 6, 618. Aequoraque et campi, Rhodopeaque saxa loquentur.

*RHŎDŎPIS, idis, f. Ῥοδῶπις, meretrix quaedam Thraciae, mirae pulchritudinis, quae una cum Aesopo captiva fuit. Illam Charaxus Mitylenaeus, frater Sapphus, maxima pecunia redemit, ut *Herodotus* scribit 2, 135. Cujus rei etiam meminit *Ov. Her.* 15, 63. sq. Hanc eandem *Plin.* 36, 12. pyramidem laudatissimam construxisse scribit, illam Aesopi philosophi conservam et contubernalem fuisse tradens; cui, notandum, *Rhodope* audit. V. *Strab.* 17. p. 1162. ed. *Almelov.* ibique notam *Casauboni.* Adi etiam *Bentl.*, *Dissert. upon Phalaris*, *etc. and Aesop's Fables*, *f.* ℙ Ἄπανθ᾽ ὅμοια, καὶ Ῥοδῶπις ἡ καλή, *Similia cuncta*, *Rhodopis ipsa etiam decens*; proverbium de mortalium conditione. Nam formosi pariter ac deformes senescunt ac moriuntur. *B. A.*

RHŎDŎRA, ae, f. nomen herbae Gallicum. [*Spiraea ulmaria*, *L.*] *Plin.* 24, 19, 112. Juxta rumbotinum viduam vite nascitur herba, quam Galli rhodoram vocant. Caulem habet virgae ficulneae modo geniculatum, folia urticae in medio exalbida, eadem procedente tempore tota rubentia, florem argenteum.

RHŎDOS et Rhodus, i, f. Ῥόδος, insula pulcherrima Asiae minoris, et maris Carpathii, in ora Cariae, in qua urbs metropolis eodem nomine. Inter Asiaticas insulas tertia nominatur: nam Lesbus et Cyprus majores habentur. In urbe dicitur nunquam ita coelum nubilum esse, ut non aliqua hor[a] cernatur, ut est ap. *Plin.* 2, 62, 62., quapr[opter] Soli colossum dedicarunt altitudine tanta (se[ptuaginta] cubitorum), ut unum ex septem orbis miracul[is ha]beretur. Nomen habet a rosa, quae Graece ῥ[όδον] quia in ea condenda illius floris imago invent[a tra]ditur. *Hor. Od.* 1, 7, 1. Laudabunt alii cl[aram] Rhodon, aut Mitylenen. *Ov. Met.* 7, 365. [Phoe]beamque Rhodon; et *Lucan.* 5, 50. pelagiqu[e po]tens Phoebeia donis Exornata Rhodos. *Stat.* [*Silv.*] 1, 1, 104. Rhodos aspera: scil. quia saxis et [rupi]tibus abundat.

*RHŎDUSSA, ae, f. insula Cariae objecta, [pro]pe Caunum. *Plin.* 5, 31. ℙ *Rhodussae, arum*, [in]sulae Propontidis. *Id. ib.* ℙ Revera adje[ctivum] est *Rhodussa*, ex Graeco sc. ῥοδόεσσα et con[tr.] ῥοδοῦσσα, *h. e.* rosea. *B. A.*

RHOEAS, ădis, f. ῥοιάς. Tertium genus pa[pave]ris sativi, erucae simile, cubitali altitudine, [flore] rufo, sponte nascens in arvis, maxime cum h[ordeo] Latini erraticum dicunt, Graeci ῥοιάδα (*Plin.* [19,] 53. et 20, 19, 77. Latina positione in accu[s.] *rhoean*: ubi alii leg. *rhoan*) quia floris folia [cito ...]nus decidua sunt: a ῥέω, fluo. *Plin. ib.*

[RHOEBUS, i, m. nomen equi ap. *Virg.* [*A.* 10,] 861., at fortasse *Rhaebus* scribendum est, q[uod in] uno ex Codicibus legitur ap. *Heyn. ad Virg* [...] Graece enim ῥαιβὸς varum significat, quod eq[uo] prime convenit. *F.*]

RHOECUS. V. RHOETUS.

RHOETĒIUS, et

RHOETEUS, a, um, adj. Ῥοιτεῖος, ad Rho[eteum] pertinens, quod est promontorium et oppidum [Troa]dis, Ῥοίτειον. Ibi fuit Ajacis sepulcrum. *P*[*lin.* 5,] 30, 33. Extra sinum sunt Rhoetea litora Rh[oeteo] et Dardanio, et Arisbe oppidis habitata. ℙ P[oet.] pro Iliaco, Trojano, Phrygio. *Virg. A.* 12[, 456.] ductor Rhoeteius, *h. e.* Aeneas. *Lucan.* 6[, ...] Rhoeteia litora. *Stat. Ach.* 1, 44. Rhoeteae t[...] *h. e.* quibus constructa est classis a Paride He[lenam] rapturo. *Sil.* 9, 72. Nomine Rhoeteo Solymu[s. *Id.*] 1, 115. Rhoetea fata. *Sen. Troad.* 1122. vad[a. *Ov.*] *Met.* 11, 197. Rhoeteum profundum, *h. e.* ma[re al]luens promontorium Rhoeteum. Et absolu[te *Ov.*] *Fast.* 4, 279. Rhoeteum rapax. ℙ Interdum p[ro Ro]mano, quia Romani suam originem ad Troja[nos re]ferunt. *Sil.* 9, 621. Rhoeteia pubes. *Id.* 17[, ...] Pulsat Agenoreas Rhoeteia lancea portas. *Id.* [...] Rhoeteius imo Imperet aeternum. *Id.* 7, 431[.] migrantur Rhoeteia regna In Libyam superi[...] *Rhoeteus*, *i*, Ῥοιτεύς, disyll. nomen est pr[oprium] hominis Rutuli, ap. *Virg. A.* 10, 399. et 402[.]

RHOETUS, Rhoecus et Rhetus, m. Ῥοῖτος[, Ῥοῖ]κος, et Ῥῆτος, unus ex Gigantibus, qui coe[lo bel]lum intulere. *Hor. Od.* 2, 19, 23., ubi alii leg.[Rhoe]cus, et *Od.* 3, 4, 55. ℙ Item unus ex Cen[tauris.] *Ov. Met.* 12, 271. et 285., *Claud. praef. Nu*[*pt. Ho*]*nor. et Mar.* 13. etc. *Adde *Virg. G.* 2, 456.[...] *Fl.* 1, 140. *Lucan.* 6. *v.* 390. ℙ Fuit et Rh[oetus] Ῥοῖτος, Marrubiorum sive Marsorum rex in[...] qui Anchemolo filio Casperiam superduxit nov[ercam;] hanc privignus stupravit; quo cognito, qu[um] pater persequeretur, et ad poenam vocaret, f[ugit] ille, se ad Turnum contulit. Haec *Serv.* i[n] *Virg. A.* 10, 388. Hinc Helenum petit, et Rh[oeti de] gente vetusta Anchemolum, thalamos ausun[i] stare novercae. ℙ Rhoecus, plastices inventor[. *Plin.*] 35, 12. *B. A.*

*RHOGE, es, f. Ῥώγη, insulae nomen i[n mari] Mediterraneo, Lyciae propinquae. *Plin.* 5, 31[.]

RHŎĪCUS, a, um, adj. V. RHUS.

RHŎĪTES, ae, m. ῥοΐτης, vinum ex malis[... suc]cis expressum: a ῥοιά, malum Punicum. *Pl*[*in.* 14,] 16, 19. *n.* 3.

*RHOLUS, i, m. unus ex architectis, qui Le[mni] Labyrinthum aedificarunt. *Plin.* 36, 13. *B.* [*A.*]

RHOMBŎIDES, is, f. ῥομβοειδής, figura r[homb]o similis. *Front. Expos. form.* p. 36. *Goes.* [...] (*figura*), quae nec aequilatera, nec rectang[ula est,] sed adversa latera et opposita angulos aequa[les ha]bet, et appellatur rhomboides. Adde *Capell.* [...]

RHOMBUS, i, m. ῥόμβος; [a ῥέμβω, circu[mago.] Ita primo dictus est fusus, in quem fila m[...] glomerant, cujus, cum plenus est, decrescen[...] sus utrumque extremum crassitie, verticalis[... ea]dem sectio per axem instituta exhibet eam fig[uram,] quae rhombus a mathematicis dicitur. V. infra[. ...] usum illum domesticum feminarum appellat[...] frequentior obscuravit, sed superest aenei [...] mentio in sacris Rheae, seu Matris magnae[... Phry]giae ap. Graecos, nempe ap. *Schol.* ad *Apoll.* [...] 1, 1139. Ῥόμβος, τροχίσκος, ὃν στρέφουσι ἱμ[ᾶσι τύ]πτοντες. *F.*] ℙ Hinc saepe memoratur rhomb[us ap.] Graecos et Latinos auctores in rebus magicis[et in]cantationibus, ut *vertigo* et *turbo*, quae fer[e ...] sunt. *Ov. Am.* 1, 8, 7. Scit bene, quid g[ramina,] quid torto concita rhombo Licia, quid valea[t virus] amantis equae. *Prop.* 2, 21, 35. Deficiunt [ma]gico torti sub carmine rhombi. *Mart.* 9, 30. The[ssalicum] Lunam deducere rhombo. *Id.* 12, 57. Cum[...] Colcho Luna vapulat rhombo. V. alia in S[...] NEUS. ℙ Item a similitudine ita appellari[...] nonnulli muliebre instrumentum, quod circum[...]

na netur: et fortasse est, quod nostrates vulgo
et *corletto* vocant. [Sunt qui huc trahunt lo-
Gloss. Philox. Girgillus, ῥόμβος. Sed ibi quo-
le instrumento hauritorio mentio habetur. V.
GILLUS. *F.*] ¶ *Rhombus* dicitur etiam figura
ematica, quadrilatera, angulis oppositis aequa-
, sed iis, qui ad latus sunt, obtusis, qui ver-
xtrema, acutis. *Capell.* 6, 230. Tertia figura
latera est, non tamen directiangula, et dici-
όμβος. *Front. Expos. form.* p. 36. *Goes.* Tertia
latera est, sed rectos non continet angulos, et
ir rhombus. ¶ A simili figura factum est quo-
nomen pisci marino e genere planorum, lauda-
no in cibis, praecipue circa Ravennam, ut *Plin.*
, 79. docet. Graece etiam ψῆττα dicitur, lau-
que ab *Hor. Sat.* 2, 2, 95. et *ib.* 8, 30., *Ju-*
2, 2. et 4, 39. et *Mart.* 13, 81. et al. [*Ex
um sententia, *der Glattbutt,* Pleuronectes rhom-
.; alii putant, esse piscem, quem nos dicimus
teinbutt, Pleuronectes maximus *L.* Cf. *Heindf.*
er. Sat. 1, 2, 116.]
HOMĒ, es, f. ῥώμη, fortitudo. Est cogn. R.
. ap. *Maff. Mus. Ver.* 297, 2. D. M. sacr. Ar-
ae Rhomes. *F.*]
OMPHAEĂ et Romphaea, ae, f. ῥομφαῖα, ha-
genus, cujus ferrum ligno aequale est: aliter
ea. Ap. *Gell.* 10, 25. legitur *rumpia* positione
a, diciturque genus teli esse Thracae nationis,
umque hoc vocabulum in Q. Ennii Annali quar-
imo. Alii volunt esse gladium ex utraque parte
m, qualis est, quam vulgo *spatam* vocant.
Or. 18, 6. Sed verius est esse hastam. V.
IEA. ¶ Est a ῥέμβω, circumago: hoc enim
solent romphaea pugnantes, ut qui anceps sit
us, ut *Isid. l. c.* ait. *Ascon. argum. Milonia-*
Humerum ejus Birrhia rhomphaea trajecit.
. epigr. 27. Sic Geticas ultrix feriat rhomphaea
as. *Liv.* 51, 39. *med.* Thracas quoque rhom-
e, ingentis et ipsae longitudinis, inter objectos
ue ramos impediebant. *Val. Fl.* 6, 98. Ae-
e nec ferro brevior, nec rumpia ligno. Qui-
eg. *romphea* extrita priore adspiratione, et
ositiva diphthongi.
OMPHAEĀLIS, e, adj. a rhomphaea. *Prud.*
iphthongo scribit corripiendi causa. *Cath.* 7,
extram perarmat rhompheali incendio.
ONCHĪSŎNUS, a, um, adj. qui rhonchos so-
Translate ponitur pro derisore. *Sidon. carm.*
Nec nos rhonchisono rhinocerote notat.
ONCHISSO, as, n. 1. sterto, ῥέγχω. *Plaut.*
issat, dum coenat; dum dormit, rhonchissat.
t in Calepini, et aliorum Lexicis: sed nos lo-
lauti invenire non potuimus.
ONCHO, as, n. 1. idem ac rhonchisso. *Si-*
p. 1, 6. Si relinquare inter bubsequas rustica-
ubulcosque rhoncantes. *F.*]
ONCHUS, i, m. ῥόγχος, sonus, quem sterten-
unt: a ῥέγχω, sterto. *Mart.* 3, 82. Nos ac-
us, et silentium rhonchis Praestare jussi, nu-
ropinamus. ¶ Transfertur ab *Appulejo* ad
endum sonum ranae tacite coaxantis, *Met.* 1.
nem vicinum deformavit in ranam: et nunc
ille dolium innatans vini sui, adventores pri-
in faeces submissus officiosis rhonchis raucus
at. ¶ Translate etiam est irrisio, atque idem
sanna. *Mart.* 1, 4. Majores nusquam rhon-
uvenesque senesque, Et pueri nasum rhinoce-
habent; et 4, 87. Nec rhonchos metues mali-
m. ¶ Sunt qui scribunt *ronchus.*
ONDE, Sicadionque cum dixit Lucilius, quo
a riparum posuit, tam infestum sibi corpus et
dinem referens, quam levis sed saluti navi-
m. *Festus.* Quae verba satis corrupta ita
ant critici: Rhondes Icadionque cum dixit Lu-
nomina piratarum posuit, tam infestum sibi
et valetudinem referens, quam illi essent sa-
vigantium. Versus Lucilii sunt ap. *Fest. hic,*
Querqueram: Querquera consequitur febris,
que dolores, Tamde mihi infesti, quam Rhon-
cadionque: ubi *tamde* est pro *tam,* ut *quamde*
am. Alii leg. Infesti mihi, tanquam Rhondes,
nque. [Porro *Icadii* piratae meminit *Cic. Fat.*
CADION. *F.*]
ŌPĂLĬCUS, a, um, adj. ut Rhopalicus ver-
ui a monosyllaba voce incipiens gradatim cre-
et ῥόπαλον, *h. e.* Herculis clavam, imitatur,
usto et tenui in latitudinem desinens. *Serv.*
tim. p. 1826. Rhopalicus versus est, cum ver-
t sequuntur, per syllabas crescunt, ut est
em tibi concessi, doctissime, dulcisonorem. *F.*]
OPĂLON, i, n. ῥόπαλον, herba Nymphaea,
icta quod radicem habet clavae similem: nam
ν clavam significat. *Plin.* 25, 7, 37., *Appul.*
67.
ŌPĒ, vel Rope, es, f. ῥοπή, propensio, mo-
n. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 159,
ia Rope. *F.*]
OSĬĀCUS, et
OSĬUS, a, um, adj. ad Rhoson pertinens, quod
pidum Syriae ad sinum Issicum, non procul a
monte, Ῥῶσος, et Ῥωσσός. Ibi optima fictilia
. *Plin.* 5, 22, 18. Intervallum Rhosiorum
um. *Cic. Att.* 6, 1. *med.* Rhosiaca vasa.

*RHOSPHODŪSA, ae, f. insula Chersonesi Tauricae in sinu Carcinite. *Plin.* 4, 13. *B. A.*

[RHOXĀLĀNI et Roxolani, orum, m. plur. Ῥωξολάνοι, populi Sarmatiae Europaeae, vel Scythiae, a laeva parte Moeotidis paludis. *Plin.* 4, 12, 25. Mox Alani et Rhoxalani. *Vopisc. Aurel.* 33. Gothi, Alani, Roxolani, Sarmatae religatis manibus captivi praecesserunt. *Inscr.* ap. *Grut.* 453. Regibus Rhoxolanorum filios Dacorum fratrum captos, aut hostibus ereptos remisit. Adde *Tac. H.* 1, 79. *F.*]

*RHUMA, oppidum Aethiopiae, inter Meroem insulam et Troglodytas. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

RHUNCUS, i, m. nomen Gigantis, qui idem esse putatur ac *Rhoetus*, vel *Rhoecus. Naev.* ap. *Prisc.* 6, 679.

RHUS, rhois, m. et f. ῥοῦς, ῥοὸς, ὁ καὶ ἡ, herba, et frutex quidam: de quo *Plin.* 24, 11, 54. Nec rhus Latinum nomen habet, cum in usum plurimis modis veniat. Nam et herba est silvestris, foliis myrti, cauliculis brevibus, quae tineas pellit: et frutex coriarius appellatur, subrutilus, cubitalis, crassitudine digitali, cujus aridis foliis, ut malicorio, coria perficiuntur. *Id. ib.* 55. Rhus, qui erythros appellatur, semen est hujus fruticis. Vim habet adstringendi, refrigerandique: aspergitur pro sale obsoniis: alvos solvit, omnesque carnes cum silphio suaviores facit. *Id.* 13, 6, 13. Etiam rhus Syriae mascula fert, sterili femina, folio ulmi paulo longiore et piloso, foliorum inter se semper contrariis pediculis, gracili brevique ramo. Pelles candidae conficiuntur iis. Semen lenti simile, cum uva rubescit, quod vocatur rhus, medicamentis necessarium. Hactenus *Plinius. Cels.* 6, 11. *med.* Rhus, quem Syriacum vocant. Quidam leg. *ros.* Ubi autem legimus ap. *Scrib. Comp.* 111. Rhus Syriaci coquuntur sextarii duo: Eruditi corrigunt *rhois Syriaci;* et ap. *Colum.* 9, 13. Uva passa cum rore Syriaco: *rhoe Syriaco;* et 12, 41. *f.* Tres heminae roris Syriaci: *rhois Syriaci.* Adde *Pall.* 4, 15. Alii tamen putant, nihil esse mutandum, quod non sit librariorum error, sed depravatio Graecae vocis olim in Latinam consuetudinem invecta. ¶ In accusativo *rhun* Graeca positione, et *rhum* Latina facit. *Plin.* 24, 14, 79. Pari mensura ejus, quod rhun Syriacon vocant. *Id.* 29, 3, 11. Una mensura ejus, quod rhum diximus. ¶ Hinc est adjectivum *rhoicus. Id.* 24, 11, 54. Medici rhoicis *(foliis)* utuntur ad contusa, etc.

RHŪSĔLĪNON, i, n. ῥουσέλινον, apium rusticum, herba scelerata. *Appul. Herb.* 8.

*RHYAS, ῥυὰς, morbus oculorum, de quo *Cels.* 1, 7. ubi Graecis literis scribitur, nam Graeca vox est. *B. A.*

*RHYMMĬCI, orum, gens quaedam, Rhymmum accolens. Fuit autem Rhymmus Scythiae Asiaticae fluvius, in mare Caspium, intra Imaum montem, influens. *Plin.* 6, 17. ubi ed. *Basil.* (1530) habet *Rhymnici*, sed perperam. *B. A.*

*RHYMOZOLI, orum, gens Asiae, ultra Maeotim paludem. *Plin.* 6, 7. ed. *Hard.* ubi pro *Rhymozolos* habet ed. *Elzev.* cum antiquioribus quibusdam *Rhymosolos. B. A.*

*RHYNDĂCUS, i, m. fluvius Asiae minoris, in Mysia parva vel minore Phrygia, inter Cyzicum et Apameam, in Propontidem se exonerans, olim Lycus dictus. *Plin.* 5, 32. et 6, 34. *Mela* 1, 19. *B. A.*

*RHYPĂRA, ae, f. insula maris Agaei, Samo adjacens. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

RHYPĂROGRAPHUS, i, m. ita cognominatus est quidam Pyrrhicus pictor, quod tonstrinas, sutrinasque pinxit, et asellos, et obsonia, ac similia, ap. *Plin.* 35, 10, 37.: est a ῥυπαρὸς, sordidus, et γράφω, pingo.

RHYPODES, is, adj. neutr. ῥυπῶδες, subaudi ἔμπλαστρον, genus emplastri, cujus compositionem tradit *Cels.* 5, 19. *n.* 15. a similitudine sordium appellatum: ῥύπος enim sordes significat. Ap. *eund.* alicubi Latinis litteris scribitur, ut 6, 18. *n.* 7. Tetrapharmacum, aut rhypodes rosa diluendum est.

[RHYTHMĬCE, es, f. ῥυθμικὴ, scil. τέχνη, ars supputandi numeros, arithmetice. *Capell.* 9, 327. Rhythmice est ars omnis in numeris, quae numeros quosdam propriae conversionis accipiat. *F.*]

RHYTHMĬCUS, a, um, adj. ῥυθμικὸς, ad rhythmum pertinens. *Rhythmici* dicuntur, qui curiose numerum in oratione consectantur, diligentissime singula verba et particulas expendentes, et ad certam soni rationem ac regulam exigentes: quod musicorum potius, quam oratorum munus est. *Cic. Or.* 3, 49. *med.* Neque tamen hoc tanti laboris est, quanti videtur: nec sunt haec rhythmicorum ac musicorum acerrima norma dirigenda. *Quint.* 9, 4. *med.* Quis dubitet, unum sensum, et unius spiritus esse? *(Cic. Cluent.* 1.) *Animadverti, judices, omnem accusatoris orationem in duas divisam esse partes:* tamen et duo primo verba, et tria proxima, et deinceps duo rursus ac tria suos quasi numeros habent spiritum sustinentes: sicut apud rhythmicos aestimantur hae particulae, prout sunt graves, acres, lentae, celeres, etc.

*RHYTHMIZATĬO, onis, f. *Vet. Interpr. Iren.* 2, 20. Apta rhythmizatio. *B. A.*

[RHYTHMYZOMĔNON, i, n. ῥυθμιζόμενον, id quod ad numeros, vel rhythmum redigitur: est part. a ῥυθμίζω, ad numeros redigo. *Capell.* 9, 326. Interest tamen inter rhythmum et rhythmizomenon: quippe, rhythmizomenon est materia numerorum. *F.*]

[RHYTHMOĪDES, is, adj. omn. gen. ῥυθμοειδής, similis rhythmo, vel numeris. *Capell.* 9, 327. Verba, quae rhythmoides, id est similia numeris judicantur. *F.*]

*RHYTHMOPOEĬA, ae, f. ῥυθμοποιΐα, quemadmodum procreatio numerorum possit effingi. *Martian. Capell.* 9, 327. *B. A.*

[RHYTHMŬLUS, i, m. dimin. rhythmi. *Diomed.* 3, 474. Musici viri ociori melo intenti, ex rotae situ et volubili modo, rhythmulum ejus *(pedis trochaei)* et tonum designant. *F.*]

RHYTHMUS, i, m. ῥυθμὸς, modus certa dimensione, et proportione constans, concinnitas, harmonia, congruentia ex plurium rerum apte decurrentium, aut inter se compositarum ordine et motu nascens. Hinc *rhythmus venarum* ap. *Vitr.* 1, 1. *f.* est pulsus earum per certa intervalla distinctus, ex quibus modus et numerus quidam efficitur. Similiter *rhythmus* dici potest certus motus pedum in iis, qui ad tibiam saltant. Sed praecipue locum habet in musica, et a *Capella* sic definitur 9, 326. Est diversorum modorum ordinata connexio, tempori pro ratione modulationis inserviens, per id quod aut efferenda vox fuerit, aut premenda, et qui nos a licentia modulationis ad artem disciplinamque constringat. *Gell.* 16, 18. Κανονικὴ longitudines et altitudines voces emetitur: longior mensura vocis ῥυθμὸς dicitur, altior μέλος. ¶ Item in oratione, in qua, ut *Quintiliani* verbis utar 9, 4., omnis structura, ac dimensio, et copula vocum constat aut numeris (numeros ῥυθμοὺς accipi volo) aut metro, idest dimensione quadam. Quod etiamsi constat utrumque pedibus, habet tamen non simplicem differentiam: nam rhythmi, id est numeri, spatio temporum constant: metra etiam ordine: ideoque alterum (*h. e.* rhythmus) esse quantitatis videtur, alterum (*h. e.* metrum) qualitatis. Addit mox alia discrimina, quod in *rhythmis* non servatur ordo, modo sit eadem quantitas: idem enim rhythmus est in anapaesto *superant,* quod in dactylo *conterit:* in *metris* certa ordinis lex est, quam si violes, metri ratio tollitur: item quod *rhythmis* libera sunt spatia, in *metris* finita: item quod *metrum* in verbis modo, *rhythmus* etiam in corporis motu est, etc. *Varro* ap. *Diomed.* 3, 512. dicit, inter rhythmum et metrum id interesse, quod inter materiam et regulam. Disserit de rhythmo etiam ipse *Diomed.* 2, 464. V. quae diximus in NUMERUS. ¶ Ex hac voce depravata orta est lex Italici carminis *rima*, quae si spectetur in mensura ipsius versus certis syllabis, et certo temporum intervallo constantis idem est cum rhythmo Latinorum: si in fine, ubi ὁμοιοτέλευτα, hoc est similiter desinentia, ponuntur, alia prorsus res est, et a Latinis non usurpata. V. LEONINUS.

RHYTĪUM, ii, n. ῥύτιον, poculi genus infra angustum, supra latum, et curvum in modum cornu: dimin. a ῥυτὸν, quod inter pocula numerat *Athenaeus* 10, 13. et 11, 5. Hinc *Mart.* 2, 35. Cum sint crura tibi, simulant quae cornua Lunae; In rhytio poteras, Phoebe, lavare pedes. ¶ **Rhytium* vel *Rhythion, i,* n. opp. Cretae. *Plin.* 4, 12. V. *Homer. Il.* B. 648.

RI

RĪCĂ, ae, f. καλύπτρη, palliolum, flameum, seu tegumentum capitis, quo flaminicae sacrificaturae utebantur: unde *ricinium,* et *ricinum. Festus:* Rica est vestimentum quadratum, fimbriatum, purpureum, quo flaminicae pro palliolo utebantur, ut Verrius existimat. Titinius: Rica ex lana succida alba vestitus. Alii dicunt, pallium esse triplex, quod conficiant virgines ingenuae patrimae, et matrimae, quod caeruleo colore infectum lavetur aqua pura. Alii, quo flaminica tingat pileum. Haec *Festus:* Etiam *Varr. L. L.* 4, 29. rica velari docet caput feminarum, sacrificium cum faciunt. Sed quod ducit a *ritu*, quia Romano ritu id fiebat, ab etymologis improbatur. *Massur. Sabin.* ap. *Gell.* 10, 15. Flaminica Dialis venenato operitur, et in rica surculum de arbore felici habet, *h. e.* in tutulo, quod est ornamentum ac tegumentum capitis. *Id. Gell.* de quodam Euclide, qui mutata veste itabat ad Socratem, 6, 10. Euclides, cum advesperasceret, tunica longa muliebri indutus, et pallio versicolore amictus, et caput rica velatus, e domo sua Megaris ad Socratem commeabat. *Caes. German.* in *Arat.* 121. de Astraea: ore Velato, tristesque genas abscondita rica. Alii leg. *vitta.* Adde *Pl. Epid.* 2, 2, 48. *Seren. et Nov.* ap. *Non.* 14, 15. et *Lucil.* ap. *eund. ib.* 16. qui quidem *Nonius* interpretatur *sudarium:* sed et sudarium velando capiti nonnunquam adhibetur.

*RICCIĀCUM, i, n. opp. Galliae Belgicae, in agro Treverorum. *Tab. Peut. B. A.*

*RICINA, ae, f. opp. Liguriae, hodie forsan *Recco. Tab. Peut.* ¶ Aliud in Piceno. *Tab. Peut.* ¶ Et insula inter Britanniam atque Hiberniam. *Plin.* 4, 16. *B. A.*

[RICINENSIS, e, adj. ad Helviam Ricinam pertinens, quae fuit urbs in Piceno, eidem proxima, quae

nunc *Macerata* appellatur. Helvia autem nominata est in honorem P. Helvii Pertinacis Aug., cujus cognomen sibi adscivit L. Septimius Severus Aug., qui eandem coloniam deduxit, ut constat ex *Inscr.* ap. *Grut.* 265, 5., in qua is ejus coloniae conditor dicitur. *Front. de colon.* p. 118. et 124. *Goes.* Ricinensis ager. ℙ *Ricinenses, ium,* sunt ejus urbis incolae. *Plin.* 3, 13, 18. Pausulani, Plenineuses, Ricinenses. *Inscr.* ap. *Mur.* 450, 2. Respublica Ricinensium; et 1116, 4. Municipium Ricinensium. Alia ap. *Grut.* 446, 9. Curator R. P. Riciniensium. Etiam hic *Ricinensium* legend. videtur.

RĪCĬNĬĀTUS, a, um, adj. ricinio indutus. *Arnob.* 6, 209. Riciniatus Juppiter. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 279. Pueri riciniati. V. *Festi l. c.* in v. sq.

RĪCĬNĬUM et Recinium et Ricinus, m. *Festus*: Ricinium omne vestimentum quadratum. Ii, qui XII. Tab. interpretati sunt, esse dixerunt virilem togam, qua mulieres utebantur, praetextam clavo purpureo, unde riciniati mimi planipedes. *Id.* in *Orchestra*: Orchestra locus in scena, quo antea, qui nunc planipedes appellantur, non admittebantur histriones, nisi tantum interim dum fabulae explicarentur, quae sine ipsis explicari non poterant: ricinia autem portabant, quo nequiori (*Godofr.* aequiori, alii *nobiliori*) habitu prodirent, atque ut inde nomen ducerent. *Non.* 14, 33. Ricinium, quod nunc mavortium dicitur, palliolum femineum breve. Varro ταφῇ Μενίππου: Nihilo magis decere mulierem, quam de muliebri ricinio palliolum simplex. Idem de vita populi R. l. 1. Ex quo mulieres in adversis rebus ac luctibus, cum omnem vestitum delicatiorem ac luxuriosum postea institutum ponunt, ricinia sumunt. *Varr. L. L.* 4, 30. Ricinium, id quod eo utebantur duplici: ab eo quod dimidiam partem retrorsum jaciebant, ab rejiciendo ricinium dictum. *Id.* ap. *Non.* 16, 13. Ut dum supra terram essent, riciniis lugerent, funere ipso pullis pallis amictae. *Cic. Leg.* 2, 23. *med.* Extenuato igitur sumptu, tribus riciniis, et vinculis purpurae, et decem tibicinibus, tollit etiam lamentationem. *Lucil.* ap. *Non.* 14, 16. Ricini et aurati, ricae, atque oraria mitrae. *Voss.* leg. *Ricini aurati* etc., ut duae priores syllabae producantur. *Serv.* ad *Virg. A.* 1, 286. Togas autem etiam feminas habuisse, cycladum et ricini usus ostendit. Ricinus autem dicitur ab eo, quod post tergum rejicitur: quod vulgo mavorte dicunt. *Isid. Or.* 19, 25. Eadem stola et ricinium Latino nomine appellata, eo quod dimidia ejus pars retro ejicitur, quod vulgo mavortem dicunt: vocatum autem dicunt mavortem, quasi Martem. Signum enim maritalis dignitatis et potestatis in eo est. Caput enim mulieris vir est: inde et super caput mulieris est. [*V. *Ferrar. de Re Vestiar.* 1, 25. *Ruben.* 1, 7. *Salm.* ad *Vopisc. Aurel.* 45. p. 541.] ℙ Adjective *ricinus, a, um* usurpatur a *Varr.* ap. *Non.* 14, 16. Mitra ricina, *h. e.* habens formam ricinii. ℙ Ex locis supra allatis satis constat, ricinium, diminutivum ricae, fuisse pallioli genus, quo tum viri, tum mulieres humeros et capita tegebant vel in suorum luctu et exsequiis, vel in scenicis fabulis actitandis, vel in sacrificiis peragendis. ℙ Mavortium *Nonii*, et mavorte *Servii*, vel mavors *Isidori* sunt voces minus Latinae, quae tamen idem significant, scilicet operimentum muliebre capitis, quod plur. numero effert *Gloss. Isid.* Mavortes, operimentum capitum mulierum. V. LAENA.

RĬCĪNUS, i, m. κρότων, animal aestivi temporis, omnium foedissimum, infixo semper sanguini capite vivens, atque ita intumescens: unum animalium, cui cibi non sit exitus: dehiscitque nimia satietate, alimento ipso moriens. Nunquam hoc in jumentis (h. e. mulis, asinis) gignitur, in bubus frequens, in canibus aliquando: in ovibus, et in capris hoc solum. Ita, tacito nomine, a *Plin.* 11, 34, 40. et 30, 10, 24. describitur. *Id.* 22, 18, 21. Chamaeleonis nigri succo ricinos canum necant. *Varr. R. R.* 2, 9. *f.* de canib.: Nucibus Graecis in aqua tritis perungunt aures, quod muscae, et ricini, et pulices soleant eas exulcerare. *Colum.* 6, 2. *med.* de bub.: Sub femina manum subjicere, ut ricini, qui plerumque feminibus inhaerent, eximantur. Adde 7, 13., et *Cat. R. R.* 96. *Seren. Sammon.* 36, 699. purgabitur ulcus Sanguine seu ricini, quem bos gestaverit ante. ℙ Tineas appellat *Nemes. Cyn.* 209. ℙ In alio peduclum vides, in te ricinum non vides: proverb. de quo V. in PEDICELLUS. ℙ Est etiam nomen fruticis, ad magnitudinem parvae ficus assurgentis, folio platani, sed majore, laeviore, et nigriore, ramis et caudice arundinum modo concavis, semine uvarum aspero, quod purgatum figuram ricini animalis repraesentat, Graece κρότων, et κίκι. *Plin.* 15, 7, 7. V. CICI et CROTON. ℙ Praeterea ricinos appellant Graeci poma imperfecta mori arboris. *Plin.* 23, 7, 71., ubi alii leg. *cytinos.*

[RICOTĬĂ, ae, f. medicamenti genus. *Theod. Prisc.* 1, 5. Ap. aliquos hoc genus medicamenti ricotia appellatur. *F.*]

*RICTI, oppidum Pannoniae. *Notit. Imper.* ℙ *Ritti* est *Ant. Itin. B. A.*

RICTO, as, n. 1. frequent. a *ringor*, rictum saepe aperio, dentes ostendendo, et turbatam vocem emittendo, quod irritata canis facere solet. *Spart. Get.* 5. Familiare illi fuit has quaestiones grammaticis proponere, ut dicerent, singula animalia quomodo vocem emitterent, velut agni balant, porcelli grunniunt, ursi saeviunt, leones rugiunt, leopardi rictant, etc. [*Cf. *Gron. observv.* in *Eccl.* 8. p. 595. sq. *ed. Fr.*]

RICTUM, i, n. idem ac rictus. *Lucr.* 5, 1063. Mollia ricta fremunt duros nudantia dentes. *Id.* 6, 1193. inhorrebat rictum, frons tenta manebat. *Cic. Verr.* 2, 4, 43. de Herculis statua: Usque eo, judices, ut rictum ejus, ac mentum paulo sit attritius. Ita *Non.* legit 3, 185., alii *rictus.* [*Orell.* habet *rictum.*]

RICTUS, us, m. ῥύγχος, χάνος, hiatus oris, unde verba et vox exit, et tota illa pars circa ipsum hiatum, quae in homine ridente, et in bestiis os aperientibus lineis quibusdam terminatur, ut maxime sunt labia: a priore Graeca voce allata, vel potius a sup. verbi *ringor.* *Quint.* 1, 11. Ne immodicus hiatus rictum distendat. *Id. decl.* 10, 11. *f.* Illos oculos, illam gratissimam faciem, et rictus oris expressos, etc. *Suet. Claud.* 30. Risus indecens, ira turpior, spumante rictu, humentibus naribus. *Hor. Sat.* 1, 10, 7. risu diducere rictum. *Juven.* 10, 230. ad conspectum coenae diducere rictum, *h. e.* inhiare ad fercula. *Ov. A. Am.* 3, 283. Sint modici rictus, sint parvae utrinque lacunae. *Id. Met.* 11, 126. de Mida: Fusile per rictus aurum fluitare videres. [*Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 4, 12. *med.* Cum interim nunquam tua imago (*picta in pergulis, tabernis, protectis, vestibulis*, etc.) tam dissimilis ad oculos meos in itinere accidit, ut non ex ore meo excusserit rictum osculi et somnum (lege *sonum.*) *F.*] *Ciceronis* locum V. in v. praec., et adde *Lucan.* 6, 757., *Titin.*, *Pomp.*, *Lucil.* et *Varr.* ap. *Non.* 6, 43. et *Poetam Gelli aequalem* ap. *eund.* 19, 11. et *Flor.* 3, 11. *extr.* ℙ De feris. *Ov. Met.* 6, 378. de ranis: Ipsaque dilatant patulos convicia rictus; et *ib.* 11, 55. in lapidem rictus serpentis apertos Congelat; et *ib.* 367. rictus lupi fulmineos; et *ib.* 14, 65. rictus Cerberei; et *ib.* 4, 98. Caede leaena boum spumantes oblita rictus. Adde *Mart.* 1, 105. et *Lucan.* 9, 845.

RĪCŬLĂ, ae, f. dimin. ricae. *Isid. Or.* 19, 31. Ricula est mitra virginalis capitis. *Turp.* ap. *Non.* 14, 16. et 16, 8. Interea adspexit virginem, injecta in caput ostrina indutam ricula.

RĪDĔO, es, si, sum, a. 2. γελάω, risum edo. *Cic. Fin.* 5, 30. *f.* M. Crassum semel ait in vita risisse Lucilius. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 14. *f.* Curre per Deos, et quam primum haec risum veni. *Cic. Verr.* 2, 3, 25. Ridere convivae, cachinnari ipse Apronius. *Catull.* 42, 9. Ridentem catuli ore Gallicani. V. GALLICANUS. *Hor. Sat.* 1, 1, 24. ridentem dicere verum Quid vetat? proverbium. *Cic. Fam.* 7, 25. Ne si istum habuerimus, rideamus γέλωτα Σαρδόνιον. ℙ Pro jocari. *Cic. Fam.* 2, 4. Jocerne tecum per litteras? civem mehercule non puto esse, qui temporibus his ridere possit. *Id. Att.* 14, 14. De haeresi Vestorina, et de phetriorum more Puteolano risisse me satis. ℙ *Ridere aliquem,* aut *aliquid*, de re aliqua ridere, deridere. *Cic. Q. Fr.* 2, 13. Risi nivem atram. *Id. Har. resp.* 4. *extr.* Cum riseritis impudentiam hominis; et *ib.* 5. Sua concio risit hominem. *Ter. Ad.* 4, 1, 9. Rideo hunc: primum ait se scire: is solus nescit omnia. *Pl. Cas.* 5, 1, 3. Nunquam ecastor ullo die risi adaeque, neque hoc, quod reliquum est, plus risuram opinor. ℙ Passive. *Ov. Pont.* 4, 12, 15. His ego si vitiis ausim corrumpere nomen, Ridear, et merito pectus habere neger. *Mart.* 1, 54. Inter Ledaeos ridetur corvus olores. *Hor. Sat.* 1, 7, 22. Persius exponit causam: ridetur ab omni Conventu. *Id. Ep.* 1, 1, 9. Solve senescentem mature sanus equum, ne Peccet ad extremum ridendus. *Val. Max.* 8, 8. *n.* 1. *extr.* Socrates eum parvulis filiolis ludens ab Alcibiade risus est. *Juven.* 10, 124. ridenda poemata malo, Quam, etc. ℙ *Petr. fragm. Trag.* 61. *Burm.* Satius est rideri, quam derideri. *Rideri* est hoc loco risum movere jocis et aliis scurrilibus: *derideri*, contemni. ℙ *Ridere vitia*, rem ludicram vitia putare, et solum risu digna, non vindicta. *Tac. G.* 19. Nemo illic vitia ridet, nec corrumpere et corrumpi, saeculum vocatur. *Ov. A. Am.* 1, 635. Juppiter ex alto perjuria ridet amantum. Adde *Tibull.* 3, 6, 49. ℙ *Ridere alicui*, arridere, risu blandiri. *Pl. Truc.* 5, 8. Hanc mnam fero auri, si mihi rides: spice. *Virg. Ecl.* 4, 62. cui non risere parentes, Nec Deus hunc mensa, Dea nec dignata cubili est, *h. e.* infans, cui parentes, ejus risu blanditiisque provocati, non arrisere, neque mensae admissus est ab Hercule, neque lecto ab Junone. Unde mos erat, inquit *Serv.*, nobilibus pueris editis, in atrio domus Junoni lectum, Herculi mensam ponere. *Quint.* 9, 3. *in.* legit *qui*, et ita interpretatur: Ex illis, qui non risere, hunc non dignatus Deus, nec Dea dignata. Additque, esse figuram, qua plurali numero singularis subjungitur: *qui non risere ..... hunc.* Porro *ridere parentes* hac ratione est arridere ad parentes, et, ut ait *Virg. ib.*, risu cognoscere matrem. *Pierius* testatur, se in omnibus Codicib. vidisse *cui*, in aliquibus *quoi:* [ideoque *Quintiliani* lectio et interpretatio jure meritoque repudianda videtur *Heynio* ad *Virg. l. c.* et *Spalding.* ad *Quint. l. c. F.*] ℙ *Ridere aliquem*, arridere alicui. *Pl. Capt.* 3, 1, 20. Quasi muti silent, neque me rident. ℙ Cum infinito. *Stat. Th.* 10, 646. sic Lydia con Amphitryoniaden exutum horrentia terga Perd Sidonios humeris ridebat amictus, Et turbare co et tympana rumpere dextra. ℙ Translate est p sperum esse, favere. *Ov. Trist.* 1, 5, 27. Dum vat et vultu ridet Fortuna sereno. ℙ Item nit pulcrum, amoenum esse. *Hor. Od.* 4, 11, 6. R argento domus. *Lucr.* 4, 1118. et pulcra in pedi Sicyonia rident. *Claud. Cons. Prob* et *Olybr.* Oraque ridenti lanugine vestiat aetas. *Virg.* 103. Purpureis late ridentia litora conchis. *Ca* 64, 284. Queis (*floribus*) permulsa domus jucund sit odore. *Ov. Met.* 15, 204. florumque coloribus mus Ridet ager. *Virg. Ecl.* 4, 20. Mixtaque rid colocasia fundet acantho. *Lucr.* 5, 1394. tempe ridebat, *h. e.* serena erat et tepida; et 1003. rid bus undis, *h. e.* tranquillis ac leniter crispanti *Hor. Od.* 2, 6, 13. Ille terrarum mihi praeter o Angulus ridet, *h. e.* amoenitate, et fertilitate pl Sic *Petr. Sat.* 5. sive armigerae rident Trito arces, Seu Lacedaemonio tellus habitata colono renumque domus, *h. e.* seu placent Athenae, seu rentum, seu Neapolis. ℙ *Rideor* deponentis fo *Petr. fragm. Trag.* 57. *Burm.* Bellium pomum rideatur alios; et 61. Quid enim mihi aufert, q detur? *Ne imiteris.* ℙ Olim *rido, is*, dictum ut *strido, fervo, olo*, etc. *Diomed.* 1, 378. V RIDEO. Sic *ridit* legunt nonnulli in illo *Luc* 2!. aether large diffuso lumine ridit. [*Ita *Eichst*

RĪDĬBUNDUS, a, um, adj. μειδιῶν, ridens, de ridens. *Pl. Ep.* 3, 3, 32. Ita ridibundam hilaram huc adduxit simul. Adde *Gell.* 11, 15.

RIDICĂ, ae, f. χάραξ, ἄγρεμον, genus pedar sustinendis vitibus, ex talea crassa, non integra fissa, ita ut ex una fiant plures. Itaque differt lo, qui integer est et rotundus, ridica fissa et losa. V. PEDAMENTUM. *Varr. R. R.* 1, 26 ligenter observant, ut ridica vitis ab septent versus tegatur: et si cupressos vivas pro ridic ferunt, alternos ordines imponunt. *Colum.* 4 Vineae stabiliendae melior est ridica palo: neq quaelibet; nam est praecipua cuneis fissa olea, cus, suber; et *ib.* 33. *f.* Castanearum taleae pr stirpem recisae quadrifidas plerumque, ac deinc cundae taleae ejusdem arboris bifidas ridicas s nistrant: quod genus fissilis adminiculi manet tius, quam teres palus. Adde *Plin.* 17, 22, 35. et *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 404. *n.* 306. ℙ Primam bam corripit, secundam producit *Atta.* Rob rum fascias ridicarum. Ita *Jul. Scalig.*, quem sit fides.

RIDICŬLĂ, ae, f. paxillus, parva ridica. *Se* *N.* 1, 3. Cum (*fullo*) os aqua implevit, et vest ta ridiculis diducta leviter aspergit. *Edd. *Li* *Gronov.* exhibent *rediculis. B. A.* V. TENDIC

RĪDĬCŬLĀRĬUS, a, um, adj. καταγέλαστος, excitans. *Front.* ad *M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 3. In verbis rusticanis, et jocularibus ac rid riis. *Gell.* 4, 20. Qui jurabat, cavillator quide canalicola, et nimis ridicularius fuit. ℙ *Rid* *ria, orum*, n. plur. facetiae, res ridiculae. *P* 2, 2, 64. Mitte ridicularia. *Cato* ap. *Macr.* *S* 10. Ridicularia fundere.

RĪDĬCŬLĒ, adv. καταγελάστως, cum risu. *Ci* 1, 57. Non modo acute, sed etiam ridicule ac f *Pl. Trin.* 4, 2, 60. Novistin' hominem? *Sy* cule rogitas, quocum una cibum capere soleo. *Pl* 3, 4. Ridicule magis hoc dictum, quam vere aes

RĪDĬCŬLŌSUS, a, um, adj. ridiculus. *Arn* 175. Ridiculosa negotia defendere. *Pl. Stich.* 64. Advexit secum parasitos ridiculosissimos *Hieron. adv. Ruf.* 3, 12. *in.* ridiculosum a ri distinguit, ubi ait: Non ridiculosa, ut scribis ridicula mihi forte res accidit, *h. e.* non risu sed contemptu.

RĪDĬCŬLUS, a, um, adj. γελοῖος, καταγέλαστ sum movens, risu dignus, ridendus, ridiculosus *Att.* 1, 13. *med.* Facie magis, quam facetiis r lus. *Ter. Andr.* 2, 2, 34. Ridiculum caput. *H* *prol.* 13. Inest lepos lususque in hac comoedia: cula res est. *Juven.* 3, 152. Nil habet infelix pertas durius in se, Quam quod ridiculos ho facit. *Catull.* 56, 1. O rem ridiculam, Cato, cosam! *Pl. Capt.* 3, 1, 22. Dico unum ridi dictum de dictis melioribus. *Id. Stich.* 2, Quando adbibero, alludiabo: tum sum ridic mus. *Id. Men.* 2, 2, 42. Solet jocari saepe illo modo: quamvis ridiculus est, ubi uxor n est, *h. e.* facetus, urbanus. ℙ Cum infinito. *Sat.* 2, 8, 24. Ridiculus totas simul absorber centas. ℙ *Ridiculum est*, ridicula res est. *Heaut.* 2, 3, 112. Ridiculum est, te istuc me nere. *Cic. Arch.* 4. *med.* Est ridiculum, ad ea habemus, nihil dicere; quaerere quae haber possumus. *Ter. Andr.* 3, 1, 16. Hui, tam cit diculum! postquam ante ostium me audivit approperat. Adde *ib.* 4, 2, 29. ℙ *Ridiculum*, aut dictum ridiculum. *Pl. Stich.* 3, 2, 1. Co me meum obtenturum regem ridiculis meis. *Amph.* 3, 2, 35. Joco illa dixeram dudum tib culi causa. *Cic. Off.* 1, 37. *med.* Cum studi absentibus detrahendi causa, aut per ridiculun severe, maledice contumelioseque dicitur. ℙ

, m. parasitus, quia potissimum ejus artifi-
t, ad captandas coenas, tum risum dictis ca-
tum se ridendum, et contumeliis incessendum
e. *Pl. Capt.* 3, 1, 10. et 17. Ita juventus jam
s, inopesque ab se segregat. *Id. Stich.* 4, 2,
es, ridiculos nihili fieri. ¶ *Ridiculo*, et *pro*
esse habet *Ter. Heaut.* 5, 1, 79. Qui sibi
ridiculo ac delectamento putat; et *Eun.* 5,
ihi solae ridiculo fuit, quae, quid timeret,
.

ITAE, arum, m. plur. incolae ignoti munici-
almatia. *Inscr.* Salonitana, nunc Patavii ex-
ap. *Orell. Collect. Inscr. Lat. n.* 502. T. Fla-
Fil. Tro. Agricolae Decur. Col. Sal., Aedili,
jure dic., Dec. Col. Aequitatis, II. Vir. QQ.,
unicipi Riditarum, Curatori reipubl. Sploni-
etc. *F.*]

. V. RIDEO.

UNA, ae, f. insula inter Galliam Britanni-
Auct. Itin. marit. (conjunct. cum Ant.
B. A.

. V. RENES.

NOSUS, a, um, adj. laborans ex renibus.
Phil. Rienosus, νεφριτικός. *F.*]

TIO, onis, f. δεῦμα, actus rigandi, irrigatio.
11, 3. *med.* Sin autem sicco loco seri debue-
uo rigationem ministrari non expediat, etc.
, 25. *med.* Si in arena sit, rigationibus ad-
.

TOR, oris, m. ὁ δεύων, irrigator, qui rigat.
dv. Valent. 15. *extr.* O fletum rigatorem!

ATRIX, icis, f. quae rigat. *Augustin. B. A.*

TUS, a, um, part. a *rigo:* irrigatus, made-
Lucan. 4, 326. nulloque humore rigatus Ae-
rnos angustat pulmo meatus.

ATUS, us, m. rigatio. *Fortunat.* Rigatu ali-
adefacere. *B. A.*

EFACIO, is, eci, a. 3. rigidum ex frigore
Front. Strat. 2, 5. *n.* 23. Hos consul et ad-
emere, et secutus, jejunum exercitum in ma-
rigore transitu fluminis rigefecit. Alii leg.
fecit. F.]

NS, entis, part. a *rigeo:* ῥιγῶν, gelu con-
, frigore induratus, rigidus. *Liv.* 21, 32.
Animalia, inanimaque omnia rigentia gelu.
4, 117. aquam potare rigentem De nive. *Petr.*
2. tellus glacie concreta rigens, hiemisque
; et 132. Rigens bruma. *Lucan.* 4, 291. sic-
s adstrinxit vulnera sanguis. *Id.* 2, 25. Mem-
entia fugiente vita; et *Tibull.* 4, 1, 165. Pars
igens; et *Solin.* 15. *med.* Pars mundi ipsis
Aquilonis conceptaculis rigentissima. *Claud.*
Stil. 1, 125. nunc triste rigentem Danubium
t eques; et *Mart.* 1, 50. Avidam rigens Dir-
placabit sitim. ¶ Translate est inflexibilis,
ut ea, quae gelu induruere. *Ov. Her.* 5, 72.
i madidas ungue rigente genas. *Quint.* 11, 3.
put praedurum ac rigens. *Id.* 2, 13. *med.* de
Adversa facies, et demissa brachia, et jun-
s, et a summis ad ima rigens opus; et *Plin.*
24. Rigentes oculi; et 16, 10, 19. Arbor
ribus foliis, et simplicibus, atque etiam non
us; et *Claud. B. Get.* 23. muri adamante ri-
et *Sen. Herc. Oet.* 578. Coma rigens Hercu-
e. hirta, horrida, erecta. *Id. ib.* 1432. rigen-
ur Trachin jugo, *h. e.* saxoso, aspero, du-
a cultum agricolarum; et *ib.* 135. Ad Tra-
ocor, saxa rigentia, Et dumeta jugis horrida
. *Virg. A.* 8, 621. loricam ex aere rigentem,
ctam, duram, non facile flexilem. Sic *ib.* 11,
es auroque ostroque rigentes. *Claud. Laud.*
339. rigentia profert Dona, graves auro tra-
t *Cons. Prob. et Olybr.* 205. Rigentes tuni-
. *in Eutrop.* 2, 166. adamante gravem, no-
igentibus hastam. *Sen. Thyest.* 304. Vir ri-
malis, *h. e.* cujus animus tot malis induruit.
p. 413. Animum rigentem tristis Hippolyti
. e. frigentem et obduratum contra amorem.
est 634. Si metu corpus rigens remittet artus,
etu, quasi gelu, constrictum, et induratum.

O, es, ui, n. 2. ῥιγόω, frigore corripior, du-
ore fio: a voce Graeca allata. *Cic. Tusc.* 1,
. Partes terrae incultas, quod aut frigore ri-
aut urantur calore. *Tibull.* 4, 1, 156. de
Sed durata riget densam in glaciemque, ni-
. *Mart.* 7, 95. riget horridus december. *Plin.*
6. *med.* Cryptoporticus subterraneae similis,
incluso frigore riget; et *Sen. Ira* 2, 3. Ora-
quentissimo, dum ad dicendum componitur,
riguerunt. ¶ Translate est durum esse, ri-
erectum, et inflexibilem, ut sunt quae frigo-
ringuntur. *Virg. A.* 5, 404. de caestib.: tan-
ingentia septem Terga boum plumbo insuto
e rigebant. *Ov. Met.* 3, 100. gelidoque co-
rrore rigebant i. e. erectae ac durae stabant.
1, 6, 28. Roboribus duris janua fulta riget,
mota manet, et limini valide haeret. *Id. Met.*
de Mida: sive ille sua Cerealia dextra Mu-
ntigerat, Cerealia dona rigebant, *h. e.* indu-
r in aurum; et *ib.* 4, 554. sensit riguisse la-
h. e. versos esse in lapidem. Sic *Sen. Herc.*
0. Riget superba Tantalis luctu parens, *h. e.*
in saxum versa est. *Id. Ag.* 714. versi retro

Torquentur oculi: rursus immites rigent, *h. e.* duri fiunt, nec circumaguntur. *Id. Med.* 853. Vultus citatus ira riget, *h. e.* obdurescit, et obstinat contra pietatem aut misericordiam. Sic *Herc. Oet.* 167. Quis vastus Briareus, quis tumidus Gyges Hoc vultu riguit? *Ov. Met.* 8, 284. de apro: igne micant oculi, riget ardua cervix, *h. e.* rectitudinem ac robur habet: cui contrarium est ap. *eund. Am.* 3, 7, 66. et 67. et *Hor. Epod.* 8, 17. *languet*, remissa est. ¶ Rigere etiam dicuntur, quae stantia et erecta horrorem incutiunt. *Ov. A. Am.* 2, 116. Et riget amissa spina relicta rosa. *Id. Met.* 13, 690. sine frondibus arbos Nuda riget. *Id. ib.* 11, 150. late riget arduus alto Tmolus in ascensu. ¶ *Rigere*, torpere, languere, inertem esse. *Mart.* 5, 31. Sed feritas immota riget. ¶ De vestibus auro intextis. *Sil.* 4, 155. Auro virgatae vestes, manicaeque rigebant Ex auro. V. v. praec. ¶ Obsceno sensu est idem ac arrigo. *Auct. Priap.* 72. Tota nocte (*canis*) mihi litat rigendo. V. ARRIGO.

RIGESCO, is, n. 3. rigere incipio, frigore et duritie corripior. *Virg. G.* 3, 363. vestesque rigescunt Indutae, caeduntque securibus humida vina. *Plin.* 2, 63, 63. Rigescunt aquae in grandines. ¶ Item universim adstringor, ac durus fio. *Ov. Met.* 2, 364. stillataque sole rigescunt De ramis electra novis; et *ib.* 9, 357. materna rigescere sensit Ubera, *h. e.* durescere in lignum; et *ib.* 14, 564. rigescere puppim Cautibus Alcinoi, saxumque increscere ligno. ¶ Translate. *Claud. in Eutr.* 2, 113. nunquam corrupta rigescent Saecula? *h. e.* virilem severitatem induent?

RIGIDE, adv. ἀστεμφέως, dure, solide. *Vitr.* 2, 3. *med.* Tectorio inducto, rigideque obsolidato. ¶ Item intente, et recta linea. *Sen. Ben.* 2, 17. *med.* Rigide et excusse pilam mittere. ¶ Translate est severe, aspere, ἀτρέπτως. *Ov. Trist.* 2, 251. Ecquid ab hac omnes rigide submovimus Arte? *Val. Max.* 9, 7. *extr.* Dissolutam disciplinam praefractius et rigidius adstringere conatus.

RIGIDITAS, atis, f. σκληρότης, ἀκαμψία, rigor, durities, soliditas, firmitas, quae non flectitur. *Vitr.* 2, 9. *med.* Populus, salix, tilia, vitex parum terreni habentes, egregiam habere videntur in usu rigiditatem.

RIGIDO, as, a. 1. rigidum et durum facio. *Sen. ep.* 71. *med.* Virtus recta est; flexuram non recipit: rigidari quidem, amplius intendi non potest. Alii rectius leg. *rigida est.*

[RIGIDULUS, a, um, adj. dimin. rigidi. *Hadr. Aug. in carm.* ap. *Spart. Hadr.* 25. Animula, vagula, blandula, Quae nunc abibis in loca Pallidula, rigidula, nudula. Alii leg. *rigida. F.*]

RIGIDUS, a, um, adj. ῥίγιος, rigens, frigoris rigore correptus, durus prae frigore, gelidus. *Lucr.* 2, 520. Hinc flammis, illinc rigidis insessa pruinis; et 1, 355. rigidum permanat frigus ad ossa. *Virg. G.* 3, 316. Tellurem Borea rigidam spirante moveri. *Sen. Med.* 715. Rigida bruma. *Ov. Trist.* 3, 10, 48. Nec poterit rigidas findere remus aquas. *Auson. ep.* 12, 6. Erramus gelido-τρομεροί, rigidique poetae. ¶ Translate est rectus, erectus, arrectus, stans: item durus, inflexibilis, firmus, ut sunt ea, quae frigore adstringuntur, ἀμάλακτος, ἄκαμπτος. *Virg. Ecl.* 6, 28. tum rigidas motare cacumina quercus. *Ov. Fast.* 3, 529. Rigidae columnae. *Id. Her.* 5, 53. rigido pendentia lintea malo. *Id. Met.* 10, 425. albaque toto Vertice canities rigidis stetit hirta capillis; et *ib.* 9, 225. et 613. Rigidae silices. *Id. ib.* 85. Rigidum cornu. *Id. R. Am.* 11. ferrum. *Id. Am.* 2, 6, 4. Et rigido teneras ungue notare genas. *Id. Met.* 3, 118. et *Virg. A.* 12, 304. Rigidus ensis. *Id. ib.* 10, 346. Rigida hasta. *Suet. Tib.* 68. Incedebat cervice rigida, et obstipa. Adde *Ov. Trist.* 1, 4, 14. *Cic. Brut.* 18. Canachi signa rigidiora, Calamidis dura illa quidem, sed tamen molliora, quam Canachi. V. RIGOR. ¶ In re turpi *Petr. Sat.* 134., *Mart.* 6, 49., 9, 48. et 11, 16. Hinc *rigidus Deus*, Priapus. *Auct. Priap.* 46. et *Ov. Fast.* 1, 391. et *rigida, ae*, absolute est *mentula tenta.* V. PROTELUM. ¶ Refertur ad animum severum, constantem, recti tenacem *Liv.* 39, 40. *f.* de Cat.: Vir invicti cupiditatibus animi, et rigidae innocentiae. [*Tac. A.* 16, 22.] *Lucan.* 2, 389. de altero Catone: Justitiae cultor, rigidi servator honesti. *Hor. Ep.* 1, 1, 17. Virtutis verae custos, rigidusque satelles. *Ov. A. Am.* 2, 664. Rigidus censor. *Id. R. Am.* 762. Rigidi mores. *Id. Fast.* 4, 310. senes. *Plin. ep.* 4, 9. *med.* Sententiam Macri, ut rigidam duramque, reprehendunt. ¶ Est etiam durus patiensque laboris, asperam vitam ducens. *Ov. Met.* 14, 797. et *Hor. Ep.* 2, 1, 25. Rigidi Sabini. *Id. Od.* 3, 24, 11. Getae. *Mart.* 7, 70. Rigidus fossor. ¶ Item immitis, crudelis, ferus. *Ov. Trist.* 5, 1, 45. poenae modo parte levata, Barbariem, rigidos effugiamque Getas. *Mart.* 10, 65. Rigidus leo. *Ov. Met.* 8, 20. Mars; et *Fast.* 1, 124. Rigidae ferae. ¶ Item durus, rudis, nihil valens percipere, tanquam caudex, stipes, lapis. *Arnob.* 5, 164. O Abdera, esse tu fatua, et stoliditatis rigidissimae judicaris.

RIGO, as, avi, atum, a. 1. ἀρδεύω, irrigo, terram aqua deducta madefacio, humorem induco fertilitatis causa: a ῥήσσω, tingo: unde ῥῆγος: alii a *rivos ago.* *Plin.* 2, 103, 106. Fluvius Astaces rigat campos. *Id.* 6, 27, 31. Euphrate accolae rigant campos. *Id.* 17, 26, 40. Desiderant maxime rigari arbores, quae assuevere. *Colum.* 5, 6. *med.* Seminaria conspergi potius, quam rigari debent. *Id.* 11, 3. *med.* Nihil ingruente aestate obrui debet nisi semen apii, si tamen rigaturus es. *Ov. Fast.* 5, 210. hortus liquidae fonte rigatur aquae. *Prop.* 3, 1, 52. operosa rigat Marcius antra liquor. *Tibull.* 4, 1, 146. Quaque Istrus Tanaisque Getas rigat. *Lucr.* 6, 612. Imbres qui maria ac terras sparguntque, rigantque. *Id.* 4, 1023. Lotio rigare vestem stragulam. ¶ *Rigare aquam*, est variis ductibus derivare, ut faciunt, qui prata rigant. In *Vet. oraculo* ap. *Liv.* 5, 16. *f.* Romane, aquam Albanam cave lacu contineri, cave in mare manare suo flumine sinas: emissam per agros rigabis, dissipatamqae rivis exstingues. Simile est illud *Curt.* 8, 9. Erymanthus crebris flexibus subinde curvatus, ab accolis rigantibus carpitur: *agros* tamen hic possis subintelligere. Sic *Plin.* 11, 37, 69. de corde: Ex hoc fonte duae venae per alias minores omnibus membris vitalem sanguinem rigant, *h. e.* diffundunt. ¶ Translate. *Auct. ad Her.* 4, 6. Isti cum se ipsos fontes esse dicant, et omnium rigare debeant ingenia. *Ov. Am.* 3, 9, 25. Adjice Maeoniden, a quo, ceu fonte perenni, Vatum Pieriis ora rigantur aquis. *Prop.* 3, 2, 51. Calliope Ora Philetea nostra rigavit aqua. *Cic. carm. de suo cons. Div.* 1, 12. quae parvos Mavortis semine natos Uberibus gravidis vitali rore rigabat. ¶ Illa sunt poetarum: imber rigans genas, *Ov. A. Am.* 1, 532. rigare fletibus ora, *Id. Met.* 11, 419. lacrimis ora, *Id. Pont.* 2, 11, 9. oculos uberi fletu, *Sen. Med.* 388. effuso genas fletu, *Id. Troad.* 410. arma lacrimis, *Lucan.* 4, 180. Sic *Sen. Hipp.* 990. Rigatque moestis lugubrem vultum genis. ¶ Commodum est illud *Lucr.* 4, 200. et 5, 294., ubi dicitur lux solis mare ac terras coelumque rigare, *h. e.* perfundere, complere: et *Furii Antiatis* ap. *Macr. Sat.* 6, 1. *med.* mitemque rigat per pectora somnum. (Sic *Virg. A.* 1, 695. V. IRRIGO.) *Prud. Cath.* 6, 27. Quies pectus feriatum placat rigante somno.

*RIGODULUM, i, n. opp. Galliae Belgicae, ad Mosellam, in agro Treverorum, hodie *Riol* vel *Rigol. Tac. H.* 4, 71. *B. A.*

*RIGOMAGUS, i, opp. Galliae Belgicae, ad Rheni ripam, hodie *Rheinmagen. Tab. Peut. B. A.*

RIGOR, oris, m. ῥῖγος, vis, et asperitas frigoris, frigidus horror: a voce Graeca allata. *Lucr.* 6, 367. Prima caloris enim pars, et postrema rigoris, Tempus id est vernum. *Id.* 5, 639. Brumales usque ad flexus, gelidumque rigorem; et *ib.* 745. bruma nives affert, pigrumque rigorem. *Ov. Met.* 14, 794. Rigor Alpinus, *Plin.* 17, 24, 37. *n.* 1. coeli et soli. *Id.* 11, 28, 34. et *Just.* 2, 1. *med.* hiemis. *Id.* 11, 8. In praefrigidam undam se projecit: tum repente tantus nervos ejus occupavit rigor, ut interclusa voce, etc. *Colum.* 9, 14. *med.* Aestuantes apes refrigerare oportet, quam recentissimi rigoris aqua infusa. [*Tac. A.* 2, 23.] ¶ In corporibus rigor est, cum membrum durescit, torpetque velut genu adstrictum, et sensum amittit, et corrumpitur. *Cels.* 2, 7. *med.* Si tumores super ulcera subito esse desierunt, vel distentio nervorum, vel rigor timeri potest. Adde *ib.* 1. *med.* et 10. *Plin.* 26, 12, 81. Alceae radix rigores excalfacit. *Id.* 35, 6, 27. In medicina Indicum rigores et impetus sedat. *Id.* 31, 10, 46. *n.* 4. Nitrum infunditur rigori corporum. ¶ Alias est distentio nervorum. *Cels.* 4, 3. Cervicis morbus is, qui quodam rigore nervorum modo caput scapulis, modo mentum pectori adnectit, modo rectam et immobilem cervicem intendit. *Plin.* 28, 12, 52. Cervicum rigores perfricantur bubulo sevo. *Id.* 32, 8, 28. Rigorem cervicis mollire. ¶ Universim rigor est quaevis durities firma et inflexibilis, qualis est in iis, quae frigore congelant. *Id.* 36, 16, 25. Quid lapidis rigore pigrius? *Virg. G.* 1, 143. Rigor ferri. *Lucr.* 1, 492. Conlabefactatus rigor auri solvitur aestu. ¶ In arboribus rigor est spissa firmitas in ligno rectitudinem servans, et resistens ponderi sine flexu, aut pandatione. *Vitr.* 2, 9. *med.* Abies rigore naturali contenta non cito flectitur ab onere, sed directa permanet in contignatione. *Plin.* 16, 40, 77. Rigorem fortissime servat ulmus, ob id cardinibus crassamentisque portarum utilissima, quoniam minime torquetur. *Colum.* 4, 16. *f.* Statuminibus firmiora juga sunt alliganda: eaque vel saligneis perticis, vel compluribus quasi fasciculis arundinum connectuntur, ut rigorem habeant, nec pandentur onere fructuum; et 9, 14. *med.* Si quid ablui non potest (*in alvis apum*), pinnis aquilae, vel etiam cujuslibet vastae alitis, quae rigorem habent, emundari. ¶ Rigor aquae fluentis est rectus tenor, et naturalis cursus ejus, quo in medio alveo fluit, sive rectus sit, sive inflexus. *Ulp. Dig.* 43, 12, 1. §. 5. Flumen naturalem rigorem cursus sui tenens. Sic *stillicidii rigor* ap. *Scaev. ib.* 8, 2, 41. est rectus fluxus, quo naturaliter defluit. ¶ In re agraria *rigor* est rectus processus, seu tractus, εὐθυωρία: ducta appellatione a rigore aquae in flumine. *Front. Exposit. form.* p. 38. *Goes.* Extremitas est quousque unicuique possidendi jus concessum est. Extremitatum genera sunt duo: unum quod per rigores observatur: alterum quod per flexus. Rigor est quidquid inter duo signa velut in modum lineae re-

ctum perspicitur. Flexus, qui secundum locorum naturam curvantur. *Aggen. de limit. ib.* p. 46. *extr.* Limes est quodcumque in agro opera manuum factum est ad observationem finium. Rigor vero suae rectitudinis naturalis nomen accepit. *Siculus Fl. ib.* p. 5. Aliquando petras occurrentes in finibus notatas invenimus, et quasdam, si perseveret rigor, rectas notas habentes: in versuris vero gammas. *Auct. de limit.* p. 296. Si ordines olivarum sibi in transverso occurrerint, hic est rigor finalis. Adde *Front. de colon.* p. 120. et *Inscr.* cit. in HYPAMPELUS. ℙ Per translationem a duritie *rigor* est tenor constans, et nulla re flexibilis, severitas, constantia. *Modest. Dig.* 49, 1, 19. Si expressim sententia contra juris rigorem data sit. *Tac. H.* 1, 18. *extr.* Nocuit antiquus rigor, et nimia severitas, cui jam pares non sumus; et *ib.* 83. *med.* Rigor disciplinae militaris. *Id. A.* 6, 50. animi. *Quint.* 19, 8. Quis non novit taciturnitatis meae rigorem? quis ignorat, qua cuncta soleam ferre patientia? *Sen. Hipp.* 686. Hoc meus meruit rigor? *h. e.* constanter aversus ab amore animus. ℙ Differt a constantia, quae virtus est, et flecti aliquando patitur: rigor flecti nescit, ob id vitium. *Sen. Ira* 1, 16. *med.* Cn. Piso vir a multis integer, sed pravus, et cui placebat pro constantia rigor. *Plin.* 7, 19, 18. Socratem ferunt eodem semper visum vultu, nec aut hilaro magis, aut turbato. Exit hic animi tenor aliquando in rigorem quendam torvitatemque naturae duram et inflexibilem, affectusque humanos adimit. *Quint. decl.* 17, 19. *med.* Pertinacissimus rigor. ℙ De rudi, agresti, inculto. *Ov. Her.* 4, 77. Te tuus iste rigor, positique sine arte capilli, Et levis egregio pulvis in ore decet. ℙ In picturis quoque locum habet. *Plin.* 35, 9, 19. Polygnotus plurimum picturae primus contulit: siquidem instituit os adaperire, dentes ostendere, vultum ab antiquo rigore variare. Sic *Quint.* 9, 3. *f.* Et oratio habeat rectam quandam velut faciem, quae ut stupere immobili rigore non debebit, ita saepius in ea, quam natura dedit, specie continenda est. ℙ *Rigor accentus*, in Latina lingua dicitur a *Quint.* 12. 10. paene continuatus accentuum quasi tenor ac modus: quia nullum in ea verbum in acutam aut circumflexam syllabam desinit: cum in lingua Graeca id saepissime fiat: adeoque sit ea, quo magis varia, ita jucundior.

RIGORĀTUS, a, um, part. ab inus. *rigoro*: firmatus, roboratus, fultus, ut rigorem, seu rectitudinem habeat. *Plin.* 17, 23, 35. *n.* 26. Traduces alligantur una conciliati, virgultorum comitatu obiter rigorati, qua deficiant, *h. e.* quod dicit *Colum.* 5, 7. *f.* Si tradux traducem non contingit, media virga inter eas deligetur.

RIGŌRŌSUS, a, um, adj. rectus, severus, rigidus. *Sen. ep.* 11. Opus est aliquo rigoroso, ad quem mores nostri se ipsi erigant. Videtur tamen illud *rigoroso* irrepsisse: nam in plerisque optimis editionibus deest.

RĬGUUS, a, um, adj. ἀρδόμενος, qui rigatur, irriguus. *Colum.* 2, 17. de prato: Ejus animadvertimus duo genera, quorum alterum est siccaneum, alterum riguum. *Plin.* 5, 1, 1. Mons opacus, nemerosus, et scatebris fontium riguus. *Id.* 16, 17, 29. Italia ulmos siccanas praefert, quae non sint riguae. *Ov. R. Am.* 193. riguis plantam deponere in hortis. ℙ *Riguum* absolute est locus aquis irrigatus. *Plin.* 9, 57, 83. Circa Babylonis rigua. *Id.* 19, 5, 24. Cucurbitae amant rigua, ac fimum. ℙ Active *riguus* dicitur de ipsa aqua, quae rivis diducta rigat, ἄρδων. *Virg. G.* 2, 485. Rura mihi, et rigui placeant in vallibus amnes. ℙ Catachresis est in illo *Solini* 2. *med.* Boa captat primo greges bubulos: et quae plurimo lacte rigua bos est, ejus se uberibus innectit, *h. e.* abundans. ℙ Absolute *riguum*, et *riguus*, ipsa aqua irrigans. *Plin.* 17, 26, 39. Ficus arbor ipsa riguis alitur, pomum vero ejus marcescit; et *ib.* 40. Rigua aestivis vaporibus utilia, hieme inimica, autumno varia; et *ib.* 41. Riguus pro sarculo est. Etiam hic *Hard.* recte putat legend. *riguum*.

RĪMĂ, ae, f. σχίσμα, ῥαγάς, ῥῆγμα, fissura in tabulis male junctis, hiatus tenuis in pariete, et aliis rebus: ab ultima Graeca voce allata, quae a ῥήγνυμι, findo, frango. [*Doederl.* 3, 250. a *ringi* deducendum putat.] *Hor. Ep.* 1, 7, 29. Forte per angustam tenuis nitedula rimam Repserat in cumeram frumenti. *Plin. ep.* 10, 48. Theatrum ingentibus rimis descendit, et hiat. *Plin. alter* 17, 14, 24. Ne hiscat nimium rima, laxeque capiat, aut ne parum. *Id.* 16, 40, 78. Rimam, fissuramque non capit sponte credrus, cupressus, olea, buxus. *Virg. A.* 1, 126. laxis laterum compagibus omnes (*naves*) Accipiunt inimicum imbrem, rimisque fatiscunt. *Ov. Met.* 2, 260. Dissilit omne solum, penetratque in Tartara rimis Lumen; et *ib.* 14, 303. setaeque cadunt, bifidosque relinquit Rima pedes. ℙ *Agere*, *ducere*, et *facere rimas*, rimis findi. *Cic. Att.* 14, 9. Tabernae mihi duae corruerunt, reliquae rimas agunt; et *Ov. de nuce* 67. maturas fisso nova cortice rimas Nux agit. *Id. Met.* 4, 65. Fissus erat tenui rima, quam duxerat olim, Cum fieret paries domui communis utrique. ℙ Rimae in corpore sunt fissurae in labiis, manibus, pedibus, sede, etc. ῥαγάδες. *Plin.* 28, 15, 61. Taurinum fel rimas perducit ad cicatricem. *Id.* 27, 9, 47. Dipsacos sanat rimas sedis. ℙ Translate. *Ov. Trist.* 2, 85. Cunctaque, Fortuna rimam faciente, dehiscunt, *h. e.* casum minante. ℙ Rimam aliquam reperire dicitur de tergiversatoribus, qui nulla in causa tot fidei vinculis adstringi possunt, quin aliqua elabantur: duciturque a muribus muscipulo inclusis, qui adeo rimantur cuncta, ut tandem evadant. *Pl. Curc.* 4, 2, 23. Rogitationes plurimas propter vos (*trapezitas*) populus scivit, quae vos rogatas rumpitis: aliquam reperitis rimam. Simile est illud *Prop.* 4, 1, 146. persuasae fallere rima sat est. ℙ *Plenus rimarum*, qui nihil celare potest eorum, quae illi creduntur, tanquam vas aquarium rimosum. *Ter. Eun.* 1, 2, 25. Plenus rimarum sum, hac atque illac perfluo. V. RIMOSUS. ℙ *Explere rimas*, implere, farcire quod vacuum est. *Cic. Or.* 69. *f.* Neque inferciens verba, quasi rimas expleat: nec minutos numeros sequens. ℙ *Ignea rima* de fulgure, qui ita per coelum discurrit, quasi lumen per tenuem rimam exiens. *Virg. A.* 8, 391. tonitru cum rupta corusco Ignea rima micans percurrit lumine nimbos. *Plin.* 2, 43, 43. Esse tonitrua impactorum ignium plagas: ideoque protinus coruscare igneas nubium rimas. ℙ *Rima* etiam dicitur pudendum muliebre. *Juven.* 3, 97. *Adde *Pl. Cas.* 5, 2, 23. *B. A.*

RĪMĀBUNDUS, a, um, adj. studiose perscrutans, contemplans. *Appul. Met.* 2. Dum haec identidem rimabundus eximie delector.

RĪMĀTIM, adv. per rimas. *Capell.* 27. Quam cum rimatim ab ostio speculabunda cognosceret, etc.

RĪMĀTOR, oris, m. qui diligenter rimatur. *Arnob.* 5, 161. Varro ille Romanus multiformibus eminens disciplinis, et in vetustatis indagatione rimator.

RĪMĀTUS, a, um, part. a *rimor*: qui diligenter quaesivit. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 40, Quidquid luce procul venas rimata sequaces Abdita pallentis fodit solertia Bessi. Adde *eund. Laud. Seren.* 236. ℙ Passive. *Sidon. ep.* 7, 2. *med.* Diligenter, quae ad socrum pertinuerant, rimatis.

RĪMO, as, a. 1. idem ac rimor. *Prisc.* 8, 799. inter verba Latina recenset. *Vet. Poeta* ap. *Fest.* in *Ruspari.* Ut latebras ruspans rimarem optimas. Alii leg. *rimer maritimas.* *Accius* ap. *Non.* 4, 395. Aut stagnorum humidorum rimarem loca. Ita leg. *Voss.* ad *fragm. Pacuvii.* Alii *rimarer.* *Jul. Valer. res. gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 3, 26. Indigenas barbaros rimabam, siquid nobis de itinere consultarent. *B. A.*

RĪMOR, aris, atus sum, dep. 1. ἐρευνάω, diligenter quaero, perscrutor: quasi rimas omnes persequor inveniendi causa, ut est ap. *Festum.* *Cic. Div.* 1, 57. Id quoque rimatur, quantum potest, Posidonius. *Virg. A.* 7, 507. quod cuique repertum Rimanti, telum ira facit; et *ib.* 11, 748. partes rimatur apertas, Qua vulnus letale ferat. *Varr.* ap. *Non.* 4, 395. et *Sat. Th.* 11, 526. Oculis coeli rimari plagas. *Ov. Hal.* 77. elatis rimantur naribus auras. ℙ Translate. *Gell.* 7, 2. Multa in Caesellio reprehendendo etiam per calumnias rimabantur. *Quint. decl.* 3, 18. Rimari occasionem criminum. *Tac. A.* 6, 3. *med.* Omnium secreta rimans. *Id. H.* 4, 11. Rimandis offensis sagax. ℙ *Rimari terram*, findere, rimas seu sulcos ducere. *Virg. G.* 3, 534. Ergo aegre rastris terram rimantur. ℙ *locum*, subruere quaerendi causa. *Tac. H.* 2, 29. Tabernacula ducis, ipsamque humum pilis et lanceis rimabantur. *Virg. G.* 1, 384. volucres rimantur prata Caystri. Ubi *Serv.*: Pascuntur in pratis cibum per terrae rimas requirentes. Nam *rimari* tractum est a porcis, qui glandes rimantur de rimis terrarum. *Id. A.* 6, 597. rostroque immanis vultur obunco Viscera rimatur epulis. ℙ *exta*, inspicere auspicii causa. *Juven.* 6, 551.

RĪMŌSUS, a, um, adj. ῥωγαλέος, rimis abundans. *Colum.* 1, 5. *f.* Aedificium fissum et rimosum. *Virg. A.* 6, 414. Rimosa cymba. *Juven.* 3, 270. vasa. *Prop.* 2, 13, 72. Rimosae fores. *Gell.* 17, 11. Potum defluere ad pulmonem, et demanare per eum, quia sit rimosior. ℙ Translate *rimosa auris*, quae quasi rimarum plena, non retinet, neque celat, quae audivit. *Hor. Sat.* 2, 6, 46. Et quae rimosa bene deponuntur in aure. V. RIMA.

RĪMŬLĂ, ae, f. tenuis rima. *Cels.* 8, 4. Ne parvae rimulae fallant. Adde *Lactant. Op. D.* 8. *med.*

RINGOR, eris, rictus sum, dep. 3. σέσηρα, os aperio, et dentes ostendo, nares corrugo, et hirrio: quod fit a canibus, aliisque bestiis, cum irascuntur: est a ῥύγχος, rostrum, unde rictus. [*Perottus* ringi a Gr. ῥῖν, *Fest.* a *rumpere* deducit. V. *Doederl.* 3, 250.] *Acc.* ap. *Non.* 12, 1. Fit desubito hilarus, tristis saltat, ridens ringitur. Translate dicitur de plantis, quae frigore adstrictae corrugantur, et cortice finduntur. *Varr. R. R.* 1, 45. Radices tectae terra tepore propagantur, supra terram aere frigidiore ringuntur. Alii aliter leg. ℙ Est etiam stomachari, indignari. *Ter. Ph.* 2, 2, 27. Cum ille cura et sumptu absumitur, dum tibi sit, quod placeat: ille ringitur, tu rideas. Ubi *Donat.* ringi est stomachari tacitum: est enim translatio a canibus latraturis. *Sen. ep.* 104. *med.* Ringeris, quoties aliquem in fastis saepius legeris. *Sidon. carm.* 23, 86. Ignavis timidis, et improbatis Multum ringitur otiosa virtus. Alii leg. *fingitur.* *Hor. Ep.* 2, 2, 126. Praetulerim scriptor delirus inersque videri, Du[m] delectent mala me, vel denique fallant, Quam re et ringi. *Petr. fragm. Trag.* 75. *Burm.* M[...] facias ringentem, amasiuncula.

RĪPĂ, ae, f. ὄχθη, extremitas terrae, qua alluitur: et proprie dicitur de flumine, ut *li[tus]* mari. Nam hoc depressum est, declive, atque le: ripa altior fere, et praeruptior. Unde *O[v]* 1, 42. flumina dicit, cum in mare pervenerin[t] *ripis litora pulsare*; et *Mela* 3, 9. Vasta omnia praecisa montibus, ripae potius sunt, quam [*Hoc loco fretus *Doederl.* 3, 208. *ripa* a r[...] derivat, ita ut *ripa* locum significet, quo flum[en] ruperit abruptamque terram fecerit.] *Ulp. D*[ig.] 12, 1. §. 5. Ripa recte definitur id quod flum[en con]tinet, naturalem rigorem cursus sui tenens. *Pl[...]* 3, 3, 17. Vos mihi amnes estis: vestra ripa [...] quar. *Lucr.* 5, 257. ripas radentia flumina [...] *Ov. Fast.* 2, 222. Riparum clausas margi[ne] aquas. *Virg. A.* 7, 106. Laomedontia pubes [...] neo ripae religavit ab aggere classem. *Ov.* [...] 519. Appulerat ripae vaccas Oetaeus Iberas. [...] 2, 17, 31. Sed neque diversi ripa labuntur [...] etc. *h. e.* eodem alveo fluunt. *Id. ib.* 3, 6, 1[...] rior nostro ripa premenda pedi; et *Caes. B. G[...]* Menapii ad utramque ripam fluminis aedificia que habebant. *Ov. Fast.* 1, 505. in dextram [...] sua brachia ripam, *h. e.* quae adverso flumin[e navi]ganti erat ad dexteram. Ceterum *dextera ripa* quae secundo flumine spectantibus dextera es[t] de Tiberi Urbem inundante *Hor. Od.* 1, 2, [...] gus et sinistra Labitur ripa. *Virg. G.* 3, 1[...] dissima gramine ripa. *Stat. Th.* 6, 174. Ripa[e ...]dineae. *Ov. Met.* 5, 591. declives. *Plin. ep.* [...] abruptissimae. *Hor. Od.* 3, 1, 23. Ripa u[...] ℙ Aliquando pro litore ponitur. *Colum.* 1, [...] Villa semper mare recte conspicit, cum pulsa fluctu respergitur: nunquam ex ripa, sed submota a litore. [*Recte *Doederl.* 3, 208. h. l. v. *ripa* non pro *litore*, sed propria signifi[catione] positum esse, quum Columella scructuram v[...] motiorem a flumine, quam a mari postulet a[...] verbis *submota a litore* intelligi debeat *ex lit[...]* *spergitur.*] ℙ Sic *litus* pro ripa. *Virg. A.* [...] Qui saltus, Tiberine, tuos sacrumque Numi[cum] arant; et *ib.* 8, 83. viridique in litore con[...] sus. ℙ *Ripa* de fretis, quae cum angusta s[...] minis potius, quam maris similia sunt. *Plin.* [...] 20. Thynni dextra ripa intrant, exeunt la[...] accidere existimatur, quia dextro oculo pl[us cer]nant. ℙ Hyperbolice et joculariter *Pl. Stic[h.]* 6. Ripis superat mihi atque abundat pectus [...] meum. ℙ **Alta Ripa*, oppidum ad Rheni[...] hodie *Altrip.* *Notit. Imper.* ℙ Aliud, hoc [...] in Pannonia inferiore. *Tab. Peut. B. A.*

RĪPAEI. V. RHIPAEI.

[RĪPĀNUS, a, um, adj. ad ripam pe[rtinens]. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 172, 1. C. Ju[...] panus. *F.*]

RĪPĀRENSIS, et

RĪPĀRIENSIS, e, adj. a *ripa*. Ripariens[es mili]tes dicebantur, qui in ripis fluminum, pra[esertim] Danubii, seu Istri, ubi termini imperii R[omani] stationem habebant ad hostium incursiones [prohi]bendas. *Vopisc. Aurel.* 38. Septem millibus ri[...] sium interemptis. Adde *Impp. Arcad. et Hon[or.] Theod.* 7, 1, 18., ubi legitur *riparenses*.

[RĪPĀRIŎLUS, a, um, adj. dimin. ripari[us. Mar]cell. *Empir.* 15. *med.* Pullus hirundinis si[...] vel melius si ripariolae, certe etiam domesti[...] sus, vel elixus comestus anginam velocissime simeque sanat. V. v. sq. *F.*]

RĪPĀRIUS, a, um, adj. in ripis habitans [...] 30, 4, 12. de hirundinib.: Multo tamen effi[...] mi (*contra anginas*) ripariarum pulli: ita vo[...] riparum cavis nidificantes.

RĪPENSIS, e, adj. juxta ripam positus, [...]pensis Dacia, quae Danubii ripam spectat, a[...] *mian.* 26, 7. *med.*, cui opponitur mediterra[nea] *eund. ib.* 6. ℙ *Ripenses milites* ap. *Imp. C[...] M. Cod. Theod.* 7, 20, 4. iidem sunt ac ripar[...] hinc *Ripensis militia* ap. *Imppp. Valentinian[...] lent. et Grat. ib.* 22, 8.

*RIPEPORA, opp. Hispaniae Baeticae. *Plin[...]* *B. A.*

RĪPEUS, a, um, adj. idem ac Rhipaeus ap. *Varr. L. L.* 6, 3. *f.* Ripei montes. Sic *tr[...]* scripsere et *tropaeum*, aspiratione extrita. [...] ad *A.* 9, 82. distinguit Rhipaeos a Ripeis: ill[os] in Scythia, hos in Arcadia, sed frustra.

*RIPHAEES, um, Ῥιφαιεῖς, dicti sunt qui i[n mon]tibus Riphaeis habitabant. *Mela* 1, 2. *B. A.*

*RIPHEARMA, Arabiae oppidum. *Plin.* [...] Riphearma oppidum, quo vocabulo hordeum [appel]lant. *B. A.*

*RIPHEUS, vel Rhipheus, ei et eos, m. [...] Centauris, Ixionis et Nubis filius, a Theseo i[n Piri]thoi nuptiis interfectus. *Ov. Met.* 12, 352. *B[. A.]*

RĪPHAEI. V. RHIPAEI.

RĪPŬLĂ, ae, f. ὀχθίδιον, exigua ripa. *C[...]* 15, 16. Tamen haec τοπογραφία ripula videtu[r ...] tura celerem satietatem.

*RIRA, ae, Thraciae fluvius. *Plin.* 4, 11.

SARDIR, portus nomen in Mauritania. *Plin.* B. A.

CUS, i, m. ῥίσκος, cista, aut arca reponendis is aliisque mulierum ornamentis, ut est ap. . 10, 31. n. 137. Sic *Gloss. Philox.* Riscus, ς μεγάλη, λάρναξ, *h. e.* cista, arca, capsa maoculus. *Donat.* ad *Ter.* Riscus, cista pelle ta: nomen Phrygium. *Ter. Eun.* 4, 6, 15. Cin, Pythias, domo effer cum monumentis. *Py.* ta est? *Tha.* in risco. *Ulp. Dig.* 34, 2, 26. mundo muliebri contineri ait, et cum lavatiojungit. V. LAVATIO. ℙ Etiam ligneos esse , ostendunt illa *Hieronymi in Ezech.* 4, 15, 1. is silvarum: Succisa plurimam praebent utili- : attenuantur in scuta, raduntur in hastilia, t foribus, continent armariis, risco, loculis. os *Nonius* 2, 736. interpretatur loca in parieangusta, quae Itali dicerent *armadj cavati nel* et fortasse intelligit κιβωτοὺς θυριδωτάς, arestratas, quae memorantur a *Polluce l. c.* Sed placet prior interpretatio.

SĪBĬLIS, e, adj. ad ridendum aptus, qui riotest et solet. *Capell.* 4, 123. Quemadmodum homo risibilis est, ita omne risibile homo F.]

LOQUĬUM, ii, n. sermo cum risu. *Tert.* 10.

SINĪTĀNUS, a, um, adj. ad Risinum pertiurbem in Illyrico, quae a *Plin.* 3, 23, 26. ium dicitur, et a *Liv.* 45, 26. Rhizon. V. ONITAE. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 455. ius Moderatus Risinitanus. *F.*]

IO, onis, f. idem ac risus. *Pl. Stich.* 5, 2, uot ego voluptates fero, quot risiones, quot

TO, as, a. 1. frequent. a *rideo*, saepe rideo. ap. *Non.* 3, 116. Clam ineunt, irruunt, cachinoca, dicta risitant.

OR, oris, m. καταγελαστής, qui ridet, scurra, . *Hor. A. P.* 225. Verum ita risores, ita comre dicaces Conveniet Satyros. *Firm. Math.* 5, ores mulierum. ℙ Dicitur etiam de eo, qui risione ingenue ridet. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 99. M. Alfedius L. F. Marcellus ingenio bellus, , risor, aetatula prima hejc requievit.

SORĬUS, a, um, adj. qui risu dignus est. *Fulg.* 2, 17. Urbicarius mimologus praestare visus parte quidem veros honores, sed risorios et fugitivos.

ULUS, i, m. dimin. risus. Est nomen propr. *Inscr.* ap. *Mur.* 597, 1. Hospitalis, Risulus, bus. *F.*]

S, us, m. γέλως, actus ridendi. *Cic. Or.* 2, id sit risus, quo pacto concitetur, ubi sit, quoexsistat, atque ita repente erumpat, ut eum es tenere nequeamus, et quomodo simul las, venas, vultum, oculos occupet, viderit itus. *Id. Att.* 6, 3. *med.* In quo tamen ille sum magis, quam stomachum movere solet. *Fr.* 2, 10. Miros risus edere: et *mox:* Paene ore, ego risu corrui. *Ov. Her.* 17, 161. et *ut.* 2, 8, 63. Risum compescere. *Pl. As.* 3, aegre continere. *Hor. A. P.* 381. tollere; 4, 83. et *Cic. Tusc.* 2, 7. captare; et *Quint.* acessere. *Id. ib.* conciliare. *Just.* 21, 5. e; et eodem sensu *Macr. Sat.* 7, 15. risum de ere posteris. *Pl. Mil.* 4, 2, 81. Nequeo risu oderarier. *Ter. Eun.* 3, 1, 42. Risu omnes, rant, emoriri. *Ov. A. Am.* 3, 285. contena. *Petr. Sat.* 24. ilia sua dissolvere; et *ib.* non indecenti commovere latera. *Hor. Ep.* 84. populum quatere. *Just.* 44, 2. exsultare. ap. *Non.* 4, 396. rumpi. *Petr. Sat.* 10. In diffundi; et *ib.* 18. effundi. *Hor. Ep.* 1, 13, uid vertere. *Quint.* 1, 2. Risu aliquid exci*Cic. Q. Fr.* 2, 6. *med.* In eam tabulam maus consequebantur: *Nep. Ep.* 8. *extr.* Haec xisset, risus omnium cum hilaritate est coor*Cic. Phil.* 2, 29. Cum repente a te praeclara ula prolata, qui risus hominum de te erat! *r.* 2, 4, 12. Risus populi, atque admurmumnium facta est. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 9. pulsam vero risus facit, *h. e.* movet: ridendi usas praebet. Eod. sensu *Hor. Sat.* 2, 5, 57. rque dabit risus Nasica Corano. *Liv.* 6, 34, linor Fabia risui sorori fuit. *Ov. Fast.* 1, e est risus omnibus, *h. e.* est causa et occas. ℙ *Risus* fuit Deus apud Thessalos. *Apet.* 3. Nam lusus iste, quem publice gratiseo Risui per annua reverticula solemniter ceus, semper commenti novitate florescit. Iste uctorem suum propitius ubique comitabitur r, nec unquam patietur, ut ex animo doleas, ntem tuam serena venustate laetabit assidue.

E, adv. εὐγέως, προσηκόντως, secundum mot comprobatam consuetudinem, ex more atstituto, bene, recte: et primo locum habet is, quae rite fieri dicuntur, cum servatur in suetudo recepta, et mos majorum. Ritus enim comprobatus in administrandis sacrificiis, ut *ul.* ex *Festo.* Nihil autem, inquit *Prisc.* 15. ., traditur ritibus, nisi quod rectum esse cre*Accius* ap. *Varr. L. L.* 6, 5. *med.* Rite perfectis sacris; et *Colum.* 10, 419. sacris jam rite solutis. *Cic. carm. de suo consul. Div.* 1, 13. Rite Deos colere. *Id. Dom.* 52. *med.* Si postem tremebunda manu tetigit, nihil rite, nihil caste, nihil more institutoque perfecit. *Hor. Od.* 4, 6, 37. Rite Latonae puerum canentes; et *ib.* 15, 28. Rite Deos prius apprecati. *Ov. Fast.* 1, 609. augusta vocantur Templa, sacerdotum rite dicata manu. *Virg. A.* 7, 5. At pius exsequiis Aeneas rite solutis, etc. et *ib.* 93. Centum lanigeras mactabat rite bidentes. ℙ Deinde universim dicitur de iis omnibus, quae ex more fiunt. *Lucr.* 1, 495. manu retinentes pocula rite, i. e. ut fit. *Hor. Od.* 3, 24, 10. Scythae campestres, Quorum plaustra vagas rite trahunt domos. *Virg. A.* 9, 352. religatos rite videbat Carpere gramen equos. *Auct. ad Her.* 1, 13. *med.* Testamentum ipso praesente conscribunt: testes rite adfuerunt; et *Ov. Trist.* 4, 2, 47. in curru, Caesar, victore veheris Purpureus populi rite per ora tui. ℙ Item quae recte, ordine, bene fiunt. *Festus:* Ritus est mos, vel consuetudo, rite autem significat bene ac recte. *Enn.* ap. *Non.* 3, 141. Ni metus ulla tenet, rite in virtute quiescunt. *Afran.* ap. *Charis.* 2, 193. Idque ut rite intelligas te facere. *Pl. Bacch.* 3, 3, 53. Hic rite productus est patri: in mare it, rem familiarem curat, custodit domum; et *Ov. Her.* 7, 107. spem rite dare, i. e. recte, et merito. *Id. Met.* 3, 263. si maxima Juno Rite vocor. *Cic. Fin.* 2, 12. Divinarum humanarumque rerum scientia, quae potest appellari rite sapientia; et *Virg. A.* 5, 25. Si modo rite memor servata remetior astra; et *ib.* 4, 555. rebus jam rite paratis. *Tert. ad Uxor.* 2, 3. Matrimonium rite contractum, *h. e.* legitime. ℙ Prospere, feliciter. *Pl. Poen.* 5, 1, 17. Deos Deasque veneror, ut quod de mea re huc veni, rite venerim. *Hor. Carm. saecul.* 13. Rite maturos aperire partus Lenis Ilithyia, tuere matres. *Virg. A.* 10, 254. tu rite propinques Augurium, Phrygibusque adsis pede, Diva, secundo; et *ib.* 3, 36. Rite secundarent visus, omenque levarent. ℙ Substantive pro ablativo *ritu*, ut *nocte* et *noctu* dicimus, *die* et *diu*. *Stat. Th.* 11, 284. regni Hostia, nate, jaces, ceu mutus, et e grege sanguis: Hei mihi! primitiis armorum, et rite nefasto Libatus, jussusque mori.

RĪTŬĀLIS, e, adj. νόμιμος, ad ritus pertinens. Rituales libri, θεσμοθετικὰ βιβλία, libri de ritibus sacris. *Fest.* Rituales nominantur Etruscorum libri, in quibus perscriptum est, quo ritu condantur urbes, arae, aedes sacrentur, qua sanctitate muri, quo modo tribus, curiae, centuriae distribuantur, exercitus constituantur, ordinentur, ceteraque ejusmodi ad bellum ac pacem pertinentia. *Cic. Div.* 1, 33. Quod Etruscorum declarant et haruspicini, et fulgurales, et rituales libri, nostri etiam augurales. Hic alii tamen leg. *tonitruales.*

RĪTŬĀLĬTER, adv. rite, servatis caeremoniis ac ritibus. *Ammian.* 29, 1. *med.* Mensula imprecationibus carminum secretorum, choragiisque multis ritualiter consecrata.

RĪTUS, us, m. θεσμός, mos et approbata consuetudo: et praecipue in sacrificiis administrandis, ut ex *Festo* docent *Paulus*, et *Serv.* ad illud *Virg. A.* 12, 836. morem ritusque sacrorum Adjiciam. *Serv.* addit esse morem sacrorum externum, et adscitum, qui cum receptus est, *mos* dicitur. *Lanz. Sagg. di ling. Etr.* T. 2. p. 822. putat, hanc vocem derivatam fuisse ab Etrusco *eritu*, quod legitur in *Tab. Eugub.*, quodque idem significat ac ἱερατεῖον, ministerium sacrum. *Varr. L. L.* 6, 5. *med.* Duodecim viros Graeco ritu sacra, non Romano facere. *Cic. Leg.* 2, 16. Ut de ritibus patriis colantur optimi. *Ov. Fast.* 3, 291. Ritum piandi prodere; et *ib.* 5, 421. Ritus erit veteris, nocturna Lemuria, sacri. *Tac. A.* 2, 85. *extr.* Cederent Italia, nisi certam ante diem profanos ritus exuissent, *h. e.* sacra et religionem Aegyptiorum, et Judaeorum. ℙ Dicitur et de alio quocumque more, et consuetudine. *Ov. Met.* 15, 93. ritusque referre Cyclopum. *Sil.* 15, 40. Ni fugis hos ritus, Virtus te saeva jubebit Per medias volitare acies, *h. e.* hunc morem Romanis usitatum bella gerendi. *Plin.* 7, 1, 1. Neque enim ritus moresque nunc tractamus, innumeros, ac totidem paene, quot sunt hominum coetus. *Id.* 3, 5, 6. Italia numine Deorum electa, quae sparsa congregaret imperia, ritusque molliret. *Id.* 11, 10, 10. de apib.: Favi aliquando duorum generum, cum duo examina concordibus populis dissimiles habuere ritus. *Gell.* 14, 2. Legitimi ritus. *Hor. Od.* 3, 1, 45. Cur invidendis postibus, et novo Sublime ritu moliar atrium? *Plin.* 7, 8, 6. Ritu naturae capite hominem gigni mos est, pedibus efferri. ℙ *Ritus nuptiarum* sunt leges de matrimoniis ineundis. De his est *tit.* 2. *lib.* 23. *Dig.* ℙ Frequentem habet in ablativo usum. *Cic. Phil.* 2, 25. *med.* Erat ei vivendum latronum ritu, ut tantum haberet, quantum rapere potuisset. *Id. Amic.* 9. *med.* Qui pecudum ritu ad voluptatem omnia referunt. *Just.* 27, 2. *med.* Non hominis, sed accipitris ritu in alienis rapiendis, etc. *Pl. Men.* 2, 3, 44. Haec mulier cantherino ritu adstans somniat. *Petr. Sat.* 102. Statuarum ritu patiemur pannos et vincula. *Hor. Od.* 3, 29, 32. quod adest, memento Componere aequus: cetera fluminis Ritu feruntur. *Gell.* 18, 13. Ritu aleatorio; et *Lucr.* 6, 1152. tetrum volvebat odorem, Rancida quo perolent projecta cadavera ritu, *h. e.* quo modo. ℙ *Rituis* in genitivo, ut *senatuis*, *fructuis*, *graduis*, antiquum est. *Varr.* ap. *Non.* 8, 93. Itaque domui rituis nostri, qui per Dium Fidium jurare vult, prodire solet in compluvium. V. FRUCTUS.

RĪVĀLĪCĬUS, a, um, adj. ad rivales pertinens, ut Rivalicia lex, quae lata fuit rogante populum Ser. Sulpicio Sex F. Rufo, de iis, qui ab eodem rivo aquam ducunt. *Fest.* in *Sifus.*

RĪVĀLIS, e, adj. ad rivum, seu ad aquam fluentem pertinens. *Colum.* 8, 15. *med.* de anatib.: Aquatilibus cibis datur cammarus, et rivalis allecula, vel si qua sunt incrementi parvi fluviorum animalia, *h. e.* in rivis degens. ℙ *Rivales* dicuntur, qui in agris rivum habent communem, ὁμόῤῥειθροι: et propter eum saepe contendunt. *Ulp. Dig.* 43, 19, 1. *med.* Si inter rivales, id est qui per eundem rivum aquam ducunt, sit contentio de aquae usu. *Gell.* 14, 1. Negotium alicujus, quod ei forte de aquaeductu cum rivalibus, aut de communi pariete cum vicino apud judicem est. ℙ Translate qui ejusdem mulieris amore tenentur, ἀντεραστιαί, ἀντίζηλοι. *Donat.* ad *Ter. Eun.* 5, 8, 42. Rivales dicuntur aemuli de mulieribus, facta translatione nominis a feris bestiis, quae sitientes cum ex eodem rivulo haustum petunt, in proelium contra se invicem concitantur. *Pl. Stich.* 3, 1, 30. Eadem est amica ambobus: rivales sumus. *Ter. Eun.* 2, 3, 62. Miles Thraso Phaedriae rivalis. *Ov. Am.* 2, 19, 60. Me tibi rivalem si juvat esse, veta. *Id. A. Am.* 2, 539. Rivalem patienter habe. *Id. R. Am.* 791. Hunc quoque, quo quondam nimium rivale dolebas, etc. *Suet. Oth.* 3. Poppaeam adeo dilexit, ut ne rivalem quidem Neronem aequo tulerit animo. *Catull.* 57, 9. Rivales socii puellularum. ℙ De bestiis. *Colum.* 7, 3. Aries rivalem violentissime persequitur. ℙ *Amare sine rivali* dicuntur, qui stulte ea amant, quae nemo alius, utpote minimi pretii: ductum ab amantibus puellam deformem. *Cic. Q. Fr.* 3, 8. *med.* O Dii, quam ineptus! quam se ipse amans sine rivali! *Hor. A. P.* 444. Quin sine rivali teque, et tua solus amares.

RĪVĀLĬTAS, atis, f. ἀντιζηλία, aemulatio inter amantes, qui eandem mulierem, vel quae eundem virum amant. *Cic. Tusc.* 4, 26. Obtrectare vero alteri aut illa vitiosa aemulatione, quae rivalitati similis est. *Appul. Met.* 10. Cujus (*fortunae*) instinctu domum juvenis protinus se direxit saeva rivalitas. Et illico haec eadem uxor coepit puellam, velut aemulam tori, primo suspicari, dehinc detestari, dehinc crudelissimis laqueis mortis insidiari.

RĪVĀTIM, adv. per rivos, vel in morem rivi. *Macr. Sat.* 7, 12. *f.* Rivatim aquae de Ponto fluunt.

RĪVĪFĪNĀLIS, e, adj. objectu rivi fines agrorum faciens, ut Tractus rivifinalis, *Sicul. Flacc. de condit. agror.* ap. *Goes.* p. 12.

RĪVĪNUS, i, m. idem ac rivalis. *Argum. Asin. Plaut.* Rivinus amens ob praereptam mulierem. Alii leg. *rivalis.* *Gloss. Philox.* Rivinus, ἀντίζηλος.

RĪVO, as, 1. derivo. *Paul. Nol. carm.* 28, 614. Condita perductos rivaret in atria fontes.

*RIVOSUS, a, um, adj. *Gloss. Lat. Gr.* Rivosus, ῥειθρώδης. *B. A.*

RĪVŬLUS, i, m. ῥυάκιον, parvus rivus. [*Prud.* περὶ στεφ. 10, 160. Almonis usque pervenitis rivulum. ℙ Translate. *Cic. de Rep.* (ed. *A. Maio*) 2, 19. Influxit enim non tenuis quidam e Graecia rivulus in hanc urbem, sed abundantissimus amnis illarum disciplinarum et artium. *F.*] *Id. Coel.* 8. *med.* Quaeram denique, a quo iste fonte senator emanet: nam si ipse orietur ex sese, fortasse commovebor: sin autem, ut rivulus arcessitus et ductus ab ipso capite, etc. laetabor. *Id. Or.* 2, 27. Tardi ingenii est rivulos consectari, fontes rerum non videre. *Cels.* 7, 4. n. 1. de fistulis: Si flexus reperiuntur, hi quoque ferro persequendi sunt: idemque faciendum, si plures se quasi rivuli ostendunt.

RĪVUS, i, m. ῥύαξ, ὀχετός, aqua fluens, a fonte, vel flumine deducta. *Festus:* Rivus vulgo appellatur tenuis fluor aquae, non specu incilioque factus, verum naturali suo impetu. Sed ii rivi dicuntur, qui manu facti sunt, sive super terram fossa, sive subter, specu: cujus vocabuli origo ex Graeco pendet. *Ulp. Dig.* 43. *tit.* 20. qui est *De rivis*, 1. Rivus est locus per longitudinem depressus, quo aqua decurrat, cui nomen est ἀπὸ τοῦ ῥεῖν. *Cic. Top.* 8. Partium distributio saepe est infinitior, tanquam rivorum a fonte deductio. *Ov. R. Am.* 445. Grandia per multos tenuantur flumina rivos. *Hor. Ep.* 1, 10, 21. aqua per pronum trepidat cum murmure rivum. *Virg. Ecl.* 3, 111. Claudite jam rivos, pueri: sat prata biberunt. *Id. G.* 1, 269. rivos deducere nulla Relligio vetat. *Ov. R. Am.* 194. rivos ducere lenis aquae. *Virg. A.* 4, 120. potis gaudent intyba rivis. *Inscr.* ap. *Mur.* 441, 5. Jussu Imp. Caesaris Augusti circa eum rivom, qui aquae ducendae causa factus est, octonos ped. ager dextra sinistraque vacuus relictus est. ℙ De canali aut fistula, per quam aqua defluit. *Ner. Dig.* 7, 1, 61. Usufructuarius novum rivum parietibus non potest imponere. ℙ Hactenus de rivis manufactis, ut vult *Festus:* sed et aquas naturaliter decurrentes rivos appellant:

quando tantae non sunt, ut amnes dici possint. *Catull.* 68, 57. Qualis in aerii pellucens vertice montis Rivus, muscoso prosilit e lapide. *Virg. G.* 4, 20. tenuis fugiens per gramina rivus. *Ov. Met.* 8, 334. Concava vallis erat, qua se demittere rivi Assuerant pluvialis aquae. *Plin.* 26, 8, 56. Silaus nascitur glareosis et perennibus rivis. *Hor. Ep.* 1, 14, 29. rivus, si decidit imber, Multa mole docendus aprico parcere prato, *h. e.* rivus qui crescit, et fit torrens, si pluvia decidit. *Virg. A.* 3, 350. arentem Xanthi cognomine rivum. *Caes. B. G.* 5, 48. Ut minore cum periculo vallem rivumque transiret. ¶ *E rivo flumen facere*, rem minimam nimis amplificare. Habet *Ov. Pont.* 2, 5, 21. Ingenioque meo, vena quod paupere manat, Plaudis, et e rivo flumina magna facis. ¶ *Rivus* de quocumque humore fluente. *Virg. G.* 1, 132. rivis currentia vina. *Id. A.* 5, 200. sudor fluit undique rivis; et *ib.* 11, 668. Sanguinis ille vomens rivos cadit. *Lucr.* 5, 1255. argenti rivus et auri. Hinc *Hor. Ep.* 1, 12, 9. ut te Confestim liquidus Fortunae rivus inauret, *h. e.* divitiis affluentibus te locupletet. *Plin.* 2, 106, 110. Rivi ignium. *Hor. Od.* 2, 19, 10. Vinique fontem, lactis et uberes Cantare rivos. *Ov. Met.* 9, 655. et humectat lacrimarum gramina rivo, *h. e.* magna vi lacrimarum. *Lact. Op. D.* 20. *f.* Tenuis in nobis facundiae rivus est.

RIXA, ae, f. ἔρις, contentio, quae plerumque manu peragitur, pugna levior inter duos. Hoc enim differt a turba, ut *Labeo* docet ap. *Ulp. Dig.* 47, 8, 4. quod turba est multitudinis hominum turbatio et coetus; rixa duorum. *Cic. Verr.* 2, 4, 66. Ecce autem nova turba atque rixa. *Tac. G.* 22. Crebrae, ut inter vinolentos, rixae, raro conviciis, saepius caede et vulneribus transiguntur. *Petr. Sat.* 96. *f.* Manus a rixa continere. *Hor. Od.* 1, 13, 9. seu tibi candidos Turparunt humeros immodicae mero Rixae. *Juven.* 3, 288. miserae cognosce prooemia rixae: Si rixa est, ubi tu pulsas, ego vapulo tantum. *Hor. Od.* 1, 27, 4. Rixae sanguineae; et *ib.* 3, 14, 26. protervae; et *ib.* 27, 70. Rixa calida. ¶ Dicitur et de dissidio ac pugna inter plures. *Tac. H.* 1, 64. Jurgio primum, mox rixa inter Batavos et legionarios prope in proelium exarsere. *Hor. Od.* 1, 18, 8. Centaurea cum Lapithis rixa super mero Debellata. *Liv.* 2, 18. Concursu hominum rixa ac prope proelium fuit; et *ib.* 29. Intercursu patrum rixa sedata est. *Vell.* 1, 2. Rixam ciere; et 2, 47. *f.* contrahere. *Petr. fragm. Trag.* 70. *Burm.* facere. *Catull.* 40, 4. vecordem excitare. *Colum.* 9, 15. committere. *Quint.* 6, 4. Ire in rixam. *Plin.* 11, 17, 18. de apib.: Rixa in convehendis floribus exorta. *Ov. Ib.* 174. de tuo fiet Insatiabilibus corpore rixa lupis. ¶ Dicitur et de Venerea amantium colluctatione. *Prop.* 2, 12, 10. Quantaque sublato lumine rixa fuit! *Catull.* 66, 13. Dulcia nocturnae portans vestigia rixae. V. PROELIUM. ¶ Translate est quaecumque contentio. *Cic. Fam.* 9, 22. Academiae nostrae cum Zenone magna rixa est. *Mart.* 1, 37. Nobilis haec esset pietatis rixa duobus. *Flor.* 3, 10. Major cum Oceano, quam cum ipsis navibus, rixa. ¶ Vetus dictum est, *a lasso rixam quaeri*, inquit *Sen. Ira* 3, 10, quia labore fessi proniores ad iracundiam sunt.

RIXĀTOR, oris, m. qui rixatur. *Firm. Math.* 5, 8. Homines erunt mali, litigiosi, rixatores, contentiosi. *Quint.* 11, 1. Videas rixatores quosdam neque judicum reverentia, neque agendi more ac modo contineri. *Hor. Ep.* 1, 18, 15. Alter rixator de lana saepe caprina Propugnat nugis armatus. Alii leg. *rixatur.*

[RIXĀTŌRĬUS, a, um, adj. idem ac jurgiosus. *Front.* ad *M. Caes.* (ed. *A. Maio*) ep. 4, 12. Accipe aliud rixatorium jam hoc et jurgiosum.

RIXO, as, a. 1. idem quod *rixor*, apud veteres. *Varr.* ap. *Non.* 7, 82. Ille viros hortari, ut rixarent. *Id. ib.* Vigilant, clamant, calent, rixant. *Id. ib.* Ne familiae rixent cum vicinis.

RIXOR, aris, atus sum, dep. 1. νεικέω, ἐρίζω, rixam facio, contendo. *Lucr.* 6, 1283. multo cum sanguine saepe Rixantes. *Cic. Or.* 2, 59. Cum esset cum eo de amicula rixatus. ¶ Translate. *Sen. ep.* 56. *med.* Dum inter se non rixentur cupiditas et timor. *Mart.* 9, 28. sonas grandibus minax verbis, Et cum theatro saeculoque rixaris, *h. e.* inveheris, declamas, indignaris. *Plin.* 16, 2, 2. Rami arborum inter se rixantes, *h. e.* crescentes unus contra alterum, seque invicem implicantes luctantium more. *Quint.* 9, 4. Consonantes, quae sunt asperiores, in commissura verborum rixantur. *Varr. R. R.* 1, 48. Herbae dum tenerae sunt, vellendae: prius enim aridae factae rixantur, et celerius rumpuntur, quam sequuntur.

RIXŌSUS, a, um, ἐριστικός, contentiosus, pugnax, proclivis ad ineundum certamen. *Colum.* 8, 2. Non rixosarum avium lanistae. V. LANISTA.

ROBĔUS. V. ROBIUS.

ROBĪGĀLĬA et Rubigalia, um, n. plur. dies festus in honorem Robigi Dei, cui sacra fiebant, ut rubiginem a segetibus averteret. Instituta fuere a Numa anno regni sui undecimo, ad Graecorum, ut videtur, exemplar. Etenim Rhodii, teste *Strab.* 13, 912., Apollini Ἐρυθιβίῳ, *h. e.* Soli robiginem, ἐρυσίβην, frugibus averruncanti templum dicaverant. Celebrabantur autem VII. Kal. Majas, idest die XXV. Aprilis, quia tunc fere segetes rubigo infestat. *Varr. R. R.* 1, 1. et *L. L.* 5, 3., *Plin.* 18, 29, 69. *n.* 2. et *Paul.* ex *Festo. Kal. Praenest.* ap. *Foggin.* Feriae Robigo via Claudia ad milliarium V., ne robigo frumentis noceat, sacrificium et ludi cursoribus majoribus minoribusq. fiunt. ¶ Sacra haec ove et cane fiebant, quorum exta cum ture et vino offerebantur. *Ov. Fast.* 4, 908. et 935. et *Colum.* 10, 342. ¶ Quem *Varr.*, *Fest.* et *Serv.* ad *G.* 1, 151. et *Kal. Praenest.* Robigum, Deum masculum faciunt, *Ov. l. c.* 907. et 920., *Colum. l. c.* et *Tert. Spect.* 5. *f.* Deam feminam, Robiginem vocant. *Ov. l. c.* 907. Flamen in antiquae lucum Robiginis ibat; et 919. si culmos Titan incalfacit udos, Tum locus est irae, Diva timenda, tuae. Haec vero discrepantia ex eo fortasse est derivanda, quod eo nomine alii Apollinem, alii Cererem colerent; illum, quia plerique soli tribuebant hujusmodi satorum morbum (V. ROBIGO.); hanc, quia eadem frugibus praeerat. ¶ Hujusmodi festum diu celebratum fuisse constat etiam post Christanam religionem a Constantino M. promulgatam, cui deinceps suffectae sunt *litaniae majores*, quae etiamnum eodem die in Ecclesia Catholica celebrantur. ¶ De orthographia V. in ROBIGO.

ROBĪGĬNOR et Rubiginor, aris, n. 1. robiginem contraho, ἰόομαι. *Appul. Flor. n.* 17. Gladius usu splendescit, situ robiginatur. Alii leg. *robiginat.*

ROBĪGĬNŌSUS et Rubiginosus, a, um, adj. ἰώδης, robigine plenus. *Pl. Stich.* 1, 3, 77. Robiginosam strigilem, ampullam rubidam (*vendo*). [*Front. de eloq.* (ed. *A. Maio*) p. 230. Gladio dimicandum, sed interest robiginoso, an splendido. Hic tamen legitur *robignoso* per sync. *F.*] *Appul. de Deo Socrat.* Telum sanguine rubiginosum. ¶ Translate. *Mart.* 5, 28. de obtrectatore: Rubiginosis cuncta dentibus rodit. ¶ De scriptione V. v. sq.

ROBĪGO et Rubigo, inis, f. ἰός, ἐρυσίβη, vitium metallorum, quo atrum ruborem contrahunt, et exeduntur: in ferro dictum speciali nomine *ferrugo*, in aere *aerugo*. Est a *robus*, aut *robius*, pro *rubeus*. *Plin.* 7, 15, 13. Aes, ac ferrum rubigo corripit. *Id.* 33, 3, 19. de auro: Super cetera non rubigo ulla, non aerugo, non aliud ex ipso, quod consumat bonitatem, minuatve pondus. *Id.* 34, 9, 21. Aera extersa rubiginem celerius trahunt, quam neglecta; et *ib.* 15, 43. Ferrum a rubigine vindicatur cerussa et gypso, et pice liquida; et *mox:* Ferreos annulos rubigine infestari. *Id.* 17, 4, 3. Terra ferro rubiginem obducit. *Id.* 34, 14, 41. Celerius rubiginem sentire. *Virg. G.* 1, 495. Exesa inveniet scabra robigine pila; et *ib.* 2, 220. salsa laedit robigine ferrum. *Prop.* 2, 19, 55. scabra teritur robigine mucro. *Ov. Pont.* 1, 1, 71. Roditur ut scabra positum rubigine ferrum. ¶ Per similitudinem dicitur de aliis rebus. *Plin.* 36, 18, 30. Sunt lapides molares, qui vetustate rubiginem trahunt. *Id.* 16, 6, 8. de glandib. arborum: Distant inter se, quod aliis subest tunica rubigine scabra, aliis protinus candidum corpus. *Ov. A. Am.* 1, 515. Linguaque ne rigeat, careant rubigine dentes. ¶ Contrahit rubiginem ferrum, quod diu in usu esse desiit: hinc translate *Id. Trist.* 5, 12, 21. ingenium longa rubigine laesum Torpet. *Val. Max.* 2, 9. *n.* 5. Abrogamus istud horridae vetustatis rubigine obsitum imperium. *Sen. ep.* 95. *med.* Hebetibus et obtusis aut mala consuetudine obsessis diu rubigo animorum effricanda est. *Ov. Met.* 8, 803. de Fame: Labra incana situ, scabrae rubigine fauces, scil. per quas diu cibus non descendit. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 175. infectus longi rubigine ruris, *h. e.* longo situ, et otio, quo ruri degebam, remotus a rebus gerendis. ¶ Translate. *Prud. Cath.* 7, 205. appellat *rubiginem pectorum* vitia animi, peccata et sordes, quibus estur et inquinatur. Similiter *Sen. ep.* 7. *med.* Malignus comes quamvis candido et simplici rubiginem suam affricuit. ¶ Saepe sic dicitur morbus satorum: de quo *Plin.* 18, 28, 68. *n.* 3. Plerique dixere, rorem inustum sole acri frugibus rubiginis causam esse, et carbunculi vitibus: quod ex parte falsum arbitror, omnemque uredinem frigore tantum constare, sole innoxio. *Id. ib.* 10, 20. *n.* 3. Siligo semper rectam habet spicam, nec rorem continet, qui rubiginem faciat; et *ib.* 17, 44. *n.* 2. Coeleste frugum, vinearumque malum nullo minus noxium, est rubigo. Frequentissima haec in roscido tractu, convallibusque, ac perflatum non habentibus: e diverso carent ea ventosa et excelsa. *Ov.* quoque rori, et soli attribuit, *Fast.* 4, 917. Nec venti tantum Cereri nocuere, nec imbres; Nec sic marmoreo pallet adusta gelu; Quantum si culmos Titan incalfacit udos. At *Colum. Arb.* 13., *Pall.* 1, 35. et *Serv.* ad *G.* 1, 131. malae nebulae causam assignant: quod et rustici Patavini nunc faciunt, qui ideo vocant *nibia:* quae vox a *nebula* facta est. Italis est *golpe*, *melume*, *ruggine*, Gallis *nielle*. *Varr. L. L.* 5, 3. Ne rubigo occupet segetes. *Virg. l. c.* Mox et frumentis labor additus, ut mala culmos Esset robigo. *Colum.* 2, 12. Segetes rubigine infestantur; et 10, 342. mala rubigo virides ne torreat herbas. ¶ De Robigine Dea V. in ROBIGALIA. ¶ Addit *Serv. l. c.* robiginem esse, ut Varro dicit, vitium obscenae libidinis, quod ulcus vocatur: idque nasci abundantia et superfluitate humoris, et a Graecis σατυρίασιν vocari. ¶ Por. *Virg. citata*, in antiquis plerisque codicib. pri syllabam per *o* scribi testatur. Non desunt ali per *u*. Praefert *Broukus.* ad *Prop.* 2, 19, 55., *Manut.* in *Orthogr.* priorem scriptionem, quae quorum est: alteram *Dausquius*, quae videtu quentiori posteriorum usu confirmari. ¶ Ead *Virg.*, *Ov.*, *Colum.* allatis, itemque a *Silio*, *J* *Prop.* producitur: corripitur a *Prud. Psych.* Condere vaginae gladium, ne tecta robigo, etc dunt quidam et *Mart.* 2, 61. nimiaque rubigi ptus Adlatras nomen quod tibi cumque datur. plerique alii leg. *aerugine.* Item *Ov. Met.* 8 Labra incana situ, scabraque rubigine dentes. alii tollunt *que:* alii leg. *scabrae rubigine f.* V. supra.

ROBĪGUS et Rubigus, i, m. Deus averruncu a Romanis colebatur, ut a frugibus robiginem teret. *Varr.*, *Plin.*, *Fest.*, *Serv.* (jam in ROI LIA indicati) et *Gell.* 5, 12. *extr. Inscr.* ap. 55, 4. Robigo, et Cereri, et Florae sacrum L psanius Merenda, etc. Alia ap. *Mur.* 102, Rubigo sacrum.

ROBĪUS aut Robeus, a, um, adj. idem qu beus, rufus. *Inscr.* ap. *Grut.* 61, 3. Ut praeto turum se sciat Volcanalibus omnibus annis vitu bio, et verre. Alii leg. *robeo.* *Voss.* in *Etym.* *Ruber*, et *Scal. in not.* ad *Varr. R. R.* 2, 5. Legitur *robius* etiam ap. *Colum.* 6, 2., ubi de ribus boum loquitur, et 8, 2., ubi de gallinar quibusdam MSS., nam alii passim *rubeus* h V. ROBUS.

ROBŎRĀRĬUM, ii, n. δρύφρακτον, vivariu ptum, villa, quae inclusa habet animalia: a idest a tabulis roboreis, quibus vivaria septa antequam moenibus cingerentur. *Scipio Afric* *Gell.* 2, 20.

ROBŎRASCO, is, n. 3. robur acquiro. *Na* *Non.* 2, 368. de puero pubescente: Cujus vox lascit, cujus jam ramus roborascit. V. RAMU

ROBŎRĀTUS, a, um, part. a *roboro:* ro factus. *Plin.* 21, 15, 55. Mordacitas urtica protinus cum ipsa herba gignitur, nec nisi roborata. *Tert. Anim.* 25. Roborator exitus

*ROBORĒTUM, i, n. *Gloss. Gr. Lat.* δ Quercetum, roboretum. *B. A.*

ROBŎRĔUS, a, um, adj. δρύϊνος, qui est boris materia, robustus. *Colum.* 6, 30. Stab boreis axibus constrata. *Plin.* 28, 8, 29. Ro ligna. *Ov. Fast.* 5, 622. virgo simulacra vi Mittere roboreo scirpea ponte solet.

ROBŎRO, as, avi, atum, a. 1. κρατειόω, et vires addo, firmo, reficio. *Cic. Off.* 1, 31. ni cum incredibilem tribuisset natura gravi eamque ipse perpetua constantia roboravisset. 4, 1032. adulta aetas cum primum roborat *Plin.* 10, 33, 49. Hirundines nidos luto const stramento roborant. *Id.* 17, 22, 35. *n.* 11. nos adjugatae vitis detergere, usque quo plac borari eam. *Id.* 18, 28, 67. *n.* 4. Cum spica rescere coepit, atque roborari. *Colum.* 6, 27 Equus roborandus est largo cibo.

ROBŎRŌSUS, a, um, adj. qui robore seu laborat, tetanicus. *Veg. Vet.* 3, 24. Quae roborosos tetanicos, et opisthotonicos salubri rat. *Id. ib.* Roborosa passio dicitur, quae ani gidum facit ad similitudinem ligni. V. ROBU

ROBUR, ŏris, n. δρῦς ἀγρία, species querc rissimo ligno, et in aquis incorruptibili. M ea *Plin.* 16. c. 6. 7. 8., item *ib.* 38, 73. *extr.*, tam ejus materiam osseam esse; et *ib.* 40, 76. ubi tantam ei esse duritiam scribit, ut terebr madefactum non queat, et ne sic quidem avelli clavus; et *ib.* 79., ubi marina aqua co Sed profecto plures sunt, non una species que quae hoc nomine appellantur. *Festus* vocem a *robus*, ruber, rufus, quia roboris materia mas venas ejus coloris habet. *Cic. Acad.* 4, Sapiens non est e saxo sculptus, aut e robore tus. ¶ Per synecdochen est res aliqua ex r *Sil.* 2, 244. et 267. robur letale, *h. e.* hast *Virg. A.* 10, 479. ferro praefixum robur acuto hastile ferrea cuspide armatum. *Mart.* 9, 44. (*Herculis*) laeva calet robore, *h. e.* clava. *Stat. Silv.* 3, 1, 35.) *Virg. A.* 1, 230. sacrum *h. e.* equus ligneus. Ap. *eund. G.* 1, 162. et *V* 7, 555. grave robur aratri est ipsum aratrum bore. *Cic. Mur.* 35. *f.* Lacedaemonii quotidian lis in robore accumbunt, *h. e.* in sedili e robo alio quocumque ligno duro. *Festus:* Robur i cere dicitur is locus, quo praecipitatur malefi genus: quod ante arcis robusteis includebatur 38, 59. *f.* Ut in carcerem inter fures nocturn clarissimus includatur, et in robore et tenebris ret. *Id.* 34, 44. *extr.* inferiorem carcerem ap et *Sall. Cat.* 58. Tullianum: ac describit. *Ca* *Fl. decl.* 4. Video carcerem publicum, saxis i bus structum, etc. In hunc conjecti robur num prospiciunt. Alii leg. *robur Tullianumque* *can.* 2, 125. Saeva tribunicio maduerunt robora *Appul. Apol.* O subtilitas digna carcere et rob e. vinculis et morte, quia in robore supplici reis sumebatur. *Tac. A.* 4, 29. Robur, et s

rricidarum poenas minitari. Adde *Lucr.* 3, ubi quidam designari putant equuleum, in sidentes, vel porrecti rei torquebantur. Quod *Val. Max.* 6, 3. *n.* 1. *f.* familiares Graccho- *robore praecipitatos fuisse*, negotium facessit etibus: neque enim praecipitari poterant, qui cere in robur, imum carceris locum, supplicii lemittebantur. Itaque aut locum ipso robore siorem ibi fuisse dicendum est: quod sane non t; aut *Valerium* robur cum saxo Tarpejo con- ; aut denique locum esse corruptum. Clara ntentia, si dixisset, *in robur.* ℙ Item quod- e lignum durum et validum. *Virg. A.* 12, 782. s haud ullis valuit discludere morsus Roboris , *h. e.* oleastri, quem supra dixerat *v.* 766. . 2, 305., *ib.* 3, 420. et al. saepe. Huc per- et illa *ib.* 332. Sicubi magna Jovis antiquo ro- uercus Ingentes tendat ramos, *h. e.* vetustae e et firmitatis. Adde *A.* 4, 441. ℙ Massyla *Statio Silv.* 3, 3, 94. sunt arbores citri, ex pretiosae mensae fiebant. V. CITRUS. Haec vocat *Id. ib.* 4, 2, 39. robora Maurorum. *Id.* 287. curvum robur, *h. e.* cymba ex codice ℙ Ap, *Colum.* pallentia robora betae, 10, nt ejus caules durjusculi, et aliquid roboris es. ℙ Dicitur et de duritia aliarum rerum. 1, 889. fruges cum robore saxi Franguntur. *A.* 7, 609. Centum aerei claudunt vectes, ae- ne ferri Robora. ℙ Item de facultate ac viri- uspiam rei. *Id. G.* 2, 177. Nunc locus arvo- geniis: quae robora cuique, Quis color, et t rebus natura ferendis. ℙ Saepe de viribus s, ῥώμη. Hanc notionem ex eo descendere *Festus*, quia homines valentes boni coloris es- t, et ad rubeum, qualis in venis roboris est, tis. Alii tamen, ut *Voss.* in *Etym.*, volunt sse primam et propriam vim hujus vocis, et nsferri ad arborem. *Virg. A.* 2, 638. quibus aevi Sanguis, ait, solidaeque suo stant ro- res. *Id. ib.* 8, 518. Arcadas huic equites bis , robora pubis Lecta dabo, *h. e.* fortissimos . Sic *Val. Fl.* 2, 644. Cum tales intrasse du- t robora cerno. *Id.* 1, 561. robur Hercule- e. ipse Hercules fortissimus. ℙ Item de viri- mi: et universim ponitur pro vi, virtute, fir- *Cic. Rosc. Am.* 51. Qui si jam satis aetatis oboris haberet, ipse pro Sex. Roscio diceret. *nil.* 4. Altera pars, quae multo plus firmamen- oboris habebat. *Id. Fin.* 5, 5. Dummodo virtute teneamus firmitatis et roboris. *Id.* , 1. Quantum in cujusque animo roboris est, ervorum. *Id. Font.* 8. Illi habuerunt tantum tantum roboris, ut M. Scauro testi non cre- *Id. Agr.* 2, 35. *med.* Quibus illi rebus elati i, si paulum assumpserint vetustatis ac ro- on continebuntur. *Id. Off.* 1, 5. Animi ex- que invicti magnitudo ac robur. *Id. Mil.* 37. dam incredibili animi robore. *Id. Cluent.* 56. us Pusio, Cn. Titinius, C. Maecenas, illa ro- puli R. *Id. Att.* 6, 5. *med.* Auxilia sane bo- ea Galatarum, Pisidarum, Lyciorum: haec nt nostra robora. *Tac. H.* 4, 33. *extr.* Cae- o die in partibus nostris major numerus, et r: e Germanis ipsa robora; et *Quint. pro- med.* Robur contra dolores ac metus. *Ov.* , 12, 11. Des licet hic valido pectus mihi ro- tum, etc. Fracta cadet tantae sapientia mo- e. *Mart.* 1, 40. magnae subnixus robore *Sen. Phoen.* 78. Magno robore aerumnas *Alter. Sen. ep.* 10. *med.* Verba plena roboris. *Veg. Vet.* 3, 24. *in.* et *Pelag. Vet.* 23. dicitur orbus jumentorum, quo nervi rigent, teta- τανος. V. ROBOROSUS. ℙ *Robore natus*, , durus, ferus, inhumanus, ferreus. *Stat.* 339. vos autem hunc ire sinetis, Arcades? o mirum, et robore nati! ℙ Olim *robus* et *ro- re* pro *robur*, ut *labos*, *honos* pro *labor*, *ho-* . ROBUS.

URNĔUS, a, um, adj. δρύϊνος, qui est e ro- uernus. *Colum.* 9, 1. *med.* Ferae pecudes in ut graminibus, ita frugibus roburneis opus *h. e.* glandibus, quibus vescuntur.

US, ruber, rufus, flavus, ξανθός. *Festus:* rubro colore et rufo significari, ut bovem rustici appellant, manifestum est. Unde et , quae plurimas venas ejus coloris habet, di- robur. Hinc et homines valentes, et boni co- obusti. Robus quoque in carcere dicitur is quo praecipitatur maleficorum genus, quod cis robusteis includebatur. Haec *Festus. Serv.* *Virg. Ecl.* 6, 22. Sanguineis frontem moris, lti hoc dictum putant, quod robus color Deo- : unde et triumphantes facie miniata, et in o Juppiter in quadriga miniata. Alii leg. *ru- Gell.* 4, 6. Si quid succidaneis opus erat, ro- ederet, *h. e.* vitulus robius. Alii perperam *igus.* ℙ *Robus*, h. e. robur arbor, antique. *R.* 17. Robus, materies item pro ridica, ubi m fuerit ad brumam, semper tempestiva est. raeterea *robus* genus tritici, a colore sic di- *Colum.* 2, 6. Tritici genera quamplura cogno- verum ex his maxime serendum est, quod ro- tur, quoniam et pondere et nitore praestat.

RŌBUSTĀRĬUS, ii, m. artifex, qui in robusta materia opus facit. *Inscr.* ap. *Don. cl.* 2. *n.* 27. Corpus robustariorum. Hanc eand. habet *Mur.* 519, 2., ubi aliter legit, et contendit minus Latinam *robustariorum* vocem esse.

ROBUSTĒ, adv. fortiter, firme, valide. *August. Confess.* 8, 11. Ne revalesceret iterum, et me robustius alligaret. *Nazar. Pan. ad Constant.* 17. Fecunda malis suis natio ita raptim adolevit robusteque recreata est.

RŌBUSTĔUS, a, um, adj. δρύϊνος, qui est e robore, roburneus, robustus. *Vitr.* 2, 1. Scandulae robusteae. *Id.* 3, 3. et 5, 12. *med.* Robustei pali. Addunt et *Varr. R. R.* 1, 38. *extr.*, ubi constans lectio non est.

RŌBUSTUS, a, um, adj. δρύϊνος, qui ex robore est, roburneus, quernus: et universim ex quocumque duro ligno factus. *Cato R. R.* 18. Eo capitulum robustum indito; et *ib.* Stipites robustas facito. *Varr. R. R.* 1, 38. *extr.* et *Colum.* 2, 15. Robusta materia, *Plin.* 11, 37, 55. *med.* Robusti caudices. *Ov. Met.* 5, 120. Robusta repagula. *Pl. Curc.* 5, 2, 13. Robustus carcer, *h. e.* locus robustis axibus munitus. V. ROBUR et ROBUS. *Hor. Ep.* 2, 2, 74. Tristia robustis luctantur funera plaustris. *Id. Od.* 3, 16, 2. Robustae fores. ℙ De robusto codice V. in CODEX. ℙ Translate est durus, rigidus, valens, firmus, vigorem ac robur habens. *Plin.* 11, 37, 45. Cornua aliis ad incursum robusta, aliis ad ictum. *Id.* 17, 22, 35. *n.* 11. Tertius vineae annus palmitem velocem robustumque emittit. *Id.* 36, 22, 48. Albi lapides, nec contra humores et auram maris robusti. *Colum. praef. med.* Robustissimum solum, *h. e.* cui imperari assidua cultura potest, et quod feracissimum est. ℙ *Robustus cibus* est valens, *h. e.* in quo multum alimenti inest, ut *Cels.* 2, 18. *in.* explicat. *Id. ib.* Ex feris quo majus quodque animal, eo robustior ex eo cibus est. *Plin.* 18, 17, 46. Colles robustius, sed minus, reddunt triticum. Adde *ib.* 30, 72. ℙ De viribus corporis. *Nep. Alc.* 2. Postquam robustior est factus. *Plin.* 27, 4, 10. Robustiores vinum bibere, infirmiores aquam. *Ov. Met.* 15, 207. Transit in aetatem post ver robustior annus. *Suet. Tib.* 68. Corpore amplo atque robusto esse. *Cic. Agr.* 2, 31. Homines robusti, et valentes, et audaces. *Just.* 25, 4. Exercitus partem robustissimam amisit. *Ov. Her.* 9, 77. de Hercule: Crassaque robusto deducis pollice fila. *Plin.* 7, 16, 17. Robusta vox. *Nep. A.* 10. Cum videret, regem domesticis rebus minus esse robustum, *h. e.* minus instructum militaribus copiis. ℙ Illa etiam commode translata sunt. *Cic. Phil.* 2, 25. *med.* Sed haec, quae robustioris improbitatis sunt, omittamus; et *Phil.* 5, 11. *extr.* Omne malum nascens facile opprimitur, inveteratum fit plerumque robustius. *Id. Off.* 1, 20. Ea quae videntur acerba, ita ferre, ut nihil a statu naturae discedas, robusti animi est, magnaeque constantiae. *Id. Tusc.* 4, 23. Robusta et stabilis fortitudo. *Id. Planc.* 8. *extr.* Solidam, et robustam, et assiduam frequentiam praebuerunt. *Pers.* 5, 5. robustum carmen, *h. e.* grandiloquum, tragicum, magni ponderis. *Val. Max.* 4, 7. *n.* 2. Robusta constantis amicitiae exempla.

[RŎCUS, a, um, adj. idem ac raucus. Est cogn. R., ut T. Romilius Rocus Cos. ann. U. C. CCXCIX. in *Fast. Capitol.* ap. *Grut.* 289. et Q. Creperejus Rocus in nummis ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 197., in quorum postica est Neptunus in biga hippocamporum, quo quidem ad raucos maris sonitus allusum fuisse videtur. V. RAUCUS. *F.*]

RŌDO, is, si, sum, a. 3. τρώγω, dentibus quippiam erado: a voce Graeca allata. *Phaedr.* 1, 22. laboras, ut fruaris reliquiis, Quas sunt rosuri mures. *Ov. Fast.* 1, 357. Rode, caper, vitem. *Hor. Epod.* 5, 47. irresectum saeva dente livido Canidia rodens pollicem. *Id. Ep.* 1, 14, 40. Cum servis tu urbana diaria rodere mavis, *h. e.* durum servorum cibum, et panem vix morsus admittentem, qualis urbanis dabatur servis, fatigato dente mandere. De corvis *Plin.* 17, 5, 3. Corvique aratoris vestigia ipsa rodentes, *h. e.* rostro tundentes cibi exquirendi gratia. ℙ Ponitur et pro excedere. *Id.* 36, 22, 48. Tophus tectorii calce roditur. *Id.* 35, 15, 52. Vis liquidi aluminis adstringere, indurare, rodere. *Ov. Pont.* 1, 1, 71. Ferrum rubigine roditur. ℙ Item eradere, abradere. *Lucr.* 5, 257. ripas radentia flumina rodunt; et *ib.* 258. quodcumque alit, auget, roditur, *h. e.* deminuitur. ℙ Transfertur ad obtrectatores, et maledicos. *Cic. Balb.* 26. More hominum invident, in conviviis rodunt, in circulis vellicant. *Hor. Sat.* 1, 4, 81. absentem rodere amicum; et *ib.* 6, 46. Quem rodunt omnes libertino patre natum. *Mart.* 5, 28. Rubiginosis cuncta dentibus rodit. *Id.* 13, 2. quid dentem dente juvabit Rodere? *h. e.* carpere eum, qui pari est mordacitate. V. PELLIS. ℙ *Pers.* 3, 81. Murmura cum secum, et rabiosa silentia rodunt, *h. e.* versant, et quasi dentibus rodunt verba, secum obmurmurantes.

RODUS et Rōduscula, V. RAUDUS, etc.

RŎGĀLIS, e, adj. ad rogum spectans. *Ov. Am.* 3, 9, 41. Tene, sacer vates, flammae rapuere rogales? *Sidon. ep.* 3, 13. *med.* Sordidior et deformior est cadavere rogali.

*ROGĀMEN, inis, n. rogamentum. *Gloss. Gr. Lat.* δέημα, Rogamen. *B. A.*

RŎGĀMENTUM, i, n. interrogatio. *Appul. Dogm. Plat.* 3. Rogamentum proponere.

RŎGANS, antis, part. a *rogo:* δεόμενος, qui rogat, supplex. *Cic. Fam.* 4, 4. Dixit se senatui roganti de Marcello, ne hominis quidem causa negaturum. *Ov. Fast.* 6, 70. Blandior, et partes paene rogantis ago. *Id. Her.* 20, 33. En iterum scribo, mittoque rogantia verba. *Id. A. Am.* 1, 442. Flectitur iratus voce rogante Deus.

*RŎGĀRĬUS, i, m. qui rogum curat, qui corpus comburit. *Gloss. Gr. Lat.* νεκροκαύστης, Rogarius, bustuarius. *B. A.*

[RŎGĀTĀRĬUS, a, um, et *F.*]

[RŎGĀTĪCĬUS, a, um, adj. qui ab alio rogatus fuit. *Front. ad Ver. Imp.* (ed. *A. Maio*) 1. *med.* Nerva facta sua in senatu verbis rogaticiis commendavit, *h. e.* oratione ab aliquo scriptore a se rogato mutuata. In *Codicis* margine antiquâ manu scriptum est *rogatariis* pro *rogaticiis. F.*]

RŎGĀTĬO, onis, f. δέησις, actus rogandi, petitio, postulatio, preces. *Cic. Q. Fr.* 3, 1, 3. *f.* Ego Curtium non modo rogatione, sed etiam testimonio tuo diligo. *Val. Max.* 6, 4. *n.* 4. Cum amici cujusdam injustae rogationi resisteret. ℙ Item interrogatio, figura sententiarum apud rhetores, ἐρώτημα. *Cic. Or.* 3, 53. Et rogatio, atque huic finitima quasi percontatio. V. PERCUNCTATIO et PERCUNCTOR. ℙ *Rogatio* dicitur etiam pensatio in comitiis. *Cic. Planc.* 10. Rogatio ipsa semper est gratiosissima, quae est officio necessitudinis conjuncta maxime. Neque enim ego sic rogabam, ut petere viderer, quia familiaris esset meus. *Id. paulo ante:* Appellavi populum, tribubus submisi me, et supplicavi; ultro pollicentes rogavi. ℙ Hoc nomine appellatur etiam lex, antequam perferatur, quia in ea ferenda rogabatur populus illis verbis: *velitis, jubeatis, uti*, etc., (integram formulam habes ap. *Gell.* 5, 19.) post quae ferebat ille suffragium: quo si responderetur, *uti rogas*, lex erat: quae cum perscriberetur, haec in principio verba apponebantur: *consul populum jure rogavit, populusque jura scivit.* V. ROGO. *Cic. Fin.* 4, 28. Et eadem imbecillitate et inconstantia L. Tubulum fuisse, qua illum, cujus is condemnatus est rogatione, P. Scaevolam. ℙ Aliqui rogationem accipiunt pro privilegio, et a lege differre ajunt, quod lex universalis sit, rogatio particularis. *Festus:* Rogatio est, cum populus consulitur de uno pluribusve hominibus, quod non ad omnes pertineat: et de una pluribusve rebus, de quibus, non omnibus, sanciatur. Nam quod in omnes homines, resve populus scivit, lex appellatur. Itaque Gallus Aelius ait: Inter legem et rogationem hoc interest; rogatio est genus legis; quae lex, non continuo ea rogatio est: rogatio non potest non esse lex, si modo justis comitiis rogata est. Haec *Festus*. Sed haec differentia non observatur; nam, ut ait *Gell.* 10, 20., sive lex, sive privilegium, sive plebiscitum sit, sine rogatione ad populum perferri non potest, et utrumque confuso et indistincto vocabulo rogatio dicitur. *Cic. Brut.* 33. de C. Galba: Rogatione Manilia, Jugurthinae conjurationis invidia oppressus est; et *mox* 34. Invidiosa lege Manilia C. Galbam Gracchani judices sustulerunt. *Id. ib.* 23. Rogationem in Ser. Galbam privilegii similem ferente T. Libone trib. plebis. *Id. Sextr.* 10. *extr.* Promulgare rogationem de re aliqua. *Id. Q. Fr.* 2, 2. *f.* Rogationem perferre. *Id. Att.* 1, 14. *med.* accipere, *h. e.* approbare. *Caes. B. C.* 3, 1. ad populum ferre. ℙ Dicitur interdum *rogatio*, etiam postquam perlata est. *Laelius Felix* ap. *Gell.* 15, 27. Quibus rogationibus ante patricii non tenebantur, donec Q. Hortensius eam legem tulit, ut eo jure, quod plebes statuisset, omnes Quirites tenerentur. *Gell.* 20, 1. *med.* Quid salubrius visum est rogatione illa Stolonis jugerum de numero praefinito? ℙ *Rogationes*, Italis quoque nunc *rogazioni*, appellatae fuerunt triduanae supplicationes, quae segetum lustrationibus per Fratres Arvales triduo Romae habitis suffectae videntur, et tribus diebus JESU CHRISTI *Ascensionem* praecedentibus celebrari coeptae sunt a Lazaro Mediolanensi in Italia archiepiscopo ann. CCCCXLI., mox invectae etiam a Mamerto Viennensi in Gallia episcopo ann. CCCCLXIX., ut constat ex *Sidon. ep.* 5, 14. Quidquid illud est, quod vel otio vel negotio vacas, in urbem tamen, ni fallimur, rogationum contemplatione revocabere. Quarum nobis solemnitatem primus Mamertus pater et pontifex invenit, instituit, invexit. Erant quidem prius vagae, tepentes, frequentesque, et, ut sic dixerim, oscitabundae supplicationes, quae saepe interpellantum prandiorum obicibus hebetabantur, maxime aut imbres, aut serenitatem deprecaturae; in his autem jejunatur, oratur, psallitur, fletur. *Id. ep.* 7, 1. ad Mamertum: Solo invectarum te auctore rogationum palpamur auxilio: quibus inchoandis instituendisque populus Arvernus, etsi non effectu pari, affectu certe non impari coepit initiari. Ex his patet, *Sidonium* Augustonemeti, nunc *Clermont*, episcopum illas rogationes, Mamerto auctore, adoptasse; quas postea Leo III. Pont. Max. ann. DCCCL. Romae celebrari jussit, unde per universam Catholicam Ecclesiam propagatae sunt.

ROGATIUNCŬLA, ae, f. brevis rogatio, seu interrogatio, breve argumentum, interrogatiuncula. V. INTERROGATIO. *Cic. Fin.* 1, 11. *med.* Chrysippus in hac est rogatiuncula delectatus: Num quidnam manus tua, etc? ℙ Item parva rogatio, seu lex. *Cic. Dom.* 20. Eaque te ex una rogatiuncula fecisse.

ROGĀTOR, oris, m. αἰτητής, qui rogat. *Cic. ad Planc. post ep.* 2, 16. *l.* 16. *ad Att.* Quamquam haec epistola non suasoris est, sed rogatoris. ℙ Stipem petens, mendicus, ἐπαίτης. *Mart.* 10, 5. Interque raucos ultimus rogatores Oret caninas panis improbi buccas. *Id.* 4, 30. Bajanos sedet ad lacus rogator. ℙ In comitiis ita dicebatur, qui iis praeerat, et tribus de aliqua re rogabat. *Cic. N. D.* 2, 4. Haruspices responderunt, non fuisse justum comitiorum rogatorem. Tum Gracchus: itane vero? ego non justus, qui et consul rogavi, et augur, et auspicato? ℙ Item qui nomen ejus, de quo comitia fiebant, renunciabat, et centuriam suffragium rogabat. Locum habuit primo, cum suffragia voce ferebantur: retentus est etiam post inductum tabellarum usum. *Cic. Div.* 2, 35. *med.* et *ib.* 1, 17. *extr.* Cum haruspices Ti. Gracchus, propter mortem repentinam ejus, qui in praerogativa referenda subito concidisset, in senatum introduxisset, non justum rogatorem fuisse dixerunt. Primum vide, ne in eum dixerint, qui rogator centuriae fuisset: is enim erat mortuus. *Id. in Sen.* 11. Quando illa dignitate rogatores, diribitores, custodesque vidistis? Adde *Pis.* 15. *f.*, ubi de eadem re loquitur, *h. e.* de se ab exsilio revocando. ℙ *Rogator legum*, qui leges fert. V. ROGATIO et ROGO. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 397. Consilium patriae, legumque oriundu' rogator. ℙ Inter ministros scenae etiam *rogatorem* fuisse, colligitur ex *Inscr.* ap. *Mur.* 660, 3. M. Vipsanius Narcissus rogator ab scaena. Putatur autem fuisse is, qui vestes hinc inde rogando conquirebat, ad varios scenae atque histrionum usus: et huc pertinere illud *Hor. Ep.* 1, 6, 40. chlamydes Lucullus, ut ajunt, Si posset centam scenae praebere, rogatus, Qui possum tot? ait: tamen et quaeram, et quot habebo, Mittam: post paulo scribit, sibi millia quinque Esse domi chlamydum: partem, vel tolleret omnes. Alia est *Inscr.* ap. *eund. Mur.* 898, 5., quae vel eodem refertur: Eros Aug. L. rogator, Livia Lesbia: vel rogatorem comitiorum significat. Tres alias *Inscr.* affert *Ficoronius de person. scenic. c.* 56. (unde haec sumpta sunt), in quibus *rogator* legitur.

*ROGATRIX, icis, f. *Sidon. B. A.*

*ROGATŪRA, ae, f. rogatio. *Gloss. Gr. Lat.* ἀσπασμός, Rogatura. *B. A.*

ROGĀTUS, a, um, a *rogo:* αἰτηθείς, δεηθείς. *Ov. Am.* 2, 19, 20. Saepe time insidias, saepe rogatus nega. *Id. A. Am.* 1, 345. quaeque negant, gaudent tamen esse rogatae. *Cic. Verr.* 2, 4, 8. Rogatus de Cybaea, tenetis memoria, quid responderit; et *Mart.* 4, 90. Rure morans quid agam, respondeo pauca rogatus. *Ov. Fast.* 4, 150. Fortuna hoc, parvo ture rogata, facit. *Hor. Sat.* 1, 4, 97. causaque mea permulta rogatus Fecit; et *ib.* 2, 4, 88. per amicitiam, Divosque rogatus. *Lucan.* 4, 735. Rogatus, ut metuat. *Suet. Ner.* 22. *f.* Rogatus, ut cantaret. *Cic. Att.* 1, 13. et *Atejus Capito* ap. *Gell.* 4, 10. Senator sententiam rogatus. *Gell.* 2, 29. *med.* Cognati et affines operam quam dare rogati sunt, supersedent. *Ov. Met.* 4, 154. Hoc tamen amborum verbis estote rogati, Ut, etc. *Quint.* 12, 2. *f.* Qui velut sacramento rogati, nefas ducunt a suscepta semel persuasione discedere. *Ov. Her.* 1, 60. Ille mihi de te multa rogatus abit. *Id. Ib.* 643. Pauca quidem, fateor; sed Dii dent plura rogatis. ℙ *Testes rogati* in Jure dicuntur, qui certiores facti, qua de re testes futuri sint interrogantur, an velint adesse, necne, παρακληθέντες μάρτυρες. *Ulp. Dig.* 28, 1, 21. *med.* In testamentis, in quibus testes rogati adesse debent, ut testamentum fiat; alterius rei causa forte rogatos ad testandum non esse idoneos placet. *Pomp. ib.* 22, 5, 11. Ad fidem rei gestae faciendam etiam non rogatus testis intelligitur. ℙ De legibus latis ad populum. *Sall. Jug.* 76. *f.* Populus a tribuno plebis rogatus, quem vellet cum Jugurtha bellum gerere, frequens Marium jussit. *Pl. Curc.* 4, 2, 23. Rogitationes plurimas propter vos populus scivit, quas vos rogatas rumpitis. *Cic. Sext.* 24. Puncto temporis eodem mihi reique publicae perniciem, Gabinio et Pisoni provincia rogata est.

ROGĀTUS, us, m. δέησις, rogatio. *Cic. Att.* 1, 9. *extr.* Chilius te rogat, et ego ejus rogatu. *Id. N. D.* 1, 6. *f.* Cum ad eum ipsius rogatu arcessitu-que venissem. *Id. Fl.* 4. Nunquam vobis ad rogatum respondent. Adde *Amic.* 1. *med.* et *Fam.* 7, 1. *med.* et *ib.* 13, 36.

ROGĪTĀTĬO, onis, f. actus rogitandi. *Pl. Curc.* 4, 2, 23. Rogatationes publicas propter vos populus civit, *h. e.* leges rogavit.

*ROGĪTĀTOR, oris, m. qui rogitat. *Augustin. B. A.*

[ROGĪTĀTUS, a, um, part. a *rogito*, saepe rogatus. *Cic. fragm. or. pro Scauro* (ed. *A. Maio*) 8. [Testium fidem primum ipsa tollit consensio, quae late facta est compromisso Sardorum, et conjuratione rogitata. *Peyronius* vero *ib. n.* 38. p. 83. pro *late facta* legit *palefacta*, et *recitata* pro *rogitata*, nempe omnium Sardorum testimonio ex unica syngrapha, iisdemque verbis recitato. *F.*]

ROGĬTO, as, avi, atum, a. 1. frequent. a *rogo:* saepe rogo, quaero, sciscitor. *Ter. Andr.* 1, 1, 56. Observabam illorum servulos venientes aut abeuntes: rogitabam, heus puer, etc. *Id. Eun.* 3, 5, 5. Neminemne intervenire nunc mihi, qui rogitando obtundat, enecet? *Virg. A.* 1, 750. Multa super Priamo rogitans, super Hectore multa. *Pl. Epid.* 2, 2, 16. Rogitando sum raucus factus. ℙ Adhibetur etiam pro simplici *rogo*, interrogo, quaero, sine ulla frequentiae significatione. *Pl. Cas.* 3, 3, 8. Rogitare oportet prius, et percontarier. *Id. Merc.* 3, 4, 48. Requireres, rogitares, quis esset aut unde esset. *Id. Aul.* 2, 8, 3. Venio ad macellum, rogito pisces: indicant caros, *h. e.* quaero, quanti vaeneant pisces. *Ter. Ad.* 4, 1, 11. Rogitavit me, ubi fuerim. *Id. Heaut.* 5, 1, 70. Illum rogitato, quamobrem id faciam. *Pl. Curc.* 5, 2, 3. Rogita, unde istunc habeat annulum. ℙ *Rogitas?* frequentissima apud comicos formula, in eum, qui aut scit, aut scire debet, et tamen rogat. *Ter. Eun.* 4, 4, 8. Ubi est? *Phae.* rogitas? non vides? *Id. Heaut.* 4, 1, 18. Perii! quid ego feci? *Chre.* rogitas? Adde *Pl. Aul.* 2, 5, 13. et 4, 4, 7. etc. Sic *Id. ib.* 6, Verberabilissime, etiam rogitas? Adde 3, 2, 10. et 23. etc. ℙ *Rogito* pro *rogo*, *h. e.* precor, peto. *Ter. Eun.* 2, 2, 35. Sed ego cesso ad Thaidem haec deducere, et rogitare, ad coenam ut veniat?

RŎGO, as, avi, atum, a. 1. ἔρομαι, πυνθάνομαι, quaero, percontor, sciscitor, sciendi causa interrogo, peto. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 4, 397. Roga ipsum, quemadmodum ego eum Arimini acceperim. *Ter. Ph.* 4, 4, 3. Eho verbero, aliud mihi respondes, ac rogo? *Id. Andr.* 4, 4, 24. *Da.* Cujum puerum hic apposuisti? dic mihi. *My.* tu nescis? *Da.* mitte id quod scio: dic quod rogo. *Pl. Most.* 3, 1, 130. Dicisne hoc, quod te rogo? *Id. Pers.* 4, 4, 90. Jam de istoc rogare omitte, non vides nolle eloqui? *Phaedr.* 4, 18. Rogare aliquem causam alicujus rei. *Suet. Caes.* 82. Quasi aliquid rogaturus propius accessit. *Ter. Andr.* 2, 3, 49. Rogo, numquid velit. *Cic. Verr.* 2, 4, 12. Rogavi, pervenissentne Agrigentum: dixit, pervenisse. *Id. Vat.* 4. *extr.* Tum respondeto ad ea, quae de te ipso rogaro. *Pl. Amph.* 2, 2, 76. Alcumena, unum te rogare volo. *Varr. L. L.* 8, 33. Rogant, cur malimus habere lectos ex ebore, etc. *Ter. Eun.* 3, 3, 5. Roget quis: quid tibi cum illa? i. e. dicet aliquis. ℙ *Rogare* dicitur, qui stipulatur: interrogat enim alterum, utrum dare, aut facere quippiam velit. *Ulp. Dig.* 2, 14, 7. *med.* In novissima parte pactorum ita solet inseri: Rogavit Titius: respondit Maevius. *Pl. Ps.* 1, 1, 112. et 4, 6, 8. Roga me viginti minas: roga, obsecro hercle, gestio promittere. ℙ *Rogas?* et *etiam rogas?* est increpantis eum, qui de re interrogat, quam scit, aut scire debet. *Ter. Andr.* 1, 1, 134. *Si.* Quem ego credo obnixe omnia facturum, mihi ut incommodet. *So.* Quapropter? *Si.* rogas? mala mens, malus animus; et 4, 4, 23. Quid vis? *Da.* at etiam rogas? Adde *Eun.* 2, 3, 34. et *Phorm.* 5, 7, 22. et alibi, et *Plaut.* plurimis in locis, *v. gr. Amph.* 2, 1, 21. Rogasne, improbe, etiam, qui ludos facis me? ℙ *Rogas?* sine increpatione. *Cic. Mil.* 22. Quibusnam de servis? rogas? de P. Clodii. *Plaut. Aul.* 2, 4, 17. Quid negotii sit, rogas? pumex non aeque est aridus, atque hic est senex. *Id. Bacch.* 4, 9, 56. Quod te misi, ecquid egisti? *Chry.* rogas? congredere. ℙ *Si roges*, si quaeris. *Ov. Met.* 13, 823. Nec, si forte roges, possim tibi dicere, quot sint. ℙ *Rogare aliquem sententiam*, interrogare, quae sit alicujus aliqua de re sententia; et locum habet praecipue in senatu. *Cic. Q. Fr.* 2, 1. *med.* Racilius de privatis me primum sententiam rogavit. *Id. Att.* 1, 13. Scito, me non esse rogatum sententiam. *Sall. Cat.* 49. *extr.* Caesar, ubi ad eum ventum est, rogatus sententiam a consule, hujuscemodi verba locutus est. Absolute *Cic. Fam.* 4, 4. Cum omnes ante me rogati gratias Caesari egissent, ego rogatus mutavi meum consilium. ℙ *Rogare legem*, ferre. V. ROGATIO. *Festus:* Rogat est, consulit populum, vel petit ab eo, ut id sciscat, quod ferat: unde nos quoque in consuetudine habemus pro petere, et orare. Cato in dissuasione, ne lex Baebia derogaretur: ait: hoc potius agam, quod hic rogat. *Vetus formula initio legum perscribendarum*, ap. *Front. Aquaed.* 129. et *Cic. Phil.* 1, 10. Consul populum jure rogavit, populusque jure scivit. *Id. ib.* 2, 29. Ego leges perniciosas rogavi. *Id. Leg.* 3, 3. *f.* Quod tribuni plebem rogassint, ratum esto. *Pomp. Dig.* 1, 2, 2. Penes consules summum jus uti esset, lege rogatum est. *Cic. Fl.* 13. Nonne eo ipso tempore, cum L. Flaccus in Asia remiges imperabat, nos hic in mare superum et inferum sestertium ter et quadragies rogabamus? *h. e.* legem ferebamus, qua lege illa pecuniae summa in classem, ad mare superum inferumque tuendum, impenderetur. ℙ *magistratum*, creare, seu interrogare populum, velitne, ac jubeat aliquem in magistratu esse. *Liv.* 3, 65. Ut qui plebem Romanam tribunos plebis rogaret, is usque eo rogaret, dum decem tribunos plebis faceret. *Cic. Div.* 1, 17. Comitia consulibus rogandis habuit. *Id. Att.* 9, 9. *med.* Majus imperium a minore rogari est jus: praetores cum ita rogentur, ut, et... *Leg.* 3, 4. Tribunis, quos sibi plebs rogassi... esto cum patribus agendi. Adde *Liv.* 6, 42. ℙ *milites sacramento* est milites facere, et ... sacramento obligare, ad sacramentum vocar... 35, 2. C. Flaminium vagos milites de exerc... Africani sacramento rogasse. *Caes. B. G.* 6, ... lites, quos ex Cisalpina Gallia consulis sacra... rogavisset, ad signa convenire jubet. Adde *L*... 26. ℙ Est etiam *rogare* precibus petere, orare, ... sere, δέομαι: quia preces fere per quandam i... gationem, et postulationem concipiuntur: et fi... sunt rogare sciendi causa, et habendi: et pra... qui preces adhibet, sciscitatur animum ejus, ... quippiam exspectat. *Cic. Verr.* 2, 1, 29. Rog... orat Dolabellam, ut de sua provincia deceda... *Fam.* 13, 66. *extr.* Etiam atque etiam te r... que oro, ut, etc. *Ter. Ad.* 5, 5, 1. Heus ... rogat te frater, ne abeas longius. *Mart.* 4, 77... quam divitias Deos rogavi. *Cic. Q. Fr.* 3, ... Taurum de aqua per fundum ejus ducenda r... *Petr. Sat.* 39. Servus, pro quo rogaveramus. ... *Aug.* 13. Patrem, et filium rogantes pro vit... tiri, vel micare jussit, ut alterutri conced... *Nep. Thras. f.* Nolite, rogo vos, mihi dare ... multi invideant. *Cic. Fam.* 13, 43. *extr.* Ho... hementer etiam atque etiam rogo. *Marcell. D*... 1, 44. *med.* In ejusmodi quaestione rogo resp... an, etc. *Ov. Am.* 3, 14, 4. Sed tantum, te... simulare, rogat. ℙ Est etiam in comitiis a... suffragia prensando petere. V. ROGATIO. ... ciatim est utendum petere. *Pl. Aul.* 1, 2, 18... utenda vasa semper vicini rogant, fures veni... que abstulisse dicito. *Id. Ps.* 4, 6, 8. Roga... ginti minas. *Id. Rud.* 2, 3, 73. Aquam hinc ... ximo rogabo. *Sempron. Asellio* ap. *Gell.* 13, 2... Crepidarium cultellum rogavit a crepidario ... *Jabol. Dig.* 18, 6, 16. Servi emptor, si eum ... ctum rogavit, donec pretium solverit, etc. ... 22, 1, 21. Rogare fidejussores, *h. e.* precibus ... sere. Hoc sensu *Lampr. Elag.* 4. Ubi primu... senatus habuit, matrem suam in senatum ... jussit; et *Alex. Sev.* 48. Cum quidam senato... lare voluisset, ad Palatium eum rogavit, eiq... tias egit, quod curam reipubl. reciperet. ℙ ... *re testes.* V. ROGATUS. *Plin. ep.* 1, 9. Ille ... signandum testamentum, ille in advocatione... in consilium rogavit. ℙ *Precario rogare* a... *Verr.* 2, 5, 23. dicitur is, qui ab eo aliquid ... a quo nihil postulare jure potest, sed spem o... di in solis precibus ponit. Non enim precar... jure suo rogat, qui vel ex conventione, et ... vel ex foedere quippiam petit: v. gr. Roman... gistratus a civitatibus sociorum. ℙ *Malo* ... *quam rogare*, proverb. ap. *eund. ib.* 6, 6. e... iis, qui aegre ad preces descendunt, malunt ... magno quippiam emere, quam rogando se su... re. Molestum enim verbum est, ut ait *Sen.* ... 2., onerosum, et demisso vultu dicendum, ... Posset etiam usurpari, cum res vilissimo preti... tur: quia tunc maxime praestat emere quam ... rio habere.

RŎGUS, i, m. πυρά, strues lignorum, in q... posita cadavera cremantur pyra. V. PYRA... *Tusc.* 1, 35. Metellum multi filii, filiae, n... neptes in rogum imposuerunt. *Id. N. D.* 3, ... lectulo mortuus, in rogum illatus est. *Plin.* ... Eutychis a viginti liberis rogo illata. *Cic.* ... 23. Ad mortem proficiscens, cum ascendere... gum ardentem, etc. *Id. Fin.* 3, 22. *extr.* ... 25, 17. Rogum exstruere. *Lex. XII. Tab.* ... *Leg.* 2, 23. ascia ne polito. Eadem ap. *Plin.* ... 14. vino ne respergito. *Id.* 8, 40, 61. accend... 7, 44, 45. Portari in rogum; et *ib.* 52, 53. ... consularis in rogo revixit: et quoniam subven... potuerat, praevalente flamma, vivus cremat... *Id. ib.* C. Aelium Tuberonem a rogo relatum ... que tradunt. Adde 26, 3, 8. *Ov. Am.* 3, ... Diffugiunt avidos carmina sola rogos, *h. e.* r... ℙ [*Rogus* est etiam idem ac sepulcrum. *Ins*... *Don. cl.* 5. *n.* 189. Hic collegio suo centona... legavit HS ↀ, ex cujus reditu quotannis die... talium ne minus homines XII. ad rogum suum ... rentur. *F.*] ℙ *Rogum* neutr. gen. *Afran.* a... 3, 186. Pulcre hoc incendi rogum.

ROMA, ae, f. *Roma*, Ῥώμη, urbs Italiae, ... tio, sed cum suburbio Vaticani in Etruria, ... interfluente, sedes olim reipublicae Romanae, ... Romani imperii, nunc summorum Christiana... gionis Pontificum, et Catholicae atque Apos... Fidei: septem colles murorum ambitu com... unde *arx septicollis* dicitur a *Prud.* περὶ στ... 413., caput totius orbis terrarum, amplissima ... cherrima, splendidissimis ac plane regiis aedific... nata. Dicta est vel a ῥώμη, robur, vires: ... prius *Valentia* a juventute Latina dicta est, ... *Solino initio Polyhist.* et *Festo* in *Romam:* ... Rome Aeneae nepte: vel a Romo Aeneae fili... ab homine quodam comite Aeneae, etc. Ex ... colligitur, ex multorum sententia, Romam ... Romulum jampridem fuisse. Vel denique ... multi alii dixere) nominata est a Romulo con...

ut docet *Paul.* ex *Festo*, non *Romulam*, sed *m* appellavit, ut ampliore vocabuli significatu eriora patriae suae ominaretur. V. *Solin. l. c.* *st.* Scribit *Plin.* 3, 5, 9. et ab eo *Solinus l. c.* cem huic Urbi fuisse nomen, aliterum vulgatum: m quod nefas eeset evulgari arcanis caeremo- m: hujusmodi nomen arcanum *Saturnia* fuisse r. V. *Minut. Fel. Octav.* 22., *Varr. L. L.* 4, *irg. A.* 8, 357., et *Dionys. Halic.* 1, 34. et *Virg. G.* 2, 534. rerum facta est pulcherrima , Septemque una sibi muro circumdedit arces; 6, 782. En hujus, nate, auspiciis illa inclyta Imperium terris, animos aequabit Olympo, prole virum. A *Cic. Cat.* dicitur 4, 6. lux terrarum, et arx omnium gentium: a *Mart.* terrarum Dea, gentiumque, Cui par est ni- t nihil secundum. *Prop.* 3, 21, 17. Omnia nae cedent miracula terrae. Natura hic posuit uid ubique fuit. *Ov. Fast.* 4, 270. Dignus locus, quo Deus omnis eat. V. *Claud. in H.* *Stil.* a *v.* 130., ubi ejus laudes fuse persequi- ℙ Deae quoque nomine culta est, eique dicata a, ut colligitur ex *Liv.* 43, 6., *Tac. A.* 4, 37. *t. Aug.* 52. Quidam poeta ap. *Serv.* ad *Ecl.* 1, esculapii filiam vocat: quia is est Deus bonae dinis: ῥώμη autem robur viresque significat, tum est. ℙ [*Confund. *Roma* et *forma*. V. ad *Vell.* p. 692.]

MĀNĒ, adv. Romano more. *Gell.* 13, 21. me audiente, Castricius Romane et severe *h. e.* graviter, et ut Romanum civem decet.

MĀNENSIS et Romaniensis, e, adj ad Romam ns eo modo, quo *Hispaniensis* ad Hispanias, t qui Romae quidem est, sed aliunde venit. *R.* 162. Salis Romaniensis moliti in singulas semodius. Alii leg. *Romanensis*. *Inscr.* ap. 41, 7. P. Cornelius Trophimus pistor Roma- ex Reg. XIIII. et 650, 1. Sagarius Romanen- *nscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 88, 1. Ofilliae Quin- crorum Romaniensi*um* C. Julius Hymenaeus ernali, *h. e.* sacrorum Isidis ab Roma huc ientium cultor. Hinc alia ap. *Grut.* 312, 6. crorum Isidis conditus est. Alia ap. *Mur.* M. Aemilius Phoebus sacrorum ab Roma onum D. V. HISPANIENSIS et CORINTHI- [*Quaedam adjecit *F.*]

MĀNĬA, ae, f. regio Romanis subdita, et iei opponitur. *Ven. carm.* 6, 4, 7. Hinc cui ies, illinc Romania plaudit, Diversis linguis nat una viri. *F.*]

MĀNĬĀNUS, a, um, adj. ad Romanium ali- ertinens: *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 808. s Augg. NN. Ser. Act. praediorum Romania- *F.*]

ĀNĬCUS, a, um, adj. Romanus. *Cato R.* Aratra in terram validam Romanica bona in terram pullam Campanica: juga Romanica erunt, *h. e.* Romae facta, vel ex usu Romano.

ĀNĬENSIS. V. ROMANENSIS.

MĀNILLA, ae, f. dimin. Romanae. Est . *Inscr.* ap. *Mur.* 1525, 5. Caelia Roma- *F.*]

ĀNĬTAS, atis, f. mores et instituta Roma- *Tert. Pall.* 4.

ĀNŬLA Porta, teste *Varr. L. L.* 4, 34. et . *f.*, in Palatio fuit, gradus habens in na- ad Volupiae sacellum. Quidam falso putant, ndem ac Portam Romanam, de qua in v. sq.

ĀNUS, a, um, adj. Ῥωμαῖος, ad Romam s, Romae civis, aut incola. *Cic. Att.* 16, 2. m Romanum manus suas non in defendenda ica, sed in plaudendo consumere; et *ib.* 10, 8. non modo Romano homini, sed ne Persae cuiquam tolerabile. *Id. N. D.* 1, 29. *f.* Juno, *h. e.* quae ab Romanis, et Romano ebatur, ut Argiva, quae ab Argivis. *Laurea* ap. *Plin.* 31, 2, 3. Romana lingua, *h. e.* Latina. 3, 1, 19. gravitas. *Id.* 15, 4, 5. majestas. 21, 24. purpura, *h. e.* consulatus. *Id.* 2, 2. computatio; et 16, 10, 19. Romanum ju- *h. e.* ut Romani judicant, censent. *Id.* 19, orum. V. FORUM. ℙ *Romano more* est iter, aperte, sincere, candide, Latine, ἁπλῶς. *m.* 7, 5. *med.* De quo tibi homine haec spon- n illo vetere verbo meo, quod jure lusisti: re Romano, quo modo homines non inepti ur; et *ib.* 18. Ego te Balbo more Romano ndabo; et *ib.* 16. Balbus mihi confirmavit, em futurum, id utrum Romano more sit lo- bene nummatum te futurum; an quomodo licunt, omnes esse divites, qui coelo et terra ssint, postea videro. [*Cf. *Heindf.* ad *Hor.* 4, 85.] ℙ *Romani ludi*, qui et *Magni* (V. S.) antiquissimi omnium Romae instituti Romulo, et annui facti ab Tarquinio Prisco, orem Jovis, Junonis, ac Minervae, fiebant- aedilibus curulibus. Dicti sunt *Romani*, quia anis instituti, non ab exteris nationibus ad- t scenici ab Etruscis. Primo circenses fue- ostea et in scenam invecti. Initio per unum postea per biduum, deinde per triduum per- evitque deinceps numerus usque ad novem *Cic. Verr.* 2, 5, 14.; *Liv.* 1, 35. *f.* et 28, 10. et 29, 38, *f.* et 31, 4. et al. ℙ *Romanam portam* vulgus appellat, ubi ex epistylio defluit aqua, qui locus ab antiquis appellari solitus est statuae Cinciae, quod in eo fuit sepulcrum ejus familiae. Sed porta Romana instituta est a Romulo infimo clivo Victoriae, qui locus gradibus in quadram formatus est. Est appellata autem Romana a Sabinis praecipue, quod ea proximus aditus erat Romam. Haec *Fest.* Ex his patet, portam Romanam fuisse in veteri Romuli urbe versus collem Capitolinum, in quo post Romuli de Sabinorum rege Tatio victoriam iidem sedem suam habuerunt; tunc autem a Romulo apertam fuisse portam Romanulam ad Palatii radices, et Tiberim versus, ut probat *Nibbyus Mur. di Roma* p. 57. et 66. ℙ *Romani, orum*, absolute, οἱ Ῥωμαῖοι. *Caes. B. G.* 1, 51. *extr.* Mulieres flentes implorabant, ne se in servitutem Romanis traderent. *Plin.* 27, 1, 1. Dii Romanos velut alteram lucem dedisse rebus humanis videntur. *Virg. A.* 1, 286. Romanos rerum dominos, gentemque togatam. *Liv.* 2, 27. Victor tot, intra paucos dies, bellis Romanus promissa consulis exspectabat. ℙ *Romanus sedendo vincit*, proverb. ap. *Varr. R. R.* 1, 2. ductum, ut videtur, a Fabio Cunctatore, qui, ut ait *Liv.* 22, 24. *med.*, sedendo et cunctando Annibalem fregit. Usurpari potest de iis, qui plus valent consilio domi, quam alii foris manu et opera. ℙ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 531, 1. M. Aurelius Romanus. Alia ap. *Mur.* 1525, 1. Caecilia Romana. *F.*]

*ROMATĪNUS (fluvius), i, m. vel Romatīnum (flumen), i, n. in Venetis fuit. *Plin.* 3, 18. Flumina et portus Romatinus, Tilaventum majus, etc. ℙ Hodie est *the Lemne*. *B. A.*

*ROMESIĀNA, oppidum Moesiae superioris. *Tab. Peut.* ℙ *Romatiana* est *Gennad. de script. eccl.* 1. *Remisiana* autem *Anton. Itin.* *B. A.*

ROMĬLĬA, et rectius Romulia, tribus Romana, primum locum inter rusticas obtinuit, eratque trans Tiberim in Etruria. Dicta est a Roma ipsa, teste *Varr. L. L.* 4, 9., quia incipiebat prope Urbis muros, et usque ad mare secundum flumen extendebatur. *Paul.* ap. *Fest.* scribit, dictam esse a Romulo, quod ex eo agro censebatur, quem Romulus ceperat ex Vejentibus. *Cic. Agr.* 2, 29. Respondit, a Romilia tribu initium esse facturum. *Inscr.* ap. *Grut.* 373, 8. M. Baebio M. F. Rom. Secundo Aed., etc. et 412, 5. P. Flavius Q. F. Rom. Stabilis. ℙ *Romulia* legitur ap. *Festum*, *l. c.* [et in hac *Inscr.* quae adhuc exstat Aponi, edita vero est a *Polcastro*, *Padova* p. 171. A. A. C. Cluentius C. F. Romul. Proculus Ateste aedilis, II. vir, quaestor aerari bis, pontifex V. S. *F.*]

*ROMIPĔTA, ae, m. et f. qui Romam peregrinationem instituit. *Sarisb.* 6, 1. *B. A.*

ROMPHĔA. V. RHOMPHAEA.

ROMPHUS. V. RUMPUS.

ROMŬLA. V. ROMULUS, a, um.

ROMŬLĀRIS, e, adj. ad Romulum pertinens, ut Romularis ficus. V. RUMINALIS. ℙ Romulensis, Romanus. *Sidon. ep.* 9, 13. *in carm.* 2. *f.* Toga, miles, ordo equester, Populusque Romularis.

ROMŬLENSIS, e, adj. ad Romulam, seu Juliam Romulam pertinens. V. ROMULUS, a, um. *Plin.* 3, 1, 3. Hispalis colonia, cognomine Romulensis. ℙ [*Romulenses, ium*, sunt incolae illius coloniae. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 422, 1. Ordo splendidissimus Romulensium. *F.*]

ROMŬLĔUS et Romulēus, a, um, adj. ad Romulum, et ad Romam pertinens. *Ov. Fast.* 3, 67. Romuleoque cadit trajectus Amulius ense; et *ib.* 2, 482. Multaque Romulea bella peracta manu; et *ib.* 5, 260. Romulea urbs, *h. e.* Roma. *Id. Met.* 14, 845. Romuleos ingreditur colles. *Sil.* 7, 485. Punica Romuleos quatient mox spicula muros. *Virg. A.* 8, 654. Romuleoque recens horrebat regia culmo. *Petr. fragm.* p. 676. *Burm.* Romulea casa (quam stramentis tectam fuisse tradunt *Virg.* modo allatus, *Vitr.* 2, 1. et *Ov. Fast.* 3, 184.). *Stat. Silv.* 3, 3, 165. Romuleum reseras iterum, Germanice, limen, *h. e.* Palatium. *Juven.* 11, 104. Romulea fera, *h. e.* lupa. ℙ *Romuleum* pro *Romuleorum* dixit *Ennius*. V. DUELLUM. ℙ *Rōmŭlēus* paenultima producta est ap. *Auct. Pervig. Ven.* 72. Romuleas ipsa (*Venus*) fecit cum Sabinis nuptias. *Pithoeus* leg. *Romuloeas*. ℙ *Romulea* fuit oppidum Italiae in Hirpinis, nunc *Bisaccio*: ejus meminit *Liv.* 10, 17. *F.*]

ROMŬLIA. V. ROMILIA.

ROMŬLĬDAE, arum, m. plur. Romani: a Romulo. *Virg. A.* 8, 637. subitoque novum consurgere bellum Romulidis, Tatioque seni, Curibusque severis. *Pers.* 1, 30. inter pocula quaerunt Romulidae saturi, quid dia poemata narrent. ℙ *Romulidum* pro *Romulidarum* est *Prud. adv. Sym.* 1, 6.

ROMŬLUS, a, um, adj. Romuleus, Romanus. *Virg. A.* 6, 877. nec Romula quondam Ullo se tantum tellus jactabit alumno. *Prop.* 4, 4, 24. Romula hasta. *Hor. Od.* 4, 5, 1. et *Carm. saec.* 47. gens. *Sil.* 13, 793. Romula facta canere. ℙ *Romula*, absolute, vel *Julia Romula* dicta est Hispalis, nunc *Seviglia*, colonia Romanorum in Hispania, a C. Julio Caesare facta, teste *Isid. Or.* 15, 1. *f.* *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 3. *n.* 26. Scapharii, qui Romulae negotiantur. Eadem *Julia Romulea* dicitur in alia ap. *Grut.* 257, 12. et *Julia Romula* in alia ap. *eund.* 258, 1. V. ROMULENSIS.

ROMŬLUS, i, m. Ῥώμυλος, filius Iliae, seu Rheae Silviae, ex incerto patre, secundum fabulas ex Marte, Remi frater geminus, primus Romanorum rex, et Romae conditor, ut multi scripsere. In rixa fratre interempto, regnavit solus annos septem et triginta, et sine liberis vita functus, sive illata a suis morte, sive casu obita, inter Deos relatus est, et Quirini nomine cultus. *Enn.* ap. *Cic. Tusc.* 1, 12. et *Serv.* ad *A.* 6, 764. Romulus in coelo cum Diis genitalibus aevum Degit. V. *Liv. l.* 1., *Aurel. Vict. de orig. gent. R.* a *c.* 19. et *Vir. illustr.* 1., *Flor.* 1, 1., *Gell.* 6, 7. et 11, 14., *Val. Max.* 3, 2. *n.* 3., *Ov. Fast.* 2. a *v.* 383. et a *v.* 491. ℙ In multis antiquis MSS. legitur *Romolus*. *Pier.* ad *A.* 8, 654. ℙ *Festus*: Romulum quidam a ficu rumiali; alii quod lupae ruma nutritus est, appellatum esse, ineptissime dixerunt: quem credibile est a virium magnitudine (ῥώμη est robur), item fratrem ejus, appellatos. ℙ [*Sall. decl. in Cic.* 4. eum vocat per contemptum *Romulum Arpinatem*, et *M. Aemil. Lepidus* inter *Sallustii fragm.* 1, 6. vocat Sullam *saevum Romulum*. ℙ *Romulus* etiam accipitur pro tota Romanorum gente in illo *Poet.* incerti ap. *Suet. Tib.* 59. Aspice felicem sibi, non tibi, Romule, Sullam, *h. e.* Tiberium Sullana crudelitate in Romanos saevientem. *F.*] ℙ **Romulus Sylvius* inter reges Albanos memoratur a *Liv.* 1, 3., qui tamen *Remulus* audit *Ov. Fast.* 2, 59. et *Met.* 14, 216. et 217. unde *Remulus* corrigendum apud *Livium* suspicatus est *Gronovius*. *B. A.*

ROMUS. V. RĔMULUS.

RONCHUS. V. RHONCHUS.

RONCĪNIUS. V. RUNCINIUS.

RONCO. V. RUNCO.

RORĀLIS, e, adj. rorans, roratus, in modum roris sparsus. *Ov. Fast.* 4, 728. Virgaque rorales aurea misit aquas. Plerique alii leg. *roratas*: [*ita *Gierig.* ducibus *Heins.* et *Burm.*] quidam *rorantes*.

RŌRANS, antis, part. a *roro*: madens et manans, stillans, roscidus. *Virg. A.* 3, 567. Ter spumam illisam, et rorantia vidimus astra. *Ov. Fast.* 4, 141. Litore siccabat rorantes nuda capillos. *Stat. Th.* 2, 136. Impulerat coelo gelidas Aurora tenebras, Rorantes excussa comas. *Manil.* 2, 53. Integra quaeramus rorantes prata per herbas. *Lucan.* 2, 123. Ora ferens miles festae rorantia mensae Imposuit, *h. e.* caput abscissum, venis sanguine manantibus. ℙ Et adjecto casu. *Ov. Met.* 3, 177. rorantia fontibus antra. *Stat. Th.* 5, 406. cana rorans aspergine ponti Tyndarides. *Virg. Cul.* 75. rorantes lacte capellae. *Quint. decl.* 4, 8. Rorantia hostili cruore arma. *Lucan.* 7, 163. Romana signa rorantia fletu. *Sil.* 7, 180. irriguis citus extulit hortis Rorantes humore dapes, *h. e.* olera recentia: vel potius, ut ait *Virg. Ecl.* 8, 37. roscida mala. *Colum.* 10, 267. Antraque Castaliis semper rorantia guttis. *Mart.* 7, 37. Exprimeret quoties rorantem frigore nasum. *Appul. Met.* 2. Venus cinnama fragrans, et balsama rorans. ℙ Ap. *Manil.* 5, 482. rorans juvenis est Ganymedes, qui in coelum translatus est ibi Signum Aquarii. ℙ Eleganter *Cic. Sen.* 14. Me vero et magisteria delectant, et pocula, sicut in Symposio Xenophontis, minuta atque rorantia. Hic *rorantia* active sumuntur, *h. e.* leviter et paulatim madefacientia, quia locus *Xenophontis* sic habet, *in Sympos.* 2. *f.* Ἢν δὲ ἡμῖν οἱ παῖδες μικραῖς κύλιξι πυκνὰ ἐπιψεκάζωσιν, οὕτως οὐ βιαζόμενοι ὑπὸ τοῦ οἴνου μεθύειν, ἀλλ', etc. Hinc translate *Macr. Sat.* 7, 9. Exercebo Disarium nostrum, si tamen minutis illis suis, et rorantibus responsionibus satisfaciet consulenti.

RŌRĀRĬI, orum, m. plur. iidem ac velites, expediti, ferentarii, idest milites levis armaturae, qui, antequam acies congrederentur, fundis et lapidibus pugnae praeludebant: ita dicti a *rore*, vel a *rorando*, quia sicut ros pluviam praecedit, ita hi aciem praecedebant, et pugnabant, antequam justum et verum proelium inciperetur. *Varr. L. L.* 6, 3. *med.* Rorarii dicti a rore, qui bellum committebant ante: ideo quod ante rorat, quam pluit. *Fest.* Rorarios milites vocabant, qui levi armatura primi proelium committebant, quod ut ante imbrem fere rorare solet, sic illi, ante gravem armaturam quod prodibant, rorarii dicti, qui et ferentarii. *Plaut.* ap. *Varr. l. c.* Ubi rorarii estis? en sunt. Ubi sunt accensi? ecce. *Lucil.* ap. *Non.* 18, 3. Quinque hastae: aureolo cinctu rorariu' velox. Alii leg. *rorariu' veles*. *Id. ib.* Pone paludatus stabat rorariu' velox. Alii leg. *paludatum*. *Liv.* 8, 8. Primum vexillum triarios ducebat, veteranum militem spectatae virtutis: secundum rorarios, minus roboris aetate factisque: tertium accensos, minimae fiduciae manum: eo et in postremam aciem rejiciebantur; et *ib.* 9. *f.* Nam et rorarii procurrebant inter antepilanos, addiderantque vires hastatis ac principibus. Ex his *Livii* locis apparet, *rorarios* non ante hastatos aut principes, sed post triarios in acie locum habuisse: procurrisse autem, ubi res posceret, et ad committendam pugnam, et ad opem laborantibus opportune ferendam. ℙ Rorarium vinum, quod rorariis dabatur. *Paul.* ex *Festo*.

RŌRĀTĬO, onis, f. ψεκασμὸς, roris casus. *Appul. Met.* 9. Assiduis pluviis, nocturnisque rorationibus, sub dio, et intecto conclusus stabulo, continuo discruciabar frigore. ℙ Item morbus vitium, quoties uva deflorescente ros frigidior acinos infestat: nunc enim hi decidunt. *Plin.* 17, 24, 37. *n.* 6. Siderationis genus est in his deflorescentibus roratio. *Id.* 18. 29, 69. *n.* 3. docet, ad hunc morbum averruncandum instituta fuisse Floralia, IV. cal. Maji.

RŌRĀTUS, a, um, part. a *roro:* qui in modum roris decidit. *Ov. Fast.* 3, 357. Mollis erat tellus rorata mane pruina. Alii leg. *rorataque*, ut ad *tellus* referatur. *Id. Met.* 4, 478. Laeta redit Juno: quam coelum intrare parantem Roratis lustravit aquis Thaumantias Iris. Adde *Fast.* 4, 728. [*Cf. *Valken.* ad *Eurip. Hippol.* p. 180.] ℙ Translate. *Id. Pont.* 2, 1, 36. Saxaque roratis erubuisse rosis, *h. e.* manu a populo sparsis. Alii leg. *jactatis.*

† RŌRESCO, is, n. 3. roris instar diffluere incipio. *Ov. Met.* 15, 245. resolutaque tellus In liquidas rorescit aquas. Alii leg. *rarescit:* [*quod multis defendit *Oudend.* ad *Lucan.* 4, 123. p. 272.]

RŌRĬDUS, a, um, adj. roscidus, humidus, aquis madens. *Prop.* 4, 4, 45. Tu cave spinosi rorida terga jugi. *Id.* 2, 23, 28. Rorida muscosis antra tenere jugis. Alii leg. utroque loco *roscida*, aut *rosida.* *Appul. Met.* 4. An ignoras, hoc genus bestiae locos consitos, et specus roridos et colles frigidos semper incubare?

RŌRĬFER, ra, rum, adj. δροσοβόλος, δροσοφόρος, rorem ferens. *Lucr.* 6, 864. roriferis terram nox obruit umbris. *Sen. Hipp.* 10. qua prata jacent, quae rorifera mulcens aura Zephyrus vernas evocat herbas. *Stat. Th.* 1, 337. Titanis late mundo subvecta silenti Rorifera gelidum tenuaverat aera biga.

RŌRĬFLŬUS, a, um, adj. rore fluens. *Sisebut.* in *Anth. Lat.* T. 2. p. 327. *Burm.* Quin mage pernices aquilas vis pigra elephantum Praecurret, volucremque pigens testudo molossum, quam nos rorifluam sectemur carmine lunam, *h. e.* ros in terras demittentem. De *Sisebuto* hujus carminis auctore V. in LEGICREPA.

RŌRĬGER, ra, rum, adj. rorifer. *Fulg. Myth.* 1. de nocte: Caerula rorigeris pigrescere jusserat alis.

RŌRO, as, avi, atum, a. 1. δροσίζω, rorem, vel tenuem pluviam roris instar fundo, madefacio, irroro. Translate. *Lucr.* 3, 470. lacrimis rorantes ora genasque. *Sil.* 10, 263. Cum videt in scopulo rorantem saxa cruore, Torvoque obtutu labentem in Tartara Paulum. *Manil.* 5, 563. Extulit et liquido Nereis ab aequore vultum, Et casus miserata tuos roravit et undas, *h. e.* lacrimis aspersit. V. RORATUS. ℙ In prima persona praesentis vix est in usu, inquit *Diomed.* 1, 375. ℙ Passive. *Ov. Her.* 15, 97. Scribimus, et lacrimis oculi rorantur obortis. ℙ In propria significatione fere adhibetur in tertiis personis, ut *pluit, tonat. Colum.* 11, 2. *med.* Idib. Octobris, et sequenti biduo interdum tempestas: nonnunquam rorat. *Plin.* 17, 10, 14. Periculum eo tantum die est, si roraverit quantulumcumque imbrem. *Suet. Aug.* 92. Si ingrediente se longinquam profectionem, forte rorasset. *Ov. Fast.* 3, 403. Cum croceis rorare genis Tithonia conjux Coeperit. *Varr. L. L.* 6, 3. *med.* Rorarii dicti a rore, qui bellum committebant ante: ideo quod ante rorat, quam pluit, *h. e.* minutae guttulae cadunt. ℙ Translate dicitur de quocumque humore in modum roris destillante: et de quacumque re, humore quolibet aspersa, eumque roris instar demittente, δροσίζω, ψεκάζω. *Virg. A.* 8, 644. Raptabatque viri mendacis viscera Tullus Per silvam: et sparsi rorabant sanguine vepres. *Prop.* 4, 1, 123. Qua nebulosa cavo rorat Mevania campo. *Ov. Met.* 3, 683. de delphinis: Undique dant saltus, multaque aspergine rorant; et *ib.* 1, 266. de Noto: Barba gravis nimbis, canis fluit unda capillis, Fronte sedent nebulae, rorant pennaeque, sinusque. *Claud.* in *Ruf.* 1, 383. Rorabunt querceta favis. *Val. Fl.* 5, 415. densaeque sequuntur Pliades, et madidis rorant e crinibus ignes. *Auct. Pervig. Ven.* 20. Humor ille, quem serenis astra rorant noctibus. *Appul. Met.* 5. Pollicem nixu fortiore pupugit altius. ut per summam cutem roraverint parvulae sanguinis rosei guttae.

RŌRŬLENTUS, a, um, adj. δροσόεις, ἑρσήεις, rore plenus, roscidus, pruinosus. *Cato R. R.* 37. Caveto, ne quam materiam doles, neu caedas, neu tangas, si potes, nisi siccam, neu gelidam, neu rorulentam. *Acc.* ap. *Non.* 4, 427. Ut rorulentas terras ferro proscindant. *Colum.* 12, 38. *med.* Ne baccae rorulentae legantur, cavendum. *Id.* 5, 6. *med.* Rorulentae vites. *Plin.* 18, 31, 74. Rorulenta uva. *Id.* 12, 17, 37. Pastibus matutinis, cum est rorulenta Cypros.

RŌS, roris, m. δρόσος, ἔρση, ψεκὰς, humor coelo defluens noctu, cum sudum est, et omnis aura quiescit: qui si gelu concrescat, est pruina. Videtur esse vel a prima Graeca voce allata, vel a πρὼξ, πρωκὸς, gutta, stillicidium. *Plin.* 18, 29, 69. *n.* 5. Neque in nube, neque in flatu cadunt rores. *Id.* 31, 10, 46. *n.* 3. Cum ros cecidisset. *Id.* 18, 31, 74. Uvam ne legito prius, quam ros a sole discutiatur. *Id.* 20, 18, 76. Cum ros in papavere exaruerit. *Id.* 17, 24, 37. *n.* 5. Scabies gignitur roribus lentis: nam si rariores fuere, etc. *Id.* 16, 26, 46. Punica roribus nimis, et pruinis florem amittit. *Virg. Ecl.* 8, 15. (et *G.* 3, 326.) Cum ros in tenera pecori gratissimus herba est. *Ov. Fast.* 3, 880., ubi .... Canuerint herbae rore recente; et *ib.* 1, 312. Sparsaque coelesti rore madebit humus. *Id. Am.* 1, 6, 55. vitreoque madentia rore Tempora noctis eunt. *Cic.* in *Arat. Div.* 1, 8. *extr.* Cum primum gelidos rores aurora remittit. ℙ Poetice dicitur de aqua. *Lucr.* 1, 769. ignis terraeque coire Corpus, et aerias auras, roremque liquorum; et *ib.* 496. infuso lympharum rore superne. *Id.* 4, 439. quaecumque supra rorem salis edita pars est Remorum, recta est, etc. Quae demersa liquore obeunt, refracta videntur. *Prop.* 2, 20, 1. Vidi te in somnis fracta, mea vita, carina Ionio lassas ducere rore manus. *Ov. Fast.* 4, 778. vivo prolue rore manus, *h. e.* flumine vivo, ut ait *Virg. A.* 2, 719. Sic *Hor. Od.* 3, 4, 61. Qui rore puro Castaliae lavit Crines solutos. *Id. ib.* 3, 3, 56. Rores pluvii, *h. e.* imbres. *Petr. Sat.* 131. amnis querulo versabat rore lapillos. ℙ Magis proprie *Virg. A.* 6, 229. ter socios pura circumtulit unda, Spargens rore levi; et *ib.* 5, 854. Lethaeo rore madens ramus. Adde *Mart.* 9, 19. ℙ Item de lacrimis, quae roris instar defluunt. *Hor. A. P.* 429. super his etiam stillabit amicis Ex oculis rorem. *Claud. Rapt. Pros.* 1, 190. Heu quoties praesaga mali violavit oborto Rore genas! *Ov. Met.* 14, 708. madidae lacrimarum rore coronae. *Sen. Hipp.* 381. Lacrimae cadunt per ora, et assiduo genae rore irrigantur. Adde *Stat. Silv.* 5, 1, 35. ℙ Item de aliis liquoribus. *Cic. de suo consul. Div.* 1, 12. parvos Mavortis semine natos Uberibus gravidis vitali rore rigabat. *Ov. Met.* 11, 57. sparsos stillanti rore capillos, *h. e.* cruore. *Stat. Th.* 2, 673. ardentiaque ora cruentis Roribus, *h. e.* aspergine cruoris. *Plin.* 9, 36, 60. Minores purpuras cum testa vivas frangunt, ita demum rorem eum exspuentes, *h. e.* saniem, quae color est purpurae. *Mart.* 4, 59. Quae *(vipera)* dum miratur pingui se rore teneri, etc., *h. e.* succino. *Ov. Her.* 15, 76. Non Arabo noster rore capillus olet, *h. e.* myrrha. Sic *Tibull.* 3, 4, 28. Stillabat Syrio myrtea rore coma, *h. e.* malobathro, aut nardo, aut balsamo. ℙ Usurpatur et de virili semine. *Appul.* Ἀνεχόμ. 20. Ejaculent tepidum rorem niveis laticibus. ℙ *Ros maris*, et *ros marinus*, herba, aut frutex, de quo V. in ROSMARINUS. *Ov. Met.* 12, 410. Ut modo rore maris, modo se violave, rosave Implicet. *Id. A. Am.* 3, 690. Ros maris, et lauri, nigraque myrtus olent. *Hor. Od.* 3, 23, 15. Parvos coronantem marino Rore Deos, fragilique myrto. ℙ De rore Syriaco V. in RHUS. ℙ In fabulis *Ros* est Deus, Aeris et Lunae filius. *Alcman lyricus* ap. *Macr. Sat.* 7, 16. *f.*

RŎSĂ, ae, f. ῥόδον, flos pulcherrimus, odoratissimus e spina nascens: a Graeca voce allata, ut *Varr. L. L.* 4, 21. docet. *Plin.* 21, 4, 10. Rosa nascitur spina verius, quam frutice: in rubo quoque proveniens, illic etiam jucundi odoris, quamvis angusti. Germinat omnis primo inclusa granoso cortice: quo mox intumescente, et in virides alabastros fastigato, paulatim rubescens dehiscit, ac sese pandit, in calycis medio sui stantes complexa luteos apices. Usus ejus in coronis prope minimus est: praeterea in unguenta transit: emplastris atque collyriis inseritur mordaci subtilitate. Genera ejus nostri fecere celeberrima, Praenestina, et Campana: addidere alii Milesiam, cui sit ardentissimus colos, non excedens duodena folia: proximam ei Trachiniam minus rubentem: mox Alabandicam, viliorem albicantibus foliis: vilissimam vero plurimis, sed minutissimis, spineolam. Differunt enim multitudine foliorum, asperitate, laevore, colore, odore. Paucissima quina folia, ac deinde numerosiora, cum sit genus ejus, quam centifoliam vocant, etc. Haec *Plin.* l. c., ubi et alia multa de rosarum satione, proventu, etc. *Id. ib.* 18, 73. Et rosa adstringit, refrigerat. Usus ejus *(in medicina)* dividitur in folia, et flores, et capita. Foliorum partes quae candidae, ungues vocantur: in flore aliud est semen, aliud capillus: in capite aliud cortex, aliud calyx. ℙ Flos est Veneri sacer, propter odorem et pulcritudinem. Fabulantur etiam, olim candidam fuisse, traxisse autem purpureum colorem ex sanguine Deae, cujus pedem in horto deambulantis spina forte pupugerat, ut ejus est ap. *Auson. Idyll.* 6, 76. et 92. Addunt et causam, quia sicut rosa brevi viget, ita et forma corporis, et juventae flos, et Venerea voluptas. Nam, ut ait *Id. ib.* 14, 39. Una dies aperit, conficit una dies; et *ib.* 43. Quam longa una dies, aetas tam longa rosarum. V. *totum* Idyllium, ubi et rosa describitur, et ejus brevitas explicatur. *Lucr.* 2, 627. ninguntque rosarum Floribus. *Hor. Od.* 2, 3, 13. Huc vina et unguenta, et nimium breves Flores amoenae ferre jube rosae; et *ib.* 3, 29, 2. lene merum cum flore rosarum. *Auct. Cop.* 14. Sertaque purpurea lutea mixta rosa. ℙ Novissimam inter vernos flores esse, scribit *Plin.* 21, 11, 38. Hinc reprehendit residem Verrem *Cic. Verr.* 2, 5, 10. *f.*, quod veris initium non a Favonio, neque ab aliquo astro notabat; sed cum rosam viderat, tunc incipere ver arbitrabatur. ℙ Usus rosae in coronis, quibus utebantur praecipue in conviviis, et potationibus: item in unguentis, quae divulgata maxime, ut ait *Plin.* 13, 1, 2., eorumque mixturam *ib.* tradit, et in RHODINUS a nobis posita est. V. *Prop.* 3, 3, 44. et 72., *Ov. Fast.* 5, 344. et *Mart.* 5, 64., 7, 89. 94. etc. Huc pertinent illa *Cic. Fin.* 2, 20. M.
gulum clamat virtus beatiorem fuisse, quam p
tem in rosa Thorium; et *Tusc.* 5. 25. *f.* *M.* O
sapientes confiteri beatos esse, necesse est.
iamne in cruciatu atque tormentis? *M.* An t
in viola putabas, et in rosa dicere? ℙ Rosis
bant mensas et lectos, farciebant pulvinos
causa. *Cic. Verr.* 2, 5, 11. et *Hor. Od.* 1, 5,
Rosis item mortuos spargebant, sternebant sep
Virg. A. 6, 885., *Prop.* 1, 17, 22. V. ROSAL
Vivere in rosa, in deliciis et voluptatibus. *Ma*
77. *ad Liberum.* Liber in aeterna vivere digne
Sic *Sen. ep.* 36. *med.* Nemo discit, ut si necess
rit, aequo animo in rosa jaceat. ℙ Labra fo
oris, et pulcro in vultu pudor rosae compar
Mart. 4, 42. Paestanis rubeant aemula labra
Claud. Nupt. Honor. 265. non labra rosae, non
pruinae, Non crines aequant violae, non l
flammae. *Anacreon. od.* 28. Γράφε ῥῖνα, καὶ
Ῥόδα τῷ γάλακτι μίξας. *Virg. A.* 12, 68. mix
bent, ubi lilia multa Alba rosa, talis virgo dab
colores. *Ov. Am.* 2, 5, 34. Conscia purpureus
in ora pudor, Quale rosae fulgent inter sua lili
tae. *Enn* ap. *Non.* 8, 4. Sic mulier erubuit,
cte et purpura mixta. Adde *Prop.* 2, 2, 22. V
SETUM. ℙ De formoso dicuntur etiam haec.
2, 37. Hunc optent generum rex et regina: p
Hunc rapiant; quidquid calcaverit hic, ros
Claud. Laud. Seren. 90. quamcumque per h
Reptares, fluxere rosae. ℙ Est vox blandienti
toris. *Pl. As.* 3, 3, 74. Da, meus ocellus, me
mi anime, mea voluptas. *Id. Men.* 1, 3, 9. Qu
est? induviae tuae, atque uxoris exuviae, rosa
de *Bacch.* 1, 1, 50. ℙ Metonymice est mens
jus, rosarum tempus. *Inscr.* ap. *Grut.* 753
Oleum et propinationem per rosam praebeant.
rosales escae. V. ROSALIS. ℙ *Rosa*, ungue
vel oleum rosaceum. *Cels.* 8, 3. Instillare pa
rosae, vel lactis, quo magis lubrico scalpru
cumagatur; et *ib.* 4. *med.* Si membrana per i
mationem intumuerit, infundenda erit rosa
Adde 6, 18. *n.* 8. ℙ Ipse frutex, unde rosa na
Plin. 8, 41, 63. Radix silvestris rosae, quae
rhodos appellatur. *Id.* 18, 26, 64. Terram a
rum et vineae satum vertere bipalio. ℙ Est
rosa alba, ex cujus vermiculis nasci cantharid
tradit 29, 4, 30. et 11, 35, 41. ℙ Est etiam
species, nomine deducto a colore, quod Ital
mela rosa, aut conjunctim *melarosa* vocant.
Diocl. p. 18. Mala minora N. quadraginta ✕
tuor. Rhosae N. centum ✕ octo. ℙ Item co
Inscr. ap. *Grut.* 303, 1. Q. Vibius Rosa.

RŎSĀCĔUS, a, um, adj. ῥόδινος, qui est e
Plin. 21, 3, 6. Rosacea corona. *Id.* 21, 13, 7
saceum ceratum. *Id.* 15, 7, 7. E junco fit ju
oleum, quod est rosaceo simillimum. ℙ *Ro*
absolute, subaudi *oleum.* *Plin.* 32, 7, 23. C
rosaceum inungere. *Id.* 22, 24, 50. Mel auri
stillatur cum rosaceo.

RŎSĀLIS, e, adj. ῥόδινος, ad rosam per
seu qui ex rosis fit. *Inscr.* ap. *Mur.* 867, 8.
tonius Fabia Maximus veteranus ex militia re
vivos sibi fecit, inque memoriam sui, et colen
pulturae rosis et escis, paganis Misquilensibu
incolis pagi Misquilis, qui nunc *Musile*, in ag
cetino prope oppidum, nunc *Bassano*, ad Med
fluv. adjacens, ubi lapis repertus est, hodieq
stat) HS N. DCCC. dedit, ex cujus summae
rosam ne minus ex HS N. XVI. posuisse veli
reliquum quod est ex usuris, escas rosales, et
miales omnibus annis poni sibi voluit, et lo
jussit. *Escae* autem *rosales* sunt, quae una c
sis, et *vindemiales*, quae tempore vindemiae
pulcro C. Vettonii quotannis ponendae ex illi
su erant. Morem inferendi rosas cum cibis
Majo in sepulcra alii quoque memorant vetere
des, scil. ap. *Grut.* 237, 5. Ut quotannis rosas
numentum ejus deferant, et ibi epulentur; et
Ut superstes rosis S. *(h. e.* sepulcrum*)* jacentis
an. Kal. Jun. exornet, hicque epulentur; et 4
Pecuniam dedit legavitque ad solemnia cibi e
rum; et 636, 12. Curatores substituam, qui v
tur ex horum hortorum reditu, natali meo, e
beant rosam in perpetuum. Alios satis sit ind
ut ap. *eund.* 449, 5., 460, 3., 636, 12., 7
753, 4., 803, 8. et 1021, 4. Huc pertinet ill
bulli 2, 4, 48. Annua constructo serta dabit t
ℙ *Rosalia, ium*, absolute sunt solemnia rosar
dies, quo rosae in sepulcra ferebantur. *Ins*
Maff. Mus. Ver. 146, 3. Item dedit Coll. Nau
lic. HS $\overline{XII}$. N., ut ex ejus sum. reditu rosal.
rent. Justo F., et Justae uxori, et sibi omn.
perpetuom procur. Alia ap. *Grut.* 1031, 5. e
Inscr. Etrur. T. 2. p. 25. Ex cujus reditu pa
et rosar. (lege *rosal.)* quotann. ad sepulchrum
celebrent. Alia ap. *Fabr.* p. 147. *n.* 182. et *Gru*
7. Ut ex usuris eorum profusiones ei tam p
tam ros. quodannis celebrent. ℙ *Rosalium*
dies non idem ubique fuit; nam ex *Inscr.* ap.
p. 724. *n.* 443. fuit V. Id. Maj. *h. e.* die XI.
ex alia in ROSATIO citata XII. Kal. Jun. *h.*

Maji; ex *Kalendar. Constantini* ap. *Spon. Mintiqu.* p. 55. X. Kal Jun. (*h. e.* die XXIII. nacellus rosas sumat; ex alia *Inscr.* ap. *Grut.* . supra in §. 1. citata Kal. Jun.: quemadmoes *violaris*, seu *violae* ex ead. *Inscr.* ap. *Fabr.* cit. fuit XI. Kal. Apr. *h. e.* die XXII. Martii.

OLARIS. [*Multa adjecit *F.*]

ANS, antis, part. ab inus. *roso, as*, roseus V. *Sisebuti l. c.* in ROTO.

ĀRĬUS, a, um, adj. ῥόδινος, ad rosam per-, rosaceus, rosalis. *Suet. Ner.* 27. *extr.* Indit familiaribus coenas: quorum uni mellita quas HS constitit, alteri plus aliquanto absorptio . Alii eod. sensu leg. *rosacea.* [*V. *intpp.* ad *Appul. Met.* 3. In alterum diem auxilio rosacius denuo futurus; et *ib.* 4. Rosarium vene- ¶ *Rosarium*, absolute, locus rosis consitus, m, ῥοδὼν, ῥοδωνιά. *Colum.* 11, 2. *med.* Rosaserotinum perfossum et cultum habere, jam s est. *Plin.* 18, 26, 65. *n.* 2. Eodem hoc temortorum, rosariorumque cura est. *Virg. G.* . biferique rosaria Paesti. *Ov. Trist.* 5, 2, tora quot conchas, et amoena rosaria flores, *lart.* 5, 37. Fragravit ore, quod rosarium Paede *Prop.* 4, 5, 59.

SARĬUS, i, m. venditor rosarum. *Gloss. Lat.* osarius, ῥοδοπώλης. *B. A.*

SĀTĬO, onis, f. rosarum sparsio. *Inscr.* ap. *. Ann. lett. d' Italia* T. 1. P. 2. p. 208. et *Marat. Arv.* p. 639. Ita ut ex reditu ejus insulae nnis die natalis sui, et rosationis, et violae, entalibus memoriam sui sacrificiis quater in factis celebrent, etc. Alia, quae extra porbicanam prope aquaeductus Claudii imperat: a *Hieronym. de Lazaris* Romae inventa, et te descripta fuit a *Jo. Zaratino Castellinio*, is schedis haec habentur: Item XII K. Junias ationis, item III. N. Januarias die natali meo, os hic spargendi rosas super defunctorum sepluribus adductis Inscriptionibus illustrat idem *ib.* p. 562. V. ROSALIS. *in. F.*]

ĀTUS, a, um, part. ab inus. *roso, as:* ῥόosaceus, rosa conditus. *Seren. Sam.* 34, 637. oleo madefit, sed nondum lauta, rosato. ¶ *m* absolute est vinum rosa conditum, ῥοδίτης *Pall.* 3, 32. et 11, 15. et *Lampr. Elag.* 19. autem hoc modo, ut *Pall.* tradit 6, 13., quinras rosae pridie purgatae in vini veteris dextarios mergebant, et post triginta dies decem ati mellis libras adjiciebant, et utebantur. alus pineas attritas admiscere solitus est, quo doratius. *Lampr. l. c.*

CĬĀ Lex fuit theatralis ap. Romanos, lata a cio Othone tribuno plebis, M. Glabrione, et ne Coss., qua sancitum est, ut equites consin quatuordecim theatri gradibus, qui caveae, atores spectabant, proximi erant. Extra thean Circo v. gr. confusi spectabant equites, et quia lex Roscia nihil nisi de quatuordecim is sanxerat, ut ait *Tac. A.* 15, 32., donec one latum, ut equites etiam in Circo discreti , et ante ipsam spectarent. Cum vero in theaque paulatim licentia invaluisset promiscue in quatuordecim, eam inhibuit Domitianus, *et. Dom.* 8. *Hor. Ep.* 1, 1, 62. Roscia, dic, melior lex, an puerorum Naenia? Adde *Epod. Juven.* 3, 159. et 14, 324., *Epit. Liv* 99. *t.* 5, 8, 14. et 24. [*Cf. *Ernest. indic. legg.*

CIĀNUM, i, n. Italiae oppidum, in Brutiis. *n. B. A.*

ĬĀNUS, a, um, adj. ad Roscium pertinens. ciana imitatio, *h. e.* Roscii histrionis, *Cic.* 59. *f.* V. ROSCIUS.

ĬDUS, a, um, adj. δροσώδης, ἐρσήεις, rore , rorulentus, rore abundans, humectus. *. R.* 2, 2. *med.* Cum prima luce exeunt paropterea quod tunc herba roscida meridianam, aridior, jucunditate praestat. *Plin.* 9, 10, 12. nes roscido humore viventes, *h. e.* rore. *Virg.* 37. Roscida mala legere; et *ib.* 4, 30. Et uercus sudabunt roscida mella, *h. e.* purissi- confecta. (V. *Plin.* 11, 11, 11. et *ib.* 12, *. A. Am.* 3, 180. Roscida luciferos cum Dea quos, *h. e.* Aurora. Sic *Sen. Thysst.* 816. gerimae roscida lucis; et *Med.* 100. sic nitidum astor luce nova roscidus aspicit, *h. e.* rore tempore aurorae. *Virg. G.* 3, 337. saltus m roscida Luna. *Id. A.* 4, 700. roscida Iris. *t.* 2, 314. Hesperus et fusco roscidus ibat *Plin.* 2, 62, 62. et 18, 28, 67. *n.* 4. Roscites. *Id. ib.* 17, 44. *n.* 2. Rubigo frequentis- roscido tractu, convallibusque, *h. e.* ubi roimi cadunt: qualia sunt loca ventis minime . Sic *Colum.* 5, 6. *med.* In solo roscido et o. *Varr. R. R.* 3, 14. Locus (*cochleis*) is quem et non coquit sol, et tangit ros: quod alis non est, manu facere oportet roscidum: si eduxeris fistulam, et in eam mamillas im- tenues, quae eructent aquam, ita ut in alipidem incidat ac late dissipetur. ¶ *Rosci-s*, humectus, madens, irriguus. *Plin.* 19, Libanotis locis putribus et macris ac roscidis seritur semine. Sic *Prop.* 2, 23, 28. et *Ov. Fast.* 2, 33. Roscida antra. *Virg. A.* 7, 683. rivis Hernica saxa. *Mart.* 4, 18. templa. ¶ Legitur etiam *rosidus* in multis libris, ap. *Colum. cit.* 5, 6. et 4, 30. *f. Pall.* 3, 13. et *Ov. Fast.* 2, 314. etc. Est enim a *ros*, unde et *rōseus.*

L. ROSCĬUS OTHO, civis Romanus, qui trib. pleb. legem tulit, ut equites sederent in theatro statim supra senatores in quatuordecim gradibus. V. ROSCIA. Hac lege equites sibi adjunxit, alienavit a se plebem. Quo factum est, ut cum quinquennio post, consule Cicerone, dum ludi ederentur, in theatrum veniret, a plebe maximo strepitu, ab equitibus ingenti plausu exceptus sit. Cumque iterum plebs, et equites, ut quisque animo erat affectus, Roscium accepissent, paulatim ad verborum convicia descenderunt, atque theatrum perturbarunt. Id cum Cicero consul accepisset, statim, advocata concione, populum castigavit: qui in theatrum reversus, et ipse cum equitibus de Roscii honoribus, *Plutarcho* auctore, contendit. Unde merito *Plin.* ita in laudes Ciceronis erupit 7, 30, 31. Te suadente, tribus Roscio theatralis auctori legis ignoverunt, notatasque se discrimine sedis aequo animo tulerunt. ¶ Q. Roscius comoedus, vir Lanuvinus. *Cic. Div.* 1, 36. Fuit perversissimis oculis, sed tamen Q. Catulo seniori pulcherrimus videbatur, a quo et adamatus fuit. *Id. N. D.* 1, 28. Evasit praestantissimus in arte histrionica. *Id. Or.* 2, 57. Eo praestantiae pervenit, ut, quicumque in aliqua arte excellit, is in suo genere Roscius dicatur. *Id. ib.* 1, 28. *f.* ¶ Hic, cum obliquos haberet oculos, et turpis esset aspectu, primus persona in scena usus est. Populus tamen eum sine persona intueri malebat, ob pronunciandi dulcedinem. *Id. Or.* 3, 59. Fuit Ciceronis praeceptor in pronunciationis et gestus exercitatione. Scripsit librum, in quo histrionicam eloquentiae comparavit. A Fanio quodam ob pecuniariam rationem in judicium adductus, a Cicerone defensus, absolutus fuit. Ejus morte omnes commoti sunt. *Id. Arch.* 8.

ROSĔĀ. V. in ROSEUS.

ROSĔĀNUS, a, um, adj. ad Roseam pertinens. *Varr. R. R.* 2, 7. *med.* Nobiles equi a regionibus dicuntur, in Graecia Thessalici, in Italia Appuli, ab Rosea Roseani.

RŌSĒTUM, i, n. ῥοδὼν, locus rosis consitus, idem ac rosarium. V. ROSARIUS. Sunt tamen qui putant *rosetum* ita differre a *rosario*, ut illud natura, hoc sit manu et arte factum: ceterum sequentia exempla id non probant: etenim pro ipsa planta, deinde pro flore, tum translate pro papilla usurpatur. *Varr. R. R.* 1, 35. Quod jam egit radicem, rosetum conciditur radicitus in virgulas palmares, et obruitur. *Virg. Ecl.* 5, 16. Lenta salix quantum pallenti cedit olivae, Puniceis humilis quantum saliunca rosetis. ¶ De flore. *Claud Nupt. Honor.* 8. Subitisque se rosetis Vestiat Alpinus apex. *Auct. Epithal. Laur. et Mariae.* 32. Lilia ceu niteant rutilis commixta rosetis. *Reposian. Concub. Mart. et Ven.* 54. Tunc ne purpurei laedat te spina roseti. *Pall.* 12, 11. Quamvis mense Februario sint conserenda rosaria, tamen locis calidis hoc etiam mense poterimus roseta instituere. Alii rectius *roseta* omittunt, ut et interpres Italus Veronae ann. 1810. editus. ¶ Translate de rubicundis mamillarum papillis. *Capell.* 7, 236. Furtis modo (*Voluptas*) adlubescat, Et clam roseta parvae Liliaque det papillae, *h. e.* modo sinat me clam tractare roseas candidarum mamillarum papillas. V. ROSA. [*Egregie curam emendandi hujus loci gessit *F.*]

RŌSĔUS, a, um, adj. δροσώδης, roscidus: a *ros.* Hinc *Rosea*, teste *Festo*, dictus campus agri Reatini in Sabinis, quod in eo arva rore humida semper feruntur. *Cic. Att.* 4, 15. Lacus Velinus a M'. Curio emissus, interciso monte, in Narem defluit, ex quo est illa siccata, et humida tamen modice Rosea. *Virg. A.* 7, 712. colunt qui Rosea rura Velini. *Varr. R. R.* 1, 7. *extr.* Caesar Vopiscus campos Roseae, dirit Italiae sumen esse, in quo relicta pertica postridie non appareret propter herbam. Adde *Plin.* 17, 4, 3. *Serv.* ad *l. Virg. c.* hunc locum appellari ait *Rosulanum.* ¶ Genus est cannabis *Rosea* dictum, ab eodem loco nomen habens, tantae proceritatis, ut arborum altitudinem aequet. *Plin.* 19, 9, 56.

RŎSĔUS, a, um, adj. ῥόδιος, ῥοδόεις, rosae colorem habens. *Plin.* 21, 23, 34. et 29, 4, 17. Roseus pannus. *Id.* 37, 9, 40. Refulgens quidam in purpura leviter roseus nitor. *Id.* 14, 1, 3. Hic (*acini uvae*) purpureo lucent colore, illic fulgent roseo. *Id.* 25, 6, 26. Mithridatiae herbae caulis sustinens roseum florem. *Nemes.* 3, 59. Roseum mustum. *Catull.* 64, 49. Tincta tegit roseo conchyli purpura fuco. ¶ Poetae *roseas* dicunt partes corporis, in quibus est coloris suavitas, *h. e.* niveus candor cum rubore sanguinis, qui color est pulcritudinis ac venustatis proprius. Unde *Ov. Am.* 3, 3, 5. Candida candorem roseo suffusa rubore Ante stetit: niveo lucet in ore rubor. *Virg. A.* 1, 406. de Venere: avertens rosea cervice refulsit; et *ib.* 2, 593. de ead.: roseoque haec insuper addidit ore. *Id. ib.* 12, 606. Roseae genae. *Mart.* 8, 56. Rosea labra. *Claud. Nupt. Honor.* 19. roseo pectebat pollice crines. *Catull.* 55, 12. Roseae papillae. *Val. Fl.* 8, 257. rosea radiante juventa. *Id.* 8, 30. Roseus honor, *h. e.* venustas admiratione et honore digna. V. HONOR. *Mart.* 7, 80. ephebus, *h. e.* formosus; et 12, 64. Rosei ministri. ¶ Item res aliae, in quibus is color, aut similis apparet. *Ov. A. Am.* 3, 84. Rosea Dea, *h. e.* Aurora. Sic *Fast.* 4, 714. Memnonis in roseis lutea mater equis. *Prop.* 3, 23, 7. Roseus Eous. *Val. Fl.* 6, 527. roseis it Lucifer alis. *Lucr.* 5, 609. rosea sol alte lampade lucens *Id. ib.* 974. Dum rosea face sol inferret lumina coelo. Adde *Mart.* 12, 60. *Virg. A.* 11, 913. roseus Phoebus. *Val. Fl.* 4, 77. Velocem roseis demittit nubibus Irim. *Id.* 3, 538. roseis Bacchus habenis: scil. quia etiam vinum *roseum* dicitur *Nemesiano* 3, 59. et ab *Isid. Or.* 20, 3. ¶ Interdum *roseus* est rosaceus, rosalis. *Sen. Med.* 70. Praecingens roseo tempora vinculo, *h. e.* corona e rosis. *Virg. Cop.* 32. Et gravidum roseo necte caput strophio. *Claud. de Magnete* 29. Rosei flores, *h. e.* rosae. *Id. Rapt. Pros.* 3, 85. Roseae convalles, *h. e.* rosis consitae: vel universim floreae, floridae Sic *Id. Laud. Seren.* 72. et roseis formosus Duria ripis.

RŌSĬDUS. V. ROSCIDUS.

*ROSĪNA herba memoratur a *Vegel. de re veter.* 4. (al. 6.) 13. *B. A.*

RŌSĬO, onis, f. τρῶξις, actus rodendi. *Cels.* 7, 23. Spumans bilis alvo cum rosione redditur: *Id.* 5, 28. *n.* 17. Alterum genus (*impetiginis*) pejus est, squamulae ex summa cute decidunt, rosio major. *Plin.* 28, 9, 33. Infunditur lac contra rosiones a medicamentis factas; et *mox:* Ad rosiones intestinorum babulum utilius. *Id.* 20, 14, 54. Pulejum stomachi rosiones sistit. *Id.* 23, 1, 23. Rosiones praecordiorum.

ROSMĀRĪNUS, rorismarini, m. et Rosmarinum, i, n. λιβανωτὶς, frutex, de quo *Plin.* 24, 11, 59. Est et rosmarinum. Duo genera ejus: alterum sterile, alterum cui et caulis, et semen resinaceum, quod cachrys vocatur. *Appul. Herb.* 79. Libanotis alia est coronalis a Sorano adpellata, quam Latini rosmarinum appellant, tenues nutriens virgas, in quibus folia longa, tenuia, viridia: alia est fructifera, folia habens foeniculi similia, sed aspera, et terrae prostrata, et boni odoris, thyrso cubitali, etc. radice turis odorem simulante. Nascitur in locis maritimis (ob id *marinus ros* dicta) et hortis. Antequam tus sciretur, haec herba homines Deos placabant. *Colum.* 9, 4. Ut rosmarinus, et utraque cytisus. *Pall.* 1, 27. In fructicibus sint rosae, lilia, rosmarinus, hederae. Adde *Plin.* 19, 12, 62. V. ROS.

*ROSOLOGIĀCUM, i, n. oppidum Galatiae. *Ant. Itin. B. A.*

[*ROSOR, oris, m. qui rodit. *Ambros. Serm.* 81. p. 380. Mures, horreorum rosores. *Bail.*]

ROSTELLUM, i, n. parvum rostrum, ῥυγχίον. *Colum.* 8, 5. *med.* Animadvertat, an pulli rostellis ova percuderint, et auscultetur, si pipiant. *Plin.* 30, 11, 30. Muris rostellum auriculasque summas roseo panno adalligari jubent.

ROSTRA. V. ROSTRUM.

ROSTRĀLIS, e, adj. a Rostris. *Sidon. ep.* 1, 11. Dignum poema, quod apicibus perennandum auratis juste tabula rostralis acciperet, aut etiam Capitolina, *h. e.* dignum, quod in aes incisum pro Rostris, vel in Capitolio inter publicorum monumentorum tabulas collocetur.

ROSTRANS, antis, part. ab inus. *rostro*, rostrum impingens, rostro penetrans. *Plin.* 18, 19, 49. *n.* 2. In collibus transverso tantum monte aratur, sed modo in superiora, modo in inferiora, rostrante vomere. *Hard.* suspicatur, *rostrato* esse legendum, *h. e.* vomere simplici rostro instructo, non aurito, quali in planis utebantur, teste *Pall.* 1, 43

ROSTRĀTUS, a, um, part. ab inus. *rostro, as*, rostro instructus. *Rostratae falces*, quae in modum rostri curvatam et continuam aciem habent. *Colum.* 2, 21. Sunt autem metendi genera complura: multi falcibus vericulatis, atque iis vel rostratis, vel denticulatis medium culmum secant. ¶ *Rostratae naves*, rostrum in prora habentes, χαλκέμβολοι νῆες. V. ROSTRUM. *Cic. Inv.* 2, 32. Ut si qua rostrata in portu navis deprehensa sit, publicetur. *Hirt. B. Afr.* 23. Cum naviculis cujusquemodi generis triginta, inibi paucis rostratis, profectus, etc. *Plin.* 9, 30, 49. Concha acatii modo carinata, inflexa puppe, prora rostrata. *Id.* 10, 23, 32. Olores liburnicarum modo rostrato impetu feruntur, facilius ita findentes aera, quam si recta fronte impellerent. ¶ [Hinc *rostratae* absolute sunt naves rostratae. *Sym. or.* in *Valent.* (ed. *A. Maio*) 2, 3. Scit bicornis iste (*Rhenus*) vicinis succumbendum esse rostratis; et *mox* 21. Habent sua quodammodo castra rostratae. *F.*] ¶ *Rostratus vectis* genus vomeris e vecte praefixum ferreum rostrum habente. *Plin.* 18, 18, 48. ¶ *Rostrata corona* ap. *Plin.* 16, 4, 3. et 22, 3, 3. eadem erat, quae *navalis* et *classica*, aurea, et exiguis quibusdam veluti rostris navium insignita, ut est ap. *Gell.* 5, 6., qua donabatur is, qui navali proelio primus in hostium navem insiluisset: vel generatim qui vicisset navali certamine. Duos hac donatos fuisse, refert *Plin. cit.* 16, 4, 3. primum M. Terentium Varronem, dante Magno Pompejo, ob devictos pi-

ratas; quod narrat etiam *Fest.* in *fragm.* in *Navali:* secundum M. Agrippam, tribuente Augusto ob similem causam. De hoc *Virg. A.* 8, 683. cui belli insigne superbum, Tempora navali fulgent rostrata corona. ¶ *Rostrata columna* ap. *Suet. Galb.* 23. rostris navium exornata, qualis videtur in nummis Caesarum ap. *Patin.* in *Suet.*, posita est in foro post devictos navali primum proelio Carthaginienses a C. Duilio Cos., qui primus ob id navalem triumphum egit de Poenis, ut est ap. *Plin.* 34, 5, 11., *Flor.* 2, 2. et *Epit. Liv.* 17. Adde *Sil.* 6, 663. In ea longa Inscriptio fuit descriptionem ejus victoriae continens, aliarumque rerum ab Duilio gestarum. Est autem omnium Latinae linguae monumentorum antiquissimum: ex quo videre licet, quae illius aetatis (id est anni ab U. C. CCCCXCIV., ante Chr. n. CCLX.) loquendi ratio et scribendi fuerit. Quare multum in ea describenda, supplenda, explicanda laborarunt viri docti, et praecipue *P. Ciacconius*, qui singulari libello illustravit. V. *litteram* D. Ejus fragmentum est in *Gruteri* collectione p. 404. *n.* 1. ¶ *Servius* ad illud *Virg. G.* 3, 29. navali surgentes aere columnas: Augustus, inquit, victor totius Aegypti multa de navali certamine sustulit rostra, quibus conflatis quatuor effecit columnas, quae postea a Domitiano in Capitolio sunt locatae: quas hodieque conspicimus. Nam rostratas C. Duilius Cos. posuit, victis Poenis navali certamine: e quibus unam in Rostris, alteram ante Circum videmus a parte januarum. Haec *Servius.*

ROSTRUM, i, n. ῥύγχος, os, quo animalia cibum capiunt, rictus: et dicitur proprie de bestiis. Volunt esse a *rodo*, ut *rastrum* a *rado*. *Cic. N. D.* 1, 36. *med.* Aves cruribus rigidis, procero, corneoque rostro; et *ib.* 2, 47. *f.* Animalia cibum partim oris hiatu capessunt, partim unguium tenacitate arripiunt, partim aduncitate rostrorum. *Id. Div.* 1, 13. *f.* Sus rostro si humi A litteram impresserit. *Plin.* 8, 32, 50. Camelorum rostra; et *ib.* 25, 39. Hippopotamus rostro resimo. *Id.* 9, 8, 7. Rostrum delphini simum; et *ib.* 10, 12. Dentes non sunt testudini, sed rostri margines acuti. *Lucan.* 4, 441. nec creditur ulli Silva cani, nisi qui presso vestigia rostro Colligit, et praeda nescit latrare reperta. *Plin.* 28, 10, 44. Rostrum lupi. *Id.* 10, 3, 4. superius aquilae. *Id.* 28, 8, 25. inferius leonis. *Varr. R. R.* 2, 3. Caprae sub rostra duas ut mammulas pensiles habent. *Plin.* 11, 10, 10. Rostrum apum. ¶ Dicitur etiam de homine, sed fere in sermone familiari, et per contemptum. *Pl. Men.* 1, 1, 11. Quem tu asservare recte, ne aufugiat, voles, esca atque potione vinciri decet: apud mensam plenam homini rostrum deliges. *Lucil.* ap. *Non.* 6, 41. Ne designati rostrum praetori', pedesque Spectes. *Id. ib.* Arripio rostrum, labiasque hujus, etc. *Varr. ib.* Itaque videas barba, rostro illum commentari, et unumquodque verbum statera auraria pendere. *Petr. fragm. Trag.* 75. *Burm. med.* Ut celerius rostrum barbatum haberem, labra de lucerna ungebam. *Ulp. Dig.* 19, 1, 17. *f.* Rostrum personae. ¶ Ob similitudinem dicitur de aliis rebus. *Colum.* 4, 25. Falcis vinitoriae pars, quae adunca est, rostrum appellatur. Eo vinitor utitur, cum incavare quid debet. *Plin.* 18, 18, 48. Vomer exigua cuspide in rostro, *h. e.* in anteriori parte. *Id.* 28, 11, 46. Fungi lucernarum, ac fuligo, quae est in rostris earum. *Id.* 34, 14, 41. Ad densandas incudes, malleorumve rostra, *h. e.* qua parte mallei tundunt. *Id.* 10, 33, 49. Insulam ne laceret amnis, muniunt opere, palea et stramento rostrum ejus firmantes, *h. e.* partem ejus in angustum procurrentem contra flumen. ¶ *Rostrum navis* est trabs aerea, (hinc *aeratae* vocantur *Hor. Od.* 2, 16, 21.) interdum ferrea, prominentior ex prorae parte inferiore, rostri modo, unde, si navis remigio agitaretur in hostilem navem, haec perforari et deprimi: ἔμβολον: quam primus addidisse navibus dicitur Pisaeus Tyrrhenus, ut *Plin.* refert 7, 56, 57. Id mos erat aere ferroque praefigere ad ictus in proeliis. *Hirt. B. Alex.* 46. Naves adversae rostris concurrunt adeo vehementer, ut navis Octaviana, rostro discusso, ligno contineretur. *Liv.* 37, 30. Regiae naves neque ipsae ferire rostro hostem poterant, et obliquas se ipsae ad ictus praebebant; et *ib. f.* Rhodia cum rostro percussisset Sidoniam navem; et *ib.* 24. Rostro concurrere cum hostium navi. *Hirt. B. Afr.* 46. Naves rostris perforatae merguntur. ¶ Quas primum hostiles naves Romani bello Latino ab Antiatibus cepere, L. Furio Camillo, C. Moenio Coss. *h. e.* ann. U. C. CCCCXVI., earum rostris, in victoriae monumentum, eam partem fori exornari placuit, ante curiam Hostiliam, teste *Varr. L. L.* 4, 32. *med.*, ubi suggestus erat, seu pulpitum, cujus figuram exhibet nummus G. Lolliae ap. *Morel. Num. Fam. R.*, quo conciones ad populum habebantur, ut *Liv.* 8, 14. *extr.* et *Flor.* 1, 11. narrant. Inde factum ipsi suggestui, et loco circa posito nomen *Rostra*. Fuerunt autem olim ad comitium, prope juncta curiae, ut ait *Ascon.* in *Milon.* 5., postea a Jul. Caesare translata sunt in alium locum ejusdem fori, ante aedem D. Julii: et haec nova, illa vetera dicta. *Cic. Vat.* 11. Cum Vettius perorasset, descendissetque de Rostris. *Liv.* 30, 17. Praetor, concione advocata, cum C. Laelio in Rostra ascendit; et 34, 54. Consul ex auctoritate patrum in Rostra ascendit, et edixit, ut, etc. *Id.* 27, 50. *f.* Vociferantes, ut in Rostris prius, quam in senatu, litterae recitarentur. *Caes. B. C.* 3, 21. Consul concionari conantem de Rostris deduxit. *Suet. Claud.* 12. *extr.* Plures a magistratibus in Rostra producti. *Plin. Pan.* 65. Procedere in Rostra. *Varr. L. L.* 5, 9. *med.* Comitia edicere e Rostris. *Cic. ad Brut.* 1, 15. *med.* In Lepido reprehendimur, cui cum statuam in Rostris statuissemus, iidem illam evertimus. *Vell.* 2, 19. Sulpicii caput erectum et ostentatum pro Rostris, *h. e.* in suggestu; et *ib.* 56. *extr.* Caesar sedens pro Rostris. *Suet. Aug.* 100. *f.* Bifariam laudatus est, pro aede D. Julii a Tiberio, et pro Rostris sub veteribus a Druso. Alii delent v. *sub*. [*Distinguuntur *rostra vetera* a *rostris Juliis*, de quibus v. *Fabric.* ad *Dion.* 43, 49. coll. *Schwarz.* ad *Plin. Pan.* 65, 1. et *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 171. sqq.] *Suet. Ner.* 13. Curuli residens apud Rostra triumphantis habitu. ¶ Metonymice. *Lucan.* 8, 685. campum et rostra movere, *h. e.* populum in comitiis et in concionibus. *Id.* 1, 275. Tenere rostra, *h. e.* dominari in concionibus. *Id.* 7, 65. rostra forumque Optare, *h. e.* pacem. ¶ **Rostrum Nemaviae*, oppidum Vindeliciae, aliis hodie *Memmingen*, aliis *Mindelheim* vel saltem illic viciniae situm. *Ant. Itin. B. A.*

RŎSŬLĂ, ae, f. dimin. parva rosa. [*Dracont. Hexaem.* 1, 165. Qui rosulis stellare nemus, vel floribus agros Imperat. *F.*] ¶ Est etiam nomen propr. mulieris (Italis *Rosina* nunc dicitur) in *Inscr.* ap. *Mur.* 1447, 3., [et in alia in *Giorn. Lett. Pis.* T. 6. p. 38. Rosulae benemerenti in pace. Deposita D. XVII. Kal. April. D. N. Honor. IIII. *h. e.* ann. a Chr. n. CCCXCVIII. *F.*]

[RŎSŬLĀNUS, a, um. V. RŎSEUS. *F.*]

RŎSŬLENTUS, a, um, adj. rosis abundans. *Prud.* περὶ στεφ. 3, 199. Floribus ut rosulenta putes Prata rubescere multimodis. *Capell.* 1, 19. Rosulenti splendoris gratia totam aulae curiam illuminavit, *h. e.* rosei.

RŌSUS, a, um, part. a *rodo:* abrosus. *Stat. Silv.* 4, 9, 10. Rosus tineis, situque putris. *Mart.* 3, 24. Vite nocens rosa stabat moriturus ad aras Hircus. *Id.* 7, 20. Rosos tepenti spondylos sinu condit. *Petr. fragm.* ap. *Vet. Schol.* ad *Hor. Epod.* 5, 48. Pollice usque ad periculum roso.

RŎTĂ, ae, f. τροχὸς, instrumentum versatile rotundum, orbis, quo v. gr. circumacto currus procedit, aut figulus vasa format, etc. Ducunt a ῥοθέω, impetu feror. *Pl. Capt.* 2, 3, 9. Pro rota me uti licet: vel ego huc, vel illuc vortar, quo imperabitis. *Plin.* 8, 16, 19. Orbes rotarum circumacti. *Id.* 16, 43, 84. Rotarum axibus fraxinus utilis. *Id.* 28, 9, 37. Adipe verrino axibus vehiculorum perungendis ad faciliorem circumactum rotarum utebantur. *Ov. Met.* 2, 107. Aureus axis erat, temo aureus, aurea summae Curvatura rotae; et 317. Rotarum radii, *Varr. R. R.* 3, 5. Rota radiata. *Virg. A.* 2, 235. pedibusque (*equi lignei*) rotarum Subjiciunt lapsus. *Ov. Met.* 2, 133. Rotarum vestigia, *h. e.* orbitae. *Id. Pont.* 2, 7, 44. curvis Appia trita rotis. *Id. Ib.* 194. Celeres rotae; et 178. rapidae. *Id. Pont.* 2, 10, 34. Esseda nos agili sive tulere rota; et *ib.* 18, 68. Appia ferventi ducit in arva rota. *Hor. Od.* 1, 1, 5. metaque fervidis Evitata rotis. *Prop.* 4, 8, 18. Effusae per saxa rotae. *Plin.* 18, 10, 23. Rotae, quas aqua versat obiter. *Id.* 19, 5, 23. Pensiles hortos rotis in solem promovere. *Hor. A. P.* 21. amphora coepit Institui: currente rota cur urceus exit? *Pl. Epid.* 3, 2, 35. Vorsutior es, quam rota figularis: γιγγλύμου πολυστροφώτερος. *Prop.* 3, 4, 26. Staminea rhombi ducitur ille rota, *h. e.* ipso rhombo, vel rhombi versatione et cursu. ¶ Per synecdochen ponitur pro curru. *Virg. A.* 12, 671. eque rotis magnam prospexit ad urbem. *Val. Fl.* 1, 678. de Neptuno: ubicumque rotis horrendus, equisque Stas, pater. *Ov. A. Am.* 2, 230. Si rota defuerit, tu pede carpe viam; et *ib.* 3, 468. nec admissis excutiare rotis. *Id. Met.* 2, 312. Rotis expelli. *Prop.* 4, 10, 42. Nobilis e tectis fundere gaesa rotis, *h. e.* ex essedo, aut covino. *Id.* 1, 2, 20. Avecta externis Hippodamia rotis. Adde *Ov. A. Am.* 2, 8. ¶ *Rota solis* est ipsum solis corpus, discus, orbis, rotundus globus. *Lucr.* 5, 433. Hic neque tum solis rota cerni lumine largo Altivolans poterat. Adde *ib.* 565. Sic *Enn.* ap. *Isid. Or.* 18, 36. *extr.* et *Val. Fl.* 3, 559. Inde patefecit radiis rota candida coelum. *Sen. Herc. Oet.* 1022. Testor nitentis flammeam Phoebi rotam. ¶ *Luciferi rota* eodem modo intelligenda videtur, neque enim Lucifero currus tribui solet, sed equus, ut est ap. *Isid. l. c.* et *Ov. Met.* 15, 189. cumque albo Lucifer exit Clarus equo. *Tibull.* 1, 10, 62. Dum rota Luciferi provocet orta diem. *Claud. in Ruf.* 2, 337. de eod.: Festinamque rotam solito properantior urget. ¶ In illo *Sen. Herc. Oet.* 1439. Phoebique tritam flammea zonam rota: *rota* currus Phoebi omnino significatur. At in *Thyest.* 796. Nondum Hesperiae flexura rotae Jubet emeritos solvere currus, *h. e.* flexus et inclinatio coeli ad occidentem. ¶ Ap. *Val. Fl.* 5, 413. rapit ipse *(sol)* nitentes Altus equos, curvoque diem subtexit Olympo: Pone rota breviore soror, densaeque sequuntur Pliades: *rota* b
est brevior et angustior gyrus, quem suo curr
na percurrit. ¶ Est etiam gyrus seu circui
illo *Prop.* 2, 19, 65. prius infecto deposcit pr
cursu, Septima quam metam triverit ante rota
septimus circuitus curru circensi, nam septi
cundus erat circus victoriam appetenti, ut *Var*
cet ap. *Gell.* 3, 10. *f.* et *Ov. Hal.* 68. ¶ *Ro*
ni circularis cursus anni se circumagentis. *Sen.*
Fur. 179. volucrique die Rota praecipitis ve
anni. ¶ Praeterea fuit *rota* genus supplicii
Graecos, quo sontes distento corpore, et int
tae radios implicato suspensi torquebantur.
Tusc. 5, 9. Theophrastus putatur dicere, in
beatam vitam non ascendere. *Appul. Met.* 3
mora, cum ritu Graeciensi ignis, et rota, tum
flagrorum genus inferuntur. *Sen. Herc. Oet.*
Membra praebere rotae. ¶ Talis esse fingitu
na Ixionis apud Inferos. *Tibull.* 1, 3, 73. Ill
nonem tentare Ixionis ausi Versantur celeri
membra rota. *Sen. Herc. Fur.* 750. Rapitur v
tortus Ixion rota. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 335.
rota suspensum praeceps Ixiona torquet. *Vi*
4, 484. Atque Ixionii vento rota constitit
Id. A. 6, 616. Saxum ingens volvunt alii, rad
rotarum Districti pendent. *Lampr. Elag.* 24.
sitos ad rotam aquariam ligabat, et cum ver
sub aquas mittebat, rursusque in summum re
bat: eosque Ixionios amicos vocavit. ¶ Re
ad varietatem instabilitatemque Fortunae, qu
tae insistere dicitur. *Cic. Pis.* 10. In quo n
quidem, cum illum suum saltatorium versar
bem, Fortunae rotam pertimescebat. *Tibull.*
33. At tu, qui potior nunc es, mea furta ti
Versatur celeri Fors levis orbe rotae. ¶ It
amorem. *Pl. Cist.* 2, 1, 4. Jactor, crucior, a
stimulor, versor in amoris rota miser. *Prop.*
32. Vinceris, aut vincis, haec in amore ro
¶ Commode etiam ad elegiacum carmen. *(*
Am. 1, 264. imparibus vecta Thalia rotis; et
3, 4, 85. Ferre etiam molles elegi tam vasta
phi Pondera disparibus non potuere rotis. ¶
terea *rota* nomen est marinae beluae, quater
diis distinctae, modiolum ejus oculis duobus
que claudentibus. *Plin.* 9, 4, 3. et 32, 11, 5
[Denique *rota* est capra ignoti generis. *Va*
R. 2, 1. Ut in Samothrace greges caprarum
Latine rotas appellant. *Schneiderus* putat sc
dum *strepsicerotas* pro *Latine rotas*. *F.*]

RŎTĀBĬLIS, e, adj. qui rotari, et in gyru
potest. *Ammian.* 23, 4. Validi juvenes versan
liter rotabilem flexum. ¶ Item qui rotis et
percurri potest. *Inscr.*, si modo legitima es
Grut. 149, 1. C. Julius Caesar viam inviam sc
sua et impendio rotab. redd. V. *Marin. Fra*
p. 697. *col.* 1. *n.* 128.

RŎTĀLIS, e, adj. qui rotas habet, ut Rotal
pentum, *Capit. Macr.* 12. *med.*

[RŎTĀNUS, a, um, adj. *Inscr.* ap. *Riccy*
Pago Gemon. p. 40. Dianai Rotanai C. Claud
F. Ser. N. Lem. Haec reperta est in vico *Ro*
(qui fortasse olim Rota appellatus) prope Cru
num, molo *Palombara* in Sabina. Hinc *Dian*
tana est Dea, cujus tutelae habitatores Rota
dederant, quemadmodum sexcenties factum i
mus apud scriptores et in veteribus lapidibus.

RŎTĀLĬLIS, e, adj. qui in gyrum agitur.
ep. 2, 9. *med.* Inter rotatiles catastropharum
Prud. praef. περὶ στεφ. 8. Sacramus et rotatil
chaeos.

RŎTĀTIM, adv. κύκλῳ, in modum rotae,
bem. *Appul. Met.* 10. Puelli puellaeque sal
pyrrhicham decoros ambitus inerrabant, nu
orbem rotatim flexuosi, nunc in obliquam s
connexi, etc. ¶ Ap. *Diomed.* 3, 474. rotat
volubiliter dicere est per trochaeos loqui. Troc
autem est ἀπὸ τοῦ τρέχειν, unde et τροχὸς, rota

RŎTĀTIO, onis, f. κυκλοφορία, in gyrum
tio, circumductio. *Vitr.* 10, 8. *in.* Nec sine
cto rotationis versationes onerum possunt
levationes; et *f.* Rotatio circini.

RŎTĀTOR, oris, m. qui rotat, et in gyrum
Stat. Silv. 2, 7, 7. Et tu Bassaridum rotator
Cass. Var. 7, 5. Camerarum rotator, *h. e.* q
meras in fornicis speciem aedificat. V. G
PLASTES.

RŎTĀTUS, a, um, part. a *roto:* κυκλωθε
gyrum actus. *Auct. Pan. ad Pison.* 53. et nun
vice rotata, Incipit effusos in gyrum carpere c
Ov. Met. 12, 296. Ignis rotatus. *Plin.* 8, 1
Correptum aliquem, rotatumque sternere; et i
79. Ut rotati tormento aliquo. *Id.* 2, 3, 3.
rotata vertigine assidua. *Ov. Met.* 2, 74. pot
rotatis Obvius ire polis? et *ib.* 9, 221. Rotat
ves. *Quint. decl.* 17, 16. Rotatos per abrupta
lis jactus explicuit. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 537.
rotati solis in terram globus. ¶ *Sermo rotatu*
oratio brevis, expedita, et volubilis. *Juven.* 6
aut curtum sermone rotato Torqueat enthyme

RŎTĀTUS, us, m. rotatio, circumvolutio.
Ach. 2, 416. didici, quo Paeones arma rotatu,
Macetae sua gaesa citent. *Auson. Idyll.* 10,
Praecipiti torquens cerealia saxa rotatu.

O, as, avi, atum, a. 1. κυκλόω, περιελίσσω, ώω, τροχίζω, rotae more verso, circumago, in orbem verto, torqueo. *Ov. Met.* 4, 515. a Learchum Brachia tendentem rapit, et bis per auras More rotat fundae. *Hor. Od.* 4, Sordidum flammae trepidant rotantes Ver-um. *Lucr.* 6, 201. de ventis: rotantque ca-mam fornacibus intus. *Virg. A.* 9, 441. ac sem Fulmineum. *Val. Fl.* 6, 551. clypeum-ans. *Id.* 4, 235. Sanguineosque rotat furiis bus orbes, *h. e.* torquet in gyrum oculos. *Id.* le vate Deo pleno: vittamque, comamque per urgentem, laurusque rotat (similem locum p. *Lucan.* 5, 172.). *Quint.* 11, 3. *med.* Ja-put, et comas excutientem rotare, fanati-. *Lucan.* 6, 222. Ursa se rotat in vulnus. *Am.* 2, 373. Sed neque fulvus aper media vus in ira, Fulmineo rabidos cum rotat ore *Val. Fl.* 4, 656. Unda laborantes praeceps *Claud. IV. cons. Honor.* 329. Rotare saxa, ere; ductum a funda. Sic *Stat. Th.* 9, 801. loquentis Telum immane rotat. *Lucan.* 8, put ense rotare, *h. e.* desectum provolvere. 1, 281. Orbis sidereus aetherios rotat cur-e. agit in orbem. [*Hieron. ep.* 107. *n.* 10. fusum. *Sisebut.* in *Anthol. Lat.* T. 2. p. 330. le defectu lunae: tum sidere casso Pallescit nbra rotae, dum transeat axem Aggerei ve-uli, speculoquo rotanti Fraternas reparet per libera flammas. Alii minus recte leg. *specu-santi.* V. ROSANS. *F.*] ℙ *Rotari*, in gy-, circumagi. *Manil.* 1, 595. His eadem quae mundo, pariterque rotantur Inclines. *h.* 1, 56. scopulosaque cete, Tyrrhenique ircumque infraque rotantur. ℙ *Rotare* di-avones, cum caudam explicantes se circum-*Colum.* 8, 11. *med.* Signa sunt exstimulatae, cum semetipsum veluti mirantem gemman-nis protegit: idque cum facit, rotare dici-ii leg. *rotari.* ℙ Absolute neutrorum more. . 10, 362. qua saxa rotantia late Impulerat Ubi *Serv.*: ut Eleusinae matris volventia (*G.* 1, 163.): Rotantia ergo, quae rotantur. OMAGI. V. v. sq. *B. A.*

OMAGUS, i, m. urbs Galliae Belgicae, in sium agro, hodie *Rouen. Ant. Itin.* ℙ i audit *Ammian.* 15, 27. *B. A.*

LA, ae, f. τροχίσκος, parva rota. *Pl. Pers.* . Citius abeunt, quam in cursu rotula cir-itur. *Plin.* 18, 18, 48. Ut duas aratro ad-otulas. *Colum.* 11, 3. *med.* Possunt etiam joribus rotulae subjici, quo minore labore ntur. **Pallad.* 1, 20. Trapetis et rotulis et ata est forma. Quo in loco incertum (ait) *rotuline* an *rotulae* intelligantur. Lo-e instrumento oleario. *B. A.*

ULO, as, a. 1. i. fere q. roto. *Sarisb.* 8, 12. rotulari quam incedere magis idoneus est.

ULUS, i, m. cylindrus. *Calpurn. Ecl.* 7, 50. adjunctis ebur admirabile truncis, Et coit m, tereti qua lubricus axe Impositos subita falleret ungues; Excuteretque feras. Alii n pro *rotulum* legunt *rotulam*, vel *rutilum*, um. V. *Salmas.* ad *Hist. Aug. scriptores* p. s. *de amphit. c.* 12. ℙ Translate ita appel-trochaeus. *Diomed.* 3, 474. Trochaeus di-τοῦ τρέχειν: ajunt, hunc trochaeum Aurun-um nuncupasse, nimirum simili ratione, qua rota invitati, vel diversa appellatione per-c. *F.*]

UNDA, ae, f. massa rotunda. *Scrib. Comp.* . Atque ita emplastrum manibus subigetur, um in rotundas ampliores, quas magdalidas eponetur. Rectius legend. videtur *turundas* . *F.*]

NDATIO, onis, f. στρογγύλωσις, actus ro-rotunditas. *Vitr.* 1, 6. *f.* Diducto circino atur linea rotundationis. Adde 3, 1. et 10, 11.

NDATUS, a, am, part. a *rotundo*: στρογ-, rotundus factus. *Vell.* 2, 59. *f.* Solis or-caput ejus, curvatus aequaliter, rotunda-colorem arcus conspectus est. *Appul. Met.* culum in modum papillae rotundatum. ℙ e. *Sidon. ep.* 8, 4. Citos iambos, elegos acu-rotundatos hendecasyllabos elucubrare, *h.* et affabre compositos.

NDE, adv. στρογγύλως, cum rotunditate. *Arb.* 5. *med.* Ut in orbem quam rotundissime . Ita *Schneiderus* optime ex *Cod. Sanger-* cum antea *Gesnerus* haberet *rectissime. F.*] ate est concinne, collecte, ut ait *Non.* 2, eleganter, composite, ut alii: nam ut ro-it aliquid, arte opus est et diligentia. *Cic.* . *f.* Ista ipsa, quae tu breviter, regem, di-, divitem solum esse sapientem, a te qui-ac rotunde: quippe, habes enim a rhetori-ra dixerat *polite apteque.*

NDIFOLIUS, a, um, adj. rotunda habens Herbae rotundifoliae. *Appul. Herb.* 71.

NDITAS, atis, f. στρογγυλότης, figuram ha-ndam, circulus, gyrus, circuitus. *Plin.* 73. Gemma rotunditatis absolutae. *Id.* 16, 23, 35. Populo albae folia in juventa circinatae ro-tunditatis sunt: vetustiora in angulos exeunt. *Id.* 19, 5, 25. Rapum rotunditate brevi notabile. *Id.* 11, 18, 19. Apes optimae breves, variaeque, et in rotunditatem compactiles. *Id.* 22, 22, 33. Olus ma-ritimum esse dixerunt salsum, et inde nomen, foliis in rotunditatem longis. *Id.* 18, 13, 34. Rapa in ro-tunditatem globantur. ℙ Translate. *Macr. Sat.* 7, 5. Aures nostras gratia linguae captivas tenet, et ver-borum rotunditati assentire cogimur, circumventi volubilitate sermonis. *Sidon. ep.* 1, 1. Symmachi ro-tunditatem, C. Plinii disciplinam maturitatemque vestigiis insequi.

RŎTUNDO, as, avi, atum, a. 1. στρογγυλόω, ro-tundum facio. *Cic. Univ.* 10. Cumque similem uni-versitatis efficere vellet, ad volubilitatem rotunda-vit. *Vitr.* 10, 11. Rotundare tignum ad circinum. *Plin.* 21, 17, 66. Omnes herbae folium primum emit-tunt, mox in caulem rotundantur; et *Mela* 1, 18. *f.* Flamma cogit se ac rotundat, et fit ingens globus. ℙ Translate. *Hor. Ep.* 1, 6, 34. Mille talenta rotun-dentur, etc. V. CORROTUNDO.

RŎTUNDŬLA, ae, f. dimin. parvum emplastrum, vel placenta rotunda. *Appul. Herb.* 13. His bene com-mixtis facies exinde velut rotundulam, etc., τροχί-σκον. V. TURUNDULA.

RŎTUNDUS, a, um, adj. στρογγύλος, τροχόεις, circuli figuram habens, globosus: a *rota. Cic. Somn. Scip.* 3. Stellae globosae et rotundae. *Id. Univ.* 15. Mundum Deus ita tornavit, ut nihil effici possit ro-tundius. *Id. N. D.* 2, 19. Stellarum rotundi ambi-tus. *Ov. A. Am.* 3, 140. ora rotunda; et *Cic. Tusc.* 5, 14. *extr.* Medius mundi locus, qui est idem infi-mus in rotundo. *Plin.* 24, 16, 91. Radix nigra in latitudinem rotunda. *Hor. Epod.* 8, 13. Nec sit ma-rita, quae rotundioribus Onusta baccis ambulet. *Cels.* 8, 1. *f.* Capita feminum rotundiora, quam hu-merorum sunt, cum illa ex ceteris rotundissima sint. ℙ Rotundam aedem Vestae Numa Pompilius conse-crasse videtur, quod eandem esse terram, qua vita hominum sustentaretur, crediderit, eamque pilae forma esse: ut sui simili templo Dea coleretur. *Fe-stus.* V. *Ov. Fast.* 6. a *v.* 263. ℙ *Rotunda vestis* es-se videtur, quae aequaliter ambit, et undique clau-sa est, unoque injectu totum tegit corpus: qualem fuisse Romanorum togam, *Ferrar. l.* 1. *de re vestiar. priorib. capitib.* ostendit. *Quint.* 11, 3. *med.* Ipsam togam rotundam esse, et apte caesam velim. Vult *Quint.* togam esse rotundam, quia illa erat togae for-ma maxime decens. Fortasse autem hoc significat, ut sit toga aequaliter ab omni parte fluxa, et undan-ti ambitu composita. Sunt enim qui inter quadratas vestes eam reponunt: qua de re legendi *Ferrar.*, *Si-gon. de judic.*, *Salmas. in not. ad Tert. de Pall.*, *Ru-ben.*, *Manut. de quaestionib. per epist.*, etc. V. QUA-DRATUS. ℙ Translate. *Hor. Sat.* 2, 7, 85. de sa-piente: contemnere honores Fortis; et in se ipso to-tus; teres atque rotundus, Externi ne quid valeat per leve morari. (Ita distinguit *Bentl.*, nam alii: *et in se ipso totus teres atque rotundus.*) *Auson. Idyll.* 16, 4. de eod.: mundi instar habens, teres atque ro-tundus, Externae ne quid labis per levia sidat. Re-spicit *Hor.* rotundam figuram, quae, ut ait *Cic. Un.* 6., nihil asperitatis habet, nihil offensionis, nihil inclusum angulis, nihil anfractibus, nihil eminens, nihil lacunosum: ita vir sapiens adeo aequaliter est compositus, et undique perfectus, ut nulla ei labes vitii adhaerescat. ℙ Refertur ad dictionem periodi-cam, et ad eloquentiam. *Cic. Brut.* 78. *med.* Erat verborum et delectus elegans, et apta et quasi ro-tunda constructio, *h. e.* apta, concinna, polita, ae-quabilis: unde orationis volubilitas exsistit. *Id. Or.* 13. Cum Thucydides videretur Socrati praefractior, nec satis, ut ita dicam, rotundus; primus instituit dilatare verbis, et mollioribus numeris explere sen-tentias. *Gell.* 16, 1. Ἐνθυμημάτιον vere atque lucu-lente dictum, verbisque est brevibus et rotundis vin-ctum; et 17, 20. Videsne ἐνθύμημα crebrum, et co-ruscum, et convexum, brevibusque et rotundis nu-meris cum quadam aequabili circumactione devin-ctum? *Id.* 11, 13. Cursus, et sonus rotundae volu-bilisque sententiae; et 1, 4. Crispum sane agmen ora-tionis, rotundumque, ac modulo ipso numerorum venustum. *Hor. A. P.* 323. Grajis ingenium, Grajis dedit ore rotundo Musa loqui, *h. e.* copiose, polite, perfecte, suaviter. [*Cf. Ern. Lex. techn. lat. rhet.* p. 336.] ℙ Aliter accipiendum est illud *Quint.* 8, 5. *med.* Soluta oratio et e singulis non membris, sed frustis collata, structura caret: cum illa rotunda, et undique circumcisa insistere invicem nequeant, *h. e.* verba, quae simul componi nequeunt, et alterum alteri inhaerere, et quadrare, velut si quis murum ex rotundis saxis construeret. ℙ *Rotundo* maxime contrarium est *quadratum.* Hinc proverbio dicitur *mutare quadrata rotundis* ap. *Hor. Ep.* 1, 1, 100. qui *vitae disconvenit ordine toto*, modo *aedificat*, modo *diruit*, sibique ipse contrarius est.

*ROXANE vel Rhoxene, es, f. Ῥωξάνη, Oxartae sive Oxyartae filia, amasia Alexandri M., quam to-tius paene Orientis victor et imperator, ob solam ejus pulchritudinem, matrimonio sibi junxit. Post mor-tem mariti, a Cassandro necata est una cum filiolo suo Alexandro. *Just.* 12, 15. 13. et 15, 2. *Curt.* 10, 2. *B. A.*

R U

[RŬBASTĪNUS, a, um, adj. ad Rubos pertinens, Appuliae oppidum, nunc *Ruvo* V. *Horatii* et *Servii l. c.* in RUBEUS. In hujus oppidi nummis ap. *Eck-hel. D. N. V.* T. 1. p. 142. ΡΥΒΑΣΤΕΙΝΩΝ legitur. *Frontin. de colon.* p. 127. *Goes.* Ager Urianus, Rubu-stinus (lege *Rubastinus*), Rudinus. ℙ *Rubastini*, *orum* sunt incolae illius urbis. *Plin.* 3, 21, 16. Ma-tini, Rubustini (lege *Rubastini*), Sylvini. *F.*]

*RUBEAS, promontorium septentrionale, de quo *Plin.* 4, 13. Philemon Morimarusam a Cimbris voca-ri, hoc est mortuum mare, usque ad promontorium Rubeas: ultra deinde Cronium. Adde *Solin.* 19. (al. 13.) Utrobique *Rubeas* vox occurrit, ita ut cum *Hof-manno* rectum possis dicere esse *Rubeae*, *arum.* No-men fortasse traxit a Rubone sive Rhubone, Sarma-tiae Europaeae fluvio, ut tradit *Ptolemaeus*, hodie *the Dwina*, vel, ut aliis placet, *the Nieme* vel *the Memel.* Hodie est *Dagerort* promontorium Livoniae, aliis autem *Wardhuis* in Scandinavia. *B. A.*

RŬBĒDO, inis, f. ἐρυθρημα, color rubeus. *Firm. Math.* 2, 12. *med.* Leo significat colorem croceum, atque ad rubedinem declinantem.

RŬBĔFĂCIO, is, eci, actum, a. 3. ἐρυθραίνω, rubro colore tingo, rubentem facio. *Ov. Met.* 8, 382. Fixa sub aure feri summum destringit arundo Corpus, et exiguo rubefecit sanguine setas. *Sil.* 16, 136. Aurora obscuri tergebat nubila coeli, Vixque Atlantiadum rubefecerat ora sororum.

RŬBĔFACTUS, a, um, part. a *rubefacio*: ἐρυθρός, rubens factus. *Ov. Met.* 12, 382. Cornua vara boum multo rubefacta cruore.

RŬBELLĬĀNA Vitis dicta est a colore rubello. *Colum.* 3, 2. *med.* Sed earum quoque feracior est minor (*vitis Nomentana*), cujus et folium parcius scinditur, et materia non ita rubet, ut Amineis: a quo colore rubellianae nuncupantur.

RŬBELLĬO, onis, m. piscis praegrandi capite, ex genere mullorum: a *rubellus*, quod dimin. a *ruber.* Ita vero a colore dici, argumento est, quod simili-ter Graecis vocetur ἐρυθρῖνος, ab ἐρυθρὸς, ruber. *Plin.* 32, 10, 49. Mullus in vino necatus, vel piscis rubellio, iis, qui inde biberint, taedium vini affert. Adde *Apic.* 10, 7. V. ERYTHINUS.

RŬBELLŬLUS, a, um, adj. dimin. rubelli. *Ca-pell. in carm.* 5, 187. Umbilicus (*voluminis*) rubellu-lus. V. RUBRICA.

RŬBELLUS, a, um, adj. ὑπέρυθρος, subrubens, qui modice, et dilute rubet: dimin. rubri. *Mart.* 1, 104. Et Vejentani bibitur faex crassa rubelli. (Adde *Pers.* 5, 147.) *Plin.* 14, 2, 4. *n.* 2. Proxima digni-tas Nomentanis (*vitibus*), rubente materia, quapro-pter quidam rubellas appellavere vineas. V. RUBEL-LIANA. *Capell.* 8, 271. Depile, rubellumque cal-vitium.

RŬBENS, entia, part. a *rubeo*: qui rubet. *Virg. G.* 1, 234. Semper sole rubens, et torrida semper ab igni. *Ov. Fast.* 5, 511. Vina rubentia. *Plin.* 37, 6, 23. Superficies locustarum maris crustis ruben-tior. *Virg. Ecl.* 3, 63. suave rubens hyacinthus; et *ib.* 4, 29. Rubens uva. *Id. G.* 1, 251. Vesper; et *ib.* 2, 319. ver. *Hor. Od.* 1, 2, 2. de Jove: rubente Dextera sacras jaculatus arces, *h. e.* igne et fulmine armata. *Id. ib.* 2, 11, 19. neque uno rubens Luna nitet vultu. *Ov. Met.* 12, 277. Rubens ferrum igne; et *ib.* 6, 222. Tyrio rubentia fuco Terga; et *ib.* 4, 481. Palla rubens cruore; et *ib.* 10, 101. pomoque onerata rubenti Arbutus. *Lucan.* 8, 34. amnis Ema-thia clade rubens. *Claud. Epith. Pall. et Celer.* 116. tum vere rubentes Desuper invertunt calathos, *h. e.* purpureis floribus plenos. *Id. Laud. Seren.* 7. flores veris honore rubentes. *Id. in Ruf.* 1, 102. stagna rubentis Aurea Pactoli. *Catull.* 20, 7. Rubens arista sole fervido. ℙ Translate est erubescens. *Tibull.* 3, 4, 31. Ut juveni primum virgo deducta marito Infi-citur teneras ore rubente genas. *Mart.* 5, 2. Quem Germanicus ore non rubenti Coram Cecropia legat puella, *h. e.* Domitianus coram Minerva. Adde *Claud. Laud. Stil.* 2, 327.

*RUBENSIS, e, adj. ut *Rubensis lacus* in Narbo-nensi provincia, quem praeterlabitur Atax. *Plin.* 3, 4. Flumen Atax e Pyrenaeo Rubensem permeans la-cum. Sed rectius legitur *Rubrensis. Mela* 2, 5. est *Rubresus* (lacus). *B. A.*

RŬBĔO, es, ui, n. 2. ἐρυθραίνομαι, ruber, seu ru-bens sum. *Lucr.* 6, 1164. ulceribus quasi inustis omne rubere Corpus, ut est, per membra sacer cum diditur ignis. *Virg. G.* 2, 430. Sanguineisque incul-ta rubent aviaria baccis; et *A.* 12, 77. Puniceis in-vecta rotis Aurora rubebit. *Juven.* 6, 479. hic fran-git ferulas, rubet ille flagellis. *Sen. Herc. Fur.* 135. Aspera die dumeta rubent, *h. e.* luce perfusa. *Catull.* 3, 17. meae puellae Flendo turgiduli rubent ocelli. *Ov. Met.* 12, 19. tum denique saxa Non exauditi ru-buerunt sanguine vatis; et *ib.* 3, 483. de pomis: quae candida parte, Parte rubent; et *A. Am.* 3, 170. bis Tyrio murice lana rubet. *Tibull.* 2, 2, 16. Eoi qua maris unda rubet. V. v. sq. ℙ [*Rubere* construitur etiam cum accus. significans rubendo aliquid referre, repraesentare. *Lucan.* 5, 549. de Luna: Ventorum-

que notam rubuit. Solin. 36. Crystallinum lucet, rubet purpuram. V. Cort. ad Luc. l. c.] ℙ Translate est erubescere. Cic. Att. 15, 4. med. Rubeo, mihi crede: sed jam scripseram: delere nolui. Id. Verr. 2, 2, 76. med. Haerere homo, versari, rubere. Ov. Met. 7, 78. Et rubuere genae, totoque recanduit ore. Juven. 1, 166. rubet auditor, cui frigida mens est Criminibus.

RUBER, bra, brum, adj. ἐρυθρός, colorem habens sanguinis, aut ignis, aut ostri, aut croci, aut prope accedentem ad horum aliquem, rubens, rufus, russus, rubidus: de quibus disputat Gell. 2, 26. Censet Voss. esse a voce Graeca allata κατ' ἀφαίρεσιν: alii aliunde ducunt. Plin. 31, 7, 41. Sal ruber Memphi, rufus est circa Oxum. (Isid. haec describens Or. 16, 2. med. Sal, inquit, Memphiticus rufus est. De eo, qui est circa Oxum, tacet.) Hor. Epod. 17, 51. panni cruore rubri. Id. Od. 3, 13, 7. Rivos rubro sanguine inficere. Ov. Met. 11, 368. lupus rubra suffusus lumina flamma. Hor. Sat. 2, 5, 39. rubra Canicula. Prop. 3, 11, 16. Quos Aurora suis rubra colorat equis. Mart. 8, 56. Thestylis et rubras messibus usta genas. Id. 12, 54. Crine ruber, niger ore, brevis pede, lumine laesus. Id. 5, 8. Phasis purpureis ruber lacernis. Ov. Am. 2, 6, 22. Tincta gerens rubro punica rostra croco. Hor. Sat. 2, 6, 102. Rubro cocco tincta vestis. Ov. Fast. 1, 415. At ruber hortorum Deus et tutela, Priapus. Tibull. 1, 1, 21. Pomosisque ruber custos ponatur in hortis (Priapus). Mart. 9, 91. Frontem sutilibus ruber coronis. Plin. 10, 63, 85. Colorem illico mutant rubriore pilo. Cels. 5, 18. n. 31. Nitrum quam ruberrimum. Virg. G. 3, 359. sol Oceani rubro lavit aequore currum, h. e. qui accedente ad occasum sole rubescit. Ceterum Rubrum mare ap. Cic. N. D. 1, 35., Prop. 3, 11, 6., Tibull. 2, 4, 30., Mel. 3, 8. et Plin. var. in loc. est quod Persicum et Arabicum sinum complectitur. V. ERYTHRAEUS. Claud. Laud. Ser. 3. solitam consurgere gemmis, Et rubro radiare mari, h. e. fulgere margaritis. Sil. 12, 231. Lucet in aure lapis rubris advectus ab undis. ℙ Quas breves Rubras memorat Mart. 4, 64. fuit locus Etruriae in Vejentano agro, via Flaminia, circa Cremeram: qui et Saxa rubra appellatus est. Liv. 2, 49. et Cic. Phil. 2, 31. Hinc ap. Vitr. 2, 7. rubrae lapidicinae circa Urbem memorantur. ℙ Rubrae leges ap. Juven. quid sint, V. in RUBRICA. ℙ Rubrus pro ruber est Solini 49. de chamaeleone: Colores duo sunt, quos fingere non valet, rubrus, et candidus.

RŬBESCO, is, n. 3. ἐρυθραίνω, rubere incipio, rubens fio. Virg. A. 8, 695. arva nova Neptunia caede rubescunt. Id. ib. 7, 25. Jamque rubescebat radiis mare; et ib. 3, 521. Jamque rubescebat stellis Aurora fugatis. Ov. Fast. 6, 727. Sol abit e Geminis, et Cancri signa rubescunt, h. e. sole ingrediente accenduntur. Claud. de magnete, 4. rubescentes ferali crine cometae. Id. Nupt. Honor. et Mar. 187. Mavortia signa rubescunt Floribus. Plin. 34, 18, 54. Coquitur (cerussa) in patinis, misceturque rudiculis, donec rubescat. Id. 11, 37, 63. extr. Ceteris senecta dentes rubescunt, equo tantum candidiores fiunt. Id. 21, 4, 10. Rosa rubescens. Id. 14, 2, 4. n. 6. Vina rubescentia.

RŬBĒTA, ae, f. et Rana rubeta, φρῦνος, genus ranae venenatae, fere in rubis degentis: unde et nomen. Idem est ac bufo. Vim multam habet in veneficiis ad dementandos homines, et occidendos. Plin. 32, 5, 18. Sunt quae in vepribus tantum vivunt, ob id rubetarum nomine, quas Graeci phrynos vocant: grandissimae cunctarum, geminis veluti cornibus, plenae veneficiorum. Id. 8, 31, 48. Ranae rubetae, quarum et in humore vita. Juven. 6, 659. res agitur tenui pulmone rubetae. Prop. 3, 4, 27. Illum turgentis ranae portenta rubetae, Et lecta ex sectis anguibus ossa trahunt. [*Cf. Schneid. Hist. amphib. I. p. 227.] ℙ Mira quae de his tradunt magi, referuntur a Plin. cit. 32, 5, 18.

RŬBĒTUM, i, n. βατών, locus, in quo rubi copiose proveniunt, vel ipsa ruborum copia. Ov. Met. 1, 105. in duris haerentia mora rubetis. Adde Fast. 4, 509. et Calpur. Ecl. 3, 5.

RŬBĔUS, a, um, adj. idem quod robius, robus, rufus, flavus. Varr. R. R. 2, 5. med. Vaccae colore potissimum nigro, dein rubeo, tertio helvo, etc. Colum. 6, 1. extr. Boves colore rubeo, vel fusco. Pall. 4, 14. med. Asinus murini maxime coloris, aut rubei. V. ROBIUS. ℙ Ad illud Virg. G. 1, 266. Nunc facilis rubea texatur fiscina virga: Serv.: idest ea virga, quae apud Rubos Italiae oppidum (in Apulia, prope Canusium: de quo Hor. Sat. 1, 5, 94. Inde Rubos fessi pervenimus. V. RUBASTINUS) plurima nascitur: an a rubo, cujus meminit (Virg. Ecl. 3, 89.) ferat et rubus asper amomum. Haec Servius. Sunt etiam virgae coloris rubei, aut sanguinei, quarum meminit Plin. 16, 18, 30., 19, 10, 58. et 24, 10, 43. Has Virgilium potius significare quispiam putet, quam spinosas virgas e rubo, quae texendis fiscinis ineptae quidem videntur, [sed iis etiam veteres usos fuisse ad ligandas vites, constat ex Colum. 4, 31. et Plin. 16, 37, 69. F.]

*RUBI, orum, Appuliae opp., juxta Canusium, hodie Ruvo. [*V. Riedesel. itin. per Sicil. et Magnam Graeciam p. 249.] Hor. Sat. 1, 5, 94. ℙ Hinc Rubustinus, a, um, adj. ad Rubos spectans, ut ager Rubustinus ap. Front. de colon. ℙ Rubustini, orum, Ruborum incolae. Plin. 3, 11. ed. Hard., ubi edd. priores Robustini. B. A.

RŬBIA, ae, f. ἐρυθρόδανον, ἐρευθόδανον, herba radicem habens rubram, tingendis lanis ac coriis idoneam. [*Färberröthe, Krapp.] Plin. 19, 3, 56. In primis rubia, tingendis lanis et coriis necessaria, etc. Id. 24, 11, 7. n. 14. Alia est erythrodanus, quam aliqui ereuthodanum vocant, nos rubiam, qua tinguntur lanae, pellesque perficiuntur. Adde Vitruv. 7, 14.

[RŬBĬCO, as, n. 1. idem ac rubeo. Venant. carm. 8, 12, 11. Aureus ordo crocis, violis hinc blatteus exit. Coccinus hinc rubicat, lacteus inde nivet. F.]

RŬBĬCO et Rubicon, onis, m. fluv. Aemiliae, seu Galliae Togatae, apud Caesenam urbem, qui mare subit inter Aprusam fluv., vulgo Luso, et Sapim, il Savio, et inter portum Caesenatem, et Ariminum. Olim fuit terminus Italiae. Plin. 3, 15, 20. Sidon. ep. 1, 5. Ad Rubiconem ventum, qui originem nominis de glarearum puniceo colore mutuatur. ℙ Ibi a senatu Romano C. Julio Caesari interdictum est, ne ulterius armatus procederet, ut Suet. Caes. 31. narrat. Plin. l. c. Hinc Rubico quondam finis Italiae. Lucan. 1, 214. parvisque impellitur undis Puniceus Rubicon, cum fervida canduit aestas. Alii leg. Rubico: qua de re Quint. 1, 5. Et ut Palaemo, sic Thelamo, et Plato (nam sic eum Cicero quoque appellat) dicerentur, retinuerunt: quia Latinum, quod o, et n litteris finiretur, non reperiebant. Ex hoc loco Quint. discimus, Latinam positionem esse, si in o desinat; Graecam, si in on. Hinc et Laco et Lacon, Plato et Platon, Pluto et Pluton, Zeno et Zenon, Agamemno et Agamemnon, etc. Prosae scriptores tutius primam: utramque, ut libuerit, poetae usurpaverint.

RŬBĬCUNDŬLUS, a, um, adj. frequent. rubicundi, subrubens. Juven. 6, 425. tandem illa venit rubicundula, totum Oenophorum sitiens.

RŬBĬCUNDUS, a, um, adj. ἐρυθραῖος, rubore plenus, abunde rubens. Plin. 18, 35, 19. de luna: Si rubicunda, ventos portendere dicitur. Sen. Q. N. 7, 11. Habitus cometae rubicundior. Virg. G. 1, 297. Rubicunda Ceres, h. e. flava. Ov. Fast. 6, 319. rubicunde Priape. Id. Med. fac. 13. (et Mart. 6, 64.) matrona premens altum rubicunda cubile, h. e. perusta solibus, ut ait Hor. Ep. 2, 41., de Sabinis enim sermo est. Sic Claud. Laud. Stil. 2, 257. Et calido rubicunda die sic Africa fatur. Pl. Ps. 4, 7, 120. Rufus quidam, subniger, magno capite, ore rubicundo. Hor. Ep. 1, 16, 8. Rubicunda corna. Mart. 14, 114. testa. Varr. R. R. 1, 9. med. Sabulo rubicundior.

RŬBĬDUS, a, um, adj ὑπέρυθρος, subruber, subrufus. Gell. 2, 26. Fulvus, et flavus, et rubidus, et phoeniceus, et rutilus, et luteus, et spadix appellationes sunt rufi coloris, aut acuentes eum, quasique incendentes, aut cum colore viridi miscentes, aut nigro infuscantes; et mox: Rubidus est rufus atrior, et nigrore multo inustus. Suet. Vit. 17. Erat in eo facies rubida plerumque ex vinolentia. Festus: Rubidus panis appellatur parum coctus, dum rubro colore, rubefactus. Plautus in Casina (2, 5, 1.) In furnum condito, atque ibi torreto me pro pane rubido. Quidam leg. ap. Fest. iterum coctus: quod ad Plauti sententiam aptius convenire videtur. Isid. Or. 20, 2 Panis rubidus, recoctus et rubefactus. Rursus Fest.: Scorteae ampullae, vetustate rugosae, et coloris ejusdem, rubidae dici solent. Pl. Stich. 1, 3, 78. Rubiginosam strigilem, ampullam rubidam.

RŪBĪGO cum derivatis, V. ROBIGO.

RŬBOR, oris, m. ἐρυθρότης, rubedo, color rubens. Gell. 2, 26. Sed cum aliter rubeat ignis, aliter sanguis, aliter ostrum, aliter crocum, has singulas rufi varietates Latina oratio singulis propriisque vocabulis non demonstrat, omniaque ista significat una ruboris appellatione, cum tamen ex ipsis rebus vocabula mutuetur, et igneum aliquid dicat, et flammeum, et sanguineum, et croceum, et ostrinum, et aureum. Plin. 10, 22, 39. Decet tetraonas suus nitor, absolutaque nigritia, in superciliis cocci rubor. Val. Fl. 8, 58. Quis rubor iste poli? quod tam lugubre refulsit Sidus? Id. 6, 27. Aureus effulsit campis rubor Plin. 22, 23, 47. Fungi, qui rubent callo, minus diluto rubore, quam boleti. Virg. G. 3, 306. quamvis Milesia magno Vellera mutentur Tyrios incocta rubores, h. e. colorem purpurae. Sen. Herc. Oet. 663. Sidonio mollis aheno Repetita bibit lana rubores. Plin. 28, 17, 69. Rubori cum prurigine illinitur equi spuma, h. e. suffuso sanguini sub cute. Pl. Capt. 5, 2, 9. At ego faciam, ut pudeat: nam in ruborem te totum dabo, h. e. loris caedam. ℙ De colore, qui suffuso sanguine in vultu apparet. Ov. Am. 3, 3, 5. Candida candorem roseo suffusa rubore Ante stetit: niveo lucet in ore rubor. Lucan. 5, 214. rubor igneus inficit ora. Virg. A. 12, 66. de Lavinia: Flagrantes perfusa genas: cui plurimus ignem Subjecit rubor, et calefacta per ora cucurrit. Plin. 11, 38, 91. Alius est irae rubor, et alius verecundiae. ℙ Metonymice est pudor, αἰσχύνη: cujus signum est in vultu rubor. Cic. Or. 2, 59. extr. Praestet orator ingenuitatem et ruborem suum, verborum turpitudine, et rerum obscenitate vitanda.

Liv. 30, 15. Massinissae haec audienti non rub
lum suffusus, sed lacrimae etiam obortae. [
9, 7, 25.] Auct. ad Her. 4, 10. Rubores alic
cere; et Mart. 1, 53. Ruborem cuipiam imp
Alii leg. pudorem. Tac. A. 13, 15. inferre.
36, 1, 2. Ingens ista reputantem subit etiam a
tatis rubor, h. e. redeo in memoriam, quant
rit majorum pudor et parcimonia in sum
Suet. Dom. 18. Vultu modesto, ruborisque
Val. Max. 1, 1. n. 15. Magnus coelestibus i
est rubor, ulterius adversus eam saeviendi.
4. n. 5. Nec fuit iis rubori, eburneo scipione
to agrestem stivam aratri repetere. Ov. Am.
21. Illic nec tunicam tibi sit posuisse pudori.
A. 14, 55. extr. Rubori mihi est, quod pra
caritate, nondum omnes fortuna antecellis.
13. Nec rubor inter comites aspici. Ov. A.
167. Nec robur est emisse palam. Id. Her. 2
matri licet omnia narres: Nil tua, Cydippe
ruboris habent. Id. Fast. 5, 69. Dicere verb
rubore, h. e. turpia, et erubescenda. Tac
30. Rubor ac dedecus. Id. ib. 4, 62. Rubor
mia. Juven. 13, 241. quando recepit Ejectum
attrita de fronte ruborem. Mart. 7, 12. Et
nullo fama rubore placet, h. e. non placet n
mam parare ruborem aliis inferendo. [*Dic
iam de orationis ornatu nimis quaesito et af
Ita usurpatur in loco, quem Noster ab initio
rat, Cic. Or. 23. Fucati vero medicamenta c
et ruboris omnia repellentur: elegantiae m
munditia remanebit. ℙ Confund. rubor et
V. Ruhnk. ad Ov. Her. 21, 202.]

[RUBRANS, antis, part. ab inus. rubro,
reddens. Alcim. 5, 525. Junxerat interea, po
Magdalus instat, Hebraeus populus rubranti
profundo, h. e. mari Rubro. F.]

*RUBRENSIS et

*RUBRESUS. V. RUBENSIS. B. A.

[RUBRIA Lex memoratur tantummodo
leg. Gall. Cisalp. Vellejae reperta ann. a
MDCCLX., edita et docte illustrata a P. De
quae lata fuisse videtur ann. U. C. DCXXX
Rubrio trib. pl. tempore Gracchorum, qua
damno infecto agit, seu de judicis jure ac
in ea re judicanda. F.]

RUBRIANUS, a, um, adj. ad Rubrium pe
nomen Romani hominis. Senatusconsultum
num, factum sub Trajano, [ann. Chr. n.
Rubrio Gallo, Coelio Hispone Coss., ut ref
Dig. 40, 5, 26. f., libertatibus subveniebat
ex causa fideicommissi debebantur, ut ib.
Adde ib. 28. et Modest. ib. 36. et Paul. ib. 3

RUBRĪCA, ae, f. πηλὸς, ῥουσιώδης, σινωπὶς,
quaevis terra coloris ad rubrum accedentis.
3. Faciendi sunt lateres ex terra albida, creto
de rubrica. Colum. 3, 11. extr. Gravis est
et ad comprehendendum radicibus iniqua;
eadem vitem, cum tenuit: verum est in opere
lior, quod neque humentem fodere possis, q
glutinosissima; nec nimium siccam, quia ul
dum praedura. Plin. 18, 14, 36. Lupinum
siore terra rubricam maxime amat. Adde Co
16. [*Ita recte primo loco posuisse videmu
Noster secundo collocaverat. Hinc praeserti
tur de terra rubri coloris,] qua et pictores u
Cum enim colores partim fiant, partim nascan
brica ex his est, ut Plin. docet 35, 6, 14. Est
multiplicis generis, Sinopica, Aegyptia, Bal
Africana, Lemnia, Cappadox, ut Id. ib. et I
7. tradunt. Hor. Sat. 2, 7, 98. Proelia rubi
cta, aut carbone. Colum. Arb. 20. Priusquam
culas transferas, rubrica, vel alia qualibet re
to, ut iisdem ventis, quibus ante steterunt,
tuas eas. Pers. 1, 65. scit tendere versum,
cus ac si oculo rubricam dirigat uno, h. e.
rubrica tinctam, ut solent materiarii. Plin.
35. Homines atri coloris tota corpora rubri
nunt. Auct. ad Her. 3, 22. f. Rubrica delibut
Pl. Truc. 2, 2, 39. Buccas rubrica, creta om
pus intinxti tibi. Plin. 34, 13, 37. Diphryge
lapide pyrite cremato in caminis, donec exco
in rubricam, h. e. in rubrum colorem. ℙ M
mice est inscriptio seu titulus earum rerum,
legibus infra scriptis continentur: quia olim r
legum tituli et capita librorum notabantur,
ctionis et ornatus gratia, et ut facilius app
Hinc Ov. Trist. 1, 1, 7. Nec titulus minio, ne
charta notetur; et Mart. 3, 2. Et cocco rub
perbus index. Pers. 5, 89. Cur mihi non lice
sit quodcumque voluntas, Excepto si quid
rubrica vetavit? Quint. 12, 3. f. Alii se ad
ac rubricas transtulerunt, et formularii, vel u
ro ait, leguleji quidam esse maluerunt. [*V.
ad h. l.] Paul. Dig. 43, 2, 2. f. Recuperanda
sessionis causa proponuntur interdicta sub r
Unde vi. Huc pertinet illud Juven. 14, 101.
ceras, Scribe, puer, vigila, causas age, perle
bras Majorum leges.

RUBRĪCĀTUS, a, um, part. a rubrico: pu
tinctus rubrica, vel quocumque colore rubeo,
bricatus mutinus, ap. Auct. Priap. Not. Tir.
86. Rubrica, rubricata.

*RUBRICĀTUS (fluvius) sive Rubricatum (fl

ania Tarraconensi, in mare Mediterraneum | *Mela* 2, 6. *Plin.* 1, 3., ubi *flumen Rubri-* udit. V. *Telobis. B. A.*
RICO, as, a. 1. rubrica tingo. *Venant. Vit. S. f.* Addite martyribus, queis (lege *quos*) rubri- cruoris. Hic licenter paenultima corripitur. *F.*]
RICOSUS, a, um, adj. Rubricosus ager, *Cato* 34. et rubricosum solum, *Colum.* 4, 33. et 3, 17, 46. est rubri coloris, aut ad rubrum tis, quae et *rubrica* dicitur.
RICUS, a, um, adj. idem ac rubricatus. *r.* p. 82. Rubor, rubricus; et p. 128. Rubeus, s, rubricosus. *F.*]
RUS. V. RUBER.
UM. V. RUBUS.
US, i, m. *βατὸς*, frutex spinosus caule et fo- sim in dumetis nascens et saxis, florem can- et mora ferens ante maturitatem rubentia: rtasse nomen: cujus alterum genus cynosba- us, florem habet rosae similem: tertium ge- eum vocant Graeci a loco: quoniam in Ida d nascitur: tenuius quam cetera, minoribus- nis, et minus aduncis. Haec *Plin.* 16, 37, i *ib.* 21, 23. scribit, alicui generi folia non et 17, 13, 21. curvari rubos gracilitate, et roceritate nimia, defigere rursus in terram iterumque nasci ex se, repleturos omnia, ni cultura: ita pessimam et exsecrandam rem nem tamen docuisse, ac viviradicem. *Id.* 73. et *ib.* 14, 74, 75. et 76. varias et valde orum vires in medicina persequitur. *Virg.* 15. Horrentesque rubos, et amantes ardua *Id. Ecl.* 3, 89. ferat et rubus asper amo- *Ov.* 113. de nuce: At rubus et sentes tan- lo laedere natae. *Id. Met. fac.* 4. mordaces e rubi. *Id. Pont.* 4, 4, 4. Mixta fere duris rba rubis. *Prop.* 4, 4, 26. hirsutis brachia bis. *Tibull.* 4, 3, 10. hamatis crura notare ¶ Feminino genere. *Prud. Cath.* 5, 31. nempe Deum spinifera in rubo Vidit conspi- ine flammeum. Adde *Apoth.* 123. et *Sulpic. t. sacr.* 1, 14. ¶ De moris rubi. *Prop.* 3, Et dare puniceis plena canistra rubis. Hoc *bum, i,* n. esse videtur, si analogiam sequaris.
INATES, ium, gens Vindeliciae. *Plin.* 3, 20. *d.*, ubi antea legebatur *Virucinates. B. A.*
TA, ae, f. idem ac rumen. *Gloss. Isid.* vel framen in homine, vel rumen in bestia: tturis gurgulioni proxima. V. RUMA. *F.*]
TAMEN, inis, n. ructus. *Prud. Hamart.* rnis et immodicae spurco ructamine crudos.
TATRIX, icis, f. quae ructat: et quae ru- novet. *Mart.* 10, 48. Nec deest ructatrix nec herba salax.
TATUS, a, um, part. a *ructo: ἐρευχθεὶς*, missus, effusus, profusus. *Sil.* 15, 435. etque mero ructatos ore cruores. *Id.* 2, 685. e redundat Gutture ructatus longe cruor.
TO, as, a. 1. *ἐρεύγω*, ructum emitto. *Pl.* 2, 9. Pergin' ructare in os mihi? *Juven.* 3, bene ructavit, si rectum minxit amicus. *Plin.* 8. Ut in Antonia Drusi nunquam exspuisse, ponio consulari poeta nunquam ructasse. *Cic.* 25. *f.* Magister equitum, cui ructare turpe s vomens, etc. *Plin.* 20, 17, 68. Tragoriga- cacissimum stomacho acida ructanti. *Juve-* 0. glandem ructante marito. *Mart.* 9, 49. Ru- rum. ¶ Dicitur etiam *ructor, aris*, depo- *Varr. R. R.* 3, 2. Cujus aves hospitales etiam ctor, quas mihi apposuisti paucis ante die- *cil.* ap. *Perott.* in *Cornucop.* Ructantur juve- sputis omnia foedant. *Cicero* quoque usurpa- e *Festo.* ¶ Translate est emittere: sed me- est humilis et plebeja. *Hor. A. P.* 457. dum s versus ructatur. *Pall.* 8, 8. *f.* Si terra va- humidum fumum nebulosumque ructaverit, nesse cognosces. *Sidon. carm.* 23, 252. Qui atrapas sedet tyrannus, Ructans semideum uitates, *h. e.* jactans, in ore habens.
TOR. V. in v. praec.
TUO, as, a. 1. ructo. *August. serm. de Temp.* *d.* Bibentes unicum Verbum, unde impleti t laudes.
TUOSUS, a, um, adj. *ἐρευγματώδης*, plenus ru- *M. Coelius* ap. *Quint.* 4, 2. *f.* Totis praecor- rtentem, ructuosos spiritus geminare.
TUS, us, m. *ἐρυγή*, cibi et potus in stomacho ncocti ventosa per os exspiratio, crudi sto- sonitus, quem edere solent, qui plus aequo nt ventriculum: ab *ἐρευκτός*. *Cic. Fam.* 9, Stoici crepitus ajunt aeque liberos, ac ructus ortere. *Mart.* 1, 88. Extremo ructus cum ve- rathro. *Plin.* 24, 15, 86. Ructu gravis herba, ae manducata ructus movet foetidi oris. *Lu- Non.* 2, 733. exhalas acidos de pectore ructus. 5. *f.* Si coacuit intus cibus, aut computruit: utrumlibet ructus ostendit. *Plin.* 26, 8, 47. ani succus ructus gignit. *Id.* 20, 18, 74. Ane- uctus movet. *Id.* 27, 13, 109. Smyrnion sudo- , et ructus. *Id.* 22, 23, 48. Silphion inflatio- it, et ructus. *Id.* 20, 12, 48. Ructum dissol- t *ib.* 17, 66. Piperitis utilis ructibus.
EATUS. V. in v. sq.

RŪDECTUS, a, um, adj. est adjunctum terrae ru- deribus plenae, macrae, siccae. *Cato R. R.* 34. Ager rubricosus, et terra pulla, materina, rudecta, are- nosa; et *ib.* 35. Lentim in rudecto, et rubricoso lo- co, qui herbosus non siet, serito. (*Plin.* haec sic reddit 18, 17, 46. Lentem seri in frutectoso, et ru- bricoso, qui non sit herbidus.) *Id. ib.* 131. Ea lo- ca primum arato, quae rudecta, arenosaque erunt. (*Plin.* 18, 26, 65. *n.* 3. Arare incipiat macra arenosa- que. Ipse *Cato R. R.* 50. Loca primum arato, quae sicissima erunt.) Alii leg. *rudeata:* quidam *rudeta*, eod. sensu: quae varietas est etiam in duobus prio- ribus locis modo allatis.

RŪDENS, entis, m. et f. *κάλως, πρότονος, ἐπίτονος, καρχήσιοι*, funis nauticus, praesertim quo antenna, et velum tenditur. *Cincius* ap. *Fest.* in *Rodus* vide- tur ducere a rudis. *Non.* vero 1, 254. rudentes, in- quit, ea causa sapientissimi dictos volunt, quod fu- nes, cum vento verberantur, rudere existimentur: atque hunc sonum proprium funium, non asinorum putant. *Cic. Div.* 1, 56. Explicatio rudentis. *Pl. Rud.* 4, 3, 1. Mane, dum hanc tibi, quam trahis, ruden- tem complico. *Pacuv.* ap. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 2. de oborta tempestate: Strepitus, fremitus, clamor tonitruum et rudentum sibilus. Sic *Hor. Epod.* 10, 5. Niger rudentes Eurus, inverso mari, Tractosque remos differat. *Virg. A.* 1, 91. Insequitur clamor- que virum, stridorque rudentum. *Ov. Trist.* 1, 11, 19. contenti stridunt Aquilone rudentes. *Id. Met.* 3, 616. quo non alius conscendere summas Ocior anten- nas, prensoque rudente relabi. *Catull.* 64, 235. Can- didaque intorti sustollant vela rudentes. ¶ Excu- tere, laxare, immittere, expedire rudentes, est vela facientium. *Virg. A.* 3, 267. excussosque jubet la- xare rudentes; et *ib.* 682. Praecipites metus acer agit quocumque rudentes Excutere, et ventis intendere vela secundis. *Id. ib.* 10, 229. velis immite rudentes. *Lucan.* 5, 426. Cum pariter solvere rates, totosque rudentes Laxavere sinus. *Claud. B. Gild.* 480. arri- piunt naves, ipsique (*milites*) rudentes Expediunt. ¶ *Rudens* titulus est comoediae Plautinae, in qua piscator inducitur captum in mari vidulum rudente trahens. ¶ Per synecdochen dicitur de navi, aut velis, aut navigatione. *Val. Fl.* 1, 627. illicitas te- merare rudentibus undas. *Cic. Tusc.* 5, 14. Qui glo- rianti cuidam mercatori, quod multas naves in omnem oram maritimam dimisisset; non sane optabilis ista, inquit, rudentibus apta fortuna, *h. e.* quasi alligata rudentibus, et ab incerto maris statu pen- dens. ¶ *Rudentium* pro *rudentum* habet *Vitr.* 10, 19. *med.* et *Prud. adv. Sym. praef.* 2. ¶ Adhibetur etiam extra rem nauticam, ad quemcumque funem significandum. *Vitruv.* enim usurpat de funibus ca- tapultae et balistae, 10, 17. *extr.* et *ib.* 18.

RŪDENTISĪBĪLUS, i, m. stridor funium nauti- corum. *Pacuv.* ap. *Varr. L. L.* 4, 1. *med.* V. ejusd. locum in RUDENS, in quo *Coelius* videtur duriuscu- lam veteris poetae compositam vocem mitigasse.

RŪDĔRA. V. RUDUS.

RŪDĔRĀRĪUS, a, um, adj. ad rudera spectans, ut Ruderarium cribrum, idest cribri genus majus ex membrana minutis foraminibus pertusa, quo rudus, et arena, et calx cribrantur. *Appul. Met.* 8. Quem ad finem cantherium isti vaenui subjiciemus, et ve- tulum, et colore deformem, nec quidquam amplius, quam ruderarium cribrum?

RŪDĔRĀTĬO, onis, f. actus ruderandi, h. e. ster- nendi rudere pavimenta, *ψήφωσις*. Differt a statu- minatione, quia statuminatio fit lapidibus, et cae- mentis libralibus, et manualibus, sine calce et are- na; ruderatio vero statumini superinducitur cum cal- ce et arena, aut rudere novo, aut redivivo, idest ex vetere aedificio sumpto, non nuper effosso, quod con- stat e caemento, ad differentiam nuclei, qui est e testa contusa, et tertio loco inducitur. *Vitr.* 7, 1. Primumque incipiam de ruderatione, quae principia tenet expolitionum.

RŪDĔRĀTUS, a, um, part. a *rudero*. *Plin.* 21, 4, 10. Rosa seri nec pinguibus vult, nec argillosis locis, nec riguis, contenta raris: proprieque rude- ratum agrum amat, *h. e.* in quo rudera, veterum- que aedificiorum fragmina plurima sunt.

RŪDĔRO, as, avi, atum, a. 1. *ψηφόω*, rudus in- duco in pavimentis, solum rudere sterno. *Vitr.* 7, 1. Si plano pede erit ruderandum, quaeratur solum, etc. et *mox:* Tunc insuper statuminetur, ne minori saxo, quam quod possit manum implere: statumini- bus inductis, ruderetur.

RŪDĒTUM, i, n. locus ruderatus, seu ruderibus plenus. V. RUDECTUS.

RŪDĬAE. V. RUDINUS.

RŪDĬĀRĬUS, a, um, adj. ad rudem, h. e. virgam pertinens. *Rudiarii* sunt gladiatores rude donati. V. RUDIS substant. *Suet. Tib.* 7. Munus gladiato- rium in memoriam patris dedit, rudiariis quoque quibusdam revocatis auctoramento centenum millium. ¶ *Cincius* ap. *Fest.* in *Rodus*, vocat *rudiarios* qui saga nova poliunt: nempe a *rudis* adj.

RŪDĬCŬLA, ae, f. *κύκηθρον, σπάθη*, spatha, li- gula, instrumentum, quo agitantur ea, quae coquun- tur: a *rudis*, virga. *Cato R. R.* 95. Amurcae in vas ahenum indito congios duos: postea igni leni coqui- to: rudicula agitato crebro, usque adeo dum fiat tam crassum, quam mel. *Colum.* 12, 46. *med.* De- frutum confundito in ollam, taleolas inulae adjicito, ac rudicula lignea peragitato. *Plin.* 34, 18, 54. Coqui- tur in patinis, miscetur que rudiculis, donec rubescat.

RUDICULUS ap. *Fest.* in *Persillum* est vas quod- dam: sic enim vocatur a *Paulo ib.* Alii leg. *ruduscu- lum*, et intelligunt vas ex cavo informi saxo, quia *rudus* saxum impolitum est.

RŪDĪMENTUM, i, n. *προπαιδεία*, primum princi- pium artis, aut disciplinae cujuslibet: a *rudis*, quia res omnes initio rudes sunt, et qui ad artem quamli- bet accedit, rudis est. *Petr. Sat.* 83. Vidi Protoge- nis rudimenta, cum ipsius naturae veritate certan- tia. *Plin.* 21, 5, 11. Est flos non dissimilis lilio in herba, quam convolvulum vocant, nullo odore, nec crocis intus, candorem tantum referens, ac veluti naturae rudimentum lilia facere condiscentis; et *Gell.* 12, 1. *med.* de lacte matris: Ad fovenda vitae atque lucis rudimenta praesto est. *Stat. Ach.* 1, 478. Cru- da rudimenta, et teneros formaverit annos. *Ov. Her.* 5, 97. Turpe rudimentum, patriae praeponere raptam; et *Quint.* 2, 1. *med.* Suasoriae, quae sunt apud rhetorem materiae inter rudimenta dicendi. *Liv.* 1, 3. Rudimentum primum puerilis regni; et *Virg. A.* 11, 157. Dura rudimenta belli. *Vell.* 2, 129. Imbutus rudimentis militiae. *Appul. Apol.* Virgo affert ad maritum pulcritudinis gratiam, floris rudi- mentum, *h. e.* primitias virginitatis delibandas. *Id. Met.* 6. Thalami rudimentum; et *ib.* 7. Veneris ru dimentum, *h. e.* primus virginis cum marito concubi- tus, cum nempe amori rudi litare novi conjuges so- lent. ¶ *Rudimentum ponere, deponere*, rudem es- se desinere, incipere fieri instructiorem et politio- rem. *Liv.* 31, 11. *f.* Verminam rudimentum adole- scentiae, bello lacessentem Romanos, posuisse. *Just.* 7, 5. Prima pueritiae rudimenta in urbe severitatis antiquae deposuit. *Id.* 9, 1. *f.* Sub militia patris ti- rocinii rudimenta deponere. Adde *Suet. Ner.* 22.

RŪDĪNUS, a, um, adj. *Ῥωδαῖος*, ad Rudias Ca- labriae oppidum, nunc *Rugge*, pertinens, quae En- nii patria fuit, Graece *Ῥωνδία* et *Ῥωδία*. Unde *Sil.* 12, 396. Miserunt Calabri, Rudiae genuere vetustae: Nunc Rudiae solo memorabile nomen alumno. Ipse *Enn.* de se, ap. *Cic. Or.* 3, 42. *extr.* Nos sumu' Ro- mani, qui fuvimus ante Rudini. [*Ita *Orell.*] Alii leg. *qui fuimus Rutuli*, aut *Rutili:* alii *qui fuimus Rudii:* alii aliter. Primam lectionem confirmat *Au- son.*, cujus est illud in *Grammaticomast.* 17. Unde Rudinus ait, Divum domus altisonum coel? Prima autem syllaba *ru* corripitur, quia poetae alteram di- phthongi seu proprii, seu improprii vocalem saepe exterere consueverunt, et in *ω* alterum o.

RŪDIS, e, adj. *αὐτόσχεδιος, ἀνέργαστος*, incultus, impolitus, inelaboratus, non levigatus, inornatus, imperfectus: unde *rudis* virga gladiatorum, de qua in v. sq. *Cincius* ap. *Fest.* in *Rodus*. Omnis fere ma- teria non deformata, rudis appellatur, sicut vesti- mentum rude, non perpolitum. *Virg. G.* 2, 211. At rudis enituit impulso vomere campus. *Varr. R. R.* 1, 44. Multum interest, in rudi terra, an in ea se- ras, quae quotannis obsita sit. *Colum.* 3, 11. Ru- dem potius eligendum agrum, quam ubi fuerit seges. *Virg. A.* 9, 743. ille rudem nobis, et cortice crudo Intorquet summis adnixus viribus hastam. *Petr. Sat.* 114. Rudis atque infecta materies. *Ov. Met.* 1, 7. chaos, rudis indigestaque moles. *Plin.* 11, 51, 112. Rudis parietum circumjectus, *h. e.* parietum tecto- rio non politorum. *Ov. A. Am.* 3, 227. Cur mihi no- ta tuo causa est candoris in ore? Claude forem tha- lami: quid rude prodis opus? *h. e.* opus fucandi oris, cum adhuc imperfectum est. *Id. Met.* 6, 19. Rudis lana. *Id. Fast.* 4, 659. vestis. *Id. Met.* 8, 640. Tex- tum rude; et *ib.* 1, 406. Signa rudia. [*Possunt es- se nondum elaborata satis. Sed ne idem ter dicat, non male rudis antiquitatis signa intelliges. *Gierig.*] et *Quint.* 9, 4. *med.* saxa; et *Plin.* 37, 3, 11. *n.* 2. Succinum advehi rude, polirique adipe suis. *Id.* 33, 3, 13. Servius rex primus signavit aes: antea rudi usos Romae, Timaeus tradit. V. GRAVIS. *Sen. Hipp.* 320. Dare legem rudibus capillis, i. e. incomptis. *Ov. A. Am.* 3, 113. Rudis simplicitas, *h. e.* inornata. *Mart.* 2, 90. fons vivus, et herba rudis, *h. e.* sua sponte nascens, nulla arte excul- ta aut disposita, ut fit in hortis deliciarum causa institutis. *Id.* 10, 48. Prototomi rudes, *h. e.* vel nul- la, vel simplici conditura in cibum parati. ¶ Trans- late. *Pl. Poen.* 1, 1, 60. Placet consilium. *Mil.* imo etiam ubi expolivero, magis hoc tum demum dices: nunc etiam rude est. *Cic. Or.* 1, 2. Quae pueris, aut adolescentulis nobis, ex commentariolis nostris in- choata ac rudia exciderunt. ¶ Ex his apparet, *ru- dia* dici quae talia sunt, qualia natura edidit, nihil- que illis adhuc adjectum est. Hujusmodi sunt *lana, herba, hasta, campus rudis, aes rude*, etc. Hinc *rudes querelae* ap. *Mart.* 11, 70. sunt sine arte, non fictae. Sic dicuntur etiam quae recentia sunt, nova, integra. *Plin.* 35, 6, 26. de purpurisso: Praecipuum est primum, fervente aheno rudibus medicamentis inebriatum, i. e. sanie purpurae, quae nondum quid- quam aliud tinxit. *Petr. Sat.* 94. *f.* Rudis novacula, et retusa, *h. e.* nova, cote nondum asperata, et quae nullam adhuc barbam desecuit. *Claud. VI. cons. Honor.* 541. lunamque rudem madefecerat Auster, *h. e.*

novam. *Id. Nupt. Honor. et Mar.* 80. Rudes lacrimae, *h. e.* quae funduntur a teneris juvenibus tum primum amore implicitis. *Lucan.* 3, 193. et *Appul. Met.* 11. Rudem dedicantes carinam, *h. e.* novam, et mare nondum expertam. Et translate *Catull.* 64, 11. rudis Amphitrite, *h. e.* mare nondum navibus tentatum. *Sen. Troad.* 217. Rudem cruore regio dextram imbuit, *h. e.* quae sanguinem nondum feriendo hauserat. *Mart.* 1, 67. Secreta quaere carmina, et rudes curas, *h. e.* quae nondum vulgatae sunt, neque expertae judicium vulgi. *Prop.* 3, 13, 5. Rudes animi, *h. e.* nondum amorem experti. ¶ *Rudis agna* ap. *Mart.* 9, 72. est tenella, recens a matre: τέρεν πρόβατον. Sic *rudis filia*, parvula, infans, 7, 95. ¶ Aliquando *rudis* est durus, non mollitus. *Id.* 13, 68. Turget adhuc viridi cum rudis uva mero. ¶ ¶ Translate a prima significatione est imperitus, ignarus, indoctus, ἀπαίδευτος, ἀμαθής. *Cic. Fl.* 7. Imperiti homines, rerum omnium rudes ignarique. *Plin. ep.* 8, 14. Rudis et imperitus. *Cic. Marcell.* 7. *med.* Quis est omnium tam ignarus rerum, tam rudis in republica, qui, etc.? *Id. Balb.* 20. *med.* Non imperitus foederis, non rudis exemplorum. *Gell.* 13, 16. Rudis litterarum. *Suet. Tit.* 4. musicae. *Hor. Ep.* 2, 2, 47. belli civilis. *Ov. Fast.* 4, 336. juvenca operum conjugiique rudis. *Id. Trist.* 2, 424. et *Stat. Theb.* 6, 437. Ennius ingenio maximus, arte rudis. *Vell.* 2, 73. Adolescens studiis rudis, sermone barbarus, impetu strenuus. *Cic. Verr.* 2, 2, 6. *med.* Provinciae rudis, et tiro. *Id. Or.* 1, 50. *extr.* Orator nulla in re tiro ac rudis, nec peregrinus atque hospes in agendo esse debet: et *ib.* 58. *med.* In communi vita nec hebetem esse, nec rudem. *Prop.* 2, 25, 82. Sive in amore rudis, sive peritus erit. *Liv.* 24, 48. Rudem ad pedestria bella Numidarum gentem esse. *Ov. Her.* 11, 48. Et rudis ad partus, et nova miles eram. *Id. Pont.* 3, 7, 18. Ad mala jampridem non sumus ulla rudes. *Quint.* 1, 1., *Tac. A.* 13, 16. et *Sen. Thyest.* 317. Rudes anni, *h. e.* infantiae, et pueritiae. *Val. Max.* 5, 3. *in.* et *Quint.* 12, 11. *med.* Rude saeculum, *h. e.* sine litteris. *Plin.* 18, 29, 69. *n.* 3. Rudis fuit priscorum vita, et sine litteris. ¶ Item molestus, incommodus, noxius. *Mart.* 6, 42. fontes Aponi rudes puellis: scil. quia in his viri recreantur, si mulier descendat, inceditur, inquit *Cassiod. Var.* 2, 39. *med.* ¶ Item agrestis, rusticus. *Quint.* 11, 3. *med.* Sit vox non subsurda, rudis, immanis, dura, rigida, etc. *Ov. A. Am.* 1, 111. rudem praebente modum tibicine Tusco. ¶ *Rude* in ablativo. *Inscr.* ap. *Mur.* 347, 1. Moenia de rude coepta solo. ¶ Comp. *Rudior* non habet, quod sciam, exempla: non tamen improbaverim. Sup. *Rudissimus* tribuitur *Ammian.* 26, 6. Inexorabilis, et crudelis, et in rabido corde rudissimus. Sed alii leg. *durissimus.*

RŬDIS, is, f. virga impolita, qualis erat, qua gladiatores olim, cum ipsis permitteretur a gladiatorio munere cessare, a praetore donabantur, et publica alebantur pecunia. *Cic. Phil.* 2, 29. *extr.* Tam bonus gladiator rudem tam cito accepisti? ¶ Hujusmodi rudibus ipsi gladiatores cum ad artem discendam exercebantur, pugnabant. *Suet. Cal.* 32. Myrmillonem e ludo rudibus secum batuentem, et sponte prostratum confudit ferrea sica. *Auct. ep. ad Octavium f.* Veteres vulneribus, et aetate confectos gladiatores ad rudem compellere, *h, e.* ad resumendam professionem cogere. *Ov. Am.* 2, 9, 22. Tutaque deposito poscitur ense rudis. *Id. A. Am.* 3, 515. Sic ubi prolusit, rudibus puer ille relictis, Spicula de pharetra prompsit acuta sua. *Liv.* 26, 51. Rudibus inter se in modum justae pugnae concurrerunt, praepilatisque missilibus jaculati sunt. [*Inscr.* ap. *Grut.* 333, 4. Decorato retiario, qui peremit Caerulum, et peremptus decidit. Ambos exstinxit rudis, utrosque protegit rogus. *F.*] ¶ Translate respiciendo ad priorem rudis usum, accipitur pro libertate, et optato rei cujusvis fine: et *rudem dare*, seu *donare* est a quovis munere dimittere: *rudem mereri*, est mereri missionem, vel cessationem a labore, vel officio: *rude donari*, vel *rudem accipere*, quocumque onere liberari, a munere quovis in otium restitui, vel ob aetatem, vel ob imbecillitatem, etc. *Hor. Ep.* 1, 1, 2. Spectatum satis, et donatum jam rude quaeris, Maecenas, iterum antiquo me includere ludo. *Mart.* 3, 36. Ut nondum credas me meruisse rudem. *Juven.* 7, 171. Ergo sibi dabit ipse rudem. ¶ Hinc *prima rudis*, vel *summa rudis* seu conjunctim *summarudis* vocabatur primus lanista, seu gladiatorum ductor, et *secunda rudis*, qui secundo loco id muneris obibat. *Inscr.* ap. *Mur.* 613, 3. D. M. et memoriae aeternae Hylatis dymachaero (lege *dimachaero*) sive assidario (lege *essedario*) P. V̄Ī̄Ī̄ Ru. I. (*h. e.* pugnarum septem rudi primae) Ermais conjugi, etc. Alia ap. *Don. cl.* 11. *n.* 12. et *Mur.* 1232, 4. Cornelio Eugeniano summarudi, et Corneliae Rufinae parentib. dulcissimis filia fecit. Alia ap. *Grut.* 57, 8. Deo Marti Aug. Callimorphus secunda rudis. Alia ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 682. Q. Titio Lathrico secundae rudi Caesarum fecit Nymphidia Quartina uxor bene merenti. Adde aliam ap. *Mur.* 619, 2., in qua pro *secunda audis* legendum *secunda rudis*, ut invicte probat *Marinius l. c.* ¶ Sumitur etiam *rudis* pro ligula, seu spatha, idest virga lignea, qua res agitantur, et miscentur, ut fit in iis, quae coquuntur. *Plin.* 34, 18, 50. Uritur in patinis per laminas minutas cum sulphure, versatum rudibus ferreis, aut ferulaceis. *Cato R. R.* 79. Coquito, versatoque crebro duabus rudibus.

RŬDĬTAS, atis, f. ἀμαθία, ignorantia, imperitia. *Appul. Flor. n.* 20. Litteratoris ruditatem eximere.

RŪDĪTUS, us, m. ὀγκηθμὸς, vox asini. *Appul. Met.* 8. Audito ruditu meo. In *Gloss. Philox.* est *ruditum*, *i*, neutr. gen.

RŬDĬUS, a, um, adj. Rudinus: a Rudiis. *Cic. Arch.* 10. de Ennio: Rudium hominem majores nostri in civitatem receperunt. *Sulpicia Sat.* 46. de eod.: Scipio, qui Rudio crevit formante magistro. Alii leg. *Rhodio*, et Panaetium philosophum ex Rhodo insula intelligunt: quod veri similius est.

RŬDO, is, rudi, et ivi, a. 3. et 4. ὀγκάομαι, clamorem asini edo. Prima syllaba fere corripitur, aliquando producitur. *Ov. Fast.* 6, 342. Intempestivo cum rudit ille sono. *Id. Fast.* 1, 433. Ecce rudens rauco Sileni vector asellus, *Id. A. Am.* 3, 290. Ut rudit ad scabram turpis asella molam. *Pers.* 3, 9. Findor, ut Arcadiae pecuaria rudere credas. *Appul. Met.* 7. Porrectis auribus, proflatisque naribus, rudivi fortiter. ¶ Exprimit etiam vocem inconditam aliorum animalium. *Virg. A.* 7, 16. de leonib.: saeva sub nocte rudentum. *Id. G.* 3, 374. de cervis: graviterque rudentes Caedunt. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 298. Conveniant ursi, magna quos mole rudentes, etc. ¶ De incondita voce hominis. *Virg. A.* 8, 248. de Caco: Inclusumque cavo saxo, atque insueta rudentem. *Lucil.* ap. *Varr. L. L.* 6, 5. *f.* Haec, inquam, rudet e rostrīs, atque ejulitabit, Concursans ut arenarius, clareque quiritans.

RŬDOR, oris, m. ruditus, clamor inconditus, mugitus, stridor, murmur. *Appul. de Mundo:* Mycetias vocatur tetri rudoris inquietudo terrena. *Id. Flor. n.* 17. Vox hominis et tuba rudore torvior, et lyra concentu variatior.

RŪDUS, ĕris, n. duplex est, vetus et novum. Vetus Graeci vocant ἐρείπιον, fragmina minuta laterum, vel lapidum, et duratae calcis ex aedificiis prolapsis: quarum rerum aliquis usus est et in novis exstruendis. *Tac. A.* 15, 43. Ruderi accipiendo Ostienses paludes destinabant: utique naves, quae frumentum Tiberi subvectassent, onustae rudere decurrerent. *Suet. Aug.* 30. Alveum Tiberis laxavit, et perpurgavit, completum olim ruderibus, et aedificiorum prolapsionibus coarctatum. *Id. Vesp.* 8. *f.* Restitutionem Capitolii aggressus, ruderibus purgandis manus primus admovit. ¶ Novum rudus est vel glarea, vel lateres, aut saxa contusa: quae calce admixta usum habent praecipue in pavimentis: unde *ruderatio*, et *rudero*. Hinc illa *rudus inducere*, *injicere*, *solidare*, *densare*, *fistucare*, *subigere*, *fricare*, etc. ap. *Cat. R. R.* 18., *Vitr.* 7, 1., *Plin.* 36, 25, 62. et 63., *Pall.* 1, 9. et 6, 11. Hinc *rudus* est ipsum pavimentum ex glarea aut saxis contusis admixta calce solidatum. Pavimentum vero dicitur, cum ex lapide quadrato, aut lateribus integris stratum est: illud dicitur Ital. *un battuto*, *un terrazzo:* hoc *selciato*, *lastrico*. *Isid. Or.* 16, 3. Rudus artifices appellant lapides contusos, et calci admixtos, quos in pavimentis faciendis superfundunt, unde et rudera dicuntur. *Hirt. B. Alex.* 1. Alexandriae aedificia tecta sunt rudere, aut pavimentis. *Auct. B. Hisp.* 8. Omnia loca rudere, non tegulis, teguntur. V. PAVIMENTUM: ¶ Alia est ruderis ratio in illo *Colum.* 10, 81. Rudere tum pingui, solido vel stercore aselli, Armentive fimo saturet jejunia terrae. In *Gloss. Philox.* rudus dicitur βῶλος, χῶμα, quae voces glebam, aut terram significant. Itaque *Colum.* videtur *pingue rudus* intelligere pinguem terram, probe maceratam et fermentatam, qua hodieque ad stercorandos hortos utuntur, et Itali vocant *terruzzo*. ¶ *Purgare rudera* Latinum est, illud contra *rejicere rudera* ab antiquis esse negat *Morcell. de stil. Inscr. Lat.* T. 1. p. 238. *ed Pat.*, ac notas illas *R. R.*, quas plerique *ruderibus rejectis* interpretari solent ap. *Grut.* 198, 2. 3. 4. et al., legendas esse ait per haec verba *recta regione*, quae omnibus litteris perscripta ap. *eund. Grut.* exhibentur p. 200. *n.* 3., quaeque rei omnino conveniunt, de qua in cippis riparum Tiberis agitur. Hanc eandem sententiam amplexus est, et plurimis comprobat exemplis *Marin. Frat. Arv.* p. 617. ¶ Denique *rudus*, idem est ac *raudus*, h. e. aes infectum, aes rude, aliquando et signatum, v. gr. asses, ut in ea voce dictum est. *Prud. Apoth.* 792. sculptor ab aeris Rudere decoctam consuescit fingere massam. *Liv.* 26, 11. *med.* Aeris acervi, cum rudera milites religione inducti jacerent, post profectionem Annibalis magni inventi, *h. e.* cum milites Poeni aera conferrent ad placandum numen, cujus templum jussu Annibalis spoliaverant. *Jacere rudera*, videtur eo sensu dictum, quo *Id.* 3, 18. *extr.* In consulis domum plebes quadrantes, ut funere ampliore efferretur, jactasse fertur; et *Suet. Aug.* 57. Omnes ordines in lacum Curtii quotannis ex voto stipem jaciebant.

RŪDUSCŬLUM. V. RAUDUSCULUM.

*RUES, is, f. pro Ruina in *Gloss. Cyrill. B. A.*

RŪFESCO, is, n. 3. πυῤῥύζομαι, rufus fio. *Plin.* 40, 29, 42. Grues senectute nigrescunt, merula ex nigra rufescit. *Id.* 28, 12, 53. Butyrum cum melle decoctum, donec rufescat. *Adde 34, 18. et 36, 19. *B. A.*

[RŪFILLUS, a, um, dimin. rufi. Est cog *Inscr.* ap. *Mur.* 1284, 11. Veltius Q. L. Rufillus, tia Q. L. Nice, Veltia Rufilla Q. L. filia patri e tri F. C. *F.*]

[RŪFĪNUS, a, um, adj. ad rufum pertinens cogn. R., ut P. Cornelius Rufinus bis consul, ap. *Max.* 2, 8. *n.* 4. et Calvisia C. F. Rufina in *Insc Grut.* 305, 9. *F.*]

[RŪFĬO, onis, m. dimin. rufi. Est cogn. R. ap. *Mur.* 963, 5. L. Magius P. F. Rufio. *F.*]

RUFĬUS. V. CHAMA.

RŪFO, as, a. 1. πυῤῥόω, rufum facio. *Pli* 2, 32. Tunc (*faex aceti*) addito lentiscino ole ta, una nocte rufat capillum. *Id.* 15, 22, 2 fatur capillus primum prodeuntibus nucleis. 23, 4, 46.

[RUFRĀNUS, a, um, adj. ad Rufras, seu am pertinens. Samnii oppidum in confinio C niae, cujus mentio est ap. *Liv.* 8, 25., *Virg.* 739. et *Sil.* 8, 566. *Inscr.* ap. *Mur.* 267, 6. vicani. *F.*]

[RUFRĒNUS, a, um, adj. ad Rufrenum a pertinens. Est nomen legis cujusdam, et ali memoratae. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 3 vo Julio jussu populi Romani statutum est le frena. ¶ Est autem cognomen R., et deince tilicium etiam nomen factum. *Inscr.* ap. *eu* p. 327. C. Gigennius Rufrenus. Alia ap. *Mur.* 8. Rufrena L. L. Stacte. Etiam *Cic. Fam.* memorat *Canidios Rufrenosque cives* Romano

*RUFRI MACERIA vel MACERIAE, loci, se oppidi, nomen in Campania, Nolae vicini. *R. R.* 22. *extr.* Nolae ad Rufri maceriam clav *timae erunt*). Adde 135. *B. A.*

*RUFRĬUM vel Ruferium, i, n. Italiae op in Hirpinis. *Liv.* 8, 25. ubi edd. *Drakenb.* *nov.* habent *Ruffrium.* ¶ Sunt qui credunt *Cluverius*) idem oppidum esse cum Rufris, d ente tamen *Cellario*. Recentioribus est *Ruvo verio* judice. *B. A.*

RŪFŬLUS, a, um, adj. dimin. rufi. *Pl.* 3, 20. Macilentis malis, rufulus, aliquantum osus. *Plin.* 25, 13, 94. Mandragora foliis h radicibus binis rufulis, intus albis, etc. ¶ sive Rutuli, unum genus tribunorum milit dictum a Rutilio Rufo, qui de eorum jure leg lit. Tribuni enim militum dividebantur in R sive Rutulos, et Comitiatos. *Ascon.* in *Cic* 1, 10. Tribunorum militarium duo sunt gene mum eorum, qui Rufuli dicuntur. Hi in e creari solent. Alii sunt Comitiati, qui Roma tiis designantur. *Fest.* Rufuli tribuni militum labantur, quos consules faciebant, non popu quorum jure quod Rutilius Rufus legem tuler eis cavebatur multis modis, (sic enim elev eorum jus, ac tunc elevabant, qui populi s creabantur) Rufuli a cognomine Rutilii, ac p tuli appellati sunt. *Liv.* 7, 5. *f.* Et cum e primum placuisset tribunos militum ad legio fragio fieri, (nam et antea, sicut nunc, quo los vocant, imperatores ipsi faciebant) T. M qui postea Torquatus appellatus est, secun sex locis tenuit.

RŪFUS, a, um, adj. πυῤῥὸς, ξανθὸς. Doc 2, 26. nomen esse generale cujuscumque rub ris: et idem significare, quod russus, et rub jus species sunt fulvus, flavus, rubidus, rutilu niceus, etc. Itaque usurpatur de omnibus ru loris gradibus: et praecipue de eo, qui non p bet, sed ad flavum nonnihil declinat: vel qui vus est, ut ad ruborem accedat. *Cels.* 2, tum mixtum rufo quodam sanguine. *Vitr.* 8, Quoniam in campis Trojanis proxime flumen ta rufa, et pecora leucophaea nascuntur, ide men Ilienses Xanthum appellavisse dicuntur. 14, 129., cujus lemma *Rufae Canusinae:* Ro gis fuscis vestitur, Gallia rufis: Et placet h ris, militibusque color; et *Plin.* 31, 7, 41. ber Memphi, rufus est circa Oxum; et 17, *n.* 3. Sorbus arbor infestatur vermiculis rufis sis; et 32, 6, 21. Ostrea rufa Hispaniae, fus rico, nigra Circejis. *Id.* 18, 9, 20. *n.* 1. C siligo rufior, at Pisena candidior. *Id.* 16, 14, tilia mas et femina differunt: nam materies n ra rufiorque. ¶ Cum dicitur de hominibus, ad colorem capillorum. *Pl. Ps.* 4, 7, 120. Ru dam, ventriosus, crassis suris, subniger, capite, acutis oculis, ore rubicundo, admod gnis pedibus. Creditur a nonnullis *Plautus* h se ipse descripsisse. ¶ Hic color in cute pu improbatur, ut videre est ap. *Ter. Heaut.* 5, et *Mart.* 2, 33., 6, 39. et 12, 32.; candid membra, coma vero rufa seu flava laudantur sime apud poetas Graecos et Latinos, ut p ostendit *Ug. Foscolo* in *Chioma di Berenice* 213. ¶ Ab hoc facta sunt *Ruforum*, *Rufi Rufillorum* et *Rufionum* cognomina non una i lia apud Romanos. *Quint.* 1, 4. *med.* Scru origines nominum, ut quae ex habitu corpori rones, Rufos, Longosque fecerunt. Hinc in ap. *Grut.* 1026, 2. C. Cornelius Rufus. ¶ Con nam orthographiam est geminato *f Ruffus* sc

RŪGĂ, ae, f. *ruga*, ῥυτὶς, plicatura, et qua

ute contracta, aspera, et inaequali, ut in se-
idere est. *Hor. Od.* 4, 13, 11. te rugae Tur-
t capitis nives. *Id. Epod.* 8, 4. rugis vetus
n senectus exarat. *Virg. A.* 7, 416. in vultus
nsformat aniles, Et frontem rugis arat. *Ov.*
, 4, 2. Jamque meos vultus ruga senilis arat;
, 3, 7, 34. Rugaque in antiqua fronte senilis
l. Met. 3, 276. Sulcavitque cutem rugis. *Petr.*
extr. Inter rugas malarum tantum erat cre-
putares detectum parietem nimbo laborare.
, 14, 8. Et faceret scissas languida ruga ge-
ibull. 2, 2, 19. tarda senectus Inducit rugas.
nymice est aetas provecta. *Hor. Od.* 2, 14, 1.
Labuntur anni, nec pietas moram Rugis, et
i senectae Afferet. *Cic. Sen.* 18. Non cani,
gae repente auctoritatem arripere possunt. ℙ
frontis tristitiam et moerorem significant. *Ov.*
1, 240. Tunc dolor, et curae, rugaque tri-
t. *Juven.* 13, 215. densissima ruga Cogitur
em. *Id.* 14, 325. Haec quoque si rugam tra-
tenditque labellum, etc. *Varr. R. R.* 1, 2. *f.*
e pedes solent dolere, et in fronte contrahere
ℙ Item severitatem, et rigidos mores. *Cic.*
7. Populum R. non consilio, neque eloquen-
d rugis supercilioque decepit. *Prop.* 2, 24,
quam vitae fallet me ruga severae. *Ov. Am.*
3. Cum bene vir traxit vultum, rugasque coe-
lin. ep. 9, 17. Vis tu remittere aliquid ex ru-
ℙ In vestibus *rugae* sunt parvulae plicaturae,
grandes cavitates inter rugas *sinus* dicuntur.
5, 8, 34. Cimon articulis membra distinxit,
protulit, praeterque in veste et rugas, et si-
enit. *Petr. Sat.* 102. Vestes quoque diutius
ruga consumit. *Macr. Sat.* 2, 9. Hortensius
corpori sic applicabat, et rugas non forte, sed
ia locatas artifex nodus constringeret, et si-
composito defluens nodum lateris ambiret.
ert. Pall. 5. *in.* ℙ A similitudine rugarum se-
usurpatur et in aliis rebus. *Plin.* 11, 37, 45.
erecta, rugarumque ambitu contorta strepsi-
Id. 18, 31, 74. *med.* Mali rugis per cochleas
ibus. *Id.* 15, 16, 18. *n.* 1. Aquilonis afflatus
eturpans rugis; et *ib.* 13, 12. Pruna siccata
s. *Id.* 12, 7, 14. Candidum piper tostum so-
lore rugisque mutatur. *Id.* 9, 35, 54. Mar-
flavescunt senecta, rugisque torpescunt. *Id.*
24. Cortex arboris replicatur in rugas. *Id.*
10. Arctare aliquid in rugas. *Juven.* 14, 2.
rebus maculam et rugam figere, *h. e.* res bo-
rumpere, ut rugae in vultu pulcritudinem oris
punt. ℙ Fuit etiam cogn. R., ut Sp. Carvili-
a: quem primum Romae divortium cum uxore
ann. U. C. DXXVII., scribunt *Gell.* 4, 3.
21. et *Val. Max.* 2, 1. *n.* 4. V. CARVILIA-
Item M. Acilius L. F. Quir. Ruga, in *Inscr.*
r. 233, 3.
ĀTUS, a, um, part. a *rugo:* in rugas con-
, rugosus. *Plin.* 9, 33, 52. de concharum
Laevibus, rugatis, denticulatis, striatis.
ĪI, orum, populi Germaniae septentrionalis,
caput Ῥύγιον, *Rugium*, dictum, si qua fides
leo. Tac. G. 43. ℙ Prope ostium fluminis, quod
e Wipper audit, superest locus *Rügenwald* di-
i veterem nomenclaturam regionis confirmat.
llic viciniae insula *Rügen* appellata. *B. A.*
NŌSUS, a, um, adj. rugosus. *Coel. Aurel.*
, 11. Cutis veluti ruginosa, vel sulcata pan-
, quam Graeci ῥάκωσιν vocant.
IO, is, n. 4. βρυχάομαι, leonum est, cum vo-
ittunt. Factum est a sono, ut *muggire, gan-*
ultaque alia. *Spart. Get.* 5. Agni balant,
grunniunt, ursi saeviunt, leones rugiunt.
arm. Philom. 49. Tigrides indomitae rancant,
que leones. ℙ Translate. *Hieron. ep.* 52.
ix milio, et cibario pane rugientem saturare
poteram. V. v. sq. et MURMURO.
ĪTUS, us, m. βρυχηθμός, vox leonis. *Vopisc.*
9. Centum leones, qui rugitibus suis toni-
citabant. ℙ Translate. *Coel. Aurel. Tard.*
t *ib.* 4, 7. Interiorum rugitus, quem Graeci
γμὸν vocant. *Hieron. ep.* 22. *n.* 11. Intestino-
gitus, et inanitas ventris.
O, as, a. 1. ῥυτιδόω, in rugas contraho. *Hie-*
50. *n.* 2. Si rugasset frontem, jactasset ma-
barbam tornasset. ℙ Neutrorum more, in
ontrahor, ῥυτιδόομαι. *Pl. fragm.* ap. *Gell.* 18,
d est hoc? rugat pallium: amictus non sum
le. *Id. Cas.* 2, 3, 30. Vide palliolum ut ru-
bservat autem *Gell. ib.*, id quoque habitum
oratione facienda elegantiae genus, ut pro
habentibus patiendi figuram, agentia pone-
dditque praeter hoc alia tum ejusdem *Plauti,*
orum exempla.
ŌSĪTAS, atis, f. rugarum multitudo, rugae.
at. 15. Si et effigiem ejus comprehendamus,
lli tranquillus et placidus, frons pura, nulla
s aut irae rugositate contracta.
ŌSUS, a, um, adj. ῥυτιδώδης, rugis plenus.
. 1, 8, 112. Rugosae pallebunt ora senecta. *Mart.*
m mea rugosa pallebunt ora senecta. *Mart.*
Rugosiorem cum geras stola frontem. *Id.* 13,
na peregrinae carie rugosa senectae. *Id.* 4,
rugosarum vimen breve Picenarum. V. PI-

CENUS. *Colum.* 11, 43. *med.* Rugosa acina *Ov. Her.* 5, 28. Populi rugosus cortex. *Pers.* 5, 55. Rugosum piper; et *ib.* 91. Rugosa sanna: scil. quia in sanna os et nares corrugantur. *Hor. Ep.* 1, 18, 105. rugosus frigore pagus. *Imppp. Theodos., Arcad. et Honor. Cod.* 11, 40, 4. Si qua pictura rugosis sinibus agitatorem offerat in publicis porticibus, illico revellatur. Hujusmodi porro agitatoris figuram videre est ap. *Visc. Mus. Pio-Clem.* T. 3. *tab.* 31. *Claud. in Eutrop.* 1, 110. sulcisque genarum Corruerat passa facies rugosior uva.

*RUGUSCI, orum, populi Alpini, inter eos quos Caesar subegit. *Plin.* 3, 20. *B. A.*

RŪĪDUS, a, um, adj. non laevigatus, impolitus, asper. *Ruidum pilum* opponitur *praeferrato* in pistura farris. *Plin.* 18, 10, 23. Etruria spicam farris tosti pisente (lege *pisit*) pilo praeferrato, etc. Major pars Italiae ruido utitur pilo: *ruidus* quibusdam dictus videtur a *ruendo*, h. e. cadendo, quia crebro casu pilum frumenta pisat, et decorticet. Qui leg. *ruvidus*, contra vet. lib. faciunt, et MSS.

RŪĪNĂ, ae, f. πτῶσις, κατάπτωσις, casus, lapsus: a *ruendo*. *Lucr.* 6, 155. Ruina grandinis. *Mart.* 13, 25. nucum. *Coel. Aurel. Tard.* 2, 1. *med.* aquarum, *h. e.* stillicidium. *Prop.* 2, 25, 4. Capanei magno grata ruina Jovi, *h. e.* cum ictus fulmine de muro Thebarum cecidit. *Cic. Or.* 2, 86. Scopas ruina conclavis oppressus cum suis interiit. [*V. *Schütz. cl. Cic.* s. v.] *Hor. Od.* 2, 19, 14. tectaque Penthei Disjecta non leni ruina. *Id. ib.* 1, 37, 6. dum Capitolio Regina dementes ruinas, Funus et imperio parabat. *Sen. Ira* 1, 16. *med.* In ruinam prona sunt, quae sine fundamentis crevere. ℙ *Dare, facere ruinam*, ruere, cadere. *Virg. A.* 2, 310. jam Deiphobi dedit ampla ruinam, Vulcano superante, domus. *Hor. Sat.* 2, 8, 54. Interea suspensa graves aulaea ruinas In patinam fecere. ℙ *Ruinam trahere*, idem. *Virg. A.* 2, 465. turris lapsa repente ruinam Cum sonitu trahit; et *ib.* 631. ornus traxit jugis avulsa ruinam. Adde *ib.* 8, 192. et *ib.* 9, 712. ℙ *Dare ruinam*, active, sternere, deruere. *Id. ib.* 11, 613. Conixi incurrunt hastis, primique ruinam Dant sonitu ingenti, *h. e.* stragem hostium edunt. ℙ Pro strage, caede, et clade exercitus ponitur et a *Val. Fl.* 3, 206. nox alta cadentum Ingentes donec sonitus, augetque ruinas; et a *Liv.* 42, 66. *f.* Ibi vere clamor jubentium referre signa, ruinae quoque prope similem trepidationem fecit; et ab *Hor. Od.* 4, 14, 18. Devota morti pectora liberae Quantis fatigaret ruinis. ℙ De morte. *Id. ib.* 2, 17, 8. ille dies utramque Ducet ruinam, *h. e.* mihi quoque una tecum afferet interitum. *Virg. G.* 4, 249. generis lapsi sarcire ruinas, *h. e.* apum excidium. *Plin.* 17, 25, 38. Prodigium in nostro aevo Neronis principis ruina factum. ℙ Interdum ruina est ipsa res, quae ruit. *Id.* 33, 4, 21. Flumina ad lavandam hanc ruinam jugis montium ducere. *Ov. Met.* 15, 424. Nunc humilis veteres tantummodo Troja ruinas Ostendit. *Hor. Od.* 3, 3, 7. Si fractus illabatur orbis, Impavidum ferient ruinae. [*Liv.* 42, 3. ruinis templorum templa aedificantur. *Suet. Vesp.* 8. deformis Urbs veteribus incendiis ac ruinis erat. *Vell.* 2, 19, 4. Ruinae Carthaginienses; et 2, 35, 4. ruinae urbis.] ℙ Ruina coeli, quidquid e coelo ruit, et praecipue fulmina, ac tonitrua, quibus ipsum ruere coelum videtur: simulque fragor talium rerum comes. *Virg. A.* 1, 133. Fluctibus oppressos Troas, coelique ruina. *Sil.* 1, 251. de Annibale: vertice nudo Excipere insanos imbres, coelique ruinas. *Val. Fl.* 8, 334. Crebra ruina poli coelestia limina laxat. ℙ Interdum *ruina* est impetus et incursus cujuspiam rei in aliquid irruentis. *Mart.* 7, 19. de Argo navi: Quam nec Cyaneae quondam potuere ruinae Frangere. *Val. Fl.* 4, 694. fugit ipse novissimus ictus Tiphys, et e mediis sequitur freta rapta ruinis. ℙ Translate est quaevis calamitas, pernicies, excidium. *Cic. Cat.* 1, 6. Praetermitto ruinas fortunarum tuarum, quas omnes impendere tibi proximis Idibus senties. *Liv.* 21, 10. *med.* Sagunti ruinae (falsus utinam vates sim) nostris capitibus incident. *Sall. Cat.* 32. *extr.* Quoniam quidem circumventus ab inimicis praeceps agor, incendium meum ruina restinguam, *h. e.* excidio reipublicae. Adde *Cic. Mur.* 25. *extr. Vell.* 2, 91. *f.* Ita se mores habent, ut publica quisque ruina malit occidere, quam sua proteri. *Ov. Met.* 8, 498. Spemque patris, regnique trahat, patriaeque ruinam. *Id. Pont.* 1, 4, 5. Nec, si me subito videas, agnoscere possis: Aetatis facta est tanta ruina meae. *Lucr.* 1, 740. Principiis tamen in rerum fecere ruinas, Et graviter magni magno cecidere ibi casu, *h. e.* graviter lapsi sunt, et a veritate longe aberrarunt. ℙ [*De lapsu et errore in philosophando. *Cic. Fin.* 5, 28. Utinam quidem dicerent, alium alio beatiorem; jam ruinas videres. *Legg.* 1, 13. Si invaserit (Academia recens) in haec quae satis scite nobis instructa et composita videntur, nimias edet ruinas. *Schütz. cl. Cic.* s. v.]

RŪĪNŌSUS, a, um, adj. ἐρείψιμος, qui ruinam minatur. *Cic. Off.* 3, 13. Aedes male materiatae, ruinosae. *Sen. Ira* 3, 35. *extr.* Parietes exesi, ruinosi, inaequales. ℙ Translate qui cecidit. *Ov. Her.* 1, 55. Semisepulta virum curvis feriuntur aratris Ossa: ruinosas occulit herba domos.

RULLĂ. V. RALLUM.

[RULLIĀNUS, a, um, adj. ad rullum pertinens. Est cogn. R. *Fast. cons.* ap. *Grut.* 296. *col.* 2. Q. Fabius M. F. Maximus Rullianus Cos. V. *h. e.* ann. U. C. CDLIX. *Rullianus* porro fuit cognominatus a cognomine patris, qui fuit M. Fabius N. F. Ambustus Rullus. V. RULLUS. *F.*]

[RULLĬO, onis, m. dimin. rulli, seu rustici, rusticellus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 424, 9. L. Julius M. F. Rullio. *F.*]

RULLUS, a, um, adj. dimin. *Voss.* in *Etym.* docet, esse a *rure*, unde *rurus*, rusticus, et ὑποκοριστικῶς *rullus*, rusticellus. Est cogn. R., ut M. Fabius N. F. Ambustus Cos. III. ann. U. C. CD., de quo mentio est ap. *Liv.* 7, 18., et cui in *Fragm. Dion.* editis ab *A. Maio* in *Collect. Scriptor. vet.* T. 2. p. 160. additur cognomen aliud *Rullus*, unde ejus filius est cognominatus *Rullianus*. V. hanc vocem. Hinc etiam P. Servilius Rullus, contra quem Cicero Agrarias orationes habuit: et Gavia L. F. Rulla in *Inscr.* ap. *Grut.* 564, 9. [*Emendavit hunc locum *F.*]

RŪMĂ, ae, f. et Rumis, is, f. et Rumen, inis, n. θηλή, mamma, apud veteres: est a ῥύω, sive ἐρύω, traho. *Varr.* ap. *Non.* 2, 756. Hisce Manibus lacte fit, non vino, Cuninae propter cunas, Ruminae propter rumam, id est prisco vocabulo mammam: a quo subrimi etiam nunc dicuntur agni. *Id. R. R.* 2, 1. *med.* Agni appellantur subrumi, id est sub mamma: antiquo enim vocabulo mamma rumis, ut opinor; et *ib.* 11. Mammae enim rumis, sive rumae, ut ante dicebant. *Festus* in *Ruminalis:* Mamma autem rumis dicitur: unde et rustici appellant haedos subrumos, qui adhuc sub mammis habentur. *Plin.* 15, 18, 20. Sub ea inventa est lupa infantibus praebens rumen: ita vocabant mammam. ℙ Est praeterea *ruma*, et *rumen* cavus gutturis locus, et ipsum guttur. *Festus:* Rumen est pars colli, qua esca devoratur: unde rumare dicebant, quod nunc ruminare. *Id.* in *Subrumari:* Agni rumine trahunt lacte sugentes. *Serv.* ad illud *Virg. Ecl.* 6, 54. pallentes ruminat herbas: Ruminatio dicta est a ruma, eminente gutturis parte, per quam demissus cibus a certis revocatur animalibus. *Arnob.* 7, 230. Rumae, quae sunt prima in gurgulionibus capita, qua dejicere cibos, et referre natura est ruminatoribus saeculis. Alii perperam leg. *aerumnae*. *Pomp.* ap. *Non.* 1, 64. Ego rumorem parvifacio, dum sit, rumen qui impleam. Adde *Tert. Resurr. carn.* 4. et *Isid. Or.* 11, 1. *med.* V. RUCTA.

RUMBŌTĪNUS. V. RUMPOTINUS.

RŪMEN. V. in RUMA.

RŪMENTUM in auguralibus significare videtur interruptio, abruptiove, dum verba ancilibus movendis praeit, si interim avis canerit, tum aeque atque auspicio, augurio rumentum estod. Haec *Festus*. Ut a *moveo* est *movi*, *movimen*, *movimentum*, *momentum*, ita a *rumpo* fit *rupi*, *rupimentum*, *rumentum*. Illa *dum verba*, etc. desumpta videntur a *Festo* ex libris auguralibus. *Paulus* haec omnia ita contraxit: Rumentum, abruptio.

RŪMEX, icis, m. λάπαθον, lapathi silvestris genus, ad strumas cum axungia efficacissimum, *Plinio* teste 20, 21, 85. Adde 19, 12, 60. ℙ Reperitur etiam in genere fem. *Id.* 11, 8, 8. Ceras ex omnium arborum, satorumque floribus confingunt, excepta rumice, et chenopode. Sed subintelligi potest *arbore*, vel *herba*. Adde *Pl. Ps.* 3, 2, 26. ℙ Est et rumex teli genus, simile spari Gallici, ut ait *Festus*. *Lucil.* ap. *eund.* Tum spara, tum rumices portantur, tragula porro. Adde *Gell.* 10, 25.

RŪMĬĂ, ae, vel Rūmīnă, ae, f. Dea, quae rumis, idest mammis, et infantibus lactentibus praeerat. *Varr. R. R.* 2, 11. Non negarim ideo apud Divae Rumiae sacellum a pastoribus satam ficum. Ibi enim solet sacrificari lacte pro vino, et pro lactentibus. Mammae enim rumes, sive rumae, et inde dicuntur subrumi agni lactentes. *Id.* ap. *Non.* 2, 756. Hisce Manibus lacte fit, non vino, Cuninae propter cunas, Ruminae propter rumam, id est prisco vocabulo mammam, a quo subrumi etiam nunc dicuntur agni. Adde *August. C. D.* 4, 11., *ib.* 6, 19. *f.* et *ib.* 7, 11.

RŪMĪFĔRO. V. v. sq.

RŪMĬFĬCO, as, a. 1. divulgo, praedico, rumoribus fero. *Pl. Amph.* 2, 2, 46. Quamque adeo cives Thebani vero rumificant probam. Ita MSS. omnia, et lib. vet. Unus *Nonius* 2, 748. *rumiferant.*

RŪMĬGĔRĀTĬO, onis, f. λογοποιΐα, divulgatio. *Lampr. Elag.* 10. Infami rumigeratione pascuntur.

RŪMĬGĔRO, as, a. 1. idem quod rumito, divulgo. *Festus* in *Rumito.*

RŪMĬGĔRŬLUS, a, um, adj. διαθρυλλῶν, qui rumores aucupatur, et gerit, et aliquid divulgat. *Ammian.* 14, 1. Per clandestinos, versutosque rumigerulos. *Hieron. ep.* 117. *n.* 10. Me malignum, suspiciosum, et rumigerulum clamitas. *Id. ep.* 50. *n.* 1. Monachus rumigerulus, rabula, vafer.

RŪMĪGO, as, a. 1. [*biascicare*, nostrates vulgo *rumegare* dicunt, *F.*] idem ac rumino. *Appul. Met.* 4. de Asino: Jam fere tertium qualum (*panis*) rumigabam. *Voss.* legit *rumitabam*, eodem sensu.

RŪMIN, inis, n. idem ac rumen, ap. veteres.

Varr. R. R. 2, 11. ut *Scal.* legit: Mamma enim rumis, sive rumin. V. RUMA.

RŪMĬNĂ. V. RUMIA. ¶ *Rumĭna ficus*, Ruminalis ficus, de qua in v. sq. *Ov. Fast.* 2, 411. quaeque vocatur Rumina nunc ficus, Romula ficus erat. Sunt qui leg. *Romula nunc ficus, Rumina ficus erat.* Sed hoc est contra historiam. Nam *Liv.* 1, 4. In proxima alluvie, ubi nunc ficus Ruminalis est, (Romularem vocatam ferunt) pueros exponunt. Sic *Varro, Festus, Tac.* etc. *ruminalem* vocant. Ergo haec fuit usitata ejus appellatio, *Romula* vero antiqua.

RŪMĬNĀLIS, e, adj. qui ruminat, ut Ruminales hostiae, eorum animalium, quorum proprium est ruminare. *Plin.* 8, 51, 77. Coruncanus ruminales hostias donec bidentes fierent, puras negavit. ¶ *Ruminalis ficus*, et poetice *Rumina ficus*, fuit ficus illa, sub qua Romulus et Remus ex lupae uberibus pendentes reperti sunt, quae post Urbem conditam erat in foro, et in comitio, et alio nomine *Romula*, et *Romularis* est appellata. Dicta est a *rumine*, idest mamma, quod ibi lupa infantibus illis lac praebuerit. Vel a *rumine*, qua notat cavum gutturis locum, quod sub ea ficu pecudes solerent ruminare. Vel fortasse haec vox ex *Romularis* corrupte facta est. Nam primo *Romularis* appellata est, postea *Ruminalis*, ut *Livius* scribit 1, 4. Adde *Ov.* de quo in v. praec. *Varr. L. L.* 4, 8. *f.* Germalum a germanis Romulo et Remo, quod ad ficum Ruminalem hi inventi, quo aqua hiberna Tiberis eos detulerat in alveolo expositos. *Festus:* Ruminalem ficum appellatum ait Verrius prope curiam, sub Veteribus, quod sub ea arbore lupa rumam dederit Remo et Romulo, idest mammam. *Tac. A.* 13, 58. Eodem anno Ruminalem arborem in comitio, quae super octingentos et quadraginta ante annos Remi Romulique infantiam texerat, mortuis ramalibus, et arescente trunco deminutam, prodigii loco habitum est, donec in novos fetus revivesceret. Adde *Plin.* 15, 18, 20. et *Sext. Aurel. Vict. de orig. gent. R.* 20. *extr.* et *Serv.* ad *A.* 8, 90.

RŪMĬNĀTĬO, onis, f. μηρυκισμός, actus ruminandi: a *rumino*, quod a *ruma*, qua notat cavum gutturis locum. *Plin.* 11, 37, 79. Quibus neque dentes utrinque, neque ruminatio. Adde *Serv.* ad *Ecl.* 6, 54. ¶ Translate est replicatio. *Plin.* 15, 23, 25, Ceterae *(castaneae)* suum pabulo gignuntur, scrupulosa corticis intra nucleos quoque ruminatione. Ita *Hard.* ex omnib. MSS. Quidam leg. *ferruminatione.* ¶ Item iteratio, reditus. *Id.* 17, 22, 35. *n.* 19. Si saucias vites recenti medicina mordeat quaedam hiemis ruminatio. ¶ Item consideratio, seu rei cujuspiam in memoriam revocatio. *Cic. Att.* 2, 12. Ubi sunt, qui ajunt ζώσης φωνῆς? Quanto magis vidi ex tuis litteris, quam ex illius sermone, quid ageretur? de ruminatione quotidiana, de cogitatione Publii, de lituis Βοώπιδος, etc. *h. e.* de commentatione et meditatione Caesaris, et aliorum de republica suo arbitrio administranda. Ita *Corradus.* De occultis consiliis, quae Caesar, Pompejus, Crassus quotidiana ruminatione contra rempublicam inirent. *Manutius.*

RŪMĬNĀTOR, oris, m. qui ruminat. *Arnob.* 7, 230., cujus verba V. in RUMA.

RŪMĬNO, as, avi, atum, a. 1. et Ruminor, aris, atus sum, dep. 1. μηρύκω, ἀναμηρυκάομαι, devoratum cibum rursus a rumine, seu gula ad os revoco, et iterum mando, conficio, remando. Proprium est eorum animalium, quae in superiore oris parte primores dentes habent, ut boum, ovium, cervorum, Ponticorum murium, scari piscis, etc., ut est ap. *Plin.* 11, 37, 61., 10, 63, 83. et 9, 17, 29. et de scaro *Ov. Hal.* 119. Ht scarus, epastas solus qui ruminat herbas. *Plin.* 10, 47, 66. de onocrotalo: Perfecta rapina, sensim inde in os reddita, in veram alvum ruminantis more refert. *Ov. Am.* 3, 5, 17. de tauro: Dum jacet, et lente revocatas ruminat herbas. *Paul. Nol. carm.* 18, 340. Armentum reduces dum gutture ruminat escas. Adde *Virg. Ecl.* 6, 54. et *Colum.* 6, 6. ¶ Translate est in memoriam revocare, recensere, retractare: et adhibetur fere *ruminor, aris*, deponentis forma. *Varr.* ap. *Non.* 2, 746. Non modo absens quicquam de re segnius cogitabit, sed etiam ruminabitur humanitatem. *Liv. ib.* Nemo haec vestrae ruminabitur mulieri. Rursus *Varr.* ap. *eund.* 7, 103. Erras, inquit, Marce: accusare nos ruminaris antiquitates. *Id. ib.* et 4, 399. Ebrius es, Marce. Odysseam enim Homeri ruminari incipis, cum περὶ τρόπων scripturum te serio receperis. *Sym. ep.* 3, 13. *extr.* Dum carmina tua ruminas, dum epigrammata componis, fallitur doctis cogitationibus sensus laboris.

RŪMĪNUS, i, m. cogn. Jovis omnia alentis, et ruma, idest mamma animalia nutrientis. *August. C. D.* 7, 11.

RŪMIS. V. RUMA.

RŪMĬTANT, significat rumigerant. *Naevius:* Simul alius aliud aliunde rumitant inter se. *Festus.* ¶ *Rumito* pro *rumigo*, V. in RUMIGO.

RŪMO, as, a. 1. *Fest.* Rumen est pars colli, qua esca devoratur, unde rumare dicebatur, quod nunc ruminare.

RŪMO et Rumon, onis, m. olim dictus est Tiberis, quasi ripas ruminans. *Serv.* ad illud *A.* 8, 63. Stringentem ripas, et pinguia culta secantem. Adde ad v. 90. V. v. sq.

RŪMOR, oris, m. [*Etym. ducunt alii a ῥῦμα pro ῥεῦμα, alii a *ruendo:* V. *Heyn.* ad *Virg.* l. mox laudandum: et proprie est strepitus, murmur. Huc pertinent ex iis, quae *Noster* laudaverat, haec: *Virg. A.* 8, 90. Ergo iter inceptum celerant, rumore secundo Labitur uncta vadis abies, etc. ubi secundum *Guell.* et *Gron. Observv.* 2, 17. p. 174. *sq. ed. Fr.*, quibus Donatus praeivit, recte interpretari videmur, de murmure aquae carina et remis percussae, qua navis a puppi propellitur, ideoque omnino de motu aquae. Simili ratione usurpatum est a *vet. Poeta* ap. *Cic. Div.* 1, 16. Solvere imperat secundo rumore, adversaque avi: Utroque loco *Forc. rumore secundo* pro favente, sermone omnium approbante, acclamatione, applausu acceperat. *Ern., Schütz., al.* pro vento dictum putant. Alii aliter. V. *intpp.* ad *Virg.* l. l. ubi *Serv.* legi posse censet *rumone*, de quo v. RUMO et RAUCUS. Adde *Auson. Mos.* 22. interlabentis tacito rumore Mosellae. — Dicitur quoque de strepitu, clamore hominum quacumque de causa orto. *Claud. Nupt. Honor. et Mar.* 159. variis vectae Nereides ibant, Audito rumore, feris. *Appul. Met.* 3. Trepido rumore viciniae conclamantis latrones fugit territus. ¶ Hinc est] φήμη, φῆμις, sermo in populo de recenti re dispersus, in bonum vel in malum, sine certo auctore: qua re differt a *fama*, ut in ea voce dictum est. *Caes. B. G.* 6, 19. Si quis quid de republica a finitimis rumore aut fama acceperit, uti ad magistratum deferat. *Id. ib.* 4, 5. His rumoribus atque auditionibus permoti, de summis saepe rebus consilia ineunt. *Id. ib.* 7, 59. De Aeduorum defectione rumores afferebantur. *Plin. ep.* 6, 31. *med.* Tertio die inducta cognitio est, multis sermonibus, et vario rumore jactata. *Cic. Fam.* 12, 9. Nihil perfertur ad nos praeter rumores de oppresso Dolabella, satis illos quidem constantes, sed adhuc sine auctore. *Id. ib.* 2, 8. Rumor multa perfert. *Caes. B. C.* 1, 53. multa fingit. *Cic. Dejot.* 9. Graves de te rumores sparsi; et *ib.* Rumores excipere et referre. *Id. Phil.* 14, 4. et *Liv.* 7, 38. *f.* dissipare. *Ter. Heaut. prol.* 16. et *Nep. Dion. f.* differre. *Virg. A.* 12, 228. serere. *Cic. Mur.* 21. *f.* Rumor serpit. *Hor. Sat.* 2, 6, 50. manat per compita. *Virg. A.* 7, 144. diditur per agmina. *Claud. in Ruf.* 1, 347. volitat per oppida. *Cic. Att.* 16, 5. Rumoris nescia quid afflaverat, commissione Graecorum frequentiam non fuisse. *Hirt. B. Alex.* 25. Cum rumores exsisterent, magna Caesari praesidia adduci. *Tac. H.* 2, 42. Is rumor ab exploratoribus dispersus, an forte surrexerit, parum compertum. *Id. A.* 6, 23. *f.* et *ib.* 15, 15. *extr.* Rumor incedebat, fore, ut, etc. *Ter. Hec. prol.* 31. Rumer venit, datum iri gladiatores. *Tac. A.* 15, 39. Pervaserat rumor, inisse eum domesticam scenam. *Id. ib.* 3, 9. (et *Sall. Cat.* 30.) Res vulgi rumoribus exagitata. *Id. ib.* 76. Testamentum ejus multo apud vulgum rumore fuit; et *Ter. Phorm.* 5, 7, 18. Qui erit rumor populi, si id feceris? et *Tac. A.* 2, 77. Relinquendum rumoribus tempus, quo senescant; et *ib.* 4, 10. Non omiserim eorum temporum rumorem validum adeo, ut nondum exolescat. *Caes. B. C.* 1, 60. *f.* Exstinctis rumoribus de auxiliis legionum. *Id. B. G.* 4, 5. Incertis rumoribus servire; et *Tac. A.* 11, 23. Multus ea super re, variusque rumor; et *ib.* 5, 10. Rumor acer magis, quam diuturnus. *Id. H.* 1, 34. vagus et incertus. *Catull.* 5, 2. Rumoresque senum severiorum Omnes unius aestimemus assis. ¶ Rumor est, [**es geht die Rede, man sagt.*] *Ter. Andr.* 1, 2, 14. Meum gnatum rumore est amare. *Cic. Fam.* 1, 8. *f.* Rem te valde bene gessisse, rumor erat. ¶ *Rumore primo*, dixit *Sall. fragm.* ap, *Charis.* 2, 192. ubi *Asper*, Non est, inquit, nomen, sed adverbium. Sic *Tac. A.* 2, 77. An festinamus appellere, ut te inauditum et indefensum planctus Agrippinae, ac vulgus imperitum primo rumo rapiant? ¶ *Rumore secundo*, h. e. favente, sermone omnium approbante, acclamatione, applausu. *Hor. Ep.* 1, 10, 9. Quae vos ad coelum fertis rumore secundo. *Tac. A.* 3, 29. *extr.* Utque haec secundo rumore, ita adversis animis acceptum, quod filio Claudii socer Sejanus destinaretur. Adde *Fenest.* et *Enn.* ap. *Non.* 4, 403. ¶ *Rumor*, fama. *Hor. Sat.* 1, 4, 125. rumore malo flagrare, *h. e.* male audire. *Liv.* 27, 20. *med.* Marcellus adverso rumore esse. *Tac. A.* 15, 48. Claro apud vulgum rumore esse. *Pl. Trin.* 3, 2, 14. Rumori servire. *Pompon.* ap. *Non.* 1, 64. Rumorem parvi facere. *Mart.* 10, 3. Procul a libellis nigra sit meis fama, Quos rumor alba gemmeus vehit penna. ¶ Item obtrectatio, reprehensio, calumnia. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 4, 403. Ad haec rumoribus adversa in pravitatem, secunda in casum, fortunam in temeritatem declinando corrumpebant. ¶ Ambiguum habet turpemque sensum ap. *Mart.* 2, 72., 3, 73. 80. et 87. tanquam sit a *ruma:* unde et *irrumo*, etc.

RUMPĬĂ. V. RHOMPHAEA.

RUMPO, is, rupi, ruptum, a. 3. ῥήγνυμι, frango, abrumpo, discindo, dissolvo. *Ov. Am.* 3, 10, 32. Ruperat et duram vomer aduncus humum. [**Rumpere* Graecis est in tali re διατέμνειν. Cf. *Apollon. Rhod.* 1, 628.] *Lucr.* 6, 430. Incita vis venti rumpit nubem. *Phaedr.* 3, 14. Cito rumpes arcum, semper si tensum habueris. *Ov. A. Am.* 3, 707. tenues a pectore vestes Rumpere. *Id. Her.* 3, 15. et *ib.* 5,

141. ungue capillos. *Id. Am.* 3, 11, 3. catenas.
Tusc. 1, 30. *f.* vincula carceris. *Hor. Ep.* 1, 1
obstantia claustra; et *ib.* 10, 20. aqua tendit ru
re plumbum. *Id. Epod.* 10, 20. Ventus rumpit
nam. *Plin. H. N. prooem.* 20. adamantem sa
hircinus. *Virg. G.* 4, 135. hiems frigore saxa.
A. 3, 639. fugite, atque ab litore funem Rum
Id. ib. 9, 431. viribus ensis adactus Transabii
stas, et candida pectora rupit. *Ov. Met.* 6, 25
gitta rumpit praecordia. *Plin.* 36, 22, 48. To
pergine, et gelu pruinisque rumpuntur in testa
Rumpi dicitur coelum, cum tonat. V. RUP
[*Cf. *Mart. Lag.* ad *Lucan.* 1, 153. Huc pert
etiam ista: *Ammian.* 31, 4. p. 675. rumpente
tenebras luna. *Fulgent. Homil.* 11. Cum igitur
cem noctis tenebrae rumperentur.] ¶ Rum
Plin. 30, 4, 10. de bupresti: Bovem ita inflam
ut rumpat. *Id.* 20, 22, 89. Marrubium rumpi
mices. *Mart.* 1, 50. Leporemque forti callidum
pes equo, *h. e.* adeo fatigabis, ut rumpatur
Rumpere, implendo adeo distendere, ut rumpe
deatur. *Virg. G.* 1, 49. Illius immensae rup
horrea messes. *Colum.* 10, 307. Pressaque flan
la rumpatur fiscina caltha. *Ov. Pont.* 4, 4, 27.
nere jam videor rumpi penetralia turba. ¶ Ru
re se, et rumpi. *Plin.* 13, 4, 9. de caryotis:
pit se pomi ipsius, etiam in sua matre, ebr
calcatis similis. *Virg. Ecl.* 8, 71. Frigidus in
tis cantando rumpitur anguis; et *ib.* 7, 26. i
rumpuntur ut ilia Codro. *Pl. Capt. prol.* 14. E
tua causa, ne erres, non rupturus sum, *h. e.*
pturus (simile est illud ejusd. *Merc.* 1, 2, 27
causa rupi ramices: jamdudum sputo sangui
Lucil. ap. *Non.* 2, 149. Tu Lucilium credis c
turum, cum me ruperim, summa omnia feceri
Huc pertinet illud *Lucr.* 3, 298. de leonib.: P
qui fremitu rumpunt plerumque gementes, *h. e.*
graviter fremunt, ut pectus rumpere videantu
milis hyperbole est in his. *Virg. G.* 2, 238. Et
tu querulae rumpent arbusta cicadae. *Juven.*
assiduo ruptae lectore columnae. *Afran.* ap.
4, 396. Ego misera risu clandestino rumpere
Rumpere se, et rumpi, magna vi erumpere.
A. 11, 548. tantus se nubibus imber Ruperat
G. 1, 445. ubi sub lucem densa inter nubila se
versi rumpent radii, *h. e.* quasi ruptis nubibu
bunt. *Id. ib.* 3, 428. amnes rumpuntur fontib
Item debilitare, corrumpere. *Cato* ap. *Prisc.* 6
Si quis membrum rupit, aut os fregit, talion
ximus cognatus ulciscitur. *Lex aquilia* ap. *Ulp*
9, 2, 27. Si quis alteri damnum faxit, quidve
rit, fregerit, ruperit injuria. *Ulp. ib. med.*
lex, ruperit: quod verbum fere omnes veteres
lexerunt, corruperit; et *paulo post:* Rupisse eu
que accipiemus, qui vulneraverit, vel virgis,
ris, vel pugnis ceciderit, vel telo, vel quo ali
derit alicui corpus, vel tumorem fecerit. V. ib
qua. *Alfen. ib.* 19, 2, 30. Qui mulas ad certun
dus oneris, locarat, cum majore onere con
eas rupisset, etc. *Id. ib.* 47, 10, 9. Servus pr
offerendus est, qui eum flagris rumpat. *Va*
5, 341. rumpere lumina fletu. Quod *Ov.* di
Am. 1, 129. lacrimis corrumpere ocellos. ¶
lacerando interimere. *Ov. Ib.* 505. Quique I
giden letavit, et arbore natum, Idmonaque
cem, te quoque rumpat aper. *Frango* quoq
ratione usurpatur. ¶ Rumpere tauri colla s
Id. Met. 12, 249. abscindere. ¶ Animal, qu
labore vehementissime defatigatur, *rumpi* dicit
Veg. Vet. 3, 1. *med.* Nimiam lassitudinem se
aegritudo: et omne animal est debile, si rum
Adde *ib.* 1, 41. 42. et 43. ¶ Rumpere membra
dinibus, *Prop.* 2, 13, 14. et rumpere latus,
Priap. 83. *f.* et *Mart.* 11, 104. et rumpere ilia
tull. 11, 20. pertinent ad enervandas vires τῇ
σίᾳ. Sic *Ov. Am.* 2, 10, 29. quem Veneris cert
rumpunt. ¶ Est etiam irrumpere, perrumpe
netrare. *Virg. A.* 12, 683. rapido cursu media
na rumpit; et *Prop.* 3, 9, 64. Admisso Decius
lia rupit equo. *Virg. A.* 2, 494. Fit via vi: ru
aditus, primosque trucidant. *Just.* 1, 6. Proin
deant, fugientibus haec, an illa pugnantibus
rumpenda sit. *Val. Fl.* 1, 463. de Lynceo:
qui rumpere terras, Et Styga transmisso tacita
prendere visu; et *Sil.* 5, 616. Dissiliens tellus
parvos rumpit hiatus, *h. e.* aperit. *Id.* 11, 13
nibal rupit Alpes, *h. e.* per Alpes viam sibi feci
ptis aceto saxis. *Juven.* 10, 153. Diducit sco
et montem rumpit aceto. (Adde *Liv.* 21, 37.)
4, 1. Cum germen ruperit, et aliquod ceperit
mentum, *h. e.* corticem perruperit, et exieri
Stat. Theb. 9, 173. Eumenis ex oculis rejecta
la parma Fugit, et innumeri galeam rupere cer
h. e. galeam, quam habere in capite visa fuera
sistentes subito cerastae destruxere, quod es
verbo, galea in cerastas dissoluta, et versa es
Translate est dissolvere, violare, irritum re
Sil. 6, 515. (et 7, 33.) si stat rumpere vitam
patria moriamur. *Cic. Balb.* 5. *extr.* Foedera
gere, violare, rumpere. *Virg. G.* 4, 213. et *S*
ep. 2, 96. Rumpere fidem. [*Cf. *Liv.* 9, 40. *f.* 2
28, 32.] *Lucan.* 4, 175. leges. *Liv.* 4, 17. jus gen
Hor. Od. 4, 15, 22. edicta. *Sen. Thyest.* 179. fas

c. *Fur.* 79. imperium Jovis. *Ov. Met.* 15, 780. Ferrea non possunt veterum decreta Sororum e. *Virg. A.* 6, 883. fata aspera. *Cic. Or.* 1, amentum. *Hor. Od.* 1, 15, 7. nuptias. *Vell.* 2, Conditiones pacis discutere ac rumpere; et *ib.* ortuna rumpit proposita hominum; et *Suet.* . Rumpere patientiam. ¶ Item abrumpere, in- pere. *Virg. A.* 8, 110. audax quos rumpere Pallas etat. *Id. ib.* 7, 458. Olli somnum ingens rumpit *Sen. Troad.* 785. Rumpe jam fletus, parens, *h. e.* flere. *Tibull.* 2, 3, 19. O quoties ausae, caneret le sub alta, Rumpere mugitu carmina docta bo- *v. Am.* 3, 6, 88. et *Hor. Od.* 3, 27, 5. Rumpere eptum. *Id. Epod.* 13, 15. reditum alicui, *h. e.* dere. *Virg. A.* 4, 292. amores; et *ib.* 6, 814. triae. *Ov. A. Am.* 1, 539. Excidit illa metu, e novissima verba. ¶ Item separare, avelle- *l. Fl.* 5, 132. amplexus fessi rupere supremos. *pere silentium*, loqui. *Virg. A.* 10, 64., *Val.* 09. et *Hor. Epod.* 5, 85. Sic *Ov. Met.* 1, 208. r hoc iterum sermone silentia rupit. ¶ *Rum- cem,* quasi invitum erumpere in vocem et ver- rumpere, h. e. aperire viam vocis. Notant eru- isse etiam *Demosthenem* ῥῆξαι φωνὴν, et in *epi-* esse ῥῆξαι δάκρυα, erumpere in lacrimas: ea- ratione *D. Paul. ad Galat.* 4, 27. ῥῆξον καὶ *Virg. A.* 2, 129. Composito rumpit vocem, et inat arae; et *ib.* 11, 377. Dat gemitum, rum- as imo pectore voces. *Sil.* 8, 301. invitus vo- c e pectore rumpam. *Ov. Met.* 10, 147. hoc armine rupit: Ab Jove Musa parens, etc. *Virg.* 3. Tantos illa suo rumpebat pectore questus. *Rapt. Pros.* 2, 249. et questus ad nubila rum- es. *Sil.* 4, 458. gemitumque ad sidera rupit. *ere moras*, tollere, auferre, quasi perrumpe- quae morantur, et obstant, *Virg. A.* 9, 13., 1, 306. *Plin. ep.* 5, 11., *Lucan.* 1, 264., *Mart.* tc. Rumpere moram, *Ov. Met.* 15, 583., ubi *moras.* ¶ *Rumpere iter*, *cursum*, celeriter i, impetu ire, obstantia quaeque perrumpen- . *Fl.* 1, 2. Fatidicamque ratem, Scythici quae oras Ausa sequi, mediosque inter juga con- sus Rumpere. *Sil.* 8, 568. Disjecit postes, ru- n proelia cursum. *Id.* 4, 196. Si reserare vi- ue ad regem rumpere ferro Detur iter; et 15, pit Per medios Nero saevus iter. *Stat. Theb.* urbabatque agmina Grajum, Igne viam rum- *irg. A.* 10, 372. Rumpere ferro viam per ho- ¶ *Rumpi*, et *rumpi invidia*, angi, aegerri- e, discruciari. *Cic. Q. Fr.* 3, 9. Ut his eipubl. licentiaque audacium, qua ante rum- nunc ne movear quidem. *Prop.* 1, 8, 27. , hic jurata manet: rumpantur iniqui. *Ov.* 221. Rumpor, et invideo, cum, etc. *Mart.* umpatur, quisquis rumpitur invidia. *Hor. Ep.* 5. Rupit Iarbitan Timagenis aemula lingua, upit. V. DIRUMPO. ¶ Rumpere fontem, mo elicere. *Ov. Met.* 5, 257. fons, Dura Me- uem praepetis ungula rupit. ¶ *Rupit*, et ro *ruperit*, ἀρχαϊκῶς. *Lex XII. Tab.* ap. *Fest.* *nis.* Si membrum rupsit (alii leg. *rupit*), ni pacit, talio esto. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 397. Ferri si roget me, non dem, quantum auri petit, si se e. etiam si rogando et clamando se ruperit.

POTĪNETUM, i, n. locus arboribus rumpo- situs. *Colum.* 5, 7. Nam fere ita rumpotine- stitutum animadverti. V. v. sq.

POTĪNUS, a, um, adj. *Rumpotinum* est ar- erumpis, vel in quo rumpi vitium traducun- e. traduces. *Rumpotinae arbores*, quae rum- nendis inserviunt. V. v. sq. *Colum.* 5, 7. Est m genus arbusti Gallici, quod vocatur rum- . Id desiderat arborem humilem, nec fron- Cui rei maxime videtur idonea opulus, cor- carpinus, et ornus, nonnunquam et salix, *mox:* Potest etiam ulmus sic disponi, ut ad- ra decacuminetur, ne altitudinem quindecim xcedat: nam ita fere constitutum rumpoti- nimadverti, ut ad octo pedes locis siccis et ad duodecim locis planis et uliginosis tabu- ponantur; et *mox:* Arboribus rumpotinis si m inseritur, in utramque partem viginti pe- tia interveniunt: at si segetibus indulgetur, m partem quadraginta pedes, in alteram vi- inquuntur. ¶ Speciatim *rumpotinus* voca- alio nomine populus, arbor Italiae, Padum ssis, cujus tabulata in orbem patula vites puroque perductae dracone in palmam ejus, subrectos ramorum digitos flagella disper- Haec *Plin.* 14, 1, 3., ubi alii leg. *alio nomine* ropter ea, quae modo ex *Colum.* allata sunt. men defendit *populus* libris omnibus etiam ¶ Hanc ipsam arborem, sive *populus* sit, si- *s*, designat *Id. Plin.* 24, 19, 112. Rumpoti- orem demonstravimus inter arbusta. Alii hic s c. leg. *rumbotinus.* Est autem ap. *Plin.* ectivum nomen, sed substantivum.

PUS, i, m. [tradux vitium, quam nostrates *rella* vocant. *Pontedera* in *Antiqu. Graec. et* 529. derivat a ῥομφεὺς, lorum, quia arbusta dis vitibus posita per traduces hinc inde de- nter se connectuntur; quod culturae genus 22, 35. *n.* 10. funetum vocat. *F.*] *Varr. R.* Pedamentum fere quatuor generum: unum robustum, quod e quercu, et vocatur ridica: alterum palus e pertica: tertium quod horum inopiae subsidio misit arundinetum: quartum est pedamentum nativum ejus generis, ubi ex arboribus in arbores traductis vitibus vinea fit: quos traduces, quidam rumpos appellant.

RŪMUSCŬLUS, i, m. θρυλλίδιον, parvus rumor. *Cic. Cluent.* 38. Qui imperitorum hominum rumusculos aucupati tum illum absolverunt. *Id. Leg.* 3, 16. L. Cassius dissidens a bonis, atque omnes rumusculos populari ratione aucupans. *Aucupari rumusculos* est aliorum de se opinionem, etiam infimorum, consectari: sollicitum esse, quid de se dicant et opinentur homines, ineundae gratiae causa: undecumque famam venari.

RŪNĂ, ae, f. genus teli simile pilo. *Festus*: Runa genus teli significat. Ennius: runata recedit, id est pilata. *Gloss. Isid.* Runa, pilum; runata pilata. V. EMISSICIUS. ¶ Hoc etiam nomine vocatae sunt a priscis Danis litterae ligneis bacellis inscriptae, unde apud eosdem *runica scriptura* locum habuit. *Venant. carm.* 7, 18, 19. Barbara fraxineis pingatur runa tabellis, Quodque papyrus agit, virgula plana facit.

RŪNĀTUS. V. in v. praec.

RUNCĂ, pro runcina, vel potius pro ferramento ad runcandum apto, a quibusdam firmatur *Festi* testimonio: item *Colum.* 2, 12. bis in quibusdam MSS.

RUNCĀTĬO, onis, f. βοτανισμὸς, actus runcandi. *Colum.* 2, 9. Frequentem tamen exigunt sarritionem, et runcationem, ut herbis liberentur. *Id. ib.* 12. *f.* Subjungenda est sarritioni runcatio. *Plin.* 18, 21, 50. Runcatio, cum seges in articulo est, evulsis inutilibus herbis, frugum radicem vindicat, segetemque discernit a caespite. ¶ Ipsae herbae inutiles, quae runcando evelluntur. *Colum.* 2, 12. *med.* Faba manibus ducta secernitur a cetera runcatione.

RUNCĀTOR, oris, m. βοτανιστὴς, qui runcat. *Colum.* 11, 3. Quaeque praeteriero, intelligi oportebit, nullam operam postulare runcatoris. Adde 12, 13.

RUNCĪNĂ, ae, f. ῥυγκάνη, ῥυκάνη, instrumentum, quo ligna aspera laevigantur. *Varr. L. L.* 5, 10. *extr.* Runcinare a runcina, cujus origo Graeca, ῥύγχος. *Plin.* 16, 42, 82. Firmissima ad tectum abies. Eadem valvarum repagulis, et ad intestina opera aptissima, sive Graeco, sive Campano, sive Siculo fabricae artis genere spectabilis, ramentorum crinibus pampinato semper orbe sese volvens ad incitatos runcinarum raptus. *Arnob.* 6, 200. Simulacra ista, quae vos terrent, runcinarum laevigata de planis. *Tert. Apol.* 12. In Deos vestros *(ligneos)* per omnia membra validius incumbunt asciae, et runcinae, et scobinae. ¶ Dea praeses frumenti. *August. C. D.* 4, 8. *med.* Praefecerunt florentibus frumentis Deam Floram; lactescentibus Deum Lacturnum; maturescentibus Deam Matutam; cum runcantur, id est a terra auferuntur, Deam Runcinam.

[RUNCĪNĬUS, a, um, adj. runcina expolitus. *Gargil. de re hort.* (ed. *A. A. Scottio*) 2, 3. Ferularem *(amygdalum)* alio modo scribit *(Columella)*: nam hoc tantum praestare amygdalis ferulas, ut illas faciant roncinias. Ita *Cod.* pro *runcinias, h. e.* molles, et putamine fragili, quales erant Tarentinae. *F.*]

RUNCĪNO, as, a. 1. ῥυκανίζω, runcina abrado, polio. Agnoscitur a *Varrone*, ut est in RUNCINA; et *Arnob.* 5, 177. Ramum praesecans dolat, runcinat, levigat. Adde *Minuc. Fel. Oct.* 23. *med.* ¶ Runcinare frumenta, h. e. metere. V. RUNCINA.

RUNCO, as, a. 1. βοτανίζω, rubos, et sentes, aliosque frutices noxios ferramento exstirpare, et herbas inutiles ex adultis segetibus manu evellere, (qua de re *P. Victor* 36, 8. *var. lect.* fuse disputat.) nam *sarrire* est idem facere, non manu, sed ferramento, id est sarculo. *Cato R. R.* 2. Per ferias potuisse fossas tergeri, vepres recidi, pratum purgari, spinas runcari. *Varr. R. R.* 1, 3. Inter vernum aequinoctium, et Vergiliarum exortum haec fieri: segetes runcari, boves terram proscindere, salicem caedi, etc. *Colum.* 11, 2. *med.* Per hos dies runcandae segetes sunt, foenisiciae instituendae. *Id.* 5, 6. *med.* Qui runcaturi sunt, medias partes arearum facile manu contingant. *Plin.* 18, 21, 50. Siliginem, far, triticum, semen, hordeum occato, sarrito, runcato quibus dictum erit diebus. *Id. ib.* 18, 47. Postea pauci runcant: quod botanismon (βοτανισμὸν) vocant. ¶ Translate est vellere, depilare. *Pers.* 4, 35. penemque, arcanaque lumbi Runcantem, etc.

RUNCO, onis, m. ferramentum rusticum, incurvum, longo manubrio: a ῥύγχος, rostrum. *Pall.* 1, 43. Vangas, runcones, quibus vepreta persequimur. Adde *Isid. Or.* 20, 14.

RŬO, is, rui, rutum et ruitum, a. 3. καθαιρέω, sterno, everto, dejicio, deruo, diruo: ab ἐρύω, traho, unde per aphaeresin est ῥύω vel ῥύομαι. *Ter. Ad.* 3, 2, 21. Ceteros ruerem, agerem, raperem, tunderem, prosternerem. Ubi *Donat.* Ruere est toto corpore uti ad impellendum: quod faciunt, qui ipsi praecipites alios prosternunt. *Ov. Met.* 12, 134. Cedentique sequens instat, turbatque, ruitque. *Pl. Trin.* 4, 1, 17. Procellae infensae frangere malum, ruere antennas, scindere vela. *Val. Fl.* 3, 102. ad amnem Spumantem nimbis, fluctuque arbusta ruentem. *Virg. A.* 9, 516. Immanem Teucri molem volvuntque ruuntque. *Lucr.* 5, 1324. Ruere aliquem ad terram. *Virg. A.* 1, 39. spumas salis aere ruebant; et *ib.* 5, 695. ruit aethere toto Turbidus imber aquam. *Cic. Att.* 2, 15. Seu ruet, seu eriget rempublicam. ¶ Item deruendo complano. *Virg. G.* 1, 105. cumulosque ruit male pinguis arenae. Hinc *Scal.* in *conject.* ad *Varr.* putat *ruere* esse, modio cumulum adaequare: unde *rutrum* et *rutellum.* Non tamen satis probat: et quae affert *Plauti* verba, invenire non potui. ¶ Item affligo, mergo. *Lucr.* 1, 272. venti vis Ingentesque ruit naves, et nubila differt. Adde *ib.* 289. ¶ Item egero, cum impetu emitto, et impello. *Virg. G.* 2, 308. de igne: Et totum involvit flammis nemus, et ruit atram Ad coelum picea crassus caligine nubem. ¶ Item eruo, effodio. *Plin.* 10, 71, 91. Alia *(animalia)* dentibus praedantur, alia unguibus, alia rostri aduncitate carpunt, alia latitudine ruunt, alia acumine excavant. *Lucr.* 6, 726. mare permotum ventis ruit intus arenam. *Virg. A.* 1, 88. Incubuere mari, totumque a sedibus imis Una Eurusque Notusque ruunt; et *ib.* 11, 211. Moerentes altum cinerem, et confusa ruebant Ossa focis, *h. e.* de cineribus eruebant. *Hor Sat.* 2, 5, 21. unde Divitias, aerisque ruam, dic augur, acervos, *h. e.* eruam, inveniam, comparem. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 389. ruis haec, et colligis omnia furtim. ¶ Hactenus usum habet fere poeticum: sed et neutrorum more adhibetur, et commune est prosae scriptoribus. Significat autem cum impetu et celeriter cadere, concidere, corruere, in praeceps ferri, πίπτω, καταφέρομαι. *Cic. Manil.* 7. *f.* Ruere illa non possunt, ut haec non eodem labefactata motu concidant. *Ov. Met.* 4, 459. Aut petis, aut urges ruiturum, Sisyphe, saxum. *Lucan.* 7, 403. stat tectis putris avitis In nullos ruitura domus. *Virg. A.* 2, 290. Hostis habet muros: ruit alto a culmine Troja; et *ib.* 4, 164. ruunt de montibus amnes. *Val. Fl.* 2, 88. praerupti Vulcanum vertice coeli Devolvit: ruit ille polo noctemque diemque Turbinis in morem; et 7, 287. strictumque ruebat in ensem. *Sen. Herc. Oet.* 349. Ruere super aliquem. *Id. Herc. Fur.* 1046. ad terram. *Id. Thyest.* 728. in pronum. *Sall. fragm.* ap. *Don.* ad *Ter. Ad.* 3, 2, 2. in flumine: pro in flumen. *Mart.* 1, 89. Accipe non Phario nutantia pondera saxo, Quae cineri vanus dat ruitura labor, *h. e.* sepulcra sumptuosa in cineres ibi reconditorum corporum jam collapsura. ¶ De iis qui moriendo cadunt. *Virg. A.* 10, 756. caedebant pariter, pariterque ruebant Victores, victique. *Val. Fl.* 7, 641. cuncta jacebant Agmina, nec quisquam primus ruit. ¶ *Ruere coelum* dicitur (ut et *rumpi)* cum vel tonat, vel fulgurat, vel immodici imbres cadunt. *Virg. G.* 1, 324. ruit arduus aether, Et pluvia ingenti sata laeta, boumque labores Diluit. *Id. A.* 8, 524. improviso vibratus ab aethere fulgor Cum sonitu venit, et ruere omnia visa repente. *Sen. Hipp.* 674. omnis impulsus ruat Aether, et atris nubibus condat diem. *Val. Fl.* 1, 664. Juppiter ruens contra Athon, aut Rhodopen. *Tac. A.* 1, 3. Adversus impios hebescere sidera, ruere tempestates. Adde *Val. Fl.* 1, 616. et 4, 663. et *Mart.* 3, 100. ¶ *Quid si coelum ruat?* τί, εἰ οὐρανὸς ἐπέσοι; proverb. ap. *Ter. Heaut.* 4, 3, 41. in eos, qui omnia timent, et vano metu ab agendo deterrentur. ¶ Ruere in pejus. *Virg. G.* 1, 200. sic omnia fatis In pejus ruere, et retro sublapsa referri. Hinc *ruentia* sunt adversa, et opponuntur prosperis. *Tac. H.* 3, 64. Ipsum Vitellium ne prosperis quidem parem: adeo ruentibus debilitatum. ¶ Item cursu praecipitem ferri, ardenter ac festinanter ire, audaci impetu agi, advolare, ἀΐσσω, ἐπισεύομαι. *Cic. Att.* 7, 80. At illum ruere nunciant, et jam jamque adesse. *Virg. A.* 10, 811. Quo moriture ruis, majoraque viribus audes? et *ib.* 9, 438. At Nisus ruit in medios, solumque per omnes Volscentem petit. *Sil.* 6, 319. Laxabat ferro campum, ac per iniqua ruebat. *Tac. A.* 16, 32. Simul in amplexus occurrentis filiae ruebat, nisi lictores obstitissent. ¶ De his, qui certatim et magno numero affluunt. *Virg. A.* 8, 648. Aeneadae in ferrum pro libertate ruebant. *Claud. Laud. Stil.* 1, 373. Hi propugnandi ruerant pro limite regni: Hic stabat Romana salus. *Virg. A.* 12, 526. Aeneas, Turnusque ruunt per proelia. *Tac. H.* 5, 22. Quaerunt arma, ruunt per vias. *Liv.* 3, 3. Legiones adesse hostium, et infesto agmine ruere ad urbem; et 27, 41. *f.* Eques pedesque certatim portis ruere. *Tac. H.* 1, 46. Ad seditiones et discordias, et ad extremum, bella civilia ruebant; et *ib.* 45. Ruere cuncti in castra, anteire proximos, certare cum praecurrentibus. *Flor.* 2, 18. *med.* Ut destinata morte in proelium ruerent. *Tac. A.* 1, 7. At Romae ruere in servitium consules, patres, eques: quanto quis illustrior, tanto magis falsi ac festinantes. *Id. H.* 1, 84. In exitium ruere. ¶ Est etiam irruere pugnandi gratia. *Id. ib.* 5, 78. Legio sustinuit ruentes, mox impulit. *Flor.* 4, 2. Rex infesto in Cappadociam agmine ruebat. ¶ Item effundi, emitti. *Virg. A.* 6, 44. Unde ruunt totidem voces, responsa Sibyllae. ¶ Item adventare. *Id. ib.* 2, 250. Vertitur interea coelum, et ruit Oceano nox, *h. e.* celeriter venit: et ideo *ruit*, quia mare altius terra. *Id. ib.* 10, 256. interea revoluta ruebat, Matura jam luce, dies, noctemque fugarat. ¶ Contra *Sol ruit* ap. *Val. Fl.* 1, 274. est occidit, ruit in mare. Sic *Virg. G.* 1, 313. Cum ruit imbriferum ver, *h. e.* in finem vergit. ¶ *Ruere se*, celeriter se demittere. *Appul. Flor. n.* 2. *f.* de aquila: Et quaerit, quorsus potissimum in praedam superne sese ruat, fulminis vice. Sic *Ter. Eun.* 3, 5, 51. foras simul omnes proruunt

se. ℙ Transfertur ad animum, et ponitur pro temere, et sine consilio agere, caeco impetu ferri, nimio festinandi studio ire praecipitem, mentis quodam furore rapi, transversum agi, labi, errare. *Prop.* 3, 13, 44. Nescit vestra ruens ira referre pedem. *Cic. Att.* 7, 7. *f.* Ego bonos viros sequar, etiamsi ruent. *Id. Marcell.* 5. *med.* Ut nulla non modo cupiditate, se ne spe quidem, prudens et sciens ad interitum ruerem voluntarium. *Id. Dom.* 55. Non potuit ullo modo non in agendo ruere, ac saepe peccare. *Id. Off.* 3, 13. Emptorem pati ruere, et per errorem in maximam fraudem incurrere. *Ter. Heaut.* 2, 3, 128. Heus tu, vide sis, ne quid imprudens ruas. Adde *Cic. Sext.* 64. et *Att.* 2, 14. ℙ Cum inf. *Prop.* 4, 1, 73. Quo ruis imprudens vaga dicere facta, Properti? *Claud. Rapt. Pros.* 3, 386. animare ad crimina taxos Torva Megaera ruit. *Lucan.* 7, 751. Scire ruunt, quanta fuerint mercede nocentes, *h. e.* nosse festinant. *Stat. Theb.* 7, 177. novercales ruimus ditare Mycaenas. ℙ Passive impersonaliter. *Liv.* 8, 24. Ut ferme fugiendo in media fata ruitur. ℙ Supinum *ruitum* ex futuro *ruiturus* firmatur: sed et *rutum* dici posse, ostendunt *ruta caesa*, et *rutabulum*, et composita, *erutus*, *prorutus*, *dirutus*, etc.

[RUPA, ae, f. idem videtur esse ac rupes. *Gloss. Isid.* Rupa ex utraque parte acuta, *h. e.* locus abruptus. ℙ Est etiam nomen propr. libert. R., nempe liberti cujusdam C. Scribonii Curionis, de quo *Cic. Fam.* 2, 3. Rupae studium non defuit declarandorum munerum tuo nomine. *F.*]

RUPES, is, f. ἐρίπνη, ῥωγὰς, praerupta et inaccessa terrae, aut montis pars. Videtur esse a *rumpo*, pro quo veteres *rupo* dixisse videntur, ut *frago* pro *frango*. *Caes. B. G.* 2, 29. Oppidum egregie natura munitum, quod omnibus in circuitu partibus altissimas rupes despectusque habebat. *Hor. Od.* 3, 27, 61. Sive te rupes, et acuta leto Saxa delectant. *Id. Ep.* 1, 20, 15. Qui male parentem in rupes protrusit asellum. *Ov. Pont.* 1, 8, 51. pendentes rupe capellas Pascere. *Id. A. Am.* 3, 195. Sed non Caucasea doceo de rupe puellas. *Id. Fast.* 2, 209. Libyca de rupe leones Invadunt sparsos lata per arva greges; et *ib.* 5, 293. Ardua rupes. *Val. Fl.* 4, 599. nubifera. *Sil.* 7, 468. frondosa. *Virg. G.* 4, 508. aeria. *Id. A.* 3, 245. praecelsa. *Id. Ecl.* 6, 29. Parnassia. *Claud. in Ruf.* 2, 507. dubio tibi pendula rupes Immineat lapsu. ℙ De scopulo. *Stat. Achill.* 1, 198. Undisonae rupes. *Virg. A.* 10, 693. velut rupes, vastum quae prodit aequor, Obvia ventorum furiis, expostaque ponto, etc. *Val. Fl.* 4, 637. Cyaneae rupes; et 3, 108. in medio rupes latet horrida ponto. *Claud. in Eutr.* 2, 425. Sic ruit in rupes amisso pisce sodali Bellua. *Lucan.* 5, 513. primisque invenit in undis Rupibus exesis haerentem fune carinam. ℙ De antro. *Virg. A.* 3, 443. quae *(Sibylla)* rupe sub ima Fata canit, *h. e.* in antro. *Claud. IV. cons. Honor.* 146. Cumanaque rursus Intonuit rupes, rabidae delubra Sibyllae. *Virg. G.* 3, 253. Cavae rupes.

RUPEX, icis, adj. omn. gen. homo durus, rusticus, hebes: a rupis duritie dictus, ut *Festus* docet in *Petrones*: nam et *petro* eandem significationem habet. *Lucil.* ap. *Fest.* in *Squarrosus*: Varronum, ac rupicum squarrosa, incondita rostra. *Gell.* 13, 9. Sed enim veteres nostri non usque eo rupices et agrestes fuerunt, ut stellas hyadas idcirco suculas nominarent, quod ὗς Latine sues dicantur. *Tert. Pall.* 4. Ille *(Achilles)* apud rupicem, et silvicolam, et monstrum eruditorem scrupea schola eruditus, *h. e.* apud Chironem centaurum. *Id. Apol.* 21. *f.* Rupices et feros homines ad humanitatem temperare. *Id. Anim.* 6. *f.* Tot ac tantae animae rupicum et barbarorum, quibus alimenta sapientiae desunt. ℙ Sunt qui in verbis *Lucilii* avem intelligunt, quae et χαράδριος dicitur, et in rupibus fere degit.

RUPICAPRA, ae, f. ἀγρία αἴξ, capra silvestris, quasi rupium capra. *Plin.* 11, 37, 45. Rupicapris in dorsum adunca cornua, damis in adversum. *Id.* 8, 53, 79. Caprae in plurimas similitudines transfigurantur: sunt capreae, sunt rupicaprae, sunt ibices pernicitatis mirandae. *Id.* 28, 17, 67. Rupicaprae sevi cyatho, et lactis pari mensura, deploratum phthisicum convaluisse, certus auctor affirmat.

RUPICO, onis, m. idem ac rupex. *Appul. Flor. n.* 7. *extr.* Quis ex rupiconibus, bajulis, tabernariis tam infans est, ut, etc.?

[RUPILIA Lex ap. Siculos dicebatur continens jura, quae P. Rupilius praetor victis Siculis de decem legatorum sententia, ut moris erat, dederat, cum Siciliam in provinciae formam redigeret. Ejus saepe fit mentio ap. *Cic. Verr.* 2, 2, 13. et al. *F.*]

RUPINA, ae, f. idem quod rupes, aut locus rupibus ac petris horridus. *Appul. Flor. n.* 11. Qui herediolum sterile, et agrum scruposum, meras rupinas et senticeta miseri colunt. *Id. Met.* 7. Provolutos in proximas rupinas praecipites dedere; et *ib.* 6. Vides istas rupinas proximas, praeacutas in his praeminentes silices.

RUPITIAS, in duodecim significat, damnum dederis. Ita *Festus*. Critici legunt: *Rupit (alii rupsit) damnum dederit.* Alii aliter.

RUPTIM, adv. sine ordine, praepostere, confuse. *Caes. B. C.* 1, 5. His de causis aguntur omnia ruptim atque turbate. Alii rectius leg. *raptim.*

RUPTIO, onis, f. ῥῆξις, actus rumpendi, fractio. *Ulp. Dig.* 9, 2, 27. *med.* Aquilia eas ruptiones, quae damna dant, persequitur.

RUPTOR, oris, m. ῥήκτης, qui rumpit: et translate violator. *Liv.* 4, 19. Hiccine est ruptor foederis humani, violatorque gentium juris? *Id.* 8, 39. *f.* Ruptor induciarum. *Tac. A.* 2, 13. Perfidi, et ruptores pacis. Adde *Flor.* 1, 3. *f.*

[RUPTURA, ae, f. ruptio. *Gell.* 20, 1. *med.* Neque rumpi membrum facile possit ad alterius rupturae, ut ais tu, aequilibrium. *F.*]

RUPTUS, a, um, part. a *rumpo*: ῥαγεὶς, fractus. *Hor. Sat.* 2, 7, 70. Ruptae catenae. *Virg. G.* 2, 480. Rupti obices. *Tac. A.* 1, 63. vetustate pontes. *Petr. Sat.* 111. crines; et *Val. Fl.* 2, 37. rupto sonuit sacer aequore Titan, *h. e.* perrupto, intrato. *Plin.* 7, 16, 16. Ruptus mons terrae motu. ℙ *Rupta* in membris sunt scissa, et fracta, Graece ῥήγματα, ex casu, vel ictu. *Cels.* 4, 4. *n.* 5. Vel exesa parte aliqua sanguinem exire, vel rupta, vel ore alicujus venae patefacto. Primam διάβρωσιν, secundam ῥηγμοχασμὸν, tertiam ἀναστόμωσιν appellant. *Plin.* 28, 11, 48. Si sint rupta aliqua in auribus, vel caprinum *(medetur)* cum lacte mulierum; et *ib.* 14, 58. *f.* Feminum haedi cinis rupta intestina sarcit. *Id.* 27, 4, 10. de alcea: Usus radicis ex vino dysentericis, et ruptis, convulsis. *Id.* 32, 9, 32. Rupta, convulsa cancri fluviatiles sanant. *Id.* 26, 13, 85. Ruptis convulsisque, ex alto dejectis centaurium majus. Ubi *Dioscorid.* habet ῥήγμασι, σπάσμασι, etc. *Plin.* 21, 21, 92. Abrotoni semen nervis utile, tussi, orthopnoeae, convulsis, ruptis. *Id.* 22, 17, 20. Herba urceolaris contra ulcera, rupta, lapsusque. Adde alibi saepissime, quae loca indicare nimis longum esset. Utrum autem *rupta* aliquando apud eum herniam significent, non affirmaverim. Ap. *Mart.* certe distinguuntur, 10, 56. Enterocelarum fertur Podalirius Hermes: Qui sanet ruptos, dic mihi Galle, quis est? Ruptos hic intellige nimia lassitudine defatigatos, et paene confectos. Simili sententia *Phaedr.* 1, 24. de rana: dum vult validius Inflare sese, rupto jacuit corpore; et 20. 5. de canib. Aquam coepere bibere, sed rupti prius Periere, quam, etc. ℙ *Ruptus*, disjectus, diffractus, laxatus, vi apertus. *Virg. G.* 1, 473. Vidimus undantem ruptis fornacibus Aetnam. *Id. A.* 8, 391. tonitru cum rupta corusco Ignea rima micans percurrit lumine nimbos; et *ib.* 7, 569. ruptoque ingens Acheronte vorago Pestiferas aperit fauces. ℙ *Ruptum coelum* dicitur, cum tonat ac fulgurat. *Sil.* 1, 134. quaenam subitis horrescit turbida nimbis Tempestas, ruptoque polo micat igneus aether? *Id.* 3, 196. Congeminat sonitus rupti violentia coeli. Adde 8, 653. et 17, 252. Sic 6, 607. atramque per aethera volvens Abrupto fregit coelo super agmina nubem. ℙ *Ruptus turbo*, magna vi ac celeritate se rumpens, *h. e.* se proripiens, discurrens. *Virg. A.* 2, 416. Adversi rupto ceu quondam turbine venti Confligunt. *Petr. Sat.* 123. nec rupto turbine venti Deerant. ℙ Translate. *Cic. Or.* 1, 38. Rupta testamenta. *Tac. A.* 1, 74. Rupta taciturnitas; et eod. sensu *ib.* 6, 20. vox. (V. RUMPO.) et *H.* 1, 12. sacramenti reverentia. *Val. Fl.* 3, 46. quies. *Ov. Ib.* 40. gratia. *Id. R. Am.* 598. singultu verba dolentis; et *Sabin.* 2, 96. fides. *Lucan.* 4, 27. Ruptae leges. *Id.* 1, 4. et *Virg. G.* 4, 492. Ruptum foedus.

RURALIS, e, adj. ἄγροικος, ad rus pertinens, rurestris. *Macr. Sat.* 5, 2. Theocritum fecit pastoralis operis auctorem, ruralis Hesiodum. *Nemes. Ecl.* 1, 65. Munera dat, lauros carpens, ruralis Apollo. *Id. ib* 2, 65. *pastoralem* vocat. *Ammian.* 30, 2. *f.* Negotiis se ruralibus dedit. *Firm. Math.* 8, 11. Erit ruralibus officiis semper applicatus. *Caes.* quoque usus creditur, *B. G.* 3, 14. Falces praeacutae, insertae affixaeque longuriis, non absimili forma ruralium falcium. Ita legit etiam Graecus Interpres, qui vertit, οὔτε πάνυ τὴν ὄψιν διαφέροντα τῶν γεωργικῶν δρεπάνων. Alii tamen rectius *muralium.*

[RURALITER, adv. per rura, non oppidatim. *Cassiod. Var.* 3, 51. Quod spectaculum postea Romulus in raptu Sabinarum, necdum fundatis aedificiis, ruraliter ostentavit Italiae. *F.*]

RURATIO, onis, f. res rusticae. *Appul. Apol.* Nec Diis rurationis, qui eum pascunt, primitias impartit, *h. e.* agricolis Diis, ut eos *Tibull.* 1, 1, 14. vocat. *Id. Flor. n.* 15. Ruratio omnis in sarculo, et surculo.

RURESCO, is, n. 3. rusticus, silvestris fio. *Enn.* ap. *Charis.* 1, 105. Rurescant frundes. Alii leg. *rarescant*, quod est veri similius.

RURESTRIS, e, adj. ἄγροικος, γεωργικὸς, ad rus pertinens, rusticus, ruralis, agrestis. *Paul. Dig.* 32, 1, 97. Muliones propter opus rurestre testator destinatos habebat. *Appul. Met.* 4. Minime rurestri vocabulo vulgus indoctum rosas laureas appellat. *Id. ib.* 8. Rurestria arva. *Capell.* 9, 307. Rurestris Faunum tibia decuit.

RURICOLA, ae, adj. omn. gen. ἀγροῖκος, qui rus colit, agricola, rusticus. *Ov. Fast.* 2, 628. Et quae ruricolis semina tosta dedit, *h. e.* Ino, quae ut sterilitatem et famem induceret, iniit cum pluribus consilium, ut fruges, in sementem quas darent, torrerent, ne nascerentur, ut *Hyg. fab.* 2. et *Ov. Fast.* 6. a v. 553. narrant. *Id. Am.* 3, 2, 53. Ruricolae Cereri, teneroque assurgite Baccho. *Id. Trist.* 1, 10, 26. Et te ruricola, Lampsace, tuta Deo. *h. e.* Priapo. *Id. Fast.* 1, 384. et *Met.* 5, 479. Boves ruricolae. *Id. Trist.* 4, 6, 1. Aratrum auricola. *Lucan.* 7, 859
ricolis feriuntur dentibus ossa, *h. e.* rastris. N
Ecl. 1, 52. ruricolum discernere lites: pro *ruricola*
Appul. Met. 6. Formicula parvula, atque ruric

RURICOLARIS, e, adj. ad ruricolas perti
Venant. Vita S. Mart. 1, 325. Obstant inculti
tores ruricolares.

RURIGENA, ae, adj. comm. gen. ruri genitus
sticus. *Ov. Met.* 7, 764. et exitio multi pecoru
suoque Rurigenae pavere feram.

RURINA, ae, f. Dea ruris, ap. Romanos,
August. C. D. 4, 8. Alii leg. *Rusina* eodem ser

RURO, as, n. 1. et

RUROR, aris, dep. 1. ἀγραυλέω, rei rusticae
ram do, ruri dego, rusticor. *Pl. Capt.* 1, 1, 14
rasiti rebus prolatis latent in occulto, miseri vic
succo suo, dum ruri rurant homines, quos ligur
Varr. ap. *Non.* 2, 731. Dum in agro studiosius

RURSUM et Rursus, adv. ὀπίσω, retro, retro
retroversum: cui *prorsum* opponitur. *Ter. Hec*
35. Trepidari sentio, et cursari rursum prorsum
Donatus: Rursum proprie retro, *prorsum* ante
ficat: et est proverbiale, ut dicimus *sursum deo*
intro foras, *hac illac*, et similia, Graeci ἄνω
Varr. ap. *Non.* 4, 402. Mortales multi rursus ac
sus meant; et *Enn. ib.* et 2, 737. Rursus prors
ciprocat fluctus feram. *Vitr.* 10, 13. *med.* Re
oleo subactae. ut faciliter impellantur, et rurs
trorsus reducantur; et *Pl. Epid.* 2, 2, 63. Coep
sum versum ad illas pauxillatim accedere, qu
truderet hominum me vis invitum. *Id. Amph.*
60. Ego cunas recessim rursum vorsum trahe
Mil. 4, 4, 14. Non tu scis, cum ex alto pute
sum ad summum escenderis, maximum periculu
esse, a summo ne rursum cadas? ℙ Item contra, vi
sa. *Virg. G.* 3, 138. Rursus cura patrum cadere,
cedere matrum Incipit. *Cic. Or.* 1, 24. Vehemen
assentire Crasso dixit, quod neque ita amplectere
tem, ut ii solerent, qui omnem vim dicendi i
ponerent; neque rursus eam totam, sicut pl
philosophi facerent, repudiaret. *Tac. Agr.*
Quem casum neque ambitiose, neque per la
rursus ac moerorem muliebriter tulit. Adde *A.*
et *ib.* 13, 13. et *Val. Fl.* 3, 645. ℙ Sae
denuo, iterum, αὖθις. *Ter. Eun.* 4, 4, 40. Dic du
rursum. *Cic. Mur.* 7. Facis, ut rursus plebs in
tinum sevocanda esse videatur. *Caes. B. G.* 1,
Rursus instare, et proelium redintegrare coep
Virg. A. 2, 655. Rursus in arma feror. ℙ C
nuo jungit *Pl. Cas. prol.* 32. Diphilus hanc
scripsit: post id rursus denuo Latine Plautus.
Poen. prol. 79. ℙ Redundat (eleganter tame
iam in his: *Caes. B. G.* 4, 4. *med.* Triduo via
gressi, rursum reverterunt; et *ib.* 6, 3. Rur
giones in hiberna reduxit; et *B. C.* 3, 93. Rur
novato cursu. Sic *rursus resecare*, *revocare*
pere, *repetere*, *redire*, *referre*, etc. ap. *Nep.*,
Plaut., *Terent.*, *Suet.*, *Claud.* etc. Similiter
usurpatur. ℙ Veteres ut *susum* pro *sursum*
ita *rusum* pro *rursum*. Hinc Deo *Rusori* sacra
bant, quod rursus cuncta eodem revolvuntur.
ap. *August. C. D.* 7, 23. *extr.* V. RUSOR

RUS, rūris, n. ἀγρὸς, ἀγροικία, locus extra
ubi sunt agri sive culti, sive inculti, silvae,
et villae. *Varr. L. L.* 4, 4. *extr.* Quod in agri
quot annis rursum facienda eadem, ut rursus
fructus, appellata rura. Aptius ab ἄρουρα pera
sin *rura* factum esse *Serv.* docet ad illud *A.*
apes aestate nova per florea rura, etc. Sic ab
mulgeo, etc. *Id.* ad illud *G.* 2, 412. laudato
tia rura, Exiguum colito: *rura* ait a majori
ctos agros incultos, idest silvas et pascua, (q
su *Virg. A.* 4, 527. aspera dumis Rura; et *L*
1247. Pandere agros pingues, et pascua redd
ra:) *agrum* vero, qui colebatur. Postea de ag
to, et de quocumque praedio rustico cum villa
sus, et fructus causa parato usurpatum est. *Te*
2, 1, 10. Ego rus ibo, atque ibi manebo. *I*
1, 2, 100. Senex rus abdidit se. *Cic. Off.* 3, 1
relicta, rura peragrantes, saepe soli sumu
Rosc. Am. 46. Habet animi relaxandi causa rus
num, et suburbanum, plura praeterea praedi
bull. 2, 3, 1. Rura meam, Cornute, tenent,
que puellam; et *ib.* 5, 37. munera ruris Cas
niveae candidus agnus ovis. *Hor. Od.* 1, 17,
tibi Copia Manabit ad plenum benigno Ruris h
opulenta cornu. *Id. ib.* 3, 18, 2. Aprica ru
Ep. 1, 15, 9. frigida. *Id. Epod.* 2, 3. paterna
exercere. *Sen. Troad.* 1021. centum Rura qu
dunt opulenta bubus. *Plin.* 18, 6, 7. *n.* 4. Co
ab ergastulis, pessimum est. *Hor. Ep.* 1, 10,
laudo ruris amoeni Rivos, et musco circumlit
nemusque. *Virg. G.* 1, 156. ruris opaci Fal
mes umbras. *Ov. Met.* 13, 719. Phaeacum f
obsita pomis Rura. ℙ In ablativo *ruri* et *ru*
tur. *Brutus* ap. *Cic. Cluent.* 51. Forte evenit,
in Privernate essemus. *Cic. Off.* 3, 31. Quo
ab hominibus relegasset, et ruri habitare ju
Hor. Ep. 1, 14, 10. Rure ego viventem, tu
urbe beatum. ℙ Est tamen in usu discrime
si adjectivum jungitur, *rure* dices, non *rur*
hoc adverbii vim habet, ut *vesperi*, *peregri*
noctu, *diu*: illud est ablativus nominis. *Hor.*
18, 60. nugaris rure paterno. *Ov. Fast.* 6, 671

arat ille suo. *Ter. Eun.* 5, 6, 1. Ex meo pro-
rure hoc capio commodi. ℙ Similiter si ver-
lhibeas motus de loco. *Ter. Hec.* 1, 2, 115.
ic advenit. *Id. Eun.* 3, 5, 63. Ne pater rure
. Adde 5, 5, 25., *Pl. Merc.* 4, 5, 5. et *Truc.*
6. et *Cic. Fam.* 5, 20. *extr.* Sic *Ov. Pont.* 1,
ure frui: non *ruri.* Neque tamen hoc est per-
: nam ap. *Plaut.* legitur in optim. lib. *Truc.*
. Ruri filium non rediisse; et *ib.* 25. Si ruri
Adde *Most.* 5, 1, 28. ℙ Cum verbis status
xere semper *Plaut.* ac *Ter.* Unde *rure esse* ne-
tus recte dici. Nihilominus *Hor. Ep.* 1, 14, 1.
us me rure futurum. *Ov. A. Am.* 2, 229. Rure
dicet, venias, etc. *Liv.* 38, 53. *med.* Mo-
rure, eo ipso loco sepeliri se jussisse ferunt.
ea *Charis.* 1, 115, affert loca *Varr.*, *Titinii,*
tiam *Ter. Ad.* (4, 2, 3., ubi tamen lectio va-
ui *rure esse* dixerunt. ℙ Translate rustici,
tique mores, sermo ineruditus, incultus *rus*
. *Catull.* 22, 14. Idem inficeto est inficetior
t 36, 19. Pleni ruris et inficetiarum annales.
p. 2, 1, 157. sic horridus ille Defluxit nume-
urnius, et grave virus Munditiae pepulere:
longum tamen aevum Manserunt, hodieque
vestigia ruris. ℙ In plur. numero praeter
llum alium casum habet in usu. *Charis.* 1, 72.
uidam tamen leg. ap. *Plin. ep.* 5, 18. Frue-
i, fontibus, ruribus, agro. Sed alii reponunt
s, alii aliud.

SCA, ae, m. idem videtur ac ruscum et ru-
st cogn. R., ut M. Pinarius Rusca trib. pleb.
C. DCXXIV. ap. *Cic. Or.* 2, 65. *F.*]

ARIUS. V. RUSTARIUS.

CIO, onis, m. dimin. rusci. Est nomen pro-
erv. R. *Cic. Mil.* 22. Heus tu, Ruscio, verbi
cave sis mentiaris. *F.*]

CONIENSIS et Ruscuniensis, e, adj. ad Ru-
pertinens, Mauritaniae Caesariensis coloni-
ae a *Plin.* 5, 2. 1. *colonia Augusti Rusconi-*
Ptolem. 4, 2. Ῥουσκόνιον appellatur. *Inscr.*
at. 287, 2. Decurio duarum Coll. Auziensis,
uniensis. *F.*]

CULUM, i, n. parvum rus, agellus. *Gell.*
oenam dabat amicis suis sub urbe in rusculo.

UM, i, n. et Ruscus, i, f. [*Mäusedorn,*
aculeatus, *L.* nostratibus vulgo *rusco, F.*]
ίτη, genus myrti silvestris per colles nascens,
utis, ex quo fiunt ruri scopae, ut est apud
, 9, 83. Ejus cauliculi incipientes, aspara-
ore, usum habent in cibo sumpti, teste
15, 50. (et *Colum* 12, 7. et *Edict. Dioclet.*
usci fascis habens N. sexaginta ✕ quatuor),
7, 100. utilitates ejus in medicina recenset.
0, 373. jam tamni sponte virescunt, Et scil-
ta sepes nunc horrida rusco Prodit. Alii leg.
thyrsuta seges nunc horrida, etc. V. THYR-
) *Festus:* Ruscum est, ut ait Verrius, am-
ulo herba, et exilius virgultis fruticibusque,
imilis junco. *Calpurn. Ecl.* 3, 4. duris ego
uscis Jam dudum, et nullis dubitavi crura
Scindere. [*Emendavit h. l. *F.*]
pro rure dixerunt veteres, teste *Varr. L. L.*
bi alia multa hujus generis ponit.

ELLANUS, a, um, adj. ad Rusellas perti-
truriae urbem, nunc *Roselle.* *Plin.* 3, 5, 8.
loniae, Rusellana, Senensis, Sutrina. *Liv.*
usellanus ager. ℙ *Rusellani, orum,* abso-
t incolae illius urbis ap. *Liv.* 28, 45. ℙ Et-
sellanus scribitur, ut in *Inscr.* ap. *Marin.*
v. p. 395. Russellanus fons. *F.*]

NA. V. RURINA.

O, onis, m. villaticus, rusticus: a *ruse,* quod
teste *Varr. L. L.* 6, 3., pro *rure* usurpabant.
omen R., ut P. Calvisius Ruso Cos. ann. a
XI. in *Inscr.* ap. *Grut.* 64, 9. *Mart.* 5, 28.
fratres Curtios licet vincas, Quiete Nervas,
Rusones. *F.*]

R, oris, m. a *rusum* pro *rursum,* ut *susum*
um. *Varr.* ap. *August. C. D.* 7, 23. Ponti-
tuor Diis faciunt rem divinam, Telluri, Tel-
Altori, Rusori, etc. Altori quare? quod ex
untur omnia, quae nata sunt. Rusori qua-
rursus cuncta eodem revolvuntur.

OR, aris, dep. 1. ἐξερευνάω, est scrutari, ut
xponit, sive crebro quaerere, ut *Festus* in-
tur. *Accius* ap. *Non.* 2, 744. Jube nunc at-
jube nunc animo ruspari Phrygas. *Vet. Poe-*
est. Ego ibo, ut latebras ruspans rimer. ℙ
orma. V. *Tert. l. c.* in RUSTO.

ATUS, a, um, adj. russo colore indutus.
r. mil. 1. Nunc sanguine suo russatus, spe
s. ℙ *Russata* dicebatur una e factionibus
m in Circo, quia russatis vestibus utebatur:
enim erant, alba, russata, prasina, veneta.
TIO. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 5. *n.* 63. Agitator
russatae. *Plin.* 7, 53, 54. Invenitur in
elice russato auriga elato, in rogum ejus
faventibus jecisse sese. Adde alias ap. *Grut.*
337., item 338, 3. 4. et 5. et 339, 1.

EOLUS, a, um, adj. dimin. aliquantum rus-
ud. περὶ στεφ. 11, 130. Luserat e minio rus-
saniem.

ELLANUS. V. RUSELLANUS.

EUS, a, um, adj. russus, rubeus, rufus. *Cato* ap. *Fest.* in *Ruscum.* Russeae fasciae. *Lucr.* 4, 73. Et volgo faciunt id lutea, russea vela, Et ferruginea, cum magnis intenta theatris, etc. Alii leg. *russaque.* *Petr. Sat.* 27. Russea tunica. *Pall.* 4, 13. *med.* de equis: Colores hi praecipui, badius, aureus, albineus, russeus, murteus, cervinus, gilbus, etc. ℙ *Russea factio*, russata. *Inscr.* ap. *Sirmond.* in *not. ad Sidon. carm.* 23, 323. M. Aurelius Mollicius Tatianus vicit palmas N. CXXV. sic: in russeo N. LXXXVIIII., in prasino N. XXIII., in Veneto N. V., in albo N. VIII. V. FACTIO.

RUSSULUS, a, um, adj. russeolus, subrufus. *Capitol. Albin.* 5. *f.* Cum pueri ejus familiae russulis fasciolis illigarentur. *Valer. Imp.* in *ep.* ap. *Vopisc. Prob.* 4. Huic igitur dari jubebis, (quoniam mediocris fortunae est) ut ejus dignitas incrementis juvetur, tunicas russulas duas, pallia Gallica duo fibulata, etc. Alii leg. *rufulas.*

RUSSUS, a, um, adj. rufus, rubens. *Catull. carm.* 39, 18. Quod quisque minxit, hoc solet sibi mane Dentem atque russam defricare gingivam. *Valer. Imp.* in *ep.* ap. *Trebell. Claud.* 14. Tunicas russas militares annuas. *Id.* ap. *Vopisc. Aurel.* 13. Tunicas ducales russas quatuor. Adde *Gell.* 2, 26.

RUSTĀRIUS, a, um, adj. rustis exscindendis aptus, ut *Rustariae falces* ap. *Cat. R. R.* 11. *f.* et *Varr. R. R.* 1, 22. *f.* sunt falces, quibus rubus seu rustum passim per incultos agros proserpens exscinditur, quasque *Pall.* 1, 43. runcones, Itali vero *ronconi* vocant. Alii minus recte leg. *ruscariae*, alii pejus *rusticariae.* V. RUSTO et RUSTUM.

RUSTĬCĀNUS, a, um, adj. ἀγροικος, ad rus et rusticos pertinens, agrestis, rusticus. *Rusticanus homo* qui ruri degit, et rusticam vitam agit: cui *urbanus* opponitur. *Cic. Att.* 8, 13. Multum mecum municipales homines loquuntur, multum rusticani. *Id. Verr.* 2, 1, 48. *f.* Homines rusticani ex municipiis. *Id. Tusc.* 2, 22. *med.* C. Marius, rusticanus vir, sed plane vir. *Id. Rosc. Am.* 15. *f.* Attenta vita, et rusticana. *Id. Or.* 3, 11. Illud quod loquitur, priscum visum iri putat, si plane fuerit rusticanum.

RUSTĬCĀRIUS. V. RUSTARIUS.

RUSTĬCĀTIM, adv. idem ac rustice. *Pomp.* ap. *Non.* 1, 8. et 2, 747. Ego rusticatim tangam, urbanatim nescio.

RUSTĬCĀTĬO, onis, f. ἀγραυλία, actus rusticandi. *Cic. Amic.* 27. *med.* Neque solum militia, sed etiam peregrinationes, rusticationesque communes. ℙ Est etiam labor, et cura rei rusticae. *Colum. prooem.* 6. In rusticatione antiquissima est ratio pascendi. Adde 11, 1.

RUSTĬCĀTUS, us, m. idem ac rusticatio. *Cic. Att.* 12, 1. Ut dum consisto in Tusculano, sciam, quid garriat in rusticatu. Sed alii leg. rectius *garriat: sin rusticatur.*

RUSTĬCĒ, adv. ἀγροίκως, rusticorum more, atque adeo duriter, inurbane, imperite, absurde. *Hor. Sat.* 1, 3, 30. rideri possit, eo quod Rusticius tonso toga defluit, et male laxus In pede calceus haeret. *Cic. Or.* 3, 12. Sic locutum esse ejus patrem judico, sic majores, non vaste, non rustice, non hiulce, sed presse, et aequabiliter, et leniter. *Id. Off.* 3, 9. *f.* Urgent rustice sane: negant enim posse. *Id. Att.* 12, 36. *f.* Brutum objurgato, quod in Cumano esse noluerit: cogitanti enim mihi, nihil tam videtur potuisse facere rustice. ℙ *Gell.* 12, 6. Quod nunc barbare quem loqui dicimus, id vitium sermonis non barbarum esse, sed rusticum, et cum eo vitio loquentes rustice loqui dictitabant. P. Nigidius in commentariis grammaticis, Rusticus fit sermo, inquit, si adspires perperam. Haec *Gellius.*

RUSTĬCELLUS, a, um, adj. aliquantum rusticus. *Varr.* ap. *Plin.* 7, 20, 19. Rusticellus Hercules appellatus, mulum suum tollebat Fusius. ℙ Est etiam cogn. R., ut C. Rusticellus Bononiensis ap. *Cic. Brut.* 46.

[RUSTĬCILLUS, a, um, adj. idem ac rusticellus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 849, 5. Julia Rusticilla. *F.*]

RUSTĬCĬTAS, atis, f. ἀγροικία, ἀγρότης, agreste quiddam, durum, impolitum, quod in rusticis hominibus apparet: et tum in bonam, tum in malam partem sumitur. In bonam *Plin. ep.* 1, 14. Brixia multum adhuc verecundiae, frugalitatis, atque etiam rusticitatis antiquae retinet, *h. e.* simplicitatis, justitiae, diligentiae, gravitatis. ℙ In malam sumitur pro vitio urbanitati contrario, quod est in imperitia ac negligentia et fuga elegantiae et cultus erga se, et erga alios, et in rudi duritia tum in sermone, tum in moribus. V. URBANITAS. *Quint.* 6, 1. *med.* Nam et imperitia, et rusticitas, et rigor, et deformitas afferunt interim frigus. *Id.* 11, 3. Pronunciatio vitio carebit, si fuerit os facile, explanatum, jucundum, urbanum, id est in quo nulla neque rusticitas, neque peregrinitas resonet; et *paulo ante:* Qui verborum, atque ipsius etiam soni rusticitate, ut L. Cettam dicit Cicero (*Or.* 3, 11.) fecisse, imitationem antiquitatis affectant. *Plin.* 35, 4, 9. M. Agrippa, vir rusticitati propior, quam deliciis. *Ov. A. Am.* 3, 127. cultus adest: nec nostros mansit in annos Rusticitas, priscis illa superstes avis. *Id. Her.* 20, 59. Et decor, et vultus sine rusticitate pudentes; et *ib.* 17, 186. Rusticitatem excutere. *Mart.* 7, 58. Quaere aliquem Curios semper, Fabiosque loquentem, Hirsutum, et dura rusticitate trucem. Adde *Suet. Caes.* 53. ℙ Item nimis timida et inepta verecundia. *Ov. Am.* 1, 8, 43. casta est, quam nemo rogavit. Aut, si rusticitas non vetat, ipsa rogat. *Id. A. Am.* 1, 672. rusticitas non pudor ille fuit. Adde *Sen. Ben.* 2, 3. V. RUSTICUS. ℙ Ipsa res rustica, opus rusticum. *Pall. Insit.* 11. Est nostrae studium non condemnabile Musae, Urbanum fari rusticitatis opus. ℙ Ipsi rustici homines. *Id.* 1, 31. Piscina madefaciat virgas, coria, et lupinos, et si qua rusticitas consuevit infundere. *Imppp. Valent., Valens et Grat. Cod.* 1, 55, 3. Ut innocens et quieta rusticitas in pecuniariis causis litigandi habeat facultatem. ℙ Denique ruditas, et ignorantia, quae in rusticis esse solet. *Callistr. Dig.* 49, 14, 2. *extr.* Si ea persona sit, quae ignorare propter rusticitatem jus suum possit. Adde *Paul. ib.* 2, 6, 2.

RUSTĬCOR, aris, dep. 1. ἀγραυλέω, ruri dego, ruri vitam ago. *Cic. Arch.* 7. *f.* Haec studia pernoctant nobiscum, peregrinantur, rusticantur. *Id. Leg.* 1, 3. *med.* Si qui dies ad rusticandum dati sunt. *Id. Off.* 2, 6. Rusticari cum aliquo. ℙ Item rei rusticae operam dare, agros colere. *Colum.* 11, 1. *med.* Sed haec ejus temporis sunt, quo Ischomachus negabat quemquam rusticari nescire. Adde *Sidon. ep.* 8, 6. *med.* ℙ Item rudi stilo et rustice loqui. *Id. ep.* 4, 3. Cui Varrones, Terentius, Plinii compositi, in praesentiarum rusticabuntur.

RUSTĬCŬLUS, a, um, adj. aliquantum rusticus. *Mart.* 10, 19. Nec doctum satis, et parum severum, Sed non rusticulum nimis libellum Facundo mea Plinio Thalia, I, perfer, *h. e.* non omnino rudi et rustico stilo conscriptum. *Auson. Idyll. carm.* 7, 3. Bissula nomen tenerae rusticulum puellae, Horridulum non solitis, sed domino venustum. ℙ *Rusticulus, i,* substantive. *Cic. Sext.* 38. Sensit rusticulus non incautus, suum sanguinem quaeri. ℙ *Rusticula, ae,* gallina rustica. V. in v. sq. *Plin.* 10, 38, 54. Ambulant aliquae, ut cornices: saliunt aliae, ut passeres, merulae: currunt, ut perdices, rusticulae. *Mart.* 13, 76., cujus lemma *Rusticula:* Rustica sim, an perdix, quid refert, si sapor idem est? Carior est perdix: sic sapit illa magis. Alii leg. *Rustica sum perdix.*

RUSTĬCUS, a, um, adj. ἀγροῖκος, ad rus et agros pertinens, agrestis, villaticus. *Cic. Or.* 1, 58. *med.* Cui nostrum non licet fundos nostros obire, aut res rusticas vel fructus causa, vel delectationis invisere? *Id. Rosc. Am.* 15. Rustica praedia. *Phaedr.* 4, 4. Instrumentum rusticum. *Ter. Heaut.* 1, 1, 90. opus. *Juven.* 14, 24. Carcer rusticus, *h. e.* ergastulum. *Plin. ep.* 2, 17. *med.* hortus, *h. e.* in usum rusticorum. *Plin. alter* 19, 8, 47. Grato menta mensas odore percurrit in rusticis dapibus. *Id.* 10, 33, 49. Rusticae et agrestes hirundines. *Ov. Her.* 4, 132. Rustica Saturno regna tenente, *h. e.* aureo saeculo, cum homines ruri agebant, nondum conditis urbibus. *Id. Met.* 1, 192. rustica numina, Nymphae. *Varr. R. R. prooem.* 7. Nostri majores praeponebant rusticos Romanos urbanis. *Colum. prooem.* 1. *med.* Prolatare rem rusticam, *h. e.* agros, et eorum colendorum artem. *Cic. Rosc. Am.* 27. *med.* In rusticis moribus, in victu arido, in hac horrida incultaque vita istiusmodi maleficia gigni non solere; et *mox:* Vita haec rustica, quam tu agrestem vocas, parsimoniae, diligentiae, justitiae magistra est. *Id. Or.* 3, 11. Rustica vox et agrestis quosdam delectat, quo magis antiquitatem, si ita sonet, eorum sermo retinere videatur. *Id. Rosc. Am.* 49. Putat homo imperitus morum, agricola, et rusticus, ista omnia more, lege, jure gentium facta. ℙ *Rustica gallina,* genus gallinae silvestris, facie similis non his villaticis nostris, inquit *Varr. R. R.* 3, 9. *med.*, sed Africanis, aspectu ac facie incontaminata. *Colum.* 8, 2. Cohortalis est avis, quae vulgo per omnes fere villas conspicitur: rustica, quae non dissimilis villaticae, per aucupem decipitur: eaque plurima est in insula, quam in Ligustico mari sitam nautae Gallinariam vocitaverunt. Adde *Mart.* 13, 76. V. RUSTICULUS. ℙ *Rustica Vinalia,* dies festus, de quo V. VINALIA. ℙ *Rusticus sermo,* quo utuntur rustici homines. *Gell.* 2, 21. *med.* Triones rustico certo vocabulo boves appellatos scribunt. *Id.* 17, 2. *med. Sermonari* rusticius videtur, sed rectius: *sermocinari* crebrius est, sed corruptius. ℙ Antiqui *rusticum sermonem* dicebant, qui nunc *barbarus.* V. locum *Gellii* in RUSTICE. ℙ *Rusticus, i,* homo ruri degens, et in opere rustico occupatus, ἀγρώτης. *Ov. Fast.* 1, 665. Rusticus emeritum palo suspendat aratrum. *Id. Pont.* 2, 5, 61. Rusticus agricolam, miles fera bella gerentem amat. *Colum.* 2, 9. *med.* Hordeum, quod rustici hexastichum appellant. ℙ Translate est incultus, imperitus, rudis, agrestis, durus. *Virg. Ecl.* 3, 84. Pollio amat nostram, quamvis est rustica, Musam. *Pl. Pers.* 2, 1, 2. Nimis me quidem pro barda, et pro rustica reor habitam. *Quint.* 1, 11. *med.* Gestus, manusque formantur, ut recta sint brachia, ne indoctae, rusticaeve manus, ne status indecorus. *Cic. Phil.* 10, 10. *f.* Homines rustici et agrestes. *Mart.* 4, 55. Haec tam rustica, delicate lector, Rides nomina? *Virg. Ecl.* 2, 56. Rusticus es, Corydon, *h. e.* stultus. *Ov. Fast.* 3, 463. quum flebam rustica, dixit, Utiliter nobis perfidus ille fuit; et *Her.* 16, 219. Poenitet hospitii, cum, me spectan-

te, lacertos Imposuit collo rusticus iste tuo. Infra v. 305. vocat hominem sine pectore, et qui ignorat dotes formae uxoris suae. ¶ Item asper, molestus. *Ov. Met.* 14, 522. Addidit obscenis convicia rustica dictis. *Id. Am.* 3, 6, 88. quid coeptum, rustice, rumpis iter? ¶ Item nimis verecundus, insulse, inepte timidus. *Ov. A. Am.* 1, 607. Colloquio jam tempus adest: fuge rustice longe Hinc pudor: audaces Forsque, Venusque juvant. *Cic. Fam.* 5, 6. subrusticum pudorem dixit. Rursus *Ov. Am.* 2, 4, 13. Sive procax aliqua est; capior, quia rustica non est. V. RUSTICITAS. ¶ Et qui amoris vim non sentit, aut repellit. *Id. ib.* 3, 10, 17. de Cerere: Nec tamen est, quamvis agros amet illa feraces, Rustica, nec viduum pectus amoris habet. ¶ Habet locum in conviciis. *Pl. Most.* 1, 1, 38. Oboluisti allium, germana illuvies, rusticus, hircus, hara suis. *Phaedr.* 4, 23. Laboro nihil, atque optimis rebus fruor. Quid horum simile tibi contingit, rustica? ¶ Interdum in bonam partem sumitur pro simplici, puro, non fucato. *Mart.* 10, 72. Per quem de Stygia domo reducta est Siccis rustica veritas capillis. *Sen. ep.* 88. *med.* Magno impendio laudatio haec constat: O hominem litteratum! simus hoc titulo rusticiore contenti: O virum bonum!

RUSTO, as, a. 1. rustis aliquid emundo. *Tert. Pall.* 2. Itaque *(gens humana)* colere omnia, si demum intelligis alibi stipantem, alibi deserentem, runcare atque rustare instituit, ut inde, velut ex surculis et propaginibus, populi de populis, urbes de urbibus per ubique orbis pangerentur. Alii minus recte leg. *ruspare.*

RUSTUM, i, n. idem ac rubus: videtur esse per syncopen a *rubustum*, quod a *rubus*. *Festus:* Rustum est rubus. *Virg. Ecl.* 7, 42. Horridior rusto, projecta vilior alga. *Id. G.* 2, 413. nec non etiam aspera rusti Vimina per silvam, et ripis fluvialis arundo Caeditur. Ubi *Serv.:* Rustum virgultum est, unde vites ligantur. Ap. *Virg. l. c.* utrobique, et ap. *Serv.* alii perperam leg. *rusco, rusci*, et *ruscum.* V. *Pontedera Op. post.* T. 1. p. 275.

RŪSUM. V. RURSUM.

RŪTA, ae, f. πήγανον, herba hortensis, olim Graece ῥύτα, vel ῥυτή. *Varr. L. L.* 4, 21. Quae in hortis nascuntur, alia peregrinis vocabulis, ut Graecis ocimum, menta, ruta, quam nunc πήγανον appellant. *Plin.* 19, 8, 45. et *Colum.* 11, 3. *med.* ejus serendae rationem tradunt. Duplex est, sativa, et silvestris. Utriusque vires in medicina fuse persequitur *Plin.* 20, 13, 51. *Id.* 14, 16, 19. *n.* 4. ex ea condiri vinum, quod *rutatum* ipse appellat *l. c.* 19, 8, 45., manipulis binis conditis in cadum musti, etc. *Id. l. c.* 20, 13, 51. docet, eam emendare sanguinem oculis suffusum, et Venerem cohibere, unde eidem nomen est datum πήγανον a πήγνυμι, cohibeo; ut contra eruca eandem excitare creditur. Hinc *Ov. R. Am.* 801. Utilius sumas acuentes lumina rutas, Et quidquid Veneri corpora nostra negat. ¶ Condiendis quoque cibis multum usum habet. *Mart.* 11, 52. tenui major cordyla lacerto, Sed quam cum rutae frondibus ova tegant; et *ib.* 81. Ut condat *(cucurbitas)* vario vafer sapore In rutae folium capellianae. ¶ Hinc *in rutae folium conjicere aliquem*, proverb. ap. *Petr. fragm. Trag.* 37. *extr.* et 58. *Burm.*, in quo explicando varie conantur eruditi. Eos consule ap. *Burm.* ¶ Translate. *Cic. Fam.* 16, 23. *extr.* Cras exspecto Leptam: etenim ad cujus rutam pulejo mihi tui sermonis utendum est. V. PULEJUM.

RŪTA CAESĀ et Ruta et caesa, neutr. plur. ita dicitur supellex omnis, quae loco moveri potest, et quae vel ruitur, vel etiam caeditur; quae avulsa et separata ab aedilibus vel fundo venali, excipi, sibique retineri a venditore possit: a *ruo* et *caedo*. *Festus:* Ruta caesa dicuntur, quae venditor possessionis, sui usus gratia concidit, ruendoque contraxit. *Ulp. Dig.* 19, 1, 17. Si ruta et caesa excipiantur in venditione, ea placuit esse ruta, quae eruta sunt, ut arena, creta, et similia: caesa esse, ut arbores caesas, carbones, et his similia. *Q. Mucius ib.* 50, 16, 241. In rutis caesis ea sunt, quae terra non tenentur, quaeque opere structili tectoriove non continentur. *Cic. Top.* 26. Ne praeterirem aliquid, quod ad argumentum in omni ratione reperiendum pertineret, plura, quam a te desiderata erant, sum complexus: fecique quod saepe liberales venditores solent, ut cum aedes, fundumve vendiderint, rutis caesis receptis, concedant tamen aliquid emptori, quod ornandi causa apte et loco positum esse videatur. Sic tibi nos ad id, quod quasi mancipio dare debebamus, ornamenta quaedam voluimus non debita accedere. *Crassus* ap. *Cic. Or.* 2, 55. Cui rei studere dices? an juri civili? est paternum. Sed dicet, te cum aedes venderes, ne in rutis quidem et caesis solium tibi paternum recepisse. ¶ Si *Varroni* credimus *L. L.* 8, 60., primam syllabam in *ruta* ita dicimus, ut *u* producamus. Fortasse quia contractum est a *ruita:* at in compositis *erutus, dirutus*, esc. brevis est.

RŪTABRI, ferramenta ad terram eruendam. *Varr. L. L.* 4, 31. Rastri, quibus dentalibus penitus eradunt terram atque eruunt: a quo et rutabri dicti. Alii aliter leg.

RŪTABŬLUM, i, n. ἐσχάλλης, instrumentum, quo rustici in proruendo igne, panis coquendi gratia, utuntur, ut *Fest.* definit. *Novius ib.* Quid ego facerem? otiosus rodebam rutabulum. Adde *Cat. R. R.* 10. et 11. et *Suet. Aug.* 75., ubi inter instrumenta villae una cum forcipe enumerant. ¶ Sumitur et pro rudicula. *Colum.* 12, 20. *med.* Jubebis rutabulo ligneo agitari quod decoxeris; et *ib.* 23. Rutabulo ligneo permiscere. ¶ Translate est τὸ αἰδοῖον ἀῤῥενικόν. *Naevius* ap. *Fest.* Senile retritum rutabulum.

RŪTĀCEUS, a, um, adj. ex ruta factus, ut Rutaceum oleum, *Plin. Valer.* 2, 28.

RŪTĀRIUS, a, um, adj. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 10. *n.* L. In monimento palangariorum, in agro Fontejano, quod est via Aurelia in clivo rutario, *h. e.* ubi multa ruta, seu rudera sunt: ibi enim multae olim aediculae fuerunt, temporum injuria prolapsae.

RŪTĀTUS, a, um, adj. πηγανωτός, ex ruta factus, ruta conditus, seu medicatus. *Plin.* 19, 8, 45. Invenio, mustum rutatum populo datum. *Mart.* 10, 48. Secta coronabunt rutatos ova lacertos, *h. e.* ruta conditos, vel involutos. *Pelag. Vet.* 2. *med.* Perungendus est equus oleo primum rutato.

RŪTELLUM, i, n. parvum rutrum. *Lucil.* ap. *Non.* 1, 66. Frumentarius est, modium secum, atque rutellum Una affert, *h. e.* baculum ad aequandum modii cumulum, hostorium.

RŪTĬLANS, antis, part. a *rutilo*, rutilus. *Claud. Laud. Stich.* 1, 38. rutilantes crinibus alae, *h. e.* auxilia Germanorum, quibus flava coma. *Tac. H.* 1, 13. Visae per coelum concurrere acies, rutilantia arma, etc. *Plin.* 16, 11, 22. Rutilans color. *Nazar. Pan. Constant.* 35. Rutilantes auro columnae. *Stat. Th.* 11, 513. It praeceps sonipes *(saucius)* strictae contemptor habenae, Arvaque sanguineo scribit rutilantia gyro; et *Venant. carm.* 8, 7, 351. Vellere candidior niveo, rutilantior auro.

RŪTĬLĀTUS, a, um, adj. rutilus factus. *Liv.* 38, 17. Procera corpora, promissae et rutilatae comae. *Tac. H.* 4, 61. Propexus, rutilatusque crinis. *Lucan.* 9, 810. omnia membra Emisere simul rutilatum sanguine virus. Alii leg. *rutilum pro.*

RŪTĬLESCO, is, n. 3. ξανθίζομαι, rutilus fio, flavesco. *Plin.* 8, 55, 81. Lepores in Alpibus candidi, quibus hibernis mensibus pro cibatu nivem credunt esse, certe liquescente ea rutilescunt annis omnibus. *Capell.* 2, 31. Fulgura rutilescunt.

RŪTĬLIĀNUS, a, um, adj. ad Rutilium pertinens; nomen civis R., ut Rutiliana narratio. *Cic. Brut.* 23., ubi alii leg. *Rutilia*, ut dicitur *Tullia gens, lex Julia*, etc.

RŪTĬLIS, e. V. RUTILUS.

RŪTĬLIUS, a, um, adj. rufus, rutilus. *Festus:* Rutilium, rufum significat, cujus coloris studiosae etiam antiquae mulieres fuerunt, unde traxerunt nomen *Rutilias*, ut indicat frequenter Afranius. Sunt qui leg. *rutilum.* ¶ Hinc Rutiliorum nobilis fuit Romae familia, ex qua P. Rutilius vir doctus, et summae innocentiae, de quo *Sen. Ben.* 6, 37., *Val. Max.* 6, 4. *n.* 4. *Ov. Pont.* 1, 3, 63. Et grave magnanimi robur mirare Rutili. ¶ *P. Rutilius Lupus*, rhetor et orator, vixit tempore Caesarum Augusti ac Tiberii, scripsitque *de figuris sententiarum et elocutionis*, quatuor Gorgiae libris in unum translatis, ut docet *Quint.* 9, 2. *med.* Ejus etiam meminit *Mart.* 5, 56. nihil sit illi Cum libris Ciceronis, aut Maronis, Famae Rutilium suae relinquat. Hic alii perperam leg. *Tutilium.* ¶ *Claudius Rutilius Numatianus*, natione Gallus, religione ethnicus, summis honoribus Romae functus, poeticum ingenii sui monumentum reliquit, quod *Itinerarium* inscribitur duobus libris, qui tamen mutili ad nos pervenerunt, stilo valde probabili: nitido et eleganti. Floruit anno a Chr. n. CCCCXVII., Honorio imperante: quo dignior admiratione est, linguae et liberalium artium cultura jam prope ad ferream et luteam aetatem accedente. ¶ Prima et secunda syllaba ambigua est, ut videre est ex *Ovidii* et *Mart.* locis allatis.

RŪTĬLO, as, avi, atum, a. 1. ξανθίζω, rutilum facio. *Plin.* 28, 12, 51. Sapo, Galliarum inventum rutilandis capillis, fit ex sebo et cinere. *Val. Max.* 2, 1. *n.* 5. Capillos cinere rutilare. *Suet. Cal.* 47. Rutilare, et submittere comam. ¶ Sunt qui putant *rutilare crinem* esse crispare. Afferunt illud *Senecae Herc. Fur.* 948. de leone: et rutilat jubam Cervice jactans. Sed alii leg. *et rutila jubam Cervice jactat.* ¶ Neutrorum more est splendescere, nitere in modum auri, aut cujuslibet rei flavae ac nitentis. *Accius* ap. *Varr. L. L.* 6, 5. Jamque auroram rutilare procul cerno. Ipse *Varro* mox: Rutilare est a colore auri: aurei enim rutili. *Virg. A.* 9, 529. Arma inter nubem coeli in regione serena Per sudum rutilare vident, et pulsa tonare. *Val. Fl.* 5, 251. Tu quoque sacrata rutilant cui vellera quercu, Excubias, Gradive, tene. V. RUTILANS.

RŪTĬLUS, a, um, adj. πυῤῥός, ξανθός, ἐρυθρός, rufus, russus, ruber, flavus ad rubrum accedens, aureus, fulvus. De his appellationibus rufi coloris disputat *Gell.* 2, 26.: sed cum singulis propriam definitionem assignet, de rutilo nihil dicit. Usurpatur autem de colore auri, ignis, et sanguinis, et flavae comae. Hinc a *Varr. L. L.* 6, 5. aurora dicitur rutilare, quod ab igne solis tum aureo aer aurescit: aurei enim rutili: et inde etiam mulieres valde rufae, rutilae. *Val. Fl.* 8, 114. Rutila pellis, *h. e.* au[rea] vellus Phrixi. *Claud. in Ruf.* 1, 197. laxet ru[tilos] tibi Lydia fontes, *h. e.* Pactolum auriferum. *L*[ucan.] 9, 364. rutilum metallum, *h. e.* aurum. *Cic. S*[omn.] *Scip.* 4. Hominum generis salutaris ille fulgor dicitur Jovis: tum rutilus horribilisque terris, [quem] Martem dicitis. *Virg. G.* 1, 454. et *A.* 8, 430 [Ru]tilus ignis. *Val. Fl.* 7, 647. Rutilum fulmen. [*Ov.*] *Met.* 12, 294. Rutilae flammae. *Val. Fl.* 5, 451 [...]la rutilis correpta venenis, *h. e.* incendia portan[tia]. *Ov. Met.* 5, 83. rutilum vomit ille cruorem. *C*[olum.] 8, 2. *med.* Gallinae rectis rutilisque cristuli[s]; *mox:* Gallinaceis maribus paleae ex rutilo albic[antes]. *Ov. Met.* 2, 635. et *ib.* 6, 715. Rutili capilli. [*Tac.*] *Agr.* 11. et *G.* 4. Rutilae Caledoniam habita[ntium] comae. *Sil.* 16, 472. comam rutilus, sed cum [...]re nivali Corporis. *Pl. Merc.* 2, 2, 34. Tun' [...] cano amas, senex nequissime? *De.* Seu canum [...] istuc rutilum, sive atrum est, amo. (*Rufum* c[...] eodem sensu dixit *Sen. Ira* 3, 26. de German[os lo]quens: *flavam caesariem* de iisdem *Juven.* 13 [...] et *auricomum Batavum*, *Sil.* 3, 608.) *Suet. N*[...] E nigro rutilum, aerique adsimilem capillum [...]re; et *mox:* Rutila barba esse. *Catull.* 63, 83 [...]tila juba leonis. *Festus:* Rutilae canes, id est [...] procul a rubro colore, immolantur canario sac[rificio] pro frugibus. ¶ *Rutilem galeam* pro *rutila*[m] Africana gallina, quidam leg. ap. *Colum.* 8, [...] tanquam a recto *rutilis*. Sed alii plerique [...]*lam*. Et sane bis deinde eodem capite hanc [...]tionem adhibuit: ut veri simile non sit alteram inusitatam probasse. ¶ Aliquando *rutilus* est [...]dens, nitens, nitidus. *Val. Fl.* 4, 620. Rutilu[...] rax. *Claud. Laud. Stil.* 2, 341. Rutilae colu[mnae]. ¶ *Rutilus* fuit etiam cogn. R. a comae colo[re]. Sp. Nautius Rutilus in *Fast. Capit.* ap. *Grut*[...] *col.* 1. T. Virginius Rutilus, *Liv.* 3, 7.

RUTRUM, i, n. σκαπάνη, σκαφεῖον, κρώπιον[, in]strumentum rusticum praeferratum, ad aliqui[d eru]endum: est a supino *ruitum* sive *rutum*, verb[i ruo,] ut aratrum ab *aratum*. *Varr. L. L.* 4, 31. Ru[trum] ut ruitum, a ruendo. *Cato R. R.* 10. et 11. Rutra[...]que, rastros quadridentes duos. *Fest.* Rutrum [...]tis juvenis est effigies in Capitolio, ephebi more [...]corum arenam ruentis exercitationis gratia: qu[od si]gnum Pompejus Bithynicus ex Bithynia supell[ectili] regiae Romam deportavit. *Varr.* ap. *Non.* 1, 6[...] [Ru]tro caput displanat. *Pomp. ib.* Sarculum hi[nc] profectus, illinc redisti rutrum, *h. e.* retro re[d]ierunt, haud aliter ac si ager, qui jam sarcul[andus et] riendus erat, talis evadat, qualis prius fuit, cu[m ru]tro vertendus erat. Prius enim rutro vertitur, inde seritur, occatur, sarritur. *Ov. Fast.* 4, 8[...] Remo: Nec mora, transiluit: rutro Celer o[...] ausum. ¶ Item instrumentum, quo permi[scetur] calx, et subigitur, quae et *ascia* et *marra* d[icitur]. *Vitr.* 7, 3. *med.* Ita materies temperetur, uti [cum] subigitur, non haereat ad rutrum, sed puru[m fer]rum e mortario libretur. *Plin.* 36, 23, 55. E[...]mentum marmorati est in subigendo, donec non cohaereat. Adde *Pallad.* 1, 15. Huc pertine[t] *Cat. R. R.* 37. Partem de nucleis succernito, [in] lacum conjicito: eo aquam addito, permisceto bene; et *ib.* 128. Terram cretosam sumito, eo [...]cam infundito, paleas indito: sinito quatriduu[m ma]cescat: ubi bene fracuerit, rutro concidito: ub[i con]cideris, delutato. ¶ Addit *Scal.* ad *Varr.* di[ci ru]*trum* etiam hostorium, quo modii cumulus aeq[uatur]. V. RUTELLUM.

RŬTŬBĂ, ae, f. perturbatio, teste *Non.* 1[...] Videtur esse a supino *rutum* verbi *ruo:* quamvi[s pri]or ejus syllaba longa sit, quae in compositis [corri]pitur, ut in *Ruta caesa* adnotavimus. *Varr.* i[...]go tum Romae parce pureque pudentes Viver[e ...] patria: nunc sumus in rutuba. ¶ Est etiam h[oc no]mine fluvius Liguriae, *la Rota*, prope Intem[elium]. *Lucan.* 2, 422. et *Plin.* 3, 5, 7.

RŬLŬLĂ, ae, f. dimin. parva ruta. *Cic. F*[am. ...] 22. Ruta, et menta, recte utrumque dicitur: [...] mentam pusillam ita appellare, ut rutulam; nor[...]

RŬTŬLI, orum, m. plur. populi Latii veter[es ad] mare siti, inter Laurentum et Antium, quoru[m pri]marium oppidum Ardea. *Plin.* 3, 5, 9. *Virg.* [...] 108. Tros, Rutulusve fuat, nullo discrimine ha[bebo]; et *ib.* 12, 216. At vero Rutulis impar ea pugna v[...] ¶ *Rutuli* ap. *Sil.* 1, 584. et 2, 541. et 567. sun[t Sa]guntini, quia ex Ardeatibus olim coloni Sagu[ntum] deducti fuerant, teste *eod. ib.* a *v.* 291. et 2, 60[...] Adjective. *Virg. A.* 11, 88. Rutulo perfusos sa[ngui]ne currus; et *ib.* 9, 728. Rex Rutulus, *h. e.* Tu[rnus]. ¶ *Rutulum* pro *Rutulorum* habet *Virg. A.* 10, [...] et *ib.* 12, 79.

RŬTŬLUS, i, m. V. ROTULUS.

RŬTŬPĪNUS, a, um, adj. ad Rutupias perti[nens], qui est unus ex portubus Britannicae insulae, i[n] [...]tio. *Lucan.* 6, 67. Rutupinaque litora fervent. [*Au*]*son. de clar. urb.* 7. Felix *(Aquileja)*, quae tant[i spe]ctatrix laeta triumphi, Punisti Ausonio Rutup[inum] Marte latronem, *h. e.* Magnum Maximum, qui ann. a Chr. n. CCCLXXXIII. in Britannia purp[uram] arripuisset, quinquennio post Aquilejae a Theo[dosio] M. occisus est.

RŬVĬDUS. V. RUIDUS.

FINIS TOMI TERTII.

TOTIUS LATINITATIS

LEXICON

CONSILIO ET CURA

JACOBI FACCIOLATI

OPERA ET STUDIO

AEGIDII FORCELLINI

ALUMNI SEMINARII PATAVINI LUCUBRATUM.

SECUNDUM TERTIAM EDITIONEM

CUJUS CURAM GESSIT

JOSEPHUS FURLANETTO

ALUMNUS EJUSDEM SEMINARII,

CORRECTUM ET AUCTUM

LABORE VARIORUM.

EDITIO IN GERMANIA PRIMA

CUM PRIVIL. REG. SAXON.

TOMUS QUARTUS.

SCHNEEBERGAE

SUMPTIBUS ET TYPIS C. SCHUMANNI.

MDCCCXXXV.

(CHARTA EX OFFICINA BOHNENBERGERI ET SOC. PFORZHEM.)

S

...tera semivocalis (quia ejus appellatio es a ...ncipit, et ipsam desinit) sibilum quendam ...primit. Unde *Messala* ap. *Capell.* 3, 55. non ..., sed sibilum esse dixit. Praeponitur ac ...r omnibus vocalibus, et ex consonantibus ..., et *t*, et in quibusdam peregrinis vocibus ...; ut *scabies*, *scio*, *scribo*, *spero*, *squalor*, ...*enuus*, *Smyrna*, *smaragdus*: postponitur *b*, ... ut *scrobs*, *princeps*, *pars*, *sors*: gemina-...edio, quemadmodum ceterae, ut *cassus*, *pos-*...utatur in *r* in medio vocum, ut *Valerius*, ... *Papirius*, *ara*, *dari*, et alia ap. *Varr. L.* ... pro *Valesius*, *Fusius*, *Papisius*, *asa*, *dasi*, ...uod olim dicebant, teste *Cic. Fam.* 9, 21. ..., 4., *Macr. Sat.* 3, 2. et *Fest.* in *Aureliam*, ...*asi*: et in fine, ut *arbor*, *honor*, *labor*, *va-*..., quod olim *arbos*, *honos*, *labos*, *vapos*: ...dieque interdum in usu sunt, praesertim in ... V. initium litterae *R.* Ciceronis tempori-...uit *Quint.* 1, 7., paulumque infra, fere ...media vocalium longarum, vel subjecta lon-..., geminabatur, ut *caussae*, *cassus*, *divis-*...quo modo et ipsum, et Virgilium quoque ..., manus eorum docent. Atqui paulum su-... etiam illud, quod nos gemina *s* dicimus ...a dixerunt *jusi*. Haec *Quint.* ℗ Eandem ...ictionis elidebant. *Cic. Or.* 48. *med.* Quin ...uod jam subrusticum videtur, olim autem ... eorum verborum, quorum eaedem erant po-...duae litterae, quae sunt in *optumus*, postre-...eram detrahebant, nisi vocalis insequeba-... non erat offensio in versibus, quam nunc ...poetae novi, ita enim loquebamur: *qui est* ...*princeps*, non *omnibus princeps*: et *vita illa* ...*coque*, non *dignus*. Haec *Cic.* Plura dabit ... exempla *Gell.* 12, 4. ex *Ennio*. Sed et in ...itionibus id factitabant, ut notat *Quint.* 9, ... tristioris soni vitandi causa. Sic *Enn.* ap. ...*Genas*, et in *Sultis*. Pandite, sulti', genas, ... relinquite somnum. *Id.* ap. *eund.* in *Sas.* ...nam sibi quisque domi Romanus habet sas. ... *Non.* 4, 404. Sublatus pudor omni', licen-...' refertur. ℗ In notis est *suus*, *sibi*, *Se-*...*nomen*, *Senatus*, etc. S. C. senatusconsul-...A. D. sub ascia dedicavit: S. I. M. Soli in-...thrae: S. P. sua pecunia: S. T. T. L. sit ... levis: et alia, quae in litteratis lapidibus ...t. [*V. *Orell. ind. not.* corpori inscriptio-...t. adjunctum.] ℗ Est etiam nota silentii. ...O. ℗ [*Confund. *s* et *c*. V. *Mart. Lag.* ad ..., 44. *ed. Web.* — et *f. Cort. ib.* 4, 635. — ... *ib.* 8, 153. *Gronov. observv.* 3, 4. p. 226. ...— *ss* et *x*. *Mart. Lag.* ad *Lucan.* 1, 547. et ... 2, 618. — *S* et *r*. V. *Spalding.* ad *Quint.* ...9. crit. *Gron. Observv.* 1, 15. p. 68. *ed. Fr.* ...*b. Beier.* ad *Cic. fragm.* 48. *b.* 264.]

S A

...DIA Sacra. V. SABAZIUS.

...EUS, a, um, adj. Σαβαῖος, ad Sabam per-...quae est regio et urbs Arabiae Felicis inter ...n et Persicum mare, nobilis proventu odo-... praecipue turis. Ipsa urbs Mariaba, *Ma-*...icitur a *Plin.* 6, 28, 32. *med.*, ab aliis Sa-...η, unde nomen. *Virg. A.* 1, 420. centum-...eo Ture calent arae. *Sen. Herc. Oet.* 792. ...cat ignis ture, quod Phoebum colens Dives ...colligit truncis Arabs. *Colum.* 10, 262. Sa-...or. *Stat. Silv.* 4, 8, 1. templa Sabaeis nu-...ple, *h. e.* vaporibus turis incensi. *Claud.* ...*il.* 1, 58. Turis odoratae cumulis, et messe ...acem conciliant arae. *Id. de Phoenice*, 43. ... cumulus, *h. e.* rogus ex foliis et virgulis ... odoriferarum. *Sen. Herc. Oet.* 376. Sabaea ... *Val. Fl.* 6, 709. Et gravidae maduere co-...as rore Sabaeo Nutrierat, *h. e.* myrrha, aut ...Alii leg. *flore*. ℗ [*Sabaei*, *orum*, sunt ipsi ...*Plin.* 12, 14, 30. In medio Arabiae sunt ...ae, pagus Sabaeorum in monte excelso, a quo octo mansionibus distat regio eorum turifera, Saba appellata. *Virg. G.* 2, 116. sola India nigrum Fert ebenum: solis est turea virga Sabaeis. Sic *ib.* 1, 57. India mittit ebur, molles sua tura Sabaei. *F.*] ℗ *Sabaeos in India meminit, exiguae auctoritatis auctor, *Jul. Valer.* 3, 23. *rer. gest. Alex. M.* ed. *A. Maio. B. A.*

SABAIA, [seu Sabaja, ae, f. et Sabajum, i, n. cerevisia, *F.*] potio quaedam ex hordeo vel frumento aqua macerato: [videtur esse ab Hebr. סָבָא *sabà*, potavit: unde etiam *zabajon* vulgo ap. nostrates *F.*] *Ammian.* 26, 8. de Valente Aug.: Injuriose compellabatur ut sabaiarius. Est autem sabaia ex hordeo, vel frumento in liquorem conversis paupertinus in Illyrico potus. [*Hieron. in Isaj.* 7, 19, 10. Notandum, quod שֵׁכָר LXX. ζῦθον transtulerunt, quod genus est potionis ex frugibus aquaque confectum, et vulgo in Dalmatiae Pannoniaeque provinciis gentili barbarorum sermone appellatur sabajum. Hoc maxime utuntur Aegyptii. *F.*]

SABAIARIUS vel Sabajarius, ii, m. qui sabaiam conficit, vel potat. V. *Ammian. l. c.* in v. praec.

[SABAITIS, idis, f. patron. ad Sabam, Sabaeorum in Arabia regionem, pertinens, de qua pluries mentio est in sacris Litteris. *Sidon. ep.* 7, 9. *in conc. med.* Australis reginae Sabaitis gaza. *F.*]

SABANUM, i, n. σάβανον, σαβάνιον, vox peregrina, et, si *Isidoro Or.* 19, 26. *med.* credimus, Graeca; si aliis, Hispanica, ut est ap. *Jo: Rhod de acia c.* 14. Est autem linteum, pannus ad tergendum, aut fricandum, aut tegendum involvendumve. *Pall.* 7, 7. Nunc mella conficimus, congestis in mundissimum sabanum favis, ac diligenter expressis. *Apic.* 6, 2. Cum cocta fuerit, sabano calido involves gruem. *Veg. Vet.* 3, 47. *f.* Animal exercetur, dum sudet: post sabanis validioribus abstergetur. *Pelag. Vet.* 17. *med.* Aegrum exercemus usque ad sudorem, sudorem sabanis detergentes diligenter. *Marcell. Empir.* 26. *med.* Melius erit, si hanc potionem post balineum, in sabanis adhuc constitutus, acceperit, *h. e.* in linteis, quibus loti involvuntur exsiccandi causa, antequam vestes resumant. ℗ Legitur et *savanum.* ℗ *V. *Cujac. Observ.* 9, 1. et *Cangium* in utroque Glossario. *B. A.*

SABAOTH, צְבָאוֹת, σαβαώθ, exercitus, militiae, virtutes: nomen Hebraicum indecl. gen. fem. et num. plur. a sing. צָבָא *zabà*, exercitus. *Prud. Cath.* 4, 7. Hic est, quem Sabaoth Deum vocamus. *Id. Apoth.* 901. Est impossibile spectare profunda Sabaoth, *h. e.* Dei exercituum, vel Dei potentis. Priore loco paenultimam corripit, posteriore producit.

*SABARBARES, um, Numidiae populi, quorum meminit *Plin.* 5, 4. *B. A.*

[SABARIENSIS, seu Savariensis, e, adj. ad Sabariam seu Savariam pertinens, urbem Pannoniae, nunc *Sarwar* in *Ungheria*, cujus ita meminit *Plin.* 3, 24, 37. Colonia Divi Claudii Sabaria; et *Sex. Aur. Victor. Epith.* 19. In Pannoniae Sabaria Septimius Severus creatur Augustus. *Inscr.* ap. *Mur.* 88, 7. Heliodrus Aug. N. villicus stationis Savariensis. *F.*]

*SABATA, oppidum Assyriae. *Plin.* 6, 27. *B. A.*

*SABATE, es, f. oppidum Hetruriae cum portu cognomine. *Tab. Peut.* V. *Sabatinus*, *a*, *um. B. A.*

*SABATHA, Arabiae Felicis oppidum. *Plin.* 6, 28. ℗ Probabile est, idem oppidum fuisse, quod postea *Sabota* appellatum. *B. A.*

SABATIA Vada, opp. Liguriae maritimum, a *Plin.* 3, 5, 7. memoratum: [idem nunc *Savona* est *Cluver. Ital. ant. l.* 1. *c.* 9., alii *Vadi* esse putant. *F.*] ℗ *Sabatia stagna* ap. *Sil.* 8, 490. sunt lacus Sabatinus in Etruria.

*SABATINCA, ae, f. opp. Norici. *Anton. Itin. B. A.*

SABATINUS, a, um, adj. a Sabate lacu, vel opp. Etruriae, ut Sabatinus ager, ap. *Colum.* 8, 16. *di Bracciano.* ℗ Sabatina tribus fuit in Etruria, facta a censoribus ann. U. C. CCCLXIX., et sic dicta ab eodem Sabate lacu, vel oppido. *Liv.* 6, 5. *extr.* et *Festus. Inscr.* ap. *Grut.* 636, 7. L. Junio L. F. Sabatina Pollioni, etc. et 379, 1. Sex. Caecilio Sex. F. Sab. Senecioni, etc. et 84, 4. C. Nunnius C. F. Sa. Furio. ℗ Sabatinus lacus, *lago di Bracciano*, ap. *Frontin. Aquaed.* 71. ℗ [*Sabatini*, *orum*, sunt incolae urbis, quae fortasse *Sabatium*, ut putat *Cluver. Ital. ant. l.* 4. *c.* 8., vel accolae Sabati fluvii in Campania. *Liv.* 26, 33. Omnes Campani, Atellani, Calatini, Sabatini, qui se dediderunt, etc. *F.*]

SABAZIA, orum, n. plur. sacra in honorem Bacchi tertii, qui Asiae rex fuit. *Cic. N. D.* 3, 23. V. v. sq.

SABAZIUS, ii, m. Σαβάζιος, cognomen Bacchi tertii: ἀπὸ τοῦ σαβάζειν, bacchari. *Cic. Leg.* 2, 15. Videtur esse idem, qui *Sebadius* a *Macr.* dicitur *Sat.* 1, 19. ℗ Item Jovis ap. Cretenses, et Phrygas. *Inscr.* ap. *Grut.* 22, 6. Jovi Sabazio Q. Nunnius Alexander V. S. L. M. Adde *ib.* 4. et 5. et *Val. Max.* 1, 3. *n.* 3. ℗ Huic *Sabazia*, vel, ut est ap. *Arnob.* 5, 170., *Sabadia sacra*, vel *Savadia sacra*, ut est in *Inscr.* ap. *Grut.* 431, 7., sunt instituta: in quibus aureus coluber, ut verbis utar *Arnobii*, in sinum dimittebatur consecratis, et eximebatur rursus ab inferioribus partibus atque imis. Idque ob fabulam a Phrygibus confictam, quam *Idem* narrat, qua dicitur Juppiter sub specie tauri ipsam matrem Cererem temerasse, et Liberam seu Proserpinam genuisse: hanc quoque sub forma draconis inceste contrectasse, et taurum genuisse: (*h. e.* Liberum specie tauri:) unde Tarentinus notusque senarius: Taurus draconem genuit, et taurum draco.

SABBATARIUS, a, um, adj. ad Sabbatum pertinens. *Sidon. ep.* 1, 2. *med.* De luxu autem illo Sabbatario narrationi meae supersedendum est, *h. e.* qui in conviviis paulo largior est Sabbatis, seu diebus festis, quam profestis. ℗ *Sabbatarii*, *orum*, sunt ipsi Judaei, qui Sabbata servant. *Mart.* 4, 4. Quod jejunia Sabbatariorum, etc. [*Emendavit hunc locum *F.*]

SABBATISMUS, i, m. Sabbati observatio, σαββατισμός. *August. C. D.* 22, 30. *f.* [Iste sabbatismus evidentius apparebit, quoniam septimus invenitur. Adde *Hieron. ep.* 140. *n.* 8. *F.*]

SABBATIZO, as, a. 1. Sabbatum colo, servo. *Tert. Adv. Jud.* 2. *f.*

SABBATUM, i, n. שַׁבָּת, *sabbàth*, requies, κατάπαυσις, σάββατον, septimus quisque dies uniuscujusque hebdomadae, ap. Hebraeos, quem Ethnici Saturni diem nominaverunt: a שָׁבַת *sabàth*, requievit: quasi dies quietis. Nam hoc die Judaei ab omni opere feriantur, Deum mundi architectum imitati, quem sacrae Litterae tradunt, confecta sex diebus mundi machina, eaque exornata, septima die quievisse, idest a novis rebus creandis cessavisse. *Justin.* 36, 2. falso scribit, Mosen instituisse, ut Sabbatum in omne aevum jejunio sacraretur. Hanc opinionem habebant Romani: et fortasse aliquando, gliscente Judaeorum superstitione, vera fuit. Ceterum ab initio Sabbatis quies operum, non ciborum abstinentia, a Deo indicta est. *Augustus* ap. *Suet. Aug.* 76. Ne Judaeus quidem, mi Tiberi, tam diligenter Sabbatis jejunium servat, quam ego hodie servavi. *Petr. fragm.* p. 686. *Burm.* Et non jejuna Sabbata lege premet. *Sen. ep.* 95. *med.* Accendere aliquem lucernam Sabbatis prohibeamus, quoniam nec lumine Dii egent, et ne homines quidem delectantur fuligine. ℗ *Tricesima Sabbata* ap. *Hor. Sat.* 1, 9, 69. sunt primus dies cujusque mensis, seu neomenia, vel magnum Sabbatum Paschale, quod tricesimum erat, incipiendo annum a Septembri. [V *Acron.* ad *Hor. l. c. F.* *Recte observ. *Heindf.* ad h. l. in tanta Romanorum ignoratione omnium earum rerum, quae ad sacra Judaeorum pertinuerint, extra omnem dubitationem nondum videri positum, certus ipsorum festus dies a poeta significetur, necne. Alias virorum doctt. sententias v. ap. ipsum.] ℗ *Sabbata* interdum sunt quaecumque Judaeorum festa. *Juven.* 6, 158. Observant ubi festa mero pede Sabbata

reges. *Pers.* 5, 184. recutitaque Sabbata palles. *Ov. R. Am.* 219. nec te peregrina morentur Sabbata, nec damnis Allia nata suis. ¶ Sunt qui scribunt *Sabbathum* Hebraicis litteris inhaerentes: Graeci nullam adspirationem admittunt.

SĂBELLĬCUS, a, um, adj. ad Sabellos, vel Sabinos pertinens, a quibus Sabelli originem trahunt. *Virg. G.* 3, 255. Ipse ruit, dentesque Sabellicus exacuit sus. *Plin.* 19, 8, 41. *n.* 3. Sabellico generi caulium usque in admirationem crispa sunt folia, quorum crassitudo caulem ipsum extenuat: sed dulcissimi perhibentur ex omnibus. Adde *Colum.* 10, 137.

SĂBELLUS, a, um, adj. ad Sabinos pertinens. *Virg. G.* 2, 167. Haec genus acre virum Marsos, pubemque Sabellam, etc. *Id. A.* 7, 665. Et tereti pugnant mucrone, veruque Sabello. *Hor. Sat.* 1, 9, 29. Sabella anus. (Sabinae mulieres sagae, et divinae habebantur.) *Id. Epod.* 17, 28. Sabella pectus increpare carmina. *Id. Od.* 3, 6, 37. rusticorum mascula militum Proles, Sabellis docta ligonibus Versare glebas. *Juven.* 3, 169. Translatus subito ad Marsos, mensamque Sabellam, *h. e.* parcam et oleribus instructam, qualis fuit Sabinorum victus. ¶ *Sabelli, orum*, ap. *Plin.* 3, 12, 17. sunt populi Samnii a Sabinis oriundi: et videntur esse illi, quos memorat *Hor. Sat.* 2, 1, 36. Quos vero *Colum.* 10, 137. duros Sabellos appellat, iidem sunt ac Sabini. Adde *Varr.* ap. *Serv.* ad *G.* 2, 167. ¶ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 16, 2. Cattia C. L. Sabella. *Mart.* 12, 43. memorat Sabellum quendam, obscenum poetam sui temporis. *F.*]

*SABIDĬUS, i, m. vir Romanus, gulae adeo deditus, ut plus voraret quam posset concoquere: quocirca ita foetebat halitus ejus, ut nemo posset cum eo loqui. Is est quem *Martial. ep.* 1, 33. insectatur: Non amo te, Sabidi, nec possum dicere quare: Hoc tantum possum dicere, non amo te. Quod sic, mutato nomine, optime vertit Anglus nescio quis: *I do not like thee, Doctor Fell; The reason why I cannot tell: But this indeed I know full well, I do not like thee, Doctor Fell.* Adde 3, 17. *B. A.*

SĂBĪNĂ, ae, f. βράθυ, herba seu frutex duorum generum, altera tamarici similis folio, altera cupresso, quare quidam Creticam cupressum dixerunt. Seritur propagine, et avulsione. Folia ei nunquam decidunt. Haec ex *Plin.* 16, 20, 33., 17, 13, 21. et 24, 11, 62., ubi et ejus utilitates recenset: et praecipue quod a multis in suffitus pro ture assumitur. Hinc *Virg. Cul.* 403. Herbaque turis opes priscis imitata Sabina. Alii leg. *Sabinis*. *Ov. Fast.* 1, 343. Tura nec Euphrates, nec miserat India costum, Nec fuerant rubri cognita fila croci. Ara dabat fumos herbis contenta Sabinis. Adde *ib.* 4, 741. et *Prop.* 4, 3, 58. [*Iuniperus Sabina, L. Saebenbaum, Sadebaum.*]

[SĂBĪNAEUS, a, um, adj. ad Sabinos pertinens. Est cogn. *R. Inscr.* ap. *Mur.* 1237, 1. M. Abenna Sabinaeus. *F.*]

SABĪNĒ, adv. Sabinorum more, vel lingua. *Varr. L. L.* 4, 32. *f.* Cyprum Sabine bonum. V. CYPRIUS.

[SĂBĪNENSIS, e, adj. idem ac Sabinus. *Inscr.* ap. *Grut.* 992, 10. Q. Sallustii Q. L. Salvi *(uxor)* Sallustia Q. L. Myrrine Sabinenses.]

SABĪNI, orum, m. plur. pop. Italiae dicti a Sabo filio Sanci, qui a Saturno ejectus est. *Sil.* 8, 421. laeti pars Sancum voce canebant, Auctorem gentis, pars laudes ore ferebant, Sabe, tuas, qui de proprio cognomine primus Dixisti populos magna ditione Sabinos. *Cato* ap. *Serv.* ad *A.* 8, 638. oriundos esse ait a Lacedaemoniis. Alias longius extendebantur, nempe ab Apennino ad Bor. usque ad Tiberim, et Anienem fl. ad Mer., ubi hodie Sabina provincia, pars orientalis Umbriae, et aliqua pars *dell' Abruzzo ulteriore*. Erantque divisi in duas partes Velino fl. Nunc Sabina regio, *la Sabina*, angustioribus restringitur limitibus, scil. Tiberi fl. ad Occ., *dall' Abruzzo ulteriore* ad Or., Aniene ad Mer., Nare, et Velino fl. ad Bor. *Festus* ex *Varr.* scribit, Sabinos dictos quasi *Sebinos*, ἀπὸ τοῦ σέβεσθαι τοὺς Θεοὺς, quod praecipui essent in cultu ac religione Deorum. Sic *Plin.* 3, 12, 17. Sabini, ut quidam existimavere, a religione et Deorum cultu Sevini appellati. V. *Silii l.* supra c. *Cic. Ligar.* 11. eos vocat fortissimos, florem Italiae, ac robur reipublicae. Iidem laudati sunt ob morum gravitatem, severamque vivendi disciplinam. Hinc *Liv.* 1, 18. tristem ac tetricam illis disciplinam tribuit, illoque genere nullum aliud incorruptius fuisse testatur. Hinc et *Mart.* 1, 63. Casta, nec antiquis cedens Laevina Sabinis; et *Juven.* 10, 298. sanctos licet horrida mores Tradiderit domus, ac veteres imitata Sabinas. ¶ *Sabini quod volunt, somniant*, proverbium antiquum est, et inde manasse ait Sinnius Capito, quod quotiescumque sacrificium propter viam fieret, hominem Sabinum ad illud adhibere solebant: nam is promittebat se pro eis somniaturum: idemque postquam evigilasset, sacra facientibus narrabat omne quidquid in quiete vidisset, quod quidem esset ex sacrificii religione. Unde venisse videtur in proverbium, Sabinos solitos quod vellent, somniare. Sed quia propter aviditatem bibendi quaedam anus mulieres id somnium captabant, vulgatum est illud quoque; Anus quod vult, somniat: fere enim quod vigilantes animo volvimus, id dormientibus parere solet. Haec *Festus* ex lectione *Scaligeri*. ¶ [*Sabini* item sunt incolae Savii olim oppidi, nunc vici *Savallò*, in tractu, qui nunc *Val di Sabbio*, seu *Val Sabbia* dicitur in agro Brixiensi ad radices Alpium. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 6. *n.* 100. Firmus Ingenui F. princeps Sabinorum, *h. e.* primarius civis illius oppidi. *F.*]

SĂBĪNĬĀNUS, a, um, adj. Sectatores, et auditores Massurii Sabini JCti Sabiniani dicti sunt. *Ulp. Dig.* 24, 1, 11. et *Marcell. ib.* 41, 1, 11. Item libri ab eo conscripti. *Imp. Justin. Cod.* 3, 33, 17. et *ib.* 34, 14. etc. ¶ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1114, 3. L. Vibius Aug. Lib. Florus fecit Vibio Sabiniano, etc. *h. e.* L. Vibius Florus libertus Vibiae Sabinae Augustae, filiae L. Vibii et Matidiae Augustae, et Hadriani Aug. uxoris, fecit Vibio filio et liberto suo, cui Sabiniani cognomen datum fuit in honorem ejusd. Vibiae Sabinae amborum patronae. *F.*]

[SĂBĪNILLUS, a, um, adj. dimin. Sabini. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 438, 2. Sabinillus depositus, etc. Alia ap. *Fabrett.* p. 101. *n.* 233. Vettenia Sabinilla. *F.*]

SĂBĪNUS, a, um, adj. ad Sabinos, eorumque regionem pertinens. *Varr. L. L.* 4, 32. *med.* Sabino bello, quod fuit Romulo et Tatio; et *ib.* 10. Sabina lingua; et *ib.* 5, 7. fana. *Mart.* 9, 55. silva; et 4, 4. faex, *h. e.* olei Sabini, quod ibi abunde provenit (unde bacciferum Sabinum *Sil.* 3, 596.), sed graveolens. *Cato R. R.* 70. Sabina herba. V. SABINA. ¶ [Est etiam cogn. R., ut M. Junius Sabinus in *Inscr.* Patavina ap. *Fabrett.* p. 485. *n.* 160., et Q. Mustia Sabina in alia itidem Patavina, quam vide in QUINTUS. Hinc etiam *Sabina Augusta* uxor Hadriani Aug., quae, ut probat *B. Borghesius* in *Giorn. Arcad.* T. 42. p. 190., fuit ex gente Vibia. *F.*] ¶ De Massurio Sabino. V. MASSURIUS. ¶ A. Sabinus poeta Latinus, cujus nomine tres inscribuntur epistolae elegiaco carmine, tribus *Ovidii* epistolis respondentes, Penelopes, Phyllidis, et Oenones; creditur est quibusdam auctor aliquarum etiam ex ipsis *Ovidii* Heroidib. Ab aliis ne illarum quidem trium auctor putatur. Ejus meminit *Ovidius*, ut aequalis, *Am.* 2, 18, 27. ¶ *Sabinus, frater Vespasiani. *Suet. Vesp.* 1. ¶ *Pomponius Sabinus* scholia scripsit in Virgilium, sive antiquus sit, seu mediae aetatis Grammaticus, quod suspicati sunt doctissimi quidam viri. Ut ut illud sit, auctorem hunc multa a Grammaticis veteribus sumsisse, haud diffitendum est. *B. A.*

[SĂBIS, is, m. Sabaeorum Deus, cujus meminit *Plin.* 12, 14, 32. ¶ Item fluvius Belgii, qui nunc *Sambra*; ejus mentio est ap. *Caes. B. G.* 2, 16. et 18. *F.*] ¶ **Saba* audit *Venant. Fortun.* 4, 7. ubi prior syllaba corripitur. ¶ Item fluvius Asiae ulterioris, in Carmania. *Mela* 3, 8. *Plin.* 6, 23. *B. A.*

*SABLŌNES, um, locus vel opp. Galliae Belgicae. *Ant. Itin. B. A.*

[SABORENSIS, e, adj. ad Saboram pertinens, Hispaniae Baeticae opp., nunc *Malaga Cannete*. *Inscr.* ap. *Grut.* 164, 1. Imp. Caes. Vespasianus Aug. S. D. *(salutem dicit)* IIII viris et decurionibus Saborensibus. *F.*]

*SABŌTA, orum, opp. Arabiae Felicis. *Plin.* 6, 28. Adde 12, 14. ¶ V. *Sabatha*. *B. A.*

*SABRACAE, arum, populi Indiae, quorum meminit *Curt.* 9, 8. *B. A.*

*SABRATA, opp. Africae, Syrti minori propinquum. *Plin.* 5, 4. Adde *Solin.* 27. *B. A.*

*SABRĪNA, ae, Britanniae fluvius, hodie *the Severn*. *Tac. A.* 12, 31. *B. A.*

[SABRĬO, onis, m. dimin. sabri, id est scabri. V. *Ducangii Glossar. med et inf. Latin.* in V. *Saber*. *Inscr.* ap. *Oderic. Syllog.* p. 228. *n.* 79. L. Valerius Capitolinus fecit L. Valerio Sabrioni tatae suo. *F.*]

SĂBŪCUS. V. SAMBUCUS.

[SĂBŬLĂ, ae, m. *Vitr.* 2, 3. et *Plin.* 35, 14, 49. duplex distinguunt sabuli genus, masculum, qui dicitur sabulo; feminam, cujus terminatio ignoratur: probabiliter itaque fuit sabula, quo cognomine utitur L. Cossutius in nummis ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 197. *F.*]

SĂBŬLĒTUM, i, n. ψαμμαθών, locus in quo sabulum abundat. *Plin.* 27, 8, 41. Crocodilion nascitur in sabuletis.

SĂBŬLO, onis, m. et Sabulum, i, n. ψάμμος, terra arenae similis, seu arena terrae, aut limo mixta. Nam arena tenuis est, minuta, et infecunda: sabulo crassior, humidior, et gignendis quibusdam seminibus utilis. *Varr. R. R.* 1, 9. In terra, quae est mixta, cum sint dissimili vi ac potestate partes permultae, in queis lapis, marmor, rudus, arena, sabulo, argilla, rubrica, creta, glarea, carbunculus. *Colum.* 4, 33. de castanea: Pullam terram, et resolutam desiderat; sabulonem humidum, vel refractum tofum non respuit. ¶ Duplex est, masculus et femina: haec soluta et mollis: ille densior, et durus. Itaque ex sabulone masculo duci possunt lateres pro aedificiis, ut *Vitr.* 2, 3. et *Plin.* 35, 14, 49. docent. ¶ Tria ejus genera enumerat *Plin.* 17, 4, 3. a colorum discrimine, album, nigrum, ru *Colum.* 3, 11. *f.* Jejunus sabulo inimicissim viti; et *mox:* Nigrum tamen et rutilum sabul qui sit humidae terrae permixtus, probaverunt qui. *Varr. R. R.* 1, 9. *med.* In sabulosa terra sabulo albus sit, an rubicundus: quod subalb serendos surculos alienus, contra rubicundi positus. *Plin. cit.* 17, 4, 3. Sabulum album cinensi infecundum est. *Id.* 31, 3, 28. Sabulu les limosasque *(aquas)* promittit. Sic *Pall.* Sabulo solutus exiles *(venas creabit)*, insuave mosas. *Vitr.* 8, 1. *med.* Sabulone masculo, que, et carbunculo certiores et stabiliores sunt rum copiae, eaeque sunt bono sapore. ¶ *Sa* pro arena. *Plin.* 36, 25, 63. Spisse calcatis ca bus pavimentum inducitur, sabulo, calce, ac la mixtis. *Curt.* 7, 4. *med.* Magnam partem steriles arenae tenent, etc. cum vero venti s quidquid sabuli in campis jacet, converrunt. strumentum musicum, vel plectrum, quo pu *Appul. Flor. n.* 15. Dextera psallentis gestu s bulum citharae admovet. Alii rectius leg. *pu lum*. ¶ *Sabulo*, qui instrumentum musicum *Macr. Sat.* 2, 1. *med.* Haec nobis sit litterata tia, et docta cavillatio, vicem planipedis et s nis impudica et praetextata verba jacientis, ad rem ac modestiam versus imitata. Alii leg. *s nis*, alii *fabulonis*.

SĂBŬLŌSUS, a, um, adj. ψαμμώδης, sabu undans. *Plin.* 13, 4, 6. Levis et sabulosa ter 21, 29, 103. Herba sabulosis apricis nascens. 2, 3. Sabulosum lutum.

[*SĀBŪRA et Sabbura, ae, m. nomen viri ap. Numidas. V. *Lucan.* 4, 722. *Sil.* 15, 444. *B. C.* 2, 38. et *bell. Afr.* 48. *Prisc.* p. 567. e Cf. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 400. sq.]

SĂBURRĂ et Sabura, ae, f. ἕρμα, ἕρμασμ bulum, et quidquid in sentinam navis certa ra congeritur, ne instabilis sit, et ventor evertatur. *Liv.* 37, 14. *f.* Onerarias ducere sabura gravatas. *Virg. G.* 4, 194. de apib.: pe lapillos (Ut cymbae instabiles, fluctu ja saburram) Tollunt: his sese per inania nu brant. *Plin.* 16, 40, 76. *n.* 2. Qua nave ni mirabilius visum in mari, certum est: centu ginti millia modium lentis pro saburra ei *Id.* 10, 23, 30. de gruib.: Certum est, Pontum volaturas saburra stabiliri: cum medium trans abjici lapillos e pedibus; cum attigerint co tem, e gutture arenam. ¶ Utraque scribendi et geminato, et simplici *r* probabilis est. *Dausquio* magis placet, et *Prisc.* 2, 567.

SĂBURRĀLIS, e, adj. saburra constans. 9, 9. *med.* Sacoma saburrale.

[SĂBURRĀRĬUS, ii, m. qui saburrae n importandae, rursusque extrahendae destinat *Inscr.* ap. *Don.* 458, 5. Imp. Caes. M. Aureli tonino Aug. corpus saburrariorum S. P. P.

SĂBURRĀTUS, a, um, part. a *saburro*, s oneratus. Translate ponitur pro saturo, plen pleto. *Pl. Cist.* 1, 2, 2. Quae ubi saburrat mus, largiloquae extemplo sumus.

SĂBURRO, as, a. 1. ἑρματίζω, saburra on stabilio adversus vim ventorum. *Solin.* 10. volaturae arenas devorant, sublatisque lapil moderatam gravitatem saburrantur. *Plin.* 1 87. Echini affigentes sese, aut arena sabur tempestatis signa sunt,

*SABUS, i, m. Sabatii filius. V. in SAB cf. *Orph. Hymn.* 48, 2. ubi syllaba prior corr ¶ Alius, rex Indicus. *Curt.* 9, 8. *B. A.*

[SACAL, n. indecl. idem ac electrum ling gyptiorum. *Plin.* 37, 2, 11. Electrum in Ae nasci simili modo, et vocari sacal. *F.*]

*SACASSĀNI, orum, populi Asiae, in Iber gentes. *Plin.* 6, 10. *B. A.*

*SACATOS, i, m. rosmarinum infructuosum *pul. de herb.* 79. *B. A.*

SACCĀRĬUS, a, um, adj. ad saccos pert *Saccaria navis* ap. *Quint.* 8, 2, 13. a *saccis* dicta videtur, [eaque frumentorum aliarumq rum saccis vehendis apta fuisse, ut putat *Rhodig.* 25, 20., *F.*] sed quid reapse significe scurum est. Ipse enim *Quint.* ut rem obscura suit, et iis solum notam, qui artem quampian fitentur. [*Cf. *Burm.* et *Gesn.* ad h. l. ite *Spald.*] ¶ *Saccarius* est, qui saccos portat. *Dig.* 18, 1, 40. *f.* Si quid ex eo, quod de saccarii cecidisset, natum esset. [*Inscr.* ap. *Coll. Inscr. Lat. n.* 4176. Julius Victor cupar saccarius. *F.*] ¶ *Saccariam facere*, est sacc artem exercere, saccos portare. *Appul. Met.* eam *(mulierem)* contuli operulas etiam, qua huc vegetus saccariam faciens merebam. Ali nus recte leg. *sagariam*.

SACCĀTUS, a, um, part. a *sacco:* per sa transmissus, percolatus. *Sen. ep.* 86. *med.* No cata aqua lavabatur, sed saepe turbida. *Plin* 6, 39. Adeps liquatur, saccatusque lineis saccis *Id.* 18, 7, 17. Amylum linteis, aut sportis s tum. *Lucr.* 4, 1022. Totius humorem saccatu corpori, fundant, *h. e.* urinam, quae per renes ῥηνῆρας, et vesicam saccatur. Adde *Ser. Sa*

solute *Arnob.* 2, 69. Ut animae corporibus
ae inter pituitas et sanguinem degerent, inter
is hos utres, et saccati obscenissimas serias.
CELLATIO, onis, f. saccellorum impositio,
rum membrum fovendum. *Veg. Vet.* 2, 11.
ationibus caput vaporare. *Id. ib.* 3, 24. *med.*
ationem ex furfuribus imponere.
CELLUS, i, m. βαλάντιον, idem ac sacculus.
at. 140. *f.* Sonantes aere saccellos mittere.
, 4. *med.* Salem calidis cum saccellis super-
Veg. Vet. 1, 52. Super renes, et dorsum
os calidos ex furfure plenos imponere. Adde
in *Verr.* 1, 8.
CEUS, a, um, adj. e sacco confectus, *h. e.*
crasso panno, aut cilicio. *Hieron. Vit. Hi-*
44. Tunica saccea. *Id. ep.* 22. *n.* 27. Vestis
cingulum sacceum. *Saccinea* quidam leg. prio-
, quod est contra analogiam, et optimos
e libros.
CHARUM, i, n. σάκχαρ, σάκχαρι, σάκχαρον,
nellis, quod Persae, atque Arabes colligunt
dinibus. [*Arundo, quae saccharum veteri-
tum praebet, est, quod nos dicimus: *das*
rohr, Bambusa arundinacea, *L.* Succus Ara-
icitur *Tabaschir.*] *Plin.* 12, 8, 17. Saccha-
Arabia fert, sed laudatius India. Est autem
arundinibus collectum, gummium modo can-
dentibus fragile, amplissimum nucis avella-
gnitudine, ad medicinae tantum usum. Haec
e eadem re, tacito nomine (quod Arabicum
can. 3, 237. Quique bibunt tenera dulces ab
e succos. *Sen. ep.* 84. Ajunt, inveniri apud
mel in arundinum foliis, quod aut ros illius
ut ipsius arundinis humor dulcis et pinguior
Ex his colligunt *Voss.* in *Etym.*, *Salmas.*,
etc. aliud esse a saccharo nostrum *Zucker.*
historiam habet *Jo. Beckmannus* in *Comment.*
. *Gotting.* T. 5.) quod ex arundinibus non
ur, sed exprimitur, et igni coquitur, non
collectum sumitur: et non in medicina so-
ed in cibis paene omnibus usum habet.
CIBUCCIS, e, adj. φυσίγναθος, qui buccam
n habet, velut sacci, bucculentus. *Arnob.*
08. Nonnullos turgentibus malis, aut buc-
cubulatione saccibucces.
CINEUS. V. SACCEUS.
CIPERIUM, ii, n. σακκοπήρα, major crume-
minoris marsupii receptaculum: ex *sacco*, et
Pl. Rud. 2, 6, 64. Meum marsupium, quod
argenti fuit in sacciperio. Adde *Varr.* ap.
2, 50., ubi *in sacciperione* pro *in saccipe-*
ur.
O, as, a. 1. σακκίζω, per saccum, vel linte-
smitto, percolo, liquo. *Plin.* 33, 6, 34. Sti-
itum in aqua triplici linteo saccant, faecem-
iciunt. *Id.* 29, 2, 10. Frigida aqua lavan-
in linteo saccatur. *Mart.* 2, 40. Caecuba sac-
quaeque annus coxit Opimi: *siccentur* legunt
sed minus recte. Huc pertinet illud *ejusd.*
Turbida sollicito transmittere Caecuba sac-
Plin. 14, 22, 23. Sacco frangere vires vini.
TRO.
CULARIUS, ii, m. ῥαδιουργός: a sacculo, quo
continetur: significat peculatorem, qui pu-
pecuniam avertit. *Ascon.* in *or. Cic. contra*
n. et *Cat. med.* Equester ordo pro Cinnanis
steterat, multasque pecunias abstulerat:
saccularii erant appellati. *Ulp. Dig.* 47, 11,
ularii, qui vetitas in sacculis artes exercen-
rtem subducunt, partem subtrahunt, plus
res puniendi sunt. Adde *ib.* 18, 1. Sunt au-
itae artes magicae, ut exponit *Cujac. Ob-*
tit. 27.
CULUM, i, n. *Vet. Gloss. Gr. Lat.* βαλαν-
λαντίδιον. *B. A.*
CULUS, i, m. dimin. sacci, σάκκιον, μαρσύ-
λάντιον. *Appul. Met.* 9. *med.* Promittit ei,
diis suis sese daturum et frumenti et olivi
etc. Sacculo et utribus vacuis secum appor-
etc. ‖ Speciatim est parvus saccus, in quo
reponitur. *Plin.* 2, 51, 52. Fulmine aurum,
et argentum liquatur intus, sacculis ipsis
odo ambustis. *Catull.* 13, 7. nam tui Catul-
sacculus est aranearum, *h. e.* pecunia omni-
. *Juven.* 14, 138. pleno turget cum saccu-
Crescit amor nummi. *Id.* 11, 26. Ignorat,
ferrata distet ab arca Sacculus, *h. e.* parva
um summa, quae sacculo contineri potest,
vi pecuniae, quae in arca servatur: vel
rimonii a toto censu. Adde *Mart.* 5, 39. et
Ulp. Dig. 16, 13, 1. *med.* et *Paul. ib.* 29. etc.
US, i, m. σάκκος, vas ex tela, vel corio,
materia. *Cic. Verr.* 2, 2, 38. Cum iste ci-
frumentum, coria, cilicia, saccos impera-
leg. *sagos*, [*vel *saga*, quae est *Graevii*
] *Phaedr.* 2, 7. Mulus ferebat tumentes
ccos hordeo. *Colum.* 9, 15. *f.* de melle li-
Saligneus qualus, vel tenui vimine rarius
saccus, inversae metae similis, qualis est
m liquatur, obscuro loco suspenditur. *Id.*
Ficus recentes in junceis fiscellis, vel spar-
is percolant. *Plin.* 31, 9, 45. Sal in sac-
ferventi madefactus. *Id.* 29, 6, 39. Adeps
saccatus lineis saccis. *Veg. Vet.* 3, 58. *extr.* Corpus animalis multorum perfricatur manibus: saccis cooperiunt, ut sudet. ‖ *Saccus vinarius*, quo vinum transmittitur, ut defaecetur, asperitatem exuat, suavius et blandius fiat, minusque capiti noceat. *Plin.* 24, 1, 1. Nitrosae, aut amarae aquae, polenta addita mitigantur: qua de causa et in saccos vinarios additur polenta. *Id.* 19, 4, 19. *n.* 2. Inveterari vina, saccisque castrari. *Id.* 14, 22, 28. et 23, 1, 24. Vini vires sacco frangere. *Mart.* 12, 60. Turbida sollicito transmittere Caecuba sacco. ‖ *Saccus nivarius*, quo nive repleto transmissa aqua refrigeratur. *Id.* 14, 104., cujus lemma *Saccus nivarius.* Attenuare nives norunt et lintea nostra. Frigidior colo non salit unda tuo. ‖ Saepe *saccus* est, quo reponitur pecunia, marsupium, crumena, sacculus. *Hor. Sat.* 2, 3, 148. mensam poni jubet, atque Effundi saccos nummorum. *Id. ib.* 1, 1, 70. congestis undique saccis Indormis inhians. *Mart.* 10, 74. Cum Scorpus (*auriga*) una quindecim graves hora Ferventis auri victor afferat saccos. ‖ In illo *Pl. Capt.* 1, 1, 22. Vel ire extra portam Trigeminam ad saccum licet: *ad saccum* est ad crumenam mendicantium, et stipem in ea colligentium. Ita *Lamb.* Alii leg. *ad sacculum* eod. sensu. ‖ Denique *saccus* dicitur vestis crassiore filo contexta, qua praecipue utebantur in Aegypto monachi in poenitentiae signum, sine manicis, et presse corpori adhaerens. *Hieron. ep.* 44. Saccus orationis signum atque jejunii est. *August. Enarr. in Psalm.* 2, 29. *f.* Saccus de capris conficitur, et haedis. *Paul. Nol. carm.* 35, 451. gravis hirto tegmine saccus. ‖ [Est etiam cogn. R., ut L. Titinius L. F. M. N. Pansa Saccus trib. mil. consulari potestate, ann. U. C. CCCLIV. et CCCLVIII. ap. *B. Borghesium N. Framm. de' Fast. cons.* T. 2. p. 92. et sqq. *F.*]

SACELLUM, i, n. dimin. sacri, ναΐδιον, locus parvus Deo sacratus cum ara, ut *C. Trebat.* ap. *Gell.* 6, 12. definit. *Fest.* Sacella dicuntur loca Diis sacrata sine tecto. Qui locus consideratione dignus est. Inde enim discimus, sacellum esse, quod Graeci dicunt περίβολον, hoc est conseptum, nempe locum sacrum tantummodo clausum muro. *Cic. Div.* 1, 46. Exisse in quoddam sacellum ominis capiendi causa. *Id. Agr.* 2, 14. Sunt enim loca publica urbis, sunt sacella, etc. *Juven.* 13, 232. pecudem spondere sacello Balantem, et Laribus cristam promittere galli Non audent. *Prop.* 4, 3, 57. Flore sacella tego, verbenis compita velo. *Ov. Fast.* 1, 275. Ara mihi posita est parvo conjuncta sacello. ‖ Merito *Gell. l. c.* eundem *Trebatium* reprehendit, quod compositum putet a *sacer* et *cella*. Est enim simplex, et a *sacro* diminutum verbum, ut a *macer macellus, tener tenellus, pulcher pulchellus*, etc.

[SACELLUS, a, um, adj. dimin. sacri. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1281, 1. Terentia T. F. Sacella. *F.*]

SACENA et per sync. *scena*, dolabra pontificalis *Fest.* in *Scena*. Fortasse scribendum *secena*, ut sit a secando dicta. V. SCENA.

SACER, cra, crum, adj. ἱερός, ad Deos pertinens, religiosus, consecratus, sacratus, sanctus: cui opponitur *profanus*. [*V. *Doederl.* 3, 198.] Quidam putant esse Tuscam vocem. [*Alii rectius faciunt etymon a Gr. ἅζω.] *Gallus Aelius* ap. *Fest.* ait, sacrum esse quocumque modo atque instituto civitatis consecratum sit, sive aedis, sive ara, sive signum, sive locus, sive pecunia, sive quid aliud, quod Diis dedicatum atque consecratum sit. Quod autem privati suae religionis causa aliquid earum rerum Deo dedicent, id pontifices Romanos non existimare sacrum. At si qua privata sacra suscepta sunt, quae ex instituto pontificum stato die, aut certo loco facienda sint, ea sacra appellari tanquam sacrificium. Ille locus, ubi ea sacra privata facienda sunt, vix videtur sacer esse. Haec *Festus.* *Sall. Cat.* 21. *f.* Sacra profanaque omnia polluere. [*Plura exempla vocis *sacer* cum *profanus* conjunctim positae laud. *Brem.* ad *Nep. Them.* 6, 5. sive sacer, sive profanus, sive privatus esset, sive publicus.] *Cic. Leg.* 3, 13. *f.* Signa sacra et religiosa. [*V. *Goerenz.* ad h. l.] *Cic. Fam.* 13, 11. Sacrae aedes. *Hor. Od.* 2, 13, 29. Sacrum silentium, *h. e.* pium, religiosum, venerationis plenum. *Id. ib.* 4, 9, 28. Sacer vates; et *ib.* 15, 25. Profestae et sacrae luces. *Prop.* 3, 3, 11. sacrae fatalia lumina Vestae; et *ib.* 21, 3. sacrae fabricata juvenca Cybebae; et *ib.* 14, 11. Nec tamen est quisquam sacros qui laedat amantes, *h. e.* qui se Veneri dicarunt, et in ejus tutela sunt. *Virg. A.* 7, 60. laurus Sacra comam, multosque metu servata per annos. *Hor. Epod.* 2, 43. Sacrum focum lignis exstruere, *h. e.* sacratum Laribus. *Ov. Met.* 10, 109. sacer Nymphis Carthaea tenentibus arva Ingens cervus erat. *Id. Fast.* 2, 52. mensis Qui sacer est imis Manibus. *Plin.* 16, 4, 5. Aesculus Jovi sacra. *Cic. Verr.* 2, 1, 18. *med.* Illa insula eorum Deorum sacra putatur, *h. e.* iis Diis sacrata. *Ascon. ib.* Elegit *sacra* dicere, quam quod in consuetudine est, *sacrata.* ‖ *Sacrum est*, res sacra est. *Plin.* 11, 37, 55. Morientibus oculos operire, rursusque in rogo patefacere, Quiritium ritu sacrum est. ‖ *In sacro esse*, sacrum haberi. *Plin.* 18, 12, 30. Prisco ritu fabacia suae religionis Diis in sacro est. ‖ *Sacram vitem* appellat *Enn.* ap. *Charis.* 2, 214. et *Hor. Od.* 1, 18, 1., quia vini multus usus in sacrificiis: et quia Baccho monstrante coli coepit, eique sacrata est. ‖ *Sacra via* in urbe Roma, in ejus regione quarta, incipiebat ab amphitheatro, et per vicinos hortos juxta Basilicam Constantinianam et forum Caesaris in Capitolium tendebat. Quidam, ut ait *Fest.*, appellatam esse existimant, quod in ea foedus ictum sit inter Romulum ac Tatium. Cujus rei signa stabant *Servii* tempore, Romulo a parte Palatii, Tatio a Rostris veniente, ut ipse docet ad *A.* 8, 641. Alii putant, eod. *Festo* teste, et *Varr. L. L.* 4, 8., sic dictam, quod eo itinere utantur sacerdotes idulium (lege *in Capitolium* pro *idulium*) sacrorum conficiendorum causa. Eadem *sacer clivus* dicitur ab *Hor. Od.* 4, 2, 35. et a *Mart.* 1, 71. et 4, 79., et *via a sacris* ab *Ov. Trist.* 3, 1, 28. Haec est a sacris quae via nomen habet. Sunt quidam qui scribunt *sacravia*. V. SACRAVIENSIS. ‖ *Sacer mons* appellatur trans Anienem paulo ultra tertium milliarium: quod eum plebes, cum secessisset a patribus, creatis tribunis plebis, qui sibi essent auxilio, discedentes Jovi consecraverunt. *Fest.*, *Liv.* 2, 32. et *Cic. Brut.* 14. ‖ *Sacrum ver.* V. in VER. ‖ Inter *sacrum*, *religiosum*, et *sanctum* discrimen est. V. RELIGIOSUS. ‖ [*Memorabilis locus est *Liv.* 3, 19. Tribuni postulant, ut sacrosancti habeantur, quibus ipsi dii neque sacri neque sancti sunt: ubi *Doederl.*, q. v. 3, 199., aut *sacer* de Diis propter v. *sacrosancti*, quod praecedit, ab auctore, ut Grammaticorum more ludat, positum putat, quae nobis maxime videtur ratio; aut locum depravatum esse, itaque sanandum, ut ex Mss. varietate legatur vel: *quibus ipsi neque sacra neque Dii sancti sunt*: vel: *quibus neque sacra neque ipsi dii sancti sunt*: ut ap. *Virg. G.* 2, 472. Sacra deum sanctique patres, i. e. tunc sacra deorum adhuc sancta patresque adhuc sancti fuere. — Ap. *Claud.* quidem *Rapt. Pros.* 2, 71. *sacrum vulgus* Nymphas appellari: *sed vocem sacrum* non ad naturam nympharum divinam, sed ad officium ipsarum erga Dianam, quam comitarentur, referri debere. — Poterit hic notari etiam illud, quod *sacrum nomen*, s. *sacra nomina* dicuntur de patre et filio, genitore et nato, etc. *Quint. Decl.* 1. p. 12. *ed. Burm.* quam violenta dissentio inter sacrorum infinita nominum pignora: ubi v. q. laud. *Schult.*] ‖ Poetae *sacra* vocant carmina sua, et versificandi facultatem et vim divinam, quam habere se jactant. *Ov. Trist.* 4, 10, 19. At mihi jam puero coelestia sacra placebant: Inque suum furtim Musa trahebat opus. *Pers. prol.* 7. Ad sacra vatum carmen affero nostrum. *Mart.* 7, 63. Sacra cothurnati non attigit ante Maronis, Implevit magni quam Ciceronis opus. ‖ Sic etiam dicuntur quaecumque admirabilia, et divina quodammodo. *Id.* 5, 69. de Cicerone: Quid prosunt sacrae pretiosa silentia linguae? *Id.* 8, 56. Ingenium sacri miraris abesse Maronis. ‖ Adulatio et imperatoribus tribuit. *Id.* 7, 99. Namque solent sacra Caesaris aure frui; et 6, 76. Ille sacri lateris custos, etc. Hinc illa frequentissima in utroque Codice Justiniano, et Theodosiano, *sacra domus, sacrae largitiones, sacra scrinia, sacer comitatus, vice sacra cognoscere*, etc. ‖ Hujus adulationis initia Tiberii temporibus fuere, qui, ut narrat *Suet. Tib.* 27., eum reprehendit, qui *sacras* eius *occupationes* dixerat. V. et *Tac. A.* 2, 87. ‖ Interdum *sacer* est detestabilis, exsecrandus. *Festus:* Homo sacer is est, quem populus judicabit ob maleficium: neque fas [*l. *nefas*] est eum immolari: sed qui occidit, parricidii non damnatur: nam lege tribunicia prima cavetur: *Si quis eum, qui eo plebiscito sacer sit, occiderit, parricida ne sit.* Ex quo quivis homo malus atque improbus, sacer appellari solet. Haec *Festus:* Ratio sic appellandi est, quia Diti patri, vel Jovi, vel alii Deo consecratus per populi judicium fuerat. Mos enim erat, ut quos vellent impune occidi, eorum corpora alicui Deo, praecipue vero Inferis devoverent. Quem morem *Serv.* ad *A.* 3, 57. tractum ait a Gallis, quoties enim Massilienses pestilentia laborarent, unus se ex pauperibus offerebat, alendus anno integro publicis et purioribus cibis. Postea verbenis et vestibus sacris ornatus circumducebatur per totam urbem cum exsecrationibus, ut in ipsum reciderent mala totius civitatis: et sic praecipitabatur. (Alii leg. *projiciebatur.*) alii *prosiciebatur.*) Hoc autem in Petronio (*Sat.* 141.) lectum est. Haec *Serv.:* Simile quiddam habes ap. *Suet. Cal.* 27. V. PHARMACUS. Causam, cur sacrum istum hominem jus fuerit occidi, cum res sacras alioquin violare sit nefas, (unde *Tibull.* 1, 2, 27. Quisquis amore tenetur, eat tutusque, sacerque Qua libet: insidias non timuisse decet;) affert *Macr. Sat.* 3, 7. *f.*, quia veteres nullum animal sacrum in finibus suis esse patiebantur, sed abigebant ad fines Deorum, quibus sacrum erat: animas vero sacratorum hominum Diis debitas existimabant; et sic quam primum ad eos mittendas arbitrabantur. *Liv.* 3, 55. Ut qui tribunis plebis, aedilibus, judicibus, decemviris nocuisset, ejus caput Jovi sacrum esset. *Pl. Bacch.* 4, 6, 13. Ego sum malus, ego sum sacer, scelestus. *Id. Poen. prol.* 89. Vendit has homini, si leno est homo, quantum hominum terra sustinet, sacerrimo.

Hor. Sat. 2, 3, 181. intestabilis et sacer esto. [*V. *Heindf.* ad h. l.] *Afran.* ap. *Non.* 4, 431. O sacrum scurram et malum! *Turpil. ib.* Etiamne irrides me pessime ac sacerrime? *Virg. A.* 11, 271. Quam facile accipiter saxo sacer ales ab alto Consequitur pennis sublimem in nube columbam. Ubi *Serv. Sacer* ideo, quia Marti consecratus accipiter; aut quia avibus exsecrabilis; aut, quod verius est, Graecum nomen expressit: nam ἱέραξ dicitur. *Stat. Th.* 10, 804. Unde hic mortis amor? quae sacra insania menti? *Virg. A.* 3, 56. quid non mortalia pectora cogis Auri sacra fames? ¶ Tribuitur et rebus inanimis, quae malae, et noxiae. *Id. ib.* 9, 109. ratibus sacras depellere taedas. Al. leg. *sacris;* et *ib.* 6, 573. horrisono stridentes cardine sacrae Panduntur portae. *Catull.* 71, 1. Sacer alarum hircus. *Id.* 14, 12. Dii magni, horribilem et sacrum libellum! *Stat. Th.* 2, 297. Sacrum aurum. *Turpil.* ap. *Non. l. c.* Sacerrimum domicilium. *Hor. Epod.* 7, 19. Ut immerentis fluxit in terram Remi Sacer nepotibus cruor, *h. e.* qui civilium discordiarum ac bellorum causa fuit. [**Lucan.* 1, 616. Palluit attonitus sacris feralibus Aruns: ubi *sacra feralia* sunt interitum, aut summum infortunium portendentia.] ¶ Similiter sacrum dicitur quidquid religione, aut opinione horrendum, aut alioquin terribile atque reconditum obscurumque est: praesertim si a Diis venire credatur. *Val. Fl.* 1, 798. sacer effera raptet Corda pavor; et 4, 185. Arma sacra metu; et 7, 165. sacro freta veneno Medea; et 8, 25. Nemoris sacra nox. ¶ *Sacer ignis* ap. *Virg. G.* 3, 566. eadem ratione dicitur. V. IGNIS. ¶ *Sacer morbus*, epilepsia. V. MORBUS. ¶ *Sacra* etiam vulgus appellat, quae majora sunt, inquit *Coel. Aurel. Tard.* 1, 4., qua ratione *os sacrum*, ἱερὸν ὀστέον anatomici appellarunt illud, quod imum ventrem sustinet, et *os coxarum* dicitur a *Cels.* 8, 1. *med.* ¶ *Sacer*, vetitus. *Imp. Justin. Cod.* 3, 43, 3. *med.* Non enim solum bella bene ordinamus, sed et res sacras ludicras, *h. e.* alearum lusum. ¶ Huc pertinere potest, quod *sacros fluctus* dixit *Val. Fl.* 1, 632. mare nondum tentatum navibus, quasi Dii vetuerint ab hominibus navigari, et sacrum sibi reservaverint. Eademque ratione *Sil.* 3, 501. *sacros fines* et 4, 70. *sacras rupes* Alpes significans ante Annibalem nunquam transitas. ¶ Olim *sacris, e*, dictum est. *Festus:* Sacrem porcum dici ait Verrius, ubi jam a partu habetur purus. *Varr. R. R.* 2, 1. *med.* Porci puri ad sacrificium, ut immolentur, olim appellati sacres, quos appellat Plautus, cum ait: Quanti sunt porci sacres? et *ib.* 4. *med.* Porci, qui a partu decimo die habentur puri, (*Hard.* ex hoc loco *Plin.* 8, 51, 77. Suis fetus sacrificio die quinto purus est, pecoris die octavo, bovis trigesimo: *Varronis* locum corrigendum putat:) ab eo appellantur ab antiquis sacres, quod tum ad sacrificium idonei dicuntur primum. Adde *Pl. Men.* 2, 2, 16. et *Rud.* 4, 6, 4. ¶ Comp. *Sacrior* non habetur, ut et *Varr. R. R.* 7, 39. et usus docet. Sup. *Sacerrimus* V. supr. et ap. *Ov. Her.* 9, 159. Deprecor hoc unum per jura sacerrima lecti. *F.*]

SĂCERDOS, otis, m. et f. ἱερεύς, ἱέρεια, qui Deo dicatus est ad rem divinam faciendam, minister sacrorum, flamen, antistes: item augur. *Cic. Leg.* 2, 8. Sacerdotum duo genera sunto: unum quod praesit caeremoniis et sacris: alterum quod interpretetur fatidicorum, et vatum effata incognita, cum senatus populusque adsciverit. *Id. Verr.* 2, 5, 45. Sacerdotes Cereris, atque illius fani antistites, probatae ac nobiles mulieres. *Id. Font.* 17. Prospicite, ne ille ignis aeternus, etc. sacerdotis vestrae lacrimis exstinctus esse dicatur. *Id. Dom.* 1. Si ullo tempore magna causa sacerdotum populi R. judicio ac potestate versata est, etc. *Ov. Fast.* 5, 573. Vestaeque sacerdos. *Virg. A.* 3, 80. Rex Anius, rex idem hominum, Phoebique sacerdos. *Suet. Claud.* 22. In cooptandis per collegia sacerdotibus. *Plin. ep.* 2, 1. Illo die, quo sacerdotes solent nominare, quos dignissimos sacerdotio judicant, me semper nominabat, *h. e.* augures. Adde *ep.* 4, 8. ¶ Adjective. *Virg. A.* 1, 277. donec regina sacerdos Marte gravis geminam partu dabit Ilia prolem. *Vell.* 2, 124. *extr.* Mihi fratrique meo, proxime a nobilissimis ac sacerdotibus viris, destinari praetoribus contigit. ¶ Translate. *Cic. Sext.* 17. Res erat mihi cum scurrarum scorto, cum sororis adultero, cum stuprorum sacerdote, cum venefico, etc. ¶ [*De M. Antonio qui flamen erat C. Jul. Caesari. *Cic. Phil.* 2, 43. o detestabilem hominem, sive quod tyranni sacerdos es, sive quod mortui. *Schütz. cl. Cic.* s. v.] ¶ Est etiam cogn. R., ut C. Licinius Sacerdos praetor Siciliae ante Verrem, ap. *Cic. Planc.* 11. et *Verr.* 2, 1, 41. et *Quint.* 6, 3, 55. et in *Inscr.* ap. *Grut.* 442, 1. C. Julius Sacerdos. ¶ [In gen. plur. scribitur etiam *sacerdotium* pro *sacerdotum* in *Inscr.* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 26., quam lege in PRINCEPS. *F.*]

SACERDOTĀLIS et Sacerdotialis, e, adj. ἱερατικός, ad sacerdotem pertinens. *Plin. ep* 7, 24. Sacerdotales ludi, *h. e.* qui edebantur a sacerdotibus, inito honore, ut ab Augusto in pontificatu maximo, ut est ap. *Suet. Aug.* 44. *f.* *Macr. Sat.* 3, 5. Eximii vocabulum non poeticum ἐπίθετον, sed sacerdotale nomen, *h. e.* a sacerdotibus, honoris causa, usurpatum. ¶ *Sacerdotalis* absolute, seu *sacerdotalis vir* dictus est, cadentis Latinitatis tempore, qui provinciae alicujus sacerdos primarius erat; cum flamen diceretur, qui alicujus tantum civitatis sacris praeerat. His sacerdotalibus post Christianae religionis promulgationem, cum nempe Ethnicorum sacrificia, et Deorum simulacra e templis essent sublata, nihil aliud reliqui concessum ab imperatoribus Christianis est, quam ut ludos propriis sumptibus publice ederent; hinc ann. a Chr. n. CCCC. civitates Africae proconsularis legatum ad Honorium Aug. miserunt rogantes, ut familias singulas iterati hujus sacerdotii, seu ludorum curationis, quae annua erat, incommodis liberaret, quod ex lege *Impp. Honor.* et *Arcad. Cod. Theod.* 12, 1, 166. constat. Iidem *Impp. ib.* 145. Africani sacerdotales Carthagini restitui, ibique arbitratu suo agere (*ludos*) cum favorabili editione placuit. *Impp. Honor.* et *Theod. Cod. Theod.* 16, 10, 20. Sacerdotales paganae superstitionis competenti coercitione subjacere praecipimus, etc. *Tert. Spect.* 11. Quid ergo mirum, si apparatus agonum idololatria conspurcat de coronis profanis, de sacerdotalibus praesidibus, de collegiariis ministris? *Ammian.* 28, 6. *med.* Occisis decurionibus multis, inter quos Rusticianus sacerdotalis, et Nicasius enitebat aedilis. *Inscr.* ap. *Grut.* 20, 3. P. Cejonius D. C. Poe. sacerdotal. Ve. *h. e.* decurio coloniae Poctoviensis, sacerdotalis, vir egregius. Alia ap. *eund.* 325, 12. Ti. Cl. Honoratianus Castrensis Morini in civitate sua sacerdotalis. Alia ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 4981. C. Paternius Postuminus Dec. C. Taunensium, vir sacerdotalis, pragmaticus. ¶ *Sacerdotalis* etiam dicitur, qui sacerdotio provinciae jam functus fuit. *Imp. Constant. Cod. Theod.* 12, 5, 2. Sacerdotales, et flamines perpetuos, atque etiam duumvirales ab annonarum praeposituris inferioribusque muneribus immunes esse praecipimus. *Inscr.* ap. *Orell. l. c. n.* 1108. Masclinio Materno Dec. C. A. (*h. e.* decurioni coloniae Agrippinae), aedilicio, duumvirali, curatoricio, sacerdotali, et ex comitibus Masclinius Leo patri benemerit. fecit, Decentio Caes. et Paulo Cos. *h. e.* ann. a Chr. n. CCCLII. ¶ Scibitur etiam *sacerdotialis* in *Inscr.* ap. *Mur.* 161, 4. Lali publici sacerdotialis cineribus locus. Avonia Aphrodisia conjugi benemerenti fecit. *Lupius* in *Epitaph. Sever.* p. 3. et in *Dissert.* T. 2. p. 93. existimat, hunc Lalum fuisse publicum, *h. e.* servum sacerdotum, nempe augurum, qui praecipue ita appellabantur; *sacerdotialis* vero esse vocem ex sacerdotio derivatam, quo nomine collegium sacerdotum intelligatur, ut *servitium* numerum aliquem servorum, et *satellitium* satellitum multitudinem significat. At *Marinius Frat. Arv.* p. 213. putat, *sacerdotialis* hic significare illum, qui sacerdos antea fuerit, postea esse desierit, et *Lali* positum pro *L. Ali*, et *Publici* esse illius viri cognomen. Viderint eruditi, quid amplectendum; ego vero a *Lupio* standum arbitror. [*Hujus loci egregie curam gessit *F.*]

SĂCERDOTISSĂ, ae, f. ἱέρεια, mulier, quae sacerdotio fungitur. *Massur. Sabin.* ap. *Gell.* 10, 15. Eaedem ferme caeremoniae sunt, quas flaminicas sacerdotissas Diales seorsum ajunt observitare. Ita legitur in quibusdam editionibus: in aliis vero, iisque emendatioribus v. *sacerdotissas* deest. Affertur etiam a quibusdam lexicographis *Inscr.* ap. *Grut.* 325, 10., in qua *sacerdotissae perpetuae* legunt, sed *ib.* legitur *sacerdotis perpetuae.*

SACERDOTĬUM, ii, n. ἱερωσύνη, sacerdotis dignitas, et officium. *Cic. Dom.* 53., Cum Licinia Virgo Vestalis, summo loco nata, sanctissimo sacerdotio praedita, T. Flaminino, Q. Metello Coss. aram, et aediculam, et pulvinar sub sacro saxo dedicasset. *Id. ib.* 52. Sacerdotium inire. *Id. ib.* 14. In sacerdotium venire. *Id. ib.* 40. Publicis sacerdotiis praeesse. *Id. Agr.* 2, 7. Sacerdotia mandare. ¶ Significat etiam sacerdotis proventum. Nam ap. Gentiles sacerdotia fuerunt, qualia nos minus Latino in hac significatione vocabulo *beneficia* appellamus. Sacerdotiorum autem duo fuerunt genera: unum quod sacris esset addictum locis, quae reipublicae, aut principum, aut pontificum collegii collationis essent: alterum, quod aedis, aut sacelli juris esset a patre familias ea ratione erecti, dedicatique, ut et sacrorum cura, et fructuum ipsius sacerdotii perceptio ad solam gentem familiamque suam perpetuis successionibus devolveretur. *Liv.* 9, 29. *med.* Gens Potitia, cujus ad aram Herculis familiare sacerdotium erat. *Liv.* 30, 26. *f.* In ejus locum pontifex (nam duo sacerdotia habuit) Ser. Sulpitius Galba inauguratus. *Tac. H.* 1, 77. Recens ab exsilio reversos adolescentes avitis et paternis sacerdotiis in solatium recoluit. ¶ Accipitur interdum pro auguratu. *Plin. ep.* 4. 8. Gratularis mihi, quod acceperim auguratum, jure gratularis: primum quod gravissimi principis judicium in minoribus etiam rebus consequi, pulcrum est: deinde quod sacerdotium ipsum cum priscum et religiosum, tum hoc quoque sacrum plane et insigne est, quod non adimitur viventi.

SĂCERDOTŬLĂ, ae, f. minor, seu parva sacerdos. *Varr. L. L.* 4, 29. *f.* Dictum capital a capite, quod sacerdotulae in capite etiam nunc sol bere. *Fest.* in *Flaminia:* Flaminia dicebatur dotula, quae flaminicae Diali praeministraba *ranius* ap. *eund.* in *Oletum.* Sacerdotula in rio Martiali fecit oletum.

SĂCERSANCTUS, a, um, adj. sacros *Tert. Cor. mil.* 13. *f.* Quam sacersanctus, qu honestus ac mundus sit habitus iste, etc.

SĂCES, ae, m. et Sacae, arum, m. plur. Σάκαι, populi Scythiae, in orientali latere maris, ubi nunc *Sarmacanda* regnum esse cr *Plin.* 6, 17, 19. *Catull.* 11, 5. Sive in Hi Arabasque molles, Seu Sacas, sagittiferosqu thos. *Claud. Laud. Stil.* 1, 156. hic crine Armenius, hic picta Saces, fucataque Medu gemmata niger tentoria fixerat Indus.

SĂCOMĂ, ătis, n. σήκωμα, et Dorice σ aequipondium, quod in altera staterae parte tur ad aequilibrium alicujus rei faciendum. 9, 3. Auream coronam notivam immani preti vit faciendam, et aurum ad sacoma appendit ptori. Is ad tempus opus manufactum subtil gi approbavit, et ad sacoma pondus corona est praestitisse, *h. e.* eodem pondere aurum ratum reddidit, quo infectum acceperat. *Id* sacoma saburrale vocat pondus appensum hor

[SĂCOMĂRĬUS, ii, m. idem ac ponderat potius sacomatum confector et exactor. *In* *Mur.* 979, 4. Stlaccius A. L. Mario mensor sacomarius. Adde aliam ap. *Fabr.* p. 731. r et ap. *Gor. Inscr. Etr.* T. 1. p. 308. n. 50.

SACONDĬOS, ii, m. ap. Indos est genu thysti colore ad hyacinthum descendentis: qu lorem illi sacon vocant. Qui si dilutior sit penos vocatur. *Plin.* 37, 9, 40. [*Legitur *codios. B. A.*]

SACOPĒNĬUM, ii, n. succus herbae feru et ipse frutex, unde manat. *Plin.* 19, 8, 52. penium et ipsum in hortis quidem nascitur, s dicinae tantum. *Id.* 20, 18, 75. Sacopenium apud nos gignitur, in totum transmarino ali Illud enim ammoniaci lacrimae simile, saga vocatur. Prodest laterum et pectoris dol convulsis, tussibus, etc.

SACOS. V. SACONDIOS.

SACRĀMENTUM, i, n. res sacrata: a *sac* unde *sacramen*, *sacramentum*, ut a *levo levam* *vamentum*, etc. Hinc priscis Latinis fuit p quam litigantes in loco sacro, vel apud pon deponebant. Qua de re ita *Varr. L. L.* 4. *f.* cunia, quae in judicium venit in litibus, sac tum a sacro. Qui petebat, et qui inficiabat aliis rebus uterque quingentos aeris ad pon deponebant: de aliis rebus item certo alio le numero assium. Qui judicio vicerat, suum mentum a sacro auferebat: victi ad aerariu bat. *Festus:* Sacramentum aes significat, poenae nomine penditur, sive eo, qui interr sive contenditur. Id in aliis rebus quinquagi sium est, in aliis rebus quingentorum, int qui judicio inter se contenderent. Qua de L. Papirii tribuni plebis sanctum est his Quicumque praetor posthac factus erit, qui cives jus dicet, tresviros capitales (alii *mon* populum rogato, iique tresviri capitales, q que posthac facti erunt, sacramenta exigun dicantoque, eodemque jure sunto, uti ex l plebeique scitis exigere, judicare, esseque o Pergit *Festus:* Sacramenti autem nomine id a coeptum est, quod, et propter aerarii inopi sacrorum publicorum multitudinem consumeb in rebus divinis. *Ascon.* in *Verr.* 2, 1, 9. rem aliquam agerent litigatores, et poena se menti peterent, etc. ¶ Ex hoc more litig deponendi pecuniam, ne calumniatores impune derent, factum est, ut *sacramentum* pro caus controversia usurparetur, seu pro litis genere sponsionis. *Cic. Or.* 1, 10. Agerent enim lege primum Pythagorei, vindicarentque orn mines in dicendo, et graves, quibuscum tib sacramento contendere non liceret. *Id. Caec* Cum Aretinae mulieris libertatem defendere Cotta decemviris religionem injecisset, non sacramentum nostrum justum judicari, etc. *I* 27. Qui non calumnia litium, non injustis vi ac sacramentis alienos fundos, sed castris, ex signis inferendis petebat. *Id. Dom.* 29. *f.* Si viri sacramentum in libertatem injustum judic ¶ Saepe est jusjûrandum, quod sacrum maxi betur: item id quod jurejurando affirmatur et obligatio jurejurando contracta, ὅρκος, ὁρ σιον: et praecipue dicitur de eo, quo se milit mina dantes reipublicae strenuam et fidelem o daturos, et militarem disciplinam servaturos centur. *Liv.* 22, 38. discrimen tradit inter mentum, et jusjurandum militare: illud fui rationem ab ipsis militibus inter se sua vol factam: hoc legitimam jurisjurandi adactione gulorum militum coram tribunis suis: qua tangit etiam *Front. Strat.* 4, 1. Distinguit *Serv.* ad *A.* 8, 1. inter sacramentum, et conju nem. Sacramentum vocat legitimam militia rum, qui singuli jurabant pro republica se e

; nec discedebant, nisi completis stipendiis: tionem, cum subito ad vexilla vocati, ut fie- tumultu, simul omnes jurabant. Formulam risjurandi, sive sacramenti ex *Cincio* recitat 6, 4. Erudite admodum his de rebus, et fuse t *Schelius in not. ad Polyb. c.* 1. *de sacram. Antiq. Rom. Graevii* p. 1172. [*Adde *Briss. n.* p. 319. sq.] Porro varii sunt in hac voce di modi. *Cic. Off.* 1, 11. *med.* Cato ad Pom- scripsit, ut si *(filium)* pateretur in exercitu re, secundo eum obligaret militiae sacramen- a, priore amisso, jure cum hostibus pugnare erat. *Caes. B. C.* 1, 23. *f.* Milites Domitia- cramentum apud se dicere jubet; et *ib.* 86. Ne quis invitus sacramentum dicere cogatur. *iv.* 4, 53. *in.* Nemo invitus sacramento dice- *Plin. ep.* 10, 38. Ut jam dixerant sacramen- tari.) *Id. Caes. B. G.* 6, 1. Ut quos ex Cis- Gallia consulis sacramento rogavisset, ad si- nvenire juberet. *Id. B. C.* 2, 32. *med.* Ut eo o sacramento, quo nunc tenemini, respicia- d, quod deditione ducis sublatum est. *Val.* , 2. *n.* 2. Juventus ultro nomina sua militari ento obtulit. *Suet. Ner.* 44. Citare tribus ramentum. *Liv.* 4, 5. et *Tac. H.* 3, 58. et 37. Sacramento milites adigere. *Id. ib.* 42. *t. Aug.* 24. Imperatoris sacramentum detre- *Id. Galb.* 10. *f.* mutare. *Tac. H.* 3, 42. ex- et *ib.* 4, 21. accipere; et *A.* 16, 13. *f.* Ae- ssos sacramento solvere; et *H.* 2, 81. Ante lias Syria omnis in eodem sacramento fuit, a cum exercitu in Vespasiani verba juravit. , 27. Sacramenti religionem rumpere. *Sil.* . Obstringunt animas patriae, dictataque ju- cramenta Deis. ¶ [*Unde id quod officium iorum faciendorum, *Verpflichtung zum Kriegs-* *Suet. Caes.* 42. qui sacramento non tenere- Saepissime etiam ipsa militia. Ex iis, quae mixta cum praecedentibus laudaverat, huc t ista: *Tac. H.* 1, 5. Miles urbanus longo m sacramento imbutus, h. e. qui diu sub bus militaverat. *Juv.* 16, 35. Praemia nunc tque alia emolumenta notemus Sacramento- . e. militiae. Adde *Suet. Tib.* 36. Judaeo- entutem per speciem sacramenti in provin- avioris coeli distribuit. *Aug.* 24. causa de- di sacramenti. *Vesp.* 1. sacramento solutum sam valetudinis.] ¶ Extra rem militarem Sacramento dicitur, quod jurisjurandi sa- e interposita actum est: unde quis sacramen- ur interrogari, quia jusjurandum interponi- *tr. Sat.* 117. In verba Eumolpi sacramentum us, uri, vinciri, verberari. etc.; et *ib.* 80. entum amicitiae delere. *Hor. Od.* 2, 17, 9. perfidum Dixi sacramentum. *Plin. ep.* 10, hristianis: Se sacramento non in scelus ali- bstringere, sed ne furta, ne adulteria com- nt. *Appul. Met.* 3. Si quod inesset mutis bus tacitum ac naturale sacramentum, *h. e.* io, conspiratio, societas, qualis est inter ejusdem sacramenti. *Id. ib. in.* Priusquam beretur ad gravissimum judicii vestri sacra- , eum curavi producere, *h. e.* fidem ac reli- jurisjurandi, qua vos judices tenemini de us reorum judicare. ¶ Ecclesiae scriptori- *t., Hieron.* etc. est mysterium, res sacra, sensibile rei sacrae latentis, *Prudent.* ponit verbo Dei, *περὶ στεφ.* 10, 18. Nolite verba, cramentum meum Erit canendum, providen- erere. *Arnob.* respicit ad sacramentum mi- cum ait 2. p. 45. Malunt exheredari a paren- beri, quam fidem rumpere Christianam, et s militiae sacramenta deponere.

ĀNI, orum, m. plur. populi Latii. Unde e acies. *Virg. A.* 7, 796. Et Sacranae acies, i scuta Labici. *Festus:* Sacrani appellati ate orti, qui ex Septimontio Ligures, Sicu- exegerunt, nam vere sacro nati erant. *Serv.* *. l. c.* Dicunt, quendam Corybantem venisse am, et tenuisse ea loca, quae Urbi vicina t ex eo populos ducentes originem, Sacranos tos, nam sacrati sunt Matri Deum Coryban- lii Sacranas acies Ardeatium volunt, qui ali- cum pestilentia laborarent, ver sacrum vo- unde Sacrani dicti sunt. Haec *Serv.*

RĀRĬA, ae, f. sacrarii custos. *Inscr.* ap. *squin. Pago degli Arusnati* p. 6. Salviae sa- Xystus conserus (ita pro *conservus*) de suo .]

ĀRĬUM, ii, n. *ἱερατεῖον, ἱεροφυλάκιον.* *Ulp.* , 8, 9. Notandum est, aliud esse sacrum lo- liud sacrarium. Sacer locus est locus con- s: sacrarium est locus, in quo sacrae res po- quod etiam in aedificio privato esse potest: t, qui liberare eum locum religione volunt, de evocare. *Serv.* ad *A.* 12, 199. Sacrarium locus est in templo, in quo sacra reponun- cut donarium est, ubi ponuntur oblata. Ap. *t.* 10, 691. hujusmodi sacrarii descriptio ha- Sepiebatur secespita, h. e. repagulo, seu aeneo, in quo tubi relinquebantur, per cra manibus tangere licebat, ut docet *Fest.* *pitam.* ¶ Ponitur etiam pro sacello, lo- coque sacrato, sive publicus sit, sive in privatorum aedibus constitutus. *Cic. Mil.* 31. *f.* Ante ipsum sacrarium Bonae Deae, quod est in fundo T. Sextii Galli, primum illud vulnus accepit. *Suet. Aug.* 5. Natus est regione Palatii, ad Capita bubula, ubi nunc sacrarium habet, aliquanto post quam excessit, constitutum. *Cic. Fam.* 13, 2. C. Aviano Euandro, qui habitat in tuo sacrario, multum utor, *h. e.* in ea parte aedium tuarum, in qua sacrarium habes. Adde *Verr.* 2, 4, 2. Hinc *servus ab sacrario* est inter officia domus Augustae, in *Inscr.* ap. *Mur.* 893, 6. et 909, 8. ¶ Item pro interiore, et sanctiore parte templi, ut adytum: et pro ipso templo. *Mart.* 7, 73. sacraria Vestae. Hinc Juppiter ap. *Stat. Th.* 3, 246. vocat coelum. Arcem hanc aeternam, mentis sacraria nostrae; et *Virg. A.* 12, 199. juro Vimque Deum infernam, et duri sacraria Ditis. ¶ Translate. *Cic. Cat.* 1, 9. *f.* Aquilam illam argenteam, cui domi tuae sacrarium scelerum tuorum constitutum fuit, scirem esse praemissam. Adde *ib.* 2, 6. *f.* *Sen. Q. N.* 7, 31. Arcana naturae non promiscue, nec omnibus patent: reducta, et in interiore sacrario clausa sunt. *Val. Max.* 6, 5. *n.* 4. Cottam in tribunatu, quasi in aliquo sacrario latentem, tribunicia inde justitia extraxit. *Prop.* 3, 23, 19. Mens bona, si qua Dea es, tua me in sacraria condo. [*Symmach. Laud. in Valent.* (ed. *A. Maio*) 2, 22. Nusquam majus silentium, quam in sacrariis litterarum, *h. e.* in rhetorum scholis. *F.*] ¶ *Sacrarium*, signum coeleste, V. in ARA.

SACRĀRĬUS, ii, m. *ἱεροφύλαξ*, sacrarii custos. *Inscr.* ap. *Grut.* 308, 1. Q. Tullius Q. F. pontifex sacrarius Junonis Quiritis. Adde 1088, 9. [et aliam ap. *Mur.* 963, 3. *Marin. Frat. Arv.* p. 294. de allata vocis interpretatione subdubitat; quid vero de eadem voce ita sentiat, minime protulit. *F.*]

*SACRĀTA, ae, f. Italiae oppidum, in Piceno. *Tab. Peut.* *B. A.*

[SACRĀTĒ, adv. religiose. *August. ep.* 22. *f.* Aliud bene, aliud sacrate vivere. *Id. Doctr. Chr.* 2, 16. An magis sacrate accipiendus sit numerus, *h. e.* mystice. *F.*]

SACRĀTĬO, onis, f. *ἀφιέρωσις*, consecratio. *Macr.* ad illud *Virg. A.* 10, 419. Injecere manum Parcae, telisque sacrarunt Euandri, *Sat.* 3, 7. *med.* Ex manus injectione paene mancipium designavit: et sacrationis vocabulo observantiam divini juris implevit. *Fest.* in *Sacramento.* Sacramento dicitur, quod jurisjurandi sacratione interposita actum est.

SACRĀTOR, oris, m. qui sacrat, ut Sacrator justitiae, *August. ep.* 140. ¶ *Item nomen proprium ap. *Virg. A.* 10, 747. Caedicus Alcathoum obtruncat, Sacrator Hydaspen. *B. A.*

SACRĀTUS, a, um, part. a *sacro: ἱερωθεὶς*, consecratus, sacer. *Virg. A.* 12, 213. tum rite sacratas In flammam jugulant pecudes. *Ov. A. Am.* 3, 389. Visite laurigero sacrata Palatia Phoebo. *Id. Trist.* 2, 552. Et tibi sacratum sors mea rupit opus. *Mart.* 9, 17. Pergameo posuit dona sacrata Deo. *Tibull.* 1, 5, 42. Et dare sacratis oscula liminibus. *Virg. A.* 2, 165. Sacratum templum; et *ib.* 3, 371. caput. *Mart.* 4, 1. Caesaris alma dies, et luce sacratior illa, Conscia Dictaeum qua tulit Ida Jovem. *Plin.* 33, 4, 24. Numen gentibus illis sacratissimum; et 37, 10, 60. Hammonis cornu inter sacratissimas Aethiopiae gemmas. *Cajus Dig.* 38, 17, 9. Sacratissimi principis nostri oratione cavetur. *Mamert. Pan. ad Maxim.* 1. et *Genethl.* 6. Sacratissime imperator. *Macr. Sat.* 3, 7. *f.* Animas sacratorum hominum Diis debitas aestimabant, *h. e.* sacrorum. V. in SACER. ¶ *Sacratae leges* sunt, quibus sanctum est, ut qui adversus eas fecerit, sacer alicui Deo sit cum familia, et pecunia. Ita *Festus.* Hujusmodi fuerunt, quas scivit plebs jurata in monte sacro, cum secessisset a patribus, ut narrat *Liv.* 2, 33., ut plebi sui magistratus sacrosancti essent, quibus auxilii latio adversus consules esset: neve cui patrum capere eum magistratum liceret. Aliae etiam fuere, ne de capite civis R. nisi centuriatis comitiis agi posset: ne privilegia irrogari liceret. Hujusmodi fuit etiam lex militaris; ne cujus militis scripti nomen, nisi ipso volente, deleretur: lata ob secessionem militum, dictatore M. Valerio Corvo, ut *Liv.* 7, 41. refert. Etiam alii populi suas leges sacratas habuere, ut Volsci et Aequi, ap. *eund.* 4, 26. Ligures, 36, 38. et Samnites, ap. *Plin.* 34, 7, 18., de quibus *Liv.* 10, 38. legendus est. *Cic. Sext.* 7. Tetra, immanisque bellua constricta legum sacratarum catenis. *Id. Dom.* 17. Vetant leges sacratae, vetant XII. Tabulae, leges privatis hominibus irrogari: id est enim privilegium. Adde *Off.* 3, 31. et *fragm. pro C. Cornel. majest. reo* ap. *Ascon.* et ipsum *Ascon. ib.* et *Liv.* 2, 54. *f.* ¶ Lata significatione *sacratae* dicuntur quaecumque leges sanctiores et graviores. *Virg. A.* 2, 457. Fas mihi Grajorum sacrata resolvere jura. *Gell.* 12, 4. Pro antiquis sacratisque amicitiae legibus. ¶ [*Sacrata* etiam dicebatur mulier, quae honori alicujus numinis dedicabatur. *Inscr.* ap. *Grut.* 309, 3. Fabiae Aconiae C. F., uxori Vettii Praetextati V. C. Praef. et consulis designati, sacratae apud Eleusinam Deo Baccho, Cereri et Corae. ¶ Ita etiam vocatae sunt apud Christianos virgines Deo devotae. *Inscr.* ap. *Grut.* 1055, 2. Virgo sacrata Deo Manlia Daedalia. *Ammian.* 18, 10. *f.* Sapor Parthorum rex inventas quoque virgines Christiano ritu cultui divino sacratas, custodiri intactas, et religioni servire solito more, nullo vetante, praecepit. *Prud. περὶ στεφ.* 2, 301. Cernis sacratas virgines. *F.*]

SACRAVĬENSES, incolae regionis Sacrae viae in Urbe Roma. *Festus* in *October.* Ipsa enim Sacra via etiam Sacravia dicebatur, duabus simul conflatis vocibus, ut est ap. *Diomed.* 2, 401. et *Charis.* 1, 6, Et ita esse volunt quidam in illo *Varr. R. R.* 1, 2. *med.* Summa sacravia, ubi poma veneunt. Et in *Inscr.* ap. *Grut.* 638, 7. M. Caedicius Jucundus aurifex de Sacravia; et 1033, 1. Aemilia Aucta de Sacrav.

SACRES PORCI. V. SACER.

SACRĬCOLĂ, ae, m. et f. sacra colens, sacra faciens, *ἱεροποιός.* *Tac. H.* 3, 74. Domitianus apud aedituum occultatus solertia liberti, lineo amictu turbae sacricolarum immixtus ignoratusque, *h. e.* sacerdotum Isidis seu Isiacorum, quos *Suet. Dom.* 1. rem eandem narrans *sacrificulos* appellat. V. locum ejusd. in SACRIFICULUS. *Appul. Flor. n.* 18. *f.* Sum enim non ignotus illius sacricola, nec recens cultor, nec ingratus antistes. *Macr. Sat.* 5, 19. Ad sacricolarum sagarumque carmina et devotiones fugiens. *Solin.* 1. *in.* Cum viscerationem sacricolis daret, *h. e.* omnibus qui sacrum illud colentes sacrificio interfuerant. *Ammian.* 22, 14. Victimarius pro sacricola dicebatur, ad crebritatem hostiarum alludentibus multis. *Prud. praef. adv. Sym.* 1, 47. reges sacricolae, *h. e.* sacrifici. Tribuunt aliqui et *Cic. Verr.* 2, 4, 50. *med.* Urbs illa non urbs videtur, sed fanum Cereris esse: habitare apud sese Cererem Ennenses arbitrantur: ut mihi non cives illius civitatis, sed omnes sacerdotes, omnes sacricolae, atque antistites Cereris esse videantur. Plerique alii leg. *accolae.* [*Ita *Orell.*]

SACRĬFER, ra, rum, adj. *ἱεροφόρος*, sacra ferens. *Ov. Fast.* 4, 251. Cum Trojam Aeneas Italos portaret in agros, Est Dea *(Cybele)* sacriferas paene secuta rates.

SACRĬFĬCĀLIS, e, adj. *ἱερουργικὸς*, ad sacrificos et sacrificia pertinens. *Tac. A.* 2, 69. Admotas hostias, sacrificalem apparatum, festam plebem per lictores proturbat. *Appul. Met.* 9. *in.* Triclinium, in quo dominus aedium sacrificales epulas cum sacerdotibus Deae coenitabat. *Tert. adv. Haer.* 40. Sacrificalia ministeria, et instrumenta. ¶ Legitur et *sacrificialis.*

SACRĬFĬCĀTĬO, onis, f. *ἱερουργία, θυσία*, actus et ratio sacrificandi. *Cic. N. D.* 2, 27. In ea Dea, quae est rerum custos intimarum, omnis et precatio, et sacrificatio externa est.

SACRĬFĬCĀTOR, oris, m. *θύτης*, qui sacrificat. *Tert. Spect.* 8. *f.* Si Serapeum sacrificator, et adorator intravero.

[SACRĬFĬCATRIX, icis, f. quae sacrificat. *Inscr.* ap. *Don.* 33, 9. de Venere: Pacatrix (alii leg. *oratrix)*, servatrix, amatrix, sacrificatrix. V. *Ignarr. de phratriis* p. 117. *F.*]

SACRĬFĬCĀTUS, a, um, part. a *sacrifico:* in sacrificio mactatus. *Plin.* 36, 21, 39. Aetitae gravidis adalligati in pelliculis sacrificatorum animalium, continent partus. ¶ De *sacrificatis* ap. *Cyprianum* V. in SACRIFICO.

SACRĬFĬCĀTUS, us, m. sacrificatio. *Appul. Met.* 7. Nullum uspiam pecus sacrificatui, ac ne vinum quidem potatui habemus.

SACRĬFĬCĬUM, ii, n. *θυσία, ἱερουργία*, res divina, sacrum. *Cic. Brut.* 14. *med.* Sacrificium cum laena facere. *Id. Har. resp.* 6. *med.* Scelere violare sacrificium, quod fit pro salute populi R. *Colum.* 12, 18. *med.* Sacrificia Libero Liberaeque quam sanctissime castissimeque facienda. *Caes. B. G.* 6, 12. Sacrificia publica ac privata procurare; et *ib.* Interdicere sacrificiis. *Ov. Pont.* 3. 2, 57. Sacrifici genus est (sic instituere priores) Advena virgineo caesus ut ense cadat. *Plin.* 8, 51, 77. Suis fetus sacrificio die quinto purus est, pecoris die octavo, bovis tricesimo.

SACRĬFĬCO et Sacrufico, as, a. 1. et olim deponentis forma Sacrificor, aris, atus sum, *θύω*, sacrum facio, Diis quippiam offerendo, aut victimam caedendo rem divinam facio. *Varr. L. L.* 4, 26. In sacrificando Deis hoc poculo magistratus dat Deo vinum. *Nep. A.* 2. Ad aram adduxit, apud quam sacrificare instituerat. *Pl. Most.* 1, 3, 84. Si summo Jovi vivo argento sacruficassem. *Id. Poen.* 2, 3. Quive ullum turis granum sacrificaverit. *Fest.* in *Sacrima:* Mustum sacrificare Libero. *Ov. Fast.* 4, 414. ignavam sacrificate suem. *Pl. Stich.* 1, 3, 97. Quot agnis fecerat? *Cro.* illa quidem nullum sacrificavit. *Id. Epid.* 2, 1, 7. Uxoris quoties sepulcrum vides, sacruficas illico Orco hostiis. *Id. Amph.* 4, 2, 14. *Merc.* Sacrufico ego tibi. *Amph.* qui? *Merc.* quia enim te macto infortunio, *h. e.* Diis sacra facio, quae tibi malum inferant: in tuum cruciatum victimas caedo. In *suppos. ejusd. Amph.* scena quae incipit: *Tun' me mactes*, et alia quae incipit: *Quis tam vasto*, *v.* 17. *sacrificare aliquem* est malo afficere, mactare infortunio, vel etiam caedere, occidere. *Liv.* 25, 1. Mulierum turba erat nec sacrificantium, nec precantium patrio more. *Suet. Aug.*

14. Circa Perusinum murum sacrificans. *Plin.* 2, 105, 109. Sacrificaturus ad aras accesserat. ¶ Passive impersonaliter. *Id.* 3, 5, 9. Diva Angerona, cui sacrificatur a d. XII. cal. Jauuar. *Id.* 16, 6, 8. Emortuo carbone sacrificatur. Adde 7, 47, 48. ¶ Deponentis forma. *Varr.* ap. *Non.* 7, 98. Biviris nuptis sacrificabantur in cubiculo viduae. Adde alia duo loca *ejusd. ib.* et *Gell.* 18, 12. Hinc part. *sacrificatus*, qui sacrificavit: quod negat *Varr. L. L.* 8, 61. recte dici: ut et *sacrificandus*. Nihilominus ap. *Cypr. ep.* 52. dicuntur *sacrificati*, qui Christianam religionem professi, metu persecutorum Diis sacrificaverant.

SACRĬFICŬLUS, i, m. ἱεροποιὸς, sacerdos vilis et vanae superstitionis, ut ipsa diminutiva vox indicat. *Liv.* 25, 1. Sacrificuli, ac vates ceperant hominum mentes. *Suet. Dom.* 1. Isiaci celatus habitu, interque sacrificulos vanae supersti:ionis latuit. V. *Tac. l. c.* in SACRICOLA. ¶ *Rex sacrificulus*, rex sacrorum. V. REX.

SACRĬFĬCUS, a, um, adj. ἱεροποιὸς, sacra faciens. *Ov. Fast.* 6, 803. Marcia sacrifico deductum nomen ab Anco, *h. e.* qui sacrorum potissimum curam habuit, ut est ap. *Liv.* 1, 32. Idem epitheton Numae tribuit *Lucan.* 9, 478. ob eandem rationem. V. *Liv.* 1, 19. ¶ Item ad sacrificia pertinens, sacerdotalis. *Ov. Met.* 13, 590. Dies sacrifici, *h. e.* festi, et in quibus sacrificia fiunt; et *ib.* 15, 483. Docere aliquem ritus sacrificos; et *ib.* 12, 249. qui candida tauri Rumpere sacrifica molitur colla securi. *Sil.* 3, 27. Vestis sacrifica. *Sen. Ag.* 584. tibia. *Id. Med.* 38. Preces sacrificae. *Val. Fl.* 8, 243. arae. Adde 4, 110., ubi *sacrificum jugum* dicit montem, in quo Amycus mactabat homines, sacrificium Neptuno patri. *Ov. Fast.* 1, 129. modo namque Patuleius idem, Et modo sacrifico Clusius ore vocor, *h. e.* lingua sacerdotum. *Vet. epigr.* in *Anth. Lat.* T. 1. p. 199. *Burm. de Mucio Scaev.* Sacrifico propriam concremat igne manum, *h.* e. igne ad sacrificium parato. ¶ *Rex sacrificus*, rex sacrorum. V. REX. *Liv.* 40, 42. *med.* De rege sacrifico sufficiendo in locum Dolabellae, contentio fuit.

SACRĬLĔGĒ, adv. ἱεροσύλως, impie. *Tert. Apol.* 12. Contumeliosissime, et in ipso opere sacrilege.

SACRĬLĔGĬUM, ii, n. ἱεροσυλία, furtum rei sacrae: aut ex sacro, ut *Quint.* 7, 3. definit. *Phaedr.* 4, 10. Fur onustus sacrilegio. *Liv.* 42, 3. Sacrilegium prohibere, *h. e.* ne tegulae de Junonis aede tollerentur. *Quint.* 5, 10. facere. *Id.* 4, 2. admittere. *Just.* 32, 2. committere; et 1, 9. perpetrare; et 8, 1. *extr.* Sacrilegii poenas luere sanguine. *Liv.* 4, 20. Prope sacrilegium ratus sum, Cosso spoliorum suorum Caesarem subtrahere testem. ¶ Et quaevis religionum violatio. *Nep. Alc.* 6. *med.* Damnare aliquem sacrilegii, *h. e.* quod sacra Cereris violaverit. *Sen. V. B.* 27. Cum in coelum insanitis, non dico sacrilegium facitis, sed operam perditis. *Flor.* 2, 17. *med.* Non prius signa convertit, quam cadentem in maria solem, obrutumque aquis ignem, non sine quodam sacrilegii metu et horrore deprehendit.

SACRĬLĔGUS, a, um, adj. θεοσυλὴς, ἱερόσυλος. Sacrilegus est, qui sacra legit, *h. e.* furatur. *Cic. Leg.* 2, 16. Sacrilego poena est: neque ei soli, qui sacrum abstulerit, sed etiam ei, qui sacro commendatum. *Sen. Ira* 2, 28. *med.* Homicidae tyrannus irascitur, et punit furta sacrilegus. *Pl. Rud.* 3, 4, 1. Exi e fano, natum quantum est hominum, sacrilegissime. ¶ Item quicumque sacrorum violator, impius, scelestus. *Tibull.* 3, 5, 11. sacrilegos templis admovimus ignes. *Ov. Met.* 14, 539. Irrita sacrilega jactas incendia dextra, *h. e.* in naves sacras Matris Idaeae; et *ib.* 8, 816. protinus intrat Sacrilegi thalamos (*Fames*). *Id. R. Am.* 367. Sacrilegae linguae, *h. e.* eorum, qui pio Aeneae maledixere. *Id. Fast.* 3, 700. manus, *h. e.* eorum, qui occiderunt C. Caesarem. Sic *manus sacrilegae* ap. *eund. Am.* 1, 7, 28. sunt quae dominam verberarunt. *Mart.* 9, 71. Sacrilegum strueret cum Catilina nefas, *h. e.* conjurationem pararet in patriam; et *ib.* 86. Sacrilegi furores, *h. e.* ejus, qui movit bellum civile: qua de re *Suet. Dom.* 6., ubi de L. Antonio Saturnino. Rursus *Mart.* 4, 30. Hami sacrilegi, *h. e.* qui piscibus sacris injiciuntur. *Ter. Eun.* 5, 3, 2. Qui referam illi sacrilego gratiam, qui hunc supposuit nobis. *Ov. A. Am.* 1, 435. sacrilegas meretricum ut prosequar artes. *Val. Max.* 8, 11. *n.* 4. *extr.* Sacrilega cupiditas. ¶ *Sacrilegus nuptiarum* est adulter. *Imp. Constant. Cod.* 9, 9, 30. Sacrilegos nuptiarum gladio puniri oportet.

SACRĬMA appellabant, inquit *Festus*, mustum, quod Libero sacrificabant pro vineis, et vasis, et ipso vino conservandis; sicut praemessum de spicis, quas primum messuissent, sacrificabant Cereri. *Gloss. Philox.* Sacrima, ἀπαρχὴ γλεύκους. *Id. Fest.* in *fr.* Sacrificium, quod pro uvis primis fieret, appellabatur ab antiquis sacrima. Est autem, ut Aelius Stilo, et Cloatius dicunt, mustum inditum in amphoram Liberalibus, sacrificii causa, pro uvis et vino, quae quasi sacra sunt, cum Libero fit; ut praemetium, cum Cereri.

SACRĬPORTUS, i, m. nomen loci in quarta regione Urbis Romae, inter viam Sacram, et vicum Sandaliarium, qui a *Sex. Rufo* dicitur *Sacriporticus*, et creditur fuisse Janus pervius, vel alius similis Arcus. *Varr. L. L.* 4, 8. *f.* ¶ Eo loco C. Marium C. filium Sulla proelio devicit. *Epit. Liv.* 87., *Flor.* 3, 21. *f.*, *Vell.* 2, 26. et *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 68. ¶ Item nomen oppidi maritimi in sinu Tarentino. *Liv.* 26, 39. ¶ Tmesis est in illo *Lucan.* 2. 134. Jam quot apud Sacri cecidere cadavera portum? Aut Collina tulit stratas quot porta catervas?

SACRIS, e. V. SACER.

SACRIUM, vox Scythica succinum significans. *Plin.* 37, 2, 11. *n.* 1. *f.*

SACRO, as, avi, atum, a. 1. ἱερόω, Diis dedico, sacrum reddo, consecro. *Virg. A.* 5, 48. divinique ossa parentis Condidimus terra, moestasque sacravimus aras; et *ib.* 4, 200. Centum aras posuit, vigilemque sacraverat ignem; et *ib.* 7, 62. laurum Ipse ferebatur Phoebo sacrasse Latinus. *Id. ib.* 6, 73. sacrare viros, *h. e.* sacerdotes facere: et loquitur de quindecimviris libris Sibyllinis inspiciendis. *Liv.* 2, 8. Sacrare cum bonis caput ejus, qui regni occupandi consilia inisset. V. SACER. *Id.* 38, 33. *med.* Sacrare foedus, *h. e.* per sacra, et jusjurandum sancire. *Just.* 36, 2. *med.* diem jejunio. *Cic. Balb.* 14. Sanctiones sacrandae sunt aut genere ipso, aut obtestatione et consecratione legis, aut poenae, cum caput ejus, qui contra facit, consecratur. ¶ Urbane, et translate. *Virg. A.* 12, 140. hunc illi rex aetheris altus honorem Juppiter erepta pro virginitate sacravit, *h. e.* dedit, attribuit, proprium dicavit, quemadmodum dantur Diis, quae consecrantur. Possis etiam hypallagen hic agnoscere, scilicet, hoc honore Juppiter eam sacravit, *h. e.* sacram et Deam fecit. *Mart.* 1, 117. Hoc nemus aeterno cinerum sacravit honore Faenius, *h. e.* exstructo sepulcro religiosum fecit. *Hor. Ep.* 2, 1, 49. Miraturque nihil, nisi quod Libitina sacravit, *h. e.* e vivis sustulit, et ad Manes misit, qui sacri sunt. *Id. Od.* 1, 26, 11. Hunc Lesbio sacrare plectro Teque tuasque decet sorores; et *Virg. A.* 10, 419. Injecere manum Parcae, telisque sacrarunt Euandri, *h. e.* destinarunt tanquam sacrum hominem, et Diis mactandum. ¶ *Sacrare votum*, dedicare templum Diis, quod quis voverat. *Id. ib.* 8, 714. At Caesar triplici invectus Romana triumpho Moenia, Diis Italis votum immortale sacrabat.

SACROSANCTUS, a, um, adj. ἐκτεθειασμένος, inviolabilis, intactus, ab omni injuria tutus: a *sacer*, et *sanctus*, quia sancitum esset, ut sacer haberetur, qui violasset, quod sancitum erat. Sacrosanctum aliquid fiebat tum religione, tum lege: religione quidem, quia certis ad hoc caeremoniis opus erat: lege autem, quia hac sanciebatur, ut sacer esset, qui sacrum violasset, eive nocuisset, cui hac lege cautum erat. Sanciebatur autem vel a sola plebe, vel a patriciis et plebe simul. Nec sanciebatur, nisi intercedente juramento, quemadmodum *Festus* docet. Erat autem juramentum tale, legem se perpetuo observaturos, addebaturque exsecratio, ut qui legi parerent, ita Deos superos inferosque propitios haberent; qui non parerent, infestos. Verba *Festi* sunt: Sacrosanctum dicitur, quod jurejurando interposito est institutum, si quis id violasset, ut morte poenas penderet: cujus generis sunt tribuni plebis, aedilesque ejusdem ordinis: quod affirmat M. Cato in ea quam scripsit, aediles plebis sacrosanctos esse. *Cic. Balb.* 14. Quid fuit in rogatione ea, quae de Pompejo a Gellio, et a Lentulo Coss. lata est, in qua aliquid sacrosanctum videretur? Primum enim sacrosanctum esse nihil potest, nisi quod populus, plebsque sanxisset. ¶ Speciatim apud Romanos tribuni plebis sacrosancti fuere, idest eos nemo laedere poterat sine capitali piaculo. *Liv.* 3, 35. Et cum plebem hinc provocatione, hinc tribunicio auxilio satis firmassent, ipsis quoque tribunis, ut sacrosancti viderentur (cujus rei prope jam memoria aboleverat) relatis quibusdam ex magno intervallo caeremoniis, renovarunt, et cum religione inviolatos eos, tum lege etiam fecerunt, sanciendo, ut qui tribunis plebis, aedilibus, judicibus, decemviris nocuisset, ejus caput Jovi sacrum esset, familia ad aedem Cereris, Liberi, Liberaeque venum iret. Hac lege juris interpretes negant quemquam sacrosanctum esse, sed eum, qui eorum cuiquam nocuerit, sacrum sanciri. Haec *Liv. Id.* 9, 9. Dedetis et istos sacrosanctos, cum primum magistratu abierint. *Plin.* ipsos tribunos *sacrosanctos* dicit 7, 44, 45. Cum resistendi, sacroque sanctum repellendi jus non esset: τμήσις. Ex his habemus, *sacrosanctum* dici duplici ratione, tum eum qui tribunum, aedilem, etc. violaverit, ut est ap. *Liv.*; tum ipsum tribunum, aedilem, etc. ut est ap. *Plin.*, per quandam metonymiam. ¶ *Sacrosanctum* etiam translate dicitur quidquid violari nefas est. *Tac. A.* 4, 36. Ut quis districtior accusator, velut sacrosanctum erat. *Val. Max.* 5, 3. *f.* Oedipodis ossa honore arae decorata, quasi sacrosancta colis. *Cic. Cat.* 2, 8. Sacrosanctae possessiones. *Plin. ep.* 7, 11. Corelliam diligo, ut sororem Corellii Rufi, eujus mihi memoria sacrosancta est. ¶ In recto singul. mascul. *sacersanctus* dictum est a *Tert.* V. s. l.

SACROVIRIĀNUS, a, um, adj. ad Sacrovirum pertinens. Julius Sacrovir inter Gallos nobilis, cujus majores bene de Romanis meriti civitate R. donati fuerant, auctor fuit apud Aeduos rebelli[...] magnitudinem aeris alieni, ut *Tac. A.* 3, 40. Hinc *Id. ib.* 4, 18. Sacroviriani belli victor.

SACRUM, i, n. τὸ ἱερὸν, res sacra, quic[...] religionem spectat, omne quod nomine Deor[...] betur. Fere pluraliter usurpatur. *Cic. Leg*[...] Sacrum, sacrove commendatum qui clepserit, ritque, parricida esto. *Nep. Them.* 2. *extr.* dotibus sacra procuranda tradunt. *Id. Alc.* [...]cra violare. *Tac. A.* 1, 42. Sacra legationis, gentium rumpere. *Id. ib.* 54. Sacra Sabinor[...] tinere. [*Huc pertinent etiam, quae *Forc.* s[...] *cer*, nescio cur laudaverat ista: *Hor. Od.* 3[...] qui Cereris sacrum vulgarit arcanae. *Prop.* 4[...] Junoni sacrum facere. *Phaedr.* 4, 10, 13. sac[...] cendere, *h. e.* victimam, aut ignem in sacris. *S*[...] 23. Sicut in solemnibus sacris fieri consuevit. [...] 2, 15, 17. Sacra Dianae suscipere. *Hirt. B. A*[...] *med.* Sacris omnibus prolatis, quorum religi[...] cari offensos iratosque animos regum erant [...] e. simulacris deorum: Ita multis in locis *sac*[...] ipsi Dii, s. Deorum simulacra. *Tib.* 2, 5, 40[...] sacra: ubi *Heyn.* laud. *Virg. A.* 2, 717. et [...] 9. ad *Aen.* 2. *Ov. Her.* 7, 158. Dardana sac[...] *Ruhnk.* laud. *ib.* v. 80. Presserunt humeros sa[...] terque tuos, et *Brukh.* ad *Tib.* 1. modo l.] [...]cris initiare. V. INITIO. ¶ Commoveri sa[...] COMMOVEO. ¶ Saepe sumitur pro sacrifici[...] *H.* 2, 70. *extr.* Instaurabat sacrum Diis loc[...] *Har. resp.* 15. Ac te sacra illa tua facientem [...] *Virg. A.* 3, 19. Sacra Dioneae matri, Divisq[...] bam, etc. ¶ *Stata sacra* dicuntur, quae [...] certo tempore singulis annis recurrunt, div[...] illis, quae *indicta* vocantur, quae nimirum [...] tempora rejici possunt, vel etiam penitus [...] *Ov. Fast.* 1, 660. Quid a Fastis non stata sa[...] tis? ¶ *Sacra nuptialia*, et *jugalia* dicuntur [...] cia et solemnitates nuptiarum, *Quint.* 1, [...] *Ov. Met.* 7, 700. ¶ *Inter sacrum et saxum* [...] proverbialis locutio pro in summo pericul[...] sumpta ex priscis foederis feriendi caeremo[...] quibus fetialis porcum silice lapide percussu[...] xum illud manu tenens verba foederis pronu[...] quibus dictis porcum feriebat. *Pl. Capt.* 3, [...] Nunc ego omnino occidi: nunc ego inter [...] saxumque sto, nec quid faciam scio, [*no[...] *schen Thür und Angel stehen.*] ¶ *Sacra* etia[...] privata gentis alicujus. *Liv.* 4, 2. Ut qui na[...] ignoret, cujus sanguinis, quorum sacrorum s[...] cujus familiae, aut gentis. Habebant enim [...] sacra quaedam privata, quae una cum bonis [...] redes transibant. V. COEMPTIONALIS. [...] *sine sacris hereditas* proverb. ap. *Fest.*, qu[...] solet, cum aliquid obvenerit sine ulla inco[...] appendice: quod olim sacra non solum publ[...] riosissime administrabant, sed etiam privat[...] ctusque heres sic pecuniae, etiam sacroru[...] ut ea diligentissime administrare esset neces[...] Haec *Festus*. Hinc parasitus ap. *Pl. Capt.* 4[...] Ita hic me amoenitate amoena amoenus [...] dies. Sine sacris hereditatem sum aptus e[...] mam. Itali simili sensu dicunt: *carne sc*[...] *so:* et *rosa senza spine.* ¶ *Sacra sacrilega* s[...] remoniae paganorum. *Sidon. ep.* 3, 12. *in*[...] Primus de numero patrum suorum Sacris sa[...] renunciavit. ¶ Interdum *sacra* dicuntur re[...] artium, aut scientiarum praecepta. *Quint.* [...] 27. Peregisse mihi videor sacra tradentium [...] ¶ [*Poetae sacra vocant carmina sua, et ver[...] di facultatem et vim divinam, quam habere[...] ctant. *Ov. Trist.* 4, 10, 19. At mihi jam pue[...] lestia sacra placebant: Inque suum furtim M[...] hebat opus. *Pers. prol.* 7. Ad sacra vatum [...] affero nostrum. *Mart.* 7, 62. Sacra cothurn[...] attigit ante Maronis, Implevit magni quan[...] ronis opus.] ¶ *Aliter haec sacra non constan*[...] verb. ap. *Auson. f. Idyll.* 13., seu *centonis nu*[...] quo uti possumus, cum quippiam male facim[...] dicimus, sed quod loco aut rei conveniat, [...] cessarium sit. ¶ [*Sacrum* est etiam i. q. te[...] *Quint. Inst.* 1, 4, 6. sed qu'a interiora velu[...] hujus adeuntibus apparebit multa rerum su[...] cet. *Dict. Cret.* 5, 12. Cassandram Ajax Oil[...] cro Minervae captum abducit. V. *Barth.* a[...] *Th.* 2, 219. *Burm.* ad l. *Quint.* modo l.]

*SADĀLA, ae, m. Cotyos, Thraciae regis, *Caes. B. C.* 3, 4. *B. A.*

*SADANUS, i, insula maris Aethiopici. [...] 29. *Solin* 70. *B. A.*

SADDŪCAEI, orum, m. plur. haeretici q[...] inter Judaeos, quorum opinio erat, animas u[...] corpore interire, nec ullam esse corporum r[...] ctionem: neminem, praeter Deum, dominum [...] lari patiebantur, nec quicquam praeter lege[...] vandum existimabant; fatum omnino negaba[...] justorum nomen sibi unis vindicabant: nam [...] *caeus* Hebr. צַדִּיק zaddìq, *justum* significat. *Praesc.* 45.

SAECŪLĀRIS, e, adj. αἰώνιος, ad saeculum [...]nens. *Ludi saeculares* a Romanis centesimo q[...] anno celebrabantur pro incolumitate populi et [...]blicae. *Festus:* Saeculares ludi Tarquini S[...]

agro sunt primum facti, quem Marti conse- P. Valerius Poplicola Cos., quod populus R. oco antea repertam aram quoque Diti ac Pro- e consecraverat in extremo Martio Campo, 'erentium (al. *Terentum*) appellatur, demis- fra pedes fere viginti (V. *Val. Max.* 2, 4. *n.* qua pro malis avertendis populus R. sacra solitus erat. Ludos postea saeculares et no- no quoque anno facere ibi coepit, Popilio e duumviro sacrorum: in quibus hostiis fur- operatus tribus diebus totidemque noctibus. de institutum est, centum post annos ut fie- nde videntur saeculares appellati, quod cen- norum spatium saeculi habetur. Haec *Fe-* Originem et causam horum ludorum ad mira- refert *Val. Max. l. c.*, quod ibi fuse perse- Quod vero centesimo quoque anno fierent, *Festum* docet *Censorin. de die nat.* 17. alla- gmentis *Varronis*, et *Livii*. Alii tamen ap. *b.*, scilicet Commentarii quindecimvirorum, Augusti edicta, ostendunt, post centesimum n annum esse factos: unde *Hor. carm. sae-* Certus undenos decies per annos Orbis ut referatque ludos, Ter die claro, totiensque Nocte frequentes. Quare *Censorin.* rem incer- e ait, sicut incertum est, quot annorum spa- culum definiretur. *Plin.* 7, 48, 49. *f.* Minus Stephanionem, qui primus togatus saltare in- utrisque saecularibus ludis saltasse, et D. Au- et quos Claudius Caesar consulatu suo quarto uando sexaginta tres non amplius anni inter- *Suet. Claud.* 21. Fecit et saeculares, quasi an- s ab Augusto, nec legitimo tempori reserva- uare vox praeconis irrisa est, invitantis more ad ludos, quos nec spectasset quisquam, ctaturus esset: cum superessent adhuc qui erant, et quidam histrionum producti olim, oque producerentur. Haec *Suet.* ℙ *Saecula-* *en*, quod saecularibus ludis cani consuevit a pueris et puellis: quale habemus ab *Horatio* tum post *Epod.* ℙ Ecclesiasticis scriptori- cularis est profanus, ethnicus, gentilis. *Se- conc. post ep.* 9. *l.* 7. Historia saecularis. *xhort. ad castit.* 13. *f.* Feminae quaedam sae- *h. e.* Dido, et Lucretia; et *ib. in.* Saecula- mpla. *Sedul. ep. ad Macedon.* studia. Rur- *t. Cor. mil.* 7. Litterae saeculares. ℙ [Item o clericali ordine est insignitus, quique et- ab Italis *secolare* dicitur, et presbytero, acho opponitur. *Hieron. ep.* 60. *n.* 11. Sint monachi, quam saeculares: suspiret eos divites, quos tenuit mundus ante mendi-] ℙ Sunt qui scrib. *secularis.* V. v. sq.

ŬLUM, et poetice per sync. Saeclum, i, n. *νεά*, longum annorum spatium, quod quidam . ad *A.* 8, 508. et ad *Ecl.* 4, 5. definiunt esse annorum: (quod *Plin.* de Druidibus tradit 95.) alii centum ac decem: alii mille: *Var-* . 5, 2. *f.* et *Festus* centum: et dictum esse r. a sene, quod longissimum spatium sene- um hominum id putarunt. *Censorin. de die* duplex saeculum facit, naturale et civile: it esse spatium vitae humanae longissimum, morte definitum: quare qui annos triginta m putarunt, multum errasse videri. Quot nni longissimum humanae vitae spatium con- , statui non posse: in libris ritualibus Etru- scriptum esse, initia sic poni saeculorum: urbes constituerentur, de his qui eo die na- t, eum qui diutissime vixisset, die mortis imi saeculi modulum finire: eoque die qui eliqui in civitate, de his rursum ejus mor- i longissimam aetatem egisset, finem esse secundi. Haec *Censorin.* Ex his vulgatior *ronis* sententia centum annos saeculo tribu- *Cic. Or.* 2, 37. Quo etiam major vir Numa s est, cum illam sapientiam constituendae duobus prope saeculis ante cognovit, quam aeci natam esse senserunt. *Pl.* secundum i mille annorum saeculum faciunt, *Mil.* 4, uin mille annorum perpetuo vivunt, ab sae- saeclum. ℙ Saepe ponitur indefinite pro ongo tempore. *Virg. A.* 8, 508. Sed mihi lu, saeclisque effeta senectus Invidet impe- *Cic. Fam.* 11, 14. *med.* Victoria nunciata, in aecula videbamus rempublicam liberatam. *d.* 4, 5. *med.* Nihilne tot saeculis, summis , maximis studiis, explicatum putamus? . 2, 295. multa virum saecula; et *Plin. Pan.* in saecula, fuisse principem, cui florenti et i nunquam nisi modici honores decerneren- *Sil.* 12, 312. factoque in saecula ituro Lae- ribuisse locum. *Lucan.* 10, 533. potuit di- nullo Caesaris una dies in famam et sae- ti. *Val. Fl.* 1, 98. jam stare ratem, remis- erbam Poscere, quos revehat, rebusque in tollat. [*In saecula ire, mitti, cet. for- tis usitata est de iis, quorum memoria pro- ad posteritatem. V. *Arnzen.* et *Schwarz.* 1. modo l.] *Cic. Phil.* 2, 22. Hujus rei ne tem quidem omnium saeculorum immemo- e; et *ib.* 4, 1. *f.* Nihil ex omnium saeculo- moria tale cognovi. *Id. N. D.* 2, 20. Nihil immutat sempiternis saeculorum aetatibus. *Virg. A.* 1, 449. et *ib.* 6, 235. et *ib.* 12, 826. per saecula, *h. e.* per multas aetates, longo tempore. *Pall.* 11, 12. Curas agere saeculorum, *h. e.* posteri temporis. [*Notandum, quod post Augusti aetatem v. *saeculum* omnino aevum designat, *Zeit*, *Zeitalter*, quatenus mutatus princeps immutatum adducit rerum ordinem. *Tac. Agr.* 3. primo statim beatissimi saeculi ortu: ubi v. *Walch.*, qui *Suet.*, *Sen.*, *Plin.* minoris omnia exempla laudat. Adde *Vell.* 2, 13, 2. virum non saeculi sui, sed omnis aevi optimum; et cp. 53. Quos in aetate tanti et paene nostri saeculi viri fefellit quinquennium.] ℙ Item metonymice pro hominibus, qui aliquo saeculo vivunt, et pro moribus saeculi. *Cic. Div.* 1, 19. Nec saeculorum reliquorum judicium pertimescere. *Ter. Eun.* 2, 2, 15. Olim isti fuit generi quondam quaestus apud saeclum prius. *Stat. Th.* 11, 691. interea longum cessante magistro (*Charonte*) Crescat opus, totisque exspectent saecula ripis, *h. e.* animae defunctorum transvehendae. *Hor. Od.* 3, 6, 17. Fecunda culpae saecula. *Virg. G.* 1, 468. Impiaque aeternam timuerunt saecula noctem. *Id. A.* 1, 295. Aspera tum positis mitescent saecula bellis. *Tac. G.* 19. Nemo illic vitia ridet: nec corrumpere et corrumpi, saeculum vocatur. Sic *Albin.* 1, 45. Quid (*prodest*) tenuisse animum contra sua saecula rectum, *h. e.* contra vitia hominum sui temporis. Adde *Mart.* 9, 28. Hinc dictum est *saeculum aureum*, *argenteum*, *aeneum*, *ferreum* a moribus hominum, qui tum vixere, ut in AETAS dictum est. V. *Ov. Met.* 1, 90., *Virg. A.* 6, 793. aurea condet Saecula qui rursus Latio, regnata per arva Saturno quondam. *Claud. Laud. Stil.* 2, 446. Hic habitant vario faciem distincta metallo Saecula certa locis: illic glomerantur aena, Hic ferrata rigent, illic argentea candent. ℙ Huc pertinet, quod saecla de hominibus, et de brutis animalibus, eorumque natione, genere, ac sobole frequenter a *Lucretio* usurpantur, ut 5, 864. Lanigeraeque simul pecudes et bucera saecla; et 3, 754. fera saecla ferarum; et 2, 502. saecla pavonum; et 5, 1083. cornicum saecla vetusta; et 1, 467. et 5, 340. saecla hominum; et 6, 722. et 1107. nigra virum, percoctaque saecla calore; et 3, 630. scriptorum saecla priorum, *h. e.* antiqui scriptores. *Id.* 1, 202. Multaque vivendo vitalia vincere saecla; et *ib.* 1090. et 5, 789. et 986. e terra vesci mortalia saecla; et 1, 20. et 2, 173. Propagare saecla. Adde *Stat. Th.* 11, 592. ℙ In sing. num. *Id.* 4, 1220. Et muliebre oritur patrio de semine saeclum; et 2, 1077. cujusque sient saecli. ℙ Christianis scriptoribus *saeculum* est mundus, et vita haec mortalis. *Prud. Cath.* 5, 109. Fessos ille vocat per freta saeculi; et *περὶ στεφ.* 2, 583. Et servientem corpori Absolve vinclis saeculi. *Paul. Nol. ep.* 23. *n.* 33. *f.* Si hoc saeculum noctem putes, quod conversione gentium serenatum est. *Sedul.* 4, 291. caduca vagi contemnens culmina saecli. Adde *Hieron.* et *August.* plurimis in locis. ℙ Item gentilium et ethnicorum vita ac disciplina. *Tert. Exhort. ad castit.* 13. *in.* Videmus etiam saeculi exempla, quae saepe nobis in testimonio posita sunt. Alii leg. *saecularia.* V. SAECULARIS. ℙ Sunt qui scrib. *seculum*, quos probant *Jun.* ad *Tert. Pall.* 1. et *Dausqu.* in *Orthogr.* tum ex notatione, quod sit non quidem a *sene*, ut vult *Varr.*, sed vel a *se*, et *colo*, vel a *sequor*, vel a *seco*: tum quod quidam Graeci scriptores *σέκουλα* scripserint. Sed multo graviora sunt argumenta diphthongum asserentium, nummi multorum Caesarum, veteres Lapides ap. *Grut.* et *Spon.*, veteres libri, et *Virgil. Carpensis* ap. *Manut.*, *Cellar.* et *Pier.* ad *Virg. Ecl.* 4, 46., quos non sequi religio est. [*Rectius *saeculum* deduci videtur a Gr. *αἰών*, aevum, unde *saeculum* pro *saeviculum*, ut *aetas* pro *aevitas*.]

SAEPĔ, adv. *πολλάκις*, frequenter, crebro. [*Etymon faciunt a *saepio*: *Doederl.* a Gr. *ἀεὶ*, ap. *Pind.* *αἰὲ*, deducendum putat. V. 1, 17. et 3, 305. ubi docet: *saepe* usurpari cum opposs. *semel*, *iterum*, *nonnunquam*, *nunquam*, *semper*. Quid differat a *frequenter* et *crebro*, dictum in h. v.] *Ter. Hec.* 3, 1, 28. Nam saepe est, quibus in rebus alius ne iratus quidem est. *Liv.* 23, 15. Saepe vi, saepe sollicitandis principibus, etc. *Caes. B. G.* 5, 7. *f.* Saepe clamitans, liberum se esse. *Cic. Off.* 3, 17. Quod etsi saepe dictum est, dicendum tamen est saepius. *Id. Quint.* 1. M. Junius in hac causa multum et saepe versatus. *Id. Inv.* 1, 1. Saepe et multum hoc mecum cogitavi. [*Solemnis fere est utriusque vocabuli, *saepe* et *multus*, conjunctio. *Id. Off.* 2, 6, 20. At vero interitus exercituum, ut proxime trium, saepe multorum, i. e. multorum, quorum alius alio tempore interiit: ubi v. quae laud. *Beier*] *Id. Fam.* 13, 42. *extr.* Iterum saepiusque te rogo. *Id. Font.* 8. Pecuniam semel atque iterum, ac saepius invitissimi dare coacti sunt. *Id. Inv.* 2, 4. *f.* Comitem illum suum inclamavit semel et saepius. *Id. Quint.* 31. Quorum saepe et diu ad pedes jacuit stratus. *Id. N. D.* 3, 27. *med.* Vinum aegrotis prodest raro, nocet saepissime. *Id. Fin.* 2, 13. Quod vos interdum, vel potius nimium saepe dicitis. *Auct. ad Her.* 3, 8. *med.* Si separatim haec causa minus saepe tractatur. *Plin.* 15, 6, 6. Oleum saepius die capulandum; et 7, 15, 13. Saepius mense. *Id.* 17, 22, 35. *n.* 17. Saepius justo. ℙ *Saepius* frequenter sine comparatione adhibetur. *Virg. A.* 2, 455. qua se, dum regna manebant, Saepius Andromache ferre incomitata solebat. *Charis.* 4, 240. hunc locum soloecismis accenset, cum relativum, h. e. comparativum pro absoluto ponitur: sed usitatissimum est omnibus scriptoribus. ℙ Additur ornatus causa ablativus *numero*, et a multis tanquam una dictio pronunciatur et scribitur. *Cic. Sen.* 2. Saepe numero admirari soleo. *Gell.* 3, 16. Gigni hominem septimo rarenter, nunquam octavo, saepe nono, saepius numero decimo mense. Adde *Caes. B. G.* 1, 33. et *Sall. Cat.* 54. et 57. ℙ Bene saepe, est *Ennii* ap. *Gell.* 12, 4. ℙ *Saepeque*, et saepe. *Cato* ap. *eund.* 3, 7. *f.* ℙ Ex hoc adverbio positivum, vel comparativum nomen non legi, inquit *Prisc.* 3, 602. Superlativum posuit *Cato Nepos*: Ex aere alieno saepissimam discordiam fuisse. *Id. Prisc.* 15, 1016. oblitus sui, *saepior* ab antiquis dictum fuisse, scribit. [*At haec rectius ad inus. *saepus* v. *saepis*, ut *prope* ad *propis*, referri posse videntur. Cf. *Ruddim.* 1. p. 174. *n.* 37. et *Zumpt.* §. 266. p. 243. *n.* 1. ℙ Confund. *saepe* et *semper*. Cf. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* p. 352. *b.*]

SAEPĔNŪMĔRUS, a, um, adj. *Not. Tir.* p. 35. Saepe, saepenumerus.

SAEPĬCŬLĒ, adv. dimin. a saepe. Frequens est *Appulejo*, ut *Met.* 1. Lacrimae saepicule de gaudio prodeunt; et *ib.* 6. Me saepicule commonebant. Adde 2, 8, 9. *ib.* etc. Habet et *Pl. Cas.* 3, 5, 59. Saepicule peccas. Sed *Prisc.* 3, 611. legit *saepiuscule*, quod magis secundum analogiam est a *saepius*, quam a *saepe saepicule.*

[SAEPĪNAS, atis, adj. omn. gen. ad Saepinum pertinens, oppidum Samnii, nunc *Supino*, vel juxta alios *Altilia*. Ejus meminit *Liv.* 10, 44. *Inscr.* ap. *Grut.* 441, 4. Municipes Saepinates. Alia ap. *Mur.* 606. Magistratus Saepinates. ℙ *Saepinates*, *ium* sunt incolae illius oppidi. *Plin.* 3, 12, 17. Ficolenses, Saepinates, Tereventinates. *Inscr.* ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 140. Curator R. P. Atinat., item Saepinatium. *F.*]

SAEPĬO etc. V. SEPIO.

SAEPĬOR. } V. SAEPE.
SAEPISSĬMUS. }

SAEPĬUSCŬLĒ. V. SAEPICULE.

*SAEPONE, es, f. oppidum Hispaniae Baeticae. *Plin.* 3, 1. ed. *Hard*, ubi ed. *Elzev.* habet *Saepona. B. A.*

[SAETĂBIS, is, f. *Xativa*, nunc, ex quo haec urbs a Philippo V. Hispan. rege diruta et solo aequata, deinceps ab eodem reaedificata est, *S. Phelipe* dicitur, *Σαιταβὶς*, in Hispania Tarraconensi, ad fluv. cognominem, ubi nobilissimum linum provenit, et tertiae in Europa palmae, ut ait *Plin.* 19, 1, 2. *n.* 1. Hinc *Sil.* 3, 374. Saetabis et telas Arabum sprevisse superba, Et Pelusiaco filium componere lino. *Grat. Cyn.* 40. At contra nostris imbellia lina Faliscis, Hispanaeque alio spectantur Saetabis usu. ℙ *Setabis* perperam scribitur ap. *Plin.* in *ll.* mox cc. in SAETABUS et SAETABITANUS, et alibi; Graece enim *Σαιταβὶς* legitur ap. *Ptolem.* 2, 6., tum in nummis ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 1. p. 55. et in *Inscr.* ap. *Mur.* 1077, 2, 3. et 4., ubi per diphthongum perpetuo haec vox scribitur. *F.*]

SAETĀBĪTĀNUS, a, um, adj. ad Saetabin pertinens. *Inscr.* ap. *Mur.* 1077, 4. C. Cornelius C. F. Junianus Saetabitanus. ℙ *Saetabitani*, *orum*, sunt incolae illius urbis. *Plin.* 3, 3, 4. Castulonenses, Saetabitani, qui Augustani Valerienses.

SAETĂBUS, a, um, adj. ad Saetabin pertinens. *Catull.* 12, 14. Nam sudaria Saetaba ex Iberis Miserunt mihi, etc. *h. e.* e lino Saetabo, quae *Saetaba* absolute dixit *Plin. praef. H. N.*

SAEVĒ, adv. *ὠμῶς*, crudeliter, saeviter. *Suet. Tib.* 59. Multa saeve et atrociter factitavit. *Flor.* 3, 7. Adeo saeve in captivos consulebatur, ut, etc. *Plin.* 30, 2, 5. de Nerone: Saevius nos replevit umbris. *Ov. A. Am.* 3, 504. Lumina Gorgoneo saevius igne micant, *h. e.* iratius. *Lucan.* 7, 171. Impia tam saeve gesturus bella litasti? *Id.* 8, 492. facere omnia saeve Non impune licet: *γνώμη*. *Colum.* 11, 1. *med.* Quidam imperitandi parum prudentes, aut saevius, aut lenius agendo, rem domini corrumpunt; et 1, 4. *f.* Sunt loca, quae tepent hieme, sed aestate saevissime candent; et *Suet. Claud.* 2. Aliquem saevissime coercere.

SAEVĪDICTUM, i, n. saevum dictum. *Ter. Ph.* 1, 4, 36. Ne te suis iratus saevidictis protelet. Alii leg. *saevidicis dictis.*

SAEVĪDĬCUS. V. v. praec.

SAEVĬO, is, ii, itum, n. 4. *χαλεπαίνω*, saevus sum in aliquem, crudeliter ago. *Sall. Cat.* 10. Fortuna saevire, ac miscere omnia coepit. *Liv.* 3, 45. *med.* Saevite in tergum, et in cervices nostras: pudicitia saltem in tuto sit. *Just.* 12, 5. Hostili odio saevire in suos. *Suet. Aug.* 13. In captivum non sine verborum contumelia saeviit. *Liv.* 28, 34. *med.* Neque se in obsides innoxios, sed in ipsos, si defecerint, saeviturum. *Ulp. Dig.* 29, 5, 1. *med.* Saevire in se, *h. e.* sibi manus inferre. *Tac. A.* 3, 31. *extr.* in pecuniam et famam multorum damnationibus et hastis.

Juven. 18, 180. flagellis in aliquem. ℙ Leniter saevire simile ac lente festinare. Pl. Bacch. 3, 3, 4. Leniter qui saeviunt, sapiunt magis, h. e. qui iram compescunt, et severitate parce utuntur. ℙ Cum dat. Ov. Her. 4, 148. Qui mihi nunc saevit, sic tibi parcat Amor. Adde Tibull. 1, 5, 46. [*Cf. Ruhnk. ad Ov. l. modo l. et Burm. ad Val. Fl. 2, 145.] ℙ Cum accus. communi. Pl. Epid. 5, 1, 51. Memento, si quid saeviunt senes, suppetias mihi ferre. ℙ Cum inf. Ov. Met. 1, 200. cum manus impia saevit Sanguine Caesarei Romanum exstinguere nomen: saevit pro saeviit. ℙ Passive impersonaliter. Just. 39, 3. med. A nullo unquam majorum suorum in feminas saevitum. Tac. A. 1, 49. Intellecto, in quos saeviretur. Vell. 2, 120. f. Cum in captivos saeviretur a Germanis. [*Liv. 1, 1. Saevitum est in ceteros Troianos. Adde Vell. 2, 74. Curt. 8, 10, 6. Bail.] ℙ De iis, qui verbis, minis, increpationibus vehementius insurgunt, et excandescunt. Pl. Cas. 3, 5, 20. Here mi, nimium saevis. Ter. Andr. 5, 2, 27. Ah ne saevi tantopere. [*V. Ruhnk. ad h. l.] Virg. A. 1, 153. saevit animis ignobile vulgus. Id. ib. 6, 544. ne saevi, magna sacerdos: Discedam. ℙ Pro fortiter facere, strenue se gerere. Mart. Spect. 6. Belliger invictis quod Mars tibi saevit in armis, Non satis est, Caesar: saevit et ipsa Venus. ℙ Saepe de bestiis dicitur, cum irascuntur, efferantur, fuunt, et in morsus ruunt. Phaedr. 3, 2. de panthera: Et cuncta vastans saevit irato impetu. Ov. Met. 11, 369. lupus saevit rabieque fameque. Val. Fl. 6, 613. stabulis qualis leo saevit opimis Luxurians, Virg. G. 3, 434. anguis saevit agris. Id. A. 5, 257. saevit canum latratus in auras. Gell. 7, 1. med. Canes in alios saevientes; et 9, 11. med. Corvus ubi satis saevierat, etc. Appul. Met. 4. Saeviens venter, h. e. prae fame quasi latrans. ℙ Hinc adhibetur ad exprimendum ursorum rugitum. Spart. Get. 5. Agni balant, porcelli grunniunt, ursi saeviunt, leones rugiunt. Virg. A. 7, 17. Setigerique sues, atque in praesepibus ursi Saevire, ac formae magnorum ululare luporum. ℙ Transfertur ad res inanimas, ut mare, ventos, hiemem, morbos, etc. cum maxime vim suam produnt, et veluti furunt. Sall. Jug. 80. Ubi mare magnum esse, et saevire ventis coepit. Lucr. 1, 276. saevitque minaci murmure pontus; et 5, 1001. mare saevibat fluctibus. Caes. B. G. 3, 13. f. Cum saevire ventus coepisset. Hor. Od. 4, 14, 27. de Aufido. Cum saevit, horrendamque cultis Diluviem minitatur agris. Sen. Hippol. 766. saevit solstitio medius dies. Claud. Laud. Stil. 2, 459. immodico nec frigore saeviat Ursa. Id. VI. cons. Honor. 241. annique vapore Saeviat aucta lues. Id. B. Gild. 515. pestifer aer Saevit. Hor. Epod. 3, 5. Quid hoc veneni saevit in praecordiis? Gell. 12, 5. med. Morbus saeviens. Seren. Samm. 18, 322. At male digestis si crapula saeviet escis. Val. Fl. 4, 454. de Harpyiis: Diripiunt, verruntque dapes foedataque turbant Pocula: saevit odor. Sic ib. 493. Flagrat acerbus odor; et ib. 499. Saevit utrinque fames. ℙ Similiter dicitur de immodicis animi affectibus. Virg. A. 7, 461. Saevit amor ferri, et scelerata insania belli. Prop. 2, 7, 24. dolor. Hor. Od. 1, 25, 15. libido circa jecur. Ov. Met. 14, 193. ira. Gell. 1, 11. f. Orationem alicujus aut demissam jacentemque erigere, aut ferocientem saevientemque cohibere. ℙ Saevire dicitur etiam immodicus sonus, aut strepitus. Sil. 4, 95. propius propiusque sonoro Quadrupedum cornu tellus gemit: ac simul acer Vincentum lituos hinnitus saevit equorum. Id. 13, 600. saevit stridoribus arbor, h. e. valde strepit. Est qui legit nutat, sed minus recte.

SAEVIS, e. V. SAEVUS.

SAEVITAS, atis, f. idem ac saevitia. Prud. περὶ στεφ. 10, 483. Cum saepe morbos major armet saevitas. Firm. Math. 5, 5. Saevitate aliquem deterrere. Appul. Met. 9. En indignae rei saevitatem. Alii legunt scaevitatem, h. e. adversam fortunam, a σκαιός, sinister, adversus. Gell. praef. med. Quo sit quorundam male doctorum hominum saevitas, et invidentia irritatior. Hic quoque alii reponunt scaevitas, h. e. sinistra, et perversa voluntas.

SAEVITER, adv. saeve. Pl. Ps. 5, 2, 3. Magis cogito, saeviter, blanditerne alloquar; et Trin. 4, 3, 53. Quid si egomet te velle nolo? Char. ah nimium, Stasime, saeviter! Adde Poen. 1, 2, 122. et Acc. ap. Non. 11, 15.

SAEVITIA, ae, f. ἀπήνεια, ὠμότης, asperitas, crudelitas, immanitas. [*De discrimine inter saevitia et feritas dictum est in h. v.] Ejus instrumenta in homines Sen. ep. 14. enumerat. Id. Clem. 25. Saevitia excedit fines, primum solitos, deinde humanos. Cic. Off. 2, 7. Iis, qui vi oppressos imperio coercent, sit sane adhibenda saevitia, ut heris in famulos, si aliter teneri non possunt. Id. Part. 4. Orator sibi proponet delectationem in exornatione: in judicio aut saevitiam, aut clementiam judicis: in suasione aut spem, aut reformidationem deliberantis. Plin. ep. 2, 11. Immanitas, et saevitia. Gell. 20, 1. f. Saevitiam poenae contemnere. Suet. Cal. 32. Saevitia dictorum factorumque; et ib. 27. ingenii. Sallust. Cat. 34. feneratorum; et ib. 50. med. belli. Id. Jug. 7. hostium. Just. 21, 2. Saevitia grassari; et ib. f. Saevitiam exercere. Suet. Cal. 6. extr. reprimere. Petr. Sat. 94. Paululum intepescente saevitia. Plin. 29, 1, 6. de Archagatho medico: A saevitia secandi urendique transiit nomen in carnificem. Prop. 1, 1, 10. Saevitiam durae contudit Iasidos, h. e. asperitatem et duritiam animi amorem aversantis. ℙ In plur. num. Sall. fragm. ap. August. C. D. 2, 18. Quibus saevitiis, et maxime fenoris onere oppressa plebs, etc. ℙ De bestiis. Plin. 8, 40, 61. Impetus canum, et saevitia mitigatur ab homine considente humi. V. SAEVIO. ℙ De rebus inanimis. Curt. 8, 4. med. Jam coeli mitescente saevitia. Sall. Jug. 41. et Plin. 19, 8, 51. Saevitia hiemis. Id. 9, 31, 51. et Vell. 1, 2. extr. maris. Ov. Her. 19, 23. ubi saevitiae paulum gravis unda remisit. Plin. 3, 8, 14. In eo freto est scopulus Scylla: item Charybdis mare vorticosum: ambo clara saevitia. ℙ De immodicis affectibus. Colum. 6, 37. Amoris saevitiam labore temperare: de asino admissario loquitur. ℙ Saevitia annonae, caritas, difficultas, pretium immodicum, et pauperes quasi saeve torquens. Tac. A. 2, 87. Saevitiam annonae incusante plebe, statuit frumento pretium.

SAEVITIES, ei, f. saevitia. Tac. A. 11, 10. extr. Per saevitiem et luxum adegit Parthos. Appul. Met. 6. Canis saevitiem offula redimere; et ib. Socrus saevitiem exsecrata. Ubiq. alii leg. saevitia.

SAEVITUDO, inis, f. idem ac saevitia. Pl. fragm. ap. Non. 2, 796. Vincla, virgae, molae, saevitudo mala fit pejor.

SAEVUS, a, um, adj. ἀπηνής, ὠμός, χαλεπός, severus, rigidus, asper, durus, immitis, ferus, crudelis, inhumanus: fortasse a scaevus, σκαιός. [*Doederl., qui hanc vocis a scaevus, Gr. σκαιός, ductam originationem ideo rejicit, quod saevi notio derivari ex scaevo nullo modo possit, etymon (ut saepe ab ἀεί), facit ab interjectione VAE, ad modum Gr. v. αἰνός ab αἰ. Doloris enim afferendi significatum positum quasi fundamentum in verbo saeviendi, ac irae, pugnae, terroris, ut Gr. αἰνός, saevus esse epitheton, opp. blandus, lenis, et clemens sim. — De discrimine inter saevus et atrox dictum est in h. v.] Ter. Ad. 5, 4, 12. Ego ille agrestis, saevus, tristis, parcus, truculentus, tenax, duxi uxorem. Id. Phorm. 5, 1, 17. Conclusam hic habeo uxorem saevam, h. e. rabidam, iracundam, molestam. Pl. Bacch. 4, 5, 3. Truculentus atque saevus senex. Liv. 34, 32. Tyrannus saevissimus et violentissimus in suos. Virg. G. 2, 128. Pocula si quando saevae infecere novercae. Tibull. 1, 11, 65. Sed manibus qui saevus erit, etc. h. e. qui tam ferus erit, ut puellam suam verberet. Id. 1, 9, 62. Saeva puella, h. e. amoris inimica, et precibus amantium dura. Pl. Amph. 1, 3, 43. Ex amore hic admodum quam saevus est, h. e. iracundus. Tibull. 1, 2, 5. posita est nostrae custodia saeva puellae, h. e. arcta, severa, impenetrabilis; et ib. 5, 13. ne possent saeva nocere Somnia, h. e. tristia, ominosa, et noxia. Quidam hic mallent scaeva. Hor. Epod. 12, 13. Saeva verba. ℙ Cum inf. Id. Ep. 1, 15, 30. Quaelibet in quemvis opprobria fingere saevus. Adde Sil. 11, 7. ℙ De bestiis. Tibull. 4, 3, 22. Saevae ferae. Id. 1, 6, 18. Saevi lupi. Prop. 3, 14, 17. Saeva canum rabies. Virg. G. 3, 246. Saevior leaena. Plin. 11, 37, 64. extr. Animalia saevissima dentibus. ℙ De rebus inanimis. Tibull. 4, 1, 144. Saevae mensae, h. e. in quibus humanae carnes comeduntur. Prop. 1, 1, 27. Saevi ignes. Ov. Trist. 5, 4, 69. saevi ignes sunt fulmina. Virg. A. 9, 604. Saevum gelu; et ib. 12, 890. Saeva arma; et ib. 5, 270. Saevus scopulus. Stat. Theb. 2, 85. odor vini, h. e. quod ad saevitiam homines impellit. Tac. H. 3, 83. Saeva ac deformis urbe tota facies: saeva propter caedes: deformis propter popinas, scorta, et luxum. ℙ Saepe dicitur de ventis et mari. Cic. Att. 5, 12. Inde Gyarum venimus saevo vento, non adverso, h. e. vehementi. Val. Fl. 7, 52. Saeva hiems, h. e. hibernum tempus, quo mare turbatum esse solet, atque adeo clausum navigantibus, exceptis piratis et avaris, ut est ap. Plin. 2, 47, 47. extr. et Pl. Mil. 2, 5, 4. Saevi fluctus. Lucil. ap. Non. 4, 413. Saevae tempestates. Sall. fragm. ap. Serv. ad A. 1, 620. Mare saevum, h. e. importuosum. Virg. ib. 7, 719. saevus Orion, h. e. procellas inducens. Just. 4, 1. de freto Siculo: Torrens fretum non solum citato impetu, verum etiam saevo, h. e. naufragia afferente. Sic Prop. 3, 17, 8. Saeva Malea; et 1, 17, 6. saevas increpat aura minas. ℙ De aliis praeterea rebus. Lucil. ap. Non. 4, 413. Saevum et durum bellum. Mart. 4, 55. metallum, h. e. ferrum. Id. 5, 76. Saeva toxica. Id. 9, 28. Saevae volsellae, h. e. quae cum dolore pilos vellunt. Tac. A. 2, 26. Gravia et saeva damna inferre; et ib. 5. Quae sibi belligeranti saeva, vel prospera evenissent, h. e. adversa. Hic etiam mallet aliquis scaeva. [*Plin. Pan. 14, 5. saevi labores.] ℙ Saevi joci ap. Hor. Od. 1, 33, 10. sunt ejus, qui jocatur simul, et laedit. ℙ De affectibus vehementioribus, unde homines turbari vehementius, aut saevire solent. Prop. 1, 18, 14. Saeva ira. Virg. A. 1, 29. Saevi dolores. Id. ib. 12, 406. Saevus horror. Id. Ecl. 8, 47. amor. Prop. 1, 7, 81. metus. Id. 3, 14, 8. Saevior fletus, h. e. amarior, et cruciabilior; et 1, 17, 9. Saevae querelae, h. e. dirae, et imprecationes. ℙ Aliquando est acer, fortis, strenuus, bellicosus. Virg. A. 1, 103. Saevus ubi Aeacidae jacet Hector; et ib. 12, 107. maternis saevus [...]mis Aeneas acuit Martem, et se suscitat ir[...] Item magnus, si Servio credimus ad A. 1, 8. [...]terpretanti illud Ennii: Induta fuit saeva stol[...] jicit huc et illud Virgil. modo allatum. Fate[...] men et fortem intelligi posse. ℙ Item poten[...] ribilis. Virg. A. 1, 142. Non illi imperium [...] saevumque tridentem, Sed mihi sorte datum. [...] 1, 1, 22. Terreat ut saeva falce Priapus aves. [...] ra exempla, quae hanc vocis notionem confi[...] collegit Heindf. ad Hor. Sat. 1, 33.] ℙ S[...] adverbii vice. Stat. Theb. 3, 589. incurvi saev[...] buere ligones. Sil. 1, 398. Cui saevum ar[...] Claud. Rapt. Pros. 1, 287. saevumque frement[...] Saevis, e, pro saevus, habet Ammian. 29, [...] Suppliciorum saevium repertor. ℙ [*Confu[...] vus et scaevus. V. Cort. ad Lucan. 1, 548. -[...] saevus et laevus. Id. ib. 3, 127. — Saevus e[...] V. Burm. ad Quint. Decl. p. 618.]

SAGA, ae, f. φαρμακεύτρια, mulier versut[...] gax, quae multa scire vult: et speciatim v[...] quae malis artibus, et praesertim pravis supe[...] nibus boni aliquid, vel mali cuipiam concilia[...] Div. 1, 31. Sagire, sentire acute est; ex qu[...] anus, quia multa scire volunt: et sagaces d[...] nes. Fest. in Sagaces: Saga dicitur mulier[...] sacrorum. Ov. Am. 3, 7, 29. Sagave punicea[...] nomina cera, Et medium tenues in jecur egi[...] Hor. Od. 1, 27, 21. Quae saga, quis te solver[...] salis Magus venenis, quis poterit Deus? Ti[...] 2, 41. Nec tamen huic credet conjux tuus, [...] verax Pollicita est magico saga ministerio. [...] 1, 8. Haruspices, sagasque, quae utraque [...] vana superstitione rudes animos ad impensas, [...] inceps ad flagitia compellunt, ne admiserit. [...] eund. 11, 1. med. et Mart. 7, 54. et 11, 50. [...] quia hujusmodi aniculae conciliandis amorib[...] pe adhibentur, saga pro lena ponitur. Non[...] Sagae mulieres dicuntur feminae ad libidine[...] rum indagatrices: unde et sagaces canes d[...] ferarum quaesitores. Lucil. ib. Aetatem et [...] ut saga et bona conciliatrix. Turpil. ib. N[...] hoc per sagam pretio conductam, ut vulgo [...] Tibull. 1, 6, 23. [*1, 5, 59.] sagae praecepta [...] Desere. ℙ Saga pro sago V. SAGUM.

SAGACITAS, atis, f. ῥινηλασία, acuta v[...] randi in canibus. Cic. N. D. 2, 63. med. Can[...] incredibilis ad investigandum sagacitas nariu[...] ta alacritas in venando. Plin. 9, 30, 48. [...] sepes transcendebat per arborem, nec dep[...] potuit, nisi canum sagacitate. ℙ [*Sagaci[...] tantum canibus venaticis tribuitur, sed etiam [...] toribus. Ita Gierig. ad Plin. Pan. 81, 3. usu[...] autem, ut domitas fractasque claustris feras, [...] inde in ipsorum quidem ludibrium emissas [...] sagacitate colligerent.] ℙ Dici potest etiam [...] sensibus. Sen. ep. 95. med. Valetudo, vires, [...] sagacitas sensuum, haec omnia aestimatore[...] derant. ℙ Transfertur ad animum, et si[...] solertiam, acumen, calliditatem, ἀγχίνοια. Ci[...] 2, 1, 41. Utrum admonitus, an tentatus, a[...] est iste sagacitate in his rebus, sine duce ull[...] indice pervenerit ad hanc improbitatem, nesc[...] ib. 2, 4, 12. extr. Tuam tantam fuisse sagac[...] ut, etc. Plin. 2, 13, 10. Hipparchi sagacitat[...] pertum est, lunae defectum aliquando quint[...] se a priore fieri. Nep. Alc. 5. Erat enim ea [...] tate, ut decipi non posset. [*V. Brem. ad h. l[...] Max. 7, 3. n. 3. Quod temporis angustiae ne[...] sagacitate consilii assecutus est.

SAGACITER, adv. cum sagacitate. Plin. [...] 88. Vultures sagacius odorantur. Id. 11, [...] Delphines nec olfactus vestigia habent, cu[...] ciant sagacissime. Colum. 7, 12. med. Canes [...] ci satis pulcre funguntur officio, si et adven[...] sagaciter odorantur, et latratu conterrent. A[...] sagaciter adoriuntur, h. e. callide, astute. ℙ [...] late refertur ad animum prudentem, peritu[...] frum, acutum in investigando, praesentiend[...] χινόως, callide. Cic. Or. 1, 51. f. Acuto homi[...] bis opus est, et natura usuque callido, qui sa[...] pervestiget, quid sui cives cogitent, sentian[...] et ib. 2, 44. med. Omni mente in ea cogitatio[...] sor, ut odorer, quam sagacissime possim, qu[...] tiant judices, quid existiment, quid exspectent [...] Epod. 12, 4. Namque sagacius unus odoror. [...] 27, 28. Ibi duo duces sagaciter moti sunt, a[...] inferendam, alter ad cavendam fraudem, [*[...] te, et prope divinitus perspexere, etc.] Qu[...] 8, 4. Cum sagaciter fuerit intuitus, cujus ing[...] presso genere dicendi, cujus acri maxime ga[...] Suet. Tib. 57. Sagaciter perspicere naturam a[...] Plin. ep. 10, 69. f. Sagacius conquirere et ex[...] re. Gell. 16, 12. Curiose et sagaciter conqui[...]

[SAGALASSENUS, a, um, adj. ad Sagal[...] pertinens, urbem Pisidiae, quae nunc Sadjak[...] pellatur: ejus meminit Plin. 5, 27, 24. Liv. [...] Inde in agrum Sagalassenum, uberem fertil[...] omni genere frugum, ventum est. F.]

SAGANA, ae, f. idem quod saga, ut Pris[...] cet 4, 622. Hinc ap. Hor. Epod. 5, 27. et Sat. [...] 25. 41 et 48. nomen proprium est mulieris ven[...]

yllaba brevis est, licet longa sit in saga, rivatur.
ANIS, fluvius. V. v. sq. *B. A.*
ANUS vel Saganos, i, fluvius Carmaniae. 25. ℙ *Saganis* appellatur ab *Ammian.* 23, 6. *med.* p. 377. *Vales.*) *B. A.*
PENOS. V. SACONDIOS.
PENUM, i, n. σαγάπηνον, succus herbae fe-: de quo V. in SACOPENIUM. *Plin.* 19, 3, er Cyrenaicum adulteratur gummi, sagape-faba fracta. *Id.* 12, 25, 56. Galbanum ad-r faba, aut sagapeno. ℙ Scribitur et *Sa-*.
ARIS, is, f. σάγαρις, bipennis Amazonia. n. virile R *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 31. *n.* 151. Sagari Cingonia Eucarea marito optimo. *Cimalia, Antiq. Venusin.* p. 185. Sagaris cit. ℙ Idem nomen ludibrii causa a sago *Mart.* 8, 58. Cum tibi tam crassae sint, Ar-, lacernae, Possim te Sagarim jure vocare *e.* non Artemidorum, sed Sagarim, nempe rasso sago indutum. *F.*]
RITIS, itidis, patron. f. ad Sagarim perti-i est fluvius Phrygiae, acceptis vastis amni-er quos Tembrogio, et Gallo, in Proponti-uens: dictus etiam Sangarius. *Plin.* 6, 1, 38, 18. et *Ov. Pont.* 4, 10, 47. Hinc *Id. Fast.* Fallit, et in Nympha Sagaritide desinit es-

RIUS, a, um, adj. ad sagum pertinens. *g.* 17, 2, 52. Quidam sagariam communio-runt, *h. e.* sagorum conficiendorum et ven-m. *Id. ib.* 14, 4, 5. *med.* Duas negotiationes, puta sagariam, et lintneariam. *Inscr.* ap. 0, 2. Negotiator, idem mercator sagarius. *Fabr.* p. 265. *n.* 105. Miles Coh. VII. Vig. : scil. qui ejus cohortis militum sagos cu-t. ℙ Absolute. *Appul. Met.* 1. Sagariam *h. e.* sagorum mercaturam. Alii rectius leg. *m.* ℙ *Sagarius, ii,* sagorum negotiator, ex. *Inscr.* ap. *Grut.* 650, 1. C. Terentio C. hilo sagario. Alia ap. *Don. cl.* 9. *n.* 18. M. us M. F. Pal. Nicephorus ob hon. Q. Q. Col-rior. Romanor. Q. ex S. C. coire licet, etc.
ATIO, onis, f. jactatio alicujus per sagum . SAGUM. *F.*]
TUS, a, um, adj. sago vestitus. *Cic. fragm.* 14, 10. Descendi ad forum togatus, cum consulares sagati vellent descendere. *Id.* Galli sagati, et bracati. *Mart.* 6, 11. Te Tyros, me pinguis Gallia vestit: Vis, te m, Marce, sagatus amem? ℙ *Sagati* cu-ea materia, qua saga fiunt, confecti. *Co-*1. *med.* Cultam vestitamque familiam utili-s habeat, quam delicate, id est munitam r a frigoribus, et imbribus: quae utraque tur optime pellibus manicatis, et sagatis *Id.* 1, 8. *med.* eadem fere verba habet: ni-*cuncta prohibentur pellibus manicatis, cen-confectis, vel sagis cucullis.* Sunt qui leg. *et cucullis:* item qui utroque loco *sagis* s.

X, acis, adj. omn. gen. εὔριν, ῥινηλάτης, s est naribus in odorando, ut canes venati-qui alio quovis sensu pollet. Prima sylla-s est, quamvis vox derivetur a *sagio,* cujus oducitur. *Cic. N. D.* 1, 31. Sagire, senti-est: ex quo sagae anus, et sagaces dicti *Pl. Curc.* 1, 2, 17. de anu bibaci: Canem es-quidem magis par fuit: sagax nasum habet. *Am.* 201. Nunc leporem pronum catulo se-gaci. *Sen. Hippol.* 39. Nunc demissi nare aptent auras, lustraque presso Quaerant ro-*v. Hal.* 76. Venandique sagax virtus, vires-endi. *Id. Met.* 11, 599. Sollicitive canes, ue sagacior anser, *h. e.* aurium sensu prae-(V. *Liv.* 5, 47.) *Plin.* 8, 37, 55. Murium n gustu sagacissimus. ℙ Translate refer-nimum, et est perspicax, acutus, solers, prudens, peritus, ἀγχίνοος. *Cic. Fin.* 2, ines hoc a bestiis plurimum differunt, quod habeant a natura datam, mentemque et et vigentem, celerrimeque multa simul agi-et, ut ita dicam, sagacem. *Id. Tusc.* 5, uid est autem in homine sagaci ac bona men-s? *Id. Cat.* 1, 8. Homo ad custodiendum ssimus, ad suspicandum sagacissimus. *Planc. Fam.* 10, 23. Nimia ejus indulgentia in Le-ad haec pericula perspicienda fecit eum mi-cem. *Lucr.* 1, 368. Sagaci ratione quaere-d. *Just.* 1, 9. *med.* Vir in conjecturis saga-*Tac. H.* 4, 11. Civitas rimandis offensis *Suet. Claud.* 15. Modo circumspectus et sa-do inconsultus ac praeceps. *Mart.* 12, 88. vit homo sagax et astutus, Ne, etc. *Just. ed.* Sagaciora ingenia. *Hor. Od.* 4, 4, 75. sagaces Expediunt per acuta belli. ℙ Cum *A. P.* 218. Utiliumque sagax rerum, et di-ri. *Colum. praef.* 1. *med.* Rerum naturae mus, *h. e.* peritissimus. Sic *Just.* 36, 2. imus prodigiorum. *Sil.* 3, 344. Fibrarum, e, divinarumque sagacem Flammarum. ℙ *n.* II.

Cum inf. *Ov. Met.* 5, 146. Aethionque sagax quondam ventura videre.
SAGDA, ae, f. gemma porracei coloris. *Plin.* 37, 10, 67. Sagdam Chaldaei adhaerescentem navibus inveniunt, prasini coloris. **Isid. Or.* 16, 7. *B. A.*
SAGENA, ae, f. σαγήνη, retis piscatorii genus. *Hesychius*: Σαγήνη, πλέγμα τὶ ἐκ καλάμων εἰς θήραν ἰχθύων. Sagena, contextus ex calamis ad capturam piscium. Italis est *nassa.* In *Gloss. Philox.* et ab *Ulp. Dig.* 47, 10, 13. *med.* exponitur *everriculum. Manil.* 5, 678. Excipitur vasta circumvallata sagena. ℙ Quidam scribunt *sagina.*
*SAGENON, i, n. gemmae nomen apud Indos, ex opalorum genere. *Plin.* 37, 9. Laudatissima est (*haec gemma*) in Indis, apud quos sagenon vocatur. Sic ed. *Hard.* e MSS. Antea legebatur *argenon. B. A.*
SAGINA, ae, f. σιτεία, σίτευσις, cibus, quo quis pinguis efficitur: est a σαγήνη, quae vox a σάττω, impleo, cujus aor. 2. ἔσαγον. *Colum.* 8, 14. *f.* Facilis est anserum sagina: nam praeter polentam, et pollinem ter die, nihil sane aliud dari necesse est. Adde *Varr. R. R.* 3, 10. *Id. ib.* 17. *med.* Everriculo in litus educere vivam saginam, *h. e.* pisciculos minutos majoribus piscina inclusis in cibum praebendos. *Plin.* 9, 56, 82. Cochlearum saginam commentus est sapa et farre, aliisque generibus, ut cochleae quoque altiles ganeam implerent. ℙ Metonymice est ipsa pinguedo ex copia cibi. *Id.* 10, 50, 71. Gallinae ad saginam non omnes eliguntur, nec nisi in cervice pingui cute. [**Sagina* h. l. est i. q. saginatio, *die Mast.*] *Colum.* 6, 27. Ut admissarius sagina hilaris pluribus feminis sufficiat. *Just.* 21, 2. In segnitiam lapsus, saginam corporis ex nimia luxuria contraxit. *Id.* 38, 8. *med.* Erat sagina ventris non homini, sed belluae similis. *Auson. Ephem.* 1, 5. tibi causa somni Multa quod potas, nimiaque tendis Mole saginam, *h. e.* pinguem aqualiculum. ℙ Item ipsum animal sagina pinguefactum. *Pl. Most.* 1, 1, 61. Bibite, pergraecamini, este, effercite vos, saginam caedite. ℙ Item locus, in quo animalia saginantur. *Id. ib.* 1, 3, 78. Dies noctesque estur, bibitur, neque quisquam parsimoniam adhibet: sagina plane est: *sagina* hic potest esse etiam saginatio, aut helluatio. *Id. Trin.* 3, 2, 99. Aut aliquem ad regem in saginam herus se conjecit meus: *in saginam* potest significare etiam, ut fiat miles, aut gladiator: nam gladiatores largo cibo alebantur, ut infra dicetur. Et hoc verius est. ℙ Per synecdochen ponitur pro quovis cibo. *Cic. Fl.* 7. *f.* Nuper epulati, paulo ante omni largitione saturati Pergameni, quod Mithridates, qui multitudinem illam non auctoritate, sed sagina tenebat, se velle dixit, id sutores et zonarii conclamarunt. *Juven.* 4, 67. propera stomachum laxare saginis. *Nemes. Cyn.* 166. tunc consuetam minuisse saginam Profuerit, tenuesque magis retinere cibatus. *Veg. Vet.* 2, 45. Postea firmioribus cibis ad saginam pristinam revocandus. *Just.* 44, 4. *med.* Tanta pabuli laetitia est, ut nisi abstinentia interpellata sagina fuerit, pecora rumpantur. *Plin.* 9, 6, 5. Orca, dum saginam persequitur, in litus fluctibus propulsa, etc. *Suet. Cal.* 27. Cum ad saginam ferarum muneri praeparatarum carius pecudes compararentur, ex noxiis laniandos adnotavit. ℙ *Gladiatoria sagina*, cibi valentiores, quibus gladiatores alebantur. *Tac. H.* 2, 88. Singulis ibi militibus Vitellius paratos cibos, ut gladiatoriam saginam, dividebat. *Prop.* 4, 8, 25. Qui dabit immundae venalia fata saginae. Simile quippiam habet *Sen. ep.* 15. *in.* ℙ [**Transfertur sagina* etiam ad alia, quae ubertatem, copiam, laetam crescendi facultatem procreant. Ita *Plin. H. N.* 24, 5, 7. et sequenti triduo praebeantur ei tenerae arborum summitates et frutecta mollia, aut herbae viridis coma dulcior a sagina roris aut fluminis. V. *Gron. observv.* 2, 16. p. 173. *ed. Fr.*] ℙ Metaphorice. *Quint.* 10, 5, 16. Forensibus certaminibus exercitatos, et quasi militantes, reficit ac reparat haec velut sagina dicendi, *h. e.* jucunda ubertas et copia. [*V. *Spald.* ad h. l.]
SAGINARIUM, ii, n. σιτιστήριον, locus in quo animalia saginantur. *Varr. R. R.* 3, 10. *f.* de anserib.: Ad saginandum eligunt pullos quatuor sexve menses qui sunt nati: eos includunt in saginario, ibique polentam et pollinem aqua madefacta dant cibum.
SAGINATIO, onis, f. σίτευσις, actus saginandi. *Plin.* 8, 51, 77. de suib.: Pinguescunt LX. diebus, sed magis tridui inedia saginatione orsa. *Tert. Pall.* 4. Lutea unctio, et pulverea volutatio, et arida saginatio, *h. e.* sagina ex cibis assis.
[SAGINATOR, oris, m. qui sagina pinguefactus est. *Tert. Jejun.* 17. *extr.* Saginator Christianus ursis et leonibus forte, quam Deo, erit necessarius. Alii leg. *saginatior. F.*]
SAGINATUS, a, um, part. a *sagino*: σιτευτὸς, λαρινὸς, pinguefactus. *Varr. R. R.* 2, 1. *med.* Boves ad sacrificia publica saginati. *Liv.* 36, 17. Velut saginatus nuptialibus coenis. *Prop.* 4, 1, 23. Parva saginati lustrabant compita porci. *Plin.* 8, 36, 54. Ursi somno saginati. *Hieron. ep.* 21. *n.* 12. Saginatior quaedam hostia. ℙ Translate. *Plin.* 19, 4, 19. *n.* 2. Caule in tantum saginato, ut pauperis mensa non capiat, *h. e.* altili asparago. *Colum.* 2, 1. *med.* Terra multorum annorum frondibus et herbis velut saginata largioribus pabulis; et *Tac. H.* 4, 42. *med.* Ex funere reipublicae raptis consularibus spoliis, septuagies sestertio saginatus.
SAGINO, as, avi, atum, a. 1. λαρινεύω, σιτεύω, sagina alo, pinguefacio, farcio. *Varr. R. R.* 3, 7. *med.* Qui solent saginare pullos columbinos, quo pluris vendant, secludunt eos, cum jam pluma sunt tecti, deinde manducato candido farciunt pane. *Colum.* 6, 27. *med.* Equus roborandus est largo cibo, et hordeo ervoque saginandus. *Plin.* 13, 4, 9. Sues ex palmulis saginantur. *Id.* 16, 6, 7. Fagi glans glires saginat. ℙ Pro pascere, alere, satiare. *Id.* 9, 35, 58. Cum exquisitis quotidie Antonius saginaretur epulis. *Id.* 33, 10, 47. Ptolemaeum mille convivas, totidem aureis potoriis, mutantem vasa cum ferculis saginasse. *Quint.* 12, 6, 6. Catuli ferarum molliore praeda saginantur. [*Recte *Buttm.* ad h. l. observat, v. *saginare* hic non de simplici nutritione positum esse, sed exprimi eo simul roborandi catulos quasi consilium. ℙ Dicuntur etiam fontes *saginari humore. Solin.* 45. fontem humore supero saginatum. V. *Gron. observv.* 2, 16, p. 173.] ℙ Translate. *Cic. Sext.* 36. Qui ab illo pestifero ac perdito cive jampridem reipublicae sanguine saginantur.
SAGIO, is, a. 4. ῥινηλατέω. *Cic. Div.* 1, 31. Sagire, sentire acute est: ex quo sagae anus, quia multa scire volunt: et sagaces dicti canes. Is igitur, qui ante sagit, quam oblata res est, dicitur praesagire, id est futura ante sentire. Haec *Cicero.*
*SAGIS, unus ex ostiis Padi amnis. *Plin.* 3, 16. Omnia ea flumina fossasque primi a Sagi fecere Tusci. ℙ Sed incertum videtur, ostiine fluminis nomen sit, an oppidi cujusdam in ripa siti. *B. A.*
SAGITTA, ae, f. τόξευμα, βέλος, ἰὸς, ὀϊστὸς, jaculum, quod arcu emittitur, ex calamo vel ligno leviore, cui ferreum acutum spiculum, saepe hamatum, praefigitur: et a posteriori parte pennae, aut quippiam simile infigitur, ut recta provolet. *Plin.* 7, 56, 57. Arcum et sagittam invenit Scythes Jovis filius: alii sagittas Perseu Persei filium invenisse dicunt. *Id.* 11, 53, 115. Scythae sagittas tingunt viperina sanie, et humano sanguine: irremediabile id scelus mortem illico affert levi tactu. *Id.* 16, 36, 65. Nullus sagittis aptior calamus, quam in Rheno Bononiensi amne, cui et plurima inest medulla, ponderusque volucre, et contra flatus quoque pervicax libra. *Tac. G.* 46. Sola in sagittis spes, quas inopia ferri ossibus asperant. (De *Fennis* loquitur.) *Virg. A.* 10, 131. nervo aptare sagittas. *Ov. Met.* 8, 380. celerem Tegeaea sagittam Imposuit nervo, sinuatoque expulit arcu; et *ib.* 11, 324. curvavit cornu, nervoque sagittam Impulit, et meritam trajecit arundine linguam. *Hor. Od.* 1, 29, 9. Sagittas arcu tendere. *Ov. Her.* 16, 362. Figitur in jusso nostra sagitta loco. *Cic. Verr.* 2, 4, 34. de Diana: Sagittae pendebant ab humero: sinistra manu retinebat arcum. *Id. Acad.* 4, 28. Sagittis aliquem configere. *Just.* 7, 6. *f.* In praetereuntem de muris sagitta jacta dextrum oculum regis effodit. *Id.* 12, 9. *f.* Sagitta sub mamma trajectus. *Sen. Herc. Oet.* 1469. Sagittis ictus vitam exspuit. *Val. Fl.* 6, 698. Sagittas spargere. *Virg. A.* 9, 590. celeres intendere; et *ib.* 11, 590. et 858. pharetra depromere; et *ib.* 12, 858. nervo per nubem impellere. *Tibull.* 4, 1, 90. jacere. *Claud. IV. cons. Honor.* 529. arte dirigere. *Virg. A.* 4, 69. conjicere. *Id. ib.* 9, 632. Effugit horrendum stridens adducta sagitta. *Ov. Trist.* 3, 10, 63. Pars cadit hamatis misere confixa sagittis. Nam volucri ferro tinctile virus inest. ℙ Jungitur saepe cum *jaculo*, ut ap. *Virg. A.* 10, 248. Ocior et jaculo, et ventos aequante sagitta; et *ib.* 9, 572. Hic jaculo bonus, hic longe fallente sagitta. Adde *ib.* 10, 754., *ib.* 5, 68. et *ib.* 9, 178., *Cic. Tusc.* 1, 42. *f.* et *Lucan.* 6, 212. Differunt autem, quia *jaculum* latius patet, et de iis etiam missilibus dicitur, quae manu jaciuntur. ℙ Saepe sagittae Cupidini tribuuntur a poetis: quia, ut ait *Serv.* ad *A.* 1, 667., amorem et libidinem sequitur punctura poenitentiae: vel quia, ut ipsa, incertae velocesque sunt. *Ov. R. Am.* 157. Vince Cupidineas pariter, Parthasque sagittas. *Hor. Od.* 2, 8, 5. ferus et lupido semper ardentes acuens sagittas Cote cruenta. *Lucr.* 4, 1272. Sagittae Veneris. *Stat. Silv.* 3, 5, 3. Non metuo, ne laesa fides, aut pectore in isto Alter amor: nullis in te datur ire sagittis. ℙ De scalpello, quo venae aperiuntur detrahendo sanguini. *Veg. Vet.* 1, 25. *med.* Hae venae sagitta percutiantur; et *ib.* 43. Sagittam injicies, ut non solum cutem, verum etiam peritonaeum ipsum aperias. ℙ *Sagitta* ap. rusticos est summa et tenuior malleoli pars. *Colum.* 3, 17. Sagittam rustici vocant novissimam partem surculi, sive quia longius recessit a matre, et quasi emicuit atque prosiluit: sive quia cacumine attenuata praedicti teli speciem gerit; et *ib.* 10. *f.* Si sagittam, id est superiorem partem malleoli, vituperandam censebant, cum esset eadem pars surculi frugiferi, etc. *Plin.* sic appellat malleolum, cum intortus fuerit. Ejus verba sunt 17, 21, 35. *n.* 3. Sagittae vocantur, cum intorti panguntur: iidem cum recisi nec intorti, trigemmes; et *mox:* Quidam seri vetant nisi eos, qui floruerint, surculos. Sagittas serere minus utile, quoniam in transferendo facile rumpitur, quod intortum fuerit. *Colum.* intorquendi malleoli rationem

improbat 3, 18. ¶ Est etiam herba in genere ulvarum, quam recentiores *sagittalem* vocant, et *linguam serpentis*, Graeci *pistunam*. *Plin.* 21, 17, 68. ¶ In fabulis est signum coeleste spiculum habens ad pedes Equi, alteram partem ad humeros Ophiuchi. Occidit ortu Virginis, oritur cum Scorpione. Habet omnino stellas quatuor, unam in principio materiae, alteram in medio, duas reliquas in eo loco, quo ferrum solet affigi. Hac ferunt Herculem occidisse aquilam, seu vulturem, qui Promethei jecur rodebat. Alii tradunt, ea Cyclopas interfecisse, qui fulmen Jovi fecerant, quo Aesculapius ictus est. Haec ex *Hyg. Astron.* 2, 15. et *ib.* 3, 14. Hinc *Plin.* 19, 31, 74. Assyriae quinto Cal. Sept. et Sagitta occidit, et Etesiae desinunt. *Id.* 17, 18, 30. *n.* 4. Laurum seri ab occasu Aquilae ad occasum Sagittae. *Colum.* 11, 2. VIII. cal. Martii Sagitta crepusculo incipit oriri. ¶ Sagittae Herculis felle Hydrae imbutae, et ab eo in Oeta Philoctetae commendatae, fatum Trojae fuere. Responsum enim fuerat, Trojam sine his nunquam expugnatum iri. His ergo a Philocteta acceptis occisus est Paris, et Troja eversa. *Serv.* ad *A.* 3, 402., *Ov. Met.* 3, 334. ¶ [Est etiam cogn. R., quatenus surculi partem in plantis significat. V. supra. *Inscr.* ap. *Labus Ara di Haimb.* p. 61. Q. Largennius Q. F. Fab. Sagitta. V. *ib.* alia plura hujus cognominis exempla. *F.*]

SĂGITTĀRĬUS, a, um, adj. τοξικὸς, ad sagittas pertinens. *Plin.* 16, 36, 66. Sagittarius calamus, *h. e.* aptus ad sagittas faciendas. *Dict. Cret.* 4, 19. Sagittarum certamen. ¶ *Sagittarius*, *ii*, sagittarum faber, βελοποιός. *Aurel. Arcad. Dig.* 50, 6, 6. Sagittarii, aerarii, bractearii. ¶ Item miles sagittis pugnans, τοξότης. *Caes.* multis in loc., *Sall. Jug.* 5., *Cic. Fam.* 15, 4., *Plin.* 6, 23, 26. et *Curt.* saepe. Erant hi in militia tum pedites, tum equites, utrique levis armaturae. *Tac. A.* 2, 16. Auxiliares Galli in fronte, post quos pedites sagittarii: exin legiones, et levis armatura cum equite sagittario. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 29. *n.* 129. Cn. Munatius M. F. Pal. Aurelius Bassus Praef. Coh. III. sagittariorum. Alia ap. *Mur.* 954, 4. T. Flavius Expeditus doctor sagittariorum. Hinc *fabrica Concordiensis sagittaria*, de qua vide in FABRICA. ¶ *Sagittarius* a *Cic. Arat.* 181. et *Auson. Ecl. de Signis coelestib.* 8. *et alibi* dictus *Arcitenens*, est unum ex duodecim Signis Zodiaci inter Scorpionem et Capricornum, stellis quindecim constans secundum *Hyginum*. Dicitur esse Croton, seu Crotus, Panis et Euphemes Musarum nutricis filius, qui una cum Musis educatus, et praestans poeta evasit, et venandi, equitandique peritus: ob quae merita in coelum Musarum precibus translatus est. Pingitur Centauri forma propter equorum studium: cauda satyri ad indicandam ejus cum Musis familiaritatem: quae non minus eo sunt delectatae, quam Liber satyris: arcumque tenens sagittantis habitu, propter venationem. Alii censent esse Chironem: ut *Sen. Thyest.* 861., sed hic est potius sidus Centauri, in Australi parte siti. V. CENTAURUS. *Hyg. fab.* 124., *Astron.* 2, 27. et *ib.* 3, 26. Hinc *Plin.* 30, 11, 29. Cum sol Sagittarium transit.

SĂGITTĀTUS, a, um, part. a *sagitto:* ἰοτυπὴς, sagitta ictus. *Coel. Aurel. Tard.* 2, 12. *med.* In bello quendam sagittatum, penetrato pulmone, convaluisse. ¶ Translate. *Pl. Trin.* 2, 1, 16. Saviis sagittatis percussus, *h. e.* instar sagittae animum ferientibus: et respicit ad sagittas Cupidinis. V. SAGITTA.

SĂGITTĬFER, ra, rum, adj. ὀϊστοφόρος, sagittas ferens. *Ov. Met.* 1, 468. (et *Stat. Achill.* 1, 416.) Eque sagittifera prompsit duo tela pharetra. *Sagittifera pecus* ap. *Claud. de hystrice* 48. est hystrix, spinis, tanquam sagittis, armata. ¶ Item sagittandi peritus. *Virg. A.* 8, 725. Sagittiferi Geloni. *Catull.* 11, 6. Parthi. ¶ *Sagittarius*, signum coeleste. *Manil.* 2, 266. Aestas a Geminis, Autumnus Virgine surgit, Bruma sagittifero, Ver Piscibus incipit esse. Adde *ib.* 500. et 560.

SĂGITTĬGER, ra, rum, adj. sagittifer. *Avien. Arat.* 482. Ora Sagittigeri, *h. e.* sagittarii, sideris.

SĂGITTĬPŎTENS, entis, adj. βελοκράτωρ, sagittarius. *Cic. Arat.* 73. Mense, sagittipotens solis cum sustinet orbem.

SĂGITTO, as, a. 1. τοξεύω, sagittas ex arcu emitto, sagittas jaculor. *Just.* 41, 2. Hos equitare, et sagittare magna industria docent. *Curt.* 7, 5. *extr.* Sagittandi celebris usus. *Solin.* 19. *med.* Cervi obvios se praebent sagittantibus.

SĂGITTŬLĂ, ae, f. parva sagitta. *Appul. Met.* 10. Illos puellos diceres tu Cupidines: nam et pinnulis, et sagittulis, et habitu cetero formae praeclare congruebant. V. PINNULA.

SAGMĂ, ătis, n. et ae, f. σάγμα, clitellae, quibus onera a jumentis portanda imponuntur. Graeca vox a σάττω, onero, onus impono. *Veg. Vet.* 2, 59. Exceptis his, qui deputati sunt Circo, reliquum mulorum, equorum, asinorumque genus sub sellis, aut sagmis solo tergo praestat officium. *Isid. Or.* 20, 16. femininum facit, Graeci neutrum, ut et *Vulg.* interpres *Levit.* 15, 9. V. SCHEMA.

*SAGMARĬUM i. q. *sagum* ap. *Serv.* ad *Virg. A.* 1, 417. aut forte onus jumento in sagma impositum. *B. A.*

SAGMĀRĬUS, a, um, adj. σαγμάριος, ad sagma pertinens, clitellarius. *Lamp. Elag.* 4. *med.* Senatusconsulta ridicula de legibus matronalibus, quae pilento, quae equo sagmario, quae asino veheretur, quae carpento mulari, etc. Alii leg. *quae equo, quae sagmario.* *Aurel. Imp.* in *ep.* ap. *Vopisc. Aurel.* 7. Miles equum sagmarium suum defricet. Alii leg. *equum, et sagmarium:* equus enim est militem portans, sagmarius (sive equus, sive mulus, sive asinus) ejus sarcinas.

SAGMEN, inis, n. verbena, seu herba pura: sed usus vocis fuit apud Latinos in sacris tantummodo, et in legationibus. *Mart. Dig.* 1, 8, 8. Sanctum dictum est a sagminibus. Sunt enim sagmina quaedam herbae, quas legati populi R. ferre solebant, ne quis eos violaret: sicut legati Graecorum ea, quae vocantur κηρύκεια, ferunt. Similiter *sanctum* a *sagmine* ducit *Festus*, cujus verba sunt: Sagmina vocantur verbenae, id est herbae purae, quia ex loco sancto arcebantur (fortasse *arcessebantur*) a consule, praetoreve, legatis proficiscentibus ad foedus faciendum, bellumque indicendum: vel ab sanciendo, id est confirmando. Naevius: Jus sacratum Jovis jurandum sagmine. *Plin.* 22, 2, 3. Auctores imperii R. immensum quiddam et hinc (*h. e.* ex herbis) sumpsere, quoniam non aliunde sagmina in remediis publicis fuere, et in sacris, legationibusque verbenae. Certe utroque nomine idem significatur, hoc est gramen ex arce cum sua terra evulsum: ac semper e legatis, cum ad hostes, clarigatumque mitterentur, id est res raptas clare repetitum, unus utique verbenarius vocabatur. Quod ait in *remediis publicis*, intellige in expiationibus, et lustrationibus. *Liv.* 1, 24. Fetialis regem Tullum ita rogavit: Jubesne me, rex, cum patre patrato populi Albani foedus ferire? Jubente rege, sagmina, inquit, te, rex, posco: rex ait, pura tollito.

SĂGOCHLĂMYS, ydis, f. σαγοχλαμὺς, genus vestis militaris, et sagi et chlamydis formam referens: sagum enim erat Romana vestis, chlamys Graecorum: utraque suam formam habebat: quae mixtae in eadem veste sagochlamidem faciebant. Hujusmodi fuere palliolatae tunicae. Quid vero a sago distaret chlamys, haud facile dictu est. *Valer. Imp.* in *ep.* ap. *Trebell. Claud.* 14. Huc dabis sagochlamydes aureas duas, fibulas argenteas inauratas duas. V. *Salmas. ib.*

SAGRĂ, ae, f. Σάγρα, fluvius Magnae Graeciae, limes olim inter Crotoniatas et Locrenses: celebris proelio insigni, quo Crotoniatarum centum viginti millia a quindecim admodum millibus Locrensium fusa et fugata fuerunt. Ejus victoriae fama eodem ipso die, quo parta est, in multis Graeciae ac Peloponnesi urbibus certo nunciata est. Hinc ortum proverbium Graecorum, qui quae affirmant, certiora esse dicunt, quam illa, quae apud Sagram. *Cic. N. D.* 2, 2. et *ib.* 3, 5. et *Just.* 20, 3. ¶ *Σάγρας est *Straboni*. *B. A.*

SĂGŬLĀTUS, a, um, part. ab inus. *sagulo:* sagulo indutus, sagatus. *Suet. Vit.* 11. Urbem introiit paludatus, ferroque succinctus, sagulatis comitibus, ac detectis commilitonum armis.

SĂGŬLUM, i, n. ζειρὰ, χλαμὺς, ἐπιθωρακίδιον, dimin. sagi, et idem fere significans, gregariorum militum proprium. *Cic. Pis.* 23. *med.* Togulae lictoribus ad portam praesto fuerunt: quibus illi acceptis, sagula rejecerunt, et catervam imperatori suo novam praebuerunt. *Virg. A.* 8, 660. de Gallis Capitolium obsidentib.: Virgatis lucent sagulis. *Liv.* 7, 34. *extr.* de P. Decio trib. mil.: Sagulo gregali amictus, centurionibus item manipularium militum habitu ductis, ne, ducem circumire, hostes notarent. ¶ De sago imperatorio. *Sil.* 4, 518. humeroque refulget Sanguinei patrium saguli decus. *Id.* 17, 527. atque humeris imponit honorem Fulgentis saguli. *Liv.* 30, 17. *f.* Munera regi decreverunt sagula purpurea duo cum fibulis aureis singulis, etc. *Id.* 27, 19. *extr.* Puero tunicam lato clavo, cum Hispano sagulo et aurea fibula, donat. ¶ Sagulis pro velis instructas lintres memorat *Tac. H.* 5, 23. V. SAGUM.

SĂGUM, i, n. et Sagus, i, m. σάγος, vestimentum militare, apertum, et fibula connexum, villosum, longius tunica, ex crassiore lana confectum, quod reliquis vestibus superinduitur. *Caes. B. C.* 1, 75. *f.* Repentino periculo exterriti sinistras sagis involvunt, gladiosque distringunt. ¶ Quod militare fuerit, ostendunt et illa, *saga sumere*, *ad saga ire*, *in sagis esse.* Erat enim belli index, ut toga pacis: et non solum milites, sed etiam populus in urbe, exceptis consularibus, (ut colligitur ex *Cic. fragm.* ap. *Non.* 14, 10. et *Phil.* 8, 11.) saga sumere solebant, majore aliquo tumultu exorto. *Cic. Phil.* 5, 12. Tumultum decerni, justitium edici, saga sumi dico oportere. *Id. ib.* 8, 11. Quamquam hoc honore (*consulatus*) usi togati esse solent, cum est in sagis civitas: statui tamen a vobis ceterisque civibus, in tanta perturbatione reipubl. non differre vestitu. *Id. ib.* 14, 1. Propter cujus periculum ad saga issemus, propter ejusdem salutem redeundum ad pristinum vestitum, censerem. Adde *Ep. Liv.* 72. et 73. et *Vell.* 2, 16. Quibus omnibus locis de tumultu Italico sermo est. ¶ Apertum fuisse, illud probat,
quod eo expanso homines per ludibrium in
jactabant: cujus generis ludibrii mentio est i
Philox. Sagatio, παλμὸς: quodque Galli nun
Itali *berta* dicunt; [*nos: *das Fuchsbrellen.*]
Oth. 2. Ferebatur vagari noctibus solitus,
validum quemque obviorum, ac potulentum
re, ac distento sago in sublime jactare. *Ma*
Ibis ab excusso missus in astra sago. *Ulp. C*
saic. et Rom. leg. tit. 1, 11. Cognovi, quod
Lupi filius in convivio, dum sago jactatur
Marii Euaristi ita male acceptus fuerit, ut po
quintum moreretur. *Tac.* vero *H.* 5, 23. m
lintres sagulis versicoloribus pro velis instru
De fibula. *Varro* ap. *Non.* 3, 201. et 14, 1
neque aptam mollis humeris fibulam sagus
Tac. G. 17. Tegumen omnibus sagum, fibul
si desit, spina consertum. Adde *Liv.* 30, 1
Non omnia saga fibulam habuisse, ostendit
Imp. in *ep.* ap. *Trebell.* in XXX. *Tyr.* 10. D
ad me velim mittas, sed fibulatoria, cum ip
rim de nostris. ¶ De crassiore lana, et vill
6, 11. Te Cadmea Tyros, me pinguis Galli
Vis, te purpureum, Marce, sagatus amem?
159., cujus lemma *Tomentum Lingonicum.*
Lingonicis accipe rasa sagis. ¶ Gallicum
spanicum sagum inter se, et a Romano dive
se, multis probat *Ferrar. de re vestiar.* et
Tac. H. 2, 20. Ornatum Caecinae municipia
et coloniae in superbiam trahebant, quod ve
re sagulo, bracas, barcarum tegmen, indut
tos alloqueretur, *h. e.* Gallico sagulo, quo
tum *Virg. A.* 8, 660.; si enim Romana for
set, non offendisset. ¶ Etiam duces exerc
ga habebant, et tribuni militum, et cent
sed ex nobiliore materia. Exempla habes in
LUM, et confirmat *Sall. fragm.* ap. *Non.* 14
Fuit etiam agrestium vestis, et pauperiorum
1, 8. in cultu familiae rusticae *saga* ponit.
GATUS. *Ulp.* quoque *Dig.* 34, 2, 24. *f.* i
quae ad familiam vestiendam parata sunt.
lana ipsa, ex qua saga texuntur, *sagum*
Varr. L. L. 4, 35. Posteaquam transierunt
citas, quod in ea sagum, aut tomentum,
quid calcabant, ab inculcando culcita dicta.
ipse pannus ita dici videtur, ex quo sagum f
Mil. 4, 6. Saga, ciliciaque tenduntur, qua
tum excipiunt sagittarum. *Veg. alter Vet.*
med. Jumentum loco calido statues, ac sagi
ries diligenter. Adde *ib.* 2, 59. ¶ Mascu
nere praeter *Varr.* supra allatum usurpav
ap. *Non.* 3, 201. tergum igitur sagu' pingu
tat; et *Afr.* ap. *Charis.* 1, 81. Quod quadr
sagi; et *Cic.* ipse *Verr.* 2, 1, 38. Cum iste
bus frumentum, coria, cilicia, sagos imperar
rique omnes leg. *saccos.* ¶ Etiam *saga, ae*
de *sagas caerulas* ex *Enn.* affert *Charis. l. c.*
qui formam adject. *sagus*, *saga*, *sagum*, a
τω, i. e. denso, faciant, ita ut *sagum*, qu
me frequentetur, neutrum sit, intell. *pallium*
mentum; rariores formae *sagus* et *saga* vv.
et *vestis* vindicent.]

SĂGUNTĪNUS, a, um, adj. ad Saguntu
nens. *Sil.* 1, 271. Prima Saguntinas turbaru
sica portas. *Cato R. R.* 8. et *Plin.* 15, 18,
guntinae ficus. *Mart.* 14, 108. Quae non s
teneat, servetque minister, Sume Saguntino
ficta luto. Sic *Id.* 8, 6. Ficta Saguntino cym
lo luto; et *Juven.* 5, 29. Pugna Saguntina
commissa lagena. *Flor.* 2, 6. Destinatum Rom
men Saguntino igne conflavit, *h. e.* quo Sa
incensum est. *Liv.* 21, 19. *f.* Saguntina clad
son. epist. 22, 42. fames. V. v. sq. ¶ *Sa*
orum, Sagunti cives. *Petr. Sat.* 141., *Liv.* 21
etc. *Saguntium* pro *Saguntinorum* dixisse *Sall*
testis est *Charis.* 1, 115.

SĂGUNTOS et Saguntus, i, f. et Sagun
n. Σάγουντον, urbs Hispaniae opulentissim
Iberum, passus mille ferme a mari, condita a
cule, cum a caede Geryonis rediens, mortu
quendam Zacynthum, qui omnes illi in ea ex
ne fuerat, sepelisset: unde ejus muri Herculei
tur a *Silio* 1, 273. Ejus cives oriundi ab Za
adjectis postea ab Ardea colonis, in magna
creverant opes, societate etiam cum Romani
sed ab Annibale obsessi, et novem mensium f
me (qua humanis corporibus vesci coacti sunt
chinis, ferro, tandem ne se dederent, versa
biem fide, immani rogo in foro excitato, se
cum omnibus opibus ferro et igni corruperunt
21, 7, 8. 9, 12. etc., *Flor.* 2, 6., *Sil.* 1, 2
2, 457., *Petr. Sat.* 141., *Plin.* 16, 40, 79.
Silv. 4, 6, 82. et *Val. Max.* 6, 6. *n.* 1. *ext*
Fictilia Saguntina laudantur, post Samia, a
35, 12, 46., quamquam viliora fuisse, sig
Mart. 4, 46. et 8, 6. etc. V. SAGUNTINU
Neutro genere. *Liv.* 7, 18. Saguntum oppug
Lucan. 3, 350. obsessum. Feminino. *Stat. l.*
meritaeque domus ac templa Sagunti. *Sil.* 3
Quod tanto cecidit molimine Graja Saguntos
21, 19. Saguntus excisa. *Mela* 2, 6. illa fi
aerumnis inclyta. *Aurel. Vict. Vir. illustr.*
Eumen. Grat. act. ad Constant. 3. foederata.
Idyll. 15, 30. deleta. ¶ Verum nomen est

acynthus, ut *Prisc.* monet 1, 561., a quo
litteris factum Saguntum: unde quidam *Sa-*
m scripsere. V. CATAMITUS.
US, a, um, adj. qui acute sentit, praesagus.
IO. *Stat. Th.* 8, 204. Ipse nihil certum sa-
ngoribus aether Praecinet. *Id. Achill.* 1, 519.
agas affatur aves, nunc dira sororum Licia.
Prud. Apoth. 366. ¶ [Item magicus, venefi-
scr. ap. *Maff. Mus. Ver.* 170, 1. Eripuit me
anus, crudelis ubique, Cum manet in terris,
t arte sua. V. SAGA. *F.*]
US, i, m. V. SAGUM.
UTI, sinus Mauretaniae Tingitanae. *Plin.* 5,
sinum, qui vocetur Saguti. *B. A.*
, oppidum Aethiopiae. *Plin.* 6, 30. *B. A.*
ACE, Arabiae oppidum. *Plin.* 6, 28. *B. A.*
O, onis, m. Cadentis Latinitatis tempore ita
ti sunt ministri judicum, et magistratuum, ex
n et exactorum genere, a sajo vel sago, ve-
im propria, quam Itali nunc *sajo* et *sajotto*
V. *Ducang. Glossar. med. et inf. Lat.* in V.
. *Cassiod. Var.* 4, 47. Nullum sajonum di-
facere patiaris, sed ad causam, quam dire-
rit, uno tantum itinere permittatur accedere,
ire. *Id. ib.* 12, 3. universis sajonibus, qui
ncellariis deputati, sub nomine praefecti prae-
uid iisdem in munerum suorum exercitatione
dum sit, praecipit. *F.*]
TES, ae, m. Σαΐτης, ad Saim pertinens, Ae-
nferioris urbem, quae nunc quoque *Sais* dici-
jus *Plin.* 5, 10, 11. meminit. *Id. ib.* 9, 9.
nomos. ¶ *Saitae, arum*, sunt incolae illius
Cic. N. D. 3, 23. Minerva secunda orta Nilo,
egyptii Saitae colunt. *F.*]
TĬCUS, a, um, adj. ad Saim pertinens Ae-
ferioris urbem, de qua v. in v. praec. *Plin.*
23. Saitica charta, ab oppido, ubi maxima
s, ex vilioribus ramentis. *F.*]
sălis, m. et n. in sing. num., at in plur.
tantum, ἅλς, ἁλὸς, mixtum quiddam ex aqua
et terra, quo in cibis condiendis et a putre-
rvandis utimur: a Graeca voce allata per
sin. *Sall. fragm.* ap. *Charis.* 1, 82. et ap.
, 644. Neque salem, neque alia irritamenta
uaerebant. *Varr.* ap. *Charis. ib.* Nunc vi-
conviviis poni et sal, et mel. *Id. R. R.* 1,
Ubi salem nec fossicium nec maritimum ha-
sed ex quibusdam lignis combustis, carbo-
lsis pro eo uterentur. *Colum.* 6, 17. Sive
n oculo bovis est, montanus sal, Hispanus,
noniacus, vel etiam Cappadocus minute tri-
immixtus melli vitium extenuat. *Cato* ap.
, 659. Ex sale, qui apud Carthaginienses
R. R. 88. Sal populare. *Colum.* 12, 53. *f.*
m substernitur sal coctum, sed modice in-
Cic. N. D. 2, 64. Sus quid habet, prae-
m? cui quidem, ne putresceret, animam
ro sale datam dicit esse Chrysippus. *Pl.*
, 2, 92. Salem in aquam indere. *Plin.* 15,
le aliquid aspergere. *Virg. G.* 3, 403. par-
m contingere. ¶ In plur. num. *Varr. R. R.*
Quin aspergi solent sales: melior fossilis,
arinus. *Colum.* 7, 4. *f.* Coelestis aqua sub
us durata. *Pall.* 6, 9. Vitia casei sunt, si
mios accipiat, etc. *Id.* 12, 19. Si sordet
frictos et adhuc calentes sales injici jubent.
bian. ap. *Char.* 1, 82. Sal aut facticius est,
vus: hic aut marinus, aut fossilis. *Plin.* 31,
Sal omnis aut fit, aut gignitur: utrumque
modis, sed causa gemina, coacto humore,
ato. Siccatur in lacu Tarentino aestivis so-
otumque stagnum in salem abit. Omnis ta-
inutus, atque non gleba est; et *mox:* Aliud
aquis maris sponte gignitur, spuma in ex-
itoribus ac scopulis. Hic omnis rore den-
et *paulo post:* Sunt et montes nativi salis,
dis Oromenus, in quo lapicidinarum modo
renascens. Effoditur et e terra in Cappa-
(V. CAPPADOCUS.) Item per Africae si-
sque ad Ammonis oraculum. (V. AMMO-
.) et *ib. med.* Facticii varia genera: vul-
lurimusque in salinis, mari affuso, non sine
ulcis riguis, sed imbre maxime juvante, ac
nia sole multo, non aliter inarescens. Gal-
rmaniaeque ardentibus lignis aquam salsam
t, etc. (V. loc. *Varr.* supra allatum ex
, 7.) Haec *Plin.*, qui *ib.* 40. pergit docere,
, et a quibus fiat ex cinere quercus, ex
et junco, ex muria salsamentorum, etc.
e ejus colores refert, atque utilitates in me-
¶ Varro, inquit *Id. ib.* 41. *f.*, etiam pul-
vice sale usos veteres, auctor est: et salem
e esitasse eos, proverbio apparet. *Hor.*
, 17. cum sale panis Latrantem stomachum
iet, *h. e.* tenuis et simplex cibus, qualis
fuit, sine ullis ferculorum deliciis. Quod
Plin. tangit, videtur esse illud *Cic. Amic.*
m illud est, quod dicitur, multos modios
ul edendos esse, ut amicitiae munus exple-
h. e. diu multumque amicos eodem victu et
dine uti oportere. ¶ Huc pertinet *salem*
, cibo et victu uti. *Pl. Pers.* 3, 3, 25. Nisi
(lingua) defendet, nunquam delinget sa-

lem. *Id. Curc.* 4, 4, 6. Hic hodie apud me nunquam delinges salem, *h. e.* coenabis: et simul respicitur ad tenuem victum priscorum. Sic *Pers.* 5, 138. regustatum digito terebrare salinum Contentus perages, si vivere cum Jove tendis: ἄλλαν τρυπᾷν. ¶ Hinc olim honoribus militaribus interponebatur, salariis inde dictis, magna apud antiquos auctoritate, sicut apparet ex nomine Salariae viae, quoniam illa salem in Sabinos portari convenerat. Ancus Marcius rex salis modios sex mille in congiarium dedit populo, et salinas primus instituit. *Plin. cit.* 31, 7, 41. ¶ A similitudine dicitur de vitio gemmarum, aut crystalli, cum parva veluti salis grana nitorem corrumpunt. *Id.* 37, 8, 37. de iaspidib.: Vitium est et brevis in iis nitor, et longe splendens, et sal; et *ib.* 6, 22. Vitia opali, si sal interveniat, aut scabritia, aut puncta oculis occursantia; et *ib.* 2, 8. In murrhinis translucere quidquam, aut pallere, vitium est: item sales [*h. e. parti cristalline F.*], verrucaeque [*h. e quasi piccole mammelle F.*] non eminentes; et *ib.* 10. Infestantur crystalla scabro ferrumine, maculosa nube, item sale appellato. ¶ Magna in sacris ejus auctoritas, quando nulla conficiuntur sine mola salsa. *Plin.* 31, 7, 41. *extr.* Hinc *Ov. Fast.* 1, 337. Ante, Deos homini quod conciliare valeret, Far erat, et puri lucida mica salis. ¶ Metonymice est mare. *Virg. A.* 10, 214. campos salis aere secabant; et *ib.* 1, 177. Et sale tabentes artus in litore ponunt; et *ib.* 5, 848. salis placidi vultum, fluctusque quietos; et 866. rauca assiduo longe sale saxa sonabant. *Id. ib.* 6, 697. Stant sale Tyrrheno classes; et *ib.* 3, 385. salis Ausonii aequor. *Ov. Pont.* 1, 1, 70. Aequorei scopulos ut cavat unda salis. *Val. Fl.* 4, 721. flumineo sic agmine frangit amari Vim salis, *h. e.* fluminum influxu maris salsitudinem minuit. Sic *Lucan.* 10, 257. Aequoreosque sales longo mitescere tractu. ¶ Metaphorice est dictum, lepos, urbanitas, facetiae, jocus, propter acrem sensum, et quia est veluti condimentum sermonis, et quasi sapidam facit orationem, ut sal est condimentum ciborum: et fere masculino genere. *Plin.* 31, 7, 41. Sal adeo necessarium elementum est, ut transierit intellectus ad voluptates animi quoque: nam ita sales appellantur: omnisque vitae lepos, et summa hilaritas, laborumque requies non alio magis vocabulo constat. *Afran.* ap. *Prisc.* 5, 659. Quidquid loquitur, sal merum est. *Plin. ep.* 3, 21. de Martiali: Erat homo ingeniosus, acutus, acer, et qui plurimum in scribendo et salis haberet, et fellis. *Cic. Brut.* 34. P. Scipio omnes sale facetiisque superabat. *Id. Or.* 2, 23. *f.* Caesar inusitatum quidem nostris oratoribus leporem quendam et salem est consecutus. *Id. Att.* 1, 13. Litterae humanitatis sparsae sale. *Id. Tusc.* 5. 19. In quo mihi videtur fuisse specimen humanitatis, salis, suavitatis, leporis. *Plin.* 35, 10, 37. Plurimae argutiae facetissimi salis. *Id.* 18, 26, 66. *n.* 2. Petulantiae sales. *Sen. V. B.* 27. *med.* Tota illa comicorum poetarum manus in me venenatos sales suos effudit. *Ov. Trist.* 2, 565. Candidus a salibus suffusis felle refugi: Nulla venenato littera mixta joco est. *Hor. Ep.* 2, 2, 60. Bioneis sermonibus et sale nigro delectari, *h. e.* mordaci dicacitate. *Cic. N. D.* 2, 29. Salem istum in irridendis nobis nolite consumere. *Hor. Sat.* 1, 10, 3. Lucilius sale multo Urbem defricuit. *Id. A. P.* 269. At nostri proavi Plautinos et numeros, et Laudavere sales: nimium patienter utrumque. [*De usu h. v. in rebus oratoriis V. *Ern. Lex. techn. lat. rhet.* p. 338. sq.] ¶ Item sapientia, calliditas, acumen. *Ter. Eun.* 3, 1, 9. Labore alieno magnam partam gloriam verbis saepe in se transmovet, qui habet salem: quod est in te: *quod* ad totam sententiam refertur, ut et *Serv.* docet ad *A.* 1, 39. [*Huc pertinet etiam locus, quem *Forc.* §. sq., intell. elegantiae, venustatis notione etiam in rebus corporeis, adscripserat. *Catull.* 86, 3. nulla venustas, Nulla in tam magno est corpore mica salis. V. *Ruhnk.* ad *Ter. l.* modo laud. Neque in altero exemplo, quod *ib.* posuerat, *sal* ad domicilii venustatem, pulchritudinem referendum est, sed Attici sensum pulchri venustique in exstruenda domo signif. Locus est *Nep. Att.* 13, 2. Ipsum tectum antiquitus constitutum, plus salis, quam sumptus habebat: ubi v. *Brem.*] ¶ Item naturalis acrimonia, et siccitas, ariditas, ex qua fames et sitis oritur. *Plin.* 10, 72, 93. Nullum interit fame, aut siti venenatum: nam neque calor his, neque sanguis, neque sudor, quae aviditatem naturali sale augent. ¶ Olim *sale, is*, n. dictum est. *Varr.* ap. *Non.* 3, 197. Sale sordidum. *Enn.* ap. *Prisc.* 5, 659. Coeruleum spumat sale conferta rate pulsum. ¶ *Salis* in dat. plur. dixit *Fabianus* ap. *Charis.* 1, 82. Haerescunt infusis salis.

*SALA vel Salas, ae, flumen quod *Straboni* audit Σάλας ποταμὸν, quodque (ait *Cellarius* in *Notit. ant. orb.*) potest esse *the Saale.* ¶ Item oppidum Mauritaniae Tingitanae, cum fluvio cognomine. *Mela* 3, 10. *Plin.* 5, 1. ubi oppidi pariter atque fluminis mentio fit. ¶ *Jo. Mariana* in *Hist. Hispan.* credit hodiernum *Salé (Salée)* esse, in regno *Fez. B. A.*

*SALABASTRAE, arum, populi Indiae. *Plin.* 6, 20. *B. A.*

SĂLĂCACCĂBĬĂ, orum, n. plur. ἁλακακκάβια, cibi saliti, in ollis cocti: ab ἅλας, sal, et κακκάβη, olla, cacabus. *Apic.* 4, 1.

SĂLĀCĬĂ, ae, f. Ἀμφιτρίτη, Νηρηΐς, Dea maris, et aquae: a *salum. August. C. D.* 7, 22. ex *Varrone:* Venilia unda est, quae ad litus venit: Salacia, quae in salum redit. *Festus:* Salaciam dicebant Deam aquae, quam putabant salum ciere, hoc est mare movere. Quidam ap. *Serv.* ad *A.* 10, 76. putant, eandem esse ac Veniliam uxorem Neptuni. Ipse ad *G.* 1, 31. scribit, Salaciam dici a Cicerone in Timaeo ipsam Thetyn; et ad *A.* 1, 724. ipsam Venerem sic vocari e mari ortam, et meretricum Deam. *Cic. Univ.* 11. Ut Oceanum Salaciamque Coeli satu, Terraeque conceptu generatos editosque memoremus: ex his Phorcyn, Saturnum, et Opem, etc. In *libris sacerdotum populi R.* ap. *Gell.* 13, 22. Luam Saturni, Salaciam Neptuni, Horam Quirini, etc. Adde *Varr. L. L.* 4, 10. *med. August. C. D.* 4, 10. et *Appul. Met.* 4. et *Apol.* ¶ Hoc vocabulo, inquit *Fest.*, poetae pro aqua usi sunt. Pacuvius: Hinc saevitiam Salaciae fugimus, laetique munere vescimur Cereris. ¶ *Fuit et Salacia oppidum Lusitaniae, Imperatoria cognominatum. *Plin.* 4, 21. (al. 22.) et 8, 48. ed. *Hard.*, ubi olim legebatur *sola ars. B. A.*

[SĂLĀCĬENSIS, e, adj. ad Salaciam pertinens, Lusitaniae urbem, quae nunc *Alacer-do-Sal;* ejus meminit *Plin.* 4, 22, 35. et 8, 48, 73. *Inscr.* ap. *Grut.* 13, 16. Municipium Salaciense. Alia ap. *eund.* 800, 4. L. Licinius Fundanus Salaciensis. *F.*]

SĂLĀCĬTAS, atis, f. pruritus in Venerem. *Plin.* 10, 36, 72. Columbae et turtures octonis annis vivunt: contra passeri minimum vitae, cui salacitas par; et *ib.* 59, 79. Corrumpitur salacitate fecunditas. Adde 9, 17, 26.

SĂLĀCON, onis, m. σαλάκων. *Hesychio*, et *Suidae* is dicitur, qui totidem fere litteris ἀλαζὼν vocatur, idest arrogans, jactabundus. Quidam derivant a quodam viro nomine Salacone, qui, cum pauper esset, se divitem simulabat: est vero a σαλάσσω, jacto. *Cic. Fam.* 7, 24. Cognosti meam causam, et istius salaconis iniquitatem. *Id. ib.* 16, 18. Parhedrum excita, ut hortum ipse conducat. Sic olitorem ipsum commovebis. Salaco nequissimus HS (I) dabat, nullo aprico horto, nullo emissario, nulla maceria, nulla casa. V. PARHEDRUS.

*SALAE, arum, populi Asiatici, circa Bosporum Cimmerium ac Pontum Euxinum, antiquis Phthirophagi dicti. *Plin* 6, 4. *B. A.*

SĂLĂMANDRĂ, ae, f. σαλάμανδρα, animal lacerti figura, stellatum, nunquam, nisi magnis imbribus, proveniens, et serenitate deficiens. Huic tantus rigor, ut ignem tactu restinguat, non alio modo, quam glacies. Ejusdem sanie, quae lactea ore vomitur, quacumque parte corporis humani contacta, toti defluunt pili: idque quod contactum est, colorem in vitiliginem mutat. Nihil ex se gignit. Inter omnia venenata ejus scelus maximum est. Cetera enim singulos feriunt: salamandra populos pariter necare improvidos potest, nam si arbori irrepsit, omnia poma inficit veneno, et eos, qui ederint, necat frigida vi, nihil aconito distans. Quin immo si contacto ab ea ligno vel pede crusta panis incoquatur, idem veneficium est: vel si in puteum cadat. Tamen talis ac tanti veneni a quibusdam animalium, ut subus, manditur. Haec ex *Plin.* 10. *c.* 67. et 68. et 29, 4, 23. Inter venena enumeratur etiam a *Mart. Dig.* 48, 3. Quod vero tradit *Plin.* de pilorum defluvio, confirmatur illo *Mart.* 2, 66. Hoc *(caput)* salamandra notet, vel saeva novacula nudet, etc. et *Petr. Sat.* 107. *extr.* Quae salamandra supercilia tua excussit? cui Deo crinem vovisti? et *Seren. Sammon.* 8, 107. Seu salamandra potens, nullisque obnoxia flammis, Eximium capitis tactu dejecit honorem.

*SALAMBĪNA, ae, f. opp. Hispaniae Baeticae, in litore maris Mediterranei. *Mela* 2, 6. *med.* ¶ *Selambina* est *Plin.* 3, 1. *B. A.*

[SĂLAMBO, onis, f. Σαλαμβὼ, Veneris nomen apud Babylonios: videtur esse a σάλος, agitatio, nam in illius sacris magna jactatio fieri solita, ut honor ei haberetur, quae Adonidem quaerens hac illac cursitaverat. *Lampr. Elag.* 7. Salambonem etiam omni planctu et jactatione Syriaci cultus exhibuit, omen sibi faciens imminentis exitii. *F.*]

SĂLĂMĪNĬĂCUS, a, um, adj. ad Salaminam pertinens, Salaminius, Σαλαμινιακός. *Lucan.* 5, 108. dedit ille minas impellere belli, Ut Salaminiacum meminit mare, *h. e.* in quo Themistocles classem Xerxis devicit, ut est ap. *Nep. Them.* 4., *Just.* 2, 12., *Plin.* 2, 25, 22., *Juven.* 10, 179. et *Gell.* 17, 21. Quo pertinet et illud *Sil.* 14, 282. Et Salaminiacis quantam, Eoisque tropaeis, etc.

SĂLĂMĪNĬUS, a, um, adj. Σαλαμίνιος, ad Salaminam pertinens. *Cic. Tusc.* 1, 46. Salaminii tropaei memoria. *Nep. Them.* 6. Salaminia victoria. V. v. praec. *Hor. Od.* 1, 15, 23. Teucer Salaminius. *Tac. A.* 3, 62. *f.* Juppiter, *h. e.* a Salaminiis Cypri cultus. *Plin.* 5, 31, 35. Salaminiae insulae, *h. e.* contra Salaminam Cypri sitae. *Just.* 2, 12. Salaminii freti angustiae. ¶ *Salaminii, orum,*

Salaminiae incolae. *Cic. Arch.* 8. *f.* et *Plin.* 7, 56, 57. *f.*

SĂLĂMIS, inis, f. et Salamīna, ae, f. *Coluri*, Σαλαμὶς, insula et urbs in sinu Saronico contra Eleusina, Aeginae proxima: ita dicta a Salamine Asopi filia. In ea regnavit Telamon Ajacis et Teucri pater. Prima positio Graeca est: eaque in obliquis casibus utuntur *Cic. Off.* 1, 18. *f.*, *Plin.* 7, 16, 17., *Hor.*, *Lucan.*, *Sen. Trag.* etc. In recto *Salamis* est ap. *Plin.* 4, 12, 20. et 5, 31, 35., *Mel.* 2, 7., *Ov. Met.* 14, 759., *Manil.* 5, 50. Altera positio est Latina. *Cic. Tusc.* 1, 46. Ante enim Salaminam ipsam Neptunus obruet, quam Salaminii tropaei memoriam. Al. leg. *Salamina*, al. *Salaminem*. *Just.* 2, 7. De proprietate Salaminae insulae dimicatum fuerat. ℙ Alia est Salamis in Cypro, in ora ejus orientali, condita a Teucro Telamonis filio: qui quod reversus a bello Trojano, ultus non fuisset Ajacis inimicos, et praecipue Ulyssem, a quo ille victus in petitione armorum Achillis prae dolore sibi manus intulerat, a patre non receptus, in Cyprum navigavit, cognominemque patriae suae novam Salamina constituit. *Vell.* 1. *in.*, *Hor. Od.* 1, 7, 21., *Plin.* 5, 31, 35.

*SALĀNUS, i, m. amicus Ovidii. *Ov. Pont.* 2, 5, 3. *B. A.*

SĂLĂPĪNUS, a, um, adj. ad Salapiam pertinens, nunc *Salpi*, urbem Apuliae Dauniae ad ostia Aufidi fluvii. *Lucan.* 5, 377. Salapina palus. Adde *Plin.* 3, 11, 16. et *Vitr.* 1, 4. *f.* ℙ *Salapini, orum*, ejus incolae. *Cic. Agr.* 2, 27. et *Vitr. ib.*

SĂLĂPĬON, onis, m. dimin. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1003, 2. Q. Murcio Salapioni munerario, etc. Fortasse in lapide legebatur *Sarapioni* pro *Serapioni*. V. SERAPION.

SĂLĂPĪTĀNUS, a, um, adj. Salapinus. *Liv.* 27, 28. Sensere Salapitani fraudem. *Prisc.* 2. *f.* Quae apud Graecos a nominibus urbium derivata, in της desinunt, apud Latinos in *tanus* plerumque efferuntur, ut Νεαπολίτης Neapolitanus, Τριπολίτης Tripolitanus. Similiter a Caralibus Caralitanus, a Salapia Salapitanus, a Gadibus Gaditanus, etc.

SĂLĂPITTĂ, ae, f. ῥάπισμα, alapa. *Arnob.* 7, 239. Delectantur Dii stupidorum capitibus rasis, salapittarum sonitu atque plausu, factis et dictis turpibus, facinorum ingentium rubore, *h. e.* alapis histrionum, quibus os praebebant ad risum movendum, quod discimus ex *Mart.* 5, 61. O quam dignus eras alapis, Mariane, Latini: Te successurum credo ego Panniculo; et 2, 72. Os tibi percisum, quantum non ipse Latinus Vilia Panniculi percutit ora sono. *Tert. Spect.* 23. Placebit et ille, qui faciem suam contumeliis alaparum sic objicit, quasi de praecepto Domini ludat. Adde *Juven.* 8, 192. ℙ Est qui leg. *salpicta*. V.

SĂLĂPŪTIUM, ii, n. salax mentula: a *salax* et *putus*, h. e. πόσθη, vel πόσθιον, extrito s. Sic per jocum dicitur homo brevis staturae: quemadmodum purissimum penem vocabat Horatium, et lepidissimum homuncionem, Augustus, ut *Suet. Vit. Horatii* narrat. V. POTUS, i, et PUTILLUS. *Catull.* 53, 5. de Licin. Calvo: Dii magni, salaputium disertum! *Sen. Controv.* 3, 19. *med.* de eod.: Imponi se supra cippum jussit (erat enim parvulus statura: propter quod etiam Catullus in hendecasyllabis vocat illum salaputium disertum;) et juravit, etc. Multas viri docti varias lectiones in hac voce commenti sunt, *salopygium*, *solopygium*, *salicippium*, *salapittium*, *solopachium*, etc., quibus immorari singulis, taedium est.

SĂLAR, aris, m. genus piscis, de quo *Auson. Idyll.* 10, 88. Purpureisque salar stellatus tergora guttis; et *ib.* 128. Teque inter species geminas, neutrumque et utrumque, Qui necdum salmo, nec jam salar, ambiguusque Amborum medio Fario, intercepte sub aevo. *Sidon. ep.* 2, 2. *med.* Ut nocturnis per lacum excursibus rapacissimi salares in consanguineas agantur insidias. V. FARIO.

SĂLĀRIĀNUS, a, um, adj. *Plin.* 15, 23, 25. laudat Salarianam castaneam, ut puram et planam. Fortasse nomen habet a Salaria via, qua sal ex Sabinis Romam afferebatur.

SĂLĀRĬĀRĬUS, ii, m. cui salarium solvitur. *Ulp. Dig.* 17, 1, 10. §. 9. Si procurator ad vecturas suas, dum excurrit in praedia, sumptum fecit, puto hos quoque sumptus reputare eum oportere, nisi si salariarius fuit, et hoc convenit, ut sumptus de suo faceret ad haec itinera, hoc est, de salario. *Inscr.* mendosa ap. *Mur.* 1046, 5., emendatior ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 3507. M. Ulpio C. F. Sporo medico alar. Indianae, et tertiae Asturum, et salariario civitatis splendidissimae Ferentinensium etc. *medico salariato.* Alia ap. *Donat.* 275, 4. M. Apicio T. F. Cam. Trioni (corrige *Tironi*) P. P. Leg. XXII. Primig. P. F., Praef. Leg. XIII. Gem., 7. Leg. XV. Apollin. Evoc. a comment. Cust. Optioni, Evoc. Salar. etc. *h. e.* evocato salariariorum, seu stipendiariorum. [*Hujus loci ita *F.* curam gessit, ut totus ipsi jure adscribi possit.]

[SĂLĀRĬENSIS, e, adj. ad Salariam pertinens, Hispaniae Tarraconensis urbem, nunc *Cazorla* appellatam. *Plin.* 3, 3, 4. Colonia Salariensis. *F.*]

SĂLĀRĬUS, a, um, adj. ἁλώδης, ad sal pertinens. *Liv.* 29, 37. Vectigal etiam novum ex salaria annona constituerunt. ℙ *Salaria via* Roma in Sabinos ferebat: ita dicta, quod illa sal ad eos portari convenerat: quae sunt verba *Plin.* 31, 7, 41. V. SAL. *Festus:* Salaria via incipit a porta, quae nunc Collina a colle Quirinali dicitur. Salaria autem propterea appellabatur, quod impetratum fuerat, ut ea liceret a mari in Sabinos salem portari. *Liv.* 7, 91. Galli ad tertium lapidem Salaria via trans pontem Anienis castra habuere. *Mart.* 4, 64. Illic Flaminiae, Salariaeque Gestator patet, essedo tacente. Adde *Cic. N. D.* 3, 5. ℙ *Salarius, ii*, qui salsamenta vendit, ταριχοπώλης. *Mart.* 4, 87. *ad libr. suum:* ad salariorum Curras scrinia protinus licebit, Inversa pueris arande charta. Adde 1, 42. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 294. Divo Constantino Augusto corpus salariorum posuerunt. ℙ *Salarium, ii*, μισθοφορία, ὀψώνιον, stipendium, merces, annona, proprie est annona salis, quae olim dabatur militibus. *Plin.* 31, 7, 41. Sal honoribus etiam, militiaeque interponitur, salariis inde dictis, magna apud antiquos auctoritate. *Id.* 34, 3, 6. Nec pudet tribunorum militarium salariis candelabrum emere, *h. e.* tanti emere, quantum salarii nomine in annum dari solet tribuno mil. *Juven.* 3, 132. alter enim, quantum in legione tribuni Accipiunt, donat Calvinae, vel Catienae. ℙ Speciatim usurpatur de rerum generibus, quae militibus honoris causa dabantur. *Valer. Aug.* in *ep.* ap. *Trebell. Claud. Goth.* 14. Claudio trib. leg. III. Martiae salarium de nostro privato aerario dabis annuos frumenti modios tria millia, hordei sex millia, etc. *Id. Valer. Aug.* in *ep.* ap. *Vopisc. Prob.* 4. Probo dabis in salario diurno bubulae pondo, porcinae pondo sex, caprinae pondo decem, olei per biduum sextarium unum, vini veteris diurnos sextarios decem, etc. ℙ Metonymice significat unius anni militiam, ut et stipendium, q. v. v. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 135. n. 104. M. Saburius Ligus Fal. Albintimilii Evoc. Aug. Sal. VI. *h. e.* qui salarium per sex annos perceperat. Alia ap. *eund.* p. 700. *n.* 217. Aur. Julianus Evok. ex beneficiario salariorum VIIII. Chor. III. ℙ Inde traductum ad significandam quamlibet erogationem, annonam, aut mercedem, in quacumque specie. *Suet. Ner.* 10. Senatorum nobilissimo cuique, sed a re familiari destituto, annua salaria, et quibusdam quingena constituit. *Sen. ep.* 97. Dati judicibus nummi sunt: et quod hac pactione turpius est, stupra insuper matronarum salarii loco exacta sunt. *Tac. Agr.* 42. Salarium proconsulari solitum offerri, Agricolae Domitianus non dedit. *Mart.* 3, 7. Regis suberbi sportulae recesserunt. Nihil stropharum est: jam salarium dandum est, *h. e.* coena recta. *Suet. Tib.* 46. Pecuniae parcus ac tenax, comites expeditionum nunquam salario, cibariis tantum sustentavit. *Eum. Restaur. schol.* 11. Salarium me liberalissimi principes in sexcenis millibus nummum accipere jusserunt. *Scaev. Dig.* 44, 7, 61. Salarium alicui constituere. *Id. ib.* 34, 1, 16. medico praestare. *Ulp. ib.* 50, 9, 4. alicui decernere. *Id. ib.* 2, 15, 8. *med.* Salarium annuum cuipiam, vel usumfructum relinquere. [*Plura adjecit *F.*]

[SALASSI, orum, m. plur. populus Inalpinam vallem, quam Duria fluv. efficit, incolens. *Suet. Aug.* 21. Item Raetiam, et Vindelicos, et Salassos, gentes Inalpinas domuit. Adde *Liv.* 21, 3, 8. ℙ *Salassus* est etiam cogn. R., fortasse ex patria adscitum, ut P. Curtius Salassus ap. *Cic. Fam.* 6, 18. *F.*]

*SALAUCES, Colchorum rex ditissimus, ob peritiam auri inveniendi. De eo sic *Plin.* 33, 3. Jam regnaverat in Colchis Salauces et Esubopes, qui terram virginem nactus, plurimum argenti aurique emisse dicitur in Samnorum gente, et alioquin velleribus aureis inclyto regno. Sed et illius aureae camerae, et argenteae trabes narrantur, et columnae atque parastatae, victo Sesostre Aegypti rege tam superbo, ut prodatur annis quibusque sorte reges singulos e subjectis jungere ad currum solitus, sicque triumphare. *B. A.*

SĀLAX, ācis, adj. omn. gen. ἀφροδισιαστικὸς, propensus in Venerem, turpi libidine pruriens, cupidus, incontinens. Videtur esse a *sale*, quia humore salso incitatur libido: unde Venus orta mari dicitur: vel a salio, ὀχεύω. *Ov. Fast.* 4, 771. Sitque salax aries: conceptaque semina conjux Reddat: et in stabulo multa sit agna meo. *Varr. R. R.* 3, 9. Salaces galli. *Colum.* 7, 9. Suum quam salacissimos oportet esse mares. *Lact. Op. D.* 14. *med.* Salaciora animalia plus jecoris habuissent. ℙ Non modo de animalibus, sed etiam de hominibus, immo et, quod mirere, de Diis usurpatur. Hinc *salax Deus* est Priapus. *Auct. Priap.* 35. Cum sacrum fieret Deo salaci. *Lact.* 1, 16. med. Quid ergo est, quare apud poetas salacissimus Juppiter desierit liberos tollere? ℙ Per metonymiam de iis dicitur, quae turpem libidinem provocant. *Ov. R. Am.* 799. Nec minus erucas aptum vitare salaces. *Mart.* 3, 75. Salaces bulbi. Ap. *eund.* 10, 48. et *Ov. A. Am.* 2, 422. *herba salax* est eruca, quam stimulandae Veneri aptissimam esse, docet *Plin.* 19, 8, 44. et 20, 13, 49.

*SALDE, oppidum Mauritanae Caesariensis, saris Augusti colonia. *Plin.* 5, 2. ℙ *Sald* *Anton. Itin. B. A.*

*SALDIS. V. v. praec. *B. A.*

*SALDŪBA, ae, f. oppidum Hispaniae Bae ad mare Mediterraneum. *Plin.* 3, 1. *Mela* ℙ Item urbs Hispaniae Tarraconensis, postea saraugusta dicta. *Plin.* 3, 3. Hodie *Saragoz* *Saragossa* est, corrupto vocabulo ex *Caesarau* *B. A.*

SĂLĔ, is, n. V. SAL.

SĂLEBRĂ, ae, f. ἐκρηγμα, locus asper, et situ difficilis, scrupi, spinae, et hujusmodi, q via difficilis est: a *salio*, quia salire necesse es dere volenti. Adhibetur fere in plurali num. 3, 14, 15. Luna ministrat equis: demonstrant salebras. *Hor. Ep.* 1, 17, 52. Qui queritur bras, et acerbum frigus, et imbres. *Colum* Si necesse habuerimus longinquis itineribus ap vehere, curabimus, ne salebris sollicitentur. 9, 58. Nec quae Flaminiam secant salebra Translate. *Val. Max.* 9, 12. *n.* 6. *extr.* Urb tem dicti crebro anhelitu cachinnorum prosequ senile guttur salebris spiritus praegravavit. 9. *n.* 5. *extr.* Semel dumtaxat vultum mutavit quam brevi tristitiae salebra succussum. ℙ refertur ad orationem. *Cic. Or.* 12. *f.* Hero sine ullis salebris, quasi sedatus amnis fluit: cydides incitatior fertur. *Id. Fin.* 2, 10. I definire, vel dividere didicisset; si loquendi si denique consuetudinem verborum teneret, quam in tantas salebras incidisset; et *ib.* 5 *med.* Proclivius currit oratio: venit ad extre haeret in salebra: cupit enim dicere, etc. *Ma* 90. Carmina nulla probas, molli quae limit runt, Sed quae per salebras, altaque saxa cad

SĂLEBRĀTIM, adv. V. dict. sq.

SĂLEBRĀTUS, a, um, adj. salebris plenu lebrosus. *Sidon. ep.* 2, 2. *med.* Fluvius sale saxorum obicibus affractus, spumoso canesci pulsu. Alii leg. *salebratim*, h. e. quasi per sal

SĂLEBRĬTAS, atis, f. iter salebrosum, difficultas. *Appul. Met.* 6. Saxum immani n tudine procerum, et inaccessa salebritate lubi

SĂLEBRŌSUS, a, um, adj. ἀνώμαλος, τ lapidosus, scruposus, salebris plenus, asper, cilis. *Appul. Met.* 8. Sed et saxa gerebat, qu lebrosa semita largiter subministrabat; et Mihi furfures apponebat incretos ac sordidos, toque lapide salebrosos. ℙ Translate. *Quin* 2, 46. Inde interruptus actionis impetus, et stens ac salebrosa oratio, et qui dicit, edisce milis, *h. e.* quibusdam veluti salebris remora petum actoris, ut salebrae retardant progr ambulantis. *Mart.* 11, 2. Lectores tetrici sa sum ediscite Sanctram, *h. e.* difficilem, asp et in cujus lectione saepius resistendum sit. *ep. praef. carm.* 14. Omissa epithalamii tene ne, per asperrimas philosophiae, et salebrosis regulas stylum traxi.

*SALEIUS Bassus, pauper poeta, vixit te bus Domitiani. *Quint.* 10, 1. *Auct. Dialog.* *Tac. tributi* 5, 9. *Juven. Sat.* 7, 80. *B. A.*

*SALĒNI, orum, m. populi Hispaniae, circ tes Iberi fluminis et Cantabrorum terram. *M* 1. *extr. B. A.*

SĂLENTĪNI, orum, m. plur. Σαλεντῖνοι, Italiae in Messapia, nunc prov. Hydruntina, Apenninum montem, et sinum Tarentinum. ram enim occupabant Calabri, inter Apenninu ostium maris Adriatici. A plerisqne tamen tota vincia comprehenditur sub Salentinis, et aliter sapia dicta fuit. Orti sunt a Cretensibus, et I cis, qui societate cum Locrensibus inita, iis cis consederunt. Ita vocati sunt a Salentino mont. in extremis ejus peninsulae finibus sito ut ait *Festus*, a salo fortassis, quod paene ci quaque mari ambiantur, tenui tantum isthmo tinenti annexi. [*Inscr.* ap. *Grut.* 199, 1. Cippi *minarunt* viam Trajanam Appiam per Bruttios lentinos pecunia publica: contulere Bruttiei, S tinei, etc. ℙ Plerique geographi statuunt, i lentinis fuisse urbem *Aletium*, eorumque in *Aletinos* vocatos ex *Plinii* 3, 11, 16. loco corr sed *Romanelli* in *Topogr. Napol.* T. 2. p. 24. tendit, nullam ibidem fuisse urbem *Aletium* *Salentium*, ac propterea nec *Aletinos*, sed *Sa* *nos* esse legendum. Incertam ibidem esse lecti in MSS. etiam *Harduinus* adnotaverat. *F.*]

SĂLENTĪNUS, a, um, adj. ad Salentinos tinens. *Virg. A.* 3, 400. Et Salentinos obsedi lite campos. *Sil.* 8, 576. Salentinae cohortes. Salentinum promontorium, *Plin.* 3, 23, 26. et ap. *Serv.* ad *Virg. l. c.* est *Capo di S. Maria* Scribitur et *Sallentinus*, ut in *Fast. cons.* ap. 296 et 297. *col.* 2. quod improbari non debet.

*SALERA, ae, f. oppidum Africae propriae. 29, 34. *B. A.*

SĂLERNĪTĀNUS, a, um, adj. ad Salernum tinens. *Plin.* 13, 3, 5. L. Plotium proscript triumviris, in Salernitana latebra unguenti o proditum constat. Adde *Val. Max.* 6, 8. *n.* 5.

em Salernum, olim locus praesidii et castro- manis, in ora maris Tyrrheni, ut ex *Plin.* ., et *Liv.* 32, 29. colligitur: postea oppi- t colonia deducta ann. U. C. DLVIII., ut est 34, 45. et *Vell.* 1, 15. agro colonis diviso, panorum fuerat. *Lucan.* 2, 425. radensque Culta Siler. Adde *Hor. Ep.* 1, 15, 1.

ETĬO, onis, oppidum Galliae Belgicae, in m agro. *Anton. Itin.* et *Tab. Peut.* ℙ *Sa- Ammian.* 6, 3. ℙ Hodie est *Seltz. B. A.*

GĂMĂ, orum, n. plur. σάλγαμα, quaecumque nea ad victum in vasis servantur, interdum saepe cum liquamine et jure, ut mala, pira, a, rapae, etc. *Colum.* 12, 4. Post hoc tum locum, et vasa idonea salgamis praepa- ent. *Id.* 10, 117. Tempore non alio vili quo- gama merce, Capparis, et tristes inulae, fe- e minores Plantantur. *Id.* 12, 9. Saepe suf- jus debebit, nec pati sitire salgama. Adde *ed.*

GĂMĀRĬUS, ii, m. ἁλμευτής, qui salgama vel conficit. *Colum.* 12, 54. Deinde, sicut erunt salgamarii, decussatim ferramento lu- cidito. ℙ *Salgamarius* inscriptus fuit liber n C. Matii, in quo de salgamis condiendis r. *Id. ib.* 44.

GĂMENTĀRĬUS, ii, m. idem ac salgama- *alvian. adv. avar.* 4, 7. Si mutuum a te quip- opola, aut salgamentarius postularet, reddi- eum non diffideres, quae dedisses. Alii rc- *g. salsamentarius. F.*]

GANEUS trisyllab. (*Σαλγανεὺς Straboni* et *yzant.*), ei et eos, oppidum Boeotiae. Hinc vus *Salganea* ap. *Liv.* 35, 37. 38. 46. et 51. n locis posse esse gen. neutr. plur. non infi- rim. Sed prior forma probabilior. *B. A.*

A, ae, f. oppid. Galliae Belgicae, hodie *enant. Fort.* 3, 12. ℙ Et Hispaniae Tar- sis oppidum. *Mela* 3, 1. *f. B. A.*

ĀRIS, e, adj. ad Salios pertinens. *Hor.* 1, 86. Jam Saliare Numae carmen qui lau- *e.* quod Numa Saliis canendum proposuit in s ancilibus, priscis et ignotis verbis refertum. *uint.* 1, 6. *f.* Et Saliorum carmina, vix sa- us suis satis intellecta. *Macr. Sat.* 3, 12. liaria sacra. *Sen. ep.* 15. Cursus, et cum ondere manus motae, et saltus, vel ille, qui n altum levat, vel ille, ut ita dicam, Salia- , ut contumeliosius dicam, fullonius. ℙ *epulae*, lautae et opiparae, quales erant . *Fest.* in *Salios.* Saon Saliare genus sal- tituit: a quo appellati Salii: quibus per om- , ubicumque manent, quia amplae ponuntur siquae aliae magnae sunt, Saliares appel- *Hor. Od.* 1, 37, 2. nunc Saliaribus Ornare Deorum Tempus erat dapibus, sodales. *Cic.* . Cum epulati essemus Saliarem in modum. *Met.* 4. Saliares se coenasse coenas crederet.

ĀTUS, us, m. dignitas, seu officium Salio- *Cic. fragm. or. pro Scaur.* (ed. *A. Maio*) 7. autem hoc majorem contentionem fore puta- d illum in pontificatus petitione, in Saliatu, s meminerat fuisse patricium. *F.*] *Capitol. l.* 4. In Saliatu omen accepit imperii.

CASTRUM, i, n. ἄμπελος ἀγρία, genus la- in salictis nascens. *Plin.* 23, 1, 15. Est e similis, sed in salictis nascens, ideo di- ur nomine, cum eosdem usus habeat, et sa- n vocetur.

CTĀRĬUS, ii, m. qui salictum curat, et ex riam salignam viti pedandae jugandaeque *Cato R. R.* 11., ubi sunt qui vocem hanc t, ut omisit etiam *Varr. R. R.* 1, 18., ubi locum eundem retulit. ℙ *Lupus salictarius* . 21, 15, 50. herba est de sponte nascenti- in cibis usum habentibus, verius tamen ob- ntum, quam cibus. Officinae, inquit *Hard.*, passim vocant, et galli *du houblon*, Itali [*nos: *Weidenhopfen.*]: et in salictis ac provenit.

CTĒTUM, i, n. idem quod salictum. *Ulp.* , 7, 3. Idem de salicteto dicendum est. Alii *cto*, ut est ap. *Haloandr.*, sed *Torrent.* ha- *teto.*

CTUM, i, n. ἰτεὼν, locus salicibus consitus, alices: sync. a *salicetum. Cato R. R.* 1. *f.* t prima: secundo loco hortus irriguus, ter- tum, quarto oletum, quinto pratum, etc. . 2, 14. *med.* Accedet eo mons Gaurus, ac- alicta ad Minturnas, etc. *Pl. Aul.* 4, 6, 9. rebro salicto oppletus. *Liv.* 29, 17. Cum er salicta innata ripis laterent hostes. *Virg.* 3. glauca canentia fronde salicta. *Ov. Met.* Juncta palus huic est, densis obsessa sa- *Colum.* 10, 332. Glauca salicta. *Enn.* ap. . 1, 20. Per amoena salicta. *Virg. Ecl.* 1, s Hyblaeis apibus florem depasta salicti, *h.* flori similem, qui emittitur a salice sterili: dentes apes succum hauriunt operi suo ido- ℙ Quod *Serv.* ad *Virg. l. c.*, et *Cincius* ap. in *Salicem*, dicunt esse virgulti genus, de ac tenui salice loquuntur, ex quo vimina . SALIX.

m IV.

SĂLĬENS, entis, part. a *salio:* ἀλλόμενος, πηδῶν, qui salit. *Phaedr.* 4, 2. Fame coacta vulpis alta in vinea Uvam appetebat summis saliens viribus. *Plin.* 4, 12, 26. *f.* Ex rupe in mare salientes. *Mart.* 1, 56. Et piscem tremula salientem ducere seta. *Ov. Met.* 14, 543. Cum saliente graves ceciderunt grandine nimbi. *Id. Her.* 20, 139. tentat salientem pollice venam. Sic *Met.* 8, 606. pectora trepido salientia motu: *scil.* ob pulsum cordis; et *ib.* 6, 390. salientia viscera. *Lucr.* 4, 1193. et Venerem salientum laeta retractant, *h. e.* τῶν ἀναβαινόντων. *Ov. Fast.* 4, 409. Farra Deae, micaeque licet salientis honorem Detis, *h. e.* salis, qui in ignem conjectus et salit, et crepitat. Adde *Hor. Od.* 3, 23, 20. Sic *Tibull.* 3, 4, 10. Farre pio placant, et saliente sale. ℙ *Saliens* dicitur aqua in rivis, quia, lapillis cursum interrumpentibus, salit potius quam defluat: item in fistulis, et tubis, ob impetum scaturiendi, aut quia in altum salit, ut in fontibus arte factis videre est. *Virg. Ecl.* 5, 47. Dulcis aquae saliente sitim restinguere rivo. *Ov. R. Am.* 632. Et multam saliens incitat unda sitim. *Plin. ep.* 2, 17. *f.* Haec amoenitas deficitur aqua salienti, sed puteos, ac potius fontes habet: sunt enim in summo; et *Suet. Aug.* 82. Aestate apertis cubiculi foribus, ac saepe in peristylio saliente aqua cubabat. Adde *Front. Aqu.* 9. *extr.* et 11. etc. ℙ Hinc *salientes* dicuntur ipsi tubi, ac fistulae, ex quibus aqua salit, et alio ducitur, σωλῆνες. *Cic. Q. Fr.* 3, 1, 2. Affirmo, mirifica suavitate te villam habiturum, piscina, et salientibus additis. *Ulp. Dig.* 19, 1, 15. Labra, salientes, fistulae quoque, quae salientibus junguntur, quamvis longe excurrant extra aedificium, aedium sunt. *Vitr.* 8, 7. In medio ponentur fistulae in omnes lacus et salientes; et *ib.* 3. *med.* Ex hujusmodi locis et fontibus et in asty, et ad portum Piraeeum ducti sunt salientes, e quibus bibit nemo, propter, etc. *Plin.* 36, 15, 24. *n.* 9. Agrippa lacus septingentos fecit, praeterea salientes centum quinque, castella centum triginta. Adde *Front. Aqu.* 9, 11, 87. 103. 104. etc.

SĂLĪFŌDĪNA, ae, f. ἁλοπήγιον, locus, ubi nativus sal effoditur: et differt a *salina*, in qua arte fit. *Vitr.* 8, 3. *med.* Fontes, et flumina, et lacus, qui per salifodinas percurrentes, necessario salsi perficiuntur. ℙ Est qui leg. *salsifodina.*

SĂLĬGĬNĔUS. V. in v. sq.

SĂLIGNĔUS, a, um, adj. idem ac salignus. *Ulp. Dig.* 47, 7, 3. Si quis saligneas virgas instituendi salicti causa defixerit. Est qui leg. *saliginea*s: quod minus probum videtur. *Colum.* 6, 2. Salignea clava. *Id.* 9, 15. *f.* Saligneus qualus.

[SĂLIGNĬĀNUS, a, um, adj. ita appellatur optimorum malorum genus. *Edict. Diocl.* p. 17. Mala optima Mattiana, sive Saligniana N. X. ✠. quattuor. *F.*]

SĂLIGNUS, a, um, adj. ἰτέϊνος, qui est ex salice. *Colum.* 7, 1. Salignae perticae. *Hor. Sat.* 1, 5, 21. cerebrosus prosilit unus, Ac mulae, nautaeque caput, lumbosque saligno Fuste dolat. *Ov. Fast.* 2, 363. verubus transsuta salignis Exta parant. *Id. Met.* 8, 659. Salignus lectus. *Virg. A.* 7, 632. flectuntque salignas Umbonum crates, *h. e.* scuta e viminibus. *Petr. Sat.* 135. Saligna crates, *h. e.* canistrum. *Cato R. R.* Columellam ferream cuneis salignis circumfigi oportet bene.

SĂLĬI, orum, m. plur. Σάλιοι, sacerdotes Martis apud Romanos, qui ancilia custodiebant, et certo tempore ea gestantes, saltantesque per Urbem discurrebant. *Varr. L. L.* 4, 15. Salii a saltando, quod facere in Comitio in sacris quotannis et solent, et debent. *Festus:* Salios a saliendo, id est saltando, dictos esse, quamvis dubitari non debeat, tamen Polemon ait, Arcada quendam fuisse nomine Salium, quem Aeneas a Mantinea in Italiam deduxerit, qui juvenes Italicos ἐνόπλιον saltationem docuerit. At Critolaus Saonem ex Samothrace, cum Aenea Deos Penates qui Lavinium transtulerit, Saliare genus saltandi instituisse, a quo appellatos Salios: quibus per omnes dies, ubicumque manent, quia amplae ponuntur coenae, siquae aliae magnae sunt, Saliares appellantur. Haec *Fest. Virg. A.* 8, 663. Hic exsultantes Salios, nudosque Lupercos, Lanigerosque apices, et lapsa ancilia coelo Extuderat. *Cic. Or.* 3, 51. Non neglecta, ut mihi videtur, a Numa rege doctissimo, majoribusque nostris, ut epularum solemnium fides, ac tibiae, Saliorumque versus indicant. ℙ Instituti sunt a Numa Pompilio. Origo haec fuit. Cum Aegeriae Nymphae hortatu Numa Picum, et Faunum de ratione piandi fulminis consuluisset, illique Jovem coelo elicuissent, eamque rem Numa a Jove precatus esset, ille pollicitus est, se crastino die, exorto sole, Romani imperii diuturnitatis certa pignora daturum. Igitur Numa concionem advocavit, Jovis promissum enarravit, postero die adesse jussit. Ubi sequens dies illuxit, populusque universus affuit ad regiam, Numa prodiit, sub dio in solio acerno sedit, et exorto sole Jovem veneratus est, precatusque, ut promissum munus exhiberet. Tunc sine nubibus coelum ter tonuit, terque fulguravit, tandemque scutum ab omni parte recisum delapsum est, quod Romani ancile appellavere. Sed quoniam sors imperii in illo scuto posita erat, ne forte hostes illud surripere possent, Mamurium inclytum ea tempestate fabrum ad se accivit, negotiumque dedit complura hujus similia effingendi. Quod opus cum ille exquisitissima absolvisset arte, scutum coeleste cum ceteris Numa misceri jussit, quod deinceps internosci non potuit. Optionem deinde rex artifici obtulit, quicquid vellet, a se postulandi. Mamurius non pecuniam, sed gloriam pro mercede petiit. Cum enim Numa illis diebus carmina quaedam composuisset, quae Salii per Urbem discurrentes in honorem Martis canerent, Mamurius petiit, ut nomen suum a Saliis in fine quorumlibet carminum recitaretur. Id, annuente Numa, per multa tempora observatum est. *Ov. Fast.* 3, 259. ℙ Numa duodecim juvenes elegit in Salios ex ordine patricio, qui forma et virtute ceteris excellerent: qui Palatini dicti sunt, quique in Palatio sedem habebant, ut affirmat *Dionys. Hal.* 2, 70. His alios duodecim, Collinos et Quirinales appellatos, mox adjecit Tullus Hostilius ob votum quod voverat, ut *Id. Dionys.* 3, 32. ait, in bello contra Sabinos; ut *Liv.* 1, 20. et 27., in proelio contra Fidenates et Vejentes, cum, Romanis in aciem eductis, Albani a Romanis duce Metio Fuffetio defecere. Hos Pavorios etiam et Pallorios dixere, ut *Serv.* ad *Virg. A.* 8, 285. tradit. Eo igitur hujus ordinis sacerdotium numero crevit, ut ad collegium redactum fuerit. Qui praeerat Saliis, magister Saliorum (ut est ap. *Val. Max.* 1, 1. *n.* 9.) dicebatur: alius erat praesul appellatus, qui aliis praesultabat in caeremoniis publicis; alius vates, qui Saliares versus ante alios praecinebat. *Capitol. M. Aurel.* 4. Fuit in eo sacerdotio (*Saliorum*) et praesul, et vates, et magister. *Inscr.* ap. *Grut.* 173, 5. Mansiones Saliorum Palatinorum. Alia ap. *Mur.* 173, 8. Q. Pompejo Q. F. Quir. Senecioni Salio Collino, etc. ℙ In sacris illis, quae celebrabant, tunicis pictis induti erant, et aeneis balteis supra tunicas cincti, ornatique praetextis, quae subtegminis punicei fibulis astrictae erant, et trabeae vocabantur: gestabant in pectore aeneum tegmen, in capite pileos rotundos, et in altum fastigiatos, quos Romani apices appellabant: gladio accincti erant, manu dextra lanceam, aut virgam, aut aliquid hujusmodi tenebant: collo ancile ferebant, ibant per Urbem canentes carmina, laudantesque Martem armorum praesidem cum tripudiis, solemnique saltu, et in fine omnium carminum suorum Mamurium appellabant. *Lucan.* 1, 603. Et Salius laeto portans ancilia collo; et 9, 477. quae laeta juventus Patricia cervice movet. Adde *Stat. Silv.* 5, 2, 130. ℙ *Salii* etiam extra urbem Romam fuere. *Inscr.* ap. *Grut.* 318, 2. L. Antistius Cn. F. Hor. Sarculo Salius Albanus, idem Mag. Saliorum. ℙ *Salios* etiam Herculi sacros fuisse Tibure, constat ex *Virg. A.* 8, 285. In *Gloss. Philox.* axamenta (quae sunt carmina Saliaria) dicuntur στίχοι ἐπὶ θυσιῶν Ἡρακλέους. Praeterea *Octav. Hersennius* ap. *Macr. Sat.* 3, 12. in libro, qui inscribebatur de sacris Saliaribus Tiburtium, et *Ant. Nipho ib.* docuere, Salios Herculi datos fuisse. Hoc autem ideo, quia, ut ait *Macr.*, is Deus apud pontifices idem, qui Mars habetur: quod et *Varr.* auctoritas confirmat in *Sat. Menip.* Chaldaei quoque stellam Herculis vocant, quam reliqui omnes Martis appellant. Adde *Serv.* ad *Virg. l. c.* ℙ [*Salii* dicti sunt etiam populi quidam ex Francorum gente in Batavia. *Ammian.* 17, 8. *med.* Julianus petit primos omnium Francos, eos videlicet, quos consuetudo Salios appellavit, ausos olim in Romano solo apud Toxiandriam locum habitacula sibi figere praelicenter. *Alciatus* putat, ab his Saliis legem Salicam nomen duxisse. *F.*] *V. *Zosim.* 3, 6. et cf. *Cluv. Germ. Ant.* 3, 17. etc. *B. A.*

SĂLILLUM, i, n. parvum salinum. *Catull.* 23, 19. Quod culus tibi purior salillo est, etc. ℙ *Pl. Trin.* 2, 4, 90. *salillum animae* vocat ipsam animam ac spiritum, quo vivit corpus, et a putredine, quasi sale conditum, defenditur.

SĂLĪNĂCĬDUS. V. SALMACIDUS.

SĂLĪNAE, arum, f. plur. ἁλοπήγια, ἁλικαί, locus, in quo sal paratur. V. SALIFODINA. Negant *Varr. L. L.* 7, 25. et *Char.* 1, 20. in singulari numero usurpari. *Cic. N. D.* 2, 57. Salinae ab ora maritima remotissimae. *Plin.* 31, 7, 39. Sal facticius plurimus in salinis, mari adfuso, non sine aquae dulcis riguis, sed imbre maxime juvante, ac super omnia sole multo: non aliter inarescens; et *ib.* 41. Ancus Marcius salinas primus instituit. *Colum.* 10, 135. Quae dulcis Pompeja palus vicina salinis Herculeis, *h. e.* quae sunt prope Pompejos, Campaniae urbem, ubi Herculis petra fuit, ut recte interpretatur *Rosin. Dissert. isagog.* p. 30. V. HERCULEIUS. ℙ Ludit in ambiguo *Cicero*, jocos et sales intelligens in illo *Fam.* 7, 32. Parum diligenter possessio salinarum mearum a te procuratore defenditur. ℙ *Salinae*, locus in Urbe ad portam Trigeminam. *Front. Aqu.* 5. et *Liv.* 24, 47. *f.* *Adde 5, 45. *extr.* et 7, 17. *med.* et 19. ℙ Item locus in Dacia. Tab. Peut. *B. A.*

SĂLĪNĀRĬUS, a, um, adj. ad salinas, vel ad sal pertinens, ut Areae salinariae, ap. *Vitr.* 8, 3. *med.*

SĂLĪNĀTOR, oris, m. qui in salinis versatur, qui sal conficit, aut vendit. Ut Salinatores aerarii, *Enn.* ap. *Serv.* ad *A.* 4, 244. h. e. qui pro sale conficiendo

et vendendo vectigal aerario pendunt. *Arnob.* 2, 70. Salinatores, unguentarii, aurifices, aucupes. *Inscr.* ap. *Grut.* 1096, 4. L. Lepidio L. F. An. Proculo Mil. Leg. V. Macedon., etc. Salinatores civitatis Menapiorum ob merita ejus. ℙ *Salinator* cognominatus est M. Livius M. F. M. N. ex plebeja familia, quia vectgal novum ex salaria annona in censura statuerat. *Liv.* 29, 37. ℙ Etiam in gente Oppia id cognomen fuit, ut L. Oppius Salinator. *Id.* 35, 24. ℙ *Salinator*, titulus mimi Laberiani. *Gell.* 3, 12.

[SĂLĪNĬENSIS, is, m. qui in salinis operatur, salinator. *Inscr.* Pompejana ap. *Rosin. Dissert. isagog.* p. 30. M. Cerrinium aedilem Salinienses rogant. V. *Colum. l. c.* in SALINAE. ℙ *Saliniensis*, vel *Salinensis*, est etiam qui ex Salinis est, oppido Italiae ad Varum fluv., in maritimis Alpibus, a *Ptolem.* 3, 1. memorato, nunc *Seillans. Inscr.* ap. *Spon. Misc. antiqu.* p. 198, 4. Q. Vibius Q. Fil. Capito Salinensis. Alia ap. *Don.* 172, 1. Flavio Verini Fil. Quincto Sabino II. viro Salin. civitatis suae, etc. tabernarii Salinienses posuerunt. *F.*]

SĂLĪNUM, i, n. ἁλοδοχεῖον, vas in quo sal reponitur, tum ad mensae usum, tum ad sacras oblationes. *Pl. Pers.* 2, 3, 14. Triparci homines, qui salinum servo obsignant cum sale. Alii leg. *allium*, alii *alliatum*. *Pers.* 3, 25. Est tibi far modicum, purum et sine labe salinum: Quid metuas? *Stat. Silv.* 1, 4, 130. sed saepe Deis hos inter honores Caespes, et exiguo placuerunt farra salino. *Liv.* 26, 36. Ut senatores salinum, patellamque Deorum causa habere possint. *Val. Max.* 4, 4. *n.* 3. In C. Fabricii, et Q. Aemilii Papi domibus argentum fuisse confiteor oportet: uterque enim patellam Deorum, et salinum habuit. *Plin.* 33, 12, 54. Fabricius imperatores plusquam pateram et salinum ex argento habere vetabat. *Arnob.* 2, 91. Sacras facitis mensas salinorum appositu, et simulacris Deorum. *Hor. Od.* 2, 16, 13. Vivitur parvo bene, cui paternum Splendet in mensa tenui salinum, *h. e.* supellex, et res familiaris a patre relicta, diligenter et parce servatur, et administratur, quamvis tenuis sit. *Pers.* 5, 138. regustatum digito terebrare salinum Contentus perages, si vivere cum Jove tendis, *h. e.* modico victu contentus eris, et parco veterum more, panem cum sale coenabis, si pius ac religiosus esse cupis. V. SAL. ℙ Salinum in mensa pro aquali solitum esse poni, ait (*Cincius*, vel *Verrius*) cum patella, quia nihil aliud sit sal, quam aqua. *Festus.* ℙ Salinum cum sale in mensa ponere, figulis religioni habetur: quod quondam in Exquilina regione figulo, cum fornax plena vasorum coqueretur, atque ille proxime eam convivatus, super modum potus somno esset oppressus cum convivis suis: praeteriens quidam petulans, ostio patente, ex mensa salinum conjecit in fornacem: atque ita incendio excitato, figulus cum suis concrematus est. *Idem.* ℙ Mascul. gen. *Varr.* ap. *Non.* 15, 26. Dicuntur enim patellae, salini, acetabula, catini, patenae.

SĂLĬO, is, ivi et ii, ītum, a. 4. ἁλίζω, salem aspergo, sale condio. *Varr. R. R.* 1, 2. *f.* Qua ratione oporteat pernas salire. *Cato R. R.* 23. Oleae caducae saliantur. *Cels.* 2, 18. Pisces, qui solidi saliuntur. *Sisenn.* ap. *Prisc.* 10. *f.* Piscium saliendorum causa. *Naev. ib.* Saliturus istaec mittam salem. ℙ Sunt qui ubique *sallio* scribunt, liquida geminata: quod improbare non ausim: quamvis a *salis*, unde fit *salio*, nulla geminnatio oriatur.

SĂLĬO, is, ivi et ii et ui, saltum, a. 4. πηδάω, ἅλλομαι, saltum edo, salto. *Virg. G.* 1, 449. Tam multa in tectis crepitans salit horrida grando. *Plin.* 10, 38, 54. Aves vario meatu feruntur, et in terra, et in aere, ambulant aliquae, ut cornices: saliunt aliae, ut passeres, merulae: currunt, ut perdices, rusticulae. *Ov. Ib.* 558. Inque maris salias, Glaucus ut alter, aquas. *Pl. fragm.* ap. *Prisc.* 6. *f.* Saliam in puteum praecipes. *Id. Trin.* 2, 1, 30. Qui in amorem praecipitavit, pejus perit, quam si saxo saliat. *Liv.* 2, 24. Salire de muro, praecipitarique; et *ib.* 39. Obseptis itineribus, sŭper vallum saliunt. Adde *Ov. Ib.* 599. *Pl. Mil.* 2, 3, 8. Metuo, ne in malum cruciatum insiliamus. *Paloe.* tu sali solus: nam ego istam insulturam nihil moror. *Id. Bacch.* 3, 3, 24. Hasta, disco, pugilatu, pila, saliendo exercere se. ℙ *Salire* in brutis est maris ἐν τῇ συνουσίᾳ. *Varr. R. R.* 2, 7. *med.* Cum equus matrem ut saliret, adduci non posset; et *ib.* 4. *med.* Verres octo mensium incipit salire. Adde *ib.* 3, 6. et 10. et ap. *Non.* 2, 290. Et passive *Id. ib.* 2, 2. *med.* de ovib.: Neque pati oportet, minores, quam bimas, saliri. *Ov. A. Am.* 2, 485. Laeta salitur ovis. ℙ *Salire*, emicare, celeriter emergere, prosilire, exsilire. *Lucr.* 1, 187. E terraque exorta repente arbusta salirent. *Claud. praef. ad III. cons. Honor.* 3. excusso saliit cum tegmine proles, *h. e.* pullus aquilae natus est rupto putamine. *Ulp. Dig.* 19, 1, 17. *f.* Personae, e quarum rostris aqua salire solet. *Varr. R. R.* 1, 13. Cohortes interius compluvium habeant lacum, ubi aqua saliat, *h. e.* decurrat, defluat, V. SALIENS. ℙ Pro palpitare, micare, subsilire, πάλλω, πάλλομαι. *Ov. Met.* 10, 289. saliunt tentatae pollice venae. *Piln.* 10, 53, 74. Gutta in ovo salit, palpitatque. *Sen. Herc. Oet.* 708. Stat terror animis, et cor attonitum salit: πάλλει ἡ καρδία. *Pers.* 3, 109. visa est si forte pecunia, sive Candida vicini subrisit molle puella; Cor tibi rite salit? *Pl. Ps.* 1, 1, 104. Id futurum, unde dicam nescio: nisi quia futurum est: ita supercilium salit. V. SALISATOR. ℙ Pro *salii* in praeterito dixere *salui*, non solum in compositis *adsilui*, *prosilui*, etc. sed et in simplici. *Diomed.* 1, 371. *Salio* perfectum suavius enunciari videtur *salii*, quam *salivi*: sed plerique veteres *salui* dixerunt. *Virg. G.* 2, 384. Mollibus in pratis unctos saluere per utres. *Prisc.* quoque 10, 906. testatur se in quibusdam codicibus *saluere* invenisse. *Serv.* ad illud *A.* 3, 416. Dissiluisse ferunt: hinc apparet, inquit, bene dictum, *unctos saluere per utres*. Est enim positio *salio*, *salis*, *salui*. Illud quoque *Ov.* a multis cum *Prisc. l. c.* sic legitur, *Fast.* 4, 805. Per flammas saluisse pecus, saluisse colonos. ℙ Part. *Saliens* V. supra s. l.

SĂLĪSĀTĬO, onis, f. palpitatio, παλμὸς, a saliendo. *Marc. Empir.* 21. *f.* Cordis pulsus, sive salisatio. *Gloss. Philox.* Salisatio, παλμός. ℙ Scribitur et *salissatio*.

SĂLĬSĀTOR et Salissator, oris, m. Salisatores, inquit *Isid. Orig.* 8, 9. *f.*, vocati sunt, qui, dum eis membrorum quaecumque partes salierint, aliquid sibi exinde prosperum, seu triste significare praedicunt. *Muret. var. lect.* 9, 6. legit *salitores*. Huc pertinet illud *Theocr. Idyll.* 3, 37. Ἄλλεται ὀφθαλμὸς μὲν ὁ δέξιος· ἆρ᾽ ἐσ᾽ ἰδησῶ Ἀυτάν; et *Pl. Ps.* 1, 1, 105. ita supercilium salit; et *As.* 2, 2, 49. Ergo mirabar, quod dudum scapulae gestibant mihi.

*SALISSO, onis, opp. Galliae Belgicae, in terra Trevirorum. *Anton. Itin. B. A.*

SĂLĪSUBSŬLUS, a, um, adj. qui salit et subsilit. *Catull.* 17, 5. Sic tibi bonus ex tua pons libidine fiat, In quo vel Salisubsuli sacra suscipiunto, *h. e.* in quo etiam Salii salientes subsilientesque securi sacra sua peragant. *Muretus* locum firmat auctoritate *Pacuvii* in *Armorum judicio*. Pro imperio sic Salisubsulus nostro excubet, *h. e.* Mars, qui in proeliis hac illac salit subsilitque, imperium nostrum tueatur. Hunc autem *Pacuvii* versum primus ante *Muretum* attulit *Guarinus* ad *Catulli l. c.*, cujus fidei acquiescendum esse videtur. Alii ap. *Catull.* leg. *Salii ipsulis*, et *Pacuvii* versum spurium esse putant. *Ipsulas* vero, sive *ipsillas* dicunt esse lamellas in sacris adhibitas, specie virorum et mulierum. V. IPSULLICES.

SĂLĪTĬO, onis, f. actus saliendi: ut Salitio equorum, ap. *Veg. Mil.* 1, 18.

SĂLĪTOR, oris, m. in *Gloss. Philox.* est ταριχευτὴς, *h. e.* salsamentarius. Quidam leg. ap. *Cic. Att.* 4, 17. *f.* Litteras datas salitoribus Britanniae. Sed plerique omnes, *datas a litoribus Britanniae*.

SĂLĪTŪRĂ, ae, f. ἅλισις, conditura ex sale. *Colum.* 12, 21. Post salituram musti.

SĂLĪTUS, a, um, part. a *salio:* sale conditus, vel aspersus. *Colum.* 6, 32. Salitus thynnus. *Pall.* 11, 10. Salita oliva. *Fabian.* ap. *Diom.* 1, 372. caro. *Cornel. Sever.* ap. *Prisc.* 10. *f.* Saliti pumiliones. Adde *eund.* ap. *Diom. l. c.* ℙ Sunt qui *sallitus* scribunt, liquida geminata.

SĂLĪVĂ, ae, f. σίαλον, σιαλὶς, humor in ore animalis, sputum: est a Graeca voce allata. *Lucr.* 4, 1101. Affigunt avide corpus, junguntque salivas Oris; et *ib.* 639. ut serpens, hominis quae tacta salivis Disperit. *Juven.* 6, 621. de Claud. Imp. (quem in ira rictu spumanti fuisse, scribit *Suet.* 30.) tremulum caput, et longa manantia labra saliva. *Colum.* 6, 9. Signa bovis febricitantis manantes lacrimae, oculi compressi, fluidum salivis os, etc. *Plin.* 28, 12, 53. Tussim sanat saliva equi triduo pota. *Catull.* 23, 15. A te sudor abest, abest saliva Mucusque, et mala pituita nasi, *h. e.* nunquam sudas, nunquam exspuis. *Id.* 99, 10. Spurca saliva; et 77, 8. et *Sen. Ira* 3, 38. *extr.* pinguis. *Plin.* 28, 4, 7. Salivam in manu ingerere; et 27, 6, 24. ciere; et 37, 10, 59. facere; et *Sen. ep.* 79. *med.* movere: quod translate de iis dicitur, quae appetitum sui excitant. Verba enim *Senecae* sunt: Aut ego te non novi, aut Aetna tibi salivam movet, *h. e.* valde cupis Aetnam cognoscere, ac describere. Sic *saliva Mercurialis* ap. *Pers.* 5, 112. est cupiditas lucri. ℙ *Omnia una saliva continuare* ap. *Hieron. adv. Joann. Hierosol. n.* 10. est uno impetu, aut spiritu, protinus, protelo, ita ut ne semel quidem spuatur. ℙ *Plin.* 7, 2, 2. et 28, 4, 7. et *ib.* 7, 22. jejuniae salivae hominis contra serpentes, fascinationes, invidiam, comitialem morbum, furunculos, lichenas, lippitudines, etc. miram vim praedicat. *Pers.* 2, 31. cunis Exemit puerum, frontemque atque uda labella Infami digito et lustralibus ante salivis Expiat. ℙ Contra *arcana saliva* est veneficium, in quo saga spurcam salivam suam inspuit, vel amatorium poculum infecit. *Prop.* 4, 7, 45. Aut Nomas arcanas tollat versuta salivas. ℙ Dicitur de quibusdam certorum animalium humoribus salivae similibus. *Plin.* 30, 15, 47. Cochlearum saliva illita infantium oculis. *Id.* 32, 6, 21. Ostrea spissa, nec saliva sua lubrica. *Id.* 9, 36, 60. Purpurae diebus quinquagenis vivunt saliva sua. *Id.* 11, 37, 54. *extr.* Oculos natura composuit callosis in extimo tunicis, quas subinde purificant lacrimationum salivis; et *ib.* 12, 12. de melle: Sive ille est coeli sudor, sive quaedam siderum saliva, sive purgantis se aeris succus. ℙ Metonymice sal gustus, sapor. *Id.* 23, 1, 22. Sua cuique vi va innocentissima, sua cuique aetas gratissi est media. *Prop.* 4, 8, 38. Et Metymnaei G liva meri. *Pers.* 6, 24. turdorum nosse s *Petr. fr. Trag.* 48. *Burm.* Quidquid ad saliv cit, in suburbano nascitur, *h. e.* omne vinum sapore gratum est, et gustui jucundum.

SĂLĪVĀRĬUS, a, um, adj. σιαλώδης. *Plin.* 74. Mituli, et pectines sponte naturae in a proveniunt: quae durioris testae sunt, ut m purpurae, salivario lentore, *h. e.* humore ins livae, sed viscoso.

SĂLĪVĀTĬO, onis, f. σιαλισμὸς, salivae *Coel. Aurel. Acut.* 3, 2. Sequitur autem eos, q passione tentantur, salivatio plurima, etc.

SĂLĪVĀTUM, i, n. ποτὸν, πόμα, προπότισμ dicamentum liquidum, vel solidum in quib animalium morbis a mulomedicis adhiberi s Dictum ex eo, quod primo nimiae salivae scendae institutum sit: vel quia salivam, *h.* appetentiam restituat. Sunt tamen, qui *sal* ubique reponunt, quasi prima ejus composi salvia fuerit; invitis tamen optimis Codicib. 6, 10. Recens tussis (*boum*) optime salivato hordeaceae discutitur; et *ib.* 9. Coctos brassic liculos triginta ex oleo et garo salivati more citanti bovi demitti; et *ib.* 25 Lupini semicru teruntur, et offae salivati more faucibus inge *Plin.* 27, 11, 76. Ex hac herba in tres modio vati additur, quantum in unam sagittam add (h. e. *quantum addi solet ad unam sagittam inficiendam*); ita offa demittitur boum fauci morbis. *Pall.* 5, 7. Vitulis tostum molitumq lium cum lacte misceatur, salivati more praebe

SĂLĬUNCĂ, ae, f. herba, de qua *Plin.* 21, Saliunca folio quidem subbrevi, et quod nec possit, radici numerosae cohaeret, herba quam flos, densa veluti manu pressa, brevi caespes sui generis. Pannonia hanc gignit, rici, Alpiumque aprica: urbium, Eporedia: suavitatis, ut metallum esse coeperit. Vestib terponi eam gratissimum. Haec *Plin.* Eand nardum silvestrem *Scrib. Comp.* 195., et spica ticam, *ib.* 258. facit. *Virg. Ecl.* 5, 16. Lent quantum pallenti cedit olivae, Puniceis humilis tum saliunca rosetis. Ubi *Serv.*: herba, quan *tunicam* vulgo vocant. [Recentiores botani tant eandem esse ac *nardum Celticam*. [*Val Celtica, *L.*] V. NARDUS. *F.*]

[SĂLĬUNCŬLĂ, ae, f. dimin. saliuncae. *Tir.* p. 170. Salix, saliuncula. *F.*]

SĂLĪVO, as, a. 1. σιαλίζω, salivam emitto. late. *Plin.* 9, 36, 60. Purpurae congregantur tempore, mutuoque attritu lentorem cujusda rae salivant. ℙ Item curo eo medicamento, *salivatum* dicitur: quia etiam ciendae saliva habet. *Colum.* 6, 5. Panacis, et eryngii radic niculi seminibus miscendae, et cum defruti, a liti tritici farina, candenti aqua conspergenda que medicamento salivandum aegrotum pecus; 24. *med.* Fetae vaccae cytisus viridis praebetu tenero olere, commixto torrido molitoque mil per unam noctem lacte macerato salivatur; 37. *med.* Admissarius equus desecto viridi p et largo hordeo firmandus, nonnunquam etia livandus erit.

SĂLĪVŌSUS, a, um, adj. σιαλώδης, salivae lis, saliva abundans. *Plin.* 16, 38, 72. Hum rasis (*in cortice*) gummosus, ulmis salivosus tus ac pinguis malis. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 2. grotans salivosus. *Appul. Apol.* Salivosa lab

SĂLĬUS, a, um, adj. ad Salios pertinens. *stus:* Salias virgines Cincius ait esse conduc qnae ad Salios adhibeantur cum apicibus palud quas Aelius Stilo scripsit sacrificium facere in cum pontifice, paludatas, cum apicibus in m Saliorum. *Hor. Od.* 4, 1, 28. pede candido rem Salium ter quatient humum. Adde *ib*, 12. Utrobique autem *Salium* potest etiam in pro *Saliorum*.

SĂLIX, ĭcis, f. ἰτέα, genus plantae plurimi in cultu vinearum, sive grandior sit, et perti sive humilior seu viminalis: quae duo genera *Colum.* 4, 30. et 31. Quae Graeca dicitur a *Va* *R.* 1, 24. *extr.* et a *Cat. R. R.* 6., viminalis es flavi coloris. Amerina ejusdem est usus, graci ga, et rutila: eandemque et Sabina vocatur. *G.* 1, 265. Atque Amerina parant lentae retin viti. Adde *Colum. l. c.* ℙ Est et Gallica ob purpurei, et tenuissimi viminis. *Plin.* 16, 37 Saicis plura genera: namque et in proceritatem gnam emittunt jugis vinearum perticas, pariu balteo corticis vincula: et aliae virgas sequac vincturas lentitiae. Aliae praetenues viminibu xendis spectabili subtilitate. Rursus aliae firm corbibus, ac plurimae agricolarum supellectili: didiores, ablato cortice, lenique tractatu, vilio vasis, quam ut e corio fiant: atque etiam su rum in delicias cathedrarum aptissimae. Caedu lici fertilitas, densior tonsura, etc. nullius q tutior est reditus, minorisve impendii, aut te statum securior. Haec ex *Plin.*, qui 24, 9, 37

umerat ejus usus in medicina. *Virg. G.* 3, ec vescas salicum frondes, ulvamque palu- etc. *Id. Ecl.* 3, 83. lenta salix. *Ov. Met.* Amnicolae salices. *Lucr.* 2, 361. tenerae. *G.* 4, 182. glaucae; et *ib.* 2, 416. fecundae vi- . *Id. Ecl.* 1, 79. amarae. *Lucan.* 4, 131. lix madefacto vimine parvam Texitur in pup- aesoque inducta juvenco, Vectoris patiens, n superenatat amnem. *Paul. Dig.* 33, 1, 12. mundae annua librarum singula millia, *h. e.* , aut etiam a cortice purgatae. ℙ *Verrius cius* ap. *Fest.* salicem esse ait virgulti genus, oris: quod verum est, si de viminali, humili, es virgas ferente loquatur: quamquam et ter arbores ponit *Plin.* 18, 28, 68., ubi ait *millimam arborum.* Ridicule autem, inquit interpretatur dictam, quod ea celeritate cre- t salire videatur: quod et *Serv.* facit ad *Ecl.* ℙ Ut *ferrum* pro ense, sic et *salix* ponitur a ad caedendum. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 703. quoties corpus attigerat salix, Tenui ru- sanguine uda vimina.

IO. V. SALIO, salem aspergo.

ITUS. V. SALITUS.

O. V. SALO.

USTIĀNUS et Salustianus, a, um, adj. ad um pertinens. *Tac. A.* 13, 47. et *Plin.* 7, et *Inscr.* ap. *Grut.* 602. Sallustiani horti, *h.* uondam Sallustii fuerant, postea Caesarum *Quint.* 10, 1. Illa Sallustiana brevitas, qua ud aures vacuas atque eruditas potest esse us. *Gell.* 18, 4. Sallustiana lectio. *Id.* 10, allustianum dictum. *Sen. ep.* 114. *med.* Ar- Sallustianus, *h. e.* Sallustii imitator. ℙ *anum aes* ap. *Plin.* 34, 2, 2. in Centronum ractu, dictum est a Sallustio Crispo, Augu- o, Historici nepote ex sorore (de quo *Tac.* . et *ib.* 3, 30.), qui ejus metalli dominus de effodiebatur.

USTIUS et Salustius, ii, m. C. Sallustius Romanus historicus celebris fuit. V. in S, ubi et de ratione scribendi satis dictum est.

LUVII, orum, populi Galliae Narbonensis, Rhodanus in mare Mediterraneum se exone- a Aquas Sextias. *Plin.* 3, 4. ed. *Hard.* ℙ icti a *Liv.* 21, 26. *Salyi* a *Flor.* 2, 3. et 3, autem a *Plin.* 3, 17. ℙ *Liv. Epit.* 60. ed. audiunt *Salvii:* quo tamen in loco ed. *Dra-* *Salvios* habet *Salluvios. B. A.*

YI. V. v. praec. *B. A.*

ACIDUS, a, um, adj. salsus simul et aci- *oss. Philox.* Salmacidum, ἁλμυρὸν, Salma- λμυρὸς, ἁλώδης. *Plin.* 31, 3, 22. Nitrosas atque salmacidas in desertis Rubrum mare addita polenta, utiles intra duas horas fa- *Flor.* 4, 10. *med.* Non minor ex aqua postea, hostibus clades: infesta primum siti regio: busdam salmacidis fluviis infestior. *Plin.* , 41. *f.* Ipsum vero balneum ex dulci aqua ex salmacida. *Reines. var. lect.* 3, 4. *med.* in *Solin.* 5. omnibus allatis locis *salinaci-* volunt. Utra ex his vocibus praeferenda rint alii. ℙ *Salmacidus* adj. a Salmacide, sq.

ACIS, idis, f. Σαλμακὶς, in fabulis est Nym- , filia Coeli et Terrae, ut ait *Fest.*, quae quoddam in Caria coluit, in quo cum Her- itum natantem vidisset, ipsa quoque adna- arcte complexa est, adhaesitque, ut duo corpora miscerentur, et Androgynus fieret. IAPHRODITUS. *Ov. Met.* 4, 396. Salma- culum, vel pictas sume pharetras. ℙ *Sal-* iam dictum est ipsum stagnum, seu fons in pud Halicarnassum, ex quo qui biberent, eri, et effeminari, et ad turpem libidinem rediti sunt. *Ov. l. c.* 385. Quisquis in hos venerit, exeat inde Semivir, et tactis sub- scat in undis. *Stat. Silv.* 1, 5, 20. procul nte doloso Salmacis. ℙ Hinc in probris ea ut est ap. *Cic. Off.* 1, 18. *med.*, cum quid animo, molliter, ignave, et effeminate fit. . et ap. *Fest.* Salmaci da spolia sine sudo- guine. Alii leg. *das spolia*, etc. Alii vero *a spolia*, etc. ut sit *Salmacidus* adjectivum. *il da* cet. unice ferendum. V. *Beier.* ele- modum hac de re disputantem.] ℙ Origi- lae esse, scribit *Festus*, quod aditus ad em angustatus parietibus occasionem lar- juvenibus petulantibus illudendi anteceden- ris et puellis, quia non patebat effugium. m assignat 2, 8. *med.*, ideo enim infamia asse, quia cum sit ejus aqua perlucida, et poris, Cares, et Leleges, barbari homines ejus allecti, paulatim eo convenire coepe- e duro feroque more commutati in Graeco- suetudinem et suavitatem mollierunt ani- ad humanitatem traducti sunt: non enim e, ut ex ea aqua mollis quisquam et im- iat.

ĀNI, orum, populi Arabici, in Mesopota- irca Mesopotamiam degentes. *Plin.* 6, 26. fortasse trahunt a Salma, Arabiae deser- o, cujus meminit *Ptolemaeus. B. A.*

[SALMANTĪCENSIS, e, adj. ad Salmanticam pertinens, Hispaniae Tarraconensis urbem, nunc *Salamanca:* ejus mentio est in *Inscr.* ap. *Grut.* 199, 2. Alia ap. *eund.* 849, 1. L. Julius Capito Salmanticensis. *F.*]

SALMO, onis, m. genus piscis marini, qui etiam fluvios subit, semelque gustata aqua dulci vix unquam in mare regreditur. *Plin.* 9, 18, 32. In Aquitania salmo fluviatilis marinis omnibus praefertur. *Auson. Idyll.* 10, 97. Nec te puniceo rutilantem viscere, Salmo, Transierim, latae cujus vaga verbera caudae Gurgite de medio summas referuntur in undas, Occultus placido cum proditur aequore pulsus. Tu loricato squamosus pectore, frontem Lubricus, et dubiae facturus fercula coenae, Tempora longarum fers incorrupte morarum, Praesignis maculis capitis: cui prodiga nutat Alvus, opimatoque fluens abdomine venter. V. SALAR.

*SALMON, onis, opp. Thessaliae, dictum et Almon. *Plin.* 4, 8. *B. A.*

*SALMONA, ae, Galliae Belgicae fluvius, in Mosellam influens, hodie *the Salm. Auson. Mosell.* 366. Nec fastiditos Salmonae usurpo fluores. *B. A.*

*SALMŌNE, es, f. Σαλμώνη, promontorium Cretae. *Act. Apost.* 27, 7. ℙ Dictum et *Samonium (Sammonium) promontorium.* V. Σαλμωνὶς audit *Dionys. Perieg.* 110. *B. A.*

SALMONEUS, i, m. trisyll. Σαλμωνεὺς, Aeoli filius, frater Sisyphi, rex Elidis, qui cum divinos sibi honores petulanter quaereret, Jovemque se credi volens, fabricato ponte aereo, super eum agitaret quadrigas ad imitanda tonitrua, facesque jaculatus in obvium quemque, juberet occidi, tanquam de coelo tactos, quoscumque igni afflasset; vero ipse fulmine cum suis quadrigis ambustus, ad Inferos detrusus est. *Serv.* ad illud *Virg. A.* 6, 585. Vidi ego crudeles dantem Salmonea poenas, Dum flammas Jovis, et sonitus imitatur Olympi, etc. *Claud. in Ruf.* 2, 514. audax fulmine Salmoneus. Adde *Hyg. fab.* 60, 61. et 250.

SALMŌNIS, ĭdis, f. Σαλμωνὶς, Tyro Salmonei filia, quae Enipeum fluvium Thessaliae adamasse dicitur, et sub ejus forma a Neptuno compressa, duos filios Neleum et Peliam peperisse. *Prop.* 1, 13, 21. Non sic Aemonio Salmonida mixtus Enipeo Taenarius facili pressit amore Deus; et 3, 17, 13. Testis Thessalico flagrans Salmonis Enipeo. Adde *Ov. Am.* 3, 6, 43. et *Hyg. fab.* 157. et V. ENIPEUS. *F.*]

SAL NITRUM. V. NITRUM.

SĀLO et Sallo, is, salsum, a. 3. idem ac salio ap. veteres. *Varr. L. L.* 4, 22. *med.* Sues primum occidere coeperunt domini, et, ut servarent, salere. *Id.* ap. *Diomed.* 1, 372. Mortuos sallunt. *Sall. fr.* ap. *Prisc.* 10. *f.* Parte consumpta, reliqua cadaverum ad diuturnitatem sallerent. *Lucil. ib.* Sallere muraenas, mercem in frigidaria ferre. *Mummius* ap. *Diomed. l. c.* Istaec sum multo sale salsurus.

*SALO, onis, m. fluvius Hispaniae Tarraconensis, prope Bilbilim opp. *Mart. epigr.* 10, 103, 2. et 104, 6. ℙ *Bilbilis* audit *Justin.* 44, 3. ℙ Hodie est *Xalon.* ℙ V. *Bilbilis. B. A.*

*SALOCA, ae, opp. Norici. *Tab. Peut. B. A.*

*SALODŪRUM, i, n. opp. Galliae Belgicae, nunc *Solothurn. Ant. Itin.* et *Tab. Peut. B. A.*

SĂLŌMON, ōnis, m. Σαλομὼν, ῶντος, vel ῶνος, et Σαλομὼν indeclin. filius Davidis ex Bethsabee, rex Judaeorum. Latine pacificum sonat. Primus templum magnificentissimum Deo aedificavit. Sapientissimus omnium mortalium fuit, sapientia ei divinitus infusa: idemque ditissimus. *Juvenc.* 2, 717. Ut Salomona pium, praeceptis dedita justis *(regina Saba)*, Audiret. *Prud. Hamart.* 581. Nos dignum Salomone nihil. ℙ Scribitur et *Solomon:* sic saepe ap. *Lactant.* ℙ Secundam syllabam produxit *Alcim.* 6, 387. Pacificus quidquid lata inter sceptra Salomon; quia et Graece Σαλωμών.

SĂLŌMONĬACUS, a, um, adj. ad Salomonem pertinens. *Sidon. ep.* 4, 18. *in carm.* Quae Salomoniaco potis est confligere templo. *Venant. carm.* 2, 11, 1. Si Salomoniaci memoretur machina templi.

SĂLŌMONĬUS, a, um, adj. ad Salomonem pertinens. *Lactant.* 4, 13. *f.* Salomonium templum. *Prud. Apoth.* 580. Destructione jacent Salomonia saxa metallo? ℙ Legitur et *Solomonius.*

[SĂLONENSIS, e, adj. ad Salonam, seu Salonas pertinens, Dalmatiae urbem, nunc quoque *Salona*, cujus meminit *Plin.* 3, 22, 26., aliique quamplurimi. *Inscr.* ap. *Donat.* 211, 7. Colonia Salonensis. *F.*]

[SĂLONĬĀNUS, a, um, adj. ad Salonium pertinens, clientem Catonis censoris; hic ejus filiam uxorem duxit, ex qua filium genuit anno aetatis LXXX. *Plin.* 7, 14, 12. Clarum est, Catonem censorium genuisse filium octogesimo anno exacto e filia Salonii clientis sui. Qua de causa, aliorum ejus liberorum propago Liciniani sunt cognominati, hi Saloniani, ex quibus Uticensis fuit. *F.*]

[SĂLONĪNUS, a, um, adj. ad Salonam pertinens, Dalmatiae urbem. Hinc *Saloninus* cognomen inditum fuit Asinio ab ejus patre C. Asinio Pollione ex Salona urbe a se capta, ut narrat *Serv.* ad *Virg. Ecl.* 4, 1. Idem cognomen habuit filius Gallieni Aug. ex Cornelia Salonina ejusdem Gallieni uxore; utriusque nummos profert *Eckhel. D. N. V.* T. 7. p. 418 et 421. *F.*]

[SĂLONĪTĀNUS, a, um, adj. idem ac Salonensis, et Saloninus. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 347. *n.* 10. L. Barbantejus Demetrius archigallus Salonitanus. *F.*]

SĂLŎPYGĬUM, ii, n. motacilla, a σάλος, motus, et πυγὴ, nates: quemadmodum etiam dicta est σεισοπυγὶς, a σείω, moveo, et πυγή. Usus creditur *Catullus ep.* 50., et ita Calvum oratorem appellasse, hoc versu, Dii magni, salopygium disertum! Sic vero Calvus dictus sit, quia motacillae instar in dicendo subsiliret. Placuit haec lectio *Salmasio*, qui pro se adducit, quod in veteribus *Catulli*, ac *Senecae* membranis *salopugium* legatur. Alii aliter legunt, ut dictum est in SALAPUTIUM.

SĂLOR, oris, m. color sali, seu maris, qui medius fere est inter viridem, et caeruleum, et communis vitro et mari. *Capell.* 1, 8. Urna perlucentis vitri salore renidebat. V. SALUM.

SALPĂ, ae, f. σάλπη, genus piscis marini, litoralis, squamosi, solitarii, aureis lineis interstincti. *Plin.* 9, 18, 32. Circa Ebusum salpa, obscenus alibi, et qui nusquam percoqui possit, nisi ferula verberatus. *Obscenum* vocat fortasse, quia stercore vescitur. *Ov. Hal.* 122. merito vilissima salpa.

*SALPE, es, f. obstetrix Lesbia, quae de remediis muliebribus scripsit, quod et postea aliae quoque feminae fecerunt, ut *Trotula*, cujus hodieque liber exstat. *Plin.* 28, 4 et 6. et 32, 10. *B. A.*

[SALPĒSĀNUS, a, um, adj. ad Salpesam pertinens, Hispaniae Baeticae urbem in vicinia hodiernae *Facialcazar:* ejus meminit *Plin.* 3, 1, 3., ubi pro *Salpesa* legitur *Alpesa. Inscr.* ap. *Fabr.* p. 105. *n.* 249. Ordo municipii Flavii Salpesani. *F.*]

SALPICTĂ sive Salpincta, sive Salpinctes, sive Salpista, ae, m. tubicen. Est a Graecis, quibus dicitur σαλπιγκτὴς, a σαλπίγγω, vel σαλπιστὴς, a σαλπίζω, buccino, tuba cano. V. SALPINX. *Vopisc. Carin.* 19. Exhibuit et centum salpistas uno crepitu concinentes. *Firm. Math.* 8, 21. Salpictas reddet, sed qui in bello confossi moriantur. *Stewechius* similiter interpretatur illud *Arnobii* 7, 239. Delectantur, ut res est, stupidorum capitibus rasis, salpictarum sonitu, etc. V. SALAPITTA.

[SALPĪNAS, atis, adj. omn. gen. ad Salpinum pertinens Etruriae urbem, cujus tamen mentio nullibi exstat. Hinc *Salpinates, ium*, absolute sunt illius urbis incolae. *Liv.* 5, 31. Volsinienses, Salpinatibus adjunctis, ultro agros Romanos incursavere. *F.*]

[SALPĪNUS, a, um, adj. idem ac Salapinus; urbs enim Salapia etiam Salpis dicta est, ut ex ejus nummis ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 1. p. 143. constat. *Front. de colon.* p. 127. *Goes.* Salpis colonia litore terminatur. Sipontum ea lege et finitione est, qua et ager Salpinus. *F.*]

SALPINX, ingis, f. σάλπιγξ, ιγγος, tuba, buccina. Vox Graeca. *Serv.* in *centimetro*, in exemplum Sotadici metri affert hunc versiculum, p. 1824. Salpinx cane, tempus fugit: intendito laborem. *Not. Tir.* p. 173. Salpinx, salpinctes, hierosalpinctes.

SALPŪGĂ, ae, f. genus formicae venenatae. *Plin.* 29, 4, 29. Est et formicarum genus venenatum, non fere in Italia: solipugas Cicero appellat, salpugas Baetica. *Lucan.* 9, 837. Quis calcare tuas metuat, salpuga, latebras? Alii leg. *solpuga*, [*ita *Cort.* in *ed. Web.*] alii aliter. V. SOLIPUGA.

SALSĀMEN, inis, n. idem quod salsamentum. *Arnob.* 7, 230. Carnem strebulam, et pulpamenta, salsamina denique, quae sunt commixtio quadrinis copulata de frugibus.

SALSĀMENTĀRĬUS, a, um, adj. ταριχηρὸς, ad salsamenta pertinens. *Colum.* 2, 10. *med.* Vasa olearia, et salsamentaria. *Plin.* 18, 30, 73. Salsamentarii cadi. *Id.* 28, 9, 37. Salsamentaria testa. *Inscr.* ap. *Donat.* 315, 10. Ti. Claudius Docimus negotians salsamentarius. ℙ *Salsamentarius* absolute, qui salsamenta facit, aut vendit, ταριχευτής. *Auct. ad Her.* 4, 54. Ut si salsamentarii filio dicas: quiesce tu, cujus pater cubito se emungere solebat. *Suet. Vit. Hor.* Horatius Flaccus, patre, ut creditum est, salsamentario, cum illi quidam in altercatione exprobrasset: quoties ego vidi patrem tuum cubito emungentem? etc. Idem habet *Macr. Sat.* 7, 3.

SALSĀMENTUM, i, n. τάριχος, piscis sale aut muria conditus cibi gratia, ad diuturnum usum. Quia enim obsonia Latinis fere pisces erant, ea si sallerentur, *salsamenta* dicta. Item ipsa muria. *Ter. Ad.* 3, 3, 27. Salsamenta haec fac macerentur pulcre. *Cic. Div.* 2, 57. De vino, aut salsamento putes loqui, quae evanescunt vetustate. *Varr. R. R.* 3, 17. Hortensius salsamenta in eas piscinas empticia conjiciebat, cum mare turbaret, ut per tempestatem suis piscibus e macello cetariorum, uti e mari, obsonium praeberet. *Colum.* 12, 53. *f.* Eaque caro *(suilla)* semper conservatur, et tanquam salsamentum in muria sua permanet. *Id.* 8, 17. *med.* Salsamentorum purgamenta, quae cetariorum officinis everruntur. *Gell.* 2, 24. *med.* Carnis aridae et salsamenti certa pondera in singulos dies constituit. *Plin.* 32, 7, 26. Salsamentorum spinae; et *ib.* 9, 34. Salsamenta coracini; et *ib.* 2, 9. Pisces ita salsos esse, ut possint salsamenta existimari,

circa Cephaleniam, et Paron. Adde ib. 5, 15. Et rursus ib. 2, 9. Salsamenta reficere, h. e. iterum sale condire.

[SALSĀRĔ, is, n. Acron ad Hor. Sat. 2, 8, 86. Mazonomon genus lancis est, in qua portantur escae, veluti grande salsare. Hanc lancem Vet. Schol. Cruquii interpretatur magnam scutellam. F.]

SALSĀRĬUS, a, um, adj. ut negotians salsarius in Inscr. ap. Grut. 647, 1. est salsamentorum negotiator. V. MALACITANUS.

SALSĒ, adv. cum sale, aut salsitudine: et translate, σκωπτικῶς, κομψῶς, urbane, facete, cum dicti mordacitate. Cic. Or. 2, 68. Valde haec ridentur, quae quasi per dissimulationem non intelligendi, subabsurde salseque dicuntur. Quint. 6, 3, 42. Salse dicere in aliquem: et mox: §. 89. Nihil ex iis, quae dicuntur salsa, dicitur salsius. Rursus Cic. Or. 2, 54. f. Salsissime dicere aliquid.

SALSĒDO, inis, f. ἅλμη, salsus sapor, salsitudo. Pall. 11, 14. Ut aqua marina salsedine careat.

SALSĬFŎDĬNA. V. SALIFODINA.

SALSĬLĀGO, inis, f. idem ac salsugo, a salsus, ἅλμη. Plin. 18, 12, 32. Ciceris natura est gigni cum salsilagine, h. e. cum insita salsitudine. V. SALSUGO.

SALSĬPŎTENS, entis, adj. maris dominus, epithetum est Neptuni. Pl. Trin. 4, 1, 1. Salsipotenti Jovis fratri gratias habeo, ἁλὸς κρατοῦντι.

[SALSĬTAS, atis, f. salsitudo. Jul. Valer. res gest. Alex. M. (ed. A. Maio) 3, 29. Hujus fluminis liquor ad potum hominis adversus, amaritudine nimia cum salsitate. F.]

SALSĬTŪDO, inis, f. humor saporem salis referens. Vitr. 1, 4. f. Bestiae natando inconsueta salsitudine necantur. Plin. 20, 14, 54. Salsitudines corporis, si cum vino tradatur, minuit.

[SALSĬUSCŬLUS, a, um, adj. diminut. salsi, aliquantisper salsus. August. Conf. 8, 3. Et ebriosi salsiuscula quaedam comedunt.

*SALSOS, i, m. Carmaniae fluvius. Plin. 6, 25. B. A.

SALSŪGO, inis, f. ἅλς, ἁλμυρὶς, ἅλμη, humor qui in areis salinarum sub salis crusta liquidus remanet, neque in salem concrescit: a salsus. Plin. 31, 7, 42. Praeter haec etiamnum appellatur in salinis salsugo, ab aliis salsilago, tota liquida, marina aqua salsior, vi distans. Id. 36, 23, 55. Uliginosa loca, et ubi salsugo vitiat, testaceo sublini utilius; et Vitr. 1, 4. de arena marina: Parietes, cum in his tectoria facta fuerint, remittentes salsuginem, ea dissolvunt. Plin. 19, 5, 26. n. 4. Salsugine (aquae) amaritudo (raphanorum) eximitur; et 35, 15, 52. Alumen, quod intelligitur salsugo terrae.

[SALSŪLUS, a, um, adj. salsi. Est cogn. R. Inscr. ap. Mur. 1456, 6. Cornelia Salsula. Ammian. vilium hominum cognomina deridens haec habet 28, 4. med. Lucanicus cum Pordaca, et Salsula, similesque innumeri. ℙ Salsulae, scil. aquae, est fons Galliae Narbonensis non procul a Ruscinone, nunc Rossiglione, qui hodieque la fontaine des Salses appellatur. Mela 2, 5. Salsulae, fons, non dulcibus aquis defluens, sed salsioribus etiam, quam marinae sunt. F.]

SALSŪRA, ae, f. τὸ ἁλμῶδες, salsamentum. Colum. 8, 17. med. Nulla aeque, quam praedictae salsurae pabula, commode dantur. Id. 12, 21. Salsura suillae carnis; et Varr. R. R. 2, 4. med. Corpus suis, quod in salsura fuit. ℙ Translate. Pl. Stich. 1, 2, 33. Pa. Salve, mi pater. Ant. et vos ambae. Illico agite, abscedite. Di. Osculum..... Ant. Sat est osculi mihi vostri. Pi. qui, pater? Ant. quia ita meae animae salsura evenit, h. e. halitu vestro, o filiae, bono et sano jam evenit osculis vestris salsura quaedam et condimentum senili animae meae.

SALSUS, a, um, part. a salio: ἁλικὸς, salis gustum habens, sale aspersus, salitus. Lucr. 4, 222. Humor salsi saporis. Plin. 26, 8, 50. Herba salso gustu. Id. 36, 17, 28. Assius lapis gustu salsus. Colum. 12, 57. Caseus recens, aut salsus. Virg. G. 2, 238. terra salsa. Enn. ap. Macr. Sat. 6, 4. Salsum mare. Plin. 31, 7, 41. Salsissimus sal, qui siccissimus. Id. 7, 6, 5. Salsioribus cibis uti. Virg. A. 5, 158. longa sulcant vada salsa carina; et 182. Salsi fluctus. Id. ib. 2, 132. mihi sacra parari, Et salsae fruges, et circum tempora vittae, h. e. far cum sale, quod mola salsa dicitur. Sic salsa farra ap. Ov. Fast. 3, 284. V. MOLA. ℙ Salsae dicuntur etiam lacrimae, sudor et sanguis: re enim vera tales sunt. Et de sudore quidem Aristot. sect. 2. προβλημ. quaest. 3. causam quaerit. Accius ap. Non. 10, 2. Salsis cruorem guttis lacrimarum lavit. (Adde Lucr. 1, 918.) Virg. A. 2, 173. salsusque per artus Sudor iit. Enn. ap. Macr. Sat. 6, 2. Neque miserae lavere lacrimae salsum sanguinem. ℙ Rubigo, qua ferrum absumitur, salsa est, tum quia gustu salso est, tum quia aquae salsae more rodit. Virg. G. 2, 220. Nec scabie et salsa laedit rubigine ferrum. ℙ Translate. Pl. Cas. 2, 3, 6. Neque salsum, neque suave esse potest quicquam, ubi amor non admiscetur. [*Continuo sequi hic debebat locus, quem Noster infra posuit, Mart. 3, 12. Res salsa est, bene olere, et esurire.] Hinc percommode refertur ad sermonem urbanum, lepidum, facetum, argutum, et dictis tanquam salibus aspersum conditumque, unde risus movetur, aut mordetur aliquis et pungitur: σκωπτικὸς, γελοῖος. Quint. 6, 3, 42. Salsum in consuetudine pro ridiculo tantum accipimus: natura non utique hoc est: quamquam et ridicula oporteat esse salsa: nam et Cicero omne quod salsum sit, ait esse Atticorum: et mox: Salsum igitur erit, quod non erit insulsum, velut quoddam simplex orationis condimentum, quod sentitur latente judicio, et velut palatum excitat: quod et a taedio defendit orationem. Cic. Or. 2, 56. Homo facetus atque salsus; et ib. 63. Addito ambiguo, altero genere ridiculi fuit salsissimus. Id. Or. 26. med. Quidquid est salsum, aut salubre in oratione, id proprium Atticorum est: e quibus tamen non omnes faceti. Id. Or. 2, 54. Inveni ridicula et salsa multa Graecorum: nam et Siculi in eo genere, et Rhodii, et Byzantii, et praeter ceteros Attici excellunt. Id. Fam. 9, 15. Salsiores, quam illi Atticorum, Romani veteres atque urbani sales. [*V. Ernest. Lex. technol. lat. rhet. p. 338. sq.] ℙ Salsus etiam de homine usurpatur, et facetum itidem significat. Catull. 14, 16. Non non hoc tibi, salse, sic abibit, h. e. ingeniose ad fraudem mihi faciendam. ℙ [*Dicitur salsus etiam de rebus venustis aut lepidis. Cic. Att. 16, 12. f. de Ἡρακλειδίῳ Varronis negotia salsa; me quidem nihil unquam sic delectavit. — Respicitur ad Attici narrationem aliquam de illo Varronis libro, ut nos dicimus: das ist eine lustige Geschichte. Non enim videtur tantum ad Attici facetias in ejus epistola, quod Manutius putabat, pertinere. — N. D. 1, 28. Catulo Roscius deo pulchrior videbatur. At erat, sicut hodie est, perversissimis oculis. Quid refert? si hoc ipsum salsum illi et venustum videbatur? Schütz. cl. Cic. s. v.] ℙ Commode ludit in ambiguo Pl. Rud. 2, 6, 33. de eo qui naufragium fecit: Bonam est quod habeas gratiam merito mihi, qui te ex insulso salsum feci mea opera, h. e. in causa fui, ut fracta navi maderes salsis fluctibus. Id. ib. 2, 1, 12. de piscatore: Neque quicquam captum est piscium: salsi lautique pure domum redimus clanculum: dormimus incoenati.

SALTĀBUNDUS, a, um, adj. saltitans. Gell. 20, 3. Saltabundi canebant, quae nunc stantes canunt.

SALTĀTIM. V. SALTUATIM.

SALTĀTĬO, onis, f. ὄρχησις, χόρευσις, σκίρτησις, actus saltandi, et gesticulandi quippiam canendo, aut recitando, ut expressius id, ac planius significetur. V. SALTO. Cic. Brut. 62. extr. Sex. Titius, homo loquax sane, et satis acutus, sed tam solutus et mollis in gestu, ut saltatio quaedam nasceretur, cui saltationi Titius nomen esset. ℙ Alia fuit saltatio militaris, quam Lacedaemonios, tanquam ad bella utilem, habuisse inter exercitationes accepimus, inquit Quint. 1, 11. f. V. PYRRHICHA. Plin. 8, 42, 64. de equis: Docilitas tanta est, ut universus Sybaritani exercitus equitatus ad symphoniae cantum saltatione quadam moveri solitus inveniatur. Pergit Quint. ib. Neque id veteribus Romanis dedecori fuit: argumentum est sacerdotum nomine ac religione durans ad hoc tempus saltatio: et illa in tertio Ciceronis de Oratore libro verba Crassi (c. 59.), quibus praecepit, ut orator utatur laterum inclinatione forti ac virili, non a scena, et histrionibus, sed ab armis, aut etiam a palaestra: cujus etiam disciplinae usus in nostram usque aetatem sine reprehensione descendit. Haec Quint. ℙ Alia fuit voluptuosa, olim quidem honesta et ab honestis appetita, ut Macr. Sat. 2, 10. docet: mox paulatim corrupta, mollis, soluta, quae etiam in conviviis adhibebatur, deliciarum et libidinis causa, post multum cibum et pocula. Scipio African. ap. Macr. l. c. Vidi puerum bullatum cum crotalis saltare: quam saltationem impudicus servulus honeste saltare non posset. Cic. Mur. 6. Nemo fere saltat sobrius, nisi forte insanit: neque in solitudine, neque in convivio moderato: tempestivi convivii, amoeni loci, multarum deliciarum comes est extrema saltatio. Pl. Stich. 5, 2, 11. Pro Dii immortales, quot ego voluptates fero! quot risiones, quot jocos, quot savia, saltationes, blanditias, prothymias! ℙ Pantomimorum saltatio adeo paulatim artificiosa evasit, ut ea sola, sine voce, fabulas in scena repraesentarent. Macr. Sat. 2, 7. f. et Suet. Tit. 7. med. V. SALTO.

SALTĀTĬUNCŬLA, ae, f. dimin. parva saltatio. Vopisc. Aurel. 6. Adeo ut pueri saltatiunculas in Aurelianum tales componerent, quibus diebus festis militariter saltitarent, h. e. componerent cantilenas quasdam, quas saltando canerent.

SALTĀTOR, oris, m. ὀρχηστής, qui saltat voluptatis et deliciarum causa: mollis artifex, et probrosus. Cic. Mur. 6. Saltatorem appellat L. Murenam Cato, maledictum est, si vere objicitur, vehementis accusatoris: sin falso, maledici conviciatoris. Adde Dejot. 10. et Off. 1, 42. et Macr. Sat. 2, 10. [*Cf. Ernest. et Schütz. in cl. Cic. s. h. v. et qui plura disputat, Beier. ad Off. 1, 42, 151.] ℙ Pantomimi sic dicti, variis gesticulationibus fabulas, sine verbis, exprimentes. Quint. 6,
Finitione usus est Augustus, de pantomimis d
qui alternis gestibus contendebant, cum eo
terum saltatorem dixit, alterum interpell
[*V. Spalding. ad. h. l.] Id. 1, 12, 14. N
moedum in pronuntiando, nec saltatorem i
facio. Id. 11, 3, 89. Abesse plurimum a
tore debet orator, ut sit gestus ad sensus
quam ad verba accommodatus: quod etiam
nibus paulo gravioribus facere moris fuit.
Spald. ℙ Confunduntur saltator et salutat
Quint. Inst. p. 1012. ed. Burm.] V. SALTO

SALTĀTŌRĬĒ, adv. saltando. Appul. M
Mercurius saltatorie procurrens.

SALTĀTŌRĬUS, a, um. adj. ὀρχηστικὸς,
tandum pertinens. Cic. Pis. 10. Cum colle
domus cantu et cymbalis personaret, cum
nudus in convivio saltaret: in quo ne tum
cum illum suum saltatorium versaret orbem,
nae rotam pertimescebat. Sic Arnob. 2, 73.
compositos corporum dissolveretur in motu
titaret et cantaret, orbes saltatorios vertere
bem saltatorium versare, est in orbem se
convertere, inquit Manut. et alii, [*i. q.
mus: einen Dreher.] Sunt etiam qui putant,
dam saltationis genere fuisse rotundam aliqu
chinam, quam saltantes impellerent versar
Neque absurde aliquis cymbalum intelligat,
Cic. ib. 9. Cic. Afr. ap. Macr. Sat. 2, 10. C
ctus sum in ludum saltatorium.

SALTĀTRĪCŬLA, ae, f. parva saltatrix.
1, 5. extr. Dionysiamque eum notissimae s
culae nomine appellaret.

SALTĀTRIX, icis, f. ὀρχήστρια, quae
Cic. Pis. 8. Tu ex tenebricosa popina consul
ctus, cum illa saltatrice tonsa, senatum reip
occasum atque interitum lugere vetuisti. P
23, 33. Otus imitatrix avis, ac parasita, et
genere saltatrix.

SALTĀTUS, a, um, part. a salto, recitat
saltu, saltationi immixtus. Ov. Trist. 2, 5
mea sunt populo saltata poemata saepe. V. S

SALTĀTUS, us, m. idem ac saltatio.
20. Per Urbem ire canentes carmina cum tr
solemnique saltatu jussit. Ov. Met. 14, 637
saltatibus apta juventus. Adde Sen. Troad.

SALTEM, adv. τὸ ἔσχατον, ἀλλά γε ἀλλ
γοῦν, at certe, tamen, minimum, at saltem
Phorm. 2, 1, 1. Itane uxorem duxit Antipho
meo? Nec meum imperium: age, mitto imp
non simultatem meam revereri saltem? Pl.
1, 1, 282. Quis ego sum saltem, si non sum
Id. Rud. 1, 3, 28. Nec loci gnara sum, nec
fui. Saltem aliquem velim, qui mihi viam mo
Cic. Att. 9, 6. med. Obsecro te, eripe mi
dolorem, aut minue saltem. Id Rosc. Am. 19
nihil potes dicere: finge aliquid saltem co
Id. Fam. 9, 8. med. Utinam quietis tempori
que aliquo si non bono, at saltem certo stat
tatis, haec studia exercere possemus. Pl. M
4, 52. At saltem hominis faciem exquirere
Rud. 2, 6, 68. Saltem si mihi mulierculae
salvae: spes aliquae forent. Quint. 6, 4, 15
vix saltem praecipiendum videtur, ne turbi
clamosus tantum sit altercator, h. e. certe.
solum, tantummodo, affertur illud Quint. 10,
Nec vero saltem iis, quibus ad evitanda vitia
satis fuit, sufficiat imaginem virtutis effinge
solam, ut sic dixerim, cutem. Addunt alii lo
Capt. 3, 1, 25., Curc. 4, 2, 21. et Poen. 3,
etc. item Terent., Velleji, Liv., Virg., O
Sed viri docti Cellar. in Cur. poster. et Vorst.
tin. mer. susp. c. 18. ad priorem notionem, mi
reducunt omnia, et quidem recte, contra B
in Vindic. Latin. et Pareum in Lex. Plaut. etc.
et locus modo allatus ex Quint. eodem reduci
ita ut sit sensus: Si non omnibus, at iis cert
satis judicii habuerunt ad evitanda vitia, non
sufficere, etc. [*Verum in hac re vidit Spa
ad Quint. Inst. 1, 1, 24. Neque enim mihi illu
tem placet: ubi docet: saltem cum negation
junctum ap. Quint. quidem saepe esse pro
quidem: quam rationem facilius intelligi pos
cit, si quis reputaverit quidem in ne — q
ipsum esse nihil aliud nisi saltem, Gr. γέ. —
rum enim in loco a nobis modo laudato ad
tiam aliquam intelligendam, verbis non expr
referendum, quam hic ejusmodi fere esse cont
Habeo autem talia, quae monstrem, comp
nam illud statim mihi displicet. Quae qu
sint, patet utroque Quint. loco a Forc. l. salt
que certe, neque solum, sed esse i. q., ne-qu
Quandam habet in hanc rem etiam Herzog. ad
B. C. 1, 6.] ℙ Saltim saepissime legi in
testantur eruditi: sed saltem magis videtur u
ceptum. Quod Prisc. 15, 1015. inter adver
im recenset, his verbis: a statu statim, a rap
ptim, a saltu saltim et saltuatim, a cursu c
etc. videtur saltim accipere pro saltitando.
scura est vocis notatio, ut est ap. Gell. 12, 14
que enim probare se posse dicit, quod quidam
rent, saltem dictum esse per defectionem,
aliter non potest, quia tot verba in paucissim

dere, improbae cujusdam est subtilitatis.
iod aliis visum est, *saltem* dictum videri,
media extrita, pro *salutem*, quia cum alia
petita, et non impetrata sunt, tunc solea-
asi extremum aliquid petituri, quod negari
debeat, dicere, hoc saltem fieri aut dari
tanquam salutem postremo petentes, quam
i certe sit aequissimum. Sed hoc, inquit,
e videtur commenticium. *Donat.* tamen ad
Ir. 2, 1, 13. et *Ad.* 2, 2, 41. et *Serv.* ad
7. posteriorem hanc notationem probavere,
ilicet natum esse a captivis, qui nihil aliud,
salutem, a victore petunt: quasi dicant:
omnibus, salutem concede.
CUS, a, um, adj. qui saltare solet. *Tert.*
st. 8. de Joanne Baptista: Contumeliosa
ncatur, in puellae salticae lucar.
M, adv. saltem. *Auson. epist.* 7, 23. Nu-
altim more vulgi ut noveris. V. SALTEM.
TO, as, a. 1. frequent. a *salto*: σκαίρω,
to. *Macr. Sat.* 2, 10. *f.* Appius Claudius,
phalis, qui Salius neque ad senectutem fuit,
obtinuit, quod inter collegas optime sal-
Arnob. 2, 73. Saltitare et cantare. *Quint.*
Quotidie magis lascivimus, syntonorum mo-
antes.
, as, avi, atum, a. 1. χορεύω, ὀρχέομαι,
a *salio*: et dicitur de iis, qui lasciviae cau-
iosis saltibus et gesticulationibus ad sonum
oventur, brachia, pedes, et corpus varie
, crotalis etiam et cymbalis interdum adhi-
ex *Cic. Pis.* 9. et 10. colligitur. *Scip. Afr.*
Sat. 2, 10. Vidi puerum bullatum cum cro-
are: quam saltationem impudicus servulus
altare non posset. *Cic. Or.* 3, 22. Negarem,
trionem satisfacere in gestu, nisi palae-
i saltare didicisset. *Suet. Caes.* 39. Pyrrhi-
averunt Asiae principum liberi. *Cic. Dejot.*
arum vino se obruisse, in convivioque nu-
avisse. *Id. Mur.* 6. Nemo fere saltat sobrius,
insanit; neque in solitudine, neque in
moderato atque honesto. *Plin.* 8, 2, 2. Ele-
iosdam inconditos motus edidere, saltan-
o. ℙ Praecipuum saltandi artificium erat
one brachiorum, et gesticulatione manuum,
unt illa *Ov. A. Am.* 1, 595. Si vox est,
mollia brachia, salta. *Id. ib.* 3, 349. Quis
in scire velim saltare puellam, Ut moveat
achia jussa mero? et *ib.* 2, 305. Brachia
vocem mirare canentis. *Id. R. Am.* 333.
od cantet, si qua est sine voce puella: Fac
scit si qua movere manus. V. BRACHIUM
S. ℙ Hinc in scenam maxime saltatio in-
qua primum pantomimi agentem histrio-
toria gesticulatione sequebantur, gestu si-
s, quod ille voce et verbis exprimebat: un-
ntores dicti. Cui arti tanta aliquando fidu-
it, ut Roscius, celebris histrio, non dubi-
Cicerone contendere, utrum ille saepius
ententiam variis gestibus efficeret, an hic
entiae copiam sermone diverso pronuntia-
sunt verba *Macr. Sat.* 2, 10. *med.* Quo
llud, quod de se narrat *Plin. ep.* 9, 34. sta-
m male versus legeret, libertum suum re-
inducere. Ipse, inquit, quid, illo legente,
ciam? sedeam defixus, et mutus, et simi-
; an ut quidam, quae pronuntiabit, mur-
ulis, manu prosequar? Sed puto, me non
e saltare, quam legere. Hactenus *Plin.* Po-
cente artificio, soli pantomimi, sine ulla
verbis, adeo expresse gestus moderari coe-
t totam fabulam agerent, et intelligendam
iamque spectatoribus exhiberent, ut in
IMUS dictum est. V. *Macr. Sat.* 2, 7.
re fabulam, solo gestu agere. *Vell.* 2, 83.
uleatus et nudus, caputque redimitus arun-
audam trahens, genibus innixus Glaucum
n convivio. *Ov. A. Am.* 1, 501. Et plaudas
imo saltante puellam: Et faveas illi, quis-
r amans. *Suet. Cal.* 57. Pantomimus Mne-
ediam saltavit, quam olim Neoptolemus
. *Id. Ner.* 54. Voverat, se saltaturum Vir-
um. *Macr. Sat.* 2, 7. Saltabat Hylas Oe-
et Pylades hac voce securitatem saltantis
: σὺ βλέπεις. Et passive *Arnob.* 4, 151.
Venus, saltatur et magna Mater. *Ov. R.*
Illic (*in theatris*) assidue ficti saltantur
Id. Trist. 5, 7, 25. Carmina quod pleno
stra theatro, Versibus et plaudi scribis,
eis. ℙ *Salva res est, dum saltat senex*,
m, quod quare parasiti Apollinis in scena
causam *Verrius* ap. *Fest.* reddidit, quod
io, C. Fulvio Coss. M. Calpurnio Pisone
Urbis faciente ludos, subito ad arma exie
tiato adventu hostium, victoresque in thea-
erint, solliciti, ne intermissi religionem af-
nstaurandique essent: inventum esse ibi C.
m libertinum mimum magno natu, qui ad
saltaret. Itaque gaudio non interruptae
editam vocem nunc quoque celebrari. Re-
Verrium ipse *Festus*, ejusque hac in re
tiam accusat, quod alibi referat *Sinnii Ca-*
rba, quibus eos ludos Apollinares Claudio
. IV.

et Fulvio Coss. factos dicit ex libris Sibyllinis, et vaticinio Marcii vatis, (V. *Liv.* 25, 12. et 27, 23.) nec nominatur ullus Pomponius: ridiculeque de appellatione parasitorum hic causam reddat, cum alibi praeteriisset, dicens ita appellari, quod C. Volumnius, qui ad tibicinem saltarit, secundarum partium fuerit: qui fere omnibus mimis parasitus inducitur. Haec *Festus*: Paulo aliter *Serv.* ad *A.* 3, 279. Sciendum moris fuisse, ut piaculo commisso ludi celebrarentur: nam cum Romani iracundia Matris Deum laborarent, et eam nec sacrificiis, nec ludis placare possent; quidam senex statutis ludis Circensibus saltavit: quae sola causa fuit placationis. Unde et natum proverbium est: Omnia secunda: saltat senex. ℙ *Saltare* ap. veteres religiosa res fuit, hinc etiam Salii originem habuerunt. *Serv.* ad *Virg. Ecl.* 5, 73. Ut in religionibus saltaretur, haec ratio est, quod nullam majores nostri partem corporis esse voluerunt, quae non sentiret religionem. ℙ Saltare lasciviae et deliciarum causa, alienum erat a Romanis moribus, ut ait *Nep. praef.* et *Ep.* 1. Olim tamen moderato artificio, et honesta de causa id facere (ut in sacris Saliorum) probatum fuit: et pueri ingenui, et senatorum filii in ludum saltatorium commeabant; et matronae non inhonestum ducebant saltandi artem addiscere: quid enim ait Sallustius? (*Cat.* 26.) Psallere, saltare elegantius, quam necesse est probae. Adeo et ipse Semproniam reprehendit, non quod saltare, sed quod optime scierit. Haec *Macr. Sat.* 2, 10. Hinc Scipio triumphale illud et militare corpus aliquando movit ad numeros, ut ait *Sen. Tranqu.* 13. *med.* ℙ Translate. *Cic. Or.* 67. *f.* Numerosam comprehensionem perverse fugiens Hegesias, dum ille quoque imitari Lysiam vult, alterum paene Demosthenem, saltat, incidens particulas, *h. e.* procedit oratione, non numeris periodicis, quasi cursu quodam, sed brevibus incisis, et velut saliendo. [*V. *Ernest. Lex. techn. lat. rhet.* p. 339. sqq.]

SALTŪĀRIS, e, adj. qui saltat. *Saltuares insulae*, sunt insulae parvae, de quibus *Plin.* 2, 95, 96. Sunt et in Nymphaeo parvae, Saltuares dictae, quoniam in symphoniae cantu ad ictus modulantium pedum moventur. Alii leg. *saltares*, alii *saliares*.

SALTŪĀRĬUS, ii, m. ἀλσοκόμος, proprie est custos saltus, seu silvae pascuae: sed dicitur et de custode cujuscumque fundi, agri, ruris. *Pomp. Dig.* 7, 8, 16. Dominus proprietatis, etiam invito usufructuario, fundum, vel aedes per saltuarium, vel insularium custodire poterit. *Id. ib.* 33, 7, 15. Mulier villae custos in fundo, qui cum instrumento legatus est, continebitur, sicuti saltuarius: par enim ratio est: nam desiderant tam villae, quam agri custodiam. *Petr. fragm. Trag.* 53. *Burm.* Testamenta saltuariorum. *African. Dig.* 32, 1, 58. *f.* Saltuarius tuendi et custodiendi fundi magis, quam colendi gratia paratus est. [*Inscr.* ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 1599. S. Aug. S. (*h. e.* Silvano Augusto sacrum) C. Ingenuvius Helius saltuarius Virtutis, *h. e.* custos saltus, qui ad Virtutis aedem pertinet. *F.*]

SALTŪĀTĬM, adv. πηδηματικῶς, per saltus. *Gell.* 9, 4. *med.* Homines, qui monomeri appellantur, singulis cruribus saltuatim currentes vivacissimae pernicitatis. Al. leg. *saltatim.* ℙ *Saltuatim scribere*, est non scribere rem suo ordine, sed ut sese offert, hoc est digredi. *Sisenn. fragm.* ap. *Gell.* 12, 15. et *Non.* 2, 758. Ne vellicatim, aut saltuatim scribendo lectorum animos impediremus.

SALTŪENSIS, e, adj. ad saltum, seu nemus pascuum pertinens. *Fundi saltuenses*, in *Cod.* 11, 61. in lemmate, et *ib. leg.* 13. et *tit.* 62. item in lemmate, sunt pastioni deputata nemora. *Saltuenses coloni*, *ib.* 63, 1. sunt saltibus et praediis colendis addicti.

[SALTŪĪNUS, a, um, adj. idem ac saltuensis. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 558, 11. Pompejus Saltuinus. *F.*]

SALTŪŌSUS, a, um, adj. πολύκνημος, plenus saltibus seu silvis. *Sall. Jug.* 58. Ille sese in loca saltuosa, et natura munita receperat. *Nep. Dat.* 4. Saltuosa regio, castellisque munita. *Liv.* 27, 12. Aperta erat regio, sine ullis ad insidias latebris: itaque in loca saltuosa cedere inde coepit. *Plin.* 6, 7, 7. Solitudines saltuosis convallibus asperae. *Tac. A.* 6, 34. Iberi saltuosos locos incolentes, duritiae, patientiaeque magis insuevere.

SALTUS, us, m. ἅλμα, πήδημα, actus saliendi. *Sen. ep.* 15. *med.* Saltus, vel ille, qui corpus in altum levat: vel ille, qui in longum mittit: vel ille, ut ita dicam, Saliaris, aut, ut contumeliosius dicam, fullonius. *Cic. Sen.* 6. *med.* Nec enim excursione, nec saltu uteretur, sed consilio, ratione, sententia. *Sall. fragm.* ap. *Veg. Mil.* 1, 9. *extr.* Cum alacribus saltu, cum velocibus cursu, cum validis vecte certabat. *Virg. G.* 3, 141. saltu superare viam, et acri Carpere prata fuga. *Claud. III. cons. Honor.* 47. Saltu vincere valles et concava. *Plin.* 9, 8, 9. Saltu evadere. *Virg. A.* 2, 565. corpora saltu Ad terram misere. *Id. ib.* 9, 815. praeceps saltu sese omnibus armis In fluvium dedit; et *ib.* 553. saltu supra venabula fertur; et *ib.* 12, 287. corpora saltu Subjiciunt in equos; et *ib.* 326. saltu Emicat in currum; et *ib.* 8, 257. seque ipse per ignem Praecipiti injecit saltu; et *ib.* 12, 681. et *Ov. Fast.* 1, 507. Saltum dare; et *Ib.* 287. Dare saltus de summo monte; et *Met.* 2, 314. facere. *Id. ib.* 3, 599. Saltus leves. *Stat. Th.* 6, 569. volucres. *Id. Ach.* 1, 178. rapidus. *Lucr.* 5, 560. pernix. *Phaedr.* 3, 2. velox. *Plin.* 7, 2, 2. *med.* Homines mirae pernicitatis ad saltum. ℙ De saltatione ludicra. *Ov. Met.* 14, 520. Nymphae Ad numerum motis pedibus duxere choreas. Improbat has pastor, saltuque imitatus agresti, etc. *Juven.* 8, 225. de Nerone: Gaudentis foedo peregrina ad pulpita saltu, *h. e.* histrionio. ℙ Est etiam *saltus* locus silvosus et pascuus, nemus, ἄλσος, νομή. Est vel a priore Graeca voce allata; vel (quod minus placet) ab eo, quod in eo pecora saliant, ut significare videtur *Varro* his verbis *L. L.* 4, 4. *med.* Quos agros non colebant propter silvas, aut id genus, ubi pecus possit pasci, et possidebant; ab usu suo saltus nominarunt: haec etiam Graeci τὰ ἄλσεα, καὶ νομὰς, nostri nemora. [*Omnium maxime probatur Varronis ratio. V. *Doederl.* 1, 175. sq. et 2, 92.] *Festus*: Saltum Gallus Aelius lib. 2. significationum, quae ad jus pertinent, ita definit: Saltus est, ubi silvae et pastiones sunt: quarum causa casae quoque. Si qua particula in eo saltu pastorum, aut custodum causa aratur, ea res non perimit nomen saltui: non magis quam fundi, qui est in agro culto, et ejus causa habet aedificium, si qua particula in eo habet silvam. *Scaev. Dig.* 19, 1, 52. Conductor saltus, in quo fundus est. *Modest. ib.* 3, 5, 26. Major frater in saltu communi habente habitationes paternas, ampla aedificia aedificaverat. *Caes. B. G.* 7, 19. Omnia vada ac saltus ejus paludis certis custodiis obtinebant. *Ulp. Dig.* 19, 2, 19. Si saltum pascuum locasti, in quo herba mala nascebatur. *Virg. G.* 3, 143. Saltibus in vacuis pascant, et plena secundum Flumina. ℙ Sumitur et pro possessione, fundo, praedio, praesertim in quo pascua multa sint. *Cic. Quint.* 6. *extr.* Quintius contra jus de saltu agroque communi, vi detruditur. *Id.* dixerat *ib.* 3. pecuaria res ampla et rustica, sane bene culta et fructuosa. *Juven.* 7, 188. unde igitur tot Quintilianus habet saltus? Adde *Catull.* 114, 6. et 115, 4. ℙ Et pro certo possessionis modo. *Varr. R. R.* 1, 10. *extr.* Hae quatuor centuriae conjunctae, ut sint in utramque partem binae, appellantur in agris divisis viritim publice saltus. ℙ *Aestivi saltus*, in quibus aestate, *hiberni*, in quibus hieme pascuntur pecora. *Just.* 8, 5., *Paul. Dig.* 41, 2, 3. *med.* et *Papin. ib.* 44. *extr.* ℙ Aliquando a silva in usu loquendi, et a nemore distinguitur. *Caes. B. G.* 6, 54. *f.* Ille latebris ac silvis, aut saltibus se eripiebat. *Virg. G.* 2, 40. et *ib.* 4, 53. Dryadum saltus, silvasque sequamur. *Id. A* 4, 72. silvas saltusque peragrat. *Catull.* 34, 10. Diana domina Silvarumque virentium, Saltuumque reconditorum. *Virg. Ecl.* 10, 9. Quae nemora, aut qui vos saltus habuere, puellae Naides? et *ib.* 6, 56. nemorum jam claudite saltus. ℙ Aliquando cum iis confunditur. *Just.* 44, 4. *med.* Montes saltusque peragravit. *Virg. G.* 2, 391. vallesque cavae, saltusque profundi; et *ib.* 471. saltus et lustra ferarum. *Id. G.* 1, 140. magnos canibus circumdare saltus. *Id. A.* 4, 121. saltusque indagine cingunt. Sic Pyrenaei saltus, *Caes. B. C.* 1, 37. *h. e.* silvae montium Pyrenaeorum. [*Liv.* 36, 15. saltus Thermopylarum, i. e. fauces, aditus prope Thermopylas. Cf. *Vell.* 2, 115, 4. sed praecipue angustiis saltuum paene inexpugnabiles.] *Plin.* 5, 1, 1. Saltus pleni feris; et *ib.* 4, 4. repleti ferarum multitudine. *Id.* 4, 7, 12. Thebis Boeotiis datur saltus Cithaeron, *h. e.* mons cum silva. *Id.* 3, 1, 3. Saltus Tugiensis. *Ov. Trist.* 1, 10, 21. Saltus ab hac terra brevis est Tempyra petenti, *h. e.* brevis silva, atque adeo brevis tractus. ℙ *Uno in saltu apros duos capere*, proverb. ap. *Pl. Cas.* 2, 8, 40. de quo V. in FIDELIA. ℙ Translate et joculariter *saltum* dixit *Pl.* τὸ αἰδοῖον θηλυκὸν, *Cas.* 5, 2, 42. et *Curc.* 1, 1, 56. Simili ratione *arvum*, et *hortum*, et *agrum*, et *fundum* vocant *Lucr.* 4, 1100., *Virg. G.* 3, 136., *Mart.* 7, 102. et *Pl. As.* 5, 2, 24. et *Mil.* 2, 2, 39. ℙ *Saltus damni* ap. *Pl. Men.* 5, 6. *extr.* est locus, ubi plurimum damni inest, quasi silva malis feris plena. Sic *montes mali* ap. *eund. Epid.* 1, 1, 78. et *mali moeroris mons* in *Most.* 2, 1, 5. ℙ Olim secundae decl. fuit. *Accius* ap. *Non.* 8, 18. in salti faucibus. Sic *senati*, *exerciti*, *sumpti* dixere, etc.

*SALVA mansio, locus in Pannonia inferiore. *Ant. Itin. B. A.*

*SALVANS, antis, part. act. *Vulg. Esai* 45, 21. Deus justus et salvans non est praeter me. Adde *ib.* 20. *Vulg. Epist. Jud.* 5. *B. A.*

*SALVATIO, onis, f. servatio. *Vulg. Psalm.* 27, 8. Dominus fortitudo plebis suae, et protector salvationis Christi sui est. Adde *Bed. Hist. Eccl.* 1, 30. fuit. *B. A.*

SALVĀTOR, oris, m. σωτήρ, qui salvat, servator, conservator, sospitator. Vox est a probatis scriptoribus non usurpata, quia nec *salvo*, *as* in usu erat. *Cic.* enim *Verr.* 2, 2, 63. Latinam non esse significat, dum ait: Itaque eum non solum patronum istius insulae, sed etiam sotera inscriptum vidi Sy-

racusis. Hoc quantum est? ita magnum, ut Latino uno verbo exprimi non possit. Is est nimirum *soter*, qui salutem dedit. Sic *Tac.* ad eandem Graecam vocem respiciens, *A.* 15, 71. Milichus praemiis ditatus, conservatoris sibi nomen Graeco ejus rei vocabulo assumpsit. *Capell.* 5, 166. Auribus temperandum, et insolentia fugienda, quam vitans Cicero, *soterem* salvatorem noluit nominare, etc. Abstinuit etiam *Plin.* 22, 5, 5. et 34, 8, 19. *n.* 8., item *Val. Max.* 5, 4. *f.*, qui *servator* usurparunt; et *Appul. Met.* 7, 9. et *Apol.*, qui *sospitator* dicere maluit. Frustra itaque sunt qui ex quibusdam MSS. nullius ponderis *Ovidio* tribuunt *Pont.* 4, 15, 41., cum boni libri omnes habeant *servatorem*. V. SOTER. ¶ Postea adhiberi coepit a Christianis scriptoribus *Tert. adv. Marc.* 3, 18., *Lact.* 4, 12., *Juvenc.* 3, 192., *Prud.* περὶ στεφ. 1, 115. *Sedul.* 2, 155., *Paul. Nol. carm.* 32, 423., *August.*, *Hieron.*, *Auson. Ephem.* in *oratione*, 81. etc. Habetur etiam in *Inscr.* ap. *Grut* 19, 5. Jovi custodi Quirino salvatori, pro salute Caesaris Nervae Trajani Aug. etc. Praeclare *August serm.* 299. *sect.* 6. Christus Iesus, id est Christus salvator: hoc est enim Latine Iesus. Nec quaerant grammatici, quam sit Latinum, sed Christiani, quam verum. Salus enim Latinum nomen est: salvare, et salvator non fuerunt haec Latina, antequam veniret Salvator: quando ad Latinos venit, et haec Latina fecit. *Id. Trin.* 13, 10. *f.* Qui Hebraice Iesus, Graece σωτὴρ, nostra autem locutione salvator. Quod verbum Latina lingua antea non habebat, sed habere poterat: sicut potuit, quando voluit. ¶ Merito igitur docti viri permulti (quos inter *Baronius* ad Martyrol. R. V. Cal. Decembr.) eos reprehendunt, qui cum de Iesu Christo agitur, *servatorem* potius, quam *salvatorem*, vano metu, ne in Latinam linguam peccent, appellare maluerint.

[SALVATRIX, icis, f. quae salvat. *Prosper Aqu.* 39, 3. Salvatrix autem cunctorum gratia Christi. *F.*]

*SALVĀTUS, a, um, part. pass. servatus. *Vulg. Esai* 4, 2. Exultatio his, qui salvati fuerint de Israel. *Ephes.* 2, 8. Gratia estis salvati per fidem. *B. A.*

SALŪBER, bris, bre, et Salubris, bre, adj. omn. gen. σωτήριος, οὔλιος, ὑγιεινὸς, conferens ad bonam valetudinem, salutaris, sanitatem afferens. [**Valla* (*Elegg.* 4, 88.) derivat a *salutifer.* — Contra *Doederl.* 1, 32. *saluber* eodem modo factum contendit a *salveo*, quo *lugubris* a *lugeo:* idemque esse terminationis genus, quod in *volubilis*, duriore tantum pronuntiatione diversum: unde neutralis signif. usus, q. v. infra. Quod diff. a *salutaris* dictum est in h. v.] *Cic. Div.* 1, 57. Conjecturam capere, salubrisne, an pestilens annus futurus sit. *Ov. R. Am.* 704. Utque facis, coeptis, Phoebe saluber, ades. *Varr. R. R.* 1, 2. Spectare, utrum saluber locus esset, an non; et *ib.* 4. Utilissimus is ager, qui salubrior est. *Ov. Am.* 2, 16, 2. irriguis ora salubris aquis. *Plin. ep.* 5, 6. *med.* Triclinium saluberrimum. *Colum.* 1, 2. Salubre coelum. *Lucan.* 1, 661. sidus. *Virg. G.* 3, 530. Salubres somni. *Colum.* 12, 27. *extr.* Vinum suave firmum, corpori salubre. *Cato R. R.* 156. Ad omnes res salubre est. *Plin.* 37, 10, 61. Icterias existimatur salubris contra regios morbos. *Id.* 21, 14, 48. Decocto foveri os, saluberrimum est. *Ov. Fast.* 6, 753. Pectora ter tetigit, ter verba salubria dixit. ¶ Est etiam sanus, valens, ὑγιὴς. *Liv.* 3, 8. Defuncta morbis corpora salubriora esse incipere. *Sall. Jug.* 20. Genus hominum salubri corpore, velox, patiens laborum. Adde *Mart.* 10, 47. et *Tac. H.* 5, 6. [*Differunt tamen, auctore *Doederl.* 1, 32., *sanus* et *saluber*, ut salubre corpus, i. fere q. robustum, i. e. bona in universum quidem valetudine praeditum intelligi debeat: sanum corpus, i. fere q. integrum, sensu relativo eum valetudinis statum spectet, quo quis a morbo vel alio quodam adversae rei genere in integrum restitutus sit, vel non affectus, liber exsistat.] ¶ Translate est utilis, salutaris. *Cic. Dom.* 7. Dixi sententiam reipublicae saluberrimam. *Liv.* 2, 3. Leges, res salubrior meliorque inopi, quam potenti. *Hor. A. P.* 198. Salubris justitia. *Plin.* 3, 4, 5. Saluberrima Romano imperio Alpium juga. *Plin. alter ep.* 2, 11. Factum severitate exempli salubre. *Petr. Sat.* 140. Salubribus praeceptis juvenes instruere. *Cic. Att.* 8, 12. *med.* Salubria consilia. *Quint.* 3, 1. Liber salubrior studiis, quam dulcior. *Gell.* 5, 1. Quae dicuntur, utilia ac salubria sunt. *Id.* 6, 10. Bona ac salubria exempla. *Cic. Or.* 26. *med.* Quidquid est salsum, aut salubre in oratione, id proprium Atticorum est, *h. e.* quod causae prodest, et eloquentiae ostentatione caret. [*V. dicta in *salubritas.*] *Suet. Aug.* 42. Ut salubrem magis, quam ambitiosum principem scires, *h. e.* moderantem beneficia sua, et utilitatem magis reipublicae spectantem, quam famam liberalitatis, et gloriam. *Grat. Cyn.* 120. tela modi salubris, *h. e.* magnitudinis mediocris, atque adeo habiliora et utiliora venantibus. ¶ *Salubre pretium* est Italorum *prezzo basso, confacevole,* [*mediocre, parvum pretium] *Colum.* 7, 3. *med.* Cicercula sumptuosior est, quam ut suburbanis regionibus salubri pretio possit praeberi. *Mart.* 10, 104. Jucundos mihi, nec laboriosos Secessus pretio paret salubri. V. SALUBRITER.

SALŪBRĬTAS, atis, f. οὐλότης, qualitas rei bonam valetudinem afferentis, sanitas. [*Differentiam inter *salubritas, sanitas, valetudo* et *salus* expositam habes in h. v.] *Cic. Div.* 1, 57. Ex habitu, atque ex colore extorum tum salubritatis, tum pestilentiae signa percipi. *Id. Leg.* 2, 1. *med.* Loci amoenitas et salubritas. *Colum.* 6, 4. Haec remedia salubritatem faciunt. *Tac. A.* 12, 66. Salubritas aquarum. *Plin. ep.* 8, 1. *extr.* coeli. *Plin. alter* 37, 13, 77. nemorum. *Id.* 5, 16, 15. Calidus fons medicae salubritatis. *Id.* 14, 6, 8. *n.* 3. Vina Surrentina convalescentibus maxime probata propter tenuitatem salubritatemque. ¶ In plur. num. *Vitr.* 5, 3. Ut in primo libro de salubritatibus in moenium collocationibus est scriptum. *Gell.* 2, 1. *extr.* Parcendi moderandique rationibus dicitur salubritates corporis retinuisse, *h. e.* incolumitatem. ¶ Translate. *Cic. Brut.* 13. Ut semel e Piraeeo eloquentia evecta est, ita peregrinata tota Asia est, ut se externis oblineret moribus, omnemque illam salubritatem Atticae dictionis, quasi sanitatem, perderet. *Id.* dixerat *ib.* 9. Succus ille et sanguis incorruptus usque ad hanc aetatem oratorum fuit. [*Cf. hic, quae de discrimine vv. *saluber* et *sanus* dicta sunt in v. *saluber:* hinc *salubrem orationem Doederl.* 1, 33. interpretatur: *die kerngesunde, urkräftige: sanam orationem, die nüchterne und besonnene Sprache:* coll. *Tac. Dial.* 25. et *Plin. epp.* 9, 26.] *Cic. Mur.* 13. *f.* A jurisconsultis salubritas quaedam; ab iis qui dicunt, salus ipsa petitur, *h. e.* ea quae conducere possunt ad causas defendendas; ab oratoribus vero ipsa defensio.

SALŪBRĬTER, adv. ὑγιεινῶς, cum salubritate, conducenter ad bonam valetudinem. *Colum.* 1, 8. *med.* Ut et panis diligenter confiat, et reliqua salubriter apparentur. *Id.* 2, 9. *med.* Hordeum hexasticum hominem salubrius pascit, quam malum triticum. *Cic. Sen.* 16. *f.* Ubi enim potest illa aetas umbris aquisve refrigerari salubrius? *Plin.* 19, 1, 6. Velis forum inumbravit, ut salubrius litigantes consisterent. *Id.* 22, 12, 14. Haec bilem detrahit obolo ponderis, saluberrime cum mulso. *Gell.* 3, 10. *med.* Ante mensem septimum neque masculus, neque femina salubriter ac secundum naturam nasci potest. ¶ Translate est utiliter, commode. *Liv.* 3, 62. Et trahi bellum salubriter, et mature perfici potest. *Vell.* 2, 89. *med.* Leges emendatae utiliter, latae salubriter. *Gell.* 6, 2. *med.* Salubriter utiliterque fingere aliquid. *Id.* 2, 29. Res salubriter ac prospicienter animadversae. ¶ Et parva impensa, modico pretio. *Plin. ep.* 6, 30. Villa est quidem vetustate vexata: tamen quae sunt pretiosiora, aut integra manent, aut levissime laesa sunt. Attendimus ergo, ut quam saluberrime reficiantur. *Id. ep.* 1, 24. *extr.* Si praediolum istud tam salubriter emerit, ut poenitentiae locum non relinquat. V. SALUBER.

SALVĒ, adv. integre, recte, commode, ut interpretatur *Don.* ad illud *Ter. Eun.* 5, 6, 8. Hem quid est? quid trepidas? satin' salve? dic mihi. *Sall. fr.* ap. *Don. ib.* Inde ortus sermo, percontantibus utrinque, satin' salve? quam grati ducibus suis: quantis familiaribus copiis augerentur. *Pl. Trin.* 5, 2, 53. Satin' salve? dic mihi. His omnibus locis adverbium esse ait *Don.* producta *e* littera. ¶ *Charis.* 3, 225. et *Diomed.* 1, 340. a *salveo* ducunt. Habet, inquiunt, hoc verbum *(salveo)* et adverbium, cum dicimus, satin' salve, salve est domi. Sed propius est vero, ut sit a *salvus*, ut a *rectus recte*, et sexcenta alia. [**Buttm.* in *Lexil.* 1. p. 190. derivat a *Gr.* οὖλος, ὅλος, *heil!* quod parum videtur *Doederl.* 1, 28. Cf. quae dicta sunt in AVE.] *Liv.* 1, 58. *med.* Quaerenti viro, satin' salve? minime, inquit: quid enim salvi est mulieri, amissa pudicitia? (Adde 6, 34., 10, 18. et 40, 8.) *Pl. Stich.* 1, 1, 9. *Pi.* Multa volo tecum loqui de re viri. *Pa.* salvene, amabo? *Pi.* spero quidem, et volo. *Id. Men.* 5, 2, 26. Salven' advenio? salven' arcessi jubes? quid tu tristis es? ¶ Porro ellipsis est in his: et plena oratio esset, *satisne salve agis, agitis, agitur, agens.* Unde *Appul. Met.* 1. *f.* Quam salve agit Demeas noster? et *Apol.* Interroga, puer ubi sit, et quam salve agat. Simile est illud, *rectene omnia?* de quo V. in RECTE. Sunt tamen qui pro *satin' salve* scribi malunt *satin' salvae*, subintelligendo *res sunt*, quod plene dixit *Liv.* 3, 26. *med.* Rogitans, satin' salva essent omnia. Quam litem nae ego sim demens, si dirimere nitar, magnis utrinque criticis, pro sua quoque sententia, acerrime depugnantibus; pro *salve* enim *Donato, G. Fabr.*, *Acidal.*, *Brisson.*, *Taubm*, *Voss.*, *Perizon.*, *Cort.* in *Sall.* etc., pro *salvae* autem *Sanctio*, *Sciop.*, *Vineto*, *Gronov.* et aliis.

SALVĔO, es, n. 2. salvus sum, verbum defectivum, cujus praeter futur. *salvebis*, imperat. *salve, salveto, salvete*, et infin. *salvere*, cetera Latina consuetudine exsulant. Nam quod *Pl. Truc.* 2, 2, 4. dixit, *non salveo*, irridenter posuit pro persona rustici, inquit *Val. Prob.* in *Cath.* p. 1486. Utimur *salve* et *salvete*, cum advenientes salutamus, χαῖρε, ὑγίαινε: quemadmodum *vale* dicimus abeuntibus. *Pl. Mil.* 4, 8, 5. Philocomasium, salve. *Phi.* et tu salve. *Id. Trin.* 3, 2, 39. O salvete, affines mei. *Catull.* 31, 12. Salve, o venusta Sirmio, atque hero gaude. *Pl. Rud.* 2, 4, 3. Salve adolescens. *Sce.* et tu multum salveto, adolescentula; et 1, 5, 5. Jubemus te salvere, mater. *Palae.* salvete, puellae. *Id. Most.* 3, 1, 41. Salvere jubeo te, Misargyride ne. *Id. Trin.* 2, 4, 34. Jubet te salvere plu *Id. Men.* 5, 9, 17. Tu herus es: tu servum salveto tu: tu vale. *Auson. ep.* 16. *in carm.* dic hero meo, atque tuo, Ave, atque salve mum. *Hieron. ep.* 118. *n.* 1. Frater tuus A in ipso jam profectionis articulo, cum mihi p tiam sui tarde dedisset, et cito abstulisset, a puncto temporis, salve pariter, valeque d ¶ Est etiam adorantis, et invocantis. *Virg* 173. Salve, magna parens frugum, Saturnia *Id. A.* 8, 301. Salve, vera Jovis proles, de dite Divis: Et nos, et tua dexter adi pede sa cundo. *Liv.* 1, 16 Deum Deo natum, regem temque urbis Romanae salvere universi Ro jubent. *Plin.* 7, 30, 31. *extr.* ad *Cic.* Salv mus omnium parens patriae appellate, etc. nuentes salvere jubemus. *Petron. Sat.* 98. Gi continuo ita sternutavit, ut grabatum conc ad quem motum Eumolpus conversus, salver na jubet. V. STERNUTAMENTUM. ¶ In *Pl. Rud.* 2, 2, 5. Salvete, fures maritimi, fa hominum natio: quod agitis? ut peritis? *Id.* 2, 31. Gymnasium flagri, salveto. *Id. Curc* 19. O scelerum caput, salveto. *Catull.* 43, 1. nec minimo puella naso. ¶ Salutem dicere tiare, mittere absenti, jubere salvum esse *Fam.* 16, 9. *extr.* Medico de te scripsi dilig me: vale, salve. *Id. Att.* 4, 14. *extr.* Dio velim salvere jubeas; et *ib.* 6, 2. *extr.* Sal meo Cicerone. ¶ Etiam mortuos sic salu quasi dimittentes. *Virg. A.* 11, 97. salve ae mihi, maxime Palla, Aeternumque vale. *Stat. Silv.* 3, 3, 208.) *Varr. fragm.* ap. S Ideo mortuis, salve, et vale dici, non quod lere, aut salvi esse possint, sed quod ab his mus, eos nunquam visuri. ¶ In matutina tione *salve* dicebant, *vale* in vespertina. *Suet* 4. *extr.* Veterem civitatis exoletumque mor tantum in domo sua haerentem, obstinatissin nuit, ut liberti servique bis die frequentes ad ac mane salvere, vesperi valere, sibi singul rent. [*Discrimen inter *salveo* et *valeo* v. in

SALVĬA, ae, f. ἐλελίσφακον, herba, de qu 22, 25, 71. Nostri, qui nunc sunt, herbari sphacon Graece, Latine salviam vocant, me milem, canam, odoratam. *Id.* 26, 6, 17. *(tussilago)* a quibusdam salvia appellatur, verbasco. Conteritur ea, et colata calefit, at ad tussim laterisque dolores bibitur. ¶ *] Salvia oppidum Liburniae. *Anton. Itin.* ¶ *Titiscenia*, concubina Antonii. *Suet. Aug.* 69.

[SALVĬĀNUS, a, um, adj. ad Salvium Ju JCtum pertinens, ut Salvianum interdictum meminit *Julian. Dig.* 43, 33, 1. et *Ulp. ib.* Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 108, 6. C cius C. F. Serg. Salvianus. *F.*]

SALVĬĀTUM. V. SALIVATUM.

SALVĬFĬCĀTOR, oris, m. salvator. *Tert* 2, ubi alii leg. *salutificator.*

SALVĬFĬCO, as, a. 1. salutem do. *Sedul* Pater ista memet ab hora Salvifica.

SALVĬFĬCUS, a, um, adj. salutem affere *cim. ad Soror.* 180. salvificum appellat corpu sti sepultum.

[SALVILLUS, a, um, adj. dimin. salvi cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 740, 8. Q. Sallusti villus. Alia ap. *Mur.* 1589, 2. Manlia D. l villa. *F.*]

[SALVĪNUS, a, um, adj. ad salvum per Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 2 Ulpius Salvinus. ¶ *Fabr.* ad *Inscr.* p. 28. falso putavit, *Salvinus* esse etiam praenomen v. sq. *F.*]

[SALVĬUS, a, um, adj. qui salvus factus es cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 721, 5. C. Betutius Salvius. Alia ap. *eund.* 592, 4. Flavia Aug. l via. ¶ Est etiam praenomen R. *Inscr.* ap. *M* 8. Salvius Junius Silvinus. Alia ap. *Schiass. al Mus. Bologn.* p. 48. Sal. Vettius Sal. F. Le ter, Praestantia Quarta mater, L. Vettius S Primus, Sal. Vettius Sal. F. Secundus, T. V Sal. F. Tertius filiei patri fecerunt id, quod gaverat. V. alia hujus praenominis exempla in ap. *Fabr.* p. 28. *n.* 127., ubi tamen ille, fretus ritate mendosae Patavinae, nunc deperditae ap. *Grut.* 559, 8. et 561, 12., falso putavit, *num*, non *Salvium* fuisse praenomen. ¶ *Salv* pellata est etiam trieris quaedam ex classe Mi si. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv* p. 409. Statius dratus III Salvia. V. NAVISALVIA. ¶ *Salvi* etiam nomen gentilicium R., ut M. Salvius Aug. qui Galbe Aug. successit, et per paucos imperavit. *F.*]

SĂLUM, i, n. ἅλς, σάλος, mare, vel potius mare. *Cic. Caecin.* 30. *extr.* Siqui ex alto, c patriam accessisset, tempestate subito rejectu taret, ut cum esset a patria dejectus, eo restit tur; hoc, opinor, optaret, ut a quo loco de esset, in eum se fortuna restitueret, non in salum in ipsam urbem, quam petebat. *Hirt. B. Af* Quos in stationibus cum longis navibus apud sum custodiae causa in salo esse jusserat.

f. Diem noctemque procul ab insula in salo enuit in ancoris, neque quemquam ex ea exis est. Adde Liv. 29, 14. med. et 37, 10, 13. quibus omnibus locis pro alto mari sumitur, tus, aut portum. [*Salum proprie non est are, sed maris ora, in qua stant et fluctuant choris alligatae, quae ad littus appellere non nostr. Rhede. Ita recte Lamb. Bos. Exerc. uem secuti sunt Brem. ad Nep. l. l. et Moeb. fr. 46.] Poetae tamen id non servant, et n pro mari usurpant. Virg. A. 1, 541. Peras, superante salo, perque invia saxa Dispuib. 2, 209. Fit sonitus spumante salo. Val. 58. volat immissis cava pinus habenis, Infinlum; et ib. 703. telisque salum, facibusque . Ov. Amor. 2, 11, 24. Currit in immensum rina salum. Prop. 1, 6, 2. Aegaeum salum; , 12. Calypso injusto multa locuta salo est; , 6. Salum rubrum. Sen. Herc. Oet. 731. Id. Hippol. 332. altum. Catull. 63, 16. ra-Solin. 52. de serpentib.: Idque ipsum palam n qualibet magnitudine evenire, ut per tan-latitudinem ad loca permeent destinata. ℙ Caes. B. C. 3, 28. Tirones multitudine na-rterriti, et salo nauseaque confecti se dedi-salum est ipsum mare, et ejusdem jactatio da: quod et Graeci τῷ σάλῳ saepe signifi-De colore maris. Capell. 1, 8. Urna per-vitri salo renidebat; et mox: Urna sali re-tis. Utrobique legendum videtur hyalo, et V. HYALUS. ℙ De unda fluminis. Stat. 864. Amnis ut incumbens longaevi robora ssiduis oppugnat aquis: jam saxa fatiscunt, ue trabes: tanto violentior ille (Saevit enim alo) quassatque, trahitque Molem aegram. nslate. Cic. Tusc. 3, 28. nec tam aerumno-assem salo. Ex Euripide. Gr. καὶ μὴ μα-διὰ πόνων ἐναυστόλουν, in fragm. incertae ae ap. Galen. de Dogm. Hipp. et Plat. 4, 7. n cl. Cic. s. v. — Quod imitatus videtur Ap-io quo loco ita locutus: Cum in isto cogita-lo fluctuarem.] ℙ Masculino gen. Enn. 3, 199. undantem salum. ℙ In plur. num. emplis.

O, as, a. 1. servo. Gloss. Philox. Salvo, Σώζω, salvo, sano. Cic. Pis. 31. f. Posse m rempubl. salvare, si cessissem. Plin. 17, . 11. Sequenti anno palmites salventur, pro natris, singuli, aut gemini. Locum Cicero-g. Faern. in MSS. suis: sed et ipse, et alii es Critici damnant, et servare reponunt ex is libris. In Plinio vero Harduinus ita it, cum salutentur invenisset, et submittan-iis reponeretur. [*Doederl. 1, 29., ubi v., r veram lectionem judicat. V. in SALUTO rum virorum doctorum verbum salvare dentium, aut damnantium habes in Nolt. 80. sqq. et addit. p. 114.] [Lactant. Ira D. Laudabile videtur prodesse potius, quam no-vare, quam perdere. Hieron. ep. 20. n. 4. e, qui repromittebatur de genere David, alvaturus Israel. F.]

S, ūtis, f. σωτηρία, incolumitas, sanitas, vi-s, dignitas, quies, bonum: cui opponitur pernicies, nex. [*De vocabulis salus, sa-lubritas, valetudo Doederl. 1, 33. ita sta-berhaupt ist salus das Leben als Existenz, er gesunde Zustand, salubritas die gesunde nheit, valetudo die Gesundheitsumstände ἐξοχὴν die Krankheit: coll. Ernest. synon 2.] Cic. Har. resp. 16. extr. Qui medicis ad salutem, sed ad necem utitur. Id. Or. us hominum ad perniciem, et integritas ad vocatur. Id. fr. ap. Ammian. 30, 8. Mul-e ad salutem alterius, honori multis: pa-isse ad exitium, probro nemini unquam Fin. 2, 35. Opem indigentibus, salutemque d. Dom. 28. med. Alicui lucem salutemque c restituere. Id. Fam. 10, 29. Meum stu-a salutem et incolumitatem tuam. [*H. l. um est de restitutione exsulum in patriam. l. Cic. s. h. v.] Id. Q. Fr. 1, 1, 9. f. Ali-modis consulere, et utilitati salutique ser-to R. R. 141. Mars pater, te precor, quae-i duis bonam salutem valetudinemque mihi, miliaeque nostrae. Nep. Dion. 9. Navem armatis ornat, ut haberet quo fugeret, ad et Ann. 11. med. Fuga salutem petere. ℙ nitur morbo et morti. Cic. ad Quirit. 6. arem, quin is me confectum consularibus s, consulari medicina ad salutem reduce-r. Andr. 3, 2, 2. Quae assolent signa esse m, omnia huic esse video. Id. Ad. 4, 1, 3. n salute ejus fiat, ita se defatigarit velim, iduo prorsum e lecto nequeat surgere. ℙ casu. Pl. Men. 1, 2, 25. Averti praedam us, nostrum salute socium, h. e. salvis so-is. Id. Rud. 4, 2, 1. Neptuno ago gratias, x suis pulcre ornatum expedivit templis re-alute horiae, h. e. salva et incolumi horia. b. 4, 9. f. Ut ovans praeda onustus incede-te nostra, atque urbe capta. Id. Merc. 4, n mater rure rediit? responde mihi. Sy. sua quidem salute ac familiae maxima. Cato R. R. 4. f. Si te libenter vicinitas videbit, facilius tua vendes, etc. si aedificabis, adjuvabunt: si quid (bona salute) usus venerit, benigne defendent: εὐφημισμός: cui simile est, quod Dii omen avertant. ℙ Saluti esse, salutare esse, salutem afferre. Pl. Merc. 1, 2, 32. Saluti quod tibi esse censeo, id consuadeo. Nep. Them. 2. Id quantae saluti fuerit universae Graeciae, bello cognitum est Persico. Adde Cic. Or. 2, 49. et Caes. B. G. 5, 43. extr. et ib. 7, 50. extr. ℙ Salus Dea est habita, Aesculapii filia: templumque habuit in summo Quirinali, quod C. Junius Bubulcus censor locavit dedicavitque anno U. C. CCCCXLVII., cum consul bello Samnitium vovisset: pinxit autem, suum operi nomen inscribens, C. Fabius Pictor. Sub Claudio principe incendio consumptum est. Liv. 9, 43. extr., Val. Max. 8, 14. n. 6., Plin. 35, 4, 7. Hinc Cic. Font. 6. Salus ipsa virorum fortium innocentiam tueri non potest. Ter. Ad. 4, 7. f. Ipsa si cupiat Salus, servare prorsus non potest hanc familiam. Pl. Most. 2, 1, 4. Nec Salus nobis saluti jam esse, si cupiat, potest. Adde Capt. 3, 3, 14. Sic Cist. 4, 2, 76. At vos Salus servassit. ℙ Augurium Salutis, οἰώνισμα Σωτηρίας, fuit solemne quoddam augurii genus, quo Deorum voluntatem explorabant, concederentne illis, ut pro populo salutem peterent: quasi nefas esset eam petere a Diis sine eorum venia. Ad hoc eligebatur dies quotannis, quo die nulla unquam reip. domi forisve calamitas evenisset, ut docet Dio 37, 24. Intermissum aliquando fuit, sed revocatum ab Augusto primum, ut est ap. Suet. 31., deinde a Claudio, ut est ap. Tac. A. 12, 23. Meminit et Cic. Div. 1, 47. [*V. Ernest. cl. Cic. s. h. v.] ℙ Adhibetur salus in blanditiis. Pl. Capt. 4, 3, 3. Quid agis, mea salus? Id. Poen. 1, 2, 153. Mea salus, meum savium, meum mel, meum cor; et ib. 176. Hujus colostra, hujus salus amoena, hujus festivitas. Adde 1, 3, 12. ℙ Salus interdum est remedium, perfugium. Virg. A. 2, 354. Una salus victis nullam sperare salutem. Pl. Cas. 5, 3, 14. Nam salus nulla est scapulis, si domum redeo. [*Cic. Verr. 1, 1. nulla salus major reip. reperiri potest. Liv. 7, 35. una salus est, erumpere hinc atque abire, i. e. salutis via.] ℙ Saepissime votum, seu precatio, qua aliquem sanum salvumque esse optamus: unde salutare, salutator, etc. Cic. Att. 4, 10. extr. Pompejus in Cumanum Parilibus venit: misit ad me statim, qui salutem nuntiaret; et Fam. 7, 14. Salutem enim verbis tuis mihi nuntiaret; et Att. 16, 3. extr. Atticam cupio suaviari: ita mihi dulcis salus visa est per te missa ab illa. Id. ib. 6, 1. f. Filiola tua gratum mihi fecit, quod tibi diligenter mandavit, ut mihi salutem adscriberes. Pl. Epid. 1, 2, 23. Ad venientem peregre herum suum salva impertit salute servus Epidi cus. Cic. Att. 2, 12. extr. Terentia impertit tibi multam salutem. Lucil. ap. Non. 7, 34. Impertit salutem plurimam et plenissimam. Liv. 3, 26. med. Salute data invicem, redditaque. Id. 7, 5. Mox introductus, salute aecepta redditaque, ait, etc. ℙ Hinc salutem dicere in principiis epistolarum. Et verbum aliquando omittitur, ut Cicero Attico S. Sic Tusc. 5, 32. Anacharsis Hannoni salutem. Id. Att. 13, 22. f. Illud accuso, non te, sed illam, ne salutem quidem (misisse): at tu et illi, et Piliae plurimam: dic, vel nuntia. ℙ Interdum salutem dicere est vale dicere, deserere, ab aliqua re recedere. Cic. Fam. 7, 33. Ego vero multam salutem et foro dicam et curiae, vivamque tecum multum, [*i. e. neque causas ampl us in foro agam, neque sententiam in senatu dicam. Ita etiam Gr. utuntur v. χαίρειν: ut πολλὰ χαίρειν τῷ καλῷ.] ℙ [Veteres, ut etiamnum vulgares homines apud nostrates, solebant magnum poculum potanti, salutem adprecari. Appul. Met. 10. Satis genialiter grandissimum illum calicem uno haustu perhausi. Clamor exsurgit consona voce cunctorum salute me prosequentium. Xiphilin. ex Dione 72, 18. Καὶ Κόμμοδος ἔπιεν ἀμυστὶ· ἐφ' ᾧ καὶ ὁ δῆμος, καὶ ἡμεῖς παραχρῆμα πάντες, τοῦτο δὴ τὸ ἐν τοῖς συμποσίοις εἰωθὸς λέγεσθαι, ἐξεβοήσαμεν, Ζήσειας. h. e. Viva. F.]

SALUSTIUS. V. CRISPUS.

SĂLŪTĀBUNDUS, a, um, adj. multum salutans. Capell. 7, 237. Jovem salutabunda surrexit.

SĂLŪTĀRIS, e, adj. σωτήριος, salutem, vitam, sanitatem afferens, saluber. [*Adjectivum est a salus: v. infra de colle et porta salutari. — Differentiam a saluber Doederl. 1, 33. hanc s atuit: salubria sanitatem afferunt, opp. pestilentia; salutaria salutem afferunt, opp pestifera: laudd. in suam sententiam praeter eum, quem Noster primum posuit, his locis: Cic. Fat. 4. Locos alios esse salubres, alios pestilentes. N. D. 3, 27. Rationem, quoniam pestifera sit multis, admodum paucis salutaris. Legg. 1, 16, 44. ut, quae mala perniciosaque sunt, habeantur pro bonis ac salutaribus. Fam. 9, 12. 6, 6. Suet. Aug. 42. Tib. 29. de quibus locis v. ipsum l. l., ubi in nota enumerantur viri docti, aliter de hac re statuentes. Tollitur discrimen in superlativo, ita ut saluberrimus ubique dici recte possit, quod salutaris comparationis formulis caret.] Cic. N. D. 2, 12. Natura bestiis dedit accessum ad res salutares, a pestiferis recessum. Id. ib. 2, 15. Res utiles et salutares Deorum esse vocabulis nuncupatas. Id. Mil. 8. Civis tam beneficus, tam salutaris. Suet. Tib. 29. Bonus et salutaris princeps. Cic. N. D. 2, 10. f. Salutaris et vitalis calor; et ib. 3, 9. f. Mundo nihil est pulcrius, nihil nobis salutarius. Id. Sen. 16. Hominum generi universo cultura agrorum est salutaris. Id. ib. 1, 39. Stella Jovis ad ortus puerorum salutaris est. Pl. Aul. 2, 1, 26. Quod tibi sempiternum salutare sit procreandis liberis. Cic. Fam. 6, 6. Salutare consilium. Liv. 24, 28. Habere orationem salutarem. Plin. ep. 6, 31. extr. Portus vel maxime salutaris. Cic. Att. 9, 7. Sic habeto, salutares te mihi litteras misisse. Dixerat paulo sup. quae mihi quiddam quasi animulae restillarunt. Tac. A. 15, 29. Omissis praecipitibus, tuta et salutaria capessere. ℙ De iis quae morbos arcent, aut pellunt. Plin. 31, 2, 2. Medios inter fluctus exsistit aliquid valetudini salutare. Id. 24, 16, 92. Radix in pestilentia salutaris est in cibis. Id. 25, 3, 6. Britannica non nervis modo, et oris malis salutaris, sed contra anginas quoque, et contra serpentes. Id. 24, 9, 42. Ad dentium dolorem decoctum eorum salutare est. Id. 21, 19, 77. Radicem decoctam bibere, spasticis, eversis salutare est. Hor. Carm. saec. 63. Qui salutari levat arte fessos, h. e medicina. Ov. R. Am. 45. Terra salutares herbas, eademque nocentes Nutrit. ℙ Salutaria bibere, saluti amicorum potare. Appul. Met. 2. f. Compotores vino madidi rursum cachinnum integrant: dumque bibere salutaria postulant, etc. V. SALUTARIUS. ℙ Salutaria, h. e. soteria, quidam leg. ap. Tert. Apol. 46., alii salaria. V. SALUTARIUS. ℙ Digitus salutaris est index, vel quia illo ori admoto silentium indicitur; res maxime salutaris: vel quia illo et pollice contractis salutem precabantur. [Suet. Aug. 80. Dextrae quoque manus digitum salutarem tam imbecillum interdum sentiebat, ut, etc. Capell. 1, 22. Quidam redimitus puer ad os compresso digito salutari silentium commonebat. F.] ℙ Littera salutaris A, quae absolutionis nota erat: ut C. tristis, quae condemnationis. Cic. Mil. 6. f. Nec vobis tam salutarem hanc in judicando litteram, quam illam tristem dedisset. ℙ Salutaris porta, inquit Fest., Romae appellata est ab aede Salutis, quod ei proxima fuit: vel ob salutationes, quia ad eam praetor salutaretur is, qui in provinciam pro praetore, aut pro consule exibat. Adde in Praetor. quamquam hoc posterius incertum est ob lacunam in verbis Festi. Nibby, Mura di Roma p. 143. probat, hanc portam fuisse ad radices collis Quirinalis inter portas Sanqualem, et Piacularem. ℙ Similiter salutaris collis, qui fuit unus ex quatuor apicibus collis Quirinalis, ap. Varr. L. L. 4, 8. med., ab eadem Salutis aede cognomen habuit. ℙ [Salutaris est etiam cogn. R. Inscr. ap. Grut. 750, 6. M. Acutius Salutaris. Alia ap. eund. 460, 3. Flavia Q. F. Salutaris. F.]

SĂLŪTĀRĬTER, adv. σωτηρίως, utiliter ad salutem. Cic. Brut. 2. f. Tum ea arma sumpta sunt, quibus illi ipsi, qui didicerant eis uti gloriose, quemadmodum salutariter uterentur, non reperiebant. Val. Max. 5, 2. n. 3. Quinque consulatus salutariter reipublicae administrati. Planc. ad Cic. Fam. 10, 24. De militum commodis fuit tibi curae: quos ego non potentiae causa (nihil enim me non salutariter cogitare scio) ornari volui a senatu, sed primum quod ita meritos judicabam; deinde quod conjunctiores reipubl. esse volebam. Id. ib. 23. Copias prope in adspectum Lepidi adduxi, eo consilio, ut vel celeriter accedere, vel salutariter recipere me possem, h. e. exercitu salvo et incolumi.

[SĂLŪTĀRIUS, a, um, adj. salutaris. Not. Tir. p. 105. Salus, salutarius. Tert. Apol. 46. Plerique philosophi in principes latrant, sustinentibus vobis, et facilius statuis et salutariis remunerantur, quam ad best as pronuntiantur, h. e. muneribus et donis. Alii leg. salariis. Huc adducendus videtur locus Appul. Met. 2. in SALUTARIS allatus. F.]

SĂLŪTĀTĬO, onis, f. ἄσπασμα, actus salutandi, consalutatio. Cic. Pis. 40. Quis te aditu, quis ullo honore, quis denique communi salutatione dignum putet? Tac. A. 4, 60. Alius occursum ejus vitare: quidam salutatione reddita, statim averti. Liv. 1, 1. f. Inde foedus ictum inter duces, inter exercitus salutationem factam. Cic. Fam. 7, 28. Dare se salutationi amicorum, h. e. praebere se amicis salutantibus: amicos convenientes et salutantes admittere: et alios adire, et salutare. Id. ib. 9, 20. med. Mane salutamus domi et bonus viros multos, sed hos tristes; et hos laetos, victores. Ubi salutatio defluxit, litteris me involvo. Id. ad Brut. 2, 4. Hoc paululum exaravi ipsa in turba matutinae salutationis. Macr. Sat. 1, 6. Accepta, ac reddita salutatione consederunt. Sen. Br. V. 14. med. Per diversas domos salutationem meritoriam circumferre, h. e. sportulae, aut gratiae captandae causa. Unde mercenarium salutatorem vocat Colum. praef. 1. med. ℙ De salutatione principum. Gell. 4, 1. et 20, 1. In vestibulo aedium Palatinarum omnis fere ordinum multitudo, opperientes salutationem Caesaris constiterant, h. e. ut admitterentur, et salutarent Caesarem. Suet. Vesp. 4. Prohibere aliquem non contubernio modo, sed etiam publica salutatione, h. e.

ne adeat cum aliis salutandi causa. *Id. Aug.* 53. ¶ Promiscuis salutationibus admittebat et plebem. ¶ [De salutatione Deorum in templis stantium aut sedentium. *Vitr.* 4, 5. Si circum vias publicas erunt aedificia Deorum, ita constituantur, uti praetereuntes possint respicere, et in conspectu salutationes facere. *F.* ¶ *Confund. salutatio et saltatio; v. h. v.]

SĂLŪTĀTOR, oris, m. προσήγορος, qui salutat. *Stat. Silv.* 2, 4, 29. de psittaco: Ille salutator regum, nomenque locutus Caesareum. ¶ Erant multi Romae, qui vel officii causa, vel spe lucri, potentium amicorum aedes mane obibant salutandi gratia. *Q. Cic. Pet. cons.* 9. Hujus autem rei (*assectationis*) tres partes sunt, una salutatorum, cum domum veniunt; altera deductorum, tertia assectatorum. *Colum. praef.* 1. *med.* An honestius duxerim mercenarii salutatoris mendacissimum aucupium, circumvolitantis limina potentiorum, somniumque regis sui rumoribus inaugurantis? *Mart.* 10, 74. quamdiu salutator, Anteambulones et togatulos inter, Centum merebor plumbeos die toto? *Id.* 1, 71. qualiacumque leguntur Ista, salutator scribere non potuit.

SĂLŪTĀTŌRĬUS, a, um, adj. προσαγορευτικός, ad salutandum vel ad salutatorem pertinens. *Plin.* 15, 11, 10. Omnia jam et virorum salutatoriis cubilibus inclusa, *h. e.* cubiculis, in quibus clientes dominum salutabant; et *Sen. Const. Sap.* 14. Salutatorium publicum exercere. Alii leg. *salutationum*. V. PUBLICUS. ¶ *Salutatorius casus*, vocativus, quia eo salutamus. *Prisc.* 5, 671. Vocativus salutatorius etiam vocatur, ut o Aenea, et salve Aenea.

SĂLŪTĀTRĪX, icis, f. quae salutat. *Juven.* 5, 20. solicitus, ne Tota salutatrix jam turba peregerit orbem. V. SALUTATOR. *Mart.* 7, 87. Pica salutatrix si tibi, Lause, placet. *Id.* 9, 100. Marcus amat nostras Antonius, Attice, Musas, Charta salutatrix si modo vera refert, *h. e.* epistola.

SĂLŪTĀTUS, a, um, part. a *saluto*: προσαγορευθείς, data salute appellatus. *Ov. Pont.* 2, 7, 1. Esse salutatum vult te mea littera primum A male pacatis, Attice, missa Getis. *Mart.* 9, 55. Inde salutatus picae respondet arator. *Ov. Her.* 21, 91. Superis, quibus insula sacra est, Flava salutatis tura, merumque damus, *h. e.* adoratis. V. SALUTO.

SĂLŪTĬFER, ra, rum, adj. σωτήριος, salutem ferens, salutaris, saluber. *Ov. Met.* 2, 642. totique salutifer orbi Cresce, puer, dixit. *Id. Her.* 21, 174. Salutiferam opem dare. *Stat. Ach.* 1, 117. Herbae salutiferae. *Mart.* 5, 1. aquae. *Inscr.* ap. *Mur.* 65, 5. Herculi salutifero, etc. *Appul. Met.* 4. Nunc maxime funditus perii, nunc spei salutiferae renuntiavi.

SĂLŪTĬFĬCĀTOR, oris, m. salvator. *Tert. Res. carn.* 47. et *Car. Chr.* 14.

SĂLŪTĬGER, ra, rum, adj. salutifer. *Auson. Idyll.* 8, 25. vos cominus ite Stella salutigeri Jovis, et Cythereie Vesper. *Id. ep.* 25, 4. Fausta salutigeris adscribens orsa libellis, *h. e.* epistolis. *Prud.* περὶ στεφ. 11, 235. salutigeros feret hic venerantibus ortus. ¶ [Est etiam qui salutem gerit, vel nuntiat, salutigerulus. *Appul.* loquens de iis, quos δαίμονας Graeci vocant, *de Deo Socrat.* Inter terricolas, coelicolasque vectores, hinc precum, inde donorum: qui ultro citroque portant hinc petitiones, inde suppetias, ceu quidam utriusque interpretes, et salutigeri. V. v. sq. *F.*]

SĂLŪTĬGĔRŬLUS, a, um, adj. salutem gerens seu nuntians. *Puer salutigerulus*, servus herae nomine huic et illi salutem, et jussa perferens, et referens, ἐπισκέπτης, ut habetur in *Gloss. Phil.* ab ἐπισκέπτομαι, viso, visito. *Pl. Aul.* 3, 5, 26. Mihi quidem aequum est purpuram atque aurum dari, ancillas, pedissequos, salutigerulos pueros, etc. V. v. praec.

[SĂLŪTĬO, onis, m. cogn. R. *Suet. Caes.* 59. Scipio quidam ex Corneliorum genere, cui ad opprobrium vitae Salutioni cognomen erat. *Plin.* 7, 12, 10. Ejusdem familiae Scipioni post eum (*Scipionem Serapionem*) cognomen Salutio mimus dedit. Adde 35, 2, 2. *F.*]

SĂLŪTO, as, avi, atum, a. 1. ἀσπάζομαι, προσαγορεύω, salutem dico, salvere jubeo, salutem mitto. *Cic. Planc.* 14. Cum ille eum salutasset, ut fit, dixissetque, quid agis, Grani? *Pl. Amph.* 2, 2, 44. Amphitruo uxorem salutat laetus speratam suam. *Cic. Coel.* 16. *extr.* Mulierem paulo liberius salutare. *Pl. Aul.* 2, 2, 8. Illic homo aurum me scit habere, eo me salutat blandius. *Id. ib.* 1, 2, 36. et *Poen.* 3, 5, 7. et *Cic. Phil.* 13, 2. *extr.* Salutare benigne. *Id. Pl. As.* 1, 3, 9. bene. [*Plin.* 28, 2, 5. Cur sternutamentis salutamus? ¶ Est etiam i. q. nos dicimus: *einen Gruss bestellen, grüssen lassen.*] *Cic. Att.* 4, 11. Dionysius te, omnesque vos salutat. *Curius* ad *Cic. Fam.* 7, 29. *extr.* Tironem meum saluta nostris verbis. ¶ [*Hinc *salutare Deos* est venerari, adorare, precari.] *Cic. Rosc. Am.* 20. Cum Deos salutatum aliqui venerint. *Pl. Curc.* 1, 1, 69. Quo me vortam, nescio. *Pa.* si Deos salutas, dextrovorsum censeo. *Ter. Phorm.* 2, 1, 81. Ego Deos Penates hinc salutatum domum devertar. Adde *Ov. Pont.* 2, 8, 15., *Cat. R. R.* 2., *Stat. Silv.* 4, 2, 60. *Liv.* 38, 51. *med.* et *Mart.* 12, 78., qui, precibus Jovem salutare, dixit. ¶ *Salutare nomine*, nomen alicujus dicere in salutando. *Cic. Phil.* 2, 24. Aperta lectica mima portabatur, quam homines honesti, obviam necessario prodeuntes, non noto illo, et mimico nomine, sed Volumniam salutabant. Sic *Juven.* 10, 161. dominum regemque salutat; et *Tac. A.* 12, 41. *med.* Obvii inter se, Nero Britannicum nomine, ille Domitium, salutavere; et *Hor. A. P.* 87. Cur ego, si nequeo, ignoroque, poeta salutor? *h. e.* appellor poeta, dum me obvii salutant. ¶ Hinc *salutare imperatorem*, apud milites est creare, declarare, dicere. *Tac. H.* 2, 80. Pauci milites solito adsistentes ordine, ut legatum salutaturi, imperatorem salutavere. Adde *A.* 2, 18. [*Suet.* exempla v. in *cl. Suet.* p. 694.] Verbo *appellandi* utitur *Cic. Fam.* 2, 10. et *Att.* 5, 50. ¶ [*Usurpatur etiam de militibus ense moto signum reverentiae, amoris cet. praebentibus. Ita recte explicare videtur *Cort.* locum: *Luc.* 4, 173. tenuere parumper Ora metu tantum nutu, motoque salutant Ense suos: ubi *Cort.* laudat *Stat. Th.* 12, 400. teque ille acie respexit ab ipsa Ense salutatam. *Auct. B. Afr.* 85. atque armis demissis salutationem more militari faciunt.] ¶ Est etiam adire, convenire, visere, ἐπισκέπτεσθαι. *Cic. Att.* 14, 20. *extr.* Eram continuo Piliam salutaturus: deinde ad epulas Vestorii navicula; et *ib.* 13, 9. Venit paulo post Curtius, salutandi causa: sed mansit invitus. Adde *ib.* 6, 2. ¶ Officii, aut sportulae causa potentiores ditioresque salutari a clientibus et humilioribus, mos erat, eorum aedes mane obeundo, et in vestibulis diu exspectando, superbos aditus regum, durasque fores colendo, ut ait *Sen. Herc. Fur.* 164., maxime vero sub Augustis, ad gratiam captandam, et obsequium testandum. [*Gr. θεραπεύειν τὸν βασιλέα, τὰς θύρας τοῦ βασιλέως, nostr. *Aufwartung machen.* V. *Lex. Xenoph.* s. v. θεραπεύειν et θύρα, *Schwarz.* ad *Plin. Pan.* 48, 3.] *Cic. Sen.* 18. Haec ipsa sunt honorabilia, salutari, appeti, decedi, etc. *Virg. G.* 2, 461. ingentem foribus domus alta superbis Mane salutantum totis vomit aedibus undam. *Juven.* 3, 184. quid das, ut Cossum aliquando salutes? *Auct. dial. de Or.* 29. *med.* Colligunt discipulos non ingenii experimento, sed ambitione salutantium, et illecebris adulationis. *Tac. H.* 2, 92. Ambitu, comitatu, et immensis salutantium agminibus contendunt. *Plin. ep.* 7, 3. Saluta paulisper, quo sit tibi jucundius salutari. Adde *ep.* 3, 7. et *Sen. Ben.* 6, 34. et V. SALUTATIO et SALUTATOR. ¶ [*Pertinet *salutare* etiam ad eos, qui salutantes accipiunt. *Cic. Fam.* 9, 20. Haec est igitur nunc vita nostra: mane salutamus domi et bonos viros multos, sed tristes, et hos laetos victores, qui me quidem perofficiose et peramanter observant. Ubi salutatio defluxit, litteris me involvo: aut scribo aut lego: coll. *ib.* 7, 28. quem locum v. in *salutatio. Hor. Sat.* 1, 6, 101. Nam mihi continuo major quaerenda foret res Atque salutandi plures: ubi v. *Heindf.*, cujus verba hic sumus secuti.] ¶ De loco, in quo stabant salutaturi. *Gell.* 16, 5. Qui domos amplas antiquitus faciebant, locum ante januam vacuum relinquebant, qui inter fores domus et viam medius esset. In eo loco qui dominum ejus domus salutatum venerant, priusquam admitterentur, consistebant. Haec *Gell.* ¶ Hoc verbo proprie utimur in advenientes, et cum accedimus: aliquando et in abeuntes, et cum recedimus, pro *valedicere. Pl. Mil.* 4, 8, 29. Etiam nunc saluto te, Familiaris, priusquam eo. *Stat. Th.* 4, 29. stant in rupe tamen, fugientia carbasa visu Dulce sequi, etc. Stant tamen, et notam puppem de rupe salutant. ¶ Pro servare, quasi salutem dare, est locus *Plinii* 17, 22, 35. *n.* 11. de quo V. in SALVO. [*Doederl.* 1, 29. *salutare* frequentativum dicit v. *salvare*, eodem modo factum, quo *volutare* a *volvere*, primamque esse hanc servandi, salutem dandi significationem, unde commode salvere jubendi, salutem dicendi derivanda notio.]

SALVUS, a, um, adj. σῶος, vivus et sanus, incolumis, integer, conservatus: tum de personis, tum de rebus. [*Varro* derivat a *sanus*. Locum, ubi *Doederl.* discrimen inter *salvus*, *sospes* et *incolumis* exposuit, laudavimus in h. v.] *Cic. Div.* 1, 26. Illum debilem factum lecticula in curiam esse delatum: cumque senatui somnium enarravisset, pedibus suis salvum revertisse. *Id. Fam.* 6, 22. Oro te, ut nobis salvum conserves. *Ter. Hec.* 3, 2, 18. Gaudeo venisse salvum, salvan' Philumena est? et 3, 5, 7. Bene factum, te advenisse salvum atque validum; et *ib.* 14. Illum vivum et salvum vellem. *Caes. B. C.* 1, 72. Civibus salvis atque incolumibus rem obtinere malebat. *Cic. Verr.* 2, 5, 58. *f.* Quem non ille summo cum studio salvum incolumemque servavit? *Id. Div. Verr. f.* Ut haec retinere incolumia ac salva possimus. *Id. Fam.* 12, 23. *med.* Nullam partem sanae et salvae reipubl. gustare potuisti. *Pl. Ps.* 4, 6, 6. Minae viginti sanae ac salvae sunt tibi. *Id. Epid.* 4, 1, 36. Domi meae eccam filiam salvam et sanam. *Id. Trin.* 4, 3, 69. Dii me salvum et servatum volunt. *Id. Capt.* 4, 2, 93. Tuum modo in portu Philopolemum vivum, salvum, et sospitem vidi. *Id. Amph.* 2, 2, 142. Salvum est; et *Cic. Fam.* 7, 25. Quod epistolam con[...] doles, noli laborare: salva est domi. *Pl. F*[...] 2, 122. Restituentur omnia: suam rem sibi [...] sistam, si illo advenerit. *Id. As.* 2, 4, 5[...] quaeso, argentum, ac ne formida: salvum erit; et *Prop.* 2, 7, 41. Penelope poterat bi[...] salva per annos Vivere, *h. e.* pudica, et a[...] intacta. *Liv.* 1, 58. *med.* Quid enim salvi est [...]ri, amissa pudicitia? ¶ Commodos habet [...] ablativo. *Quint.* 11, 2, 39. Nec est mendaci[...] salvis qui interfuerunt. *Ter. Eun.* 2, 2, 27. [...] et re salva, et perdita profueram, *h. e.* et cu[...] haberem, de meo impendens: et re familiari [...]pta, de alieno. *Prop.* 4, 3, 72. Subscribam [...] grata puella viro. *Cic. Fam.* 1, 2. *f.* Ho[...] mur esse consecuti, ut ne quid agi cum [...] aut salvis auspiciis, aut salvis legibus, a[...] nique sine vi possit; et *ib.* 4, 1. Utinam, salvis rebus (sic enim est dicendum) collo[...] tuissemus inter nos, *h. e.* cum salvus erat re[...] cae status, qui nunc concidit civili bello. *Id. Am.* 1. *f.* Ut utrumvis salvo officio se facere arbitrarentur; et *ib.* 34. Cupio tibi aliqua e[...] (quod salva fide possim) parcere; et *Ulp. D*[...] 3, 1. *med.* Si purpura infecta sit, vel la[...] *posita sit*), pondus adjiciendum: salvo eo, u[...] quantitate ponderis incertum est, juranti su[...] tur. Sic, salvo ordine, *Stat. Silv.* 5, 1, 18[...] conscientia, *Sen. Q. N.* 4. *praef. med.* salv[...] amicitiae, *Cic. Fam.* 13, 77. ¶ *Salvus s*[...] *salva res est*, formulae praedicantis, bene [...] agi, res belle procedere, rem esse in tuto. *Andr.* 5, 6, 9. Salvus sum; si haec vera s[...] *Eun.* 5, 1, 18. Tace obsecro: salvae sumus[...] mus hominem ipsum. *Pl. As.* 2, 2, 54. Si ist[...] mitudinem animi obtines, salvi sumus. *Ter.* 5, 9. Erubuit: salva res est. Id mutuatum [...] *nandro* ap. *Stob. tit.* 31. Ἐρυθριῶν πᾶς χρηστ[...] μοι δοκεῖ. Sic *Pl. Epid.* 1, 2, 21. Salva res e[...] ne promittit. Adde *Capt.* 2, 2, 34. et *Ter.* [...] 2, 37. Quo pertinet illud, *salva res est, dum senex*: de quo V. in SALTO. ¶ *Salvus sis* e[...] tantis, salve, χαῖρε, ὑγίαινε. *Ter. Ad.* 5, 6, [...] eccum Demeam: salvus sies. *Pl. Bacch.* 3, [...] Salvus sis, Mnesiloche: salvum te advenire g[...] Adde 3, 6, 7. et *Ter. Andr.* 4, 5, 7. et [...] ¶ *Satin' salvae?* V. SALVE.

SAM, suam ap. veteres. *Fest.* V. CAL[...] Item *eam. Enn.* ap. *Fest.* in *Sas.* Nec quisqu[...] phiam, sapientia quae perhibetur, In somni[...] priu', quam sam discere coepit. V. SAS et [...]

[SĀMA, ătis, n. σῆμα, Dorice pro σῆμα, [...] Est cogn. R. muliebre. *Inscr.* ap. *Grut.* 979, [...] lia P. L. Melaenis sibi, et Juliae Samati filiae, e[...]

SĀMAE, orum. V. SAME.

[SAMANNARĬON, onis, m. vox, ut cuipia[...] tur, originis Syrae, et eum denotans, qui [...] vendit. *Inscr.* Ostiae reperta, in *Giorn. Ar*[...] 38. p. 359. L. Ostensio Hilaro Samannarion[...] vixit ann. VI. M. VIII., Convarisia Victorina [...] bene merenti fecit. Num puero annorum [...] nondum impletorum mercatura aliqua conveni[...] derint eruditi. *F.*]

SĂMĂRĂ. V. SAMERA.

*SAMARABRĪAE, arum, populi Indiae. [...] 20. *B. A.*

[SAMARDĂCUS, i, m. σαμάρδακος, Afris [...] rio, impostor: est qui deducit ab Hebr. [...] *somèr dàq*, observans minuta. *August. contra* [...] 3, 15. Ille autem casu planus erat, de iis, q[...] mardacos jam vulgus vocat. Alii leg. *sarma*[...] (V. SARMADACUS.) *Vet. Schol. Cruq.* ad illu[...] 1, 6, 113. Fallacem circum etc. Fallacem propter samardacos et sortilegos mathematic[...] ad metas spectatores circumstabant, et im[...] sortibus et nugis fallebant. His similia habet [...] *sostom. in Epist. ad Ephes. homil.* 18. ¶ Ita vocatur terminus quidam agrarius. *Auct. de li*[...] 303. *Goes.* Terminus si bifurcus fuerit, sama[...] dicitur. Alii leg. *samartiacus.*

SĀMĀRĬA, ae, f. Σαμάρεια, regio, et ur[...] laestinae, in tribu Ephraim. *Plin.* 5, 13, [...]

SĀMĀRĪTA et Samarites, ae, m. Σαμαρεί[...] est ex Samaria, Samaritanus. *Tac. A.* 12, [...] huic Galilaeorum natio, Felici Samaritae pa[...] *Hadrian. Aug.* in *ep.* ap. *Vopisc. Sat.* 8. Nem[...] archisynagogus Judaeorum, nemo Samarite[...] *Juvenc.* 2, 256. Ut tibi Judaeo mulier Samarit[...] tum (Dispernens veterum Samaritum jussa) strem. *Samaritum* pro *Samaritarum*, vel a[...] plur. *Samarites*, ut *Curetes*. Adde *ib.* 324.

SĀMĀRĪTĀNUS, a, um, adj. ad Samariam [...]nens. *Sedul.* 4, 222. Praeteriensque viae D[...] loca Samaritanae. Prima syllaba male prod[...] cum sit brevis: tertia male corripitur, c[...] longa.

SĀMĀRĪTĬCUS, a, um, adj. Samaritanus. *ven. l. c.* in SAMARITA.

SĀMĀRĪTIS, itidis, f. Σαμαρεῖτις, quae [...] Samaria. *Juvenc.* 2, 246. Praeteriens sed fort[...] Samaritida Sichem; et *ib.* 252. Moenibus eg[...]

itis femina venit. *Alcim.* 3, 405. Commendet o Samaritidis extera cura.

IAROBRĪVĂ, ae, f. urbs est Ambianorum in , ad Samaram fluvium, nunc *Somme* appella- quasi Samarae pons: pontem enim *briva* Gal- lingua significat. V. BRICA. Urbs autem nunc s vocatur. *Caes. B. G.* 5, 24, 45. et 51. et *'am.* 7, 12. Quid tu fecisses, si te Tarentum, Samarobrivam misissem? *h. e.* non ad urbem oris coeli, et durorum hominum, sed ad mol- voluptatibus deditam.

AMARTĪĂ, ae, f. et

MARTĪĂCUS, a, um, adj. ad Samartiam ens, terminum quendam agrarium, ita appel- ignota de causa. *Auct. de limit.* p. 266. *Goes.* terminus, nomine bifurcius, samartia vocatur. MARDACUS. *F.*]

MBRACĀTE, es, f. Arabiae insula, cum op- ognomine. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

MBRI, orum, populi Aethiopiae. *Plin.* 6, 30.

MBRUCĒNI, orum, populi Indiae. *Plin.* 6, . *A.*

IBŪCĂ, ae, f. σαμβύκη, instrumentum musicum, c illud, quod vulgari vocabulo vocatur harpa: *as: Σαμβύκαι, ὄργανα μουσικὰ τρίγωνα, ἐν οἷς τοὺς ς ᾖδον· οἱ δὲ ἰαμβύκαι· ταύτην τὴν ἰαμβύκην πρῶτος ; ἐφεῦρεν· ἔστι δὲ εἶδος κιθάρας τριγώνου. Bail.*] x Chaldaica סַבְּכָא *sabbecà* (inserta littera *m* tera *b*, ut solent Graeci et Latini in vocabulis alibus. V. MAMPHULA), quae opus imple- t reticulatum significat. *F.*] *Porph. in Ptol.* Sambuca triangulum instrumentum est, quod equalibus longitudine, sicut et crassitudine, efficitur. *Vitr.* 6, 1. Animadvertemus ex eo hema trigoni mundo, uti organi, quam σαμ- Graeci dicunt. *Scip. Afr.* ap. *Macr. Sat.* 2, 10. tur *(puellae puerique)* praestigias inhonestas, inaedulis, et sambuca, psalterioque eunt in histrionum: discunt cantare, quae majores probro ducier voluerunt. *Pers.* 5, 95. Sambu- tius caloni aptaveris alto, *h. e.* citius calo- ocerum, et stultum, atque ideo musicae im- n, sambucam pulsare docueris: citius asinum canendis aptum reddideris. ¶ Videtur et- ni pro sambucistria. *Spart. Hadr.* 26. In con- ragoedias, comoedias, Atellanas, sambucas, s, poetas pro re semper exhibuit. V. SAM- A. ¶ Est et genus machinae militaris. *Fest.* ca organi dicitur genus, a quo sambucistriae dicuntur. Per similitudinem etiam machinam runt, qua urbes expugnant. Nam ut in orga- rdae, sic in machina funes intenduntur. Haec Erat autem hujusmodi machina pons quidam , qui funibus circa tensis e navibus, aut tur- a erectus conscendendis hostium muris viam bat. *Veg. Mil.* 4, 21. et *Vitr.* 10, 22. V. et *Lips. Poliorcet.* 1, 6. [**Suidas; Σάμβυ- ος μηχανήματος πολιορκητικοῦ, ὥς φησι Πολύβιος:* endum credo *Σαμβύκαι.* Locus Polybii est 8, n tangit *Athen. l.* 14. p. 634. *Casaub. Bail.*]

MBUCĀTUS, a, um, adj. *Theod. Prisc. de* , c. 12. *Bail.*]

MBUCELAEŪM, i, n. oleum ex sambuco. *nt. Afer* 1, 12. *Bail.*]

BŪCĔUS, a, um, adj. ἄκτινος, qui est e o. *Plin.* 29, 4, 14. Canes vivi in furca sam- arbore fixi. *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 10. L. Brutus baculo sambuceo aurum infusum do- lit. *Liv.* 1, 56. *med.* hoc idem narrans, cor- aculum fuisse dicit.

BŪCĪNĂ, ae, f. quae sambuca canit, sicut , quae fidibus. *Pl. Stich.* 2, 2, 57. Fidici- ibicinas, sambucinas advexit secum forma In quibusdam editionibus est *sambucas* eod. V. SAMBUCA.

BŪCISTRĬĂ, ae, f. σαμβυκίστρια, muler sam- anens, quae et sambucina dicitur. *Liv.* 39, c psaltriae, sambucistriaeque, et convivalia m oblectamenta addita epulis. [V. *Schweig- Emendat.* in *Suid.* p. 71. sq.]

BŪCUS et Săbūcus, i, f. ἀκτὴ, ἀκτὶς, arbor generis, multa medulla, racemos ferens aci- ris et parvis, humoris lenti, inficiendo maxi- illo: qui et ipsi aqua decocti manduntur. Ra- ur in montibus. Firmissima est contra humo- pedamenta: taleis seritur, ut populus: ha- varios in medicina usus. *Plin.* 16, 18, 30. et 71. et 17, 20, 34. *extr.* et *ib.* 22, 35. *n.* 10. 8, 35. ¶ Dicitur *sabucus* a *Seren. Sam.* ut et 19, 337. Ungitur et succis, dederit quos abucus, *h. e.* chamaeacte; et 27, 503. et 28, nerae radix decocta sabuci; et 32, 587. Pro- parvis acinos potare sabucis; et 4. ubi de ca- ngendo, 50. vel tristia poma sabuci. Adde *Comp.* 160., ubi *sabucum* est neutro gen. et significat. Ad quem locum notat *Joan. Rhod.* licentia exteri *m*, et a prosae scriptoribus mittenda.

Ē, es, f. Σάμη, insula maris Ionii prope Ce- am, ap. *Plin.* 4, 12, 19., *Mel.* 2, 7. *med.*, *st.* 1, 5, 67. et *Met.* 13, 711. et *Sil.* 15, 303.

¶ Item oppidum Cephaleniae contra Asteriam insulam, cujus incolas Samaeos *Liv.* 38, 29. appellat. *Id. ib.* et 28. et *Virg. A.* 3, 271. secundum *Servium:* rectius tamen de insula intelligitur.

[SĀMENTUM, i, n. pellicula cum lana in apice flaminum: videtur esse a σᾶμα Dorice pro σῆμα, signum: eo enim flamines a ceteris sacerdotibus distinguebantur. V. APEX. *M. Aurel.* ap. *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 4, 4. In porta Anagniae cum eximus, ibi scriptum erat bifariam: Flamen, sume samentum. Rogavi aliquem ex popularibus, quid illud verbum esset? ait lingua Hernica pelliculam de hostia, quam in apicem suum flamen, cum in urbem introeat, imponit. *F.*]

SAMĔRĂ et Samara, ae, f. πτελέας σπέρμα, semen ulmi. *Colum.* 5, 6. Attineam ulmum Tremellius Scrofa non ferre sameram: quod est semen ejus arboris, falso est opinatus. *Plin.* 16, 17, 29. Attineae non ferunt samaram, ita vocatur ulmi semen. Quidam leg. *samara*, ut sit accusat. plur. a *samarum*, n. *Id.* 17, 11, 15. Ulmorum prius, quam folio vestiantur, samara colligenda est circa Martias calendas, cum flavescere incipit.

SĂMĬĂ, ae, f. genus placentae, sic dictae a Samo insula, ubi optimae fiebant in sacrificiis Junonis. *Tert. adv. Marc.* 3, 5. *med.* Placentas et samias cogere.

SĂMĬĂRĬUS, ii, m. qui Samia cote arma et ferramenta acuit, et ad nitorem fricat. *Gloss. Philox.* Ἀκονητὴς, samiarius, cotiarius, acutiator, samiator. *Turn. Adv.* 2, 21. affert ex *Inscr.* ap. *Grut.* 874, 5. haec verba: *Samiariis Doryphoron.* Sed in ejusdem inscriptionis initio *Jo. Chr. Amadutius*, ut mihi per litteras testatus est *B. Borghesius*, se legisse affirmavit: *C. Julius Candidus Lib. Samiaris Quintiani salutem*, in fine autem: *Samiaris Doryphorion.* Ex his patet, Doryphorionem fuisse unum ex libertis Samiaris Quintiani, ideoque *Samiaris* tam initio, quam in fine illius inscriptionis esse nomen proprium viri, non artis. Ceterum, cum ap. *Cic. Phil.* 11, 2. et 3. cujusdam Samiarii in Asia exsulis et carnificis mentio sit, videtur, in allata inscriptione utrobique non *Samiaris*, sed *Samiarii* insculptum fuisse. [*Multis hunc locum emendavit *F.*]

[SĂMĬĀTOR, oris, m. idem ac Samiarius, q. v. supra. *Edict. Diolet.* p. 20. Samiatori in spatha ex usu ✗ vigintiquinque, in casside ex usu ✗ vigintiquinque, in securi ✗ sex, in bipenni ✗ octo. *F.*]

SĂMĬĀTUS, a, um, adj. Samia cote exasperatus, politus, et tersus. Nam Samium lapidem poliendo auro utilem laudat *Plin.* 36, 21, 40. Hinc *Aurelian. Imp.* in *ep.* ap. *Vopisc. Aurel.* 7. Arma tersa sint, ferramenta samiata, calceamenta fortia. Ubi *Salmas.* merito *Nonium* reprehendit, qui 4, 434. ideo docet *samiatum* significare exasperatum, et *samiare* acuere, quia *Samius* acutum significat.

SĂMĬŎLUS, a, um, adj. dimin. Samii. *Pl. Stich.* 5, 4, 12. Batiolis bibunt, nos nostro Samiolo poterio, *h. e.* parvo poculo fictili.

SĂMĬUS, a, um, adj. Σάμιος, ad Samum insulam pertinens. *Juven.* 16, 6. Et Samia genetrix quae delectatur arena, *h. e.* Juno, cui Samos sacra fuit. *Ter. Eun.* 1, 2, 27. Samia mihi mater fuit. *Liv.* 37, 10. et 11. Samia terra, *h. e.* Samos insula. ¶ *Samius senex* ap. *Ov. Trist.* 3, 3, 62. est Pythagoras, qui et *Samius* absolute dicitur ab *eod. Fast.* 3, 153. Sive hoc a Samio doctus, qui posse renasci Nos putat. *Pers.* 3, 56. Et tibi quae Samios diduxit littera ramos, etc. V. PYTHAGORAS. ¶ *Samius lapis*, poliendo auro utilis, laudatur a *Plin.* 36, 21, 40. ¶ *Samia terra* duplex, collyrium, et aster, varios habet usus in medicina. *Id.* 35, 16, 53. Adde 28, 12, 53. et *ib.* 19, 77. et 31, 10, 46. *n.* 4. ¶ *Samia creta* fictilibus valde idonea, Samiis vasis nomen dedit: quae et *Samia* absolute dicta sunt: quamvis e Samia creta non essent. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 434. Et non pauper uti Samio curtoque catino. *Cic. fr. ib.* Quam simpuvia pontificum Diis grata sint, Samiaeque capedines. *Tibull.* 2, 6, 29. At tibi laeta trahant Samiae convivia testae. *Auct. ad Her.* 4, 51. *med.* Argentum quoque vult? utatur licet: nos Samiis delectabimur. *Plin.* 35, 12, 46. Samia etiamnum in esculentis laudantur. *Pl. Men.* 1, 2, 65. Placide pulta: *Pe.* metuis, credo, ne fores Samiae sint. Similem jocum habet *Bacch.* 2, 2, 22. *Auson. ep.* 8. Fama est, fictilibus coenasse Agathoclea regem, Atque abacum Samio saepe onerasse luto. ¶ *Samiae testae* fragmento amputari tuto membrum aliquod credebant. *Plin.* 35, 12, 46. *f.* Samia testa Matris Deum sacerdotes, qui Galli vocantur, virilitatem amputare, nec aliter citra perniciem, M. Coelio credamus, qui linguam sic amputandum objecit gravi probro. *Lucil.* ap. *Non. l. c.* Testam sumit homo Samiam, sibique illico telo Praecidit caulem, testesque una amputat ambo. Sic *Juven.* 6, 513. Mollia qui rupta secuit genitalia testa. Adde *Mart.* 3, 81. Ex his male docuit *Non. l. sup. c. Samium* acutum significare: et merito reprehenditur a *Salmas.* ad *Vopisc. Aurel.* 7. V. SAMIATUS. ¶ *Samii, orum*, Sami incolae. *Liv.* 33, 20. *f.* et *Cic. Verr.* 2, 1, 20.

*SAMMĔI, orum, populi Arabiae Felicis. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

*SAMMONĬUM promontorium in Creta fuit, Rhodo adversum, sicut contrario litore Cyrenas versus κριοῦ μέτωπον prominet. *Plin.* 4, 12. ¶ *Samonium* appellat *Mela* 2, 7. *Salmone* autem *Vulgat. Act. Apost.* 27, 7. Hodie est *Capo Salomon. B. A.*

SAMNIS, ītis, m. et f. qui est ex Samnio. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 425. et *Cic. Tusc.* 2, 17. Aeserninu' fuit Flaccorum munere, quidam, Samnis, spurcus homo, vita illa dignu', locoque. *Id.* ap. *Cic. Or.* 3, 23. quamvis bonus ipse Samnis in ludo ac rudibus, civis satis asper. Utroque loco gladiatorem intelligit. V. SAMNITES. *Liv.* 10, 16. *extr.* Samnitem illis exercitum paratum venisse. *Plin.* 34, 6, 12. Cum bello Samniti Apollo jussisset, etc. *Sil.* 4, 560. Huic horret thorax Samnitis pellibus ursae. *Lucan.* 2, 136. rerumque potestas Mutavit translata locum, Romanaque Samnis Ultra Caudinas speravit vulnera Furcas. *Samnis* per synecdochen, Samnites, ut ap. *Liv.* 10, 35. Jam invasurum castra Samnitem credentes; et 7, 35. *med.* Tum capi, occidi Samnis. ¶ *Samnitis* pro *Samnis* in recto casu. *Cato* ap. *Prisc.* 7, 762. Ager Gallicus, Samnitis, Apulus, Bruttius. *Prud. adv. Sym.* 2, 515. asper Samnitis, Marsusque levis. ¶ Quod secundam syllabam in *Samnis* producit *Lucil. l. c.* V. quae dicemus in SANGUIS.

SAMNĪTES, um, et ium, m. plur. Σαμνῖται, populi Samnii. De nominis causa ita *Festus* scribit: Samnitibus nomen factum ab hastis, propter genus hastarum, quod σαυνία appellent Graeci. Alii ajunt, Sabinis vere sacro voto, hoc genus hominum extra fines ejectum Comio Castronio duce occupasse collem, cui nomen Samnio, a quo Samnites. Haec *Festus.* Graeci Saunitas dixere, ut est ap. *Plin.* 3, 12, 17. Iidem etiam Sabelli dicti sunt, diminut. a Sabinis, a quibus originem traxerunt, teste *Plin. l. c.* Ferunt enim, Sabinos, cum adversus Umbros bellum gererent, Marti votum fecisse, si victoria potirentur, se illi consecraturos, quicquid eo anno apud ipsos nasceretur. Quare cum re bene gesta in patriam rediissent; cum reliquum anni totius proventum, tum etiam filios eo anno natos Marti consecrarunt. Eos igitur, cum adolevissent, duce Tauro, in Campaniam ad sedes novas quaerendas emiserunt, ubi nullo propemodum negotio ejectis Opicis, sedes suas collocarunt, originisque suae memores Sabellos se, quasi Sabinorum sobolem, appellarunt. Ferocissimam inter omnes Italicas Samnitium gentem fuisse, ex eo intelligi potest, quod cum eis per annos octoginta quotidianis prope armis a Romanis est dimicatum. V. *Liv. l.* 7, 8, 9. et 10. et *Flor.* 1, 16. ¶ *Samnites* quoque fuere gladiatorum genus, cui hoc nomen, non quia natione essent Samnites, sed quia armatura eorum talis esset, qualis Samnitum: iidem et hoplomachi dicebantur. *Liv.* 9, 40. *f.* Campani ab superbia, et otio Samnitium, gladiatores, quod spectaculum inter epulas erat, eo ornatu armarunt, Samnitiumque nomine appellarunt. Vide de iis *Lips. in Saturnalib.* 2, 11. ¶ In gen. plur. est *Samnitium*, ut passim ap. *Liv.* et alios. Sed et *Samnitum* dici potest, ut in aliis hujus positionis.

SAMNĪTĬCUS, a, um, adj. ad Samnites pertinens, ut Samniticum bellum, *Suet. Vit.* 1. et *Flor.* 1, 16. *Capitol. Pert.* 8. Vasa Samnitica calfactandae resinae ac pici divellendis hominibus ac levigandis.

SAMNĪTIS. V. SAMNIS.

SAMNĬUM, ii, n. *Abruzzo Citeriore*, regio Italiae, quam Samnites incoluere. *Flor.* 1, 16. Populus Romanus ruinas ipsas urbium diruit, ut hodie Samnium in ipso Samnio requiratur. *Adde *Liv.* 7, 32. et 34. et 24, 20. *B. A.*

SĂMŎLUS, i, m. herbae nomen, eadem fortasse, quae in officinis *pulsatilla*, ab Italis aliquibus etiam *samiolo* dicitur. [**Dalechamp.* et *Hard.* intell. nostr. *Küchenschelle*, Anemone Pulsatilla, *L.*; *Spreng.* Samolus Valerandi, *L.*] videtur esse ab Hebr. שְׂמֹאל *semòl*, vel *samòl*, sinistra; quia superstitioso ritu sinistra manu colligebatur. *Plin.* 24, 11, 63. Iidem *(Druidae)* samolum herbam nominavere nascentem in humidis: et hanc sinistra manu legi a jejunis contra morbos suum, boumque, nec respicere legentem. [*Emandavit h. l. *F.*]

*SAMORNĬON, n. unum ex nominibus, quod Epheso Ioniae urbi olim inditum. *Plin.* 5, 29. *B. A.*

SĂMOS et Samus, i, f. Σάμος, insula maris Icarii, Ioniae adjacens, contra Ephesum urb. Ibi Juno nata esse dicitur, et educata, et Jovi in matrimonium tradita. Hinc ibi praecipue colebatur. Scribit *Varro* ap. *Lactant.* 1, 17. prius Partheniam nominatam, ibique antiquissimum fuisse Junonis templum et simulacrum in habitu nubentis figuratum, et sacra ejus anniversaria nuptiarum ritu celebrari consuevisse. In ea etiam templum Bacchi fuit, quod Elpis exstruxit. *Plin.* 8, 16, 21. *Stat. Th.* 1, 261. Et Samon, et veteres armis exscinde Mycenas. ¶ *Auson. Perioch. Odys.* 4. Samum dicit, quae *Plinio*, *Liv.*, *Ov.* et aliis est Same. V. ¶ Hic primum vasa fictilia fabricata creduntur. V. SAMIUS. ¶ In Samo insula natus est Pythagoras, maximus ille philosophus, qui propterea a poetis per antonomasiam *senex Samius*, et absolute *Samius* appellatur. V. SAMIUS. Item Choerilus poeta, qui LXXV Olympiade victoriam Atheniensium contra Xerxem.

versibus scripsit, pro singulis versibus singulos stateres aureos recipiens, quem tamen *Hor. A. P.* 357. incultum poetam vocat. ℙ Samos altera, seu Same, Σαμοθράκη, ins. Thraciae, in mari Aegaeo, vel ins. maris Aegaei, Thraciae adjacens, quae etiam Samothrace, et Samothracia appellatur, et poetice Samos Threicia. *Virg. A.* 7, 208. Threiciamque Samon, quae nunc Samothracia fertur. ℙ Olim Dardania dicta est a Dardano quodam Trojano, qui Palladium secum ferens eo traditur confugisse. Post Samiis ex insula illa maris Icarii bello ejectis, cum se ex Asia in Thraciam recepissent, inditum nomen, ut pro Dardania Samothracia vocaretur. In ea Venus, Pothon, et Phaethon colebantur, Scopae manu sculpti. *Plin.* 36, 5, 4. *n.* 7.

*SAMOSĂTA, orum, τὰ Σαμόσατα, Syriae urbs, ad Euphratem fluvium, caput Commagenes, patria Luciani. *Plin.* 2, 104. et 5, 24. ℙ *Samosata, ae*, f. audit *Ammian.* 14, 8. (al. 26.) et 18, 4. (al. 9.) *B. A.*

SĂMOTHRĀCE, es, f. eadem quae Samothracia. *Plin.* 4, 12, 23. V. SAMOS. ℙ *Samothraca, ae*, Latina positione ponitur a *Liv.* 44, 45. *extr.* et 45, 5. et 6.

SĂMOTHRĀCENUS, a, um, adj. ad Samothracen pertinens, ut Zancles Samothracenus, *Plin.* 11, 37, 63.

SĂMOTHRĀCES, um, m. plur. et Samothraces Dii iidem erant ac Penates Romanorum. *Macr. Sat.* 3, 4. *Cassius Hemina ib.* dicit, Samothracas Deos, eosdem Romanorum Penates, proprie dici Θεοὺς μεγάλους, etc. *Varr. L. L.* 4, 10. scribit, Deos Samothraces fuisse duos, Coelum et Terram: nam hos quoque dici Deos magnos, et in augurum libris *Divipotes*, et apud Samothracas Θεοὺς δυνατούς. Alii tres statuerunt Samothracas, Jovem, Minervam, et Junonem: alii quatuor, eosdemque, quos etiam Cabiros appellat *Interpr. Apoll.* in *Arg. l.* 1. nempe Cererem, Proserpinam, Plutonem, et Mercurium. *Juven.* 3, 144. jures licet et Samothracum, Et nostrorum aras. *Stat. Achill.* 2, 157. Quoque (*actu*) pii Samothraces eunt. V. *Voss. de Idololatr.* c. 57.

SĂMOTHRĀCĬĀ, ae, f. eadem quae Samothrace. *Virg. A.* 7, 208. Threiciamque Samon, quae nunc Samothracia fertur. ℙ Est etiam hoc nomine gemma quaedam nigra, ac sine pondere, ligno similis, quae ibi copiose nascitur. *Plin.* 37, 10, 67.

[SĂMOTHRĀCĬCUS, a, um, adj. idem ac Samothracius. *Macr. Sat.* 3, 4. Samothracicis religionibus mystice imbutus. *F.*]

SĂMOTHRĀCĬUS, a, um, adj. ad Samothraciam pertinens, ut Samothracia caepa, *Plin.* 19, 6, 32. ℙ *Samothracia ferrea* ap. *Lucr.* 6, 1042. sunt annuli ferrei, qui in Samothracia primum fieri coepti sunt. *Plin.* 33, 1, 5. Nec non et servitia jam ferrum (*annuli*) auro cingunt: alia per sese mero auro decorant: cujus licentiae origo nomine ipso in Samothrace id institutum declarat. *Isid. Or.* 19, 32. Samothracius annulus aureus est quidem, sed capitulo ferreo a loco ita vocatus.

[SĂMOTHRĀCUS, a, um, adj. idem ac Samothracius. *Val. Fl.* 2, 439. Hactenus: in populos, vates Samothraca, diemque Missa mone; sacrisque metum servemus opertis. *F.*]

SAMPSĂ, vel Samsa, vel Sansa, ae, f. olivarum caro mola suspensa leviter comminuta, et ossibus liberata, quae deinde exprimitur, oleumque fundit, aut aridis quibusdam herbis, seminibusve condita in usum cibi, condimentive reponitur. Ejus conficiendae rationem *Colum.* 12. toto c. 47. tradit. *Id. ib.* 49. Olea injicitur quam mundissimis molis suspensis, ne nucleus frangatur: et cum est in sampsam redacta, tunc sal coctus, tritusque manu permiscetur cum ceteris aridis condimentis. Adde *ib.* 50. *med.*, ubi quidam sampsam pro ossiculo, seu nucleo olivae accipiunt: sed non satis probant.

[SAMPSĬCĔRĂMUS, i, m. regulus quidam, qui genti Emisenae imperavit, cujus meminit *Strab. l.* 16. Ita per contemptum appellatur a *Cic. Att.* 2, 14. et alibi Cn. Pompejus, qui eum regulum et Jamblichum ejus filium in Syria proelio devicerat. *F.*]

[SAMPSON, vel Samson, onis, m. Σαμψών, vir fortissimus Hebraeorum, filius Manue, e tribu Dan, unus e judicibus, qui Hebraeos rexit: est a Chald. שֶׁמֶשׁ *semes*, sol, et אוֹן *on*, robur, *h. e.* princeps fortissimus. *Prud.* Διττοχ. 69. Ter centum vulpes Samson capit, ignibus armat, Pone faces caudis circumligat, in stata mittit Allophylum, segetesque cremat. ℙ Hinc *Sampso, us*, vel *onis*, f. Σαμψώ, cognominata est Viturgia uxor Proculi, qui, imperante Probo Aug., Lugduni purpuram arripuit, et ab eodem victus et interemptus. *Vopisc. Procul.* 1. Huic uxor virago, quae illum in hanc praecipitavit dementiam (*ut nempe purpuram imperatoriam arriperet*), nomine Sampso, quod ei postea inditum est; nam antea Viturgia nominata est. *F.*]

SAMPSUCHĪNUS, a, um, adj. σαμψύχινος, qui est ex sampsucho. *Plin.* 21, 22, 93. Fit ex eo oleum, quod sampsuchinum vocatur, aut amaracinum.

SAMPSUCHUM, i, n. σάμψυχον, herba, quae aliter amaracus. [*Majoran, Origanum Majorana, L.*] *Plin.* 21, 11, 35. Amaracum Diocles medicus, et Sicula gens appellavere, quod Aegyptus et Syria sampsuchum, etc. *Id. ib.* 22, 93. Sampsuchum, sive amaracum, in Cypro laudatissimum et odoratissimum, scorpionibus adversatur ex aceto et sale illitum. *Colum.* 10, 171. Nataque jam veniant hilari sampsucha Canopo. V. AMARACUS.

*SAMŬLA, ae, f. ob diuturnam vitam (vixit enim centum decem annis) ab *Asconio Pediano* primum, deinde a *Plin.* 7, 48. nobilita mulier. *B. A.*

*SAMULOCENAE, arum, opp. Vindeliciae. *Tab. Peut. B. A.*

SĂMUS. V. SAMOS.

SĀNĀBĬLIS, e, adj. ἰάσιμος, qui sanari potest. *Cic. Tusc.* 4, 37. *med.* Ii sunt constituti, quasi mala valetudine animi, sanabiles tamen. *Cels.* 2, 8. *med.* Quisquis dolor deorsum tendit, sanabilior est. *Ov. Pont.* 2, 2, 59. Vulneris id genus est, quod cum sanabile non sit, etc. *Sen. ep.* 108. Qui ad philosophorum scholas venit, aut sanior domum redeat, aut sanabilior.

*SANAGENSES, ium, populi, incolae Sanagae, oppidi cujusdam, ut videtur, in Gallia Narbonensi. *Plin.* 2, 3. ℙ *Harduinus* credit Sanitii incolas fuisse, et Sanagenses dictos quasi Sanitienses: fuit autem Sanitium oppidum Galliae Narbonensis, in Vesdiantiorum terra, non procul a Varo flumine, ut refert *Ptolemaeus.* Sed vix *Harduinus* credendum est. *B. A.*

SĀNĀTES, um, m. plur. populi, qui infra, supraque Romam habitaverunt: ita dicti, quia, cum descivissent a Romanis, brevi post in amicitiam, quasi sanata mente, redierunt. *Fest.* et *Gell.* 16, 10. *ex XII. Tab.*

SĀNĀTĬO, onis, f. ἴασις, valetudinis restitutio, sanitas, salus. *Cic. Tusc.* 3, 3. Cumque ad corporum sanationem multum ipsa corpora, et natura valeant. ℙ Translate. *Id. ib.* 4, 15. *extr.* Eorum igitur malorum in una virtute posita sanatio est.

*SANATĪVUS, a, um, adj. sanabilis. *Sarisb.* 7, 10. Conducere sanis et sanativis. *B. A.*

SĀNĀTOR, oris, m. θεραπευτὴς, qui sanat. *Paul. Nol. carm.* 26, 294. cum tantum positi sanator adesset Spiritus. Adde *carm.* 27, 272.

SĀNĀTUS, a, um, part. a *sano:* ὑγιασθεὶς, ad sanitatem perductus, sanitati restitutus. *Ov. R. Am.* 113. post multos sanatus creditur annos. *Plin.* 29, 6, 36. Sanatum vulnus. ℙ Translate. *Liv.* 2, 34. Sanata discordia. *Gell.* 2, 12. *f.* Adversarios sanatos magis cupiunt, quam perditos. *Val. Max.* 6, 9. *n.* 1. *extr.* Unius orationis saluberrima medicina sanatus.

SANCAPTIS, idis, f. nomen fictum aromatis, ap. *Pl. Ps.* 3, 2, 43.

*SANCHONIATHON vel Sanchuniathon, onis, m. Σαγχουνιάθων, Σαγχωνιάθων, historicus, scriptor mirae antiquitatis: si enim *Porphyrio* credimus, ἐπὶ Σεμιράμεως γέγονε τῶν Ἀσσυρίων βασιλίδος. Historiam ejus, Phoenicum sermone conscriptam, ἐκ τῶν κατὰ πόλιν ὑπομνημάτων καὶ τῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀναγραφῶν contextam, ut dictis utar Porphyrii, Graece reddidit *Philo Byblius*, qui Adriani vixit temporibus. E quo opere, quae de Phoenicum ille Theologia retulerat, in l. 1. suum *de Praep. Evang.* transtulit *Eusebius. Voss.* vir fuit Berytius, Trojano bello antiquior, multum in historia sua contexenda adjutus opera Hierombali, qui sacerdos fuit Dei Ἰευώ. *Hofmannus* censet Gideonis Israelitarum Judicis fuisse σύγχρονον, ac familiariter ei notum, vel eo non multum posteriorem, et pleraque sua ab eo mutuatum. De Sanchoniathone V. *Fabric. Bibl. Gr. Voss. Hist. Graec. Bochart. de ling. Phoenic. et Punic.* et *Brucker. histor. philosoph.* Historiam ejus ex *Eusebio* Anglice olim vertit *R. Cumberland*, Episcopus Petroburgensis. *B. A.*

SANCHROMĂTON, i, n. dracontea, genus herbae. *Appul. Herb.* 14.

*SANCHUNIATHON. V. SANCHONIATHON. *B. A.*

SANCĬO, is, sanxi, olim sancivi, aut cii, sancitum, et sanctum, a. 4. κυρόομαι, decerno, constituo, scisco. Proprium est legislatorum et legum; [*proprie signif. sanctum facere, i. e. rem aliquam ut Diis probatam ideoque perfectissimam atque inviolabilem proponere, constituere. Quo differt a *sacrare*, quod est: pro sacro aliquid habere, i. e. rem aliquam in Deorum quasi potestatem, ditionem honoris, venerationis causa redigere. Hinc *sancire* solemne voc. de legibus, foederibus, quae sanciuntur, i. e. in ipsam Deorum tutelam conferuntur, ut quae laedere nefas sit propter ipsorum sanctimoniam; idem fere quod statuere, sciscere. *Serv.* ad *Virg. A.* 12, 200. scrib. *sancire* proprie esse sanctum aliquid, i. e. consecratum facere, fuso sanguine hostiae: et dictum *sanctum* quasi *sanguine consecratum.* Ex iis, quae Noster exempla laud., huc pertinent ista:] *Cic. Planc.* 18. Noli putare, legibus istis, quas senatus de ambitu sancire voluerit, id esse actum, ut suffragatio tolleretur. *Id. Dom.* 30. *f.* Majores de civitate et libertate ea jura sanxerunt, quae nec vis temporum, nec potentia magistratuum labefactare possit. *Quint.* 2, 13. [*V. *Drak.* ad *Liv.* 10, 9, 3.] Neque enim rogationibus, plebisve scitis

sancta sunt ista praecepta. *Cic. Amic.* 12. Ha
tur lex in amicitia sanciatur, ut neque rogem
turpes, nec faciamus rogati. [*Adde *Suet. Au*
Quasdam leges ex integro sanxit. *Liv.* 3, 55
ciendo novam legem. Porro huc pertinent qua
ster mixta cum ceteris posuerat ista:] *Cic. V*
2, 50. leges antiquas habent; in quibus et ead
la sancta sunt et hoc amplius. *Suet. Clau*
Omnium factorum dictorumque veniam et oblivi
in perpetuum sanxit. *Just.* 3, 2. *f.* de Lycurgo
hil lege ulla in alios sanxit, cujus non ipse p
in se documenta daret. *Tac. A.* 12, 65. sanci
cta. *Virg. A.* 12, 200. Audiat haec genitor, q
dera fulmine sancit: ubi v. *Serv.* [*Neque a
hic debebant ista:] *Stat. Theb.* 3, 244. ni me
rum poenas sancire malorum Gentibus, et diros
tis punire nepotes. *Tac. A.* 1, 6. Sancire ex
alicujus senatus consulto. ℙ [*Absolute.] *Cic*
2, 31. *med.* Tam diligenter cavet et sancit, ut
des sui, etc. *Id. Fl.* 28. Flaccus sanxit edict
aurum ex Asia exportari liceret. *Id. Har. res*
extr. Hoc si minus civili jure perscriptum est
tamen naturae, communi jure gentium sancitu
ut, etc. *Suet. Claud.* 25. Omnes, qui exponer
liberos esse sanxit. [*Cic. ad Brut.* 1, 5. *med.*
quominus id postea liceret, ulla lex sanxit.
etiam certa poena proposita aliquid cavere et
re.] *Cic. Att.* 10, 1. *med.* Solonis legem negl
qui capite sanxit, si qui in seditione non alter
partis fuisset. *Off.* 3, 13. quod Athenis exsec
nibus sancitum est. [*Liv.* 8, 19. in omne te
gravi documento sancirent, ne etc. ℙ Interdu
iam idem, quod poena inflicta punire.] *Cic.*
2, 9. *f.* Incestum pontifices supremo supplicio
ciunto; et *ib.* 3, 20. Noxiae poena par esto,
suo vitio quisque plectatur, vis capite, avaritia
cta, honoris cupiditas ignominia sanciatur.
Planc. 19. Noli maleficium putare esse gratiam
li observantiam sancire poena. *Gell.* 16, 4. *in*
mate: In quae verba conceptum fuerit jusjura
de furtis militaribus sanciendis. Ipse *Gell.*
med. Injurias factas quinque et viginti assibu
xerunt, *h. e.* XXV. assium mulcta vindicarun
Saepe est firmare, confirmare, [*ratum hab
Cic. Agr. 3, 1. *f.* Genus id agrorum certo capi
gis impudentissime confirmari atque sanciri. *I*
14, 21. Antonium circumire veteranos, ut acta
saris sancirent. *Caes. B. G.* 7, 2. Et quoniam
dibus cavere inter se non possent, ne res effer
ut jure jurando et fide sanciatur, petunt. *Cic*
1, 10. *med.* Filium morte multavit, ut dolor
sanciret militaris imperii disciplinam. *Id. in*
4. Ut, me conservato, vestram in posterum di
tem auctoritatemque sanciret. *Id. ad Quir.* 5.
omnia cum omnibus foedera sanguine meo san
tur. *Claud. B. Get.* 573. haec mundo pacem
ria sancit. *Gell.* 20, 1. *f.* Eam capitis poenam
ciendae fidei gratia horrificam reddiderunt.
304. verba ocius acer Intorto sancit jaculo, fig
per arma Stantem pro muro. *Nep. Att.* 19.
Quae conjunctio necessitudinem eorum sanxit,
liaritatem reddidit frequentiorem. *Cic. Phil.*
Utrum igitur augurem populus R. libentius sa
Pompejum an Antonium? *Prop.* 4, 9, 73. de H
le: quoniam manibus purgatum sanxerat orbem
Sancum Tatii composuere Cures, *h. e.* firma
pacaverat. *Id. ib.* 19. ite boves, Arvaque m
sancite boaria longo, *h. e.* firmate his locis n
fori boarii. V. BOARIUS. *Stat. Silv* 3, 3. *f.*
re alicui carmina, *h. e.* perpetua dicare, ut ait [
15, 19, 21. Cato cibaria ruris operariis justa ce
sanciens.] *Virg. A.* 1, 77. Rursus *Stat. The*
344. Non ego te contra Stygiis feralia sanxi
Deis. ℙ Alterum praeteritum *sancivi* antiquum
Pompon. ap. *Diomed.* 1, 368. et ap. *Prisc.* 10
Sancierat jus utile civitati.

SANCTE, adv. ἁγίως, εὐσεβῶς, religiose, au
pie, secundum ea, quae sancita sunt legibus,
tutis, et ritibus. *Cic. N. D.* 3, 21. Auguste s
que venerari Deos; et *ib.* 1, 20. *f.* Pie sancteq
lere Deum. *Id. Rosc. Com.* 2. *med.* Adversaria
menstrua, tabulae sunt aeternae: haec delentu
tim, illae servantur sancte. *Pl. Rud.* 4, 7, 8
pauper es, cum nimis sancte pius. *Id. Cist.*
27. et *Capt.* 4, 2, 112. et *Ter. Hec.* 2, 2, 26. S
jurare alicui. *Quint.* 1, 2, 4. Corrumpi mor
scholis putant: sed domi quoque: et sunt mult
rei exempla, tam laesae hercle, quam conser
sanctissime utrobique opinionis. *Val. Max.* 8,
6. Q. Scaevola Asiam tam sancte et tam fortit
tinuit, ut, etc. *h. e.* abstinenter, moderate.
Pan. 87. Vos quoque, quos parens noster fam
ter inspicere dignatur, fovete sancte judicium
quod de vobis habet, *h. e.* diligenter, accurat
Val. Max. 2, 1. *n.* 5. Nulli tunc subsessores a
rum matrimoniorum oculi metuebantur: sed p
et videre sancte, et aspici, mutuo pudore cus
bantur, *h. e.* caste. Sic *Quint. decl.* 3, 14. *f.*
paene moribus, quam viribus vicimus, cum
vae quoque sancte habebantur. Adde *Curt.*
med. et *Lactant.* 6, 24. *med.* Sic *Quint.* 8, 3, 44.
Ductare exercitus, et patrare bellum, apud
stium (V. DUCTO.) dicta sancte, et antique,

bis, si Diis placet. *Mart.* 8, 1. Laurigeros , liber, intrature Penates, Disce verecundo ore loqui. *Cic. Q. Fr.* 1, 2, 4. Te nunquam re dignum reprehensione putassem, cum te ime gereres, nisi inimicos multos haberemus. 1. 5, 8. *med.* Meque ea, quae tibi promitto, ime esse observaturum, diligentissimeque turum.

TESCO, is, n. 3. sanctus fio, vel sum. *Acc.* 2, 576. Occulte noxitudo oblitteretur Pelo-, ac per nos sanctescat genus.

CTĬCĬĀ, ae, f. idem fere ac sanctitas. *Not.* 92. Sanctus, sanctitiae. *F.*]

TĬFĬCĀTĬO, onis, f. ἁγίασμα, actus sancti- *Tert. Exhort. ad cast.* 1. et *Sidon. ep.* 8, 14.

TĬFĬCĀTOR, oris, m. qui sanctificat. *Tert.* 2. et *August. Conf.* 10, 34. *med.*

CTĬFĬCĀTUS, a, um, part. a *sanctifico*, ctus est factus. *Tert. Exhort. ad cast.* 7. er ordinis consessum sanctificatus a Deo. *F.*]

TĬFĬCĬUM, ii, n. sanctificatio, vel sancti- s locus. *Tert. Res. carn.* 47. ex *D. Paulo* 6, 19.

TĬFĬCO, as, a. 1. ἁγιάζω, sanctum facio, , divinis honoribus prosequor. *Tert. Or.* *l. Hymn. ante cib.* 15. *Id. Cath.* 3, 15. Omnia ante fide.

TĬFĬCUS, a, um, adj. sanctificans. *Juvenc.* *f.* Ergo age sanctificus adsit mihi carminis Spiritus.

TĬLŎQUUS, a, um, adj. qui sancte loqui- Lucas sanctiloquus, *Prud. Apoth.* 1070. San- libri, *Arator Act. Apost.* 2, 730. Sanctilo- opheta, *Paul. Nol. carm.* 23, 228.

TĬMŌNĬĂ, ae, f. ἁγιότης, idem quod san- *Cic. Rab. perd.* 10. *f.* Viri sapientissimi ac i cives, qui mihi videntur ex hominum vita um religionem et sanctimoniam demigrasse, orum numero adscripti esse, et digni, qui et sancte, tanquam Dii, colantur. *Id. Quint.* Quid mihi, inquit, cum ista summa sancti- ac diligentia? viderint, inquit, ista officia ; et *ib.* 30. Habere domum clausam pudo- nctimoniae. *Auct. ad Her.* 4, 33. Sanctimo- iarum. *Tac. A.* 3, 69. *extr.* Torquata, pri- ctimoniae virgo. [*Plura, si cupias, inve- Boettich. Lex. Tac.* s. v.]

TĬMŌNĬĀLIS, e, adj. sanctimoniae studio- *p. Justin. Cod.* 1, 3, 56. Sanctimonialem vi- re. *Impp. Valent.* et *Marc. ib.* 2, 13. San- lis mulier. ₱ *Sanctimonialis, is,* absolute r sanctimoniae, et Dei cultui addicta. *Au-* 169. Sanctimonialis formam suscipere. *Id.* 2, 22. Ut nonnullas etiam sanctimoniales in nuptias diceretur. Adde *C. D.* 1, 16. *in.* *irgines sacratae* etiam dicuntur. V. SACRA- *Emendavit h. l. *F.*]

TĬMŌNĬĀLĬTER, adv. cum sanctimonia, ut nialem decet, sancte. *Imp. Justin. Cod.* 1, eliquum vitae tempus sanctimonialiter de-

CTĪNUS, a, um, adj. ad sanctum pertinens. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 358. *n.* 77. Turma anctini. *F.*]

TĬO, onis, f. νομοθέτημα, actus sanciendi, lex. *Cic. Balb.* 14. Sanctiones sacrandae genere ipso, aut obtestatione et consecra- is, aut poenae, cum caput ejus, qui con- , consecratur. *Auct. ad Her.* 2, 10. Plus nctio permissione, *h. e.* lex quae cogit, ae permittit. *Liv.* 4, 51. Aegerrime plebs jacere tamdiu irritas sanctiones, quae de modis ferrentur, cum interim de sanguine cio suo latam legem confestim exerceri. ₱ *sanctio* certam alicujus legis partem signi- ue imprimis est illud caput legis, quod poe- inet, quae ob laesam ipsius sanctitatem in- mque naturam irrogetur. Huc pertinere vi- d] *Cic. Verr.* 2, 4, 66. *f.* Nisi vehementius inatus essem, nisi legum sanctionem, poe- recitassem, tabularum mihi potestas facta t. *Papin. Dig.* 48, 19, 41. Sanctio legum, tam poenam irrogat iis, qui, etc. ₱ [*In st quod nos dicimus: *eine Clausel, ein Vor- esonderer Artikel.* Huc pertinet locus, quem upra laud. *Cic. Balb.* 16. (in foedere Ro- cum Gaditanis erat illud adjunctum: *Ma- P. R. comiter conservanto,*) de quo Cicero: nquis, ille populus in superiori conditione ponitur, cujus majestas foederis sanctione r.]

TĬTAS, atis, f. ἁγιότης, ὁσιότης, qualitas res venerabiles et inviolabiles sunt. *Sall.* p. *Serv.* ad *G.* 4, 211. Se regibus devovent, eos vitam refutant: adeo illis ingenita est regii nominis. *Caes.* ap. *Suet. Caes.* 6. Est enere et sanctitas regum, qui plurimum in- nes pollent, et caerimonia Deorum, quo- in potestate sunt reges. *Tac. A.* 3, 62. *f.* modo templo, sed duobus millibus passuum sanctitatem tribuerant. *Quint.* 11, 3, 58. Ipsam fori sanctitatem ludorum talarium licentia solvere. *Massur. Sabin.* ap. *Gell.* 4, 9. Religiosum est, quod propter sanctitatem aliquam remotum ac sepositum a nobis est. [*Porro hic poterant confer- ri ista: *Cic. Sext.* 37. sanctitas tribunatus. *Fam.* 10, 4. sanctitas patriae: ubi *Schütz.* in *cl. Cic.* s. v. *sanctitas* explicat per: jus inviolabilitatis. — *Id. ib.* comparat alium locum *ejusd. Fin.* 2, 22. jam si pu- dor, si modestia, si pudicitia, si uno verbo tem- perantia, poenae aut infamiae metu coercebuntur, non sanctitate sua se tuebuntur: Quod adulterium, quod stuprum, quae libido non se proripiet ac pro- jiciet, aut occultatione proposita, aut impunitate, aut licentia? ubi *sanctitatem virtutum* intelligit in- ternam earum dignitatem, qua propter se ipsas, non ob voluptatem appetuntur, et peccata non propter formidinem poenae vitantur. ₱ Significat sanctitas etiam probitatem, innocentiam, morum integritatem, sanctimoniam; sensu quidem subjectivo: quo differt a *pietas*, quod objectivo sensu eandem significatio- nem vindicat. Cf. *Doederl.* 3, 197. et *Brem.* ad *Nep. Lys.* 4, 1.] *Cic. Fam.* 4, 3. *med.* Omnes sic ex- istimant, quasi lumen aliquod, exstinctis ceteris, elucere sanctitatem, et prudentiam, et dignitatem tuam. *Plin. Pan.* 3. *extr.* Deos non tam accuratis adorantium precibus, quam innocentia et sanctitate laetari. *Nep. Lys.* 4. Ut ad Ephoros sibi testimonium daret, quanta sanctitate bellum cessisset, *h. e.* in- tegritate, et abstinentia a crudelitate et avaritia. ₱ Est praecipue abstinentia a rebus venereis, castitas. *Plin. ep.* 1, 12. Dolorem pedum abstinentia, sancti- tate, quoad viridis aetas, vicit, et fregit. *Tac. A.* 14, 60. Plures *(ancillae)* perstitere sanctitatem do- minae tueri. *Flor.* 6, 2. *med.* Ad profligandam pro- vinciam maxime profecisse singularem ducis sancti- tatem: quippe qui captivos pueros puellasque prae- cipuae pulcritudinis Barbaris restituerit. Adde *Plin. ep.* 4, 11. *med.* Huc pertinet illud *Cic. Coel.* 13. *med.* Petulanter facimus, si matremfamilias, secus quam matronarum sanctitas postulat, nominamus; et *Liv.* 34, 6. *med.* Nobis quoque verendum sit, ne cum ea *(lege)* pudorem sanctitatemque feminarum abroge- mus; et *Vell.* 2, 29. de Cn. Pomp.: Vir innocentia eximius, sanctitate praecipuus; et *Quint.* 2, 2, 3. Ut teneriores annos ab injuria sanctitas docentis cu- stodiat. ₱ Est etiam scientia colendorum Deorum, ut est ap. *Cic. N. D.* 1, 41. *f.*, sicut pietas est justi- tia adversum Deos. *Id. ib.* 2. Quae potest esse pie- tas, quae sanctitas, quae religio? Haec enim omnia pure ac caste tribuenda Deorum numini sunt. Adde *Off.* 2, 3. *med.* ₱ Et colendorum Manium. *Id. Top.* 23. *f.* Aequitas tripartita dicitur esse: una ad Supe- ros, altera ad Manes, tertia ad homines pertinere. Prima, pietas: secunda, sanctitas: tertia, justitia aut aequitas nominatur. *Id. Leg.* 2, 9. *f.* Manium jura sancta sunto: hos leto datos Divos habento. *Id. Amic.* 4. Plus apud me antiquorum auctoritas valet, qui mortuis tam religiosa jura tribuerunt. ₱ In plur. num. *Cic. in Sen.* 14. Mecum Deorum et homi- num sanctitates omnes et religiones abfuerunt. Ad- de *N. D.* 2, 2. *Arnob.* 6, 199. Sigillaria ista formare, adorare pro Diis ea, sanctitatibus accumulare divi- nis, *h. e.* caeremoniis et honoribus.

SANCTĬTŪDO, inis, f. ἁγιότης, idem quod san- ctitas: excepto quod minoris est usus. *Gell.* 13, 3. Nihil quicquam interest, suavitudo dicas, an suavi- tas; sanctitudo, an sanctitas. *Acc.* ap *Non.* 2, 805. Alia hic sanctitudo est, aliud et nomen, et numen Jovis. *Turpil. ib.* Miseram terrent me omnia, ma- ris scopuli, sonitus, solitudo, sanctitudo Apollinis. *Claud. Quadrig.* ap. *Gell.* 17, 2. *med.* Tanta sancti- tudo fani, ut nunquam quisquam violare sit ausus. Ubi *Gell.* Sanctitas quoque, et sanctimonia non mi- nus Latine dicuntur: sed nescio quid majoris digni- tatis est verbum, sanctitudo. *Cic. fragm.* ap. *Non. l. c.* Sanctitudo sepulturae. *Afran. ib.* Tuam maje- statem, et nominis matronae sanctitudinem.

SANCTOR, oris, m. νομοθέτης, qui aliquam le- gem sancit. *Tac. A.* 3, 26. *f.* Sed praecipuus Ser- vius Tullius sanctor legum fuit, queis etiam reges obtemperarent.

SANCTŪĀRĬUM, ii, n. ἁγιαστήριον, sacrarium, sacer locus. *Aggen. de limit.* p. 61. *Goes.* Extra san- ctuarium profanum dictum est. ₱ Dicitur etiam de aliis rebus, ut de tabulis, aut libris, in quibus sancta referuntur. Hinc sanctuarium principis, id- est libri, et commentarii secretiores principis, vel locus ipse, et tabularium, in quo hujusmodi libri repositi asservantur. *Sic. Flacc. ib.* p. 16. Quod si- quis contradicat, sanctuarium Caesaris respici solet. Omnium enim agrorum et divisorum, et assignato- rum formas, sed et divisionem commentarius, et principatus in sanctuario habet. Qualescumque enim formae fuerint, si ambigatur de earum fide, ad san- ctuarium principis revertendum erit. *Plin.* 23, 8, 77. In sanctuariis Mithridatis maximi regis devicti Cn. Pompejus invenit in peculiari commentario ipsius manu compositionem antidoti. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 92, 4. Epithymeto Aug. L. ex colleg. sanctuar. posuer.

[SANCTŬLUS, a, um, adj. dimin. sancti, qua bonum, innocentem, justum significat; aliquantisper sanctus. Ita per contemptum appellat Rufinum. *Hie- ron. in Ruf.* 3. *n.* 7. Tibi quasi religiosulus et san- ctulus personam humilitatis imponis, etc. *F.*]

SANCTUS, a, um, part. a *sancio*: κυρωθείς, de- cretus, sancitus, constitutus. *Liv.* 10, 9. Eodem anno M. Valerius consul de provocatione legem tu- lit, diligentius sanctam. *Id.* 30, 19. *med.* Ne Servi- lio fraudi esset, quod tribunus plebis fuisset, con- tra quam legibus sanctum erat. Alii leg. utroque lo- co *sancitum*: alii *factum*. *Pl. Trin.* 4, 3, 26. Ambi- tio jam more sancta est, libera est a legibus. ₱ Est etiam adjectivum, et dicitur de iis rebus, quae sanctione seu lege firmata sunt et munita, ne quis aut invadere, aut violare possit. *Ulp. Dig.* 1, 8, 9. Proprie dicimus sancta, quae nec sacra, nec profa- na sunt, sed sanctione quadam confirmata: ut sunt leges, quia sanctione quadam subnixae sunt: quod enim sanctione quadam subnixum est, id sanctum est, etsi Deo non sit consecratum. *Cic. Rab. perd.* 4. Castam concionem, sanctum campum, inviolatum corpus civium R., integrum jus libertatis defendo ser- vari oportere. *Id. Leg.* 3, 3. *f.* Tribuni sancti sun- to. ₱ De aerario sanctiore. V. AERARIUM. ₱ Etiam muri civitatis, et portae sanctae dicuntur a *Cajo Dig.* 1, 8, 1. et ab *Hermogeniano ib.* 43, 6, 2., quia legibus cautum est, *v. gr.* ne cui ascendere, aut diruere, aut inhabitare liceat. *Virg. A.* 10, 618. Sancta ad vos anima, atque istius inscia culpae De- scendam. Ubi *Serv.*, et *Macr. Sat.* 3, 3. Sancta, hoc est incorrupta: neque enim sacro aut religioso ani- ma Turni tenebatur. Hinc *sancta* quaecumque in- violate, integre, religiose servari oportet. *Enn.* ap. *Cic. Off.* 1, 8. Nulla sancta societas, nec fides regni est. *Liv.* 8, 37. Nec induciarum sancta fides fuit. *Cic. Quint.* 6. *med.* Nullum est officium tam san- ctum atque solemne, quod non avaritia comminuere atque violare soleat. *Id. Rosc. Am.* 38. Nullum es- se officium, nullum jus tam sanctum atque integrum, quod non ejus scelus atque perfidia violarit et immi- nuerit. *Id. Quint.* 1. *f.* Si apud hoc consilium ex opibus, non ex veritate causa pendetur, nihil est jam sanctum, neque sincerum in civitate. *Id. Arch.* 8. *med.* Sit igitur, judices, sanctum apud vos, hu- manissimos homines, hoc poetae nomen, quod nul- la unquam barbaria violavit. *Id. Att.* 12, 19. *f.* Me quidem id multo magis movet, quod mihi est et san- ctius, et antiquius. *Nep Timoth. f.* Sanctiora jura patriae, quam hospitii. *Liv.* 23, 22. *med.* Si quid unquam arcani, sanctive ad silendum in curia fue- rit, id omnium maxime tegendum, occulendum, obli- viscendum. *Val. Fl.* 5, 499. Sed me nuda fides, san- ctique potentia justi Huc tulit. ₱ *Sanctus dies*, sancte colendus, celebrandus. *Hor. Od.* 4, 11, 17. dies Jure solemnis mihi sanctiorque Paene natali pro- prio. *Sulpicia* inter carmina *Tibulli* 4, 5, 1. Qui mihi te, Cerinthe, dies dedit, hic mihi sanctus, At- que inter festos semper habendus erit. ₱ Illa et- iam, quae sacra sunt, ut aedes Deorum; vel reli- giosa, ut sepulcra, *sancta* dicuntur: quia aut lege, aut instituto majorum sancitum est, ut ne quapiam re violentur. V. RELIGIOSUS. Hinc *Trebat.* ap. *Macrob. l. c.* Sanctum est interdum idem, quod sa- crum, idemque quod religiosum: interdum aliud, hoc est nec sacrum, nec religiosum. *Virg.* sanctum pro sacro posuit (ut *Macrob. ib.* adscribit) in illo *Aen.* 2, 686. et sanctos restinguere fontibus ignes: scil. quia divinitus immissi; et *ib.* 6, 65. tuque o san- ctissima vates Praescia venturi: scil. quia Deo ple- na, et sacerdos. Sic *ib.* 11, 785. sancti custos So- ractis Apollo; et *ib.* 3, 406. Sancti ignes, *h. e.* qui- bus crematur victima. *Tibull.* 1, 5, 18. Somnia ter sancta deveneranda mola. *Cic. Univ.* 9. Lucifer de- inde et sancta Mercurii stella cursum habent solis celeritati parem. Vertit *Cic.* verba *Plat. in Tim.* Ἑωσφόρον, καὶ τὸν ἱερὸν Ἑρμοῦ λεγόμενον (πλανήτην) ἔθηκεν, etc. Itaque *sanctam* sacram Mercurio intel- ligit: nam ἱερός τινος est *sacer alicui.* [*V. quae di- cta sunt in *sancio*; unde patebit, quomodo *sanctus* nusquam pro *sacer* positum sit.] ₱ *Sancti* sunt Dii, et quae ad illos pertinent. *Virg. A.* 3, 543. nu- mina sancta precamur Palladis armisonae; et *ib.* 4, 576. sequimur te, sancte Deorum Quisquis es. *Lu- cil.* ap. *Non.* 5, 22. Eumenidum sanctissima Erinnys. *Virg. A.* 8, 131. sancta oracula Divum. *Ov. Met.* 14, 536. Sancta Deum genitrix; et *ib.* 3, 733. San- ctae arae. *Gell.* 1, 21. Sanctissimum jusjurandum. ₱ Multae sunt *Inscr.* ap. *Grut.* ut 46, 7., 48, 1. 2. et 11., 49, 1. et 1070, 6., item ap. *Reines. cl.* 1, *n.* 64. etc. *Gudium*, et *Mur.* in quibus Hercules *sanctus* et *sanctissimus* cognominatur. Sic *Prop.* 4, 9, 71. Sancte pater, salve, cui jam favet aspera Juno. San- cte, velis libro dexter inesse meo. V. SANCUS. ₱ *Sanctos* dixere etiam imperatores R. tanquam Diis proximos, immo tanquam Deos. Sic appellat Ve- spasianum, addito patris nomine, *Val. Fl.* 1, 11., et Augustum *Ov. Fast.* 2, 126. ₱ Item Manes. V. dicta in SANCTITAS. *Virg. A.* 5, 80. Salve, sancte parens, iterum: salvete recepti Nequidquam cineres. *Cic. Phil.* 14, 12. Actum igitur praeclare vobiscum, fortissimi dum vixistis, nunc vero etiam sanctissimi milites. Adde *Val. Fl.* 6, 288. et *Tibull.* 2, 7, 13. ₱ Cum dicitur de hominibus, significat integrum bonum, probatis moribus, innocentem, justum: at-

que adeo dignum qui observetur ab omnibus, violetur a nemine, ὅσιος, ἅγιος. [*Locum, ubi *Doederl.* de discrimine inter *sanctus* et *castus* exposuit, indicavimus in h. v.] *Cic. Rosc. Com.* 15. Viri ordine senatores, aetate grandes natu, natura sancti et religioni. *Id. Verr.* 2, 5, 19. Vir in publicis religionibus foederum sanctus et diligens. *Id. Fl.* 29. *med.* Homines frugalissimi, sanctissimi. *Sall. fragm.* ap. *Macr. Sat.* 2, 9. Veteres et sancti viri. *Cic. Or.* 1, 53. Cum esset ille vir exemplum innocentiae, cumque illo nemo neque integrior esset in civitate, neque sanctior. *Val. Max.* 2, 2. *n.* 8. Sanctas manus habere, *h. e.* integras ab avaritia, et accipiendis muneribus. *Gell.* 2, 29. *f.* Sanctiores libri philosophorum; et 1, 2. *med.* Sanctissimae disciplinae (*Stoicorum*) nomen ementiri. *Virg. A.* 1, 430. Jura, magistratusque legunt, sanctumque senatum, *h. e.* ex probatis et sanctis viris constantem: atque adeo venerabilem. Unde et *sanctissimus ordo* dicitur, ut *Servius* monet. *Liv.* 30, 16. Ad pacem petendam mittunt triginta seniorum principes: id erat sanctius apud illos consilium. ℙ Saepe ad castitatem refertur. *Hor. Od.* 1, 2, 27. Virgines sanctae. *Virg. A.* 11, 158. sanctissima conjux. *Phaedr.* 3, 10. Sancta uxor. Supra *v.* 14. castam mulierem dixerat. Adde *Val. Fl.* 2, 345. Sic *Tibull.* 1, 3, 83. sanctique pudoris Assideat custos sedula semper anus. *Cic. Fin.* 3, 20. *med.* Ne amores quidem sanctos a sapiente alienos esse arbitrantur. Alii leg. *castos.* *Juven.* 10, 298. Sancti mores. *Quint.* 1, 2, 5. Sanctissimus praeceptor. ℙ Translate. *Quint.* 10, 1. *med.* Inveni, qui Calvum praeferrent omnibus: inveni, qui Ciceroni crederent, eum nimium contra se calumnia verum sanguinem perdidisse: sed est et sancta, et gravis oratio, et castigata, et frequenter vehemens quoque, *h. e.* pura, integra, incorrupta. *Gell.* eodem sensu dixit 19, 8. Castissimus sermo; et 17, 2. Caste pureque lingua Latina uti.

SANCUS, i, m. nomen Herculis, Sabina lingua: de quo *Prop.* 4, 9, 74. Nunc quoniam manibus purgatum sanxerat orbem, Sic Sancum Tatii composuere Cures; et *Ov. Fast.* 6, 213. Quaerebam, Nonas Sanco, Fidione referrem, An tibi, Semo pater: cum mihi Sancus ait: Cuicumque ex illis dederis, ego munus habebo. Nomina trina fero: sic voluere Cures. Hunc igitur veteres donarunt aede Sabini, Inque Quirinali constituere jugo. *Sil.* 8, 422. et laeti pars Sancum voce canebant, Auctorem gentis: pars laudes ore ferebant, Sabe, tuas, qui de proprio cognomine primus Dixisti populos magna ditione Sabinos. *Fest.* in *Praedia.* In aede Sanci, qui Deus Fidius vocatur. *Id.* in *Propter.* Propter viam fit sacrificium, quod est proficiscendi gratia, Herculi, aut Sanco, qui scilicet idem est Deus. *Varr. L. L.* 4, 10. *med.* Aelius Gallus, Deus Fidius, dicebat Dijovis filius, ut Graeci Διόσκουρον Castorem: et putabant hunc esse Sancum ab Sabina lingua, et Herculem ab Graeca. *Liv.* 8, 20. Bona Semoni Sanco censuerunt consecranda. *Id.* 32, 1. Veliterni de coelo tactae Apollinis, et Sanci aedes. ℙ Omnibus his locis alii leg. *Sangus*, aut *Sanctus:* sed *Sancus* est in lapidibus litteratis ap. *Grut.* 96, 6. Sancto Sanco Semoni Deo Fidio sacrum decuria sacerdotum, etc. et *n.* 5. Semoni Sanco Deo Fidio sacrum Sex. Pompejus, etc. Adde *n.* 7. et ap. *Gud.* 59, 6, 7. 8. et 9. ℙ Alium ab Hercule fuisse si quis putet, nitetur fortasse testimonio *August. C. D.* 18, 19. docentis, Sancum fuisse primum Sabinorum regem, et ab his relatum in Deos: quod et *Lactant.* innuere videtur 1, 15. *med.* Hercules autem Sabinorum rex fuisse non legitur.

*SANDA, ae, flumen Hispaniae Tarraconensis. *Plin.* 4, 20. *B. A.*

SANDĂLĂ. V. SCANDALA.

SANDĂLĬĀRIS, e, adj. sandaliarius. *Inscr.* ap. *Grut.* 621, 3. D. M. M. Afranii Heliodori magistri vici Sandaliaris.

SANDĂLĬĀRĬUS, a, um, adj. ad sandalia pertinens. Vicus Sandaliarius Romae in regione quarta, vel nomen dedit, vel acceptum retulit Apollini Sandaliario, cujus ibi fuit signum cum sandaliis. *Suet. Aug.* 57. Deorum simulacra mercatus, vicatim dedicabat, ut Apollinem Sandaliarium, et Jovem Tragoedum. *Inscr.* ap. *Grut.* 79, 5. Cn. Pompejus Cn. L. Nicephor. Mag. vici Sandaliarii Reg. IIII. *Gell.* 18, 4. In Sandaliario forte apud librarios fuimus. ℙ [*Sandaliarius*, *ii*, qui sandalia conficit, vel vendit. *Inscr.* ap. *Spon. Miscell. antiq.* p. 114. Genio viarum L. Lutatius L. L. Paccius sandaliarius S. P. D. *F.*]

SANDĂLĬGĔRŬLUS, a, um, adj. *Sandaligerulae*, ancillae sandalia herae gerentes, et subministrantes. *Pl. Trin.* 2, 1, 22. Vestispicae, flabelliferae, sandaligerulae.

[SANDĂLĬŌTIS, idis, f. Σανδαλιῶτις, ita vocatur Sardinia insula, quia ejus forma sandalium imitatur. *Plin.* 3, 7, 13. Sardiniam ipsam Timaeus Sandaliotim appellavit ab effigie soleae, Myrsilus Ichnusam a similitudine vestigii. Hinc *Claud. B. Gild.* 507. Humanae in speciem plantae se magna figurat Insula: Sardoam veteres dixere coloni. *F.*]

SANDĂLIS, idis, f. σανδαλίς, genus palmae fructum ferens soleae, aut sandalii similem. *Plin.* 13, 4, 9. Quarta auctoritas sandalidum, a similitudine appellatarum.

SANDĂLĬUM, ii, n. σανδάλιον, genus calceamenti muliebris altioris, elegantis, interdum etiam aurei, ansulis post talos adstricti. *Turpil.* ap. *Non.* 5, 24. Sandalio innixa digitis primoribus. *Ter. Eun.* 5, 8, 4. Utinam tibi commitigari videam sandalio caput. Simile est illud *Pers.* 5, 169. solea puer objurgabere rubra; et *Juven.* 6, 611. Et solea pulsare nates. ℙ In *Inscr.* ap. *Mur.* 929, 1. habetur Verania servata sandaliis. Adde aliam ap. *Gud.* 199, 1. Unde patet fuisse inter officia domus Augustae. In alia *ib.* legitur 200, 5. Liviae Alope Liviae Aug. ser. a cur. sandal. ℙ Sunt qui docent, secundam syllabam semper brevem esse, et vel male produci, vel aliter esse legendum ap. *Albinov.* 2, 65. Argentata tuos etiam sandalia talos Vinxerunt certe: nec, puto, Bacche, negas.

SANDĂPĬLĂ, ae, f. νεκροφορεῖον, loculus ligneus, in quo non nobilium, sed plebejorum et damnatorum cadavera efferebantur, ut *Fulg. de prisco serm. n.* 1. interpretatur. Vilem arcam *Hor. Sat.* 1, 8, 9., Orcinianam spondam *Mart.* 10, 5. appellat. *Id.* 8, 75. tollitur alte Grandis in angusta sarcina sandapila. *Suet. Dom.* 17. *f.* Cadaver ejus populari sandapila per vespillones exportatum. *Juven.* 8, 175. Inter carnifices, et fabros sandapilarum. Adde *Mart.* 2, 81. et 9, 3.

SANDĂPĬLĀRĬUS, ii, m. νεκροθάπτης, qui sandapilam fert, vespillo. *Sidon. ep.* 2, 8. Vespillonum, sandapilariorum ministeria.

*SANDAPĬLO, onis, m. i. q. sandapilarius. *Gloss. Lat. Gr.* Sandapilo, νεκροθάπτης. *B. A.*

SANDĂRĂCĂ et Sandaracha, ae, f. σανδαράκη, et σανδαράχη, genus coloris rubri, duplicis generis, fossilis, et facticii. Fossilis invenitur in aurariis et argentariis metallis, eo melior, quo magis rufa, quoque magis virus redolens, ac pura friabilisque: habetque varios usus in medicina, quos recenset *Plin.* 34, 18, 56. qui 35, 6, 22. ex *Juba* tradit, nasci etiam in Topazo insula rubri maris. Facticia (quam adulterinam *ib.* vocat) fit ex cerussa in fornace cocta: cujus color debet esse flammeus, pretiumque habet in libras asses quinos. *Vitr.* 7, 12. Cerussa cum in fornace coquitur, mutato colore ad ignis incendium, efficitur sandaracha. Id autem, incendio facto, ex casu didicerunt homines: et ea multo meliorem usum praestat, quam quae de metallis per se nata foditur. Haec *Vitr.* ℙ Ap. *Fest.* dicitur esse genus coloris, quod Graeci sandycem appellant. V. SANDIX. ℙ Est etiam nomen cujusdam succi, quo apes vescuntur ante confectum mel. V. ERYTHACE.

SANDĂRĂCĀTUS vel Sandarachatus, a, um, adj. σανδαρακωτός, cui sandaraca admixta est. *Plin.* 35, 15, 50. Item lentes tollit cum squamis aeris, aceto sandaracato.

[SANDĂRĂCĔUS, a, um, adj. idem ac sandaracinus. *Labeo* ap. *Fulg. de prisco serm. n.* 4. Fibrae jocinoris sandaracei coloris dum fuerint. V. MANALES. *F.*]

SANDĂRĂCĬNUS vel Sandarachinus, a, um, adj. σανδαράχινος, colorem sandaracae habens. *Naev.* ap. *Fest.* Merula sandaracino ore, *h. e.* luteo. Hunc enim colorem habet rostrum merulae. Nempe sandaraca quidem rubet ipsa, sed luteo colore tingit.

SANDARESUS, i, f. gemma in India nascens, loco ejusdem nominis: item in Arabia meridionali, colore igneo aureis intus guttis interstincto. *Plin.* 37, 7, 28. [*Scrib. et *Sandareses*, et *Sandastros*. *Bail.*]

SANDĪCĪNUS. V. in v. sq.

SANDIX, īcis, et Sandyx, ycis, m. et f. σάνδιξ, et σάνδυξ, genus rubri coloris facticii, et quod inter viliora enumerat *Plin.* 35, 6, 12. scil. cum ochra cerussa usta, sandaracha, Syrico atramento: et *ib.* 23. docet, si sandaracha toreatur, aequa parte rubrica admixta, sandicem fieri: quamquam animadverto, inquit, Virgilium existimasse, herbam id esse illo versu (*Ecl.* 4, 45.) Sponte sua sandix pascentes vestiet agnos. Pretium in libras dimidium ejus, quod sandaracae: nec sunt alii colores majoris ponderis. *Id. ib.* 26. Pingentes sandice sublita, mox ovo inducentes purpurissum, fulgorem minii faciunt. *Prop.* 2, 19, 81. Illaque plebejo, vel sit sandicis amictu, *h. e.* veste induta sit, cujus color est lanae albae nativus, ad fuscum accedens, et pauperiorum; vel sandice tinctus, qui est color rufus, puniceus, purpureus, coccinus, et ditiorum. ℙ Paenultimam in obliquis corripuit *Grat. Cyn.* 86. Interdum Libyco fucantur sandyce pinnae. ℙ Quod scribit *Plin. l. c.*, Virgilium existimasse esse herbam, non ita intelligendum est, quod agni sandice pasti sint, sed quod pascentes lanam induturi sint colore sandicis, sive ea sit planta, sive pigmentum. *Serv.* herbam esse docet, ex qua, inquit, sandicinus tingitur color. *Hesych.* utrumque significare docet his verbis: Σάνδυξ, δένδρον θαμνῶδες, οὗ τὸ ἄνθος χροιὰν ἔχει κόκκῳ ἐμφερῆ, ὡς Σωσίβιος· ἢ φάρμακον ἰατρικόν. Quod vero *Virg.* herbae colorem intellexerit, illud praecipue argumento est, quod pigmentis utuntur pictores, nunquam vero lanae infectores, sed plantarum succis, ut adnotavit *Salm.* ad illud *Vopisci Aurel.* 29. Dicitur enim sandyx Indica talem purpuram facere. Plura de sandyce *Id.* in *Solin.* p. [*Heynius* tamen ad *Virg. l. c.* ita rem expli sandix hic usurpetur pro colore sandicis. F

*SANDRIZĒTES, um, populi Pannoniae. 4, 25. *B. A.*

*SANDŪRA, opp. Aethiopiae, sub Aegypto 6, 29. *B. A.*

*SANDUS, i, m. sic appellatus ab incolis fluvius. *Plin.* 6, 20. *in. B. A.*

SĀNĒ, adv. ὑγιῶς, saniter, more eorum pore et mente sani sunt. *Pl. Curc.* 1, 3, 20. est, pauxillum amare sane: insane, non bon *Id. Amph.* 1, 1, 292. Sane sapio, et sentio *Od.* 2, 7, 27. non ego sanius Bacchabor *Sen. Contr.* 5, 34. *f.* Haterius dixit sanius. dixerat: *Dorion furiose dixit.* ℙ *Sane sarte* dire, videreque ap. *Fest.* in *Sarte*, locutio e ralibus sumpta, *h. e.* integre, et more eoru sani sunt, et sensu aurium et oculorum bene ℙ Saepissime est certe, quidem, profecto, firmandi particula, μέντοι. *Phaedr.* 4, 23. riosus sane convictus Deum. *Varr. R. R.* 3, Agellus non sane major jugero uno. *Cic. At* Alia quaedam sane pessima. *Id. Quint.* Erat ei pecuaria res ampla et rustica, sane b ta. *Id. Fam.* 3, 5. *extr.* Sane vellem, potu sequi voluntati tuae. [**Id. Fam.* 12, 19. de belli suspicione quod scribis, sane me commo In concessionibus. *Id. Acad.* 4, 32. *f.* Haec non probamus, sint falsa sane: invidiosa c sunt. *Id. Sext.* 54. Sit hoc sane leve. *I* *cons.* 7. Sed fruatur sane hoc solatio. Ad *Cat.* 55. ℙ In responsionibus. *Ter. Eun.* Estne, ut fertur, forma? *Par.* sane. *Var.* 1, 2. Vultis interea, vetus proverbium usu sane, inquit Agrius. ℙ *Sane quam*, certe valde quidem, admodum quam. *Cic. Leg* Conclusa quidem est a te tam magna lex sa brevi. *Id. Q. Fr.* 2, 6. *med.* Nam quod de Caninius agit, sane quam refrixit. *Brut.* *Fam.* 11, 13. *med.* Sane quam sum gavisus. ad *eund. ib.* 4, 5. Sane quam, pro eo ac deb viter molesteque tuli. [*Cf. *Ramsh. Gr. La* 1, 4. *a.* — *Ruddim.* 2. p. 305. sq.] ℙ C particulis affirmantibus. *Cic. Leg.* 2, 4. S dem hercule: et est ista recta docendi vi *Andr.* 1, 4, 2. Sane pol illa temulenta est [**Ruhnk.* ad h. l. docet: *sane* jungendum ess *mulenta.*] ℙ Cum imperativis. *Ter. Hea* 26. *Sy.* Abi deambulatum. *Cli.* deambulatu *Sy.* Vah, quasi desit locus! Abi sane ista sum, quovis; et 4, 7, 4. Quid stas, lapis? cipis? *Cli.* cedo sane; et *Ad.* 4, 2, 48. I Servit ironiae. *Phaedr.* 3, 15. Beneficium sane natali dedit, Ut exspectarem lanium singulas. *Nero* ap. *Suet.* 33. Sane legem Julia [*Cf. *Burm.* ad *Virg. A.* 10, 48. — *Beier.* *fr.* p. 161.] ℙ Pro valde videtur poni in *Most.* 3, 2, 73. Nam sibi laudasse hasce tectionem nescio quem, esse aedificatas has ne. *Charis.* 2, 194. adducit in hanc senten *Cic. Verr.* 2, 2, 17. Interea sane perturbat et amici, et consiliarii ejus, etc. *Id. Or.* 2, sane difficilis. *Prisc.* quoque hanc notione scit 15, 1011. Sed haec, et alia hujusmod mam notionem, certe, vere, reduci possunt *valde* hoc vocabulum poni docet *Heindf.* *Sat.* 2, 3, 138., coll. ejusd. nota ad *Cic.* 21, 57., etiam in conjunctione cum *non*, ut *non sane*, Gr. οὐ μάλα, οὐ πάνυ, idem s *plane non.* Verba in *Hor.* l. sunt: Nil s quod tu reprehendere possis: coll. *ep.* 1, 7, sane credere Mena; et 2, 1, 206. Dixit a quid? Nil sane. Aliter *B. Crus.* in *cl. Sue* qui *nihil sane*, et similia explicat per *ni* quod memoratu dignum esset; ita ut lenius firmet: coll. *Goerenz.* ad *Cic. Fin.* 2, 13, 4 sent. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 252.]

SĀNESCO, is, n. 3. ὑγιάζομαι, sanus fio, sco: et fere dicitur de ulceribus et vulneribu 17, 23, 35. *n.* 28. Diu dolent talia ulcera, cile sanescunt. Adde *Cels.* 3, 21. *in.* *Id.* 8 Nec tamen magno negotio cutis sanescit. *f.* Arteria incisa neque coit, neque sanescit 28, 12. *extr.* Exulceratio digitorum sanes unum eos jungit. *Colum.* 6, 7. *f.* Vulnera f dum sanescunt, etc. ℙ De toto corpore aeg *Cels.* 2, 8. *med.* In morbo comitiali, si sim corpus afficitur, cujuscumque is aetatis est nescit. *Id.* 3, 18. *med.* Insanientes sub s nescunt.

[SANGĂ, ae, m. nomen proprium servi *Eun.* 4, 7, 6., et videtur esse a σάττω, *h.* ponendis sarcinis dictus. ℙ Fuit etiam c ut Q. Sanga senator e gente Fabia, cujus *Cic. Pis.* 31. *F.*]

SANGĂRĬUS, a, um, adj. ad Sangariu nens, qui est fluvius Phrygiae, cujus memin 5, 22. et *Claud. in Eutr.* 2, 263. et 291. Hi *Sangarius puer* dicitur a *Stat. Silv.* 3, 4, ATYS.

SANGI. V. TRAHA.

SANGUEN, inis, n. αἷμα, idem quod san

Cato ap. *Gell.* 3, 7. Cum aegre spirantem, nguen defluxerat, cognovere, etc. *Enn.* ap. 203. et 10, 2. Pergunt lavere sanguen san- *Id.* ap. *Cic. Fin.* 5, 11. et *Or.* 3, 58. et in . ap. *Prisc.* 6, 708. Quis est enim, aut quo- ue, cui mors cum appropinquet, non, ut ait refugiat timido sanguen, atque exalbescat *Lucr.* 1, 836. et 856. Visceribus viscus gigni, que creari, etc. *Enn.* ap. *Prisc. l. c.* et *La-* , 15. *f.* O pater, o genitor, o sanguen Diis m! Adde *Accium*, et *Varr.* ap. *Non. l. c.*, *agm. Trag.* 59. *Burm.* et *Arnob.* 1, 36. Sunt uunt etiam *Statio Th.* 4, 464. Exceptum pa- aelibat sanguen, et omnes, etc. Alii leg. *em.*

UĬCŬLUS, i, m. αἱμάτιον. *Plin.* 28, 14, 58. ad utrumque vitium et sanguine haedi in ormato, quem sanguiculum vocant.

UĬLENTUS, a, um, adj. sanguinolentus, eus. *Scrib. Comp.* 182. Oculi sanguilenti; et guilentam urinam facere.

UĬNĀLIS, e, adj. ad sanguinem pertinens. , 33., 3, 22. *f.*, 5, 1. et 6, 7. *n.* 3. et *Co-* 12. *f.* Herba sanguinalis, *h. e.* sanguina- aecis πολύγονος. V. v. sq.

UĬNĀRĬUS, a, um, adj. ad sanguinem per- Herba sanguinaria, Graece πολύγονος, et ατος, a frequentia geniculorum, non attolli- erra, foliis rutae, semine graminis: succus usus naribus supprimit sanguinem: et potus o cujuslibet partis profluvium, excreationes- ntas inhibet. Haec *Plin.* 27, 12, 91. Adde 7, 5. *f.*, ubi tradit, gravem esse ejus perni- ea ovis pasta sit: toto enim ventre distendi que, et spumam quandam tenuem tetri odo- ere. ℙ *Sanguinarius* dicitur, qui sanguine bus gaudet, crudelis, trux, αἱματοχαρής, φό- *ic. Att.* 7, 2. Haec sanguinaria juventus ini- a est. *Plin. ep.* 4, 22. *med.* De hujus ne- anguinariisque sententiis loquebantur. *Suet.* 4. Saevum, et sanguinarium natura fuisse, minimisque apparuit rebus. *Just.* 29, 3. et sanguinaria inter se bella gerere. *Plin.* 3. Tarquinius Superbus legatis a filio missis, do papavera in horto altissima, sanguina- ud responsum hac facti ambage reddidit.

UĬNĀTĬO, onis, f. sanguinis eruptio. *Coel. ard.* 4, 6. *med.* de dysenter: Ultimo ege- mpore ulcerum tactu sanguinatio fit.

UĬNĔUS, a, um, adj. αἱματώδης, qui est ex , et qui habet sanguinem, vel colorem san- anguinolentus, cruentus. *Cic. Div.* 2, 28. s aut sanguineus imber. *Ov. Met.* 14, 408. e sanguineis maduerunt pabula guttis. ℙ qui habet sanguinem, repletus, adspersus est.] *Sen. Oed.* 368. et *Plin.* 11, 37, 72. nguineus pulmo. *Ov. Trist.* 3, 9, 30. San- caput. Sic *Val. Fl.* 3, 587. velut refugi ntigit improba Mauri Lancea, sanguineus o murmure fertur. *Stat. Th.* 8, 436. Hasta a; et *Ov. Her.* 16, 334. Caesaque sanguine- ima planget humum. *Id. Met.* 1, 143. de anguineaque manu crepitantia concutit ar- *Stat. Th.* 10, 173. Sanguinei crines, i. e. im- spersi sanguine. Adde *Lucan.* 567. Crinem- ntes Sanguineum: ubi v. *Cort.* ℙ Transl. . 13, 85. sanguinea caedes. *Sen. Ag.* 760. a verbera.] *Val. Fl.* 5, 308. et 6, 134. um bellum. *Hor. Od.* 1, 27, 4. Sanguineae ℙ [*Item colorem sanguinis referens. *Ov.* , 23. Carmina sanguineae deducunt cornua *Sil.* 4, 519. Sanguineum sagulum, *h. e.* m. *Plin.* 14, 9, 11. Colores vini quatuor, lvus, sanguineus, niger. *Id.* 21, 16, 56. et 2. Herba sanguineum succum fundit. *Id.* 60. Heliotropium gemma, dejecta in vas lgorem solis accendit sanguineo repercussu. 8, 30., 19, 10, 58. et 24, 10, 43. et *Modest.* 9, 9. sanguineum fruticem, et sanguineam appellant genus plantae corticem habentis nguineo, θηλυκρανεία. ℙ Sanguinis et cae- dus, sanguinarius. *Ov. R. Am.* 153. Mars us. *Sil.* 1, 40. vir, *h. e.* Annibal.

UĬNO, as, n. 1. αἱμοῤῥέω, sanguine mano. *ecl.* 10, 8. Tum repetitis sanguinavere plan- m convalescentes lacerti. *Id. ib.* 9. *f.* et *ib.* uinantes lacertos porrigere. *Appul. Met.* 5. n colubrum, veneno noxio colla sanguinan- . sanguine seu sanie veneni collum tumidum n. *Tert. adv. Marc.* 4, 20. *med.* Lex a con- inae sanguinantis submovet, *h. e.* cui men- t. *Solin. fr.* in *Ant. Lat.* T. 2. p. 384. *Burm.* ma fove, quae semine coeli, Parturiente sa- ui germinis aestu, Spumea purpureis dum t unda profundis, Nasceris e pelago. ℙ ive *sanguinare aliquem*, est ei sanguinem . *Pelag. Veter.* 3. Febrientem equum, uti- est sanguinare; et 26. *in.* Postea sane cum erit scabies, sanguinabis eum juxta genua. late. *Auct. Dial. de Or.* 12. Nam lucrosae sanguinantis eloquentiae usus, recens, et ribus natus, *h. e.* quae pecuniis ex clientum *m IV.*

marsupio elicitis abundat, et quasi sanguine manat. Sunt qui leg. *sanguinariae.*

SANGUĬNŎLENTUS, a, um, adj. αἱματώδης, sanguine plenus, aut aspersus, aut manans, sanguineus, cruentus. *Claud. Quadr.* ap. *Gell.* 9, 13. *f.* Caput praecidit, torquem detraxit, eamque sanguinolentam sibi in collum imponit. *Ov. A. Am.* 1, 414. de Allia: Vulneribus Latii sanguinolenta fuit. *Id. Her.* 3, 50. Sanguinolenta pectora; et *ib.* 6, 46. Erinnys. *Tibull.* 2, 7, 21. ab excelsa praeceps delapsa fenestra Venit ad infernos sanguinolenta lacus. *Ov. Am.* 1, 12, 12. Sanguinolentus color. *Varr.* ap. *Non.* 6, 101. Seditiones sanguinolentae. ℙ Transl. *Auct. ad Her.* 4, 39. Inimici sanguinolenta palma, crudelissima victoria potiti, insultabunt in horum miseras. *Ov. Ib.* 3. Nullaque, quae possit, scriptis tot millibus, exstat Littera Nasonis sanguinolenta, legi, *h. e.* quae aliquem dictis laeserit. *Sen. Ben.* 7, 10. *med.* Qui sunt istae tabulae, quid computationes, et venale tempus, et sanguinolentae centesimae? *h. e.* usurae, pecuniam et quasi sanguinem et vitam miserorum exhaurientes.

SANGUĬNŌSUS, a, um, adj. sanguine abundans. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 4. Sanguinosi phlebotomandi.

SANGUIS, inis, m. αἷμα, humor in corpore animalis, per venas in omnia membra diffusus. Quid a cruore differat, in CRUOR dictum est. *Cic. N. D.* 2, 55. *med.* Ventriculus cordis, in quem sanguis a jecore per venam cavam influit: eoque modo ex his partibus et sanguis per venas in omne corpus diffunditur, et spiritus per arterias. *Id. Att.* 6, 1. et *Cels.* 2, 10. *med.* et *Petr. Sat.* 90. Sanguinem mittere ex brachio, in temporibus, a capite; et *Plin.* 20, 4, 11. et 32, 10, 42. Sanguinem extrahere. *Colum.* 6, 14. detrahere. *Plin.* 25, 5, 23. emittere venis. *Gell.* 10, 8. dimittere. *Cels.* 2, 10. *med.* supprimere. *Id.* 8, 4. *med.* et *Plin.* 22, 25, 71. cohibere. *Id.* 20, 7, 25. et 28, 18, 73. sistere. *Cic. Div.* 1, 23. fundere. *Curt.* 3, 11. Tum vero multum sanguinis fusum est, *h. e.* multi vulnerati, multi occisi. Sic *Liv.* 2, 30. *extr.* Plus ibi sanguinis, promiscua omnium generum caede, quam in ipsa dimicatione, factum. Adde 35, 51. *Cic. Mil.* 37. Vos appello, fortissimi viri, qui multum pro republica sanguinis effudistis. *Pl. Most.* 2, 2, 76. Guttam haud habeo sanguinis, *h. e.* prae metu refugit mihi sanguis. ℙ *De die sanguinis.* V. in BELLONARII. ℙ Metonymice mortem significat. *Petr. Sat.* 120. Julius ingratam perfudit sanguine Romam. *Liv.* 23, 8. *extr.* Sanguine Annibalis sanciam Romanum foedus. *Lucan.* 8, 9. Nondum vile sui pretium scit sanguinis esse. [*Magnam exemplorum copiam habes ap. *Böttich.* in *Lex. Tac.* p. 417.] ℙ Translate est vigor, vires, spiritus, audacia. *Pl. Bacch.* 1, 2, 44. Magistron' quemquam discipulum minitarier? nihil moror discipulos mihi esse jam plenos sanguinis: valens afflictet me vacivom virium. *Stat. Th.* 2, 561. saxum ingens toto sanguine nixus Sustinet. *Virg. A.* 2, 638. vos o, quibus integer aevi Sanguis, ait, solidaeque suo stant robore vires. *Cic. Att.* 4, 16. *med.* Amisimus, mi Pomponi, omnem non modo succum et sanguinem, sed etiam colorem et speciem pristinam civitatis. [*Id. ib.* 1, 16. missus est sanguis, i. e. materia subtracta invidiae sine dolore: ita expl. *Gesner.*, qui laudat h. l. ad *Quint. Inst.* 8, 6, 51. Nam illa in agendis causis jam detrita, *Pedem referte*, et *Jugulum petere*, et *sanguinem mittere.*] ℙ De pecunia. [*De hoc hujus vocabuli significatu egregie disp. *Gron.* in *observ.* 4, 24. p. 520. *ed. Fr.*] *Cic. Verr.* 2, 3, 36. Quae cum de populi R. victu, de vectigalium nervis, de sanguine detraxisset aerarii, Tertiae mimae condonavit. *Id. Att.* 6, 1. Appius cum ἐξ ἀφαιρέσεως provinciam curarit, sanguinem miserit, quidquid potuerit, detraxerit. ℙ Refertur et ad orationem. *Cic. Brut.* 9. Succus ille, et sanguis incorruptus usque ad hanc aetatem oratorum fuit, in qua naturalis inesset, non fucatus nitor; et *Or.* 23. In orationis subtilitate etsi non plurimi sanguinis est, habeat tamen succum aliquem oportet, ut etiam si illis maximis viribus careat, sit, ut ita dicam, integra valetudine. Adde *Brut.* 82. [*V. *Schütz. cl. Cic.* s. v.] ℙ Dicitur saepe de genere, stirpe, affinititate. *Cic. Rosc. Am.* 24. Magnam vim, magnam necessitatem, magnam possidet religionem paternus maternusque sanguis. *Id. in Sen.* 7. Cognatio materna Transalpini sanguinis. *Hor. Od.* 3, 27, 63. nisi herile mavis Carpere pensum Regius sanguis. *Virg. A.* 1, 23. progeniem Trojano a sanguine duci; et *ib.* 4, 230. genus alto a sanguine Teucri. *Ov. Her.* 3, 28. Ille gradu propior sanguinis. *Stat. Silv.* 5, 3, 116. Non tibi deformes obscuri sanguinis ortus. *Virg. A.* 6, 836. Projice tela manu, sanguis meus. *Cic. Inv.* 2, 53. *med.* Sanguine conjunctus. *Quint.* 8, 3. 75. Cohaerere alicui sanguine. *Prop.* 1, 15, 16. Sanguinis vincula rumpere. *Plin. ep.* 7, 24. Sanguine aliquem attingere. *Tac. A.* 2, 71. et *ib.* 3, 12. Propinquus sanguis. *Flor.* 3, 1. *f.* Bocchus jure sanguinis Jugurtham vindicans. ℙ Per chatachresin dicitur de aliis humoribus. *Manil.* 5, 212. Et viridis nemori sanguis decedit, et herbis. *Nemes. Ecl.* 2, 50. Pallas amat turgentes sanguine baccas, *h. e.* oleum. [*V. *Burm.* ad l. *Stat. Th.* 1, 329. Bacchaeus sanguis, *h. e.* vinum. *Plin.* 14, 5. de vino: Terrae sanguis. *Cassiod. Ep.* 12, 4. Uvarum frigidus sanguis. *Bail.*] ℙ Caesurae beneficio secunda syllaba producitur. *Tibull.* 1, 7, 72. Quidquid agat, sanguis est tamen illa tuus. *Virg. A.* 10, 487. Una eademque via sanguis animusque sequuntur. *Ov. Fast.* 6, 488. Educet: at sanguis ille sororis erat. *Lucan.* 2, 338. Dum sanguis inerat, dum vis materna, peregi; et 7, 635. sanguis ibi fluxit Achaeus. (Adde 10, 128.) *Val. Fl.* 3, 234. et jussa sanguis exuberet ulna. *Sil.* 10, 23. Et color, et sanguis, et tela minora periclo. Adde *Lucr.* 4, 1043. et alios, quos viri docti *Broukus.* ad *Tibull.*, *Oudendorp.* ad *Lucan.* et *Drakemborch.* ad *Sil.* jam congessere: qui idem factum adnotarunt in *pulvis* a *Virg.* et in *cinis* ab *Albinov.*, et in *ignis* ab *Hor.* etc. ℙ Extra caesuram *Sen. Med.* 775. Vectoris istic perfidi sanguis inest. Sic *Hor. Od.* 1, 15, 35. uret Achaicus Ignis Iliacas domos. ℙ [In accus. sing. habet etiam sanguem. *Inscr. Frat. Arv. n.* 41. *l.* 22. ap. *Marin.* Et porcilias piaculares epulati sunt, et sanguem. Adde *Calend. Constantinian.* ad *IX. Kal. April. F.* ℙ [*Confund. *sanguine* et *languere.* V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 235.]

SANGUĬSŪGA, ae, f. βδέλλα, hirudo, vermis aquatilis sanguinem sugens. *Plin.* 8, 10, 10. Elephanti cruciatum in potu maximum sentiunt, hausta hirudine, quam sanguisugam vulgo coepisse appellari adverto. *Id.* 32, 10, 42. Diversus hirudinum, quas sanguisugas vocant, ad extrahendum sanguinem usus est. *Cels.* 5, 27. *n.* 16. Si sanguisuga epota est, acetum sale bibendum est.

SANGUS. V. SANCUS.

SĀNĬES, ei, f. ἰχώρ, sanguis corruptus, necdum ad puris albedinem crassitudinemque coactus. *Cels.* 5, 26. *n.* 20. Ex vulneribus ulceribusque exit sanguis, sanies, pus. Sanguis omnibus notus est. Sanies est tenuior hoc, varie crassa, et glutinosa; et colorata. Pus crassissimum albidissimumque, glutinosius et sanguine et sanie. Exit autem sanguis e vulnere recenti, aut jam sanescente: sanies est inter utrumque tempus: pus ex ulcere jam ad sanitatem spectante. Rursus et sanies, et pus quasdam species Graecis nominibus distinctas habent: est enim quaedam sanies, quae vel ἰχώρ, vel μελίκηρα, nominatur: est pus, quod ἐλαιῶδες appellatur. Ἰχὼρ tenuis, subalbidus, ex malo ulcere exit: μελίκηρα crassior est, glutinosior, et subalbida, mellique albo subsimilis, etc. Haec *Cels. Cato R. R.* 157. Cancer ater, is olet, et saniem spurcam mittit. *Prop.* 3, 23, 18. Vulnera et ad saniem nunc coiere mea. Alii rectius leg. *ad sanum* *Sen. Oed.* 140. Nec cruor ferrum maculavit: atra Turpis e plaga sanies profusa est. *Lucan.* 3, 657. elso ventre, per ora Ejectat saniem permixtus viscere sanguis; et 9, 738. corpus sanie stillasse perustum. *Virg. A.* 8, 487. sanie taboque fluentes. *Tac. A.* 4, 49. Pollui cuncta sanie, odore, contactu: scil. caesorum militum. *Gell.* 5, 14. *med.* Conceptam saniem vulnere intimo exprimere. *Enn.* ap. *Cic. Tusc.* 1, 44. et *Pis.* 19. Saxa spargens tabo, sanie, et sanguine atro. *Lucan.* 6, 547. nigramque per artus tabi saniem. *Virg. A.* 3, 632. de Polyphemo: saniem eructans, ac frusta cruento Per somnum commixta mero. *Stat. Th.* 12, 569. Putris sanies. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 212. crassa. V. RAMEX. ℙ *Serv.* ad *l. c. A.* 8. docet, saniem esse mortui, tabum vivi. Sed vel una *Celsi* auctoritate refellitur. ℙ A poetis pro veneno ponitur noxiorum animalium. *Ov. Met.* 4, 493. colubrae Sibila dant, saniemque vomunt. *Hor. Od.* 3, 11, 19. de Cerbero: Spiritus teter, saniesque manat Ore trilingui. *Sil.* 6, 276. serpens Tabificam exspirat saniem; et *ib.* 678. Viperea sanies; et 12, 10. anguis saniem sublatis faucibus efflat. *Lucan.* 4, 321. in fluvios saniem tabemque ferarum Infundas. *Id.* 6, 457. Sanies veneni. *Virg A.* 2, 221. Perfusus sanie vittas, atroque veneno: ἓν διὰ δύο. ℙ De cruore tritae purpurae lanis tingendis. *Plin.* 9, 38, 62. Quinis lana potat horis, rursusque mergitur carminata, donec omnem ebibat saniem. *Id.* 35, 6, 26. Quoties id factum est, levatur bonitas (*coloris*) pro numero, dilutiore sanie. ℙ Aliquando cum pure confunditur, et de corrupto omni humore ponitur, aut corrupto simili, licet non cruento. *Plin.* 27, 7, 28. Sanie si manant aures. *Id.* 29, 6, 39. Sanies aranei. *Id.* 31, 11, 47. Spongiae saniem emittunt. *Id.* 15, 3, 2. Olivae constant nucleo, oleo, carne, amurca: sanies haec est ejus amara. (Adde *Colum.* 1, 6. *f.*) *Manil.* 5, 671. Hinc sanies pretiosa fluit, etc. V. MURIA. *Plin. prooem.* 33. *med.* de auro: Parum erat unam vitae invenisse pestem, nisi in pretio esset auri etiam sanies, *h. e.* chrysocolla. ℙ Excepto recto, quarto et sexto casu singularis numeri, nullum praeterea habet usum: nam plurali carere, docent etiam *Charis.* 1, 19. et *Diomed.* 1, 314.

SĀNĬFER, ra, rum, adj. salutifer. *Paul. Nol. carm.* 20, 218. quae te quoque dextra potentem Sanifera virtute dedit.

SĀNĬOSUS, a, um, adj. ἰχωρώδης, sanie, et impuro sanguine conspersus. *Plin.* 7, 15, 13. Invalidi, aut non vitales partus eduntur, aut saniosi, ut auctor est Nigidius.

*SANISERA, ae, f. oppidum Minorcae insulae. *Plin.* 3, 5. *B. A.*

SĀNITAS, atis, f. ὑγίεια, incolumitas, salus, bona valetudo, status corporis actiones omnes suas probe obeuntis. [*De notione h. v., ejusque discrimine a vv. *salubritas, valetudo, salus* v. in h. v.] *Cic. Tusc.* 4, 13. Corporis temperatio, cum ea congruunt inter se, e quibus constamus, sanitas est: sic animi dicitur, cum ejus judicia, opinionesque concordant: eaque est animi virtus, quam alii ipsam temperantiam dicunt esse, alii obtemperantem temperantiae praeceptis, et eam subsequentem, nec habentem ullam speciem suam: sed sive hoc, sive illud sit, in solo esse sapiente. Est autem quaedam animi sanitas, quae in insipientem etiam cadat, cum curatione medicorum conturbatio mentis aufertur. *Cels.* 8, 8. *f.* Donec sanitate ossis dolor finiatur. *Tac. A.* 1, 68. *extr.* Vim, sanitatem, copias cuncta in victoria habuere. *Plin.* 20, 6, 23. Allium tussim sanat, fractae incoctum fabae, atque ita in cibo sumptum, donec sanitatem restituat; et *ib.* Capitis ulcera manantia sanitati restituens. *Id.* 11, 18, 20. de apib.: Hilaritate et nitore sanitas aestimatur. *Gell.* 18, 1. Corporis integritas sanitasque, et honestus modus formae, etc. *Pl. Merc.* 4, 1, 12. Apollo, quaeso te, ut des pacem propitius, salutem, et sanitatem nostrae familiae. (Adde *Plin. Pan.* 22.) *Sen. Q. N.* 2, 38. *extr.* Sanitas debetur medico. *Phaedr.* 5, 7. Ad sanitatem venit curatio. *Just.* 20, 2. *med.* Sanitatem recuperare peste sedata; et 11, 8. *extr.* recipere. *Varr. R. R.* 2, 1. *med.* Sanitas pecoris, res multiplex ac necessaria. *Id. ib.* 5. *med.* Lanii, qui ad cultrum bovem emunt, et qui ad altaria, hostiae sanitatem non solent stipulari. ℙ Saepe transfertur ad animum, et significat, bonam mentem, rectum consilium, recte sentiendi vim, rationem, σωφροσύνη. *Cic. Tusc.* 3, 4. *extr.* Sanitatem animorum positam in tranquillitate quadam constantiaque censebant: his rebus mentem vacuam appellarunt insaniam, propterea quod in perturbato animo, sicut in corpore, sanitas esse non possit. *Id. ib.* 4, 10. Quemadmodum cum sanguis corruptus est, aut pituita redundat, aut bilis, in corpore morbi aegrotationesque nascuntur; sic pravarum opinionum conturbatio, et ipsarum inter se repugnantia sanitate spoliat animum, morbisque perturbat. *Id. Pis.* 20. Sua quemque fraus, suum scelus de sanitate ac mente deturbat. *Id. Verr.* 2, 2, 40. Ne tum quidem te potuit, si non pietatis, at salutis tuae ratio ad officium sanitatemque reducere. *Id. Fam.* 12, 8. Lepidus hostis a senatu judicatus, ceterique, qui una cum illo a republica defecerunt: quibus tamen ad sanitatem redeundi ante cal. Septembr. potestas facta est. *Id. Sull.* 5. *f.* Convertit se aliquando ad timorem, nunquam ad sanitatem. *Caes. B. G.* 1, 42. Caesar Ariovistum ad sanitatem reverti arbitrabatur. *Petr. Sat.* 111. Exulceratas mentes ad sanitatem revocare. *Hirt. B. G.* 8, 22. perducere. *Phaedr. ep.* 3. *extr.* Dum sanitas constabit, pulcre meminero; et *Plin. ep.* 6, 15. Est omnino Priscus dubiae sanitatis. *Sen. Hipp.* 249. Pars sanitatis, velle sanari fuit. ℙ Item ad orationem puram, pressam, non redundantem, quae probatis et incorruptis verbis, sanisque sententiis constat. *Cic. opt. gen. Or.* 3. Eos imitemur, si possumus: sin minus, illos potius qui incorrupta sanitate sunt (quod est proprium Atticorum), quam eos, quorum vitiosa abundantia est, quales Asia multos tulit. *Id. Brut.* 13. Ut semel e Piraeeo eloquentia evecta est, omnem illam salubritatem Atticae dictionis, quasi sanitatem, perdidit, [*Corruptus locus est, ex omnium fere interpretum sententia. At v. quae de discrimine vv. *sanitas* et *salubritas* notavimus in h. v.] et *ib.* 82. Insulsitatem et insolentiam, tanquam insaniam quandam orationis, odit: sanitatem autem, et integritatem, quasi religionem et verecundiam oratoris, probat; et *ib.* 80. *f.* Sic nos summi oratoris vel sanitate, vel vitio, pro argumento ad diluendum crimen usi sumus. V. SANUS. ℙ *Sanitas metri* ap. *Macr. Sat.* 5, 17, *extr.* est cum versus nulla in syllaba contra prosodiae leges peccat.

SĀNĬTER, adv. more sani hominis, sive ad corpus referas, sive ad animum. *Afran.* ap. *Non.* 11, 51. Adesto: assentio te amare, me adorare saniter.

SANNĂ, ae, f. distortio vultus, quae fit diductis labiis, ore hiante, corrugata facie, et ostentatione dentium. Notationem etymologi ab Hebraeis usque deducunt. *Juven.* 6, 306. I nunc, et dubita, qua sorbeat aera sanna Maura. ℙ Hinc irridendi genus est, quod eo habitu oris fit, μῶκος, χλεύη. [*Non solum oris habitum v. *sanna* spectat, sed universi corporis. V. *Casaub.* ad *Pers.* l. mox l.] *Pers.* 1, 61. Vos o patricius sanguis, quos vivere fas est Occipiti caeco, posticae occurrite sannae. (In praecedentib. tres alias irrisionum species enumerat: O Jane, a tergo quem, etc.) *Id.* 5, 91. Disce: sed ira cadat naso, rugosaque sanna, Dum veteres avias tibi de pulmone revello. ℙ Est etiam cogn. R., ut L. Varilius Sanna in *Inscr.* q. v. in PETELINUS.

[SANNĀTOR, oris, m. qui sannat, idem ac sannio. *Gloss. Philox.* Gannator, (corrige *Sannator*) χλευαστής. *F.*]

*SANNI, orum, populi Ponti. *Plin.* 6, 4. *B. A.*

*SANNIGAE, arum, populi Colchidis. *Plin.* 6, 4. *B. A.*

SANNĬO, onis, m. μωρός, χλευαστής, scurra, qui omnibus modis risum movere nititur, qui soluto risu, et contortis corporis totius partibus quempiam irridet, moresque aliorum tam inepto gestu exprimit, ut, cum alios irrideat, ipse omnibus sit ridiculus. *Cic. Fam.* 9, 16. *extr.* Salis enim satis est, sannionum parum. [*V. *Schütz. cl. Cic.* s. h. v.] *Id. Or.* 2, 61. *f.* Atque hoc etiam animadvertendum, non esse omnia ridicula faceta. Quid enim potest esse tam ridiculum, quam sannio est? Sed ore, vultu, imitandis moribus, voce, denique corpore ridetur ipso. Salsum hunc possum dicere, atque ita, non ut ejusmodi oratorem esse velim, sed ut mimum. Ap. *Ter. Eun.* 4, 7, 10. nomen est servi; et *Ad.* 1, 2, 2. lenonis.

[SANNO, as, n. 1. χλευάζω, idem ac subsanno. *Gloss. Philox.* Gannat, (corrige *Sannat*) χλευάζει. V. SUBSANNO. *F.*]

SĀNO, as, avi, atum, a. 1. ὑγιάζω, sanum facio, curo, medeor, morbum depello, sanitati restituo. *Cic. N. D.* 3, 28. Gladio vomicam ejus aperuit, quam sanare medici non potuerant. *Id. Tusc.* 4, 37. *extr.* Citius repentinus oculorum tumor sanatur, quam diuturna lippitudo depellitur. *Prop.* 2, 1, 61. Tarda Philoctetae sanavit crura Machaon. *Ov. Pont.* 1, 3, 21. Adferat ipse licet sacras Epidaurius herbas, Sanabit nulla vulnera cordis ope. *Plin.* 20, 6, 23. Allium tumores suspectos sanat. *Cic. Fam.* 16. et *Prop.* 2, 2, 59. Sanare dolorem. *Plin.* 12, 17, 41. Ad hunc sanandum (*odorem*) urunt styracem in pellibus hircinis. ℙ Translate. *Cic. Att.* 13, 12. Valde me momorderunt epistolae tuae de Attica nostra: eaedem tamen me sanaverunt. *Id. Mil.* 25. Omnes tibi reipublicae partes aegras et labantes, ut eas his armis sanares et confirmares, esse commissas. *Id. Verr.* 2, 5, 46. Qui te existimares avaritiae vulnera crudelitatis remediis posse sanare. *Id. Sull.* 9. *f.* Voluntates consceleratas ac nefarias nec sanare potui, nec tollere. *Caes. B. C.* 1, 35. Reliqua, quae ad eorum sanandas mentes pertinere arbitrabatur, commemorat. *Tibull.* 2, 3, 13. et *Prop.* 1, 10, 17. Sanare curas. *Hirt. B. G.* 8, 38. timentes animos consolatione. *Liv.* 2, 34. et *Vell.* 2, 3. *med.* Sanare discordiam, *h. e.* sedare, discordes animos ad sanitatem revocando. *Caes. B. G.* 7, 29. Factum imprudentia Biturgium, uti hoc incommodum reciperetur: id tamen se celeriter majoribus commodis sanaturum. *Sen. Herc. Fur.* 1261. nemo polluto queat Animo mederi: morte sanandum est scelus, *h. e.* expiandum. *Cic. Q. Fr.* 1, 2, 2. Quem denique, praeter Tuscenium, cujus causa sanari non potest, non mitigavi? *h. e.* melior fieri, et defendi.

SANQUĀLIS, e, adj. ita appellatur avis, quae in commentariis ossifraga dicitur, quia in Sanci Dei tutela est, inquit *Festus.* Meminit et *Liv.* 41, 13. V. IMMISSULUS. ℙ *Sanqualis porta* appellata est ab avi sanquali: ideoque eodem est nomine, quo avis ipsa appellatur. *Festus.* Addit *Paulus*, proximam fuisse aedibus Anci. Alii rectius leg. *aedibus Sanci.*

SANSA. V. SAMPSA.

SANTERNĂ, ae, f. chrysocolla agglutinando auro temperata. *Plin.* 33, 5, 29. Chrysocolla temperatur Cypria aerugine, et pueri impubis urina, addito nitro: teritur Cyprio aere in Cypriis mortariis: santernam vocant. Adde 34, 12, 28.

SANTŎNES, um, m. plur. pop. Galliae Aquitanicae, quorum tractus *la Santongia*, ad mare Oceanum, prope ostia Garumnae fluminis. *Plin.* 4, 19, 33. et 9, 5, 4. ℙ Dicuntur etiam *Santoni, orum. Mela* 3, 2. *med.* Ora Cantabricis adversa litoribus, ab Santonis ad Osismios usque deflexa. *Auson. ep.* 15, 11. Cur me propinquum Santanorum finibus Declinas? ℙ In sing. num. *Lucan.* 1, 422. gaudetque amoto Santonus hoste. Adde *Auson. ep.* 24, 79. ℙ Item *Santo* ap. *Val. Prob.* in *Cathol.* 1450.

SANTŎNĬCUS, a, um, adj. Σαντονικός, ad Santones pertinens. *Tibull.* 1, 8, 10. Oceani litora Santonici. *Auson. Parent.* 21, 7. Santonica tellus. *Id. ep.* 8, 3. urbs. *Santes*, Mediolanum Santonum. *Mart.* 14, 128. Gallia Santonico vestit te bardocucullo, *h. e.* e lana a Santonibus texta. ℙ De absinthio Santonico *Plin.* 27, 7, 28. Absinthii genera sunt plura: Santonicum appellatur a Galliae civitate, Ponticum, a Ponto, etc. *Mart.* 9, 95. Santonicam virgam appellat. *Scrib. Comp.* 141. Santonicam herbam.

SANTŎNUS. V. SANTONES.

SĀNUS, a, um, adj. ὑγιής, bona valetudine utens, firmus, integer, liber a morbo: a σάος, salvus. [*Doederl.* q. v. 1, 30. sq., contractum vult ex inusitato *savanus*, a verbo quodam *saveo*, quod medium teneat inter *aveo* et *salveo.*] *Hor. Ep.* 1, 16, 21. Neu, si te populus sanum recteque valentem Dictitet, occultam febrem sub tempus edendi Dissimules. *Cels.* 1, 1. Sanus homo, qui et bene valet, et suae spontis est, nullis obligare se legibus debet, ac neque medico, neque iatroalipta egere. *Gell.* 18, 10. Opera tua sistas hunc nobis sanum atque validum quam citissime. *Pl. Merc.* 5, 2, 48. Tuam amicam sanam et salvam vidi. *Cato R. R.* 157. Haec omnia ulcera purgabit, sanaque faciet sine dolore; et *ib.* *med.* Citissime sanus fiet ex eo morbo. *Cels* *n.* 4. Interim licet negotia agere, ambulare, cibum capere, perinde atque sanissimo. *Pl. T* 2, 5. Aegrotare malim, quam esse tua salute [*Doederl.*, q. v. 1, 31., praeferendum censet s *Prop.* 2, 9, 12. Nec quisquam ex illo (*Amori* nere sanus abit. *Id.* 3, 23, 18. Vulneraque ad nunc coiere mea, *h. e.* ad sanitatem venere quod ap. *Phaedr.* 5, 7. Ad sanitatem venit c Alii minus recte leg. *ad saniem.* ℙ *Sanus* et citur, qui integris est membris, et ab omn liber, licet fortasse morbo aliquo laboret. Un dam JCti ap. *Gell.* 4, 2. quaerebant, num sa set is, cui dens deesset, et qui non longe et mulier sterilis. [*De differentia inter s *validus Doederl.* 1, 31. sq. ita statuit, ut lum usu, quo *validus* maxime de corpore dici discrepent, sed proprie discrimen habeant in e *sanus* bonam, morbo non affectam valetudine *lidus* etiam agendi facultatem significet. Cf quae dicta sunt in AVE.] ℙ Pro salubri *L* 829. et quidquid nare sagaci Aera non sanu tumque cadavere sentit. [*Locus est 7, 829. *sanus* pro *salubri* positum est, quod ne cor quidem loci sententiae, quum non in univer gnificetur aeris mala ratio, sed ea tantum, q tempus aliquod cadaveribus sit affecta. V. qua scrimine utriusque vocis diximus in *saluber.*] ℙ late. *Cic. Fam.* 12, 23. Nullam partem s salvae reipublicae gustare potuisti. *Pl. Merc* 61. Salva est navis: armamenta salva et sa ℙ Saepe refertur ad animum, et significat compotem, ratione et recto judicio praedit omni aegritudinis perturbatione liberum, cui opponitur furens, larvatus, cerritus, amens, praeceps. *Cic. Tusc.* 3, 5. Eos sanos gi necesse est, quorum mens motu, quasi perturbata nullo sit: qui contra affecti sun insanos appellari necesse est. *Mart.* 6, 84. C ro sanus portatur, Avite; Philippus. Hunc t num credis, Avite, furis. *Pl. Trin.* 2, 2, 53 tu sanus mentis, aut animi tui, qui cond hanc repudies? *Id. Men.* 5, 2, 66. Sanun' istuc exoptes? *Id. Amph.* 5, 1, 31. Haec sola mentem gestat. *Tib.* ap. *Suet. Tib.* 67. Quan nae mentis fuisset. *Cic. Off.* 3, 25. *med.* Si quis apud te sana mente deposuerit, repet niens. *Pl. Amph.* 3, 2, 23. Nam certo si si aut sapias satis, cum ea sermonem non hal 2, 2, 98. Equidem ecastor sana et salva sun *Max.* 9, 13. *n.* 3. Sanae rationis modum e re. *Id.* 8, 9. *n.* 1. Ad meliora et saniora revocare aliquem. *Ulp. Dig.* 27, 10, 1. prodigus sanos mores receperit. *Cic. Acad* Quisquam sanissimus tum certa putat qua quam is putabat, quae videbantur? *Vell.* Confluentibus ad eum optimo quoque et sa [*Liv.* 8, 27. Tumultu etiam sanos cons animos.] *Virg. Ecl.* 8, 66. Conjugis ut ma nos avertere sacris Experiar sensus, *h. e.* ab amore liberum. *Caes. B. G.* 5, 7. *f.* Nih se absente, pro sano facturum arbitratus, sentis imperium neglexisset. *Pl. Men.* 2, 2, sano loqueris, cum me appellas nomine. Ad 42. et *Liv.* 39, 49. ℙ *Sanus ab aliqua re* immunis, remotus. *Hor. Sat.* 1, 4, 129. ab illis, Perniciem quaecumque ferunt. *sanus*, insanus. *Cic. Att.* 9, 15. *f.* Ego illu sanum semper putavi. *Virg. A.* 4, 8. Male do. *Hor. Ep.* 1, 19, 3. Male sani poetae. fluminis cursum non praecipitem, sed lene dumque transtulit *Claud. Cons. Mall. Th* eadem clementia sani Gurgitis immensum d ostia Gangen. ℙ Item saepe ad orationem enim oratur dicitur, et sanum dicendi genus nihil est absurdum in sententia aut alienum, acutum, aut subinsulsum: in verbis nihil tum, nihil abjectum, nihil non aptum, nihi aut longe petitum: absunt tamen vires, co et impetus eloquentiae: ut in corpore si sit sanitas, desint autem vires, lacerti, sangui *Cic. Brut.* 55, 79. et 80. et *opt. gen. Or.* 3, totum describitur, et explicatur. *Id. cit. c.* hil erat in ejus oratione nisi sincerum, nihil cum atque sanum; et *cit. c.* 3. Sani et sic res. *Id. Brut.* 13. Asiatici oratores non con quidem nec celeritate, nec copia: sed paru et nimic redundantes: Rhodii saniores, et A similiores. *Plin. ep.* 9, 26. Orator rectus qu sanus, sed parum grandis et ornatus. *Petr* Ne carmen quidem sani coloris enituit. [dicta sunt in v. *salubritas.*]

*SAOCE, es, f. Σαώκη, mons Samothracia 4, 12. *B. A.*

[SĀOTĔRUS, a, um, adj. comparat. magis salvus, a σάος, salvus. Est cogn. R. *Grut.* 302, 2. Aelius Saoterus. *F.*]

SĂPĂ, ae, f. ἕψημα, σίραιον, mustum usque ad dimidium, *h. e.* ut e quatuor v. nis duae igne absumantur, quae remanean ap. *Non.* 17, 14. Sapam appellabant, quo sto ad mediam partem decoxerant. *Id. ib.* quae mulieres majores natu bibebant loram

ut defrutum, aut passum. *Ov. Fast.* 4, 780. eum potes, purpureamque sapam. *Mart.* 7, Laletanae nigra lagena sapae. ℙ *Plin.* vo- *am* mustum usque ad tertiam partem deco- *lefrutum* usque ad dimidiam. Ejus verba sunt 11. Siraeum, quod alii hepsema, nostri sa- pellant, ingenii, non naturae opus est, mu- ie ad tertiam partem decocto: quod ubi fa- l dimidiam est, defrutum vocamus. Adde 23, ubi ejus vires in medicina recenset, prae- contra noxia animalia, et *Pall.* 11, 18. ℙ ita de sapa loquitur 12, 19., ut cum defru- indat, et sive tertia, sive quarta, sive dimi- s musti decocta sit, hoc nomine complecta- ℙ Usus sapae, et defruti fuit praecipue vinis dis. *Colum. l. c.* ℙ *Musta ad sapas deco-* . *Plin.* 14, 19, 24. est sapam facere.

EI, orum, m. plur. Σαπαῖοι, populi Thra- ı ora maris Euxini. *Plin.* 4, 11, 18. *Ov.* , 389. Exta canum vidi Triviae libare Sa- Et quicumque tuas accolit, Haeme, nives.

E, es, f. Aethiopiae opp., ad sinum Arabi- *lin.* 6, 30. *B. A.*

EI, orum, populi Asiatici, trans Maeotidem ı. *Plin.* 6, 7. *B. A.*

ENOS, i, f. gemma ex genere amethysto- *Plin.* 37, 9, 40. Alteram earum (*amethysto-* enus descendit ad hyacinthos. Hunc colorem con vocant, talemque gemmam sacondion. r eadem et sapenos vocatur. Alii leg. *sapi-*]

RDĂ, ae, m. σαπέρδης, *Festo* est genus vi- piscis. *Hesych.* et piscis, qui et coracinus di- et salsamenti vilioris apud Ponticos nomen cet. Unde *Pers.* 5, 134. Et quid agam? ro- saperdas advehe Ponto, Castoreum, stuppas, , tus, lubrica Coa. ℙ Praeterea *saperda* ens, inquit *Fest.*, et elegans, ut addit *Non.* *Varro* apud *utrumque:* Omnes videmur no- belli, festivi, saperdae, cum simus σαπροὶ, tidi. *Gloss. Philox.* Saperda, κομψὸς, *h. e.* , elegans.

IAR, Arabiae Felicis oppidum. *Plin.* 6, 23.

ION, onis, m. *Isid. Or.* 19, 4. Saphon, fu- icus in prora positus: de quo Caecilius: Ve- rsu veni, prolato pede usque ad saphonem. *ri* expositionem damnat *Voss.* ad *Catull.* p. *Londin.* et locum intelligit de Savone fluvio iae. ℙ Fuit et *Saphon, onis*, oppidum Pa- e, trans Jordanem. *Vulgat. Jos.* 13, 27.

DĒ, adv. εὐχύλως, grato sapore. *Appul.* *f.* Femur in protrimentis sapidissime per-

DUS, a, um, adj. εὔχυλος, gratum saporem [*Pl. Pers.* 4, 4, 80. Nata est (*puella*) in oco (*h. e.* in culina), ubi rerum omnium bo- copia est sapidissima. Ita edidit *Bothe* pro *ne. F.*] *Appul. Met.* 2. Tucetum perquam imum; et *ib.* 10. Coquus qui sapidissimis in- s succuum pulmenta condita vapore molli- *ic.* 6, 6. Avem sapidiorem facere. ℙ Trans- *lcim.* 6, 458. sapidae raptim properate puel- *e.* virgines prudentes, ex *Matth.* 25, 2.

ENS, entis, part. a *sapio:* φρόνιμος, σοφὸς, peritus, prudens, mente et consilio praedi- ne sanus: cui opponitur stultus. *Cic. Off.* 1, naxime perspicit, quid in quaque re verissi- t; quique acutissime et celerrime potest vi- explicare rationem, is prudentissimus et sa- imus rite haberi solet. *Id. Cluent.* 31. Sa- imum esse dicunt eum, cui quod opus sit niat in mentem: proxime accedere illum, qui bene inventis obtemperet. *Id. Phil.* 10, 8. uis aut sapientior ad conjecturam rerum fu- ı, aut ad propulsandum metum diligentior? *p.* 1, 7, 22. Vir bonus et sapiens. *Pl. Truc.* 5. Cogitatio, mus pusillus quam sit sapiens aetatem qui uni cubili nunquam committit quia, si unum ostium obsideatur, aliud per- gerit. *Plin.* 11, 38, 90. Animalium fortiora, sanguis crassior; sapientiora, quibus tenuior. *d.* 2, 4, 15. Sapienti ornatus, quid velim, n facit; et *Pers.* 4, 7, 19. (et *Ter. Ph.* 3, 3, tum sapienti sat est; et *Rud.* 2, 3, 29. Nec tor ullus est sapientior. *Ov. A. Am.* 1, 62. sapientior aetas. *Pl. Pers.* 4, 5, 1. Edepol operam allaudabilem, probam, et sapientem, iam. *Cic. Att.* 8, 12. Nihil praetermissum od non habeat sapientem excusationem, non robabilem. *Id. Leg.* 3, 7. *extr.* Sapiens juris atio. *C. Carbo* ap. *eund. Or.* 33. *med.* dictum. *lax.* 7, 2. *n.* 4. factum. *Ov. Met.* 13, 433. ım. *Nep. Timoth.* 4. Moderata et sapiens vita. , 15. Homerus vir sapienti facundia praedi- ℙ [**Sapiens Aurora* ap. *Ov. Her.* 4, 96. di- quod sciebat, ex ardentis juvenis concubitu m voluptatem capi, quam ex frigidi senis Ti- ubi *Ruhnk.* laud. *Met.* 10, 622. et optari po- apiente puella: coll. *Burm.* ad h. l.] ℙ Cum *l.* 13, 8. Qui sapiens esse rerum humanarum on libris solis opus est, etc. ℙ *Sapientissi-* *ma arborum*, dicta est morus, quia novissima urba- narum germinat, nec nisi exacto frigore. *Plin.* 16, 25, 41. ℙ Praecipue *sapiens* dicitur, qui humana- rum divinarumque rerum scientia pollet, et ad ea vitam suam moresque ita instituit, ut integrum se a vitiis pravisque affectibus praestet, et animum vir- tutibus moralibus exornet. De quo multa *Cic.* in scriptis philosophicis, et *Seneca* passim. ℙ Septem fuere in Graecia viri, consensu omnium *Sapientes* appellati, Thales Milesius, Solon Atheniensis, vel Salaminius, Chilon Lacedaemonius, Pittacus Mitylenaeus, Bias Prienaeus, Cleobulus Lindius, Periander Corinthius. Horum γνῶμαι fuere, Thaletis ἐγγύα, πάρεστι δ' ἄτη, Solonis ὅρα τέλος μακροῦ βίου, Chiloni γνῶθι σεαυτὸν, Pittaci γίγνωσκε καιρὸν, Biantis οἱ πλεῖστοι κακοὶ, Cleobuli ἄριστον μέτρον, Periandri μελέτη τὸ πᾶν: quae omnia fuse varieque extulit *Auson.* in *Ludo VII. Sapient.* ubi in Thalete nominis originem tradit, quae talis fuit. Quidam Milesii jactum retis emerant a piscatoribus: extracto rete inventus est cum piscibus tripus aureus. Suum esse ajebant Milesii, quod illum omnem jactum pecunia emissent: sibi vindicabant piscatores, quod solam piscium capturam pepigissent. Dirimendae liti, quae usque ad arma exarserat, aditum est Apollinis oraculum, cujus responsum fuit, sapientissimo illius aetatis tripodem deberi. Omnium consensu ad Thaletem delatus est, a quo ad Biantem remissus, tanquam se sapientiorem: hic eadem de causa Pittaco obtulit: ab hoc ad alios, quos nominavimus, transmissus, donec ad Thaletem rediret: qui demum statuit Apollini dicandum, soli vere sapienti, et sapientiae largitori. Admirata Graecia illorum virorum magnitudinem animi, eos et esse, et vocari debere sapientes judicavit. Adde *Val. Max.* 4, 1. *n.* 7., ubi paucis mutatis eadem narrat. [*Cf. quae laud. *Beier.* ad *Cic. Off.* 3, 4, 17.] ℙ Post hos fuit Pythagoras, dignus et ille quidem eo nomine, sed qui se maluit philosophum appellari, idest amatorem sapientiae, quam sapientem, ut est ap. *Cic. Tusc.* 5, 3. Apud Romanos sapientes dicti sunt L. Atilius JCtus, M. Cato, C. Laelius, item C. Fabricius, M'. Curius, Ti. Coruncanius, ut *Id. Amic.* 2. et 5. tradit. *Id. Off.* 3, 4. Nemo enim horum sic sapiens est, ut sapientem volumus intelligi: nec ii, qui sapientes habiti sunt, M. Cato, et C. Laelius, sapientes fuerunt: ne illi quidem septem: sed ex mediorum officiorum frequentia similitudinem quandam gerebant, speciemque sapientum. [*Leg. *sapientium.* Sine varietate tamen *sapientum* editur in *Agr.* 1, 1, 1. ℙ Ap. *Hor. Sat.* 2, 4, 44. Fecundae leporis sapiens sectabitur armos: *Schol. Cruq.*: *sapiens* hic a *sapore*, non a sapientia dictus: ita ut sapiens sit, quem nos dic. *Schmecker*, *Feinschmecker*. Contra *Heindf.* sensu communi intelligit de eo, qui summam alicujus rei peritiam exserat, referendum ad illam, quam v. 36. dicit: *tenuem rationem saporum.*]

SĂPĬENTER, adv. σοφῶς, scite, docte, cordate, prudenter: cui opponitur insipienter, stulte, temere. *Pl. Pers.* 3, 1, 47. Sapienter potius facias, quam stulte. *Cic. Fam.* 1, 7. *med.* Si cecidisset, ut volumus, omnes te, et sapienter et fortiter; sin aliquid esset offensum, eosdem illos, et cupide et temere fecisse dicturos. *Pl. Poen.* 1, 1, 1. Saepe res multas tibi mandavi dubias, egenas, inopiosas consilii: quas tu sapienter, docte et cordate, et cate mihi reddidisti opiparas opera tua. *Id. Mil.* 3, 3, 34. Lepide et sapienter, commode et facete res parata est. *Id. Epid.* 3, 3, 23. Docte et sapienter dicere. *Id. Aul.* 3, 5, 3. Sapienter factum et consilio bono. *Id. Amph.* 1, 1, 133. Recte et sapienter facere. *Cic. Phil.* 4, 2. *f.* Non solum id animose et fortiter, sed considerate etiam sapienterque fecerunt. *Ter. Ad.* 5, 8, 30. Bene et sapienter dixti dudum. *Id. Eun.* 3, 1, 26. Pulcre mehercle dictum, et sapienter! *Just.* 2. *f.* et *Pl. Mil.* 3, 1, 89. Sapienter consulere. *Cic. Dom.* 1. interpretari religiones. *Nep. Ep.* 3. temporibus uti. *Ter. Andr.* 1, 1, 40. vitam instituere. *Gell.* 19, 12. minus, et parum viriliter dolorem ferre. *Pl. Truc.* 4, 3, 53. Insipienter factum sapienter ferre. *Ov. Her.* 21, 57. Si laedis quod amas, hostem sapienter amabis. *Pl. Poen. prol.* 7. Qui edistis, multo fecistis sapientius. *Cic. Fam.* 2, 7. Nemo est, qui tibi sapientius suadere possit te ipso. *Id. Brut.* 42. Servius sapientissime fecit.

SĂPĬENTĬĂ, ae, f. gustus, sapor: a *sapio. Coel. Symp. aenigm.* 83. de perna: Una mihi soror est, plures licet esse putentur. De fumo facies, sapientia de mare nata est, *h. e.* sapor salsus est: quod enim sapit perna, de sale habet. Videtur ad hanc notionem respexisse *Ter. Ad.* 3, 4, 60. Conservis ad istunc praecipio modum: Hoc salsum est, hoc adustum est, hoc lautum est parum: illud recte: iterum sic memento: sedulo moneo, quae possum, pro mea sapientia. Ubi *Donatus:* Διασυρτικῶς sapientia dixit: quia condimentum gustu ac sapore temperant coci. ℙ Refertur ad animum: et primo significat sanam mentem, recte sentiendi vim, sanum de rebus judicium, quibus homo sui compos est, cognoscit, advertit, intelligit: et opponitur delirio, amentiae, furori. *Plin.* 7, 50, 51. Atque etiam morbus est aliquis per sapientiam mori; et *ib.* 51, 52. Jam signa letalia in furoris morbo risum, sapientiae vero aegritudine fimbriarum curam, et stragulae vestis plicaturas. Ita *Hard.*, nam alii aut lectione, aut interpretatione mire variant. ℙ Deinde cognitionem, peritiam, sagacitatem, prudentiam, rerum expetendarum et fugiendarum scientiam, φρόνησις, σοφία: et opponitur stultitiae, temeritati, inscitiae. *Ter. Ph.* 2, 1, 17. Incredibile est, quantum herum anteeo sapientia. Meditata mihi sunt omnia mea incommoda, herus si redierit. *Nep. Att.* 20. *med.* Hoc quale sit, facilius existimabit is, qui judicare poterit, quantae sit sapientiae eorum retinere usum benevolentiamque, inter quos non solum aemulatio, sed obtrectatio tanta intercedebat. *Cic. Marcell.* 2. *extr.* Nunquam temeritas cum sapientia commiscetur, nec ad consilium casus admittitur. *Nep. Timoth.* 5. Homines usu et sapientia praestantes. *Just.* 18, 3. *med.* Tunc intellectum est, quantum ingenua servilibus ingenia praestarent: malitiaque servos, non sapientia vincere. *Pl. Mil.* 2, 2, 81. Herus meus non habet plus sapientiae, quam lapis. *Id. Capt.* 2, 3, 53. Emisisti e vinclis tuum herum tua sapientia. *Id. Merc.* 3, 1, 7. Facere certum est pro copia et sapientia, quae te velle arbitrabor; et *Stich.* 1, 2, 62. Quanta mea sapientia est. ℙ De peritia in una aliqua scientia. *Cic. Or.* 2, 33. *f.* Istam oscitantem et dormitantem sapientiam, Scaevolarum et ceterorum beatorum otio concedamus, *h. e.* juris prudentiam. [*Cf. *Fam.* 1, 10. et *Schütz.* in *cl. Cic.* s. h. v. — Signif. etiam eloquentiam, s. artem oratoriam. V. *Cic. Or.* 3, 25. coll. *Mur.* 14. et *Schütz. l. l.* — *Plin. Pan.* 47, 1. Sapientiae doctores, i. e. philosophiae. *Suet. Tib.* 14. sapientiae professor, i. e. mathematicus.] ℙ De temperatione quadam lenitatis et prudentiae: quia sapientis est, in rebus humanis aequum se potius, quam rigidum praebere. *Id. Marcell.* 6. Videntur mihi Dii immortales, vel placati jam, vel satiati aliquando, omnem spem salutis ad clementiam victoris et sapientiam contulisse. *Pl. Mil.* 4, 6, 36. Si parem sapientiam hic habet, ac formam, per amorem si quid fecero, clementi animo ignoscet. Adde *Cic. Dejot.* 2. ℙ Saepe est cognitio et scientia omnium divinarum humanarumque rerum, quam vitae integritas, et morum sanctitas consequitur. *Cic. Off.* 1, 43. Princeps omnium virtutum est illa sapientia, quam σοφίαν vocant: prudentiam enim, quam Graeci φρόνησιν, aliam quandam intelligimus: quae est rerum expetendarum fugiendarumque scientia: illa autem sapientia, quam principem dixi, rerum est divinarum atque humanarum, in qua continetur Deorum et hominum communitas et societas inter ipsos. Adde *ib.* 2, 2. et *Tusc.* 5, 3. etc. *Sen. V. B.* 3. A natura non deerrare, et ad illius legem exemplumque formari, sapientia est. *Id. ep.* 20. Quid est sapientia? semper idem velle, atque idem nolle; licet illam exceptiunculam non adjicias, ut rectum sit quod velis: non potest cuiquam semper idem placere, nisi rectum; et *ep.* 89. Dicam, inter sapientiam et philosophiam quid intersit: sapientia perfectum bonum est mentis humanae: philosophia sapientiae amor est, et affectatio. *Cic. Leg.* 1, 22. Mater omnium bonarum artium sapientia est. ℙ In plur. num. *Cic.* vertens *Epicuri* verba, *Tusc.* 2, 18. *f.* Qui si virtutes ebullire nolent et sapientias, nihil aliud dicent, nisi, etc. ℙ [*Confund. *sapientia* et *patientia.* V. *Burm.* ad *Quint. Decl.* p. 510.]

SĂPĬENTĬĀLIS, e, adj. a *sapientia. Tert. Anim.* 15. Summus in anima gradus vitalis, et sapientialis.

SĂPĬENTĬPŎTENS, entis, adj. qui sapientia multum valet, ut *bellipotens*, qui plurimum potest bello. *Cic. Div.* 2, 56. Postremo quamquam semper fuit, ut apud Ennium est, stolidum genus Aeacidarum, Bellipotentes sunt magi', quam sapientipotentes; tamen hanc versus amphiboliam intelligere potuisset.

SAPINĔUS, et Sappineus, et Sappinius, a, um, adj. qui est ex sapino. *Colum.* 12, 5. *f.* Sapineae nuces. *Plin.* 15, 10, 9. Tertium genus (*pinearum nucum*) sappiniae, e picea sativa, nucleorum cute verius, quam putamine, adeo molli, ut simul mandatur. ℙ A *Vitr.* 2, 9. sapinea vocatur pars abietis ima, de qua V. in SAPINUS.

SAPINĬĂ Tribus. V. SAPPINIA.

[SAPĪNOS. V. SAPENOS. *F.*]

SAPĪNUS et Sappinus, i, f. non est genus arboris, sed nomen materiei quarundam arborum caesarum, ut docet *Plin.* 16, 12, 23., praesertim abietis. In hac enim quae pars a terra fuit, enodis et liquida, fluvio macerata, decorticata, et in quatuor partes secundum venarum cursum diffisa, *sapinus* et *sapinea materia* vocatur, ut *Id. ib.* 39, 76. et *Vitr.* 2, 9. *med.* diserte tradunt: quemadmodum ejusdem abietis superior pars, nodosa duriorque, fusterna dicitur. ℙ Sunt tamen loca non pauca, quibus hac voce genus unum arboris significari videtur. Nam *Gloss. Philox.* Sappinus, πεύκη. *Item* Sapinus, πίτυς. *Cato R. R.* 31. et ap. *Plin.* 16, 39, 75. Prelum e sapino atra potissimum facito. In *Cat.* quidam leg. *e carpino.* *Varr. R. R.* 1, 6. Quaedam in montanis prolixiora nascuntur ac firmiora, propter frigus, ut abietes ac sappini. Sed haec, et alia, si qua sunt, ad priorem significationem trahi possunt per synecdochen. Πεύκη enim et πίτυς, sapinus dicuntur, quia ex his sapinus fit. Atra sapinus ap. *Cat.* facile in-

telligitur abies in sapinum redacta. *Varro* abietes et sappinos distinxit, fusternam fortasse, et sapinum intelligens. *Serv.* profecto ad *Virg. G.* 2, 68. Abietis species apta navibus, quam sapinum vulgo vocant. Haec tamen non ego obstinate defenderim.

SĂPĬO, is, pivi et pii, n. χυλὸν ἔχω, saporem habeo. *Pl. Mil.* 2, 6, 104. Certe scio occisam saepe sapere plus multo suem, cum manducatur. *Colum.* 7, 8. Fici ramulis glaciatus caseus jucundissime sapit. *Juven.* 11, 120. At nunc divitibus coenandi nulla voluptas: Nil rhombus, nil dama sapit. ℙ Cum accus. *Plin.* 11, 8, 8. Mella herbam eam sapiunt; et *Sen. Q. N.* 3, 18. Tantum in illis esse fastidium, ut nollent attingere, nisi eo die captum piscem, qui, ut ajunt, saperet ipsum mare. Adde *Petr. fragm. Trag.* 66. *Burm.* et *Phaedr.* 3, 4. ℙ Item saporem percipere. *Cic. Fin.* 2, 8. *med.* Nec enim sequitur, ut cui cor sapiat, ei non sapiat palatus. [*Negat *Doederl.* 3, 126. *sapere* h. l. recte a *Forc.* explicari per *saporem percipere*, i. e. *gustare*. Significare enim *sapere* non sensu objectivo ipsam boni rectique percipiendi facultatem, sed subjectivo sensu propriam alicujus, internam animi virtutem, quae, sicut in cibo bene sapido, externa quoque fieri, exserere vires soleat: gustum, act. sensu positum, cunctamque intelligentiam esse consequens vel accidens sapientiae. Ejusdem generis locum laudat *Hor. Ep.* 1, 12, 15. Cum tu inter scabiem tantam et contagia lucri Nil parvum sapias et adhuc sublimia cures: ubi sententiam loci his vv. exprimit: *Da du dein edles Wesen und Streben behauptest:* contra *Schell.*, qui vertit: *Da du keinen Geschmack an Kleinigkeiten hast.*] ℙ Per catachresin transfertur ad odores, olere, redolere. *Plin.* 17, 5, 3. et 13, 3, 4. Cicero, meliora, inquit, unguenta sunt, quae terram, quam quae crocum sapiunt: hoc enim maluit dixisse, quam redolent. Ita est profecto: illa erit optima (*terra*) quae unguenta sapiat. Quod si admonendi sumus, qualis sit terrae odor ille, qui quaeritur, etc. et *Pl. Ps.* 2, 4, 47. Quid sapit? *Cha.* hircum ab alis. [*Cf. *Doederl.* 3, 123. sq.] Et translate *Pers.* 1, 11. Cum sapimus patruos, *h. e.* referimus, similes sumus, imitamur. ℙ Saepissime refertur ad animum, et significat intelligere, sapientia praeditum esse, quid agendum fugiendumve sit, scire, bonam mentem, et rectum rerum judicium habere, quid e re sua cuique sit, dignoscere, φρονεῖν. *Cic. Fam.* 14, 1. Qui cum primum sapere coepit, acerbissimos dolores miseriasque percepit. *Id. Off.* 2, 14. Magna est admiratio copiose sapienterque dicentis: quem qui audiunt, intelligere etiam, et sapere plus quam ceteros arbitrantur. *Ter. Ad.* 3, 4, 22. Istuc est sapere, non quod ante pedes modo est, videre, sed illa etiam quae futura sunt, prospicere. *Naevius* ap. *Prisc.* 10, 879. et ap. *Non.* 10, 31. Ego plus sapivi, qui fullonem compressi. *Ter. Heaut.* 2, 3, 81. Vis amare, vis potiri, vis, quod des illi, effici: tuum esse in potiundo periculum non vis: haud stulte sapis: si quidem id sapere est, velle te id, quod non potest contingere. *Cic. Div. Verr.* 17. Causam inimicitiarum cognoscite ex me: nam iste eam profecto, nisi plane nihil sapit, nunquam proferet. *Id. Quint.* 4. Romae sibi nummorum facultatem esse, quam si saperet, communem existimaret. *Prop.* 4, 6, 83. si quid sapis. *Ter. Eun.* 4, 4, 53. Tu pol, si sapis, quod scis, nescis. *Pl. Ps.* 2, 2, 66. Ut lassus veni de via, me volo curare. *Ps.* sane sapis, et consilium placet. *Id. Rud.* 4, 1, 8. Pol magis sapisset, si dormivisset domi. *Mart.* 9, 6. Nubere vis Prisco: non miror, Paula: sapisti. Ducere te non vult Priscus: et ille sapit. *Pl. Bacch.* 4, 4, 12. Versipellem frugi convenit esse hominem, cui pectus sapit. *Lactant.* 3, 16. *med.* Sed sapiendum est, et quidem mature. ℙ Cum accus. *Pl. Ps.* 1, 5, 81. Recte ego rem meam sapio. *Id. Most.* 5, 1, 45. nullam rem sapis. *Eun.* ap. *Cic. Div.* 1, 58. de hariolis: Qui sibi semitam non sapiunt, alteri monstrant viam. *Cic. Fam.* 7, 28. Quamquam quis, qui aliquid sapiat, nunc esse beatus potest? *Id. Att.* 14, 5. Ista quidem conjuratio facile opprimeretur, si recta saperet Antonius. ℙ *Sapere*, peritum esse, intelligere. *Plin. ep.* 3, 6. Emi Corinthium signum, modicum quidem, sed festivum et expressum, quantum ego sapio, qui fortasse in omni re, in hac certe perquam exiguum sapio. ℙ *Sapere ad aliquid*, sapere in aliqua re, cum de re quapiam agitur. *Pl. Truc.* 4, 4, 1. Blitea et lutea est meretrix, nisi quae sapit in vino ad rem suam. *Id. Pers.* 1, 3, 27. Sapis multum ad Genium. *Ter. Ad.* 5, 3, 46. Ad omnia alia aetate sapimus rectius. ℙ Illud quod attulimus ex *Pl. Rud.* in §. 5. Pol magis sapisset, *Prisc. l. c.* legit *sapuisset:* quod et *Probus*, et *Charis.* probat 3, 218. Nunc *sapui* locum habet praecipue in compositis *desipui*, *resipui*, etc. *Sapiens* V. supr. s. l.

*SAPIRĒNE, es, f. insula sinus Arabici. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

SĀPIS, is, m. *il Savio*, Σάπις, fluvius Aemiliae, ex Apennino in mare Adriaticum influens, inter Ravennam et Ariminum. *Plin.* 3, 15, 20. *Lucan.* 2, 406. et juncto Sapis Isauro. *Sil.* 8, 450. Hos Aesis, Sapisque lavant. ℙ *Huc fortasse referenda est *Sapinia Tribus*, de qua *Liv.* 31, 2. V. *Sappinia Tribus.* ℙ Fuit et Sapis, fluvius Italiae in Flaminia, prope Cesenam urbem. *Plin.* 3, 15. *B. A.*

SĀPO, onis, m. smegmatis genus. *Plin.* 28, 12, 51. Strumis prodest et sapo: Galliarum hoc inventum rutilandis capillis: fit ex sebo et cinere: optimus fagino (*cinere*), et caprino (*sebo*), duobus modis, spissus ac liquidus: uterque apud Germanos majore in usu viris, quam feminis. *Ser. Sam.* 11, 157. Horrebit si livor atrox, aut nigra cicatrix, Attrito sapone genas purgare memento. *Mart.* 14, 26. cui lemma *Sapo:* Caustica Teutonicos accendit spuma capillos. Captivis poteris cultior esse comis. Eandem rem designat, aut ejusdem generis, *ib.* 27. Si mutare paras longaevos cana capillos, Accipe Mattiacas (quo tibi calva?) pilas. *Mattiacum* Germaniae oppidum; et *Ser. Sam.* 4, 55. Ad rutilam speciem nigros flavescere crines Unguento cineris, etc.

[SĀPŌNĀRIUS, ii, m. qui saponem conficit. *Plin. Valer.* 3, 14. *med.* Recipe lixiviae, qua utuntur saponarii, libram unam, uncias quatuor. *F.*]

SĂPOR, ōris, m. χυλός, χυμός, gustus, qualitas illa rerum, quae gustu percipitur. Dictum volunt ab ὀπὸς Aeolico pro ὀπὸς, succus, quia sapor in succo et humore maxime sentitur. *Plin.* 11, 37, 65. *extr.* Intellectus saporum est ceteris in prima lingua, homini et in palato. *Cic. Coel.* 27. *f.* Qui non odore ullo, non tactu, non sapore capiatur, excludat auribus omnem suavitatem. *Plin.* 15, 27, 32. Quae sunt communia et pomis, omnibusque succis, saporum genera tredecim reperiuntur: dulcis, suavis, pinguis, amarus, austerus, acer, acutus, acerbus, acidus, salsus. Praeter haec, tria sunt genera mirabili maxime natura: unum, in quo plures pariter sentiuntur sapores, ut vinis: alterum, in quo sit et alienus quidem, sed et suus quidam et peculiaris, ut in lacte: siquidem inest ei, quod tamen jure dici dulce, et pingue, et suave non posset, obtinente lenitate, quae ipsa succedit in saporis vicem. Nullus hic aquis, ne succus quidem, ut tamen eo ipso fiat aliquis, ac suum genus faciat; et *mox:* Mirum tria naturae praecipua elementa sine sapore esse, sine odore, sine succo, aquas, aera, ignes. *Id.* 8, 51, 77. de sue: Neque alio ex animali numerosior materia ganeae: quinquaginta prope sapores, cum ceteris singuli. *Id.* 15, 15, 16. Pira acidulo sapore jucunda. *Ov. Pont.* 1, 10, 13. Non tamen exacuet torpens sapor ille palatum. *Virg. G.* 4, 277. de amello: Asper in ore sapor. *Plin.* 2, 100, 104. Asper sapor maris. *Id.* 14, 2, 4. *n.* 1. Sapor asperrimus; et 20, 11, 44. acer et fervidus. *Id.* 25, 5, 20. austerus. *Pall.* 3, 25. et 4, 10. *med.* argutus. *Plin.* 34, 13, 33. horridus. *Id.* 26, 8, 50. odoratus et jucundus; et 15, 14, 15. gratissimus. *Id.* 16. *in.* blandus. *Rut. Itin.* 1, 253. mollis. *Virg. G.* 2, 126. tardus, *h. e.* qui vix percipitur. [*Heyn.* rectius expl. diu palato immanens, quia acerbus, pungens est. *Reisk.* conj. *sardumque saporem*, qui contrahit os in similitudinem risus Sardonii, ut *Ecl.* 7, 41.] *Ov. Trist.* 4, 6, 12. Poma sapore tristi. *Pall.* 4, 10. *med.* Ficus saporis obtusi. *Appul. Met.* 1. Caseus sciti saporis. *Plin.* 15, 1, 2. Oleum sapore praestantissimum. *Id.* 31, 7, 39. Hammoniacus sal ingratus sapore, sed medicinae utilis. *Id.* 26, 10, 63. Erythraicon sapore subdulce. *Id.* 14, 20, 25. Ut odor vino contingat, et saporis quaedam acumina. ℙ Translate. *Cic. Brut.* 46. *f.* Tincam multa ridicule dicentem Granius obruebat nescio quo sapore vernaculo, *h. e.* salibus, urbanitate, facetiis, [*quae sunt propriae iis, qui Romae sunt nati.] *Id. in. Senat.* 6. Homo sine sensu, sine sapore, elinguis, tardus, *h. e.* fatuus, insulsus, stultus. [*V. *Doederl.* 3, 125.] *Arnob.* 3, 108. Quisquamne est hominum rationis alicujus sapore contactus, qui pilos et lanugines credat in Deorum corporibus nasci? et *Petr. Sat.* 3. Quoniam sermonem habes non publici saporis, *h. e.* non vulgaris, sed cultioris eloquentiae. Adde *ib.* 5. et V. PUBLICUS. ℙ Metonymice est ipsa facultas percipiendorum saporum, quae in ore est. *Lucr.* 2, 509. Namque aliis aliud retro quoque tetrius esset Naribus, auribus, atque oculis, orisque sapori. [*Ap. aureae aetatis scriptores v. *sapor* hoc sensu non legitur. V. *Doederl. l. l.*] ℙ Item ipsa res saporem habens. *Plin.* 9, 17, 29. Admovit sibi gula sapores, piscibus satis, et novum incolam mari dedit. *Id.* 12, 1, 2. Tot sapores annui sponte venientes, et mensae secundae. (*Odor* quoque sic usurpatur. V.) *Virg. G.* 4, 62. hic tu jussos asperge sapores, Trita melisphylla, et cerinthae ignobile gramen. Adde *ib.* 267. [*Adde *Tib.* 1, 7, 35. et 4, 4, 9. ubi v. *Heyn.*] ℙ Ut *sapio*, ita et *sapor* ad odorem refertur per catachresin. *Plin.* 32, 10, 39. Gravitati saporis occurritur tectis naribus unguento. *Id.* 23, 4, 45. Oleum caryinum iners, et gravi sapore. ℙ *Sapor* et *Sapores*, Graece Σαπώρης, fuit apud Parthos nomen quorundam regum, ut Pharao, et Ptolemaeus apud Aegyptios, Caesar apud Romanos. *Sidon. carm.* 2, 456. si fallo, probasti Ventidio mactate Sapor, *h. e.* Pacore, qui a P. Ventidio Basso victus et occisus fuit. *Claud. in Eutrop.* 2, 481. socium nobis fidumque Saporem Perculit. [*V. *Tzschuck.* ad *Eutrop.* 9, 7. ℙ Conf. *sapores* et *sopores* V. *Heyn.* ad *Tib.* 4, 4, 9.]

SĂPŌRĀTUS, a, um, part. a *saporo:* γευστικός, sapore imbutus, conditus. *Tert. Spect.* 27. pulmenta, et bene saporata, et plurimum *Ammian.* 31, 2. Ut neque igni, neque saporati geant cibis. *Arnob.* 5, 164. Saporatior sanguis. 6, 420. Melle saporatam, et medicatis frugib fam Objicit. *Petr. fragm.* p. 675. *Burm.* M poratam medicatis frugibus offam. Ap. *Virg.* que omnes leg. *soporatam.*

[SĂPŌRO, as, a. 1. saporem alicui rei *Dracont. Hexaem.* 1, 165. Qui rosulis stellare vel floribus agros Imperat, autumni qui dul ma saporat. *F.*]

[*SĂPŌRŌSUS, a, um, adj. *Constant.* *Febr.* 4. Sanguis est omnibus elementis sapo *Bail.*]

SĂPŌRUS, a, um, adj. γευστός, sapore gra butus, sapidus, saporatus. *Lactant.* 3, 16. quam, inquit (*Pers.* 6, 38) sapere urbi Cum et palmis venit: tanquam sapientia cum sapori cibus fuerit invecta. *Prud. Cath.* 4, 94. Nil e cius, ac magis saporum.

[SAPPĂ, ae, f. instrumentum rurale. *Glos* Sappa, quasi sarculum. V. SAPPULA. *F.*]

SAPPHĬCUS, a, um, adj. Σαπφικός, a S *Catull.* 35, 15. puella doctior Sapphica Musa Sappho, quae decima Musa habita est ob ex tiam carminis. ℙ Sapphicum hendecasylla Sappho inventum est. Hujus exemplum est ill *ratii Od.* 1, 2, 1. Jam satis terris nivis atque *Diomed.* 3, 508. ℙ Alia sunt genera carn quae Sapphica dicuntur, ut illud trochaicum: det aurum, gemma fulget, forma sed placet. Faune Nympharum metus et voluptas: Et illu riambicum: Dulcisonae Pierides versifico fav illud Ionicum: Sonat alta trabe fixus tibi *Serv.* in *Centimetro*, p. 1819. et *sequentib.* *Ephemer.* 21. Fors et haec somnum tibi ca Sapphico suadet modulata versu.

SAPPHĪRĀTUS, a, um, adj. σαπφειρωτός, ris ornatus. *Sidon. ep.* 2, 10. *in carm.* Ac sub coloribus figuris Vernans herbida crusta, sap tus Flectit per prasinum vitrum lapillos. ℙ secundam hic syllabam *Sidon.* corripit, licen non imitanda.

SAPPHĪRĪNUS, a, um, adj. σαπφείρινος, ex sapphiro, ut Lapis sapphirinus. *Plin.* 37, Inest ei aliquando et aureus pulvis, non qu sapphirinis.

SAPPHĪRUS, i, f. σάπφειρος, gemmae nom qua *Plin.* 37, 9, 39. In sapphiris aurum punc lucet caeruleis. Sapphirorum, quae cum pu optimae apud Medos, nusquam tamen perlu praeterea inutiles scalpturae, intervenientibu stallinis centris. Quae sunt ex iis cyanei c mares existimantur. ℙ Secundam hic syllab center corripuit *Venant. carm.* 6, 2, 86. Sapp alba adamas, crystalla, smaragdus, iaspis, cuncta. *F.*]

SAPPHO, us, f. Σαπφώ, insignis poetria carminis inventrix, quod ab ea *Sapphicum* a tur, ex Eresso urbe Lesbi insulae, qua temp floruere Alcaeus, Terpsichorus, et Pittacus. pore Tarquinii Prisci. Ea plectrum prima i Scripsit lyricos modulos, epigrammata, el iambos, et monades. *Ov. Her.* 15, 3. An, gisses auctoris nomina Sapphus, etc. *Plin.* 9. Phaonem Lesbium dilectum a Sappho. ex amoris impotentia de Leucade se praecipit dit. *Stat. Silv.* 5, 3, 154. saltusque ingressa Non formidata temeraria Leucade Sappho. larum amoribus infamis fuit. *Hor. Od.* 2, Aeoliis fidibus querentem Sappho puellis de p ribus. Adde *Ov. Trist.* 2, 365. ℙ [*Brevem scam Sapphonem fuisse tradit *Id. Her.* 15, *Max. Tyr. Diss.* 24. p. 293. ubi v. *Davis.*]

SAPPĪNĬA Tribus, in Umbria. *Liv.* 31, 2. pium cum hac tumultuaria manu per Umbriam, tribum Sappiniam vocant, agrum Bojorum in jussit. Adde 33, 37. Ex hoc autem loquendi satis constat, non esse unam ex XXXV. tribu sed locum in ea provincia sic appellatum. censent fuisse eum tractum, qui Sapi fluvio al et scribunt *Sapinia:* quae scriptura probatur a *Morgagno Epist. Aemil.* 14. *sect.* 5.

SAPPĪNUS. V. SAPINUS.

SAPPĬUM, ii, n. picea, feritatis paulum tae satu. *Plin.* 16, 12, 23. *extr.*, ubi alii alit

[SAPPŬLA, ae, f. dimin. sappae, parva Est nomen propr. R. *Inscr.* ap. *Donat.* 390, 1 pula uxor. *F.*]

SAPRŎPHĂGO, is, a. 3. putridis cibis ves σαπρὸς, putris, et φάγω, comedo. Translate sceno sensu de cunnilingo usurpat *Mart.* 3, quid enim, Baetice, saprophagis? Quaedam nes scribunt Graece σαπροφαγεῖς: est enim Grae

SAPRŎS, a, um, adj. σαπρὸς, Graece pu significat. Hinc ap. *Plin.* 28, 9, 34. Sapros dicitur, qui cum sale, et sorbis siccis e vino potusque medetur coeliacis.

SAPSA, ipsa, et non alia, ap. veteres: q *ipsa.* *Enn.* ap. *Fest.* in *Sas.* Quo res sapsa lo se ostentatque, jubetque. *Pacuv. ib.* Nam Te regi sapsa res restibiliet.

Ā. V. SARRA.
ĀBALLA et Saraballa, orum, n. plur. ἀναξυ-
adem quae Sarabara: [est a Chald. סַרְבָּלָא
, bracae; quod a סַרְבֵּל sarbèl, texit. *F.*]
ep. 1. *n.* 9. ex *Daniel.* 3, 94. Circa quorum
la, sanctamque caesariem innoxium lusit in-
. V. v. sq.
ĀBĀRĀ, ae, f. et Sarabara, orum, n. plur.
Persicae genus fluxum et sinuosum, ut *Isid.*
23. describit. Est autem eadem, quae Latine
Publius ap. *eund. ib.* Ut quid ergo in ven-
Parthi sarabara suspenderunt? *Hieron.* ad
3, 21. Pro bracis, quas Symmachus ἀναξυρί-
rpretatus est, Aquila et Theodotio *saraballa*
t. Lingua autem Chaldaeorum *saraballa* vo-
bracae eorum, quibus crura teguntur et ti-
Tert. Pall. 4. de Alex. M.: Vicerat Medicam
, et victus est Medica veste; triumphalem
acten amolitus, in captiva sarabara decessit.
urr. carn. 58. Babylonii ignes trium fratrum
ras, nec sarabara laeserunt. Alii leg. *saraba-*
x his patet, *sarabala* rectius, quam *sarabara*
eamque vestem fuisse, quae et crura et fe-
git, quamque ita definit *Tac. H.* 2, 20. Bra-
men barbarum. [*Multa hic adscripsit *F.*]
CĒNI, orum, m. plur. populi Arabiae Fe-
i prius Agareni, postea Ismaelitae dicti sunt,
regio Saraca, vel Saracene. Eos memorat,
ue mores describit *Ammian.* 14, 4. De vocis
. in CANACHENUS *f.*
AMANNA, ae, vel Saramanne, es, f. opp.
iae. *Ammian.* 23, 25. (c. 6. *Vales.* p. 378.)

ANGAE, arum, populi Asiae ulterioris, cir-
Caspium. *Plin.* 6, 16. *B. A.*
ANICUS, a, um, adj. ad Saram pertinens,
, qui Mosellae admiscetur. Est cogn Jovis.
p. *Grut.* 22, 13. I. O. M. Saranico conserva-
orius Vitalis, etc. *F.*]
NUS. V. SARRANUS.
APARAE, arum, populi Asiae ulterioris, cir-
Caspium, nec procul a Bactriana. *Plin.* 6,
A.
ĀPIS, is, f. *Hesych.* Σάραπις, περσικὸς χι-
λευκος, *h. e.* Persica tunica candidus habens
Pl. Poen. 5, 5, 33. Deglupta maenas, sara-
icinctium. ¶ *Sarapis, is* et *idis*, Deus
orum. V. SERAPIS. *F.*]
ASMUS, i, m. σαρκασμός, species allegoriae,
iter irridemus aliquem: plena odio atque ho-
isio, per amaram ironiam, jocus amarulen-
raeca vox a σαρκάζω, carnes detraho, ut fit
s morsu lacerantibus: quia hujusmodi irri-
e mordet, et quasi lacerat. *Quint.* 8, 6. *med.*,
4, 247., *Diomed.* 2, 458. Tale est illud *Virg.*
59. En agros, et quam bello, Trojane, peti-
eriam, metire jacens; et *ib.* 10, 557. Istic
etuende, jace. A *Cic. Or* 3, 53. dici vide-
io. V. ¶ Alio modo describit *Rufin. de fig.*
mpe cum foediora significamus, non sine di-
concinna: ut in illo *Virg. Ecl.* 3, 8. Novi-
qui te, transversa tuentibus hircis, etc. et
m. 18. Sexte noster, bona venia, quoniam
lecticus es, et hoc quoque liguris; et *Coel.*
Nisi intercederent mihi inimicitiae cum istius
viro: fratrem volui dicere: semper hic erro.
ĪMEN, inis, f. ῥαφή, sutura. *Appul. Met.*
tenui sarcimine summas oras ejus (*corii ur-*
aequamus, et juncturae rimam, licet graci-
tae circumfluentis densitate sepimus.
ĪNA, ae, f. τὰ σκεύη, τὸ φορτίον, φάκελλος,
um, fascis rerum utensilium, quem quis hu-
ortare potest, v. gr. in itinere. *Petr. Sat.*
. Precati Deos viam ingredimur: sed Corax,
tor ministerii, posita frequentius sarcina,
ebat properantibus, affirmabatque, se aut
rum sarcinas, aut cum onere fugiturum. *Pl.*
4, 194. Actum est de collo meo: gestandus
clypeus, galea, sarcina; et 3, 2, 93. Sarci-
nstringere, et clypeum ad dorsum accommo-
aes. B. G. 2, 17. Legionem sub sarcinis ado-
ct. B. Afr. 75. Existimabat, milites sub one-
sub sarcinis defatigatos pugnare non posse.
. *G.* 3, 76. Magna parte impedimentorum et
rum relicta. [*Adde *B. Afr.* 69. Sarcinas le-
os in acervum jubet comportare cet.: ubi in-
non impedimenta legionum, sed sarcinas fru-
t aliorum cibariorum, quibus erat potitus
Sic *Guischard mem. milit. V.* 2. p. 261.]
. 1, 23. Sarcinae fugientium direptae; et *ib.*
rcinis gravare aliquem. *Prop.* 4, 3, 45. Ro-
tinam patuissent castra puellis! Essem mili-
rcina fida tuae. ¶ Dicitur etiam de oneri-
iae jumentis, aut plaustris vehuntur. *Phaedr.*
Iuli gravati sarcinis ibant duo; et 3, 20. Asi-
ulans sarcinas. *Auct. B. Afr.* 75. Lixarum,
orumque, qui plostris merces portabant, in-
is sarcinis. Hinc sarcinaria jumenta, *Caes.*
, 81. ¶ Item de rebus domi cistis arcave
itis. *Mart.* 2, 11. Salva est et uxor, sarci-
, servique; et *ib.* 68. Totis pilea sarcinis re-
Quint. decl. 12, 13. Ubi universas familias fa-
om. IV.

mes exstinxit, inanes domus situm ducunt, jacent, relictae sine herede sarcinae. ¶ Translate. *Phaedr.* 3, 15. portat onus ignotum certis mensibus: Novissime prolapsam effundit sarcinam, *h. e.* fetum, partum. Sic *Ov. Met.* 6, 224. Ismenos, qui matri sarcina quondam Prima suae fuerat. *Id. Her.* 4, 23. Sic male vixque subit primos rude pectus amores: Sarcinaque haec animo non sedet apta meo. *Id. Pont.* 3, 7, 13. Haec quoque, Naso, feres: etenim pejora tulisti. Jam tibi sentiri sarcina nulla potest, *h. e.* molestia, calamitas; et *ib.* 1, 2, 101. publica sarcina rerum, [*i. e. onus administrandae reipublicae.] et *Pl. Most.* 2, 1, 82. Hinc speculabor procul, unde advenienti sarcinam imponam seni, *h. e.* curam, molestiam, negotium facessam. *Varr. R. R.* 1, 1. Annus octogesimus admonet me, ut sarcinas colligam, antequam proficiscar e vita.

SARCĪNĀLIS, e, adj. ad sarcinas pertinens, ut Sarcinalia jumenta, ap. *Ammian.* 15, 5. et 29, 5. *f.*

SARCĪNĀRIUS, a, um, adj. σκευοφορικός, ad sarcinas pertinens, ut Sarcinarium jumentum, quo sarcinae vehuntur. *Caes. B. C.* 1, 81. *extr.* Illi omnia sarcinaria jumenta interfici jubent.

SARCĪNĀTOR, oris, m. σκευαστής, sartor, qui resarcit ac reparat, et speciatim qui suit, et vestes reficit. *Serv.* ad *Virg. A.* 12, 13. Sarcinatores concipere dicuntur vestimenta, cum e diverso conjungunt et adstruunt. *Lucil.* ap. *Non.* 2, 818. Sarcinatorem esse summum, sucre centonem optime. *Pl. Aul.* 3, 5, 41. Petunt fullones, sarcinatores petunt. *Paul. Dig.* 47, 2, 82. Fullo, vel sarcinator, qui polienda, et sarcienda vestimenta accepit, si forte his utatur, ex contrectatione eorum furtum fecisse videtur. ¶ [A *sarcina* deducit *Beda* p. 2345. Sartrix, vel sertrix, quae sarcit: sarcinator qui (lege *sarcinatrix*, quae) sarcinas servat. Ita enim habet et *Front. de differ. vocab.* p. 2192. *F.* *Praeferenda videtur ea ratio, qua ab inus. forma *sarcino* repetendam putant originem.]

SARCĪNĀTRIX, icis, f. ῥάπτις, mulier, quae vestes suit et reficit. *Varr.* ap. *Non.* 1, 276. Homines rusticos in vindemia incondita cantare, sarcinatrices in machinis. *Cajus Dig.* 15, 1, 27. Maxime siqua sarcinatrix, aut textrix erit, aut aliquod artificium vulgare exerceat. ¶ Fuit inter officia domus Augustae. Probatur quinque *Inscr.* ap. *Grut.* 580., quarum una *n.* 2. Julia Jucunda Aug. L. sarcinatrix a mundo muliebri. Adde ap. *Mur.* 896, 5. ¶ [Etiam *sarcinatrix*, ut *sarcinator*, a *sarcina* deducitur. *Non. l. c.* Sarcinatrices non, ut quidam volunt, sarcitrices, quasi a sarciendo: sed magis a sarcinis; quod plurimum vestium sumant. Idem confirmare videntur his verbis *Not. Tir.* p. 131. Sarcina, sarcinula, sarcinatrix. Adde *Front. l. c.* in v. praec. *F.* *Ubi v. quae nos notavimus.]

SARCĪNĀTUS, a, um, part. ab inus. *sarcino*, σκευοφορῶν, sarcinis onustus. *Pl. Poen.* 5, 2, 19. Viden', homines sarcinatos consequi? Adde *Paul. Nol. carm.* 21, 911.

*SARCĪNO, as, a. 1. σκευάζω *Vet. Onom.* Cf. *Colv.* ad *Appul. Met.* 5. p. 76. *B. A.*

SARCĪNŌSUS, a, um, adj. *Appul. Met.* 8. Lupi vastis corporibus sarcinosi. *Auct. Priap.* 80. Non es poeta sarcinosior nostro, *h. e.* majore inguinum pondere praeditus. Alii rectius leg. *fascinosior.* V. FASCINOSUS.

SARCĪNŬLA, ae, f. dimin. σκευάριον, parva sarcina. *Catull.* 28, 1. Pisonis comites, cohors inanis, Aptis sarcinulis et expeditis. *Pet. Sat.* 99. Itaque, quod bene eveniat, expedite sarcinulas, et sequimini me. *Gell.* 19, 1. *med.* Ex sarcinula sua librum protulit. *Plin. ep.* 4, 1. Sarcinulas alligare: quod est iter facturi. *Juven.* 3, 160. Quis gener hic placuit censu minor, atque puellae Sarcinulis impar? *h. e.* dote et opibus. *Id.* 6, 145. Collige sarcinulas, dicet libertus, et exi, *h. e.* res tuas tibi habe.

SARCĬO, is, sarsi, sartum, a. 4. ῥάπτω, ἀνασκευάζω, est integrum facere, *h. e.* quae rupta sunt, quassa, scissa, reficere, restituere, reparare, resarcire. *Festus* in *Sarte:* Sarte in auguralibus pro integre ponitur: sane sarteque audire, videreque. Ob quam causam opera publica, quae locantur, ut integra praestentur, sarta tecta vocantur: etenim sarcire est integrum facere. Haec *Festus*, quae *Charis.* 2, 195. repetit ab eo sumpta. *Cato R. R.* 2. Funes veteres sarciri, novosque fieri: centones, cuculiones familiam oportuisse sibi sarcire; et *ib.* 23. et 31. Face, uti corbulae sarciantur; et *ib.* 39. Si dolia bene sarseris, aut bene alligaveris. *Colum.* 4, 18. *f.* Vindemiatores pedamenta sarcientes. *Plin.* 18, 26, 64. Dolia quassa sarcire. *Id.* 37, 2, 10. Fragmenta crystalli sarciri nullo modo queunt. *Id.* 28, 26, 65. *n.* 3. Seminaria fieri, et vetera sarciri; et *Pall.* 1, 17. Rimas, et lacunas cisternarum, et piscinas, vel puteos sarcire. ¶ In re medica. *Id.* 28, 14, 58. Feminum haedi cinis rupta intestina sarcire mire traditur; et *ib.* 16, 62. Perniones ursinus adeps, rimasque pedum omnes sarcit. ¶ Translate est compensare damnum, remedium afferre, reponere in priorem statum. *Liv.* 9, 23. *med.* Damna vestra, milites, omnium qui defecerunt, populorum praeda sarcientur. *Caes. B. C.* 3, 68. Cupiens ejus diei detrimentum sarcire; et *ib.* 83. *f.* Dandam omnibus operam, ut acceptum incommodum virtute sarciretur; et *ib.* 74. Exercitui quidem omni tantus incessit ex incommodo dolor, tantumque studium infamiae sarciendae. *Festus:* Sarcito in XII. Servius Sulpicius ait significare, damnum solvito, praestato. *Cic. Phil.* 9, 4. Nulla dubitatio relinquetur, quin honore mortui, quam vivo injuriam fecimus, sarciamus. *Id. Fam.* 3, 1. Perficiam profecto, ut longi temporis usuram, qua caruimus, crebritate et magnitudine officiorum meorum sarciam. *Virg. G.* 4, 249. generis (*apum*) lapsas sarcire ruinas. ¶ *Valer. Prob.* in *Cathol.* 1482. praeteritum *sarcivi* pro *sarsi* agnoscit, sed nullo scriptoris testimonio confirmat.

SARCĬON, ii, n. σαρκίον, caruncula: ita dixere vitium in smaragdis, quasi quandam gemmae carnem. *Plin.* 37, 5, 18.

[SARCĪTECTOR, oris, m. qui tectum sarcit. *Isid. Orig.* 19, 19. Sarcitector dictus, quod ex multis hinc inde conjunctis tabulis unum tecti sarciat corpus. *Gloss. ejusd.* Sarcitector, qui tecta resarcit. *F.*]

SARCĪTIS, is, f. σαρκῖτις, nomen gemmae bubulam carnem referentis: a σάρξ, σαρκὸς, caro. *Plin.* 37, 10, 67.

SARCĪTOR, oris, m. qui sarcit, et reficit. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 753. *n.* 601. M. Pupius M. L. Urbanus sarcitor sibi, et Clarae conlibertae et Laurentinae F. T. F. I.

[SARCITRIX, icis, f. quae sarcit. V. *Non. l. c.* in SARCINATRIX. *F.*]

SARCŎCOLLĂ, ae, f. σαρκοκόλλα, genus arboris, et ejus lacrima in Perside: a σάρξ, caro, et κόλλα, glutinum, quia vulnera glutinat. *Plin.* 13, 11, 20. Fit et ex sarcocolla (ita vocatur arbor) gummi utilissimum pictoribus, ac medicis, simile pollini turis, et ideo candidum, quam rufum, melius. *Id.* 24, 14, 78. Sunt, qui et sarcocollam spinae lacrimam putent, pollini turis similem, cum quadam acrimonia dulcem.

[SARCŌMĂ, ătis, n. σάρκωμα, est superfluum carnis incrementum, quo ultra modum corpora saginantur: Graeci enim carnem σάρκα vocant. Alii leg. *sarcia*, alii rectius *polysarcia:* Graece enim πολυσαρκία hujusmodi corporis vitium appellatur. *F.*]

[SARCŎPHĂGO, as, a. 1. in sarcophago condo. Translate *Venant.* in *ep. praem. carm.* 6. *l.* 5. *in.* Intra me quodammodo meipsum silentio sarcophagante sepeliens. *F.*]

SARCŎPHĂGUS, i, m. σαρκοφάγος, lapidis, sive marmoris genus, in quo corpora defunctorum condita cito ad ossa rediguntur, nec modo caro, sed etiam ossa ipsa intra quadragesimum diem absumuntur, exceptis dentibus: a σάρξ, caro, et φαγεῖν, comedere. Ut plurimum erat lapis Assius, qui sic vocabatur, quia effoderetur in Assia regione Troadis, vel Mysiae, nempe circa Assum urbem. *Plin.* 2, 96, 98. At circa Asson Troadis lapis nascitur, quo consumuntur omnia corpora: sarcophagus vocatur. *Id.* 36, 17, 27. In Asso Troadis sarcophagus lapis fissili vena scinditur. Corpora defunctorum condita in eo absumi constat intra quadragesimum diem, exceptis dentibus. ¶ Per synecdochen pro sepulcro poni consuevit, praesertim eo, in quo cadaver integrum sine rogo conditur; cujus rei exempla habes in *Inscr.* ap. *Grut.* 688, 10. et 689, 8. et 692, 10., et de Alexandro M. *Curt.* 10. *extr.* narrat. *Juven.* 10, 171. de eod. Alex.: Cum tamen a figulis munitam intraverit urbem, Sarcophago contentus erit. *Scaev. Dig.* 34, 1, 18. *f.* Ut per absentiam filiarum mearum ad sarcophagum meum memoriam meam quotannis celebrent. In *Inscr.* ap. *Grut.* 607, 1. Fictili sarcophago: et *mox:* marmoreo sarcophago corpora commendare et colligere, *h. e.* fictili sarcophago ad tempus, marmoreo in perpetuum. ¶ In *Inscr.* ap. *Don. cl.* 7. *n.* 38. est *sarcophagum* neutr. gen., subintelligitur enim *marmor.* ¶ Hinc generatim *sarcophagus, a, um* est idem ac causticus, carnem consumens. *Inscr.* ap. *Tôchon, Cachets des oculist.* p. 47. Junii Tauri crocodes sarcophagum ad aspritudinem. ¶ De sarcophagis defunctorum docte disserit *Viscont.* in *praef. T.* 5. *Mus. Pio-Clem.* [*Plura adjecit *F.*]

SARCOPTES, ae, m. σαρκόπτης, titulus est libri secundi *Apicii*, in quo agit de carnium sectione, deque incisarum carnium condimentis, a σάρξ, σαρκὸς, caro, et κόπτω, caedo.

SARCŌSIS, is, f. σάρκωσις, morbus veterinorum, quo, cum biberint, inflantur, et sufflant. *Veg. Vet.* 3, 26.

SARCŬLĀTĬO, onis, f. σκάλισις, actus sarculandi, sarritio. *Plin.* 18, 21, 50. Sarculatio induratam hiberno rigore soli tristitiam laxat teporibus vernis. *Pall.* 3, 24. Caulis gaudet stercore, et sarculatione.

SARCŬLĀTUS, a, um, part. a *sarculo:* sarriendo purgatus. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 264. Nata in hortis sarculatis.

SARCŬLO, as, a. 1. σκάλλω, sarculo fodio, sarrio. *Pall.* 2, 9. Serenis diebus sunt sarculanda frumenta: et *mox:* Si siccas segetes sarculaveris. *Id.* 11, 11. Sinapi sarculari debet assidue, ut respergatur pulvere, quo fovetur.

[SARCŬLO, onis, m. qui sarculat. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 318, 1. et 2. L. Antestius Cn. F. Hor. Sarculo. *F.*]

SARCŬLUM, i, n. *saepius quam* Sarculus, i, m. σκαλὶς, σκαλιστήριον, ferramentum rusticum, quo terra leviter foditur, sarritur, et ab inutilibus herbis purgatur: a sarriendo. *Sarculos simplices*, et *bicornes* memorat *Pall.* 1, 43. A marra et ligone differt, quia his levius terram ferit. (Unde montanae gentes sarculis arant, ut est ap. *Plin.* 18, 19, 49. *n.* 2. quia lapidum crebritas alte infigere vetat vomerem aut ligonem.) Cum his tamen confundit *Hor.*, cum ait *Od.* 1, 1, 11. patrios findere sarculo agros. Nam per synecdochen omne rustici ferramenti genus intelligit. *Cato R. R.* 155. Cum pluere incipiet, familiam cum ferreis sarculis exire oportet. *Colum.* 10, 91. Tunc quoque trita solo splendentia sarcula sumat. *Id.* 2, 11. *f.* Minimis aratris proscindunt, atque ita jaciunt semina, et sarculis adobruunt. *Plin.* 18, 26, 65. *n.* 2. Fabam levi sarculo purgare verius quam fodere; et *ib.* 7, 18. Hordeum sarculo seri dicunt sapientes agricolae: propterea celerrime redit. *Id.* 19, 6, 33. Sarculo leviter convelluntur radices. *Id.* 17, 26, 41. Riguus pro sarculo est, *h. e.* rivus circa vites deductus, herbas necans, sarculi vicem praestat.

SARDA, ae, f. piscis, eadem ac sardinia, ex genere pelamidum, cujus multus usus in salsamentis. Est enim pelamis longa, ex Oceano veniens, ut *Plin.* 32, 11, 53. docet. *Id. ib.* 5, 17. Contra presteris morsum sarda prodest. ℙ Item gemma scalpturae utilissima, primum Sardibus reperta, sed laudatissima circa Babyloniam, cum lapicidinae quaedam aperirentur, haerens in saxo cordis modo. Invenitur etiam compluribus aliis locis in Paro, in Asso, circa Aegyptum, et Leucada Epiri (et Sardinia, *Kirchero* teste), nec fuit alia gemma apud antiquos usu frequentior. *Plin.* 37, 7, 31. Quidam putant, a nostris dici *Karneol.* ℙ [Quatenus piscem significat, est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Gud.* 323, 8. Sex. Julius Sarda. *F.*]

*SARDABALE vel Sardabal, fluvius Mauritaniae Caesariensis. *Plin.* 5, 2. *Mela* 1, 6. ℙ In *Melae* loco est *Sardabale*. Ap. *Plin.* est *Sardabal* in ed. *Hard.* In ceteris *Sardabala* impressum. *B. A.*

SARDACHĀTES, ae, m. σαρδαχάτης, species achatae similitudinem cum sarda gemma habentis. *Plin.* 37, 10, 54.

SARDĂNĀPĀLĪCUS, a, um, adj. a Sardanapalo. *Sidon. ep.* 2, 13. *med.* Sardanapalicum in morem prandere.

SARDĂNĀPĀLUS, i, m. Σαρδανάπαλος, postremus Assyriorum rex, adeo corruptae vitae, et libidinum deliciarumque affluentis, ut inter mulieres gynaeceo abditus viveret, et muliebri veste indutus cum iis purpuram neret. Quo habitu ab Arbacto Medis praeposito inventus, conjuratione principum facta, bello petitus, et proelio victus, in regiam se recepit, exstructaque pyra, et se, et divitias suas cremavit. *Just.* 1, 3. et *Vell.* 1, 6. Addit *Cic. Tusc.* 5, 35. incidi jussisse in busto: Haec habeo, quae edi, quaeque exsaturata libido Hausit: at illa jacent multa et praeclara relicta. Quid aliud, inquit Aristoteles, in bovis, non in regis sepulcro inscriberes? *Juven.* 10, 360. et potiores Herculis aerumnas credat, saevosque labores Et Venere, et coenis et plumis Sardanapali. *Ov. Ib.* 313. Inque pyram tecum carissima pignora mittas: Quam finem vitae Sardanapalus habet. ℙ Transiit in nomen cujuscumque mollioris. *Mart.* 11, 11. Te potare decet gemma, qui Mentora frangis In scaphium moechae, Sardanapale, tuae. ℙ *Scribitur et *Sardanapallus*, v. g. ap. *Vet. Schol.* ad *Juven. Sat.* 10. v. 362. et *Hieron. prol.* ad 2. *in Abacuc.* V. *Maium* ad *Cic. de re publ.* 3, 36. *B. A.*

SARDĀRE, intelligere significat. Naevius: quod Bruti nec satis sardare queunt. *Festus: Dacerius* conjicit a Sardis, qui olim habebantur versipelles.

*SARDEMISOS vel Sardemisus, i, m. mons Pamphyliae. *Mela* 1, 14. *Plin.* 5, 27. *B. A.*

SARDI, orum, m. plur. Sardiniae populi. *Sardi venales*, proverb. est dictum de hominibus improbis, et nullius pretii. *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 57. de T. Sempronio Graccho: Praetor Galliam domuit, consul Hispaniam, altero consulatu Sardiniam: tantumque captivorum adduxit, ut longa venditione res in proverbium veniret, Sardi venales. *Cic. Fam.* 7, 24. Habes Sardos venales, alium alio nequiorem. *Festus*: Sardi venales, alius alio nequior. Ex hoc natum proverbium videtur, quod ludis Capitolinis, qui fiunt a vicinis praetextatis, auctio Vejentium fieri solet; in qua novissimus quisque deterrimus producitur a praecone senex, cum toga praetexta, bullaque aurea: quo cultu reges soliti sunt esse Etruscorum, qui Sardi appellantur, quia Etrusca gens orta est Sardibus ex Lydia. Tyrrhenus enim inde profectus cum magna manu eorum occupavit eam partem Italiae, quae nunc vocatur Etruria. At Sinnius Capito ait, Ti. Gracchum consulem, collegam P. Valerii Faltonis, Sardiniam Corsicamque subegisse, nec praedae quidquam aliud, quam mancipia, captum, quorum vilissima multitudo fuerit. Haec *Fest.*

SARDIĀNUS, a, um, adj. Σαρδιανὸς, ad Sardes urbem Lydiae pertinens. V. SARDIS. *Cic. Fam.* 13, 55. Eum cum Sardianis habere controversiam, scis. *Plin.* 5, 29, 30. Sardiana jurisdictio. *Id.* 15, 23, 25. Castaneae Sardibus provenere primum: ideo apud Graecos Sardianos balanos appellant. ℙ *Sardiani, orum*, Sardium cives et incolae. *Cic. Fam.* 13, 55.

*SARDIĀTES, ium, populi Illyriae vel Dalmatiae. *Plin.* 3, 22. *B. A.*

*SARDICA (Sardice) vel Serdica, ae, f. Daciae oppidum, ut vult *Eutr.* 9, 14. (al. 22.) *Ptolemaeus* in Thracia ponit; *Cellarius* in Moesia inferiore. *Inscr.* ap. *Grut.* p. 540. n. 2. Thrax civitate Serdica. ℙ *Sertica* est *Tab. Peut.* *B. A.*

SARDĪNA, ae, f. vel

SARDINIA, ae, f. θρίσσα, genus piscis, a Sardinia insula. *Colum.* 8, 17. *med.* Tabentes haleculas, et salibus exesam chalcidem putremque sardiniam. Alii leg. *sardinam.*

SARDĪNIA, ae, f. *Sardegna*, Σαρδώ, Σαρδών, ins. ingens Italiae, inter mare Tyrrhenum, et Balearicum. *Strabo*, et *Solin.* 4. et *Sil.* 12, 359. (ubi multa de ea) scribunt, nomen accepisse a Sardo Herculis filio, qui e Libya veniens cum multitudine colonorum insulam occupavit. Antea Graece Ἰχνοῦσα vocabatur, ab effigie τοῦ ἴχνου, vestigii, soleae, h. e. imae partis pedis humani. Similiter Σανδαλιῶτις dicebatur propter figuram sandalii. Fertilis insula est, sed soli, quam coeli melioris. Ut enim fecunda est, sic paene pestilens. Causam afferunt, quod habeat a Septentrione montes editissimos, qui prohibent, quo minus a Borea possit perflari. Hoc nomine olim tam male audivit, ut M. Cicero Quintum Fratrem moneret (*Q. Fr.* 2, 3. *extr.*), etiam tum, cum optime valeret, meminisse eum debere, in Sardinia ipsum esse; et *Fam.* 7, 24. Tigellium quendam Sardum hominem esse ait, patria sua pestilentiorem. *Mart.* quoque Sardiniam Tiburi, tanquam saluberrimo loco pestilentissimum opponit, 4, 60. Nullo fata loco possis excludere, cum mors Venerit, in medio Tibure Sardinia est. Adde *Claud. B. G.* a *v.* 507.

SARDĪNIĀNUS, a, um, adj. ad Sardiniam pertinens. *Varr.* ap. *Non.* 14, 34. Cubo in Sardinianis tapetibus.

SARDĪNIENSIS, e, adj. ad Sardiniam pertinens, ut Sardiniensis triumphus, ex Sardinia devicta actus, *Nep. Cat.* 1. *extr.* Sardiniensis quaestura, *Spart. Sever.* 2. V. HISPANIENSIS.

SARDIS, is, f. Σάρδις, et frequentius in plur. num. Sardes, et Sardeis, ium, ibus, Σάρδεις, urbs metropolis Lydiae, in latere Tmoli montis vino celebrati, Croesi quondam regia. *Plin.* 5, 29, 30. Lydia celebratur maxime Sardibus. *Liv.* 37, 18. Sardibus primum, deinde ad caput Cayci amnis stativa habuit. *Nep. Ag.* 3. *med.* Cum ille Sardes se iturum dixisset. *Hor. Ep.* 1, 11, 1. Quid tibi visa Chios? quid Croesi regia Sardis? Smyrna quid, et Colophon? *Nep. Milt.* 4. Quod Iones Sardeis expugnassent.

SARDĬUS, a, um, adj. Σάρδιος, ad Sardes, Lydiae urbem pertinens. *Plin.* 19, 6, 32. Caepae genera apud Graecos, Sardia, Samothracia, Alsidena; et *mox*: In Isso, et Sardibus caepae candidissimae proveniunt. ℙ *Sardius lapis* ap. *Tert. adv. Marc.* 2, 10. fortasse idem est, qui sarda *Plinii*. V. SARDA.

*SARDONES, um, m. populi Galliae Narbonensis, non procul a montibus Pyrenaeis, ubi nunc Comitatus *Roussillon*. *Plin.* 3, 4. ℙ *Sordones* audiunt *Melae* 2, 5. *extr.* e lect. *Is. Voss.* quin et in loco *Plinii* MSS. *Sordonum* habent pro *Sardonum*. ℙ *Aviano de ora marit.* 552. sunt *Sordus populus;* eorumque terram percurrebat Sordus amnis, teste *eodem ib.* 574. *B. A.*

SARDŎNĬCUS, a, um, et

SARDŎNĬUS, a, um, adj. Σαρδόνιος, qui est ex Sardinia ins., quae Graece Sardo, et Sardon vocatur. *Rut. Itin.* 1, 354. Nec quae Sardonico caespite massa fluit. Alii leg. *Sardoo.* ℙ Sardonius risus. Σαρδόνιος γέλως, qui simulate, et cum stomacho fit, risus fictus, amarulentus: ita dictus a Sardoa herba in Sardinia, qua vescentes risus similitudine cum spasmo emoriuntur. *Solin.* 4. Herba Sardonia si edulio fuerit nescientibus, nervos contrahit, rictu diducit ora, ut qui mortem oppetunt, facie ridentium intereant. Eadem *Serv.* tradit ad illud *Virg. Ecl.* 7, 41. Sardois videar tibi amarior herbis. *Plin.* 20, 11, 45. Apiastrum in confessa damnatione est venenatum in Sardinia. *Cic. Fam.* 7, 26. Videris mihi vereri, ne, si istum habuerimus, rideamus γέλωτα Σαρδώνιον. Alii risum Sardonium ridere in hoc Ciceronis loco interpretantur, praesentis, et qualiscumque delectationis causa perniciem sibi arcessere, sive in ea re esse hilarem, quae paulo post magnum malum est allatura. *Cf. et *Homer. Odyss.* XX. 302. ibique *Scholiast. Pausan.* in *Phocic.* 10, 17. *B. A.*

SARDŎNYCHĀTUS, a, um, adj. σαρδονυχωτός, sardonyche ornatus. *Mart.* 2, 29. Cujus et hinc lucet sardonychata manus.

SARDŎNYCHUS, i, m. idem ac sardonyx. *Juven.* 13, 139. Arguit ipsorum quos littera, gemmaque Princeps Sardonychus. Alii leg. *Sardonyches.*

SARDŎNYX, ychis, m. et f. σαρδόνυξ, genus gemmae: a *sarda*, qua notat gemmam coloris ru[...] Sardis primum repertam, et *onyx*, gemma, [...] est color subcandidus, unguis humani similit[...] quia utriusque colorem obtinet. *Plin.* 37, 6[...] Sardonyches olim, ut ex nomine ipso apparet, [...] ligebantur candore in sarda, hoc est velut ca[...] ungue hominis imposito, et utrinque transl[...] Tales esse Indicas tradunt; et *mox*: Arabicae [...] lunt candore circuli praelucido, atque non g[...] neque in recessu gemmae, aut in dejectu rident[...] in ipsis umbonibus nitente, praeterea substra[...] gerrimo colore. (Hanc gemmam Itali nunc [...] *nicolo.*) *Juven.* 6, 380. densi radiant testudin[...] Sardonyches. *Pers.* 1, 16. Et natalicia tanden[...] sardonyche albus. *Mart.* 4, 61. Sardonycha [...] lineisque ter cinctum; et *ib.* 28. Indos sardon[...] Scythas smaragdos. V. alia de sardonyche[...] *Plin. l. c.*

SARDŎUS, a, um, adj. Σαρδῷος, ad Sar[...] pertinens, quae Graece Σαρδὼ dicitur. *Ov. F*[...] 289. Aequoraque Afra legit, Sardoaque regn[...] stris Aspicit a remis. *Claud. B. G.* 507. Hu[...] in speciem plantae se magna figurat Insula: [...] am veteres dixere coloni. *Plin.* 3, 5, 10. Sa[...] mare. ℙ *Sardoa herba* est apiastrum, quod [...] tum in Sardinia est, ut *Plin.* 20, 11, 45. tradi[...] SARDONIUS. *Virg. Ecl.* 7, 41., *Nemes.* [...] 53. et *Ser. Sam.* 23, 431. [*Genus quoddam[...] natum herbae, quam nos dicimus *Hahnenfu*[...] nunculus hirsutus Ail. *Sprengel.*] ℙ *Sardous* [...] gleba metallica, quae in Sardinia in argentum[...] quitur. Nam Sardiniae solum argenti dives [...] *Solin.* 4. scribit. *Rut. Itin.* 1, 354. Nec qu[...] doo caespite massa fluit. ℙ *Sardoa fuga*, [...] Aemilius Lepidus a Q. Catulo bello pulsus [...] diniam fugit, ibique periit. *Rut. Itin.* 1, 296. [...] *Liv.* 90.

SARDUS, a, um, adj. Σαρδῷος, Sardinianu[...] dous. *Plin.* 18, 7, 12. *n.* 2. Sardum triticu[...] 35, 17, 57. Sarda creta, quae affertur ex Sa[...] *Hor. Sat.* 1, 3, 3. Tigellius Sardus. *Id. A.* [...] Sardo cum melle papaver; *h. e.* amaro: quia e[...] ris herbarum succis collecto. (Sic *Virg. Ecl*[...] Sardois videar tibi amarior herbis.) ℙ *Sardi*[...] Sardiniae populi. V. SARDI. ℙ [*Sardus* es[...] cogn. R. *Inscr.* Patavina ap. *Grut.* 366, 4. [...] conio C. F. Fab. Sardo, etc. *F.*]

*SARE, es, f. vicus vel oppidulum prope[...] neam, urbem Thraciae. *Liv.* 38, 41. *B. A.*

[SARENTĪNI seu Sarētīni, orum, m. plu[...] lae regionis montanae et maritimae circa [...] fluv., nunc *Sangro*, in Frentanis, qui a *Pt*[...] 1. perperam Καρακηνοὶ pro Σαρακηνοὶ, vel Σ[...] vocantur. *Plin.* 3, 12, 17. Intus Anxani cog[...] Frentani. Carentini (lege *Sarentini*) supern[...] infernates. V. *Romanelli Topogr. Nap.* T. 2. [...] et T. 3. p. 48. *F.*]

SAREPTĀNUS, a, um, adj. ad Sareptan[...] nens, quod est oppidum Phoeniciae, in ora [...] inter Sidonem, et Tyrum, Σαρεφθά. Hujus [...] meminit *Plin.* 5, 19, 17. et his verbis *Coripp*[...] *Just.* 3, 87. dulcia Bacchi Munera, quae Sar[...] rax, quae Gaza crearat. *Sidon. carm.* 17, 1[...] mihi non sunt Gazetica, Chia, Falerna, Quae[...] reptano palmite missa bibas. *Fulg. Myth.* 2, [...] quod ibi sit Sareptanum vinum, vel Mero[...] [*Quaedam adjecit *F.* ℙ **Sarephtha* audi[...] opp. *Vulg. Reg.* 1, 17, 9. et 10. et Σαρεφθά [...] *seph. Antiq.* 8, 7. ℙ Dicitur et *Serapta. B.*[...]

*SARGARANSĒNE, es, f. regio Cappa[...] *Plin.* 6, 3. adstipulante *Ptolemaeo.* Σαργαυ[...] *Straboni. B. A.*

SARGUS, i, m. piscis genus, qui in Aegyp[...] ri fere nascitur. Lucilius: Quem praeclarus [...] quem Aegypto sargu' movebit. Haec *Festus.* [...] *Plin.* 9, 17, 30. esse assiduum comitem ejus [...] mullorum, quod lutarium appellatur, et coen[...] diente eo, excitatum pabulum devorare. Cum[...] nulli in nostro mari passim inveniantur, falli[...] tur *Harduino Festus*, et *Lucil.*, qui sargum[...] ptium esse putant: nisi forte volunt in Aegyp[...] cipuum esse. *Enn.* ap. *Appul. Apol.* Brundu[...] gus bonus est: hunc, magnus erit si, Sume[...] 9, 51, 74. sargos ait bis parere, vere, et au[...]

SARI, n. indecl. σάρι, genus junci [in loci[...] stribus nascens, cujus meminit *Theophr. His*[...] 4, 9. *F.*] et his verbis *Plin.* 13, 23, 45. F[...] est generis et sari, circa Nilum nascens, duor[...] me cubitorum altitudine, pollicari crassitudi[...] ma papyri, similique manditur modo: radic[...] riis officinis praecipua, carbonis usu, propt[...] tiam. ℙ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *M*[...] 4. M. Aurelius Sari. Hic fortasse natione Ae[...] fuit, et a M. Aurelio Antonino Aug. manu[...] nomen servile ut moris fuit, retinuit, pra[...] vero et nomen gentilicium manumittentis [...] sit. *F.*]

SARĬO, etc. V. SARRIO.

SARISSA, ae, f. σάρισσα, hasta praelong[...] Macedones in bello utebantur. *Fest. Liv.* 9, [...] ma clypeus, sarissaeque illis: Romano scut[...] pilum. *Id.* 38, 7. *f.* Praelongae hastae, qua[...] sas vocant, ad summovendos hostes eminebant[...]

42., *Curt.* 7, 4. *f.* et 9, 7. *med.* et *Ov. Met.* 6. ℙ Metonymia est in illo *Lucani* 8, 298. Pellacas arcu fregere sarissas, *h. e.* Macedo- ic 10, 47. Eoi propius timuere sarissas, Quam pila timent, populi, *h. e.* Macedonum, quam iorum arma. Legitur et *sarisa* in quibusdam i MSS.

RISSAZONĬUM, ii, n. zona, ex qua suspen- arissa, ut pharetrazonium, ex quo pharetra. *Tir.* p. 126. Sareza, sarezonium. Lege *saris- rissazonium. F.*]

RISSOPHŎRUS, i, m. σαρισσοφόρος, sarissam s, eaque in proelio utens, ut olim Macedo- *Liv.* 36, 18. Levis armaturae partem ante val- ocavit, tum Macedonum robur, quos sarisso- s appellabant. Adde *Curt.* 4, 15.

MĂDĂCUS, i, m. planus. Est qui putat, vo- sse compositam ex *Sarmata* et *Dacus*, quasi ellaretur is, qui ex hisce profectus provinciis m instar ubique discurreret, incautum quem- ecepturus. *August. contra Acad.* 3, 15. Ille casu planus erat, de iis, quos sarmadacos ilgus vocat. Alii rectius leg. *samardacos;* q. . 1.

RMANDUS, i, m. numinis nomen in Dacia, gnoti. *Inscr.* ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* Deo Sarmando Demetrius Anton. votum libens . *F.*]

MĂTAE, arum, m. plur. Σαρμάται, Σαυρομά- opuli in plurimas gentes divisi, et Europae se- onalis amplissimum tractum incolentes. Fuit Sarmatarum regio duplex, Europaea inter n Euxinum et Tanaim ad Vistulam usque; a inter Tanaim et Rha. Nunc Sarmatarum aeorum pars est *Polonia*, et *Moscovia*. Asia- ogressi sunt usque ad Hyrcanum mare, ubi *Tartaria.* Habitabant olim montes et saltus. , armis, moribus, vivendique ratione Scy- ac Parthis similes erant, ideoque ejusdem at- os originis fuisse conjicere licet. Multi plau- ro domibus utebantur. Hinc *Hamaxobii* nun- sunt. Alii ob saevitiam hiemis demersis in sedibus, specus, aut suffossa habitabant. To- ant bracati corpus, ut ait *Mela* 2, 1., et nisi, derent, ora etiam vestiti. Corpora sua non feminae, sed etiam mares pingebant. Pasce- lacte equino. Unde quidam eos ἱππομόλγους, quarum mulsores, quidam γαλακτοφάγους, hoc e vescentes, vocant. Erant etiam quidam in- habitantes, qui sanguinem equinum lacte mi- otabant, quos vocant Gelonos. Item Sarma- i erant, qui cruda farina equino sanguine ex s detracto mista alebantur. Alii bellorum et amatores, quibus bellantibus mos erat cruo- s, quem primum interemissent, ex ipsius vul- bibere. Apud hos ut quisque plures intere- , ita eximius habebatur. Erant et in Scy- nibus Sarmatae, qui carne equina vesceban- ii, qui humanae carnis alimento vitam duce- ropter quod vocabantur Anthropophagi. Auri nti ignari rerum commercia exercebant. Non- ro victimis homines immolabant. Haec ex , 12, 25., 18, 10, 24., 22, 1, 2. et alibi: et , 4. V. etiam *Solin.* 15. ℙ In sing. num. 1, 430. Et qui te laxis imitantur, Sarmata, Vangiones. *Mart. Spect.* 3. Venit et epoto a pastus equo. Adde *Juven.* 3, 79. et *Claud. Stil.* 1, 111.

MĂTĬA, ae, f. Σαυρομάτια, provincia vastis- rbis terrarum. Duplex est, Europaea, et a: haec nunc dicitur *Tartaria*, illa *Polonia*, *covia.* V. *Plin.* 4, 12, 25.

MĂTĬCE, adv. Σαυρομάτικῶς, more Sarmata- *Ov. Trist.* 5, 12, 58. Jam didici Getice, Sar- que loqui.

MĂTĬCUS, a, um, adj. Σαυρομάτικος, ad Sar- pertinens. *Val. Fl.* 8, 207. et *Ov. Pont.* 4, Sarmaticum mare, *h. e.* Pontus Euxinus. *Id.* 5, 7, 13. Sarmatica gens; et *ib.* 56. Sarmati- e loqui. *Id. Pont.* 1, 5, 50. Sarmatici arcus; , 47. Sarmaticae sagittae. *Val. Fl.* 5, 425. *Mart.* 7, 30. Sarmaticus equus; et *ib.* 6. ica laurus, *h. e.* victoria Domitiani de Sarma- qua *Suet. Dom.* 6. De Sarmatis lauream mo- itolino Jovi retulit. Rursus *Mart.* 7, 80. Ge- atiatus lacte juvencae Sarmatica gelido ludit e rota. *Id.* 9, 102. Sarmaticus Ister. *Stat.* , 1, 128. Sarmaticae hiemes. *Claud. Cons.* *t Olybr.* 132. Sarmatici Cori, *h. e.* septentrio- enti. *Id. III. cons. Honor.* 148. Sarmaticae . *e.* equitatus Sarmatarum. *Sen. Q. N. praef.* Danubius Sarmatica ac Romana disterminet.

RMĂTĬO, onis, m. dimin. Sarmatae. Est . *Inscr.* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 92. Val. io civis Filopopuletanus, *h. e.* Philippopolita-

MĂTIS, ĭdis, f. Σαυρομάτις, quae est ex Sar- Sarmatica. *Ov. Trist.* 4, 10, 110. Juncta atis Sarmatis ora Getis; et *ib.* 1, 2, 82. is est tellus, quam mea vota petunt. *Id. Pont.* 114. Terreat hic manes Sarmatis umbra meos.

MENTĀRĬUS. V. v. sq.

MENTĪCĬUS, a, um, adj. κλημάτινος, qui est ex sarmentis. *Colum.* 6, 26. Vulnera sarmenticio cinere cum argenti spuma linenda sunt. ℙ *Sarmenticii* olim et *Semaxii* dicti sunt Christiani, teste *Tert.*, qui et causam hujus appellationis affert *Apol.* 50. Licet nunc sarmenticios, et semaxios appelletis, quia ad stipitem dimidii axis revincti, sarmentorum ambitu exurimur. Alii leg. *sarmentarii*, et *semiaxii.*

[SARMENTĬUS, a, um, adj. idem ac sarmenticius. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1023, 1. Fl. Julius Rufinus Sarmentius V. C. *F.*]

SARMENTŌSUS, a, um, adj. κληματώδης, sarmentis abundans. *Plin.* 25, 11, 90. Psyllion radice tenui, supervacua, sarmentosum, fabae granis in cacuminibus.

SARMENTUM, i, n. κλῆμα, φρύγανον, virga, ramus tenuis supervacuus, a vite abscissus, vel abscindendus, et igni accendendo aptus. *Festus:* Sarpta vinea, putata, id est pura facta: virgulae enim relictae impedimento vitibus solent esse: quae ideo abscinduntur. Inde etiam sarmenta scriptores dici putant. Sarpere enim antiqui pro purgare dicebant. *Cic. Sen.* 15. Vitem serpentem multiplici lapsu, ferro amputans coercet ars agricolarum, ne silvescat sarmentis, et in omnes partes nimia fundatur. *Colum.* 5, 5. *med.* Inutilia sarmenta decidere. *Liv.* 22, 16. *f.* Faces, fascesque virgarum, atque arida sarmenta praeligantur cornibus boum. *Cic. Verr.* 2, 1, 27. Ligna et sarmenta circumdare, ignemque subjicere coeperunt. *Caes. B. G.* 3, 18. *extr.* Sarmentis virgultisque collectis, quibus fossas compleant, ad castra pergunt. *Sil.* 7, 314. Sarmentique leves fronti religare maniplos: συνεκδοχὴ pro *sarmentorum.* ℙ *Latum sarmentum* in vite est, quod ex binis plerumque, sed proximis oculis, cum geminus coles sit, per medullam coalescit, ideo non teres, sed compressum et late expansum gignitur, quousque separetur: nonnunquam ex unica gemma, sed parvi animantis vulnere laesa protruditur. *Colum.* 4, 24. Sarmenta lata, vetera, male nata, contorta, deorsum spectantia recidito. *Pall.* 3, 12. Auferenda sunt lata, intorta, debilia, malis locis nata sarmenta. ℙ Dicitur etiam de virgis aliarum plantarum. *Plin.* 12, 25, 54. de balsamo: Et sarmenta quoque in merce sunt. *Id.* 22, 25, 72. Ciceris folia et sarmenta decocta. *Solin.* 33. *med.* Arabes sarmentis myrrhae ignes fovent. ℙ Item de palmite, pampino, flagello viti adhaerente. *Cic. Sen.* 15. Exsistit tanquam ad articulos sarmentorum ea, quae gemma dicitur. *Varr. R. R.* 1, 31. Pampinare est ex sarmento coles, qui nati sunt, decerpere. *Colum.* 3, 10. Numerus uvarum, qui conspicitur in productissimo sarmento. ℙ Videtur dici etiam de pediculis, ex quibus acini uvarum pendent. *Plin.* 23, 1, 8. Sarmenta earum, in quibus acini fuere, adstringendi vim habent.

*SARMENTUS, i, m. nomen scurrae ap. *Hor. Sat.* 1, 5, 52. Nunc mihi paucis Sarmenti scurrae pugnam Messique Cicerri, Musa velim memores. *B. A.*

*SARMĬA, ae, f. insula inter Britanniam Galliamque. *Auct. itin. marit.* (ap. *Anton. Itin.*) *B. A.*

*SARMIZAEGETHŪSA, ae, f. Daciae opp. *Inscr.* ap. *Grut.* p. 257. n. 1. ℙ *Zarmizegethusa* audit *Ulp.* in *Pandect.* 15, 1, 8. ℙ Hodie est vicus *Varhel.* V. ZARMIZEGETHUSA. *B. A.*

*SARNĂCA, ae, f. Asiae opp., in Mysia vel Troade. *Plin.* 5, 30. *B. A.*

SARNUS, i, m. *Sarno*, fluvius Campaniae, Pompejos alluens, ibique in mare influens. *Stat. Silv.* 1, 2, 265. Nec Pompejani placeant magis otia Sarni. Adde *Plin.* 3, 5, 9., *Virg. A.* 7, 738. et *Sil.* 8, 536.

SĂRŌNĬCUS Sinus, Σαρωνικὸς κόλπος, *Golfo di Engia*, sinus maris Aegaei, inter Atticam, et Peloponnesum extensus, inter promontor. Sunium, et Scyllaeum ad Or. et Isthmum Corinthiacum ad Occ. In eo sunt insulae Aegina, et Salamis. *Plin.* 4, 4, 5. et *ib.* 5, 9.

*SAROPHĂGES, um, populi Indiae. *Plin.* 5, 20. *B. A.*

SARPĒDON, onis, m. Σαρπηδών, filius Jovis ex Laodamia Bellerophontis filia. Hic cum Lyciae rex esset, et in armis strenuus, Priamo suppetias tulit adversus Graecos, ubi cum multa edidisset virtutis suae documenta, tandem interfectus est. Ejus corpus Jovis jussu ab Apolline e medio pugnantium sublatum est, flumine lotum, ambrosio respersum liquore, regia indutum veste, et ad exsequendum funus suis restitutum. Reliquit filium nomine Antiphatem, quem et ipsum ad bellum duxerat. *Virg. A.* 1, 104. et ibi *Serv.*: item *A.* 9, 697. et *ib.* 10, 471., *Ov. Met.* 13, 255. et *Gell.* 15, 21. ℙ Est hoc nomine et promontorium Ciliciae ap. ostia Calycadni fluvii cum oppido cognomine, teste *Plin.* 5, 27, 22. *Mela* 1, 13. *extr.* Sarpedon, finis aliquando regni Sarpedonis, et quod Ciliciam a Pamphilia distinguit.

SARPO, is, a. 3. [*potare*, nostrates rustici vulgo nunc *serpire*, et *zerpire* dicunt: videtur esse ab ἅρπη, falx. *F.*] *Festus*: Sarpere apud antiquos purgare. V. SARMENTUM.

SARPTUS, a, um, part. a *sarpo*, purgatus, putatus, ut Sarpta vinea. *Festus.* V. SARMENTUM.

SARRĂ, ae, f. olim dicta, quae postea Tyros. *Paul.* ex *Festo:* Fuit urbs Phoeniciae clarissima, praecipue optimis purpuris: nunc *Sur* vocatur: dicta olim Hebr. צֹר *tzor:* hinc צ in T conversa, et ר *o* tanquam *T* pronunciata, additaque Graeca terminatione, facta est vox Tyros, seu Tyrus: צ vero in S mutata, et ר tanquam *a* pronunciata orta est vox *Sar*, deinde *Sara*, et geminata media consonante *Sarra.* Hinc *Serv.* ad *Virg. G.* 2, 506. Quae nunc Tyros dicitur, olim Sarra vocabatur, a pisce quodam qui illic abundat, quem lingua sua sar appellant. *Gell.* 14, 6. *f.* Thessalia Αἱμονία, Tyros Sarra, Thracia ante Sithon dicta est. *Probus grammatic.* ad *Virg. l. c.* affert ex *Ennio*, Poenos Sarra oriundos. ℙ Est etiam cogn. R., ut Q. Salonius Sarra, ap. *Liv.* 35, 10. ℙ Scribitur et *Sara:* veteres enim Latini consonantes litteras non geminabant. *Pl. Truc.* 2, 6, 58. Purpuram ex Sara tibi attuli, et induvias Ponto amoenas. [*Plura adscripsit *F.*] ℙ *Fuit et *Sara, ae, m.* fluvius Galliae Belgicae, in Mosellum illabens, hodie *the Saar. Venant. Fortun.* 7, 4. Isara, Sara, Chares, Scaldis, Saba, Somena, Sura. ℙ *Sarra* audit *Inscr.* ap. *Grut.* p. 225. et *Saravus Auson.* in *Mosell.* 367. unde *Pons Saravi* dicitur opp. ad Saram situm quod nunc *Saarbrück. Tab. Peut. B. A.*

*SARRĂCA, ae, f. i. q. sarracum. *Gloss. Vet.* Sarraca, ἅμαξα. *B. A.*

SARRĂCŬLUM, et per sync. Sarraclum, i, n. parvum sarracum, plaustrum. *Ammian.* 31, 2. *med.* de Alanis hamaxobiis: Cumque ad graminea venerint, in orbiculatam figuram locatis sarraclis, ferino ritu vescuntur. Alii leg. *sarracis.* Paulo supra *plaustra* dixerat.

SARRĂCUM, i, n. ἅμαξα, carrus, plaustrum, vehiculum portandis oneribus idoneum. *Vitr.* 10, 1. *f.* Portationes fructuum non essent, nisi plaustrorum, aut sarracorum per terram, navicularum per aquam inventae essent machinationes. *Sisenn.* ap. *Non.* 3, 35. Impedimenta collocant omnia, construunt carros, et sarraca crebra disponunt. *Cic. fr. in Pis.* ap. *Quint.* 8, 3. *med.* Cum tibi tota cognatio in sarraco advehatur. Ubi *Quint.* notat, sordidum hoc nomen esse, sed *Ciceronem* ideo usurpasse, ut contemptum hominis augeret, quem destructum volebat. [*V. *Spald.* ad h. l.] *Juven.* 3, 254. modo longa coruscat Sarraco veniente abies, atque altera pinum Plaustra vehunt: nutant alte, populoque minantur. *Capitol. M. Aurel.* 13. Tanta pestilentia fuit, ut vehiculis cadavera sint exportata, sarracisque. *Juven.* 5, 22. illo tempore, quo se Frigida circumagunt pigri sarraca Bootae, *h. e.* plaustrum signum coeleste. ℙ Invenitur et *serracum. Sidon. ep.* 4, 18. Nulla serraca, nulla esseda subvehendis oneribus attrahebantur.

[SARRĀNĀTES, ium, m. plur. gens vetusta Italiae, in Umbria degentes. *Plin.* 3, 14, 19. *F.*]

SARRĀNUS, a, um, adj. ad Sarram, seu Tyron pertinens, Tyrius. *Sil.* 1, 72. ortus Sarrana prisci Barcae de gente, vetustos A Belo numerabat avos. *Id.* 3, 256. Sarrana Leptis: *scil.* quia a Tyriis condita, et colonia facta, ut est ap. *Plin.* 5, 19, 17. et *Sall. Jug.* 22. ℙ *Sarranae tibiae* ita dictae putantur, quia fuerint Tyriorum inventum, sicut *Phrygiae* Phrygiorum. In Inscriptione *Adelph. Terentii:* Modos fecit Flaccus Claudi tibiis Sarranis. *Serv.* ad illud *Virg. A.* 9, 618. biforem dat tibia cantum: Tibiae, inquit, aut Sarranae dicuntur, quae sunt pares, et aequales habent cavernas: aut Phrygiae, quae et impares sunt, et inaequales habent cavernas. Ergo *biforem*, dissonum, dissimilemque: non enim sunt pari modulatione compositae: ut enim ait Varro, Tibia Phrygia dextra unum foramen habet, sinistra duo: quorum unum acutum sonum habet, alterum gravem. Haec *Serv.*: de quibus fuse disputat *Manut. de quaes. per ep. cl.* 3. *ep.* 4. Sunt qui leg. *Serranae*, et a *serra* dictas putant, quasi acuto sono, et stridorem serrae, cum acuitur, imitante. Sed hoc minus placet. ℙ Saepe refertur ad purpuram. *Virg. G.* 2, 506. Ut gemma bibat, et Sarrano dormiat ostro. *Juven.* 10, 38. et pictae Sarrana ferentem Ex humeris aulaea togae. *Sil.* 15, 205. Sarrano murice fulgens. *Sidon. carm.* 2, 5. humerosque ex more priorum Includat Sarrana chlamys. *Colum.* 10, 287. Jam rosa mitescit Sarrano clarior ostro. *Id.* 9, 4. *med.* Sarranae violae, *h. e.* coloris purpurei. ℙ Item ad Carthaginienses, qui Tyro oriundi. *Sil.* 6, 468. Sarrana Juno: *scil.* quia Carthagine praecipue colebatur, ut *Id.* 1, 26. et *Virg. A.* 1, 19. docent. *Sil.* 9, 319. Sarrana manus, *h. e.* Poeni. Sic 7, 432. Sarranus navita; et 8, 46. Sarrana numina. ℙ [*Saranus* pro *Sarranus*, vel potius pro *Serranus*, fuit etiam cogn. R., ut in *Inscr.* opt. notae ap. *Maff. Mus. Ver.* 108, 1. Sex. Atilius M. F. Saranus Procos., *h. e.* ann. U. C. DCXIX., qui tamen in *Fast. Capit.* ap. *Grut.* 294. idem ipse *Serranus* appellatur. Ex quo patet, ann. U. C. DCXIX., quo ea inscriptio insculpta fuit, unica littera consonante *r* et vocali *a;* imperante autem Augusto, cujus jussu tabulas *Fastor. Capit.* exaratas fuisse, probavit *Car. Fea* ad *Fragm. de' Fast. cons.* p. 15., duplici *rr*, et vocali *e* scribi consuevisse illud ipsum cognomen, quod antiquo etiam more ita scribitur in nummo ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 146. M. Atil. Saran. V. SERRANUS. *F.*]

SARRASTES, um, m. plur. populi Campaniae, Sarno amni vicini, a quo et nomen accepisse putantur. *Virg. A.* 7, 738. [*Sil.* 8, 538. *Bail.*] V. SARNUS.

SARRĬO et Sario, is, rivi, et rii, et rui, ritum, a. 4. βοτανίζω, σκαλίζω, est sarculare, hoc est herbas inutiles inter segetem succrescentes sarculo evellere, et purgare, segetes leviter scalpendo a noxiis herbis sarculo purgare. Differt a *runcare*, quia hoc fit manu, sarrire ferramento. Item ab *occare*, quia hoc est grandes terrae glebas contundere, ut pulvere semina jacta cooperiantur, *sarrire* est herbas inutiles inter segetem succrescentes sarculo evellere. Deinde *occare* postremum est in agro colendo, *sarrire* est primum post enatas fruges. Fit enim, cum seges est in herba. Prius porro rustici terram vertunt, hinc serunt, inde occant, tum sarriunt. *Pl. Capt.* 3, 5, 5. Nam semper occant prius, quam sarriunt, rustici. *Varr. R. R.* 1, 29. Prata purgari, salicta seri, segetes sarriri. *Plin.* 18, 21, 50. Qui sarriet, caveat, ne frumenti radices effodiat. *Cato R. R.* 161. Ne ante sarueris, quam asparagus natus erit, ne in sariendo radices laedas. Alii leg. *sarieris. Mart.* 3, 93. *f.* Sarrire saxum, *h. e.* inutiliter laborare, operam perdere. *Colum.* 11, 2. *in.* Fabam sarrivisse nimium teneram, non expedit. *Id.* 2, 11. Ligneis rastris locus sarriendus, et identidem runcandus est.

SARRĪTĬO et Saritio, onis, f. σκάλισις, σκαλισμὸς, actus sarriendi, sarculatio. Quid a runcatione differat, V. in RUNCO, quid ab occatione V. in v. praec. *Colum.* 2, 12. Peracta sementi, sequens cura est sarritionis: et *mox:* Simul ac primum sarritionem pati queant segetes: et *deinde:* Plana sarritione terram permovere. *Id.* 11, 2. *in.* Adorei, et tritici tempestiva sarritio est, cum enata frumenta quatuor fibrarum esse coeperunt.

SARRĪTOR et Saritor, oris, m. σκαλευς, qui sarrit, sartor. *Colum.* 2, 13. Tritici modii quatuor bubulcorum operas occupant quatuor, occatoris unam, sarritoris duas. ¶ Pro occatore. *Varr. R. R.* 1, 29. Id genus praedii per saritores occare solent, si quae in porcis relictae grandiores sunt glebae. V. IMPORCITOR.

SARRĪTŌRĬUS, a, um, adj. ad sarriendum pertinens. *Colum.* 2, 13. Hordei modii quinque operas tres exigunt, occatoriam unam, sarritoriam unam, etc.

SARRĪTŪRĂ, ae, f. idem ac sarritio. *Colum.* 11, 2. *med.* Sarritura quoque frumentorum iteratur egregie.

SARRĪTUS, a, um, part. a *sarrio:* σκαλισθεὶς, sarculo purgatus. *Plin.* 18, 17, 45. Fabam ter sarritam modium fractae e modio solidae reddere. Hoc ita explicat *Colum.* 2, 12. *med.* Comperimus, fabae fresae et expurgatae modium paene tam plenum esse, quam integrae. *Id. ib. f.* Seges serius sarrita corrumpitur. Alii leg. *sarta.*

*SARS, artis, Hispaniae Tarraconensis fluvius. *Mela* 3, 1. *med. B. A.*

SARSĬNĂ et Sassina, ae, f. urbs Umbriae ad Sapim fluvium, quae etiamnum *Sarsina* vocatur. *Mart.* 9, 59. Sic montana tuos semper colat Umbria fontes, Nec tua Bajanas Sarsina malit aquas. *Sil.* 8, 463. Sarsina dives Lactis. Alii leg. *Sassina.*

SARSĬNAS et Sassinas, atis, et

SARSĬNĀTIS et Sassinatis, e, adj. ad Sarsinam vel Sassinam pertinens. *Mart.* 3, 58. Metamque (*fert*) lactis Sarsinate de silva. Alii leg. *Sassinate. Pl. Most.* 3, 2, 83. Quid? Sarsinatis ecqua est, si umbram non habes? ¶ *Sarsinates, ium*, sunt incolae illius urbis. *Plin.* 3, 14, 19. Sentinates, Sarsinates, Spoletini. *Inscr.* ap. *Grut.* 1095, 2. Curator Sarsinatium. ¶ Scribitur utroque modo *Sassinas*, et *Sarsinas*, ut etiam *Sassina* et *Sarsina:* illud vero olim obtinuisse videtur, etenim legitur in *Fast. triumph.* ap. *Grut.* 297. *col.* 2. D. Junius D. F. D. N. Pera Cos. An. CDXXCVII. (*triumphavit*) de Sassinatibus V. K. Octobr.

SARSŪRĂ. V. ASSURA.

SARTĀGO, ginis, f. τήγανον, vas culinarium, in quo cibi friguntur: vel aliud quippiam liquefit, aut torretur. *Juven.* 10, 63. ex facie toto orbe secunda Fiunt urceoli, pelves, sartago, patellae, *h. e.* ex aerea Sejani statua. *Plin.* 16, 11, 22. Resinam terebinthinam in sartagine referventi coquere. ¶ Translate. *Pers.* 1, 79. Hos pueris monitus patris infundere lippos Cum videas, quaerisne, unde haec sartago loquendi Venerit in linguas? mixtura vocum probatarum et damnatarum in oratione: quasi varii generis ciborum minutorum, qui frigi solent, et confundi in sartagine, *v. gr.* panis τηγανίου, farina, adipe, melle, sesamo, caseo confecti, inquit *Casaub.* Vel respicit ad stridorem ingratum rerum, quae friguntur. Sed prior translatio magis placet.

SARTE, integre. *Festus.* V. SARTUS.

SARTIO, sync. pro *sarritio*, saepe legitur in MSS. *Colum. v. gr.* 2, 12. *f.* Subjungenda deinde est sartioni runcatio; et 11, 2. quem locum in SARRITIO retulimus. Sic *sartor* pro *sarritor:* et *sartura* pro *sarritura:* et *sartus* pro *sarritus.*

SARTOR, oris, m. ἀκεστής, qui sarcit, vel resarcit. Item qui sarrit: syncope a *sarritor. Non.* 1, 24. Sartor non solum a sarciendo, sed etiam a sarriendo deducitur, et tam eum, qui sarcit, significat. *Pl. Capt.* 3, 5, 3. Sator, sartorque scelerum, et messor maxume. *Tyn.* Non occatorem dicere audebas prius? nam semper occant prius, quam sarriunt, rustici. Addit *Nonius ib.* alium locum ex *Varr.*, in quo videtur *sartor* esse pro eo qui resarcit. [*Lindem.* ad *Pl.* locum modo cit. haec vocis *sartor* derivatio minime probatur, illud docenti: *Nonium* non animadvertisse, Plautum jlocaliter loqui.]

[SARTRIX, icis, f. quae sarcit. V. *Bedae*, et *Front. l. c.* in SARCINATOR.

SARTŪRĂ, ae, f. idem ac sarritura, per syncopen. *Plin.* 18, 27, 67. *n.* 2. Sartura nocere et vineae, et segeti existimatur. ¶ Est etiam idem ac sarcimen, reparatio, refectio: a *sarcio. Colum.* 4, 26. Jugo, si non erit opus nova sartura, recentia vincula inserantur. *Sen. V. B.* 25. Tomentum per sarturas veteris lintei effluens. Alii leg. *suturas.*

SARTUS, a, um, part. a *sarcio:* ἀνασκευασθεὶς, refectus, integer factus. *Varr. L. L.* 5, 7. *med.* In vestimento sartum, quod comprehensum. *Juven.* 3, 254. Scinduntur tunicae sartae. *Mart.* 11, 33. de bibula sarta palude teges; et 1, 104. Calceus est sarta terque quaterque cute. ¶ Translate. *Hor. Ep.* 1, 3, 31. an male sarta Gratia nequicquam coit, et rescinditur? ¶ *Sarta tecta*, integra et incorrupta, ita conservata, ut, si quid corruptum sit, reparetur, reficiatur: et dicuntur de aedificiis, et de operibus publicis. [*Gr. dicunt ῥάπτειν οἰκοδομὴν et ὑποῤῥάπτειν. Cf. *Salm.* ad *Vopisc. Aurel.* 31. T. II. p. 509. V. *Ernest. cl. Cic.*] *Festus:* Sarte in auguralibus pro integre ponitur: Sane sarteque audire videreque. Ob quam causam opera publica quae locantur, ut integra praestentur, sarta tecta vocantur, etenim sarcire est integrum facere. Haec *Festus*, et *Charis.* 2, 195. Dicimus *sarta tecta* locare, conducere, tradere, exigere, praestare, tueri, habere. *Cic. Verr.* 2, 1, 50. Cum consules aedes sacras locavissent, neque potuissent omnia sarta tecta exigere; factum est senatusconsultum, quibus de sartis tectis cognitum non esset, uti praetores cognoscerent. Ubi *Ascon.* Harum rerum cura propria censoribus datur, id est sartorum tectorum exigendorum, [*i. e. inspiciendorum, si opus e lege locationis factum est.] Verum haec tueri et procurare, cum ceteris tum publicis, tum privatis operibus, aedilium cura est annua. *Liv.* 42, 3. Censor, cui sarta tecta exigere sacris publicis, et loca tuenda more majorum traditum est. *Cic. l. c.* Quaesivit, quis aedem Castoris sartam tectam deberet tradere: et *mox:* Monumentum illa amplitudine, illo opere, quamvis sartum tectum, integrumque esset, tamen, etc. *Id. Fam.* 13, 11. Sarta tecta aedium sacrarum locorumque communium tueri. *African. Dig.* 7, 8, 18. Si domus usus legatus sit sine fructu, communis refectio est in sartis tectis tam heredis, quam usuarii. *Ulp. ib.* 1, 7. Fructuarium reficere aedes per arbitrum cogi: hactenus tamen, ut sarta tecta habeat: si qua tamen vetustate corruissent, neutiquam cogi reficere. *Id. ib.* 1, 16, 7. Aedes sacras, et opera publica circumire inspiciendi gratia, an sarta tecta sint. ¶ Integra locutio est *sarta et tecta.* Nam in illo *Cic. Verr.* 2, 1, 51. *extr.* Chelidon etiam in his sartis tectis dominata est: *Ascon.* legit *sartis tectisque:* et subjungit: Addidit *que*, ut esset plenum dictum: nam *sarta tecta* dicuntur. ¶ Translate. *Pl. Trin.* 2, 2, 36. Sarta tecta tua praecepta usque habui mea modestia. *Cic. Fam.* 13, 50. Hoc mihi da, ut M'. Curium sartum et tectum, ut ajunt, ab omnique incommodo, detrimento, molestia sincerum integrumque conserves: [*Sartum tectum aliquid habere signif. h. l. conservare, servatum cupere et propterea custodire.] ¶ *Sartus* pro *sarritus* V. in SARRITUS et SARTIO.

*SARUS vel Saros, i, m. fluvius Ciliciae, inter Pyramum Cydnumque flumina. *Liv.* 33, 41. ubi *Capita Sari* locus videtur esse, tumuli fortasse ac rupes in litore ad ostia fluminis, non fontes, ut *caput* fluminis alias sonat. Sic *Κυνὸς κεφαλαὶ* in Thessalia sunt montes atque tumuli. Adde *Plin.* 5, 27. ¶ Item fluvius Cappadociae. *Plin.* 6, 3. ¶ Sed uterque, ut videtur, unus idemque fluvius, Cappadociam Ciliciamque permeans, inque Mediterraneum mare semet exonerans. *B. A.*

SAS, Verrius putat significare eas, teste Ennio, qui dicat in libro primo: Virgines (al. *Virgine'*) nam sibi quisque domi Romanus habet sas: cum suas magis videatur significare: sicuti ejusdem libro septimo fatendum est eam significari, cum ait: Nec quisquam sophiam, sapientia quae perhibetur, In somnis vidit priu', quam sam discere coepit: *Festus.* ¶ Simile est *sum* pro *eum:* quo usus est *Ennius l.* 1. At te non ut sum summam servare decet rem: et *l.* 2. Ad sese sum qui dederat in luminis oras: *Festus* in *Sum.*

[SASĂ, ae, m. cogn. R. ignotae originis, et significationis. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 712. C. Mucius Sasa. Fortasse est pro *Saxa*, q. v. v. s. l. *F.*]

[SASERNĂ, ae, m. cogn. R. obscurae originis, ut L. Hostilius Saserna, in nummo ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 226. et P. Hostilius Saserna *Hirt. B. Afr.* 10. et 29. ¶ Hinc *Sasernae* du[o] ter et filius, scriptores rei rusticae passim laud[ati] a *Varr. R. R.* 1, 2. et 28., item a *Colum.* 1, [1] et *Plin.* 17, 23, 35. *n.* 22. *F.*]

*SASĪMA, orum, Cappadociae oppidum E[...] pale. *Anton. Itin.* V. *Niceph. Callist.* 14, 39.

SĀSON, ōnis, m. *Saseno*, Σάσων, parva [...] Ionii maris, e regione Calabriae, inter Brund[...] et Epirum, ab Orico tria mill. pass., piratic[...] tione nota. *Plin.* 3, 26, 30. *Lucan.* 5, 650. humilem Sasona vadis; et 2, 627. Spumoso C[...] perfunditur aequore Sason. *Sil.* 7, 480. H[...] fugite infaustas Sasonis arenas. ¶ Scribit[...] *Sasson.*

*SASSAEI, orum, gens Dalmatiae. *Plin.* [...] *B. A.*

*SASSĬA, ae, mater Cluentii. *Cic.* pro [...] 5. *B. A.*

SASSĬNĂ. V. SARSINA.

SASSĬNAS. V. SARSINAS.

*SASSŬLA, ae, f. oppidum Latii, juxta [...] *Liv.* 7, 19. *B. A.*

*SASSUMĪNI, orum, populi Galliae Aquit[...] *Plin.* 4, 19. *B. A.*

*SASURI, orum, populi Indiae. *Plin.* 6, 19[...]

SAT, adv. ἅλις, apocope pro *satis. Cic.* [...] *Am.* 32. Te pugna Cannensis accusatorem [...] num fecit. *Id. Sen.* 14. Tantum quantum s[...] [*Probatur haec dicendi formula in proverbial[...] tione *Spald.*, q. v. ad *Quint.* 4, 2, 45] *Ho[r.]* 2, 19, 26. non sat idoneus pugnae. *Virg.* [...] 111. sat prata biberunt. *Vet. Poet.* ap. *Gell.* [...] non sat scio. *Ov. Her.* 12, 75. Perdere po[...] est. *Prop.* 1, 17, 10. Sat tibi sit poenae [...] iniqua vada. *Pl. Pers.* 1, 1, 26. Quasi Tita[...] Diis belligerem, quibus sat esse non queam [...] par esse, et resistere. *Cic. N. D.* 3, 27. [...] sat habuit conjugem illexe in stuprum. [*V. [...] ad h. l. et *Beier.* ad *Cic. Off.* 1. p. 216. *Pl.* [...] 1, 153. mihi quidvis sat est: ubi *Lindem.* la[...] cum *Turpilii*, quem ex ejus *Lindia* serv. *P[...] metr. Ter. c.* 2. p. 244. *ed. Lind.* Profecto u[...] que minimo contentus fuit, Ita fortunatam [...] vixit maxime; Ut philosophi aiunt isti, quibu[...] vis sat est.]

*SATAFI, oppidum Mauritaniae Caesa[...] *Anton. Itin. B. A.*

SĂTĂGĔUS, i, m. qui satagit, et nimis [...] est. *Sen. ep.* 98. *med.* Ut istos satageos, [...] molestos describam tibi.

SĂTĂGĬTO, as, n. 1. idem ac satago. *Pl.* [...] 4, 3, 23. Nunc agitas sat tute tuarum rerum[...] exerceris, laboras, sollicitus es, habes quid [...] et quo exercearis, et crucieris: *tmesis.* V. [...] *Terentii l. c.* in v. sq.

SĂTĂGO, is, n. 3. πολυπραγμονέω, διαπ[...] ἀγωνιῶ, sat habeo quod agam, exercitus su[...] gor re quapiam, laboro, rei difficultate to[...] intente et sollicite ago, trepido. *Ter. Heaut.* [...] 11. Magis nunc me amicae dicta stimulant: d[...] atque affer mihi. Cui quid respondeam, n[...] beo: nec me quisquam est miserior. Nam [...] nia, etsi is quoque suarum rerum satagit, a[...] (*Charis.* 2, 193. rectius legit *satis agitat*, [...] quod in textum recepit *Bothe:* V. SATAGIT[O] bet pudice et bene etc. eductam, ignaram ar[...] retriciae. [*Bail.* legendum censet *satagit[...] men.*] *Hirt. B. Afr.* 78. *med.* Postquam equi[...] hostium sustinere non poterant, Caesar [...] alam mittit, qui satagentibus celeriter occu[...] *Petr. fragm. Trag.* 58. *Burm. med.* Curris, [...] satagis, tanquam mus in matella. *Arnob.* [...] Juppiter satagit fractus metu. *Gell.* 9, 11. [...] bantur acies a consulibus, de vi ac multitud[...] stium satagentibus. Alii leg. *satis agentibu[s]* et *satis ago* hoc sensu dicitur. *Id.* 3, 8. Cu[...] rhus rex in Italia esset, et unam atque alter[...] gnas prospere pugnasset, satisque agerent [...] etc. *Id.* 19, 1. Complorantibus nostris o[...] atque in sentina satis agentibus. *Cic. Att.* 4[...] Tribus habet Pomptinam, Velinam, Maecia[...] gnatur acriter: agitur tamen satis. *Pl. Merc.* [...] 3. Ego nocte hac, quae praeteriit, proxima [...] tis, et fui homo exercitus. *Cato* ap. *Charis.* [...] Jam apud vallum nostri satis agebant. *App[...]* 8. Villae coloni, multitudinem nostram latr[...] ti, satis agentes rerum suarum, eximieque [...] etc. Sic *Pl. Bacch.* 4, 3, 23. Nunc agitas s[...] tuarum rerum: egone ut opem mihi ferre [...] posse inopem te? ¶ *Quint.* 6, 3, 54. Venu[...] mitius Afer Manlium Suram multum in agen[...] cursantem, salientem, manus jactantem, [...] dejicientem et reponentem, non agere dixit, s[...] agere. Adde *eund.* 11, 3, 126. ¶ Est eti[am] *agere* sedulo agere: tum in bonam, tum in [...] partem. Quae notio valde affinis priori est. [...] nam partem *Pl. As.* 2, 4, 33. Prius quam [...] *niam)* credidi, vix anno exegi: nunc satagit. [...] *Sat.* 137. Interea haec satagens, infra manu[...] camellam vini posuit, etc. In malam *Gell.* [...] Xantippe Socratis uxor, morosa admodum [...] fertur: irarumque et molestiarum muliebri[...]

perque noctem satagebat. Alii leg. *scatebat.* endavit hunc locum *F.*]

TALA, Armeniae minoris oppidum. *Ant. Itin.*

'AN, indecl. et Satanas, ae, m. Σατᾶν, et Σα- Hebraice adversarium significat, a radice *satan*, adversatus est: ita appellatur Diabolus um omnium hostis. *Tert. Apol.* 22. Satanas ps hujus mali generis. *Id. adv. Marc.* 3, 20. citavit illi Satan, idest hostem, Idumaeum.

'ANĀRIA, ae, herba, quae et peucedanus di- *Appul. Herb.* 94.

TARCHAE, arum, m. plur. populi Sarmati- l Scythici, ad Maeotin paludem vergentes, in neso Taurica. Eorum meminit *Mela* 2, 1. Nomen traxisse videntur a Satarche urbe, cu- entio est ap. *Ptolem.* 3, 6. *Val. Fl.* 6, 144. tae, Torinique, et flavi crine Satarchae. ℙ videntur fuisse, quos *Plin.* 6, 7, 7. *Satar-* vocat. *F.*]

TARCHEI, orum, populi Asiae, trans Maeo- ludem. *Plin.* 6, 7. ℙ Legitur et *Saturckei.*

'ĀRĬUS. V. SATORIUS.

TAROS, i, notiore nomine Patara, urbs Ly- *Plin.* 5, 27. *B. A.*

ELLES, itis, com. gen. δορυφόρος, σωματο- miles mercede conductus, qui custodiae cau- egis latere non discedit, stipator, corpore- , latro. *Sall. Jug.* 69. Contumeliosum foret, tes R. satellites Numidae traderentur. *Nep.* 3. Apparatu regio utebatur, veste Medica: tes Medi et Aegyptii sequebantur. *Liv.* 2, 12. Cum comprehensum regii satellites retraxissent ribunal regis. *Ov. Met.* 14, 354. ne posset adi- rsus equi fecit, circumfususque satelles. *Plin.* , 17. de rege apum: Circa eum satellites qui- lictoresque, assidui custodes auctoritatis. ℙ ate. *Hor. Od.* 2, 18, 34. nec satelles Orci um Promethea Revexit auro captus, *h. e.* Cha- *d. Ep.* 1, 1, 17. Virtutis verae custos, rigi- satelles. *Cic. Leg.* 1, 9. Hominem natura lum celeritate mentis ornavit, sed etiam sen- anquam satellites attribuit, ac nuncios. *Pl.* 4, 1, 14. Satellites Neptuni, *h. e.* turbines, procellae, fluctus. *Cic. Div.* 1, 47. et vertens *li* carmen *Tusc.* 2, 10. Pennata Jovis satel- *e.* aquila. *Id. fragm.* ap. *Non.* 1, 330. Prae- urorae, Solis, Noctisque satelles, *h. e.* Phos- . *Macr. Somn. Scip.* 2, 4. Mercurialis, et us orbis pari ambitu comitati solem viae ejus m satellites obsequuntur. *Cic. ib.* hos *comi-* at. Hinc nostri temporis astronomi *satellites* nt quinque planetas, qui circa Jovis orbem, em, qui circa Saturni sphaeram volvuntur. ℙ Romanis odiosum erat regis nomen, et omnium egem circumstant, saepe *satelles* de malo mi- dicitur mali civis, et nimiae potentiae. *Sall.* *idi contra Sull.* Satellites quidem ejus homines ni nominis, dominationis in vos servitium suum dem dant. *Cic. Agr.* 2, 13. Stipatores corpo- nstituit, eosdem ministros et satellites pote- *Id. Quint.* 25. *extr.* Administri et satellites aevii Roma trans Alpes in Sebusianos biduo t. *Id. Prov. cons.* 3. *med.* Quos putavit fore di- ssimos satellites scelerum, ministros cupidita- arum. *Id. Cat.* 1, 3. C. Manlium, audaciae tem atque administrum tuae. *Id. Inv.* 1, 2. ac temeraria dominatrix animi cupiditas, ad lendam viribus corporis abutebatur, pernicio- s satellitibus.

ELLĪTIUM, ii, n. satellitum cohors, et of- **Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) Repente satellitio stipatus, strictis gladiis um irruit, etc. *B. A.* ℙ Translate. *August.* *Chr.* 3, 18. Cupiditas dominans, et ipsarum Scripturarum, quibus evertenda est satelli- uaerens.

TELLIUS Quadratus, ut ait *Sen. Epist.* 27. idam stultorum divitum arrosor, et quod se- arrisor, et quod duobus his annexum est, de- *B. A.*

THIMNUS et Sathimus, i, m. qui in libidi- ronus est: a σάθη, mentula. *Macr. Sat.* 1, 8. r abscisionis pudendorum fabulam etiam no- aturnum vocitarunt, παρὰ τὴν σάθην, quae rum virile declarat, veluti Sathimum; unde Satyros veluti Sathimnos, quod sint in libidi- roni, appellatos opinatur. *F.*]

'IANTER, adv. satiate. *Appul. Met.* 7. Equi atianter, ac diu saginati.

'IAS, ātis, f. κόρος, idem quod satietas per abundantia. *Pl. Ps.* 1, 3, 100. Ut hodie ad nem huic suppetat satias Jovi. *Lucr.* 5, 1389. animus olim mulcebant, atque juvabant Cum cibi; et *ib.* 40. ita ad satiatem terra ferarum etiam scatit; et 2, 1036. fessus satiate viden- *ll. fragm.* ap. *Non.* 2, 791. Frumentique ex gravi satias facta est. *Accius* ap. *Non. ib.* Quo- rudelitatem nulla unquam explet satias sangui- *Macr. Sat.* 7, 12. *med.* Cur qui avidius vorant, s satias capit, quam qui eadem quietius ede-

rint. [**Cic. N. D.* 3, 38. in versiculis ex Attii tragoedia depromptis: satias supplicii.] ℙ Item taedium, nausea, odium: quae ex satietate oriri solent. *Ter. Eun.* 5, 6, 1. Ex meo propinquo rure hoc capio commodi. Neque agri, neque urbis odium me unquam percipit. Ubi satias coepit fieri, commuto locum. *Id. Hec.* 4, 2, 18. et *Lucil.* ap. *Non. l. c.* Dum aetas, tempus tulit, perfuncta satis sum: satias jam tenet studiorum istorum. *Liv.* 30, 3. Si forte eum satias amoris in uxore ex multa copia cepisset. [*Cf. *Gloss. Liv.* s. h. v. *Tac. A.* 6, 38. non — tempus, preces, satias mitigabant (Tiberium).] *Sil.* 4, 110. Nec finis satiasve, novi sed sanguinis ardor Gliscere. Alii leg. *satiesve.* [**Solin.* 22. (al. 35.) de Britannia: Ita pabulosa, ut pecua in periculum agat satias. *Bail.*]

SĀTĬĀTE, adv. κατακόρως, ad satietatem, copiose, affatim. *Vitr.* 2, 9. *med.* Populus, salix, tilia ignis et aeris habendo satiate, atque humoris temperate, egregiam habere videntur in usu rigiditatem. *Tert. Anim.* 46. *med.* Cetera Hermippus Berytensis quinione voluminum satiatissime exhibebit. *Arnob.* 6. *in.* Ut eadem rursus satiateque dicantur. *August. de Mus.* 4, 14. *med.* Quod satiatissime sentis, cum singula repetis.

SĀTĬĀTUS, a, um, part. a *satio:* κορηθής, διάκορος, expletus, saturatus. *Ov. Met.* 3, 140. vosque canes satiatae sanguine herili. *Plin.* 30, 10, 27. Vultur satiatus humano cadavere. *Lucr.* 2, 320. Et satiati agni ludunt, blandeque coniscant. *Cic. Sen.* 14. Cupidis voluptatum odiosum et molestum est fortasse carere: satiatis vero et expletis jucundius est carere, quam frui. *Id. Q. Fr.* 1, 3. *med.* Quorum crudelitas nondum est nostra calamitate satiata. *Sen. Ag.* 519. quisquis es nondum malis Satiate tantis Coelitum, tandem tuum Numen serena. *Tac. H.* 3, 66. Senex prosperis adversisque satiatus. *Tibull.* 2, 1, 51. Agricola satiatus aratro. Alii leg. *lassatus.* *Cic. Verr.* 2, 4, 28. Ait se velle illud (*candelabrum*) etiam atque etiam considerare: nequaquam se esse satiatum. *Hor. Od.* 1, 2, 37. Heu nimis longe satiate ludo. *Sen. Oed.* 632. pluvio aethere satiata tellus. *Colum.* 2, 10. *f.* Solum subactum, largoque stercore satiatum. *Petr. Sat.* 135. paries palea satiatus inani, Fortuitoque luto, *h. e.* densatus, repletus, lutoque oblitus, cujusmodi fuisse casas apud priscos, *Vitr.* 2, 1. scribit. *Stat. Silv.* 1, 2, 153. Robora Dalmatico lucent satiata metallo, *h. e.* trabes auro large oblitae, et ornatae. *Liv.* 2, 65. *in.* Romanus integer, satiatusque somno, productus in aciem, fessum stando et vigiliis Volscum primo impetu perculit. *Tac. A.* 1, 75. Nec patrum cognitionibus satiatus, judiciis adsistebat in cornu tribunalis. ℙ Cum gen. *Ov. Met.* 7, 808. cum satiata ferinae Dextera caedis erat, repetebam frigus et umbras. *Sil.* 4, 436. quassatque per auras Titanum bello satiatam sanguinis hastam. *Id.* 16, 603. satiatus et aevi, Et decoris. ℙ [*Confund. *satiatus* et *saturatus.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 5, 243. 7, 802.]

SĀTĬCŬLĀNUS, a, um, adj. et

[SĀTĬCŬLUS, a, um, adj. ad Saticulam pertinens, oppidum Samnii, inter Vulturnum fluv. et Tifatam montem, ubi nunc *S. Agata de' Mori.* Ejus meminit *Liv.* 7, 32. et al. *Id.* 23, 14. Ager Saticulanus. *Virg. A.* 7, 728. amnisque vadosi Accola Vulturni, pariterque Saticulus asper, *h. e.* incola Saticuli, oppidi montani. *F.*]

SĀTĬES, ei, f. satias, satietas. *Plin.* 8, 51, 77. Fico arida saginatis suibus, ac satie, necatis repente mulsi potu dato. Ita *Hard.* Alii aliter. *Juvenc.* 1, 637. Proveniet tamen his saties potusque cibique. *Id.* 3, 216. populusque repletur Ad satiem dapibus. V. SATIAS *f.*

SĀTĬĔTAS, atis, f. κόρος, saturitas. [*Primo loco debebat collocari illud *Cic. Inv.* 1, 17. Cibi satietas et fastidium sub amara aliqua re relevatur. Adde *Or.* 3, 25. quis potione uti aut cibo dulci diutius potest; quum utroque in genere ea, quae leviter sensum voluptate moveant, facillime fugiant satietatem.] *Plin.* 8, 26, 40. Hippopotamus assidua satietate obesus exit in litus, etc. *Id.* 11, 34, 40. Unum animalium, cui cibi non sit exitus: dehiscitque nimia satietate. ℙ Translate est fastidium, taedium, quod ex cibi, vel rei alius cujuspiam nimio usu nobis ingignitur: cui opponitur desiderium, aviditas. *Cic. Fam.* 2, 11. Mirum me desiderium tenet urbis, satietas autem provinciae. *Plin.* 12, 17, 38. Tanta mortalibus suarum rerum satietas est, alienarumque aviditas. *Plin. ep.* 3, 9. *med.* Ne si longius esset extracta cognitio, satietate et taedio quodam justitia cognoscentium severitasque languesceret. *Quint.* 9, 4. *f.* Id cum manifesta affectatione, tum etiam similitudine taedium ac satietatem creat. *Auct. ad Her.* 4, 27. *extr.* Rarius utemur ea, ne satietatem pariat. *Cic. Mur.* 9. *med.* Ista nostra assiduitas, nescis, quantum afferat hominibus fastidii, quantum satietatis. *Id. Or.* 3, 25. Ea quae specie prima acerrime commovent, ab iis celerrime fastidio quodam et satietate abalienamur. *Id. Or.* 52. Dicitur Isocrates numeros secutus cum jucunditatis causa, tum ut varietas satietati occurreret. *Id. Inv.* 1, 41. Variare orationem magnopere oportebit: nam omnibus in rebus similitudo est satietatis mater.

Sall. Jug. 36. *med.* Nisi forte nondum etiam vos dominationis eorum satietas tenet. *Pl. Amph.* 1, 2, 10. Satietatem capere alicujus rei, *h. e.* de re quapiam sumere usque ad satietatem. Sic *Ter. Ph.* 5, 5, 6. Sumere satietatem amoris. Rursus *Cic. Att.* 15, 16. Haec ῥωπογραφία ripulae videtur habitura celerem satietatem; et *ib.* 2, 5. Cupio Alexandriam visere, et simul ab hac hominum satietate nostri discedere, et cum aliquo desiderio reverti, *h. e.* ab his hominibus, quos satietas mei cepit. *Id. Verr.* 2, 3, 43. *med.* Fugere satietatem judicum. *Auct. ad Her.* 4, 11. *extr.* Satietatem varietate vitare. *Plin. ep.* 8, 5. *f.* Satietas doloris, *h. e.* cum dolor veluti satiatus est diuturnitate saeviendi. ℙ *Ad satietatem*, et plenius *usque ad satietatem*, affatim, abunde, et donec satiatus sis, ἄχρι κόρου. *Suet. Dom.* 21. Prandere ad satietatem. *Plin.* 18, 16, 43. Medica dari jumentis non ad satietatem debet. *Id.* 34, 17, 49. Laxatis spiramentis, ad satietatem infusus aer. *Petr. Sat.* 131. *extr.* Re quapiam usque ad satietatem frui. *Pl. Cist.* 1, 1, 72. Amor amarum ad satietatem usque oggerit. ℙ *Citra satietatem* contrarium. *Plin.* 23, 6, 57. Punica mala alvum sistunt, et stomachum, dumtaxat pauca, citraque satietatem. ℙ In plur. num. *Vitr.* 2, 9. *med.* Quercus terrenis principiorum satietatibus abundans, *h. e.* copiose participans qualitates terrae. ℙ De stercore animalis. *Solin.* 2. *med.* Lupi, quos cervarios dicimus, quamvis post longa jejunia repertas aegre carnes mandere coeperint, ubi quid casu respiciunt, obliviscuntur; et immemores praesentis copiae, eunt quaesitum quam reliquerant, satietatem.

SĀTIN', satisne? fere in sermone familiari. *Enn.* ap. *Gell.* 18, 2. *extr.* Satin' vates verant aetate in agunda? *Pl. Trin.* 4, 3, 64. Satin' ego oculis plane video? estne ipsus, an non est? *Ter. Andr.* 4, 4, 10. Satin' sanus es, qui me id rogites? et 4, 5, 9. Quid vos? quo pacto hic? satin' recte? *Cic. N. D.* 1, 41. Satin' est id ad illam abundantem bonis beatissimam vitam? ℙ Aliquando ita interrogat, ut affirmandi vim habeat, ut *nonne. Pl. Epid.* 5, 2, 1. Satin' ille homo ludibrio nos vetulos decrepitos duos habet? *Id. Rud.* 4, 5, 3. Satin' si cui homini Dei esse benefactum volunt, aliquo illud pacto obtingit optatum piis? *h. e.* nonne? vel nonne perspicuum est obtingere? [*Cf. *Lindem.* ad *Pl. Mil.* 4, 2, 9. Satin' haec quoque me deperit? i. e. satin' certum est, hanc quoque me deperire? Item ad *Trin.* 4, 4, 6. — Interdum indignantis est. *Pl. Trin.* 4, 2, 80. Satin' intra labra atque dentis latuit vir minumi preti? i. e. nonne verum est, eum diu latuisse? V. *Gron.* ad *Pl. Rud.* 4, 5, 5.] ℙ *Satin' ut* similem vim habet. *Pl. Mil.* 4, 3, 40. Pro Juppiter! Satin' ut commoditas usquequaque me adiuvat! *Id. Merc.* 2, 4, 12. *Cha.* Qui scis, esse amicam illam meam? *Euty.* tute heri ipsus mihi narrasti. *Cha.* Satin' ut oblitus fui, tibi me narravisse! *Euty.* haud mirum factum est. [**Lindem.* ad locum *Plauti* prius laud. duas vult in his enuntiationes in unam conflatas; alteram: *Satin' — me adjuvat;* alteram: *ut commoditas — me adjuvat.*] ℙ *Satin' salve?* V. SALVE. ℙ Ap. *Ter. l. c.* quidam leg. *sati' ne.*

[SĀTĪNUS, a, um, adj. ad satum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1264, 9. L. Lutatius L. L. Antiochus vix. A. LXX., ex parte heres monumenti fecit Satinus filius. *F.*]

SĀTĬO, as, avi, atum, a. 1. κορέω, saturo, pasco, expleo: a *satis:* Refertur ad appetitum cibi et potus. *Colum.* 8, 9. *med.* Satiat semodius cibi in diebus singulis vicenos et centenos turtures. *Cic. Fin.* 2, 8. *f.* Veniebat ad coenam, ut animo quieto satiaret desideria naturae. *Ov. Met.* 11, 371. Diram famem satiare. *Mart.* 6, 35. sitim. *Plin.* 9, 6, 5. de orca: Satiansque se per complures dies, etc. ℙ Item ad appetitionem animi, et perturbationum ejus. *Cic. Phil.* 11, 3. *extr.* In ejus corpore lacerando cum animum satiare non posset, oculos pavit suos. *Id. Dom.* 22. *extr.* Ne absens quidem luctu meo mentes illorum satiare potui. *Id. Har. resp.* 20. Satiare libidines. *Prop.* 2, 12, 23. oculos amore. *Sen. Troad.* 762. avidos dolores amplexu. *Petr. Sat.* 97. *f.* iracundiam. *Cic. Fin.* 3, 2. *med.* Erat in eo inexhausta aviditas legendi, nec satiari poterat. ℙ *Satiare* plus est, quam explere: hoc significat plenum facere: illud supra modum et abundantiam. Ita *Non.* 5, 13. *Lucr.* 3, 1017. animi ingratam naturam pascere semper, Atque explere bonis rebus, satiareque nunquam. *Cic. Par.* 1, 2. Neque enim expletur unquam, nec satiatur cupiditatis sitis. *Id. Par.* 27. Explere cupiditates, satiare odium. ℙ Est etiam fastidium, taedium creare. *Id. Or.* 3, 50. Horum vicissitudines efficient, ut neque ii, satientur, qui audient, fastidio similitudinis, etc. *Id. Or.* 63. Primum enim numerus agnoscitur, deinde satiat, postea, cognita facilitate, contemnitur. *Sen. Cons. ad Helv.* 16. *med.* Neminem satiatura garrulitas. ℙ Satiari lana dicitur, cum inficitur, si abunde colorem imbibat: ducta metaphora a prima significatione. *Plin.* 9, 38, 62. Tyrius pelagio primum satiatur, immatura viridique cortina: mox permutatur in buccino. ℙ Similiter satiatur terra stercore, cum large stercoratur. *Plin.* 19, 8, 42. Satiari stercore, crebro purgari, caveri, ne cum herbis evellatur asparagus. Sic

Veg. Vet. 1, 47. et *ib.* 2, 48. *med.* Oleo manum perunges, et ipsum anum jumenti oleo satiabis. *Ov. Met.* 4, 758. largis satiantur odoribus ignes, *h. e.* multo ture sparguntur. *Mart.* 8, 36. satiari lumine Phoebi, *h. e.* plene illustrari. *Plin.* 5, 9, 10. Observatum est, prout in Mauritania nives imbresve satiaverint, ita Nilum increscere, *h. e.* abundaverint, et terras repleverint. ℙ Cum genitivo V. SATIATUS.

SĀTĬO, onis, f. *σπορά*, actus serendi: a supino *satum* verbi *sero*. *Cic. Verr.* 2, 3, 47. In jugero agri Leontini medimnum fere tritici seritur, perpetua atque aequabili satione. *Colum.* 11, 2. *med.* Vetus est agricolarum proverbium, Maturam sationem saepe decipere solere, seram nunquam, quin mala sit. *Id.* 3, 14. Sationis (*vitium*) duo genera malleoli, vel viviradicis. *Virg. G.* 2, 319. Optima vinetis satio est, cum vere rubendi Candida venit avis. *Colum.* 2, 9. *med.* Sationem peragere. ℙ Differt a *sementi*, quae proprie est seminis sparsio: *satio* omnem culturam, quae in serendo fit, significat. *Id.* 2, 4. *med.* Limosa arva non sunt habilia sementi, aut occationi, aut sationi. [At in optimis *Codicib.* legitur *sartioni* pro *sarritioni*, quod postremum *Schneiderus* in textum admisit. *F.*] ℙ Idem omnino videtur in illo *Pall.* 12, 1. Novembri mense triticum seremus, et far satione legitima, ac semente solemni.

SĂTĬOR et Satius. V. in v. sq.

SĂTIS, *ἱκανὸς*, sufficiens, aequus, par. [*Etymon faciunt a Gr. *ἅλις*.] De eo *Prisc.* 15, 1015. Satis etiam loco nominis positivi accipitur: itaque etiam comparationem recipit. *Virg. A.* 7, 470. Se satis ambobus Teucrisque venire, Latinisque. *Lucr.* 1, 241. Tactus enim leti satis esset causa profecto. *Auct. ad Her.* 1. *in.* Etsi negotiis familiaribus impediti, vix satis otium studio suppeditare possumus. *Ulp. Dig.* 5, 40, 45. *med.* Pecuniarium fideicommissum, si divisum fuerit, satis injuriam facit libertati. Ita *Torrent.* Alii leg. *sane. Cajus ib.* 38, 1, 19. Ut satis tempus ad quaestum faciendum habeat. Ita *Torrent.*, alii *satis temporis*. *Ov. Met.* 3, 149. Fortunamque dies habuit satis. *Lucil.* ap. *Charis.* 2, 193. Cui, si conjuret populus, vix totu' satis sit. *Cic. Or.* 22. Eos peccare dicebat, qui non sentirent, quid esset satis. *Id. Fam.* 9, 14. Sum enim avidior, plus quam satis est, gloriae. *Id. Brut.* 35. *f.* Dicebant de republica, quod esset illis viris, et consulari dignitati satis. *Nep. Ep.* 4. *f.* Abstinentiae erit hoc satis testimonium. ℙ Cum gen. *Liv.* 32, 21. *med.* Satis exemplorum nobis alienae clades praebent. *Ter. Andr.* 1, 1, 111. Nec satis ad objurgandum causae. *Cic. Verr.* 2, 2, 1. Ut ad dicendum temporis satis habere possim. ℙ *Satis habeo*, contentus sum, sufficit mihi. *Id. Fam.* 5, 2. *med.* Satis habeas, nihil me etiam tecum de tui fratris injuria conqueri. *Id. Rosc. Com.* 4. Confitetur plus se petere, quam debeatur: sed satis superque habere dicit, quod sibi ab arbitro tribuatur. *Nep. A.* 10. *f.* A ceteris tantum satis habeant se defendere. *Id. Timol.* 2. *f.* Carthaginienses satis habere coegit, si liceret Africam obtinere; et *ib.* Nec vero id satis habuit, sed, etc. Et cum accusativo communi *Pl. Poen. a.* 2. *v.* 12. Quando id, quod sat erat, satis habere noluit, ego pausam feci. *Balb.* ad *Cic. post ep.* 8. *l.* 9. *ad Att.* Atque hoc non solum in te satis habebit, sed, etc. *Plin. prooem.* 7. Non est satis aestimare, natura parens melior homini, an tristior noverca fuerit, i. e. non licet satis aestimare. Sed hic non adjectivi, sed adverbii vim habet: qua ratione multo saepius usurpatur, *ἅλις, ἱκανῶς*, quantum sufficit, aut opus est. Quo reduci possunt multa ex modo allatis scriptorum locis. Praeterea *Cic. Acad.* 4, 19. *med.* Non enim satis intelligebam. *Ter. Andr.* 5, 1, 1. Satis jam, satis, simo, spectata erga te amicitia est mea: satis pericli coepi adire. *Caes. B. G.* 1, 16. Ne pabuli quidem satis magna copia est; et *ib.* 25. Neque, sinistra impedita, satis commode pugnare poterant. *Nep. Thras.* 4. Cum non satis diligenter in castris agerentur vigiliae. *Hor. Epod.* 1, 31. Satis superque me benignitas tua Ditavit. *Ter. Eun.* 1, 2, 5. Accede ad ignem hunc, jam calesces plus satis. *Cic. Verr.* 2, 5, 46. *f.* Plus quam satis est, doleo. *Id. Rab. Post.* 16. *extr.* Satis multa hominibus non iniquis haec esse debent: nimis etiam multa vobis, quos aequissimos esse confidimus. Adde *eund. Mil.* 34. ℙ *De his satis*, ellipsis, *h. e.* dictum est. *Id. Att.* 6, 9. Quare de hoc satis. *Nep. Alc.* 11. *extr.* Sed satis de hoc: reliquos ordiamur. ℙ *Satis accipere, dare, exigere, offerre, petere, praestare*, Jurisconsultorum sunt, et ad fidejubendum pertinent. V. infra post h. v. ℙ Interdum *ἐπιτατικὸν* est, *h. e.* augendi vim habet, vehementer, valde, abunde. *Pl. Amph.* 2, 2. 208. Satis audacter. *Id. Poen.* 1, 2, 73. Pro herili et nostro quaestu satis bene ornatae sumus. *Ter. Heaut.* 1, 1, 19. Haec non voluptati tibi esse, satis certo scio. *Id. Andr.* 1, 1, 104. Ad flammam accessit imprudentius, satis cum periculo. *Cic. Off.* 3, 8. *f.* Satis nobis persuasum esse debet, si omnes Deos hominesque celare possimus, nihil tamen avare, nihil injuste esse faciendum. *Hor. Od.* 1, 13, 13. Non, si me satis audias, Speres perpetuum. *Caes. B. G.* 1, 43. Planities erat magna, et in ea tumulus terreus satis grandis. *Nep. Ep.* 5. Vir satis exercitatus in dicendo. *Ulp. Dig.* 29, 2, 70. Hoc enim satis impium esset. *Id. ib.* 43, 23, 7. *med.* Magna et satis necessaria causa. Adde alia quae congessit *Broukus.* ad illud *Tibulli* 2, 6, 53. Tunc tibi, lena, precor diras: satis anxia vivas. ℙ Interdum minuendi. *Satis bene* est non omnino bene, sed mediocriter: *satis bonus* non plane bonus, sed probabilis. *Cic. Off.* 2, 25. A Catone cum quaereretur, quid maxime in re familiari expediret, respondit, bene pascere: quid secundum? satis bene pascere: quid tertium? male pascere: (*Plin.* 18, 5, 6. et *Colum. praef.* 6. hoc ipsum Catonis dictum referentes, pro *satis bene* habent *mediocriter;* et *Or.* 3, 22. *med.* Quare si jam me vultis esse oratorem, si etiam sat bonum, si bonum denique, non repugnabo; et *Att.* 2, 19. *med.* Videor mihi nostrum illum consularem exercitum bonorum omnium, etiam satis bonorum, habere firmissimum. *Ter. Heaut.* 3, 2, 12. Meretrix haec est forma luculenta. *Chre.* sic satis. ℙ Pro intente, ut *satis agere*. V. in SATAGO. ℙ [*Saepe junguntur *satis* et *nimium*. *Sen. Her. Oet.* 1121. An quod dividit aethera A terris spatium, sat est Et mundi nimium malis. *Stat. Silv.* 1, 2, 169. Satis, o, nimiumque, priores Despexisse procos. Laud. hos locos *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* 1, 1. p. 85. *ed. Fr.*, ubi pro vulg. omnium cdd. et edd. scriptura *satis ac minimum boni*, leg. *satis ac nimium boni* videtur.] ℙ Comp. est *satior, satius*, h. e. melior, melius, utilius, praestantius. *Plin.* 17, 5, 3. Erit igitur haec terra optima, et operi satior. *Hard. et operi, et satis*, alii aliter leg. *Cic. Verr.* 2, 2, 36. Repertus est nemo, quin mori diceret satius esse; et *Virg. Ecl.* 2, 14. Nonne fuit satius tristes Amaryllidis iras, Atque superba pati fastidia? *Mart.* 10, 37. Et satius tenues ducere credis acos. *Ter. Andr.* 2, 1, 7. Ah quanto satius est, te id operam dare, quam, etc.! *Pl. Cist.* 4, 1, 10. Satius est mihi quovis exitio interire. *Id. Trin.* 2, 2, 30. Nimio satius est, ut opus est, te ita esse, quam ut animo lubet. *Plin.* 23, 1, 26. Et quis satius censeat, absinthite vino utendum potius, quam absinthio ipso? *Varr. R. R.* 1, 2. *f.* Ego quod magis pertineat ad Fundanii valetudinem, satius dicam, *h. e.* potius. [*— Cum inf. passivi *Nep. Ag.* 2, 1. satius esse in Asia, quam in Europa dimicari. V. quae de hoc dicendi genere disputat *Brem.* ad *Nep. Paus.* 4, 4.] ℙ In illo *Pl. Truc.* 5, 36. Nihil *φλυαρεῖν* satius est, miles: si te amari postulas, auro, haud ferro deterrere potes, ne amet Stratophanes: *satius est* significat opus est, aut prodest, aut necesse est, amissa significatione comparativi. ℙ [*Satis* c. superl. junctum demonstrat *Ruddim.* 2. p. 306, 8. *f.* exemplo laud. *Pomp. de orig. jur.* §. 46. Exstat ejus oratio satis pulcherrima.]

SĂTĬSACCEPTĬO, onis, f. *ἱκανοληψία*, actus satisaccipiendi. *Pomp. Dig.* 45, 1, 5. Satisacceptio est stipulatio, quae ita obligat promissorem, ut adpromissores quoque ab eo accipiantur, idest qui idem promittant.

SĂTĬSACCEPTUS et Satis acceptus, a, um, part. a *satisaccipio*, tanquam idonea cautio acceptus. Translate compertus, certus, quasi datis acceptisque fidejussoribus. *Pl. Most.* 1, 3, 90. Si acceptum sat habes, tibi fore illum amicum sempiternum; et *ib.* 67. Si tibi sat acceptum est, fore victum tibi sempiternum.

SĂTĬSACCĬPĬO et Satis accipio, is, epi, eptum, a. 3. *ἱκανὸν λαμβάνω*, accepto fidejussore mihi caveo, fidejussorem a debitore oblatum admitto: cui *satisdo* respondet. *Pomp. Dig.* 45, 1, 5. Satisacceptio est stipulatio, quae ita obligat promissorem, ut adpromissores quoque ab eo accipiantur, id est qui idem promittant. Satis autem accipere dictum est eodem modo, quo satisfacere: nam quia id, quo quis contentus erat, si praestabatur, satisfieri dictum est; et similiter quia tales, quibus contentus quis futurus esset, ita dabantur, ut verbis obligarentur, satisaccipi dictum est. *Cic. Quint.* 13. *med.* Pecuniam petit: negamus deberi: judicium fiat statim: non recusamus. Numquid praeterea? si veretur, ut res judicio facto, parata sit, judicatum solvi satisaccipiat: quibus verbis a me satisaccipiet, iisdem ipse quod peto, satis det; et *mox:* Immo, inquit, abs te satis accipiam: ego autem tibi non satisdabo. V. JUDICATUS. *Ulp. Dig.* 46, 1, 33. Si eum hominem, pro quo satis de lite acceperam, Titius heredem reliquerit, etc. *Pl. Stich.* 4, 1, 4. Satis abs te accipiam, nisi videam, mihi te amicum esse, Antipho: nunc qui te amicum mihi experior esse, creditur tibi. *Cic. Verr.* 2, 1, 45. Si quis testamento se heredem esse arbitraretur, quod tum non exstaret, lege ageret in hereditatem, aut, pro praede litis vindiciarum cum satis accepisset, sponsionem faceret. Ubi *Ascon.* Aut peteret, ut possessor esset, aut acciperet ab adversario satis pro praede litis vindiciarum, et ipse sponsionem faceret. *Ulp. Dig.* 36, 4, 5. *f.* Nomine legati satis accipere ab herede. Et omisso *nomine*, *Paul. ib.* 3, 15. et 17. Si ab herede instituto legatorum satis acceperit legatarius. ℙ Passive. *Cato R. R.* 2. *med.* Quae satis accipiunda sunt, satis accipiantur, *h. e.* quae sub fidejussore accipienda sunt.

SĂTIS CĂVĒRĔ, satisdando, *h. e.* per fidejussorem cavere. *Paul. Dig.* 7, 1, 60. Satisque ei [...] sessore cavendum est, quod non sit prohibi[...] Ita *Torrent.* Alii leg. *dandum*.

SĂTISDĂTĬO, onis, f. *ἱκανοδοσία*, actus [...] dandi, hoc est fidejussores offerendi. *Cajus D*[...] 8, 1. Satisdatio eodem modo appellata est, q[...] tisfactio. Nam ut satisfacere dicimur ei, cuj[...] siderium implemus, ita satisdare dicimur adve[...] nostro, cum pro eo, quod a nobis petit, ita [...] mus, ut eum hoc nomine securum faciamus, [...] fidejussoribus. *Ulp. ib.* 4, 6, 28. Si quis nec [...] stodia, nec in vinculis sit, sed sub fidejussor[...] tisdatione. *Id. ib.* 46, 5, 1. Stipulationum p[...] riarum quaedam sunt, quae satisdationem ex[...] quaedam quae nudam repromissionem. *Papin.* [...] Praetoriae satisdationes personas desiderant [...] intervenientium: neque pignoribus quis, neq[...] cuniae, vel auri, vel argenti depositione in [...] satisdationis fungitur. *Ulp. ib.* 35, 3, 3. *f.* in[...] nere. *Id. ib.* 26, 2, 17. offerre; et *mox:* im[...] et *f.* contumeliam satisdationis subire. *Id. ib.* [...] 7. Satisdationem praestare. *Paul. ib.* 4, 8, 32[...] dare. *Ulp. ib.* 26, 4, 5. alicui remittere. *Pl*[...] 5, 4. *n.* 8. Satisdatio capitalis, *h. e.* qua no[...] jussor offertur, sed vita ipsa ejus, qui qui[...] praestandum suscepit. ℙ Satisdationis appe[...] ne interdum etiam repromissio continebitur[...] contentus fuit is, cui satisdatio debebatur, u[...] docet *Dig.* 50, 16, 61. Hinc ap. *Cic.* hoc se[...] tisdationem intelligi debere, contendit *Gr*[...] cum ait *Att.* 5, 1. De satisdando vero te rogo [...] ad eris Romae, tu ut satisdes: et sunt aliquot [...] dationes secundum mancipium, in his Mem[...] rum praediorum, vel Atilianorum. Nam cu[...] mitus, inquit *Graevius*, in mancipationibus f[...] sio interponeretur, quae satisdatio secundum [...] cipium appellabatur; et deinceps exolevisset [...] fidejussio, introducta in locum ipsius nova rep[...] sione, vetus formula mansit quidem, sed [...] veteri significatione: et *satisdatio secundum* [...] *pium* nihil aliud significat, quam repromis[...] pro re mancipi. [*V. quae laud. *Schütz.* in [...] s. h. v.] ℙ Pro satisfactione. *Mart. Dig.* [...] 49. Solutionis quidem verbum non proficiet, [...] tisdationis sufficit.

SĂTISDĂTO et Satis dato, adverbii more d[...] ut *testato*, datis fidejussoribus. *Ulp. Dig.* 5, [...] *f.* Cavere nuda cautione, aut satisdato; et *ib.* [...] 4. *f.* Quaeritur, si quis, cum judicio sistendi [...] satisdare non deberet, satisdato promiserit, a[...] jussoribus ejus exceptio detur. *Id. ib.* 40, 5, 4[...] Ergo cavendum est idonee: quid est idonee? [...] dato utique, aut pignoribus datis. *Pompon.* [...] 2, 31. *f.* Satisdato cautum debet esse ei, a q[...] cunia proficiscetur. *Mart. ib.* 49, 17, 18. *f.* S[...] to filium in solidum, non peculio tenus def[...] debebit. ℙ Eandem sententiam habere vide[...] lud *Cic. Att.* 16, 6. *f.* Hoc quod satisdato [...] peto a te, ut ante provideas, planeque expedi[...] solutum relinquas; et *ib.* 15. *med.* Sed et ill[...] arbitror, eo nomine, quod satisdato debeat [...] curatores ejus non dissolvere. *Gronov.* tamen [...] loco *satisdato debere* eum putat, non qui fidej[...] dedit, sed qui ipse fidejussor pro alio fuit. *Er*[...] vero, qui facta pro alio idonea cautione, se [...] rum spopondit.

SĂTISDĂTOR, oris, m. fidejussor. *Ascon.* i[...] 2, 1, 45. Praedes dicuntur satisdatores loc[...] pro re, de qua apud judicem lis est. *Sidon.* [...] 24. *f.* Curatori necdum satisdator inventus e[...]

SĂTISDĂTUM, i, n. satisdatio. *Ulp. Dig.* [...] 1. *f.* Quod ait praetor: nisi satisdatum sit [...] pere debemus, si perseveret satisdatum. V[...] TISDATO.

SĂTISDO et Satis do, das, dedi, datum [...] *ἱκανὸν δίδωμι*, fidejussore dato creditori cave[...] respondet *satisaccipio*. V. SATISDATIO. *Cic.* [...] 13. *med.* Quibus a me verbis satis accipiet, [...] ipse quod peto satis det. *Id. Rosc. Com.* 12[...] Quid ita satis non dedit, amplius a se nemine[...] titurum? *Paul. Dig.* 46, 6, 1. Cum, pupill[...] salvam fore, satisdatum est. *Ulp. ib.* 2, 8, 7[...] satisdatum pro re mobili non sit. *Id. ib.* 36, [...] Ante aditam hereditatem satisdandum de lega[...] *Cic. Verr.* 2, 1, 56. Qui redemerit, satisdet [...] infecti, ei, qui a vetere redemptore acceperit [...] nomine damni infecti. *Val. Max.* 4, 1. *n.* 8. [...] Scipio judicatae pecuniae satisdare non posset. [...] *Dig.* 36, 4, 5. *f.* Si legatarius fideicommiss[...] non det. *Id. ib.* 43, 14, 1. *med.* Dabitur auten[...] vicinis, sed et his, qui trans flumen possid[...] *Cic. Verr.* 2, 2, 24. *extr.* Debebat Epicrates [...] nummum nemini: amici, si quis quid peteret [...] cio, secum agi passuros, judicatum solvi sati[...] ros esse dicebant. V. JUDICATUS. *Id. Fa*[...] 28. Rogo, ut si quid tibi satisdandum erit, a[...] eo nomine non peti, cures, ut satisdetur fide[...] [*Cf. *Ern. cl. Cic.*]

SĂTĬS EXĬGO, is, a. 3. est fidejussorem [...] re. *Paul. Dig.* 26, 7, 45. *f.* Pupillo a magi[...] bus tutor datus est: a quo magistratus sati[...] gerunt, rem salvam fore. *Scaevola ib.* 36, [...] Satis a Sejo patre meo exigi veto.

ISFĂCĬO et Satis facio, is, eci, actum, a. 3. ρέω, tantum facio, quantum satis est, offi- ptum praesto, impleo. *Cajus Dig.* 2, 8, 1. cere dicimur ei, cujus desiderium implemus. hil. 14, 9. *extr.* Cum aut morte, aut victoria sfacturum reipublicae spopondisset. [*Cf. *observ.* 2, 4. p. 124. *ed. Fr.*] *Colum.* 11, 3. Quae ratio docet, universo jugero satisfacere stercoris MCCCCXL. *Cic. Balb.* 1. Me omni- i amici fuerint saluti meae, si minus referen- ia satisfacere potuerim, at praedicanda et a certe satis esse facturum. *Id. Verr.* 2, 5, is est factum Siculis, satis officio ac necessi- satis promisso nostro ac recepto. *Id. Or.* Satis superque abs te videtur istorum studiis ctum. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 20. Non judicabat rimere in eo spumam anhelantis posse, cum omni parte sibi ipse satis fecisset. *Cic. Or.* striones in dissimilibus personis satisfaciunt. 5, 18. *extr.* Sunt negotia lenta et inania: fa- amen satis: tibi quidem, cui difficilius est, ipsi: sed certe satisfaciam utrique. *Id. Top.* id autem, quod te velle senseram, cumulate tum esse debet voluntati tuae. *Id. Div. Verr.* r. Causae et officio suo satisfacere. *Id. Cluent.* urae et legibus; et *Or.* 41. et *Att.* 2, 4. alicui m petenti. *Ulp. Dig.* 36, 4, 5. *med.* volun- functi. *Scaevola ib.* 1, 77. *extr.* conditioni. ib. *Post.* 17. Ut omnium vel suspicioni, vel lentiae, vel crudelitati satisfiat. *Id. Fam.* 14, pie et caste, *h. e.* Deum pie et caste colere; 3, 16. *f.* Satisfacere immortalitati laudum cupit, *h. e.* ita scribere de rebus tuis, ut scri- is aequet immortalitatem laudum tuarum. 87. *med.* Virtus, quam satisfacere beatae ontendimus, *h. e.* satis esse ad beatam vitam. tandus hujus verbi usus, quo de gladiatori- itur submittentibus se ad audiendum illud, *ferrum*, donec a dominis testimonium opera- naviter editae impetrent. *Cic. Tusc.* 2, 17 atores) mittunt etiam vulneribus confecti a s, qui quaerant, quid velint: satis factum ii velle decumbere, i. e. dummodo dominis for- sua satis fecerint. Hanc rationem praefe- *ron. Observ.* 2, 6. p. 117. sq. ubi v. et *Beier.* p. 46. *Orell.* leg. *si satis iis factum non sit:* difficilem esse optionem: ceterum sine au- e a dumviris modo laudd. omissum esse *si.* *Decl.* 305. p. 592. *ed. Burm.* Plurimum tamen d dolorem pertinet, quod te spectante pugna- ille gravissimus dolor, quod ad inimici vo- n satis fecerunt.] ¶ Saepe refertur ad dis- em aeris alieni. *Cic. Q. Fr.* 1, 3. *med.* Vi- d sceleris admiserim, cum de visceribus tuis, ui satisfacturus sis, quibus debes: ego acce- x aerario pecuniam tuo nomine frustra dissi- *Caes. B. C.* 3, 60. *extr.* Maximas pecunias , perinde ac satisfacere, et fraudata restituere *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 12. Ut si mihi in pe- inus satisfecisset, etc. *Cic. Fl.* 20. Pecunia ab Hermippo: Hermippus ab Heraclide p- e tamen Fusiis satisfacit absentibus, et fidem berat. *Ulp. Dig.* 40, 1, 4. *med.* Quaeri po- emptor festinavit, et pretium numeravit, an ei satisfacto, servus constitutione uti possit. amen idem sunt semper *satisfacere*, et *solve-* m *solvit*, qui creditori pecuniam omnem nu- *satisfacit*, qui quocumque modo creditorem v. gr. cautione, satisdatione, pignore, par- ti solutione, etc. *Ulp. Dig.* 13, 7, 9. Satis- autem accipimus, quemadmodum voluit cre- licet non sit solutum. Vet. *Tabula aen.* ap. 2. *med.* Si eam pecuniam non solverit, neque erit. *Modest. Dig.* 40, 4, 41. Stichus servus eredi meo mille nummos si solverit, satisve liber esto. *Pomp. ib.* 18, 1, 19. Quod ven- tradidi, non aliter fit accipientis, quam si tium nobis solutum sit, aut satis eo nomine *Jabol. ib.* 40, 7, 39. Stichus liber esto, quan- alienum meum solutum, creditoribusve meis tum erit. ¶ Pro satisdare. *Jabol. ib.* 33, 2, ususfructus legatus esset, donec ei totius do- sfieret: cum ei heres pro sua parte satisde- quamvis reliqui satis non darent; tamen, etc. lige *totius dotis nomine.* ¶ Est etiam purga- e injuria illata, verbis excusare, deprecari, petere culpam fatendo. Formulae satisfa- unt ap. *Ter. Ad.* 2, 1, 11. Nollem factum: ndum dabitur, te esse indignum injuria hac; *Pl. Amph.* 3, 2, 50. Arbitratu tuo jusjuran- bo, me meam pudicam esse uxorem arbitra- *Cic. Verr.* 2, 1, 31. *med.* In qua civitate le- opuli R. violatus sit, nisi publice satisfactum ivitati bellum indici solere. Ubi *Ascon.* Sa- e est tantum facere, quantum satis sit irato ctam. *Caes. B. G.* 5, 52. Missis ad Caesarem undi causa legatis; et *ib.* 1. Sese paratos monstrant omnibus rationibus de injuriis sa- e. *Suet. Claud.* 38. Ostiensibus graviter cor- repente, tantum non satisfacientis modo, ve- edit. *Cic. Phil.* 2, 20. Acceperam jam ante s litteras, ut mihi satisfieri paterer a te; et raedicabas, te non existimare, nisi Clodium interfecisses, unquam mihi pro tuis in me injuriis satis esse facturum. *Sen. Ira* 2, 21. *med.* Non resistet offensis puer, cui nihil unquam negatum est, cui de paedagogo satisfactum est, *h. e.* quod a paedagogo se laesum dixerat. *Ov. R. Am.* 697. qui dicit multa puellae Probra, satisfieri postulat ille sibi. Adde *Suet. Caes.* 73. et *Tib.* 27., *Sen. Ira* 2, 32. et *Tac. A.* 4, 26. Hinc acute *Mart.* 12, 79. Nil in te scripsi, Bithynice: credere non vis, Et jurare jubes: malo satisfacere, *h. e.* fateri scripsisse, et veniam petere. ¶ *Satisfacere alicui*, dare poenas alicui, quem laeseris. *Id.* 12, 14. Saepe satisfecit praedae venator, et acri Decidit excussus, nec rediturus equo. ¶ Olim *satisfacior* dictum est. *Varr.* ap. *Prisc.* 8, 789. Si mehercule purgant, et Deorum cura non satisfaciatur reipublicae.

SĂTISFACTĬO, onis, f. actus satisfaciendi creditori, eo modo quo dictum est in v. praec. *Paul. Dig.* 46, 3, 52. Satisfactio pro solutione est. ¶ Item satisfaciendi ei, quem laesimus. *Caes. B. G.* 6, 9. *extr.* Caesar Ubiorum satisfactionem accepit; [*Cf. 1, 41.] et *Cic. Fam.* 7, 13. Hic tu me etiam insimulas, nec satisfactionem meam accipis. *Sall. Cat.* 36. Satisfactionem ex nulla conscientia de culpa proponere decrevi. *Petr. Sat.* 107. Flectite ergo mentes satisfactione lenitas. *Ulp. Dig.* 47, 10, 17. Qui accepit satisfactionem, injuriam suam remisit. *Plin.* 10, 34, 52. de columbis: Tum plenum querela guttur, saevique rostro ictus, mox in satisfactione exosculatio. Adde *Tac. G.* 21.

SĂTISFACTUS et Satis factus, a, um. V. SATISFACIO.

SĂTIS OFFĔRO, fidejussorem exhibeo. *Ulp. Dig.* 43, 23, 3. *f.* Si modo satis offerat, et defendere paratus sit. *Mart. ib.* 48, 17, 1. *f.* Si provinciae praesidem adierit, et satis obtulerit. Adde *Ulp. ib.* 26, 10, 5.

SĂTIS PĔTO, fidejussorem peto. *Ulp. Dig.* 36, 4, 3. Si is, a quo satis petitur, offerat cognitionem, dicendum est, cessare satisdationem. *Papin. ib.* 35, 1, 70. Ita ne satis fideicommissi petatur, neve ratio exigatur, *h. e.* nomine fideicommissi.

SĀTĬUS. V. SATIS.

SĀTĪVUS, a, um, adj. ἥμερος, qui seritur, et colitur: cui contrarius est qui sponte et sine cultu provenit, agrestis, silvestris. *Plin.* 19, 12, 60. Quae sunt silvestria, eadem in sativis sicciora intelliguntur, et acriora. *Id.* 32, 2, 11. Sativa corna. *Id.* 24, 13, 73. Sativa morus. *Varr.* ap. *Gell.* 17, 3. Graeci naves suebant cannabo et stuppa, ceterisque sativis rebus. ¶ *Sativum tempus*, sationi aptum. *Plin.* 19, 8, 40. Nostri betae genera faciunt, vernum et autumnale, a temporibus sativis, quamquam et Junio seritur. Ita Edit. vet. 1469. 1470. et 1472. et aliae. *Hard.* cum aliis edidit *a temporibus satus.*

SĂTOR, oris, m. φυτευτής, qui plantat, et colit. *Cic. N. D.* 2, 34. Omnium rerum quae natura administrantur, seminator, et sator, et parens, ut ita dicam, atque educator, et altor est mundus. *Varr. R. R.* 1, 45. Ita esse docent silvestria, ad quae sator non accessit. *Colum.* 3, 15. Sator vitis. *Plin.* 15, 1, 1. oleae. ¶ Translate. *Cic.* vertens *Soph. Tusc.* 2, 8. tuque coelestum sator, Jace, obsecro, in me vim coruscam fulminis, *h. e.* Juppiter genitor, creator: qui dicitur a *Virg. A.* 11, 725. hominum sator atque Deorum: a *Silio* 4, 432. rerum sator; et 9, 306. sator aevi: a *Phaedro* 3, 17. Deorum genitor, atque hominum sator. *Sen. Herc. Fur.* 357. verus Alcidae sator. Janus designatur in illo *Mart.* 10, 28. Annorum nitidique sator pulcherrime mundi. *Liv.* 21, 6. Sator litis; et *Sil.* 8, 260. Idem ut turbarum sator, atque accendere solers Invidiam. *Pl. Capt.* 3, 5, 3. Sator, sartorque scelerum, et messor maxime. [*Front. ad Anton. Imp.* (ed. *A. Maio*) 1, 3. de puerulis filiis ejus: Deos precor, sit salvus sator, salva sint sata, salva seges sit, quae tam similes procreat, *h. e.* salvus sit pater, salvi sint filii, salva sit eorundem mater. *F.*]

SĂTŌRĬUS, a, um, adj. ad serendum pertinens. *Colum.* 2, 9. *med.* Pelle hyaenae satoriam trimodiam vestiunt. Adde 12, 50. *med.* Sic *satoria quala* ap. *Caton. R. R.* 11., ubi alii leg. *sataria.*

*SATRĂCUS, i, m. pater Solimi vel Solymi, a quo Sulmo dicta, quem filius suus interfecit. *Sil.* 9, 68, 77, 104. et 111. ¶ Legitur et *Satricus. B. A.*

SATRĂPĂ et Satrapes, ae, m. et Satrapes, is, et Satraps, ăpis, m. σατράπης, vox Persica, praefectum, praetorem, praesidem provinciae sub rege Persarum significans. Praetorem vocat *Cic. Fin.* 5, 30. *extr.*, praefectum *Just.* 5, 1. *med.* et *Nep. Dat.* 2. *f.* Hi opulentissimi habebantur, et quasi reguli. *Curt.* 3, 13. Cum praecessisse Darii satrapam comperisset. *Ter. Heaut.* 3, 1, 43. Satrapes si siet amator, numquam sufferre ejus sumptus queat. *Nep. Paus.* 1. Mardonius Satrapes regius. *Id. Lys.* 4. Factum Pharnabazi satrapis regii. *Id. Con.* 2. Contulit se ad satrapem Ioniae. *Id. Dat.* 3. Optima veste, quam satrapae regii gerere consueverant. *Plin.* 6, 26, 30. Oppidum, satraparum regia appellatum. *Sidon. carm.* 2, 78. Quisque sedet sub rege satraps; et *Alcim.* 6, 392. Ornati cum fraude satraps, etc.; et *Sidon. carm.* 9, 50. Praefectos, satrapasque perculisse. ¶ Genitivus *Satrapis* ap. *Nep. l. c.* a *Satrapes* est, ut *Orestis*, *Timarchidis* pro *Orestae*, *Timarchidae*, et alia multa, de quib. *Prisc.* 6, 705. Posset esse etiam a recto *Satraps.*

SATRĂPĒĂ et saepius Satrapīa, ae, f. σατραπεία, νομός, provincia satrapis. *Curt.* 5, 1. *f.* Mazaeum transfugam satrapea Babyloniae donat. Adde *ib.* 2. *med.* et *ib.* 3. etc. Ubique alii leg. *Satrapia.* *Plin.* 6, 20, 23. Adjiciunt quatuor satrapias, Gedrosos, Arachotas, etc. Adde *ib.* 21, 23. et *ib.* 23, 25. *in.*

*SATRAPĒNE, es, f. regio Asiae ulterioris. *Curt.* 5, 2. *in.*, ubi fortasse legendum *Sittacene.* V. *Cellar.* ad h. l. *B. A.*

SATRAPS. V. SATRAPA.

[SATRĬĀNA, ae, f. Dea alias ignota. *Grut.* 89, 3. Lucus sacer Deae Satrianae. *F.*]

SATRĪCĀNUS, a, um, adj. ad Satricum pertinens, vetus oppidum Latii inter Velitras et Lanuvium, cujus *Cic. Q. Fr.* 3, 1, 2., *Liv.* 2, 39. et al., *Plin.* 3, 5, 9. et *Flor.* 1, 11. meminere. Hinc *Satricani*, *orum*, incolae illius oppidi memorantur a *Liv.* 9, 12. et 28, 11.

[SATTO, onis, m. qui jumentis clitellariis onus imponit: videtur esse a σάττω, onero. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 919, 9. Nonius Satto. *F.*]

SĂTULLĪNUS, a, um, adj. ad satullum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 845, 4. M. Porcius M. F. Claud. Satullinus. *F.*]

SĂTULLĬO, onis, m. dimin. satulli. Est cogn. R. V. *Inscr.* in DECIMUS. *F.*]

SĂTULLO, as, a. 1. idem ac saturo. *Varr.* ap. *Non.* 2, 786. Neque coquam carnes, quibus satullem corpora, ac famem ventris.

SĂTULLUS, a, um, adj. idem ac satur. *Varr. R. R.* 2, 2. *med.* Ut agni satulli fiant lacte. Alii leg. *saturi.* ¶ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 892, 3. Licinia Satulla. *F.*]

SĂTUR, ra, rum, adj. ἔμπλεος, κορεσθείς, cibo plenus, satiatus. [*Cic. Div.* 1, 35. (Flaminius) Praeclara vero (inquit) auspicia, si esurientibus pullis res geri poterit, saturis nihil geretur.] *Ter. Ad.* 5, 1, 3. Intus sum omnium rerum satur. *Id. Hec.* 5, 2, 2. Sed tu cum satura atque ebria eris, puer ut sit satur, facito. *Hor. Sat.* 1, 7, 35. Satur altilium. *Pers.* 6, 71. anseris extis. *Varr. R. R.* 1. *praef.* Qui nobis frumentum advehat, qui saturi fiamus ex Africa, et Sardinia. *Colum.* 7, 4. Agnus saturior lactis. ¶ *Ire, quo saturi solent*, pro ire cacatum, honestis verbis dixit *Pl. Curc.* 2, 3, 83. Adde *Mart.* 12, 78., ubi *satur* est, qui cacare cupit. ¶ Sumitur interdum pro fecundo, abundanti. *Virg. G.* 2, 197. Saltus, et saturi petito longinqua Tarenti. *Pers.* 1, 71. Nec rus saturum laudare. *Sever. Aetn.* 12. Saturae messes. Alii leg. *sacrae.* *Colum.* 10, 43. Satur autumnus. *Virg. G.* 3, 314. Satura praesepia, *h. e.* plena pabuli. ¶ Translate. *Cic. Or.* 36. Nec satura jejune dicet, nec grandia minute, nec item contra. Sensus est: *Siquae res sunt plenae, et quae magna dicendi copia explicari possunt, non eas jejune et exiliter tractabit*, etc. [**reichhaltige Stoffe für den Redner.*] ¶ *Satur color* est plenus, vehemens, cui *dilutus* opponitur. *Plin.* 37, 10, 61. Ion ap. Indos violacea est, sed raro saturo colore lucet. *Sen. Q. N.* 1, 5. *f.* Purpuram, quo melior saturiorque est, eo oportet altius teneas, ut fulgorem suum ostendat. ¶ *Saturum gestum*, hoc est varium, plenum, perfectum. *Manil.* 5, 474. de pantomimis: Externis tamen aptus erit nunc voce poetis, Nunc saturo gestu. ¶ *Saturae vestes ostro Tyrio* ap. *Sen. Thyest.* 955. sunt purpureo colore multo imbutae, large infectae, dibaphae. ¶ *Satur*, satiatus qualibet re. *Lucr.* 3, 973. Et nec opinanti mors ad caput adstitit ante, Quam satur ac plenus possis discedere rerum. *Cic. Verr.* 2, 3, 42. *extr.* Ut aliquando ex eorum agris expleti atque saturi, cum hoc cumulo quaestus decederent. *Catull.* 48, 4. Saturum cor. *Pl. Poen. prol.* 8. Qui non edistis, saturi fite fabulis. ¶ Item pinguis. *Mart.* 11, 52. Et cortis saturas, atque paludis aves.

SĂTŬRĂ, ae, f. lanx variis frugum, pomorum, vel similium generibus referta. *Acron.* in *Hor. Sat.* 1, 1. Lanx plena diversis frugibus in templum Cereris infertur, quae saturae nomine appellatur. *Diomed.* 3, 483. Lanx referta variis, multisque primitiis sacris Cereris inferebatur, et a copia, et a saturitate rei satura vocabatur. Cujus generis lancium et Virgilius in Georgicis meminit, cum hoc modo dicit (2, 194.) Lancibus, et pandis fumantia reddimus exta. Et (*ib.* 394.) Lancesque, et liba feremus. ¶ Ab hac lance coepit etiam dici satura, genus farciminis multis rebus refertum. V. verba *Festi* infra. Constabat autem uva passa, polenta, et nucleis pineis ex mulso conspersis: quibus alii addunt et de malo Punico grana. *Varr. ib.* ¶ Satura item est lex, quae uno rogatu multa simul complectitur. *Fest.* Satura et cibi genus ex variis rebus conditum est, et lex multis aliis legibus conferta. Itaque in sanctione legum adscribitur, Neve per saturam abrogato, aut derogato. T. Annius Luscus in ea, quam dixit adversus Ti. Gracchum: Imperium, quod plebes per saturam dederat, id abrogatum est. Et C. Laelius in ea, quam pro se dixit: Dein postero die, quasi per saturam sententiis exquisitis, in deditionem accipitur. Haec *Festus*, cujus tamen sen-

tentia hac in re eruditis non placet: nam cum legimus *per saturam aliquid facere*, non videtur significari lex aliqua singularis, sed *per saturam* idem est ac confuse, nullo ordine aut distinctione: ducta translatione ab ea lance, quam diximus. Porro quae ex *C. Laelio* affert *Festus*, sunt *Sallustii Jug.* 31. *f.* Fortasse verba *Laelii* e scriptis *Festi* exciderunt. *Imp. Justin. praef. ad Dig. ad Antecessor. in.* Hoc opus legentibus tradebatur, non secundum edicti perpetui ordinationem, sed passim, et quasi per saturam collectum, utili inutilibus mixto. Eadem ratione commodius explicari videntur exempla a *Festo* allata. *Lucil.* ap. *Diomed. l. c.* Per Saturam aedilem factum qui legibu' solvat. *Per Saturam* latae legis exemplum esto: Velitis jubeatis, cum Jugurtha pacem componi, foedus feriri, elephantos tradi, item perfugas omnes, etc. *Gloss. Philox.* Satura, νόμος πολλὰ περιέχων. *Lactant.* 1, 21. *med.* Pescennius Festus in libris historiarum per saturam refert, Carthaginienses Saturno humanas hostias solitos immolare. ℙ Denique sumitur pro genere carminis, in quo multa metra, multaeque res miscentur. *Paul.* ex *Festo:* Satura et cibi genus dicitur ex variis rebus conditum, et lex multis aliis conferta legibus, et genus carminis, ubi de multis rebus disputatur. Hinc *Petronii Satyra*, vel *Satyricon* a nonnullis ita appellatum videtur, quia prosa oratione et versibus constat; idem etiam dicendum de *Martiani Capellae Satyrico*, de quo ipse auctor in fine operis ita eloquentem inducit Harmoniam: Tandem senilem, Martiane, fabulam, Miscella lusit quam lucernis famine Satyra (alii leg. *Satura*) Pelasgo, dum docere nititur Artes creagris vix amicas Atticis, Sic in novena decidit volumina. V. SATYRA. ℙ Saturae palus, quae et Pontina, vel ejus pars, juxta Circejos fuit, viginti trium olim urbium locus, ut est Muciani sententia ap. *Plin.* 3, 5, 9. Haec ad viam usque Appiam pertingebat, ubi et navibus trajiciebatur. *Virg. A.* 7, 801. Qua Saturae jacet atra palus. Ubi *Serv.* perperam monet, ab aliis legi *Asturae*, qua Astura flu. et oppidum paulo remotius sunt.

*SATURABĬLIS, e, adj. χορταστικός *Gloss. Vet. Lat. Gr. B. A.*

SĂTŬRĀMEN, inis, n. saturatio, saturitas. *Paul. Nol. carm.* 27, 194. inopum saturamine pasci.

[SĂTŬRANTER, adv. ad saturitatem. *Fulg. Contin. Virg. med.* Saturanter haec in libro Physiologo, quem nuper edidimus, omnem arithmeticae artis digessimus rationem. *Id. Myth.* 3, 6. Sed quia haec saturantius Apulejus paene duorum continentia librorum tantam falsitatum congeriem enarraverit. *F.*]

*SATURĀTIM, adv. κατακόρως *Gloss. Gr. Lat B. A.*

SĂTŬRĀTĬO, onis, f. κόρησις, actus saturandi. *August. Tract. in Joann.* 24. Saturatio quinque millium hominum de quinque panibus.

SĂTŬRĀTOR, oris, m. qui saturat. *August. ep.* 120. *n.* 25. De qua saturator ipse dicit, etc. Alii aliter leg.

SĂTŬRĀTUS, a, um, part. a *saturo*, χορεσθεὶς, satur factus, satiatus, expletus. *Virg. A.* 8, 213. cum jam stabulis saturata moveret Amphitryoniades armenta. *Plin.* 9, 10, 12. Testudines pastum egressae, avideque saturatae. *Ov. Met.* 10, 541. armenti saturatos caede leones. *Id. Am.* 2, 16, 25. submersis ratibus saturata Charybdis. *Claud. Nupt. Honor. et Mar.* 248. Rosa saturata vernis roribus. *Mart.* 3, 60. Ostrea tu sumis stagno saturata Lucrino; et 13, 24. Cecropio saturata cydonia melle; et *Ov. Met.* 11, 166. et *Mart.* 8, 48. saturatae murice vestes; et *Plin.* 21, 8, 22. Saturatior color. ℙ Translate. *Virg. A.* 5, 608. Multa movens, necdum antiquum saturata dolorem Juno. *Cic. Planc.* 8. *med.* Homines saturati honoribus. *Id. Div.* 1, 30. Pars animi, quae mentis et consilii est, saturata bonarum cogitationum epulis. *Catull.* 64, 220. cui languida nondum Lumina sun gnati cara saturata figura. ℙ [*Confund. *saturatus* et *satiatus*. V. h. v. in f.]

SĂTŬREJĂ, ae, f. et Saturejum, i, n. θύμβρα, herba hortensis, quae et *cunila* dicitur, condimentis ciborum idonea. *Plin.* 19, 8, 50. Graeci thymbram vocant, quae sit cunila: haec apud nos habet vocabulum et aliud, satureja dicta. *Colum.* 9, 4. Nostras cunila, quam saturejam rustici vocant; et 10, 233. Et satureja thymi referens, thymbraeque saporem. *Id.* 11, 3. *f.* Satureja et viridis esui est jucunda, nec arida inutilis ad pulmentaria condienda. Adde *Pall.* 3, 24. ℙ Veneris incitatricem herbam esse, colligunt ex *Ov. A. Am.* 2, 415. Sunt qui praecipiant herbas, satureja, nocentes; et *Mart.* 3, 75. Improba nec prosunt jam satureja tibi. Alii leg. *satyrea*, h. e. satyrion, quia neque *Plin.*, neque *Colum.* eam vim saturejae, aut cunilae tribuunt.

SĂTŬREJĀNUS, a, um, adj. *Saturejanus caballus* dicitur ab *Hor. Sat.* 1, 6, 59. qui in Saturejano agro totius Apuliae fertilissimo altus fuit, ideoque generosus. Ita *Acron.* Huc facit, quod *Serv.* ad *G.* 2, 197. et *ib.* 4, 335. oppidum Saturum, vel Saturejum ponit juxta Tarentum: quae regio est Apuliae Peucetiae contermina. Alii tamen ducunt a palude Saturae (de qua V. SATURA.), ubi essent prata, in quibus equorum magni greges alerentur.

SĂTŬREJUM, opp. V. in v. praec. ℙ herba. V. SATUREJA.

SĂTŬRĬO, onis, m. nomen comoediae Plautinae amissae ap. *Fest.* in *Catulinam*, *Nequitum*, *Rienes*, et *Succenturiare:* quibus locis aliquod ex ea fragmentum refert. *Varr.* ap. *Gell.* 3, 3. *f.* tradit, scriptam a *Plauto* fuisse in pistrino. Ap. *eund. Plaut. Pers.* nomen est parasiti: qui ita loquitur *ib.* 1, 3, 21. O Saturio opportune advenisti mihi! *Satur.* Mendacium edepol dicis: nam Esurio venio, non advenio Saturio.

SĂTŬRĬTAS, atis, f. κόρος, πλησμονή, satietas. *Pl. Capt.* 4, 1, 4. Offers mihi penum, potationes, saturitatem, gaudium. *Aurel. Vict. Epit.* 45. *f.* Quod intemperantia cibi et saturitate, qua artus diffuderat, accidisse, plures retulere; et *Pl. Rud.* 3, 4, 53. Quid causae est, quin virgis te usque ad saturitatem sauciem? ℙ Dea est parasitorum. Ita enim parasitus loquitur ap. *eund. Capt.* 4, 2, 97. Ita me amabit sancta Saturitas, itaque suo me semper condecoret cognomine. ℙ De excrementis. *Plin.* 10, 33, 49. Hirundines notabili munditia egerunt excrementa pullorum, adultioresque circumagi docent, et foris saturitatem emittere. ℙ De colore saturo. *Id.* 9, 39, 64. de conchylio: Sic gignitur laudatus ille pallor saturitate fraudata. ℙ De abundantia et copia. *Cic. Sen.* 16. Neque solum officio, quod hominum generi cultura agrorum est salutaris; sed et delectatione, quam dixi, et saturitate copiaque omnium rerum, quae ad victum hominum pertinent.

SĀTURNĀLĬA, orum vel ium, n. plur. Κρόνια, festa unius, seu trium, seu quinque, seu septem dierum, in honorem Saturni. Celebrabantur mense decembri unico primum die, nempe XIV. K. Jan., testibus *Macr. Sat.* 1, 10. et 11. et *Liv.* 2, 21. et 22, 1.: postea in triduum propagata festivitas, ex adiectis prius a Julio Caesare huic mensi diebus, deinde ex edicto Augusti; a XVI. igitur coepta in XIV. K. Jan. desierunt, quo solo die fieri ante consueverant. Mox a Caligula duo dies Saturnalibus additi (*Suet. Cal.* 17. et *Dio* 59, 6.) quod in desuetudinem cum abiisset, a Claudio iterum instauratum est (*Id.* 60, 25.) Sed Sigillariorum adjecta celebritas, ut ait *Macrob. ib.* 10. *f.*, in septem dies discursum publicum et laetitiam religionis extendit. Hinc *Mart.* 14, 72. qui venit botulus medio tibi brumae, Saturni septem venerat ante dies. Porro erant dies illi pleni laetitiae. His continuae epulae, ac comisationes erant: munera ultro citroque mitti remittique solebant. Romani illis diebus synthesin, quod genus vestis brevis erat, sumebant, servisque discumbentibus inserviebant. Saturni enim aevo omnia communia fuere, nec, quid servitus esset, notum fuit. V. *Macr. Sat.* 1, 7., *Liv.* 2, 21. et *J. Lipsium Sat.* 1, 2. *Cic. Att.* 5, 20. Saturnalibus mane se mihi Pindenissae dediderunt. *Macr. Sat.* 1, 2. Solstitialis dies, qui Saturnaliorum festa consecutus est. *Id. ib.* 4. monet, rectius *Saturnaliorum* dici in genitivo, quam *Saturnalium;* nam sic omnes fere scriptores locuti sunt, quamquam ex grammaticorum regula *Saturnalium* dicendum videatur. Itaque refert scriptores *Sall.*, *Masur. Sabin.*, *Verrium Flacc.*, *Jul. Modest.*, etc., qui *Bacchanaliorum*, *Vinaliorum*, *Saturnaliorum*, *Agonaliorum* dixere. Claudit *Macrob.* certum esse, licito *Saturnalium* et *Saturnaliorum* dici, cum alterum regula, alterum etsi sola, sed multorum defendat auctoritas. ℙ *Secundis*, *tertiis Saturnalibus* pro secundo, et tertio die Saturnaliorum. *Cic. Att.* 13, 52. Sed cum secundis Saturnalibus ad Philippum vesperi venisset. *Id. ib.* Ille tertiis Saturnalibus apud Philippum ad horam, nec quemquam admisit. ℙ *Ex Saturnalibus primis in Saturnalia secunda* idem est ex die Saturnaliorum unius anni ad diem eorundem anni insequentis. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv. n.* 32. 35. et 36. Ex Saturnalibus primis in Saturnalia secunda magistrum annum fecerunt. V. *eund. ib.* p. 275. et PRIMUS. ℙ *Non semper erunt Saturnalia*, proverbium, quo significatur, non semper prosperis rebus uti licere. *Sen. Apocol. med.* Cum vidisset fortunas suas deplorantes causidicos, accedit, et ait: dicebam vobis, Non semper erunt Saturnalia. [*Emendavit hunc locum *F.*]

SĀTURNĀLĬCĬUS, a, um, adj. ad Saturnalia pertinens. *Mart.* 10, 17. Saturnalicio Macrum fraudare tributo Frustra, Musa, cupis, *h. e.* munusculo, quod Saturnalibus mitti solebat. *Id.* 5, 30. et 7, 91. Saturnaliciae nuces. *Id.* 11, 15. Saturnalicii versus. *Id.* 5, 19. Saturnaliciae ligulam misisse selibrae, *h. e.* ligulam argenteam selibrae pondo. *Id.* 14, 182. de sigillo fictili: Ebrius haec fecit terris, puto, monstra Prometheus: Saturnalicio lusit et ipse luto, *h. e.* quod Saturnalibus pro munere esset.

SĀTURNĀLIS, e, adj. ad Saturnalia pertinens, ut Saturnale festum, *Macr. Sat.* 1, 2. *med.*

SĀTURNĬĀ. V. SATURNIUS.

[SĀTURNĬĀNUS, a, um, adj. ad Saturnum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 729, 4. Q. Petilius Q. F. Saturnianus. *F.*]

SĀTURNĬGĔNĀ, ae, m. Saturni filius. *Auson. Idyll.* 15, 22. Testatur Saturnigenam, nec nomine cessat Incusare Jovem. *Sidon. carm.* 9, 131. Venatu, fidibus, palaestra, et herbis Sub Saturnigena sene institutus.

SĀTURNĪNUS, a, um, adj. ad Saturniam pertinens, oppidum Etruriae, cujus incolae *Sat*... dicuntur a *Plin.* 3, 5, 8. V. SATURNIUS. ... etiam cogn. R. frequent., ut L. Apulejus Satur... ap. *Flor.* 3, 16. et L. Sentius Saturninus in n... gentis Sentiae ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 3... quorum plurimis Saturnus nudus visitur in citi... drigis cum falce in dextra; quo signo allusio... Saturnini cognomen. V. SATURNUS. [*A... quaedam *F.*]

SĀTURNĬUS, a, um, adj. Κρόνιος, ad Sat... pertinens. *Cic. Somn. Scip.* 4. Stella, quam ... ris Saturniam nominant. *Claud. III. cons.* 168. Algenti qua zona riget Saturnia tractu... circulus stellae Saturni, quae frigida dicitur a... *G.* 2, 336., quia altissima, et a sole maxi... stans. Hinc *Claud. Laud. Stil.* 1, 178. Sa... stagna, *h. e.* pax aurei saeculi sub Saturno. ... *Ecl.* 4, 6. regna, *h. e.* aetas aurea sub Sa... *Id. A.* 1, 573. arva, *h. e.* Latium. *Id. G.* 2... tellus, *h. e.* Italia, in qua Saturnus regnavi... *A.* 4, 372. Saturnius pater, *h. e.* Jupiter S... filius. Sic *ib.* 5, 799. Saturnius domitor ma... *e.* Neptunus; et *ib.* 12, 156. Saturnia Juno, ... *Silio* 10, 338. est Saturnia conjux, quia ips... que Saturni filia. *Ov. Fast.* 6, 30. de Junon... turni sors ego prima fui: A patre dicta me... dam Saturnia Roma est. *Id. ib.* 383. Saturnia... *h. e.* Vesta Saturni mater. *Id.* 63. de nuce... *h. e.* quae est insigne Saturni, qui culturae a... praesidere videtur, ut ait *Festus*. *Lucan.* ... templa, *h. e.* aedes Saturni Romae, ubi ae... *Pers.* 2, 59. Aurum vasa Numae, Saturnia... pulit aera, *h. e.* paupertatem saeculi aurei ... turno, quo tempore nullus fuit auri usus, s... tantummodo. *Festus.* Saturnia, Italia: et... qui nunc est Capitolinus, Saturnius appell... quod in tutela Saturni esse existimatur. S... quoque dicebantur, qui castrum in imo cliv... lebant: ubi ara dicata ei Deo, etc. *Varr. L.* 7. Tarpejum antea montem Saturnium app... prodiderunt, et ab eo late Saturniam terr... etiam Ennius appellat. Ejus vestigia etia... manent tria: quod Saturni fanum in faucibus... Saturnia porta, quam Junius scribit, qua... vocant Pandanam, etc. ℙ In illo *Hor. Ep.* 2, ... sic horridus ille Defluxit numerus Saturni... grave virus Munditiae pepulere: *Saturnius* ... est genus rudioris carminis, inconditi, et i... quo priscis temporibus et sub Saturno ute... *Festus* in *Saturno:* Versus quoque antiquissim... bus Faunus fata cecinisse hominibus videtur, ... nii appellantur: quibus et a Naevio bellum P... scriptum est, et a multis aliis plura composi... *Ascon.* in *Verr.* 1, 10. Antiquum Naevii es... *Metelli Romae fiunt consules.* Cui tunc Metel... tus versu responderat senario hypercatalec... et Saturnius dicitur: *Dabunt malum Metelli poetae.* V. *Terent. de metr.* p. 2439. et IN... TUS. ℙ *Saturnius* absolute est Jupiter. ... *Gigant.* 16. ℙ *Saturnia* est Juno. *Virg. A.* ... veterisque memor Saturnia belli. Adde *O...* 1, 265. et *Trist.* 2, 237. et *Val. Fl.* 1, ... Item antiquum oppidum Latii, haud procul... culo, a Saturno conditum. *Varr. l. c.* et *Au...* *or. gent. R.* 3. ℙ Item Italia. *Just.* 43, 1. ... opp. Etruriae, in agro Caletrano, colonia ci... *Liv.* 39, 55. *extr.* V. SATURNINUS.

SĀTURNUS, i, m. Κρόνος, filius Ura... Coeli et Vestae, rex Cretensium. *Cic. N. D.* ... Sed idem *Cic. Univ.* 11. scribit, fuisse filium... et Salaciae, nepotem Coeli et Terrae. *Fulg.* 1, 2. ait, illum fuisse filium Pollucis, sive a... do, sive a pollucibilitate, quam nos huma... dicimus, quia Saturnalibus continuae epula... missationes essent. V. POLLUCEO. *Id. ib.* eundem a saturando Saturnum appellatum. ... tae fabulati sunt, Saturnum patri Coelo vir... scidisse, atque in mare projecisse; inde V... esse procreatam, quae a spuma unde coaluit, ... dite nominata est. *Cic. N. D.* 2, 24. et *Ov.* ... Uxorem duxit sororem suam Opem, seu ... sive Rheam, sive Tellurem. *Id. Met.* 9, 497 ... sex filios suscepit, Chironem, Chronum, Pic... vem, Neptunum, Plutonem, et quatuor filias ... rem, Glaucam, Junonem, Vestam secunda... *Fast.* 6, 285. Sed Chronus, seu Cronus com... existimatur idem, qui Saturnus. Cum Tita... ni frater major natu parenti succedere vellet ... animadvertens, matrem sororesque Saturn... favere, regnum ipsi concessit, ea tamen l... Saturnus prolem masculam educaret, ut reg... suam prolem rediret. Saturnus igitur devo... lios omnes masculos, quotquot sibi nascerentu... plures liberos devorasset, nati sunt gemini ... et Juno. Tum mater Junonem Saturno ... Jovem vero clam nutriendum ablegavit, adhi... terim Corybantibus, qui cymbalorum tymp... que pulsu obstreperent, ne pueri vagitus au... Saturno autem, cum ille puerum deposcere... ipsum devoraret, Ops lapidem ostendit pann... lutum, simulans eum lapidem partu a se edi... se, quem ille acceptum sine mora devorav...

n quoque clam Saturno Ops peperit, quem si-
r clam educari curavit. Tertio rursus gemi-
ixa est, Plutonem et Glaucam. Tunc simili-
aucam Saturno ostendit, Plutonem abscondit.
'ast. 4, 197. hujus impietatis Saturni causam
, quod illi oraculum redditum fuerat, fore, ut
regno privaretur. Detecta tandem fraude,
'itan rescivisset, fratri prolem masculam esse,
ie ea ratione regni successione pelli, cum filiis,
itanes a patre cognominabantur, bellum ad-
Saturnum suscepit, illumque et Opem soro-
aptos muro inclusit. Sed a Jove filio devictis
bus liberati sunt, et in regnum reducti. Por-
urnus ex oraculo edoctus, vel conjectura pro-
s, fore, ut a filiis regno pelleretur, coepit
nsidias struere. Juppiter, patris scelere dete-
um vinculis constrinxit, deinde ex Creta ex-
Saturnus in Italiam fugit. ¶ Venit in eam
regionem, in qua Janus, idest vel Noe, vel
, vel Javan regnabat, a quo humanissime ex-
est. Diu apud Janum occultus vixit, et qua-
tavit. Hinc regio illa Latium est appellata.
A. 8, 322. et *Ov. Fast.* 1, 238. ¶ Accepit a
egni ejus partem, regionem videlicet illam,
nt, quae postea Latium litorale dicta est.
egio post illius mortem nuncupata est Satur-
¶ Congregavit in unum locum homines, qui
tibus et in agris dissipati erant, dedit leges
te et honeste vivendo, moenibus inclusit. Ur-
quam condidit, in Capitolino monte condidis-
ur, et de suo nomine appellavisse Saturniam.
TURNIUS. ¶ Docuisse dicitur Italos agri-
am, qui prius sine ulla observatione atque ar-
os colebant. Hinc affingitur, et pingitur cum
quae ei est insigne, ut ait *Festus* in *Saturno:*
r. scribit *R. R.* 3, 1., qui terram colerent, es-
stirpe Saturni regis. ¶ Saturno regnante sae-
aureum fuisse fabulantur. Terra enim sua
expers aratri pariebat fruges, nulli erant li-
agrorum, nulli servi, omnia omnibus commu-
nt, saltem in Latio, et in tota Italia. Hinc
i reipublicae aerarium in templo Saturni col-
runt. *Virg. A.* 8, 319. et sqq. ¶ Post mul-
gestas, quibus immortalem famam esse ade-
debatur, repente ex hominum oculis evanuit,
rte, quam sibi ipse consciverit, vel volunta-
cessione ex Italia: et delubris atque aris ho-
s fuit, non solum in Italia, sed etiam in Grae-
t aliis orbis terrae regionibus. Sed potissi-
n Occidente colebatur. *Cic. N. D.* 3, 17. ¶
o humana hostia sacra faciebant. Sed Her-
cum venit in Italiam, barbarum illum morem
t, praecepitque, ut Saturno sacra de frugibus
t, peracto autem sacrificio triginta statuas
ninum similitudinem effictas, et humanis ve-
ornatas projicerent in Tiberim. Statuae Ar-
ellabantur, fortasse ab Argis Herculis patria.
orum aetate projiciebantur a virginibus Ve-
s, praesentibus pontificibus, praetoribus, etc.
crificium fiebat post aequinoctium vernum,
Maji. *Ov. Fast.* 5, 621. ¶ *Saturni hostia* di-
niser et infelix, qui ultimum supplicium ex-
, quasi Saturno mactandus. *Plaut.* in *Sup-*
nph. scena quae incipit *Tun' me mactes?* v. 2.
urni dies ap. *Tibull.* 1, 3, 18. est Sabbatum,
rat religiosum non solum Judaeis, sed super-
s etiam apud Romanos, metuentibus illo die
am aggredi, praesertim iter longiusculum.
n habemus *Ov. Rem. Am.* 219. et *A. Am.* 1,
tem *Hor. Sat.* 1, 9, 69., *Pers.* 5, 184., *Juven.*
et *Tac. H.* 5, 4. V. DIES. ¶ Saturnus item
st ex septem planetis, seu stellis errantibus.
n suum triginta annis conficit. *Cic. N. D.* 2,
m ea, quae Saturni stella dicitur, Φαίνων que
cis nominatur, quae a terra abest plurimum,
a fere annis cursum suum conficit. In quo
multa mirabiliter efficiens tum antecedendo,
tardando, tum vespertinis temporibus delite-
, tum matutinis rursum se aperiendo, nihil
at sempiternis saeculorum aetatibus, quin ea-
sdem temporibus efficiat. Haec *Cic.* ¶ No-
m nominis ex aliorum sententia refert *Id. N.*
25. et *ib.* 3, 24. Saturnus est appellatus, quod
tur annis. Ex se enim natos comesse fingitur
, quia consumit aetas temporum spatia, an-
praeteritis insaturabiliter expletur. Alii a *sa-*
ivant: alii ad Hebraea confugiunt, ut origi-
vestigent. ¶ **Promontorium Saturni* in Hi-
fuit, vulgo, ut *Harduino* placet, *Capo di Pa-*
lin. 3, 3. Carthago nova; cujus a promontorio,
Saturni vocatur, Caesariam Mauritaniae ur-
LXXXVII. mill. pass. trajectus. *B. A.*
ŪRO, as, avi, atum, a. 1. κορέω, saturum
pasco, satio, expleo. *Cic. N. D.* 2, 51. *med.*
as appetunt, earumque ubertate saturantur.
de phoenice, 13. Epulis saturare famem. *Ju-*
, 166. saturabat glebula talis Patrem ipsum,
nque casae, *h. e.* alebat. *Hieron. ep.* 21. *n.* 35.
s ejus carne saturandus. ¶ Translate. *Cic.*
, 24. Versatus in bello est: saturavit se san-
civium. *Id. Vat.* 3. Cum crudelitatem vestram,
que diuturnam, quod in bonos jam invetera-
abebatis, saturare cuperetis. *Id. Dom.* 17.

Explevi animos invidorum, placavi odia improborum, saturavi etiam perfidiam et scelus proditorum. *Just.* 12, 12. Orant, suppliciis suis potius saturet se, quam contumeliis. *Catull.* 68, 83. Saturare amorem. *Sen. Thyest.* 393. Me dulcis saturet quies, *h. e.* satiet, plene recreet. ¶ Significat etiam impleo. *Sever. Aetn.* 266. Saturare horrea. *Pall.* 1, 35. *med.* Querneo cinere murium aditus saturare. *Id.* 2, 13. Valles, quas fluminum saturabit aggestio. *Plin.* 2, 99, 102. Lunae sidus terras saturat: accedensque corpora implet, abscedens inanit. *Virg. G.* 1, 80. Nec saturare fimo pingui pudeat sola, *h. e.* large stercorare. *Mart.* 8, 28. Qua saturat Calabris culta Galesus aquis, *h. e.* large irrigat. *Stat. Silv.* 3, 4, 82. capillum multo Paphie saturabat amomo, *h. e.* plene imbuebat. *Claud. in Ruf.* 1, 208. Et picturatae saturantur murice vestes. *Vitr.* 10, 11. *f.* Tunc eae tabulae pice saturantur, et laminis ferreis colligantur, ut ab aquae vi ne dissolvantur. ¶ Item nauseam, fastidium, taedium creo. *Pl. Stich.* 1, 1, 18. Hae res vitae me, soror, saturant: hae mihi dividiae et senio sunt. Ubi notandus genitivus casus.

SĂTUS, a, um, part. a *sero:* ἐσπαρμένος, seminatus, plantatus. *Tibull.* 2, 3, 42. Quid nocuit sulcos non habuisse satos? *Virg. Ecl.* 8, 98. Atque satas alio vidi traducere messes. *Val. Fl.* 3, 5. Dat Cererem, lectumque pecus, nec palmite Bacchum Bithyno Phrygioque satum, sed quem sua noto Colle per angustae Lesbos freta suggerit Helles. ¶ *Sata, orum,* loca sata, et ipsae segetes. *Virg. G.* 1, 325. et *A.* 2, 306. sata laeta, boumque labores. *Id. Ecl.* 3, 82. Dulce satis humor. *Appul. Met.* 9. Ideo conjuncti terram proscindunt boves, Ut in futurum laeta germinent sata. ¶ Hinc translate. *Id. ib.* Tum si qui, matrimonium sorte captantes, interrogarent; rem ipsam responderi ajebant: Jungendos connubio, et satis liberum procreandis. ¶ *Satus,* genitus, ortus. *Cic. Tusc.* 1, 49. Non enim temere nec fortuito sati et creati sumus. *Virg. A.* 10, 540. fulvumque Camertem Magnanimo Volscente satum. *Id. ib.* 8, 36. O sate gente Deum. *Ov. Fast.* 3, 799. Matre satus terra. *Id. Met.* 12, 93. satus Nereide. *Id. ib.* 4, 282. satos Curetas ab imbri. *Id. Fast.* 4, 54. Ilia cum Lauso de Numitore sati. *Prop.* 3, 7, 19. Hic satus ad pacem, hic castrensibus utilis armis.

SĂTUS, us, m. σπορά, actus serendi, seminatio, plantatio. *Cic. Div.* 2, 32. Herbam autem asperam, credo, avium congestu, non humano satu. *Id. Sen.* 15. Quid ego vitium ortus, satus, incrementa commemorem? ¶ Speciatim sumitur pro generatione. *Cic. Off.* 1, 32. *f.* Hoc Herculi Jovis satu edito potuit fortasse contingere. *Id. Div.* 1, 42. Ob eandem causam multa inusitata partim e coelo, alia ex terra oriebantur, quaedam etiam hominum, pecudumque conceptu et satu. *Id. Fin.* 5, 23. A primo satu, quo a procreatoribus nati diliguntur. *Accius* ap. *Non.* 2, 806. Profecto haudquaquam est ortus mediocri satu, *h. e.* genere, sanguine. ¶ Translate. *Cic. Tusc.* 2, 5. Philosophia extrahit vitia radicitus, et praeparat animos ad satus accipiendos: eaque mandat his, et, ut ita dicam, serit, quae adulta fructus uberrimos ferant.

SĂTYRA, ae, f. σατύρα, τὸ σατυρικὸν ποίημα, carmen maledicum, et ad carpenda vitia compositum: item genus carminis, in quo multa metra, ac res pariter miscentur. Duo enim satyrarum genera fuisse constat, alterum apertam hominum reprehensionem continens, et acrem vitiorum objurgationem: alterum, quod carminum, et rerum varietate constabat. *Scal.* ad *l.* 5. *Manilii* et *Casaubonus l. de satyra,* scribere jubent *satira,* vel more antiquo *satura.* Qui *satyra* scribunt, eo id faciunt, quia hoc carminis genus a Satyris habere nomen arbitrantur, idque ob dicacitatem, quae et *Caes. Scaligeri* sententia est *Rei poeticae* l, 12. Aliqui causam afferunt, quod in hoc genere carminis res ridiculae, pudendaeque scribuntur, quemadmodum proferri a Satyris solebant, vel quod in antiqua satyra introducebantur satyrorum personae, aut si quae erant ridiculae similes Satyris. Qui *satura* malunt, ea re adducuntur, quia genus hoc poeseos dictum censent ob carminis varietatem, et propter copiam rerum, quae ibi tractantur. Ut magis liqueat, utra sententia sit potior, distinguendam fortasse est inter satyram *Lucilii, Horatii, Persii,* et satyram *Ennii* et *Varronis.* Prior ita dicta videtur a satyrica poesi. Nam huic erat similis ob maledicentiam. At satyra *Ennii,* ac *Varronis* ex eo nomen accepit, quod multa metra, ac res pariter misceret. Quod ex *Diomed.* 3, 482. cognoscere est. V. SATURA. Quare posteriorem hanc *saturam* vel *satiram,* alteram illam *satyram* appellari placet iis, quos adduximus, *Casaubono* et *Scalig.* Verum, utcumque se res habeat, non esse a communi scribendi per *y* consuetudine recedendum, pluribus ostendit *Daniel Heins. l.* 1. de satyra Horat., cum utrumque, quod diximus, carminis genus commode possit a Satyris deduci. *Hor. Sat.* 2, 1, 1. Sunt quibus in satyra videar nimis acer. *Stat. Silv.* 1, 3, 103. Liventem satyram nigra rubigine turbas.

SĂTYRĬĂSIS, is, f. σατυρίασις, inguinum morbus, cum nimia tentigine virile membrum arrigitur; ita dictus vel a satyrio herba, quae vim excitandae libidinis habet, vel a Satyrorum salacitate, vel quia iidem ea corporis parte maxime arrecta passim visuntur insculpti in antiquis anaglyptis. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 18. et *Theod. Prisc.* 2, 11.

[SĂTYRĬCĒ, adv. satyrico sermone. *Vet. Schol. Cruq.* ad *Hor. Sat.* 2, 8, 72. Hic autem satyrice significat escarum ministerium. *Porph.* ad *eund. Ep.* 1, 15, 1. Scribit satyrice de Bajarum luxuria. *F.*]

SĂTYRĬCUS, a, um, adj. σατυρικός, ad satyrum pertinens. *Vitr.* 5, 8. Genera sunt scenarum tria: unum quod dicitur tragicum, alterum comicum, tertium satyricum. Horum ornatus sunt inter se dissimiles, quod tragicae deformantur columnis, fastigiis, etc. comicae aedificiorum privatorum habent speciem, etc. satyricae vero ornantur arboribus, speluncis, montibus, reliquisque agrestibus rebus. *Plin.* 19, 4, 19. de hortis: Quam rem comitata est et religio quaedam: hortoque et foco tantum contra invidentium effascinationes, dicari videmus in remedio satyrica signa: quamquam hortos tutelae Veneris assignante Plauto, *h. e.* signa satyrorum similia, tentis veretris, cujusmodi finguntur in satyris, et Priapis. ¶ Item ad satyram pertinens. *Lactant.* 2, 4. Flaccus, ut satyrici carminis scriptor, derisit hominum vanitatem. *Sidon. ep.* 8, 11. *med.* In materia satyrica sollicitus et mordax, in tragica saevus et flebilis. ¶ *Satyricus* absolute, satyrarum scriptor. *Sidon. ep.* 4, 1. ¶ *Satyricon,* satyra. Sic inscribitur *Petronii* liber.

SĂTYRĬON, ii, n. σατύριον, herbae genus, [**Stendelwurz, Knabenkraut, Hundshödlein.*] *Plin.* 26, 10, 62. Concitatricem vim habet satyrion. Duo ejus genera: una longioribus foliis, quam oleae, caule quatuor digitorum, flore purpureo, radice gemina ad formam hominis testium, alternis annis intumescente ea, ac residente. Altera, satyrios orchis cognominatur, et femina esse creditur: distinguitur internodiis et ramosiore frutice: nascitur fere juxta mare; et *ib.* 63. Graeci satyrion foliis lilii rubri minoribus, et tribus non amplius e terra exeuntibus tradunt, caule laevi, cubitali, nudo, radice gemina, cujus inferior pars et major mares gignat, superior ac minor feminas. Et aliud genus satyrii erythraicon appellant, semine viticis majore, laevi, durae radicis, cortice rubro, intus album includi sapore subdulce: fere in montuosis inveniri: Venerem, etiam si omnino manu teneatur radix, stimulari: adeo si bibatur in vino austero. *Petr. Sat.* 8. *extr.* Adeo ubique omnes mihi videbantur satyrion bibisse.

SĂTYRISCUS, i, m. σατυρίσκος, parvus satyrus. *Cic. Div.* 1, 20. Somniavit se peperisse satyriscum.

SĂTYROGRAPHUS, i, m. σατυρογράφος, satyrarum scriptor. *Sidon. ep.* 1, 11. *med.* Ut satyrographum te aut exsecrantur, aut reformidant.

SĂTYRUS, i, m. σάτυρος, ferum animal ex genere simiarum, de quo *Plin.* 7, 2, 2. *med.* Sunt et satyri Subsolanis Indorum montibus pernicissimum animal, cum quadrupedes, tum recte currentes, humana effigie: propter velocitatem, nisi senes aut aegri, non capiuntur. *Id.* 8, 54, 80. de simiis: Efferatior cynocephalis natura, sicut satyris. Alii leg. *sicut mitissima satyris.* *Id.* 5, 8, 8. Satyris praeter figuram, nihil moris humani. *Id.* 10, 72, 93. Condit in thesauros maxillarum cibum sphingiorum et satyrorum genus, mox inde sensim ad mandendum manibus expromit: et quod formicis in annum solemne est, his in dies vel horas. *Solin.* 27. *f.* Sunt et *(simiae)* quas vocant satyros, facie admodum grata, gesticulatis motibus inquietae. ¶ Poetae satyros fingunt bipedes, superiore parte homines, inferiore feras, villosos, caprinis pedibus, petulantes, lascivos, salacissimos, Bacchi comites, Nymphis infestos, etc. *Hor. Od.* 2, 19, 4. et aures Capripedum satyrorum acutas. *Ov. Met.* 14, 637. satyri saltatibus apta juventus. *Id. Her.* 5, 135. Me satyri celeres (silvis ego tecta latebam) Quaesierunt rapido, turba proterva, pede. *Id. A. Am.* 1, 542. Ecce leves satyri, praevia turba Dei; et *ib.* 3, 157. Talem te Bacchus, satyris clamantibus Euoe, Sustulit in currus, Gnosi relicta, suos. ¶ *Satyra, ae,* est femina satyri. *Lucr.* 4, 1162. Simula, Silena et Satyra est, *h. e.* puella, quae simis est naribus, vocatur ab amatore suo Silena et Satyra; nam Sileni ac Satyri simi sunt. ¶ *Satyrus Phryx* ap. *eund. Pont.* 3, 3, 42. est Marsyas. ¶ In illo *Pers.* 5, 123. Tres tantum ad numeros satyri moveare Bathylli: *Satyrus* dicitur Bathyllus, quia pedibus valde agilis erat, et saltatu celer instar satyri. ¶ [*Satyrorum scriptor* ap. *Hor. A. P.* 235. est qui drama satyricum scribit, minime vero, ut quidam falso putarunt, qui satyras componit iis similes, quas ipse elegantissimas posteris legendas reliquit. *F.*] ¶ *Satyrus, Rhodius. *Liv.* 42, 14. ¶ Item insignis architectus, de quo *Plin.* 36, 9. A Satyro *(inquit)* architecto aliqui devectum tradunt rate. *B. A.*

*SAVA, opp. Mauritaniae Caesariensis. *Tab. Peut. B. A.*

SĂVĀNUM. V. SABANUM.

SAVARIENSIS. V. SABARIENSIS.

SAUCĬĀTĬO, onis, f. τραῦμα, τρῶσις, actus sauciandi, vulneratio. *Cic. Caecin.* 15. *med.* Et sauciatio quaereretur, cum fugam factam esse constabit?

SAUCĬĀTUS, a, um, part. a *saucio:* τραυματίας,

vulneratus, laesus. *Colum.* 11, 1. *med.* Sive quis sauciatus in opere noxam ceperit.

[SAUCĬĒTAS, atis, f. idem ac sauciatio. *Coel. Aurel. Tard.* 2, 13. *med.* Neque gravedo, aut singultus, vel quaepiam saucietas aegrum sequi videbitur. *F.*]

SAUCĬO, as, avi, atum, a. 1. τραυματίζω, vulnus infligo, ferio, caedo, verberando rumpo, consaucio. *Pl. Rud.* 3, 4, 53. Quid causae est, quin virgis te usque ad saturitatem sauciem? *Hirt. B. Alex.* 52. *extr.* Jacentem sauciat levibus plagis. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 4, 432. Ut Metellus ictu tragulae sauciaretur. *Cic. Vat.* 5. *extr.* Omnia mea tela sic in te conjicientur, ut nemo per tuum latus saucietur. *Ov. A. Am.* 3, 708. indignas sauciat ungue genas. *Plin.* 17, 22, 35. *n.* 21. Cave, radices ne saucies. *Colum.* 4, 22. *med.* Saucianda ferro est atque exulceranda vitis in ea parte, qua pampinum studemus elicere. *Ov. Rem. Am.* 172. Sauciet ut duram vomer aduncus humum. Adde *Colum.* 2, 2. *med.* ℙ Extenuationis figura est in illo *Cic. Att.* 14, 22. Meus discipulus valde amat illum, quem Brutus noster sauciavit, *h. e.* interfecit: et loquitur de Caesare. ℙ Translate. *Pl. Bacch.* 1, 1, 30. Facta et famam sauciant; et 2, 2, 35. Mihi cor odio sauciat, *h. e.* mihi est odiosus, mihi stomachum movet. *Enn.* ap. *Fulg. de prisco serm. n.* 19. Haec anus sauciavit se flore Liberi. V. SAUCIUS.

[SAUCĬO, onis, m. videtur significare eum qui sauciat. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1741, 12. T. Saufejus L. F. Saucio salve. *F.*]

SAUCĬUS, a, um, adj. τρωθεὶς, τραυματίας, vulneratus. *Caes. B. C.* 3, 75. Sauciorum et aegrorum habita ratione. *Virg. A.* 2, 223. fugit cum saucius aram Taurus, et incertam excussit cervice securim. *Id. ib.* 12, 5. de leone: Saucius ille gravi venantum vulnere pectus; et 651. Saces adversa sagitta Saucius ora. *Varr.* ap. *Non.* 4, 432. Multis civibus ex utraque parte sauciis, etc. ℙ De sensu carentibus. *Hor. Od.* 1, 14, 5. Et malus celeri saucius Africo, Antemnaeque gemunt. *Claud. VI. cons. Honor.* 138. triremis antemnis saucia fractis. *Id. Epithal. Pall. et Celer.* 122. Cortex ungue saucius. *Prop.* 1, 16, 5. Janua nocturnis potorum saucia rixis. *Ov. Met.* 2, 808. Liquitur ut glacies incerto saucia sole; et *ib.* 10, 372. Trabs saucia securi. *Id. ib.* 1, 102. nec ullis Saucia vomeribus, per se dabat omnia tellus. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 101. stridunt Zephyri cursuque rotarum Saucia dividuis clarescunt nubila sulcis; et *de Apono*, 24. saucia saxa; et *IV. cons. Honor.* 425. quo saucia vento Decolor iratos attollat Cynthia vultus, i. e sanguinea, tanquam si vulnerata esset. Sic *Stat. Silv.* 3, 4, 84. Huic et purpurei cedat coma saucia Nisi. ℙ Qui se percussit flore Liberi (ut *Pl. Cas.* 3, 5, 16. loquitur), ebrius. *Justin.* 24, 8. Galli hesterno mero saucii. *Mart.* 4, 66. Incaluit quoties saucia vena mero. Adde 3, 68. et *Just.* 1, 8. *med.* V. SAUCIO, as. ℙ De aegrotante. *Prop.* 2, 21, 33. Nunc utcumque potes, fato gere saucia morem. *Appul. Met.* 4. Alvus lubrico fluxu saucia; et *Apol.* Diutino situ viscerum saucia mulier. *Belua male saucia* ap. *Sil.* 15, 789. est fame laborans. ℙ [*Metaph. de homine viribus fracto. *Cic. Cat.* 2, 11. Gladiatori illi (Catilinae) confecto et saucio consules — opponite. ℙ De reo, qui damnationem vix effugit. *Id. Fam.* 8, 8. Servilius de repetundis saucius. *Schütz. cl. Cic.*] ℙ Saepe transfertur ad animum. *Stat. Th.* 1, 248. Juno saucia dictis; et *Prud. Cath.* 9, 90. Saucius dolore multo. *Claud. in Eutr.* 2, 455. vitam sola formidine saucius efflat. *Cic. Att.* 1, 17. Subesse nescio quid opinionis incommodae, sauciumque ejus animum, et insedisse quasdam odiosas suspiciones. ℙ Cum gen. Graecorum more. *Appul. Met.* 2. Mihi fatigationis hesternae etiam nunc saucio da veniam, maturius concedam cubitum. *Id. ib.* 4. Psyche aegra corporis, animi saucia. *Auson. Profess.* 5, 15. clientes famae et salutis saucii, *h. e.* periclitantes. ℙ De eo, quem pupugere tela Cupidinis. *Pl. Pers.* 1, 1, 24. Edepol palles. *To.* saucius factus sum: in Veneris proelio sagitta Cupido cor meum transfixit. *Virg. A.* 4, 1. At regina gravi jamdudum saucia cura Vulnus alit venis. *Enn.* ap. *Auct. ad Her.* 2, 22. et *Cic. Coel.* 8. Medea animo aegra, amore saevo saucia. *Ov. Her.* 5, 151. Ipse repertor opis vaccas pavisse Pheraeas Fertur: et a nostro saucius igne fuit, [*i. e. amore nostri correptus. Perperam *Burm.* *a* capit pro post, hoc sensu: Phoebus, postquam me amavit, etiam Alcestida deinde amavit. Simile constructionis exemplum est ap. *Eund. Rem Am.* 5. Non ego Tydides, a quo tua saucia mater.] Adde *Tibull.* 2, 5, 109. ℙ [*Saucia*, item fuit appellata una ex triginta urbis Romae curiis, cujus mentio est ap. *Liv.* 9, 38. *f.* Triste omen diem diffidit, quod Saucia curia fuit principium, duabus insignis cladibus, captae urbis, et Caudinae pacis, quod utroque anno ejusdem curiae fuerat principium. Macer Licinius tertia etiam clade, quae ad Cremeram accepta est, abominandam eam curiam facit. Alii leg. *Faucia*, ut allusio sit ad Fauces Caudinas, sed praestat lectio *Saucia*, quae triste omen habuit a sauciis in proelio militibus. V. PRINCIPIUM. *F.*]

*SAUCONNA, ae, m. Sic dictus a Gallis est Arar fluvius. *Ammian.* 15, 11. *Vales.* p. 105. *B. A.*

[SAUCUNCŬLUS, i, m. sanguiculus, cibi genus ex sanguine porcino factum. *Petr. fragm. Trag.* 66. *Burm.* Habuimus in primo porcum poculo coronatum, et circa saucunculum, et gigeria optime facta. Alii leg. *lucunculum:* at in *Cod. Trag.* legitur *saucunculum. F.*]

*SAVE, es, f. Σαυὴ, opp. Arabiae Felicis. *Plin.* 6, 23. ed. *Hard.* Ed. *Elzev.* habet *Sabe. B. A.*

[SĀVENSIS, e, adj. ad Savum pertinens, Panoniae fluvium, nunc *la Sava:* ejus mentio est ap. *Plin.* 3, 25, 28. V. SAVUS. *Sex. Ruf. Brev.* 7. Amantinis inter Savum et Dravum prostratis regio Savensis, ac secundorum Pannoniorum loca obtenta sunt. *F.*]

[SAVERRĬO, onis, m. cogn. R. vetustae et ignotae originis, ut P. Sulpicius Saverrio Cos. ann. U. C. CDL. ap. *Liv.* 9, 45. et in *Fast. triumph.* ap. *Grut.* 297, 1. *F.*]

*SAUFEĬUS, i, m. gentis Rom. nomen, e qua v. g. ille, qui, cum a balneo reversus mulsum bibisset ovumque sorberet, morte repentina *Plin.* 7, 53. commemoratur. ℙ Alii ex hac gente memorantur a *Cic. Att.* 1, 3. 2, 8. 4, 6. 7, 1. etc. et *pro Rabir.* 7. *B. A.*

SĀVĬĀTĬO. V. SUAVIATIO.
SĀVILLUM. V. SUAVILLUM.
SĀVĬŎLUM. V. SUAVIOLUM.
SĀVĬOR. V. SUAVIOR.
SĀVĬUM. V. SUAVIUM.

[SAULUS, a, um, adj. σαῦλος, mollis, delicatus, Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 972, 4. Sex. Didius Sex. L. Saulus. ℙ *Saulus* fuit etiam nomen Pauli Apostoli, antequam Christi religionem amplecteretur. *Saulus* autem ejusdem est originis et significationis atque Hebr. שָׁאוּל *Saul*, *h. e.* expetitus. Mentio *Sauli*, tum *Pauli* pluries habetur in *Act. Apostol. F.*]

*SAUNĪTAE, arum, Σαυνῖται, Samnitum nomen Graecum. *Plin.* 3, 12. V. SAMNITES. *B. A.*

SĀVO, onis, m. *Saone*, fluvius Campaniae, qui inter Sinuessam urb. exc. et Vulturnum fl. in mare labitur. *Plin.* 3, 5, 9. [*Stat. Silv.* 4, 3, 66. Et Literna palus, pigerque Savo. *F.*] ℙ Item opp. Liguriae in ora occidentali ap. *Liv.* 28, 46. [Sunt qui putant, esse quod nunc *Savona* appellatur. V. SABATIA. *F.*]

[SAURĂ, ae, f. σαῦρα, lacerta. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 715, 4. Vindeliciis Hermogeniano, et Victori, et Saurae fil. Vindel. Surinus infelix pater. *F.*]

SAUREX, icis, m. pro *sorex*, ut *caudex* pro *codex*, Latine dicitur, si *Servio* est fides ad *Virg. G.* 2, 30.

SAURĬON, ii, n. σαύριον, ita appellant Athenienses semen papaveris, quia acrimonia sua mordet, velut lacerta, quae illis σαῦρα. *Plin.* 19, 8, 54.

SAURĪTIS, is, f. σαυρῖτις, gemma, quae in ventre viridis lacerti (qui Graece σαῦρος) arundine dissecti inveniri traditur. *Plin.* 37, 10, 67.

*SAURĬUM, i, n. fluvius Hispaniae Tarraconensis, in terra Cantabrorum. *Mela* 3, 1. *extr. B. A.*

SAURIX et Sorix, icis, m. avis est tributa Saturno ab auguribus, ex noctuarum genere, tempestatis nuncia. *Mar. Victor.* 1, 1470.

SAUROCTŎNOS, i, m. σαυροκτόνος, lacertae interfector: a σαῦρος, lacerta, et κτείνω, interficio. Ita cognominatur Apollo, quem Praxiteles ex aere nudum finxit, dum puber adhuc Admeti greges pasceret, arboris trunco sinistra innixum, et lacertae per eundem reptanti insidias sagitta struentem. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 10. Praxiteles fecit et puberem Apollinem subrepenti lacertae cominus sagitta insidiantem, quem Sauroctonon vocant. Hinc *Mart.* 14, 172. cujus lemma est *Sauroctonos Corinthius.* Ad te reptanti, puer insidiose, lacertae Parce: cupit digitis illa perire tuis. V. *Visc. Mus. Pio-Clem.* T. 1. *tab.* 13. p. 75. ed. Mediol., qui marmoream ejusdem Sauroctoni statuam exhibet aere incisam, docteque illustrat. [*Hunc locum multis auxit *F.*]

SAURŎMĀTAE, arum, m. plur. Σαυρομάται (quasi lacertarum venatores) ap. Graecos sunt populi iidem, qui Sarmatae, ut *Plin.* docet 4, 12, 25. V. SARMATAE. *Ov. Trist.* 3, 3, 5. Quid mihi nunc animi dira regione jacenti Inter Sauromatas esse Getasque putes? et *ib.* 10, 5. Sauromatae cingunt, fera gens, Bessique, Getaeque. Adde *Val. Fl.* 7, 235. ℙ In sing. num. est *Sauromata*, et *Sauromates, ae. Plin. ep.* 10, 13. Tabellarius Sauromata. *Ov. Trist.* 3, 12, 30. per Istrum Stridula Sauromates plaustra bubulcus agit.

SAURŎMĀTIS, ĭdis, f. Σαυρομάτις, quae est e Sauromatarum gente, ut Amazones Sauromatides ap. *Plin.* 6, 13, 15. [Adde *Mel.* 3, 5. *F.*]

[SAUROS, i, m. σαῦρος, lacerta. Est nomen proprium Graeci sculptoris ap. *Plin.* 36, 5, 4. *n.* 14. Nec Sauron, atque Batrachum oblitterari convenit, qui fecere templa Octaviae porticibus inclusa natione ipsi Lacones. Quidam et opibus praepotentes fuisse eos putant, ac sua impensa construxisse, inscriptionem sperantes. Qua negata, hoc tamen alio loco et modo usurpasse. Sunt certe etiamnum in colu rum spiris insculpta nominum eorum argument certa, atque rana. ℙ Est etiam hoc nomine alias et lacertus dicitur. Illius meminit *Pli* 8, 28. *F.*]

SĀVUS, i, m. fluvius Norici, qui ex Alpibu nicis per Illyricum, et Pannoniam in Danubiu fluit; [*die Save, Sau.*] *Claud. Laud. Stil.* 2 Pannonius potorque Savi. V. SAVENSIS.

[SAXĂ, ae, m. cogn. R., ut R. Voconius ap. *Cic. Verr.* 2, 1, 42. et *Ulp. Dig.* 48, 18, 1. et L. Decidius Saxa, ap. *Caes. B. C.* 1, 66.

SAXĀNUS, i, m. epith. Herculis, qui ideo *nus* dictus videtur, ut et *Lapidarius* in *Inscr.* ensi ap. *Zaccar. Excurs. per. Ital.* p. 53., quo ex Hispania Galliam ingrederetur, ab Albio Bergione, Neptuni filiis (V. ALBION et BERG inde prohibitus, cumque tela ei defecissent, ab cato Jove adjutus imbre lapidum fertur. Id ex 2, 5. *Inscr.* Tibure reperta, ubi Hercules in colebatur (V. TIBUR), ap. *Grut.* 49, 3. H Saxano sacrum Ser. Sulpicius Trophimus aede thecam, culinam pecunia sua a solo restituit, que dedicavit K. Decembr. L. Turpilio Dextr Maecio Rufo Cos., *h. e.* ann. a Chr. n. CC Sunt porro duae aliae *Inscr.* ap. *Mur.* 12, 5. 6., in quibus Hercules eodem cognomine a tur. [*Emendavit h. l. *F.*]

SAXĀTĬLIS, e, adj. πετραῖος, qui saxa i *Colum.* 8, 16. *f.* Saxosum mare nominis sui nutrit, qui scilicet, quod in petris stabulentu xatiles dicti sunt, ut merulae, turdique, nec melanuri. *Cels.* 2, 18. de piscib.: Leviores s pi, mullique: et post hos omnes saxatiles. *V R.* 3, 7. Columbarum duo genera: unum agre alii dicunt saxatile, quod habetur in turribus luminibus villae, etc. ℙ Item qui e saxis c *Solin.* 10. de gruib.: Cum medium Ponti alveu ventasse se sciunt, scrupulorum sarcina pede rant. Ita nautae prodiderunt, compluti sa illo casu imbre saxatili, *h. e.* saxis depluentib *Saxatilia*, saxatiles pisces. *Plin.* 32, 9, 31. et 20. ℙ *Piscatus saxatilis*, qui fit inter saxa. *P* 2, 1, 10. Piscatum hamatilem et saxatilem a mur, *h. e.* hamo pisces captamus, qui in aq gunt, et manibus eos, qui saxis adhaerent, pulis. ℙ [*Saxatilis* absolute appellatur pisc dam. *Ov. Hal.* 110. Tum viridis squamis, saxatilis ore. *F.*]

SAXĒTĀNUS, a, um, adj. videtur esse iden saxatilis. *Mart.* 7, 78. Cum saxetani ponatu da lacerti. Alii tamen leg. *Sexitani*, nempe pido Σὲξ, Sex, nunc *Almunecar*, in Baetica niae provincia, quod et *Sexitanum* dicitur: u liora salsamenta Romam advehebantur. *Pli* 11, 53. Colias sive Parianus sive Sexitanus, tria Baetica, lacertorum minimi.

SAXĒTUM, i, n. τραχὼν, locus saxosus, sa sus. *Cic. Agr.* 2, 25. *f.* Quod est tam asper xetum, in quo agricolarum cultus non elabo

SAXĔUS, a, um, adj. λίθινος, qui e sa *Lucan.* 4, 15. Saxeus ingenti quem pons ampl arcu; et *ib.* 157. Attollunt campo geminae ju xea rupes. *Ov. Met.* 14, 73. Saxeus scopulus. 12, 1, 5. Saxea crepido. *Appul. Met.* 6. frons praedura, qualis in arietibus. Sic *ib.* 10. et l xei dentes. *Ov. Her.* 10, 128. saxea tecta, *h. e* morea. *Catull.* 64, 61. effigies, *h. e.* signum more. *Stat. Th.* 10, 879. tectique trementis frena labant, *h. e.* compages lapidum, quibus cium colligatur. *Id. Silv.* 1, 3, 20. Anien saxe *e.* qui per alveum defluit lapideo opere exstru ℙ Translate. *Plin. ep.* 2, 3. Quem tu nisi co scis cognoscere, saxeus, ferreusque es. *Stat* sensu dixit *Th.* 4, 339. vos autem hunc ire s Arcades? O saxis nimirum et robore nati. *Ov* 5, 509. Mater ad auditas stupuit, ceu saxea,

SAXĬĀLIS, e, adj. *Front. de colon.* p. 132. Termini lapidei alii saxiales, alii molares.

[SAXĬCŎLĂ, ae, adj. omn. gen. qui saxa idola colit. *Paul. Nol. carm.* 26, 167. Nola colis polluta diu cultoribus. *F.*]

SAXĬFER, ra, rum, adj. saxa ferens. *Va* 5, 608. saxiferae surgat quibus imber habena *e.* fundae, qua lapides jaciuntur.

SAXĬFĬCUS, a, um, adj. qui saxa facit, *h.* saxa vertit. *Ov. Ib.* 555. Saxificae videas i ora Medusae. *Id. Met.* 5, 217. Saxifici Me vultus. *Sen. Herc. Fur.* 901. Belligera Pallas jus in laeva ciet Aegis feroces ore saxifico n Adde *Lucan.* 9, 670. et *Sil.* 10, 178

SAXIFRĂGUS, a, um, adj. saxa frangens. *Poeta* ap. *Cic. Or.* 3, 42. Mare saxifragis *Plin.* 22, 21, 30. de herba adianto: Calculos pore mire pellit, frangitque, utique nigrum: q causa potius, quam quod in saxis nasceretur, stris saxifragum appellatum crediderim. ℙ E herba *saxifraga* dicitur a *Seren. Sammon.* 32 et *Appul. Herb.* 97., Italice nunc *sassifraga* e *sifragia.*

SAXĬGĔNUS, a, um, adj. e saxo natus. *Cath.* 5, 7. Incussu silicis lumina nos tamen

axigeno semine quaerere, *h. e.* Scintillas exterendo saxa saxis. V. SAXUM.
INAE, arum, populi Africae ulterioris, in roglodytica. *Plin.* 6, 29. *B. A.*
ITAS, atis, f. saxi natura. *Coel. Aurel. Tard.* uritia aut saxitas. *Id. ib.* 8. *n.* 109. Difficiit curatione hydropes, qui ex saxitate maiam ex duritia fuerint facti. Hic *saxitas*, ut *sitas*, esse videtur *saxea durities.*
ONES, um, m. plur. Germaniae populi apud am Chersonesum. [*Isid. Or.* 9, 2. *med.* Sagens in Oceani litoribus et paludibus inviis irtute atque agilitate habilis. Unde et appeluod sit durum et validissimum genus homipraestans ceteris piraticis. *Ammian.* 27, 8. nos tractus Franci, et Saxones iisdem confiedis acerbis, incendiisque et captivorum fuhominum violabant. *Salv. Gub. D.* 7, 15. mendaces, sed hospitales; Saxones crudelitai, sed castitate mirandi. ℙ In num. sing. *Epithal. Pall. et Celer.* 89. Quae saevis objetis, quae Saxona frenat, Vel Scotum legio. est accusativus Graecae positionis. *Id. in* 1, 392. domito quod Saxone Tethys Mitior. est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Donat.* 293, 1. ejus Cla. Saxo. *F.*]
OSITAS, atis, f. saxitas. *Coel. Aurel. Tard.* urities, sive saxositas. V. SAXITAS.
OSUS, a, um, adj. πετρώδης, saxis abundans. 5, 10. *med.* Ficus loca aprica, calculosa, a, interdum et saxosa amat. *Plin.* 21, 29, erba in saxosis nascens. *Sil.* 12, 372. de SarQua videt Italiam, saxoso torrida dorso Excopulis late freta, *h. e.* scopuloso. *Prop.* 4, Saxosa via. *Virg. Ecl.* 5, 84. Saxosae valles. 2, 111. Saxosi montes; et *ib.* 4, 370. Saxosonans Hypanis, *h. e.* edens sonitum aquae xa decurrentis. Ita legit *Serv.*: al. *saxosuse.* inter saxa defluens. Est autem Hypanis uvius. Sic *Plin.* 5, 24, 20. Euphrates saxoviolentus. Ap. *eund.* 15, 7, 7. chamelaea est saxosus, *h. e.* nascens in petrosis, ut de eait 24, 15, 82. ℙ Ap. *Sicul. Fl. de condit.* 11. *Goes.* legitur *ager saxuosus.* Sic dicitur s et *montuosus*: *montrosus* et *monstruosus.*
ŪLA, ae, m. cogn. R., ut C. Cluvius Saxu*Liv.* 41, 28. *F.*]
ULUM, i, n. exiguum saxum. *Cic. Or.* 1, Ithacam illam in asperrimis saxulis tanquam affixam sapientissimus vir immortalitati anet.
UM, i, n. λίθος, πέτρα, lapis, petra, silex: s, si quid differt, in LAPIS et PETRA dit. *Prop.* 3, 1, 43. Saxa Cithaeronis Thebas per artem Sponte sua in muri membra coisse *Ov. Her.* 10, 49. Aut mare prospiciens in sala sedi: Quamque lapis sedes, tam lapis ipsa *Met.* 6, 573. Structa rigent solido stabuloenia saxo. *Phaedr.* 3, 2. Onerare aliquem t *ib.* Saxo aliquem petere. *Cic. Caecin.* 21. xa jacere. *Ov. Fast.* 2, 367. mittere; et *ib.* Saxis rem gerere. *Prop.* 4, 5, 75. Saxis ce*Enn.* ap. *Serv.* ad *A.* 1, 416. Cuipiam cerexo comminuere. *Ov. Fast.* 4, 237. Acuto iare corpus; et *ib.* 795. cum saxis pastores ebant, Scintillam subito prosiluisse ferunt. sime dicitur de rupe, caute, scopulo. *Virg.* 7. stupet inscius alto Accipiens sonitum saxi ce pastor. *Sil.* 11, 217. Cui patuere Alpes, pellentia coelum, Atque uni calcata Deo, *h.* uli. *Hor. Epod.* 17, 55. Neptunus saxa alto alo. *Enn.* ap. *Cic. Pis.* 19. Naufragio exsaxis fixus asperis. *Ov. Met.* 7, 378. alto saxo. *Virg. G.* 2, 156. Tot congesta maruptis oppida saxis. *Sen. Herc. Oet.* 135. Ad a vocor, saxa rigentia, et dumeta jugis horridis. *Prop.* 2, 13, 3. Saxum Ceraunum; et Tarpejum. *Cic. Dom.* 53. Cum Licinia aram, et aediculam sub saxa sacro dedicas*e.* sub rupe montis Aventini, sacra dicta, t in ea templum Bonae Deae. *Ov. Fast.* 5, moles nativa: loco res nomina fecit: Appelum: pars bona montis ea est. ℙ Etiam Tarns saepe *Saxum* absolute dicitur. *Hor. Sat.* Dejicere e Saxo cives. *Tac. A.* 2, 32. Quoumero L. Pituanius Saxo dejectus est; et 9. Robur, et Saxum, aut parricidarum poeitantes. *Cic. Att.* 14, 16. Quis enim audeat, a cruce, aut Saxo? *Modest. Dig.* 48, 19, 25. o praecipitare. *Lucr.* 3, 1030. Carcer, et s de Saxo jactu' deorsum. Huc trahi potest *Trin.* 2, 1, 30. Qui in amorem praecipitaus perit, quam si in Saxo saliat; et *Silii* 3, Cantabris: Mirus amor populo, cum pigra aetas, Imbelles jamdudum annos pervertere ℙ *Superis habitabile saxum* ap. *eund.* 1, 541. tolium. ℙ De marmore. *Cic. Acad.* 4, 31. enim est e saxo sculptus, aut e robore dola*Fast.* 5, 137. At canis ante pedes saxo faeodem Stabat. *Hor. Od.* 4, 8, 7. Hic saxo, ille coloribus Solers nunc hominem ponere, um. ℙ *Saxum silex*, silex. *Vitr.* 8, 1. *med.* icibus montium, et in saxis silicibus uberiores aquae sunt, et affluentiores. ℙ *Saxa*, loca saxosa. *Virg. G.* 2, 522. Mitis in apricis coquitur vindemia saxis. *Mart.* 3, 82. Ligurumque nobis saxa cum ministrentur, Vel cocta fumis musta Massilitanis, etc. *h. e.* vina tenuia in saxosis Ligurum nata: metonymia. ℙ *Saxum* pro muro. *Ov. Fast.* 3, 431. Romulus ut saxo lucum circumdedit alto, Cuilibet, huc, inquit, confuge: tutus eris. ℙ Inter genera cretae Cimoliae unum est, quod vocant *saxum*: cujus proprietas est, quod crescit in macerando. *Plin.* 35, 17, 57. ℙ *Saxum volvere* est assiduo, arduoque labore, atque inutili laborare: ductum a fabula Sisyphi apud Inferos. *Ter. Eun. f.* Satis diu hoc jam saxum volvo. V. SISYPHUS. ℙ De homine duro, inhumano dicimus, saxo duriorem esse. *Ov. Met.* 14, 713. ℙ De stolido, hebeti. *Pl. Mil.* 2, 2, 23. Nullum est hoc stolidius saxum. ℙ *Inter sacrum et saxum*, proverb. in magnis angustiis, atque ubi utrinque grave periculum instat. V. SACRUM. ℙ *Saxa rubra.* V. RUBER.
SAXŪOSUS. V. SAXOSUS.

SC

SCĂBELLUM et Scabillum, i, n. ὑποπόδιον, θράνος, parvum scamnum. *Varr. L. L.* 4, 35. *f.* Quia simplici scansione scandebant in lectum non altum, scabellum; in altiorem, scamnum. *Quint.* 1, 4, 12. Quare discat puer, quid in litteris proprium, quid commune, quae cum quibus cognatio: nec miretur, cur ex scamno fiat scabellum, etc. *Cato R. R.* 10. Scamnum in cubiculo unum, scabilla tria, sellas quatuor. ℙ Est etiam instrumentum musicum, quod a tibicine in scena pede pulsabatur, dum manu et ore tibiam inflaret: simile parvo suppedaneo ligneo concavo, quod lignea itidem solea, aut ferrea pedi indita percutiebatur, ut vult *Salm.*, vel ligneae sculponeae altiori, et fissae, quae agitatione et ictu pedis strepebat, ut est in figura ap. *Montfauconium*, *Ruben. de re vest. l.* 2. *c. ult.* et *Spon. Miscell. c.* 21., certisque ictuum intervallis non ingratum strepitum, semper tamen eundem, et sine ulla variatione, edebat. *Cic. Coel.* 27. *extr.* Mimi ergo est jam exitus, non fabulae, in quo cum clausula non invenitur, fugit aliquis e manibus, deinde scabilla concrepant, aulaeum tollitur. *Suet. Cal.* 54. Repente magno tibiarum et scabellorum crepitu, cum palla tunicaque talari prosiluit, ac desaltato cantico abiit. *August. de Musica* 3. *in.* Velut cum symphoniaci scabella et cymbala pedibus feriunt, certis quidem numeris, et his, qui sibi cum aurium voluptate junguntur, sed tamen tenore perpetuo: ita ut si tibias non audias, nullo modo ibi notare possis, quousque procurrat connexio pedum, et unde rursus ad caput redeatur. *Arnob.* 2, 73. Numerosos iterare scabillorum concrepationibus sonores. [*Cf. *Schütz. cl. Cic.* s. h. v.]
SCĂBER, bra, brum, adj. λεπρός, τραχύς, inaequalis et asper: cui *levis* opponitur, λεῖος. *Virg. G.* 2, 214. et *Ov. Her.* 15, 141. Antra scabro pendentia topho *Id. A.. Am.* 3, 290. Ut rudit ad scabram turpis asella molam; et *ib.* 276. Cui digiti pingues, et scaber unguis erunt. (Adde *Cels.* 6, 19.) *Plin.* 18, 7, 10. *n.* 5. Folia hordeo scabra sunt, ceteris levia. *Id.* 16, 31, 55. Cortex aliis levis, ut malo, fico: idem scaber robori, palmae. *Vet. Poet.* ap. *Cic. Tusc.* 3, 12. Pectus illuvie scabrum. *Ov. Fast.* 4, 921. Scabrae manus. *Suet. Aug.* 79. Scabri dentes. *Plin. ep.* 8, 15. Chartae scabrae, vel bibulae. *Virg. G.* 1, 495. Exesa inveniet scabra robigine pila. *Plin.* 12, 15, 34. Arbor myrrhae similis junipero, scabrior tantum, spinisque horrida. *Id.* 37, 7, 25. et *ib.* 9, 46. Scabra gemma. *Id.* 12, 25, 54. Arboris genus scabro aspectu, incurvum, fruticosum: trachy appellant. ℙ *Scabrum* absolute scabrities. *Id.* 37, 2, 10. Crystalla infestantur plurimis vitiis, scabro, ferrugine, maculosa nube, etc. *Hard.* leg. ex MSS. *scabro ferrumine.* ℙ *Scaber*, scabiosus, ψωρώδης: quia scabies cutem scabram facit. *Cato R. R.* 96. et *Colum.* 7, 4. *f.* Oves ne scabrae fiant, amurcam condito, etc. *Plin.* 20, 22, 87. Sinapi inungere scabras genas. ℙ Translate. *Macr. Sat.* 6, 3. *f.* Nemo ex hoc viles putet veteres poetas, quod versus eorum scabri nobis videntur: ille enim stilus Enniani saeculi auribus solus placebat, *h. e.* incompti, duri, insuaves. *Quint. decl.* 13, 4. Quo non penetras livor improbe? quidve scabrae malignitati clausum est?
[SCĂBIĀLIS, e, adj. ad scabiem pertinens, seu qui scabiei medetur. *Pelag. Vet.* 25. *med.* Compositio caustici: picis durae libra, resinae frictae, resinae scabialis libra, etc. *F.*]
SCĂBĪDUS, a, um, adj. scabiosus, ut Scabidae palpebrae, *Marcell. Empir.* 8. ℙ Translate. *Tert. Anim.* 38. Scabida concupiscentia, *h. e.* mala prurigine infecta.
SCĂBIES, ei, f. ψώρα, asperitas cutis cum pruritu. *Cels.* 5, 28. *n.* 16. Scabies est durities cutis rubicunda, ex qua pustulae oriuntur, quaedam humidiores, quaedam sicciores. Exit ex quibusdam sanies, fitque ex his continuata exulceratio pruriens. *Virg. G.* 3, 441. Turpis oves tentat scabies. *Juven.* 2, 79. grex totus in agris Unius scabie cadit, et porrigine porci. *Sen. V. B.* 27. *f.* Quem foeda scabies depascitur. *Colum.* 7, 5. Oves infestantur scabie. *Just.* 36, 2. Scabiem et vitiliginem pati. *Cels. l. c.* Scabie laborare. *Plin.* 28, 18, 75. Canum scabies sanatur bubulo sanguine recenti. *Id.* 23, 7, 63. Palpebrarum scabiem emendat fici succus lacteus. *Id.* 31, 9, 45. Scabiem pecorum sal tollit. *Id.* 30, 14, 45. Scabiem sedare. *Id.* 22, 22, 41. lenire. *Id.* 32, 10, 51. et *Colum.* 6, 13. extenuare. ℙ In plantis est morbus corticis, cum aspera scabritie corrugatur, ex imbre aut rore putrescente. *Plin.* 17, 24, 35. *n.* 5. et 19, 10, 57. et 31, 3, 21. ℙ Dicitur et de asperitate, et inaequalitate superficiei in rebus inanimis. *Virg. G.* 2, 220. Nec scabie, et salsa laedit robigine ferrum. *Juven.* 5, 153. Tu scabie frueris mali, quod in aggere rodit, Qui tegitur parma, et galea. ℙ Translate. *Cic. Leg.* 1, 17. *extr.* Voluptatis blanditiis corrupti, quae natura bona sunt, quia dulcedine hac et scabie carent, non cernimus satis, i. e. illecebra: quia scabies pruritum excitat, et scabendi cupiditatem: ipsum autem scabere dulcedinem quandam habet. *Hor. Ep.* 1, 12, 14. Cum tu inter scabiem tantam et contagia lucri Nil parvum sapias, et adhuc sublimia cures; [*V. de hoc loco in *sapio.*] et *Mart.* 5, 60. Nos hac a scabie tenemus ungues, *h. e.* libidine maledicendi. Adde 6, 37. et 11, 7., quibus locis ponitur scabies pro turpis voluptatis prurigine. ℙ *Scabies*, ut Dea, a Romanis culta est. *Prud. Hamart.* 220. Par furor illorum, quos tradit fama, dicatis Consecrasse Deas, Febrim, Scabiemque sacellis. ℙ In gen. *scabie* pro *scabiei* olim dictum est. V. DIES.
SCĂBĪLE, is, n. idem ac scabellum. *Cato R. R.* 20. Scamnum in cubiculo unum, scabilia tria, sellas quatuor. Alii leg. *scabilla* multo rectius.
SCĂBILLĀRII, orum, m. plur. qui scabilla faciunt in usum tibicinum et scenae, vel potius qui scabilis pulsandis operam dant; iidem dicuntur et scamillarii. *Inscr.* ap. *Don. cl.* 8. *n.* 42. Decuriae IIII scabillar. veteres a scaena. [Alia ap. *Fabr.* p. 603. *n.* 40. Operae Urb. scabillar. Adde tres alias ap. *Mur.* 529. 1. 2. 3. V. SCAMILLARII. Porro figuram Faunii scabillarii habes delineatam ap. *Gor. Mus. Flor.* T. 3. p. 59., qui dextro pede scabillum, et ambabus manibus cymbala pulsat; et ap. *Vis. Mus. Pio-Clem.* T. 5. *tab. C.* figuram Bacchae, quae sedens dextro itidem pede scabillum pulsat, et binas tibias, unam rectam, alteram curvam, ore admotas simul inflat. *F.*]
SCĂBILLUM. V. SCABELLUM.
[SCĂBĬO, as, n. 1. ψωριάω, scabie laboro. *Pelag. Vet.* 26. *in.* Pecus cum scabiaverit, non statim curari debet, ne res periculose praeveniatur, et in morbum se convertat. *F.*]
SCĂBĬŎLA, ae, f. dimin. scabiei. *August. oper. imperf. cont. Julian.* 4. *n.* 13. Salvos eos facit non a peccatis, sed a scabiolis.
SCĂBĬŌSUS, a, um, adj. ψωρώδης, scabie laborans. *Pers.* 2, 13. namque est scabiosus, et acri Bile tumet. *Colum.* 11, 2. *med.* Si paucioribus diebus glans detur, per ver scabiosi boves fiunt. *Plin.* 29, 2, 10. Oesypum utile erosis et duris genis, angulis scabiosis et lacrimantibus. *Appul. Met.* 9. Muli senes, totum corium veterna atque scabiosa macie exasperati. ℙ Item asper, inaequalis, rugosus, scaber, τραχύς. *Plin.* 32, 2, 11. Curalium probatissimum quam maxime rubens, nec scabiosum, aut lapideum. *Pers.* 5, 74. scabiosum far, *h. e.* vetustum, putre, a curculionibus exesum.
SCĂBĬTŪDO, inis, f. scabies, vel scabiosa prurigo. Translate. *Petr. Sat.* 99. Omnem scabitudinem animo delere sine cicatrice. Alii leg. *scabritudinem.*
SCĂBO, is, ābi, a. 3. κνάομαι, cutem fricare, scalpere ad pruritum sedandum. *Lucil.* ap. *Non.* 7, 30. et *Hor. Sat.* 1, 10, 70. et in versu faciendo Saepe caput scaberet, vivos et roderet ungues. *Lucil.* ap. *Prisc.* 10, 884. Scaberat ut porcus contritis arbore costis. *Plin.* 11, 48, 108. Solidipedes in infantia scabunt aures posterioribus pedibus. *Id.* 10, 74, 95. Asinus spinetis se scabendi causa atterens. *Id.* 8, 27, 41. Anguis, si squamae obtorpuere, spinis juniperi se scabit: et *ib.* 25, 37. et 11, 37, 77. Scabendi dulcedo. ℙ Est etiam radere, leviter perstringere. *Id.* 10, 71, 91. Pedibus tellurem scabere non cessant. *Id.* 18, 26, 64. Dolia quassa sarcire, ipsorumque laminas scabendo purgare.
SCĂBRĀTUS, a, um, adj. *Colum.* 4, 24. *f.* Vitis laniata, et scabrata, *h. e.* ut idem *Colum.* explicat, quando obtuso atque hebeti ferramento, et asperis et inaequalibus plagis in praecidendo laniatur et perfringitur.
SCĂBRĒDO, inis, f. scabrities. *Appul. Herb.* 73. Ad caliginem oculorum, et scabredinem. *Hieron. Vit. Hilar. in.* Videns totum corpus impetigine, et pumicea quadam scabredine contrahi. *Coripp. Laud. Just.* 4, 48. et tractae strident scabredine serrae.
SCĂBRĔO, es, n. 2. scaber sum, scabre laboro. *Pacuv.* ap. *Non.* 4, 25. Quae desiderio alumnum (pro *alumnorum*), poenitudine, Squales, scabresque inculta vastitudine. Ita legit *Turneb. Adv.* 15, 15. et 29, 20. Alii leg. *squale, scabreque*, et *inculta* etc. *Enn.* ap. *Non.* 2, 769. Scrupeo investitae saxo atque

ostreis squamae scabrent. Ita legit *Bothe*, alii *scaprent*. V. v. sq.

SCABRES, ei, f. idem ac scabritia: a *scaber*. *Varro* ap. *Non.* 2, 437. et 761. et 3, 231. Ager derelinqueretur, ac periret squale, scabreque, illuvie, atque vastitudine. *Virg. Cir.* 249. quam te tam tristibus illis Sordibus, et scabre patiar tabescere tali. Ita emendat *Scal.* V. SCORIA. *Appul. Flor. n.* 15. *f.* Infandi morbi putredine in serpentium scabrem solutum religiose humavit. Alii leg. *scabiem*. V. v. praec.

SCABRĬDUS, a, um, adj. scaber. *Venant. carm.* 2, 13, 7. Scabrida nunc resonat mea lingua rubigine verba, *h. e.* aspera, insuavia, rudia.

SCABRĬTĬA, ae, f. et Scabrities, ei, f. τραχύτης, asperitas, inaequalitas. *Plin.* 13, 12, 25. Scabritia chartae levigatur dente, conchave. *Id.* 21, 4, 10. Scabritia corticis. *Id.* 28, 9, 37. Unguium scabritias emendare. *Id.* 31, 9, 45. Sabrities linguae. *Id.* 28, 9, 41. Ut ferramentorum scabritia poliatur vehementius, quam lima; et 34, 13, 34. Spodos digitis scabritiem exterit. *Id.* 27, 12, 105. Arteriae scabritias sanare. *Id.* 34, 10, 23. Oculorum scabritiem extenuare. Hinc *Inscr.* ap. *Tôchon*, *Cachet. des ocul.* p. 68. C. Luccii Alexandri ad caligines et scabritias omnes. Alia ap. *eund. ib.* p. 70. Q. Junii Tauri stact. ad scabritiem et clarit. ℙ De scabie, ψώρα, quae scabritiem cuti inducit. *Colum.* 7, 5. *med.* Potest etiam scabritiem tollere succus viridis cicutae. ℙ Scribitur et *Scabricia*.

SCABRĬTŪDO. V. SCABITUDO.

SCABRO, onis, m. qui scabritie foedatus est: a *scaber*. Speciatim dicitur de |eo, qui illuvie laborat, dentesque ideo scabros, et gingivas putridas habet. *Ulp. Dig.* 21, 1, 12. *f.* Trebatius ait, non esse morbosum, os alicui olere, veluti hircosum, scabronem; hoc enim ex illuvie oris accidere solet. Ita leg. *Voss.* in *Etym.* et *Cujac. Observ.* 11, 10.; neque enim *strabonem* (quod in vulgatis habetur) aut male olere, aut oris vitium esse, sed oculorum.

SCABROSUS, a, um, adj. idem qui scaber. *Plin.* 20, 21, 85. Hippolapathi radices privatim ungues scabrosos detrahunt. *Hard.* legit *scabros:* et sane recte, cum alibi semper ita *Plin.* loquatur. *Prud. Psych.* 106. scabrosa sorde. *Not. Tir.* p. 181. Scaber, scabrosus.

SCABRUM. V. SCABER.

SCAEA, ae, f. Σκαιά, porta urbis Ilii, seu Trojae: a σκαιὸς, qua vel laevum, vel infelix notat. Ita autem vocata est, vel quia occidentem spectaret, et occidentalia dicuntur sinistra ab auguribus Graecis; vel quia Trojanis fuerit infelix, quippe per quam intromissus fuerit equus durius. Utramque rationem affert *Eustathius*. Immo et tertiam addit, ut sit a Scaeo architecto. Cui et quartam addere conatur *Bernardin. Bald. de verb. Vitruv. signif.*, quia scilicet itinera haberet non directa. Nam ita ipse *Vitr.* 1, 5. Curandum, ut non facilis sit aditus ad oppugnandum murum, et excogitandum, ut portarum itinera non sint directa, sed σκαιά. In quibusdam editionibus rectius pro Graeca voce scribitur Latina *scaeva*, h. e. obliqua. *Virg. A.* 3, 351. Scaeaeque amplector limina portae. Adde *ib.* 2, 612. V. SCAEOMA.

SCAENA. V. SCENA.

[SCAEŎMA, ătis, n. σκαίωμα, curvitas. Translate est infortunium, seu cadaver hominis. *Serv.* ad *Virg. A.* 3, 351. Scaea porta dicta est non a pugnis ante se factis scaevis, id est malis (nam et ante sic dicta est): nec ab itinere ingressis scaevo, id est sinistro; quod ingressi non recto, sed sinistro eunt itinere: sed a cadavere Laomedontis, hoc est scaeomate, quod in ejus fuerit superliminio. Ceterum ex interpretationibus secunda videtur amplectenda, quae confirmatur etiam loco *Polybii* 5, 59., in quo σκαίωμα est aditus obliquus et tortuosus. *F.*]

SCAEVA, ae, σκαιὸς, qui sinistra manu utitur pro dextera: a *scaevus*. *Ulp. Dig.* 21, 1, 12. Sciendum est scaevam non esse morbosum, vel vitiosum, praeter quam si imbellicitate dextrae validius sinistra utatur; sed hunc non scaevam, sed mancum esse dicimus. ℙ [Est etiam cogn. R., ut D. Junius Brutus Scaeva Cos. ann. U. C. CDXXIX. ap. *Liv.* 8, 29. *F.*]

SCAEVA, ae, f. augurium: a scaevis auguriis, idest sinistris. *Varr. L. L.* 6, 5. *med.* Vel obscenum ab eo, quod pueris turpicula res in collo quaedam suspenditur, nequid obsit, bonae scaevae causa: inde Scaevola appellatus. Ea dicta ab scaeva, idest sinistra, quod quae sinistra sunt, bona auspicia existimantur. A quo dicuntur comitia, aliudve, quod fit ave sinistra, scaeva. Id a Graeco est, quod hi sinistrum vocant σκαιόν. Quare quod dixi, scaevum, bonum omen est, obscenum vero, turpe. *Fest.* Scaevam vulgus quidem et in bona, et in mala re vocat, cum ajunt bonam, et malam scaevam. At scriptores in mala ponere consueverunt, ut apud Graecos invenitur positum pro sinistro. *Pl. Ps.* 4, 7, 39. Bene ego ab hoc praedatus ibo: novi: bona scaeva est mihi. *Id. Cas.* 5, 4, 4. Hac ibo: caninam scaevam spero meliorem fore. Ubi per *caninam scaevam* aut occursum canis intelligit, qui inauspicatus habebatur, aut latratum; ut sententia sit, minus hunc gravem fore, quam latratum ac rixas uxoris. [*Bothe* vero putat, his verbis mulieres innui, quae propter crebra litigia canes vocantur, ut ap. *eund. Pl. ib.* 2, 5, 12. V. et CANIS. Stalino igitur senex a servo Chalino male verbis acceptus pedem refert, et mulieres, inquit, adibo, quas mihi meliora portendere arbitror. *F.*]

SCAEVĬTAS, atis, f. σκαιότης, prava natura, perversitas, malitia. *Gell.* 6, 2. *med.* Ingenia aspera et inscita, et rudia, etiamsi nullo fatalis incommodi conflictu urgeantur, sua tamen scaevitate et voluntario impetu in assidua delicta ruunt. *Appul. Met.* 4. Praeclarus ille conatus Fortunae meae saevitatem anteire non potuit. Ap. *eund. ib.* 9. Indignae rei scaevitas, *h. e.* infortunium, infelicitas, tanquam malo omine res indigna evenerit: a *scaevus* sinister. Sic *Id. ib.* 3. Quod tuum factum scaevitas consecuta in meum convertit exitium. V. SAEVITAS.

SCAEVŎLA, ae, m. C. Mucius Scaevola miles Romanus, qui Porsenam Etruriae regem gladio adortus, per errorem, unum ex ejus satellitibus transfodit: quare ut manum puniret, in ardentem foculum injecit, ac tamdiu tenuit, donec ambureret: hinc Scaevola vocatus, a σκαιὸς, sinister, quia postea sinistra tantum utebatur, *Liv.* 2, 12., *Flor.* 1, 10., *Sil.* 8, 385., *Mart.* 1, 22. et *Val. Max.* 3, 3. *n.* 1. ℙ *Σκαιόλας est *Plutarch.* in *Poplic.* 17. *B. A.* ℙ Fuit insignis vir Q. Mucius Scaevola P. F. consul (una cum L. Licinio Crasso anno U. C. DCLIX., cum Cicero aetatis annum duodecimum ageret), augur, pontifex maximus, divini humanique juris auctor celeberrimus, qui jus civile primus constituit, generatim in libros decem et octo redigendo. Hic bello civili Mariano in vestibulo aedis Vestae a Marii satellitibus occisus periit. V. MUCIANUS. *Pomp. Dig.* 1, 2, 2. *med.*, *Epit. Liv.* 86., *Flor.* 3, 21., *Vell.* 2, 26. ℙ Alius fuit Cervidius Scaevola temporibus M. Aurelii, cui a consiliis fuit: ejusque responsa habentur in Pandectis non semel. *Capitol. M. Aurel.* 11. *extr.* ℙ Ut *Cato* de optimo cive, *Roscius* de excellenti histrione, sic *Scaevola* de eximio JCto dici potest. *Cic. Fam.* 7, 22. Ego tamen Scaevolae Testae assentior, *h. e.* Trebatio Testae, qui alter mihi Scaevola est. Alii rectius leg. *Scaevolae, et Testae*, *h. e.* Scaevolae celeberrimo illo JCto, et tibi: scribit enim eam epistolam ad C. Trebatium Testam, qui itidem JCtus erat. *Mat.* et *Trebat.* ad *Cic. post. ep.* 15. *l.* 9. *ad Att.* Trebatius Scaevola facit ut antecedat. Alii rectius leg. *Trebatius sedulo facit* etc. Adde *ib.* 13, 23. *f.*, ubi alii rectius leg. *Scaeva.* [*V. *Orell.*, qui ubique meliorem lectionem servat.] ℙ In *Fast. Capit.* ap. *Grut.* 293. *col.* 1. et 2. habetur *P. Mucius Scaevula*, et *Q. Mucius Scaevula.*

SCAEVUS, a, um, adj. σκαιὸς, sinister, et tam in bonam, quam in malam partem sumitur, ut Scaeva auspicia. V. verba *Varr.* et *Festi* in SCAEVA, ae, f. ℙ Plerumque tamen in malam partem sumitur, ut *Fest.* ib. monet. Hinc *Gell.* 12, 13. Scaevus profecto, et caecus animi forem, si, etc. *h. e.* stolidus, stultus. *Sall. or. Lepidi contra Sull.* Quae cuncta scaevus iste Romulus, quasi ab externis rapta, tenet, *h. e.* perversus: vel malo reipublicae natus. Ita legit *Serv.* ad *Virg. Ecl.* 3, 13. Alii *saevus. Paul. Nol. carm.* 11, 44. Scaeva fabula. *Appul. Met.* 4. Scaevissimo somnio cumulatur infortunium meum. ℙ [*Confund. *scaevus* et *saevus*. *Cort.* ad *Lucan.* 1, 518.]

SCĂFĂ. V. SCAPHA.

[SCALĀBĪTĀNUS, a, um, adj. ad Scalabim pertinens, coloniam in Lusitania, quae nunc fortasse *Santaren*. Ejus meminit *Plin.* 4, 22, 35. Colonia Scalabis, quae Praesidium Julium vocatur. *Id. ib.* Scalabitanus conventus. *Inscr.* ap. *Mur.* 1117, 4. Colonia Scalabitana. *F.*]

SCĀLAE, arum, f. plur. κλίμαξ, machina pluribus gradibus constans, qua utimur ad ascendendum in superiora. [*Etymon est a *scando*, ut *mala* a *mando*, ita ut *scala* contr. sit e *scandela*. V. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 485.] *Sall. Jug.* 6. Murum modo suffodere, modo scalis aggredi; et *ib.* 64. *f.* Et jam scalis egressi milites prope summa ceperant; et *mox:* Ubi unae atque alterae scalae comminutae, qui supersteterant, afflicti sunt. *Plin.* 14, 1, 1. Scalis tectum scanditur. *Enn.* ap. *Macr. Sat.* 2, 1. Romani scalis summa nituntur opum vi. *Caes. B. C.* 1, 28. Milites positis scalis muros ascendunt; et *ib.* 63. *med.* Scalas admovere; et *Tac. H.* 4, 29. apponere. *Id. A.* 2, 81. erigere; et *ib.* 4, 51. inferre propugnaculis; et *ib.* 15, 4. promovere; et *ib.* 12, 17. Scalis evadere. *Ov. Met.* 14, 650. Induerat scalas: lecturum poma putares. V. INDUO. *Plin.* 7, 37, 37. Scalarum lapsu exanimatus est. *Id. ib.* 20, 19. Salvius duo centenaria pondera pedibus, totidem manibus, et ducenaria duo humeris contra scalas ferebat. In navibus *Virg. A.* 10, 653. Forte ratis celsi conjuncta crepidine saxi Expositis stabat scalis, et ponte parato. Adde *Liv.* 26, 45. ℙ In aedibus plures gradus lignei, vel lapidei parietibus infixi atque immobiles, ad superiorem contignationem ferentes: de quorum ratione *Vitr.* 9, 2. disserit. *Cic. Mil.* 15. *med.* Cum se ille fugiens in scalarum tenebras abdidisset; et *Phil.* 2, 9. Nisi ille se sub scalas tabernae librariae conjecisset. *Hor. Ep.* 15. In scalis latuit metuens pendentis habenae. 1, 118. Et scalis habito tribus, sed altis, *h* tertia aedium contignatione, ubi habitare sol pauperiores. V. COENACULUM. ℙ Scalae niae. V. GEMONIUS. ℙ *Graecae scalae* sunt ab utroque latere tabulis clauduntur, ne adsp ad partem aliquam corporis admittant. Hinc nicae Diales prohibebantur scalas ascendere, ultra tres gradus extollerentur, nisi ex iis quae Graecae appellantur, ut ex *Massurio* tradit *Gell.* 10, 15. et plenius *Serv.* ad *A.* 4 ℙ Per synecdochen sunt ipsi gradus. *Mart.* Haec per ducentas cum domum tulit scalas, *Scalae Hannibalis*, locus in montibus Pyr *Mela* 2, 6. *B. A.* ℙ Notant grammatici *V L.* 9, 1. *med.*, *Charis. l.* 1., *Diomed. l.* 1., *Phocas*, etc. semper plurali num. usurpari; et 1, 5, 16. vitiosum esse ait, si quis *scala*, et dicat. Reperiuntur tamen et in singulari. *Cels. med.* Sic brachium deligatum super scalae g riae gradum trajicitur. V. GALLINARIUS. *jus. Dig.* 46, 2, 56. *f.* Qui scalam commod ad ascendendum. [*V. *Spald.* ad *Quint.* l. 1.

SCĀLĀRII, orum, m. plur. scalarum ar *Inscr.* ap. *Grut.* 358, 6. Centuria centonar. do scalarior. L. D. D. D.

SCĀLĀRIS, e, adj. ad scalas pertinens. *V* 13. Regulae scalari forma compactae. *Id.* 5 Cunei, qui dirigunt scalaria, *h. e.* scalas. ℙ *lare*, *is*, absolute idem est ac scalarium. *In Reines. cl.* 7. *n.* 16. Hoc scalare applicitum h pulcro; et *mox:* Pro podismo structionis s quod est via Ostiensi, parte laeva, inter mi II. *F.*]

SCĀLĀRĬUM, ii, n. scalaria dicuntur amphitheatro, per quas gradibus in cuneos a tur. *Vitr.* 5, 6. *f. Inscr. funebr.* ap. *Mur.* 2. . . . . hoc loco usque ad scalaria ollae LXVIII.

*SCALDIS, is, m. fluvius nobilis Galliae Be hodie *the Schelde*. *Plin.* 4, 13. Ad Scaldim fluvium. *Id. ib.* A Scalde. ed. *Hard.* ubi oli *Schellerus*) legebatur *Scaldi*, quanquam ed. 1530. habet *Scalde*. Mox *ib.* A Scaldi incolun edd. *Hard.* et *Elzev. Caes. B. G.* 6, 33. ed. Ad flumen Scaldem: ubi aliae edd. *Scaldim*. Se cus Metaphrasta Σάβιν vertit; unde *Sabin* (*the Sambre*) legendum videtur, quod loco convenit. V. *Glandorp.* ad *Caes.* et *Oudend.* gata, quae omnium cdd. consensu firmatur, da est. V. *Moeb.* ad *Caes.* l. l.] ℙ. *Pons* locus oppidumve Galliae Belgicae. *Ant. Itin.*

SCĂLĒNUS, a, um, adj. σκαληνὸς, ina Dicitur de triangulo, cujus omnia latera sun se inaequalia. *Auson. epist. praefix. Idyll.* 13. le, vel isopleura, orthogonia quoque, vel

SCALMUS, i, m. σκαλμὸς, lignum, cui intra navim alligatur, ut firmius impellat: a fodio; id enim excavatum est ad remum e dum. *Vitr.* 10, 8. *med.* Etiam remi circa strophis religati, cum manibus impelluntur cuntur, extremis progredientibus a centro, maris undis spumantibus, impulsu vehemen trudunt porrectam navem. *Cic. Or.* 1, 38. cum in circulo decipiare adversarii stipulati ego tibi ullam causam majorem committend tem? Citius hercule is, qui duorum scalmor viculam in portu everterit, in Euxino Pont nautarum navem gubernarit; et *Vell.* 2, 43, tuor scalmorum navem ingressus, effusissim driatici maris transjecit sinum. ℙ Synecdo in illo *Cic. Off.* 3, 14. *med.* Venit ipse mature mum nullum videt, *h. e.* nullam cymbam. *Att.* 16, 3. Tribus actuariolis decem scalmis.

SCALPELLO, as, a. 1. scalpello reseco. *Vet.* 1, 26. [Totumque simul ungulae solum cuitu scalpelletur, et circumgyrabis, ut etc. *Schneideri* habet: in circuitu scalpello circ bes, ut etc. *F.*]

SCALPELLUM, i, n. et Scalpellus, i, λίον, φλεβοτόμον, parvum scalprum, quo chirurgi aperiendae venae, secandis carnibu *Cic. Sext.* 65. Non est ea medicina, cum san ti corporis scalpellum adhibetur. *Cels.* 2, 1 Si nervum scalpellus attigit, sequetur nervor tentio; et *mox:* Si timide scalpellus dim summam cutem lacerat, neque venam incidit. 6, 32. Scalpello usque ad vivum resecare et a re scabiem. *Plin.* 28, 8, 28. Corii crocodili aceto illitus his partibus, quas secari opus si sum omnem scalpelli aufert; et *Sen. Ira* 2, 2 Quorum castigatio sic accipienda est, quomod pellum, et abstinentia, et alia quae profutu

SCALPER, pri, m. idem ac scalprum. *Cel* Tunc excisorius scalper ab altero foramine terum malleolo adactus, id quod inter utrum dium est, excidit; et *ib.* 4. *med.* Scalper ad agendus.

SCALPO, psi, ptum, a. 3. γλάφω, κνάω, incido, fodio, sculpo. Videtur esse a σκάλλω, [*Hanc formam rectiorem censet *Diomed.* SCULPO. Sunt, qui gemmis *scalpturam*, cet

sculpturam trib. V. Ernest. ad Suet. Aug.
Ner. 46. — At B. Crus. in cl. Suet. p. 696.
non magis esse discrimen docet inter utram-
mam scalpo et sculpo, quam inter Gr. γλάφω
ω, quamquam quaesivisse illud viderentur et-
ter Romanos quidam cacozeli: coll. Gesn.
s. v. SCALPO, Schell. s. v. SCULPO, et
ad Suet. Aug. 50. — Oudend. ad Suet. Galb.
m excogitavit distinctionem, ut scalpere et
ram rudiorem levioremque et sine arte ope-
culpere et sculpturam industriam et accuratam
tamque artem significare velit: quae res mo-
tentiam etiam Wolfii ad h. l. — Brem. ad Suet.
0. Heindf. ad Hor. Sat. 2, 3, 22. alii rem
io relinquunt, utpote in qua nunquam fere
ari verum possit.] Varr. L. L. 5, 10.
in Graeca lingua putant Latina, ut scal-
αλεύειν (σκαλεύω est a σκάλλω), sternere στο-
, lingere λείχεσθαι, ferre φέρειν, etc. Cic. N.
60. Itaque ad pingendum, ad fingendum,
lpendum, ad nervorum eliciendos sonos
rum, apta manus est admotione digitorum.
d. 3, 11, 51. et nostri memorem sepulcro
querelam. Plin. 36, 5, 4. n. 3. Et ipsum
n tradunt scalpisse marmora; et 35, 11, 40.
Euphranor Isthmius marmora ac scyphos scal-
l. 37, 10, 65. Scalpere gemmas; et ib. 1, 4.
n in gemma. Id. 13, 7, 14. Ficus perquam
proventu, scalpendo tantum ferreis ungui-
¶ Item scabo, frico. Juven. 9, 133. Qui di-
alpunt uno caput. (V. Sen. ep. 52. med.) Co-
, 5. med. de scabie: Vitiosum locum pecudes
rsu scalpunt, aut arbori adfricant. Suet. Dom.
xulceratam verrucam vehementius scalpere.
, 45, 68. Pisces attritu petrae scalpentes pru-
Id. 30, 4, 9. Penna vulturis si scalpantur
acidum halitum faciunt. Id. 28, 6, 15. Pal-
lterna manu scalpere. ¶ Item leviter fodio.
t. 1, 8, 26. Scalpere terram unguibus. Adde
c. in SCALPTUS. ¶ Translate. Pers. 1,
carmina lumbum intrant, et tremulo scal-
ubi intima versu, h. e. titillantur. ¶ Hinc
cadaver ap. Mart. 3, 93. est cunnum vetulae
¶ Scalpere nates est virgis caedere. Pomp.
. 11, 59. Praeteriens vidit duos sensim in
recunditer non docentem condiscipulum, ve-
lpentem nates. [Bothe legendum putat: Prae-
vidi Dorsennum in ludo inverecunditer, etc.
tem vero nates hic posses etiam interpretari
tem. F.]
PRĀTUS, a, um, adj. κολαπτηροειδής, ad
dinem scalpri formatus, ut Scalpratum fer-
um, quo opus est ad castrandos apum alveos.
9, 15. med.
PRUM, i, n. σμίλη, κολαπτήρ, ferramentum,
quid inciditur: a scalpo. Varii hoc artifices
, sutores, lapicidae, agricolae, chirurgi,
scalpro sutorum. Hor. Sat. 2, 3, 106. Si
et formas non sutor (emat), nautica vela
mercaturis, delirus et amens Undique di-
¶ Item lapicidarum. Liv. 27, 49. Elephanti
rectoribus interfecti: fabrile scalprum cum
habebant: id, ubi saevire belluae coeperant,
r inter aures positum quanto maximo pote-
adigebat. ¶ Item agricolarum. Plin. 17,
Cato oleam ficumque sic inseri jussit: corti-
lpro excidi quatuor digitorum longitudine.
4, 25. scalprum vocat eam partem falcis vi-
, quae a flexu procurrit: qua utuntur, cum
quid volunt. Pall. 3, 25. med. Vermes si
circa arborem sunt, aereo scalpro semel rasi,
¶ Item chirurgorum, pro quo scalpellum sae-
rpatur. Cels. 8, 4. Scalpro deradere; et ib.
manum scalprumque venire; et ib. Scalpro
xcidere. V. SCALPER et SCALPELLUM.
ltello, quo caeditur calamus scribendi cau-
. A. 5, 8. Petito per speciem studiorum scal-
em ictum venis intulit. Suet. Vit. 2. Scalpro
venas sibi incidit.
PTOR, oris, m. κολάπτης, qui scalpit, ut
r gemmarum. Plin. 37, 4, 15. Expetuntur
ntes) a scalptoribus, ferroque includuntur.
6, 5. Scalptores marmorum. Adde 20, 13,
Vell. 1, 17, 4. ¶ Scalptor etiam dictus is,
cudendos nummos parabat formas aeneas,
τα, τυπωτήρια. Inscr. ap. Marin. Iscriz. Alb
P. Aelius Felix, qui et Novellius, Aug. Lib
praepos. (h. e. adjutor praepositi) scalpto-
crae monetae fecit sibi, etc. Hinc Imppp.
., Valentin. et Theodos. Cod. 12, 34, 7. Scul-
et ceteri aurifices centenarii. V. VASCULA-
¶ Morcell. in quadam sua Inscr. in Oper.
h. T. 4. p. 108. edit. Pat. vocat scalptores
aere caelando, quos nunc Itali incisori in
cunt. [*Quaedam uberius exposuit F.]
TORIUS, a, um, adj. ad scalpendum per-
Absolute scalptorium est instrumentum in-
ad scalpendas scapulas prurientes. Mart.
s, cujus lemma Scalptorium. Defendet manus
pulas, mordente molesto Pulice, vel si quid
sordidius.
PTURĀ ae, f. γλυφή, scalpendi actio. [*De
ne inter scalptura et sculptura v. scalpo.]
m. IV.

Plin. 37, 7, 30. Omnia autem haec genera scalpturae contumaciter resistunt. Id. ib. 10, 63. Gemmae, quae ad ectypas scalpturas aptantur. Suet. Galb. 10. Scalptura gemmae victoriam cum tropaeo exprimens. [Inscr. ap Marin. Frat. Arv. n. 43. Piaculum factum ob ferri inlationem, scripturae, et scalpturae marmoris causa. F.] ¶ Res ipsae scalptura formatae. Vitr. 4, 1. Zophori scalpturis ornati.

SCALPTŪRĀTUS, a, um, part. ab inus. scalpturo, variis scalpturis ornatus, ut Scalpturatum pavimentum, variis lapidibus, et varie scalptis elaboratum. Plin. 36, 25, 61. Romae scalpturatum, in Jovis Capitolini aede primum factum est post tertium Punicum bellum initum.

SCALPTŪRĪGO. V. SCALPURIGO.

SCALPTŪRĬO, is, a. 4. κνάω, κνήθω, κνίζω, idem quod scalpo: et speciatim dicitur de gallinis, cum terram frequentibus ictibus percutiunt ad quaerendum cibum. Pl. Aul. 3, 4, 8. Ubi erat haec defossa, occepit ibi gallus gallinaceus scalpturire unguibus. Alii leg. scalpurire eodem sensu: inter quos est Non. 2, 789.

SCALPTUS, a, um, part. a scalpo, sculptus. Cic. Acad. 4, 31. E saxo scalptus. Alii leg. sculptus. [*V. Goerenz., cui assentitur Schütz. in cl. Suet. s. h. v.] Hor. Sat. 2, 3, 22. Quid scalptum infabre, quid fusum durius esset. Alii leg. sculptum. Vitr. 2, 7. med. Flores, et acanthi eleganter scalpti. Tert. Poen. 6. Qui venditant, prius nummum, quo paciscuntur, examinant, ne scalptus, nec rasus, ne adulter etiam. Pall. 10, 10. Si prata vetera muscus obduxerit, abradendus est, et scalptis eisdem locis foeni spargenda sunt semina, h. e. abrasis, sarculatis, sarritis, leviter fossis. V. SCALPO.

SCALPŪRĪGO, iginis, f. titillatio, et voluptas, quae in cute pruriente scalpenda nascitur. Solin. 32. med. Trochilos avis os beluae (crocodili) paulatim scalpit, et sensim scalpurigine blandiente aditum sibi in usque fauces facit. Alii minus recte leg. scalpturigine.

SCALPŪRĬO. V. SCALPTURIO.

[*SCALTICUS, a, um, adj., impetigine laborans. Theod. Prisc. de Diaeta 9. Bail.]

SCĂMANDER, dri, m. Σκάμανδρος, fl. Mysiae in Asia apud Hellespontum, qui ex Ida monte profluit, ac in Hellespontum exit. Antea Xanthus dicebatur, teste Vibio Sequest. ex Homero, [*Il. Υ, v. 74.] qui eum ab hominibus quidem Scamandrum, a Diis vero Xanthum vocari ait, suo more vetustiorem appellationem Diis, recentiorem hominibus assignans. Sed ap. Plin. 5, 30, 33. a Xantho diversus est. Id. ib. Scamander fluvius navigabilis. Catull. 64, 357. Testis erit magnis virtutibus unda Scamandri. ¶ [Fuit etiam cogn. R., ut C. Fabricius Scamander, ap. Cic. Cluent. 16. F.]

*SCAMANDRĬA, ae, f. Σκαμάνδρια, urbs parva, a portu Iliensi paullulum remota. Plin. 5, 30. B. A.

SCAMBUS, a, um, adj. σκαμβός, qui pravis et varis est cruribus, vatia, valgus. Suet. Oth. 12. Fuisse traditur et modicae staturae, et male pedatus, scambusque. Gloss. Philox. Σκαμβός, scaurus, valgus, curvus.

[SCĂMELLUM et Scamillum, i, n. dimin. parvum scamnum, Prisc. 3, 615. Neutra in num desinentia geminant in diminutione l ante um; et e habent in paenultima, nisi sit paenultima primitivi naturaliter longa, ut bonum bellum, geminum gemellum, scamnum scamellum. Appul. tamen fragm. ap. eund. ib. Verum infirma scamillorum obice fultae fores. Hic Putsch. male edidit scammellorum. In Not. Tir. p. 163. Scamnum, scamellum, scabillum. F.]

[SCĂMILLĀRĬI, orum, m. plur. qui scamillis pulsandis operam in scena dant, iidem ac scabillarii. Inscr. ap. Grut. 467, 7. Decuriae IIII. scamillariorum operae veteres a scaena. V. SCABILLARII. F.]

SCĂMILLUS, i, m. dimin. scamni. Scamilli impares ap. Vitr. 3, 3. et 5, 9. videntur esse quidam veluti parvi gradus in stylobatis columnarum, qui veluti parvam scalam, unus post alium decrescendo, efficiunt. V. de his opusculum Bernardini Baldi, in quo rem totam satis implicatam variis conjecturis, et figuris illustrare conatur: [de qua tamen re adhuc sub judice lis est. F.]

SCAMMĂ, ătis, n. σκάμμα, spatium in arena, seu stadio, linea vel fossa conclusum, extra quod certantibus progredi non licet: a σκάπτω, fodio: quia locus cavatus est, et depressus. Aliis tamen est ipsa fossa, seu sulcus, quo illud spatium concluditur. Hieron. adv. Joann. Jerosol. n. 16. Cur tu, omissis super quibus pugna est, de scammate et loco certaminis egrediens, in peregrinis et longe alienis disputationibus immoraris? Paul. ep. 2. (al. 24.) ad Sever. f. Noli interim, dum in scammate sumus, alta pro nobis sapere, aut loqui. Coel. Aurel. Tard. 2, 1. f. Deambulatio in arenae spatio, quod appellant scamma. Tert. ad Mart. 3. med. Epistates vester Christus Iesus, qui vos spiritu unxit, et ad hoc scamma produxit, h. e. ad hoc certamen.

SCAMMŌNĬĂ, ae, f. σκαμμωνία, herba ab radice ramosa, pinguibus foliis, triangulis, albis, radice crassa, madida, nauseosa. Nascitur pingui et albo solo: radix circa Canis ortum excavatur, ut in ipsa confluat succus (quod scammonium dicitur), qui sole siccatus digeritur in pastillos, habetque varios in medicina usus: ipsa quoque herba, ejusque radix ischiadicis prodest, et panis, etc. Plin. 26, 8, 38. et ib. 58. et ib. 9, 59. ¶ Etiam scammonea dicitur ab eod. 25, 5, 22, et scammoneum a Cat. R. R. 157. med. [*Est herba, quam nos dicimus Purgierkraut, Purgierwinde, Convolvulus Scammonia, L.]

SCAMMŌNĪTES, ae, m. vinum facticium ex scammoniae succo. Plin. 14, 16, 19. n. 5.

SCAMMŌNĬUM. V. SCAMMONIA.

*SCAMMOS, i, Aethiopiae opp. Plin. 6, 29. B. A.

SCAMNĀTUS Ager. V. STRIGATUS et SCAMNUM.

SCAMNŬLUM, i, n. parvum scamnum. Agnoscitur a Diomed. 1, 312.

SCAMNUM, i, n. βάθρον, ὑποπόδιον, gradus ligneus, qui lecto opponitur scandendi causa: aut fulciendorum pedum, dum sedemus. Varr. L. L. 4, 35. f. Quia simplici scansione scandebant in lectum non altum, scabellum: in altiorem, scamnum. Ov. A. Am. 2, 211. Nec dubita tereti scamnum producere lecto: Et tenero soleam deme, vel adde pedi. Id. ib. 1, 162. Et cava sub tenerum scamna dedisse pedem: nempe sedenti in Circo. ¶ Item θρᾶνος, subsellium, sedile: a similitudine. Ov. Fast. 6, 305. Ante focos olim longis considere scamnis Mos erat. Cels. 2, 15. Gestationum lenissima est navi vel in portu, vel in flumine; vel lectica, aut scamno: acrior vehiculo; vehementior in alto mari navi. Mart. 5, 41. Sedere in scamnis equitum. ¶ Hinc in arboribus scamna sunt rami crassiores in longitudinem diffusi, et sedilium usum praebentes. Plin. 12, 1, 5. Cajus princeps in Veliterno rure miratus unius platani tabulata, laxeque ramorum trabibus scamma patula, et in ea epulatus, quindecim convivarum ac ministerii capace triclinio. Id. 17, 23, 35. n. 22. Ulmus detruncata a medio in ramorum scamna digeritur; et ib. n. 25. Palmites primo anno imis ingerantur scamnis, ac per singulos annos ad superiora scandant. ¶ In agris scamnum dicitur gleba terrae grandior non proscissa. Colum. 2, 2. med. Bubulcum autem per proscissum ingredi oportet, alternisque versibus obliquum tenere aratrum, et alternis recto plenoque sulcare, sed ita, necubi crudum solum et immotum relinquat: quod agricolae scamnum vocant. Id. Arb. 12. Aratrum scamna facit. Plin. 18, 19, 49. n. 2. Scamna inter duos sulcos cruda ne relinquantur. ¶ Item spatium terrae ligone non fossae, inter duas scrobes. Colum. 3, 13. Quae faciunt in eadem linea, intermissis totidem pedum scamnis, donec peragant ordinem. ¶ Praeterea scamnum vocant agrimensores agrum latitudine praecellentem: sicut strigam, longitudine. Hinc illa: ager per strigas et scamna divisus. Et: Ager per centurias et scamna assignatus, etc. Var. auct. rei agrar. p. 46. 125. 198. Goes. ¶ Translate scamna regni, solium et jus regni, Enn. ap. Cic. Div. 1, 48. extr.

*SCAMPES, plural. Σκαμπεῖς Ptolemaeo, opp. Illyriae Graecae (postea Macedoniae partis) inter Lychnidum oppidum et mare Hadriaticum, non procul a Genuso flumine. Scampis audit Ant. Itin. B. A.

SCANDĂLĀ, ae. V. SCANDULA.

SCANDĂLĬZĀTUS, a, um, part. a scandalizo, ad peccandum inductus. Tert. adv. Marc. 5, 18. f. Angeli scandalizati in filias hominum.

SCANDĂLĪZO, as, a. 1. σκανδαλίζω, scandalum alicui praebeo, aliquem offendo. Tert. Virg. vel. 3. et Cor. mil. 14.

SCANDĂLUM, i, n. σκάνδαλον, Graece significat offendiculum, quod in via ponitur, ut pedem in illud impingendo cadamus. Prud. praef. Apoth. 47. Lapis ..... signum caventi, non caventi scandalum: Hunc sternit, illum dirigit. ¶ Translate ab Eccles. Scriptt. sumitur pro suasione, seu inductione alicujus ad peccandum. Tert. Virg. vel. 3., adv. Jud. 14. et adv. Marc. 3, 1. etc. et Sulpic. Sever. ep. ad Euseb. 1.

SCANDENS, entis, part. a scando, excelsus, altus, se attolens, absolute et more neutrorum. Prop. 4, 1, 65. Scandentes si quis cernet de vallibus arces; et ib. 125. Scandentisque arcis consurgit vertice murus. [*V. intpp. ad utrumque locum.]

SCANDĬĀNUS, a, um, adj. Scandiana mala inter varia malorum genera recensent et laudant Colum. 5, 10. f. et Plin. 15, 14, 15., item Varr. R. R. 1, 19. et Cels. 4, 19. med. Tradit Plin. ib. nomen traxisse a quodam Scandio, sicut Manliana a Manlio, Matiana a Matio, etc. Quare non audiendi, qui ducunt a Scandia insula Oceani Septentrionalis (ap. Plin. 4, 16, 30.), unde advecta fuerint.

*SCANDĬLA, ae, vel Scandile, es, f. insula maris Aegaei, Euboeae Scyroque vicina. Plin. 4, 12. Mela 2, 7. ¶ In Plin. l. legitur etiam Scadira. B. A.

*SCANDĬNĀVĬA, ae, f. regio in Europae partibus borealibus, quam Veteres insulam credidere. Plin. 4, 13. et 8, 15. ¶ In Mela 3, 6. Scandinovia appellatur; Scandia autem Plin. 4, 16. ¶ In loco Plin. 4, 13. insula dicitur esse incompertae magnitudinis. Sed compertum est tractum esse telluris sa-

tis amplum, et revera continentem, quae dividitur in Sueciam et Norvegiam. *B. A.*

SCANDIX, icis, f. σκάνδιξ, genus oleris vulgaris apud Aegyptios, alio nomine tragopogon (τραγοπώγων, h. e. barba hirci) foliis croco simillimis, longa et dulci radice. *Plin.* 21, 15, 65., qui ejus varios usus in medicina recenset, 22, 22, 35. [*Kerbel, Scandix Caerefolium, *L.*]

SCANDO, is, scandi, scansum, a. 3. ἀναβαίνω, in altum repo, feror, evehor. [*Ex iis, quae Noster laudaverat, huc pertinent ista:] *Liv.* 3, 67. *extr.* Scandentem in aggerem Volscum hostem nemo submovit. *Ov. Fast.* 1, 298. Inque domos superas scandere cura fuit. *Plin.* 15, 14, 14. Et in tecta jam silvae scandunt. *Id.* 31, 1, 1. Scandunt aquae in sublime. *Id.* 18, 28, 68. *n.* 1. Sol scandens ad Aquilonem. *Id.* 10, 18, 20. Scandentes in subreptum felium modo. *Phaedr.* 2, 4. feles Ad nidum scandit volucris. *Tac. H.* 3, 71. per conjuncta aedificia. *Quint.* 11, 3, 54. Demosthenes scandens in adversum continuabat plurimos versus. [*Adde *ib.* 12, 10, 78. Scandenti circa ima labor est.] ℙ Passive impersonaliter. *Vitr.* 10, 1. Ut sine periculo scandatur ad apparatus spectationem. ℙ Translate. *Tac. H.* 4, 8. *med.* Suadere Prisco, ne scanderet supra principem, ne Vespasianum praeceptis coerceret. *Auct. Pan. ad Pison.* 33. Scande super titulos, et avitae laudis honores, Armorumque decus praecede forensibus actis. ℙ [*Hinc, adjecto accus., i. q. ascendo, conscendo.] *Caes. B. G.* 5, 49. Alii vallum manu scandere, alii fossas complere. *Cic. Sen.* 6. Cum alii malos scandant, alii per foros cursent. *Val. Fl.* 8, 4. quascumque per undas Ferre fugam, quamcumque cupit jam scandere puppim. *Prop.* 3, 20, 24. Scandere viam, *h. e.* viam acclivem carpere. *Id.* 3, 16, 24. Scandenda est torvi publica cymba senis. *Lucan.* 9, 599. Capitolia curru. *Plin.* 14, 1, 2. Scanditur scalis tectum; et *ib.* 3. Vites per ramos populorum procacibus brachiis geniculato cursu scandentes. *Id.* 13, 4, 7. Palmae faciles se ad scandendum Orientis populis praebent. [*Tac. H.* 3, 28. scandere testudinem. ℙ Transl. *Lucr.* 2, 1121. Paulatimque gradus aetatis scandere adultae.] ℙ Est etiam inire, salire, inscendere coitus causa. *Pl. Ps.* 1, 1, 21. Ut opinor, quaerunt litterae hae sibi liberos: alia aliam scandit. ℙ *Scandere versus* ap. grammaticos est per suos pedes metiri. *Diomed.* 3., *Prisc.* 1. et 2. etc. Hinc *Claud. epigr.* 29. *in podagrum.* Quae tibi cum pedibus ratio? quid carmina culpas? Scandere qui nescis, versiculos laceras.

SCANDŬLA, ae, f. σχίδαξ, σχίδιον, καλυμμάτιον, assula, tabella, tenuis lamina ex ligno fissili ad varios usus, et praesertim ad tecta domorum: a *scandendo*, quia in tectis ita disponuntur scandulae, ut alia aliam scandat. V. infra. *Plin.* 16, 10, 15. Scandulae e robore aptissimae, mox e glandiferis aliis, fagoque. Scandula contectam fuisse Romam, ad Pyrrhi usque bellum, annis CCCCLXX., Cornelius Nepos auctor est. *Pall.* 1, 22. Ad aestatis temperandum calorem porticus furcis, asseribus et fronde formari debent, quae vel scandulis, vel tegulis tegentur. *Vitr.* 2, 1. Aedificia constituere scandulis robusteis, aut stramentis. *Colum.* 8, 3. *med.* Ab cohorte forinsecus fenestellis scandulae injunguntur, quibus irrepant aves ad requiem nocturnam. *Plin.* 16, 10, 18. Materies piceae ad fissiles scandulas, cupasque, et pauca alia secamenta. *Hirt. B. G.* 8, 42. Oppidani cupas sevo, pice, scandulis complent, eas ardentes in opera provolvunt. ℙ [Sunt qui putant non a *scandendo*, sed a *scindendo* duci, et *scindula* scribi jubent: quod praeter alios placet *Stewechio* ad *Veg. Mil.* 2, 23. Hinc *Isid. Or.* 19, 19. Scindulae dictae eo quod scindantur, id est dividantur. Ceterum *Oudendorpius* ad *Appul. Met.* 3. p. 201. existimat, *scandula* hoc sensu esse vocem minus Latinam; in vocabulis vero *scindula, scindularis, scindularius*, cadente Latinitate, irrepsisse *a* pro *i* ob librariorum oscitantiam ex vulgari tunc loquendi modo. Hinc *Papias:* Scindulae, quod scindantur, scandulae vulgo. ℙ *Scandula* est etiam speltae seu hordei genus, quod Itali nunc *scandella* vocant, quodque distichum et Galaticum appellat *Colum.* 2, 9. *f.* De eodem ita *Plin.* 18, 7, 11. Galliae quoque suum genus farris dedere: quod illic bracen vocant, apud nos scandulam, nitidissimi grani. Ita *scandulam* pro *scandalam*, quod postremum habent *Plinii* editiones, legendum videtur; at *Pontedera Op. post.* T. 1. p. 30. *scandalam* minus recte legendum putat. Sic enim *Edict. Diocl.* 27. Speltae mundae K. M. ✻ centum. Scandulae, sive speltae K. M. ✻ triginta. ℙ Eandem inter frumenti genera recenset *Isid. Or.* 17, 3. Scandula a divisione vocata: duplex enim est, scanditurque, id est dividitur. *F.*]

SCANDŬLĀCĀ. V. OROBANCHE.

SCANDŬLĀRIS, e, adj. ad scandulas pertinens. *Appul. Met.* 3. Tectum scandulare conscendit. Alii leg. *scindulare.* V. v. praec.

SCANDŬLĀRĬUS, ii, m. qui scandulis domos tegit. *Aurel. Arcad. Dig.* 50, 6, 6.

SCANSĬLIS, e, adj. ἀναβατός, qui facile scanditur. *Plin.* 17, 11, 16. Ficumque sic etiam scansilem fieri, *h. e.* ita assurgere, et ita provenire, ut scandi facile possit. ℙ *Scansilis annorum lex* dicitur, per quam ad certam aetatem veluti quibusdam annorum gradibus ascendimus. *Plin.* 7, 49, 50. Ingens turba nascatur, scansili annorum lege occidua, quam climacteras appellant. V. *Censorin. de die nat.* 14.

SCANSĬO, onis, f. ἐπίβασις, actus scandendi, ascensio gradatim facta. *Varr. L. L.* 4, 35. *f.* Simplici scansione scandebant in lectum. ℙ *Scansiones sonorum* ap. *Vitr.* 6, 1. *med.* sunt eorum elationes de gradu in gradum, v. gr. ab ima gravi ad supremam acutam. ℙ Ap. grammaticos *scansio* in versibus est eorum mensuratio per pedes. *Beda de metr.* p. 2368. V. SCANDO.

SCANSOR. V. SCASOR.

SCANSŌRĬUS, a, um, adj. ad scandendum pertinens, scandendo aptus. *Vitr.* 10, 1. Est autem unum genus (*machinarum*) scansorium, quod Graece ἀκροβατικὸν dicitur; et *mox:* Scansorium autem est, cum machinae ita fuerint collocatae, ut ad altitudinem tignis statutis, et transversariis colligatis, sine periculo scandatur ad apparatus spectationem.

*SCANTATE, es, f. Arabiae opp., in terra Zamarenorum. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

SCANTĬA Silva in Campania fuisse dicitur, ubi pascua multa, et vectigal ex his. *Cic. Brut.* 22., et *Agr.* 1, 1. et *ib.* 3, 4. Hinc fortasse *Aquae Scantiae*, quas memorat *Plin.* 2, 107, 111.

SCANTĬĀNĀ Mala memorat *Cato R. R.* 7. et 143. in doliis condi solita, et *Varr. R. R.* 1, 59., quae a quodam Scantio cultore, aut inventore dicta videntur: vel a silva Scantia. Idem dic de Scantiana vite, quae eadem est ac Amminea. *Plin.* 14, 4, 5.

SCANTĬNĬĀ Lex, lata in τοὺς παιδεραστὰς καὶ παιδοφθόρους, poena decem millium aeris statuta, ut colligitur ex *Quint.* 4, 2. *med.* et 7, 4. *f.:* auctorem habuisse creditur C. vel P. Scantinium Aricinum trib. pleb., memoraturque a *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 12. et 14., *Suet. Dom.* 8., *Juven.* 2, 44., *Tert. Monog.* 12. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 204. Aricinum fuisse, qui eam tulerit, habes ex *Cic. Phil.* 3, 6. *med.* Refert *Val. Max.* 6, 1. *n.* 7. ea damnatum esse C. Scantinium Capitolinum trib. plebis, die dicta a M. Claudio Marcello aedili curuli, quod filium suum de stupro appellasset. Quare non a latore, sed a damnato nomen traxisse quidam putant. Sub Imperatoribus Christianis capitalis poena hujusmodi reis imposita est, ut apparet ex *Cod.* 9, 9, 31. Non solum autem auctores criminis, sed et ipsi παθικοὶ, et impudici lubentes hac lege puniebantur, ut est ap. *Auson. epigr.* 89. et fortasse etiam *Juven. l. c.* [*Cf. de hac lege *Ernest.* in *ind. legg.* s. h. v.] ℙ Secundam syllabam producit *Id. Juven. l. c.* citari Ante omnes debet Scantinia. Corripit *Auson. epigr.* 89. Scantiniam metuens non metuit Titiam. ℙ Legitur et *Scatinia*, et *Scatinius.* [*Hinc mira ubique in codd. harum vv. confusio. V. *Ferrar.* ad *Cic. Phil.* 3, 4. *Orell.* ad h. l. difficillimam praedicat optionem.]

SCAPHĂ, ae, f. ἐφολκὶς, σκάφη, exigua navicula, quales sunt, quae in majoribus navibus circumvehuntur, vel eas pone sequuntur, item quibus utimur ad piscandum: a σκάπτω, fodio, quia primum ex praegrandi arbore coeptae sunt excavari. *Cic. Inv.* 2, 51. Usque adeo, ut dominus navis, cum idem gubernator esset, in scapham confugeret. *Just* 2, 13. Ubi solutum pontem hibernis tempestatibus offendit, piscatoria scapha trepidus trajecit. *Hor. Od.* 3, 29, 62. Tum me biremis praesidio scaphae Tutum per Aegaeos tumultus Aura ferat. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 13, 11. Tot scaphae, quas ad ostia cum paucis fidis percontatum miserat. Adde *Petr. Sat.* 102. et *Pl. Rud.* 1, 2, 74. ℙ [Cadentis Latinitatis tempore etiam *scafa* scribitur. *Not. Tir.* p. 177. Scafa, scafula. V. FRIXURA. *F.*]

SCAPHĀRĬUS, ii, m. qui scaphis navigando negotiatur. *Inscr.* ap. *Grut.* 258, 1. Scapharii, qui Juliae Romulae negotiantur. Adde aliam ap. *Mur.* 1050, 3., ubi Scapharii Hispalenses.

SCAPHE, es, f. σκάφη, idem ac scaphium. *Vitr.* 9, 9. Scaphen, sive hemisphaerium Aristarchus Samius invenisse dicitur. V. SCAPHIUM.

[SCAPHĬŎLUM, i, n. dimin. scaphii, σκαφίδιον. *Not. Tir.* p. 164. Scaphium, scaphiolum. *F.*]

SCAPHĬUM, ii, n. σκαφίον, vas concavum, in cujus medio stilus infixus solis umbra horas indicat. *Capell.* 6, 194. Scaphia dicuntur rotunda ex aere vasa, quae horarum ductus stili in medio fundo sui proceritate discriminant: qui stilus gnomon appellatur. ℙ Item vas, quo corporis excrementa excipiuntur, lasanum, σκαφίον. Quidam putant esse mulierum, et *lasanum* virorum: quia reponitur a *Polluce Onom.* 10, 3. inter vasa muliebria, et ex loco *Juvenalis* mox afferendo, ubi de muliere sermo est. *Mart.* 11, 11. Te potare decet gemma, qui Mentora frangis In scaphium moechae, Sardanapale, tuae. *Ulp. Dig.* 34, 2, 28. *f.* Argento legato, non puto ventris causa habita scaphia contineri. *Juven.* 6, 263. Et ride, scaphium positis cum sumitur armis. Sunt qui minus recte hic intelligunt quoddam muliebre ornamentum capitis: sunt qui ligonem: a σκάπτω, fodio. ℙ Item vasis potorii genus, figura oblonga in scaphae similitudinem. *Pl. Stich.* 5, 4, 11. Quibus divitiae domi sunt, scaphio, et cantharis, batiolis bibunt: at nos nostro Samiolo poterio, etc. *Cic. Verr.* 2, 4, 17. A pupillo Hejo scaphia cum emblematis utrum empta esse dicis, an co[...] ris erepta? ℙ De quocumque vase concavo[...] 8, 1. *med.* Fodiatur locus pedes quinque, in [...] collocetur scaphium aereum, aut plumbeum, pelvis, etc. *Lucr.* 6, 1043. Et ramenta simul furere intus ahenis In scaphiis. [*V. *Ernest. cl.* s. h. v.]

SCAPHŬLĂ, ae, f. dimin. parva scapha. *Mil.* 3, 7. *med.* Monoxylos, hoc est paulo lat[...] scaphulas ex singulis trabibus excavatas carp[...] secum portet exercitus. *Paul. Nol. ep.* 49. (al. *n.* 1. Nautae exterriti scaphulam demiserunt.

SCAPHUM, i, n. σκάφος τὸ, idem quod scaph[...] seu vas quoddam concavum. *Vitr.* 9, 9. *med.* [...] cavum influens aqua sublevat scaphum inve[...] quod ab artificibus phellos, sive tympanum di[...]

*SCAPOS, insula quaedam maris Aegaei, [...] Samothraciam atque Hellespontum. Meminit [...] 4, 12. *B. A.*

SCAPTESŬLĂ, ae, f. urbs Thraciae, ubi et argenti fodinae erant, ex quibus letiferi spir[...] odores: ejus meminit *Stephan.* in *Geogr.* et Σκ[...] σύλην vocat; *Plutarch.* vero in *Cimon.* divisim [...] τὴν ὕλην. *Festus:* Scaptensula (lege *Scaptesul*[...] cus ubi argentum effoditur, in Macedonia: ita [...] a fodiendo, quod Graece σκάπτειν. Lucretius (6, [...] quales exspirat Scaptesula subter odores. Per[...] vero *Festus* in Macedonia ponit, cum in Thrac[...] set. [*Emendavit h. l. *F.*]

SCAPTĬUS, a, um, adj. ad Scaptiam perti[...] urbem Latii inter Soram, et Fabrateriam, qua[...] dani incoluerunt, teste *Festo*, cujus etiam *Pl*[...] 5, 9. *med.* et *Liv.* 8, 17. *f.* meminere. *Sil.* 8, hic Scaptia pubes, Hic Fabrateriae vulgus, et[...] *Scaptia tribus* una ex XXXV. tribubus Roman[...] *Inscr.* ap. *Grut.* 557, 1. L. Pinario L. F. Scapti[...] terno, etc. et 537, 3. C. Cispius C. F. Scapt. rus, etc. et 445. L. Acilius P. F. Sca. decuri[...] et P. Acilio etc.

SCAPTĬENSIS, e, adj. ad Scaptiam tribun[...] tinens. *Suet. Aug.* 40. Fabianis et Scaptiensib[...] bulibus suis die comitiorum singula millia nu[...] a se dividebat.

SCĂPŬLAE, arum, f. plur. συνωμίαι, ὦμοι, quod humeri, vel potius superior dorsi pars[...] onera gestantur, humeris, et summis dorsi ver[...] constans, inter cervicem et scutula operta. *C*[...] 1. *med.* Rursus a cervice duo ossa lata utrinq[...] scapulas tendunt: nostri scutula operta, ὠμο[...] Graeci nominant. *Plin.* 30, 14, 43. Vermes [...] illiti, ne cervicis scapularumque nervi doleant, stant. *Id.* 21, 21, 89. Si lateris dolor sit, aut scapulas, aut in thorace. *Mart.* 6, 59. Tollere nas de scapulis. *Ov. A. Am.* 3, 273. Convenie[...] nues scapulis analectides altis. ℙ Saepe lati[...] cipiuntur pro toto tergo. *Pl. As.* 2, 2, 49. Mi[...] quod dudum scapulae gestibant mihi, hariolar[...] occoeperant, sibi esse in mundo malum, *h. e.* sentiebant virgas paratas tergo imminere. Sun[...] verba servi metuentis verbera. Sic *Cas.* 5, Salus nulla est scapulis, si domum redeo; et 4, 3, 19. Jam livorem tute scapulis concinna[...] *Sen. Ira* 3, 12. Scapulas praebere verberibus. *Phorm.* 1, 2, 26. Seni fidelis dum sum, scapula[...] didi. *Fest.* in *Pro.* Pro scapulis cum dicit Ca[...] gnificat pro injuria verberum: nam complures erant in cives rogatae, quibus sanciebatur poen[...] berum. His significat prohibuisse multos suos in ea oratione, quae est contra M. Coelium: stem percussi, saepe incolumis abii: praeter[...] republica, pro scapulis, atque aerario multu[...] publicae profui. Haec *Festus.* ℙ *Scapulas* ap. *Sen. ep.* 64. *med.* est utcumque amiciri. *Si*[...] *tri et scapulis suum reddere* ap. *eund. ep.* 17, vestituque, quantum satis est, sibi consuler[...] Dicuntur et de bestiis, et armos significant, eam partem corporis, ubi cervix desinit, dors[...] cipit. *Varr. R. R.* 2, 7. de equis: Humeris ventre modico, lumbis pressis, scapulis latis, maxime duplici. (*humeros* ossa lata, quae su[...] pra crura anteriora: *scapulas*, quod supra hu[...] est, et dorsi initium facit, intelligere videtur. malis vv. *scapulis latis* adsciticium esse) *Cal*[...] 7, 60. Vidimus et tauros, quibus aut cervice Deformis scapulis torus eminet. *Plin.* 11, 29, locustis: Vox earum proficisci ab occipitio vi[...] Eo loco in commissura scapularum habere qua[...] tes existimantur, eosque inter se terendo stri[...] edere. *Appul. Met.* 4. de asino: A meis jam q[...] scapulis abegisset, *h. e.* a tergo meo. V. M[...] RIUS. ℙ Translate. *Vitr.* 10, 3. Retinacula scapulas machinae longe disponantur, *h. e.* in[...] riori parte. *Tert. Pall.* 2. montium scapulas *h. e.* latera a vertice declivia. Sic dorsum [...] *Caes.*, *Liv.* et alii. ℙ *Scapula* in sing. nu[...] cogn. R. in gente Cornelia, ut P. Cornelius Sc[...] ap. *Liv.* 8, 22.

SCAPŬLANUS, a, um, adj. ad Scapulam [...] nens, quod est nomen viri proprium: ut Sca[...] horti, *Cic. Att.* 12, 40. *f.*

SCAPUS, i, m. καυλὸς, σκῆπτων, proprie [...] lis rectus in herbis in columnae modum: est [...] tera Graeca voce allata, η in α, ut fere solen[...]

icam dialectum secuti, mutata. *Varr. R. R.* de vicia: Ad scapum lupini, aliumve quem, eat, solet vinciri. *Colum.* 9, 4. Scapus aspho- *Plin.* 18, 10, 21. Inventus est jam et scapus entum fabis onustus. ℙ Item de crassiore m trunco. *Sen. ep.* 86. *med.* Magnarum arbo- uncos circumcisis ramis, et ad unum redactis , cum scapo suo transtulit, amputatis radici- elicto tantum capite ipso, ex quo illae pepen- ℙ Dicitur etiam de tenui illo, lignosoque ulo, e quo uvarum acini dependent. *Varr.* , 54. Quae calcatae erunt uvae, earum scapi lliculis subjiciendi sub prelum. Alii leg. re- *copi.* ℙ Et translate de corpore columnae, lo, et veluti virga, idest de eo, quod inter- ter basim, sive spiram, et capitulum. *Vitr.* summis columnarum scapis; et *ib.* Imus co- scapus. Adde *ib.* 2. et al. ℙ Item de stilo rso librae, vel staterae. *Fest.* in *Agina:* Agi- quo inseritur scapus trutinae. *Id.* in *Libri-* rile, scapus librae. ℙ Item de trunco, seu e candelabri. *Plin.* 34, 3, 6. Privatim Aegina brorum superficiem dumtaxat elaboravit, sic- entum scapos. ℙ Item de instrumento tex- cujus pulsu tela coarctatur, et densatur: . 90. *med.* spatham appellat. *Lucr.* 5, 1352. , ac fusi, et radii, scapique sonantes. Sunt juga intelligunt, quibus et stamen, et tela tur: quod sane aptius esset, quia scapo ju- milius est, quam instrumentum, quo tela pul- densatur: verum v. *sonantes* magis huic, quam nvenit. ℙ Item de ligno crassiore in valvis, regulis quibusdam, quibus forium ornamen- cinguntur. *Vitr.* 4, 6. *med.* Fores ita com- tur, uti scapi cardinales sint ex altitudine lu- tius duodecima parte: inter duos scapos tym- x duodecim partibus habeant ternas partes; : Scaporum latitudines fiant impagis dimidia V. *Bald. in Lex. Vitr.* ℙ Item in scalis ae- ixis, de ea parte, quae subjecta et inclinata ipsos sustinet: quia sicut in plantis scapus fert, ita in scalis gradus. *Id.* 9, 2. *f.* Si al- contignationis, ab summa coaxatione ad imum ntum, divisa fuerit in partes tres, erit ea- inque in scalis scaporum justa longitudine in- . Nam quam magnae fuerint, inter conti- em et imum librammentum, altitudinis partes uatuor a perpendiculo recedant, et ibi col- r interiores calces scaporum. V. *Bald. ib.* i putant, scapos scalarum esse duo tigna fo- us pertusa, in quae transversi bacilli gra- nfixi sunt: quod certe in scalis mobilibus, v. linariis, commode intelligitur. ℙ *Scapus* *um* est certus earum numerus inter se juncta- t simul complicatarum: fortasse quia olim nen convolvebantur. *Plin.* 13, 12, 23. Sic- sole plagulae, atque inter se junguntur, nun- lures scapo, quam vicenae. Adde *Varr.* ap. 759. ℙ [Est etiam membrum virile. *Au-* *D.* 7, 24. *f.* Super Priapi scapum nova nu- re jubebatur. Adde *Veg. Vet.* 3, 15. Colly- cito, et in scapi ejus foramen inserito. Ita *chneiderus*, cum *Gesnerus* antea legerit *vere-* *scapi. F.*]

ARA, ae, f. turma aut cuneus. *Ammian.* 4, *il.*]

ĀBĔUS, i, m. σκαράβειος, κάνθαρος, insecti tenues habens et fragiles pennas, et ob id superveniente tectas. His negatus aculeus: quodam genere eorum grandi, cornua prae- bisulcis dentata forcipibus in cacumine, cum ad morsum coeuntibus, infantium etiam re- x cervice suspenduntur. Lucanos vocat hos s. Aliud rursus eorum genus, qui e fimo in- pilas aversi pedibus volutant, parvosque in ra rigorem hiemis vermiculos fetus sui nidu- Volitant alii magno cum murmure ac mu- Alii focos et prata crebris foraminibus exca- octurno stridore vocales. Haec *Plin.* 11, 28, i 30, 11, 30. tradit, Aegypti magnam partem os inter numina colere: nempe quia Aegyptii um fecere solis symbolum, eo quod sex men- terra latet, sex alios sub divo ducit, et quod ntum generis masculini esse putabatur. *Au-* *gr.* 70. Non caper, aut aries, sed scarabeus ℙ Scribitur et *scarabaeus.*

ARDIA, ae, f. herba eadem, quae aristolo- *Appul. Herb.* 19. *Bail.*]

RDONĪTĀNUS, a, um, adj. ad Scardonam ns, Dalmatiae urbem, quae vetustum adhuc servat: ejus ita meminit *Plin.* 3, 22, 26. Li- finis, et initium Dalmatiae Scardona. Hinc *nitanus conventus* ap. *eund. ib.* 21, 25. Con- Scardonitanum petunt Iapydes. ℙ Ea urbs ium *Flavium* est appellata ab aliquo ex tri- gustis e gente Flavia, Vespasiano nempe, vel el Domitiano. *Inscr.* ap. *Paulovich. Marm.* . 19. Genio municipii Fl. Scard. C. Petronius ob honorem Aug. L. D. D. D. *h. e.* ob ho- Augustalitatis. *F.*]

RĪFĪCĀTĬO, onis, f. σχάσις, actus scarifican- rtio facta tenui vulnere, ut sanguis emitta- *olum.* 6, 12. Si sanguis adhuc supra ungulas in cruribus est, assidua scarificatione discutitur; et *ib.* 17. Scarificatio ferro facta. ℙ Dicitur etiam de levi vulneratione, qua arborum cortex aperitur. *Plin.* 17, 27, 42. Interim est et scarificatio quaedam in remediis, cum macie corticis ex aegritudine astringente se, justoque plus vitalia arborum comprimente, exactam falcis aciem utraque manu imprimentes, perpetuis incisuris deducunt, ac veluti cutem laxant. ℙ De levi aratione. *Id.* 18, 16, 39. Foenum Graecum scarificatione seritur, non altiore quatuor digitorum sulco.

SCĀRĪFĪCĀTUS, a, um, part. a *scarifico. Plin.* 32, 7, 26. Dentium dolores sedantur ossibus draconis marini scarificatis gingivis.

SCĀRĪFĬCO, as, a. 1. σκαριφάομαι, ἀποσχάζω, ἐπιξύω, est leviter in superficie radere, scalpello aperire, leviter vulnerare, quo aliquid facilius exeat. *Plin.* 32, 7, 26. Pastinacae quoque radio scarificare gingivas est in dolore utilissimum. *Colum.* 12, 55. Intritam ad medium mortarium contrahito et comprimito manu plana: deinde cum compresseris, scarificato, *h. e.* variis in locis pertundito, quasique lacerato. ℙ *Scarificare dolorem* est scarificando dolorem expellere. *Plin.* 28, 11, 49. Hoc scarificari dolorem demonstrant. ℙ Pro *scarifico* in multis MSS. *Plinii*, *Colum.* et alior., teste *Voss.*, *Salmas.*, *Harduino*, legitur *scarifo* et *scarifatus.* Sic *Gloss. Philox.* Scarifo, χαράσσω, κατακνίζω. Et: Scarifat, κατακνίζει, κατασχίζει, καταχαράσσει. Porro *scarifo* Graecum est, σκαρίφω, σκαριφεύω: a σκάριφος, stilus.

SCĀRĬFĬO, is, anom. pro passivo *scarifor* singulare est ap. *Scrib. Comp.* 262. ubi ait: Lumbi leniter scarifiant.

[SCĀRĪFUS et Scariphus, m. σκάριφος, stilus, seu potius instrumentum, quo chirurgi scarificant. *Not. Tir.* p. 150. Scarifus. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1668, 1. Cn. Domitius Scariphus. *F.*]

SCĀRĪTIS, is, f. gemma scari colore. *Plin.* 37, 11, 72.

*SCARĪZO, as, n. 1. salio, palpito. *Vet. Interpr. Iren.* 1, 12. Quasi vermiculus scarizaret. ℙ Est ex Graeco σκαίρω. *B. A.*

*SCARPHĒA vel Scarphīa vel Scarphĭa, Graeciae oppidum, in Locride, ad sinum Māliacum, Thermopylis vicinum. *Liv.* 33, 3. et 36, 20. *Plin.* 4, 7. ℙ Item insula maris Aegaei, prope litus Graecum, non procul a Locride. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

*SCARPŌNA vel Scarponna, castrum vel locus munitus in Gallia Belgica, in terra Mediomatricorum. *Ammian.* 27, 2. *Ant. Itin.* et *Tab. Peut. B. A.*

[SCARPUS, i, m. cogn. R.: deductum videtur a carpo, seu articulo, quo manus brachio cohaeret, ut apparet ex typo volae manus in nummis gentis Pinariae ap. *Morell. Fam. R. n.* V. et VI. Hinc in nummo ejusd. gentis ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 272. L. Pinarius Scarpus. *F.*]

SCARRŌSUS. V. SQUARROSUS.

SCĀRUS, i, m. σκάρος, piscis nobilissimi genus, de quo *Plin.* 9, 17, 29. Nunc scaro datur principatus, qui solus piscium dicitur ruminare, herbisque vesci, non aliis piscibus, mari Carpathio maxime frequens. Promontorium Troadis Lecton sponte nunquam transit. Inde advectos, Tiberio Claudio principe, Optatus Elipertius (*Macr.* idem narrans *Sat.* 2, 12. habet *Octavius praefectus class.* contra omnes MSS. *Harduini*) praefectus classis inter Ostiensem et Campaniae oram sparsos disseminavit, etc. [*Latuit haec res *Colum.* q. v. 8, 16, 9. scarus qui totius Asiae Graeciaeque litoribus, Sicilia tenus, frequentissimus exit, nunquam in Ligusticum, nec per Gallias enavit ad Hibericum mare: item *Quint. Inst.* 5, 10, 21. nec helopem nostro mari, aut scarum ducas: ubi v. *Spald.*] *Festus* in *Pollucere* docet, licuisse pollucere Diis omnes pisces, quibus est squama, praeter scarum: quia sc. admodum rarus erat, et gravioris impendii. *Plin.* 32, 2, 5. ex *Ov. Hal.* 11. tradit, inclusum nassis non fronte erumpere, nec infestis viminibus caput inserere, sed aversum caudae ictibus crebris laxare fores, atque ita retrorsum erumpere. *Ov. ib.* 119. Ut scarus epastas solus qui ruminat herbas. *Hor. Sat.* 2, 2, 21. pinguem vitiis albumque neque ostrea, Nec scarus, aut poterit peregrina juvare lagois. [*V. *Heindf.*] *Mart.* 13, 84. Hic scarus, aequoreis qui venit obesus ab undis, Visceribus bonus est: cetera vile sapit. [*Sunt qui putent, pertinere *scarum* ad illud piscium genus, qui nobis *Lippfische* dicuntur, Labrus Scarus, *L.*] ℙ Primam produxit, quia fortasse *scaurum* pro *scarum* legebat, *Enn.* ap. *Appul. Apol.* quid Scarum praeterii, cerebrum Jovi' paene supremi? Ubi *cerebrum Jovis* vocat propter suavitatem cibi. Διὸς ἐγκέφαλον dicunt Persae (teste *Suida*) proverbialiter epulas exquisitas. V. SCAURUS.

SCASOR, oris, m. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 9 *n.* 66., et *Fabr.* p. 210. *n.* 526. et *Mur.* 2046, 6. M. Ulpius Aug. Lib. Plocamus ex domu Aug. scasor, et Julia Chelido contuber. ejus, etc. *Imp. Constant. Cod. Theod.* 13, 4, 2. Barbaricarii, scasores, pictores, sculptores, diatretarii, etc. *Fabr. l. c.* et *Gothofred.* in *Gloss. nom. Cod. Theod.* legendum putant *scansor*, quae vox habetur in *Gloss. Philox.*, exponiturque κλιμακοποιός... *h. e.* qui pavimenta sternit. Sunt qui putant, hac voce eum significari, qui equum sternit et parat domino ad ascendendum; sed hoc sensu minime *l. c. Cod. Theod.* convenit: neque admittenda *Reinesii* conjectura, qui *stator* legi mallet. Sunt denique qui per eam vocem illum indicari existimant, qui circa gradus scalarum, per quos scanditur, est occupatus. Divinent alii. [*Quaedam ex suis adscripsit *F.*]

SCĀTĔBRĂ, ae, f. πίδαξ, πηγή, eruptio aquae scaturientis, et ipse locus, ubi erumpit: a *scateo*, ut a *lateo* latebra. *Virg. G.* 1, 109. unda cadens raucum per levia murmur Saxa ciet, scatebrisque arentia temperat arva. *Plin.* 5, 1, 1. Mons opacus, nemorosus, et scatebris fontium riguus. *Id.* 31, 10, 46. *n.* 1. Scatebra fonticuli semper emicans. ℙ [Translate accipitur pro caterva, seu multitudine, quae scatet. *Front. ad Anton. Pium* (ed. *A. Maio*) 9. Respondisti, futurum, ut, cum Appiano, me rogante, procurationem dedisses, causidicorum scatebra exoriretur idem petentium. V. v. sq. ℙ *Scatebra* est etiam nomen fluvii. *Plin.* 2, 103, 106. In Casinate fluvius appellatur Scatebra, frigidus, abundantior aestate. *F.*]

SCĂTĔO, es, n. 2. et aliquando Scato, is, n. 3. βλύζω, βρύζω, est ita plenum esse, et abundare, ut assidue et large effluat exsiliatque quod intus est. [*Etymon est a *scando*, ut *pateo* a *pando*. V. *Doederl.* 2, 74.] *Vet. Poet.* ap. *Cic. Tusc.* 1, 28. Fontes scatere, herbis prata convestirier. *Lucr.* 5, 597. Largifluum fontem scatere, atque erumpere flumen. Adde *ib.* 950. ℙ Cum ablat. aut gen. rei, quae implet et erumpit. *Pl. Aul.* 3, 6, 22. Quae mihi interbibere sola, si vino scateat, Corinthiensem fontem Pirenem potest; et *Colum.* 6, 16. Solent etiam neglecta ulcera scatere vermibus; et *Hor. Od.* 3, 27, 26. Scatens belluis pontus. *Lucr.* 5, 40. ita ad satiatem terra ferarum Nunc etiam scatit; et 6, 890. fons, dulcis aquai Qui scatit. *Plin.* 3, 3, 4. Metallis tota ferme Hispania scatet. *Id.* 16, 32, 59. Terracina silvis nucum scatet. *Id.* 19, 8, 55. Serpyllo et sisymbrio montes plerique scatent. *Id.* 6, 20, 23. Populi tigri fera scatentes. *Mela* 1, 9. *med.* Nilus scatet piscibus. ℙ Ipsa etiam res, quae abundat et erumpit, *scatere* dicitur. *Lucr.* 6, 896. de igne: Et scatere illa foras in stuppam semina. *Plin.* 8, 58, 83. Cuniculi scatent in Hispania, Balearibusque. Adde 2, 108, 112. ℙ Translate. *Id.* 17, 25, 38. Ostentis Aristandri volumen scatet. *Id.* 22, 13, 15. Urtica plurimis scatet remediis. *Gell.* 1, 15. Videas quosdam sic scatere verbis, ut, etc. *Id.* 17, 8. Puer festivissimis argutiis scatens. *Id.* 1, 17. Uxor morosa irarum et molestiarum muliebrium per diem perque noctem scatebat. Alii leg. *satagebat. Pl. Pers.* 2, 1, 9. Amas pol misera: id tuus scatet animus. Ego istuc placidum tibi ut sit, faciam, *h. e.* aestuat, ebullit, fervet, quasi ulcus vermibus. ℙ Praeteritum *scatui* analogia defenditur, ut *patui*, *latui*, etc.

SCATINIĂ. V. SCANTINIA.

SCĂTO, is. V. SCATEO.

[SCĀTO, onis, m. qui frequenter et ubique cacat, nostrates vulgo *scacazzone* dicunt: vel qui multus est in verbis, aut in argutiis. V. SCATEO: a σκάτος, stercus; vel a *scato*, ejicio foras. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 132, 1. M. Magulnius Scato. *F.*]

SCĂTŪRĪGĬNŌSUS, a, um, adj. πιδακώεις, scaturiginibus abundans, irriguus, uliginosus. *Colum.* 5, 8. *f.* Creta ex toto repudianda est, magis etiam scaturiginosa, et in qua semper uligo consistit.

SCĂTŪRĪGO, inis, f. πίδαξ, locus unde aqua scaturit, scatebra, fonticulus. *Colum.* 3, 13. *med.* Si scaturigo palustris plus quam sesquipedem prohibeat infodere. [*Liv.* 44, 33. Scaturigines turbidae primo et tenues emicare, dein etc.] *Plin.* 31, 3, 28. In terra nigra scaturigines non fere sunt perennes. *Front. Aquaed.* 10. Signino circumjecto continendarum scaturiginum causa. ℙ Scribitur et *scaturrigo.*

SCĂTŪRĬO, is, n. 4. βλύζω, scateo, perfluo, effluo, emitto: et dicitur fere de aquis. *Sen. Q. N.* 3, 19. *med.* Solum omne aquas reddet, summi scaturient montes. *Colum.* 3, 1. *f.* Solum modice rosidum, quod fontibus non in summo, non in profundo terrae scaturiat. *Pall.* 1, 33. *extr.* Limus, quem scaturiens aqua, vel fluvii incrementa respuerint. *Auct. Priap.* 47. Vermiculi scaturientes. ℙ Transl. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 4. Curio totus, ut nunc est, hoc scaturit, *h. e.* prae se fert, jactat, effundit. Sunt qui aliter leg. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 551. Verbositatis ipse rumpatur locus, Scaturientes perdat ut loquacitas Sermonis auras, perforatis follibus, *h. e.* auras effluentes e buccis. ℙ Scribitur et *scaturrio.*

SCĂTŪRIX, icis, f. scaturigo, scatebra. Transl. usurpat *Varr.* ap. *Non.* 2, 794., ubi alii leg. *scaturex.* V. VINITO.

SCAURĬĀNUS, a, um, adj. ad Scaurum pertinens, cogn. R., de quo in v. SCAURUS. *Capell.* 5, 140. Scauriana oratio, *h. e.* quam habuit Cicero pro M. Scauro repetundarum reo.

SCAURĬPĔDAE. V. in SCRANTIAE.

SCAURUS, a, um, adj. σκαῦρος, qui talos tumentes et porrectos habet: a σκαίρω, salio, saltito; quia qui talos habet ejusmodi, difficulter potest σκαίρειν: vel potius a σκάζω, claudico. In *Gloss. Philox.* exponitur σκαμβὸς, σκελλὸς, στρεβλόπους, βλαισόπους:

quorum duo priora distortum cruribus significant, altera pedibus. *Hor. Sat.* 1, 3, 44. strabonem Appellat paetum pater: et pullum, male parvus Si cui filius est, etc. hunc varum, distortis cruribus: illum Balbutit scaurum pravis fultum male talis. Ex hoc *Horatii* loco intelligimus, minimum pedum vitium esse, si scaurus quispiam sit, inter eos qui pedibus pravis distortisque sunt. ℙ Hinc ortum cognomen multis Romanis civibus, praesertim in gente Aemilia, in qua M. Aemilius Scaurus consul primum, et paulo post proconsul triumphavit de Liguribus, diuque princeps senatus fuit. Ejus paupertatem laudat *Val. Max.* 4, 4. *n.* 11., mores describit *Sall. Jug.* 18. Inter oratores enumeratur a *Vell.* 2, 9. et a *Cic. Brut.* 29. Hujus filius M. Scaurus ad consulatum non pervenit, sed in aedilitate celebris fuit magnificentia ludorum et theatri, quod describitur a *Plin.* 36, 15, 24. *n.* 7. V. et 8, 17, 24., 34, 7, 17., 36, 2, 2. et *ib.* 6, 8. [Eundem in causa repetundarum defendit *Cic.*, cujus orationis aliqua exstabant fragmenta; at multo plura vulgavit *A. Maius* e palimpsesto Ambrosiano, eaque emendatiora iterum edidit *A. Peyronius* e palimpsesto Taurinensi. *F.*] ℙ De Terentio Scauro V. TERENTIUS SCAURUS. ℙ In quibusdam libris *Colum.* 8, 16. et 17. *med.* legitur *scaurus* pro *scarus*, piscis.

SCAZON, ontis, m. σκάζων, versus iambicus sex pedibus constans, quorum quintus iambus est, sextus spondeus, quatuor reliqui partim iambi, partim spondei, vel etiam omnes iambi: et dicitur a σκάζω, claudico, quia cum verus iambicus in iambo desinat, hic desinit in spondeo: quare et choliambus vocatur: item Hipponacticus ab auctore. Exemplum esto ap. *Diomed.* 3, 507. Ligare guttur pendulo cavum vinclo: et illud *Catulli* 8, 1. Miser Catulle, desinas ineptire; et *Mart.* 1, 97. Si non molestum est, teque non piget, scazon, etc. *Plin ep.* 5, 11. Cave ne eosdem illos libellos, quos tibi hendecasyllabi nostri blanditiis elicere non possunt, convicio scazontes extorqueant: scil. quia iambis constant, qui maledicendo apti sunt. ℙ Iambicus integer, et non claudicans est v. gr. illud *Hor. Epod.* 2, 1. Beatus ille, qui procul negotiis Paterna rura bobus exercet suis. Utrumque genus carminis amplectitur *Auson. ep.* 14, 31. *Εἰλιπόδην σκάζοντα, καὶ οὐ σκάζοντα τρίμετρον.*

*SCELATĪTI, orum, populi Africae ulterioris, fortasse Gaetulorum pars. *Plin.* 5, 1. *B. A.*

SCĔLĔRĀTĒ, adv. ἀνοσίως, cum scelere, per scelus, nefarie, sceleste, impie. *Cic. Mil.* 38. Pace tua, patria, dixerim: metuo enim, ne scelerate dicam in te, quod pro Milone dicam pie. *Id. Cat.* 1, 10. *extr.* Bellum scelerate susceptum. *Id. Sull.* 24. Nihil scelerate, nihil audacter facere. *Id. Q. Fr.* 1, 3. Peccavi, scelerateque feci. *Id. Dom.* 38. Domus per religionis vim sceleratius aedificata, quam eversa. *Id. Sext.* 64. Mihi omnes est insidias sceleratissime machinatus.

SCĔLĔRĀTUS, a, um, part. a *scelero:* ἀνόσιος, κατάρατος, scelere adstrictus, contaminatus, improbus, flagitiosus, scelestus, nefarius: et praecipue qui impius est in Deos, patriam, parentes, cives. [*Quid differat a *scelestus*, v. in h. v.] *Ov. Met.* 11, 781. ego sim sceleratior illo, Ni tibi morte mea mortis solatia mittam. *Petr. Sat.* 137. Scelerate, etiam loqueris? nescis, quam magnum flagitium admiseris. *Cic. Off.* 1, 8. Est enim totum sceleratum et impium. *Caes. B. G.* 6, 12. Numero impiorum ac sceleratorum haberi. *Hirt. B. Afr.* 22. Audaces et scelerati cives. *Sall. Jug.* 34. *med.* Homines sceleratissimi, cruentis manibus, immani avaritia, nocentissumi, iidemque superbissumi. *Cic. Mur.* 30. Sceleratus et nefarius fueris, si misericordia adductus feceris. *Id. Att.* 9, 15. *f.* Ego illum male sanum semper putavi, nunc etiam impurum et sceleratum puto. *Id. Fin.* 3, 19. *f.* Vox inhumana et scelerata. *Id. Phil.* 11, 1. Contra patriam scelerata arma capere. *Id. Cluent.* 68. *f.* Sceleratae preces, et nefaria vota. *Ov. Met.* 8, 94. Sceleratum munus, *h. e.* scelere paratum. *Plin.* 34, 14, 39. Sceleratissima humani ingenii fraus. *Sen. Oed.* 236. Scelerata caedes. *Id. Herc. Fur.* 1319. dextra. *Virg. A.* 7, 461. insania belli. *Ov. Met.* 1, 131. amor sceleratus habendi. Sic *Claud. in Ruf.* 1, 220. Crescebat scelerata sitis. *Val. Max.* 1, 1. *n.* 11. Scelerata avaritia. *Just.* 24, 2. voluntas. *Id.* 27, 2. *med.* audacia. *Id.* 10, 2. Causa parricidii sceleratior ipso parricidio fuit. [**Vell.* 2, 130, 3. scelerata consilia.] ℙ Alieno scelere pollutus, μεμιασμένος. *Virg. A.* 3, 60. et *Ov. Pont.* 1, 6, 29. cum fugerent sceleratas numina terras. *Id. Met.* 13, 628. sceleratаque limina Thracum. *Id. Fast.* 6, 609. Sceleratus vicus, *h. e.* in quo filia Servii regis carpentum jussit agi per cadaver patris a Tarquinio Superbo occisi, ut ipse *ib.* et *Fest.* et *Liv.* 1, 48. docent. *Tibull.* 1, 3, 67. et *Ov. Met.* 4, 455. Scelerata sedes, *h. e.* locus apud Inferos, ubi puniuntur scelerati: quod *Virg. A.* 6, 563. sceleratum limen vocat. *Festus:* Scelerata porta, quae et Carmentalis dicitur, etc. V. CARMENTALIS. *Idem:* Sceleratus campus appellatur prope portam Collinam, in quo virgines Vestales, quae incestum fecerunt, defossae sunt vivae. ℙ *Scelerata castra,* in quibus D. Drusus pater Claudii Imp. mortuo periit. *Suet. Claud.* 1. ℙ Metonymice est infelix, calamitosus, miser: quia sceleratos plerumque calamitas et poena premit: et quia infelices creduntur esse scelesti, et ob id puniri. [*V. *Ruhnk.* ad l. *Albin.* mox *cit.*] *Quint. decl.* 10, 6. Nullis, inquit, destituta sum tenebris, donec scelerata tacui. *Albin.* 1, 135. Tene ego sustineo positum scelerata videre? Tene meae poterunt ungere, nate, manus? *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 12. *n.* 122. Ti. Claudio et Claudiae Nice filiis suis infelicissimis mater scelerata et sibi et libert. etc. Alia ap. *Fabr.* p. 237. *n.* 631. Hilarus et Annia Elpis mater scelerata, quae hoc facinus vidit, filio dulcissimo fecerunt. Alia ap. *Mur.* 1187, 2. C. Mammius, Echio, et Mammia Rome, parentes sceleratissimi titulum posuerunt Mammio Romulo F. suo. Vixit ann. IIX. Adde aliam 1280, 2. ℙ Item noxius, perniciosus. *Virg. G.* 2, 256. sceleratum frigus. *Plin.* 24, 13, 63. Sceleratissimi serpentum haemorrhois, et prester. *Mart.* 1, 102. Ureret implicitum cum scelerata lues. *Appul. Herb.* 8. Herba scelerata: scil. quia si quis eam gustaverit, ridendo exanimatur. Sic *Pl. Ps.* 3, 2, 28. Teritur sinapis, scelerata cum illis qui terunt: scil. quia sapore acerrimo est, et ignei effectus, impositu pustulas excitans, ut est ap. *Plin.* 19, 8, 54. ℙ Item rigidus, severus, tristis, tetricus. *Mart.* 9, 69. Quid tibi nobiscum est, ludi scelerate magister, Invisum pueris, virginibusque caput? *Virg. A.* 2, 575. cadentem Ulcisci patriam, et sceleratas sumere poenas, *h. e.* gravissimas, et quales merentur scelerati. ℙ Item molestus, importunus. *Mart.* 3, 50. Quod si non scombris scelerata poemata donas, Coenabis solus jam, Ligurine, domi. *Arnob.* 2. *f.* Nesciens hoc facto ei, cui videatur officere, dari ab se lucem, et sceleratam eripi caecitatem. ℙ Item callidus, vafer, improbus. *Hor. Sat.* 2, 3, 70. mille adde catenas: Effugiet tamen haec sceleratus vincula Proteus. ℙ *Sceleratum argentum.* V. ARGENTABULUM.

SCĔLĔRĬTAS, atis, f. flagitium, scelus. *Mart. Dig.* 48, 21, 3. Non enim facti sceleritatem esse obnoxiam, sed conscientiae metum. Ita *Torrent.* et *Gothofred.*, alii minus recte *celeritatem.* [*V. *Duk.* de Lat. *Vett. Ict.* 325. p. 294. sq.]

SCĔLĔRO, as, a. 1. μιαίνω, scelere polluo, contamino. *Virg. A.* 3, 42. Parce pias scelerare manus. *Catull.* 64, 403. mater substernens se impia nato, Impia non verita est Divos scelerare Penates. *Juven.* 9, 25. Scelerare aedes Deorum. *Stat. Th.* 9, 666. insontis pueri sanguine dextram. ℙ Item sceleratum facio. *Id. ib.* 2, 662. non Orgia Cadmi Cernitis, aut avidas Bacchum scelerare parentes.

SCĔLĔRO, onis, m. homo sceleratus. Ita quidam legunt ap. *Cic. Att.* 9, 18. et *Petr. fr. Trag.* 50. *Burm.;* [alii rectius leg. ap. *Cic.* Ara scelerum; [*leg. *area scel.,* quam lectionem *Orell.* exhibet, cui fortasse anteferendam putat suspicionem viri docti cujusdam: *ἀριστεία scelerum.*] in *Cod. Trag. Petr.* Scelio. Hoc videtur retinendum, eodem nempe sensu ac *scelero. F.*]

SCĔLĔRŌSUS, a, um, adj. multis et magnis sceleribus plenus, sceleratus. [*V. *Prisc.* IV. p. 164. *Kr.* Hinc magis ad *sceleratus*, quam ad *scelestus*, ubi v., referendum notione videtur.] *Lucr.* 1, 83. scelerosa atque impia facta. *Varr. L. L.* 5. *f.* Scelerosus homo. *Ter. Eun.* 4, 3, 1. Ubi ego illum scelerosum misera inveniam? *Appul. Met.* 10. Scelerosa et polluta femina. *Afran.* ap. *Non.* 2, 809. O diem scelerosum et indignum? [*Inscr.* ap. *Grut.* 19, 6. Quod is scelerosissimi servi publici infando latrocinio etc. At in lapide autographo, quem *Morcellus* inspexit, legitur *sceleratissimi*, ut ipse edidit *De Stil. Inscr. Lat.* T. 1. p. 51. *ed. Pat. F.*]

SCĔLĔRUS, a, um, adj. scelestus, sceleratus. *Pl. Ps.* 1, 5, 31. Hic mihi corrumpit filium, scelerum caput; et 3, 2, 28. Teritur sinapis scelera cum illis. Ita *Serv.* ad *A.* 9, 486. Verum haec loca nihil conficiunt. Priore enim loco est genit. pluralis, altero plerique leg. *scelerata.* V. l. in SCELERATUS.

SCĔLESTĒ, adv. ἀνοσίως, scelerate. *Liv.* 24, 25. Quaecumque post Hieronis mortem sceleste atque impie facta essent. *Pl. Rud.* 2, 6, 21. Minime miror, navis si fracta est tibi, scelus te, et sceleste parta quae vexit bona. *Vell.* 2, 60. Sceleste insimulare aliquem. *Val. Max.* 5, 1. *n.* 3. exercere arma. *Cic. Att.* 6, 1. *med.* suspicari; [*V. *Schütz.* in *cl. Cic.* s. h. v.] et *August. ep.* 202. Illic non sanguis humanus, sed multo scelestius pudor humanus interit.

SCĔLESTUS, a, um, adj. ἀνόσιος, idem quod sceleratus. [*Hoc utique non dixerim! Quod enim *Doederl.* 2, 149. docet: videri *sceleratus* et *scelestus* ita inter se differre, ut hoc (idem fere, quod: ad scelera pronus et promptus) ad animum; illud, (sceleribus pollutus et opertus) ad sola facta spectet; hinc *porta, campus, vicus sceleratus*, nunquam *scelestus*: illud quidem veritatis laude magna quadam jure fruitur, licet proferri loca possint, quibus in tanta notionum similitudine, utrumque vocab. promiscue positum exhiberi queat: ut *Vell.* 2, 130, 3. *scelerata consilia;* et *Id.* 2, 73, 3. *scelesta* consilia: eodem sensu.] *Cic. Rosc. Am.* 13. Occidisse patrem Sex. Roscius arguitur. Scelestum, Dii immortales, ac nefarium facinus! et *ib.* 22. *f.* Profecto res tam scelesta, tam atrox, tam nefaria credi non potest. *T[er.] Eun.* 4, 4, 41. Juppiter magne, o scelestum at[que] audacem hominem! *Sall. Cat.* 51, 32. Homines [sce]lesti et factiosi; [*Hoc ita dictum est, ut poste[rius] ad prius explicandum valeat et definiendum. [...] *Kritz.*] et *ib.* 52, 15. mali et scelesti. *Pl. Men.* [...] 1, 2. Nunquam quicquam facinus feci pejus, ne[que] scelestius. *Id. Rud.* 2, 6, 24. Scelestiorem coe[nam] coenavi tuam, quam quae Thyestae quondam a[p]posita est. *Pl. Curc.* 1, 1, 40. Hae lenonis a[d] scelestam servitutem serviunt. *Sall. or. Licin.* [...] *pleb.* Scelestum servitium imponere. *Id. Cat.* [...] Scelestae nuptiae. *Phaedr.* 2, 4. Scelesta avar[itia]. *Liv.* 5, 27. Scelesto facinori scelestiorem sermo[nem] addidit; et *mox:* Scelestus ipse cum scelesto mu[nere] venisti. ℙ Item infelix, miser, calamitosus. [...] *Rud.* 3, 5, 22. Eheu! scelestus galeam in navi [...] didi. *Id. Cas.* 3, 5, 34. Scelestissimum me esse [...] do. *Id. Most.* 3, 1, 1. Scelestiorem ego annum [ar]gento fenori nunquam ullum vidi, quam hic [...] annus obtigit. Adde *Rud.* 4, 4, 123. et 140. [...] SCELERATUS. ℙ Item vafer, callidus, impr[obus,] astutus. *Pl. Most.* 1, 3, 14. Ita me Dii ament [...]pida est Scapha! sapit scelesta multum. Ut l[...] res omnes tenet sententiasque amantum! V. [SCE]LERATUS.

SCĔLĔTUS, i, m. σκελετὸν σῶμα, cadaver [car]nibus privatum, et ossibus tantum constans [...] compages ossea, qua forma mortem ipsam re[prae]sentare solent pictores: est a σκέλλω, exsicco, [...]nuo. *Appul. Apol.* Tertium mendacium vestrum [...] (*me habere*) macilentam vel omnino evisceratam [for]mam diri cadaveris fabricatam, prorsus horri[bilem] et larvalem. Dudum ergo cum audirem, scel[...] perquam impudenti mendacio dictitari, jussi [...]culo iret aliquis, et ex hospitio meo Mercuri[um] afferret, quem mihi Saturnius iste Oeae fabri[...] est. En vobis, quem scelestus ille sceletum no[mina]bat. Hiccine est sceletus? haeccine est larva? [Hic]cine est, quod appellitabatis daemonium? Hu[nc] sceletum audet dicere, profecto ille simulacra [deo]rum nulla vidit: hunc denique qui larvam putat [...] est larvatus.

SCĔLĔTYRBĒ, es, f. σκελοτύρβη, morbi g[enus] quo crura et genua tentantur: a σκέλος, cru[s, et] τύρβη, tumultus, turbae. *Plin.* 25, 3, 6. In G[erma]nia maritimo tractu fons erat atque dulcis, qua[...] intra biennium dentes deciderent, compagesq[ue] genibus solverentur. Stomacacen medici voca[bant] et sceletyrben ea mala. ℙ Legitur et *scelot[yrbe]*.

SCĔLUS, eris, n. κακούργημα, ἀσέβημα, nef[as,] facinus, flagitium, peccatum, maleficium, [...] [*Mart.* et *Voss.* deducunt *scelus* a σκολιὸς, obl[iquus,] vel a σκελλὸς, pravus. — *Doederl.* 2, 143. sq. [origi]nem vocis ponit in v. *cellere.* Rationes quibus [...] mandam sententiam utitur v. ap. ipsum. — [...] differat a *culpa, facinus, flagitium, nefas,* [...] hh. vv.] *Cic. Verr.* 2, 5, 66. Facinus est v[incire] civem R.; scelus, verberari; prope parricidium [ne]cari. *Id. Rosc. Am.* 9. Intelligitur, judices, [...] dente L. Sulla, scelera haec et flagitia fieri. *I[d.]* [...] 19. Infirmatus conscientia scelerum et fraudu[...]rum. *Id. fragm.* ap. *Lactant.* 3, 19. Vitiis et [sce]ribus contaminati. *Id. Cat.* 2, 4. Quid enim [...] aut sceleris fingi, aut excogitari potest, quo[d] ille conceperit? *Id. Verr.* 2, 1, 4. Homo tot [...]tis, tam nefariis sceleribus coopertus. *Id. Har[usp.]* 16. *f.* Scelere contaminare nomen populi R. [...] 3. violare Deos immortales; et *mox:* devincire [...] *Id. Verr.* 2, 4, 32. se obstringere. *Id. Fl.* [...] alligare. *Id. Sext.* 50. adstringi; et *ib.* 27. [...] scelus in aliquo. *Id. Or.* 1, 51. nefarium facer[e ...] *Phil.* 11, 1. *med.* suscipere; et *Cluent.* 68. *f.* [...]cere. *Id. Verr.* 2, 1, 4. et *ib.* 2, 4, 32. *f.* [...] concipere. *Id. Att.* 7, 11. moliri. *Id. Cat.* 2, [...]helare. *Id. Att.* 9, 10. *med.* et *Q. Fr.* 1, [...] admittere. *Id. Cluent.* 66. Infestum scelus et [...]ne. *Id. Amic.* 8. *med.* detestabile. *Quint.* 8, [...] abominandum. *Petr. Sat.* 17. inexpiabile. *Sen.* [...] 979. horridum; et *Ag.* 983. infandum; et [...] 1057. ferum et triste. ℙ Et praesertim quo[d reli]gioni et pietati opponitur. *Cic. Cat.* 2, 11. [...] parte pudor pugnat, illinc petulantia: hinc fid[es, il]linc fraudatio: hinc pietas, illinc scelus, et [...] [*Dicitur etiam *scelus* singulariter de *bello* [...] *Lucan.* 2, 2. Jusque datum sceleri canimus: [...] *Spanhem.* et *Mart. Lag.* in *ed. Web.* Adde *ib.* [...] Et docilis Sullam sceleris vicisse magistrum: [...] *Cort.* et sic saepius alibi] ℙ Ut Furor, D[iscor]dia, Luctus, Metus et hujusmodi tristia Infe[ri] numina sunt, ap. *Virg. A.* 6, 275., ita et S[...] *Sen. Herc. Fur.* 95. imo Ditis e regno ext[...] Quidquid relictum est: veniat invisum Scelus, [...]que lambens sanguinem Impietas ferox. ℙ [...] nocendi in bestiis, et rebus inanimis. *Plin.* [...] 23. Inter omnia venenata salamandrae scelus [maxi]mum est: cetera enim singulos feriunt: salam[andra] populos pariter, etc. *Id.* 25, 3, 6. Nec best[iae] solum ad nocendum scelera sunt, sed interim [aqua]rum quoque ac locorum. ℙ *Scelera natura[e]* [...] *eund.* 2, 93, 95. sunt terrae motus, incendia, [inun]dationes, et hujusmodi. ℙ Metaleptice *scel[us]* poena, supplicium. *Virg. A.* 7, 307. Quod s[...]

ithis tantum, aut Calydone merente? et *ib.* et scelus expendisse merentem Laocoonta ¶ Item infelicitas, infortunium. *Pl. Capt.* 94. Major filius potitus est hostium: quod scelus! *Ter. Eun.* 2, 3, 33. Nec quemquam ninem arbitror, cui magis bonae felicitates dversae sient. *Par.* quid hoc est sceleris? V. RATUS. [*Cf. *Bentl.* et *Ruhnk.* ad *Ter.* l. et *Lindem.* ad *Plauti* exemplum, qui recte monuisse docet, non sic simpliciter dici sce- infortunio. Nam ubique subesse notionem e scelere ortae.] ¶ Metonymice est homo us. *Ter. Andr.* 3, 5, 1. Ubi illic est scelus, perdidit? *Pl. Bacch.* 5, 2, 57. Abin' a me, *h. e.* scelesta mulier; et 5, 1, 9. Is me sce- e attondit dolis doctis indoctum. *Id. Pers.* 4, go pol te faciam, scelus, te quoque etiam lamentere; et 2, 2, 10. Scelus tu pueri es; . 2, 7, 60. Etiam, scelus viri, minitare? *Mil.* 5, 41. Scelus viri Palaestrio! Ita pri- *usa* restituit in *Plaut. expll.* III, 13. Antea gebatur: *scelus vir P.* Firmat emendationem ulis *Plauto* frequentatis: deliciae pueri: mon- flagitium hominis. Adde *Par.* in *Mantissa* s. *Periphrasi.* ¶ Dicitur scelus etiam pro d per scelus fit. *Lucan.* 2, 162. scelerum acia tantum Vidit Bistonii stabulis pendere Postibus Antaei Libye: ubi v. *Cort.* plura m.] ¶ *Scelera non habent consilium,* prov. *nt.* 7, 2, 44. *h. e.* ratione carent: impetu absque sententia. ¶ [*Confund. *scelus* et *V. intprr.* ad *Cic. Sull.* 31, 88.]

Ä. V. SCHEMA.

Ä et Scaena, ae, f. σκηνὴ, umbraculum, ex arborum ramis ac frondibus, sive a na- ve ab arte sit: a voce Graeca allata, quae culum, tentorium significat: haec autem ἀπὸ ;, umbra, ut docet *Serv.* ad illud *Virg. A.* tum silvis scena coruscis Desuper, horren- rum nemus imminet umbra. ¶ Sub hujus- braculis Attica juventus, cum adhuc disper- ros habitarent, carmina quaedam incondita e solebant, fabulasque suo more agere: n urbem redacta scenam eo secum transtu- qua vel frondibus, vel ex tabulis compacta, s agendis fabulis exercebantur. Ab Atticis anos et res, et nomen transiit: diciturque rs theatri proxima proscenio, illo superior, istriones et mimi ludicrum populo spectacu- ebent. Paulo latius definit *Labeo* ap. *Ulp.* 2, 2. *f.* Ait praetor, Qui in scenam prodie- a est, ut Labeo definit, quae ludorum fa- m causa quolibet loco, ubi quis consistat, rque, spectaculum sui praebiturus, posita ublico, privatove, vel in vico: quo tamen ssim homines spectaculi causa admittat. 7. *f.* Ipsae scenae suas habeant rationes s, ita uti mediae valvae ornatus habeant giae, dextra ac sinistra hospitalia. Secun- spatia tres sint species ornationis, quae, fabularum mutationes sunt futurae, seu adventus cum tonitribus repentinis, versen- tentque speciem ornationis in fronte. *Id.* enera sunt scenarum tria, tragicum, comi- tyricum. V. SATYRICUS. Alia ratione scena in versilem, aut ductilem. *Servius Virg. G.* 3, 24. Vel scena ut versis disce- tibus: Versilis tunc erat, cum subito tota quibusdam convertebatur, et aliam pictu- em ostendebat: Ductilis tunc, cum, tractis hac atque illac, species picturae nudaba- ior. *Virg. A.* 1, 431. hic alta theatris Fun- locant alii, immanesque columnas Rupibus , scenis decora alta futuris, *h. e.* scenis tra- *d. ib.* 4, 471. Aut Agamemnonius scenis agi- estes, *h. e.* celebratus in tragoediis. *Plin.* 5. Ludibria scena et pulpito digna, *h. e.* triones decent. *Gell.* 17, 21. *f.* Plautus scena floruit: *scil.* fabulis scribundis, quae agerentur. *Cic. N. D.* 3, 27. Nec vero lum referta est his sceleribus, sed multo munis paene majoribus. *Id. ib.* 59. Late- xio fortis ac virilis, non ab scena et histrio- d ab armis, aut etiam a palaestra. *Id. Or.* *ed.* Soleo mirari eorum impudentiam, qui scena gestum, spectante Roscio. [*Aliae huc pertinentes haec sunto: *Nep. praef.* enam prodire: ita proprie dicitur de hi- s in scenam ad agendum progredientibus: . ad h. l. adde *Suet. Cal.* 54. et *Ner.* 20. . *eund. Tit.* 7. scenam tenere, i. e. princi- scena locum tenere. Ita *Torrent.* — *Brem.* *einzig auf der Bühne gelten. Id. Gr.* 18. enam versari: et in vita *Ter.* 3. in scenam i. e. fabulam: *auf die Bühne bringen.*] *Cic.* 1, 9. Ac mihi tum officio solum erat et tibi nunc populo et scenae, ut dicitur, ser- est. Proverb. in eos, quorum vita et actio- nium oculis fiunt. Contrarium est illud . 2, 1, 71. Quin ubi se a vulgo et scena in emorant, etc. *h. e.* a turba et publico se ant. [*V. *Heindf.*] ¶ Scenam aedilibus usque praebendam censores locavisse, nar- *n. IV.* rat *Liv.* 41, 27., *h. e.* censores scenam faciendam locavisse, quae inserviret aedilibus et praetoribus scenicos ludos facientibus. Scena in theatris non semper eadem, sed alia aliis temporibus, et alio ornatu ac materia fuit. Marmoream in ima parte, mediam vitream, summam e tabulis inauratis fecit M. Scaurus: admirabili pictura ornatam Claudius Pulcher: argenteam C. Antonius: ex ebore Q. Catulus, etc., ut est ap. *Plin.* 33, 3, 16., 35, 4, 7. et 36, 15, 24. *n.* 7. et *Val. Max.* 2, 4. *n.* 6., quia, crescentibus opibus, religionem quoque ludorum secuta luxuria est. Censores, de quibus loquimur, ex pecunia publica scenam faciendam curarunt, quae digna esset populo R., ut levarent onus sumptuum aedilibus et praetoribus nondum per ea tempora tam locupletibus, ut publicae magnificentiae sufficerent. ¶ *Produci in scenam* dicebantur histriones, mimive, cum ab eo, qui ludos edebat, pretio, auctoritate, aut gratia adducebantur, ut in scenam ad agendum prodirent: *reduci*, cum postquam sui spectaculum aliquandiu praebuerant, aliquanto intervallo reverti jubebantur. *Plin.* 7, 48, 49. *med.* Galeria Copiola reducta est in scenam C. Poppaeo, Q. Sulpicio Coss. annum centesimum quartum agens, quae producta fuerat tirocinio a M. Pomponio aedili pleb. ante annos nonaginta unum. ¶ Scena translate est apparatus, species, ostentatio cujuspiam rei, quae in oculis omnium geritur. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 11. *med.* Scena rei totius haec: Pompejus tanquam Caesarem non impugnet, etc. *Petr. Sat.* 117. Et ne quid scenae deesset, quotiescumque aliquem nostrum vocare tentasset, alium pro alio vocaret, ut, etc. *Tac. A.* 14, 7. *f.* Scenam criminis parare. *Appul. Met.* 8. Omnemque scenam sceleris illuminat: et *ib.* Scena feralium nuptiarum. ¶ Hinc *Suet. Cal.* 15. Nec minore scena Ostiam, praefixo in biremis puppe vexillo, et inde Romam Tiberi subvectos (*matris fratrisque cineres*), per splendidissimum quemque equestris ordinis, medio ac frequenti die duobus ferculis Mausoleo intulit, *h. e.* nec minore apparatu ac pompa. ¶ *Afferre aliquid in scenam*, proverb. ap. *Cic. Or.* 3, 40. quasi in theatrum et notitiam omnium ferre. ¶ [*Solet v. *scena* cum *pompa* ita jungi a rhetoribus latinis, ut apparatum et splendorem quendam orationis significet, qui simplicitati et tenuitati dicendi quotidianae contrarius sit. Luculentus est locus *Cic. Or.* 3, 45. Non sunt alia, inquit, sermonis, alia contentionis verba: neque ex alio genere ad usum quotidianum, alio ad scenam pompamque sumuntur. *Ernest. Lex. technol. Lat. rhet.* p. 344. ¶ Latiori sensu ap. seriores *scena* dicitur de quocunque loco, qui rei alicui publice tractandae constitutus est. *Tac. Dial.* 35. At nunc adolescentuli nostri deducuntur in scenas scholasticorum, qui rhetores vocantur. *Quint. Decl.* 9, 10. p. 198. Hoc concitavit istam judicii scenam: ubi v. *Burm.*, qui laud. suam ipsius notam ad *Petr.* 33. Convertit ad hanc scenam Trimalchio vultum.] ¶ Multi scribunt *scaena*, auctoresque habent Pandectas Florentinas, plurimos lapides (inter quos Cenotaphium Pisanum C. Caesaris Augusti aevo inscriptum), et doctissimos viros *Varr.*, *Prisc.* 1, 561. et alios ap. *Dausq.* Sine diphthongo malunt *Jul. Scal.*, *Manut.*, *Cellar.* et alii: et ex antiquis *Actius* ap. *Varr. L. L.* 6, 5. His adstipulatur ratio, quia Graeca est vox σκηνὴ, ut dictum est: item veteres libri a *Manutio* visi, et unus et alter litteratus lapis ap. *Reines. cl.* 2. *n.* 30. et 89. Prior scribendi ratio consuetudine nititur illorum temporum, altera ratione: idemque dic de voce *sceptrum*, quod ratione sine diphthongo σκῆπτρον; consuetudine tunc obtinente *scaeptrum* scriptum fuit. *Varro l. l.* neutram reprehendit, utramlibet ergo sequi possumus. At Romani, qui ex Aeolibus multa habent, *scaenam* etiam et *scaeptrum*, et *saeptum* ab Aeolico σκαινή, σκαῖπτρον, σαῖκος, usurparunt frequentissime. ¶ *Scenai* pro *scenae* est *Lucr.* 4, 77. V. v. sq. ¶ Denique *scenam* per syncopen pro *sacenam*, genus cultri fuisse, manifestum est, inquit *Festus*, sed utrum securis, an dolabra sit, ambigitur: quam Cincius in libro, qui est de Verbis priscis, dolabram ait esse pontificiam, Livius in Lydio: Corruit quasi ictus scena, haud multo secus. Haec *Festus.* V. adnotata ad SACENA. ¶ [*Conf. *scena* et *coena.* V. *Brem.* ad *Nep. Praef.* 4.]

SCĒNĀLIS, e, adj. idem ac scenicus. *Lucr.* 4, 77. et omnem Scenalem speciem patrum, matrumque Deorumque Inficiunt, *h. e.* colorant omnem ornatum, et cultum scenae. Plerique omnes leg. *scenai.* [*Eichstadt.* habet *scenalem. Vet. Poeta* in *Anth. Lat.* T. 2. p. 48. *Burm.* Scenales frondes detexunt hinc geminam umbram. *F.*]

[SCĒNĀRĬUM et Scaenarium, ii, n. in quo scena constituitur. *Inscr.* opt. notae ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 527. L. Atejus M. F. Capito duomvir Quinq. curiam, tabularium, scaenarium, subsellarium loco privato de sua pecunia faciunda coeravit. *F.*]

SCĒNĀRĬUS, a, um, adj. scenicus. *Ammian.* 28, 4. *f.* Scenarii artifices. *Inscr.* ap. *Mur.* 948, 4. P. Cornelius P. L. Philomusus pictor scenarius.

SCĒNĀTĬCUS, a, um, adj. scenicus. *Varr.* ap. *Non.* 2, 822. Ut comici, cinaedici, scenatici.

SCĒNĀTĬLIS, e, adj. scenicus. *Varr.* ap. *Non.* 2, 822. Si te pigeat hic modo scenatilis.

SCĒNĬCĒ, adv. σκηνικῶς, more scenae. *Quint.* 6, 1, 38. Facere aliquid scenice.

SCĒNĬCUS et Scaenicus, a, um, adj. σκηνικὸς, ad scenam pertinens, comicus, histrionalis, theatralis. *Cic. Arch.* 5. Artifices scenici. *Id. Or.* 3, 8. Res forenses scenica prope venustate tractare. *Ov. Trist.* 2, 514. Scenica adulteria, *h. e.* quae per fabulas in scenis enarrantur. *Quint.* 6, 1, 26. Scenici actores. *Id.* 11, 3, 57. Scenica modulatio. *Id.* 6, 3, 29. Dicacitas scurrilis et scenica. *Suet. Ner.* 53. Scenicae coronae, *h. e.* quae dantur vincentibus in scena. *Id. Aug.* 43. Scenicae et gladiatoriae operae. *Id. Ner.* 44. Scenica organa, *h. e.* instrumenta musica, quibus in scena utebantur, ut tibiae, scabella, etc. *Inscr.* ap. *Schiass. Guida al Mus. Bol.* p. 127. Hermippo Aug. Lib. procuratori scaenico, etc. ¶ *Scenici ludi* sunt, qui in theatro fiunt, ad differentiam aliorum, qui alibi, ut in Circo, etc. Hujusmodi erant fabulae, mimi, exodia, saltationes ad tibicinis modos, et alia, quae in scena exhibebantur. Horum originem, et causas, et progressus tradit *Liv.* 7, 2. Aliquando extra theatrum eos Augustus fecit, vicatim a pluribus scenis, ut ap. *Suet. Aug.* 43. legitur. *Liv.* 31, 4. Ludi Romani scenici eo anno magnifice apparateque facti. *Id.* 34, 54. Megalesia ludos scenicos C. Atilius Serranus, L. Scribonius Libo aediles curules primi fecerunt, *h. e.* Megalesia, quae jam ante celebrabantur, primi per ludos scenicos celebrarunt. ¶ *Scenicus*, imaginarius, fictus: nam scenici actores ejusmodi personam sumunt et repraesentant, quam cito, peracta fabula, sunt deposituri. *Flor.* 2, 14. Populus R. invictus a veris regibus; ab illo imaginario et scenico rege superatur: de Andrisco loquitur, qui se Philippum mentitus Macedoniae regnum invaserat. ¶ *Scenicus* absolute est histrio, actor. *Cic. Off.* 1, 31. *med.* Ne scenici plus, quam nos, videantur habere prudentiae. *Suet. Ner.* 42. *extr.* Cuidam scenico placenti nuncium misit, abuti eum occupationibus suis. *Id. Tib.* 34. Ludorum ac munerum impensas corripuit, mercedibus scenicorum recisis. Adde *Just.* 28, 10. et *Tac. A.* 15, 59., ubi Nero per contumeliam *scenicus* dicitur. ¶ Item *scenica* absolute pro scenica muliere. *Imp. Constant. Cod.* 5, 27, 1. Si ex ancilla, vel ancillae filia; vel liberta, vel libertae filia; vel scenica, vel scenicae filia susceptos filios in numero legitimorum habere voluerint. ¶ De scriptione V. in SCENA.

[SCĒNĪTAE et Scaenitae, arum, m. plur. Σκηνῖται, et Σκηνῆται, Arabum cognomen deductum a tentoriis seu tabernaculis, Graece σκηναῖς appellatis, sub quibus habitare solebant. Hinc *Plin.* 5, 24, 21. Arabes Scenitae; et 6, 8, 32. Nomades Scenitae: et *mox:* Sabaei Scenitae. *Inscr.* ap. *Mur.* 465, 6. Hoc praesidium construxit (lege *constituit*) in securitatem publicam, et Scaenitarum Arabum terrorem. *F.*]

*SCENOFACTORĬUS, a, um, adj. σκηνοποιητικὸς, ut *ars scenofactoria*, qua fiunt umbracula et tabernacula, quacunque re stant, ut aulaeis vel pellibus. Legitur in *Vulg. Interp. Act. Apost.* 18, 3. de Paulo. *B. A.*

SCĒNŎGRĂPHĬĂ. V. SCIAGRAPHIA.

*SCENOPEGĬA, orum, n. plur. σκηνοπήγια, Festa tabernaculorum, in quibus Judaei faciebant tabernacula ad similitudinem illorum, in quibus habitaverant, quum ex Aegypto peregrinarentur in eremo. A σκῆνος, *tabernaculum*, et πήγνυμι, *struo. Vulg. Interpr. Joh.* 7, 2. *B. A.*

SCENSAS antiqui dicebant, quas nunc cenas: quae autem nunc prandia, pro cenis habebant, et pro cenis vespernas appellabant. *Festus.* Ubi *Scal.* mallet legi *cesnas:* unde *silicesnium*, postea *silicernium:* Alii *scesnas.*

[SCEPSIS, idis, f. σκῆψις, simulatio. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Cardinali Iscriz. ined. n.* 23. Elviae Scepsidi Acratus paedagogus. *F.*]

[SCEPSĬUS, a, um, adj. Σκήψιος, ad Scepsim pertinens, Troadis urbem, versus sinum Adramyttenum, cujus meminit *Plin.* 5, 30, 32., et Palaescepsim nominat. Hinc *Cic. Tusc.* 1, 24. Non quaero quanta memoria fuerit Scepsius Metrodorus. *Plin.* 34, 7, 16. Metrodorus Scepsius, cui cognomen a Romani nominis odio inditum est (*Μισορωμαῖῳ*), propter duo millia statuarum Volsiniis expugnatos objecit. ¶ Hinc idem absolute *Scepsius* appellatur ab *Ov. Pont.* 4, 14, 37. Non loca, sed mores dictis vexavit amaris Scepsius Ausonios, acta que Roma rea est. *F.*]

SCEPTĬCI. V. PYRRHO.

SCEPTOS et Sceptus, i, m. σκηπτὸς, procella: a σκήπτω, magno impetu decido. *Appul. de Mundo:* Sceptos generale omnibus (*procellis*), quae de nubibus cadunt, nomen est. ¶ [Fuit etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Donat.* 87, 5. C. Valerius Ɔ. L. Sceptus. *F.*]

SCEPTRĬFER, et

SCEPTRĬGER, ra, rum, adj. σκηπτροφόρος, qui sceptrum gerit. *Ov. Fast.* 6, 480. Sceptriferae manus. *Stat. Th.* 11, 636. Ensem sceptriferi spolium lacrymabile Laji. *Sil.* 16, 245. Sceptrigero cum

rege pari sub honore resident. *Sen. Med.* 59. sceptriferi Tonantes, *h. e.* Juppiter, et Juno.

SCEPTRUM, i, n. σκῆπτρον, virga, baculus, hasta, scipio: a σκήπτομαι, innitor, incumbo: et speciatim scipio, quo utuntur reges. *Virg. A.* 12, 208. Sceptrum hoc in silvis imo de stirpe recisum Matre caret, posuitque comas et brachia ferro. *Just.* 43, 3. Per ea adhuc tempora (*sub Romulo*) reges hastas pro diademate habebant, quas Graeci sceptra dixere. *Cic. Sext.* 57. Rex sedens cum purpura et sceptro, et illis insignibus regiis. *Suet. Aug.* 94. *med.* Cum fulmine et sceptro, exsuviisque Jovis. *Ov. Met.* 7, 103. rex sceptro insignis eburno; et *ib.* 506. Aeacus, in capulo sceptri nitente sinistra, Ne petite auxilium, sed sumite, dixit, Athenae. ℙ *Sceptrum Augusti*, ap. *Suet. Galb.* 1., non est sceptrum regale, quia illis temporibus a regiis insignibus maxime abhorrebant, regiam licet potestatem affectarent: sed hasta imperatoria, vel scipio eburneus cum aquila, qualem triumphantes gestabant, etiam stante republ., et consules sub imperatoribus (V. SCIPIO.) et in triumphalibus statuis affingebatur: [*Der Commandostab.*] *Juven.* 10, 43. Da nunc et volucrem, sceptro quae surgit eburno. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 205. Ut sceptrum gessere manu. ℙ Sceptra, et personas histrionum (h. e. quibus utebantur agentes regem) unionibus ornabat Nero, teste *Plin.* 37, 2, 6. ℙ Metonymice est regnum. *Virg. A.* 1, 257. sic nos in sceptra reponis? et *ib.* 10, 852. pulsus solio sceptrisque paternis. *Id. ib.* 9, 9. Sceptra Palatini sedemque petit Euandri. *Ov. Fast.* 4, 197. optime regum A nato sceptris excutiere tuis. ℙ In illo *ejusd. Am.* 2, 18, 13. Sceptra tamen sumpsi: curaque tragoedia nostra Crevit: *sceptra sumere* est regum gesta, quae tragici carminis materia sunt, versibus persequi. Hinc ap. *eund. ib.* 3, 1, 13. fingitur Tragoedia laeva manu sceptrum regale tenens; et *ib.* 63. Altera me sceptro decoras, altoque cothurno. ℙ *Sceptra praedagogorum* ap. *Mart.* 10, 62. sunt ferulae tristes, quibus pueri verberantur. V. FERULA. ℙ Item membrum virile ap. *Auct. Priap.* 25. Sceptrum, quod pathicae petunt puellae. ℙ *Sceptrum* est etiam nomen aspalathi arboris. *Plin.* 12, 24, 52. ℙ De scribendi ratione V. SCENA.

SCEPTUCHUS, i, m. σκηπτοῦχος, sceptrum tenens, rex, σκῆπτρον ἔχων. *Tac. A.* 6, 33. Pharasmanes adjungere Albanos, accipere Sarmatas: quorum sceptuchi, utrinque donis acceptis, more gentico diversa induere.

SCHASTĒRĬĂ. V. CASTERIA.

SCHĔDĂ, ae, f. σχίδη, philyra, plagula, membrana tenuis ex papyri libro, ex qua charta fit: a σχίζω, findo. *Plin.* 13, 12, 23. Primo supina tabula scheda adlinitur longitudine papyri, quae potuit esse, resegminibus utrinque amputatis: transversa postea crates peragit. ℙ Accipitur et pro pagella, tabella, chartae folio singulari, et cum aliis non compacto: cujusmodi est, in quo scribimus, si quid ex tempore in mentem venit. *Cic. Att.* 1, 20. *f.* Paetus mihi libros eos donavit, etc. Enitere, ut scheda nequa depereat. *Quint.* 1, 8, 19. Nam qui omnes, etiam indignas lectione, schedas excutit, anilibus quoque fabulis accommodare operam potest. *Mart.* 4, 91. Ohe jam satis est, ohe libelle! Jam pervenimus usque ad umbilicos. Tu procedere adhuc, et ire quaeris, nec summa potes in scheda teneri. ℙ In verbis *Cicer.* alii leg. *scida* eod. sensu: et a *scindo* deducunt: vel etiam a σχίζω, sed adspiratione extrita. *Charis.* 1, 81. [*Ita legit *Orell.* varietatis lectione nulla indicata.]

SCHĔDĬOS, a, um, adj. σχέδιος, extemporalis, subito factus, inelaboratus, subitarius: vox Graeca a σχεδὸν, prope, quia quae subito fiunt, prope et statim exsistunt. Hinc *schedia* (subintellige *navis*, σχέδιος ναῦς) genus navigii inconditum, trabibus tantum inter se connexis factum, quo mercimonia circumferunt post amissam navem. Ita *Festus. Ulp. Dig.* 14, 1, 1. *med.* Navem accipere debemus sive marinam, sive in aliquo stagno naviget, sive schedia sit. ℙ *Schedia*, poemata et versus inelaborati, et non satis perfecti: *schedium*, opus inconditum et impolitum. *Festus. Gloss. Philox.* Σχέδιον, ex tempore dictum. *Auson. Idyll. praef.* 7. Bissula in hoc schedio cantabitur, aut Erasinus. *Petr. Sat.* 4. *extr.* Ne me putes improbasse schedium Lucilianae improbitatis, *h. e.* satyram Lucilii, qua audacter secuit Urbem, in hora saepe ducentos versus fundens. *Appul. Flor. n.* 23. Etiam in isto, ut ait Lucilius, schedio incondito experimini, an idem sim repentinus qui et praeparatus. *Sidon. ep.* 8, 3. Apollonii Pythagorici vitam, ut Tascius Victorianus, e Nicomachi schedio exscripsit, misi.

SCHĔDŬLĂ, ae, f. σχέδιον, parva scheda. *Cic. Fam.* 15, 16. Haec te tertia jam epistola ante oppressit, quam tu schedulam, aut litteram. *Hieron. in Ruf.* 3. *n.* 5. Falsitatem schedularum in sancto viro non suscipio.

SCHĒMĂ, ătis, n. et Schema, ae, f. σχῆμα, vestis, habitus: a σχέω pro ἔχω, habeo. *Pl. Amph. prol.* 116. Nunc, ne hunc ornatum vos meum admiremini, Quod ego huc processi sic cum servili schema. *Id. Pers.* 4, 2, 2. Theatrum lepida condecorat schema. (Ita leg. *Prisc.* 6, 679. alii rectius: Tiara ut lepidam lepide condecorat schemam! Subdit vero, veteres saepe haec nomina neutra Graecae terminationis feminine extulisse, et *dogmam, diademam, syrmam, glaucomam* dixisse. Hoc idem praecipue locum habet in nominibus propriis femininis, e Graecis nominibus in neutrius generis derivatis. V. EUREMA, LALEMA, MELEMA, NEUMA, PHILEMA, et TOREUMA.) *Naev.* ap. *Non.* 3, 206. Pergite thyrsigerae Bacchae modo Bacchico cum schemate. Observandum porro est, primam syllabam in *schema* apud *Plautum l. c.* corripi, cum eadem apud alios semper producatur; quod tamen noli mirari, etenim etiam Graece ap. *Hesych.* σχῆμα, et σχέμα habetur. ℙ Item species, figura. *Suet. Tib.* 43. Ne cui in opera edenda exemplar imperatae schemae deesset. [*Male al. *scenae*: v. *Turneb. Adv.* 14, 17., *Oudend.* ad h. l. — *Schema* h. l. est figura, v. modus libidinis. *Tibull.* 1, 9, 64. aut operum varias disposuisse vices. *B. Crusius in cl. Suet.* p. 697.] *Caecil.* ap. *Prisc. l. c.* Filius in me incedit satis hilari schema. *Vitr. praef.* 6. *in.* Aristippus philosophus, naufragio cum ejectus ad Rhodiensium litus, animadvertisset geometrica schemata descripta, exclamavisse dicitur: bene speremus, hominum enim vestigia video. ℙ Item figura dicendi apud rhetores: quia est veluti habitus, et ornatus, et conformatio orationis. *Cic. Brut.* 37. *extr.* Σχήματα quae vocant Graeci, ea maxime ornant oratorem: eaque non tam in verbis pingendis habent pondus, quam in illuminandis sententiis. *Quint.* 9, 1. Intuendum est, quid accipere debeamus figuram. Nam duobus modis dicitur: uno, qualiscumque forma sententiae, sicut in corporibus, in quibus, quoquo modo sint composita, utique habitus est aliquis: altero, quod proprie schema dicitur, in sensu vel sermone aliqua a vulgari et simplici specie cum ratione mutatio. *Mart.* 3, 68. Schemate nec dubio, sed aperte nominat illam, *h. e.* non tecte et per figuram, sed verbis propriis apertisque. *Petr. Sat.* 126. Frigidum schema: et *fragm. Trag.* 44. *Burm.* Schemas loqui. ℙ Praeterea *schemata* appellantur, quae praesertim a poetis, contra legem loquendi dicuntur in carmine. *Quint.* 1, 5. *med.* Quaedam et faciem soloecismi habent, et dici vitiosa non possunt; ut tragoedia Thyestes, et ludi Floralia: quamquam haec sequenti tempore interciderunt, nunquam aliter a veteribus dicta. Schemata igitur nominabuntur, frequentiora quidem apud poetas, sed oratoribus quoque permissa, etc. Haec *Quint.* Adde *Charis.* 4. *in.* et *Diomed.* 2, 446. et 449. V. METAPLASMUS. ℙ Est etiam peculiaris appellatio figurae cujusdam oratoriae, quae et *emphasis*, et *figura* dici potest. *Quint.* 9, 2. *med.* Jam ad id genus, quod et frequentissimum est, et exspectari maxime credo, veniendum est: in quo per quandam suspicionem, quod non dicimus, accipi volumus: non utique contrarium, ut in εἰρωνείᾳ, sed aliud latens, et auditori quasi inveniendum: quod jam fere solum schema a nostris vocatur, et unde controversiae figuratae dicuntur. Ejus triplex usus est: unus, si dicere palam parum tutum est: alter, si non decet: tertius, qui venustatis modo gratia adhibetur, et ipsa novitate ac varietate magis, quam si relatio sit recta, delectat. V. FIGURA. ℙ *Controversiae*, quae hac figura scribuntur, *figuratae*, et *schemata* appellantur. *Sen. Contr. provem.* 1. *f.* Schemata negabat decoris causa inventa, sed subsidii, ut quod palam aures offensurum esset, si palam diceretur, id oblique et furtim subreperet. V. FIGURATUS. ℙ In dat. et ablat. plur. et *schematibus* habet, et *schematis* magis Latine. *Lampr. Elag.* 19. Vasa schematibus libidinosissimis inquinata. *Plin.* ap. *Charis.* 1, 38. de Varr.: Quam maxime vicina Graeco Graece dixit, ut nec schematis quidem dicat, sed schemasin. Sic *emblematis* dixere, et *poematis*. V. EMBLEMA et POEMA. ℙ Sunt qui scrib. *scema*, praesertim ap. *Petr.* et *Appul.* non uno in loco, et in *Not. Tir.* p. 172., ubi etiam *scematicus* habetur, ut *scida*, aut *sceda* pro *scheda*, etc.

[SCHĒMĂTĬCĒ, adv. σχηματικῶς, figurate. *Non.* 4, 274. Plautus schematice: Nam pater tuus nunquam cum illa etiam limavit caput. *Schematice* pro *Scematico*, quasi sic inscripta fuisset aliqua ejus fabula, legit *Lips. Epist. Quaest.* 1, 18., qui putat, *schematice* a *Nonio* additum, ut nos moneret, figurate a *Plauto* dictum *limare caput* pro συνουσιάζειν. Ita vero edidit *Bothe*, sicut etiam alibi legitur *scenice, dulice, comoedice. F.*]

[SCHĒMĂTĬCUS, a, um, adj. ad schema pertinens. V. SCHEMA. *F.*]

SCHĒMĂTĬSMUS, i, m. σχηματισμὸς, ratio loquendi per schemata, et figuras: Graeca vox. *Quint.* 1, 8. *f.* V. METAPLASMUS et SCHEMA.

[SCHĔRĪNI, orum, m. plur. incolae Scherae, urbis Siciliae inter Hypsam et Crimissum fluvios, quae a *Ptolemaeo* 3, 4. Σχῆρα dicitur. *Plin.* 3, 8, 12. Scherini, Salinuntii, Symethii. Iidem *Scherini* videntur memorati ap. *Cic. Verr.* 2, 3, 43., ubi perperam in editionib. legitur *Acherini*. [*Orell.* hab. *Acherinos*. *Ern.* susp. *Achetinos*. Minime vero definiri res ita posse videtur, ut Vulg. pro corruptela habeatur; quum MSS. melioribus nihil variantibus lectio non ideo tentanda sit, quod hoc nomen in nullo alio auctore occurrat. V. *Ernest. ind. geog. hist. s. v.*]

SCHĬDĬAE, arum, f. plur. σχίδια, fragmen[ta li]gni, aut marmoris, quae fabri caedendo, aut [dola]pendo dejiciunt: a σχίζω, findo. *Vitr.* 2, 1. Intervallaque, quae relinquuntur propter crass[itudi]nem materiae, schidiis et luto obstruunt. *Id.* Sarmenta aut taedae schidiae comburantur.

SCHISMĂ, ătis, n. σχίσμα, scissura: et tra[nsl.] dissensio, discordia: a σχίζω, scindo, findo, d[ivido.] *Tert. Praesc.* 5. Apostolus dissensiones et schis[mata] increpat. Adde *Prud.* περὶ στεφ. 11, 19. et 30.

SCHISMĂTĬCUS, a, um, adj. σχισματικὸς, [dis]sentiens, et dissentientibus adhaerens. *Aug[ust.] quaest. XVII. in Matth. quaest.* 11. Schism[aticos] non fides diversa facit, sed communionis dis[rupta] societas.

SCHISTOS, a, um, adj. σχιστὸς, fissilis, e[t fis]silis: a σχίζω, findo, divido. Schistos lapis, σχιστὸς λίθος, genus lapidis haematitae similis, [di]ctus est, quia si frangatur, in minutissimas [...]dias abit. Ejus meminit *Plin.* 29, 6, 38., 33, [...] et 36, 20, 37. ℙ *Schistum lac*, σχιστὸν γάλ[α,] a sero divisum. Fit autem hoc modo. Fictili [...] fervet caprinum maxime, ramisque ficulneis re[cenți]bus miscetur, additis totidem cyathis mulsi, [...] sint heminae lactis. Cum fervet, ne circum[fluat ...]tur, praestat cyathus argenteus cum frigida [...] demissus, ita ne quid infundat: ablatum deind[e] refrigeratione dividitur, et discedit serum a [...] Haec *Id.* 28, 9, 33. ℙ *Schistum alumen*, [...] στυπτηρία, genus aluminis fissilis, et in capilla[mentum] quaedam canescentis dehiscentis. *Id.* 31, 7, [...] 35, 15, 52. ℙ *Schista caepa*, σχιστὸν κρό[μυον,] inter caeparum genera emumeratur ab eod. 19, [...] Eam, inquit, hieme cum coma sua relinquunt [...] folia detrahunt, et alia subnascuntur iisdem [...]ris: unde et nomen. ℙ *Schista ova.* V. SITIS[...]

[SCHOENANTHUS, i, m. flos junci odora[ti,] σχοῖνος, juncus, et ἄνθος, flos. Ejus mentio [in me]dicina habetur ap. *Plin.* 21, 18, 72., ubi [...] *odoratus* vocatur. *Pall.* 11, 14. *med.* Schoe[nanthi] unciae quatuor. *Pelag. Vet.* 6. *f.* Ad tussem, [...] nanthi P. XIIII, opobalsami P. XIII., etc. A[dde] 28. *in. Veg. Vet.* 1, 59. Schoenanthi sem[...] Adde *ib.* 3, 40. Ap. *Pall. l. c.* corrupte *squ[inan]thos*, unde Italorum *squinanto*, ap. *Pelag.* pri[mo lo]co *schoenuanthos*, in altero *scyrmanthos*, ap[...] autem *scinoanthos. F.*]

SCHOENĒIS, ĭdis, f. Σχοινηΐς, patron. At[alanta] Schoenei filia. *Ov. Her.* 16, 263. Ut tulit [Hippo]menes Schoeneida, praemia cursus. Adde [...] 7, 13.

SCHOENĒĬUS, a, um, adj. a Schoeneo Ar[cadiae] rege, patre Atalantae, ut Schoeneia virgo. *Trist.* 2, 399. et Schoeneia absolute, *Met.* 10[...]

SCHOENĬCŬLAS, inquit *Festus*, appellar[i] tur meretrices Plautus propter usum unguenti [...]ni, quod est pessimi generis. Itaque dixit: [...]lares, schoeniculae, miraculae, cum extriti[s] *extortis*) talis, cum todillis crusculis (al. *cr[...] crusculis.*) Idem (*Poen.* 1, 2, 54.) Prosed[as ...] storum amicas, reliquias alicarias, miseras, [...]no delibutas, servilicolas (al. *servulicolas*) so[...] *Varr. L. L.* 6, 3. *f.* Diobolares, schoeniculae[, mi]raculae. Diobolares, a binis obolis: schoen[iculae] ab schoeno, nugario unguento.

SCHOENIS, ĭdis, f. eadem quae Schoenei[s. *Ausonii*] *don. carm.* 14, 14. insequentem Pallens Hippo[menes] ad ima metae Tardat Schoenida ter cadente po[mo.]

SCHOENŎBĂTES, ae, m. σχοινοβάτης, f[unam]bulus, qui per funes ludendo graditur: a σχ[οῖνος,] funis, et βαίνω, eo, incedo. *Juven.* 3, 77. [...] schoenobates, medicus, magus, omnia novit.

SCHOENŎBĂTĬCUS, a, um, adj. σχοινοβ[ατικός,] ad schoenobaten pertinens, ut Ars schoenob[atica,] exercitium funambulorum. *Coel.* ad *Cic. F[am.] 8,* 1. *f.* Ego qui scirem, Q. Pompejum Baulis sc[hoeno]baticam facere, et usque eo, ut ego misererer [...] esuriei. Plerique tamen rectius leg. *empene[uticam]* q. v. v. s. l. [*Orell.* habet *embaeneticam*. At[...] optima videtur inter adhuc propositas *Schütz[ii con]jectura* *emeticam*: quae probatur etiam *Pass[ow] Lex. Gr. s. v.* ἐμετικός.]

SCHOENUM, i, n. et Schoenus, i, m. σχ[οῖνος,] juncus, frutex, cujus varia genera sunt, ap[ud Plin.] 21. *c.* 18., inter quae odorati usus est vinis co[ndien]dis, et cuidam viliori unguento faciendo. [...] pogon Schoenanthos, *L.*] *Cato R. R.* 105. [...]num et calamum in dolium infundito, ut odo[ratum] siet. *Colum.* 12, 20. Odores vino fere apti su[nt, qui] cum defruto coquuntur, iris, foenum Gr[aecum,] schoenum. Adde *ib.* 51. ℙ De unguento [V.] SCHOENICULAS. ℙ Item *schoenus* est funi[s ...] nassa e junco. *Pl. Rud.* 2, 1, 5. Hice schoe[ni ...] que hae arundines sunt nobis quaestu et cultu[...] leg. *hami.* ℙ Item mensura viarum apud [...] et Aegyptios, quatuor aut quinque milliaria [...]nens. *Plin.* 6, 26, 30. Persae schoenos et pa[rasan]gas, alii alia mensura, determinant. *Id.* 12, [...] Schoenus patet, Eratosthenis ratione, stadi[a qua]draginta, hoc est passuum quinque millibus: [...] triginta duo stadia singulis schoenis dedere.

, 11. Hinc *trischoenus*, τρίσχοινος, tres schoe-ontinens. *Plin.* 5, 24, 20. Euphrates Arabiam, mmagenem disterminat trischoena mensura.

IŎLĂ, ae, f. [*a σχολή, otium, quies, qua post transactum negotium, laborem fruitur. factum esse videtur, ut in balneis locus, puta si margines, aut porticus circa labrum, ut it *Mercur. art. gymnast.* 1, 10. *med.* ubi otio-sistebant exspectantes, dum alii lavarent, qui s locum occupaverant, *scholae* nomen haberet.] 5, 10. *f.* Magnitudines balnearum sint ita ositae: quanto longitudo fuerit, tertia dempta, do sit, praeter scholam labri et alvei. Scholas labrorum ita fieri oportet spatiosas, ut cum s occupaverint loca, circumspectantes reliqui possint. ℙ [*Imprimis autem illud significat , quod quis a publicis negotiis vel alio quodam ris munere vacuus litteris tribuit: unde *schola* loco dicitur de litterarum qualicunque tracta-ipsamque denotat disputationem et doctrinam, aliquo loco fit, et explicatur.] *Cic. Fin.* 2, 1. e tanquam philosophum putetis scholam vobis m explicaturum. *Id. Tusc.* 1, 4. Scholas Grae-more habere; et *ib. med.* Itaque dierum quin-cholas, ut Graeci appellant, in totidem libros li. ℙ [*Hinc est] διδασκαλεῖον, γυμνάσιον, , locus, in quo liberalibus studiis sub magistro m damus, ludus litterarius, gymnasium. *Fe-Scholae dictae sunt non ab otio ac vocatione , sed quod, ceteris rebus omissis, vocare libe-s studiis pueri debent. *Auson. Idyll.* 4, 6. Gra-ola nomine dicta est, Justa laboriferis tribuan-otia Musis. *Cic. Off.* 2, 25. Sed de toto hoc e commodius a quibusdam ad medium Janum tibus, quam ab ullis philosophis ulla in schola atur. *Id. Or.* 2, 7. Hominem audietis de scho-que a magistro, et Graecis litteris eruditum. *is.* 25. Homo politus e schola. *Mart.* 3, 20. iosus in schola poetarum Lepore tinctos Attico narrat? *Suet. Gr.* 16. Scholam aperire: magi-unus suscipere; et *ib.* 6. et 18. dimittere, *h.* nus docendi deponere. *Plin.* 26, 2, 6. Sedere olis auditioni operatos, gratius erat. *Val. Max. n.* 17. Scholam adire. ℙ Quam memorat *Plin.* 0, 37. et 36, 5, 4. *n.* 5. scholam in Octaviae ibus, fuit statio quaedam instar ludi litterarii, onveniebant philosophi, et eruditi homines di-ndi et colloquendi causa. ℙ Item ipsi disci-et sectae addiscentium. *Id. Or.* 1, 13. Clama-omnia gymnasia, atque omnes philosophorum ae, sua haec esse omnia propria. *Plin.* 29, 1, sederunt hae diu scholae: et omnes eas damna-rophilus. *Id.* 14, 7, 9. Exolevit et protagion, Italicis proximum fecerant Asclepiadis scholae. tae sunt etiam *scholae* corpora sive ordines va-neris hominum, uni eidemque officio addicto-ut Scholae agentium in rebus, domesticorum, m in Palatio apparentium, quaestorum, etc. *Arcad., Honor. et Theodos. Cod.* 12, 20, 20. s de schola agentium in rebus de cetero locum i conetur invadere. *Impp. Theodos. et Valent.* , 2. Primicerius domesticorum, et protecto-triusque scholae. *Ammian.* 14, 7. Scholae Pa-e et protectorum. *Coripp. Laud. Just.* 3, 158. proceres omnes, schola cuncta Palati Jussa dstare locis. *Justin. Cod.* 4, 65, 35. Milites lamus tam eos, qui sub excelsis magistris mi-tolerare noscuntur militiam, quam qui unde-evotissimis scholis taxati sunt. *Inscr.* ap. *Grut.* 7. Schola speculatorum legionum I. et II. adju-, piarum, fidelium, etc. V. SCHOLARIS et ARIUS. ℙ Eodem nomine appellata sunt ae-, ubi ejusmodi corpora conveniebant. *Inscr. rut.* 170, 3. C. Avilius Licinius Trosius cura-holam de suo fecit. Bebryx Aug. L. Drusianus, bius Xanthus Cur. scribis, librariis, et praeco-Aed. Cur. scholam ab inchoato refecerunt, oribus ornaverunt, Victoriam Augustam, et aeneas, et cetera ornamenta de sua pecunia nt. Adde 169, 5. et *Reines. cl.* 1. *n.* 273. Huc ent Schola quaestorum (de qua videtur esse ptio modo allata), et Schola Galli, et Capula-, quae fuerunt in tertia regione Urbis, ut est *ex. Ruf.* et *P. Victor.* Schola Galli nomen ha-videtur ab eo, qui exstruxit: Capulatorum, tributoribus olei, quod publice Romam quotan-vehebatur. V. OLLA et *Vales.* ad *Ammian. l.* . 6. ℙ [Translate *scholae bestiarum* dicuntur itheatrales ludi, seu ipsum amphitheatrum, in psa certamina edebantur. *Tert. Apol.* 35. Testis iberis, et scholae bestiarum, *h. e.* Tiberis, in rei conspirationis in principem merguntur, et nina ferarum, quibus iidem laniandi objiciun-ℙ *Schola* est etiam cogn. Rom. V. *Inscr.* in RAMNIS. *F.*]

IŎLĀRIS, e, adj. ad scholam pertinens. *Ca-3. f.* Scholaria inchoamenta. *Hieron. ep.* 36. *n.* Scholaris declamatio. *Prud.* περὶ στεφ. 9, 16. are murmur. ℙ *Impp. Honor. et Theodos. Cod. d.* 11, 18, 1. et *Cod. Just.* 12, 38, 14. et rur-*Cod. Theod.* 7, 4, 34. appelant *scholares* mili-hortium ad custodiam sacri Palatii deputata-rum. *Sulpic. Sever. Vita S. Mart.* 2. Inter scholares alas sub Constantino militavit. V. v. praec.

SCHOLASTĬCUS, a, um, adj. σχολαστικός, ad scholam pertinens: et praecipue ad oratorias declamationes, et eloquentiae studium. *Quint.* 7, 1, 14. Nam quaedam in scholasticis ponuntur ad conjungendam modo actae rei seriem. *Id.* 11, 1, 82. Scholastica materia, *h. e.* de qua disputatur in scholis. *Gell.* 15, 1. Scholasticae declamationes. *Auct. dial. de Or.* 14. *f.* controversiae. *Plin. ep.* 2, 20. *med.* Sufficiunt duae fabulae, an scholastica lege tertiam poscis? *h. e.* lege et more otiosorum hominum aliam insuper poscis. *Id. ep.* 9, 2. Nisi forte volumus scholasticas tibi, atque, ut ita dicam, umbraticas litteras mittere. ℙ [*Hinc *scholastica*, *ae*, substantive dicitur pro declamatione in scholis rhetorum habita. *Sen. patr.* p. 63. Hoc vero alterum nomen Graecum quidem est, sed in Latinum ita translatum, ut pro Latino sit, *Scholastica. Controversia* multo recentius, sicut declamatio. Laudat haec *Spald.* ad *Quint. Inst.* 4, 2, 30. Sed in scholasticis quoque nonnunquam evenit, ut pro narratione sit propositio.] ℙ *Scholastici*, qui declamatoribus, et eloquentiae in scholis, seu exhedris in porticu gymnasii alicujus dant operam. *Petr. Sat.* 6. Ingens scholasticorum turba in porticum venit, ut apparebat, ab extemporali declamatione nescio cujus; et *ib.* 10. Quia tanquam scholastici ad coenam promisimus, scil. quia solebant declamatores, quo plures auditores haberent, coenas aliquando exhibere. *Quint.* 12, 11, 16. Cognoscere enim, et praecepta vivendi perdiscere, et in foro nos experiri potuimus, dum scholastici sumus. Adde *Auct. dial. de Or.* 15. *extr.* et *ib.* 42. et *Plin. ep.* 1, 24. ℙ Sic etiam appellantur rhetores quamdiu in scholis, et in privata umbra causas agunt declamando. *Suet. Rhet.* 6. de C. Albut. Silo. Declamabat autem genere vario: modo splendide atque adornate: tum, ne usquequaque scholasticus existimaretur, circumcise, ac sordide, et tantummodo trivialibus verbis, *h. e.* ne videretur meditata afferre, et ex scripto, ut saepe faciunt scholastici eloquentia studiosi: cupiebat credi, se dicere scire etiam ex tempore. (Adde *Sen. Controv. praef.* 3.) *Plin. ep.* 2, 3. Annum sexagesimum excessit, et adhuc scholasticus tantum est: quo genere hominum nihil aut simplicius, aut sincerius, aut melius. Nos enim, qui in foro verisque litibus terimur, multum malitiae, quamvis nolimus, addiscimus. *Auct. dial. de Or.* 35. At nunc adolescentuli nostri deducuntur in scenas scholasticorum, qui rhetores vocantur, etc. *scenas* dicit, quia fictae causae in scholis agitabantur, quemadmodum in scena fictae fabulae. ℙ Cum vero hujusmodi rhetores in eloquentia exercenda plurimum proficerent, et legales formulas apprime callerent, hinc saepe in praesidum praetoriis aderant reis, et litigatoribus, et pro iisdem supplices libellos imperatori seu judici afferendos scribebant, ac propterea advocatorum munia sustinebant. *August. Tract. in Joann.* 7. Qui habent causam, et volunt supplicare imperatori, quaerant aliquem scholasticum jurisperitum, a quo sibi preces componantur, ne forte, si aliter petierit quam oportet, non solum non impetrent quod petunt, sed et poenam pro beneficio consequantur. *Imp. Constantius Cod. Theod.* 8, 10, 2. Nec latet mansuetudinem nostram, saepissime scholasticos ultra modum acceptis honorariis, in defensione causarum omnium et annonas et sumptus accipere consuesse. ℙ Denique quicumque est litteris eruditus, doctus liberalibus studiis, elegans moribus, ut solent esse litterarum studiosi, *scholasticus* dici potest. *Alex. Aurel.* in *ep.* ap. *Capitol. Maxim. jun.* 3. Quamvis ipse adolescens et pulcher, et scholasticus, ad Graecas munditias eruditus esse videatur. *Hieron. Vir. illustr. n.* 99. Serapion ob elegantiam ingenii cognomen scholastici meruit. *Sulpic. Sever. dial.* 1, 9. et *dial.* 2, 10. *med.* Nam quia scholasticus es, non immerito te versu Comici illius. (*Ter. Andr.* 1, 1, 41.) admonebo. Obsequium amicos, veritas odium parit. *Veg. Vet. prooem.* 3. Libelli erit praecipua felicitas, si eum nec scholasticus fastidiat, et bubulcus intelligat. [*Appul. Met.* 2. Heus tu, scholastice, ait (*nempe* ancilla, cui ille savium impegerat), dulcem et amarum gustulum carpis, *h. e.* simplex et imperite rerum humanarum: cujusmodi sunt qui in schola adhuc et umbraticis litteris versantur. *F.*]

SCHŎLĬASTES, ae, m. σχολιαστής, scriptor scholiorum, interpres: Graeca vox, a σχολιάζω, scholiis illustro, ut Scholiastes Horatii, Juvenalis, etc.

SCHŎLĬCUS, a, um, adj. ad scholam pertinens. *Gell.* 4, 1. Ostentabat quispiam grammaticae rei doctor scholica quaedam nugalia. *Varr.* ap. *Non.* 6, 22. Scholasticis fartis auribus scholica dape, atque ebriis. *Capell.* 4, 94. Scholicum axioma.

SCHŎLĬON, ii, n. σχόλιον, Graeca vox, a σχολή, schola: breve scriptum, disputationem, interpretationem significans. *Cic.* Graece usurpat *Att.* 16, 7. et ipse *Atticus ib.*

SCHUTĀTUM. V. SCYTATUM.

SCĬĂDEUS, i, m. piscis marinus mas, σκιαδεύς, cujus femina sciaena, σκίαινα dicitur. Nomen habent a σκιά, umbra. *Plin.* 32, 11, 53. [*Fortasse *Aesche*, v. *Meerschatten*; Salmo Thymallus, *L.*, *l'ombre* ap. Gallos.] V. UMBRA.

SCIAENA, ae, f. V. v. praec.

SCĬAGRAPHĬA vel Sciographia, ae, f. σκιαγραφία, adumbrata descriptio aedificii: a σκιά, umbra, et γράφω, scribo. Differt ab ichnographia, quae est descriptio solius areae seu plani: et ab orthographia, quae frontis tantummodo erectam imaginem repraesentat: at sciagraphia totum per umbras et lineamenta describit corpus aedificii. *Vitr.* 1, 2. Sciagraphia est frontis et laterum abscedentium adumbratio, ad circinique centrum omnium linearum responsus. Alii leg. *sciographia:* alii vero *scenographia*, h. e. universi tecti deformatio: a σκηνή, vel σκῆνος, tabernaculum, tentorium, quia in ea totum aedificium cum suo tecto describitur.

SCĬĀPŎDES. V. SCIOPODES.

[*SCIARE, es, f. herba alias Chamaeleon. *Appul. Herb.* 25. *Bail.*]

[*SCIATIUS, a, um, adj. ischiadicus. *Veg. Vet.* 1, 38. Ex qua re fiunt sciatici, hydropici, febricosi. *Bail.*]

SCĪBĪLIS, e, adj. qui scientia comprehendi potest. *Tert. adv. Marc.* 5, 16. Non omnibus scibilis. *Capell.* 4, 111. Alicujus rei scibilis scientia est.

SCĬDA. V. SCHEDA.

SCĬENS, entis, part. a *scio:* ἐπιστήμων, qui scit, gnarus, prudens. [De discrimine participiorum *sciens* et *scitus*, V. in SCITUS. *F.*] *Nep. Con.* 5. *extr.* Illud addubitat, utrum Theribazo sciente, an imprudente sit factum; et *Ter. Heaut.* 4, 8, 33. Nam te sciente faciam, quidquid egero. Alii leg. *scientem faciam*, h. e. certiorem. (*Calpurn.* hic discrimen ponit inter *sciens* et *prudens.* Ille est, inquit, qui alterius indicio rem cognoscit; hic qui intelligentia sua aliquid sentit) *Id. Andr.* 3, 2, 28. Id tibi renuncio, here, futurum, ut sis sciens. Adde *Pl. Poen.* 5, 2, 78. *Id. Cas. prol.* 63. Sciens ejus mater, ei dat operam. ℙ *Sciens*, et *sciens prudens*, *sciens videns* quippiam facere dicitur, qui data opera, de industria aliquid agit, quod scit minime oportere. *Cic. Cluent.* 46. Habebit igitur, te sciente et vidente, curia senatorem, qui fidem suam pecunia commutarit? *Id. Planc.* 16. *f.* Plancius ita vixit, ut offenderet sciens neminem. *Id. Marcell.* 5. *med.* Ut prudens et sciens tanquam ad interitum ruerem voluntarium. *Coel.* ad *Cic. post ep.* 9. *l.* 10. *ad Att. f.* Ne te sciens prudensque eo demittas, unde exitum vides nullum esse. *Ter. Eun.* 1, 1, 27. Prudens, sciens, vivus, vidensque pereo. *Id. Ph.* 2, 1, 6. Lex coegit: audio, fateor. Verum scientem, tacitum causam tradere adversariis, etiamne id lex coegit? *Pl. As.* 3, 2, 16. Ubi verbis conceptis sciens libenter perjuraris. *Ter. Hec. extr.* Plus hodie boni feci imprudens, quam sciens ante hunc diem unquam. V. VIDENS. ℙ *Si sciens fallo*, formula imprecandi in jurejurando. V. FALLO. ℙ *Sciens*, peritus, doctus. *Varr. R. R.* 3, 3. Dominum scientem esse oportet earum rerum, quae in villa ali et pasci possunt; et *ib.* 1, 31. Vites pampinari, sed a sciente: nam id, quam putare, majus. *Sall. Jug.* 102. *extr.* Romani scientes belli; et *ib.* 105. Perfugae regionum scientissimi. *Vell.* 2, 86. Vir providens, atque agendi sciens. *Tac. A.* 3, 70. et *ib.* 6, 26. Vir humani divinique juris sciens. *Id. ib.* 2, 13. Latinae linguae. *Hor. Od.* 3, 9, 10. citharae. *Cic. Inv.* 1, 34. Scientissimus gubernator. *Id. Or.* 1, 49. *med.* Regendae reipubl. scientissimus. *Auct. ad Her.* 2. *f.* Tu scientior eris praeceptorum artificio, nos alacriores ad reliquum persolvendum. *Cic. Manil.* 10. Quis hoc homine scientior unquam fuit? *h. e.* peritior rei militaris. ℙ Cum infinito. *Hor. Od.* 3, 7, 25. Quamvis non alius flectere equum sciens, etc.

SCĬENTER, adv. εἰδότως, ἐπιστημόνως, sciendo, scite, intelligenter. *Cic. Or.* 2, 2. Bene dicere est scienter, et perite, et ornate dicere. *Nep. praef.* Saltare commode, scienterque tibiis cantare. *Gell.* 17, 5. *med.* Perite et scienter dicere aliquid. *Caes. B. G.* 7, 22. Galli aggerem cuniculis subtrahebant, eo scientius, quod apud eos omne genus cuniculorum notum atque usitatum est. *Cic. Div.* 1, 41. *med.* Etruria de coelo tacta scientissime animadvertit. *Id. Or.* 52. Neminem in eo genere scientius versatum Isocrate confitendum est. *Id. Off.* 2, 5. *f.* Moderate et scienter uti aliqua re; et *Or.* 1, 29. Modice et scienter. ℙ Data opera, de industria. *Plin. Pan.* 64. Expressit verba, quibus caput suum, si scienter fefellisset, Deorum irae consecraret.

SCĬENTĬA, ae, f. ἐπιστήμη, cognitio, intelligentia, notitia. *Cic. Phil.* 2, 23. *f.* Notabo singulas res: etsi nullo modo poterit oratio mea satisfacere vestrae scientiae; et *Off.* 1, 6. Omnes trahimur et ducimur ad cognitionis et scientiae cupiditatem; et *ib. f.* Omnis cogitatio motusque animi in studiis scientiae cogitationisque versatur. *Auct. ad Her.* 4, 41. *med.* His in unum locum collatis, certam sumere scientiam, non suspicionem maleficii. *Cic. Sull.* 13. *f.* Cujus scientiam de omnibus constat fuisse, ejus ignoratio de aliquo purgatio debet videri. *Id. Manil.* 10. *extr.* Hoc meam scientiam fugit. *Id. Or.* 1, 14. Regionum terrestrium, et maritimarum scientia. *Hirt. B. G. prooem.* 8. Commentarii sunt editi, ne scientia tantarum rerum scriptoribus deesset. *Caes.*

B. G. 2, 20. Iis difficultationibus duae res erant subsidio, scientia atque usus militum. *Tac. A.* 3, 69. Neque posse principem sua scientia cuncta complecti. *Id. ib.* 16, 17. Mixta inter patrem filiumque conjurationis scientia fingitur, *h. e.* conscios fuisse conjurationis patrem simul et filium. ℙ Doctrina, eruditio, facultas in aliqua arte liberali. *Caes. B. G.* 1, 47. Gallicae linguae scientia. *Cic. Div.* 1, 41. Magorum disciplinam scientiamque percipere. *Id. Or.* 1, 6. Omnium rerum atque artium scientiam consequi. *Id. Fam.* 6, 22. *med.* Memoria et scientia multa comprehendere. *Quint.* 1, 4. Exercere eruditionem ac scientiam. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 5. Tenere medicinae scientiam. *Cic. Or.* 1, 14. Promere quippiam ex obscuriore aliqua scientia. [*V. *Schütz. cl. Cic.*] Et *ib.* 9. Ars, quae verborum aut faciendorum, aut deligendorum scientiam profitetur. *Caes. B. G.* 3, 23. Habere scientiam rei militaris. *Sall. Jug.* 67. militiae. *Just.* 2, 4. belli. *Quint.* 7, 3, 6. bene dicendi. *Cic. N. D.* 2, 62. *extr.* Neque serendi, neque colendi, nec demetendi, neque condendi fructus ulla pecudum scientia est. *Id. ib.* 1, 33. Enumerasti memoriter et copiose (ut mihi quidem admirari liberet, in homine esse Romano tantam scientiam) usque a Thale Milesio de natura Deorum philosophorum sententias; et *Leg.* 1, 6. Scientia juris civilis. *Id. Phil.* 9, 5. admirabilis et incredibilis in legibus interpretandis. *Hor. Epod.* 17, 1. Jam jam efficaci do manus scientiae, *h. e.* veneficio, maleficio. ℙ *Scientia voluptatum* ap. *Tac. A.* 16, 18. est intelligentia earum rerum, quae luxu constant, et corpori voluptatem cibis, sonis, unguentis, turpibus oblectationibus afferunt. ℙ In plur. num. *Cic. Sen.* 21. *med.* Cum tanta celeritas animorum sit, tanta memoria praeteritorum, futurorumque prudentia, tot artes, tantae scientiae, tot inventa, non posse eam naturam, quae res eas contineat, esse mortalem. [*Tantae scientiae* est genitivus, locusque ita legendus: tot artes tantae scientiae. Cf. *Schütz. cl. Cic.* et *Orell.* ad h. l., qui comp. *Off.* 1, 6, 19. in studiis scientiae.] *Vitr. praef.* 3. Scientias artificiorum penitus latentes judicare. ℙ Dicitur et de artibus mechanicis et fabrilibus. *Plin.* 34, 7, 18. Ea statua indicavit, interiisse fundendi aeris scientiam, cum Zenodorus scientia fingendi caelandique nulli veterum postponeretur. *Id.* 35, 12, 44. de plastice: Quo apparet, antiquiorem hanc fuisse scientiam, quam fundendi aeris.

SCĬENTĬŎLA, ae, f. parva scientia. *Arnob.* 2, 56. Parvas concinnavit scientiolas artium.

SCĪLĬCET, adverbium conflatum et contractum ex *scias* vel *scire licet* (ut *videlicet* ex *videre licet*, et *ilicet* ex *ire licet*) ut *Fest.* in *Sultis*, et in *Cum alter* docet. Hoc sensu inf. post se habet. *Lucr.* 2, 468. Scilicet, esse globosa, tamen cum squalida constent, Provolvi simul ut possint, et laedere sensus. *Sall. Jug.* 4. Scilicet, non ceram illam, neque figuram tantam vim in se habere; sed memoria rerum gestarum eam flammam egregiis viris in pectore crescere. *Pl. Curc.* 2, 2, 10. Hac nocte in somnis visus sum viderier, procul sedere longe a me Aesculapium. *Co.* item alios Deos facturos scilicet. *Id. Rud.* 2, 3, 64. Nunc eam cum navi scilicet abivisse pessum in altum. ℙ Hinc habet vim affirmandi, et valet certe, profecto, quippe, nempe, nimirum, ἀληθῶς, δηλαδή. [*V. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 172, 1. p. 690. *Heindf.* ad *Hor. Sat.* 2, 5, 87.] *Ter. Ph.* 1, 2, 82. Cum tu horum nihil refelles, vincam scilicet. *Cic. Fam.* 7, 23. Quod tibi destinaras trapezophoron, si te delectat, habebis: sin autem sententiam mutasti, ego habebo scilicet. *Id. Fin.* 5, 1. *f.* Me quidem species quaedam commovit, inanis scilicet, sed commovit tamen. *Pl. Capt.* 2, 2, 33. Nunc vivat, necne, id Orcum scire oportet scilicet. *Id. Merc.* 2, 3, 40. Quis est iste Peniculus? *Erot.* Scilicet qui dudum tecum venit, cum pallam mihi detulisti; et *Ps.* 3, 2, 88. Utrum amicis hodie, an inimicis tuis daturus coenam? *Bal.* pol ego amicis scilicet. *Ter. Heaut.* 4, 1, 44. Hoc te obsecro, ut meae stultitiae in justitia tua sit aliquid praesidii. *Chre.* scilicet equidem istuc factum ignoscam. *Phaedr.* 5, 5. simulans sese vestimentis rusticus Porcellum obtegere, quod faciebat scilicet; et *Cic. Q. Fr.* 1, 4. *med.* Si relevare potes communem misericordia hominum, scilicet incredibile quiddam assequeris. *Id. Att.* 13, 10. Quamquam hoc nullam ad partem valet scilicet. *Ter. Eun.* 2, 3, 54. Comites secuti scilicet sunt virginem? *Chae.* Verum, parasitus cum ancilla. Ubi *Donat.* Interrogative quidem, sed sic, ut scire videatur id quod quaerit. ℙ In responsionibus. *Ter. Ad.* 4, 7, 33. Et nova nupta eadem haec discet? *Mi.* scilicet; et *Eun.* 5, 9, 10. Fratris igitur Thais tota est? *Chae.* scilicet; et *Pl. As.* 2, 4, 83. Tam ego homo sum, quam tu. *Mer.* scilicet ita res est. ℙ Servit ironiae. *Ter. Andr.* 1, 2, 14. Meum gnatum rumor est amare. *Dav.* Id populus curat scilicet. *Cic. Rab. perd.* 5. Scilicet tibi graviorem dolorem patrui tui mors attulit, quam C. Graccho fratris: et tibi acerbior ejus patrui mors est, quem nunquam vidisti, quam illi ejus fratris, quicum concordissime vixerat. *Virg. A.* 4, 379. Scilicet is Superis labor est, ea cura quietos Sollicitat. Adde *Cic. Sull.* 24. [*Cic. Q. Fr.* 1, 3. Ego tibi irascerer? tibi ego possum irasci? Scilicet! etc.] ℙ Interdum quandam continet amaritudinem, et irrisionem cum affirmatione conjunctam. *Cic. Q. Fr.* 3, 1, 1. *f.* Columnas neque rectas, neque e regione Diphilus collocarat: eas scilicet demolietur: aliquando perpendiculo, et linea discet uti. *Id. Pis.* 9. Ego istius pecudis consilio scilicet, aut praesidio niti volebam? et *Verr.* 2, 2, 58. Scilicet exspectemus legitimum illud quinquennium. *Val. Fl.* 3, 673. Scilicet in solis profugi stetit Herculis armis Nostra salus? ℙ [*Interdum *scilicet* est doloris, necessitati parentis. *Cic. Off.* 2, 1, 3. Cum autem res publica, in qua omnis mea cura, cogitatio, opera poni solebat, nulla esset omnino: illae scilicet litterae conticuerunt forenses et senatoriae. V. *Gernh.* ad h. l., cui assentitur *Beier.*] ℙ Videtur etiam habere vim exponendi, et poni pro id est. *Cic. Fin.* 4, 22. *extr.* Istis tamen alio tempore responsurus sum, tunc scilicet, cum tibi. *D. Brut.* ad *M. Brut. et Cass. Fam.* 11, 1. Qua mente esset Antonius, demonstravit, pessima scilicet, et infidelissima. *Cic. Sen.* 8. Senectus est operosa, et semper agens aliquid et moliens, tale scilicet, quale cujusque studium in superiore vita fuit. Adde *Verr.* 2, 4, 12. Sed haec et alia, si qua afferri solent, commodius et verius ad rationem ac vim affirmandi reducuntur. Si exponendum sit aliquid, *videlicet* libentius dixerim. [*In nullo eorum locorum, quos Noster hic attulit, *scilicet* meram, i. e. non alia quadam qualiscunque generis notione commixtam, habet exponendi significationem: Nam *Fin.* 4, 22. *extr.* tota oratio ita est comparata, ut inanem de verbis, non de rebus disceptationem levemque ironiae, malitiae notam quilibet facile perspiciat. Illud, quod sequitur, *Fam.* 11, 1. *in.* apertum habet, gravissimi odii summaeque indignationis colorem. In *Senect.* 8. verba *tale scilicet* etc. restringunt quodammodo ea, quae praecedunt; et in *Verr.* 2, 4, 12. (si modo certa est lectio) infestissimae ironiae umbram nemo non cognoscet. Omnino notandum, *scilicet*, ubi exponentis esse dicitur, saepissime eleganter exprimere affectum scriptoris, qui qualis sit ex verborum contextu debet intelligi. *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 319. haec laudat: *Tac. A.* 2, 39. scilicet *(der Schlaue!)* ut in Libonem ex servis salvo senatus consulto quaereretur; et 3, 65. scilicet *(So weit war es gekommen!)* etiam illum, qui libertatem publicam nollet, tam projectae servientium patientiae taedebat. *Agr.* 4. scilicet *(Natürlich)* sublime et erectum ingenium pulchritudinem ac speciem excelsae magnaeque gloriae vehementius quam cautius appetebat. Illud vero constat, esse ap. optimum quemque scriptorem locos quosdam, ubi *scilicet* demonstrandis iis inserviat, quae parum ab hominibus intellecta, curata, vel prorsus incognita vel etiam in sequentibus posita sint. Cujus generis maximam partem sunt, quae *Noster* §. 1. posuit. Adde *Liv.* 1, 56. Brutus terram osculo contigit, scilicet quod ea communis mater omnium mortalium esset. V. *Cort.* ad *Cic. Fam.* 15, 15, 3. *Heindf.* ad *Hor. Sat.* 2, 1, 70. coll. *Voss.* ad *Virg. G.* 1, 282. — Seriores demum *partic. scilicet* ita usurpant, ut quae conjunctim minus accurate dicta sint, iis per singula postea rectiusque exponendis, explicandis inservire videatur. V. *Vall. Elegg.* 2, 60. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 345. p. 299. *Suet. Aug.* 29. sub nomine alieno, nepotum scilicet, et uxoris sororisque. *Vesp.* 7. Auctoritas et quasi majestas quaedam, ut scilicet inopinato et adhuc novo principio, deerat: quam lectionem ab *Ernest.* addubitatam defendit *Brem.* coll. ipsius nota ad *Claud.* 21. V. *B. Crus. cl. Suet.* p. 698. ℙ Confund. *scilicet* et *scire licet.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 1, 359.]

SCILLA, ae, f. σκίλλη, herba e bulborum genere, immo bulborum nobilissima, ut *Plin.* ait 19, 5, 30., quae radicem habet caeparum modo multipliciter tunicatam. [*Meerzwiebel*, Scilla maritima, *L.*] Nascitur tam in mari, quam in terra. Graece similiter dicitur σκίλλη, ut errent qui *scylla* scribunt. *Plin. l. c.* Nobilissima est scilla, quamquam medicamini nata, acetoque exacuendo: nec ulli amplitudo major, sicut nec vis asperior. Duo genera medica: masculus albis foliis, femina nigris. Et tertium genus est cibis gratum: epimenidium vocatur, angustius folio, ac minus aspero, etc. *Id.* 21, 17, 66. Notabilis est scillae crocique natura, quod cum omnes herbae folium primum emittant, mox in caulem rotundentur, in iis caulis prior intelligitur, quam folium. *Id.* 20, 9, 39. enumerat varios ejus, et aceti scillini usus in medicina. ℙ *Scilla pusilla*, alio nomine pancration, herba est foliis albi lilii, longioribus crassioribusque, radice bulbi magni, colore rufo. *Id.* 27, 12, 92. ℙ Est hoc nomine et piscis marinus, ex genere τῶν μαλακοστράκων, seu mollium (V. MOLLIS.), Graece καρίς. *Id.* 32, 11, 53. ℙ Legitur et *squilla*. V.

SCILLĪNUS, a, um, adj. σκίλλινος, ad scillam pertinens. Scillinum acetum, h. e. scilla infusa conditum, tantam vim habet, inquit *Plin.* 20, 9, 39., ut avidius haustum exstinctae animae momento aliquo speciem praebeat. Ceterum multos habet usus in medicina: quos *Id.* 23, 2, 28. describit. Ejus conficiendi rationem tradit *Colum.* 12, 34., *Pall.* 8, 8. et *Marcell. Empir.* 20. *med.*, qui eam compositionem *diascillin*, h. e. διὰ σκίλλου, appellat. ℙ Paen[...] mam produxisse videtur *Ser. Sam.* 27, 510. Sae[...] scillino pelluntur noxia Baccho, *h. e.* vino sc[...] Sed alii leg. *scillitico*, alii *scillite*.

SCILLĪTES, ae, m. σκιλλίτης, vinum, vel [...] tum, vel oleum factum ex scilla, ut *absinthite*[...] num ex absinthio. *Colum.* 12, 33. Vinum scil[...] ad coquendum, et ad corpus reficiendum, ite[...] ad veterem tussim, et ad stomachum hoc modo [...] dire oportet. *Plin.* 32, 10, 47. Urtica marina [...] ex aceto scillite. *Auson. epist.* 4, 69. Scillite d[...] non si purgeris aceto. V. ABROTONITES.

SCILLĪTĬCUS, a, um, adj. σκιλλιτικός, scill[...] scillites. *Cels.* 5, 19. *n.* 19. Aceti scillitici he[...]

SCIMPŎDĬUM, ii, n. σκιμπόδιον, grabatulus, [...] la plicatilis, in qua sedere et accumbere pro l[...] licet: est a σκίμπους, lectica, quod a σκίμπτω, [...] cumbo, et πούς, pes. *Gell.* 19, 10. Memini [...] Celsinum Julianum ad Frontonem, pedes gra[...] aegrum, ire et visere: atque ibi offendimus eu[...] bantem in scimpodio Graeciensi.

SCIN'? V. in SCIO.

SCINCUS et Scincos, i, m. σκίγκος, animal [...] le crocodilo, circa Nilum frequentissimum: ite[...] in Libya, Arabia, India. Condiri solet, sals[...] afferri: ac valet ad Venerem excitandam. *Pl*[...] 25, 38. Similis crocodilo, sed minor etiam ic[...] mone est in Nilo natus scincos: contra venena [...] cipuus antidotis: item ad inflammandam vir[...] Venerem. *Id.* 28, 8, 30. Ex eadem similitudin[...] scincus, quem quidam terrestrem crocodilum [...] dixerunt, candidiore autem, et tenuiore cute. [...] cipua tamen differentia dignoscitur a crocodilo [...] marum serie a cauda ad caput versa. Maximu[...] dicus, deinde Arabicus, etc.

SCINDO, is, scĭdi, olim sciscidi, [*V. *Ruddi*[...] p. 233. *Ramsh.* §. 59. p. 113.] scissum, a. 3. [...] findo, abrumpo, lacero: a voce Graeca allata[...] serto *n*, ut a λείχω, lingo. *Cato R. R.* 128. [...] menta scindunt se. *Virg. G.* 1, 144. cuneis sc[...] bant fissile lignum; et *A.* 7, 509. quercum cune[...] forte coactis Scindebat. *Caes. B. G.* 3, 5. Cun[...] stes vallum scindere, et fossas complere coepis[...] [*Cf. *Liv.* 7, 37.] *Colum.* 2, 18. Pecora major[...] mergunt ungulas, et atterunt scinduntque ra[...] herbarum. *Ov. Ib.* 172. Et scindent avidae pe[...] corda canes; et *ib.* 185. Hic tibi de Furiis sc[...] latus una flagello. *Sil.* 1, 171. Verbera passim[...] bus innumeris lacerum scindentia corpus. *Vir*[...] 12, 870. Infelix crines scindit Juturna solutos. [...] *Cic. Tusc.* 3, 26. V. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 3, 79.] [...] *Fam.* 5, 20. *extr.* Hanc epistolam cur non scind[...] lim, nulla est causa. *Id. Att.* 13, 33. Scinder[...] cui paenulam. V. PAENULA. *Prop.* 2, 4, 21. [...] piam vestem de corpore. *Tac. A.* 1, 65. Arm[...] cum delectis scindit agmen, equisque maxime[...] nera ingerit, *h. e.* perrumpit aciem, pertransit, [...] jicit. *Pl. Bacch.* 4, 9, 130. scindere urbem, *h.* [...] rutis moenibus evertere, exscindere. *Petr. Sat.* [...] *f.* frontem cicatricibus. *Virg. G.* 1, 50. ferr[...] quor, *h. e.* vomere terram arare, proscindere. [...] *Claud. Laud. Stil.* 1, 134. qui Pangaea juvencis [...] ditis; et *Sen. Phoen.* 124. Quisquis Assyrio loca[...] sessa regi scindis. *Ov. Trist.* 1, 10, 48. Scinder[...] stonias altera puppis aquas. *Id. Met.* 11, 463. [...] remorum scindere freta. *Claud. IV. cons. H*[...] 347. fluvios natatu. *Mart.* 3, 12. Unguentum [...] teor, bonum dedisti Convivis here, sed nihil s[...] sti, *h. e.* nullum cibum distribuisti: *scindere* e[...] frusta secare cibum, et convivis distribuere: [...] scissor. *Sen. V. B.* 17. Scindendi obsonii magi[...] *Id. Br. V.* 12. *med.* Scindere aves in frusta. [...] *Mart.* 3, 94. ℙ Item divido, diduco. *Lucan.* 1, [...] flamma Scinditur in partes, geminoque cacu[...] surgit. *Tac. G.* 43. Dirimit, scinditque Sue[...] continuum montium jugum. *Sall. fragm.* ap. [...] ad *A.* 3, 400. Italia scinditur in duo promont[...] Bruttium, et Salentinum. *Virg. ib.* 1, 591. Sc[...] se nubes, et in aethera purgat apertum. ℙ [*Sci*[...] *labra* ap. *Quint.* 11, 8, 31. esse videtur, ut ex [...] *porrigendis* etc. apparet, cum labra a porrect[...] illa antrorsum facta subito ita distrahuntur, ut [...] tum os, vel quasi hiatus spectetur; qui mos pa[...] probandus a nonnullis in loquendo proferri s[...] Alias hujus locutionis explicationes V. ap. *Butt*[...] *num* ad *Quint. l. l.*] ℙ Translate a notione ab[...] pendi. *Plin. Pan.* 37. *extr.* Ratus non sine pia[...] sanctissimas necessitudines, velut intercedente [...] sima, scindi. *Id. ep.* 2, 11. Neque inchoari pot[...] actio, nisi ut noctis interventu scinderetur. Sic[...] *Pont.* 3, 1, 157. Nec tua si fletu scindentur ve[...] etc. *Stat. Silv.* 3, 3, 127. florentesque manu s[...] Atropos. *Cic. Att.* 3, 15. Nolo commemorare, [...] bus rebus sim spoliatus, ne scindam dolorem me[...] *h. e.* ne refricem, renovem, tanquam vulnus jan[...] catricem ducens. Est qui malit *rescindam*. [...] *Graevii* susp., quae vehementer probatur *Or*[...] *Lucr.* 3, 1008. Curae animum scindunt, *h. e.* [...] dent, lacerant. ℙ Translate a notione divide[...] *Sen. ep.* 89. *med.* Naturalis pars philosophiae in [...] scinditur corporalia, et incorporalia. *Tac. H.* 1, [...] Hi discordes in duas factiones scindebantur. *Vi*[...]

39. Scinditur incertum studia in contraria vul-
Id. ib. 8, 142. Sic genus amborum scindit se
ine ab uno. ¶ *Chelyn scindere*, ita pulsare,
cors, confusus, ingratusque sonus fiat. *Stat.*
, 5, 31. ignavo pollice chordas Pulso: sed in-
digitis errantibus amens Scindo chelyn. ¶
no sensu *scindere podicem* est ap. *Auct. Priap.*
. DIVIDO. ¶ *Sciscidi* praeteritum antiquo-
uit. *Afran.* ap. *Prisc.* 10, 890. Satis fortiter
s sciscidistis colus. *Actius ib.* Non ergo aqui-
ut praedicant, sciscinderat pectus. Adde *Enn.*
v. ib., quibus locis *Gell.* 7, 9. *f.* scriptum fuis-
scescidi, ut simile sit *memordi*, *spepondi*, *pe-
tetuli*, et reduplicationem verborum Graeco-
ferat.
NDULA. V. SCANDULA.
NIFES. V. CINIFES.
NIS. V. SINIS.
NTILLA, ae, f. σπινθὴρ, particula ignis, quae
, cum caeditur, exsilire solet: quasi *scindil-*
cindo, quia flamma videtur quasi scindi: vel
pintilla, a Graeca voce allata. *Virg. A.* 1,
Ac primum silici scintillam excudit Achates.
5, 160. lapidem si Percutiat lapis, aut ferrum:
m quoque lumen Exsilit, et claras scintillas
t ignis. *Id.* 2, 174. Scintillas agere, ac late
favillam. *Plin.* 36, 19, 30. Lapides vivi al-
pide percussi scintillas edunt, quae exceptae
re, aut fungis aridis, aut foliis, dicto cele-
nem trahunt. *Id.* 18, 35, 84. Ignis scintillam
. *Id.* 37, 11, 73. In anthracitide scintillae dis-
aliquando videntur. *Ov. Fast.* 4, 495. cum
astores saxa terebant, Scintillam subito pro-
ferunt. *Virg. A.* 12, 101. totoque ardentis
Scintillae absistunt. *Curt.* 6, 3. *med.* Parva
scintilla contempta magnum excitavit incen-
γνώμη. ¶ Translate. *Plin.* 33, 6, 31. Argen-
lla sui spe nascitur, nullis, ut in auro, lu-
s scintillis, *h. e.* punctulis instar scintillarum
ous. ¶ Sic dicitur et minima particula ea-
erum, quae igni aut incendio comparantur.
m. 10, 14. Ut ne qua scintilla teterrimi belli
atur. *Id. Acad.* 4, 19. Isti autem, tantis of-
nebris, ne scintillam quidem ullam nobis ad
ndum reliquerunt. *Pl. Trin.* 3, 2, 52. Ne scin-
quidem relinques, genus qui congliscat tuum.
etiam nomen proprium ancillae, ap. *Petr.*
Trag. 67. *Burm.*
TILLATIO, onis, f. σπινθηρισμὸς, actus scin-
. *Plin.* 20, 9, 33. Cato brassicam prodesse
culorum caligini, scintillationique. Catonis
unt *R. R.* 157. *med.* Et quibus oculi parum
unt, eo lotio (*ejus qui brassicam esitarit*) in-
plus videbunt. Porro *oculi parum clari* sunt
caligine laborent, quam si scintillas, *h. e.*
s et frequentes quasi radios crebra motatio-
tere videantur: hoc enim quoque visum im-

TILLO, as, avi, atum, n. 1. σπινθηρίζω,
s emitto. *Plin.* 2, 34, 34. Clypeus ardens ab
ad ortum scintillans transcurrit; et *ib.* 43,
ntillantia fulgetra. *Id.* 37, 7, 25. Carbunculi
radios solis scintillant. *Virg. G.* 1, 391. te-
ardente viderent Scintillare oleum, et pu-
crescere fungos. *Lucr.* 6, 644. Fumida cum
ntillare omnia templa, etc. *h. e.* flammis mi-
Pl. Men. 5, 2, 77. Oculi scintillant. *Sil.* 7,
stae. ¶ Translate. *Id.* 9, 562. scintillavit-
entis Ira genis.
NTILLOSUS, a, um, adj. scintillas emittens,
ϐόλος. *Cassiod. Var.* 2, 39. de Apono fon-
m juxta caput fontis scintillosi quendam si-
um provida natura formavit. *F.*]
TILLULA, ae, f. μικρὸς σπινθὴρ, parva scin-
Translate. *Cic. Fin.* 5, 15. *f.* Eas in pueris
quasi scintillulas videmus, e quibus accen-
sophi ratio debet. *Tert. Anim.* 23. Scintil-
ae.
, is, scivi et scii, scitum, a. 4. δαίω, ἴσημι,
, novi, non ignoro, cognitum habeo, teneo,
fugit, perspectum est mihi, habeo. *Liv.*
Nec satis scio, nec, si sciam, dicere ausim.
6. Nec me ulla res delectabit, quam mihi
rus sim. *Pl. Poen. Prol.* 112. Is omnes lin-
t, sed dissimulat sciens se scire. *Ter. Ph.*
. Non opus est dicto. *Phorm.* tibi quidem:
huic opus est. *Id. Hec.* 3, 1, 15. Cuivis fa-
est, quam fuerim miser. *Id. ib.* 2, 25. Non
si viam, domum qua redeant. *Id. Ad.* 1,
ere scio. *Id. Phorm.* 5, 7, 60. Id certo scio.
10. Nemo satis pro certo scire. *Ter. Andr.*
Certe enim scio. *Id. Eun.* 5, 3, 12. Ibo in-
cognitione ut certum sciam. Adde *Cic. Att.*
¶ Cum inf. *Plin.* 33, 4, 21. Nec tamen ad-
um est: nec sciere esse, cum fodere. *Ter.*
1, 26. Multo prius scivi, quam tu, illum
habere. ¶ Cum variis particulis. *Ter. Ad.*
Scire equidem volo, quot mihi sint domini;
. Scio ubi sit: verum nunquam monstrabo.
7, 579. Scit, cruor imperii qui sit. *Cic. Att.*
ned. Nisi scissent, quid esset. *Ov. Fast.* 4,
ti, qua cogere posses (pro *scivisti*). *Cass.*
Fam. 15, 19. *f.* Cnaeus scis quomodo crude-
m. *IV.*

litatem virtutem putet: scis, quam se semper a nobis derisum putet; et *mox:* Velim scire, utrum ista sollicito animo, an soluto legas. *Liv.* 43, 5. Ne se scire, propter quam causam, etc. *Ter. Hec.* 3, 5, 18. Omnem rem scio, ut sit gesta. *Pl. Poen.* 1, 2, 38. Coqua est haec quidem: scit, muriatica ut maceret. *Cic. Mur.* 9. *f.* Ille tenet, et scit, ut hostium copiae; tu, ut aquae pluviae arceantur. *Pl. Bacch.* 1, 1, 44. Ut ille te videat, volo: scio, quid ago. *Pist.* et pol ego scio, quid metuo. *Id. Aul.* 1, 2, 28. Quid agam, scio. *Phaedr.* 5, 2. Ego qui sum expertus, quantis fugias viribus, Scio, quod virtuti non sit credendum tuae. *Liv.* 3, 52. Sciturus, quod sine restituta potestate redigi in concordiam res nequeant. Alii utrobique leg. *quam:* quia hujusmodi particulae in MSS. solo *q*, et transversa lineola scribi solent. V. QUOD. ¶ Passive. *Cic. Or.* 2, 7. *med.* Ars earum rerum est, quae sciuntur. *Pl. Capt.* 4, 2, 5. Quod cum scibitur, per urbem irredebor: pro *scietur.* V. infra. ¶ Impersonaliter. *Cic. Sext.* 38. Hominem in periculo fuisse, quoad scitum sit, Sestium vivere. *Id. Rosc. Am.* 34. *med.* Nondum lucebat, cum Ameriae scitum est. *Ov. Trist.* 5, 9, 5. Quid tibi deberem, tota sciretur in Urbe. ¶ *Scire* Latine, Graece, subaudi *loqui.* *Cic. Brut.* 37. Non tam praeclarum est scire Latine, quam turpe nescire. *Id. Fin.* 2, 5. Cum Graece, ut videor, luculenter sciam. ¶ Scire fidibus: subaudi *canere.* *Ter. Eun.* 1, 2, 52. Ubi hanc forma videt honesta virginem, et fidibus scire. ¶ *Scire de aliqua re*, doctum, peritum esse, notitiam habere. *Cic. Or.* 1, 13. *med.* De legibus instituendis, de bello, de pace, de sociis, de vectigalibus, de jure civium Lycurgum scisse melius, quam Hyperidem. *Id. Sull.* 13. *f.* Cum is, qui de omnibus scierit, de Sulla se scire negarit. ¶ *Scire ex*, et *de aliquo*, ab aliquo narrante scire. *Pl. Curc.* 2, 2, 6. Meliorem, quam ego sum, suppono tibi: nam quod scio, omne ex hoc scio. *Cic. Fam.* 9, 17. Ex quo vel ex sobrio, vel certe ex ebrio scire posses. *Id. Att.* 12, 22. Id de Marcello, aut certe de Postumia sciri potest. ¶ De consuetudine concubitus. *Trebell.* in XXX. *Tyr.* 30. de Zenobia: Cujus ea castitas fuisse dicitur, ut ne virum quidem suum sciret, nisi tentatis conceptionibus. V. COGNOSCO. ¶ Imperativis utimur, cum rem gravem inculcamus, et quam probe intelligi cupimus. *Cic. Verr.* 2, 4, 35. Apud Segestanos repertum esse, judices, scitote neminem, qui illud signum auderet attingere. *Id. Att.* 2, 23. Volo te scire, Sampsiceramum vehementer sui status poenitere. *Ov. Met.* 5, 141. Cumque boum dabitis caesorum membra palato, Mandere vos vestros scite et sentite colonos. *Pl. Curc.* 1, 1, 53. Semper tu scito, Flamma fumo est proxima. *Id. Trin.* 4, 3, 24. Vetera quaerit: vetera amare hunc, more majorum, scias. ¶ *Scires*, intelligeres, cognosceres, videres. *Ov. Am.* 1, 13, 47. Jurgia finieram: scires audisse; rubebat. *Id. Met.* 6, 23. Seu pingebat acu, scires a Pallade doctam. *Petr. Sat.* 91. Video Gitona cum linteis et strigilibus tristem confusumque: scires non libenter servire. Adde *Vell.* 2, 80. Itali dicunt *diresti.* ¶ *Quod sciam, quod scio*, quod norim, quod audierim, quantum mihi perspectum est: habetque vim affirmandi. *Cic. Att.* 16, 2. *med.* Sestius non venerat, quod sciam. *Pl. Men.* 3, 2, 35. Non edepol ego te, quod sciam, unquam ante hunc diem vidi; et 2, 2, 23. Est tibi Menaechmo nomen tantum, quod sciam; et 3, 2, 39. Menaechme, vigila. *Men.* vigilo hercle equidem, quod sciam. *Quint. decl.* 9, 18. Quod scio, victis etiam gladiatores parcunt; et *decl.* 6. *extr.* Fortasse aliquis jubebit sepeliri: certe, quod sciam, nemo prohibebit. *Appul. Met.* 5. Jamdudum, quod sciam, fidei atque parciloquii mei perpendisti documenta. *Minuc. Fel. Octav.* 11. *f.* Hoc, quod sciam, neque mens, neque anima, neque vita est. ¶ *Non scis* pro *nescis.* *Pl. Ps.* 1, 2, 89. Ea pacisci modo scis, sed quae pacta es, non scis solvere. ¶ *Haud scio an.* V. HAUD. ¶ *Quod scis, nescis.* V. NESCIO. ¶ *Scin'*, scisne? *Pl. Bacch.* 5, 2, 59. At scin', quo pacto me ad te intro abducas? ¶ *Scin' quomodo?* malum minitantis formula. *Pl. Amph.* 1, 1, 100. At scin' quomodo? faciam ego hodie te superbum, nisi hinc abis. Adde *Aul.* 5, 21. et 3, 5, 18. ¶ [*Elegans dicendi formula est apud seriores in his: *scit fama, scit cura deum*, i. e. testor famam publicam, testor deos omnia curantes. *Lucan.* 3, 215. Et felix, scit fama, Ninos: ubi v. *Cort. Gronov. observv.* 2, 13. p. 160. *ed. Fr. Burm.* ad *Quint. decl.* 18, 12. p. 359.] ¶ *Scibam* pro *sciebam*, et *scibo* pro *sciam* in omnibus personis utriusque numeri, positiones sunt in verbis 4. conjugat., et praesertim in hoc frequentes. *Terent.* et *Plaut.* saepe usurpant. Et praeterea *Cato R. R.* 5. Si fecerit, scibit, in mente familiae quid siet. *Catull.* 68, 85. Quod scibant Parcae non longo tempore abesse. *Inscr.* ap. *Grut.* 602, 6. Scibat moriundum sibi. ¶ *Scisti* sync. pro *scivisti* habet *Ov. A. Am.* 1, 131. et *Fast.* 4, 527. supra *cit.* ¶ Pro *scivisse* rectius dicimus *scisse*, ut *Liv.* 43, 5. Neque scisse futura. *Ov. Fast.* 6, 336. scisse sed ipse negat. Adde *Cic. Or.* 1, 13. supra allatum. Sic *scissent* pro *scivissent* leges ap. *eund. Att.* 12, 18. supra *cit.* *Quint.* 1, 6. satis aperte significat, v. *scivisse* minus fuisse in usu apud eos, qui non tam analogiam, quam consuetudinem sequendam censebant. ¶ *Scire*, sciscere. V. SCISCO.

*SCIOESSA, ae, (σκιόεσσα,) mons Achaiae. *Plin.* 4, 5. In Achaia novem montium Scioessa notissimus. *Locum* appellat *Solin.* 7. (al. 12.) Propter oppidum Patras Scioessa locus novem collium opacitate umbrosus. ¶ Qui *Sciressa* scribunt, mendose scribunt. *B. A.*

SCIOGRAPHIA. V. SCIAGRAPHIA.

SCIOLUS, i, m. qui aliquantum scit, vel qui scire se praedicat, quae re vera ignorat. *Arnob.* 2, 86. A sciolis nonnullis, et plurimum sibi arrogantibus dicitur. ¶ In bonam partem, estque idem ac sciens, aut peritus. *Front. Strat.* 3, 13. Militum sciolum nandi, et nauticae artis peritum, juvit, etc. In opt. edd. legitur *militem suis nandi*, etc.

*SCIONE, es, f. Σκιώνη, opp. Macedoniae, in Pallene paeninsula. *Mela* 2, 2. *extr.* *Plin.* 4, 10. V. et *Thucyd.* 4, 120. 122. sqq., cui incolae Σκιωναῖοι, Scionaei, audiunt. *B. A.*

SCIOPODES, um, m. plur. σκιόποδες, a σκιά, umbra, et πούς, ποδὸς, pes: monstrosum hominum genus, singula crura habentium, nec poplitem flectentium, et mirabili tamen celeritate: qui per aestum in terra jacentes resupini, umbra se pedum (quos amplissimos habent) protegunt. *August. C. D.* 16, 8. et *Tert. Apol.* 8. Memorat etiam *Plin.* 7, 2, 2., ubi legitur *sciapodes*, σκιάποδες, quod Graecae analogiae magis respondet. [*V. *Suid.* in σκιάποδες. Cf. etiam, si tanti est, quae *Hesych. Harpocrat. Phot.* et *Schol.* ad *Aristoph. Av.* 1552. *ed. Kuster.* de fabulosa gente ista commemorarunt.]

SCIOTHERICON, i, n. σκιοθηρικὸν, vox adjectiva, horologium significans, quo ex solis umbra horae deprehenduntur: a σκιά, umbra, et θήρα, venatio, indagatio. Gnomon in eo σκιοθήρας vocatur: de quo *Vitr.* 1, 6. Collocetur aeneus gnomon, indagator umbrae, qui Graece σκιοθήρας dicitur. *Plin.* 2, 76, 78. Umbrarum rationem, et quam vocant gnomonicen, invenit Anaximenes Milesius, primusque horologium, quod appellant sciothericon, Lacedaemone ostendit. ¶ Legitur et *sciathericon:* nam et Graece σκιοθήρας et σκιαθήρας.

[SCIOTHERUM, i, n. σκιόθηρον, gnomon. *Hyg. de limitib.* p. 175. *Goes.* Scribemus circulum in terra loco plano, et in puncto ejus sciotherum ponemus, cujus umbra et intra circulum aliquando intret. *Id. ib.* p. 176. de ead. re: Loco plano gnomonem constituemus, etc. Sciotherum itaque idem est ac gnomon. *F.*]

SCIPIADES, ae, m. patron. Scipionis, ut *Atlantiades, Memmiades.* *Prisc.* 2, 582. Virgilius secundum Graecam formam Scipiadas dixit, ἀπὸ τοῦ Σκιπίωνος, cum Scipionides dicere debuit. *Lucr.* 3, 1048. Scipiades belli fulmen. *Claud. II. cons. Stil. in.* Major Scipiades. *Id. B. Get.* 140. sed tertia virtus Scipiadae Latiis tandem deterruit oris, *h. e.* Africani majoris. *Hor. Sat.* 2, 1, 17. et justum, et scribere fortem Scipiadam. *Virg. G.* 2, 170. Scipiadas duros bello, *h. e.* Scipiones Africanos, majorem, et minorem: quorum prior vicit, alter delevit Carthaginem. *Manil.* 2, 790. Scipiadaeque duces, fatum Carthaginis unum. *Claud. Laud. Ser.* 42. Claram Scipiadum taceat Cornelia gentem: pro *Scipiadarum*, ut *Aeneadum* pro *Aeneadarum.* *Prop.* 3, 9, 59. Nunc ubi Scipiadae classes? ubi signa Camilli? *h. e.* Africani majoris, cujus in paranda classe adversus Carthaginenses industriam ac celeritatem laudat *Liv.* 28, 45. et 29, 22. et *Plin.* 16, 39, 74. ¶ [Etiam *Scipiades, is*, m. videtur declinari, et esse cognomen R. in *Inscr.* ap. *Grut.* 17, 9. Curante Septimio Scipiade Aug. Col. liberto ejus. Sed legitur in eadem integriore et emendatiore ap. *eund.* 467, 6. Curante Septimio Asclepiade, etc. quod quidem allato *Scipiade* valde praestat. *F.*]

SCIPIO, onis, m. σκήπων, σκῆπτρον, baculus, qualis est, cui senes innitentes incedunt. [*De origine v. *Doederl.* 3, 266. — Differentiam inter *scipio, fustis* et *baculus* v. in h. v.] *Plin.* 28, 2, 4. Scipione prius determinata templi imagine in solo ante se. *Liv.* 5, 41. *f.* Papirius dicitur Gallo barbam suam permulcenti, scipione eburno in caput incusso, iram movisse. *Catull.* 37, 10. Frontem tabernae scipionibus scribam, *h. e.* baculis semiustis. ¶ *Scipio eburnus*, stante republica, fuit insigne triumphantium: sub imperatoribus etiam consulum, et consularium. *Val. Max.* 4, 4. *n.* 5. Manus, quae modo arantium boum jugum rexerant, triumphalis currus habenas retinuerunt: nec fuit iis rubori, eburneo scipione deposito, agrestem stivam aratri repetere. *Valer. Imp.* ap. *Vopisc. Aurel.* 13. *f.* Te consulem hodie designo, scripturus ad senatum, ut tibi deputet scipionem, deputet etiam fasces. *Ammian.* 29, 2. Horret nunc reminisci, quo justitio humilitati tot rerum apices visebantur, et praecipue consulares, post scipiones, et trabeas, et fastorum monumenta mundana. *Sceptrum* vocant *Juven.* et *Claud.* V. SCEPTRUM. ¶ *Scipionum* familia Romana in gente Cornelia perillustris fuit. Qui primus ita dictus est P. Cornelius, inde cognomen duxit, quod patrem luminibus carentem pro baculo regebat, ut ait *Macr. Sat.* 1, 6. *med.* Multi in ea fuere viri consulatibus et triumphis clari: inter quos eminent P. Cornelius Scipio Afri-

canus major, qui bello Puníco secundo, debellatis cum Annibale Carthaginiensibus, finem imposuit: et P. Cornelius Scipio Aemilianus Africanus minor, nepos adoptivus prioris, qui Carthaginem et Numantiam everterit. *Liv.*, *Flor.*, *Vell.*, *Plin.*, *Val. Max.* etc. *Lucan.* 4, 657. Poenum qui Latiis revocavit ab arcibus hostem Scipio. V. *Sil.* 8, 553. et sqq., ubi majoris Africani studia, et faciem describit.

SCĪPĬŌNĀRĬUS et

SCĪPĬŌNĬUS, a, um, adj. a Scipionibus. *Varr. L. L.* 8, 42. A Scipione quidam male dicunt Scipionios: nam contra est Scipionarios.

SCĬRCĬTŬLĂ et SCIRCULA. V. SCIRPULA.

SCĪRŎMĂ et Scirrhoma, ătis, n. σκίρωμα et σκίῤῥωμα, tumor in corpore praeter naturam durus, et sine dolore: a σκίρος, durities. *Plin.* 25, 8, 42. Buphthalmos cum cera scirrhomata discutit.

SCĪRON, ōnis, m. σκίρων, ωνος, ventus peculiaris Atheniensium, paulum ab Argeste deflexus, idemque fere cum Zephyro: reliquae Graeciae ignotus, ut ait *Plin.* 2, 47, 46.; ita dictus, quia a Scironiis saxis spirare videbatur. *Sen. Q. N.* 5, 17. Atabulus Apuliam infestat, Calabriam Iapyx, Athenas Sciron, Pamphyliam Cataegis, Galliam Circius. ℙ Fuit etiam hoc nomine latro insignis a Theseo interfectus: cujus ossa cum in mare inter Megaram et Pireaeum cecidissent, in scopulos conversa dicuntur, et Scironia saxa appellata, ut est ap. *Ov. Met.* 7. a *v.* 443. Alii dicunt (ut *Mela* 2, 3. *med.* et *Solin.* 7. *med.*), inde nomen traxisse, quod scopulosum illud litus Sciron insederit, ibique a Theseo occisus sit. *Claud. in Ruf.* 1, 251. Quid tale immanes unquam gessisse feruntur Vel Sinis Isthmiaca pinu, vel rupe profunda Sciron, vel Phalaris tauro, vel carcere Sulla? [*Stat. Theb.* 1, 333. Infames Scirone petrae. *Bail.*]

SCĪRŌNIS, idis, f. adj. a Scirone, Σκιρωνίς. *Sen. Hipp.* 1023. Et scelere petrae nobiles Scironides. V. v. praec.

SCĪRŌNĬUS, a, um, adj. Σκιρώνιος, ad Scironem pertinens. *Sen. Hipp.* 1225. Mittarve praeceps saxa per Scironia. *Claud. B. Get.* 188. vallata mari Scironia rupes. Adde *Plin.* 4, 7, 11. et V. SCIRON.

SCĪROS et Scirrhos, i, m. σκίρος et σκίῤῥος, idem quod sciroma. *Plin.* 7, 15, 13. de mola uteri: Simile quiddam et viris in ventre gignitur, quod vocant scirrhon.

SCIRPĔUS, a, um, adj. σχοινώδης, qui est e scirpo, junceus. *Novius* ap. *Fest.* in *Scirpus.* Sume arma: quid est? an occidam clava scirpea? *Pl. Aul.* 4, 1, 9. Quasi pueri, qui nare discunt, scirpea induitur ratis, qui laborent minus, facilius ut nent, et moveant manus. *Varr. L. L.* 6, 3. *med.* Argei fiunt e scirpeis virgultis. *Ov. Fast.* 5, 659. Scirpea pro domino Tiberi jactatur imago. V. ARGEI. *Prud. Cath.* 5, 15. Fila scirpea favis conlita, *h. e.* candelae e scirpo cera illito. V. SCIRPUS. ℙ *Scirpea,* absolute, V. SIRPEA.

SCIRPĪCŬLĂ, etc. V. SIRPICULA.

SCIRPO. V. SIRPO.

SCIRPŬLĂ Vitis memoratur a *Plin.* 14, 3, 4. *n.* 8., ubi passum acinum, h. e. rugosum et siccum, habere dicitur: et a *Colum.* 3, 2. *med.* et Scirpula uva ab *eod. Plin.* 14, 9, 11. Sed varie admodum ab aliis legitur, *scircitula*, *scircula*, *scirtula*, *scripula*, *scriptula*, ex variis codicibus, et conjecturis.

SCIRPUS vel Sirpus, i, m. σπάρτη, σχοῖνος, juncus. *Fest.* Scirpus est id, quod in palustribus locis nascitur laeve, et procerum: unde tegetes sunt. *Plin.* 16, 37, 70. Nec in fruticum, nec in veprium, cauliumve, neque in herbarum, aut alio ullo, quam suo genere, numerentur jure scirpi fragiles, palustresque, ad tegulum tegetesque: e quibus, detracto cortice, candelae luminibus, et funeribus serviunt. Firmior quibusdam in locis eorum rigor. Namque iis velificant non in Pado tantum nautici, verum et in mari piscator Africus, praepostero more vela intra malos suspendens. Et mapalia sua Mauri tegunt: proximeque aestimanti hoc videantur esse, quo inferiore Nili parte papyri sunt, usu. Haec *Plin.*, qui 7, 56, 57. scribit, naves quoque ex scirpo fieri, his verbis: Etiam nunc in Britannico Oceano naves vitiles corio circumsutae fiunt: in Nilo ex papyro, et scirpo, et arundine. ℙ *Nodum in scirpo quaeris,* proverb. de his, qui in rebus claris atque apertis difficultatem faciunt: scirpus enim enodis est. *Enn.* ap. *Fest.* Quaeritur in scirpo, soliti quod dicere, nodus. Adde *Pl. Men.* 2, 1, 22. et *Ter. Andr.* 5, 4, 38. Itali dicunt, *cercar l' osso nel fico:* vel *il pelo nell' uovo:* vel *cinque piedi al montone:* vel *il nodo nel giunco.* ℙ Et illud scirpo peculiare, quod semper arescit, etiam in aqua. Hinc leno ap. *Pl.*, quod naufragio bona perdidisset, ita comice queritur, *Rud.* 2, 6, 39. O scirpe, scirpe, laudo fortunas tuas, qui semper servas gloriam aritudinis. ℙ De scirpo, aenigmate, V. SIRPUS.

SCIRRHŎMĂ. V. SCIROMA.

SCIRRHOS. V. SCIROS.

*SCIRTARI, orum, populi Dalmatiae. *Plin.* 4, 22. *B. A.*

SCIRTŬLĂ. V. SCIRPULA.

SCISCĬTĀTĬO, onis, f. πεῦσις, ἐρώτησις, actus sciscitandi, interrogatio. *Petr. Sat.* 24. Cujus esset puer, diligentissima sciscitatione quaesivit.

SCISCĬTĀTOR, oris, m. πευθήν, qui sciscitatur, investigator. *Mart.* 3, 82. Digiti crepantis signa novit eunuchus, Et delicatae sciscitator urinae, etc. *Prud. Cath.* 7, 193. Explorat arte sciscitator callida, Deusne membris sit receptus terreis. *Ammian.* 22, 16. *med.* Herodianus artium minutissimus sciscitator.

SCISCĬTĀTUS, a, um, part. a *sciscitor:* πεπυσμένος, qui interrogavit, perquisivit. *Petr. Sat.* 137. Sciscitata causam tristitiae, et ipsa flere coepit. *Suet. Cal.* 28. Revocatum quendam a vetere exsilio sciscitatus, quidnam ibi facere consuesset, etc. ℙ Item expertus. *Capitol. M. Aurel.* 5. Verus in somnis se humeros eburneos habere vidit: sciscitatusque, an apti essent oneri ferundo, solito reperit fortiores. ℙ Passive, ἐρωτηθείς. *Ammian.* 25, 8. *med.* Omnium sententiis occultius sciscitatis.

SCISCĬTO, as, a. 1. idem ac sciscitor. *Pl. Merc.* 2, 3, 51. Mane: paucula etiam sciscitare prius volo. *Festus:* Sciscito, sententiam dico.

SCISCĬTOR, aris, atus sum, dep. 1. πυνθάνομαι, ἐξερέω, sciendi gratia interrogo, scire laboro, percontor, quaero, scitor, inquiro: a *scio.* *Cic. N. D.* 1, 7. *med.* Epicuri ex Vellejo sciscitabor sententiam. *Tac. H.* 2, 33. Missi, qui consilium ejus sciscitarentur; et *ib.* 1, 84. Parendo potius, commilitones, quam imperia ducum sciscitando, res militares continentur. *Gell.* 1, 9. Pythagoras a principio adolescentes, qui se ad dicendum obtulerant, ἐφυσιογνωμόνει: id verbum significat, mores naturasque hominum conjectatione quadam de oris et vultus ingenio, deque totius corporis filo atque habitu sciscitari. ℙ Absolute. *Id.* 12, 13. Si de vetere jure discendum esset, issem plane sciscitatum ad istos, quos dicis. ℙ Cum variis particulis. *Cic. Att.* 9, 15. *med.* De Domitio, ut facis, sciscitare, ubi sit, quid cogitet. *Id. N. D.* 1, 9. Ab utroque autem sciscitor, cur mundi aedificatores repente exstiterint. *Id. Div.* 1, 34. *f.* Cum oraculum ab Jove Dodonaeo petivissent, de victoria sciscitantes. *Ter. Eun.* 3, 4. *extr.* Quidquid est, procul hinc lubet prius, quid sit, sciscitari. *Suet. Vesp.* 23. Sciscitans, num odore offenderetur. *Id. Ner.* 48. Sciscitans, ecquid in Urbe novi de Nerone. *Id. Vit.* 7. *extr.* Ut mane singulos, jamne jentassent, sciscitaretur. *Petr. Sat.* 37. Coepi sciscitari, quae esset illa mulier; et *ib.* 124. *f.* Sciscitantes, quod genus hominum, aut unde veniremus. ℙ Pro experiri, tentare. V. SCISCITATUS.

SCISCO, is, scivi, scitum, a. 3. εἴδω, ἴσημι, scio, novi, intelligo: unde *rescisco*: a *scio.* *Pl. Amph.* 5, 1, 17. Ocius accurro, ut sciscam, quid velit. *Id. Bacch.* 2, 3, 67. Auferimus aurum omne illis praesentibus, palam atque aperte, ut illi id factum sciscerent. Adde *Accium* ap. *Non.* 10, 4. ℙ Praeterea *sciscere* est sententiam dicere, et suffragium ferre, ut docet *Fest.* in *Ni quis scivit:* ubi tradit, fuisse centuriam a Tullio rege constitutam, in qua liceret ei suffragium ferre, qui non tulisset in sua: nequis civis suffragii jure privaretur. Esse autem *ni quis scivit*, nisi quis scivit, *h. e.* si quis suffragium non tulit. Porro in ea centuria neque censebatur quisquam, neque centurio praeficiebatur, neque centurialis esse poterat, quia certus nemo erat ejus centuriae. *Id.* ℙ Frequenter ponitur pro statuere, decernere, sancire, ψηφίζομαι, χειροτονέω. Hoc fortasse ideo, quia non solet dici sententia, neque decerni, nisi de iis, quae plane sciuntur. [*Propria vox de legibus jubendis et quidem plebejis. *Schütz. cl. Cic.*] *Cic. Off.* 2, 11. Durius Athenienses, qui sciverunt, ut Aeginetis, qui classe valebant, pollices praeciderentur. *Cic. Phil.* 1, 10. *med.* Cedo illa legitima: Consules populum jure rogaverunt, populusque jure scivit. *Id. Balb.* 11. Si Gaditani sciverint nominatim de aliquo cive R., ut sit civis Gaditanus. *Id. Fl.* 7. Quae sciscerit plebs, aut quae populus juberet, juberi, vetarique voluerunt. *Liv.* 26, 33. *med.* Ut tribunus plebis rogationem ferret, sciretque plebs, ut, etc. *sciret* pro *sciseeret:* nam et *scio* pro *scisco.* *Paul. Dig.* 46, 3, 98. *extr.* Lex XII. Tab. tignum aedibus junctum vindicare posse scit: sed interim id solvi prohibuit. *Gronov.* tamen ap. *Liv.* mallet *scisceret.* Passive. *Cic. Leg.* 2, 5. *f.* Multa perniciose sciscuntur in populis, quae non magis legis nomen attingunt, quam si, etc. ℙ *Sciscere legem, rogationem*, est ferre, et suffragio suo comprobare. *Cic. Planc.* 14. *f.* Plancius primus scivit legem de publicanis. *Id. Prov. cons.* 15. Simul ostendit, eam se sciscere legem, quam esse legem neget. *Id. Leg.* 3, 15. Suffragia in magistratu mandando, aut reo judicando, aut lege, aut rogatione scienda, palam ferre; et *ib.* 3. *f.* Creatio magistratuum, judicia, populi jussa, cum suffragio sciscentur, plebi libera sunto. Alii leg. *sciscetur:* alii *consciscentur.* [*ita *Orell.*, q. v.] ℙ Cum inf. *Sil.* 7, 543. nunc munera Martis Aequent imperio, et solem concedere nocti Sciscant, *h. e.* decernant par imperium Minucio magistro equitum cum Fabio dictatore. ℙ *Sciscor* etiam pro *scisco* deponent. forma dixere veteres, teste *Prisc.* 8, 799.

[SCISSĬBĬLIS, e, adj. idem ac scissilis. *Theod. Prisc.* 4, 2. *med.* Cum sit omnis spuma levis, fistulosa, et facilitate scissibilis, solubilis. *F*

SCISSĬLIS, e, adj. εὐκέαστος, εὐδιαίρετος, qu le scinditur, et frangitur, fissilis. *Cels.* 5, 2. 11. Alumen scissile: στυπτηρία σχιστή. (*Col* 13. et *Plin.* 23, 6, 58. vocant *scissum:* quia pillamema quaedam canescentia dehiscit. V. 35, 15, 52.) *Appul. Met.* 1. Homunculi scissil tunculo magis inumbrati, quam obtecti, *h. e.* s lacero. *Veg. Vet.* 2, 47. Fracturam compon fasciis mundis scissilibus, infusis ex vino e conligabis, *h. e.* pannis laceris.

SCISSIM, adv. a *scindo.* *Prud.* Διττοχ. 34. Dei famulis scissim freta rubra dehiscunt, *h. e* dendo se et aperiendo.

SCISSĬO, onis, f. τμῆσις, actus scindendi, d *Macr. Somn. Scip.* 1, 6. *in.* Dyas cum quinar tissime jungitur, dum hic ad errantes, ut di ad coeli zonas ille referatur: sed ille ration sionis, hic numero.

*SCISSIS, is, opp. Hispaniae Tarraconensi Iberum flumen, non procul a montibus Pyr *Liv.* 21, 60. *extr.* *B. A.*

SCISSOR, oris, m. χειρονόμος, qui scindit, e ciatim qui scindit obsonia in mensa, carptor, ctor. *Petr. Sat.* 36. Processit statim scissor, symphoniam gesticulatus laceravit obsoniun SCINDO *f.* ℙ [Est etiam *scissor* inter gladi isque videtur esse, qui jacentium cadavera i dissipabat, ne quis simulata morte deludere *Lactant.* 6, 20. ait. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 40. *n.* p. 62., eaque emendatior ap. *Lupul. Iter. Ve* 330. Scissor. M. Caecilius T., *h. e.* tiro. *F.*]

SCISSŪRĂ, ae, f. σχίσις, divisura, rima, s hiatus. *Plin.* 11, 28, 34. Pennae insectis on sine scissura. *Id.* 31, 7, 39. Sal probatur qua xime perspicuus, rectis scissuris. *Pall.* 6, 12. res, qui aestate fiunt, celeritate fervoris in s cute siccantur, interius humore servato: qu scissuris eos faciet aperiri. *Sen. Q. N.* 6, 2. culi nos, et ne totius quidem, dolor, sed ali latere ejus scissura conficit.

SCISSUS, a, um, part. a *scindo:* σχισθεὶς, σ fissus, ruptus, fractus, discissus, laceratus, d *Liv.* 3, 58. *med.* Scissa veste tergum laceratu gis ostendit. *Petr. Sat.* 89. Scissa robora. 11, 24, 28. de araneo: Scissa protinus reficit, lituram sarciens, *h. e.* loca scissa in tela. 1, 11, 53. scissosque capillos Femina, perf conqueriturque fores. *Virg. A.* 9, 478. Scissa *ter)* comam; [*Cf. *Lucan.* 2, 37.] et *ib.* 8, 70 scissa gaudens vadit Discordia palla. *Ov. I* Viscera diversis scissa ferantur equis. *Stat.* 660. portant Seminecesque lupos, scissasque lones ursas, *h. e.* pelles luporum, et ursarum detracta. *Mart.* 12, 62. Scissa humus ad Mar *e.* effossa, perfossa. *Sen. Troad.* 178. Tum vallis aperit immensos specus, *h. e.* diducta a scens; et *ib.* 931. Rupes latere scisso, *h. e.* ab *Prop.* 2, 14, 8. Et faceret scissas languida ru nas. Sic *Mart.* 14, 60. Scissus venter: at in *Virg.* 5. *scissus venter*, est podex diffututus. 25, 5, 21. Folia platano similia, sed pluribus suris scissa; et 14, 2, 4. *n.* 2. Vitis folio minu sa. *Id.* 11, 37, 50. Cervis aures scissae, ac divisae. *Colum.* 6, 13. Scissum alumen. V. SILIS. *Lucan.* 4, 142. amnis Spargitur in sulc scisso gurgite rivis, Dat poenas majoris aquae in multos rivos derivato ac diviso; et *Prop.* 28. alternas scissa Charybdis aquas, *h. e.* cujus alternis scinduntur, et in diversa refluunt. ℙ late. *Cic. Or.* 3, 57. Vocum plura genera, asperum; contractum, diffusum; continenti s intermisso; fractum, scissum; flexo sono at tum, inflatum. *Quint.* 11, 3, 20. Faucium vi frangitur, et obscuratur, et exasperatur, et s tur vox; et *mox:* Finditur etiam spiritus o aliquo, sicut lapillo tenues aquae, quarum flux iam si ultra paulum coit, aliquid tamen cavi quit post id ipsum quod offenderat. [*Scissu cis genus alii voluerunt esse, ut I. A. *Ernestiu* *Lispeln*, alii, ut *Schellerus, die unterbrochne ni* *einem fortgehende Stimme.* Neutrum vero p potest: scissum vocis genus est: *der hölzerne* *ohne Klang und Metall.* Cf. *Ernest. Lex. te* *lat. rhet.* p. 180. sq. Cui assentitur *Schütz.*]

SCISSUS, us, m. scissio. *Gloss. Philox.* Sc σχίσμα. *Varroni* quoque tribuunt his verbis: su materiae fatigatus quiescebat lectulo. It *pontinus.*

SCITĀMENTĂ, orum, n. plur. ἡδύσματα, edulia: a *scitus* pro pulcro, quod sint saporis gii et praecellentis. *Macr. Sat.* 7, 14. Apud natores pleraque scitamentorum cernimus, pro ampliora specie, quam corpore. *Pl. Men.* 1, Aliquid scitamentorum de foro obsonarier. Ali ter leg. [*Mattius* ap. *Gell.* 20, 9. *f.* Dein co vasa cuncta dejectat, Nequamve scitamenta p poscit. *Appul. Met.* 10. Scitamenta mellita. *F.* Translate ornamenta orationis. *Gell.* 18, 8. Ὁ τέλευτα, καὶ πάρισα, καὶ ὁμοιόπτωτα, ceteraque h modi scitamenta, quae isti ἀπειρόκαλοι in coll dis verbis immodice faciunt.

ĬTĀTĬO, onis, f. πεῦσις, sciscitatio, interroga- *Ammian.* 18, 5. Commeatuum copiae an abun- uppetant, indefessa scitatione percontans.
ĬTĀTOR, oris, m. qui interrogat, et sciscita- *Ammian.* 22, 8. Scientissimi scitatores. Alii *scrutatores.*
ĬTĒ, adv. ἐπιστημόνως, ἐμμελῶς, docte, scien- cordate, perite: cui *inscite* opponitur. *Pl.* 3, 3, 56. Satis scite et probe. *Tac. H.* 3, 62. os actitavit scite magis, quam probe. *Liv.* 10, Scite loqui. *Sen. ep.* 9. Si exprimere ἀπάθειαν verbo scite voluerimus. *Cic. Pisc.* 25. *f.* Ra- s ita sunt perscriptae scite et litterate, ut, etc. *Leg.* 1, 13. (Academia recens) si invaserit in , quae satis scite nobis instructa et composita tur, nimias edet ruinas.] *Gell.* 12, 13. *med.* perquam, atque enucleate disputare. *Id.* 1, 1. subtiliterque ratiocinari. *Cic. Verr.* 2, 2, 35. Capella scite facta et venuste; et *Fam.* 11, lle, cui mandavi, satis scite et commode tem- d te cepit adeundi; [**Liv.* 10, 18. quam quod consulis quidquam ibi satis scite — aut for- e gestum sit.] et *Ter. Heaut.* 4, 5, 16. At si , quam scite in mentem venerit. *Chre.* Vah! are evenisse ex sententia? et *Cic. Verr.* 2, 4, Tum illa ex patellis et turibulis quae vellerat, ite in aureis poculis illigabat, ita apte in scy- aureis includebat, ut ea ad illam rem nata esse s. *Sall. Jug.* 90. Sordidum me, et incultis ous ajunt, quia parum scite convivium exorno, *e.* eleganter, exquisite. *Liv.* 4, 44. *f.* Vesta- bsolutam pro collegii sententia, pontifex maxi- abstinere jocis, colique sancte potius, quam jussit; et *Plin.* 36, 22, 48. Scite dictum est, cta eos pice, ad vinum calce uti, *h. e.* commo- cute, sapienter. *Gell.* 4, 11. *med.* Qui diligen- citiusque carmina Empedoclis arbitrati sunt. ui leg. *anquisitiusque. Pl. Stich.* 1, 3, 115. Vi- oculo pauxillulo saepe exanclavit submersum ime.
TO, as, a. 1. frequent. a *scio. Ammian.* 30, Genuino percontando sermone, quos non sci- Alii rectius leg. *quos noscitabat.*
TOR, aris, dep. 1. idem ac sciscitor: a supi- *tum* verbi *scio. Cic. Or.* 16. Non te id scitari, n esse oratorem vellent, sed id mihi quaerere re, quod genus ipsius orationis optimum judi- . *Hor. Ep.* 1, 7, 60. Scitari libet ex ipso. *A.* 2, 114. Suspensi Eurypylum scitatum ora- Phoebi Mittimus. *Ov. Met.* 10, 357. scitatur a, Nominibus dictis, cujus velit esse mariti; et 4. Scitari quempiam de re aliqua; [**Monet* ad h. l. proprium esse *scitari* de consulenti- racula.] et *ib.* 11, 622. Quid veniat, scitatur; 2, 511. causamque viae scitantibus infit.
TŬLĒ, adj. scite, apte, perite, venuste: di- scite. *Appul. Met.* 2. Diribitores splendide , fercula copiosa, puellae scitule ministran- *ib.* 7. Tuceta concinnat, apponit scitule; et Gradus scitule referens.
TŬLUS, a, um, adj. scitus, aptus, venustus: a *scitus. Pl. Rud.* 2, 7, 7. Mulierculae qua acie? *Sce.* scitula; et 4, 1, 3. Ambae forma , atque aetatula. *Arnob.* 5, 179. Sciituli pu- . *Appul. Met.* 1. Ad quandam cauponam, Me- omine, anum, sed admodum scitulam, de-

TUM, i, n. ψήφισμα, decretum, jussum: a *sci- Cic. Balb.* 18. Cum scita ac jussa nostra sua tia comprobat. *Id. opt. gen. Or.* [**7, 19.*] De itur Ctesiphon scitum fecit, ut corona aurea tur. *Liv.* 1, 20. *med.* Cetera quoque omnia a privataque sacra pontificis scitis subjecit. ℙ : Scitum populi dicebatur, quod sine plebe s patricius ordo suis suffragiis jussit. Quod aliquo interrogante ex patribus, et plebe suf- te, scitum esset, id jam leges scriptae dice- . Sed illud plebiscitum est, quod tribunus sine patriciis plebem rogavit, id est consu- lebesque scivit: plebes autem est omnis popu- aeter senatores et praeter patricios. Haec *Liv.* 31, 50. *f.* Et de altero aedile scitum est factum, rogantibus tribunis. *Id.* 22, 26. e plebis unus gratiam tulit. *Plin.* 14, 22, 28. legum diligenti contra bibendi fallacias. ℙ ate *scitum* est placitum, dogma, ἀξίωμα. *Sen.* . Nulla ars contemplativa sine decretis suis iae Graeci vocant δόγματα: nobis decreta licet are, vel scita, vel placita.
TUS, a, um, part. a *scio:* συνετός, εὐφυής, do- scius, peritus, ingeniosus, acutus. [*Goeren-* d *Cic. Fin.* 1, 14. putat, *scientem* a *scito* ita e, ut *sciens* sit is, qui quam maxime scit ar- el scientiam aliquam: *scitus* vero, qui quod rite applicare possit. *F.*] *Pl. Amph.* 1, 3, 8. hic scitus est sycophanta. *Id. Ps.* 1, 3, 151. astutus, doctus, scitus, et callidus. *Id. Cas.* . Nimium scite scitus es. *Gell.* 13, 4. Mulier atque prudens. *Enn.* ap. *Fest.* Scitus agaso; *Met.* 9, 108. Nessus adit membrisque valens, ue vadorum. *Id. Fast.* 5, 54. curvae scita lyrae. *Sil.* 17, 292. Dux vetus armorum, sci- accendere corda Laudibus. *Pl. Most.* 1, 3, 104. Cedo purpurissum. *Sca.* non do. Scita es tu quidem: nova pictura interpolare vis opus lepidissimum. *Id. Ps.* 2, 4, 58. Ecquid is homo scitus est? *Cha.* plebiscitum non est scitius: ψυχρὰ ἐψία. [**Liv.* 35, 49. Scitus convivator, i. e. elegans, scite apparans coenam.] ℙ Hinc *scita* dicuntur quaecumque docte, perite, ingeniose, acute facta, aut dicta. *Id. As.* 4, 1, 57. Pulcre scripsisti: scitum syngraphum! et *Stich.* 1, 3, 30. Oratio optima et scitissima. *Cic. N. D.* 1, 33. *med.* Scitus sermo et Atticus. ℙ *Scitum dictum*, sapienter, acute, commode dictum. *Tac. A.* 6, 20. Unde scitum Passieni dictum (*de Caligula*) percrebuit, neque meliorem unquam servum, neque deteriorem dominum fuisse. *Cic. Div.* 2, 24. Vetus illud Catonis admodum scitum est, qui mirari se ajebat, quod non rideret haruspex, haruspicem cum vidisset. *Id. Or.* 16. Cum autem, quid, et quo loco dicat, invenerit, illud est longe maximum, videre, quonam modo: scitum est enim, quod Carneades noster dicere solebat, Clitomachum eadem dicere, Charmidam autem etiam eodem modo dicere. ℙ *Scitum est*, res est ingeniosa, mira, et scitu digna. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 1. Scitum est, inter Protogenem, et eum (*Apellem*) quod accidit. ℙ *Scitum est*, sapientis est, optimum est. *Ter. Heaut.* 1, 2, 35. Hoc scitum est, periculum ex aliis facere, tibi quod ex usu siet. *Id. Ph.* 5, 4, 2. Quam scitum est, ejusmodi parare in animo cupiditates, quas, cum res adversae sient, paulo mederi possis! *Cic. Or.* 3, 61. Scitum est enim, causam conferre in tempus, cum afferre plura, si cupias, non queas. ℙ Est etiam *scitus* pulcher, venustus, elegans. *Ter. Andr.* 3, 2, 6. Per ecastor scitus puer est natus Pamphilo. Ubi *Donat.* elegans, pulcher, quod Graeci κόσμιον dicunt. *Pl. Men.* 4, 4, 15. Satis scitum filum mulieris. *Festus:* Scita facies, bona facies. *Lampr. Commod.* 2. *f.* Mulierculae formae scitioris. V. PICTURA. ℙ Item accommodatus, aptus, opportunus, idoneus. *Pl. Amph.* 1, 1, 132. Haec nox scita est exercendo scorto conducto male. *Gell.* 18, 5. Voce admodum scita et canora Ennii Annales legere. ℙ Mulieres et meretrices scitum vocant τὸν ἄνδρα ἐν τῇ συνουσίᾳ ἰσχυρὸν, καὶ ἔμπειρον. V. PROELIUM. *Pl. Truc.* 5, 42. Quamquam hic horridus est, quamquam hic squalidus est, scitus bellum init. Contra *inscitus*, tardus, ignavus, segnis. *Id. Merc.* 5, 4, 57. Annos natus sexaginta qui erit, si quem scibimus scortarier, cum eo nos hic lege agemus, inscitum arbitrabimur. [Sed *Bothe* in priori loco ex MS. pro *scitus bellum init* edidit *at est bellus mihi. F.*] ℙ *Scitus* a *scisco*, decretus, constitutus. *Cic. Leg.* 1, 15. Illud stultissimum, existimare omnia justa esse, quae scita sint in populorum institutis aut legibus. V. v. praec.

[SCĪTUS, us, m. idem ac scitum. *Liv.* 25, 7. Comitia de senatus sententia, plebisque scitu sunt habita. *Cic. Att.* 4, 2. Si neque populi jussu, aut plebis scitu id facere jussus esset. V. PLEBISCITUM.

SCĪŪRUS, i, m. σκίουρος, silvestre animal ex genere murium: a σκιὰ, umbra, et οὐρὰ, cauda, quia villosa cauda in aestu sibi umbram facit. *Plin.* 8, 38, 58. Provident tempestatem si sciuri, obturatisque, qua spiraturus est ventus, cavernis, ex alia parte aperiunt fores: de cetero ipsis villosior cauda pro tegumento est. *Id.* 11, 43, 99. Sciuri admovent cibum ad os pedibus prioribus. *Mart.* 5, 37. Cui (*puellae*) comparatus indecens erat pavo, Inamabilis sciurus, et frequens phoenix. Hic patet, hoc animal apud Romanos in deliciis habitum fuisse.

SCĪUS, a, um, adj. idem ac sciens, scitus, doctus, peritus, εἰδώς, ἐπιστήμων. *Non.* 5, 29. Scius, et conscius hoc differunt, quod scius secum, conscius cum alio scius est: licet conscium indifferenter positum legerimus. *Lactant.* 3, 24. *f.* Puto, eos prudentes et scios mendacia defendenda suspicere. *Id.* 2, 14. Daemonas dici ajunt, quasi δαήμονας, idest peritos, ac rerum scios. *Pacuv.* ap. *Prisc.* 4, 634. Postquam defessus perrogitando advenas de natis, neque quemquam, invenit scium. *Petr. fragm. Trag.* 63. *Burm. f.* Sunt mulieres plus sciae. *Macr. Sat.* 6, 9. Lucilius namque vir apprime Latinae linguae sciens.

SCLOPPUS. V. STLOPPUS.

*SCOA, locus Alexandriae. *Jul. Valer. rer. gest. Alex. M.* 1, 27. ed. *A. Maio. B. A.*

SCŌBĪNA, ae, f. ῥινή, instrumentum, quo fabri lignarii utuntur ad abradendum, ut *lima*, quo ferrarii: a *scobs. Varr. L. L.* 6, 3. *f.* Scobina a scobe: lima enim materiae fabrilis est. Plautus in Nervolaria: Scobinam ego lima actutum adrasi. *Plin.* 11, 37, 68. *extr.* Novissima asperitas (*in stomacho testudinis*), ut scobina fabri. *Tert. Apol.* 12. Ungulis deraditis latera Christianorum; at in Deos vestros per omnia membra validius incumbunt asciae, et runcinae, et scobinae.

SCŌBIS et Scobs, bis, f. ῥίνημα, id quod ab aliqua materia minutissimum decidit, dum lima aut scobina raditur, vel serra secatur, vel terebra perforatur, vel aliquo corpore atteritur. Quomodo a ramentis differat, in ea voce dictum est. Dictam putant quasi *scabis* a *scabendo.* Quae ex auro est, Italice *calia* dicitur. *Cels.* 5, 5. Purgant ficus arida, coccum Gnidium, scobis eboris, etc. *Id.* 8, 2. *med.* Finis vitii (*in osse*) est, ubi scobis nigra esse desiit. *Colum.* 4, 29. *f.* Antiqua terebra scobem faciebat; et *mox:* Scobis nunquam sic eximebatur, ut non inhaereret foramini. *Id.* 7, 10. *med.* Nauseantibus salutaris habetur eburnea scobis sali fricto commista. *Id.* 12, 43. *med.* Populnea vel abiegna scobe virides uvas custodire. *Plin.* 34, 11, 26. Scobem aeris delimatam aceto spargere. *Lampr. Elag.* 31. *f.* Scobe auri porticum stravit, et argenti, dolens quod non posset et electri. *Hor. Sat.* 2, 4, 81. Vilibus in scopis, in mappis, in scobe quantus Consistit sumptus! *scil.* ad tergenda marmora, pavimenta, mensas. Sic *Juven.* 14, 67. et tamen uno Semodio scobis haec emendat servulus unus. *Plin.* 30, 4, 10. Scobem cutis in facie oesypum extenuat, *h. e.* furfures, aut aliquid simile. ℙ Usurpatur et masc. gen. *Vitr.* 8, 3. *med.* Scobe citreo. *Pall.* 3, 17. Educto omni scobe. ℙ Rectus casus *scobs*, ut *scrobs*, agnoscitur a *Prisc.* 7, 751.

[SCODRENSIS, e, adj. ad Scodram, Graece Σκόδραν, pertinens, Illyrici urbem, nunc *Scútari*, cujus meminit *Liv.* 44, 31. *Inscr.* ap. *Grut.* 163, 3. Resp. Scodrensis. Alia ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 25. Domo Daciae regione Scodrihese. Ita sculptum pro *Scodrense* vel *Scodriense.* ℙ *Scodrenses*, *ium*, absolute sunt incolae urbis Scodrae, ap. *Liv.* 46, 26. *F.*]

SCŎLĒCĬĀ, ae, f. aerugo in aere Cyprio. *Plin.* 34, 12, 28. Est et alterum genus aeruginis, quam vocant scoleciam: in Cyprio aere hoc, trito alumine, et sale, aut nitro pari pondere, cum aceto albo quam acerrimo; teritur autem, donec viride fiat, contrahatque se vermiculorum specie; unde et nomen; et *mox:* Scolecia fit et per se, derasa ab aerario lapide. *Scoleca* leg. alii priore loco, ut sit accusat. a recto *scolex*, quod est a Graeco σκώληξ, vermiculus. Ex hac mixtura fit color, qui Italis dicitur *verde grigio.*

SCŎLĒCĬON, ii, n. σκωλήκιον, genus cocci, quo vestes tinguntur. *Plin.* 24, 4, 4. de cocco: Est genus ex eo in Attica fere et Asia nascens, celerrime in vermiculum se mutans: quod ideo scolecion vocant, improbantque.

SCŎLIBROCHON, i, n. σκολίβροχον, herba, quae et callitrichon, et scolopendrion, et capillus Veneris dicitur. *Appul. Herb.* 47. V. ADIANTUM.

SCŎLĬUS, ii, m. σκολιός, dicitur per metricus, frequentiori appellatione amphibrachys, ex brevi, longa, et brevi constans, ut *amoenus*, *renidet:* a σκολιός, tortuosus, obliquus, quia aptus est cuidam carmini convivali, quod dicebatur σκόλιον, et a conviva primo coeptum, non a proximo, sed flexuoso circuitu ultro citroque excipiebatur. *Diomed.* 3, 475.

[SCŎLŎPAX, ācis, m. σκολόπαξ, et ἀσκαλώπαξ, avis gallinae corpore et moribus, rostro praelongo, arbori nunquam insidens, eadem ac rusticula. V. RUSTICULUS. *Nemes. fr. de aucup.* 2, 3. praeda est facilis, et amoena scolopax. ℙ Secundam syllabam nimis licenter hic auctor produxit, vel alteram vocem Graecam secutus est. *F.*]

SCŎLŎPENDRĂ, ae, f. σκολοπένδρα, insectum octipes venenatum, cujus in altero extremo, quod caudae loco habet, supereminet corniculum, quasi surculus impactus, a quo nomen creditur accepisse, nempe quasi ἔχων σκόλοπα ἐν τῇ ἕδρᾳ. *Plin.* 8, 29, 43. Et a scolopendris abactos Rhoetienses auctor est Theophrastus. ℙ *Scolopendra* item piscis marinus est. *Id.* 9, 43, 67. Scolopendrae terrestribus similes, quas centipedas vocant, hamo devorato omnia interanea evomunt, donec hamum egerant: deinde resorbent.

SCŎLŎPENDRĬUM, ii, n. σκολοπένδριον, genus herbae. V. SCOLIBROCHON.

*SCOLUS vel Scolos, i, m. Σκῶλος, opp. Boeotiae. *Plin.* 4, 7. *Stat. Th.* 7, 3. et 266. Cf. *Homer. Il.* B. v. 497. ℙ Scolos duos, unum vicum, alterum oppidum, memorat *Strabo.* ℙ Scolus, vermis (convenire videtur hoc nomen cum Graeco σκώληξ). *Theodulf. Paraen.* Corpus squalebit scolis olidum. V. *Reines.* ad *Daum. ep.* 23. *B. A.*

SCŎLYMOS, i, m. σκόλυμος, genus cardui silvestris, [**Cynara carduncŭlus, L. Kardone.*] *Plin.* 20, 23, 99. Carduorum silvestrium genera sunt duo: unum fructicosius a terra statim, alterum unicaule crassius. Utrique folia pauca, spinosa, muricatis cacuminibus: sed alter florem purpureum mittit inter medios aculeos, celeriter canescentem, et abeuntem cum aura: scolymon Graeci vocant. *Id.* 22, 22, 43. Scolymon quoque in cibos recepit Oriens, et alio nomine limoniam appellat. Frutex est nunquam cubitali altior, cristisque foliorum ac radice nigra, sed dulci, Eratostheni quoque laudata in pauperis coena. V. LIMONIA.

SCOMBER, bri, m. σκόμβρος, genus piscis marini vilioris. [**Scomber Scomber, L. Makrele.*] *Plin.* 32, 11, 53. Scomber, salpa, sparus, etc. *Id.* 9, 15, 19. Cum thynnis pelamides in Pontum ad dulciora pabula intrant gregatim, et primi omnium scombri, quibus est in aqua sulphureus color, extra qui ceteris. *Id.* 31, 8, 43. Garum ex scombro pisce laudatissimum in Carthaginis Spartariae cetariis. Scombros quidem et Mauretania, Baeticaeque Carteja,

ex Oceano intrantes capiunt ad nihil aliud utiles. *Mart.* 13, 102. Exspirantis adhuc scombri de sanguine primo Accipe faecosum, munera cara, garum. *Id.* 3, 50. scombris scelerata poemata donas, *h. e.* chartis poematum involucra facis scombris et id genus vilissimis piscibus; et 4, 87. ad libr. suum.: Nec scombris tunicas dabis molestas. (Adde *Catull.* 95, 8.) *Pers.* 1, 43. nec scombros metuentia carmina, nec tus.

SCOMMĂ, ătis, n. σκῶμμα, dictum, dicterium, salsus jocus, cavillatio: Graeca vox a σκώπτω, cavillor, salibus utor. Agit de eo *Macr. Sat.* 7, 3., ubi sic definit: Sunt duo apud Graecos nomina, λοιδορία, et σκῶμμα, quibus nec vocabula Latina reperio, etc. V. LOEDORIA; et *mox:* Scomma enim paene dixerim morsum figuratum, quia saepe fraude, vel urbanitate tegitur, ut aliud sonet, aliud intelligas. Nec tamen semper ad amaritudinem pergit, sed nonnunquam his, in quos jacitur, et dulce est. Pergit deinde *Macr.* discrimen inter loedoriam, et scomma, allatis quoque exemplis, exponere: quae legisse non poenitebit.

*SCOMMATĬCE, adv. per scomma. *Saris. Metal.* 1, 5. Si quid scommatice magis aut loedorice in eos dici potest. *Id. ep.* 237. Scommatice aliquid retorquere. *B. A.*

[SCŎPĂ, ae, f. σκοπή, speculatio. *Capell.* 8, 274. loquitur Astronomia: Utinam nullae me in Graecia terrestres illecebrae, nec jactantes crinitorum scopas palliolos (Grotius *scopae palliolis*) non tegendam potius, quam divulgandam cognovissent. ¶ [Est etiam nomen propr. R., et *Scope, enis*, declinatur, ut alia multa cadentis Latinitatis tempore. *Inscr.* ap. *Donat.* 431, 7. Scopeni ann. XI. . . Rapta Scope nunc legor in titulo. *F.*]

SCOPAE, arum, f. plur. [*De singul. v. infra. Proprie signif. manipulum herbarum, aut virgultorum, ramulorum, fruticum, instar scoparum colligatum.] *Ammian.* 24, 15, 80. Chamaedrys incipientibus hydropicis efficax, manualibus scopis ejus in tribus heminis aquae decoctae usque ad tertias. *Id.* 20, 22, 89. Scopae marrubii. *Id.* 22, 18, 21. origani. *Id.* 14, 16, 19. *n.* 5. absinthii in vinum additae. *Hirt. B. Afr.* 47. *med.* Pauci sub pellibus acquiescebant: reliqui, ex vestimentis tentoriolis factis, atque ex arundinibus scopisque contextis, permanebant. ¶ In asparagis *scopae* sunt, cum in tenues multosque ramusculos abeunt. *Pall.* 3, 24. *med.* Asparagi radices annis omnibus incendamus in scopis, ut fructus frequentior surgat, et fortior. *Id.* 4, 9. *med.* Postea scopas ejus incendes: tunc circa hiemem spongiis adjicies stercus et cinerem. *Colum.* hanc eandem rem docens 11, 3. *med.* scopiones vocat. [*¶ Hinc] κόρος, κάλλυντρον, σάρωθρον, instrumentum, quo verrimus, et sordes cumulando purgamus. *Pl. Stich.* 2, 2, 23. Munditias fieri volo: efferte huc scopas, simulque arundinem; et *ib.* 27. Cape illas scopas: hoc egomet, tu hoc converre. *Petr. Sat.* 34. Argentum inter reliqua purgamenta scopis coepit verrere. *Hor. Sat.* 2, 4, 81. Vilibus in scopis, in mappis, in scobe quantus Consistit sumptus! *Cato R. R.* 152. Scopae virgeae. *Mart.* 14, 82. In pretio scopas testatur palma fuisse. *Plin.* 23, 9, 83. Castor oxymyrsinem myrti foliis acutis, ex qua fiunt ruri scopae, ruscum vocavit. *Id.* 16, 26, 45. Tamarix scopis tantum nascens. *Ammian.* 28, 1. *med.* In id tempus scopae florere sunt visae, quibus nobilitatis curia mundabatur: idque portendebat, extollendos quosdam despicatissimae sortis ad gradus potestatum excelsos. ¶ Translate *scopae* dicuntur arborum rami, quibus bombyx telam suam affigit et distendit. V. BOMBYX. *Tert. Pall.* 3. Bombyx, quae per aerem liquando araneorum more scopis idoneis sedes tendit. Alii pro *more scopis* leg. *horoscopis*, h. e. araneorum telis, quae quodammodo horoscopi seu solaris horologii formam repraesentant. ¶ *Scopas dissolvere*, proverbio dicitur, rem aliquam prorsus inutilem reddere: nam scopae solutae nullae sunt. *Cic. Or.* 71. Isti autem cum dissolvunt orationem, in qua nec res, nec verbum ullum est, nisi abjectum; non clypeum, sed, ut in proverbio est (etsi humilius dictum est, tamen simile est), scopas, ut ita dicam, mihi videntur dissolvere. ¶ Hinc *scopae solutae* de homine nihili. *Id. Att.* 7, 13. *med.* L. Caesarem vidi Minturnis cum absurdissimis mandatis, non hominem, sed scopas solutas. ¶ Enumeratur a grammaticis inter feminina semper pluralia. Dicimus tamen et *scopa*, inquit *Charis.* 1, 20., sed nullo allato exemplo. Fortasse respexit ad *scopam regiam*, de qua mox. Habetur etiam *Isaiae* 14, 23. Scopabo eam in scopa terens; et *Gloss. Philox.* Scopa, σάρωθρον, σάρον. Sed haec non imitanda: nam *scala* et *scopa* vitiosa sunt, et barbarismi, monente *Quint.* 1, 5, 16. ¶ *Scopa regia* herba est, similis Achilleo, sed latioribus foliis. [*Cheropodium Scoparia, *Spreng.*] *Plin.* 21, 6, 15. et 25, 5, 19.

SCOPĀRIUS, ii, m. servus, cujus ministerium est, ut deverrat pavimenta sordentia. *Ulp. Dig.* 33, 7, 8. Quibusdam in regionibus accedunt instrumento, si villa cultior est, etiam atrienses, et scoparii.

SCŎPAS, ae, m. Σκόπας, celebris statuarius, qui floruit Olympiade LXXXVII., teste *Plin.* 34, 8, 19. et *ib.* 19. *n.* 33. Laudatur ab *Hor. Od.* 4, 8, 6. et *Mart.* 4, 39. *Adde *Cic. Div.* 1, 13. ¶ Alius, Syracusius, plinthii inventor. *Vitr.* 9, 9. (al. 8.) *in.* ubi *Schneiderus* habet *Scopias.* ¶ Scopas, Thessalus, a Simonide victor laudatus, sordidum se praebet. *Cic. Or.* 2, 86. *Phaedr.* 4, 24, 5. *Quint.* 11, 2. ¶ Alius, Aetolus, Ptolemaeo Epiphani opem fert. *Liv.* 26, 24. *B. A.*

SCOPES, um, f. plur. σκῶπες. *Plin.* 10, 49, 70. Nominantur ab Homero (*Odyss. V*, 66.) scopes, avium genus: neque harum satyricos motus, cum insidentur, plerisque memoratos, facile conceperim mente: neque ipsae jam aves noscuntur.

SCŌPIO, onis, et Scopus, i, m. κρεμαστήρ, pediculus, cui uvae acinum adhaeret. *Varr. R. R.* 1, 54. Quae calcatae erunt uvae, earum scopi cum folliculis subjiciendi sub prelum, ut, si quid reliqui habeant musti, exprimatur; et *ib.* 2, 4. *med.* Dari solent porcellis vinacea ac scopi ex uvis. *Cato R. R.* 112. Tum acina de uvis miscellis decerpito de scopione. Alii leg. *scopio*, ut sit *scopium, ii.* Alii *scopis. Colum.* 12, 39. *med.* Ubi satis corrugata erunt acina, demito, et sine scopionibus in dolium conjicito; et *ib.* 43. *f.* Modice separatis scopionibus, resolutaque intrita folliculorum; et 11, 3. *med.* Sciones, ita uti sunt, in suo loco perurendi sunt, *h. e.* cauliculi, seu stili asparagorum. *Petr. Sat.* 22. Non sentientis labra humerosque scopionibus pinxit. Alii ap. *Colum.* et *Petr. l. c.* perperam leg. *scipionibus.*

SCŌPIUM. V. in v. praec.

*SCOPIUS, i, m. mons Thraciae, non procul a Rhodope monte. *Plin.* 4, 10. ¶ Et flumen Bithyniae. *Id.* 5, 32. *B. A.*

[SCŌPO, as, avi, a. 1. scopis everro, purgo. Translate. *Hieron.* in *Isai.* 6, 14, 23. Clementissimus Dominus scopavit eam (*Babylonem*) vehementissime terens, et quasi quodam verriculo ad purum usque mundavit. Sic *Aristoph.* in Εἰρήν. v. 58. Μὴ κόρει τὴν Ἑλλάδα, *h. e.* ne scopes Graeciam. *F.*]

SCOPTŬLĂ operta. V. SCUTULUM.

SCŌPŬLĂ, ae, f. κόρηθρον, parvae scopae. *Cato R. R.* 26. Dolia extergeantur: privasque scopulas in dolia facito habeas illi rei. *Colum.* 12, 18. *med.* Dolium ferventissima pice infusa, novo alio rutabulo et scopula picatur; et *ib.* 38. *med.* Scopulis aridae myrti seria suffricatur.

SCŎPŬLŌSUS, a, um, adj. scopulis abundans, petrosus, σκοπελώδης. *Cic. Or.* 3, 19. Mare inferum scopulosum atque infestum. *Lucan.* 2, 619. Hinc illinc montes scopulosae rupis aperto Opposuit natura mari. *Stat. Th.* 4, 102. scopulosa Pylene. *Sil.* 7, 274. scopulosi vertice colles; et 15, 305. scopulosis Neriton arvis. *Plin.* 6, 18, 22. Gangen cum magno fragore ipsius statim fontis erumpere, dejectumque per scopulosa et abrupta, etc. *Stat. Ach.* 1, 56. scopulosaque cete, Tyrrhenique greges circumque infraque rotantur, *h. e.* instar scopuli in mari exstantia: vel squamis praeduris et conchis obsita, atque aspera. Est qui mallet *scruposa.* ¶ Translate est difficilis, periculosus. *Cic. Div. Verr.* 11. *f.* Intelligo quam scopuloso difficilique loco verser.

SCŎPŬLUS, i, m. σκόπελος, rupes, saxum, eminens, sive in mari, sive in monte, sive alibi: a voce Graeca allata, quae a σκοπή, specula: quia ex scopulo circumspici late potest. *Phaedr.* 2, 6. suadet (*aquilae*), ut scopulum super Altis ab astris duram illidat corticem. *Virg. A.* 12, 531. Praecipitem scopulo atque ingentis turbine saxi Excutit, effunditque solo. *Id. ib.* 8, 192. de spelunca Caci: et ingentem scopuli traxere ruinam. *Id. ib.* 4, 445. de quercu: Ipsa haeret scopulis, et quantum vertice ad auras, etc. *Id. G.* 3, 253. Non scopuli rupesque cavae, atque objecta retardant Flumina. *Sil.* 10, 263. Cum videt in scopulo rorantem saxa cruore, Torvoque obtutu labentem in Tartara Paulum. (*Liv.* 22, 49. Cum L. Aemilium sedentem in saxo cruore oppletum vidisset.) ¶ De saxis et lapidibus majoribus. *Val. Fl.* 6, 384. machina muri, Quae scopulis trabibusque diu, confectaque flammis Procubuit tandem, *h. e.* ingentibus saxis tormento militari in eam emissis. *Stat. Th.* 7, 665. in haec ultro scopuli venere volentes, *h. e.* saxa ab Amphione sono testudinis tracta. Sic *Val. Fl.* 6, 632. velut hiberno proruptus ab arcu Imber agens scopulos, *h. e.* saxa volvens torrentibus aquis. *Prud.* περὶ στεφ. 7, 75. suspendar Summo gurgite fluminis, Cum scopulum collo traham. ¶ De saxis eminentibus in mari, aut litore. *Caes. B. C.* 3, 27. Ut ex magno remigum numero pars ad scopulos allisa interficeretur. *Virg. A.* 1, 149. acuto Detrudunt naves scopulo; et *ib.* 5, 270. saevo e scopulo multa vix arte revulsus, Amissis remis, atque ordine debilis uno, Irrisam sine honore ratem Sergestus agebat. *Id. ib.* 3, 536. Turriti scopuli; et 7, 588. pelagi rupes sese, multis latrantibus undis, Mole tenet: scopuli nequidquam, et spumea circum Saxa fremunt, laterique illisa refunditur alga. *Id. G.* 3, 261. scopulis illisa reclamant Aequora. *Ov. Met.* 9, 592. Auferri in scopulos. *Id. ib.* 11, 783. e scopulo, quem rauca subederat unda, Se dedit in pontum. *Id. Fast.* 4, 419. Terra tribus scopulis vastum procurrit in aequor Trinacris, *h. e.* tribus promontoriis. ¶ *Scopuli errantes* ap. *Val. Fl.* 3, 621. sunt duae insulae ...neae, seu Symplegades in Ponto. Adde 4, 68 *Scopulo immobilior* ap. *Ov. Met.* 13, 801. est nullis precibus flecti potest. Sic *Hor. Od.* 21. Scopulis surdior. ¶ *E scopulis natus* r... ap. *Ov. Trist.* 3, 11, 3. est, qui inhumanis e... ribus. Sic *Virg. A.* 4, 366. duris genuit te ... bus horrens Caucasus. ¶ Translate. *Cic. Perd.* 9. Nec tuas unquam rationes ad eos sco... appulisses, ad quos Sex. Titii afflictam nave... in quibus C. Deciani naufragium fortunarum vi... *Quint. decl.* 12, 22. Commeatum publicum in ... los annonae impingis? *Enn.* ap. *Varr. L. L.* (et *Cic. Brut.* 18.) Cum neque Musarum sco... quisquam superarat, Nec dicti studiosus erat. *Or.* 3, 41. Deinde videndum est, ne longe ... sit ductum. Syrtim patrimonii, scopulum lib... dixerim. Charybdim bonorum, voraginem p... facilius enim ad ea, quae visa, quam ad illa, audita sunt, mentis oculi feruntur. *Ov. Met.* Ferrum, et scopulos gestare in corde, *h. e.* i... tem esse. *Lucr.* 2, 1170. omnia paulatim tal... re, et ire Ad scopulum spatio aetatis defessa... sto, *h. e.* ad interitum. ¶ Eleganter *scopul...* citur quidquid exitio est alteri, ut scopuli na... *Val. Max.* 3, 7. *n.* 9. L. Cassius praetor, cuj... bunal propter nimiam severitatem scopulus re... dicebatur. *Petr. Sat.* 123. *f.* Pompejus pirat... scopulus. *Flor.* 4, 9. Scopulus, et nodus, et publicae securitatis Antonius. ¶ Denique *sco...* est parvus scopus, σκοπός. *Suet. Dom.* 19. No... quam in pueri procul stantis, praebentisque pr... pulo dispansam dextrae manus palmam, sa... tanta arte direxit, ut omnes per intervalla d... rum innocue evaderent. *Opt.* tamen *editiones* h... *pro scopo.* [*V. *Burm.* et *Oudend.*]

SCOPUS, i, m. pediculus uvae, ex quo ... pendent. *Varr. R. R.* 1. et 2., cujus verba in ...PIO retulimus. ¶ *Scŏpus* vero est signum, sagittas dirigimus, σκοπός: a σκέπτομαι, dis... intueor: unde et σκοπέω. Translate est finis, p... situm: eaque ratione usurpatur a *Cic. Att.* 8 et *ib.* 15, 29., sed Graece. Sic *Macr. Somn.* 1, 4. Nunc ipsam ejusdem somnii mentem, i... que propositum, quem Graeci σκοπὸν vocant, ... mus aperire. V. v. praec.

SCORDĂLĬĂ, ae, f. foeda contentio, rixa. *fragm. Trag.* 59. *Burm.* Agite scordalias de m... suaviter sit potius.

SCORDĂLUS, i, m. ferox, impatiens, et i... tionem facile erumpens: plebeja vox, et inter convicia. *Sen. ep.* 83. *med.* Tullius Cimber et ni... erat in vino, et scordalus. In hanc rem jocat... ipse: Ego, inquit, quemquam feram, qui v... ferre non possum? *Id. Suas.* 7. *f.* Erat etiam pietas non exigeret, scordalus. Adde *Petr. Sa... med.* et rursus *Sen. ep.* 56., ubi *Lips.* adscribit... ginem vocis petere alios a σκῶρ, oletum: al... σκόροδον, allium, quasi foetidum dicas.

[SCORDASTUS, i, f. arbor Persici maris. 12, 9, 19. Cetera ejus genera cortice et scor... ita vocatur arbor aemulo gummi. *F.*]

SCORDĬLON, i, n. herba, eadem quae Scor... *Appul. Herb.* 70.

[SCORDISCĀRĬUS, ii, m. qui scordisca co... et vendit. *Hieron. ep.* 51. *n.* 5. Numquid coria... aut scordiscarius erat Deus, ut conficeret pelles... malium, et consueret ex eis tunicas pelliceas A... et Evae? Editiones perperam habent *sordisca...* aut *scortisarius. F.*]

*SCORDISCI, orum, Σκορδίσκοι, populi Pa... niam incolentes, in montis Claudii fronte, quo m... dividuntur a Tauristis. *Plin.* 3, 25. ¶ Item Illyridis, vel in confinio Illyridis locum tenens, cedoniae, Thraciae, Moesiaeque vicina. *Liv.* 57. et 41, 19. Adde *Liv. Epit.* 56. *B. A.*

[SCORDISCUM, i, n. dimin. scorti, terminat... Graecanica, ut *calathus, calathiscus:* atque ita *scortiscum* scribitur, ex facili permutatione lit... rum *d* et *t*. Significat autem pellem, qua mi... loco sellae utebantur in equis sternendis. *G... Philox.* Scordiscus, ἐφίππιον. *Gloss. Isid.* Sc... scum, corium crudum, scortum. *Edict. Diocl* De loramentis. Scordiscum militare ✕ quinge... *Pelag. Vet.* 9. Si dorsum ab injuria aut impe... sedentis intumuerit, mallonem caepae super t... rem impones, fascia constringes, aut scordis... superimpones. *Veg. Vet.* 2, 60. eadem fere v... repetit, at mendose *ibid.* in editionib. *cordiscu...* gitur. *Auct. Hipp.* p. 93. eadem fere continet, que habet: καὶ αὐτὴν τὴν σέλλαν τῷ ἵππῳ ἐπίθες, et ipsam sellam equo impone. *F.*]

*SCORDISCUS, i, m. Ephippium *Vet. G...* Scordiscum, corium crudum *Isid.* in *Gloss. B.*

SCORDĬUM, ii, n. σκόρδιον, herba magnitu... cubitali, caule quadrangulo, ramosa, foliis lan... nosis, gustu amaro, odore allii, alio nomine s... dotis. [*Teucrium Scordium, *L. Scordien, chenknoblauch, Wasserbathengel.*] *Plin.* 25, 6,

SCORDOTIS, is, f. herba eadem, quae scordi... *Plin.* 25, 6, 27. V. v. praec.

SCORĬĂ, ae, f. σκωρία, recrementum, retrim... tum, faex, spurcitia, sordes, quae ex metallo in...

ndum, veluti spuma quaedam, expurgantur. derl. 2, 42. originationem vocis a Gr. σκωρία leviter addubitans ferri posse putat, ut scom v. squarra, a quo nonnisi forma discedat, eandemque originem habeat.] Plin. 33, 4, 21. tum (vocant), quod exit a fornacis sudore, catino jactatur spurcitia in omni metallo, voscoria. Hard. sic legit ex MSS. Vocant ar-, quod exit a fornace: sudorisque, qui e caactatur, spurcitia in omni metallo scoria apr. Id. ib. 6, 35. Scoriam in argento Graeci helcysma. Id. 34, 11, 24. Scoria aeris; et plumbi. Cels. 5, 19. n. 26. retrimentum vo- ℙ Translate. Virg. Cir. 244. Si concessus oto te macerat igni, Per tibi Dictynnae praenumina juro, Omnia me potius digna atque laborum Millia visuram, quam te tam tristitis Sordibus, et scoria patiar tabescere tali, ura, luctu, moerore. Scal. vult legi scabre inativo scabres, quia scoria primam producit, est sordida, nitidoque illo poematio indigna. hil mutant, et pro quantitate syllabae ad syn, vel synaeresim confugiunt.

ÓRŎDON, i, n. σκόροδον, allium. Aemil. . 1, 5. Scorodon a Graecis sunt allia dicta . Hic licenter prima producitur. F.]

ORPAENĂ, ae, f. σκόρπαινα, genus marini piqui inde nomen habere dicitur, quod instar i pungat. Plin. 32, 11, 53. ℙ [Sunt qui , eundem esse ac scorpium; sed Plin. l. c. et enae et scorpionis mentionem facit. F.]

ORPĬĂCUM, i, n. potio, seu pharmacum conorpionum ictus. Tert. adv. Gnost. 1. f. Adbestiolas scorpiacum temperare.

RPĬNĂCĂ, ae, f. herba eadem quae proser-. Appul. Herb. 18.

RPĬO, onis, m. et Scorpius, et Scorpios, ii, ρπίος, insectum terrestre, cauda venenatum infligens. Tert. in. Scorpiaci: Scorpii series dorum, venenata intrinsecus venula subtilis, o impetu insurgens, hamatile spiculum in summenti ratione restringens: unde et bellicam nam, retractu tela vegetantem, de scorpio no-. Plin. 11, 37, 62. Scorpionis caudae inesse , et plerisque ternos. Id. 28, 2, 5. Attalus at, scorpione viso si quis dicat, duo, cohibe vibrare ictus. Id. 29, 4, 29. Prodest score suae plagae impositus: et mox: Proprium rpionum, quod manus palmam non feriunt: i pilos attigere. Ov. Fast. 4, 163. elatae mes acumine caudae Scorpios; et ib. 5, 541. on immisit tellus. Id. Met. 15, 371. Scorpius caudaque minabitur unca. ℙ Est etiam piarinus hoc nomine, de quo Id. Hal. 117. Et duro nociturus scorpios ictu. Adde Plin. 32, . [*Cottus scorpio, L.] ℙ Item coeleste in Zodiaco, constans una et viginti stellis, ibram et Sagittarium: quod olim duorum si- locum occupare dicebatur, suum corpore, vero chelis, ut in LIBRA dictum est. Fae eo est hujusmodi, ap. Hyg. Astr. 2, 26. rion venator celebris gloriaretur, nullam esse quam non conficeret, Tellus irata scorpionmisit, a quo ictus interiit. Jupiter utriusmum admiratus, scorpionem in coelum transut species ejus hominibus documento esset, eorum de aliqua re sibi confideret. Petente iana, idem honor Orioni est habitus, constiue, ut cum Scorpius oriatur, Orion occidat, eum adhuc timens. V. CHIUS et ORION. herba, de qua Plin. 22, 15, 17. Ex argunomen accepit scorpio herba: semen enim d similitudinem caudae scorpionis, folia paulet et adversus animal sui nominis. Est et isdem nominis effectusque, sine foliis, aspaule, in cacumine aculeum habens, et inde Haec Plin. [*Spartium scorpius, L. Skorut.] ℙ Item frutex. Id. 27, 13, 16. Est herba tragos, quam aliqui scorpion vocant, dem alta, fruticosa, sine foliis, pusillis raubentibus, grano tritici, acuto cacumine, et maritimis nascens. Adde 13, 21, 37. ℙ mali nomen traxit machina bellica, retractu getans, ut ait Tert. l. c., alio nomine manu-, ideo sic nuncupata, inquit Veg. Mil. 4, 22., arvis subtilibusque spiculis inferat mortem. n. ita describit 23, 4. Scorpionis, quem apnunc onagrum, hujusmodi forma est. Doaxes duo quernei, vel ilicei, curvanturque riter, ut prominere videantur in gibbas: himodum serratoriae machinae connectuntur, que latere patentius perforati: quos inter per s funes colligantur robusti, compagem, ne , continentes. Ab hac medietate restium stilus exsurgens obliquus, et in modum jumonis erectus, ita nervorum nodulis impliut altius tolli possit, et inclinari: summitajus unci ferrei copulantur, ex quibus pendet vel ferrea funda: cui ligno fulmentum pror ingens, cilicium paleis confertum minutis, nexibus illigatum, et locatum super congeespites, vel latericios aggeres: nam muro sausmodi moles imposita, disjectat quidquid inom. IV.

venerit subter, concussione violenta, non pondere. Cum igitur ad concertationem ventum fuerit, lapide rotundo fundae imposito, quaterni altrinsecus juvenes repagula, quibus incorporati sunt funes, explicantes, retrorsus stilum paene supinum inclinant: itaque demum sublimis adstans magister claustrum, quod totius operis continet vincula, reserat malleo forti percussum: unde absolutus ictu volucri stilus, et mollitudine offensus cilicii, saxum contorquet, quidquid incurrerit, collisurum. Et tormentum quidem appellatur ex eo, quod omnis explicatio torquetur: scorpio autem, quoniam aculeum desuper habet erectum. Haec Ammian., qui tamen suorum temporum, non superiorum scorpiones persequitur, cum certum sit ex Caes. B. G. 7, 25., non saxa modo, sed et spicula scorpionibus jaci: item alia. Sall. fragm. ap. Non. 18, 7. Quarum unam epistolam nacti praedatores Valeriani, scorpione in castra misere. Ex Liv. 26, 47. et 49. discimus, duplicis generis fuisse, majores, et minores. Vitr. 10, 1. scorpiones inter organa ponit, h. e. inter eas machinationes, quae, ut Idem ait, unius opere, prudenti tactu perficiunt, quod propositum est. ℙ Ipsa quoque sagitta, quae scorpione jacitur, scorpio dici posse videtur. Hirt. B. Afr. 29. Scorpione accuratius misso, atque eorum decurione percusso. ℙ Inter instrumenta, quibus caeduntur sontes, ponit Isid. Or. 5, 27. virgas aculeatas, vel nodosas, quae, inquit, scorpiones rectissime vocantur, quia arcuato vulnere in corpus infiguntur. Vulg. Interpr. Reg. 1, 12, 11. Pater meus cecidit vos flagellis, ego autem vos caedam scorpionibus. ℙ In re agraria scorpiones sunt congeries lapidum in morem metae in acutum desinentis coacervatae, et loco termini in agris collocatae: fortasse a σκορπίζω, spargo, dissipo, quia ex dispersis per agros lapidibus fiunt, vel quia σκορπίος Graecis dicitur etiam quidquid in metam instar caudae scorpionis fastigiatum est, v. gr. tutulus in crinibus, ut Scal. ad Sever. Aetn. 104. docet. Siculus Flacc. de condit. agror. p. 4. et 6. Goes. Alii congeries lapidum pro terminis observant, et scorpiones appellant.

SCORPĬOCTŎNON, i, n. herba heliotropium, ita dicta, quod contra scorpiones magnam vim habet: a σκορπίος, et κτείνω, occido, Appul. Herb. 49. [*Sonnenwirbel.]

SCORPĪON, onis, f. genus herbae. Plin. 25, 10, 75. Thelyphonon herba ab aliis scorpion vocatur, propter similitudinem radicis, cujus tactu moriuntur scorpiones.

SCORPĬŌNĬUS, a, um, adj. ad scorpionem pertinens. Hinc cucumis quoddam genus scorpionium dicitur, quia simile est scorpionis animalis, et contra ejus ictus efficacissimum. Plin. 20, 1, 3.

SCORPĪTIS, is, f. gemma scorpionis colore, aut effigie, inquit Plin. 37, 11, 71.

SCORPĬŪRUS, i, m. σκορπίουρος, heliotropium majus. Appul. Herb. 49. et Plin. 22, 21, 79.

SCORPĬUS. V. SCORPIO.

SCORTĀTOR, oris, m. ἑταιριστής, meretricum sectator. Cic. Cat. 2, 11. Cum hanc sit habiturus Catilina scortatorum cohortem praetoriam. Alii leg. scortorum. [*Ita Orell.] Hor. Sat. 2, 5, 75. scortator erit? cave te roget: ultro Penelopam facilis potiori trade. Adde Pl. Amph. 1, 1, 131.

SCORTĀTUS, us, m. consuetudo cum meretricibus. Appul. Met. 5. Quod ille quidem montano scortatu, tu vero marino natatu secesseritis.

[SCORTĔĂ et Scortia, ae, f. Hinc Isid. Or. 20, 7. Scortea vas olearium, eo quod sit ex corio, dicta. Edict. Diocl. 25. De scortiis. Scortia in Sextario uno ✻ viginti. F.]

SCORTES, pelles testium arietinorum. Fest. in Scorta.

SCORTĔUS, a, um, adj. σκύτινος, pelliceus, coriaceus: a σκύτος, pellis, r inserto. Fest. in Scorta: Omnia ex pellibus facta, scortea appellantur. Petr. Sat. 138. Protulit Enothea scorteum fascinum. Cels. 8, 12. Subjecto inter parietem et caput ejus scorteo pulvino duro. Ov. Fast. 1, 629. Scortea non illi fas est inferre sacello, Ne violent puros exanimata focos. Varr. L. L. 6, 5. Scortea ea, quae ex corio et pellibus sunt facta. Inde in aliquot sacris ac sacellis scriptum habemus, Ne quid scorteum adhibeatur: ideo ne morticinum quid adsit. V. MORTICINUS. Hieron. Chron. ad ann. MCCC. ab Abraam. Numa Pompilius congiarium dedit asses ligneos et scorteos. ℙ Scorteum scortum, V. in SCORTUM. ℙ Scortea absolute, vestis e pelle. Mart. 14, 130., cujus lemma Paenula scortea: Ingrediare viam coelo licet usque sereno, Ad subitas nusquam scortea desit aquas. Sen. Q. N. 4, 6. Cum signum dedissent, adesse jam grandinem, quid exspectas? ut homines ad paenulas discurrerent, aut ad scorteas? ℙ Scorteum absolute, pharetra. Fest. Scorteum ab eadem causa, qua scortum, vocabatur pelliceum, in quo sagittae reconduntur: ab eo quod ex pellibus factum est. Salmas. ex conjectura, et ex quodam MS. legit: Scrautum ab eadem causa, qua scrotum, etc. Alii nihil mutant.

SCORTILLUM, i, n. πορνίδιον, ἑταιρίδιον, parvum scortum, meretricula. Catull. 10, 3. Scortillum, ut mihi tum repente visum est, Non sane illepidum, nec invenustum.

SCORTISCUM. V. SCORDISCUM.

SCORTOR, aris, dep. 1. ἑταιρίζομαι, scorta frequento, meretricor. Varr. L. L. 6, 5. Scortari est saepius meretriculam ducere. Pl. Ps. 4, 7, 34. Qui se suamque aetatem bene curant, edunt, bibunt, scortantur. Id. Men. 5, 4, 25. Si istuc jus est, senecta aetate scortari senes, ubi loci res summa nostra est publica? Adde Ter. Ad. 1, 2, 22. ℙ Usurpatur etiam de mulieribus, quae scortatoribus se praebent. Ruf. Invect. in Hieron. 1. n. 27. Quasi vero si qua meretrix una se nocte aut duabus a scortando contineat, debeat continuo leges de pudicitia scribere.

*SCORTŬLUM, i, n. scortillum. Gloss. Vet. Lat. Gr. Scortulum, πόρνη. B. A.

SCORTUM, i, n. σκύτος, δέρας, pellis, corium: a σκύτος, (quod idem significat) inserto r, ut in SCORTEUS dictum est. Varr. L. L. 6, 5. Pellem antiqui dicebant scortum. Tert. Pall. 4. med. Qualis ille Hercules in serico Omphales fuerit, jam Omphale in Herculis scorto designata descripsit, h. e. in pelle leonis. ℙ Item meretrix, πόρνη, ἑταίρα, vel quia scortea veste olim indutae hujusmodi feminae: vel quia, ut ait Paul. Festi abbreviator, ut pelliculae subiguntur: vel ut per synecdochen pellis pro feminae corpore ponatur, ut ait Voss. Scorta, inquit Festus, appellantur meretrices ex consuetudine rusticorum, qui, ut est apud Atellanos antiquos, solebant dicere, se attulisse pro scorto pelliculam. Omnia namque ex pellibus facta, scortea appellantur. Varro l. c. eadem fere habet. Pl. Amph. 1, 1, 132. Haec nox scita est exercendo scorto conducto male. Id. Truc. 3, 2, 10. Scortum ducere. Ter. Eun. 3, 1, 34. habere. Id. Ad. 5, 9, 8. Obsonare cum fide, scortum adducere, apparare de die convivium. Cic. Cat. 2, 5. In vino et alea comissationes et scorta quaerere. Pl. Truc. 1, 1, 45. Nunc lenonum et scortorum plus est fere, quam olim muscarum est, cum caletur maxime. ℙ Scortum devium ap. Hor. Od. 2, 11, 21. est meretrix, quae in urbis recessu habitat, et adventores domi exspectat. Appul. Met. 1. appellat scorteum scortum meretricem annosam, vietam, et laxam instar corii. ℙ De viro usurpant Pl. Curc. 4, 1, 12. et Poen. prol. 17. et Cic. Sext. 17. Hinc Aur. Vict. Caes. 28. de Philippo: Usum virilis scorti removendum honestissime consultavit: verumtamen et manet. ℙ De parasito per jocum, Pl. Capt. 1, 1, 1. Juventus nomen indidit scorto mihi, eo quia invocatus soleo esse in convivio. V. integr. loc. [*ibique Lindem.]

SCOTI, orum, m. plur. Scotiae incolae. Ammian. 27, 18. et 26, 4. et Hieron. in Jovin. 2, 7. ℙ Scoti etiam appellati sunt Hiberniae incolae. Claud. IV. cons. Honor. 33. Scotorum (caesorum) cumulus flevit glacialis Ierne. V. v. sq. ℙ Scotus num. sing. habetur ap. eund. B. G. 417. extremis legio praetenta Britannis, Quae Scoto dat fraena truci. Id. Laud. Stil. 2, 251. totam cum Scotus Iernem Movit.

SCŌTĬĂ, ae, f. regio septentrionalis Britanniae majoris. V. v. praec. ℙ Scotia etiam dicta est Hibernia. Isid. Or. 14, 6. Scotia eadem et Hibernia proxima Britanniae insula, Scotia, quod ab Scotorum gentibus colitur, appellata. Adde Oros. 1, 2. V. v. praec.

SCŎTĬĂ, ae, f. σκοτία, Graece umbram, seu tenebras significat. A Vitr. 3, 3. scotia dicitur pars cava in basi columnae, quae ideo, quia cava est, umbrosa apparet. Id. 4, 3. scotiam vocat cavitatem in fundo coronae Doricae, quae a mento ipso coronae propendens, quadam regula seu margine separatur.

SCŌTĬCUS, a, um, adj. ad Scotiam, et Scotos pertinens. Claud. Laud. Stil. 2, 253. Illius effectum curis, ne tela timerem Scotica.

SCŎTĪNUS, a, um, adj. σκοτεινός, obscurus, tenebrosus. Graeca vox a σκότος, tenebrae. Sen. ep. 12. med. Heracletus, cui cognomen Scotinon fecit orationis obscuritas.

[SCŎTŌMĂ, ătis, n. σκότωμα, morbi genus: a σκότος, umbra. Isid. Or. 4, 7. Scotoma ab accidenti nomen sumpsit, quod repentinas tenebras ingerat oculis cum vertigine. F.]

[SCŎTŌMĂTĬCUS, i, m. σκοτωματικός, qui scotomate laborat. Theod. Prisc. 2, 3. Scotomaticorum, et epilepticorum paene similis est in iisdem casibus sollicitudo: simili enim mentis confusione alienantur. Adde Scrib. Comp. 99. F.]

[SCŎTŌMO, as, a. 1. scotoma induco. Theod. Prisc. 12. de diaeta: Falsum vinum caput scotomat. F.]

[SCŎTUSSAEI, orum, m. plur. Σκοτουσσαῖοι, incolae urbis Scotussae: quo nomine duplex fuit, altera in Macedoniae parte, quae olim Thracia dicta, Strymoni fluvio adsita, cujus meminit Plin. 4, 11, 18. Id. 4, 10, 17. Xylopolitae, Scotussaei liberi. ℙ Scotussaei alii incolae urbis Scotussae in Pelasgiotide ab Alex. Pheraeo excisae ann. U. C. CCCLXXXII., ut Paus. 6, 4. narrat. Ejus meminit Plin. 31, 2, 14. et Liv. 36, 9. Hinc ap. eund. 33, 6. Scotussaeus ager. F.]

SCRANTĬAE, f. plur. convicium in meretrices, et exprobratio vitii, aut deformitatis. *Pl. fragm.* ap. *Varr. L. L.* 6, 3. *f.* Scrantiae, scrupedae, stritabillae, Tantalae. *Ipse Varr.* Ab screando scrantiae sic adsignificat. (*Scal.* legit *ab exscreando: scrantia siccam significat*, h. e. aridam, sine succo, et sanguine.) Scrupedam Aurelius scribit auscaripedam. (*Scal.* corrigit *scauripedam*, h. e. pravis fultam male talis.) Juventius comicus dicebat a vermiculo piloso, qui solet esse in fronde cum multis pedibus: Valerius a pede, ac scrupea. Ex eo ab Attio positum: Incuriosa itaque es Menalippo? rejicis abs te religionem? scrupeam imponas. *Scal.* emendat: *Ex eo ab Attio positum pro curiosa. Itaque est in Menalippo: Rejicias abs te religionem: scrupeae imponas:* scrupea est δεισιδαίμων, h. e. curiosa in religionibus, superstitiosa. Stritabillae a stritilando: stritare ab eo, qui sistit aegre. Haec *Varr.* Ad hanc postremam vocem adscribit *Scal.* ab aliis legi *strictipellae*, h. e. quae stringunt cutem, et rugas in facie extendunt. Ab aliis *strictivellae*, ut ap. *Non.* 2, 765., h. e. quae psilothro, pumice, et volsellis crebro utuntur ad cilia castiganda, et pilos evellendos: vel quae calamistri nimio pellem adurunt. Pro *Tantalae* denique, in *Non. l. c.* et ap. *Gell.* 3, 3. est *sordidae*. Si *Tantalae* placet, erunt quae semper viros appetunt, ut poma Tantalus. ℙ Ap. *Fest.* legitur *Scraptae*. Scraptae, inquit, dicebantur nugatoriae ac despiciendae mulieres, ut ait Verrius, ab iis, quae screa iidem appellabant, id est quae quis exscreare solet, quatenus id faciendo purgaret. Titinius: Lectum hodie stratum vidi scraptae mulieris. Haec *Fest.* Ap. *Gell. l. c.* ita legitur versus ille *Plauti:* Scrattae (al. *scraptae:* al. *strateae*, etc.) scrupedae, strictivillae, sordidae. Sunt praeterea variae lectiones aliae ex variis MSS. et eruditorum conjecturis, quas referre omnes piget.

SCRAUTUM. V. SCORTEUS.

SCRĔĀTOR, oris, m. qui identidem screat. *Pl. Mil.* 3, 1, 52. Minime sputator, screator sum: itidem minime mucidus.

SCRĔĀTUS, us, m. χρέμψις, exscreatio. *Ter. Heaut.* 2, 3, 132. Gemitus, screatus, tussis, risus.

SCRĔO, as, a. 1. χρέμπτομαι, est cum conatu quodam de pectore sputum, seu catarrhum ejicere: verbum factum per onomatopoeiam, ut et Graecum χρέμπτομαι, a quo Χρέμης, comici senis nomen, quia senes multum screare solent. *Pl. Curc.* 1, 2, 22. Tibi qui screanti, siccae, semisomnae affert potionem, et te sedatum it. *Plin.* 23, 1, 17. Phlegma aut sanguinem, qui screatur, etc. Sed alii omnino aliter leg. V. in FLEMINA.

SCRĪBĂ, ae, m. γραμματεὺς, λογογράφος, qui leges, acta, rationes, vel aliud quidvis civitatis aut magistratus, aut principis nomine et jussu perscribit, et *scriptum facere* dicitur. Scribas, inquit *Festus*, proprio nomine antiqui et librarios et poetas vocabant: at nunc dicuntur scribae quidem librarii, qui rationes publicas scribunt in tabulis: itaque cum Livius Andronicus bello Punico secundo scripsisset carmen, quod a virginibus est cantatum, quia prosperius res publica P. R. geri coepta est; publice adtributa est in Aventino aedis Minervae, in qua liceret scribis histrionibusque consistere, et dona ponere in honorem Livii, quia is et scribebat fabulas, et agebat. Haec *Festus. Cic. Dom.* 28. Scribae, qui nobiscum in rationibus monumentisque publicis versantur, non obscurum de meis in rempubl. beneficiis suum judicium decretumque esse voluerunt. *Id. Pis.* 25. *f.* Rationes ita sunt perscriptae scite et litterate, ut scriba, ad aerarium qui eas retulit, perscriptis rationibus, secum ipse caput perfricans commurmuratus sit: ratio quidem hercle apparet: argentum οἴχεται. *Id. Agr.* 2, 13. Decemviros ornat apparitoribus, scribis, librariis, praeconibus, architectis. (Sunt qui post *scribis* distinctionem tollunt, ut *scribis librariis* unum sit. V. LIBRARIUS, ii.) *Id. Verr.* 2, 3, 79. Scribarum ordo est honestus, quod eorum hominum fidei tabulae publicae, periculaque magistratus committuntur; et *ib.* 80. Saepe nostri imperatores, superatis hostibus, scribas suos annulis aureis in concione donarunt. ℙ Cum multi essent in civitate scribae, in decurias paulatim descripti sunt, vel lectione magistratuum, vel erogatione pecuniae. Itaque alii quaestorii dicti, alii aedilicii, praetorii, etc. prout variis magistratibus apparebant. *Cic. Verr.* 2, 1, 79. *med.* Noli hos colligere scribas, qui nummulis corrogatis de nepotum donis, ac de scenicorum corollariis, cum decuriam emerunt, ex primo ordine explosorum in secundum ordinem civitatis se venisse dicunt. *Liv.* 40, 29. *med.* L. Petilium scribam quaestor Q. Petilius in decuriam legerat. *Suet. Claud.* 1. Corpus ejus municipiorum, coloniarumque primores, suscipientibus obviis scribarum decuriis, ad Urbem devectum. *Plin.* 26, 1, 3. et *Suet. Vesp.* 3. et *Dom.* 9. Quaestorius scriba. [*Cf. *Vales.* ad *Ammian.* 28, 6.] ℙ Quamvis honestus esset scribarum ordo apud Romanos, parum tamen habebat dignitatis, quia exercebatur id munus vel ab ingenuis quidem, sed tenuioribus, vel a libertis, libertorumque filiis, et lucri ac mercedis gratia. Scribae tamen pontificum honoratiores erant, quippe qui minores pontifices appellarentur, ut ait *Liv.* 22, 57. Apud reges vero multo erat honoratior. *Nep. Eum.* 1. Fulgebat jam in adolescentulo indoles virtutis: itaque eum habuit (*Philippus rex*) scribae loco, quod multo apud Grajos honorificentius est, quam apud Romanos: nam apud nos revera, sicut sunt, mercenarii scribae existimantur: at apud illos contrario nemo ad id officium admittitur, nisi honesto loco, ac fide et industria cognita: quod necesse est omnium consiliorum eum esse participem. *Liv.* 2, 12. Cum stipendium forte militibus daretur, et scriba cum rege sedens pari fere ornatu multa ageret. *Plin.* 12, 14, 32. de ture: Sunt et quae sacerdotibus dantur portiones, scribisque regum. [*Honestatem scribarum impugnavit *Sigon. A. J. C. R.* II. 9. defendunt *Guther. Jur. Pontif.* II. 13. *Fabr. inscr.* 6, 458. sq. et *Graev.* ad *Cic. Dom.* 28. De vilitate eorum et contemptu agunt etiam *Ferrar. de Orig. Rom.* p. 14. sq. in T. 1. *Thes. Graev.* in quo ei assentitur *Spanhem. de Usu* et *Praest. num.* T. 1. p. 705. De scribis Rom. est etiam docta et imprimis legenda diss. *Eschenbachii* inter diss. *Acad.* p. 257. *Ernest. cl. Cic.*] ℙ Perrara sunt apud Romanos exempla scribarum, qui ad majores honorum gradus ascenderint. Cn. Flavium Cn. F. aedilem curulem factum, cum posita tabula jurasset, se scriptum non facturum, narrant *L. Piso* ap. *Gell.* 6, 9., *Liv.* 9, 46., *Plin.* 33, 1, 6. et *Val. Max.* 2, 5. *n.* 2. Praetorem ex scriba factum memorat *Hor. Sat.* 1, 5, 35. ℙ Privatorum hominum scribae non erant, sed librarii, quorum conditio fere servilis: nam quem *Cic. Fam.* 5, 20. M. Tullium vocat *scribam suum*, et *servum suum scribam*, intelligit scribam publicum in proconsulatu, et administratione provinciae Ciliciae. Et quem *Hor. Ep.* 1, 8, 2. dicit comitem et scribam Neronis, significat Tiberii Neronis scribam, cum in secessu Rhodiensi ageret cum tribunica potestate, ut est ap. *Suet. Tib.* 11. [*Ernest.*, hoc ipso *Fam.* loco coll., in *cl. Cic.* docet, genera scribarum duo fuisse; alterum servilis generis privatorum, alterum plebeji vel libertini publicorum. Cui assentitur *Brem.* ad *Suet. Claud.* 1. *Manut.* ad *Cic. l. l.* contendit *scribas* servos non fuisse, quod ex eo constaret, quod Romanis omnes nominibus appellatos videremus.] ℙ Scriba ab epistulis. *Inscr.* ap. *Grut.* 577, 8. Ti. Claudius Alcibiades mag. a bibliotheca Latina Apollinis, item scriba ab epistulis Lat. ℙ Similis est scriba cubicularius. Alia *ib.* 575, 7. Januarius Domitiani Caesaris L. Scrib. cub. contubernali optimae fecit.

SCRĪBĀTUS, us, m. scribae munus, et officium. *Imp. Philip. Cod.* 7, 62, 4. Ad scribatum nominatus. V. SCRIPTUM.

SCRIBLĪTĂ, ae, f. genus placentae ex caseo, farina, sine melle, cujus faciendae rationem docet quidem *Cato R. R.* 78., sed unde parum admodum discere queas. Dici putatur quasi *scribilita*, quod multis in superfice notis inscripta sit. *Pl. Poen. prol.* 41. In popinam pedisequi irruptionem facite, dum nunc occasio est: nunc dum scriblitae aestuant occurrite. *Petr. Sat.* 35. Statera, in cujus altera parte scriblita erat, in altera placenta. *Id. fragm. Trag.* 66. *Burm.* Sequens ferculum fuit scriblita frigida, et supra mel caldum infusum. *Mart.* 3, 17. Circumlata diu mensis scriblita secundis, Urebat nimio saeva calore manus. Omnib. his locis alii scribi volunt *striblita*, aut *streblita*, ducique a Graeco στρεβλεῖν, torquere, quia in circulum torqueatur in modum restis: unde Italorum *torta*, et *tortiglione*. Legitur et *scribilita*.

SCRIBLĪTĀRĬUS, ii, m. qui scriblitas facit, venditve. *Afran.* ap. *Non.* 2, 483. Pistor nubat: cur non scriblitario? ut mittat fratris filio lucunculos.

SCRĪBO, is, psi, ptum, a. 3. γράφω, sculpendo lineas duco, noto, signo: hoc enim proprie est Graeca vox allata, a qua factum videtur: vel a σκάριφος, stilus, aut penicillus, extrito *a*. *Quint.* 7, 4, 14. Si quis fugitivo stigmata scripserit. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 557. Charaxat ambas ungulis scribentibus Genas. (Sic *Plaut. fragm.* ap. *Serv.* ad illud *Virg. A.* 1, 482. et versa pulvis inscribitur hasta: Corpus tuum virgis ulmeis inscribam.) *Id. ib.* 2, 120. scribere nummum. [*Cf. *Schulting.* ad *Ulp. in Jurispr. Ante-Just.* p. 565.] ℙ Aliquando ponitur pro tingere, aut pingere, quod lineis ducendis fit. *Cic. Tusc.* 5, 39. Geometriae munus tuebatur, verbis praecipiens discentibus, unde, quo quamque lineam scriberent. *Stat. Th.* 11, 514. de equo vulnerato: Arvaque sanguineo scribit rutilantia gyro. *Id. Silv.* 1, 1, 100. Apelleae cuperent te scribere cerae; et *ib.* 3, 1, 95. scripto viventes lumine cerae. *Catull.* 37, 10. Frontem tabernae scipionibus scribam. *Sil.* 14, 659. quaeque Attalicis variata per artem Aulaeis scribuntur acu. [*V. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 14, 128.] ℙ Item lineis deformare, describere. *Plin. ep.* 9, 39. *med.* Quantum ad porticus, nihil interim occurrit, nisi ut formam secundum rationem loci scribas. *Hor. Ep.* 1, 16, 4. Scribetur tibi forma loquaciter, et situs agri. Sic *Stat. Silv.* 3, 1, 117. Nec mora, conscripta formatur imagine tela. *Id. ib.* 1, 3, 9. Visa manu tenera tectum scripsisse Voluptas. ℙ Item saepissime, litteras formare: quod fiebat olim stilo librum, aut ceratam tabellam sulcando. *Pl. Ps.* 1, 5, 131. Quasi in libro cum scribuntur calam[...] rae, stilis me totum ulmeis conscribito. *Prop*[...] 22. Scribitur et vestris Cynthia corticibus[...] *Arch.* 8. Quoties ego hunc vidi, cum littera[...] psisset nullam, magnum numerum optimoru[...] suum de his ipsis rebus, quae tum agerentur[...] re ex tempore? *Pl. Ps.* 1, 1, 28. Obsecro, [...] quoque gallinae manus? nam has quidem ta[...] gallina scripsit. *Cic. Cat.* 3, 5. Linum incidim[...] gimus: erat scriptum ipsius manu. *Lucan.* 2[...] liceat tumulo scripsisse, Catonis Marcia. [*C[...] 8, 30. nomenque ibi scriberet; et 4, 20. et [...] V. *Brem.* ad *Nep. Paus.* 1, 3.] ℙ *Scribendo*[...] *se.* V. ADSUM. ℙ *Scribere ad aliquem*, et [...] epistolam mittere, significare per litteras. *Ci*[...] 6, 1. De me imperatore scribis, te ex Philoti[...] teris cognosse; et *Fam.* 7, 10. Sed tu in ista [...] la nihil mihi scripsisti de tuis rebus. *Id. ib.* [...] De quo et tu mihi antea scripseras, bis quid[...] dem exemplo; et *ib.* 14, 2. *f.* Ego ad quos sc[...] nescio, nisi ad eos, qui ad me scribunt, aut a[...] de quibus ad me vos aliquid scribitis. *Tac. A.* [...] Scripturus patri, ut placatus legionum prece[...] peret. [*Cic. Att.* 5, 4. commodius visum e[...] ad Memmium scribere, ut id ad suos scribe[...] sic saepissime v. *scrib.* sq. *ut* signif. per ep[...] alicui aliquid mandare. *Liv.* 10, 27. consule[...] vio — Postumio — ut summa vi fines hostium[...] pulentur, scribunt; cf. 42, 27. *Id.* 30, 23. Sc[...] que scribendum, ne bellum remitteret.] *Ov.* [...] 1, 2, 11. audebo tibi me scripsisse fateri. *Pet*[...] 104. Scribit amatori meretrix. *Gell.* 3, 8. Re[...] rhus populo Romano laudes atque gratias sc[...] *h. e.* laudavit, et gratias egit per litteras. [...] *bere salutem*, salutare per litteras. *Pl. Bacch*[...] 79. Quid scribam? *Chry.* salutem tuo patri [...] tuis. ℙ Frequenter est commentari, comp[...] tractare, mandare litteris opus aliquod litter[...] *Cic. Fam.* 1, 9. *f.* Scripsi Aristoteleo more [...] bros in disputatione ac dialogo de Oratore; e[...] Scripsi etiam versibus tres libros de temporibu[...] *Id. Or.* 1, 33. Caput autem est quamplurimu[...] bere: stilus optimus dicendi effector. *Id. V*[...] 5, 43. Furius defensionem causae suae scripsit[...] *Ep.* 2, 1, 117. Scribimus indocti doctique po[...] passim. *Cic. Leg.* 1, 3. A quibus temporibu[...] bendi (*historiam*) capiat exordium. *Gell.* 1, 3[...] Super hoc Chilone Plutarchus in libro περὶ ψυ[...] scripsit. [*Ita saepissime *scribere* de script[...] *Liv.* 21, 1. bellum scribere, ut Gr. συγγράφειν [...] μον. *Cic. Off.* 3, 32, 114. Qua quidem re [...] fractum animum Hannibalis scribit idem ce[...] *Beier* notat: usurpari praesens de scriptoribus[...] rum libri adhuc exstent; coll. *ib.* 2, 2, 8. [...] 16. et 76. *Fat.* 5, 10. *Heindf.* ad *N. D.* 1, 2[...] — Simul notandum hanc formulam *scribit*, ve[...] *psit* saepiss. a gloss. ante scriptorum verba [...] ciri. V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 401.] *Plin.* [...] 2. Hermippus de tota ea arte scripsit diligenti[...] *Quint.* 10, 3, 10. Cito scribendo non fit, u[...] scribatur: bene scribendo fit, ut cito: γνώμ[...] [*Scribitur* vel *scriptum est*, i. q. *narratur* in [...] vel memoratum est. *Cic. Fam.* 11, 2. scribitur[...] multitudinem convenisse. *N. D.* 2, 49. Eaden[...] avis scribitur conchis se solere implere. *Schü*[...] *Cic.* Cf. *Beier.* ad *Cic. Off.* II. p. 401. ℙ S[...] *re* dicuntur ICTi, cum formulas cavendi, etc. e[...] nunt petentibus. *Cic. Mur.* 9. Servius hanc [...] nam militiam respondendi, scribendi, cavendi [...] secutus est: jus civile didicit, etc. cf. *Fam.* [...] ubi v. *Victor.* et *Manut.* cf. *Gron. Sest.* p. 644[...] *cl. Cic.*] ℙ De poetis. *Ter. Andr. prol.* 1. [...] cum primum animum ad scribendum appulit. [...] saepissime hic poeta. Cf. *Bentl. ind. Terent.*] [...] *Arch.* 3. Ut primum e pueris excessit Archi[...] ad scribendi studium contulit. *Hor. Od.* 1, [...] Scriberis Vario fortis, et hostium Victor. *Ov.* [...] 2, 495. Denique nec video de tot scribentibus [...] Quem sua perdiderit Musa: repertus ego. Ad[...] 4, 1, 91., *Pont.* 1, 15, 10. et *ib.* 2, 6, 4. et [...] *Scribere leges*, condere, facere. *Suet. Tib.* 2[...] cemvir legibus scribendis. *Cic. Rosc. Am.* 25[...] pientissimus Atheniensium Solon, qui leges, q[...] hodie quoque utuntur, scripsit. Adde *Or.* 1, 19[...] *milites*, delectum habere; quia delecti in late[...] scribuntur. *Liv.* 9, 8. et *Sall. Jug.* 47. Milites[...] bere, praesidia undique arcessere. *Id. Cat.* 33. [...] quam legiones scriberentur. *Id. Jug.* 43. et [...] *Fam.* 3, 3. Supplementum scribere exercitui. [...] ra exempla habes in *Gloss. Liv.* s. h. v. Interdu[...] nitur etiam pro *evocare*. Ita ap. *Liv.* 42, 33. [...] veteres centuriones quam plurimum ad id b[...] scribi censuisset.] ℙ *testamentum*, facere. [...] *Dig.* 28, 2, 25. Cum quo tempore scriberet[...] stamentum, jam editus esset partus. ℙ Hu[...] pertinent: *Cic. Mil.* 18. *f.* Testamentum pala[...] cerat, et illum heredem, et me scripserat, *h.* [...] stituerat. *Caes. B. C.* 3, 108. In testamento [...] maei heres erat scriptus ex duobus filiis major. [...] *B. Alex.* 33. Caesar reges constituit, quos [...] maeus testamento scripserat. *Hor. Sat.* 2, 5[...] Adrepe officiosus, ut et scribare secundus [...] *Scaevola Dig.* 44, 4, 17. §. 2. Ex quadrante here[...]

Ulp. ib. 29, 2, 70. Scribere servo libertatem. . 37, 4, 8. aliquem exheredem. Cic. Cluent. ed. aliquem tutorem liberis suis. ℙ Scribere iam dicitur debitor, qui non praesentem solvit, irographo per se, vel per trapezitam cavet et ttit, se ad certam diem soluturum. Pl. As. 2, . Adducit domum ultro, et scribit nummos. Sat. 2, 3, 69. Scribe decem a Nerio. Alii exte- . a. Porro Nerius erat trapezita. [*Heindf., ssentitur Beier. ad Cic. Off. 2. p. 285. sq., et 160. scribere h. l. ad creditorem spectare vi- Scaevola Dig. 44, 4, 17. Homo rusticanus o scripsit usuras praestandas quasi ex dotis ssione. Ulp. ib. 26, 7, 8. med. Non tantum au- ibi solvere tutor, verum etiam sibi creditam iam scribere poterit, h. e. mutuam accipere, soluturum, cavere scripto. Paul. ib. 12, 1, . Titius scripsi me accepisse a P. Maevio quin- mutua numerata mihi de domo. Appul. Apol. aniores venere, quasi ad discendum venerint, rius abeunt, quam aliquid scripserint. ℙ Scri- dicam, formulam. V. DICA et FORMULA. cribere foedus ap. Liv. 42, 11. Noeotorum gen- captatam Philippo, nunquam ad scribendum iae foedus adduci potuisse: tribus nunc locis erseo foedus incisum litteris esse: signif. foe- micitiae certa pactione scriptis etiam firmata e.] ℙ Scribere in animo est alta mente repo- Ter. Andr. 1, 5, 49. Etiam nunc mihi scripta icta sunt in animo Chrysidis de Glycerio. [*i. inhaerent animo, ut nunquam eorum oblitus ta Ruhnk., qui comp. Cic. Or. 2, 87. ut non ere in aures orationem, sed in animo videantur ere; et Acad. 2, 1., ubi v. insculpendi eodem usurpatur; coll. Schulting. ad Sen. controv. . 63.] ℙ Scribere in vento et aqua ap. Catull. est id promittere, quod minime perficere ali- n animo habet. ℙ Scripsti sync. pro scripsi- Pl. As. 4, 1, 57. Scripse pro scripsisse, Au- n VII. Sap. de Ludio, et Arnob. 4, 139.

IBONIANUS, a, um, adj. ad Scribonium per- Festus post Sceleratus campus: Scribonianum atur ante atria puteal, quod fecit Scribonius, gotium datum a senatu fuerat, ut coinquiret nquireret) sacella attacta: isque illud procura- ia in eo loco attactum fulgure sacellum fuit. khel. D. N. V. T. 5. p. 301. et sq. F.]

IBONIUS et Scribonia, nomina propria sunt mulieris R. ap. Vell., Plin. utrumq., Tac. et ℙ Scribonius Largus medicus temporibus i et Claudii Impp. vixit, et librum de compo- us medicamentorum scripsit, stilo non satis ate digno, in quo Latini sermonis ratio pa- modum ab aurea puritate discesserat. Credi- a Jano Cornario Graece scripsisse, et Latine a quopiam Valentiniani Imp. tempore. Corna- ionem refellunt alii.

INIARIUS, ii, m. scrinii custos, qui etiam er scrinii dicitur. Vet. Glossarium: Scriniarii agistri scriniorum, vel memoriales scriniorum. Inscr. ap. Grut. 1111, 10. Scriniarius ab epi- et 587, 10. Scriniarius a libellis. Adde alias d. 643, 9. et 1035, 5.

RINIOLUM, ii, m. dimin. scrinii. Not. Tir. Scrinium, scriniolum. ℙ Translate. Hie- . 77. n. 7. Fabiola per prophetas, evangelia, sque currebat, quaestiones et proponens, et recondens in scriniolo pectoris sui. F.]

INIUM, ii, n. κιβωτός, κιβώτιον, arcula, lo- capsa, in qua res pretiosae, et cariores, et e (praesertim chartae, ut epistolae, carmina, ntationes) clausae servantur. Ducunt a γρῶ- vus, capax. Plin. 16, 43, 84. Fagus sectili- inis, in tenui flexilis, capsisque ac scriniis ilis. Sall. Cat. 47. extr. Flaccum praetorem m cum litteris, quas a legatis acceperat, af- ubet. Sen. Ira 2, 23. med. Cum C. Caesar deprehendisset epistolarum ad Pompejum mis- , combussit. Sic Plin. 7, 25, 26. Captis apud liam Pompeji M. scriniis epistolarum. Id. 7, . Alexander inter spolia Darii unguentorum capto, quod erat auro, gemmisque ac mar- pretiosum, varios ejus usus amicis demon- bus, immo hercule, inquit, librorum Home- odiae detur: ut pretiosissimum humani animi uam maxime diviti opere servaretur. Adde 13, Juven. 6, 276. quae scripta, et quas lecture s, Si tibi zelotypae retegantur scrinia moe- Hor. Sat. 1, 1, 120. ne me Crispini scrinia Compilasse putes. Id. Ep. 2, 1, 112. et prius le vigil calamum, et chartas, et scrinia po- dde Val. Max. 6, 5. n. 6., Ov. Pont. 1, 24. t. 1, 1, 106. et Mart. 1, 3, 4. et 67., 4, 33., et 14, 37., quibus omnib. locis de arca aut librorum sermo est. ℙ Palatii, seu princi- uatuor erant scrinia, memoriae, epistolarum, um, epistolarum Graecarum: qui primi erant ulis scriniis, dicebantur proximi, et magistri. multa Salmas. ad Lampr. Alex. Sev. 31. et st. 12. tit. 19. et Cod. Theod. 6. tit. 26. [*Cf. ck. ad Eutrop. 8, 23. p. 631.]

IPLUM, i, n. γράμμα, ponderis exigui no- vigesima quarta pars unciae. Rhemn. Fann. de ponderib. 8. Semioboli duplum est obolus, quem pondere duplo Gramma vocant: scriplum nostri di- xere priores. Semina sex alii siliquis latitantia cur- vis Attribuunt scriplo: lentes veraciter octo, Aut to- tidem speltas numerant, tristesve lupinos Bis duo: sed si par generatim his pondus inesset, Servarent eadem diversae pondera gentes: Nunc variant. Haec Fann. ℙ Pro scriplum legitur et scriptlum: hoc vero est syncope a scriptulum: illud a scripulum: quae idem significant. [Inscr. ap. Marin. Frat. Arv. p. 357. Ex voto posuit Arg. P. XV. scrp. IX. h. e. argendi pondo XV. scriplis IX. Alia ap. eund. ib. p. 230. T. P. I. P. XXIIIS. ∋. VII. h. e. testamento po- nendum jussit pondo tribus et viginti et semis, et scriplis VII. Eam enim Id. ib. docet, in antiquis monumentis fuisse notam scriplorum. V. GRAMMA, et consule Pontedera in Antiq. Lat. et Graec. p. 97. F.] Varr. ap. Charis. 1, 81. Nummum argenteum conflatum primum a Servio Tullo dicunt: is quatuor scriptulis major fuit, quam nunc est. Charis. ib. Scriptulum, quod nunc vulgo sine t dicunt, Varro in Phavorino dixit. Colum. 12, 23. Picis sex scripu- la in sextarios quinque miscere; et ib. 28. Medica- minis pondo unciam et scripula octo. ℙ Et scrupu- lum. Vitr. 7, 8. med. Si ibi auri scrupulum impo natur, non natabit. Ita ed. Elz. 1649. ℙ De ludo duodecim scruptulorum, seu scriptorum Ov. A. Am. 3, 363. V. SCRIPTUM. ℙ Eodem sensu dicitur et scrupulum, sive ex consuetudine vertendi i in u, ut in carnufex, optumus; sive diminutivum sit a scrupus, qua lapillum significat. [*Sriplum, scri- pulum, scriptlum, quae forma tantum et pronuntia- tione differunt a scrupulum, scrupulus, originem du- cunt a rupes, rumpo. V. Doederl. 3, 208. sq.] Ov. Med. fac. 92. Quinque trahant marathri scrupula, myrrha novem. Cic. Att. 4, 16. med. Neque argen- ti scrupulum esse ullum in illa insula. Alii leg. scri- pulum. Plin. 33, 3, 13. Aureus nummus percussus est ita, ut scrupulum valeret sestertiis vicenis. In MSS. est scripulum, teste Hard. Mart. 10, 55. Li- bras, scrupula, sextulasque dicit. Adde 4, 89. et 5, 19., quibus locis est qui leg. scriptula. ℙ Scri- pulum est etiam minima pars jugeri. Varr. R. R. 1, 10. Jugeri pars minima dicitur scripulum, id est decem pedes in longitudinem et latitudinem quadra- tum; et mox: Jugerum habet scripula CCLXXXVIII.: quantum as antiquus noster ante bellum Punicum pendebat. Alii leg. scrupula. Adde Colum. 5, 1. med., ubi quoque alii leg. scripula. ℙ Et minima pars cujusque mensurae. Plin. 2, 10, 7. Non semper in scrupulis partium congruente siderum motu, h. e. partibus minimis graduum: Minuten nos vocamus, aut Secunden; et Front. Aquaed. 26. Capit quina- riam, et plus quam quinariae octavam, hoc est se- scunciam quinariae, et scripula tria, et bessem scri- puli. ℙ [Item vigesima quarta pars horae. M. Au- rel. ap. Front. ad Caes. (ed. A. Maio ep. 2, 9. Coe- lum Neapolitanum plane commodum, sed vehemen- ter varium. In singulis scripulis horarum frigidius, aut tepidius, aut horridius. V. SCRUPULUS. F.]

SCRIPTILIS, e, adj. qui scribi potest. Ammian. 17, 4. med. Mons (h. e. obeliscus) ipse effigiatus scriptilibus elementis. Diomed. 2. in. Vox articu- lata litteralis vel scriptilis appellatur, quia litteris comprehendi potest.

SCRIPTIO, onis, f. γραφή, actus scribendi, scri- ptura. Cic. Att. 10, 17. Lippitudo, quae impediat scriptionem meam. Id. Fam. 9, 12. Ut rem tenuem et inopem, nec scriptione magnopere dignam. ℙ Item res ipsa, quae scribitur. Id. Tusc. 5, 41. f. A quo non modo impulsi sumus ad philosophicas scriptio- nes, verum etiam lacessiti. Id. Brut. 64. Hoc genus scriptionis nondum est Latinis litteris illustratum. ℙ Interdum sumitur pro exercitatione oratoria remo- ta a foro, qualis est Paraenesis Isocratis ad Demo- nicum, Declamationes, et alia ejus generis. Id. ib. 24. Nulla res tantum ad dicendum proficit, quantum scriptio. Id. Or. 11. Quoniam plura sunt orationum genera, eaque diversa, neque in unam formam ca- dunt omnia, laudationum, scriptionum, et historia- rum, etc. ℙ [*Dicitur scriptio interdum etiam, ma- xime de legibus et quae sunt similia, sensu eodem, quo ap. nos: der schriftliche Ausdruck, der Buch- stabe der Schrift. opp. sententia, sensus, quem quis non expressum quasi fundamenti loco habuit in lege scribenda vel alio quodam instituto litteris sancien- do. Cic. Inv. 1, 38. Omnes leges ad commodum rei- publicae referre oportet, et eas ex utilitate commu- ni, non ex scriptione, quae in litteris est, interpre- tari. V. integr. loc.]

[*SCRIPTIONALIS, e, adj. ad scriptionem per- tinens. Mart. Capell. 1, 5. Bail.]

SCRIPTITO, as, a. 1. frequent. a scripto, quod a scribo, saepe scribo. Cic. Att. 7, 12. f. Et haec, et si quid aliud, ad me scribas, velim, vel potius scriptites. Id. Or. 2, 23. med. Sed ne te quidem, Antoni, multum scriptitasse arbitror. Id. Brut. 46. Scriptitavit orationes multas, orator nunquam fuit. Plin. 13, 11, 21. In palmarum foliis scriptitatum est. [Front. ad amic. (ed A. Maio) ep. 1, 11. Nec ignoro, nullum adhuc inter nos mutuo scriptitantem usum fuisse. Ita Codex pro scriptitandi. F.] [*Tac. H. 2, 36. et 3, 52.]

[SCRIPTIUNCULA, ae, f. dimin. scriptionis. Salv. Gub. D. praef. In scriptiunculis nostris non lenocinia esse volumus, sed remedia. F.]

SCRIPTO, as, a. 1. frequent. a scribo, aut scri- ptito. V. LECTO.

SCRIPTOR, oris, m. γραφεύς, qui scribit. Cic. Fam. 2, 4. Tuarum rerum domesticarum habes et scriptores, et nuncios. Id. Brut. 22. f. Addebat et- iam, scriptores illos male mulcatos exisse cum Gal- ba, h. e. illos servos litteratos, amanuenses. Hor. A. P. 354. Scriptor librarius. ℙ Item auctor, h. e. qui opus aliquod litterarium condit, et litteris mandat, ut rhetor, historicus, poeta, et hujusmodi. συγγραφεύς. Cic. Or. 1, 34. med. Legendi etiam poetae, cognoscenda historia, omnium bonarum ar tium scriptores ac doctores legendi. Id. Brut. 9. Tum fuit Lysias, ipse quidem in causis forensibus non versatus, sed egregie subtilis scriptor atque ele- gans. Id. Arch. 24. Quam multos scriptores rerum suarum magnus ille Alexander secum habuisse dici- tur. [*Cf. Liv. 21, 1.] Mart. 3, 20. Falsus scri- ptor, h. e. historicus mendax. Hor. Ep. 1, 2, 1. Scriptor Trojani belli, h. e. Homerus; et ib. 2, 1, 61. habet nos numeratque poetas Ad nostrum tempus Livi scriptoris ab aevo, h. e. Livii Andronici. Quint. 10, 1, 9. Scriptores iamborum, et veteris comoe- diae. Phaedr. 5, 1. Hic est Menander scriptor, h. e. poeta comicus. Hor. A. P. 235. Satyrarum scriptor. Adde ib. 120. et Ep. 2, 2, 77., quib. locis poetam scriptorem vocat, quem prisci etiam scribam dixere. Plin. 36, 5, 4. n. 10. Callisthenes historiarum scri- ptor. Gell. praef. Utriusque linguae scriptores, h. e. qui in utraque lingua, Graeca et Latina scripsere. Id. 19, 8. f. Classicus assiduusque scriptor, non proletarius. [*Vell. 2, 89, 6. omne aevi sui spa- tium impensurum in id solum opus scriptorem fati- gat.] ℙ Scriptor legum, conditor, legislator. Cic. ad Brut. 1, 1. Solon sapientissimus ex septem, et legum scriptor solus ex septem. [*— Suet. Ner. 17. ne quis alieni testamenti scriptor legatum sibi ad- scriberet.]

SCRIPTORIUS, a, um, adj. γραφικός, ad scri- bendum pertinens. Cels. 5, 28. n. 12. med. Scri- ptorius calamus. Id. 6, 4. extr. et 8, 4. med. Atra- mentum scriptorium.

SCRIPTULA. V. SCIRPULA.

SCRIPTLUM et Scriptulum. V. in SCRIPLUM.

SCRIPTUM, i, n. σύγγραμμα, id quod litteris mandatum est, scriptura, scriptio. Auct. ad Her. 1, 11. Cum in scripto, aut ex scripto aliquid contro- versiae nascitur; et mox: Ex scripto et sententia nascitur controversia, cum videtur scriptoris volun- tas cum scripto ipso dissentire. [*Wenn der Sinn und die Absicht des Schriftstellers mit dem buch- stäblichen Ausdrucke nicht übereinzukommen scheint] Cic. Brut. 39. Multa contra scriptum pro aequo et bono dixit. ℙ De scripto dicere contrarium est v. memoriter dicere, in dicendo scriptum in manu ha- bere, et omnia dicere, ut domi scripsimus. Id. ib. 88. Memoria tanta, ut quae secum commentatus esset, ea sine scripto verbis eisdem redderet. Id. Planc. 30. f. Oratio, quae propter rei magnitudinem dicta de scripto est. Adde Phil. 10, 2. med. et Att. 4, 3. ℙ Scriptum relinquere, mandare scriptis, litteris mandatum relinquere. Id. Verr. 2, 4, 56. Multi Graeci de valvarum harum pulcritudine scriptum re- liquerunt. Id. Off. 2, 1. med. Ut scriptis actiones nostras mandaremus. Id. Or. 2, 46. extr. Quod a Platone in scriptis relictum esse dicunt. ℙ Scri- pta, orum, opera litteratorum hominum, historiae, carmina, artes, etc. Id. Fam. 5, 12. Ardeo cupi- ditate incredibili, nomen ut nostrum scriptis il- lustretur et celebretur tuis; et ib. 4, 4. Facile ce- do tuorum scriptorum subtilitati et elegantiae. ℙ Scriptum, lex, aut oratio scripta. Cic. Dom. 26. f. Quoniam scripto illo istius sententiam dicere vetaba- tur. Id. Q. Fr. 3, 8. med. Serrani filii funus per- luctuosum fuit: laudavit pater scripto meo. ℙ Scri- ptum facere, scribam esse, et scribendo victum quaerere. L. Piso ap. Gell. 6, 9. et Liv. 9, 46. Cn. Flavius patre libertino natus scriptum faciebat. Suet. Vit. Hor. in. Scriptum quaestorium comparavit. Piso l. c. Dicitur tabulas posuisse, scripto sese abdicas- se. Alii leg. scriptu, ut sit 4. decl. [quod confirma- tur hoc loco Front. ad amic. 2. (edente iterum A. Maio) ep. 6. Estne lege coloniae Concordiensium cautum, ne quis scribam faxit, nisi eum, quem de- curionem quoque recte facere possit? Fueruntne omnes et sunt ad hoc locorum, quibus unquam scriptus publicus Concordiae latus est, decurio- nes? h. e. quibus publici scribatus officium dela- tum est? V. SCRIBATUS. F.] ℙ De ludo duo- decim scriptorum. Cic. Or. 1, 50. Licet, ista ra- tione dicamus, pila bene, et duodecim scriptis lu- dere proprium esse juris civilis, quoniam utrumque eorum P. Mucius optime fecerit. Id. fragm. ap. Non. 2, 781. Itaque tibi concedo, quod in duodecim scriptis solemus, ut calculum reducas, si te alicujus dati poenitet. Utroq. loco est qui leg. scrupis, sed invitis libr. et Criticis. Quint. 11, 2, 38. Scaevola in lusu duodecim scriptorum cum prior calculum pro- movisset, essetque victus, dum rus tendit, repetito totius certaminis ordine, quo dato errasset, recor-

datus est. [*Cf. *Spald.* ad h. l.] *Scripta* haec vocat *scriptula* (vel *scripula*, ut quidam volunt, sed idem est.) *Ov. A. Am.* 3, 363. Est genus (*ludi*) in totidem tenui ratione redactum Scriptula, quot menses lubricus annus habet. Parva tabella capit ternos utrinque lapillos: In qua vicisse est, continuasse suos. Ex quo *Ovidii* loco et firmatur lectio *scriptis*, non *scrupis*, in verbis *Cic.* et *Quint.*, et hic ludus a talis seu tesseris et latrunculis diversus fuisse ostenditur. V. *Ov. ib.* 353. et sqq. Porro *scripta* haec sive scriptula alii putant fuisse lineas dispositas in tabula lusoria, quae similis erat illi, qua eum ludum ludimus, qui vulgo *Tria* a nostratibus appellatur, similis, inquam, non eadem, quia alio ordine in illa lineae descriptae fuisse videntur. Alii *scripta* intelligunt ipsos calculos, qui in ludo adhibebantur: argumento esse, quod ab aliis legatur *scrupis* pro *scriptis*. Prior sententia magis congruere videtur cum allatis *Cic.* et *Quint.* verbis: ipsum tamen ludum credimus in antiquitatis tenebris adhuc latere. Disserunt de eo *Salmas.* ad *Vopisc. Procul.* 13., *Gronov. de pec. vet.* 3, 15. et *Thom. Hyde de lud. Oriental.* [*V. *Ernest. cl. Cic.* s. h. v.]

SCRĪPTŪRĂ, ae, f. γραφὴ, actus scribendi, scriptio. *Mart.* 1, 67. Erras meorum fur avare librorum, Fieri poetam posse qui putas tanti, Scriptura quanti constat, et tomus vilis. *Plin.* 33, 7, 40. Minium in voluminibus quoque scriptura usurpatur, clarioresque litteras facit. [*Adde *Suet. Aug.* 80. Dexterae quoque manus digitum salutarem tam imbecillum sentiebat, ut torpentem contractumque frigore vix cornei circuli supplemento scripturae admoveret.] *Cic. Or.* 1, 33. Si subitam orationem commentatio vincit, hanc ipsam profecto assidua ac diligens scriptura superabit. *Id. Fam.* 15, 21. Scriptura aliquid persequi, *h. e.* scribere. ℙ Item modus scribendi, stilus. *Caecin.* ad *Cic. Fam.* 6, 7. Genus hoc scripturae non modo liberum, sed incitatum atque elatum esse debet. *Ter. Phorm. prol.* 5. Fabulas tenui esse oratione, et scriptura levi. *Id. Andr. prol.* 12. dixit, oratione ac stilo. *Nep. praef.* Genus scripturae leve. [*Huc pertinet etiam locus, quem *Forc.* §. anteced. adscripserat, *Suet. Gr.* 2. *med.* Naevii Punicum bellum unico volumine, et continenti scriptura expositum, divisit in septem libros.] ℙ Item scriptum. *Planc. ad Coss.* etc. *Fam.* 10, 8. *med.* C. Furnio legato plura verbo, quam scriptura, mandata dedi; et *Caecin.* ad *Cic. Fam.* 6, 7. Mendum scripturae litura tollitur. *Cic. Inv.* 2, 40. Ex superiore et ex inferiore scriptura docendum, quod quaeratur, fieri perspicuum, *h. e.* superiore et inferiore parte testamenti. *Val. Max.* 1, 1. *n.* 12. Duabus arcis lapideis repertis, quarum in altera scriptura indicabat corpus Numae Pompilii fuisse; et *Suet. Caes.* 41. Libelli scriptura brevi, [*i. e. paucis verbis.] ℙ Item opus litterarium, ut carmina, historiae, etc. *Ter. Ad. in.* Postquam poeta sensit, scripturam suam ab iniquis observari, et adversarios rapere in pejorem partem, quam acturi sumus, etc. *Id. Hec. prol.* 2, 5. Ne cum poeta scriptura evanesceret. *Tac. A.* 4, 32. Nemo Annales nostros cum scriptura eorum contenderit, qui veteres populi R. res composuere. *Suet. Vit. Juven. in.* Genus scripturae studiose excolit, *h. e.* satyrae faciendae. *Tac. A.* 3, 3. Diurna actorum scriptura, *h. e.* acta diurna Urbis. ℙ [**Scriptura* rariore quidem, sed non inusitata significatione dicitur lex, cum de verbis edicti alicujus, sim. sermo est. *Suet. Cal.* 41. cum per ignorantiam scripturae multa commissa fierent, cet. i. e. quia verba legis, scriptam aliquam legem non norant.] ℙ Christiani scriptores *Tert.*, *Hieron.*, *August.* etc. *Scripturam*, et *Scripturas* vocant Divinas Litteras, τὰ Ἱερὰ Βιβλία. ℙ Vectigal ex agris et silvis publicis, quod pendebatur ab iis, qui in illis pastionis causa pecudes habebant, *scriptura* dicebatur, quia numerum pecudum apud publicanos profiteri cogebantur, qui in commentarios referebant, et scripto servabant. Hujusmodi vectigalia multa erant in Asia, item in Italia, in silva Scantia, et in salictis ad Minturnas, ut *Cic. Agr.* 2, 14. memorat. *Id. Manil.* 6. *med.* Ita neque ex portu, neque ex decumis, neque ex scriptura vectigal conservari potest. *Pl. Truc.* 1, 2, 44. Ubi non est, scripturam unde dent, incusant publicanos. V. SCRIPTURARIUS. ℙ De magistro scripturae V. MAGISTER. ℙ In illo *Petr. Sat.* 126. Supercilia usque ad malarum scripturam currentia, et rursus confinio luminum paene permixta: *scriptura malarum* vel est extrema linea, seu confinium malarum in superiori parte, vel pictura seu fucus earundem: vel denique cum multis aliter est legendum.

[SCRĪPTŪRĀBĬLIS, e, adj. cui inscribi potest. *Cassiod. Var.* 11, 38. de charta ex papyro: Scripturabilis facies, quae nigredinem suscipit ad decorem. *F.*]

SCRĪPTŪRĀRĬUS, a, um, adj. ad scripturam pertinens. Scripturarius ager appellatur, in quo, ut pecora pascantur, certum aes persolvitur; quia publicanus scribendo conficit rationem cum pastore. *Festus.* ℙ Absolute, Scripturarios, inquit *Non.* 1, 172., quos nunc tabularios dicimus, dici volunt veteres, quod scripturis, et commentariis omnia vel urbium, vel provinciarum complecterentur. *Lucil. ib.* Publicarum rerum assuefiam, ut scripturarius. Vel ut *Id. Non.* habet 4, 315. Publicanus vero ut Asiae fiam scripturarius pro Lucilio, id ego nolo: et uno hoc non muto omnia.

SCRĪPTŪRĬO, is, a. 4. desider. scribere gestio. *Sidon. ep.* 7, 18. Incitatus semel animus nec dum scripturire desinit. Adde *ep.* 8, 11. *med.*

SCRĪPTUS, a, um, part. a *scribo*: γεγραμμένος, γραφεὶς, litteris vel lineis notatus, signatus, insculptus. *Ov. Trist.* 5, 12, 61. Scribimus, et scriptos absumimus igne libellos. *Id. Pont.* 3, 2, 90. Ad fratrem scriptas exarat illa notas; et *Her.* 18, 128. Scriptaque sint titulo nostra sepulcra brevi. *Id. Fast.* 5, 224. Et manet in folio scripta querela suo. *Cic. Div.* 1, 18. *f.* Ut C. Gracchus scriptum reliquit. *Id. Acad.* 4, 42. Nobilis disciplina, cujus, ut scriptum video, princeps Xenophanes. *Plin. Pan.* 43. Scriptus heres. *Pall.* 2, 15. *med.* Nasci amygdala scripta, si aperta testa nucleum sanum tollas, et in quodlibet scribas. Adde 12, 7. *Mart.* 1, 118. taberna Scriptis postibus hinc et inde totis, *h. e.* inscriptis. *Id.* 14, 87. cui lemma *Stibadia*. Accipe lunata scriptum testudine sigma, *h. e.* formatum instar litterae C. Al. leg. *scriptum testudine signum.* ℙ *Festus:* Scriptum lapidem esse ait, et ita vocari, Antistius Labeo, in agro Menullino, ubi divinam rem facerent. ℙ Item fictus, aut pictus. *Mart.* 11, 4. Scriptus es aeterno nunc primum Juppiter auro. *Stat. Silv.* 3, 1, 95. tot saxa imitantia vultus, Aeraque, tot scripto viventes lumine ceras Fixisti. ℙ Item praestitutus. *Sen. Herc. Fur.* 189. Nulli jusso cessare licet, Nulli scriptum proferre diem, *h. e.* in fatis scriptum. ℙ In nonnull. vet. *Inscr.* habetur *scribtus.*

SCRĪPTUS, us, m. V. SCRIPTUM.

SCRĪPŪLĂ. V. SCIRPULA.

SCRĪPŪLĀRIS, e, adj. scripulum continens. *Plin.* 33, 8, 43. Protinus dicunt, quantum auri sit in ea, scripulari differentia, mirabili ratione non fallente. Al. leg. *scrupulari.*

SCRĪPŪLĀTIM, adv. per scripula, minute, scrupulose. *Plin.* 22, 24, 56. *f.* Scripulatim quidem colligere ac miscere vires, impudentiae est. Al. leg. *scrupulatim.*

SCRĪPŪLUM. V. in SCRIPLUM.

[SCRŎBĀTĬO, onis, f. actus fodiendi foveas ad arbores depangendas. *Kalend.* rusticum *Farnesian.* ap. *Grut.* 138. *mens. Novemb.* Scrobatio arborum. Hujus *Kalendarii* αὐθεντίαν infirmare conatus est *Pontedera* in *Antiqu. Lat. et Graec.* p. 393. et sqq.; verum *Morcellus de stil. Inscr. Lat.* T. 1. p. 76. et sqq., *ed. Patav.* ejusdem difficultatibus ita occurrit, ut illud genuinum opus esse probet. *F.*]

SCRŎBĬCŬLUS, i, m. βόθριον, dimin. scrobis. *Colum.* 4, 15. Et scrobiculo facto ad imum solum praeciditur. *Id.* 5, 6. *med.* Non maximos scrobiculos, sesquipede inter se distantes, fodere. *Plin.* 21, 5, 13. Lilia in scrobiculis seruntur. Adde *Varr.* ap. *Non.* 3, 207.

SCRŎBIS et Scrobs, bis, m. et f. ὄρυγμα, σκάμμα, cavum in terra factum, fossa, fovea. *Colum.* 5, 5. Scrobs, aut sulcus faciendus est; et *mox:* Ne protinus totus scrobs terra compleatur; et *ib.* 6. *med.* Scrobis fieri debet latus pedum duorum; et *mox:* Scrobem autumno facito; et *ib.* 10. Scrobis clibano similis fiat. *Plaut. fragm.* ap. *Prisc.* 7, 751. et *Non.* 3, 207. Ibi scrobes fodito sexagenos in dies. *Id. ib.* Ego ecfodiebam in diem denos scrobes. *Varr. ib.* In scrobe fodiendo inveniunt arcam. *Cic.* quoque *fragm.* ap. *Serv.* ad *G.* 2, 288. masculino genere usurpavit. ℙ In feminino. *Colum.* 4, 4. Facta in pastinato scrobe, vitis prosternatur. *Id.* 12, 44. *med.* Factae scrobi operculum imponitur. *Ov. Met.* 7, 243. egesta scrobibus tellure duabus. *Lucan.* 8, 755. lacerae fragmenta carinae Exigua trepidus posuit scrobe. *Gracch.* ap. *Serv. l. c.* Abunde fossa scrobis est. *Plin.* 16, 31, 57. Platani in sua scrobe reponuntur. *Id.* 17, 13, 21. Ramum ab arbore in scrobem deprimere. *Id.* 24, 1, 1. Quercum in scrobe depangere; et 10, 44, 61. Scrobes excavare. ℙ De fossa, in qua humatur cadaver. *Mart.* 10, 97. Jam scrobe, jam lecto, jam pollinctore parato. *Suet. Ner.* 49. Scrobem coram fieri imperavit, dimensus ad corporis sui modulum. Adde *Tac. A.* 1, 61. *extr.* et *ib.* 15, 67. *f.* ℙ *Pers.* 1, 119. Men' mutire nefas, nec clam, nec cum scrobe? Nusquam. Hic tamen infodiam: vidi, vidi ipse, libelle: Auriculas asini quis non habet? *h. e.* occulte. V. MIDAS. ℙ Item de pudendo muliebri. *Arnob.* 4, 131. Pertunda, quae in cubiculis praesto est virginalem scrobem effodientibus maritis.

SCRŎFĂ, ae, f. γρομφὰς, porca vetula, quae fetus causa alitur. *Varr. R. R.* 2, 4. Scrofa in sua quaeque hara suos alat, oportet, porcos. *Colum.* 7, 9. Scrofae probantur longissimi status, et ut sint reliquis membris similes descriptis verribus. *Juven.* 6, 176. Atque eadem scrofa Niobe fecundior alba. ℙ *Scrofa*, cogn. R. Originem hujus cognominis hanc *Varro* tradit *R. R.* 2, 4. Avus meus (*Cn. Tremellius Scrofa loquitur, vir praetorius, Varronis aequalis*) primum appellatus est Scrofa: qui quaestor cum esset Licinio Nervae praetori, in Macedonia provincia relictus, qui praeesset exercitui, praetor rediret; hostes arbitrati occasione habere victoriae, impressionem facere coeperu castra. Avus, cum hortaretur milites, ut cap arma, atque exirent contra, dixit, celeriter los, ut scrofa porcos, disjecturum. Id, quod Nam eo proelio hostes ita fudit atque fugavit, Nerva praetor imperator sit appellatus, avus c men invenerit, ut diceretur scrofa. *Macr.* alia fert appellationis originem *Sat.* 1, 6. *f.* Is Tr lius cum familia atque liberis in villa erat: ejus, cum de vicino scrofa erraret, surreptam ficiunt: vicinus advocatis custodibus omnia ci venit, ne qua efferri possit: isque ad dominu pellat, restitui sibi pecudem. Tremellius, c villico rem comperisset, scrofae cadaver sub nibus collocat, super quos uxor cubabat: qua nem vicino permittit: cum ventum est ad c lum, verba jurationis concipit, nullam esse in sua scrofam, nisi istam, inquit, quae in cent jacet: lectulum monstrat. Ea facetissima j Tremellio Scrofae cognomentum dedit. ℙ Su scribunt *scropha.*

SCRŎFĪNUS, a, um, adj. a scrofa, ut S num stercus, *Marcell. Empir.* 4. Scrofina *Id.* 13.

SCRŎFĬPASCUS, i, m. χοιροβοσκὸς, qui s pascit. *Pl. Capt.* 4, 2, 27. Pistores scrofi furfure qui alunt sues.

SCRŎFŪLAE, arum, f. plur. χοιράδες, st aut similis morbus circa guttur. *Veg. Vet.* Plerumque strumae, vel parotides, aut scr jumentorum guttur infestant.

SCRŎPHĂ. V. SCROFA.

SCRŎTUM, i, n. ὄσχεος, sacculus e pelle testiculi continentur: per metathesin a *scortum* pellem significat. *Cels.* 7, 19. Inciditur int inguen, interdum scrotum. Adde *ib.* 20.

SCRŪPĔDĂ, ae, m. et f. qui aegre incedi lut qui pedibus scrupos calcans difficile ingre et distorto corpore. *Varr. L. L.* 6, 3. *f.* et *fragm.* ap. *Gell.* 3, 3. V. SCRANTIAE.

SCRŪPĔUS, a, um, adj. λιθώδης, scrupi nus, lapidosus, scruposus, asper. *Enn.* ap. in *Scrupi.* Scrupeo investita saxo atque o *h. e.* terga cavis super obsita conchis, ut ai *Met.* 4, 724. de eadem re, *h. e.* de marino m loquens; et *ib.* 1, 332. Triton humeros inna rice tectus. *Virg. A.* 6, 237. Spelunca alta vastoque immanis hiatu, Scrupea, tuta lacu etc. *Sen. Agam.* 558. Est humilis unda, sc mendax vadis, Ubi saxa rapidis clusa vortici git Fallax Caphareus. Adde *Stat. Th.* 9, 41 Translate. *Attius* ap. *Varr. L. L.* 6, 3. *f.* R abs te religionem: scrupeae imponas, *h. e.* stitione laboranti. V. SCRANTIAE. *Auson.* *Idyll.* 12. Scrupea difficultas, *h. e.* ardua, sta, difficilis. *Tert. Pall.* 4. de Achille: Ille rupicem, et silvicolam, et monstrorum e rem scrupea schola eruditus, *h. e.* apud Chi centaurum.

SCRŪPŌSUS, a, um, adj. idem quod scr *Accius* ap. *Non.* 3, 194. Scruposa specus. *Pl.* 1, 2, 82. Scruposam viam commeare. *Lucan.* Scruposis angusta vacant ubi litora saxis. *Grat* 514. lustratur equis scruposa Pyrene; et *Appul* *n.* 11. Scruposum agrum, meras rupinas, et ceta colere. ℙ Translate. *Lucr.* 4, 524. hau quam ratio scruposa relicta est. ℙ [*De conf *scruposus* et *scrupulosus* v. h. v.]

SCRŪPŬLĀRIS. V. SCRIPULARIS.

SCRŪPŬLĀTIM. V. SCRIPULATIM.

SCRŪPŬLŌSĒ, adv. ὑπερακριβῶς, nimis cu seu diligenter. *Plin.* 2, 46, 45. Scrupulosius, instituto fortassis conveniat operi, tractabo v *Quint.* 5, 14, 28. Minutius et scrupulosius sc tur omnia. *Colum.* 9, 8. Quae dono vel a contingunt, minus scrupulose probantur. *Id.* 1. Corporis gesticulatorem scrupulosissime req saltationis ac musicae rationis studiosi.

SCRŪPŬLŌSĬTAS, atis, f. ὑπερακρίβεια, diligentia, anxia cura. *Colum.* 11, 1. *f.* In h tem ruris disciplina non desideratur ejusmodi pulositas. ℙ Item anxietas, sollicitudo. *Tert.* *vel.* 11. *med.* De ceteris, quae desponsatae non viderit parentum procrastinatio de angustiis et pulositate descendens.

SCRŪPŬLŌSUS, a, um, adj. idem quod sc sus, scrupeus, asper: a *scrupulus*, lapillus. *Tusc.* 4, 14. *f.* Ex quibus quoniam, tanqu scrupulosis cotibus, enavigavit oratio. Al. leg. *posis.* [*V. *Orell.*] *Pacuv.* ap. *Prisc.* 6, 713 venio in scrupulosam specum. *Plin.* 15, 23, castaneis: Ceterae suum pabulo gignuntur, sc losa corticis, intra nucleos quoque, rumina *Tert. Cult. fem.* 10. Scrupulosa Deus auribu nera intulit, *h. e.* auctor fuit forandarum au unde lapilli penderent. ℙ Translate est dil minuta quaeque persequens, sollicitus, anxius, sique scrupula ipsa ponderum et mensurarum e nans: a *scrupulum*, minima ponderis pars. *Aquaed.* 64. Scrupulosa inquisitione invenir quid. *Plin.* 18, 33, 76. Ventorum ratio erit

ulosior. *Val. Max.* 1, 1. *n.* 8. Scrupulosa cu-
rvula quaeque momenta religionis examinare.
. *de Deo Socrat.* Scrupulosissimus Deorum cul-
et *Tert. Spect.* 3. Quorundam fides aut simpli-
aut scrupulosior. *Appul. Met.* 9. Scrupulosus
. [*Front. B. Parth.* (ed. *A. Maio*) p. 203.
r duos de analogia libros scrupulosissimos
it. *F.*] ℟ Item molestus, difficilis. *Festus*
upi: Scrupulosam rem dicimus, quae aliquid
in se asperi. *Quint.* 9, 1, 7. Scio, quam mul-
m habeant, quamque scrupulosam disputatio-
Gell. praef. med. Quae erunt in his commen-
pauca quaedam scrupulosa et anxia, vel ex
natica, vel ex dialectica, etc. *Plin. ep.* 3, 5.
Miraris, quod tot volumina, multaque in his
rupulosa homo occupatus absolverit. *Auson.*
act. 24. Scrupulosus hic mihi locus est, et
r eam, quam nunquam appetivi, gloriam re-
lus. ℟ [*Confund. *scrupulosus* et *scruposus.*
n. cl. Cic. s. v. *scrupulosus.*]
:UPŬLUM, i, n. minima ponderis pars. V.
PLUM.
UPŬLUS, i, m. ψηφὶς, parvus scrupulus,
ıs, lapillus minutus, qualis est, qui in calceo
et pressus pedem laedit. [*Etymon vocis v.
RIPTUM.] *Solin.* 7. Inter calculos, quibus
Acheloi micant, invenitur galactites, qui scru-
ipse ater, si teratur, reddit succum album
tis saporem. ℟ Translate est quidquid dubi-
em affert, sollicitudinem, difficultatem, mo-
. *Ter. Andr.* 5, 4, 37. Mihi unus scrupulus
restat, qui me male habet. *Pam.* dignus es
ua religione odio, nodum in scirpo quaeris.
ar. resp. 5. *extr.* Primum expiabo religionem
mearum, si id facere vere ac sine cujusquam
tione potero: sin scrupulus tenuissimus resi-
liquis videbitur, religioni parebo. *Id. Att.* 1,
omesticarum sollicitudinum aculeos omnes et
los occultabo; et *ib.* 2, 4. Mihi placet, ea,
nale empta sunt, reddi, si voluntate Pompo-
eri poterit: si ne id quidem, nummi potius
tur, quam ullus sit scrupulus. *Id. Rosc. Am.*
Hunc sibi ex animo scrupulum, qui se dies
que stimulat ac pungit, ut evellatis, postu-
Plin. ep. 3, 17. Exime hunc mihi scrupulum,
r esse non possum. *Cic. Cluent.* 28. Hic tum
s est hominibus scrupulus, et quaedam dubi-
quidnam esset actum. *Ter. Ad.* 2, 2, 19.
injeci scrupulum homini; et *Appul. Met.* 1.
on parvam incussisti sollicitudinem, immo
rmidinem, injecto non scrupulo, sed lancea,
nones nostros anus illa cognoscat. *Colum.* 5,
nis surculus, si similem fructum affert, sine
lo egregie inseritur. ℟ Item formido, metus.
Apol. Reus scrupulo quaestionis liberatur. ℟
ollicitudo, cura, diligentia. *Id. ib.* Quibus
bus, quibus scrupulis, quibus custodibus per-
prohibeat? ℟ Et res difficilis. *Gell.* 5, 15. *f.*
rgutae desidiae aculeos cum audiremus, ne-
his scrupulis aut emolumentum ad rationem
pertinens, aut finem ullum quaerendi videre-
etc. ℟ Item vigesima quarta horae pars.
ap. *Fabrett.* p. 97. *n.* 219. Benemerenti in pace
ae, quae hic dormit. Vixit Ann. XXI. Mens.
or. IV. scrupulos VI. Alia ap. *Mur.* 915, 3.
Vix. An. XVII. M. IIII. D. IX. Hor. XV. Scru-
XX. (Hic fortasse scribendum XX., nam ho-
Romanos constabat scrup. XXIV.) V. SCRI-
. V. aliam ap. *Donat.* 351, 1. ℟ De minimo
e, V. in SCRIPLUM.
UPUS, i, m. λίθαξ, saxum asperum, et diffi-
trectatu. *Festus:* Scrupi dicuntur aspera sa-
: difficilia: petrae etiam attrectari insuetae,
aufragiorum pollutae scelere. *Petr. Sat* 79.
ora paene tota per omnes scrupos, gastrorum-
inentium fragmenta traxissemus cruentos pe-
℟ [Translate idem est ac scrupulus, q. v. v.
rep. (ed. *A. Maio*) 3, 16. Contra autem im-
semper aliqui scrupus in animis haereat, sem-
ante oculos judicia et supplicia versentur.
etiam cognn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 170. *n.* 324.
ecilius Scrupus. *F.*]
UTA, orum, n. plur. γρύτη, ἡ, γρυτάρια, τὰ,
eres omne genus, ut attritae usu vestes, di-
ae strigiles, jumentorum tritae soleae, vasa
et futilia, et hujusmodi quae vilissimi proxe-
venalia habent: a voce Graeca allata, *s* prae-
Lucil. ap. *Gell.* 3, 14. Quidni? et scruta qui-
it vendat, scutariu' laudat, Praefractam stri-
soleam improbu' dimidiatam. *Hor. Ep.* 1,
Vilia vendentem tunicato scruta popello. *Petr.*
Trag. 62. *Burm.* Scruta scita expedire.
UTANS, antis, part. a *scrutor*, qui scrutatur.
Sat. 97. Ut extentus infra grabatum scrutan-
luderet manus. *Manil.* 1, 11. Jam propiusque
mundus scrutantibus ipsum. *Ammian.* 30, 9.
Militaris rei ordinum scrutantissimus.
RUTANTER, adv. diligenter, cum scrutatio-
mbros. ep. 40. Scrutanter discutere. *F.*]
RUTARĬUM, i, n. γρυτοπωλεῖον *Gloss. Gr.*
B. A.
UTARĬUS, a, um, adj. ad scruta pertinens.
. ap. *Orell. Collect. Inscr. Lat. n.* 2954. Aba-

scantus Antonii Rufi S. Scrut. *h. e.* servus scrutarius. *F.*] ℟ *Scrutarius* absolute, qui scruta vendit, γρυτοπώλης. *Lucil.* ap. *Gell.* 3, 14. scruta quidem, ut vendat, scrutariu' laudat. ℟ *Scrutaria, ae*, f. absolute, ars scruta vendendi. *Appul. Met.* 4. Vos inter furta parva atque servilia, per aniles cellulas reptantes scrutariam facitis.

SCRŪTĀTĬO, onis, f. ἐξέτασις, actus scrutandi, inquisitio diligens. *Sen. V. B.* 23. Si tutus et securus scrutationem populo praebuerit, *h. e.* permiserit domum suam scrutandam. *Gell.* 9, 10. *f.* Egregiam istius verecundiae laudem insula nimis et odiosa scrutatione violavit.

SCRŪTĀTOR, oris. m. ἐξεταστής, qui scrutatur, investigator, inquisitor. *Stat. Silv.* 3, 1, 84. Fluctivagos nautas, scrutatoresque profundi; et *ib.* 3, 92. Quodque legit mersus pelagi scrutator Eoi; et *Lucan.* 4, 298. Asturii scrutator pallidus auri. Sic *Sil.* 1, 231. Astur avarus Visceribus lacerae telluris margitur imis, Et redit infelix effosso concolor auro. ℟ Item qui manibus pertrectat. *Suet. Claud.* 35. Salutatoribus scrutatores semper apposuit, et quidem omnibus, et acerbissimos, *h. e.* qui pertrectarent, scrutarenturque, num quorum sub vestibus laterent arma. *Just.* 38, 1. Scrutatori curiosius imum ventrem pertractanti, ait, caveret ne aliud telum, etc. V. SCRUTOR et PRAETENTATUS. ℟ Translate a prima significatione. *Lucan.* 5, 122. Scrutator fati. V. SCRUTOR.

SCRŪTĀTRIX, icis, quae scrutatur. *Alcim.* 2, 326. scrutatrix Eva malorum.

SCRŪTĀTUS, a, um, part. a *scrutor*, qui investigavit, et rimatus est. *Plin.* 23, 6, 60. Qui omnia scrutati, nihil intentatum reliquere. *Stat. Th.* 1, 614. imas animae mucrone corusco Scrutatus latebras. ℟ Passive, diligenter quaesitus. *Aurel. Vict. Orig. gen. R.* 6. Scrutatis omnibus ejuscemodi latebris. *Ammian.* 15, 8. *med.* Velut scrutatis veteribus libris.

SCRŪTILLUS, i, m. venter suillus condito fare expletus. *Paul.* ex *Festo* post *Sors*, ex *Plauto*, et *Isid. Gloss.* Olim corrupte legeb. *sortutillus.*

SCRŪTĬNĬUM, ii, n. ἐξερεύνησις, investigatio, inquisitio: a *scrutor. Appul. Met.* 9. *f.* Postremum magistratibus placuit obstinate denegantem scrutinio detegere.

*SCRŪTĬNO, as, a. 1. *Fulgat. Interpr. Esdr.* 4, 16. 63. et 65. *B. A.*

SCRŪTO, as, a. 1. idem ac scrutor, apud antiquos, teste *Prisc.* 8, 799. et *Non.* 7, 6. *Gloss. Philox.* Γρυτεύω, scruto. ℟ Passive. *Ammian.* 28, 1. *med.* Non nisi suppliciis acrioribus perniciosa facinora scrutari posse, vel vindicari.

SCRŪTOR, aris, atus sum, dep. 1. ἐξετάζω, ἐρευνάω, diligenter rimor, perscrutor. Videtur esse a *scrutis*, quasi sit ita in loco aliquo praetentare, et versare omnia, ut etiam scruta misceantur. Unde *Gloss. Philox.* Γρυτεύει, scrutatur. *Petr. Sat.* 33. Scrutari paleam coeperunt, erutaque subinde ova divisere convivis; et *ib.* 98. Arundine omnia foramina parietum scrutatur. [**Suet. Vesp.* 12. Scrutari salutantes.] *Cic. Vat.* 5. Cum omnium domos, apothecas, naves furacissime scrutarere. *Sall. Jug.* 12. Scrutari loca abdita, clausa effringere. *Cic. Pis.* 26. L. Crassus spiculis prope scrutatus est Alpes, uti, ubi hostis non erat, ibi triumphi causam aliquam quaereret. *Stat. Th.* 1, 426. scrutatur et intima vultus Unca manus. *Sen. Oed.* 965. Scrutatur avidus manibus uncis lumina. *Id. Med.* 1013. et *Lucan.* 8, 557. Gladio scrutari viscera. *Tac. H.* 3, 27. Disjectam fluitantemque testudinem lanceis contisque scrutantur, donec soluta compage scutorum, etc. *Id. G.* 45. Scrutari mare; et *A.* 1, 61. occulta saltuum. Sic *Plin.* 5, 1, 1. Scrutandi orbis gratia, classe circumvectus. *Sen. Thyest.* 498. canis presso vias Scrutatur ore; et *Plin.* 8, 40, 61. canis Scrutatur ferae vestigia, atque persequitur. *Hor. Sat.* 2, 3, 276. Srcutari ignem gladio. V. GLADIUS. ℟ Translate. *Cic. Q. Fr.* 1, 3. *f.* Scrutari omnes sordes, excutere unumquemque. *Tac. H.* 4, 55. animum alicujus; et *A.* 16, 5. nomina ac vultus, alacritatem, tristitiamque coeuntium. *Sen. Ira* 3, 36. Totum diem mecum scrutor, facta ac dicta mea remetior; et *Juven.* 2, 44. respice primum, Et scrutare viros. ℟ Item quaero, inquiro, investigo. *Plin.* 35, 6, 19. Scrutari inter saxa venas melini. *Claud. Rapt. Pros.* 1, 172. ventus Offenso per saxa furit rimosa meatu, Dum scrutatur iter, *h. e.* quaerit exitum. ℟ Translate. *Cic. Part.* 3. Argumenta scrutari et quaerere ex omnibus locis. *Plin. ep.* 4, 30. *extr.* Scrutare causas, quae tantum miraculum efficiunt. *Tac. A.* 12, 52. Scrutari finem principis per Chaldaeos; et *ib.* 16, 14. *med.* fata alicujus. *Hor. Ep.* 1, 18, 37. Arcanum neque tu scrutaberis illius unquam, Commissumque teges. *Ov. Met.* 15, 136. fibras Inspiciunt, mentesque Deum scrutantur in illis. ℟ *Scrutari aliquem* est manibus pertrectare, num arma tecta, aut aliud quippiam sub veste habeat. *Cic. Rosc. Am.* 34. *med.* Non excutio te, si quid forte ferri habuisti, non scrutor. *Suet. Vesp.* 12. *extr.* Nam consuetudinem salutantes scrutandi, manente adhuc bello civili, omiserat. Adde *Pl. Aul.* 4, 4, 24. et *Nep. Dat.* 11. et V. SCRUTATOR. *Asin. Poll.* ad *Cic. Fam.* 10, 31. Qui locis omnibus dispositi scrutantur tabellarios, et retinent. *Tac. H.* 3, 25. Scrutari semianimem: scil. exspoliandi causa.

[SCŪBŬLI, orum, m. plur. populi quidam hactenus ignoti, vel potius militum quoddam genus fuisse videntur. Eorum mentio habetur in *Inscr.* opt. notae, ap. *Spon. Miscell. antiqu.* p. 173., quae nunc prope Patavium exstat in *Mus. Obiciano.* Praef. Equitum alae I Scubulorum. Alia ap. *Donat.* 10, 2. Praef. alae Scubulorum. Alia ap. *Mur.* 804, 5. Eques alae Scubul. *F.*]

SCULNĂ, ae, m. et f. sequester, συνθηκοφύλαξ. *Gell.* 20, 11. P. Lavinii liber est non incuriose factus: is inscriptus est, De verbis sordidis. In eo scripsit, sculnam vulgo dici, quasi seculnam: quem qui elegantius, inquit, loquuntur, sequestrem appellant. Utrumque vocabulum a sequendo factum est, quod ejus, qui electus sit, utraque pars fidem sequatur. Sculnam autem scriptum esse in Logistorico M. Varronis, qui inscribitur Catus, idem P. Lavinius in eodem libro admonet. Haec *Gellius. Macr. Sat.* 2, 13. *f.* Sponsione contendit Antonius, dignus sculna Munatio Planco, qui tam honesti certaminis arbiter electus est.

SCULPO, is, psi, ptum, a. 3. γλύφω, γλάφω, caedendo imaginem aliquam aut figuram effingo, scalpo. *Diomed.* 1, 374. non agnoscit: et composita *insculpo, exsculpo* ducit a *scalpo*, ut *inculco* a *calco*: sed contra est aliorum consensus, et derivata *sculptus, sculptura, sculptilis, sculptor*, etc. [*V. in SCALPO.] *Ov. Met.* 10, 248. niveum mira feliciter arte Sculpit ebur. Alii leg. *sculpsit*, alii *scalpsit. Vitr.* 1, 2. *med.* In coronis denticuli sculpentur. *Id.* 4, 6. Sculpendum est cymatium Lesbium cum astragalo. *Manil.* 5, 504. Sculpentem faciet sanctis laquearia templis. *Appul. Flor. n.* 15. Quem comperio gemmis faberrime sculpendis laudem magis, quam opem quaesisse. Addunt *Plin.* 36, 4, 4., ubi tamen alii legunt *scalpo.*

SCULPŌNĔAE, arum, f. plur. [*zoccoli*, nostrates vulgo *sgálmare* vocant. *F.*] sunt calceamenta rudia et rustica, ex solido ligno excavata, qualia erant κρούπεζαι Boeotiorum, ut *Pausanias* et *Eustathius* indicant, quas κρουπέζια vocat *Pollux Onom.* 7, 22. et *Hesychius. Cato R. R.* 59. Sculponeas bonas alternis annis dare (*familiae*) oportet. *Pl. Cas.* 2, 8, 59. Emito sepiolas, lepadas, loligunculas, soleas. *Ch.* Qui, quaeso, potius, quam sculponeas, queis tibi batuatur os, senex nequissime? *Naevius* ap. *Fulg. de Prisco serm. n.* 21. Sculponeis batuenda sunt huic latera probe. [*Etymon *F.* fecerat a SCULPO.] ℟ *Fulgent. l. c.* perperam ita interpretatus est hanc vocem: *Sculponeas dici volunt caestus plumbo ligatos:* etenim jam notum est, veteres solitos fuisse soleis et sandaliis puerorum nates, et virorum caput commitigare. V. SANDALIUM.

SCULPŌNĔĀTUS, a, um, adj. sculponeis indutus. *Varro* ap. *Non.* 2, 731. Dum in agro studiosius ruror, adspicio Triptolemum sculponeatum bigas sequi curnutas.

SCULPTĬLIS, e, adj. γλυπτὸς, qui sculpi potest, aut sculptus est. *Ov. Pont.* 4, 9, 27. Signa quoque in sella nossem formata curuli, Et totum Numidae sculptile dentis opus. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 266. Forma in aere sculptilis.

SCULPTOR, oris, m. γλύπτης, qui sculpit, scalptor. *Plin.* 36, 5, 4. *n.* 2. Jam fuerat in Chio insula Malas sculptor, dein filius ejus Micciades. *Id.* 29, 6, 38. Sculptores gemmarum. *Plin. alter ep.* 1, 10. De pictore, sculptore, fictore, nisi artifex judicare non potest.

SCULPTŪRĂ, ae, f. γλυφὴ, ars sculpendi. *Quint.* 2, 21. Architectonice in omnibus, quae sunt aedificio utilia, versatur; caelatura, auro, argento, aere, ferro opera efficit; sculptura etiam lignum, ebur, marmor, vitrum, gemmas, praeter ea, quae supra dixi, complectitur. *Plin.* 16, 40, 77. Habent in sculpturis facilitatem ficus et salix. *Vitr.* 2, 9. *med.* Populus alba et nigra, item salix, tilia, etc. in sculpturis commodam praestant tractabilitatem. *Just.* 15, 4. Annulus ejusdem sculpturae in lecto inventus est. *Suet. Ner.* 46. *med.* Annulus, cujus gemmae sculptura erat Proserpinae raptus.

SCULPTŪRĀTUS, a, um, part. ab inusit. *sculpturo*, ad sculpturam pertinens. *Venant. carm.* 3, 15. Et sculpturata lusit in arte faber.

SCULPTUS, a, um, part. a *sculpo:* scalptus. *Cic. Acad.* 4, 31. *f.* Non est e saxo sculptus, aut ex robore dolatus. Alii leg. *scalptus. Just.* 15, 4. Annulus, in cujus gemma ancora sculpta erat. *Suet. Aug.* 50. Imago Dioscoridis manu sculpta. *Quint.* 12, 9. *f.* Dicet scripta, quam res patietur plurima, et, ut Demosthenes ait, si continget sculpta. *Hor. Sat.* 2, 3, 22. Quid sculptum infabre, quid fusum durius esset. *Lucan.* 3, 224. Sculptaque servabant magicas animalia linguas. ℟ Translate. *Appul. Dogm. Plat.* 2. Naturae lege in animo ejus sculptum sit, quod nihil horum possit nocere sapienti.

[SCULTĀTOR, oris m. miles qui excubias agit. *Veg. Mil.* 2, 17. Ferentarii autem, armaturae, scultatores, sagittarii, funditores, hoc est levis armatura, adversarios provocabant. Alii leg. eod. sensu *sculcatores*, sed *scultatores* praestare videtur, ut corruptum sit ab *auscultator.* V. SCUTATUS. *F.*]

[SCULTĀTŌRĬUS, a, um, adj. speculatorius. *Cassiod. Var.* 2, 20. Decernimus, ut quantas in Ravennati urbi scultatorias (scil. naves) potueris reperire, frumentis fiscalibus oneratas ad nos usque perduces. Alii leg. *sculcatorias*, alii *sulcatorias*. V. v. praec. *F.*]

*SCULTENNA, ae, fluvius Italiae superioris, Modenam praeterfluens, inque Padum incidens. *Liv.* 41, 12. et 18. *Plin.* 3, 16. *B. A.*

[SCŪPI, orum, m. plur. Σκοῦποι, ita est appellata Moesiae urbs, quae nunc *Uskub* dicitur. *Claudius Goth.* ap. *Trebell.* XXX. *Tyr. n.* 9. Pertulerunt ad me, qualis apud Scupos in pugnando fueris. *Inscr.* ap. *Grut.* 80, 2. P. Aelius P. F. Aelia Pacatus Scupis. *Paul. Nol. carm.* 17, 188. Ibis et Scupos patriae propinquos Dardanus hospes. *F.*]

SCURRĂ, ae, m. [*Etymon vocis incertum est: Ex iis, quae varie in hanc rem disputata sunt, haec imprimis notanda videntur. *Lindemannus* ad *Pl. Trin.* 1, 2, 165. factum vel a *secendo*, i. e. dicax, vel a *sequendo*, i. e. sequax, contendit. Alii a Graeco σκώρ deducendum putant. V. *Lobeck. de Cobal.* p. 569. in *Miscell. critt. ed. Seeb.* V. I. p. III. p. 569. *Doederl.* 3, 82. derivat a *Garrulus*. V. quae contra disputat *Conr. Schwenk.* in *actt. schol.* a. 1830. p. 686. — Verum, utut res haec se habet, hoc tamen stare videtur, primum quidem *scurram* satis honesto sensu dici hominem urbanum, elegantem, pudore suburbano isto haud impeditum; ad jocandum ridendumque aptum et paratum, opp. homo rusticus, militaris, gravis. Exempla *Noster* laudaverat ista: *Pl. Most.* 1, 1, 14. Tu urbanus vero scurra, deliciae populi, Rus mihi tu objectas? *Id. Epid.* 1, 1, 13. Scurra es. EP. Scio te esse quidem hominem militarem. *Id. Trin.* 1, 2, 165. Nihil est stultius, neque perjurius, quam urbani assidui cives, quos scurras vocant. *Id. Truc.* 2, 6, 10. Non placet, quam scurrae laudant, manipulares mussitant. ℙ Socrates, quod Atticorum more dictorum leporibus et cavillationibus delectaretur, et praecipue, quod esset εἰρωνεύων, scurra Atticus a Zenone est appellatus. *Cic. N. D.* 1, 34. et *Lactant.* 3, 19. al. 20. ℙ *De scurra multo facilius dives, quam pater familias fieri potest.* Proverb. ap. *Cic.* pro *Quint.* 17. *f.* ℙ Hinc proprium vocabulum factum est de iis, qui in dictum domivibus jocando, omnisque generis rebus ridiculis patronos fautoresque suos delectantes vitam ita degerent, ut parum differrent a parasitis: v. *Doederl.* l. l. p. 83. Descriptionem ejusmodi scurrae habes ap. *Hor. ep.* 1, 18, 10. sqq. Quo addendum illud *Pl. Poen.* 3, 2, 35. Faciunt scurrae quod consuerunt, pone sese homines locant, *h. e.* locant se pone homines, eosque sectantur, mensae gratia, Cymba velut magnas sequitur cum parvula classes, ut ait *Virg.* in Ciri v. 479. *Umbras* vocat *Hor. Sat.* 2, 8, 22. ℙ Postea inhonesto sensu dici coeptum est vocabulum de iis, qui dictis jocularibus, vel corporis gestu, saepius etiam non habita ratione verecundiae et dignitatis, ex professo risum a sodalibus captarent; Gr. γελωτοποιός, βωμολόχος. Unde multis in locis *scurra* notionem *copreae* vindicat. *Cic. Verr.* 2, 3, 62. *f.* Qui se scurram improbissimum existimari vult; qui a scurris potius gladiator, quam scurra appellatus sit. *Hor. Sat.* 1, 5, 49. sq. Nunc mihi paucis Sarmenti scurrae pugnam Messique Cicirri, etc. *Plin. ep.* 9, 17. Nequaquam me delectat, si quid molle a cinaedo, petulans a scurra, stultum a morione profertur. Plura v. ap. *Schütz.* in *cl. Cic.* s. v. ℙ Atque inde mimis hoc quoque nomen tributum est, ut ap. *Juv.* 13, 110. Mimum agit ille, urbani qualem facundus scurra Catulli. *Capitol. Ver.* 8. *f.* Adduxerat secum et fidicinas, et fidicines, et histriones scurrasque mimarios, et praestigiatores, et omnia mancipiorum genera, quorum Syria et Alexandria pascitur voluptate, prorsum ut videretur bellum non Parthicum, sed histrionicum confecisse. ℙ Apud seriores *scurrae* nomine appellati sunt milites, quibus corporis custodiam princeps demandasset. *Lampr. Alex. Sev.* 61. Unus ex Germanis, qui scurrarum officium sustinebat, ingressus dormientibus cunctis, etc. et *ib.* 62. *extr.* Scurrae barbari manu periit. *Id. Elag.* 33. *med.* Nam, ut diximus, occisus est per scurras. Supra c. 16. *extr.* et c. 17. dixerat occisum esse a militibus, et maxime praetorianis. *Trebell. de XXX. Tyr.* 29. de Zenobia, *f.* Nec collo aureum vinculum deerat, quod scurra Persicus praeferebat. *Salmas.* ad *Lampr. l. c.* ideo sic appellatos putat, quod non magis ab latere domini discederent, quam scurrae et parasiti ab iis, quorum mensas sectabantur. Huc pertinet *Inscr.* ap. *Mur.* 843, 2. Pomanio scurrae D. Poetil. Cor. Val. I. item Torq. I. don. etc., ubi vides militem, et quidem strenuum, donatumque corona vallari et torque virtutis ergo, *scurram*, eo quod armiger esset ex decuria Poetilii, appellari.

[SCURRĬBĬLIS, e, adj. idem ac scurrilis. *Jul. Vict. Art. rhet.* (ed. *A. Maio*) 17. *med.* Ridiculum nec nimis frequens sit, ne scurribile videatur; nec subobscenum, ne mimicum, etc. Hic locus sumptus est ex *Cic. Or.* 36. V. SUBOBSCENUS. *F.*]

SCURRĪLIS, e, adj. βωμολοχικός, ad scurram pertinens, ridiculus cum turpitudine. *Cic. Or.* 2, 59. Ne aut scurrilis jocus sit, aut mimicus. ℙ Item facetus, urbanus. *Val. Max.* 8, 8. *n.* 3. Ut enim in rebus seriis Scaevolam, sic in scurrilibus lusibus hominem agebat.

SCURRĪLĬTAS, atis, f. βωμολοχία, turpis, et procax dicacitas, neque temporis, neque loci, neque personarum respectum habens. *Auct. dial. de Or.* 22. *f.* Foeda et insulsa scurrilitas.

SCURRĪLĬTER, adv. βωμολοχικῶς, scurrarum more, procaciter. *Plin. ep.* 4, 25. Qui in tanta re, tam serio tempore, tam scurriliter ludat?

SCURROR, aris, dep. 1. βωμολοχέω, scurram ago. *Hor. Ep.* 1, 17, 19. Scurror ego ipse mihi, populo tu. ℙ Item adulor: nam scurrae ut in omnibus placeant, assentari etiam solent. *Id. ib.* 18, 1. metues, liberrime Lolli, Scurrantis speciem praebere professus amicum.

SCURRŬLĂ, ae, m. dimin. scurrae. *Appul. Met.* 10. Quidam praesens scurrula, date, inquit, huic quippiam meri. *Arnob.* 6, 206. Urbanus scurrula.

SCŪTĂ, ae, f. V. SCUTUM.

SCŪTĀLE, is, n. pars fundae, cui imponitur glans seu lapis mittendus: ita videtur appellata a scuti seu rhombi figura, quam habet. *Liv.* 38, 29. Centum funditores ab Aegio, et Patris, et Dymis acciti. A pueris ii, more quodam gentis, saxis globosis, quibus ferme arenae immixtis strata litora sunt, funda mare apertum incessentes exercebantur. Itaque longius, certiusque, et validiore ictu, quam Balearis funditor, eo telo usi sunt: et est non simplicis habenae, ut Balearica aliarumque gentium funda, sed triplex scutale crebris suturis duratum, ne fluxa habena volutetur in jactu glans, sed librata cum sederit, veluti nervo missa excutiatur, *h. e.* iis funda non simplici loro constat, sed in ejus medio sinus seu scutale est tribus quasi scutulis coriaceis sibi impositis, et crebris suturis duratum, in quo glans posita veluti tormento missa excutiatur. Ita locum interpretantur *Gesnerus*, et *Ernestius*, qui postremus eodem sensu interpretandum, atque ita legendum putat alterum locum *Liv.* 42, 65. Funda media duo scutalia (alii omnes leg. *funalia*) imparia habebat; cum majori sinu libratum (*spiculum*) funditor habena rotaret, excussum, velut glans, emicabat. ℙ *Forc.* tamen cum aliis rectius censet, in priore *Liv. l. c.* v. *scutale* significare lorum seu habenam fundae. Verum cum in eo loco bis jam habenae mentio sit, et, demptis his vocibus *triplex scutale*, sententia per se optime constet, (etenim illud *duratum* ad *telum* supra memoratum referendum videtur), ac praeterea *scutale*, si ejusdem est cum scytala seu σκυτάλη Graecorum significationis, esset generis feminini, minime vero neutrius; satis apparet, easdem pro veteri glossa habendas esse, ab imperitis librariis in textum intrusas, ideoque eliminandas. [*Totum immutavit hunc locum *F.*]

SCŪTĀRĬUS, a, um, adj. ad scutum pertinens. *Veg. Mil.* 2, 11. Habebant etiam fabricas scutarias, loricarias, arcuarias. ℙ *Scutarius*, qui scuta facit, ἀσπιδοποιός. *Pl. Epid.* 1, 1, 35. Id modo videndum, ut materies suppetat scutariis. ℙ [*Scutarii* fuerunt quoque milites scutis armati, a Constantino M., ut videtur, instituti, et custodiae principis addicti, ut patet ex *Suida* in V. Σχολάριοι, ex *Agathia l.* 5. p. 111., ac praesertim ex *Zosimo l.* 3. *c.* 29., qui sub Juliano Aug. duos eorum ordines memorat imperatorem stipare solitos. Hi videntur substituti fuisse praetorianis, quos idem Constantinus M., ut dictum est in PRAETORIUS, sustulerat. Duplex fuit haec militia, in Oriente nempe, et in Occidente. In Oriente gemina schola constabat, et ex Armeniorum primoribus deligebatur, teste *Suida l. c.* In Occidente vero in plures scholas dividebatur, ut patet ex *Inscr.* ap. *Mur.* 1895, 3. Hic jacet Justinus scutarius ex schola prima; et 1922, 4. Pax Eucharidi F. scut. schol. secund. et ap. *Grut.* 1052, 11. Flavius Higgo scutarius schola tertia. Hinc iidem appellati etiam sunt scholares. V. h. v. Eligebantur autem ex quavis regione, hinc in Graeca *Inscr.* ap. *Mur.* 798, 5. memoratur Asthianus natione Vindelicus decurio scutariorum: et in alia 861, 8. Valerius Lila scutarius natione Maurus. *Ammian.* 20, 4. De scutariis et gentilibus excerpere quemque promptissimum; et *ib.* 8. *med.* Equos praebebo curules Hispanos, et miscendos gentilibus atque scutariis adolescentes. ℙ *Scutarius* fuit etiam cognomen R. *Suet. Aug.* 56. Adfuit et clientibus, sicut Scutario cuidam, evocato quondam suo, qui postulabatur injuriarum. *F.*]

SCŪTĀTUS, a, um, part. ab inus. *scuto*: ἀσπιδιώτης, φερεσσακής, scuto armatus. *Cic. Phil.* 2, 42. Scutati milites. Alii aliter leg. *Virg. A.* 9, 370. Tercentum, scutati omnes, Volscente magistro. *Sil.* 6, 212. scutataque raptim Consequitur manus. [*Inscr.* ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 3448. M. Tarquitio T. F. Tro. Saturnino Praef. Cohort. scutatae, etc. ℙ Absolute *scutati* sunt milites scutis armati. *Liv.* 28, 2. Erant autem in Celtibero exercitu quatuor millia scutatorum, et ducenti equites: et *mox*: Jam ferme omnibus scutatis Celtiberorum interfectis. *Veg. Mil.* 2, 15. Scutati, qui plumbatis, gladiis, et missilibus accincti. Alii leg. *scultatores*, *qui*, etc. *F.*]

SCŬTELLĂ, ae, f. πινακίσκος, genus vasis cavi, rotundi, quo minutal ex carne, vel oleri[bus] mensam exhibetur: diminut. a *scutra*, ut a [capra] *capella*, a *mitra mitella* est. *Cic. Tusc.* 3, 19. [...] mus scutellam dulciculae potionis, aliquid pro[...] mus et cibi. ℙ *Scutellae* etiam dicuntur pat[...] quae vasis supponuntur, et ea sustinent. *Ulp.* 34, 2, 20. *med.* Si vasa sint legata, non sol[um] continentur, quae aliquid in se recipiant, sed [et] quae aliquid sustineant: et ideo scutellas, ve[l] mulsidaria contineri. ℙ Primam syllabam p[ro]cit *Ven. carm.* 11, 10, 7. Intumuit pullis [...] scutella rotatu.

SCŪTĬCĂ, ae, f. σκυτάλη, genus verberis e[x] facti: a σκυτικός, coriaceus. *Mart.* 10, 62. [...] caque loris horridis Scythae pellis, Qua vap[ulavit] Marsyas Celenaeus. V. ANGUILLA. *Ov. H*[...] 81. scuticae tremefactus habenis. ℙ *Scutica* [...] est, quam flagellum. *Hor. Sat.* 1, 3, 119. N[e] tica dignum horribili sectere flagello. [*Juv.* [...] 479. hic frangit ferulas, rubet ille flagellis, [hic] scutica. *F.*] ℙ Differt a ferula, quae ligne[a] ga est. *Dom. Mars.* ap. *Suet. Gr.* 9. Si quos [...] lius ferula, scuticaque cecidit. V. FERULA.

SCŪTĬGĔRŬLUS, a, um, adj. ὁπλοφόρος, [ser]vus militaris, qui scutum domini gerit, arm[iger]. *Pl. Cas.* 2, 3, 44. Qui (malum!) homini scuti[gerulo] dare lubet?

SCUTĪLUM, tenue et macrum dicitur ex G[raeco] (σκύτιλος, a σκύτος, pellis) ut cum dicimus scu[tilum] hominem, exilem aliquem demonstramus, i[n] pellicula tantum. In pompa aliud dicimus scut[...] ut videatur scutilum de scrutino derivatum, d[e] *r* littera: sitque is, qui virtute potest scrutari. [...] ex Graeco nomen factum, scutilosum, cori[...] significamus. Haec *Festus*. V. SCUTULA.

SCŪTRĂ, ae, f. vasis genus, χαλκίον: fo[rtasse] ita dictum quod in modum scuti factum sit. [...] *Pers.* 1, 3, 8. Struthea, coluteaque appara, [...] ut in scutris concaleant. *Cato R. R.* 157. [...] scutra fervefeceris, etc. Quidam hic leg. c[...] vel *chytra*, a Graeco χύτρα, olla, cacabus. [...] *Tir.* p. 165. Scutra, scutella.

SCUTRISCUM, i, n. genus vasis, fortasse [...] ac scutra, vel ab eo diminutivum. *Cato R. R*[...] et 11.

SCŪTŬLĂ, ae, f. σκυτάλη, Graeca vox, [...] lum, aut virgam significans. Hinc ponitur p[ro ba]culo, seu ligno tereti, aut cylindro, qui m[agnis] ponderibus supponitur, ut facilius volvantur, [...] pellantur, et phalanga etiam dicitur. *Caes.* [...] 3, 40. Quatuor biremes, subjectis scutulis, i[...] sas vectibus in interiorem partem transduxit. [...] virgae significatione est *scytale* Laconica, de q[ua] fra suo loco. Ab eadem sunt *scutulae* in ves[tibus] nempe virgae, seu segmenta oblonga varii co[loris] et *scutulata vestis* eadem ac *virgata*. Ita *S*[...] ad *Vopisc. Aurel.* 46. et alii. Sed aliunde ali[...] ducendum putant, nempe a *scutula* dimin. a *s*[...] quod est vas quoddam octo unciarum capax: [...] et pro tali pondere, aut mensura ponitur. *Ca*[to] *R.* 68. Ubi oleitas facta erit, orbes, fibulas, v[...] scutulas, fiscinas, corbulas, in suo quodque [loco] reponito. Alii leg. *suculas*. *Mart.* 11, 31. S[im]plet gabatas, paropsidesque, Et leves scutulas [...] vasque lances. *Id.* 8, 71. Bessalem ad scu[tulam] sexto pervenimus anno. ℙ Hujus vasis figura [...] vel quadrata, vel rhombi similis, ut infra di[...] Qui *scutulam* a *scuto* derivant, parvi scuti figu[ram] milem fuisse ajunt: sed obstat primae syllabae [quan]titas, quae in *scuto* longa est, hic brevis. [...] in vestibus *scutulae* erant segmenta intexta or[...] gratia: cujusmodi sunt in foraminibus retiun[...] in telis aranearum. *Plin.* 8, 48, 74. Plurimis [...] texere Alexandria instituit: scutulis dividere G[...] *Prud. Hamart.* 289. fluitantes sumere amictus [...] dent, et scutulis durum perfundere corpus. [...] *Heins.* leg. *scutilis*, h. e. tenuibus, et pellucid[is] stibus. ℙ Eadem figura sectilia marmora in [pavi]mentis *scutulae* sunt. *Vitr.* 7, 1. Cum pavim[enta] exstructa fuerint, et fastigia exstructiones h[abue]rint, ita fricentur, uti, si sectilia sunt, nulli [gra]dus in scutulis aut trigoris, aut quadratis, s[eu fa]vis exstent. *Pall.* 1, 9. *f.* Aestivae mansion[es ...] staceum accipiant pavimentum, vel marmora [...] tesseras, aut scutulas, quibus aequale reddat[ur an]gulis lateribusque conjunctis. In *Vitr.* habes *t*[rigo]*nas scutulas*, et *quadratas*, et *favis* similes: [...] autem licet sex angulos habeant, quadrati dici [...] sunt: in *Pall.* distinctas a tesseris, *h. e.* rhom[bos] quadris. A *Plin.* 11, 24, 28. tela araneorum s[...] *lato reti* comparatur: retis autem maculae vel [qua]dratae sunt, vel rhombi figura. *Tac. Agr.* 10. [...] mam Britanniae oblongae scutulae assimilans, [...] addit *oblongae*, satis indicat, scutulam per se quadratam. His adde, in emplastratione corti[cis] qui uni arbori detrahitur, ut alteri inseratur, [scu]*tulam* dici a *Plin.* 17, 16, 26., is autem cortex in quadrum deciditur. Ex quibus omnibus fit, [scu]tulae figuram, sive vas sit, sive segmentum, quadrum esse aut amygdalum, seu rhombum et ipse maxime ad quadrum accedit, cum qua[tuor] latera habeat. Sunt qui putant, fuisse etiam r[...] dam: quia *scutulatus* dicitur equus a *Pall.* 4,

s pellis orbiculis varii coloris aspersa est, Ita-
leardo pomellato: verum sic appellatur is quo-
cujus maculae rotundae non sunt, Italice *lear-
oscato*. ℙ Meminit scutulae *Vitr.* etiam 10,
ubi de balistis agit: sed ille locus vel corruptus
vel certe admodum obscurus.

ÚTŬLĀTUS, a, um, adj. scutulae formam
ns. V. v. praec. *Plin.* 11, 24, 28. de araneo:
ta arte celat pedicas, scutulato rete grassan-
Id. 8, 48, 73. Lana, quam Salacia scutulato
commendat in Lusitania. *Juven.* 2, 97. Cae-
indutus scutulata, aut galbana rasa, *h. e.* ve-
scutulatam. *Pall.* 4, 13. Colores hi praecipui
quis), albineus, russeus, murteus, scutulatus,
, etc. ℙ [Etiam per sync. *scutlatus* dicitur.
p. Theodos., Arcad. et *Honor. Cod. Theod.* 15,
. Mimam uti (*vestibus*) scutlatis, et variis co-
is sericis, non vetamus. V. *Gothofred. adnot.*
c. F.]

ÚTŬLUM, i, n. ἀσπίδιον, parvum scutum.
V. D. 1, 29. Juno Sospita cum pelle caprina,
hasta, cum scutulo, cum calceolis repandis.
utula operta, ossa duo lata in tergo humani cor-
: ita dicta, quod scutuli figuram referunt.
8, 1. *med.* A cervice duo ossa lata utrinque ad
las tendunt: nostri scutula operta, ὠμοπλάτας
i nominant. Ea in summis verticibus sinuata
s triangula, paulatimque latescentia, ad spi-
tendunt. Sunt qui leg. *scoptula*, quae vox un-
, non satis apparet; ideoque mendosa est ha-
. *Id.* 3, 22. *med.* ossa scapularum vocat.

ŪTUM, i, n. ἀσπίς, genus armorum figura qua-
oblonga, quod laeva gestatur ad protegendum
s. Est a Graeco σκῦτος, pellis, corium, quia
m cum esset, corio saepe contegebatur: qua
e cum parma, et pelta confunditur. Sed a
differt, quia haec rotunda, scutum quadra-
blongum: et a pelta, quae lunata et scuto mi-
a clypeo, quia hic fere aereus, et scuto longe
. V. CLYPEUS. Poetae passim sine discri-
unum pro altero usurpant. *Liv.* 1, 43. Secun-
lassis junioribus arma imperata, scutum pro
, et praeter loricam, etc. *Claud. Quadrig.*
ell. 9, 13. Scuto pedestri et gladio Hispanico
s contra Gallum constitit, *h. e.* breviori et le-
quam erat equestre. *Cic. Tusc.* 2, 23. In
o ignavus miles ac timidus, simul ac viderit
n, abjecto scuto fugit, quantum potest. *Tac.*
Scutum reliquisse, praecipuum flagitium. *Ov.*
4, 1, 73. gladioque latus, scutoque sinistram,
em galeae subjicioque meam. *Tac. H.* 4, 15.
itus scuto, more gentis, et sustinentium hu-
vibratus, dux deligitur. *Plin.* 16, 40, 77.
ssima (*genera arborum*) et ideo scutis facien-
tissima, quorum plaga contrahit se protinus,
tque suum vulnus, et ob id contumacius trans-
ferrum. *Virg. A.* 8, 662. scutis protecti cor-
ongis; et *ib.* 538. quam multa sub undas Scu-
um galeasque, et fortia corpora volves, Ty-
ter! (Adde *ib.* 1, 104.) *Liv.* 3, 53. *f.* Scuto
magis, quam gladio opus est, *h. e.* propulsio-
uriae, quam illatione. *Flor.* 2, 6. *med.* de
Max. Hinc illud ex populo, ut imperii scutum
tur. ℙ Scuta gladiis, aut hastis ferire, in
ne militari signum est irae et doloris: at illi-
enibus, laetitiae et plausus. V. *Liv.* 28, 29.
mian. 15, 8. et 25, 3. ℙ *Per scutum, per
n aegre aginavi* legitur ap. *Petr. fragm. Trag.
urm.*, quod *Fr. Oriolius* in *Coll. Opusc. di Bo-*
T. 1. p. 123. ita legend. putat *per scoton, per*
etc. *h. e.* per tenebras (σκότος enim tenebrae)
llium aspera aegre festinavi. ℙ Olim *scu-*
, m. dictum est. *Turpil.* ap. *Non.* 3, 233.
non minus res hominem, quam scutus tegit.
n *scuta, ae,* f. *Lucil.* ap. *Prisc.* 3. *f.* Scu-
igneolam cerebro infixit. Alii hic vas intelli-
unde diminutiv. *scutella.*

YBĂLUS, i, m. σκύβαλον, faex, fimus, ster-
Vindician. in *epist.* praemiss. *Marcell. Empir.*
scybalis, vel lapidibus per vicina loca mean-
premeretur. *Theod. Prisc.* 2, 9. Scybalorum
gerendorum causa primo eos chalastico cly-
compello. Qui si contenti fuerint, in secundis
ibus imminebo. *F.*]

YDRA, ae, f. oppidum Macedoniae, in ora
lea. *Plin.* 4, 10. *B. A.*

YLĂCE, es, f. catella, a σκύλαξ, catulus.
gn. Rom. *Inscr.* ap. *Mur.* 133, 3. Caesilia
Scylace. *F.*]

YLĂCEON et Scylaceum, i, n. Σκυλακεῖον,
um in finibus Calabriae orientalis, nunc *Squil-*
nomen praebens sinui maris a quo alluitur,
sinum Tarentinum. Conditum est ab Athe-
bus, et *Scylletium* etiam dictum, Σκυλλήτιον,
in. 3, 10, 15. docet. *Virg. A.* 3, 553. Cau-
ue arces, et navifragum Scylaceum. ℙ Item
um Mysiae minoris in ora Propontidis, quod
. 5, 32, 40. et *Mela* 1, 19. *in.* Scylace, Σκυ-
dicitur. *Val. Fl.* 3, 36. Spumosumque legunt
Scylaceon ab unda. ℙ Adjective. *Ov. Met.*
l. praeterque Lacinia templa Nobilitata Deae,
eaque litora fertur. *Mela* 2, 4. *med.* Primus
Tarentinus dicitur, etc. secundus Scylaceus, inter promontoria Lacinium et Zephyrium. *Plin. cit.* 3, 10, 15. Sinus Scylaceus, et Scylacium, Scylletium Atheniensibus, cum conderent, dictum. *Scylacium* est ipsum oppidum: et legitur etiam ap. *Vell.* 1, 15., ubi narrat, eo deductam Romanorum coloniam fuisse, Cassio Longino et Sex. Calvino Coss. ℙ *Virgilii* versus ab aliis aliter legitur: *naufragu' Scyllaceum:* et *naufragium Scylaceum.* V. *Heynii* adnot ad *l. c.* Male vero qui *Scyllaeum*, quod est oppidum et promontorium ejusdem Calabriae, sed occidentalis, ad fretum Siculum. Versum quoque *Flacci* alii ita leg. *fracta Scylaceion unda.* ℙ *Scylacei, orum,* absolute sunt incolae illius oppidi. *Inscr.* ap. *Grut.* 199, 1. Mamertinei, Rhegini, Scylacei, Caulonatai.

SCYLĂCĬUM. V. in v. praec.

*SCYLAX, acis, m. Σκύλαξ, Halicarnasseus, familiaris Panaetii, excellens in astrologia, idemque in civitate sua princeps, Chaldaicum praedictionis genus repudiavit. *Cic. de Divin.* 2, 2. *B. A.*

SCYLLA, ae, f. Σκύλλα, filia Nisi Megarensium regis. Cum Minos rex Cretensium, devictis Atheniensibus, contra Megarenses bellum gereret, propter filii Androgei interitum, quem Athenienses et Megarenses dolo necaverant, amatus est a Scylla, quae ut hosti posset placere, comam purpuream parenti abscissam ei obtulit, quam Nisus ita habuerat consecratam, ut tamdiu regno potiretur, quamdiu illam habuisset intactam. Sed Scylla a Minoe, ubi victoriam obtinuit, contempta et rejecta est. Illa dolore in avem cirin; Nisus vero exstinctus, Deorum miseratione, in haliaeeti avis mutatus est formam. Haliaeetus veluti tantae impietatis poenas a Scylla repetens, etiam nunc cirin ubique insectatur. *Ov. Met.* 8. a *v.* 6., *Virg. Cir.* 48., *Hyg. fab.* 198. et *Serv.* in *Virg. Ecl.* 6, 74. ℙ Scylla altera, filia Phorci et Crateidos Nymphae. Hanc cum amaret Glaucus, et ab illa sperneretur, confugit ad Circen, ut magicis incantationibus amorem erga se in virgine incenderet. Sed Circe Glauci amore capta est. Itaque Glauco persuadere conata est, ut spernentem sperneret, amanti vices redderet. Sed Glaucus affirmavit, nunquam Scylla incolumi primum illum suum amorem mutatum iri. Dea indignata fontem prope mare et urbem Rhegium, in quo Nympha sese lavare consueverat, magicis venenis infecit. In quem cum illa descendisset, pube tenus in varia mutata est monstra canum latrantium. Horrens itaque suam deformitatem sese in mare praecipitem dedit, et in scopulum navigantibus periculosissimum transformata est. Hanc postea Glaucus Deam marinam fecit. Classem Ulyssis, et socios evertisse narratur. *Serv. l. c.* et ad *A.* 3, 420., *Hyg. fab.* 199., *Virg. ib.*, *Ov. Met.* 14. a *v.* 18. et al. ℙ Complures poetae, ut est ap. *Virg. Cir.* 44., Scyllam Nisi confuderunt cum Scylla Phorci, tribuentes illi, quod de hac fabulae narrant. *Prop.* 4, 4, 37. Quid mirum, in patrios Scyllam saevisse capillos? Candidaque in saevos inguina versa canes? *Ov. Am.* 3, 12, 21. Scylla patri canos furata capillos, Pube premit rabidos inguinibusque canes. *Id. Fast.* 4, 500. Et vos Nisaei, naufraga monstra, canes. *Virg. l. c.* reprehendit eos, qui hoc pacto has fabulas miscent. Quare non est veri simile, eum quoque miscuisse, ubi canit *Ecl.* 6, 74. Quid loquar aut Scyllam Nisi, quam fama secuta est Candida succinctam latrantibus inguina monstris Dulichias vexasse rates, etc.? Hoc enim vult dicere, Scyllam Nisi in avem quidem conversam fuisse, sed famam, quae saepe falsa disseminat, sparsisse in vulgus, in scopulum et latrantia monstra esse mutatam: quod ante nos monuit *Ludovic. Castelvetrius.* Qui verentur, ne in eo ipso peccaverit *Virg.*, quod in aliis reprehendit, legunt *aut quam fama secuta est.* V. *Servium* et *Pierium.* ℙ Revera Scylla est scopulus Bruttiorum in Italia, in freto Siculo, in mare prominens, et procul visentibus mulieris speciem repraesentans, navigantibus periculosissimus, in quem illisi fluctus luporum ululatus, et latratus canum videntur imitari; quod poetis causas fabulandi dedit; hodieque dicitur *Scilla,* et *lo Sciglio.* Ex adversa ejus parte, h. e. in Sicilia, est alter scopulus aeque periculosus, qui Charybdis dicitur. V. CHARYBDIS. Alii dicunt, Scyllam fuisse navem piraticam: unde et ap. *Virg. A.* 5, 122. navis nomen est. *Sen. ep.* 79. Scyllam saxum esse, et quidem non terribile navigantibus optime scio. ℙ Ex duobus his scopulis ortum est vulgatum illud proverbium, cujus tamen auctor incertus est: Incidit in Scyllam, cupiens vitare Charybdim; et de iis dicitur, qui volentes periculum minus evitare, in majus incidunt. ℙ Translate usurpatur a *Sidon. ep.* 7, 9. *in conc.* Primum tamen nosse vos par est, in quas me obloquiorum scyllas, et in quos linguarum, sed humanarum, latratus quorundam vos infamare conantum turbo conjecerit. ℙ Est estiam nomen herbae. *Colum.* 10, 374. V. SCILLA.

SCYLLACAEUM. V. SCYLACEON.

SCYLLAEUS, a, um, adj. ad Scyllam pertinens. De Scylla Phorci. *Virg. A.* 1, 204. Vos et Scyllaeam rabiem, penitusque sonantes Accestis scopulos. *Scyllaeam rabiem*, quia Scylla succincta est latrantibus inguina monstris, ut *Id. Ecl.* 6, 38. ait. *Lucan.* 2, 433. Scyllaeae undae. *Stat. Silv.* 5, 3, 280. Scyllaea monstra. *Claud. Rapt. Pros.* 3, 447. antra. *Id. epigr.* 50, 2. Scyllaei fremitus. ℙ De Scylla Nisi. *Stat. Th.* 1, 333. Scyllaeaque rura Purpureo regnata seni, *h. e.* Megarensis tractus. ℙ Scyllaeum, Σκυλλαῖον, *Sciglio*, promontorium Calabriae, apud Scyllam scopulum, contra Siciliae litus, cum oppido cognomine. *Plin.* 3, 5, 10. ℙ Item oppidum et promontorium Peloponnesi in ora Argiae regionis, sinum Argolicum a Saronico dividens: dictum a Scylla Nisi, quae eo fluctibus ejecta creditur. *Plin.* 4, 5, 9. et *Mela* 2, 3. *med.*

[SCYLLĔROS, ōtis, m. catuli amor: a σκύλλος, canis, et ἔρως, amor. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1481, 6. Ti. Claudius Scylleros. *F.*]

[SCYMNĬĀNUS, a, um, adj. ad Scymnin pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 319. *n.* 426. M. Avilio M. F. Quir. Scymniano Flavia Scymnis mater. Hinc patet, hoc cognomen filii derivatum fuisse, ut saepissime alias, a cognomine materno. *F.*]

[SCYMNIS, ĭdis, f. catula leonis: a σκύμνος, catulus leonis. Est cognomen R. V. *Inscr.* in v. praec. *F.*]

SCYMNOS et Scymnus, i, m. σκύμνος λέοντος, catulus leonis: Graeca vox: nam σκύμνος est a κύων, catulus. *Lucr.* 5, 1035. At catuli pantherarum, scymnique leonum Unguibus ac pedibus jam tum, morsuque repugnant. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Vignol. Inscr. select.* p. 253. Q. Granius Scymnus.

SCYNĪPHES. V. CINIFES.

SCYPHŬLUS, i, m. dimin. parvus scyphus, σκύφιον. De parva lampade usurpat *Paul. Nol. carm.* 26, 463. his scyphulis incerta relucent Lumina, cum fert festa dies, *h. e.* parvis lychnis. V. CANTHARULUS.

SCYPHUS, i, m. σκύφος, vas potorium et in convivio, et in sacris locum habens, poculum, patera, cyathus, crater. Graeca vox est, fortasse a κύφος quod vas quoddam concavum significat. *Cic. Fam.* 7, 21. Illuseras heri inter scyphos: παρ' οἶνον. *Mart.* 8, 6. Hic scyphus est, in quo misceri jussit amicis Largius Aeacides, et bibit ipse, merum. *Hor. Epod.* 9, 33. Capaciores affer huc, puer, scyphos. *Id. Od.* 1, 27, 1. Natis in usum laetitiae scyphis Pugnare, Thracum est. *Tibull.* 1, 11, 8. Faginus adstabat cum scyphus ante dapes. *Varr.* ap. *Gell.* 3, 14. Scyphus argenteus. *Petr. fragm. Trag.* 52. *Burm.* Scyphi urnales plus minus. *Virg. A.* 8, 278. Et sacer implevit dextram scyphus: ocyus omnes In mensam laeti libant, Divosque precantur. Ubi *Serv.*: Legitur in libris antiquis, Herculem ad Italiam ligneum ingens poculum attulisse, quo utebantur in sacris: quod ne carie consumeretur, pice oblitum servabatur: cujus magnitudinem et religionem simul significat dicendo: Et sacer implevit dextram scyphus. Scypho praetor in anno semel vino libabat: neque hoc sine sacra fiebant. Haec *Serv.* Adde *Val. Fl.* 2, 272. De scypho Herculis *Stat. Th.* 6, 531. et sq. verba facit; et *Sen. ep.* 83. *med.* Alexandrum tot pruelia, tot flumina, tot maria tutum dimiserunt: intemperantia bibendi, et ille Herculaneus ac fatalis scyphus condidit. *Lipsius* ex *Athenaeo* adscribit, Boeotios primum magnos quosdam argenteos scyphos fecisse, quos Herculaneos vocabant, quia Hercules ille Boeotius usus fuerat: nam Herculem epulandi cupidissimum fuisse: ejus exemplo morem obtinuisse, ut libantes nihil in calice vini relinquerent. V. CANTHARUS.

SCYREIS, ĭdis, f. Σκυρηΐς, eadem quae Scyrias. *Stat. Achill.* 2, 145. Nec minus egressae thalamis Scyreides ibant Ostentare choros, *h. e.* puellae Scyriae. Alii leg. *Scyriades;* et *ib.* 1, 366. nec turba piarum Scyreidum cessat, etc. Alii leg. *Scyriadum.*

SCYRĒTĬCUS, a, um, adj. Σκυρητικὸς, Scyrius, ut Scyreticum metallum, *Plin.* 31, 2, 20.

*SCYRI, orum, populi in Arabia, Indorum lingua loquentes. *Plin.* 6, 23. *B. A.*

SCYRĬAS, ădis, f. Σκυριὰς, quae est ex Scyro insula. *Ov. A. Am.* 1, 682. Scyrias Aemonio juncta puella viro, *h. e.* Deidamia filia Lycomedis regis Scyri, uxor Achillis. V. SCYREIS.

SCYRĬCUS, a, um, adj. idem quod Scyrius, ut Scyricum sil, *Plin.* 33, 7, 40. et *ib.* 12, 56., ubi alii leg. *Syricum.*

*SCYRĪTAE, arum, Σκυρῖται, populi Indiae, de quibus sic *Plin.* 7, 2. Megasthenes gentem inter Nomadas Indos narium loco foramina tantum habentem, anguium modo loripedem, vocari Scyritas. Sic ed. *Hard.* cum antea legerentur *Syrictas*, uti habet *Is. Voss.* ad *Mel.* 3, 9. p. 50. *B. A.*

SCYRĬUS, a, um, adj. Σκύριος, ad Scyrum insulam pertinens. *Sen. Troad.* 976. Scyrius juvenis, *h. e.* Pyrrhus. Sic *Virg. A.* 2, 477. Scyria pubes, *h. e.* milites Pyrrhi, cujus mater Deidamia filia Lycomedis Scyri regis. *Ov. Her.* 8, 112. membra, *h. e.* ejusdem Pyrrhi. *Prop.* 2, 7, 54. Deidamia. *Claud. Nupt. Honor. et Mar.* 16. virgo, *h. e.* Deidamia. *Stat. Achill.* 2, 103. litora. ℙ *Scyrius lapis*, genus pumicis. *Plin.* 2, 103, 106. Scyrium lapidem quamvis grandem innatare, eundemque comminutum mergi. Adde 36, 16, 26.

SCYROS et Scyrus, i, f. Σκύρος, insula maris Aegaei, ante sinum Pagasicum, et Euboeam, cum oppido cognomine. In ea regnavit Lycomedes, cujus filia Deidamia ex Achille, qui ibi aliquandiu sub veste muliebri latitavit, Pyrrhum peperit. Ejus meminit *Plin.* 4, 12, 23. *Mela* 2, 7. Pagasaeus sinus Scyron prospicit. *Stat. Achill.* 2, 17. cum se scopulosa levavit Scyros: in hanc totos emisit puppe rudentes.

[SCYRUS, i, m. σκύρος, tumor lapideus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 732, 8. Q. Vibius Scyrus. *F.*]

SCYTĂLĂ, ae, et Scytale, es, f. [et Scutale, is, n. σκυτάλη, Graece inter alia est flagellum, lorum, vel habena e corio: *Hesych.* Σκυτάλαι, βακτηρίαι, καὶ αἱ ἱππικαὶ ἶλαι, καὶ ὄφεων εἶδος, φλαγέλλια, λῶροι. Latine quoque sic appellat *Liv.* 39, 29. habenam fundae, qua circumacta torquentur globosa saxa. Ita *Forcellinus* interpretatur hanc vocem ap. *Liv. l. c.*, quem V. in SCUTALE: alii aliter, quorum interpretationem habes *ib. F.*] ¶ Est item genus epistolae secretioris apud Lacones, quam scribebant in membrana, vel loro, super surculum spirae instar extento, deinde evolutum lorum mittebant ad eum, qui conscius erat: a quo rursus circa parem surculum circumvolvebatur, apparebantque verba prius descripta, quae parem surculum non habenti, fieri nullo modo poterat ut legerentur. Eam rationem *Gell.* 17, 9. accuratius persequitur. *Auson. ep.* 23, 23. Vel Lacedaemoniam scytalen imitare, libelli Segmina Pergamei tereti circumdata ligno Perpetuo inscribens versu: qui deinde solutus Non respondentes sparso dabit ordine formas, Donec consimilis ligni replicetur in orbem. *Nep. Paus.* 3. Id postquam Lacedaemonii resciverunt, legatos ad eum cum scytala miserunt, in qua more illorum erat scriptum, etc. [*V. *Schol.* ad *Aristoph.* Av. 1283.] ¶ Est etiam *scytale* serpens tanta (ut ait *Solin.* 27. *med.*) praefulgens tergi varietate, ut notarum gratia videntes retardet: et quoniam reptando pigrior est, quos assequi non quit, miraculo sui capiat stupentes. In hoc tamen squamarum nitore hiemales exuvias prima ponit. *Lucan.* 9, 717. Et scytale sparsis etiam nunc sola pruinis Exuvias positura suas. *Salm.* in *Exercitat. Plin. p. m.* 339. negat eam tergi varietatem in scytale, et in cenchri veram esse asserit testimonio *Lucani ib.* 712. ¶ Legebatur olim ap. *Colum.* 6, 17. Mus araneus, quem Graeci σκυτάλην appellant, quamvis exiguis dentibus, etc. De eo intelligit *Hard.* illud *Plin.* 32, 5, 19. Eadem vis contra venenatorum omnium morsus, privatim scytalen, et angues. Verum in *Colum.* alii nuuc rectius leg. μυγαλῆν.

[SCYTĂLĬCUS, a, um, adj. σκυταλικὸς, similis scytalae. *Plin.* 19, 5, 23. Cucumerum Graeci tria genera fecere: Laconicum, scytalicum, Boeoticum. *Theophrast. Hist. plant.* 7, 4. eundem cucumerem σκυταλίαν vocat. *F.*]

SCYTĂLŎSĂGITTĬPELLIGER, eri, m. σκυταλοτοξοδερματοφόρος, vox hibrida, epitheton est Herculis, ap. *Tert. Pall.* 4., quod significat clava, et sagittis armatum, et pelle leonina indutum. Componitur a Graeca voce σκυτάλη, scytale, h. e. baculus, clava, et Latinis *sagitta*, et *pelliger*.

SCYTĂTUM, i, n. *Plin.* 33, 5, 26. Chrysocolla nisi rapuit colorem, adduntur scytatum, atque turbystum: ita vocant medicamenta sorbere cogentia. Alii leg. *schutatum*.

SCYTHAE, arum, m. plur. Σκύθαι, pop. Scythiae. Dicti sunt a Scytha filio Herculis: vel, ut alii volunt, a σκύζομαι, irascor, quod sint feroces, et faciles ad irascendum. Persae Sacas appellavere, a proxima gente: antiqui Arimeos, seu Arameos. Olim sanctissimis fuere moribus, et omnino secundum naturae leges vixere. Barbari tamen fuerunt: nam pecore vitam degebant. Plurimi carne equina, non nulli etiam humana vescebantur. Nullas habebant urbes, plaustris pro domibus usi, in quibus hac illac vagabantur. Unde dicebantur *Hamaxobii*. Fuere item bellicosissimi. Asiam quindecim annis subactum mille et quingentos annos vectigalem habuerunt, et Parthicum, ac Bactrianum imperium condiderunt. V. *Just. l.* 1. et 2., *Curt.* 7, 15, *Plin.* 4, 12, 25., 6, 17, 19. et 7, 2, 2. ¶ Innumerabiles hujus gentis populi fuere. Celeberrimi eorum Sacae, Massagetae, Dahae, Essedones, Ariacae, Rhymnici, et alii, quos V. ap. *Plin.* 6, 17, 19. ¶ *Scytharum solitudines*, proverb. ap. *Curt.* 7, 8. de regione vasta et parum culta. Nam Scytharum gens omnium toto orbe vastissima est. ¶ Adjective pro Scythico. *Mart.* 4, 28. Indos sardonychas, Scythas smaragdos. *Id.* 10, 62. Scythae pellis lora horrida. *Stat. Th.* 11, 437. Scytha pontus. V. v. sq.

SCYTHES, ae, m. Σκύθης, qui est e Scythia. *Cic. Tusc.* 5, 32. An Scythes Anacharsis potuit pro nihilo pecuniam ducere, nostrates philosophi facere non potuerunt? *Hor. Od.* 4, 14, 42. Te profugus Scythes Miratur. ¶ Scythes Jovi filius arcum et sagittas invenisse dicitur. *Plin.* 7, 56, 57. ¶ Adjective est Scythicus. *Sen. Herc. Fur.* 1210. Illa, quae Pontum Scythen, Symplegas arctat, *h. e.* Euxinum. *Id. Hipp.* 906. Hunc Graja tellus aluit, an Taurus Scythes, Colchusve Phasis? V. v. praec.

SCYTHĬA, ae, f. Σκυθία, regio vastissima orbis terrarum ad Septentrionem. Ex Moesia inferiore in Asia ad Tabin usque promontorium, et fretum Anian longitudine terrarum milliaria Germanica mille amplius occupat, latitudine vero ab Oceano Septentrionali ad Caucasum montem, fontesque Indi fluminis mill. Germ. circiter sexaginta. *Just.* hos fines Scythiae, statuit 2, 2. Scythia autem in Orientem porrecta includitur ab uno latere Ponto, et ab altero montibus Riphaeis, a tergo Asia, et Phasi flumine. Multum in longitudinem, et latitudinem patet. ¶ Dividitur universa in Europaeam, et Asiaticam. Scythia Europaea a Tanaidis ripis per Maeotidis, et Ponti Euxini litora usque ad Istri ostia expanditur. Asiatica fines habet ab Occ. eosdem, quos ipsa Asia, atque Europa: ab Or. mare Eoum, et Auxatios, Casiosque montes, quibus a Serica disterminatur, et Ottorocoram montem, quo a Sinis discernitur: a Sept. mare Scythicum, sive concretum ad Tabin usque promontorium: a Mer. Emodos montes, quibus ab Indiis; et Sogdia, Oxiaque juga, quibus a Persarum submovetur imperio; dein mare Caspium, mox Caucasum montem, quo ab Albania; et Coracem, quo ab Iberia, et Colchide separatur. Habet praeterea alias divisiones, de quibus V. geographos. ¶ Equis maxime abundat, quorum carnibus populi vescuntur. Asinis vero propter loci frigiditatem caret, teste *Plin.* 8, 43, 68. V. *eund.* 2, 50, 51., 4, 13, 27., 6, 17, 20. et 8, 15, 15.

SCYTHĬCĒ, es. V. v. sq.

SCYTHĬCUS, a, um, adj. Σκυθικὸς, ad Scythas pertinens. *Cic. Tusc.* 5, 32. Mihi amictus est Scythicum tegmen. *Stat. Th.* 12, 519. Scythica gens. *Mart.* 6, 58. Scythici sidera pigra poli. *Ov. Pont.* 1, 1, 79. Scythicus arcus; et *ib.* 3, 8, 19. Scythica pharetra. *Id. Met.* 10, 588. sagitta. *Id. Pont.* 1, 3, 37. Scythicum frigus. *Lucan.* 6, 478. Scythicae nives. *Ov. Trist.* 5, 1, 21. Scythicique in finibus Istri. *Colum.* 8, 8. *f.* Scythica stagna Maeotidis. *Ov. Trist.* 5, 2, 62. et *ib.* 10, 14. Scythicum fretum, *h. e.* Pontus Euximus. *Plin.* 6, 13, 14. Scythicus Oceanus; et 8, 42, 64. equitatus. *Ov. Met.* 14, 331. Quaeque colunt Scythicae regnum nemorale Dianae, *h. e.* quae in Taurica Chersoneso olim humanis hostiis culta fuit, deinde Ariciam usque translata est. Adde *Lucan.* 1, 446. ¶ *Scythici ignes* sunt smaragdi. *Mart.* 14, 109. Gemmatum Scythicis ut luceat ignibus aurum, Adspice. V. *ejusd. l. c.* in SCYTHAE et v. sq. ¶ *Scythica herba*, quae et *Scythice* absolute dicitur, Scytharum inventum est. *Plin.* 25, 8, 43. Invenire herbas et universae gentes: Scythia primum eam, quae Scythice vocatur, circa Boeotiam nascens: praedulcem alias, utilissimamque ad ea, quae spasmata vocant. Magna et ea commendatio, quod in ore eam habentes famem sitimque non sentiunt. Idem praestat apud eosdem hippace dicta, quod in equis quoque eundem effectum habeat: traduntque, his duabus herbis Scythas etiam in duodenos dies durare in fame sitique. Haec *Plin.* et 26, 14, 87. Scythae vulnera Scythice curant. Adde *ib.* 5, 15. item 27, 1, 1., ubi tradit, Scythicam herbam a Maeotis paludibus toto orbe portari.

SCYTHIS, ĭdis, f. mulier Scythica. *Ov. Met.* 15, 360. Exercere artes Scythides memorantur easdem. *Val. Fl.* 5, 343. aequali Scythidum comitante caterva. ¶ Ita etiam vocatur smaragdus, nam, ut ait *Plin.* 37, 5, 17., nobilissimi smaragdorum sunt Scythici, ab ea gente, in qua reperiuntur, appellati. *Capell.* 1, 18. Diadema, cui neque Scythidis (*h. e.* gemmae Scythidis) viretra, nec cerauniorum vibrans fulguransque lumen, nec flucticolor hyacinthi credebatur abesse profunditas. Adde p. 20. V. v. praec.

SCYTHISSĂ, ae, f. mulier e Scythia. *Nep. Dat.* 1. Datames patre natione Care, matre Scythissa natus.

[SCYTHON, onis, m. Σκύθων, nomen viri cujusdam, quem poetae fabulantur pro lubito in feminam modo sese commutasse, modo rursus in virilem formam rediisse. *Ov. Met.* 4, 280. Nec loquor, ut quondam naturae jure novato Ambiguus fuerit modo vir, modo femina, Scython. *F.*]

*SCYTHOPŎLIS, is, f. Σκυθόπολις, urbs in Decapolitana Syriae regione, alias *Bethsan*. Nomen traxit a Scythis in eam deductis, quum antea a Liberi patris nutrice ibi sepulta Nysa diceretur. *Plin.* 5, 18. ¶ Incolae Scythopolitae audiunt *Vulg. Maccab.* 2, 12, 30. *B. A.*

*SCYTHOPOLĪTAE, arum, Σκυθοπολῖται. V. in v. anteced. *B. A.*

*SCYTHOTAURI, orum, Σκυθόταυροι, populi Scythiae, Tauricae regionis juga incolentes. *Plin.* 4, 12. Adde *Solin.* 29. *B. A.*

[SCYZĪNUM, i, n. vini genus. V. ITAEOMELIS. *F.*]

S E

SĒ, pronomen. V. SUI. ¶ *Se*, pro sine, antiquum est. *Fragm. leg. XII. Tab.* ap. *Cic. Leg.* 2, 24. Ast im cum illo sepelire, urereve, se fraude esto. *Aliud* ap. *Gell.* 20, 1. *f.* Si plus minusve secuerunt, se fraude esto. *Festus:* Secordia composita videtur, ex se, quod est sine, et corde. *Vet. Plebiscit.* ap. *eund.* in *Publica pond.* Uti coaequetur se dolo m. *h. e.* sine dolo malo. Ita *Scal.* In vulgatis est *lum.* ¶ Hoc sensu etiam *sed* pro *se* scripsere prisca consuetudine addendi *d* multis vocibus *dictatored*, *altod marid* in columna rostrata D ap. *Grut.* 404, 1. V. initium litterae D. *Pau Festo.* Sed pro sine inveniuntur posuisse an *Fragm. tab. aen.* ap. *Grut.* 509, 20. Eam pecu eis sed fraude sua solvito. Adde ap. *eund.* 508 et V. SUAD. ¶ *Se quamque*, seorsum quan *Fest.* post *Sepulcrum.* ¶ Est etiam *se* praepo quae per se usum non habet, sed praefixa verbi fere divisionem et separationem significat, ut *se securus*, *seduco*, *sedeo*, *segrego*, *sejungo*, *selig paro*, *sevoco.* ¶ Aliquando est pro *semis*, ut *libra*, *semodius.* *Varr. L. L.* 4, 36. ¶ Aliqu pro *sex*, ut in *Sevir.*

*SEA, ae, f. opp. Aethiopiae, vel fortasse pto Aethiopiaeque conterminum. Meminit *Pl* 20. *B. A.*

[SĔAPSĔ, idem ac sepse. *Jul. Valer. reg. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 2, 18. Clementia sua pse sic et beneficiis commendavit, ut, etc. *F*

SĒBĀCĔUS, a, um, adj. στεατώδης, qui ex est. *Appul. Met.* 4. Taedis, lucernis cereis, ceis, et ceteris nocturni luminis instrumentis scunt tenebrae.

SĒBĀLIS, e, adj. sebaceus, ut Sebalis fax *Ammian.* 18, 6. *med.*

[SĔBASTĒ, es, f. Σεβαστὴ, urbs Palaestinae v. sq. ¶ Est etiam cogn. R. σεβαστὴ, vener *Inscr.* ap. *Donat.* 85, 3. Quinctia Sebaste. *F.*

SĔBASTĒNUS, a, um, adj. ad Sebasten nens, quae urbs est Palaestinae Samariae, ut docet 5, 13, 14. Σεβαστή. Hinc *Sebasteni*, ejus cives, et alterius cognominis in Galatia *ib.* 32, 42.

*SEBASTĪA, ae, f. Σεβάστεια, opp. Ponti. 6, 3. ¶ In Cappadocia (Pontica), i. e. Ponto nunt *Ptolemaeus* et *Anton.* in *Itin.* Posteriori in Armenia censebatur, cujus portio in Pon regionem recedebat. *Socrat. Hist. eccl.* 2, 43 στάθιος, ὁ τῆς ἐν Ἀρμενίᾳ Σεβαστείας. V. et S STIA. *B. A.*

[SĔBASTŎNĪCĂ, ae, m. qui certamen vicit poli in ludis Augustalibus, sive Σεβαστοῖς: a στὸς, Augustus, et νικάω, vinco. *Inscr.* ap. *F* 54. *n.* 312. et *Gud.* 217, 1. Heriae Thisbae mor riae (*uxori*) Ti. Claudii Glaphyri choraulae, nicae et Sebastonicae, etc. *F.*]

*SEBASTOPŎLIS, is, f. Σεβαστόπολις, op Ponti. *Plin.* 6, 3. ¶ Aliud, in Aeolide, qu Myrina dictum. *Id.* 5, 30. ¶ Aliud, in Col *Id.* 6, 4. *B. A.*

*SEBATUM, i, n. oppidum Rhaetiae. *Ant. B. A.*

SĔBAZĪUS et Sebadius, cognomen Jovis in ribus *Inscr.* ap. *Grut.* V. SABAZIUS.

[SĔBENNYTES, ae, m. et *F.*]

[SĔBENNYTĬCUS, a, um, adj. ad Sebenn Σεβέννυτον, pertinens, Aegypti urbem in Delta. 5, 9, 11. Reliqua autem regio nomos habet M sium, Sebennyten, etc. *Id. ib.* 10, 11. Ostiun Sebennyticum. *F.*]

SĔBĒTHIS, ĭdis, f. Σηβηθὶς, Nympha Se qui parvus est amnis Campaniae Neapolim al hujus meminit *Stat. Silv.* 1, 2, 262. consurgat thera tellus Eubois, et pulcra tumeat Sebetho mna. *Virg. A.* 7, 734. quem generasse Thelo bethide Nympha Fertur. ¶ *Sebethis lympha*, Sebethus. *Colum.* 10, 134. Doctaque Parth Sebethide roscida lympha. ¶ Scribitur et si spiratione.

[SĔBĒTHUS, i, m. est fluvius Campaniae. praec. ¶ Item Deus ejusdem fluvii. *Inscr Grut.* 94, 9. P. Mevius Eutychus aediculam tuit Sebetho. *F.*]

SĒBO vel Sevo, as, a. 1. στεατόω, sebo ob *Colum.* 2, 22. Feriis autem ritus majorem etia la permittit, far pinsere, faces incidere, ca sebare. Alii leg. *sevare* eod. sensu.

SĒBOSUS et Sevosus, a, um, adj. στεατώδη vo abundans. *Plin.* 11, 37, 86. Medulla pingui quibus adeps; sevosa cornigeris; nervosa oss habentibus. ¶ *Sebosus* est etiam cogn. R. *Pl* 31, 36. et 9, 15, 17. memorat *Statium Sebosum* scripsit de actis triumphorum. Idem videtur qui a *Cic. Att.* 2, 14. et 15. *Sebosus* tantum c minatur.

SĒBUM et Sevum, i, n. στέαρ, oleosa et pi substantia, adipe siccior, concretior, et magis pacta, fragilior etiam et igne difficilius liques cujus usus praecipuus in candelis nutriendo lu *Plin.* 11, 37, 85. Cornigera sevo pinguescunt, cornigera adipe. *Colum.* 7, 5. *med.* Candens s vulneri per ardentem taedam instillato. *Pl.* 2, 2, 31. Quid divitiae? suntne opimae? *Phil.* excoquat sevum senex, *h. e.* adeo sunt opima multum sevi inde excoqui possit: quod est dice fluentes. ¶ *Sebum*ne, an *sevum* rectius scrib non facile dixerim: *b* enim et *v* valde cognata et invicem transmutantur. V. initium littera [*V. *Schneid. Gr. Lat.* I. p. 227.]

SĔCĀBĬLIS, e, adj. sectivus, sectilis. *Lac*

). 10. *med.* Si aspera et angulata sunt, et ha-
, ut possint cohaerere, dividua ergo et secabi-
nt. *Auson. Ecl.* 1, 7. nullique secabile segmen.
CĀLE, is, n. [nostrates vulgo *segála* vocant,
rumenti genus. *Plin.* 18, 16, 40. Secale Tauri-
b Alpibus asiam vocant, deterrimum, et tan-
ad arcendam famem utile, fecunda, sed gracili
a, nigritia triste, sed pondere praecipuum.
scetur huic far, ut mitiget amaritudinem ejus,
men sic quoque ingratissimum ventri est. Na-
qualicumque solo cum centesimo grano: ipsum-
ro laetamine est. [*Pontedera* haec habet in
ost. T. 1. p. 30. Secale in Italia antiquam no-
aturam retinet: sero ad Romanos pervenit;
ue inter Romanas fruges non est inquiren-
F.]
CĀMENTUM, i, n. *Plin.* 16, 10, 18. Materies,
abieti pulcherrima, piceae ad fissiles scandulas,
que, et pauca alia secamenta, *h. e.* opera, quae
ctili ligno fiunt.
CANDE, oppidum Aethiopiae. *Plin.* 6, 30.

CĒDO, is, essi, essum, n. 3. ἀναχωρέω, seor-
edo, recedo, discedo, semigro, abeo. *Cic.*
, 13. Secedant improbi, secernant se a bonis.
pt. 2, 1, 23. Secede huc nunc jam, si videtur,
, ne arbitri dicta nostra arbitrari queant. *Id.*
2, 3, 2. Fugite omnes, abite, et de via sece-
Sall. Cat. 20. In abditam partem aedium se-
Suet. Ner. 15. Secedere ad consultandum.
. 1, 12, 12. ad stilum; et *Plin. ep.* 3, 21. Pro-
s eram viatico secedentem. *Ov. Met.* 2, 465.
suo jussit secedere coetu. *Prop.* 3, 14, 21.
gitur Spartana vetat secedere amantes. ℙ
rimis *secedere* dicitur de iis, qui ex Urbe et ab
is in locum secretum vel ad otium se conferunt.
ne ap. *Suet.* exempla sunt obvia; *Aug.* 98. a
a secedentium illuc e comitatu suo. *Caes.* 4.
m secedere statuit. *Tib.* 10. statuit repente
re seque e medio quam longissime amovere;
V. *B. Crus. cl. Suet.* p. 700.] ℙ Translate.
o. 117. Antequam ego incipio secedere, et alia
considere, *h. e.* discedere ab illorum sententia,
cedere in alia omnia; et *ep.* 25. *f.* Tunc prae-
in te ipse secede, cum esse cogeris in turba.
2, 12. Secedere a communi malo civitatis.
1, 10, 9. a luxu. *Catull.* 64, 189. a fesso sece-
corpore sensus. ℙ Item deficio. *Liv.* 7, 40.
rum montem secesserunt. *Sall. Cat.* 34. *med.*
a patribus secessit. *Plin.* 16, 10, 15. Cum
secessisset in Janiculum. V. SECESSIO. ℙ
listo, remotus sum. [**Lucr.* 5, 705. secedit
m luna ab orbe solis.] *Plin. ep.* 2, 17. *in.*
decem et septem millibus passuum ab urbe se-
Ov. Fast. 6, 279. Et quantum a summis,
secessit ab imis Terra. *Claud. Epith. Pall.*
. 62. quae sic impervia famae Secessit regio,
n, etc.? ℙ [*Conf. *secedere* et *succedere.* V.
ad *Quint. Inst.* IV. 76. *crit.*]
ERNO, is, crevi, cretum, a. 3. ἀποκρίνω, ἀφο-
cernendo separo, semoveo, sejungo, discerno,
. *Varr. R. R.* 2, 2. *med.* Arietes, quibus sis
ad feturam, bimestri tempore ante secernen-
t largius pabulo explendum. *Cic. Cat.* 1, 13.
nt improbi, secernant se a bonis. *Id. N. D.*
f. Beluae secernunt pestifera a salutaribus.
. 1, 16. *med.* Cum accusator tanquam censor
homines nequissimos rejiceret: reus tanquam
s lanista, frugalissimum quemque secerneret,
ligeret et repudiaret. *Id. Amic.* 25. *med.* Se-
blandus amicus a vero, et internosci potest.
, 14. *extr.* Quod e grege se imperatorum, ve-
aestimabilem, secrevisset, *h. e.* numero impe-
m exemisset. *Id.* 7, 16. Secernere partem
e in publicum; [**Suet. Vit.* 2. Quum auctore
o secerni minus idoneos senatores removeri-
acuisset.] et *Hor. Od.* 3, 3, 46. qua medius
Secernit Europen ab Afro. *Id. ib.* 1, 1, 30.
idum nemus, Nympharumque leves cum Saty-
ri Secernunt populo. *Id. Epod.* 16, 63. Juppi-
a piae secrevit litora genti, *h. e.* selegit, et
minibus habitanda dedit. *Id. Sat.* 1, 3, 113.
secernere iniquum; et *ib.* 6, 63. turpi hone-
et *A. P.* 397. Publica privatis secernere, sacra
is. *Ov. Her.* 18, 125. Hei mihi! cur animo
secernimur undis? *Id. Met.* 1, 23. Et liqui-
pisso secrevit ab aere coelum; et *ib.* 6, 55.
go vincta est: stamen secernit arundo. *Id.*
, 127. Inde pares centum denos secrevit in
h. e. distinxit, divisit in decem decurias; et
87. mensesque nota secrevit eadem: Junius
enum: qui fuit ante, senum, *h. e.* appellavit,
liis distinxit. *Nemes. Cyn.* 294. pulvere puras
ere fruges. *Ser. Sam.* 28, 501. lympha inter-
io gliscente tumescit, Secernens miseram pro-
e viscere pellem, *h. e.* divellens.
CERPO, is, psi, ptum, a. 3. seorsum carpo.
ir. p. 145. Carpo, carpsit, secerpo, secer-
F.]
ESPĪTĂ, ae, f. genus cultri, de quo *Festus*:
itam esse Antistius Labeo ait cultrum ferreum
um, manubrio rotundo, eburneo, solido, vin-
capulum auro argentoque, fixum clavis ae-

neis, aere Cyprio: quo flamines, flaminicae virgines, pontificesque ad sacrificia utuntur. *Serv.* ad illud *Virg. A.* 4, 262. stellatus iaspide fulva Ensis: eandem descriptionem habet, dictamque esse secespitam a *secando.* *Paul.* ex *Festo.* Secespitam alii securim, alii dolabram aeneam, alii cultellum putant. *Suet. Tib.* 25. *f.* Nam et inter pontifices sacrificanti simul, pro secespita plumbeum cultrum subjiciendum curavit. ℙ Pergit *Festus.* Eadem alias dicitur, qua in sacrario utuntur: sacraria namque in templis reticulo aeneo olim sepiebantur, in quo tubae relictae sunt, per quas manibus sacra tangere licet. Est hoc in templo Bonae Deae: sed et in aliis locis: et sunt velut repagula quaedam. Ita secespitae dicuntur duobus modis. Haec *Festus.*

SĒCESSĬO, onis, f. ἀναχώρησις, discessio, recessus in aliquem locum secretiorem et minus frequentem. *Cic. Mur.* 24. Moestos amicos, observationes, testificationes, seductiones testium, secessionem subscriptorum animadvertebant. ℙ Interdum sumitur pro defectione, divisione populi in duas pluresve partes. *Cic. Lig.* 6. *f.* Secessionem tu illam existimavisti, Caesar, initio, non bellum: et non hostile odium, sed civile dissidium. *Caes. B. C.* 1, 20. Divulgato Domitii consilio, milites, qui erant Corfinii, secessionem faciunt. [*V. *Herzog.*] *Liv.* 2, 32. Piso auctor est, secessionem factam esse in Aventinum. ℙ Quater Romana plebes, aut dominandi studio permota, aut superbia magistratuum, ut ait *Sall. Cat.* 34., armata a patribus secessit. Prima secessio in Sacrum montem facta est ob feneratorum injustitiam. *Liv. l. c.* et *Flor.* 1, 23. Secunda in Aventinum propter stuprum ab Appio Claudio ingenuae virgini illatum. *Liv.* 3, 5., *Flor.* 1, 24. et *Eutr.* 1, 18. Tertia in Janiculum, ob matrimonia plebejorum cum patriciis, ut vult *Flor.* 1, 25., vel ob aes alienum, ut est in *Epit. Liv.* 11. *f.* V. *August. C. D.* 3, 17. Quartam facit *Flor.* 1, 26. ob cupiditatem honorum, adnitente plebe, ut secum patricii magistratus communicarentur. Sed in hac nulla secessio facta est: pertinax tantum discordia grassari prius non destitit, quam quod cupierat, obtineret. V. *Liv.* 6. a *c.* 34. ℙ *Paul.* ex *Festo:* Secessiones, narrationes. Alii leg. *sectiones.* ℙ [*Confund. *secessio* et *seditio.* V. *Herz.* ad *Caes. B. C.* 1, 20.]

SĒCESSUS, us, m. ἀποχώρησις, ἀναχώρησις, recessus, abscessio, secessio, discessus. *Plin.* 10, 29, 45. In secessu avium et noctuae paucis diebus latere traduntur. *Id.* 8, 36, 54. Secessus ferarum in specus. *Id.* 19, 4, 19. *n.* 2. Nemo iratae plebis secessus circumspexerit, *h. e.* secessiones. *Gell.* 2, 1. Tanquam quodam secessu mentis atque animi facto a corpore. ℙ Dicitur de recessu a frequentia hominum, et a negotiis, v. gr. cum quis ab urbe discedit, et rus abit, remissionis et otii causa. *Suet. Tib.* 56. Existimans exprobratum sibi veterem secessum. *Tac. A.* 1, 4. *f.* Annis, quibus specie secessus exsulem egit. *Plin. ep.* 1, 3. Quin ipse te in alto isto, pinguique secessu studiis adseris? *Ov. Trist.* 1, 1, 41. Carmina secessum scribentis, et otia quaerunt. *Quint.* 10, 5. *med.* Mihi videtur M. Tullius tantum intulisse eloquentiae lumen, quod in hos quoque studiorum secessus excurrit, *h. e.* in studia remota a contentionibus fori. ℙ Item de ipso loco, quo secedimus: et qui a frequentia remotus sit. *Virg. A.* 1, 163. et *ib.* 3, 229. in secessu longo sub rupe cavata. *Plin. Pan.* 49. Arcana illa cubilia, saevique secessus, in quos timore, et superbia, et odio hominum agebatur; et *ib.* 83. Cubicula ipsa, intimosque secessus recludere. *Tac. A.* 14, 62., *Juven.* 3, 5. et *Suet. Cal.* 45. *extr.* Amoenos secessus celebrare. *Id. Aug.* 72. Ex secessibus praecipue frequentavit maritima, insulasque Campaniae. ℙ Translate. *Val. Max.* 7. *n.* 9. *extr.* In secessu, quam in fronte beatior. ℙ De postica corporis parte. *Hieron. ep.* 64. *n.* 2. Totum quod curamus, quod voramus, in secessum projici.

[SĒCINGO, is, nxi, nctum, a. 3. seorsum cingo. *Not. Tir.* p. 158. Cingit, cinxit, secingit, secinxit. *F.*]

SĒCĬUM est, quod secespita secatur, libum seu placenta, quae soleat necessariis sacrificiis adhiberi. *Festus.*

SĒCIUS. V. SECUS.

SĒCLŪDO, is, usi, usum, a. 3. ἀποκλείω, seorsum claudo, sejungo, separo. *Varr. R. R.* 2, 2. *med.* Faciendum septa secreta ab aliis, quo incientes secludere possis. *Stat. Achill.* 1, 358. ne lustris nemorum concede vagari: Intus ale, et similes inter seclude puellas. *Lucr.* 5, 752. cur luna queat terram secludere solis Lumine, etc. *Caes. B. C.* 3, 97. *f.* Munitione flumen a monte seclusit, ne Pompejani aquari possent. *Prop.* 1, 20, 29. Ille sub extrema pendens secluditur ala. ℙ Item excludo. *Virg. A.* 1, 566. Solvite corde metum, Teucri, secludite curas. Ubi *Serv.:* pro excludite: quod fit aut propter hiatum, aut propter suavitatem, ut (*Ecl.* 1, 15.) silice in nuda connixa reliquit: pro enixa. *Pl. Rud.* 1, 4, 1. Secludere vitam corpore.

SĒCLŪSŌRĬUM, ii, n. ἐκκλειστήριον, locus, in quo aliquid secluditur. *Varr. R. R.* 3, 5. Excluduntur (*aves*) in minusculum aviarium, quod est conjunctum cum majore, ostio et lumine illustriore, quod seclusorium appellant.

SĒCLŪSUS, a, um, part. a *secludo:* ἐκκλεισθεὶς, seorsum clausus, separatus, sejunctus, exclusus. *Cic. Or.* 2, 39. Illuc eum rapiam, ubi non seclusa aliqua aquula teneatur, sed unde universum flumen erumpat. *Varr. R. R.* 2, 15. *med.* Cum parere coeperunt, inigunt in stabula ea, quae habent ad eam rem seclusa. *Plin.* 36, 15, 24. *n.* 12. Mare Tyrrhenum a Lucrino molibus seclusum. *Id.* 6, 17, 20. Gens apricis ab omni noxio afflatu seclusa collibus. *Cic. Verr.* 2, 5, 9. *med.* de eo, qui in carcere tenetur: A conspectu parentum ac librum, denique a libero spiritu, et communi luce seclusus. *Virg. A.* 3, 445. Quaecumque in foliis descripsit carmina virgo, Digerit in numerum, atque antro seclusa relinquit, *h. e.* extra antrum posita. *Varr. R. R.* 3, 5. Hoc ideo in secluso clam, ne reliqui, si videant, despondeant animum, *h. e.* in loco secreto ac remoto. *Virg. A.* 6, 703. videt Aeneas in valle reducta Seclusum nemus, *h. e.* remotum, secedens, secretum. *Festus:* Seclusa sacra dicebantur, quae Graeci mysteria appellant, *h. e.* sacra Cereris, quae clausa occulebantur in cistis. V. CISTA.

SĔCO, as, secui, sectum, a. 1. τέμνω, κόπτω, πρίω, caedo, excido, reseco. *Pl. Merc.* 2, 2, 38. Cape cultrum, seca digitum, vel aurem, vel tu nasum, vel labrum. *Mart.* 3, 24. Ut cito testiculos (*hirci*) peracuta falce secaret. *Varr.* ap. *Non.* 3, 197. Id sal virgines Vestales serra ferrea secant. *Q. Cic. Pet. cons.* 3. Qui stanti collum gladio dextera sua secuerit. *Mart.* 5, 48. Secare capillos. *Caes. B. G.* 7, 14. pabulum. *Virg. G.* 3, 126. pubentes herbas. *Id. A.* 1, 216. tergora in frusta. *Just.* 18, 5. *med.* corium in tenuissimas partes. *Hor. Od.* 2, 18, 17. marmora. *Plin.* 16, 43, 84. ilicem in laminas praetenues. *Sen. Troad.* 76. aristas, *h. e.* metere. *Flor.* 1, 5. cotem novacula. *Juven.* 5, 123. nec minimo sane discrimine refert, Quo gestu lepores, et quo gallina secetur. (Adde 11, 135.) *Val. Fl.* 7, 607. velut campos Libyes ac pinguia Nili Fertilis arva secet, *h. e.* vomere proscindat. *Sen. Troad.* 559. vinclis manus secantibus praestricta. ℙ Pertinet ad manu medentes. *Mart.* 11, 84. Mitior implicitas Alcon secat enterocelas. *Cic. Phil.* 8, 5. In corpore si quid ejusmodi est, quod reliquo corpori noceat, uri, secarique patimur. *Id. Tusc.* 2, 15. Cum varices secabantur C. Mario, dolebat. *Plin.* 26, 11, 69. Membra quae periclitantur secari. Adde 29, 1, 6. ℙ Item vulnero. *Virg. Ecl.* 10, 49. Ah tibi ne teneras glacies secet aspera plantas! et *G.* 3, 444. hirsuti secuerunt corpora vepres. *Ov. Met.* 1, 508. ne prona cadas, indignave laedi Crura secent sentes. *Tibull.* 1, 10, 22. intorto verbere terga seca. *Hor. Ep.* 1, 19, 46. luctantis acuto ne secer ungui. ℙ Item crucio, lancino, torqueo. *Catull.* 71, 2. Aut si quem merito tarda podagra secat. *Mart.* 9, 93. podagra, cheragraque secatur Caius, et mallet verbera mille pati. ℙ Et translate, pungo, perstringo, mordeo. *Pers.* 1, 114. secuit Lucilius urbem, Te Lupe, te Muti, et genuinum fregit in illis. *Hor. Sat.* 1, 10, 14. ridiculum acri Fortius, et melius magnas plerumque secat res. ℙ Pro rodere, absumere. *Pl. Most.* 3, 2, 138. Postes ab infimo tarmes secat. Sic *Lucil.* ap. *Non.* 4, 97. Lanae opus omne perit: squalor, tineae omnia caedunt. ℙ Item dividere, partiri. *Lucan.* 1, 101. qualiter undas Qui secat, et geminum gracilis mare separat Isthmos. Translate *Cic. Or.* 2, 27. Cum causas in plura genera secuerunt, singulis generibus argumentorum copiam suggerunt. ℙ Sic etiam translate accipitur pro dirimere, ab *Hor. Ep.* 1, 16, 42. Quo multae magnaeque secantur judice lites. ℙ *Secare* saepe dicuntur quae mediam quampiam rem pertranseunt, et dividunt. *Plin.* 18, 34, 77. *n.* 1. Limes, qui ita secabit agrum, decumanus vocabitur. *Id.* 35, 10, 36. *n.* 11. Apelles vinci erubescens, tertio colore lineas secuit; et 37, 10, 63. Mesomelas (*gemma*) nigra vena quemlibet colorem secante per medium. *Id.* 5, 27, 22. Amnis urbem secans; et *ib.* 9, 10. et *Virg. A.* 7, 717. et *Plin. alter ep.* 5, 6. Nilus medios Aethiopas secat. *Sen. Thyest.* 845. Signifer secat obliquo tramite zonas. *Mart.* 9, 58. Nec quae Flaminiam secant salebrae, *h. e.* per mediam Flaminiam obsitae viam impediunt. *Virg. A.* 10, 440. Turnum, qui volucri curru medium secat agmen, *h. e.* penetrat, et disjicit. Sic *Claud. VI. cons. Honor.* 468. et stricto prosternens omnia ferro, Barbara fulmineo secuit tentoria cursu. ℙ *Secare viam, mare, auras,* etc. dicuntur qui viam carpunt, navigant, natant, volant, etc. tellurem enim quodammodo, undas et auras dividere ac secare videntur: et poetica fere sunt. *Virg. A.* 6, 900. Ille viam secat ad naves, sociosque revisit. *Quint.* 3, 1. *med.* Hinc velut diversae secari coeperunt viae. Sic *Ov. Am.* 2, 16, 15. Solliciti jaceant, terraque premantur iniqua, In longas orbem qui secuere vias. Aut juvenum comites jussissent ire puellas, Si fuit in longas terra secanda vias; et *Sil.* 2, 170. Obliquos detorquet equos, laevumque per orbem Fallaci gyro campum secat; et *Grat. Cyn.* 225. canis majore secat spatia extera gyro. *Virg. A.* 5, 594. Delphinum similes, qui per maria humida nando Carpathium Libycumque secant; et *ib.* 5, 218. Sic ipsa fuga secat ultima Pristis Aequora. *Ov. Met.* 11, 478. medium non amplius aequor Puppe se-

cabatur. Sic *Id. ib.* 1, 370. Cephisides undae jam vada nota secantes, *h. e.* alveo suo decurrentes; et *Virg. A.* 9, 103. Galatea secat spumantem pectore pontum; et *ib.* 8, 96. viridesque secant placido aequore silvas, *h. e.* umbras arborum in flumine; et *Sen. Ag.* 429. Aurata primas prora designat vias, Aperitque cursus, mille quos puppes secent. *Virg. A.* 12, 267. sonitum dat stridula cornus, et auras Certa secat; et *G.* 1, 406. avis secat aethera pennis. Sic *Id. A.* 4, 257. terras inter coelumque volabat, Litus arenosum Libyae, ventosque secabat Cyllenia proles; et *ib.* 9, 15. de Iride: Ingentemque fuga secuit sub nubibus arcum, *h. e.* duxit quasi nubes aurasque coloribus suis secando; et *Sen. Herc. Oet.* 680. Phaethon Phoebeis ignota secat Sidera flammis errante rota. ℙ Aliquando est sequi; unde *secta*, et *sectores*. *Virg. A.* 10, 107. Quae cuique est fortuna hodie, quam quisque secat spem, Tros, Rutulusve fuat, nullo discrimine habebo. ℙ Part. *Secaturus* pro *secturus* ap. *Colum.* 5, 9. Si eam partem, supra quam ramum secaturus es, foeno texeris. ℙ Olim usurpatum fuit pro dico, narro. V. INSECE et SEQUOR.

SECORDIA. V. SOCORDIA.

SECRĒTĀRĬUM, ii, n. locus secretus, penetrale. *Appul. de Mundo:* Ignes qui terrae secretariis continentur. *Id. Flor. n.* 17. *f.* Avibus haec secretaria utique magis congruerint. ℙ Item conclave, in quo judices considebant: judiciale secretum *Ammian.* 15, 7. *med.* appellat. *Lactant. Mort. persecut.* 15. Tormentorum genera inaudita excogitabantur: et ne cui temere jus diceretur, arae in secretariis, ac pro tribunali positae, ut litigatores prius sacrificarent, atque ita causas suas dicerent: sic ergo ad judices, tanquam ad Deos, adiretur. Adde *Imp. Zenon. Cod.* 3, 24, 3. et *Imp. Arcad. et Honor. ib.* 9, 3, 16. et *Imp. Constant. Cod. Theod.* 1, 7, 1. ℙ Item locus, in quo senatus habebatur. *Inscr.* ap. *Grut.* 170, 5. Secretarium amplissimi senatus, quod vir illustris Flavianus instituerat, et fatalis ignis absumpsit, Flavius Annius Eucharius Epifanius V. C. Praef. Urb. reparavit. ℙ Item locus in Ecclesia, vel Ecclesiae adjunctus, ubi episcopus vel presbyter audiendis ac dirimendis laicorum negotiis vacabat: ubi etiam sacrae vestes, et supellex ad rem sacram faciendam necessaria adservabantur. *Sulpic. Sev. de S. Mart. dial.* 2, 1. Secretarium ingressus, cum solus, ut erat consuetudo, resideret, cum quidem in alio secretario presbyteri sederent, vel salutationibus vacantes, vel audiendis negotiis occupati, etc. V. *Paul. Nol. ep.* 32. (al. 12.) *n.* 16.

SECRĒTĒ, et

SECRĒTIM, adv. idem quod secreto. *Tert. Or.* 1. *med.* Praeceptum secrete adorandi. *Id. Pall.* 4. *f.* Lecticas domestice ac secrete habere. *Ammian.* 29, 1. Fidustium, et Pergamium nomen imperaturi post Valentem detestandis praesagiis didicisse secretim.

SECRĒTĬO, onis, f. ἔκκρισις, actus secernendi, separatio, sejunctio. *Cic. Tusc.* 1, 29. Est interitus quasi discessus, et secretio ac diremptio earum partium, quae ante interitum junctione aliqua tenebantur.

SECRĒTO, adv. ἰδίᾳ, κατ' ἰδίαν, seorsum, separatim. *Liv.* 3, 36. Impotentibus instructi consiliis, quae secreto ab aliis coquebant. *Just.* 8, 4. *f.* Secreto auditae utraeque legationes. *Afran.* ap. *Charis.* 2, 196. Idcirco haec agere tecum secreto volui. *Pl. Aul.* 2, 1, 14. Eo nunc ego secreto te huc foras seduxi, ut tuam rem tecum hic loquerer familiarem. *Sen. ep.* 10. Cum vidisset adolescentulum secreto ambulantem, interrogavit, quid illuc solus faceret. *Cic. Att.* 7, 8. Ab hora octava ad vesperum secreto collocuti sumus; et *Sall. Jug.* 9. *f.* Laudatum pro concione Jugurtham in praetorium abduxit, ibique secreto monuit, uti, etc. et *Plin.* 10, 42, 69. de avib.: Docentur (*loqui*) secreto, et ubi nulla alia vox miscetur. *Petr. Sat.* 28. In aurem aliquid secreto dicere. *Cic. Fam.* 7, 25. Secreto hoc audi, tecum habeto, ne Apellae quidem liberto tuo dixeris; et *Colum.* 11, 2. *med.* De quibus suo loco dicam secretius, ne inter hanc quasi turbam operum negligentius olitoris officia descripsisse videar. ℙ Item occulte, clam, ἀποῤῥήτως. *Pl. Truc.* 2, 7, 7. Quandoquidem ipsus perditum se it, secreto hercle quidem illum adjutabo: neque mea quidem opera unquam nihilominus propere, quam potest, peribit. *Sen. Q. N.* 5, 4. In nostris corporibus ex cibo fit inflatio, quae ventrem interdum cum sono exonerat, interdum secretius; et *Plin. ep.* 3, 20. *med.* Quotocuique eadem honestatis cura secreto, quam palam?

SECRĒTUS, a, um, part. a *secerno:* ἀποκεκριμένος, ἀφωρισμένος, separatus, sejunctus, seclusus, semotus, divisus. *Cic. N. D.* 2, 21. Habent suam sphaeram stellae inerrantes, ab aetheria conjunctione secretam et liberam. *Varr. R. R.* 2, 2. *med.* Faciendum quoque septa secreta ab aliis, quo incientes secludere possis. *Id. ib.* 1, 54. Uva electa in secretam corbulam contrudatur; et *L. L.* 8, 38. Singularibus et secretis vocabulis appellare aliquid. *Petr. Sat.* 100. Ut super constratum navis occuparemus secretissimum locum. *Virg. A.* 6, 477. arva tenebant Ultima, quae bello clari secreta frequentant; et *ib.* 8, 609. natumque in valle reducta Ut procul egelido secretum in flumine vidit; et *ib.* 4, 499. Tu secreta pyram tecto interiore sub auras Erige; et *Hor. Sat.* 2, 8, 78. Stridere secreta divisos aure susurros. *Mart.* 7, 32. Secreta quies, *h. e.* quaesita procul ab honoribus et foro. *Sen. ep.* 91. *med.* Invadit temperantissimos morbus, validissimos phthisis, secretissimos tumultus; et *Tac. Agr.* 38. Proximus dies faciem victoriae latius aperuit: vastum ubique silentium, secreti colles, fumantia procul tecta: i. e. nullo hostium apparente. ℙ *Secretum* absolute, et *secreta, orum*, locus remotus ab urbe, et frequentia hominum, secessus, rus. *Tac. A.* 14, 53. Augustus Agrippae Mitylenense secretum permisit. *Plin. ep.* 2, 17. Altum abditumque secretum. *Id. ep.* 3, 1. Quam pulcrum illud, quam dulce secretum! *Quint. decl.* 17, 17. Secretum solitudinemque captare. *Lucan.* 3, 313. lacrimas civilibus armis, Secretumque damus, *h. e.* secessum, receptaculum. *Tac. G.* 41. Pars Suevorum in secretiora Germaniae porrigitur. *Virg. A.* 6, 10. horrendaeque procul secreta Sibyllae. *Hor. Sat.* 2, 1, 71. ubi se a vulgo et scena in secreta remorant, etc. *Phaedr.* 4, 24. Simonides, Victoris laudes cuidam pyctae ut scriberet, Certo condixit pretio: secretum petit, *h. e.* secedit in locum remotum scribendi causa. *Id.* 3, 10. Seductus in secretum a liberto suo; et *Plin. ep.* 9, 33. Locus ipse quietem secretumque perdebat; et *Tac. Agr.* 39. *f.* de Domitiano: Talibus curis exercitus, quodque saevae cogitationis indicium erat, secreto suo satiatus. Sic *Quint.* 1, 4. Grammatica necessaria pueris, jucunda senibus, dulcis secretorum comes. ℙ *Secretum petere*, secreto colloquendi copiam petere. *Suet. Tib.* 25. *f.* Secretum petenti, non nisi adhibito filio Druso dedit. *Tac. H.* 2, 4. Petito secreto, futura aperit. Adde *Plin. ep.* 1, 5. *med.* ℙ *Secretum*, ipsa commoratio in secreto loco. *Ov. Her.* 21, 21. Mox ubi secreti longi causa optima somnus Credibilis tarda desinit esse mora, etc. ℙ Est etiam *secretus*, occultus, abditus, minime notus, arcanus, ἀπόῤῥητος. *Id. Met.* 7, 138. carmen Auxiliare canit, secretasque advocat artes, *h. e* magicas. *Petr. Sat.* 128. Et mentem timor altus habet, ne forte gravatum Excutiat gremium secreti conscius auri; et *ib.* 3. Quoniam amas bonam mentem, non fraudabo te arte secreta. *Lucan.* 1, 599. qui fata Deum, secretaque carmina servant, *h. e.* libros Sibyllinos. *Quint.* 1, 1. *med.* Epistolae secretae et familiares; et *ib. f.* Interpretationem linguae secretioris, quas Graeci γλώσσας vocant, ediscere, *h. e.* a vulgi sensu remotioris. *Mart.* 1, 67. Secreta quaere carmina, et rudes curas, *h. e.* reposita, latentia, in vulgus nondum edita. *Id.* 3, 77. Nescio quod stomachi vitium secretius esse Suspicor. *Id.* 8, 15. Hos quoque secretos memorabit Roma triumphos, *h. e.* sine ulla pompa aut ostentatione actos laurea solum Jovi Capitolino missa. *Plin. ep.* 7, 9. Audax haec, non tamen improba, quia secreta contentio. *Tac. Agr.* 40. Libertus ex secretioribus ministeriis missus ad Agricolam; et *Mart.* 5, 5. Et secreta ducis pectora nosse licet. ℙ Hinc *secretum* absolute, et *secreta, orum*, arcanum, res occulta, quam taciti apud nos servamus, ἀπόῤῥητον. *Petr. Sat.* 21. Uterque nostrum religiosissimis juravit verbis, inter nos periturum esse tam horribile secretum. *Id. ib.* 20. Periculosum est alienis intervenire secretis. *Plin. ep.* 1, 12. Quin etiam uxor quamquam omnis secreti capacissima, digrediebatur. *Sen. ep.* 83. *med.* Secreta continere. *Plin.* 14, 22, 28. animi proferre. *Tac. A.* 4, 7. *extr.* prodere. *Id. ib.* 6, 3. omnium rimari; et *ib.* 1, 6. *med.* Secretorum particeps. *Sen. Hipp.* 884. Verberum vi secreta mentis extrahere. *Tac. G.* 19. Litterarum secreta viri pariter ac feminae ignorant. *Val. Max.* 1, 1. *n.* 13. Secreta civilium sacrorum. *Val. Fl.* 3, 200. Opheltem vana sonantem, Qua stomachi secreta ferit, *h. e.* intima et vitalia. ℙ *Secretus* item est selectus, eximius. *Quint.* 9, 3. Figurae secretae, et extra vulgarem usum positae, ideoque magis nobiles, ut novitate aurem excitant, ita copia satiant. ℙ Et prohibitus, privatus. *Lucr.* 1, 194. Nec porro secreta cibo natura animantum Propagare genus possit, vitamque tueri. ℙ Cum genit. *Id.* 2, 841. Sed ne forte putes solo spoliata colore Corpora prima manere, etiam secreta teporis Sunt, ac frigoris omnino, calidique vaporis.

SECTĂ, ae, f. αἵρεσις, ratio vitae, institutum, disciplina, familia, schola, congregatio hominum vel in studiis, vel in alia re quapiam idem sentientium, et unum aliquem ducem sequentium: a *seco*, qua caedere significat, quia secta, h. e. divisa est ab aliis: vel qua sequi, quia peculiare institutum sequitur: vel a *sequor*, a quo *sector* verbum ac nomen. *Lucr.* 5, 1114. Divitioris enim sectam plerumque sequuntur Quamlibet et fortes, et pulcro corpore creti. *Cic. Verr.* 2, 5, 70. *extr.* Horum nos hominum sectam atque instituta persequimur, *h. e.* eorum qui cum humili loco nati essent, summis laboribus, et magis inimicitiis suscipiendis ad primos honores in republ. pervenerunt. *Id. Rab. perd.* 8. Quam tandem auctoritatem, quam vocem, cujus sectam sequi, cujus imperio parere potissimum velles? *Id. Coel.* 17. Qui hanc sectam rationemque vitae re magis, quam verbis secuti sumus. *Plin. Pan.* 45. Quae tibi secta vitae, quod genus hominum placeat. *G.* 20. Secta et disciplina. *Cic. Fam.* 13, 4. *med.* tuae prudentiae sequi ejus auctoritatem, cuj[...] ctam atque imperium summa cum tua dignita[...] cutus es. *Liv.* 29, 27. Qui meam sectam, impe[...] auspiciumque terra, mari, amnibusque sequ[...] *Cic. ad Brut.* 1, 3. *f.* Hostes omnes judicati, q[...] Antonii sectam secuti sunt. *Id. Brut.* 31. *me*[...] vetere Academia philosophorum sectam sequi. [...] *tull.* 63, 15. Sectam meam exsequutae. Lo[...] hic Atys ad comites suos. *Tac. A.* 16, 32. Au[...] tatem Stoicae sectae praeferre. *Id. H.* 4, 40. [...] cam sectam profiteri. *Id. A.* 6, 22. Sapient[...] veterum, quique sectam eorum aemulantur. [...] *Gr.* 16. Ad alicujus sectam transire. *Juv.* 14 [...] juvenes hortatur, ut illam Ire viam pergant, [...] dem incumbere sectae, *h. e.* ditescendi instit[...] *Gell.* 20, 1. *med.* Solitum esse me pro discipli[...] ctae, quam colo, inquirere, etc. *Id.* 19, 1. [...] Majores nostri conditores sectae Stoicae. *Pl*[...] 1, 5. Novam sectam instituere; et 30. 1, 2. [...] sapientiae sectas clarissimam utilissimamque [...] intelligi voluit. ℙ Varias philosophorum secta[...] merat *Cic. Or.* 1, 10. et sqq.

SECTĂCŬLUM, i, n. propago, progenies. [...] *pul. Met.* 5. Occipiunt sciscitari, qualis ei [...] tus, et unde natalium sectacula provenirent [...] series et stemmata generis. Alii aliter leg. [...]

SECTĀRĬUS, a, um, adj. qui sectis tes[...] alitur ad vescendum: a *seco*. *Pl. Capt.* 4, [...] Qui petroni nomen indunt verveci sectario. V[...] TRO. ℙ Item quem quis sequitur: a *sequor*. [...] *lus* ex *Fest.* Sectarius vervex qui gregem ag[...] praecedens ducit. ℙ De porcis sectariis ap[...] *R. R.* 150. V. in SERARIUS.

SECTĀTĬO, onis, f. actus sectandi, seu s[...] di. *Tert. ad uxor.* 1, 6. *f.* Invenit diabolus [...] modo homines etiam boni sectationibus perd[...]

SECTĀTOR, oris, m. ἀκόλουθος, αἱρεσιστ[...] aliquem assiduo sequitur. *Cic. Mur.* 34. At [...] bantur multi, quid opus est sectatoribus? et [...] Lex Fabia, quae est de numero sectatorum. [...] tur hic *Cicero* de clientibus candidatorum, q[...] quocumque sectabantur, gratiae conciliandae [...] *Tac. A.* 4, 68. Neque omiserat conjugem liber[...] ejus percolere, sectator domi, comes in p[...] post tot clientes unus. ℙ Dicitur etiam de di[...] lis philosophorum, qui ut aliquid ab iis addi[...] ab eorum latere nunquam discedunt. *Plin.* [...] 68. *n.* 3. Hoc postea Sextius e Romanis sapi[...] sectatoribus Athenis fecit eadem ratione. A[...] *assectatoribus*. *Gell.* 2, 2. Taurus, sectat[...] commodum dimissis, sedebat pro cubiculi su[...] bus. *Id.* 19, 5. Eloquentiae, aut philosophi[...] ctatores. *Id.* 13, 5. Cohors sectatorum Arist[...] ℙ De eo, qui adhaeret alteri quacumque in re. [...] *A.* 5, 10. *extr.* Multis sectatorum dilapsis, [...] disse navem, etc. *Eum. Restaur. schol.* 6. *f.* O[...] rerum sectatores atque fautores.

SECTĀTUS, a, um, part. a *sector*. Tra[...] *Gell. praef. med.* Multa et varia lectitantes, i[...] res cumque inciderent, solam copiam sectati [...] verrebant. V. SECTOR, aris.

SECTĬLIS, e, adj. τμητὸς, εὐσχιστος, qui [...] in tenues laminas, aut partes minutas, vel [...] potest, secabilis, sectivus. *Ov. Med. fac.* 10. [...] deliciis India praebet ebur. *Plin.* 16, 43, 83. [...] les laminae; et *ib.* 84. Sectile tuber; et *ib.* 3[...] *n.* 1. Larici et abieti ad fabrorum intestina [...] medulla sectilis, *h. e.* qua utuntur intestina[...] opus sectile ligneum. *Id.* 36, 22, 44. Sectile[...] des. *Vitr.* 7, 1. *med.* Supra nucleum ad re[...] et libellam pavimenta struantur sive sectilia [...] tesseris. Sic *Suet. Caes.* 46. *extr.* In exped[...] bus tessellata, et sectilia pavimenta circum[...] *Sectilia* pavimenta sunt lapidibus varia figura [...] lore sectis strata, quae Itali *a commesso* v[...] *tessellata* vero, sive *tesseris structa* intellige, [...] minutis quadratisque lapillis ex vario colore [...] stant, quae Itali *a mosaico*, seu potius *lavoro* [...] *lato* dicunt. *Juven.* 3, 293. et *Mart.* 10, 48. [...] porrum, *h. e.* sectivum. V. PORRUM. [...] *epigr.* 128. Tuumque nomen Θ sectilis signet, [...] quae littera transversa lineola secta est.

SECTĬO, onis, f. τμῆσις, τομή, σχίσις, act[...] candi. *Plin.* 19, 8, 41. Brassica cymas a prim[...] ctione praestat proximo vere. *Vitr.* 2, 2. Indi[...] corpora nec internecionem recipiunt, nec sec[...] bus dividuntur. *Plin.* 25, 13, 94. Bibitur e[...] sectiones, punctionesque, ne sentiantur, *h. e.* [...] quam secetur a medico aliquid in corpore. *Gel*[...] 1. *med.* Sectio et partitio corporis; et *Appul.* [...] 7. Destinatam sectionem meam flagitat, *h. e.* c[...] tionem. *Quint.* 1, 10. *f.* De ratione dividend[...] sectione in infinitum, etc. ℙ Est etiam aesti[...] atque emptio bonorum alicujus proscriptorum [...] auctione venditorum. *Sector* enim, ut docet *A*[...] in *Verr.* 2, 1, 20., est aestimator et redempto[...] norum damnati atque proscripti: et *sectio* est [...] actio, qua ea bona redimit lucri causa. V[...] CTOR, oris. *Cic. fragm.* ap. *Gell.* 13, 24. [...] dam, manubias, sectionem, castra denique Cn. [...] peji, sedente imperatore, decemviri vendent, [...]

olum praedam, manubias, sed ipsam quoque redemptionem. ℙ Jus et auctoritas sectionis erat, ut esset unum ex his, per quae legiti- dominium acquiritur. *Varr. R. R.* 2, 10. In onibus dominum legitimum sex fere res perfi- si hereditatem justam adiit; si mancipio ac- aut si in jure cessit, cui potuit cedere; aut cepit; aut si e praeda sub corona emit; tum- n in bonis sectioneve cujus publice venit. Adde *nv.* 1, 45. *f.* ℙ Duplici modo emebantur bona torum, aut *aversione*, h. e. omnia simul, acer- , et, ut dicitur, una pertica: aut *sectione*, h. gulas res aestimando, et pretium pro singulis do. Sectores, ut ait *Ascon. l. c.* 23. *extr.*, condemnatorum semel, *h. e.* aversione eme- ac postea pro compendio suo singulas quas- s pecunia populo venditabant: hoc erat *sectio- dere*, quasi res secando et dividendo. Dicitur *sectio* tum sectoris, tum proscribentis ratione. *Phil.* 2, 26. Hasta posita, bona Cn. Pompeji cerbissimae subjecta praeconis. Exspectanti- mnibus, quisnam esset tam impius, qui ad il- elus sectionis auderet accedere, inventus est praeter Antonium; et *ib.* 29. Appellatus es de ia, quam pro domo, pro hortis, pro sectione as. *Suet. Vit.* 2. Sectionibus, et cognituris s compendium nactus. *Tac. A.* 13, 23. Pae- ercendis apud aerarium sectionibus famosus. GNITOR. Laborabat infamia sectionum pro- , tum quia lucrabatur ex damnatorum bonis, uia delationibus et accusationibus grassaba- t in citata voce dictum est. ℙ Ipsae quoque ctioni subjectae eodem nomine appellantur. *B. G.* 2, 33. *f.* Refractis portis, atque intro- militibus nostris, sectionem ejus oppidi uni- Caesar vendidit. *Tac. H.* 1, 90. Reliquias ianarum sectionum, nondum in fiscum con- , revocatis ab exsilio concessit. ℙ *Paul.* ex Sectio, persecutio juris. Ubi *Ant. August.* epitome nimis concisa est in horum verbo- nterpretatione.

TIUS pro *secius*. *Pl. Men.* 5, 7, 57. Haec mihi esse videntur sectius, quam somnia, *h.* *Varro* enarrat ap. *Gell.* 18, 9. Nihilo magis da sunt, quam si ea essent somnia. Al. leg. , alii *secus*. V. SECUS.

TĪVUS, a, um, adj. idem quod sectilis. *Co-* 1, 3. *med.* Porrum si sectivum facere velis, s satum praeceperunt priores relinqui, et ita creverit, secari. *Id.* 12, 8. Concisi sectivi quantum videbitur, adjicito. Adde *Pall.* 3, *d.* V. PORRUM.

TOR, aris, atus sum, dep. 1. παρακολουθέω, or, frequenter sequor, comitor, adhaereo. de servis, clientibus, discipulis, pastoribus, ibus, etc. *Cic. Rosc. Am.* 28. *med.* Ii servi nt? Chrysogonum, judices, sectantur. *Pl.* 3, 4, 50. Nam servum misi, qui sectari solet gnatum. *Id. Pers.* 2, 1, 5. Nam equidem te ctor quintum hunc annum. *Suet. Caes.* 86. ias Hispanorum cum gladiis sectantium se t. *Cic. Verr.* 2, 2, 70. Cum praetorem cir- mnia fora sectaretur, neque ab eo unquam eret. *Id. Mur.* 34. Neque postulandum est ab us Roman., ut suos necessarios candidatos ur totos dies. *Tac. A.* 15, 33. Quique Cae- per honorem, aut varios usus sectantur. *Ter.* , 2, 30. Homo coepit me obsecrare, ut sibi discere id de me, sectari jussi. Ubi *Donat.* e: nam et sectae philosophorum ab eo dictae Hinc sunt etiam sectatores. *Gell.* 20, 6. Per- ar Apollinarem Sulpicium, cum eum Romae entulus sectarer. *Tibull.* 1, 11, 41. Ipse ctatur oves, at filius agnos; et 2, 3, 7. Agri- e modo curvum sectarer aratrum. *Catull.* Nunc jam illa non vult: tu quoque impotens , Nec, quae fugit, sectare, nec miser vive. *Sat.* 1, 2, 78. Desine matronas sectarier. *t.* ad *Ter. Phorm.* 1, 2, 36. dicit, sectari pro- se, ut taurus buculam, ut aries ovem. *Virg.* , 65. trahit sua quemque voluptas.) *Pl. Mil.* 13. et 3, 1, 180. Omnes se ultro sectari me- mulieres. ℙ Item insector, insequor, urgeo, lique causa sequor, διώκω. *Cic. Verr.* 2, 4, omo ridicule insanus, qui illic ejusmodi est, pueri sectentur, ut omnes, cum loqui coe- irrideant. *Pl. Cist.* 2, 2, 1. Anum sectatus lamore per vias. *Cato* ap. *Gell.* 17, 6. Eam am viro mutuam dat: postea, ubi irata facta ervum recepticium sectari atque flagitare vi- bet. *Prop.* 2, 7, 81. Exagitet nostros manes, r et umbras, Insultetque rogis. *Hor. Sat.* 1, Ne scutica dignum horribili sectere flagello. *p.* 8, 22. *f.* Sectari, carpere aliquem. ℙ Per- d rem venatoriam. *Varr.* ap. *Non.* 18, 23. ilvaticos in montibus sectaris venabulo, aut *Ov. A. Am.* 2, 201. Nunc leporem pronum sectare sagaci. *Virg. Ecl.* 3, 75. dum tu se- apros, ego retia servo. *Ter. Phorm. prol.* 7. fugere, sectari canes. Adde *Pl. Mil.* 2, 2, 3., *Sil.* 14, 262. et *Hor. Sat.* 1, 2, 106. et , 9. ℙ Item peto, capto, appeto. *Caes. B.* 34. *med.* Quid vos hanc miseram et tenuem sectamini praedam, quibus jam licet esse fortunatissimis? (Adde *Tac. A.* 1, 65.) *Just.* 11, 10. Luxuriosa convivia, et magnificentiam epularum sectari. *Plin. ep.* 2, 17. *f.* Illuc e pascuis pecora conveniunt, si quando aquam, umbramve sectantur. *Sen. Herc. Fur.* 752. In amne medio faucibus siccis senex Sectatur undas, abluit mentum latex. *Plin.* 9, 31, 50. Cancri hieme aprica loca sectantur. *Hor. Sat.* 2, 4, 44. Fecundi leporis sapiens sectaberis armos. ℙ Translate est quaerere, affectare, spectare, operam dare, consectari, amare. *Pl. Mil.* 3, 1, 28. Facinora: quae istaec aetas fugere facta magis, quam sectari solet. *Suet. Aug.* 89. In evolvendis auctoribus nihil aeque sectabatur, quam praecepta et exempla salubria. *Id. ib.* 25. *extr.* Minima commoda non minimo sectantes discrimine, similes ajebat esse aureo hamo piscantibus. *Just.* 27, 2. *med.* Hierax cognominatus est, quia non hominis, sed accipitris ritu, in alienis eripiendis vitam sectaretur. *Plin. ep.* 9, 19. Laude dignissimos judico, si immortalitatem, quam meruere, sectantur. *Tac. A.* 1, 80. de Tiberio: Ut callidum ejus ingenium, ita anxium judicium: neque enim eminentes virtutes sectabatur, et rursum vitia oderat, *h. e.* non spectabat, non respiciebat in promovendis ad honores. *Plin. ep.* 1, 22. Non quidem gymnasia sectatur aut porticus, sed in toga negotiisque versatur. *Hor. Od.* 1, 38, 3. Mitte sectari, rosa quo locorum Sera moretur. *Id. A. P.* 26. sectantem lenia nervi Deficiunt, *h. e.* qui lenes versus scribere amat, nervis et vi caret. *Auson. Idyll.* 15, 1. Quod vitae sectabor iter? ℙ Passiva significatione. *Varr. R. R.* 2, 9. *med.* Qui vellet se a cane sectari, uti ranam objiciat coctam.

SECTOR, oris, m. τομεύς, qui aliquid secat et abscindit. *Pl. Trin.* 4, 2, 20: Mira sunt, ni illic homo est aut dormitor, aut sector zonarius, i. e. crumeniseca, βαλαντιοτόμος. Hic est fur diurnus, ἡμεροκλέπτης: dormitator autem nocturnus, ἡμερόκοιτος, quia hujusmodi, noctu ut vigilent, die toto dormitant. ℙ [*Sector materiarum* est qui ligna ad fabricandum idonea in silvis caedit, seu potius qui arborum truncos in trabes tabulasque serra secat, seu scindit, quem Itali *segatore di legname*, nostrates vulgo *segantino* vocant. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 588. Silvano sacrum sectores materiarum Aquilejensium, et incolae posuerunt, et mensam. V. MATERIA. *F.*] ℙ Est praeterea *sector*, qui damnatorum bona in auctione, vel a proscribentibus emit, et compendii causa distrahit. *Ascon.* in *Verr.* 2, 1, 20. sectorem dicit aestimatorem redemptoremque bonorum damnati atque proscripti, qui spem spectans lucri sui, id est secutus spem aestimationis suae, bona omnia auctione vendit, et semel inferat pecuniam vel aerario, vel sociis. *Id. ib.* 23. Sectores dicti sunt, qui spem lucri sui secuti, bona condemnatorum semel auctionabantur, proque iis pecunias pensitabant singulis, ac postea pro compendio suo singulas quasque res pecunia populo venditabant. *Cic. Rosc. Am.* 29. *med.* Nescimus per ista tempora eosdem fere sectores fuisse collorum, et bonorum? et *ib.* 36. Cum de bonis et de caede agatur, testimonium dicturus est is, qui et sector est, et sicarius, hoc est qui et illorum ipsorum bonorum, de quibus agitur, emptor atque possessor est; et eum hominem occidendum curavit, de cujus morte quaeritur. *Flor.* 2, 6. *med.* Annibal hastae subjecit argentarias Urbis tabernas: nec sector inventus est; et *Cic. Phil.* 2, 26. *f.* Cum sector sis, isto loco natus, deinde cum Pompeji sector, non te exsecrandum populo R., non detestabilem scias? *Claud. IV. cons. Honor.* 496. non hasta refixas Vendit opes, avida sector non voce citatur. Adde *Cic. Phil.* 13, 14., *Cass.* ad *Cic. Fam.* 15, 19. et *Pacat. Pan. Theod.* 25. et 28., ex quibus patet, sectores fuisse vile, et invisum hominum genus, et quia de miserorum bonis ditescebant, et quia iidem saepe delatores erant, aut delatorum socii, ut in COGNITOR et in SECTIO dictum est. ℙ Dictus est vel a *seco*, qua sequi significat; aut ab ipso *sequor*, a quo *secutor*, et per sync. *sector*, quia spem lucri sequitur: vel a *seco*, h. e. concido, incido, quia bona simul empta in partes veluti secat, et singillatim vendit. Priorem notationem probare videtur *Ascon.* supra allatus: item *Paul.* scribens ex *Festo:* Sectores, et qui secant, dicuntur, et qui empta sua persequuntur. De posteriore in SECTIO diximus. ℙ Translate. *Lucan.* 1, 178. Hinc rapti pretio fasces, sectorque favoris Ipse sui populus, *h. e.* largitionibus vendens suffragia, quibus honores mandantur, et lucrum captans ex favore suo, ut sector ex venditione bonorum.

[SECTŌRĬUS, a, um, adj. ad sectorem pertinens. *Cajus Instit.* 4. (ed. *Goesch.*) §. 146. Item ei, qui publica bona emerit, ejusdem conditionis interdictum proponitur, quod appellatur sectorium, quod sectores vocantur, qui publice bona mercantur. V. v. praec. *F.*]

SECTRIX, icis, f. mulier, quae bona damnatorum emit in auctionibus. *Plin.* 36, 15, 24. *n.* 8. Unde enim vitricus Sulla, et Metella mater proscriptionum sectrix?

SECTŪRĂ, ae, f. τομή, sectio. *Plin.* 37, 8, 33. Callaides sectura formantur, alias fragiles. Adde *Varr. L. L.* 4, 24. ℙ Item locus, ubi sectio facta est. *Plin.* 17, 17, 28. Servandum, ut taleae sectura inferior ponatur semper. *Caes. B. G.* 3, 21. Cuniculis ad aggerem actis, cujus rei sunt longe peritissimi Aquitani, propterea quod multis locis apud eos aerariae secturae sunt, *h. e.* fodinae, in quibus terra secatur et effoditur. Alii eam vocem expungunt: alii leg. *stricturae*, alii *structurae*.

SECTUS, a, um, part. a *seco:* τμητὸς, πεπρισμένος, caesus, decisus, scissus, exsectus. *Hor. Od.* 4, 4, 61. Hydra secto corpore firmior. *Id. Sat.* 2, 4, 67. Sectae herbae. *Lucan.* 10, 114. sectisque (*domus*) nitebat Marmoribus, *h. e.* sectilibus. (Adde *Plin.* 36, 6, 8.) V. SECTILIS. Sic *Virg. A.* 3, 464. Sectus elephantus, *h. e.* ebur sectile. *Hor. Ep.* 1, 1, 104. prave sectum stomacheris ob unguem. *Plin.* 11, 37, 45. Cornua in laminas secta translucent. *Mart.* 12, 83. Exiguos secto comentem dente capillos, *h. e.* pectine. *Lucan.* 10, 144. secti orbes Atlantide silva, *h. e.* mensae rotundae e citro. ℙ Item caesus, vulneratus. *Hor. Epod.* 4, 11. Sectus flagellis hic triumviralibus Praeconis ad fastidium. *Lucan.* 1, 565. quos sectis Bellona lacertis Saeva movet. *Prop.* 3, 21, 8. Sectaque Persea Phorcidos ora manu; et 4, 4, 26. hirsutis brachia secta rubis. *Mart.* 10, 5. *med.* severi sectus Aeaci loris. *Id.* 2, 66. Et cecidit sectis icta Plecusa comis, *h. e.* laceratis. *Ov. Fast.* 6, 148. Genae rigido ungue sectae. ℙ Medendi causa. *Cic. Tusc.* 2, 22. *med.* Marius cum secaretur, vetuit se alligari: nec quisquam ante Marium solutus dicitur esse sectus. *Plin.* 26, 12, 78. Fistulae in omni parte serpunt, medicorum vitio male sectis corporibus. *Id.* 31, 11, 47. Spongiae ex aqua coelesti impositae secta recentia non patiuntur intumescere. ℙ Item eviratus, castratus. *Mart.* 9, 7. Non puer avari sectus arte mangonis Virilitatis damna moeret ereptae; et 5, 41. Sectus Gallus. ℙ Item divisus. *Quint.* 4, 5. *med.* Scrupulose secta divisio. *Hor. Od.* 3, 27, 75. tua sectus orbis Nomina ducet, *h. e.* orbis terrae pars una. *Ov. Fast.* 2, 703. Hortus odoratis suberat cultissimus herbis Sectus humum rivo lene sonantis aquae. *Mart.* 3, 77. sectae quadra placentae; et 9, 91. Quadra de placenta secta. ℙ Translate. *Ov. Rem. Am.* 443. Secta bipartito cum mens discurrit utroque. ℙ Ut *secare viam* est viam carpere, *via secta* est ducta, facta. *Lucan.* 5, 272. inde super terras fluit (*aqua*) agmine dulci, Qua via secta semel liquido pede detulit undas. *Virg. G.* 1, 238. via secta per ambas (*zonas temperatas*), Obliquus qua se Signorum verteret ordo. Sic 2, 277. nec secius omnis in unguem Arboribus positis secto via limite quadret.

[SECTUS, us, m. eloquium: a *sequor*, q. v. v. *Capell.* 1, 10. Ille (*Apollo*) mentem novit, tu (*Mercuri*) verba componis. Phoebo suevit (*Juppiter*) instante concedere, tibi sectus solitus aperire, *h. e.* sua jussa tibi solet tradere. *F.*]

SĔCŪBĀTĬO, onis, f. actus secubandi, secubitus. *Solin.* 26. de ursis: Secreti honore reverentur mares gravidas, et in iisdem licet foveis, partitis tamen per scrobes secubationibus dividuntur.

[SĔCŪBĬTO, as, n. 1. frequent. a *secubo*. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 397. Si secubitet, sic quoque a me, quae roget, non impetret. Alii leg. *si se cupit*, nullo sane sensu. *F.*]

SĔCŪBĬTUS, us, m. dicitur de femina, quae sola sine viro cubat. *Catull.* 64, 379. Anxia nec mater, discordis moesta puellae Secubitu, caros mittet sperare nepotes. *Ov. Am.* 3, 10, 15. de Cerere: Hanc quisquam lacrimis laetari credit amantum, Et bene tormentis, secubituque coli? et *ib.* 43. Quod tibi secubitus tristes, Dea flava, fuissent, Hoc cogor sacris nunc ego ferre tuis.

SĔCŪBO, as, ui, itum, n. 1. ἀποκοιτέω, seorsum cubo: et fere dicitur de femina, quae sola dormit sine viro: quod praecipue servabatur in casto Cereris, et Isidis, et Bacchi: qua de re multa *Prop.* 2, 24. *Ov. Am.* 3, 10. et *Liv.* 39, 9. et 10. etc. *Tibull.* 1, 3, 25. Quidve, pie dum sacra colis, pureque lavari Te memini, et puro secubuisse toro? *Ov. l. c. v.* 2. Secubat in vacuo sola puella toro. *Id. Fast.* 2, 328. Et positis juxta secubuere toris. ℙ Dicitur et de viro. *Liv.* 39, 10. Per jocum adolescens vetat eam mirari, si per aliquot noctes secubuisset. *Suet. Tib.* 7. *med.* Cum Julia primo concorditer vixit: mox dissedit, et aliquanto gravius, ut etiam perpetuo secubaret. Adde *Quint.* 7, 8. ℙ Est etiam seorsum degere. *Prop.* 2, 19, 41. Miles depositis annosus secubat armis, *h. e.* quod ait *Hor. Ep.* 1, 1, 4. Vejanius, armis Herculis ad postem fixis, latet abditus agro, ut *Broukhus.* adscribit. *Appul. Met.* 2. Omnium ora et obtutus in uno quempiam angulo secubantem conferuntur.

SĔCŬLĂ, ae, f. δρεπάνη, falx, apud Campanos. *Varr. L. L.* 4, 31. *med.* Falces a farre, littera commutata, hae in Campania seculae, a secando. ℙ *Secula* est etiam nomen fluvii apud Mutinam, nunc *Secchia*. *Inscr.* ap. *Mur.* 460, 5. Pontem Seculae vi ignis consumpt. indulg. sua restitui curaverunt.

SĔCŬLUM cum derivatis, V. SAECULUM.

SĔCUM. V. in SUI.

SĔCUNDĀNI, orum, m. plur. milites secundae legionis, sicut *primani* primae, *tertiani* tertiae, etc. *Liv.* 34, 15. *f.* Secundani terga hostium caedunt; et *ib.* 46. *extr.* Secundani se porta ejecere. *Plin.* 3, 4, 5. In mediterraneo coloniae, Arelate Sextanorum, Beterrae Septimanorum, Arausio Secundanorum. Adde *Tac. H.* 5, 16. ¶ *Secundanus* item est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 169, 7. Julius Secundanus.

SĔCUNDĀRĬUS, a, um, adj. secundus, proximus. *Cic. Inv.* 2, 7. In hoc autem loco caput illud erit accusatori, si demonstrare poterit, alii nemini causam fuisse faciendi: secundarium, si tantam, aut tam idoneam nemini. ¶ Saepissime est δευτεραῖος, δευτερίας, qui est secundi ordinis, aut qualitatis. *Cic. Brut.* 69. Q. Arrius, qui fuit M. Crassi quasi secundarius, *h. e.* secundum a M. Crasso locum eloquentiae obtinens. Alii leg. *secundanus* eod. sensu: alii *secundarum*, quod rectius videtur. *Plin.* 18, 11, 19. *n.* 3. Secundaria alica, *h. e.* quae post primam secretionem arctiore cribro transmittitur. *Id. ib.* 9, 20. *n.* 1. Secundarium triticum, *h. e.* quod post siliginem, seu florem e cribro redit: quod et *cibarium* dicitur, ut *ib.* docet; et *ib.* 10, 20. *n.* 2. et *Suet. Aug.* 76. Secundarius panis, *h. e.* qui ex secundaria illa farina fit. (*Plin.* tamen *ib.* distinguit secundarium panem a cibario, de similagine loquens. Secundarii, inquit, panis quinas selibras, totidem cibarii, et furfurum sextario sex. Hoc autem sic intelligendum videtur, ut in siligine tria sint, flos, secundarium, et furfures: in similagine quatuor, flos, secundarium, cibarium, et furfures.) *Id. Plin.* 14, 9, 11. et *Colum.* 12, 39. Secundarium passum, *h. e.* quod post expressas semel uvas, adjecta vinaceis aqua puteana, prelo iterum exprimitur. V. DEUTERIAE. *Id. ib.* 11. Secundarium mel, *h. e.* quod e favis exprimitur, postquam primum defluxit, ut *Id.* 9, 15. *f.* tradit, et *secundae notae* appellat. *Plin.* 33, 7, 40. Secundarium minium, *h. e.* adulteratum, et inferioris notae, quod fit e lapide exusto, in argentariis et plumbariis metallis reperto, et nativo longe deterius est.

SĔCUNDĀTUS, us, m. secundus locus. *Tert. Anim.* 27. Alteri primatum damus, alteri secundatum.

SĔCUNDĒ, adv. εὐτυχῶς, feliciter, prospere. *Cato* ap. *Gell.* 7, 3. *med.* Quod haec res tam secunde processit. *Cic. N. D.* 3, 34. Cum secundissime cursum teneret. Alii leg. *secundissimo vento.*

[SĔCUNDĬĀNUS, a, um, adj. qui secundi ordinis, idem ac secundarius. *Inscr.* ap. *Mur.* 945, 10. Ti. Claudio Prisco secundiano coactori, etc. *F.*]

SĔCUNDĬCĔRĬUS, ii, m. qui secundo gradu est in aliquo ordine officiorum: ut *primicerius*, qui primo. *Imp. Justin. Cod.* 12, 17, 4. Si quis virorum fortium, praesentalium domesticorum, in equitum schola secundicerii locum adeptus, etc. Adde *ib. tit.* 7. qui inscribitur De primicerio, et secundicerio, et notariis: et V. PRIMICERIUS. Eadem ratione intelligendi sunt *tertiocerius*, *quartocerius*, de quib. *Imppp. Gratian., Valent. et Theodos. ib.* 24, 7.

[SĔCUNDILLĀ, ae, f. dimin. secundae. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Gud.* 122, 4. Egnatiis Secundillae, Procliano, et Leoni filiis Laberia C. F. Galla. *F.*]

[SĔCUNDĪNUS, a, um, adj. ad secundum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. CLXXIIII. P. Aelius Secundinus. Alia ap. *Grut.* 317, 6. Petilia Q. F. Secundina. *F.*]

[SĔCUNDĬO, onis, m. et f. dimin. secundi, et secundae. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 250. C. Herius Secundio. Alia ap. *Mur.* 850, 7. Secundio, et Tertia sorores. *F.*]

SĔCUNDO, adv. δεύτερον, δευτέρως, secundo loco, deinde. *Phaedr.* 4, 10. Significat primo, saepe quos ipse alueris, Tibi inveniri maxime contrarios. Secundo ostendit, scelera non ira Deum, Fatorum dicto sed puniri tempore. *Cic. Planc.* 20. *f.* Primum ut honore dignus essem, maxime semper laboravi; secundo ut existimarer; tertium mihi fuit, etc. Usurpavit etiam *Cato senex* ap. *Charis.* 2. p. 195. ¶ Pro iterum aut bis. *Hirt. B. Alex.* 40. Pontica legio cum fossam circuire secundo conata esset, ut aperto latere aggrederetur hostem, in ipso transitu fossae confixa et oppressa est. *Trebell. Gall.* 17. Lavit ad diem septimo aestate, vel sexto, hieme secundo vel tertio. Affertur a *Nizolio* etiam fragmentum *Cic.*, in quo *secundo* pro iterum ponitur. Semel hominem allocutus fueram: an secdo mihi redeundum esset, ignorabam. Sed haec nec apparet, unde ducta sint; et *Ciberonem* parum aut nihil capiunt, quare merito suspecta esse debent, donec certius aliquid afferatur. V. SECUNDUM.

SĔCUNDO, as, avi, atum, a. 1. ἐπουριάζω, faveo, juvo, prospero, prosperum reddo. Verbum est fere poeticum. *Tac. A.* 2, 24. Tandem relabente aestu, et secundante vento claudae naves revertere. (Adde *Just.* 26, 3.) *Prop.* 3, 20, 14. Jam liquidum nautis aura secundat iter. *Ov. Her.* 13, 136. Blandaque compositas aura secundet aquas. *Virg. A.* 7, 259. Dii nostra incepta secundent, Auguriumque suum. *Sen. Herc. Fur.* 645. Votum secundet, qui potest, nostrum Deus. *Auson. Profess.* 19, 9. Sed nunquam jugem cursum Fortuna secundat. ¶ *Secundare visus*, somnia et visa infausta et mali ominis in bonum convertere, et efficere, ut feliciorem habeant exitum, quam minabantur. *Virg. A.* 3, 36. Rite secundarent visus, omenque levarent. *Lucan.* 1, 635. Dii visa secundent, Et fibris sit nulla fides. Adde *Sil.* 8, 124. Sic *Virg. G.* 4, 397. Expediat morbi causam, eventusque secundet. ¶ *Secundare*, accommodare. Ap. *Plaut.* ancilla heram meretricem ita alloquitur *Truc.* 4, 2, 2. Ama rem tuam: istum exinani nunc, dum isti lubet, dum habet: tempus ei rei secundes. Alii leg. *obsecundes*: alii *secundat*, h. e. tempus ei rei favet.

SĔCUNDUM, praepos. κατά, παρά, prope, juxta: quia quae juxta sunt, secundo statim loco sunt post illam rem, quae nominatur. *Petr. Sat.* 131. Remotis omnibus, secundum invitantem consedi. *Varr. R. R.* 1, 27. Praecidere arbores secundum terram. *Plin.* 7, 60, 60. Horologium statutum in publico secundum Rostra, in columna. ¶ Saepe de iis dicitur, quae longo tractu vicina sunt. *Cic. Att.* 16, 8. Facere iter secundum mare superum; et *Caes. B. G.* 2, 18. Secundum flumen paucae stationes equitum videbantur. *Pl. Rud.* 1, 2, 61. Quid illuc est hominum secundum litus? *Plin.* 25, 6, 31. Centaurion secundum fontes nascitur. *Id.* 7, 56, 57. Centauri habitantes secundum Pelium montem. *Id.* 31, 3, 28. Secundum puteum dextra ac sinistra fodiunt aestuaria. *Varr. R. R.* 1, 14. Facere sepes secundum vias publicas, et secundum amnes. *Id. L. L.* 6, 5. Cum leno secundum parietem transversus iret; et *ib.* 5, 3. *med.* Huic Deo sacrificatur secundum segetes. ¶ *Secundum quietem* est in ipsa quiete, h. e. in somnis. *Cic. Div.* 2, 61. Cur secundum quietem aliquid videre, audire, agere videamur. (Adde *ib.* 1, 24.) *Suet. Aug.* 94. *med.* Cujus imago secundum quietem sibi obversata sit. Adde *Petr. Sat.* 104. ¶ Significat etiam post, pone: nam qui pone sequitur, secundus est post praecedentem. *Pl. Amph.* 2, 1, 1. Age, i tu secundum. *So.* sequor, subsequor. *Id. Stich.* 3, 1, 45. Ite hac secundum vos me, *h. e.* venite vos pone me. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 12. Duo vulnera accepisse, unum in stomacho, alterum in capite secundum aurem. *Plaut. fragm.* ap. *Prisc.* 10, 890. Secundum ipsam aram aurum abscondidi. ¶ Item post, ratione temporis. *Cato R. R.* 114. Secundum vindemiam. *Cic. Verr.* 1, 11. *extr.* Tua ratio est, ut secundum binos ludos mihi respondere incipias: mea, ut ante binos ludos comperendinem. *Id. Or.* 1, 62. Secundum hunc diem. *Id. Att.* 3, 12. comitia. *Plin.* 19, 8, 42. aequinoctium vernum. ¶ Item post, ratione ordinis, aut qualitatis. *Cic. Off.* 2, 3. *med.* Proxime et secundum Deos, homines hominibus maxime utiles esse possunt. *Id. Q. Fr.* 3, 1, 5. *extr.* Ille mihi secundum te et liberos nostros ita est, ut sit paene par; et *Att.* 12, 15. Secundum te nihil est mihi amicius solitudine. *Pl. Cap.* 2, 1, 41. Nam secundum patrem tu es pater proximus. *Cic. Or.* 3, 59. *med.* et *Or.* 18. *f.* In actione secundum vocem vultus valet. *Id. Vat.* 6, Secundum ea quaero servarisne in eo fidem. *Liv.* 32, 33. Secundum haec silentium fuit. ¶ Item convenienter, ad, juxta. *Caes. B. G.* 4, 17. Tigna prona ac fastigiata, ut secundum naturam fluminis procumberent. *Cic. Fin.* 5, 9. Secundum naturam vivere. *Id. Sen.* 19. *f.* Omnia, quae secundum naturam fiunt, sunt habenda in bonis, quid est autem tam secundum naturam, quam senibus emori? *Id. Verr.* 2, 5, 63. *f.* Secundum arbitrium tuum testes dabo. *Plin.* 17, 16, 26. Cato oleam ficumque sic inseri jussit, mensura etiam praefinita secundum reliquam diligentiam suam. *Gell.* 12, 13. *med.* Secundum naturalem membrorum omnium inter se competentiam; et 13, 20. *f.* Secundum grammaticam legem. *Id.* 20, 1. *med.* Numerari statim, secundum duodecim tabulas, viginti et quinque asses jubebat. *Cic.* ad *Planc.* in *ep.* 5. *post ep.* 16. *l.* 16. *ad Att.* Ea, quae consules decreverunt secundum Caesaris decreta et responsa. *Suet. Claud.* 15. Secundum eos se sentire, qui vera proposuissent. *Ter. Eun. f.* Et collaudavi secundum facta et virtutes tuas. *Gell.* 1, 17. Secundum hanc sententiam quoque Varro scripsit. ¶ Item pro, ad voluntatem. *Cic. Att.* 4, 2. Nunciat populo, pontifices secundum se decrevisse: et *mox.* Multa secundum causam nostram disputavit. *Id. Verr.* 2, 2, 17. De absente secundum praesentem judicare. Sic *Suet. Claud.* 15. Absentibus secundum praesentes facillime dabat. *Tac. H.* 3, 7. Post principia belli secundum Flavianos. ¶ *Secundum* adv. secundo, iterum. *Varr.* ap. *Non.* 2, 621. Animadvertendum primum, quibus de causis, et quemadmodum constituerint paces: secundum, qua fide et justitia eas coluerint. ¶ *August. de Grammat.* p. 2008. Secundo ad ordinem pertinet: secundum ad numerum: ut puta cum dico, secundo factus est consul, pertinet, ut dixi, ad ordinem, quod primo alter factus sit, et sic alter secundo: cum autem dicimus, secundum consul, vel tertium, quartum, etc. ad numerum pertinet, quod bis fuerit consul. Inde Cicero de Mario sic ait, sextum consul, id est qui sex consulatus meruit. Hoc Varro distinxit in libris numerorum. Haec *August.* V. TER[TIO,] QUARTO.

SĔCUNDUS, a, um, adj. δεύτερος, qui post primum est, alter: a *sequor*, qui sequit[ur pri]mum. *Enn.* ap. *Cic. Att.* 7, 26. Si te secun[do lu]mine hic offendero, *h. e.* die sequenti. *Cic. Or*[...] Jam vero ea, quae invenerit, qua diligentia [collo]cabit? quoniam id secundum erat de tribus. *I*[...] 1, 11. *f.* Secundo eum obligaret militiae sac[ramen]to, quia priore amisso, etc. *August. C. D.* 6[...] Tres praecedentes libros ita subdivisit, ut, e[...] cundos tres ita, ut, etc. *Hor. Sat.* 2, 5, 48[...] scribare secundus Heres, etc. *Inscr.* ap. *Gu*[d. ...] 10. P. Aelius Maximus decurio H. et T. A[...] Dexter secundus H. et *Fabr.* p. 358. *n.* 82. P.[...] Aurelius her., et Julius Maximus decurio secu[ndus,] *h. e.* secundus heres; qua syncope usum fuis[se ...]mae vulgus putat *Marin. Frat. Arv.* p. 625. [...]*lus* vero de *stil. Inscr. Lat.* T. 2. p. 93. *Secu*[...] ita interpretatur: *heres*, si *secus* accidat; q[uod ta]men longius aequo petitum videtur. V. HER[ES. ¶] *Secunda mensa*, poma, nuces, et cetera b[ellaria,] quae post fercula ovorum, olerum, piscium[...]nium inferuntur. *Cic. Att.* 14, 6. et 21. *extr.* [...] scripsi, apposita secunda mensa. *Cels.* 1, 2. [Se]cunda mensa bono stomacho nihil nocet, in im[...] coacescit. *Plin.* 9, 35, 58. Inferri mensam [...]dam jussit. *Id.* 19, 8, 53. Semen papaveris [...] in secunda mensa cum melle apud antiquos d[...] *Id.* 16, 5, 6. Hodieque per Hispanias secund[...]sis glans inseritur. *Virg. G.* 2, 101. Non [...] Diis et mensis accepta secundis, Transierim[...]dia. Adde *Nep. Ages.* 8. et *Mart.* 3, 50. et [...] et V. MENSA. ¶ *Secundae partes*, et absol[ute se]*cundae*, secunda persona histrionum, quae [...] frequenter prodit, et minora agit, quam pri[...]que se submittit et inservit, patiturque in o[...] excellere: qua de re in PARS satis diximus. [...] 7, 12, 10. Spinther secundarum, tertiarumqu[e ...]philus cognomen dedere collegio Lentuli et [...] Coss. ¶ Translate. *Sen. Ben.* 2, 29. Diis [...] gratias, quod nos in hoc pulcherrimo domici[lio vo]luerunt secundas sortiri. ¶ Hinc *secundas* [...] quod translate est obsequi, assentari. *Hor.* [...] 18, 10. Alter in obsequium plus aequo pronu[s ...] Ut puerum saevo credas dictata magistro R[eddere,] vel partes mimum tractare secundas. *Sen.* [...] 8. *med.* Optimum judicavit, quidquid dixiss[...] qui, et secundas agere. Addunt huc locum [...] *As.* 2, 4, 89., sed varia ibi lectio. ¶ *Sec*[undae, ...]*arum*, τὰ δεύτερα, δευτέριον, τὰ ὕστερα, mem[brana,] qua fetus in utero involvitur, et post eum fe[...]dit: item quidquid post partum exit ex utero. [...] 7, 29. *f.* Medicus trahere umbilicum debet us[...] eas, quas secundas vocant, quod velamentum [...]tis intus fuit. (Adde *Sen. ep.* 92. *f.*) *Col*[...] 7. *f.* Cum effetae pecudis secundae non respon[...] *Plin.* 30, 14, 43. Partus conceptos evocat m[...]na e canum secundis, si terram non attigerin[t ...] 9, 13, 15. Vitulus marinus pecudum more se[...] partus reddit. *Id.* 27, 4, 13. Si secundae n[...]que morentur. *Id.* 20, 11, 44. Apium urina[...] menstrua, ac secundas partus. *Id. ib.* 6, 2[...]cundas partus evocare. *Id.* 24, 16, 92. et 27,[...] trahere. *Id.* 30, 14, 43. pellere. *Id.* 21, 2[...] purgare. *Id.* 26, 15, 90. morantes extrahe[re ...] 20, 14, 55. sedare. ¶ Est etiam *secundu*[s ...] deterioris est qualitatis. *Sen. ep.* 52. Egregiu[m ...] quoque, sed secundae sortis ingenium. *Flor.* [...] Servi quasi secundum hominum genus sunt. [...] *A.* 11, 441. Turnus ego, haud ulli veterum [...] secundus. *Juven.* 9, 31. tenue argentum ve[...] secundae. *Hor. Ep.* 1, 123. vivit siliquis e[t pane] secundo, *h. e.* secundario. V. SECUNDARIU[S. ¶] Cum inf. *Stat. Theb.* 2, 574. nec vertere cu[...] Frena secundus Halys. ¶ Ponitur etiam in [...] cum quis non quidem primus aut optimus es[t, sed] alium proxime sequitur, et statim post eu[m ...]tium, aut dignitatem habet. *Cic. Fin.* 3, 16. [...]rum ordo proxime accedit, ut secundus sit [...]gium principatum. *Hirt. B. Alex.* 66. Sacerd[os ...] Deae majestate, imperio, et potentia secu[ndus a] rege habetur. *Nep. Pel.* 4. *extr.* Denique ha[...] altera persona Thebis, sed tamen secunda, [...] proxima esset Epaminondae, *h. e.* unus de [...] summis viris, non tamen primus, sed statin[m post] primum. *Sen. Ben.* 5, 25. Moneri velle ac [...] secunda virtus est. *Plin.* 14, 6, 8. *n.* 1. Se[...] nobilitas Falerno agro erat. *Id.* 36, 22, 47. [...] Creticae diu maximam laudem habuere, sec[...] Laconicae. *Id.* 12, 13, 28. Secunda bonitas [...]mo pallido. *Hor. Od.* 1, 12, 17. de Jove: Un[de nil] majus generatur ipso, Nec viget quidquam s[imile] aut secundum. Proximos illi tamen occupavit [Pallas] honores, *h. e.* nihil adeo praestans est, ut s[...] post Jovem sit: Pallas tamen est proxima, se[d lon]go intervallo, ut *Virg. A.* 5, 320. loquitur. ¶ [...]*da* etiam sunt, quae facile sequuntur post no[s, et] euntes adjuvant, feruntque: ut fluvius, ventus, [...]rus, etc. *Virg. G.* 3, 447. (et *A.* 7, 494.) m[...]que secundo defluit amni. *Liv.* 29, 7. Naves [...] secundo misit, *h. e.* inclinante aestu. *Cic.* [...] 39. Cum videam navem secundis ventis cursu[m ...]

m suum. (*Virg. A.* 3, 13. Prosequitur surgens ›pi ventus euntes.) *Hor. Ep.* 2, 2, 201. agi- tumidis velis Aquilone secundo. *Cic. N. D.* 3, ecundissimi venti. *Virg. A.* 1, 160. Flectit , curruque volans dat lora secundo. *Nigid.* Gell. 2, 22. *extr.* Etesiae secundo sole flant, secundum solis cursum. *Id.* ap. *Macr. Sat.* 2, Cur alii pisces squama secunda, acipenser ad- sit, *h. e.* quae, si manum trahas a capite ad ım, non adversatur. ℙ Translate est favens. *Agr.* 2, 37. Quis unquam tam secunda concio- gem agrariam suasit, quam ego dissuasi? *Id.* 2, 1. *f.* Philosophia est multitudini suspecta isa, ut si quis velit vituperare, secundo id po- facere possit. *Id. Att.* 1, 19. *med.* Ex hac le- ecunda concionis voluntate, omnia tollebam, etc. *Id. Q. Fr.* 2, 1. *med.* Eum accusavi s et secundis admurmurationibus cuncti sena- *Hor. Sat.* 2, 8, 83. Ridetur fictis rebus, Ba- ne secundo, *h. e.* applaudente, et arridente. 33, 46. Ut secundis auribus accipi orationem dvertit. *Virg. A.* 5, 491. primus clamore se- Hyrtacidae ante omnes exit locus Hippocoon- t *ib.* 4, 45. Diis auspicibus, et Junone secun- t *ib.* 10, 21. tumidusque secundo Marte ruat; 8, 302. (et *ib.* 10, 255.) Et nos, et tua dex- li pede sacra secundo; et *ib.* 11, 739. dum sa- cundus haruspex Nuntiet, *h. e.* sacra secunda, tum esse: hypallage. *Cic. Div.* 1, 15. Auspi- ıae alicui secunda evenerunt. *Liv.* 8, 12. *f.* leges secundissimas plebi, adversas nobilitati *Id.* 2, 38. Sedulo audientes secunda irae ver- *Suet. Caes.* 2. Reliqua militia, secundiore fa- t: et corona civica donatus est. ℙ Item pro- ad voluntatem nostram fluens. *Paul.* ex *Fe-* Secundae res non a numero dicuntur, sed quia, imus, sequantur. *Cic. N. D.* 3, 36. *f.* Impro- prosperitates, secundaeque res. *Caes.* ad *ost ep.* 8. *l.* 10. *ad Att.* Omnia secundissima adversissima illis accidisse videntur. *Cic.* 23. *extr.* Et secundas fortunas amittere coa- t, et in adversis sine ullo remedio permanere. *B. G.* 7, 62. Ut suae pristinae virtutis, et tot issimorum proeliorum memoriam tenerent; 2, 9. Secundiore equitum nostrorum proelio, suos in castra reduxit. *Pl. Bacch.* 3, 6, 14. est, cui non invideant rem secundam obtin- *Virg. A.* 10, 502. Mens humana modum re- ervare secundis Nescia; et *Cic. Off.* 1, 26. es secundis rebus effrenati, sibique praesiden- *Auct. ad Her.* 4, 17. Sapienter cogitant, qui ibus secundis casus adversos reformidant. *Heaut.* 2, 2, 1. Si mihi secundae res de amore ssent. ℙ Et absolute. *Id. Andr.* 5, 6, 11. ne in tuis secundis respice; et *Nep. Alc.* 8. i quid secundi evenisset. *Sen. Thyest.* 615. confidat nimium secundis. ℙ *Secundus*, paen- s retro numerando. *Ov. Fast.* 1, 710. Haec mensis fine secunda dies. ℙ Est etiam cogn. *C. Plinius Secundus*, celeberrimus scriptor, *nscr.* ap. *Grut.* 445, 2. Octavia Q. F. Secunda. ÜRE, adv. ἀμελῶς, sine cura, remisse, negli- *Suet. Ner.* 40. Neapoli de motu Galliarum it, adeoque lente et secure tulit, ut gauden- m suspicionem praeberet. *Plin. ep.* 1, 4. Ut pergiscantur aliquando, qui me secure, ac negligenter exspectant. *Vell.* 2, 129. *f.* Quam t honorate, nec secure continet! *Just.* 5, 9. nc pro patria summis viribus, inde pro alie- ninatione securius pugnaretur. ℙ Item sine , fidenter, audacter, ἀδεῶς, ἀμερίμνως. *Val.* 4, 7. *n.* 1. *extr.* Cui secure vivere licebat. , 5. Dum agros securius populatur. *Plin. ep. med.* Haec fenestra subjacens mare longius , sed securius intuetur. *Eum. Pan. Constant.* cure scilicet usurus exercitu, quem venales habere docuisset. *Id. Grat. act.* 8. Secure vo- *Sen. ep.* 18. *med.* Securius divites erimus, si ıs, quam non sit grave pauperes esse.

ÜRICLA. V. SECURICULA.

ÜRICLATUS, a, um, adj. securicula compa- t Securiclati cardines, ap. *Vitr.* 10, 15. V. t SECURIDACA.

ÜRICULA, ae, f. πελεκύδιον, parva secu- labella. *Plaut.* inter crepundia nominat *Rud.* 14. ensiculum aureolum, securiculam ancipi- *Mart.* 14, 35. cujus lemma *Securicula*: Cum istis solvendis auctio nummis, Haec quadrin- millibus empta fuit. *Plinius* securiculam vo- am *Colum.* 2, 2. *f.* dolabram, nempe ferra- ad excidendas radices in arando, ne, si vo- fiat, boves luctando noxam contrahant. Ver- *ii* sunt 18, 19, 49. *n.* 2. Securiculam insiti- ndere (*ab aratro*), qua intercidantur radices. lius, quam convelli aratro, bovesque luctari. n suis MSS. legit *sericulam*, unde conjicit *am*, ut sit eadem cum serrula minore, quam rramenta rustica recenset *Pall.* 1, 43. Porro securicula videtur dici, quia apta est etiam ne materiae in inserendo: sed sunt qui leg. ℙ Ap. *Vitr.* 4, 7. et 10, 17. *med.* est ca- i in modum parvae securis formatum, et al- no immissum, quod eadem figura cavatum m. IV.

sit, ut cum eo tenacissime colligetur: πελεκινωτόν. Quomodo a subscude differat, V. in SUBSCUS. Ap. *Vitr. cit.* 4, 7. quidam leg. *securiclis* pro *securiculis*, unde *securiclatus*.

[SĔCŪRĬCŬLĀRĬUS, ii, m. qui securiculas conficit, et vendit. *Not. Tir.* p. 64. Securis, securicula, securicularius. *F.*]

SĔCŪRĬDĂCA, ae, f. herba siliquas ferens securiculae similes, inter lentem nascens, et eam enecans: unde et Graeci pelecinon vocant, πελεκῖνον, a πέλεκυς, securis. *Plin.* 18, 17, 44. *n.* 3. MSS. ap. *Hard.* habent *securiclata*: quod unice probandum.

SĔCŪRĬFER, ra, rum, adj. πελεκυφόρος, qui fert securim. *Ov. Met.* 12, 460. Helimumque, securiferumque Pyracmon.

SĔCŪRĬGER, ra, rum, adj. idem ac securifer. *Ov. Her.* 4, 117. Prima securigeras inter virtute puellas Te peperit, *h. e.* inter Amazones, quae in bello securibus utebantur. Sic *Val. Fl.* 5, 138. Securigerae catervae. *Id.* 3, 191. securigerumque Nealcen Transigit. *Sen. Oed.* 471. Regna securigeri Bacchum sensere Lycurgi, *h. e.* qui securi vites ciderat. *Sil.* 16, 48. securigera miscebat proelia dextra, *h. e.* armata securi.

SĔCŪRIS, is, f. πέλεκυς, ferramentum lata acie ad modum hirundininae caudae, cujus usus lignis caedendis, cervici amputandae, item in proeliis: a *seco, as.* [*Recte! At quae sequitur originatio, pertinet ista ad *Grammaticorum* argutias.] Volunt alii esse a *semi* dimidium, et *curis* hasta: (quamvis prima in *semi* longa sit, in *curis* brevis:) quia, ut ait *Isid. Or.* 19, 19. *med.*, ex una parte acuta est, ex altera fossoria, quod si sit utrinque acuta, *bipennis* dicitur. Vel quia manubrium habet dimidio brevius, quam hasta. *Virg. A.* 7, 184. Captivi pendent currus, curvaeque secures: et *ib.* 627. subiguntque in cote secures. *Id. ib.* 12, 306. ille securi Adversi frontem mediam, mentumque reducta Disjicit; et *ib.* 11, 696. Tum validam perque arma viro, perque ossa securim Congeminat; et *ib.* 656. aeratam quatiens Tarpeja securim. (*Prisc.* 7, 758. hic legit *securem*, ut ostendat, utraque positione accusativum desinere.) *Hor. Od.* 3, 23, 12. Victima pontificum secures Cervice tinget. *Ov. Trist.* 4, 2, 5. Candidaque adducta collum percussa securi Victima. *Id. Met.* 12, 248. veluti qui candida tauri Rumpere sacrifica molitur colla securi. *Id. Fast.* 4, 649. Silva vetus, nullaque diu violata securi. *Id. Met.* 10, 373. trabs ingens saucia securi. *Virg. A.* 6, 180. Procumbunt piceae, sonat icta securibus ilex. *Val. Fl.* 5, 436. Texitur Argoa pinus Pagasea securi. *Catull.* 19, 3. Quercus arida, rustica confirmata securi. *Juven.* 10, 59. rotas bigarum impacta securis Caedit. *Plin.* 16, 39, 75. Scipionis classis quadragesimo die a securi navigavit, *h. e.* postquam materia in silva caesa est. Ap. *Colum.* in descriptione vinitoriae falcis 4, 25. superposita falci semiformis lunae species, securis dicitur: eaque utitur vinitor, cum ictu aliquid caedere vult. ℙ Ejus usus est et in caedendo marmore in lapicidinis. De marmore enim loquitur *Stat.*, ubi ait *Silv.* 2, 2, 87. Synnade quod moesta Phrygiae fodere secures. ℙ Erant in singulis virgarum fascibus, qui magistratibus praeferebantur, singula secures ad sumendum de reis supplicium, cum opus esset. V. FASCIS. *Liv.* 2, 5. *med.* Missi lictores ad sumendum supplicium, nudatos virgis caedunt, securique feriunt. *Cic. Pis.* 34. Tu Rabocentum Bessicae gentis principem securi percussisti. *Val. Max.* 4, 1. P. Valerius Poplicola invidiosum magistratus fastigium ad tolerabilem habitum deduxit, fasces securibus vacuefaciendo, et in concione populo submittendo. *Flor.* 2, 2. *med.* Securim distringere; et *ib.* 5. Strictae in principum colla secures. ℙ Hinc *secures* metonymice significant imperium populi R. ipsosque magistratus. *Caes. B. G.* 7, 77. *extr.* Finitima Gallia in provinciam redacta, securibus subjecta, perpetua premitur servitute. *Hor. carm. saec.* 53. Jam mari terraque manum potentem Medus, Albanasque timet secures. *Id. Od.* 3, 2, 19. virtus Nec sumit, aut ponit secures Arbitrio popularis aurae. *Virg. A.* 6, 825. saevumque securi Aspice Torquatum, *h. e.* Manlium Torquatum, qui consul filium securi percussit, quod contra edictum suum cum hoste extra ordinem pugnaverat, ut est ap. *Liv.* 8, 7. ℙ Translate. *Cic. Mur.* 24. Quam te securim putas injecisse petitioni tuae, cum populum R. in eum metum adduxisti, ut pertimesceret, ne consul Catilina fieret? *h. e.* quam magnum detrimentum: ducta metaphora a caedendis arboribus. *Id.* dixerat *ib.* 23. *med.* Atque ex omnibus illa plaga est injecta petitioni tuae, non tacente me, maxima. *Id. Planc.* 29. Quam enim illi judices graviorem potuerunt reipublicae infligere securim, quam cum illum e civitate ejecerunt? ℙ De securi Tenedia. V. TENEDIUS.

SĔCŪRĬTAS, atis, f. ἀμέλεια, vacuitas a cura, unde remissio, incuria et negligentia oritur. *Quint.* 2, 2, 6. Sit praeceptor in laudandis discipulorum dictionibus nec malignus, nec effusus: quia res altera taedium laboris, altera securitatem parit. *Id.* 6, 3, 62. Jungitur amphiboliae similitudo: ut L. Galba pilam negligenter petenti, sic, inquit, petis, tanquam Caesaris candidatus: nam illud, petis, ambiguum est, securitas similis. *Gell.* 1, 15. Videas quosdam sic scatere verbis, sine ullo judicii negotio, cum securitate multa et profunda, ut loquentes plerumque videantur loqui sese nescire. *Id.* 4, 20. In jure stans, clare nimis ac sonore oscitavit: atque inibi prope, ut plecteretur, fuit, tanquam illud indicium vagi animi foret, et allucinantis, et fluxae atque apertae securitatis. [**Vell.* 2, 118, 2. Securitas frequentissimum initium calamitatis.] ℙ Item vacuitas a cura, unde tranquillus animus, anxietatis et periculi expers, ἀσφάλεια, ἀμεριμνία, εὐθυμία. *Cic. Tusc.* 5, 14. Qui autem illam maxime optatam et expeditam securitatem (securitatem autem nunc appello vacuitatem aegritudinis, in qua vita beata posita est) habere quisquam potest, cui aut adsit, aut adesse possit multitudo malorum? (Adde *Cels.* 4, 4. *f.*) *Id. Fin.* 5, 8. *med.* Democriti securitas, quae est animi tanquam tranquillitas, quam appellant εὐθυμίαν. *Id. Off.* 1, 20. *med.* Vacandum est omni animi perturbatione, tum cupiditate et metu, tum etiam aegritudine, et voluptate animi, et iracundia, ut tranquillitas et securitas adsit. *Val. Max.* 7, 1. *f.* Respondit, magis se probare securitate ridens tugurium, quam tristem curis et sollicitudinibus aulam. *Just.* 43, 5. Parta pace, et securitate fundata. *Plin. ep.* 7, 6. *extr.* Securitatem et otium dare alicui. *Id. ep.* 10, 60. Generis humani tutela et securitas saluti tuae innissa est. ℙ In plurali num. *Plin.* 23, 1, 23. Vinum jejunos bibere inutilissimum est curis: somno vero ac securitatibus jamdudum hoc fuit, quod, etc. ℙ Item vacuitas timoris, fidentia, audacia: in utramque partem. *Plin. jun. ep.* 6, 16. *med.* Complectitur trepidantem, consolatur, hortatur: utque timorem ejus sua securitate leniret, deferri se in balineum jubet. *Plin. alter* 7, 53, 54. Operosissima securitas mortis in M. Ofilio Hilaro ab antiquis traditur. *Quint.* 6, 1, 34. Sic est habenda auctoritatis ratio, ne sit invisa securitas. *Auson. Grat. act.* 3. Aguntur gratiae imperatori indulgentissimo: docet securitas erroris humani, *h. e.* fidentia erroris humani, fore ut sibi parcat princeps, si deliquerit. ℙ Est etiam securitas rei, in qua quispiam tutus est. *Plin.* 7, 51, 52. Cum innumerabilia sint mortis signa, salutis securitatisque nulla sunt. *Id.* 28, 2, 4. Caesarem dictatorem, post unum ancipitem vehiculi casum, ferunt semper, ut primum consedisset, carmine ter repetito securitatem itinerum aucupari solitum. *Traj.* ad *Plin. ep.* 10, 112. Sicut largitiones ex publico fieri, mandata prohibent, ita ne multorum securitas subruatur, factas ante aliquantum temporis retractari non oportet, *h. e.* certus status rei familiaris. [**Tac. A.* 15, 18. frumentum in Tiberim jecit, quo securitatem annonae ostentaret. *Vell.* 2, 98, 1. Securitatis urbanae custos; et 128, 4. securitatis tutela. *Id.* 103, 4. spemque conceptam perpetuae securitatis, aeternitatisque Romani imperii. V. *Ruhnk.*] ℙ Item apocha, acceptilatio, qua securus certusque quis redditur, nihil amplius eo nomine a se petitum iri. *Ammian.* 17, 10. Susceptorum vilium more securitates accipiens pro illatis: quas si ostendisset in tempore, etc. *Sym. ep.* 10, 43. (al. 50.) *f.* Cum videretur omnibus securitatibus esse vehementior imperatoris assertio. *Ulp. Dig.* 27, 4, 1. *f.* Quod sibi debetur, consequi debet, vel ejus securitatem. ℙ Veteres *Securitatem* tanquam Deam venerabantur, eamque mulieris habitu repraesentabant hastam fere dextra gestantem, sinistra autem cubito sic arae innixam, ut genam palma sustentaret. Eidem a Praenestinis statuam dedicatam fuisse, docet *Inscr.* ap. *Grut.* 105, 6. Securitati Aug. sacrum decuriones, populusque coloniae Praenestin.

SĔCŪRUS, a, um, adj. ἀμελής, μικρολογῶν, qui sine cura est, non sollicitus, non anxius, nihili pendens, negligens, remissus. *Sen. Hipp.* 974. ad Jovem: Cur securus abes? non sollicitus Prodesse bonis, nocuisse malis? *Ov. A. Am.* 1, 639. Nec securus illos (*Deos*) similisque sopori Detinet. *Tac. Agr.* 9. Castrensis jurisdictio secura et obtusior, ac plura manu agens, calliditatem fori non exercet; et *ib.* 26. Romanis redit animus, ac securi pro salute, de gloria certabant. *Hor. Od.* 1, 26, 3. quis sub Arcto Rex gelidae metuatur orae, Quid Tiridatem terreat, unice securus. *Tac. H.* 3, 40. *med.* Milites avidi periculorum, et dedecoris (al. *decoris*) securi. *Virg. A.* 1, 354. securus amorum Germanae. (Simile est illud *ejusd. ib.* 10, 324. Dardania stratus dextra, securus amorum, Qui juvenum tibi semper erant, miserande, jaceres, *h. e.* deposita omni amorum cura, quippe e vivis sublatus.) *Claud. in Eutrop.* 2, 52. Et ruit in vetitum damni secura libido. *Quint.* 8, 3, 51. Vitium, in quod saepe incidit etiam Cicero, securus tam parvae observationis. *Ov. Trist.* 1, 1, 49. Securus famae, liber, ire memento. *Sil.* 17, 628. Scipio securus sceptri, *h. e.* regiam dignitatem aspernatus. ℙ Item qui sine timore est, et se tutum putat: qui tranquillo est animo et quieto, ἀδεής, ἀμέριμνος. Hoc enim differunt *securus* et *tutus*, quod hic re vera est extra periculum, quamvis fortasse timeat; ille est extra timorem, quamvis fortasse in periculo sit. Hinc *Sen. ep.* 97. *f.* Tuta scelera esse possunt, secura non possunt. Eandem sententiam habet alter *Sen. Hipp.* 164. [*Plura in hanc rem dispu-

tat *Doederl.* 3, 120. sqq. — Discrimen inter *securus* et *incuriosus* *Id. ib.* hoc vidit, ut *prius* sensu subjectivo ad animum, *incuriosus* objective ad res quae tractentur, referri debeat.] ℙ Saepe tamen unum pro altero ponitur. *Cic. Att.* 12, 52. *extr.* De lingua Latina securi es animi, dices, qui talia conscribis. *Liv.* 25, 39. Hostes securi ac soluti. *Id.* 36, 41. Antiochus, Ephesi securus admodum de bello Romano erat. *Id.* 9, 22. Dictator securior ab Samnitibus agere. *Tac. H.* 4, 58. Nunquam apud vos verba feci, aut pro vobis solicitior, aut pro me securior. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 24. *f.* Si legiones celeriter venerint, securos vos ab hac parte reddemus. *Plin.* 28, 9, 42. Pelles ejusdem animalis substratae securos reddunt ab eo metu somnos. *Id.* 30, 15, 51. Hirundinis rostri cinis securos praestabit a temulentia. *Inscr.* ap. *Grut.* 10, 8. Hadrianus Aug. posteros praestitit hac liberalitate securos. *Petr. Sat.* 18. Bonum animum habere eam jussi, et de utroque esse securam. *Ov. Met.* 7, 435. Quodque suis securus erat Cromyona colonus, Munus opusque tuum est, *h. e.* non timens aprum a Theseo jam occisum. *Sever. Aetn.* 9. Aurea securi quis nescit saecula regis? *h. e.* Saturni, sub quo nulla fuere bella. V. *Ov. Met.* 1, 97. ℙ Cum gen., praeter ea, quae supra allata sunt. *Ov. Met.* 12, 199. Sint tua vota licet, dixit, secura repulsae: Elige quid voveas, *h. e.* sine timore repulsae. *Stat. Th.* 12, 780. vade atra dature Supplicia, extremique tamen secure sepulcri; et *Sen. Ag.* 637. Secura metus Troica pubes Sacros gaudet tangere funes. *Virg. A.* 7, 303. Teucri optato conduntur Tibridis alveo, Securi pelagi, atque mei, *h. e.* neque timentes amplius mare, neque me Junonem infestam. *Lucan.* 8, 784. Securus veniae, *h. e.* certus se veniam obtenturum. *Sen. Herc. Oet.* 1693. et *Thyest.* 720. Sui securus, *h. e.* nihil de se timens. [**Vell.* 2, 109, 4. Nec securam incrementi sui patiebatur esse Italiam.] ℙ Interdum ponitur pro audaci, et minime timente, ubi timore aliquo opus est. *Quint.* 6, 1, 14. Iram offensio judicis facit, si reus contumax, arrogans, securus sit; et *Tac. A.* 3, 54. Leges oblivione, aut contemptu abolitae securiorem luxum fecere. *Petr. Sat.* 123. magnam nixus in hastam, Horrida securis frangebat gressibus arva. ℙ Dicitur et de rebus locisque, quae vel tuta sunt, vel securitatem praestant. *Liv.* 39, 1. Hostis velox, et repentinus, qui nullum usquam tempus, nullum locum quietum, aut securum esse sineret. *Petr. Sat.* 137. Quisquis habet nummos, secura naviget aura. *Tac. H.* 1, 86. Tiberis immenso auctu non modo jacentia et plana Urbis loca, sed secura ejusmodi casuum implevit. *Spart. Sev.* 18. Tripolim, contusis bellicosissimis gentibus, securissimam reddidit. [**Sen. Clem.* 1, 26. non convivia secura ineant? i. e. in quibus nullus veneni timor. *Lucr.* 3, 211. secura quies: cf. v. 952. Adde 5, 83. et 6, 57. securum aevum agere. *Plin. Pan.* 62, 7. securas ac patentes domos frequentent.]

SĔCUS, n. indecl. γένος, idem quod sexus. *Sall. fragm.* ap. *Charis.* 1, 61. et *Macr. Sat.* 2, 9. et *Non.* 3, 193. Metellus magna gloria concurrentium undique, virile et muliebre secus, per vias et tecta omnium visebatur. *Sisenn.* ap. *Non. l. c.* Tum in muro, virile ac muliebre secus populi multitudine collocata. *Liv.* 26, 47. Liberorum capitum virile secus ad decem millia capta. *Pl. Rud.* 1, 2, 19. Virile secus nunquam ullum habui. *Asell.* ap. *Gell.* 2, 13. Eum, quem virile secus tum in eo tempore habebat, produci jussit. *Varr.* ap. *eund.* 3, 10. Quarta hebdomade, quod ejus virile secus futurum est, caput et spina, quae est in dorso, informatur. *Auson. Idyll.* 11, 8. Vesta, Ceres, et Juno, secus muliebre, sorores. *Id. epigr.* 70, 6. Corrupit totum qui puerile secus. Adde *Tac. A.* 4, 62. et *H.* 5, 13., *Suet. Aug.* 44., *Arnob.* 5, 165. et *Ammian.* 29, 6. Porro *virile ac muliebre secus* quarto casu absolute ponitur, ut subintelligatur κατά, vel *secundum*. [*Eodem usu accusativi, qui est in dictionibus: id genus omnes, id genus alii, illud horae, etc. Cf. *Ruddim.* 1. p. 128. Porro v. *Ernest.* ad *Tac. A.* 4, 62. et *H.* 5, 73. *Oudend.* ad *Suet. Aug.* 44. et *Frontin.* 1, 2, 6.] ℙ *Non. l. c.* et *Prisc.* 5, 653. docent, *sexus* esse etiam neutrius generis: et in allatis *Sallustii*, *Sisennae*, et *Plauti* locis *sexus* legunt pro *secus*: quod et in aliis exemplis ab aliis factum est. Non tamen perficiunt, ut *secus* vetus verbum non sit, et Latinum, ut saniores critici consentiunt.

SĔCUS, adv. ἄλλως, ἑτέρως, aliter. *Festus:* Secus, Valgius putat ex Graeco, quod est ἑκὰς, dictum: absurde scilicet: significat enim aperte aliter, exemplis omnium fere, qui eam vocem usurpant. *Dacerius*, et *Voss.* ita *Valgium* defendunt, ut cum ἑκὰς significet longe, eo respexerit, quod qui *secus* facit, longe ab officio recedit. Certe quidem *secus* saepe ei, quod rectum est, opponitur. [*V. infra. Difficillima est hujus verbi originatio: maxime tamen omnium repudianda nobis videtur illa a Graecis repetita origo: aliam meliorem quidem v. infra.] *Cic. Brut.* 85. *med.* Cato fuit summus et singularis vir: nemo dicet secus. *Id. Pis.* 28. Recte, an secus, nihil ad nos. *Id. Fin.* 3, 13. *extr.* Nobis aliter videtur: recte, secusne, postea. *Id. Part.* 5. C. F. Quid faciendum est contra reo? C. P. Omnia longe secus. *Id. Fam.* 4, 9. Is utitur consilio ne suorum quidem, sed suo; quod non multo secus fieret, si is rempubl. teneret, quem secuti sumus. *Id. Mil.* 10. *med.* Fit obviam Clodio hora fere undecima, aut non multo secus. Sic *Appul. Apol.* Profiteor, mihi ac fratri meo relictum a patre HS vicies, paulo secus. *Id. Met.* 1. Et cum dicto modico secus progressus, ostium accedo. ℙ Adjectivi vim habet in his. *Pl. Epid.* 2, 2, 96. Nisi quid tua secus sententia est, *h. e.* alia, diversa. *Id. Capt.* 2, 2, 23. Nec mi secus erant, quam si essem familiaris filius. *Id. Trin.* 1, 2, 93. Quid secus est, aut quid interest, dare te in manus argentum amanti homini adolescenti? *h. e.* quid est aliud. ℙ Et substantivi. *Tac. A.* 4, 5. *f.* Neque multo secus in iis virium, *h. e.* neque multa disparitas virium in auxiliis, et in legionibus. ℙ Habet post se particulas *quam*, *ac*, *atque*, praecedente negativa particula. *Cic. Att.* 6, 2. *med.* Mihi erit maxime curae, ne quid fiat secus, quam volumus. *Gell.* 6, 17. Ennius non longe secus dixit, quam Catullus. *Just.* 22, 8. Haud secus, quam si ab hoste capti essent, trepidavere. *Cic. Or.* 2, 6. Non dixi secus, ac sentiebam. *Hor. A. P.* 148. in medias res, Non secus ac notas, auditorem rapit. *Virg. A.* 3, 236. Haud secus, ac jussi, faciunt. *Cic. Mur.* 4. *f.* Non secus ac si meus esset frater. *Id. Or.* 3, 30. Eadem sunt membra in utrisque disputationibus, sed paulo secus a me, atque ab illo, partita ac distributa. *Sall. Jug.* 81. Solet in locis illis tempestas haud secus, atque in mari, retinere. *Virg.* saepe *non secus*, *haud secus* usurpat in similitudinibus afferendis, ut *G.* 3, 346., *A.* 11, 455. etc. *Pl. Poen.* 4, 2, 13. Bibitur, estur, quasi in popina, haud secus. ℙ Aliquando est male, contra ac par est, aut volumus. [*Hac notione ponitur, ut Gr. ἄλλως, partim antecedentibus partt. *recte*, *bene*, *beate*, al., partim absolute. Prioris dicendi generis exempla haec sunto: *Cic. Pis.* 28. Recte, an secus, nihil ad nos. *Id. Fin.* 3, 13. *extr.* Nobis aliter videtur, recte secusne postea: quae *Forc.* ab in. laudaverat. Adde *Liv.* 7, 6. perinde ut eveniret res, ita communicatos honores pro bene aut secus consulto habitura (civitas). *Plin. Pan.* 44, 8. prout bene ac (v. aut) secus cessit. *Suet. Tib.* 2. Multa multorum Claudiorum egregie merita, multa etiam secus admissa in rempubl. exstant. *Tac. A.* 13, 6. *f.* Honestis, an secus amicis uteretur. — Absolute positum hoc sensu est in his:] *Sall. Jug.* 23. *med.* Prius omnia pati decrevit, quam bellum sumere, quia tentatum antea secus cesserat; et *ib.* 27. *med.* Quod ubi secus procedit, neque quod intenderat, efficere potest, etc. *Tac. A.* 2, 80. Quamquam coepta secus cadebant. *Sall. f. Or. ad Caes.* 2. Si morbo aut fato huic imperio secus accidat, cui dubium est, quin per orbem terrarum vastitas, bella, caedes oriantur? *Cic. Fam.* 3, 6. *f.* De tuo in me animo iniquis secus existimandi videris nonnihil loci dedisse. *Tac. A.* 2, 50. Interrogatus, quid de his censeret, quae de matre ejus locuta secus argueretur. Al. leg. *sequius*. *Val. Max.* 9, 11. *n.* 2. Interrogatus quid de eo secus dicturus esset, cui pro sanctitate morum satis digna laudatio reddi non posset. ℙ A *secus* videtur esse comparativum *secius*, licet quantitate primae syllabae variet: adhibetur autem fere praecedente negatione, et significat magis aliter, vel minus, ἀλλοιοτέρως. *Virg. G.* 2, 277. Indulge ordinibus: nec secius omnis in unguem Arboribus positis secto via limite quadret, *h. e.* sive in agro, sive in colle vitem ponas, non aliter, sed eodem modo utrobique omnis via secto limite quadret; et *ib.* 3, 367. Interea toto non secius aere ninguit, *h. e.* dum cuncta glacie adstricta sunt, non minus interea nix cadit. *Id. A.* 7, 781. Filius ardentes haud secius aequore campi Exercebat equos, *h. e.* quamvis pater ab equis distractus fuerat, non minus tamen filius equos agitabat. *Afran.* ap. *Charis.* 2, 195. Perdit imbecillitas tua me, quo secius me colligam, *h. e.* quo minus. Sic *Auct. ad Her.* 1, 12. Impedimento est, quo secius lex feratur. ℙ Cum ablativis comparativorum. *Pl. Capt.* 2, 3, 57. Nam si servus meus esses, nihilo secius mihi obsequiosus semper fuisti. *Id. Men.* 5, 7, 57. Haec nihilo mihi esse videntur secius, quam somnia. *Suet. Ner.* 42. Actum de se pronunciavit: nec eo secius quidquam ex consuetudine luxus atque desidiae omisit, *h. e.* et nihilominus de luxu nihil imminuit. *Ter. Andr.* 3, 2, 27. Sed nihilo secius mox deferent puerum huc ante ostium. Ap. *Appul.*, si sana est lectio, *nihil secius* pro *nihilo* habetur, *Met.* 3. Nihil secius, quam una de ceteris statuis. ℙ Significat etiam magis aliter quam oportet, pejus, sequius. *Pl. Cist.* 4, 2, 24. Sed memet moror, cum hoc ago secius, *h. e.* remissius, segnius. ℙ Pro *secius* scribitur etiam *sequius*. *Afran.* ap. *Charis. l. c.* Sin id quod non spero, ratio talis sequius ciciderit. *Caes. B. C.* 2, 7. *extr.* Massilienses nihilo sequius defensionem parare. ℙ *Sectius* etiam pro *secius* scriptum est: utrumque a *seco* duci, qua significat sequi: *sequius* autem a *sequor* censet *Palm.*, et de his multa subtiliter disserit in *Spicileg. Lampad. crit. p. m.* 4, 676. [*Eandem sententiam profert *Zumpt. Gr. L.* §. 283. p. 255. ita ut *secus* proprie dicatur de illo, quod sequitur, cedit,
minus est pretio; hincque orta sit notio, qua
male usurpetur. Cui sententiae inservire viden
ea, in quibus *secus synon.* est praepos. *secundu*
ℙ Denique *secus* est apud, juxta, secundum, π
οἷον, cum quarto casu: de qua significatione *Cha*
1, 61. haec habet: Ceterum id quod vulgus usur
secus illum sedi, hoc est secundum illum, et
vum, et sordidum est. *Plin.* tamen 24, 15,
Chamaeleuce nascitur secus fluvios. Ita edition.
ann. 1469. 1470. et 1472. et *Hard.* Al. leg. *se*
dum. Similiter *Quint.* 8, 2, 20. Conductus est
cus secus viam stare. Est qui *secundum* legit. *In*
ap. *Fabrett.* p. 211. *n.* 533. Aedificia, quae
juncta ex utraque parte secus viam. Alia ap. *G*
806, 5. Ipsa sibi se viva secus conjugem suum
Adde *Cat. R. R.* 21. et V. UTRINQUESEC
[*Stat pro hac dicendi formula, qua *secus* lo
praepositionis vindicet, ex recentt. imprimis *Ru*
in *Gr. Lat.* §. 137. 2. p. 408. ita rem explicans
secus, antiquissimi temporis vocabulum, reman
communis vitae sermoni contendat, laudatis,
ter alia a *Nostro* commemorata, *Lactant.*, qui
34. ex *Ennio* haec aff. *quae secus mare essent*
inscr. ap. *Grut.* 201, 2. *secus* piscinam. In *Q*
l. l. optim. cdd. *secundum* habent. Hinc *Spal*
contra pugnat cum aliis, quorum nomina habe
Ruddim. 2. p. 332. ℙ Confund. in codd. saepis
secus et *segnius:* quorum posterius tum praef
dum censet *Brem.* ad *Nep. Milt.* 2, 4. quum de
nuitate, industria, viriumque intentione serm
secus minus gravem continere notionem.]

*SECUSSES, ium, populi Istriae. *Plin.*
Illustres a Pola ad Tergestis regionem Sec
etc. *B. A.*

SĔCŪTĬO, onis, f. actus sequendi, app
August. Mor. Eccles. Cath. 1, 11. Secutio De
titatis appetitus est, consecutio autem ipsa be
Quidam addunt *Gell.* 18, 9. *f.*, sed ibi *secti*
ℙ Scribitur et *sequutio.*

SĔCŪTOR et Sequutor, oris, m. ἀκόλουθο
sequitur, sectator, assecla. *Appul. Met.* 9.
mum relinquens uxori secutorem, *h. e.* cust
qui illam ubique sequatur. *Id. ib.* 4. Quem
exemplo sepulturae traditum, bonum secutore
macho dedimus. ℙ Posteriore hoc loco respic
pul. ad genus illud gladiatorum, qui cum re
committebantur: iidemque erant ac mirmillon
in RETIARIUS dictum est. Alii putant secu
fuisse, qui, altero ex duobus gladiatoribus i
cto, succedebat pugnae: et suppositicius dic
Mart. 5, 24., et tertiarius, ἔφεδρος, in *Glos*
lox.; supponebatur enim in locum occisi, et
post illum pugnam iniens sequebatur. *Cic.*
14. Secutorum in ludo quingenti fuere. *Ju*
209. Ergo ignominiam graviorem pertulit om
nere, cum Graccho jussus pugnare secutor.
cl. Cic.] ℙ *Secutor tribuni* in *Inscr.* ap. *Gru*
9. et 521, 8. et 561, 11. videtur fuisse qui in
tribunum sectabatur in spem promotionis.
tor fuit etiam titulus Martis. *Appul. Met.* 7. [
Oudend.] Praelectum grandem hircum Mart
tori Comitique victimant, *h. e.* custodi et
hic enim sermo est de latronibus, quibus m
Marti sacrificare, ut illum sibi propitium red

[SĔCŪTŌRĬUS, a, um, adj. qui aliquid
tur. *Cajus Instit.* 4. (ed. *Goesch.*) §. 166.
adversarium meum possessio est, quia is
licitatione vicit, nisi restituat mihi posses
Cascelliano, sive secutorio judicio condemna
§. 169. Dicitur autem et hoc judicium secu
quod sequitur spònsionis victoriam. *F.*]

SĔCŪTŬLĔĬUS, a, um, adj. qui sequitu
lier secutuleia, ap. *Petr. Sat.* 81. *Burm. f.*
quae virum appetit, et sectatur.

SED, ἀλλὰ, at, verum: conjunctio adve
et discretiva: ponitur enim cum vel con
aliquid subjicimus, vel separatum, aut di
[*Hinc vehementer errant, qui *autem* et *s*
miscue usurpari dicunt. Hoc separat et r
illud componit et continuat. V. *Hand. Tu*
659. — *Verum* et *sed* ita differre docet *Ram*
Lat. §. 190. p. 831. ut hoc rem vere prae
exsistentem, illud cogitationem rei significet
a *sedum* per apoc.; nam sedum dixerunt ant
sed, si credimus *Charis.* 1, 87. et *Mar. Vi*
2458. Ipsum autem *sedum* quam notationem
haud facile dixeris. *Ter. Andr.* 3, 3, 14. Si
est utrique, ut fiant, arcessi jube: sed si
plus mali est, quam commodi utrique, id te
commune ut consulas; et 3, 4, 8. Non fuer
ptiae futurae: sed ea gratia simulavi, vos
tentarem. *Cic. Acad.* 4, 20. Nec tamen ego
qui nihil opiner: sed quaerimus de sapien
Rab. perd. 4. Quae non modo hujus liberta
sunt, sed ne Romuli quidem, aut Numae P
sed Tarquinii superbissimi regis. *Nep. Paus.*
sanias magnus homo, sed varius in omni ge
tae fuit. *Cic. Att.* 1, 18. Hi non sunt peri
sed tamen insident, et urgent. *Id. Fam.*
Sed tamen etsi omnium causa velle debeo;
cum omnibus non eadem mihi causa est. *Id.*
6. *med.* Quae Cluentius hoc tempore sileret

ea si oblivione non posset, tamen taciturni-ua tecta esse pateretur: sed ea *(mater)* vero it, ut prorsus reticere nullo modo possit. *Id.* 2, 5, 6. O praeclarum imperatorem! nec jam I'. Aquilio, sed vero cum Paulis, Scipionibus endum. *Pl. Rud.* 2, 5, 14. Apponam urnam anc in media via. Sed autem quid, si hanc erit quispiam? *Virg. A.* 1, 21. hoc regnum entibus esse, Si qua fata sinant, jam tum ten-, fovetque. Progeniem sed enim Trojano a ine duci Audierat, etc. *Liv.* 45, 19. *med.* nimvero cum detestabilis altera res, et proxi-rricidio sit, etc. *Ov. Pont.* 2, 2, 126. Adde proprias in mea verba preces. [*Ita post se-m enunciati vocabulum nonnisi a poetis solet ari particula sed. V. *Ramsh.* §. 190. p. 831. ittitur *sed* praeced. negatione: quibus in locis atione vocabulorum ita augetur ratio opposi-, ut se majore quadam vi sententiae excipiant. la haec sunto: *Cic. Inv.* 1, 41. Quae perti-ad dicendum putamus, ea nos commodius, ceteros, attendisse, non affirmamus; perqui-et diligentius conscripsisse pollicemur. *Sall.* 2, 6. Non agitur de vectigalibus, neque de um injuriis; libertas et anima nostra in du-t; et *ib.* §. 29. non votis auxilia deorum pa-; vigilando, agendo prospera omnia cedunt. 10, 4. amicos neque armis cogere, neque auro e queas, officio et fide pariuntur. *Liv.* 1, 25. s, nec illis periculum suum; publicum impe-servitiumque obversatur animo. V. *Ramsh.* *Kritz.* ad *Sall. Cat.* 35, 2. 58, 14.] ℙ *Sed* post *non solum* [**non modo*] frequentissimum *aes. B. G.* 1, 12. *f.* Qua in re Caesar non so-ublicas, sed etiam privatas injurias ultus est. *Tusc.* 4, 19. Peripatetici perturbationes non naturales esse dicunt, sed etiam utiliter a na-atas. — Dicitur etiam *non solum, non modo,* uod rarius occurrit, *non tantum, sed quoque.* , 11. ut non cetera solum ex agris, sed pecus e omne in urbem compelleretur. *(Cic. Fam.* t me non solum omnia debere tua causa, quae , sed ea quoque etiam, quae non possim, pu-*Liv.* 2, 34. non modo — sed quoque; et 1, que modo — sed quoque. *Id.* 1, 25. non mo-ntum — sed vulnera quoque: cf. *Phaedr.* 1, . Plura v. ap. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 190. *B.* et ℙ Interdum *etiam* omittitur. *Cic. Fam.* 1, 6. nnibus negotiis non interfuit solum, sed prae-*Liv.* 3, 17. Tantum hostium non solum intra est, sed in arce supra forum, curiamque. lifferunt *non solum, sed,* et *sed etiam.* V. quae dicendi genere, et aliis huc pertinentibus no-s in *non.*] ℙ *Sed etiam* interdum subjicitur, aeposito *non modo:* qua ratione *sed* pro *immo* r. *Cic. Att.* 3, 15. *med.* Hic mihi primum consilium defuit, sed etiam obfuit. *Id. ib.* 4, *d.* Amisimus, mi Pomponi, omnem succum guinem, sed etiam faciem pristinam civitatis; 10, 16. *f.* Tu quoniam quartana cares, et morbum removisti, sed etiam gravedinem. *il.* 13, 8. In sinu avarissimae, sed etiam cru-mae uxoris delectos legionis Martiae centu-trucidavit. *Auct. ad Her.* 4, 14. Ut cum idem n crebris ponatur, non offendat animum, sed concinniorem orationem reddat. Queritur *P.* *ius* in vulgatis libris haec esse corrupta, et *odo,* aut *nedum* insertum esse ab iis, qui hanc di rationem non intelligebant: quae tamen iquioribus MSS. constanter legitur: ductaque Graecis, qui ἀλλὰ subjiciunt, non praeposito *ov,* firmatque id auctoritate *Aristot.* et *Sim-* , ut videre est in ejus castigationibus *ad cit.* *d Att.* Adstipulantur *Victorio Budaeus* in *Com-* *linguae Graecae,* et *Gronov.* ad *cit. l.* 4. *ad* Allatis autem exemplis addi potest *Cic. Off.* *med.* Neque vero verbis auget suum munus, iam extenuat. Alii omitt. *etiam.* [*Ex locis, *Noster* hic laudavit, unicus est certus *Att.* 10, ubi *Orell. non modo* vel a *Cic.* ipso, vel, quum mpendium scribi coeptum esset, a librariis m esse contendit. In reliquis lectio dubia et *non modo,* vel *non solum* exhibet. — Aliud *nis* quidem certum exemplum hoc esto: *Fam.* . *f.* Hoc in genere si eum adjuveris eo studio, tendisti, apud ipsum praeclarissime posueris, nihi etiam praeclarissime feceris. Ceterum, notavimus in v. *non,* assentimur *Matth.* ad *Cic.* 3, 8. ita de hac re praecipienti, ut *non* omitti neget, ubi singulae voces sibi opponantur, ad articulae *non* — *sed* proprie pertineant.] ℙ mmo videtur usurpari, vel simili augendi si-tione in his quoque: *Val. Fl.* 5, 391. in te s, sed et omnia nostra repono. [*Amat im-*Suet.* hanc structuram. Cf. *Caes.* 9. *Aug.* 31. 61. *Cal.* 16. *Oth.* 10.] *Cic. Att.* 5, 21. *med.* lusium, certum hominem, sed mirifice etiam entem, misi in Cyprum. *Pl. Rud.* 3, 5, 19. culo affer duas clavas. *La.* clavas? *Dae.* sed s, propera cito. *Phaedr.* 4, 17. Odore cani-num, sed multo, replent. *Mart.* 3, 24. Ut esticulos, sed acuta, falce secaret. Al. leg. *uta.* [*Nimirum adhibetur *sed* non solum, ubi totum, quod in praecedente orationis membro posi-tum est, negatur, i. e. in rebus mere contrariis, verum ita quoque, ut vel ex angustiore sententia gradationem, vel ex latius patente in angustiorem magisque circumscriptam transitionem faciat. Cf. *Kritz.* ad *Sall. Cat.* 51, 13.] ℙ Praeterea inservit resumendae orationi loco v. *inquam,* aut *igitur.* *Cic. Or.* 3, 12. Equidem cum audio socrum meam Lae-liam, (facilius enim mulieres incorruptam antiqui-tatem conservant, quod multorum sermonis exper-tes ea tenent semper, quae prima didicerunt) sed eam sic audio, ut Plautum mihi videar audire; et *ib.* 19. Quare si hac eloquentia, atque hoc oratore contenti sumus, qui sciat aut negare, etc. si satis esse putatis ea discere, quae, etc. sed si his con-tenti estis, oratorem in exiguum sane gyrum com-pellitis. *Id. Att.* 7, 1. Videre mihi videor tantam dimicationem, nisi idem Deus, qui nos Parthico bello liberavit, respexerit rempublicam: sed tan-tam, quanta nunquam fuit. Adde *Q. Fr.* 2, 3. et *Fam.* 9, 16. et *Plin. ep.* 5, 3. [*Eadem ratione positum est ap. *Sall. Cat.* 23. *in.* Sed in ea conjura-tione fuit Q. Curius: ubi v. *Kritz.,* qui laudat *Goe-renz.* ad *Cic. Legg.* 2, 23, 58. et *Fin.* 4, 16, 45. Cf. *Zumpt.* §. 736. p. 551.] ℙ Item continuandae, et transitionem significat ad mentionem rei dissimi-lis. *Ter. Phorm.* 1, 4, 3. Sed quis hic est senex, quem video in ultima platea? *Cic. Brut.* 8. Sed ut intellectum est, quantam vim haberet accurata et facta quodammodo oratio, tum etiam magistri di-cendi multi subito exstiterunt. *Id. Acad.* 4, 12. Sed de perceptione hactenus. *Colum.* 1, 7. Sed nec dominus in unaquaque re, cui colonum obligaverit, tenax esse juris sui debet; et *ib.* 6. *med.* Sed et la-cubus distinguuntur granaria, ut separatim quaeque legumina ponantur. *Cic. Arch.* 3. *med.* Sed enim hoc fuit non solum ingenii ac litterarum, verum et-iam naturae atque virtutis, ut, etc. Al. leg. *sed etiam.* ℙ Adhibetur in concessionibus. *Cic. Lig.* 12. Sed ierit ad bellum: discesserit non a te solum, verum etiam a fratribus. Adde *Acad.* 4, 24. ℙ Item in objectione et anthypophora. *Id. Phil.* 12, 11. Sed effugi insidias, perrupi Apenninum: nempe in Antonii congressum colloquiumque veniendum est. ℙ Item in correctione. *Id. Acad.* 1, 4. *f.* Sed quid ago? inquit, aut sumne sanus, qui haec vos doceo? ℙ Elegans est ejus repetitio, qua multa vis additur orationi. *Ov. Met.* 5, 16. Quam tibi non Perseus, verum si quaeris, ademit; Sed grave Nereidum nu-men, sed corniger Ammon, Sed quae visceribus ve-niebat bellua ponto Exsaturanda meis; et *ib.* 506. Illa quidem tristis, nec adhuc interrita vultu: Sed regina tamen, sed opaci maxima mundi: Sed tamen inferni pollens matrona tyranni. *Val. Fl.* 4, 603. femineas nec tu nunc crede catervas, Sed qualis, sed quanta viris insultat Enyo. Adde *Ov. Met.* 6, 611. et *ib.* 7, 718. ℙ *Sed* pro *se,* h. e. sine, V. in SE. ℙ [*Conf. *sed* et *et.* *Beier.* ad *Cic. Off.* 1. p. 119. 186. — *Sed et sit.* *Id. ib.* 2. p. 404. — *Sed et-iam* et *verum etiam.* *Id. ib.* 2. p. 83.]

SĒDĀMEN, inis, n. sedatio, quies. *Sen. Hipp.* 1188. O mors amoris una sedamen mali.

SĒDĀTĒ, adv. ἠρεμαίως, tranquille, constanter, absque ulla commotione. *Cic. Tusc.* 2, 24. Placide et sedate dolorem ferre; et *ib.* 20. Non constanter et sedate feres? *Id. Or.* 27. Cum sedate placideque loquitur. *Pl. Men.* 5, 6, 16. Heri imperium exse-quor bene, et sedate servio, *h. e.* aequo et libenti animo. *Ammian.* 25, 1. Sedatius procedere.

SĒDĀTĬO, onis, f. ἠρέμησις, tranquillitas, quies, moderatio. *Cic. Off.* 1, 27. In qua verecundia, et quasi quidam ornatus vitae, temperantia, et mode-stia, omnisque sedatio perturbationum animi, et rerum modus cernitur. *Id. Tusc.* 3, 27. Ut apud Homerum quotidianae neces, interitusque multo-rum, sedationem moerendi afferunt. *Id. Fin.* 1, 19. *f.* Sedatio animi.

SĒDĀTOR, oris, m. *Arnob.* 3, 115. Sedator militaris insaniae.

SĒDĀTUS, a, um, part. a *sedo:* πεπαυμένος, ἤρεμος, ἥσυχος, ἡσυχαῖος, placatus, tranquillus, quietus, minime praeceps. *Suet. Oth.* 11. Sedata sitis gelidae aquae potione. *Caes. B. C.* 3, 18. Se-datus tumultus. *Nep. Dat.* 9. Sedatum bellum. *Cic. Cluent.* 37. Paulo sedatiore tempore est accusatus. *Id. Inv.* 2, 51. Sedati fluctus. *Virg. A.* 9, 30. amnes. *Ov. Met.* 15, 349. venti. *Liv.* 25, 37. *f.* Contem-ptim et sedato gradu in castra abeunt. ℙ Saepe re-fertur ad animum. *Cic. Att.* 8, 3. *extr.* Sedatiore animo scribere. *Virg. A.* 12, 18. Olli sedato respon-dit corde Latinus. *Hor. Ep.* 1, 18, 89. Oderunt hilarem tristes, tristemque jocosi, Sedatum celeres. *Stat. Th.* 12, 514. Vix ibi sedatis requierunt pectora curis. *Pl. Merc.* 5, 4, 1. Ad patrem ibo, ut matris iram sibi sedatam esse sciat. *Id. Amph.* 2, 2, 210. Non ego illam mihi dotem duco esse, quae dos di-citur, sed pudicitiam, et pudorem, et sedatum cu-pidinem. ℙ Interdum ad orationem et vocem. *Cic. Or.* 52. *f.* Est enim ut in transferendis faciendisque verbis tranquillior, sic in ipsis numeris sedatior. *Auct. ad Her.* 3, 14. Sermo cum est in dignitate, plenis faucibus quam sedatissima et depressissima voce uti conveniet. ℙ *Sedatus* fuit etiam nomen nu-minis apud veteres Romanos. *Inscr.* ap. *Mur.* 1986, 11. Sedato Aug. Sac. P. Raconius aedem et aram D. D. Adde aliam ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 4972.

SEDDA pro *sella* dictum fuit ab antiquis, teste *Scaur. de Orthogr.* p. 2252.

SĒDĔCENNIS et Sexdecennis, e, adj. sedecim annos habens. In *lemmate epitaphii* ap. *Auson.* 32. Sedecennis matrona.

SĒDĔCĬES, adv. ἑκκαιδεκάκις. *Plin.* 6, 29, 35. Sedecies centena millia. Al. leg. *sexdecies.* *Rutil. Itin.* 1, 135. Quamvis sedecies denis et mille per-actis, Annus praeterea jam tibi nonus eat, *h. e.* quamvis annus millesimus centesimus sexagesimus nonus tibi, Roma, vertatur, qui est annus a Chr. n. CCCCXVI.

SĒDĔCIM et Sexdecim, adv. ἑκκαίδεκα, δεκαέξ. *Plin.* 10, 33, 51. Sedecim annos durare existimatur. *Ter. Eun.* 3, 3, 20. Annos nata est sedecim. *Liv.* 37, 40. Sexdecim elephanti. ℙ Integrum et divi-sum. *Cic. Cluent.* 27. Sententiis decem et sex ab-solutio confici poterat.

SĒDĔCŬLA, ae, f. θρανίδιον, parva sedes, sel-lula: diminut. a *sedes,* ut *vulpecula* a *vulpes, plebe-cula* a *plebes,* etc. *Cic. Att.* 4, 10. Malo in illa tua sedecula, quam habes sub imagine Aristotelis, se-dere, quam in istorum sella curuli. Alii scrib. *se-dicula:* nam et *Paul.* ex *Festo:* Sediculum, sedile.

SĔDENS, entis, part. a *sedeo.* *Cic. Verr.* 2, 5, 10. *extr.* Ut eum nemo unquam in equo sedentem videret. ℙ *Sedens lactuca,* eadem ac sessilis. *Mart.* 10, 48. In quibus est lactuca sedens, et sectile porrum. V. SESSILIS.

SĔDENTĀRĬUS, a, um, adj. ἑδραῖος, qui se-dendo fit, ut Opus sedentarium. *Colum.* 12, 3. *med.* Neque enim sedentaria ejus opera, sed modo ad te-lam debebit accedere, modo eos qui cibum familiae conficiunt, invisere. *Pl. Aul.* 3, 5, 39. Propolae, linteones, calceolarii, sedentarii sutores, diaba-thrarii, etc. *Plin. Pan.* 76. Ceteri *(senatores)* de-fixi et attoniti ipsam illam mutam ac sedentariam assentiendi necessitatem perpetiebantur. *Appul. Met.* 1. Ut fatigationem sedentariam discuterem. V. VE-GETATIO.

SĔDĔO, es, ēdi, sessum, n. 2. κάθημαι, humi, vel in sella, vel equo natibus insisto, assideo, consi-deo: ab ἕδω pro ἕζομαι. *Virg. Ecl.* 10, 71. Dum se-det, et gracili fiscellam texit hibisco. *Hor. A. P.* 154. Si plausoris eges aulaea manentis, et usque Sessuri, donec, etc. *Phaedr.* 5, 5. Et derisuri, non spectaturi sedent. *Asin. Poll.* ad *Cic. Fam.* 10, 32. Herennium Gallum histrionem in quatuordecim ses-sum deduxit. V. QUATUORDECIM. *Cic. Div.* 1, 46. Cum virgo staret, et Caecilia in sella sederet. *Phaedr.* 3, 6. Istum timeo, sella qui prima sedens, etc. *Cic. Fin.* 2, 21. *f.* Ornatu regali in solio se-dens. *Gell.* 10, 25. Sedentes in rheda. *Liv.* 1, 41. Ei carpento sedenti aquila pileum aufert. *Cic. Verr.* 2, 5, 41. *med.* Eum vident sedere ad latus praetoris. *Id. fr.* ap. *Diomed.* 1, 405. Proxime Pompejum se-debam. *Mart.* 4, 30. Bajanos sedet ad lacus roga-tor. *Quint.* 12, 3, 4. Sedere ad arculas. [*V. *Buttm.*] *Ov. A. Am.* 1, 139. Proximus a domina, nulla pro-hibente, sedeto. *Id. Trist.* 4, 2, 44. Sedere sub pe-de alicujus. *Id. Fast.* 2, 255. sub arbore; et *ib.* 3, 749. tergo aselli. *Mart.* 5, 38. et 11, 105. equo. *Cic. Verr.* 2, 5, 10. *extr.* in equo. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 22. in leone; et 36, 5, 4. *n.* 7. supra delphinos. *Petr. Sat.* 17. super torum. *Ov. Met.* 4, 261. humo nuda. *Id. A. Am.* 1, 497. theatro. *Id. Met.* 1, 293. cymba; et *Fast.* 6, 471. Navita puppe sedens. ℙ Cum accusativo, si de equitando sermo sit, ut *sede-re equum.* Hinc passive *Spart. Hadr.* 22. Sederi equos in civitatibus non sivit. *Solin.* 45. de buce-phalo: Cum ab equario suo alias etiam molliter se-deretur. *Veg. Vet.* 1, 56. *med.* Si saepius, et cum moderatione animalia sedeantur. *Impp. Valent. et Valens, Cod. Theod.* 9, 30, 3. Sedendorum equorum potestatem alicui dare. ℙ Passive impersonaliter. *Gell.* 2, 2. Cum in domestica re atque vita sedeatur. ℙ Est proprium judicum [et consiliariorum judicis praetorisve, *F.* *et advocatorum partium.] *Cic. Cluent.* 38. Si quis quaereret, sedissentne judices in C. Fabricium, sedisse se dicerent. *Liv.* 40, 8. Se-deo miserrimus pater judex inter duos filios, accusa-torem parricidii et reum. *Ov. Pont.* 3, 5, 23. sedis-sem forsitan unus De centum judex in tua verba vi-ris. *Prop.* 3, 17, 27. Minos sedet arbiter Orci. *Cic. Cluent.* 37. Cum paucos dies ex subsortitione sedis-set. *Sen. Herc. Fur.* 731. Non unus alta sede Quaes-tor sedens, Judicia trepidis sera sortitur reis. *Plin. ep.* 1, 10. *med.* Sedere pro tribunali. [*Cic. Or.* 1, 57. Nobis in tribunali Q. Pompeji praetoris urbani, familiaris nostri, sedentibus. *F.*] [*Praeterea *Bail.* ex *Ernestii cl. Cic.* haec habet: *Id. Rosc. Com.* 4. Utinam sederet in consilio C. Pisonis. Adde *Fam.* 1, 9. *Or.* 2, 47. ℙ Item magistratuum, cum pro rostris in suggestu sedent, in sella curuli aliis dicen-tibus, legem ferentibus, suadentibus; aut in tribu-nali vel jus dicunt, vel quaestioni praesunt. *Cic. Red. in Sen.* 5. Quo sedente trib. pl. tulit. *Sext.* 15. Sedentibus consulibus. *Brut.* 43. Scaevola tri-

buno in rostris sedente, suasit Serviliam legem Crassus. ¶ Sedere etiam dicuntur, qui in tabernis, aut locis publicis, merces vendunt. *Cic. Verr.* 2, 3, 62. Albam Aemilium sedentem in faucibus macelli loqui palam. — At *Schütz.* in *cl. Cic.* monet, Albam Aemilium istum neque mercatorem, neque senatorem fuisse, sed hominem vilem et scurram, etc. ¶ *Sedentes* opponuntur dicentibus, quum in senatu tum in judiciis. *Cic. Fam.* 5, 2. sedens iis assensi. *Id. Rosc. Am.* 1. quum tot summi senatores hominesque nobilissimi sedeant, ego potissimum surrexerim. *Ern. cl. Cic.* ¶ *Sedentes* etiam dicere solebant, et quidem in minoribus rebus. *Quint.* 11, 1, 44. rideaturque merito, qui apud disceptatorem de re levissima sedens dicturus cet.: ubi *Spald.* laudat *ejusd.* 11, 3, 134. 135. et *Plin. ep.* 2, 19, 3.] ¶ Item orantium, supplicum, vota solventium, praesertim muliercularum: has enim humi considere mos fuit. *Tibull.* 1, 3, 29. Ut mea votivas persolvens Delia noctes, Ante sacras lino tecta fores sedeat. *Prop.* 2, 21, 45. Ante tuosque pedes illa ipsa adoperta sedebit, Narrabitque sedens longa pericla sua. *Ov. Pont.* 1, 1, 51. Vidi ego linigerae numen violasse fatentem Isidis, Isiacos ante sedere focos. *Id. Am.* 2, 13, 17. Saepe tibi sedit certis operata diebus. Adde *A. Am.* 3, 635, *Virg. A.* 2, 517. et 574, *Macr. Sat.* 1, 10. *f.* et *Jul. Obsequent. de prodig.* 71. item 72., ubi non tantum mulieres, sed populus circa sacella operaturus sedisse legitur. Quin et ipse *Tibull.* de se loquens 2, 7, 15. Illius ad tumulum fugiam, supplexque sedebo; et *Virg. A.* 9, 3. luco tum forte parentis Pilumni Turnus sacrata valle sedebat. Quod tamen *Servius* de capiente consilium, aut augurium captante intelligit. Adde *Nep. Paus.* 4. *f.* ¶ Item exercitus contra hostem tendentis, aut urbem obsidentis. *Pl. Amph.* 2, 1, 52. Dum apud hostes sedimus. *Cato* ap. *Charis.* 2, 197. Hostium copiae magnae contra me sedebant. *Liv.* 2, 12. Sedendo expugnaturum se urbem, spem habebat. *Val. Max.* 7, 4. *n.* 5. *extr.* Ad ultimam ei senectutem apud moenia Contrebiae armato sedendum foret. Adde *Nep. Dat.* 8. et *Lucan.* 2, 474. Hinc *obsideo, assideo,* etc. ¶ Item gubernatoris clavum tenentis. *Cic. Rosc. Am.* 18. Clarissimi homines, qui ad gubernacula reipublicae sedere debebant. ¶ Et consultantium. *Pl. Most.* 5, 1, 53. Est consulere quiddam quod tecum volo. *Tra.* Sic tamen hinc consilium dedero: nimio plus sapio sedens. *Varr. R. R.* 1, 2. Vetus proverbium, Romanus sedendo vincit. ¶ Dicitur etiam de avibus alicubi se locantibus. *Quint.* 2, 4, 18. Super caput Valerii pugnantis sedisse corvum. *Plin.* 9, 51, 74. Polypus femina modo in ovis sedet, modo, etc. *h. e.* incubat. *Virg. A.* 6, 191. coelo *(columbae)* venere volantes, Et viridi sedere solo. *Ov. Am.* 3, 5, 23. de cornice: in viridi garrula sedit humo. *Id. Met.* 6, 431. tectoque profanus Incubuit bubo, thalamique in culmine sedit. *Phaedr.* 3, 6. Musca in temone sedit. [*Emendavit hujus §. ordinem *F.*] ¶ Metonymice est manere, cessare, otiosum esse. *Cic. Fam.* 16, 7. Qui venti si essent, nos Corcyrae non sederemus. *Id. Att.* 12, 44. Quid enim sedere totos dies in villa ista? *Hor. Ep.* 1, 17, 37. Sedit, qui metuit, ne non succederet. *Virg. G.* 3, 456. aut meliora Deos sedet omnia poscens. *Sen. Tro.* 211. fugere bellum jussus, et longa sedens Aevum senecta degere. *Sil.* 14, 265. Non Herbesos iners, non Naluocha pigra pericli Sederunt. *Id.* 10, 598. Dura inter pavidos alitur fortuna sedendo. ¶ Hinc de his, qui alicubi sedem, et domicilium figunt. *Flor.* 2, 11. Galli, qui Orientem secuti, in media Asiae parte sederunt. *Sil.* 3, 560. et quando terrasque fretumque Emensis sedisse dabis? [*Nep. Praef.* 7. (de matrefamilias) neque sedet, nisi in interiore parte aedium, quae etc. ubi *Brem.* docet, *sedere* positum esse cum notione recessus, remotionis, solitudinis, ut Gr. ἧσθαι. Alias *sedere* et καθῆσθαι, cum de matrefamilias usurp., significare dignitatem et decorem: coll. *Ruhnk. Ep. Crit.* II. p. 159. ¶ Dicitur *sedere* eleganter etiam de virgine, quae conditionem exspectat. *Ter. Ad.* 4, 5, 38. an sedere oportuit Domi virginem tam grandem dum cognatus huc Illinc veniret exspectantem? ubi *Ruhnk.* comp. *Appul. Apol.* p. 92. ibique *Casaub.*] ¶ Translate est insidere, inhaerere, imprimi. *Quint.* 11, 3, 40. Vox firma, clara, pura, secans aera, auribus sedens. [*Spald.* ad naturalem vocis habitum refert, ut quae facile possit exaudiri, et in aures imas penetret nec quasi ad earum modo fores accidat.] *Sen. ep.* 2. Certis ingeniis immorari et innutriri oportet, si velit aliquid trahere, quod in animo fideliter sedeat. *Stat. Th.* 12, 114. unum Polynicis amati Nomen in ore sedet. ¶ *Sedere* dicitur, quod probatur, et postquam saepius cogitavimus, tandem decretum et constitutum est. *Plin.* 2, 7, 5. Sedere coepit sententia haec, et vulgus in eam cursu vadit. *Quint. decl.* 17. *f.* Quaecumque sederit conditio leti. [*Flor.* 2, 15. Cum bellum sederet, i. e. cum belli gerendi captum consilium esset. *Bail.*] *Val. Fl.* 7, 427. occumbere tandem Possumus: idque sedet, quam non quaecumque subire Patris jussa tui. *Virg. A.* 5, 418. Idque pio sedet Aeneae, probat auctor Acestes. *Id. ib.* 4, 15. Si mihi non animo fixum immotumque sederet, Ne cui me vinclo vellem sociare jugali, etc. *Sen. Phoen.* 141. hoc animo sedet, Effundere hanc cum morte luctantem diu Animam. *Val. Fl.* 2, 383. Si sedet Aegaei scopulos habitare profundi. (Adde *Stat. Th.* 1, 324.) *Ov. Her.* 2, 75. De tanta rerum turba factisque parentis, Sedit in ingenio Cressa relicta tuo, *h. e.* placuit et infixa est, ut recordarere ad imitandum. Adde *Sil.* 15, 352. Huc pertinet illud *Senecae ep.* 46. *f.* De libro tuo plura scribam, cum illum retractavero: nunc vero parum mihi sedet judicium, *h. e.* nondum statui, quid sentiam, sed mens incerta adhuc dubitat. ¶ Res inanimae *sedere* dicuntur, quae apte consistunt, haerent, manent. *Mart.* 9, 39. Non tamen efficies, ut tibi parma cadat. Nolentem sequitur: tenuesque reversa per auras, Vel pede, vel tergo, clune, vel ungue sedet; et *Colum.* 4, 29. *f.* Plaga laevis relinquitur, quae facilius omni parte sedentem surculum contingat, nulla interveniente lanugine. *Flor.* 4, 2. Cujus in scuto centum atque viginti tela sedere. *Ov. Am.* 1, 2, 2. neque in lecto pallia nostra sedent. (Similis est locus *Prop.* 4, 3, 31.) *Quint.* 11, 3, 141. Ita toga sedet melius et continetur. *Mart.* 7, 1. lorica sedet pectore. *Plin. Pan.* 10. Quam bene in humeris tuis sederet imperium. *Plin. alter* 36, 14, 21. Ut sensim opus sederet in cubili, *h. e.* epistylium in summa columna sisteretur, et conquiesceret. *Vitr.* 10, 22. *med.* Naves super aggerationem, quae fuerat sub aqua, sederunt, nec ad murum accedere potuerunt. [*Liv.* 38, 29. librata quum sederit glans, h. e. quum circumagenda funda glans haeret tenacius in scutali, ut inde certius evolet. — *Id.* 2, 5. Ita in vadis haesitantis frumenti acervos sedisse illitos limo. — *Id.* 22, 4. nebula campo quam montibus densior sederat.] ¶ Similia sunt haec. *Mart.* 1, 90. penitus sedit hic tibi morbus, *h. e.* inveteravit; et 11, 91. tenero sedit in ore lues, *h. e.* diu mansit et grassata est. *Ov. Trist.* 3, 9, 18. Pallor in attonito virginis ore sedet. [*Id. Met.* 2, 775. Pallor in ore sedet; et *ib.* 1, 267. Fronte sedent nebulae. *Bail.*] *Id. R. Am.* 108. Et vetus in capto pectore sedit amor. *Quint.* 9, 4, 94. Si nihil refert, brevis, an longa sit ultima, idem pes erit: verum, nescio quomodo, sedebit hoc, illud subsistet, *h. e.* apte claudetur, et veluti conquiescet. ¶ Item quae descendunt, subsidunt, demittuntur. *Lucr.* 5, 475. Quod neque tam fuerint gravia, ut depressa sederent. *Sall. fr.* ap. *Isid. Or.* 14, 1. Ventis per cava terrae citatis, rupti aliquot montes, tumulique sedere. *Tac. A.* 2, 47. Motu terrae sedisse immensos montes, visa in arduo quae plana fuerint. *Stat. Th.* 1, 330. qua molle sedens in plana Cithaeron Porrigitur, lassumque inclinat ad aequora montem. *Tibull.* 4, 1, 41. Justa pari premitur veluti cum pondere libra, Prona nec hac plus parte sedet, nec surgit ab illa. *Ov. Fast.* 4, 300. Sedit limoso pressa carina vado. *Id. Met.* 12, 288. gravi juncturas verticis ictu Rupit, et in liquido sederunt ossia cerebro. *Stat. Th.* 2, 567. Fractaque commixto sederunt pectora ferro. *Id. ib.* 9, 521. et viso sederunt flumina nutu. [*De cibis in stomacho concoquendis. *Hor. Sat.* 2, 2, 73. credas memor illius escae, quae simplex olim tibi sederit, i. e. sumpta et depressa in ventriculo quieverit, nullo subsecuto stomachi tumultu: opp. *surgere, tumescere,* vel, quod proprium verbum est de cibis haud facile concoquendis, *innatare stomacho.*] ¶ Translate. *Sil.* 10, 624. His dictis sedere minae, et conversa repente Pectora, *h. e.* sedatae sunt. *Stat. Th.* 10, 823. sedit rabies, feritasque, famesque. ¶ Et quae in plano et humili loco sita sunt. *Sil.* 6, 647. Et sedet ingentem pascens Mevania taurum. *Id.* 12, 162. Campo Nola sedet. *Id.* 8, 508. per udos Alba sedet campos. *Ov. Fast.* 1, 109. Flamma petit altum: propior locus aera cepit: Sederunt medio terra fretumque solo. *Cels.* 7, 26. *f.* Si venter imus sedet, *h. e.* depressus est et jacens non tumescens. *Calpurn. Ecl.* 6, 54. de notis equi generosi: Terga sedent, micat acre caput, sine pondere cervix, *h. e.* ampla satis laevi sunt aequora dorso, ut ait *Nemes. Cyn.* 243. ¶ Item ictus, et telum, quod penetrat et vulnus facit. *Ov. Met.* 3, 87. Sed leve vulnus erat, quia se retrahebat ab ictu, Laesaque colla dabat retro, plagamque sedere Cedendo arcebat. *Sil.* 7, 606. Dexteriore gena sedit cui letifer ictus. *Ov. Fast.* 1, 576. adductaque clava trinodis Ter quater adversi sedit in ore viri. *Stat. Th.* 10, 656. Omne sedet telum: nulli sine caedibus ictus. *Id. ib.* 9, 347. de hasta: atque animae tota in penetralia sedit; et *Sil.* 4. 179. Hasta viri femur, et pariter per anhela volantis Ilia sedit equi. *Id.* 5, 345. Num lateri cuspis, num toto pondere telum Sedisset, etc. rogabat; et 6, 273. alvo penitus demersa falarica sedit. ¶ *Sedere,* absolute, idem est ac ventrem exonerare. *Marcell. Empir.* 29. Qui propter perfrictionem assidue sedere cupiunt, et nihil dejiciunt.

SĔDES, is, f. ἕδρα, βάθρον, [*δίφρος,] sella, sedile, subsellium. *Cic. Or.* 1, 7. *extr.* Crassum pulvinos poposcisse, et omnes in iis sedibus, quae erant sub platano, consedisse. [*Id. Cat.* 4, 1. sedes honoris, *sella* curulis: coll. *Liv.* 9, 46. sede honoris sui anxios invidia inimicos spectavit: ubi vv. *sede honoris sui* absolute posita idem significant.] *Ov. Met.* 6, 72. Bis sex coelestes, medio Jove, sedibus altis Augusta gravitate sedent. *Id. Her.* 10. saxo frigida sedi: Quamque lapis sedes, tam ipsa fui. *Plin. Pan.* 52. Media inter Deos sed… ro staret, aut ebore. *Virg. A.* 7, 323. temp… vum patriaque Latinus Sede sedens. *Id. ib.* 2… Locare aliquem in sede. *Lucan.* 3, 673. a… expulso remige, sedes, *h. e.* transtra. ¶ Tra… est locus quilibet, ubi quis moratur, habitat, … mus, patria, regio. *Virg. A.* 2, 568. et tacit… creta in sede latentem Tyndarida aspicio. … 11, 112. Nec veni, nisi fata locum sedemque … sent. *Cic. Mur.* 39. *f.* Omni in sede ac loco … flammamque metuemus. *Caes. B. G.* 4, 4. … se in suas sedes regionesque simulaverunt… *Marcell.* 9. *f.* Sedem stabilem et domicilium … non habebit. *Id. Prov. cons.* 14. Haec urbs … imperio domicilium ac sedem praebuit. *Id.* … 66. *med.* Eam sibi domum sedemque conjugi… git; et *ib.* 61. *f.* Actum esse praecipitem in s… torum sedem atque regionem. [*Id. Agr.* 2, … loni Capuae in domicilio superbiae atque in … luxuriae collocati. *Liv.* 22, 39. in sede ac s… stro.] *Sall. Cat.* 6. Profugi sedibus incerti… bantur. *Just.* 3, 4. Expelli sedibus suis. *Cic* … 4. *f.* Sedem omnium rerum ac fortunarum … Romae collocavit. *Juven.* 3, 2. Alicubi sede… re; et *Ov. Met.* 3, 539. hac profugos posuist… Penates. *Tac. G.* 30. Catti initium sedis ab … nio saltu inchoant; [*Vell.* 1, 2, 5. sedem … circa Lesbum insulam.] et *Plin.* 36, 15, 2… Circus exstructus longitudine stadiorum tri… sedem CCLX. millium, *h. e.* ut esset capax 26… lium sedentium. *Petr. Sat.* 120. Aedificant… sedesque ad sidera mittunt; et *Virg. A.* 6, 3… dibus ut saltem placidis in morte quiescam, *h*… pulcro. *Just.* 2, 11. *med.* In ipsius potissimu… morituri, *h. e.* in tabernaculo ducis. *Virg* … 228. Si quando sedem augustam servataque… Thesauris relines, *h. e.* alvearia. *Hor. Od.* 1… Ulmus sedes columbis nota. [*Nota, v. *sede*… numero ap. bonos prosae orationis scriptor… domo non dici, nisi de pluribus sermo. Hin… ap. *Cic. Sull.* 6, 18. pro: in *sedibus meis,* … conj. *aedibus:* atque aliud quid egisse videtur… *ton.* huc referens locum ex *orat.* pro *Domo* 58… nunc — manibus quoque vestris in sedibu… collocetis: quae non *Ciceronis* sed decl… ris alicujus verba jure meritoque habentur. … generis locus est *Div.* in *Q. Caecil.* 5, 19. … *vulg.* quod ornamentorum in meis urbibus, s… delubris fuit: *Manut.* pro *sedibus* item … prob. *Wolf.* et *Frotsch.* ad *Cic. Sull.* 6. *Liv* … ceteros in sedibus suis trucidatos; et cp. 4… compelli ad deditionem caritate sedium suar… sessi possent.] ¶ Locus cujuslibet rei, in q… quiescit; [*fundamentum, basis, κρηπίς.] … 2, 464. turrim convellimus altis Sedibus, imp… que; et *ib.* 611. totamque a sedibus urbem E… e. ex fundamentis; et *ib.* 1, 88. Incubuere m… tumque a sedibus imis Una Eurusque Notus… unt. Sic *Cic. Pis.* 22. Cum mihi ipsa Roma … convulsa sedibus suis, ad complectendum co… torem suum procedere visa est. [*Suet. A*… ita mihi salvam ac sospitam Rempl. sistere… sede liceat, *h. e.* in firmo fundamento quasi… cium constituere. V. *Burm.* ad h. l., *Mitsc*… *Hor. Ep.* 13, 10. Deus haec fortasse benigna … in sedem vice.] *Cic. Par.* 1. *f.* Voluptas me… sua sede et statu dimovet. *Cels.* 8, 10. Os… sedibus mota; et *ib.* Ossa in suam sedem co… re; et *ib.* reponere. *Colum.* 9, 13. *f.* Favos … suis commovere. *Ov. Met.* 11, 554. Athon P… ve sede sua revulsos. *Lucan.* 2, 184. cavis … sedibus orbes, *h. e.* oculos eruit. [*Est h*… quentissima dicendi ratio. Ita ap. *Eund.* 3, 7… dibus expulsi — procurrunt oculi: ubi *Cor*… *Sen. Oed.* 955. Oculi sedibus pulsi suis et mo… Oculi vix se sedibus retinent suis. — Hinc *A*… 14, 9. laceratus diutius avulsam sedibus lin… *Plin.* 2, 38, 38. Aeris sedes infra lunam. *Id.* … 51. Superbia in superciliis sedem habet; et … Malae, sedes pudoris. *Id.* 22, 6, 7. sedes p… *h. e.* locus, ubi periculum fuit. *Id.* 33, 4, … pes caeduntur, sedemque trabibus cavatae p… coguntur. ¶ Sedes belli, locus firmus et o… nus, ubi copiae et omne instrumentum belli … tuitur. *Vell.* 2, 74. Haec sedem belli Praen… perat. [*Liv.* 4, 31. Veios an Fidenas sede… caperent: cf. 28, 44.] *Suet. Galb.* 10. In mu… oppidi, quod sedem bello delegerat. *Tac. H*… Quaesitum inde quae sedes bello legeretur. … potior visa. Adde *Lucan.* 2, 394. [*V. C*… h. l. Huc pertinet etiam illud: *Plin. Pan.* … ipsa illa adoptionis sedes, i. e. locus, ubi … peracta. —] ¶ *Sedem habere,* locum habere… *Or.* 3, 5. Neque verba sedem habere possunt, … subtraxeris: neque res lumen, si verba sem… *Id. ib.* 2, 87. *f.* Omnibus quae sub aspectum v… sedes opus est: etenim corpus intelligi sine lo… potest. ¶ Metonymice est podex, nates, anus… 22, 25, 70. Lentis decoctae succus adhibetur … dem cum rosaceo. *Id.* 32, 9, 33. Sedis attrit… 23, 3, 37. exulceratio. *Id.* 22, 21, 29. excres…

3, 4, 41. inflammationes; et 26, 8, 58. proci- a. ℙ In gen. plur. habet *sedium* et per sync. : atque hoc frequentius esse putat *Prisc.* 7, ut *vatum* pro *vatium*: adscribitque illud *Cic.* 2. Vestrarum sedum templorumque causa. Sed eg. *sedium*. Sic *Vell.* 2, 109. *med.* A tergo se- suarum haberet Noricos. ℙ [*Confund. *sedes* des. V. *Spald.* ad *Quint.* II. p. 63. *crit. Intpp.* ic. *Sull.* 6, 18.]

EDIBONIATES, ium, populi Galliae Aquitani- de quibus *Plin.* 4, 19. *B. A.*

DICULA. V. SEDECULA.

DICULUM, sedile. *Paul.* ex *Festo*: Eandem affert etiam *Varr. L. L.* 7, 30., sed tantum ccat, minime usitatam tunc temporis fuisse.

DIGITUS, a, um, adj. ἑξαδάκτυλος, qui sex ha- gitos. *Plin.* 11, 43, 99. Digiti quibusdam in us seni C. Horatii ex patricia gente filias duas Sedigitas appellatas accepimus, et Volcatium itum, illustrem in poetica. Hujus Volcatii, omine Caji, *Gell.* quoque meminit 3, 3. et 15, tem *Suet. Vit. Terent.*, ubi tres ejus versicu- morte Terentii recitat: integrum vero ejus- pigramma, *de Poetis comicis* inscriptum, ex- n *Anth. Lat.* T. 1. p. 411. *Burm.*

DILE, is, n. ἕδρα, sedes, scamnum. *Gell.* 2, 2. apponere alicui. *Suet. Aug.* 43. Exstructis mpo Martio sedilibus ligneis. *Plin. ep.* 5, 6. Sunt locis pluribus disposita sedilia e marmo- Ov. *Met.* 1, 317. Factaque de vivo pressere se- saxo. Adde *Virg. A.* 1, 167. *Id. ib.* 8, 176. neoque viros locat ipse sedili; et *ib.* 5, 837. mis fusi per dura sedilia nautae, *h. e.* transtra. 4, 350. Vitrea sedilia. *Hor. A. P.* 205. Non- spissa nimis complere sedilia. *Id. Epod.* 4, dilibusque magnus in primis eques, etc. sedet. et. 8, 639. Membra senex posito jussit releva- ili. *Id. Med. fac.* 13. Cum matrona premens rubicunda sedile, Assiduo durum pollice nebat *Cels.* 1, 3. *med.* Post iter primum sedile, de- ctio reficit. ℙ *Sedile* ap. *Sen. ep.* 70. *med.* est sedendi in vehiculo. ℙ Et locus quilibet ad randum ap. *Varr. R. R.* 3, 5. *med.* Mutuli omnibus columnis impositi, sedilia avium.

DIMEN, inis, n. subsidentia. *Coel. Aurel.* 5, 4. In ipsa praeterea urina sedimina inve- r, aliquando crassiora et calida, aliquando a et saxosa. Adde *ib.* 10. *med.*

DIMENTUM, i, n. ὑπόστασις, subsidentia. *Plin.* , 15. Inundationibus Tiberis sedimento mo- to, *h. e.* mole subsidente; loquitur enim de o.

DITIO, onis, f. στάσις, ἀκαταστασία, dissensio, discordia, motus populi imperium detrectan- l inter se certantis. Ducunt a *se*, qua seor- gnificat, ut in *separo*, *seduco*, etc., et *itio*, d, ut in *reditio*. *Cic. fr.* ap. *Non.* 1, 96. et rv. ad *A.* 1, 153. Eaque dissensio civium, quod m eunt alii ad alios, seditio dicitur. *Id. Att.* Solon capite sanxit, si qui in seditione non rius partis fuisset. (V. hac de re *Gell.* 2, 12.) 2, 28. *med.* Illam Norbani seditionem neque i potuisse, et jure esse conflatam. *Id. Att.* 2, Saepe seditione commota. *Id. Mur.* 39. Se- m et discordiam concitare. *Tac. A.* 6, 3. diam et seditionem quaerere. *Id. ib.* 1, 19. itionem et turbas. *Cic. Div.* 1, 24. *med.* Ma- seditionem in castris inter Poenos et Siculos esse factam. *Caes. B. C.* 1, 87. Cum stipen- b legionibus, paene seditione facta, flagitare- t *B. G.* 7, 28. *f.* Ne qua in castris seditio ori- *Liv.* 6, 16. *med.* Haud procul seditione res *Vell.* 2, 68. Seditionem movere. *Flor.* 1, 25. e. *Tac. H.* 4, 68. *extr.* miscere. *Id. A.* 1, 45. coeptare; et *ib.* 2, 15. induere; et *ib.* 14, r. concire; et *ib.* 16, 30. alere. *Id. H.* 2, 29. re. *Id. A.* 1, 42. compescere; et *ib.* 52. oppri- et *ib.* 69. comprimere. *Suet. Caes.* 4. et *Tib.* nponere. *Just.* 11, 2. exstinguere. *Cic. Att.* et *Verr.* 2, 1, 27. sedare. *Vell.* 2, 81. discu- *Liv.* 6, 16. *med.* lenire. *Tac. H.* 2, 29. De- te paulatim seditione. *Liv.* 6, 18. recrude- *Id.* 42, 2. Gliscit seditio. ℙ Dicitur inter- e privatis discordiis, rixa, jurgio. *Ter. Andr.* ll. Perpulisti me, ut filiam darem in seditio- atque incertas nuptias. *Pl. Amph.* 1, 2, 14. truo uxori turbas conciet: tum meus pater editionem illi in tranquillum conferet. ℙ In partem. *Claud. in Ruf.* 2, 225. magno cer- more, Alternamque fidem non illaudata laces- itio. ℙ Translate. *Stat. Th.* 9, 141. Siculi nxia puppis Seditione maris, nequicquam ob- magistro, Errat; et *Manil.* 2, 90. Seditio pe- et *ib.* 196. Quin tria Signa novem Signis con- repugnant, Et quasi seditio coelum tenet. Th. 1, 35. flammasque rebelles Seditione rogi, m rogus duorum fratrum Eteoclis et Polyni- em in duas diversas partes distulit, ut est ap. 12. a v. 420. ℙ Ap. *Ov. Met.* 12, 61. Seditio redulitate, vana Laetitia, Timore, etc. comi- mae finguntur. ℙ Jocular iter *Pl. Merc.* 1, 2, ditionem facit lien, occupat praecordia, *h. e.* scit, instar populi tumultum cientis.

*SEDITIONARIUS, i, m. δημηγέρτης *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

*SEDITIONOR, aris, dep. 1. στασιάζω *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

SEDITIOSE, adv. στασιαστικῶς, per seditionem, more seditiosorum, contentiose. *Cic. Cluent.* 1. Quae concionibus seditiose concitatis accommodatior est, quam tranquillis moderatisque judiciis. *Id. Mil.* 3. Cum a tribuno plebis in concione seditiose interro- garetur. *Tac. A.* 3, 12. Turbide et seditiose tracta- re exercitus. *Id. H.* 5, 12. Seditiosius agere. *Cic. Att.* 2, 21. Multa cum seditiosissime diceret.

SEDITIOSUS, a, um, adj. στασιωτικός, qui sedi- tiones facit, turbulentus. *Cic. Or.* 2, 11. *f.* Seditio- sus civis, et turbulentus. *Id. Phil.* 1, 9. Ut turbu- lenti, ut seditiosi, ut perniciosi cives velint esse. *Id. Inv.* 1, 3. *f.* Ex seditiosa et tumultuosa vita se in studium aliquod tradere quietum. *Tac. A.* 3, 40. Per conciliabula et coetus seditiosa disserebant. *Id. H.* 1, 53. *f.* Seditiosa colloquia; et *ib.* 3, 50. Sedi- tiosae militum voces. *Ascon.* in *Cic. Mil.* 17. Nam ejus seditiosior fuit concio. *Suet. Caes.* 70. Seditio- sissimum quemque et praedae et agri destinati tertia parte multavit. ℙ Est etiam idem ac rixosus, et qui domi semper tumultuatur. *Cic. Att.* 2, 1. de Clodia P. Clodii sorore: Sed ego illam odi male consularem. Est enim seditiosa, et cum viro bel- lum gerit, neque solum cum Metello, sed etiam cum Fabio, quod eos mihi amicos esse, moleste fert.

SEDO, as, avi, atum, a. 1. [*Fortasse transiti- vum a *sedeo*, atque proprie significat *sedere facio.*] *Phaedr.* 2, 5. Alveolo coepit ligneo conspergere hu- mum aestuantem . . . . sedans pulverem. ℙ [*Hinc quodcumque excitatum et turbatum lenire, mitigare, placare, reprimere, restinguere, παύω.] *Prop.* 3, 20, 29. per Ionium vectus cum fessa Lechaeo Seda- rit placida vela phaselus aqua: et *Cic. Arat.* 125. Curriculum nunquam defesso corpore sedans; et *Cat.* 3, 3. Interventu Pomtini pugna, quae erat commis- sa, sedatur. *Id. Verr.* 2, 1, 18. Tempestas sedatur, Dolabella proficiscitur. *Id. Cat.* 2, 13. et *Nep. Dat.* 8. *extr.* bellum. [*Liv.* 34, 5. proelium sedatum est.] *Just.* 20, 2. Pestis utrobique sedata est. *Ov. R. Am.* 117. Sedare incendia. *Id. Met.* 15, 83. Car- ne ferae sedant jejunia; et *ib.* 3, 415., *Phaedr.* 4, 3. et *Lucr.* 4, 848. sitim. *Plin.* 11, 54, 119. famem. *Pl. Bacch.* 1, 1, 75. et *Nep. Eum.* 9. *f.* lassitudi- nem. ℙ Neutrorum more. *Prop.* 3, 17, 5. Flam- ma per incensas citius sedaret aristas. Alii leg. *se- detur. Cn. Gell.* ap. *Gell.* 18, 12. Postquam tempe- stas sedavit, Atherbal taurum immolavit. ℙ Sae- pe refertur ad morbos corporis. *Plin.* 28, 9, 34. Se- dare tormina. *Id.* 29, 6, 39. dolores aurium. *Id.* 30, 13, 39. tumorem vulnerum. *Id.* 20, 17, 73. an- ginas; et *ib.* 20, 81. cruditates. *Id.* 30, 6, 15. di- stillationes; et *ib.* 13, 41. scabiem, pruritum. *Pl. Curc.* 1, 2, 22. Liber tibi screanti, siccae, semi- somnae affert potionem, et te sedatum it. ℙ Et ad incommoda fortunae. *Id. Poen.* 5, 4, 93. Multo- rum annorum miserias nunc hac voluptate sedo. *Ter. Hec. prol.* 2, 23. Eam calamitatem vostra in- telligentia sedabit. *Cic. Phil.* 2, 18. *med.* Tanta ma- la florentissimae familiae sedavi, vel potius sustuli. ℙ Saepe ad appetitus et aegritudines animi. *Cic. Or.* 1, 46. *med.* Quemcumque in animis hominum mo- tum res et causa postulet, eum dicendo vel excitare, vel sedare. *Id. Leg.* 3, 10. Populi impetus aliquan- do incenditur: et quidem saepe sedatur. *Id. Off.* 1, 29. *med.* Appetitus omnes contrahendi sedandique sunt. *Id. Div.* 1, 29. *f.* Illam partem animi, in qua irarum exsistit ardor, sedare atque restinguere. *Sall. Jug.* 4. *med.* Memoria rerum gestarum eam flammam egregiis viris in pectore crescere, neque prius sedari, quam, etc. *Ov. Pont.* 4, 11, 19. cum longa dies sedavit vulnera mentis, Intempestive qui fovet illa, novat. *Liv.* 1, 16. Sedare pavorem. *Id.* 25, 37. lamentationem. *Prop.* 2, 13, 31. fletus. *Just.* 12, 15. tumultuantes milites. *Cic. Att.* 5, 14. sedi- tionem. *Id. Phil.* 1, 7. discordias. *Id. Leg.* 1, 21. controversiam. *Pl. Merc.* 5, 4, 1. iram. *Stat. Th.* 12, 514. curas. *Sen. Herc. Oed.* 1837. questus. *Cic. Verr.* 1, 1. invidiam et infamiam. *Hirt. B. Afr.* 87. *f.* Sedandae eorum importunitatis gratia, singulis HS. centum divisit. [*Cic. Att.* 13, 10. sermuncu- lum omnem aut restrinxerit, aut sedarit. *Liv.* 21, 20. ut vix a magistratibus juventus sedaretur, i. e. ad modestiam revocaretur, coerceretur. ℙ Confund. *sedare* et *servare*. V. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* p. 227. *a.*]

*SEDOCHEZI, orum, populi Scythiae Asiaticae, circa Pontum Euxinum, ultra Maeotim lacum. *Me- la* 1, 19. *med. B. A.*

*SEDUCIBILIS, e, adj. qui seduci potest. *Vet. Interpr. Iren.* 1, 9. Mulieres, quae habent timorem Dei, et non sunt seducibiles. *B. A.*

SEDUCO, is, uxi, uctum, a. 3. ἀπάγομαι, seor- sum ab aliis duco, quasi de re aliqua locuturus. *Cic. Att.* 5, 21. *med.* et *Pl. Curc.* 2, 3, 60. Salve, in- quit mihi, prehendit dexteram, seducit, rogat, etc. *Petr. Sat.* 13. Seduxit me paululum a turba, et scis, inquit, frater, etc. *Ter. Hec.* 1, 2, 69. Pamphilus me solum seducit foras, narratque, etc. *Pl. As.* 2, 2, 95. Nam me hodie senex seduxit solum seorsum ab aedibus: mihi, tibique interminatus est, etc. *Ap- pul. Met.* 9. Quasi quippiam secreto collocutura, in suum cubiculum seducit eum. ℙ *Seducere aliquid*, seorsum trahere, seponere. *Sen. ep.* 90. *med.* Irrupit in res optime positas avaritia: et dum seducere ali- quid cupit, atque in suum vertere, omnia fecit alie- na. ℙ Item separo, divido. *Ov. Her.* 19, 142. Se- ducit terras haec brevis unda duas. *Lucan.* 8, 291. Caspiaque immensos seducunt claustra recessus. [*Cf. *Cort.* ad *Eund.* 5, 77.] *Ov. Met.* 4, 371. et istum Nulla dies a me, nec me seducat ab illo; et *ib.* 13, 611. seducere castra, *h. e.* bifariam dividere exer- citum. *Virg. A.* 4, 385. cum frigida mors anima sedu- xerit artus. *Ov. Fast.* 4, 385. Plura locuturi subito seducimur imbre. Adde *Sen. Q. N.* 1, 5. ℙ Item sub- traho. *Cic. Phil.* 13, 10. *med.* Quod te idibus Martiis a debita tibi peste seduxit. Adde *Fam.* 10, 28. [*V. *Schütz. cl. Cic.*] ℙ Translate. *Sen. Cons. ad Helv.* 16. *med.* Non potes ad obtinendum dolorem mulie- bre nomen praetendere, ex quo te virtutes tuae se- duxerunt, *h. e.* subtraxerunt, exemerunt, separa- runt a vulgo muliercularum. ℙ Item averto, ab- duco, alio converto. *Prop.* 1, 9, 27. Quippe ubi non liceat vacuos seducere ocellos, *h. e.* alio con- vertere, et ab amica spectanda deflectere. *Cic. Tusc.* 1, 31. Animum ad se ipsum advocamus, secum esse cogimus, maximeque a corpore seducimus. Plerique alii leg. *abducimus*. [*Ita *Orell.* nulla indicata va- rietate lectionis.] ℙ Item decipio. *Tert. adv. Marc.* 2, 8. Nam etsi Angelus, qui seduxit, sed liber et suae potestatis, qui seductus est. *August. Confess.* 2, 3. *med.* Seducebant me, quia ego seductilis eram. Adde *Tract. in Joann* 29. *in.* Addunt et *Ter. Andr.* 4, 1, 20., sed varia ibi lectio. Item *Quint.* 7, 2., *Tac. H.* 2, 90. et *Ulp. Dig.* 43, 28, 3. sed invitis criticis. ℙ [*Confund. *seducere* et *deducere*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 5, 77. — Item *seducere* et *subducere*. *Id. ib.* 2, 475.]

SEDUCTILIS, e, adj. qui in errorem facile duci potest, εὐεξαπάτητος. *Alcim.* 2, 166. mortiferum se- ductilis Eva venenum Auribus accipiens. Adde *Au- gust. Confess.* 2, 3. V. v. praec.

SEDUCTIO, onis, f. ἀπαγωγή, seorsum ductio. *Cic. Mur.* 24. Moestos amicos, observationes, testi- ficationes, seductiones testium, secessionem subscri- ptorum animadvertebant. [*V. *Schütz. cl. Cic.*] ℙ Item separatio. *Lactant.* 2, 12. Mors est corporis animaeque seductio. ℙ Item deceptio. *Tert. adv. Marc.* 2, 2. *f.* Adam confessus est seductionem, non occultavit seductricem.

SEDUCTOR, oris, m. qui seducit et decipit. *Gloss. Philox.* Seductor, πλάνος, ἀπατητής. *August. Tract. in Joann.* 29. *in.* Si enim seducere decipere est, nec Christus seductor, nec Apostoli ejus, nec quisquam seductor debet esse Christianus. Adde *in Psalm.* 63. *n.* 15. ex *Matth.* 27, 63.

SEDUCTORIUS, a, um, adj. ad seducendum per- tinens. *August. Confess.* 5, 6. *f.*

SEDUCTRIX, icis, f. quae in errorem inducit. V. *Tert. l. c.* in SEDUCTIO.

SEDUCTUS, a, um, part. a *seduco*: ἀπαχθείς, seorsum ductus, abductus a turba. *Liv.* 30, 5. Sin- gulos deinde separatim, Laelium ac Masinissam, se- ductos obtestatur, ut, etc. *Ov. Fast.* 3, 678. venit Gradivus ad Annam, Et cum seducta talia verba fa- cit. *Phaedr.* 3, 10. Seductus in secretum a liberto suo. *Pers.* 6, 41. tu meus heres Quisquis eris pau- lum a turba seductior audi; et 2, 3. non tu prece poscis emaci, Quae nisi seductis nequeas committe- re Divis, *h. e.* quasi semotis, et clam eos rogando. ℙ Item subductus. *Ov. R. Am.* 446. Cassaque sedu- cto stipite flamma perit. Alii leg. *subducto*, alii ali- ter. ℙ Item separatus, divisus. *Id. Met.* 3, 379. puer comitum seductus ab agmine fido. *Id. ib.* 1, 80. Sive recens tellus seductaque nuper ab alto Ae- there; et *Stat. Th.* 3, 460. Mons erat audaci sedu- ctus in aethera dorso, *h. e.* elatus, et quasi a tel- lure separatus. *Liv.* 2, 54. Consilia non publica, sed in privato, seductaque a plurium conscientia habe- re. *Sen. ep.* 117. *med.* Animi habent proprium quid- dam, et a corporibus seductum. *Manil.* 1, 82. Se- ducta in varias certarunt pectora curas, *h. e.* distra- cta. ℙ Item remotus, semotus. *Ov. Met.* 4, 622. et ex alto seductas aethere longe Despectat terras; et *ib.* 13, 902. seductos nacta recessus. *Plin. ep.* 7, 25. *f.* Effecitque, ut illis, quos doctissimos novi, non minus hos seductos, et quasi rusticos verear. ℙ Item deceptus. *August. C. D.* 14, 11. *f.*

SEDUCTUS, us, m. secessus, seductio. *Sen. Tranq.* 3. Nec, ut leonum impetus caveis coerce- tur, sic hominum, quorum maxime in seductu actio- nes sunt. Alii leg. *seducto*: ut sit *seductum*, *i*, n.

SEDULARIUM. V. SELIQUASTRUM.

SEDULE, adv. idem ac sedulo. *Colum.* 9, 9. Sem- per quidem custos sedule circumire debet alvearia. *Prud.* περὶ στεφ. 5, 407. Hoc munus implet sedule.

SEDULITAS, atis, f. ἐπιμέλεια, ardens studium implendi officium suum, diligentia, assiduitas. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 11. *med.* Balbi operam et sedulita- tem laudare possum. *Cic. Caecin.* 5. *med.* Volunta- rius amicus mulieris, non necessitudine aliqua, sed ficto officio, simulataque sedulitate conjunctus. *Id. Arch.* 10. *f.* Qui sedulitatem mali poetae duxerit aliquo tamen praemio dignam. *Plin.* 11, 30, 36. de formicis: Jam in opere qui labor! quae sedulitas!

Plin. alter ep. 3, 18. Praestare sedulitatem alicui rei. *Ov. Fast.* 3, 668. Pauper, sed mundae sedulitatis, anus; et *ib.* 4, 434. Et non sentitur sedulitate labor. *Id. Pont.* 3, 8, 18. Nil igitur Ponti tota regione sinistri, Quod mea sedulitas mittere posset, erat. ¶ Est etiam nimia et misera diligentia, *περιεργία*. *Hor. Ep.* 2, 1, 260. Sedulitas autem stulte, quam diligit, urget; et *ib.* 1, 7, 8. Officiosaque sedulitas, et opella forensis Adducit febres, et testamenta resignat.

SĒDŬLĬUS, praenomine Coelius, Britannus, seu Scotus, poeta Christianus, circa medium saeculi quinti floruit, sub Valentiniano et Theodosio juniore: reliquit Carmen Paschale quinque libris divisum, et quaedam alia, stilo satis probabili, ut illis temporibus, et ad Latinos veteres poetas proxime accedente: egregius antiquiorum imitator, ut ait *Cellarius*, et qui verba Maronis, et contexendi suavitatem, si quis alius, a saeculi rebus ad sacrum argumentum tam scite, quam pie accommodavit. *Venant. Vita S. Martin.* 1, 15. Hinc quoque conspicui radiavit lingua Sedull. Hic prior syllaba perperam corripitur, et secunda producitur. ¶ *Sedulius etiam dictus est dux quidam Lemovicum. *Caes. B. G.* 7, 88. *B. A.*

SĒDŬLO, adv. *ἐπιμελῶς, σπουδαίως*, impense, studiose, accurate, diligenter. *Ter. Heaut.* 1, 1, 74. Pro se quisque sedulo faciebat, quo illam mihi lenirent miseriam. *Vat.* ad *Cic. Fam.* 5, 10. Faciam omnia sedulo, quae te sciam velle. *Plin. ep.* 7, 19. Munere sedulo fungi. *Suet. Tib.* 37. Tumultus ne orirentur, sedulo cavit. *Ter. Ph.* 4, 3, 10. Id agitans mecum sedulo, inveni, opinor, remedium huic rei. *Id. Heaut.* 5, 4, 15. Ego, quod potero, enitar sedulo. *Id. Ad.* 3, 4, 63. Sedulo moneo, quae possum, pro mea sapientia. *Pl. Men.* 5, 7, 20. Operam dabo, et defendam, et subvenibo sedulo. *Id. Aul.* 1, 2, 35. Sedulo celare aliquid. *Id. Bacch.* 3, 3, 73. rem mandatam gerere amici. *Id. Ps.* 1, 2, 108. deproperare. *Id. Pers.* 5, 2, 62. curare. *Cic. Att.* 3, 12. Tu quidem sedulo argumentaris, quid sit sperandum, et maxime per senatum. *Liv.* 2, 38. Sedulo audientes secunda irae verba. ¶ *Feci sedulo*, formula excusantis, ubi ad voluntatem res non successit. [*V. *Gronov.* ad *Plauti* l. mox l.] *Cato R. R.* 2. Si domino opus non apparet, dicit villicus, se fecisse sedulo: servos non valuisse, tempestates malas fuisse, etc. *Ter. Andr.* 4, 1, 56. Parum succedit, quod ago: at facio sedulo. *Pl. Merc.* 2, 3, 106. At tu excusato, te fecisse sedulo. *Cic. Fam.* 2, 11. Sed tamen sedulo fit, et in primis a Patisco. ¶ Est etiam de industria, data opera: quia qui diligenter facit, data opera facit. *Ter. Hec.* 4, 2, 1. Non clam me est, gnate mi, tibi me esse suspectam, uxorem tuam propter meos mores hinc abiisse: etsi ea dissimulas sedulo. *Id. Eun.* 1, 2, 58. Fingit causas, ne det, sedulo. *Liv.* 2, 58. *med.* Si citius agi vellet agmen, tardius sedulo incedere. *Id.* 34, 14. Nusquam, nisi in virtute, spes est, milites, inquit: et ego sedulo, ne esset, feci. *Quint.* 7, 1. *med.* Sedulo imitor quaerentem, ut quaerere doceam: et omisso speciosiore illo stili genere, ad utilitatem me submitto discentium. Adde *Ter. Ad.* 1, 2, 64. et *Ph.* 2, 3, 81. ¶ Item serio, ex animo, bona fide; et hoc enim est diligenter agere. Neque tamen verum est, quod *Donat. Non.* et *Isid.* docent, *sedulo* ex *sine dolo* conflatum esse. [*At v. v. sq.] *Ter. Ph.* 2, 4, 13. Ego sedulo hunc dixisse credo. *Pl. Capt.* 4, 2, 106. Quando mihi nihil credis, quod ego dico sedulo. *Lucil.* ap. *Non.* 1, 171. Salutem fictis versibus Lucilius, quibus potest, impertit: totumque hoc studiose et sedulo.

SĒDŬLUS, a, um, adj. *σπουδαῖος, ἐπιμελής*, qui studio tenetur implendi officii, assiduus, intentus, accuratus, diligens, studiosus. Volunt esse a *sedes*, quia sedet, hoc est immoratur operi, et assiduus est. [*Doederl.* 1, 117. sq. parum probatur vulgata hujus vocis a *sedere* facta originatio, praeferendaque videtur illa a privativa particula *se* et *dolus* ducta. V. *sedulo* in *f.* — Discrimen inter *sedulus* et *industrius* expositum habes in v. *industria.*] *Phaedr.* 4, 4. Mater sedula jurisperitos consulit. *Hor. A. P.* 116. et *Ov. Her.* 21, 95. sedula nutrix. [*Docet *Ruhnk.* ad h. l. esse h. v. perpetuum epitheton nutricis: coll. *Bentl.* ad *Hor. Od.* 3, 4, 10.] *Ov. A. Am.* 1, 377. haec fit sedula, tardior illa. *Hor. Ep.* 2, 1, 178. Exanimat lentus spectator, sedulus inflat. *Plin.* 17, 14, 24. Sedulus agricola. *Ov. Met.* 13, 928. sedula apis. *Id. Fast.* 4, 297. Sedula fune viri contento brachia lassant: Vix subit adversas hospita navis aquas. *Sen. Hipp.* 1109. sedulus labor. *Appul. Met.* 2. Sedula industria; et *ib.* 9. Sedulam operam dare; et *ib.* 11. Sedulum ministerium. *Colum.* 8, 1. Sedula cura. ¶ De his, qui in eloquentia aliquam operam posuerunt. *Cic. Brut.* 47. *extr.* Eloquentes enim videbare, non sedulos velle conquirere. ¶ In malam partem de eo, qui diligentia nocet. *Hor. Ep.* 1, 13, 4. Ne studio nostri pecces, odiumque libellis Sedulus importes. *Ov. A. Am.* 3, 699. Conjugis ad timidas aliquis male sedulus aures Auditos memori detulit ore sonos. Adde *Prop.* 1, 3, 32. et *Hor. Sat.* 1, 5, 71.

SĒDUM, i, n. *ἀείζωον*, genus herbae, al. sempervivum, et digitellum. Itali ex foliis, quae vermiculorum similitudinem habent, *vermicolaria* nominant. [*Est herba, quam nos dicimus *Hauswurz.*] *Plin.* 18, 17, 45. Democritus succo herbae, quae appellatur aizoon, in tegulis nascens, tabulisve, Latine vero sedum, aut digitellum, medicata seri jubet omnia semina. *Colum.* 2, 9. *med.* Succus herbae, quam rustici sedum appellant. *Id.* 10, 355. Profuit et plantis latices infundere amaros Marrubii, multoque sedi contingere succo. V. SESUNIUM. ¶ *Sedum* ap. *Varr. L. L.* 4, 28. est sedile. Alii tamen rectius leg. *solium.* ¶ *Sedum* antiquum pro *Sed.* V. SED *in.*

[SEDŪNI, orum, m. plur. populi incolentes superiorem partem vallis Poeninae *(il Vallese)*, quorum urbs Sedunum, nunc *Sion. Inscr.* ap. *Grut.* 226, 6. Imp. Caesari Divi F. Augusto civitas Sedunorum patrono. Adde *Caes. B. G.* 3, 1. [*ubi v. *Moeb.*] *F.*]

*SEDUSII, orum, populi Germaniae, inter Danubium, Rhenum, Nicrumque flumina. *Caes. B. G.* 1, 51. ¶ *Σηδουσίους* appellat *Metaphrast. Gr. Caesaris. B. A.*

*SEGASMALA, oppidum Aethiopiae, vel certe Aegypto Aethiopiaeque conterminum. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

*SEGĔDA, ae, f. oppidum Hispaniae Baeticae, inter Baetin flumen et fretum Gaditanum. *Plin.* 3, 1. *B. A.*

*SEGEDŪNUM vel Segodunum, i, n. oppidum Galliae Aquitanicae, in Rutenorum agro. *Tab. Peutinger.* cui suffragatur *Ptolemaeus.* Postea dictum *Ruteni* et *urbs Rutena.* Hodiernum nomen *Rhodes, Rodez* vel *Rhodez.* ¶ Aliud in Britannia. *Notit. Imper. B. A.*

SĔGES, ĕtis, f. ager, terra destinata accipiendis seminibus, necdum sata, sive arata sit, sive non. *Varr. R. R.* 1, 69. Far ad sationem tum promendum, cum segetes maturae sunt ad accipiendum. *Cato R. R.* 36. Stercus columbinum spargere oportet in pratum, vel in hortum, vel in segetem; et *ib.* 37. Nucleos in segetem ne indideris; et 38. *extr.* Virgas, et sarmenta, quae tibi usioni supererunt, in segete comburito: ubi eas combusseris, ibi papaver serito. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 4, 427. et 439. Segetes agricolae subigunt aratris multo ante, quam serant. *Vet. Poeta* ap. *eund. Tusc.* 2, 5. Etsi in segetem sunt deteriorem datae Fruges, tamen ipsae suapte natura enitent. *Varr. R. R.* 1, 6. *med.* Segetes meliores existimantur esse campestres, vineae collinae, silvae montanae. *Id.* 2, 7. *med.* Ut restibiles segetes essent exsuctiores. *Virg. G.* 1, 47. Illa seges demum votis respondet avari Agricolae, bis quae solem, bis frigora sensit. *Colum. praef.* 1. *med.* Segetum et arationum usum percipere. *Tibull.* 1, 3, 61. Fert casiam non culta seges. *Virg. Mor.* 122. Sub juga parentes cogit lorata juvencos, Atque agit in segetes, et terrae condit aratrum. *Plin.* 18, 11, 24. *n.* 1. Segetes, quae interquievere. Adde *Cat. R. R.* 29. et 155., *Cic. Sen.* 15. *f.*, *Varr. R. R.* 1, 23. et 37. *med.* et 50. et *praef.* 2. item *Virg. G.* 2, 267. et *ib.* 4, 129. et alios, quos docte congessit *Jul. Pontedera* tum ad *Varr. R. R.* 1, 29., ubi traditam ab eo definitionem segetis, et arvi examinat: tum in *Antiquitatib. Lat. et Graec. epist.* 10. ¶ Item terra arata, et sata. *Festus:* Seges dicitur ea pars agri, quae arata, et consita est: a serendo videlicet. *Cic. Or.* 15. Segetes fecundae et uberes non solum fruges, verum herbas etiam effundunt inimicissimas frugibus. *Hor. Ep.* 2, 2, 161. Cum segetes occat tibi mox frumenta daturas. *Tibull.* 2, 1, 19. Neu seges eludat messem fallacibus herbis; et 4, 1, 172. Tondeturque seges maturos annua partus. *Mart.* 5, 42. Non reddet sterilis semina jacta seges. ¶ Item ipsae fruges, quae in segetibus nascuntur, nondum demessae, vel antequam in area terantur, praesertim ex quibus panis conficitur. *Cic. Or.* 3, 38. et *Or.* 24. *f.* Laetas esse segetes, luxuriosa frumenta. *Plin.* 18, 17, 45. Si in articulum seges ire coeperit, runcare, ne herbae vincant. Adde *Colum.* 2, 12. *f. Id. ib.* 14. Segetes leguminum; et *ib.* 9. *med.* hordei. *Varr. R. R.* 1, 45. fabae. *Virg. G.* 1, 77. Seges lini et avenae. *Ov. A. Am.* 3, 102. culto stat seges alta solo; et *Met.* 10, 655. Et segetis canae stantes percurrere aristas. *Id. Her.* 10, 139. Corpus, ut impulsae segetes Aquilonibus, horret. *Sen. Oed.* 50. Seges flava; et *Herc. Fur.* 699. et *Colum.* 2, 9. *med.* Segetes adultae; et *mox:* Demessis segetibus, jam in area futuro semini consulamus. [*Segetibus indui* dicitur terra, quae frugibus abundat, V. *Schwarz.* ad *Plin. Pan.* 30, 1.] ¶ De aliis. *Sen. Herc. Fur.* 909. Indorum seges, *h. e.* aromata. *Claud. Nupt. Honor. et Mar.* 94. casiae et amomi. ¶ *In segetem spicas ferre*, proverb. ejusdem sententiae, ac *noctuas Athenas.* V. NOCTUA. *Ov. Trist.* 5, 6, 43. in litus arenas, In segetem spicas, in mare fundit aquas. ¶ Translate *Accius* ap. *Non.* 4, 427. Quod beneficium haud sterili in segete, rex, te obsesse intelleges. *Ov. Pont.* 4, 2, 11. Fertile pectus habes: interque Helicona colentes Uberius nulli provenit ista seges. *Juven.* 7, 103. Quae tamen inde seges? *h. e.* quis fructus? *Arnob.* 5, 172. Videtur Juppiter non esse causam ob aliam natus, nisi ut esset criminum seges, maledictorum materia, *h. e.* ex quo tanquam ex arvo culto et sato crimina affatim orirentur. *Prud. Hamart.* 258. Auri namque f… parto fit major ab auro. Inde seges scelerum. … *Mil.* 13. *f.* Quid enim odisset Clodium Milo, … tem ac materiam suae gloriae? *h. e.* ex quo, … quam ex arvo, gloriae fructum percipiebat. … *getem* vocant poetae multitudinem hominum, i… segetis ortam ex satis dentibus serpentis. *Ov.* … 3, 110. et *ib.* 7, 30. et *Her.* 12, 59., *Val.* … 96. et 282. et *Claud. B. Get.* 26. ¶ *Stimu…* *seges* ap. *Pl. Aul.* 1, 1, 6. convicium est in m… servum, cujus in corpore tanquam in arvo, s… los seri, et defigi justum est. ¶ Saepe dicit… copia, et densa multitudine cujusque rei. *Vir…* 3, 45. hic confixum ferrea texit Telorum … *Claud. in Ruf.* 2, 391. seges undique ferri Ci… fusa micat. Eadem ratione *segetem* dicit … aculeos in corpore hystricis, *Id. de Hystric.* … *segetem ahenam* vocat *Id. Cons. Mall. Theod…* multitudinem tabulorum aereornm in machi… draulica, ad exprimendos varios sonos, et c… tum musicum efficiendum. Verba *Claudiani* … Et qui magna levi detrudens murmura tactu, … meras voces segetis moderatus ahenae Intonet … ti digito, penitusque (al. pedibusque) trabali … laborantes in carmina concitet undas. *Catull.* … Non si densior aridis aristis Sit nostrae seges… lationis.

SĔGESTĂ et Segetia, f. Dea, quae segetibus … erat, et segetes laetas facere existimabatur. … 18, 2, 2. Hos enim Deos tunc maxime no… Sejamque a serendo, Segestam a segetibus a… bant, quarum simulacra in Circo videmus. … *Sat.* 1, 16. Apud veteres quoque qui nominas… lutem, Sejam, Segetiam, Tutinam, ferias o… bat. *August. C. D.* 4, 8. Nec saltem potuerunt … Segetiam talem invenire, cui semel segetem … mendarent: sed sata frumenta, quamdiu su… essent, praepositam voluerunt habere Deam … cum vero jam essent super terram et segeter… rent, Deam Segetiam: frumentis vero collec… que reconditis, ut tuto servarentur, Deam … nam praeposuerunt. *Plin.* 36, 22, 46. memo… dem Fortunae, quam Sejam appellant, a Ser… ge sacratam: quae fortasse eadem est ac *Sie…* *tuna*, quae habetur ap. *Grut.* 79, 5. In num… loniae Aug. ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 7. p. 41… Segetiae. [*V. *Doederl.* 1, 49. sq.] ¶ S… oppidum Siciliae occidentalis, inter Panorm… Lilybaeum. *Festus:* Segesta quae nunc app… oppidum in Sicilia est, quod videtur Aeneas … disse, praeposito ibi Egesto, qui eam Egesta… minavit. Sed praeposita est ei *s* littera, ne c… nomine appellaretur, ut factum est in Mal… quod Beneventum dictum est, et in Epidamno … usurparunt Dyrrhachium. *Serv.* ad *A.* 1, 55… rat, Hippotem quendam nobilem Trojanum … habuisse Segestam, quam subducere volent… ceto objiceretur, ut Hesiona Laomedontis, n… posuisse, et sorti commisisse: delatae in S… vim intulisse Crinisum fluvium, canis vel ursi … et Egestum genuisse, qui a Virgilio Acestes … inde nomen urbi datum. ¶ [*Segesta Tigulio…* *Plin.* 3, 5, 7. est urbs Liguriae, nunc *Sestr…* *vante.* ¶ *Segeste* vero est oppidum Carno… *eund. ib.* 19, 23. *F.*] [*Fortasse i. q. Σ… πόλις* audit *Strab.*]

SĔGESTĀNUS, a, um, et

SĔGESTENSIS, e, adj. ad Segestam p… oppidum Siciliae. V. SEGESTA. *Cic. Ver…* 35. Segestanae matronae. ¶ *Segestani, or…* *Cic. ib.* 33. et 34. et ap. *Plin.* 3, 8, 14., tu… *Segestenses, ium*, ap. *Cic. Verr.* 2, 3, 36. s… colae illius urbis.

[SĔGESTELLUM, i, n. dimin. segestris … *Tir.* p. 160. Segestre, segestellum. *F.*]

*SEGESTES, ae, m. Germanorum prince… cors Varo fidusque Romanis, sed consensu … tractus in bellum. Ejus filia fuit in matrim… minii. Pater fuit Segemundi. Germanicum … (ait *Hofmannus*) fuit *Sigast.* De eo *Tac.* … *B. A.*

*SEGESTĬCA, ae, f. oppidum Hispaniae … conensis, in Celtiberis. *Liv.* 34, 17. *extr.* … insula Pannoniae superioris. *Plin.* 3, 25. …

SĔGETRĂ, ae, f. et Segestre, is, n. teg… leis, et stramentis segetum confectus, quo … sternebantur, et involvebantur: a *seges.* … *L.* 4, 35. Quod involvebant (*lecticam*), qu… stramenta erant e segete, segestria appell… etiam nunc in castris, nisi a Graecis: nan… *στρον*, ubi lectus mortui fertur, dicebant. … *Non.* 1, 35. Lecticam queis involvebant, s… appellabant. *Lucil.* ap. *eund.* 14, 3. Pae… quaeris, canteriu', servu', segestre Utili… quam sapiens. ¶ Etiam e pellibus segest… sunt. *Festus: Δέρεις* Graeci appellant pell… cas, quas nos vocamus segestria. *Edict.* … p. 23. De segestribus. Segestrae de caprinis … ✠ sexcentis. Pulvinare tenerrimum et m… ✠ sexcentis. Hinc patet, segestre fuisse … stragulum pelliceum, quod memorat *Paul.* … 2, 24., et ap. *Plin.* 8, 58, 83. Stragula cub… e pellibus talpae. ¶ Est etiam genus stragu…

ori injiciebatur in exercendo, [*στεγαστρὶς δι- α.] *Suet. Aug.* 83. Vectabatur et deambulabat ut in extremis spatiis subsultim decurreret, se- i, vel lodicula indutus. Ita cum *Cujac. l.* 13. rv. c. 13. plerique legunt: *sestertio* minus recte [*V. *Casaub.* ad *Suet.* l. l.] ¶ Ponitur et quovis involucro. *Plin.* 13, 12, 23. Charta em- tica inutilis scribendo, involucris chartarum, striumque in mercibus usum praebet; ideo a atoribus cognominata.

GĒTĀLIS, e, adj. a segete derivatum. Gla- s segetalis, herba est folia habens gladio simi- caulem cubitalem, flores purpureos, radices parvulas, et rotundas, nascens juxta segetes. l. *Herb.* 78.

GĔTIĂ. V. SEGESTA.

EGĪDA, ae, f. Σεγίδη, oppidum Hispaniae Bae- , ad Anam flumen, dictum et Restituta Julia. 3, 1. *B. A.*

EGIENSES, ium, populi Hispaniae Tarraco- s. *Plin.* 3, 3. ubi *Segisenses* (ut in ed. *Parm.*) lt legere *Harduinus*, a Σέγισα in Bastinis oppi- ap. *Ptolem.* 2, 6. *B. A.*

EGIMUNDUS, i, m. Segestae filius, qui anno, Germaniae descivere, sacerdos apud aram Ubio- creatus, rupit vittas profugus ad rebelles: post- obsesso patre legatus ad Germanicum, ac cle- iae Romanae compos factus, benigneque exce- , cum praesidio Gallicam in ripam missus est, o *Tac. A.* 1, 57. *B. A.*

EGISAMA, ae, f. oppidum Hispaniae Tarraco- s, in Vaccaeorum terra, Julia cognominatum. 4, 12. ¶ *Segisamo* audit. *Anton. Itin.* ¶ ae *Segisamonenses* dicti, itemque *Segisameju- s*, teste *Plin.* 3, 3. *B. A.*

EGISAMEJULIENSES et } V. in voc. anteced.
EGISAMONENSES, ium } *B. A.*

GMEN, inis, n. κόμμα, segmentum, resegmen: o. *Fabius Pictor* ap. *Gell.* 10, 15. Unguium s, et capilli segmina subter arborem felicem operiuntur. *Plin.* 13, 12, 23. Longitudine ri, quae potuit esse, segminibus utrinque am- is. Ita edd. vett. 1470. et 1472., quibus addi t et antiquior 1469., ubi aperto errore est *gra- us.* Alii leg. *resegminibus.* *Auson. Ecl.* 1, 7. olidum in parvis, nullique secabile segmen, atomus. *Vitr.* 7, 3. *f.* Ita cannarum duplex rietibus, ordinibus transversis, fixa perpetui- nec segmina, nec rimam ullam fieri patietur: *ature* Patavini vulgo vocant.

EGMENTĀRĬUS, ii, m. qui segmenta in ve- usum conficit. V. SEGMENTUM. *Not. Tir.* 0. Segmentum, segmentarius. *F.*]

GMENTĀTUS, a, um, part. ab inus. *segmen-* egmentis variegatus, tessellatus, emblematis ctus. *Juven.* 6, 88. in magnis opibus, pluma- aterna, Et segmentatis dormisset parvula cu- *Mart.* 6, 74. Calvam trifilem segmentatus un- o, *h. e.* unguenti quasi segmentis imbutus. eg. *semitatus*, h. e. unguenti quasi sulcis, aut is distinctus. Alii rectius *semitactus.* *Isid* 9, 22. Segmentata (*vestis est*) zonis quibus- et quasi praecisamentis ornata. *Sym. ep.* 4, micitiae cultus ingenuus est. Alba velamina, egmentati amictus fidem vestiant. *Arat.* 2, 343. *pontifex*) segmentatus mediis altaribus adstat, segmentis distincta veste indutus. *Inscr.* ap. n. *Frat. Arv. n.* 32. Discumbentes toralibus entatis; et *n.* 41. Fratres Arvales super torali- egmentatis discubuerunt. ¶ Translate. *Symm.* , 12. Paginae Tulliano segmentatae auro.

GMENTUM, i, n. κοπὴ, κόμμα, sectio, inci- sectura. *Plin.* ubi agit de secandis marmori- 36, 6, 9. Crassior arena laxioribus segmentis et plus erodit marmoris. ¶ Item sectio, di- ; itemque ipsa pars cujuslibet rei, quae illa ne continetur. *Id.* 6, 33, 39. Plura sunt haec enta mundi, quae nostri circulos appellavere, ci parallelos; et *ib.* 34, 39. Quinto continen- gmento Bactra, Iberia, Armenia, etc. *Auson.* 10, 118. de perca pisce: solidoque in corpore s Segmentis coeunt, sed dissociantur aristis, incisuris. ¶ Item particula secta ex serico, purpura, et hujusmodi, quae assuitur vel exitur vestibus ornatus gratia; et per synecd. vestis. Usurpatur in plur. num. *Val. Max.* 5, 1. Senatus permisit feminis purpurea veste, et s uti segmentis. *Ov. A. Am.* 3, 169. Quid de loquar? nec vos, segmenta, requiro, Nec quae Tyrio murice lana rubes. *Juven.* 2, 124. Seg- a, et longos habitus, et flamea sumit, Arcano acra ferens nutantia loro Sudavit clypeis anci- , *h. e.* qui fuit sacerdos Martis, et Salius, mu- es et pretiosas vestes induit. *Sidon. ep.* 8, 6. Et illam Sarranis ebriam succis inter crepitan- gmenta plus picta oratione convenustavit.

GNESCO, is, n. 3. segnis fio. *Coel. Aur. Acut.* 3. *med.* Mitescentibus, et segnescentibus sputis.

EGNI, orum, populi Galliae Belgicae, de qui- *Caes. B. G.* 6, 32. *B. A.*

GNĬPES, edis, adj. βραδύπους, qui tarde in- . *Juven.* 8, 67. tritoque trahunt epirhedia col- egnipedes, *h. e.* equi pigriores, caballi.

SEGNIS, e, adj. ὀκνὸς, ἀργὸς, νωθὴς, piger, tar- des, ignavus. *Festus* a *se* pro *sine* ducit, et *nitor, eris*, ut sit qui non nititur ad id, quod honestum est, aut utile. Alii a *se*, et *ignis*, quasi sine igne et ardore animi. *Nep. Thras.* 2. Haec illos ad per- sequendum segnes fecit. *Quint.* 1, 3. Segnis et ja- cens puer. *Tibull.* 1, 1, 58. tecum Dummodo sim, quaeso, segnis inersque vocer. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 1, 142. In quo tua me provocavit oratio, mea con- secuta est segnis. *Virg. A.* 10, 699. poplite Pal- mum Succiso volvi segnem sinit, *h. e.* vulnere tar- datum, nec amplius fugere valentem. Dixerat enim *ib.* 697. Palmumque fugacem. *Hor. Od.* 3, 12, 8. neque pugno, neque segni pede victus. *Id. Sat.* 2, 3, 100. Aristippus servos projicere aurum jussit, quia tardius irent Propter onus segnes. *Sen. Troad.* 1090. Segni gradu pergere. *Nemes. Cyn.* 258. Se- gnes aures equi, *h. e.* quae non sunt agiles, ut *ib.* 245. dixerat: quae facile non arriguntur. *Ov. Pont.* 4, 8, 75. nec ad citharam, nec ad arcum segnis Apollo est; et *ib.* 3, 4, 50. Mens ad laetitiam se- gnis. *Val. Fl.* 8, 99. Segnis flatus; et *Virg. A.* 11, 736. Segnes in bella. *Ov. Pont.* 1, 5, 43. Segnia otia ducere. *Id. Met.* 3, 563. jussis mora segnis abesto; et *ib.* 12, 500. Segnia acta. *Lucan.* 9, 849. fata, *h. e.* mors tarde adveniens. *Albinov.* 1, 449. Segnes anni, *h. e.* nulla praeclara re gesta, in otio peracti. Sic *Sen. Med.* 399. et *Herc. Oet.* 60. Se- gnis dies, *h. e.* quo nihil actum est. *Curt.* 8, 9. *f.* aetas, *h. e.* senectus, quae passim *tarda* dicitur. Sic *Virg. G.* 3, 95. equus segnior annis. *Sen. Herc. Fur.* 690. Segnis sopor. *Lucan.* 4, 700. metus. *Ov. R. Am.* 404. voluptas, *h. e.* quae tarde et parum movet. *Sen. Troad.* 847. et *Herc. Fur.* 763. et *Curt.* 8, 9. *med.* Segnes aquae, *h. e.* quae placide et lente fluunt. Sic *Plin.* 3, 4, 5. Segnis Arar. V. ARAR, et adde *Val. Fl.* 1, 357. Segnes radii solis, ap. *Nemes. Cyn.* 212. sunt cum sol est in solstitio aestivo, et tardo ascensu decensuque movetur. *Id. ib.* 164. postquam Phoebus candentem fervidus axem Contigerit, tar- dasque vias, Cancrique morantis Sidus init. Sic *Val. Fl.* 1, 484. stellas segnes vocat Ursam utram- que, et Booten, quae pigra et tarda sidera a poetis dicuntur. ¶ Peculiare atque elegans est illud *Lu- can.* 10, 114. sectisque (*domus*) nitebat Marmori- bus; stabatque sibi non segnis achates, etc. *h. e.* non otiosus et ornatus solum gratia in tenues cru- stas dissectus, sed solidus et integer in columnam elaboratus, ut laquearia et tectorum pondus susti- neat. [*V. *Trill.* ad h. l. in *ed. Web. Christ. ib.* legere vult *sectus.*] ¶ Cum refertur ad animi na- turam, tardum stupidumve significat. *Plin.* 11, 52, 114. Frons ubi est magna, segnem animum subesse significat: quibus parva, mobilem. *Tac. A.* 12, 26. Segnis indoles. *Id. H.* 1, 52. *extr.* Segne ingenium. ¶ Ponitur et pro infructuoso, sterili, inutili. *Quint. decl.* 3, 4. Segnem futuris novalibus eruere silvam. *Lucan.* 9, 438. Hoc tam segne solum raras tamen exserit herbas. *Virg. G.* 1, 151. segnisque horre- ret in arvis Carduus; et *ib.* 72. Et segnem patiere situ durescere campum, *h. e.* cessantem a cultura et fructu. *Id.* 2, 275. agro in denso non segnior ubere Bacchus. ¶ Cum inf. *Hor. Od.* 3, 21, 22. Se- gnesque nodum solvere Gratiae. *Ov. Trist.* 5, 7, 19. Dextera non segnis fixo dare vulnera cultro. Ad- de *Lucan.* 8, 296. ¶ Cum gen. *Tac. A.* 16, 14. Vir inquies animo, et occasionum non segnis, *h. e.* non tardus in occasionibus arripiendis, statim ac se offerunt. ¶ *Cicero* comparativum fere usurpat, ut *ad Pompej. post ep.* 11. *l.* 8. *ad Att. f.* Si cui adhuc videor segnior fuisse, etc. *Id Fin.* 1, 10. *med.* Nec me segniorem ad respondendum reddidisti. *Id. Font.* 3. *f.* Segniores ad imperandum. Adde *Dom.* 22. Sic *Caes. B. C.* 1, 3. Laudare promptos, castigare segniores, [*i. e. qui tardius venirent. V. *Herz.*] et *Liv.* 24, 13. *extr.* Segnior ad credendum. ¶ Saepe praefixa negatione adhibetur: et alacritatem celeritatemque significat. *Virg. A.* 4, 149. haud illo segnior ibat Aeneas; et *ib.* 7, 383. non cursu segnior illo Per medias urbes agitur. Adde *ib.* 8, 414., *Val. Fl.* 5, 587. et *Lucan.* 6, 181. Sic *Val. Max.* 6, 4. *n.* 2. Nihilo segnior Scipionis in concio- ne gravitas. ¶ *Segne* adverbii ritu pro segniter. *Ammian.* 21, 10. Nihil deinde differendum, nec agen- dum segne ratus. ¶ Comp. *Segnior*, pro quo *se- gnitior* est ap. *Ulp. Dig.* 47, 10, 17. *med.*, ut qui- dem edidit *Torrent.* Sup. *Segnissimus* habet *Appul. Apol.* Lana segnissimi corporis excrementum.

SEGNĬTAS, atis, f. segnitia. *Accius* ap. *Non.* 2, 808. Eo nunc quod eorum segnitate ardet focus. *Id. ib.* Ut dicam, te metu, aut segnitate addubitare. *Cic. Or.* 1, 41. Et quoniam de impudentia dixi, ca- stigemus etiam segnitatem hominum, atque iner- tiam. Ita leg. *Non. ib.* et 4, 53., sed in libris edi- tis passim habetur *segnitiem.*

SEGNĬTER, adv. ὀκνηρῶς, ἀργῶς, tarde, pigre, ignave, per inertiam. *Liv.* 2, 58. *med.* Segniter, otiose, negligenter, contumaciter omnia agere. *Suet. Cal.* 43. Adeo segniter et delicate, ut octopho- ro veheretur. *Vell.* 2, 69, 2. Ad ictum servi sui Dolabella non segniter cervicem dedit. [*Cf. *ib*, 87, 1.] *Curt.* 4, 3. Ne segniter adsidere uni urbi vide- retur. *Tac. H.* 2, 97. Auxilia e Germania excivit segniter, et necessitatem dissimulans. *Stat. Silv.* 1, 4, 106. inveniunt positos jam segniter artus, Pu- gnantemque animam, *h. e.* membra graviter aegro- tantis jacentia penitus, et lethargo oppressa, ita ut ne moveri quidem possent. *Tac. H.* 2, 71. Mitis, et injuriam segniter laturus, *h. e.* tarde sensurus, et aequo animo passurus. ¶ Comp. *Segnius* est fre- quens. *Liv.* 30, 21. Segnius homines bona, quam mala sentiunt. *Id.* 40, 27. Hostes segnius socor- diusque oppugnabant. *Tac. H.* 3, 40. Segnius, quam ad bellum incedens. *Suet. Claud.* 9. Quod sta- tuas segnius locandas curasset. *Hor. A. P.* 180. Se- gnius irritant animos demissa per aures, Quam quae sunt oculis subjecta fidelibus, *h. e.* tardius et remissius. ¶ Praecedente negatione significat ea- dem celeritate, alacritate, diligentia. *Sall. Jug.* 78. *extr.* Oppidani insolita re perculsi, nihilo segnius bellum parare. *Nep. Dat.* 2. *extr.* Cum ab Ario- barzane desertus esset, nihilo segnius perseveravit. *Plin. ep.* 3, 18. *f.* Non ideo tamen segnius precor, ut, etc. *Flor.* 3, 3. Nec segnius, quam minati fue- rant, per Alpes ferebantur. *Lucan.* 6, 286. qui Caesaris arma Segnius haud vidit, quam, etc. Ad- de *Plin. ep.* 6, 20., *Liv.* 7, 18. *f.*, *Suet. Ner.* 20. *f.*, *Plin. Pan.* 69., *Tac. H.* 3, 25. *f.*, item *Ov. Met.* 7, 770. et 10, 588., quibus loc. alii reponunt *secius*, aut *sequius*, levi aut nulla mutatione sententiae. Sic *Plin.* 28, 7, 23. Si in defectu Lunae congruat vis illa, irremediabilem fieri: non segnius et in si- lente. [*Meliores editiones vulg, exhibent: apud *Luc.* et *Ov.* sunt qui *segnior* praeferunt. Mutatur vero sententia: v. quae in hanc rem dicta sunt ad v. *secus.*] ¶ Sup. *Segnissime* habet *Cassiod. Var.* 1, 35. Nautae torpedinis tactu segnissime torpuerunt.

SEGNĬTĬĂ, ae, f. et Segnities, ei, f. ἀργία, ὄκνος, tarditas, pigritia, inertia, negligentia. [*Discrimen faciunt inter *segnitia* et *segnities*: hoc ad habitum quendam manentem, solitum referunt; illud de praesenti dormitantis more dictum volunt.] *Cic. Fin.* 1, 2. Rudem esse in nostris poetis, aut inertissimae segnitiae est, aut fastidii delicatissimi. *Id. Brut.* 81. *f.* Sine arrogantia gravis esse videba- tur, et sine segnitia verecundus. *Id. Or.* 1, 41. Ca- stigemus segnitiem hominum atque inertiam. *Ter. Andr.* 1, 3, 1. Enimvero, Dave, nihil loci est se- gnitiae, neque socordiae. Ubi *Donat.* segnitiae ad agendum, socordiae ad considerandum. *Pl. As.* 2, 1, 6. Tu abs te socordiam omnem rejice, et segni- tiem amove. *Virg. A.* 2, 373. Festinate viri: nam quae tam sera moratur Segnities? *Tac. H.* 1, 33. Cunctatione et segnitia tempus terere. [**Vell.* 1, 1, 1. ob segnitiam non vindicatae fratris injuriae.] ¶ Translate. *Tac. H.* 3, 42. Valens e sinu Pisano segnitia maris, aut adversante vento, portum Her- culis Monoeci depellitur. Sic *segnities ventorum* ap. *Colum.* 2, 21. *f.* *h. e.* silentium, quies, cum venti nequicquam exspectantur ad ventilanda frumenta in area. Alii tamen in *Tac.* leg. *saevitia.* *Quint. decl.* 12, 11. [*p. 252. *ed. Burm.*] Segnities verbi, *h. e.* tarditas, parcitas, verbum minus exprimens rei atrocitatem. ¶ Aliquando est socordia, stultitia, stupiditas. *Suet. Claud.* 5. Super veterem segnitiae notam ebrietatis quoque et aleae infamiam subiit. *Tac. A.* 4, 59. *extr.* Qui nunc patientiam senis et segnitiam juvenis juxta insultet. Huc trahi etiam potest illud *Pl. Trin.* 3, 3, 66. In ejusmodi nego- tio diem sermone terere, segnities mera est. Potest etiam verti negligentia: segnis enim et piger negli- gens est. Quo sensu *Colum.* 9, 5. de apib.: Neque ea res curatorem fraudulentum tantum, sed etiam immundae segnitiae perosa est: aeque enim dedigna- tur, si minus pure habita est, ac si tractetur frau- dulenter, *h. e.* cum apes negligentia curatoris im- munditiis infestantur.

[SEGOBRĪGENSIS, e, adj. ad Segobrigam per- tinens, Hispaniae urbem, quam *Plin.* 3, 3, 4. vo- cat Celtiberiae caput, nunc *Segorbe.* *Inscr.* ap. *Grut.* 320, 2. L. Annio L. F. Gal. Cantabro omnib. honorib. gestis Segobrigae decreto ordinis pecunia publica Segobrigenses. *F.*]

*SEGONAX, actis, m. rex in ea Britanniae par- te, quae tota maritima est et Galliam spectat, a Cassivellauno Caesaris castra adoriri jussus. *Caes. B. G.* 5, 22. *B. A.*

[SEGONTĬĂCI, orum, m. plur. Britanniae po- puli, ad quos alii pertinere contendunt urbem Se- gontium in *Anton. Itin.* memoratam, alii negant. *Caes. B. G.* 5, 21. Cenimagni, Segontiaci, Ancali- tes. [**Camden.* docet Segontiacos fuisse populos Britanniae apud Belgas, in tractu *Holeshot* nunc di- cto.] *Inscr.* ap. *Donat.* 37, 1. Deo Herculi Segon- tiacorum, etc. *F.*]

[SEGONTĪNENSIS, e, et *F.*]

[SEGONTĪNUS, a, um, adj. ad Segontium, vel Seguntiam, vel Saguntiam pertinens, Arevacorum oppidum in Hispania Tarraconensi, a *Plin.* 3, 3, 4. et *Liv.* 34, 19. memoratum, nunc *Siguenza.* *Inscr.* ap. *Grut.* 866, 4. C. Clodio C. F. Flavo Segontinen., etc. Alia ap. *eund.* 324, 2. C. Atilio C. F. Quir. Crasso Segontino, etc. *F.*]

*SEGOVELLAUNI, orum, populi Galliae Nar- boneusis, ad confluentem Isarae et Rhodani. *Plin.* 3, 4. *B. A.*

*SEGOVIA vel Segobia, ae, f. oppidum Hispaniae Tarraconensis, non longe a Compluto ac Tagi fontibus. *Plin.* 3, 3. Σεγουβία est *Ptolemaeo.* ℙ Item oppidum Hispaniae Baeticae, ad flumen Siciliense. *Auct. B. Alex.* 57. *B. A.*

SEGRĔGĀTIM, adv. separatim. *Prud. praef. Hamart.* 39. Et segregatim numen aeternum colens.

SEGRĔGĀTIO, onis, f. separatio. *Tert. Anim.* 43. Somnus est segregatio spiritus.

*SEGREGĀTOR, oris, m. qui segregat. Laudatur *Tertull. B. A.*

SEGRĔGĀTUS, a, um, part. a *segrego:* a grege separatus, ἀποβουκοληθείς. *Phaedr.* 3, 15. Ovesque segregatas ostendit procul, *h. e.* separatas a grege capellarum. ℙ Translate est simpliciter sejunctus. *Cic. Tusc.* 5, 28. Quid ea vita foedius? quid deformius sola relicta, comitatu pulcherrimo segregata? *Ter. Hec.* 5, 1, 26. Polliceor tibi, me segregatum habuisse, uxorem ut duxit, a me Pamphilum, *h. e.* me segregasse a me Pamphilum. [**Liv.* 32, 58. captivis productis segregatisque, i. e. delectu facto.]

SEGRĔGIS, e, vel potius Segrex, egis, et Segregus, a, um, adj. ἀποδιορισθείς, νοσφισθείς, segregatus, sejunctus, separatus: quasi a grege remotus. *Sen. Ben.* 4, 18. Quaecumque animalia vaga nascuntur, et actura vitam segregem, armata sunt, *solitaria.* Alter *Sen. Hipp.* 1208. Qui nova natum nece Segregem sparsi per agros, *h. e.* discerptum, dilaniatum, in frusta concisum. *Prud. Cath.* 7, 28. Fragore ab omni quem remotum et segregem Sprevisse tradunt criminum frequentiam. *Id. Hamart.* 804. Omnibus una subest natura, sed exitus omnes Non unus peragit, placitorum segrege forma, *h. e.* dissimili, diversa, varia. *Auson. Parent.* 8, 10. Ipse tuo vivens segregus arbitrio. *Graevius* mallet *segregis.* Adde *Sidon. ep.* 9, 3. ℙ Rectus *segrex* tribuitur *Pl. Most.* 1, 2, 85. Quaeso, quid segrex es? *h. e.* quid exsternatus es. Alii leg. *quid aegre est?*

SEGRĔGO, as, avi, atum, a. 1. ἀποβουκολέω, a grege separo. *Nemes. Cyn.* 156. de canib.: sic conscia mater Segregat egregiam sobolem virtutis amore. V. ABGREGARE, et *Phaedr.* in SEGREGATUS. ℙ Translate est ἀφορίζω, separo, sejungo, admoveo, removeo. *Cic. Phil.* 5, 11. Exclusit illum a republ., distraxit, segregavit scelus ipsius. *Id. Har. resp.* 12. *extr.* Qui antea voce praeconis a liberis semovebantur, tuis ludis, non voce, sed manu liberos a se segregabant. *Id. Arch.* 2. *extr.* Segregare aliquem a numero civium. *Stat. Th.* 1, 183. Tunc movet arte dolum, quo semet ab agmine fido Segreget. *Plin.* 34, 2, 3. Segregare se a ceteris; et *Cic. N. D.* 2, 59. *med.* Eloquendi vis nos a vita immani et fera segregavit. *Ter. Heaut.* 2, 4, 6. Meretrices, quae vulgus abs se segregant, *h. e.* non omnes promiscue admittunt, sed uni se dant. *Pl. Most.* 5, 1, 9. Illi me e senatu segregant. *Accius* ap. *Non.* 3, 93. et 4, 330. Ut omnes adhibeant faventiam, ore obscena dicta segregent. *Ter. Hec.* 3, 5, 30. Segreganda mater a me est. *Pl. Capt.* 3, 3, 2. Spes, opes, auxiliaque a me segregant, spernuntque se. *Id. Mil.* 4, 6, 17. Ille illas spernit segregatque ab se omnes. *Id. Trin.* 1, 2, 41. et *As.* 4, 1, 29. Omnes bonos curare addecet, suspicionem et culpam ut ab se segregent. *Cic. Or.* 3, 47. Iambum et trochaeum frequentem segregat ab oratore Aristoteles. *Id. Fin.* 3, 9. Segregare virtutem a summo bono. *Liv.* 45, 23. *med.* Publicam causam a privatorum culpa segregaturus. *Id.* 1, 25. Ut segregaret pugnam, capessit fugam, *h. e.* ut hostes disjungeret, cum unus contra tres pugnaret. ℙ Item secerno. *Petr. Sat.* 135. Grana sordidissimis putaminibus vestita curiosa manu segrego. ℙ *Segregare sermonem* ap. *Pl. Mil.* 3, 1, 60. et *Poen.* 1, 2, 136. est abrumpere, et tacere. ℙ Tmesis est in illo *Lucr.* 1, 452. Discidio potis est sejungi, seque gregari.

SEGRĔGUS. }
SEGREX. } V. SEGREGIS.

SEGULLUM, i, n. terrae genus in summo solo, ex qua metallarii cognoscunt subesse venam auri. *Plin.* 33, 4, 21. Aurum qui quaerunt, ante omnia segullum tollunt: ita vocatur indicium.

[SEGUSĪNUS, a, um, adj. ad Segusium, seu Segusionem pertinens, Alpium Cottiarum urbem, nunc *Susa. Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 210, 3. Genio municipi Segusini Jul. Marcellinus V. P. ex voto posuit. ℙ *Segusini, orum,* absolute sunt incolae illius urbis. Alia ap. *eund. ib.* 234. Praefectus ceivitatium Seguviorum, Segusinorum, etc. *F.*]

SEJA. V. SEGESTA.

SEJĀNIĀNUS, a, um, adj. ad L. Aelium Sejanum pertinens, de quo v. v. sq. *Sen. Consol. ad Marc.* 1. Sejaniani satellites: et *mox:* Sejanianum jugum.

SEJĀNUS, a, um, adj. ad M. Sejum pertinens, civem R., ut Sejanae aedes, *Varr. R. R.* 3, 2. pastiones, *Id. ib.* ℙ *Sejanus equus,* fuit equus Cn. Seji civis Romani, inusitata magnitudine, omnibusque aliis equorum laudibus praestantissimus adeo, ut ex eorum genere equorum crederetur, quos Hercules occiso Diomede Argos perduxit. Sed equus iste eo fato fuit, ut quisquis possideret eum, is cum omni familia interiret. Primus enim hujus equi dominus a M. Antonio, qui postea triumvir constituendae reipubl. fuit, damnatus, miserando affectus est supplicio. Hunc deinde emit Cornelius Dolabella HS. centum millibus, qui et ipse a Cassio victus, in proelio occubuit. Ab hoc ad Cassium victorem equus pervenit, qui ab Antonio victus, sibi manus intulit. Nec multo post Antonius victor, qui equum hunc abstulerat, ab Augusto victus simili mortis genere periit. Hinc ortum est proverbium, ut homines calamitosi Equum Sejanum habere dicerentur. Haec *Gell.* 3, 9. ℙ [Est etiam cogn. R., ut *L. Aelius Sejanus,* qui Vulsiniis in Etruria ortus, patre Sejo Strabone Eq. R., a quodam L. Aelio adoptatus cognomen Sejani, ut moris erat, sibi adscivit. Hic sub Tiberio ejus amicitiam, et summam potentiam nactus, tandem, cum res novas in eundem moliretur, hostis judicatus miserrime periit. Ejus meminere *Tac. A.* 4, 1. et al., *Suet. Tib.* 55., *Juven.* 10, 63., aliique permulti. *F.*]

[SEJO, onis, m. qui serit: a *serendo,* ut Seja, de qua V. *Plin. l. c.* in SEGESTA. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Don. cl.* 1. *n.* 29. T. Granius Sejo. *F.*]

[SEJŪGA, ae, f. idem ac sejugis. *Isid. Or.* 18, 36. Quadrigae, et bigae, trigae, et sejugae ab equorum numero, et jugo dictae: ex quibus quadrigas Soli, bigas Lunae, et trigas Inferis, sejugas Jovi sacraverunt; et *mox:* Sejugarum maximus currus currit Jovi, propter quod maximum Deorum suorum eum esse credunt. *F.*]

[SEJŪGĀLIS, e, adj. ad sejuges pertinens. *Not. Tir.* p. 181. Sejuges, sejugales. *F.*]

*SEJUGĀTIO, onis, f. Laudatur *August. B. A.*

SEJŪGĀTUS, a, um, part. ab inus. *sejugo:* χωριστός, sejunctus, separatus, divisus. *Cic. Div.* 1, 32. *med.* Humani animi eam partem, quae sensum, quae motum, quae appetitum habeat, non esse ab actione corporis sejugatam. *Appul. Met.* 6. Si spiritus corpore tuo semel fuerit sejugatus. *Id. ib. paulo sup.* Singulis granis rite dispositis, atque sejugatis, *h. e.* secretis

[SEJŪGIS, e, adj. qui sex equos jugo junctos habet, et *currus* subauditur. V. *Inscr.* in DECEMJUGIS. Adde alias ap. *Fabr.* p. 276. *n.* 165. et *Grut.* 337. *F.*] ℙ *Sejuges, um,* absolute sunt ipsi equi seni ad unum currum adhibiti: vel currus, qui a sex equis trahuntur. *Plin.* 34, 5, 10. Serum hoc, et in his non nisi a Divo Augusto sejuges, sicut et elephanti. *Liv.* 38, 35. Sejuges in Capitolio aurati a P. Cornelio positi. *Appul. Flor. n.* 16. Vir, cui omnes provinciae quadrijuges, et sejuges currus ubique gentium ponere gratulantur. ℙ *Sejuges* etiam dicuntur separati, sejuncti, vel qui sine jugo, et legibus sunt. *Solin.* 4. de Sardinia: Sejuges gentes ad unum morem conjugare.

SEJUNCTIM, adv. disjuncte, separatim. *Tibull.* 4, 1, 103. Seu libeat duplici sejunctim cernere Marte, Dexter uti laevum teneat, dextrumque sinister Miles, sitque duplex geminis victoria castris. [Ita legend. probat *Heynius,* alii aliter leg. *F.*]

SEJUNCTIO, onis, f. διάζευξις, actus sejungendi, separatio, divisio. Habet locum inter figuras sententiarum. *Cic. Or.* 3, 53. Propositioque, quid sis dicturus, et ab eo, quod est dictum, sejunctio, et reditus ad propositum, etc. [*V. *Ernest. Lex. technol. lat. rhet.* p. 346.] ℙ Discordia, dissidium. *Flor.* 1, 23. Deinde moribundos a sejunctione redisse in gratiam.

SEJUNCTUS, a, um, part. a *sejungo:* χωριστός, separatus, disjunctus. *Cic. Fam.* 1, 9. Si hoc tempore, quo sejuncti fuimus, et una, et Romae fuissemus. Alii leg. *disjuncti.* [**Orell.* habet *diiuncti.*] *Lucr.* 1, 430. nihil est, quod possis dicere ab omni Corpore sejunctum, secretumque esse ab inani. *Cic. Verr.* 2, 3, 84. Defensio remota ab utilitate, sejuncta a voluntate atque sententia legis. *Nep. Pel.* 3. Libet interponere, etsi sejunctum a re proposita est, etc. *Id. Att.* 10. *extr.* Ut appareret, nullam sejunctam sibi ab eo velle fortunam. *Quint.* 8, 3, 23. Exercitatio procul a veritate sejuncta. *Claud. VI. cons. Honor.* 407. Laribus sejuncta potestas Exulat, *h. e.* remota a Laribus. *Lucr.* 2, 18. Corpore sejunctus dolor absit. *Appul. de Deo Socrat.* Non usque adeo sejunctos et alienatos a nobis Deos praedico, ut, etc.

SEJUNGO, is, unxi, unctum, a. 3. χωρίζω, ἀποζεύγνυμι, seorsum jungo, separo, semoveo, segrego. *Lucr.* 1, 451. Conjunctum est id, quod nunquam sine perniciali Discidio potis est sejungi, seque gregari. *Cic. Fam.* 10, 6. Sejunge te, quaeso, aliquando ab iis, cum quibus te temporum vincula conjunxerunt. *Nep. Ann.* 3. *f.* Alpes, quae Italiam a Gallia sejungunt. *Just.* 4, 1. *f.* Discedere ac sejungi promontoria, quae ante juncta fuerant, arbitrere. *Stat. Silv.* 5, 3, 241. sejungere matrem Jam gelidis nequeo bustis. *Cic. N. D.* 3, 24. Fortunam nemo ab inconstantia et temeritate sejunget. *Id. Vat.* 10. *extr.* Quod me ex fortissimorum civium numero sejungendum non putaris. [*Alia exempla haec sunto: *Id. Fin.* 1, 20, 66. quibus (amicitiis) partis confirmatur animus et a spe pariendarum voluptatum sejungi non potest, i. e. avocari. *Id. Coel.* 3. sejungere se a libertate verborum, i. e. abstinere.]

*SELACHUSA, ae, f. insula Argolidi adjac[...] in sinu Saronico, e regione promontorii Spi[...] *Plin.* 4, 12. *B. A.*

SELĀGO, ginis, f. planta herbae Sabinae s[...]lis, contra omnem perniciem utilis habita, et [...] contra oculorum vitia. *Plin.* 24, 11, 62. [*L[...]podium Selago, *L.*]

SĔLAS, n. Selas Graeci vocant incensi aeri[...]cem, inquit *Appul. de Mundo:* Est autem me[...] quoddam genus: a σέλας, αος, τό, fulgor. *Se[...] N.* 1, 15. Fulgores, inquis, quomodo fiunt, [...] Graeci sela appellant? τὰ σέλα.

*SELE, es, f. oppidum Persidis, in Sus[...] *Ammian.* 23, 21. *B. A.*

SĒLECTIO, onis, f. ἐκλογή, [*αἵρεσις, πρόκρ[...]] actus seligendi. *Cic. Fin.* 2, 13. *f.* Ut eam r[...] selectione exspoliarent. *Id. ib.* 3, 4. Nulla [...]ctione uti. *Id. Leg.* 3, 10. Est iniqua in om[...] accusanda, praetermissis bonis, malorum en[...]ratio, vitiorumque selectio. *Id. Fin.* 3, 9. Si selectio nulla sit ab iis rebus, quae contra [...]ram sint, earum rerum, quae sint secundum [...]ram. ℙ Selectioni contraria est rejectio. *Id.* 3, 6. Quae inventa selectione, et item reject[...] etc. *h. e.* quae inventa, adhibita selectione et [...]ctione, etc.

SĒLECTOR, oris, m. αἱρέτης, qui selegit. [...]gust. *C. D.* 7, 3. Cujus muneris Deam (*Me[...]*) selectores isti inter selecta numina minime p[...]runt.

SĒLECTUS, a, um, part. a *seligo:* ἐκλεκτὸς [...]ctus, delectus, eximius. *Cic. N. D.* 1, 30. *f.* [...]lectae brevesque sententiae, [*i. e. κυρίαι δόξαι [...]curi.] *Ov. Fast.* 5, 71. Romulus hoc vidit, [...]ctaque pectora Patres Dixit, ad hos Urbis su[...] relata novae. ℙ Dii selecti sunt duodecim [...] Janus, Juppiter, Saturnus, Genius, Merc[...] Apollo, Mars, Vulcanus, Neptunus, Sol, [...] Liber pater: octo feminae, Tellus, Ceres, [...] Luna, Diana, Minerva, Venus, Vesta. Ita [...] *antiquitat. rer. divin. l.* 16., qui de Diis select[...] *scribebatur,* ap. *August. C. D.* 7, 2., qui *ib.* et [...] de hac appellatione multa disputat: ac demu[...]bitratur, non ideo dictos selectos, quod prae[...]tiores in mundo administrationes agerent; sed [...] populis magis innotescerent. Adde *ib.* 27. et [...] *Selecti judices* erant judices causarum publica[...] qui una cum praetoribus quaestionum perpetu[...] in decurias distributi judicia de criminibus pub[...] et capitalibus exercebant: ita dicti, quod a pra[...] Urbano non sorte, sed judicio, et jurejurand[...]tio magistratus seligebantur ex ordinibus iis, [...] quos judicia essent. *Cic. Cluent.* 43. Deinde [...]tores tantum Urbani, qui jurati debent opti[...]quemque in selectos judices referre. Adde *Hor[...]* 1, 4, 123. et *Ov. Am.* 1, 10, 38. et *Trist.* 2[...] ℙ *Plin.* 33, 2, 7. docet, decurias judicum plu[...] nominibus discretas fuisse, tribunorum aeris, [...]ctorum, judicum, et nongentorum, ubi quod [...]ctos a judicibus distinguit, ideo facit, quia su[...]gusto (qui decurias judicum recognovit, et [...] ut est ap. *Suet. Aug.* 29. et 31.) coepere *selecti* [...] nomen ordinis, qui antea erant sortis, *judices* [...] dicti, qui alterius et inferioris ordinis erant, e[...]tasse hoc loco intelliguntur *ducenarii:* qua[...] quarta decuria ab Augusto instituta, ut narra[...] *l. c.* 32. *f.* Quod *selecti* nomen ordinis fuerit, [...] videtur ex illo *Sen. Ben.* 3, 7. *extr.* Ubi id, d[...] sola sapientia decernit, in controversiam in[...] non potest ad haec sumi judex ex turba selecto[...] quem census in album, et equestris hereditas [...] Sed rectius alii *Senecam* censent de iis loqui u[...]sim, qui a praetore olim seligebantur, ut di[...] est. Hactenus *Forcellinus.* ℙ [Verum, cum [...] Augustum tres tantum fuerint judicum dec[...] *senatorum* scilicet, *equitum,* et *tribunorum* [...] quibus ipse quartam *ducenariorum,* et Caligula [...]tam item *ducenariorum* addidit (V. DECURIA[...]) vetustis lapidibus satis exploratum est, hos o[...] nullo discrimine fuisse appellatos modo *judic[...] selectis* (*Inscr.* ap. *Grut.* 436, 5.), modo *ju[...] selectos ex decuriis trib.* (Alia ap. *eund.* 479, 6[...] tamen perperam pro TRIB. leg. TRID.), vel *e[...]curiis quatuor* (Alia ap. *Mur.* 760, 1.), vel *e[...]curiis quinque* (Alia ap. *Maff. Mus. Ver.* 365 [...] modo *judices ex quinque decuriis inter selectos* [...] *eund. ib.* 371, 4.). Quandoque tamen qui ex t[...] prioribus decuriis erant, *judices quadringenar[...]*cati sunt, ut scilicet distinguerentur ab iis, q[...] duabus postremis *ducenarii* dicebantur. V. [...] DRINGENARIUS. Hinc ex *Plin.* 33, 2, 7. [...] eos, qui judicia exercebant, solitos fuisse usu[...] diversa et superba nomina, licet eodem omnes [...] et *judices,* et *selecti,* et *ex decuriis tribus,* *qua[...] quinque* jure ac merito appellandi essent. *F.*]

[SELĒNA, ae, et Selene, es, f. σελήνη, [...] Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 376, 7. [...]nae Selenae uxori etc. Alia ap. *Marin. Frat.* p. 613. Licinia M. Crassi Lib. Selene. *F.* ℙ *N[...] inditum Cleopatrae, Antonii triumviri uxori: [...] enim Bacchus aut Osiris diceretur Antonius, i[...] Cleopatra Luna vel Isis. Σελήνη enim est *luna.* [...] *Calig.* 26. Al. leg. *Selena,* al. *Helena.* ℙ

regis Antiochi, primo Grypi, deinde Pii, ex
pto, quae et Cleopatra dicta est. Ejus filii Antiochus Asiaticus, et Seleucus Cybiosactes. Verr. 3, 27. Cf. *Joseph. Antiq.* 13, 29. *B. A.*

ĔLĒNĬO, onis, f. et Selenium, ii, n. σελή- lunula, dimin. lunae. Est cogn. R. *Inscr.* ap. t. 427, 9. Cornuficia Ɔ. L. Selenio. Alia ap. 1599, 11. Cornificia L. L. Selenium. *F.*]

LĒNĬON, ii, n. σελήνιον, herba paeonia, ap. l. H. 64. [*Päonie.*]

LĒNĪTIS, itidis, f. σεληνῖτις, gemma ex can- translucens melleo fulgore, imaginem lunae nens (quae Graece σελήνη), redditque eam in singulos, crescentis minuentisque numeris: na- r in Arabia. *Plin.* 37, 10, 67. [*Gypsselenit, englas.*]

LĒNĪTĬUM, ii, n. genus hederae minore aci- racemo sparsiore. *Plin.* 16, 34, 62.

LĒNŎGŎNON, i, n. herba eadem quae sele- *Appul. H.* 64.

LĒNUSĬUM, ii, n. genus tritici praecipuum. 18, 7, 12. *n.* 1. Al. leg. *Selinusium*, quod tat.

LEPĪTĀNUS. V. EPIDAURITANUS.

LEUCENSIS, e, adj. ad Seleuciam (Σελεύ-) pertinens. Multa sunt autem oppida Seleu- nomine, in Syria, Mesopotamia, Cilicia, etc., uib. V. geographos. Hinc Seleucenses, ejus i homines. *Plin.* 5, 32, 42.

LEUCĒNUS, a, um, adj. ad Seleuciam perti- *Capitol. Ver.* 8. Incusatis Seleucenis, qui fi- primi ruperunt.

LEUCĪĂ, ae, f. Σελεύκεια, cognomento Ma- urbs Mesopotamiae ad Tigrim fluvium contra phontem. *Plin.* 5, 26, 21. Adde 6, 26. et bi *Babylonia* cognominatur, et 18, 18. Partho- regia fuit, teste *Coel.* in *Cic. Fam.* 8, 14. *in. Seleucia Parthorum* audit *Plin.* 10, 48. *B. A.*] leucia cognomento Pieria, urbs Syriae apud Orontis. *Id.* 5, 12, 13. *Cic. Att.* 11, 20. o *Polyb.* 5, 59. ℙ Item oppidum Elymaidis. 6, 27. ℙ Aliud, in Cilicia, in confinio Isau- ad Calycadnum flumen. *Id.* 5, 27. In Isauria *Ammian.* 14, 3. (al. 28.) ℙ Aliud, in Lydia, et Tralles et Antiochia dictum. *Plin.* 5, 29. a hoc nomine oppida, sed Latina auctoritate tia, V. apud *Cellarium. B. A.*] ℙ Seleucia , cognomento ad Belum, urbs Syriae, in Ca- e reg. ad Belum fl. *Id.* 5, 23, 19. ℙ Aliae alibi hoc nomine urbes, de quibus V. geo- os.

LEUCĬĀNUS, a, um, adj. a Seleucia, ut Se- na provincia, *Cic. Att.* 4, 18., ubi al. leg. *Si- a.* [*Orell.* habet ex Marg. Cratandrinae *Seli- e unciae*, i. e. liberam contemptionem corruptio- diciorum et suffragiorum, qualis nunc exerce- ambitiosis illis, qui pecunias mutuas sumunt icio ejusmodique feneratoribus. Neutram le- em, cujus *Forc.* mentionem fecit, explicari confirmat.]

LEUCĬDES, um, f. plur. aves Casii montis s gratae. *Plin.* 10, 27, 39. [*Turdus Seleu- L.*]

ELEUCIS, idis, f. Σελευκὶς, ad Seleucum vel ciam pertinens. *Plin.* 2, 67. Juxta vero ab ex Indico mari sub eodem sidere pars tota ver- in Caspium mare pernavigata est Macedonum , Seleuco atque Antiocho regnantibus, qui et cida atque Antiochida ab ipsis adpellari vo- *B. A.*

ĔLEUCIS, idis, f. σελευκὶς, poculi, navis, et quoddam genus, item calceamentum muliebre, omnia sic appellata sunt a Seleuco rege. Est R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1582, 7. Felix Lydes L. eleucidi Lydes L. conjugi. *F.*]

ELEUCUS, i, m. Σέλευκος, unus ex principi- micis Alexandri M., qui post mortem ejus pri- in Syria regnavit. *Nicator* a victoriis dictus Hujus posteri Seleucidae appellati. V. *Just.* 15, 4. etc. ℙ Seleucus II. filius Antiochi , *Callinicus* per ironiam dictus, successit patri. 27, 2. et 3. 28, 1. ℙ Seleucus III. cognomen- eraunus, patri successit. Ei successit frater chus Magnus. ℙ Seleucus IV. Philopator, Antiochum Magnum rex. *Id.* 32. ℙ Seleucus emetrii Nicanoris filius. *Id.* 39. ℙ Seleucus ntiochi Gryphi filius, cum patruo Cyziceno de co imperio dimicavit, atque acie victum inter- ℙ Seleucus, mathematicus, quem Vespasia- aesar rectorem et conscium palam habuit. *Tac.* 78. ℙ Seleucus, servus Q. Leptae. *Cic. Fam.* ℙ Et citharoedus. *Juven. Sat.* 10, 211. ℙ et Seleucus nomen montis in Gallia Narbonen- n Vocontiorum terra, clade Magnensii tyranni orabilis. *Anton. Itin.* V. *Sirmond.* ad *Sidon.* , 6. ℙ *Seleucus* male scriptum pro *Zaleucus.* ALEUCUS. *B. A.*

ELGĬCUS, a, um, adj. ad ignotam quampiam nem pertinens. *Tert. Pall.* 3. Exinde materia; e ovibus dico Milesiis, et Selgicis, et Altinis, ueis Tarentum, vel Baetica cluit, natura co- te. Pro *Selgicis*, aut *Salgicis*, ut alii legunt, scribendum esse *Gallicis*, satis arguunt scriptorum *l. v.* in V. LANA. *F.*]

SELGĪTĬCUS, a, um, adj. a Selga oppido Pamphyliae, ut Selgiticum oleum, facticium, ex herbis selectis compositum, nervisque admodum utile. *Plin.* 15, 7, 7. et 23, 4, 49.

SĒLIBRĂ, ae, f. ἡμίλιτρον, dimidia libra: a *semilibra*, per sync.; habet autem primam syllabam brevem, quamvis longa sit in *semis*. *Plin.* 14, 16, 19. *n.* 5. Malobathri selibris in musti congios duos additis. *Mart.* 4, 46. Et turis, piperisque tres selibrae. *Id.* 10, 57. Argenti libram mittebas: facta selibra est. *Cato R. R.* 84. Selibra farinae. *Varr. L. L.* 4, 30. Se valet dimidium, ut in selibra et semodio. *Liv.* 5, 47. *med.* Selibras farris, et quartarios vini contulerunt.

[SELICĬĀNUS, a, um, adj. ad Q. Selicium pertinens, feneratorem Romanum, de quo ap. *Cic. Att.* 1, 12. et *Fam.* 1, 5. mentio est. *Id. ib.* 10, 16. De villa Seliciana et curasti diligenter, et scripsisti facetissime. *F.*]

SĒLĪGO, inis. V. SILIGO.

SĒLĬGO, is, egi, ectum, a. 3. ἀπολέγω, ἐκλέγω, seorsum lego, secerno, deligo. *Cic. Or.* 15. Nec vero utetur imprudenter hac copia, sed omnia expendet, et seliget; et *ib.* 29. *med.* Quae exempla selegissem, nisi vel nota esse arbitrarer, vel posse eligere qui quaererent. [*Difficilis locus est *Cic. Fin.* 3, 6. *f.* illud autem, ut feriat, quasi seligendum, non expetendum: cujus sententiam, coll. *Stobaei Ecl. eth.* 2, 7. p. 136. et p. 140. *Heeren.* ita explicat *Orell.* „Ut sagittarius propositum habet σκοπὸν, quo feriat, sic adeptio principiorum naturae nobis σκοπὸς est seligendus, αἱρετέος. Τέλος autem s. ultimum bonorum nobis est honesta actio, ad σκοπὸν illum relata et unice αἱρετή: veluti sagittario hoc quasi ultimum est et expetendum (τέλος αἱρετὸν) omnia ut faciat, quo feriat suum σκοπὸν αἱρετέον, seligendum.] *Ov. Am.* 3, 11, 49. tu selige tantum, Me quoque velle velis, anne coactus amem. *Appul. Met.* 10. Partes optimas quasque devorabam, et rancidiora seligens, abliguriebam dulcia, *h. e.* rejiciens.

SĔLĪNŎĪDES, σελινοειδὴς, epitheton brassicae crispae, a similitudine apii foliorum. Σέλινον enim apium est. *Plin.* 20, 9, 33.

[SĔLĪNON et Selinum, i, n. σέλινον, apium (Patavini vulgo *séleno* vocant). *Appul. H.* 8, 116. et 118. *F.*]

[SĔLĪNOPHYLLON, i, n. σελινόφυλλον, herba eadem ac callitrichon, polytrichon, adianton, etc. *Appul. H.* 47. *F.*]

SĔLĪNUNTĬUS, a, um, adj. ad Selinuntem oppidum, et fluvium Siciliae Australis pertinens. *Selinuntii* ejus cives ap. *Plin.* 3, 8, 14.

*SELĪNUS, untis, Σελινοῦς, oppidum (cum fluvio cognomine) Siciliae maritimum et Lilybaeo vicinum. *Virg. A.* 3, 705. *Sil.* 14, 201. *Plin.* 3, 8. Fluminis meminit *Vib. Sequ.* ℙ Item oppidum Ciliciae, ad amnem cognominem situm. *Liv.* 33, 20. *Plin.* 5, 27. Amnis mentio facta est ap. *Lucan.* 8, 260. ℙ Et fluvius Mysiae, circa Pergamum. *Plin.* 5, 30. ℙ Et duorum fluminum nomen, prope Ephesum. *Id.* 5, 29. Fons in urbe Callippia et templum Dianae complexi e diversis regionibus duo Selinuntes. Sic olim legebatur, v. g. in ed. *Elzev.* Sed ed. *Hard.* habet *Selenuntes.* Cf. *Xenoph. Exped. Cyri* 5, 3. *Laert.* 2, 52. *B. A.*

SĔLĪNŪSĬUS, a, um, adj. ad Selinuntem oppidum, et fluvium Siciliae, Achaiae, et Ciliciae pertinens, ut Selinusia creta, *Vitr.* 7, 14. et *Plin.* 35, 6, 27. terra. *Id. ib.* 16, 56. V. SELENUSIUM.

SELIQUASTRUM, i, n. ἕδρα, sedile, sella. *Festus:* Seliquastra, sedilia antiqui generis appellantur, *d* littera in *l* conversa, ut etiam in sella factum est, et subsellio, et solio, quae non minus a sedendo dicta sunt. *Varr. L. L.* 4, 28. Ab sedendo appellantur sedes, sedile, solium, seliquastrum. *Paul. Dig.* 33, 10, 4. Instrumenti significatione rhèdae, et seliquastra in supellectili adnumerari solent. Al. leg. *sedularia*, h. e. quae in rheda sedenti subjiciuntur. *Hyg. Astron.* 2, 10. et *ib.* 3, 9. Cassiopeja sedens in seliquastro collocata est.

SELLĂ, ae, f. ἕδρα, θρόνος, sedes, sedile. *Pl. Curc.* 2, 3, 32. Viden', ut expalluit? datin' isti sellam, ubi assidat, cito? *Cic. Div.* 1, 46. *med.* Cum virgo staret, et Caecilia in sella sederet; et *mox:* Ut in ejus sella requiesceret. *Petr. Sat.* 136. Fracta est putris sella, quae staturae altitudinem adjecerat. *Cic. Cat.* 4, 8. Nulli sunt inventi, qui non ipsum illum sellae, atque operis, et quaestus quotidiani locum salvum esse velint, *h. e.* artificium, quod sedendo exercetur: unde *sellularii*. *Pl. Poen.* 1, 2, 56. Meretrices, quae tibi olant stabulum, statumque, sellam, et sessibulum merum, *h. e.* quae totos dies prostant sedendo, et amatores exspectando. *Sen. Ben.* 1, 9. Rusticus, inurbanus est, si quis conjugem in sella prostare vetuit, et vulgo admissis spectatoribus vehi undique perspicuam, *h. e.* sella gestatoria (de qua mox) aperta in publicum prodeuntem, omnibus se conspiciendam dare. ℙ *Sella familiarica*, quae et simpliciter *sella*, locus ad ventrem exonerandum, θρανίον. *Scrib. Comp.* 193. Ex stomacho cruorem rejiciunt, postea per sellas eundem dejiciunt; et *ib.* 227. Cum desederint ad sellam. *Cato R. R.* 157. *med.* vocat *sellam pertusam.* V. FAMILIARICUS. ℙ *Sella gestatoria*, quae et *sella* absolute, qua ditiores humeris hominum vehuntur, φορεῖον, [*κατάστεγον v. δίφρος κατάστεγος ap. *Dionem*, nostr. *Tragsessel.* V. *Scheffer. de re vehicul.* 2, 4.] V. GESTATORIUS. *Plin. ep.* 3, 5. *med.* Romae quoque sella vehebatur. *Juven.* 1, 124. Ostendens clausam et vacuam pro conjuge sellam. *Suet. Aug.* 53. In consulatu pedibus fere, extra consulatum saepe adaperta sella per publicum incessit. *Id. Oth.* 6. *med.* Abditus propere muliebri sella, in castra contendit: ac deficientibus lecticariis, cum descendisset, etc. [*Muliebris sella* ap. *Plut.* φορεῖον, ap. *Dion.* σκιμπόδιον κατάστεγον. V. *Scheff. l. l.* 2, 5. et *Lips. Elect.* 1, 9.] *Tac. A.* 14, 4. Agrippina gestamine sellae Bajas pervecta; et *ib.* 15, 57. Vinclo fasciae in modum laquei ad arcum sellae restricto, indidit cervicem. *Id. H.* 1, 27. Sellae aliquem imponere; et *ib.* 35. Sella levari. *Mart.* 12, 17. gestari. *Id.* 2, 57. Recensque sella linteisque lorisque. ℙ Differunt *sella* et *lectica:* quod in illa sedetur, in ista decumbitur. *Suet. Claud.* 25. Viatores, ne per Italiae oppida, nisi aut pedibus, aut sella, aut lectica transirent, monuit edicto. *Mart.* 11, 98. Lectica nec te tuta pelle veloque, Nec vindicabit (*a basiis*) sella saepius clausa; et 10, 10. Lecticam sellamque sequar. ℙ [*Sella*, i. e. sedes magistri, *Lehrstuhl.* *Cic. Fam.* 9, 18. sella tibi erit in ludo tanquam hypodidascalo proxima. *Schütz. cl. Cic.*] ℙ *Sella*, sedes, thronus magistratuum, θρόνος. *Cic. Verr.* 2, 2, 38. Pallam de sella ac tribunali pronuntiat; et *ib.* 5, 59. Satisne vobis praetori improbo circumdati cancelli videntur in sua provincia, imo vero in sella ac tribunali? *Id. Phil.* 2, 34. Sedebat in Rostris collega tuus amictus toga purpurea, in sella aurea, coronatus. *Plin. ep.* 2, 11. *med.* Qui sellis consulum adstiterant, in Cornuti sententiam ire coeperunt. *Suet. Galb.* 18. *f.* Neque milites allocuturo castrensem sellam de more positam pro tribunali, oblitis ministris: et in senatu curulem perverse collocatam. ℙ De *sella curuli*, V. in CURULIS. ℙ Ephippia. *Impp. Valent., Theod. et Arcad. Cod. Just.* 12, 51, 12. et *Cod. Theod.* 8, 5, 47. Sexaginta libras sella cum frenis, trigintaquinque vero averta non transeat. *Veg. Vet.* 4, 6. Ad usum sellae Persis provinciis omnibus meliores praestat equos. V. SELLARIS. ℙ *Duabus sellis sedere*, proverb. de iis, qui duo vel plura negotia inter se diversa eodem tempore suscipiunt: vel qui duobus certantibus, neutri favent, et utriusque amici videri volunt. Hinc in Ciceronem, qui nec Pompejo certus amicus, nec Caesari fuisse videbatur, sed utriusque adulator, usurpavit *Laber.* ap. *Sen. Controv.* 3, 18. *f.* Cum enim ille misisset ad Laberium in quatuordecim sedere volentem, nec locum invenientem: Recepissem te, nisi anguste sederem; Laberius ad Ciceronem remisit: Atqui soles duabus sellis sedere. Adde *Macr. Sat.* 2, 3.

SELLĀRĬĂ, ae, f. locus, in quo sedes disponi solebant. *Suet. Tib.* 43. Secessu vero Capreensi etiam sellariam excogitavit, sedem arcanarum libidinum. V. SELLARIUS. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 24. Signa violentia Neronis in Urbem convecta, et in sellariis domus aureae disposita. *Id.* 36, 15, 24. *n.* 5. Sic habitarunt illi, qui hoc imperium fecerunt, quorum agri quoque minorem modum obtinuere, quam sellariae istorum.

SELLĀRĬŎLUS, a, um, adj. ἑδραϊκὸς, ad sellariam spectans, ut Sellariolae popinae, idest in quibus desident homines ignavi ad libidinem, et luxum. *Mart.* 5, 70. In sellariolis vagus popinis.

SELLĀRIS, e, adj. ad sellam pertinens. *Coel. Aurel. Tard.* 1, 4. *n.* 92. Sellaris gestatio, *h. e.* gestatio in sella. *Veg. Vet.* 1, 56. *f.* Sellaria jumenta. V. SELLA.

SELLĀRĬUS, a, um, adj. ad sellam pertinens. *Sellarius* in *Gloss. Philox.* exponitur διφροφόρος: est autem δίφρος proprie sella in curru, ubi auriga sedet, et qui e curru pugnat. Quare huc pertinere puto *Inscr.* ap. *Grut.* 339, 5., in qua varia nomina recensentur agitatorum, et aurigarum, et his inservientium, inter quos et *Sellarius.* ℙ *Sellarii*, portentosae turpitudinis patientes, sub Tiberio. *Tac. A.* 6, 1. Tunc primum ignota ante vocabula reperta sunt sellariorum, et spintriarum. V. *Suet. l. c.* in SELLARIA.

*SELLASĬA, ae, f. Σελλασία, opp. Laconiae, ad Oenum flumen. *Liv.* 34, 28. V. *Morum* ad *Xen. H. Gr.* 2, 2. *B. A.*

*SELLĒTAE, arum, populi Thraciae, circa Haemum montem, Moesiae inferiori adjacentes. *Plin.* 4, 11. ℙ Eorum caput Deultum. *B. A.*

*SELLI, orum, Σελλοὶ, populi Epiri, Jovis Dodonaei vates, quorum meminerunt *Strabo* et *Steph. Byz.* V. et *Hom. Il. II.* v. 234. *Selloe*, *h. e.* Σελλοὶ, audiunt *Lucan.* 3, 180. ed. *Cort.* ubi al. leg. *Sellae*, minus recte. *B. A.*

[SELLĬFĔRUS, a, um, adj. qui sellam fert. Translato et obsceno sensu de puero pathico usurpat

Vet. Poeta in *Anth. Lat.* T. 1. p. 629. *Burm.* Publica selliferum per loca duxit equum. *F.*]

SELLISTERNĬUM, ii, n. apparatus sellarum, quae in supplicationibus sternebantur in templis. Nam, ut ait *Val. Max.* 2, 1. *n.* 2., feminae cum viris cubantibus sedentes coenitabant: quae consuetudo ex hominum convictu ad divina penetravit: nam in Jovis epulo ipse in lectulum, Juno et Minerva in sellas ad coenam invitantur. Hinc *Tac. A.* 15, 44. Hausta aqua templum et simulacrum Deae (*Junonis*) prospersum est: et sellisternia ac pervigilia celebravere feminae, quibus mariti erant. Est qui leg. *lectisternia:* item *solisternia.* [Sed dubiam *Taciti* lectionem confirmant *Not. Tir.* p. 164. Sella, sellarius, sellisternium. *F.*]

*SELLĬUM, i, n. oppidum Lusitaniae. *Ant. Itin. B. A.*

SELLŬLĂ, ae, f. parva sella. *Tac. H.* 3, 85. In domum uxoris sellula defertur. [*Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 5, 44. Pueri dum e balneis me sellula, ut adsolent, advehunt, imprudentius ad ostium balnei fervens adflixerunt. *Hieron. Reg. S. Pachom. n.* 87. Nemo dormiens supponat nisi reclinem sellulam. *F.*]

SELLŬLĀRĬUS, a, um, adj. ad sellulam pertinens. *Gell.* 3, 1. *med.* Negotiis se plerumque umbraticis et sellulariis quaestibus intentos habent, *h. e.* lucris, quae domi, et sedendo captantur, ut fit a trapezitis, et feneratoribus. ¶ *Sellularii*, ἑδραῖοι, opifices qui sedendo opus faciunt, ut cerdones, textores, etc. *Liv.* 8, 20. Opificum vulgus, et sellularii, minime militiae idoneum genus. *Cic. fr.* ap. *August. contra Pelag.* 2, 37. De plebeja faece sellulariorum. *Appul. Flor. n.* 15. Quem comperio inter sellularios artifices, gemmis faberrime sculpendis laudem magis, quam opem quaesisse; et *ib.* 9. Fateor, me sellularias artes minus callere, vestem de textrina emere, baxeas de sustrina praestinare.

[SĒLYMBRĬĀNUS, a, um, adj. ad Selymbriam, Σηλυμβρίαν, pertinens, Thraciae urbem, a *Plin.* 4, 11, 18. memoratam. *Inscr.* ap. *Grut.* 1003, 4. A. Rusticius Selymbrianus Puteolis negot*iator*. *F.*]

[SĒMANTĬCUS, a, um, adj. σημαντικός, significandi vim habens. *Capell.* 9, 332. Trochaeus (*versus*), qui semanticus dicitur; et *mox:* Semanticus sane, quia, cum sit tardior tempore, significationem ipsam productae et remanentis cessationis effingit. *F.*]

[SĒMĀTUS, a, um, part. ab inus. *semo, as:* diminutus: ab ἥμισυς, dimidius; unde Latinum *semis.* Hinc *Gloss. Philox.* Sematus, ἡμίκενος, ἀπηρημένος, *h. e.* semivacuus, semiplenus. Est cogn. R *Inscr.* ap. *Grut.* 424, 11. C. Julius C. F. Volt. Sematus. V. SEMUS. *F.*]

SĒMAXĬUS, a, um, adj. ad medium axem pertinens: a *semis*, et *axis.* V. SARMENTICIUS.

SEMBELLĂ, ae, f. libellae dimidium: syncope a *semisibella* nummus argenteus apud veteres Romanos. *Varr. L. L.* 4, 36. Sembella, quod sit libellae dimidium, quod semis assis. *Id. ib.* 9, 3. Cum dicimus, eandem rationem habere assem ad semissem, quam habet in argento libella ad sembellam.

*SEMBERRĬTAE, arum, populi Aethiopiae, insulam a Nilo formatam incolentes. *Plin.* 6, 30. *B. A.*

*SEMBOBĬTIS, idis, f. opp. Aethiopiae. *Plin.* 6, 30. *B. A.*

*SEMBRACĒNUS, a, um, adj. ut *myrrha Sembracena* ap. *Plin.* 12, 16. Sic dicta fortasse a Sambracate, insula Arabiae cum oppido cognomine. *B. A.*

SĔMEL, adv. ἅπαξ, una vice. Ducunt a *simul*, quia quod semel fit, una opera et simul fit. V. in fine hujus vocis. *Sall. ep. Mithrid. ad Arsac. med.* Cretenses impugnati semel jam, neque finem nisi excidio habituri. *Pl. Capt.* 3, 5, 98. Certum est nulli post haec quicquam credere: satis sum semel deceptus. *Id. Poen.* 1, 2, 148. Juravisti haud semel, sed centies. *Hor. Ep.* 1, 18, 71. Et semel emissum volat irrevocabile verbum. *Nep. Iphicr.* 3. Causam capitis semel dixit bello sociali, simul cum Timotheo. *Pl. Ps.* 1, 3, 30. Potin', ut semel modo hunc cum lucro respicias? et *Varr.* ap. *Plin.* 14, 14, 17. Nunquam lautum convivium vidit, in quo plus semel Graecum vinum daretur; et *Vell.* 2, 40. *med.* Id ille non plus quam semel usurpare sustinuit. *Nep. Ep.* 7. Neque vero hoc semel fecit, sed saepius; et *Caes. B. G.* 1, 31. Cum his Aeduos semel atque iterum armis contendisse, magnam cladem pulsos accepisse. *Petr. Sat.* 115. Percussi semel iterumque manu pectus. *Cic. Font.* 8. Pecuniam semel atque iterum ac saepius invitissimi dare coacti sunt; et *Phil.* 14, 8. Semel et saepius sententiam meam de numero sententiarum sustulerunt. *Plin.* 12, 14, 32. Tus meti semel anno solebat; et 4, 12, 26. Semel in anno. *Cels.* 1, 3. *f.* Semel die cibum capere; et *Colum.* 12, 30. Semel in diebus triginta sex vinum curare satis est; et *Plin.* 7, 13, 11. Aliis semel in vita datur gignere. *Id.* 2, 35, 35. Scintillam e stella cadere, et augeri terrae appropinquantem, semel unquam proditur, Cn. Octavio, C. Scribonio Coss. *h. e.* semel in omni memoria praeteriti temporis; et *ib.* 25, 22. Semel adhuc jubae effigies mutata in album est, Urbis anno CCCXCVIII. ¶ Refertur ad numerum, et monadem significat. *Plin.* 7, 48, 49. Sella curuli semel ac vicies sedit; et 2, 108, 112. Vicies et semel centena tria millia passuum; et *Inscr. Cn. Pompeji* ap. *eund.* 7, 26, 27. Occisis, in deditionem acceptis hominum centies vicies semel LXXXIII. M. Adde *Vitr.* 1, 6. ¶ Et ad magnitudinem. *Sen. Q. N.* 6, 16. Sol omni terrarum ambitu non semel major. ¶ Aliquando ponitur pro *primo, primum.* Quod enim dixit *Cic. Inv.* 1, 39. *med.* Primo quidem decipi, incommodum est: iterum, stultum: tertio, turpe. Dicere potuit, *semel quidem decipi*, etc. *Caes. B. C.* 1, 10. Vibullium bis in potestatem pervenisse Caesaris, semel ad Corfinium, iterum in Hispania. *Liv.* 23, 9. *f.* Tibi ter proditae patriae sustinendum est crimen: semel, cum defectionis ab Romanis: iterum cum pacis cum Annibale auctor fuisti: tertio hodie, cum, etc. *Suet. Tib.* 6. Parentes vagitu suo paene bis prodidit: semel cum a nutricis ubere: item cum a sinu matris, etc. *Pl. Amph.* 1, 1, 118. Neque se luna quoquam mutat, atque uti exorta est semel; et 3, 1, 13. Nunc Amphitruonem memet, ut occepi semel, esse assimulabo. *Caes. B. G.* 1, 31. *med.* Ariovistum, ut semel Gallorum copias proelio vicerit, superbe et crudeliter imperare. *Hor. Sat.* 2, 1, 24. saltat Milonius, ut semel icto Accessit fervor capiti, numerusque lucernis. *Pl. Most.* 2, 2, 39. Septem menses sunt, cum in hasce aedes pedem nemo intro retulit, semel ut emigravimus, *h. e.* ex quo primum. ¶ Potest etiam reddi *aliquando. Ter. Heaut.* 3, 1, 69. Si semel tuum animum ille intellexerit. *Pl. Epid.* 3, 1, 6. si hercle ego illum semel prehendero, nunquam irridere nos illum inultum sinam. *Nep. Att.* 15. In nitendo quod semel admisisset, tanta erat cura, ut, etc. [*V. *Brem.*] ¶ Item *prorsus, omnino, penitus. Cic. Dejot.* 3. Cum facile exorari, Caesar, tum semel exorari soles. *Id. Att.* 14, 13. *extr.* Antonius quoniam semel induxit animum sibi licere quod vellet, fecisset nihilominus me invito. *Quint. decl.* 6, 2. Nam ut pietatem filii semel indicem, patrem redemit. ¶ Significat etiam in perpetuum, et dicitur de iis, quae non iterantur, vel regressum non habent. *Virg. A.* 11, 418. Procubuit moriens, et humum semel ore momordit. *Quint.* 1, 2, 30. Nec de hoc semel decretum erat: tricesimus dies reddebat victo certaminis potestatem. *Ov. Her.* 5, 103. nulla reparabilis arte Laesa pudicitia est: deperit illa semel. *Lucan.* 8, 707. semel impulit illum Dilata Fortuna manu. *Flor.* 2, 12. Perses semel in perpetuum victam esse Macedoniam, non putabat ex gentis dignitate. *Burm.* recte suspicatur, *in perpetuum* esse interpretationem v. *semel*, quae postea in textum irrepserit. Huc et illa pertinent *Quint.* 9, 4, 138. *f.* Denique, ut semel finiam, sic fere componendum, quomodo pronuntiandum est. *Id.* 11, 1, 66. Et ut semel plura complectar, nunquam decebit sic agere, quo modo, etc. *Plin.* 29, 5, 32. Ut semel dicamus. ¶ Pro simul. [*Id quod nullo modo demonstrari posse videtur, propter perpetuum utriusque vocis discrimen: *simul* enim spectat plura varia, quae uno tempore fiunt; *semel* designat eam agendi rationem, quae opus aliquod peragendum non dirimit, non per partes ad finem perducit, sed uno quasi laboris ictu perficit. Unde patet, quam parum in *Hor.* loco infra l. *simul* sententiae conveniat: non enim plures placentas una devorasse, sed unam non in partes sectam, totam uno haustu, ut recte *Noster*, absorbuisse Porcius dicitur. Plane eodem modo Graeci vocula ἅπαξ utuntur. *Steph. Thes.* T. 1. p. 483.] *Pl. Aul.* 4, 3, 2. Corvus semel radebat pedibus terram, et voce crocibat sua, *h. e.* eodem tempore. Alii leg. *simul. Sen. Q. N.* 4, 2. *med.* de Nilo: Quod si e mari ferretur Atlantico, semel oppleret Aegyptum: at nunc per gradus crescit; et *ib.* 2, 8. *extr.* Lumen non paulatim prorepit, sed semel universis infunditur rebus; et *ep.* 71. *med.* Quemadmodum lana quosdam colores semel ducit, quosdam, nisi saepius macerata et recocta, non perbibit; et *Quint. decl.* 337. *med.* Graves causas allevare possis, si non ingruant, ac semel veniant. Alii leg. *simul;* et *Cic. Off.* 3, 15. Cum postulasset, ut sibi fundus, cujus emptor erat, semel indicaretur; et *Ulp. Dig.* 37, 14, 16. *f.* Si quis plane non semel alienaverit, sed quasdam res, ante, quasdam postea. Ita *Torrent.*, alii *simul.* Alia congerit *Bentl.* ad illud *Hor. Sat.* 2, 8, 24. Ridiculus totas simul absorbere placentas. Ubi alii leg. *semel*, uno haustu.

SEMĔLĒ, es, *et Latina positione* Semela, ae, f. Σεμέλη, filia Cadmi Thebarum regis, et Hermiones, ex qua Juppiter Bacchum genuit. Junonis fraude cum petiisset a Jove, ut ea forma ac majestate ad se veniret, qua ad Junonem solebat, fulminis igne usta periit. *Ov. Met.* 3, 260., *Hyg. fab.* 167. et 179. Rursus *Ov. Am.* 3, 3, 37. Tot meruere peti (*igne Jovis*), Semele miserabilis arsit. *Id. Fast.* 3, 715. Nec referam Semelen, ad quam nisi fulmina secum Juppiter afferret, etc. *Hor. Od.* 1, 19, 2. Thebanaeque jubet me Semeles puer, *h. e.* Bacchus. *Prop.* 2, 21, 29. Narrabis Semelae, quo sis formosa periclo; et *ib.* 23, 19. Ut Semela est combustus (*Juppiter*), ut est deperditus Io. *Tibull.* 3, 4, 45. Sed proles Semelae Bacchus. Ita *Broukus.* ex libr. meliorib., non *Semeles.* ¶ *Soror Semeles* ap. *Ov. Ib.* 280. est Ino, seu Leucothea, et ipsa ex Cadmo et Hermione nata. ¶ Bonam Deam, docente M
Sat. 1, 12., Opem, Faunam, et Fatuam multi
credunt, Boeoti Semelam.

SĔMĔLĒĬUS et Semeleus, a, um, adj. ad S
len pertinens, ut Semeleia proles, *Ov. Met.* 3,
et *ib.* 9, 540. *h. e.* Bacchus. Et Semeleius T
neus, *Hor. Od.* 1, 17, 22. Semelea busta, *Stat.*
10, 903.

*SEMELLITĀNI, orum, populi Siciliae, qu
civitas Semella fortasse, vel Semellina, vel Semel
denique dicta. *Plin.* 3, 8. ubi *Harduinus* mavul
mentiani, h. e. Sementii incolae. Fuit auten
mentium, Σεμέντειον, oppidum Siciliae, ut tes
Diodorus. B. A.

SĒMEN, ĭnis, n. σπόρος, σπέρμα, γονὴ, id
quo, tanquam causa materiali, res gignuntu
frumenti, plantarum, animalium: a *sero*, quas
rimen, ut *nomen* a *nosco*, *flumen* a *fluo*, etc.
Sen. 15. Terra cum gremio mollito ac subact
men excepit, primum id occaecatum cohibet,
de tepefactum, vapore et compressu suo diff
et elicit herbescentem ex eo viriditatem: et
Terra ex fici tantulo grano, aut ex acino vin
aut ex ceterarum frugum ac stirpium minutis
seminibus tantos truncos ramosque procreat.
R. R. 2, 6. de asinis: Duodecimo mense conce
semen reddunt. *Lucr.* 4, 1034. Ex homine h
num semen ciet una hominis vis. *Cels.* 4, 21. E
iam circa naturalia vitium, nimia profusio se
Ov. Fast. 6, 285. Ex Ope Junonem memorant
reremque creatas Semine Saturni. *Cels.* 4, 19.
Semina mali Punici. *Plin.* 26, 8, 48. Herbae
decocta, priusquam semen emittat. *Id.* 18, 1
Semen protinus injiciunt, cratesque dentatas
trahunt. *Id.* 19, 8, 39. Lactucae semen a l
jacere. *Id.* 17, 10, 10. Semen serere. *Colum.*
solo ingerere. *Id.* 1, 7. *f.* mandare terrae.
Rosc. Am. 19. manu spargere. *Virg. G.* 1,
committere sulcis. *Colum.* 11, 2. *med.* in a
disserere. *Ov. Trist.* 3, 8, 2. mittere in hu
Id. Pont. 1, 5, 34. condere humo. *Tac. A.* 1
arvis inferre. *Ov. Am.* 3, 10, 11. turgescit sen
agris. *Id. Met.* 7, 123. semine mollit humus.
19, 6, 34. Allium exit in semen; et 21, 11
Viola abit in semen: (*Cato R. R.* 161. de aspa
Donicum in semen videris ire) et *ib.* 35. Ama
seritur utroque genere, et semine, et ramo.
ciatim *semen* dicitur genus quoddam frumenti
et *zea*) antonomastice, ob praestantiam et u
tem. *Plin.* 18, 8, 19. Qui zea utuntur, non h
far. Est et haec Italiae, in Campania maxim
menque appellatur: hoc habet nomen res prae
etc. et *ib.* 24, 55. Serere in jugera tempera
justum est, tritici aut siliginis modios quinque
ris aut seminis (quod frumenti genus ita appell
decem; hordei sex. V. ALICA. Si *Isidoro* cre
Or. 17, 3., una eademque res sunt adoreum
far, zea, semen. ¶ Est etiam *semen* surcul
mus, talea, malleolus recisus ab arbore pa
aut inserendi gratia. *Virg. G.* 2, 354. Sem
positis, superest deducere terram Saepius ad
Colum. 5, 10. Semina (*pomariis*) lege non
quam manubrium bidentis, recta, levia, pr
integro libro. Adde 3, 4. et 6. et *Arbor.*
Varr. R. R. 1, 39. et 40. ¶ De piscibus, qu
tur in piscinis, ut sobolem augeant. *Colum.*
Quos rerum natura lacus fecerat, convectis m
seminibus replebant. ¶ Translate est indole
nus, sanguis. *Varr. R. R.* 2, 2. Videndum u
seminis pecus habeas; et *ib.* 3. Meliore semi
caprae, quae bis pariunt. *Cic. Phil.* 4, 5. *me*
tus, quae propria est Romani generis et semin
Agr. 2, 35. Non ingenerantur hominibus mor
a stirpe generis ac seminis, quam ex iis rebus
ab ipsa natura loci, et a vitae consuetudine
ditantur. [**Liv.* 1, 47. ipsa regio semine
Sen. Herc. Fur. 987. Sed ecce proles regis i
latet, Lyci nefandum semen. ¶ Item origo,
cipium, causa, auctor. *Auct. dial de Or.* 33.
et semina veteris eloquentiae. *Cic. Div.* 1, 3.
in suis commentariis quasi semina quaedam s
Id. Fin. 5, 1. In animis quasi virtutum igni
semina. *Id. Phil.* 2, 22. *med.* Ut in seminib
causa arborum et stirpium, sic hujus luctuos
belli semen tu fuisti. Sic *Off.* 2, 8. *med.* Ne
unquam bellorum civilium semen et causa deer
Cat. 1, 12. *extr.* Stirps ac semen malorum om
Ov. Am. 3, 4, 10. Semina nequitiae. *Pl. Rud.*
21. sceleris semen, *h. e.* auctor. *Tac. H.* 2,
Nova bello semina ministrare. *Id. A.* 12, 48.
rum jacere. *Liv.* 3, 19. Tribuni semina disc
rum. *Sen. Phoen.* 279. Jacta sunt semina cla
turae. *Ov. Fast.* 6, 5. Est Deus in nobis: ag
calescimus illo. Impetus hic sacrae semina
habet. *Sen. ep.* 73. *f.* Semina in corporibus hu
divina dispersa sunt: quae si bonus cultor e
similia origini prodeunt. ¶ Eleganter *Virg.*
6. pars quaerit semina flammae Abstrusa in ve
licis, *h. e.* scintillas latentes; et *Ov. Met.* 15
et habentem semina flammae Materiem jacta
concipit ictibus ignem. *Id. Trist.* 1, 8, 42.
gidum ferri semina pectus habet. (Adde *Sen. Med.*
Sever. A. 270. Quaeritur argenti semen. *Id. ib*

n naturae semina, h. e. elementa. De stellis *Ma-*
726. Tunc conferta licet coeli fulgentia templa
re seminibus densis, totisque micare Floribus.
EMENSTRIS, e, adj. i. q. semestris. *Pandect.*
, 10. et 29, 2, 12. V. et *Semestris* in *f.*

EMENSTRŬUM, i, n. i. q. semestrium, ἑξαμη-
Gloss. Gr. Lat. B. A.
MENTĀTĬŌ, onis, f. sementis. *Tert. Spect.* 8.
nnae Sessias a sementationibus, Messias a mes-
sustinent.
MENTĬFER. V. SERPENTIFER.
MENTĪNUS. V. SEMENTINUS.
IENTIS, is, f. σπόρος, sparsio seminum per
, satio, seminatio. In quarto et sexto casu
em positionem in *e*, et *i* habet. *Cic. Or.* 1,
d. Nemo tam sine oculis, tam sine mente vi-
t quid sit sementis ac messis, quid arborum
o, omnino nesciat. *Id. Verr.* 2, 3, 54. Se-
prohibita, aut messe amissa, fructus annuus
oat. *Colum.* 2, 9. Prima sementis rarius se-
ermittit, novissima spissius postulat. *Caes.*
1, 3. Sementes quam maximas facere, ut co-
imenti suppeteret. *Cato R. R.* 27. et 30. Se-
n facere. *Ov. Fast.* 1, 667. Villice, da re-
terrae semente peracta. *Plin.* 18, 25, 60.
tibus tempora plerique praesumunt. ℙ Trans-
Cic. N. D. 3, 30. Hanc a Diis immortalibus
mur malorum sementem esse factam? *Id. Att.*
De Reatinorum corona quod scribis, moleste fe-
agro Sabino sementem fieri proscriptionis. ℙ
riter *Pl. Merc.* 5, 7, 23. Hisce ego jam se-
n in ore faciam, pugnósque obseram. ℙ *Ut*
em feceris, ita et metes, proverb. quo signifi-
, ea quempiam relaturum, quae meritus fue-
. *Cic. Or.* 2, 65. dicenti M. Servilio: Dic mi-
Pinari, num si contra te dixero, mihi male
is es, ut ceteris fecisti? respondit Pinarius:
entem feceris, ita metes. ℙ Est etiam se-
tempus. *Cato R. R.* 17. Nuces per semen-
cipiunt maturae esse. *Colum.* 2, 10. *med.*
sementi pars fabae seri, pars ultima debet.
. 9. ℙ Item ipsum semen, quod terrae man-
est. *Id. ib.* 8. *f.* Ubi venit imber, multorum
sementis uno die surgit. ℙ Et ipsa seges
Ov. Fast. 1, 679. Vos date perpetuos tene-
entibus auctus. *Gell.* 2, 29. Cassita in semen-
te concesserat tempestiviores. ℙ Et ipsum
animale. *Arnob.* 5, 163. Necesse est credere,
ptacula lapides habuisse genitalia, et jacula-
mbibisse sementem, et completis temporibus
sse alvos graves, et postremum peperisse fe-
moris difficultate connixos.
ENTĪVUS, a, um, adj. ad sementem perti-
Varr. L. L. 5, 3. *f.* Sementivae feriae, dies
a pontificibus dictus, appellatus a semente,
ationis causa susceptae. *Paul.* ex *Festo:* Se-
ae feriae fuerunt institutae, quasi ex iis fru-
ndescere possint. *Varr. R. R.* 1, 2. Semen-
eriis in aedem Telluris veneram, rogatus ab
o. Adde *Macr. Sat.* 1, 16., ubi inter conce-
recenset: quod et *Fest.* facit in *Conceptivae:*
quia non habebant statum in anno diem, sed
antur a sacerdotibus. Hinc *Ov. Fast.* 1, 657.
ater evolvi signantes tempora Fastos, Nec
iva est ulla reperta dies. Cum mihi (sensit
lux haec indicitur, inquit Musa: quid a Fa-
stata sacra petis? Utque dies incerta sacro,
pora certa, Seminibus jactis est ubi festus
Pergit inde *Ov.* multa persequi ad hoc sacrum
ntia, quod Telluri et Cereri fiebat: nam Haec
causam frugibus, illa locum. ℙ *Sementiva*
. *Cat. R. R.* 7., *Varr. R. R.* 1, 59., *Plin.*
, 16. et *Cloat.* ap. *Macr. Sat.* 2, 15. *extr.*
dentur, quod sera, et sementis tempore, *h.*
mno, maturescant: sera certe a *Cloatio* vo-
ℙ Sementiva quidam vocant triticum, hor-
fabam, napum, rapam: verna autem, mi-
anicum, lentem, cicer, alicam, ut ait *Plin.*
10. *n.* 1. h. e. quae mature seri oportet,
ρα, scilicet autumno (quod est solemne tem-
nentis) in venturam aestatem, ut in tritico
Omnibus his loc. alii leg. *sementinus*, quia
. facile *n*, et *u* confunduntur: *Dausqu.* prae-
ℙ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p.
316. Fannia P. L. Sementiva. Ita fortasse
ulier est cognominata, quia feriis sementivis
t. *F.*]
ENTO, as, a. 1. σπερματίζω, semen produco.
8, 28, 67. *n.* 4. Est in primis inutile in pra-
sci herbas sementaturas. Fortasse rectius le-
quis putaverit *semen daturas.*
ERMIS. V. SEMIERMIS.
ESTRIS, e, adj. ἕκμηνος, ἑξάμηνος, qui sex
m est. *Varr. R. R.* 1, 2. Illic in semestri die,
te quicquam seri, aut alescere, aut meti pos-
ic, h. e. inter circulum septentrionalem, et
ardinem coeli. *Cic. Att.* 10, 8. *med.* Semestre
. *Caes. B. C.* 1, 9. imperium. *Plin.* 8, 39,
nestris vita; et *ib.* 16, 17. Leones semestres
redi posse. *Id.* 21, 51, 112. Semestris locu-
Croesi filius in crepundiis. *Id.* 10, 25, 36.
res aves, hirundines, *h. e.* quae semestri spa-
tio apud nos visuntur. *Alter Plin. ep.* 4, 4. Hunc rogo semestri tribunatu splendidiorem et sibi et avunculo suo facias, *h. e.* militari, qui sex menses durabat. *Juven.* 7, 88. Ille et militiae multis largitur honorem: Semestri vatum digitos circumligat auro, *h. e.* tribunos militares facit, ut et *Lips. de milit. Rom.* 2, 9. interpretatur. Loquitur autem *Juven.* de Paride pantomimo et poeta Neronis, quem semestribus militiolis tumentem (ut ait *Auct. vitae Juvenalis* [*Spurius videtur hic locus *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 704.]) ipse eo loco perstringit. [**Liv.* 21, 43. semestris dux.] *Suet. Aug.* 35. *med.* Sibique instituit consilia sortiri semestria, cum quibus de negotiis ad frequentem senatum referendis ante tractaret, *h. e.* consiliarios, qui sibi per senos menses adessent. ℙ Hinc *Semestria, um*, absolute dicuntur libri, in quibus perscripta erant, quae M. Aurelius Antoninus de jure civili constituerat sex illis mensibus, quibus solebat quotannis juri dicundo vacare; quod fecisse videtur ex institutione Augusti. *Scaevola Dig.* 18, 7, 10. Divus Marcus, fore liberos in Semestribus constituit; et *Tryphon. ib.* 2, 14, 46. In Semestribus relata est constitutio divi Marci. Adde *Ulp. ib.* 29, 2, 12. ℙ *Semestris* etiam dicitur dimidium mensis spatium continens, ut *semodius* pro *semimodius*, ἡμιμήνιος, ut *semestris Luna*, h. e. plena. *Appul. Met.* 11. Stellae dispersae coruscabant, earumque media semestris Luna flammeos spirabat ignes. Hinc *semestrium.* [*Exposuit de duplici hac v. *semestris*, sive *semenstris* significatione *Oudend.* ad *Suet. Caes.* 80.] ℙ Sunt qui scrib. *semenstris.* [*Cf. *Oudend.* ad *Suet. Caes.* 80. *Drakenb.* ad *Liv.* 4, 24. et 21, 43, 15. *Herz.* ad *Caes. B. C.* 9. comparat formam *nanctus*, probatam *Gronovio.*]

SĒMESTRĬUM, ii, n. dimidii mensis spatium, ἡμιμηνιαῖον. *Colum.* 11, 2. Hoc igitur semestrium, et deinceps sequentia tempestatibus adnotatis percensuimus. Alii leg. *semimenstruum*, quia *semestrium* ex analogia sex mensium tempus significare deberet: at *Colum.* certe dimidium mensem intelligit. V. v. praec.

SĒMĒSUS, a, um, adj. ἡμίβρωτος, ἡμιδαής, dimidia parte comesus, arrosus. *Suet. Tib.* 34. Ut parcimoniam publicam exemplo quoque juvaret, solemnibus ipse coenis pridiana saepe ac semesa obsonia apposuit. *Id. Vit.* 13. *extr.* Ne in itinere quidem ullo temperavit, quin circa viarum popinas fumantia obsonia, vel pridiana atque semesa manderet. *Hor. Sat.* 1, 3, 81. Semesi pisces; et *ib.* 2, 6, 85. Semesa lardi frusta. *Juven.* 5, 167. ecce dabit jam Semesum leporem, aut aliquid de clunibus apri. *Petr. Sat.* 141. Cum esset Numantia a Scipione capta, inventae sunt matres, quae liberorum suorum tenerent semesa in sinu corpora.

SĒMET. V. in SUI.

SĒMETRUM, i, n. ἄμετρον, quod est sine mensura, enorme, non symmetrum: vox hybrida ex Latino, *se* sine, et Graeco μέτρον, mensura, modus. *Prud. Psych.* 826. Aurea planitiem spatiis percurrit arundo Dimensis, quadrent ut quatuor undique frontes, Ne commissuris distantibus angulus impar Argutam mutilet per dissona semetra normam.

SĒMI pro semis, in compositis dimidium significat, ut ἡμι pro ἥμισυ. Ipsa composita κατὰ στοιχείων hic recensentur.

SĒMĬACERBUS, a, um, adj. ὑπόδριμος, immaturus, subacidus. *Pall.* 9, 13. Uvae semiacerbae succus.

SĒMĬĂDĂPERTUS et Semadapertus, a, um, adj. dimidio sui apertus, semiapertus. *Ov. Am.* 1, 6, 3. aditu fac janua parvo Obliquum capiat semiadaperta latus.

SĒMĬADŎPERTŬLUS, a, um, adj. dimidia parte adopertus. *Appul. Met.* 3. Oculi tremuli, marcidi, jamque semiadopertuli.

SĒMĬAGRESTIS, e, adj. subagrestis. *Aurel. Vict. Caes.* 39. *med.* Maximianum fidum amicitia, quamquam semiagrestem, militiae tamen et ingenio bonum imperatorem jubet.

SĒMĬAMBUSTUS, a, um, adj. ἡμίκαυστος, ἡμιφλογής, semiustus. *Suet. Cal.* 59. Cadaver tumultuario rogo semiambustum. *Sil.* 14, 63. Semiambusta rotat liquefactis saxa cavernis. Adde 2, 681.

SĒMĬĂMICTUS, a, um, adj. ἡμίγυμνος, dimidia parte amictus, male vestibus opertus, seminudus. *Appul. Met.* 1. Humi jacebat scissili palliastro semiamictus; et *ib.* 7. Centunculus disparibus, et male consarcinatis semiamictus. Adde *ib.* 9.

SEMIAMIRĬCUS, a, um, adj. ad Semiamiram (quae saepius *Sooemias* appellatur) pertinens, quae fuit Elagabali mater: ut Semiamirica senatusconsulta, *Lampr. Elag.* 4.

SĒMĬAMPŬTĀTUS, a, um, adj. dimidia parte amputatus. *Appul. Met.* 1. Baculo, quod ramulis semiamputatis nodosum gerit.

SĒMĬĀNĬMIS, e, et Semianimus, a, um, adj. ἡμίπνοος, semivivus, semimortuus, seminex. *Enn.* ap. *Serv.* ad *A.* 10, 396. Oscitat in campis caput a cervice revulsum, Semianimesque micant oculi. *Cic. Div.* 1, 47. ipsa feris transfigens unguibus anguem Semianimum, et varia graviter cervice micantem. *Lucr.* 6, 1266. Languida semianimo cum corpore membra videres. *Virg. A.* 10, 395. Te decisa suum, Laride, dextera quaerit, Semianimesque micant digiti, ferrumque retractant; et *ib.* 403. curruque volutus Caedit semianimis Rutulorum calcibus arva; et *ib.* 11, 635. Semianimes volvuntur equi. *Liv.* 28, 23. Cum in succensum rogum semianima pleraque injicerent corpora. [**Vell.* 2, 27, 3. Telesinus postera die semianimis repertus est.] Adde *Phaedr.* 1, 9., *Juven.* 4, 37., *Sen. Oed. f.*, *Stat. Th.* 2, 83. qui *semianimus* usurpant: et *Sen. Ben.* 4, 37., *Lucan.* 3, 747. et 4, 339. et al. et *Val. Fl.* 5, 135. et *Sil.* 9, 123., qui *semianimis:* Scilicet in quibusdam casibus alterum prae altero melius sonat. ℙ De eo, qui est in magno metu. *Lucan.* 4, 339. Semianimes in castra trahens hostilia turmas, Victoris stetit ante pedes. [**Liv.* 1, 48. Semianimis regius comitatus.] ℙ Sunt qui jubent *semanimis* scribi, extrito *i*, praesertim in carmine: alii ubique *i* retineri, et synizesim, seu synecphonesim seu synaeresim fieri. Libri variant. *Pier.* ad *Virg. A.* 3, 578. in suis *semiustum* reperit, non *semustum:* sibique magis placere ad figuram confugere, quam *i* tollere. In eadem sententia sunt *Erythraeus* in *Indice Virg.* in *Semianimem*, et *Dausqu.*, tametsi non in omnibus, quae post *semi* habent vocalem, *i* retinetur, ut in *semesus*, *semuncia.* [*Legitur forma *semanimis* in *inscr.* ap. *Orell.* 4944. RELATUS SEMANIMIS CASU. etc. Ceterum solemnis est in codicibus utriusque formae commutatio.]

SĒMĬANNŬUS, a, um, adj. dimidium anni continens, semestris. *Capell.* 6, 194. Sol in insula Thule brumali descensu semiannuam facit horrere noctem.

SĒMĬĂPERTUS, a, um, adj. ἡμισάνοικτος, semiadapertus. *Liv.* 26, 39. *f.* Paucos ex multis trepida fuga incidentes semiapertis portarum foribus, in urbem compulit.

SĒMĬASSUS, a, um, adj. semicrematus, semiambustus. *Enn.* ap. *Cic. Tusc.* 1, 44. Heu! reliquias semiassi regis, denudatis ossibus, Per terram sanie delibutas foede divexarier. Alii rectius leg. Neu reliquias sic meas siris, denudatis, etc. [*Ita *Orell.*]

SĒMĬĀTER. V. v. sq.

SĒMĬĀTRĀTUS, a, um, adj. dimidia parte atratus. *Varr.* ap. *Non.* 2, 298. Ipsum propter vix liberti semiatrati exsequiantur. Alii leg. *semiatri.*

SĒMĬAXĬUS. V. SARMENTICIUS.

SĒMĬBARBĂRUS, a, um, adj. qui dimidia parte barbarus est. *Suet. Caes.* 76. Quosdam e semibarbaris Gallorum recepit in curiam, *h. e.* Narbonenses, ut quidam interpretes putant, quod hi inter barbaros majoris cultus essent, atque elegantiae. *Capitol. Maxim.* 2. Adolescens, et semibarbarus. [*Hieron. adv. Jovin. n.* 1, 48. Leptis urbs semibarbara. *F.*]

SĒMĬBOS, bŏvis, adj. homo dimidia parte bos, qualis fuit Minotaurus. *Ov. A. Am.* 2, 23. Daedalus ut clausit conceptum crimine matris Semibovemque virum, semivirumque bovem. (Adde *Trist.* 4, 7, 18.) Porro hunc versum valde amavit *Ov.*, et reprehendi ab aliis flocci fecit. Rogatus enim aliquando ab amicis suis, ut narrat *Sen. Contr.* 2, 10. *f.*, ut tolleret tres versus, invicem petiit, ut ipse tres exciperet, in quos nihil illis liceret: aequa lex visa est. Scripserunt illi, quos tolli vellent, secreto: hic, quos tutos esse vellet. In utrisque codicillis iidem versus erant: ex quibus primum fuisse narrabat Albinovanus Pedo, qui inter arbitros fuit, *Semibovemque virum*, etc. secundum, *Egelidum Borean*, etc. Tertium, quis fuerit, *Seneca* non adjicit.

SĒMĬCĂNĀLĬCŬLUS, i, m. dimidius canaliculus. *Vitr.* 4, 3. *med.* de triglyphis Doricis: In medio canaliculi ad normae cacumen imprimatur: in extremis partibus semicanaliculi intervertantur.

SĒMĬCĀNUS, a, um, adj. μιξόθριξ, capillos habens partim canos, partim nigros. *Appul. Met.* 8. Calvus quidem, sed cincinnis semicanis et pendulis capillatus; et *ib.* 9. Comae semicanae.

SĒMĬCĂPER, pri, comm. gen. ἡμίτραγος, qui dimidia sui parte caper est. Epitheton est Faunorum, et Satyrorum, qui inferiore sui parte capris similes pinguntur. *Ov. Fast.* 5, 101. Semicaper coleris succinctis Faune Lupercis. *Id. Met.* 14, 515. Semicaper Pan.

[SĒMĬCENTĒSĬMUS, a, um, adj. dimidius centesimi. Hinc absolute *semicentesima*, *ae*, est pars semicentesima. *Imppp. Grat.*, *Valent. et Theodos. Cod. Theod.* 13, 9, 3. Ut omnis in posterum duarum semicentesimarum, quae ex hibernis oneribus postulantur, a vobis petitio conquiescat. *F.*]

SĒMĬCINCTĬUM, ii, n. ἡμιζώνιον, zona minus lata, cincticulus. *Isid. Or.* 19, 33. *in.* Cinctus est lata zona, et minus lata semicinctium. *Mart.* 14, 153. cujus lemma *Semicinctium:* Det tunicam dives: ego te praecingere possum. Essem si locuples, munus utrumque darem. *Petr. Sat.* 94. Inclusus ego suspendio vitam finire constitui: et jam semicinctio stantem ad parietem spondam vinxeram, cervicesque nodo condebam, cum, etc. V. SARAPIS.

*SEMICIPĬUM, i, n. ἡμικεφάλιον *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

SĒMĬCIRCŬLĀRIS, e, adj. ἡμικύκλιος, semicirculi formam habens. Ap. *Colum.* 5, 2., quo loco posita est figura semicirculi, leguntur haec verba:

semicircularis agri forma: quae tamen incertum, sintne *Columellae*, an alterius, qui ad indicandam figuram ea addiderit.

SĒMICIRCŬLĀTUS, a, um, adj. semicirculi forma factus. *Cels.* 7, 26. *n.* 2. *f.* Ferramentum fecit rectum in summa parte labrosum, in ima semicirculatum, acutumque.

SĒMICIRCŬLUS, i, m. ἡμίκυκλος, dimidium circuli. *Cels.* 7, 26. *n.* 2. *med.* Uncus in semicirculi speciem, retusae latitudinis. ℙ [Est etiam idem ac hemicyclium, in quo sedere confabulantes solebant. *Cic. Fin.* 5, 20. Circulos aliquos, et semicirculos consectari. *Goer.* ita recte edidit, *Scal.* ex quodam MS. leg. *sessiunculas* pro *semicirculos. F.*] [*Optimi codices habent *sessiunculas*, item *Orell.*, qui, licet speciosam *Goerenzii* defensionem lectionis *semicirculos* praedicaverit, tamen suspicioni resistere se non potuisse fatetur, ortum esse hoc vocabulum, aeque ἅπαξ λεγόμενον hoc sensu atque alterum *sessiuncula*, e stupiditate librariorum, qui *circulos* pro figuris mathematicis habuissent.] ℙ Adjective, semicircularis. *Colum.* 5, 2. *med.* Si semicirculus fuerit ager, cujus basis habeat pedes CXL., curvaturae autem latitudo pedes LXX. et *mox:* Si autem minus quam semicirculus erit, arcum sic metiemur.

SĒMICLAUSUS et Semiclusus, a, um, adj. *Appul. Met.* 10. Semiclauso ore balbutiens. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 230. Silvane sacra semicluse fraxino, Et hujus alti summe custos hortuli. [*Silvanus* hic dicitur *semiclusus fraxino*, quia, Dei Termini ritu, caput ejus humerique extabant, reliquum corpus trunco inclusum latebat. *F.*]

SĒMĬCOCTUS, a, um, adj. ἡμίεφθος, dimidia parte coctus, semicrudus. *Plin.* 18, 11, 29. *n.* 3. Ex tritico candidissima atque grandissima eligunt grana, et semicocta in ollis. *Colum.* 8, 5. Hordeum semicoctum.

SĒMĬCOMBUSTUS, a, um, adj. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 859. Alunt olivo semicombustas faces. Adde *Sidon. ep.* 3, 13.

SĒMĬCONFECTUS, a, um, adj. ut Semiconfectus caespes, *Sidon. ep.* 6, 10.

SĒMĬCONSPĬCŬUS, a, um, adj. qui dimidio conspicitur. *Appul. Met.* 5. *in.* Nonnulli per fenestras semiconspicui.

SĒMĬCORPŎRĀLIS, e, adj. idem ac semicorporeus. *Firm. Math.* 2, 12. Aries est signum in coelo masculinum, semicorporale, oculis languidis, erraticum.

SĒMĬCORPŎRĔUS, a, um, adj. dimidio corporeus. *Firm. Math.* 2, 12. Cancer signum est in coelo femininum, mobile, semicorporeum, irrationale, *h. e.* cujus corpus dimidia tantum parte in coelo conspicitur.

SĒMICRĔMĀTUS, a, um, ἡμίφλεκτος, dimidia parte crematus. *Ov. Ib.* 636. Membra feras Stygiae semicremata neci. *Mart.* 11, 54. Turaque de medio semicremata rogo.

SĒMICRĔMUS, a, um, adj. idem quod semicrematus. *Ov. Met.* 12, 287. Semicremoque novat repetitum stipite vulnus.

SĒMICRŪDUS, a, um, adj. ἡμίωμος, dimidia parte crudus. *Colum.* 6, 25. Lupini semicrudi conteruntur. *Suet. Aug.* 1. Semicruda exta. *Stat. Silv.* 4, 9, 48. Quid, si cum bene mane semicrudus Illatam tibi dixero salutem? *idest* cibo pro dimidia parte digesto.

SĒMICŪBĬTĀLIS, e, adj. dimidio cubito constans. *Liv.* 42, 65. Bipalme spiculum hastili semicubitali infixum.

SĒMĬCŪPĀ, ae, f. Ap. *Ammian.* 28, 4. *med.* Semicupae, Cimessores, Statarii, etc. sunt scurrilia nomina otiosae plebis hominum.

SĒMĬDĔUS, i, m. Semidea, ae, f. ἡμίθεος, ἥρως, ἡρωΐνη, ἡμιθέαινα, dimidia parte Deus, h. e. vel ex Deo et homine natus, vel ob virtutem ex homine Deus factus, heros: ut Pan, Hercules, Romulus, Sirenes, etc. V. HEROS et INDIGETES. Usurpatur et substantivi, et adjectivi more. *Ov. Ib.* 81. Vos quoque plebs Superum, Fauni, Satyrique, Laresque, Fluminaque, et Nymphae, Semideumque genus. *Id. Met.* 14, 673. Mille proci cupiunt et Semideique, Deique. *Lucan.* 9, 6. Quodque patet terras inter, lunaeque meatus, Semidei Manes habitant, quos ignea virtus Innocuos vita patientes aetheris imi Fecit, et aeternos animam collegit in orbes. (Creduntur Semidei habitare spatium, quod est inter coelum et terram. *Manil.* 1, 800., *Plin. Pan.* 89. *f.*) *Stat. Th.* 9, 376. Hoc tibi Semidei munus tribuere parentes? *Ov. Her.* 4, 49. Semideae Dryades. *Val. Fl.* 6, 222. clari Taulantis alumnus Semidea genitrice Tages. *Rut. Itin.* 1, 365. Saecula Semideum ferrati nescia Martis: pro *Semideorum*, *h. e.* aetas aurea. *Auson. Idyll.* 11, 21. de Sirenib. Tres volucres, Tres Semideae, tres semipuellae. ℙ *Semideum pecus*, Panes. *Stat. Th.* 6, 111. cana Pales, Silvanusque arbiter umbrae, Semideumque pecus. ℙ *Semideus canis*, latrator Anubis. *Lucan.* 8, 831. Nos in templa tuam Romana accepimus Isin, Semideosque canes, et sistra jubentia luctus. ℙ *Semidei reges* ap. *Stat. Achill.* 2, 362. et *Th.* 3, 518. sunt Argonautae, quos *Id. Th.* 5, 373. et *Achill.* 1, 87. semideos heroas vocat, et *Val. Fl.* 3, 504. reges Diis genitos; et 5, 504. Deum genus; et *Sen. Med.* 227. proles Deum.

SĒMĬDĬĒS, ei, m. dimidium diei. *Auson. Ecl. de rat. dier.* 5. Semidiemque, duosque dies, deciesque novenos. Adde *ib. de rat. solstit. in aequinoct.* 2.

SĒMĪDĬGĬTĀLIS, e, adj. qui habet magnitudinem dimidii digiti. *Vitr.* 10, 22. *med.* Terebratur foramen digitale, semidigitale, sesquidigitale.

[SĒMĬDĪVĪNUS, a, um, adj. fere divinus. *M. Aurel.* ad *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 1, 5. Legas semidivinum locum ex oratione tua. *F.*]

SĒMĬDOCTUS, a, um, adj. ἡμιμαθής, dimidio doctus, aliquantum doctus, mediocri eruditione imbutus. *Pl. As.* 1, 3, 73. Haeccine te esse oblitum, in ludo qui fuisti tamdiu? *Arg.* Tua ista culpa est, quae discipulum semidoctum abs te amoves. *Cic. Or.* 2, 42. Haec ut properans, et apud doctos, et semidoctos ipse percurro. *Mart.* 10, 92. Et semidocta villici manu structas Tonantis aras. *Gell.* 15, 9. Grammaticus semidoctus. V. SEMIPERITUS.

SĒMĬERMIS et Semermis, e, et Semiermus, a, um, adj. ἡμίοπλος, armis male instructus. *Liv.* 30, 28. Tumultuarii exercitus ex agrestium semiermi turba subito collecti. *Id.* 28, 16. Ipse dux in proximos colles cum sex millibus ferme semiermium evasit. Adde 39, 31. *med.* et 40, 58. *med.* Pro altera positione *Tac. A.* 1, 68. Hosti facile excidium, et paucos ac semermos cogitanti, etc. et *ib.* 3, 45. In fronte statuerat ferratos, in cornibus cohortes, a tergo semermos. ℙ De scriptione V. in SEMIANIMIS. [*Cf. *Drak.* ad *Liv.* 27, 1.]

SĒMĬFACTUS, a, um, adj. ex part. ἀτελής, dimidia tantum parte factus, imperfectus. *Tac. A.* 15, 7. Semifacta opera perrupit, seque vallo extulit. *Hirt. B. Afr.* 83. In portas valli semifactus ruere contendunt.

SĒMĬFASTĪGĬUM, ii, n. dimidiatum fastigium. *Vitr.* 7, 5. *med.*

SĒMĬFER, ra, rum, adj. μιξόθηρ, ἡμίθηρ, qui dimidia sui parte fera est, altera homo, semivir, semihomo, ut Centaurus, Siren, Scylla, Cacus. *Lucr.* 2, 701. Semiferas hominum species exsistere; et *ib.* 4, 588. Pan Pinea semiferi capitis velamina quassans. *Cic.* in *Arat. N. D.* 2, 44. Corpore semifero magno Capricornus in orbe. *Virg. A.* 10, 212. de Tritone: Spumea semifero sub pectore murmurat unda. *Ov. Met.* 12, 405. Hylonome, qua nulla nitentior inter Semiferos altis habitavit femina silvis, *h. e.* Centauros; et *ib.* 2, 633. Semifer interea divinae stirpis alumno Laetus erat, *h. e.* Chiron. Sic *Claud. III. cons. Honor.* 60. non ocius hausit Achilles Semiferi praecepta senis; et *VI. cons.* 634. semiferi Gortynia tecta juvenci, *h. e.* Minotauri. *Id. Gigantom.* 80. de Peloro gigante: femorum qua fine volutus Duplex semiferis connectitur ilibus anguis. *Sen. Phoen.* 119. semifero dolos Sphinx ore nectens. Adde *Herc. Oet.* 966. et 1470., *Stat. Theb.* 9, 220. et *Lucan.* 6, 386. ℙ Dicitur etiam de domestica bestia, quae multum feritatis habet, ut canes ex lupo et cane geniti: *lyciscae* ob id appellati. *Grat. Cyn.* 253. Hic et semiferam Thoum de sanguine prolem Finxit. *Plin.* 8, 57, 82. Glires semiferum animal, cui vivaria in doliis idem, qui apris, instituit. ℙ Homines semiferi, agrestes, montana incolentes, inculti, feris moribus. *Sil.* 3, 541. Illuvie, rigidaeque comae squalore perenni Horrida semiferi promunt e rupibus ora. De Alpium incolis loquitur. *Plin.* 6, 19, 22. de Indis: Genus hominum semiferum, ac plenum laboris immensi. ℙ *Semiferus* in recto casu analogia defendi potest; usu, quod adhuc sciam, non potest. ℙ Multa in hanc vocem scriptorum testimonia ideo protulimus, quia non defuere, qui eam toto Latio exsulare juberent, et *semivir* substituerent.

SĒMĬFORMIS, e, adj. ἡμίμορφος, dimidia sui parte formatus, imperfectus, semifactus, informis. *Colum.* 8, 5. *med.* Tonitrua, quibus vitiantur ova, pullique semiformes interimuntur, antequam toti partibus suis consummentur. *Id.* 4, 25. Semiformis lunae species.

SĒMĬFULTUS, a, um, adj. ex part. dimidia tantum parte fultus. *Mart.* 5, 14. Subsellioque semifultus extremo, Et male receptus altero genu.

SĒMĬFŪMANS, antis, adj. ex part. adhuc aliqua parte fumans. Translate. *Sidon. ep.* 1, 7. Qui adhuc in eo semifumantem praefecturae nuper extortae dignitatem venerabatur.

SĒMĬFŪNĬUM, ii, n. funis dimidio tenuior. *Cato R. R.* 135. Funem loreum in plostrum justum pedes LX., semifunium pedes XLV.

SĒMĬGAETŪLUS, a, um, adj. qui ad Gaetulos vel regione, vel moribus accedit. *Appul. Apol.* Memet professum sum Seminumidam, et Semigaetulum.

SĒMĬGERMĀNUS, a, um, adj. de Germanis participans. *Liv.* 21, 38. *f.* Cum quae ad Apenninum ferant, obsepta gentibus Semigermanis fuissent.

SĒMĬGRAECĒ, adv. paene Graeco more. *Lucil.* ap. *Vel. Long. de Orth. in.* 2214. S nostrum, et Semigraece quod dicimu' Sigma Nil erroris habet.

[SĒMIGRAECŬLUS, a, um, adj. dimin. Semigraeci. *Hieron. ep.* 50. *n.* 2. Si me absque usu Latinae linguae, Semigraeculum barbarumque homo Latinissimus et facundissimus superet. *F.*]

SĒMIGRAECUS, a, um, adj. ἡμιέλλην, Gr[...] participans. *Varr. R. R.* 2, 1. Ut Semigraecis[...] storibus dicam Graece. *Flor.* 1, 18. Tarentum [...] migraeca ex Lacedaemoniis conditoribus ci[...] *Suet. Gr.* 1. Poetae, et oratores Semigraeci, [...] qui utraque lingua, Graeca et Latina, usi sun[...]

SĒMIGRĀVIS, e, adj. paene omnino grav[...] *Liv.* 25, 24. Magna pars in turribus epulati, au[...] piti vino erant, aut semigraves potabant. Alii [...] ctius *F.*] leg. *somno graves.*

SĒMIGRO, as, n. 1. ἀποικέω, ad seorsum hab[...] dum me confero. *Cic. Coel.* 7. *f.* Reprehendis[...] patre quod semigrarit.

SĒMĬHĬANS, antis, a *semi* et *hians*, quod al[...] aliquantum hians. *Appul. Met.* 10. Semihiant[...] bias comprimere. *Catull.* 61, 219. Dulce ride[...] patrem Semihiante labello. Ut ratio carminis[...] stet, recurrendum est ad synaeresin. V. quae [...] sunt in SEMIANIMIS.

SĒMĬHĬULCUS, a, um, adj. semihians. [...] *quidam* ap. *Gell.* 19, 11. Dum semihiulco savio [...] puellum savior. De quantitate syllabae, V. v. [...]

SĒMĬHŎMO, inis, m. ἡμιάνθρωπος, semivi[...] mifer. *Virg. A.* 8, 193. Hic spelunca fuit vast[...] mota recessu Semihominis Caci. *Id. ib.* 198. [...] monstrum, et 267. semiferum. *Ov. Met.* 12[...] Haec inter Lapithas, et semihomines Centauros [...] lia. *Sedul.* 1, 231. Semihominemque canem s[...] homo pronus adoret, *h. e.* Anubim. *Colum.* [...] Quamvis semihominis vesano gramine feta M[...] gorae pariat flores: scil. quia radice inferiore[...] tem hominis refert, *h. e.* crura et pedes. [...] qui incultis et feris est moribus. *Sil.* 11, 18[...] ego semihomines inter Nasamonas, et inter S[...] atque aequantem ritus Garamanta ferarum M[...] rico ponam tentoria mixtus alumno? ℙ Si[...] habeatur ad quantitatem, ubique hic a poetis[...] betur eo modo, quo in SEMIANIMIS dictum [...]

SĒMĬHŌRĂ, ae, f. ἡμιώριον, spatium di[...] unius horae. *Cic. Rab. perd.* 2. *med.* Meque [...] parato et constituto spatio defensionis in sem[...] curriculum coegisti. *Cels.* 3, 21. Id ante me[...] tota hora, post meridiem semihora fieri o[...] Adde *Hirt. B. Afr.* 38.

SĒMIJĒJŪNĬUM, ii, n. *Tert. adv. Psych.* 1[...] tionum semijejunia interponentes.

SĒMĬĪNĀNIS et Seminanis, e, adj. ἀμφίκυρτ[...] midia parte inanis. *Plin.* 2, 18, 16. Luna in q[...] to solis dividua est, in triquetro seminani a[...] orbe, impletur autem in adverso, *h. e.* orbe in[...] to, major scilicet dimidia, minor plena.

SĒMĬINTĔGER, gra, grum, adj. dimidi[...] integer. *Ammian.* 20, 5. Post civitatum e[...] peremptaque innumera hominum millia, pauca[...] semiintegra sunt relicta, cladis immensitas [...] taret.

[SĒMIJŪDAEUS, a, um, adj. qui dimidi[...] Judaeus est. *Hieron.* 1. *in Isaj.* 2, 20. Videli[...] daei, aut Semijudaei, id est Ebionitae. *F.*]

SĒMIJŪGĔRUM, i, n. ἡμίπλεθρον, mediu[...] rum. *Colum.* 5, 18. Vel in semijugera omnis[...] dirimatur; et *ib.* 1. Galli semijugerum are[...] vocant.

SĒMĬLĂCER, ra, rum, adj. ἡμίρραπτος, [...] parte lacer. *Ov. Met.* 7, 344. Semilacerque t[...] tat consurgere.

SĒMĬLĂTER, ĕris, m. *Vitr.* 2, 3. *med.* U[...] te lateribus ordines, altera semilateres pon[...]

SĒMĬLAUTUS, a, um, adj. ex part. mal[...] sordidus. *Catull.* 54, 2. Semilauta crura.

SĒMĬLĪBER, ra, rum, adj. ἡμιελεύθερος, [...] libertate fruens. *Cic. Att.* 13, 31. Obsecro, [...] mus ista, et semiliberi saltem simus. *Sen.* [...] 5. *f.* Semiliberum te dixit Cicero: at meh[...] nunquam sapiens in tam humile nomen pr[...] nunquam semiliber erit, integrae semper li[...] et solidae.

SĒMĬLIBRĂ, ae, f. selibra. *Appul. Herb.* 9[...] pis cervini semilibra.

SĒMĬLIXĂ, ae, m. ἡμισκευοφόρος, qui f[...] est. *Liv.* 28, 28. Illi primum non Atrium U[...] semilixam ducem secuti sunt. Ita per conte[...] vocatur C. Atrius Umber, qui ab *eod. ib.* 24. [...] rius miles dicitur. *Id.* 30, 28. Cui (*Syphaci*) [...] rius semilixa ducere exercitus solitus sit. I[...] *semilixa* per contemptum appellatur, qui ta[...] *eod.* 24, 28. Q. Statorius centurio dicitur.

SĒMĬLIXŬLĂ, ae, f. *Varr. L. L.* 4, 22. [...] XULAE.

SĒMĬLŪNĀTĬCUS, a, um, adj. qui paul[...] est, quam lunaticus. *Firm. Math.* 7, 3. *f.* [...] natici nascentur.

SĒMĬMĂDĬDUS, a, um, adj. ex part. ἡμ[...] dimidia parte madidus. *Colum.* 2, 4. Ne lutos[...] tractetur, neve exiguis nimbis semimadidus.

SĒMĬMĂRĪNUS, a, um, adj. ἡμιάλιος, q[...] mari et de terra participat. *Lucr.* 5, 890. A[...] dis canibus succinctas semimarinis Corporibus [...]

SĒMĬMAS, ăris, adj comm. gen. ἀνδρόγυν[...] simul et femina. *Ov. Met.* 4, 380. Ergo ubi s[...] das, quo vir descenderat, undas Semimarem [...] videt, etc. *Liv.* 31, 12. *f.* Ante omnia ab[...] semimares, jussique in mare deportari. Ap. G[...]

06. Ceneum Elati filium, qui puella fuerat, et
uni munere translatus in virum, Centauri per
cium *semimarem hostem* vocant. ℙ Item ca-
ıs, eviratus, exsectus, semivir, ἡμίανδρος. Ta-
ɔim masculi vigoris quasi dimidio carent. *Varr.*
. 3, 9. et *Colum.* 8, 2. Feminae, gallinae; ma-
galli; capi, semimares, quod sunt castrati. *Ov.*
4, 183. Ibunt semimares, et inania tympana
nt, *h. e.* Galli Matris Deum. *Id. ib.* 1, 588.
gni castus Jovis aede sacerdos Semimaris flam-
iscera libat ovis, *h. e.* vervecis.
MĪMASCŬLUS, i, m. semimas, castratus. *Ful-*
Myth. 3; 5. Berecynthia Attin castrando semi-
ılum fecit. [*Anacreon Od.* 13. *v.* 2. Τὸν ἡμί-
Ἄττιν. *F.*]
MĪMĀTŪRUS, a, um, [adj. ex part. *F.*] paene
rus. *Pall.* 7, 12. Hordeum semimaturum.
MĪMĒDUS, a, um, adj. paene Medus, ut Sae-
ecus, Seminumida. *Appul. Apol.* Genere mix-
t, Semimedus, et Semipersa.
MĬMĔTŎPĬĂ, orum, n. plur. dimidiae meto-
Vitr. 4, 3. *med.* In extremis angulis semimeto-
nt impressa.
MĪMITRĂ, ae, f. dimidia vel parva mitra. *Ulp.*
34, 2, 26. *med.* Ornamentorum haec sunt: vit-
nitrae, semimitrae, calvatica, etc.
MĪMORTŬUS, a, um, [adj. ex part. *F.*] ἡμι-
, dimidia parte mortuus, paene mortuus, se-
ıs. *Catull.* 50, 14. At defessa labore membra
iam Semimortua lectulo jacebant. *Petr. Sat.*
Multi utrinque semimortui labuntur. Alii leg.
orte. *Appul. Met.* 6. An custodiam anus se-
rtuae formidabis?
MĪNĀLIS, e, adj. σπερματικὸς, ad sementem
ıen pertinens. *Colum.* 11, 2. *med.* Viciae semi-
modios quinque, viciae pabularis modios se-
Auct. Priap. 26. Seminale membrum, *h. e.*
rum virile. *Lactant. Op. D.* 12. Seminales ve-
ℙ *Seminalia* ap. *Tert. adv. Marc.* 13. *f.* sunt
segetes, aut messes.
MĪNĀNIS. V. SEMIINANIS.
MĪNĀRĬĂ, ae, f. quae semina herbarum ven-
Inscr. ap. *Grut.* 79, 3. Atinia Tyrannis semina-
porta triumphale. *Reines.* ad *Inscr. cl.* 11. *n.*
gendum putat *feminaria*, *h. e.* iatromaea, ob-
. *F.*]
MĪNĀRĬUM, ii, n. φυτευτήριον, φυτώριον, plan-
, locus in agro, in quo surculi arborum, aut
seruntur, ut, ubi ad certam magnitudinem
erint, in alium locum transferantur: cujus fa-
rationem *Cato R. R.* 46., *Col. Arb.* 1. et 2.,
17, 10, 14. et *ib.* 11, 14. et *Pall.* 3, 10. tra-
Patavini rustici *chiocára* vocant. *Cato R. R.*
lcos et scrobes seminariis facere. *Id. ib.* 48.
ium seminarium ad eundem modum, atque
neum, facito. *Varr. R. R.* 1, 29. Seminaria
genus ut serantur. *Colum.* 11, 2. *med.* Semina-
tituere; et *ib.* Maturas plantas de seminariis
obes transferre. *Id.* 5, 6. Ulmorum semina-
paratum habere. *Pall.* 4, 8. *extr.* Seminaria
um et seminum facere. *Plin.* 18, 29, 71. pur-
arculo. *Pall.* 6, 4. assidue fodere. *Ulp. Dig.*
. *med.* Conserendi agri causa seminarium pa-
renovare, quasi instrumentum agri. ℙ Trans-
Varr. ap. *Non.* 1, 115. Vinum hilaritatis dulce
rium, *h. e.* occasio, origo, principium. *Cic.*
10. *med.* Qui nisi exeunt, nisi pereunt, et-
Catilina perierit, scitote, hoc in republica se-
um Catilinarium futurum, *h. e.* ex hoc genere
um semper multos Catilinae similes exstituros.
Liv. 39. Bacchanalia scelerum omnium semina-
Cic. Phil. 13, 2. Veterani seminarium judi-
rtiae decuriae. *Liv.* 6, 12. Vix seminario exi-
ilitum relicto. *Id.* 42, 61. Equites semina-
enatus. *Flor.* 2, 6. *med.* Hispania seminarium
s exercitus. *Cic. Pis.* 40. *med.* Ex illo fonte
inario triumphorum cum arida folia laureae
ses. *Hieron. in Helv. n.* 20. Hinc discordia,
rium repudii. *Id. ep.* 27. *n.* 2. Seminarium
n. Adde *Curt.* 8, 6., *Appul. Apol.* et *Auson.*
ict. 30.
ĪNĀRĬUS, a, um, adj. ad semina pertinens.
R. 10. *f.* Pilum fabarium unum, farrearium
seminarium unum, qui nucleos succernat,

ĪNĀTĬO, onis, f. σπορὰ, actus seminandi.
R. R. 2, 6. Ad seminationem onagrus idoneus,
fero fit mansuetus facile, *h. e.* ad genera-
, ad coitum.
ĪNĀTOR, oris, m. σπορεὺς, qui seminat. *Cic.*
2, 34. Omnium autem rerum, quae natura ad-
rantur, seminator, et sator, et parens, ut ita
atque educator, et altor est mundus. *Id.*
6. Qui est versus omnium seminator malorum.
MINATRIX, icis, f. *Sarisb. ep.* 61. *B. A.*
ĪNĀTUS, a, um, part. a *semino:* genitus.
ph. 1, 2, 19. Alter decumo post mense nasce-
er, quam seminatus.
MĬNĔCO, as, a. 1. dimidia ex parte neco.
Tir. p. 122. Necat, seminecat. *F.*]
MINETHOS, i, opp. Cariae. *Plin.* 5, 29. *B. A.*
ĪNEX vel Seminĕcis, is, adj. ἡμιοσφαγὴς, qui
to vulnere, vel ex morbo morti est vicinus, se-

mivivus, semimortuus, moribundus. *Liv.* 39, 2. *f.* Qui circa regem, seminecem restantem, pugnabant. *Id.* 23, 15. *med.* Seminecem cum in acervo caesorum corporum inventum, curatumque benigno domum remiserat. *Tac. H.* 5, 28. *f.* Integri cum sauciis, semineces cum exspirantibus volvuntur. [*Ad de *Agr.* 36.] *Sil.* 10, 456. Seminecem extremo vitam exhalabat in auras Murmure deficiens jam Coelius. *Virg. A.* 10, 462. Cernat semineci sibi me rapere arma cruenta. *Val. Fl.* 6, 176. Semineces crines: sc. *in capite Medusae.* *Ov. Met.* 1, 228. artus, [*i. e. palpitantes adhuc.] *Albin.* 1, 394. oculi. *Sil.* 4, 164. Seminecum letum peragit gravis ungula pulsu; et 6, 11. Frustra seminecum quaerentia lumina coelum. ℙ In recto casu singulari exempla nondum vidimus.

*SĒMINIVERBĬUS, i, m. σπερμολόγος. *Vulg. Act. Apost.* 17, 18. Quid vult seminiverbius hic dicere? *Sarisb.* 7, 19. Apostolus dictus est Seminiverbius. *B. A.*

SĒMĬNĬUM, ii, n. σπέρμα, semen, quo generatur animal. *Pl. Mil.* 4, 2, 67. Nisi huic verri affertur merces, non hic suo seminio quamquam porculam impertiturus est. *Varr. R. R.* 2, 6. Asini optimi, e quorum seminio ego hic procreavi (lege *procuravi*) pullos, et ipsis Arcadibus vendidi aliquoties. ℙ Item genus, proles, indoles, natura. *Id. ib.* 2, 1. *med.* Boves quo sint seminio, quaerendum. *Id. ib.* 3, 9. de gallis gallinac.: Nec tamen sequendum in seminio legendo Tanagricos, qui ad partus sunt steriliores. *Lucr.* 3, 742. cur acris violentia triste leonum Seminium sequitur? ℙ In illo *ejusd. ib.* 765. Si non certa suo cum semine seminioque Vis animi pariter crescit cum corpore quoque: *semen* est ipsa materia genitalis; *seminium* eadem materia generando infusa, et in prolem transmissa.

SĒMĬNO, as, avi, atum, a. 1. σπείρω, semen spargo, et terrae mando, sero, consero. *Colum.* 2, 4. *extr.* Neque in lira, sed sub sulco talis ager seminandus est; et *ib.* 9. *med.* Hordeum altero sulco seminari debet, post aequinoctium. ℙ Item genero, et de animalibus proprie dicitur. *Colum.* 6, 24. Tauri quadrimis minores seminandis armentis parum habentur idonei; et *mox:* Si parte dextra desiluit, marem seminasse manifestum est; et *ib.* 37. Asinum destinare mularum generi seminando. ℙ Item produco. *Virg. A.* 6, 205. Quale solet silvis brumali frigore viscum Fronde virere nova, quod non sua seminat arbos. ℙ Translate. *Lact.* 1, 22. et 4, 10. Ut cultum Dei per totam terram seminaret.

SĒMĬNŌSUS, a, um, adj. seminibus plenus. *Auct. Priap.* 52. Seminosae cucurbitae.

SĒMĬNŪDUS, a, um, adj. ἡμίγυμνος, dimidia parte nudus. *Liv.* 9, 6. Primi consules prope seminudi sub jugum missi. *Id.* 24, 40. [Ipse rex prope seminudus fugiens. Adde 31, 35. et *Capell.* 1. p. 3. et *Front. princ. hist.* (ed. iterum *A. Maio*) p. 318. ℙ Translate. *Id. ad Antonin. Imp.* (ed. *A. Maio*) 1, 2. *med.* Seminudae sententiae. V. INDECORE. *F.*]

SĒMĬNŪMĬDA. V. in SEMIGAETULUS.

SĒMĬŎBŎLUS, i, m. dimidium oboli, ἡμιωβόλιον. *Fann. de ponderib.* 8. Semioboli duplum est obolus. ℙ Scribitur et *semobolus.* V. SEMIANIMIS.

SĒMĬOBRŪTUS, a, um, [adj. ex part. *F.*] dimidia parte obrutus. *Appul. Met.* 9. Dolio, quod erat in angulo semiobrutum, sed alias vacuum, hominem abscondit.

SĒMĬŌNUSTUS, a, um, [adj. ex part. *F.*] dimidia parte onustus. *Sisenn.* ap. *Prisc.* 10. *f.* p. 909. Sic in eam paludem multi piscium saliendorum caussa navibus semionustis commeant.

SĒMĬORBIS, is, m. ἡμίκυκλος, dimidius orbis. *Sen. Q. N.* 1, 8. *med.* In semiorbe nihil prohibet aspici totam pilam. *Ammian.* 20, 3. *med.* Διχόμηνος luna: quae forma semiorbem ostendit. *Id.* 22, 8. Mare semiorbe curvescens.

SĒMĬPĀGĀNUS. V. PAGANUS.

SĒMĬPĀTENS, entis, [adj. ex part. *F.*] semiapertus, dimidio patens. *Sidon. ep.* 7, 6. *med.* Semipatentibus jacere vestibulis.

SĒMĬPĀTER. V. SEMO *f.*

SĒMĬPĔDĀLIS, e, adj. ἡμιποδιαῖος, medii pedis longitudinem habens. *Plin.* 13, 4, 8. Semipedales ramorum relinquentes truncos. *Id.* 32, 1, 1. Echeneis, semipedalis pisciculus. *Id.* 26, 8, 42. Semipedalis altitudo. *Colum.* 12, 50. Asserculi inter se distantes semipedalibus spatiis. Adde *Vitr.* 10, 19. *med.*

SĒMĬPĔDĀNĔUS, a, um, adj. semipedalis. *Colum.* 4, 1. Abunde est, semipedaneam consitis resolutam vitibus terram subjicere.

SĒMĬPĔRACTUS, a, um, [adj. ex part. *F.*] semiperfectus, semifactus. *Paul. Nol. carm.* 20, 299. Materiaque eadem defecta in parte perornat Semiperactum hominem, qua toto corpore finxit.

SĒMĬPĔREMPTUS, a, um, [adj. ex part. *F.*] *Tert. carm. de Sodom.* 133. Semiperempta etiamsi qua illic jugera, *h. e.* semiambusta.

SĒMĬPERFECTUS, a, um, [adj. ex part. *F.*] dimidia parte perfectus. *Suet. Cal.* 21. Opera sub Tiberio semiperfecta absolvit. *Appul. Dogm. Plat.* 2. Virtutes semiperfectae.

[SĒMĬPĔRĪTUS, a, um, adj. dimidia parte peritus. *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 4, 3. *in.* Omnium artium, ut ego arbitror, imperitum et indoctum omnino esse praestat, quam semiperitum et semidoctum. *F.*]

SĒMĬPERSĂ, ae, m. V. SEMIMEDUS.

SĒMĬPES, edis, m. ἡμιπόδιον, dimidius pes, mensura octo digitorum. *Cato R. R.* 123. De junipero materiam semipedem crassam concidito minutim. *Varr. R. R.* 3, 5. *med.* Tympanum in latitudinem duo pedes, et semipedem in altitudinem palmum. *Vitr.* 2, 3. Later longus pede, latus semipede. *Plin.* 17, 20, 33. Intervallo duum pedum, et semipedis. *Id. ib.* 11, 16. Scrobes non altiores quino semipede esse debere. *Id.* 9, 5, 4. Dentes belluae maximi dodrantium mensura, minimi semipedum. ℙ De dimidio pede in versu. *Gell.* 18, 15. Varro scripsit, observasse se in versu hexametro, quod omni modo quintus semipes verbum finiret. *Auson. epist.* 4, 86. Qui penthemimerin habent priorem, Et post semipedem duos iambos. ℙ *Semipes* ap. *Prud.* περὶ στεφ. 2, 150. est qui altero crure trunco est.

SĒMĬPHĂLĀRĬCĂ, ae, f. telum phalarica minus, cubitale, quod manu jaculabantur. *Gell.* 10, 25.

SĒMĬPISCĪNĂ, ae, f. dimid. piscinae, parva piscina, [species piscinae, ap. *Varr. R. R.* 1, 13. Una cohors, ut interdius compluvium habeat locum, ubi aqua saliat, quae intro stylobatas cum venit, fit semipiscina. Ita locum refinxit *Schneiderus* ad *Script. R. R.* T. 2. p. 704. *F.*]

SĒMĬPLĂCENTĪNUS, a, um, adj. aliqua ratione Placentinus. *Cic. Pis.* 6. *f.* Calatinus, credo, aliquis, aut Africanus, aut Maximus, et non Caesonius Semiplacentinus Caiventius. V. GALLICANUS.

SĒMĬPLĒNĒ, adv. *Sidon. ep.* 4, 22. *med.* Praeterita infructuose, praesentia semiplene dicuntur.

SĒMĬPLĒNUS, a, um, [adj. ex part. *F.*] ἡμίπλεος, plenus pro dimidia parte. *Liv.* 25, 30. *f.* Qui improviso adorti semiplenas stationes, et adapertas fores portae, etc. *Cic. Verr.* 2, 5, 25. Semiplenae naves. *Vell.* 2, 80. legiones. *Colum.* 9, 15. Semipleni favi; et 5, 5. scrobes.

SĒMĬPLŌTĬĂ. V. PLAUTUS.

SĒMĬPŬELLĂ. V. SEMIDEUS.

SĒMĬPULLĀTUS, a, um, adj. semiatratus, dimidia parte pulla veste indutus. *Sidon. ep.* 1, 7. *med.* Accusatores semipullati.

SĒMĬPULSUS, a, um, [adj. ex part. *F.*] In fr. incerti *Auct.*, quod *Censorino* adnectitur, in exemplum paeonis denarii referuntur haec verba antiquioris cujusdam poetae, *c.* 14. *f.* Qui repens semipulsus onere gravi fores strepitu terret.

SĒMĬPŪTĀTUS, a, um, [adj. ex part. *F.*] ἡμικλάδευτος, dimidia parte putatus, sive caesus. *Virg. Ecl.* 2, 70. Semiputata tibi frondosa vitis in ulmo est.

[SĒMĬQUĪNĀRĬUS, a, um, adj. qui continet dimidium numeri quinarii. *Semiquinarius*, nulla tamen Latini scriptoris alia auctoritate, agnoscitur a *Prisc.* p. 1355. ℙ Hinc *Semiquinaria*, *ae*, absolute dicitur dimidia pars versus pentametri, qui ex quinque pedibus, seu quatuor cum duabus caesuris, constat. *Diomed.* 3, 502. Pentameter, id est quinarius, scanditur, ut duae semiquinariae, ita ut posterius comma duos dactylos habeat, et semipedem. V. PENTHEMIMERES.

SĒMĪRĀMIS, is et idis, f. Σεμίραμις, regina Assyriorum, Nini uxor, magnitudine animi, et rerum gestarum claritate, simulque portentosa libidine celebris. Mortuo marito, sexum mentita, et se Nini filium simulans, diu regnavit: firmata potentia, feminam se fassa, plura bella gessit, in Indiam armis penetravit, Aethiopiam subegit, Babylonem condidit, murumque ei cocto latere, et bitumine circumdedit. V. *Just.* 1, 1. et 2. ubi plura. *Id.* 36, 2. Assyriis regibus genus ex regina Semirami fuit. *Id.* 1, 1. *extr.* Relicto filio Ninya, et uxore Semiramide. *Curt.* 7, 6. *med.* Non alium magis admiratus est, quam hunc regem, et Semiramin. *Ov. Met.* 5, 57. dicitur altam Coctilibus muris cinxisse Semiramis urbem. *Juven.* 2, 108. pharetrata Semiramis. V. EUNUCHUS. ℙ *Scribitur et *Samiramis*, v. g. ap. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 2, 30. et 3, 44. Sic et *Serapis* scriptum reperitur et *Sarapis.* *B. A.*

SĒMĪRĀMĬUS, a, um, adj. ad Semiramin pertinens. *Ov. Met.* 5, 85. Inde Semiramio Polydaemona sanguine cretum. *Mart.* 8, 28. Non ego praetulerim Babylonica picta superbe Texta, Semiramia quae variantur acu, *h. e.* Babylonica: quia Babylone Semiramis regnavit. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 162. Semiramiae turres, *h. e.* Babylonicae, quas Semiramis condidit.

SĒMĪRĀSUS, a, um, [adj. ex part. *F.*] dimidia parte rasus. *Catull.* 59, 4. Cum devolutum ex igne prosequens panem Ab semiraso tunderetur ustore. *Appul. Met.* 9. Homines frontes litterati, et capillum semirasi, et pedes anulati.

SĒMĪRĔDUCTUS, a, um, [adj. ex part. *F.*] aliquantum reductus, retroflexus, interius reductus. *Ov. A. Am.* 2, 613. Ipsa Venus pubem, quoties velamina ponit, Protegitur laeva semireducta manu. [Hoc Veneris schema ita describit *Lampr. Elag.* 5. Ipse Veneris personam subiens, ita ut subito vestes ad pedes defluerent, nudusque una manu ad mammam altera pudendis adhibita, etc. Idem porro est

etiam schema Veneris, quae nunc *de' Medici* dicitur, et Florentiae asservatur, quaeque videtur, ut ait *Ov. l. c.* 584. Partibus obscenis opposuisse manum. V. INTERFEMINIUM. *F.*]

SĒMĬRĔFECTUS, a, um, [adj. ex part. *F.*] ἡμιανασκευαστος, dimidia parte refectus. *Ov. Her.* 7, 176. laniataque classis Postulat exiguas semirefecta moras.

[SĒMĬRĒMEX, ĭgis, m. *Septim. Severus* ap. *Serv.* ad *Virg. A.* 5, 116. Semiremex Hercules. *F.*]

SĒMĬRŌSUS, a, um, [adj. ex part. *F.*] dimidia parte rosus. *Arnob.* 6, 202. Semirosus panis.

SĒMĬRŌTUNDUS, a, um, adj. semicirculi formam habens. *Appul. Met.* 11. Subterraneum semirotundum, *h. e.* Orcus. ℙ Substantive. *Id. ib.* 5. Viso statim proximo semirotundo, *h. e.* lecto semirotundo, sigmate.

SĒMĬRUPTUS, a, um, [adj. ex part. *F.*] dimidia parte fractus, ut Semirupta moenia, *Dict. Cret.* 5, 11. *f.*, ubi alii rectius leg. *semiruta*.

*SĒMĬRUS, i, m. fluvius Italiae inferioris, in Bruttiis, in sinum Scyliceum influens. *Plin.* 3, 10. *B. A.*

SĒMĬRŬTUS, a, um, adj. ex part. ἡμιβαλής. *Liv.* 32, 17. Purgato loco, qui strage semiruti muri cumulatus erat. [*Est haec vox Livio familiaris, quod exemplis satis multis congestis probat *Drak.* ad 36, 24, 6.] *Flor.* 2, 15. *med.* Plus negotii fuit cum semiruta Carthagine, quam integra. *Stat. Silv.* 5, 3, 104. Exsere semirutos subito de pulvere vultus, Parthenope. *Tac. A.* 1, 61. Semirutum vallum. *Lucan.* 1, 24. Semiruta tecta; et 4, 585. Semirutae arces. *Appul. Flor. n.* 15. Oppidum fuisse amplum, semiruta moenium indicant. *Claud. Rapt. Pros.* 3, 155. semirutas confuso stamine telas, Atque interceptas agnoscit pectinis artes, *h. e.* semilaceras.

SĒMIS, indecl. ἥμισυ, dimidium cujuspiam rei: a voce Graeca allata. *Festus:* Semis, semodius, semuncia ex Graeco trahuntur, sicut et alia nonnulla, quae *s* litteram pro aspiratione eorum habent, ut ἑπτά septem, ὕλη silva: sic ista ab eo quod illi dicunt ἥμισυ, declinata sunt. *Varr. L. L.* 4, 36. Sestertius, quod semistertius: dupondius enim et semis antiquus sestertius est. *Ascon.* in *Cic. Pis.* 4. Lex annonaria, ut frumentum populo, quod antea semis aeris ac trientibus in singulos modios dabatur, gratis daretur, *h. e.* semissibus. Sic *Hor. A. P.* 328. si de quincunce remota est Uncia, quid superest? poterat dixisse, triens, etc. redit uncia, quid fit? Semis. V. SEMISSIS. *Vitr.* 4, 1. *med.* Septem crassitudinis diametros in altitudinem columnae Doricae, Ionicae octo semis constituerunt. *Colum.* 5, 1. *f.* Pars dimidia (*jugeri*) pedes quatuordecim millia et quadringentos: hoc est semis, *h. e.* dimidium jugeri. *Front. Aquaed.* 7. Ductus ejus habet longitudinem a capite ad Urbem passuum sexaginta millium, et MDCCX., et semis: rivo subterraneo passuum quinquaginta quatuor millium CCXXXXVII. semis. *Pall.* 2, 13. *f.* Si campus est, duobus semis pedibus pastinetur: alte duos pedes et semissem, ut *Colum.* quoque 3, 13. *med.* tradit. Rursus *Pall.* 3, 9. *med.* Si duos semis pedes inter vites relinqui placuerit. *Id.* 2, 15. *med.* Fodiemus ergo altam pede uno semis aream. *Ulp. Dig.* 28, 5, 50. *extr.* Partes assis sextans, quadrans, triens, quincunx, semis, etc. ℙ *Varr. l. c.* docet, veteris consuetudinis esse, ut retro aera dicerentur, ita ut semis tertius, semis quartus pronunciarent: unde sestertius ab semis tertius dictus. ℙ Male *Prisc.* 6, 708. tribuit huic voci genitivum *semissis:* est enim indeclinabilis, ut dictum est, et a Graecis: *semissis* autem priore parte Graeca, posteriore Latina est. V. s. l. ℙ In compositione, *s* abjecto, jungitur cum vocibus a quacumque vocali, aut consonante incipientibus, ut videre est in allatis modo vocabulis, et deinceps afferendis.

SĒMĬSAUCĬUS, a, um, adj. ἡμίτρωτος. Translate. *August. Conf.* 8, 8. *med.* Semisauciam versare et jactare voluntatem.

SĒMĬSĔNEX, sĕnis, m. ita legitur a quibusdam in *Pl. Mil.* 3, 1, 53. O lepidum semisenem, si, quas memorat, virtutes habet. [*Ita omnes MSS. et *edd. vett.*, si quaedam vitia scripturae excipias.] Alii leg. *senem:* alii *senicem:* quia olim declinabant *senex senicis*, vel *senecis* (unde *senecio*), ut *vervex*, *duplex*, *codex*, etc., quod et *Charis.* 1, 116. adnotavit. *Plaut. fragm.* ap. *Prisc.* 3, 616. et 6, 724. Datores bellissimi negotioli, senices, soletis esse. [*In priore *Plauti* loco *senicem* contra metrum est a *Lipsio* repositum, quem recentiores secuti sunt.]

[SĒMĬSEPTĒNĀRĬUS, a, um, adj. qui continet dimidium numeri septenarii. *Semiseptenarius*, nulla tamen allata scriptoris Latini auctoritate, agnoscitur a *Prisc.* p. 1355. ℙ Hinc *semiseptenaria, ae,* absolute, dicitur pars versus, quae tres pedes, et dimidium continet. *Beda de metr.* p. 2369. Hephthemimeres, ubi post tres pedes invenitur syllaba, ut *Cum sua gentiles studeant.* Dicta autem hephthemimeres Graece (ἑπτημιμερής) quasi semiseptenaria; quia cum per spondaeos fit, constat septem syllabis, et septima syllaba tenet semipedem. *F.*]

SĒMĬSĔPULTUS, a, um, [adj. ex part. *F.*] ἡμιταφής, dimidia parte sepultus. *Ov. Her.* 1, 55. Semisepulta virum curvis feriuntur aratris Ossa.

SĒMĬSERMO, onis, m. imperfectus sermo. *Hieron. ep.* 7. *n.* 2. Hic enim aut barbarus semisermo discendus est, aut tacendum.

SĒMĬSICCUS, a, um, adj. *Pall.* 3, 24. Vellendi sunt thalli adhuc semisicci.

SĒMĬSĪCĪLĪCUS, i, m. dimidius sicilicus. *Pall.* 12, 22. *med.* Vini veteris unus semisicilicus.

SĒMĬSOMNIS, e, et Semisomnus, a, um, adj. ἡμίυπνος, fere adhuc dormiens, non satis experrectus, semisopitus. *Cic. Fam.* 7, 1. Cum illi interea spectarent communes mimos semisomni. *Id. Verr.* 2, 5, 36. Cum is etiam tum semisomnis stuperet. *Liv.* 30, 5. Multos semisomnos hausit flamma. Al. leg. *semisomnes.* [*Cf. 9, 24. et 25, 39.] *Pl. Curc.* 1, 2, 22. Anui screanti, siccae, semisomnae potionem afferre. *Tac. A.* 1, 51. Semisomnos, inermos, palantes ceciderant. *Id. H.* 1, 22. Dux semisomnus, ac prope intectus. *M. Coel.* ap. *Quint.* 4, 2. *f.* Semisomno sopore inter manus centurionum jactabatur.

SĒMĬSŌNANS, antis, part. ab inus. *semisono.* *Semisonantes litterae*, semivocales. *Appul. de Mundo:* Ex litteris aliae sunt insonae, semisonantes aliae, pars sonantes. *Terent. de carm. her.* p. 2406. Quae tibi cum loquerer septem quoque semisonantes, etc.

[SĒMĬSŌNUS, a, um, adj. idem ac semisonans. *Mar. Victor.* 1. p. 2455. Superest, ut septem reliquas (*litteras*), somisonas, spiritu quoque instrepentes, ordine quodam persequamur. *F.*]

SĒMĬSŌPĪTUS, a, um, [adj. ex part. *F.*] ἡμίυπνος, semisomnis. *Ov. Her.* 10, 10. movi Thesea pressuras semisopita manus. *Id. Am.* 1, 14, 20. Purpureo jacuit semisopita toro. *Liv.* 25, 39. Pars semisopitos hostes caedunt. *Appul. Met.* 1. Ille marcidus et semisopitus, in alterum latus evolutus, etc. Ap. *Ov.* utroque loco alii leg. *semisupinus*, quia in *semisopitus* tertia syllaba natura est longa: ap. *Liv.* vero *semisomnos.*

SĒMĬSŌPŌRUS, a, um, adj. semisopitus, semisomnus. *Sidon. carm.* 11, 59. somnoque refusae (*Veneris*) Semisopora levi scalpebat lumina penna (*Amor*).

SĒMĬSPATHĂ, ae, f. ensis dimidio minor, quam spatha. *Veg. Mil.* 2, 15., cujus verba V. in SPATHA; item *c.* 16.

[SĒMĬSQUARTUS, a, um, adj. cui deest dimidium quartae partis. V. SEMISTERTIUS *f.* *F.*]

SĒMISSĀLIS, e, adj. semissem continens. *Modest. Dig.* 50, 12, 10. Ut sors apud eam remaneret, et ipsa usuras semissales exsolveret: *scil.* quibus semissis, seu dimidium assis quotmensibus pro sorte centum assium exigitur, qui sunt sex asses quotannis. V. SEMISSIS.

SĒMISSĀRĬUS, a, um, adj. ad semissem pertinens. *Florent. Dig.* 30, 113. Semissarius coheres, *h. e.* qui semissem seu dimidium hereditatis habet.

SĒMISSIS, is, m. dimidia pars assis: quasi *semiassis*, a Graeco *semis*, et Latino *as.* *Varr. L. L.* 4, 36. Sextans ab eo, quod sexta pars assis: quadrans, quod quarta: et triens, tertia pars: semissis, quod semias, id est dimidium assis. *Plin.* 33, 3, 13. Placuit denarium pro decem libris aeris, quinarium pro quinque, sestertium pro dupondio ac semisse. V. AS. ℙ De pecunia aerea, quae dimidium assis valebat. *Epit. Liv.* 60. C. Gracchus legem tulit frumentariam, ut semisse et triente frumentum plebi daretur. (In re simili *Ascon.* in *Cic. Pis.* 4. dicit *semis aeris ac trientibus.*) *Auct ad Her.* 1, 12. Cum L. Saturninus legem frumentariam de semissibus et trientibus laturus esset. *Cic. Sext.* 25. Ut, remissis semissibus et trientibus, quinta prope pars vectigalium tolleretur. Loquitur *Cic.* de lege a Clodio lata, ut gratis frumentum daretur populo, quod antea semisse et triente in singulos modios dabatur: ita ut quinta pars vectigalium tolleretur. ℙ Fuit etiam nummus aureus valens dimidium solidi aurei. V. locum *Lampridii* in TREMISSIS. ℙ De homine minimi pretii. *Vat.* ad *Cic. Fam.* 5, 10. Simius, non semissis homo, contra me arma tulit, et eum bello cepi, *h. e.* qui ne semissem quidem valet. ℙ Dicitur de parte dimidia cujuscumque rei; ut enim *as* totum aliquod significat, v. gr. hereditatem, sortem, jugerum; ita *semissis* dimidiam partem. *Liv.* 6, 16. *f.* Bina jugera et semisses agri assignati. *Plin.* 18, 19, 49. *n.* 2. Justum est proscindi semissem, iterari assem, *h. e.* proscindi jugeri dimidium, iterari jugerum integrum. *Id. ib.* 6, 7. *n.* 3. Sex domini semissem Africae possidebant, cum interfecit eos Nero, *h. e.* dimidium Africae proprie dictae, quae est regio Zeugitana, ut *Id.* 5, 4, 3. docet. *Scaev. Dig.* 36, 1, 78. *med.* Uti post obitum vestrum reddatis, restituatis Titio et Sempronio semissem patrimonii et portionis ejus, quam vobis dedi. *Suet. Ner.* 32. Ut e libertorum defunctorum bonis pro semisse dextans cogeretur ei, qui, etc. *Plin.* 17, 21, 35. *n.* 6. Interesse in plantario sesquipedes inter bina semina in latitudinem, in longitudinem semisses, *h. e.* semipedes. ℙ In re usuraria *semissis* est cum pro sorte v. gr. centum denariorum dimidius denarius singulis mensibus penditur, h. e. seni denarii quotannis, quod est dimidium rae centesimae. *Plin.* 14, 4, 6. Usura multipli semissibus, quae civilis ac modica est. *Cic.* 5, 6. *f.* Omnino semissibus magna copia (*pecun* est; et *Colum.* 3, 3. *med.* Usurae semissium. Adjective. *Scaev. Dig.* 22, 1, 13. Qui semisses ras promiserat, per multos annos minores praes *Paul. ib.* 45, 1, 134. Cum praestaturum se ca pecuniam, et usuras semisses. Adde *ib.* 4 102. *f.* ℙ *Semissis*, instrumentum semicirculi ra, quo equi inuruntur. *Veg. Vet.* 3, 41. et ctive, Semisse cauterio inurere. *Id. ib.* 2, 1 ℙ Hinc *semissare*, semisse inurere. *Id. ib.* 1 et 38.

SĒMISSO, as, a. 1. V. v. praec.

[SĒMISTERTĬUS, a, um, adj. cui deest dium tertiae partis. *Prisc. de ponterib.* p. 1347. stertius nummus duarum semis librarum per du et S, ex qua incipit semis, perscriptas, HS; sestertius dicitur semis tertius, de quo Aru haec ait: Sestertius olim dupundius et semis, semistertius, quo tempore denarius decussis val Hoc est, post duo asses sequens tertio loco e mis. *Varr. L. L.* 4, 36. Dupondius enim et s antiquus sestertius est. Est veteris consuetu ut retro aera dicerentur, ita ut semistertius, quartus pronunciarent. Sestertius igitur ab s tertius dictus. V. SEMITALENTUM et SES TIUS. *F.*]

SĒMĬSŬPĪNUS, a, um, adj. ἡμισύπτιος, parte supinus. *Ov. A. Am.* 3, 788. Cum jac dextrum semisupina latus. *Mart.* 6, 35. vitre tepentem Ampullis potas semisupinus aquam. SEMISOPITUS.

[SĒMĬSYLLĂBĂ, ae, f. dimidium syll *Consent. de barb. et metapl.* 18. Metaplasmus a calem litteram excludit, aut syllabam ex una et *m*, aut semisyllabam. *F.*]

SĒMĬTĂ, ae, f. τρίβος, οἶμη, callis angu vestigiis commeantium signatus. Differt a *via*, latior est, et frequentior. *Varr. L. L.* 4, 4. Qua ibant, ab ito iter appellarunt: qua an semita, ut semiiter, dictum. *Mart.* 7, 61. Ju tenues, Germanice, crescere vicos; Et modo fuerat semita, facta via est. *Cic. Agr.* 2, 35 mam in montibus positam, coenaculis sublata que suspensam, non optimis viis, angustissim mitis, prae sua Capua planissimo loco expl contemnent. *Colum.* 2, 11. In morem horti latas facito, ut per semitas aqua ministrari p *Virg. A.* 9, 383. Rara per occultos lucebat s calles; et *ib.* 11, 524. tenuis quo semita ducit. 44, 43. Simul in silvam ventum est, ubi plur versae semitae erant, cum perpaucis via div *Plin.* 11, 30, 36. de formicis: Silices itinere attritos videmus, et in opere semitam factam. *A.* 4, 407. de eisd.: opere omnis semita fervet. *Fl.* 2, 429. Jam remi rapuere ratem, jam fl portant: Spumea subsequitur fugientis semita *h. e.* vestigium gubernaculi undas a puppi sec *Plin.* 11, 37, 89. Arteriae, id est spiritus se *Claud. Laud. Stil.* 2, 438. quid velox semita L Pigraque Saturni, etc. *h. e.* cursus. *Id. de A* 25. Herculeᵉ monstratur aratri Semita, *h. e.* s nota, signum. *Id. Rapt. Pros.* 2, 99. de Iride tramite flexo Semita discretis interviret humida bis, *h. e.* linea, fascia protensa. Sic *Sen. T* 356. Et stella longa semitam flamma trahens angusto freto maris. *Stat. Achill.* 1, 409. qua semita jungi Europamque Asiamque vetat Eleganter *Quint.* 5, 14, 31. *med.* Locuples e ciosa vult esse eloquentia, etc. Feratur igitu semitis, sed campis, non uti fontes angustis lis colliguntur, sed, ut latissimi amnes, totis bus fluat. ℙ *Semita* est etiam ipse trames, utroque margine latae et militaris viae calcat hominibus ad evitandam molestiam jumentoru hiculorum, bajulorum, luti, pulveris. *Pl.* 2, 4, 80. Decedam ego illi de via, de semita *Curc.* 2, 3, 8. Nec quisquam sit tam opulentu mihi obsistat in via, quin cadat, quin capite in via de semita. *Sen. ep.* 64. *f.* Si consulem ro, equo desiliam, caput adaperiam, semita c ℙ De quacumque via, sive lata, sive angusta, usurpant poetae, *Propert.*, *Sen. Trag.*, *Claud* ℙ Translate. *Cic. Verr.* 2, 2, 23. *med.* Jam ligetis, hanc pecuniam qua via modo visa est ab isto, eadem semita revertisse. Alii leg. *e semita revertisse*, *h. e.* eadem ratione, sed s occultiore, et breviore. [*De *Hotom.* et *Wy* conjectura cum *Schütz. Orell.* legit: pecuniam, via modo visa est exire ab isto, eadem semi vertisse.] *Hor. Ep.* 1, 18, 102. Quid pure quillet, honos, an dulce lucellum, An secretum et fallentis semita vitae. *Juven.* 10, 363. s certe Tranquillae per virtutem patet unica *Pl. Cas.* 3, 5, 40. Sciens de via in semitam d dere, *h. e.* sciens et prudens te impedis, in a cogis, te induis, via enim lata est et facilis, angusta et impeditior. *Phaedr. prol.* 3, 38. porro illius semita feci viam, *h. e.* illius vestigi sistens progressus sum: et cum ille (*Aesopus*) quaedam scripsisset, cogitavi plura, quam re

P Jocus in ambiguo est in illo *Pl. Curc.* 1,
, Nemo ire quemquam publica prohibet via:
ne per fundum septum facias semitam, dum
ıbstineas, nupta, vidua, virgine, juventute,
eris liberis; ama quodlubet. P *Qui sibi semi-*
on sapiunt, alteri monstrant viam, proverbio
Enn. ap. *Cic. Div.* 1, 58. de his, qui cum se
suas curare nesciant, aliis prospiciunt. P
semita dicta est sexta regio urbis Romae, in
ia fuit, qua ad summum collem Quirinalem
lebatur. V. *Sex. Ruf.* et *P. Victor.* Alia est
de qua *Mart.* 5, 22. Alta Suburrani vincenda
mita clivi.
MĬTACTUS. V. SEGMENTATUS.
MĬTĂLENTUM, i, n. ἡμιτάλαντον, sex ta-
et semis, *h. e.* cui deest dimidium talenti.
de ponderib. 1347. Hoc quoque secundum At-
et Ionas, qui ἥμισυ τρίτον dicebant pro δύο
teste eodem Didymo, qui hoc ponit, osten-
n omni parte orationis et constructionis analo-
Graecorum secutos esse Romanos, unde et
otus in primo Historiarum (1, 50.) Ἕλκων
ὸν ἕβδομον ἡμιτάλαντον, (*h. e.* habens pondus
lentorum et semis) Septimum semitalentum di-
o sex semis talenta. V. SEMISTERTIUS. *F.*]
ĬTĀLIS, e, adj. ad semitam pertinens. *Dii*
ıles, ἐνόδιοι, qui in semitis colebantur, Lares
, Compitales, ut Mercurius, Hecate, etc.
Cat. 8, 20. Neque ulla vota Semitalibus,
etc.
ĬTĀRĬUS, a, um, adj. ad semitam pertinens.
rii moechi ap. *Catull.* 37, 16. sunt, qui mere-
triobolares consectantur, in quadriviis, et an-
is, et semitis prostantes.
ĬTĀTIM, adv. per semitas. *Titin.* ap. *Charis.*
. Ita semitatim fugi, atque effugi patrem.
MĬTATRIX, icis, f. quae semitis praeest.
rices Deae habentur in *Inscr.* ap. *Orell. Coll.*
Lat. n. 4989.; ita etiam Dii Bivii, Trivii,
vii sunt appellati. *F.*]
ĬTĀTUS. V. SEGMENTATUS.
ĬTECTUS, a, um, [adj. ex part. *F.*] ἡμι-
ος, dimidia parte contectus, male tectus, se-
ıs. *Sen. V. B.* 25. *med.* Malo, quid mihi ani-
ostendere, pexatus et gausapatus, (alii leg.
:tatus et chlamydatus) quam nudis scapulis,
nitectis. *Appul. Met.* 4. Capuli carie et vetu-
emitecti. *Ammian.* 19, 11. *f.* Exercitus ob
sionem subitam semitectus. *Arnob.* 6, 209.
ctis femoribus Diana. *Capell.* 6, 189. Sorden-
o semitecti.
ĬTO, as, a. 1. semitis distinguo, ut *limito*
ites constituo. *Plin.* 17, 22, 35. *n.* 7. Semper
vineas) quintanis semitari, hoc est ut quinto
palo singulae jugo paginae includantur.
Plin., ubi alii [perperam *F.*] leg. *seminari.*
IITOGĀTUS, ἡμιτίβεννος. *Gloss. B. A.*
ĬTŎNĬUM, ii, n. ἡμιτόνιον. *Macr. Somn. Scip.*
. Sonum toto minorem veteres quidem semi-
vocitare voluerunt: sed non ita accipiendum
dimidius tonus putetur: quia nec semivoca-
litteris pro medietate vocalis accipimus. Dein-
us per naturam sui in duo dividi sibi aequa
terit; cum enim ex novenario numero constet,
autem nunquam aequaliter dividantur, tonus
dividi medietates recusat. Sed semitonium
unt sonum tono minorem, quem tam parvo
a tono deprehensum est, quantum hi duo nu-
ter se distant, id est ducenta quadraginta tria,
nta quinquaginta sex.
IĬTONSUS, a, um, [adj. ex part. *F.*] dimidia
onsus. *Cyprian. ep.* 77. *med.* Semitonsi capi-
llus horrescit; et *ep.* 78. Semitonsis capitis
uram adaequasti. *F.*]
ITRACTĀTUS, a, um, [adj. ex part. *F.*]
itractata materia, *Tert. Fuga in persecut.* 1.
ITRĔPĬDUS, a, um, adj. *Appul. Met.* 7. Se-
dus juxta mucrones Martios constitutus.
ITRĪTUS, a, um, [adj. ex part. *F.*] ἡμι-
dimidia parte tritus. *Colum.* 1, 6. *f.* Quo
ta semitrita frumenta protegantur. Adde
, 36.
ĬVĬĒTUS, a, um, adj. mollis, flaccidus,
us. *Colum.* 12, 16. Alii foliis vitigineis, non-
ataninis semivietas uvas contegunt.
ĬVIR, viri, m. ἡμίανδρος, non perfecte vir,
us. *Ov. Met.* 4, 385. Quisquis in hos fontes
erit, exeat inde Semivir. [**Semivir* h. l. non
us sed is esse videtur, quem dicunt herma-
um. V. integrua l.] *Plin.* 11, 49, 110. Te-
mini tantum injuria, aut sponte naturae fran-
, idque tertium ab hermaphroditis et spado-
emiphiri genus habent. P Ponitur etiam pro
od media parte vir, media bestia est. *Ov.*
, 141. Semivir Nessus. [*Frustra probatur
nio conjectura *Heinsii* pro *semivir* legentis *se-*
quod *semivir* effeminatum, non Centaurum, ex
irum, ex parte equum significet.] *Id. Fast.*
Chiron. *Id. A. Am.* 2, 24. bos, *h. e.* Mino-
V. SEMIHOMO. P Translate sumitur pro
ato, molli. *Virg. A.* 4, 215. Et nunc ille
um semiviro comitatu. [*Cf. *A.* 12, 99.] *Liv.*
Qui tam atrocem caedem pertinere ad illos

semiviros credebant. [*Paulo ante *viri molles* vocantur: item *obscoeni viri*, i. e. pathici. V. *Cort.* ad *Lucan.* 8, 552.] Adde *Stat. Achill.* 2, 363.

*SEMIVIRĬDIS, e, adj. ἡμίχλωρος, ἡμιθαλὴς *Vet. Gloss. B. A.*

SĒMĬVĪVUS, a, um, adj. ἡμίζωος, semimortuus. *Cic. Verr.* 2, 1, 17. Ibi hominem ingenuum, fumo excruciatum, semivivum reliquit. *Nep. Eum.* 4. Craterum ex acie semivivum elatum recreare studuit. *Cic. Att.* 7, 2. *extr.* Parthi repente Bibulum semivivum reliquerunt. P Translate. *Id. Sext.* 59. Concionem interrogare solebat, vellentne, me redire: et cum erat reclamatum semivivis mercenariorum vocibus, populum R. negare dicebat, *h. e.* debilibus et nullius vigoris. *Id. Pis.* 14. Qui non admurmuratione, sed voce et clamore, abjecti hominis et semivivi furorem petulantiamque fregistis. *Sen. Br. V.* 13. Ille otiosus est, cui otii sui sensus est: hic vero semivivus, cui ad intelligendos corporis sui habitus indice opus est.

*SEMIVOCABĬLIS, e, adj. semivocalis. *Vet. Interpr. Iren.* 1, 10. Laterae inloquibiles novem: octo semivocabiles. *B. A.*

SĒMĬVOCĀLIS, e, adj. ἡμίφωνος, ad vocem et sermonem prope accedens. *Varr. R. R.* 1, 17. In tres partes instrumenti genus dividunt, vocale, et semivocale, et mutum: vocale in quo sunt servi: semivocale, in quo sunt boves: mutum, in quo sunt plaustra. *Veg. Mil.* 3, 5. signum militare *semivocale* vocat cornu, buccinam, tubam: *vocale* verba: *mutum* vexilla. P *Semivocales litterae*, semisonantes grammaticis sunt, quarum appellatio a vocali incipit, et in ipsas desinit, ut *ef*, *el*, *em*, *en*, *er*, *es*, *ix:* mutae, quarum nomen ab ipsis incipit, et in vocalem terminatur, ut *be*, *ce*, *de*, *pe*, *te*, etc. *Quint.* 1, 4, 6. Consonantes a vocalibus discernere, ipsasque eas in semivocalium numerum, mutarumque partiri. Adde *Prisc.* 1, 540.

SĒMĬVŎLUCRIS, e, adj. dimidia parte volucris. *Semivolucris puellae* ap. *Sym. ep.* 1, 41. (al. 47.) sunt Sirenes, quae plumam pedesque avium, virginis ora gerunt, ut ait *Ov. Met.* 5, 553. V. SIREN.

[SĒMĬUSTŬLĀTĬCĬUS, a, um, adj. qui est unus ex semiustulatis. *Not. Tir.* p. 165. Ustulat, ustulaticius; semiustulat, semiustulatus, semiustulaticius. *F.*]

SĒMĬUSTŬLĀTUS, a, um, part. a *semiustulo*, idem quod semiustus. *Cic. Mil.* 13. Tu P. Clodii cruentum cadaver ejecisti domo tu spoliatum imaginibus, exsequiis, infelicissimis lignis semiustulatum nocturnis canibus dilaniandum reliquisti. [*Adde *Phil.* 2, 36. Cf. *Schütz. cl. Cic.* s. h. v. Ceterum notandum, utroque loco ab *Orell.* ex opptimis codd. ut *Palimps.*, *Taurin.* al., pro semiustulatus legi *semustulatus.*] [*Id. fragm. or. pro Tull.* (ed. *A. Peyronio*) 14. Semiustilatus effugit. *F.*] Adde *Varr.* ap. *Non.* 4, 76.

[SĒMĬUSTŬLO, as, a. 1. dimidia parte amburo, negligenter cremo. V. *Not. Tir. l. c.* in SEMIUSTULATICIUS. *Suet. Tib.* 75. *f.* Conclamantibus plerisque, Atellam potius deferendum, et in amphitheatro semiustulandum. P In antiquis MS., teste *A. Peyron.* in *Cic. fragm. or.* p. 161., saepissime *semiustilo* pro *semiustulo* scribitur. *F.*] [*Cf. *Beier.* ad *Cic. fragm.* p. 33. *a.*]

SĒMĬUSTUS, a, um, [adj. ex part. *F.*] ἡμίκαυστος, ἡμιφλεγὴς, dimidia parte ustus, male ustus, ambustus. [**Liv.* 26, 27. Inventurum semiusto foro consulem vestigia sceleris Campanorum. *Vell.* 2, 119, 5. Semiustum corpus. *Tac. A.* 15, 40. tectorum vestigia semiusta.] *Suet. Dom.* 15. *f.* Evenit, ut, repentina tempestate dejecto funere, semiustum cadaver discerperent canes. *Virg. A.* 3, 578. Enceladi semiustum fulmine corpus. *Ov. Fast.* 4, 167. Semiustamque facem vigilata nocte viator Ponet. *Lucan.* 8, 792. Semiustus stipes; et 10, 496. Semiustae classes. *Stat. Th.* 12, 439. clypei fragmen, semiustaque nosco Cingula. *Sil.* 3, 16. dona, quae nuper ab arce Victor fumantis rapuit semiusta Sagunti. P Translate. *Liv.* 22, 40. Se populare incendium priore consulatu semiustum effugisse. P [*Pier.* in vet. exemplarib. quotquot legit, scriptum reperit *semiustus:* alii leg. *semustus*, ubi ratio carminis id postulet. V. SEMIANIMIS. *F.*] [*Cf. *Beier.* ad *Cic. fragm.* p. 33. *a.*]

[SĒMĪVULSUS, a, um, [adj. ex part. *F.*] dimidia parte evulsus. *Capell.* 1, 5. Absque lauri arentis paucis admodum foliis, vittisque (alii perperam leg. *vitibusque*) semivulsis. *F.*]

SĒMĬZŌNĀRĬUS, ii, m. qui semicinctia facit. *Pl. Aul.* 3, 5, 42. Strophiarii adstant, adstant semizonarii.

*SEMNESERTEUS, ei, m. rex Aegypti, quo regnante Pythagoras navigavit in Aegyptum. *Plin.* 36, 9. Is autem obeliscus, quem Divus Augustus in Circo Magno statuit, excisus est a rege Semneserteo, quo regnante Pythagoras in Aegypto fuit, centum viginti quinque pedum, et dodrantis, praeter basin ejusdem lapidis. Is vero, qui est in Campo Martio, novem pedibus minor, a Sesostride. Inscripti ambo rerum naturae interpretationem Aegyptiorum opera philosophiae continent. *B. A.*

SEMNĪON, ii, n. σεμνεῖον, herba pavonis picturis similis, odore eximio: sic dicta a majestate potentiae, ut ait *Plin.* 24, 17, 102. σεμνὸς enim est venerabilis, colendus.

[SEMNUS, a, um, adj. σεμνὸς, venerandus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 552, 2. M. Valerius Semnus. Alia ap. *eund.* 836, 5. Turrania C. F. Semna. P Etiam *semne*, *es*, Graeca terminatione, σεμνὴ, veneranda. Alia ap. *eund.* 932, 11. Q. Atalenus Felix sibi, et Atalenae Semne L. suae carissimae. *F.*]

SĒMO, ōnis, m. Semones erant Dii ex illorum numero, qui minorum gentium dicuntur, hoc est ex hominibus in Deos relati, quasi *semihomines*, seu semihemones (*hemōnem* pro *homine* dixit *Enn.* ap. *Prisc.* 6, 683.) *Fulgentius de prisc. serm. n.* 11. Semones dici voluerunt Deos, quos coelo nec dignos adscriberent, propter meriti paupertatem, sicut Priapus, Epona, Vertumnus; nec terrenos eos deputare vellent, per gratiae venerationem. *Ov. Fast.* 6, 213. Quaerebam, nonas Sanco, Fidione referrem, An tibi, Semo pater; tunc mihi Saneus ait: Cuicumque ex istis dederis, ego munus habebo: Nomina trina fero. Quidam minus recte leg. *An tibi semipater*, etc. [*V. *Gierig.* ad h. l. item in indice rerum ad *Ov.* Fastos.] *Liv.* 8, 20. Bona (*Vitruvii damnati*) Semoni Sanco censuerunt consecranda. V. SANCUS.

SĒMŎDĬĀLIS, e, adj. semodio constans, ut Semodialis placenta. *Cato R. R.* 76. *extr.* olla, *Marcell. Empir.* 16. *med.*

*SEMODĬUM, ii, n. ἡμιμόδιον *Gloss. Lat. Gr. B. A.*

SĒMŎDĬUS, ii, m. ἡμιμόδιον, dimidius modius: syncope a *semimodius.* *Cato R. R.* 11. Rotam aquariam unam, modium praeferratum unum, semodium unum. *Colum.* 2, 11. *extr.* Cicera quatuor modiis, nonnunquam et tribus, interdum etiam duobus ac semodio jugerum occupat. *Mart.* 7, 53. Semodiusque fabae cum vimine Picenarum. *Juven.* 14, 66. et tamen uno Semodio scobis haec emendat servulus unus.

SĒMŌNES. V. SEMO.

SEMONĬĂ, ae, f. Dea quaedam apud Romanos. *Macr. Sat.* 1, 16. Apud veteres quoque qui nominasset Salutem, Semoniam, Sejam, Segetiam, Tutilinam, ferias observabat.

SĒMŌTĒ, adv. seorsum, secreto. *Marcell. Empir.* 20. *med.* et agnoscitur a *Diomed.* 1, 399.

[SĒMŌTIM, adv. idem ac semote, separatim. *Theod. Prisc.* 4, 1. *med.* Haec quatuor tunduntur, cernuntur: mellis autem Attici libras 11. semotim bulliunt, et sic desuper supra memorata mittuntur. *F.*]

SĒMŌTUS, a, um, part. a *semoveo:* ἀποχωρισθεὶς, remotus, segregatus, secretus, separatus. *Caes. B. C.* 1, 84. Colloquium petunt semoto a militibus loco. *Hirt. B. Afr.* 2. Munitiones semotarum partium tuebantur. *Ter. Andr.* 1, 1, 49. Jam ferme moriens me vocat: accsssi: vos semotae, nos soli. *Lucr.* 4, 811. quasi omni Tempore semotum fuerit, longeque remotum. *Id.* 1, 58. Semota a nostris rebus, sejunctaque longe; et *ib.* 45. Semotus a curis; et 2, 19. cura metuque. *Hor. Ep.* 2, 1, 21. et nisi quae terris semota, suisque Temporibus defuncta videt, fastidit et odit. *Id. Od.* 1, 3, 32. Semotique prius tarda necessitas Leti corripuit gradum; et *Auct. dial. de Or.* 2. Ut eorum disputationes, et arcana semotae dictionis penitus exciperem, *h. e.* secretae a vulgo, et privatim domi habitae. *Lactant.* 5, 15. *med.* Quo nihil arrogantius, et nihil a sapientis ratione semotius.

SĒMŎVĔO, es, ovi, otum, a. 2. ἀποχωρίζω, removeo, secerno, separo, sejungo. *Cic. Or.* 3, 5. *med.* Neque verba sedem habere possunt, si rem subtraxeris; neque res lumen, si verba semoveris. *Id. Har. resp.* 12. *extr.* Qui antea voce praeconis a liberis semovebantur, tuis ludis non voce, sed manu liberos a se segregabant. *Id. Fin.* 5, 8. Voluptas semovenda est. *Ov. Trist.* 5, 7, 65. meque ipse reduco A contemplatu, semoveoque, mali: scil. studio, carminibus. Alii leg. *submoveo.*

SEMPER, adv. ἀεὶ, omni tempore, in omni vita, omne tempus aetatis, usque. Adverbium est latissimi usus. *Ter. Andr.* 1, 1, 8. Postquam te emi a parvulo, ut semper tibi apud me justa et clemens fuerit servitus, scis. *Phaedr.* 3, 14. Cito rumpes arcum, semper si tensum habueris; et 4, 1. Non semper ea sunt, quae videntur. *Cic. Tusc.* 1, 23. Quod semper movetur, aeternum est. *Virg. A.* 5, 49. dies, quem semper acerbum, Semper honoratum (sic Dii voluistis) habebo. *Plin.* 29, 6, 36. Quod remedium pluribus semperque prodest. P Interdum redundare videtur. *Cic. Rosc. Am.* 18. Cum ruri assiduus semper vixerit. *Liv.* 5, 42. Nec ullum erat tempus, quod a novae semper cladis alicujus spectaculo cessaret. *Catull.* 63, 90. Ibi semper omne vitae spatium famula fuit. *Ov. Fast.* 4, 686. rura assiduis uvida semper aquis. P [*Notanda videtur etiam formula *semper et ubique.* Ita *Quint. Inst.* 1, 1, 29. Quare cum semper et ubique, tum etc.: ubi *Burm.* p. 22. haec laudat: *Petr.* 99. ego sic semper et ubique vixi. *Suet. Aug.* 90. ut semper et ubique pellem vituli marini circumferret, pro

remedio. — Similis dicendi ratio est in illo *Vell.* 2, 23, 4. ut semper et in omni re — praedicarent.] ¶ Adjectivi more. *Ter. Andr.* 1, 2, 4. Heri semper lenitas, verebar, quorsum evaderet, *h. e.* perpetua lenitas. V. HYPHEN. [*Rectius h. l. *semper* ad v. *verebar* a *Ruhnk.* refertur.] Simile videtur esse illud *Plin.* 14, 9, 11. Medium inter dulcia vinumque est, quod Graeci aigleucos (ἀειγλεῦκος) vocant, hoc est semper mustum. ¶ Cum gen. *Appul. Flor. n.* 16. *f.* Totoque abhinc orbe, totoque abhinc tempore laudes benefacti tui ubique gentium, semper annorum repraesentet (*liber meus*). ¶ [*Confund. *semper* et *saepe.* V. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* p. 352. *b.*]

SEMPERFLORĬUM, ii, n. herba eadem quae sempervivum. *Appul. H.* 123.

SEMPERVĪVUS, a, um, adj. qui semper vivit. *Prud. Hamart.* 164. Deus et Sapientia vera, Spiritus et Sanctus, res semperviva. *Appul. H.* 123. Herbae sempervivae folia potui dentur. *Pall.* 1, 35. Contra erucas, semina quae spargenda sunt, sempervivae succo madefiant. V. v. sq.

SEMPERVĪVUM, i, n. ἀείζωον, herbae genus, ita dictum a perpetua viriditate, quod et *aizoon* Graeca voce appellat *Plin.* 25, 13, 102., ejusque duo genera enumerat, majus et minusculum: additque majus ab Italis vocari etiam sedum magnum, minusculum ab aliquibus sempervivum: quamquam utrumque genus uno etiam sempervivi nomine appellatur. *Appul. H.* 123. [*Hauslaub*, *Hauswurz*, *Immergrün.*]

SEMPĬTERNĒ, adv. semper, apud veteres, *Pacuv.* ap. *Non.* 2, 778. Populoque ut sempiterne sospitent.

SEMPĬTERNĬTAS, atis, f. *Appul. Trism.* Mundus stabili sempiternitate circumvallatus.

SEMPĬTERNO, adv. semper. *Cato* ap. *Charis.* 2, 194. Ego mihi monumenta haec sempiterno posui, quae cepi. *Vitr.* 1, 5. *med.* Ea materia permanet sine vitiis utilis sempiterno. *Solin.* 35. Tenacibus foliis sempiterno inumbrantur.

SEMPĬTERNUS, a, um, adj. ἀΐδιος, αἰώνιος, semper durans, perpetuus: a *semper*, et *aeternus.* *Cic. Cat.* 4, 9. Ignis Vestae perpetuus et sempiternus. *Pl. Mil.* 3, 3, 15. Immortalis memoria et sempiterna. *Cic. Or.* 2, 40. Si barbarorum est in diem vivere, nostra consilia sempiternum tempus spectare debent. *Id. Fin.* 5, 20. In omni animali appetit animus agere semper, neque ulla conditione quietem sempiternam potest pati. *Id. Cat.* 4, 4. Vincula vero, et ea sempiterna, certe ad singularem poenam nefarii sceleris inventa sunt; et *Pl. Merc.* 3, 4, 2. Homo me miserior nullus est, opinor, neque advorsa cui sint plura sempiterna. *Id. Most.* 1, 3, 67. Si tibi sat acceptum est, fore victum tibi sempiternum. *Id. Poen.* 5, 4, 84. Diis gratias agere sempiternas. *Varr. R. R.* 1, 2. Sempiternae hiemes. ¶ *Sempiternum*, adverbii more. *Pl. Aul.* 2, 1, 26. Quod tibi sempiternum salutare sit procreandis liberis.

SEMPRŌNĬĀNUS, a, um, adj. ad Sempronium aliquem pertinens, ut Sempronianum senatusconsultum, *Cic. Fam.* 12, 29. Semproniana clades, *Liv.* 4, 43. *h. e.* accepta a C. Sempronio Atratino cos.

SEMPRŌNĬUS, ii, m. nomen proprium civis R. *Reines.* in *Inscr. cl.* 1. *n.* 15. putat Sempronios dictos esse, quasi Σέμφρονας Aeolice pro Σύμφρονας, h. e. concordes, unanimes: vel quasi Σώμφρονας, mentis compotes, prudentes, modestos. Sempronia gens Romae illustris, familias habuit Atratinorum, et Gracchorum, qui patricii fuisse dicuntur, et Tuditanorum, Blaesorum, Sophorum, Longorum, etc. qui plebeji. In Gracchis celebres sunt Tiberius et Cajus fratres, filii Ti. Sempronii Gracchi bis consulis, et Corneliae Africani majoris filiae: qui latis contra senatus voluntatem perniciosis legibus, jussu patrum occisi sunt. V. GRACCHI et *Flor.* 3, 14. et 15. et *Vell.* 2, 2, 3. et 6. et *Epit. Liv.* 58. et 60. ¶ *Semproniae leges* ab his propositae multae fuerunt: *Agraria*, ne quis ex publico agro plus quingenta jugera possideret, isque ager plebi divideretur, exturbatis supra eum modum veteribus dominis: *Frumentaria*, ut semisse et triente in modios frumentum viritim plebi ex publico praeberetur: *Judiciaria*, ut judicia, quae semper antea senatorum fuerant, ad equites transferrentur: *Militaris*, ne minor annis XVII. dare nomen cogeretur: *De suffragiis*, ut sociis Latinis jus suffragii, aeque ac civibus R., esset: *De civitate*, ut omnibus Italicis, paene usque Alpes, civitas daretur: *De civibus R.*, ne quis de capite civis R. injussu populi judicaret. *Vell. l. c.*, *Epit. Liv.* 58. et 60., *Cic. Verr.* 2, 5, 63. et *Cat.* 4, 5. etc. Aliae fuere leges tum ab his propositae, tum a M. Sempronio trib. pleb. multis annis ante Gracchos, quas hic recensere nimis longum esset. V. *Pitisc in Lex.* ¶ Sempronia horrea locus Romae, ubi lege Gracchi frumentum publicum custodiebatur. *Festus.* ¶ **Forum Sempronii*, oppidum Umbriae, ad Metaurum flumen. *Inscr.* ap. *Grut.* p. 320. *Straboni* est φόρον Σεμπρώνιον, *Ptolemaeo* φόρος Σεμπρώνιον. Hodie est *Fossombrone*, vitiato nomine. *B. A.*

[SEMPRULLĀ, ae, f. dimin. perpetua: a *semper.* Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 2066, 9. Carminia Q. F. Semprulla. *F.*]

SĒMUNCĬĀ, ae, f. unciae dimidium, sive pondus, sive mensura sit. *Varr. L. L.* 4, 36. Sextula, quod sexta pars unciae: semuncia, quod dimidia pars unciae. *Colum.* 12, 21. Coadjicitur in binas urnas ligula cumulata, vel mensura semunciae bene plenae salis cocti. *Liv.* 34, 1. Ne qua mulier plus semuncia auri haberet. *Cic. Caecin.* 6. *f.* Facit heredem ex deunce et semuncia Caecinam. *Colum.* 5, 1. *med.* Pars vigesimaquarta (*jugeri*) pedes (*habet*) mille ducentos, hoc est semuncia, in qua sunt scripula duodecim. ¶ Translate. *Pers.* 5, 120. sed nullo ture litabis, Haereat in stultis brevis ut semuncia recti, *h. e.* exigua pars. *Ascon.* in *Cic. Mil. f.* Bona ejus, propter alieni aeris magnitudinem, semuncia venierunt, *h. e.* minimo pretio, nummo sestertio. ¶ Est *semuncia* in instrumento rustico ap. *Cat. R. R.* 10. et 11., et creditur a nonnullis esse clitella dimidio minor, quam esse solet. *Gloss. Philox.* Κανθήλιον, semuncia, clitellae. *Cato l. c.* Sirpeas stercorarias tres, semuncias tres, instrata asinis tria. *Et:* Ornamenta bubus, ornamenta asinis instrata tria, semuncias tres.

SĒMUNCĬĀLIS, e, adj. qui mensuram, pondus, vel valorem semunciae exaequat, ut Semunciales asses, ap. *Plin.* 33, 3, 13.

SĒMUNCĬĀRĬUS, a, um, adj. semuncialis. *Liv.* 7, 27. Semunciarium ex unciario fenus factum. V. UNCIA.

SĒMŬRĪNUS, a, um, adj. ad Semurium pertinens. *Mart.* 9, 43. Campis dives Apollo Semurinis. Al. leg. *sic Myrinis.* V. CAMPE.

SĒMŬRĬUM, ii, n. campus vicinus Romae, in quo erat templum Apollinis. *Cic. Phil.* 6, 5. et *Macr. Sat.* 1, 10.

[SĒMUS, a, um, adj. dimidia parte imminutus, semiplenus: ab ἥμισυ, dimidium. *Gloss. Philox.* Semus, ἡμίκενος. *Eugenius praef.* ad *Dracont.* Semum mihi opusculum videbatur, si non inde aliquid in hoc codiculo haberetur. V. SEMATUS. ¶ Videtur esse idem ac *Semo*, *onis* in *Inscr.* ap. *Grut.* 96, 7. Sanco Fidio Semo patri etc. *F.*]

SĒMUSTUS. V. SEMIUSTUS.

SĒNĀ, ae, f. oppidum Piceni, sive Umbriae, in litore Adriatici maris, non longe a Metauro fl., a Gallis Senonibus conditum, ut ex *Polybio* 2, 17. constat: idem a *Plin.* 3, 14, 19. *Senogallia* appellatur. *Liv.* 27, 46. Ad Senam castra alterius consulis (*Livii Salinatoris*) erant, et quingentos inde ferme passus Asdrubal aberat. *Eutr.* 3, 10. Asdrubal apud Senam, Piceni civitatem, in insidias compositas incidit. ¶ Eodem nomine fuit fluvius, quatuor ab eodem oppido millibus, qui nunc *Cesano* dicitur. *Sil.* 8, 455. Et Clanis, et Rubico, et Senonum de nomine Sena. Adde 15, 555. *Lucan.* 2, 407. Senaque, et Adriacas qui verberat Aufidus undas. ¶ Etiam in Etruria est urbs *Sena*, quae in *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 324. *Saena* dicitur, nunc *Siena.* [*Item in Macedonia, in promontorio Canastraeo, ideoque ad sinum Toronaeum. *Mel.* 2, 3. *in. B. A.*] ¶ *Sena* insula maris Britannici. V. BARRIGENAE. [*Emendavit h. l. *F.*]

SĔNĀCŬLUM, i, n. βουλευτήριον, locus ubi senatores conveniebant, seu ubi consultandi gratia consistebant: quemadmodum locus, ubi coenarent, *coenaculum* vocabatur. *Varr. L. L.* 4, 32. *med.* Senaculum supra Graecostasim, ubi aedes Concordiae, et basilica Opimia. Senaculum vocatum, ubi senatus, aut ubi seniores consisterent: dictum ut γερουσία ap. Graecos. Adde *Festum* afferendum in sqq. ¶ Differt a curia. *Val. Max.* 2, 2. *n.* 6. Sed ut a luxu perditis moribus ad severissima majorum instituta transgrediar, antea senatus assiduam stationem eo loci peragebat, qui hodie quoque senaculum appellatur, nec exspectabat, ut edicto contraheretur, sed inde citatus protinus in curiam veniebat, ambiguae laudis civem existimans, qui debitis reipubl. officiis non sua sponte, sed jussus fungeretur, quia quicquid imperio cogitur, exigenti magis quam praestanti, acceptum refertur. ¶ Aliquando senaculum, et curia promiscue a grammaticis accipiuntur. In hac acceptione tria senacula Romae fuerunt, quae a *Festo* his verbis numerantur: Senacula tria fuisse Romae, in quibus senatus haberi solitus sit, memoriae prodidit Nicostratus in libro, qui inscribitur, De senatu habendo: unum ubi nunc est aedis Concordiae inter Capitolium et Forum, in quo solebant magistratus dumtaxat cum senioribus deliberare: alterum ad portam Capenam: tertium citra (al. *intra*) aedem Bellonae, in quo exterarum nationum legatis, quos in Urbem admittere nolebant, senatus dabatur. ¶ Etiam Elagabalus fecit mulieribus senaculum, ubi solemnibus saltem diebus conventus fieret matronalis, ut in ejus vita prodit *Lampr.* 4. Adde *Vopisc. Aurel.* 49.

SĔNĀRĬŎLUS, a, um, adj. dimin. a *senarius*, ut Versus senarioli, *Cic. Tusc.* 5, 23. Tenebam etiam quosdam senariolos, quos in ejus monumento esse inscriptos acceperam.

SĒNĀRĬUS, a, um, adj. ἑκταῖος, qui constat sex rebus, ut versus senarii, qui constant sex pedibus. *Phaedr. prol.* 1. Aesopus auctor quam materiam reperit, Hanc ego polivi versibus senariis. Hi[...] *narius* absolute est versus senarius. *Cic. O*[...] Comicorum senarii propter similitudinem ser[...] sic saepe abjecti sunt, ut nonnunquam vix i[...] numerus et versus intelligi possit. *Macr. S*[...] *Scip.* 1, 6. Numerus senarius. *Front. Aquae*[...] Fistula senaria, *h. e.* cujus diametros est sex[...] drantum. [*Emendatus hic locus est a *F.*]

SĔNĀTOR, oris, m. γερουσιαστής, βουλ[...] Senatores erant viri primi et supremi ordinis, [...] rempublicam prudentia et auctoritate una cum [...] bus, vel magistratibus, vel imperatoribus, [...] in rebus gravioribus sententiam dicendo, gub[...] bant. *Festus:* Senatores a senectute dici satis [...] stat, quos initio Romulus elegit centum, qu[...] consilio rempublicam administraret. Itaque [...] patres appellati sunt, et nunc, cum senatore[...] esse jubentur, quibusque in senatu sententia[...] cere licet: quia ii, qui post lustrum conditu[...] junioribus magistratum ceperunt, et in senat[...] tentiam dicunt, et non vocantur senatores [...] quam in senioribus sunt censi. *Cic. Leg.* 3, 18[...] enim ipse senator is, cujus non ad actorem r[...] tur animus, sed qui per se ipse spectari velit. [...] jussa tria sunt, ut adsit: nam gravitatem res [...] cum frequens ordo est: ut loco dicat, id est [...] tus: ut modo, ne sit infinitus. Nam brevitas [...] modo senatoris, sed etiam oratoris magna la[...] in sententia. ¶ Primi senatores Romae ab [...] Romulo centum creati sunt: deinde alii adjec[...] ab ipso, vel certe a subsecutis regibus: item a[...] sulibus, tribunis milit. consulari potestate, e[...] xime a censoribus. V. PATER et CONSCRI[...] Legebantur tum ex ordine patricio, tum ex eq[...] et plebejo, ut *Fest.* docet in *Praeteriti*, et i[...] *patres*, et colligitur etiam ex *Liv.* 5, 12. *f.* [...] 32. Praeter hos in senatum admittebantur eti[...] qui licet nondum a censoribus in senatum le[...] sent, nec senatores dicerentur, tamen ob [...] magistratus, praeturam, consulatum, etc. j[...] cendae sententiae in senatu habebant. *Gell.* [...] ¶ Senatorum numerus post C.primos auctus e[...] regibus ad CC. Tempore C. Gracchi erant CCC[...] est in *Epit. Liv.* 60. Is DC.equites adjicere [...] sed non obtinuit. Sulla dictatore et deinceps [...] CCCC.fuere. V. *Cic. Att.* 1, 14. *med.* Caesar [...] tor auxit usque ad DCCCC. (*Dio* 43, 47.). T[...] viri post ejus mortem usque ad CIↃ., sed di[...] Augustus, et ad DC. redegit, ut *Suet. Aug.* [...] *Dio* 54, 14. narrant. ¶ Census senatorius [...] major fuit equestri. Decebat enim amplissimu[...] dinem cum dignitate teneri. Aetas quaenam [...] incertum. Probabile est fuisse post quaest[...] Quaesturae statutus erat annus vigesimus sep[...] Trigesimus igitur circiter fuerit aetas sen[...] Sunt tamen, qui putant, vigesimumquintum [...] diendae curiae satis fuisse: inter quos *Lips.* i[...] V. QUAESTURA. Post sexagesimum quintu[...] num non cogebantur senatores in senatum [...] nec vetabantur, inquit *Sen. Controv.* 1, 8, *me*[...] *Sen. alter. B. V.* 20. ponitur annus sexagesim[...] Senatorum ornamenta erant tunica lati clavi, [...] in luctu deponebant, et (si patricii essent) l[...] calceis: jura, sedendi in orchestra ludis spect[...] et epulas publice habendi in Capitolio. *Cic. C*[...] 47. *med.*, *Phil.* 13, 13., *Har. resp.* 12. et [...] *Cornel.* ap. *Ascon.*, *Suet. Caes.* 80. et *Aug.* [...] 94. *f.* et *Gell.* 12, 8. V. CLAVUS, ORCHES[...] LUNA. ¶ [Senatores vocati sunt etiam in m[...] piis, qui saepius decuriones dicuntur. *Ins*[...] *Mur.* 2024, 4. Sex. Octavius Sex. F. Pal. Feli[...] senator municipii, et aedil., rex sacr. ob hon[...] etc. Hic lapis Tusculi repertus est. ¶ Est [...] cogn. R., ut Q. Lucienus Senator ap. *Varr.* [...] 2, 5. *F.*] ¶ *Senator* fem. gen. V. BALNEA[...]

SĔNĀTŌRĬUS, a, um, adj. βουλευτικός, [...] natorem pertinens. *Cic. Verr.* 2, 1, 2. Socio[...] ges, rempubl. senatorio consilio maxime pos[...] fendi. *Id. Fl.* 18. Lysanias adeptus est ordine[...] natorium. *Id. Manil.* 21. Cujus a senatorio [...] aetas longe abesset. *Id. fragm. pro Corne*[...] *Ascon.* Senatoria subsellia a populari consess[...] *ludis*) separare. *Id. Tusc.* 1, 1. Senatoriis m[...] bus liberatus. [*Id. Off.* 2, 1. literae foren[...] senatoriae, i. e. orationes conscriptae in ju[...] pro Rostris, et in senatu habitae.] *Quint.* [...] *med.* Aliud dicendi genus poscit gravitas sena[...] aliud aura popularis. *Suet. Claud.* 24. Senato[...] gnitas; et *ib.* 25. domus, *h. e.* quam senator[...] tat. *Id. Vesp.* 17. Senatorius census. *Tac.* [...] 42. *extr.* Albo senatorio eradere aliquem. *Ge*[...] 8. Senatoria aetas. *Id.* 12, 1. Is erat loci s[...] rii ex familia nobiliore. *Id.* 4, 10. Liber de [...] senatorio. *Plin. Pan.* 2. *f.* Quid tam civile, [...] senatorium, quam, etc.? *Sall. or. ad Caes.* [...] *publ. ord.* 2, 11. *f.* Homines nobiles cum pauc[...] natoriis, *h. e.* senatoribus.

SĔNĀTUS, us, et i, m. βουλή, γερουσία, [...] virorum, quorum consilio respublica regitur: [...] *nibus* dictus, quia senectus aptissima est co[...] dando. *Cic. Sen.* 6. Consilium, ratio, sententi[...] essent in senibus, non summum consilium m[...] nostri appellassent senatum. Apud Lacedaem[...]

m ii, qui amplissimum magistratum gerunt, nt, sic etiam nominantur senes, *h. e.* γέροντες. *ast.* 5, 63. Nec nisi post annos patuit tunc cu- eros: Nomen et a senibus mite senatus erat. *Sext.* 65. *f.* Senatus reipublicae custos, prae- propugnator. *Id. Har. resp.* 27. Senatus prin- salutis mentisque publicae. *Id. Sull.* 23. Cum pitolium nos senatum convocassemus. *Id. Fam. med.* Senatum cogere. *Liv.* 3, 38. *med.* vo- *Cic. Or.* 3, 1. Senatus frequens, vocatu Dru- n curiam venit. *Id. Fam.* 12, 25. Eo die non enatus, neque postero; et *Suet. Caes.* 88. Se- n agere; et *Cic. Fam.* 1, 4. Senatus haberi calend. Febr. per legem Papiam non potest. 7, 18. Venire in senatum, *h. e.* senatorem fieri. err. 2, 4, 65. Senatum dimittere. *Id. Q. Fr.* mittere. *Liv.* 3, 38. consulere, *h. e.* ad sena- eferre. *Cic. Sen.* 12. *f.* Aliquem e senatu eji- *Id. Cluent.* 43. Senatu movere. *Id. Dom.* 31. e in senatum, *h. e.* senatorem creare. *Suet.* 80. allegere. *Liv.* 9, 29. Legere senatum, enatorum nomina recitare: quod erat censo- V. LEGO, is, et *Cic. Verr.* 2, 2, 49. *med.* are. *Suet. Caes.* 80. *extr.* edicere in Pompeji . ℙ Etiam in municipiis et coloniis ordo de- um *senatus* aliquando appellatur. *Caes. B. G. extr.* Omni senatu (*Venetorum in Gallia*) ne- reliquos sub corona vendidit. *Asin. Poll.* ad *Fam.* 10, 32. Quibus temporibus a seditiosis s (*Gaditanus*) trucidatus, aut expulsus est. ap. *Mur.* 1023, 3. S. P. Q. (*h. e.* senatus po- ue) Anagninus. ℙ *Dari senatus* dicebatur, egati in senatu audiebantur. *Nep. Ann.* 23., *Fr.* 2, 13., *Sall. Jug.* 13. *extr.* et *Liv.* sae- *Senatus legitimus*, et *indictus* quid sit, V. in TUS. ℙ Est etiam locus, ubi senatores co- curia. *Cic. Cat.* 1, 1. Hic tamen vivit: vi- nmo vero etiam in senatum venit. *Id. fragm. int.* 9, 3, 50. Qui indicabantur, eos vocari, iri, ad senatum adduci jussi: in senatu sunt *Id. Acad.* 4, 45. Cum Carneades et Dioge- senatum in Capitolio starent. *Suet. Claud.* In senatu sedere, *h. e.* in orchestra inter se- s. *Id. Ner.* 12. *med.* Deinde in orchestram mque descendit. ℙ De altera decl. *Quint.* 1, Quid de aliis dicam, cum, *Senatus, us, ui, atus, ti, to* faciat, incertum sit? [*Incerta riptura loci. V. *Spalding.* et *Schneid.* 1. p. qui, praeter genitivum, vix alium hujus vo- *sim.* casum e secunda declinatione inveniri dit. Quod *Lindem.* ad *Pl. Mil.* 2, 6, 114. ad pedestris orationis scriptores spectare, ma- eriores, ut Ciceronem, Sallustium, putat.] *iv. Verr.* 5. Quod in unaquaque re beneficio populique R. juris habui, id tu mihi eripui- *all. Cat.* 31. 37. 57. et *fragm.* ap. *Donat.* ad *ndr.* 2, 2, 28. Senati decretum. *Pl. Cas.* 3, t *Epid.* 2, 2, 5. Senati columen, praesidium *Sisenn.* ap. *Non.* 8, 10. Ex senati consulto. is locum ita recitat etiam *Charis.* 1, 116. ldunt alii *Fam.* 2, 7. *f.* Ut senati consultum s defendas: [*ubi *Orell. senatus consultum*]) Sunt tamen MSS. in quibus *beneficio sena-* itur. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 108. Sex M. F. Saranus Procos. ex senati consulto, Etiam *Senatuis* in genitivo olim dictum est. *n.* ap. *Charis. ib.* Senatuis consulta. Adde ap. *Non. l. c.* atque etiam *senatuos* ἀρχαϊκῶς de Bacchanal. ap. *Fabrett.* p. 427. *n.* 1. V. TUS. ℙ Translate. *Pl. Most.* 3, 1, 158. ncessero, dum mihi senatum consilii in cor); et *Epid.* 1, 2, 56. Jam senatum convoca- corde consiliarium. *Id. Most.* 5, 1, 8. Ca- nsilium, ut senatum congerronum convocem: um convocavi, atque illi me e senatu se- t. Adde *Mil.* 2, 6. *f.*

ATUS Auctoritas. V. v. sq.

ATUSCONSULTUM, i, n. βούλευμα, senten- ecretum senatus. *Pompon. Dig.* 1, 2, 2. *med.* ifficile plebs convenire coepit, necessitas ipsa reipublicae ad senatum deduxit: ita coepit se interponere: et quidquid constituisset, abatur: idque jus appellatur senatusconsul- *Cic. Cat.* 1, 1. *f.* Habemus senatusconsultum Catilina, vehemens et grave. *Id. Q. Fr.* 2, Senatusconsultum est factum de ambitu in sententiam; et *ib.* 3. Ad Apollinis senatus- um factum est, ea quae facta essent a d. d. contra rempubl. esse facta; et *ib.* Eodem atusconsultum factum est, ut sodalitates de- que discederent: lexque de iis ferretur, ut, *d. Fam.* 2, 7. *f.* Ut senati consultum et le- endas. Al. leg. *senatus.* V. SENATUS. *Id.* 1, 12. *extr.* Interea provinciae ab iis, a qui- inentur, obtineantur, quoad cuique ex sena- ulto successum sit. *Vopisc. Aurel.* 20. Aliis porrigentibus, aliis pedibus in sententiam s, plerisque verbo consentientibus, conditum atusconsultum. ℙ Formulam S C. habes ap. *il.* 5, 13. et *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 8. et ap. 5, 11., *Macr. Sat.* 1, 12. et *Front. Aquaed.* Etiam *senatus auctoritas* decretum senatus um eo tamen discrimine, quod cum senatus legitimus, id est quo loco, die, numero, et a quo magistratu oporteret, habitus, quippiam decreverat, tum, si tribunorum plebis nemo intercedebat, rata senatus voluntas erat, et *senatusconsultum* dicebatur, eoque inscriptum publicis tabulis consignabatur, et ad aerarium deferebatur. Sin quippiam horum deerat, irfirmum illud decretum erat, nec *senatusconsultum*, sed *auctoritas* vocabatur, propterea quod auctoritatem quandam publicis tabulis testata senatus voluntas habere videbatur. In formul. S. C. ap. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 8. Siquis huic S. C. intercesserit, senatui placere, auctoritatem perscribi, et de ea re ad senatum populumque referri. *Cic. ib.* 1, 7. *med.* Senatusconsultum nullum exstat, quo reductio regis Alexandrini tibi adempta sit; eaque, quae de ea scripta est, auctoritas cui scis intercessum esse, tantam vim habet, ut magis iratorum hominum studium, quam constantis senatus consilium esse videatur. *Liv.* 4, 57. Si quis intercedat senatusconsulto, auctoritate se fore contentum. *Suet. Aug.* 94. Senatum censuisse, ne quis illo anno genitus educaretur: eos, qui gravidas uxores haberent, curasse, ne senatusconsultum ad aerarium deferretur. ℙ Interdum tamen senatus auctoritas S. C. significat. *Cic. Dom.* 37. Ex senatus auctoritate et senatum et omnes bonos meae salutis causa mutata veste vidi. Ex ejus autem orat. *Planc.* 35. et *Sext.* 11. et 12. aperte colligitur, de ea re S. C. factum fuisse. *Id. Leg.* 2, 15. Senatus auctoritas de Bacchanalibus. Ex *Livio* autem constat, senatus illud consultum fuisse. Adde *eund. Ciceronem Fam.* 11, 7. et *ib.* 15, 2. ℙ De S. C. tacito V. TACITUS.

SĔNĔCA, ae, m. Σενέκας, nomen duorum in litteris illustrium virorum. M. Annaeus Seneca rhetor Cordubensis, equestris ordinis, sub Augusto et Tiberio vixit. Ejus sunt Suasoriae, Declamationes, seu Controversiae, et Excerpta, in quibus plurium auctorum utriusque linguae dicta, sententias, divisiones, colores collegit, et inter se contulit. Stilus est ea aetate dignus, licet Hispani hominis. ℙ Tres habuit filios, M. Annaeum Novatum (qui adoptatus a Junio Gallione, Junius Annaeus Gallio postea dictus est), L. Annaeum Senecam, et L. Annaeum Melam: quorum secundus studio philosophiae, et scriptorum gravitate patri longe antecelluit. Romam puer translatus quaesturam gessit, et praeturam, et fortasse etiam consulatum. (V. *Lips. in ejus vita c.* 4.) Sub Claudio in Corsicam exsilio pulsus, quasi unus ex moechis Juliae Germanici filiae, post annos circiter octo, Agrippinae Neronis matris ope reductus, et ipsi Neroni magister appositus, claritudine studiorum, ingenti divitiarum copia et potentia valde inclaruit. Suspicione conjurationis in discipulum imperatorem, ab eo adactus ad mortem, incisis venis periit annos natus circiter LXIII. post Chr. LXV. Vide *Tac. A.* 15, 60. et sqq. Vitam ejus accurate scripsere *Lipsius*, *A. Schottus*, et *M. Ant. Delrio*, et omnium accuratissime *Carolus de Rosminis.* Laudant *Hieron. Vir. illustr.*, *Tac. multis in loc.*, *Colum.* 3, 3., *Plin.* 14, 4, 5., *alter ep.* 5, 3., *Juven.*, *Mart.*, *Tert.*, *Sidon.* Ejus scripta (quae multa hodie exstant, non tamen omnia) leguntur ab omnibus, non item probantur. *Quint.* 10, 1. *f.* Ex industria Senecam in omni genere eloquentiae distuli, propter vulgatam falso de me opinionem, qua damnare eum, et invisum quoque habere sum creditus. Quod accidit mihi, dum corruptum et omnibus vitiis fractum dicendi genus revocare ad severiora judicia contendo. Tum autem solus hic fere in manibus adolescentium fuit. Quem non equidem omnino conabar excutere, sed potioribus praeferri non sinebam, etc. Lege reliqua usque ad fin. cap. *Gell.* 12, 2. De Annaeo Seneca partim existimant, ut de scriptore minime utili, cujus libros attingere nullum pretium operae sit: quod oratio ejus vulgaris videatur, et protrita; res atque sententiae aut ut inepto inanique impetu sint, aut ut levi, et quasi dicaci argutia; eruditio autem vernacula et plebeja, nihilque ex veterum scriptis habens neque gratiae, neque dignitatis. Alii vero elegantiae quidem in verbis parum esse, non inficias eunt; sed et rerum, quas dicat, scientiam doctrinamque ei non deesse dicunt, et in vitiis morum objurgandis severitatem gravitatemque non invenustam. ℙ Alius ab hoc esse creditur a quibusdam qui tragoedias scripsit, nempe vel M. Seneca hujus filius, vel ex fratre nepos, vel alius L. Annaeus, qui sub Trajano vixerit. Certe quidem Senecam philosophum a tragico distinguit *Sidon. carm.* 9, 231. Plerique alii easdem tragoedias partim philosopho, partim rhetori adjudicant. V. *Fabric. Biblioth. Lat.* 2, 9, 12.

SĔNĔCIO, onis, m. herba, de qua V. ERIGERON. ℙ Docet *Prisc.* 3, 618. esse diminutivum a *senex*, quod *senecis* in obliquis facere deberet, ut ait *Charis.* 1, 116. V. SEMISENEX. Hoc sensu *Afran.* ap. *Prisc. ib.* Tu senecionem hunc satis est si servas anus. ℙ Est et cogn. R., ut Claudius Senecio, ap. *Tac. A.* 13, 12. Herennius Senecio, ap. *eund. Agr.* 2. Tullius Senecio, ap. *eund. A.* 15, 50.

SĔNECTA, ae, f. idem quod senectus: ut *Juventa* pro *juventus.* *Caecil.* ap. *Cic. Sen.* 8. Tum equidem in senecta hoc deputo miserrimum Sentire ea aetate esse se odiosum alteri. *Lucil.* ap. *Non.* 8, 74. Prospiciendum in senecta: nunc adolescentia est. *Hor. Od.* 1, 31, 19. non turpem senectam Degere. *Phaedr.* 4, 1. Mustela annis et senecta debilis. *Just.* 14, 3. *f.* Ne victus quidem in misera et inopi senecta quiescere sinit. *Ov. Met.* 14, 148. consumptaque membra senecta. *Ter. Ad.* 5, 8, 31. Nimium ad rem in senecta attenti sumus. *Varr. L. L.* 4, 1. Quem vidisti formosum, nunc vides deformem in senecta. *Petr. Sat.* 132. *med.* Senectae ultimae mihi lassitudinem imponeres. *Tibull.* 1, 9, 42. cana senecta; et *ib.* 11, 40. pigra; et 3, 5, 16. curva; et *ib.* 25. rugosa. *Mart.* 1, 106. annosa. *Tac. A.* 4, 8. et 29. extrema; et *ib.* 41. vergens. *Plin.* 7, 50, 51. vivax in poenam. *Id.* 35, 4, 7. Exstinctus in longa senecta Antistius Labeo. ℙ De bestiis, plantis, lignis, et lapidibus. *Plin.* 8, 32, 50. Senecta cervi. *Tibull.* 1, 4, 27. et *Virg. G.* 3, 96. equi. *Id. ib.* 1, 186. inopi metuens formica senectae. *Plin.* 17, 27, 43. Senecta ulmorum. *Id.* 16, 27, 51. amygdalae et piri. *Id.* 9, 35, 54. Margaritae flavescunt senecta. ℙ Translate. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 67. Omnia Cecropiae relegis secreta senectae, Discutiens quod quisque novum mandaverit aevo, *h. e.* antiquae eruditionis Graecorum, et priscorum philosophorum placita. *Id. in Eutrop.* 2, 277. putribus jam propugnacula saxis Longo corruerant aevo, pacisque senecta, *h. e.* diuturna pace. ℙ *Senecta serpentium* ap. *Plin.* 28, 11, 48. et 30, 8, 22. et 20, 23, 95. est membrana, quam verno tempore exsuunt. V. v. sq. ℙ Adjective *senectus, a, um*, pro *senilis*, et subauditur *aetas.* Unde *senectam aetatem* dixere *Lucr.* 5, 884. et 894., *Sall. Or. Cottae ad pop.* et *Pl. Trin.* 1, 2, 5. [**Id. Aul.* 2, 2, 75. *Bail.*] Rursus *Lucr.* 3, 774. Quidve foras sibi vult membris exire senectis? *Sall. fragm.* ap. *Prisc.* 9, 869. et 10, 887. Omnes, quibus senecto corpore, animus militaris erat. [**Lindem.* ad *Pl. Trin. l. l.* docet: esse senectus, a, um, participium, a *senesco*, ut *obsoletus* ab *obsolesco*, *solitus* a *soleo*, *gavisus* a *gaudeo* etc.] V. v. sq.

SĔNECTUS, utis, f. γῆρας, senium, senecta: a *seneo.* V. AETAS. *Sen. Cons. ad Marc.* 11. *extr.* Hoc quod senectus vocatur, pauci sunt circuitus annorum. *Cic. Top.* 7. *f.* Quasi qui adolescentiam florem aetatis, senectutem occasum vitae velit definire. *Id. Fin.* 5, 11. *med.* Homines senectute confecti. *Id. Brut.* 48. T. Aufidius vixit ad summam senectutem. *Id. Phil.* 8, 10. *f.* Cum esset summa senectute, et perdita valetudine. *Nep. Att.* 21. Cum ad extremam senectutem dignitate et fortuna crevisset. *Id. Reg.* 1. Darius senectute diem obiit supremum. *Just.* 41, 5. Arsaces matura senectute decedit. *Hor. Epod.* 8, 3. et rugis vetus Frontem senectus exarat. *Virg. G.* 3, 67. subeunt morbi, tristisque senectus. *Id. A.* 6, 304. (et *Tac. Agr.* 29.) cruda et viridis. *Id. ib.* 7, 440. victa situ, verique effeta; et *ib.* 8, 508. tarda gelu, saeclisque effeta. *Sen. Herc. Fur.* 1027. vivax. *Id. Oed.* 594. sibimet gravis. *Id. Herc. Fur.* 198. cana. *Tibull.* 2, 2, 20. tarda Inducat rugas, inficiatque comas. *Ov. Met.* 14, 143. tremuloque gradu venit aegra senectus. *Lucan.* 1, 343. exsanguis; et 2, 128. fessa. *Stat. Silv.* 3, 3, 156. tarda situ, rebusque exhausta. *Tac. A.* 1, 4. provecta. *Sil.* 13, 583. queribunda. *Curt.* 6, 5. praeceps; et *Juven.* 3, 26. Dum nova canities, dum prima et recta senectus; et 9, 139. obrepit non intellecta senectus; et 10, 190. quam continuis et quantis longa senectus Plena malis! deformem et tetrum ante omnia vultum, Dissimilemque sui, deformem pro cute pellem, Pendentesque genas, et tales aspice rugas, etc. et *ib.* 198. Una senum facies, cum voce trementia membra, Et jam leve caput, madidique infantia nasi. ℙ [*De populo. *Cic. Fam.* 1, 9, 18. Quum offendisset populum Atheniensem prope jam desipientem senectute etc. *Schütz. cl. Cic.*] ℙ De bestiis. *Plin.* 11, 37, 64. Senectus in equis, et ceteris veterinis intelligitur dentium brochitate, superciliorum canitie. Adde *Virg. G.* 3, 96. ℙ Meton. *Id. A.* 5, 416. Temporibus geminis canebat sparsa senectus, i. e. canities; et *Val. Fl.* 6, 283. quae vos subito tam foeda senectus Corripuit, fregitque animos? i. e. languor, otium; et *Hor. Epod.* 13, 4. dumque virent genua, Et decet, obducta solvatur fronte senectus, i. e. tristitia, morositas; et *Claud. VI. cons. Honor.* 534. Quam pax intulerat, bello discussa senectus, i. e. sordes. ℙ Membrana illa, quam hiberno situ corpori obductam, verno tempore exeuntes, in ipso fere cavernae aditu angues exsuunt, *senectus* et *senecta* dicitur. *Plin.* 30, 9, 23. Verrucas tollit membrana senectutis anguium; et *ib.* 7, 19. Senectus anguium dysentericis et tenesmis, etc. *Id.* 9, 30, 30. Cancri veris principio senectutem anguium more exsuunt renovatione tergorum. Adde 8, 31, 49. ℙ Item vetustas, antiquitas. *Ov. Am.* 1, 12, 29. vos (*tabellae*) cariosa senectus Rodat. *Juven.* 5, 34. de vino: cujus patriam titulumque senectus Delevit multa veteris fuligine testae; et 13, 214. Albam veteris pretiosa senectus. ℙ Translate. *Cic. Brut.* 2. *med.* Cum ipsa oratio jam nostra canesceret, haberetque suam quandam maturitatem, et quasi senectutem; et *ib* 76. *med.* Me admodum delectabat Triarii, in illa aetate, plena litteratae senectutis oratio. ℙ Si credimus *Prisc.* 9, 869. et 887. *senectus*

est ὁ γηράσας, qui senuit, part. a *seneo*. Affert in hanc rem locum corruptum *Catull.* 4, 25. Sed haec fuere non recondita senecta quiete. Sed *Catull.* habet: Sed haec prius fuere: nunc recondita Senet quiete. Dicimus tamen *senecta aetas*, *senecta membra*, *senectum corpus*. V. v. praec. ₱ Ultimam syllabam male corripitur ap. *Corn. Gall.* 1, 246. Continuos gemitus aegra senectus habet.

*SENEMURIS, is, m. rex Aegypti. *Macr. Sat.* 1, 23. ₱ Dictus et *Senepos*. *Id. ib.* *B. A.*

SĔNENSIS, e, adj. ad Senam pertinens, Piceni urbem, nunc *Sinigaglia*. V. SENA. *Cic. Brut.* 18. Quos (*ludos*) Salinator proelio voverat. *Liv.* 27, 38. Ea die hi populi ad senatum venerunt: Ostiensis, Alsiensis, Antias, Anxuras, Minturnensis, Sinuessanus, et ab supero mari Senensis. ₱ Etiam ad alteram Senam pertinens, Etruriae urbem. V. SENA. *Plin.* 3, 5, 8. Intus coloniae: Rusellana, Senensis, Sutrina. *Tac. H.* 4, 45. Pulsatum se in colonia Senensi coetu multitudinis et jussu magistratuum querebatur. Hinc *Senenses*, *ium*, incolae illius urbis. *Id. ib. mox:* Additum senatusconsultum, quo Senensium plebes modestiae admoneretur. [*Multis hunc loc. emendav. *F.*]

SĔNĔO, es, ui, n. 2. γηράω, senex sum. *Catull.* 4, 25. de phaselo: nunc recondita Senet quiete. *Pacuv.* ap. *Prisc.* 10, 887. Quamquam aetas senet. *Suet. Aug.* 2. *med.* Avus tranquilissime senuit. ₱ Translate. *Actius* ap. *Prisc. l. c.* Jam jam stupido Thessala somno Pectora languentque, senentque. *Pacuv.* ap. *Non.* 2, 525. Corpusque meum tabe, moerore, errore, macore senet. *Plin.* 2, 46, 45. Mores hominum senuere, non fructus. ₱ Hujus part. praeteriti temporis ap. *Prisc.* est *senectus*, *a*, *um*. V. SENECTUS.

SĔNESCENS, entis, part. a *senesco:* γηράσκων, qui senex fit. *Hor. Ep.* 1, 1, 8. Solve senescentem mature sanus equum, ne Peccet ad extremum ridendus, et ilia ducat. *Cic. Div.* 1, 14. Arbores hiemali tempore cum luna simul senescentes. ₱ Translate. *Id. Fam.* 7, 26. Visa est mihi vel loci mutatio, vel animi remissio, vel ipsa fortasse jam senescentis morbi remissio profuisse. *Id. Or.* 2, 2. *med.* Ut laudem eorum jam prope senescentem, ab oblivione hominum atque a silentio vindicarem. *Tac. H.* 2, 24. Senescens fama. *Plin. ep.* 8, 12. Litterarum jam senescentium reductor ac reformator. *Varr. R. R.* 1, 37. et *Plin.* 2, 9, 6. Luna senescens. *Cic. N. D.* 2, 19. *med.* hiems. *Varr. L. L.* 5, 1. *f.* mensis. *Gell.* 3, 10. *med.* Quasi jam mundo senescente, rerum atque hominum decrementa sunt. *Dom.* ap. *Suet. Dom.* 18. *extr.* Forti animo fero comam in adolescentia senescentem, *h. e.* decidentem.

SĔNESCO, i, n. 3. γηράσκω, senex fio. *Cic. Sen.* 11. *extr.* Sensim sine sensu senescit aetas. [**Suet. Aug.* 2. tranquillissime senuit.] *Ov. Fast.* 6, 771. Tempora labuntur, tacitisque senescimus annis. *Colum.* 9, 1. *med.* Nec vero patiendus est oryx, aut aper ultra quadrimatum senescere. *Plin.* 7, 4, 3. Feminas gigni celerius, quam mares, sicuti celerius senescere. *Id.* 16, 27, 50. Arbores quo magis senescunt, hoc maturius ferunt. ₱ A similitudine dicuntur *senescere*, quae vim suam, aut pulcritudinem amittunt. *Id.* 18, 28, 67. *n.* 4. Senescunt prata, restituique debent faba in his sata. *Id.* 9, 35, 56. Uniones senescere, coloremque exspirare. *Id.* 37, 5, 18. Smaragdi senescunt, paulatim viriditate evanida. *Id.* 11, 42, 97. Caseus senescit in salem. *Id.* 15, 19, 21. Ficus senescunt in arbore, anusque destillant gummium lacrima. *Ov. A. Am.* 3, 82. continua messe senescit ager. (eand. sentent. habet *Pont.* 1, 4, 13.) *Pall.* 3, 28. Theriacae infusione assidua vim succi senescentis iterare. ₱ Item macie, aut moerore corrumpor, tabesco. *Varr. R. R.* 2, 2. *f.* Cum depulsi sunt agni a matribus, diligentia adhibenda est, ne desiderio senescant. *Colum.* 8, 8. Columbae, quasi gravi perpetuae custodiae servitio contristatae, senescunt. ₱ Item decresco, deficio. *Liv.* 29, 3. *extr.* Annibalem ipsum jam et fama senescere, et viribus. *Cic. Tusc.* 2, 2. Oratorum laus ita ducta ab humili venit ad summum, ut jam, quod natura fert in omnibus fere rebus, senescat, brevique tempore ad nihilum ventura videatur. *Varr. R. R.* 1, 64. Cum senescit luna. *Sall. in or. Licin. ad pleb. med.* Senescunt vires. *Nep. Alc.* 5. Atheniensium, male gestis in Sicilia rebus, opes senescere, contra Lacedaemoniorum crescere. *Liv.* 30, 19. *f.* Multique alii populi, senescere Punicum bellum cernentes, defecere. *Id.* 5, 21. *f.* Deinde, multa jam edita caede, senescit pugna. *Id.* 3, 12. *f.* Senescentibus vitiis, maturescente virtute, sinerent tantum virum senem in civitate fieri. *Vell.* 1, 17. *f.* Studium cum spe senescit; et 2, 11. *extr.* Nunc florere fortunam, nunc senescere, nunc interire. *Ov. A. Am.* 3, 594. has artes tolle, senescet amor. *Sil.* 3, 580. blandoque veneno Desidiae virtus paulatim evicta senescit. ₱ Item torpesco. *Liv.* 25, 7. *f.* Vir inquieti animi, et minime otium, quo tum diutino senescere videbatur, patientis. *Id.* 1, 22. Tullus senescere civitatem otio ratus, undique materiam excitandi belli quaerebat. *Sall. Jug.* 39. Avidus consul belli gerundi, moveri, quam senescere omnia, malebat. *Liv.* 35, 12. Aetoli agitandum aliquid miscendumque rati, ne cunctando senescerent consilia, *h. e.* evanescerent. [**Id.* 21, 53. non esse cum aegro senescendum: de abstinentia a proelio. Cf. *Kritz.* ad *Sall. Cat.* 20, 10.] ₱ De his, qui nimis diu in re quapiam immorantur. *Liv.* 5, 44. Cum Diis hominibusque accusandis senesceret. *Quint. prooem.* 8. *med.* Resistam iis, qui omissa rerum diligentia, quodam inani circa voces studio senescunt. V. alia in v. praec. ₱ Part. *Senescens* V. s. l. *Senescendus* habet *Varr. L. L.* 5, 2. *f.* Saeculum spatium annorum centum vocarunt: dictum a sene, quod longissimum spatium senescendorum hominum id putarunt.

SĔNEX, senis, adj. παλαιὸς, γηραιὸς, multorum annorum qui est, vetus, vetustus, antiquus: et fere dicitur de provecta aetate hominum et animalium. *Pomp.* ap. *Varr. L. L.* 6, 3. Nam fere pusus tu, tua amica senex 'st. [*Cf. *Bentl.* ad *Ter. Eun.* 2, 3, 66.] *Phaedr.* 5, 10. Senex canis. *Auct. Priap.* 83. Senexve corvus, impigerve graculus. *Ov. A. Am.* 3, 78. Nec faciunt cervos cornua jacta senes. *Mart.* 5, 37. Puella senibus dulcior mihi cycnis. *Id.* 10, 30. Et adesse jussi prodeunt senes mulli. *Id.* 13, 23. Chia seni similis Baccho. *Id.* 5, 18. Et acuta senibus testa cum Damascenis. *Id.* 3, 58. Et multa fragrat testa senibus autumnis, *h. e.* vino multorum autumnorum. *Juven.* 6, 159. Et vetus indulget senibus clementia porcis. *Virg. Cir.* 41. Nostra tuum senibus loqueretur pagina saeclis. ₱ Comparativum est *senior:* at *senius* in recto et quarto casu non est, quod sciam, in usu. *Ov. Trist.* 2, 166. et olim Imperium regat hoc cum seniore senex. *Cic. Leg.* 2, 4. *med.* Quae vis non modo senior est, quam aetas populorum, sed aequalis illius coelum atque terras regentis Dei. *Cels.* 5, 28. *n.* 4. Hoc malo fere corpora seniora tentantur. *Sil.* 16, 598. Sed frigens animis, nec bello prospera turba Ancipiti senior temeraria coepta vetabant. *Sen. Herc. Oet.* 390. Senior aetas. *Id. Hipp.* 742. Fama miratrix senioris aevi. *Ov. Met.* 14, 47. Mortem senioribus imputet annis. *Mart.* 9, 94. Quadrantem duplica de seniore cado. Adde *ib.* 58. et *Plin.* 17, 20, 34. Alia congerit *Broukh.* ad *Tibull.* 1, 7, 88., unde pleraque haec sumpsimus. ₱ *Senex*, *senior*, absolute, vir, aut femina grandis natu. Est autem *senior* idem ac *senex*, nulla habita ratione comparativi, apud poetas, γέρων, γραῦς. *Cic. Sen.* 18. *med.* At sunt morosi, et anxii, et iracundi, et difficiles senes: si quaerimus, etiam avari. *Tibull. l. c.* juvenumque catervae Commemorant, merito tot mala ferre senem, *h. e.* anum. Sic ap. *Sen. Hipp.* ita loquitur nutrix vetula, 109. Fortem facit vicina libertas senem. *Tibull.* 1, 9, 50. In veteres esto dura puella senes. *Cic. Coel.* 16. Senex tristis; et *Sen.* 11. Senes stulti, creduli, obliviosi, dissoluti. *Id. ib.* 23. Ut de me ipso aliquid more senum loquar. *Virg. A.* 2, 692. Vix ea fatus erat senior, etc. *Ov. Fast.* 4, 515. Restitit et senior, quamvis onus urget. Supra *v.* 508. et mox *v.* 523. *senem* dicit. *Stat. Silv.* 1, 1, 102. Senior Atticus, *h. e.* Phidias; et *ib.* 3, 94. Senior Gargettius, *h.* e. Epicurus. *Id. Achill.* 2, 382. Senior Thessalus, *h. e.* Chiron. ₱ *Senex* et *vetus* differunt: nam *senex* respicit aetatem ejus, qui diu vixit: *vetus* aetatem aliorum, ante quos vixit, licet fortasse ad senectutem non pervenerit. *Hor.* tamen *Sat.* 2, 1, 34. Lucilium *senem* vocat, qui anno aetatis XLVI. mortem obiit. ₱ *Varr.* ap. *Censor. de die nat.* 14. discrimen statuit inter *seniorem* et *senem:* illum dicit esse ab anno XLV. usque ad LX., quod tunc primum senescere corpus incipiat: hunc ab anno LX. usque ad finem vitae, quod ea aetate corpus senio jam laboret. Sed in usu loquendi hoc non servatur. Nam ap. *Liv.* 30, 30. Annibal annos jam natus XLIV. non *seniorem* se, sed *senem* nominat. Quare verius est *seniorem* et *senem* promiscue adhiberi. ₱ Aliquando *senex* et *senior* est non tam aetatis, quam honoris vocabulum. *Sil.* 1, 564. Jam patribus, clarisque senum sua munia curae. [*Liv.* 34, 60. Scriptum erat, Aristonem privatim ad neminem, publice ad seniores (ita senatum vocabant) mandata habuisse. *Varr. L. L.* 4, 32. Senaculum vocatum, ubi senatus, aut ubi seniores consisterent. *F.*] ₱ Olim declinatum fuit *senex*, *senicis*, aut *senecis:* unde *senecio*, *senica*, *seniculus*, *Seneca*. V. SEMISENEX. ₱ Etiam *senicior* legitur in *Not. Tir.* p. 89. Senex, senior, senicior. ₱ **Portus Senum* in Thracia fuit, in Bosporo. *Plin.* 4, 11. *B. A.*

SĔNI, ae, a, adj. ἕξ, nomen numerale distributivum. *Liv.* 6, 4. *f.* Cum in sex partes divisus exercitus senis horis in orbem succederet proelio; et *Plin.* 2, 97, 99. Aestus maris senis semper horis reciproci; et 11, 43, 99. Digiti quibusdam in manibus seni; et *Colum.* 8, 11. *med.* Non debent amplius quam terna pavonina et sena generis sui fovere; et *Plin.* 37, 2, 6. Militibus singulis data sena millia sestertium; et *Curt.* 8, 14. Senos viros singuli currus vehebant. ₱ Saepe ponitur pro cardinali *sex* sine distributione. *Cic. Verr.* 2, 2, 49. *f.* Pueri annorum senum septenumque denum senatorium nomen nundinati sunt; et *Ov. Fast.* 5, 623. Corpora post decies senos qui credidit annos Missa neci, sceleris crimine damnat avos; et *Met.* 12, 429. qui sena leonum Vinxerat inter se connexis vellera nodis.

SĔNĬCĂ, ae, m. vel f. senex, vel anus vilis, et contempta: a *senex*, *senicis* obsoleto. *Pomp.* *Non.* 1, 59. Pappus hic medio habitat, senica sescunciae. *Id. ib.* Me exercet senica nequam.

SĔNĬCŬLUS, i, m. γερόντιον, parvus et vili nex, senecio. *Appul. Met.* 1. *f.* Demonstro se lum in angulo sedentem; et *mox:* Sufficit mihi culi tanta haec contumelia.

SĒNĪDĒNI et Seni deni, ae, a, adj. sexd distributive. *Liv.* 9, 30. Ut tribuni militum se ni in quatuor legiones a populo crearentur. *T* 1, 36. Missionem dari vicena stipendia meritis auctorari qui senadena fecissent. ₱ Sine dis tione. *Vitr.* 6, 9. *med.* Latitudo ejus ne minu dum senumdenum.

SENĬENSIS, e, adj. ad Seniam pertinens, nunc *Segna*, opp. Liburniae. *Inscr.* ap. *Grut* 7. Aurelio L. L. Victori Seniae sacerd. prim. Augustalium plebs Seniensium, etc.

SĔNĪLIS, e, adj. γεροντικὸς, ad senes pert *Cic. Sext.* 22. *med.* Senile corpus. *Ov. Met.* 8 Seniles genae; et *ib.* 528. vultus; et *ib.* 13, 6 ni. *Id. Fast.* 5, 58. Senilis ruga. *Id. Met.* 7 egreditur tardus gravitate senili Aeacus. *Cic.* 2, 2, 35. Stesichori statua senilis. *Plin.* 7, 5 Cato prodidit, senilem juventam praematurae tis esse signum. *Hor. A. P.* 176. ne forte s Mandentur juveni partes, pueroque viriles. *T* 1, 7. Adoptio senilis, *h. e.* quae a sene fit. *Ci* 11. *med.* Senilis stultitia, quae deliratio ap solet. *Id. Div.* 2, 23. Senilis prudentia. *Ov* 1, 9, 4. turpe senilis amor. *Quint.* 11, 1, 32. rum senilis auctoritas. *Id. decl.* 6, 18. [*p. 1 *Burm.*] inertia. *Plin.* 31, 11, 47. Ulcera seni *e.* senum. ₱ Translate. *Appul. Met.* 4. Senil facinus, *h. e.* facinorosa illa anus, ut scelus di pro scelesto. *Ov. Met.* 15, 212. Inde senilis tremulo venit horrida passu, Aut spoliata suos quos habet, alba capillos.

SĔNĪLĬTER, adv. γεροντικῶς, more senum. 1, 11. *in.* Non enim puerum aut femineae voc litate frangi volo, aut seniliter tremere.

[SĔNILLĂ, ae, f. dimin. senis. Est cog *Inscr.* ap. *Mur.* 1441, 6. Aelia Senilla, et M. Senecio avoncolo. *F.*]

SĒNĬO, onis, m. ἑξὰς, senarius numerus: citur de sex punctis, quae in jactu talorum exs *Pers.* 3, 48. quid dexter senio ferret, Scire e votis, damnosa canicula quantum Raderet. *Ma* 1. Non mea magnanimo depugnat tessera talo, nec nostrum cum cane quassat ebur. *Aug.* ap *Aug.* 71. Talis enim jactatis, ut quisque cane senionem miserat, in singulos talos singulos de in medium conferebat: [*nos: *eine Sechs werf*

SĔNĬOR. V. SENEX.

[SĔNĬOSUS, a, um, adj. qui senio labora in SOMNIOSUS. *F.*]

SĒNĬPES, ĕdis, adj. sex pedibus constans. *carm.* 23, 131. Hic dum senipedem stilum polil *e.* versus sex pedum, seu senarios. Adde *carm.*

SĔNĬUM, ii, n. γῆρας, aetas senilis, et, qua comitatur, infirmitas. Est enim plus aliquid, senectus. *Phaedr. epil.* 4. olim senio debilen stra adjuvare bonitas nitetur tua. *Stat. Theb.* Adrastus aeger senio. *Tac. A.* 1, 34. Curvata membra; et *ib.* 2, 42. Fessus senio; et *ib.* 6, 3 jectare alicui fluxam senio mentem. *Naev.* ap 19, 7. Homo mente exsensa, tardigenulo sen pressus. ₱ *Senium lunae*, ultima ejus decres cum proxime ad novilunium accedit. *Plin.* 7, ₱ *Senium*, senex. *Sil.* 8, 466. Ora puer, pulc habitum, sed corde sagaci Aequabat senium, astu superaverat annos. ₱ *Senium*, caries, *Id.* 3, 20. seniumque repellere templis, *h. e.* bere, ne situ et vetustate putrescant. ₱ Es vicium in senem molestum, tristem, difficilem *Eun.* 2, 3, 10. Ut illum Dii Deaeque senium p qui me hodie remoratus est. Ubi *Donatus:* P xit *senium*, quam *senem*. Et *senex* ad aetatem tar, *senium* ad convicium. [*Al. leg. Ut ill deaeque senem omnes perdant.] Sic Lucili *At quidem te, senium atque insulse sophista.* *Donat.* ₱ Metonymice *senium* est tristitia, m molestia, taedium, odium, quae cruciant an et senium quodammodo ante tempus afferun *Truc.* 2, 5, 13. Id illi morbo, id illi senio e illi miserae miseria est. *Id. Stich.* 1, 1, 19. I hi dividiae et senio sunt. *Pers.* 6, 16. usque r Curvus ob id minui senio. *Turpil.* ap. *Non* Odio ac senio mihi hae sunt nuptiae. *Acc* Mors amici subigit: quod mihi est senium acerrimum. *Titin. ib.* Quot pestes, senia, et saepe meis aedibus emigrarunt. *Pacuv. ib.* egestas, senium, exsiliumque, et senectus. *Pomp.* et *Lucil. ib.* ₱ Item languor, desidi satio. *Sil.* 16, 13. stare negata Cogebatur senio torpescere rerum. *Sen. Ben.* 7, 26. *me* por mentis, ac senium, et huic contraria inqui ctoris agitatio. ₱ Item morositas, severit tricitas: quae senum vitia sunt. *Sen. Hipp.* 91 rumque senium triste, et aspectu grave. *Ho* 1, 17, 47. Surge et inhumanae senium depone nae. ₱ Est etiam diuturnitas temporis, ve *Plin.* 14, 2, 4. *n.* 1. Senio proficiens vini vita.

. 4, 7, 54. omne mundi senium remensus, *h. e.* onica scripsit. *Gell.* 20, 1. *med.* Passus est leges s situ atque senio emori. *Stat. Theb.* 9, 316. cur excitus in arma Ismenos, doctae nosse indulge-orores: Vestrum opus, ire retro, et senium de-lere famae, *h. e.* efficere, ne prisca fama oblivio-pereat. *Claud. IV. cons. Honor.* 504. Firmatur um juris, priscamque resumunt Canitiem leges, . antiqua reverentia, et sanctitas.

SENNĀTES, ium, populi Galliae Aquitanicae, a na vel Senno quodam oppido ibi sito fortasse no-ducentes. *Plin.* 4, 19. *B. A.*

SĒNOGALLĬENSIS, e, adj. ad Senogalliam per-ns, Piceni oppidum, nunc *Sinigaglia*, cujus *Plin.* 4, 19. meminit. *Front. de colon.* p. 118. *Goes.* r Senogalliensis. V. SENA. *F.*]

ĒNŎNES, um, m. plur. populi Galliae Lugdunen-[nunc *la Diocesi di Sens*, et *d'Auxerres. F.*] *Plin.* 8, 32. Hi aliquando Alpes transgressi una cum Galliae populis in Italiam descenderunt, eam-regionem insedere, quae ab Ufente fluvio usque Aesim extenditur; indeque Romam aggressi in-lerunt ann. U. C. CCCLXV., tandemque a Furio illo victi fugatique sunt. V. *Liv.* 5, 33. etc. Ab Senogallia condita, et dicta est, ut supra dixi-in SENA. *Stat. Silv.* 5, 3, 198. Et Senonum fu-Latiae sensere cohortes. ℙ [In num. sing. *Caes.* . 8, 30. Qua ex fuga, cum constaret, Drappe-Senonem provinciam petere. *F.*]

ĒNŎNĬCUS, a, um, adj. ad Senones pertinens. . 17, 21. *med.* Post non longo tempore bellum onicum fuit: tum Galli Romam ceperunt.

SĒNŎNĬUS, a, um, adj. idem ac Senonicus. Est . R. *Inscr.* ap. *Mur.* 2096, 12. Volusius Seno- *F.*]

ENSĀTUS, a, um, adj. νουνεχὴς, sensu pollens. *Math.* 5, 12. *med.* Mars homines faciet sen-, callidos, astutos.

ENSĪBĪLIS, e, adj. αἰσθητὸς, qui sensu percipi st, sensilis. *Vitr.* 5, 3. *med.* Vox est spiritus s, et aeris ictu sensibilis auditui. *Sen. ep.* 124. umque voluptatem in summo ponunt, sensibile ant bonum: nos contra intelligibile, qui illud o damus.

ENSĪBĪLĪTAS, atis, f. *Non.* 2, 800. et 12, 30. t pro sententia, et vi verborum. Cave usurpes.

NSĪBĪLĪTER, adv. αἰσθητῶς, per sensus. *Ar-* 7, 234. Inanis apud Deos odor est, nec sensibi-commovere aura eos potis est nidoris alicujus.

NSĪCŬLUS, i, m. ἐνθυμημάτιον, exigua senten- *Quint.* 8, 5, 14. Inde minuti, corruptique sen-i, et extra rem petiti.

NSĪFER, ra, rum, adj. αἰσθηματοφόρος, sen-ferens. *Lucr.* 3, 273. Sensifer unde oritur pri-per viscera motus; et *ib.* 938. Longe ab sensi-primordia motibus errant.

ENSĪFĪCĀTOR, oris, m. qui sensificat. *August.* . 7, 3. Vitumnus vivificator, et Sentinus sensi-or. *F.*]

NSĪFĪCO, as, a. 1. sensibilem reddo, sentifico. *ll.* 9, 308. Haec (*Musica*) potuit rupes sensifica-nis.

NSĪFĬCUS, a, um, adj. αἰσθηματοποιὸς, sen-ausam praestans. *Macr. Sat.* 7, 9. *med.* Septem orum συζυγίαι, de cerebri ventre nascentes, vi-implent fistularum, spiramentum sensificum ad quaeque loca naturali lege ducentes.

NSĪLIS, e, adj. αἰσθητὸς, sensibus subjectus, ac sensibilis. *Lucr.* 2, 887. Ex insensilibus ne s sensile gigni.

ENSĪLŎQUUS, a, um, adj. qui cum sensu lo-r. *Non.* 2, 898. Vinnulus, sensiloquus, id est ebrosus. *F.*]

NSIM, adv. σχολῇ, ἠρέμα, [*βραδέως] paulatim, asi motu sensum fallente. [*Aliter *Doederl.* 3, q. hujus vocis sensum explicat: non enim κατ' ρασιν, quod dicunt, sed opp. *subito*, *repente*, pinato, de iis *sensim* dici contendit, quae ita , procedant, etc. ut, propter tarditatem omnis i motus pars cognosci a spectatoribus queat. rimen inter *pedetentim*, *sensim*, *paulatim* v. in] *Pl. Cas.* 4, 4, 1. Sensim superat: tolle li-, nova nupta. *Cic. Sen.* 11. *extr.* Sensim sine senescit aetas. *Id. Tusc.* 3, 22. *f.* Sensim et tentim progrediens extenuatur dolor. *Id. Coel.* Verebar, ne illa subtiliter ad criminandum indu-oratio ad animos vestros sensim ac leniter acci-t. *Gell.* 5, 14. *med.* Leo sensim atque placide, uam noscitabundus, ad hominem accedit. *Id.* 1. *f.* Vigor ille sensim atque paulatim exstingui- *Id.* 13, 4. Sensim et comiter aliquem admone- *Plin. ep.* 5, 6. *med.* Villa leniter et sensim, cli-allente, consurgit. *Plin. alter* 5, 9, 10. Nilus it crescere sensim modiceque. *Ov. A. Am.* 3, Ille vetus miles sensim et sapienter amabit. *Cic.* . 2, 3, 68. Non sensim atque moderate ad istius itiam adrepserat, sed brevi tempore, etc. *Id.* 2, 17. Ille sensim dicebat quod causae prodes-tu cursim dicis aliena. *Id. Off.* 1, 33. *med.* is decere, amicitias sensim dissuere, quam re-e praecidere. *Liv.* 2, 45. Non jam sensim, ut , per centurionum principes postulant, sed pas-omnes clamoribus agunt. *Nep. Att.* 9. Sed sensim is a nonnullis optimatibus reprehendebatur, quod parum odisse malos cives videretur, *h. e.* clanculum. Sunt qui leg. *sensus ejus* pro *sensim is.* [*Locus sanus est; neque *sensim* ea, quam Noster vult, quamque rariorem praedicat *Brem.* coll. *Suet. Tib.* 11. notione positum esse dixerim: omnibus enim locis, quos in hanc sententiam adducunt, ut *Liv.* 4, 1., commode propria vocis significatio, quam supra cum *Doederl.* indicavimus, ferri potest.] *Gell.* 1, 11. *med.* Qui fistula brevi sensim graviusculum sonum inspiraret; et 17, 8. Cum omnes sensim atque submissim rideremus; et 12, 5. *f.* et 19, 1. *extr.* Cur sapiens tonitru vehementius facto, sensim pavescat, *h. e.* leviter. *Phaedr.* 4, 16. Parce gaudere oportet, et sensim queri, Totam quia vitam miscet dolor et gaudium, *h. e.* moderate.

[SENSĬO, onis, f. *Gloss. Isid.* Sensio, sententia. *Vet. Schol.* ad *Cic. or. pro Sulla* (ed. *A. Maio*) 13. Ne sensio in contrarium vergeret. *F.*] [*Cf. *Beier.* p. 47. *Cl. Niebuhrius* suspicabatur corrigendum esse *propositione sensim in contrarium vergens.*]

SENSŬĀLIS, e, adj. αἰσθητὸς, sensu praeditus. *Tert. Anim.* 43. Stoici somnum resolutionem sensualis vigoris affirmant. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 346. Aedem sibi ipse (*Deus*) mente in hominis condidit Vivam, serenam, sensualem, flabilem, solvi incapacem posse, nec destructilem. Adde *Appul. Trismeg.* p. 80. *Elmenh.*

SENSŬĀLĬTAS, atis, f. *Tert. Anim.* 17. Plato irrationalem pronuntiat sensualitatem. Adde 38. *extr.*

*SENSUALĬTER, adv. *Sarisb.* 5, 3. Sensualiter coli. *B. A.*

[SENSŬLUS, i, m. dimin. sensus. *Eugen. Tolet. praef. ad Drac.* Dracontii libellus multis videns erroribus involutos, pro tenuitate mei sensuli subcorrexi. *F.*]

SENSUM, i, n. id quod mente conceptum est, νόημα: et usurpatur in num. plurali. *Cic. Or.* 1, 8. *med.* Quod exprimere dicendo sensa possumus. *Id.* 3, 14. *f.* Sensa mentis et consilia sic verbis explicat, ut, etc. Adde *Quint.* 8, 5. *in.* et V. SENSUS, us.

SENSUS, a, um, part. a *sentio*. *Arnob.* 5, 181. Eadem sentire, quae sub tacitis cogitationibus ipsis ab historicis sensa sunt.

SENSUS, us, m. αἴσθημα, αἴσθησις, vis sentiendi, facultas animi, qua per corpus objecta sensilia percipit. Sensuum alii sunt externi, alii interni: illi sunt quinque, visus, auditus, olfactus, gustus, tactus: hi duo, sensus communis, et phantasia sive imaginatio, ad quam pertinet memoria. Differunt autem *sensus*, et *sensa:* illi sunt facultates et instrumenta, quibus res sentimus: haec sunt res ipsae, quas sentimus. *Cic. N. D.* 2, 56. Sensus autem interpretes ac nuntii rerum, in capite, tanquam in arce mirifice ad usus necessarios et facti et collocati sunt. *Id. Tusc.* 1, 20. Neque enim est ullus sensus in corpore, sed viae quasi quaedam sunt ad oculos, ad aures, ad nares a sede animi perforatae. *Id. Or.* 2. *f.* Quod neque oculis, neque auribus, neque ullo sensu percipi potest: cogitatione tantum et mente complectimur. *Id. Or.* 2, 87. Ea maxime animis effingi nostris, quae essent a sensu tradita atque impressa: acerrimum autem ex omnibus nostris sensibus esse sensum videndi. *Id. Phil.* 2, 45. Ut quidam morbo aliquo et sensus stupore suavitatem cibi non sentiunt. *Id. fragm.* ap. *August. contra Jul. Pel.* 4, 14. Quis autem tantus est gurges, qui dies et noctes velit ita moveri suos sensus, ut moventur in summis voluptatibus? ℙ Ponitur etiam pro actione sentiendi. *Cic. Verr.* 2, 1, 18. Tametsi nullus in te sensus humanitatis, nulla ratio unquam fuit religionis. *Id. ib.* 3, 5, 46. *f.* An vos quoque hic cruciatus et moeror pari sensu doloris afficit? *Id. Phil.* 9, 6., *Sulp.* ad *Cic. Fam.* 4, 5. *f.*, *Ov. Pont.* 1, 2, 113. et *Phaedr.* 4, 4. Si quis est sensus in morte. *Cic. Rab. perd.* 10. *med.* Vita et sensn carere. *Id. ad Brut.* 1, 9. *med.* Carere omni sensu doloris. ℙ *Sensus Veneris* est facultas fruendae Venereae voluptatis. *Ov. A. Am.* 3, 795. Tu quoque, cui Veneris sensum natura negavit. ℙ Item pro sententia, opinione, mente, cogitatione, animo. *Quint.* 8, 5. *in.* Non raro veteres sic locuti sunt, ut *sensa sua* dicerent: nam *sensus* corporis videbantur. Sed consuetudo jam tenuit, ut mente concepta *sensus* vocaremus. *Cic. Or.* 2, 35. Vultus sensus animi plerumque indicant. *Nep. Dion.* 8. Sensus suos alicui aperire. *Cic. Att.* 4, 16. *med.* Nemo in terris est mihi tam consentientibus sensibus; et *Fam.* 1, 9. *med.* Unum fere sensum fuisse bonorum omnium. *Id. Att.* 15, 7. Valde mihi placebat sensus ejus de republica. *Id. Mil.* 27. Non sum tam vestri sensus ignarus atque expers, ut nesciam, quid de morte Clodii sentiatis. *Ter. Ad.* 4, 1, 17. Ego illius sensum pulcre calleo; et *Cic. Par.* 1. Vereor, ne cui vestrum ex Stoicorum hominum disputationibus, non ex meo sensu deprompta haec videatur oratio. *Id. Part.* 36. Penetrare ad sensum opinionemque judicis. *Id. Leg.* 2, 1. *f.* Inest nescio quid, et latet in animo ac sensu meo. *Id. Phil.* 10, 2. Quis est iste tuus sensus et cogitatio, Brutos ut non probes, Antonios probes? *Id. Or.* 2, 25. *extr.* Definitio in sensum et in mentem judicis intrare non potest. ℙ Item pro affectu et motu animi. *Cic. Rosc. Am.* 44. *f.* Ea pro me ipso, ex animi mei sensu ac dolore pronuntio. *Id. Or.* 3, 25. Ut oratio admirabilis, ut polita sit, ut sensus, ut dolores habeat. *Id. Fl.* 42. Percipere sensum ex moerore patrio. *Id. Or.* 2, 43. *f.* Tantam habet vim, si est suaviter et cum sensu tractatum. *Id. Am.* 8. Sensus amoris. *Plin. ep.* 1, 8. *extr.* Sensum quendam voluptatemque percipio, si ea, quae mihi denegantur, amicis video superesse. *Ov. Trist.* 4, 1, 48. Temporis adversi sic mihi sensus hebet. ℙ Est etiam notitia, judicium, existimatio, cantus, intelligentia. *Cic. Or.* 1, 3. *f.* Ut id maxime excellat, quod longissime sit ab imperitorum intelligentia sensuque disjunctum; et *ib.* 18. Haec erat spinosa et exilis oratio, longeque a nostris sensibus abhorrebat; et *ib.* 23. *med.* Sunt enim ad vulgarem popularemque sensum accommodata omnia genera hujus forensis nostrae dictionis. ℙ *Sensus communis* est judicium, existimatio, opinio, quam omnes habent, aut habere solent de rebus, κοινὸς νοῦς, [*αἱ κοιναὶ ἔννοιαι, Gall. dic. *le sens commun.*] quae existimatio tum a natura ipsa est, tum usu rerum et consuetudine perficitur: unde stulti et hebetes communi sensu carere dicuntur. [*Ap. *Ciceronem* quidem, (etiam *Arnob.* 2, 92.,) *sensus communis* hac significatione ponitur: *Or.* 1, 3. *extr.* 2, 16. *Planc.* 13 et 14. *Dom.* 36. *f.* Et plur. numero *Or.* 3, 50. *med.* et *Cluent.* 6. *med.* — Illud tamen notandum: ita fere semper ab hoc scriptore *sensus* communis dici, ut adjunctum aliquid habeat loci sententiae accommodatum. Hinc interdum pro eo *communis prudentia*, ut *Fin.* 1, 27., *communis opinio Off.* 2, 10. ubi agitur de docendi ratione ad populi captum accommodanda. V. *Beier.* qui laud. *Bard.* in *Hauffii Phil.* II. p. 6. sqq. *Communis mens*, *Or.* 3, 29. — Arctius horum vv. notio contrahitur ap. alios imprimis sub Augusto eoque recentiores scriptores. Ita ap. *Hor. Sat.* 1, 3, 66. *sensus communis* est ea sentiendi agendique ratio, qua ubique tempus, locus, homines cum decoris honestatisque studio respiciuntur. Similem locum habes *Sen. Ben.* 1, 12. et *Ep.* 5. et 105. *Juv.* 8, 73. itemque *Quint. Inst.* 1, 2, 20. ubi *Spald*, teste *Heindf.* ad *Hor. Sat.* l. l., suam ipsius notam postea improbavit. Porro *sensus communis* ap. *Phaedr.* 1, 7. *extr.* dicitur de mente et ratione: opp. animalibus naturaeque rerum inanimae. — Ita quidem, duce imprimis *Heindf.* ad *Hor.* l. l., modum atque ordinem hujus §. melius constituisse videmur, utpote quem Noster ita turbasset, ut summa imis miscuisset.] ℙ Pro ratione, aut usu rationis. *Ulp. Dig.* 1, 9, 1. Nec enim potest dici animal injuriam fecisse, quod sensu caret. *Catull.* 51, 5. misero quod omnes Eripit sensus mihi. ℙ Praeterea *sensus* est verborum sententia, seu id, quod verbis significatur. *Ov. Fast.* 5, 483. Lemures animas dixere silentum: Is verbi sensus, vis ea vocis erat. *Phaedr.* 4, 4. Nec testamenti potuit sensus colligi. *Quint.* 8, 2. Ambiguitas quae turbare potest sensum; et *ib. paulo sup.* Etiam interjectione (qua et oratores et historici frequenter utuntur, ut medio sermone aliquem inserant sensum) impediri solet intellectus. *Gell.* 7, 2. Horum versuum sensus atque ordo sic, opinor, est. *Sen. ep.* 7. *f.* Egregie dicta circa eundem fere sensum. Sic ipsae quoque sententiae, et cogitata *sensus* dicuntur. *Stat. Silv.* 2, 1, 117. Maeonium sive ille senem, Trojaeque labores Diceret, aut casus tarde remeantis Ulyssis, Ipse pater sensus, ipsi stupuere magistri. *Vell.* 2, 9. *f.* Pomponius sensibus celebris, verbis rudis. [*Taciti exempla v. in *Boettich. Lex. Tac.* p. 424.] ℙ Periodus videtur intelligi a *Quint.* quo integra continetur sententia, 4, 1. *med.* Ridendi vero, qui velut leges prooemiis omnibus dederunt, ut intra quatuor sensus terminarentur.

*SENTA vel Fenta in quibusdam libris vocatur, quae in melioribus *Fatua*. *Fauna* est *Lact.* 1, 22. et *Epit.* 22. ℙ Senta etiam specus fuit in ora Dalmatiae, vasto in praeceps hiatu: in quem dejecto levi pondere, quamvis tranquillo die, turbini similis emicat procella. *Plin.* 2, 45. Hodie *Seta* dicitur. *B. A.*

SENTENTĬĂ, ae, f. γνώμη, id quod animo sentimus, quod nobis videtur, sensus, judicium, consilium, mens, voluntas. *Quint.* 8, 5. Sententiam veteres, quod animo sensissent, vocaverunt. Id cum est apud oratores frequentissimum, tum etiam in usu quotidiano quasdam reliquias habet: nam et juraturi, ex animi nostri sententia; et gratulantes, ex sententia dicimus. *Pl. Most.* 1, 3, 15. Ut lepide res omnes tenet, sententiasque amantum! et *Mil.* 2, 1, 51. Quoniam inspexi mulieris sententiam; et *Cic. Mur.* 1. Ut vestrae mentes atque sententiae cum populi R. voluntatibus suffragiisque consentiant. *Id. Or.* 1, 37. *extr.* Quoniam sententiae atque opinionis meae voluistis esse participes, nihil occultabo (Adde *ib.* 2, 34.); et *ib.* 18. *f.* Carneades multo uberius iisdem de rebus loquebatur, non qua aperiret sententiam suam, sed, etc. *Id. N. D.* 2, 1. De Diis immortalibus habere non errantem et vagam, sed stabilem certamque sententiam. *Id. Fam.* 4, 4. *f.* Adhuc in hac sum sententia, nihil ut faciamus, nisi quod maxime Caesar velle videatur. *Id. Off.* 3, 33. Si honestatem tueri ac retinere sententia est, *h. e.* voluntas, propositum. Sic *Auct. ad*

Her. 3, 24. Pluribus verbis ad eam te hortari, non est sententia. *Cic. Mur.* 30. Mutare sententiam; et *ib. f.* et *Fin.* 4, 52. De sententia decedere. *Id. Att.* 9, 2. Manere in sententia; et *ib.* 1, 20. Permanere in pristina sententia. *Id. Rosc. Com.* 18. perstare. *Id. Fin.* 1, 19. *med.* Desistere sententia. *Id. Tusc.* 2, 12. Desistere de sententia; et *ib.* 5. *med.* dejici; et *ib.* 25. deducere. *Id. Div.* 2, 33. deterreri. *Ter. Heaut.* 1, 1, 114. Siccine est sententia? *Me.* sic; et *Adelph.* 3, 6, 5. Sin aliter de hac re est ejus sententia; respondeat mihi; et *Hec.* 4, 4, 15. Sin est, ut aliter tua siet sententia, accipias puerum. *Ov. Met.* 8, 67. stat sententia tradere mecum Dotalem patriam, finemque imponere bello; et *ib.* 1, 242. dent ocius omnes, Quas meruere pati (sic stat sententia) poenas. ℙ *Quot homines, tot sententiae*, proverb. ap. *Ter. Phorm.* 2, 4, 14. et *Cic. Fin.* 1, 5. *med.*, quod *Hor.* ita expressit *Sat.* 2, 1, 27. quot capitum vivunt, totidem studiorum Millia; et *Pers.* 5, 52. Velle suum cuique est; et *Virg. Ecl.* 2, 65. trahit sua quemque voluptas. ℙ *De sententia alterius quippiam facere*, sequendo alterius sententiam. *Cic. Fam.* 1, 7. *med.* et *Coel.* 29. Ea quae scribam, sic habeto, me, cum illo re saepe communicata, de illius ad te sententia atque auctoritate scribere. *Id. Att.* 7, 5. *f.* Quid sentis igitur? inquis, nihil scilicet, nisi de sententia tua. *Id. Sull.* 19. *f.* Quorum de sententia tota res gesta est. *Id. ad Capiton. post ep.* 16. *l.* 16. *ad Att. med.* Consules de consilii sententia decreverunt secundum Buthrotios. *Id. ib. ad Att. ep.* 3. *f.* Cum ei praescriptum esset, ne quid sine Sexti sententia ageret. *Liv.* 38, 45. Quod quem unquam de sua sententia facere ausum? ℙ *Mea sententia*, ut ego sentio, ut mihi videtur. *Cic. Or.* 2, 23. Demetrius omnium istorum mea sententia politissimus. *Ter. Phorm.* 2, 2, 21. Alere nolunt hominem edacem: et sapiunt mea sententia. *Id. Ad.* 5, 9, 2. Ego edepol hodie mea quidem sententia judico, Syrum fieri esse aequum liberum. ℙ *Ex sententia*, ut volumus, ex voto, feliciter, prospere, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην. *Sall. Jug.* 47. Ex sententia omnibus rebus paratis compositisque, in Numidiam proficiscitur. *Nep. Alc.* 7. Quod apud Cymen minus ex sententia rem gesserat. *Cic. ad Brut.* 1, 9. *f.* Ut reliqua ex sententia succedant. *Id. Att.* 5, 21. Te ex sententia navigasse, vehementer gaudeo. *Ter. Heaut.* 4, 3, 5. Istuc tibi ex sententia tua obtigisse laetor. *Id. Phorm.* 2, 1, 26. Satin' omnia ex sententia? *Pl. Pers.* 1, 1, 17. *Sa.* Quid agitur? *To.* vivitur. *Sa.* satin' ergo ex sententia? *To.* si eveniunt quae exopto, satis. *Ter. Ad.* 3, 4, 56. Pisces nactus sum ex sententia. *Cic. Att.* 3, 20. Quam omnia essent ex sententia, si nobis animus non defuisset! ℙ *Ex animi sententia*, ex animo, ut vere sentimus, sincere, vere, fideliter, κατὰ γνώμην, et est formula jurantis, aut serio affirmateque adseverantis. *Cic. Off.* 3, 29. *f.* Quod ex animi tui sententia juraris, id non facere, perjurium est. *Petr. Sat.* 109. Tabulas foederis signat, queis haec formula erat: Ex tui animi sententia, ut tu, Tryphaena, neque injuriam tibi factam a Gitone quereris, neque, etc. *Liv.* 22, 53. *f.* Ex mei animi sententia, ut ego rempublicam populi R. non deseram. (Similem juris jurandi militaris formulam habes in *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 673. *n.* 13.) Et omisso *ut*. *Liv.* 43, 15. Censores ita jusjurandum milites adigebant: Ex tui animi sententia tu ex edicto censorum in provinciam Macedoniam redibis. *Cic. Or.* 2, 64. *f.* et *Gell.* 4, 20. Ridicule etiam illud L. Porcius Nasica censori Catoni: Ex tui animi sententia tu uxorem habes? Non hercule, inquit; ex mei animi sententia. Ap. *Gell.* leg. etiam posteriore loco, *ex animi tui sententia*: significat autem idem quod ex sententia. *Sall. Jug.* 89. Nam me quidem, ex animi sententia, nulla oratio laedere potest: medius fidius, mehercules: formula adseverandi. ℙ Ad sententiam, quae in consilio dicitur, pertinent haec: *Cic. Q. Fr.* 2, 1. Causa perorata (*in senatu*) sententias se rogaturum negavit: et *mox*: Marcellinus cum graviter de Clodianis sententiis questus esset, sententiam dixit, ut, etc. *Liv.* 8, 20. *f.* Consul, etsi, inquit, meae partes exquirendae magis sententiae, quam dandae, sunt, tamen, etc. *Cic. Fam.* 1, 2. Perspiciebant enim, in Hortensii sententiam multis partibus plures ituros. *Id. Att.* 4, 1. *med.* Factum est senatusconsultum in meam sententiam, ut, etc. *Sen. ep.* 102. *med.* An sit aliquid ex distantibus bonum, etiam nunc quaeritur, et pars utraque sententias habet, *h. e.* qui pro ea sentiant. ℙ De prudentia et sapientia, quae dicendae sententiae facultatem praebet. *Cic. Sen.* 6. *med.* Non viribus aut velocitatibus, aut celeritate corporum res magnae geruntur; sed consilio, auctoritate, sententia: et *mox*: Nec enim excursione, nec saltu, nec eminus hastis, aut cominus gladiis uteretur, sed consilio, ratione, sententia. *Id. Leg.* 1, 22. Philosophia nos cum ceteras res omnes, tum, quod est difficillimum, docuit, ut nosmetipsos nosceremus: cujus praecepti tanta vis, tanta sententia est, ut ea non homini cuipiam, sed Delphico Deo tribueretur. ℙ De suffragio, tabella. *Cic. Verr.* 2, 4, 47. De quo vos, judices, sententiam per tabellam feretis. *Just.* 22, 3. Tacita de eo suffragia tulerunt, et sententias, priusquam recitarentur, in urnam conjectas obsignari jusserunt. ℙ De decreto, et judicio, quo judex reum vel absolvit, vel damnat. *Cic. Cluent.* 26. *extr.* Sua illum sententia, quam palam omnes laturi essent, condemnatum iri. *Suet. Dom.* 11. Nunquam tristiorem sententiam sine praefatione clementiae pronuntiavit. *Cic. Verr.* 2, 4, 45. *med.* Servus ille innocens omnibus sententiis absolvitur. Ap. *eund. Off.* 3, 16. *med.* judex *sententiam dicit*, cum pronunciat. *Petr. fragm. Trag.* 70. *Burm.* Neuter sententiam tulit decernentis. ℙ Res ipsa quae verbis exprimitur, *sententia* est, διάνοια. *Cic. Or.* 39. *med.* Cum continenter unum verbum non in eadem sententia ponitur. *Id. Dejot.* 9. Dixit versum Graecum eadem sententia, qua etiam nos habemus Latinum. *Id. Off.* 3, 3. *med.* Quod summum bonum a Stoicis dicitur, convenienter naturae vivere, id habet hanc, ut opinor, sententiam, cum virtute congruere semper; et *Lucr.* 4, 562. Internoscere, verborum sententia quae sit. *Cic. Balb.* 8. Totum hoc in ea fuit positum semper ratione atque sententia, ut, etc. *Auct. ad Her.* 4, 53. *f.* Ambiguum, cum verbum potest in duas pluresve sententias accipi. ℙ Pronuntiatum, quo sensus integer verbis exprimitur. *Cic. Phil.* 13, 10. Eas litteras dum recito, dumque de singulis sententiis breviter disputo, velim, ut attente audiatis. *Hor. Sat.* 1, 10, 9. Est brevitate opus, ut currat sententia, neu se Impediat verbis lassas onerantibus aures. ℙ Apud rhetores sententia est, inquit *Auct. ad Her.* 4, 17., oratio sumpta de vita, quae aut quid sit, aut quid esse oporteat in vita, breviter ostendit, hoc modo: Difficile est primum virtutes revereri, qui semper secunda fortuna sit usus. *Quint.* 8, 5. Consuetudo jam tenuit, ut mente concepta sensus vocaremus: lumina autem, praecipue in clausulis posita, sententias. (Multa toto illo *cap.* de sententiis.) *Cic. Or.* 2, 8. *f.* Acutae crebraeque sententiae. *Id. Brut.* 78. *f.* Concinnae acutaeque sententiae. *Id. Or.* 1, 8. Sapientibus sententiis gravibusque verbis ornata oratio, et polita. ℙ Etiam integra oratio, qua sapiens alicujus dictum explicatur, *sententia* dicitur. *Quint.* 1, 9. Sententiae quoque, et chriae, et ethologiae, subjectis dictorum rationibus, apud grammaticos scribantur.

SENTENTĬĀLĬTER, adv. γνωμολογικῶς, sententiae modo. *Macr. Sat.* 5, 16. Et alia plurima, quae sententialiter proferuntur: nec haec apud Virgilium frustra desideraveris (*Ecl.* 8, 63.) Non omnia possumus omnes. (*Ecl.* 10, 69.) Omnia vincit amor. *Tert. Car. Chr.* 18. *med.* Ipse Dominus sententialiter et definitive pronuntiavit (*Joann.* 3, 6.) Quod in carne natum est, caro est.

SENTENTĬŎLA, ae, f. γνωμίδιον, ῥησείδιον, brevis, levisque sententia. *Cic. Phil.* 3, 9. Sententiolas edicti cujusdam memoriae mandavi, quas videtur ille peracutas putare: ego autem, qui intelligeret, quid dicere vellet, adhuc neminem inveni. *Petr. Sat.* 118. Controversia sententiolis vibrantibus picta. *Quint.* 12, 10. *f.* Corruptum dicendi genus, quod puerilibus sententiolis lascivit. *Id.* 9, 2. *med.* Nec meretur fidem, qui pro sententiola jurat. *Id.* 11, 1. *med.* Sententiolis ne flendum est? *Adde* 5, 13. *med.* In bonam partem *Gell.* 17, 12. Non hercle hac sententiola invenuste lusit. Ἄλλοτε μητρυιὴ πέλει ἡμέρη, ἄλλοτε μήτηρ.

SENTENTĬŌSĒ, adv. γνωμικῶς, per sententias. *Cic. Or.* 2, 71. Saepe etiam sententiose ridicula dicuntur. *Id. Or.* 71. Composite et apte sine sententiis dicere insania est; sententiose autem sine verborum et ordine et modo, infantia. *Id. Inv.* 1, 55. Oratio graviter et sententiose habita.

SENTENTĬŌSUS, a, um, adj. γνωμικὸς, sententiis, hoc est sapienter dictis abundans, scitus. *Cic. Brut.* 95. Genus dictionis sententiosum, et argutum.

[SENTĬA, ae, f. Deae nomen. *August. C. D.* 4, 11. Dea *Sentia* sententias inspirando. *F.*]

SENTĬCĒTUM, i, n. ἀκανθεών, locus sentibus obsitus, spinetum. Frigide jocatur *Pl. Capt.* 4, 2, 79. Nihil sentio. *Er.* non enim es in senticeto: eo non sentis. *Appul. Flor. n.* 11. Qui herediolum sterile, et agrum scruposum, meras rupinas et senticeta miseri colunt.

SENTĬCŌSUS, a, um, adj. ἀκανθώδης, sentibus obsitus, spinosus. Translate. *Afran.* ap. *Fest.* in *Sentes*: Quam senticosa verba pertorquet turba! Alii leg. *tuba*. V. SENTIS. *Appul. Flor. n.* 18. Merces Protagorae tam aspera, tam senticosa versutis et avaris relinquenda est.

[SENTĬFĬCO, as, a. 1. sensu instruo, idem ac sensifico. *Claud. Mamert. Stat. anim.* 1, 17. Universum corpus movere, et sentificare. *Id. ib.* 3, 2. Nec alia pars animae sentificat oculum, et alia vivificat digitum. *F.*]

SENTĪNA, ae, f. ἄντλος, ima interior pars, seu fundus navis, cloacae vicem praestans, quo aquae et sordes confluunt. *Cic. Sen.* 6. Cum alii malos scandant, alii per foros cursent, alii sentinam exhauriant. *Sen. ep.* 30. Quemadmodum in navi, quae sentinam trahit, uni rimae aut alteri obsistitur: ubi plurimis locis laxari coepit et cedere, succurri non potest navigio dehiscenti. *Caes. B. C.* 3, 28. *med.* Milites conflictati et tempestatis, et sentinae vi[…] *Plin.* 10, 70, 90. Pisces sentinae navium odo[…] procul fugiunt. ℙ Allegorice. *Cic. Fam.* 9, […] *med.* Sedebamus enim in puppi et clavum tene[…]mus: nunc autem vix est in sentina locus, *h. e.* […]mum locum tenebamus in administratione reipu[…]cae: nunc Caesare rerum potito, vix in turba civ[…] consistimus, et infima conditione sumus. [*Cf. S[…] *Cat.* 37, 5. *f.* hi Romam sicuti in Sentinam co[…]xerunt.] ℙ Translate. *Cic. Cat.* 1, 5. *f.* Si[…] exieris, exhaurietur ex urbe tuorum comitum […]gna et perniciosa sentina reipublicae, *h. e.* mul[…]do et faex hominum scelestorum. *Id. Att.* 1, […] *med.* Qua emptione constituta, et sentinam u[…] exhauriri, et Italiae solitudinem frequentari p[…] arbitrabar, *h. e.* faecem populi, turbam foren[…] infimum popellum. [**Id. Cat.* 2, 4. O! fortuna[…] rempublicam, siquidem hanc sentinam hujus u[…] ejecerit; et *Agr.* 2, 26. Hoc enim verbo est u[…] quasi de aliqua sentina, ac non de optimorum […]vium genere loqueretur. *Bail.*] *Quint.* 8, 6, […] Non enim si Cicero recte sentinam reipublicae d[…] foeditatem hominum significans, idcirco probe[…]lud quoque veteris oratoris: Persecuisti reipubl[…] vomicas. Adde *Liv.* 24, 29. et *Flor.* 3, 12. […] *Val. Max.* 2, 7. *n.* 1. sentinam exercitus voca[…]xas, institores, scorta.

SENTĪNĂCŬLUM, i, n. instrumentum, quo […]tina exhauritur. *Paul. Nol. ep.* 36. (al. 49.) […] Post unum, vel alterum brevis sentinaculi hau[…] humore destricto, siccataque navi, etc.

SENTĪNAS, atis, adj. ad Sentinam perti[…] Umbriae oppidum, nunc dirutum, in agro Fa[…]nensi: ejus meminit *Front. de colon.* p. 124. G[…] ubi tamen corrupte *Sentis* pro *Sentinum* leg[…] *Liv.* 10, 27. et 30. Sentinas ager. Hinc *Sentin[…]ium*, absolute, sunt incolae illius oppidi ap. […] 3, 14, 19. *Inscr.* ap. *Mur.* 565, 1. Sentini, […] in schola sua frequens numerus coll. fabr. Sen[…]tium convenisset. ℙ Inde etiam factum nomen […]tilicium R. hominis ex eodem oppido oriundi. I[…] Sentini reperta, ap. *Grut.* 467, 2. L. Sentina[…] F. Lem. Vero IIII. vir. quinq. jur. dic. ordo et […] Sentinatium. V. PISAURENSIS. [*Multa hu[…]co addidit *F.*]

SENTĪNĀTOR, oris, m. qui sentinam exha[…] *Paul. Nol. ep.* 36. (al. 49.) *n.* 12. Quid huic o[…] seni persona sentinatoris et in nautis vilissima?

SENTĪNO, as, a. 1. *Festus:* Sentinare, sata[…] dictum a sentina navis, quam quis ut aqua lib[…] evacuare contendit. Itaque sentinare, subtilite[…] riculum vitare. Caecilius: Capit consilium, […] quam sentinat satis. Haec *Festus.* Quare *sent[…]* proprie est sentinam exhaurire: translate sata[…] *Paul. Nol. ep.* 36. (al. 49.) *in.* Unum ex omn[…]mero nautarum senem sentinando deputatum […]quunt. Confirmat *August. homil.* 42. *ex* 50. […] Addunt et *Gell.* 19, 1. Complorantibus nostris[…]nibus, atque sentinantibus. Ita *Scal.* ad *Fest.* […]plerique alii leg. *atque in sentina satis agentibu[…]*

SENTĪNŌSUS, a, um, adj. a sentina. *Cat[…]* *Non.* 2, 645. Si indu naves putidas, et senti[…] commeatum ponere volebant, *h. e.* in sentin[…]tiosas.

SENTĪNUS, i, m. Deus, qui sensus puer[…] largiri putabatur, ut ait *August. C. D.* 7, 2. […] *Varr. Tert. ad nat.* 2, 11. Hinc Vitumnus, et […]tinus, per quem viviscat infans, et sentiat.

SENTĬO, is, nsi, nsum, a. 4. αἰσθάνομαι, […] percipio. *Lucr.* 3, 384. Nec nebulam noctu, […] aranei tenuia fila Obvia sentimus, quando obret[…] euntes. *Id.* 1, 298. varios rerum sentimus od[…] *Cic. Phil.* 2, 45. Ut quidam, morbo aliquo, et […]sus stupore, suavitatem cibi non sentiunt. [*I[…] *D.* 2, 56. Gustatus qui sentire eorum, quibus […]mur, genera deberet.] *Pl. Curc.* 1, 2. *f.* […] tace: sentio sonitum. *Id. Truc.* 2, 3, 29. S[…] aperiri fores. *Lucr.* 4, 229. et 6, 935. Sentire […]re. *Caes. B. G.* 5, 32. Hostes ex nocturno fre[…] vigiliisque de profectione eorum senserunt. *I[…]* *C.* 1, 67. Censebant, ut noctu iter facerent: […] prius ad angustias veniri, quam sentirentur. […] Huc referri posse videntur et ista: *Cic. Cat.* 2[…] 21. corruant, sed ita, ut non modo civitas, se[…] vicini quidem proximi sentiant: quod de homi[…] obscuris proverbialiter dictum docet *Beier* ad […] 1. p. 170. coll. *Plat. Alc.* I. c. 36. — οὐδ᾽ οἱ γεί[…] σφόδρα αἰσθάνωνται; et *Lucian. in Charont.* v. […] *templ.* 16. *extr.* (T. 1. p. 512, 13. *ed. Reiz.*) […] καὶ τοῖς γείτοσιν ἐξακουσθέντος τοῦ πτώματος.] *Ph[…]* 3, 10. tentat in tenebris caput. Ut sentit ton[…] gladio pectus transigit. *Plin.* 32, 4, 16. Se[…] morbos articularios. *Lucr.* 3, 647. dolorem. *I[…]* 260. frigus. *Id.* 6, 948. Frigus item transire per […] calidumque vaporem Sentimus. *Liv.* 25, 13. Jar[…]mem Campani sentiebant. [**Id.* 36, 24. fru[…] victoriae sentire.] ℙ De sensu oculorum. *Pl. B[…]* 4, 9, 77. Non prius salutem scripsit? *Nic.* nus[…] sentio. *Lucr.* 2, 809. plagae quoddam genus ex[…] in se Pupula, cum sentire colorem dicitur al[…] Atque aliud porro, nigrum cum, et cetera s[…] Adde 4, 494. ℙ Tribuitur et rebus inanimis. [[…] 9, 37. vastationem sub Ciminii montis radicibu[…]

ora senserat; et 41. nisi quod transitum exer- ager senserat. *Vell.* 2, 100, sensit terrarum digressum Neronem. *Plin. Pan.* 50, 5. muta m illa (aedificia) et anima carentia; sentire ta- et laetari videntur, quod cet.] *Plin.* 17, 23, 26. Vites orbitas vinculi sentiunt, vexatione ubia. *Id.* 11, 42, 97. Caseus ita temperatus, tustatem non sentiat; et 37, 10, 65. Gemma non sentiens. *Id.* 18, 28, 68. *n.* 2. Sentiunt ortum maria, et terrae. [**Virg. G.* 1, 136. alnos primum fluvii sensere cavatas: ubi v. . Cf. *Cort.* ad *Lucan.* 3, 236. 700. 8, 197. — 6, 24. *f.* sensit ergo eventus virtutis enisae . *Plin. Pan.* 31, 5. si desidem Aegyptum ces- nque Nilum non sensisset urbis annona.] ℙ bnoxium esse. *Id.* 12, 7, 14. Radix celeriter n sentit. *Id.* 8, 18, 26. Cameli rabiem sentiunt. , 49, 73. Morbos universa genera piscium non mus sentire. ℙ Saepissime refertur ad ani- , et ponitur pro intelligere, percipere, videre. *Tusc.* 1, 23. *f.* Sentit igitur animus se moveri: cum sentit, illud una sentit, se vi sua, non moveri. *Id. Off.* 1, 4. Unum hoc animal sen- uid sit ordo, quid deceat, in factis dictisque t modus. *Id. Arch.* 1. Si quid est in me inge- uod sentio, quam sit exiguum; et *ib.* 6. Illa n certe, quae summa sunt, ex quo fonte hau- sentio. *Ter. Ad.* 3, 4, 66. Inepta haec esse, iae facimus, sentio: verum quid facias? ut ho- t, ita morem geras. *Pl. Truc.* 2, 6, 64. Ve- iter nunc mihi est irata: sentio, atque intelle- *l. Trin.* 3, 2, 23. Scio ego et sentio ipse, quid *Caes. B. G.* 7, 52. Eorum arrogantiam re- ndere, quod plus se, quam imperatorem, de ia atque exitu rerum sentire existimarent; et . *decl.* 9, 20. *extr.* Qui lucem, libertatem non s, ut primo natalis horae tempore, sed videns nsque accepi, *h. e.* quod ait *Ter. Eun.* 1, 1, udens, sciens, vivus, vidensque. V. SCIENS. oro advertere. *Cic. Amic.* 17. Nunquam illum nima quidem re offendi, quod quidem sense- [**Id. Or.* 58. Aristoteles paeona probat, eo- t uti omnes, sed ipsos non sentire quum utan- *Ter. Ad.* 3, 3, 8. Si me senserit eum quaeri- nunquam dicet. *Ov. Met.* 13, 287. Est animus vestros sensurus honores. [**Suet. Dom.* 18. endari se verecundia oris adeo sentiebat, ut Senatum etc. i. e. tantum huic rei tribuit, ita ire hac re solebat. V. *Brem.*] ℙ Et pro ex- damno suo. *Caes. B. G.* 7, 52. Exposuit quid as loci posset, quid ipse ad Avaricum sensis- **Liv.* 45, 28. quae quisque Persei bello priva- publice sensisset] *Petr. Sat.* 139. Junonem sensit, *h. e.* expertus est inimicam et gra- *Ter. Eun.* 1, 1, 21. Sentiet, qui vir siem. g. 829. Te sensit Nemeaeus arcto Pressus la- ulmineus leo, Cervaque Parrhasis. *Hor. Od.* 9. Tecum Philippos, et celerem fugam Sensi, non bene parmula. *Val. Fl.* 6, 501. meque gistram Sentiet. *Ov. Am.* 1, 6, 71. Qualis- e vale, sentique abeuntis amorem. [**Cf.* rz. ad *Plin. Pan.* 16, 5. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* et ad *Albinov.* 53.] ℙ Et pro judicare, exi- e, opinari. *Cic. Fam.* 1, 7. *med.* Nos quidem ntimus: si exploratum tibi sit, posse te illius potiri, non esse cunctandum: si dubium, non onandum. *Id. Cat.* 4, 7. Causa est haec inven- a, in qua omnes sentirent unum atque idem. *d.* 4, 2, 29. Idem quod ego, sentit te esse ei caput. *Cic. Cat.* 3, 2. *med.* Qui omnia de ica praeclara atque egregia sentirent. *Id. Fin.* Vera sentire de Diis immortalibus. *Id. Tusc.* Fieri potest, ut recte quis sentiat, et id, quod polite eloqui non possit. ℙ Pro decernere, e. *Catull.* 64, 21. Tum Thetidi pater ipse ju- n Pelea sensit. Est qui leg. *sanxit*. ℙ Sen- aliquo, i. e. censere de aliquo, sententiam de aliquo, judicare. *Cic. Fam.* 4, 13. *med.* ares vero ejus, et ii quidem, qui illi jucundis- nt, mirabiliter de te et loquuntur, et sen- *Id. Tusc.* 5, 8. *extr.* Non est ausus elate et loqui, cum humiliter demisseque sentiret. *Schütz. cl. Cic.* s. h. v. in *f.*] *Caes. B. C.* 2, id irati gravius de vobis sentire possunt, quam prodatis, qui se vobis omnia debere judicant? 2, 2. *med.* Si parum a praeceptore lauden- psi de illo male sentiunt. ℙ Sentire cum ali- . q. consentire. *Cic. Rosc. Am.* 49. Fateor, anisse, qui cum illis senserim: tametsi iner- udices, senserim. *Ter. Andr.* 2, 1, 24. Nae ud mecum sentit. ℙ Pro, vel ab aliquo sen- . e. commodam alicui sententiam ferre. *Pl.* , 4, 56. Omnia patior, dum hic hinc a me . *Gell.* 5, 10. *f.* Si judices pro mea causa int. ℙ Passive impersonaliter. *Cic. Or.* 3, *tr.* Quocumque modo non, ut dictum est, in- tur, sed ut sensum est. ℙ *Sensti* sync. pro , ap. *Ter. Andr.* 5, 3, 11. in plerisq. libr.

TIS, is, m. ἄκανθα, spina, rubus, vepres. : Sentes cum constet esse spinas, et Afranius ucta dixerit, Quam senticosa verba pertor- urba (al. *lupa*: al. rectius *tuba*) pro spinosis debet. *Colum.* 6, 3. Liberantur arva senti- bus, qui aestivo tempore recisi plerumque radicitus intereunt. *Id.* 11, 3. Graeci κυνόςβατον, nos sentem canis appellamus. V. CYNOSBATOS. *Pl. Capt.* 1, 2, 85. Asper meus victus sane est. *Par.* sentesne esi- tas? *Virg. G.* 2, 411. et *A.* 9, 382. Densi sentes. *Id. ib.* 2, 379. aspri. *Id. Ecl.* 4, 29. inculti. *Ov. Met.* 2, 799. hamati; et *ib.* 1, 509. Crura secant sentes. ℙ *Vepres*, et *sentes* conjunguntur in veteri Lege de aquaeductib. ap. *Front. Aquaed.* 129., for- tasse, quia illi sunt quaecumque virgulta inutilia, hi spinosa tantum. *Dracont. Hexaem.* 3, 439. Mella darent vepres, sentis sudaret amomum. ℙ Femini- num facere videtur *Ov. de nuce* 113. At rubus et sen- tes tantummodo laedere natae. Nisi ad *arbores* re- curras, ex praecedentib. ℙ Translate. *Pl. Cas.* servos furaces *sentes* vocat, 3, 6, 1. *Olym.* Vide fur, ut sentes sub signis ducas. *Co.* qui vero sunt sentes? *Olym.* quia quod tetigere, illico rapiunt: si eas ereptum, illico scindunt.

Tom. IV.

SENTISCO, is, n. 3. idem quod sentio, cogno- sco, adverto. *Lucr.* 3, 394. Quam primordia senti- scant concussa animai; et 4, 587. Et genus agrico- lum late sentiscere, cum Pan Pinea semiferi capitis velamina quassans, etc.

*SENTIUS, i, m. nomen proprium virorum R. v. g. C. Sentius Saturninus, praetor Macedoniae, cujus meminit *Cic. Verr.* 2, 3, 93. et *in Pis.* 34. ℙ Cn. Sentius, Syriae praefectus. *Tac. A.* 2, 74. et 79. et 3, 7. *B. A.*

[SENTIX, icis, m. et f. idem ac sentis, rubus: hinc *senticeta* et *senticosus* recte deducuntur. *Appul. Herb.* 87. A Graecis dictus batos, aliis cynosbatos, Itali senticem appellant, alii rubum. *Isid. Or.* 17, 7. Rhamnus genus est rubi, quam vulgo senticem ursinam appellant, asperum nimis et spinosum: sen- tix dicta a situ, quod est terra inculta, in qua sen- tices, spinaeque nascuntur. Haec postrema *Isid.* perperam lusit ex illo *Virg. A.* 6, 462. Per loca senta situ. *F.*]

SENTOSUS, a, um, adj. senticosus. *Paul. Nol. carm.* 6, 310. sentosarum purgans concreta viarum. *Fulg. Myth. prol. in.* Tandem inter sentosa nemo- rum frutecta squalebat viduus sulcis ager.

SENTUS, a, um, adj. ἀκανθώδης, horridus, in- cultus, asper, quasi sentibus obsitus. *Virg. A.* 6, 461. jussa Deum nunc has ire per umbras, Per loca senta situ cogunt, noctemque profundam. *Prud. in Sym.* 2, 1039. Exstirpamus enim sentos de corpore vepres. *Id. Apoth.* 123. senta rubus. ℙ Translate. *Ter. Eun.* 2, 2, 5. Video hominem sentum, squali- dum, aegrum, pannis annisque obsitum, *h. e.* in- comptum, horridum. *Donat.* sentum ad horrorem re- tulit, squalidum ad sordes.

SEORSUM et

SEORSUS, adv. χωρὶς, κατὰ μόνας, separatim, se- creto: quasi *sevorsus*, a *se* separationis vocula, et *vorsus* pro *versus*. *Cato* ap. *Charis.* 2, 195. Qua arte natio sua separata seorsum. *Pl. Epid.* 3, 3, 20. Cave, siris cum filia mea copulari hanc. In aedicu- lam istanc seorsum concludi volo. *Id. Rud.* 5, 2, 26. Nummi octingenti aurei in marsupio infuerunt: praeterea centum denaria Philippea in pasceolo se- orsus. *Tert. Ad.* 5, 9, 14. Omnibus gratiam habeo, et seorsum tibi praeterea, Demea. *Sall. Jug.* 73. Qui plerumque seorsum a rege exercitum ductare, et omnes res exsequi, quae Jugurthae fesso supera- verant. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 9. *med.* Seorsum a collega puto mihi omnia paranda. *Auct. ad Her.* 3, 4. Seorsum tractandum est hoc ab illo. [**Liv.* 9, 42. 22, 52. — Construitur c. abl. *Lucr.* 3, 563. Seorsum corpore; et 631. seorsum anima.] *Pl. Capt.* 3, 5, 52. At ego ajo recte, qui abs te seor- sum sentio, *h. e.* aliter ac tu. [**Cf. Rut. Lup.* 2, 15. et nihil parcere, egestatis est initium. Item: Seorsum est, beneficium dare libenter: ubi viri docti *seorsum est* expl. aliud est. Quae vis, an huic voci, sub- jecta sit, vehementer dubitat *Ruhnk.* q. v. — *Frotsch.* comp. *Ochsner.* ad *Cic. Ecl.* p. 66. ed. 3. *Schaef.* ad *Dionys. Hal. de Comp.* Verb. p. 292.] ℙ Poetis fere disyllabum est, aliquando trisyllabum. *Catull.* 20, 16. Proin viator hunc Deum vereberis, Manum- que seorsum habebis: hoc tibi expedit, *h. e.* absti- nebis manum, ne quid furto auferas. Alii scrib. *sor- sum* eod. sensu. *Lucr.* 4, 496. Seorsus item sapor oris habet vim, seorsus odores. *Id.* 3, 638. Vis ali- qua ut seorsum partem secernat utramque; et *ib.* 552. Et veluti manus, atque oculus, naresque seor- sum; et 4, 492. Quod molle, aut durum est, geli- dum, fervensque seorsum, etc. ℙ *Seorsim* barba- rum est.

SEORSUS, a, um, adj. seorsum positus. *Terent. de syllab.* p. 2398. Sed duae fient seorsae syllabae per se breves: *et de carm. iamb.* p. 2439. *f.* Nunc quia quae potui videor tractasse seorsa. *Auson. Idyll.* 17, 5. saepe seorsis Obsistunt studiis. Fortasse quis putet, huc pertinere et illud *Cat.* ap. *Gell.* 7, 10. Pignoriscapio ob aes militare, vocabulum seorsum fit. *Id.* ap. *Fest.* in *Optionatus*: Majores seorsum at- que diversum pretium paravere bonis atque strenuis.

SĒPĂ et Sepas V. in SEPS.

SĒPAR, ăris, adj. omn. gen. divisus, separatus, secretus: ut *dispar*, *impar*. *Val. Fl.* 5, 57. caras humus haec non dividet umbras, Ossaque nec tumu- lo, nec separe conteget urna. *Stat. Th.* 4, 482. tu separe coetu Elysios, Persei, pios, virgaque poten- ti Nubilus Arcas agat. *Solin.* 7. *f.* Duo flumina natura separi, *h. e.* diversa. *Prud Apoth.* 311. de Trinitate: Sic tamen haec constare tria, ut ne sepa- re ductu Tres faciam.

SĔPĂRĀBĬLIS, e, adj. χωριστὸς, qui separari pot- est. *Cic. Tusc.* 1, 10. *med.* Vim eam, qua vel aga- mus quid, vel sentiamus, in omnibus corporibus vi- vis aequabiliter esse fusam, nec separabilem a cor- pore esse.

SĔPĂRĀTE, adv. idem ac separatim, sed non in usu. Comparat. habet *Cic. Inv.* 2, 51. *f.* Quaedam argumentationes communiter ac similiter tractabun- tur, quaedam separatius adjungentur.

SĔPĂRĀTIM, adv. χωρὶς, seorsum, divisim, se- creto. *Cic. Or.* 1, 3. Qui non una aliqua in re separatim elaborarint, sed omnia quaecumque possent, comprehenderint. *Id. Dom.* 52. *f.* Se a me bis salutem accepisse, separatim semel, iterum cum universis. *Id. Fam.* 13, 12. Alia epistola com- mendavi tibi legatos Arpinatium, hac separatim Q. Fufidium. *Caes. B. G.* 1, 29. Quibus in tabulis no- minatim ratio confecta erat, qui numerus domo exisset eorum, qui arma ferre possent, et item sepa- ratim pueri, senes, mulieresque; et *ib.* 7, 36. Me- diocribus intervallis separatim singularum civitatum copias collocaverat. *Id. B. C.* 1, 76. et *Sall. Cat.* 56. Postulat, ut jurent, se exercitum non desertu- ros, neque sibi separatim a reliquis consilium ca- pturos. *Cic. N. D.* 2, 66. Dii separatim ab universis singulos diligunt. *Id. Fam.* 2, 16. *med.* Nihil acci- det ei separatim a reliquis civibus. [**Liv.* 40, 47. Separatim eos ab illis se consulturos. V. *adnotatt. Kreuss.*] *Caes. B. C.* 3, 18. Ad neminem unum sum- ma imperii rediit, sed separatim suam quisque clas- sem ad arbitrium suum administrabat. *Nep. Dat.* 11. Compluribus locis separatim gladios obruit. [**Id. Reg.* 1, 1. quod omnium res gestae separatim sunt relatae, i. e. in certo quodam libro, scripto rebus illorum gestis dedicato. V. *Brem. Liv.* 42, 44. auctoresque et his separatim singulis fuerunt ad cet.]

SĔPĂRĀTIO, onis, f. ἀφορισμὸς, actus separan- di, sejunctio, segregatio, divio. *Cic. Inv.* 2, 18. Facti a definitione separatio. *Quint.* 7, 1, 31. Con- gregatio criminum accusantem adjuvat, separatio defendentem. [**Id. ib.* 9, 3, 45. Num est nominum idem significantium separatio.] *Gell.* 2, 8. Separa- tio animi et corporis in morte. *Tac. H.* 4, 46. Tan- quam ea separatione ad caedem destinarentur.

SĔPĂRĀTĪVUS, a, um, adj. [διαζευτικὸς, *Bail.*] separandi vim habens. *Diomed.* 1, 412. Aut conjun- ctio separativa.

SĔPĂRĀTOR, oris, m. χωριστὴς, qui separat. *Tert. Praescr.* 30. *med.* Unitum ante quam separare- tur, posteriorem ostendit separatorem.

SĔPĂRĀTRIX, icis, f. quae separat. *August. Trin.* 11, 10. Voluntas conjunctrix, ac separatrix hujuscemodi rerum.

SĔPĂRĀTUS, a, um, part. a *separo*: κεχωρισμέ- νος, sejunctus, segregatus, divisus. *Cic. Tusc.* 4, 15. Virtus ipsa per se sua sponte, separata etiam utilitate, laudabilis. *Id. Att.* 14, 17. *med.* Ista vero, quae tu contexi vis, aliud quoddam separatum vo- lumen exspectant. *Tert. Anim.* 18. *f.* Intellectus se- paratior. *Nep. Eum.* 10. Cum exercitus ei ter ante separatis temporibus jurasset, se eum defensurum. *Tac. H.* 5, 5. Separati epulis, discreti cubilibus. *Id. G.* 22. Separatae singulis sedes, et sua cuique mensa. *Caes. B. G.* 4, 1. Privati ac separati agri apud eos nihil est. *Hor. Od.* 2, 19, 18. *ad Bacch.* Tu separatis uvidus in jugis Nodo coerces viperino Bistonidum sine fraude crines, *h. e.* remotis, secre- tis. ℙ *Separatum exordium* ap. *Cic. Inv.* 1, 18. *med.* est, quod non ex ipsa causa ductum est, nec sicut aliquod membrum annexum orationi. [**Cf. Ern. Lex. technol. lat. rhet.* p. 352. sq.]

[SĔPĂRĀTUS, us, m. separatio. *Appul. Flor. n.* 15. Adolescens est visenda pulcritudine, crinibus fronte parili separatu per malas remulsis. *F.*]

*SEPARI, orum, incolae insulae cujusdam Dal- matiae adjacentis. *Plin.* 3, 22. *B. A.*

[SĒPĀRIUS, ii, m. qui sepibus agros cingit, eas- que reparat. *Inscr.* ap. *Pratill. Via App.* p. 160. M. Sabino (lege *Sabinio*) M. L. Onyci separio Artemia O. L. fec. *F.*]

SĔPĂRO, as, avi, atum, a. 1. χωρίζω, ἀφορίζω, sejungo, divido, secerno, discludo, distermino, dis- traho: a *se* (quae divisionem significat) et *paro*. *Ov. Met.* 4, 448. nec nos mare separat ingens, Nec via, nec montes. *Cic. Agr.* 2, 32. Ut duo maria pertenui discrimine separentur. [**Jam se- qui debebant ista:*] *Plin.* 9, 15, 20. Angustiae freti Europam Asiamque separantis. *Ulp. Dig.* 34, 2, 19. §. 2. Et scripsit, vascula non separatu- rum, licet ei optio fuerit relicta: quae Noster perperam in *f.* collocaverat. Adde *Vell.* 1, 17, 3. Ut idem separetur Cato. *Liv.* 42, 55. Thessalorum omnis equitatus separatus erat, scil. per praesidia urbium. V. *Kreyss.* ℙ Duplex autem est verbi con- structio: cum et sine praepositione *a*. Prioris gene- ris exempla haec erant a Nostro sine ordine lauda- ta. *Cic. fragm. pro C. Cornel.* ap. *Ascon.* A populari

consessu senatoria subsellia separare. *Caes. B. G.* 7, 63. *extr.* Neque suum consilium ab reliquis separare audent. *Cic. Off.* 1, 27. *med.* Quod cogitatione magis a virtute potest, quam re separari. *Plin.* 4, 12, 26. Haec latitudo Asiam ab Europa separat. *Curt.* 7, 2. *med.* Separandos a cetero exercitu ratus. Plura *Cic.* exempla v. in *Schütz. cl. Cic.* s. h. v. Alia haec sunto: *Liv.* 38, 43. Nihil est, quod se ab Aetolis separent, i. e. non debebant postulare, ut melior ipsorum, quam Aetolorum, caussa, conditio esset. — Memorabilis locus est *Vell.* 1, 18, 1. adeo, ut corpora gentis illius separata sint in alias civitates: ubi *Ruhnk.* vix dubitat, quin a *Velleii* manu sit: *ut corpora gentis illius sparsa sint in alias civitates:* sed vereor ut recte. ℙ Omissa praepositione *a* construitur imprimis apud poetas serioresque prosae orationis scriptores. *Forc.* ex poetis haec adscripserat: *Ov. Her.* 18, 173. Quid mihi, quod lato non separor aequore prodest? *Lucan.* 4, 75. spatium quod separat aethere terram. *Ov. Trist.* 1, 10, 28. Seston Abydena separat urbe fretum. *Lucan.* 9, 524. Separat ardentem tepida Berenicida Lepti. — Pedestris orationis locos adjicimus istos: *Quint. Decl.* 12, 15. p. 256. Moram tuam itineribus separo. *Vell.* 1, 16, 2. et quemadmodum clausa capso, alioque septo diversi generis animalia, nihilo minus separata alienis.

SĔPĔLĬBĬLIS, e, adj. qui sepeliri, seu tegi, abscondique potest, aut debet. *Pl. Cist.* 1, 1, 64. *Gymn.* Indidem, unde oritur, facito ut facias stultitiam sepelibilem. *Sil.* Quid faciam? *Gymn.* in latebras abscondas pectore penitissimo.

SĔPĔLĬO, is, ivi, et ii, ultum, a. 4. θάπτω, terrae mando, in sepulcrum infero, terra contego, humo. [*De etymo h. v. disputat *Doederl.* 1, 76. sq. Cf. *ib.* 2, 180.] *Cic. Leg.* 2, 23. *ex XII. Tab.* Hominem mortuum in urbe ne sepelito, neve urito: credo, vel propter ignis periculum. (*Paul. Recept. sent.* 1, 21, 2. Corpus in civitatem inferri non licet, ne funestentur sacra civitatis. *Isid. Or.* 15, 11. Prius quisque in domo sua sepeliebatur: postea vetitum est legibus, ne foetore ipso corpora viventium contacta inficerentur. Eadem habet *Serv.* ad *Virg. A.* 6, 152.; quod vetitum ait *Id.* ad *A.* 11, 206. consule Duillo, *h. e.* ann. U. C. CCCCXVIII.). Quod autem addit, neve urito; indicat, non qui uratur, sepeliri, sed qui humetur, *Ov. Her.* 14, 127. Et sepeli lacrimis perfusa fidelibus ossa. *Plin.* 11, 30, 36. Formicae sepeliunt inter se viventium solae, praeter hominem. *Petr. Sat.* 111. *med.* Quid proderit hoc tibi, si te vivam sepelieris? *Lucr.* 5, 991. Viva videns vivo sepeliri viscera busto. Loquitur *Lucr.* de eo, qui a feris vivus manditur. *Pers.* 3, 97. Jampridem hunc sepeli: tu restas, *h. e.* sepelivi, mortuus est. *Petr. Sat.* 115. *med.* Illum Diis vota reddentem Penatum suorum ruina sepelit. ℙ [*Sepelire* dicitur etiam sensu latiore de omnibus iis, quae mortuorum corporibus justa redduntur. Hinc saepissime i. q. uri, cremari. *Liv.* 8, 24. sepultumque Consentiae, quod membrorum reliquum fuit, i. e. concrematum; sequuntur enim haec: ossaque — ad hostes remissa. *Suet. Dom.* 15. sepeliri quoque accuratissime imperavit: ubi v. *Brem.* item ad. *Nep. Eum.* 13, 3. Alias haec duo non confusa esse, Cicero docet l. supra l. V. *Drak.* ad *Liv.* l. l.] ℙ Varios apud varias gentes sepeliendi ritus exsequitur *Sil.* 13, 468. et sqq. ℙ Translate. *Appul. Met.* 8. Crebris potionibus avide ac secure haurientem facile sepelivit ad somnum. *Ov. Pont.* 1, 5, 85. tunc cum mea fama sepulta est. Addunt et *Sen. ep.* 12. Cum se vino et funereis epulis sepelevisset, *h. e.* adeo se ingurgitasset, ut paene mortuus videretur. Sed alii aliter leg. V. SEPULTUS. ℙ Est etiam tollo, deleo, exstinguo. *Lucr.* 2, 170. in aeternum sepelire salutem. *Cic. Manil.* 11. Quod bellum exspectatione Pompeji attenuatum atque imminutum est, adventu sublatum ac sepultum. Adde *Vell.* 2, 129. [*Usitatissimum est *Velleio* hoc dicendi genus: cf. 2, 75, 1. 89, 3. 90, 1. et 126, 2.] *Prop.* 3, 13, 9. Cuncta tuus sepelivit amor, *h. e.* obruit, delevit: interierunt omnia. *Pl. Most.* 5, 2, 1. Ubi somnum sepelivi omnem, atque obdormivi crapulam, *h. e.* finivi, abegi. ℙ Item operio. *Sidon. carm.* 7, 413. jam jamque frequenti Caede sepulturus terram, non hoste sepulto, *h. e.* operturus corporibus caesorum. ℙ Et translate reprimo, occulto. *Cic. Tusc.* 2, 13. *extr.* Amittenda igitur fortitudo est, aut sepeliendus dolor, [*i. e. contemnendus.]

SĒPES, ĕdis, adj. omn. gen. qui sex pedes habet, ἑξάπους. Hinc sepedes populi dicuntur formicae ab *Appul. Met.* 6.

SĒPES, is, f. septum ex lignis, ramis arborum, aut spinis consitis, quo clauduntur agri, aut horti, φραγμός, φράγμα. *Cic. N. D.* 1, 42. *f.* ex poeta: Ea quae Lemni nocturna aditu occulta coluntur, silvestribus sepibus densa. *Colum.* 11, 3. Vetustissimi auctores vivam sepem structili praetulerunt. *Virg. G.* 1, 270. segeti praetendere sepem; et *ib.* 2, 371. Texendae sepes etiam, et pecus omne tenendum. *Colum.* 10, 27. Sepibus hirtis humum claudere. *Plin.* 17, 14, 24. Casam sepis munimento cingere. *Caes. B. G.* 2, 22. Densissimae sepes. *Ov. Her.* 20, 144. Ad sepem alterius quis tibi fecit iter? et *A. Am.* 3, 562. Cingenda est altis sepibus ista seges. *Claud. Nupt. Honor. et Mar.* 56. campum aurea sepes Circuit. *Appul. Dogm. Plat.* 1. Superciliorum sepes praemuniunt oculos. ℙ *Sepes* in recto sing. habetur et ap. *Virg. Ecl.* 1, 54. Sed et *seps* dici potest. *Ciceronem* testem dat *Auson. Idyll. in Grammaticomast.* 12, 11. Bucolico sepes dixit Maro: cur Cicero seps? Sed quo loco *Cic.* usurparit, ignotum est. *Val. Fl.* 6, 536. pavidos te, inquit, nunc rere magistros, Et stolidum petiisse pecus: non pascua; nec seps Hic tibi, *h. e.* septum, ovile. *Sepes* enim de quolibet septo, et claustro dicitur. Hinc *Pacuv.* ap. *Non.* 2, 849. ex lectione Scal.: Nam te in tenebrica sepe lacerabo fame Clausum, *h. e.* in tenebricoso carcere. *Ov. Trist.* 4, 1, 81. Sic, si quem nondum portarum sepe receptum Barbarus in campis reperit hostis, agit. [*Hinc *sepes* signif. etiam agrum sepibus munitum: ita h. v. expl. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 14, 127. Atque in universum i. q. arva, agri. *Ov. Met.* 7, 186. nullo cum murmure sepes, Inurataeque silent frondes. *Ib.* 8, 258. Propter humum volitat, ponitque in sepibus ova.] ℙ *Seps*, lacerta. V. infra suo loco. ℙ Scribitur et *saepes*. V. in SEPIO.

*SEPHĒLA, ae, f. Σεφήλα, regio Judaeae. *Vulgat. Maccab.* 12, 38. *B. A.*

SĒPĬA, ae, f. σηπία, genus marini piscis atrum humorem (quod *atramentum* dicitur a *Cic. N. D.* 2, 50.) vomens, quo aquam circa se adeo infuscat, ut ea se celet, et piscatoris manus effugiat, ut ait *Plin.* 9, 29, 45. [*Der Dintenfisch.*] ℙ Hinc metonymice pro atramento scriptorio ponitur a *Pers.* 3, 12. Tum queritur, crassus calamo quod pendeat humor: Nigra quod infusa vanescat sepia lympha. [*Vet. Schol.* sepiam pro atramento a colore posuit: quamvis non ex ea, ut Afri, sed ex fuligine ceteri conficiant atramentum. *Auson. epist.* 4, 76. Notasque furvae sepiae, *h. e.* litteras. *F.*]

*SEPĪAS, adis vel ados, f. Σηπιὰς ἄκρα, Thessaliae promontorium, in Magnesia, in mari Aegaeo. *Plin.* 3, 9. *Mela* 2, 3. *Val. Fl.* 2, 9. *B. A.*

SĒPĬCŬLA, ae, f. *Appul. Met.* 8. Dum forte passerem incantantem sepiculae consectatur arripere.

SĒPĪMEN, inis, n. idem quod sepimentum. *Appul. Flor. n.* 1. *in.* Colliculus sepimine consecratus.

SĒPĪMENTUM, i, n. φράγμα, id, quo aliquid sepitur, et clauditur, septum, sepes. *Varr. R. R.* 1, 14. Tutandi causa fundi tutelarum genera quatuor: unum naturale, alterum agreste, tertium militare, quartum fabrile. Primum naturale sepimentum vivae sepis, quod obseri solet virgultis aut spinis: secunda sepes est ex agresti ligno: tertium militare sepimentum est fossa, et terreus agger: quartum fabrile sepimentum est maceria. *Cic. Leg.* 1, 24. Atque haec omnia, quasi sepimento aliquo, vallabit disserendi ratione.

SĒPĬO et Saepio, is, psi, ptum, a. 4. φράττω, περιβάλλομαι, vallo, munio, claudo, circumdo custodiae causa: a *sepes*. In *Cenotaph. Pisano L. Caes.* Locus stipitibus robustis saepiatur. *Colum.* 2, 22. Pontifices negant, segetem feriis sepiri debere. *Lucr.* 5, 1249. Nam fovea atque igni prius est venarier ortum, Quam saepire plagis saltum; et *ib.* 468. tum se levis aether Corpore concreto circumdatus undique sepsit: Et late diffusus in omnes undique partes, Omnia sic avido complexu cetera sepsit. *Nep. Them.* 7. Sepire urbem muris. *Cic. Fam.* 15, 4. *med.* Oppidum vallo et fossa circumdedi, sex castellis, castrisque maximis sepsi. *Id. N. D.* 2, 57. Natura oculos membranis tenuissimis vestivit et sepsit. *Nep. Dion.* 9. Domum custodibus sepsit. *Vell.* 2, 51. Mare praesidiis classium sepserat. *Virg. A.* 1, 415. At Venus obscuro gradientes aere saepsit; et *ib.* 7, 599. nec plura locutus Saepsit se tectis, rerumque reliquit habenas; et *Suet. Aug.* 65. *f.* Agrippam in dies amentiorem in insulam transportavit, sepsitque insuper custodia militum. *Afran.* ap. *Non.* 1, 193. Perii! lacrimae linguam sepiunt, *h. e.* impediunt. *Curt.* 6, 5. *med.* Juga montium praealtae silvae, rupesque inviae sepiunt. *Id.* 9, 4. *f.* Perpetua lorica obducta transitum sepserat. ℙ Translate. *Cic. Or.* 1, 31. *med.* Inventa componere: tum ea denique vestire atque ornare oratione: post memoria sepire, *h. e.* complecti, continere. *Id. ib.* 2, 34. *f.* Hoc totum est, nosse regiones, intra quas venere, et pervestiges, quod quaeras: ubi eum locum omnem cogitatione sepseris, nihil te effugiet: μεταφορὰ a venatorib. *Id. Att.* 3, 23. Nulla est lex, quae non ipsa se sepiat difficultate abrogationis. *Gell.* 1, 15. Petulantiae verborum coercendae vallum esse oppositum dentium, ut loquendi temeritas non cordis tantum custodia cohibeatur, sed et quibusdam quasi excubiis in ore positis sepiatur. *Vet. Poeta* ap. *Cic. Or.* 3, 39. Quandoquidem iste circumvestit dictis, sepit sedulo, *h. e.* tegit, occultat. ℙ Ad orthographiam quod attinet, qui diphthongum abjiciunt, *Voss.*, *Heins.*, *Erythraeus*, et alii partim notatione nituntur, quod *sepes* sit a σηκός, stabulum, ovile: partim codice *Virg.* Mediceo, in quo *A.* 7, 600. *sepsit se tectis;* et *ib.* 9, 551. *septa corona* scriptum est. Sed in eod. cod. plura sunt loca, in quibus *ae* apparet, *Ecl.* 1, 54. *saepes;* *A.* 1, 415. *aere saepsit.* v. 443. *saeptus nebula.* v. 510. *saepta armis.* His adde *Cenotaph. Pisan.* Augusti aevo scriptum, et [...] pra allatum, *saepiatur.* *Inscr.* ap. *Grut.* 61, 5. *ar*[...] *saepiendam;* et 864. *saxo saeptum.* Quare *Da*[...] *Cellar.*, *Noris.*, *Pier.* diphthongum retinent. [...] tram scriptionem damnabis: secundam praef[...] V. tamen SCENA.

SĒPĬOLA, ae, f. parva sepia. *Pl. Cas.* 2, 8, [...] Emito sepiolas, lepadas, lolliguncculas, horde[...]

[SĒPĬOTĬCUS, a, um, adj. qui est ex sepiae [...] co. Hinc *Sepioticum*, *i*, absolute est atramen[...] et translate ipsa scriptura. *Fulg. Myth. praef.* [...] de quod sepioticon debes, et quidquid libet Nil[...] exarare papyris. V. SEPIA. *F.*]

*SEPIUSSA, ae, f. (fortasse a σηπία, sep[...] insula maris Aegaei, prope Cariam, in sinu [...] mico. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

SEPLASĬA, ae, f. et aliquando Seplasia, [...] n. plur. forum, platea urbis Capuae, in qua [...] mi unguentarii negotiabantur, ut *Fest.* et *Asc*[...] *Pis.* docent. *Cic. Pis.* 11. Seplasia mehercule [...] dici audiebam, te ut primum aspexit, Camp[...] consulem repudiavit. *Pompon.* ap. *Fest.* post [...] *lam.* Lepidum unde unguentum, nisi ex Sepl[...] est? *Varr.* ap. *Non.* 3, 234. Doti dato ins[...] Chium, agrum Caecubum, Seplasia Capuae, m[...] lum Romuli. Adde *Cic. Agr.* 2, 34. *f.* et *Sex*[...] *Plin.* 16, 10, 18., 33, 13, 57. et 34, 11, 25. et [...] *Max.* 9, 1. *n.* 1. *extr.* ℙ In sing. num. *Petr. fr*[...] *Trag.* 76. *Burm.* Oneravi vinum, lardum, fa[...] seplasium, mancipia, *h. e.* unguenta, odoram[...] aromata. ℙ Secunda syllaba corripitur ab *A*[...] *epigr.* 123. ne Aere Seplasiae decipiare cav[...] *Marcello* producitur, *de medicina*, 66. Quodq[...] Idumaeis vectum Seplasia vendunt.

*SEPLASIARĬUM, i, n. μυροπώλιον *Gloss.* [...] *Gr. Seplasiaria* quidam legunt ap. *Petr.* 76. ul[...] *seplasia.* *B. A.*

SEPLASĬĀRĬUS, ii, m. aromatarius, ungu[...] rius, μυροπώλης. *Lampr. Elag.* 30. Pinxit se [...] pedinarium, ut seplasiarium, ut popinarium. [...] ap. *Grut.* 636, 12. T. Vettius T. L. Hermes [...] siarius. Alia ap. *Don. cl.* 17. *n.* 19. L. Pe[...] Tranquillus institor seplasiarius. *Gloss. Isid.* [...] topola, seplasiarius.

SĒPŌNO, is, sui, situm, a. 3. ἀποτίθημι, [...] τάσσω, seorsum pono, removeo, segrego, se[...] reservo. *Cic. Att.* 11, 24. Seponi et occultari [...] sunt, ut extra ruinam sint eam, quae imp[...] *Liv.* 1, 53. Captivam pecuniam in aedificati[...] ejus templi seposuit. *Id.* 6, 37. *med.* Sepone[...] extra certamen alterum consulatum, ad quem [...] sit aditus. *Phaedr.* 4, 4. Seponit moechae ve[...] mundum muliebrem: Lanificae agellos, pecora[...] lam, operarios, Potrici plenam antiquis apoth[...] cadis. *Cic. Or.* 42. Seponere sibi aliquod te[...] ad quippiam agendum. *Id. Or.* 3, 33. Ut nem[...] nus universum complecteretur, atque ut alius [...] sibi partem, in qua elaboraret, seponeret. [...] *Fast.* 3, 730. Primitias magno seposuisse Jovi [...] *Met.* 5, 380. de mille sagittis Unam seposui[...] *Plin. ep.* 8, 14. *med.* Ut in spectaculis quib[...] sors aliquem seponit, ac servat, qui cum v[...] contendat. *Tac. H.* 2, 33. Interesse pugnae [...] ratorem, an seponi melius foret, dubitavere, [...] amoveri a periculo. *Ov. Met.* 3, 318. Jovem [...] rant diffusum nectare curas Seposuisse graves [...] ad tempus deposuisse. *Sen. Med.* 404. Sepon[...] stus: non levat miseros dolor. *Val. Fl.* 1, [...] linquite, terrae, Spem pelagi, sacrosque iteru[...] ponite fluctus, *h. e.* deponite, abjicite cogi[...] nem, consilium navigandi. *Tac. A.* 2, 59. [...] stus, inter alia dominationis arcana, seposu[...] gyptum, *h. e.* ejus administrationem sibi rese[...] per praefectum, procuratorem, et juridicum [...] stravit. V. PRAEFECTUS *f.* *Id. H.* 1, 1. [...] Principatum Nervae, et imperium Trajani, u[...] rem securioremque materiam senectuti seposu[...] *A.* 6, 19. Aurarias ejus, quamquam publicar[...] sibimet Tiberius seposuit; et *Hor. A. P.* 273 [...] mus inurbanum lepido seponere dicto. ℙ Sep[...] aliquem, amovere, relegare. *Suet. Aug.* 65. [...] pam ob ingenium ferox abdicavit, seposuitqu[...] rentum. *Tac. H.* 1, 13. *f.* Mox suspectum in [...] paea in provinciam Lusitaniam specie legatio[...] posuit; et *ib.* 46. *f.* Seponere aliquem in ins[...] *Id. A.* 3, 12. Si legatus obsequium erga imp[...] rem exsuit, odero, seponamque a domo mea, [...] ex amicorum numero eximam.

SĒPŌSĬTĬO, onis, f. ἀπόθεσις, actus sepo[...] separatio. *Ulp. Dig.* 50, 12, 2. Si decimam [...] rum quis vovit, decima non prius esse in bon[...] siit, quam fuerit separata: et si forte qui dec[...] vovit, decesserit ante sepositionem, heres [...] hereditario nomine decimae obstrictus est. [...] *Mil.* 2, 20. Sepositio pecuniae.

SĒPŌSĬTUS, a, um, part. a *sepono:* ἀπότ[...] seorsum positus, separatus, segregatus. *Cic.* [...] 2, 4, 10. *med.* Quod celari opus erat, habeba[...] positum ac reconditum. *Id. Div.* 2, 54. Quam[...] Sibyllam quidem sepositam et conditam habe[...] ut injussu senatus ne legantur quidem libri. *Id*[...] 15, 15. *med.* Quod ex istis fructuosis rebus rece[...] est, id ego ad illud fanum sepositum putabam,

itum et reservatum ad illud fanum ornandum. *Silv.* 2, 2, 150. Non tibi sepositas infelix stran- arca Divitias. *Mart.* 6, 16. Jugera sepositi tuere loci, *h. e.* horti, qui separatus ab agris olet, et septo clausus. ℙ *Sepositus*, remotus, positus. *Id. Spect.* 3. Quae tam seposita est, gens tam barbara, Caesar, Ex qua spectator it in Urbe tua? *Sen. Med.* 335. Bene dissepti ra mundi Traxit in unum Thessala pinus: Jus- pati verbera pontum: Partemque metus fieri Mare sepositum, *h. e.* longinquum, dissitum: e quo percurrendo homines antea non cogita- t. V. similem, loc. *Val. Fl.* in SEPONO. *Ov.* , 12, 11. At mea seposita est, et ab omni mi- ssors Gloria, *h. e.* mea propria est, et a mi- communione remota. ℙ Item relegatus. *Tac.* 10. In secretum Asiae sepositus; et *ib.* 88. itus Dolabella in coloniam Aquinatem, neque custodia, neque obscura. [*Cf. *Böttich. Lex.* p. 424. sq.] ℙ Item electus, eximius, pretio- hujusmodi enim seponi solent, et ad peculia- rosque usus reservari. *Mart.* 2, 43. Te La- nonio velat toga lota Galeso, Vel quam sepo- e grege Parma dedit. *Tibull.* 2, 5, 7. nunc vestem Sepositam: longas nunc bene pecte co- ℙ Per sync., ut *repostus*, a poetis *sepostus* atur. *Sil.* 8, 378. ipsius mensis seposta Lyaei et 17, 281. et seposta triumpho Laurens ducis.

S, sepis, m. et f. σήψ, σηπὸς, genus lacer- eu parvus serpens, cujus ictu membra percus- rescunt: Graecae originis vox, a σήπω, putre- *Lucan.* 9, 723. Ossaque dissolvens cum cor- abificus seps; et *ib.* 763. miserique in crure Seps stetit exiguus. (V. ibi reliqua, quibus is ejus describitur.) *Plin.* 29, 5, 32. Lacer- iam hi sepa, alii chalcidicen vocant, in vino morsus suos sanat. *Id.* 23, 2, 29. Oxymeli se fatentur contra serpentes, quas sepas vo- *Tert. carm. adv. Marc.* 1, 1. *f.* sepis manante . *Auson. Idyll. Grammat.* 12, 14. An Libyae malum sit Romula vox, seps. Adde *Venant.* 8, 6, 195. et *carm.* 7, 160. ℙ Translate *contra Symm. praef.* 1, 74. Seps insueta su- rpere flexibus, Et vibrare sagax eloquii ca- ℙ Etiam millepedam, animal e vermibus ter- psum, pecori praecipue nocivum, sepa vocant , quod tabem morsu afferat. *Plin.* 20, 2, 6. pro *sepes*, V. SEPES.

PSĒ, se ipsa. *Cic. de rep.* (ed. *A. Maio*) 3, e (*justitia*) omnes magis, quam sepse dili- is nata potius, quam sibi, etc. Hinc patet, *c. l. c.* in REAPSE legendum *id est se ipsa, est se ipse. F.*]

TAS, ădis, f. dictus est a veteribus nume- tenarius, qui Graece dicitur ἑπτὰς, spiritu in eunte, teste *Macr. Somn. Scip.* 1, 6. *med.*

TEJŪGIS, e, adj. *Septejuges equi*, septem l currum juncti, atque absolute *septejugis*, rrus. *Inscr.* ap. *Grut.* 337. *lin.* 8. Inde septe- cit; et *lin.* 21. Atque amplius septem equis unctis, nunquam ante hoc numero equorum o certamine victor eminuit. V. DECEM-

TEM, ἑπτὰ, nomen numerale cardinale: a voce allata. *Virg. A.* 6, 646. septem discri- ocum. *Cic. Leg.* 2, 11. Thales, qui sapien- s in septem fuit. (Adde *Off.* 3, 4., *Fin.* 2, *m.* 2., et septem Graeciae sapientes signifi- SAPIENS.) *Sen. Troad.* 439. Septem stel- *e.* Septentrio. ℙ *Septem Arae* vel *Ad se- ras*, oppidum fuit in Lusitania. *Anton. Itin.* *m Aquae*, lacus Agri Reatini. *Cic. Att.* 4, ℙ *Septem Maria*, paludes ad Padi ostium. , 16. Egesto amnis (*Padi*) impetu in Atri- paludes, quae septem maria appellantur. *lo ante:* Deductus (*Padus*) in flumina et fos- er Ravennam Altinumque per CXX. mill. tamen qua largius vomit, septem maria di- cere. ℙ *Septem Fratres* dicti montes totidem ritania Tingitana, teste *Mela* 1, 5. *Plin.* *raboni* sunt ἑπτὰ ἀδελφῶν μνήματα: *Ptolemaeo* ελφοὶ ὄρος, quasi si mons sit unicus. *B. A.*

TEMBER, bris, m. μαιμακτηριὼν, σεπτέμ- nus ex mensibus anni, ita dictus, quod se- obtineat locum a Martio, a quo Romulus an- choavit. *Varr. L. L.* 5, 4. *f. Auson. de* Septembri, Octobri autumnus, totoque No- ℙ Adjective. *Cic. Att.* 1, 1. Excurremus Septembri. *Hor. Ep.* 1, 16, 16. Septembri- is. *Suet. Caes.* 83. Idibus Septembribus.

TEMBŌNUS, a, um, adj. valde, perfecte (nam numerus septenarius perfectionem m continet. V. *Macr. Somn. Scip.* 1, 6.) ut bona brassica, ap. *Cat. R. R.* 157., ubi alii *Edd. *Gesner.* et *Schneider.* habent *septem* *B. A.*

TEMCHORDIS, e, adj. septem habens chor- *sid. Orig.* 2, 21. Antiquitus autem cithara ordis (*scribe* septemchordis) erat. Unde Vir- Septem discrimina vocum. *B. A.*

TEMDĔCIM. V. SEPTENDECIM.

TEMFLŬUS, a, um, adj. ἑπτάῤῥους, qui septem alveis, rivis, aut fontibus fluit. *Ov. Met.* 15, 753. Perque papyriferi septemflua flumina Nili Victrices egisse rates.

SEPTEMGĔMĬNUS, a, um, adj. ἑπτάπλους, se- ptem habens partes. *Virg. A.* 6, 801. Et septem- gemini turbant trepida ostia Nili, *h. e.* septemflui. *Stat. Silv.* 1, 2, 191. Septemgemina Roma. *Id. ib.* 4, 1, 6. Et septemgemino jactantior aethera pulset Roma jugo.

SEPTEMMESTRIS, e, adj. ut Septemmestris in- fans, *Censor. de die nat.* 8. *med. Cic. Att.* 10, 18. ἑπταμηνιαῖον vocat. V. NUTRIBILITER.

SEPTEMNERVĂ, ae, f. herba eadem quae plan- tago major. *Appul. H.* 1. Ita porro est appellata, quia germina habet septem lateribus similia, et ner- vosa, ut *Id. ib.* ait. V. HEPTAPLEUROS.

SEPTEMPĔDĀLIS, e, adj. ἑπταποδιαῖος, septem pedes magnitudinis habens. *Pl. Curc.* 3, 70. Ibi nunc statuam vult dare auream, solidam, faciun- dam ex auro Philippeo, quae siet septempedalis.

SEPTEMPĔDĀNUS, a, um, adj. ad Septempe- dam pertinens, nunc *S. Severino*, quod est oppidum Piceni ad Potentiam fluvium. Hinc *Septempedani, orum*, absolute, sunt incolae illius oppidi ap. *Plin.* 3, 13, 18. et in *Inscr.* ap. *Grut.* 284, 4.

SEPTEMPLEX, plĭcis, adj. omn. gen. ἑπτάπλους, septies duplicatus, septem plicaturas habens. *Virg. A.* 12, 925. clypei extremos septemplicis orbes. *Ov. Trist.* 2, 189. ad egressus missus septemplicis Istri, *h. e.* septem ostia habentis. Sic *Met.* 5, 187. geni- tus septemplice Nilo. *Tert. carm. adv. Marc.* 4, 128. In cujus tenebris septemplex Spiritus, unus Luce- bat Sanctus semper.

SEPTEMTRĬO. V. SEPTENTRIO.

[SEPTEMVĪCENNIS, e, adj. qui est annorum septem et viginti. *Inscr.* ap. *Mur.* 1406, 6. Sten- niae Veneriae C. Sentius Aulax uxori sanctissimae fecit: fuit in matrimonio ejus annis V. mensib. VI. dieb. IIII., Vixit an. XXVII. Hic sita est septem- vicennis Sentii Aulacis Veneria, etc. *F.*]

SEPTEMVĬRĀLIS, e, adj. ad Septemviros per- tinens, ut Septemviralis auctoritas, *Cic. Phil.* 12, 9. ℙ *Septemviralis vir*, qui septemviratu praeditus est. *Id. ib.* 13, 12. Septemvirales Lento, et Nu- cula. ℙ *Septemviralia judicia* erant, quae a septem judicibus, ex centumvirorum ordine selectis, exer- cebantur. Hinc liber Pauli JCti *De septemviralibus judiciis*, citatur in *titulis legis* 7, 28. et 31. *Dig.* 5. *tit.* 2.

SEPTEMVĬRĀTUS, us, m. septemvirorum digni- tas. *Cic. Phil.* 2, 38. Eundem in septemviratu non- ne destituisti? Adde *Plin. ep.* 10, 8.

SEPTEMVIR, ĭri, m. Septemviri, ἑπτάρχοντες, magistratus Romae septem viris constans: ut epu- lonum, qui convivia Deorum instruerent: de quibus V. EPULO; item agris dividendis et assignandis: de quibus *Cic. Phil.* 5. et 6., item judiciis exercendis: de quibus V. SEPTEMVIRALIS. *Plin. ep.* 2, 11. *med.* Stabat modo consularis, modo septemvir epu- lonum, jam neutrum. *Lucan.* 1, 602. Septemvir- que epulis festis, Titiique sodales. (Adde *Tac. A.* 3, 64.) *Cic. Att.* 15, 19. *extr.* Dic mihi, C. Anto- nius voluitne fieri septemvir? *Id. Phil.* 6, 5. *med.* Septemvirum acta sustulimus. V. dicta in QUIN- DECIMVIRI.

SEPTEMZŌDĬUM. V. SEPTIZONIUM.

SEPTĒNĀRĬUS, a, um, adj. ἑπταδικὸς, septem continens. *Plin.* 11, 36, 43., *Gell.* 3, 10. et *Macr. Somn. Scip.* 1, 6. Septenarius numerus. *Macr. ib.* multa disserit de hujus numeri perfectione. ℙ *Se- ptenarius versus*, septem pedibus constans, ut *sena- rius* sex. *Diomed.* 3, 514. Septenarium versum Varro fieri dicit hoc modo, cum ad iambicum pes trisyllabus additur, et fit tale: *Quid immerentibus noces? quid invides amicis?* Similis in Terentio (*Hec.* 3, 2, 14.) Nam si remittent quippiam Philu- menae dolores. *Cic.* Septenarios vocat, qui iambici tetrametri sunt, et octo, non septem, habent pe- des, *Tusc.* 1, 44. Non intelligo, quid metuat, cum tam bonos septenarios fundat ad tibiam. Versus, de quib. *Cic.* loquitur, sunt, Heu reliquias semiassi regis, denudatis ossibus, Per terram sanie delibu- tas foede divexarier. Miratur hoc *Voss. in not.* ad *fragm. trag. Ennii*: putat *Scal. l.* 7. *de re Poet.* de- ceptum esse: *Lamb.* ut culpa liberet, legit *tam bo- nos octonarios.* Quid, si dicamus, quicumque ver- sus iambicorum numeros excederent, septenarios vulgari quadam consuetudine dici consuevisse? V. SEMIASSUS. ℙ *Fistulae septenariae* in aquaedu- ctibus sunt, quae diametrum habent septem qua- drantum. *Front. Aquaed.* 25. V. et *ib.* 41. ℙ In illo *Mart.* 4, 46. Et crasso figuli polita coelo Se- ptenaria synthesis Sagunti: *Turneb. Adv.* 23, 19. intelligit septem pocula fictilia Saguntina. Alii pu- tant significari vas fictile, septem unciarum capax. Magis placet *Turnebi* sententia. V. SYNTHESIS.

SEPTENDĔCIM et Septemdecim. ἑπτὰ καὶ δέκα, nomen numerale cardinale indeclin. *Cic. Verr.* 2, 5, 47. Nos in septendecim populis Siciliae numera- mur. *Prisc.* 18, 1170. testatur, *Livium* quoque frequenter *septemdecim* dixisse. Adde in cap. Legis Agrar. ap. *Cic. Agr.* 2, 7. et *Liv.* 38, 33. *f.*, quib. locis in multis MSS. notae numerales XVII. adscri- ptae sunt.

SEPTĒNI, ae, a, adj. distributivum numeri se- ptenarii, ἑπτά. *Colum.* 12, 28. In serias singulas, quae sint amphorarum septenum, addito medicami- nis pondo unciam; et 1, 3. *med.* Liciniana illa se- ptena jugera, quae plebis tribunus viritim diviserat. *Plin.* 7, 25, 25. Epistolas vero tantarum rerum qua- ternas pariter librariis dictare, aut si nihil aliud ageret, septenas; et 17, 10, 11. Pineae nucleis se- ptenis fere in ollas perforatas additis; et *Liv.* 40, 29. Duo fasces septenos habuere libros. ℙ Saepis- sime ponitur pro cardinali *septem*, extra distributio- nem. *Cic. Verr.* 2, 2, 49. *f.* Pueri annorum senum septenumque denum; et *Plin.* 11, 37, 87. Homo crescit in longitudinem ad annos usque ter septenos. *Prop.* 3, 21, 16. Et qua septenas temperat unda vias, *h. e.* per septem alveos et ostia fluit. *Ov. Met.* 2, 682. dispar septenis fistula cannis. *Sen. Herc. Oet.* 1850. bis septenos greges deplanxit una mater. ℙ In sing. num. fere poeticum est. *Val. Fl.* 6, 348. contraque ruentem Septeno validam circumfert te- gmine molem, *h. e.* clypeo septemplici. *Lucan.* 8, 445. de Nilo: Gurgite septeno rapidus mare submo- vet amnis. Sic *Stat. Silv.* 5, 2, 136. Septenus Ister. *Claud. in Ruf.* 1, 185. Hic bibat aestivum septeno gurgite Nilum. *Appul. Apol.* lux haec optata cana- tur, Quae bis septeno vere tibi remeat. *Auson. Ecl. de rat. puerper.* 4. Septeno moderanda choro. *Plin.* 28, 16, 66. Non removeri septeno circuitu.

SEPTENNIS et Septuennis, e, adj. ἑπταέτης, qui septem est annorum. *Pl. Poen. prol.* 66. Puer se- ptuennis surripitur Carthagine. Adde *Men.* 5, 9, 57., *Merc.* 2, 2, 21. et *Bacch.* 3, 3, 36., quibus omnib. loc. *septuennis* legitur in optim. libris. Sic *Prud.* περὶ στεφ. 10, 656. Da septuennem circiter puerum aut minus. At septennis defenditur ana- logia, ut *quinquennis*, *sexennis*, *octennis*, etc. *Ca- pitol. M. Aurel.* 21. Filium nomine Verum Caesa- rem, exsecto sub aure tubere, septennem amisit. Hinc

SEPTENNĬUM, ii, n. *Prud.* Διττοχ. 24. de Pha- raonis somnio: famis duo per septennia tempus. ℙ Ap. *Fest.* in *Sextantarii* habetur *septuennium* anti- quo more.

SEPTENTRĬO, onis, m. et Septentriones, um, m. plur. ἄρκτος, septem stellae prope polum Arcti- cum. V. TRIONES. *Fesus:* Septentriones septem stellae appellantur a septem bobus junctis, quos triones a terra rustici appellant, quod junctis simul terram arent, quasi terriones. Quidam a septem stellis, quod id astrum Graeci ἅμαξαν dicant, quia habet partem quandam temonis specie. Unde ait Ennius: Superat temo stellas. Sed et Physici eum situm septem stellarum contemplati, Septentriones dici ajunt, quod ita sunt sitae septem stellae, ut ternae proximae specie efficiant veluti trigona. Haec *Fest.* Eadem fere *Gell.* 2, 21. Graeci ἅμαξαν, idest plaustrum vocant: Latini similiter *plaustrum.* Ex septem stellis duae pariles uno in loco cernuntur, quae pro bobus accipiuntur, reliquae plaustri figu- ram designant. Itaque et proximum sidus Bootes Graecis, Latinis Bubulcus dicitur, quia more bu- bulci currum sequitur. Atque hae septem stellae sidus efficiunt, quod dicitur Ursa minor, et a *Vitr.* 6, 11. minor septentrio. Alterum vero sidus, quod Ursa major, et a *Vitr. ib.* septentrio major vocatur, viginti septem stellis constat, quae et ipsae positio- ne plaustrum referunt. ℙ Hinc est, quod frequen- tius a scriptoribus *septentriones*, cum de sideribus sermo est, in plurali numero usurpantur. *Pl. Amph.* 1, 1, 117. Nam neque septentriones quoquam in coelo commovent. *Caes. B. G.* 7, 83. Erat a se- ptentrionibus collis. *Cic. N. D.* 2, 19. Inflectens autem sol cursum tum ad septentriones, tum ad me- ridiem, aestates et hiemes efficit. ℙ Septentrio item nomen est venti, qui Austro objectus est: ita dicti, quod a septentrionibus stellis spirat. Graece Aparctias appellatur, quod ab Arcto flat. Poetae fabulantur, filium esse Astraei. *Cic. Att.* 9, 6. Ex ea die fuere septentriones venti. *Liv.* 26, 45. Acer septentrio ortus stagnum inclinatum eodem, quo aestus, ferebat. Adde *Sen. Q. N.* 5, 16. ℙ Item ponitur pro polo septentrionali. *Plin.* 6, 22, 24. Siderum in navigando nulla observatio, septentrio non cernitur. ℙ Tmesis est in illo *Cic.* in *Arat. N. D.* 2, 41. Stellae, Quas nostri septem soliti vo- citare triones; et *Virg. G.* 3, 381. Talis Hyperbo- reo septem subjecta trioni Gens; et *Ov. Met.* 1, 64. Scythiam, Septemque trionem Horrifer invasit Bo- reas. ℙ Est etiam nomen proprium virile. *Inscr.* ap. *Grut.* 332, 4. D. M. pueri Septentrionis, etc. ℙ Scribitur et *septemtrio*, quae scriptio est in libris et lapidib. ap. *Manut.*, probantibus *Cellario*, et *Dausqu.* Aliis tamen *n.* placet, ut in *tantus*, *quan- tus*: et quod *m* ante *t* non facile effertur. V. *Inscr.* modo §. 6. allatam,

SEPTENTRĬŌNĀLIS, e, adj. ἀρκτικὸς, ad se- ptentrionem pertinens. *Vitr.* 9, 6. In septentrio- nali circulo duae positae sunt Arcti. *Plin.* 9, 17, 30. Septentrionalis oceanus. *Id.* 2, 70, 70. (et *Sen. Q. N.* 4, 5.) plaga. *Id.* 15, 16, 18. *n.* 1. Po- maria septentrionalibus fenestris sereno die patere.

₽ *Septentrionalia* absolute, partes cujuslibet loci septentrionem spectantes. *Id.* 11, 14, 14. Aliubi favi cera spectabiles gignuntur, ut in Pelignis: aliubi mellit copia, ut in Creta: aliubi magnitudine, ut in septentrionalibus. *Id.* 6, 34, 39. Septentrionalia Africae, et Numidiae.

SEPTENTRĬŌNĀRĬUS, a, um, adj. idem ac septentrionalis. *Gell.* 2, 22. Septentriones autem habent ob eandem causam unum (*ventum*): is objectus, directusque in Austrum, Latine septentrionarius, Graece ἀπαρκτίας appellatus.

SEPTĬCEPSOS. V. BICEPSOS *f*

SEPTĬCĬĀNUS, a, um, adj. ut *Septiciana libra* ap. *Mart.* 8, 71., dicta est libra Romana, quae secundo bello Punico, attritis Romanorum opibus, ex duodecim unciis ad octo et semunciam redacta est, dicta creditur *Septiciana* a *Septis*, quo loco Romae negotiatores versabantur, et ad pondus vendebant. *Id.* 4, 89. meminit *argenti Septiciani*.

SEPTĬCOLLIS, e, adj. septem colles habens, ἑπτάλοφος. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 412. cum puer Mavortius Fundaret arcem septicollem Romulus, *h. e.* Romam, in qua septem colles fuerunt, Palatinus, Quirinalis, Aventinus, Tarpejus seu Capitolinus, Coelius, Viminalis, et Esquilinus, de quibus suis loc. *Serv.* ad *A.* 6, 784. omittit Tarpejum, et Janiculum substituit.

SEPTĬCUS, a, um, adj. σηπτικὸς, vim habens molliendi, absumendi, et exedendi excrescentia: a σήπω, putrefacio, consumo. Et dicitur de medicamentis. *Plin.* 30, 4, 10. Haec cum hircino sevo illita lichenas ex facie tollit septica vi. *Id.* 34, 18, 55. Sandarachae dos septica. *Cels.* 5, 19. *n.* 18. Quaedam emplastra exedentia, quae σηπτικὰ Graeci vocant; et 7, 21. Medicamenta quae exedunt, nec erodunt, σηπτικὰ Graeci vocant.

[SEPTĬDRŎMUM, i, n. spatium temporis septeni: vox hybrida a *septem*, et δρόμος, cursus, spatium. *Theod. Prisc.* 4, 3. *med.* Manifestum est, septidromum septem spatiis contineri; septimo mense dentes nasci, aliquibus nono; septimo anno infanti dentes cadere; bis septeno pubescere, et nucleantibus mamillis semen generare; ter septenis et uno anno barbam maturare; septidromis aegros periclitari. Perperam *septidomum* et *septidomis* in editionib. legitur. *F.*]

SEPTĬES, adv. ἑπτάκις, septem vicibus. *Cic. Phil.* 2, 37. Ubi est septies millies sestertium, quod in tabulis, quae sunt ad Opis, patebat? *Plin.* 16, 40, 79. Septies restituto templo. *Liv.* 28, 6. Euripus septies die temporibus statis reciprocat. Alii leg. *in die*.

SEPTĬFĀRĬAM, adv. ἑπταμερῶς, septem partibus. *Santra* ap. *Non.* 2, 779. Volumen unum nos lectitavimus, et postea invenimus septifariam divisum. Est qui leg. *septemfariam*.

SEPTĬFLŬUS. V. VESTIFLUUS.

SEPTĬFŎLĬUM, ii, n. ἑπτάφυλλον, herba sic dicta a foliorum numero. *Appul. Herb.* 116.

SEPTĬFŎRIS, e, adj. septem fores, seu foramina habens. *Alcim.* 1, 63. Septiforis vultus. *Sidon. ep.* 2, 2. *med.* fistula.

SEPTĬFORMIS, e, adj. septem habens formas. *August. de serm. Dom. in monte* 1, 4. Septiformis gratia Spiritus Sancti.

SEPTĬMĀNĬĂ, ae, f. primum dicta est regio, seu ager circa Biterras urbem Galliae Narbonensis, qui Septimanis militibus, illuc in coloniam missis, assignatus fuit, ut est ap. *Plin.* 3, 4, 5., deinde tota Narbonensis provincia hoc nomine appellata fuit, quae hodie *Languedoc* dicitur. Ibi primum Gothi in Galliam irruentes sedem posuerunt. *Sidon. ep.* 3, 1. *f.*

SEPTĬMĀNUS, a, um, adj. ἑβδομαδικὸς, ad septem pertinens. *Septimani*, milites legionis septimae, ut *secundani* secundae, *sextani* sextae. *Plin.* 3, 4, 5. In mediterraneo coloniae, Arelate Sextanorum, Biterrae Septimanorum, Arausio Secundanorum. Adde *Tac. H.* 3, 25. ₽ Hinc *Septimani* populi Galliae Narbonensis, ut in voce praeced. dictum est. ₽ *Septimanae Nonae*, quae septimo mensis die occurrunt, Martio, Majo, Julio, Octobri; ut *quintanae*, quae quinto. *Varr. L. L.* 5, 4., *Macr. Sat.* 1, 14. et *Censor. de die nat.* 20. ₽ *Feturae septimanae*, partus septimo mense editi. *Arnob.* 3, 105. ₽ *Septimana*, spatium septem dierum, ἑβδομάς. *Impp. Theodos. et Valent. Cod. Theod.* 15, 5, 5. Dominico, qui septimanae totius primus est dies.

SEPTĬMATRUS, uum, m. plur. festum Minervae, septimo die post idus Martias celebratum, ut in QUINQUATRUS dictum est. *Varr. L. L.* 5, 3, et *Paul.* ex *Festo* in *Quinquatrus*.

*SEPTĬMĬA, ae, f. videtur uxor Sicae fuisse. *Cic. Fam.* 9, 10. et *Att.* 16, 11. *B. A.*

[SEPTĬMILLUS, a, um, adj. dimin. Septimii, ὑποκοριστικῶς usurpatum. *Catull.* 45, 13. Sic, inquit (*Acme*), mea vita, Septimille, Huic uni domino usque serviamus. *Id. ib.* 23. Unam Septimius misellus Acmen Mavult. ₽ Est etiam dimin. septimi, et cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1134, 6. Aelius Septimillus. Alia ap. *Maff. Mus. Ver.* 373, 4. Acellia Septimilla. *F.*]

[SEPTĬMĪNUS, a, um, adj. ad septimum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1026, 8. Licinius Septiminus. Alia ap. *eund.* 710, 6. Tullia Septimina; et 467, 6. Septimia Septimilla, quae et Revocata. *F.*]

*SEPTĬMĬUS, i, m. nomen Romanum; v. g. P. Septimius Scaevola, senator. *Cic. pro Cluent.* 41. et *Verr.* 1, 13. ₽ Q. Septimius, philosophus, vixit temporibus Antonii Triumviri. *Suet. Gramm.* 18. ₽ Titius Septimius, vates et amicus Horatii. *Id.* in *vita Horat.* et *Hor. Od.* 2, 6. *in.* et *ep.* 1, 9. *in.* itemque *Vet. Schol.* ad *ep.* 1, 31, 9. ₽ Septimius Severus, Imperator. V. *Severus*. *B. A.*

SEPTĬMO. V. SEPTIMUS.

SEPTĬMONTĬĀLIS, e, adj. ad Septimontii dies pertinens, ut Septimontiale sacrum. *Suet. Dom.* 4. Septimontialis satio fabae, *Colum.* 2, 10. *med. h. e.* quae mense Decembri fit circa Septimontium. Sunt qui perperam leg. *septuncialis*, h. e. qua dimidium jugeri, et ejusdem duodecima pars seritur; etenim de eadem re haec habet *Pall.* 13, 1. *in.* Faba circa Septimontium seri potest.

SEPTĬMONTĬUM, ii, n. erat dies festus Romae III. Id. Decembr., (idem qui et Agonalia,) celebratus ob inclusum pomoeriis septimum collem, ut ait *Plutarchus Quaest. Rom.*, ita dictus, quod in septem montibus fiebant sacra, auctore *Festo*, et *Varr. L. L.* 5, 3. *f.* Verba *Festi* sunt: Septimontio, ut ait Antistius Labeo, hisce montibus feriae: Palatio, cui sacrificium quod fit, Palatuar dicitur: Veliae, cui item sacrificium: Fagutali, Suburae, Cermalo, Oppio, Coelio monti, Cispiomonti. Octo enumerat *Festus*, quia *Cermalus* non est mons, sed locus imus ad Tiberim (V. CERMALUS.), in quo tamen sacra eodem die fiebant. Adde *Tert. Idol.* 10., qui *ad Nat.* 2, 15. hac de re ita loquitur, quasi *Septimontius* Deus sit, cui sacra illa fiebant.

SEPTĬMONTĬUS. V. in fin. vocis praeced.

*SEPTĬMULEIUS, i, m. C. Gracchi interfector, tamesti antea familiaris. Is auro repensum caput Gracchi ad Opimium tulit, plumboque in os addito, parricidio rempublicam etiam circumscripsit. V. *Plin.* 33, 3. *B. A.*

*SEPTĬMUNCĬA, ae, f. oppid. Africae Propriae, in Byzacena. *Anton. Itin. B. A.*

*SEPTĬMUNCĬENSIS, e, adj. ad Septimunciam spectans. *Notit. Afric. B. A.*

SEPTĬMUS, a, um, adj. ἕβδομος, ultimus in septem. *Hor. Sat.* 2, 6, 4. Septimus octavo propior jam fugerit annus. *Pl. Ps.* 2, 2, 3. Septimas esse aedes a porta, ubi ille habitat. *Mart.* 1, 100. Intra septimas calendas, *h. e.* intra septem menses. *Cic. Cluent.* 27. Ut ipsius Staleni sententia septima decima accederet. *Plin.* 7, 52, 53. Ut in septimum et quinquagesimum atque centesimum vitae duraret annum. *Pl. Pers.* 2, 3, 8. Ibi mercatum dixit esse dieseptimi, *h. e.* die septimo. V. in DIES. ₽ *Septimum*, adv. habet *Cic. N. D.* 3, 32. *extr.* Marius septimum consul. Alii leg. *septies*. ₽ *Septimo* loco, ut *secundo*, *tertio*, etc. Item septies. *Treb. Gall.* 17. Lavit ad diem septimo aestate, vel sexto: hieme secundo, vel tertio. Adde *Vopisc. Flor.* 4. ₽ *Septimus casus* grammaticis est idem cum ablativo, qui ordine sextus est: sed cum discrimine: dicitur enim ablativus, cum per passivum modum utimur: *septimus casus*, cum per activum. *Diomed.* 1, 302., *Prisc.* 5, 673. et *Cledon.* p. 1863., quorum aliquis aliud discrimen statuit, ut *ablativus* sit, cum praepositionem habet, *septimus casus* cum sine illa est. Octavum etiam casum addit *Cledon.* dativo similem, ut cum dicit *Virg. A.* 5, 451. It clamor coelo. ₽ [*Septimus* praenomen R. fuisse videtur. Id enim probare conatus est *Fabrett.* p. 24. *n.* 110. et 111., sed in his duab. inscriptionib. alii *Sep.* et *Septim.* interpretantur *Septimius*, nomen *scil.* gentilicium. Ejusdem tamen sententiam confirmat *Inscr.* ap. *Mur.* 195, 1. Q. Caecilius Q. et VII. L. Hermes Sevir Aug. *h. e.* Quinti et Septimi libertus, duorum nempe fratrum e gente Caecilia. *F.*]

SEPTĬMUSDĔCĬMUS, a, um, adj. decimus septimus. *Vitr.* 9, 4. *f.*

SEPTINGĒNĀRĬUS, a, um, adj. qui septingentorum numerum complectitur. *Varr. R. R.* 2, 10. *f.* Septingenarii enim mei: tu, opinor, octingenarios habuisti: *scil.* greges.

SEPTINGĒNI, ae, a, adj. septingenteni per syncopen. *Plin.* 33, 3, 19. de auro: Nec aliud laxius dilatatur, aut numerosius dividitur, utpote cujus unciae in septingenas et quinquagenas bracteas spargantur.

SEPTINGENTĒSĬMUS, a, um, adj. ἑπτακοσιοστὸς, ultimus, sive unus ex septingentis. *Liv. prooem.* 1. Ut quae supra septingentesimum annum repetatur.

SEPTINGENTI, ae, a, adj. ἑπτακόσιοι, nomen numerale distributivum. *Liv.* 23, 20. Oppidum firmatum septingentorum militum de exercitu Annibalis praesidio. *Plin.* 3, 5, 11. Insulae absunt a Dianio septingentis stadiis. *Enn.* ap. *Varr. R. R.* 3, 1. Septingenti sunt, paulo plus aut minus, anni. *Mart.* 7, 10. Septingenta Tito debet Lupus, *scil.* 700. sertertia.

SEPTINGENTĬES, adv. sexaginta vicibus. *Plin*

36, 15, 24. *n.* 2. Milonem sestertium septinge[...] aeris alieni debuisse. *Id.* 28, 12, 50. Quotidie [...]ptingenties lacte asinino cutem fovere.

SEPTĬO, onis, f. actus sepiendi, seu locu[...]ptus. *Vitr.* 5, 12. *med.* Locus, qui in ea sept[...] finitus fuerit: *et mox*: Inter septiones fundam[...] fodiantur. Adde 6, 11. *med.* *Vopisc.* *Aurel.* Septio Urbis, *h. e.* partes Urbi additae. *Id.* enim 21. narrat, Aurelianum muros urbis Romae dilata[...]

SEPTĬPES, ĕdis, adj. omn. gen. septem p[...] habens. *Sidon. ep.* 8, 9. *in carm.* Hic Burgu[...] septipes frequenter Flexo poplite supplicat quie[...] *h. e.* Burgundio giganteae staturae. Adde c[...] 12, 11.

[SEPTĬREMIS, is, f. ἑπτήρης, navis, qua[...] bet septem ordines remorum. V. HEPTERES. [...]jective usurpat *Curt.* 10, 1. *med.* Imperavit i[...]tium carinas navium ponere: septiremes omnes deducique Babylonem. *F.*]

SEPTĬZONĬUM et Septemzodium, ii, n. ἑπτ[...]νον, aedificium Romae alte assurgens, et se[...] zonis, seu fasciis cinctum, quae septem [...] moles, aliam supra aliam decrescendo impo[...] referebant. Duplex fuisse videtur, alterum i[...] gione decima ad caput Appiae viae, non pro[...] Circo maximo, sub Palatio, exstructum a S[...] Imp., alterum vetustius in regione duodecima. [...] unum tantum fuisse ajunt. *P. Victor. de reg[...] Rom.* ponit in regione decima, *Septizonium* [...] *alias Severi*: in duodecima, *Septizonium Severi* [...]derint alii. Memoratur a *Suet. Tit.* 1., *Spar[...] ver.* 19. et 35. et *Ammian.* 15, 7. *n.* 3. ubi V. a[...]

SEPTŬĀGĒNĀRĬUS, a, um, adj. ἑβδομηκ[...] septuaginta continens. *Front. Aquaed.* 56. F[...] septuagenaria diametri digitos habet novem[...] ₽ Item annos natus septuaginta. *Callistr. Di[...]* 6, 5. *med.* Si ante quis ad munera municipali[...] catus sit, quam septuagenarius fieret.

SEPTŬĀGĒNI, ae, a, adj. septuaginta, [...]butiva ratione. *Plin.* 36, 13, 19. *n.* 4. Pyra[...] quinque, in imo latae pedum quinum seqtuag[...] altae centum quinquagenum. ₽ Ponitur etia[...] nulla distributio fit. *Colum.* 5, 2. *med.* Septu[...] septuageni fiunt quatuor millia et noningenti[...] In sing. num. *Plin.* 26, 10, 63. Septuageno durasse libidinem contactu herbae cujusdam.

SEPTŬĀGĒNĬQUĪNI, ae, a, adj. septua[...] quinque, ut Fistula septuagenumquinum. [...] *Aquaed.* 57.

SEPTŬĀGĒSĬES, adv. septuagies. Est [...] 7, 241.

SEPTŬĀGĒSĬMUS, a, um, adj. ἑβδομηκ[...] ultimus ordine ex septuaginta. *Cic. Div.* 1, 2[...]rus ad septuagesimum annum pervenit, cum q[...]ginta natus annos regnare coepisset. *Liv.* 2[...] *med.* Scipio cum ceteris copiis, septuagesimis c[...] Tarraconem rediit.

SEPTŬĀGĬES, adv. septuaginta vicibus, ἑβ[...]κοντάκις. *Colum.* 5, 2. *med.* Septuagies septua[...]

SEPTŬĀGINTA, adj. indecl. numerale card[...] ἑβδομήκοντα, decies septem. *Cic. Verr.* 2, 3[...] Unus ager Agyrinensis centum septuaginta ar[...]bus inanior cum sit.

SEPTŬENNIS. V. SEPTENNIS.

SEPTUM, i, n. φράγμα, locus munitus, et [...] cumque sepimento vallatus et clausus, cuju[...] sunt stabula, ovilia, vivaria, etc. *Cic. Phil.* [...] Omnes fori aditus ita septi sunt, ut, nisi sep[...]vulsis, introiri in forum nullo modo possit. [...] 13, 3. Quibus enim septis tam immanes bellua[...]tinebimus? *Id. Sext.* 37. Tribunum alii gladii[...]riuntur, alii fragmentis septorum, et fustibus. *R. R.* 1, 14. Septa, quae tutandi causa fundi [...] *Id. ib.* 3, 2. Septa e maceriis ita esse oportere [...]porario, ut tectorio tacta sint. *Virg. Ecl.* [...] Quamvis multa meis exiret victima septis. [...] 6, 23. Ut ad sonum buccinae pecus septa re[...] consuescat. *Id.* 8, 17. *med.* Animadvertimus septa pelagios greges, *h. e.* in piscinis. *Lu[...]* 489. et *Virg. G.* 4, 159. septa domorum, *h.* [...]mus. *Nemes. Cyn.* 308. Septum lini, *h. e.* r[...] indago. ₽ *Septa* Romae loca duo in Campo M[...] tabulatis septa et clausa, in modum stabuli (u[...] *Ovilia* dicta), in quorum altero populus R. [...] comitiorum tempore, antequam ad suffragiu[...] caretur: in altero magistratus, qui comitiis [...]rat, ejusque ministri, praecones, et alii. [...]guebantur pontibus, per quos populus transib[...] in PONS dictum est. *Ov. Fast.* 1, 53. Est q[...] quo populum jus est includere Septis, *h. e.* di[...]mitialis. *Cic. Att.* 4, 16. *f.* In Campo Martio tributis comitiis marmorea sumus et tecta fa[...] *Lucan.* 7, 306. Septorumque nefas et clausi p[...] Campi. V. OVILE. ₽ In Septis mercatores ne[...]bantur, venalesque omne genus merces prost[...] *Mart.* 9, 60. In septis Mamurra diu multumq[...]gatus, Hic ubi Roma suas aurea vexat opes. [...] *tum epigr.*, ubi recenset varia rerum venaliu[...]nera, quae ibi praeponebantur. ₽ *Septa* item obices, et claustra, quae ad incile opponuntur, derivandae compellendaeve ex flumine causa: si lignea sint, sive lapidea, sive ex alia qualibet [...]ria, ad continendam transmittendamque aqua[...]

ata. *Ulp. Dig.* 43. *tit.* 20. qui est *De rivis*, *l.* 1.
medicis *septum transversum* dicitur membrana
a in ventre, a praecordiis uterum diducens, a
iore parte non solum intestina, sed jecur quo-
lienemque discernens, διάφραγμα. *Cels. praef.*
4, 1. et 7, 4. ¶ [*Septum clusum*, est quod in-
ntibus aditum negat, quale fuisse videtur illud,
templum Bonae Deae claudebatur. *Inscr.* ap.
. p. 3. *n.* 9. Voto suscepto Bonae Deae Astra-
Caesaris vilic. aediculam, aram, saeptum clu-
vetustate diruta restituit. *F.*]
PTUNCIALIS. V. SEPTIMONTIALIS.
PTUNX, uncis, m. ἑπτούγκιον, mensura, vel
us septem unciarum, *h. e.* assis partes septem.
33, 19. *f.* Septunces auri in singulos pretium
enit. Adde *Varr. L. L.* 4, 36. ¶ Item in agri
uris septunx dicitur, qui continet semi juge-
et jugeri partem duodecimam. *Colum.* 5, 1.
rs dimidia et una duodecima, pedes sexdecim
a, et octingentos, hoc est septunx, in quo sunt
ula CLXVIII. *Liv.* 5, 24. Triumvirique ad id
i terna jugera, et septunces viritim diviserant.
cipitur etiam pro septem cyathis vini. Solebant
veteres, quando se paulo liberius invitabant,
ini cyathos ebibere, quot erant litterae in ama-
m amicarumque nominibus, singulosque cya-
appellabant uncias. *Mart.* 8, 51. de phiala ab
ntio Rufo sibi data: Det numerum cyathis In-
l littera Rufi, Auctor enim tanti muneris ille
Si Thelethusa venit, promissaque gaudia por-
Servabor dominae, Rufe, triente tuo. Si du-
t, septunce trahar: si fallit amantem, Ut ju-
curas, nomen utrumque bibam. *Instantius*
at decem litteris, *Rufus* quinque. Hinc si
thusa amica mea venit, epoturus sum trien-
h. e. quinque cyathos, qui triens est tuus, *h. e.*
rus tertiae partis nominum tuorum, qui est
ecim. Si dubium est, ventura sit, necne, bi-
septuncem, *h. e.* septem cyathos, dimidium
praeter propter tuorum nominum. Si omnino
ra non est, bibam utrumque nomen, *h. e.*
ecim cyathos. V. BIBO et QUINCUNX. *Id.*
f. Septunce multo deinde perditus stertit, *h.*
e potus, ebrius.
PTUOSE, adv. ἀσαφῶς, obscure: a sepio. *Liv.*
ap. *Non.* 2, 777. Ita septuose dictio abs te
, quod consecutum sapiens aegre contulit.
sepio hoc sensu adhibetur.
PTUPLUS, a, um, adj. ἑπταπλάσιος, septem
ens. *August. serm.* 83. (al. *de verb. Dom.* 15.)
Septuplum solet pro toto computari, quoniam
diebus volvitur tempus.
PTUS, a, um, part. a *sepio*: φραχθεὶς, φρακτός,
datus, vallatus, munitus. *Pl. Curc.* 1, 1, 36.
e per fundum septum facias semitam. *Cic.*
5, 23. Septum undique et vestitum vepribus
etis indagavi sepulcrum. *Virg. A.* 9, 551.
a, quae densa venantum septa corona. *Val.*
346. ceu septus in arcto Dat catulos post ter-
. *Liv.* 1, 28. *med.* Albana pubes inermis ab
s septa, metu cogente silentium tenet. *Ov.*
3, 11, 13. Sic ego belligeris a gentibus undi-
ptus Terreor, hoste meum paene premente la-
Cic. Sext. 44. Stipatus sicariis, septus arma-
unitus indicibus. *Id. Att.* 9, 12. Populi R.
tus Cn. Pompejum circumsidet, fossa et vallo
tenet, fuga prohibet. *Id. Har. resp.* 12. Po-
R. septus atque inclusus. ¶ Translate. *Id.*
2, 10. *f.* Cum sis septus legibus et judiciorum
non sunt omnia timenda, i. e. munitus; et
16, 23. Non videt, quibus praesidiis philoso-
septus sim. [*Translatae significationis sunt
: *Plin. Pan.* 49, 3. septus caritate. Porro
. 19. septa pudicitia agunt, i. e. quarum pu-
ipsis moribus munita custodibus non eget. V.
h. Lex. Tac. p. 425.] ¶ Item vestitus, ami-
Enn. ap. *Non.* 14, 6. et *Fest.* in *Squalidum*:
m reliqui septus mendici stola. *Id. ib.* Squa-
ptus stola.
PTUS, us, m. i. q. septum. *Auct. Itin. Alex.*
Maio) 106. Sed enim res haud in facili erat,
septu munitos accedere. Ita cod. nisi est
m pro *septo*. *B. A.*
TUSSIS et Sextussis, m. septem, et sex as-
d modum *octussis*, *nonussis*, *decussis*) defen-
analogia. *Varr. L. L.* 4, 36. Ab tribus assi-
essis, et sic proportione usque ad nonussis.
en SEXIS.
ULCRALIS, e, adj. ἐπιτάφιος, ad sepulcrum
ns. *Ov. Met.* 8, 480. Ante sepulcrales infelix
aras. *Id. Her.* 2, 120. Fax sepulcralis.
ULCRETUM, i, n. κοιμητήριον, locus, ubi
tia sepulcra sunt. *Catull.* 59, 2. saepe quam
lcretis Vidistis ipso rapere de rogo coenam.
ULCRUM, i, n. τάφος, τύμβος, locus, ubi
, ossave hominis condita sunt, ut *Ulp. Dig.*
2. definit. *Lucr.* 5, 260. terra rerum com-
epulcrum. *Festus*: Sepulcrum est, ut ait Gal-
ius, in quo mortuus sepultus est: quod anti-
tum appellabant: isque cippis aut aliqua alia
tui causa designatus est, intra quos sepultu-
facta. *Ulp. Dig.* 47. *tit.* 12. qui est *De sepul-*
lato, *l.* 3. Sepulcri appellatione omnem sepul-
om. IV.

turae locum contineri, existimandum est. *Cic. Leg.* 2, 22. *med.* Siti dicuntur ii, qui conditi sunt: nec tamen eorum ante sepulcrum est, quam justa facta, et corpus incensum est. *Id. Tusc.* 1, 14. Quid ipsa sepulcrorum monumenta, quid elogia significant, nisi nos futura etiam cogitare? *Enn.* ap. *eund. ib.* 44. *f.* Neque sepulcrum, quo se recipiat, habet, portum corporis. *Cic. Sen.* 7. Nec sepulcra legens vereor, quod ajunt, ne memoriam perdam; et *Rosc. Am.* 9. Cui de tanto patrimonio praedo iste nefarius ne iter quidem ad sepulcrum patrium reliquisset. *Hor. Sat.* 2, 5, 104. Sepulcrum exstruere. *Id. Epod.* 9, 26. condere. *Cic. Leg.* 2, 26. facere. *Lucan.* 9, 235. praestare alicui. *Ov. Met.* 7, 618. (et *Virg. A.* 6, 152. et *ib.* 3, 67.) Condere aliquem sepulcro. *Id. Her.* 11, 123. Membra imponere sepulcro. *Hor. Od.* 2, 20, 23. ac sepulcri Mitte supervacuos honores, *h. e.* flores, coronas, cippos, columellas, statuas, inscriptiones. *Nep. Dion.* 10. Elatus publice, sepulcri monumento donatus est. ¶ Metonymice. *Ov. Fast.* 2, 33. placatis sunt tempora pura sepulcris, *h. e.* Manibus. *Catull.* 96, 1. Si quidquam mutis gratum, acceptumque sepulcris. ¶ Translate. *Enn.* ap. *Prisc.* 6, 683. Vulturis in silvis miserum mandebat homonem. Heu quam crudeli condebat membra sepulcro! ¶ *Sepulcrum vetus* vocat servus herum suum, capularem senem, ap. *Pl. Ps.* 1, 4, 19. Ejusdem rationis sunt *vetus bustum*, h. e. τυμβογέρων, *silicernium*, ap. *Auct. Priap.* 58. Joculare est et illud *ejusd. Pl. Men.* 1, 2, 43. Clam uxorem ubi sepulcrum habeamus, et hunc comburamus diem, *h. e.* potemus usque, et condamus diem. ¶ In quibusdam veterib. monum. legitur *sepulchrum*: quibus favet *Gell.* 2, 3. Sed plura sunt, in quibus nulla aspiratio est: quae expungitur a *Serv.*, *Cellar.*, *Dausqu.*, etc. Huc facere possunt, quae in PULCHER dicta sunt. Neque tamen putes verum esse, quod nonnulli docuere cum *Charis.* 1, 56., factum esse *sepulcrum* a *se* seorsum, et *pulcrum*. Est enim a supino *sepultum*, ut *fulcrum* a *fultum*, *lavacrum* a *lavatum*, *ambulacrum* ab *ambulatum*. ¶ Fuere qui in prima syllaba diphthongum appingerent. Unde in epitaphio Aureoli ap. *Treb. in* XXX. *Tyr.* 10. Donat saepulcro victor post multa tyranni Proelia, etc. Sed haec nihil habent, cur imitanda sint.

[SĔPULTO, as, a. 1. sepultum servo. *Venant. carm.* 8, 6, 167. Vitalem, ac reliquos, quos cara Ravenna sepultat. *F.*]

SĔPULTOR, oris, m. ταφεύς, νεκροθάπτης, qui sepelit. *August. Trin.* 4, 3. Sepultores corporis mortui. ¶ Translate. *Tert. Anim.* 46. *med.* Augustus civilium turbinum sepultor.

*SEPULTORIUS, a, um, adj. θαπτήριος *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

SĔPULTŪRA, ae, f. ταφή, τυμβεία, actus sepeliendi, exsequiae, humatio. *Cic. Verr.* 2, 5, 51. *med.* Dico, in illo supplicio mercedem funeris ac sepulturae constitui, nefas fuisse. *Id. Div.* 1, 27. Sepultura aliquem afficere. *Id. Phil.* 2, 7. *f.* Corpus alicujus ad sepulturam dare. *Id. Sen.* 20. *med.* Cujus interitum ne crudelissimus quidem hostis honore sepulturae carere passus est. *Suet. Aug.* 17. *med.* Sepulturae honorem tribuere. *Id. Galb.* 20. *extr.* Corpus sepulturae dare. *Just.* 6, 6. *f.* Corpora interfectorum ad sepulturam poscere. *Id.* 3, 5. *f.* et 12, 2. *f.* Sepulturae tradere. *Val. Max.* 9, 8. *f.* mandare. *Tac. A.* 6, 29. Damnatos sepultura prohibere. *Id. H.* 1, 47. Corpora sepulturae concedi, et cremari jussit; et *ib.* 49. Humili sepultura corpus contegere. *Id. A.* 1, 11. Sepultura more perfecta, templum et coelestes religiones decernuntur. *Id. ib.* 16, 16. Illustres viri exsequiis a promiscua sepultura separantur. *Plin.* 7, 52, 53. *extr.* Post sepulturam quoque visorum exempla sunt. *Prop.* 2, 21, 28. Illa sepulturae fata beata tuae. ¶ De sepultura insepulta V. INSEPULTUS. ¶ Videtur etiam poni pro sepulcro. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 12. *f.* Ab Atheniensibus, locum sepulturae intra urbem ut darent, impetrare non potui. *Tac. A.* 2, 73. *f.* In foro Antiochensium, qui locus sepulturae destinabatur. *Suet. Tib.* 1. Locum sibi ad sepulturam sub Capitolio publice accepit. [*Boettich.*, q. v. in *Lex. Tac.* p. 425., nusquam *sepultura* pro *sepulcro* poni docet, sed ubique hoc verbo exprimi in universum notum.]

SĔPULTŪRĀRIUS, a, um, adj. ad sepulturam pertinens. *Auct. de limit.* p. 296. *Goes.* Fines sepulturarii, sive cinerarii.

SĔPULTUS, a, um, part. a *sepelio*: ταφείς, sepultura affectus, sepulcro conditus. Differt ab humato. *Plin.* 7, 54, 55. Sepultus intelligatur, quoquo modo conditus: humatus vero, humo contectus. *Nep. Paus.* 5. Eodem loco sepultus, ubi vitam posuerat. *Lucan.* 8, 859. templis, auroque sepultus. *Sen. Ag.* 742. te sequor tota, pater, Troja sepulte. *Hor. Ep.* 2, 1, 88. Ingeniis non ille favet, plauditque sepultis, Nostra sed impugnat. *Ter. Ph.* 5, 7, 49. Nullus sum, sepultus sum, *h. e.* occidi, perii, actum est de me. ¶ Translate. *Cic. Cat.* 4, 6. (et *Prop.* 1, 22, 3.) Cerno animo sepulta in patria miseros atque insepultos acervos civium, *h. e.* diruta, excisa. *Id. Manil.* 11. Bellum exspectatione Pompeji attenuatum atque imminutum, adventu sublatum ac sepultum. *Vell.* 2, 75. Bellum adventu Caesaris sepultum atque discussum; et *ib.* 126. Sepultae, ac situ obsitae justitia, aequitas, industria. *Quint. decl.* 12, 24. Pudor projectus, et jam olim sepultus. *Fragm. Petr.* p. 675. *Burm.* Fama sepulta probris, *h. e.* flagitiis obruta, et obscurata. *Cic. Pis.* 5. Haec sunt, o carnifex, in gremio sepulta consulatus tui, *h. e.* abdita, sublata, deleta te consule. *Hor. Od.* 4, 9, 29. Paulum sepultae distat inertiae Celata virtus, *h. e.* ignavae, mersae otio. *Virg. A.* 2, 265. Invadunt urbem somno vinoque sepultam. *Prop.* 3, 9, 56. assiduo lingua sepulta mero. *Sen. Herc. Oet.* 1246. Sepultae vires, *h. e.* defectae, intermortuae. ¶ *Sepelitus* pro *sepultus* antiquum est. *Cato* ap. *Prisc.* 10. *f.* Mortuus est, sepelitus est.

*SEPYRA, ae, f. vicus sive castellum Ciliciae, in ea montis Amani parte, sub cujus radicibus Arae Alexandri erant. *Cic. Fam.* 15, 4. *B. A.*

SĔQUĀCĬTAS, atis, f. assiduitas, vel facilitas sequendi. *Sidon. ep.* 9, 9. *med.* Tribuit et quoddam dictare celeranti scribarum sequacitas saltuosa compendium. *Id. ep.* 4, 11. Pigra sequacitas.

SĔQUĀCĬTER, adv. sequendo. *Arnob.* 2, 49. Concludere acutissime syllogismos, ordinare sequaciter inductiones suas. Adde *ib.* 75. et *August. Doctr. Chr.* 2, 22. et *Music.* 4, 10.

SĔQUĀNĬCUS, a, um, adj. ad Sequanos pertinens, qui populi sunt ubi nunc *Burgundia*, ad fontes Sequanae (nunc *die Seine*) fluvii. *Mart.* 4, 19. Hanc tibi Sequanicae pinguem textricis alumnam, etc. *h. e.* endromidem. De Sequanis, et Sequana *Plin.* 4, 17, 31. et *Caes. B. G.* 1, 1. et 2. etc.

[SĔQUĀNUS, a, um, adj. idem ac Sequanicus. *Plin.* 14, 1, 3. Ager Arvernus, Sequanusque et Helvicus. *Lucan.* 1, 425. Optima gens flexis in gyrum Sequana frenis. *F.*]

SĔQUAX, ācis, adj. omn. gen. ἀκολουθητικός, qui facile aut assidue sequitur, vel insequitur. *Prop.* 4, 5, 41. Nec te Medeae delectent probra sequacis, *h. e.* secutulejae. *Virg. A.* 10, 364. Arcadas, insuetos acies inferre pedestres, Ut vidit Pallas Latio dare terga sequaci, etc. et *G.* 2, 374. Silvestres uri assidue, capreaeque sequaces Illudunt: scil. frondibus teneris, quas avide sectantur. *Ov. Her.* 4, 46. Torquentem frenis ora sequacis equi, *h. e.* facile obsequentis imperio manus. Alii leg. *fugacis*. [*Ruhnk.* legendum conj. *tenacis*, quod v. *torquere* contumaci potius equo, quam sequaci, conveniat.] *Sidon. carm.* 16, 3. Ogygiamque chelyn, quae saxa sequacia flectens Cantibus auritos erexit carmine muros. (saxa sequentia *Ov.* dixit *Met.* 11, 2.) *Claud. Cons. Mall. Theod.* 40. Venae sequaces auri, *h. e.* venae auri ductilis. *Manil.* 5, 143. In lucem eduntur Bacchi Venerisque sequaces, *h. e.* sectatores; et *Lucr.* 3, 315. Inque aliis rebus multis differre necesse est Naturas hominum varias, moresque sequaces, *h. e.* qui naturas illas sequuntur. *Pers. prol.* 6. Hederae sequaces, *h. e.* quae parietibus adhaerent, eosque sequuntur. *Virg. A.* 8, 432. Sequaces flammae, i. e. quae sequuntur et arripiunt quidquid est *combustibile*: praecipue vero ignes fulminum, de quibus *Virg.* loquitur. *Id. G.* 4, 230. Fumi sequaces, *h. e.* qui tenuitate sua omnia penetrant, sequunturque omnes rimas vel tenuissimas. *Id. A.* 5, 193. Maleaeque sequacibus undis, *h. e.* quae praetereuntia navigia insequuntur, et vexant. ¶ Translate. *Lucr.* 2, 47. metus hominum curaeque sequaces, *h. e.* quae alte pectori inhaerent, et ubique sequuntur: nam, ut ait *Hor. Od.* 3, 1, 39. neque Decedit aerata triremi, et Post equitem sedet atra cura. *Grat. Cyn.* 411. Scabies sequax malum; et *Calp. Ecl.* 1, 31. rumpe moras, oculoque sequaci Quamprimum nobis divinum perlege carmen, *h. e.* qui celeriter sequitur ductus litterarum. (Adde *Stat. Theb.* 3, 500.) *Val. Fl.* 7, 619. prior ense sequaci Aequat humo truncos, *h. e.* habili, et facile sequente motus celeres manus. *Auson. Idyll.* 5, 3. Imbueretque novas artes, sensusque sequaces, *h. e.* facile sequentes, et arripientes quae docentur. ¶ De iis, quae facile flectuntur, quae lenta sunt, et tenacia. *Val. Fl.* 1, 124. lentoque sequaces Molliri videt igne trabes. *Plin.* 11, 37, 45. de cornib.: Adeo sequax natura est, ut in ipsis viventium corporibus ferventi cera flectantur. *Id.* 36, 26, 67. de vitro: Nec est alia nunc materia sequacior: scil. dum candens flatu figuratur. *Id.* 16, 37, 68. Salicis virgae sequacis ad vincturas lentitiae. *Id.* 7, 15, 13. Bituminum sequax, ac lenta natura. *Mart.* 13, 57. Niliacum ridebis olus, lanasque sequaces, *h. e.* colocasiam, ejusque caulem, qui cum coctus est, araneosus est in mandendo, ut ait *Plin.* 21, 15, 51., *h. e.* in fila minuta, et fibras lentas ac tenaces instar lanae, sub dentibus diducitur. Unde *Mart.* 8, 33. Lenta minus gracili crescunt colocasia filo. *Sen. Hipp.* 1086. Sequaces nodi; et *Val. Fl.* 6, 263. avis visco correpta sequaci. ¶ Translate. *Plin. Pan.* 45, 5. Flexibiles quamcumque in partem ducimur a principe, atque, ut ita dicam, sequaces sumus. [*V. *Schwarz.* ad h. l.] *Pacat. Pan. Theod.* 15. Sequaces discipuli, [*i. e. obedientes, dociles.]

SĔQUĒLA, ae, f. παρακολούθησις, id quod ex qua piam re sequitur. *Gell.* 6, 1. *med.* Incommoda non per naturam, sed per sequelas quasdam necessarias facta dicit Chrysippus: quod ipse appellat κατὰ παρακολούθησιν. *Lactant.* 7, 5. *med.* Immortalitas non

sequela naturae, sed merces praemiumque virtutis est. *Id. de Op. D.* 4. Mors sequela morborum est. ¶ Qui aliquem sequitur, accessio. *Tert. Pat.* 5. *f.* Post mannae escatilem pluviam, post petrae aquatilem sequelam desperant de Domino, *h. e.* aquam sequentem et fluentem de petra. *Ulp. Dig.* 47, 2, 14. *med.* Si jumenta tibi commodavero, quorum sequela erat equuleus. *Front. Strat.* 2, 4. Lixas, calonesque, et omnis generis sequelas conclamare jussit, *h. e.* quicumque sequuntur exercitum. *Scaev. Dig.* 46, 3, 93. *med.* Ubi ei obligationi, quae sequelae obtinet locum, principalis accedit, confusa est obligatio.

SĔQUENS, entis, part. a *sequor*, qui sequitur. *Virg. G.* 1, 33. Qua locus Erigonen inter, Chelasque sequentes. *Ov. Met.* 11, 2. Threicius vates et saxa sequentia ducit. *Plin.* 7, 59, 59. Primus omnium radi quotidie instituit Africanus sequens, *h. e.* minor, seu posterior. *Hirt. B. G.* 8, 50. *med.* Sequens annus; et *Ov. Met.* 15, 197. hodierna Diana sequente, Si crescit, minor est; major, si contrahit orbem. *Id. Am.* 2, 6, 45. Septima lux aderat, non exhibitura sequentem; et *Mart.* 7, 44. Primum est, ut praestes, si quid te, Cinna rogabo: Illud deinde sequens, ut cito, Cinna, neges. *Cajus Dig.* 27, 10, 7. *med.* Si curator sequens pecuniam in rem furiosi vertisset, *h. e.* substitutus in locum curatoris remoti. *Lampr. Alex. Sev.* 37. Panis mundi pondo triginta, panis sequentis ad donandum populo pondo quinquaginta, *h. e.* secundarii. *Stat. Silv.* 4, 9, 17. Te Germanicus arbitrum sequenti Annonae dedit, *h. e.* quae facilis, obsequens, obediens est tibi procuranti. Ita *Gronov.* in *Diatrib. c.* 45. ¶ Ἐπίθετον, Latine appositum, a nonnullis *sequens* dicitur, teste *Quint.* 8, 6, 40.

SĔQUENTĬA, ae, f. *Front. Aquaed.* 34. Quinariarum multiplicatio in amplioribus modulis servare sequentiae suae regulam debet. *Polen.* ex opt. MS. legit *consequentiae.*

SĔQUESTER, stra, strum, adj. qui medius est inter plures, et quasi conciliator. *Virg. A.* 11, 133. Bis senos pepigere dies: et pace sequestra Per silvas Teucri, mixtique impune Latini Erravere jugis, *h. e.* mediis et conciliantibus induciis, et quasi spondentibus, impune fore. *Stat. Theb.* 2, 425. nec sceptra fide, nec pace sequestra Poscitis. ¶ Absolute *sequestra, ae*, quae media, et conciliatrix est. *Stat. Theb.* 7, 542. ubi tunc fidei pacisque sequestra Mater eras? *Appul. Met.* 9. Anus quaedam stupri sequestra, et adulterorum internuntia.

SĔQUESTER, stri et stris, m. μεσέγγυος, μεσίτης, συνθηκοφύλαξ, est is (definiente *Modestino Dig.* 50, 16, 109.), apud quem plures eandem rem, de qua controversia est, deposuerunt: dictus a *sequendo*, quod occurrenti, aut quasi sequenti eos, qui contendunt, committitur: vel, ut ait *Gell.* 20, 11., quod ejus, qui electus sit, utraque pars fidem sequatur. *Festus:* Sequester is dicitur, qui inter aliquos, qui certant, medius, ut inter eos convenerit, depositum ita tenet aliquid, ut ei reddat, qui id deberi jure, sibi constiterit. Cato in ea oratione, quam habuit de indigitibus: Sinunt, miseros perire, ut bona rapiant, aut si superstites petant, ut sequestro dent. Et Plautus Mercatore (4, 3, 36.) Imo sic sequestro mihi data est. Haec *Festus.* Eadem ratione locutus est *Pl. Rud.* 4, 3, 79. Nisi pars datur, aut ad arbitrum reditur, aut sequestro ponitur; et *fragm.* ap. *Prisc.* 6, 692. Vidulum hic apponite: ego servabo, quasi sequestro detis: neutri reddibo: donicum res judicata erit haec; et *Cato* ap. *Gell. l. c.* Per Deos immortales, nolite vos sequestro ponere. *Gell. ib.* Quod apud sequestrem depositum erat, sequestro positum, per adverbium dicebant. *Pl. Rud.* 4, 3, 65. Tu istunc hodie non feres, nisi das sequestrum, aut arbitrum, cujus haec res arbitratu fiat. *Id. fragm.* ap. *Prisc.* 10, 898. Nunc apud sequestrum vidulum posivimus. *Pomp. Dig.* 16, 3, 12. Cum sequestro recte agetur depositi sequestraria actione. *Ulp. ib.* 5. In sequestrum depositi actio competit, si tamen cum sequestro convenit, ut certo loco rem depositam exhiberet. ¶ *In sequestro deponere*, sequestro ponere. *Paul. ib.* 6. Proprie in sequestro est depositum, quod a pluribus in solidum certa conditione custodiendum reddendumque traditur. *Labeo ib.* 16, 3, 33. Servus tuus pecuniam cum Titio in sequestro deposuit ap. Maevium, ea conditione, ut, etc. Adde *Ascon.* mox citandum. ¶ Translate. *Tert. Res. carn.* 51. et 63. Caro in deposito est ubicumque apud Deum, per fidelissimum sequestrem Dei et hominum, Iesum Christum. ¶ Is quoque *sequester* est, apud quem pecunia deponitur cujuspiam rei gratia, et inde quippiam lucratur, ut qui corrumpendos judices suscipit, aut emenda suffragia tribuum. *Cic. Verr.* 1, 12. *f.* Qui aut deponere, aut recipere, aut accipere, aut polliceri, aut sequestres, aut interpretes corrumpendi judicii solent esse. Ubi *Ascon.* Deponitur in sequestri, accipitur ab eo, qui corrumpitur: recipitur, id est promittitur ab eo, qui pro judicaturo spondet: pollicetur, qui apud se dicit aut praemium, aut sententiae potestatem esse. Sequestres sunt, apud quos pecunia deponitur: interpretes, per quos inducitur pactio. *Id. Planc.* 19. Unam tribum delige: doce id, quod debes, per quem sequestrem, quo divisore corrupta sit. Adde *ib.* 16. et *Cluent.* 8. et 26. et *Verr.* 2, 2, 44. et *Coel.* 13. et *Sen. ep.* 118. et *Q. Cic. Petit. cons.* 11. ¶ Item quicumque aliqua ratione medium se interponit, et quippiam alteri conciliat. *Serv.* ad *A.* 11, 133. Sequester est medius inter duos altercantes. *Sen. Consol. ad Helv.* 12. *med.* Menenius Agrippa, qui inter patres ac plebem publicae gratiae sequester fuit. *Sil.* 6, 347. pacisque sequestrem Mittere. Adde *Lucan.* 10, 472. ¶ Translate. *Val. Max.* 9, 1. *n.* 7. Qui suam pudicitiam sequestrem perjurii fieri passi sunt, *h. e.* qui se prostituendo, in causa fuerunt, ut judices Clodii pejerarent, dum jurarunt, se nihil in eo judicio daturos gratiae. ¶ [Rectus casus etiam *sequestris* esse potest. Est enim cogn. civis R. ap. *Liv.* 33, 26. L. Julius Sequestris: quam tamen lectionem *Dukerus* in dubium vocat. *F.*]

SĔQUESTRĀRĬUS, a, um, adj. *Sequestraria actio* a JCtis dicitur, qua aliquid apud sequestrem depositum, dum lis transigeretur, ea peracta repetimus. *Pomp. Dig.* 16, 3, 12. et *Ulp. ib.* 4, 3, 9.

[SĔQUESTRĀTIM, adv. separate. *Cassiod. Var.* 11, 1. *f.* Quaeratis forsitan sequestratim principis bona. *F.*]

SĔQUESTRĀTĬO, onis, f. depositio apud sequestrem. *Impp. Honor. et Theodos. Cod. Theod.* 2. *tit.* 28. qui est *De pecuniae sequestratione prohibita*, *l.* 1. Quoties ex quolibet contractu pecunia postulatur, sequestrationis necessitas conquiescat: oportet enim debitorem primo convinci, et sic solutioni succumbere.

SĔQUESTRĀTOR, oris, m. *Sym. ep.* 8, 53. (al. 54.) Dolor officiorum familiarium sequestrator, *h. e.* impediens.

SĔQUESTRĀTŌRĬUM, ii, n. locus, in quo aliquid, tanquam apud sequestrem, deponitur. *Tert. Res. carn.* 52. *f.* Seminibus sequestratorium terra est, illic deponendis, et inde repetendis.

SĔQUESTRĀTUS, a, um, part. a *sequestro*, sepositus, abjectus, depositus. *Macr. Sat.* 7, 11. Commascula frontem, et sequestrata verecundia, quam in te facies rubore indicat, confer nobiscum libere quod occurrit. *Veg. Vet.* 1, 29. *f.* Sequestratum animal, *h. e.* separatum a ceteris.

SĔQUESTRO, adv. V. in SEQUESTER, stri.

SĔQUESTRO, as, a. 1. apud sequestrum depono. Translate. *Prud. Cath.* 10, 133. Nunc suscipe, terra, fovendum, Gremioque hunc concipe molli. Hominis tibi membra sequestro, Generosa et framina credo. *Tert. Res. carn.* 27. *med.* Corpora medicata condimentis sepulturae, mausoleis et monumentis sequestrantur. *Macr. Somn. Scip.* 2, 14. *med.* Nam causam motus ab eo, quod movetur, ratio sequestrat, *h. e.* secernit, separat; et *ib.* 1, 8. *med.* Qui a rerumpublicarum actibus se sequestrant. *Sidon. ep.* 1, 11. Omni ab infamia vir sequestrandus, *h. e.* collocandus in tuto, ut ad eum pertingere infamia non possit.

SĔQUĬOR, ius, ἐλάττων, χείρων, deterior, pejor. Est adj. compar. anomalum, sine positivo: et a *sequor* ducitur a quibusdam, quia quae sequiora sunt, sequuntur post ea, quae meliora: ab aliis a *secus*, quia aliter sunt, quam esse debent. *Liv.* 2, 37. Invitus, quod sequius sit, de meis civibus loquor. *Ulp. Dig.* 2, 15, 8. *med.* Sed et personarum contemplatio habenda est: hoc est cujus vitae sint hi, quibus alimenta relicta sunt: utrum frugi vitae, an sequioris. *Appul. Met.* 10. Si sexus sequioris edidisset fetum, *h. e.* feminini. ¶ *Sequius*, adv. aliter quam par est, deterius, pejus. *Varr.* ap. *Non.* 2, 746. Non modo absens quicquam de te sequius cogitabit, sed, etc. *Sen. Ben.* 6, 42. Vereor, ne homines de me sequius loquantur. *Colum.* 3, 4. *f.* Melius an sequius terrae mandaverit paterfamilias pecuniam, etc. V. alia in SECUS.

*SEQUIPĔDA, ae, c. i, q. pedisequa. *Surisb.* 1, 13. Sequipeda canis. *Id.* 3, 6. Sequipedarum comitatu stipari. *B. A.*

SĔQUOR, eris, quutus, et cutus sum, dep. 3. ἕπομαι, cum aliquo praecedente ire, pone ambulare, consectari, comitari: a voce Graeca allata, mutata priore consonante, et aspero spiritu in *s* verso. *Ter. Eun.* 5, 2. *f.* I prae: sequor. *Id. Heaut.* 4, 1, 51. Sequere me intro hac. *Id. Hec.* 5, 2, 27. Sequimini me intro huc. *Id. Eun.* 2, 3, 54. Comites secuti sunt virginem parasitus cum ancilla. *Nep. Paus.* 4. Apparatu regio utebatur, veste Medica: satellites Medi sequebantur. *Nep. Att.* 6. Sequi magistratum in provinciam, *Hor. Od.* 4, 1, 38. jam volucrem sequor Te per gramina Martii Campi, te per aquas, dure, volubiles. *Virg. A.* 2, 723. dextrae se parvus Iulus Implicuit, sequiturque patrem non passibus aequis. *Tibull.* 1, 3, 56. Messalam terra dum sequiturque mari. *Ov. Met.* 7, 658. Sequi aliquem ad bella. *Id. Fast.* 3, 508. aliquem a tergo. *Liv.* 9, 45. *f.* hostem vestigiis. ¶ *Sequi heredem* dicuntur, quae testamento in ejus dominium veniunt. *Hor. Sat.* 1, 8, 13. heredes monumentum ne sequeretur. Hinc illae notae in lapidib. H. M. H. N. S. *h. e.* hoc monumentum heredes non sequitur. *Inscr.* ap. *Grut.* 523, 5. Hoc monumentum ext. hered. non sequitur, nec heredes monumentum. *Cato* ap. *Prisc.* 4, 629. Si quis mortuus est Arpinatis, ejus heredem sacra non sequuntur. *Plin.* 9, 35, 60. Et hoc aeternae prope possessionis est: sequitur heredem, in mancipatum venit. ¶ Item feminae, quae amoris causa turpiter viros sectantur: inde *secutulejae* dictae. *Virg. Ecl.* 10, 22. tua cura Lycoris Perque n… alium, perque horrida castra secuta est. *Prop…* 25, 8. Colchis et ignotum nonne secuta virum … *Ov. Her.* 16, 323. Si pudet, et metuis, ne me vi…re secuta, Ipse reus sine te criminis hujus agar… *ib.* 5, 77. quae te per aperta sequantur Aequora, …gitimos destituantque toros. *Val. Fl.* 8, 12. … carior ille, Quem sequimur. *Sabin.* 1, 80. Tynd… externos ipsa secuta viros. ¶ Item aquae jug… fluentes. *Virg. G.* 1, 106. satis fluvium inducit, … vosque sequentes. Ubi *Serv.:* id est juges, aut … cuturos: aut quia, qua duxeris, sequuntur. *Cl…* *Laud. Stil.* 138. sed densior instat Gestorum se… laudumque sequentibus undis Obruimur. ¶ … quae lenta sunt, flexibilia, et sequacia. *Cic. Or.* … Oratio mollis, et ita flexibilis, ut sequatur, … cumque torqueas. *Stat. Achill.* 1, 332. artifici… cturae pollicae cerae Accipiunt formas, ignem… manumque sequuntur. Adde *Plin. ep.* 7, 9. *in e…* ¶ Et universim quaecumque usum sui facilem p… bent, quae non obluctantur, aut resistunt, … obsequuntur, et parent. *Varr. R. R.* 1, 47. Her… dum tenerae sunt, vellendae: prius enim arida… ctae rixantur, ac celerius rumpuntur, quam seq… tur. *Val. Fl.* 5, 562. Expertique simul, si tela… tusque sequantur. *Quint.* 2, 14. Sed non omnia … ducentes ex Graeco sequuntur: sicut ne illos … dem, quoties suis utique verbis signare nostra v… runt. *Virg. A.* 12, 908. Ac velut in somnis, oc… ubi languida pressit Nocte quies, non lingua v… non corpore notae sufficiunt vires, nec vox aut v… sequuntur. (Adde *Ov. Met.* 11, 327. et *Stat. Th.* … 602.) *Ov. Her.* 4, 9. Qua licet, et sequitur, p… est miscendus amori, *h. e.* facile est. ¶ Et … ratione temporis, aut causarum, aut ordinis su… dunt, oriunturve. *Plin.* 13, 22, 43. Converbera… faciem illinens sibi, et secuto die, contra fam… cutem sinceram circumferens. *Lucan.* 2, 528. s… turo jussurus classica Phoebo. *Plin.* 10, 62, … Ova in terra incubant, et fetum sequente exclu… anno. *Id.* 6, 23, 26. Secuta aetas propiorem cur… indicavit. *Id.* 17, 2, 2. *med.* Praecoces germina… nes, evocatae indulgentia coeli, secutis frigor… exuruntur; et 6, 34, 39. *f.* Sequentium diligent… mi. *Id.* 34, 10, 22. Cadmia haec ponderosior pri… levior porro secuturis. *Sall. or. Phil. contra* … *med.* Ubi malos praemia sequuntur, haud facile … quam graduito bonus est. *Cic. Har. resp.* 18. … quisquam poenam, quae sequeretur illud scelus, … re posset. *Id. Or.* 49. Qua tempestate Paris H… nam: et quae sequuntur. *Liv.* 5, 6. *med.* An me… cre discrimen opinionis secuturum ex hac re puta… *Virg. A.* 12, 51. et nostro sequitur de vulnere … guis; et *ib.* 9, 503. At tuba terribilem sonitum … cul aere canoro Increpuit: sequitur clamor, … lumque remugit. *Cic. Am.* 2, 20. *med.* Disp… enim mores disparia studia sequuntur. *Colum.* 7… Pecus est avidissimum cibi: cui si detrahitur fr… villici, clades sequitur gregem. [**Vell.* 2, 42… sequitur invidia inertiam.] ¶ *Sequi viam*, ire … via ducit. *Ov. Pont.* 1, 4, 38. Quas sequerer, … cuit, quas fugeremque vias. *Plin.* 11, 37, 70. … cavernam lautumiarum evasit, angustos vulpium … tus sequutus. *Ov. Pont.* 2, 10, 17. Sunt tamen i… se communia sacra poetis, Diversum quamvis q… que sequamur iter. ¶ *Sequi verbum*, vim et si… ficationem verbi spectare. *Cic. Caecin.* 17. *med.* … ne, si verbum sequi volumus, hoc intelligamus … cesse est, eum detrudi, cui manus afferantur? … Est etiam *sequi*, adire, petere, accedere. *Virg…* 4, 361. Italiam non sponte sequor. *Cic. Att.* 10, … Formias nunc sequimur: eadem nos fortasse fu… persequentur; et *ib.* 3, 16. Si spes erit, Epir… sin minus, Cyzicum, aut aliud quid sequemur. *…* 2, 11. Galli Brenno duce vastaverant Graeci… mox Orientem secuti, in media Asiae parte seder… *Val. Fl.* 1, 2. Fatidicamque ratem, Scythici … Phasidis oras Ausa sequi. Adde *Ov. Her.* 7, 10. … Item studiose sectari, appetere, quaerere, capt… amplecti, delectari. *Cic. Mur.* 27. Qui remoti a … diis ambitionis, otium ac tranquillitatem vitae … secuti. *Id. Leg.* 2, 1. Ego vero praesertim hoc t… pore anni, et amoenitatem hanc, et salubritaten… quor. *Hor. Sat.* 1, 6, 87. si praeco parvas, … coactor, Mercedes sequerer. *Ter. Hec.* 3, 5, … Sequi commodum alicujus. *Prop.* 2, 13, 11. (… thia non sequitur fasces, non quaerit honores. … *Met.* 14, 364. Spem vanam sequi. *Nep. Att.* 7., … *Am.* 3, 8, 26. et *Lucan.* 10, 407. castra, *h. e.* … litiam: militem esse. *Ov. Fast.* 6, 109. rura. … *Andr.* 4, 5, 16. et *Ad.* 2, 2, 40. lites. *Caes. B…* 1, 1. gratiam alicujus. *Id. B. G.* 4, 21. *f.* fiden… puli, *h. e.* servare. *Nep. Ep.* 6. alicujus amicit… *Plin. prooem.* 35. Nos in iis brevitatem seque… [**Vell.* 2, 80, 1. sequi auctoritatem et fidem al… jus: de militibus propter auctoritatem alicuju… partes venientibus. — Alias *sequuntur fidem alic…* qui alicui militant. Cf. *Curt.* 3, 8, 5. et *Vell.* 2, … 2.] ¶ Item imitari. *Ov. Her.* 16, 325. Nam se… Aegidae factum. *Nep. Ag.* 4. Cujus exemplum … nam imperatores nostri sequi voluissent! *Tac.* … 5. Discere a peritis, sequi optimos. *Hor. Sat.* 2, … 39. Invertunt Allifanis vinaria tota Vibidius, B…

, secutis omnibus imis. ℙ Item probare,
are, assentiri, obtemperare. *Cic. Fam.* 4, 3.
os, qui auctoritatem et consilium tuum non
cuti sua stultitia occidisse. *Caes. B. C.* 1, 2.
Milt. 3. *f.* Sententiam alicujus sequi. *Cic.*
f. sectam aliquam. *Plin. ep.* 2, 6. consuetu-
Cic. Par. 5, 1. Sequi et colere leges. ℙ *Se-*
uem auctorem, ejus doctrinam probare, ei-
aerere. *Cic. Fam.* 1, 9. *med.* Plato, quem
ementer auctorem sequor. *Id. Off.* 1, 2. *f.*
ur igitur hac in quaestione potissimum Stoi-
or. *A. P.* 119. Aut famam sequere, aut sibi
entia finge, Scriptor. ℙ *Rationem aliquam*
habere, spectare in agendo, aut sentiendo.
iv. 2, 6. *extr.* Haec qui ante dicunt, quam
m sequantur, vides. *Id. Or.* 2, 50. *f.* Tra-
etiam, quae nos sequi in dicendo, quaeque
spectare solemus. *Id. ad Pomp.* 2. *med.*
. 11. *l.* 8. *ad Att.* Nec, si ego, quid tu sis
, non perspicio, idcirco minus existimo, te
si summa ratione fecisse. *Id. Off.* 1, 11.
nostri Carthaginem et Numantiam funditus
runt: nollem Corinthum: sed credo aliquid
, opportunitatem loci maxime; et *Div.* 2, 7.
saurum inventurum, aut hereditatem ventu-
unt, quid sequuntur? Adde *Sen. Ben.* 2, 7.
, indulgere, obsequi. *Tac. A.* 1, 49. *med.*
r ardorem militum Caesar. *Nep. praef. med.*
mirabuntur, nos in Grajorum virtutibus ex-
s mores eorum secutos. [*Insolentior hic no-
hujus v. usus videtur ap. *Tac. G.* 38. horren-
pillum retro sequuntur, i. e. ita componunt
, ut retro sequatur. V. *Passov.* ad h. l. et
in *Lex. Tac.* p. 425. sq.] ℙ Et stare a
alicujus, favere, assectari. *Cic. Am.* 12. *f.*
uis sibi concessum putet, amicum vel bel-
riae inferentem sequi. (Adde *Att.* 9, 10.)
. 3, 54. Res Agamemnonias, victriciaque
cutus. *Caes. B. C.* 1, 1. Pompejo esse in
eipublicae non deesse, si senatus sequatur.
2, 49, 4. sequi partes alicujus.] ℙ Item
insectari. *Virg. A.* 11, 674. sequiturque,
ns eminus hasta, Tereaque, Harpalycum-
c. H. 4, 29. Hostem pilo sequi. *Flor.* 3, 5.
elles Asiae reliquias. *Ov. Met.* 2, 498. fe-
s. B. G. 7, 47. Neque prius finem sequendi
, quam muro oppidi appropinquarunt. ℙ
enire, contingere. *Caes. B. G.* 2, 22. *extr.*
tanta rerum iniquitate, fortunae quoque
varii sequebantur. *Nep. Att.* 8. Secutum est
cciso Caesare, cum respublica penes Brutos
r esse. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 20. Hoc exem-
ilis et Nealcem successus secutus dicitur.
prosequi, persequi. *Tac. H.* 1, 55. Insita
us natura, propere sequi, quae piget in-
Cic. Caecin. 21. Perge porro hoc item inter-
equi. ℙ Item fieri, consequens esse, hinc
. *Fat.* 12. Nec, si omne enuntiatum aut ve-
falsum est, sequitur illico, esse causas,
in. 2, 8. Nec enim sequitur, ut cui cor sa-
non sapiat palatus. ℙ In transitionibus,
m est, consequens est. *Cic. N. D.* 2, 32.
ima quidem parte satis dictum est. Sequi-
doceam, omnia subjecta esse natura. *Paul.*
, 1, 91. *med.* Sequitur videre de eo, quod
onstituerunt, quoties culpa intervenit debi
. *ib.* 41, 3, 4. Sequitur de usucapione dice-
2, 63, 63. Haec dicta sint de aere. Sequi-
, etc. ℙ Olim *sequor* pro loquor, narro,
nt. [*Qua in significatione sunt qui a Gr.
cere velint.] Hinc *Pl. Mil.* 4, 6, 6. Ob-
ute ipsum convenisti? *Milphid.* Cum ipso
secuta. *Lips.* leg. *locuta* contra MSS. et
V. dicta in INSECE et INSEQUE. Huc
possunt illa *Sen. Troad.* 236. inclytas lau-
, Et clara magni facta genitoris sequi, *h.*
e, referre, persequi; et *Virg. A.* 12, 195.
Aeneas: sequitur sic deinde Latinus. ℙ
tiquos protulisse, notat *Prisc.* 8, 799., ea-
cet significatione. *Gell.* vero 18, 9. *f.* tra-
o, et *sequor* consuetudine loquendi differre:
quo pro dico olim usurparunt: unde *inse-*
Part. *Sequens* V. suo loco. *Sequendus* ap.
d. 4, 30. Ex his sequendas esse alias, alias
das; et *Ov. Her.* 2, 138. Non tibi sic, di-
lli, sequendus eram. ℙ [*Confund. *sequi*
V. *Cort.* ad *Lucan.* 7, 382. 618. — Porro
rsequi et *prosequi*. V. *Spald.* ad *Quint.* 4.

TŬLEIUS. V. SECUTULEIUS.
UTOR. V. SECUTOR.
UTUS et Secutus, a, um, part. V. in SE-

ēris, m. et Sēres, um, m. plur. *Σῆρες*, po-
hiae Asiaticae orientalis, justitia olim in-
t ait *Mela* 3, 7., nec minus celebres te-
lanis, quas ex arboribus suae regionis col-
onficiendis pretiosis vestibus in omnes ter-
s mittere solebant. *Plin.* 6, 17, 20. Seres
ilvarum nobiles, perfusam aqua depecten-
ium canitiem: unde geminus feminis nostris
ordiendi fila, rursusque texendi. Tam mul-
ere tam longinquo orbe petitur, ut in pu-
blico matrona transluceat. Seres mites quidem, sed et ipsis feris persimiles, coetus reliquorum mortalium fugiunt, commercia exspectant. Haec *Plin. Ammian.* 23, 6. *med.* Agunt ipsi quietius Seres, armorum semper et proeliorum expertes, utque hominibus sedatis et placidis otium est voluptabile, nulli finitimorum molesti. Coeli apud eos jucunda salubrisque temperies, aeris facies munda, leniumque ventorum commodissimus flatus: et abunde silvae sublucidae, a quibus arborum fetus aquarum aspergínibus crebris, velut quaedam vellera molientes, ex lanugine et liquore mixtam subtilitatem tenerrimam pectunt, nentesque subtemina, conficiunt sericum, ad usus antehac nobilium, nunc etiam infimorum sine ulla discretione proficiens. Haec *Ammian.* V. SERICUS. *Plin. prooem.* 12. Caedi montes in marmora, vestes ad Seras peti. *Virg. G.* 2, 121. Velleraque ut foliis depectant tenuia Seres. Ubi *Servius:* Alii *depectat* legunt: quod si est, *Seres* posuit pro *Ser*, sicut *trabes* pro *trabs*. Sic Lucanus (1, 19.) Sub juga jam Seres, jam barbarus isset Araxes. Haec *Serv.*, sed nihil prohibet, *Seres* ap. *Lucan.* esse plur. numeri. [*V. *Cort.* et *Mart. Lag.* ad h. l. in *ed. Web.*] *Sen. ep.* 90. *med.* Posse nos habitare sine marmorario fabro: posse nos vestitos esse sine commercio Serum. *Ov. Am.* 1, 14, 5. de capillis: erant tenues, ut quos ornare timeres: Vela colorati qualia Seres habent. *Sen. Herc. Oet.* 666. Quae Phoebeis subditus Euris Legit Eois Ser arboribus. *Auson. Idyll. in monosyllab. de Hist.* 12, 24. Vellera depectit nemoralia vestifluus Ser. Adde *Prop.* 3, 3, 5., *Hor. Od.* 1, 12, 56. etc., *Lucan.* 10, 142., *Sil.* 17, 596., *Petr. Sat.* 119., *Juven.* 6, 402., *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 179. et *IV. cons. Honor.* 257. et *Sidon. carm.* 5, 41. ℙ Illud *Lucan.* 10, 292. de Nilo: Teque vident primi, quaerunt tamen hi quoque, Seres: doctorum ingenia valde torquet. Sunt enim Nili fontes in Africa: Serum sedes in Asia orientali. *Palmer.* putat Seres a *Lucano* pro Aethiopibus positos esse.

SĔRĂ, ae, f. *μοχλὸς*, *κλεῖθρον*, repagulum, fustis, qui opponitur clausis foribus, ut *Fest.* in *Reserare* definit: *Pacuv. ib.* Nunc pandite valvas, removete seras. *Ov. Am.* 2, 1, 27. Carminibus cessere fores: insertaque posti, Quamvis robur erat, carmine victa sera est; et *ib.* 1, 6, 24. excute poste seram. *Id. Fast.* 1, 265. Et jam contigerant portam, Saturnia cujus Dempserat appositas insidiosa seras. *Id. A. Am.* 2, 636. Et centum duris postibus adde seras. *Tibull.* 1, 2, 6. Clauditur et dura janua fulta sera. *Juven.* 6, 346. Pone seram, cohibe: sed quis custodiet ipsos Custodes? *Petr. Sat.* 16. Sera sua sponte delapsa cecidit, reclusaeque subito fores. ℙ Ex his facile colliges, non fuisse seram, ut nunc, clavis affixam postibus aut valvis, sed exemptilem, et quae apponeretur, ac removeretur. Sic *Varr. L. L.* 6, 6. *extr.* Serae, quibus remotis fores panduntur; et *Fest.* in *Adserere* ducit a *sero*, *is*, quia foribus admota opponitur defixa postibus, quemadmodum ea, quae terrae inseruntur. Alii ducunt a *σειρὰ* (extrita subjunctiva diphthongi) catena, aut funis, quia his olim fores firmabantur. ℙ Una eademque res esse videntur *pessulus*, *repagula*, *sera*. Sed videntur *pessuli* minores esse, quam illa: pessuli saepe ferrei: illa lignea. *Repagulorum* usus erat etiam in aliis rebus: *pessuli* et *serae* in solis foribus. V. *Salmas. in Exercit. Plin.* p. m. 924. et sqq. ℙ In illo *Silii* 13, 252. Obnixi torquent obices, munimina serae: Alii leg. *sera* aut *ferrea*. Nam sera constanter primam corripit.

*SERA, ae, f. subint. *hora*. *Vet. Gloss.* *ἑσπέρα*, Sera, vespera, crepusculum. *B. A.*

*SERACHI, orum, populi Asiae, circa lacum Maeotim. *Mela* 1, 19. *B. A.*

SERĀNUS. V. SERRĀNUS.

[SĔRĀPAMMON, onis, m. vox composita ex *Serapis*, et *Ammon*, quae duo sunt Aegyptiorum numina. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 18. T. Aelius Serapammon. ℙ Etiam contracte *Serammon* legitur in Graeca *Inscr.* in *Giorn. Arcad.* T. 28. p. 364. *Σεράμμων ἐνθάδε κεῖμαι Ἀλεξανδρεὺς πολλὰ μογήσας*, *h. e.* Serammon his jaceo Alexandrinus multa passus. *F.*]

SĔRĀPĒUM et Serapīum, ii, n. *Σεραπεῖον*, templum Serapis. *Tert. Apol.* 18. *f.* et *Spect.* 8. *f.*, *Lampr. Alex. Sev.* 27. et *Ammian.* 22, 16., ubi in tantum hujus templi Alexandriae magnificentiam extollit, ut uni Capitolio concedat.

SĔRAPHIM, n. plur. indecl. unus ex ordinibus supremae hierarchiae Angelorum. Vox est Hebraica, a שָׂרַף *saraph*, *ussit*, *incendit*, quia a claritate, et aspectus splendore quasi flammantes, et ignei visi sunt. *Isid. Or.* 7, 5., *Prud. Cath.* 4, 5.

[SĔRĀPIĂ et Sarapia, orum, n. plur. solemnia sacra in Serapidis honorem, quae fiebant mense Aprili. *Vet. Kalendar.* ap. *Grut.* 138. Sacrum Phariae, item Sarapia. *F.*]

[SĔRĀPĬĀCUS, a, um, adj. ad Serapidem pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 127. *col.* 7. L. Cornelius Serapiacus. *F.*]

SĔRĀPĬAS, ădis, f. *σεραπιὰς*, et Serapion, ii, n. herba, quae et orchis dicitur, foliis porri, caule palmeo, flore purpureo, radice gemina, testiculis simili. *Plin.* 26, 10, 62. et *Appul. H.* 15.

SĔRĀPĬCUS, a, um, adj. ut Serapicae coenae, ap. *Tert. Apol.* 39. *med.* *h. e.* sumptuosae, quales in honorem Serapidis celebrari solebant. Quidam legunt *Serapiacae* eodem sensu. ℙ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 890, 15. II. TerentI (*h. e.* duo Terentii) Serapicus et Ias Optando et Fortunulae amicis optimis D. D. *F.*]

[SĔRĀPĬON, onis, m. dimin. Serapis. Est cogn. P. Cornelii Nasicae consulis ann. U. C. DCXVI., quod illi inditum fuit, quia hujusce nominis victimario perquam similis erat, ut tradunt *Plin.* 7, 12, 10. et *Val. Max.* 9, 14. *n.* 3. *F.* *Porro huc pertinent ista: *Cic. Att.* 6, 1. *med.* *Liv. Epit.* 55. *Plin.* 21, 3. V. *Spanh. de usu et praest. num. Diss.* 10. p. 62. sq. *Burm.* ad *Quint.* 6, 3. p. 545. *Duker.* et *Drak.* ad *Liv. l. c.* ℙ Et servus Attici. *Cic. Att.* 10, 17. ℙ Et geographus, Antiochenus. *Id. ib.* 2, 4. *in.* et 6. *in.* Commemoratur a *Plin.* in Elencho scriptorum *l.* 4. ℙ Alius, Ascalonita, qui de interpretatione somniorum scripsit. *Fulg. Mythol.* 1, 13. ℙ Et medicus. *Cels.* 5, 28. ℙ Item pictor, de quo *Plin.* 35, 10. ℙ Et Aegyptius, ab Achilla interemptus, cum a Ptolemaeo, qui jam in Caesaris potestate fuit, legatus rediret. *Caes. B. C.* 3, 109. ℙ Scribitur et *Sarapio* et *Sarapion*. *B. A.*]

SĔRĀPIS, is, et idis, m. *Σεράπις*, Deus Aegyptiorum, et praecipue Alexandrinorum, idem qui Apis, et Osiris. Sol autem his nominibus significabatur, ut *Macr. Sat.* 1, 20. *extr.* docet. *Varr.* ap. *August. C. D.* 18, 5. tradit, ideo Serapin dici, quia arca, in qua mortuus ponitur, *σορὸς* dicitur Graece: unde Apin sepultum primo Sorapin, deinde una littera commutata, Serapin dictum. V. ĀPIS. Alii ducunt a *σαίρω*, purgo, orno: quia sol ornat omnia. Sed *Plutarch. de Isid. et Osir.* recte monet, vocem non esse Graecam, sed peregrinam. *Mart.* 9, 30. non illam mille catastae Vincebant, nec quae turba Serapin amat. *Plin.* 37, 5, 19. Esse etiam nunc in labyrintho Aegypti colosseum Serapin e smaragdo, novem cubitorum. *Macr. l. c.* Ex his apparet, Serapis et Solis unam esse naturam. *Spart. Sev.* 17. Propter religionem Dei Serapidis. *Inscr.* ap. *Grut.* 85, 4. Pro salute Imp. Caesar. M. Aur. Antonini Aug. voto suscepto Dei magni Serapidis templum, etc. et *n.* 8. Deo invicto Serapi servatori, etc. *Varr.* etiam ap. *Charis.* 1, 69. dixit *Serapis* in gen. ℙ *Serapidem* idem fuisse ac Iosephum Jacobi filium, contendit *Tert. ad nat.* 2, 8. ℙ Secundam corripiunt *Prud. adv. Symm.* 2, 531. Nil potuit Serapis Deus, et latrator Anubis. *Capell.* 2, 43. Te Serapin Nilus, Memphis veneratur Osirim. Adde *Paul. Nol. carm.* 26, 100. ℙ Scribitur et *Sarapis*, *Σαράπις*, et praefert *Dausqu.*

SĔRĀPĪUM. V. SERAPEUM.

[SĔRĀPIUS, a, um, adj. ad Serapidem pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 313, 2. Aelia Serapia. *F.*]

[SĔRĀPŌDŌRUS, a, um, adj. donatus a Serapide: a *Serapis*, et *δῶρον*, donum. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1623, 14. T. Aelius Serapodorus. *F.*]

*SERAPTĒNUS, a, um, adj. i. q. Sareptanus. *Sidon. carm.* 17, 15. Vina mihi non sunt Gazetica, Chia, Falerna, Quaeque Serapteno palmite missa bibas. Al. leg. *Sareptano*. *Fulg. Mythol.* 2, 15. Indis assignat Seraptenum (*vinum*) et Meroitanum. V. *Munker.* ad *l.* *Savaro* ad *l.* *Sidon.* *Ritterhus.* ad *Coripp.* 3, 88. *Reland. Palaestin.* 3. p. 985. sq. *B. A.*

SĔRĀRĬUS, a, um, adj. qui sero lactis pascitur. *Cato R. R.* 150. Porcos serarios in oves denas singulos pascat. Al. leg. *sectarios*, quod non videtur hic locum habere. *Schneiderus* pro *porcos serarios* legendum putat *arietes sectarios*. [*Emendavit h. l. *F.*]

[SĔRATRĪNĂ, ae, f. locus, in quo serae elaborantur. V. FERATRINA. *F.*]

*SERBI, orum, populi Scythiae Asiaticae, ultra lacum Maeotim. *Plin.* 6, 7. *B. A.*

*SERE, es, f. oppidum Aegypti, vel fortasse Aegypto Aethiopiaeque conterminum. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

*SERĒNA, ae, f. *Σερηνή*, uxor Stiliconis, socrus Honorii Imperatoris, qui Mariam filiam ipsius uxorem duxit, cujus laudes eleganti carmine celebravit Claudianus. *Claud. de laud. Serenae.* *B. A.*

SĔRĒNĀTOR, oris, m. epitheton Jovis serenum coelum inducentis. *Appul. de Mundo f.* Dicitur et fulgurator, et tonitrualis, et fulminator, item serenator. *Inscr.* ap. *Gud.* p. 3. *n.* 8. et 9. Jovi O. M. Serenatori sacrum. Adde p. 4. *n.* 1. 2. 3. 5. et 6. ℙ Ap. *Grut.* 23, 1. et 77, 6. et 1009, 9. habetur, Jovi Sereno. V. SERENUS.

SĔRĒNĀTUS, a, um, part. a *sereno*: *ἠθριασμένος*, serenus factus. *Sil.* 12, 637. Ecce serenato clarum jubar emicat axe, Purgatusque nitet discussis nubibus aether; et *ib.* 665. Laeta serenati facies aperitur Olympi. ℙ Translate. *Sil.* 5, 181. Dona serenato referas solemnia Phoebo, *h. e.* placato. *Venant. carm.* 6, 4, 103. Blanda serenatum circumdat gratia vultum.

[SĔRĒNĒ, adv. clare. *August. Trin.* 8, 3. Quanto flagrantius diligimus Deum, tanto certius sereniusque videmus. *F.*]

SĒRĒNĬFER, ra, rum, adj. αἰθρηγενέτης, serenitatem inducens. *Avien. Arat.* 988. Axe sereniferi descendit sol Aquilonis. Adde *Prognost.* 414.

[SERENIFICUS, a, um, adj. qui serenum seu serenitatem affert, item serenus. *Inscr.* ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 855. Laeta serenifico defundere carmina coelo. *F.*]

[SĒRĒNĬGER, ra, rum, adj. idem ac serenifer. *Vet. Poeta* in *Anth. Lat.* T. 2. p. 295. *Burm.* Pulchra serenigero fulserunt sidera motu. *F.*]

SĒRĒNĬTAS, atis, f. αἴθρα, εὐδία, sudum, serenus aer. *Cic. Div.* 2, 45. Tum serenitas, tum perturbatio coeli. *Liv.* 2, 62. Adeo tranquilla serenitas reddita, ut, etc. *Auct. B. Hisp.* 29. Diei solisque serenitas. *Plin.* 18, 35, 80. Autumni serenitas ventosam hiemem facit. *Colum.* 3, 1. *f.* Vinea imbribus magis, quam serenitatibus offenditur. *Plin.* 18, 35, 87. Grues silentio volantes serenitatem praesagiunt. *Id.* 10, 67, 86. Salamandra magnis imbribus proveniens, et serenitate deficiens. ¶ Translate. *Liv.* 42, 62. Modum imponere secundis rebus, nec nimis credere serenitati praesentis fortunae. *Sen. Ira* 3, 25. *f.* Omnia licet facias, Fortuna, minor es, quam ut serenitatem meam obducas, *h. e.* animi tranquillitatem. ¶ Adulatio principibus serenitatem tribuit. *Inscr.* ap. *Grut.* 286, 2. Maximo principi indulgentissimo domino Valenti triumfatori semper Aug. et D. Herculi sacrum C. Cejonius Rufius Volusianus serenitati ejus dicatus. *Veg. Mil. epil.* 3. Sagittandi peritia, quam in serenitate tua, imperator invicte, Persa miratur.

SĒRĒNO, as, avi, atum, a. 1. αἰθριάζω, serenum et clarum reddo. *Cic. Div.* 1, 11. Luce serenanti vitalia lumina liquit. *Virg. A.* 1, 259. Vultu, quo coelum tempestatesque serenat. *Claud. de Apono*, 36. Glaucaque fumiferae terga serenat aquae. ¶ Translate. *Virg. A.* 4, 477. Consilium vultu tegit, ac spem fronte serenat, *h. e.* vultu tranquillo spem ostentat. (Adde *Nemes. Ecl.* 4, 16.) *Sil.* 11, 368. tum reddere sese Festinant epulis, et tristia fronte serenant, *h. e.* laeta in speciem fronte tristitiam discutiunt. *Plin.* 2, 6, 4. Sol coeli tristitiam discutit, atque etiam humani nubila animi serenat. *Stat. Th.* 2, 55. fusca volucer Deus obsitus umbra Exsilit ad superos, infernaque nubila vultu Discutit, et vivis afflatibus ora serenat. *Sen. Ag.* 519. quisquis es, nondum malis Satiate tantis, coelitum, tandem tuum Numen serena, *h. e.* flecte et propitium praebe. *Stat. Ach.* 1, 120. properatque dapes, largoque serenat Igne domum, *h. e.* illustrat, et quodammodo laetificat.

SĒRĒNUS, a, um, adj. αἴθριος, εὔδιος, clarus, purus, sine nubibus, tranquillus. *Enn.* ap. *Cic. Div.* 2, 39. Cum tonuit laevum bene tempestate serena. *Hor. Epod.* 15, 1. Nox erat, et coelo fulgebat luna sereno. *Virg. A.* 5, 104. Lux serena; et *ib.* 6, 707. aestas. *Id. G.* 1, 340. ver serenum. *Ov. Fast.* 6, 718. stella serena. *Plin.* 17, 24, 37. *n.* 4. Aer immotus et serenus. *Virg. A.* 8, 528. Arma inter nubem, coeli regione serena, Per sudum rutilare vident. *Id. G.* 1, 426. Serena nox. *Sen. Thyest.* 263. Dies serenus. *Id. Oed.* 250. Sol sereni maximum mundi decus. *Phaedr.* 4, 16. Faciem ad serenam subito mutatur dies. *Virg. A.* 5, 870. O nimium coelo, et pelago confise sereno! et *Mart.* 4, 64. Coelo perfruitur sereniore. [**Liv.* 1, 16. Postquam ex tam turbido die serena et tranquilla lux rediit.] ¶ *Serenum* absolute. *Cato R. R.* 156. Ponito pocillum in sereno noctu; et *Plin.* 11, 24, 28. Aranei sereno texunt, nubilo texunt. *Liv.* 37, 3. Nursiae sereno satis constabat nimbum ortum. *Suet. Aug.* 95. Repente liquido ac puro sereno, circulus ad speciem coelestis arcus orbem solis ambiit. *Val. Fl.* 1, 332. Nec de te credam nostris ingrata serenis. *Lucan.* 1, 530. Fulgura fallaci micuerunt crebra sereno. *Stat. Silv.* 3, 1, 81. laesique fides reditura sereni. *Sil.* 5, 58. nitidum serenum. *Id.* 12, 3. blandisque salubre Ver Zephyris trepido mulcebat rura sereno. *Virg. G.* 1, 393. soles et aperta serena. [*Cf. *Cort.* et *Mart. Lag.* ad *Luc.* 1, 58. *ed. Web.*] ¶ *Serenus*, serenitatem inducens, siccus, quia serenitas siccitatis causa est. *Pl. Merc.* 5, 2, 35. Hic Favonius serenus est, istic Auster imbricus. *Virg. G.* 1, 461. unde serenas Ventus agat nubes. ¶ Est etiam clarus, lucidus. *Plin.* 9, 35, 54. de margaritis: Inde nubilum trahi colorem, aut pro claritate matutina serenum. *Mart.* 6, 42. Aqua candida et serena. *Id.* 3, 58. Cingunt serenum lactei focum vernae. *Pers.* 1, 19. Vox serena. ¶ Translate est quietus, tranquillus, laetus. *Cic. Tusc.* 3, 15. de Socrate: Nec vero ea frons erat, quae M. Crassi illius veteris, quem semel ait in omni vita risisse Lucilius; sed tranquilla et serena. *Just.* 44, 2. Serena laetitia. *Lucr.* 2, 1092. Quae placidum degunt aevum, vitamque serenam. *Sil.* 14, 80. tractare sereno Imperio vulgum. *Ov. Pont.* 2, 2, 65. Cumque serenus erit, vultusque remiserit illos, Qui secum terras imperiumque movent. *Id. Trist.* 1, 1, 39. Serenus animus; et *ib.* 9, 40. At mea sunt proprio quamvis moestissima casu, Pectora processu facta serena tuo; et *Pont.* 2, 1, 5. Tandem aliquid, pulsa curarum nube, serenum Vidi. *Sil.* 7, 461. de Pallade: pacemque serenis Condiscens oculis ibat, *h. e.* mitibus, placidis. ¶ Item prosper, felix. *Ov. Trist.* 1, 5, 27. vultu ridet Fortuna sereno. *Sil.* 15, 53. Sed current albusque dies, horaeque serenae. *Id.* 8, 546. Capua rebus servare serenis Inconsulta modum. ¶ *Serenus* est epitheton Jovis, qui semper laetus et felix, nulla tristitia turbatur, et serenam coeli sedem habitat. *Inscr.* ap. *Mur.* 1978, 5. et V. SERENATOR. Hinc *Mart.* 5, 6. et 9, 25. *serenum Jovem* appellat Domitianum. Hinc imperatores *serenissimi* dicti. *Justin. Cod.* 5, 4, 23. *med.* Etsi non serenissimo principi supplicaverint. ¶ Item cogn. R. *Inscr.* in *Mus. Obiciano.* D. M. Serenae, quae vixit annum, menses III., dies XVII. Caepiacus Serenus, et Crispina parentes filiae dulcissimae posuerunt.

SĒRĒNUS, i, m. Q. Serenus Sammonicus, medicus, scripsit heroico carmine de variis morborum curationibus, quae exstant, non ineleganter. Occisus est a Caracalla, inter coenandum, ut narrat *Spart. Carac.* 4. Carus fuit Severo, et Gordiano majori, ut est ap. *Capitol. Gord. jun.* 18. ¶ Filium habuit eodem nomine, qui Gordiani junioris praeceptor fuit. *Id. ib.*

SĒRES. V. SER.

SĒRESCO, is, n. 3. ξηραίνομαι, siccus fio: quasi *serenesco*, idest serenus fio, quoniam serenitas sicca est. *Lucr.* 1, 305. Denique fluctifrago suspensae in litore vestes Uvescunt, eaedem dispansae in sole serescunt. ¶ *Sēresco* a *serum*, prima longa, in serum abeo. *Plin.* 11, 41, 96. Omne autem lac igne spissatur, frigore serescit. Alii aliter leg.

*SERGESTUS, i, m. Aeneae nauta ap. *Virg. A.* 4, 288. Adde 5, 121. Sergestusque, domus tenet a quo Sergia nomen. Nam a Sergesto (ait *Servius*) Sergia familia fuit, a Cloantho Cluentia. Cf. *A.* 1, 514. *B. A.*

SERGIĀNUS, a, um, adj. Sergiana olea a *Cat. R. R.* 6., *Varr. R. R.* 1, 24. et *Macr. Sat.* 2, 16. enumeratur inter varia olearum genera. *Plin.* 15, 5, 6. eundem *Catonis* locum recitans, et *Colum.* 5, 8. et *Pall.* 3, 18. *Sergiam* vocant. Unde nomen habeat, incompertum: fortasse a quodam Sergio satore et cultore. *Plin.* 15, 3, 4. Sergia, quam Sabini regiam vocant.

SERGIUS, a, um, adj. De Sergia olea V. v. praec. ¶ *Sergia* tribus Romana, una ex rusticis, a gente ejusdem nominis dicta fuisse videtur. *Ascon.* in *or. pro C. Cornel. f.* Nam duae solae tribus eum, Sergia et Quirina damnaverunt. Adde *Front. Aquaed.* 129. et *Inscr.* ap. *Grut.* 307, 5. Diis Manibus. Octavius Junius Junii F. Sergia Faustinianus Ameria VII. Vir Epulon. etc. Adde 107, 3. et alias insuper multas, in quibus *Ser.* scriptum est. ¶ Mira quaedam de virtute militari M. Sergii Sili, vel Silonis narrat *Plin.* 7, 28, 29. De luxu et gula C. Sergii Oratae *Id.* 9, 54, 80., *Macr. Sat.* 2, 11. et *Val. Max.* 9, 1. *n.* 1. ¶ [*Sergius* fuit praenomen R. *Inscr.* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 111. Serg. Anicio Nereo Ser. L. etc. Alia ap. *eund. Frat. Arv.* p. 117. Sergius Lucius Diomedes. Alia ap. *Grut.* 1125, 2. Sergius Anicius; et 1145, 3. Sergius Cornelius Vindemitus. ¶ Item cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 478, 5. et *Viscont. Op. var.* T. 2. p. 99. Q. Manlius Q. F. Sergius Rufus. *F.*]

SĒRĬA, ae, f. vas fictile oblongum et ventriosum, variae magnitudinis, vino, oleo, aliisque rebus continendis ac servandis. Cum de vinariis sermo est, sunt seriae doliis minores: videtur esse vel ab Hebr. סִיר *sir*, olla, vel a σηλία, vas fictile. *Varr. R. R.* 3, 2. *med.* Vasa vindemiatoria, aut serias olearias, aut trapetas. *Colum.* 12, 18. *med.* Dolia et seriae, ceteraque vasa ante quadragesimum vindemiae diem picanda sunt. *Ter. Heaut.* 3, 1, 51. Relevi omnia dolia, omnes serias. *Ulp. Dig.* 50, 16, 206. Si frumentum in seriis condatur. *Colum.* 12, 53. *f.* In seriam substernitur sal, deinde offulae carnis spisse componuntur, et alternis sal ingeritur: sed cum ad fauces seriae perventum est, etc. (De his intelligendum illud *Pl. Capt.* 4, 4, 9. Cocum percontabatur, possentne seriae fervescere. [*Sensum h. l. recte exponit *Dousa Plaut. expl.* 1, 20. Voluit hoc poeta: Ergasilus quaesivit ex coquo an integrae seriae, *h. e.* dolia fictilia, in quibus carnes sallitae asservabantur, ad flammam calefieri et coqui possent.] et *Pall.* 4, 10. *med.* de malis Punicis servandis: In seriola cui ad medium aqua mittatur, suspenduntur mala, ne humorem tangant: et seria claudatur, ne ventus irrumpat. *Colum.* 12, 28. In serias singulas, quae sint amphorarum septenum, etc. *Liv.* 24, 10. In vico Istrico fontem sub terra tanta vi aquarum fluxisse, ut serias, doliaque, quae in eo loco erant, provoluta, velut impetus torrentis tulerit. *Pers.* 2, 11. o si Sub rastro crepet argenti mihi seria dextro Hercule! *Lampr. Elag.* 6. *f.* Penetrale sacrum Vestae est auferre conatus: cumque seriam, quasi veram, rapuisset, atque in ea nihil reperisset, applosam fregit. ¶ *Oppidum Hispaniae Baeticae, Fama Julia cognominatum. *Plin.* 3, 1. *Ptolemaeo* est Σέρια. *B. A.*

*SĒRĬĀNE, es, f. opp. Syriae. *Anton. Itin. B. A.*

SĒRĬCĀRĬUS, a, um, adj. ad sericum pertinens. [*Inscr.* ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 1368. A. Plutius Epaphroditus negotiator sericarius. *F.*] ap. *Reines. cl.* 11. *n.* 25. M. Aurelius Flavianu gotians sericarius. In qua *siricarius* scriptun et in alia ap. *Don. cl.* 8. *n.* 85.; sed in alia ap. 1046, 5. Thymele Marcellae sericaria, *h. e.* Marcellae vestes sericas curat; et absolute ap. p. 713. *n.* 346. Sericarii D. D. Sunt autem *seri* qui in serico negotiantur, vel opus faciunt. V RICUS.

SĒRĪCĀTUS, a, um, adj. σηρικοφόρος, in serico. *Suet. Cal.* 52. Armillatus in publicum cessit, aliquando sericatus, et cycladatus.

SĒRĪCĔUS, a, um, adj. sericus. *Flor.* 3 *med.* Signa auro, sericeisque vexillis vibrant

SERICHĀTUM, i, n. genus arboris odori cujus nomen tantum cognitum est nostro orb quit *Plin.* 12, 21, 45.

*SERICOBLATTĔA, sc. vestis (nam rever jectivum est), vestis sericae genus, coloris p rei. *Cod. Just.* 11, 7, 10. V. *Blatta* et cf. *Gothofr.* ad *l. c. B. A.*

SĒRĪCUS, a, um, adj. Σηρικὸς, ad Seras nens. *Ammian.* 23, 6. Serica regio. *Plin.* 3 41. Ex omnibus generibus palma Serico ferr Seres hoc cum vestibus suis, pellibusque mi *Id.* 6, 13, 15. Sericus Oceanus; et *Prop.* 4, hostis. *Hor. Od.* 1, 28, 9. Sericas sagittas te ¶ Saepe refertur ad vestem, quae a Seribus batur, ut in SER dictum est. *Id. Epod.* 8, belli Stoici inter sericos Jacere pulvillos a *Plin.* 21, 3, 8. Serica vestis; [**Tac. A.* 2, vestis serica viros foedaret. Cf. *Boettich. Lex.* p. 426. et *intpp.* ad *Eutrop.* 8, 13. *ed. Tzsch* et *Quint.* 12, 10, 47. toga. [*V. *Buttm.*] 4, 8, 23. carpenta, *h. e.* sericis velis ornata. *Laud. Stil.* 2, 350. frena, *h. e.* habenae serica *Serica*, *orum*, absolute, sericae vestes. *Pr* 14, 22. Quid relevant variis serica textilibus? 11, 28. Nec si prima velit de Tusco serica vic 9, 38. Nec dentes aliter, quam serica, nocte nas. *Claud. in Eutrop.* 2, 336. minimeque Munditiae, compti vultus, onerique vel ipsa S ¶ *Sericum*, *i*, n. quod texitur ap. Seras, ex rum foliis. Utrum sit, quod nos dicimus *Seide* a bombyce differat, disquirunt eruditi. [*Vi potius illud esse, quod dicitur *Calico* vel *M Bail.*] V. BOMBYX. *Ammian.* 23, 6. *med.* cum conficere. *Isid. Or.* 19, 27. Sericum di quia id Seres primi miserunt: vermiculi eni nasci perhibentur, a quibus haec circum ar fila ducuntur. Adde *Solin.* 50. [*Serici*, *orum* solute, et *sirici* sunt iidem ac sericarii. *Salv. D.* 4, 14. *med.* Consideremus solas negotiat et siricorum omnium turbas. V. SERICARIUS

SĒRĬES, ei, f. τάξις, διαδοχή, ordo, et qua velut progressio rerum invicem nexarum, aut ratione dispositarum. Est a *sero*, *is*, *ui*, nec sit proprie de rebus invicem connexis, et alia e pendentibus, ut annuli in catena. *Curt.* 3, 1. Series vinculorum ita adstricta, ut unde nexus peret, quove se conderet, nec ratione, nec vis cipi posset. *Id.* 7, 3. *f.* Sic inter se tot juga, serie cohaerentia, perpetuum habent dorsum 4, 9. Ferreae laminae serie inter se connexae. 7, 16, 15. Series structurae dentium. *Id.* 1 69. Duae grandes venae in priora et terga d runt, sparsaque ramorum serie, omnibus me vitalem sanguinem rigant. *Stat. Silv.* 3, 3, 102 ge series porrecta viarum, *h. e.* quarum una in fert, ut venae in corpore. *Appul. Met.* 2. et 1 ries capillorum; et *Tibull.* 1, 3, 63. juvenum, juvenes manibus invicem nexi, choreas agentes Translate. *Cic. N. D.* 1, 4. *extr.* Est enim adm lis quaedam continuatio seriesque rerum, ut a alia nexa, et omnes inter se aptae colligataequ deantur. *Id. Div.* 1, 55. Fatum appello ordine riemque causarum, cum causa causae nexa re se gignat. *Gell.* 6, 2. Fatum est sempiterna dam, et indeclinabilis series rerum et catena vens semetipsa sese, et implicans per aeternos sequentiae ordines, ex quibus apta connexaqu *Cic. Or.* 2, 16. Series disputationum. *Val. prol.* 1. historiae. *Quint.* 7, 1, 14. rei actae. *pul. Met.* 1. *f.* et *ib.* 2. fabularum, *h. e.* longa na multarum fabularum, unius post aliam. Sic in Indefessi sermonis aeterna series. *Ov. Trist.* 54. Quartus ab his serie temporis ipse fui; et 9, 5. series immensa laborum. *Hor. Od.* 3, innumerabilis annorum. *Ov. Ib.* 64. Sic vitae tota sit atra tuae. *Stat. Silv.* 4, 3, 145. Vidi, seriem morantis aevi Pronectant tibi candidae res. ¶ Absolute de serie annorum. *Auson.* 148. Haec erit aeternae series ab origine Roma De perpetua successione in familiis; quod sic el ter expressit *Virg. A.* 3, 98. Et nati natorum, nascentur ab illis. *Prop.* 4, 11, 69. Et serie f genus. *Ov. Pont.* 3, 2, 109. Digne vir hac *Val. Max.* 2, 7. *n.* 5. Communio nominis ac fam veteris propinquitatis serie cohaerens. [*Cf. G ad *Ov. Met.* 13, 29.] ¶ In plur. num. *Suet.* 10. Litium series ubique majorem in modum e verant. [**Vell.* 2, 118, 1. Simulantes fictas l

¶ In secundo et tertio casu qui usurpave- x invenies.

IĚTAS, atis, f. gravitas. *Auson. Parent.* 2, 6. vitas comis, laetaque serietas. *Sidon. carm.* . O convivia, fabulae, libelli, Risus, serie- cacitates!

ILLĂ, funiculi spartei. *Festus:* Serilla Ver- pellari putat navigia Istrica ac Liburnica, no ac sparto condensantur: a conserendo, et ndo dicta (*nempe a* sero, is), quia dicat Pa- in Niptris: Nec ulla subscus cohibet compa- ei, Sed suta lino, et sparteis serillibus: cum στικῶς, et ficto vocabulo usus sit pro funicu- i sparto conseruntur. Alii leg. *serilia*, et se- [quod rectius; nam *serilibus* a *serilia* qui- on item a *serilla* derivari potest. *F.*]

IO, adv. ἐν σπουδῇ, vere, graviter: cui *joco* ur. *Pl. Amph.* 3, 2, 25. Cum ea tu sermo- c joco, nec serio tibi habeas; et *ib.* 39. Si ctum est per jocum, non aequum est, id te raevortier. *Liv.* 7, 41. Ne quis eam rem jo- riove cuiquam exprobraret. *Plin. ep.* 2, 20. urelia ludere hominem putabat, ille serio in- *Pl. Amph.* 3, 3, 9. An id joco dixisti? equi- io ac vero ratus. *Id. Ps.* 4, 7, 94. et *Poen.* 1, t 29. Responde, obsecro, hercle hoc vero se- od te rogo. *Id. Amph.* 2, 2, 25. Dic mihi serio. *Ter. Eun.* 3, 3, 22. Orare serio ali- et 3, 1, 3. Id vero serio triumphat. *Liv.* 4, Parva res, et vix serio, agenda. *Naev.* ap. 2, 195. Vereor serio. ¶ [*Confund. *serio* V. *intpp.* ad *Curt.* 4, 1, 23. p. 160 *a ed.* .]

ŎLĂ, ae, f. parva seria. *Pers.* 4, 29. Serio- ris metuens deradere limum, *h. e.* parvi va- rii. *Pall.* 4, 10. *med.* Si seriola sub dio ob- quae habeat arenas usque ad medium; et seriola, cui ad medium aqua mittatur, su- tur mala.

PHIUS, a, um, adj. Σερίφιος, ad Seriphum per- quae est insula parva et ignobilis maris Aegaei, ladum, Σέριφος, [*Hodie *Servino.*] ut est ap. 12, 22. In eam saepe Roma sontes relegaban- . *N. D.* 1, 31. *f.* Si Seriphi natus esses, nec un- ressus ex insula. *Id. Sen.* 3. *med.* Nec, si ego s essem, ignobilis; nec tu si Atheniensis esses, nquam fuisses. *Juven.* 10, 170. Ut Gyarae scopulis, parvaque Seripho. *Ov. Met.* 7, 464. ue Seriphon. *Tac. A.* 4, 21. *extr.* Bonis ex- terdicto igni atque aqua, in saxo Seriphio t. Adde *Sen. Consol. ad Helv.* 6. ¶ *Seri- bsinthium* memorat *Plin.* 27, 7, 29. et 32, 9, et marinum appellatur. ¶ Σερίφιος βάτρα- iphia rana, proverb. Graecum de homine ta- vel infacundo, vel canendi imperito. Mu- enim ranae, inquit *Plin.* 8, 58, 83., etiam ea insula: eaedemque alio translatae canunt.

PPO, opp. Hispaniae Baeticae. *Plin.* 3, 1.

, is, f. σέρις, genus cicoreae, herba est, in- . 20, 8, 32., lactucae simillima, duorum ge- silvestris melior: nigra ista, et aestiva: de- berna, et candidior, utraque amara, stoma- ssima, praecipue quem humor vexat. *Varr.* 10. Serunt anseribus herbam, quae voca- , quod ea aqua tacta, etiam cum est arida, s. *Colum.* 8, 14. Genus intubi, quod σέριν ppellant.

SĂPIĂ, ae, f. dapis genus, quod serum sa- aturque etiam acreophagia: a *sĕrum*, et *sa*- r. *fragm. Trag.* 56. *Burm.* Serisapia, acreo- adlatae sunt. V. ACREOPHAGIA. *F.*]

TAS, atis, f. tarditas. *Sym. ep.* 3, 28. Nec quod tibi sermo noster sero tradetur; et esine igitur animum nostrum epistolarum metiri.

JS, a, um, adj. σπουδαῖος, verus, gravis: nitur ludicer, jocosus, levis. *Non.* 1, 144. sse putat, quasi sine risu, scil. a *se* seorsum, *risus.* Unde *Gell.* de Tarquinio Prisco, qui dicatum librorum quorundam pretium rise- ia (1, 19.) Ore jam serio, atque attentiore . [*Praeferendum est illud *Doederl.* 1, 78. , contractum esse *serius* ex *severus.* Neque videtur, quod, (coll. in sententiam suam Noster ad F. vocis *serus* laud.,) formam *se-* o quasi loco positam vult inter *serius* et *se-* tque adeo v. *serus* ex notione *severi* ortum etus loco *Lucretii* 4, 462. severa silentia no- euphem. Gr. εὐφροσύνη pro νύξ.] *Cic. Off.* *ed.* Ludo et joco uti quidem licet, sed sicut quietibus ceteris, tum cum gravibus seriis- s satisfecerimus; et *ib.* 37. *med.* Si de rebus uatur, severitatem adhibeat; si jocosis, le- *Ter. Eun.* 3, 3, 7. Rem seriam agere cum *Pl. Poen.* 2, 51. Res serias omnes extollo ex in alium diem; et 5, 3, 50. Opinor, quod per jocum, id eventurum esse et severum, ; et 5, 5, 41. Si quid per jocum dixi, noli- um convertere. *Hor. A. P.* 107. et *Tibull.* Seria verba. *Plin. Pan.* 54. carmina; et *ib.* Seriae curae. *Quint.* 6, 3, 37. Vituperatio s posita sit, seria est; si levius, ridicula. . *IV.*

[*At in *Spalding. ed.* leg. *severa.*] *Gell.* 5, 21. Homo doctrina seria, ac nihil de verbis laborante. *Suet. Cal.* 32. Saepe in conspectu comissantis seriae quaestiones per tormenta habebantur. *Quint. decl.* 15, 19. Serii et graves affectus; et *Plin. ep.* 4, 25. Quid hunc putamus domi facere, qui in tanta re, tam serio tempore tam scurriliter ludat? *h. e.* tempore suffragii ferendi in comitiis. Sic *Id. Pan.* 49. serias diei partes opponit remissioribus. ¶ *Seria* absolute, res seriae. *Cic. Fin.* 2, 26. Quicum joca, seria, ut dicitur, quicum arcana, quicum occulta omnia. *Sall. Jug.* 101. Joca atque seria cum humillimis agere. *Tac. A.* 2, 13. Per seria, per jocos laudare aliquem. *Id. G.* 24. Aleam (quod mirere) sobrii inter seria exercent. *Hor. Sat.* 1, 1, 27. Sed tamen amoto quaeramus seria ludo. *Ov. Trist.* 1, 8, 31. Quid, nisi tot lusus, et tot mea seria nosses, Tot nossem lusus, seriaque ipse tua. *Id. Fast.* 5, 341. Nulla coronata peraguntur seria fronte. [*Discrimen inter *serius* et *severus* hoc est, ut prius fere dicatur de rebus, posterius de hominibus: v. *Duk.* ad *Liv.* 23, 7, 11. *Ruhnk.* ad *Ter. Eun.* 3, 3, 7. Contra *Doederl.*, q. v. 1, 75. sqq., differentiam utriusque vocabuli ita constituit, ut *severus* active, *serius* neutraliter intelligendum censeat. Illud quidem optimorum scriptt. exemplis constat, *severus* etiam per translat. de rebus dici posse, (V. in SEVERUS.) *serius* de hominibus non nisi ap. seriores usurpari. *Noster* mixta cum ceteris laudaverat ista: *Afran.* ap. *Non.* 1, 144. Non ego te novi tristem, serum, serium; et *Quint. decl.* 15, 3. *f.* Incipis agere serium, gravem: ubi v. *Burm.* p. 308. — Quid differat *gravis*, *serius*, *strenuus*, v. in h. v.] ¶ Item is, quicum seria tractamus. *Plin. ep.* 8, 1. Encolpius lector, ille seria nostra, ille deliciae, exasperatis faucibus pulvere, sanguinem rejecit.

SERMO, onis, m. λόγος, oratio, locutio: a *sero*, *is*, necto; vel, ut *Varro L. L.* 5, 7. *med.* docet, a *serie*, quae et ipsa a *sero* est. Sermo enim, inquit, non potest in uno homine esse solo, sed ubi oratio est cum altero conjuncta. Hinc *Pl. Mil.* 3, 1, 105. Sermones serere; et *Virg. A.* 6, 160. Multa inter sese vario sermone serebant. *Cic. Off.* 1, 37. Sermo in circulis, disputationibus, congressionibus familiarium versatur, sequitur etiam convivia. [*Cf. *Lindem.* ad *Pl. Mil.* 3, 1, 105. — Contra *B. Crus.* in *cl. Suet.* s. h. v. docet: referendum potius ad Gr. ἔρω, a quo *serere* et *series* et ipsa descendant. Cohaerere autem Gr. ἔρω et ῥέω, ut *Germ. reden* et *sprechen:* coll. *Scheid.* ad *Sanct.* p. 990.] ¶ Significat autem orationem solutam et familiarem, et translaticiam, collocutionem, dialogum: et opponitur versui, atque orationi elaboratae, et forensi. *Cic. Fam.* 1, 9. Hac me mente fuisse, tu in nostris sermonibus, et sollocutionibus vidisti. V. COLLOCUTIO. *Varr.* ap. *Non.* 4, 377. In argumentis Caecilius palmam poscit, in ethesin Terentius, in sermonibus Plautus, *h. e.* in collocutionibus personarum, et dialogis. *Cic. Or.* 2, 80. Narratio distincta personis, et interpuncta sermonibus; et *ib.* 73. Cum mihi sermo cum Crasso esset de te institutus; et *ib.* 2. Ut eum sermonem, quem illi inter se de his rebus habuissent, mandarem litteris. *Id. Am.* 1. et *Or.* 1, 24. Memini in eum sermonem illum incidere, qui tum fere omnibus erat in ore. *Id. Or.* 1, 21. *med.* Insperanti mihi cecidit, ut in istum sermonem delaberemini. *Id. Vat.* 1. *med.* Nullum tibi omnino cum Albinovano sermonem ulla unquam de re fuisse. *Id. Fl.* 6. Sermo est tota Asia dissipatus, Pompejum contendisse, etc. *Id. Att.* 7, 23. Mihi venit in mentem, multum fore sermonem, me judicium jam de causa publica fecisse; et *ib.* 3. *f.* Sed haec coram: nam multi sermonis sunt; et *Q. Fr.* 1, 1, 14. Primus annus habuit de hac reprehensione plurimum sermonis; et *Phil.* 10, 7. Esse in ore et sermone omnium. *Ov. Met.* 12, 105. domito victoria Cycno In sermone fuit. *Sen. ep.* 95. *med.* Meminí, fuisse in sermone nobilem patinam; et *Cic. Mil.* 12. *med.* Versari in pervagato civitatis sermone; et *Prop.* 3, 1, 31. Exiguo sermone esse; et *Cic. Att.* 13, 23. *f.* Dare se in sermonem; et *Or.* 1, 21. *f.* Sermonem ordiri. *Id. Off.* 1, 38. conferre cum aliquo. *Ter. Eun.* 4, 1, 8. occipere. *Id. Heaut.* 2, 3, 1. caedere. *Cic. Verr.* 2, 1, 26. facere inter aliquos. *Id. Marcell.* 2. Quippiam crebris usurpare sermonibus; et *Pl. Trin.* 3, 3, 68. Diem sermone terere. *Cic. Fam.* 7, 32. *f.* Jucundus est mihi sermo litterarum tuarum: *scil.* quia per epistolas cum absentibus loquimur. ¶ Non raro dicitur de obtrectatione, et reprehensione. *Id. Verr.* 2, 4, 7. Ut in sermonem hominum, atque in tantam vituperationem veniret. *Id. Coel.* 16. Sermones iniquorum effugere. *Id. Fam.* 3, 8. *med.* reprimere. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 6. retundere. *Cic. Att.* 13, 10. restinguere, aut sedare. *Id. Fam.* 9, 3. dare iis, qui, etc.; et *Tac. H.* 4, 4. Materiam sermonibus praebere. Adde *Cic. Cat.* 1, 9. et *Fl.* 5. *extr.* Quo pertinet illud *Pl. Ps.* 1, 5, 4. Filius meus nunc per urbem solus sermo est omnibus, *h. e.* his, de quo sermo est omnium; qui in ore est omni populo, ejus flagitia reprehendenti. *Prop.* 2, 17, 7. Et nunc inter eos tu sermo es. *Cic. Rab. Post.* 14. *f.* Cataplus ille Puteolanus, sermo illius temporis. Sic *Hor. Epod.* 11, 7. Heu me! per urbem fabula quanta fui! et *Prop.* 1, 15, 24. Tu quoque uti fieres nobilis historia; et *Juven.* 10, 167. Ut pueris placeas, et declamatio fias. ¶ In re oratoria, *Auct. ad Her.* 3, 13. tres vocis modos, qui in variis orationis partibus adhibentur, esse ait sermonem, contentionem, amplificationem. Sermonem definit, orationem remissam, et finitimam quotidianae locutioni. Dividit in partes quatuor, dignitatem, demonstrationem, narrationem, jocationem. *Sen. ep.* 15. *med.* Naturale est paulatim incitari, ut litigantes quoque a sermone incipiant, ad vociferationem transeant. [*Optime de his exposuit *Ern.* in *Lex. technol. lat. rhet.* p. 354. Cf. *Ellendt.* ad *Brut.* p. 175.] ¶ Praeterea dicitur *sermo* carmen pedestri et translaticia locutione confectum, ut satyra. Itaque *sermones* libri satyrarum *Horatii* inscribuntur. *Id. Ep.* 2, 2, 59. hic delectatur iambis, Ille Bioneis sermonibus, et sale nigro. ¶ Item quicumque liber, tractatus, historia, quae a Graecis quoque λόγοι dicuntur. *Id. Od.* 3, 21, 9. quamquam Socraticis madet sermonibus; et *ib.* 8, 5. Docte sermones utriusque linquae. Alii leg. *sermonis.* V. hic *Bentl.* *Plin.* 18, 1, 1. de sua historia: Quippe sermo circa rura est, agrestesque usus. Hinc in plurimis Declamationibus, quae *Quintiliano* tribui solent, *sermo* inscribitur brevis oratio simplici stilo composita, qua ratio et modus docetur cujusque declamationis tractandae. ¶ Denique *sermo* est propria cujusque nationis lingua. *Cic. Off.* 1, 31. Sermone eo debemus uti, qui notus est nobis: ne, ut quidam Graeca verba inculcantes, jure optimo irrideamur. *Nep. Ann.* 13. Libri Graeco sermone confecti. *Id. Them.* 10. Sermo Persarum. [*Att.* 4, 1. sermo latinus. V. *Brem.* ad *Them.* 10, 1.] ¶ *Serv.* ad *G.* 1, 93. et *ib.* 3, 250. et *A.* 1, 248. *sermonem* de uno tantum vocabulo dixit. ¶ Est etiam cogn. R., ut M. Marcius Sermo trib. pleb. ap. *Liv.* 42, 21.

SERMŎCĬNANTER, adv. *Sidon. ep.* 8, 6. *med.* Sermocinanter horas extrahere.

SERMŌCĬNĀTĬO, onis, f. figura rhetorica, qua aliquem loquentem inducimus. *Quint.* 9, 2, 31. Sermones hominum assimulatos dicere διαλόγους malunt, quam quod Latinorum quidam dixerunt, sermocinationem. *Auct. ad Her.* 4, 52. Sermocinatio est, cum alicui personae sermo attribuitur, et is exponitur cum ratione dignitatis. Adde *ib.* 43. et *Gell.* 19, 8. *in.*

SERMŌCĬNĀTRIX, icis, f. *Quint.* 3, 4. Plato sophista judiciali et concionali tertiam adjecit προσομιλητικήν, quam sane permittamus nobis dicere sermocinatricem: quae a forensi ratione disjungitur, et est accommodata privatis disputationibus. *Appul. Met.* 9. Sermocinatrix immodica.

SERMŌCĬNOR, aris, dep. 1. ὁμιλέω, sermonem habeo, colloquor. *Cic. Inv.* 2, 17. *f.* Cum, quibus in rebus homines in consuetudine scribendi aut sermocinandi eo verbo uti soleant, considerabitur. *Id. Verr.* 2, 1, 52. *f.* Libenter ait se esse facturam, et se cum isto diligenter sermocinaturam. *Gell.* 5, 21. *Pluria* forte quis dixit sermocinans, vir apprime doctus. [*Suet. Tib.* 56.]

SERMŌNĀLIS, e, adj. *Tert. adv. Prax.* 5. Non sermonalis, sed rationalis Deus.

SERMŌNOR, aris, dep. 1. idem quod sermocinor. De eo sic *Gell.* 17, 2. Sermonari rusticius videtur, sed rectius: sermocinari crebrius, sed corruptius.

SERMUNCŬLUS, i, m. parvus sermo. *Hieron. ep.* 32. *n.* 1. Duas epistolas huic sermunculo annexui. ¶ In malam partem. *Cic. Att.* 13, 10. Sermunculum enim omnem aut restinxerit, aut sedarit. *Id. Dej.* 12. Nonne intelligis, Caesar, ex urbanis malevolorum sermunculis haec ab istis esse collecta?

*SERNIOSUS, a, um, adj. a sernia, quod valet scabies. *Theod. Prisc.* 1, 12. Serniosos, quas nos petiginosos dicimus. Cf. *Reines. V. L.* 3, 11. p. 522. *Bail.*

SĒRO, adv. ὀψέ, [*extrema diei parte, imminentibus jam tenebris, vespera. Cf. *Vall. Elegg.* 4, 107. et *Cerd.* ad *Virg. A.* 12, 864. Noster laud.] *Cic. Att.* 7, 21. Veni Capuam ad nonas Februar., ita ut jusserat consules: eo die Lentulus venit sero. [*Adde *Quint. Inst.* 6, 3, 49. — interrogaret, quo tempore Clodius occisus esset, respondit, Sero: ubi v. *Spald.* ¶ Hinc, quoniam quae vespere demum fiunt, cum ante solis occasum perfici debuissent, recte celeritatis, strenuitatis laude privantur, *sero* in universum dicitur de iis quae tarde, non eo, quo constitutum est, tempore peraguntur, nostr. *spät.* *Forc.* exempla congess. ista.] *Cato R. R.* 5. *med.* Opera omnia mature conficias, face: nam res rustica sic est: si unam rem sero feceris, omnia opera sero facies. *Cic. Brut.* 10. Videsne, ut in ea ipsa urbe, in qua nata sit eloquentia, quam sero prodierit in lucem? *Id. Fam.* 7, 22. Etsi domum bene potus, seroque redieram, tamen, etc. *Ov. A. Am.* 3, 676. tam sero cur veniatque roget. ¶ Comp. *Serius* ap. *Hor. Od.* 2, 3, 25. omnium Versatur urna serius ocius Sors exitura; et *Cic. Or.* 3, 20. Ad mysteria biduo serius veneram. *Ov. Met.* 4, 105. Serius egressus vestigia vidit in alto Pulvere certa ferae. *Mart.* 1, 109. Ipse salutabo decima, vel se-

rius, hora. Sup. *Serissime* habet *Caes. B. C.* 3, 75. Ut quam serissime ejus profectio cognosceretur. *Plin.* 15, 17, 18. *n.* 3. Pira Tarentina serissime legi. [*Hoc loco illud notandum comparativum *serius* ap. seriores, nunquam ap. bonos scriptores, interdum etiam ita usurpari, ut alias *sero*, i. e. frustra, *zu spät*. *Suet. Galb.* 20. in auxilium advolaverunt; sed serius, itinere devio per ignorantiam locorum retardati: ubi v. *Brem.* ℙ Denique *sero* pertinet ad ea, quae fiunt] post tempus, postquam abiit occasio rei gerendae, frustra: [*nostr. *zu spät:* quam notionem *Noster* perperam primo loco posuerat.] *Pl. Trin.* 2, 4, 14. Sero atque stulte, prius quod cautum oportuit, postquam comedit rem, post rationem putat. *Id. Capt.* 4, 2, 90. Abi stultus: sero post tempus venis. *Id. Men.* 5, 6, 31. Metuo, ne sero veniam, depugnato proelio: μετὰ τὸν πόλεμον ἡ συμμαχία. *Ter. Heaut.* 2, 3, 103. Age modo: hodie sero ac nequicquam voles. *Auct. ad Her.* 2, 25. *f.* Vitiosum est, quod jam quasi sero, atque acto negotio dici videtur. *Cic. Att.* 7, 5. *f.* Sero resistimus ei, quem per annos decem aluimus contra nos. Adde *Sall. in ep. Mitrid. ad Arsac. med.*, *Caes. B. G.* 5, 29., *Nep. Ag.* 3. *f.* et *Suet. Ner.* 49. *med.* Huc pertinet proverb. *Sero sapiunt Phryges*, apud *Fest.* et *Cic. Fam.* 7, 16. quod Trojani decimo denique anno velle coeperant Helenam, quaeque cum ea erant rapta, reddere Achivis, quod et *Dict. Cret.* narrat 4, 22. Eodem sensu Itali dicunt, *a talotta giugnesse la gragnuola.* *Stat. Th.* 1, 596. Sero memor thalami, moestae solatia morti, Phoebe, paras. *Prop.* 1, 1, 25. Et vos, qui sero lapsum revocatis, amici. *Juven.* 1, 169. galeatum sero duelli Poenitet. ℙ Differunt *tarde*, et *sero*. Tarde fieri potest quippiam, quod tamen adhuc juvet: sero quod fit, non amplius prodest. *Petr. Sat.* 7. Tarde, immo jam sero intellexi, me in fornicem esse deductum. [*Vera quidem sunt, quae Noster de discrimine vv. *tarde* et *sero* disputat, at non sufficiunt: potius ita differentiam utriusque vocabuli constituerim, ut *tarde* ad ipsum agendi rationem, parum strenue procedentem, *sero* ad tempus referendum sit, quod quis perficiendo operi constitutum praetermittit. ℙ Confund. *sero* et *serio*. V. h. v. in *f.*]

SĔRO, as, a. 1. claudo, a *sera*. Agnoscitur a *Prisc.* 8, 837., nulla tamen addita Latini scriptoris auctoritate.

SĔRO, is, rui, rtum, a. 3. εἴρω, necto, connecto, texo, jungo. Est in usu praecipue in compositis *consero*, *insero*, *exsero* et aliis. Translate *Enn.* ap. *Charis.* 2, 177. Alternum seritote diem concorditer ambo, *h. e.* ita seriem dierum disponite et ordinate, ut alternis, etc. Sermo esse videtur de Tatio et Romulo, qui alterna vice Romae imperabant. *Liv.* 25, 6. Fati lege rerum humanarum ordo seritur. *Sen. Med.* 281. Quid seris fando moras? *h. e.* nectis, quod dixit *Sen. uterque*, *Val. Fl.* et *Tac.*, et *nectere causas inanes* eodem sensu. *Pl. Most.* 5, 1, 51. Serere negotium, *h. e.* implicare, impedire et difficile reddere. Huc referri possunt, [*immo debent] illa *serere sermones*, *colloquia*, *verba*, etc., quae in v. sq. ponuntur: nam et *Cic. Fam.* 9, 21. *texere epistolas* dixit.

SĔRO, is, sēvi, sătum, a. 3. σπείρω, semino, planto. *Caes. B. G.* 5, 14. Plerique frumenta non serunt, sed lacte et carne vivunt. *Virg. G.* 1, 210. Exercete, viri, tauros, serite hordea campis. *Cic. Verr.* 2, 3, 47. *med.* Ut tantum decumae sit, quantum severis. *Id. Or.* 2, 69. Da mihi ex ista arbore, quos seram, surculos. *Hor. Od.* 1, 18, 1. Nullam sacra vite prius severis arborem. *Colum.* 11, 3. *med.* Hae res et semine, et plantis seruntur. *Ov. A. Am.* 2, 668. Iste feret segetes: iste serendus ager. *Plin.* 18, 23, 53. Autumno aliquid saturus, Septembri mense fimum inaret post imbrem. ℙ De hominibus. *Cic. Att.* 14, 20. Tertullae (*Cassii uxoris*) nollem abortum: tam enim Cassii sunt jam, quam Bruti serendi. *Id. Leg.* 1, 8. Exstitisse quandam maturitatem serendi generis humani. ℙ Translate. *Sil.* 1, 80. solers nutrire furores, Romanum sevit juvenili in pectore bellum, *h. e.* Hamilcar in animo Annibalis filii. *Liv.* 28, 25. Ubi sermones inter se serentium circulos vidissent. Sic *Pl. Mil.* 3, 1, 105. Serere sermones alicui, *h. e.* habere cum aliquo. Rursus *Liv.* 24, 31. colloquia cum hostibus. [*V. quae dicta sunt in v. praeced.] *Sen. Med.* 26. incassum querelas et verba, *h. e.* spargere, fundere. Sic *Stat. Ach.* 2, 35. Sic segnes heroes eunt, campumque patentem Alterno sermone serunt. Et absolute. *Id. Th.* 6, 941. Multa duces errore serunt: hi nubila, et altos Occurrisse Notos: adverso roboris ictu Tela repulsa, alii, *h. e.* disserunt, disputant. *Suet. Cal.* 26. Serere causam discordiarum inter plebem et equites. *Pl. Poen.* 1, 1, 67. Ut villicum hanc perdoceamus ut serat fallaciam. Alii leg. *ferat.* *Id. ib.* 3, 2, 10. Serere lites. *Liv.* 3, 40. *med.* civiles discordias. *Id.* 24, 3. *f.* crimina in senatum apud infimae plebis homines. *Id.* 2, 1. certamina cum patribus. *Id.* 21, 10. bella ex bellis. *Just.* 8, 3. opinionem. *Sen. ep.* 104. *med.* sibi causas sollicitudinum. *Virg. A.* 12, 228. rumores varios. *Lucr.* 5, 1288. et *Sil.* 5, 236. Aere solum terrae tractabant: aereque belli Miscebant fluctus, et vulnera vasta serebant, *h. e.* crebra vulnera infligebant, ut qui serunt, densa grana spargunt. Alii leg. *ferebant.* [*Cf. *Cort.* ad *Lucan.* 2, 642.] ℙ Proverb. est illud *Pl. Epid.* 2, 2, 80. Mihi istic nec seritur, nec metitur, *h. e.* nihil hoc ad me attinet, quia neque damnum affert, neque utilitatem. V. METO.

[SĔRO, onis, m. qui serit, idem ac sejo. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 129, 11. L. Gavius Sero. *F.*]

SĔRŌTĪNUS, a, um, adj. ὄψιος, ὄψιμος, qui sero venit: et dicitur de pomis, et aliis rebus, quae tardius maturescunt, aut veniunt, aut fiunt. *Plin.* 15, 15, 17. Pira serotina ad hiemem usque ad matrem pendent, gelu maturescentia; et *ib.* 18, 19. et *Colum. Arb.* 21. Ficus biferae, serotinae, et praecoces. *Plin.* 17, 2, 2. Serotinae hiemes: et *mox:* Serotinae aquae. *Id.* 18, 24, 56. Festinatam sementem saepe decipere, serotinam semper. *Id.* 21, 10, 32. Flos serotinus. *Colum.* 8, 5. *f.* Serotini pulli, qui ab solstitio nati capere justum incrementum non potuerunt. ℙ *Serotina loca*, in quibus sero maturescunt plantarum fetus: quibus *praecocia* opponuntur. *Plin.* 17, 11, 16. Ante omnia in similem transferri terram, aut meliorem oportet: nec e tepidis, aut praecocibus in frigidos, aut serotinos situs. *Id.* 18, 24, 54. Non transferendum semen ex praecocibus locis in serotina. ℙ *Raptor serotinus* ap. *Sen. decl.* 3, 21. *f.* est qui sero puellam rapuit. ℙ Paenultima brevis est, ut docet *Voss. de Gramm.* 2, 23. Ut enim a *diu*, *cras*, *prius*, *horno*, *perendie* adverbiis fiunt adjectiva brevia, *diutinus*, *crastinus*, *pristinus*, *hornotinus*, *perendinus*; ita a *sero serotinus*, quod et *Prisc.* tradit 2, 590. Contra quae a nominibus fiunt, longa sunt, ut a *Matuta matutinus*, a *vesper vesperinus.* Contrarium docuit *Scal. de causis L. L.* c. 98.

*SERPA, ae, f. oppidum Hispaniae Baeticae. *Anton. Itin.* *B. A.*

SERPENS, entis, part. a *serpo:* ἕρπων, qui serpit. *Cic. Tusc.* 5, 13. Bestias serpentes quasdam, quasdam esse gradientes. *Id. Sen.* 15. Vitem serpentem multiplici lapsu, et erratico, ferro amputans coercet ars agricolarum. *Lucan.* 9, 974. in sicco serpentem pulvere rivum. *Sen. Med.* 818. imas urat serpens flamma medullas. *Cic.* in *Arat.* 47. Namque est Ales avis, late sub tegmine coeli Quae volat, et serpens geminis secat aera pennis: κατάχρησις. Sic *Lucr.* 5, 690. Propter signiferi posituram totius orbis, Annua sol in quo contundit tempora serpens. *Cic. Cat.* 4, 3. *f.* Hoc malum obscure serpens multas jam provincias occupavit. *Lucr.* 6, 660. Exsistit sacer ignis; et urit corpore serpens Quamcumque arripuit partem, repitque per artus. *Plin.* 24, 14, 77. Ulcera serpentia. *Id.* 7, 24, 24. Serpens somnus. ℙ Absolute. *Id.* 30, 13, 39. Oesypum ad carcinomata ac serpentia valet, *h. e.* ulcera serpentia. ℙ Saepissime est anguis, draco, coluber, ὄφις: tum masculino genere, tum feminino: et subintelligitur *bestia*, *draco*, *anguis*, aut quippiam simile: quod et aliquando adjicitur, ut *Suet. Tib.* 72. Erat ei in oblectamentis serpens draco. *Cic. Vat.* 2. Repente enim te, tanquam serpens e latibulis, oculis eminentibus, inflato collo, tumidis cervicibus intulisti. *Id. Har. resp.* 25. *extr.* Jam ista serpens, quae tum hic delitescit, tum se emergit et fertur illuc, compressa atque illisa morietur. *Virg. A.* 2, 214. Corpora natorum serpens amplexus uterque Implicat. *Id. ib.* 11, 753. Saucius at serpens sinuosa volumina versat, Arrectisque horret squamis, et sibilat ore, Arduus insurgens. *Lucr.* 4, 639. ut serpens, hominis quae tacta salivis Disperit, ac sese mandendo conficit ipsa; et *ib.* 58. cum lubrica serpens Exsuit in spinis vestem. *Lucan.* 9, 397. plena veneno. *Nep. Ann.* 10. Quamplurimas venenatas serpentes vivas colligi imperavit. *Ov. Met.* 3, 38. longum caput extulit antro Caeruleus serpens, horrendaque sibila misit; et *ib.* 2, 651. Serpens dira. *Id. Am.* 2, 13, 13. pigra. *Id. Met.* 7, 534. Miliaque incultos serpentum multa per agros Errasse. *Virg. A.* 8, 436. Serpentum squamae. *Hor. Epod.* 1, 20. avis serpentium allapsus timet. *Cels.* 5, 27. *n.* 3. Serpentium morsus. *Vitr.* 8, 4. Africa nutrix serpentium. ℙ Est et signum coeleste, ap. *Vitr.* 9, 6. et *Hyg. Astr.* 2, 14. et *ib.* 3, 13. V. OPHIUCHUS. Alius est, de quo *Hyg. ib.* 3, 1. V. ANGUIS. ℙ Poeticam serpentis descriptionem habes ap. *Virg. A.* 2, 203. et *Cul.* 161. et *G.* 3, 425., *Ov. Met.* 3, 31., *Stat. Th.* 5, 505. et *Sil.* 6, 151., ubi inusitatae molis anguem a M. Regulo in Africa caesum, ad Bagradam fluvium, describit. Cujus rei mentio fit etiam a *Plin.* 8, 14, 14., *Gell.* 6, 3., *Val. Max.* 1, 8. *n.* 19. *extr.* et *Oros.* 4, 8. ℙ De serpente saucio. V. *Virg. A.* 5, 273. ℙ De vermibus corpori humano innascentibus, et φθειρίασιν efferentibus. *Plin.* 7, 51, 52. Ut Pherecydes Syrius serpentium multitudine ex corpore ejus erumpente exspiraverit. Adde *Appul. Flor. n.* 15.

[SERPENSIS, e, adj. ad Serpam pertinens, Hispaniae Baeticae urbem ad Anam fluv., quae etiam num nomen servat. Ejus urbis *Itin. Anton.* m nit. *Inscr.* ap. *Grut.* 682, 7. Fabia Prisca Se sis. *F.*]

SERPENTĀRĬA, ae, f. herba, quae et vip dicitur, foliis mollibus, gustu aspero, quae pr ad morsus viperarum. *Appul. Herb.* 5.

SERPENTĬFER, ra, rum, adj. qui serp fert. *Virg. Cir.* 477. Aeginamque simul, serp feramque Seriphum. Alii leg. *Sementiferam*, fertilem sementis.

*SERPENTIFORMIS, e, adj. serpentis for habens. *Vulg. Interpr. Iren.* 1, 34. *B. A.*

SERPENTĬGĔNA, ae, comm. gen. ὀφιογενής serpentibus natus. *Ov. Met.* 7, 212. Vos serpen nis in se fera bella dedistis. Loquitur de illa j tute, quae ex serpentis a Cadmo occisi dentibu mi satis nata est.

SERPENTĬGER, ra, rum, adj. ὀφιοῦχος, qu pentes gerit. *Ov. Trist.* 4, 7, 17. Sphyngaqu Harpyias, serpentigerosque Gigantes. Alii leg *pentipedesque*, h. e. serpentis similes pedes h tes: quod magis placet: nam *Macr. Sat.* 1, 10. Gigantum pedes in draconum volumina desine

SERPENTĪNUS, a, um, adj. ad serpentem nens. Male quidam legunt ap. *Just.* 32, 4. serpentinum genus: *serpentium* enim legi debet bet tamen *August. de Gen. contra Manich.* 2 Nescio quos serpentinos natos esse arbitror, qu pentem pro Christo colere dicuntur; et *Ambr Luc.* 2, 2, 51. Serpentina pectora.

SERPENTĬPES. V. SERPENTIGER.

SERPĔRASTRA, orum, n. plur. machinulae minicula, quae puerorum genibus alligantur, n ciae fiant, aut compernes. Sunt qui putant e *sirpo*, alligo. *Varr. L. L.* 8, 5. Non sequitu stulte faciant, qui pueris in geniculis alligent s rastra, ut eorum depravata corrigant crura Translate. *Cic. Att.* 7, 3. *med.* De serperastri hortis meae nihil est quod doleas: ipsi enim se legerunt admiratione integritatis meae, *h. e.* de fectis, legatis, tribunis, quaestore, accenso qui in meo comitatu sunt in provincia. *Serpe* eos vocat, quia eorum, quibus praeerant, viti rigere debebant, ut serperastra distortiones cru ipsi tamen male se gerere coeperant, sed ex Ciceronis jam resipiscebant. Alii intelligunt so homines, lucris intentos, et honesti nullam nem habentes: a *serpo:* quasi humi serpant, n blime cogitent. Sunt etiam qui mallent *cerbera* quasi Cerberi similibus, avidis, voracibus, et niae inhiantibus. [*Orell.* hab. *serperastris.*]

SERPILLUM. V. SERPYLLUM.

SERPO, is, psi, n. 3. ἕρπω, more anguium do, ventre ingredior, repo: a voce Graeca a spiritu in sibilum verso, ut *sex* ab ἕξ, *septem* a τά, ut *Fest.* in *Serpsit* docet. *Cic. N. D.* 2, 47. Alia animalia gradiendo, alia serpendo ad pa accedunt, alia volando, alia nando. *Id. Fin.* Serpere anguiculos, nare anaticulas, evolare las. *Ov. Met.* 12, 13. Serpere caeruleum Dan dere draconem In platanum; et *ib.* 15, 689. anguis per humum. *Id. Pont.* 3, 3, 102. Utq tens ima vipera serpit humo. ℙ Passive. *Soli* Cum terra nullo serpatur angue. ℙ Dicitur d rebus per terram repentibus, et progredientibu leni, vel tortuoso cursu. *Tibull.* 1, 8, 13. Cydne, canam, tacitis qui leniter undis Cae placidus per vada serpis aquis? *Ov. Trist.* 30. Ister Congelat, et tectis in mare serpit Adde *Met.* 14, 598. *Liv.* 30, 6. Flamma per nua serpens uno repente omnia incendio hausit. *A.* 2, 269. et *Plin.* 7, 24, 24. Serpit somnus. 3, 11, 64. Fallacem patriae serpere dixit equu e. sensim scandere muros Trojae. *Plin.* 27, 1 Lithospermos (*herba*) jacet, atque serpit hu *ib.* 9, 58. Rami in terram serpunt quini, seni 22, 18, 21. Chamaeleon serpit in terra, echin do spinas erigens. *Id.* 21, 16, 59. Aculeatarum les aliquarum per terram serpunt; et 17, 20, 3 ter se radices serpunt, mutuoque discursu n *Claud. IV. cons. Honor.* 641. Per tua lanugo serpere coeperit ora. *Cels.* 6, 18. *n.* 2. Ulcus atque altius serpit. *Virg. G.* 3, 469. culpam compesce, priusquam Dira per incautum serpan tagia vulgus. *Mart.* 1, 79. Inque ipsos vultu peret atra lues. *Plin.* 29, 2, 10. Sordes cau prosunt gingivis, si carcinoma serpat. *Id.* 2 91. Polygonon sistit omnia quaecumque serpu *Serpere aerem*, dixit *Lucr.* 6, 118. h. e. flare, re, spirare. ℙ Translate est sensim, aut o progredi, dilatari, crescere. *Flor.* 2, 9. Serp men latius in proximos bellum, omnemque la phaleniam. *Ov. R. Am.* 105. tacitae serpunt scera flammae: sc. *amoris.* *Cic. Am.* 23. Serpit nescio quomodo, per omnium vitas amicitia- *Mur.* 21. *f.* Serpit hic rumor; et *Stat. Th.* 1 jam murmura serpunt Plebis. *Cic. Phil.* 1, 2 serperet in urbe infinitum malum, idque mana dies latius. *Id. Att.* 1, 13. et *Rab. Post.* 6. *extr* serpet longius. *Just.* 31, 3. Ne vicinum malum *li*) etiam ad se serperet. *Cic. Div. Verr.* 2 paulatim haec consuetudo serpere ac prodire rit. *Plin.* 14, 11, 13. Altius cura serpit. *Ci*

Ecce autem, cum te nihil profecisse arbitra-
rpere occulte coepisti, etc. *h. e.* sensim pro-
oratione. *Hor. A. P.* 28. Serpit humi tutus
n, timidusque procellae, *h. e.* humili stilo uti-
¶ Part. *Serpens* V. s. l. ¶ *Serpsit* usi sunt an-
pro *serpserit*. Messala: serpula serpsit: ser-
nrepserit. *Festus.*

PŬLĂ, ae, f. serpens. V. in v. praec.

PULLUM. V. SERPYLLUM.

PYLLĬFER, ra, rum, adj. serpyllum ferens.
ep. in carm.* 8, 11. Qua serpylliferis olet ca-
accas per geminas ruber botellus.

PYLLUM, Serpillum et Serpullum, i, n. ἕρ-
, herba condimentis ciborum apta: ab ἕρπω,
ut *Varr. R. R.* 1, 35. et *Plin.* 20, 22, 29.
[*Quendel, Feldthymian*, Thymus Serpyl-
L.] Nam silvestre serpit, dispergitque sese
mum quibusdam ramusculis tenuibus, qui qua-
terram attigerint, radicem agunt. *Plin. l.*
yllum a serpendo putant dictum: quod in sil-
evenit, in petris maxime. Sativum non ser-
d ad palmae altitudinem increscit. Pinguius
rium, et candidioribus foliis ramisque. *Virg.*
10. Thestylis et rapido fessis messoribus ae-
ia, serpillumque, herbas contundit olentes.
4, 30. casiae virides, et olentia late Serpilla.
Cat. R. R.* 73., *Colum.* 11, 3. *med.* et *Pall.* 4,
¶ In veterib. codicib. *Virg.* invenit *Pierius* ser-
: *Catonis* quoque non uni idem habent, ex
udine vertendi Graecam *υ* in u.

RĂ, ae, f. πρίων, instrumentum dentatum,
na et lapides secantur. *Plin.* 7, 56, 57. et
90. *med.* ejus inventionem tribuunt Daedalo:
ab.* 274. et *Ov. Met.* 8, 241. Perdici, Dae-
oris filio, V. PERDIX. Ex spina piscis for-
errae ductam, *Hyg. l. c.*; ex foliis serratis
dryos, alii ap. *Plin.* 24, 15, 80. tradunt. *Ov.*
4. Ille etiam medio spinas in pisce notatas
in exemplum, ferroque incidit acuto Perpe-
entes, et serrae reperit usum. *Sen. ep.* 90.
quadratum tigna decidere, et, serra per de-
currente, certa manu trabem scindere. *Virg.*
143. Tum ferri rigor, atque argutae lamina
Nam primi cuneis scindebant fissile lignum.
, 410. serrae stridentis acerbus Horror. *Cic.*
, 40. Surdi ne stridorem quidem serrae audi-
, cum acuitur. *Varr.* ap. *Non.* 3, 197. Id
gines Vestales serra ferrea secant. *Colum.*
Vitem serra praecidere. *Vitr.* 2, 7. Lapis
qui etiam serra dentata, uti lignum, secatur.
t serra perpetua acie sine dentibus, qua mar-
ecantur. Arena hoc fit (inquit *Plin.* 36, 6, 9.)
fieri videtur, serra in praetenui linea pre-
renas, versandoque tractu ipso secante. ¶
gnea.* V. in SERRO. ¶ Translate. *Tert. Cor.*
Et quamdiu per hanc lineam serram recipro-
s? *h. e.* de eadem re frustra altercabimur.
. R.* 3, 6. Ducere serram cum aliquo, *h. e.*
iquo altercari, contendere, certare, alicui
ri. Alii perperam leg. *sertam.* ¶ Festive *ser-*
ur spina dorsi mulieris macrae. *Mart.* 11,
i serra lumbis, cuspis eminet culo. ¶ *Serra*
i dicitur, cum assidue acceditur, receditur-
que ullo consistitur tempore. Cato de re mi-
Sive forte opus sit cuneo, aut globo, aut for-
ut turribus, aut serra, uti adoriare. Haec
quae aciei nomina etiam a *Gell.* 10, 9. refe-
Veg. Mil. 3, 19. *f.* ejus usum esse ait, cum
m aciem reparare opus est: opponitur enim
genti strenua militum manus, quae tantisper,
dines iterum ad pugnam reficiuntur, ejus im-
ggrediendo, et recedendo removetur. ¶ Est
, aut frutex marinus hoc nomine, fortasse
rmam serrae refert. *Plin.* 9, 2, 1. et 32, 11,
Item genus plaustri, quod rotis subter ferreis
catis volvitur, ut excussis frumentis, stipu-
areis conterat, et in cibos jumentorum, pro-
ni sterilitatem, paleas comminuat. *Hieron.*
. 1. ¶ Denique *Serra* in sacris nomen erat
i fluminis, si credimus *Serv.* ad illud *Virg.*
Ego sum, pleno quem flumine cernis Stringen-
s, et pinguia rura secantem, Caeruleus Tibris.

RĂBĬLIS, e, adj. εὔπριστος, qui serra secari
otest. *Plin.* 16, 43, 82. Serrabilia, ac secti-
ne modice humida: arida enim lentius serrae
viridia pertinacius resistunt. Ita *Hard.* Alii
m leg. *durabilia:* hic enim *Plinius* vertit lo-
heophr. Hist. Plant.* 5, 8., ubi εὔπριστα, καὶ
habet.

RĂCŬLUM, i, n. πηδάλιον, clavus navis. Ita
ur in *Gloss. Philox.* *Ulp. Dig.* 9, 2, 29. Par-
ret, navem immittendo, aut serraculum ad
ducendo, an tua manu damnum dederis. Ita
leg., et habet etiam *Torrent.* in margine:
extu *servaculum*, quod alii ancoram, alii cla-
lii scapham navis interpretantur. *Haloander*
erriculum.* At etiam in *Not. Tir.* p. 182. *ser-*
legitur.

RĂCUM. V. SARRACUM.

RĀGO, inis, f. scobis, fragmenta minutissi-
ae humi cadunt, cum aliquid serra secatur,
Coel. Aurel. Tard. 4, 8. *med.* Cum cer-
rnu serragine aspersa. *Id. Acut.* 1, 14. Caprinum cornu nigrum, sed alba ejus serrago. Quidam tribuunt et *Plinio* 37, 2, 10. Infestantur crystalli plurimis vitiis, scabro, serragine, maculosa nube, etc. Alii leg. *scabro, ferrugine.* Alii *scabro ferrumine:* quod rectius est.

SERRĀNUS, i, m. alterum cognomen C. Atilii Reguli, qui ann. U. C. CCCCXCVII. et DIV. consul fuit, quique prius Seranus ab agro serendo, mox duplicata consonante Serranus est appellatus. *Cic. Rosc. Am.* 18. Nae tu, Eruci, accusator esses ridiculus, si illis temporibus natus esses, cum ab aratro arcessebantur, qui consules fierent. Etenim qui praeesse agro colendo flagitium putes, profecto illum Atilium, quem sua manu spargentem semen, qui missi erant, convenerunt, hominem turpissimum atque inhonestissimum judicares. Adde *Sext.* 33. *Plin.* 18, 3, 4. Serentem invenerunt dati honores Seranum, unde cognomen. *Val. Max.* 4, 4. *n.* 5. Atilium autem, qui ad eum arcessendum a senatu missi erant ad imperium pop. R. suscipiendum, semina spargentem viderunt. *Virg. A.* 6, 845. vel te sulco, Serrane, serentem. Ubi *Servius:* Atilius quidam senator fuit, qui cum agrum suum coleret evocatus propter virtutem meruit dictaturam (corrige *consulatum*). Serranus autem a serendo dictus est. *Claud in Ruf.* 1, 202. Sudabatque gravi consul Serranus aratro. *Id. Cons. Honor.* 4, 414. Sordida Serranus flexit dictator aratra. (Hic auctor memoriae lapsu *dictatorem* dixit, quem *l.* prius *c.* recte *consulem* appellaverat.) ¶ Sunt qui putant, non a *serendo* dictum esse Serranum, quia et orthographia et prosodia huic nominis derivationi repugnat, sed a Sarrano Umbriae oppido, cujus incolae *Sarranates* memorantur a *Plin.* 3, 14, 19.; verum potior videtur esse tot scriptorum veterum auctoritas, qui contrarium affirmant. Nec eorum est approbanda sententia, qui hujusmodi cognomen a Sarra seu Carthagine deducunt, quippe qui male existimant, C. Atilium Regulum Serranum fuisse filium illius M. Atilii Reguli, qui a Carthaginiensibus captus, et crudeliter occisus est, cum *Val. Max.* 4, 4. *n.* 6. affirmet, hunc ejusdem quidem nominis et sanguinis, minime vero illius patrem fuisse. ¶ *Serranae tibiae.* V. SARRANUS.

*SERRAPILLI, orum, populi Pannoniae, ad Dravum amnem. *Plin.* 3, 25. *B. A.*

*SERRARĬUS, i, m. λιθοπριστής *Gloss. Cyrill. B. A.*

SERRĀTIM, adv. in modum serrae. *Vitr.* 6, 11. Uti dentes conjuncti muro serratim struantur. *Appul. Herb.* 2. Folia serratim scissa.

SERRĀTŌRĬUS, a, um, adj. in modum serrae factus. *Ammian.* 23, 4. In modum serratoriae machinae connecti.

[SERRATRĪNĂ, ae, f. locus ubi serra secantur arbores. *Non.* 1, 320. Moletrina a molendo, quod pistrinum dicimus, ut serratrina, ut foetutina. Alii leg. *seratrina*, alii aliter. *F.*]

SERRĀTŬLĂ, ae, f. V. BETONICA.

SERRĀTŪRĂ, ae, f. serrandi actus. *Pall.* 3, 17. de insitione: Arborem serra recidemus; post serraturam, plagam ferramentis acutis incidamus.

SERRĀTUS, a, um, part. a *serro:* πριονοειδής, in serrae modum denticulatus, ut serrati dentes, qui inter se distincti sunt, et pectinatim stipati ad similitudinem dentium serrae. *Plin.* 11, 37, 61. Dentium tria genera, serrati, aut continui, aut exserti. Serrati pectinatim coeuntes, ne contrario occursu atterantur, ut serpentibus, piscibus, canibus; et *ib.* Piscium omnibus serrati dentes, praeter scarum: huic uni aquatilium plani. *Id.* 9, 59, 85. Anthiae spinas in dorso serratas habent. *Id.* 11, 37, 48. Capitis ossa serratis pectinatim structa compagibus. *Petr. Sat.* 136. Anser non dubitavit crus meum serrato vexare morsu. *Plin.* 25, 8, 46. Folia herbae serrata. *Id.* 24, 15, 80. Chamaedrys serrata. *Id.* 25, 6, 30. Centaurii folia lata, serrato ambitu. ¶ *Serrati nummi* ap. *Tac. G.* 5. *f.* sunt, quorum ambitus asper et dentatus est in modum serrae: quod indicium quibusdam videtur, nihil iis resectum, et justi esse ponderis. V. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 94.

*SERRĒTES, um, populi Asiae, circa Pontum Euxinum, Colchidi vicini. *Plin.* 6, 5. *B. A.*

SERRĬCŬLĂ, ae, f. serrula. V. SECURICULA.

*SERRĬUM vel Serrheum, i, n. mons Thraciae cum promontorio cognomine, ad mare Aegaeum, non longe ab Hebro flumine. *Plin.* 3, 11. ubi *Serrium* audit. Σέῤῥειον ὄρος est *Appiano*, Σέῤῥειον ἄκρη *Herod.* et *Steph. Byz.* ¶ Et nomen castelli ibi siti. *Liv.* 31, 16. ubi posterior forma reperitur. *B. A.*

SERRO, as, a. 1. serra seco, πρίζω. *Veg. Mil.* 2, 25. Pali dedolantur, atque serrantur. *Hieron.* 15. *in Isai.* 57, 1. Quod Isaias serrandus sit a Manasse serra lignea. ¶ †Part. *serrans* ap. *Vulgat. Jes.* 41, 15. Habens rostra serrantia, *h. e.* serrata. *B. A.*

SERRŬLĂ, ae, f. πριόνιον, parva serra. *Cic. Cluent.* 64. et ap. *Prisc.* 3, 617. Se in auctione quadam vidisse in rebus minutis aduncam, ex omni parte dentatam, et tortuosam venire serrulam. *Colum. Arb.* 6. *med.* Vitem juxta aliquem nodum serrula desecato. *Cels.* 7, 33. Aliquid ossis nudetur: dein id serrula praecidendum est. *Varr. R. R.* 1, 50. Serrula ferrea. *Pall.* 1, 43. manubriata.

SERTĂ, ae, f. σχοινίον, funiculus, restis: a *sero*, necto, quia ex pluribus lineis conserta est. Hoc sensu accipi posse videtur in illo *Tibulli* 2, 5, 97. Aut e veste sua tendent umbracula sertis Vincta. Dubia sunt illa *Palladii* 4, 10. *med.* Suspendendi grossi ex caprifico velut linea serta pertusi. Alii leg. *lino, velut serta, pertusi.* *Id.* 8, 6. Post XL dierum spatium cum serta, quae appensa sunt, auferantur. Alii omittunt *cum.* *Varr. R. R.* 3, 1. Sertam ducere cum aliquo, *h. e.* altercari. Alii rectius leg. *serram.* V. h. v. ¶ Est etiam idem ac sertum. *Charis.* 1, 83. Serta neutro genere dicuntur, sed Propertius feminine dixit. (2, 24, 37.) Cum tua praependent demissa in pocula sertae: et Cornelius Severus (*in fragm.*): Huc ades Aonia crinem circumdata serta. ¶ *Serta Campanica*, herbae genus, de quo V. in CAMPANICUS. Absolute *Cato R. R.* 13. Suffito serta, et schoeno, et palma, quam habent unguentarii.

SERTĀTUS, a, um, adj. coronatus, serto circumdatus. *Capell.* 5. *in.* Caput regali majestate sertatum.

*SERTO, as, a. 1. *Gloss. Vet.* Sertat, στεφανοῖ. Cf. *Sertatus. B. A.*

SERTOREM quidam putant dictum a prendendo, quia cum cuipiam afferat manum, educendi ejus gratia ex servitute in libertatem, vocetur adsertor: cum veri similius sit, dictum, qui sereret quid; ac potius adsertorem a serendo cepisse nomen, cum aliquem serat petendo in libertatem eandem, qua ipse sit, idest jungat, quia fruges cum seruntur, terrae jungit: quod totum Verrius ἀπιθάνως introducit. Haec *Festus.* Hinc qui per sationem natus erat, *sertor* praenomen habuit, ut docet *Auct. de nominib. R.*, cujus tamen praenominis exemplum adhuc est incompertum: nisi velimus reputare, hunc auctorem praenomen *Servium*, quod *Ser.* scribi solet, cum *Sertore* confudisse.

SERTŌRĬĀNUS, a, um, adj. ad Sertorium pertinens, ut Sertorianum bellum, *Cic. Phil.* 11, 8. Sertoriani duces, *Id. Manil.* 8. Sertoriani milites, *Id. Verr.* 2, 5, 56. *med.* Sertoriana tempora, *Id. Agr.* 2, 30. *f.* Sertoriana arma, *Sen. ep.* 94. *f.* Fuit autem Q. Sertorius civis R. e Nursia oriundus, qui civili bello Marii, et Sullae, una cum Cinna Marianas partes secutus, Sulla tandem rerum potito, in Hispaniam aufugit, ibique multas res praeclare gessit, et quatuor Romanorum duces contra se missos variis cladibus afflixit. Denique a Perperna socio suo per insidias in coena interfectus est. *Lucan.* 2, 549. Quique feros movit Sertorius exsul Iberos. V. *Flor.* 3, 22., *Vell.* 2, 25. et 30. et *Epit. Livii a l.* 90.

SERTŬLĂ Campana, herba eadem quae melilotos, ap. *Plin.* 21, 9, 29. V. CAMPANICUS.

SERTUM, i, n. V. v. sq.

SERTUS, a, um, part. a *sero:* συμπεπλεγμένος, consertus, connexus, intextus. *Lucan.* 10, 164. Accipiunt sertas nardo florente coronas. *Appul. Met.* 4. Puellam per plateas commeantem populi frequenter floribus sertis et solutis adprecantur. *Id. ib.* 10. Jaculis floris serti et soluti Deam propitiantes; et *ib.* 2. Rosa serta et soluta. ¶ *Serta, orum*, absolute, sunt flores aut folia in coronam conserta, et intexta, στέφανος. Usurpantur plerumque in plur. num., quia corona ex pluribus foliis aut floribus sertis constat. *Virg. A.* 1, 421. Ture calent arae, sertisque recentibus halant. *Cic. Tusc.* 3, 18. *f.* Incendes odores, et sertis redimiri jubebis, et rosa. *Tibull.* 3, 5, 63. Syrio madefactus tempora nardo Debueram sertis implicuisse comas. *Ov. Fast.* 4, 616. Imposuitque suae spicea serta comae. *Id. Trist.* 5, 3, 3. Festaque odoratis innectunt tempora sertis. ¶ Item *sertum, i*, in num. sing. *Auson. Idyll.* 6, 88. roseo Venus aurea serto Moerentem pulsat puerum: scil. Cupidinem. ¶ Distinguere videtur serta a coronis *Pl. As.* ubi ait 4, 1, 58. Tum si coronas, serta, unguenta jusserit ancillam ferre Veneri, aut Cupidini, etc. *Corona* esse proprie videtur, quae fit redimendo capiti: *serta*, quae ornatui in aliis corporis partibus, aut in postibus aedium, etc., licet in circularem textum composita non sint: quae Itali dicunt, *festoni.* V. ENCARPI et PANCARPIUS. ¶ *Serta, ae.* V. supra s. 1.

SERVĂ, ae, f. δούλη, femina quae in servitute est, ancilla. *Praetor* ap. *Ulp. Dig.* 11, 3, 1. Qui servum, servamve, alienum, alienam recepisse dicetur, etc. *Virg. A.* 5, 284. Olli serva datur, operum haud ignara Minervae. *Liv.* 1, 47. *f.* Servum, servaque natum muliebri dono regnum occupasse. *Inscr.* ap. *Don. cl.* 7. *n.* 40. Livia Liviae Aug. serva a veste purpur; et *n.* 49. Aurelia Liviae Aug. serva a veste.

SERVĀBĬLIS, e, adj. σώσιμος, qui servari potest. *Plin.* 14, 3, 4. *n.* 3. Duracina uva, sine ullis vasis in vite servabilis. *Ov. Trist.* 4, 5, 21. Et tutare caput nulli servabile; si non Qui mersit Stygia, sublevet illud, aqua.

SERVĀCŬLUM. V. SERRACULUM.

SERVANS, antis, part. a *servo:* τηρῶν. *Cic. Tusc.* 1, 28. Tum in eodem orbe in duodecim partes distributo quinque ferri stellas, eosdem cursus constantissime servantes disparibus inter se motibus. *Ov. Met.* 1, 683. de Argo: junctisque canendo Vincere arundinibus servantia lumina tentat. *Virg. A.* 2, 426. cadit et Ripheus, justissimus unus Qui fuit in Teucris, et servantissimus aequi.

SERVĀTĬO, onis, f. actus servandi, seu observan-

di. *Plin. ep.* 10, 121. Usque in hoc tempus, Domine, neque cuiquam diplomata commodavi, neque in rem ullam, nisi tuam, misi; quam perpetuam servationem meam quaedam necessitas rupit.

SERVĀTOR, oris, m. σωτήρ, qui servat, conservator, salvator. *Pl. Ps.* 3, 2, 83. Eho, an etiam veneficus? *Co.* Imo edepol vero hominum servator magis. *Cic. Planc.* 36. *extr.* Ego committerem, ut idem perditor reipublicae nominarer, qui servator fuissem; et *ib.* 42. Nemo erit, qui a me mei servatorem capitis divellat. *Liv.* 34, 50. *f.* Prosequentibus cunctis, servatorem, liberatoremque acclamantibus. *Ov. Pont.* 4, 15, 41. Teque meae causam servatoremque salutis. *Id. Met.* 4, 736. Auxiliumque, domus servatoremque fatentur. *Claud. in Eutrop.* 1, 439. Aemilios inter, servatoresque Camillos Eutropius? *Prop.* 4, 6, 37. o Longa mundi servator ab Alba Auguste. ¶ Est epith. Jovis, ut *custos*, *conservator*, etc. *Inscr.* ap. *Grut.* 18, 6. Jovi optimo maximo, servatori, conservatori P. Aelius Chrestus, etc. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 14. Templum Jovis servatoris in portu Atheniensium. ¶ Item spectator. *Lucan.* 8, 171. Doctus ad haec fatur taciti servator Olympi. ¶ Item servans, custodiens. *Id.* 2, 389. Justitiae cultor, rigidi servator honesti. *Claud. B. Get.* 496. servator foederis. *Stat. Theb.* 5, 352. servator cruentus Bebrycii nemoris.

*SERVATORĬUM, i, n. φυλακτήριον *Gloss. Gr. Lat.* Medicamentum est, quod vim servandi et muniendi contra morbos habet. *B. A.*

SERVATRIX, icis, f. σώτειρα, quae servat, conservatrix. *Ter. Hec.* 5, 4, 16. O mea Bacchis, servatrix mea! *Cic. Fin.* 5, 9. *f.* Non dubitem dicere, omnem naturam servatricem esse sui. Plerique omnes leg. *conservatricem.* [*Ita *Orell.*] *Stat. Theb.* 5, 672. dux et servatrix cohortis Inachiae. Adde *Ov. Met.* 7, 50. ¶ Est epithet. Dearum. *Inscr.* ap. *Gud.* 31, 7. Divae Dianae servatrici; et 52, 5. Minervae servatrici sacrum. Aliae duae ap. *Fabr.* p. 470. *n.* 109. et 110. Proserpinae servatrici. ¶ Item custos. *Stat. Theb.* 12, 606. Ipsa metus Libycos, servatricemque Medusam Pectoris, incussa movit Tritonia parma.

SERVĀTUS, a, um, part. a *servo:* σεσωσμένος, salvus, conservatus, liberatus. *Pl. Epid.* 5, 1, 37. Dii me ex perdita servatam cupiunt. *Id. Aul.* 4, 6, 11. et *Trin.* 4, 3, 69. Dii me salvum et servatum volunt. *Cic. Att.* 1, 12. *f.* Clodium cum veste muliebri deprehensum domi Caesaris, eumque per manus servulae servatum et eductum. *Id. Arch.* 9. *med.* Urbs ex totius belli ore ac faucibus erepta atque servata. *Ov. Trist.* 3, 1, 49. Adjice servatis unum, pater optime, civem. (In nummo Augusti ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 6. p. 121. civica corona insculpta est cum epigraphe *Ob civis servatos.*) *Pl. Merc.* 5, 2, 68. Servata res est demum, si illam videro, *h. e.* salva res est. *Inscr.* ap. *Grut.* 48, 5. Q. Servilius vulnere servatus Herculi Deo invic. sign. aereum ex voto pos. ¶ Custoditus. *Hor. Od.* 2, 14, 23. Absumet heres Caecuba dignior Servata centum clavibus. *Ov. Am.* 2, 19, 1. servata puella. *Id. Pont.* 1, 1, 22. servatae leges. *Cic. Cluent.* 35. In quo non modus est adhibitus, non mos consuetudoque servata. *Cic. Fl.* 28. Illa gens *(Judaeorum)* quam cara Diis immortalibus esset, docuit, quod est victa, quod elocata, quod servata, *h. e.* firmis praesidiis a Scauro circumclusa. ¶ Reservatus. *Stat. Theb.* 5, 585. gravioraque tela mereri Servatus Capaneus. ¶ Spectatus, inspectus. *Ov. Trist.* 1, 9, 49. Haec mihi non ovium fibrae, tonitrusve sinistri, Linguave servatae, pennave dixit avis.

SERVĬAE, arum, f. plur. serta coronae. *Plin.* 21, 2, 2. Cum e floribus fierent serta, a serendo serviae appellabantur. Alii rectius legunt *serieve.*

SERVĬĀNUS, a, um, adj. ad Servium Sulpicium pertinens, quem juris civilis auctorem, et virum bene litteratum *Gell.* 2, 10. vocat, et *Pomp. Dig.* 1, 2, 2. *med.* laudat. Hinc Serviana actio in quamplurimis *Digestorum* locis, v. gr. 20, 1, 3. etc.

SERVĬCŬLUS, i, m. *Tert. Idol.* 10. Saturnalia, quae etiam serviculis celebrari necesse est.

SERVĬENTĬĀ, ae, f. *Pl. Rud.* 4, 2, 13. Paupertatem heri qui et meam servientiam tolerarem. Alii rectius leg. *paupertatem heri qui et meam sententia tolerarem*, h. e. sapientia, prudentia.

*SERVĪLĬA, ae, f. mater M. Bruti, Julii Caesaris adultera. *Sueton. Caes.* 50. ¶ Alia, filia Q. Caepionis, quae nuptias Tulliae conciliare volebat. *Cic. Att.* 6, 1. ¶ Servilia Nais, amica Cn. Domitii, qui unus fuit e Caesaris percussoribus. *Sueton. Ner.* 3. ¶ Alia, de qua *Juvenal. sat.* 10, 319. ¶ Alia, Bareae Sorani filia, Annio Pollioni nupta. *Tac. A.* 16, 30. sq. *B. A.*

SERVĪLĬĀNUS, a, um, adj. deductum a Servilio, quod est nomen proprium Romanum, ut Serviliani horti, *Suet. Ner.* 47., *Tac. A.* 15, 55. et *Plin.* 36, 5, 4. *n.* 7.

SERVĪLĬCŎLĂ. V. SERVULICOLA.

SERVĪLĬI, orum, m. plur. familia plebeja Romae, sed illustris. In ea natus est P. ille Servilius, vir triumphalis, qui a devictis Isauris Ciliciae populis, Isaurici cognomen accepit. *Flor.* 3, 6. et *Epit. Livii* 93. Item P. Servilius Rullus, qui primus Romae solidum aprum in convivio apposuit. *Plin.* 8, 51, 78. Item hujus filius, ille Servilius Rullus legis agrariae promulgator, quem Cicero in consulatu suo subvertit. *Plin. ib.* ¶ Secunda syllaba plerumque longa est, ut ap. *Juven.* 10, 310. mox cum dederit Servilia nummos. Hinc in nummis gentis Serviliae ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 308. legitur *C. Serveili.* Corripuit tamen *Ennius* ap. *Gell.* 12, 4. *f.* Hunc inter pugnas compellat Servilius sic.

SERVĪLIS, e, adj. δουλικὸς, ad servum pertinens. *Cic. Phil.* 1, 3. *med.* Cujus a cervicibus jugum servile dejecerant. *Id. Sull.* 19. *f.* Munere servili obtulit se ad ferramenta prospicienda. *Id. Pis.* 38. Vestis servilis; et *ib.* 1. Servilis color. *Liv.* 1, 5. *med.* Indoles minime servilis. *Caes. B. G.* 1, 40. Servilis tumultus. *Petr. Sat.* 139. Serviles poenas dare. *Sall. or. Lepidi contra Sull.* Servilia alimenta. *Callistr. Dig.* 48, 20, 1. Servilis conditio. *Paul. ib.* 4, 5, 3. Servile caput nullum jus habet: ideoque nec minui potest. *Caes. B. G.* 6, 19. De uxoribus in servilem modum quaestionem habent. *Quint.* 11, 3. *med.* Humilis atque servilis gestus. *Sall. fragm.* ap. *August. C. D.* 2, 18. Servili imperio patres plebem exercere. *Flor.* 3, 19. Servile bellum; et *ib.* 21. *med.* Marium servilis fuga exemit, *h. e.* instar servi fugitivi, et latitantis. *Hor. Epod.* 4, 19. Servilis manus, *h. e.* servorum exercitus. *Id. Sat.* 2. 7, 110. qui praedia vendit, Nil servile, gulae parens, habet? *Cic. Or.* 2, 80. Servilis percunctatio, *h. e.* Sosiae liberti, sed adhuc hero servilia officia praestantis. *Sen. Tranqu.* 9. *med.* Plerisque, ignaris etiam servilium litterarum, etc. *h. e.* earam, quas vel servi norunt, legere, scribere, rationes conficere: quibus opponuntur *liberales*, eruditiores nempe et libero homine dignae. ¶ *Servile*, adverbii more, serviliter. *Claud. B. Gild.* 364. fractos inglorius armos Supposuit, servile gemens.

SERVĪLĬTER, adv. δουλικῶς, servorum more. *Petr. Sat.* 117. Serviliter ficti dominum consalutamus. *Cic. Tusc.* 2, 23. Ne quid serviliter muliebriterve faciamus. *Flor.* 1, 23. Impotentia feneratorum, quibus in terga quoque serviliter saevientibus, etc. *Tac. H.* 1, 36. Otho protendens manus adorare vulgum, jacere oscula, et omnia serviliter pro dominatione.

SERVĪLĬUS, a, um, adj. ad Servilios pertinens: ut Servilia familia, *Plin.* 34, 13, 38. ¶ Servilia lex, agraria, lata a P. Servilio Rullo trib. pleb. de vendendis agris Italiae, Syriae, Asiae, et Libyae, et provinciarum, quas Pompejus subegerat, Cicerone acriter dissuadente, perlata non est. ¶ Servilia altera de civitate, lata a C. Servilio Glaucia trib. pleb., sanxit, ut Latinis jus esset civitatis assequendae in locum ejus, quem accusando repetundarum damnassent. *Cic. Balb.* 24. et *Ascon.* in *or. pro Scauro.* ¶ Servilia item, judiciaria, lata a Q. Servilio Caepione, judicia, quae lege Sempronia ad solos equites R. pertinebant, senatorio ordini communicavit. *Tac. A.* 12, 60., *Cic. Brut.* 43. 44. etc. et *pro Scauro*, et *ib. Ascon.* ¶ *Servilius lacus* (locus Romae in regione octava) appellabatur ab eo, qui eum faciendum curaverat in principio vici jugarii, continens basilicae Juliae: in quo loco fuit effigies hydrae, posita a M. Agrippa. *Festus.* Ibi magna caedes civium R. a L. Sulla rerum potito facta est. *Cic. Rosc. Am.* 32. et *Sen. Prov.* 3.

*SERVĪLĬUS, i, m. nomen Romanum; v. g. P. Servilius Rullus, C. Servilius Glaucia, Q. Servilius Caepio, de quibus V. in v. praec. *Servilius, a, um.* V. et *Servilii.* ¶ Alia cognomina Serviliorum, Ahala, Vatia, Posthums, Geminus, Casca, quae V. suis locis. ¶ Antepaenultima natura longa est, quemadmodum in *servilis.* Corripit tamen *Lucil.* ap. *Gell.* 12, 4. *extr.* Hunc inter pugnas compellat Servilius sic. *B. A.*

SERVĬO, is, ivi, et ii, itum, a. 4. δουλεύω, in servitute esse, sub domino officium facere, deservire, ministrare. *Cic. Or.* 1, 40. Si quis apud nos servisset, seseque liberasset. *Id. Rab. Post.* 8. *extr.* Quid stultius, quam equitem R. venire in eum locum, ubi parendum alteri, et serviendum sit? *Tac. Agr.* 13. Britanni injurias aegre tolerant jam domiti ut pareant, nondum ut serviant. [*Plin. Pan.* 32, 2. quanto libertati discordi servientibus sit utilius, unum esse, cui serviant: ubi v. *Gierig.*] *Ov. Met.* 15, 827. frustraque erit illa (*Cleopatra*) minata, Servitura suo Capitolia nostra Canopo. *Ter. Ph.* 1, 1, 33. Ea serviebat lenoni impurissimo. [*Id. Andr.* 1, 1, 11. Propterea quod serviebas liberaliter, i. e. quasi liber et ingenuus, non ut alii servi metu ad officia compellebaris] *Virg. A.* 2, 786. Grajis servitum matribus ibo. *Sil.* 17, 191. traducere captam Servitum gentem. Latioque imponere leges. *Pl. Ps.* 1, 5, 105. Aliquem servitum abducere. *Sen. Tranq.* 9. Assuescamus coenare posse sine populo, et servis paucioribus serviri. *Sall. ep. Mithrid. ad Arsac. med.* Quia fama erat, divitem, neque serviturum esse. [*Liv.* 34, 50. ne ipsis quidem honestum esse, in liberata terra liberatores servire.] ¶ *Servire servitutem* modus est loquendi antiquorum, ut *Quint.* 7, 3, 26. docet. Habetur ap. *Pl. Mil.* 2, 1, 17., item ap. *Cic. Top.* 6. et *Mur.* 29. *med.* [*Liv.* 30, 18. 45, 15.] Addit etiam *Plaut.* dativum personae, ut *Aul.* 4, 1, 6. Qui amanti hero servitutem servit; et *Capt.* 2, 3, 31. Dicito, me servitutem se huic homini optimo; et *Trin.* 2, 2, 21. Tuis s vi servitutem imperiis et praeceptis, pater. *Capt.* 2, 2, 84. et 3, 4, 12. Item etiam *servire* *vitute*, dixit *Mil.* 2, 6, 2. et 3, 1, 147. ¶ *vire* etiam dicuntur, qui sub tyrannide vivunt. 39, 37. Cum sine muris per octingentos prope a liberi fuissetis, muris, veluti compedibus circu tis, vincti per centum annos servistis. ¶ D et agri *servire* dicuntur, qui aliqua re obnoxii alteri a domino, v. gr. tigno immittendo, aqua cendae, itineri praestando, etc.; qua de re su *Digestis* tituli omnes libri octavi. *Cic. Agr.* 3, Capite hoc omnia praedia, quae serviebant, non vient. *Id. Off.* 3, 16. et *Or.* 1, 39. Aedes hae gio serviebant. V. SERVITUS et SERVUS, a, ¶ [*Servire* dicitur etiam de iis, quae in usum cujus rei adhibentur. *Plin. Pan.* 40, 1. exilis he tas: et — tota sepulcro, tota funeri serviet: *Gierig. laud. Quint.* 9, 4, 63. non cohaerent neque praecedentibus serviunt.] ¶ Translat usum praebere. *Plin. ep.* 7, 24. Laetor, quod mus C. Cassii serviet domino non minori. *Fron quaed.* 18. Omnibus humilior Alsietina est, qua centibus locis servit; et 92. Ut Marcia potui serviret. *Plin.* 33, 12, 54. Argento feminae la tur, et nisi argentea, solia fastidiant: eade materia et cibis, et probris serviat. *Id.* 16, 36 Chartis serviunt calami; et *ib.* 37, 70. E scirpi tracto cortice, candelae luminibus, et funeribus viunt. *Colum.* 4, 29. *med.* Ut totus truncus a generis viti serviat: scil. succum praebendo. ¶ morem gerere, inservire, praesto esse. *Cic. P* 38. Respublica ageret mecum, ut quoniam sibi vissem semper, nunquam mihi, etc. ut jam mihi virem, consulerem meis. *Nep. Them.* 1. Dilig servire amicis. *Tiber.* ap. *Suet. Tib.* 29. Bonum cipem senatui servire debere, et universis civibus pe, et plerumque etiam singulis. ¶ Item pa indulgere, obsequi. *Sall. fragm.* ap. *Donat.* ad *Andr.* 2, 2, 28. Senati decreto serviendumne *Cic. Prov. cons.* 1. *f.* In hac sententia dicenda parebo dolori meo, non iracundiae serviam. *Coel.* 32. Ut in alterius dolore vel pietati, v dulgentiae vestrae serviatis. *Vell.* 2, 23. An extra moenia, corpora necessitati servientes muros habebant. [*Cf. elegantem *Ruhnk.* not *Claud. Laud. Stil.* 1, 167. placidi servirent le enses. *Id. IV. cons. Honor.* 555. Serviretque contempto Castore, frenis Cyllarus. *Caes. B.* 27. Hi seu vere, quam habuerant, opinionem p runt, sive etiam auribus Vari serviunt, (nam volumus, credimus libenter) confirmant, etc. blandiuntur. [*Id. B. G.* 4, 5. servire rumor i. e. iis se accommodare, eos in consiliis capi sequi.] ¶ Item operam dare, incumbere. *Cat.* 56. Domi voluptatibus, hic pecuniae, aut tiae servitis. *Cic. Rosc. Am.* 15. Patresfamilias tissimum sibi putant, filios suos rei familiari ma servire. *Id. Q. Fr.* 1, 19. *f.* Populi commodis c lere, et utilitati salutique servire. *Id. Tusc.* 5, Alios gloriae servire, alios pecuniae. *Id. Fam* 18. valetudini. *Id. Brut.* 69. multorum vel ho vel periculo. *Vell.* 1, 13. *med.* Semper aut bell pacis serviit artibus. [*V. *Ruhnk.*] ¶ Passiv personaliter. *Cic. Off.* 1, 10. Primum ut ne cu ceatur, deinde ut communi utilitati seviatur. Item habere rationem, sectari, affectare. *Cic* 2, 80. Ut non brevitati servitum sit, sed magi nustati. *Id. Or.* 52. *extr.* et 79. In eo libro Isoc dicit, sese minus jam servire numeris, quam s esset; et 54. *f.* Compositio, quae tota servit tati vocum, aut suavitati. ¶ Item accommoda aptare se. *Cic. ad Brut.* 1, 9. Tibi nunc popu scenae, ut dicitur, serviendum est. *Id. Att.* et *ib.* 10, 7. Servire tempori. *Id. Off.* 3, 29. idcirco recte dicitur a poeta, quia cum tracta Atreus, personae serviendum fuit. ¶ *Servibam* *ibo*, pro *iebam*, et *iam* positiones sunt in quarta jugatione non inusitatae. *Pl. Capt.* 2, 1, 50. N secus honestes, quam ego te, cum servibas *Id. Merc.* 3, 2, 3. Antiqua recolam, et servibo *Id. Trin.* 2, 2, 27. Animo servibit, non sibi. [*Confund. *servire* et *servare*, V. *Gierig.* ad *Pan.* 63, 5.]

*SERVĬODŪRUM, i, n. opp. Vindeliciae. *Peuting. B. A.*

SERVĬTĬUM, ii, n. δουλεία, servitus, fam tus. *Ter. Andr.* 4, 1, 52. Ego, Pamphile, ho pro servitio debeo, conari manibus pedibus, n que et dies. *Sall. Jug.* 66. Cum secum ipse re ret, quam gravis casus in servitium ex regno f et 99. *med.* Servitium minari alicui. *Liv.* 2, 23. cere aliquem in servitium. *Sall. or. Licin. ad* *med.* scelestum imponere alicui; et *ep. Mithri* *Arsac. med.* grave alicui demere. *Brut.* ad *Ci* *Brut.* 1, 16. *med.* Civitatem a servitio abstra *Ov. Trist.* 4, 6, 8. Servitium subire. *Colum.* 8 Servitio liberatus. *Virg. A.* 1, 289. et *Justin.* 1 *med.* Servitio aliquem premere. *Virg. A.* 3, 327 venemque superbum Servitio enixae tulimus, in servitute parientes. ¶ Translate. *Tibull.* 41. Illi etiam tauros primum docuisse feruntur

m, et plaustro supposuisse rotam; et *ib.* 4, 1.
mihi servitium video, dominamque paratam.
A. Am. 3, 486. Vidi ego pallentes isto terrore
as, Servitium miseras tempus in omne pati. *Id.*
1, 2, 18. Servitium amoris ferre. *Colum.* 8, 8.
lumbis: Ne quasi gravi perpetuae custodiae ser-
contristatae senescant. ¶ *Servitia* sunt ipsi
, seu multitudo servorum. *Cic. Fl.* 38. *f.*
bsit, ferrum ac lapides removeantur, operae
sant, servitia sileant. *Id. Coel.* 32. Servitia ad
m, et inflammandam Urbem incitavit. *Colum.*
. Servitia sic tirunculum villicum contemnunt,
nen. ¶ Et in sing. num. *Cic. Verr.* 2, 5, 4.
Et tamen coeptum esse in Sicilia moveri ali-
locis servitium suspicor. *Id. Har. resp.* 12. *med.*
servitium in alteram scenam immissum, alte-
epositum. Adde *Pl. Curc.* 2, 3, 21. et *Vell.* 2,
¶ Translate. *Plin.* 11, 11, 11. Sunt autem
elut imperfectae apes, novissimaeque a fessis
emeritis inchoatae, serotinus fetus, et quasi
ia verarum apium. ¶ *Fuit et Servitium no-
ppidi Pannoniae inferioris. *Notit. Imper. B. A.*
RVĪTOR, oris, m. servus. *Inscr.* ap. *Mur.* 76,
imperio Genii Alotiani Euaristus servitor Deo-
x viso lib. an. *h. e.* libenti animo. *Auct. ser-
ad Fratr. in Eremo (inter op. Augustini)* 43.
Pro lecto habere voluit foenum, pro servito-
bovem et asinum.
RVITRĪCĬUS, a, um, adj. *Stabulum servitri-*
convicium in servum, quemadmodum *stabu-
agitii, nequitiae*, etc. Sunt qui putant esse a
is, quasi tritus verberibus, aut fugitivi notis;
uasi servorum vilissimus, quem terant ceteri,
cent. Plerique tamen rectius leg. *servitutium.*
RVITUS. *Pl. Pers.* 3, 3, 13. Vir summe po-
stabulum servitutium, scortorum liberator,
lum flagri.
RVĪTŪDO, inis, f. servitus, servitium. *Liv.*
Servitudinis indignitatisque homines expertos,
Alii aliter leg. *Festus:* Eritudo, servitudo.
Philox. Servitudo, δουλεία. Quidam addunt
9, 37., sed ibi omnes fere *servitutis.*
VĪTUS, utis, f. δουλεία, conditio servorum,
um, famulatus, sive sub domino, sive sub
o. *Florent. Dig.* 1, 5, 4. Servitus est consti-
uris gentium, qua quis dominio alieno contra
m subjicitur. *Cic. Phil.* 2, 44. *med.* Pax est
illa libertas: servitus malorum omnium po-
m. *Ter. Andr.* 1, 1, 9. Servitus justa et cle-
Pl. Amph. 1, 1, 12. dura. *Suet. Tib.* 24. mi-
onerosa. *Phaedr.* 1, 2. Cum tristem servitu-
rent Attici. *Cic. Cluent.* 7. *med.* Esse in ser-
(*h. e.* haberi in servitute, ut ait *Tac. A.* 12,
Id. Dom. 51. et *Nep. Thras.* 1. Servitute op-
m civitatem tenere. *Cic. Prov. cons.* 5. Ali-
n servitutem tradere. *Sall. or. Licin. ad pleb.*
ervitutem alicui imponere. *Caes. B. G.* 7, 77.
uam injungere civitatibus. *Cic. Mur.* 29. Ser-
n servire. *Id. Phil.* 6, 7. pati. *Pl. Capt.* 2, 3,
re. *Id. Aul.* 2, 1, 47. In servitutem redigere.
h. 4, 3, 48. Dare se alicui in servitutem. *Cic.*
. *f.* abducere. *Just.* 8, 1. subire cogere. *Caes.*
7, 14. Abstrahere liberos in servitutem. *Liv.*
addicere; et 44. asserere. *Just.* 15, 4. Cer-
jugum servitutis excutere. *Cic. ad Brut.* 1,
r. Repellere servitutem a civibus. *Id. Am.* 12.
Graeciam servitute liberare. *Liv.* 34, 7. *f.*
e servitutem. ¶ Translate. *Quint.* 2, 16,
legum repertores sine summa vi orandi con-
, ut se ipsi homines ad servitutem juris ad-
rent, [*i. e. servandis se legibus obligarent.]
3, 16. Illa ex consuetudine philosophorum du-
vitus (est enim certe servitus) ad certa se ver-
tringendi. ¶ Est et praediorum *servitus*, cum
rei obnoxia sunt, ut in SERVIO dictum est.
. *Fr.* 3, 1, 2. Servitutem fundo imponere.
Dig. 8, 3, 1. Servitutes praediorum rustico-
nt hae: iter, actus, via, aquaeductus. *Cajus*
1. Urbanorum praediorum jura talia sunt:
ollendi, et officiendi luminibus vicini, stilli-
avertendi in tectum, immittendi tigna, etc.
nultitudine servorum, seu potius amantium.
d. 2, 8, 17. pubes tibi crescit omnis, Servi-
scit nova. Ita *Broukus.* ad *Tibull.* 2, 4, 1.
rtasse non placebit, quia bis idem *Horatius*
videretur. ¶ *Servitutium* pro *servitutum*, ut
um, Arpinatium, habetur in *Dig.* 8, 2, 31.
t *ib.* 3, 1. *extr.* in ed. *Torrent.* et al. V.
TRICIUS.
VĬUS, ii, m. praenomen R., quod saepissime
s priores litteras *Ser.* scribitur. *Auct.* libelli
inib., praenominibus R. etc. docet, qui primus
aenomine sit appellatus, ita dictum fuisse,
ortua matre in utero servatus sit: alii quod
tute genitus, vel quod *sero* natus est, quemad-
Manius, qui mane, etc. ¶ Hujusmodi prae-
ita proprium fuit gentis Sulpiciae, ut aliud
ea praenomen, omisso etiam nomine gentili-
dem praeponeretur. Hinc in nummo gentis
ae ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 318. L. Ser-
fus. Quandoque etiam *Servius* loco nominis
ii fuit, etenim Otho ait ap. *Tac. H.* 11, 5.
lios, Claudios, Servios, se primum in fami-

liam novam imperium intulisse. Hic *Servios* intelligas *Sulpicios*, ex qua gente fuit Ser. Sulpicius Galba Aug. ¶ Servius Tullius, sextus Romanorum rex. *Liv.* 1, 40., *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 7. ¶ Servius Sulpicius JCtus. V. SERVIANUS, et SULPICIUS. ¶ Servius Maurus Honoratus, grammaticus praestans, quem *Macrobius* in Saturnalibus suis loquentem inducit, et 1, 24. *med.* litteratorum omnium longe maximum vocat, Virgilii opera perpetuis adnotationibus illustravit. Vixit sub Valentiniano Imp.

SĔRUM, i, n. ὀῤῥὸς, pars aquosa in lacte, quae post confectum caseum colatur per fiscellam e vimine (unde a Patavinis vulgo *scolo* vocatur), vel alio modo separatur. *Plin.* 11, 41, 96. Butyrum est spuma lactis, concretiorque, quam quod serum vocatur. *Id.* 28, 9, 33. Lac ablatum igni refrigeratione dividitur, et discedit serum a lacte. *Ov. Fast.* 4, 769. Ubera plena premam: referat mihi caseus aera: Dentque viam liquido vimina rara sero. *Tibull.* 2, 3, 15. Tum fiscella levi detexta est vimine junci, Raraque per nexus est via facta sero. *Virg. G.* 3, 405. acremque molossum Pasce sero pingui. ¶ Per similitudinem dicitur de aquosa parte aliarum rerum. *Plin.* 16, 12, 23. Resinam decoctam minus picis reddere, quoniam in serum abeat. *Catull.* 80, 8. de fellatore: et emulso labra notata sero, *h. e.* semine virili. ¶ *Sērum*, pars sera diei. V. SERUS. ¶ *Hoc seru*, ut *genu, gelu, tonitru*, ponit *Charis.* 1, 23., sed qui usurpaverit, adducit neminem.

SERVO, as, avi, atum, a. 1. ἐρύω, salvum et incolumem praesto, tueor, conservo: a voce Graeca allata. [*V. in SERVUS.] *Cic. Fam.* 14, 2. Qui ceteros servavi, ut nos periremus. *Sall. Cat.* 56. *med.* Dii hanc rempublicam in maxumis saepe periculis servavere. *Ter. Ph.* 5, 3, 24. Ita me servet Juppiter, ut propior illi, quam ego sum ac tu, homo nemo est. *Id. Heaut.* 4, 8, 4. Serva, quod in te est, filium, et me, et familiam. *Cic. Verr.* 2, 3, 57. Quo ex judicio te nulla Salus servare posset. *Nep. Att.* 10. *extr.* Navem servare ex hieme, marique scopuloso. *Pl. Amph.* 1, 1, 157. Quid, si ego illum tractim tangam, ut dormiat? *So.* servaveris: nam continuas has tres noctes pervigilavi; et *Curc.* 2, 3, 56. Perdis me tuis dictis. *Curc.* imo servo, et servatum volo. ¶ *Servari ab aliquo posse* dicitur a JCtis, quod ex ejus bonis redigi potest. *Paul. Dig.* 25, 5, 2. et *Pomp. ib.* 26, 7, 61. et *Paul. ib.* 17, 1, 45. *f.* et al. ¶ Est etiam retineo, custodio, teneo. *Caes. B. G.* 4, 26. Nostri neque ordines servare, neque firmiter insistere, neque signa subsequi poterant. *Liv.* 26, 51. Hunc ordinem laboris, quietisque, quoad Carthagine morati sunt, servarunt. *Cic. Fin.* 4, 27. Fides ita contentae numeris, ut concentum servare possint. *Caes. B. C.* 1, 85. Eos neque colloqui, neque induciarum jura servasse. *Cic. Fam.* 2, 17. Servare legem. *Id. Phil.* 7, 8. *med.* pacem cum aliquo. *Nep. Ag.* 2. jusjurandum, religionem. *Cic. Am.* 7. *extr.* amicitiam summa fide, constantia, et justitia. *Id. Off.* 3, 24. promissa. *Ter. Andr.* 1, 5, 45. fidem. *Vat.* ad *Cic. Fam.* 5, 9. consuetudinem suam in patrociniis tuendis. *Cato R. R.* 5. ferias. *Plin.* 7, 53, 54. et *Lucan.* 2, 38. modum. ¶ Item in specula esse, videre, sollicite et diligenter observare oculis, cavere custodiae causa. *Ov. Met.* 4, 645. solidis pomaria clauserat Atlas Moenibus, et vasto dederat servanda draconi. *Cic. Att.* 9, 10. *med.* Volumen epistolarum tuarum sub signo habeo, servoque diligentissime. *Ter. Eun.* 4, 7, 10. Ubi alii? *San.* qui, malum, alii? solus Sannio servat domi. Quidam leg. *domum. Hor. Ep.* 1, 5, 31. Atria servantem postico falle clientem. *Pl. Most.* 2, 2, 21. Natus nemo in aedibus servat, neque qui recludat, neque qui respondeat. *Id. Aul.* 1, 2, 3. Redi nunc jam intro, atque intus serva. *Sta.* quippini ego intus servem? an ne quis aedes auferat? nam hic apud nos nihil est aliud quaesti furibus; et *Cist.* 1, 1, 106. Nunc te amabo, ut hanc hoc triduum solum sinas esse hic, et servare apud me. (Translate *Virg. A.* 7, 52. Sola domum et tantas servabat filia sedes, *h. e.* cum nullus esset heres regni et familiae, sola filia haec servabat quodammodo, et fulciebat.) *Pl. As.* 4, 1, 58. Si coronas jusserit ancillam ferre Veneri, tuus servus servet, Veneri eas det, an viro. *Id. Rud.* 4, 1, 4. Sed uxor scelesta me omnibus servat modis, ne qui significem quippiam mulieribus. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 411. Quid servas, quo eam, quid agam? quid id attinet ad te? *Virg. A.* 6, 338. Palinurus dum sidera servat, Exciderat puppi. *Caes. B. G.* 2, 33. Praesidia indiligentius servaturos credebant. *Ov. Met.* 2, 538. Nec servaturis vigili Capitolia voce Cederet anseribus. Hinc *servare de coelo* est haruspicum auguria captantium. *Cic. Dom.* 15. *med.* Augures responderunt, cum de coelo servatum sit, cum populo agi non posse. *Id. Prov. cons.* 19. *med.* Cum lex feratur, de coelo servari, obnuntiari, intercedi licere. *Id. Vat.* 7. Quos tu quotidie sciebas servare de coelo. Adde *Sext.* 61. et *Phil.* 2, 32. ¶ Item observare, cavere. *Colum.* 8, 5. *med.* Servat autem qui subjicit, ne singula ova in cubili manu componat. *Liv.* 39, 14. *extr.* Triumviris mandatum est, ut servarent, ne qui nocturni coetus fierent. *Plin.* 17, 17, 28. Servandum in eo ante omnia, ut taleae ex feracibus fiant arboribus. ¶ *Serva*, formula admonentis, similis atque *hoc age*, intende animum, animadverte. *Ter. Andr.* 2, 5, 5. et *Ad.* 2, 1, 18. Hem serva! quasi de improviso respice ad eum. *Pl. Pers.* 5, 2, 29. Hem, serva rursum! *Hor. Sat.* 2, 3, 59. Hic fossa est ingens, hic rupes maxima: serva. ¶ Poetice *servare* dicuntur, qui incolunt: tuentur enim et custodiunt. *Virg. G.* 4, 383. Nymphae, Centum quae silvas, centum quae flumina servant; et 459. Immanem ante pedes hydrum moritura puella Servantem ripas alta non vidit in herba. ¶ Item conservare, reponere in aliud tempus. *Colum.* 12, 28. *f.* et *Cato R. R.* 114. Si voles servare in vetustatem, ad alvum movendam servato, nec commisceas cum cetero vino. *Plin.* 30, 13, 39. Vermes in melle servandos censent. *Id.* 36, 17, 28. Lapis chernites mitior est servandis corporibus, nec absumendis. *Cic. Att.* 5, 17. Paucis diebus habebam certos homines, quibus darem litteras: itaque eo me servavi; et *Planc.* 5. *med.* Ego quoque ad ea tempora revocavi, ad quae tu te ipse servaras. ¶ Cum inf. *Stat. Th.* 9, 187. infectaque sanguine tela Conjugibus servant, parvisque ostendere natis. ¶ Pro tenere, habere. *Virg. A.* 7, 178. paterque Sabinus, Vitisator, curvam servans sub imagine falcem. ¶ *Servasso, is, it*, ἀρχαϊκῶς pro *servem*, et *servavero*, ut *amasso, levasso*, etc. *Pl. Most.* 1, 3, 71. Si bonam famam mihi servasso, sat ero dives. *Id. Cist.* 4, 2, 76. At vos Salus servassit. *Id. Cas.* 2, 5, 16. et *As.* 3, 3, 64. Dii te servassint semper.

SĒRUS, a, um, adj. χρόνιος, ὄψιος, qui diu differtur, tardus. *Cic.* vertens *Homeri* carmen, *Div.* 2, 30. Nobis haec portenta Deum dedit ipse creator, Tarda et sera nimis. *Id. Phil.* 1, 5. Ut magis exoptatae Kalendae, quam serae esse videantur. *Id. Fam.* 2, 7. Sera gratulatio reprehendi non solet, praesertim si nulla negligentia praetermissa est. *Cels.* 2, 6. *med.* Seriorem mortem, vel maturiorem denuntiare. *Colum.* 4, 23. Siccitas seriorem putationem facit. *Liv.* 2, 3. Bellum spe omnium serius fuit. *Vell.* 2, 131. Successores quam serissimos destinare alicui. *Val. Fl.* 7, 400. sera sub nocte; et *Varr.* ap. *Gell.* 1, 22. et 13, 11. Nescis quid vesper serus vehat. *Sen. Herc. Fur.* 671. nocte sic mixta solet Praebere lumen primus, aut serus dies. *Gell.* 11, 7. Sera eruditio, quam Graeci ὀψιμαθίαν appellant. *Ov. A. Am.* 2, 223. Jussus adesse foro, jussa maturius hora Fac semper venias: nec nisi serus abi. *Id. Pont.* 3, 4, 57. Non ego cessavi, nec fecit inertia serum. *Id. Met.* 15, 383. fetus Melliferarum apium sine membris corpora nasci, Et serosque pedes, serasque assumere pennas. *Id. ib.* 4, 29. et *Fast.* 5, 63. et *Trist.* 4, 10, 73. Seri anni, *h. e.* seniles. *Mart.* 5, 6. serior senectus. *Ov. A. Am.* 1, 65. sera et sapientior aetas; et *Prop.* 3, 1, 35., *Ov. Met.* 6, 138. et *Val. Fl.* 8, 397. Seri nepotes, *h. e.* qui multo post erunt. Sic *Ov. Pont.* 1, 4, 24. Sera posteritas. *Val. Fl.* 3, 779. Hunc sibi praecipuum, gentis de more nefandae, Thessalis in seros Ditis servaverat usus, *h. e.* extremos, et si quando postularet necessitas. *Id.* 3, 279. pars sera componunt lumina dextra, *h. e.* extremum officium claudendi oculos praestante. *Sen. Herc. Fur.* 731. Judicia trepidis sera sortitur reis, *h. e.* ultima apud Inferos. *Prop.* 1, 15, 21. Seri ignes, *h. e.* rogi. *Val. Fl.* 4, 705. serum ut veniamus ad amnem Phasidis, *h. e.* longe positum, et ad quem tarde et sero perventuri sumus. *Virg. G.* 4, 144. Ille etiam seras in versum distulit ulmos, *h. e.* quae tarde crescunt et ad justam magnitudinem lente perveniunt. ¶ Serotinus. *Plin.* 15, 19, 21. de piris: Serissima omnium Amerina, Picentina, etc. *Colum.* 5, 10. *med.* Si voles ficum, quamvis non natura, seram facere, priorem fructum decutito: iterum alterum edet, quem in hiemem differet. ¶ Longus, diuturnus. *Ov. Met.* 13, 403. Imposita est sero tandem manus ultima bello: Troja simul, Priamusque cadunt. ¶ Cum inf. *Prop.* 3, 3, 57. Cur serus versare boves et plaustra Bootes. ¶ *Serum diei*, et *serum* absolute (subaudi tempus) extrema diei pars, vesper, ὀψία. *Liv.* 10, 28. Extrahebatur in quam maxime serum diei certamen. *Id.* 7, 8. Castrorum oppugnatione, quia serum erat diei, abstinuere. *Tac. A.* 2, 21. *f.* Jamque sero diei subducit ex acie legionem. *Suet. Aug.* 17. Navali proelio vicit, in serum dimicatione protracta, ut in navi victor pernoctaverit. *Liv.* 33, 48. Multo vino in serum noctis convivium productum. [*V. quae dicta sunt in SERO.] ¶ Saepe *serus* dicitur de iis, quae frustra fiunt, quia nimis tarda, et cum elapsa occasio est: quod et in SERO admonuimus. *Sall. fragm.* ap. *Philarg.* ad *Virg. G.* 4, 144. et *Serv.* ad *A.* 5, 524. et *ib.* 12, 864. Serum bellum in angustiis futurum, *h. e.* frustra pugnam futuram, cum in angustias redacti fuerint. *Val. Fl.* 3, 562. Sera auxilia ciere; et 4, 247. redit Alcidae jam sera cupido. *Mart.* 8, 44. Titulle, moneo, vive semper: hoc serum est, Sub paedagogo coeperis licet: serum est. *Sen. Thyest.* 487. Serum est cavendi tempus in mediis malis. *Id. Hipp.* 594. magna pars sceleris mei Olim peracta est: serus est nobis pudor. ¶ Is ipse, qui nimis sero quippiam facit, et occasionem elabi sivit, *serus* est. *Virg. A.*

10, 94. Tunc decuit metuisse tuis: nunc sera querelis Haud justis assurgis, et irrita jurgia jactas. *Val. Fl.* 3, 713. Herculeas jam serus opes, spretique vocabis Arma viri. Adde *Ov. Met.* 2, 617. ¶ Cum gen. *Hor. Sat.* 1, 10, 21. O seri studiorum! ὀψιμαθεῖς, qui parum didicistis, quia sero ad litteras animum applicuistis. *Sil.* 3, 255. Consilio viridis, sed belli serus Hertes. Al. leg. *bello.* ¶ *Sera* pro *sero*, more adverbii. *Virg. G.* 4, 122. narcissum sera comantem. ¶ Si *Servio* credas, *serus* est magnus, in illo *Virg. G.* 4, 144. Ille etiam seras in versum distulit ulmos: gravis, tristis, infelix, in illo *A.* 12, 863. avis, Quae quondam in bustis, aut culminibus desertis Nocte sedens, serum canit importuna per umbras; et *ib.* 5, 524. Seraque terrifici cecinerunt omina vates. Addit et fragmentum *Sallustii* supra allatum. Addunt alii illud *A.* 4, 462. Seraque culminibus ferali carmine bubo Saepe queri (Ita enim legit *Non.* 3, 23. Alii *sola.*). Et *Val. Fl.* 6, 431. funesta priusquam Consilia, et seras aperit rex perfidus iras. [*V. quae disputata sunt de his in SERIUS.] ¶ Falluntur, qui primam syllabam corripi posse putant, ex illo *Cic.* in *Arat.* 413. Occidit Andromedae clarum caput, et sera Pistrix: *fera* enim legendum est. [*Cf. quae de cognatione hujus vocabuli cum *severus* et *serius* dicta sunt in h. v.]

SERVŬLĂ, ae, f. θεραπνίδιον, exigua serva. *Cic. Att.* 1, 12. *f.* Eumque per manus servulae servatum, et eductum.

SERVŬLĬCŎLĂ, ae, m. et f. qui servulos colit. *Pl. Poen.* 1, 2, 55. de meretricib.: Versarier inter istas miseras, schoeno delibutas, servulicolas sordidas; et *mox:* Servulorum sordidulorum scorta diobolaria. Alii perperam leg. *servilicolas.*

SERVŬLUS et Servolus, i, m. δουλάριον, parvus, aut vilis servus. *Pl. Capt.* 4, 2, 100. Vidi tuum gnatum, et servulum meum Stalagmum: *supra v.* 95. *servum* dixerat: ex quo apparet, non semper diminutivi rationem haberi. Idem videre est *Cist.* 1, 3, 34., *Merc. prol.* 107. et 108. et *Truc.* 2, 4, 74. Sic *Ter. Andr.* 1, 1, 56. Observabam illorum servulos venientes, aut abeuntes. *Cic. Quint.* 6. *med.* Servulum unum abducit. Adde *Plin. ep.* 2, 17. *med.*, 3, 16. *med.* et 6, 16. *f.* et *Varr. R. R.* 3, 17.

SERVUS, a, um, adj. δοῦλος, qui alicui servit, subjectus, obnoxius. *Hor. Ep.* 1, 19, 19. O imitatores servum pecus! *Ov. Rem. Am.* 54. servum vitii pectus habere. Al. leg. *vitiis.* *Id. Am.* 1, 6, 26. Nec tibi perpetuo serva bibatur aqua, *h. e.* quae servorum potus est: vel quae a servo bibitur: contra *aqua libera*, quae a libero. *Petr. fragm. Trag.* 71. *Burm.* Servi, me salvo, cito aquam liberam gustabunt. *Pl. Pers.* 2, 4, 9. Servam operam, linguam liberam herus me jussit habere. *Ov. Fast.* 6, 558. Serva manus. *Plin.* 10, 23, 31. Ciconia captiva et serva. *Sall. ep. Mithrid. ad Arsac. f.* Omnia non serva, et maxume regna, hostilia ducunt, *h. e.* non subjecta. *Paul. Dig.* 40, 7, 16. Statulibera quidquid peperit, hoc servum heredis est. ¶ *Serva praedia*, *servae aedes*, quae aliqua re alteri a domino obnoxia sunt, ut in SERVIO et SERVITUS dictum est. *Cic. Agr.* 3, 2. *f.* Libera praedia meliore conditione sunt, quam serva. *Cels. Dig.* 8, 6, 6. *med.* Fundus servus. *Jul. ib.* 2, 34. Servae aedes; et 33. Area serva.

SERVUS, i, m. δοῦλος, θεράπων, qui in servitute est, qui non est sui juris, sed alieno dominio subjectus, mancipium, famulus, puer: cui liber opponitur. Dictus est a *servando*, quia imperatores, ut ait *Flor. Dig.* 1, 5, 4., captivos vendere, et per hoc servare, nec occidere solent. Idem docent *Donat.* ad *Ter. Ad.* 2, 1, 28. et *August. C. D* 19, 15. [*Cognatum esse utrumque vocab. *servare* et *servus*, docere videtur locus, quem laud. *Doederl.* 3, 306., ubi v., *Plin. H. N.* 7, 27, 29. M. Sergius ... secundo stipendio dextram manum perdidit; stipendiis duobus ter et vicies vulneratus est; ob id neutra manu, neutro pede satis utilis; uno tantum servo, plurimis postea stipendiis debilis miles.] Alii sic dictum putant, quod in vinculis servari, seu custodiri soleat. Alii ducunt a θεράπων. *Mart. Dig.* 1, 5, 4. Servi in dominium nostrum rediguntur aut jure civili, aut gentium. Jure civili, si quis se major viginti annis, ad pretium participandum, venire passus est: jure gentium servi nostri sunt, qui ab hostibus capiuntur, aut qui ex ancillis nostris nascuntur. *Cic. Off.* 1, 31. *med.* Ulysses domi etiam contumelias servorum ancillarumque pertulit. *Id. Att.* 8, 5. Pollicem, servum a pedibus meum, Romam misi. *Id. Or.* 3, 60. Quem servum ille habuit ad manum. *Suet. Caes.* 74. Philemonem, a manu servum, morte puniit. ¶ Servos liberaliter habendos esse, multis ostendunt *Sen. ep.* 47. et 1., *Clem.* 18. et *Macr. Sat.* 1, 11. Habet aliquid etiam *Cic. Off.* 1, 13. *f.* et de libertis *Plin. ep.* 2, 6. et *ep.* 8, 16. ¶ *Servi publici* erant, qui reipubl. magistratibus, sacerdotibus publice inserviebant, et aliquando lictorum, aut scribarum, aut apparitorum, etc. officio fungebantur, sive servili conditione, sive ingenua essent. *Cic. Phil.* 8, 8. Eum jussu Antonii in convivio servi publici loris ceciderunt. *Liv.* 26, 47. Opifices ad duo millia hominum erant, eos publicos fore populi R. edixit, cum spe propinqua libertatis, si ad ministeria belli enixe operam navassent. *Id.* 9, 29. *f.* Potitia gens, cujus ad aram maximam Herculis familiare sacerdotium fuerat, servos publicos, ministerii delegandi causa, solemnia ejus sacri docuerat. *Varr.* ap. *Gell.* 13, 13. Aediles stipati servis publicis non modo prendi non possunt, sed etiam ultro submovent populum. *S. C.* ap. *Front. Aquaed.* 100. Placere senatui, eos qui aquis publicis praeessent, lictores binos, et servos publicos ternos, architectos singulos, et scribas, et librarios, accensos, praeconesque totidem habere, quot habent ii, per quos frumentum plebei datur. ¶ *Quot servi, tot hostes*, in proverbio est. De quo Sinnius Capito existimat, errorem hominibus intervenisse, praepostere plurimis enunciantibus: vero enim similius esse, dictum initio, Quot hostes, tot servi. Tot captivi fere ad servitutem adducebantur. Haec *Festus* in *Quot.* Opinionem *Sinnii* falsam esse, vel illud *Senecae* satis ostendit *ep.* 47. Deinde ejusdem arrogantiae proverbium jactatur: Totidem esse hostes, quot servos. Non habemus illos hostes, sed facimus. Adde *Macr. Sat.* 1, 11. *med.* ¶ Translate *servus* est quivis subjectus. *Cic. Verr.* 2, 1, 22. Vidit enim, eos, qui judiciorum dominos se dici volebant, harum cupiditatum esse servos. *Id. Cluent.* 53. Legum idcirco omnes servi sumus, ut liberi esse possimus. ¶ Servorum dies festus vulgo existimatur Idibus Augusti, quod eo die Ser. Tullius, natus serva, aedem Dianae dedicaverit in Aventino, cujus tutelae sint cervi, a quorum celeritate fugitivos vocent servos. *Festus.* V. SATURNALIA.

SĒSĂMĂ. V. SESAMUM.

SĒSĂMĬNUS, a, um, adj. σησάμινος; qui est ex sesamo. *Plin.* 23, 4, 49. Sesaminum (*oleum*) aurium dolores sanat, et ulcera, quae serpunt. Adde 13, 1, 2. et 28, 11, 47.

SĒSĂMŎĪDES, is, adj. omn. gen. σησαμοειδής, sesamo similis. *Sesamoides* n. gen. *sesamoide*, herba est grano amaro, folio minore, quam sesamae. *Plin.* 22, 25, 64. Sesamoides a similitudine nomen accepit, etc. Detrahit bilem in aqua potum. Est aliud sesamoides Anticyrae nascens, quod ideo aliqui Anticyricon vocant: cetera simile erigeronti herbae. *Id.* 25, 5, 21. Helleborum in Anticyra insula tutissime sumitur, quoniam sesamoides admiscent.

SĒSĂMUM, i, n. et Sesama, ae, f. et Sesama, orum, n. plur. σήσαμον, σησάμη, inter aestiva frumenta numeratur a *Plin.* 18, 7, 10. *n.* 1. et *ib.* 10, 22. et 23., inter legumina a *Colum.* 2, 7. Ab Indis venit, et culmum habet ferulaceum, folia sanguinea, semen vasculis inclusum, ut papaver, ut *Plin.* tradit *l. c.* Hoc adeo gratum est in cibis, ut locum habeat in bellariis et condimentis. *Pl. Poen.* 1, 2, 112. Ut mulsa loquitur! nihil nisi laterculos, sesamum, papaveremque, triticum, et frictas nuces. Al. leg. *papaveremque tritum.* *Petr. Sat.* 1. *extr.* Mellitos verborum globulos, et omnia dicta factaque, quasi papavere et sesamo sparsa. ¶ Varios habet usus in medicina, quos recenset *Plin.* 22, 25, 64., et *Cels.* 5, 15. ponit inter ea quae molliunt: fitque ex eo oleum, teste eod. *Plin.* 15, 7, 7. *f.* V. SESAMINUS. *Colum.* 11, 2. *med.* Quibusdam regionibus hoc mense sesama seruntur. *Id.* 12, 15. Admiscent torrefacta sesama cum aniso Aegyptio; et *ib.* 57. Sesamum leviter torrefactum cum iis viridibus conterito. *Plin.* 18, 10, 22. Aestiva frumenta diximus, sesamam, milium, panicum. [*Alii intelligunt *sesamum orientale*, *L.*, alii *sesamum indicum*, *L.*] ¶ Cicin, arborem in Aegypto copiosam, quidam sesamum silvestre appellant. *Id.* 15, 7, 7. ¶ Scribitur et *sisamum*, tum in quibusdam libris horum scriptorum, tum ap. *Pall.* 10, 7. et 11, 1.

*SĒSĂMUS vel Sesamos, i, f. oppidum Paphlagoniae. *Mela* 1, 19. ¶ *Sesamum* audit *Plin.* 6, 2. ¶ Recentius nomen *Amastris.* *Id. ib.* *B. A.*

*SESANĬUM, i, n. oppidum Aethiopiae, vel fortasse Aethiopiae Aegyptoque conterminum. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

SESCENAR vel Sescenāris, ris, m. vox antiqua. Videtur esse a *sacena*, quae vox ap. *Festum* exponitur dolabra pontificalis. Itaque sescenarem bovem possumus intelligere, qui hujusmodi dolabra percussus, mactatusque est. *Liv.* 41, 15. Exposuit patribus conscriptis, bovis sescenaris, quem immolavisset, jecur defluxisse. Alii scribunt *sescennaris*, et positum putant sex annorum aetatis. Alii, ut in re admodum obscura, alia comminiscuntur.

SESCŬLYSSES. V. SESQUIULYSSES.

SESCUNCĬĂ, ae, f. μία ἥμισυ οὐγκία, uncia, ejusque dimidium; et est pro *sequiuncia:* [accipitur autem pro parte duodecima cum ejusdem dimidio cujuscumque quantitatis. *Cels.* 5, 18. *n.* 28. Malagma, quod habet galbani sine surculis sescunciam. *F.*] *Colum.* 12, 57. Laseris radicis sescuncia. *Id.* 5, 2. Quae summa efficit jugeri sescunciam, scripula duo, et dimidium. *Tryphon. Dig.* 37, 8, 7. Sescuncia hereditatis. *Front. Aquaed.* 26. Digitus quadratus, in rotundum redactus habet diametri digitum unum, et digiti sescunciam. ¶ [Scribitur et *sesconcia.* *Inscr.* mendosa ap. *Mur.* 1479, 2., emendata apud *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 4563. Locus patet agrei sesconciam quadratus, arca in medio est. *F.*]

SESCUNCĬĀLIS, e, adj. sescunciam contin
Plin. 13, 15, 29. Mensa crassitudine sescunciali.
SESCUNX et Sesquunx, uncis, m. sescun
Plin. 36, 25, 62. Fastigium servari in pedes de
sescuncem.
SESCUPLEX et Sesquiplex, icis, adj. sescup
[*Sesqui et *plica.*] *Cic. Or.* 57. Ita factos eos
des esse, ut in eis singulis modus insit aut ses
plex, aut duplex, aut par. *Quint.* 9, 4, 47.
θμὸς aut par est, ut dactylus: unam enim syllab
parem brevibus habet: aut sescuplex, ut paeon,
jus vis est ex longa et tribus brevibus; quiqu
contrarius, ex tribus brevibus et longa, vel
quoquo modo, ut tempora tria ad duo relata se
plum faciant: aut duplex, ut iambus (nam es
brevi et longa), quique est ei contrarius. V. S
QUIPLICARIUS.
SESCUPLUS, a, um, adj. ἡμιόλιος, qui nu
rum, pondus, aut mensuram totam in se conti
et praeterea ejus dimidium. Alio nomine *sesqui*
dicitur. Ex. gr. ternarius dicitur esse sescuplu
narii, quia continet binarium, et ejus dimidi
senarius dicitur esse sescuplus quaternarii,
quatuor in se continet, et insuper dimidiam
partem. *Censor. de die nat.* 1: novem dies cum
collatos, ait, sescuplam rationem facere. *Q*
9, 4, 47. Tria ad duo relata sescuplum faci
Terent. de syllab. p. 2395. Sescuplum tempus,
cesse est, edere istam syllabam; et p. 2412. Se
plo vel una vincet alterius singulum. ¶ Legitu
sesquiplus. *Plin.* 2, 22, 20. Pythagoras app
tonum, quantum absit a terra Luna: ab ea ad
curium, spatii ejus dimidium: ab eo ad Vene
fere tantundem: a qua ad Solem sesquiplum.
SĔSĔLIS, is, f. σέσελις, herba folio foeni
sed crassiore, semine quoque non absimili, sed
losiore et hebetiore, capite anethi, in quo gra
habet oblongum et angulosum, et cum editur, a
radice autem longa, et odore non ingrato. Vu
herbariorum *saxifragiam majorem* appellat.
N. D. 2, 50. *f.* Cervaeque paulo ante partum
purgant se quadam herbula, quae seselis dic
Plin. 8, 32, 50. idem narrat: item 20, 5, 18.,
etiam *sili* vocari ostendit: σίλι quoque σέσελι
gen. Graeci dicunt. Unde *Plin.* 25, 8, 52. Ce
monstravere seseli, enixae a partu.
SESĬĂ. V. SESSIA.
*SESONCHOSIS i. q. Sesostris. *Jul. Valer.*
gest. Alex. M. (ed. *A. Maio*) 1, 31. Adde 3,
67—68. *B. A.*
SĔSOSTRIS, is, et idis, m. Σέσωστρις, Ae
regum potentissimus, tam superbus, inquit
33, 3, 15., ut prodatur, annis quibusque sort
ges singulos e subjectis jungere ad currum so
atque ita triumphare. *Lucan.* 10, 276. Veni
occasum mundique extrema Sesostris, Et Ph
currus regum cervicibus egit. *Plin. l. c.* Vict
sostre Aegypti rege. *Tac. A.* 6, 28. Sesostride
mum, post Amaside, dominantibus. *Plin.* 3
14. *n.* 5. Obeliscus, qui est in Campo Martio,
sus est a Sesostride; et *ib.* 11, 15. Sesostridis
Nuncoreus. ¶ Media syllaba in duas *o* ex
potest cum Graece *ω* sit. *Paul. Nol.* ap. *Auso*
19, 21. Et qui regnavit sine nomine mox Seso
[SESQUĀTUS, a, um, part. ab inus. *sesqu*
quod a *sesqui* derivatur. *Sesquati* porro app
tur duo numeri inter se ita comparati, ut non
numerus major aliquoties minorem contineat,
minor majorem aliquoties metiatur; sed ut ta
ea pars, qua minorem excedit major, seu mino
ceditur a majore, ambos metiatur. Horum n
rorum rationem *Capell.* 7, 251. *superparticu*
vocat. V. SESQUI. *August. Mus.* 1, 9. § 17.
circa illi numeri, ubi multiplicato minore fit
vocentur complicati: hi autem sesquati veter
nomine. Nam sesque appellantur, ubi duo n
ad se ea ratione affecti sunt, ut tot partes h
ad minorem major, quota parte sui praecedit
minorem: nam si est tria ad duo, tertia part
praecedit major minorem; si quatuor ad tria,
ta; si quinque ad quatuor, quinta, atque ita
ceps: eadem ratio est et in sex ad quatuor, oc
sex, decem ad octo, et inde licet hanc ration
consequentibus et in majoribus numeris anima
tere atque explorare. Nominis autem hujus
nem non facile dixerim, nisi forte sesque qu
absque dictum, id est, absque se, quia quinq
quatuor absque quinta parte sui major hoc est
minor: et *mox:* Hujus origo nominis non est a
da, etiamsi forte non ea sit, quam secutus e
hoc nomen instituit. *Id. ib.* §. 18. Numeri ses
in infinitum possunt pergere, nam duo ad tria
ad quatuor, quatuor ad quinque cum dicimus,
nihil prohibere cetera persequi, nullo resis
fine: sive isto modo velis in eodem genere pe
rans, ut duo ad tria, quatuor ad sex, sex a
vem, octo ad duodecim, decem ad quindeci
deinceps: sive in hoc genere, sive in ceteris,
lus finis occurrit. *Terent. de pedib.* p. 2417.
numerus paeonicis utrisque coget Aptare d
tria, vel quaterna ternis, Sesquata fere quod n
ros pars secat istos, *h. e* quod unitas, qua
numerus excedit minorem, utrumque dividit

r, ut 2 ad 3, 4 ad 3. Alii leg. *sescupla*, alii *altera*, alii *sesquarta*, sed nihil mutandum. *F.*]
QUI, ἐπί, insuper, praeterea: est ab allata Graeca, praemissa et inserta littera *s*, et mu- in *qu*, ut ab εἰ prius *sei*, dein *si* factum est, ἡ *poena* et *poesna*, et ab ἕπομαι *sequor*. Cum duo priores numeri ex eorum serie, qui ses- dicuntur, ut tria ad duo, ita inter se affecti ut major minorem contineat, et insuper uni- , quae quidem est etiam ejusdem minoris nu- dimidium; hinc factum est, ut *sesqui*, quod e, ut vidimus, idem significat ac insuper, et- ro dimidio cujuscumque quantitatis a Latinis nque usurpatum fuerit, exceptis tamen voci- *squitertius* et *sesquioctavus*, in quibus idem cat ac Graecorum ἐπί, *insuper*, eam scilicet s numeri partem, quae a sequente numerali ivo *tertius* et *octavus* satis perspicue indicatur. SQUATUS. *Cic. Or.* 56. Pes enim, qui ad- r ad numeros, partitur ita, ut necesse sit, pedis aut aequalem alteri parti, aut altero aut sesqui esse majorem. Ita fit aequalis is (— ⌣ ⌣), duplex iambis (⌣ —), sesqui- aeoni (— ⌣ ⌣ ⌣), *h. e.* ita in dactylis pars fit aequalis alteri parti, quia syllaba longa breves aequat, ut in *dicere:* duplex in iambis, abet unam partem altero tanto majorem alte- m syllaba longa sequens duplo major sit brevi dente, ut in *salus:* sesquiplex in paeone, quia constet longa et tribus brevibus, ut *insoli-* res illae breves longam dimidio superant. ℙ ntius usurpatur in compositione, ut *sesqui-* , *sesquidigitus*, *sesquihora*, et alia multa, ic ordine subjicimus.

QUIALTER, ra, rum, adj. ἡμιόλιος, super- is, qui quantitatem aliquam in se continet, partem dimidiam. *Cic. Univ.* 7. Deinde *ut partem*) tertiam, quae esset secundae ses- ra, primae tripla: et *mox:* Sesquialteris au- ervallis et sesquitertiis, et sesquioctavis sum- his colligationibus, in primis intervallis ses- avo intervallo sesquitertia omnia explebat. , 1. *med.* [Dimidia adjecta cum facta sunt , sesquialterum (*mathematici dicunt*), qui c appellatur. *August. Mus.* 2, 10. §. 18. s pedes considero, in quibus una brevis est, longae, id est bacchicum (⌣ — —), palim- um (— — ⌣), et creticum (— ⌣ —), sesqui- numeri ratione levationem ac positionem in i video. Eadem ratio est et in iis quatuor, us una longa est, et tres breves, qui quatuor ex ordine nominantur (— ⌣ ⌣ ⌣. — ⌣ ⌣. ⌣ ⌣ ⌣). et *mox* §. 19. Sesquialtera vero io in duobus et tribus apparet, jam sesqui- ribus et quatuor. *F.*]

QUICULEARIS, e, adj. qui culei mensuram t, et dimidii. V. SESQUI. *Colum.* 12, 18. unt autem satis sesquiculearibus doliis picis ondo vicena quina.

SQUICULUS, i, m. qui ita magnis est prae- atibus, ut videatur habere culum cum dimi- st cogn. R. *Mar. Victor.* p. 2456. Strabo, sesquiculus dictus fuit. *F.*]

QUICYATHUS, i, m. cyathus cum dimidio. , 7. *n.* 2. Nuces amarae XXV., mellis ses- hus.

QUIDIGITALIS, e, adj. sesquidigitum con- *Vitr.* 10, 22. *med.* Foramen semidigitale, , sesquidigitale.

QUIDIGITUS, i, m. *Vitr.* 8, 6. Canalis gitum, altus sesquidigitum. Adde 10, 17.

QUIHORA, ae, f. τριημιώριον, una hora cum . *Plin. ep.* 4, 9. *med.* Egeram horis tribus dia: supererat sesquihora.

QUIJUGERUM, i, n. jugerum cum dimidio. , 19, 49. *n.* 2. Justum est proscindi jugerum , iterari sesquijugerum. *Id.* 4, 8, 15. Tem- ntur quinque mill. passuum longitudine, et esquijugeri latitudine.

QUILIBRA, ae, f. τριημίλιτρον, una libra midia alterius. *Cato R. R.* 106. Sesquilibram igito. *Colum.* 12, 36. Sesquilibra roris-

QUIMENSIS, is, m. τριημίμηνον, unus men- dimidia parte alterius. *Varr. R. R.* 1, 27. *olis*) cursus annalis primum fere circiter ter- nsibus ad fructus est divisus in quatuor par- idem subtilius sesquimensibus in octo. ℙ ve. *Id.* 3, 10. *f.* Ad saginandum eligunt pul- iter sequimenses qui sunt nati. Alii leg. *ses-* e. [*Schneiderus* vero legend. probat *pullos sexve menses qui sunt nati. F.*]

QUIMODIUS, ii, m. modius et modii dimi- *Varr. R. R.* 1, 7. Nuces integras, quas uno comprehendere possis, quod putamina suo aeque habet natura composita, easdem si , vix sesquimodio concipere possis; et 42. rum unum scribunt opus esse Medicae sesqui- *Cic. Verr.* 2, 3, 92. *med.* Nunquam tam i sesquimodii tritici, Q. Hortensi, fuissent. 2, 13. Lentis sesquimodius.

QUIOBOLUS, i, m. τριημιώβολον, obolus nidio. *Plin.* 26, 8, 46. Dejectoque quod su- pernatat, reliquus succus purgat utraque parte, sesquiobolo in aqua mulsa.

SESQUIOCTAVUS, a, um, adj. ἐπόγδοος, superoctavus, qui continet aliquam quantitatem, ejusque partem octavam. V. SESQUI. *Cic. Univ.* 7. Sesquioctavo intervallo sesquitertia omnia explebat. V. EPOGDOUS.

SESQUIOPERA, ae, f. opera diei unius et dimidiati. *Colum.* 2, 13. Fabae modii quatuor occantur sesquiopera, sarriuntur sesquiopera, metuntur una opera.

SESQUIOPUS, eris, n. opus unius diei. *Pl. Capt.* 3, 5, 65. Inde ibis porro in latomias lapidarias, ibi cum octonos alii lapides effodiant, nisi quotidianus sesquiopus confeceris, sexcentoplago nomen indetur tibi.

SESQUIPEDALIS, e, adj. pedem magnitudinis, et dimidium habens. *Cato R. R.* 15. Sesquipedalis paries. *Vitr.* 10, 21. Arrectaria latitudine sesquipedali. *Id.* 5, 10. Sesquipedales tegulae. *Colum.* 9, 19. Sesquipedalis mensura. *Plin.* 7, 16, 16. Sesquipedales homines. *Catull.* 97, 5. dentes, ὑβεροβολικῶς. *Mart.* 7, 14. Sesquipedalis mentula. ℙ Translate. *Hor. A. P.* 96. Telephus, et Peleus, cum pauper et exsul uterque, Projicit ampullas et sesquipedalia verba, *h. e.* grandia, tumida, gravia, inflata, qualia sunt tragicorum.

SESQUIPEDANEUS, a, um, adj. sesquipedalis. *Plin.* 9, 27, 43. Attollit e mari sesquipedanea fere cornua.

[SESQUIPEDIS, e, adj. sesquipedalis. *Gargil. de re hort.* (ed. *A. A. Scottio*) 2, 1. Supra nuces, terra sesquipedis ingeritur. *F.*]

SESQUIPES, edis, m. τριημιπόδιον, mensura unius pedis et dimidii. *Colum.* 3, 13. *med.* Nisi tamen si scaturigo palustris obvia, plus, quam sesquipedem, prohibeat infodere. *Mart.* 8, 60. Summa Palatini poteras aequare colossi, Si fieres brevior, Claudia, sesquipede. *Varr. R. R.* 1, 43. Cytisum in sesquipedem ponitur. *Pl. Trin.* 4, 2, 58. Qua facie est homo? *Sy.* sesquipede est, quam tu, longior. ℙ Absolute. *Pers.* 1, 56. cum tibi, Calve, Pinguis aqualiculus propenso sesquipede exstet.

SESQUIPLAGA, ae, f. duo ictus sed impares. *Tac. A.* 15, 67. Cum vix duobus ictibus caput amputavisset, saevitiam apud Neronem jactavit, sesquiplaga interfectum a se dicendo.

[SESQUIPLARIS, is, m. miles, qui ob virtutem annonam unam cum dimidio accipiebat. *Veg. Mil.* 2, 7. Torquati duplares, torquati sesquiplares, quibus torques aureus solidus virtutis praemium fuit, quem qui meruisset, praeter laudem interdum duplas; duplares duas; sesquiplares unam semis consequebantur annonam. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 8. *n.* 13. Aurelius Quintus duplicarius heres, et Aurelius Aurianus sesq. (*h. e.* sesquiplaris) secundus heres amico optimo F. C. V. DUPLARIS et SESQUIPLICARIUS. *F.*]

SESQUIPLEX. V. SESCUPLEX.

[SESQUIPLICARIUS, ii, m. sesquiplaris. *Hyg. Grom. med.* Ala miliaria turmas habet XXIV., in iis decuriones, duplicarii, et sesquiplicarii, idem qui et numerus turmarum. Habent equos singuli decuriones ternos, duplicarii et sesquiplicarii binos. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 104. *n.* 245. T. Fl. Saturnino sesquiplic. ex num. equitum singular. Aug., etc. Alia ap. *Don. cl.* 1. *n.* 147. L. Aufidius Masculinus sesquiplicarius. Alia ap. *Donat.* 301, 9. Arbitratu Celari (lege *Celadi*) sesquiplicarii heredis. ℙ *Spon. Miscell. antiqu.* p. 262. in eadem *Inscr.*, quam refert *Fabrett. l. c. in.*, perperam, ut videtur, legit *sesquiplici* pro *sesquiplic.;* quasi vero *sesquiplex* idem significet ac *sesquiplicarius. F.*]

SESQUIPLUS. V. SESCUPLUS.

SESQUISENEX, senis, m. qui senis aetatem praetergressus est multis annis, atque adeo est decrepitus. *Vet. Poeta* ap. *Varr. L. L.* 8, 3., ut quidem legit *Turneb. Adv.* 23, 16. et *Scal. in conject.* nam alii aliter.

SESQUITERTIUS, a, um, adj. ἐπίτριτος, supertertius, qui continet aliquam quantitatem, ejusque partem tertiam. V. SESQUI. *Cic. Univ.* 7. Intervalla sesquitertia, et sesquioctava. V. SESQUIALTER et EPITRITUS.

SESQUIULYSSES et Sesculysses, is, m. quasi unus et dimidius Ulysses. *Varro* hoc titulo inscripsit unam e satyris suis, posuitque pro homine astutissimo et callidissimo. Citat hanc satyram *Plin. praef. H. N.* et *Nonius* saepe.

SESSIA, vel Sesia, ae, f. nomen Deae, quae eadem ac Seja, a serendo ita dicta, quod sementi praeesset. *Tert. Spect.* 8. Columnae Sessias a sementationibus, Messias a messibus, Tutelinas a tutela fructuum sustinent. V. SEGESTA.

*SESSIBILE, is, n. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 1, 36. *extr.* Et sella ac sessibile Dei. *B. A.*

SESSIBULUM, i, n. sedile, sedes: a *sessum* supin. verbi *sedeo*. *Pl. Poen.* 1, 2, 56. de meretricib.: Quae tibi olant stabulum statumque, sellam et sessibulum merum, *h. e.* odore declarent, se totos dies stare, aut sedere pro foribus fornicis, dum amatores exspectant. *Appul. Met.* 1. Asside istic, nam prae metu latronum nulla sessibula parare nobis licet.

*SESSICIUS, a, um, adj. Laudatur *Sidon. B. A.*

SESSILIS, e, adj. passive, qui sedendo aptus est: in quo facile sedetur. *Ov. Met.* 12, 401. de equo pulcro: sic tergum sessile, sic stant Pectora celsa toris. ℙ Item qui facile sedet. *Pers.* 5, 127. Vejentanumque rubellum Exhalet vapida laesum pice sessilis obba, *h. e.* quae fundum habet latum, et per se facile stat, ac sedet. A cujus similitudine *sessilia* pira dicuntur, ap. *Plin.* 15, 15, 16., quae minimo pediculo, et ventriosa sunt. ℙ *Sessilis lactuca*, χαμαίζηλος, ἑδραῖος, quae in caulem non crescit, nec assurgit, sed in plano et in latitudinem se spargit *Plin.* 19, 8, 38. et *Mart.* 3, 47. qui 10, 48. *sedentem* vocat. Sic brassica sessili folio. *Plin. ib.* 49. *n.* 3. Sic *Pall.* 11, 11. de malvis: Si transferendis plantis nodum facias in radice, sessiles fient. ℙ *Sessiles verrucae*, depressae, non eminentes. *Plin.* 37, 2, 8.

SESSIMONIUM, ii, n. id, in quo sedemus, ut Deorum sessimonia, ap. *Vitr. praef.* 7. *med.*, sunt loca in quibus Dii sedent, *h. e.* templa ubi simulacra Deorum reponuntur, quasi sedeant.

SESSIO, onis, f. ἕδρευσις, sedendi actio. *Cic. Off.* 1, 35. *med.* Status, incessus, sessio, accubitio, habeant illud decorum. *Id. N. D.* 1, 34. Ingressus, cursus, accubitio, inclinatio, sessio. *Id. Fin.* 5, 12. *med.* Sessiones quaedam, et flexi fractique motus. *Id. Or.* 3, 30. *f.* Ambulatio antemeridiana, aut pomeridiana sessio: [*Recte *Schütz.* in *cl. Cic.* non pro simplici actu sedendi, sed ita positum *sessio* dicit, ut nostrum *Sitzung*, consessus.] ℙ Item locus, ubi sedetur, sedile, sedes. *Cic. Or.* 2, 5. Porticus, et Palaestra, et tot locis sessiones. *Id. Fin.* 5, 1. Polemo, cujus ipsa illa sessio fuit, quam videmus. ℙ Translate. *Cic. Att.* 14, 14. *med.* Illam sessionem Capitolinam mihi non placuisse, tu testis es, *h. e.* illam moram et cessationem, qua Brutus et Cassius, Caesare occiso, in Capitolio tempus otiose triverunt, nec quicquam aliud egerunt, quo respubl. in libertatem restitueretur. *Sedere* enim aliquando est otiosum esse. *Appul. Met.* 4. Ursae diutina captivitate fatigatae, pigra etiam sessione languidae. ℙ *Dies sessionum*, quibus praetor jus dicit pro tribunali sedens, ap. *Ulp. Dig.* 38, 15, 2. *med.*

*SESSITES, ae, m. fluvius Galliae transpadanae, ex Lepontiis in Campos Raudios decurrens, hodie *Sesia* vel *Sessia* dictus. *Plin.* 3, 16. *B. A.*

SESSITO, as, n. 1. καθέζομαι, frequent. saepe sedeo. *Cic. Brut.* 15. Ut quam Deam in Periclis labris scripsit Eupolis sessitavisse. *Appul. Dogm. Plat.* 1. *f.* At enim illae opimae sunt partes (*corporis*), quas labor subigit, ut femina ipsa, qua sessitandi regio est.

SESSIUNCULA, ae, f. parva sessio. V. SEMICIRCULUS.

SESSOR, oris, m. ἑδρευτής, qui sedet. *Hor. Ep.* 2, 2, 130. In vacuo laetus sessor plausorque theatro. *Sen. Const. sap.* 12. *f.* Pecora verbere domantur: nec irascimur illis, cum sessorem recusaverint. *Suet. Vit. Luc.* Adeo ut quondam in latrinis publicis, clariore strepitu ventris emisso, hemistichium Neronis, magna cum sessorum fuga, pronuntiarit, *h. e.* desidentium. [*B. Crus.* legendum censet *consessorum*. Alius locus est ap. *eund. Caes.* 61. nec patientem sessoris alterius primus ascendit.] ℙ Item habitator, incola. *Nep. Cim.* 2, 5. Sessores veteres urbe insulaque ejecit.

SESSORIUM, ii, n. locus ad sedendum. *Petr. fragm. Trag.* 77. *Burm.* Cubiculum, in quo ipse dormio, viperae hujus sessorium, *h. e.* sedes, habitatio, conclave. *Coel. Aurel. Acut.* 1, 11. *med.* In vicina porticu gestatio adhibenda, ita ut sella bajulatoria, vel quolibet sessorio leniter atque mediocriter moveantur.

SESSUS, us, m. sessio, sedendi actus. *Appul. Flor. n.* 16. Locum sessui impertiunt.

SESTERTIARIUS, a, um, adj. ad sestertium pertinens, ut *Sestertiaria ratio*, ap. *Volus. Maecian. de ass. distribut.* est quae de sestertiis calculandis agit. ℙ Translate *Petr. fragm. Trag.* 45. *Burm.* Glyco autem, sestertiarius homo, dispensatorem ad bestias dedit, *h. e.* qui censu pauper, et cujus patrimonium nummo sestertio emi potest: vel qui patrimonium habet, mille nummos: a sestertio, non nummo, verum pondere, quod valebat nummos mille. Ita *Sheffer.* Rursus *Petr. ib. paulo post:* Dedit gladiatores sestertiarios, jam decrepitos, quos si sufflasses, cecidissent, *h. e.* parvi pretii.

SESTERTIOLUS, i, m. parvus sestertius. *Mart.* 1, 59. Sed sestertiolum donavit mentula Phoebo Bis decies: hoc da tu mihi, pluris emam, *h. e.* bis decies sestertium.

SESTERTIUS, ii, m. et poetice Sestertia, orum, n. plur. nummus argenteus, quarta pars denarii: valet enim duobus assibus et dimidio: habetque, si redigatur ad rationem Italicae monetae, valorem quinque circiter solidorum Venetorum, qui sunt itidem quarta pars librae Venetae: [rectius alii definiunt, esse quintam prope partem librae Parisiensis. *F.*] Itaque ejus nota est duarum linearum et S, hoc mo-

do HS, vel HS, h. e. duo asses et semis: dictus est enim a *semistertius* per sync. *Varr. L. L.* 4, 36. Sestertius, quod semistertius: dupondius enim, et semis antiquus sestertius est: et veteris consuetudinis est, ut retro aera dicerentur, ita ut semis tertius, semis quartus pronuntiarent. *Vitr.* 3, 1. *med.* Nostri quartam denarii partem, quod efficiebatur ex duobus assibus et tertio semisse, sestertium nominaverunt. *Charis.* 1, 58. Denarii quarta pars dupondius semis, sestertius dicitur, quod de tribus assibus semis deficiat. ¶ *Antiquum sestertium* nominat *Varro* ad differentiam recentioris, qui quatuor asses valuit, mutato plus semel assis pondere, ut est ap. *Plin.* 33, 3, 13., ita tamen, ut sestertius semper quarta pars denarii fuerit. *Cic. Div. Verr.* 10. Cum esset tritici modius HS duobus, in modios singulos, duodenos sestertios exegisse. *Plin.* 18, 13, 34. Taxatio in libras sestertii singuli, et in penuria bini. ¶ Est vox adjectiva, et subauditur *nummus*, qui interdum exprimitur. *Colum.* 3, 3. *med.* Percipere in annos singulos mille nongentos quinquaginta sestertios nummos; et *ib. f.* Ut non inviti sestertiis sexcentis nummis singula millia viviradicum a me rustici mercentur. *Vitr.* 1, 4. *f.* Constituit moenia, et areas divisit, nummoque sestertio singulis municipibus mancipio dedit. *Cic. Rab. Post.* 17. Ecquis est qui bona Rabirii nummo sestertio sibi addici velit? *Epit. Liv.* 55. Damnatns, sub furca diu virgis caesus est, et sestertio nummo veniit. Adde *Sen. ep.* 95. *med.* et *Val. Max.* 5, 2. *n.* 10. et 8, 2. *n.* 3. In his *nummo sestertio* est parva pecunia, minimo pretio. V. SEMUNCIA. ¶ In plur. num. *sestertium* pro *sestertiorum* usitatissimum est. *Cic. Or.* 46. *extr.* Alias ita loquor, ut concessum est: ut hoc vel *proh Deum* dico, vel *proh Deorum:* alias ut necesse est, cum *trium virum*, non *virorum*, cum *sestertium nummum*, non *nummorum:* quod in his consuetudo varia non est. *Id. Off.* 3, 24. Cum ei testamento sestertium millies relinquatur. *Id. Phil.* 12, 5. *f.* Sestertium septies millies avertisse Antonium pecuniae publicae, judicavistis. ¶ *Sestertiorum* quidam leg. ap. *Cic. Cluent.* 64., sed alii rectius substituunt notam illam HS, quae passim pro ipso vocabulo ponebatur, ut X pro *denario*, P. pro *pondo*, S pro *semis*, etc. Quod fere semper suspicandum, cum *sestertia* in plurali neutro apud prosae scriptores occurrunt, ut in illo *Plin.* 33, 2, 8. Ne cui jus id esset, nisi cui ingenuo ipsi, patri, avoque paterno sestertia CCCC census fuisset. Veri enim simillimum est, in MSS fuisse HS CCCC, et legendum esse *sestertium quadringenties*, ut ap. *Cic. Verr.* 2, 2, 10. HS quadringenties accepisse te arguo contra leges; et *Plin.* 36, 15, 24. *n.* 2. P. Clodius sestertium centies et quadragies octies domo empta habitavit; et 10, 20, 23. Ex eo quaestu reditus sestertium sexagena millia habuit. ¶ Poetae tamen, per metaplasmum metri gratia, *sestertia* passim dicunt. *Hor. Ep.* 1, 7, 80. Dum septem donat sestertia, mutua septem Promittit. *Mart.* 6, 20. Mutua te centum sestertia, Phoebe, rogavi. *Juven.* 4, 15. mullum sex millibus emit Aequantem sane paribus sestertia libris, *h. e.* sex millib. sestertiorum, quippe qui sex librarum erat. *Cicero* quoque *sestertia* dixit, si sanus est locus *Par.* 6, 3. Capit ille ex suis praediis sexcenta sestertia: ego centena ex meis. Sed *Budeo de Asse l.* 2. corruptus est. Fortasse etiam pro voce notam HS *Cicero* posuit. [*Orell.* vulg. serv.] ¶ *Sestertio amplo emere*, magna vi pecuniae. *Solin.* 27. *f.* Basilisci reliquias amplo sestertio Pergameni comparaverunt. Ita *Salmas.* ¶ Ratio loquendi per sestertios est hujusmodi: usque ad mille, simpliciter dicitur *quatuor, decem, viginti*, etc. *sestertii*: cum numerus excedit mille, nec ad decies centena millia pervenit, dicitur *mille sestertii*, vel *sestertium*, *bis mille*, *octo millia*, *viginti quinque millia sestertium*, etc. vel vox *millia* omittitur, ut in allatis poetarum locis. Sic *Plin.* 10, 51, 72. Aesopi histrionis patina HS centum taxata, h. e. *sestertium centum millia:* non *sestertia*, ut dictum est. (Adde 35, 12, 46.) et *Gell.* 5, 2. Bucephalum emptum talentis tredecim: aeris nostri summa est HS CCCXII., *h. e.* sestertium trecentis duodecim millibus: quae summa si notis, non verbis exprimenda sit, hoc etiam modo scribi solet, HS $\overline{CCCXII}$, ut superducta linea mille significet. Si majorem summam significare velimus, utimur adverbiis *decies*, *vicies*, *ducenties*, subiutelligendo *millies*, vel *mille*, vel *centena millia:* idque sive in singulari ablativo, sive in plurali genitivo *sestertius* adhibeatur. (Haec vero enucleatius explicata reperies ap. *Morcell. de stil. inscr. Lat.* T. 1. p. 120. 137. et 274. *ed. Pat.* Nec abs te erit haec adnotasse ex *Plin.* 33, 10, 47. Non erat apud antiquos numerus ultra centum millia; itaque et hodie multiplicantur haec, ut decies centena millia, aut saepius dicantur.) *Juven.* 10, 335. ritu decies centena dabuntur Antiquo, *h. e.* decies centena millia sestertium dotis nomine. *Sen. Cons. ad Helv.* 10. *f.* Apicius cum sestertium millies in culinam congessisset, etc. superfuturum sibi sestertium centies computavit: et velut in ultima fame victurus, si in sestertio centies vixisset, veneno vitam finivit. Quanta luxuria erat, cui sessertium centies egestas fuit! *Id. ib.* 9. *f.* C. Caesar centies sestertio coenavit uno die. *Id. ib.* 12. *f.* Quorum pantomimae decies sestertio nubunt. *Plin.* 8, 48. 74. Quae Neroni principi quadragies sestertio nuper stetere. *Nep. Att.* 14. Ut neque in sestertio vicies parum se splendide gesserit, neque in sestertio centies affluentius vixerit, quam instituerat. ¶ Diximus, sestertium esse nummum argenteum: sed sub Augusto et deinceps et aereus fuit, quatuor assibus respondens. *Plin.* 34, 2, 2. Hoc (*aes Marianum*) a Liviano cadmiam maxime sorbet, et aurichalci bonitatem imitatur in sestertiis dupondiariisque, Cyprio suo assibus contentis. Ita *Harduinus* legit ex omnium librorum consensu: *Gronovius* vero pro *sestertiis dupondiariisque* legi mallet *sesquassibus dupondiisque.* Sed *Eckhel. D. N. V* T. 6. p. 283. *Harduini* lectionem confirmat nummorum auctoritate. V. ARGENTUM. ¶ Praeterea *sestertius* refertur interdum ad mensuram magnitudinum. *Colum. Arb.* 1. *med.* Agrum planum et succosum sat erit bipalio vertere: quod vocant rustici sestertium, *h. e.* quod genus pastinationis vocant sestertium, sc. cum duos pedes et semissem seu semipedem humus convortitur, ut *Id.* 3, 5. *med.* ait. Ita recte locum interpretatur *Schneiderus* ad *Colum. Arb.* 1., ubi loca huc pertineniia invicem comparavit. *Lex XII. Tab.* ap. *Volus. Maecian. de ass. distrib.* Ambitus parietis sestertius pes esto. Idem aliis verbis sic habet *Festus:* Ambitus proprie dicitur inter vicinorum aedificia locus duorum pedum et semipedis, ad circumeundi facultatem relictus. ¶ Sestertius fuit etiam locus extra portam Esquilinam duobus passuum mil lib. cum dimidio ab Urbe distans, ubi cruces et patibula defixa, cadavera abjecta, aliaque, quae ad supplicia plebis. *Vet. Schol. Cruquii* ad *Hor. Epod.* 5. Esquilina porta Romae dicitur, ad Sessorium (lege *Sestertium*), ubi certus erat locus sepulcrorum ad corpora pauperum aut sceleratorum, viliumque comburenda, aut canibus projicienda. *Plut. Galb.* 28. τὴν δὲ Γάλβα κεφαλὴν λαβόντες ἔῤῥιψαν, ἢ τοὺς ἀπὸ τῶν Καισάρων κολαζομένους θανατοῦσιν· ὁ δὲ τόπος Σηστέρτιον καλεῖται. ¶ Denique genus est vestimenti in illo *Suet. Aug.* 83. Vectabatur et deambulabat, ita ut in extremis spatiis subsultim decurreret, sestertio vel lodicula involutus. *Turn.* putat fuisse vestem duum in omnem partem pedum et semissis. Alii cum *Cujacio* rectius leg. *segestri*, vel *segestrio.*

SESTĬĂCUS, a, um, adj. ad Seston pertinens, quae est arx, seu oppidum Thraciae, in angustiis Hellesponti: cui respondet Abydus in Asia. Quae loca (nunc *die Dardanellen*) nobilia fuere amoribus Heronis et Leandri, quos enarrat *Ov. Her.* 18. et 19. V. HERO, et LEANDER. *Stat. Silv.* 1, 3, 27. Sestiacos nunc Fama sinus, pelagusque natatum Jactet. *Auson. Idyll.* 10, 287. Quis modo Sestiacum pelagus, Nepheleidos Helles Aequor, Abydeni freta quis miretur ephebi?

SESTĬĀNĂ vel Sextiana mala, genus quoddam malorum ita dictum a quodam Sestio, qui primus ea in Italiam invexit; vel, ut alii putant, a Sesto urbe Hellesponti, ubi copiose proveniunt. *Colum.* 5, 10. *f.* et 12, 45.. ¶ *Sestianae Arae*, fortasse a quodam Sestio dictae, qui eas in honorem Augusti excitavit, fuere in Hispania haud procul Celtico, Neriove promontorio, in paeninsula. *Plin.* 4, 20, 34. et *Mela* 3, 1. *f.* ¶ *Sestianus conviva* ap. *Catull.* 44, 10. est, qui a Sestio quodam ad coenam invitatus, ab eodem ineptissimam orationem sibi legente paene confectus fuerat. Idem fortasse fuit *Sestius* ille, cujus jocos insulsos *Sestiana dicta* per contemptum appellat *Cic. Fam.* 7, 32., ejusdemque scripto nihil unquam se legisse ait Σηστιωδέστερον. [*Emendavit h. l. F.*]

SESTĬAS, ădis, patron. f. Hero puella, cui patria fuit Sestos: de qua in SESTIACUS dictum est. *Stat. Theb.* 6, 546. sedet anxia turre suprema Sestias in speculis. Adde *Sidon. carm.* 11, 71.

[SESTĪNAS, atis, adj. ad Sestinum pertinens, Umbriae oppidum, nunc *Sestino*, cujus mentio est in *Inscr.* ap. *Grut.* 108, 7. Hinc *Sestinates*, *ium*, absolute incolae illius oppidi ap. *Plin.* 3, 14, 19. *F.*]

SESTĬS, ĭdis, f. Sestias. *Ov. Her.* 18, 1. Mittit Abydenus, quam mallet ferre salutem, Si cadat ira maris, Sesti puella, tibi. Al. leg. *Sesta*, a *Sestus a, um* pro *Sestiacus.*

SESTĪUS. V. SEXTIUS.

SESTOS, i, f. arx Thraciae, de qua V. in SESTIACUS. *Plin.* 4, 11, 18. *Lucan.* 2, 674. Xerxes multum cum pontibus ausus, Europamque Asiae, Sestonque admovit Abydo. Adde 6, 55.

SESTUS, a, um. V. SESTIS.

[SESUNĪUM, ii, n. vox ignotae originis. *Festus:* Sedum, alii sadum, appellant herbam, quam Opilius Aurelius sesunium vocari ait, eamque in tegulis seri, nec quamobrem id fiat, indicat. Hic *Festus* stulte, ait *Jos. Scal.*, quaerit, quare sedum seratur in tegulis, putans scilicet ob religionem potius, quam naturam illius herbae, hoc fieri. *F.*]

*SET pro *sed* scriptum interdum in MSS. V. quae *Angelus Maius* ad *Cic. de re publ.* 1, 3. p. 10. ed. *Lond. B. A.*

SĒTĂ, ae, f. χαίτη, pilus crassior, durior, rigidiorque, quales sues habent, et equi, et boves, etc. *Pl. Cas.* 5, 2, 49. Ita, quasi setis, labra mihi compungit barba. *Cic. Tusc.* 5, 21. Fulgentem gladium, e lacunari seta equina appensum, demitti jussi[t] impenderet illius beati cervicibus. *Ov. Met.* 8, de apro: rigidis horrentia setis Terga. *Id. Ha[l.]* de apro pisce: setis iram denuntiat hirtis. C[...] 7, 9. Grex suum densae et nigrae setae. *Vir[g.]* 7, 666. tegumen torquens immane leonis Ter[ribili] impexum seta; et *ib.* 790. vacca setis obsita; [...] 8, 266. de Caco: villosaque setis Pectora Sem[...] *Id. G.* 3, 311. barbas incanaque menta Cinyphii [...] dent hirci, setasque comantes Usum in castr[...] et miseris velamina nautis. *Val. Fl.* 6, 71. d[e] va: setis fulgens et cornibus aureis. *Claud.* d[e] *strice,* 6. mentitae cornua setae Summa fronte [...] ¶ De pilis crassioribus in corpore hominis. *Ov.* [...] 13, 850. Barba viros, hirtaeque decent in co[rpore] setae. Adde *Juven.* 2, 11. et *Mart.* 6, 56. ¶ [...] nea, qua captantur per hamum pisces. *Id.* 1, 5[...] piscem tremula salientem ducere seta. Adde 1[...] et *Ov. Hal.* 34. ¶ De penicillo e setis. *Vitr.* [...] *med.* Ceram Punicam igni liquefactam, paul[...] temperatam, parieti seta inducere. *Plin.* 33, [...] Parieti siccato cera Punica cum oleo liquefact[a] dens setis inducatur.

SĒTĀBIS, et Setabitanus, et Setabus. V. [SAE]TABIS.

*SETAE, arum, populi Indiae, medio inter I[...] Gangemque loco. *Plin.* 6, 19. *B. A.*

SĒTANĬĂ, ae, f. et Setanium, ii, n. ση[...] species mespilorum. *Plin.* 15, 20, 22. Mespili[...] genera, anthedon, setania, etc. setaniae maj[...] mum, candidiusque, acini molliore ligno. *Pl.* [...] 5, 16. Non possunt militares pueri setanio ed[...] Alii leg. *educari.* ¶ Sunt etiam setaniae c[...] quaedam minimae, sed sapidissimae, ap. *Plin.* [...] 32. ¶ Item setanium est bulbi species. *Id. ib.* [...]

SĒTANĪUS. V. SITANIUS.

*SETHERĪES, Asiae fluvius, circa Pontum [...] num ac Bosporum Cimmerium. *Plin.* 6, 5. *B*[...]

[SETHRŌĪTES, ae, m. ad Sethron, Σέθρον [per]tinens, Aegypti urbem, quae nunc *Isarion*, a[...] ostium Bubastium sitam. Hinc *nomos Sethroi*[...] *Plin.* 5, 9, 9. Quae juxta Pelusium est regio, [...] habet Pharbaethiten, Bubastiten, Sethroiten, [...]ten. *F.*]

SĒTĬĂ, ae, f. *Sezza*, urbs Campaniae juxta [Pom]ptinas paludes, in colle, patria C. Valerii Flac[ci] plurimorum sententia, quia is C. Valerius F[...] Setinus Balbus cognominatur; alii tamen, inte[...] *Heins.*, *Burm.*, et *Chr. Theoph. Harles*, ex *M*[...] 62. et 77. rectius putant, illum Patavinum [...] cum hic *l.* secundo *c.* illum appellet *spem et alu*[...] *Laris Antenorei.* Celebris fuit ejus ager vini[...] citate et nobilitate, ut inter ceteros notat *P*[...] 5, 5. Hinc eodem Setiae nomine illud appellat[...] *Silv.* 2, 6, 90., ubi ait: nec quod tibi Setia [...] Restinxit cineres. *Mart.* 13, 112. Pendula P[...] nos quae spectat Setia campos, Exigua vetulo[s] ab urbe cados. Ficus quoque indidem laudat [...] 23. Chia seni similis Baccho, quam Setia misit [...] merum secum portat, et ipsa salem. *Sil.* [...] ipsius mensis seposta Lyaei Setia.

SĒTĪGER, ra, rum, adj. χαιτοφόρος, qui [...] gerit. *Virg. A.* 12, 170. Setigerae fetum su[...] tonsamque bidentem Attulit. [*Paul. Nol. e*[...] (al. 36.) *n.* 12. Vestis setigera, *h. e.* ex velle[...] prino, melote. *F.*] ¶ *Setiger* absolute pro [...] *Ov. Met.* 8, 376. nisi setiger inter opacas Ne[...] lis, isset, nec equo loca pervia, silvas. Adde [...] 13, 93.

SĒTĪNUS, a, um, adj. ad Setiam urbem [...]nens, ut Setini agri, *Plin.* 3, 5, 5. Setinum [...] *Juven.* 10, 27. et *Mart.* 6, 86. Idem *Plin.* 14, [...] 1. scribit, hujusmodi vinum ab Augusto ceteri[s] Italiae vinis fuisse praelatum: ob id fortasse [...] cibos concoqui cogit, teste *eod.* 23, 1, 21. [...] *na tribus*, quae bis memoratur in veteri La[...] *Corrad. de vet. Latio*, T. 2. p. 13., videtur [...] una ex iis, quae bello sociali adjectae sunt [...] *Vell*, ut in CAMILIA, et DUMIA dictum es[t].

SĒTŌSUS, a, um, adj. χαιτήεις, setis plen[...]losus. *Plin.* 8, 45, 70. Tauri torva fronte, a[...] setosis. *Cels.* 2, 8. Corpus, quod maxime l[...]ctoris atque setosi est. Sic *Virg. Mor.* 99. [...] inguina. *Id. Ecl.* 7, 29. Setosus aper. *Prop*[...] 25. Verbera pellitus setosa movebat arator, [...] scuticis ex caprina pelle villosis.

SĒTŬLĂ, ae, f. parva seta. *Arnob.* 7, 22[...]las immolare Diis lanas, vulsasque ex hostiis s[...]

SEU, ἤ, ἤτοι, conjunctio disjunctiva, qua [...]mus ea, quorum alterum, non utrumque [...]mus: a *sive* per apocopen, ut *neu* a *neve.* [*H[...] ad *Caes. B. C.* 1, 27. *seu* et *sive* ita differre [...] ut prius subjective intelligi atque referri deb[...] illud, quod in cogitatione positum sit; *sive* obj[...] rationem habeat eorum, qua vere existant: [...] usum imprimis *Livii* exemplis confirmat istis: [...] Ascanius Lavinium urbem matri seu noverca[e] [reli]quit, i. e. vel si tibi videtur, secundum alian[...] tentiam; et 8, 7. *med.* movet ferocem animum [...]nis seu ira, seu detrectandi certaminis pudo[r] inexsuperabilis vis fati, i. e. penes te est, utru[...]gas, incertum est, utrum locum habeat. — [...] *Nep. Eum.* 2. *in.* data est Eumeni Cappadocia[...]

us dicta, i. e. proprie, vere, rebus accuratius
spectis cet. et Them. 6, 5. neque ulli loco parce-
, sive sacer, sive profanus, sive privatus esset,
publicus: ubi sive item non in cogitatione res
tas sed vere exsistentes nectit. V. in SIVE.] Cic.
nt. 8. f. Homines nobiles, seu recte, seu perpe-
facere coeperunt, ita in utroque excellunt, ut,
Caes. B. G. 5, 30. Facilem esse rem, seu ma-
t, seu proficiscantur; et ib. 1, 23. Seu quod ti-
e perterritos Romanos discedere existimarent;
quod re frumentaria intercludi posse confide-
. Cic. Verr. 2, 5, 58. med. Civilis dissensionis,
ve amentiae, sive fati, seu calamitatis, non est
molestus exitus. [*Cf. Cort. ad Lucan. 3, 695.
24. et 8, 140. et Boettich. Lex. Tac. p. 434. sq.]
21, 7. Saguntini in tantas brevi creverant opes,
maritimis, seu terrestribus fructibus, seu multi-
nis incremento, seu sanctitate disciplinae. Virg.
2, 684. saxum de vertice praeceps Cum ruit avul-
vento, seu turbidus imber Proluit, aut annis
t sublapsa vetustas. [*Interdum postponitur.
n. 5, 244. moesto seu classica paullum Inter-
a sono: ubi v. Cort] ℙ Aliquando semel tan-
ponitur. Cic. Quint. 25. extr. O hominem for-
tum, qui ejusmodi nuntios, seu potius Pegasos
at! et Prop. 2, 20, 29. Seu mare per longum
cogitet ire puella, Hanc sequar. ℙ Etiam cùm
ssario repetenda videtur. Hor. Od. 1, 3, 15.
non arbiter Hadriae Major, tollere, seu pone-
lt freta. Prop. 2, 20, 34. Prora cubile mihi,
mihi puppis erit. Tac. A. 15, 45. extr. Tradide-
idam, venenum ei per libertum ipsius paratum
Neronis: vitatumque a Seneca proditione liber-
eu propria formidine. [*Cf. Boettich. l. l.] ℙ
vel. Pers. 5, 47. Nostra vel aequali suspendit
ora libra Parca tenax veri: seu nata fidelibus
Dividit in geminos concordia fata duorum. ℙ
t etiam vim copulandi, et ampliandi. Paul.
34, 2, 31. Si quis ita legaverit: Uxori meae
lum, ornamenta, seu quae ejus causa paravi,
ego: placet omnia deberi: sicuti cum ita lega-
Titio vina, quae in urbe habeo, seu in portu,
ego: hoc enim verbum, scilicet seu, amplian
gati gratia positum est. ℙ Item explicandi.
Justin. Cod. 1, 1, 6. Semper virgo Maria Theo-
, seu Deipara.

VĒRĒ, adv. αὐστηρῶς, ἀποτόμως, serio, auste-
gide, acriter. Cic. Fam. 1, 9. med. Cum inimi-
neum saepe in senatu, modo severe seducerent,
familiariter atque hilare amplexarentur. Id.
2, 8. med. Ita graviter et severe voluptatem se-
a bono. Id. Off. 1, 21. Voluptatem severis-
contemnunt, in dolore sunt molliores. Id. Rosc.
15. Aetas severissime exacta. Caes. B. C. 3,
ed. Caesar Brundisium ad suos severius scri-
ut nacti idoneum ventum, ne occasionem navi-
dimitterent. Sall. Jug. 18. Hiempsalis mortem
vindicandam censebant. Cic. Mur. 20. Lites
aestimatae. Id. Att. 10, 12. med. Quintum
severius adhibebo, h. e. accipiam, acriter ob-
odo. Graevius mallet cohibebo. Sic Just. 3, 3.
us aliquem coercere. Gell. 19, 5. increpare.
Caes. 43. Jus laboriosissime, ac severissime

VERĪANUS, a, um, adj. a Severo, cum est
proprium, ut Severiana pira, a quodam Se-
nsitore sic appellata, Plin. 15, 15, 16., ubi
leg. Seviana a quodam Sevio. ℙ Severianae
ae, a Septimio Severo Imp. constructae. Spart.
19. Sic Severianae legiones in Inscr. ap. Grut.
. Et Severianus sodalis in alia ap. eund. 379, 7.

VERILLA, ae, f. dimin. Severae. Est cogn.
cr. ap. Mur. 1146, 3. Appia Severilla. F.]

VERĪNUS, a, um, adj. deriv. severi. Est cogn.
cr. ap. Mur. 1037, 4. P. Aelio Severino V. E.
e. viro egregio, procuratori) praesidi optimo
Cemen. (h. e. Cemeneliensium) patrono. F.]

VERĪTAS, atis, f. αὐστηρότης, gravitas, tristi-
speritas, duritas. Ter. Andr. 5, 2, 16. Tristis
as inest in vultu, atque in verbis fides. Cic.
8. f. Severitatem in senectute probo, sed eam
am; acerbitatem nullo modo. Id. Brut. 25. f.
non liberalitate, ut alii, sed ipsa tristitia et
ate popularis. Id. Mur. 31. extr. Si illius co-
m et facilitatem tuae gravitati severitatique
eris. Id. Or. 16. f. Duritiem et severitatem
am verbis, et orationis quasi moestitiam se-
Hirt. B. Alex. 48. extr. Militarem disciplinam
atemque minuere; et ib. 65. dissolvere. Cic.
93. f. Laxare judicum animos, atque a seve-
paulisper ad hilaritatem risumque traducere.
. 2, 17. f. Judex tum ad severitatem, tum ad
ionem animi, tum ad tristitiam, tum ad laeti-
st contorquendus. Id. Sull. 33. Severitatem
rum lenitate ac misericordia mitigare. Caes.
7, 4. f. Severitas imperii. Cic. Fam. 9, 14.
nimadversionis. Id. Fin. 1, 7. med. L. Tor-
illam severitatem in filio adhibuit, ut, etc.
n. 3, 1. Voluptatem dimittamus, ne blanditiis
llecebrisque impediatur disputandi severitas.
p. 3, 18. med. Severitas aurium, h. e. acre au-
m judicium. Id. ep. 2, 5. orationis. Quint.
ed. Ingenia puerorum nimia emendationis se-
om. IV.

veritate deficere. ℙ Translate. Plin. 13, 3, 4. In M. Ciceronis monumentis invenitur, unguenta gratiora esse, quae terram, quam quae crocum sapiunt: quando etiam corruptissimo in genere magis tamen juvat quaedam ipsius vitii severitas, h. e. asperitas, insuavitas.

SĔVĒRĬTER, adv. graviter, serio. Titin. ap. Non. 11, 5. et Prisc. 15, 1010. Severiter hodie sermonem amica mecum contulit. Appul. Met. 2. et 3. Facinus severiter vindicare. ℙ Item saeviter, aspere, difficile. Enn. ib. 16. Severiter fortuna ferri cernunt de victoria. Id. ib. Severiter suspectionem ferre falsam, futilium est. Plaut. etiam usurpavit, teste Prisc. l. c.

SĔVĒRĬTŪDO, inis, f. severitas, tristitia. Pl. Epid. 5, 1, 2. et ap. Non. 2, 798. Sed eccum incedit Epidicus: quid illuc est, quod illi caperat frons severitudine? Appul. Met. 1. f. Morum severitudo.

SĔVĒRUS, a, um, adj. αὐστηρὸς, σεμνὸς, gravis, serius, tristis, rigidus, austerus, acerbus, vehemens, asper, durus. Videtur esse a σεβηρὸς, h. e. σεμνὸς, [*Doederl. 1, 76. praeferendum censet vett. Gramm. sententiam, qua severus cognationem habeat cum verus, illud modo negans, non ex satis verus, ut ap. Isid. 10. vel ex semper verus, ut ap. Perottum, compositionem factam videri sed ex se et verus, ita ut se ex more Gr. α priv., intensivam vim contineat; vel, id quod magis etiam probatur, ut se propositionis genus quoddam sit, ut s in scindere a caedere, in scribere, stringere etc. coll. Gr. σμικρὸς et vern. schwellen, schwören.] et dicitur proprie de fronte, et vultu. [*De discrimine inter severus et serius v. in h. v. Quid gravis et strenuus differant, dictum in strenuus. Porro differentiam inter severus, austerus et tristis habes in his verbis.] Ter. Heaut. 5, 3. f. Sed ipse egreditur: quam severus! rem, cum videas, censeas, h. e. quantam gravitatem vultu praefert! Cic. Or. 2, 71. med. Vultus quo severior est et tristior, hoc illa, quae dicuntur, salsiora videri solent. Hor. A. P. 105. tristia moestum Vultum verba decent, etc. severum seria dictu. Pl. Mil. 2, 2, 46. Severa fronte curas cogitans. ℙ Deinde refertur ad animum, cujus indicium vultus est. Lucr. 5, 1356. Agricolae severi, h. e. duri, laboribus assueti, a molli vita, deliciis et luxu abhorrentes. Sic Virg. A. 8, 638. Tatioque seni, Curibusque severis. Ov. Her. 18, 63. Severum pectus, h. e. alienum ab amore. Catull. 5, 2. Rumoresque senum severiorum Omnes unius aestimemus assis. Cic. Brut. 31. Q. Tubero vita severus, et congruens cum ea disciplina, quam colebat. Id. Off. 3, 31. extr. Qui perindulgens in patrem, idem acerbe severus in filium Id. Tusc. 4, 19. Imperia severiora nulla esse putant sine aliqua acerbitate iracundiae. Prud. Cath. 2, 33. Nunc severum vivitur: pro severe. ℙ Usurpatur in rebus judicialibus de eo; qui nihil de poena legibus constituta remittendum censet. Cic. Manil. 13. med. Neque potest severus esse in judicando, qui alios in se severos esse judices non vult. Id. Verr. 1, 10. Duo severissimi atque integerrimi judices; et mox: L. Cassius ex familia tum ad ceteras res, tum ad judicandum severissima. Id. ib. 2, 4, 59. med. Posteaquam judicia severa Romae fieri desierunt. Ov. Pont. 3, 3, 57. Adulterium lege severa vetitum. ℙ In oratoriis de eo, qui serius est, et a facetiis remotus. Cic. Brut. 95. Sententiae non tam graves et severae, quam concinnae et venustae; et ib. 30. P. Rutilius in quodam tristi et severo genere dicendi versatus est. Plin. ep. 3, 18. f. Austeris illis, severisque scriptis dulcia haec blandaque vel justa possessione decedant. Hor. Od. 2, 1, 9. severae Musa tragoediae. ℙ Item saevus, erudelis. Prop. 4, 11, 22. turba severa Eumenidum. Pl. Trin. 4, 1, 6. de Neptuno: Te omnes saevum severumque, atque avidis moribus commemorant. Id. Cist. 3, 15. Hau! voluisti istuc severum facere? h. e. te ipsum interficere. ℙ Item verus, certus, non fictus. Id. Poen. 5, 3, 50. Opinor hercle, hodie quod ego dixi per jocum, id eventurum esse et severum, et serium, Ut haec inveniantur hodie esse hujus filiae. ℙ Item verax, fidelis, et qui se corrumpi non sinit. Cic. Div. Verr. 5. Cujus legis non modo a populo R., sed etiam ab ultimis nationibus jampridem severi custodes requiruntur. Plin. 11, 52, 113. Trogus auctor severissimus. ℙ De iis, qui sobriam vitam agunt, vino et luxu abstinent. Hor. Ep. 1, 19, 9. adimam cantare severis. Catull. 27, 5. At vos, quo lubet, hinc abite, lymphae Vini pernicies, et ad severos Migrate. Tibull. 3, 6, 21. de Baccho: Jam venit iratus nimium, nimiumque severis. ℙ Transfertur et ad inanima. [*Rationem hujus dicendi generis V. in serius.] Hor. Od. 1, 27, 9. severi Falerni partem sumere, h. e. austeri, acris. Virg. G. 3, 37. Furias, amnemque severum Cocyti metuet, h. e. tristem, funestum, horribilem. Hor. Od. 1, 35, 20. Severus uncus. Lucret. 4, 461. severa silentia noctis, h. e. in quibus omnia religiose, ut ita dicam, silent et quiescunt. Id. 5, 1189. nox et noctis signa severa, h. e. sacra, et horrorem incutientia; et ib. 36. pelage severa, h. e. maria periculosa, infesta, inimica navigantibus. Pers. 1, 64. ut per leve severos Effundat junctura ungues, h. e. qui acres sunt in deprehendendis rimis, et inaequalitatibus. Plin. ep. 6, 31. med. Severi dies, h. e. quibus res seriae et gravissimae aguntur. Quint. decl. 4, 14. Severae hiemes, h. e. saevae, rigidae, acres. ℙ Comas severas Palladis dixit Stat. Achill. 1, 288. quia Pallas Dea severa est, et a mollibus feminarum studiis prorsus aliena. ℙ Pictor severus in coloribus, Plin. 35, 11, 40. n. 28. et, Aristolaus e severissimis pictoribus fuit. Id. ib. n. 31. h. e. qui veritatem potius et naturam secutus est, quam amoenitatem ac splendorem. ℙ Mons Severus fuit in Sabinis prope Reate: ita dictus, quia silvis horridus, ascensu asper et praeruptus. Virg. A. 7, 713.

SĔVĒRUS, i, m. nomen propr. Cornelius Severus poeta et declamator Augusti tempore, scripsit bellum Siculum, sed imperfectum reliquit, teste Quint. 10, 1. med., atque id ipsum etiam excidit. Est etiam quoddam fragmentum, quod ejus nomine circumfertur de morte Ciceronis, ap. Sen. Suas. 7. A Quint. l. c. dicitur melior versificator, quam poeta. Carmen de Aetna, quod ejus esse falso putatur ex loco Sen. ep. 79. med. perperam interpretato, a plerisque tribuitur Lucilio Juniori, procuratori Siciliae sub Nerone, ad quem Seneca scripsit ep. 33. et 79., ejusdemque in operibus suis saepius meminit modo sub Lucilii nomine, modo sub cognomine Junioris. ℙ Severus Sulpicius, episcopus Bituricensis, qui saeculo Christi V. vixit, scripsit non ineleganter, ut ea tempora ferebant, de vita S. Martini, libros historiarum, dialogos quosdam et epistolas. ℙ *Cassius Severus, insignis orator, temporibus Augusti ac Tiberii. Plin. 12, 12. ℙ Septimius Severus, Imp. Rom., Lepti oriundus, imperium occupavit A. C. 193. De eo Eutr. 8, 10. (al. 18.) et Spartian. in Severo. ℙ Alexander Severus, alius Imp. Rom., urbe Arcena genitus, vixit tertio post natum Christum saeculo. Eutr. 8, 14. (al. 23.) et Lampr. in ejus Vita. B. A.

[SĒVĪNA, ae, f. cogn. Bonae Deae, ob eandem forte rationem, ob quam ita appellati sunt populi Sabini. V. h. v. Inscr. ap. Fabrett. p. 696. n. 173. Julia Athenais Mag. Bonae Deae Sevinae. F.]

SĒVĪNI. V. SABINI.

SĒVIR et Sexvir, ri, m. unus ex sex viris, quibus aliquis magistratus, aut aliquod collegium constat: ut decemvir unus ex decem, duumvir ex duobus. In municipiis et coloniis erat suum corpus decurionum, ut senatus Romae. Ex eo erant, qui ceteris civibus majori censu praestabant, quique etiam sexprimi vocabantur; alicui vero erant quatuor, aut quinque, aut octo, aut decem, aut quindecim, ideo quatuorprimi, quinqueprimi, octoprimi, decemprimi, quindecimprimi appellati. V. has voces. Hinc quoties in vetustis Lapidib. sevir municipii, vel urbanus, aut absolute sevir, addito etiam quandoque municipii vel coloniae nomine, legitur, idem esse videtur ac sexprimus. Qui vero sevir, et sevir Augustalis simul appellatur, is et unus ex sexprimis, h. e. e ditioribus civibus fuit, et simul unus ex seviris Augustalibus. Inscr. ap. Gud. 4, 11. M. Floscius IIIIII vir municipii Aequicol., et sevir Augustalis, etc. Alia ap. Grut. 471, 5. T. Tadius T. F. Ouf. Catianus VI. vir Urb., etc. et 416, 8. Q. Colius Q. L. Nicomedes medicus ocularius, sexvir Col. Jul. Fanestris; et p. 365, 3. L. Arrius T. F. sexvir Opitergi sibi et suis T. F. I. ℙ Equites R. in Urbe in sex turmas dividebantur, quibus qui praeerant, seviri dicti sunt. Iidem videntur fuisse, qui Trojae ludum edere solebant. V. TROJA. Inscr. ap. Grut. 1093, 7. T. Didio M. F. Pal. Prisco III. Viro Capitali, Sevir. Turm. V. Equit. Rom., Trib. Mil. etc. Alia ap. Gud. 112, 2. T. Aelio T. F. Pal. Naevio Seviro Equitum Romanorum Turmae Secundae; et 121, 8. Ser. Cornelio Ser. F. Dolabellae Sevir Equit. Rom. Turm. III. Capitol. M. Aurel. 6. Pius Marcum sevirum turmis equitum Romanorum, jam consulem designatum, creavit. ℙ Seviri Augustales ita dicebantur, qui in municipiis, et coloniis praeerant collegio Augustalium: ii a decurionibus creabantur, et annua fungebantur dignitate. V. AUGUSTALIS. Petr. Sat. 30. G. Pompejo Trimalchioni VI. Viro Augustali Cinnamus dispensator. Inscr. ap. Grut. 19, 3. C. Plaetorius C. F. Stel. Phoebus VI. Vir Augustal.; et ib. 6. Pro salute coloniae, et ordinis decurionum et populi Tudertis Jovi Opt. Max. L. Cancrius Clementis L. Primigenius Sexvir II. Augustalis, et Flavialis. Alia ap. Reines. cl 6. n. 135. C. Valerius C. libertus Faustus Sexvir Augustalis primus, vivos sibi, etc. Alia ap. Mur. 19, 3. Asclepio Deo L. Cornelius Hyginus Sevir Augustalis. Alia ap. Grut. 449, 1. T. Petidio T. F. Fabia Cessino, adlecto supra numer. Sevirum Augustalium. Adde aliam ap. Gud. 120, 10. ℙ Scribebatur et hoc modo (ut videre est ap. Grut. 371, 7., Mur. 1110, 1. et 2. Gud. 4, 11.) IIIIII. Vir. ℙ Plura de his V. ap. Reines. cl. 1. n. 99. et Noris. in Cenotaph. Pis.

SĒVĪRĀLIS, e, adj. ad seviros pertinens. Capitol. M. Aurel. 6. Edenti Marco cum collegis ludos sevirales Pius adsedit. Inscr. ap. Grut. 1103, 9. Seviralis coena. ℙ Seviralis idem qui sevir. Inscr. ap. Grut. 1, 5. P. Numerius Martialis Astigitan. seviralis. Alii leg. Sevir Augustalis. Alia ap. Gud. 208, 5. L. Alfio L. F. Valentino ordo seviralium ob merita ejus.

SĒVĪRĀTUS, us, m. dignitas seviri. Inscr. ap.

Grut. 400, 7. Hic pro seviratu in remp. dedit HS ∞ ∞, etc. Adde aliam 378, 1. et *Petr. fr. Trag.* 71. *Burm.* ℙ Scribitur et *Sexviratus*. *Inscr.* ap. *Grut.* 150, 4. Ob honorem sexviratus.

SEVO, as. V. SEBO.

*SEVO, onis, m. mons Germaniae septemtrionalis. *Plin.* 4, 13. Ab gente Ingaevonum, quae est prima inde Germaniae. Sevo mons ibi immensus, nec Riphaeis jugis minor, immanem ad Cimbrorum usque promontorium efficit sinum, qui Codanus vocatur (*the Baltic*), refertus insulis, quarum clarissima Scandinavia est. ℙ Mons Sevo (ait *Cellarius*), quem *Plinius* memoravit, quia immanem sinum usque promontorium Cimbrorum efficit, quod in supremo septemtrionalis Jutiae est, nunc *Scagen* dictum; ipse necesse est cum sinu suo procurrat longius, sitque illud jugum montium immane, quod Norwegiam a Suedia discludit. *B. A.*

*SEVOCĀTOR, oris, m. ἀποχωριστής *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

SĒVŎCĀTUS, a, um, part. a *sevoco:* seorsum vocatus, seductus. *Petr. Sat.* 110. Ancilla sevocatum me non minus decoro exornavit capillamento. ℙ Translate. *Cic. Div.* 1, 30. Cum est somno sevocatus animus a societate, et a contagione corporis, *h. e.* separatus, sejunctus.

SĒVŎCO, as, avi, atum, a. 1. ἀποκαλέω, seorsum voco, abduco, seduco: et proprie de his dicitur, qui secreto collocuturi cum aliquo, eam a turba vocando seducunt. *Cic. Phil.* 2, 14. Cum interficeretur Caesar, tum te a Trebonio vidimus sevocari. *Pl. Men.* 5, 9, 25. Sevocabo herum. *Caes. B. G.* 5, 6. *med.* Principes Galliae sollicitare, sevocare singulos, hortarique coepit, ut, etc. [**Suet. Cal.* 36. quum maxime placitam sevocasset.] *Liv.* 7, 16. *f.* Tribuni plebis, ne quis postea populum sevocaret, capite sanxerunt, *h. e.* extra Urbem vocaret, a patribus seduceret. *Cic. Mur.* 7. Facis, ut rursus plebs in Aventinum sevocanda esse videatur. ℙ Sevocare se, secedere. *Pl. Aul.* 3, 6, 13. Quid tu te solus e senatu sevocas? *Id. Merc.* 2, 3, 45. Quid illuc est, quod ille solus se in consilium sevocat? ℙ Translate est separare, sejungere, abducere, abstrahere. *Catull.* 65, 1. Etsi me assiduo confectum cura dolore Sevocat a doctis, Hortale, virginibus. *Cic. Tusc.* 1, 31. A voluptate, a re familiari, a republ., a negotio omni sevocare animum. [**Id. N. D.* 3, 8. difficile est mentem ab oculis sevocare.] *Id. Or.* 20. Ab his non multo secus, quam a poetis, haec eloquentia, quam quaerimus, sevocanda est, [*i. e. distinguenda.] ℙ *Sevocare aliquid ad se*, separare a reliquis, et ad se trahere. *Cic. Quint.* 3. *f.* Itaque hercule haud mediocriter de communi, quidquid poterat, ad se in privatam domum sevocabat. [*V. *Gronov. observ.* 2, 19. p. 189. *ed. Fr.*]

*SEURBI, orum, populi Hispaniae Tarraconensis. *Plin.* 4, 20. *B. A.*

*SEUTHES, ae, rex quidam Thraciae, de quo *Nep. Alcib.* 8. *B. A.*

*SEUTHŪSA, ae, f. insula Rhodo vicina. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

SĒVUM cum derivat. V. SEBUM.

SEX, ἕξ, nomen numerale cardinale, indeclinabile: a voce Graeca allata, mutato spiritu in *s*, quomodo ab ἑπτὰ est septem. *Liv.* 7, 5. *f.* T. Manlius, qui postea Torquatus appellatus est, secundum in sex locis tenuit. *Cic. Rosc. Am.* 7. Sex et quinquaginta millia passuum. ℙ Sex septem. *Lucr.* 4, 578. Sex etiam septem loca vidi reddere voces. *Ter. Eun.* 2, 3, 39. Illum, liquet mihi dejerare, his mensibus sex septem prorsum non vidisse proximis. *Hor. Od.* 1, 1, 58. Sed quadringentis sex septem millia desint. ℙ [In antiquis Lapidibus saepe videre est *sexs* scriptum, ut in *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 11. *n.* 51. Ollas continuas sexs. *F.*]

SEXĀGĒNĀRĬUS, a, um, adj. qui sexaginta continet, ut Sexagenaria fistula, *Front. Aquaed.* 54. ℙ Item qui habet annos sexaginta, ἑξηκονταέτης. *Quint.* 6, 3. *med.* Cicero objurgatus, quod Publiliam, cum sexagenarius esset, virginem duxisset, cras, inquit, mulier erit. *Eutr.* 8, 7. Hadrianus obiit major sexagenario, *h. e.* annos natus sexaginta et amplius. V. MAGNUS *f.* ℙ Sexagenarios per pontem mittendos, male diu popularitas intellexit, cum Varro de vita populi R. l. 2. honestam causam religiosamque patefecerit. Cum in quintum gradum pervenerant, atque habebant sexaginta annos, tum denique erant a publicis negotiis liberi atque otiosi. Ideo in proverbium quidam putant venisse, ut diceretur, sexagenarios de ponte dejici oportere, id est quod suffragium non ferant, quod per pontem ferebant. Haec *Non.* 12, 22. Alias hujus proverbii causas affert *Festus* his verbis: Sexagenarios de ponte olim dejiciebant: cujus causam Manilius hanc refert, quod Romam qui incoluerint primi Aborigines, hominem, sexaginta annorum qui esset, immolare Diti patri quotannis soliti fuerint: quod facere eos destitisse adventu Herculis, sed religione postea veteris moris scirpeas hominum effigies de ponte in Tiberim, vetere modo, mittere instituisse. Alii dicunt, morante in Italia Hercule, quod quidam ejus comitum habitaverint secundum ripam Tiberis, atque Argeos se ab Argivis vocaverint agris: quorum proditam memoriam redintegrari, eo gente missum ab Graeca legatum quendam Argaeum, diu cum iis Romae moratum esse: is ut obierit, institutum a sacerdotibus, ut effigies scirpea ex omnibus, cum, quae publicae erant rei, nunciavisset, per flumen ac mare in patriam remitteretur. Sunt qui dicant, post Urbem a Gallis liberatam, ob inopiam cibatus coeptos sexaginta annorum homines jaci in Tiberim: ex quo numero unus filii pietate occultatus, saepe profuerit patriae consilio sub persona filii: id ut sit cognitum, ei juveni esse ignotum, et sexagenariis vita concessa: latebras autem ejus, quibus arcuerit senem, id est cohibuerit et celaverit, sanctitate dignas esse visas: ideoque Arcaea appellata. Sed exploratissimum illud est causae: quo tempore primum per pontem coeperunt comitiis suffragium ferre, juniores conclamaverunt, ut de ponte dejicerentur sexagenarii, qui jam nullo publico munere fungerentur, ut ipsi potius sibi, quam illi, deligerent imperatorem. Cujus sententiae est etiam Sinnius Capito. Vanam autem opinionem de ponte Tiberino confirmavit Afranius in Repudiato. Hactenus *Festus*. ℙ [*Sexagenaria procuratio* est dignitas illius, qui ob aliquam procurationem sexagies sestertium stipendii nomine accipiebat, qui *ad* HS. LX. *procurator* dicitur in *Inscr.* ap. *Mur.* 514, 1.; quemadmodum *ducenarius procurator*, qui ducena accipiebat. V. DUCENARIUS. *Inscr.* ap. *Passion.* p. 10. *n.* 3. Septimius Verus Hermogenes sexagenaria procuratione suffragio ejus ornatus. *F.*]

SEXĀGĒNI, ae, a, adj. ἑξήκοντα, nomen numerale distributivum, quod et pro cardinali *sexaginta* ponitur. *Liv.* 8, 8. Postremo in plures ordines instruebantur. Ordo sexagenos milites habebat. *Monum. Ancyr.* ap. *Grut.* 231. Trecentis et viginti millibus plebis urbanae sexagenos denarios viritim dedi. *Plin.* 36, 5, 4. *n.* 9. Mausoli opus patet ab Austro et Septentrione sexagenos ternos pedes. ℙ Extra distributionem. *Cic. Verr.* 2, 5, 21. Haec sexagena millia modium, quae Mamertinis remiseras. *Varr. R. R.* 2, 3. Caprae ferae sunt, quae saliunt e saxo pedes plus sexagenos.

SEXĀGĔNIQUĪNI, ae, a, adj. sexaginta quinque, ut Fistula sexagenumquinum, *Front. Aquaed.* 55.

SEXĀGĒSĬES, adv. idem quod sexagies. *Capell.* 6, 198. de terrae ambitu: Illa stadia quingenta trecentis sexagesies complicata, etc.

SEXĀGĒSĬMUS, a, um, adj. ἑξηκοστός, numerus ordinalis sexaginta continens. *Flor.* 2, 2. Intra sexagesimum diem. *Cic. Att.* 5, 13. Ephesum venimus a. d. XI. cal. Sext. sexagesimo et quinto post pugnam Bovillam. *Augustus* ap. *Gell.* 15, 7. Spero, laetum et benivolentem celebrasse quartum et sexagesimum natalem meum. *Mart.* 4, 79. Condita cum tibi sit jam sexagesima messis. Adde 6, 70. ℙ Absolute. *Plin.* 29, 1, 8. Quarumdam rerum sexagesima denarii unius imperata, *h. e.* pars sexagesima denarii ponderis.

SEXĀGĒSIS inscribitur una ex Satyris Menippeis *Varronis*, ex qua multa fragmenta servavit *Nonius*.

SEXĀGĬES, adv. ἑξηκοντάκις. *Cic. Phil.* 2, 18. Si sestertium sexagies peteret, *h. e.* sexagies centena millia sestertium. *Id. Rosc. Am.* 2. Bona patris hujusce Sex. Roscii, quae sunt sexagies, *h. e.* sexagies centena millia sestertium. Adde *Caes. B. C.* 1, 23.

SEXĀGINTA, ἑξήκοντα, decies sex, nomen numerale cardinale, indeclinabile. *Cic. Leg.* 2, 24. *med.* Rogum bustumve novum vetat propius sexaginta pedes adjici aedes alienas, invito domino. *Petr. Sat.* 122. Sanguine Germano, sexagintaque triumphis Esse nocens coepi. *Liv.* 44, 4. Cum imperator major sexaginta annis omnia militaria munera impigre ipse obiret. *Mart.* 7, 9. Cum sexaginta numeret Cassellius annos; et 12, 26. Sexaginta teras cum limina mane senator. Hoc loco *sexaginta* de magno numero dicitur, ut ap. *Cic. Verr.* 2, 1, 47. *f.* Possum sexaginta decreta proferre, in quibus ut ego pecuniam non dicam intercessisse, ipsa decretorum novitas iniquitasque declarat. Sed alii cum *Donato* ad *Ter. Ph.* 4, 3, 63. leg. *sexcenta:* quod certe usitatius est, et *Ciceroni* familiarius.

SEXANGŬLĀTUS, a, um, part. ab inus. *sexangulo*, sexangulus, ut Sexangulata crystallus, ap. *Solin.* 33. *f.*

SEXANGŬLUS, a, um, adj. ἑξαγώνιος, sex angulos habens. *Ov. Met.* 15, 382. Nonne vides, quos cera tegit sexangula, fetus Melliferarum apium sine membris corpora nasci? *Plin.* 11, 11, 12. de apib.: Sexangulae omnes cellae: singulorum eae pedum opere. (Idem fere habet, licet aliis verbis, *Varr. R. R.* 3, 16. *med.* In favo sex angulis cella, totidem, quot habet ipsa (*apis*) pedes.) *Id.* 37, 5, 20. Berylli poliuntur sexangula figura.

SEXATRUS, sextus dies post Idus. *Varr. L. L.* 5, 3. Ab Tusculanis post diem sextum Idus similiter vocatus sexatrus, et post diem septimum septimatrus. V. QUINQUATRUS.

[SEXCĒNĀRĬUS, a, um, adj. ex sexcentesimo numero constans. *Caes. B. C.* 3, 4. Exspectabat funditorum cohortes sexcenarias duas, *h. e.* quae sexcentis funditoribus, ut quadringenariae, quae militibus quadringentis, constabant. *F.*]

SEXCĒNI, ae, a, adj. numerale dispertitiv. centeni. *Colum.* 3, 3. Singula jugera vinearum cenas urnas vini praebuisse. *Curt.* 5, 1. *f.* E bus sexceni denarii tributi. Adde *Plin.* 29, 1,

SEXCENTĒNI, ae, a, adj. ἑξακόσιοι, sexceni, centi. *Cic. Verr.* 2, 5, 25. Civitatibus certum tium, sexcentenos nummos nautarum missioni stituere. *Colum.* 3, 5. In singulis ordinibus, q cenos quadragenos pedes obtinent, sexcenteni leoli pangendi sunt; et *ib.* 9. Sexcentenas urna scis cultoribus singula vinearum jugera fudisse

SEXCENTĒSĬMUS, a, um, adj. ἑξακοσιαστὸς timus, sive unus ex sexcentis. *Plin.* 8, 7, 7. Urbis sexcentesimo quinquagesimo quinto. ℙ iam *sescentesimus* scribitur: ita enim scriptum venisse testatur *A. Maius* ad *Cic. de Rep.* 1, 37 etiam *sescentos ib.* 48., et *sescentis ib.* 2, 10., *sescentorum* in membranis Palatin. fragm. *Cic.* 4., quae scriptura, ut ipse addit, aliis quoqu emplis facile confirmatur. *F.*]

SEXCENTI, ae, a, adj. numeral. cardinale, κόσιοι, sexies centum. *Pl. Pers.* 1, 2, 36. Ora nummos sexcentos mihi dares utendos mutuos. 1, 1. Curriculum stadii pedum esse numero se tum: pro *sexcentorum:* quod habet etiam *Luci Non.* 8, 85. ℙ Saepe usurpatur pro numero in et indefinito, ut μύριοι apud Graecos, et apu quoque *mille*. Qua ratione et *millies* Latine d est. *Pl. Aul.* 2, 4, 41. Sexcenta sunt, quae m rem, si sit otium. *Ter. Ph.* 4, 3, 63. Sexcentas inde scribito mihi dicas: nihil do. *Cic. Att.* 14 Quid? Dejotari nostri causa non similis? dignu quidem omni regno, sed non per Fulviam: sex similia; et *ib.* 6, 4. In quo multa molesta, disc noster, belli periculum, militum improbitas: centa praeterea. Adde *Verr.* 2, 2, 48. et *Div.* *extr.* et *Att.* 7, 2., *Pl. Trin.* 3, 3, 62., *Mart.* etc. Sic *Pl. Bacch.* 4, 9, 110. Cave, tibi d nummi dividiae fuant: sexcenta tanta reddan vivo, tibi.

SEXCENTĬES, adv. ἑξακοσιάκις, sexcentis vi *Cic. Att.* 4, 16. Ut forum laxaremus, et usq atrium Libertatis explicaremus, contempsimu centies sestertium. *Pl. Men.* 5, 4, 8. Susp plus sexcenties in die. *Lampr. Commod.* 15. centies vicies.

SEXCENTOPLĀGUS, a, um, adj. ἑξακοσιάπ qui sexcentas plagas accipit. *Pl. Capt.* 3, 5 Sexcentoplago nomen indetur tibi.

SEXDĔCIM, etc. V. SEDECIM.

SEXDĔQUINQUE, adv. pro et sexdecim. *Plebiscit.* ap. *Fest.* in *Publica pond.* Sextariu quus cum librario siet: sexdequinque librae in dio sient. Ita *Scalig.*

SEXENNIS, e, adj. ἑξαέτης, qui est sex ann *Pl. Poen.* 4, 2, 80. Inde surreptus fere sex *Plin.* 8, 32, 50. de cervis: Singulos annis adj tibus ramos usque ad sexennes.

SEXENNĬUM, ii, n. ἑξαετία, tempus sex ann *Cic. Div.* 1, 44. *extr.* Quod quidem sexennio Vejos captos factum esse vidimus. *Pl. Poen.* 66. Puer septuennis subripitur Carthagine sex prius quidem, quam moritur pater.

SEXĬES, adv. ἑξάκις, sex vicibus. *Liv.* 4, 32 jentem hostem sexies victum pertimescant. 18, 16, 43. Medica secatur incipiens florere: xies evenit per annos. *Vell.* 1, 15. *extr.* Epo colonia deducta est, Mario sexies, Valerioque co Coss.

[SEXIS, n. indecl. sex asses. *Capell.* 3, 8 littera i praecedente finita neutra monoptota ut tressis, sexis. ℙ Est etiam idem ac numer narius. *Id.* 7, 255. Utque ex duobus triplo sexi plevit, sic senario numero duos adjiciendo sup tium invenit. V. SEPTUSSIS *F.*]

SEXITANUS. V. SAXETANUS.

SEXPRĪMI, orum, m. plur. sex viri, qui i dine decurionum principes sunt. *Cic. N. D.* 3 L. Allienus chirographum sexprimorum imitatu [*Fragm. juris antejust.* (ed. *A. Maio*) p. 37. Hi que, qui sunt ex collegio sexprimorum, habent telis excusationem. V. DECEMPRIMI. ℙ num. sing. qui in aliquo ordine est ex sex pri bus. *Inscr.* ap. *Donat.* 321, 7. et *Fabr.* p. 3 223. Qui fuit scriba quaestorius sexsprimus. Ali *Mur.* 977, 6. P. Septumius P. F. Col. Scr. Q. de primis. *F.*]

SEXSIGNĀNI, orum, m. plur. cognomen es tum Cocossatibus populis Aquitaniae, ap. *Pl* 19, 33., sicut Tarbellis *Quatuorsignani:* ideo tasse, inquit *Harduinus*, quia apud illos sex militum praesidii causa manebant, apud hos tuor.

SEXTĀDĔCĬMĀNI, orum, m. plur. milites l nis sextadecimae. *Tac. H.* 3, 22. Sextadecim duoetvicesimanosque, et primanos laevum c complesse.

SEXTĀNĔUS, a, um, adj. sextus: ut Sexta limes, *Var. Auct. de limit.* p. 239. et 258. et al.

SEXTĀNI, orum, m. plur. populi Galliae bonensis, quorum urbs Arelate. V. SEPTIMA Hi memorantur a *Plin.* 3, 4, 5. et *Mela* 2, 5.

Grut. 257, 6. Divae Faustinae Aug. Sextani Arenses.

EXTANS, antis, m. pars assis, ut ait *Varr. L. L.* 5, 36., hoc est unciae duae: ut in AS dictum ... Dicitur tum de signata pecunia, tum de pondere, tum de mensura. *Liv.* 2, 33. *extr.* Huic *(Agrippae Menenio)* sumptus funeri defuit. Extulit eum ... sextantibus collatis in capita. *Plin.* 33, 10, 47. ...lus R. Agrippae Menenio sextantes aeris in funus contulit. *Laberius* ap. *Gell.* 16, 9. Servus sextan...rbis nefariis utitur, *h. e.* minimi pretii. Alii leg. ...ntis. ℙ De pondere, *h. e.* sexta parte librae. *Med. fac.* 65. Sextantemque trahat gummi cum ...e Tusco. *Plin.* 26, 11, 74. Mentae sextans, ...ulphuris uncia, ex aceto simul trita. *Mart.* 8, ...gulam misit sextante minorem. ℙ De mensura, ... e. sexta parte alicujus certae quantitatis, aut ...itudinis, v. gr. hereditatis, pedis, jugeri, etc. *Fam.* 13, 23. *med.* Testamento heres ex parte ...ia et tertia est Capito: in sextante sunt ii, quo... etc. *Paul. Dig.* 44, 2, 30. Ex sextante heres in...us. *Colum.* 12, 23. Picis sextans et semuncia in ...rios quinque et quinquaginta *(vini)* adjicitur, ...se xta pars sextarii, qui sunt duo cyathi: nam ...ius duodecim cyathos continet. Sic *Mart.* 5, ...xtantes, Calliste, duos infunde Falerni. *Suet.* ...77. Quoties largissime se invitaret, senos sex... non excessit: aut, si excessisset, rejiciebat. ... 13, 15, 29. Tiberio principi mensam fuisse ...r pedes, sextante, sicilico excedentem, tota ...rassitudine sescunciali. *Colum.* 5, 1. *med.* Ju...rs sexta pedes quatuor millia et octingentos, ...t sextans. Adde *Varr. R. R.* 1, 10. ℙ Ma...tici sextantem appellant sextam partem numeri ...uod est unum. *Vitr.* 3, 1. *med.* ℙ Scribi... *sestans.*

...TANTĀLIS, e, adj. sextantem continens, ut ...tales fusi, ap. *Vitr.* 10, 6. h. e. crassitudi...bentes duarum unciarum, seu pollicum.

...TANTĀRIUS, a, um, adj. sextantem conti... aut pondus habens sextantis. Asses qui a ...io librales erant, bello Punico primo (ut ait ...3, 3, 13.) aut secundo (ut *Fest.* in *Sextanta*...xtantarii facti sunt, *h. e.* sextantis seu dua...ciarum pondere, ita ut ex libra aeris sex as...ent: idque eo quod respublica impensis non ...bat. *Plin. l. c.* Constitutum, ut asses sextan...ondere ferirentur. *Fest. l. c.* Sextantarii as...usu esse coeperunt, etc. V. AS.

...TANTĬO. V. voc. seq. *B. A.*

...TATĬO, onis, nomen loci in Gallia Narbo... *Anton. Itin.* ℙ *Sextentio* audit *Tab. Peutin*... *Theodulf. B. A.*

...TĀRIĀLIS, is, f. mensura scil., quae sex... aequat. *Inscr.* ap. *Grut.* 223, 2. Sextarialis ... . . . DD. NN. Arcadii et Honorii. *F.*]

...TĀRĬŎLUS, i, m. parvum vas sextarium con... *August.* ap. *Auct. Vit. Hor. med.* Itaque li...n sextariolo scribas.

...TĀRIUS, ii, m. mensurae genus, duas he...seu cotylas continens, *h. e.* duodecim cya...abetque pondus viginti unciarum: ita dictus ...xta pars est congii. Duodequinquaginta sex...adrantal vini faciunt: sexdecim modium fru... *Rhemn. Fann. de ponderib.* 71., *Fest.* in *Pu*...ond. ℙ Est mensura dum liquidorum, tum ...m. *Varr.* ap. *Gell.* 3, 14. Si e sextario he...usa est. *Hor. Sat.* 1, 1, 74. Panis ematur, ...ini sextarius. *Cic. Off.* 2, 16. Aquae sexta...ina emere. *Vopisc. Tac.* 11. Ipse fuit vitae ...imae, ita ut Sextarium vini tota die nunquam ...it, saepe intra heminam. *Colum.* 2, 9. *f.* ...n et milium sextariis fere quatuor jugerum ..., *h. e.* quarta modii parte: modius enim sex...sextarios habet; et *ib.* 10. *extr.* Jugerum ...n amplius quatuor sextariis raporum seminis ...dum est. Adde *Plin.* 18, 13, 35. *Id.* 24, ... Sextarius sorborum. *Colum.* 12, 5. salis. ...g. 47, 2, 21. *med.* frumenti. ℙ Vas sexta...x. *Cato R. R.* 13. *f.* Urnam quinquagena...iam, sextarium olearium unum, labellum ... ℙ Sexta pars cujusque rei. *Plin.* 27, 4, 10. ...osaemone: Usus ad purgandam alvum tusae ...mine, potaeque matutino, vel a coena dua...chmis in aqua mulsa, vel vino, vel aqua pu...tius potionis sextario. ℙ Scribitur et *se*...

...TĬĀNUS. V. SESTIANA.

...TICEPSOS. V. BICEPSOS.

...TILĬA, ae, f. uxor L. Vitellii, Vitellii Im...is mater. *Suet. Vit.* 3. *Tac. H.* 2, 64. *B. A.*

...TILĬĀNUS, a, um, adj. ad Sextilium ali...rtinens, ut Sextiliana pira, *Cloat.* ap. *Macr.* ... 15. *extr.* et *Mur.* 257, 2.

...TĪLIS, is, m. mensis anni: a *sextus*, quod ... obtineret locum a Martio, a quo Romulus ...nchoavit. *Ov. Fast.* 1, 42. et *Varr. L. L.* ... *Hor. Ep.* 1, 7, 1. Quinque dies tibi polli... rure futurum, Sextilem totum mendax de... ℙ Adjective. *Id. ib.* 11, 19. Per brumam ... Sextili mense caminus. ℙ Postea *Augu*...ellatus est, ex decreto senatus, a Caesare ...o Augusto, qui hoc mense, victo M. Antonio, bellis civilibus finem imposuit. *Suet. Aug.* 31. V. AUGUSTUS.

*SEXTĪLIUS, i, m. nomen Romanum; v. g. C. Sextilius Rufus, praefectus classis C. Cassii. Quaestor fuit primus in Cyprum missus a Romanis. *Cass.* in *Cic. Fam.* 12, 13. Adde *Fam.* 13, 48. ℙ Formatur a *Sextus*, ut *Quintilius* a *Quintus*. *B. A.*

[SEXTĬO, onis, m. dimin. sexti. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1402, 7. C. Tarius C. F. Sextio. *F.*]

SEXTĬUS et Sestius, nomen proprium Romanum, ut P. Sextius Florus, L. Sestius Magnus. Sextia gens Romae duplex, patricia, et plebeja: illa per *s* scribitur, haec per *x*, ut ex Lapidibus ostendit *Manut.* in *Orthogr.*, cui adsentiuntur *Dausquius* et *Cellarius*. ℙ *Sextia lex* dicta est a latore L. Sextio trib. plebis, ut consulum alter ex plebe crearetur: qua lege is primus consul de plebe est factus. *Liv.* 6, 35. et 41. et 7, 1. ℙ *Sextia tabula*, taberna argentaria cujusdam Sextii Romae in foro, in qua tabulis perscribebantur acta in foro ipso, actiones, contractus, vadimonia, et hujusmodi, eaeque tabulae, si opus esset, in judicio proferebantur. *Cic. Quint.* 6. Similis erat *tabula Valeria*, de qua *Id. Fam.* 14, 2. ℙ Sextiae Bajae, Aquae Sextiae, Salluviorum, nunc *Aix*, oppidum Galliae Narbonensis, colonia Romanorum, condita a C. Sextio proconsule post victam Salluviorum gentem ann. U. C. DCXXX. Circa eam copia aquarum fuit calidis et frigidis fontibus. *Epit. Liv.* 61., *Plin.* 3, 4, 5. et *Flor.* 3, 3. *Sidon. carm.* 23, 12. Nuper quadrupedante cum citato Ires Phocida, Sextiasque Bajas.

SEXTO, adv. ἕκτον, ut secundo, tertio, quarto. ℙ Pro sexies, sex vicibus. *Treb. Gall.* 17. Lavit ad diem septimo aestate, vel sexto. V. SECUNDO adv.

SEXTŬLĂ, ae, f. unciae sexta pars, assis septuagesima secunda, quia duodecim sexies ducta efficiunt LXXII. *Varr. L. L.* 4, 36. Aeris minima pars, sextula, quod sexta pars unciae. *Remn. Fann. de ponderib.* 22. Sextula quae fertur: nam sex his uncia constat. ℙ Pars septuagesima secunda jugeri, pedes continens CCCC., ut *Colum.* docet 5, 1. *med.* ℙ aut hereditatis: quia hereditas *as* vocatur. *Cic. Caecin.* 6. Facit heredem ex deunce et semuncia Caecinam, ex duabus sextulis M. Fulcinium: Aebutio sextulam aspergit. Quod ait *aspergit*, respicit ad vas continens mensuram *sextulae*, hoc est fortasse sextam partem sextarii, seu cyathos duos. Unde mox dicit: Iste autem hac sextula se ansam retinere omnium controversiarum putat: quasi *sextula* vas ansatum sit.

*SEXTŬPLEX, icis, et

*SEXTŬPLUS, a, um, adj. ἑξαπλοῦς. *Gloss. Cyrill. B. A.*

SEXTUS, a, um, adj. ἕκτος, ultimus in sex. *Cic. Off.* 3, 23. Plenus est sextus liber de officiis Hecatonis talium quaestionum. *Pl. Ps.* 4, 2, 5. Sextum a porta proximum angiportum. *Ov. Fast.* 2, 682. sextus ab urbe lapis. *Vell.* 1, 3. et 2, 17. Aletes, sextus ab Hercule. ℙ Sextum. *Cic. Pis.* 9. C. Marius sextum consul. *Cato* ap. *Gell.* 10, 1. *f.* Carthaginienses sextum de foedere decessere. ℙ *Sextus* praenomen R. ab ordine nascendi inditum, ut in *Inscr.* ap. *Grut.* 445, 2. Sex. Octavius Sex. F. Celsus. ℙ [Fuit etiam cogn. R., ut in alia ap. *Mur.* 339, 2. Sex. Virejus Sextus. *F.*]

SEXTUSDĔCĬMUS, a, um, adj. δεκάεκτος. *Colum.* 11, 2. *f.* Sextodecimo cal. Jan. *Tac. A.* 1, 37. Sextadecima legio; et *ib.* 17. Sextusdecimus stipendii annus. Adde *Vitr.* 1, 6.

SEXTUSSIS. V. SEPTUSSIS.

SEXU. V. SEXUS.

[SEXŪĀLIS, e, adj. ad sexum pertinens. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 17. Pessulum sensim cum sexualibus manibus in muliebre verendum mitti jubemus, *h. e.* per manus alterius feminae, quae est ejusdem sexus. *F.*]

SEXVIR. V. SEVIR.

SEXUNGŬLĂ dicitur a *Pl. Truc.* 2, 2, 57. meretrix rapax, et amatorum bona consumens: quasi senos in manibus digitos habeat. Sic *Id. Aul.* 3, 6, 17. Mihi intromisisti in aedibus quingentos cocos cum senis manibus, *h. e.* furaces.

SEXUS, us, m. et n. et Sexu, u, n. γένος, ἕξις, habitus, natura, id quo animal masculum a femina distinguitur. *Fest.* ex correct. *Scal.* Sexus, aliter sexu, natura, habitusque: ex Graeco, quam illi vocant ἕξιν. Afranius in Privigno sic ait: Orbus virili sexu adoptavit sibi. Pacuvius in Atalanta: Triplicem virili sexu partum procreat. *Cic. Inv.* 1, 24. *med.* Hominum genus et in sexu consideratur, virile an muliebre sit. *Lucan.* 10, 91. nullo discrimine sexus Reginam scit ferre Pharos. *Mart.* 9, 9. Tanquam parva foret sexus injuria nostri. *Plin. ep.* 10, 97. *f.* Multi omnis aetatis, omnis ordinis, utriusque sexus. *Plin. alter* 10, 55, 76. Livia cum parere virilem sexum admodum cuperet. *Tac. A.* 3, 34. *med.* Sexum natura invalidum deserere; et *ib.* 16, 10. *extr.* Modo muliebri ejulatu, aliquando sexum egressa, voce infensa clamitabat. *Plin.* 7, 52, 52. Feminarum sexus huic malo videtur maxime opportunus. ℙ *Prisc.* 5, 653. Plautus hoc sexus, hujus sexi neutro genere protulit in Rudente (1, 2, 19.) Virile sexus nunquam ullum habui. *Sall. fragm.* ap. *Macr. Sat.* 2, 9. Concurrentibus undique virile et muliebre sexus. Ita legit etiam *Non.* 3, 193. addens et illud *Sisennae Hist. l.* 3. Tum in muro virile ac muliebre sexus, populi multitudine omni collocata. Alii tamen leg. *secus*. V. SECUS indecl. ℙ De bestiis *Plin.* 27, 2, 2. et 28, 17, 68. et 32, 2, 5. etc. ℙ *Αἰδοῖα* quoque ipsa, quibus sexus distinguuntur, *sexus* appellantur ab *eod.* 22, 8, 9. ℙ De femina. *Gloss. Philox.* Sexus, σχῆμα γυναικεῖον. *Sil.* 3, 114. Sin solo aspicimur sexu, etc. V. integr. loc. ℙ Arboribus, inquit *Plin.* 13, 4, 7., immo potius omnibus, quae terra gignat, herbisque etiam, utrumque sexum esse, diligentissimi naturae tradunt. Hinc de lapide magnete usurpat 36, 16, 25.; de aetite *ib.* 21, 39.; de ture 12, 14, 32. ℙ In plur. num *Spart. Hadr.* 18. *f.* Lavacra pro sexibus separavit.

SI

SI, εἰ, conjunctio conditionalis: a voce Graeca allata, quam originem confirmat priscorum mos scribentium *sei*, ut in aliis, quae *i* producunt. Regit tum indicativum, tum conjunctivum. *Cic. Fam.* 2, 7. Nunquam labere, si te audies. *Id. ib.* 4. *f.* Exspectationem facillime vinces, si hoc statueris. *Caes. B. G.* 1, 14. Si obsides ab iis sibi dentur, et si Aeduis de injuriis satisfaciant, sese cum iis pacem facturum. *Sil.* 1, 646. fluctus Si prohibere piget, vestras effringet in urbes. ℙ Servit correctioni. *Cic. Fam.* 11, 8. Romae delectus habetur: si hic delectus appellandus, cum ultro se offerunt omnes. ℙ Habet interdum vim confirmandi, ut *quia*, *siquidem*, *quandoquidem*, aut similia. *Cic. Cat.* 1, 3. Quid est, Catilina, quod jam amplius exspectes, si neque nox obscurare coetus nefarios potest? si illustrantur, si erumpunt omnia? *Virg. G.* 1, 7. vestro si munere tellus Chaoniam pingui glandem mutavit arista. *Liv.* 7, 31. Commoti patres vice fortunarum humanarum, si ille praepotens opibus populus adeo infractos gereret animos, ut, etc. ℙ Huc et illa pertinent *Virg. A.* 1, 607. Dii tibi, si qua pios respectant numina, si quid Usquam justitiae est, et mens sibi conscia recti, Praemia digna ferant. (Adde *ib.* 2, 537.) *Cic. Rab. perd.* 1. Si est boni consulis ferre opem patriae, succurrere saluti, etc. Adde *Prop.* 3, 13, 21. ℙ Item adversandi, pro etsi, quamvis, etiamsi. *Ter. Eun.* 1, 1, 4. Exclusit: revocat: redeam? non, si me obsecret; et 5, 2, 26. Nam si ego digna hac contumelia sum maxime, at tu indignus qui faceres tamen. *Cic. Off.* 3, 8. *extr.* Satis enim nobis persuasum esse debet, si omnes Deos hominesque celare possimus, nihil tamen avare, nihil injuste esse faciendum. Adde *Att.* 5, 4., *Pl. Cist.* 1, 1, 29. et *Nep. Phoc.* 1. ℙ Item optandi, pro utinam. *Virg. A.* 6, 186. Aeneas sic voce precatur: Si nunc se nobis ille aureus arbore ramus Ostendat nemore in tanto! *Pers.* 2, 10. o si Ebullit patrui praeclarum funus! et, o si Sub rastro crepet argenti mihi seriae dextro Hercule! ℙ Item dubitandi, pro *an*. *Liv.* 31, 9. *f.* Ad collegium pontificum referre consul jussus, si posset recte votum incertae pecuniae suscipi. *Id.* 39, 50. *med.* Nihil aliud locutum ferunt, quam quaesisse, si incolumis Lycortas evasisset. Adde 29, 25. et 40, 49. *f.*, *Virg. A.* 4, 110., *Plin. Pan.* 2. Similia sunt illa *Ter. Eun.* 3, 4, 7. et *Heaut.* 1, 1, 118. Visam, si domi est. *Id. Ph.* 3, 3, 20. Vide, si quid opis potes afferre huic. *Caes. B. G.* 1, 8. *extr.* Saepius noctu, si perrumpere possent, conati. *Liv.* 1, 57. Tentata res est, si primo impetu capi Ardea posset. *Pl. Cist.* 1, 3, 37. Operam servus dat, si possiet meretricem illam invenire. *Id. Poen. prol.* 12. Jamdudum exspecto, si tuum officium scias. ℙ Si praecedit negatio, *si* pro *an* perrarum est. *Pall. de insit. prooem.* Nescio, si tuum ad has minutias inclinetur ingenium. ℙ Refertur etiam ad tempus, pro ubi, postquam. *Catull.* 14, 16. Non non hoc tibi salse sic abibit. Nam si luxerit, ad librariorum Curram scrinia, etc. *Virg. A.* 5, 64. si nona diem mortalibus almum Aurora extulerit. *Ter. Ph.* 2, 1, 17. Herus si redierit, molendum usque in pistrino. *Pl. Stich.* 5, 5, 18. Postidea loci, si hoc eduxeris, lepidam cantationem aliquam occipito. ℙ *Si est, ut*, pro si. *Pl. Poen.* 5, 2, 102. Si ita est, ut tu sis Iachonis filius, signum esse oportet in manu laeva tibi. *Ter. Hec.* 4, 1, 43. Si est, ut dicat, velle se, redde: sin est autem ut nolit, recte ego consului meae. *Id. Ad.* 3, 6, 4. Si est; facturus ut sit officium suum, faciat: sin aliter, etc. Adde *Ph.* 2, 1, 40., *Hec.* 3, 5, 51. et 4, 4, 102. ℙ *Si ne*, si non. *Pl. Rud.* 3, 4, 26. Vos adeo, ubi ego innuero vobis, si me ei caput exoculassitis, item ego vos virgis circumvinciam. ℙ *Si*, ac si, quasi. *Id. Capt.* 3, 3, 57. Nam si servus meus esses, nihilo secius mihi obsequiosus semper fuisti. ℙ *Si non*, nisi, εἰ μή. *Lucr.* 2, 39. Quod superest, animo quoque nil prodesse putandum est, Si non forte, etc. ℙ *Si* pro sive. *Pl. Curc.* 1, 1, 4. Si media nox est, sive est prima vespera, est eundum quo imperant. *Gell.* 2, 28. Eas ferias si quis polluisset, hostiam, si Deo, si Deae immolabant. ℙ Aliquando omittitur. *Cic. Off.* 3, 19. At dares hanc vim M. Crasso, ut digitorum percussione

heres posset scriptus esse, in foro, mihi crede, saltaret. *Id. Phil.* 13, 11. *med.* Recesseris; undique omnes insequentur: manseris; haerebis. *Virg. A.* 6, 31. Partem opere in tanto, sineret dolor, Icare haberes. *Ov. Fast.* 6, 113. Huic aliquis juvenum dixisset amantia verba; Reddebat tales protinus illa sonos. *Prop.* 4, 5, 9. Illa velit, poterit magnes non ducere ferrum. *Sen. Thyest.* 744. Hactenus sistat nefas, pius est. Adde *Ov. Rem. Am.* 745., *Tibull.* 1, 7, 43., *Hor. Sat.* 1, 3, 15., *Stat. Th.* 2, 242. *Juven.* 3, 78. ℙ Multa de vi et usu hujus particulae, *Prisc.* 18, 1141.

[SIAGĪTĀNUS, a, um, adj. ad Siagam pertinens, Africae proconsularis urbem, quae a *Ptolem.* 4, 3. *Siagal*, et in *Tab. Peut.* appellatur *Siagu*, quamque *Morcell. Afr. Christ.* T. 1. p. 169. eandem ac *Gigga*, seu *Zigga* censet. *Inscr.* ap. *Grut.* 270, 2. Senatus, populusque Siagitanus. Adde alias ap. *Maff. Mus. Ver.* 457, 2. et 458, 8. *F.*]

SĬĂGON, ŏnos, f. *Coel. Aurel. Tard.* 1, 1. et 4. siagonas appellat temporum et maxillarum musculos: Graece *αἱ σιαγόνες* maxillas significant.

SĬĂGŎNĪTAE, arum, m. plur. *σιαγονῖται*, maxillarum musculi. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 10. et *ib.* 3, 6. et 8.

*SIAGU, oppidum Africae Propriae, in Zeugitana. *Tab. Peut. B. A.*

*SIAMBIS, insula medio inter Britanniam Juvernamque mari. *Plin.* 4, 16. *B. A.*

[SIARĬENSIS, e, adj. ad Siaram pertinens, Hispaniae Baeticae urbem, inter Hispalim, et Utreram, quae ap. *Plin.* 3, 1, 3. Siarum dicitur. *Inscr.* ap. *Mur.* 1118, 1. Municipium Siariense. Alia ap. *Grut.* 803, 5. Splendidissimus ordo Siariensium. *F.*]

*SIATA, ae, insula inter Galliam Britaniamque. *Itin. marit.* (in *Anton. Itin.*) *B. A.*

*SIBARAE, arum, gens Indiae, cujus meminit *Plin.* 6, 20. *B. A.*

*SIBDE, es, vel Sibda, ae, f. *Σίβδη*, Cariae oppidum, Halicarnasso ab Alexandro Magno attributum. *Plin.* 5, 29. Meminit et *Steph. Byz. B. A.*

SĪBĔ pro sibi olim scriptum, usurpatumque fuisse a T. Livio, affirmat *Quint.* 1, 7. *med.*, ut etiam *quase* pro *quasi*. V. h. v. *Inscr.* mendosa quidem ap. *Mur.* 1517, 6., quae tamen Vicetiae etiamnum ita legitur: V. F. Ti. Allenius Florus sibe, et Alleniae Murrae libertae uxori, et fils libertis suis, et Ti. Allenio Tyranno. Alia mendosa item et mutila ap. *Grut.* 977, 4., quaeque nunc ita legitur in *Mus. Patav.* C. Gavio C. L. Jucundo contubernali suo, et sibe Octavia Methe V. S. F. In F. P. XII., in agr. P. XII.

SĪBI. V. SUI.

*SIBI, oppidum Arabiae, a Graecis Apate dictum. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

SĪBĬLATRIX, icis, f. quae sibilat. *Capell.* 9, 307. Silvanum arundinis enodis fistula sibilatrix decuit.

SĪBĬLĀTUS, us, m. actus sibilandi, sibilus. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 27. Cum quodam vehementi sibilatu.

SĪBĬLO, as, n. 1. *συρίττω*, sibilum edo. *Virg. A.* 11, 754. de angue: Arrectisque horret squamis, et sibilat ore. *Lucan.* 2, 698. Nec quatiunt validos, ne sibilet aura, rudentes. *Quint. decl.* 12, 16. *f.* Intonat coelum, scissis rudentibus tempestas sibilat *Sil.* 17, 257. procella Antemnae immugit, stridorque immite rudentum Sibilat. ℙ *Sibilare aliquem* est sibilis insectari, contemnere. *Hor. Sat.* 1, 1, 66. populus me sibilat, at mihi plaudo Ipse domi. *Cic. Att.* 2, 19. Populares isti jam etiam modestos homines sibilare docuerunt. ℙ Est etiam proprium amatoris, puellam in via occurentem ad se sibilis allicientis. *Pl. Merc.* 2, 3, 71. Quando (*ancilla*) incedat per vias, contemplent, conspiciant omnes, nutent, nictent, sibilent, vellicent, vocent, molesti sunt. ℙ Translate. *Ov. Met.* 12, 279. ferrum igne rubens Stridet, et in trepida submersum sibilat unda.

SĪBĬLUM, i, n. et Sibilus, i, m. *συριγμὸς*, sonus, qui fit ore compressis dentibus, v. gr. cum *s* littera vehementius pronuntiatur (unde ipsa sibilus potius, quam littera a nonnullis habita est), item ab aere, et vento, cum in vehementiori flatu scinditur, ut in silvis. Saepe anguibus tribuitur: et dicitur etiam de cantu, quem vel ore, vel tibia sibilando edimus. Vox est ficta a sono, ut ait *Quint.* 8, 6. *med.* et *Auct. ad Her.* 4, 31. per onomatopoeiam, ut mugitus, murmur. *Ov. Met.* 15, 669. cristis aureus altis In serpente Deus praenuntia sibila misit. *Virg. Ecl.* 5, 82. venientis sibilus Austri. *Lucr.* 5, 1381. Et Zephyri cava per calamorum sibila primum Agrestes docuere cavas inflare cicutas. *Ov. Met.* 13, 785. de fistula: Senserunt toti pastoria sibila montes. *Stat. Th.* 6, 338. stupuit qui sibila cannae. *Vet. Poeta* ap. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 2. Strepitus, fremitus, clamor tonitruum, et rudentum sibilus. *Liv.* 25, 8. *f.* Ut quocumque noctis tempore sibilo dedisset signum, porta aperiretur. *Colum.* 2, 3. Boves ad aquam duci oportet, sibiloque allectari, quo libentius bibant. *Val. Fl.* 6, 201. dum sibila respicit Iron Cuspidis Argivae, Pyliam latere accipit hastam. *Sil.* 9, 247. stridentis sibila teli. *Val. Fl.* 7, 525. Torquere sibila. *Lucan.* 9, 631. fundere; et *ib.* 724. effundere. *Ov. Met.* 4, 493. dare. ℙ Sibilis explodimus, et contemnimus. *Cic. fragm.* ap. *Charis.* 1, 61. In Tusculanum mihi nuntiabantur gladiatorii sibili. *Id. Rosc. Com.* 11. E scena non modo sibilis, sed etiam convicio explodebatur; et *Att.* 2, 18. Clamoribus, et conviciis, et sibilis consectari aliquem; et *ib.* 19. Conscindere aliquem sibilis. *Val. Max.* 7, 3. *n.* 6. *extr.* vexare. *Cic. Pis.* 27. Da te populo, committe ludis, sibilum metuis? *Id. Sext.* 59. *med.* Non modo gladiatores, sed equi ipsi gladiatorum repentinis sibilis extimescebant, *h. e.* equi essedariorum propter repentina populi totius sibila extimescebant. ℙ Veteres etiam *sibilus*, *us*, declinarunt teste *Prisc.* 6, 715., ubi affert illud *Sisennae* in *Hist.* 12. Procul sibilus significare consuli coepit. Sed haec verba probant quidem, esse masculini generis, at non 4. decl. In *edit.* tamen *Krehlii Lips.* 1819. unus e *Codd.* habet *sibilu.*

SĪBĬLUS, a, um, adj. sibilans. *Virg. G.* 3, 421. de colubro: Tollentemque minas, et sibila colla tumentem; et *A.* 2, 211. Sibila lambebant linguis vibrantibus ora. Adde *A.* 5, 277. Sic *Val. Fl.* 3, 50. Setigerum latus, et torvae coma sibila frontis. Loquitur de Pane, cui caput est pinu acuta praecinctum. V. PAN.

SĬBĪNĂ vel Sibyna, ae, f. *σιβύνη*, Illyricis est telum venabuli simile. *Ennius:* Illyrici restant, sicis sibinisque fodentes. Haec *Paul.* ex *Festo.* Hesychius: *Σιβύνη, ὅπλον δόρατι παραπλήσιον.* *Gloss. Philox.* *Σιβύνη*, venabulum. *Tert. adv. Marc.* 1, 1. ex *Isai* 2, 4. Concidunt machaeras suas in aratra, et sibynas, quod genus venabulorum est, in falces. *Vulgata* habet *lanceas.*

[SĪBLĬĀNUS, a, um, adj. ad Sibliam pertinens, Phrygiae urbem, in cujus nummo ap. *Sestin. Cl. gen.* p. 126. *CEIBΛIΩN.* *Plin.* 5, 29, 29. Ex hoc conventu deceat nominare Acmonenses, Peltenos, Siblianos. In *editionib.* perperam legitur *Silbianos. F.*]

SĬBUS, a, um, adj. callidus, vel acutus: a *σοφὸς*, sapiens. *Paul.* ex *Festo.* Hinc *persibus*, valde callidus.

*SIBUZĀTES, ium, populi Galliae Aquitanicae. *Caes. B. G.* 3, 27. V. SIBYLLATES. *B. A.*

SĬBYLLĂ, ae, f. *Σίβυλλα*, virgo fatidica, seu, ut *Varro* infra citandus ait, cujus pectus numen recipit, et quae vaticinatur. Ducunt a *σιὸς* Aeolice pro *θεὸς*, et *βυλὴ* pro *βουλὴ*, quasi Dei consilium. Ita *Lact.* mox citand. et *Serv.* ad *A.* 3, 445. et *ib.* 6, 12. Alii ap. *Voss.* aliunde. *Pl. Ps.* 1, 1, 23. Has quidem litteras, credo, nisi Sibylla legerit, interpretari alium posse neminem. *Cic. Div.* 2, 54. Sibyllae versus observamus, quos illa furens fudisse dicitur. ℙ Sibyllae decem fuerunt. Prima fuit *Persica*, cujus mentionem fecit *Nicanor*, qui res gestas Alexandri Macedonis scripsit. Secunda *Libyca*, cujus meminit *Euripides* in Lamiae prologo. Tertia *Delphica*, de qua *Chrysippus* loquitur in eo libro, quem de Divinatione composuit. Quarta *Cumaea* in Italia, quam *Naevius* in libris belli Punici, *Piso* in Annalibus nominat. Quinta nata Babyloniae, quae *Erythraea* appellata est, quam *Apollodorus Erythraeus* affirmat, suam fuisse civem, eamque Graecis Ilium petentibus vaticinatam et perituram esse Trojam, et Homerum mendacia scripturum. Sexta *Samia*, de qua scripsit *Eratosthenes* in antiquis Annalibus Samiorum reperisse se scriptum. Septima *Cumana*, nomine *Amalthaea*, quae ab aliis *Demophile*, vel *Herophile* nominatur. Octava *Hellespontica*, in agro Trojano nata, vico Marpesso, circa oppidum Gergythium, quam scribit *Heraclides Ponticus* Solonis, et Cyri fuisse temporibus. Nona *Phrygia*, quae vaticinata est Ancyrae. Decima *Tiburtina*, nomine *Albunea*, quae Tibure colebatur ut Dea, juxta ripas Anienis, cujus in gurgite simulacrum ejus inventum esse dicitur tenens in manu librum. Hujus sacra senatus in Capitolium transtulit. *Varro* ap. *Lact.* 1, 6. Vide *August. C. D.* 18, 23. ac imprimis, quae de his commentariolo integro complexus *Onuphrius Panvinius*, item *Is. Voss.* etc. Non enim desunt eruditi, qui totam hanc historiam oppugnant. ℙ Harum omnium celeberrima et nobilissima Erythraea fuit. Nam *Fenestella* ap. *Lact. l. c.* de quindecimviris tractans, ait, restituto Capitolio retulisse ad senatum C. Curionem consulem, ut legati Erythras mitterentur, qui carmina Sibyllae conquisita Romam reportarent: itaque missos esse P. Gabinium, M. Otacilium, L. Valerium, qui descriptos a privatis versus circa mille Romam deportarunt. Idem a *Varr. l. c.* scriptum est. Celebris item fuit Sibylla Cumaea, cujus libri a Romanis occulebantur, nec eos ab ullo, nisi a quindecimviris, inspici fas erat. Hanc, ut poetae fabulantur, Apollo adamavit, et ei obtulit poscendi, quod vellet, arbitrium. Illa hausit arenam manibus, et tam longam vitam poposcit, oblita petere perpetuam juventutem. Cum illam vitae longitudinem obtinuisset, tamen Venerem pati dedignata est. Sibyllae hujus ope Aeneas ad Inferos descendit, et iterum ad Superos regressus est. Eo tempore Sibylla annos septingentos transegerat, illi
sexcenti adhuc anni in humana forma supere
quibus elapsis paullatim decrescere debebat,
ad minimam molem, et in simplicem vocem re
retur. *Ov. Met.* 14. a *v.* 104. et *Serv.* in *A.* 6,
ℙ Aeque clara Cumana fuit, quae novem libr
tulisse dicitur ad regem Tarquinium Priscum
pro eis trecentos aureos postulasse; cum rex a
natus esset pretii magnitudinem, et derisisse
lieris insaniam, illa in conspectu regis tres co
sit, ac pro reliquis idem pretium postulavit.
quinius multo magis mulierem insanire ratu
Denuo tribus aliis exustis, cum in eodem preti
severaret, motus est rex, ac reliquos trecent
reis emit. *Lact. l. c.*, *Gell.* 1, 19. qui hoc t
Tarquinio Superbo; et *Plin.* 13, 13, 27. qu
tantum libros eidem Superbo oblatos scribit, et
ab ipsa crematos, tertium in Capitolio repos
una cum illo periisse ex incendio, Sullanis te
bus. *Juven.* 8, 126. Credite, me vobis folium
tare Sibyllae, *h. e.* merum Dei oraculum, v
mum vaticinium. *Folium* dicit, quia Sibyll
maea in more habuit responsa sua foliis arbo
scripta dare, ut ap. *Virg. A.* 3. a *v.* 444.
bylla est etiam cogn. R. *Macr. Sat.* 1, 17.
Bello Punico hi ludi (*Apollinares*) ex libris S
nis primum sunt instituti, suadente Cornelio
decemviro, qui propterea Sibylla cognominat
et postea corrupto nomine primus Sylla coe
citari.

*SIBYLLĀTES, ium, populi Galliae Aqu
cae, quorum meminit *Plin.* 4, 19. ℙ Fort
q. *Sibuzates. B. A.*

SĪBYLLĪNUS, a, um, adj. *Σιβύλλινος*, q
Sibyllae. *Cic. N. D.* 2, 3. *extr.* Multa ex Si
nis vaticinationibus, multa ex haruspicum res
commemorare possum. *Id. Har. resp.* 13.
nus sacerdos. *Id. Cat.* 3, 4. Sibyllina fata
Verr. 2, 4, 49. Sibyllini libri. *Hor. Carm.*
5. versus. *Plin.* 11, 29, 35. Sibyllina re
h. e. inspectio librorum Sibyllinorum, quotie
publ. calamitas accideret, cujus nec causa, ne
inveniretur, ut ait *Liv.* 5, 13. ℙ *Libri Sib*
fuere plures libri decem Sibyllarum, qui Ro
Capitolio diligentissime asservabantur. *Lact.*
M. Varro, quo nemo unquam doctior, ne apud
cos quidem, neque apud Latinos vixit, in lib
rum divinarum, quos ad C. Caesarem scripsit
ficem maximum, cum de quindecimviris loque
Sibyllinos libros ait non fuisse unius Sibyllae
appellari uno nomine Sibyllinos, quod omnes
nae vates Sibyllae sunt a versibus nuncupata
ab unius Delphidis nomine, vel a consiliis D
denuntiandis, etc. *et infra:* Et sunt singularu
guli libri, qui, quia Sibyllae nomine inscrib
unius esse creduntur, suntque confusi, nec dis
ac suum cuique assignari potest praeter Eryth
quae et nomen suum carmini verum inseruit,
thraeum se nominatum iri praelocuta est, c
set orta Babyloniae. Haec *Lactant.* Sed no
teste *Serv.* in *A.* 6, 321., dicunt, Sibyllam
thraeam, quae deinde Cumaea dicta est,
Hanc Romana fata conscripsisse, incenso Ap
templo libros Romam allatos esse. ℙ Primu
quinius Priscus emit tres libros Sibyllae Cu
trecentis aureis, jussitque eos in Capitolio r
sissime asservari. V. v. praec. Denique pro
temporis ex omnibus urbibus Italiae, Graeci
aliarum regionum cujusque Sibyllae libri dilig
sime conquisiti, et Romam allati sunt. ℙ
vabantur in Capitolio, in cella subterranea, i
quadam lapidea. Horum legendorum, et int
tandorum causa duumviri a Tarquinio Super
stituti sunt, qui *duumviri sacrorum* appellab
Deinde decemviri, ac tandem quindecimviri
sunt. *Cic. Div.* 1, 2. V. QUINDECIMVIR
Hos libros Stilicho, cum adversus Honorium
cadium principes defectionem moliretur, ex
Rut. Itin. 2, 51. Nec tantum Geticis grassatu
ditor armis, Ante Sibyllinae fata cremavit opi
Sacerdotes, seu *duumviri*, seu *decemviri*, seu
decimviri Sibyllini erant sacerdotes, quorum
Sibyllinos libros custodire; et quoties prodigi
tigissent, libros illos aperire, et interpreta
lectisterniis ad pulvinaria Deorum factis, eo
care, illorumque minas avertere. *Cic.* et *Liv.*
tis in locis. ℙ [*Sibullinus* scribitur in *Kalend.*
nestin. mense April. Ex libris Sibullinis.
opt. notae ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 2276.
patratus populi Laurentis foederis ex libris Si
nis percutiendi. *F.*]

SĬBYNĂ. V. SIBINA.

SIC, adv. similitudinis, *οὕτω*, *οὕτως*, ita,
modo. *Cic. Div.* 2, 58. *med.* Sive sic est, si
modo. *Id. Leg.* 1, 17. *f.* Illa, quae aliis sic,
secus videntur. *Ter. Andr.* 3, 4, 9. Quid ais
sic res est; et 1, 2, 4. Mirabar, hoc si sic a
Id. Phorm. 5, 8, 17. Sic factum est. *Sall.*
117. *extr.* Ac statim rex sic incipit. *Cic. ad Qu*
Quemadmodum propinqui mihi non adfuerunt
adjutores ita multi fuerunt, ut etc. ℙ *Sic est*
se res habet: formula colligendi ex supra d
Hor. Epod. 7, 17. Sic est, acerba fata Ro
agunt. ℙ Varias habet post se sibi respond

culas. *Cic. Planc.* 8. *med.* Praefectura plena rum fortissimorum, sic ut nulla tota Italia fretior dici possit. *Id. Fam.* 13, 1. *med.* Atticum mo, ut alterum fratrem; et *ib.* 2, 14. Ejus nea sic velim suscipias, ut si esset res mea. *Id.* , 17. Sic ei te commendavi, ut diligentissime ; et *ib.* 13, 69. Apud eum sic fui, tamquam meae. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 4. *f.* Ego sic nixspecto, quomodo Paulum consulem. *Cic. ad* . 9. Sic ulciscar facinorum singula, quemadm a quibusque sum provocatus. *Id. Sen.* 8. *f.* cas litteras sic avide arripui, quasi diuturnam explere cupiens. *Claud. IV. cons. Honor.* 281. sic excubiae, non circumstantia pila, Quam ur amor. ℙ *Sic* asseverantis in responsioni- *Ter. Phorm.* 2, 2, 1. *Phorm.* Itane patris ais ectum veritum hinc abisse? *Ge.* admodum. *m.* Phanium relictam solam? *Ge.* Sic. *Phorm.* ratum senem? *Ge.* oppido. *Sen. Hipp.* 645. e nempe Thesei casto furis. *Phaedr.* Hippolyte, t: Thesei vultus amo. ℙ Et adjurantis, pres, optantis, *Ov. Met.* 8, 886. sic has Deus ris artes Adjuvet, ut nemo jamdudum litore in Constitit. *Tibull.* 1, 4, 1. Sic umbrosa tibi ngant tecta, Priape, Ne capiti soles, ne noque nives. *Hor. Od.* 1, 3, 1. Sic te diva po- Cypri, Sic fratres Helenae, etc. *Virg. Ecl.* 9, ic tua Cyrneas fugiant examina taxos: Sic cyastae distentent ubera vaccae; Incipe, si quid . ℙ In demonstrando. *Ter. Eun.* 3, 5, 53. limis aspecto sic per flabellum clanculum. *Pl.* . 1, 1, 151. Hem! nunc jam ergo: sic colo. *Or.* 63. *f.* Verborum ordinem immuta: fac sic, robavit filii temeritas. ℙ Pro ideo. *Pl. Most.* 20. *Theu.* Quid vos? insanine estis? *Tra.* qui *Theu.* sic, quia foris ambulatis, etc. ℙ Pro *Ter. Phorm.* 3, 2, 42. Sic sum: si placeo, . *Id. Andr.* 5, 4, 16. Sic, Crito, est hic. *mph.* 2, 1, 57. Satin' tu sanus es? *So.* sic ut vides. *Cic. Rosc. Am.* 30. *med.* Sic vita num est, ut ad maleficium nemo conetur sine ccedere; et *Rosc. Com.* 10. *f.* Sic est vulgus: ritate pauca, ex opinione multa aestimat. ℙ nitur adverbiis, et videtur significare leviter, ce, sine cura, negligenter. *Ter. Phorm.* 1, 2, uid paedagogus ille? Quid rei gerit? *Ge.* sic, er. *Id. Heaut.* 3, 2, 12. Et quidem hercle luculenta. *Chre.* sic satis. *Hor. Od.* 2, 11, b hac pinu jacentes sic temere. ℙ Absolute. *gm. Petr.* p. 687. *Burm.* Non ergo, ut pecubidinosae, Caeci protinus irruamus illuc: Sed c sine fine feriati, etc. *Donat.* ad illud *Ter.* 1, 2, 4. Mirabar, hoc si sic abiret: Sic pro r, et negligenter: quod Graeci οὕτως dicunt. st ratio in illo *Virg. A.* 4, 660. Sed moriamur sic, sic juvat ire sub umbras, *h. e.* certe hoc *Servius* leg. *sic? Sic juvat*, etc., ut sit quaerrogatio et responsio. ℙ *Sic*, cum nihil essit, pro adeo, omnino, prorsus. *Virg. A.* 80. hinc densi rursus inundant Troes, Agylli-, et pictis Arcades armis. Sic omnes amor habet decernere ferro.

Ā, ae, f. δόλον, μάχαιρα, ἐγχειρίδιον, brevis s. In *Gloss. Philox.* dicitur Θρακικὸν ξίφος πὲς, Thracius gladius incurvus. Ducunt quia *sico* pro *seco*: sed obstat quantitas. Quid a *ne* differat, V. in PUGIO. *Enn.* ap. *Fest.* in . Illyrici restant, sicis, sibinisque fodentes. *Cat.* 2, 10. *med.* Hi non solum amare et amari, iam sicas vibrare, et spargere venena didice- et *ib.* 1, 6. *extr.* Sicam defigere in corpore us; et *ib.* extorquere alicui de manibus. *Id. fr.* C. *Anton.* ap. *Ascon. f.* distringere in aliquem. *Max.* 3, 2. *n.* 12. Latus alicujus sica confodere. . *decl.* 321. *med.* Pecunia sicas percussorum *Mart.* 3, 16. Das gladiatores, sutorum regurdo: Quodque tibi tribuit subula, sica rapit. colliges, sica usos gladiatores: et ex 11, 28. chirurgos: quo loco latet etiam obscenus sent et ap. *Catull.* 56, 7. V. SICULA. ℙ Metoe est caedes occulte facta. *Cic. Off.* 3, 8. *et* 3, 30. Hinc sicae, hinc venena, hinc falsa tenta nascuntur. ℙ Translate. *Plin.* 18, 1, 1. e, et saxo apri dentium sicas exacuunt.

AMBER, ra, rum, adj. qui est ex Sicambria. *m.* 1, 14, 49. Nescio quam pro me laudat nunc icambram, *h. e.* feminam e Sicambria, cujus nunc ornor. *Tac. A.* 4, 47. Sicambra cohors.

AMBRI, orum, m. plur. Σύγαμβροι, populi Gere inferioris ad Rhenum. Horum mos erat, crinodum torquere. Hinc *Mart. Spect.* 3. Crininodum tortis venere Sicambri.

AMBRĬA, ae, f. Sicambrorum regio. *Claud.* *trop.* 1, 383. Militet ut nostris detonsa Sicamignis.

ĀNI, orum, m. plur. populi Hispaniae, apud anum, seu Cingam, quorum oppidum Sicane: cti a Sicano rege. Hi ante Trojanum bellum Sicano duce in Siciliam migrarunt, unde inle regis nomine Sicania appellari coepit. *Virg.* 293. Undique conveniunt Teucri, mistique Si- *Serv. var. in loc.* et *Sil.* 14, 34. ℙ *Sicani, vetusta in Latio, in Rutulorum finibus, Tibe- *Tom. IV.*

ris ripas accolentes. *Gell.* 1, 10. *Virg. A.* 7, 795. Cf. et 8, 328. et 11, 317. V. *Siculus. B. A.*

SĪCĀNĬĂ, ae, f. Sicilia. *Ov. Met.* 5, 495. Sicaniam peregrina colo, sed gratior omni, etc. Adde *Plin.* 3, 8, 14. V. v. praec.

SĪCĀNIS, idis, f. patron. quae ad Sicaniam pertinet. *Ov. Ib.* 600. Plurima qua flammas Sicanis Aetna vomit.

SĪCĀNĬUS, a, um, adj. ad Sicaniam, seu Siciliam pertinens. *Virg. A.* 8, 416. Insula Sicanium juxta latus, Aeoliamque Erigitur Liparem. *Ov. Met.* 15, 279. Sicanias volvens Amasenus arenas. *Sil.* 1, 34. fractisque in gurgite coeptis Sicanio Libycis. *Lucan.* 3, 59. Curio Sicanias transcendere jussus in urbes. *Val. Fl.* 2, 29. Sicanium fretum. *Mart.* 2, 46. et 11, 8. Sicaniae apes, *h. e.* Hyblaeae: nam Hybla in Sicilia est. *Stat. Silv.* 5, 3, 41. Sicanium crocum. V. CROCUM.

SĬCĀNUS, a, um, adj. Siculus. *Sil.* 10, 314. illic Sicana procumbit pubes, hic Hernica turba. *Id.* 14, 258. Cetera Elissaeis aderat gens Sicana votis. *Virg. Ecl.* 10, 4. cum fluctus subterlabere Sicanos. *Ov. Her.* 15, 57. quae montes celebras, Erycina, Sicanos. *Auson. Griph.* 46. Hinc Bromii quadrantal, et hinc Sicana Medimna.

SĪCĀRĬUS, ii, m. ξιφοφόρος, qui sica hominem interficit, et quicumque arma gestat paratus ad quamlibet caedem hominis, gladiator, grassator. *Cic. Rosc. Am.* 14. Vetus videlicet sicarius, homo audax, et saepe in caede versatus; et *ib.* 3. *f.* Homines sicarii atque gladiatores. *Quint.* 10, 1. Nam per abusionem sicarios etiam omnes vocamus, qui caedem telo quocumque commiserint. *Just. Inst.* 4, 18. §. 5. Item lex Cornelia de sicariis, quae homicidas ultore ferro persequitur, vel eos, qui hominis occidendi causa cum telo ambulant. *Tac. A.* 13, 44. *extr.* Condemnare aliquem lege de sicariis. *Suet. Caes.* 11. *f.* Quaestionem de sicariis exercere. *Cic. Rosc. Am.* 36. Cum de caede agatur, testimonium dicturus est is, qui sicarius est: hoc est, qui eum hominem occidendum curavit, de cujus morte quaeritur. *Hor. Sat.* 1, 4, 3. Si quis erat dignus describi, quod malus ac fur, Quod moechus foret, aut sicarius, aut alioqui Famosus. ℙ *Inter sicarios*, de sicariis: formula, cum de judicio, et judice homicidii agitur. *Cic. Fin.* 2, 16. *f.* L. Tubulus, qui cum praetor quaestionem inter sicarios exercuisset, etc. *Id. Rosc. Am.* 32. Sexcenti sunt, qui inter sicarios, et de veneficiis accusabant. *Id. Phil.* 2, 4. Qui cum hoc ipso tempore stent cum gladiis in conspectu senatus, ego quoque te disertum putabo, si ostenderis, quomodo sis eos inter sicarios defensurus.

*SICCA, ae, f. urbs Numidiae, Romanorum colonia. *Plin.* 5, 3. *Sall. B. J.* 56. (al. 60.) ℙ Incolae Siccenses dicti. V. *Siccensis. B. A.*

SICCĀBĬLIS, e, adj. qui siccari potest. *Coel. Aurel. Tard.* 3, 8. *n.* 138. Quidam tanquam siccabilem humoris ophitem lapidem ligaverunt, *h. e.* humoris siccativum. V. IMPLEBILIS.

*SICCĀMEN, enis, n. siccatio. Laudatur *Isid. B. A.*

SICCĀNĔUS, a, um, adj. κατάξηρος, qui est naturaliter siccus, et nullo humore irriguus. *Colum.* 2, 17. Ejus prati animadvertimus duo genera, quorum alterum est siccaneum, alterum riguum. *Id.* 4, 30. Riguus, aut siccaneus locus.

SICCĀNUS, a, um, adj. idem ac siccaneus. *Plin.* 16, 17, 19. de ulmis: Italia Attineas vocat excelsissimas, et ex iis siccanas praefert, quae non sint riguae. *Pelag. Veter.* 7. Siccanum olus.

SICCĀRĬUS, a, um, adj. *Serv.* ad *A.* 1, 710. Veteribus non in manus dabantur pocula, sed mensae apponebantur: ut hodie apud plures pocula in canistris argenteis apponuntur, quae canistra siccaria dicuntur.

SICCĀTĬO, onis, f. actus siccandi. *Plin.* 34, 13, 33. Emplastra, quibus quaeritur refrigeratio, et siccatio.

SICCĀTĪVUS, a, um, adj. siccatorius, ut Siccativum malagma ap. *Coel. Aurel. Tard.* 4, 3. *med.*

SICCĀTŌRĬUS, a, um, adj. siccandi vim habens. *Theod. Prisc. de diaeta* 10. Origanum est siccatorium.

SICCĀTUS, a, um, part. a *sicco*: τερσόμενος, exsiccatus. *Ov. Med. fac.* 57. hordea ventosas siccata per auras. *Plin.* 24, 10, 118. Herba sive viridis, sive in foeno siccata. *Id.* 30, 13, 39. Adeps siccatus in sole; et 27, 12, 88. Radices concisae, et sole siccatae. *Id.* 15, 13, 12. Pruna siccata in rugas. *Id. ib.* 29, 37. Myrtus siccata usque in ariditatem in umbra. *Hor. Od.* 1, 35, 26. diffugiunt cadis Cum faece siccatis amici. *Ov. Met.* 13, 689. Nymphae quoque flere videntur, Siccatosque queri fontes; et *ib.* 5, 575. Arethusa virides manu siccata capillos. *Id. Am.* 3, 5, 14. Siccata ovis, *h. e.* cui lac mulgendo detractum. *Quint. decl.* 10, 3. ubera. *Ov. Met.* 6, 340. longo Dea fessa labore, Sidereo siccata sitim collegit ab aestu.

SICCĒ, adv. οὕτω, sic, apposita adjectione syllabica *ce*, ut in *hocce* pro *hoc*. *Pl. Rud.* 2, 4, 12. Non licet te sicce placide bellam belle tangere? Alii leg. *sic;* alii rectius *sic, sic.*

SICCĒ, adv. ξηρῶς, aride. *Colum.* 6, 12. Ne bos in aquam pedem mittat, et ut sicce stabuletur. ℙ Translate. *Cic. opt. gen. Or.* 4. *med.* Eos solos Attice dicere, id est quasi sicce, *h. e.* presse, tenuiter, subtiliter.

SICCENSIS, e, adj. ad Siccam pertinens, Africae proconsularis urbem, Numidiam versus, ubi nunc *Kef*, ut putat *D' Anville*, quae ab insigni Veneris Erycinae templo dicta est Veneria, ut constat ex *Val. Max.* 2, 6. *n.* 15., *Solin.* 27. *in.* et ex hac *Inscr.* ap. *Grut.* 1015, 2. P. Quintius L. F. Quir. Terminus domo Sicca Veneria. Hinc *Siccenses, ium*, absolute sunt incolae illius urbis. *Sall. Jug.* 60. Simul magna voce (*Jugurtha*) Siccenses hortatur; et *mox:* Ni Marius evadere oppido properavisset, magna pars Siccensium fidem mutavissent. *Inscr.* ap. *Don.* 266, 6. Ordo Siccensium.

SICCĒSCO, is, n. 3. ξηραίνομαι, siccus fio. *Vitr.* 2, 10. Arbores venarum rigorem permutantes siccescendo, propter raritatem fiunt inanes et evanidae. *Cels.* 7, 7. *n.* 15. Nunquam siccescere oculos, sed semper humore tenui madere. *Colum.* 12, 28. Foenum Graecum vetere vino macerato, deinde in sole exponito, aut in furno, ut siccescat. *Plin.* 18, 34, 77. *n.* 3. Aquilonem praenuntiat terra siccescens repente.

SICCĬFĬCUS, a, um, adj. siccandi vim habens. *Macr. Sat.* 7, 16. *extr.* Inest aeri vis quaedam remedialis, et siccifica.

SICCĬNĔ? sicne? itane? οὕτωσί; εἶτα; adv. interrogandi, et increpandi: ex *sic* et *ne* conflatum, syllabica adjectione interjecta. *Ter. Eun.* 4, 7, 34. et *Ad.* 1, 2, 48. Siccine agis? *Pl. Merc.* 1, 2, 46. Siccine mihi obsequens es? *Id. Ps.* 5, 1, 1. Siccine hoc fit? *Prop.* 2, 12, 6. Siccine lente jaces? *Sil.* 9, 25. Siccine, sic, inquit, grates pretiumque rependis, Paule, tui capitis? ℙ Sine increpatione. *Prop.* 3, 4, 9. Siccine eam incomptis vidisti flere capillis?

SICCĬTAS, atis, f. ξηρότης, aritudo, ariditas, deficientia humoris. *Pl. Rud.* 3, 2, 18. Ab lippitudine usque siccitas ut sit tibi. *Plin.* 13, 4, 9. de palmularum quodam genere: In Aethiopia friatur (tanta est siccitas), et farinae modo spissatur in panem. *Id.* 18, 31, 74. Uvam calidam ne legito, hoc est in ejus siccitate, ac nisi imber intervenerit. ℙ Saepe dicitur de ariditate terrae ex deficientia pluviae. *Caes. B. G.* 4, 38. Siccitates paludum. *Liv.* 40, 29. Siccitate, et inopia frugum insignis annus fuit. Sex menses nunquam pluisse, memoriae proditum est. *Cic. Q. Fr.* 3, 1. *in.* Aquam belle sane fluentem vidi, praesertim maxima siccitate. *Cels.* 2, 1. *med.* In siccitatibus acutae febres oriuntur. *Varr. R. R.* 1, 31. Siccitatibus in poma aquam addi quotidie vesperi. *Plin.* 10, 65, 85. Proventus murium siccitatibus; et 31, 4, 29. Omnis aqua hieme dulcior, aestate autem minus, autumno minime: minusque per siccitates. ℙ [*De regionibus arenosis. *Cic. Agr.* 2, 27. nisi malis in Sipontina siccitate collocari. *Schütz. cl. Cic.* s. h. v.] ℙ Allegorice: [*de ingenio parum fecundo.] *Auct. ad Her.* 4, 6. *f.* Isti cum se ipsos fontes esse dicant, et omnium rigare debeant ingenia, non putant fore ridiculum, si, cum id polliceantur aliis, arescant ipsi siccitate. ℙ In corpore est gracilitas obesitati contraria, et vitiosi humoris deficientia. *Varr.* ap. *Non.* 4, 426. Persae propter exercitationes pueriles modicas eam sunt consecuti corporis siccitatem, ut neque spuerent, neque emungerentur, sufflatove corpore essent. *Cic. Sen.* 10. *extr.* Summam in eo esse corporis siccitatem: itaque exsequi omnia regis officia et munera; et *Tusc.* 5, 34. *f.* Siccitas consequitur continentiam in victu. ℙ Transfertur ad orationem. *Id. N. D.* 2, 1. Neque enim flumine conturbor inanium verborum, nec subtilitate sententiarum, si orationis est siccitas, *h. e.* deficientia succi et sanguinis, atque adeo nervorum, firmitatis, et virium. [*Parum *Noster* hunc locum intellexit. *Siccitas* significat eam orationem, quae omnibus ornamentis caret, quae naturali quadam simplicitate et veritate gaudet: *der nüchterne, schlichte, Affect- und Glanzlose Ausdruck.* Cf. *Ern. Lex. technol. lat. rhet.* p. 355. sq. et v. plura in SICCUS. — Alia ratione de genere tenui orationis intelligendum in loco quem *Noster* mox laudat:] *Brut.* 82. *med.* V. SICCUS.

SICCO, as, avi, atum, a. 1. ξηραίνω, ἄζω, siccum reddo, arefacio. *Virg. Ecl.* 3, 95. ipse aries etiam nunc vellera siccat. *Id. A.* 4, 687. atros siccabat veste cruores. *Gell.* 5, 14. *med.* Siccare atque detergere cruorem. *Ov. Met.* 4, 82. Solque pruinosas radiis siccaverat herbas. *Lucr.* 6, 625. una nocte vias persaepe videmus Siccari, mollisque luti concrescere crustas. *Colum.* 12, 44. *med.* et *Plin.* 12, 13, 27. Siccare quippiam in sole. *Id.* 27, 9, 55. (et *Ov. Met.* 11, 770.) sole capillos. *Id.* 21, 11, 36. aliquid ad lunam. *Id.* 17, 11, 15. et 25, 5, 21. in umbra. *Id.* 21, 6, 17. umbra. *Id.* 19, 5, 24. fumo. *Id.* 15, 29, 37. folia in farinam. *Id.* 12, 22, 48. Palustria aestate siccantur. *Id.* 2, 103, 106. *med.* Fluvius omnibus solstitiis torrens, bruma siccatur. *Prop.* 1, 19, 23. lacrimas siccare cadentes. *Sen. Oed.* 57. Quin ipsa tanti pervicax clades mali Siccavit oculos. ℙ Absolute. *Cato R. R.* 112, 2. Uvas relinquito in vinea: et ubi pluerit, et siccaverit, tum deligito. [*Adde *Apic.* 3, 18. tundis cuminum et postea infundis in aceto: cum siccaverit, postea melle omnia compre-

hendis: et al. cf. *Bünem.* ad *Lactant.* 7, 3, 8.] ¶ Illa pertinent ad medicinam, *Plin.* 23, 1, 13. Pampini triti et impositi tumorem omnem siccant; et 24, 4, 6. Viscum siccat strumas. *Id.* 20, 14, 53. Menta arterias (*h. e. fauces*) humidas siccat. *Id.* 36, 17, 28. Assius lapis suppurata siccat. *Id.* 23, 1, 13. Siccare pituitam oris. *Id.* 31, 6, 33. Marinae aquae calefiunt ad nervorum dolores, item corpora siccanda. *Id.* 12, 12, 26. Folium nardi gustu maxime siccans os. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 426. Cum studio in gymnasio duplici corpus siccassem pila, *h. e.* exercuissem, et gracile reddidissem, atque adeo a noxiis humoribus exsiccassem. *Virg. A.* 10, 834. Vulnera siccabat lymphis, *h. e.* aqua frigida sistebat sanguinem. ¶ Pro exhaurire. *Cic. Phil.* 5, 3. Ille paludes siccare voluit. *Suet. Caes.* 44. Destinabat siccare Pomptinas paludes, emittere Fucinum lacum. *Hor. Sat.* 2, 6, 68. Siccat inaequales calices conviva. *Virg. Ecl.* 2, 42. Bina die siccant ovis ubera. Adde *Lucan.* 4, 314. et *Hor. Epod.* 2, 45. ¶ Allegorice. *Mart.* 8, 70. Cum siccare sacrum largo Parmessida posset Ore, verecundam maluit esse sitim, *h. e.* cum multa posset carmina scribere, et egregius poeta haberi, abstinuit, et eam famam gloriamque recusavit.

SICCŎCŬLUS, a, um, adj. ξηρόφθαλμος, siccos habens oculos. *Pl. Ps.* 1, 1, 73. Puniceos oculos habeo: non queo lacrumam exorare ut exspuant unam modo. *Calid.* quid ita? *Ps.* genus nostrum semper siccoculum fuit.

SICCUS, a, um, adj. ξηρὸς, ἀζαλέος, humore carens, aridus. *Hor. Od.* 3, 11, 22. stetit urna paulum Sicca, dum grato Danai puellas Carmine mulces. *Id. Sat.* 2, 4, 15. Sicci agri. *Quint.* 2, 4. Vitandum teneris adhuc plantis siccum, et sine humore ullo solum. *Colum.* 12, 15. Vasa in horreum siccissimum reponere. *Tibull.* 1, 4, 6. aestivi tempora sicca Canis. *Hor. Od.* 3, 29, 20. Sicci dies, *h. e.* fervidi, et sine pluvia. *Plin.* 18, 12, 31. Siccum coelum. *Id.* 11, 29, 35. ver. *Virg. A.* 2, 357. catulique relicti Faucibus exspectant siccis, *h. e.* jejunis; et *G.* 4, 97. sicco terram spuit ore viator. [*Cf. *Cort.* ad *Lucan.* 6, 553.] *Ulp. Dig.* 43, 8, 1. *med.* Via sicca: cui *palustris* opponitur. *Prop.* 4, 10, 12. Spolia sicca sanguine, *h. e.* nullo sanguine tincta. [**Sil.* 7, 213. sicci sanguinis enses, i. e. qui caedis edendi non habent copiam.] *Prop.* 2, 11, 12. Siccus lacus. *Lucan.* 4, 331. Siccae nubes, [*ubi v. *Cort.*] *Tibull.* 3, 6, 18. Sicca pocula. *Sen. Troad.* 50. Siccus ensis, *h. e.* incruentus. Sic *Stat. Theb.* 8, 383. Stat medius campis etiamnum cuspide sicca Bellipotens. *Ov. Trist.* 4, 9, 18. Sicca signa, *h. e.* Ursa utraque nunquam in mare occidua. *Mart.* 4, 3. Siccae aquae, *h. e.* nives. [**Lucan.* 4, 291. sicca vulnera, i. e. ubi sanguis fluere desiit: V. *Cort.* ad h. l.] ¶ Absolute. *Plin.* 17, 22, 35. *n.* 8. Male in siccis malleolus seritur, *h. e.* in locis siccis. *Id.* 16, 36, 66. Multum praelata arundo, quae in siccis provenit: scil. ei, quae in aquaticis. *Id.* 26, 7, 22. Tripolium in maritimis nascitur saxis, ubi alludit unda, neque in mari, neque in sicco. Adde 9, 8, 8. *Quint.* 12, 11. *med.* Aqua piscibus, sicca terrenis, spiritus volucribus convenit, *h. e.* terra. *Virg. A.* 10, 301. Donec rostra tenent siccum. *Id. G.* 1, 362. cumque marinae In sicco ludunt fulicae. Adde *Prop.* 3, 8, 6. ¶ Sicci oculi, siccae genae, siccum lumen, h. e. sine fletu, et lacrimis. Primum habent *Sen. Tranq.* 15., *Prop.* 1, 17, 11., *Quint.* 6, 2. et *Mart.* 1, 93. (nam ap. *Hor. Od.* 1, 3, 18. pro *siccis* oculis *Bentl.* mavult *rectis.*); alterum *Prop.* 4, 11, 76., *Ov. Her.* 11, 10. et *Sen. Herc. Oet.* 1689.; postremum *Lucan.* 9, 1044. [*Cf. *Cort.* ad *Eund.* 8, 108.] Quin absolute *siccus* dicitur qui non flet. *Sen. Herc. Oet.* 1269. Siccus aerumnas tuli. V. v. praec. ¶ *Siccum corpus*, adstrictum, et superfluis humoribus carens: cui opponitur obesus, pituitosus, gravedinosus, etc. *Pl. Mil.* 3, 1, 189. Mulier sicca, succida, [*i. e. quae et gracilis et solido sit corpore, eo habitu, quem succulentam gracilitatem dixit *Appul. Met.* 11. p. 115. *Elm.*] *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 6. Corpora graciliora siccioraque. *Catull.* 23, 12. Atqui corpora sicciora cornu, Aut si quid magis aridum est, habetis. V. SICCITAS. Hinc translate. *Cic. opt. gen. Or.* 3. Oratores Attici sani, et sicci, *h. e.* pressi, et sine redundantia. *Id. Brut.* 55. Nihil erat in ejus oratione, nisi sincerum, nihil nisi siccum atque sanum. [*Simili ratione *Quint. Inst.* 2, 4. *sicca et severa* conjungens, eam ingenii formam intelligit, quae a lasciva redundantia pariter atque sterilitate et infirmitate abhorret: *solide, gründliche Wissenschaft:* cf. *Macrob. Sat.* 5, 1., ubi *orator siccus et sobrius*, et tenuis et quandam dicendi frugalitatem amans, pingui et florida oratione lascivienti opponitur. V. *Ern. Lex. technol. lat. rhet.* p. 355. sq. et cf. quae diximus in SICCITAS. — Alia vero significat v. *siccus* in duobus quae a *Nostro* laudata sequuntur exemplis:] *Quint.* 11, 1, 32. In juvenibus siccum, et sollicitum, et contractum dicendi propositum, plerumque affectatione ipsa severitatis invisum est. *Gell.* 14, 1. Sicca et incondita, et propemodum jejuna oratio, [*ubi *siccus*, metaphora item a senili infirmitate deducta, eam orationem spectat, quae senum ab omni ubertate, copia et laetiore cultu in dicendo abstinentiam affectat.] ¶ *Siccus*, qui non bibit, sitiens. *Pl. Pers.* 5, 2, 41. Jamdiu factum est, postquam bibimus: nimis diu sicci sumus. *Id. Curc.* 1, 262. Egon' salva vim, quae siti sicca sum? *Id. ib.* 1, 2, 22. Liber tibi screanti, siccae, semisomnae affert potionem. *Id. Ps.* 1, 2, 51. Vestros pantices madefacitis, cum ego sim hic siccus. *Hor. Od.* 4, 5, 38. dicimus integro Sicci mane die, dicimus uvidi. [*V. *Heindf.* ad *Sat.* 2, 2, 14.] *Ov. Met.* 2, 278. Sicca vox, *h. e.* siti aridas fauces habentis. ¶ Translate ponitur pro sobrio. *Pl. As.* 5, 2, 6. Meum virum fui rata siccum, frugi, continentem. *Par.* at nunc scito, illum madidum, nihili, incontinentem. *Cic. Acad.* 4, 27. *med.* Dormientium et vinolentorum, et furiosorum visa imbecilliora esse, quam vigilantium, siccorum, sanorum. Adde *fragm.* ap. *Non.* 4, 426. et *Agr.* 1, 1., *Sen. ep.* 18. et *Hor. Ep.* 1, 19, 9. Hinc translate siccum ingenium, sicca voluptas: quae V. in SOBRIUS. [*Interdum est etiam i. q. rudis *Suet. Gr.* 4. ne scilicet sicci omnino atque aridi pueri rhetoribus traderentur.] ¶ Item pro paupere, tenui. *Hor. Ep.* 1, 17, 11. Si prodesse tuis, pauloque benignius ipsum Te tractare voles, accedes siccus ad unctum. ¶ *Sicca puella* est, quae in concubitu sine voluptatis sensu jacet, minime pruriens, et opponitur udae. V. UDUS. *Ov. A. Am.* 2, 686. Siccaque de lana cogitat ipsa sua. *Mart.* 11, 81. Et jacet in medio sicca puella toro. ¶ *Sicca luna* dicitur a *Prop.* 2, 13, 71. et a *Plin.* 17, 9, 8. eadem ratione, qua *sitiens*; ut *Plin.* ipse interpretatur *ib.* 14, 24., hoc est minime pluvia, aut ventosa. [*Huc pertinet illud *Luc.* 4, 50. siccisque Aquilonibus horrens: ubi v. *Cort.* Porro huc transferri poterant, quae ab initio posita sunt: *sicca tempora*, *siccae dies*, *siccum coelum* etc.] ¶ *Panis siccus*, solus, sine potu, sine jure, sine pulmentario. *Sen. ep.* 83. Panis deinde siccus, et sine mensa prandium. *Vopisc. Tac.* 11. Panem, nisi siccum, nunquam comedit, eundemque sale atque aliis rebus conditum. *Capitol. Anton.* 13. Senex etiam, antequam salutatores venirent, panem siccum comedit ad sustentandas vires. *Plin.* 22, 25, 68. Vocis studiosis, et contra distillationes, siccum panem esse primo cibo, utilissimum est. *Id.* 26, 7, 18. Agaricum manducatum siccum, ut ex intervallo merum sorbeatur. Itali quoque dicunt *pan secco*, o *solo:* nos: *trocknes Brod.*] ¶ *Siccum medicamentum* ap. *Scrib. Comp.* 71. est siccandi vim habens.

*SICDELIS, insula inter Britanniam Galliamque. *Itin. Marit.* (in *Anton. Itin.*) *B. A.*

SICĔLĬCON, i, n. herba quae alio nomine psyllion dicitur, radice tenui, grana similia fabae habens in cacumine, folia canino capiti non dissimilia, semen autem pulici. *Plin.* 25, 11, 90.

SĪCĔLIS, idis, f. Σικελὶς, quae est ex Sicilia. Graeca vox. *Ov. Her.* 15, 52. Quid mihi cum Lesbo? Sicelis esse volo. *Virg. Ecl.* 4, 1. Sicelides Musae, paulo majora canamus, *h. e.* Musae Theocriti: nam in Eclogis *Virgilius* imitatus est *Theocritum*, qui fuit ex Syracusis, Siciliae urbe.

[SICELĪTĀNUS, a, um, adj. ad Siceliam Caesaream pertinens, Africae Mauretaniae urbem. *Inscr.* ap. *Mur.* 1096, 1. L. Aemilius M. F. Quir. Rectus domo Roma, qui et Carthaginensis, et Sicelitanus, etc. *F.*]

*SICENDUS, i, m. lacus Thessaliae, mutas habens ranas, quae tamen alio translatae coaxabant, vocalesque fiebant, teste *Plin.* 8, 58. *B. A.*

SICĔRĂ, ae, f. σικέρα, quaevis potio, excepto vino, quae inebriare potest: est ab Hebr. שֵׁכָר *secàr*, potio inebrians, quod a שָׁכַר *sacàr*, inebriatus est. *Hieron. ep.* 52. *n.* 1. Sicera Hebraeo sermone omnis potio nuncupatur, quae inebriare potest, sive illa, quae e frumento conficitur, sive e pomorum succo, aut cum favi decoquuntur in dulcem et barbaram potionem, aut palmarum fructus exprimuntur in liquorem, coctisque frugibus aqua pinguior colatur. Adde *Isid. Or.* 20, 3. *f.* Usurpat et *Tert. adv. Psych.* 9. ex *Levit.* 10, 9.

*SICHAEUS, i, m. Σιχαῖος, Didonis maritus, qui et *Sicharbas* dictus, teste *Serv.* ad *Virg. A.* 1, 347. Huic conjux Sichaeus erat, ditissimus agri Phoenicum etc. Adde 352. *Ov. Her.* 7, 97. et 99. ¶ Adjective ap. *Virg. A.* 4, 552. Non servata fides cineri promissa Sichaeo. Al. leg. *Sichaei.* Confert Heynius *laticem Lyaeum*, *Romula tellus*, et similia. Is quoque per *y* ubique scribit, non per *i.* ¶ Quantitas antepaenultimae anceps, ut patet ex locis citatis. *B. A.*

SĪCĬLĬĂ, ae, f. Σικελία, Sicania Thucydidi dicta, Trinacria pluribus (propter tria promontoria, Pelorum contra Italiam, Pachynum contra Graeciam, Lilybaeum contra Africam), aut Triquetra, a triangula specie; insula est maris mediterranei, angusto freto ab Italia divisa, et quondam extremo ejus agro Bruttio cohaerens, mox, interfuso mari, avulsa XV. mill. in longitudinem freto, in latitudinem autem MD pass. *Plin.* 3, 8, 14. et 2, 88, 90., *Sen. Q. N.* 6, 29., *Virg. A.* 3, 410. et seqq., *Sall.* ap. *Serv. ib.*, *Sil.* 14, 11. et sqq., ubi omnia ejus oppida recenset; et *Ov. Met.* 15, 290. ¶ Dictam quidam putant a *sicilio*, seco: quia secta et divisa ab Italia est: alii a Siculo rege Neptuni filio: V. *Sil. l. c.* et *Solin.* 5. ¶ Adjective *Pl. Rud.* 2, 6, 59. Sicilia insula. V. A BIA. ¶ **Sicilia minor* dicta est a quibusdam xos insula, teste *Plin.* 4, 12. ¶ Sicilia in ant Lexico exponitur σμίλα ἀρβήλιον, σμίλα χαρτοτ *B. A.*

*SICILIBBA, ae, f. opp. Africae Propriae. *gustin. adv. Donat.* 7, 3. et *Tab. Peut.* ¶ Sicil est etiam *Ant. Itin.* ubi tamen alio in loco *Sici* appellatur. ¶ Reperitur et *Sicilippa.* *B. A.*

SĪCĬLĬCŬLĂ, ae, f. gladiolus, falcula, sicula giunculus. *Pl. Rud.* 4, 4, 125. Post est sicil argenteola, et duae connexae maniculae.

SĪCĬLĪCUS, i, m. δίδραχμον, pars assis quad simaoctava, seu quarta pars unicae, quae scru sex, sive, quod in idem recidit, drachmas duas tinet: a *sicilio* dictus sicilicus videtur; siquiden *Festus*: Sicilium dictum, quod semunciam s *Rhemn. Fann. de ponderib.* 20. Drachmam si g nes, aderit, quem dicier audis, Sicilicus. *Sca* *Dig.* 33, 1, 21. *med.* Cum noverca universae he tatis habeat dodrantem, semunciam, et sicili ¶ In mensuris est quarta pars pollicis. *Plin.* 13 29. Mensa solida tribus sicilicis infra quatuor p totidemque infra semipedem crassitudinis, *h. e.* pedes quatuor, minus dodrante pollicis, seu t pollicis partibus. *Id.* 31, 6, 31. Libramentum in centenos pedes sicilici minimum erit. *F* *Aquaed.* 28. Senaria fistula capit quinariam una quincuncem, sicilicum. ¶ *Sicilicus horae* est q pars duodecimae partis horae: v. g. quinque mi ut vocant, efficiunt duodecimam partem horae quinque si in quatuor partes tribuantur, harum quaeque erit sicilicus, qui minima horae pars Romanos fuisse videtur. *Plin.* 18, 32, 75. de Secunda die supra terras erit horae unius dex sicilico. ¶ In jugero est summa pedum DC. enim jugerum pedes quadratos 28,800, ut *Colu* 1. docet; horum pars duodecima sunt pedes 2, hujus quarta pars 600. *Id. ib.* 2. Dicemus hanc mam pedum quadratorum (39,000) esse in e quetro: quae mensura efficit jugerum, et trie et sicilicum. ¶ *Sicilicus*, idem ac ἀσσάριον fuit mus aereus, qui pondere aequabat unciae pa quartam, valebat autem denarii argentei deci *Inscr.* ap. *Mur.* 1063, 1. Decurionibus Nesca sium sing. HS X., binos civibus atque incolis, servis stationariis singulis X. sicilicos (dedit Fuit etiam grammaticorum nota, et idem er comma. *Mar. Victor.* p. 2467. Si prius quam d ctum (*h. e.* finis periodi) concluditur, mora necessaria, ἁπλῆν aversam, id est sicilicum in parte versus ponite. ¶ Item alia nota supra lit consonantes, quae ab antiquis geminabantur, supra vocalem *u*, cum eam producere, seu per vocales *ou* efferre solebant. *Id.* p. 2456. Cons tes litteras non geminabant, ut in his, Annius cullus, Memmius, et cetera his similia, sed litteram, quam geminari oportebat, sicilicum i nebant, cujus figura haec est', quod erat signu minandi, sicut apparet in multis adhuc veteribu scriptis libris. *Isid. Or.* 1, 27. *f.* Sic et ubi lit consonantes geminabantur, sicilicum superpone ut Sel'a, Ser'a, As'eres. Veteres enim no plicabant litteras, sed supra sicilicos appone qua nota admonebatur lector, geminandam ess teram. In nummis gentis Pomponiae ap. *M* *Fam. Rom. tab.* 2. Mu'sa scribitur, et in *Insc* *Marin. Frat. Arv.* p. 39. Divo Ju'lio jussu p Romani, etc. ¶ In antiquis monumentis saepe *licus* non litteris scribebatur, sed hac nota ͻ ir batur. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 226. P

≈ < ͻ *h. e.* pedes quinque, unciae tres seu qua semuncia, sicilicus. ¶ Scribitur et *siciliquus.* [* tis hunc locum auxit et emendavit *F.*]

SĬCĬLĬENSIS, e, adj. Siculus. *Cic. N. D.* Siciliense fretum. ¶ *Siciliensis* et *Siculus* inte sic differunt, ut *Hispaniensis* et *Hispanus*, *C* *thiensis* et *Corinthius*: quae V. s. l. *Suet. Au* Bellum Siciliense, *h. e.* a Romanis in Sicilia ge *Id. Cal.* 51. Siciliensis peregrinatio. *Cic. Fam* 38. Quaestura mea Siciliensis. *Id. Brut.* 9. In me quaestorem Siciliensis excepit annus. *Id.* 1, 9. Fisci Sicilienses, *h. e.* pecuniae collectae i cilia, et Romam portatae. *Id.* dixerat *ib.* 8. F complures cum pecunia Siciliensi a quodam sen ad equitem Romanum esse translatos.

SICILIMENTUM, i, n. herba siciliendo res idest quam foenisecae prima sectione relictam rata sectione demetunt. *Cato R. R.* 5. *f.* Idem num cordum, sicilimenta de prato demito, e arida condito.

SICILĬO, is, ivi, itum, a. 4. τέμνω. Verbun proprie ad prata pertinens, quae tunc siciliri d tur, cum ea, quae prima sectione relicta sunt a nisecis, iterata sectione demetuntur. *Varr. R.* 49. Quo facto sicilienda prata, id est falcibus c canda, quae foenisecae praeterierunt, ac quasi tuberosum reliquerunt campum: a qua sectione tror dictum sicilire pratum. *Plin.* 18, 28, 67. Prata quoties secta sunt, siciliri, hoc est, quae nisecae praeterierunt, secari. Adde *Colum.* 2,

ĊILIS, is, f. mucro, spiculum. *Plin.* 6, 13, 15. ri Caspio: Ubi coepit in latitudinem pandi, lu- obliquatur cornibus, velut ad Maeotium lacum descendens, sicilis (ut auctor est M. Varro) tudine. Alii *Scythici arcus* pro *sicilis* leg. *Fe-* Siciles, hastarum spicula lata. Ennius. Ince- es volgo sicilibu' latis. Alii apud *Festum* leg. *es*, in *Enn.* autem *sicilicibu'*. Utrumque por- *icilio* esse videtur. *F.*]

ĬLISSO vel Sicilicissito, as, n. 1. Siculos imi- Siculorum lingua male loquor. *Pl. Men. prol.* n Atticissat, verum Sicilicissitat. *Festus* in *Atticissat* hoc eodem loco *Plauti* legit *Sicilis-* V. SICULE.

IMINA, ae, mons Italiae superioris, in Gal- alpina, in regione qua Macri Campi. *Liv.* *B. A.*

INNISTA, ae, m. σικιννιστής, qui sicinnium *Gell.* 20, 3. Quos sicinistas vulgus dicit, qui locuti sunt, sicinnistas littera N gemina di- Sicinnium enim genus veteris saltationis Saltabundi autem canebant, quae nunc stantes Posuit hoc verbum Lucius Accius poeta in aticis, appellarique sicinnistas ait, nebuloso e: credo propterea nebuloso, quod sicinnium eretur, ei obscurum esset. Haec *Gellius.*

INNIUM, ii, n. ἡ σίκιννις, genus saltationis Sa- m propriae. *Vet. Schol.* ad *Arist. Nub.* 540. δη ὀρχήσεως· ἐμμέλεια μὲν τραγική, σίκιννις σα- , κόρδαξ κωμική. Harum nempe prior gravis erata; altera, in qua Satyri singuli incondite ut; tertia, ubi lasciviores fiebant corporis Sunt qui deducunt a σείω, quatio, et κινέω, : alii a quodam Sicinno Cretensi, hujus salta- inventore. V. *Gell. l. c.* in v. praec. Huc re videtur, quod habet *Festus*: Sinciniam (al. *um*) cantionem solitariam. Hinc *Isid. Or.* 6, m unus canit, Graece μονῳδία, Latine sinci- icitur; cum vero duo canunt, bicinium appel- cum multi, chorus. Ex his patet, utrumque deducere a *sine*, vel *singulus*, et *cano*, quia ntus unius sine tibiis accinentibus. [*Hujus time curam gessit *F.*]

ĬNUS, i, Σίκινος, insula maris Aegaei, inter nnesum et Cretam, juxta Melum insulam. enoe dicta. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

LUS, i, m. [moneta argentea Hebraeorum, r drachmarum Atticarum pondere, seu semun- citer Romanae: est ab Hebr. שֶׁקֶל *séqel*, quod *sáqal*, ponderavit. *Hieron.* in *Ezech.* 1, 4, us, id est stater, habet drachmas quatuor: ae autem octo Latinam unciam faciunt. *Id.* sui oblitus haec habet *Quaest. Heber. ad Ge-* , 22., et ex eo *Isid. Or.* 16, 25. Secel, qui sermone siclus corrupte appellatur, unciae habet. Alii ap. *Hieron. l. c.* legere mallent *iae* pro *unciae*. Alii nihil mutandum putant, irum, duplicem fuisse apud Hebraeos siclum, seu sanctuarii, et profanum seu communem; utem hoc duplo fuisse majorem. Sed accura- ritici arbitrantur, siclum sanctuarii eundem c pr fanum; vocatum autem sanctuarii, ut justum et exactum indicaretur, ad exemplar ius, quod ibidem servabatur. *F.*]

ŎRIS, is, Σίκορις, fluvius Hispaniae Tarraco- in Iberum influens. *Caes. B. C.* 1, 40. 48, *Lucan.* 4, 14. 130 et 335. *Serv.* ad *Virg.* 28. *Auson. ep.* 25, 58. *Plin.* 3, 3. ℙ *Thu-* eunte l. 6. est Σικανός. ℙ Reperitur et *Si-* *B. A.*

ŎRUS, fluvius. V. v. praec. *B. A.*

OR, oris, pro *sector*, a *sico* pro *seco*, legi putant ap. *Cat. R. R.* 144., ubi alii rectius

BI, adv. εἴπου, εἴ ποθι, εἴ πη, si in aliquo lo- uspiam: a *si*, et *ubi*, inserto *c* ad hiatum vi- *Cic. Tusc.* 1, 43. Sicubi me nactus eris, *Id. Att.* 15, 29. Ad M. Aelium nullus tu domum, sed sicubi inciderit. [**Liv.* 7, 13. oco cessum; et 9, 41. sicubi est certamen, agis quam gladiis geritur res.] *Ter. Eun.* Tum sicubi eum satietas hominum, aut ne- quando odium ceperat, etc. *Virg. G.* 3, 332. magna Jovis antiquo robore quercus Ingentes ramos, aut sicubi nigrum Ilicibus crebris sa- us accubet umbra. Adde *Stat. Achill.* 2, 410. tiam idem ac alibi. *Appul. Met.* 2. [*p. 93. .] Pone tergum Deae saxum insurgit, in spe- modum muscis et herbis et foliis et virgultis, i pampinis: et arbusculis alibi de lapide flo- s.

LA, ae, f. ξιφίδιον, parva sica: et translate 67, 21. Languidior tenera cui pendens sicula c. ψωλή, mentula. [**Siculae* sunt falces *Var-* *L.* 4, 31. *Bail.*]

LE, adv. Siculorum more, aut lingua. *Fe-* *Atticissat*: Atticissat, Attice loquitur. Plau- n Atticissat, sed Sicilissat: id est Sicule lo-

ULOTAE, arum, populi Dalmatiae, quorum *Plin.* 3, 22. itemque *Ptolemaeus. B. A.*

LUS, a, um, adj. ad Siciliam pertinens. *Virg. A.* 1, 38. Sicula tellus; et *ib.* 3, 696. Siculae undae. *Id. Ecl.* 2, 21. Siculi montes; et *ib.* 10, 51. Siculus pastor, *h. e.* Theocritus poeta, qui a *Statio* dicitur *Silv.* 5, 3, 151. Siculus senex. *Ov. Trist.* 3, 11, 41. tyrannus, *h. e.* Phalaris Siciliae rex crudelis. *Claud. B. G.* 187. et *Pers.* 3, 39. juvencus, *h. e.* bos aeneus Phalaridis. Hinc *Juven.* 6, 485. Praefectura domus Sicula non mitior aula. *Prop.* 2, 1, 28. Siculae classica bella fugae, *h. e.* navalis pugna in mari Siculo, qua Sex. Pompejus Cn. F. ab Augusto victus fugatusque est: de quo *Flor.* 4, 8. Hic autem Pompejus dicitur a *Lucan.* 6, 422. Siculus pirata. *Id.* 7, 146. Martius incaluit Siculis incudibus ensis, *h. e.* in officina Vulcani, quae fingitur esse in insula Lipare juxta Siciliam. Sic *Stat. Silv.* 1, 1, 3. Siculis an conformata caminis Effigies lassum Steropen Brontenque reliquit. *Sen. Herc. Fur.* 80. et *Oet.* 1308. Siculus vertex, *h. e.* Aetna. *Juven.* 13, 50. Sicula torvus cum conjuge Pluton, *h. e.* Proserpina in Siculis arvis rapta. *Sen. Herc. Fur.* 549. Siculae regna Proserpinae. *Mart.* 7, 24. Siculi fratres, *h. e.* Amphinomus, et Anapis: de quibus V. ANAPIS. *Stat. Silv.* 5, 3, 51. Siculum sepulcrum, *h. e.* Anchisae, in cujus funere solemnes exsequias *Virg. A.* 5. describit; et *Th.* 12, 156. Siculosque licebit Exorare Deos, *h. e.* Palicos. V. PALICUS. *Id. Silv.* 2, 1, 10. tergeminum Sicula de virgine carmen, *h. e.* Sirene. ℙ *Siculi logi* opponuntur Atticis, qui illis valde praestant. *Pl. Pers.* 3, 1, 66. Dabuntur dotis tibi inde sexcenti logi, atque Attici omnes, nullum Siculum acceperis. *Ascon.* ad *Cic. Div. Verr.* 12., hunc ipsum *Plauti* locum recitat, monetque, Siculos neutra lingua, Graeca et Latina, bene usos fuisse. Huc pertinet alius *Plauti* locus supra allatus in SICILISSO. ℙ *Siculi, orum*, Siciliae populi. *Cic. Verr.* 2, 4, 43. *extr.* Nunquam tam male est Siculis, quin aliquid facete et commode dicant. ℙ *Siculi etiam olim populi Italiae inferioris, in Lucania, teste *Plin.* 3, 5. ℙ Item gens vetusta, quae olim Latium incolebat. *Id. ib.* Cf. *Sicani.* ℙ Alia olim, in Gallia Togata. *Id. ib.* 14. *B. A.* ℙ *Siculum* pro *Siculorum* est *Lucr.* 6, 642.

*SICUM, i, n. opp. Illyridis. *Plin.* 3, 22. *B. A.*

SĪCUNDĒ, adv. εἴ ποθεν, si ex aliquo: ex *si*, et *unde*, inserto *c* hiatus vitandi causa, ut in *sicubi*. *Cic. Att.* 13, 30. Sicunde potes, erue, qui decem legati Mummio fuerint. *Liv.* 26, 38. Nec consul Romanus tentandis urbibus, sicunde spes aliqua se ostendisset, deerat. *Suet. Cal.* 51. Non mediocrem fore consternationem, sicunde hostis appareat.

SĪCUT et Sicuti, adv. similitudinis, ὡς, ὥσπερ, quemadmodum, velut, ut, tanquam. [*Differentiam inter *velut* et *sicut*, coll. *Herz.* ad *Sall.* 2, 8. et 52, 36., *Kritz.* ad *eund.* 53, 5. ita constituit, ut hoc justae comparationi inserviat, illud levem tantum similitudinem significet.] *Cic. ad Brut.* 1, 5. *f.* Hac de re scripsi ad eum, ut tuo judicio uteretur, sicut in rebus omnibus. *Caes. B. G.* 1, 44. *med.* Provinciam suam esse hanc Galliam, sicuti illam nostram. *Sall. Cat.* 2. Multi mortales vitam, sicuti peregrinantes, transiere. *Ov. Her.* 10, 137. Aspice demissos lugentis in ore capillos, Et tunicas lacrimis, sicut ab imbre, graves. *Vat.* ad *Cic. Fam.* 5, 9. Si me, sicut soles, amas, suscipe me totum. *Cic. ib.* 8. *med.* Me sicut alterum parentem et observat, et diligit. *Id. Acad.* 4, 28. Tibi illud, sicut caput et famam tuam, defendere necesse erit. *Id. Fam.* 6, 6. *extr.* Me amicissime Caesar amplectitur: familiares quidem ejus, sicuti neminem. *Id. Par.* 5, 1. Sapienti etiam Fortuna ipsa cedit: sicut sapiens poeta dixit: Suis ea cuique fingitur moribus. *Id. Inv.* 2, 3. Ex his duabus diversis, sicuti familiis, unumquodque est conflatum genus. [*Singularis hujus vocis usus est ap. *Pl. Mil.* 4, 1, 28. sq. Quin tu illam inte abs te abire, quo lubet; sicut soror Ejus huc gemina venit Ephesum et mater arcessuntque eam: ubi *Lindem. Sicut* indicat, ad eundem modum, quo illud, posse et hoc fieri. Igitur *sicut — arcessunt* proprie sic explicanda: Ad eundem modum, eadem ratione, qua illae arcessunt, poteris illam abs te abire jubere, quo lubet. *Du kannst sie ja gehen lassen, wohin sie will; wie denn gerade ihre Schwester und Mutter angekommen sind, um sie zu holen.* — Porro notandus locus, Livii 34, 9. Romanam amicitiam, sicut minoribus viribus, quam Massilienses, pari colebant fide. Cf. 9, 17. ad quem locum v. *Drak.*] ℙ Initium comparationis. *Virg. A.* 8, 22. Sicut aquae tremulum labris ubi lumen ahenis, Sole repercussum, aut radiantis imagine lunae, Omnia pervolitat late loca. *Lucil.* ap. *Fest.* in *Petauristas*: Sicuti mechanici cum alto exsiluere petauro, ℙ Elegans est ejus usus in his. *Cic. Fam.* 7, 32. *med.* Illa quamvis ridicula essent, sicut erant, mihi tamen risum non moverunt, *h. e.* ut revera erant ridicula: et *Liv.* 25, 24. Terrendique magis hostes erant, quam fallendi: sicut territi sunt. *Ov. Met.* 12, 203. poteratque viri vox illa videri, Sicut erat. [*Est haec affirmantis, concedentis dicendi ratio. V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 1, 43. p. 304. et 3, 33. p. 409. et quos ibi praeter exempla laud. *Davis.* et *Heindf.* ad *N. D.* 2, 31, 78. *pr. Goerenz.* ad *Legg.* 1, 5, 17. p. 21. *Matth.* ad *Rosc. Am.* 8, 22. *f.*] ℙ *Sicut eram, as, at*, ὥσπερ εἶχον, ες, ε, in re subita: et ad exprimendum rei statum et conditionem praesentem. *Ov. Met.* 5, 601. Sicut eram, fugio sine vestibus; et *ib.* 3, 178. Sicut erant, viso nudae sua pectora Nymphae Percussere viro. *Stat. Th.* 7, 819. non arma manu, non frena remisit: Sicut erat, rectos defert in Tartara currus. Adde *ib.* 3, 680., *Lucan.* 2, 365., *Suet. Cal.* 45. etc. [*V. *B. Crus. cl. Suet.* p. 715. Cf. *Cort.* ad l. *Luc.* modo l. qui tamen non *sicut erat*, sed *Sic ut erat* legit.] ℙ Sequente *ita*, et *sic*, et *item*. *Quint.* 1, 2. *f.* Sicut firmiores in litteris profectus alit aemulatio, ita incipientibus jucundior imitatio. *Cic. Tusc.* 1, 17. Num dubitamus, an, sicut pleraque, sic et hoc? *Id. Or.* 1, 26. Nullae lites sunt, quae cogant homines, sicut in foro bonos oratores, item in theatro actores malos perpeti. [*V. *B. Cras. cl. Suet.* l. l.] ℙ *Sicuti*, tanquam si, quasi. *Sall. Cat.* 38, 1. Honestis nominibus, alii, sicuti populi jura defenderent, pars, quo senati auctoritas maxima foret, bonum publicum simulantes, pro sua quisque potentia certabant. [*Eodem modo legitur *ib.* 28, 1. et 31, 5. Adde *Liv.* 7, 11. fuga Tibur, sicut arcem belli Gallici, petunt. Cf. *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* 2, 7. p. 160. *b. ed. Fr.*] ℙ Pro ut. *Pall.* 5, 2. Deinde sicut adolescit, terram subinde colligimus. ℙ [*Interdum est etiam i. q. exempli causa, nostr. *wie*. *Suet. Aug.* 36. Affuit et clientibus: sicut Scutario cuidam, etc. et 85. ex quibus nonnulla in coetu familiarium — recitavit: sicut rescripta Bruto de Catone cet.] ℙ *Sic ut* divisim, adeo ut. V. SIC.

SĪCŪTI. V. in v. praec.

SĬCYON, ōnis, f. Σικυών, ῶνος, urbs Peloponnesi in Achaia, in colle sita, cujus regio olei ferax est. Patria fuit Arati poetae. Pingendi etiam ars in ea floruit. *Plin.* 36, 4, 4. Sicyon diu fuit officinarum omnium metallorum patria. *Ov. Pont.* 4, 15, 10. Quot Sicyon baccas, quot parit Hybla favos. *Id. ib.* 319. Aut, ut olivifera quondam Sicyone fugata, etc. Adde *Stat. Th.* 4, 50. et *Plin.* 4, 5, 6. ℙ In sexto casu *Sicyoni* pro *Sicyone* habet *Pl. Cist.* 1, 3, 8. et 42. et *Ps.* 4, 2, 38. ℙ *Fuit et Sicyon dictus locus, sive opp., in Africa. *Plin.* 37, 2. Mnaseas Africae locum Sicyonem appellat. *B. A.*

*SICYŌNIS, idis, f. insula maris Aegaei, e regione Epidauri, ex qua Minerva Sicyonia appellata. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

SĬCYŌNIUS, a, um, adj. Σικυώνιος, ad Sicyonem pertinens. *Virg. G.* 2, 519. teritur Sicyonia bacca trapetis. ℙ *Sicyonii, orum*, populi Sicyonis incolae. Molles hi, et munditiei nimii amatores aliquando fuerunt, praesertim in calceis. Hinc *Cic. Or.* 1, 54. Si mihi calceos Sicyonios attulisses, non uterer, quamvis essent habiles, et apti ad pedem, quia non essent viriles. ℙ Hujusmodi calcei dicuntur etiam *Sicyonia, orum*, absolute. *Lucil.* ap. *Fest.* pedibus Sicyonia demit honesta. *Lucr.* 4, 1118. et pulcra in pedibus Sicyonia rident. Adde *Virg. Cir.* 169.

SĬCYOS Agrios, σίκυος ἄγριος, cucumis silvestris, nomen fruticis, ap. *Appul. Herb.* 113.

*SIDĒNE, es, f. regio Ponti, quam permeat Sidenus fluvius. *Plin.* 6, 4. Sidene, flumenque Sidenum, quo alluitur etc. Sic ed. *Hard.* ubi antea legebatur *Sideni. B. A.*

[SĪDENSIS, e, adj. ad Sidam, ut vocat *Liv.* 35, 13., seu Siden, ut *Plin.* 5, 27, 26., Pamphyliae urbem pertinens, quae nunc *Candeloro* vocatur. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 705. *n.* 256. T. Fl. Coelius Severus Sidensis medicus. V. SIDETAE. *F.*]

*SIDĒNUS (sc. fluvius) vel Sidenum (sc. flumen), in Ponto. *Plin.* Locum V. in SIDENE. *B. A.*

SĪDĔRĀLIS, e, adj. ἀστερικός, ad sidera pertinens. *Plin.* 7, 49, 50. Poscere videtur locus ipse sideralis scientiae sententiam. *Id.* 18, 24, 56. Sideralis difficultas, *h. e.* quae circa siderum cognitionem est.

SĪDĔRĀTĪCIUS, a, um, adj. sideratus, ut Sideraticia jumenta, *Veg. Vet.* 3, 35.

SĪDĔRĀTIO, onis, f. θέμα, constitutio siderum, constellatio, sidus natalicium, horoscopus. *Firm. Math.* 4, 13. *extr.* Haec tamen omnia, licet a malo signata fuerint, talis siderationis influxu, benevolarum stellarum ut plurimum testimoniis minuuntur. ℙ *Sideratio* item vocatur morbus plantarum, cum siccitate Caniculae, vel Cancri exarescunt atque emoriuntur insitae ac novellae arbores, praecipue vites ac ficus. A Graecis vocatur ἀστροβολία, vel ἀστροβολισμός, sideris percussio. *Plin.* 17, 24, 37. n. 4. Sideratio tota e coelo constat, quapropter et grando in his causis intelligi debet, et carbunculatio, et quod pruinarum injuria evenit; et *mox*: Proprium tamen siderationis est ab ortu Canis siccitatum vapor, cum insitae ac novellae arbores moriuntur, praecipue ficus et vites. ℙ Per translationem accommodatur animalibus, quae membro aliquo, aut corpore universo exarescunt: unde et *siderata* appellantur. Aliqui dicunt, hunc morbum e coelo vi quadam sideris provenire existimari, quod repentino quodam impetu evenit. V. SIDUS. *Marc. Emp.* 20. *med.* Antidotos hiera facit ut ad tremulos, et ad sideratione tentatos utralibet, una enim cum contractione, altera cum remissione nervorum conspicitur. Unde liquet, cur *Mart.* sideratam optet linguam Baccharae, qui, siquid peteretur, haud intelligere se simulabat. Locus est 7, 92. Hoc opus est, subito fias ut sidere mutus, Dicere ne possis, Bacchara, quid sit opus.

Sic 11, 85. Sidere percussa est subito tibi, Zoile, lingua.

SIDERATUS, a, um, part. a *sideror*: ἀστρόβλητος, qui siderationis morbo affectus est, qui sidere vexatur et laeditur. *Plin.* 28, 16, 63. Sideratis urina pulli asinini nardo admixto perunctione prodesse dicitur. *Veg. Vet.* 2, 39. Jumentum si fuerit sideratum, his agnoscitur signis, etc, V. v. praec.

SIDEREUS, a, um, adj. ἀστρῷος, ἀστερόεις, ad sidera pertinens, stellatus, stellans, coelestis. *Ov. Met.* 15, 665. Siderei ignes, h. e. astra. *Id. Am.* 3, 10, 21. Arx siderea, h. e. coelum. Sic *A. Am.* 2, 39. (et *Virg. A.* 10, 3.) sedes. *Id. Met.* 4, 169. lux; et *ib.* 6, 341. Sidereus aestus, *h. e* calor solis. *Id. Fast.* 4, 941. canis. *Id. Met.* 15, 31. Et caput extulerat densissima sidereum nox. *Id. ib.* 11, 445. Sidereus conjux, *h. e.* Ceyx Luciferi filius. *Prop.* 3, 19, 10. Siderea Dea, *h. e.* Luna. *Claud. in Eutr.* 2, 330. Sidereae aves Junonis, *h. e.* pavones cauda gemmata, et quasi stellis distincta. *Id. ib.* 1, 351. Stat cassis utrique Sidereis hirsuta jubis, *h. e.* splendentibus instar sideris. *Mart. Spect.* 2. Sidereus colossus, *h. e.* solem referens, et soli dicatus. *Virg. A.* 12, 167. Aeneas Sidereo flagrans clypeo, et coelestibus armis, *h. e.* splendenti. *Colum.* 10, 292. Nec tam sidereo fulget Thaumantias arcu. *Val. Fl.* 7, 166. Sidereus sanguis, *h. e.* genus coeleste, Deorum filius. *Id.* 2, 104. Venus sidereos diffusa sinus, *h. e.* pulcros, coelestes. *Id.* 8, 122. de aureo vellere Phrixi: villisque comantem Sidereis pellem, *h. e.* pretiosis, pulcherrimis. ¶ Ad pulcritudinem, decusque Diis dignum referuntur et illa *ejusd.* 4, 490. sidereo Pollux interritus ore; et *ib.* 330. tenues ire cruores Siderea de fronte vident; et *ib.* 8, 26. Tum quoque siderea clarus procul ore juventa; et *Sen. Oed.* 409. Bacchi sidereus vultus. *Mart.* 10, 66. Si tam sidereos manet exitus iste ministros, *h. e.* tam formosos. Sic 9, 37. Siderei mares, *h. e.* pueri pocillatores Domitiani. *Stat. Silv.* 2, 1, 41. Sidereique orbes, radiataque lumina coelo, *h. e.* oculi sidera referentes. *Claud. Nupt. Honor. et Mar.* 252. Salve sidereae proles Augusta Serenae; et *Laud. Seren.* 219. Sidereae ulnae. *Id. Cons. Mall. Theod.* 265. Stilicho dum prospicit orbi, Sidereusque gener, *h. e.* divinus Honorius. ¶ Item insignis, excellens, divinus. *Colum.* 10, 434. Siderei vatis referens praecepta Maronis. ¶ *Ov. Pont.* 4, 16, 6. Iliacusque Macer, sidereusque Pedo, *h. e.* qui de coelo et sideribus scripsit, sicut Macer de rebus Iliacis. *Stat. Silv.* 2, 2, 112. sidereas exercet Pollius artes, *h. e.* studia rerum divinarum et coelestium.

SIDERION, ii, n. σιδήριον, herba sic dicta, quod omnia vulnera ferro illata sanat: nam σίδηρος ferrum significat. *Plin.* 25, 4, 15. et 26, 14, 87.

*SIDERIS, is, fluvius Asiae ulterioris, in Hyrcania, vel fortasse in Hyrcaniae confinio. *Plin.* 6, 16. ubi ablativum *Sideri* habes. V. *Syderis. B. A.*

SIDERITES, ae, m. σιδηρίτης, lapis magnes: a σίδηρος, ferrum, quia ferrum trahit. *Plin.* 36, 16, 25. de magnete: Sideriten ob hoc alio nomine appellant quidam Heracleon. ¶ Gemma item est ex genere adamantium, ferrei splendoris, pondere ante ceteros, sed natura dissimilis: nam et ictibus frangitur, et alio adamante perforari potest, quod et Cyprio evenit, etc. *Plin.* 37, 4, 15.

SIDERITESIS, is, f. herba eadem ac heliotropium. *Appul. Herb.* 49. Alii leg. *sideritis*.

SIDERITIS, is, f. σιδηρῖτις, herba, cujus multa genera affert *Plin.* 25, 5, 19. et multae virtutis est in vulneribus curandis. ¶ Item gemma ferro similis, quae litigio illata discordias facit. *Id.* 37, 10, 67.

SIDEROPOECILOS, i, f. σιδηροποίκιλος, gemma ferrei coloris, et guttis variantibus: a σίδηρος, ferrum, et ποίκιλος, varius. *Plin.* 37, 10, 67.

SIDEROR, aris, pass. l. ἀστροβολίζομαι, σφακελίζω, est sidere afflari, arescere. V. SIDERATIO. *Plin.* 9, 16, 25. Fluviatilium silurus Caniculae exortu sideratur, et alias semper fulgure sopitur.

*SIDEROSUS, a, um, adj. ἀστροπλήξ, ἐπιπληκτικός *Gloss. Lat. Gr. B. A.*

[SIDETAE, arum, m. plur. incolae Sidae seu Sides, Pamphyliae urbis. *Liv.* 35, 48. Adjiciebat, navalium copiarum dextrum cornu Sidonios et Tyrios, sinistrum Aradios, et ex Pamphylia Sidetas tenere. V. SIDENSIS. *F.*]

SIDICINUS, a, um, adj. ad Sidicinum Teanum Campaniae oppidum pertinens. *Virg. A.* 7, 726. et quos de collibus altis Aurunci misere patres, Sidicinaque juxta Aequora. *Sil.* 5, 551. Sidicina cohors. *Plin.* 15, 3, 4. Olivae transmarinae Italicis praeferuntur in cibis, et in ipsa Italia Picenae, et Sidicinae. ¶ *Sidicini, orum*, sunt ejus oppidi incolae. *Cic. Phil.* 2, 41., *Liv.* 7, 29.

SIDO, is, idi, n. 3. καθιζάνω, ad sedendum me demitto, deorsum feror, descendo et sisto, subsido, consido. *Plin.* 10, 63, 87. de canib.: Existimantur in urina attollere crus fere semestres: id est signum consummati roboris: feminae hoc idem sidentes. *Virg. A.* 6, 202. de columbis: liquidumque per aera lapsae, Sedibus optatis gemina super arbore sidunt. *Ov. Met.* 1, 307. Quaesitisque diu terris, ubi sidere detur, In mare lassatis volucris vaga decidit alis. *Plin.* 18, 35, 83. Nebulae in vallibus sidentes. *Prop.* 4, 3, 31. Tum queror, in toto non sidere pallia lecto, *h. e*, jacere, sed excuti, ex jactatione et insomnia. Sic *Ov. Am.* 1, 2, 2. neque in lecto pallia nostra sedent. *Plin.* 6, 22, 24. Mare certis canalibus ita profundum, ut nullae ancorae sidant, *h. e.* ad fundum perveniant, et in eo haereant. *Id.* 16, 10, 19. Secures in quocumque genere arborum deprehendunt marem: quippe respuuntur, et fragosius sidunt, aegrius evelluntur, *h. e.* intrant atque haerent in ligno. ¶ *Sidere* naves dicuntur, cum brevi vado deprehensae, carina in arenam impingunt: ex quo fit, ut saepe quassentur: vel cum gravi ictu percussae, soluta compage pandantur et mergantur. *Tac. A.* 2, 6. Quaedam naves planae carinis, ut sine noxa siderent; et *ib.* 1, 70. Quo levior classis vadoso mari innaret, vel reciproco sideret. *Nep. Chabr.* 4. Navis rostro percussa coepit sidere; et *Prop.* 2, 11, 31. navis mediis sidat onusta vadis. ¶ Universim *sidunt*, quae non innatant. *Plin.* 14, 16, 19. *n.* 4. Rosae folia tusa, in linteolo in mustum collata cum ponderculo, ut sidat. *Id.* 12, 25, 54. de balsamo: In tepida aqua gutta sidens ad ima vasa. *Id.* 16, 38, 73. Lignum in longitudinem fluctuatur: et quae pars fuit ab radice, validius sidit. *Colum.* 12, 24. Deinde patiemur picem considere, et cum siderit, aquam eliquabimus. Est qui leg. *sederit*. [*Cf. *Boettich. Lex. Tac.* p. 427. sq.] ¶ Translate. *Sen. Const. Sap.* 2. Adversus vitia civitatis degenerantis, et pessum sua mole sidentis, stetit solus, et cadentem rempublicam retinuit. *Plin.* 15, 18, 20. Sidentia imperii fundamenta. *Tac. H.* 2, 15. Trepidatum apud naves: donec sidente paulatim metu, etc. ¶ *Lucan.* 7, 791. sidentes in tabem spectat acervos, *h. e.* acervos cadaverum paulatim decrescentes, putrefactis carnibus. Sic *Stat. Silv.* 5, 3, 199. Vix requies flammae: nec dum rogus ille Deorum Siderat, *h. e.* consumptis lignis, rueret. *Prop.* 3, 7, 37. Non flebo in cineres arcem sidisse paternos Cadmi. Simile est illud *Virg. A.* 2, 625. visum est considere in ignes Ilium. ¶ *Prisc.* 10, 889. negat *sidi* esse praeteritum hujus verbi; mox p. 893. videtur admittere, sed haec habet: Sido praeterea *sidi* facit: cujus praeteritum in usu non est, dubitationis vel alternitatis causa; debuit enim *sisi* esse. Sed utimur praeterito sedeo verbi, id est *sedi*, pro supradicti quoque verbi praeterito.

*SIDO, rex Suevorum. *Tac. A.* 12, 29. *B. A.*

SIDON, ōnis vel ŏnis, f. Σιδών, ῶνος, et όνος, urbs Syriae in Phoenicia, in ora maris Mediterranei cum portu capaci. Nomen accepit, teste *Just.* 18, 3., a piscium ubertate, quos *sidonas* Phoenices vocant. *Plin.* 5, 19. 17. Sidon, artifex vitri, Thebarumque Boeotiarum parens: a tergo ejus mons Libanus orsus, etc. *Lucan.* 3, 217. pretiosaque murice Sidon. *Sil.* 8, 438. Stat fucare colos nec Sidone vilior Aulon, Murice nec Libyco. *Virg. A.* 1, 623. Atque equidem Teucrum memini Sidona venire.

SIDONICUS, a, um, adj. ad Sidonem pertinens, Sidonius. *Sall. Jug.* 81. Ejus civitatis (*Leptis in Africa a Sidoniis conditae*) lingua modo conversa connubio Numidarum: leges, cultusque pleraque Sidonica. ¶ *Sidonicus* legitur etiam ap. *Val. Fl.* 6, 95., sed ibi critici mutandum censent.

SIDONIS, idis, f. Σιδωνίς, et Σιδονίς, quae est ex Sidone, Tyria, Phoenicia. *Ov. A. Am.* 3, 252. Perque fretum falso, Sidoni, vecta bove, *h. e.* Europa, filia Agenoris Phoeniciae regis. (Adde *Stat. Th.* 9, 334.) *Id. Met.* 14, 79. Non bene discidium Phrygii latura mariti Sidonis, inque pyra, etc. *h. e.* Dido filia Beli regis Tyriorum. *Id. Fast.* 3, 649. Sidonis interea magno clamore per agros, etc. *h. e.* Anna soror Didus: de qua et *Sil.* 8, 70. Sidonis in Latia trepidabat naufraga terra; et *ib.* 194. Cum nullam Aeneadae thalamis Sidonida nacti, etc. *Ov. Met.* 10, 267. Collocat hanc stratis concha Sidonide tinctis, *h. e.* purpura Tyria. V. in v. sq.

SIDONIUS, a, um, adj. Σιδώνιος, et Σιδόνιος, ad Sidonem pertinens: et ponitur etiam pro Phoenicio, et Tyrio: quia Phoenicii Sidone primum, mox Tyri (utriusque urbis conditores) imperitarunt. *Ov. Pont.* 1, 3, 77. Liquit Agenorides Sidonia moenia Cadmus. *Virg. A.* 4, 545. quos Sidonia vix urbe revelli; et *ib.* 75. Sidoniasque ostentat opes. *Id. ib.* 11, 74. Ipsa suis manibus quondam Sidonia Dido. *Ov. Met.* 3, 129. Hos operis comites habuit Sidonius hospes, *h. e.* Cadmus. *Id. Trist.* 4, 3, 2. Sidoniae rates. *Mart.* 7, 32. Aut ubi Sidonio taurus amore calet, *h. e.* Europae Sidoniae. *Stat. Th.* 1, 5. Sidonii raptus, *h. e.* quibus Juppiter sub tauri forma Europam abduxit. ¶ *Sidonii, orum*, Sidonis populi, aut Tyri. *Ov. Fast.* 3, 107. Esse duas Arctos, quarum Cynosura petatur Sidoniis, Helicen Graja carina notet. ¶ *Sidonia, ae*, ipsa Sidon, et regio circa jacens. *Just.* 11, 10. Abdalonymus rex ab Alexandro Sidoniae constitutus. ¶ Refertur ad purpuram, quae Tyri, et Sidone optima fiebat, feraci concharum ora illa litorali. *Ov. Trist.* 4, 2, 27. Is, qui Sidonio fulget sublimis in ostro. *Prop.* 2, 13, 55. Quare ne tibi sit tanti Sidonia vestis. *Virg. A.* 4, 137. Sidoniam picto chlamydem circumdata limbo. *Tibull.* 3, 3, 18. Tinctaque Sidonio murice lana juvat. *Mart.* 13, 154. Ebria Sidoniae cum sim de sanguine conchae, Non video, quare sobria lana vocer. *Sen. Herc. Oet.* 663. Nec Sidonio mollis aheno
tita bibit lana rubores. ¶ Item ad Carthaginie
qui Tyro et Sidone oriundi, eorumque auctor
nia Dido. *Sil.* 1, 9. conventaque patrum Sidoni
gere duces; et 5, 474. Haesit in opposito cuspi
donia ligno, *h. e.* hasta militis Carthaginiensi
17, 213. omnis in altum Sidonius visus conve
undique miles. ¶ Item ad Thebas Boeotias,
Cadmus Tyrius condidit. *Stat. Th.* 7, 442.
urbem etiam turresque videre Sidonias.

SIDONIUS, ii, m. C. Sollius Sidonius Apo
ris, Gallus, patria Lugdunensis, religione Chr
nus, Arverniae episcopus, floruit saeculo C
quinto, scripsitque epistolarum libros aliquo
carmina (quae omnia exstant) stilo non illo q
inerudito, sed duriusculo, praesertim in epis
in quibus etiam multa inveniat Latinae lingua
diosus nullo modo imitanda, verba audacter n
aut insolenter deducta, phrasesque inconditas,
Latina gravitate longe abhorrentes. Ille tame
ejus temporis ratio studiorum erat, maximas l
consecutus est, statua etiam Apollinari laurea
mae in foro Trajani collocata, ob poesim ab
mio Augusto donatus.

SIDUS, eris, n. ἄστρον, signum coeleste ex
ribus stellis compositum, ut sunt duodecim
quibus constat Zoadicus, Canis, Ursa, Andro
Lepus, et plurima alia, quae ab *Hygino l.* 2.
Astron., a *Manil.* et *Firm.* in *Astron.* recens
Etymon ejus esse videtur ab εἶδος, species. C
est, vocem esse Latinam: quare non per *y*, s
i scribi debet. Ita enim testibus *Manut.*, *D*
Cellar. habent libri veteres, et eruditorum con
do. *Cic. Somn. Scip.* 3. Hominibus animus dat
ex illis sempiternis ignibus, quae sidera et s
vocatis. *Macr.* in hunc loc. *Somn. Scip.* 1, 14.
Neque enim hic res una gemina appellatione
stratur, ut ensis, et gladius; sed sunt stella
dem singulares, ut erraticae quinque, et ce
quae non admixtae aliis, solae feruntur: side
ro, quae in aliquod signum stellarum plurium
positione formantur, ut Aries, Taurus, Andro
Perseus, vel Corona. Sic et apud Graecos ast
astron diversa significant: et aster stella un
astron, signum stellis coactum, quod nos sid
camus. Haec *Macrobius*, cujus quidem oratio
ipsa vera est: sed non item interpretatio verb
Ciceronis, qui duabus his vocibus unam eande
rem significavit, ut locum integrum legenti pl
fiet. Sunt tamen alii, qui *sidus* eo sensu usurp
Val. Fl. 4, 92. Sol auricomus, cingentibus
Multifidum jubar, et bisseno sidere textam Lo
induitur; et 3, 731. nox sidera sustulit astris.
aliter leg. *Manil.* 1, 464. formas distinguere ta
Contenta, et stellis ostendere sidera certis.
Fast. 5, 345. Baccho placuisse coronam, Ex
naeo sidere nosse potes. *Plin.* 18, 31, 74. de
turo: Signum orientis ejus sideris servetur hi
num abitus. ¶ Frequentissime pro stella us
tur, ἀστήρ. *Cic. Tusc.* 5, 24. Cum sidera vide
numerabilia coelo inhaerentia cum ejus ipsius
congruere, certis infixa sedibus. *Hor. Ep.*
Refixa coelo devocare sidera. *Id. ib.* 41. Perambu
astra sidus aureum. *Tibull.* 2, 1, 87. jam Nox j
equos, currumque sequuntur Matris lascivo
fulva choro. *Ov. Met.* 4, 315. radiantia noct
cabant Sidera. *Juven.* 8, 149. Nocte quidem
luna videt, sed sidera testes intendunt oculos
Siderum apposita, praesertim apud poetas sun
ta, *Virg. A.* 3, 619. aurea, *Id. ib.* 1, 496.
da, *Lucr.* 5, 1209. lucida, *Hor. Od.* 1, 3, 2
cantia, *Catull.* 64, 206. palantia, *Lucr.* 2,
publica, *Ov. Her.* 18, 150. radiantia, *Id. M*
325. sparsa, *Sen. Hipp.* 961. surgentia, *Virg.*
850. sublimia, *Sen. Herc. Fur.* 7. vaga, *Id.*
1. volantia, *Virg. A.* 5, 528. etc. ¶ De pla
Ov. Met. 14, 172. Quod loquor, et spiro, coelu
et sidera solis Respicio, ille dedit. *Tibull.* 2,
calidi cum sideris aestu Deponit flavas annua
comas. *Just.* 13, 7. *extr.* Solstitiales ortus si
primus invenit. *Plin.* 7, 60, 60. A columna M
ad carcerem inclinato sidere, *h. e.* solis umbra
2, 8, 6. et *Juven.* 6, 168. Summum Saturni s
Lucan. 1, 661. et *Plin.* 2, 8, 6. Veneris salub
dus. *Sen. Med.* 750. Sidus noctium, *h. e.*
quam *Plin.* 2, 9, 6. vocat novissimum sidus, e
ris familiarissimum. *Petr. Sat.* 119. Orbem ja
tum victor Romanus habebat, Qua mare, qua
rae, qua sidus currit utrumque. ¶ Per syne
chen coelum significant. *Juven.* 11, 63. de Aene
Hercule: Alter aquis, alter flammis ad sidera
sus. ¶ *Sidera tangere*, magnum esse, felicem
Diis parem. *Ov. Met.* 7, 61. Et Diis cara fera
vertice sidera tangam. *Prop.* 1, 8, 43. Nunc
summa licet contingere sidera plantis. Sic *Hor.*
1, 1, 35. Quod si me Lyricis vatibus inseris, S
mi feriam sidera vertice. ¶ Translate. *Ov.*
3, 3, 2. O sidus Fabiae, Maxime, gentis ade
e. decus, lux, ornamentum; et *ib.* 4, 6, 9. Fa
lux, Maxime, gentis. *Colum.* 10, 96. Pangite
varios, terrestria sidera, flores. ¶ Metony
designant *sidera* tempus nocturnum, tunc enim
spicua sunt. *Stat. Th.* 8, 219. vario producunt

ludo Ante domos, intraque. *Prop.* 1, 3, 38. guidus exactis, hei mihi, sideribus. *Juven.* 5, Sideribus dubiis, *h. e.* summo mane, cum ra incipiente incipiunt stel-lae evanescere. ℙ certum anni tempus. *Virg. G.* 1, 1. quo si- terras Vertere conveniat. *Id. A.* 4, 309. hi- o moliris sidere classem. *Ammian.* 22, 13. Sidere etiam tum instante brumali. *Tac. A.* 0. Sidere aequinoctii maxime tumescit ocea- ℙ Item coeli temperamentum. *Plin. Pan.* Et diversam aquarum coelique temperiem, ut ios fontes, patriumque sidus, ferre consue- . *Juven.* 12, 103. Nec Latio, aut usquam nostro sidere talis Bellua (*elephantus*) concipitur. ℙ varias coeli tempestates, et influentiam, quae ideribus in terras demitti putatur: et fere de dicitur. *Ov. Met.* 4, 424. Aetherioque recens sit sidere limus, *h. e.* calore; et *ib.* 5, 281. Ne tate, precor, tecto grave sidus, et imbrem (Im- rat) vitare meo, *h. e.* ventum, procellam. *Virg.* 2, 451. Qualis ubi ad terras abrupto sidere nim- lt mare per medium. Ubi *Serv*: Vel immensa, nagna tempestate: per sidus enim tempestas si- catur, ut (*A.* 11, 259) scit triste Minervae Si- *Claud. in Eutrop* 2, 423. orba magistro Fertur ruptum casu, non sidere puppis. ℙ Hinc di- de quodam morbi genere, quod ex influxu ma- eris nasci creditur, ut in SIDERATIO dictum *Plin.* 2, 41, 41. Afflantur alii sidere, alii com- ntur statis temporibus alvo, nervis, capite, e. *Petr. Sat.* 2. Animosque juvenum ad magna ntes, veluti pestilenti quodam sidere afflavit. . 11, 85. Sidere percussa est subito tibi, Zoile, a. *Id.* 7, 92. Hoc opus est, subito fias ut si- mutus. ℙ *Sidus confectum* dicitur, cum ea estas, quam sidus inferre putatur, peracta est. 18, 25, 57. Alias citius, alias tardius coel- u ad terram deciduo: vulgo, serenitate reddi- onfectum sidus audimus. *Id.* 16, 23, 36. Cir- guntur folia ulmi, tiliae, oleaeque per solsti- : nec alio argumento certius intelligitur sidus ctum. ℙ Creduntur sidera praeesse nativitati num, eorumque vitam moderari in utramque m: et *natale sidus* dicitur, sub quo quisque na- . *Cic. Div.* 2, 43. Cum ortus nascentium luna retur, eaque animadvertant et notent sidera icia Chaldaei, quaecumque lunae juncta videan- *Juven.* 7, 194. distat enim, quae Sidera te ex- t modo primos incipientem Edere vagitus. *Id.* . Me pavidum excipiat tironem porta secundo e. *Stat. Silv.* 3, 4, 63. o sidere dextro Edite! tibi Divum indulgentia favit. *Prop.* 1, 6, 26. e me duro sidere certus eris. *Ov. Trist.* 5, 10, duram Lachesin! quae tam grave sidus haben- dedit vitae non breviora meae! *Id. Ib.* 217. ra, nec quidquam placidum spondentia, Martis presserunt, falciferique senis. *Stat. Th.* 2, geminae mihi namque, nepotum Laeta fides, pubescunt sidere natae, *h. e.* aetate pares. *era decidua* V. in DECIDUUS. ℙ De splen- formae, et pulcritudine. *Stat. Silv.* 3, 4, 26. uerum egregiae praeclarum sidere formae Con- *Val Fl.* 5, 467. nebulamque erumpit Iason, s ora ferens. *Hor. Od.* 3, 9, 21. Quamquam pulcrior Ille est. ℙ De pulcris oculis. *Ov.* 1, 498. videt igne micantes, Sideribus similes . *Id. Am.* 2, 16, 44. et *Prop.* 2, 2, 24. ocu- inae, sidera nostra, faces. ℙ Adhibetur in itiis. *Suet. Cal.* 13. *extr.* Sidus, et pullum, et , et alumnum appellantes. ℙ *Ad sidera* hy- e de ingenti altitudine. *Prop.* 3, 1, 57. Py- um sumptus ad sidera ducti. *Mart.* 9, 62. Sic et ramis sidera celsa petit; et 8, 36. Haec, te, tamen, quae vertice sidera pulsat, Per est coelo. ℙ *Ferre ad sidera*, impense lau- *Virg. Ecl.* 9, 29. tuum nomen Cantantes e ferent ad sidera cycni. *Calpurn. Ecl.* 3, 42. et illa meas ad sidera ferre camenas. ℙ An- sidera Deos fecere. *Sen. Herc. Fur.* 12. Ferro terret Orion Deos, *h. e.* Pleiades; et *ib.* 584. n ante tuam respice conjugem, Quam cum eos obtulerit dies. *Id. Thyest.* 842. de Chao: unum congesta sinum turba Deorum. Adde

DUS, untis, f. Σιδοῦς, opp. Atticae maritimum, aride. *Plin.* 4, 7. *B. A.*

DUSA, ae, f. Σιδοῦσα, insula maris Aegaei, Ephesum. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

DYMA, orum, n. plur. vel fortasse ae, f. Σί- oppidum Lyciae, in monte situm. *Plin.* *B. A.*

M, sies, siet, pro *sim*, *sis*, *sit*, frequens est omicos, *Plautum* praesertim. V. SUM. *f.*

ARUS. V. SUPPARUM.

FILATIO, onis, f. idem ac sibilatus. V. *Non.* v. sq. *F.*]

LO, as, a. 1. idem ac sibilo. *Non.* 12, 49. (quod nos vilitatem verbi vitantes sibilare s; et est maledica vocis significatio, vel con- sa popularium, cum sifilationibus quis ex- r) a Graeco ducere originem invenimus. Hu- auctor est venerabilis Homerus, lib. XIV. *om. IV.* Iliad. (v. 140.) Ἀλλ' ὁ μὲν ὣς ἀπόλοιτο, Θεὸς δέ ἑ σιφλώσειεν.

SIFUNCULUS. V. SIPHUNCULUS.

*SIGA, ae, f. oppidum in Mauritania Caesariensi, cum portu, ad mare Mediterraneum. *Plin.* 5, 2. *Mela* 1, 5. ℙ Hinc *Portus Sigensis* ap. *Anton. Itin.* *B. A.*

SĬGĂLĬON, onis, m. numen ap. Aegyptios in sacris Isidis, et Serapidis, quod digito labiis impresso silentium imperare videbatur: alio nomine Harpocrates: a σιγάω, sileo. *Auson. ep.* 25, 27. Aut tua Sigalion Aegyptius oscula signet.

[SĪGĒ, es, et ēnis, f. σιγή, taciturnitas. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 404, 4. Egnatuleja Sige; et 984, 13. C. Matius C. L. Logus sibi et concubinae suae Pompejae Ɔ. L. Sigeni amantissimae suae. V. CALYBA. *F.*]

SĪGĒIUS et

SĪGEUS, a, um, adj. Σίγειος, ad Sigeum pertinens, quod est promontoriun Troadis cum oppido cognomine, teste *Plin.* 5, 30, 33, apud ostia Scamandri fluvii, contra Tenedum insulam. In eo Achilles sepultus est, ut significat *Cic. Arch.* 10. et *Fam.* 5, 12. Scribit *Serv.* ad *Virg. A.* 2, 312. dictum esse a σιγή, silentium propter Herculis taciturnitatem, qui prohibitus a Laomedonte hospitio, simulavit abscessum, et inde contra Trojam per silentium venit. *Virg. l. c.* Sigea igni freta lata relucent; et *ib.* 7, 294. Sigeis occumbere campis. *Stat. Achill.* 1, 84. Quem tu illic natum Sigeo in pulvere! *h. e.* in proeliis ad Trojam. *Val. Fl.* 2, 498. Sigea bestis, *h. e.* marinum monstrum ad litus Troadis, quod occidit Hercules. *Ov. Her.* 1, 33. Hac ibat Simois: hic est Sigeia tellus. ℙ Pro Latino, seu Romano. *Sil.* 9, 203. Seu Laurens tibi, Sigeo sulcata colono Arridet tellus.

SĬGILLĀRĬA, orum, et ium, n. plur. dies festus Romanorum, ita dictus a *sigillum*, quod ultro citroque sigilla, sive imaguncula, et munuscula alia missicularent. Hoc festum *Lucilius* indicat, cum ait ap. *Porph.* ad *Hor. Sat.* 1, 5, 87. servorum festu' dies est, Quem plane hexametro versu non dicere possis. Nam *Sigillariorum* vocem versus hexameter non admittit. Ideo sic per periphrasin *Auson. Eclog. de Fer. Rom.* 32. Festa sigillorum nomine dicta colunt. ℙ *Sigillaria* continuo erant post Saturnalia. *Macr. Sat.* 1, 10. *f.* Saturnalia uno tantum die, idest quartodecimo calendarum solita celebrari, sed post in triduum propagata. Sigillariorum adjecta celebritas in septem dies discursum publicum, et laetitiam religionis extendit. *Id. ib.* 11. *f.* causam nominis affert, quod Hercules, occiso Geryone cum in Latium venisset, hominum simulacra pro numero sociorum, quos casu peregrinationis amiserat, ponte Sublicio in flumen demisit, ut aqua secunda in mare devecta, pro corporibus defunctorum veluti patriis sedibus redderentur. Sed verior illa origo existimatur, subdit *Id. ib.*, Pelasgos postquam felicior interpretatio capita non viventium, sed fictilia, et φωτὸς aestimationem non solum hominem, sed etiam lumen significare docuisset, coepisse Saturno cereos potius accendere, et in sacellum Ditis, arae Saturni cohaerens, oscilla quaedam pro suis capitibus ferre: ex illo traditum, ut cerei Saturnalibus missitarentur, et sigilla arte fictili fingerentur, ac venalia pararentur, quae homines pro se atque suis piaculum pro Dite Saturno facerent. ℙ De icunculis Deorum. *Tert. Or.* 12. *med.* Cum perinde faciant nationes, adoratis sigillaribus suis, residendo. ℙ Ipsa quoque munuscula, quae praecipue Saturnalibus missitari mos erat, *sigillaria*, et *sigillaricia* dicta sunt: et putantur fuisse panes dulciarii, et placentulae aliqua forma insignitae, v. gr. avis, puelli, et hujusmodi: quales hodieque panes columbae figura pueris per Paschales dies donari solent. *Sen. ep.* 12. Ego sum Felicio, cui solebas sigillaria afferre. *Tiber.* ap. *Suet. Claud.* 5. Quadraginta aureos, in Saturnalia, et Sigillaria missise ei. *Spart. Carac.* 1. *extr.* Quae a parentibus gratia sigillariorum acceperat, ea vel clientibus, vel magistris sponte donavit. ℙ *Sigillaria* denique vicus fuit Romae, in regione Urbis septima, ubi sigilla, et alia minuta opera fabre facta vendebantur. *Gell.* 2, 3. Librum emptum in Sigillariis viginti aureis. Adde 5, 4., *Suet. Claud.* 16. *f.* et *Ner.* 28. *med.* Sic *Scaevola Dig.* 32, 1, 102. Lances, quas de Sigillaribus emi.

SĬGILLĀRĬĀRĬUS, ii, m. qui sigillaria facit, *h. e.* sigilla et alia minuta opera. *Inscr.* ap. *Don. cl.* 8. *n.* 15. T. Flavio T. F. Largonio fabro flaturario sigillariario, etc. Habetur haec etiam ap. *Reines. cl.* 11, *n.* 89. et bis ap. *Fabr.* p. 177. *n.* 359. et p. 720. *n.* 415., ubi *sigillariario* legitur, quod mendum fuisse videtur illius, qui eandem exscripsit. V. SIGILLARIUS, ii, et FLATURARIUS.

SĬGILLĀRĬCIUS, a, um, adj ad sigillaria pertinens. *Spart. Hadr.* 17. Saturnalicia, et Sigillaricia frequenter amicis inopinantibus misit. Subaudi *munera*: et V. SIGILLARIA. ℙ *Sigillaricius annulus* est, quo utimur ad obsignandas epistolas, vel aliam quampiam rem sigillo notandam. *Vopisc. Aurel.* 50. Uxori et filiae annulum sigillaricium quasi privatus instituit.

SĬGILLĀRĬUS, a, um. V. SINGILLARIUS.

SĬGILLĀRĬUS, ii, m. qui sigilla conflat. *Inscr.* ap. *Grut.* 1035, 3. C. Tudicelio Fel. Afro sigillario, etc. Haec eadem habetur ap. *Manut.* in *Orthogr.* et ap. *Fabr.* p. 243. *n.* 669.; uterque autem legit *sigillariario*, q. v. v. s. l.

SĬGILLĀTIM. V. SINGILLATIM.

SĬGILLĀTOR, oris, m. qui sigilla facit, sigillarius. *Inscr.* ap. *Mur.* 936, 2. Agatabulus F. L. Pyrrhus figulus sigillator.

SĬGILLĀTUS, a, um, part. ab inus. *sigillo*: sigillis, idest parvis signis seu imaginibus ornatus, ut Scythi sigillati, id est emblematis et crustis ornati. *Cic. Verr.* 2, 4, 14. Jubet me scyphos sigillatos ad praetorem statim afferre. *Id. Att.* 1, 10. Putealia sigillata duo. *Treb. in XXX. Tyr.* 16. de Herode: Homo Graecae luxuriae, cui erant sigillata tentoria, et aurati papiliones, ζωδιωτά. *Imppp. Theod.*, *Arcad. et Honor. Cod. Theod.* 15, 7, 11. Nulla mima gemmis, nulla sigillatis sericis, aut textis utatur auratis. *Prud.* sigillatum sal, *Hamart.* 707. vocat statuam salis, in quam versa est uxor Loth, ut habetur *Genes.* 19, 26.

*SĬGILLIARĬARĬUS, i, m. i. q. sigilliarius. *Inscr. Fabr.* p. 177. *B A.*

SĬGILLĬŎLUM, i, n. parvum sigillum, σφραγίδιον. *Arnob.* 6, 197. Et abstinetis a risu, cum pro Diis immortalibus, sigilliolis hominum et formis supplicatis humanis? Adde p. 204.

*SĬGILLO, as, a. 1. σφραγίζω *Gloss. Lat. Gr.* *B. A.*

SĬGILLUM, i, n. ἀγαλμάτιον, σφραγίδιον, parvum signum, imaguncula, icuncula, parva statua: a *signum*, ut *tigillum* a *tignum*. *Cic. Verr.* 2, 4, 22. Apposuit patellam, in qua sigilla erant egregia: et *mox*: Sigillis avulsis, reliquum argentum sine ulla avaritia reddidit. *Hor. Ep.* 2, 2, 180. Gemmas, marmor, ebur, Tyrrhena sigilla, tabellas Sunt qui non habeant, est qui non curat habere. *Ov. A. Am.* 1, 407. Circus ornatus sigillis. *Plin.* 36, 24, 59. Usus gypsi in albariis, sigillis aedificiorum, et coronis gratissimus. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 357. Cn. Turpilius Cn. F. Turpilianus Aed. et Pr. Sac. Volk. (*h. e.* aedilis, et praetor sacris Volkanalibus) sigillum Volkani ex voto posuit Arg. P. XV. Scrp. IX. (*h. e.* argenti pondo quindecim, scriplis novem). ℙ De figuris in tela depictis, aut intextis. *Ov. Met.* 6, 85. de Pallade texente: certamina quatuor addit Clara colore suo, brevibus distincta sigillis. ℙ De imagine, quae annulo signatorio in cera aliave materia imprimitur, obsignandis litteris, amphoris, scriniis, etc. σφραγιστήρ. *Hor. Ep.* 1, 20, 3. Odisti claves, et grata sigilla pudico. *Cic. Acad.* 4, 26. *extr.* Quid si in ejusmodi cera centum sigilla hoc annulo impressero? ℙ Proprio et primario sensu usurpatur etiam pro parvo signo, seu vestigio. *Venant. Vit. S. Mart.* 2, 326. Remige pennigero qua non facit ala sigillum.

SĪGLĂ, orum, n. plur. σημεῖα, σίγλαι, notae compendiariae, litterae singulares, quae vocem integram significant, ut S. V. B. E. E. Q. V. *Si vales, bene est, ego quidem valeo*: dicta per syncop. pro *sigilla*: unde per sync. *singla*, deinde *sigla*: quia singulae litterae vocem integram significant: unde a *Gell.* 17, 9. *litterae singulariae* dicuntur. *Just.* in *ep. ad Sen. et omn. pop. f.* Eandem poenam falsitatis constituimus adversus eos, qui leges nostras per siglorum obscuritates ausi fuerint conscribere. Omnia enim, id est et nomina prudentium, et titulos, et librorum numeros per consequentias litterarum volumus, non per sigla, manifestari. Adde in *ep. ad Antecessor. f.* Utroque loco *sigla* habet *Torrent.* et ita legit etiam *Cujac.* l. 12. *Observv. c.* 40. *Haloand.* habet *signa*.

SIGMĂ, ătis, n. σίγμα, lectus ad mensas rotundas accommodatus, vel ligneum sedile, in quo perpetuus lectulus status erat ad convivas recipiendos. Nam veteres olim recta linea sedebant, lectulis ita dispositis, ut ab una tantum parte discumberetur; postea sigma inventum est, ut eidem mensae plures assidere possent. V. STIBADIUM. Dictum est autem a figura semicirculari Graecae litterae ς, quae majori forma ad similitudinem Latinae C scribebatur, ut videre est in antiquis monumentis. Itaque *Appul. Met.* 5. semirotundum appellat. *Lampr. Elag.* 25. Primus invenit sigma in terra sternere, non in lectulis, ut a pedibus utres per pueros ad reflandum spiritum solverentur: et *mox*: Habuit et hanc consuetudinem, ut octo calvos rogaret ad coenam, item octo luscos, et item octo podagrosos, octo surdos, octo nigros, octo longos, et octo pingues, cum capi non possent uno sigmate, ut de his omnibus risus citaret. *Mart.* 10, 48. Septem sigma capit, sex sumus, adde Lupum. *Id.* 14, 87. Accipe lunata scriptum testudine sigma: Octo capit: veniat quisquis amicus erit. ℙ Eodem nomine appellatur solium semicirculare in balneis. *Sidon. ep.* 2, 2. *med.* Ita ut ministeriorum sese non impediente famulatu, tot possit recipere sellas, quot solii sigma personas. Adde *carm.* 17, 6.

SIGNĀCŬLUM, i, n. signum. *Tert. Apol.* 21. Neque de ipso signaculo corporis, neque de consor-

tio nominis cum Judaeis agimus, *h. e.* de circumcisione. *Prud. Psych.* 360. Post inscripta oleo frontis signacula. ℙ Item sigillum, imaguncula. *Appul. Flor. n.* 9. Etiam crepidas sibimet compegerat, et annulum in laeva aureum faberrimo signaculo; et *Ulp. Dig.* 16, 3, 1. §. 36. Sigillis videlicet prius sacculo pecuniae impressis vel a praetore, vel ab iis, coram quibus signacula remota sunt.

SIGNANTER, adv. signate, expresse, peculiariter, singulatim. *Auson. Grat. act.* 4. Signanter et breviter omnia indicare. *Hieron. adv. Jovin.* 1. *n.* 13. *f.* Signanter et proprie supra dixerat.

SIGNĀRĬUS, ii, m. ζωδιοποιὸς, qui signa, *h. e.* statuas facit, signifex. *Inscr.* ap. *Mur.* 963, 4. Maetio Aprili artifici signario, qui vixit annis XXXII. etc.

SIGNĀTĒ, adv. evidenter, significanter. *Gell.* 2, 6. Qui proprie et signate locuti sunt. *Ammian.* 23, 6. Signatius aliquid explicare.

SIGNĀTĬO, onis, f. notatio, significatio. *Auct. dial. de Or.* 16. Hoc primum interrogabo, quos vocetis antiquos, quam oratorum aetatem signatione ista determinetis. Est qui minus recte leg. *significatione. Tert. ad Uxor.* 2, 9. Furtiva signatio, *h. e.* signi crucis formatio.

SIGNĀTOR, oris, m. σφραγιστὴς, qui signat: et praesertim qui testamenti, aut alterius negotii tabulas, aliudve quid, adscripto prius nomine suo, confirmat, deinde annulo suo signat, ad fidem faciendam. *Sall. Cat.* 16. Juventutem multis modis mala facinora edocebat: ex illis testes, signatoresque falsos commodare, etc, *Suet. Tib.* 23. Illatum Augusti testamentum, non admissis signatoribus, nisi senatorii ordinis, recitavit per libertum. *Val. Max.* 7, 7. *n.* 2. Testamentum patris, quo praeteritus erat, rescidit, cum in eo Tullianus Pompeji M. familiaris, ipso quidem Pompejo signatore, heres scriptus esset. *Scaevola Dig.* 18, 3, 8. Testatus est, se sacculum cum pecuniis signatorum signis obsignasse. *Juven.* 10, 334. Tyriusque palam genialis in hortis Sternitur, et ritu decies centena dabuntur Antiquo: veniet cum signatoribus auspex. ℙ *Signator* est etiam inter artifices pecuniae cudendae. *Inscr.* ap. *Grut.* 1066, 5. et 1070, 1. V. MALLEATOR.

SIGNĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad signandum pertinens. *Val. Max.* 8, 14. *n.* 4. Annulo, quo signatorio utebatur, insculptam illam traditionem habuit. *Paul. Dig.* 50, 16, 74. Signatorius annulus ornamenti appellatione non continetur.

SIGNĀTŪRĂ, ae, f. signum annulo appositum. *Suet. Ner.* 17. Cautum, ut in testamentis primae duae cerae, testatorum modo nomine inscripto, vacuae signaturis ostenderentur. ℙ Perperam *Forcellinus* cum aliis Lexicographis haec verba est interpretatus; etenim *signaturis* non est casus ablat. plur. a recto sing. *signatura*, sed dativ. plur. a particip. *signaturus*. Sensus autem hic est: cautum est, ut primae duae cerae seu paginae testamentorum a testatore, suo tantum nomine inscripto, testibus, qui signaturi essent, vacuae heredum nominibus ostenderentur, quos nosse testium non intererat; constat enim post testatoris nomen continuo heredum etiam nomina inscripta fuisse in testamentis. V. *Dasumii testamentum* in *Annal. dell' Instituto*, etc. T. 3. p. 387. *F.*]

SIGNĀTUS, a, um, part. a *signo:* σημειωθεὶς, signo aliquo notatus. *Tibull.* 4, 1, 97. aut signata cita loca tangere funda; et *Sen. Ag.* 354. de vacca: Nescia aratri, nullo collum signata jugo. *Virg. G.* 2, 379. admorso signata in stirpe cicatrix; et *ib.* 4, 15. Et manibus Procne pectus signata cruentis. *Ov. Met.* 8, 539. Signata saxa nomine. *Id. A. Am.* 1, 291. de tauro: Signatus tenui media inter cornua nigro. *Stat. Th.* 3, 681. laceris turbata capillis, Et fletu signata genas. ℙ Item obsignatus, sigillo impresso notatus, σφραγισθεὶς. *Cic. Att.* 11, 1. Accepi a te signatum libellum, quem Anteros attulerat. *Nep. Pel.* 3. Signata epistola. *Tibull.* 4, 7, 7. Signatae tabellae. *Caes. fragm.* ap. *Charis.* 1, 60. Locellum tibi signatum remisi. *Hor. Ep.* 1, 13, 2. Augusto reddes signata volumina, Vini. *Plin.* 35, 6, 14. de rubrica Lemnia: Nec nisi signata venundabatur: unde et sphragidem appellavere. *Mart.* 13, 30. Caseus Etruscae signatus imagine lunae. ℙ *Signata jura*, h. e. foedera sancita, et quasi sigillo impresso utrinque firmata. *Lucan.* 3, 301. signataque jura, Et causas, non fata sequi. ℙ Translate clausus, obseratus, custoditus. *Prop.* 4, 1, 145. Nec mille excubiae, nec te signata juvabunt Limina. *Varr.* ap. *Non.* 4, 431, Signata sacra esse desierunt, posteaquam homines sunt sacri. *Lucil.* ap. *eund.* 2, 783. Chrysidem negat signatam reddere, *h. e.* integram, inviolatam. Sic *Tert. Exhort. ad cast.* 12. Adsume de viduis fide pulcram, paupertate dotatam, aetate signatam. ℙ Est etiam notatus, perscriptus. *Ov. Fast.* 2, 7. Idem sacra cano, signataque tempora Fastis. *Plin.* 3, 5, 6. Coloniarum mentione signata, quas ille in eo prodidit numero. ℙ *Signata pecunia* est cusa. *Cic. Verr.* 2, 5, 25. Navis plena argenti facti, atque signati; et *Plin.* 33, 3, 13. Denarius signatus Victoria. *Ov. Fast.* 1, 229. cur navalis in aere Altera signata est, altera forma biceps? ℙ Item significatus. *Cic. Or.* 19. *med.* Quamquam omnis locutio oratio est, tamen unius oratoris locutio hoc proprio signata nomine est. ℙ Comp. *Signatior* habet *Tert. Res. carn.* 13. Quid expressius atque signatius in hanc causam? aut cui alii rei tale documentum? *h. e.* significantius.

SIGNĬFĂCĬO, is, a. idem quod significo. *Mactian. Dig.* 36, 1, 45. *med.* Si auditus capaces sunt, vel interrogati nutu possunt signifacere. Ita *Torrent.*, alii *significare.*

SIGNĬFER, ra, rum, adj. σημειοφόρος, signum, vel signa ferens. [*Primo loco exempla collocari debebant ista:] *Lucan.* 3, 558. in signifera residens puppe magister, *h. e.* in qua sunt signa, seu imagines Deorum pictae, vel inculptae. *Val. Fl.* 1, 337. Signifer crater, *h. e.* asper signis exstantibus, ut est ap. *Virg. A.* 9, 263. et *Ov. Met.* 12, 235. [*Ita praecipue dicitur de coelo stellis ornato.] *Cic. Div.* 2, 42. Vim quandam esse ajunt signifero in orbe, qui Graece ζωδιακὸς dicitur, talem, ut, etc. *h. e.* circulo, in quo sunt duodecim signa, quae sol annuo cursu percurrit. *Lucan.* 7, 363. et 8, 172. Signifero quaecumque fluunt labentia coelo Sidera. *Id.* 3, 254. Signifer polus. ℙ *Signifer* absolute, signifer circulus, signifer orbis. *Vitr.* 6, 1., *Plin.* 2, 10, 7., *Sen. Q. N.* 7, 23., *Claud. in Ruf.* 1, 365. etc. ℙ Item qui in exercitu signum seu vexillum fert. *Cic. Div.* 1, 35, Cum signifer primi hastati signum non posset movere loco. *Caes. B. G.* 2, 25. Signifero interfecto, signo amisso, etc. *Ov. Am.* 2, 12, 14. Ipse eques, ipse pedes, signifer ipse fui. ℙ Translate est dux, auctor, caput. *Cic. Mur.* 25, Valde calamitosum esse oportere eum, qui esset futurus dux et signifer calamitosorum. *Id. Planc.* 30. *f.* Qui causae nostrae duces, et quasi signiferi fuissent. *Id. Att.* 2, 1. *med.* Cum equitatus ille, quem ego in clivo Capitolino, te signifero ac principe, collocaram, senatum deseruerit. *Id. Sull.* 12. Cum princeps, cum auctor, cum signifer esset juventutis.

SIGNĬFEX, ĭcis, m. ἀγαλματοποιὸς, qui signa facit, id est statuas ex aere, vel marmore. *Appul. Met.* 2. Summum specimen operae fabrilis egregius ille signifex prodidit. *Id. de Deo Socrat. f.* Nescio, ut Lysippus, fingere: sed non pudet me non esse significem. Alii leg. *significum*, a recto *significus*, *i. Arnob.* 6, 199. Inter significes ille memoratus est Phidias primus. *Sidon. ep.* 6, 12. Pictoribus, significibusque Graecia illustris. *Capell.* 1, 13, Vivos vultus aeris aut marmoris signifex animator inspirat.

SIGNĬFĬCĀBĬLIS, e, adj. significans. *Varr. L. L.* 5, 7. Fatur is, qui primum homo significabilem ore emittit vocem.

SIGNĬFĬCANS, antis, part. a *significo:* σημαίνων, qui significat, apertus in loquendo, et evidens. *Quint.* 9, 2. *med.* Locorum dilucida et significans descriptio. *Id.* 12, 10. *med.* Qui solos esse Atticos credunt, tenues, et lucidos, et significantes, sed quadam eloquentiae frugalitate contentos. *Id.* 11, 1. *in.* Verba Latina, et significantia, et nitida. *Id.* 8, 6. Tranfertur nomen ex eo loco, in quo proprium est, in eum, in quo aut proprium deest, aut translatum proprio melius est. Id facimus, aut quia necesse est, aut quia significantius est. *Plin.* 8, 40, 61. de cane venatico: Visa fera, quam silens et occulta, quam significans demonstratio est, cauda primum, deinde rostro! *Gell.* 1, 15. *med.* de blateronib.: Quod genus homines a Graecis significantissimo vocabulo κατάγλωσσοι appellantur.

SIGNĬFĬCANTER, adv. ἐπισήμως, ἐκφαντικῶς, ἐμφατικῶς, expresse, evidenter. *Sen. Controv.* 3, 20. *med.* Quotidiano verbo satis significanter usus est. *Quint.* 11, 1. *med.* Breviter ac significanter ordinem rei proferre; et 12, 10. *med.* Proprie et significanter rem indicare. *Id.* 10, 1. *med.* Quis narrare significantius potest, quam qui, etc.? *Cic. Fam.* 3, 12. Non majore quidem studio, sed acrius, apertius, significantius dignitatem tuam defendissem. *Gell.* 1, 25. Graeci significantius consignantiusque cessationem istam pugnae ἐκεχειρίαν appellarunt. *Id.* 17, 2. *med.* Probabilius significantiusque sic dici videbitur. *Quint. in serm. decl.* 247. Illud quam fieri potest brevissime et significantissime comprehendite.

SIGNĬFĬCANTĬĂ, ae, f. σημασία, ἔκφασις, significatio. *Quint.* 10, 1. *f.* Tanta verborum, etiam quae assumpta sunt, proprietas: tanta in quibusdam ex periculo petitis significantia. *Tert. Resurr. carn.* 21. Instrumenta divina nullam admittunt figuratae significantiae suspicionem. *Arnob.* 7, 230. Series, quae sequitur, librorum significantias continet. *Lact.* 4, 26. Quaecumque Christus passus est, habuerunt figuram et significantiam magnam. Addunt quidam et *Varr.* ap. *Non.* 4, 384., sed ea verba non *Varronis*, sed ipsius *Nonii* sunt.

SIGNĬFĬCĀTĬO, onis, f. σημείωσις, ἐπισημασία, indicium, signum. *Cic. Fam.* 1, 9. *med.* Nutu et significatione appellare aliquem. *Id. Manil.* 3. Uno nuntio atque una litterarum significatione cives R. necandos trucidandosque denotavit. *Caes. B. G.* 5, 51. Ad portas castrorum clamor oriretur: quo clamore significatio victoriar fieret; et *ib.* 6, 28. Ut ignes fieri prohibeat, ne qua adventus ejus cul significatio fiat. *Id. B. C.* 3, 65. Significa per castella fumo facta. *Id. B. G.* 7, 12. *f.* ex significatione Gallorum, novi aliquid ab iis consilii, intellexisset. *Cic. Off.* 1, 36. *med.* quibus magna significatio fit, non adesse con tiam. *Id. Div.* 2, 69. Significationes valetu *Plin.* 18, 35, 86. Coeli murmur non dubiam (*pestatis venturae*) habet significationem; et *Cluent.* 11. Cum testamentum mutare cuperet ipsa significatione hujus voluntatis est mortuus *Q. Fr*, 1, 1, 14. *f.* Ejusmodi theatrum totius virtutibus est datum, natura autem ita reso ut usque Romam significationes vocesque refera *Id. Or.* 2, 43. Haec adjuvant in oratore, le vocis, vultus, pudoris significatio, verborum tas; et *ib.* 36. Orator, qui primum quam mini artificii alicujus, deinde nullam Graecarum r significationem daret; et *Off.* 1, 15. Neminem negligendum, in quo aliqua significatio virtuti pareat. ℙ Minus est quam demonstratio. *Id* 3, 59. Omnes hos motus subsequi debet gestu hic verba exprimens, scenicus, sed universan et sententiam, non demonstratione, sed sign tione declarans. ℙ Speciatim est signum be lentiae, studii, plausus. *Liv.* 31, 15. Signifi nes et acclamationes multitudinis, assentation modica pudorem onerantis. *Cic. Sext.* 49. *me* puli judiciis atque omni significatione florere. *ib.* 57. *f.* et *ib.* 59. ℙ Praeterea apud rhetor oratio, quae plus in suspicione relinquit, qua situm est in oratione. Ea fit per exuberati ambiguum, consequentiam, abscissionem, sin dinem. *Auct. ad Her.* 4, 53. *med.* et *Cic.* (53. et *Or.* 40. *extr.* V. EMPHASIS. [*Cf. *Lex. technol. lat. rhet.* p. 357. sq.] ℙ Signif verbi est ejus vis, et sensus. *Cic. Part.* 31. ceat ei, qui contra dicat, eo trahere signifi nem scripti, quo expediat, aut velit. *Plin.* l 3. Verba priscae significationis. *Gell.* 12, 13. borum verae atque propriae significationes lon usu mutantur. *Id.* 15, 13. *Testor*, et *inter* significatione reciproca dicuntur. Adde *Quin* 1. Ap. *Vitr.* 5, 8. *incerta significatio verboru* in locis circumsonantibus, quia non verba dist sed verborum sonitus confuse auribus infertur.

SIGNĬFĬCĀTĪVUS, a, um, adj. σημαντικὸ gnificandi vim habens. *Ulp. Dig.* 45, 1, 75. appellatio non est certae rei significativa. *ib.* 50, 16, 232. Haec enuntiatio et quantitati aestimationis significativa est.

SIGNĬFĬCĀTŌRĬUS, a, um, adj. significa *Tert. adv. Herm.* 32. Verbum factitationis sig torium.

*SIGNIFICĀTUM, i, n. i. q. significatio. (*Lat. Gr.* Significatum, σημασία, δήλωσις. C *nob.* 1, 3. *extr. B. A.*

SIGNĬFĬCĀTUS, a, um, part. a *significo:* θεὶς, ostensus, indicatus, notatus. *Cic. Har.* 12. *med.* Quod ex aliquo disjuncto diversoque stro significatum caveremus, etc. *Tac. H.* Quae fato manent, quamvis significata, non tur. *Plin.* 3, 21, 25. Insulae, praeter supra ficatas, Absyrtium, Arba, etc. *Id.* 6, 29 Haec est regio secundo volumine a nobis signif

SIGNĬFĬCĀTUS, us, m. significatio, sig *Vitr.* 9, 7. *f.* Siderum et occasus et ortus, statumque significatus. *Plin.* 18, 25, 59. Ips raro non aliquos tempestatum significatus ha et *ib.* 31, 74. Arcturus oritur prid. Id. Septe vehementissimo significatu terra marique pe quinque. ℙ Item vis, sensus. *Gell.* 5, 1 particula duplicem significatum, eundemque sese diversum capit. *Arnob.* 1, 3. Unde novit quitas miseriarum haec nomina? unde bellis si catum dedit? pestilentiam, grandines qua ratione signare, aut inter suas voces, quibus explicabatur, assumere? *h. e.* nomen, quo sign rentur.

SIGNĬFĬCO, as, avi, atum, a. 1. σημαίνω, δ signum facio, per signa ostendo, indico, de *Cic. Verr.* 2, 3, 91. Hoc enim mihi significasse nuisse visus est. *Id. Or.* 1, 26. *f.* Hic omnes si, significare inter sese, et colloqui coeperun *ib.* 3, 13. Significare ac declarare aliquid. *Id.* 5, 13. Itaque hoc saepius dicendum, tibique n gnificandum solum, sed etiam declarandum arb nihil mihi esse potuisse tuis litteris gratius; et 19. Accepi a te missas litteras, etc. sed neque neque quo die datae essent, aut quo tempore spectarem, significabant. *Id. Att.* 4, 1. *med.* tulationem alicui significare plausu maximo. *Agr.* 2, 12. Intercessio stultitiam intercessoris ficatura. *Id. Rosc. Am.* 20. Canes significant, res venerint. *Id. Att.* 1, 11. Quippiam signi alicui per litteras. *Ov. Trist.* 5, 10, 36. per ge Sic *Met.* 3, 643. nutu. *Caes. B. G.* 2, 13. Voce ficare coeperunt, sese in ejus fidem ac potest venire. *Id. ib.* 7, 40. *f.* Manus tendere, et de nem significare; et *ib.* 26. *f.* Conclamare, et si care de fuga Romanis coeperunt. *Id. B. C.* Voce et manibus ex vallo significare coeperun

m dimitterentur. *Nep. Ag.* 8. Vestitu humili e obsoleto, ut eorum ornatus in his regem nem significaret. ¶ Pertinet ad haruspicinam, vinationem. *Tibull.* 2, 1, 25. viden', ut felicixtis Significet placidos nuntia fibra Deos? *Cic.* 1, 1. Gentem nullam video, quae, non signififutura, et a quibusdam intelligi, praedicique , censeat. *Ov. Met.* 15, 576. Quid sibi signifitrepidantia consulit exta. *Id. ib.* 9, 494. Quid significant ergo mea visa? ¶ Item praenunpraemonstro. *Colum.* 11, 2. Ventus Africus statem significat. XV. Cal. Febr. Aquarius t oriri: ventus Africus: tempestatem significat; *ulò post:* Siderum occasus tempestatem facit: lum tantummodo significat. *Sic saepe eod. cap.* *n.* 18, 26, 66. *n.* 1. Significatur imber Librae u. *Id. ib.* 35, 69. Luna significabit serenos dies. 103, 106. *med.* Fons Neminie alio atque alio exoritur, annonae mutationem significans. ¶ sensum, vimque verborum. *Cic. Tusc.* 1, 36. *Carere* hoc significat, egere eo, quod habere *Id. Caecin.* 30. *med.* Videtis, hoc uno verbo icari res duas. *Phaedr.* 2, 8. haec significat fa- Dominum videre plurimum in rebus suis. Ad-10. ¶ Veteres dixerunt etiam *significor* depoforma, teste *Gell.* 18, 12. *f.* V. *Inscr.* allatam XTANS.

NĪFĬCUS, i, m. V. in SIGNIFEX.

GNĪLIS, e, adj. ad Signum coeleste pertinens. . 6, 193. Cum in Alexandria etiam Canopos parte interstitii signilis ultra terras emineat, esque geminos, et devexa non cernat, *h. e.* ini quod est inter quodlibet Signum coeleste, graduum triginta. *F.*]

NĪNUS, a, um, adj. ad Signiam, nunc *Segni*, ens, quae est urbs Volscorum in Latio, Roum colonia. Ejus regionis vinum austeritate e celebre est; ideoque utile continendae alvo, nedicamina numeratur, ut *Plin.* docet 14, 6, . Sic *Cels.* 4, 5. *med.* Vinum quam asperrimaxime Signinum. (Adde 4, 19.) *Mart.* 13, Potabis liquidum Signina morantia ventrem. *Sil.* 8, 380. spumans immitti Signia musto. *vero* 10, 131. laudat cymata, quae pariunt cini, et Signia monte Lepino. *Id.* 5, 10. ina generosissima enumerat *Signina:* quod et acit 15, 15, 16. addens ab aliis appellari *testa-* colore: fortasse quia Signiae testa nobilis nde *Signinum opus.* Meminit horum pirorum *n.* 11, 73., item *Cloatius* ap. *Macr. Sat.* 2, 15., 24. et 4, 19. et *Scrib. Comp.* 104. ¶ Signibus quid sit, docet *Plin.* his verbis 35, 12, 46. on excogitavit ars? fractis etiam testis utenut firmius durent, tusis calce addita: quae Signina: quo genere etiam pavimenta exco- *Colum.* 1, 6. *med.* Solum perfossum, et madefactum, velut Signinum opus, pavicuensatur. *Vitr.* 8, 7. *f.* Signinis operibus ex aut a superioribus locis excipiendae sunt co*uarum.* *Pall.* 1, 17. Signini parietes. ¶ Ab- *Colum.* 9, 1. Infossi lacus Signino consterqui receptam pluviatilem contineant. *Ulp.* , 20, 1. *f.* Si quis terrenum rivum Signinum velit. ¶ *Signini, orum,* Signiae incolae. , 5, 9. et *Liv.* 27, 10.

ĬTĔNENS, entis, adj. signa tenens, signignis seu sideribus ornatus. *Varr. L. L.* 4, 3. dicit Andromacha (ap. *Enn.*) Nocti: Quae eli signitenentibu' confici' bigis.

O, as, avi, atum, a. 1. σημειόω, notam apignum appingo, aut imprimo. *Festus:* Signaur signis notare, velut in pecoribus fit: sed eo pro scribere utebantur: unde et subsignaonsignare invenitur positum pro subscribere, cribere. *Virg. G.* 2, 269. Quin etiam coeli m in cortice signant, Ut quo quaeque (*ar-* odo steterit, qua parte calores Austrinos tuuae terga obverterit axi, Restituant. *Pl. Cist.* . Ecce locum signat, ubi cistella excidit. , 53. Signandi (*dies*) melioribus lapillis. *Id.* Pugio, quem curvis signat brevis orbita venis. *P.* 158. Reddere qui voces jam scit puer, et rto Signat humum, *h. e.* vestigia facit. *Virg.* 1. summo vestigia pulvere signent. *Ov. Am.* . (et *Virg. G.* 1, 126.) Signabat nullo limite humum. *Id. Fast.* 4, 819. Moenia signare *Id. Met.* 10, 210. Ecce cruor, qui fusus huaverat herbam; et *ib.* 13, 753. octonis iterum s actis, Signabat teneras dubia lanugine ma- ¶ De scribente. *Ov. Met.* 2, 326. Corpora mulo, signantque hoc carmine saxum: Hic t Phaeton, etc. *Virg. A.* 3, 387. rem carmi- *Colum.* 1, 3. *med.* Quod vir eruditissimus n vetus praeceptum numeris signavit. *Pl.* 2, 7. Cubitum longis litteris signabo jam usue, si quis, etc. [**Vell.* 2, 16, 1. quin rem gitatam animo meo — signem stilo.] ¶ te. *Cic. Fat.* 19. Visum objectum imprimet, signabit in animo suam speciem. *Ov. R.* . Tunc animo signa quodcumque in corpore est. *Mart.* 6, 27. Filia, quae patrii signagine vultus, *h. e.* vultu refert patrem. ¶ ente, aut sculpente. *Id.* 9, 75. Florentes nulla signavit imagine vultus. ¶ Est etiam sigillo obsignare. *Plin. ep.* 2, 20. Aurelia, ornata femina, signatura testamentum, etc. [*Cf. quae dicta sunt in V. SIGNATURA.] *Ov. Am.* 2, 15, 15. ut arcanas possim signare tabellas, Neve tenax ceram, siccave gemma trahat. *Mart.* 9, 88. Nunc signat meus annulus lagenam. *Id.* 5, 39. Supremas tibi tricies in anno Signanti tabulas, *h. e.* testamentum. Et absolute eod. sensu *Id.* 10, 70. Nunc ad luciferam signat mea gemma Dianam. ¶ Translate. *Id.* 4, 45. Ut qui prima novo signat quinquennia lustro, *h. e.* claudit aetatis annum quintum, et ad sextum, qui alterius lustri initium est, transit. *Plin. ep.* 10, 44. Vota pro incolumitate tua et suscipimus, et solvimus, precati Deos, ut velint ea semper solvi, semperque signari, *h. e.* concipi et firmari: ducta translatione a testamentis, quae signantur, ut rata sint. *Claud. in Eutrop.* 1, 380. et flavis signabat jura Suevis, *h. e.* statuebat, dabat. ¶ *Signare aurum, argentum, aes* est nummos publica nota impressa cudere. *Cic. Leg.* 3, 3. Aes, argentum, aurumve publice signanto. *Plin.* 33, 3, 13. Proximum scelus fecit, qui primus ex auro denarium signavit. ¶ Interdum *signare* est ostendere, designare, indicare, explicare. *Auct. dial. de Or.* 23. Neminem nominabo, genus hominum signasse contentus. *Id.* 6, 2. *med.* Et ut proxime utriusque differentiam signem, illud comoediae, hoc tragoediae simile. *Id.* 1, 4. *med.* Sed mihi locum signare satis est: non enim doceo, sed admoneo docturos. *Claud. Laud. Stil.* 2, 291. Signat prodigiis casus natura futuros. *Quint.* 2, 14. Non omnia nos ducentes ex Graeco sequuntur, sicut ne illos quidem, quoties suis utique verbis signare nostra voluerunt, *h. e.* significare. *Id.* 12, 10. Quae proprie signari poterant, circuitu coeperunt enuntiare. *Id. decl.* 12, 12. Parum proprie hoc legis verbo nefas istius signatur. *Lucan.* 4, 655. Signare nomine terras, *h. e.* dare nomina terris, appellare. *Mart.* 9, 17. de Earino: Nomine qui signat tempora verna suo. [**Vell.* 2, 115, 1. quali adjutore legatoque fratre meo — usus sit, — testatum est, et amplissimorum honorum, — signat memoria.] ¶ Item observare. *Virg. A.* 2, 422. primi clypeos mentitaque tela Agnoscunt, atque ora sono discordia signant. *Id. ib.* 12, 2. videt, sua nunc promissa reposci, Se signari oculis. *Mart.* 9, 60. Myrrhina signavit, seposuitque decem. ¶ Item ornare, decorare, insignire. *Virg. A.* 6, 781. Et pater ipse suo Superum jam signat honore. *Claud. Nupt. Honor. et Mar.* 272 si Bacchus amator Dotali potuit coelum signare Corona.

SIGNUM, i, n. σημεῖον, nota, indicium: quidquid nos in alterius rei notitiam ducit. [*Noster in hujus vocabuli notionibus explicandis exemplorumque ordine constituendo ita rectam rationem neglexerat, ut ejus constituendae hic qualiscumque modus ineundus sit visus. Ac primo quidem loco non translatae significationis exempla, ut a Nostro factum fuerat, sed ista debebant collocari, in quibus *signum* est nota, quae cognoscendi causa alicui rei adjecta, impressa est:] *Virg. G.* 1, 263. Aut pecori signum, aut numerum impressit acervis. *Cic. Or.* 2, 41. si signa et notas ostenderem locorum. [**Id. Fin.* 5, 25. fures rerum signa commutant. *Ov. Met.* 3, 16. Servitii signum nullum cervice gerens. ¶ Hinc absolute signum est id, quod notitiae causa ponitur. *Curt.* 5, 2, 7. ergo perticam, supra praetorium statuit, ex qua signum eminebat pariter omnibus conspicuum. *Id.* 7, 11, 21. vela, signum capti verticis conspexit. *Virg. A.* 5, 130. Hic viridem Aeneas frondenti ex ilice metam Constituit, signum nautis, pater.] *Quint.* 6, 3. *med.* Tabernae erant circa forum, ac scutum illud signi gratia positum. ¶ [*Ita solemne vocabulum est in rebus militaribus, ac primum quidem significat vexillum, non, ut Noster docuerat, quia fere effigies erat alicujus animalis, ut aquilae, lupi, draconis, apri, equi, etc. sed quod vexillum notae loco erat militibus, unde cognoscerent, quo se colligerent, ubi suos invenirent. Illud tamen notandum, designari quidem interdum v. *signum* aquilam, ut princeps signum legionum; plerumque tamen opponi aquilae, manipulorum et cohortium vexilla exprimens. Prioris generis exempla haec sunto:] *Liv.* 33, 7. Tam densa caligo obcaecaverat diem, ut neque signiferi viam, nec signa milites cernerent. *Caes. B. G.* 2, 25. Signifero interfecto, signo amisso; et *ib.* 4, 26. Signa subsequi; et *ib.* 5, 16. et 33. Ab signis discedere. *Sall. Jug.* 48. *med.* abesse; et *ib.* 55. Neque signa, neque ordines observare. *Id. Cat.* 9. *f.* Signa relinquere. [**Vell.* 2, 61, 2. sublatis signis ad Caesarem se contulerunt.] *Sall. Jug.* 60., *Nep. Dat.* 6. et *Caes. B. G.* 2, 25. et *ib.* 7, 67. inferre, *h. e.* in hostem ferre, armis et animis infestis ad hostem accedere, pugnam inire. *Sall. Cat.* 63. Maxumo clamore, signis infestis concurrunt: pila omittunt: gladiis res geritur. *Cic. Pis.* 21. Conferre signa cum hoste. Sic *Id. Manil.* 23. et *Liv.* 2, 50. Collatis signis pugnare, *h. e.* integris aciebus utrinque dispositis et appositis. *Virg. A.* 11, 517. Tu Tyrrhenum equitem collatis excipe signis. V. COLLATUS. ¶ [*Inservit v. *signum* interdum etiam circumscribendis legionibus ita ut *signum legionum* pro *legionibus ipsis* dictum videatur. *Vell.* 2, 112, 5. Apud signa quoque legionum trepidatum.] ¶ Et translate. *Cic. Font.* 16. At infestis prope signis inferuntur Galli in Fontejum, et instant atque urgent summo cum studio, etc. ¶ Sub signis milites esse dicuntur, cum suis ordinibus dispositi, atque armati in castris, in agmine, in acie sunt. *Lucr.* 5, 997. At non multa virum sub signis millia ducta Una dies dabat exitio. *Planc.* ad *Coss. Fam.* 10, 8. *med.* Legiones habeo quinque sub signis, reipublicae conjunctissimas. *Liv.* 3, 51. *med.* Porta Collina Urbem intravere sub signis. *Cic. Att.* 16, 8. Legionem sub signis ducere. *Tac. H.* 2, 14. Quingenti Pannonii nondum sub signis. [*— Pro manipulorum cohortiumque vexillis positum est in his:] *Cic. Cat.* 2, 6. *med.* Arma, secures, fasces, tubae, signa militaria, aquilam illam argenteam, etc. *Lucan.* 1, 6. infestisque obvia signis Signa, pares aquilas, etc. *Tac. H.* 2, 29. Circumdatum aquilis signisque. [**Id. A.* 1, 18. una tres aquilas et signa cohortium locant cp. 34. vexilla cohortium vocantur. Plura v. in *Böttich. Lex. Tac.* p. 428. ¶ Interdum *signum* pro manipulo, cohorte dicitur: nostr. *Ein Fähnlein.* *Liv.* 33, 1. Cum unius signi militibus pergit ire ad urbem: et 9. tribunus cum viginti signorum militibus; 25, 23. signi unius milites; 39, 20. legionis secundae signa tria. *Auct. B. Hisp.* 18. e suo signo periisse homines triginta quinque.] ¶ Praeterea *signa* sunt in re militari sonus tubae pugnam, aut iter, aut aliud quippiam indicentis, tesserae, et unum, aut duo verba (rarius plura) ab imperatore concepta, quibus utebantur in obeundis vigiliis. *Suet. Ner.* 9. Primo imperii die signum excubanti tribuno dedit *Optimam matrem;* et *Cal.* 56. Tribuno signum petenti, *Priapum*, aut *Venerem* dare consueverat. *Id. Claud.* 42. Quoties hostem, vel insidiatorem ultus esset, excubitori tribuno signum de more poscenti non temere aliud dedit, quam Ἄνδρ' ἐπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπαίνῃ; et *Virg. A.* 7, 637. it bello tessera signum. V. TESSERA; et *ib.* 3, 239. dat signum specula Misenus ab alta Aere cavo. *Sall. Cat.* 62. et *Virg. A.* 10, 310. Signa canunt: primus turmas invasit agrestes Aeneas. *Liv.* 4, 31. Incertam aciem, signum aliis dari receptui, aliis cani jubentibus, invasere Vejentes: *cani* dixit, quia signum pugnae tubarum cantu proponi consuevit, quo miles ad proeliandum accenderetur. ¶ Dicitur etiam *signum dare* eod. sensu. *Ter. Eun.* 4, 7, 11., *Liv.*, *Tac.* etc. Hinc *signo dato*, cum jussu imperatoris initur pugna, et acies tota movetur ad rem gerendam. *Caes. B. G.* 1, 52. Nostri acriter in hostes, signo dato, impetum fecerunt. *Sall. Jug.* 24. Milites Jugurthini, signo dato, castra hostium invadunt. *Cic. Har. resp.* 11. Vis innumerabilis repente fornicibus ostiisque omnibus in scenam, signo dato, immissa irrupit. ¶ Translate, cum multi simul aliquid aggrediuntur. *Cic. Pis.* 15. Mei capitis servandi causa Romam uno tempore, quasi signo dato, Italia tota convenit. *Sen. Br. V.* 12. *med.* Quanta celeritate, signo dato, glabri ad ministeria discurrant. *Id. ep.* 95. *med.* Transeo pistorum turbam, transeo ministratorum, per quos, signo dato, ad inferendam coenam discurritur. ¶ *Signum petere*, translate. *Sen. Ben.* 4, 2. Virtus ducere debet, imperare, summo loco stare: tu illam jubes signum petere, *h. e.* exspectare nutum voluptatis, eique parere. ¶ Signum tollere. Translate auctorem fieri, praeire hortando, invitando. *Cic. Marcell.* 1. His omnibus, ad bene de omni republica sperandum, quasi signum aliquod sustulisti. ¶ [*Hinc *signa* dicuntur pro notis, a re aliqua aliquo loco impressis. *Virg. A.* 8, 212. Quaerenti nulla ad speluncam signa ferebant, i. e. vestigia: [*qui usus dicendi sexcentis poetarum locis posset uberius explicari. ¶ Unde notio orta est, qua in universum pro indicio alicujus rei *signum* v. ponitur.] *Cic. Inv.* 1, 30. Signum est, quod sub sensum aliquem cadit, et quiddam significat, quod ex ipso profectum videtur, quod aut ante fuerit, aut in ipso negotio, aut post sit consecutum, ut cruor, fuga, pallor, pulvis, et quae his sunt similia. *Id. Or.* 2, 45. *f.* Neque facile est perficere, ut judex ad misericordiam adducatur, nisi tu ei signa doloris tui verbis, sententiis, voce, vultu, collacrymatione denique ostenderis. *Ter. Andr.* 3, 2, 1. Quae adsolent, quaeque oportet signa esse ad salutem, omnia huic esse video; et *Nep. Ages.* 7. *f.* Domum qui intrarat, nullum signum libidinis, nullum luxuriae videre poterat: contra, plurima patientiae atque abstinentiae. *Id. Att.* 17. Quod est signum, nullam unquam inter eos querimoniam intercessisse. *Quint.* 3, 6. Rem aliquam signis colligere. *Cic. Div.* 2, 26. *f.* Signum quibusdam dare cantandi. ¶ De ostentis, et quae mali aut boni aliquid praenuntiant. *Cic. Div.* 1, 35. Equus ejus repente concidit: nec eam rem habuit religioni, objecto signo, ut peritis videbatur, ne committeret proelium; et *ib.* 2, 70. *f.* Medici signa quaedam habent ex venis et ex spiritu aegroti: multisque ex aliis futura praesentiunt. *Virg. G.* 3, 503. Haec ante exitium primis dant signa diebus. Adde *ib.* 440. et *ib.* 4, 253. et *Cels.* 2, 3, 4. et 5. ¶ Speciatim est statua, effigies, simulacrum, imago vel fusilis, vel sculptilis, vel intexta; quia signum est ejus, cujus simile est. *Sall. Cat.* 11. Signa, tabulas pictas, vasa caelata mirari. *Cic. Verr.*

2, 4, 1. Nego signum ullum aeneum, marmoreum, eburneum fuisse, quin, etc. *Id. Off.* 1, 41. Pictores, et ii, qui signa fabricantur. *Virg. A.* 9, 263. argento perfecta, atque aspera signis Pocula. Adde *ib.* 5, 267. *Id. ib.* 536. Cratera impressum signis; et *ib.* 1, 652. pallam signis auroque rigentem. *Statuae*, et *signa* differunt in illo *Cat.* ap. *Gell.* 3, 7. Gratiam praecipuam claritudinis inclutissimae decoravere monimentis, signis, statuis, elogiis, historiis; et *Plin. ep.* 1, 20. Statuas, signa, picturas nihil magis, quam amplitudo commendat. Scil. *signa* proprie sunt simulacra Deorum, *statuae* imagines hominum, quod probatur auctoritate *Inscr.* ap. *Grut.* 174, 8. Junia D. F. Rustica signum aereum Martis, et signum Cupidinis, et statuas sibi et C. Fabio Juniano F. suo posuit. ℙ De imagine annulo, aliive rei insculpta, ad obsignandum, σφραγίς. *Cic. Cat.* 3, 5. Ostendi tabellas Lentulo, et quaesivi, cognosceretne signum: annuit. Est vero, inquam, signum quidem notum, imago avi tui, clarissimi viri. *Id. ib.* 3. Litterae, integris signis, praetoribus traduntur. *Id. Quint.* 6. Tabulae signis hominum nobilium consignantur. *Id. Att.* 9, 10. *med.* Volumen epistolarum tuarum, quod ego sub signo habeo, servoque diligentissime; et *Agr.* 1, 7. Nos sub signo claustrisque reipublicae positum vectigal servare non potuisse. ℙ Est etiam sidus, h. e. plurium stellarum conjunctio, ἄστρον, ζώδιον: quia secundum fabulas alicujus animalis similitudinem habet. *Cic. Div.* 1, 5. Si Luna defecisset in signo leonis. *Ov. Fast.* 5, 113. Nascitur Oleniae signum pluviale capellae. *Id. Met.* 13, 618. cum sol duodena peregit Signa. [*Prud. Apoth.* 615. signorum tractus, i. e. sidera lente et tractim moventia. V. *Gron. observv.* 2, 1. p. 112. *ed. Fr.*] ℙ Collegit Signorum omnium coelestium nomina uno carmine *Auson. Eclog. de* signis coelestib. V. ℙ *Signum* est etiam populare cognomentum, vel agnomen alicui facetiarum causa inditum, quod *vocabulum* quoque *Tac. A* 1, 23. apellat. *Vopisc. Aurel.* 6. Aurelianus fuit gladii exserendi cupidus; nam cum essent in exercitu duo Aureliani tribuni, hic, et alius, qui cum Valeriano captus est, huic signum exercitus apposuerat *manu ad ferrum*; ut si forte quaereretur, quis Aurelianus aliquid vel fecisset, vel gessisset, suggereretur, *Aurelianus manu ad ferrum*, atque cognosceretur. *Inscr.* ap. *Mur.* 1382, 8. Octaviae Felicitati signo Leonti conjugi dulcissimae et incomparabili Aur. Felicissimus signu (lege *signo*) Leontius B. M. F. Adde aliam ap. *Grut.* 631, 7. in qua *Lucilius Metrobius signo Sapricius.* Adde aliam ap *Fabrett.* p. 252. *n.* 42. ℙ Signum etiam dicitur tempus syllabarum, quod et Graeci σημεῖον vocant. *Mar. Victor.* p. 2485. Σημεῖον autem veteres χρόνον, id est tempus, non absurde dixerunt ex eo, quod signa quaedam accentuum, quae Graeci προσῳδίαν vocant, syllabis ad declaranda temporum spatia superponuntur, unde tempora signa Graeci dixerunt. ℙ Sunt qui putant, primam syllabam corripi posse, quod sit ante mutam et liquidam. *Lucr.* 5, 916. Nil tamen esse signi, etc. Sed alii leg. *Nil tamen est signi.* [*Ita Eichstadt.*]

*SIGUS, opp. Numidiae. *Tab. Peut.* ℙ Scribitur et *Sugus. B. A.*

SIL, silis, n. ὤχρα, genus coloris fossicii, lutei, seu flavi. Videtur dictum ab ἰλὺς, limus. *Plin.* enim *l.* mox *c.* Sil proprie limus est. In sexto casu *sile* habet. *Id.* 33, 12. In argenti et auri metallis nascuntur etiam pigmenta, sil, et caeruleum. Sil proprie limus est. Optimum ex eo, quod Atticum vocatur: proximum marmorosum: tertium genus pressum, quod alii Syricum vocant ex insula Syro; et *ib.* 13, 56. Sile pingere instituere primi Polygnotus et Mycon, Attico dumtaxat. Hoc secuta aetas ad lumina usa est: ad umbras autem Syrico, etc.; et *ib.* 57. Teritur difficillime sil: in medendo leviter mordet, adstringitque, et explet ulcera. *Vitr.* 7, 11. Gleba silis boni coquitur, ut sit in igne candens: ea autem aceto exstinguitur, et efficitur purpureo colore. ℙ Estne peregrini vox nominis, an Latii, sil? *Auson.* quaerit *Idyll. Technopaegn. in Grammat.* 12, 8. ℙ Est etiam *silis* idem ac seselis herba. V. SILATUM.

[SILA, ae, f. mons silvosus Italiae inferioris, in Bruttiis, Apennini illuc procurentis jugi pars extrema, picariis celebris. V. BRUTTIUS et PICARIA. *Virg. G.* 3, 219. Pascitur in magna Sila formosa juvenca. *Id.* 12, 715. Ac velut ingenti Sila, summoque Taburno. *Plin.* 3, 5, 10. Inde Apennini silva Sila. *F.*]

SILACEUS, a, um, adj. ad sil pertinens. *Plin.* 35, 7, 32. Quatuor coloribus solis immortalia illa opera fecere: ex albis Melino, ex silaceis Attico, ex rubris Sinopide Pontica, ex nigris atramento. *Vitr.* 7, 4. *med.* et *ib.* 5. Cunei silacei, et miniacei.

*SILANA, ae, f. opp. Thessaliae. *Liv.* 35, 13. ℙ Silana, κρήνη. V. in SILANUS. *B. A.*

[SILANIANUS, a, um, adj. ad Silanum pertinens, ut Silanianum SC., quod factum est P. Cornelio Dolabella et C. Junio Silano Cos. (*h. e.* ann. a Chr. n. X.) de servis, cujus dominus occisus fuerit, *Ulp. Dig.* 29, 5, 1. *F.*]

*SILANION, onis, m. nobilis statuarius, Atheniensis. *Plin.* 34, 8. *Cic. Verr.* 4, 57. *Vitr. praef.* 6. *med. B. A.*

SILANUS, i, m. vultus aeneus vel marmoreus, in cujus ore desinit fistula, unde aqua effunditur: ita dicitur, quia ille plerumque refert personam Sileni, qui Graece Σιληνὸς, et Dorice Σιλανὸς appellatur. Id apparet ex nummis ap. *Morell. Fam. Rom.* in gente Junia *tab.* 1. *n.* 6, qui hanc Sileni personam in aversa parte habent, simulque alludunt ad cognomen D. Junii Silani. *Gloss. Philox.* Κρουνός, fluor, tubus, silvanus (lege silanus). Item Silanus, Silana, κρήνη, Silanum, ὑδρίον. *Lucr.* 6, 1262. Multa siti prostrata viam per, proque voluta Corpora silanos ad aquarum strata jacebant. *Cels.* 3, 18. *med.* Confert etiam aliquid ad somnum silanus juxta cadens. *Inscr.* ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 3321. C. Julius Severus ob honorem magisterl Coll. Fabrum silanum pecunia sua fecit, Muciano et Fadiano (lege *Fabiano*) Cos. *h. e.* ann. a Chr. n. CCI. Adde *Hyg. fab.* 169. ℙ Differt a *rivo*, quia silanus est artificio factus, cujus fistula e ligno, plumbo, aere, etc., rivus canalis terrenus aut lapideus, per quem pars aquae e flumine aut fonte decurrit. *Festus* in *Tullios*. Tullios alii dixere silanos, alii rivos. ℙ *Silanus* est etiam cogn. R. V. SILANIANUS. [*Emendavit hunc locum *F.*]

SILARUS, i, m. *Sele*, Σίλαρις, fluvius Picentinorum, eos a Lucanis disterminans. Oritur ex Apennino, et in Salernitanum sinum exit. Non virgulta modo ejus aquis immersa, sed et folia lapidescunt, alias potu salubri. *Plin.* 2, 103, 106. et *Sil.* 8, 582. ℙ *Et fluvius Italiae superioris, in Gallia Togata, medio loco inter Claternam et Forum Corneli. *Tab. Peut. B. A.*

SILATUM, inquit *Festus*, antiqui pro eo, quod nunc jentaculum dicimus, appellabant, quia jejuni vinum sili conditum ante meridiem absorbebant. Vox est adjectiva, et subauditur *vinum* sili sive seseli conditum.

SILAUS, i, m. apium palustre, herba nascens glareosis et perennibus rivis, cubitalis apii similitudine. Coquitur ut olus acidum, magna utilitate vesicae. *Plin.* 26, 8, 56.

[SILBIANUS, a, um, adj. ad Silbium pertinens, Phrygiae majoris urbem, cujus meminit *Ptolem.* 5, 2. Hinc *Silbiani, orum,* incolae illius urbis ap. *Plin.* 5, 29, 29. *F.*]

SILENA, ae, f. *Lucr.* 4, 1162. Simula, Silena, ac Satura est, *h. e.* ea femina, quae *simula*, nempe naso simo et colliso est, *Silena aut Satyra* vocatur, quia Silenus, et Satyri simis naribus pinguntur.

*SILENI, orum, populi Indiae, Indum amnem accolentes. *Plin.* 6, 20. *B. A.*

SILENS, entis, part. a *sileo*: σιγῶν, ἄψοφος, qui silet, tacitus. *Plin.* 8, 40, 61. de cane venatico: Visa fera, quam silens et occulta, quam significans demonstratio est, cauda primum, deinde rostro! *Ov. Fast.* 2, 609. Duc, ait, ad Manes: locus ille silentibus aptus. *Val. Fl.* 7, 407. vultu defixus uterque silenti. ℙ Metonymice *anni silentes*, quinque illi, quos totos silebant novi discipuli Pythagorae, solum ea quae dicerentur, audientes. Unde *Ov. Met.* 15, 66. *coetus silentum, dictaque mirantum* vocat Pythagoreos auditores. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 157. Pythagorae monitus, annique silentes. ℙ Metaleptice dicitur de Manibus: quorum cum nulla sint corpora, nullae item voces. *Virg. A.* 6, 264. Dii, quibus imperium est animarum, umbraeque silentes; et *ib.* 432. ille (*Minos*) silentum Conciliumque vocat, vitasque et crimina discit. *Ov. Met.* 15, 772. sedes intrare silentum; et *ib.* 5, 356. et rex pavet ipse silentum. *Val. Fl.* 1, 750. pia turba silentum. *Claud. in Ruf.* 1, 125. et *Rapt. Pros.* 2, 237. Silens populus. *Sen. Med.* 740. vulgus silentum. *Id. Hipp.* 221. silens nocte perpetua domus, *h. e.* Inferi. ℙ Poetice de locis solitariis, et de temporibus dicitur, quibus siletur, et nulla est vox, aut strepitus. *Virg. G.* 1, 476. Vox quoque per lucos vulgo exaudita silentes. *Id. A.* 9, 393. dumisque silentibus errat. *Petr. Sat.* 89. Qualis silenti nocte remorum sonus Longe refertur: sc. Cum tacet omnis ager, pecudes, pictaeque volucres, ut ait *Virg. A.* 4, 525. Sic *Tibull.* 1, 5. 16. Vota novem Triviae nocte silente dedi. *Stat. Th.* 1, 337. Titanis late mundo subvecta silenti, Rorifera gelidum tenuaverat aera biga, *h. e.* tempore noctis: qua ratione *tacentes tenebras* dixit *Quint. decl.* 10, 7. ℙ Item de tranquillis et quietis. *Lucan.* 1, 579. Silentes aurae. *Colum.* 12, 25. venti. *Id.* 4, 29. *med.* Dies tepidus, et silens a ventis; et 3, 19. Eligere sationi silentis, vel certe placidi spiritus diem. *Plin.* 18, 28, 69. Quae silente coelo serenisque noctibus fiunt. *Val. Fl.* 5, 523. Silens unda. ℙ *Silens luna* dicitur, cum non apparet, *h. e.* in interluniis. *Plin.* 16, 39, 74. Arbores utilissime in coitu lunae sterni: quem diem alii interlunii, alii silentis lunae appellant. Adde *Cat. R. R.* 29, 40., et 50. et *Colum.* 2, 10. ℙ Rustica, sed commoda metaphora *silentes* ferularum *coliculos* dicit *Colum.* 12, 7., qui nondum folia emiserunt; et *silentem florem* vitis albae, qui nondum sese aperuit; et 4, 27. *silentes vineas*, quae nondum germinarunt: eodemque sensu *ib.* 29. *silens sarmentum*: et 11, 2. *med. silentes surculos.* ℙ *Silentia ova* ap. *eund.* 8, 5. sunt, in quibus nullus pullorum motus sentitur. ℙ *Silentes lege* …
Lucan. 5, 31. cum justitium est, et forum tacet, … in bello praesertim civili. Sic *Plin. Pan* 36. … juvat cernere aerarium silens et quietum, et quale … delatores erat! *h. e.* sine litibus et strepitu for… ℙ *Quercus silentes* ap. *Lucan.* 3, 179. sunt Dodo… ae nulla edentes oracula. ℙ *Silentia arma* ap. … *Ecl.* 1, 67. cessantia, quiescentia pacis tempor…

SILENTER, adv. tacite. *Juvenc.* 3, 462. qua… guia rura silenter Agmine Jordanis viridis pro… pit amoeno.

SILENTIARIUS, ii, m. ἡσυχοποιός, servus … conservis suis in privatorum, aut principum … bus silentium indicit. Huc pertinent illa *Sen. e…* Infelicibus servis movere labra, ne in hoc quide… loquantur, licet: virga murmur omne compes… et ne fortuita quidem verberibus excepta sunt, … sis, sternutamentum, singultus: magno malo … voce interpellatum silentium luitur. *Salv. Gu…* 4, 3. Servi quippe pavent actores, pavent sil… rios, pavent procuratores; ab omnibus caed… ab omnibus conteruntur. *Inscr.* ap. *Maff. Mus…* 445, 4. P. Aelius Aug. Lib. Telesphorus silenti… Alia ap. *Fabr.* p. 206. *n.* LIV. T. Aelius Theor… Lib. silentiarius. ℙ Postremis imperii R. ter… bus servile hujusmodi ministerium ita nobili… fuit, ut dignitas palatina evaderet; hinc sile… fuerunt triginta cum tribus eorum decurionibu… in palatio Augustorum ad quietem pertinentia… bant. *Imp. Anastas. Cod.* 15, 62, 25. Viros cl… mos sacri nostri palatii silentiarios, circa late… strum militantes, de tutelis, et curationibus ex… sancimus. *Imp. Justin. ib.* 3, 28, 30. *f.* Spec… silentiarii. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 207. *n.* 512. Q. … lius M. F. Quir. Saturninus silentiarius dome… Alia ap. *Grut.* 1053, 10. Julius Felix Valenti… V. C. et ex silentiario sacri palatii. [*Hunc … ita emendavit F., ut totus ab ipso vindica… meritoque possit.]

[SILENTIOSE, adv. silenter. *Cassiod. V…* 1. *med.* Paucis litigia nodosa dissolvit, bella … tia sub quiete disponit, silentiose geritur pu… bonum. *F.*]

SILENTIOSUS, a, um, adj. silens, tacitus, … tus. *Appul. Met.* 11. *in.* Nactus opacae noc… lentiosa secreta.

SILENTIUM, ii, n. σιγή, reticentia, tacitur… sive a loquendo abstineatur, sive a quovis ali… pitu. *Cic. Or.* 3, 35. *extr.* Haec cum Crassus … set, parumper et ipse conticuit, et ceteris sile… fuit. *Id. Q. Fr.* 2, 1. Lupus egit causam agr… pani sane accurate: auditus est magno silenti… *Att.* 5, 16. *f.* De Partho silentium est; et *P…* 1, 6. Silentium quod venationi datur; et *Ter…* *prol. f.* Causam accipite, et date silentium. … 16. Obtinere silentium; et *Ov. A. Am.* 2, 603 … stare silentia rebus. *Plin. ep.* 1, 23. (et *Sue…* 55.) Silentium indicere. *Id. ep.* 4, 17. et *ep…* tenere intra se. *Id. Pan.* 55. et *Virg. A.* 10, 63 … pere. *Ov. Met.* 9, 691. suadere digito. *Tac…* 25. manu poscere. *Gell.* 15, 2. Tum silentio … diendum petito, loqui coeptabat. *Cic. Att…* *med.* Silentio quippiam transire; et *Part.* 23. … 21. praeterire; et *Phil.* 13, 6. (et *Just.* 43, 1.) … termittere; et *ib.* 7, 3. praetervehi. *Quint…* *med.* dissimulare. ℙ *Silentium facere*, silen… silentium adhibere, σιωπὴν ποιεῖν. *Pl. Amph…* 15. Ita huic facietis fabulae silentium. *Cic. …* 28. Tu tamen silentium fieri jussisti. *Ov. …* 183. Desierat paucis: nec longa silentia feci: … tigi verbis ultima verba meis. *Plin* 32, 5, 18 … tis rubetis in populum, silentium fieri. Hinc … *tio facto*, cum omnes conticuerunt. *Quadr…* *Gell.* 9, 13. Extemplo silentio facto, cum vo… xima conclamat. Adde *Petr. Sat.* 14. *extr.*, … 7. *f.* et *Quint.* 5, 2. ℙ *Silentium facere* est … indicere, in causa esse, ut sileatur. *Phaedr…* Silentium ipsa fecit exspectatio. *Liv.* 2, 45 … Fabius cum silentium classico fecisset, etc. … *H.* 3, 20. Antonius inserens se manipulis, ub… ctu et auctoritate silentium fecerat, affirmaba… *Pers.* 4, 7. Fert animus calidae fecisse silent… bae Majestate manus. Adde *Curt.* 10, 6. ℙ … tivus *silentio*, sine verbis aut strepitu. *Caes…* 7, 11. 18. et 58. Media nocte silentio profect… hostium castra pervenit. *Liv.* 9, 38. *f.* Noct… de, silentio, ut mos est, L. Papirium dictator… xit. *Cic. Tusc.* 2, 20. Cum pueros Lacedaem… deris excipientes gravissimas plagas, et feren… lentio; si te forte dolor aliquis convellerit, … mabis ut mulier? et *Jabol. Dig.* 19, 2, 51. … autem in hac specie id silentio convenisse, … praestaretur. ℙ *Per silentium*, et *cum silenti…* lentio. *Ter. Ph. prol.* 30. Date operam, ade… quo animo per silentium. *Tac. A.* 4, 53. … diu, ac per silentium lacrimis. *Ter. Eun. p…* Date operam, et cum silentio animum attendit… *Pecunia silentium vendere*, ap. *Ascon. arg. or.* … *Cornel. med.* est pecunia accepta ab accusatio… sistere. ℙ Translate est quies, otium, cessati… sidia, secordia. *Ter. Hec. prol.* 2, 35. Nunc … nulla est: otium et silentium est. *Liv.* 2, 4… vum seditionis genus, silentium otiumque in…

Id. 37, 38. Biduum deinde silentium fuit is transgredientibus amnem. *Cic. Pis.* 14. Cu- taciturnitas silentium perpetuum judiciorum ac *Sall. Cat.* 1. Omnes homines, qui sese student tare ceteris animalibus, summa ope niti decet, silentio ne transeant. *Sil.* 3, 145. Quantum n distant a morte silentia vitae? *Tac. Agr.* 3. nnis, quibus juvenes ad senectutem, senes pro- ipsos exactae aetatis terminos per silentium us; et *ib.* 6. Silentium praeturae, *h. e.* quae actis, et sine jurisdictione transigitur; et *ib.* tudia fori, et civilium artium decus in silen- acta, *h. e.* jacere, et latere coacta. *Enn.* ap. *Sat.* 6, 2. *med.* Mundus coeli vastus constitit io, *h. e.* a motu cessavit, et nullum sonitum . ℙ Item oblivio, cum alicujus facta silentur, enebris jacent. *Sen. ep.* 21. Pauca ingenia ca- xserent, et in idem quoque silentium abitura, oni resistent. *Plin. ep.* 9, 14. Proferre ali- e tenebris et silentio. Huc pertinet etiam lo- *lii* modo allatus. *Sall. Cat.* 2. Eorum ego vi- mortemque juxta aestimo, quoniam de utraque . ℙ *Silentium noctis*, teste *Varr. L. L.* 5, 2. est idem quod concubium, et nox intempesta. rsim autem est tempus nocturnum, quo tacent t quiescunt. *Liv.* 5, 32. Se vocem noctis o audisse clariorem humana. *Sil.* 5, 2. alta a noctis. *Lucan.* 5, 508. vasta silentia noctis, um late silent omnia. *Virg. A.* 2, 235. tacitae nica silentia lunae, *h. e.* luna favente Graecis ua per noctis silentium. ℙ In auspiciis *silen-* st, cum nihil vitii intervenit. *Festus:* Silen- rgere, ait *(Atejus Capito)* dici, ubi qui post m noctem auspicandi causa ex lectulo suo si- surrexit, et liberatus a lecto, in solido se po- edetque, ne quid eo tempore dejiciat: rursus- in lectum reposuit. Hoc enim est proprie si- , omnis vitii in auspiciis vacuitas. Veranius on utique ex lecto, sed ex cubili: nec rursus lectum reponere necesse esse. *Id.* in *Sini-* Sinistrum in auspicando significare ait Ate- pito, laetum et prosperum auspicium: at si- n dubii dumtaxat vacat vitio. Igitur silentio e cum dicitur, significat non interpellari, quo rem gerat. *Cic. Div.* 2, 34. Peritum esse ne- st eum, qui silentium quid sit, intelligat, Id lentium dicimus in auspiciis, quod omni vitio Hoc intelligere, perfecti auguris est. Illi au- i in auspicium adhibetur, cum imperavit is, spicatur: *Dicito, si silentium esse videbitur;* picit, nec circumspicit: statim respondet, *si- esse videri.* Haec *Cic.* ℙ De ligno enodi, ue, et quod ictu non resonet, et in caedendo, mendo nihil strepat. *Plin.* 16, 16, 28. In materies honorata buxo est, raro crispanti, radice: cetero lenis quies materiae, silentio , et duritiae, ac pallore commendabilis.

NTUS, a, um, adj. silens, solitarius (vox ut Silenta loca, *Naevius* ap. *Gell.* 19, 7.

NUS, i, m. Σιληνὸς, Bacchi nutricius et gus, semper asino vehi solitus, semperque quem *Aratus* in gratiam alumni inter sidera tum dicit. *Serv.* ad *Virg. Ecl.* 6. quae *Silenus* tur, 13. Alii Mercurii filium, alii Panos et ae, alii ex guttis cruoris Coeli natum esse t. ℙ Dictus est a σιλλαίνειν, *h. e.* petulan- re. *Hor. A. P.* 239. Custos famulusque Dei alumni. ℙ Sileni quoque ceteri comites dicti fuere. Imo et Bacchus ipse Silenus vo- st, ut ex *Suida* constat. *Cic. Tusc.* 1, 48. etiam de Sileno fabella quaedam, qui cum a aptus esset, hoc ei muneris pro sua missione scribitur, docuisse regem, *Non nasci homi- e optimum esse, proximum autem quam pri- ori. Virg. Ecl.* 6, 13. Chromis, et Mnasy- antro Silenum pueri somno videre jacentem, n hesterno venas, ut semper, Iaccho. *Ov.* , 413. Te quoque, inexstinctae Silene libidi- nt. Nequitia est, quae te non sinit esse se- *l. A. Am.* 1, 543. Ebrius ecce senex pando asello Vix sedet, et pressas continet arte Dum sequitur Bacchas, Bacchae fugiuntque, ue; Quadrupedem ferula dum malus urget In caput aurito cecidit delapsus asello: Cla- Satyri, surge age, surge, pater. ℙ Multi fabulis Sileni, nempe proceres Nysae urbis , qui expugnata a Baccho patria, ipsum in expeditione Indica secuti dicuntur. V. NY- . ℙ Fuit hoc nomine et Graecus histori- i res Annibalis descripsit. *Cic. Div.* 1, 24. *annib.* 13. *Liv.* 26, 49. *Plin.* 4, 22. *Stra-* Σίλανος. Cf. *Voss. de Hist. Graec.* 3, 189. *agon. B. A.*

O, es, ui, a. 2. σιγάω, taceo, silentio utor. Silere tacere significat, victo verbo ab S quae nota silentii est. Discrimen esse qui- ant inter *sileo*, et *taceo*, ex illo *Plauti Poen.* Sileteque, et tacete, atque animum advor- *ront.* p. 2196. Silet, cujus loquentis sermo itur: ab ipsa significatione litterae *S.* tacet, oqui quidem coepit. [*Jure *Doederl.* 1, 85., praeferendam censet, quam Popma p. 641. V. DD. sententiam: *Silere* nihil aliud esse ac nihil soni edere, *tacere* contra ne verbum quidem proferre, loquendo abstinere, reticere. Quam diffe- rentiam comprobatu quidem difficilem propter hanc ipsam utriusque verbi simillimam ideoque poetis si- ne sensus detrimento saepius permixtam notionem fir- mat bonorum prosae orationis scriptorum usu, op- positorum genere, derivatorum ratione atque Grae- corum comparatione.] ℙ In usu haec differentia non servatur. *Pl. Capt.* 3, 1, 19. Quo imus una, in- quam, ad prandium? atque illi tacent: quis ait, huc? aut quis profitetur? inquam: quasi multi si- lent. *Cic. Sull.* 29. Si cum ceteri de nobis silent, non etiam nosmetipsi tacemus. *Cic. Att.* 2, 18. *f.* Aveo pugnare, magna sunt hominum studia. Sed nihil affirmo: tu hoc silebis. *Id. Fl.* 3. Fuit in Cili- cia tribunus militum: ea res siletur. *Id. Div. Verr.* 10. *med.* Silebitur toto judicio de maximis illius fur- tis. [*Ter. Ph.* 5, 2, 13. De iurgio siletur.] *Ov. Met.* 12, 575. Nec tamen ulterius, quam fortia fa- cta silendo, Ulciscar fratres. *Id. Pont.* 3, 1, 148. Nec factum defende meum: mala causa silenda est. *Id. ib.* 2, 2, 61. Lingua sile: non est ultra narra- bile quidquam. Γνώμη est illud *Sen. Hipp.* 876. Alium silere quod voles, primus sile. ℙ Translate. *Cic. Acad.* 1, 1. Silent enim diutius Musae Varronis, quam solebant, *h. e.* nihil scribit Varro, nihil edit. *Hor. Od.* 4, 8, 21. Si chartae sileant quod bene feceris; et *ib.* 9, 30. non ego te meis Chartis inornatum silebo. *Sen. Herc. Oed.* 39. Nulla me tellus silet. *Virg. A.* 9, 190. silent late loca, *h. e.* nullus amplo spatio exauditur strepitus. *Id. G.* 1, 247. intempesta silet nox. V. SILENS et SILENTIUM. ℙ Est etiam cessare, otiosum esse. *Cic. Mil.* 4. Silent leges inter arma. *Albinov.* 1, 185. Jura silent, mutaeque tacent sine vindice leges. *Val. Fl.* 4, 281. fixaque silet Gradi- vus in hasta, *h. e.* quod ait *Stat. Th.* 7, 10. posita respirat cuspide Mavors. *Tac. H.* 3, 47. Nec ceterae rationes silebant. Subita per Pontum arma barba- rum mancipium moverat. *Cic. Leg.* 3, 17. *f.* Si quando ambitus sileat. ℙ Cum inf. *Auct. B. Hisp.* 3. *med.* Unus ex nostris respondit, ut sileat ver- bum facere, *h. e.* verbis abstineat. ℙ Item quie- tum, tranquillum esse. *Virg. A.* 5, 127. Tranquillo silet, immotaque attollitur unda Campus. *Id. Ecl.* 9, 57. et *Val. Fl.* 7, 542. Silet mare. *Sen. Med.* 627. Restitit torrens, siluere venti. *Colum.* 2, 21. Si com- pluribus diebus undique silebit aura. *Ov. Met.* 7, 185. homines volucresque, ferasque Solverat alta quies: nullo cum murmure sepes, Immotaeque silent frondes, silet humidus aer. ℙ *Silitum est*, tacitum est. *August. C. D.* 16, 2. *med.* Deinceps usque ad Abraham de justorum aliquorum commemoratione silitum est, per annos amplius quam mille. Alii leg. *silentium est.*

SĬLER, ĕris, n. frutex aquosis locis crescens: qui nobis incognitus esse creditur. *Plin.* 16, 18, 31. Non nisi in aquosis proveniunt salices, alni, populi, si- ler. *Id.* 24, 10, 44. Sileris folia illita fronti capitis dolores sedant. Ejusdem sedem tritum in oleo phthi- riases coercet. Serpentes et hunc fruticem refu- giunt: baculumque rustici ob id ex eo gerunt. *Virg. G.* 2, 12. molle siler, lentaeque genistae. Ubi *Serv.:* Arboris genus est: et notandum genus neutrum de arbore: quod est admodum rarum. ℙ Item Sila- rus fluvis. *Lucan.* 2, 425. radensque Salerni Culta Siler.

SĬLESCO, is, n. 3. silere incipio, conticesco. *Virg. A.* 10, 101. eo dicente, Deum domus alta si- lescit. ℙ Translate est sedari, quietum fieri. *Ter. Ad.* 5, 2, 9. Quid ego nunc agam? nisi, dum hae silescunt turbae, interea in angulum aliquo abeam. *Catull.* 46, 2. Jam coeli furor aequinoctialis Jucun- dis Yephyri silescit auris. *Ov. Trist.* 2, 151. de ven- tis: Sed modo subsidunt, intermissique silescunt.

*SILEUM, i, n. Σίλειον *Steph. Byz.* opp. Phry- giae majoris. *Liv.* 38, 14. *B. A.*

SĬLEX, ĭcis, m. et f. πυρίτης λίθος. Videtur proprie esse lapis sectilis, ut in LAPIS dictum est. Unde *Vitr.* 2, 5. Etiam de calce diligentia est adhi- benda, uti de albo saxo, aut silice coquatur: et quae erit ex spisso et duriore, erit utilior in stru- ctura: quae autem e fistuloso, in tectoriis. Videtur *Vitr.* designare eam, quae ab Italis dicitur *scaglia.* ℙ Sed et quodcumque parvae molis saxum *silex* dici- tur, ut id, ex quo ignis excuti solet: et tum adje- ctive, tum substantive usurpatur. *Pl. Poen.* 1, 2, 77. Illa mulier lapidem silicem subigere, ut se amet, potest. *Mil.* Pol id quidem haud mentire: nam tu es lapide silice stultior. *Liv.* 30, 43. *med.* Ut fetiales privos lapides silices, privasque verbenas secum fer- rent. *Id.* 1, 24. *f.* Porcum saxo silice percussit. *Fest.* in *Lapidem:* Lapidem silicem tenebant juratu- ri per Jovem, haec verba dicentes: Si sciens fallo, tum me Diespiter, salva urbe arceque, bonis ejiciat, uti ego hunc lapidem. *Liv.* 41, 27. Clivum Capitoli- num silice sternendum curaverunt. *Juven.* 6, 349. Pedibus silicem atrum conterere, *h. e.* peditem per vias silice stratas incedere. [*Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 5, 40. Si facile silicem toleravero, quantum pote ad te curram, *h. e.* viam silice stra- tam. *F.*] *Virg. A.* 1, 178. silici scintillam excudit Achates. *Ov. Met.* 7, 107. terrena silices fornace so- luti Concipiunt ignem liquidarum aspergine aqua- rum. *Colum.* 3, 11. *med.* Est vineis amicus etiam silex, cui superpositum est modicum terrenum. *Ov. Met.* 11, 30. torquere silices; et *ib.* 7, 139. jacula- ri in hostes. ℙ Dicitur et de magnis saxis, petra, rupe, marmore. *Lucr.* 6, 683. de Aetna: totius sub- cava montis Est natura, fere silicum suffulta caver- nis. *Virg. A.* 6, 470. Nec magis incepto vultum ser- mone movetur, Quam si dura silex, aut stet Mar- pesia cautes. *Suet. Cal.* 37. *med.* Jactae moles pro- fundo mari, excisae rupes durissimi silicis. *Virg. A.* 8, 233. Stabat acuta silex praecisis undique sa- xis, Speluncae dorso insurgens. *Sen. Phoen.* 69. Nu- dus hic pendet silex. *Lucan.* 4, 304. juventus duris silicum lassata metallis. *Stat. Silv.* 1, 2, 148. Hic Libycus, Phrygiusque silex, hic dura Laconum Sa- xa virent. ℙ *Silice vias sternere* proprie est ex- struere silice multangulo, qui lapidi seu saxo qua- drato opponitur. V. QUADRATUS. *Liv.* 41, 27. Censores vias sternendas silice in Urbe, glarea extra Urbem substernendas marginandasque primi omnium locaverunt; et *mox:* Et extra portam Trigeminam emporium lapide straverunt, *h. e.* lapide quadrato; et paulo post: Et extra eandem portam in Aventi- num porticum silice straverunt. ℙ Translate dici- tur de duritia animi. *Quint. decl.* 6, 19. *f.* Non erat illi ferreum pectus, nec cor silice concretum, ut haec pati posset aequo animo. *Tibull.* 1, 1, 77. non tua sunt duro praecordia ferro Vincta: nec in tenero stat tibi corde silex. *Ov. Trist.* 3, 11, 4. Et dicam silices pectus habere tuum. *Id. Pont.* 4, 10, 3. Ecquos tu silices, ecquod, carissime, ferrum Du- ritiae confers, Albinovane, meae? ℙ [*Mons Sici- cilis*, nunc *Monselice*, oppidum haud ignobile in Ve- netia, inter Ateste ac Patavium. Illius mentio est ap. *Paul. Diac. de reb. gest. Langob.* 2, 14. *Id. ib.* 4, 26. Sequenti tempore Langobardi castrum Mon- tis Silciis invaserunt. *F.*]

SĪLĬĀNUS, a, um, adj. ad Silium aliquem per- tinens: quod est nomen propr. R. hominis. *Cic. Att.* 12, 27. Silianum negotium; et *ib.* Siliana villa. Ad- de *ib.* 31.

SĬLĬCĀRĬUS, a, um, adj. ad silicem pertinens. *Silicarii*, qui silice vias sternunt. Eorum opera erat in aquaeductibus sarciendis. Vias enim stratas per- rumpebant reparandis aquaeductuum vitiis: postea rursus sternebant. *Front. Aquaed.* 117. Familia de- ducitur in villicos, castellarios, circitores, silica- rios, tectores.

*SILICENSIS, e, adj. *Hirt. B. Alex.* 57. Sego- viam ad flumen Silicense venit. ℙ Fortasse i. q. Sin- gulis. Item flumen esse posse, quod hodie *the Xenil* audit, censet *Martiniere, le Grand. Dict. Geogra- phique* etc. Sunt quibus locus corruptus videtur esse. *B. A.*

SĬLĬCERNĬUM, ii, n. περίδειπνον, coena funebris, quam alio nomine exsequium scriptores vocant. Sed et Verrius existimat, silicernium dici, quod nos farcimen dicimus, quo fletu familia purgabatur: quia, cujus nomine ea res instituebatur, is etiam silentium (al. *silicem*) cerneret. Caecilius: Credidi, silicer- nium ejus me esse esurum. Haec *Festus: Serv.* ad illud *A.* 5, 92. Libavitque dapes, etc. Leviter gu- stavit epulas superpositas, quae silicernium vocan- tur, quasi silicenium, supra silicem positae: quae peractis sacris, senibus dabantur, ut se cito mori- turos cognoscerent. Haec *Serv. Non.* 1, 235. Sili- cernium pessime intelligentes, ita posuisse Teren- tium putant, quod incurvitate silices cernat senex. Si- licernium est proprie convivium funebre, quod senibus exhibetur. Varro: Funus exsequiati laute, ad se- pulcrum antiquo more silicernium confecimus. *Haec Non.* ℙ De farcimine *Arnob.* 7, 229. Quid sibi haec volunt, apexabo, isicia, silicernia, longabo? quae sunt nomina et farciminum genera, hirquino alia sanguine, comminutis alia inculcata pulmonibus. ℙ Est convicium in senem, quasi ejus causa brevi silicernium futurum sit. *Ter. Ad.* 4, 2, 48. I sane: ego te exercebo hodie, ut dignus es, silicernium. Ubi *Donatus:* Coena quae infertur Diis Manibus, quod eam silentes cernant, idest umbrae possideant: vel quod qui haec inferant, cernant tantum, neque degustent: nam de his quae libantur inferis, quis- quis comederit, aut hiberit, funestatur. Aut erit si- licernium senex, qui jam jamque silentibus umbris cernendus sit: et sic est melius, quam ut quidam Xenophonta (*Voss.* mallet *geronta*, γέροντα) inter- pretantes putant, sic nos silicernium intelligere, *h. e.* silicem cernentem senem, dum incurvus est, vel stratae saxo viae intentus, vel sarcophagi jam jam appropinquantis sibi. Haec *Donat.* V. *Voss.* et *Mar- tin. Etymol.* [At *Jac. Baileyus* recte putat pro *Xe- nophonta*, vel Vossiano γέροντα, legendum ξυννενο- φότα, particip. nempe praet. perf. med. verbi συννέ- φομαι, nubilam mentem habeo: fretus auctoritate *fragm. Aristoph.* (ἐν Νήσοις) ap. *Brunk.* p. 257. a *Suida*, et *Photio* citati. Ὡς εἰς τὴν γᾶν κύψασα κάτω καὶ συννενοφυῖα βαδίζει. Locus, ut videtur, est de incurva et σκυθρωπῷ vetula. *F.*] ℙ *Silicernius, a, um*, adj. *Fulg. de prisco serm. n.* 8. Silicernios dici voluerunt senes jam incurvos, quasi jam sepulcro- rum suorum silices cernentes. Unde Cincius Alimen- tus: Qui dum jam silicernius finem sui temporis ex- spectaret, etsi morti non potuit, tamen infirmitati-

bus insultavit. *Capell.* 8, 271. de Sileno: Silicerniumque nutans Tentat celerare cursum.

SILICERNIUS, a, um, adj. V. v. praec.

SILICEUS, a, um, adj. λίθινος, ad silicem pertinens. *Cato R. R.* 18. Inibi lapides siliceos totum forum, etc. Alii leg. *silices.* *Vitr.* 8, 3. *f.* Saxa silicea, quae neque ferrum, neque ignis potest per se dissolvere. ℙ Translate. *Sen. Ira* 3, 8. Impudicorum coetus fortem quoque, et siliceum virum emollit, *h. e.* durum, et a voluptatibus alienum. Alii rectius leg. *si liceat.*

*SILICI, orum, gens Asiae duplex, in Assyria, Armenia, etc. degentes: quorum pars una *Silici montani*, altera *Silici Classitae* audiebat. *Plin.* 6, 26. ed. *Hard.* nam in ed. *Elzev.* appellantur *Silices. B. A.*

SĬLĬCĬĂ, ae, f. hoc est foenum Graecum (herba quae pabuli gratia seminatur) scarificatione seritur, non altiore quatuor digitorum sulco: quantoque pejus tractatur, tanto provenit melius. Ita *Plin.* 18, 16, 39., qui 24, 19, 120. Nec foeno Graeco, inquit, minor auctoritas, quod telin vocant, alii carphos, aliqui buceras, alii aegoceras, quoniam corniculis semen est simile: nos siliciam. Vis ejus siccare, mollire, dissolvere, etc. Alii leg. *silicam*, alii *siliciam*, alii *siliquam.* *Colum.* 2, 11. *med.* Foenum Graecum, quod siliquam vocant rustici. [*Fönnkraut, Bockshorn.*]

SILICIUS, ii, m. *Plin.* 16, 16, 27. Bruscum intortius cripsum: molluscum simplicius sparsum. Et, si magnitudinem mensarum caperet, haud dubie praeferretur citro. Nunc intra pugillares, lectorumque silicios, aut laminas raro usu spectatur. Ubi *Hard.* Ita libri omnes etiam scripti, et quos terimus, et quos Salmasius vidit. Sed latet adhuc ejus vocis significatus: nisi forte pro operimento laminae lectis mensisve addito accipi quis velit. Sunt qui *silaceas laminas* hic legant, hoc est silis colore tinctas. Haec *Hard.*

SĬLĬCŬLĂ pro Siliquula, ae, f. parva siliqua. *Varr. R. R.* 1, 23. Lupinum cum necdum siliculam cepit, *h. e.* priusquam siliquetur, ut *Plin.* loquitur 17, 9, 6.

SĬLĬGĬNĀRĬUS et Siliginiarius, ii, m. siliginis distributor, venditor, pistor. *Ulp. Dig.* 47, 2, 52. §. 11. Si siliginario quis dixerit, ut quisquis nomine ejus siliginem petisset, ei daret. *Inscr.* ap. *Grut.* 81, 10. Corpus pistorum siliginiariorum. Alia ap. *Reines cl.* 1. *n.* 254. et ap. *Donium cl.* 9. *n.* 11. Colleg. siliginiariorum.

SĬLĬGĬNĔUS, a, um, adj. ex siligine factus, σιλιγνίτης, ut Siliginea farina, ap. *Cat. R. R.* 12. et *Plin.* 18, 9, 20. *n.* 1. *Sen. ep.* 119. *med.* Utrum hic panis sit plebejus, an siligineus, ad naturam nihil pertinet. *Id. ep.* 123. *med.* Malum panem, inquis. Exspecta: bonus fiet: etiam illum tenerum tibi et siligineum fames reddet. Sic *Varr.* ap. *Non.* 2, 149. Vel maxime illic didici, et sitienti videri aquam mulsum, esurienti panem cibarium siligineum. [*Mart.* 9, 3. Illa (*mentula*) siligineis pinguescit adultera cunnis, *h. e.* panibus siligineis in formam cunni factis, quales in honorem Cereris fiebant, teste *Athenaeo* 14, 14.; quemadmodum et in mentulae figuram, ut constat ex *Mart.* 14, 69., cujus lemma *Priapus siligineus.* Si vis esse satur, nostrum potes esse Priapum, Ipsa licet rodas inguina, purus eris. *F.*]

SĬLĪGO, iginis, f. σιλίγνις, genus tritici levissimi et candidissimi, ex quo laudatissimus panis conficitur. [*Triticum hibernum. L.*] *Colum.* 2, 6. Tritici genera complura cognovimus. Verum ex his maxime serendum est, quod robus dicitur, quoniam et pondere et nitore praestet. Secunda conditio est habenda siliginis, cujus species in pane praecipua pondere deficitur. *Plin.* 18, 8, 20. *n.* 1. Siliginem proprie dixerim tritici delicias: candor est et sine virtute, et sine pondere, conveniens humidis tractibus, quales Italiae sunt, et Galliae comatae; et *ib.* 9, 20. *n.* 1. E siligine lautissimus panis, pistrinarumque opera laudatissima. Praecellit in Italia, si Campana Pisis natae misceatur. *Varr. R. R.* 1, 23. In pingui terra rectius seruntur olus, triticum, siligo, linum. *Plin.* 18, 10, 20. *n.* 4. Far sine arista est: item siligo, excepta quae Laconica appellatur; et *ib.* 7, 10. *n.* 7. In area exteruntur triticum, et siligo, et hordeum. *Colum.* 2, 9. *med.* Omne triticum solo uliginoso post tertiam sationem convertitur in siliginem. ℙ De farina. *Plin.* 18, 9, 20. *n.* 1. Justum est, e grano Campanae, quam vocant castratam, e modio redire sextarios quatuor siliginis, vel e gregali sine castratura sextarios quinque, praeterea floris semodium, *Juven.* 5, 70. Sed tener et niveus (*panis*), mollique siligine factus Servatur domino; et 6, 471. coctaeque siliginis offas Accipit, et madidae. ℙ [Etiam *seligo* scribitur, ut legitur in veteri pane, qui ab Herculaneis ruinis erutus adhuc Neapoli servatur cum hac *Inscr.* Seligo C. Granii e cicere. V. *Gori Symb.* 2. T. 2. p. 139. Hinc vocis etymon quispiam deduxerit ex Hebr. שֶׁלֶג *seleg*, nix: etenim niveus vocatur a *Juven. l. c.* panis e siligine factus. *F.*]

SĬLĬQUA, ae, f. λοβός, folliculus, involucrum, theca (unde Italicum vulgare *tega*), qua continentur legumina, ut fabae, pisa, faseoli, cicer, etc. et si quid est leguminum simile. *Virg. G.* 1, 74. laetum siliqua quassante legumen; et *ib.* 195. Grandior ut fetus siliquis fallacibus esset. *Varr. R. R.* 1, 23. Si ad siliquam non ita pervenit, ut fabam legere expediat. *Plin.* 18, 12, 30. Fabae siliquae caulesque gratissimo sunt pabulo pecori. ℙ Per synecdochen ipsa legumina, tenuiorum cibus. *Hor. Ep.* 2, 1, 123. vivunt siliquis, et pane secundo. *Pers.* 3, 55. juventus siliquis, et grandi pasta polenta. Adde *Juven.* 11, 58. ℙ Per antonomasiam *siliqua*, et *siliqua Graeca* dicitur arbor ceronia, et ejus fructus digitum longus, falcatus, pollicari latitudine, in quo cortex ipse manditur, succo exiguo, sed praedulci: semina inclusa projiciuntur. Graece est κεράτιον, ξυλόκερας: quia inflexum corniculum refert. Recentiores Graeci χαρούβαν vocant, corrupta voce a κυράβιον, vel κυρήβιον, cornu: unde κυρηβάω, cornu peto. Hinc *caruba* et *caroba* Italorum. *Plin.* 15, 24, 26., *Colum.* 5, 10. *f.* et 7, 9. et *Arb.* 25. et *Pall.* 3, 25. *med.* et *de Insit.* 117. ℙ Quibus locis abundat, cibus est suum pergratus, ut est ap. *Col. cit.* 7, 9. Unde *Lucae* 15, 16. filius ille prodigus cupiebat implere ventrem suum de siliquis, quas porci manducabant. ℙ Sunt qui putant, de his intelligenda esse loca *Hor. Pers.* et *Juven.* quae ad legumina referri diximus. ℙ *Siliqua Syriaca* ejusdem speciei est ac Graeca, nisi quod peculiarem aliquam vim habet in medicina. *Plin.* 23, 8, 79. et *Scrib. Comp.* 121. ℙ Etiam foenum Graecum *siliquam* rustici appellant, teste *Colum.* 2, 11. *med.*, ut in SILICIA diximus. ℙ Denique *siliqua* nomen est exigui ponderis, nempe seminis in siliqua Graeca latentis. Siliquae sex scrupulum faciunt: decem et octo drachmam. *Rhem. Fann. de ponderib.* 10. Semina sex alii siliquis latitantia curvis Attribuunt scripulo: lentes veraciter octo. Aut totidem speltas numerant, tristesve lupinos Bis duo. ℙ In illo *Imp. Justin. Cod.* 4, 32, 26. *f.* Interdicta licentia creditoribus ex pecuniis fenori dandis aliquid detrahere, vel retinere siliquarum nomine, vel sportularum, vel alterius cujuscumque causae gratia: *siliqua* est vigesimaquarta pars solidi. *Gothofred.*

SĬLĬQUASTRUM, i, n. πιπερίτης, herba hortensis: a *siliqua*, quod siliquae habeat similitudinem: ut *mentastrum* a *menta* ob eandem causam. *Plin.* 19, 12, 60. Panax piperis saporem reddit, magis etiam siliquastrum ob id piperitidis nomine accepto. Adde 20, 17, 66.

[SĬLĬQUĀTĀRĬUS, ii, m. *esattore della gabella*, quae dicitur siliquaticum. *Cassid. Var.* 2, 26. Si pensionem hujus tituli siliquatrio praestat, monopolium quoque negotiator exerceat. Si vero siliquatarius hunc titulum negotiatoribus judicat abrogandum, nullam ab eis exigat pensionem. *F.*]

[SĬLĬQUĀTĬCUM, i, n. vectigal, quod in nundinis penditur fisco ob venditionem proponendam. Id inductum fuit a Theodosio et Valentiniano Augg., augendo jam exhausto aerario, ut nundinis quibusque, decreto provincialium loco et tempore constitutis, ex qualibet mercium negotiatione in singulos solidos venditor dimidiam siliquam, ac similiter emptor alteram dimidiam fisco inferret, ut est in eorum *Novell.* 1, 51. *Cassiod. Var.* 4, 19. Siliquatici namque praestationem, quam rebus omnibus nundinandis provida definivit antiquitas, in frumentis, vino et oleo dari praesenti tempore non jubemus. Adde *ib.* 2, 30. et *ib.* 3, 25. *F.*]

SĬLĬQUOR, aris, dep. 1. est siliquam, seu integumentum emittere, siliqua tegi. *Plin.* 17, 9, 6. Nihil esse utilius lupini segete, prius quam siliquetur, aratro vel bidentibus versa. *Id.* 18, 7, 10. *n.* 5. Siliquantur vero omnia diversis diebus, et ab ima primum parte paulatim flore subeunte. ℙ [Est item verbum neutrum. *Plin.* 18, 16, 42. Ocimum erat e pabulis, segete viridi desecta, antequam siliquaret. Alii perperam leg. *gelaret*, vel *genicularet:* etenim *Varr. R. R.* 1, 31. de eod. ait: *antequam genat siliquas. F.*]

SILIS. V. SIL.

SILĪUS ĪTĂLĬCUS (C.), orator et poeta consularis, quo anno occisus est Nero, consulatum gessit cum M. Galerio Trachalo, anno U. C. DCCCXXI., a Chr. n. LXVIII. De patria ambigitur, ex Italicane oppido Hispaniae Baeticae, an Pelignorum urbe natus sit. V. ITALICA. Post consulatum, et proconsulatum Asiae, in honesto otio vitam produxit usque ad annum aetatis LXXV., obiitque in secessu Campaniae ex inedia, taedio insanabilis clavi, relicto filio consulari. Scripsit de bello Punico secundo libris XVII., Latine quidem, sed parum poetice, et majore cura, quam ingenio, ut ait *Plin. ep.* 3, 7., ubi eum impense laudat: cui adde *Mart.* 4, 14. et 7, 63. et al. et *Christoph. Cellar.* in *Dissert.* de C. Silio Italico. ℙ *P. Silius, propraetor Bithyniae et Ponti. *Cic. Fam.* 7, 8. et alibi. *B. A.*

SILLOGRAPHUS, i, m. σιλλογράφος, qui mordacia carmina scribit. *Ammian.* 22, 16. *med.* Chalcenterus Didymus, qui in illis sex libris, ubi nonnunquam imperfecte Tullium reprehendit, sillographos imitatus scriptores maledicos, judicio doctarum aurium incusatur.

SILLUS, i, m. σίλλος, genus carminis apud G[...]cos, simile Latinorum satyrae, cujusmodi lib[...] in Platonem composuisse Timonem, *Gell.* 3, [...] refert. [*Cic. Att.* 16, 11. Ut sciant παῖδες παιδ[...] ne sillo Luciliano, eum (*M. Antonium*) ex C. F[...] filia liberos habuisse, *h. e.* sine convicio, quo [...]xime usus est Lucilius in satyris suis. Alii m[...] recte leg. *vallo*, alii *ullo*. *F.* *Orell. vallo* ha[...] *sine sillo*, *Jac. Gro.* conjecturam probabilitate[...]rentem praedicans. Alii aliter. V. reliqua ap. *O*[...]

SILLYBUS, i, m. σίλλυβος, index, membran[...] pittacium, in quo auctorum nomina, et operu[...] tuli inscribuntur, quodque tergis voluminum e[...] dicum a bibliopegis agglutinatur. *Cic. Att.* 4, 4. [...]iam velim mihi mittas de tuis librariolis duos ali[...] quibus Tyrannio utatur glutinatoribus, ad ce[...] administris, iisque imperes, ut sumant membr[...]lam, ex qua indices fiant, quos vos Graeci, ut [...]nor, σιλλύβους, appellatis. *Id. ib.* 5. Biblioth[...] mihi tui pinxerunt constructione et sillybis: eo[...]lim laudes. *Id. ib.* 8. Nihil venustius, quam tua pegmata, postquam mi sillybis libros illu[...]runt. In *locis cit.* quidam leg. *sittybis*, alii *syll*[...] sed perperam; nam σιττύβαι sunt membranulae, [...]bus involvuntur libri, ut a pulveris, tinearu[...] temporis injuriis integri serventur: *syllabi* a[...] sunt indices eorum, quae in operibus continen[...]

SĪLO, onis, m. σιμός, idem quod silus, *h. e.* simus est et repandis naribus sursum versus. *Rud.* 2, 2, 11. Ecquem recalvum, ac silonem[...]nem, statutum, ventriosum: tortis superciliis, tracta fronte, etc? Est qui leg. *silenum*, aut *num. Plin.* 11, 37, 59. docet, cognomina Simo et Silonum apud Romanos a naribus orta esse. *Gloss.* quoque *Philox.* tam silo, quam *silus* di[...] σιμός. Quare non audiendus *Nonius*, qui 1, silonem esse dicit, qui prominentia supercilia h[...] Nihil enim ei suffragatur *Varro* illis verbis: N[...] unum scribunt esse grandibus superciliis, silo quadratum? Nam si silo is esset, qui promin[...] habet supercilia, inepte *Varro* praemisisset *gr*[...]*bus superciliis.* ℙ [Est etiam cogn., ut Arru[...] Silo in *Dig.* 48, 19, 27. V. *Plin. l. c.* supra.

SILPHIUM, ii, n. σίλφιον, Graeca appellati[...] serpitii. *Cato R. R.* 157. *med.* et *Plin.* 19, 3, 15. [...] 23, 48. Graece usurpat *Colum.* 6, 17. et 12, 7. [...]

*SILPIA, ae, f. oppidum Hispaniae. *Liv.* 12. *extr. B. A.*

SILVĂ, ae, f. ὕλη, locus arboribus natura consitus, et caeduus: a voce Graeca allata. [...] a nemore, et luco differat, in LUCUS dictum. *Cic. Att.* 12, 15. Cum mane me in silvam abs[...] densam et asperam. *Id. Or.* 3, 5. Locus in [...] silva maxime et opacus, et frigidus. *Ov. R.* 183. sonant silvae mugitibus altae. *Id. Her.* 107. Ardua proceris spoliantur Gargara silvis. *Met.* 10, 687. Templa Deum Matris nemorosa dita silvis; et *ib.* 6, 521. In stabula alta trahi[...] vis obscura vetustis. *Id. Am.* 3, 1, 1. Stat [...] et multos incaedua silva per annos. *Id. Me*[...] 776. abdita longe, Devia que, et silvis horrenti[...]xa fragosis. *Prop.* 1, 20, 7. Silva umbrosa. *Herc. Fur.* 836. nigra. *Lucr.* 5, 42. profi[...] *Plin.* 16, 32, 59. Terracina silvis nucum s[...] *Ov. Met.* 1, 475. Silvarum latebrae. *Tibull.* 4, 9. secretis vivere silvis. *Prop.* 2, 15, 29. [...] silvae. *Val. Fl.* 3, 21. Fatigare silvas: *scil.* v[...]do. ℙ [*Silvae et calles ap. *Suet. Caes.* 19. d[...]tur, cum de provincia sermo, ubi bella non g[...]da, nihil gloriae parandum, cum latronibus ta[...] conflictandum. V. *B. Crus.*] ℙ De loco qu[...]cumque plantis consito. *Colum.* 7, 9. *med.* E[...] radiculas aquatilis silvae, tanquam scirpi, j[...]que, et arundinis. [*Virg. G.* 1, 152. Subit a[...] Silva Lappaeque tribulique. *Bail.* Adde *ib.* tristisque lupini Sustuleris fragiles calamos sil[...]que sonantem; et *ib.* 4, 273. de centaureo: de cespite silva. *Silvas* cannabias dixit [...] *Cyn.* 47. pro segete.] ℙ In illo *Cic. Verr.* [...] 19. *med.* Signa, quae apud te nuper in silva[...] posita sub divo vidimus: *silva* est *viridarium* ait *Ascon.* ℙ Metonymice *silva* sunt ipsae arb[...] et ligna. *Virg. G.* 2, 26. Silvarumque aliae pr[...] propaginis arcus Exspectant, et viva sua plan[...] terra: Nil radicis egent aliae, *h. e.* vites. *Pro*[...] 14, 5. Et nemus omne satas intendat vertice si[...] *Stat. Th.* 2, 248. Ture Deos, fractisque obten[...] limina silvis. *Sen. Oed.* 542. Ingens arbor u[...] gravi silvas minores urget. *Albin.* 1, 255. Ta[...] ubi complexa (*flamma*) est silvas, alimentaque [...]psit, etc. [*Cf. *Cort.* ad *Lucan.* 2, 409.] ℙ iam una arbor *silva* dicitur a poetis. *Stat. T*[...] 280. de Tantalo: qui fallentibus undis Imminet, refugae sterilem rapit aera silvae. *Mart.* 11[...] Cedentes oneri ramos, silvamque fluentem Vic[...] *e.* quercum pondere corporis inflexit. ℙ Hype[...] est in illo *Lucani* 6, 205. densamque ferens i[...]ctore silvam, *h. e.* plurima tela infixa. [*Plur.* [...]empla laudat hujus ap. seriores imprimis poetas[...]tati dicendi generis *Cort.* ad h. l.] ℙ Tran[...]est quaecumque congeries, et prima veluti mat[...] ex qua deinde quod volumus, secernimus. *Cic.* 3. *f.* Omnis ubertas, et quasi silva dicendi, Ab[...]

a ducta est. *Id. Or.* 3, 26. *f.* Primum silva n sententiarumque comparanda est, haec forla filio ipso et genere orationis, illuminanda s, varianda sententiis. [*Utriusque loci sensm eleganter exposuit *Ern.* in *Lex. techn. lat.* p. 359.] Et *Cic. Or.* 30. Quae referuntur ad lum, in officii disceptatione versantur, quo in e quid rectum faciendumque sit, quaeritur: oco omnis virtutum et vitiorum est silva sub- *Gell. praef.* Quia variam, et miscellam, et confusaneam doctrinam conquisierant, eo tituuoque ad eam sententiam exquisitissimos indit: namque alii *Musarum* inscripserunt, alii *rum*, etc. Sic *Suet. Gram. f.* Reliquit non meem silvam observationum sermonis antiqui. *Mil.* 4, 4, 18. Domi esse ad eam rem video satis, i. e. materiae veluti ad aedificandas do- machinas.] ℙ Hinc materia, quam vocant m, Graece ὕλη, *silva* passim vocatur a *Chalci-* vertente Platonis *Τιμαῖον*, ℙ *Silvas* inscripsit *s* varia poemata sua in libros quinque distri- (ut videre est in ejus epistola libro quarto prae-, vel quia sunt varii argumenti, ut variae sunt es in silva: vel potius quia rudia ipsi visa sunt polita, et lignorum modo ex silva excisorum a, utpote quae magnam partem extemporali u et subitis versibus fusa sunt. De his *Sidon.* 9, 227. quod Papinius tuus meusque pedum e rhythmo Pingit gemmea prata silvularum. 10, 3. *med.* Diversum est huic eorum vitium, imo decurrere per materiam stilo quam velo- volunt, et sequentes calorem atque impe- ex tempore scribunt, hanc silvam vocant. Re- deinde et componunt quae effuderant. ℙ late. *Juven.* 9, 12. vultus gravis, horrida sic- lva comae, *h. e.* capilli impexi et implicati in- rborum in silva, et nullo unguento delibuti. *silvam ligna ferre.* V. LIGNUM. ℙ *Silvai* *isai* est *Ennii* ap. *Macr. Sat.* 6, 2. ℙ *Silua* oetas interdum est trisyllaba per diaeresin, *sc.* docet 1, 546. *Hor. Od.* 1, 23, 4. Aura et siluae metu. *Id. Epod.* 13, 3. nunc mare, siluae Threicio Aquilone sonant. Quib. loc. prior syllaba corripitur. ℙ Sunt qui *sylva* t, ex Graeco ὕλη, sed invitis *Gifanio*, *Ma- Dausq.*, *Cellar.*, *Voss.*, litteratis Lapidibus, quis libris.

.VANAE, arum, f. plur. Deae quaedam agre- quae et Sulevae, seu Suleviae sunt appellatae. ap. *Spon. Miscell. antiqu.* p. 84. Silvanabus dribls Aug. sacrum. *F.*]

.VANECTAE, arum, populi Galliae Belgicae, s hodierna *Sentis*, olim Augustomagus. *No- per.* p. 147. Praefectus Laetorum gentilium et Silvanectas Belgicae Secundae. ℙ *Civi- vanectensium* audit ipsa urbs *Not. Prov. B. A.*

VANECTENSIS. V. in v. praec. *B. A.*

.VANUS, a, um, adj. ad silvam pertinens, r. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 452, 6. itius M. F. A. N. Silvanus Cos. Alia ap. *Mur.* . Publilia Silvana. *F.*]

VANUS, i, m. Ὑλικὸς Θεὸς, Deus minorum n, praeses silvarum, pecorum, et agrorum. ὑλικὸς Θεὸς, h. e. Deus τῆς ὕλης, quae est prima elementorum omniumque rerum: qua cum Pane confunditur. Vocis etymon est ἴος, silvester, quod olim ὑλάος, deinde ὑλά- ox praeposito *s* ob aspiratam, et inserto di- te Aeolico *v*, Silvanus factus est. In fabulis adamasse Cyparissum puerum: cujus cer- delicias ejus, cum imprudens occidisset, at- e dilecti feri desiderio contabuisset, vertisse rem cognominem: quam propterea assidue dicitur. Unde *Virg. G.* 1, 20. Et teneram ce ferens, Silvane, cupressum. Haec *Serv.* ens ex opinione quorundam, primum illum iones instituisse: ideo *ab radice* dictum esse. ulam de Cyparisso ad Apollinem referunt. 'ARISSUS. Rursus *Virg. A.* 8, 600. Silvano st veteres sacrasse Pelasgos, Arvorum peco- Deo, lucumque, diemque. *Id. Ecl.* 10, 24. t agresti capitis Silvanus honore, Florentes et grandia lilia quassans. *Ov. Met.* 14, 639. sque suis semper juvenilior annis; et *ib.* 1, nticolae Silvani. (Plures Silvanos *Ov.* facit, es Panes sunt. Fauni, etc. Sic *Lucan.* 3, ricolae Panes, nemorumque potentes Silva- *lor. Epod.* 2, 21. et te, pater Silvane, tutor *Inscr.* ap. *Mur.* 70, 6. Silvano sancto patri, odi, pecudifero, lactifero, glandifero, po- cannabifero, linifero Q. Zosimus Q. L. Ter- ammaticus, L. Sergius L. L. Ciparis. men- Paetilius C. L. Strabo caelator, C. Rufius harito musicus ex voto F. F. *Vet. Auct. de* 294. *Goes.* Omnis possessio quare Silvanum uia primus in terra lapidem finalem posuit. nis possessio tres Silvanos habet: unus dici- esticus, possessioni consecratus: alter dici- estis, pastoribus (al. *pastionibus*) consecra- tius orientalis, qui (lege *cui*) est in confinio ege *lucus*) positus, a quo inter duos pluresoriuntur: ideoque inter duos pluresve est *Domesticus* idem videtur fuisse ac *Casanicus*, quam vocem V. s. 1. Plures vero fuisse Silvanos, constat etiam ex *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 543. Calybe Silvanis V. S. L. M. ℙ Mars aliquando Silvanus cognominatus est, praesertim a Romanis rusticis. Martem enim auctorem gentis habuere, et, cum rem rusticam impense colerent, tutorem finium, pascuorum praesidem, et silvarum. *Cato R. R.* 83. Votum pro bubus, ut valeant, sic facito. Marti Silvano in silva interdius, etc. Huc pertinet et illud *Lucilii* ap. *Non.* 2, 324. Luporum exactorem Silvanum, et fulguritarum arborum. Ita leg. *Lips.* Lupus enim Marti sacer est. Suspicari non absurde possumus, in *Catone* non unum, sed duos Deos nominari, et particulam *et* vel deesse, vel subaudiri: propterea quod in veteribus monumentis ap. *Grut.*, *Reines.*, *Mur.* et alios separatim semper haec duo numina ponuntur, et in Regione Urbis quinta separatas aedes habuisse leguntur. ℙ [*Siluanus* apud poetas aliquando est tetrasyllabus per diaeresin, prima autem syllaba longa, cum itidem longa sit in ὕλη, silva, unde derivatur; licet brevis sit in *silua.* V. SILVA. *Inscr.* ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 4957. Hercules invicte, sancte Siluane, nutor Hic advenisti, ne quid hic fiat mali. G. P. R. F. *h. e.* Genio populi R. feliciter. *F.*] ℙ *Fuit et Silvanus nomen proprium virorum R., v. g. ejus, qui Carbonis et Silvani legem tulit, quae Plautia vel Plotia dicitur; nam Silvanus ille e familia Plotia fuit. ℙ Silvanus, filius Boniti Galli, de Constante Imperatore egregie meritus, cum calumniis se apud illum impetitum cerneret, Coloniae a militibus Imperatorem se salutari passus est: sed Ursicinus eum paullo post, ab Imperatore missus, sustulit. *Aurel. Vict. de Caesar. c.* 42. et *Epit. c.* 64. *B. A.*

SILVĀTĬCUS, a, um, adj. ὑλαῖος, ad silvam pertinens, silvester. *Cato R. R.* 11. Falces vineaticas sex, scirpiculas quinque, falces silvaticas quinque, arborarias tres. Adde *Varr. R. R.* 1, 22. ℙ Opponitur sativo, et domestico. *Cato R. R.* 8. Laurus silvatica. *Plin.* 30, 8, 22. Cinis muris silvatici. *Varr.* ap. *Non.* 18, 23. Sues silvaticos in montibus sectari venabulo, aut cervos.

SILVESCO, is, n. 3. ὑλομανέω, ἀπολοχμόομαι, in silvam abire, silvestres et infructuosas arbores fieri, nimia ramorum ubertate luxuriari. *Cic. Sen.* 15. *med.* Vitem ferro amputans coercet ars agricolarum, ne silvescat sarmentis, et in omnes partes nimia fundatur. *Colum.* 4, 11. Nec pati, vitem superva- cuis frondibus luxuriantem silvescere. ℙ [Translate. *Arnob.* 3, 109. Capilli silvescentium crinium velleribus involuti. *F.*]

SILVESTER et Silvestris, e, adj. ὑλώδης, silvam habens, arboribus abundans. *Cic. N. D.* 2, 53. Montes vestiti atque silvestres. *Id. Am.* 19. Locis montuosis delectamur, atque silvestribus. *Id. Tusc.* 5, 27. *f.* Bestiae frigus, famem, montivagos atque silvestres cursus lustrationesque patiuntur. *Id. Brut.* 74. *med.* Inculta et silvestris via. *Liv.* 27, 26. Tumulus silvestris. *Plin.* 13, 10, 19. Silvestris regio tam vastis arboribus, ut, etc. *Hor. Ep.* 2, 2, 186. Silvestrem flammis et ferro mitiget agrum. *Ov. Met.* 13, 815. silvestri nata sub umbra Mollia fraga leges. ℙ In silvis nascens: cui opponitur sativus, agrestis, domesticus. *Plin.* 11, 16, 15. Silvestre mel. *Id.* 18, 12, 30. Silvestris faba. *Id.* 8, 41, 63. rosa. *Id.* 15, 13, 12. Silvestria pruna. *Id.* 21, 7, 18. Silvestria omnia odoratiora sativis. *Id.* 16, 27, 50. Silvestriora omnia tardiora; et 22, 25, 72. Est et alterum genus ejus silvestrius, odore gravi. *Id.* 8, 21, 30. Silvestres tauri majores agrestibus. *Prop.* 3, 7, 51. Silvestre uber, *h. e.* lupae mamma. *Val. Fl.* 8, 252. silvestria praemia, *h. e.* praedae ex venatione in silvis. ℙ In silvis degens: et refertur etiam ad mores agrestes, rusticos, a deliciis alienos. *Petr. Sat.* 131. *med.* testis silvester aedon, Atque urbana progne. Alii leg. *silvestris.* V. ACER adj. *Plin.* 36, 12, 17. *n.* 2. Sphinx, silvestre numen accolentium. *Hor. A. P.* 390. Silvestres homines, etc. Caedibus et victu foedo deterruit Orpheus. *Sen. Hipp.* 461. Truculentus, et silvester, et vitae inscius Tristem juventam colis. *Virg. Ecl.* 1, 2. Silvestrem tenui Musam meditaris avena, *h. e.* carmen rusticum et pastorale. Sic *Lucr.* 4, 590. Fistula silvestrem ne cesset fundere Musam.

*SILVI, orum, gens Asiae fera, in Albaniae regione. *Plin.* 6, 10. *B. A.*

SILVĬCŎLA, ae, m, et f. ὑλοκάτοικος, silvarum incola. *Prop.* 3, 11, 34. puellae Oscula silvicolis empta dedere viris. *Virg. A.* 10, 551. Silvicola Faunus. *Ov. Fast.* 4, 746. Silvicolam tepido lacte precare Palen.

SILVĬCULTRIX, icis, f. silvicola, ut Cerva silvicultrix, *Catull.* 63, 72.

SILVIFRĂGUS, a, um, adj. silvas frangens. *Lucr.* 1, 274. vis venti montes supremus Silvifragis vexat flabris.

SILVĬGER, ra, rum, adj. silvam gerens, silvosus. *Plin.* 31, 3, 26. Hyrcani montes silvigeri ab Aquilonis tantum parte sunt. *Inscr.* ap. *Mur.* 41, 13. Silviger Deus.

[SILVĪNUS, a, um, adj. deriv. a silva. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 359. *n.* 85. M. Ulpius Silvinus. Alia ap. *Grut.* 348, 2. Aemilia Silvina. *F.*]

*SILVIUS vel Sylvius, i, m. Συλούϊος, Aeneae (*Livio* Ascanii, V. infra) filius, a quo postea omnes Albani reges Silvii dicti sunt ab hujus nomine: sicut postea Romani Imperatores Augusti vocantur. Haec *Servius*, enarrans hunc locum *Virg. A.* 6, 761. Primus ad auras Aetherias Italo commistus sanguine surget Silvius. *Festus:* Sunt appellati Albani reges, a Laviniae filio, quem post excessum Aeneae gravida relicta, timens periculum et suae vitae et ejus, quem utero gerebat, in silvis latens enixa est, qui restitutus in regnum est post mortem Ascanii praelatus Iulo fratris filio: cum inter eos de regno ambigeretur. ℙ Silvius Aeneas, Silvii supra dicti filius, teste *Liv.* 1, 3. Silvius deinde regnat, Ascanii filius, casu quodam in silvis natus. Is Aenean Silvium creat. Aliter *Virg. A.* 6, 769. ad quem locum V. *Heyn.* V. *Aeneas f. B. A.*

[SILUMIUS, ii, m. Deus Dacicus, seu Pannonicus, alibi ignotus. *Inscr.* Vindobonensis ap. *Maff. Mus. Ver.* 239, 3. Deo Silumio domestico Senti (*h. e.* Sentii) Aper, et Philumenus V. L. P. *h. e.* votum libentes posuerunt. *F.*]

SĪLUNCULUS, i, m. aliquantum silus. *Arnob.* 3, 108. Ergo esse dicendum est quosdam capitones, silunculos, frontones, labeones, etc. Alii melius leg. *cilunculos.* V. CILUNCULUS.

SILVŌSUS, a, um, adj. ὑλώδης, silva, vel arborum densitate obsitus. *Liv.* 9, 2. Saltus duo alti, angusti, silvosique sunt. ℙ [*Copia et abundantia formam silvae referens.] *Plin.* 12, 5, 11. Superiores rami emicant silvosa multitudine. *Vitr.* 8, 1. *f.* Crebrae arbores, et silvosae.

*SILŪRA insula. V. in v. seq. *B. A.*

*SILŪRES, um, m. populi Britanniae, quos *Camdenus* statuit in Herefordia, Radnoria, Brechinia, Monumethia et Glamorgiana. *Tac. A.* 12, 32. Silurum colorati vultus, etc. Adde *Agr.* 11. *Plin.* 3, 16. *Ptolemaeo* sunt Σίλουρες. ℙ *Silurum insulae* memorantur a *Solin.* 35. (*Salmasius* ait in MSS. esse *Siluram insulam*), eaedemque putantur esse, quae notiore nomine Cassiterides. V. *Cassiterides* et cf. *Cellar. Geogr. Antiq.* 2, 4. §. 83. *B. A.*

SĪLŪRUS, i, m. σίλουρος, piscis genus, de quo *Plin.* 9, 15, 17. Praecipua magnitudine thynni. Sunt et in quibusdam amnibus haud minores, silurus in Nilo, esox in Rheno, attilus in Pado: et *mox:* Silurus grassatur, ubicumque est, omne animal appetens, equos natantes saepe demergens. *Id.* 32, 9, 33. Ischiadicos liberant salsamenta et siluro infusa clystere. *Juven.* 4, 32. magna qui voce solebat Vendere municipes fracta de merce siluros. Ex hoc loco *Juvenalis* colligere licet, silurum in Aegypto parvi pretii piscem fuisse, et inter vulgares cibos. Quare longe a vero abesse videntur, qui Italorum *storione* fuisse putant. V. *Hard.* ad *Plin. cit.* 9, 15, 17.

SĪLUS, a, um, adj. σιμὸς, idem quod silo, *h. e.* qui est naso sursum versus repando: unde galeae quoque a similitudine silae dicebantur. Ita *Festus. Cic. N. D.* 1, 29. Ecquos (*Deos*) arbitramur silos, flaccos, frontones, capitones, quae sunt in nobis? V. similem loc. *Arnob.* in SILUNCULUS. ℙ Fuit cogn. R., ut M. Sergius Silus, in nummis ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 306. et C. Terentius Silus, in *Inscr.* ap. *Grut.* 343, 2.

SILVŬLA, ae, f. parva silva. *Colum.* 8, 15. Vel in silvulis tamaricum, aut sirporum frutetis immorari. *Sidon. carm.* 9, 229. de Statio: pedum minore rhythmo Pingit gemmea prata silvularum. V. SILVA.

*SILŪUM vel Silvum, i, n. Σίλουον, oppidum Istriae. *Tab. Peut. B. A.*

SILYBUM, i, n. σίλυβον, herba chamaeleoni albo similis, aeque spinosa: lacteum succum habet, qui densatus in gummi sumitur cum melle, praecipueque bilem trahit. *Plin.* 22, 22, 42. et 26, 7, 25. [*Gundelia Tournefortii, *L.*]

SĪMA, ae, f. ἐπιτιθὶς, in architectura est supremum coronae membrum obtusius et hebetius, instar nasi caprarum (unde nomen) quod Itali *gola diritta* vocant, ut cymatium *gola rovescia.* *Vitr.* 3, 3. *f.* Insuper coronas simae, quas Graeci ἐπιτιθίδας dicunt, faciendae sunt, altiores octava parte coronarum altitudinis. *Inscr.* ap. *Grut.* 207. *col.* 1. Insuper simas pictas ferro offigito.

SĪMĀTUS, a, um, part. a *simo:* simus factus. *Sulpic. Luperc.* in *Anth. Lat.* T. 1. p. 516. *Burm.* Simataeque jacent pando sinuamine nares.

SĪMAETUS cum derivatis. V. SYMAETHUS.

*SIMBRUĪNA stagna, et Simbruini colles, in Aequorum agro fuere. Vicinum oppidum Sublaqueum. *Tac. A.* 11, 13. Fontes aquarum, Simbruinis collibus deductos, urbi intulit. *Id. ib.* 14, 22. Discumbentis Neronis apud Simbruina stagna (loco Sublaqueum nomen est) ictae dapes (*flumine*) mensaque disjecta. *B. A.*

*SIMĒNA, orum, oppidum Lyciae. *Plin.* 5, 27. *Steph. Byz.* est Σίμηνα. *B. A.*

*SIMĒNUS, i, m. caelator argenti. *Plin.* 34, 8. *B. A.*

SĪMĬA, ae, f. πίθηκος, animal hominum figurae proximum, et hominum gestus imitans, idemque

turpissimum, sine cauda: nam caudatum cercopithecus dicitur: a *simus*, quia pressis est naribus. Usurpatur tam de mare, quam de femina. Multa, et mira de eo *Plin.* 8, 54, 80. et 11, 44, 100. *Ennius* ap. *Cic. N. D.* 1, 35. Simia quam similis, turpissima bestia, nobis! ℙ Translate dicitur de nimis studioso et inepto imitatore. *Pl. Most.* 4, 2, 4. Vide ut fastidit simia! *Plin. ep.* 1, 5. Rusticum insectatur, atque etiam Stoicorum simiam appellat. *Capitol. Maxim. jun.* 1. Tatianus dictus est simia temporis sui, quod cuncta imitatus esset. *Sidon. ep.* 1, 1. Oratorum simia. ℙ Est etiam *simius, ii*, m. *Phaedr.* 1, 10. Tum judex inter illos sedit simius. *Mart.* 14, 202. Callidus emissas eludere simius hastas. *Claud. in Eutr.* 1, 303. humani simulator simius oris. ℙ Et translate. *Sen. Contr.* 4, 26. *f.* Quid putatis, ajebat, Argentarium esse? Cestii simius est. Fuerat enim Argentarius Cestii auditor, et erat imitator. Adde *Hor. Sat.* 1, 10, 18. ℙ Est etiam convicium vilis, nequam, et turpis hominis. *Laber.* ap. *Charis. l. c.* Simium deamare occipit. *Afran. ib.* Quis est hic simia, qui me hodie ludificatus est? *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 12. Malui collegae ejus me obligare, quam illius simiae vultum subire.

SĬMĬLĂ, ae, f. σεμίδαλις, flos farinae triticeae, quae et *similago* dicitur. *Plin.* 18, 10, 20. *n.* 2. Similago e tritico fit laudatissima. Ex Africo justum est e modiis redire semodios et pollinis sextarios quinque. Ita autem appellant in tritico, quod florem in siligine. Hoc aerariae officinae, chartariae utuntur. Praeterea secundarii sextarios quatuor, furfurumque tantundem. Panis vero e modio similaginis CXXII. (*pondo*, seu *librae*), e floris modio CXVII. *Cels.* 2, 18. *med.* Plus alimenti est in pane, quam in ullo alio. Firmius est triticum, quam milium. Ex tritico firmissima siligo, deinde simila, deinde cui nihil ademptum est, quod αὐτόπυρον Graeci vocant. *Mart.* 13, 10. cujus lemma *Simila ex tritico.* Nec poteris similae dotes numerare, nec usus: Pistori toties cum sit, et apta coco.

SĬMĬLĀGĬNĔUS, a, um, adj. ex similagine factus, ut Similagineus panis, ap. *Sen. ep.* 119., ubi alii leg. rectius *siligineus.*

SĬMĬLĀGO, aginis. V. in SIMILA.

SĬMĬLĔ, adv. idem ac similiter. *Cic. Acad.* 4, 5. Simile vos cum perturbare, ut illi rempublicam, sic vos philosophiam bene jam constitutam velitis, etc. Plerique tamen leg. *similiter.* [*Ita *Orell.*, docens vulgatam *simile* miro judicio probari *Oudend.* ad *Appul.* T. 1. p. 614. Neque tam esse compendium scripturae quam modum Appuleianum: coll. *ib.* p. 358.] Et *Cic. Agr.* 1, 4. *f.* Hic tamen excipit Pompejum: simillime, atque in illa lege, qua peregrini Roma ejiciuntur, Glaucippus excipitur. *Id. Tusc.* 2, 23. Ut onera contentis corporibus facilius feruntur, remissis opprimunt: simillime animus intentione sua depellit depressum omnem ponderum; remissione autem sic urgetur, ut se nequeat extollere. *Phaedr.* 5, 5. Acclamat populus, scurram multo similius Imitatum.

SĬMĬLĬGĔNUS, a, um, adj. qui est similis generis. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 19. Admiscere sibi similigena.

SĬMĬLIS, e, adj. ὅμοιος, qui cum aliquo similitudinem habet, parilis, aequalis, geminus, consimilis. *Cic. Leg.* 1, 10. Nihil est unum uni tam simile, tam par, quam omnes inter nosmetipsos sumus. *Id. N. D.* 2, 61. Virtutes, e quibus vita beata exsistit par et similis Deorum. *Id. Rosc. Com. f.* Simillima et maxime gemina societas hereditatis est. *Id. Rosc. Am.* 40. *extr.* Par est avaritia, similis improbitas, eadem impudentia, gemina audacia. *Id. Fin.* 3, 15. *f.* Dolorem, morbum, sensuum amissionem, paupertatem, ignominiam, similia horum. *Id. Cluent.* 16. C. et L. Fabricii fratres gemini fuerunt, homines inter se cum forma, tum moribus similes, municipum autem suorum dissimillimi. *Id. Acad.* 4, 37. Democritus huic in hoc similis, uberior in ceteris. *Id. Fam.* 12, 5. Id eo facilius credebatur, quia simile vero videbatur; et *ib.* 9, 21. Quid simile habet epistola aut judicio, aut concioni? *Id. Verr.* 2, 5, 12. *med.* Filius patri similis. *Id. Brut.* 13. *med.* Rhodii seniores, et Atticorum similiores. *Id. N. D.* 2, 50. *extr.* Plectri similem linguam nostri solent dicere, chordarum dentes, nares cornibus iis, qui ad nervos resonant in cantibus. (Notandus locus: bis genitivum ponit, deinde dativum in eadem constructione. [*Similis casuum variatio est ap. *Lucr.* 4, 1204. Tum similes matrum materno semine fiunt, Ut patribus patrio: quem locum laud. *Heindf.* ad h. *Cic.* exempl. ubi v. Adde *Pl. Men.* 5, 9, 30. Neque aqua aquae, neque lacte est lacti similius, quam hic tui est, tuque hujus.] Ap. *Terent.* saepius genitivum regit, quam dativum. [*Docent Grammatici, v. *similis*, cum ad mores referatur, genitivo: cum ad formam corporis, dativo jungi. Quam regulam certe non omnibus scriptoribus servatam (V. praeter alios *Beier.* ad *Cic. Off.* 1, 33. p. 257.), *Ramsh. Gr. Lat.* §. 108. 3. p. 320. sq. ita restringit, ut genitivum in voce *similis* aliisque tum poni dicat, cum illud spectent, quod proprium alicujus rei vel hominis, atque ita conjunctum sit, ut dicerni nequeat: dativum autem, cum de eo loquaris, vel quod forte, ad tempus alicui rei vel homini tribuatur.] *Plin.* 10, 35, 52. Cantus (*columbarum*) similis atque idem. *Appul. Met.* 10. Puella in Deae Junonis speciem similis. *Pl. Mil.* 2, 6, 48. Pro Dii immortales! similiorem mulierem, magisque eandem non reor. *Virg. A.* 1, 593. Os, humerosque Deo similis. ℙ Differunt *par*, et *similis*. *Par* est, qui tantundem habet: *similis*, qui proxime accedit. *Liv.* 45, 43. Haerente adhuc memoria Macedonici triumphi, L. Anicius triumphavit de rege Gentio. Similia omnia magis visa hominibus, quam paria. [*Cf. quae de his disput. *Kritz.* ad *Sall. Cat.* 14, 4.] ℙ Regit post se varias particulas. *Cic. Verr.* 2, 3, 83. *f.* Si docere vis, aliquid ab isto simile in aestimatione, atque a ceteris esse factum. *Id. Fin.* 4, 12. *med.* Nec, si sapiens ad torturis eculeum a tyranno ire cogatur, similem habeat vultum, ac si ampullam perdidisset. (Alii leg. *et si.* V. SIMILITER.) *Id. Sen.* 6. Similes sunt, ut si qui gubernatorem in navigando agere nihil dicant. *Id. Div.* 2, 64. Similes sunt Dii, si ea nobis objiciunt, quorum nec scientiam, neque explanatorem habeamus, tanquam si Poeni, aut Hispani in senatu nostro loquerentur sine interprete. ℙ Dicitur de effigie picta aut sculpta, alicujus faciem referente. *Id. Tusc.* 1, 15. Phidias sui similem speciem inclusit in clypeo Minervae; et *Juven.* 2, 6. Si quis Aristotelem similem, vel Pittacon emit. *Stat. Silv.* 3, 3, 200. te lucida saxa, Te similem doctae referet mihi linea cerae; et *ib.* 1, 1, 100. Apelleae cuperent te scribere cerae, Optassetque novo similem te ponere templo Atticus, Elei, senior, Jovis; et *ib.* 2, 7, 129. Vultus, qui simili notatus auro Stratis praenitet. Adde *Mart.* 1, 110. et 9, 104. ℙ *Simile* est similitudo, *h. e.* oratio traducens ad rem quampiam aliquid ex re dispari simile. *Cic. Fin.* 3, 14. Utunturque simili: ut si cothurni laus esset, etc. et *ib.* 16. Ab iis hoc simile ponitur. Ut enim, inquiunt, si, etc. et *ib.* 4, 27. *med.* Ecce aliud simile dissimile. Ut enim, inquit, gubernator aeque peccat, etc. [*Front. ad Anton. Imp.* (ed. *A. Maio*) 1, 3. Vidi pullulos tuos tam simili facie tibi, ut nihil sit hoc simili similius. *F.*] ℙ *Simile est* antique, similis est. *Titin.* ap. *Non.* 3, 205. Formicae pol persimile est rusticus homo. *Naev. ib.* Pol haud parasitorum simile est; et *ib.* Tu pueri pusilli simile es. ℙ *Simile* adv. V. s. 1. ℙ *Similis* fuit etiam cogn. R., ut P. Sulpicius Similis praefectus Aegypti sub Trajano Aug., ut ex *vet. Inscr.* probavit *J. Labus.* in *Dissert. di un' Epigr. Lat.* p. 101.

SĬMĬLĬTAS, atis, f. similitudo. *Vitr.* 2, 9. *med.* Non potest id robur, quod abies, nec cupressus, quod ulmus, nec ceterae easdem habent inter se naturae rerum similitates. *Caecil.* ap. *Non.* 2, 827. Vide, quid fert morum similitas.

SĬMĬLĬTER, adv. ὁμοίως, cum similitudine, simili ratione, pariter, item, aeque. *Pl. Men.* 1, 2, 36. Age, me aspice: ecquid assimulo similiter? *Cic. Brut.* 66. Omnia fere ut similiter atque uno modo dicerentur. *Id. Or.* 3, 54. Et illa quae similiter desinunt, aut quae cadunt similiter. *Id. Or.* 2, 16. *f.* Qui certarum rerum genera ipsa didicerunt, reliqua non incommode persequuntur: similiter arbitror in hac ratione dicendi. ℙ Cum dativo. *Plin.* 11, 25, 30. Aranei pariunt vermiculos ovis similes: etc. similiter his et scorpiones terrestres, vermiculos ovorum specie pariunt. ℙ Post se easdem particulas, quas *similis*, regit. *Cic. Off.* 1. 25. Similiter facere eos, qui contenderent, etc. ut si nautae certarent, etc. *Id. N. D.* 3, 3. *extr.* Similiter facis, ac si me roges, cur, etc. *Id. Phil.* 1, 4. Neque vero illum similiter, atque ipse eram, commotum esse vidi. ℙ *Similiter et* pro *ac*, vel *ut*, quidam recte leg. *Fin.* 2, 7. *med.*, [quod aliis exemplis confirmat *J. A. Goerenzius.* V. *Ciceronis l. c.* ex *Fin.* 4, 12. in SIMILIS. *F.*] ℙ Gradus V. in SIMILE.

SĬMĬLĬTŪDO, inis, f. ὁμοιότης, species, forma eadem, imago, collatio, exemplar. *Cic. Inv.* 1, 41. Omnibus in rebus similitudo est satietatis mater. *Id. Fin.* 5, 24. Gloria habet formam honestatis, et similitudinem. *Id. Off.* 3, 4. Similitudinem quandam gerebant speciemque sapientum. *Id. Phil.* 7, 2. *med.* Nos ab ineunte aetate studiorum societas similitudoque conjunxit. *Id. Or.* 2, 87. Haec ars tota dicendi, sive artis imago quaedam est et similitudo, habet hanc vim, ut, etc. *Id. Brut.* 16. *med.* Est nonnulla in iis etiam inter ipsos similitudo. *Id. N. D.* 2, 64. *med.* Ut exerceamur in venando ad similitudinem bellicae disciplinae. *Caes. B. C.* 3, 48. Genus radicis, quod admixtum lacte multum inopia levabat. Id ad similitudinem panis efficiebant. *Cic. Leg.* 1, 8. *med.* Est igitur homini cum Deo similitudo. ℙ [*Sunt qui ad modum aliorum *substant.*, quae cum adjectivi vel verbi, unde deriventur, jungi casu soleant, etiam v. *similitudo* cum dativo construi posse doceant; laudantes in suam sententiam *Cic. N. D.* 1, 34. *f.* Ad similitudinem enim deo propius accedebat humana virtus, quam figura: ubi v. *Heindf.*, qui comp. *Heusing.* ad *Vechner. Hellenolex.* 1, 2, 17. p. 264. porro *Plat. Theaetet.* §. 84. φυγὴ δὲ ὁμοίωσις Θεῷ κατὰ τὸ δυνατόν. et *Mos.* Contra disputat *Wopk.* In *Lectt. Tull.* 2, 3. et *Orell.* ad h. l., qui *ad similitudinem* non ad *deo* referendum, sed absolute intelligendum, quod ad similitudinem attinet: *deo* autem pende[...] v. *propius* docent.] ℙ Apud rhetoras est oratio [...] ducens ad rem quampiam aliquid ex re dispari s[...]le, ut *Auct. ad Her.* 4, 45. definit. Item locu[...] sedes argumentorum: qui dicitur locus a simili. *Top.* 10. et *Or.* 2, 40. De his *Quint.* 8, 3, [...] Praeclare ad inferendam rebus lucem repertae [...] similitudines: quarum aliae sunt, quae probati[...] gratia inter argumenta ponuntur, aliae ad expri[...] dam rerum imaginem compositae. ℙ De imagin[...] cta aut sculpta formam alicujus referente. V. S[...] LIS. *Cic. Or.* 2. *f.* Nec vero ille artifex, cum [...] ret Jovis formam aut Minervae, contemplabatur[...] quem, e quo similitudinem duceret. *Sen. ep.* 71. [...] mo, quamvis paratos habeat colores, similitudi[...] reddet, nisi, etc. *Plin.* 35, 12, 43. Fingere e[...] gilla similitudines, Dibutades figulus primus [...] nit; et 34, 7, 18. Similitudines exprimere; [...] 10, 36. *n.* 14. Imaginem adeo similitudinis indi[...] tae pinxit, ut, etc. ℙ De imitatione dicendi. *Or.* 2, 23. Hanc similitudinem qui imitatione [...] qui volent, tum exercitationibus crebris, tum [...] bendo maxime persequatur; et *mox:* Esse m[...] videmus, qui neminem imitentur, et suapte n[...] quod velint, sine cujusquam similitudine conse[...] tur. [*In duobus his modo laud. locis v. *simil[...]* est i. q. nos dicimus *Vorbild.* Simili notione, [...] quam in alia re, positum est ap. *Eund. Univ.* N[...] animantis deus in fingendo mundi similitudine[...] cutus est. *Schütz. cl. Cic.* s. h. v.]

SĪMĬNĪNUS, a, um, adj. *Obseq. Prod.* 10[...] Lucanis duo agni equinis pedibus nati, alter si[...] no capite. ℙ *Siminina herba* est, quae Graec[...] thecion dicitur, et cynocephalion, et ab Italis [...] brum canis. *Appul. Herb.* 86.

SĪMĬŎLUS, i, m. πιθήκιον, parvus simius[...] translate homo nequam et nullius pretii. *Cic.* [...] 7, 2. *med.* Hic simiolus animi causa me, in [...] veheretur, delegerat.

[SIMITTŪENSIS, e, adj. ad coloniam pert[...] in Numidia, cui Simittu nomen, haud longe a [...] Regia, cujusque mentio est in *Antonini Itin.* [...] *Plin.* 5, 4, 4. Oppida civium Romanorum, S[...] tuense, Thunusidense, etc. *F.*]

SĪMĬTU, adv. ἅμα, una, simul, eodem tem[...] vox antiqua, et fere comica. *Pl. Amph.* 2, [...] Non ego cum vino simitu ebibi imperium tuum[...] *Merc.* 1, 2, 8. Ita tres simitu res agendae sunt[...] *Truc.* 1, 2, 6. Ut simitu adveniunt ad scorta co[...] rones, *h. e.* simul atque. Adde *Ps.* 4, 2, 55. [...] ℙ [Cum paenultima longa. *Lucil.* ap. *Non.* 2 [...] Gratia habetur utrisque, illique, sibique s[...] *Inscr.* ap. *Fea Framm. de fast. cons.* p. 10. [...] Planctibus heu miserae matris, patrisque s[...] Haec vero pertinet ad ann. a Chr. n. CXXI. [...]

SĪMIUS, ii, m. V. in SIMIA.

SĪMO, as, a. 1. simum facio *Non.* 2, 771. S[...] deprimit. Lucilius lib. VII. Simavit taxim a[...] res, delphinus ut olim.

SĬMO, onis, m. nomen propr. hominis, a sim[...] ribus ductum. Persona senex est ap. *Pl. M[...] Ps.* et *Ter. Andr.* ℙ Scribit *Plin.* 9, 8, 7. et [...] *Solin.* 12., delphinos, cum simum rostrum ha[...] *simones* dici, et hoc nomen miro modo agnosce[...] malle ita appellari. ℙ [Est etiam cogn. R. [...] ap. *Grut.* 991, 2. Q. Talonius Q. L. Simo. *F*[...]

*SĬMŎIS, entis, m. Σιμόεις, fluvius, qui e[...] monte Trojano defluens, juxta Trojam labit[...] mari appropinquans, commiscetur Xantho, et [...] ludem cogitur. Deinde exit in mare juxta Si[...] promontorium. *Virg. A.* 1, 622. et 6, 88. [...] *Epod.* 13, 21. *Plin.* 5, 30. *B. A.*

SĪMON, ōnis, m. Σίμων, nomen propr. D[...] apostoli, antequam Christum secutus esset: es[...] braice שִׁמְעוֹן *simòn*, obediens, a שָׁמַע *samàh* [...] divit. *Juvenc.* 4, 184. mentemque Simonis Ci[...] stant tristem verbis praesagia Christi. [*En[...] vit hunc locum *F.* *Meminit *Id.* 1, 452. *Se*[...] 451. ubi quantitas metrica eadem est. ℙ Et h[...] cus, qui *de re equestri* scripsit. *Plin.* 34, 8. ed. [...] ubi antea legebatur *Sarmenem.* ℙ Et dux in[...] Judaeus. *Tac. H.* 5, 9. ℙ Fuit et Simon in[...] statuarius. *Plin.* 34, 8. ℙ et pictor. *Id.* 3[...] *B. A.*]

*SĬMŌNĬĀNI, orum, Simonis magni assecla[...] *Or.* 8, 5. ℙ Fuit autem hic Simon magus q[...] atque impostor, Samaria oriundus, a Petro S[...] Sancti gratiam mercari volens. Inde Simonia[...] men inditum. *B. A.*

*SĬMŌNĬDES, is, m. Σιμωνίδης, Ceus, poet[...] licus. V. in SIMONIDEUS, a, um. Alius Si[...] des, prioris ex filia nepos. *Cic. de re publ.* [...] ed. *A. Maio.* *B. A.*

SĬMŌNĬDĔUS, a, um, adj. Σιμωνίδειος, ad [...] nidem pertinens. *Catull.* 38, 7. Paulum qu[...] adlocutionis Moestius lacrimis Simonideis, *h. e.* [...] mine lugubri, et neniis, quibus scribendis prae[...] inclaruit Simonides, Σιμωνίδης, poeta Ceus, d[...] *Quint.* 10, 1. scribit, praecipuam ejus virtutem [...] se in commovenda miseratione: ut quidam [...]

parte omnibus ejusdem operis auctoribus praeit. V. CEUS adj.

MPLARIS, e, adj. simplus, simplex, [ut in mi- *simplaris* dicitur, qui unam, seu simplicem ac- annonam; duplaris, qui duplam. *Veg. Mil.* 2, maturae duplares, quae binas consequuntur an- s: simplares, quae singulas; et *mox*: Candidati res, candidati simplares. *F.*] V. DUPLARIS NDIDATUS.

MPLARIUS, a, um, adj. simplaris, simplus. *laria venditio*, pro qua necesse venditor non ha- e dupla emptori repromittere, sed de simpla axat. *Pomp. Dig.* 21, 1, 48. *extr.* Simplaria- enditionum causa ne sit redhibitio, in usu est. eg. *simplarium*, a *Simplaris*.

MPLEX, icis, adj. omn. gen. ἁπλοῦς, purus, modi, qui una re constat, nihil aliud habet ad- um, nullo modo est compositus, ut sunt ele- a rerum, aer, aqua, etc., cui opponitur *duplex*, *plex*, *varius*, etc. Dictum putant, quasi *sine* *Cic. N. D.* 2, 11. Omnem enim naturam ne- est, quae non solitaria sit, neque simplex, sed lio juncta atque connexa, habere aliquem in se patum. [*V. *Schütz. cl. Cic.*] *Id. Fat.* 13. dam sunt in rebus simplicia, quaedam copulata. *v.* 2, 57. Esse quasdam cum adjunctione neces- nes, quasdam simplices et absolutas. *Quint. in.* Verba sunt aut nostra, aut peregrina; aut icia, aut composita; aut propria, aut translata. *Or.* 24. Ornatus verborum duplex: unus simpli- alter collocatorum, *h. e.* cum singula et sola erantur. *Id. Font.* 6. Unum est et simplex au- judicium; et *Sull.* 3. Simplex officium, atque t bonorum omnium causa, *Id. Caecin.* 2. Ni- in re praesertim aperta ac simplici, quod ex- s ingenium requiratur. *Ter. Heaut. prol.* 5. sum acturus Heautontimorumenon, Duplex x argumento facta est simplici. [*Tanaq. Fa- *Bentl.* verissime legunt *simplex*, *quae ex ar- to facta est duplici*, i. e. una fabula est, sed entum duplex, duo senes, duo adolescentes, amicae. Ita *Ruhnk.* ad h. l.] *Ov. Am.* 2, 6, llebatque sitim simplicis humor aquae; et *Nep.* 1. Sed in his rebus non simplici fortuna con- us est, [*i. e. varia et mutabili. V. *Brem.*] *Od.* 4, 14, 13. plus vice simplici; et *Ov. Met.* Simplex vulnus; et *Tac. H.* 5, 23. Naves, simplici ordine agebantur. [*Auct. B. Alex.* *Afr.* 13. 59. aciem simplicem dirigere, i. e. ita in acie collocare, ut unus tantum ordo *Quint.* 9, 4. *med.* Quod habet non simplicem ntiam, *h. e.* non unam, sed plures. *Cic. Inv.* *f.* Nihil simplici in genere omni ex parte perfe- atura constituit, *h. e.* uno in genere. *Plin.* 25, et *ib.* 10, 77. Herba simplici caule. *Id.* 16, Larix, abies, pinus quadripartitos venarum bifidosque habent, vel omnino simplices, *h. e.* iscurrentes. Sic *Cic. N. D.* 2, 57. *med.* Audi- uosum iter habet, ne quid intrare possit, si x et directum pateret. *Quint.* 9, 1. *med.* In m certamine adversos ictus, et rectas ac sim- manus cum videre, tum etiam cavere ac pro- facile est: aversae tectaeque minus sunt ob- les. ℙ *Simplex cibus*, purus, non varius, et ici condimento carens. *Plin.* 11, 53, 117. Ho- ibus utilissimus simplex: acervatio saporum a, et condimento perniciosior. *Hor. Sat.* 2, memor illius escae, Quae simplex olim tibi se- *Tac. G.* 23. Cibi simplices, agrestia poma, fera, aut lac concretum. Adde *Mart.* 4, 30. *plex mors*, quae una tantum de causa venit: *gemina*, et *non una*, quae ex pluribus simul. *aes.* 74., *Just.* 12, 10. et 44, 4., *Sall. fr.* ap. d *G.* 3, 482., *Virg. ib.*, *Lucan.* 3, 751. [*Re- *Crus.* in *cl. Suet.* p. 718. *simplicem mortem* ex- on cum cruciatu conjunctam: scil. servi sub aesi in crucem agi solebant.] ℙ Est etiam , sincerus, candidus, minime callidus, aut s, aut vafer: [*ut nostr. *einfältig*. V. *Heindf.* *Sat.* 1, 3, 52. *Beier* ad *Cic. Off.* 1. p. 148.] *nc.* 9. Tota illa aspera, et montuosa, et fidelis, lex, et fautrix suorum regio se hujus honore arbitrabatur. *Id. Att.* 10, 6. Mirabilia mul- il simplex, nihil sincerum. *Ov. Her.* 12, 89. nimum movere puellae Simplicis. *Id. Met.* Quid meruere boves, animal sine fraude, e Innocuum, simplex? *Id. Her.* 17, 176. Sim- tamur commoditate viri; et *Stat. Achill.* 2, u simplex nimiumque rudis, qui callida dona, mque dolos, variumque ignorat Ulyssem! ad *Cic. Fam.* 11, 28. *f.* Trebatius tuum erga num simplicem atque amicum aperuit. *Tac.* Simplices cogitationes; et *Hor. Sat.* 1, 3, 63. ior si quis, qualem me saepe libenter Obtule- , Maecenas, etc. *Sen. Ira* 2, 16. *f.* Simpli- omnium habentur iracundi: fraudulentis enim tis comparantur, et simplices videntur, quia sunt. *Mart.* 10, 20. Tu mihi simplicibus, dilectus ab annis, *h. e.* teneris, rudibus, et doli capacibus. *Suet. Tib.* 61. Omne crimen tali receptum, etiam paucorum simplicium- orum, [*h. e. apertorum, in quibus nulla l dolus. Ita *Quint. Inst.* 9, 2, 59. quae sim- plicem quandum et non praeparatam ostendendo orationem minus nos suspectos judici faciunt. Contra §. 69. verba dubia et quasi duplicia dicit. V. in SIMPLICITER.] et *Petr. Sat.* 101. Se nullum dolum malum consilio adhibuisse, sed mente simplicissima et vera fide in navigium comites induxisse. [*Vell.* 2, 129, 1. simplex virtus: opp. ostentationi et arrogantiae; et 116, 4. simplicissimus dux. ℙ *Simplex* opponitur etiam ancipiti, significatque illud, quod sine periculo fieri potest. *Cic. Att.* 12, 7. Simplex est manere (filium) illud (scil. in Hispaniam ire) anceps.]

SIMPLICITAS, atis, f. ἁπλότης, ratio rei simplicis, non involutae, non mixtae, aut variae. *Plin.* 13, 15, 30. Mensae vitia, lignum: ita vocatur materia surda, et indigesta simplicitas, aut platani foliorum modo digesta, *h. e.* non crispa, non virgata, maculis non distincta. ℙ Translate est ingenuitas, sinceritas animi, ubi dolus abest, aut versutia: [*nostr. *Einfalt*. V. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 2, 64.] *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 10. Pinxit pueros duos, in quibus spectatur securitas, et aetatis simplicitas; et *ib.* de Apelle: Fuit non minoris simplicitatis, quam artis; nam cedebat Amphioni de dispositione, Asclepiodoro de mensuris. *Ov. A. Am.* 1, 241. Tunc (*in vino*) aperit mentes aevo rarissima nostro Simplicitas. *Id. Am.* 2, 4, 17. Sive es docta, places raras dotata per artes: Sive rudis, placita et simplicitate tua. *Id. Her.* 16, 314. Utere non vafri simplicitate viri. *Id. Am.* 1, 3, 14. Simplicitas nuda. *Id. A. Am.* 3, 113. rudis. *Mart.* 10, 47. prudens; et 11, 20. Romana *Vell.* 2, 125. *f.* generosissima. [*Usitatissimum est hoc sensu *Vell.* Cf. praeter l. l. 2, 10, 3. simplicitatis nobilissimae juvenis; et 72, 3. eminentissimae simplicitatis vir; et 43, 4. viri in tantum boni, in quantum humana simplicitas intelligi potest: ubi justitiae officia et verecundiae bonitatisque hac voce significari videntur. *Suet. Claud.* 25. simplicitate eorum et fiducia motus, *h. e.* ingenio aperto, ab omni dissimulatione alieno, nostr. *Geradheit, natürliche Offenheit*. V. in SIMPLEX.]

SIMPLICITER, adv. ἁπλῶς, singulariter, sine adjuncto, absolute. *Cic. Inv.* 2, 3. *f.* Exponere aliquid simpliciter sine ulla exornatione; et *ib.* 33. *med.* Quaedam genera causarum simpliciter, et ex sua vi considerantur: quaedam sibi aliud controversiae genus assumunt. *Id. Top.* 22. Cum quaeritur, quale quid sit, aut simpliciter quaeritur, aut comparate. *Id. Or.* 3, 37. Verborum primum nobis ratio simpliciter videnda est, deinde conjuncte. *Ov. A. Am.* 1, 106. frondes Simpliciter positae, scena sine arte fuit; et *Plin.* 16, 16, 27. Bruscum intortius crispum, molluscum simplicius sparsum, *h. e.* rectiore venarum discursu. *Hieron.* 1. *in Matth.* 2, 23. Nunquam diceret per prophetas, sed simpliciter, per prophetam. ℙ Translate est aperte, sincere, sine dolo, sine astutia, sine simulatione. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 6. Cavendum tibi erit, ne parum simpliciter et candide posuisse inimicitias videaris. *Plin. ep.* 5, 3. Amice simpliciterque reprehendere aliquem. *Liv.* 34, 57. Ignorare se dixit, quidnam perplexi sua legatio haberet, cum simpliciter ad amicitiam petendam venissent. *Cic. ad Quir.* 10. Mihi neque in sententia simpliciter referenda fidem, nec in perferendo labore industriam defuturam. *Id. Arch.* 12. Quae de causa breviter simpliciterque dixi, ea confido probata esse omnibus. *Id. Off.* 2, 9. Si est simpliciter breviterque dicendum. *Plin. ep.* 1, 13. Alii dissimulanter et furtim, alii simpliciter et libere, *h. e.* sine simulatione. *Id. ep.* 6, 22. Qui se simpliciter credunt amicis, *h. e.* parum caute, inconsulte. *Tac. H.* 3, 53. *f.* Simultates Antonius simplicius, Mucianus callide, eoque implacabilius nutriebat, *h. e.* apertius; et *ib.* 1, 15. *f.* Ego, ac tu simplicissime inter nos hodie loquimur. *Curt.* 8, 14. *extr.* Simplicius famam aestimabat in hoste, quam in cive. [*Cf. quae notata sunt in SIMPLEX.]

SIMPLICITUS, adv. simpliciter. Plaut. Merc. (*prol.* 14.) Sed eam simplicitus dicam, si opera est auribus. Ita *Non.* 2, 825., sed lege: Sed, ea ut sim implicitus, dicam, si, etc.

SIMPLICO, as, a. 1. simplum facio. *Pall.* 2, 15. *med.* Lapis subter, vel testa ponenda est, ut radicem non simplicet, sed repercussa respergat, *h. e.* unam tantum radicem non emittat. Eand. sententiam, sed aliis verbis habet *Colum.* 5, 10. *med.* et *Arb.* 22.

SIMPLUDIARIA funera sunt, in quibus adhibentur dumtaxat simpli ludi: quasi *simpliludiaria*. His opponuntur indictiva, in quibus adhibentur non ludii modo, sed etiam desultores. *Festus.*

SIMPLUS, a, um, adj. ἁπλοῦς, unicus, simplex, non duplus, aut multiplex. *Cic. Top.* 11. *med.* Alia quoque sunt contrariorum genera, velut ea quae cum aliquo conferuntur, ut duplum simplum, multa pauca, longum breve. *Pl. Poen.* 5, 6, 25. Obsecro te, ut liceat simplum solvere, *h. e.* tantum dumtaxat, quantum debeo, non duplum: quia alius dixerat *ib.* 14. Duplum pro furto mihi opus est. *Liv.* 29, 15. *med.* Alii negare, tantum militum effici posse: vix, si simplum ex formula imperetur, enixuros. ℙ *Simpla* ap. JCtos quid sit, V. in DUPLUS.

[SIMPTAX, acis, f. hoc nomine ap. Dacos appellatur plantago, vel arnoglossa. *Appul. Herb.* 1. *F.*]

SIMPŬLĀRĬĀRĬUS, ii, m. qui simpula facit *Inscr.* ap. *Mur.* 965, 2. M. Minucius M. libertus Lampadius simpulariarius vivus fecit S. et suis, etc.

SIMPŬLĀTOR, oris, m. V. in SIMPULO.

SIMPŬLĀTRIX, icis, f. mulier rebus divinis dedita: a *simpulum*. *Fest.* Simpulum vas parvum, non dissimile cyatho, quo vinum in sacrificiis libatur: unde et mulieres rebus divinis deditae simpulatrices dicuntur.

SIMPULLUM. V. in SIMPULUM.

SIMPŬLO, onis, m. *Fulg. de prisco serm. n.* 47. Summates dicuntur viri potentes: simpulones dicuntur convivae: nam et amicus sponsi, qui cum eo per convivia ambulat, simpulator dicitur. Sutrius (al. *Succius*) in comoedia piscatoria: Summates viri simpulones (al. *simpolones*) facti sunt ganei. *Gloss. Isid.* Simpulator, conviva, amicus sponsi, assiduus cum eo in convivio.

SIMPŬLUM, i, n. calix, quo vinum in sacrificiis libabatur, κύαθος. *Festus:* Simplum vas parvum, non dissimile cyatho, quo vinum in sacrificiis libatur. Originem afferre conatus est *Varro L. L.* 4, 26. *med.* his verbis: Quo vinum dabant, ut minutatim funderent, a guttis guttum appellarunt: et quo sumebant minutatim, a sumendo simpulum nominavere. ℙ In hujusce locum in conviviis e Graecia successit epichysis et cyathus; in sacrificiis remansit guttus et simpulum. *Appul. Apol.* Eadem paupertas etiam populo R. imperium a primordio fundavit: proque eo in hodiernum Diis immortalibus simpulo et catino fictili sacrificat. Adde *Cic. Har. resp.* 11. et *Arnob.* 4, 148., ubi alii leg. *simpuvium*. ℙ *Excitare fluctum in simpulo* proverb. tragoedias agere in nugis, ut ait *Cic. Or.* 2, 51. in re levi turbas movere, in parva republica tumultum ciere. *Cic. Leg.* 3, 16. Excitabat fluctus in simpulo, ut dicitur, Gratidius, quos post filius ejus in Aegaeo excitavit mari. ℙ Pro *simpulum* quidam legunt *simpullum* ap. *Juven.* 6, 342. et *Prud.* περὶ στεφ. 2, 514., quibus locis plerique omnes *simpuvium*.

SIMPŬVIATRIX dicitur mulier, quae simpuvium porrigit in sacrificiis. *Vet. Schol.* ad *Juven.* 6, 343.

SIMPŬVIUM, ii, n. vas ligneum esse docet *Non.* 15, 12., sed et fictile fuit, et quidem vinarium: et usum habuit in sacris: idem omnino quod *simpulum*, aut valde simile. A *bua*, h. e. potione, unde *imbuo*, dictum quidam putant: alii a συμπίνω, quasi *sympinium*, quod sacerdotes ex eo simul bibebant. *Plin.* 35, 12, 46. In sacris, etiam inter has opes hodie non murrhinis crystallinisve, sed fictilibus prolibatur simpuviis. *Varr.* ap. *Non. l. c.* Ipsi illi Libero simpuvio vinitari. V. VINITO. (Adde 15, 21.) *Cic. fragm.* ap. *eund.* 4, 434. Quam simpuvia pontificum Diis immortalibus grata sint, Samiaeque capedines. *Juven.* 6, 341. Et quis tunc hominum contemptor numinis? et quis Simpuvium ridere Numae, nigrumque catinum Ausus erat? *Arnob.* 7, 235. Date, quaeso, immortalibus Diis bibant: scyphos, brias, pateras, simpuviaque depromite. Est qui leg. *sympiniaque*. V. SIMPULUM.

SIMUL, adv. ἅμα, ὁμοῦ, una, pariter, cum. [*Significat temporis conjunctionem: quo differt *una*, quae vox conjunctionem loci, facti et conditionis indicat. Ita *Kritz.* ad *Sall. Cat.* 12, 17. Unde parum videtur, quod veluti contra propriam part. notionem *Noster* infra laudaverat: referri etiam ad tempus, et significare eodem tempore: coll. *Charis.* 2, 197. *Una* locum, *simul* vero spatium designat. Recte itaque dicimus: *simul consules fuerunt*, *una ambulabant*; et *Corn. Front. ib.* p. 2193. *Simul* locum demonstrat, *una* congregationem. Neque exempla, *Pl. Amph.* 2, 2, 83. *Cic. Brut.* 64. *Id. Att.* 1, 1. *med.* et *ib.* 16. quibus sententiam firmaverat, differunt ab iis, quae deinceps congesta videmus.] *Cic. Att.* 5, 10. *f.* Propter vicinitatem totos dies simul eramus invicem. *Hor. Sat.* 1, 5, 31. interea Maecenas advenit, atque Coccejus, Capitoque simul Fontejus. *Ter. Andr.* 3, 2, 31. Multa concurrunt simul, qui conjecturam hanc nunc facio. *Pl. Amph.* 1, 1, 69. Colloquuntur simul: convenit; et 2, 2, 172. Coenavisti mecum: ego accubui simul. *Id. Most.* 1, 2, 64. Nunc simul res, fides, fama, virtus, decusque deseruerunt. *Id. Truc.* 1, 1, 25. Si iratum est scortum forte amatori suo, bis periit amator, ab re, atque animo simul. ℙ Admittit *cum* et ablativum. *Cic. Verr.* 2, 4, 31. Tui nominis aeterna memoria simul cum templo illo consecratur. *Id. Fam.* 15, 4. *med.* Cum Q. frater legatus mecum simul cohortibus praeesset; et *ib.* 16, 9. Eodem tempore simul nobiscum in oppidum introiit Terentia. *Nep. Eum.* 3. *med.* Intelligebat, si copiae suae cognossent, adversus quos ducerentur, non modo non ituras, sed simul cum nuntio dilapsuras, *h. e.* statim ac nuntiatum esset. ℙ Et omissa praepositione. *Hor. Sat.* 1, 10, 84. te dicere possum, Pollio; te, Messala, tuo cum fratre; simulque Vos, Bibule, et Servi; simul his te, candide Furni. *Tac. A.* 4, 55. Hypaepeni, Trallianique, Laodicenis, et Magnetibus simul, transmissi, ut parum validi. *Sil.* 3, 268. His simul, immitem testantes corpore solem, Exusti venere Nubae. Adde 5, 417. et *Tac. A.* 3, 64. et *ib.* 6, 9., *Sen. Troad.* 1015. et *Sever. Aetn.* 57. Adde etiam *Ov. Trist.* 5, 10, 29. Quippe simul nobis habitat discrimine nullo Barbarus. Alii leg. *nobiscum*.

[*Ramsh. §. 149. p. 459. perperam docet: esse hunc ablativum loci. In eo tamen verum vidit: simul c. abl. absol. minus frequenter usurpari, quam cum praepos. cum et abl. ¶ Ex iis, quae supra de discrimine partt. simul et una disputavimus, satis apparet, quomodo utraque conjungi possit, quod haud raro fieri imprimis apud poetas solet: Noster laud.] Pl. Poen. 3, 1, 50. Omnes simul didicimus tecum una, ut respondere possimus tibi. Ter. Heaut. 5, 1, 34. Clinia haec fieri videbat mecum una simul, [*ubi Ruhnk. per pleonasmum una et simul jungi vult: quod non continuo verum praedicaverim, licet illud non negaverim, multis in locis ita rem esse comparatam, ut una harum partt. pro altera posita parum mutare sententiam videatur. Est vero, ut in comici poetae sermone, abundantiae genus quoddam, quod recte Noster infra notaverat, ap. Pl. Amph. 2, 1, 17. Nec potest fieri, tempore uno homo idem duobus locis ut simul sit.] ¶ Pro statim, postquam, quamprimum. Cic. Acad. 4, 27. Simul inflavit tibicen, a perito carmen cognoscitur. Id. Fam. 6, 18. Simul accepi a Seleuco tuo litteras, statim quaesivi e Balbo, etc. Utroque loco est qui leg. simul atque, aut ac, vel ut: quemadmodum et in illo Fin. 3, 6. Simul autem cepit intelligentiam, multo eam pluris aestimavit; et Att. 8, 11. f. Simul aliquid audiero, scribam ad te. [*Orell. ubique simul absolute positum exhibet.] Ter. Phorm. 5, 4, 4. Hic simul argentum repperit, cura se expedivit. Liv. 26, 24. Simul clamor, index capti oppidi, est exauditus, undique Aetoli, desertis stationibus, in arcem fugiunt. Hor. Od. 3, 4, 37. Vos Caesarem altum, militia simul Fessas cohortes reddidit oppidis, Pierio recreatis antro. (Sic alibi saepe.) Ov. Fast. 1, 567. Quod simul evulsum est, fragor aethera terruit ipsum. Phaedr. 3, 16. Simul cognovit vocem laudari suam, Cupide advolavit. Lucr. 6, 1022. Quod simul est rarior aer factus, continuo fit, ut, etc. Liv. 23, 29. f. Simul inclinatam aciem Mauri viderunt, extemplo fuga effusa nuda cornua deseruere. Id. 4, 5. Simul ego vocare tribus in suffragium coepero, tu statim sacramento juniores adiges. Id. 6, 1. Fabio, simul primum magistratu abiit, ab tribuno dicta dies est. [*Cf. Drak. ad Liv. 6, 1, 6. Manut. ad Cic. Fam. 6, 18. Vechner. Hellenol. p. 141. sq. Görenz. ad Cic. Legg. 1, 3, 9. id. ad Acadd. 2, 61, 51. et ad Fin. 3, 6, 21. Adde Ruhnk. ad Ov. Her. 3, 9.] ¶ Saepius hoc sensu habet post se ac, atque, et, ut. Cic. N. D. 1, 38. f. Simul ac mihi collibitum est, praesto est imago. Id. Verr. 2, 1, 13. Simul ac primum ei occasio visa est, quaestor consulem deseruit. [*Simulac primum est Gr. ὡς πρῶτον. Cf. Suet. Caes. 30. Ner. 43. et Burm. et Brem. ad utrumque locum; intpp. ad Liv. 6, 1, 6.] Cic. Mur. 10. Simul atque increpuit suspicio tumultus, artes illico nostrae conticescunt. Id. Att. 10, 16. f. Epistola tua, quam accepi, simul et in Cumanum veni, eodem die. Alii leg. simul ut. [*Orell. habet et.] Catull. 64, 31. Quae simul optatae finito tempore lucis Ut venere, domum conventu tota frequentat Thessalia. Cic. Fin. 2, 11. Omne animal, simul ut ortum est, et seipsum, et omnes partes suas diligit. ¶ [*Neque mutatur particulae notitia, cum nectendis inservit orationis singulis partibus; (Noster: jungit et diversas causas) semper enim significat temporis conjunctionem. Forc. laudaverat ita:] Sall. Jug. 27. Hi, quod in invidia res erat, simul et a Numidis obsecrati, triduo navim ascendere; et ib. 97. Milites modesto imperio habiti, simul et locupletes, Marium ad coetum ferre. [*Docet Cort. multis exemplis laudatis ad Sall. Cat. 19, 2. crebro Sallustio hanc vocem ut particulam copulat. usurpari in sententiis connectendis, si levior quaedam ad graviorem adjiciatur.] Caes. B. C. 3, 43. Caesar circumvallare Pompejum instituit, haec spectans, quod angusta re frumentaria utebatur; quod Pompejus multitudine equitum valebat, etc. simul ut pabulatione Pompejum prohiberet; tertio ut auctoritatem minueret. [*Adde Suet. Ner. 21. intravit ordine suo, simul praefecti praet. citharam sustinentes, post tribuni mil., juxtaque amicorum intimi; et Vesp. 6. exemplar epistolae — simul rumor — praeterea — et.] ¶ Pro similiter, pariter. Cic. Verr. 1, 4. Cujus praetura urbana aedium sacrarum fuit publicorumque operum depopulatio: simul in jure dicundo, bonorum possessionumque, contra omnium instituta, addictio. Pl. Capt. 1, 1, 11. Ubi res prolatae sunt, cum rus homines eunt, simul prolatae res sunt nostris dentibus. [*Ita saepissime dicitur sequentibus ac, atque, que, et. Nubem exemplorum habes ap. Böttich. in Lex. Tac. p. 429. Quaedam praebet etiam B. Crus. in cl. Suet. p. 718.] ¶ Nonnunquam geminatur, ut tum tum: similemque usum habet. Caes. B. G. 4, 13. med. Germani frequentes ad eum venerunt, simul sui purgandi causa, simul ut, si quid possent, de induciis impetrarent. Liv. 2, 65. Increpando simul temeritatem, simul ignaviam, pudore metum excussit. Id. 29, 35. Simul et a classe navales socii, simul et terrestris exercitus urbi est admotus. [*Adde Suet. Caes. 67. simul et ad speciem, et quo sq. ubi v., quae Oudend. docte disputavit contra Burm., qui in Addendis cum Cort. ad Plin. ep. 2, 17, 5. deletum voluit et prius post simul. Excitavit ille Caes. B. G. 4, 24. simul et de navibus desiliendum, et in fluctibus pugnandum; et 7, 48. simul et cursu et spatio pugnae defatigati. V. Duk. et Drak. ad Liv. 26, 43, 6., ubi J. Fr. Gronov. et ipse exemplis prius et post simul impugnaverat, Drak. ad 32, 18, 3. 33, 12, 2., ubi utriusque usus plurima exempla dedit. Ita Graeci modo ἅμα, καὶ, modo ἅμα τε, καὶ, modo ἅμα μὲν, ἅμα δὲ et hoc nonnunquam repetitum: cf. Lex. Xenoph. s. v. ἅμα. Dedimus haec ex B. Crusii cl. Suet. p. 718. sq.] Tac. Agr. 25. Cum simul terra, simul mari bellum impelleretur. ¶ [*Confund. simul et semel. V. h. v. in f.]

SĪMŬLACRUM, i, n. εἴδωλον, ἄγαλμα, imago, forma, effigies [*ad alicujus similitudinem efficta.] a simulo. Cic. Arch. 12. Statuae et imagines non animorum simulacra, sed corporum. Id. Verr. 2, 2, 65. f. Forsitan vix convenire videretur, quem ipsum hominem cuperent evertere, ejus effigiem simulacrumque servare. Id. Inv. 2, 1. Zeuxis Helenae se pingere simulacrum velle dixit. Tac. A. 2, 41. Vecta (in triumpho) simulacra montium, fluminum, proeliorum. Id. H. 2, 3. Simulacrum Deae non effigie humana. Plin. 5, 5, 5. Balbus in triumpho gentium urbiumque nomina ac simulacra duxit. [*Plin. Pan. 16, 3. falsae simulacra victoriae. V. Gierig.] Plin. 15, 11, 10. Simulacra noctium conscia, h. e. imagines Deorum, qui cubiculis dormitoriis praesunt. Virg. A. 2, 172. et 232. simulacrum vocat equum durateum Trojae fatalem. ¶ [*Simulacrum est etiam id, ad cujus formam, effigiem aliquid effingitur. Suet. Caes. 84. Aurata aedes ad simulacrum templi Veneris Gen., h. e. ad formam, ad similitudinem. V. Duk. ad Flor. 4, 2, 88.] ¶ Translate est quodcumque signum, nota, imago, similitudo. Cic. Fam. 10, 1. In republica nec leges sunt, nec judicia, nec omnino simulacrum aliquod, aut vestigium civitatis. Id. Off. 1, 15. Vivitur non cum perfectis hominibus, sed cum iis, in quibus praeclare agitur, si sunt simulacra virtutis, [*i. e. similitudines honesti. V. Beier.] Id. Div. 2, 33. extr. Haec simulacra sunt auspiciorum, auspicia nullo modo. Virg. A. 5, 585. pugnaeque cient simulacra sub armis, i. e. ludicras pugnas. Lucr. 2, 42. belli simulacra ciere. Liv. 29, 2. Classem in portu, simulacrum edentem navalis pugnae, ostendit. Sil. 7, 119. pugnaeque agitat simulacra futurae. Stat. Theb. 8, 341. et vati (Amphiarao) mortis simulacra rependit, h. e. tumulum inanem, ut ait Virg. A. 6, 505., funus imaginarium, fictas exsequias. Pl. Most. 1, 2, 6. Alicujus rei similem esse, et simulacrum habere. ¶ [*Significat simulacrum etiam descriptionem, imaginem rei, quam quis oratione praebet. Liv. 24, 16. simulacrum celebrati ejus diei; et 45, 25. non inseram simulacrum viri copiosi, quae dixerit, referendo.] ¶ De spectris, quae noctu, aut in somno obversantur. Plin. ep. 7, 27. med. Ne vacua mens audita simulacra, et inanes sibi metus fingeret. Virg. G. 1, 478. simulacra modis pallentia miris Visa sub obscurum noctis. Ov. Her. 9, 39. simulacra inania somni; et Am. 1, 6, 9. noctem, simulacraque vana timebam. Id. Met. 3, 432. Credule, quid frustra simulacra fugacia captas? ¶ Serv. ad illud A. 4, 654. Et nunc magna mei sub terras ibit imago: haec habet: Tribus constamus, anima, quae superna est, et originem suam petit: corpore, quod in terra deficit: umbra, quam Lucretius sic definivit (4, 368.), spoliatus lumine aer. Ergo umbra si ex corpore creatur, sine dubio perit cum eo: nec est quicquam reliquum de homine, quod Inferos petat. Sed definierunt, esse quoddam simulacrum, quod ad nostri corporis effigiem fictum, Inferos petat: et est species corporea, quae non potest tangi, sicut ventus. Et post pauca monet, simulacra haec esse etiam eorum, qui per apotheosin Dii facti sunt: simul docet, a poetis usurpari promiscue umbram, simulacrum, imaginem. Sil. 13, 650. Succedunt simulacra virum concordia, patris, Unanimique simul patrui: ruit ipse per umbram, Oscula vana petens, juvenis. Virg. A. 2, 772. Infelix simulacrum atque ipsius umbra Creusae Visa mihi ante oculos. Prop. 1, 19, 11. Illic quidquid ero, tua semper dicar imago. ¶ Inter simulacrum et statuam id ipsum interesse quidam putant, quod inter signum ac statuam, ut nempe illud Deorum sit, haec hominum. V. SIGNUM. Sed tamen et de hominibus simulacrum dici, ostendunt exempla supra posita. Statuam de Diis minus proprie dixit Mart. 12, 78. Ante Jovis statuam crepuit satur histrio.

SĪMŬLĀMEN, inis, n. προςποίημα, simulacrum, assimulatio, repraesentatio. Ov. Met. 10, 726. de Adonide: repetitaque mortis imago Annua plangoris peraget simulamina nostri. Loquitur de sacris annuis in honorem Adonidis, quae Adonia dicebantur, in quibus Adonis plangebatur, ac luctus Veneris referebatur. Auson. Idyll. 10, 228. Ipsa suo gaudet simulamine nautica pubes, h. e. gaudet videns in flumine imaginem sui.

SĪMŬLĀMENTUM, i, n. simulatio, fictio. Legitur ap. Gell. 15, 22. in titulo, ubi affert historiam de Q. Sertorio duce, deque astu ejus, commenticiisque simulamentis, etc., si modo ii tituli ullam habent in lingua Latina auctoritatem. *Auct. Itin. Alex. (ed. A. Maio) 65. Omnes protinus incolae cultu nil tristi, enim laeticiae simulamento obv… una muneribus effunduntur. B. A.

SĪMŬLANS, antis, part. a simulo: simula… imitator. Hor. Ep. 2, 1, 240. aera Fortis Alexa… vultum simulantia. Ov. Am. 2, 6, 23. de psitta… Non fuit in terris vocum simulantior ales. Alii … simulacior a simulax: quod placet Heinsio, dis… cet Burmanno, et aliis.

SĪMŬLANTER, adv. simulate, ficte. Appul. … 8. Quoad simulanter revicta Charite suscipit: … quidem, etc.

SĪMŬLĀTĒ, adv. ὑποκριτικῶς, ficte, simula… Cic. N. D. 2, 61. Impia consuetudo est contra … disputandi, sive ex animo id fit, sive simulate. … Q. Fr. 1, 1, 4. Sint aures tuae, quae id quod … diunt, existimentur audire, non in quas ficte et s… late questus causa insusurretur. Alii leg. aut s… late, quasi inter haec duo discrimen sit. In fr… Petr. p. 680. Burm. simulatius exit Proditionis … famamque onerare laborat.

SĪMŬLĀTĬLIS, e, adj. simulatus, fictus. Ve… Vita S. Mart. 2, 276. Nec stat imagineis simula… umbra figuris.

SĪMŬLĀTĬO, onis, f. [*proprie significat si… tudinem, imitationemque. Laud. Noster in f. lo… Plinii 11, 44, 100. Simiarum genera perfectan… minis simulationem continent, facie, naribus, … bus, etc. Ita edd. vett. A. 1470. et 1472. Hara… similitudinem. Porro Juvenc. 2, 554. de Elia: … turbine jussa corusco Flammipedum rapuit simu… quadrijugorum. Ita tamen differunt simulati… imitatio, ut prius hoc esse vel sectari studeat, … quis re neque est, neque esse potest vel debet: … tatio ea spectet, quae quis non habet, cum s… vero assequi cupit et potest. V. Doederl. 3 … coll. Gron. Diatr. in Stat. p. 72. Hand. Cf. SI… LATOR, SIMULATUS et SIMULARE. ¶ … in malam partem dici solet de iis, quae sola qu… imitatione contenti nudam rei speciem, imagine… in medium proferunt, ut rem ipsam habere vi… tur: vana alicujus rei ostentatio, fictio, Gr. … κρισις, εἰρωνεία. Huc pertinent ex iis, quae … laudaverat,] Cic. Att. 7, 1. med. Quam no… facilis virtus! quam vero difficilis ejus diuturn… mulatio! Id. Agr. 2, 6. Ut totius reipublicae … ni constituerentur, legis agrariae simulatione … nomine. Id. ad Quir. 9. Qui per simulationem … citiae me nefarie prodiderunt. Id. Brut. 14. L… tus summam prudentiam simulatione stultitiae … Caes. B. G. 5, 48. extr. Agere cum simulatio… moris; Tac. H. 1, 58. Saevitiam militum, pler… ad poenam exposcentium, saepius approbat, p… simulatione vinculorum frustratur, h. e. in vi… detinendo eos, qui a militibus proscebantur, ut … ti subtraheret. Id. ib. 2, 61. Provocare arm… mana simulatione numinum ausus est, h. e. simu… se Deum esse, et a Diis agi. [*Adde Cic. Ac… 46, 140. Fallax imitatio simulatioque virtutis … Deinde in universum ponitur absolute pro cuju… que generis ficta agendi ratione, fallacia, dolo.] … Off. 2, 12. med. Si qui simulatione, et inani osten… ne, et ficto non modo sermone, sed etiam vultu, … lem se gloriam consequi posse rentur, vehement… rant. Id. N. D. 1, 2. In specie fictae simulationis … inesse non potest. Vell. 2, 48. med. Hic primo pro… peji partibus, mox simulatione contra Pomp… et Caesarem, sed animo pro Caesare stetit. Ci… 2, 46. Nihil opus est simulatione et fallaciis. [… Caes. B. G. 4, 13. perfidia et simulatione uti. … ro Terent. Heaut. 4, 5, 34. non meum est simu… ita leg. pro vulg. non mea est sim. V. Bentl. … seq. Ruhnk.] ¶ In plur. num. Id. A. 4, 54. … pina simulationum nescia; et ib. 6, 45. extr. … lationum falsa perdiscere. Plin. Pan. 72. f. … tristium inventio, alia gaudentium: neutrum si… tiones expresserint. ¶ Simulatio est rei, qua… la est: dissimulatio quae vere sunt, obtegit. … Off. 3, 15. Ex omni vita simulatio, dissimulat… tollenda est. V. DISSIMULO.

SĪMŬLĀTOR, oris, m. [*imitator. Ov. Met. 1… Excitat artificem, simulatoremque figurae, Mo… Claud. in Eutrop. 1, 303. Humani qualis sim… simius oris. Ita melius collocasse videmus hu… cum, quem Noster in f. posuerat: V. in SIM… TIO. ¶ Hinc plerumque malo sensu simulat… citur, qui cum studio fallendi alicujus r… ciem, imaginem profert, Gr.] ὑποκριτής, Sall… 5. Animus audax, subdolus, varius, cujus rei … simulator ac dissimulator: simulator falsi, … mulator veri. Tac. A. 14, 57. Simulator seg… Lucan. 4, 922. Ut sibi commisi, simulator S… belli. ¶ [*Deinde absolute simulator est, … alia verbis proloqui alia continere solet an… Cic. Off. 1, 30. med. in omni oratione sim… rem, quem εἴρωνα Graeci nominaverunt, Soc… accepimus. [*Cf. Beier. ad h. l.] Tac. A. 1… Suspectabat Cornelium Sullam — callidum et … latorem interpretando. [*Haec Noster excita… Adde Cic. Pet. Cons. 10. quibus rebus benevol… simulator diiudicari possint.]

SĪMŬLATRIX, icis, f. quae simulat. Stat… 4, 550. qualis, si crimina demas, Colchis, et …

ulatrix litore Circe, *h. e.* quae homines in fictas s vertebat. V. PIATRIX.

IMŬLĀTUS, a, um, part. a *simulo*: [*ad similinem alicujus rei effictus] *Virg. A.* 4, 512. rserat et latices simulatos fontis Averni. Ubi *ius:* In sacris, quae exhiberi non poterant, sibantur, et erant pro veris. *Sil.* 16, 305. Simue exsequiae, *h. e.* quae ducuntur his, quorum ora alibi sepulta sunt. [*Adde *Lucr.* 1, 688. e sunt (corpora) igni simulata, i. e. similia. o quod Noster infra laud.:] *Virg. A.* 3, 349. am Troiam, simulataque magnis Pergama, *h.* simulata. *Cic. Att.* 9, 8. Hic ego vellem habeomeri illam Minervam simulatam Mentori, cui em (*Odyss.* 3, 22.) Μέντορ, πῶς τ' ἄρ' ἴω, etc. quae Mentoris se similem fecerat, et sub ea e Telemacho apparuerat. ℙ [*Hinc *simulatus* sensu dicitur imprimis de eo, quod cum fal-, decipiendi consilio in similitudinem alicujus ctum est.] *Ov. Am.* 1, 3, 23. de Europa: suontem simulato vecta juvenco. *Sen. Tro.* 447. or vera ex Achille spolia simulato tulit, *h. e.* ex clo Achillis armis induto. *Virg. A.* 1, 713. tur Iulum, Flagrantesque Dei vultus, simulae verba, *h. e.* Cupidinem sub Iuli formā latenjusque verba simulantem. ℙ [*Denique *simu-* in universum dicitur pro falso, doloso, πλαὑποποίητος.] *Cic. Caecin.* 5. *med.* Si in ejusgenere orationis nihil esset, nisi falsum, atmitatione simulatum. *Nep. Dion.* 3. Aliquamter eos simulata amicitia mansit. *Virg. A.* 4, eusit enim simulata mente locutam. *Sen. Ag.* Simulata dona. [*Vell.* 1, 11, 1. a mendacio atae originis appellatus. ℙ *Simulatus* est et- q. simulans. *Quint. decl* 4, 6. p. 80. *ed.* Ideoque confidentiam simulatus, non potes, efficere.]

IMŬLO, as, avi, atum, a. 1. [*simile quippiam imitor, refero. *Noster* laudaverat ista:] *Mart.* Cum sint crura tibi, simulent quae cornua *Virg. A.* 6, 590. de Salmoneo: nimbos, et mitabile fulmen Aere, et cornipedum pulsu siat equorum. *Hor. Ep.* 1, 19, 12. si quis vulvo ferus, et pede nudo, Exiguaeque togae sitextore Catonem, Virtutemne repraesentet, que Catonis? [*Ov. Met.* 3, 275. (*Juno*) simunum. *F.*] [*Simpliciter *Homerus Il.* 3, 386. δὲ μιν εἰκυῖα παλαιγενεῖ. Eadem verba habet *ast.* 4, 517. simularat anum: quod *Homerus* sit: γρηΐ παλαιγενεῖ ἐναλίγκιος. *Id. Met.* 6, 596. agitata doloris, Bacche, tuas simulat.] ℙ ingere, describere. *Calpurn. decl.* 21. Simulec factum non tantum colore, sed aere, et poslapide. *Hor. A. P.* 20. Cupressum simulare. *Met.* 6, 80. Percussamque sua simulat de cuterram Prodere cum baccis foetum canentis , i. e. pingendo exprimit. *Sil.* 15, 430. an— quod acus simulavit in ostro. ℙ Hinc lerumque sensu dicitur, significatque fingere, i, specie simulationis ostentare, me habere on habeo, Gr. ὑποκρίνομαι.] et differt a *dissi-* quod dicitur, cum rem aliquam veram non nos fingimus, quam re vera habemus: *simu-* enim quod non est, *dissimulamus* quod est. ur tamen *Sall.* ita *simulo* usurpasse, ut utrummul significet, *Jug.* 100. Ad simulanta negoitudo ingenii incredibilis. *Planc. ad Coss.* etc. 10, 8. *med.* Nunquam diffitebor, multa me et sse invitum, et dissimulasse cum dolore. *Cic.*, 30. *med.* Solon, quo tutior vita ejus esset, se simulavit. *Pl. Trin.* 1, 2, 68. Qui omnia ulant scire, nec quicquam sciunt. *Id. Mil.* 3, Volo, te quasi militi animum adjeceris, simu*d. Pers.* 4, 5, 5. Simulato, quasi eas prornavem. *Sen. Thyest.* 384. Simulare fugam. 1, 81. constantiam. *Id. A.* 12, 47. obse- *Plin.* 35, 11, 40. *n.* 25. vesaniam. *Id.* 34, cientiam alicujus rei; et *Ov. A. Am.* 1, 678. vultu. *Id. Am.* 2, 2, 36. lacrimas. *Id. R.* 3. Et sanum simula: ne, si quid forte doleentiat. *Liv.* 25, 8. *extr.* Annibal Aegrum siat. *Sen. Herc. Oet.* 429. simulare furentem. *eaut.* 4, 1, 22. Si meum imperium exsequi es, interemptam oportuit: non simulare morrbis, re ipsa spem vitae dare, *h. e.* fingere, e mortem filiae. ℙ Passive. *Ov. Her.* 17, modo, quem praefers, non simulatur amor; 21, 199. et tecto simulatur lumine somnus. bsolute. *Ov. Her.* 2, 51. Credidimus lacrin et hae simulare jubentur?] ℙ Passive im*er. Heaut.* 5, 1, 28. Quid est, quod amplius tur? ℙ [*Discrimen quale sit inter *simulare* *ari* colliges ex iis, quae exposuimus in v. *io.*] ℙ *Simulare in aliquem* tmesis est, pro lare aliquem. *Pl. Stich.* 1, 2, 19.

ULTAS, atis, f. ἔχθος, παλιγκοτία, latens inter eos, qui amici esse videntur, inimici*simulo.* [*Cf. *Non.* p. 437. *Popm.* p. 515. 480. al.] Dicitur fere de privata, aliquanm de publica. *Paul.* ex *Festo:* Simultas, id um, dicta ex contrario, quia minime sunt sipotest et a simulatione dicta existimari, quia e loquuntur ad invicem. Prior *Pauli* notatio frigida videtur. [*Doederl.* 3, 72. sq. (probata vocis origine a *similo*, propter synonym. v. *aemulari,*) proprie *simultas* dici putat de publica inimicitia, quam duo eosdem honores in civitate petentes habeant. In quo consentientem quidem habet *Herz.* ad *Caes. B. G.* 5, 44. qui tamen rectius deduci h. v. contendit a *simul*, coll. nostr. *Eifersucht*, *Jalousie*, *Rivalität.* Cui sententiae non repugnare videntur duo exempla, quae *Noster* ex *Hyg.* infra laudavit.] *Cic. Planc.* 31. *med.* Simultates, quas mecum habebat, deposuit. *Id. Manil.* 24. Multas simultates partim obscuras, partim apertas suscepi. *Id. Fl.* 35. *f.* Simultates cum aliquo exercere. *Suet. Caes.* 73. excipere. *Plin. ep.* 2, 18. *extr.* subire. *Quint.* 4, 1. *med.* gerere cum aliquo. *Tac. H.* 3, 53. simplicius, vel callide, eoque implacabilius nutrire. *Id. A.* 3, 54. facere; et *Ov. Am.* 1, 8, 82. Saepe simultates ira morata facit. *Just.* 2, 6. *med.* Erant inter Athenienses et Dorienses simultatum veteres offensae. *Caes. B. G.* 5, 43. Omnibus annis de loco summis simultatibus contendebant. *Tac. A.* 14, 38. Bonum publicum privatis simultatibus impedire. [*Livii* exempla v. in *Gloss. Liv.* s. h. v.] ℙ In sing. num. *Caes. B. C.* 2, 25. Huic simultas cum Curione intercedebat. *Nep. Att.* 17. Nunquam cum sorore fuisse in simultate. *Ter. Ph.* 2, 1, 2. Simultatem alicujus revereri. *Suet. Ner.* 25. alicui indicere. *Id. Aug.* 62. Simultate cum socru exorta. *Ov. R. Am.* 661. ubi nulla simultas Incidit. *Juven.* 15, 33. Inter finitimos vetus atque antiqua simultas, Immortale odium, et nunquam sanabile vulnus Ardet adhuc, Ombos, et Tentyra. [*Liv.* 26, 27. sibi privatam simultatem cum Campanis nullam esse; et 23, 13. simultas cum familia Barcina leviorem auctorem faciebat.] ℙ *Simultas*, pactum, conditio, quae inter duos simul convenit. *Hyg. fab.* 22. 84. et 185. Cum complures eam peterent in conjugium, simultatem constituit, se ei daturum, qui secum quadrigis certasset, victorque exisset. *Id. fab.* 67. Sphinx regi Creonti simultatem constituit, si carmen, quod posuisset, aliquis interpretatus esset, se inde abire.

SĬMULTER, adv. idem ac similiter. *Pl. Ps.* 1, 3, 148. Exossaabo eum simulter, ut muraenam cocus. Alii leg. *similiter. Non.* 2, 780. legit *simulte:* quod mendum esse videtur.

SĪMŬLUS, a, um, adj. dimin. a *simus. Lucr.* 4, 1162. Simula (*puella*), Silena, ac Satyra est. V. SILENA, et SATYRUS.

SĪMUS, a, um, adj. σιμός, qui nares depressas, et repandas habet, silo, silus. *Naev.* ap. *Non.* 4, 277. Lascivum Nerei simum pecus ludens classem lustrat. *Virg. Ecl.* 10, 7. Dum tenera attondent simae virgulta capellae. *Plin.* 9, 8, 7. Delphini dorsum repandum, rostrum simum. *Maru.* 6, 39. Puer sima nare, turgidis labris. *Virg. Mor.* 106. Saepe viri nares acer jaculatur apertas Spiritus, et simo damnat sua prandia vultu, *h. e.* vultu aversantis: quod cum fit, nares dilatantur, et deprimuntur. ℙ Translate. *Cels.* 8, 10. *n.* 7. *med.* Vulsella, quali fabri utuntur, injicienda est ab ea parte, qua sima est. ℙ Fuisse *Simus* etiam cogn. R., affirmat *Plin.* 35, 37, 59.

*SIMYRA, ae, f. Σιμύρα, opp. Phoeniciae, cum castello. *Plin.* 5, 20. *Mela* 1, 12. *B. A.*

SIN, εἰ δὲ, ἢν δὲ, κἂν, sed si, si vero, si autem: conjunctio conditionalis et adverativa: ex *si*, et *ne.* [*Semper ad progressum *si*, vel positum, vel cogitatione supplendum spectare debet. V. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 342. *Ramsh.* §. 193. *n.* 3. et 4. p. 871. sqq. *Web. Exerc. styli Lat.* T. 1. p. 300. *Goerenz.* in *Jahnii Anall. Philoll.* et *Paedag.* 1, 2. p. 323.] *Ter. Andr.* 1, 3, 5. Si illum relinquo, ejus vitae timeo: sin opitulor, hujus minas. *Pl. Poen. prol.* 50. Nisi molestum est, nomen dare vobis volo comoediai: sin odio est, dicam tamen. *Cic. Att.* 9, 15. Si mihi veniam dederit, utar illius conditione: sin minus, impetrabo aliquid a me ipso. *Id. Fam.* 11, 14. Si ita est, omnia faciliora: sin aliter, magnum negotium. *Pl. Cas.* 2, 6, 24. Si quod volumus, eveniet, gaudebimus: sin secus, patiemur aequis animis. *Cic. Att.* 10, 7. Si vir esse volet, praeclara συνοδία: sin autem, erimus nos, qui solemus. *Colum.* 7, 3. Primum esse admissurae tempus vernum, Parilibus, si sit ovis matura: sin vero feta, circa Julium mensem. ℙ Absolute pro *sin aliter*, aut *sin minus. Cic. Att.* 16, 13. *med.* Si pares aeque inter se, quiescendum: sin, latius manabit, etc. ℙ Non praecedente *si*, cujus tamen vis subintelligitur. *Nep. Ag.* 1. Primum ratio habebatur, qui maximus natu esset ex liberis ejus, qui regnans decessisset: sin is virilem sexum non reliquisset, tunc eligebatur qui proximus esset propinquitate. *Cic. Am.* 21. Primum danda opera est, ne qua amicorum dissidia fiant: sin tale aliquid evenerit, ut exstinctae potius amicitiae, quam oppressae videantur. *Id. Off.* 2, 21. Danda est opera, ne tributum conferendum sit: sin qua necessitas obvenerit, etc. *h. e.* si vero aliqua necessitas. *Id. Att.* 13, 22. *f.* Ego, ut constitui, adero: atque utinam tu quoque eodem die. Sin quid (multa enim), utique postridie, *h. e.* si vero aliquid acciderit, quo minus eo die adesse queam. *Id. Or.* 3, 24. *extr.* Sed hominibus opus est eruditis, qui adhuc in hoc quidem genere nulli fuerunt: sin quando exstiterint, etiam Graecis erunt anteponendi, *h. e.* si vero aliquando. ℙ *Quod sin*, quod si. *Val. Fl.* 5, 667. da vellera, rector, Et medios nos cerne mari: quod sin ea Mavors Abnegat, ... Ibimus indecores. *Locus singularis.* [Sed *Burm.* ex *Cod.* legit *quod si mea Mavors*, quod rectius videtur. *F.*]

SĬNĀPI, n. indecl. et Sinapis, is, f. σίνηπι, genus oleris, semen habens acerrimum gustu, et comedenti lacrimas ciens. Si vocis etymon aliquod quaeras, erit qui putet, vocem esse compositam ex Hebr. שֵׁן pro שָׁנַן h. e. *san* pro *sanan*, acuit, et אַף *aph*, nasus; quia ejus seminis halitus nares maxime afficit. *Isid. Or.* 10, 10. Sinapis appellatur, quod folio sit similis napis. *Plin.* 10, 8, 54. Acerrimum sapore, ignei effectus, ac saluberrimum corpori sinapi; et *mox:* Usus ejus etiam pro pulmentario in patellis decocto, citra intellectum acrimoniae. Coquuntur et folia, sicut et reliquorum olerum. Sunt autem trium generum: unum gracile, alterum simile rapi foliis, tertium erucae. *Id.* 20, 22, 87. Sinapi Pythagoras principatum habere ex his, quorum sublime vis feratur, judicavit, quoniam non aliud magis in nares et cerebrum penetret. Adde ibi reliqua, quibus persequitur ejus in medicina utilitates. *Cels.* 2, 21. refert inter ea, quae mali succi sunt. *Colum.* 10, 122. Seque lacessenti fletum factura sinapis. *Pl. Ps.* 3, 2, 28. Teritur sinapis scelerata cum illis, qui terunt. *Id. Truc.* 2, 2, 6. Si ecastor hic homo sinapi victitet, non censeam: tam esse tristem posse. *Enn.* ap. *Macr. Sat.* 6, 5. Neque triste quaeritat sinapi, neque caepe moestum. *Pall.* 11, 11. Hoc mense sinapim seremus. *Plin.* 21, 12, 41. Sinapis avidissimae sunt apes. ℙ In sexto casu etiam in *e* desinit. *Varr. R. R.* 1, 59. *f.* Servare rapa consecta in sinape. ℙ Qui putant, etiam *sinape* dici in recto casu, nituntur illo *Colum.* 11, 3. Sinape et coriandrum, ita uti sata sunt, sua sede immota permanent. Sed saniores critici leg. *sinapi.* ℙ Ap. *Petr. fragm. Trag.* 66. *Burm.* et ap. *Apic.* 6, 4. et 8, 7. et *sinape*, et *senape* neutro gen. legitur.

[SĬNĀPISMUS, i, m. σιναπισμός, curatio per sinapi. *Coel. Aurel. Tard.* 3, 8. Item sinapismus, qui maxime vehementem fortitudinem locis humore corruptis, atque, ut ita dixerim, habentibus (lege *labentibus*) admovet ac ministrat. *F.*]

SĬNĀPĬZO, as, a. 1. σιναπίζω, sinapi instar emplastri imposita, erosionem carnis facere. *Veg. Vet.* 2, 6. et *ib.* 3, 34. et *Coel. Aurel Tard.* 5, 2.

*SINAPODES, um, populi Africae, qui inflexis et lentis cruribus potius serpere, quam incedere videbantur, ut refert *Mela* 3, 11. *B. A.*

SINCĒRĒ, adv. ἀκεραίως, candide, vere, ex animo, ingenue, non simulate, sine mendacio. *Att.* ad *Cic Att.* 9, 10. *f.* Si hic, qua ratione initium fecit, eadem cetera aget, sincere, temperate, prudenter. *Cic. ib.* 3, 15. *med.* Crassi libertum nihil puto sincere locutum. *Ter. Eun.* 1, 2, 96. Si istuc crederem sincere dici, quidvis possem perpeti. *Caes. B. G.* 7, 20. Quod ut intelligatis sincere a me pronuntiari, audite Romanos milites. *Val. Max.* 2, 2. *n.* 8. Provincias sincere administrare. *Catull.* 109, 4. Sincere, et ex animo dicere. *Gell.* 7, 3. *f.* Ita nos sincerius exploratiusque vel corrigere poterit, vel probare. *August. ep.* 3. (al. 137.) *ad Volus. f.* Invicem sincerissime se diligunt homines.

SINCĒRĬTAS, atis, f. ἀκεραιότης, puritas, integritas. *Plin.* 15, 6, 6. de oleo faciendo: Crebrius vasa mutanda, fiscinas spongia tergendas, ut quam maxime pura sinceritas constet. *Sen. V. B.* 15. Nec summum bonum habebit sinceritatem suam, si aliquid in se viderit dissimile meliori. *Colum.* 4, 26. Pedamenta post putationem retractanda sunt, partesque eorum putres dedolandae, atque alia convertenda, quae sinceritatem habent, alia submovenda, quae cariosa sunt. *Pall.* 1, 3. Habitatorum color sanus, capitis firma sinceritas, inoffensum lumen oculorum. *Val. Max.* 2, 6. *n.* 8. Femina nonagesimum annum transgressa, cum summa animi et corporis sinceritate. *Id.* 5, 3. *n.* 2. *extr.* Vitae summa sinceritas, *h. e.* morum integritas. *Phaedr.* 4, 12. Ad perniciem solet agi sinceritas; et *Gell.* 14, 2. Multa et illustria exempla probitatis et sinceritatis. *Id.* 2, 23. *f.* Ad horum sinceritatem veritatemque verborum an adspiraverit Caecilius, consideremus.

SINCĒRĬTER, adv. sincere, ἀκεραίως. *Gell.* 13, 16. Bonas artes qui sinceriter cupiunt, hi sunt vel maxime humanissimi.

SINCĒRUS, a, um, adj. ἀκέραιος, ἀνυπόκριτος, ἀκίβδηλος, purus, integer, nulla alia re admixtus, incorruptus, verus. *Donat.* ad *Ter. Eun.* 1, 2, 97. Sincerum, purum, sine fuco, et simplex, ut mel sine cera. Alii ducunt a σὺν, cum, et κηρὸς, et *syncerus* scribi volunt. Sed neque ex Graeco vox adscita est, neque *y* habet in vet. libris, ut *Manut.*, *Dausq.*, *Cellar.* testantur. [*Alii faciunt a *semel* et κεράω. Alii ab ἀκήρατος.] *Hor. Ep.* 1, 2, 54. Sincerum est nisi vas, quodcumque infundis, acescit. *Cic. Am.* 25. Secernere omnia fucata et simulata a sinceris atque veris. *Ov. Met.* 8, 664. bicolor sincerae bacca Minervae. *Sen. ep.* 108. *med.* Ex amphora primum, quod est sincerissimum, effluit, gravissimum quodque turbidumque subsidit. *Colum.* 12,

30 *

45. *f.* Conseminalium vinearum non est tam firmum vinum, quam si per se sincerum amineum, vel apianum condideris. *Plin.* 21, 6, 17. Croci sinceri probatio, si imposita manu crepat. *Id.* 28, 9, 37. Sincera axungia, *h. e.* sine admixto sale. *Id.* 37, 8, 32. Callais (*gemma*) nascitur apud Sacas, sed fistulosa, et sordium plena: sincerior multo, praestantiorque in Carmania. *Gell.* 4, 5. Fabii annales, bonae atque sincerae vetustatis libri. ℙ Translate *sincera gens* ap. *Tac. G.* 4. et *sincerus populus* ap. *eund. H.* 4, 64. *extr.* et *Suet. Aug.* 40. est nullis externis connubiis, aut moribus, aut institutis permixtus. [**Liv.* 30, 11. sincerum equestre proelium, i. e. merum, quum tantum equites pagnant.] ℙ Incorruptus, ingenuus, candidus, integer, verus, non fictus. *Cic. Att.* 10, 6. Mirabilia multa: nihil simplex, nihil sincerum. *Id. Quint.* 1. *f.* Nihil est jam sanctum, neque sincerum in civitate. *Ov. Met.* 7, 453. adeo nulli sincera voluptas: Sollicitique aliquid laetis intervenit. *Just.* 10, 1. Sincerius gaudium capere. *Liv.* 29, 4. Nihil sincera fide cum Romanis acturum. *Tac. A.* 3, 64. Sincera inter matrem filiumque concordia; et *ib.* 2, 42. Sincerae caritatis fidem assequi. *Auct. dial. de Or.* 28. *f.* Sincera, et integra, et nullis pravitatibus detorta natura. *Gell.* 6, 8. *f.* Scipionem fama, cum esset adolescens, haud sincera fuisse. *Id.* 1, 2. *med.* Verus atque sincerus Stoicus. *Id.* 15, 1. Q. Claudius, optimus et sincerissimus scriptor. *Cic. Brut.* 83. Thucidides rerum gestarum pronuntiator sincerus; et *Div.* 2, 57. Demosthenes jam tum φιλιππίζειν Pithiam dicebat, quo licet existimare, in aliis quoque oraculis Delphicis aliquid non sinceri fuisse. ℙ De integritate et sanitate corporis, quod nullo morbo, aut vulnere vitiatum est. *Ov. Met.* 12, 99. sine vulnere corpus, Sincerumque fuit. *Id. ib.* 1, 190. sed immedicabile vulnus Ense recidendum, ne pars sincera trahatur. *Pl. Rud.* 3, 4, 52. Sincerissimum corium, *h. e.* tergum nullis cicatricibus, aut vibicibus. *Id. Men.* 2, 2, 15. Porci sacres sinceri. *Gell.* 18, 10. Cum medicus jam me sinceriore corpusculo factum diceret. *Ov. de nuce*, 35. Cernite sinceros omnes ex ordine truncos. *Plin.* 17, 22, 35. *n.* 19. Vitem, donec ad sincera veniatur, recidendam: quoniam e vitioso materia utilis non exeat. *Cic. Fam.* 13, 50. Hoc mihi da, ut M'. Curium sartum et tectum, ut ajunt, ab omnique incommodo, detrimento, molestia sincerum integrumque conserves. *Gell.* 5, 1. Animi partes aut sincerae, aut aegrae. ℙ Refertur ad orationem. *Cic. Or.* 8. Atheniensium fuit prudens sincerumque judicium, nihil ut possent, nisi incorruptum, audire, atque elegans. *Id. Brut.* 55. Nihil erat in ejus oratione nisi sincerum, nihil nisi siccum atque sanum. *Gell.* 13, 26. Homeri versus simplicior, et sincerior. ℙ *Sinceris, e*, aliquando declinatum est: non tamen imitandum. *Gloss. Phil.* Sinceris, εἰλικρινής. *Charis.* 1, 61. et 194. Sincerus dicitur, non sinceris, ut Virg. (*G.* 4, 285.) Insincerus apes tulerit cruor. Sed neutraliter hoc sincere dicitur. Terent. (*Eun.* 1, 2, 96,) Si istud crederem sincere dici. Haec *Charis.* Sed *sincere* ap. *Terent.* adverbium est.

SINCĬPUT, ipitis, n. dimidia capitis pars: quasi *semi caput*, ut *Vel. Long. de orthogr.* p. 2237. docet. *Gloss. Philox.* Sinciput, ἡμικεφάλιον, ἡμίκρανον, ἡμικέφαλον. Suum sincipita, *h. e.* caput bifariam dissectum conditum, et fumo suspensum servare in usum cibi, mos fuit. *Plin.* 8, 51, 77. Interdicta coenis abdomina, glandia, testiculi, vulvae, sincipita verrina. *Pers.* 6, 69. mihi festa luce coquatur Urtica, et fissa fumosum sinciput aure. *Pl. Men.* 1, 3, 28. Laridum, pernonidem, aut sinciput, aut polimenta porcina. *Juven.* 13, 84. comedam, inquit, flebile nati Sinciput elixi, Pharioque madentis aceto. ℙ Per synecdochen est totum caput, et cerebrum in eo. *Pl. Men.* 3, 2, 41. et 4, 2, 69. Non tibi sanum est, adolescens, sinciput, ut intelligo. *Sidon. carm.* 5, 418. fortique lacerto Dissicit ancipiti miserabile sinciput ense. ℙ Quidam volunt, *sinciput* esse anteriorem partem capitis, sicut *occiput* posteriorem. Unde *Gloss. Philox.* Sinciput, βρέγμα. Sed hoc non satis eam significationem probat.

*SINDA, ae, f. Σίνδα, oppidum Lycaoniae, in confinio Galatiae atque Cappadociae. *Plin.* 5, 27. *Sindos* vocatur a *Mela* 1, 19. ℙ Hinc *Sindicus, a, um*, ad Sindam spectans. *Plin.* 6, 5. Sindica civitas, *h. e.* ipsa Sinda. *Id.* 4, 12. Sendica (pro *Sindica*) regio. *B. A.*

*SINDENSES, ium, incolae Sindae, oppidi Pisidiae. *Liv.* 38, 15. *B. A.*

SINDON, onis, f. σινδὼν, όνος, pannus lineus, lintea tunica, linteum. Vox peregrina. *Mart.* 2, 16. Quid torus a Nilo, quid sindone tinctus olenti. *Id.* 4, 19. de endromide: Ridebis ventos hoc munere tectus, et imbres: Non sic in Tyria sindone tutus eris, *h. e.* linteo purpura tincto. *Id.* 11, 1. Quo tu, quo, liber otiose, tendis Cultus sindone non quotidiana? *h. e.* ornatu non vulgari. *Auson. Ephem.* in *parcb.* 2. Puer eja surge, et calceos, Et linteam da sindonem, Da quidquid est, amictui Quod jam parasti, ut prodeam.

*SINDONES, um, incolae Sindae, oppidi Lycaoniae. *Mela* 1, 19, *B. A.*

*SINDUS, i, m. ab accolis dictus est Indus fluvius. *Plin.* 6, 20. Σίνθος, audit *Auctori Peripli maris Erythraei*, citato ab *Harduino* ad l. *B. A.*

SINĔ, ἄνευ, absque, citra, extra: praepositio ablativo serviens. Videtur esse a *sino*, ut *pone* a *pono*. *Cic. Coel.* 32. Homo sine re, sine fide, sine spe, sine sede, sine fortunis. [**Liv.* 9, 5. se solos sine vulnere, sine ferro, sine acie victos.] *Ter. Heaut.* 2, 3, 73. Non fit sine periculo facinus magnum et memorabile. *Varr. L. L.* 7, 6. Casus sine controversia sunt quinque. *Virg. A.* 2, 777. O dulcis conjux! non haec sine numine Divum Eveniunt. ℙ [*Ponitur et sine casu. Huc pertinet locus, quem *Forc.* perperam ab initio posuerat. *Cic. Att.* 8, 3. *med.* Infero mari nobis navigandum est: age iam, cum fratre, an sine? ℙ Porro notandum, solitum esse ap. bonos scriptores dicendi morem, *sine ullo*, etc. *Caes. B. C.* 1, 49. sine ullo periculo. — Pro eo ap. *Plaut.*, *Terent.* et *Ov.* est *sine omni*, etc. — Praecedente negatione dicitur etiam *sine aliquo*, etc. *Cic. Div.* 7, 19, 3. cogitare debebis, nullam artem sine interprete et sine aliqua exercitatione percipi posse. Discrimen inter *sine ullo* et *sine aliquo* exposuit *Beier.* ad *Cic. Off.* 1. p. 338. Cf. *Caes. B. C.* 3, 73. et *Nolten. Lex.* p. 1811. *Vorst. de lat. merito susp.* 8. ℙ Saepissime voces *sine dubio* a *Quint.* ejusque aequalibus junguntur eo significatu, quo est Francogallorum *sans doute*, cum introducitur exceptio, sed quae non esse magni momenti deinde ostendatur, ubi sequuntur particulae *sed, autem, tamen*, retro spectantes ad illud *sine dubio*; est ergo pro *quidem*. *Quint. Inst.* 1, 6, 12. Quaedam sine dubio conantur eruditi defendere, ut etc. — Illi autem: porro *ib.* §. 38. sine dubio — sed; et 2, 15, 6. quos sine dubio ipse non probat, quamquam ibi non sequitur corrigens particula, est igitur simpliciter pro *tamen*. Cf. 5, 7, 28. 10, 53. 8, 3, 67. — Aliam prorsus vim habet 1, 10, 12. acceptam sine dubio antiquitus opinionem: ubi simpliciter affirmat. Prior dicendi usus an ap. *Cic.* ejusque aequales inveniatur, equidem non dixerim. Vix tamen puto. Idem usus in *Decl. Qu.* 3. p. 48. *ed. Bip.* sine dubio — tamen; p. 166. sine dubio — sed; p. 171. sine dubio — tamen; p. 312. sine dubio tamen. Ita *Spald.* ad *Quint. Inst.* 1, 6, 12.] ℙ Metri causa suo casui a poetis postponitur. *Hor. Sat.* 1, 3, 68. Nam vitiis nemo sine nascitur; et *ib.* 5, 99. Dum, flamma sine tura liquescere limine sacro, Persuadere cupit. ℙ [*Docet *Ramsh. Gr. Lat.* §. 150. 3. p. 467. *absque* et *sine* ita differre, ut hoc: id quod vere, illud: quod cum conditione absit, significet.]

*SINGAE, arum, populi Indiae, cis Gangem. *Plin.* 6, 20. *B. A.*

*SINGAMES (Σιγγάμης *Arrian.* in *Periplo Ponti*), fluvius Colchidis. *Plin.* 6, 4. ed *Hard.* ubi ed. *Elzev.* exhibet *Singania*. *B. A.*

*SINGĂRA, orum, urbs Mesopotamiae, in ripa Tigris. *Plin.* 5, 24. *B. A.*

*SINGENTIĀNA RADIX, herba, quae et acoros et radix nautica appellatur. *Appul. de herb.* 6. *B. A.*

*SINGIDŪNUM, i, n. oppidum Moesiae superioris. *Anton. Itin.* *B. A.*

[SINGĬLĬENSIS, e, adj. ad Singilin pertinens, Hispaniae Baeticae urbem, quae ita a Singuli proximo fluvio cognomine vocata videtur, postea et Antiquaria, ut in *Ant. Itin.*, nunc *Antequera:* illius meminit *Plin.* 3, 1, 3. *Inscr.* ap. *Grut.* 395, 7. Corneliae Blandinae Singiliensi ordo M. Lib. Sing. (*h. e.* municipii liberi Singiliensium) impensam funeris et locum sepulturae decrevit. Alia ap. *eund.* 426, 7. Cives Singilienses; et 437, 4. Ordo Singiliensium. *F.*]

SINGILĬO, onis, m. genus vestis brevioris et simplicis, ἁπλοΐς. *Gallien.* in *ep.* ap. *Treb. Claud.* 17. Singiliones Dalmatenses decem. Alii leg. *cingiliones*, h. e. parvos cinctus. Alii aliter. V. *Salmas.*

SINGILLĀRĬUS, a, um, adj. idem ac singularius. *Tert. Anim.* 6. Singillarius motus. *Id. adv. Valent.* 18. ductus. Utrobique alii minus recte leg. *sigillarius*.

SINGILLĀTIM, adv. καθ᾽ ἕκαστον, καθ᾽ ἕνα, καθ᾽ ἕν, ἑνικῶς, singulatim. *Lucil.* ap. *Non.* 2, 820. Sic singillatim nostrum unusquisque movetur, *Cic. Verr.* 2, 5, 55. Nam quid ego de ceteris civium R. suppliciis singillatim potius, quam generatim atque universe loquar? *Caes. B. G.* 3, 2. Legiones, neque eam plenissimam, detractis cohortibus duabus, et compluribus singillatim, qui commeatus petendi causa missi erant, absentibus, propter paucitatem despiciebant; et *ib.* 5, 52. Legionem collaudat, centuriones singillatim appellat. *Sall. Cat.* 49. *med.* Ipsi singillatim circumeundo, magnam illi invidiam conflaverant. Alii leg. *sigillatim*, alii rectius *singulatim*. *Ter. Phorm.* 5, 8, 42. Quid ego commemorem singillatim, qualis ego in hunc fuerim? *Suet. Aug.* 9. Proposita vitae ejus velut summa, partes singillatim exsequar.

SINGLĀRĬTER, adv. syncope pro singulariter. *Lucr.* 6, 1065. Quae memorare queam inter se singlariter apta.

SINGŬLĀRĬE, adv. idem quod singulariter. Usus est *Cicero*, teste *Charis.* 2, 195.

SINGŬLĀRIS, e, adj. ἑνικὸς, unus, solus, u[...] cus. *Caes. B. G.* 4, 26. Ubi ex litore aliquos sing[...] lares egredientes conspexerant, impeditos ado[...] bantur; et *ib.* 7, 8. Ne singulari quidem homini [...] quam eo tempore anni semitae patuerant. *Cic. A[...]* 2, 35. *f.* Singularis homo privatus, nisi magna [...] pientia praeditus, vix facile sese regionibus offi[...] magnis in fortunis et copiis continet. *Id. Univ.* *med.* Singularem Deus hunc mundum, atque uni[...] nam procreavit. *Plin.* 28, 10, 42, Democritus [...] iamnum effectus ejus auget, qui singularis natus [...] *h. e.* solus in eo partu. *Id.* 27, 9, 55. Herba [...] gularis, non fruticosa. *Sen. Troad.* 1027. sec[...] fluctus rate singulari. *Auson. Perioch. l.* 7. *Il[...]* Proelium singulare conserere; et *Gell.* 12, 23. T[...] istae voces, intra, citra, ultra, singularibus a[...] veteres syllabis appellabantur, in, cis, uls. ℙ [...] gulus, peculiaris. *Cic. Acad.* 1, 7. *med.* Quin[...] genus, e quo essent astra, mentesque singula[...] *h. e.* animae singulorum. *Id. Fam.* 1, 9. *in.* Q[...] antea tantummodo communi officio civium, non [...] quo erga me singulari beneficio debitum praest[...] sem. *Id. Sull.* 1. Cum communi ambitionis invi[...] tum singulari Autronii odio. ℙ *Singularis po[...] tia*, et *singulare imperium* ap. *Nep. Dion.* 9. et [...] 2. est monarchia. [*Singularis libido, i. e. u[...] *Rut. Lup.* 2, 3. p. 140. *b.* V. *Ruhnk.*] ℙ *Si[...] laris numerus* ap. grammaticos est, quo res un[...] gnificatur: ita *singularis casus*, *singulare ver[...]* *Quint.* 1, 5. *med.* Numeri, in quibus nos sing[...] rem ac pluralem habemus, Graeci et δυϊκόν. [...] *L. L.* 6, 3. *med.* Cujus verbi (*trabes*) singularis [...] sus recte correptus, ac facta trabs. *Id. ib.* 9[...] *med.* Duobus modis imponitur vocabulum, au[...] singulari, aut multitudine: singulari, ut cicer; [...] titudine, ut scalae; et *ib.* 7, 37. Alii dicunt in[...] gulari, hac ovi et avi; alii, hac ove et ave. ℙ [...] *cus singularis*, in quo quis solus degit, solita[...] *Suet. Aug.* 72. Si quando quid secreto agere pr[...] suisset, erat illi locus in edito singularis. So[...] rius et solivagus est in illo *Psalmi* 79, 14. Sing[...] ris ferus depastus est eam, μονιὸς ἄγριος, aper, [...] lupus solivagus. ℙ De his quae in unum tar[...] cadunt, non etiam ad plures pertinent. *Cic. [...]* 2, 3, 88. *med.* Sunt quaedam omnino in te sing[...] ria, quae in nullum alium hominem dici, neque [...] venire possunt. *Id. Cat.* 4, 3. Mihi gratias eg[...] singularibus verbis. ℙ *Singularis*, praestans, [...] mius, rarus, unicus (in utramque partem), q[...] esse solent, quae sola sunt. *Cic. Acad.* 4, 43. [...] stoteles, meo judicio, in philosophia prope sing[...] ris. *Id. Brut.* 85. Cato summus et singularis [...] *Id. Div.* 2, 47. Homines ingenio atque animo si[...] lares. *Id. Or.* 1, 38. Antonii incredibilis quae[...] et prope singularis et divina vis ingenii; et *ib.* [...] Amor in rempublicam incredibilis et singularis. [...] *Att.* 14, 15. *f.* Singularis et incredibilis virtus. [...] *ib.* 11, 17. Ex ipsius (*Tulliae*) virtute, humani[...] pietate non modo eam voluptatem non cepi, [...] capere ex singulari filia debui, sed, etc. *Petr.* 111. Singularis exempli femina. *Cic. in Sen.* 3. [...] gularis et praestantissima virtus. *Id. Manil.* [...] Pompeji singularis eximiaque virtus. *Id. Fa[...]* 9. *in.* Omnia in te ipsum summa et singularia s[...] deberem. *Nep. Att.* 4. *med.* Ciceroni in om[...] ejus periculis singularem fidem praebuit. *Cae[...] G.* 2, 24. Treviri, quorum inter Gallos virtutis [...] nio est singularis. *Id. ib.* 7, 77. Singularis [...] faria crudelitas, *Cic. Verr.* 2, 3, 44. *med.* Si[...] laris nequitia et turpitudo. *Id. ib.* 4, 7. imp[...] tia. *Id. Fam.* 13, 41. Pompejus gratias tibi [...] singulares. *Plin.* 22, 17, 20. Herba urceolaris [...] tra ulcera, rupta, lapsusque singularis; et 8[...] 50. *f.* Singulare abigendis serpentibus, odor a[...] cervino cornu. *Id.* 11, 37, 79. *extr.* Singular[...] medium aegre parientibus. *Id.* 36, 22, 44. [...] phnio lapide singulare, quod excalfactus oleo n[...] scit. ℙ *Singulares, ium*, vel *Singularii, oru[...]* *Cod. Just.* 1, 27, 1. fuerunt, qui notis seu s[...] lariis litteris excipiebant, *notarii* etiam dicti. [...] NOTA et SIGLA. ℙ *Singulares equites.* V. [...] GULARIUS.

SINGŬLĀRĬTAS, atis, f. μονὰς, unum aut s[...] esse. *Tert. adv. Valent.* 37. Solitas, singula[...] unitas. *Id. Anim.* 13. Singularitas tuta est et i[...] creta substantia. *Id. Exhort. ad cast.* 1. De [...] singularitatis cogitare, *h. e.* vitae sine uxore a[...] ℙ Singularis numerus. *Charis.* 1, 72. Alia sing[...] tate carent, ut arma, castra, scalae: alia plur[...] te, ut garum, oleum.

SINGŬLĀRĬTER, adv. ἑνικῶς, in singulari n[...] ro, cum de uno tantum loquimur. *Quint.* 1, 5. *Scala* et *scopa*, contraque *hordea* et *mulsa* non [...] vitiosa sunt, quam quod pluralia singulariter, e[...] gularia pluraliter efferuntur. (Adde *Fest.* in *[...] tis.*) *Id.* 9, 3. *med.* De pluribus singulariter ([...] *re*): (*Virg. G.* 3, 346.) Haud secus a patriis [...] Romanus in armis. *Ulp. Dig.* 27, 6, 1. Hoc [...] ctum, licet singulariter scriptum sit, si tamen p[...] intervenerint, qui tutores non erant, locum ha[...] debet. ℙ Item separatim sejunctim. *Paul. carm.* 21, 727. Ut a juventa singulariter sedens, [...] citaque seclusus domo, Amet quietae tecta soli[...]

¶ Eximie, magnopere, unice. *Cic. Verr.* 2, 2, Quem in quaestura mea singulariter dilexissem. *ep.* 1, 22. Quem singulariter et miror, et diligo.

NGŬLĀRĬUS, a, um, adj. ἑνικὸς, idem quod laris, unus, simplex, peculiaris. *Turp.* ap. 8, 60. Homo unica est natura, et singularia. 17, 9. In his epistolis inveniuntur litterae siniae sine coagmentis syllabarum. V. SIGLA, et A. *Pl. Capt.* 1, 2, 3. His indito catenas singu-s: istas majores, demito, *h. e.* simplices, quibus lus vinciatur, non majores, quae duos compreant, [*ex *Turnebii* interpretatione sunt singu- librarum. Affert exempla haec: *ballistae* cen-iae, quae saxa jaciunt centenarum librarum; *ariae*, quae saxa talenti pondere.] ¶ Eximius, lens, rarus. *Gell.* 9, 4. *med.* Esse homines ap. m coeli plagam singulariae velocitatis. ¶ *Sin-ii et singulares equites* fuerunt militum genus orianis proximum tum custodiae munere, tum enturae vicinia in castris, ab Augusto ex pro-libus institutum. Dicti *singulares* videntur a lari imperatoris corpus custodiendi munere, quo bantur; vel a singulari virtute, qua ceteris ex-ant. *Hyg. Gromat.* p. 4. *ed. Schelii.* Equites oriani latere dextro praetorii, singulares impe-s latere sinistro tendere debent. *Tac. H.* 4, ccessit ala singularium, excita olim a Vitellio, e in partes Vespasiani transgressa. *Inscr.* ap. 371, 4. M. Aurelio M. F. Celso donis donato p. Caes. Aug. bello Act. Sicil. et Hisp. L. Au- Celsus Eq. Sing. Aug. patri B. M. P. et p. 1028, Petronio L. F. Sab. Tauro Volusiano V. (ad-) Cos. ordinario, etc. praeposito equitum singu-um Augg. NN, etc. et 367, 2. M. Atilio M. F. Paeto VI. Viro ex singularibus Imp., etc. Ad-am ap. *Don. cl.* 6. *n.* 18.

GŬLĀTIM, adv. idem quod *sigillatim*, et *sin-m*: a *singuli*. *Cic. Div. Verr.* 15. *extr.* Ut ad ae dixerint, certo loco, aut singulatim respon- et 22. *f.* Ut ea, quae singulatim ac diu colle-nt, uno tempore universa perdamus. *Plin.* 18, . Panicum et milium singulatim pectine ma-egunt Galliae. Adde *Ter. Ph.* 5, 8, 43. Quib. lii leg. *singillatim*, aut *sigillatim*: idem enim . *Singulatim* legit etiam *Non.* in duobus fr. *ii*, et *Coelii*, quae affert 2, 820.

GŬLI. V. SINGULUS.

GULTĀTUS, a, um, part. a *singulto*, cum u emissus. *Ov. Trist.* 3, 5, 16. Et singulta-ula mixta sonis.

GULTIM, adv. μετὰ λυγμοῦ, cum singultu. *Ap-et.* 2. Lamentabiles questus singultim instre- ¶ *Singultim loqui* est loqui sermone interru-t veluti voce identidem compressa, quod usu-solet verecundis, et timidis natura. Talem nem ἰσχνοφωνίαν vocant Graeci. *Hor. Sat.* 1, Ut veni coram, singultim pauca locutus. In-mque pudor prohibebat plura profari.

GULTĬO, is, n. 4. λύζω, singultum edo, sin- *Plin.* 23, 1, 24. Vinum non dandum singul-us, nec si cum febri dyspnoea sit. *Cels.* 5, 19. Vesica vulnerata, stomachus afficitur: ita-t bilem vomunt, aut singultiunt. *Appul. Met.* crimis promicantibus crebro singultiens. ¶ ate, de gallina glociente. *Colum.* 8, 11. *f.* urque grex velut matrem gallinam singultien-V. SINGULTUS. ¶ Usurpatur et de mentula u palpitante. *Pers.* 6, 72. Cum morosa vago iet inguine vena. V. PALPITO.

GULTO, as, n. 1. λύζω, singultum edo, sin-s sum: frequent. a *singultio*. *Virg. A.* 9, 332. aput ipsi aufert domino, truncumque reliquit ne singultantem. *Sil.* 2, 361. Parietibusque imbellis femina servet Singultantem animam. 388. et *Val. Fl.* 2, 211. ora singultantia: scil. apitis. *Stat. Silv.* 5, 5, 26. Discordesque mo- singultantia verba Molior, *h. e.* singultu in-a, et impedita. Sic *Calp. Ecl.* 6, 22. vel te ine quisquam Dignetur, qui vix stillantes, ari-es Rumpis, et expellis male singultantia ver- Active, cum singultu emitto. *Ov. Met.* 5, em postquam vulneris auctor Singultantem , et versantem lumina vidit, etc. *Stat. Th.* Semineces pueri trepidas in limine vitae Sin- animas. ¶ [Translate usurpatur de aqua, er foramen aliquod exiens singultum simulat. *ep.* 2, 2. *med.* Vis undae ferventis per parie-aminatum flexilis plumbi meatibus implicita t. *F.*]

ULTUS, us, m. λυγμὸς, λὺγξ, motus citus, ssus et creber stomachi, et septi transversi, a cibi, ex acri humore, in fletu, in morte. Vo-idam esse a *gula*, quasi *sonum gulae*: alii a s, quia singulatim, et per intervalla venit. *anc.* 31. Non modo lacrimulam, sed multas s, et fletum cum singultu videre potuisti. *d.* 3, 27, 24. Mitte singultus: bene ferre ma-Disce fortunam. *Catull.* 64, 130. haec extre-estam dixisse querelis, Frigidulos udo singul-cientem. *Ov. Am.* 3, 9, 11. Excipiunt spar-mas per colla capilli: Oraque singultu con- sonant. *Tac. H.* 3, 10. Pectus atque ora quatiens. *Virg. A.* 9, 414. Volvitur ille vo-mens calidum de pectore flumen Frigidus, et longis singultibus ilia pulsat. *Stat. Th.* 3, 90. Corruit, extremisque animae singultibus errans Alternus nunc ore venit, nunc vulnere sanguis. *Virg. G.* 3, 506. de equis aegrotantib.: imaque longo ilia singultu tendunt. *Ov. Trist.* 1, 3, 41. Hac prece adoravi Superos ego: pluribus uxor, Singultu medios impediente sonos. *Id. Met.* 11, 420. Singultuque pias interrumpente querelas. *Lucan.* 4, 180. Arma rigant lacrimis, singultibus oscula rumpunt. *Plin.* 23, 1, 27. Acetum singultus cohibet. *Id.* 20, 17, 73. Anisum singultus olfactum inhibet; et 21, 18, 72. Sedare singultus; et 28, 6, 15. emendare; et 20, 14, 53. sistere. ¶ Translate. *Plin.* 18, 35, 87. Corvi singultu quodam latrantes. *Colum.* 8, 5. Custos debet speculari parientes: quod se facere gallinae testantur crebris singultibus interjecta voce acuta; et *ib.* 11. *f.* Pulli reducuntur ad villam persequentes nutricis singultus.

SINGŬLUS, a, um, adj. ἕκαστος, εἷς, unusquisque per se, h. e. separatim ab alio, unus, solus: nomen dispertitivum, quod, ut cetera ejus generis, in plurali numero usurpatur. *Cic. Or.* 67. Saepe singulis pedibus utendum est, plerumque binis, non fere ternis amplius. *Id. Fin.* 2, 13. *med.* Singulas potius, quam omnia. *Id. Cat.* 4, 6. *med.* Singulas unius cujusque domos, et hoc universum reipublicae domicilium delere conati sunt. *Id. Agr.* 2, 31. Honestius eum agrum vos universi, quam singuli, possideretis. *Id. Or.* 3, 55. *med.* Refert etiam, qui audiant, senatus, an populus, an judices; frequentes, an pauci, an singuli. *Phaedr.* 1, 31. Milvius coepit vesci singulas; et *Liv.* 5, 15. Prodigia interim multa nunciari: quorum pleraque, quia singuli auctores erant, parum credita. *Quint.* 11, 3. *med.* Qui singulis pinxerunt coloribus, alia tamen eminentiora, alia reductiora fecerunt; et *Caes. B. G.* 2, 20. *extr.* Ab opere, singulisque legionibus singulos legatos Caesar discedere vetuerat; et *ib.* 1, 48. Equitum millia erant sex, totidem numero pedites, quos ex omni copia singuli singulos suae salutis causa delegerant. *Cic. Rosc. Am.* 32. In singulis rebus ejusmodi materies est, ut dies singulos possis consumere. *Cato R. R.* 148. Vini in culleos singulos quadragenae et singulae urnae dabuntur; et *Colum.* 5, 3. Has summas sic multiplicato: quinquies et vicies duceni quadrageni singuli, fiunt sex millia et XXV; et *Caes. B. G.* 3, 14. Centuriones, quibus singulae naves erant attributae; et *Cic. Att.* 9, 15. Ille legiones singulas posuit Brundisii, Tarenti, Siponti. *Id. Verr.* 2, 2, 53. *med.* Describebat censores binos in singulas civitates; et *Agr.* 2, 31. *med.* Duodena describit in singulos homines jugera. *Id. Phil.* 5, 19. Quantam pecuniam militibus earum legionum in singulos Caesar pollicitus sit, tantum dari placere. *Id. Leg.* 2, 12. Plures Deorum omnium, singuli singulorum sacerdotes sunt. ¶ Dum describit medicamina, passim legimus ap. *Cels.* 6, 11. Croci, myrrhae, singulorum p. II. et *ib.* 10. Et cinnamomi, myrrhae, casiae singulorum p. I. Nostri medici in suis *Recipe* dicunt *ana*; q. v. v. s. 1. Eod. sensu *Cels.* dicit etiam *pares portiones* (V. PORTIO): et utrumque jungit *citat. c.* 11. ¶ *In dies, in annos singulos, singulis diebus, annis*, ad temporis continuationem pertinent. *Cic. Verr.* 2, 2, 51. Lex, quae in annos singulos Jovis sacerdotem sortito capi jubebat. *Id. N. D.* 2, 34. *f.* Quod efficitur in coelo singulis diebus et noctibus. ¶ *In singulos dies* cum comparativis, et verbis augmentum significantibus. *Cic. Att.* 5, 7. Quotidie, vel potius in dies singulos breviores litteras ad te mitto. *Id. ib.* 2, 22. Ut in dies singulos studia in nos hominum augeantur. *Id. Cat.* 1, 2. Crescit in dies singulos hostium numerus. ¶ *Singuli*, solitarii, soli. *Sen. Ot. Sap.* 1. Proderit per se ipsum secedere: meliores erimus singuli; et *Q. N. praef.* 4. Quod est miserrimum, nunquam sumus singuli. ¶ In sing. num. *Pl. Cist.* 4, 2, 34. At at singulum video vestigium, i. e. singularem, unicum, μόνον. *Gell.* 19, 8. *med.* De *coelo*, et *tritico* non inficias eo, quin singulo semper numero dicenda sint. Et distributive. *Id.* 18, 13. *med.* Nisi dixerat, nummo singulo multabatur. ¶ Quidam putant, notationem verbi significari in illo *Varr.* ap. *Non.* 2, 787. Tum vero doces historiam necessariam, semel unum singulum esse; et *ib.* Hoc erat incommodi, quod nesciebamus, semel unum singulum esse. Sed *Vossio* placet ex Hebraeo petere.

SĪNIS, is, m. Σίνις, crudelissimus latro Corinthi, qui Isthmum obsidebat, et captos homines inflexis vi arboribus alligabat, remissisque discerpebat: unde πιτυοκάμπτης dictus est. Nomen habet a σίνω, noceo: unde male a quibusdam *Scinis*, aut *Sinnis* scribitur: quod et *Broukus.* admonuit ad illud *Prop.* 3, 21, 37. Arboreasque cruces Sinis, et non hospita Grajis Saxa, et curvatas in sua fata trabes. Adde *Ov. Met.* 7, 440. et *Her.* 2, 70. et *Sen. Herc. Oet.* 1393. et *Hipp.* 1169. et *Sen. alter. Clem.* 2, 4. ¶ Occisus est a Theseo. *Stat. Th.* 12, 576. Non trucibus monstris Sinin, infandumque dedisti Cercyona?

SĬNISTER, stra, strum, adj. σκαιὸς, ἀριστερὸς, qui est a parte laevae manus, laevus: cui opponitur *dexter*: ab ἀριστερὸς, ut primo fuerit *sinisterus*: unde *sinisterior* comparativum, et *sinisteritas*. *Tibull.* 4, 1, 103. Seu libeat duplici sejunctum cernere Marte, Dexter uti laevum teneat, dextrumque sinister Miles. *Caes. B. C.* 2, 23. A sinistra parte nudata castra. *Suet. Aug.* 92. Si calceus sinister pro dextero induceretur. *Phaedr.* 5, 7. concidit casu gravi Nec opinus, et sinistram fregit tibiam. *Ter. Eun.* 4, 7, 5. Tu, Simalio, in sinistrum cornu, tu, Syrisce, in dexterum. *Hor. Od.* 1, 2, 18. Amnis vagus sinistra Labitur ripa. *Nep. Dat.* 3. Gerens dextra manu clavam, sinistra copulam. *Caes. B. C.* 1, 75. Sinistras sagis involvunt, gladiosque distringunt. *Cic. Div.* 1, 39. Cur a dextra corvus, a sinistra cornix faciat ratum. *Id. Phil.* 12, 5. Aspicite a sinistra illam equestrem statuam. *Id. Acad.* 4, 40. Supra infra, dextra sinistra, ante post. *Pl. Merc.* 5, 2, 38. Aspice nunc ad sinistram. [*Liv.* 9, 27. sinistris — repentino consilio Poetelii consulis additae vires, i. e. sinistris partibus, opponuntur enim dextrae parti.] ¶ Sinistrum alicui esse. *Colum.* 1, 5. *med.* Fere pestilens est solum, quod est remotum ac sinistrum soli et apricis flatibus, *h. e.* septentrionali plagae obversum. ¶ Sinistrae manus multus fuit usus in ludo pilae trigonalis. *Mart.* 14, 46. Si me mobilibus scis expulsare sinistris, etc. Adde 7, 72. ¶ Plurimus item in furtis, quia ejus motus facilius, quam dexterae, occultantur. *Ov. Met.* 13, 110. Nec clypeus, vasti caelatus imagine mundi, Conveniet timidae, nataeque ad furta sinistrae. *Catull.* 47, 1. Porci, et Socration, duae sinistrae Pisonis, *h. e.* quorum opera in furtis suis Piso utitur. V. ASPENDIUS. ¶ Comparativum *sinisterior* eandem ac positivum significationem habet. *Galba* ad *Cic. Fam.* 10, 30. *med.* Cornu sinisterius, quod erat infirmius, pedem referre coepit. *Ov. Met.* 2, 138. Neve sinisterior pressam rota ducat ad Aram, *h. e.* currus ad sinistram deflexus. *Cels.* 4, 1. *med.* Cor in pectore sub sinisteriore mamma situm. *Suet. Tib.* 6. *f.* Sinisteriore funali equo. *Id. Dom.* 17. Sinisteriore brachio fasciis obvoluto. *Inscr.* ap. *Grut.* 573, 1. Ex tabula aenea, quae fixa est Romae in Capitolio ad aram gentis Juliae deforas podio sinisteriore. ¶ Translate est adversus, inimicus, noxius, infelix, quia quae sinistra manu fiunt, minus apte et prave fiunt. *Ov. Trist.* 5, 7, 63. Ipse loquor mecum, desuetaque verba retracto: Et studii repeto signa sinistra mei. *Sen. Troad.* 983. Quis tam sinister dividit captas Deus? *Prop.* 3, 2, 9. pugnamque sinistram Cannensem; et *ib.* 23, 32. Et veniat formae ruga sinistra tuae. *Val. Fl.* 3, 303. heu Divis visa sinistris Regna mihi! *Virg. G.* 1, 444. Arboribusque, satisque Notus, pecorique sinister. *Id. A.* 10, 110. errore malo Trojae, monitisque sinistris. *Tac. A.* 6, 32. *med.* Sinistra fama; et *H.* 2, 93. *f.* Sinistrum lenti itineris rumorem prospero proelio verterat. *Id. A.* 1, 74. Sinistros de aliquo sermones habere. ¶ Item pravus, perversus. *Phaedr. epil.* 2. Sinistra quos in lucem natura extulit, Nec quicquam possunt, nisi meliores carpere. *Curt.* 7, 4. Natura mortalium hoc quoque nomine prava et sinistra dici potest, quod in suo quisque negotio hebetior est, quam in alieno. *Ov. Trist.* 2, 257. Quodcumque attigerit, siqua (*matrona*) est studiosa sinistri, Ad vitium mores instruet inde suos. *Tac. Agr.* 5. *f.* Sinistra erga eminentes interpretatio; et *Plin. ep.* 7, 28. Igitur ad alios hanc sinistram diligentiam conferant. *Tac. H.* 5, 5. de Judaeis: Cetera instituta sinistra foeda pravitate valuere. ¶ Cum gen. *Sil.* 1, 56. de Annib.: Ingenio motus avidus, fideique sinister Is erat. *Id.* 3, 253. pravus fidei, dixit. Alii tamen leg. *sinistrae*. ¶ In auspiciis *sinister* ap. Romanos faustum, prosperum, felix, laetum significat: apud alias gentes adversum, infelix, triste. Causam habes in LAEVUS, ubi multa hac de re. Quare non audiendus *Festus*, et *Serv.* ad *A.* 2, 693. qui *sinistras aves*, *sinistrumque, et sinistimum auspicium* dici ajunt, *quod sinat fieri*, h. e. addicat, admittat. *Cic. Div.* 2, 39. Ita nobis sinistra videntur, Grajis et barbaris dextra, meliora; et *ib.* 35. Fulmen sinistrum, auspicium optimum habemus ad omnes res, praeterquam ad comitia. *Pl. Epid.* 2, 2, 1. et *Ps.* 2, 2, 72. Habete animum bonum: liquido exeo foras auspicio, avi sinistra. *Catull.* 45, 8. Hoc ut dixit, Amor sinistra, ut ante, Dextram sternuit approbationem. Adde *Virg. Ecl.* 9, 15. et *Ov. Trist.* 1, 9, 49. ¶ Ex instituto Graecorum Laodamia ap. *Ov. Her.* 13, 49. Di, precor, a nobis omen removete sinistrum. ¶ Reperitur tamen etiam in consuetudine Romana sinistrum auspicium pro adverso. *Val. Max.* 4, 7. *n.* 2. *f.* Sinistris quidem auspiciis amicitiae conditionem secuti, sed quo miseriora, hoc certiora fideliter cultae nobilitatis exempla. ¶ Comp. *Sinisterior* est quasi a genitivo *sinisteri*, cum, ut observat *Prisc.* 3, 600., in usu *sinistri* tantum reperiatur. In ed. *Putschii* perperam legitur *sinistrior* pro *sinisterior*. Sup. *Sinistimus* pro *sinisterrimus* agnoscitur ab *eod. Prisc. ib.* 605. et 607. Sic *dextimus* a *dexter*, et ab *exter* fit *extimus*.

SĬNISTĔRĬTAS, atis, f. σκαιότης, σκαιοσύνη, imperitia, rusticitas: cui opponitur dexteritas. *Plin. ep.* 9, 5. Plerique dum verentur, ne gratiae potentium nimium impertiri videantur, sinisteritatis, atque etiam malignitatis famam consequuntur. *Id. ep.* 6, 17. Quae tanta gravitas? quae tanta sapientia? quae immo pigritia, arrogantia, sinisteritas, ac po-

tius amentia? in hoc totum diem impendere, ut offendas, ut inimicum relinquas, ad quem tanquam amicissimum veneris?

SINISTĬMUS. V. SINISTER.

SINISTRĀ. V. SINISTER.

SINISTRĒ, adv. σκαιῶς, prave, perverse, in malam partem. *Hor. A. P.* 451. hae nugae in seria ducent In mala derisum semel, exceptumque sinistre. *Tac. H.* 1, 7. Utraque caedes sinistre accepta: et inviso semel principe, seu bene, seu male facta premunt; et *ib.* 3, 52. *f.* Sinistre de aliqua re rescribere. *Plin. Pan.* 45. *med.* Porro non tam sinistre constitutum est, ut qui malum principem possumus, bonum non possimus imitari, *h. e.* non tam prava natura comparati sunt homines.

SINISTRORSUM et Sinistrorsus, adv. ἐπ' ἀριστερᾶς, sinistram versus. *Suet. Galb.* 4. Villa colli supposita, prope Terracinam, sinistrorsum Fundos petentibus. [*Oudend.* ex optimis libris recepit *sinistrorsus.*] *Front. Aquaed.* 5. Concipitur Appia in agro Lucullano, via Praenestina, inter milliarium septimum et octavum, diverticulo sinistrorsus passuum DCCLXXX. *Caes. B. G.* 6, 24. Silva Hercynia recta fluminis Danubii regione, pertinet ad fines Dacorum: hinc se flectit sinistrorsus, diversis a flumine regionibus. *Hor. Sat.* 2, 3, 50. Ille sinistrorsum, hic dextrorsum abit: unus utrique Error. *Id. Epod.* 9, 20. Puppes sinistrorsum citae. V. Interpret. et praecipue *Bentl.* ℙ *Sinistroversus* integrum est. *Lactant.* 3, 6. Qui se in alteram partem inclinaverunt, aut dextro, aut sinistroversus ceciderunt.

SINISTROVERSUS. V. v. praec.

[SINISTUS, i, m. *Ammian.* 28, 5. Sacerdos apud Burgundios omnium maximus vocatur Sinistus, et est perpetuus. Fortasse est a συνίστωρ, conscius, testis; quasi vero Diis rerum omnium conscius. *F.*]

*SINNA, ae, f. opp. Illyridis, in Dalmatia, alio nomine Cinna vel Chinna. *Tab. Peut. B. A.*

*SINNAUS, i, lacus in Asia, circumnascente absinthio infectus, ut scribit *Plin.* 2, 103. *B. A.*

*SINNUS (fluvius) vel Sinnum (flumen) in Italia superiore, in Gallia Cispadana. *Tab. Peut. B. A.*

SINNIĀNUS, a, um, adj. ad Sinnium Capitonem pertinens, ut Sinniana opinio, *Gell.* 5, 21. *f.* Sinnii Capitonis, cum laude docti grammatici meminit *Id. ib. et c.* 20. et *Fest.* in *Sexagenarios*, in *Sinistrae*, in *Salva*, et alibi saepe.

SĬNO, is, ivi, sĭtum, a. 3. ἐάω, patior, permitto, fero. [*Sunt qui deducere velint a Gr. ἐάω.] *Cic. Cat.* 1, 5. Non feram, non patiar, non sinam. *Pl. Poen.* 1, 1, 18. Suspende, vinci, verbera: auctor sum, sino. *Ter. Heaut.* 2, 3, 76. *Sy.* Si sinas, dicam. *Clin.* sine. *Clit.* sino; et 4, 1, 53. Non licet hominem ita esse saepe, ut vult, si res non sinit. *Id. Eun.* 1, 1, 20. Egone illam? quae illum? quae me? quae non? sine modo: mori me malim: sentiet, qui vir siem: ἔλλειψις. *Liv.* 30, 15. Cum orasset eum, ut quantum res sineret, etc. et *Plin. ep.* 4, 10. *f.* Moretur ergo in libertate, sinentibus nobis, fruatur legato, etc. ℙ Cum inf. *Cic. Q. Fr.* 2, 6. *f.* Cato concionatus est, comitia haberi non siturum. *Id. Fin.* 1, 16. *f.* Improbitas nunquam sinit eum respirare. *Id. Phil.* 11, 13. Qui latrocinium in Syriam penetrare non sivisset. *Liv.* 35, 5. *med.* Si restitui ordines sissent, integro rursus proelio dimicaturos. *Caes. B. G.* 4, 2. *f.* Vinum ad se omnino importari non sinunt. *Sall. in or. ad Caes.* 1. Ut quae tibi placuerint, ea Dii immortales approbent, beneque evenire sinant. *Pl. Poen.* 3, 3, 10. Quod certe scio nec fore, nec Fortunam situram fieri. *Id. Most.* 1, 4, 15. Sine, sine cadere me. *Id. ib.* 5, 2, 22. Sine me dum istuc judicare; et *Ps.* 3, 2, 50. Sine sis loqui me. *Phaedr.* 3, 16. Dormire me non sinunt cantus tui. *Ter. Ad.* 1, 2, 23. Haec si neque ego, neque tu fecimus, non sivit egestas facere nos. ℙ Cum conjunctivo, et particula *ut*, quae aliquando subintelligitur. *Id. Andr.* 1, 2, 17. Dum tempus ad eam rem tulit, sivi, animum ut expleret suum. *Id. Hec. prol.* 2. Sinite, exorator ut sim; et 4, 2, 14. Neque sinam, ut mea pertinacia esse dicat factum. *Id. Andr.* 5, 3, 24. Dicat, sine. *Si.* age, dicat: sino; et *ib.* 29. Sine, me expurgem; et 30. Sine, te hoc exorem. *Virg. Ecl.* 9, 43. Huc ades: insani feriant, sine, litora fluctus. ℙ Passive. *Colum.* 12, 17. Vinum in dolium conditur, et ibi sinitur fermentari; et 11, 2. Vites regelare sinuntur. *Cic. Sext.* 44. Accusare eum moderate per senatus auctoritatem non est situs; et *Plin.* 14, 1, 3. Vitis succi gratia exire sinitur pluribus modis. *Cato R. R.* 89. Nec plus aqua sita siet horam unam. ℙ Cum dativo. *Juvenc.* 2, 24. Et sine defunctis defunctos condere terrae. ℙ Cum accus. rarum est. *Virg. A.* 9, 619. Tympana vos, buxusque vocant Berecyntia Matris Idaeae: sinite arma viris, et cedite ferro. *Id. G.* 4, 47. Neu propius tectis taxum sine. *Plin.* 6, 14, 17. Serpentium multitudo transitum non sinit. ℙ Satius tamen est, ellipsin agnoscere, ut infinitivum aliquod subintelligatur: ut in his, quae subjicio. *Pl. Ps.* 4, 7, 14. Nam me in taberna usque adhuc sineret Syrus. *Virg. A.* 10, 426. At non caede viri tanta perterrita Lausus, Pars ingens belli, sinit agmina. *Esse* in his commode subauditur. *Ter. Heaut.* 1, 1, 38. Sine me, vacuum tempus ne quod dem mihi laboris: *supple* hos rastros humeris gestare. *Id. Ad.* 3, 2, 23. Hem quisquis es, sine me; *supple* ire. *Virg. A.* 10, 598. Vir Trojane, sine hanc animam, et miserere precantis, *h. e.* sine me habere, aut servare. *Id. G.* 4, 6. In tenui labor, at tenuis non gloria, siquem Numina laeva sinunt, auditque vocatus Apollo, *h. e.* sinunt haec dicere. ℙ *Ne Dii sinant, siverint*, formula abominantis, ut *Dii prohibeant*, etc. μὴ γένοιτο. *Plin. ep.* 2, 2. Illud nec Dii sinant, ut infirmior. *Pl. Merc.* 2, 2, 50. At ne deteriorem tamen hoc facto ducas. *Lys.* Egone te? ne Dii siverint. *Liv.* 28, 28. *med.* et 34, 24. Ne istud Juppiter opt. max. siverit. Alii leg. *sierit*, alii *sirit*; quod est syncope a *siverit*. *Pl. Bacch.* 3, 3, 64. Periit tibi sodalis. *Mne.* ne Dii sirint. *Id. Poen.* 5, 1, 20. Meas hic ut gnatas reperire me siritis. *Id. Trin.* 2, 4, 119. Ne tu illum agrum tuum siris unquam fieri. ℙ *Sinit* pro *sinat*, ἀρχαϊκῶς, ut *edit* pro *edat*. *Pl. Curc.* 1, 1, 25. Num tu pudicae cuipiam insidias locas? *Phae.* nemini: nec me ille sinit Jupiter. Alii leg. *sirit*; et *Virg. Cir.* 239. Ut scelere infando (quod nec sinit Adrastia) Laedere utrumque uno studeas errore parentem. ℙ *Sistis* pro *sivistis*, quidam leg. in illo *Accii* ap. *Cic. Sext.* 57. *f.* Exsulare sinitis, sistis pelli, pulsum patimini. Alii *sivistis*. [*V. *Orell.* qui *sistis* habet.] ℙ *Sissem* pro *sivissem* est *Livii* 3, 18. et 35, 5. ℙ Pro *sivi* in praeterito *sini* olim dixere. *P. Rutil.* ap. *Diomed.* 1, 371. Quod si me invitum abire sinisset. *Scaurus ib.* Proelium non sini fieri. Adde *Pl. Most.* 2, 1, 54. et *Cas.* 4, 2, 13. et *Ter. Andr.* 1, 2, 17., sed dubia lectione. ℙ Et *sii*, quod in secundis et tertiis personis hodieque usurpatur. *Varr. ib.* Ad mortem perducere non sii. Terent. in Adelph. (1, 2, 23.) Quia non siit egestas. Ita *Diomed. ib.*, alii *sivit*. V. *Terentii* l. c. supra in §. 2.

*SINON, onis, m. Σίνων (παρὰ τὸ σίνεσθαι,) Aesimi filius (quanquam ex Sisypho genitum tradit *Serv.* ad *Virg. A.* 2, 79. quod et ipse facit Virgilius: V. *Aeolides*), ideoque Ulyssi consanguineus. V. *Tzetz.* ad *Lycophr.* et *Tryphiod.* ap. *Munker.* ad *Hygin fab.* 108. Insignis veterator et proditor fuit in exercitu Graecorum. *Virg. A.* 2, 97. sq. *Hyg. fab.* 108. *Dict. Cret.* 5, 12. Specularum significationem invenit, teste *Plin.* 7, 56. ℙ Fuit et *sinon* herbae nomen. *Plin.* 27, 13. Sinon concoctiones facit, sapore simillima piperi. Sic ed. *Hard.* Antea, v. g. in ed. *Elzev.*, legebatur *simul. B. A.*

*SINONĬA, ae, f. insula maris Etrusci, Latio adjacens, hodie *Sanone* dicta. *Mela* 2, 7. *med. Plin.* 3, 6. *B. A.*

SĪNOPENSIS, e, adj. ad Sinopen (Σινώπην) pertinens, quae est urbs Asiae minoris in Paphlagonia, in ora Ponti Euxini, regia Mithridatis, patria Diogenis Cynici, cujusque *Plin.* 6, 2, 2. et *Val. Fl.* 5, 109. meminere. *Ulp. Dig.* 50, 15, 1. *f.* Sinopensis colonia. ℙ *Sinopenses, ium*, illius urbis incolae, ap. *Tac. H.* 4, 83. *f.*

SĪNOPEUS, ĕi et ĕos, adj. m. Σινωπεύς, trisyll. in nominat. Sinopensis. *Ov. Pont.* 1, 3, 67. Non doluit patria Cynicus procul esse Sinopeus. *Pl. Curc.* 3, 72. Persas, Paphlagonas, Sinopeas, Arabas, Syros. ℙ Sunt qui scribunt *Synopeus.*

SĪNŌPĬCUS, a, um, adj. Σινωπικός, Sinopensis, ut Sinopicum minium, *Cels.* 5, 6. et 6, 6. *n.* 19. h. e. rubrica, quae optima apud Sinopen eximitur, ut *Vitr.* docet 7, 7.

SĪNŌPIS, idis, f. σινωπίς, σινώπη, rubricae genus praestantissimum: a Sinope urbe Ponti, unde et γῆ Ποντική, terra Pontica, item rubrica Pontica dicebatur. Sed generatim pro rubrica sumebatur, ut *magnes* proprie, qui ex Magnesia, sed generatim sic vocatus lapis, qui ferrum trahit. *Plin.* 35, 6, 13. Sinopis inventa est primum in Ponto, inde nomen, a Sinope urbe. Nascitur et in Aegypto, Balearibus, Africa, sed optima in Lemno, et in Cappadocia, effossa e speluncis, etc. Adde *Vitr.* 7, 7.

*SINTĬCE, es, f. et

*SINTĬCUS, a, um. V. in v. sq. *B. A.*

*SINTII, orum, populi Macedoniae, inter Strymonem et Chabrium flumina. *Liv.* 42, 51. ℙ Hinc *Sinticus, a, um*, ad Sintios pertinens, ut *Heraclea Sintica*, de qua V. *Heraclea* in *f.* ℙ *Sintice*, sc. γῆ, *terra*, dicta est regio, qua siti. *Liv.* 44, 46. *B. A.*

SĬNŪĀMEN, inis, n. curvamen, inflexio in modum sinus. *Prud. Psych.* 870. quarum (*columnarum*) tegit edita calculus albens In conum caesus capita, et sinuamine subter Ductus concharum in speciem. *Juvenc.* 1, 87. Felicem gestans uteri sinuamine fetum. *Id.* 3, 56. de Herodiade saltante: Alternos laterum celerans sinuamine motus. Adde *Sidon. carm.* 22, 151.

SĬNŪĀTĬO, onis, f. κόλπωσις, curvatio instar sinus. *Fulg. Myth. praef. f.* Corniculata lunae sinuatio.

SĬNŪĀTUS, a, um, part. a *sinuo*: κολπωτός, curvatus instar sinus, inflexus, arcuatus. *Tac. H.* 5, 11. Colles claudebant muri per artem obliqui, aut introrsus sinuati, ut latera oppugnantium ad ictus patescerent. *Sen. V. B.* 4. Exercitus in cornua, sinuata media parte, curvatur. *Cels.* 4, 1. *med.* Intestinum late fusum, atque sinuatum; et 8, 1. *med.* Vertebrarum processus paululum sinuati. *Ov. Met.* 8, 380. celerem Tegaea sagittam Imposuit nervo, nuatoque expulit arcu; et *ib.* 14, 51. Parvus gurges curvos sinuatus in arcus. *Id. Am.* 2, 19, Dum servat Juno sinuatam cornibus Io. *Plin.* 2, 6. Luna sinuata in orbem. *Claud. in Eutrop.* 2, Inque modum veli sinuatis flamine pennis Pulv lenta volat, *h. e.* inflatis: nam inflata vela si faciunt. *Id. VI. cons. Honor.* 175. Sinuati fle *Sil.* 6, 225. de angue: tergoque residens, Cetera nuatis glomerat sub pectore gyris; et 15, 173. I legit Ausonius sinuatos gurgite ductor Anfractus lagi, *h. e.* sinuosa litora.

SĬNŪESSĀNUS, a, um, adj. ad Sinuessam p nens, vetus oppidum Campaniae, in ora, in L adjecto, ubi Massicus mons desinit: olim Sinop ctum, ut *Plin.* 3, 5, 9. docet, nunc *Mandragone*. *Fam.* 12, 20. Sinuessanum diversoriolum contem sti. *Hor. Ep.* 1, 5, 5. Inter Minturnas, Sinue numque Petrinum. *Mart.* 11, 8. Sinuessanus la *h. e.* cujus aquae saluberrimae. *Plin.* 31, 2, 4. nuessanae aquae sterilitatem feminarum, et viro insaniam abolere produntur. *Mart.* 13, 111. D nuessanis venerunt Massica prelis. *Ov. Met.* 715. niveisque frequens Sinuessa columbis.

SĬNUM, i, n. et Sinus, i, m. et us, m. genu sis vinarii. *Varr. L. L.* 4, 26. Vas vinarium g dius, sinum: ab sinu, quod sinum majorem cav nem, quam pocula, habebat. *Non.* quoque 15. vas sinuosum fuisse dicit. Probabilius tamen (obstat quantitas prioris syllabae) ducitur a Gr δῖνος, quod item vasis nomen est. *Varr. L.* 16. Inusitatis formis vasorum recentibus a Gra allatis, oblitteratae antiquae consuetudinis sin et capidarum species cedunt. *Id.* ap. *Non. l.* *Prisc.* 6, 114. Ubi erat vinum in mensa positum, galeola, aut sinum. Alii leg. *sinu*. *Virg. Ecl.* 7 Sinum lactis, et haec te liba, Priape, quotannis spectare sat est. *Vet. Poet.* in *Anth. Lat.* T. 363. *Burm.* Tempus vernum haedus petulans, et rula hirundo Indicat, et sinus lactis, et herb rens. *Atta* ap. *Servium l. c.* Nempe ad mensam, sermo de sinu solet suboriri. *T. Valgius* ap. et *Philarg.* ad *G.* 3, 177. Et sinum vini cess fundere Baccho. *Pl. Curc.* 1, 1, 82. Eine hic vino sinus fertur? et 1, 2, 13. Expeto inverge me liquores tuos sino ductim. *Id. Rud.* 5, 2 Talentum argenti inerat in crumena: praetere nus, epichysis, cantharus, etc. *Mart.* 3, 58. sequuntur villicae sinum porci.

SĬNŪO, as, avi, atum, a. 1. κολπόω, in sinu cto, curvo: et fere poetice usurpatur. *Sen. Fur.* 1197. Quis potuit arcum flectere, aut quae tera Sinuare nervum vix recedentem mihi? *A.* 2, 208. de anguib.: sinuantque immensa vol ne terga. *Ov. Met.* 9, 63. longum formatus in guem, etc. flexos sinuavi corpus in orbes; et 42. Serpens immensos saltu sinuatur in arcus. *ver. Aetn.* 46. Ima per orbes Squameus intorto nuat vestigia serpens. *Virg. G.* 3, 191. de equo: dibusque sonare Compositis, sinuetque alterna lumina crurum, *h. e.* alternis crura inflectat gra do. *Claud. IV. cons. Honor.* 538. Cum vectaris simulacraque Martia ludis, Quis molles sinuar gas, quis tendere contum Acrior? *h. e.* variis bus decurrere. *Calp. Ecl.* 6, 68. scopulisque ca sinuantibus arcum Imminet, exesa veluti test concha, *h. e.* formantibus. *Tac. A.* 6, 37. Eu tem albentibus spumis in modum diadematis s re orbes. [*Adde *G.* 35. donec in Cattos usqu nuetur gens, ubi v. *Hess.*] *Cels.* 8, 1. *med.* Pr sus ossis magis etiam extremis partibus sinuatu e. in sinum desinit. *Ov. Met.* 14, 501. cubitiqu ves sinuantur in alas; et *ib.* 3, 682. dividuae si tur cornua lunae; et *ib.* 2, 875. tremulae sinua flamine vestes, *h. e.* implentur, et in sinus infla Sic *Lucan.* de velo inflato *sinus* dixit 6, 472. S resis est in illo *Silii* 10, 181. tergo qua balteus Sinuatur, coxaque sedet munimen utraque. synaeresi usus est *Id.* in SINUATUS. ℙ Si *Oceanum* ap. *Claud. Rapt. Pros.* 1, 268. est und facere. ℙ *Sinuari* campus dicitur a *Tac. A.* 2 qui extremitates habet varie inflexas, et sinus i cavatas. Sic *Mela* 1, 7. Ionia aliquot se amba sinuat, *h. e.* oram habet inaequaliter flexam et v sinus efficientem. ℙ *Sinuare*, cavare, sinum re. *Cels.* 7, 2. *med.* Danda opera, ut imus exitum habeat, ne quis humor intus subsidat proxima, et adhuc sana rodendo sinuet.

SĬNŪOSĒ, adv. per varios sinus. Translate. 12, 5. *med.* Dicam ego indoctius, ut ajunt, et tius, quae fuisse dicturum puto sinuosius atqu lertius, si quis nunc adesset Stoicorum, *h. e.* recondite, et remote a vulgi captu, ex intimis cae disciplinae penetralibus.

SĬNŪOSUS, a, um, adj. κολπώδης, multos ha sinus et cavitates, curvatus, flexuosus. *Plin.* 8. Folia sinuosa lateribus. *Id.* 11, 37, 69. Co ma domicilia sanguini praebet sinuoso specu, magnis animalibus triplici. *Id.* 5, 29, 31. M der ita sinuosus flexibus, ut saepe credatur re *Val. Fl.* 2, 451. dum litora blando Anfractu si legunt; et 3, 277. Sinuosa aequora. *Sen. Troad.* maris lati sinuosa Troezen, *h. e.* quae posita

Argolicum in Peloponneso. *Virg. G.* 1, 244. sinuoso elabitur anguis; et *A.* 11, 753. Saucius rpens sinuosa volumina versat. *Ov. Am.* 1, 1, Lunavitque genu sinuosum fortiter arcum. *Id.* 8, 23. (et *Prop.* 4, 1, 15.) Sinuosa vela. *Id.* 5, 68. vestis, *h. e.* ampla, laxa, atque adeo os sinus habens. ℙ Translate. *Quint.* 2, 4. de ia: Ut ea sit neque arida prorsus atque jejueque rursus sinuosa, et arcessitis descriptioniasciva, *h. e.* excessuum, digressionum, et diverorum plena, quibus justo longior fit, ut via, non recta est, sed flexuosa. *Gell.* 14, 2. *med.* nim disceptatio ista multijugae et sinuosae quaes, *h. e.* longae, et multos quasi recessus ha. *Pers.* 5, 27. Ut, quantum mihi te sinuoso ctore fixi, Voce traham pura, *h. e.* in intimo re; et *Rut. Itin.* 1, 322. Nec sinuosa gravi cubore caret, *h. e.* velificatio flexuosa per varios et anfractus litoris, quae gravi labore non cabi toties mutato vento et flexu litoris mutanda velorum dispositio, et vento accommodanda

NUS, us, m. κόλπος, spatium, quod est intra ris brachiorumque complexum: item sedentis, pectore et femoribus continetur: quod et gredicitur: item ipsa vestis, qua ea pars coramicitur. *Phaedr.* 5, 5. Ille in sinum repente it caput; et *ib.* 36. ille profert ipsum porcellum . *Id.* 4, 13. Gelu rigentem quidam colubram it, Sinuque fovit. *Hor. Od.* 2, 18, 27. Ferre iam in sinu. *Id. Sat.* 2, 3, 172. Aliquid ferre uxo. (Proverbialiter est non curare, neglige- *Ter. Heaut.* 3, 3, 2. Vidin' ego te modo man sinum huic meretrici inserere. *Petr. Sat.* 24. num demisit in sinum, et pertrectato vasculo udi, etc. *Ov. Her.* 8, 62. Perque sinum lacriluminis instar eunt. *Id. Trist.* 4, 1, 98. Inque moestae labitur imber aquae. *Id. Am.* 3, 6, argebat tepidos flebilis imbre sinus. *Tac. H.* Opposuit sinum Antonius stricto ferro, aut m se manibus, aut suis moriturum obtestans; *ll.* 2, 75. *f.* Bimum puerum gestans sinu. *t. Aug.* 35. Praetentare sinum alicujus; et 82. toga caput obvolvit, simul sinistra manu ad ima crura deduxit, quo honestius caderet: *Val. Max.* 4, 5, 2. togam manu demisit.] ℙ ro. *Ov. Fast.* 5, 256. Tangitur, et tacto conla sinu. *Sen. Octav.* 764. de Jove: Quem moiae pressisse sinum Tectum plumis, pennisque *Id.* translate *ib.* 404. Et ipsa Tellus laeta os sinus Pandebat ultro. [*Tac. A.* 13, 13. potius cubiculum ac sinum offerre.] ℙ De a, quae in zona et sinu gestari solet. *Cic.* 2, 5, 57. Cedo mihi, quaeso, ex ipsius sinu Syracusanorum. *Suet. Cal.* 46. Ut conchas it, galeasque et sinus replerent, imperavit. 10, 310. Aere sinus gerulus plenos gravis urortat. *Ov. Am.* 1, 10, 18. Quo pretium conon habet ille sinum. *Prop.* 2, 13, 11. Cynthia quitur fasces, non quaerit honores: Semper rum ponderat illa sinus. ℙ [*Hinc translate r pro lucro, emolumento: imprimis malam in : simili ratione nos dicimus: *in seinen Beucken.* Ita usurpatum *sinus* est in locis, quos perperam antecedentis §. exemplis adscripseos: *Lampr. Commod.* 14. *extr.* Agebantur omr alios, qui etiam condemnationes in sinum e dicuntur, h. e. pretio vendidisse, et in quaeucrumque suum convertisse; et *ib.* Omnia juvertit, praedam omnem in sinum contulit. — lus etiam memorabilis locus *Plinii H. N.* 36, M. Scaurus vr. rapinarum provincialium si- e. in cujus sinum omnes rapinae congestae.] *m laxare, expedire,* est lucrum, aut munera tantis. *Sen. ep.* 119. Sinum laxa: merum lust. *Id. V. B.* 23. *f.* Quid expeditis sinum? t, etc. Contra *Sen. alter Thyest.* 430. Cur botis sinum subducis? *h. e.* cur tanta bona recuℙ In sinum condi solent, quae clam alios esmus. *Suet. Aug.* 35. Ne admissum quidem uemquam senatorem, nisi solum, et praetenu. *Sen. Herc. Fur.* 1010. Licet Tonantis proondaris sinu, Petet undecumque temet haec ℙ Hinc *in sinu* est clam, occulte, nullo *Cic. Tusc.* 3, 21. *extr.* Ut in sinu gaudeant, e loqui desinant; et *Prop.* 2, 19, 70. In tacito gaudia clausa sinu. Adde *Tibull.* 4, 13, 8. et 105. Sic *Sabin.* 1, 124. tu preme solers Lae- et tacito gaudia conde sinu. *Tert. Pud.* 6. re in sinum. ℙ Refertur ad intimam familia-, et amorem, et convictum. [*Cf. *Matth.* ad *t.* 2, 10, 22.] *Cic. Fam.* 14, 4. *med.* Cicero meus get? iste vero sit in sinu semper et complexu *Id. Cat.* 2, 10. Postremum genus est proprium ae, de ejus delectu, immo vero de complexu sinu. *Id. Q. Fr.* 2, 13. de Pompejo: Mihi in sinu est: neque ego discingor, *h. e.* est miissimus: neque hanc amicitiam dissolvere co*Id. ad Brut.* 1, 7. Bibulum noli dimittere e o, tantum jam virum. *Ter. Ad.* 4, 5, 75. Hic andus? hiccine non gestandus in sinu est? έος ἐν κόλπῳ: impense amandus. *Plin. ep.* 8, r. Est enim quaedam etiam dolendi voluptas, praesertim si in amici sinu defleas. [*Plura ejusdem generis exempla habes ap. *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* 1, 21. p. 133. *b. ed. Fr.*] *Tac. A.* 6, 45. *extr.* Etsi commotus ingenio, simulationum tamen falsa in sinu avi perdidicerat; et *Auct. dial. de Or.* 28. Suus cuique filius gremio ac sinu matris educabatur. [*Adde *Agr.* 4. *Plin. Pan.* 7, 5. successorem e sinu uxoris accipias? i. e. privignum.] ℙ *In sinu*, in visceribus, in intima parte. *Sil.* 4, 33. exterrent immania coepta, Inque sinu bellum; et 6, 651. pestiferos mitis Campania cursus Tardavit, bellumque sinu indefensa recepit. *Sall. Cat.* 56. *f.* Intra moenia, in sinu Urbis sunt hostes. *Claud. in Eutrop.* 2, 575. nascuntur in ipso Bella sinu. *Tac. H.* 3, 38. *med.* In Urbe ac sinu cavendum hostem. *Plin. Pan.* 56. Consulatus gestus in hoc Urbis otio, et intimo sinu pacis. *Tac. A.* 13, 40. *med.* Productiore cornuum sinistro, ut si hostis intravisset, fronte simul et sinu exciperetur, *h. e.* media et interiore acie. [*Cf. *Böttich. Lex. Tac.* p. 432.] ℙ *In sinu*, in potestate. *Scaevola Dig.* 22, 3, 27. Omnes fortunas et substantiam, siquam a matre susceperat, in sinu meo habui sine ulla cautione. [*Huc pertinet etiam illud, quod alieno loco *Noster* laudaverat, *Plin. Pan.* 45, 2. horum in sinum omnia congerebant: ubi *Gierig.* comparat notum illud ex SS. litteris διδόναι εἰς τὸν κόλπον. — Porro *Tac. H.* 3, 69. tanquam omnis respublica in Vespasiani sinum cessisset; et cp. 19. opes Cremonensium in sinu praefectorum fore: coll. *Cic. Verr.* 2, 1, 50. Optatum negotium sibi in sinum delatum esse dicebat.] ℙ *Sinus*, locus abditus, latebra, recessus. *Tac. H.* 2, 92. *extr.* Abditis pecuniis per occultos, aut ambitiosos sinus. *Gell. praef. med.* Non enim fecimus altos nimis et obscuros in his rebus quaestionum sinus. [*Plura invenies ap. *Böttich.* in *Lex. Tac. l. l.*] ℙ *Sinus*, refugium: ducta translatione ab infantibus, in sinum matris, tanquam in locum tutum, confugientibus. *Plin. Pan.* 6. *med.* Confugit in sinum tuum concussa respublica. *Plin. ep.* 8, 12. Studiosos amat, fovet, provehit: multorumque qui aliqua componunt, portus, sinus, praemium. [*V. *Böttich. l. l.*] ℙ *Spuere in sinum* solebant veniam a Diis spei alicujus audacioris petentes, ut *Plin.* 28, 4, 7. docet. V. DESPUO. ℙ Saepe *sinus* dicitur de curvatura, flexu, et cavitate cujuscumque rei. *Cic.* in *Arat. N. D.* 2, 42. Torvu' draco serpit, subter supraque revolvens Sese, conficiensque sinus e corpore flexos. *Colum.* 4, 25. Pars falcis, quae flectitur, sinus nominatur; et *mox:* Cum vinitor retrahere quid debet, sinu utitur: cum allevare, scalpro. *Cels.* 8, 1. Sinus ossis: cui opponitur *processus.* *Id.* 7, 2. *med.* ulceris. *Colum.* 6, 11. Suppuratio ferro rescinditur: expressus deinde sinus ipse, qui eam continebat, urina eluitur. ℙ De comis, quae in modum sinus humeris innatant. *Ov. Am.* 1, 14, 25. Quam se praebuerunt ferro patienter et igni, Ut fieret torto flexilis orbe sinus! *Id. A. Am.* 3, 148. Sustineat similes fluctibus illa sinus. ℙ De veste ampla, ejusque plicaturis. *Virg. A.* 1, 324. Nuda genu, nodoque sinus collecta fluentes. *Liv.* 21, 18. *f.* Tum Romanus sinu ex toga facto, hic, inquit, vobis bellum et pacem portamus, *h. e.* diducto sinu togae (de quo V. in TOGA.), tanquam si quippiam in eo vellet gestare. V. QUADRIGARIUS. ℙ Absolute, de veste quacumque. *Ov. Fast.* 2, 309. (et *ib.* 5, 28.) Ibat odoratis humeros perfusa capillis Maeonis, aurato conspicienda sinu; et *Her.* 13, 36. Indue regales, Laodamia, sinus. *Stat. Silv.* 2, 1, 131. Enormes non ille sinus, sed semper ad annos Texta legens, modo puniceo velabat amictu, Nunc herbas imitante sinu. Adde *Tibull.* 1, 10, 70. ℙ *Sinus retis*, pars retis laxa, quae cum quid incidit, inflectitur. *Pl. Truc.* 1, 1, 15. Quando abiit rete pessum, tunc adducit sinum. *Plin.* 11, 24, 28. de tela aranei: Quam laxus ad flatus, ac non respuenda quae veniant, sinus! *Juven.* 4, 34. Incidit Adriaci spatium admirabile rhombi, Implevitque sinus. Adde *Mart.* 13, 100. et *Grat. Cyn.* 29. ℙ *Sinus veli*, media ejus pars, quae vento curvatur, et sinum efficit; et ipsum velum. *Ov. A. Am.* 3, 500. Plenaque curvato pandere vela sinu. *Lucan.* 6, 471. puppimque ferentes In ventum tumuere sinus. *Virg. A.* 3, 454. cursus in altum Vela vocet, possisque sinus implere secundos. *Tibull.* 1, 3, 38. Effusum ventis praebueratque sinum. *Ov. Pont.* 4, 9, 73. Et siquem dabit aura sinum, laxate rudentes. *Virg. A.* 5, 830. Una omnes fecere pedem, pariterque sinistros, Nunc dextros solvere sinus; et *ib.* 16. Obliquatque sinus in ventum. *Sil.* 7, 242. dum desinat aura, sinusque Destituat tumidos, subducto flamine, ventus. ℙ Denique *sinus* est in ora maris terra curvata et recedens, ac velut sinum praebens aquis incurrentibus: a Graecis quoque κόλπος dicitur: unde Ital. *golfo.* *Cic. Verr.* 2, 5, 12. In ipso aditu atque ore portus, ubi primum ex alto sinus ad urbem ab litore flectitur; et *ib.* 56. Sinus maritimos obsidere. *Id. Att.* 16, 6. Duo sinus fuerunt, quos transmitti oportet, Paestanus, et Vibonensis: utrumque pedibus aequis transmisimus. *Virg. A.* 1, 247. Illyricos penetrare sinus. *Plin.* 2, 43, 44. Et e fluminibus, ac sinubus, et e mari videmus ventos consurgere. ℙ [*Significat *sinus* oram etiam ipsam maritimam, terras circa sinum jacentes. V. *Drak.* ad *Liv.* 28, 5, 15. segetibus in sinu Aenianum vastatis; deinde etiam angulus terrae qui *Horatio* dicitur, *regio quae alteri quasi se insinuans* (v. *sinuans*) *sinus maritimi speciem praebet.* *Tac. A.* 14, 9. Viam Miseni propter et villam Caesaris dictatoris, quae subjectos sinus editissima prospectat (oras in quas mare multis locis incurrit, promontoria insulasque efficiens); 4, 67. (Capreae insula) prospectabat pulcherrimum sinum, antequam Vesuvius mons ardescens faciem loci verteret. *H.* 3, 66. Nunc pecuniam et familiam et beatos Campaniae sinus promitti; *G.* 1. cetera Oceanus ambit, latos sinus et insularum immensa spatia complectens; cp. 37. eundem Germaniae sinum proximi Oceano Cimbri tenent (cf. cp. 35. Germania — in Septentrionem ingenti flexu redit); *Agr.* 23. Omnis propior sinus (Caledoniae) tenebatur, summotis velut in aliam insulam hostibus, *(das ganze Land mit seinen Buchten und Landspitzen bis zum Isthmus).* — Altera significatione, qua est mediterraneus terrae angulus, legitur ap. *Eund. G.* 29. qui decumates agros (Rhenum inter Danubiumque) exercent — limite acto promotisque praesidiis, sinus imperii et pars provinciae habentur; *Ann.* 4, 5. dehinc initio ab Syria usque ad flumen Euphraten, quantum ingenti terrarum sinu ambitur. Cf. *Curt.* 3, 9, 12. Paulatim deinde se laxare sinus montium et majus spatium aperire coeperant; *Plin. H. N.* 2, 44. vallium sinus; 4, 1. tertius Europae sinus Acrocerauniis incipit montibus, finitur Hellesponto; cp. 27. reliqua ejus sinus dicantur, et maria quidem ejus nuncupavimus (igitur maria quoque complectitur, ut priori signif. non solum oras maritimas sed etiam promontoria et adjacentes insulas); 6, 8. Armenia, Cappadocia et adjacentes terrae vocantur ingens in mediterraneo sinus; cp. 17. Parthiae amoenissimus sinus; cf cp. 28. in Carmaniae *angulo* sunt Chenolophagi. Transscripsimus haec ex *Böttich. Lex. Tac.* p. 431. sq. Porro adde, quae *Noster* supra laudaverat *Sen. Oed.* 582. Subito dehiscit terra, et immenso sinu Laxata patuit; et *Herc. Fur.* 679. Lethe immensi sinus, h. e. altitudinis. Cf. *Lucan.* 3, 459. sq. telluris inanes Concussisse sinus quaerentem erumpere ventum Credidit, i. e. interiores terrae et cavi recessus: ubi *Cort.* laud. *Sen. Tro.* 171. terra mugitu fremens Concussa, totos traxit ex imo sinus, ibique *Gron.*] ℙ Praecidere sinum. V. PRAECIDO. ℙ *Sinus*, vas. V. SINUM. ℙ [*Confund. *sinus* et *nisus.* V. *intpp.* ad *Liv.* 42, 65.]

SĪON, ii, n. σίον, herba, de qua V. in LAVER. *Plin.* 26, 8, 56. Inde heminae semuntur per triduum: reliquum ex vino cum sio. ℙ *Sion*, indecl., fuit nomen collis in parte meridionali Hierusalem, in quo exstructa fuit arx David. Primam syllabam producit *Prud. Hamart.* 460., quae rectius corripitur.

SĪPĀRIUM, ii, n. αὐλαία, περιπέτασμα, velum in scena, alio nomine aulaeum, teste *Festo:* [videtur esse a σίφαρος, velum navis, idem ac supparum, q. v. v. s. 1. Ex locis mox afferendis illud argui potest, *siparium* proprie fuisse parvum velum interius in scena, quod populo obstabat, dum actus commutabantur; aulaeum vero, quod scenam claudit, quodque deprimitur, cum fabula incipit; attollitur, cum eadem acta est. *F.*] *Auct. libelli de Fabul. Lud. Theatr. Scen. cap. de appar. Scenae.* Apud Romanos aulaea in scena primum sternebantur, cum primum pictus ille ornatus ex Attalica regia Romam perlatus fuit: velabaturque ipsa scena sipariis, quae posterior aetas pro aulaeis sumpsit, ut etiam siparia humi sterneret. Erat praeterea velum minutum, quod populo obsistebat in Consumptis actus commutabantur. *Juven.* 8, 185. scena, dum opibus, vocem, Damasippe, locasti Sipario, clamosum ageres ut Phasma Catulli. *Cic. Prov. cons.* 6. *extr.* A suis Graecis subtilius eruditus, quibuscum jam in exostra heluatur: antea post siparium solebat. ℙ Aulaeum a sipario distinguit *Appul. Met.* 10. Aulaeo subducto, et complicitis sipariis, scena disponitur; et *ib.* 1. Aulaeum tragicum dimoveto, et siparium scenicum complicato. ℙ Refertur praecipue ad comoediam, ut soccus; quemadmodum aulaeum, et cothurnus ad tragoediam. *Sen. Tranq.* 11. *med.* Publius quoties mimicas ineptias, et verba ad summam caveam spectantia reliquit, inter multa alia cothurno, non tantum sipario fortiora, et hoc ait: Cuivis potest accidere, quod cuiquam potest. ℙ [Etiam circa tribunal praetoris velum erat, quod siparium ex usu scenae dicebatur. *Quint.* 6, 1, 32. Sed non ideo probaverim depictam in tabula sipariove imaginem rei, cujus atrocitate judex erat commovendus. *Id. ib.* 3, 72. Cum ejus accusator in sipario omnibus locis aut nudum eum in nervo, aut ab amicis redemptum ex alea pinxisset. *F.*] [*V. *Spald.* ad utrumque locum.]

SĪPĂRUM et

*SIPHAE, arum, opp. Boeotiae, qua in Phocidem vergit. *Plin.* 4, 3. *B. A.*

SIPHĂRUM. V. SUPPARUM.

SIPHNĬUS, a, um, adj. Σίφνιος, ad Siphnum, nunc *Sifanto*, pertinens, quae est maris Aegaei insula, una ex Cycladibus, ut *Plin.* 4, 12, 22. docet. *Id.* 36, 22, 44. In Siphnio lapide singulare, quod excalfactus oleo nigrescit durescitque, natura mollissimus.

SĪPHO, ōnis, m. σίφων, ωνος, tubus, fistula,

canalis, per quem aqua fluit, et derivatur, aut arte in altum emittitur: videtur esse ab Hebr. שָׁאַב saäb, et שָׁאַף saaph, exantlavit. *Sen. Q. N.* 2, 16. Solemus duabus manibus inter se junctis aquam concipere, et compressa utrinque palma, in modum siphonis exprimere. *Plin.* 2, 65, 66. de aqua in summis jugis erumpente: Quo spiritu acta, et terrae pondere expressa, siphonum modo emicat. *Id.* 32, 10, 42. Sugentia ora (*hirudinum*) forficibus praecidunt: ac veluti siphonibus defluit sanguis. *Colum.* 3, 10. Omne alimentum virentis per medullam trunci, veluti per siphonem, quem diabeten vocant mechanici, trahitur in summum. *Id.* 9, 14. *med.* Apibus fame laborantibus in canaliculis defrutum, aut passum praebere: quibus liquoribus mundam lanam imbuere oportebit, ut insistentes apes quasi per siphonem succum evocent. *Fragment. legis rivaliciae* ap. *Fest.* post *Sicyonia*: Montani, paganive siphonibus aquam dividunto: donec eam inter se diviserint, praetoris judicatio esto. *Juven.* de urina longo tractu emissa, 6, 308. micturiunt hic, Effigiemque Deae longis siphonibus implent. *Lucan.* de nube longa, et instar fistulae aquas trahente, 7, 156. Et trabibus mixtis avidos siphonas aquarum. Alii leg. *typhonas.* [*Cort.*, q. v., leg. *siphonas.*] ℙ Fuit inter instrumenta exstinguendis incendiis idonea, haustam hamis aquam in omnes aedium partes reddendo. *Plin. ep.* 10, 42. Nullus in publico sipho, nulla hama, nullum denique instrumentum ad incendia compescenda. *Ulp. Dig.* 32, 7, 12. *med.* Acetum quoque, quod incendii exstingendi causa paratur: item centones, siphones, etc. ℙ De tenui fistula usurpavit *Cels.* 1, 8. *f.*

[SIPHONĀRIUS vel Siponarius, ii, m. qui siphone utitur ad exstinguenda incendia. Cum vero ad hoc muneris cohortes vigilum institutae fuissent ab Augusto, consentaneum erat, ut inter eos milites essent qui siphone etiam uterentur. *Inscr.* ap. *Mur.* 788, 3. D. M. T. Avidii Romani militis Coh. VII. Vig. siponarii 7. Laetorii, etc. *F.*]

SĪPHUNCŬLUS, i, m. σιφώνιον, parvus sipho. *Plin. ep.* 5, 6. *med.* In hoc fonte crater, circa siphunculi plures miscent jucundissimum murmur; et *med.* E stibadio aqua, velut expressa cubantium pondere, siphunculis effluit, cavato lapide suscipitur. ℙ [Legitur alicubi *sipunculus*, adspiratione extrita. *Front. de or.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 1. *med.* Aquae de sipunculis concinnius saliunt, quam de imbribus. *F.*]

SĪPO, as, a. 1. jacio, disjicio. *Fest.* in *Prosapia.* Hinc *dissipo*, *insipo*, *obsipo*. *Accius* ap. *Non.* 3, 66. Abtorque proram, ac sipa tortas copulas. Alii minus recte *suppa*, aut *supra* legunt. ℙ Dixere etiam *supo*. *Festus*: Supat significat jacit: unde dissipat, disjicit; et obsipat, objicit.

SĪPOLINDRUM, i, n. nomen ficti aromatis, jlocalariter usurpatum a coquo ap. *Pl. Ps.* 3, 2, 43.

SĪPONTĪNUS, a, um, adj. ad Sipontum pertinens. *Cic. Agr.* 2, 27. In Sipontina siccitate collocari. *Inscr.* ap. *Mur.* 1081, 6. Magiae Q. F. Severinae ordo dec. populusque Sipontinus aere conlato. Est autem Sipontum urbs Apuliae Dauniae, in ora litorali, ad radices Gargani montis. *Plin.* 3, 11, 16. Ap. *Melam.* 2, 4. *med.* est *Sipuntum*, a Graeco Σιποῦς, οῦντος, quod imitatus *Sil.* 8, 635. Quaesivit Calaber, subducta luce repente Immensis tenebris, et terram et litora Sipus. *Calabrum* vocat, quia Calabriae contermina Apulia est. *Lucan.* 5, 377. et subdita Sipus Montibus.

SĪPONTUM. } V. in v. praec.
SĪPUS. }

SĪPYLĒĬUS, a, um, adj. Σιπύλειος, ad Sipylum pertinens, montem et urbem Maeoniae, seu Lydiae, ubi Nioben in saxum conversam fabulantur. *Sen. Ag.* 376. et *Herc. Oet.* 184. Stat nunc Sipyli vertice summo flebile saxum. *Stat. Silv.* 5, 1, 33. genitrix Sipyleia. *Auson. Epitaph. n.* 27. Thebarum regina fui, Sipyleia cautes Quae modo sum: laesi numina Latoidum.

[SĪPYLENSIS, e, adj. idem ac Sipyleius. *Ulp. Regul.* 22, 6. Deos heredes instituere non possumus, praeter Jovem Tarpejum, Apollinem Didymaeum, Martem in Gallia, Minervam Iliensem, Herculem Gaditanum, Dianam Ephesiam, Matrem Deorum Sipylensem, quae Smirnae colitur, et Coelestem Salinensem Carthaginis. *F.*]

SĪQUANDO, adv. εἴποτε, si aliquando, si aliquo tempore. *Cic. Am.* 15. Siquando de amicitia, quam nec usu, nec ratione habent cognitam, disputabunt. *Ter. Eun.* 3, 1, 14. Negotii siquando odium ceperat. *Liv.* 8, 4. Siquando unquam usurpandae libertatis tempus optastis. *Virg. G.* 3, 98. siquando ad proelia ventum est. *Id. A.* 12, 851. Siquando letum horrificum morbosque Deum rex Molitur. V. alia in QUANDO. ℙ *Siquando*, siquando unquam. *Ov. A. Am.* 2, 15. Nunc mihi, si quando, puer, et Cytherea favete. *Stat. Achill.* 1, 509. Laurigerosque ignes, si quando, avidissimus hauri. Adde *Val. Fl.* 5, 474., ubi alia congessit *Broukus.* ℙ Scribitur et conjuncte, et divisim: rectius tamen junges cum *Manut.*, *Dausqu.* et aliis.

SĪQUIDEM, εἴγε, εἴπερ, quoniam, quandoquidem, quippe, etenim. Conjunctio causalis ex *si* et *quidem*: quae particulae significationem suam non servant: *si* vero etiam quantitatem mutat. *Caes. B. G.* 6, 35. Illius patientiam paene obsessionem appellabant, siquidem ex castris egredi non liceret. *Sall. Or. Licin. ad pleb. f.* Plebes pro victa est, et in dies magis erit: siquidem majore cura dominationem illi retinuerint, quam vos repetiveritis libertatem. *Cic. Att.* 6, 1. Quare non οἴχεται tua industria, quod vereris; sed praeclare ponitur: siquidem id egisti, ut ego delectarer. *Id. Par.* 3, 1. *f.* Sequitur igitur, ut etiam vitia sint paria: siquidem pravitates animi recte vitia dicuntur. *Pl. Stich.* 5, 5, 16. Siquidem mihi saltandum est, tum vos date, bibat, tibicini. *Ov. Met.* 11, 218. nec avi magis ille superbit Nomine, quam soceri: siquidem Jovis esse nepoti Contigit haud uni: conjux Dea contigit uni; et *ib.* 10, 104. pinus Grata Deum matri: siquidem Cybeleius Attis Exsuit hac hominem, truncoque induruit illo. Adde *Juven.* 6, 620. et *Stat. Silv.* 3, 3, 151. ℙ Significat etiam si certe, si tamen, si modo; et rectius junctim scribitur, quam divisim, cum hic quoque prima syllaba corripiatur. [*Contra sunt *B. Crus.* in *cl. Suet.* s. h. v. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 346. p. 300. et quod quidem exempla ibi allata docent, etiam *Ramsh.* § 193. *n*, 2. Item *Orell.*, qui in sua Ciceronis editione semper disjunctim hanc vocem exhibet.] *Ov. Fast.* 4, 603. Hoc quoque tentemus, siquidem jejuna remansit: Sin minus, inferni conjugis uxor erit. *Id. Am.* 3, 7, 17. Quae mihi ventura est, siquidem ventura, senectus? Alii leg. *siqua est ventura*. *Ter. Heaut.* 2, 3, 90. *Sy.* Quid aliud tibi vis? *Clit.* Siquidem hoc fit. *Sy.* siquidem? Experiundo scies? *Id. Andr.* 3, 1, 7. et *Eun.* 4, 4, 49. Quid ego audio? actum est, siquidem haec vera praedicat. *Cic. Planc.* 8. *med.* Tui municipes sunt illi quidem splendidissimi homines, sed tamen pauci, siquidem cum Atinatibus conferantur. *Id. Cat.* 2, 4. O fortunatam rempublicam, siquidem hanc sentinam hujus Urbis ejecerit! *Id. Pis.* 35. *f.* Qui modus tibi fuit frumenti aestimandi? qui honorarii? siquidem potest vi et metu extortum, honorarium vocari. *Sen. Ag.* 304. Nil moror jussu tuo aperire ferro pectus aerumnis grave. *Clyt.* Siquidem hoc cruenta Tyndaris fieri sinam. *Ter. Hec.* 4, 1, 45. Siquidem ille ipse non vult, et tu sensisti esse in eo peccatum, aderam, etc. [*Docet *Ruddim.* 2. p. 356. *siquidem* in significatione conditionali indicativum vel subjunctivum sine discrimine adsciscì. Quod recte falsum arguit *Stallb. ib.*] ℙ Sequente *tamen* vim habet v. *quamvis*, *Colum. praef. f.* Ille, quem nos perfectum esse volumus agricolam, siquidem artis consummatae non sit, etc. multum tamen profecerit, si, etc. *Pl. Rud.* 5, 3, 5. Tuusne est? *La.* rogitas? siquidem hercle Jovis fuit, meus est tamen. Adde *Mil.* 2, 2, 32.

SĪQUIS et Siqui, siqua, et siquae, siquod, et siquid, εἴτις, si aliquis: ex *si* et *quis*, aut *qui* conflatum. *Ter. Heaut.* 1, 1, 99. Ingenio te esse in liberos leni puto, et illum obsequentem, siquis recte aut commode tractaret. *Cic. Cluent.* 12. Itaque ei legat grandem pecuniam a filio, siqui natus esset. *Id. Caecin.* 30. Siqui meam familiam de meo fundo dejecerit: siqui mihi praesto fuerit cum armatis hominibus. *Virg. Ecl.* 7, 40. Siqua tui Corydonis habet te cura, venito. *Hor. Sat.* 2, 6, 10. O si urnam argenti fors quae mihi monstret! Alii leg. *qua*, h. e. si qua ratione. *Ter. Heaut. prol.* 44. Si quae laboriosa est, ad me curritur. Alii leg. *qua*. *Cic. Att.* 4, 2. *med.* Si quae vis esset facta. Alii leg. *qua*. [*Ita *Orell.*] *Virg. A.* 4, 520. siquod non aequo foedere amantes Curae numen habet. *Pl. Most.* 1, 2, 3. Atque in meo corde, si est quod mihi cor, eam rem volutavi. *Plin.* 2, 23, 21. Sicui libeat altius ista persequi. *Id.* 30, 11, 30. Sicujus cura efficacior esset inquirentis. *Id.* 9, 44, 67. Siquem nandi voluptas invitet. *Virg. G.* 3, 489. siquam (*hostiam*) ferro mactaverat. *Pl. As.* 1, 1, 104. Si quid opus fuerit. *Cic. Verr.* 2, 5, 8. Ut crimini reo putemus esse oportere, siquo de homine severius judicavit. *Id. Att.* 1, 10. *extr.* Quasi mihi siqua parta erunt, per te parta sint. *Ov. Fast.* 5, 276. Jus tibi discendi, siqua requiris, ait. *Cic. Att.* 16, 5. *med.* Etiam rogo, ut siquae minus antea constanter ab eo fieri videbantur, ea judices illum abjecisse. *Virg. A.* 1, 582. Siquibus ejectus silvis aut urbibus errat; et *ib.* 2, 420. siquos obscura nocte per umbram Fudimus. [*Magnopere discrepant VV. DD. in constituenda ratione utriusque formulae, *siquis*, *siqua*, *siquid*; et *siqui*, *siquae*, *siquod*. Quorum quidem omnium sententiam commemorare, licet vel maxime desideratum, quum fuerit longum, propter fines huic libro circumscriptos, eam tamen hic repetere non dubitavimus, utpote quae nobis prae ceteris visa est, et cujus jam in v. QUIS mentionem fecimus: quam *Ramsh.* in *Gr. Lat.* §. 159. 2. p. 567. hanc dedit: *quis* nonnisi substantive poni, *qui* nonnisi adjective cum alio substantivo jungi. Unde facilis videtur eorum locorum dijudicatio, in quibus *si quis* et *si qui* promiscue vulgo posita dicantur. Qui secus de his judicaverint, eos laudatos invenies ap. *Ellendt.* ad *Cic. Brut.* 69, 242. p. 177. sq. et *Beier.* ad *Cic. Off.* 2, 21, 74. p. 143. sq. — Illud modo notandum, *siqui* saepissime ex antiquo dicendi usu adhiberi pro vulg. *si*[...] *Ramsh.* l. l. haec habet: *Cic. Rosc. Am.* 38. In [...]vatis rebus si qui rem mandatam neglegentius ge[...]set, eum etc. *Suet. Aug.* 79. Augustus gaudebat [...] qui sibi acrius contuenti vultum submitteret. [...] quem Noster ab in. laud. *Cic. Caecin.* 30. — P[...] *siquis* multis in locis ita usurpatur, ut pro relat[...] adjuncto conditionis quodam genere, positum vi[...]tur, ut Gr. εἴτις pro ὅστις, nostr. *wer etwa.* *Zumpt.* §. 737. p. 551. sq. Ex nube exemplo[...] quam *Ramsh.* l. l. collegit, pauca depromsimus [...] *Cic. N. D.* 2, 48. Araneolae quasi rete contex[...] ut siquid inhaeserit conficiant. *Id. Brut.* 87. Tu[...]lius existimare videris de ea, si quam nunc h[...]mus, facultate. *Sen. Polyb.* 20. Septem illa m[...]cula, et si qua his multo mirabiliora sequentium [...]norum exstruxit ambitio, aliquando solo aeq[...] visentur.] ℙ Eleganter *ullus*, *alius* additur. [...] *A.* 10, 861. res siqua diu mortalibus ulla. [...] *Claud.* 40. Vociferatus est, siquem alium, et [...]berum esse. ℙ *Siqua* femininum recti casus [...]gularis est a *siquis*: at *siquae* est a *siqui*. Simi[...] *siqua* neutrum plurale est a *siquis*: et *siquae* a [...] Certius tamen est in neutro plurali *siqua*, qua[...] *quae*, et omnino praeferendum. ℙ In sexto [...]lari *siqui*, et *siqua* est siqua ratione. *Pl. Trin.* [...] 83. Siqui probiorem facere possis. *Id. Cist.* 1, 3[...] Siqua queat reperire, quae sustulerit. *Virg.* [...] 22. Siqua fata sinant. ℙ *Siquo*, si aliquo, h. [...] in aliquem locum. *Cic. Att.* 8, 2. Eas litteras [...] ille misit, in publico proponat velim.

*SĪRACI, orum, populi Sarmatiae Asiaticae [...]tra lacum Maeotim, Caspio mari vicini. *Plin.* 4[...] *Tac.* 12, 15. et 16. *B. A.*

*SĪRAE, arum, nomen oppidi, in Odomantic[...]gione. *Liv.* 45, 4. *B. A.*

SĪRAEUM, i, n. σίραιον, Graece idem est, [...] Latine sapa. *Plin.* 14, 9, 11. Siraeum, quo[...] hepsema, nostri sapam appellant, ingenii, no[...]turae opus est, musto usque ad tertiam partem [...]surae decocto: quod ubi factum ad dimidiam e[...] frutum vocamus.

SĪRĀPA, ae, f. genus condimenti, quod [...] sampsa, *h. e.* succo olearum expresso, cui [...]scentur sal, carenum, cyminum, semen foen[...] et anisum Aegyptium. Haec ejus conficiendae [...] est a *Colum.* 12, 49., cujus lemma est aliis S[...] *quomodo fiat*: aliis *Sampsa quomodo fiat.* Ipse [...] illo capite ea voce abstinet: ut de ejus Latin[...] dubitari merito possit.

[SĪRBĒNUS, a, um, adj. qui incondite et [...]fuse loquitur: a συρβηνός, tumultuosus, quod a [...] βή, tumultus. *Front. de or.* (ed. *A. Maio*) [...] Neque balbam virginem, quae Vestalis sit, ca[...] est, neque sirbenam. *F.*]

*SIRBŌNIS LACUS, λίμνη Σερβωνὶς *Ptole[...]* et Σίρβων et Σερβωνὶς *Steph. Byz.*, in Aegypto [...]riore fuit, non longe amari Mediterraneo, Pal[...]nae vicinus. Meminit *Plin.* 5, 13. *B. A.*

SIRCĪTŬLA, ae, genus uvae condituris a[...] *Colum.* 12, 43. *med.*

SIRCŬLA, ae, f. genus uvae. *Plin.* 14, 2, [...] 6. Veniculam, ollis aptissimam, Campani m[...] sirculam vocare: alii staculam.

SĪRĒDŎNES, um, f. plur. Σειρήδονες, ea[...] quae Sirenes. *Auson. Idyll.* 11, 20. Tres in T[...]cria Siredones: omnia terna.

SIREMPS et Sirempse (quorum alterum rectu[...]sus videtur, alterum obliquus) vox antiqua, [...] significat *similis re ipsa*, ut *Festus* exponit. *Amph. prol.* 73. Sirempse legem jussit esse Jup[...] Quasi magistratum sibi, alterive ambiverit, [...] similem re ipsa legem esse voluit, ac si qui[...] ambitum magistratum obtinuisset. *Sen. ep.* 91. Omnium rerum, quas terra premit, siremps lex [...] *h. e.* eadem lege et conditione tenentur. *Vet.* ap. *Front. Aquaed.* 129. Et adversus eum sir[...] lex, jus, causaque omnium rerum omnibus esto, [...] que uti esset, esseque oporteret, si is adversus [...] legem rivum, specum rupisset forassetve. *fragm. judiciar.* ap. *Grut.* 508. *lin.* 21. et p. 6[...] et 629. *lin.* 1. et *Caton.* ap. *Fest.* Consule M[...] qui *Frat. Arv.* p. 568. alia vetusta refert monu[...]ta, in quibus haec vox legitur. [*Emenda[...] l. *F.*]

SĪREN, ēnis, f. Σειρὴν, ῆνος, fabulosum [...] monstrum, superiori parte virginis alatae for[...] habens, inferiorem volucris, clunibus, cauda [...] pedibus gallinaceis. Tres fuisse dicuntur, Ac[...] fluminis, et Calliopes, vel Terpsichores, vel [...] pomenes Musae filiae, quarum nomina Parthe[...] Lysia, et Leucosia: aliis quatuor, Aglaosis, [...] Aglaopis, Thelciope, Pisno, et Ilyge, seu L[...] Sed ternarius numerus pervulgatior est. Primo [...]ta Pelorum Siciliae promontorium, post in Cap[...] insulis Tyrrheni maris, habitaverunt, canente[...] suaviter una tibiis, altera lyra vel cithara, [...] voce, nautas praetereuntes morabantur, et in [...] fragia deducebant, vel illectos cantu sopieban[...]pitos mactabant, devorantque. Cum illac aliqu[...] Ulysses navigaret, a Circe monitus, sociis aure[...]ra obstruxit, se ad malum alligari jussit, atqu[...] periculum evasit. Qua re Sirenes contemni [...]

impatientia doloris se in mare praecipitaverunt. nim fato natae erant, ut tamdiu viverent et arentur, quamdiu cantantes eas audiens nemo praetervectus. Addunt, fuisse olim virgines errimas, socias Proserpinae: quam raptam diu terra quaesissent, mari quoque quaerere sse: ita volucres factas: vel, quod ei auxilium a Plutonem non tulissent, a Cerere in marina stra conversas. *Hyg. praef. med.* et *fab.* 125. 1., *Claud. Rapt. Pros.* 3, 254., *Serv.* ad *A.* 5, *Ov. Met.* 5, 552. et sqq. et *Mart.* 3, 64. Re-, inquit *Serv.*, fuerunt meretrices, quae trans-s quoniam deducebant ad egestatem, his fictae inferre naufragia. *Ciceroni Fin.* 5, 18. videntur vocum suavitate, aut novitate cantandi navi-s revocasse, sed quia multa se scire profiteban-ut homines ad earum saxa discendi cupiditate rescerent. Fuerunt, qui et aves quasdam in esse tradiderunt, Sirenas appellatas, cantu nes mulcentes, ut deinde somno sopitos lacera-ut *Plin.* 10, 49, 70. narrat. *Sil.* 14, 473. Si-ssuetos effudit in aequore cantus. *Virg. l. c.* los Sirenum advecta subibat. *Ov. R. Am.* 789. othophagos, illo Sirenas in antro Esse puta: adjice vela tuis. *Claud. Rapt. Pros.* 3, 204. dem: telae labor illi; Sirenes requies; sermo-gratia mecum, *h. e.* quiescebat a labore au-o Sirenum comitum cantus. *Petr. Sat.* 5. Seu daemonio tellus habitata colono, Sirenumque s, *h. e.* Neapolis, quae et *Parthenope* a tumu-enis appellata est, ut *Plin.* docet 3, 5, 9. *med.* nslate. *Hor. Sat.* 2, 3, 14. vitanda est im-Siren, Desidia. *Vet. Poeta* ap. *Suet. Gr.* 11. grammaticus, Latina Siren: scil. propter fa-em poeticam. *Juven.* 14, 18. qui gaudet acer-agarum strepitu, et nullam Sirena flagellis arat, *h. e.* cantionem vel suavissimam. ℙ etiam *sirenes* fucorum genus inter apes. *Plin.* 6, 16.

ÉNUS, a, um, et

ÉNIUS, a, um, adj. Σειρηναῖος, et Σειρήνιος, enas pertinens. *Gell.* 16, 8. *f.* Ne in illis dia-e gyris atque maeandris, tanquam apud Sire-copulos, consenescas. *Ammian.* 29, 2. *med.* deretur aures occlusisse ceris, quasi scopulos os transgressurus. Alii leg. *Sirenaeos. Hieron. n.* 5. Sirenaeos cantus obturata aure pertran-V. SIREN.

ENUSSAE, tres insulae vel potius scopuli, in Paestano, nomen accipientes a Sirenibus in ntorio sepultis e regione insularum sito. *Plin. B. A.*

IĂCUS, a, um, adj. ad Sirium astrum per-*Avien.* in *Arat.* 285. Et ceu Siriaco torretur calore.

IĂSIS, is, f. σειρίασις, morbus, ex inflamma-membranarum crebri cum corporis totius sicci-ualem vehemens solis aestus tempore solstitii, bus canicularibus solet afferre, imprimis pue-em fortasse solstitialem morbum *Plautus* vocat *n.* 2, 4, 143. Est a σειριάω, aestu laboro: Σείριος, Sirius. *Plin.* 32, 10, 48. Siriases um spongia frigida crebro humefacta sanat. , 21, 29. Folia infantium distillationibus, iriasin vocant, illita medentur. *Id.* 30, 15, ssibus in canino fimo inventis adustis infan-quae vocatur siriasis, adalligatis emendatur.

CĀRIUS. V. SERICARIUS.

RICUS, i, m. nomen est equi Circensis, in *Tab.* ap. *Grut.* 341., quod esse videtur pro *Sericus* RICARIUS, et SERICUS.), vel a gente Se-el a pili mollitie.

M, is, it, pro *siverim*. V. in SINO.

RĪNUS, a, um, adj. ad Sirin pertinens, ur-fluvium cognomines ad sinum Tarentinum: meminit *Plin.* 3, 11. 15. *Inscr.* ap. *Orell. nscr. Lat. n.* 1552. Numini Herculis Ache-Vitalis C. L. Severus C. V. Sir. Reg. V. S. centum vir Sirinae regionis votum solvit li-ℙ *Sirini, orum*, incolae illius urbis et re-ap. *Plin. l. c. F.*]

IO, is, m. dimin. Sirii. Est cogn. R. *Inscr. ar. Comment.* 8. p. 44. M. Plarenius Sirio. *F.*]

IS, is, m. Σῖρις, alterum nomen Nili fluvii n maximi in Aegypto. *Prisc. Perieg.* 211. solis ad ortus Siris ab Aethiopum populis ine fertur: Versum cultores Nilum dixere *Plin.* 5, 9, 10. Nec ante Nilus, quam se aquis concordibus rursus junxit: sic quoque um Siris, ut ante, nominatus per aliquot mil-.] **Avien. Descript. orb.* v. 337. V. et *Dio-rieg.* v. 223. ℙ Siris, Σῖρις, fluvius Luca-n sinum Tarentinum influens. *Plin.* 3, 11. etiam cognominatum est Heraclea oppidum, fluminis situm. *Id. ib.* V. *Heraclea. B. A.*

UM, ii, n. herba, alio nomine Artemisia, yllum majus. *Appul. Herb.* 10. [*Nostr. .]

US, ii, m. Σείριος, stella in ore Caniculae, placet *Hyg. Astr.* 3, 34. et *ib.* 2, 35., in Canis, quae in coeli centro cum Sole conjun-tum ejus duplicat, mortaliumque corpora ni-lore languida reddit. *Virg. A.* 3, 141. tum *m. IV.* steriles exurere Sirius agros. *Id. G.* 4, 425. Jam rapidus torrens sitientes Sirius Indos Ardebat. *Tibull.* 1, 8, 21. arentes cum findit Sirius agros. *Val. Fl.* 5, 369. cum magis asperat ignes Sirius, et saevo cum nox accenditur auro. *Lucan.* 10, 211. rapidos qua Sirius ignes Exserit. *Claud. Laud. Seren.* 6. flores Sirius urit aestibus. *Id. de Apono*, 92. saevo Sirius igne nocet. *Id. Nupt. Honor. Fescenn.* 20. gelido specu Torrentiorem fallere Sirium. V. CANICULA. ℙ Adjective. *Virg. A.* 10, 272. (et *Colum.* 10, 289. liquida si quando nocte cometae Sanguinei lugubre rubent, aut Sirius ardor. *Prud. Cath.* 12, 22. Et siquod astrum Sirio Fervet vapore.

SIRMIENSIS, e, adj. ad Sirmium pertinens, quae est urbs Pannoniae inter fluvios Savum et Dravum: ut Sirmiensis civitas, *Plin.* 3, 25, 28.

*SIRMIO, onis, paeninsula Italiae Superioris, in Gallia Transpadana, in sinu Benaco, nec procul a Mincio flumine. *Catull.* 32, 1. et 12. *B. A.*

*SIRMIUM, i, n. Σίρμιον, urbs Pannoniae, V. in SIRMIENSIS. *B. A.*

*SIRNIDES, um, insulae quaedam Cretae, nempe Sammonio promontorio adjacentes. *Plin.* 3, 12. *B. A.*

[SIRŌNĂ, ae, f. Deae cujusdam nomen Gallorum propriae: ea videtur esse Diana, quia plerumque in vetustis monumentis cum Apolline jungitur. *Inscr.* ap. *Grut.* 37, 10. Apollini Granno et sanctae Sironae sacrum. Adde aliam *ib.* 11. Alia ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 2047. In H. D. D. Apollini et Sironae aedem cum signis C. Longinius Speratus Vet. Leg. XXI. Pr. P. F. etc. in suo posuerunt. Adde alias *n.* 2048. et 2049. *F.*]

SIRPĀTUS. V. SIRPO.

SIRPĒ, is, n. σίλφιον, silphium, planta eadem ac laser, apud Cyrenenses nascens. V. LASERPITIUM. *Pl. Rud.* 3, 2, 16. Si speras, tibi hoc anno multum futurum sirpe, et laserpitium, *h. e.* largum fore proventum sirpis, et succi ejus. ℙ Legitur et *syrpe*.

SIRPĒĂ, ae, f. corbis ampla ex viminibus, quae plaustro imponitur vehendo stercori, aliave qua re minuta. V. BENNA. *Varr. L. L.* 4, 31. *f.* Sirpea, quae virgis sirpatur, id est colligando implicatur, in qua stercus, aliudve quid evehitur. *Cato R. R.* 10. et 11. Sirpeae stercorariae. *Varr. R. R.* 1, 23. *med.* Ut habeas vimina, unde viendo quid facias, ut sirpeas, vallos, crates. *Ov. Fast.* 6, 680. in plaustro sirpea lata fuit. Adde *Just.* 33, 4. ℙ Sunt qui scrib. *scirpea* a *scirpus*.

*SIRPI, oppid. Pannoniae inferioris. *Ant. Itin. B. A.*

SIRPĪCES olim dicti, qui postea irpices. *Varr. L. L.* 4, 31.

SIRPĬCŬLĂ, ae, f. et Sirpiculus, i, m. vas ex junco, aliove quo lento vimine confectum: a sirpando, id est ab alligando. *Prop.* 4, 2, 40. Sirpiculis medio pulvere ferre rosam. *Colum.* 10, 304. cano jam vimine textum Sirpiculum ferrugineis cumulate hyacinthis. *Lucil.* ap. *Non.* 8, 57. Sirpiculi olerorum. *Varr. R. R.* 2, 2. *med.* Jugum continet sirpiculos, *h. e.* corbes. *Pl. Capt.* 4, 2, 36. Eis ego ora verberabo sirpiculis piscariis, *h. e.* nassis piscatoriis. Nisi forte malis intelligere ipsas virgas, ex quibus nassae fiunt: nam et *Varr.* sic videtur accipere *sirpiculas*, cum ait earum usum esse alligandis fascibus, fustibus, faculis. V. ejus verba in SIRPO. ℙ *Sirpiculae falces* pro *sarpiculae falces* adjective ap. *Cat. R. R.* 11. et *Varr. R. R.* 1, 22. videntur esse, quibus sarpuntur vineae, unde sarmenta fiunt. Hinc aberrasse in etymologia et usu sirpicularum videtur *Varr. L. L.* 4, 31., cujus locum vide in SIRPO. ℙ Sunt qui scribunt *scirpiculae*, tanquam a *scirpo*. ℙ In loco *Plauti* allato *surpiculis* est in lib. veterib. Sic *irpices* et *urpices* dictum est, *recipero* et *recupero*, etc.

SIRPĬCUS, a, um, adj. ad sirpe pertinens, ut Sirpicum lac, h. e. laserpitium. V. LASERPITIUM.

SIRPO, as, a. 1. vincio, alligo, necto: ab εἴρω, necto, deinde cum digammate Aeolico εἴρFω, tandem σείρπω. *Varr. L. L.* 4, 31. Sirpiculae (*falces*) vocatae a sirpando, id est ab alligando: sic sirpata dolia quassa, cum alligata, dicta. His utuntur in vinea alligando fasces, incisos fustes, faculas; et *ib. f.* Sirpea, quae virgis sirpatur, id est colligando implicatur, in qua stercus aliudve quid evehitur. *Id.* ap. *Non.* 2, 113. Cupas vinarias sirpare noli. ℙ Sunt qui scribunt *scirpo*, ut sit a *scirpus*.

SIRPUS, i, m. αἴνιγμα, aenigna: a *sirpo*, ligo, implico. *Gell.* 12, 6. Quae Graeci dicunt aenigmata, hoc genus quidam e nostris veteribus sirpos appellaverunt. Alii leg. *scirpos*.

SIRULŪGUS, i, m. animal quoddam, quod nec quale esset, nec ubi nasceretur, traditum est ab auctoribus. Ita *Plin.* 30, 15, 52., ubi *Hard.* ex MSS. *Subjugus* legit.

SIRUS, i, m. σειρὸς, et σιρὸς, spelunca subterranea condendo et asservando frumento effossa. *Varr. R. R.* 1, 57. Quidam granaria habent sub terris, speluncas, quas vocant σειροὺς, ut in Cappadocia, et Thracia. Adde *ib.* 63. et *Plin.* 18, 30, 73., qui Latinis litteris *siros* habet. *Colum.* 1, 6. Transmarinis quibusdam provinciis puteorum in modum, quos appellant siros, exhausta humus, editos a se fructus recipit. *Curt.* 7, 4. Siros vocant Barbari, quos ita solerter abscondunt, ut nisi qui defoderunt, invenire non possint. Meminit, sed tacito nomine, etiam *Hirt. B. Afr.* 65., item *Vitr.* 6, 8., ubi vocat cryptas. ℙ Quidam putant esse vocem Persicam. Sunt etiam qui scribunt *syrus*, sed minus recte. ℙ *Sirus*, scopa. V. SYRUS, i.

SIS, contractum ex *si vis*, in sermone familiari. *Cic. Or.* 45. *f.* Libenter etiam verba jungebant, ut *sodes* pro *si audes*, *sis* pro *si vis*. *Pl. As.* 3, 3, 93. Sis, herum tuis factis sospitari, da mihi istas viginti minas; et 2, 2, 43. Sis amanti subvenire familiari filio. Alii hic leg. *si vis*. ℙ Fere adhibetur, cum quippiam imperatur, praesertim apud comicos. Quia enim, inquit *Donat.* ad *Ter. Eun.* 4, 7, 29., imperativa sunt contumeliosa, addebant *sis*, ad imperium leniendum: quamquam et severe imperantis est, et stomachantis. *Pl. Cas.* 2, 2, 31. Tace, sis, stulta: noli, sis, tu illi advorsari. *Id. Pers.* 3, 3, 8. Accipe, sis, argentum, impudens: tene, sis, argentum. *Ter. l. c.* Cave, sis: nescis, cui nunc maledicas viro; et 2, 3, 19. Fac, sis, nunc promissa appareant; et *Heaut.* 1, 2. *f.* Vide, sis, ne quo hinc abeas longius. Adde *Plaut.* saepissime, cujus illa sunt *age sis*, *cape sis*, *apage sis*, *abi sis*, *cedo sis*, etc., quae quidam etiam conjuncte scribunt. *Cic.* quoque usurpavit *Rosc. Am.* 16. *f.* Age nunc, refer animum, sis, ad veritatem. ℙ Aliquando praeponitur ipsi verbo. *Pl. Mil.* 2, 2, 26. Sis, jube transire huc, quantum potest; et *ib.* 45. Illuc sis, vide, quemadmodum abstitit, severa fronte curas cogitans. *Ter. Ad.* 5, 1, 4. Illud sis, vide exemplum disciplinae! *Pl. Pers.* 4, 4, 104. Ne, sis, plora: libera eris actutum. ℙ Plurale est *sultis*, si vultis. *Pl. As. prol.* 1. Hoc agite, sultis, spectatores nunc jam. *Id. Capt.* 3, 5, 9. Adstringite isti, sultis, vehementer manus. *Id. Poen.* 3, 6, 19. Domos abeamus nostras, sultis, nunc jam. *Id. Rud.* 1, 2, 8. Facite, sultis, nitidae ut aedes meae sint. *Id. Stich.* 1, 3, 67. Adeste, sultis. *Enn.* ap. *Fest.* Pandite, sulti', genas, et corde relinquite somnum. ℙ *Sis*, suis. *Enn.* V. SOS. ℙ *Sis* antique pro genitivo *sui* usurpatum fuisse, testis est *Prisc.* 13, 955.

SISĀPO, ōnis, f. opp. Hispaniae Baeticae, ubi praestantissimum minium fodiebatur. *Plin.* 3, 1, 3. et 33, 7, 40. Hinc *Cic. Phil.* 2, 19. Quid erat in terris, ubi in tuo pedem poneres, praeter unum Misenum, quod cum sociis, tanquam Sisaponem, tenebas? Ubi *Turneb. Adv.* 10, 12. alludit, inquit, ad miniaria metalla Sisaponensium, quae societates publicanorum exercebant: dicit enim, Antonium non unum possessorem Miseni fuisse, sed possessionis socios habuisse multos. V. MINIARIUS.

SISĀPONENSIS, e, adj. ad Sisaponem pertinens, ut Sisaponensis regio, *Plin.* 33, 7, 40. Sisaponenses miniarii, *Id. ib. f.*

[SISĀRĂ, ae, f. herbae genus. *Plin.* 11, 16, 15. Ericem Athenienses tetralicem appellant, Euboea sisaram. *Varr. R. R.* 3, 16. Ex alia re faciunt liquidum mel, ut ex sisarae flore. *Pontedera Antiqu. Rom.* et *Graec.* p. 459. ex *Crescentio* legit *ciceris*, aut ex conjectura *cicerae*. *F.*]

[SISCIĀNUS, a, um, adj. ad Sisciam pertinens, celebrem Pannoniae superioris urbem, ad confluentem fluviorum Savi et Colapis, quae nunc *Siseck:* ejus meminit *Plin.* 3, 25, 28. *Hieron.* in *Chron.* ad ann. a Chr. n. CCCVIII. Quirinus episcopus Siscianus gloriose pro Christo interficitur. *Inscr.* ap. *Donat.* 1, 8. I. O. M. Fulm. Ful. sacrum Fl. Verus Metrobalanus Proc. Aug. N., Praepos. splendidissim. Vect. ferr. (*h. e.* vectigalium ferri) per Asclepiadem Ark. Stat. Sisc. V. S. L. M. *h. e.* arcarium stationis Siscianae votum solvit libens merito. ℙ *Sisciani, orum*, incolae illius urbis. Alia *Inscr.* ap. *eund.* 407, 23. Respublica Siscianorum. *F.*]

SĪSENNĂ, ae, m. L. Cornelius Sisenna civis R. orator et historicus. Erat, inquit *Cic. Brut.* 64., doctus vir, et studiis omnibus deditus, bene Latine loquens, non sine facetiis, sed neque laboris multi, nec satis versatus in causis: interjectusque inter duas aetates Hortensii et Sulpicii, nec majorem consequi poterat, et minori necesse erat cedere. Hujus omnis facultas ex historia ipsius perspici potest: quae cum facile omnes vincat superiores, tum indicat tamen, quantum absit a summo, quamque genus hoc scriptionis nondum sit satis Latinis litteris illustratum. Haec *Cicero Sall. Jug.* 100. L. Sisenna optume et diligentissime omnium, qui eas res (*h. e.* bellum civile Sullanum) dixere, persecutus, parum mihi libero ore locutus fertur. *Vell.* 2, 9. Historiarum auctor jam tum Sisenna erat juvenis: sed opus belli civilis Sullani post aliquot annos ab eo seniore editum est. Vetustior Sisenna fuit Coelius, aequalis Sisennae Rutilius, Claudiusque Quadrigarius, et Valerius Antias. Haec *Vell. Ov. Trist.* 2, 443. Vertit Aristiden Sisenna, nec obfuit illi Historiae turpes inseruisse jocos. [**Cf. Ern. ind. geogr.* et *hist.* s. h. v. ℙ Alius *Sisenna*, fortasse scurra, est, quem *Hor.* memorat in *Sat.* 1, 7, 8. ubi v. *Heindf.*]

SĬSER, ĕris, n. σίσαρον, ἄγριον σέλινον, ut reddit *Charis.* 1, 19. herba pastinacae non dissimilis, de

qua *Plin.* 19, 5, 28. Siser et ipsum Tiberius princeps nobilitavit, flagitans omnibus annis a Germania. Gelduba appellatur castellum Rheno impositum, ubi generositas praecipua. Inest longitudine nervus, qui decoctis extrahitur, amaritudinis tamen magna parte relicta, quae mulso in cibis temperata, etiam in gratiam vertitur. *Colum.* 11, 3. *med.* Pastinaca et siser, atque inula convalescunt alte pastinato, et stercorato solo. Adde 10, 114. et 12, 58. [*Radicis genus est, aut quod nos dicimus *Zuckerwurzel*, Sium Sisarum, *L.*, aut *Möhre*, *Mohrrübe*, Daucus Carota, *L.* Cf. *Schneid.* in *ind. Scriptt. R. R.*] ¶ In masc. gen. *Plin.* 20, 5, 17. Hicesius ideo stomacho utile videri dixit, quoniam nemo tres siseres edendo continuaret: *ib.* recenset ejus varios usus in medicina. *Colum.* 10, 114. Jam siser, Assyrioque venit quae semine radix. ¶ [*Est nomen liberti. *Cic. Att.* 11, 13. Sed al. aliter leg. V. *Orell.*]

SĪSICHTHON, ŏnis, m. σεισίχθων, ονος, epitheton Neptuni terram quatientis, ut *ennosigaeus*: a σείω, quatio, et χθών, ονὸς, terra. *Ammian.* 17, 7. *f.* Neptunum, humentis naturae potestatem, Ennosigaeon, et Sisichthona poetae veteres et theologi nuncupaverunt.

*SISIGAMBIS, is, f. Σισίγαμβις, uxor Darii, ab Alexandro capta. *Curt.* 3, 3. ¶ Et Darii mater. *Id.* 5, 2. *B. A.*

*SISOLENSES, ium, gens Latii pervetusta, nomen, ut probabile est, a Sisola vel Sisolo quodam oppido sic dicto, nomen ducentes. *Plin.* 3, 5. *B. A.*

SISON Agrion, herba caule foeniculi, radice magna, nigra, et gravissimi odoris, succo plena, flore nigro, alio nomine peucedanos, et pinastellus. *Appul. Herb.* 94.

SISPES, ĭtis, omn. gen. et

SISPĬTĂ, ae, f. idem ac Sospes, et Sospita. Ita vero vocatur et Juppiter, et Juno in vetustis lapidibus et nummis. *Festus:* Sispitem Junonem, quam vulgo Sospitem appellant, antiqui usurpabant: cum ea vox e Graeco videatur sumpta, quod est σώζειν. [*Alia v. in SOSPES.] *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 5. *n.* 47. et *Fabr.* p. 603. *n.* 3. M. Amius M. F. Pal. Balbus sacerdos Junonis Reg. Sisp. fecit vivens (*sibi*) et Amio Junio filio sacerdoti Jovis Sisp., etc. *Junoni Sispitae* etiam legitur in nummo Antonini Pii ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 7. p. 14. et in alio Commodi *ib.* p. 107. [*Emendavit h. l. *F.*]

SISTENTO, as, a. 1. idem ac ostento. *Tac. A.* 15, 18. Nero frumentum corruptum in Tiberim injecit, quo securitatem annonae sistentaret. Ita leg. *Lipsius*, quamvis fateatur in omnibus libris esse *sustentaret:* [cum tamen sit legendum *ostentaret*, quod optimae habent editiones. [*Doederl.* 3, 306. offensus v. *plebis* cum *frumentum* conjuncta legendum censet: *quo plebis securitatem annonae sustentaret*, i. e. labantem, ob belli metum.] Idem *Lips.*, ad confirmandam suam lectionem, adducit locum *F.*] *Pl. Truc.* 2, 2, 14. Advenisti huc sistentatum cum exornatis ossibus. [Alii tamen plures rectius leg. *Adveni istuc, sis, tentatum cum exornatis ossibus. F.* [*Doederl.* l. l. prob. lectio *sistentatum*, quippe quae duobus *Vatic.* MSS. firmetur.]

SISTO, is, stiti, statum, a. 3. ἐφίστημι, stare facio quod erat in cursu aut motu: ab ἱστάω, sive ἵστημι. [*Forc.* omnia ita miscuerat, ut in iis quae sequuntur novus qualiscunque constituendus ordo esset.] *Virg. A.* 4, 489. Sistere aquam fluviis, et vertere sidera retro. *Id. ib.* 6, 465. (et *Prop.* 4, 10, 36.) Siste gradum, teque adspectu ne subtrahe nostro. *Ov. Rem. Am.* 80. in primo limine siste pedem. [*Porro ex iis quae Noster passim laud. huc pertinent ista:] *Prop.* 2, 1, 86. Sistere currum. *Virg. A.* 12, 355. equos. *Sil.* 2, 98. cervum vulnere. [*Alia ejusdem poetae exempla haec sunto: 1, 382. Aradum cuspide sistit; et *ib.* v. 164. non ense virum sistere erat; et 12, 274. certamine sisti posse ducem. Adde *Liv.* 1, 37, 3. ut equites sisterent Sabinas legiones: cf. 2, 65, 2. — Porro 6, 29. Non prius se ab effuso cursu sistunt. *Tac. H.* 2, 23. *Ann.* 4, 9. ¶ Hinc translate retinere, reprimere.] *Liv.* 1, 12. et 30, 12. et *Tac. A.* 12, 39. Sistere fugam militum. *Tibull.* 1, 2, 44. iter fluminis. *Plin. ep.* 2, 17. Xystus ventum sistit. *Id. ep.* 7, 9. *in carm.* fontes incendia sistunt. *Tac. A.* 15, 54. Vulneribus ligamenta, quibusque sistitur sanguis, parare monet. *Mart.* 13, 116. et *Plin.* 20, 23, 96. Sistere ventrem. (Sic *Id.* 22, 25, 61. et 23, 6, 60. Sistenda alvus.) *Ov. Fast.* 1, 367. lacrimas. *Id. Met.* 14, 835. et *Sen. Hipp.* 1263. fletus. *Plin. ep.* 10, 97. Vicos etiam atque agros superstitionis istius contagio pervagata est: quae videtur sisti et corrigi posse. *Sen. Agam.* 203. et *Med.* 157. Sistere impetum. *Id. Hipp.* 248. furorem. *Ov. Her.* 16, 69. certamina. [*Id. Fast.* 4, 387. Ante tamen, quam summa dies spectacula sistat.] *Id. Her.* 20, 179. Siste metum, virgo: stabili potiere salute. *Id. Met.* 7, 711. Siste tuas, ingrate, querelas; et *ib.* 5, 490. immensos siste labores; et *ib.* 3, 153. Sistite opus praesens, nodosaque tollite lina, *h. e.* intermittite. *Tac. A.* 4, 48. Thracibus permissum vastare, trahere praedas, dum populatio lucem intra sisteretur. [*Plura *Taciti* exempla, in quibus coercendi, inhibendi notione positum h. v. est, collegit *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 433.] *Ov. Pont.* 3, 1, 16. Nec tibi sunt fontes, laticis nisi paene marini: Qui potus dubium sistat, alatne sitim. ¶ Est etiam firmare nutantem, ruentemve fulcire. *Plin.* 20, 3, 8. Succus cum aceto mobiles dentes sistit. [*Plin. Pan.* 50. Magnum hoc tuum erga tecta ipsa meritum, sistere ruinas, solitudinem pellere. ¶ Hinc translate.] *Virg. A.* 6, 858. Hic rem Romanam, magno turbante tumultu, Sistet. *Liv.* 3, 20. *f.* Non ita civitatem aegram esse, ut consuetis remediis sisti possit. [*Cf. 2, 29. *it. cp.* 44. ¶ Hinc est collocare, ponere; ac dicitur primum de vectoribus, qui onera humeris translata sistunt in loco aliquo. *Ov. Met.* 9, 109. Officioque meo ripa sistetur in illa Haec, ait, Alcide. Ex iis quae *Forc.* laud. huc pertinent ista:] *Pl. Ps.* 5, 2, 7. Molliter siste nunc me: cave, ne cadam: non vides me, ut madide madeam? *Virg. G.* 2, 488. o qui me gelidis in vallibus Haemi Sistat, et ingenti ramorum protegat umbra! *Id. A.* 2, 620. et tutum patrio te litore sistam. — Deinde sensu latissimo ponitur, significatque in universum aliquid aliquo adducere et adductum statuere, ponere, collocare aliquo loco. *Forc.* laud. ista:] *Virg. A.* 2, 245. Et monstrum infelix sacrata sistimus arce. *Id. ib.* 8, 85. Aeneas suem mactat, et cum grege sistit ad aram. [*Adde *Ov. Met.* 15, 132. victima sistitur ante aras. *Id. ib.* 8, 670. post haec sistitur crater.] *Virg. A.* 4, 634. Annam, cara mihi nutrix, huc siste sororem; et *Pl. Mil.* 2, 3, 73. Pedes ego illam jam huc tibi sistam in viam. — [*Ita dicitur etiam de imperatore, copias aliquo adductas in loco constituto collocante.] *Virg. A.* 10, 308. Turnus rapit acer Totam aciem in Teucros, et contra in litore sistit, *h. e.* opponit Aeneae militibus exscensionem molientibus. *Tac. H.* 3, 77. Multa nocte cohortes expeditas summis montium jugis super caput hostium sistit. — [*Huc pertinent etiam poetici generis exempla.] *Virg. A.* 10, 322. Intorquens jaculum, clamanti sistit in ore. [*Sil.* 4, 612. in lumine sistit spicula ferae. — Porro usitatissimum est verbum *sistendi* in exstruendis, condendis iis, quae ad Deos pertinent, et sim.] *Tac. A.* 4, 37. Cum Augustus sibi atque urbi Romae templum apud Pergamum sisti non prohibuisset; et *H.* 4, 53. Ut templum iisdem vestigiis sisteretur. *Id. A.* 15, 18. Romae tropaea de Parthis, arcusque medio Capitolini montis sistebantur. ¶ *Sistere fana*, inquit *Festus*, cum in urbe condenda dicitur, significat loca in oppido futurorum sacrorum constituere: quod Antistius Labeo ait in commentario quintodecimo juris pontificii, fana sistere esse lectisternia certis locis et Diis habere. ¶ [*Etiam translate ita multifariam usurpatur. Exempla, quae *Forc.* congesserat, erant ista:] *Aug.* ap. *Suet. Aug.* 28. Ita mihi salvam ac sospitem rempublicam sistere in sua sede liceat, [*h. e.* in firmo fundamento quasi aedificium constituere.] *Pl. Poen.* 5, 2, 122. Restituentur omnia: suam rem sibi salvam sistam, si illo advenerit. *Ov. Met.* 15, 492. ah quoties flenti, Theseius heros, Siste modum dixit, h. e. pone modum lacrimis. [*At *Heins.* ne latinum quidem esse putans *siste modum*, suasit *sit modus* etc. *Both.* conj. *siste metum;* sed cum in *Zulich.* legeretur *siste modo*, maluit: *a quoties, fletum, Theseus heros, Siste modo, dixit.*] *Prop.* 3, 15, 41. Tu modo servitio vacuum me siste superbo, *h. e.* pone, constitue me liberum a superbo servitio. *Pl. Merc.* 5, 2, 49. Quid si animus fluctuat? *Eu.* Ego istum in tranquillo et tuto sistam: ne time. ¶ [*Est etiam vox forensis; et *sistere se* dicuntur, qui citati in jus apparent stato die cum adversario: nostr. *sich stellen.*] *Cic. Quint.* 6. Testificatur iste, P. Quintium non stitisse, se stitisse; et *ib.* 7. *extr.* Ita disceditur, ut Idib. Septembr. P. Quintium sisti Sex. Alphenus promitteret. *Pl. Curc.* 1, 3, 6. Ubi es tu, qui me libello Venerio citavisti? ecce me: sisto ego tibi me: et mihi contra itidem te ut sistas, suadeo. *Ulp. Dig.* 2, 10, 1. Si reus dolo actoris non stiterit. *Id. ib.* 6, 3. Cum quis in judicium sisti promisit, neque adjecit poenam, si statum non esset; et *ib.* 9, 1. Si quis eum, de quo noxialis actio est, judicio sisti promisit. Adde *Paul. ib.* 2. et 6. ¶ Huc et illa pertinent. *Cic. Off.* 3, 10. *f.* Vas factus est alter ejus sistendi, ut si ille non revertisset, moriendum esset ipsi. *Pl. Rud.* 3, 4, 72. Promisimus carnifici aut talentum magnum, aut hunc hodie sistere. *Ulp. Dig.* 2, 9, 5. Si servum in eadem causa sistere quis promiserit, et liber factus sistatur. ¶ Hinc *sistere Vadimonium*, obire, stato die in judicio adesse. *Cic. Quint.* 8. Venit Romam Quintius, vadimonium sistit. *Nep. Att.* 9. *med.* Tanta diligentia officium suum praestitit, ut nullum illa stiterit vadimonium sine Attico, hic sponsor omnium rerum fuerit. *Gell.* 2, 14. In libro vetere M. Catonis scriptum sic erat: Quid, si vadimonium capite obvoluto stitisses? Recte ille quidem *stitisses* scripsit: sed falsi et audaces emendatores, *e* scripto per libros, *stetisses* fecerunt, tanquam *stitisses* vanum et nihili verbum esset. Quin potius ipsi nequam et nihili sunt, qui ignorant, *stitisses* dictum a Catone, quoniam *sisteretur vadimonium*, non *staretur*. Haec *Gell.* Passive *Inscr.* ap. *Grut.* 690, 5. lege perenni, Sisti quae cunctos jubet ad vadimonia mortis. ¶ [*Hinc *sistere se* est: copiam sui facere, se exhibere,
se praesentare: ducta est haec loquendi ratio a c
suetudine forensi.] *Cic. Att.* 3, 25. Abs te pe
des operam, ut te ante Kal. Januar., ubicumque
mus, sistas; et *ib.* 10, 16. *f.* Te vegetum nobis
Graecia siste. ¶ [*Jam sequantur intransitivi
neris exempla, quae Noster non solum ceteris
scuerat, sed inter ipsa etiam ita pessimo more c
fuderat, ut translatae notionis locos iis an
posuisset, qui propriam vim h. v. referren
Varr. L. L. 5, 2. *med.* Solstitium, quod sol eo
sistere videatur. *Lucr.* 4, 215. conlectus aquae
gitum non altior unum, Qui lapides inter sistit
strata viarum. *Id.* 2, 602. Aeris in spatio magn
pendere docentes Tellurem, neque posse in te
sistere terram, *h. e.* niti. *Virg. G.* 1, 479. sist
amnes, terraeque dehiscunt. *Id. A.* 11, 872.
quisquam instantes Teucros, ictumque ferentes S
tentare volet telis, aut sistere contra. [*A
Tac. H. 3, 21. sistere tertium legionem in — agg
jubet. ¶ Translate.] *Virg. A.* 3, 7. Incerti,
fata ferunt, ubi sistere detur. *Sen. Thyest.*
Hactenus sistat nefas, pius est Atreus, i. e.
finem habeat, desinat. ¶ [*Hic imprimis nota
formula est *sisti potest*, et *non sisti potest*: i.e. c
ceri, reprimi, firmari, ab exitio vindicari non
est: actum est: pereundum est. Huc primo pert
exemplum, quod *Noster* alieno loco male intellec
laud., *Liv.* 3, 16. Vix concordia sisti posse v
batur. Porro.] *Liv.* 2, 29. *med.* Totam ple
aere alieno demersam esse: nec sisti posse, ni o
bus consulatur. *Id.* 45, 19. Si vero ad exter
bellum domestica seditio adjiciatur, sisti non po
Adde alia ex *eod.* et *Tac.*, *Just.*, *Curt.* etc. cong
a *Gronov.* ad *Liv.* 4, 12. Et active *Cic. Verr.* 2
96. Quid possumus contra illum praetorem dic
qui quotidie templum tenet, qui rempublicam sis
negat posse, ni ad equestrem ordinem judicia
ferantur? *h. e.* stare. Est qui mallet *subsis*
[*Vulg. habet *Orell.*] ¶ *Ore, aut capite si*
est, vultu aut capite terrae impacto, subsist
quod faciunt, qui gravi et subito casu decid
Pl. Capt. 4, 2, 11. Interminor, nequis mi obs
rit obviam; nam qui obsisterit, ore sistet; et C
2, 3, 8. Nec quisquam sit, etc. quin cadat,
capite sistat in via de semita. ¶ *Sistere* abso
pro esse, exsistere. *Manil.* 3, 529. Tempora
sistant propriis parentia Signis. *Id.* 4, 546.
aequato genitus sub pondere Librae, Judex e
mae sistet vitaeque necisque. ¶ Veteres gram
tici *Charis.* 3, 220., *Diomed.* 1, 369. et 37
Prisc. 10, 903. praeteritum faciunt *steti*, atqu
iam *statui*: et illud quidem, cum absolute usu
tur neutrorum more: hoc autem, cum active ad
accusativo. Haec tamen nullo testimonio co
mant. Verius dixeris, *stiti* in solo usu esse re
rensis: in aliis non item. Nam ex verbis *Gelli*
tis colligitur, a *sisto* non gigni *steti*, sed
[*Cf. *Ruddim.* 1. p. 254. sq.] ¶ Partic. *Si*
ap. *Tac. H.* 1, 35. Galba irruenti turbae neque
tate, neque corpore sistens, *h. e.* resistens, ut p
que optima conjectura legendum putant; vid
enim prima syllaba absorpta a finali praeced
verbi, ut saepissime alibi in MSS.

SISTRĀTUS, a, um, adj. qui sistrum g
Mart. 12, 29. Linigeri fugiunt calvi, sistrat
turba, *h. e.* sacerdotes Isidis.

SISTRUM, i, n. σεῖστρον, crepitaculum aen
quo Aegyptii sacerdotes in Isidis sacris uti soleb
ἀπὸ τοῦ σείειν, hoc est a quatiendo, propterea,
concussum, argutum sonorumque ederet tinni
Ov. Am. 2, 13, 11. Per tua sistra precor, per
bidis ora verendi. *Mart.* 14, 54. Haec quatia
nera garrula sistra manu. *Ov. Met.* 9, 783. cre
que sonabile sistrum. *Id. Pont.* 1, 38. Jacta
Pharia tinnula sistra manu. *Id. A. Am.* 3,
Phariae sistris operata juvencae, *h. e.* sacris Is
Claud. IV. cons. Hon. 574. Nilotica sistris Ripa
nat. *Stat. Silv.* 3, 2, 102. Multisonum sist
Sen. V. B. 27. Sistrum concutere. *Appul. Me*
aerea, argentea, atque etiam aurea sistra m
rat. ¶ Hoc instrumentum apud Aegyptios v
tubae exhibebat. *Virg. A.* 8, 696. patrio v
agmina sistro. *Prop.* 3, 9, 43. Romanamque
bam crepitanti pellere sistro. *Lucan.* 10, 6
Cleopatra: Terruit illa suo, si fas, Capitolia si
Isid. Orig. 3, 4. et *ib.* 18, 4. *extr.* scribit,
zonas quoque sistro feminarum exercitum voc
¶ Sistri figuram et descriptionem habes a *B. Ba*
nio T. 6. *Antiquit. R. Graevii*, et a *Montfa*
Antiquit. explic. T. 2. P. 2. et ap. *Fabrett. Insc*
p. 489. et sqq. Paucis describit *Appul. l. c.* hoc
do. Dextera ferebat aerenm crepitaculum,
per angustam laminam, in modum baltei rec
tam, trajectae mediae paucae virgulae, crisp
brachio tergeminos jactus, reddebant argutum
norem.

SĬSURNĂ, ae, f. σίσυρνα, vile stragulum,
tunica ex pellibus. *Ammian.* 16, 5. *med.* Noct
midiata semper exsurgens, non e plumis, vel
gulis sericis ambiguo fulgore nitentibus, sed e
pete et σισύρα, quam vulgaris simplicitas sisu
appellat, occulte Mercurio supplicabat.

SĬSYMBRĬUM, ii, n. σισύμβριον, herba, de

20, 22, 91. Sisymbrium silvestre, a quibus- thymbraeum appellatum, pedali non amplius dine: quod in riguis nascitur, simile nasturtio Quod in sicco ortum, odoratum est, et inseri- oronis, angustiore folio. *Ov. Fast.* 4, 869. ue sua dominae date grata sisymbria myrto, que composita juncea vincla rosa, *Plin.* 19, . Serpyllo et sisymbrio montes plerique sca- sicut in Thracia: utique deferunt ex his avul- amos, seruntque; et *ib.* 10, 57. Ocimum se- degenerat in serpyllum, et sisymbrium in ca- tham. Inter herbas edules numeratur in *Edict.* et. p. 16 Sisymbriorum fascis habens N. vi- ✱ decem. [*Fortasse herba, quam nos dici- *Brunnkresse.*]

YPHEIUS, a, um, adj. Sisyphius. *Avien.* 597. de Merope: postquam Sisypheia vincla, alamos saevo sortita est omine Divum. Hic prima corripitur, metri necessitate.

YPHIDES, ae, m. Σισυφίδης, patronimicum, es Sisyphi filius ex Autolyca, quam Laertae nsatam ille violaverat. *Ov. A. Am.* 3, 313. ua Sisyphides auditis paene resolvit Corpora: ociis illita cera fuit. Adde *Serv.* ad *A.* 6, 529.

YPHIUS, a, um, adj. ad Sisyphum pertinens. rt. 2, 13, 63. Vel tu Sisyphios licet admirere s, Difficile ut toto monte volutet onus. *Sen.* *Oet.* 942. Sisyphia cesset cervix, et nostros mpellat humores. *Ov. Met.* 13, 31. de Ulys- nguine cretus Sisyphio, furtisque et fraude mus illi. V. v. praec. *Id. Her.* 12, 204. I Sisyphias, improbe, confer opes, *h. e.* Creu- rinthiorum regis filiae. Corinthi enim quon- isyphus regnavit. Sic *Stat. Th.* 2, 380. Sisy- ortus, *h. e.* Corinthi. *Sil.* 14, 51. Sisyphius is, *h. e.* Corinthiacus.

YPHUS, i, m. Σίσυφος, Aeoli filius, aetate regis Argivorum, vel Lyncei filii Aegisthi, nao successit. Uxorem habuit Meropen, unam jadibus, ut docent *Ov. Fast.* 4, 175., *Serv.* 1, 138. et *Hyg. Astron.* 2, 21., ex qua Glau- enuit. Fratrem habuit Salmoneum, quocum imas inimicitias gessit, ejusque filiae Tyroni tulit. *Hyg. fab.* 60. ℙ Alius fuit (si modo itidem Aeoli filius, regnante Athenis Aegaeo, ium omnium suae aetatis astutissimus. Unde lyssi aequat prudentia *Plato* ap. *Cic. Tusc.* 1, *d.* Quin et Ulyssis patrem fuisse, *Serv.* ad 529. tradit. V. SISYPHIDES. Hic cum m Corinthi occupavisset, et latrociniis Atti- festaret, quoscumque capere poterat, ingen- i pondere oppressos interficiebat, ut *Vet.* *Statii* ad *Th.* 2, 380. tradit: vel, ut alii vo- os sibi pedes lavare jubebat, operique inten- mare dejiciebat. Tandem a Theseo interfe- t, et apud Inferos ea poena damnatus, ut in- xum in montis verticem humeris deferat, quo rvenerit, deorsum volvat, rursusque repetat. *t.* 4, 459· Aut petis, aut urges ruiturum, Si- saxum. *Id. Ib.* 177. Sisyphus est illic sa- lvensque, petensque. Adde *ib.* 193., *Prop.* 23., *Sen. Med.* 747., *Hor. Od.* 2, 14, 19. *d.* 17, 68., *Mart.* 5, 80. et 10, 5., *Cic.* 1, 5., *Hyg. fab.* 60., *Virg. A.* 6, 616., *Stat.* 537. et *Sil.* 11, 477. et 13, 610. ℙ *Sisy-* ccusat. Graecae positionis habet *Ov. Met.* 13, Aeoliden saxum grave Sisyphon urget. ℙ num appellavit suum Antonius. *Hor.* 3, 47. ubi V. *Vet. Schol. B. A.*

RINCHĬON, ii, n. σισυρίγχιον, genus bulbi raecos, in quo illud mirum, quod radix ejus crescit, vere minuitur. *Plin.* 19, 5, 30., ubi mallet *sysirynchion*, συσιρύγχιον, a rostri imilitudine: a σῦς, sus, et ῥύγχος, rostrum.

NĬUS Panis, σητάνιος, et σητάνειος ἄρτος, nus, e trimestri tritico factus, memoratur 22, 25, 68. Sitanium triticum, 18, 7, 10. ητάνιος πυρός. Dictus est a σῆτες, hoc anno: n, ut vulgare frumentum, fine anni seritur, nsequente metendum, sed vere satum eodem aturescit. V. ALICASTRUM. ℙ Scribitur *nius.*

RCHĬA, ae, f. σιταρχία, annona quae navi- aut quocumque modo iter agendi gratia pa- a σῖτος, frumentum, annona. Facete *Appul.* Vinum istud sorbeamus hodie omne; hac tarchia navigium Veneris indiget sola, ut in ervigili et oleo lucerna, et vino calix abun- *Hieron. Vita Malch. n.* 10. Camelis ascensis, sitarchia, idest annona, refocillati, decima die ad Romana castra venimus. (*idest anno-* t in multis MSS.) *Id. praef. Comment. in* *ad Euseb. med.* Miror, cur Romam subito urus hanc tibi a me quasi sitarchiam dari vo- ut Matthaeum breviter exponam. *Vet. Schol.* *en.* 12, 61. Inter sitarchiam et securim ne- m putato ad navem vehendam. ℙ Sunt qui *itarcia*, aspiratione extrita, tanquam sit a , annona, quod compositum a σῖτος, et ἀρ- fficio; nam σιταρχία proprie est praefectura : ab ἄρχων, princeps. Nihilominus optimi ulti habent *sitarchia*, in allatis scriptorum ℙ *Sitarcia*, metonymia continentis pro contento, est sacculus, pera, in qua annona reconditur. *Vulg. Interpr. Reg.* 1, 9, 7. Panis defecit in sitarciis nostris, *h. e.* in cophinis nostris; Graecus textus habet ἐκ τῶν ἀγγείων τῶν ἡμῶν. Hinc *Isid. Or.* 20, 9. Sitarciae nautarum sunt.

SĪTARCĬA, ae, f. V. in v. praec.

SĬTELLA, ae, f. καλπίδιον, parva situla. Pro urna, e qua sortes ducuntur. *Pl. Cas.* 2, 4, 17. Et sitellam huc tecum efferto cum aqua, et sortes; et 2, 5, 34. Conjiciam sortes in sitellam, et sortiar; et 2, 6, 44. Deos quaeso, ut tua sors ex sitella effugerit. *Liv.* 25, 3. *f.* Sitella allata est, ut sortirentur, ubi Latini suffragium ferrent. *Cic. fragm. pro Cornel. majestat. reo*, ap. *Ascon.* Dum tabellae diribentur, dum sitella defertur, dum aequantur sortes, dum sortitio fit. [*Legenda est *Wunderi in varr. lect.* etc. *praef.* 158. sqq. doctissima dissertatio de discrimine verborum *sitellae* et *cistae*, quae communis sententia virorum doctorum, qui de comitiis Rom. exposuerunt, promiscue usurpata esse de vase, in quod tabellae a suffragia ferentibus conjectae sint, contendit.]

SITHON, ŏnos, adj. Σίθων, ονος, Thracius. *Ov. Fast.* 3, 719. de Baccho: Sithonas, et Scythicos longum enumerare triumphos. Alii leg. *Bistonas.*

***SITHŌNE**, es, f. Σιθώνη, oppidum Macedoniae, ad sinum Toronaeum. *Plin.* 4, 10. ubi ed. *Elzev.* exhibet *Sitone*, errore, credo, typographico. *B. A.*

SITHŌNIS, ĭdis, f. Σιθωνίς, quae est ex Sithonia, seu Thracia. *Ov. Her.* 2, 6. Nec vehit Actaeas Sithonis unda rates. *Id. Rem. Am.* 605. Sithoni, tunc certe vellem non sola fuisses, *h. e.* Phyllis filia Lycurgi regis Thraciae.

SITHŌNĬUS, a, um, adj. Σιθόνιος, ad Sithoniam pertinens, quae est Thraciae pars Macedoniam spectans: et sumitur pro ipsa Thracia: unde *Sithonius*, Thracius: item Septentrionalis. *Ov. Pons.* 4, 7, 25. Sithonio regi ferus interceperat illam. *Id. Met.* 13, 571. Sithonii agri; et *ib.* 6, 588. Sithoniae nurus. *Id. Her.* 11, 13. Sithonius Aquilo. *Virg. Ecl.* 10, 66. Sithoniae nives. ℙ *Sithonii, orum*, absolute sunt Thraces, ap. *Hor. Od.* 1, 18, 9. et *Plin.* 3, 11, 18.

***SITĬA**, ae, f. oppidum Hispaniae Baeticae. *Plin.* 3, 1. *B. A.*

***SITIBUNDUS**, a, um, adj. i. q. sitiens, διψαλέος *Onomast. Vet. Plaut. Aul. in scena suppos.* v. 28. In opibus magnis pauperes, Et sitibundi in medio oceani gurgite. *B. A.*

SĬTĬCEN, inis, m. τυμβαύλης, qui apud sitos, h. e. sepultos canit: a *situs*, et *cano*, ut *liticen* a *lituus*, *tubicen* a *tuba*. *Gell.* 20, 2. Nos autem in Capitonis Ateji Conjectaneis invenimus, siticines appellatos, qui apud sitos canere soliti essent, hoc est vita functos et sepultos; eosque habuisse proprium genus tubae, quo canerent, a ceterorum tubicinum differens. Usus est hac voce *Cato* ap. *eund.* *ib.* ap. *Non.* 1, 268. Eadem legitur in *Not. Tir.* p. 173. Liticen, siticen, fidicen.

[**SĬTĬCŬLA**, ae, f. dimin. sitis. *Not. Tir.* p. 169. Sitit, siticula, siticulosus. *F.*]

SĬTĬCŬLOSUS, a, um, adj. δίψιος, sitiens, humore carens, siccus, aridus. *Vitr.* 7, 2. Cum siccum et purum ferrum ex calce educetur, indicabit eam evanidam et siticulosam. *Hor. Epod.* 3, 15. Nec tantus unquam siderum insedit vapor Siticulosae Apuliae. *Colum.* 3, 11. *f.* Siticulosum solum, et peraridum. *Id. Arb.* 16. Aspera et siticulosa loca. *Auct. Priap.* 64. Agente terra per Caniculam rimas, Siticulosam sustinens diu aestatem. ℙ De sitiente, simpliciter. *Sidon. ep.* 2, 2. *med.* Tum respondentes poculis potiones, quarum rigentes cyathi siticuloso cuique metuerentur. ℙ Sitim inducens, διψητικός. *Plin.* 23, 6, 55. Melimela et reliqua dulcia stomachum et ventrem solvunt, siticulosa, aestuosa.

SĬTĬENS, entis, part. a *sitio*: διψαλέος, qui sitit. *Phaedr.* 4, 8. Cum decidisset vulpis in puteum inscia, Devenit hircus sitiens in eundem locum. *Ov. Met.* 14, 277. pocula arenti sitientes hausimus ore. *Id. Am.* 3, 6, 97. Sitiens viator. ℙ Translate est vehementer cupiens, avidus. *Cic. Tusc.* 5, 6. *med.* Quo affluentius voluptates undique haurit, eo gravius ardentiusque sitiens. *Petr. Sat.* 121. Sitientia regna, *h. e.* Inferi, quo omnes exspectat avarus Portitor, ut *Albinov.* 1, 357. ait. *Cic. Planc.* 5. *med.* Sitientem me virtutis tuae deseruisti, ac dereliquisti. *Ov. Rem. Am.* 247. ut abfueris, avidus sitiensque redibis. *Cic. Att.* 2, 14. Quantam tu mihi moves exspectationem de sermone Bibuli! proinde ita fac venias ad sitientes aures. *Plin.* 14, 22, 28. Ebrius jam sanguine civium, et tanto magis eum sitiens. *Sil.* 3, 577. haud unquam parcus pro laude cruoris, Et semper famae sitiens. *Val. Max.* 7, 3. *n.* 6. *extr.* Sitiens ultionem. *Gell.* 12, 2. *f.* Homo avarus, et avidus, et pecuniae sitiens. ℙ De locis humore carentibus, siccis, aridis. *Virg. Ecl.* 1, 65. Sitientes Afri. *Plin. ep.* 10, 91. Valde sitiens colonia, *h. e.* quae aqua deficitur. *Ov. Pont.* 1, 8, 60. Et dare, quas sitiens combibat hortus, aquas. *Id. A. Am.* 2, 231. sitiens Canicula. *Eum. Grat. act.* 9. *f.* Agri diuturno ardore sitientes. *Plin.* 15, 3, 3. Cum sitienti oleae imbres copiosi accessere, vitiatur oleum in amurcam. *Id.* 13, 4, 7. de palma: Gaudet et riguis, totoque anno bibere cum amet, anno sitienti. *Calpurn. Ecl.* 5, 49. cum longa dies sitientes adferet aestus, *h. e.* sitim facientes. Alii leg. *sitientibus.* Rursus *Plin.* 17, 9, 8. Fimum miscere terrae, plurimum refert Favonio flante, ac luna sitiente, *h. e.* serena, non imbrifera; et *ib.* 14, 24. Oleas et ficos inseri per ver tantum, luna sitiente, hoc est sicca. Haec *Plin.* Sunt qui putant, *sitientem lunam* eandem esse ac *silentem*, h. e. cum circa interlunium est, et exigua, aut nulla luce: propterea quod *Cato R. R.* 29. et 40. eadem, quae *Plin.* tractans, *luna silenti* dixit: *sitientem* vero tunc appellari, quia cum humore vel maris, vel fluminum ali quidam philosophi docuerint, tunc sitiat, cum expers luminis et silens est. *Hard.* mallet *Catonis* verba corrigi, et *sitienti* reponi, [quod rectius videtur. V. SILENS. *F.*] ℙ Absolute *Plin.* 10, 73, 94. et 31, 7, 39. Orygem perpetuo sitientia Africae generant. *Id.* 25, 11, 88. Lonchitis nascitur in sitientibus. ℙ *Sitiens*, et *siccus* differunt. Ille humore caret, et habere quaerit, et aliquando habet: hic nunquam habet. *Id.* 12, 28, 61. Bryon optima circa Gnidum, in sitientibus, aut siccis, asperisque.

SĬTĬENTER, adv. διψαλέως, cum siti, cupide, ardenter. Translate. *Cic. Tusc.* 4, 17. Nec sitienter quid appetens ardeat desiderio. *Lact.* 2, 1. Hauriendis voluptatibus sitienter incumbere.

[**SITIFENSIS**, e, adj. ad Sitifim, nunc *Setif*, pertinens, coloniam Africae, sedem praesidis unius ex duabus provinciis, in quas Mauretania dividebatur. *Sex. Ruf. Brev.* 4. Mauretaniae duae, hoc est Sitifensis et Caesariensis, sunt praesidiales. *Inscr.* ap. *Grut.* 361, 1. Itemque (*per provincias*) Mauretaniam Sitifensem, et Caesariensem. *F.*]

SĬTĬO, is, ivi, itum, a. 4. διψάω, humorem appeto, bibere cupio, siti laboro: [num ab Hebr. שָׁתָה *satah*, bibi? *F.*] *Pl. Cas.* 3, 6, 5. Tu amas, ego esurio, et sitio. *Id. Curc.* 1, 2, 14. *Phae.* Sitit haec anus. *Pa.* quantillum sitit? *Phae.* modica est: capit quatrantal. *Mart.* 10, 96. Auriferumque Tagum sitiam, patriumque Salonem. *Ov. Fast.* 1, 215. Sic quibus intumuit suffusa venter ab unda, Quo plus sunt potae, plus sitiuntur aquae. ℙ Proverbii species est illud *ejusd. Met.* 2, 670. mediis sitiemus in undis, *h. e.* bona quidem habebimus, sed frui non dabitur. Itali dicunt, *morir di fame in un forno de schiacciatine.* Quo trahi potest illud, quamquam alia sententia, dictum a *Petr. fragm.* p. 683. *Burm.* Flumine vicino stultus sitit. ℙ *Sitire* transfertur ad plantas, agros, loca humore carentia, siccitate laborantia, arentia. [*Cic. Or.* 24. sitire agros.] *Plin.* 17, 14, 24. Oleae circa media succus: inde et surculi, cacumina sitiunt. *Ov. Fast.* 4, 939. Est canis (Icarium dicunt) quo sidere moto, Tosta sitit tellus. *Virg. Ecl.* 7, 57. Aret ager; vitio moriens sitit aeris herba. *Plin.* 17, 26, 40. Novellae arbores minus sitiunt, *h. e.* minus desiderant pluvias. *Id. ib.* 2, 2. Humor ex nivibus, non universus ingurgitans, sed, quo modo sititur distillans, velut ex ubere alit omnia, quae non inundat, *h. e.* quo modo a seminibus postulatur. *Front. Aqu.* 87. Caelium et Aventinum sola Claudia per arcus Neronianos ducebatur. Quo fiebat, ut quotiens refectio aliqua intervenisset, celeberrimi colles sitirent. Adde *Colum.* 12, 9. [*Cic. Q. Fr.* 3, 1. ipsi fontes jam sitiunt.] ℙ Item ad animum, et significat vehementer cupere. *Id. ib.* 3, 5. *med.* Nec sitio honores, nec desidero gloriam. *Id. Phil.* 5, 7., *Justin.* 1, 8. et *Sen. Thyest.* 103. Sitire sanguinem alicujus. Sic *Stat. Th.* 12, 595. sitit meritos etiamnum haec hasta cruores. V. alia in SITIENS. ℙ Cum gen. *Symm. ep.* 1, 27. (al. 33.) Ajunt, cochleas, cum sitiunt aeris, atque illis de coelo nihil liquitur, succo proprio victitare.

***SITIOGĂGUS**, i, fluvius Asiae ulterioris, circa sinum Persicum. *Plin.* 6, 23. Flumen Sitiogagus, quo Pasargadas septimo die navigatur. *B. A.*

SĬTIS, is, f. δίψα, δίψος, appetitus humoris, cupiditas bibendi. In plurali num. non habet usum. *Cic. Fin.* 1, 11. Cum cibo et potione fames sitisque depulsa est. *Id. Sen.* 8. *f.* Diuturnam sitim explere cupiens. *Id. Tusc.* 1, 5. *med.* Siti enectus Tantalus. *Phaedr.* 3, 16. Siti ardere. *Ov. de nuce*, 65. sicca laborare. *Hirt. B. G.* 8, 41. *extr.* consumi; et *B. Afr.* 69. *extr.* perire. *Pl. Curc.* 1, 2, 26. siccum esse. *Tac. H.* 2, 49., *Plin.* 11, 54, 119. et *Ov. Met.* 3, 415. Sitim haustu gelidae aquae sedare. *Claud. de Phoenice*, 14. prohibere. *Ov. Met.* 4, 103. compescere; et *ib.* 98. deponere vicini fontis in unda; et *ib.* 12, 156. et *ib.* 15, 322. levare; et *ib.* 6, 354. relevare; et *ib.* 7, 569. exstinguere. *Virg. Ecl.* 5, 47. restinguere. *Hor. Od.* 2, 2, 14. pellere. *Sil.* 8, 573. avertere undis; et 7, 170. fonte defendere. *Sen. Herc. Oet.* 1077. rabidam undis excutere. *Curt.* 7, 5. reprimere. *Plin.* 20, 17, 73. cohibere. *Id.* 23, 7, 67. simulare; et *ib.* 63. afferre. *Id.* 20, 6, 23. Allium sitim gignit; et *ib.* 23, 99. Cardui radix potoribus sitim facit. *Id.* 11, 2, 1. Sitim accendere. *Virg. G.* 3, 482. ubi ignea venis Omnibus acta si-

tis miseros adduxerat artus. *Prop.* 4, 9, 21. sicco torret sitis ora palato. *Hor. Sat.* 1, 2, 114. Fauces urit sitis. *Tibull.* 1, 3, 78. Acris sitis. *Ov. Her.* 4, 174. arens. *Mart.* 1, 50. et *Plin.* 11, 2, 1. avida. *Stat. Th.* 3, 329. anhela; et *ib.* 4, 724. horrida torquet. *Sen. Troad.* 583. saeva. *Id. Agam.* 19. fervida exustus siti; et *Curc.* 4, 16. Sitis praecipue fatigatos et saucios exurebat. *Sil.* 1, 260. Exercetque sitim, et spectato fonte recedit, *h. e.* fatigat et sustinet non indulgendo. *Tac. G.* 4. Sitim aestumque tolerare. *Virg. G.* 3, 327. et *Ov. Met.* 5, 446. Sitim colligere, *h. e.* sitientem fieri. *Plin.* 22, 24, 51. Apes in siti proniores esse ad iracundiam. ¶ Translate est nimius calor, et inde deficientia humoris, ariditas, siccitas terrae et plantarum. *Plin.* 19, 2, 8. Spartum alitur etiam demersum, veluti natalium sitim pensans: scil. quia in sitienti solo nascitur. *Virg. A.* 4, 42. deserta siti regio. *Id. G.* 2, 353. hiulca siti findit Canis aestifer arva. *Tibull.* 1, 4, 36. Et Canis arenti torreat arva siti. *Stat. Th.* 4, 699. Inachios haurit sitis ignea campos. *Colum.* 11, 3. *med.* de olerib.: Sitis aestatis restinguitur fontibus. ¶ Item vehemens cujuscumque rei cupiditas. *Cic. Par.* 1, 2. Neque enim expletur unquam, nec satiatur cupiditatis sitis. *Hor. Ep.* 1, 18, 23. Quem tenet argenti sitis importuna, famesque. *Juven.* 10, 140. tanto major famae sitis est quam Virtutis. *Quint.* 6, 3. In dicendo habent quiddam, quod nobis faciat audiendi sitim. *Claud. in Ruf.* 1, 220. Crescebat scelerata sitis, praedaeque recentis Incestus flagrabat amor. ¶ *Site* in sexto casu, ut *igne*, perrarum est, nec imitabile: tametsi *Prisc.* 7, 761. concedere videtur. *Venant. carm.* 2, 13, 3. Carcere, caede, fame, vinclis, site, frigore, flammis.

SĬTISTUS, a, um, adj. σιτιστὸς, altilis, saginatus: a σῖτος, frumentum. *Plin.* 29, 3, 11. *med.* Ova fiunt et tota lutea, quae vocant sitista, cum triduo incubita tolluntur. Quidam male leg. *schista* contra MSS. et *Hard.*

[SĪTĪTES, ae, m. σιτίτης, saginatus. *Plin.* 37, 7, 25. Proximos carbunculos illis, quos vocant sititas, innato fulgore radiantes, *h. e.* quasi saginatos ob colorem saturum, eundemque innatum. Ita legit *Hard.* alii habent *syrtitas*. *F.*]

SĬTĪTOR, oris, m. διψητικὸς, διψῶν, qui sitit. *Mart.* 12, 3. Clarus Hyanteae Stella sititor aquae. ¶ Translate. *Appul. in. Met.* 1. Sitior novitatis. *Capell.* 1, 21. sanguinis.

SĬTĪVĒ, adv. quoad situm, ratione situs aut loci. *Tert. adv. Prax.* 29. *med.* Licet aqua fontis sitive patiatur in fluvio, dum non in fonte patitur, sed in fluvio. Alii rectius pro *sitive* leg. *sit*, *quae.*

SĪTŌNA, ae, m. σιτώνης, qui annonae praeest. *Papir. Just. Dig.* 50, 8, 9. Sitonas indemnes esse oportere, qui non segniter officio suo functi essent. Σιτῶναι Graece dicuntur ab *Arcad. ib.* 4, 18., qui curatores rei frumentariae sunt. V. v. sq.

SĪTŌNĬĀ, ae, f. σιτωνία, cura rei frumentariae, et annonae: a σῖτος, frumentum, annona. *Ulp. Dig.* 50, 5, 2. Sextumdecimum aetatis annum agentem ad munus sitoniae vocari non oportet.

SITTĂCĒ, es, f. σιττάκη, idem ac psittacus, apud Indos. *Plin.* 10, 42, 58. India hanc avem mittit, sittacen vocat, viridem toto corpore, etc.

[SITTĬĀNUS, a, um, adj. ad Sittium pertinens, hinc *Sittianorum colonia* dicta est Cirta urbs, Numidiae metropolis. *Plin.* 5, 2, 3. et *Mela* 1, 6. V. CIRTENSIS. *F.*]

SITTYBĂ, ae, f. V. SILLYBUS.

SĬTŬĀTUS, a, um, part. ab inus. *situo:* situs. *Flor.* 2, 18. Numantia in tumulo apud flumen Durium situata. Ita leg. quidam, sed apage barbariem verbi, et repone *sita* cum optim. libr.

SĬTŬLĂ, ae, f. ὑδρία, κάλπις, vas ad aquam hauriendam, urna, hydria. *Pl. Amph.* 2, 2, 39. Si situlam cepero, illi puteo animam omnem intertraxero. *Paul. Dig.* 18, 1, 40. *extr.* Rota, per quam aqua traheretur, nihilominus aedificii est, quam situla. *Vet. Epigr.* in *Anth. Lat.* T. 1. p. 493. *Burm.* Extractam puteo situlam cum ponit in horto. ¶ De urna, ex qua educuntur sortes, sitella. *Pl. Cas.* 2, 6, 6. Adsunt quae imperavisti omnia, sortes, situla, atque egomet; et *ib.* 11. Appone hic sitellam: sortes cedo mihi. [*Cf. *Wund.* l. in *Sitella* l.]

SĬTŬLUS, i, m. idem quod situla, vas aquarium. *Cato R. R.* 10. et 11. Trullas tres, situlum aquarium unum, pelvim unam. *Vitr.* 10, 9. *f.* Ferrea catena habens situlos pendentes aereos congiales. *Paul. Sent.* 3, 7. *f.* Mundo muliebri legato, ea cedunt, per quae mundior mulier, lautiorque efficitur, velut speculum, conchae, situli: item pyxides, unguenta, etc.

SĬTUS, a, um, part. a *sino:* κείμενος, positus, jacens: et de iis fere dicitur, quae stabilem sedem habent; quia unumquodque, inquit *Voss.*, ibi situm est, ubi illud sivimus. [**Doederl.* 1, 135. sqq. de discrimine inter *cubare*, *jacere* et *situm esse* disputans, V. in JACEO, docet: quod *situs*, *a*, *um* nonnisi de rebus inanimis adhibeatur, id quidem usu magis quam origine vocis confirmari; et quo de insulis et terris, eodem jure de hominibus humi prostratis *situm esse* dici posse videri. Sed paucos esse eosque seriorum scriptorum locos, in quibus *situs* de rebus natura procreatis dicatur. (At cf. *situs*, *us.*) Ap. bonos semper de urbibus aliisque arte perfectis rebus usurpari. Exempla autem, in quibus ad homines pertinere praedicetur, ea esse aut male intellecta, ut *Ter. Ph.* 1, 2, 47., ubi *sita erat* non ad virginem sed ad matrem defunctam referendum; et in altero *Heaut.* 5, 2, 44. *situs erit* passive accipiendum, ut ap. *Cic. Sext.* 44. *accusare situs est:* et *in spe sinor*, idem esse ac *sperare sinor:* aut prorsus nihil ad rem facere, quippe in quibus regionum, urbiumque magis quam populi notio obversetur animo.] *Cato R. R.* 89. Ne plus (*h. e.* diutius) aqua sita siet horam unam. *Nep. Alc.* 5. *f.* Urbes Graecae, quae in ora sitae sunt Asiae. *Liv.* 30, 24. *med.* Insula sinum claudit, in quo sita Carthago est. *Vell.* 2, 120. *med.* Gentes cis Rhenum sitae. [*Adde *Plin. H. N.* 7, 2. gentem in convallibus sitam] *Sall. ep. Mithrid. ad Arsac. med.* Quin socios, amicos, procul juxtaque sitos, inopes potentesque, trahunt, exciduntque. [*Similis locus est *Tac. A.* 12, 10. jam fratres, jam propinquos, jam longius sitos caedibus exhaustos. Quo loco et fortasse Sallustiano quoque *Böttich.* in *Lex. Tac.* p. 434. homines, contra regulam a *Doederl.* supra constitutam, nescio an recte, non pro loco et terra dici perhibet.] *Plin.* 4, 12, 23. Icaros sita est ab exortu solstitiali Deli. *Id.* 9, 59, 85. Insulae ante promontorium sitae. *Id.* 6, 16, 18. Regio contra Parthiae tractum sita. *Id.* 5, 1, 1. Urbs ex adverso Carthaginis sita. *Id.* 2, 107, 60. *n.* 1. Ara sub dio sita. *Id.* 36, 5, 4. *n.* 12. Statuae ad aedem Felicitatis sitae fuere. ¶ Item positus, simpliciter. *Cic. Or.* 1, 15. Haec sita sunt ante oculos. *Enn.* ap. *Gell.* 2, 29. *extr.* Hoc erit tibi argumentum semper in promptu situm. *Plin.* 10, 64, 84. de fetu in utero: Homo in semet conglobatus, inter duo genua naribus sitis. ¶ Item aedificatus, positus. *Tac. A.* 3, 38. Urbem Philippopolim a Macedone Philippo sitam; et *ib.* 6, 41. Urbes Macedonibus sitae; et *ib.* 2, 7. Vetus ara Druso sita. [*Sic nemo praeter *Tacitum* locutus esse videtur; cf. tamen *Sall. Jug.* 37. Circum murum situm in praerupti montis extremo planities limosa. *Liv. Epit.* 51. castra ad Nepherim oppidum loco difficili sita; *Caes. B. C.* 1, 61. id erat oppidum positum ad Iberum, in quibus omnibus locis transitivam verbi significationem rectius fortasse intellexeris quam intrans. *Böttich. Lex. Tac.* p. 433. sq.] ¶ Speciatim *situs* dicitur mortuus et conditus. Proprie autem *sitos* esse volunt, qui alicubi ad tempus conditi sunt, alio transferendi aliquando, et justo sepulcro condendi. Id tamen scriptores non servant. *Cic. Leg.* 2, 22. *med.* Declarat Ennius de Africano: *Hic est ille situs.* Vere: nam *siti* dicuntur ii, qui conditi sunt. Nec tamen eorum ante sepulcrum est, quam justa facta, et corpus incensum est. *Liv.* 26, 25. *f.* Hic siti sunt Acarnanes, qui pro patria pugnantes mortem occubuere. *Plin.* 13, 13, 27. Cn. Terentium repastinantem, offendisse arcam, in qua Numa situs fuisset. *Lucr.* 3, 905. Aut in melle situm suffocari atque rigere; et *Gell.* 20, 2. Siticines appellati, qui apud sitos canere soliti essent, hoc est vita functos, et sepultos. [**Liv.* 1, 2, 6. situs est, quemcunque eum dici jus fasque est, super Numicium flumen; ubi similes locos *Ciceronis*, *Ovidii*, *Tibulli*, *Plauti* attulit *Drakenb.*] ¶ Hinc notae illae in lapidib. sepulcr. H. S. E. *hic situs est*, ap. *Grut.* et alios. ¶ *Situs est*, positus est. *Cic. Mur.* 38. *extr.* Hujusce rei potestas omnis in vobis sita est, judices. *Sall. Jug.* 33. *extr.* Id frustra, an ob rem faciam, in vestra manu situm est, Quirites. *Nep. Ep.* 9. In ejus unius pernicie patriae sitam putabant salutem. *Cic. Acad.* 4, 12. Assensio, quae est in nostra sita potestate. *Id. Att.* 7, 9. *f.* Si pugnandum est, quo tempore, in casu; quo consilio, in temporibus situm est. *Id. Fin.* 1, 17. *f.* Est autem situm in nobis, ut et adversa oblivione obruamus, et secunda suaviter meminerimus. *Id. Arch.* 1. *med.* Huic profecto ipsi, quantum est situm in nobis, et opem, et salutem ferre debemus. ¶ *Situs est*, permissus est. *Id. Sext.* 44. *med.* Accusare eum moderate, a quo ipse nefarie accusatur, per senatus auctoritatem non est situs.

SĬTUS, us, m. τοποθεσία, θέσις, qualitas et conditio loci, positio, natura. *Cic. Acad.* 4, 19. Cimmeriis aspectum solis sive Deus aliquis, sive natura ademerat, sive ejus loci, quem incolebant, situs. *Id. Verr.* 2, 5, 10. *med.* Urbem Syracusas elegerat, cujus hic situs, atque haec natura esse loci coelique dicitur, ut, etc. *Caes. B. G.* 3, 12. Erat hujusmodi fere situs oppidorum, ut posita in extremis linguis promontoriisque, neque pedibus aditum haberent, neque navibus, etc. et *ib.* 5, 57. Sub castris vagabatur, ut situm castrorum cognosceret. *Sall. Jug.* 19. *f.* Res postulare videtur, Africae situm paucis exponere. *Just.* 37, 3. Omnium urbium situs ac regiones cognovit. *Cic. N. D.* 2, 61. *f.* Figura situsque membrorum. *Id. Acad.* 4, 39. Corpora nostra non novimus: qui sint situs partium, quam vim quaeque pars habeat, ignoramus. *Plin.* 9, 20, 36. Passeres a rhombis situ tantum corporum differunt: dexter resupinatus est illis, passeri laevus. *Id.* 16, 12, 23. Pix optima ubique ex apricis, Aquilonis situ, *h. e.* quam praebent loca Aquiloni obversa. *Virg. A.* 3, 451. de Sibylla: Nec rev
re situs, aut jungere carmina curat, *h. e.* dis
tiones, ordines foliorum responsis inscriptorum
Ponitur et pro regione, loco. *Plin.* 2, 108,
Latitudo terrae a meridiano situ ad septentrio
Id. 3, 12, 17. In hoc situ interiere Cominii,
diates, Caedicii. *Id.* 2, 47, 48. Permutant e
naturam cum situ: Auster Africae serenus, A
nubilus. *Id.* 27, 2, 2. Tangunt carnes aconit
cantque gustatu earum pantheras, nisi hoc f
repleturas illos situs. ¶ Metonymice est ill
squalor, mucor, et sordida illa lanugo, qua
cuntur res diu neglectae uno in loco, aut long
tervallo non usurpatae, ex humore, pulvere,
ve sordibus, ex deficientia solis aut aeris non
flabilis: unde putredo, caries, paedor, putor
ῥῶς, ὦτος, ῥυπαρία, αὐχμός. [*Discrimen int
tus et *illuries* V. in h. v.] *Prop.* 4, 5, 70. imm
pallida mitra situ. *Pl. Truc.* 5, 23. Corrump
tu: ita miser cubando in lecto hic exspectando
rui. *Mart.* 8, 3. cum rupta situ Messalae sa
cebunt. *Tibull.* 1, 11, 50. tristia duri Mili
tenebris occupat arma situs. *Val. Fl.* 4, 183.
tetra situ; et 3, 400. Cimmerium tellus Ca
tenebrosa situ. *Sen. Ben.* 3, 2. Quae in usu
et manum quotidie tactumque patiuntur, nun
periculum situs adeunt. *Ov. Am.* 1, 8, 51. Ae
tent usu: vestis bona quaerit haberi: Canescun
pi tecta relicta situ; et *ib.* 12, 29. ad tabellas
cariosa senectus Rodat, et immundo cera sit
situ. *Gell.* 9, 4. Ipsa volumina ex diutino situ
lebant. *Sil.* 7, 534. Detergere situm ferro; et
Th. 3, 582. Horrentesque situ gladii. *Colu*
17. Hoc nunquam situm aut mucorem contrah
non humido loco positum est: et *ib.* 4. Locun
debere quam siccissimum, ne situ penora mu
contrahant; et *ib.* 3. *med.* Ne aut supellex,
ve condita situ dilabatur. *Id.* 1, 1. Longo ae
qualitatem coeli, statumque mutari. De an
senecta est etiam illud *Ov. Met.* 7, 302. refert
meritorum maxima, demptos Aesonis esse
Virg. quoque huc trahendus *A.* 7, 440. victa
verique effeta senectus. ¶ De terra diu in
squalida, aspera. *Ov. Trist.* 3, 10, 70.
iners rigido terra relicta situ. *Colum.* 2, 18.
situ vetustatis obducta. *Virg. A.* 6, 462. Pe
senta situ. ¶ Transfertur ad squalorem co
ex neglecto cultu, aut morbo, aut inopia.
6, 515. tenet ora profanae Foeda situ macies.
Poeta ap. *Cic. Tusc.* 3, 12. Situ nidoris barb
dore horrida: *situm nidoris* alii intelligunt
odorem, cujusmodi ex situ exspirare solet. *Pli*
6, 17. Pessimum esse crocum, quod situm re
Auct. Priap. 83, 29. Araneosus obsidet fores
Catull. 25, 1. Cinaede Thalle, mollior cunic
pillo, Vel pene languido senis, situque ara
V. h. v. ¶ Item ad animum, cum ex otio, i
aut desuetudine ruditatem quandam atque heb
nem contrahit. *Quint.* 1, 2. *med.* Excitanda
et attollenda semper est, quae in hujusmodi se
languescit, et quendam velut in opaco situm
Id. 12, 5. Ut bona ingenii, studiique in luce
prolata, situ quodam secreti consumerentur.
Trist. 5, 12, 1. Scribis, ut oblectem studiis
mabile tempus, Ne pereant turpi pectora nos
tu. *Id. Pont.* 1, 5, 7. Et mihi, siquis erat, d
carminis usus Deficit, estque minor factus
situ. Adde *Trist.* 3, 14, 36. [**Liv.* 33, 45.
cescere otio situque civitatem.] ¶ De oblivio
steritatis. *Sen. ep.* 58. Quantum apud Ennium
cium verborum situs occupaverit, *h. e.* quot
vetustas et oblivio deleverit. *Stat. Th.* 3, 99
tamen egregius fati mentisque, nec unquam Indi
passure situm. *Prop.* 1, 7, 18. de libr. et
nib.: Flebis in aeterno surda jacere situ.
infrequentia et solitudine. *Stat. Silv.* 2, 1, 6
ta domus, desolatique penates, Et situs in tha
et moesta silentia mensis. ¶ De iis, quae
suetudinem abierunt. *Vell.* 2, 126. Sepultae a
obsitae justitia, aequitas, industria, civitati
tae. *Gell.* 20, 1. *med.* Passus est leges istas d
immodico supplicio, situ atque senio emori.

SĪVĔ, εἴτε, ἐάν τε, ἢ, ἤτοι, conjunctio disj
va et dubitativa: duarum enim, aut trium, au
rium rerum aliquam affirmat, sed non deter
quaenam ea sit, et in dubio relinquit. [*Kri
Sall. Cat. 49. *f.* docet, *sive* bis positum ea
habere, ut idem eventus ad varias et inter se
sas caussas referatur, quarum quamquam u
vera esse possit, tamen utra locum habeat
tum relinquatur. Coll. *Zumpt. Gr. Lat.* § 338.
Cf. quae de discrimine inter *sive* et *seu* disputa
ad h. v. — Quid differant *aut* — *aut*, *vel* —
ve, v. in his vv.] Tum indicativum regit, tu
junctivum. *Inscr.* ap. *Grut.* 1, 7. Sive Deo
Deae C. Ter. Dexter ex voto posuit. *Caes.*
1, 12. Ita sive casu, sive consilio Deorum,
pars civitatis calamitatem intulerat, ea princep
nas persolvit; et *ib.* 23. Seu quod timore pe
tos Romanos discedere existimarent, sive q
frumentaria intercludi posse confiderent, com
to consilio, nostros insequi coeperunt. *Sall.*
or. ad Caes. 1. Sive hac, seu meliore via p

quidem pro virili parte adjutum fuerit. *Plin.* , 17. *f.* Tecta villarum praestant multarum m faciem, sive ipso mari, sive ipso litore uta- *Cic. Acad.* 4, 19. Cimmeriis quidem, quibus tum solis sive Deus aliquis, sive natura ade- , sive ejus loci, quem incolebant, situs, ignes aderant. *Pl. Amph.* 4, 3, 14. Ubi quemque iem aspexero, sive ancillam, sive servum, sive m, seu adulterum, seu patrem, sive avum vi- obtruncabo in aedibus. *Id. ib. prol.* 69. Seu nbiissent palmam histrionibus, Seu quoiquam i, seu per scriptas litteras, Seu qui ipsi am- t, seu per internuncium, Sive adeo aediles iose quoi duint; Sirempse legem jussit esse er, Quasi magistratum sive alterive ambive- ¶ Interdum post *sive* ponitur *an.* *Tac. A.* 11, rumpi dissimulationem, etiam Silius, sive fa- cordia, an imminentium periculorum remedia ericula ratus, urgebat. *Id. ib.* 14, 59. Plau- non movere: sive nullam opem providebat; edio ambiguae spei; an amore conjugis et li- m. [Cf. *Beier.* ad *Cic. fragm.* p. 193. *a.* et . p. 337.] ¶ Item *si.* *Cic. Div.* 2, 72. Su- tio instat et urget, et quo te cumque verteris, uitur: sive tu vatem, sive tu omen audieris: molaris, sive avem aspexeris: si Chaldacum, uspicem videris: si fulserit, si tonuerit: si ta- liquid erit de coelo, si ostenti simile natum ve quippiam. ¶ Interdum priore loco omit- *Hor. Od.* 1, 6, 17. Nos convivia, nos prae- ginum Cantamus, vacui, sive quid urimur, ive cum vacui sumus, sive cum amamus. *Sen. Oet.* 1260. Quaecumque pestis, sive quaecum- fera, Palam timeres. *Just.* 2, 9. *f.* Ducenta Persae eo proelio, sive naufragio amisere. 38, 3. *f.* [*Cf. *Oudend.* ad *Suet. Vesp.* 6. ad Ejusdem *Claud.* 13. *Heindf.* ad *Hor. Sat.* 10. et 2, 8, 16.] ¶ Non raro ponitur pro aut *et si*, (est enim ex *si* et *vel* confla- ut *neve* significat *et ne.* *Ter. Andr.* 1, 2, hinc postulo, sive aequum est, te oro, ut, etc. et 1, 5, 56. Te obtestor, ne eseras, si te in germani fratris dilexi loco; haec solum semper fecit maximi, seu tibi mo- fuit in rebus omnibus. *Pl. Merc.* 5, 4, 33. Si scivissem, sive adeo joculo dixisset mihi, se mare, nunquam facerem, ut illam amanti ab- n. Adde *Ps.* 1, 5, 124. et al. Ubi ait *Cic.* , 13. *med.* Peto igitur a te, vel si pateris, *ive pateris* potuit dicere: quod facit *Fin.* 1, Si omnes atomi declinabunt, nullae un- cohaerescent: sive aliae declinabunt, aliae u recte ferentur, erit hoc, etc. *Liv.* in for- eris sacri indicendi, 22, 10. Si nocte, sive ive servus, sive liber faxit, probe factum . *e.* si nocte, vel si luce, seu servus, seu li- ¶ Etiam *seu* pro *vel si* ponitur. *Val. Fl.* 1, uando pectore ductor Vulnera nota gerens, u venit in vittis castaque in veste sacerdos. aliquando vim habet explanandi. *Quint.* 1, 4. ristarchus, et aetate nostra Palaemon voca- sive appellationem, nomini subjecerunt, tan- pecies ejus. ¶ *Sive etiam* auget sententiam. *Fr.* 1, 1, 1. *med.* Te rogo, ne contrahas mittas animum, neve obrui magnitudine ne- nas: contraque erigas ac resistas, sive etiam ccurras negotiis. [*Non *sive*, sed *etiam* auget iae vim.] ¶ In sponsionibus *sive* est et si. ¶ Cadentis Latinitatis temporibus *sive* idem t ac *etiam*, vel *et.* *Inscr.* ap. *Grut.* 27, 3. M. I. (*h. e.* Magnae Deum Matris Idaeae) et L. Cornelius Scipio Orfitus V. C. augur tau- m, criobolium fecit die IIII. Kal. Mart. Tu- Anullino Coss. *h. e.* ann. a Chr. n. CCXCV. a huc pertinentia ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 4., RECRATIUS, et PORTUENSIS, [*Ultima vit *F.*]

SM

RAGDĬNĔUS, a, um, et
RAGDĪNUS, a, um, adj. σμαράγδινος, ad lum pertinens. *Cels.* 5, 19. *n.* 4. Emplastrum, rviride est, smaragdinum appellatur. *Ca-* 17. Smaragdinea viriditas. *Venant. carm.* . Atque smaragdineo janua poste viret. ¶ produxit, non imitandus, *Prud. Psych.* 862. er species smaragdina gramine verno Prata

RAGDĪTES, ae, m. dictus est mons juxta onem, in quo smaragdi legebantur. *Plin.* 8.

RAGDUS et Zmaragdus, i, m. μάραγδος, et ος, gemma coloris viridis, et pellucida. *Plin.* 6. Tertia auctoritas (*nam prima adamanti, argaritis*) smaragdis perhibetur, pluribus is. Nullius coloris aspectus jucundior est: bas quoque virentes avide spectamus: sma- vero tanto libentius, quoniam nihil omnino comparatum illis viret. Praeterea soli gem- contuitu oculos implent, nec satiant. Prae- nginquo amplificantur visu, inficientes circa cussum aera, etc. Pergit deinde recensere *n. IV.* eorum genera, item vitia. *Id. ib. extr.* Quorum corpus extensum est, eadem, qua specula, ratione supini imagines rerum reddunt. Nero princeps gladiatorum pugnas spectabat smaragdo. *Lucr.* 4, 1119. grandes viridi cum luce smaragdi Auro includuntur. *Ov. Met.* 2, 24. In solio Phoebus claris lucente smaragdis. *Stat. Theb.* 2, 276. arcano lucentes igne smaragdi, *h. e.* arcano splendore. *Mart.* 4, 28. Donasti tenero, Chloe, Luperco Indos sardonychas, Scythas smaragdos. (Adde 14, 109.) *Plin.* 37, 5, 17. docet, nobilissimos smaragdorum esse Scythicos, ab ea gente, in qua reperiuntur, appellatos. [*Nota: *Smaragdi* nomine ap. Veteres non unam gemmarum speciem, sed omnes omnino viridis coloris gemmas intelligi. — Secundum eam, quam *Veltheim* hujus rei disquisitionem instituit, Veterum smaragdus fortasse est gemma, quam nos dicimus *Aquamarin.* Laudat haec, quae ultimo loco posita sunt, Vir doctus in *Wolf. litt. anall.* 4. p. 340.] ¶ Femin. genere. *Lucan.* 10, 121. crebra maculis distincta smaragdo. Alii leg. *crebro.* *Claud. VI. cons. Honor.* 563. Inter Erythraeas surgentia colla smaragdos. Etiam *l. c. Ov.* pro *claris smaragdis* alii ex MSS. leg. *clara smaragdo.* ¶ Secundam syllabam corripuit *Mart.* 5, 11. Sardonychas, smaragdos, adamantas, iaspidas uno Portat in articulo Stella, Severe, meus: scil. Graecos poetas imitatus, quibus nihil est negatum, ut idem ait 9, 12., quique interdum vocalem corripiunt ante κτ, μν, πτ, ut ex *Homero*, *Hesiodo*, *Theocrito* ostendit *Gretserus.* ¶ Metonymice est color viridis. *Auct. carm. de Phoenice*, 135. Albicat insignis mixto viridante smaragdo. ¶ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 343. P. Antonius Zmaragdus. *F.*] ¶ *Broukhus.* ad *Tibull.* 1, 1, 51. et ad *Prop.* 2, 13, 43., *Pier.* ad *Virg. A.* 7, 648. *Dausqu.* et *Manut.* in *Orthogr.* et alii magni nominis critici ex vet. lapidib. et Latina veteri consuetudine, *zmaragdus* scribi malunt: immo in omnibus vocibus ab *sm* incipientibus *s* in *z* mutari, ut *Zmyrna*, *Zmintheus*, etc. His nos quoque subscribimus: neque tamen alteram scriptionem non probamus, longo usu probatam, et defensam a *Prisc.* 1, 564.

SMĂRIS, ĭdis, f. σμαρὶς, pisciculus marinus litoralis, qui a *Gesnero* maena candida vocatur. *Plin.* 32, 9, 34., *ib.* 10, 45. et *ib.* 11, 53. *Ov. Hal.* 120. Fecundumque genus, maenae, lamyrosque, smarisque.

*SMARRES vel Smarris, is, m. rex Aegypti, qui obeliscum subrexit. *Plin.* 36, 9. *B. A.*

SMECTĬCUS, a, um, adj. σμηκτικὸς, habens vim abtergendi et purgandi. *Plin.* 30, 4, 10. Omnium quidem cochlearum cinis spissat, calfacit smectica vi.

SMEGMĂ, ătis, n. σμῆγμα, omne medicamentum, quod valet ad emaculandum, et abstergendum: a σμήχω, abstergo. *Plin.* 22, 25, 74. Si vero coelesti aqua discoquantur, succus ille smegma fit, quo fovere gangraenas utilissimum. *Id.* 24, 7, 28. Mastiche lentisci replicandis palpebris, et ad extendendam cutem in facie, et smegmata adhibetur.

SMEGMĂTĬCUS, a, um, adj. σμηγματικὸς, qui habet vim detergendi. *Plin.* 31, 7, 42. Sudorem ciet, alvum solvit in vino, et aqua, acopicis, et smegmaticis utilis. Alii rectius leg. *acopis, et smegmatis* pro *smegmatibus.*

SMERDĂLĔOS seu Smerdaleus, a, um, adj. σμερδαλέος, aspectu terribilis. *Auct. Priap.* 69. Smerdaleos certe nisi res non munda vocatur, Et paediconum mentula smerdalea est. Hic *Auct.* ludit in ambiguo, qui paediconum mentulam smerdaleam vocat tum propter ejus magnitudinem turpitudinemque, quod indicat Graeca vox σμερδαλέος, tum propter periculum ejus merda inquinandae, dum puerorum podices intrat. Eadem fere sententia *Juven.* 9, 43. *penem legitimum* dixit, et *Id.* 6, 337. eundem ingenti volumini; quod Itali *rotolo* dicunt, ob figurae similitudinem comparat. V. MERDACEUS et PSOLOIS. [*Plura adjecit *F.*]

*SMERDIS, is, m. Cambysis Persarum regis frater, quem cum Cambyses per somnium vidisset regio throno insidentem, metuens ne regnum occuparet, occidi jussit. Fuit et alter Pseudo-Smerdis, magus, qui post Cambysis mortem fratrem se illius esse assimulavit, eoque astu in regni successionem irrepsit. Regnavitque aliquot menses, donec fraude per Phaedimam, Otanis filium, detecta, conspiratione septem optimatium est interfectus. *Just.* 1, 9. V. et *Herod.* 3. *B. A.*

[SMĪĀLĬĀ, orum, vel ium, n. plur. armillae. Haec vox cadentis fortasse Latinitatis ex unico lapide inscripto, et in Celtiberia, Hispaniae regione, reperto hactenus innotescit, ejusque etymon repetendum videtur ex vetusta Celtarum lingua, unde adhuc apud Germanos *schmal*, et apud Anglos *small* significat angustum quid, minutum, gracile et attenuatum; vel potius ex Illyrico *zmia*, quod serpentem denotat, unde, priore littera mutata, *smialis*, serpentinus; constat enim Illyricos esse gentem Celticam: hujusmodi porro nomen cum nupero armillarum apud Italos nomine, *smaniglie*, apprime convenit, quippe quae in serpentis formam ex auro tenuato effictae mulierum brachia olim stringebant: adde in eodem lapide, in quo varia recensentur ornamenta muliebria, qualia sunt basilium, inaures, quadribacium, post smialia statim anulos quatuor, qui in digitis argentei simulacri Isidis erant, memorari, nec armillarum ullam fieri in eodem mentionem. *Inscr.* ap. *Mur.* 139, 1. In smialiis zmaragdi N. VIII, margarita N. VIII., in digito minimo anuli duo gemmis adamantinis, etc. *F.*]

[SMĪLĂ, ae, f. σμίλη, scalprum. *Arnob.* 5, 172. Vellem videre Jovem secreta rimantem ferventi smila. Ita legit *Stewechius* et *Orellius*, alii *secreta rimantem vervecis ultima.* *F.*]

SMĪLAX, ăcis, f. Σμίλαξ, nomen puellae, de qua V. in CROCUM. ¶ Herba hoc nomine similis est hederae, e Cilicia primum quidem profecta, sed in Graecia frequentior, densis geniculata caulibus, spinosis frutectosa ramis, folio hederaceo, parvo, non anguloso, a pediculo emittente pampinos, flore candido olente lilium. Fert racemos labruscae modo, non hederae, colore rubro, complexa acinis majoribus nucleos ternos, minoribus singulos, nigros durosque: infausta omnibus sacris, et coronis, quoniam sit lugubris, virgine ejus nominis, propter amorem juvenis Croci, mutata in hunc fruticem. Id vulgus ignorans, plerumque festa sua polluit, hederam existimando. E smilace fiunt codicilli: propriumque materiae est, ut admota auribus lenem sonum reddat. Haec *Plin.* 16, 35, 63.

SMĪLĬON, ii, n. σμίλιον, nomen collyrii ap. *Cels.* 6, 6. *n.* 18, et 19. Graece σμίλιον est scalpellum: a σμίλη, scalprum. Fortasse inde collyrio nomen factum, quod scalpri vicem praebeat, supercrescentia et sordida in oculis exedendo, et purgando. ¶ [Hoc nomine est etiam emplastrum quoddam. *Marcell. Empir.* 35. *f.* Compositio emplastri, quod appellatur smilion, facit ad omnes nervorum contractiones relaxandas, et ad quaslibet contusiones placandas, doloresque sedandos; conficitur sic, etc. *F.*]

SMINTHĒUS, a, um, adj. Σμίνθειος, ad Smintheum pertinens. *Sen. Thyest.* 176. Sminthea tenuit spolia Phoebei senis, *h. e.* Astynomen filiam Chrysae sacerdotis Apollinis. V. CHRYSES.

SMINTHEUS, i, m. disyl. Σμινθεὺς, cognomentum Apollinis, quo in Mysia, et Phrygia colebatur, a σμίνθος vel σμίνθιξ, quod Cretensium, aut Phrygum lingua murem significat: quia Scamander Creta profugus, et alibi sedes quaerens, oraculo Apollinis monitus est ibi sistere et habitare, ubi a muribus infestaretur: cumque in Phrygia mures arcuum nervos, et loramenta armorum ei rosissent, ibi sedem posuit, et Apollini Smintheo templum exstruxit. *Serv.* ad *A.* 3, 108. Alii narrant, ipsum Apollinem sub specie humana mures sagittis confixisse. *Ov. Met.* 12, 585. Talibus intonsum compellat Sminthea dictis. *Id. Fast.* 6, 425. Consulitur Smintheus. ¶ A *Macr. Sat.* 1, 17. *med.* dicitur Smintheus, ὅτι ζέων θεῖ, quia fervens currit. De hac notatione viderint etymologi.

SMINTHĬUS, a, um, adj. Σμίνθιος, ad Smintheum pertinens. *Arnob.* 3, 119. Apollo Sminthiorum pernicies murium. Adde *Dict. Cret. B. Troj.* 14. et 47.

SMYRNĂ et Zmyrna, ae, f. Σμύρνη, puella Cinyre Cypriorum regis filia, de qua V. in MYRRHA. ¶ De ea poema fuit Q. Cornelii Cinnae, accurate elaboratum, quod temporis injuria interceptum est. *Catull.* 95, 1. Smyrna mei Cinnae nonam post denique messem, Quam coepta est, nonamque edita post hyemem; et *ib.* 6. Smyrnam incana diu saecula pervoluent. ¶ Dicitur et de arbore atque humore, in quem Smyrnam versam esse fabulantur. *Lucr.* 2, 503. Et contemptus odor smyrnae, mellisque sapores. *Pl. As.* 5, 2, 78. Anima foetetne uxoris tuae? *De.* smyrnam olet. *Mart. Dig.* 39, 4, 16. *med.* Xylocassia, smyrna, amomum. Alii scrib. *smurna*, et ap *Lucr.* et *Plaut.* myrrha. ¶ *Smyrna* est etiam urbs Ioniae maritima ad Meletem fluvium, nomen ducens a Smyrna Amazone, quae eam condidit, ut *Plin.* 5, 29, 31. tradit, hodie *Smyrna.* Habita est Homeri patria: unde *Stat. Silv.* 4, 2, 9. Nectat adoratas et Smyrna, et Mantua lauros, *h. e.* et Homerus, et Virgilius; et *ib.* 2, 7, 34. Grajo nobilior Melete Baetis. Adde *Claud. Laud. Seren.* 147. ¶ Smyrna cognomine Trachea est Ephesus, et ipsa opus Amazonum. *Plin. l. c.* ¶ De scriptione V. in SMARAGDUS. *V. et *Angelum Maium* ad *Cic. de re publ.* 1, 8. p. 24. ed. *Lond. B. A.*

SMYRNAEUS et Zmyrnaeus, a, um, adj. Σμυρναῖος, ad Smyrnam urbem pertinens. *Plin.* 5, 29, 31. *f.* Smyrnaeum conventum magna pars Aeoliae frequentat. *Id.* 25, 11, 87. Smyrnaeum hyssopum. ¶ Item ad Homerum pertinens, Homericus. *Lucan.* 9, 984. Quantum Smyrnaei durabunt vatis honores. *Sil.* 8, 595. Mantua Smyrnaeis aemula plectris. *Sidon. carm.* 2, 184. Mantua quas acies, pelagique pericula lusit, Smyrnaeas imitata tubas; et *carm.* 23, 131. Hic cum senipedem stilum polibat, Smyrnaeae vice doctus officinae. ¶ *Smyrnaei, orum,* absolute sunt incolae illius urbis, ap. *Liv.* 37, 16.

SMYRNĬON, ii, n. σμύρνιον, herba caule apii, foliis latioribus, et maxime circa stolones multis, quorum a sinu exsiliunt pinguia, ad terram infracta, odore medicato, et cum quadam acrimonia ju-

cundo, colore in luteum languescente, capitibus caulium orbiculatis, ut anethi; semine rotundo, nigro, quod arescit incipiente aestate: radix quoque odorata gustu acri mordet, succosa, mollis: cortex foris niger, intus pallidus: odor myrrhae habet qualitatem: unde et nomen. Nascitur et in saxosis collibus, et in terrenis. Latine dicitur olus atrum. *Plin.* 27, 13, 109. et 19, 8, 48. [*Smyrnium olus atrum, *L.*, *Pferdesilge.*] ℙ *Smyrnium olus*, adjective, *Id.* 19, 12, 62.

SMYRRHIZĂ, ae, f. σμυῤῥίζα, herba, quae et myrrha, seu myrrhis. *Plin.* 24, 16, 97. V. MYRRHA.

SMYRUS, i, m. piscis genus, ap. *Plin.* 32, 11, 53.

S O

*SOBĬI, orum, populi Indiae, circa fontes Indi fluminis. *Curt.* 9, 4. *in.* *B. A.*

*SOBOLATAE, arum, Sabaeorum civitas ad Mare Rubrum, includens suis muris templa sexaginta. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

SŎBŎLES et rectius Suboles, is, f. γενεά, progenies, proles, propagatio, filius: a *sub*, et *olesco*, cresco, quia sub patribus crescit. *Cic. Or.* 3, 38. enumerat inter eas voces, quae a poetis liberius usurpantur, et habent tamen etiam in oratione aliquando locum, si loco ponantur. Ut *soboles* scribatur, consuetudini, inquit *Manut.* in *Orthogr.*, largior auribus indulgenti; licet antiquiores libri habeant *suboles*, et iis lapides consentiant: ut omittam satis apertam compositionem ex *sub* et *olesco*. Corfirmat *Manutii* sententiam *Festus* his verbis: Suboles ab olescendo, id est crescendo dictae, ut adolescentes quoque, et adultae, et indoles dicitur. [*Cf. *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 720. sq.] Lucretius libro quarto (*v.* 1225.) Sive virum suboles, sive est muliebris origo. Virgilius (*Ecl.* 4, 49.) Cara Deum suboles, magnum Jovis incrementum. Haec *Festus*. Confirmat *Pier.* ad *Virg. ib.*, item ad illud *Aen.* 4, 327. Saltem siqua mihi de te suscepta fuisset Ante fugam suboles. *Prop.* 4, 1, 79. Me creat Archytae soboles Babylonius Horos. *Plin.* 6, 7, 7. Sarmatae Medorum, ut ferunt, soboles. *Ov. Met.* 1, 251. sobolemque priori Dissimilem populo promittit origine mira. *Hor. Carm. saec.* 17. Sobolem producere. *Cic. Marcell.* 8. Constituenda judicia, revocanda fides, propaganda soboles. *Poll.* ad *Cic. Fam.* 10, 33. Robur et soboles militum interiit. *Colum.* 7, 6. *f.* Aniculae capellae confestim depellenda soboles. *Hor. Od.* 3, 13, 8. Soboles lascivi gregis, *h. e.* haedus. *Plin.* 7, 2, 2. Armentorum maribus interemptis, praeterquam sobolis causa. ℙ Proprie est in arboribus et plantis stolo, h. e. nova stirps post aliam enata: metaphorice dicitur de animalium progenie: παραφυάς, παραβλάστη. *Plin.* 17, 10, 12. Multarum radicibus pullulante sobole densa. *Colum.* 12, 10. Caepa, quae non fruticavit, nec habuit soboles adhaerentes. *Id.* 5, 6. Ulmum nemo jam serit ex samera, sed ex sobolibus. *Id. Arb.* 5. *med.* Possunt etiam soboles (*vitium*) per brumam caedi, eo magis quod frigoribus exstirpatae minus recreantur; et *ib.* 26. *f.* Materia, quam inseveris, si sobolem, vel superiores ramos habebit, omnia praecidito. ℙ De crinibus succrescentibus. *Varr.* ap. *Non.* 6, 43. Ante aures modo ex sobolibus parvuli inturti demittuntur sex cincinnuli. *Appul. Met.* 2. Cum capillus frequenti sobole cumulat verticem, vel prolixa serie porrectus dorsa permanat.

SŎBŎLESCO et rectius Subolesco, is, n. 3. ὑποφύομαι, subcresco, subnascor, ut soboles in plantis. *Liv.* 29, 3. *f.* Juventutem majorem semper, frequentioremque pro tot caesis exercitibus subolescentem. *Ammian.* 14, 11. Subolescere imperio adultos ejus filios, mussitantes.

SOBRĬĒ, adv. νηφαλέως, σωφρόνως, temperanter. *Cic. Off.* 1, 30. Intelligemus, quam sit turpe diffluere luxuria, et delicate ac molliter vivere, quamque honestum parce, continenter, severe, sobrie. ℙ Item caute, prudenter, cum cura, ut temperantes homines solent. *Pl. Pers.* 4, 1, 1. Si quam rem accures sobrie atque frugaliter, solet illa recte sub manus succedere. *Id. Capt.* 2, 1, 29. Cauto est opus, ut hoc sobrie, sineque arbitris, accurate agatur, docte, et diligenter. Adde *Mil.* 3, 1, 217.

SOBRĬĔFACTUS, a, um, part. ab inus. *sobriefacio*, ad sobrietatem redactus. *Appul. Met.* 8. Sobriefactus sermone.

SOBRĬĔTAS, atis, f. νῆψις, σωφροσύνη, temperantia in potu. *Sen. Tranqu. f.* Tristis sobrietas removenda paulisper. *Val. Max.* 6, 3. *n.* 9. Uxorem, quod vinum bibisset, fustim interemit: existimante unoquoque, optimo illam exemplo violatae sobrietatis poenas pependisse. ℙ Item universim temperantia, frugalitas. *Ulp. Dig.* 1, 7, 17. *f.* Interdum et ditiorem permittitur adoptare pauperiori, si vitae ejus sobrietas clara sit. *Prud. Psych.* 450. His se sobrietas, et totus sobrietatis Abstinet exsuviis miles. *Ammian.* 31, 10. *med.* Sobrietas consiliorum. ℙ Ap. *Appul. Met.* 5. *f.* Sobrietas est Dea Veneris inimica.

SOBRĪNĂ, ae, f. ἀνεψιά. *Pl. Poen.* 5, 2, 108. Mihi sobrina tua mater fuit. ℙ *Sobrina prior.* ap. *Tac. A.* 12, 64. est eadem, quae *sobrina propior.* V. v. sq.

SOBRĪNUS, i, m. ἀνεψιός, ἀνεψιαδοῦς, quasi sororinus. *Festus:* Sobrinus est, ut ait Gallus Aelius, patris mei consobrini filius, et matris meae consobrinae filius. Femina eisdem de causis appellat fratrem, et fratrem patruelem, et consobrinum, et propius sobrino et sobrinae. *Donat.* ad *Ter. Hec.* 3, 5, 9. Sobrini sunt ex duabus sororibus. Consobrini ex fratre et sorore. *Cajus Dig.* 38, 10, 3. Sexto gradu sunt tritavus, trinepos, etc. item qui ex fratribus patruelibus, aut consobrinis, aut amitinis undique propagantur: qui proprie sobrini vocantur. Eadem habet *Justin. Instit.* 3. *tit.* 6. *Ter. Andr.* 4, 5, 6. Estne hic Crito sobrinus Chrysidis? is est. *Cic. Off.* 1, 17. Sequuntur fratrum conjunctiones, post consobrinorum, sobrinorumque. Adde *Ter. Phorm.* 2, 3, 37., ubi quidam putant, *sobrinum* late de quocumque cognato usurpari. Item *Tac. A.* 12, 6., ubi sobrinae pro consobrinis accipiuntur, ut monet *Lipsius.* Propius sobrino, inquit *Festus*, est consobrini mei filius, et consobrinae meae filia, et patris mei consobrinus, et matris meae consobrinus. *Cajus Dig. l. c. ll.* 1. *extr.* Propius sobrino propius sobrina, isti sunt patrui magni, amitae magnae, avunculi magni, materterae magnae filius filia. Hoc est (subdit *Ulp. ib. l.* 2.) patris ejus, de cujus cognatione quaeritur, consobrinus consobrina, sive frater patruelis. *Paul. cit. l.* 10. Patrui magni filius ei, de cujus cognatione quaeritur, propius sobrino vocatur: nam, ut Masurius ait, eum quis appellat propius sobrino, qui est patris matrisve consobrinus aut consobrina; et *paulo post:* His omnibus, quos a patrui nepote proposuimus, is, de cujus cognatione quaeritur, propius sobrino est: nam patris vel matris eorum consobrinus est. Eadem his habet *Justin. l. c.*

SOBRĬO, as, a. 1. sobrium facio. Est *Paul. Nol.*, *carm.* 21, 685. et 24, 106., ipsique relinquendum.

SOBRĬUS, a, um, adj. νηφάλιος, qui in potu temperans est, vini parcus: a *bria:* cui opponitur *ebrius*, vel est a σώφρων, moderatus. *Pl. Truc.* 4, 4, 2. Si alia membra vino madeant, cor sit saltem sobrium. *Sen. ep.* 18. Multo fortius est, ebrio ac vomitante populo, siccum ac sobrium esse. *Cic. Acad.* 4, 17. Ne vinolenti quidem quae faciunt, eadem approbatione faciunt, qua sobrii. *Mart.* 3, 16. Ebrius es: nec enim faceres id sobrius unquam; et 11, 6. Possum nil ego sobrius: bibenti Succurrent mihi quindecim poetae. *Ov. Fast.* 6, 785. suburbana rediens male sobrius aede, *h. e.* ebrius. *Tibull.* 1, 7, 27. ipse bibebam Sobria supposita pocula victor aqua; et 2, 1, 46. Mixtaque securo sobria lympha mero. *Prop.* 3, 15, 11. nox sobria, *h. e.* quae sine vino transigitur. *Tac. A.* 13, 15. Irrisum ex eo sperans pueri sobrios quoque convictus, nedum temulentos ignorantis. *Mart.* 1, 28. non sobria verba, *h. e.* quae effutiuntur ab ebrio. ℙ *Sobria uva*, quae ebrietatem non affert. *Plin.* 14, 2, 4. *n.* 4. Inerticulam e nigris appellavere, justius sobriam dicturi, inveterato praecipue commendabilem vino, sed viribus innoxiam: siquidem temulentiam sola non facit. ℙ *Sobrium vicum* dictum putant Cloatius et Aelius, quod in eo nullus tabernae locus, neque cauponae fuerit. Alii, quod in eo Mercurio non vino, sed lacte solitum sit supplicari. Ita *Festus.* ℙ *Sobria rura*, vitibus non consita. *Stat. Silv.* 4, 2, 36. sic vitifero sub palmite nudos Umbravit colles, et sobria rura Lyaeus. ℙ Translate est a luxu alienus, abstinens, frugi, parcus. *Cic. Verr.* 2, 3, 27. Homines satis fortes, et satis plane frugi ac sobrii. *Ter. Ad.* 1, 2, 14. Non fratrem videt rei dare operam, ruri esse parcum ac sobrium? *Hor. Od.* 2, 10, 7. caret invidenda Sobrius aula. *Claud. IV. cons. Honor.* 411. Sobria paupertas. *Id. in Eutrop.* 1, 229. divitiis mens. *Stat. Silv.* 5, 1, 78. et digna evolvere tantas Sobria corda vices. *Appul. Met.* 5. Lares pauperes nostros, sed plane sobrios, revisamus. *Sen. V. B.* 12. *f.* Non aestimatur voluptas illa Epicuri (ita enim mehercules sentio) quam sobria et sicca sit. [*Huc pertinere videtur etiam locus *Hor. Sat.* 2, 3, 5. At ipsis Saturnalibus huc fugisti. Sobrius ergo Dic aliquid etc.: ubi v. *Heindf.* Porro *Vell.* 2, 63, 1. Sobrius dum erat Antonius, i. e. antequam in luxuriam penitus degeneravisset.] ℙ Item attentus, vigilans, diligens, cautus. *Cic. Coel.* 31. Quae nisi vigilantes homines, nisi sobrii, nisi industrii consequi non possunt, omnia labore et diligentia est consecutus. *Id. Or.* 2, 32. *med.* Omnes eas causas, diligentes et memores et sobrii oratores percursas animo, et prope decantatas habere debent. *Ov. Am.* 1, 12, 5. limen transire memento Cautius, atque alte sobria ferre pedes. ℙ Item sanus, mentis compos. *Ter. Eun.* 4, 4, 35. Jam satis credis sobriam esse me, et nihil mentitam tibi? *Id. Andr.* 4, 4, 39. Tu pol homo non es sobrius; et *Heaut.* 4, 3, 29. Satin' sanus es, aut sobrius? tu quidem illum plane perdis. [*Huc referri posse videtur notabilis oppositio *iracundi* et *sobrii* ap. *Vell.* 2, 41, 1. magno illi Alexandro, sed sobrio, neque iracundo, simillimus.] ℙ Refertur et ad ingenium, et ad genus dicendi. *Sen. ep.* 114. Non potest alius esse ingenio, alius animo color. Si ille sanus est, si compositus, gravis, temperans, ingenium quoque siccum ac sobrium est: illo vitiato, hoc quoque afflatur. *Gell.* 7, 14. *f.* Violenta et rapida Carneades dicebat, sci-

ta et teretia Critolaus, modesta Diogenes et so[...] ℙ De gradibus haec *Charis.* 1, 64. *Sobrius* comp[...] ri non debet: neque enim *sobrior*, neque *sobriiss*[...] dici potest: quamvis Laberius *sobrior* dixerit.

SOCCĀTUS, a, um, part. ab inus. *socco*, soccis indutus. *Sen. Ben.* 2, 12. *f.* De capite sularis viri soccatus audiebat. V. SOCCUS.

SOCCĬFER, ra, rum, adj. qui soccos ge[...] *Sidon. carm.* 9, 215. Socciferi jocos Menandri ctare. V. SOCCUS.

SOCCŬLUS, i, m. dimin. ἐμβάδιον, parvus cus simpliciter. *Sen. Ben.* 2, 12. Socculum tum, immo aureum, margaritis distinctum dere. *Suet. Vit.* 2. *f.* Detractumque socculum trum (*Messalinae*) inter togam, tunicasque vit assidue, nonnunquam osculabundus. *Pli*[...] 35, 56. Cum et pedibus margaritas, nec crepid[...] tantum obstragulis, sed totis socculis addunt. de *Plin. alter.* 9. *ep.* 7.

SOCCUS, i, m. ποδεῖον, ὑπόδεσις, ἐπικρο[...] genus calceamenti tum virile, tum muliebre, Graecos. Itaque pallium et soccos iis tribui[...] *Rab. Post.* 10., ubi narrat, P. Rutilium Ruf[...] Mithridate Mitylenis conquisitum ad necem, [...] litatem regis vestitus mutatione vitasse, socc[...] et pallium sumpsisse. *Id. Or.* 3, 32. Hippias gloriatus est, pallium, quo amictus, soccos bus indutus esset, se sua manu confecisse. *Heaut.* 1, 1, 72. Accurrunt servi, soccos detr[...] *Catull.* 61, 9. *ad Hym.* Huc veni niveo geren[...] teum pede soccum. *Pl. Bacch.* 2, 3, 97. Di[...] est istic Theotimus? *Chry.* etiam rogas? qui cis habeat auro suppactum solum? *Id. Trin.* 94. Fulmentas soccis suppingere. *Plin.* 36, *n.* 13. Calceare aliquem soccis. ℙ Erant c[...] nis humiliores: quare soccis comoedi, cot[...] tragoedi in scena utebantur. Unde metonymi[...] tragoedia, illis comoedia, et levioris generi[...] men significatur. *Hor. A. P.* 80. Hunc (*iam*[...] socci cepere pedem, grandesque cothurni; et [...] Indignatur enim privatis, ac prope socco [...] carminibus narrari coena Thyestae. *Ov. Po*[...] 16, 29. Musaque Turrani tragicis innixa coth[...] Et tua cum socco Musa, Melisse, levis. *Id.* *Am.* 375. Grande sonant tragici: tragicos de[...] cothurnos: Usibus e mediis soccus habendu[...] *Quint.* 10, 2. *med.* Nec comoedia in cothurn[...] surgit, nec tragoedia ingreditur socco. *Mart.* An juvat ad tragicos soccum transferre coth[...] *Plin.* 7, 30, 31. Magnum et Menandro in c[...] socco testimonium regum Aegypti et Mace[...] contigit, classe, et per legatos petito. Adde *alter. ep.* 9, 7. et *Hor. Ep.* 2, 1, 174. ℙ Romanos si quando viri principes soccis usi tur, ut Caligula ap. *Suet.* 52., *Sen. Ben.* 2, *Plin.* 37, 2, 6., mollitiei damnantur ab iisdem ptoribus. Simile est illud *Cic. Verr.* 2, 5, 33 tit soleatus praetor populi R. cum pallio, etc.

SŎCER, et Sŏcĕrus, et Socrus, i, m. pate[...] riti mei: cui *nurus* respondet: est ab ἑκυρός p[...] tathesin. *Socer magnus* est mariti mei avus, *pronurus* respondet; *socer major* est mariti me[...] avus. *Modest. Dig.* 38, 10, 4. §. 6. Hinc Thetidis est Aeacus pater Pelei Thetidis mariti *Herc. Fur.* 733. Aditur illo Gnossius minor Rhadamantus illo; Thetidis hoc audit socer *Socer* est etiam uxoris meae pater, πενθερό[...] *gener* respondet. *Socer magnus*, qui et *pro*[...] est uxoris meae avus, cui *progener* respondet; *major* est uxoris meae proavus. *Modest. Dig* et *Festus* in *Magnum* et *Major.* *Cic. Off.* 1, Nostro quidem more cum parentibus pubere[...] cum soceris generi non lavantur. *Mart.* [...] Cum gener atque socer diris concurreret armis. Cn. Pompejus, et C. Caesar: de quibus et *Vi*[...] 6, 831. Aggeribus socer Alpinis, atque arce M[...] ci Descendens: gener adversis instructus Eois. 4, 2. *med.* Crassi morte apud Parthos, et mor[...] liae Caesaris filiae, quae nupta Pompejo, [...] socerique concordiam matrimonii foedere te[...] statim aemulatio erupit. ℙ Etiam sine additi[...] ceri et socrus appellatione avus quoque, et uxoris vel mariti continetur, uti docet *Terent.* 50, 16, 146., item *Paul. ib.* 23. 2, 14. *f.* et ap. *Ulp. ib.* 3, 1, 3. ℙ *Socerus* in recto casu *Men.* 5, 5, 54. Abiit socerus, abiit medicus, solus sum. *Id. Cas.* 4, 2, 18. Meus socerus, par, commaritus villicus. *Lips.* hic mallet *s*[...] *nus*, *h. e.* socius: nam *socerus* hic locum non videtur. In priore autem exemplo quidam sus[...] tur, *socrus* scriptum fuisse: quia veteres *hic* et *socrus* dixere. (V. SOCRUS.) ℙ Sed et *soc*[...] per sync. pro *socerus* dictum fuit. *Inscr.* ap. 532. Catia Silvina conjugi pientissimo, et . . . rus socro dulcissimo ponendum curaverunt.

SŎCĔRĂ et Socra, ae, f. eadem ac socrus tustis monumentis. V. SOCRUS. *Inscr.* ap. p. 172. *n.* 332. D. M. Aur. Galli Trib. Leg. V[...] Aur. Amma conjugi karissimo cum Gallitta fil[...] Laeta socera titulum posuerunt. Alia ap. 546, 5. L. Julius Maximus conjux conjugi in[...] parabili et filio patri (lege *pater*) pientissimo

rae tenacissimae memoriae P. et 745, 9. L. Me- s Hermes socere incomp. Alia ap. *Mur.* 1445, onitati pientissime L. Petronius Severus socere mparabili. Alia ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* Palladio Politice socera F. C. genero pientissi- et *n.* 4221. D. M. Titiae T. F. Titullae socrae, [*Plura adjecit *F.*]

ÓCERUS. V. SOCER.

OCHIS, Σόχις, Aegypti rex, qui numini solis Heliopolin obeliscos quatuor quadraginta octo orum longitudine dedicavit. *Plin.* 36, 8. V. HIS. *B. A.*

OCHO, oppidum Judaeae. *Vulg. Jes.* 15, 35. et *Hieron. B. A.*

CIĀBĪLIS, e, adj. συναγελαστικὸς, qui facile i jungitur, societatis amans, convictu et con- idine gaudens. *Plin.* 16, 42, 82. Abies maxi- ociabilis glutino, in tantum ut findatur ante, olida est. *Liv.* 40, 8. *med.* Sociabilem consor- m inter binos Lacedaemoniorum reges, salu- per multa saecula ipsis patriaeque. *Sen. ep.* ed. Natura nobis amorem indidit mutuum, et biles fecit.

CIĀLIS, e, adj. [*Perperam *Noster* propriam notionem secundo loco posuerat; primum enim ir *socialis* universim i. q. ad sodales, amicosque tos pertinens, Gr. ἑταιρικός.] *Sen. B.* 5, 11. *f.* ficium dare socialis res est: aliquem conciliat, em obligat; et *ib.* 7, 1. *f.* Homo sociale ani- et in commune genitus, mundum ut unam om- domum spectat. *Appul. Met.* 5. Sociales ami- . ¶ Saepe est conjugalis: maxima enim om- est societas mariti et uxoris. *Ov. Met.* 7, 800. a cura duos, et amor socialis habebat. *Id.* 3, 1, 73. socialis amor, foedusque maritum. ast. 2, 729. socialis torus. *Id. Her.* 4, 17. et 14, 380. socialia foedera. *Id. Am.* 3, 11, 45. socialia jura. *Id. Her.* 21, 155. sacra; et *ib.* 39. carmina, *h. e.* epithalamium. ¶ [*Hinc q. ad socios pertinens, h. e. populos foedere, ate, amicitia junctos, Gr. συμμαχικός.] *Cic. Verr.* 5. Haec lex socialis est, hoc jus natio- xterarum est. *Id. Verr.* 2, 2, 6. Lege judi- sociali sociorum querimonias audire oportet. 4, 57. *f.* Cum qui hostes nunquam fuerint, icitiam sociali foedere jungendam coeant. *Id.* . Socialis exercitus, *h. e.* sociorum. Sic *Tac.* 73. Sociales turmae; et *ib.* 12, 31. copiae obore legionum, *h. e.* auxilia. *Flor.* 3, 6. orum classes. *Tac. A.* 2, 57. Cuncta socialia re composita, *h. e.* res sociorum. *Flor.* 3, *Juv.* 5, 31. Bellum sociale, *h. e.* quo socii R. adversus eum gesserunt ob negatum jus is R. V. *Flor. ib.*

ĪĀLĬTAS, atis, f. *Plin. Pan.* 49. Non re- ibus tuis eadem frequentia, eademque illa tas interesset?

ĪĀLĬTER, adv. *Hor. A. P.* 258. sede secun- eret, aut quarta socialiter.

ĪĀTĬO, onis, f. conjunctio. *Capell.* 2, 26. Sic igitur rata inter eos sociatio copulam nu- constrinxit.

ĪĀTRIX, icis, f. συμμίκτειρα, quae sociat. 7. 5, 499. Sed me nuda fides, sanctique po- justi Huc tulit, ac medii sociatrix gratia

ĪĀTUS, a, um, part. a *socio:* συμμιχθεὶς, junctus, consociatus. *Cic. Leg.* 1, 11. *f.* genus hominum sociatum inter se esse. *Id.* 9. Testium studium cum accusatore sociatum. *m. Scip.* 3. Concilia coetusque hominum jure *Ov. Met.* 8, 546. Theseus sociati parte la- unctus, *h. e.* quem aliis sociatus susceperat.), 2. Sociatus cum aliquo. *Sen. Oed.* 662. sociata Polybo; et *Ov. Ib.* 15. Perpetuo ociata foedere lecti. Et rursus *Sen. Octav.* ciata toris Augusti.

ENNUS, i, m. idem ac socius, apud vete- *l. Aul.* 4, 4, 32. Illi socienno tuo jam inter- n gulam. *Id. Amph.* 1, 1, 228. Amphitruo- iennum me esse, volui dicere. Alii hic leg. *nae me esse.* Adde *Cas.* 4, 2, 18. ut in SO- tum est.

ĔTAS, atis, f. κοινωνία, ἑταιρία, communio, tio, consociatio. *Liv.* 1, 14. Infida regni . *Cic. Leg.* 1, 10. Si hominum inter ipsos em conjunctionemque perspexeris. *Id. Fin.* d. Nati sumus ad congregationem hominum, ocietatem communitatemque generis humani; , 23. Conjunctio inter homines hominum, et aedam societas et communicatio utilitatum.). 2, 48. Pinna cum parva squilla quasi so- coit comparandi cibi. *Id. Phil.* 2, 10. *f.* Pompei, cum C. Caesare societatem aut coisses, aut nunquam diremisses! *Id. m.* 34. Nullam societatem, neque sceleris raemii, cum homine ullo coieras. *Id. Fin. med.* Implicare se primum civium, deinde mortalium societate. *Id. Brut.* 1. Vir con- mus mecum consiliorum omnium societate. *t.* 83. Recipere aliquem in societatem. *Cic.* Facere cum aliquo societatem omnium re- *l. Phil.* 13, 17. *f.* Omnium facinorum sibi cum Dolabella societatem initam confitetur. *Id. Cat.* 1, 13. *extr.* Hostes patriae, latrones Italiae, scelerum foedere inter se, ac nefaria societate conjuncti. *Id. Off.* 1, 7. Artibus, opera, facultatibus devincire hominum inter homines societatem. *Id. Fin.* 5, 23. Tueri societatem conjunctionis humanae. *Id. Har. resp.* 20. Conflare nefarias cum multis scelerum pactiones et societates. *Id. Am.* 5. *extr.* Ex infinita societate generis humani, quam conciliavit ipsa natura. *Id. Fam.* 10, 6. *med.* Se ab impiorum civium societate sejungere. *Id. Or.* 1, 10. *med.* Missos facio mathematicos, musicos, quorum artibus dicendi vis ne minima quidem societate contingitur. Alii leg. *conjungitur.* *Id. Fat.* 2. Cum hoc genere philosophiae magnam habet orator societatem. *Id. Fam.* 9, 14. *med.* A te peto, ut me in societatem tuarum laudum venire patiare. *Id. Off.* 1, 17. *med.* Omnium societatum nulla est gravior, nulla carior, quam ea, quae cum republica est unicuique nostrum. *Just.* 10, 1. Assumere aliquos in societatem facinoris. *Plin.* 17, 24, 37. *n.* 3. Societas nominum, *h. e.* cum idem nomen pluribus rebus est. ¶ De conjunctione et foedere populorum, aut regum inter se, συμμαχία, *Nep. Con.* 2. Cum Lacedaemonii in societate non manerent, quam cum Artaxerxe fecerant. *Id. Alc.* 4. *extr.* Ioniam a societate averterunt Atheniensium. *Id. Reg.* 3. Societate dissoluta, bellum inter se gesserunt. *Id. Them.* 8. Societatem cum rege Persarum ad Graeciam opprimendam fecisset. *Id. Arist.* 2. *f.* Ut civitates Graeciae ad Atheniensium societatem se applicarent. *Id. Chabr.* 2. Athenienses cum Artaxerxe societatem habebant. *Caes. B. G.* 6, 2. Treviri Ambiorigem sibi societate et foedere adjungunt. *Sall. Cat.* 41. Impellere Allobroges ad societatem belli. *Id Jug.* 79. *f.* Leptitani Romam miserant, amicitiam societatemque rogatum; et *ib.* 85. Societatem amicitiamque conjungere cum populo R. *Tac. A.* 12, 13. Rex Izates Meherdatis societatem palam induerat. *Just.* 6, 5. *f.* Ut hostes nunc paterentur, cum quibus juncti tunc arctissimis societatis vinculis fuerant. ¶ De conjunctione eorum, qui simul negotiantur: itemque metonymice de ipsis sociis. *Cic. Quint.* 3. Quintius fecit societatem earum rerum, quae in Gallia comparabantur; et *ib.* Magna fide societatem gerere. *Paul. Dig.* 17, 2, 74. Societatem contrahere. *Ulp.* et alii *ib.* 5. etc. coire. *Caes. B. C.* 3, 3. Magnam pecuniam societates earum provinciarum sibi numerare coegerat, *h. e.* publicanos: et *mox:* Milites ex familiis societatis deligere. *Cic. Sext.* 14. Nulla erat Romae societas vectigalium, nullum collegium aut concilium, quod non honorificentissime decrevisset de mea salute; et *Dom.* 56. Omnes societates, omnes ordines. *Paul. Dig.* 2, 14, 15. Magistri societatum. *Torrentino* est *lex* 14. et habet *societatium*, ut *civitatium*, etc. *Plin.* 9, 8, 9. Cum homine delphini societate piscantur.

SŎCĬO, as, avi, atum, a. 1. συμμίγνυμι, συναγελάζω, jungo, conjungo, quasi socium socio appono. *Cic. Fl.* 9. Quid si testium studium cum accusatore sociatum est? *Id. Or.* 3, 32. *f.* Cum tu summi imperii gubernatione districtus tantam vim rerum cum dicendi exercitatione sociaris. *Id. Planc.* 30. *med.* Cum periculum vitae tuae mecum sociare voluisses. *Liv.* 39, 13. *f.* Eos esse, qui aut conjurare, aut sociari facinoribus, aut stuprum pati noluerint. *Ov. Her.* 3, 109. et *Met.* 10, 635. Sociare cubilia cum aliquo, *h. e.* nubere, socio toro jungi; et *Virg. A.* 4, 16. se alicui vinclo jugali. *Id. ib.* 1, 604. aliquem domo. *Stat. Th.* 1, 132. juvencos aratro imposito. *Sil.* 11, 149. dextras. *Val. Fl.* 5, 282. curas. Sic *Tibull.* 3, 3, 7. gaudia cum aliquo. *Sil.* 1, 76. se participem in casus omnes. *Val. Fl.* 5, 290. manus alicui. *Liv.* 4, 4. sanguinem. *Colum.* 3, 3. *med.* diligentiam cum scientia. *Seren. Sam.* 48, 894. Tunc apii succus lento sociatur olivo. *Ov. Met.* 11, 5. percussis sociantem carmina nervis. Sic *Hor. Od.* 4, 9, 4. Verba loquor socianda chordis. ¶ Ap. *Just.* 10, 1. *med.* Ostenti prorsus genus, ubi in tanto populo non solum sociari, verum etiam sileri parricidium potuit, *h. e.* a pluribus sociis perpetrari.

SŎCĬOFRAUDUS, a, um, adj. qui socium fraudat, aut, ut ait *Cic. Rosc. Am.* 40., qui socium omni fraude fallit. *Pl. Ps.* 1, 3, 128. Bustirape, furcifer, sociofraude, parricida.

SŎCĬUS, a, um, adj. σύζυγος, κοινωνὸς, adjunctus, consors, particeps, comes. Videtur esse ab οἰκεῖος, vel οἴκοιος, domesticus, familiaris: [*Doederl.* a *sequi* deducit. V. 3, 87.] et non solum adjective, sed etiam absolute usurpatur. Quid *socius* a *comes* et *sodalis* differat, v. in COMES. *Cic. Att.* 9, 10. *med.* Hujus belli ego particeps, et socius, et adjutor esse cogor. *Ascon.* in *Verr.* 2, 1, 55. Aliud socius, aliud particeps: nam particeps, qui certam habet partem, et non indivise agit, ut socius. *Cic. Font.* 17. Habere domi fortunarum omnium socium participemque possunt. *Id. Fam.* 1, 9. *med.* Me quidem certe tuarum actionum, sententiarum, voluntatum, rerum denique omnium socium comitemque habebis. *Id. Font.* 17. Vitae socia virtus, mortis comes gloria fuisset. *Id. Brut.* 12. Eloquentia pacis est comes, otiique socia. *Id. ib.* 1. Socium et consortem gloriosi laboris amiseram. *Id. Att.* 11, 14. Praeter Laelium neminem habeo culpae socium. *Pl. As.* 2, 2, 22. Illic homo socium ad malam rem quaerit, quem adjungat sibi. *Phaedr.* 1, 5. Socium esse cum aliquo. *Ov. Am.* 2, 11, 7. Ecce fugit notumque torum, sociosque Penates. *Id. Her.* 11, 122. nati collige membra tui, Et refer ad matrem, socioque impone sepulcro, *h. e.* in eodem sepulcro cum matre. *Id. Fast.* 6, 73. Aurea possedit socio Capitolia templo Mater, *h. e.* Juno eodem templo cum Jove colitur; et *ib.* 1, 608. Hic socium summo cum Jove nomen habet, *h. e.* Augusti cognomen habet, quod Jovi convenit. *Id. Trist.* 5, 10, 35. Exercent illi sociae commercia linguae, *h. e.* utrique genti communis. *Id. Fast.* 5, 496. Juppiter et frater Carpebant socias, Mercuriusque, vias, *h. e.* simul ibant eadem via. *Id. A. Am.* 1, 492. Moras socias jungere, *h. e.* simul morari. *Id. Met.* 5, 378. (et *Stat. Th.* 1, 130.) Socium regnum, *h. e.* in quo duo simul imperitant; et *ib.* 13, 375. Spes sociae, *h. e.* cum plures idem sperant. *Id. Fast.* 2, 618. et *Stat. Silv.* 1, 6, 48. Sociae dapes. Sic *Id. Th.* 8, 240. Sociae foedera mensae. *Plin.* 12, 1, 5. Platanus est clara in Lycia gelidi fontis socia amoenitate, *h. e.* adjunctum habens gelidum fontem. ¶ De iis, qui sanguine juncti sunt. *Ov. Trist.* 4, 5, 29. Socius sanguinis, *h. e.* consanguineus, frater. *Id. Met.* 3, 260. Transferre odium in socios generis. ¶ De conjugali vinculo. *Id. ib.* 9, 795. socios Hymenaeus ad ignes Convenit; et *ib.* 14, 678. Socium tori sibi deligere. *Id. Her.* 2, 33. Socii anni. *Id A. Am.* 3, 377. Socius lectus. *Sall. Jug.* 82. *f.* Singuli quam plurimas uxores habent: ita animus multitudine distrahitur: nulla pro socia obtinet. ¶ De regibus et populis foedere junctis, σύμμαχος. *Cic. Dom,* 20. Cyprius rex, cujus majores huic populo socii atque amici semper fuerunt. *Caes. B. C.* 3, 80. Praetor Thessaliae cum se victoriae Pompeji comitem esse mallet, quam socium Caesaris in rebus adversis. *Id. B. G.* 1, 5. *extr.* Helvetii Bojos receptos ad se socios sibi adsciscunt; et *ib.* 3, 9. *extr.* Veneti socios sibi ad id bellum Osismios, Lexobios, Nannetes arcessunt. *Ov. Am.* 3, 15, 10. Cum timuit socias anxia Roma manus, *h. e.* bellum sociale. *Id. Met.* 13, 352. Socia classis. *Tac. A.* 13, 57. Civitas Juhonum socia nobis. *Quint.* 3, 8. Sociae civitatis eversionem deflere. *Virg. A.* 2, 371. Socia arma. ¶ Translate. *Val. Fl.* 7, 625. iterum ad socias convertere Colchidos artes, *h. e.* tanquam auxiliatrices. *Id.* 3, 161. Nec pharetram, aut acres ultra Tirynthius arcus Exercet, socia sed disjicit agmina clava, *h. e.* quam semper secum habebat. *Cic. Phil.* 2, 18. Cum tamen tu, nocte socia, per tegulas demitterere. ¶ Apud Romanos, cum de auxiliis sermo est, saepe memorantur *socii, et nomen Latinum:* illi sunt quicumque in Italia populi cum R. populo societate juncti (V. *Flor.* 3, 18. et *Liv.* 22, 61. *f.*); hi oppida et populi Latium incolentes. *Sall. Jug.* 43. 44. et 47., *Cic. Amic.* 3. *f.* et *Liv.* saepe. ¶ De sociis navalibus V. NAVALIS. ¶ In gen. plur. *socium* pro *sociorum* frequenter dicitur. *Pl. Men.* 1, 2, 25., *Liv.* 32, 8. et 35, 20., *Sil.* 12, 630. etc. ¶ De his, qui pecuniam, et negotia simul curant. *Cic. Verr.* 2, 3, 20. Nego, quemquam esse, quin saepe audierit, socios istius fuisse decumanos. Socii putandi sunt, quos inter res communicata est: ego rem totam fortunasque aratorum omnes istius fuisse dico. *Ter. Heaut.* 3, 1, 9. Socium esse alicui in negotio. *Cic. Rosc. Am.* 40. Rei pecuniariae socium fallere. *Id. Quint.* 24. Socium sibi in bonis edere aliquem; et *ib.* 3. Socium sibi aliquem adjungere. *Plin.* 33, 7, 40. Hoc adulteratur minium in officinis sociorum, *h. e.* eorum, qui societate coita minium Romam advehunt. V. MINIARIUS. ¶ De garo *sociorum* V. GARUM. ¶ *Pro socio*, formula juris, qua significatur actio persequendi in judicio illum, qui socium fraudaverit. Qua de re est *titulus* 2. *lib.* 17. *Digest. Cic. Quint.* 3. *f.* Qua in re ita diligens erat, quasi ii, qui magna fide societatem gererent, arbitrium pro socio condemnari solerent. *Papin. l. c. l.* 81. Quaesitum est, an si pro socio ageret dotis, quantitatem percipere deberet. ¶ *Socii* interdum appellatio est familiaris et benevolentiae significatio. *Virg. A.* 1, 202. *Aeneas loquitur.* O socii, (neque enim ignari sumus ante-malorum) O passi graviora, etc. Adde *ib.* 2, 387.

SŎCORDĬĂ, ae, f. a *se*, h. e. sine, et *cor*, ut *Fest.* docet: unde et *secordia* scriptum est. [*Licet *Festus* verissime haec tradat, tamen jam mature altera forma in usu fuisse videtur. Consentit *Voss. Etymol.* p. 158. et *Drak.* ad *Liv.* 1, 22, 5. cf. *Schneid. Gr. L.* 1. p. 12. Ita *Kritz.* ad *Sall. Cat.* 4, 1. ubi v. — *Cort. secordia* scripsit.] *Festus:* Secordiam quidam pro ignavia posuerunt. Cato pro stultitia posuit, cum ait: Quod ostenderetis immensam timiditatem ac secordiam, causa erat, ne quid negotii publici vel privati gereretur. [*Atque est ignavia, desidia, et quae inde oritur negligentia, Gr. βλακεία, prima vocis significatio: Noster, adjectis iis: *socord.* proprie esse animi et cordis, seu sapientiae, ut *segnitia* corporis, eam secundam fecerat, exemplis laudatis istis:] *Ter. Andr.* 1, 3, 1. Nihil loci est

33 *

segnitiae, neque socordiae. Ubi *Donat.* Segnitiae ad agendum; socordiae ad considerandum. *Pl. As.* 2, 1, 6. Abs te socordiam omnem reice, et segnitiem amove. *Id. Ps.* 1, 2, 11. Somnum socordiamque ex pectore amovere. *Auct. ad Her.* 2, 23. Philosophia vitanda est: affert enim socordiam atque desidiam. Adde *Sall. Cat.* 4. *Id. ib.* 60. Scitis, socordia atque ignavia Lentuli quantam cladem attulerit. *Id. Jug.* 2. Ingenium incultu atque socordia torpescere sinunt. *Tac. A.* 2, 38. Languescet industria, intendetur socordia. *Id. Agr.* 31. Felicitas in socordiam vertit. [**Vell.* 2, 118, 1. In summam socordiam perduxere Quintilium. ℙ Hinc est, quod multis in locis ponitur pro stultitia, Gr. ἀσυνεσία, μωρία, ἄνοια.] *Liv.* 7, 35. Cum eo hoste res est, qui hesterno die delendi omnis exercitus fortuna per socordiam usus non sit. *Tac. A.* 4, 35. *f.* Socordiam eorum irridere libet, qui praesenti potentia credunt exstingui posse etiam sequentis aevi memoriam. *Id. ib.* 12, 67. Nec vis medicamenti statim intellecta, socordiane Claudii, an vinolentia. *Suet. Claud.* 3. Si quem socordiae argueret, stultiorem ajebat filio suo Claudio. [*V. *Brem.* ad h. l. *Curt.* 7, 4, 3. socordia Darii crevisse hostium famam.] ℙ Primam syllabam corripuit, non imitandus, *Prud. Apoth.* 194. Caecorum caecos loquor, atra secordia quorum Corde tenebroso verum perpendere nescit. Sic primam in *socors*, *Cath.* 1, 33. Ne somnus usque ad terminos Vitae socordis opprimat. ℙ *Diomed.* 1, 214. recenset inter ea nomina, quae carent plurali numero.

SOCORDĬTER, adv. κατεβλακευμένως, pigre, negligenter. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 4, 3. Socordius ire milites occoepere. *Liv.* 1, 22. Ab Albanis socordius res acta.

SOCORDĬUM, ii. V. ASCLEPIODOTON.

SOCORS, ordis, adj. omn. gen. a *se*, h. e. sine, et *cor*, ut in SOCORDIA dictum est: unde et *secors* scribitur. [*Primum significat] piger, remissus, ignavus: et quod inde sequitur, negligens, incuriosus, ἀργός, μεθήμων. *Sall. in or. Licin. ad pleb.* An dubium habetis, ne officere quid vobis uno animo pergentibus possit, quos languidos socordesque pertimuere? *Ter. Ad.* 4, 5, 59. Quid? credebas, dormienti haec tibi confecturos Deos? et illam sine tua opera in cubiculum iri deductum domum? Nolim ceterarum rerum te socordem eodem modo. *Tac. H.* 3, 31. Gregarius miles futuri socors, et ignobilitate tutior. ℙ [*Hinc est stolidus, vecors, stultus, stupidus, sine mente, sine consilio, Gr. ἀκάρδιος, ἄνους, ἀσύνετος, ἀβέλτερος.] *Pl. Cist.* 4, 2, 5. Si hera mea sciat, tam socordem esse, etc. Quam ne in manibus tenui atque accepi hic ante aedes cistellam? ubi ea sit, nescio. *Cic. N. D.* 1, 2. *f.* Carneades ita multa disseruit, ut excitaret homines non socordes ad veri investigandi cupiditatem. *Tac. H.* 4, 37. Ut est vulgus sine rectore praeceps, pavidum, socors; et *ib.* 3, 36. de Vitellio: Plus apud socordem animum laetitia, quam cura, valuit. *Id. A.* 13, 47. Socors ingenium ejus in contrarium trahens, callidumque et simulatorem interpretando; et *H.* 3, 50. Is Silvanus socordem bello, et dies rerum verbis terentem specie obsequii regebat. *Id. A.* 4, 39. At Sejanus nimia fortuna socors: quasi extra se positus. *Appul. Apol.* Apud socordissimos Scythas Anacharsis sapiens natus est. *Sidon. ep.* 5, 7. *f.* Tiberius callidior, Claudius socordior, Nero impurior. ℙ *Socors* prima correpta usurpavit *Prudentius.* V. SOCORDIA.

[SOCRĂ, ae, f. V. SOCERA. *F.*]

SOCRĂTES, ae, et is, m. Σωκράτης, philosophus Atheniensis, filius Sophronisci marmorarii, et Phaenaretae obstetricis, quem, teste Laertio, omnium mortalium sapientissimum, oraculi responsum judicavit; vixit paulo ante Platonem, cujus etiam praeceptor fuit. A *Quint.* 1, 10. appellatur omnium philosophorum fons; a *Cic. Fin.* 2, 1. philosophiae parens. Primus enim, ut *Id.* ait *Tusc.* 5, 4., philosophiam devocavit e coelo, et in urbibus collocavit, et in domos etiam introduxit, et coegit de vita et moribus, rebusque bonis et malis quaerere, *h. e.* philosophiae moralis inventor, et institutor fuit. Zeno tamen Epicureus, ut est ap. *Cic. N. D.* 1, 34., *Lactant.* 3, 20. *f.* et *Minuc. Octav.* 38. scurram Atticum appellavit. Cum ad provectam aetatem pervenisset, accusatus, tanquam communes Deos contemneret, et novos introduceret, cum se daemonem familiarem habere dixisset, cujus consilio in rebus gerendis uteretur, capitis damnatus est: itaque in carcere sumpta cicuta interiit. Plebs secundum ejus mortem facti poenitens, accusatores exsilio multavit, eique statuam aeneam dedicavit. Plura de eo *Plato*, *Cic.* in *Acad.*, *de Fin.* et *Tusc.* et *Val. Max.* 3, 4. *n.* 1. *extr.* [*Cf. *Schütz. cl. Cic. ind. geogr. et hist.* s. h. v.] ℙ In plur. num. *Socratae* scribitur. *Gell.* 14, 1. *med.* Socratae simul et Antisthenae, et Platones multi, genere, forma, ingenio, moribus, vita omni et morte pari. ℙ Fuit etiam hoc nomine quidam pictor. *Plin.* 35, 11, 40. *n.* 31. Alius sculptor. *Id.* 36, 5, 4, 10.

SOCRĂTICUS, a, um, adj. ad Socratem pertinens, Σωκρατικός. *Cic. Off.* 1, 1. et 29. Philosophi Socratici. *Hor. A. P.* 310. Rem tibi Socraticae poterunt ostendere chartae. *Id. Od.* 3, 21, 9. Non ille, quamquam Socraticis madet Sermonibus, te (*amphoram*) negliget horridus, *h. e.* callet omnia praecepta moralis philosophiae. *Id. ib.* 1, 29, 14. Libros Panaetl, Socraticam et domum, *h. e.* scripta philosophorum, qui a Socrate fluxerunt. *Ov. Ib.* 496. Ut qui Socraticum de nece legit opus, *h. e.* scripta Platonis, in quibus Socrates inducitur de animae immortalitate disserens. *Pers.* 5, 36. teneros tu suscipis annos Socratico, Cornute, sinu, *h. e.* pectore pleno moralis philosophiae. [*Juven.* 2, 10. Inter Socraticos notissima fossa cinaedos, *h. e.* puer pathicus famosus, qualis Socrati fuisse Alcibiades perhibetur. Alii perperam leg. *Sotadicos.* V. *Cic. Fat.* 5. et *Quint.* 4, 4. Hinc *Firm. Math.* 7, 14. *f.* Ut cum cinaedis impura libidinis cupiditate jungantur, sintque Socratici paedicones. *F.* [**Cort.* ad *Lucan.* 1, 106. scrib. censet *Socratius*, non *Socraticus.*]

SOCRŬĀLIS, e, adj. ad socrum pertinens. *Sidon. ep.* 7, 2. *med.* et 6, 2. Socrualis munificentia. *Id. ib.* 8, 9. hereditas.

SOCRUS, us, f. viri mei mater: cui *nurus* respondet: est ab ἑκυρὰ per metathesin. *Socrus magna* est mariti mei avia, cui *pronurus* respondet: *socrus major* est mariti mei proavia. V. *Modest. Dig.* 38, 10, 4. §. 6. *Ov. Fast.* 2, 626. Quae premit invisam socrus iniqua nurum. Adde *Cic. Cluent.* 2. ℙ *Socrus* est etiam uxoris meae mater, πενθερά, cui *gener* respondet. *Socrus magna*, quae et prosocrus est, cui *progener* respondet. *Socrus major* est uxoris meae proavia. V. *Modest. l. c. Juven.* 6, 230. Desperanda tibi salva concordia socru. Adde *Cic. Verr.* 2, 2, 8. *f.* ℙ Etiam sine addito, socrus appellatione avia quoque uxoris vel mariti continetur. V. SOCER. ℙ Olim *socrus* masc. gen. pro *socer* usurparunt: dicebant enim *socerus*, et per sync. *socrus.* *Prisc.* 6, 698. Socer, soceri, cujus femininum cum secundum analogiam haec socera esse deberet, haec socrus in usu est. Vetustissimi tamen communiter *hic et haec socrus* proferebant. Accius in Atreo: Simul et Pisaea praemia erepta a socru possedit suo.

*SOCUNDA, oppidum Hircaniae. *Ammian.* 23, 6. *Vales.* p. 378. (al. 25.) *B. A.*

[SODĀLĬA, ae, f. idem ac sodalis. *Inscr.* ap. *Grut.* 1134, 2. Munatiae Pietati C. Julius Zenon sodaliae bene merenti. *F.*]

SODĀLIS, [*e, adj. ad sodales, sodalitium pertinens, convivium amans, *gesellschaftlich*, *kameradschaftlich.* *Ov. R. Am.* 586. Quae relevet luctus, turba sodalis abest. ℙ Hinc *sodalis*, *is*, m. et f. substantive dicitur] is, quocum versari animi causa solemus: qui rerum leviorum laetiorumque particeps est, ut convivii, studiorum, venationis, atque exercitationum ludicrarum, socius, amicus, σύσσιτος, ἑταῖρος. *Festus:* Sodales quidam dictos putant, quod una sederent essentque: alii, quod ex suo dapibus vesci soliti sint: alii quod inter se invicem suaderent quod utile esset. [*Fortasse a *sodes*, i. e. amicus. Ita *Lünem.* in *Lex. Lat.*] *Pl. Most.* 5, 2, 32. Sodalem me esse scis gnato tuo. *Id. Cas.* 3, 3, 18. Hic sodalis tuus, amicus optimus. *Lent.* ad *Cic. Fam.* 12, 14. *f.* Qui sodalis et familiarissimus Dolabellae eram. *Ter. Ad.* 4, 5, 74. Si frater, aut sodalis esset, qui magis morem gereret? *Mart.* 12, 34. Nulli te facias nimis sodalem. Gaudebis minus, et minus dolebis. *Cic. Sen.* 13. *med.* Primum habui semper sodales: sodalitates autem, me quaestore, constitutae sunt. Epulabar igitur cum sodalibus omnino modice. *Ov. Pont.* 2, 4, 35. Constantique fide veterem tutare sodalem. *Plin. ep.* 2, 13. Cum hoc seria, cum hoc jocos miscui: quid enim illo aut fidelius amico, aut sodale jucundius? *Id. ep.* 7, 4. Elegos celeriter explicui: deinde in Urbem reversus sodalibus legi: probaverunt. Adde *ep.* 8, 21. [**Curt.* 10, 4, 17. ad quod rex quoque cum sodalibus vocatus venit, i. e. aulicis. Simili notione positum videtur ap. *Plin. Pan.* 81, 4. nunc cum valentissimo quoque sodalium certat frangere fluctus: ubi v. intpp.] ℙ Interdum male sonat, et eos significat, qui apud Italos *compagnoni*, compotores, congerrones: qui aliquando coire solebant ad corrumpendas tribus in comitiis, ad conjurationes in patriam, ut in bello Catilinario, etc. Unde hujusmodi sodalitia legibus vetabantur. *Cic. Planc.* 19. Ego Plancium, Laterensis, et ipsum gratiosum esse dico, et habuisse in petitione multos cupidos sui, gratiosos: quos tu si sodales vocas, officiosam amicitiam nomine inquinas criminoso. *Id. Verr.* 2, 1, 36. Nam ille quoque sodalis istius erat in hoc morbo cupiditate. *Pl. Pers.* 4, 4, 12. Tu in illis es decem sodalibus: te in exsilium ire hinc oportet. ℙ Translate, de rebus, quae simul esse solent. *Hor. Od.* 3, 18, 6. Larga nec desunt Veneris sodali Vina craterae. *Id. ib.* 1, 25, 19. Aridas frondes hiemis sodali Dedicet Euro. ℙ Praeterea sodales sunt, inquit *Cajus Dig.* 47, 22, 4., qui ejusdem collegii sunt, quam Graeci ἑταιρίαν vocant. Hinc sodales Titiales, Augustales, Antoniniani, Alexandriani, Marciani, Helviani, etc. *h. e.* sacerdotes a nominibus imperatorum, quorum, post ἀποθέωσιν memoriam sacris, colebant, appellati. V. suis locis. *Inscr.* ap. *Grut.* 442, 6. Sodales A. Novio A. L. Pleconti seviro Augustali; et 479,
C. Valerio C. F. Pap. Mariano sodali sacror. Tus
lanor. etc. et 63, 1. Silvano sacrum Sodal. ejus
Larum donum posuit Ti. Claudius Aug. Lib. Fo
natus, etc. ℙ Etiam artificum corpora sodales
bent. *Inscr.* ap. *Grut.* 648, 2. Pectinarii lanarii
dales posuere. ℙ Vult *Charis.* 1, 115., si de
mine dicatur, in sexto casu in *e* desinere; in *i*
de re.

SŎDĀLĬTAS, atis, f. ἑταιρία, συσσιτία, co
ctus, consuetudo, familiaritas sodalium una
viventium. *Cic. Verr.* 2, 1, 37. *med.* Ab aliquo
ficia tutelae, sodalitatis, familiaritatisque flagit
Tac. A. 15, 68. Neronis odium adversus Vesti
ex intima sodalitate coeperat, dum hic ignav
principis penitus cognitam despicit, ille feroc
amici metuit. *Gell.* 20, 4. Adolescentem a so
tatibus convictuque scenicorum abducere. ℙ I
coetus ipse hominum animi causa convenientium
convivia inter se celebrantium, laetisque ser
nibus ac lusibus laetas horas agentium. Narrat
to ap. *Cic. Sen.* 13. hujusmodi sodalitates se q
store primum institui coepisse, sacris Idaeis Ma
Matris acceptis, inter honestos et graves homi
quae paulatim, ut fit, in malum degeneravere,
per occasionem sodalitatis illicitae coitiones ex
re, et prava consilia vel in rempublicam, vel in
vatos agitari coepta sunt: corruptiones judicio
emptiones suffragiorum largitionibus per amb
factis, conspirationes in patriam, molitiones r
novarum. *Cic. Q. Fr.* 2, 3. *med.* Senatusconsu
factum est, ut sodalitates decuriatique discede
lexque de iis ferretur, ut qui non discessissent
poena, quae est de vi, tenerentur. V. v. prae
SODALITIUM. ℙ Rerum sacrarum causa.
Coel. 11. Neque vero illud me commovet, quod
in Lupercis sodalem esse Coelium dixit. Fera
dam sodalitas, et plane pastoricia atque agrestis
manorum Lupercorum; quorum coitio illa silve
ante est instituta, quam humanitas atque leges.

SŎDĀLĬTĬĀRĬUS et Sodaliciarius, a, um,
qui sodales amat, colit, eorumque sodalitate l
ter utitur. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 329. *n.* 481. et
Inscr. Etr. T. 3. p. 99. Sodaliciarius bonus.
ap. *Grut.* 602, 5. et *Gor. l. c.* T. 1. p. 268. Sc
ciaria consilii boni. *Not. Tir.* p. 59. Sodalis,
litas, sodalicium, sodaliciarius. [*Emendavit
locum *F.*]

SŎDĀLĬTĬUM et Sodalicium, ii, n. συσσι
ἑταιρία, coitio et consuetudo sodalium, amicitia
dalitas. *Catull.* 100, 4. Fraternum vere dulce
litium. *Val. Max.* 4, 7. *n.* 1. *extr.* Rogavit,
in societatem amicitiae, tertium sodalitii gradu
tima culturum benevolentia, reciperent. ℙ De
tu hominum rerum sacrarum causa. *Inscr.* ap
Lama, *Iscriz. di Parma* p. 35. Sodalicio C
Hercul. L. Domitius Secundio ob Hon. Patroc.
ded. *h. e.* honorem patrocinii signum hoc dedit
[De coena, quae a sodalibus celebratur. *Au*
Her. 4, 51. Venit in aedes quasdam, in quibu
dalitium erat eodem die futurum. Perspicit a
tum, visit triclinium stratum, etc. *F.*]
coitione, et conspiratione factiosa. *Plin.* 36
24. *n.* 8. Unde illi Marianis sodalitiis rapinarun
vincialium sinus? *Mart. Dig.* 47, 2, 1. Ma
principalibus praecipitur praesidibus provinci
ne patiantur esse sodalitia. Ap. *Plin. ep.* 10,
Trajan. ad *Plin. ib. ep.* 43. *hetaeria* appellatu
Praesertim vero de coitione, quae fiebat ad en
largitione suffragia: quod ultimis reipublicae
poribus factitatum est, ut tribus decuriare, et
scribere per ambitum auderent, qui candidat
piam impense favebant, distributaque pecunia
rent quodammodo ad dandum suffragium. *Cic.*
15. Nomine legis Liciniae, quae est de soda
omnes ambitus leges complexus es.

SŎDĀLĬTĬUS, et Sodalicius, a, um, adj.
κὸς, ad sodales, et sodalitum pertinens. *Ov.*
4, 10, 46. Jure sodalitio, qui mihi junctus
Alii leg. *sodalitii.* *Just.* 20, 4. *f.* Tercenti ex
nibus sodalitii juris sacramento quodam nexi.
leg. *sodalitii jure.* *Mart. Dig.* 47, 22, 1. P
pitur praesidibus provinciarum, ne patiantu
collegia sodalitia, neve milites collegia in
habeant. Ita *Torrent.*, *Gothofr.* et *Cujac.*
7, 30. Alii *collegia* omittunt priore loco. *An*
15, 9. *f.* Druidae sodaliciis adstricti consortii

SŎDES, amabo, quaeso, oro: verbum fa
conflatum ex *si*, et *audes*, [*antiq. pro *aud*
Lindem. ad *Pl. Capt.* 1, 2, 1.] ut *Cic. Or.* 4
stus, et *Non.* 2, 834. docent, ut *sis* si vis,
in loco, *sultis* si vultis, *scilicet* scias licet.
autem vim blande rogandi et hortandi. *Cic.*
3. *f.* Tartessium istum tuum mihi exeunti jub
des, nummos curare. *Ter. Andr.* 1, 1, 57.
tabam: heus puer, dic sodes, quis heri Chry
habuit? Ubi *Donat.* *Dic* imperativum est: ide
peravit injuriam blandimento. *Sodes* est, si
ut *sis*, si vis: nam delirat, qui σῶος ζῇς inter
tur sodes. *Juven.* 6, 279. Dic aliquem, sodes
Quintiliane, colorem *Ter. Heaut.* 3, 1, 50
cens: asperum, pater, hoc (*vinum*) est: ali
nius, sodes, vide; et 3, 3, 19. Tace, sodes.

1, 7, 15. vescere, sodes. *Id. A. P.* 438. Quinsi quid recitares, corrige, sodes, Hoc, ajebat, ic. *Pers.* 3, 89. inspice, sodes. *Catull.* 103, 1. sodes, mihi redde decem sestertia, Silo, etc. *Hec.* 5, 4, 1. Vide, mi Parmeno, etiam, sout mihi haec certa et clara attuleris; et 5, 1, scin' quid volo potius, sodes, facias? et *Heaut.* 16. *Sy.* At scin' quid, sodes? *Bacch.* quid? Transeundum nunc tibi ad Menedemum est, *h.* isne, quid volo, sodes, facias? *Hor. Sat.* 1, 9, ubius sum, quid faciam, inquit, Tene relin, an rem. Me, sodes: non faciam, ille. *Ap-Met.* 1. Sed jam cedo tu, sodes, qui occoepefabulam remetire. ℙ *Sodes*, amice. *Sidon.* 23, 233. O sodes, quoties tibi loquenti Byna sophos dedere regna. [*Hinc sunt, qui *sodes* proprie esse substantiv., i. q. *amicus*, com cum *sodalis*.] ℙ Integrum *si audes* habet *rin.* 2, 1, 17. Da mihi hoc, mel meum, si me, si audes. Ita enim MSS. et Edd. primae, te-*aubm.* Alium loc. ex *eodem fragm. Vidular.* af-*Prisc.* 13, 960. et *vet. Schol. Pers.* ad 3, 89. mihi, si audes, quis ea est, quam vis ducere m? Simile est illud *ejusd. Pl. Aul.* 2, 1, 48. mihi, quaeso, quis ea est, quam vis ducere m?

DII, orum, populi Asiae, in Iberia. *Plin.* 6, *A.*

DĪNUS, i, m. fluvius Gedrosiae seu Capissegionis navigabilis, qui in Cophem recipitur. 6, 23. *B. A.*

DŎMĂ, ae, f. et Sodomum, i, n. et Sodoma, n. et Sodomi, orum, m. plur. Σοδομὰ, urbs tinae, ad lacum Asphaltitem, quondam maxie coelo cum aliis tacta, et a lacu absorpta, adhuc vestigia apparent. Hic poma proveaspectu quidem pulcherrima, sed levi tactu exhalant, fuliginem favillaceam intrinsecus entia. *Solin.* 35. de Judaea: Duo oppida, unum um, alterum Gomorrhum. *Sever. Sulpic. Hist.* 1, 6. Sodoma divinis ignibus conflagravit. *Apol.* 40. Sodoma, et Gomorrha igneus imussit. *Sedul.* 1, 105. Loth Sodomae fugiente dum respicit uxor. *Tert. carm. de Sodom.* Nusquam sunt Sodomi, nusquam illorum iment Moenia; [et 163. Hae Sodomum et Gosignatae in saecula poenae Gentibus injustis. *um* et *Gomorum* sunt gen. plur. pro *Sodomo-Gomororum. F.*]

ŎMĪTAE, arum, m. plur. Σοδομῖται, incoomorum. *Prud. Apoth.* 384. A Domino Doflammas pluit in Sodomitas. ℙ Adjective. *περὶ στεφ.* 5, 195. Sodomita nec latet cinis perennis funeris. *Id. Psych.* 42. Quam (*pudi-* patrias succincta faces Sodomita libido Agr. Hic rectum esset *Sodomitis, itidis, Σοδο-δος*, nam *Sodomita, Σοδομίτης, ου*, mascusitio est.

ŎMĪTĬCUS, a, um, adj. ad Sodomitas per-*Hieron.* in *Ezech.* 5, 16, 49. Rerum omnium ntia, otium, et deliciae peccatum Sodomitit.

GDĬĀNI, orum, m. plur. populi incolentes m Sogdianam in Asia, ultra lacum Maeotim, urbs primaria nunc *Bucharest. Plin.* 6, 16, *rt.* 7, 4. et *Mela* 3, 5. *F.*]

IONTĬI, orum, populi Alpini, de quibus, 20. *B. A.*

, solis, m. ἥλιος, planetarum princeps, qui suo diem efficit, occasu noctem. *Varr. L.* 0. *med.* Sol, vel quod ita Sabini, vel quod a lucet, ut ex eo dies sit. *Cic. N. D.* 2, 27. l dictus sit, vel quia solus ex omnibus sideritantus, vel quia cum est exortus, obscuratis s solus apparet. *Id. Or.* 3, 45. *f.* Sol ut cirtur, ut accedat ad brumale signum, et inde ascendat in diversam partem. *Id. N. D.* 2, , qui astrorum obtinet principatum, ita mout cum terras larga luce compleverit, easdo his, modo illis partibus opacet: ipsa enim terrae soli officiens noctem efficit, etc. *Id.* *Scip.* 4. Mediam fere regionem sol obtinet, princeps et moderator luminum reliquorum, undi et temperator, tanta magnitudine, ut sua luce illustret et compleat. *Id. Tusc.* 1, omnium temporum moderator et dux. (V. 6, 4. in laudes solis effusum: item *Macr.* *cip.* 1, 10. et 20.) *Id. Acad.* 4, 26. (et *ib.* Solem plusquam duodeviginti partibus majoe, quam terram; et *ib.* Sol, qui tanta incifertur, ut celeritas ejus quanta sit, ne coidem possit, tamen nobis stare videtur. *Id.* 8. Asoti, qui solem, ut ajunt, nec occidenuam viderunt, nec orientem. *Id. fragm.* ap. *at.* 6, 4. Sol paululum a meridie jam devetur. *Plin.* 8, 50, 76. Sol declivis in occa-*r. Sat.* 1, 4, 29. Hic mutat merces surgenad eum, quo Vespertina tepet regio. *Ju-* 132. officium cras Primo sole mihi perain valle Quirini; et *Virg. G.* 1, 288. sole ras irrorat Eous. *Sen. Herc. Oet.* 487. de Non ille primos accipit soles locus, Non ille *rop.* 3, 8, 2. sole rubente. *Ov. Met.* 15, *n. IV.*

30. Candidus Oceano nitidum caput extulerat sol. *Stat. Th.* 5, 85. Sol operum medius summo librabat Olympo Lucentes, ceu staret, equos. *Phaedr.* 3, 19. Sole medio; et *Hor. Ep.* 1, 5, 3. supremo; et *Cic. Or.* 3, 55. Sol praecipitans. *Ov. Met.* 1, 63. occiduus; et *ib.* 338. et *Claud. B. Gild.* 48. uterque, *h. e.* oriens, et occidens. *Ov. Trist.* 3, 5, 55. nitidus. *Id. Met.* 7, 663. et *Virg. G.* 1, 232. aureus; et *ib.* 92. rapidus. *Val. Fl.* 4, 92. auricomus. *Lucan.* 2, 482. coruscus. *Hor. Sat.* 2, 4, 23. gravis. *Id Ep.* 1, 10, 17. acutus. *Claud. Laud. Stil.* 2, 60. igneus. *Virg. Ecl.* 2, 13. Sole sub ardenti resonant arbusta cicadis. *Just.* 44, 1. Africa violento sole torretur. *Cic. Or.* 2, 14. Ambulare in sole; et *Plin.* 35, 17, 57. In sole curatio haec fiat; et 37, 9, 52. In sole aperto projectus. *Id.* 21, 17, 68. Proferre aliquid in solem. *Ter. Ad.* 4, 2, 46. Lectulos in sole ilignis pedibus faciundos dedit, *h. e.* quibus in sole coenaturi accumbant. *Cic. Brut.* 9. Procedere in solem et pulverem, *h. e.* in adspectum, in publicum. *Virg. G.* 3, 439. (et *A.* 2, 475.) serpens Lubrica convolvit sublato pectore terga Arduus ad solem. *Colum.* 12, 14. Mala ponere in sole, donec arescant. *Plin.* 14, 8, 10. Uvae decerptae siccantur sole acri. ℙ Metonymice, radii, lux, et calor solis. *Mart.* 8, 14. Hibernis objecta notis specularia puros Admittunt soles, et sine faece diem. *Prop.* 4, 9, 46. Libyco sole perusta coma. *Hor. Ep.* 16, 13. Quaeque carent ventis et solibus ossa Quirini. (Adde *Val. Fl.* 2, 287.) *Ov. Trist.* 5, 8, 31. Si numeres anno soles et nubila toto, Invenies nitidum saepius isse diem, *h. e.* dies serenos, et nubilos. ℙ Item dies. *Virg. A.* 3, 203. Tres adeo incertos caeca caligine soles Erramus pelago, totidem sine sidere noctes. *Sil.* 3, 554. Bis senos soles, totidem per vulnera saeva Emensi noctes. [*Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 295, 1. Filius hic situs est Julii Bassi Bassianus annos qui vixit X. et XIIII. soles. ℙ *Dies solis* est dies Dominicus, *la Domenica* apud Italos. *Inscr.* ap. *Oderic. Dissert.* p. 357. IIII. Kal. Jan. die solis. Alia ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 508. Imp. Caes. Fl. Val. Constantinus Felix Maximus nundinas die solis perpeti anno constituit, *h. e.* die dominico per totum annum. V. DOMINICUS *F.*] ℙ Item annus, quia videtur quotannis Martio quodammodo renovari. *Nemes. Cyn.* 120. de canib. bis vicinus plenum jam mensibus acrem In Venerem permitte marem: sit femina, binos Quae tulerit soles. ℙ Item locus soli expositus, et apricatio. *Cic. Att.* 7, 11. Unam mehercule tecum apricationem in illo Lucretino tuo sole malim, quam omnia istiusmodi regna. *Id. ib.* 12, 6. Pro isto asso sole, quo tu abusus es in nostro pratulo, a te nitidum solem unctumque repetemus. V. ASSUS. ℙ De pareliis. *Sen. Q. N.* 1, 11. Quid eas vocem? imagines solis? Historici soles vocant, et binos ternosque apparuisse, memoriae tradunt. ℙ Translate res eximia atque unica. *Cic. N. D.* 2, 5. Quo anno P. Africanus, sol alter, exstinctus est. *Id. Am.* 13. Solem e mundo tollere videntur, qui amicitiam e vita tollunt. *Id. Att.* 9, 10. *med.* de afflicta Pompeji fortuna: Sol, ut est in tua quadam epistola, excidisse mihi e mundo videtur. ℙ [*Translatae significationis sunt etiam ista: *Id. Brut.* 9. Processerat in solem et pulverem, non ut e militari tabernaculo, sed ut e Theophrasti umbraculis: ubi *Ernest.* in *cl. Cic.* s. h. v. haec notat: *Sol*, quum umbrae opponitur significat in re militari pugnas, proelia vera, quae opponuntur exercitationibus militaribus; in oratoria autem orationes in foro aut concionibus, quae opponuntur declamationibus. Porro *Id. ib.* laudat *Mur.* 14. cedat umbra soli, i. e. jurisprudentia rei militari.] ℙ *Sole ipso est clarius*, proverb. de re aperta et manifesta. *Arnob.* 1, 28. Simile est illud *Lactant.* 7, 1. *med.* Nec si solem quidem ipsum gestemus in manibus, fidem commodabunt ei doctrinae. ℙ *Nondum omnium dierum sol occidit*, aliud proverb. ap. *Liv.* 39, 26. nondum omnium rerum finis adest: [*Es ist noch nicht aller Tage Abend.*] ℙ *Corporibus nihil est utilius sale et sole*, aliud ap. *Plin.* 31, 9, 45. *med.* ℙ In fabulis est Apollo et Phoebus, Deus lucis, vitae, medicinae, sagittandi, et Musarum praeses. V. APOLLO. Fingunt poetae curru vehi, quem equi trahant duo Xanthus et Aethon, quos nominat *Mart.* 8, 21.; vel quatuor, ut est ap. *Ov. Met.* 2, 153. Eum currum describit *Id. ib.* 107., et solis jam jam mane ascensuri apparatum *ib.* 118. et *Val. Fl.* 4, 90., vespere descendentis *Stat. Th.* 3, 407. Regiam quoque solis domum descriptam habes ab *eod. Ov.* initio ejusd. libri. ℙ Quamvis autem *Apollo* ad fabulas referatur, *Sol* ad naturam, hoc tamen saepe nomine pro illo utimur. *Cic. N. D.* 3, 19. Circe et Pasiphae e Perseide Oceani filia natae, patre Sole. *Val. Fl.* 1, 503. Sed non et Scythici genitor discrimine nati Intrepidus, tales fundit Sol pectore voces. ℙ *Solis gemma* ap. *Plin.* 37, 10, 67. vocatur, quae candida est, et ad speciem sideris in orbem fulgentes spargit radios. Eadem habent *Solin.* 37. et *Isid. Or.* 16, 10. ℙ *Solis promontorium* appellatur mons in Mauritania ap. *Plin.* 5, 1, 1. *Solis fons* fuit in Africa in medio nemore Jovis Ammonis ap. *Curt.* 4, 7. *med.* et *Mel.* 1, 8. *Solis insula* in Carmania ap. *Plin.* 6, 23, 26. Alia etiam inter Indiam et Taprobanen ap. *eund. ib.* 22, 24. *Solis urbs* est ipsa urbs Heliopolis ap. *Mel.* 3, 8. et *Plin.* 36, 3, 14., quae *Solis oppidum* appellatur ab *eod.* 5, 9, 11. *Solis ostia* sunt in India ap. *Mel.* 3, 7. [Ultima emendavit *F.*]

SŌLĀGO, iginis, f. herba eadem ac heliotropium. Duplex est, major, et minor. De utraque *Appul. Herb.* 49. et 63.

SŌLĀMEN, inis, n. παρηγόρημα, παραμύθιον, solatium. Vox fere poetica. *Lucan.* 7, 180. sed mentibus unum Hoc solamen erat, quod, etc. *Virg. A.* 10, 858. equum duci jubet: hoc decus illi, Hoc solamen erat; et *ib.* 493. Quisquis honos tumuli, quidquid solamen humandi est, Largior. *Id. ib.* 3, 661. ea sola voluptas, Solamenque mali. *Sabin.* 1, 4. Solamen longis illa fuere malis. *Val. Fl.* 3, 319. tenui luctum solamine fallens; et 4, 443. hoc animam solamine mulcens. *Sen. Med.* 539. Solamen petere. *Id. Herc. Oet.* 1090. cantibus quaerere. ℙ [*Solamen* videtur etiam significare annonaria subsidia. *Inscr.* ap. *Don. cl.* 5. *n.* 50. et *Mur.* 1099, 6. Praef. annonae ad . . . . . Hispanum recensendum, item solamina transferenda, item vecturas naviculariis exsolvendas. *F.*] ℙ Quidam tribuunt et *Cic. Am.* 27. *f.* Magnum tamen afferret mihi aetas ipsa solamen. Sed plerique omn. leg. *solatium.*

[SŌLĀMENTUM, i, n. idem ac solamen. *Paul. Nol. carm.* 18, 343. Pervigili tamen haec dat solamenta dolori. Adde *Not. Tir.* p. 63. *F.*]

[*SOLANĔUS, a, um, adj. *Theod. Prisc.* 1, 16. Lacerta solanea. *Bail.*]

*SOLANĬDAE insulae in Asia fuerunt, Gedrosiae adjacentes. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

SOLĀNUM, i, n. στρύχνος, et στρύχνον: herba eadem quae trychnos. *Plin.* 27, 13, 108. et *Cels.* 2, 33. V. TRYCHNOS.

SOLĀNUS, a, um, adj. ἀπηλιώτης, et Attice ἀφηλιώτης, qui a sole est: ita vocatur ventus flans ab oriente aequinoctiali, contra Zephyrum, ap. *Vitr.* 1, 6. *med.* et in *Inscr.* ap *Marin. Iscriz. Alb.* p. 177. Item ventus *subsolanus* dicitur a *Plin.* 2, 47, 46., *Sen. Q. N.* 5, 16., *Veg. Mil.* 5, 8., *Isid. Or.* 13, 11. et in *Vet. Epigr.* in *Anth. Lat.* T. 2. p. 387. *Burm.* [*Multis hunc l. emendavit *F.*]

SŌLĀRIS, e, adj. ἡλιακός, ad solem pertinens, ut Solare lumen, *Ov. Trist.* 5, 9, 37. Solaris arcus, *Sen. Q. N.* 1, 10. circulus, *Plin.* 2, 23, 21. Piceae pars solaris, *h. e.* quae ad solem obversa est, *Id.* 16, 12, 23. Solaris herba, *Cels.* 5, 27. *n.* 5. h. e. heliotropium, quia se cum sole circumagit.

SŌLĀRĬUM, ii, n. et Solarium horologium, ὡρολόγιον ἡλιακὸν, instrumentum, quo horae diei in lineis cognoscuntur ad solem, gnomone umbram faciente. Unde *Pers.* 3, 4. quinta dum linea tangitur umbra. *Plin.* 7, 60, 60. Princeps Romanis solarium horologium statuisse, ante undecim annos, quam cum Pyrrho bellatum est, ad aedem Quirini, L. Papirius Cursor, a Fabio Vestale proditur. M. Varro primum statutum in publico, secundum Rostra in columna, tradit, bello Punico primo, a M. Valerio Messala consule, etc. *Varr. L. L.* 5, 2. Meridies ab eo, quod medius dies. *D* antiqui, non *R*, in hoc loco dicebant, ut Praeneste incisum in solario vidi, quod Cornelius in basilica Aemilia et Fulvia inumbravit. *Plaut. fragm.* ap. *Gell.* 3, 3. Ut illum Dii perdant, primus qui horas repperit, Quique adeo primus statuit hic solarium. ℙ Etiam quod postea ex aqua horarium factum est a P. Cornelio Nasica censore, *solarium* dictum est, non mutata appellatione, teste *Censorino de die nat.* 23. *f.* Hinc *Cic. N. D.* 2, 34. *med.* Cum solarium vel descriptum, aut ex aqua contemplere, intelligis, declarari horas arte, non casu. ℙ *Ad solarium* dictus videtur fuisse Romae ipse locus sub Rostris, in foro, ubi solarium horologium depictum erat, quo homines conveniebant negotiorum, aut otii causa. *Cic. Quint.* 18. *med.* Vixit enim semper inculte atque horride: non ad solarium, non in campo, non in conviviis versatus est. *Auct. ad Her.* 4, 10. Ita petulans es atque acer, ut ne ad solarium quidem idoneus, sed pone scenam, et in ejusmodi locis exercitatus sis. [*V. *Schütz. cl. Cic.* s. h. v.] ℙ Est etiam *solarium* locus editus supra domum, lithostroto pavimento tectus, soli expositus, ad apricandum idoneus, quo nunc quoque utuntur Neapolitani, ita appellatum, quod soli pateat, ut *Isid. Or.* 15, 3. ait: ἡλιαστήριον. Deinde cum ex tegulis et imbricibus tecta in usu esse coeperint, solarii nomen permansit loco, qui tecto contegebatur, fuitque extrema domus contignatio tecto supposita. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 724. *n.* 443. Donum dedit collegio Aesculapii et Hygiae locum aediculae cum pergula, et solarium tectum junctum, in quo populus collegii supra scripti epuletur, *h. e.* coenaculum. *Pl. Mil.* 2, 4, 25. Neque solarium est apud nos, neque hortus ullus, neque fenestra, nisi clatrata. Adde 2, 3, 69. *Macr. Sat.* 2, 4. de jocis Augusti: Cum de Tyriae purpurae, quam emi jusserat, obscuritate quaereretur, dicente venditore, Erige altius, et suspice; his usus est salibus: Quid? ego, ut me populus R. dicat bene cultum, in solario ambulaturus sum? *Suet. Ner.* 16. Formam aedificiorum Urbis novam excogitavit, et ut ante insulas ac domos porticus essent, de quarum solariis incen-

dia arcerentur. [*Cf. *Tac. A.* 15, 43. Adde *Suet. Claud.* 10. prorepsit ad solarium proximum, i. e. heliocaminum: ubi male *Burm.* c. al. *scalarium.* V. *Ernest. Excurs.* ad h. l. et *Lips.* ad *Tac. A.* 13, 5.] *Pall.* 6, 11. Nunc circa extremum mensem pavimenta in solariis fiunt. Adde *Ulp. Dig.* 8, 2, 17. V. DOMA et SUBDIVAL. ¶ Etiam in sepulcris aliquando solaria fuisse, colligimus ex *Inscr.* una ap. *Fabr.* p. 102. *n.* 238. et altera ap. *Don. cl.* 12. *n.* 4.

SŎLĀRĬUM, ii, n. vectigal, quod pro solo penditur: a *sŏlum*, quod terram notat. *Ulp. Dig.* 43, 8, 2. *med.* Si tamen obstet aedificium id publico usui, utique is, qui operibus publicis procurat, debebit id deponere, aut, si non obstet, solarium ei imponere. Sic enim vectigal hoc appellatur ex eo, quod pro solo pendatur. *Paul. ib.* 30, 1, 39. *med.* Heres cogitur legati praedii solvere praeteritum vectigal, vel tributum, vel solarium, vel cloacarium, vel pro aquae forma. [*Inscr.* ap. *Fea Framm. di Fast. cons.* p. 77. Permissum sit ei aedificare a solo juris sui pecunia sua praestaturus (sic pro *praestaturo*) solarium, sicut ceteri; et *mox:* Igitur aream adsignari ei jubeatis praestaturo, secundum exemplum ceterorum, solarium. V. SOLATIUM. *F.*]

SŎLĀTĬŎLUM, i, n. exiguum solatium, ut Solatiolum doloris, *Catull.* 2, 6.

*SOLATĬOR, aris, dep. 1. *Sarisb.* in *Metal.* 2, 10. *B. A.*

SŎLĀTĬUM, ii, n. παραμυθία, levamen doloris, aegritudinis, calamitatis, solamen, consolatio, fomentum. *Cic. Verr.* 2, 4, 60. Ut illi haberent haec oblectamenta et solatia servitutis. *Id. Tusc.* 2, 24. *extr.* Haec sunt solatia, haec fomenta summorum dolorum. *Id. Arch.* 7. *f.* Haec studia rebus adversis perfugium ac solatium praebent. *Id. Prov. cons.* 7. Sed fruatur sane hoc solatio. *Id. Fam.* 11, 26. Maximo meo dolore hoc solatio utor, quod, etc. *Id. ib.* 7, 3. *med.* Vacare culpa magnum est solatium. *Id. Am.* 3. Non egeo medicina: me ipse consolor, et maxime illo solatio, quod, etc. *Caes. B. C.* 1, 22. *f.* Hoc est mihi solatio. *Plin. Pan.* 13. Solatium fessis, aegris opem ferre. *Cic. Am.* 27. *f.* Aetas ipsa magnum affert mihi solatium. *Id. Brut.* 3. Et praesentem me cura levatis, et absenti magna solatia dedistis. *Id. Phil.* 9, 5. *extr.* Cujus luctus nullo solatio levari potest. *Ov. Met* 11, 329. (et *Pont.* 4, 11, 17.) Dicere solatia cuipiam; et *ib.* 9, 653. adhibere menti; et *Trist.* 4, 10, 117. praebere. *Id. Rem. Am.* 241. centum solatia curae Et rus, et comites, et via longa dabunt. ¶ De consolatione, quam ultio injuriae affert. *Cic. Verr.* 2, 5, 49. Ex tua calamitate cineri atque ossibus filii sui solatium vult aliquod reportare. *Ov. Met.* 7, 482. Arma juves oro pro gnato sumpta, piaeque Pars sis militiae: tumulo solatia posco. *Tac. A.* 3, 12. Sin facinus vindicandum detegitur, vos vero nos parentes justis solatiis afficite. *Lucan.* 2, 91. solatia fati Carthago, Mariusque tulit: pariterque jacentes Ignovere Deis. *Stat. Theb.* 1, 596. moestae solatia morti, Phoebe, paras. *Just.* 1, 8. Tomyris orbitatis dolorem non in lacrimas effudit, sed in ultionis solatia intendit. Adde *Phaedr.* 1, 9. ¶ Translate. *Lucan.* 8, 469. noctique rependit Lux minor hibernae verni solatia damni. ¶ Eleganter pro subsidio ponitur, cum scilicet re ipsa indigentibus opem ferimus. *Cic. Agr.* 2, 29. Unumne fundum pulcherrimum populi R. caput vestrae pecuniae, subsidium belli, horreum legionum, solatium annonae disperire patiemini? *Val. Max.* 4, 8. *n.* 2. *extr.* Alimenta inopia laborantibus, dotes virginibus paupertate pressis, detrimentorum incursu quassatis solatia erogabantur. Adde *Spart. Hadr.* 9. *f.* et *Tac. A.* 15, 39. ¶ Pro pretio est in illo *Ulp. Dig.* 8, 4, 13. Ut si quis voluerit ex lapidicinis caedere, non aliter hoc faciat, nisi prius solitum pro hoc solatium domino praestet, *h. e.* pretium in compensationem detrimenti. *Alciat.* mallet *solarium*, quod magis placet. ¶ [In antiquis *Inscriptt.* et ap. *Front.* in *fragm.* ab *A. Maio* editis saepissime legitur *solacium. F.*]

SŎLĀTOR, oris, m. παράκλητος, qui aliquem solatur. *Tibull.* 1, 3, 15. Ipse ego solator, etc. *Stat. Silv.* 5, 5, 40. Ille ego lugentum mitis solator.

SŎLĀTUS, a, um, part. a *solor*, qui consolatus, vel hortatus est. *Virg. A.* 5, 708. his Aeneam solatus vocibus, infit. *Id. G.* 1, 293. longum cantu solata laborem. *Hor. Sat.* 2, 3, 35. tempore quo me Solatus, jussit sapientem pascere barbam. ¶ *Solatus* item part. a *solo:* solus relictus, desolatus. *Sen. Oed.* 4. Avida peste solatae domus. ¶ Item a sole correptus, nimio aestu, aut nimia apricatione male affectus, ἡλιωθεὶς: a *sol. Plin.* 29, 6, 38. Sic et solatis, id est sole correptis prosunt. Similiter *Cels.* 1, 3. *med.* Si quis vero exustus in sole est, etc. ¶ Absolute. *Festus:* Solatum, genus morbi, maxime a rusticantibus dicitur: cujus meminit etiam Afranius, etc.

SOLDURĬI, orum, m. plur. iidem ac devoti, idest arctissimum genus amicorum, apud Gallos. *Caes. B. G.* 3, 22. Adcantuanus, qui summam imperii tenebat, cum sexcentis devotis, quos illi soldurios appellant: quorum haec est conditio, ut omnibus in vita commodis una cum his fruantur, quorum se amicitiae dediderint: siquid iis per vim accidat, aut eundem casum una ferant, aut sibi mortem consciscant. Neque adhuc hominum memoria repertus est quisquam, qui eo interfecto, cujus se amicitiae devovisset, mori recusaret. [*Oberlin.* ad *h. l.* ejusdem fere generis putat esse *soldurios*, ac *ambactos*, q. v. v. s. l. *F.* *Cf. *Moeb.* ad l. *Caes.* l.] ¶ *Σολόδουνοι sunt *Athen.* 16, 13. Inde derivatum, credo, nostrum *soldier:* quanquam aliter statuunt *Johnsonus* in Lexico, et *Johnsoni* nuperus editor, *H. J. Toddius. B. A.*

SOLDUS. V. SOLIDUS.

*SOLE, es, f. opp. Hyrcaniae. *Ammian.* 23, 25. (c. 6. *Vales.* p. 378.) *B. A.*

SŎLĔĂ, ae, f. σάνδαλον, ὑπόδημα, ἐμβάδιον, κρηπὶς, genus plani calceamenti, quo solum pedis tantummodo subtegitur, ansulis in superiore parte coeuntibus revinctum: et differt a calceo, quo et calx, et superior pes munitur: item a crepida. V. CREPIDA. [*Doederl.* 1, 177. originem hujus vocis ad *salire* referri posse arbitratur.] *Gell.* 13, 21. Omnia ferme id genus, quibus plantarum calces tantum infimae teguntur, cetera prope nuda, et teretibus habenis vincta sunt, soleas dixerunt: nonnunquam voce Graeca crepidulas. *Lucil.* ap. *eund.* 3, 14. scruta quidem, ut vendat, scrutariu' laudat, Praefectam strigilem, soleam improbu' dimidiatam. ¶ Communes erant soleae viris ac feminis: (earumque usum apud Italos habent, quae dicuntur *pianelle*, *pantofole*, *mule*) sed viri iisdem domi, foris calceis utebantur. Soleatum enim prodire aliquem, molle erat et indecorum et turpe: ideoque crimini datum Verri et Pisoni a *Cic. Verr.* 2, 5, 33. et *Pis.* 6., item Balbo quaestori ab *As. Poll. Fam.* 10, 32. Similiter *Castricius* ap. *Gell. cit.* 13, 21. senatores reprehendit, quod per Urbem cum soleis ingrederentur. [*Vet. Lex* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 569. Neive quis in poplico luci praetextam, neive soleas habeto. *F.*] *Cic. Har. resp.* 21. P. Clodius a crocota, a mitra, a muliebribus soleis, purpureisque fasciolis, a strophio, etc. est factus repente popularis. *Prop.* 2, 22, 40. Prosilit in laxa nixa pedem solea. *Pers.* 5, 169. solea puer objurgabere rubra. *Juven.* 6, 610. mentem vexare mariti, Et solea pulsare nates. [Hinc *Lucian.* in *Philopseud.* 29. Ἐπεὶ σανδάλῳ γε χρυσῷ ἐς τὰς πυγὰς, ὥσπερ τὰ παιδία, παίεσθαι ἄξιοι ἂν εἶεν οἱ ἀπιστοῦντες. *F.*] *Ov. A. Am.* 2, 212. Et tenero soleam deme, vel adde pedi. *Mart.* 14, 65. cujus lemma *Soleae lanatae:* Defuerit si forte puer, soleasque libebit Sumere, pro puero proderis ipse tibi. *Plin.* 34, 6, 14. Corneliae Gracchorum matri statua sedens posita, soleisque sine amento insignis. ¶ Mensae accubituri soleas deponebant, ne strata lectorum inquinarent. Unde *soleas poscere* est a coena surgere volentis. *Pl. Truc.* 2, 4, 12. Cedo soleas mihi: properate, auferte mensam; et *ib.* 16. Jam rediit animus: deme soleas: cedo bibam. *Mart.* 3, 50. Deposui soleas: affertur protinus ingens Inter lactucas oxygarumque liber. Adde *Hor. Sat.* 2, 8, 77. A pedibus accumbentium dominorum stabant servi soleas custodientes: qua de re *Mart.* 12, 88. [Bis Cotta soleas perdidisse se questus, Dum negligentem ducit ad pedes vernam. V. PES. *F.*] ¶ Huc pertinet illud *Sen. Controv.* 4, 25. *med.* Praetor ad occidendum hominem soleas poposcit, *h. e.* tantum non inter epulas, et jam jam a mensa surrecturus: quod magnae crudelitatis signum est. ¶ Jumentis quoque soleae suppingebantur: num autem ferreae clavis ferreis, ut nunc, an alio modo, disquirunt eruditi: negat *Matth. Gesnerus* in *Lex. Auctor. R. R.* usum clavorum ante Vegetium fuisse: [quod confirmat etiam *Schneiderus* in *Ind. eorund. Auctor.:* satis autem compertum est, veteres jumentorum pedibus sparteas plerumque soleas aut coriaceas subligasse; hinc in *Edict. Diocl.* p. 20. mentio est de aptatura pedum jumentorum, minime autem de soleis ipsorum ungulis ope ferreorum clavorum suffigendis. *Catull.* 17, 26. Ferream ut soleam tenaci in voragine mula (*derelinquere solet*). *F.*] *Colum.* 6, 12. Solea spartea pes bovis induitur. [*Garg. de re Hortensi* (ed. *A. A. Scottio*) 4, 8. Sparto liganda persica adversum plurima incommoda existimant: hodieque nonnulli jumentorum soleas in itinere derelictas prae medio truncis ramisque suspendunt. *F.*] *Suet. Ner.* 30. *f.* Nunquam carrucis minus mille fecisse iter traditur, soleis mularum argenteis, canusinatis mulionibus. *Plin.* 33, 11, 49. Poppaea conjux Neronis principis delicatioribus jumentis suis soleas ex auro quoque induit. ¶ Ipsa jumenti ungula *solea* dicitur. *Veg. Vet.* 1, 56. *med.* Ferramento concisorio animalium soleas purgare. ¶ *Solea* dicitur etiam materia robustea, super quam paries craticius exstruitur, inquit *Verrius* ap. *Fest.*, quia pro solo est. ¶ Item genus piscis plani instar soleae, βούγλωσσος, [*Sohle*, *Zungenfisch*, Pleuronectes Solea, *L.*] *Ov. Hal.* 124. Fulgentes soleae candore, et concolor illis Passer. Adde *Plin.* 9. *c.* 15. 16. et 20. et 32. *c.* 9. et 11. Ludit in utroque significatu calceamenti et piscis *Pl. Cas.* 2, 8, 59. ¶ Item ligneae compedes. *Cic. Inv.* 2, 50. Quidam judicatus est parentem occidisse: ei statim ligneae soleae in pedes inductae sunt: os autem obvolutum est folliculo, et praeligatum: deinde est in carcerem deductus. ¶ Denique *solea* est instrumentum olearium: de quo *Colum.* 12, 50. *med.* Oleo conficiendo molae utiliores sunt, quam trapetum: trapetum, quam canalis, solea. *Coel. Rhod.* 13, 4. *f.* mallet *solena*, h. e. canalis, fistula, σωλήν. Sed res adhuc obscura ma[illegible]

*SOLEADAE, arum, gens Indica. *Plin.* 6, 20. *B*[illegible]

[SŎLĔĀRIS, e, adj. ad soleam pertinens, sol[illegible] similis. *Spart. Carac.* 9. Opera Romae reliq[illegible] thermas nomine suo eximias, quarum cellam sol[illegible]rem architecti negant posse ulla imitatione, qua[illegible]cta est, fieri; nam et ex aere, vel cupro cancelli [illegible]perpositi esse dicuntur, quibus cameratio tota c[illegible] credita est, et tantum est spatii, ut id ipsum f[illegible] negent potuisse docti mechanici. Alii *soliarem* [illegible]gunt. *J. A. Guattani* in opere, cui titulus: *D*[illegible] *gran cella soleare delle terme di Caracalla*, sibi v[illegible]tur detexisse inter ruinas thermarum Antoniniarum [illegible] cum hujusce cellae, quae longa est spithamis, [illegible] *palmi Romani*, CCLXXVI., lata vero CVIII., e[illegible]que probat ea concameratione tecta fuisse, quae [illegible]lice *volta piana* dicitur. Hanc sustentatam arbi[illegible]tur regulis aeneis in modum cancellorum implica[illegible] quae muris lateralibus et pilis angularibus adne[illegible]bantur, quemadmodum *Vitr.* 5, 10. docet, stru[illegible] fuisse concamerationes balnearum: solearem [illegible] vocatam fuisse, quod haec concameratio cancell[illegible] reticulata quandam referebat figuram soleae, [illegible] supra pedem teretibus habenis ita innexis vinci[illegible]tur. *F.*]

SŎLĔĀRĬUS, ii, m. ἐμβαδοποιὸς, sutor solea[illegible] *Pl. Aul.* 3, 5, 40. Solearii adstant, adstant mol[illegible]narii. *Inscr.* ap. *Grut.* 283, 1. [Corpus coriario[illegible] magnariorum solaeariorum (sic pro *soleariori*[illegible]) Alia ap. *eund.* 648, 13. L. Braetius Litarinus s[illegible]rius. V. *Inscr.* in BAXEARIUS, ubi *soliarium* [illegible] *solearium* legitur. *F.*]

SŎLĔĀTUS, a, um, part. a *soleo*, *as:* κρηπι[illegible]μενος, soleis indutus. *Castricius* ap. *Gell.* 13, [illegible] Soleatos vos populi R. senatores per Urbis via[illegible]gredi, nequaquam decorum est. *Cic. Verr.* 2, 5[illegible] Stetit soleatus praetor populi R. cum pallio pu[illegible]reo, tunicaque talari. V. SOLEA. *Mart.* 12[illegible] Colliget et referet lapsum de pulvere follem, [illegible] jam lotus, jam soleatus erit, *h. e.* post lavatio[illegible] soleas resumpserit. Sic *Petr. Sat.* 27. Qui sol[illegible] pila prasina exercebatur, *h. e.* postquam laverat[illegible] solens autem erat post lavationem pila ludere: [illegible] enim lusio balneum praecedere solebat. *Sen. I*[illegible] 18. *f.* Ne senatores populi R. soleatus occidere[illegible] *e.* privatim domi, et noctu, atque adeo indicta [illegible]sa: quod immanis crudelitatis est. V. SOLEA.

SŌLEMNIS, Sollemnis et Solennis, e, adj. [illegible]σιος, ἑόρτιος, qui certis temporibus quotannis fi[illegible] cum celebritate, festus, celebris: et refertur pr[illegible]pue ad sacra. *Festus* ducit a *sollo*, quod Osc[illegible]tum, aut omnem significat, et *annus:* alii a [illegible] Latino et *annus:* alii a Graeco ὅλος, totus, et [illegible]νὸς, augustus. Magis est ex analogia secunda [illegible]tio, et scribi *solennis*, ut *perennis:* probaturq[illegible] *Dausquio* et *Augustino serm.* 186. (al. 267.) de te[illegible] Nihilominus plus antiquitati dandum censent *M*[illegible] et *Cellar.*, quam analogiae, et *sollemnis* aut *sole*[illegible] scribendum, ex antiquissimis libris et lapid[illegible] quorum plures L geminatum habent, quidam et[illegible]plicem. Cum in vetustis lapidibus, inquit *N*[illegible] *dissert.* 4, 6. *in Cenotaph. Pis.*, habeamus *solle*[illegible] *solemne*, et *solenne*, eamque diversam orthograp[illegible] doctissimi scriptores secuti sint; non ausim [illegible] ejus vocabuli characteres statuere. *Festus:* [illegible]mnia sacra dicuntur, quae certis temporibus, a[illegible]que fieri solent. *Cic. Har. resp.* 9. Statas solen[illegible]que caeremonias pontificatu contineri. *Id. Tu*[illegible] 47. Cum illam ad solemne et statum sacrificium [illegible]ru vehi jus esset. *Cic. Pis.* 22. Quid dicam eos [illegible] qui, quasi Deorum immortalium festi ac soller[illegible] sunt adventu meo redituque celebrati? *Virg.* [illegible] 102. Forte die sollemnem illo rex Arcas hon[illegible] Amphitryoniadae magno, Divisque ferebat; et [illegible] 626. Ipse tibi ad tua templa feram sollemnia [illegible] *Id. Ecl.* 5, 74. et cum sollemnia vota Reddemus [illegible]phis. *Appul. Met.* 11. Solemnissimas preces d[illegible]sto praefatus ore. *Front. ad Anton. Imp.* (e[illegible] *Maio*) 1, 2. *in.* Quae tu scribis, te ea mihi addi[illegible] tibi sollemnissimo natali meo precatum. *F.*] [illegible] *Mil.* 27. Supplicio alicujus sollemnes religione[illegible] piare. *Id. Or.* 3, 51. Solemnes epulae. *Id. Le*[illegible] 3. ludi; et *Verr.* 2, 5, 72. *med.* coetus ludorum [illegible] *Dom.* 47. et *Ov. Met.* 10, 4. Solemnia verba, [illegible] quae in sacris solemnibus adhibentur. *Virg.* [illegible] 202. Solemnes arae, *h. e.* in quibus solemnia [illegible] fiunt. *Tac. H.* 1, 55. Legiones solenni calend[illegible] Januar. sacramento adactae. *Ov. Am.* 3, 13, 11. [illegible] sonuit solemni tibia cantu: scil. in sacris. Sic [illegible] 4, 8, 29. Solemnia tura; et *Trist.* 3, 13, 16. [illegible]mnis ignis, *h. e.* qui in ara accenditur. *Id. Fa*[illegible] 597. circus, *h. e.* in quo sacri solemnesque lud[illegible]lebrantur. ¶ *Solemne* et *solemnia*, abso[illegible] celebritas. *Liv.* 38, 57. Ita inter publicum s[illegible]ne sponsalibus rite factis, *h. e.* inter epula[illegible]crorum causa celebratas. *Cic. Har. resp.* 10. [illegible] Omnia sollemnia ac justa ludorum summa cum [illegible]remonia esse servata. *Tac. A.* 11, 26. *extr.* C[illegible] nuptiarum solennia celebrat. *Suet. Ner.* 2. Sole[illegible] triumphi. ¶ De exsequiis. *Tac. A.* 12, 69. [illegible]dio funeris solemne, perinde ac divo Augusto,

r. *Virg. A.* 6, 380. Et statuent tumulum, et lo solemnia mittent. *Stat. Theb.* 8, 208. Talia ico peragunt solemnia regi. Adde *Virg. A.* 3, et *ib.* 5, 53. et *Ov. Am.* 1, 13, 4. ¶ *Solemnis,* ıetus, usitatus, solitus, legitimus. *Virg. A.* 92. socer arma Latinus habeto: Imperium so- e socer. *Hor. Ep.* 2, 1, 103. Romae dulce diu et solemne, reclusa Mane domo vigilare. *Stat.* 8, 174. Heu, ubi laurigeri currus, solennia- rma! *Val. Max.* 4, 1. *n.* 2. Non prius ad ac- ıdum exercitum ivit, quam de dictatura sua a solemni jure acta comperisset. Sic *Ulp. Dig.* , 21. Si plures fuerint testes adhibiti, sufficit nem numerum exaudire. *Cic. Mil.* 10. Cum sci- iter solemne, legitimum, necessarium Miloni Lanuvium ad flaminem tradendum. *Id. Quint.* illum esse officium tam sanctum atque sollem- uod non avaritia violare soleat. *Suet. Aug.* 56. es comitiis interesset, tribus cum candidatis ircumibat, supplicabatque more solemni. *Hor.* , 18, 48. pulmenta laboribus empta, Romanis ne viris opus. *Phaedr. prol.* 3. Quoniam mihi nis debetur gloria. ¶ Absolute. *Cic. Att.* 7, strum illud solemne servemus, ut nequem istuc m sine litteris dimittamus; et *Suet. Aug.* 44. is gladiatores promiscue spectare solemne erat. *A.* 3, 6. *extr.* Proin repeterent solennia, *h. e.* quotidie, et ex more publice fiunt; et *Gell.* 15, nvivia agitare Athenis hebdomadibus lunae, so- nobis fuit. *Plin.* 28, 9, 37. Novae nuptae in- s, etiamnum solemne habent postes adipe at- e, *h. e.* in more et religione. *Papin. Dig.* 28, Testamentum non jure factum dicitur, ubi so- juris defuerunt. ¶ *Insanire solemnia* ap. *Ep.* 1, 1, 101. h. e. solemniter, publice, vehe- r.

LEMNĬTAS, Sollemnitas et Solennitas, atis, f. solemnis dies, solemne. *Gell.* 2, 24. *f.* Quo per dierum varias solemnitates usque ad duo sumptus coenarum propagatus est. *Solin.* 7. Hoc spectaculum *(ludorum Isthmiorum)* per lum tyrannum intermissum, Corinthii solemni- istinae reddiderunt. *Auson. Grat. act.* 36. Ad nitatem condendi honoris occurreret, *h. e.* in- consulatus. ¶ JCtis *solemnitas* est, eum ea tur, quae jus et consuetudo exigit. *Paul. Dig.* 19. Ad ea, quae solemnitatem juris deside- explicanda, tutore auctore opus est. *Ulp. ib.* 25. Neque adoptare quis absens, nec per alium di solemnitatem peragere potest.

LEMNĬTER, Sollemniter et Solenniter, ἐξ νομικῶς, more solemni, ex instituto, ex an- stata consuetudine, cum celebritate. *Liv.* 5, Quirinalem collem pervenit: ibique omnibus iter peractis, in Capitolium ad suos rediit. 12, 13. *med.* Intermissum olim convivium so- er instituit, totusque in laetitiam effusus, etc. , 1, 1. Ad quendam amnem greges elephanto- escendere, ibique se purificantes solemniter ircumspergi. *Appul. Met.* 3. Lusus, quem pu- ratissimo Deo Risui per annua diverticula so- er celebramus. *Pall.* 1, 28. *f.* Ita pascendi *pulli gallinacei)* usque ad sextum mensem: de- ordeum poteris praebere solemniter. ¶ Ap. *solemniter* fieri dicuntur, quae ex praescripto t recepto forensi more fiunt. *Ulp. Dig.* 45, 1, quis scripserit, se fidejussisse, videntur omnia iter acta. *Marcell. ib.* 26, 7, 27. Tutor pro in judicium vocatus solenniter cavit. *Ulp.* 2, 3. Solenniter jurare.

EMNĬTUS, adv. solemniter. *Liv. Andron.* n. 2, 821. Solemnitusque adeo ditem laudet

EN, ēnis, m. σωλὴν, piscis quidam marinus, δόναξ appellatur a Graecis, quia cavae arun- imilitudinem habet: item αὐλὸς a similitudine item ὄνυξ a colore unguis: σωλὴν a figura ca- aut fistulae. Sunt qui putant esse, quas *lunghe* Itali dicunt. [*Solen, L.*] *Plin.* 32, Solen, sive aulos, sive donax, sive onyx, si- tylus. *Id.* 10, 69, 88. Ad sonum mergere se r solenes. *Id.* 11, 37, 52. Solenes fugiunt a ferramenta.

ENS, entis, part. a *soleo:* εἰωθὼς, solitus. *nph.* 1, 1, 43. Si dixero mendacium, solens ore fecero. *Id. Cas.* 5, 1, 14. Lubens fecero, ns. *Id. Truc.* 1, 2, 29. Mala femina es. *Astaph.* sum: ea est disciplina. *Id. Epid.* 2, 2, 53. re aliae mulieres duae post me sic fabulari in- e: ego abscessi solens paulum ab illis, *h. e.* o, et ut quisque solet, cum duobus secreto in- colloquentibus adstat.

ENSIS, e, adj. Σολεὺς, ad Solos pertinens e urbem, quae postea Pompejopolis dicta est. LOECISMUS. *Plin.* 11, 9, 9. Aristomachus is. ¶ *Soleus* disyl. idem est. *Id.* 35, 11, 40. Mydon Soleus Pyromachi statuarii discipulus.

ENTĪNI. V. SOLUNTINI.

LĔO, as, avi, atum, a. 1. calceos soleis in- *Edict. Diocl.* p. 22. Corium bubulum confe- d solenda (lege *soleanda*) calceamenta ✱ se- tis quinquaginta. *F.*]

ĔO, es, solitus sum, n. 2. εἴωθα, ἐθίζομαι, consuevi, mos meus est, est meae consuetudinis. *Cic. Rosc. Com.* 16. Qui mentiri solet, pejerare consuevit. *Id. Or.* 1, 30. Ratio consuetudinis meae, qua quondam solitus sum uti. *Id. Off.* 1, 39. Si domus aliquando alio domino solita est frequentari. *Caes. B. C.* 1, 67. Quibus rebus coerceri milites, et in officio contineri solent. *Phaedr.* 3, 9. Ut fieri solet. *Ter. Andr.* 2, 5, 15. Verum illud verbum est, vulgo quod dici solet. *Id. Hec.* 2, 1, 18. Ruri crebro esse soleo. *Pl. Curc.* 5, 2, 6. Nugas garris. *Curc.* soleo: nam propter eas vivo facilius. *Id. Men.* 1, 2, 30. Non potuisti magis per tempus mihi advenire, quam advenis. *Pen.* ita ego soleo: commoditatis omnes articulos scio. *Ter. Eun.* 2, 2, 48. *Gna.* Ecquid beo te? *Par.* men'? papae! *Gna.* sic soleo amicos. *Cic. Att.* 8, 5. Solet eum, cum aliquid furiose fecit, poenitere. ¶ [*Notandus hic notissimus verbi *solere* usus, quo in sententiis interjectis haud raro absolute ponitur, vel *neutro relativi*, vel *ut* particula addita: itaque positum significat, *ut consuetudo*, sive, *ut mos est. Noster* laud. ista.] *Cic. Cluent.* 59. Cum quaedam in collibus, ut solet, controversia pastorum, esset orta. *Ter. Ad.* 1, 1. *f.* credo, jam, ut solet, jurgabit. *Sall. Cat.* 29, 2. Itaque quod plerumque in atroci negotio solet, senatus decrevit. Plura v. ap. *Kritz.* ad h. l. ¶ Porro *Id.* ad *Eund.* 47, 1. docet: verb. *solere* iterdum ita poni, ut non sit *morem habere*, sed ut repetitam ejus verbi quod inde pendet actionem significet, adeoque vim adverbiorum *saepe* vel *frequenter* obtineat: Exempla laudata sunt ista: *Sall. Cat.* 47, 2. sermonibus, quos ille habere solitus erat. *Jug.* 4, 5. audivi, praeclaros viros solitos ita dicere. *Ib.* 108, 3. Bocchum cum animo suo volvere solitum, Jugurtham Romanis, an illi Sullam traderet. *Tac. A.* 1, 73. *extr.* Cassium solitum interesse ludis. *Cic. Fam.* 2, 17. *med.* Bibulum solitum dicere.] ¶ De consuetudine amatoria. *Pl. Cist.* 1, 1, 38. Viris cum suis praedicant nos solere: suas pellices esse ajunt. *Catull.* 113, 1. Consule Pompejo primum duo, Cinna, solebant Moechi: illo facto consule nunc iterum, Manserunt duo; sed creverunt millia in unum Singula. ¶ *Solui* in praeterito antiquum est. *Sall. fragm.* ap. *Prisc.* 9, 782, Neque subsidiis, uti soluerat, compositis. *Coel. Antipater* ap. *Non.* 10, 35. Duos et septuaginta lictores domum deportavisse fasces, qui ductoribus hostium ante soluerint ferri. *Cato* quoque, et *Ennius* ita locuti sunt, teste *Varr. L. L.* 8, 61. *extr.* ¶ In futuro non solet adhiberi, quia habet vim praeteriti; neque enim futuris potest aliquis consuescere. *Charis.* 3, 221. et *Diomed.* 1, 352. ¶ Part. *Solens* V. s. l. ¶ *Solinunt* pro *solent* dixerunt antiqui. *Fest.* in *Nequinunt.*

SŎLERS et Sollers, ertis, adj. omn. gen. ἀγχίνοος, συνετὸς, ingeniosus, perspicax, sagax, peritus, sciens: cui contrarium est *iners.* Est a *solus,* et *ars,* quasi solus in arte sit, inquit *Donat.* ad *Ter. Eun.* 3, 2, 25., vel a Graeco ὅλος, aut ab Osco *sollus* (vel *solus,* quia veteres ante *Ennium* non geminabant consonantes, ut *Fest.* docet in *Solitaurilia*) totus, quasi totus ars, ὅλος ἀρετή: vel in omni re prudens, ut ait *Fest.* in *Sollo:* vel totam artem possidens. Hinc scribendi differentia. *Manutio* et *Cellario* placet *sollers,* quia sic est in vet. libr. et lapidib., *Dausquius* praefert *solers:* et multis defendit. *Ter. l. c.* Fac periculum in litteris, fac in palaestra, in musicis: quae liberum scire aequum est adolescentem, solertem dabo. *Catull.* 64, 293. Post hunc consequitur solerti corde Prometheus. *Ov. Fast.* 3, 840. Ingenium sollers. *Tibull.* 1, 8, 29. Primus aratra manu solerti fecit Osiris. *Liv.* 7, 14. Solerti animo rem novam excogitare. *Nep. Cat.* 3. Et agricola solers, et reipublicae peritus, et juris consultus. *Plin.* 35, 11, 40. *n.* 36. Pictor ingeniosus et solers in arte. *Cic. Brut.* 67. Habuit a natura genus quoddam acuminis, quod erat in reprehendendis verbis versutum et sollers. *Id. N. D.* 2, 51. *f.* Haec omnia esse opera providae sollertisque naturae; et *ib.* 47. *med.* Quam sit sollers subtilisque descriptio partium, quamque admirabilis fabrica membrorum. *Virg. G.* 4, 327. pecudum custodia solers, *h. e.* perita et diligens. *Cic. Sen.* 15. *extr.* Insitiones, quibus nihil invenit agricultura solertius. *Id. Rosc. Com.* 11. Quo quisque est solertior et ingeniosior, hoc docet iracundius et laboriosius. *Sall. Jug.* 101. Sulla rudis antea et ignarus belli, solertissumus omnium factus est. ¶ Cum inf. *Hor. Od.* 4, 8, 6. Parrhasius, aut Scopas, Hic saxo, liquidis ille coloribus Sollers nunc hominem ponere, nunc Deum. *Ov. Am.* 2, 7, 17. sollers ornare Cypassis. *Sil.* 1, 79. sollers nutrire furores; et 8, 260 accendere sollers Invidiam. ¶ Cum gen. *Hor. A. P.* 407. Musa lyrae solers. *Sil.* 7, 126. Sollers cunctandi Fabius. ¶ Translate. *Cato R. R.* 8. *extr.* Fundum urbanum ita paret, itaque conserat, uti quam sollertissimum habeat, *h. e.* fertilissimum, et omne genus fruges ferentem: ducta metaphora ex eo, quod solers ingenium nihil non excogitare et facere potest: ita fertilis ager et bene cultus nullos non fructus potest producere. ¶ *Solers* est etiam vafer, callidus, astutus. *Ov. Met.* 4, 775. Id se sollerti furti, dum traditur, astu Supposita cepisse manu. *Id. Her.* 20, 25. Non ego natura, nec sum tam callidus usu: Sollertem tu me, crede, puella facis. ¶ In ablativo etiam in *e* desinit. *Id. Pont.* 4, 14, 35. Quis patriam sollerte magis dilexit Ulysse? ¶ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* in *Annal. dell' Instit.* T. 2. p. 260. L. Bellicius Sollers. *F.*]

SŎLERTER et Sollerter, adv. φιλοτέχνως, συνετῶς, ingeniose, perite, sagaciter. *Tac. A.* 6, 21. Sollerter patefacere futura. *Cic. Leg.* 1, 8. *extr.* Naturam imitata ratio res ad vitam necessarias sollerter consecuta est. *Id. N. D.* 2, 35. Sollertius simulare aliquid. *Ov. Met.* 14, 624. Pomona coluit solertius hortos. *Cic. Verr.* 2, 4, 44. *f.* Tu operum lineamenta sollertissime perspicis.

SŎLERTĬA et Sollertia, ae, f. ἀγχίνοια, συνεσία, εὐστοχία, vis et acumen ingenii, celeritas animi in cogitando et efficiendo, perspicacitas, industria, prudentia. *Phaedr.* 1, 28. Vindicta docili patet solertiae. *Cic. N. D.* 2, 48. Data est quibusdam bestiis etiam machinatio quaedam atque sollertia, ut in araneolis, etc. *Tac. G.* 30. Cattis multum, ut inter Germanos, rationis ac solertiae. *Cic. Div.* 1, 41. *med.* Chaldaei sollertia ingeniorum antecellunt. *Id. ib.* 33. Nulla ars imitari sollertiam naturae potest. *Id. Off.* 1, 44. Adhibere agendi cogitandique sollertiam. *Id. opt. gen. Or.* 4. Judicandi sollertia. *Gell.* 20, 1. *med.* lepida verborum. ¶ In plur. num. *Vitr. praef.* 7. *med.* Omnibus scriptoribus infinitas ago gratias, quod egregiis ingeniorum solertiis ex aevo collocatis, abundantes aliis alio genere copias praeparaverunt. ¶ Item versutia, calliditas, vafritia, fraus. *Cic. Off.* 1, 10. *extr.* Decipere hoc quidem est, non judicare: quocirca in omni re fugienda est talis sollertia. *Lucan.* 8, 283. Hinc anceps dubii terret solertia Mauri. *Tibull.* 1, 4, 3. Quae tua formosos cepit sollertia? Adde *Tac. A.* 14, 4.

*SOLĒTUM, i, n. oppid. Calabriae. *Plin.* 3, 11. *B. A.*

SŎLĔUM, i. V. SOLIUM.

SŎLEUS. V. SOLENSIS.

*SOLI vel Soloe (Σόλοι), orum, urbs Ciliciae. *Liv.* 37, 56, De Solis urbe. Adde 33, 20. *Soloe* formam habent *Mela* 1, 13. *Plin* 5, 17. ¶ Postea Pompeiopolis dicta. V. POMPEIOPOLIS. ¶ *Solae* indecl. habet *Mart. Capell.* 3. *in.* p. 50. *Grot.* ¶ V. SOLENSIS et SOLOECISMUS. ¶ Alia urbs hoc nomine in Cypro, nomen a Solone legumlatore ducens. *Plin.* 5, 31. Σόλοι est *Ptolemaeo. B. A.*

SŎLĬAR, aris, n. id quo solium integitur. *Varr.* ap. *Non.* 1, 10. Phrygio qui pulvinar poterat pingere, soliar levigabat. *Fest.* in *Solla:* Soliaria vocantur Babylonica, quibus sedilia sternuntur. Ita leg. *Scal.* utroque loco. V. SOLLA.

SŎLĬĀRIS, e, adj. ad solium balinei pertinens: ut Soliaris cella, ap. *Spart. Carac.* 9. h. e. in qua solium positum est. V. SOLEARIS.

SŎLĬĀRĬUS, ii, m. qui solia facit. *Inscr.* ap. *Grut.* 643, 8. M. Caecilio Sp. F. Suc. Rufo soliario ab luco Semeles, etc.

SŎLĬCĀNUS, a, um, adj. qui solus canit. *Capell.* 2, 33. Dum haec Musae nunc solicanae, nunc concinentes interserunt, etc.

[SŎLĬCĀTĬO, onis, f. apricatio, sive insolatio. *Coel. Aurel. Tard.* 4, 2. *f.* Item solicationes, quas Graeci ἡλιώσεις vocant, adhibendae sunt. *F.*]

SŎLĬCISMUS. V. SOLOECISMUS.

SŎLĪDĀMEN, inis, n. solidamentum. *Venant. carm.* 6, 2, 115. Unus amor vivo solidamine junctus alescat.

SŎLĪDĀMENTUM, i, n. firmamentum, firmitas. *Lact. Op. D.* 7. *in.* Deus igitur solidamenta corporis, quae ossa dicuntur, nodata et adjuncta invicem nervis alligavit atque constrinxit.

SŎLĪDĀTĬO, onis, f. actus solidandi, στερέωσις. *Vitr.* 5, 3. Solidationes ita erunt faciendae. Loquitur *Vitr.* de fundamentis aedificiorum, quae palustri solo exstruuntur. Adde 7, 1.

SŎLĪDĀTRIX, icis, f. quae solidat. *Arnob.* 4, 131. Ossilago solidatrix ossium nomen proprium non haberet.

SŎLĪDĀTUS, a, um, part. a *solido:* στερεωθεὶς, induratus, solidus factus, firmatus. *Vitr.* 2, 3. *f.* Terra cum est levis aere solidata, non recipit in se, nec combibit humorem. *Tac. H.* 2, 19. Solidati muri, propugnacula addita, auctae turres. *Lucan.* 8, 691. infuso facies solidata veneno, *h. e.* medicamine firmata contra putrefactionem. *Plin.* 35, 6, 18. Spuma maris solidata cum limo; et *Pall.* 1, 17. Solum alto rudere solidatum; et *ib.* 36. Area ungulis pecorum, et aquae admixtione solidata. *Claud. in Ruf.* 2, 27. terga Danubii soldata, *h. e.* gelu concreta. ¶ Translate. *Pall.* 4, 14. *f.* Annicula mula debet per montes asperos pasci, ut itineris laborem in tenera aetate solidata contemnat. *Appul. Dogm. Plat.* 2. Artus exercitatione solidati. *Auct. Pan. ad Constant.* 1. Imperium Romanum ex diuturna convulsione solidatum.

SŎLĪDĒ, adv. στερεῶς, firme, firmiter, valide. *Colum.* 12, 54. In cistam vimineam, quae neque spisse, solide tamen, et crassis viminibus contexta sit, rapa componito. *Gell.* 19, 5. Aqua solidius concreta. ¶ Item compacta ratione, integre, ple-

ne. *Petr. fragm. Trag.* 47. *Burm.* Si quis vestrum voluerit suae rei causa facere, non est quod illum pudeatur: nemo nostrum solide natus est, *h. e.* ita ut nihil vacui in ventre habeat, aut nihil ventosum, quod subinde exire quaerat. De peditu loquitur. Sic *ib.* 102. Ita vero tanquam solidos alligaturus, quibus non soleat venter injuriam facere? ¶ Translate est vehementer, valde, plane, integre, vere. *Ter. Andr.* 5, 5. *f.* Hunc scio mea solide solum gavisurum gaudia. *Pl. Trin.* 4, 2, 47. Hic homo solide sycophanta est; et *ib.* 8. Neque, natus, necne is fuerit, id solide scio. *Appul. Met.* 3. Solide formidare.

SOLĪDESCO, is, n. 3. στερεοῦμαι, solidus fio, duresco, firmor, coeo. *Vitr.* 2, 6. Moles, quae construuntur in mari, sub aqua solidescunt. *Plin.* 11, 37, 87. Cartilago rupta non solidescit.

SŎLĬDĬPES, ĕdis, adj. omn. gen. κρατώπους, qui solidos habet pedes, ut equus; non bifidos, ut bos. *Plin.* 10, 65, 84. Contra naturam solidipedum, aut bisulcorum; et *ib.* 73, 93. Solidipedes, et e bisulcis sues aluntur omni cibatu.

SŎLĬDĬTAS, atis, f. στερεότης, qualitas corporis solidi, in quo nihil est vanum et vacuum, sed omnes ejus partes ejusdem generis, atque unum sunt. *Cic. Fin.* 1, 6. Democritus atomos quas appellat, idest corpora individua, propter soliditatem censet in infinito inani ita ferri, ut, etc. *Id. N. D.* 1, 38. Si tantummodo ad cogitationem valent, nec ullam habent soliditatem, nec eminentiam. *Id. Univ.* 5. Cum soliditas mundo quaereretur: solida autem omnia uno medio, nunquam duobus, semper copulentur. ¶ Item firmitas, durities. *Vitr.* 2, 6. *med.* de topho: Calida humoris jejunitas aqua repente satiata confervescit, et vehementer efficit ea coire, celeriterque una soliditatis percipere virtutem; et *ib.* 8. *med.* Qui maxime religando confirmat parietum soliditatem. ¶ *Soliditates* ap. *eund.* 7, 3. sunt tectoria ipsa calce, arena et marmore solidata. ¶ Tota res quaepiam, ὁλότης. *Imp. Gord. Cod.* 11, 35, 2. Quoties duobus non separatim, sed pro indiviso munus injungitur, et ita ut unusquisque eorum periculo soliditatis videatur obstrictus. *Imp. Anton. ib.* 4, 52, 2. Soliditatem possessionis vendere. ¶ *Soliditas* in arboribus ex crassitie materiae noscitur, et una pro altera ponitur. *Pall.* 1, 6. *med.* Pro macie, vel soliditate vitium nutrienda sarmenta potator injungat. *Id.* 3, 17. Surculum convenientem soliditati arboris inserendae sic deponere, ut, etc.

SŎLĬDO, as, avi, atum, a. 1. στερεόω, solidum et firmum reddo, consolido, roboro, induro. *Vitr.* 7, 1. Si congesticius locus fuerit, fistucationibus cum magna cura solidetur. *Virg. G.* 1, 179. Et vertenda (*area*) manu, et creta solidanda tenaci. *Plin. ep.* 8, 20. et *Plin. senior* 28, 16, 65. Solidare ossa fracta. *Id.* 24, 16, 95. nervos abscissos. *Id.* 11, 37, 88. Nervi non solidantur incisi. *Id.* 34, 17, 48. Solidare stanno fistulas. *Cels.* 8, 6. Cartilaginem non glutinari, circa tamen carnem increscere, solidarique eum locum. *Pall.* 6, 9. Ubi caseus coeperit solidari, *h. e.* indurari. *Sen. Q. N.* 3, 25. *f.* Ubi purgamenta aquarum coaluerunt, ex spuma solidantur, *h. e.* concrescunt in saxa. *Claud. Rapt. Pros.* 1, 242. Atria vestit ebur: trabibus solidatur ahenis Culmen. *Tac. A.* 15, 43. Aedificia ipsa certa sui parte, sine trabibus, saxo Gabino solidarentur. *Pall.* 3, 31. Vinum myrtite stomachum solidare titubantem solet. ¶ *Solidare rationes*, aequare, ut neque plus quidquam, neque minus inveniatur in summa, ut ait *Ascon.* in *Cic. Verr.* 2, 1, 36. *f.* ¶ *Solidare aliquid*, ratum et firmum reddere. *Imppp. Valent., Theodos. et Arcad. Cod. Theod.* 15, 9, 1. Illud etiam constitutione solidamus, ut, etc.

SŎLĬDUS, a, um, adj. στερεός, plenus, integer, verus, nihil habens inanitatis, nulla parte laxatus, et cavus, neque ex dissimilibus compositus, sed totus sui generis. *Festo* placet, in *Solitaurilia*, esse ab Osco *solus* (quod post Ennium *sollus* scripsere) idem fere significante: hoc autem ab ὅλος, totus, natum videtur. [*Recte nobis *Doederl.* 1, 178. Osco *solus* nimium tribui arbitratus *solidus* a *solum*, q. v., deducere videtur: neque contra sumus ejusdem *ib.* propositae sententiae esse *solidus* epitheton perpetuum terrae, opp. mare, lacus, aer, etc. Cujus generis exempla a *Nostro* passim laudata hinc primo loco posuimus ista:] *Plin.* 2, 64, 64. Terra solida atque conferta. *Ov. Met.* 15, 262. Vidi ego, quod fuerat quondam solidissima tellus, Esse fretum. *Id. ib.* 14, 49. solida ponit vestigia ripa; et 2, 147. et solidis etiamnum sedibus adstas: [*ubi v. *Gierig.* Adde *Eund. Fast.* 6, 401. Nunc solida est tellus, quae lacus ante fuit: et *Amor.* 1, 8, 18. Et solidum longo carmine findit humum. *Virg. A.* 9, 214. Sit, qui me raptum pugna pretiove redemtum Mandet humo solida. ¶ Hinc *solidum* absolute eodem sensu:] *Virg. G.* 2, 231. In solido puteum demittere, h. e. ubi terra concava non est. *Ov. Fast.* 4, 821. Fossa sit ad solidum, h. e. fodiendo usque ad terram solidam. Adde *Val. Max.* 2, 4. *n.* 5. Sic *Colum.* 4, 30. Perticae cacuminibus panguntur eousque, dum ad solidum demittantur. *Flor.* 2, 2. Coacti hostes (in navibus) quasi in solido decernere. *Tac. A.* 4, 62. Fundamenta theatri per solidum subdere. ¶ [*Porro *solidum* translate pro loco securo, tuto: cujus generis exempla perperam *Forc.* cum antecedentibus miscuerat.] *Virg. A.* 11, 426. multos alterna revisens Lusit, et in solido rursus Fortuna locavit. *Sen. Ben.* 3, 4. Praesentia bona nondum tota in solido sunt. ¶ [*Deinde *solidus* dicitur etiam de aliis rebus, quae nihil habent inanitatis, quae nulla parte laxatae, et cavae, neque ex dissimilibus compositae, sed totae sui generis sunt: quod Noster ab inito monuit.] *Cic. Div.* 1, 24. Cum Annibal columnam auferre vellet, dubitaretque, utrum ea solida esset, an extrinsecus inaurata, perterebravit: cumque solidam invenisset, etc. *Plin.* 13, 15, 29. Mensa solida quatuor pedum: cui commissa opponitur. *Id.* 11, 37, 45. Omnibus cornua cava: cervis tota solida. *Cic. Top.* 4. Paries solidus, vel fornicatus. *Virg. G.* 2, 79. de insitione: Finditur in solidum cuneis via, *h. e.* ubi truncus integro et sincero ligno est. Sic ap. *Sen. Q. N.* 3, 25. *med.* solidi lapides opponuntur pumicosis, qui multas habent cavitates. *Virg. A.* 2, 765. Crateres auro solidi. *Id. G.* 3, 26. In foribus pugnam ex auro solidoque elephanto Gangaridum faciam. *Id. A.* 6, 69. solido de marmore templum; et *ib.* 552. solidoque adamante columnae. *Colum.* 7, 8. Cum paulo solidior caseus factus est. *Pall.* 11, 14. *f.* Quod si vinum nascitur virtute solidius. *Petr. Sat.* 102. Ita tanquam solidos alligaturus? *h. e.* concretum corpus habentes. V. SOLIDE. ¶ Et quia quae solida sunt, dura, firma, valida, fortia esse solent, haec eadem saepissime *solidus* significat. *Hor. Sat.* 2, 1, 77. fragili quaerens illidere dentem, Offendet solido. *Virg. G.* 3, 88. solido graviter sonat ungula cornu. *Id. A.* 9, 809. saxis solida aera fatiscunt; et *ib.* 11, 553. telum solidum nodis et robore cocto. *Ov. Her.* 9, 60. et *Met.* 15, 230. Solidi tori Herculis; et *ib.* 3, 696. abstractus solidis Tyrrhenus Acoetes Clauditur in tectis; et *Stat. Th.* 8, 408. Aeriam Rhodopen solida nive verberat Arctos. ¶ *Solidum corpus* est quod trinis dimensionibus constat, cui *planum* opponitur. *Cic. N. D.* 2, 18. Cum duae formae praestantes sint, ex solidis globus, ex planis circulus, aut orbis. *Gell.* haec definit 1, 20. ¶ Est etiam *solidus* integer, totus, perfectus, ὅλος. *Cic. Att.* 6, 1. *med.* Cnaeus noster clementer id fert: sorte caret; usura, nec ea solida, contentus est. *Just.* 30, 4. Terrae motus solidas civitates absorbuit. *Juven.* 11, 205. quamquam solida hora supersit Ad sextam. *Hor. Od.* 1, 1, 20. partem solido demere de die. *Id. Sat.* 2, 3, 239. Filius Aesopi detractam ex aure Metellae (Scilicet ut decies solidum absorberet) aceto Diluit insignem baccam, *h. e.* integram summam HS. 1,000,000. *Plin.* 8, 14, 14. In India serpentes in tantam magnitudinem adolescere, ut solidos hauriant cervos taurosque. *Virg. A.* 6, 253. Et solida imponit taurorum viscera flammis. *Varr.* ap. *Non.* 4, 451. Navibus duodecim domo profectum decem annos solidos errasse: i. e. totos decem annos. *Liv.* 4, 8. *f.* Ut in eo magistratu parum solidum consulatum explerent, *h. e.* non integrum, quia novem tantum menses duraverat. ¶ Translate [*solidus* multifariam dicitur de constanti, certo, stabili.] *Hor. Od.* 3, 3, 1. Justum et tenacem propositi virum Non vultus instantis tyranni Mente quatit solida, *h. e.* constanti. *Virg. A.* 2, 638. quibus integer aevi Sanguis, ait, solidaeque suo stant robore vires. *Cic. Off.* 3, 17. Sed nos veri juris, germanaeque justitiae solidam et expressam effigiem nullam tenemus. *Id. Planc.* 12. Haec sunt indicia solida et expressa, haec signa probitatis, non fucata forensi specie, sed domesticis inusta notis veritatis. *Id. Tusc.* 3, 2. Est enim gloria solida quaedam res et expressa, non adumbrata. *Id. Phil.* 5, 18. Quid enim stultius, quam inutilem potentiam, invidiosas opes, cupiditatem dominandi praecipitem et lubricam anteferre verae, gravi, solidae gloriae? *Id. Vat.* 3. *med.* Homo imperitissime solidae laudis veraeque gloriae. *Id. Fin.* 1, 18. Negant, bonum quidquam esse, nisi nescio quam illam umbram, quod appellant honestum, non tam solido, quam splendido nomine. *Id. Or.* 3, 26. *med.* Ita sit nobis ornatus et suavis orator, ut suavitatem habeant austeram et solidam, non dulcem atque decoctam. *Id. Fin.* 1, 21. In poetis evolvendis nulla solida utilitas, omnisque puerilis est delectatio. *Id. Planc.* 8. *extr.* Hi tot equites R. quid roboris, quid dignitatis hujus petitioni attulerunt! solidam, et robustam, et assiduam frequentiam praebuerunt. *Tac. H.* 2, 7. Victores, victosque nunquam solida fide coalescere. ¶ [*Translatae significationis sunt et ista:] *Ter. Andr.* 4, 1, 23. Nonne tibi satis esse hoc visum solidum est gaudium, nisi me lactasses amantem, et falsa spe produceres? et *Eun.* 5, 2, 32. Ut solidum parerem hoc mihi beneficium. *Pl. Curc.* 3, 35. Inibis a me solidam et grandem gratiam. *Id. Merc.* 1, 1, 20. Quemque attigit, magno atque solido mactat infortunio. *Id. Epid.* 3, 3, 10. Malefacta solida. *Sen. Ira* 1, 16. Duriora remedia jam solida nequitia desiderat, *h. e.* vetus, et quae altas in animo radices egit. ¶ *Solidae rationes*, in quibus omnia quadrant, et neque plus quidquam, neque minus invenitur in summa, inquit *Ascon.* in *Verr.* 2, 1, 36. *f.* V. SOLIDO. ¶ *Solidum*, absolute, totum, res universa. *Cic. Rab. Post.* 17. Ita bona veneant, ut solid suum cuique solvatur; et *Tac. A.* 6, 17. Sena praescripserat, duas quisque fenoris partes in a per Italiam collocaret. Sed creditores in solid appellabant, *h. e.* totam summam fenoris repo bant. *Jabol. Dig.* 45, 2, 2. Cum duto eandem cuniam aut promiserunt, aut stipulati sunt, ipso j et singulis in solidum debetur, et singuli deb *Ulp. ib.* 3. Ubi duo rei facti sunt, potest vel ab eorum solidum peti: hoc enim est duorum reor ut unusquisque eorum in solidum sit obligatus. *Soldus* syncope est. *Hor. Sat.* 1, 2, 111. Nonne, pidinibus statuat natura modum quem, Quae plus prodest, et inane abscindere soldo? *Id. Sat* 5, 65. Nasicae metuentis reddere soldum, *h. e.* o et solidum aes alienum quod habet, sed parte ali creditorem fraudantis. *Mart.* 4, 37. Ex insulis disque tricies soldum, Ex pecore redeunt ter du Parmensi, *h. e.* integra summa tricies HS. sine d nutione. ¶ *Solidum* adverbii ritu, solide, va *Appul. Met.* 5. At Venus irata solidum exclamat pente. ¶ *Solidum*, ratum, firmum, certum. *Div. Verr.* 7. At enim solidum id est, ut me Si maxime velint: alterum illud, credo, obscurum a quo Verres minime se accusari velit, *h. e.* rat firmum, certum est. Alii leg. *solum*, [*quod O licet vulgatam exhib., minime tamen contemnen censet.] ¶ *Solidus* absolute cadente Latinitate nummus aureus justi ponderis et integer, ad di men dimidiati et tertiarii. *Praetor* ap. *Ulp. Di* 3, 5. *med.* multat poena *solidorum decem* eum, in subgrunda protectove id positum habeat, c casus nocere cui possit. Hoc idem referens *Justin. Institut. tit.* 4, 5. ait, poenam *decem au rum* constitutam esse. ¶ Valuit priore imperii mani tempore denariis viginti quinque, seu HS. tum, cum nempe XL., vel XLV. ex singulis au bris signabantur. V. AUREUS. Postremis vero dem imperii temporibus illius pondus et valor ita minutus est, ut ex singulis auri libris LXXII. s percussi fuerint, qui pondus, et valorem prope quaverant Ital. monetae, quae nunc *zechino* tur. *Impp. Valent. et Valens Cod.* 10, 70, 5. tiescumque certa summa solidorum pro tituli q tate debetur, aut auri massa transmittitur, in LX solidos libra feratur accepta. *Lampr. Alex. Sev* Conflari quartarios jussit, et tremisses tantum, dosque formari. V. ibi *Salm.* Adde *Ulp. Dig.* 4, 1. et *Edict. aedilium* ap. *eund. ib.* 21, 1, itemque *Macrum ib.* 49, 14, 34. Sic *Appul. Met* Venenum comparare sollicitatus, centumque au solidos offerens pretium.

SŎLĬFER, ra, rum, adj. ἡλιοφόρος, solem rens, epitheton orientalis plagae. *Sen. Herc.* 159. Parthus soliferae suppositus plagae.

SŎLĬFERRĔUM et Solliferreum, i, n. ὁλοσιδή genus teli: ab Osco *sollus*, idest totus, et a *fer* quod totum sit ferreum. *Fest.* in *Solitaurilia:* sollum Osce totum, et solidum significat: Und la quaedam solliferrea vocantur tota ferrea. 34, 14. *f.* Ut emissis soliferreis, falaricisque dios strinxerunt.

SŎLĬFŪGĂ. V. SOLIPUGA.

*SOLIFUNDĬUM, i, n. *M. Front. ad M. A ninum Princip. Hist. fragm.* 7. (ed. *A. Maio*): reor ne quando (taceo in solifundiis)..... *con* tibus et modis absonum quid etc. Sed dubium cabulum est. V. *Maium* ad l. Cf. vocabulum *I fundium*. *B. A.*

SŎLĬGĔNĂ, ae, adj. comm. gen. ἡλιογενής, ex sole genitus est. *Val. Fl.* 5, 317. nec fama f lit, Soligenam Aeetem media regnare sub Arct

SŎLĬLOQUĬUM, ii, n. μονολογία, sermo soliu cum. *August. Soliloq.* 2, 7. *f.* Hujusmodi serm nationes, quoniam cum solis nobis nobis loqui soliloquia vocari et inscribi volo, novo quidem fortasse duro nomine, sed ad rem demonstran satis idoneo.

[SOLIMARĂ, ae, f. Deae cujusdam nomen Gallos Bituriges. *Inscr.* ap. *Mur.* 114, 1. Soli rae sacrum, aedem cum suis ornamentis Firm C. Obricii F., mater D. S. D. *h. e.* filia, mater, sacrorum, de suo dedit. *F.*]

[SOLIMARICENSIS, e, adj. ad Solimaricam tinens, Galliae urbem, a Mosa fluv. XVI. mi pass. dissitam, ubi nunc vicus *Soulasse:* ejus me est in *Itin. Ant. Inscr.* ap. *Mur.* 1082, 2. Jovi Max. vicani Solimaricenses. *F.*]

*SOLIMNĬĂ, ae, f. maris Aegaei insula, in Thermaico. *Plin.* 3, 12. *B. A.*

*SOLINĀTES, ium, populi Umbriae antiqui Solino quodam oppido sic dicto fortasse nomen centes. *Plin.* 3, 14. *B. A.*

SOLINO, Verrius ait esse, consulo. *Festus.*

SOLĪNUS, i, m. C. Julius Solinus, patria A ptius, ut eruditis quibusdam videtur (peregri certe fuisse, non Romanum, satis indicat affect ejus stilus, incomptaque locutio): scripsit lib de variis rebus memorabilibus, qui *Polyhistor* ins bitur, in quo multa ab aliis scriptoribus excer praesertim a *Plinio*. Exstat etiam fragmentum minis de variis marinis piscibus, in *Anth. Lat.* T p. 383. *Burm.* editum. Quo tempore vixerit,

constat. Posteriorem Alexandro Severo, Mam-
ae filio, fuisse contendit Salmasius, qui lucu-
in eum commentaria edidit.
OLĪPUGA, Solipunga, Solpūga et Salpūga, ae,
nus muscae, aut formicae venenatae. Gloss.
ox. Solipuga, ἡλιοκεντρὶς, μυίας εἶδος. Festus:
punga, genus bestiolae maleficae, quod acrius
itatiusque fit fervore solis, a quo nomen traxit.
. 29, 4, 29. Est et formicarum genus venenatum,
fere in Italia: solipugas Cicero appellat, salpu-
Baetica. Id. 8, 29, 43. Citra Cynamolgos Ae-
pas late deserta regio est, a scorpionibus et so-
gis gente sublata. Id. 22, 25, 81. Et legumini-
innascuntur bestiolae venenatae, quae manus
unt, et periculum vitae afferunt, solipugarum
ris. Lucan. 9, 837. Quis calcare tuas metuat,
ga, latebras? Alii hic leg. salpiga, solpuga,
uga. Est etiam qui ubique malit solifuga:
MSS. et editis melioribus in Plinio ab Hardui-
futatur: in Lucano vero locum habere non po-
Gloss. Philox. Solifuga, μισήλιος. Solin. 4.
inia est quidem absque serpentibus, sed quod
locis serpens, hoc solifuga Sardis agris: ani-
perexiguum, qua aranei forma, solifuga dicta,
solem fugiat. In metallis argentariis plurima
occultim reptat, et per imprudentiam superse-
bus pestem facit. Adde Arnob. 2, 59, et 7, 223.
Gloss. Philox. non animal describit, sed quem-
ue radios et lucem solis fugientem. Solin. ve-
ui sua fere omnia descripsit ab aliis, vel in vi-
s codices incidit, vel de sua male prompsit.
levissimus auctor ab Scal. in Euseb. appellatur.
LISTERNĪUM et Sollisternium, ii, n. idem vi-
esse, quod lectisternium. Festus in Solla. Sol-
rnere dicuntur, qui sollisternium habent. V.
ISTERNIUM.
LISTĪMUM tripudium, dicebatur, cum in au-
ido esca ex ore pulli decidebat: quod prospe-
uspicium erat. Cic. Div. 1, 15. f. Nam nostri
m magistratus auspiciis utuntur coactis. Ne-
est enim, offa objecta cadere frustum ex pulli
cum pascitur. Quod autem scriptum habetis,
ripudium fieri, si ex ea quid in solum ceciderit:
uoque, quod dixi coactum, tripudium solisti-
dicitis. Id. ib. 2, 34. extr. Cum igitur offa jam
t ex ore pulli, tum auspicanti tripudium soli-
m nuntiant. Liv. 10, 40. Nam cum pulli non
entur, pullarius auspicium mentiri ausus, tri-
m solistimum consuli nuntiavit. Plin. 10, 21,
gallis gallinaceis: Horum sunt tripudia soli-
. ℙ Est haec vox a solum, h. e. terra, ut ex
Ciceronis allatis colligitur: quidam tamen
t deducere ab Osco sollus, h. e. totus: atque
tione duplici ll scribunt. Festus: Sollistimum
s Pulcher in Auguralis disciplinae libro primo
e tripudium; quod avi excidit ex eo, quod illa
ℙ Sollistimum etiam dicitur, cum saxum soli-
aut arbos viviradix sponte, nullo impellente,
ciente, aut caedente, ruit, ut docet Festus ib.
dem tripudium sonivium dicitur a Serv. ad il-
. 3, 90. tremere omnia visa repente. V. SO-
S.
LITĀNAE Cochleae, genus cochlearum amplae
tudinis in Africa: quarum meminere Varr. R.
14. med. et Plin. 9, 56, 82. et 30, 6, 15., ubi
putat, nomen traxisse a promontorio Solis
in Africa. Ap. Varr. quidam male leg. Soli-
. Verba ejus sunt l. c. Valde amplae sunt,
uam ex Africa, quae vocantur solitannae, ita
eas octoginta quadrantes conjici possint.
LĪTĀNEUS, a, um, adj. solitarius, separatus,
tus. Theod. Prisc. praef. 3. Solitaneum libel-
onfeci de mulierum curis: solitaneum, inquam,
otum a publico spectaculo. ℙ Videtur etiam
esse, quod solitus, consuetus. Marcell. Em-
. med. Ad solitaneos stomachi dolores mala-
ic compones, etc.
LĪTĀRĬUS, a, um, adj. ἔρημος, solus, soli-
sine consortio. Cic. Inv. 1, 44. f. Oportet
dvertere, ne cum aliter multa sint judicata,
ium aliquod aut rarum judicatum afferatur.
. 23. f. Natura solitarium nihil amat, sem-
ad aliquod tanquam adminiculum annititur.
D. 2, 11. Omnem naturam necesse est, quae
litaria sit, neque simplex, sed cum alio jun-
ue connexa, habere aliquem in se principa-
t in homine mentem, in bellua quiddam simi-
ti. Plin. Pan. 49. med. Distentus solitaria
h. e. cum solus quis coenavit. Gell. 2, 12.
n alterutrae parti sese adjunxerit, sed solita-
paratusque a communi malo civitatis secesse-
. 7, 3. med. Sed enim Cato non nudam, ne-
litariam, nec improtectam hanc epagogen fa-
d multis eam modis perfulcit. Id. 13, 3. Ne-
do dicitur jus quoddam et vinculum religiosae
ctionis: idque unum solitarium significat, h.
num tantum. Nazar. Pan. Constant. 33. med.
io modo id egit, ut, etc. h. e. solummodo.
. Grat. act. ad Jul. 13. Multi imperium uni-
reipublicae solitarium cupierunt, h. e. ut ipsi
republica imperarent: regnum in republica
runt. ℙ Solitarius, qui solus degit, frequen-
nsortiumque vitat, secessu et solitudine de-

lectatur. *Cic. Off.* 2, 11. Etiam solitario homini, atque in agro vitam agenti, opinio justitiae necessaria est. *Quint.* 1, 2. *med.* Solitaria et velut umbratili vita pallescere. *Varr. R. R.* 3, 16. Apes non sunt solitaria natura, ut aquilae, sed ut homines.

SOLĪTAS, atis, f. solitudo, hoc est cum aliquis solus est. Vox antiqua. *Accius* ap. *Non.* 2, 803. Tuam solitatem memoras, formidas tibi, *h. e.* te solum esse, sine ullo socio et adjutore. *Appul. Met.* 9. Oportune nactus Myrmecidis solitatem, ei amorem suum aperit. *Id. Apol.* Crates, multis servis a se remotis, solitatem delegit. Adde *Tert. adv. Valent.* 37., ubi *solitas* est μονότης, ητος.

[SOLĪTĀTIM, adv. cum solitate. Utitur hac voce *Front. de eloqu.* (ed. *A. Maio*) p. 235. *F.*]

SOLITAURILIA, um, n. plur. hostiarum trium diversi generis immolationem significat, tauri, arietis, verris: quod omnes eae solidi integrique sint corporis: a *sollus*, vel *solus*, quod Osce totum et solidum significat: vel a *solus*, et *taurus* qua virilia significat, quia harum hostiarum inviolati sunt tauri, quae pars scilicet caeditur in castratione: (nam vervecibus et hircis mos erat abscindi, cum immolarentur, ut colligitur ex *Mart.* 3, 24. Teter ut immundae carnis abiret odor.) Sunt qui putent, ex tribus hostiis praecipue nomen inclusum cum solido tauri, quod amplissima sit earum. Quidam dixerunt, omnium trium vocabula confusa, suis, ovis, tauri, effecisse, ut uno modo appellarentur universae. Haec ex *Festo*, cujus postrema verba occasionem dederunt suspicandi, ipsam vocem *solitaurilia* corruptum esse, et *suovitaurilia*, vel (quod saepius legitur) *suovetaurilia* rectum esse, ut habetur ap. *Cat. R. R.* 141., *Varr. R. R.* 2, 1. *med.*, *Liv.* 1, 44. et 8, 10. *extr.* et *Tac. A.* 6, 37. et *H.* 4, 53. in plurimis, et optimis libris. Non desunt tamen, qui contra sentiunt, nempe *solitaurilia* veram esse appellationem: quae quia vulgo inerudito minus nota esset, mutatam esse in *suovetaurelia*, quod viderent tres revera hostias, suem, ovem, taurum in eo sacrificio mactari. Quibus ego me libentius adjunxerim. *Charis.* 1, 84. Suovetaurilia quidam putant dicenda, a victimis sue, ove, et tauro: sed Valgius de rebus per epistolam quaesitis, solitaurilia dicta ait esse: tauri autem nomen pro omnibus maribus sumptum esse. *Quint.* quoque 1, 5. *f.* ita dixisse credendus est, ubi quarundam vocum obscuriorem notationem explicans, ut *capsis*, *lupercalia*; si *suovetaurilia* dixisset, promptum erat cuique *suem*, *ovem*, *taurum* intelligere: at in *solitaurilia* magis abdita notatio erat, et merito explicanda. V. tamen *adnotat. Spaldingii* ad *Quint. l. c.* ℙ Hoc sacrificium usurpabatur in lustrationibus agrorum, populi, exercitus, et hujusmodi. *Cato l. c.* Agrum lustrare sic oportet. Impera suovitaurilia circumagi, etc. *Varr. l. c.* Populus R. cum lustratur suovitaurilibus, circumaguntur verres, aries, taurus. *Liv. cit.* 1, 44. Instructum exercitum omnem suovetaurilibus lustravit. *Tac. cit. H.* 4, 53. Lustrata suovetaurilibus area. *Liv. cit.* 8, 10. Telo, super quod stans consul precatus est, hostem potiri fas non est: si potiatur, Marti suovetaurilibus piaculum fieri. *Ascon.* in *Div. Verr.* 3. Censores completo quinquennio urbem lustrabant, et solitaurilia sacrificia de sue, ove, tauro faciebant. ℙ *Solitaurilia* duplicis generis erant, nam ita Numae lex ap. *Festum* in *Opima:* Solitaurilia utra voluerit, caedito. Alia enim vocabantur majora, in quibus nempe hostiae majores, *h. e.* adultae et perfectae aetatis; alia minora, in quibus minores hostiae, *h. e.* adhuc lactentes immolabantur. Hinc *suovetaurilia lactentia* vocantur haec minora a *Cat. R. R.* 141. Mars pater ejusdem rei ergo macte hisce suovetaurilibus lactentibus esto. De majoribus vero mentio est ap. *Marin. Inscr. Frat. Arv. n.* 32. Q. Licinius Nepos immolavit suovetaurilibus majoribus. Adde *ib. n.* 41. et 43. Quando autem majores vel minores hostiae in suovetaurilibus immolarentur, docet *Serv.* ad *A.* 12, 170. In rebus, quas volebant finiri celerius, senilibus et jam decrescentibus animalibus; in rebus vero, quas augeri et confirmari volebant, de minoribus et adhuc crescentibus sacrificabant.

SŎLĬTE, adv. pro more, ex consuetudine. *Pl. Amph.* 1, 1, 131. Ubi sunt isti scortatores, qui solite inviti cubant? Plerique omnes, [praeter *Bothium*, *F.*] perperam soli leg. *Id. Mil.* 2, 3, 11. Tute scis solite tibi: mihi ne dixis: scire nolo, *h. e.* tu solus id pro more scito, quippe qui saepe talium tibi sis conscius. ℙ [Sunt qui putant in utroque loco cit. sōlĭtē esse a *solus*, et significare sine alio, remotis arbitris, quos inter fuit et *Forcellinus*, sed vehementer errant. *F.*] [*Lindem. in altero Pl. loco, et versu et sensu flagitante, scripsit: *Tute sci soli* tibi.]

SŎLĬTO, as, n. 1. εἴωθα, frequenter soleo. *Gell.* 7, 1. Scipionem Africanum solitavisse noctis extremo, priusquam dilucularet, in Capitolium ventitare.

SŎLĬTŪDO, inis, f. ἐρημία, locus, ubi nemo, vel unus habitat, recessus, secessus, regio deserta. *Cic. Am.* 23. *med.* Si aliquis nos Deus ex hac hominum frequentia tolleret, et in solitudine uspiam collocaret. *Id. Inv.* 1, 26. *med.* Loci solitudo, aut celebritas. *Id. Verr.* 2, 4, 51. Audistis, quae solitudo esset in agris, quae vastitas, quae fuga aratorum, quam deserta, quam inculta, quam relicta omnia. *Id. Att.* 12, 26. Mihi solitudo et recessus provincia est. *Id. Verr.* 2, 5, 67. Si in aliqua desertissima solitudine, ad saxa, et ad scopulos haec conqueri vellem. *Caes. B. G.* 6, 22. Civitatibus (*Germanorum*) maxima laus est, quam latissimas circum se, vastatis finibus, habere solitudines. *Sall. Jug.* 98. Ad summum montis egressus est: ubi postquam solitudinem intellexit, etc. *h. e.* neminem alium adesse praeter se. *Cic. Brut.* 63. Erat ab oratoribus quaedam in foro solitudo. *Mart.* 3, 44. quacumque venis, fuga est, et ingens Circa te, Ligurine, solitudo. *Cic. Fam.* 2, 16. Discedere in aliquas solitudines. *Id. Pis.* 22. *med.* Quos tum maeandros, dum omnes solitudines persequeris, quae diverticula flexionesque quaesisti! [**Vell.* 2, 55, 4. solitudines aviae. De discrimine inter *solitudo* et *vastitas* V. in h. v.] ℙ De eo, qui est derelictus ab omnibus, qui neminem habet, a quo praesidium exspectet. *Cic. Quint.* 1. *f.* Si nullo praesidio fuisse videbere contra vim et gratiam solitudini atque inopiae. *Id. Caecin.* 5. Iste, qui jamdiu Caesenniae viduitate ac solitudine alitur. *Id. Verr.* 2, 1, 58. *f.* Ut liberorum solitudo et pueritia quam firmissimo praesidio munita sit, *h. e.* cum patrem amiserint. *Id. Q. Fr.* 1. *f.* Si tuam solitudinem, communemque calamitatem nemo despexerit, *h. e.* quod sine me fratre in exsilium pulso relictus est. *Nep. Thras.* 2. Neque vero hic non contemptus est primo a tyrannis, sed ejus solitudo, *h. e.* quod non plus habebat secum, quam triginta de suis. [*V. *Brem.*] *Tac. A.* 11, 32. Messalina interim, tribus omnino comitantibus (id repente solitudinis erat) spatium urbis pedibus emensa, etc. [**Plin. Pan.* 48, 5. Non adire quisquam, non alloqui audebat, tenebras semper secretumque captantem, nec unquam ex solitudine sua prodeuntem, nisi ut solitudinem faceret: ubi v. *Gierig* ℙ Confund. *solitudo* et *sollicitudo.* V. *Spald.* ad *Quint.* 2. p. 456. 3. p. 393. *crit.* et 4. p. 14.]

SŎLĬTUS, a, um, part. a *soleo:* εἰωθώς, qui consuevit. *Hor. Sat.* 2, 3, 245. Luscinias soliti impenso prandere coemptas. *Sall. Jug.* 4. Saepe audivi praeclaros viros solitos ita dicere. *Prop.* 2, 2, 8. Nec solitus ponto vivere torvus aper. *Ov. Pont.* 3, 4, 42. Ipsa potest solitum nosse corona caput, *h. e.* quod solitum fuit coronari. *Virg. A.* 2, 461. turris, unde omnis Troja videri, Et Danaum solitae naves, et Achaica castra. ℙ Est etiam adj. ἐθήμων, ἠθὰς, consuetus. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 4, 218. Praeter solita vitiosis magistratibus. *Tac. A.* 3, 5. Germanico ne solitos quidem, et cuicumque nobili debitos honores contigisse. *Prop.* 1, 20, 46. Miratae (*Dryades*) solitos destituere choros. *Tibull.* 1, 1, 38. solito membra levare toro. *Virg. A.* 11, 415. o si solitae quidquam virtutis adesset! *Ov. Met.* 11, 241. Quod nisi venisses, variatis saepe figuris, Ad solitas artes, auro foret ille potitus. *Id. Fast.* 4, 148. ad solitum rusticus ibit opus. *Id. Her.* 21, 125. at melius fuerat More bonis solito spem non corrumpere fraude. ℙ *Solitum*, absolute. *Virg. A.* 11, 383. Proinde tona eloquio, solitum tibi. *Id. G.* 1, 413. et *Hor. Od.* 1, 6, 20. Praeter solitum. *Val. Fl.* 7, 66. Solito superbior. *Ov. A. Am.* 2, 411. blandior. *Id. Fast.* 5, 547. citius. *Id. Her.* 15, 47. Plus solito. *Liv.* 25, 7. *med.* Visus sol rubere solito magis. *Sen. Ben.* 6, 36. Aetna immensa ignium vi supra solitum ardens. *Vell.* 2, 41. *f.* Siquando aliquid ex solito variaret.

SOLĪVĂGUS, a, um, adj. φιλέρημος, οἰοπόλος, qui solus vagatur. *Cic. Tusc.* 5, 13. de bestiis: Alias volucres coelo frui libero; serpentes quasdam, quasdam esse gradientes: earum ipsarum partim solivagas, partim congregatas. *Id. Univ.* 6. *f.* Coeloque solivago, et volubili, et in orbem incitato complexus est, *h. e.* quod per se movetur. *Id. Off.* 1, 44. Solivaga cognitio, et jejuna videatur, *h. e.* quae in se ipsa solam vertitur, nec aliorum utilitati consulit. [*Id. de Rep.* (ed. *A. Maio*) 1, 25. Non est enim singulare, nec solivagum genus hoc (*hominum*) *F.*] *Capell.* 1, 15. Solivaga virginitas, *h. e.* quae comparem detrectat.

[SŎLĪVERSOR, oris, m. qui solum, sive humum vertit, quod est porcorum proprium. Hinc in ludicro testamento M. Grunnii Corocottae Porcelli, (de quo vide in BUBULARIUS) ita ad porcellum ait cocus ap. *Grut.* inter suppositicia p. 18. *n.* 5. Veni huc eversor domi, soliversor, fugitive porcelle, etc. *F.*]

SŎLĬUM, ii, n. θρόνος, sella regalis, thronus. *Fest.* ex lectione *Scal.* et *Voss.* Solia appellantur sedilia, in quibus non plures singulis possunt sedere. *Serv.* ad *Virg. A.* 1, 510. Solum proprie est armarium uno ligno factum, in quo reges sedebant propter tutelam corporis sui: dictum quasi solidum: modo jam abusive sellam regalem intelligimus. Adde *ib.* 7, 169. *Cic. Fin.* 2, 21. *med.* Picta in tabula voluptas, pulcherrimo vestitu et ornatu regali, in solio sedens. *Virg. A.* 10, 116. solio tum Juppiter aureo Surgit; et *ib.* 11, 301. solio rex infit ab alto; et *ib.* 8, 178. Accipit Aeneam, solioque invi-

tat acerno; et *ib.* 7, 169. solio medius consedit avito. *Ov. Fast.* 6, 353. solium regale. ¶ Metonymice est regnum. *Id. Her.* 14, 113. Ille ferox solus solio sceptrisque potitur. *Claud. IV. cons. Hon.* 213. Si tibi Parthorum solium Fortuna dedisset. *Val. Fl.* 2, 309. donat solio sceptrisque paternis. *Id.* 6, 742. Quem genitor Colchis solioque reponere fratris Jam statuit. *Lucan.* 4, 690. Solio avorum aliquem depellere. *Lucr.* 5, 1135. regibus occisis subversa jacebat Pristina majestas soliorum, et sceptra superba. ¶ *Solium eburnum* ap. *Claud. Laud. Stil.* 199. est sella curulis. Adde *IV. cons. Honor.* 588. ¶ Et cadavera defunctorum, praesertim regum, solio ponebantur, vel in exsequiis, vel in sepulcro, sarcophagi vice. *Curt.* 10, 10. Septimus dies erat, ex quo corpus regis jacebat in solio. *Suet. Ner.* 50. In eo monumento solium porphyretici marmoris, superstante Lunensi ara, etc. *Flor.* 4, 11. *extr.* Cleopatra in mausoleum se recipit. Ibi maximos induta cultus, in differto odoribus solio juxta suum se collocavit Antonium: admotisque ad venas serpentibus, sic morte, quasi somno, soluta est. *Plin.* 35, 12, 46. Quin et defunctos sese multi fictilibus soliis condi maluere. Alii rectius leg. *doliis*. V. adnotata ad *Plin. l. c.* in DOLIUM. *Paul. Nol.* non semel usurpat de loculo in altari, in quo conduntur SS. Martyrum corpora, ut *carm.* 34, 6. Et magni solium breve Confessoris adorat. Adde *carm.* 24, 377. Hoc sensu etiam *soleum* scribitur. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 343. Locus concessus T. Aelio Timotheo patri soleum I., item P. Antonio Zmaragdo nutritori soleum I. ¶ Sella, qua sedentes JCti jus domi respondent. *Cic. Leg.* 1, 3. Cum non recusarem, quo minus more patrio sedens in solio consulentibus responderem. *Id. Or.* 2, 33. Ista tum a Crasso discemus, cum se de turba, et a subselliis in otium, ut cogitat, soliumque contulerit. Alii leg. *solitudinemque*. [*Orell.* hab. *soliumque*.] ¶ Est etiam sella concava, labrum, alveus in balineis, in quem se demittebant lavaturi, ἔμβασις, πυέλιον. *Festus:* Alvei quoque lavandi causa instituti, quo singuli descendunt, solia dicuntur. *Vitr.* 9, 3. et *Cels.* 1, 3. et 4. Casu venit in balneum, ibique cum in solium descenderet, etc. *Suet. Aug.* 82. *extr.* Insidens ligneo solio, quod ipse Hispanico verbo duretam vocabat. *Plin.* 33, 12, 54. Feminae laventur, et, nisi argentea, solia fastidiant. *Cels.* 7, 26. *n.* 5. In solium aquae calidae resupinus demittendus est. *Pall.* 1, 41. Scire convenit, quoniam de balneis loquimur, quae sunt malthae calidariae, frigidariae, ut siquando in soliis scissa sunt opera, possit repente succurri. Meminit et *Cato R. R.* 10. ¶ Ad alios usus. *Plin.* 19, 2, 8. Spartum perfusum aqua calida in solio, ac siccatum stans, compendium operae fatetur. ¶ Notationem alii aliam tradidere. *Fest.* videtur a *solus* ducere, Osco vocabulo, quo totus, integer, solidus significatur: quia olim solia ex uno ligno fiebant. Item tamen subdit, a sedendo potius dictum esse videri: nempe quasi *sedium*, ut *sella* quasi *seda*. Adde *Serv. l.* ab in. *c.* et *Voss.* in *Etym.* ¶ Ex allatis scriptorum locis patet, fuisse solia tum lignea, tum argentea, et in balneis etiam structilia.

SOLLĂ, inquit *Festus* appellantur sedilia, in quibus non plures singulis possint sedere. *Scal.*, *Voss.*, *Graev.*, et alii leg. *solia*.

SOLLEMNIS, etc. V. SOLEMNIS.

SOLLERS, etc. V. SOLERS.

SOLLĬCĬTĀTĬO et Solicitatio, onis, f. ἔπειξις, πείρασις, instigatio, concitatio, quae fit spe aut metu incusso, ut inducatur aliquis ad quippiam prave agendum. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 24. Milites ornari volui a senatu, ut ab omni omnium sollicitatione aversos eos, tales vobis praestare possem, quales adhuc fuerunt. *Cic. Cluent.* 19. *med.* De insidiis, quae fierent Avito: et de sollicitatione Diogenis, etc. *Id. Cat.* 3, 9. *med.* Sollicitatio Allobrogum. *Sen. Contr.* 2, 15. *med.* Tot sollicitationibus expugnari non potuit, tam fideliter pudicitiam custodivit. *Ter. Andr.* 1, 5, 25. Nuptiarum sollicitatio, *h. e.* quae mihi a patre fit, ut uxorem ducam. Ita legit *Donat.*, atque addit: Sollicitudo est, quae inhaeret mentibus: sollicitatio, quae ab alio fit. Plerique alii leg. ex plerique MSS. *sollicitudo*.

SOLLĬCĬTĀTOR et Solicitator, oris, m. ἐπεικτής, qui ad pravum quid inducere conatur, impulsor, instigator. *Sen. Contr.* 2, 15. *med.* Testamentum sollicitatoris, *h. e.* qui alienam uxorem de stupro appellavit. *Paul. Dig.* 47, 11, 1. Sollicitatores alienarum nuptiarum. Adde *eund. ib.* 11, 3, 14. *f.* et *Ulp. ib.* 11., ubi *sollicitator* dicitur alieni servi corruptor.

SOLLĬCĬTĀTUS et Solicitatus, a, um, part. a *sollicito:* loco motus, labefactatus, commotus, quassatus. *Lucr.* 2, 961. dolor est, ubi materiai Corpora vi quadam per viscera viva, per artus Sollicitata, suis trepidant in sedibus intus: Inque locum quando remigrant, fit blanda voluptas. Adde *Mart.* 11, 46. ¶ Translate. *Just.* 2, 13. *extr.* Ut viae cadaveribus implerentur, alitesque et bestiae, illecebris sollicitatae, exercitum sequerentur, *h. e.* illectae, invitatae; et 23, 1. Sollicitati praeda, infestas regiones reddebant. *Id.* 38, 1. *f.* Sollicitatus ad colloquium. *Plin.* 6, 22, 24. ad amicitiam; et 25, 2, 3. Asclepiades sollicitatus ex urbe Roma, praecepta pro se misit, *h. e.* a Mithridate enixe invitatus, ut Roma ad eum veniret. *Just.* 12, 2. Alexander in Italiam a Tarentinis sollicitatus. ¶ Est etiam tentatus, incitatus, instigatus, impulsus ad prave agendum. *Cic. Har. resp.* 20. Exercitus Luculli sollicitatus. *Liv.* 2, 42. Sollicitati dulcedine agrariae legis animi plebis. *Sall. Jug.* 22. Imperii cupidine sollicitata plebe. *Caes. B. G.* 7, 37. Sollicitatus pecunia, *Liv.* 31, 5. *f.* Ut sociis gratiae agerentur, quod diu sollicitati, ne obsidionis quidem metu fide decessissent. *Ov. Met.* 14, 669. Helene non pluribus esset Sollicitata procis. *Just.* 1, 7. *f.* Amicum, in adulterium uxoris sollicitatum, hostem sibi fecit.

SOLLĬCĬTĒ et Solicite, adv. ἐπιμελῶς, cum sollicitudine, diligenter, accurate. *Sen. ep.* 116. *med.* Sollicite custodire se. *Ov. Pont.* 4, 6, 43. vestri non immemor unquam, Qui mala sollicite nostra levatis, ero. Alii leg. *solliciti*. *Gell.* 1, 3. *f.* Haec Theophrastus caute, et sollicite, et religiose disseruit. *Id.* 3, 16. *f.* Accurate atque sollicite quaerere aliquid. *Sil.* 6, 572. Sollicite laetus, *h. e.* laetus quidem, sed cum aliqua solicitudine. [*Drak.* expl. laeti ob reditum, solliciti ob vulnera.] ut ap. *Ov. Met.* 10, 287. timide gaudere. *Ulp. Dig.* 26, 7, 3. Sollicite curare aliquid. *Plin. ep.* 3, 8. aliquid petere. *Id. ep.* 6, 15. *extr.* Tam solicite recitaturis providendum est, non solum ut sint ipsi sani, verum etiam ut sanos adhibeant. *Id. ep.* 1, 19. *extr.* Solicitius custodiendus est honor; et *ep.* 4. Solicitius et intentius tui me, quam mei, excipiunt. *Sen. ep.* 93. *f.* Minimum est, de quo solicitissime agitur. *Suet. Claud.* 18. Annonae curam solicitissime semper egit.

SOLLĬCĬTO et Solicito, as, avi, atum, a. 1. loco moveo, agito, labefacto: a *solum*, locus, et *cito*, *as*, moveo, ut *Fest.* ex quorundam sententia docet. Unde patet, cur unico *l* scribatur. Alii ducunt ab Osco *sollus*, totus, quasi totum moveo: et liquidam scribendo geminant, quod ex antiquis lapidib. *Manut.* probat. Idem dic de *sollicitus*, et derivatis. Sunt qui putant, in soluta oratione utroque modo scribi posse: in metro duplici *ll* tantum, ut prima syllaba producatur. [*Schneid.* in *Gr. Lat.* 1, 407. docet, non propter derivationem ab Osco *sollus*, utpote quae incertissima, sed ideo duplici *l* scribendum esse, quod in omnibus fere lapidum inscriptt. illud scribendi genus obtinere videatur.] *Lucr.* 5, 163. Mundum sollicitare suis de sedibus. ¶ [*Saepius ponitur latiori sensu commovendi, agitandi, turbandi: unde varia ap. poetas orta dicendi genera, ad tellurem aratro subigendam etc. pertinentia, quae nonnulli etiam prosae orationis scriptores imitati sunt.] *Tibull.* 1, 8, 28. Primus aratra manu solerti fecit Osiris, Et teneram ferro sollicitavit humum. *Ov. Fast.* 4, 395. herbae, Quas tellus, nullo sollicitante, dabat. *Virg. G.* 2, 418. Sollicitanda tamen tellus, pulvisque movendus; et *ib.* 2, 503. Sollicitant alii remis freta caeca. *Id. A.* 12, 403. nequidquam spicula dextra Sollicitat, prensatque tenaci forcipe ferrum, *h. e.* tractando extrahere conatur. *Cels. praef.* 1. *f.* Vomitu stomachum, aut purgatione alvum sollicitare, *h. e.* ciere. *Ov. Am.* 3, 1, 5. Liminis adsricti sollicitare forem, *h. e.* movere, aperire. Alii leg. *fidem* pro *forem*. [*Cf. *Gron. Observv.* 2, 11. p. 152. *ed. Fr.*] et *ib.* 1, 7, 14. arcu sollicitare feras, *h. e.* agitare, venari. *Id. Met.* 11, 169. tum stamina docto Pollice sollicitat. *Claud. in Eutrop.* 1, 505. quid Martia signa Sollicitas? non est jaculis hastisve petendus, *h. e.* quid moves signa et arma? *Colum.* 9, 8. Salebris solicitari, *h. e.* concuti, jactari, succuti. ¶ Obsceno sensu *Ov. Am.* 3, 7, 74., *Petr. Sat.* 20. et *Mart.* 11, 22. et 46., item 3, 75., 6, 71. et 8, 56. ¶ Translate est allicere, invitare, movere, excitare. [*Spectat autem mutationem superioris status, sententiae, fidei — studiose et intente quaesitam. *Tzschuck.* ad *Eutrop.* 2, 12. p. 91. *a.* Huc pertinet locus, quem *Noster* infra posuerat *Lucr.* 4, 665. Sollicitatque ferox non aequis viribus hostes.] *Sen. Ben.* 3, 11. Parentum conditionem sacravimus, quia expediebat liberos tolli: sollicitandi ad hunc laborem erant, incertam adituri fortunam. [*Hic debebat constitui locus, quem *Forc.* nescio cur infra sejunctim posuerat, *Plin. ep.* 4, 13. *f.* Rogo, ut circumspicias praeceptores, quos solliciture possimus, h. e. tentare et allicere, ut docendi munus suscipiant.] *Plin.* 8, 23, 35. Cerastis eminere cornicula, quorum motu sollicitent ad se aves. *Ov. Fast.* 1, 303. Nec levis ambitio, perfusaque gloria fuco, Magnarumve fames sollicitavit opum. *Val. Fl.* 1, 260. Illum nec valido spumantia pocula Baccho Sollicitant, veteri nec conspicienda metallo Signa tenent. *Mart.* 12, 74. Nullum sollicitant haec, Flacce, toreumata furem. *Val. Max.* 4, 5. *n.* 1. *extr.* Cum Spurina mira specie feminarum sollicitaret oculos. *Claud. VI. cons. Hon. praef.* 11. Me quoque Musarum studium sub nocte silenti Artibus assuetis sollicitare solet. ¶ Item tentare, invitare ad aliquid prave agendum, κατεπειράζω. *Cic. Cluent.* 16. *med.* Cujus servum Fabricius ad venenum Avito dandum, spe et pretio sollicitare coepit. *Id. Fam.* 15, 2. *med.* Dixit, se sollicitatum esse, ut regnare vellet. *Sall. Cat.* 49. *med.* Liberti Lentuli opi-
fices atque servitia ad eum eripiendum sollicitab
Caes. B. C. 3, 22. Quos ex aere alieno laborare
bitrabatur, sollicitabat. *Just.* 2, 12. Themisto
sollicitare Ionas in partes suas statuit. *Hirt. B*
8, 23. Sollicitare civitates, et conjurationem co
Caesarem facere. *Nep. Paus.* 3. *f.* Servos sollic
re spe libertatis. *Ov. Her.* 20, 80. judicium al
jus donis. *Id. Met.* 7, 720. donisque pudicam Sol
tare fidem. *Id. Pont.* 3, 3, 30. Non me legitimos
licitasse toros. *Id. Am.* 3, 9, 36. Sollicitor nu
esse putare Deos. ¶ Hinc universim urgere,
stare. *Caes. B. G.* 3, 8. *med.* Reliquasque civit
sollicitant, ut in ea libertate, quam a majoribus
ceperant, permanere, quam Romanorum servitu
perferre mallent. *Ov. Met.* 9, 681. usque suum
nis Telethusa maritum Sollicitat precibus, ne s
sibi ponat in arcto. Adde *Sil.* 6, 562. *Tibull.*
53. Pro qua sollicitas coelestia numina votis.
Cum inf. *Lucan.* 5, 68. finemque expromere re
Sollicitat Superos. *Lucr.* 4, 1189. sollicitat spa
decurrere amoris. ¶ Item inducere, hortari,
suadere. *Trajan.* ad *Plin. ep.* 10, 51. Potest nos
licitare lacus iste, ut committere illum mari
mus. *Plin. ep.* 3, 19. In his me multa sollici
aliqua, nec minora, deterrent. ¶ Item ve
agitare, turbare, anxium et sollicitum reddere,
ζω. *Cic. Att.* 1, 18. *med.* Multa sunt, quae me
licitant anguntque. *Id. Fin.* 1, 16. Temeritas
libido, et ignavia semper animum excruciant
semper sollicitant, turbulentaeque sunt. *Ter. A*
5, 3, 15. Cur me excrucio? cur me macero?
meam senectutem hujus sollicito amentia? *Ma*
54. somnia, Quae moveant animum sollicite
meum. *Cic. Fam.* 2, 16. *med.* Ea me cura vehe
tissime sollicitat. *Ov. Trist.* 4, 8, 6. me nullo
licitante metu. *Id. Fast.* 5, 40. Sollicitare ali
bello. *Tibull.* 3, 5, 12. Nec cor sollicitant fact
fanda meum. *Virg. A.* 4, 380. Scilicet is Su
labor est, ea cura quietos Sollicitat. *Sen. Med.*
Sollicitare Deos, *h. e.* carminibus et veneficiis
re. *Id. Octav.* 270. Renovare luctus parce cu
tu, pios Manes parentis neve solicita tuae, *h.*
turbes. *Juven.* 16, 28. se Excusaturos non solli
mus amicos, *h. e.* moleste non petamus ab an
¶ Sollicitare pacem. *Liv.* 1, 21. Qui castra, no
bem, posita in medio ad sollicitandam omnium
cem crediderant. *Id.* 34, 16. *extr.* Sub coron
niere omnes, ne saepius pacem sollicitarent.
Hor. Sat. 2, 2, 42. mala copia quando Aegrum
licitat stomachum.

SOLLĬCĬTŪDO et Solicitudo, inis, f. μέριμνα,
μέλεια, angor animi, cura, negotium, molestia.
Tusc. 4, 8. Sollicitudo est aegritudo cum cogitat
Id. Cluent. 61. Quidquid hoc tempore habet so
tudinis ac negotii, id omne a matre est confla
Id. Off. 3, 21. *med.* Angores, sollicitudines, d
et nocturni metus. *Id. Cluent.* 18. Ad responde
surrexi, qua cura, Dii immortales! qua sollici
ne animi! quo timore! *Id. Div.* 2, 41. *med.* Ut
Deus sapientes Stoicos effecisset, ne omnia sup
tiosa sollicitudine et miseria crederent! *Q. Ci*
Tiron. Fam. 16, 8. et *Ter. Phorm.* 4, 1, 22. Istae
hi res sollicitudini est. *Id. ib.* 2, 4, 1. Quant
cura et sollicitudine afficit gnatus! *Auct. di*
Or. 13. *med.* Remotus a sollicitudinibus et
Ter. Andr. 4, 1, 26. Nescis, quantas hic suis c
liis mihi confecit sollicitudines. *Cic. Fam.* 9,
Sollicitudinem alicui afferre. *Pomp.* ad *Coss.*
ep. 12. *l.* 8. *ad Att.* Nunc scitote, me esse in su
sollicitudine. *Cic. Fin.* 1, 16. Eas ipsas sollic
nes, quibus eorum animi noctes atque dies ex
tur, a Diis immortalibus supplicii causa imp
putant. *Hor. Od.* 1, 18, 3. neque (*vino*) Mor
aliter diffugiunt sollicitudines. *Id. Epod.* 13
Levare duris pectora Sollicitudinibus. *Id. Sat.*
67. torquerier omni Sollicitudine districtum.
Att. 5, 21. *med.* Sed dices, me ipsum mihi soll
dinem struere. *Plin.* 2, 12, 9. Liberare aliquen
licitudine. *Id.* 33, 1, 6. Gemmarum sollicitud
e. anxia cura, ne gemmae in anulis casu a
frangantur. ¶ Inter curam et sollicitudinem
esse discrimen ajunt, quod cura est in spe bono
sollicitudo in metu malorum. *Don.* ad *Ter.*
1, 5, 34. ait, sollicitudinem magis esse rerum i
tarum. Illud certius videtur, sollicitudinem se
esse cum aegritudine et dolore animi, curam
item. Quare magis afficit illa, quam ista.
Quint. prooem. 8. *med.* Illa translucida et versi
quorundam elocutio res ipsas effeminat, qua
verborum habitu vestiuntur. Curam ergo verbo
rerum volo esse solicitudinem, [*h. e. verborum
debemus negligentes esse, sed majorem etiam r
curam postulo. Cf. *Sen. ep.* 75, 115. et quae
accuratus et *calumniari* adnotavimus. Haec E
in *Lex. technol. Lat. rhet.* p. 361. — *Id. ib.* doc
sollicitus et *sollicitudo* rhetores uti solere, ubi
jorem quandam in dicendo vel calliditatem vel a
et studium significare vellent: hinc a *Quint.* 4, 2,
fictum et *sollicitum*, quoniam in utroque multu
rae et studii consumeretur, ut synon. conjung
Porro *Id. ib.* alio, inquit, sensu *Plin. ep.* 5, 17.
purnii verecundiam, quam in voce et pronuntia
ostendisset, ita laudat, ut *multum sanguinis*,

sollicitudinis in ore habuisse eum dicat. In quo em loco *sanguine* pudorem quendam ex genarubore conspicuum, *sollicitudine* autem eum habitum significasse videtur, qui dicentis me-, ne forte displiceat audientibus, et modestam cillitatis professionem declarat. ¶ Confund. *citudo* et *solitudo*. V. h. v. in f.]

)LLICITUS et Solicitus, a, um, adj. [*Etymon *sollicito*, ubi v., ac proprie significat: loco mocommotus, jactatus, agitatus. *Noster* ad f. laurat ista:] *Virg. G.* 4, 262. Ut mare sollicitum et refluentibus undis; et *Ov. Fast.* 5, 720. Utile citae sidus uterque rati. *Lucr.* 1, 343. Sollicimotus. ¶ [*Translate, quo significatu longe ientius usurpatur, denotat curis affectum, cogindum cum aegritudine timoris, trepidum, in-:um, anxium, perturbatum; cui securus, oppo-, Gr. πολυμέριμνος. V. *Mart.* 4, 84. et 5, 31.] *Fin.* 2, 17. *med.* Anxio animo, aut sollicito es- *Id. Att.* 2, 18. Suspenso animo et sollicito esse; 24. Amor omnis sollicitus atque anxius est; et , 6. *med.* Antea sollicitus eram, et angebar, etc. *Id. Sen.* 19. Quarta restat causa, quae me angere, atque sollicitam habere senectutem ur, appropinquatio mortis. *Virg. A.* 9, 89. sollicitam timor anxius angit. *Cic. Agr.* 1, 8. as sollicita suspicione, suspensa metu, perturseditionibus. *Id. Fam.* 7, 3. Sollicitum te ha- cogitatio tum officii, tum etiam periculi mei. *tt.* 8, 6. Quam sum sollicitus, quidnam futu-it! et *ib.* 11, 6. Sollicitum esse te cum de tuis nis, tum de me ac de dolore meo, sentio. *Lam-Elag.* 14. Mater sollicita filio, *h. e.* de, vel lio. *Ter. Andr.* 1, 5, 33. Ex hoc misera sollist, quia, etc. *Id. Heaut.* 1, 1, 76. Tot mea sollicitи sunt causa, ut me unum expleant. . 9, 4. *med.* Nec sum in hoc sollicitus, dum res volentibus discere appareat. *Just.* 2, 7. *med.* itus, ne tacendo parum reipublicae consuleret. *l.* 4, 10, 5. Solliciti sunt pro nobis. *Gell.* 19, llicitus pro vita. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 18. Sollicitiorem certe hominem neminem puto . *Sen. Ben.* 3, 13. Innocentiam sollicitiore haloco. *Tac. H.* 4, 58. Nunquam apud vos veri, aut pro vobis solicitior, aut pro me secu-*Quint.* 7, 1. Nos circa lites raras solicitiores. *3r. V.* 15. *f.* Illorum brevissima ac solicitissima est, qui, etc. *Quint. decl.* 280. *med.* Hoc est, sollicitissimum facit. ¶ Illa poetica sunt *Ov.* 2, 3, 18. et sibi quid sit Utile, sollicitis suparticulis. *Id. Trist.* 5, 2, 2. de epistola: Et llicita solvitur illa manu; et *Pont.* 4, 9, 130. to quas damus ore preces. *Id. Met.* 15, 786. us Lurida sollicitis praebebat lumina terris. 11, 45. Solicitus pudor. *Id.* 9, 59. Excipe solplacide, mea dona, libellos, *h. e.* de quibus licitus sum, judicium tuum veritus. *Id.* 12, irbida solicito transmittis Caecuba sacco, *h. e.* licitus. ¶ *Sollicitum habere aliquem*, sollinem afferre, laborem, molestiam. *Pl. Men.* 11. Clientes sollicitos habent patronos; et *ib.* hodie nimis sollicitum cliens quidam habuit: quod volui agere quidquam licitum est: ita inuit, ita me detinuit. *Ter. Heaut.* 3, 1, 51. omnia dolia, omnes serias: omnes sollicitos ¶ De his, quae solicitum habent. *Cic. Am.* tyrannorum vita omnia semper suspecta, atllicita. *Hor. Sat.* 2, 6, 79. Sollicitae opes. *ont.* 1, 5, 61. Sollicita cura. *Id. Met.* 6, 500. a. *Id. Trist.* 1, 11, 2. via; et *ib.* 4, 10, 116. t *ib.* 1, 50. fuga; et, 85. Hic ego sollicitae javus incola sedis; et *ib.* 3, 11, 10. et *Her.* 1, ollicitus metus; et *ib.* 18, 196. amor. *Id. A.* , 374. dolor. *Id. Am.* 1, 6, 64. carcer, *h. e.* nequis rumpat, solliciti sumus; et *A. Am.* 1, rimus sollicitos fecisti, Romule, ludos, Cum iduos rapta Sabina viros. ¶ Tribuitur et be- *Id. Fast.* 6, 741. Solliciti terrentur equi, frue retenti Per scopulos dominum, duraque sahunt; et *ib.* 5, 372. Imbelles caprae, sollicilepus. *Id. Met.* 11, 599. Sollicitive canes, sve sagacior anser, *h. e.* vigilaces, attentique. *Liv.* 5, 47.

LICURIUS, a, um, adj. in omni re curiosus. *ndron.* ap. *Fest.* in *Sollo.*

LIFERREUM. V. SOLIFERREUM.

LISTERNIUM. V. SOLISTERNIUM.

LLUS, Osce est totus, et solidus: et videtur b ὅλος. Prisci scripsere solus: Ennius coninem mutavisse fertur. *Fest.* in *Solitaurilia*, i. [*Cf. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 415. sq.]

O, as, a. 1. ἐρημόω, solitarium reddo, desosto: a *solus*. *Stat. Theb.* 4, 36. quantas poolaverit urbes. (Est qui leg. *spoliaverit*: at- habetur in nostro MS.) et *ib.* 5, 149. solare , juvenumque senumque Praecipitare colos. LATUS.

LOBRISAE, arum, gens Indica, cujus memi-*in.* 6, 20. *B. A.*

OECISMUS, i, m. σολοικισμὸς, vitium gramle, impar et inconveniens compositura parrationis, ut *Sinnius Capito* ap. *Gell.* 5, 20. de- Vel, (ut *Auct.* ad *Her.* 4, 12.) est, cum verbis pluribus consequens verbum superiori non accommodatur. *Juven.* 6, 456. soloecismum liceat fecisse marito. *Gell.* 15, 9. Tam immanem soloecismum nihil veritus est. *Mart.* 5, 39. Unus cum sitis; duo, Calliodore, sedetis. Surge: soloecismum, Calliodore, facis. Adde *Suet. Gr.* 22. ¶ Fit quatuor praecipue modis, ut *Quint.* docet 1, 5. *med.* § adjectione, ut *Veni de Susis in Alexandriam*: detractatione, ut *Ambulo viam*, *Aegypto venio*, *Ne hoc fecit*: transmutatione, qua ordo turbatur, ut *Quoque ego*, *Enim hoc voluit*, *Autem non habuit*: immutatione, cum aliud pro alio ponitur, hoc per omnes partes orationis deprehenditur, frequentissime in verbo. V. plura *ib.* et ap. *Charis.* 4. *in.* *Diomed.* 2, 448. etc. ¶ Ipsa appellatio Graeca est, ducta a Solis Ciliciae urbe, a Solone condita, ubi paucos Athenienses cum reliquisset, paulatim coeperunt patrium sermonem corrumpere; unde σολοικίζειν dicti sunt. Negat tamen *Gell. cit.* 5, 20. Atticos σολοικισμοῦ voce usos esse, sed σόλοικου: Latine autem a *Sinnio Capitone*, et aliis ejusdem aetatis appellari *imparilitatem*, a vetustioribus *stribliginem*. Nostri quoque antiquiores, inquit, *soloecum* facile, *soloecismum* haud scio an unquam dixerint. Huc spectat hic locus *Capell.* 3, 50. Grammatice protulit quoque limam quandam artificialiter expolitam, quae octo partibus auratis, velut diversis nexionibus interstincta vibrabat. Ex qua scabros dentes vitiliginesque linguarum et sordes, quas in Soloe quadam civitate contraxerat, leni sensim attritione purgabat. ¶ Soloecismos poetarum, si qui in iis reperiantur, schemata appellari docent *Quint.* 1, 8. *f.*, *Charis. l. c.*, *Diomed.* 2, 446. et 449. Tamen *Serv.* ad *A.* 5, 120. medium quid interesse ait inter haec duo, quod *figuram* appellat. V. SCHEMA. ¶ Translate *soloecismum facere*, est in re aliqua peccare. *Mart.* 11, 20. Saepe soloecismum mentula nostra facit, *h. e.* illegitimo coitu abutitur. Quo pertinet illud *Cic. Att.* 14, 6. Nihil enim tam σόλοικον, quam τυραννοκτόνους in coelo esse, tyranni facta defendi; et *ib.* 2, 10. Est enim ὑποσόλοικον, cum velim vitare omnium deliciarum suspicionem, repente ἀναφαίνεσθαι non solum delicate, sed etiam inepte peregrinantem. *Hieron. in Helv. n.* 16. Apud Christianos soloecismus est magnus et vitium, turpe quid vel narrare, vel facere. ¶ Abjecta praepositiva diphthongi, quod in Graecis saepe poetae faciunt, fit σολικισμὸς, *solicismus* secunda correpta. *Auson. epigr.* 138. Da rectum casum, jam solicismus erit. Hic *Auson.* soloecismum pro barbarismo posuit. V. integr. *epigr.*

SOLOECISTA, ae, m. σολοικιστής, qui soloecismos loquitur. *Hieron. in Ruf.* 3. *n.* 6. Et te nequaquam soloecistam ac barbarum, sed mendacem, subdolum, impudentem esse convincam.

*SOLOECOPHANES, σολοικοφανὲς, Soloecismi speciem habens. Figura eadem est, quae et Alloeosis: ut, *Praeneste sub ipsa*, cum *Praeneste* sit neutrius generis; sed retulit ad *civitatem*. *Ter.* in *Prol. Eun.* 32. In Eunuchum suam: subint. *fabulam*, *comoediam*. ¶ *Manutius* σολοικοφανὲς inconsequentem et obscuram dixit esse locutionem, cujusmodi illa est *Cic. Fam.* 4, 6. quae incipit, *Quare ad eam spem, quam extra ordinem* etc. usque ad ejus periodi finem. Hujus generis vitia etiam ex orationibus *Cic. Verr.* aliquot annotavit *Asconius. B. A.*

SOLOECUM, i, n. σόλοικον, idem quod soloecismus. *Gell.* 5, 20. Nostri quoque antiquiores soloecum facile, soloecismum haud scio an unquam dixerint. *Id.* 17, 2. *med.* Si dicas *in medium ponere*, id esse soloecum putant.

SOLON, ōnis, m. Σόλων, vir Atheniensis, vel, ut alii tradunt, Salaminius, unus ex Sapientibus Graeciae, peritus politices et legum ferendarum, qui Atheniensibus leges dedit post Codri mortem, annumque ordinavit ac menses. Pisistrato per tyrannidem Athenas occupanti sponte cessit, variasque urbes peragravit, tandemque in Cypro insula mortuus est. Laudatur passim a scriptoribus tanquam justissimus. *Juven.* 10, 274. Et Croesus, quem vox justi facunda Solonis, etc. *Cic. Off.* 1, 30. *med.* Versutum et callidum factum Solonis, qui quo et tutior vita ejus esset, et plus aliquanto reipublicae prodesset, furere se simulavit. ¶ *Rectum *Solo* pro Solon habes ap. *Cic. de re publ.* (ed. *A. Maio*) 2, 1. itemque *Gell.* 11, 18. *in.* ed. *Gronov.* ¶ Alius est, cujus meminit *Liv.* 44, 45. *B. A.*

[SOLONATES, ium, m. plur. incolae urbis Solonae, nunc *Città del Sole*, in Gallia Cispadana medio inter Caesenam et Faventiam loco. Eos nominat *Plin.* 3, 16, 20. et *Inscr.* ap. *Grut.* 1093, 2. Curator Solonatium. *F.*]

*SOLONIUM, i, n. campus agri Lanuvini, ut docet *Cic. Div.* 1, 36. Adde 2, 31. et *Att.* 2, 2. ¶ Adjective *Liv.* 8, 12. *in.* Solonius ager *B. A.*

SOLOR, aris, atus sum, dep. 1. παραμυθέομαι, consolor, spem facio, dictis alloquor, levo, et recreo. Est vox plerumque poetica: et refertur tum ad personas, tum ad res ipsas, propter quas solamen adhibetur. *Pl. Epid.* 1, 2, 9. Nihil agit, qui diffidentem verbis solatur suis. *Hor. ep.* 2, 1, 131. inopem solatur et aegrum. *Virg. A.* 4, 393. lenire dolentem Solando cupit, et dictis avertere curas; et *ib.* 9, 290. solare inopem, et sucurre relictae. *Ov. Fast.* 5, 237. Solari aliquem verbis amicis. *Stat. Theb.* 2, 353. dolorem amplexu. *Id. Silv.* 4, 4, 49. otia vitae cantu. *Virg. G.* 4, 464. de Orpheo: cava solans aegrum testudine amorem. *Id. A.* 9, 489. tela curas solabar aniles. *Id. ib.* 12, 110. Solari metum. *Ov. Fast.* 2, 821. lacrimas alicujus. *Tac. A.* 2, 36. repulsam. *Sen. Oct.* 184. mala. *Plin. ep.* 8, 11. Desiderium fratris amissi aut nepote, aut nepte solari. *Tac. A.* 16, 13. Cladem Lugdunensem quadragies sestertio solatus est, ut amissa urbi reponerent. *Pl. As.* 3, 1, 37. Solari spem suam. *Ov. Trist.* 4. 6, 49. Una tamen spes est, quae me soletur in istis, Haec fore morte mea non diuturna mala. *Val. Fl.* 4, 578. nec spe dubios solabor inani. *Hor. Od.* 2, 5, 6. juvenca solans aestum gravem fluviis. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 196. Aethiopum pluviis solabitur aestus. *Ov. Met.* 11, 685. solantia tollite verba; et *ib.* 448. Multaque respondit timidum solantia pectus. ¶ Solari famem: solari aliquem cibo. *Virg. G.* 1, 159. Concussaque famem in silvis solabere quercu. *Id. A.* 5, 41. fessos opibus solatur amicis. *Hor. Sat.* 2, 6, 117. me silva cavusque Tutus ab insidiis tenui solabitur ervo. ¶ Sunt qui et *Cic.* tribuunt *Vat.* 11. *f.*, sed ibi plerique omnes leg. *consolatur*. ¶ *Prisc.* 8, 791. et 792. enumerat inter ea, quae etiam passionem significant. Hinc part. *solandus* passive ap. *Ov. Trist.* 5, 4, 41. qua consolatus amicum Sis ope: solandus cum simul ipse fores. V. CONSOLOR.

*SOLORIUS, i, m. nomen montis, vel montis potius jugorum, in Hispania. *Plin.* 3, 1. Tarraconensis (*Hispania*) autem huic adfixa Pyrenaeo totoque ejus latere decurrens — Solorio monte et Oretanis jugis Carpetanisque et Asturum a Baetica atque Lusitania distinguitur. ¶ Hodiernum nomen, si recte judicat *Hard.*, est *Sierra de los Vertientes*. *B. A.*

SOLOX, ōcis, adj. omn. gen. qui totus est et integer, nam Osce *solus* est totus et solidus (V. SOLLUS); hinc *pecus solox* dicuntur oves, quae tota lana seu intonsae et intectae in montibus pascebantur sacrificiis asservatae: inde etiam earum lana crassior solox dicta est. *Gloss. Philox.* Solox, ἔριον παχύ. *Festus*: Solox lana, crassa, et pecus, quod passim pascitur non tectum. Titinius: Ego ab soloci lana ad purpuram data: et Lucilius: Pascali pecore et montano, hirto atque soloci. [*Doederl.* 1, 178. *Festi gloss.* modo laudatam esse corruptam certo praedicat. *Paul.* ex *Festo*: Solox lana, crassa; vel pecus, lana contectum, i. e. densissime tectum. Ceterum *solox* forma tantum, non origine distat a *solidus*, ubi v.] *Front. de eloqu.* (ed. *A. Maio*) p. 228. Ingratiis tamen tibi purpureum pallium erit sumendum, non pallium philosophorum soloci lana. [*Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 1, 78. docet: solocem lanam eandem esse, quam alias rudem, i. e. infectam, non carminatam appellassent.] ¶ Hinc *solox* absolute accipitur etiam pro veste ex lana soloci. *Tert. Pall.* 4. *med.* Endromidis solocem aliqua multicia synthesi extrusit. ¶ Translate. *Sym. Ep.* 1, 1. *med.* Quare elaboratam filo soloci accipe cantilenam. *Cic. Fam.* 9, 12. dixit *crasso filo* eodem sensu. [*Emendavit h. l. *F.*]

SOLPUGA. V. SOLIPUGA.

SOLSEQUIUM, ii, n. ἡλιοτρόπιον, herba solem sequens, quae et heliotropium. *Appul. Herb.* 49.

SOLSTITIALIS, e, adj. τροπικὸς, ad solstitium pertinens, quod mense Junio in tropico Cancri fit; nam alterum, quod Decembri in Capricorno, *bruma* dicitur. *Cic. Tusc.* 1, 39. *f.* Solstitialis dies, *h. e.* longissimus omnium, quo solstitium fit. *Id. N. D.* 3, 14. *f.* Cur sol se referat, nec longius progrediatur solstitiali orbe, itemque brumali: qui *solstitialis circulus* dicitur a *Varr. L. L.* 8, 18. et *Plin.* 2, 11, 8. et *ib.* 70, 70. Ap. *eund.* 18, 34, 77. *n.* 1. exortus solstitialis est ea pars coeli, in qua sol exoritur solstitio; quem 12, 14, 30. ortum solis aestivi appellat. Eodem modo *Solin.* 25. Tingitana, qua solstitiali plagae obvia est, exsurgit montibus septem. *Ov. Pont.* 2, 4, 25. Longa dies citius brumali sidere, noxque Tardior hiberna solstitialis erit. *Id. Fast.* 6, 790. et *Vitr.* 9, 5. Solstitiale tempus. ¶ *Herba solstitialis*, quae solstitii die nascitur, eodemque exarescit nimio solis calore. *Pl. Ps.* 1, 1, 36. Quasi solstitialis herba paulisper fui: repente exortus fui, repentino occidi. *Auson. Prof.* 6, 35. Solstitialis Velut herba solet, Ostentatus Raptusque simul. *Plin.* 26, 5, 6. vocat *herbam solstitialem* condurdum, flore rubro, quae suspensa in collo strumas comprimat. *Hard.* ait, condurdum esse ad hunc diem herbariis incognitam. Ceterum *solstitialis* generatim dicta videtur quaevis herba, quae unico solstitii die nascitur et moritur, quemadmodum etiam eodem sensu *caniculata* uva quaedam fortasse appellata est. V. CANICULATUS. Sic *acini solstitiales* ap. *eund.* 14, 16, 18. sunt, qui in uvis labruscae aestu et solstitio pereunt: nam alii in iisdem durant, licet nunquam maturescant. ¶ *Spina solstitialis* ap. *Colum.* 8, 18. est, quae solstitio et aestate provenit, vel floret. ¶ *Morbus solstitialis* ap. *Pl. Trin.* 2, 4, 143. quis sit, non est exploratum. Alii intelligunt comitialem; alii subitaneum; alii uno die conficientem; alii vehementissimae et ardentis febris, cujusmodi in magnis fervoribus incidere solent; alii denique quemcumque morbum aestivum. V. SIRIASIS. ¶ *Solstitialis* interdum simpliciter refertur ad aestatem, et calo-

35 *

res. *Liv.* 35, 49. Cum miraremur, unde illi solstitiali tempore tam multa venatio. *Lucan.* 6, 337. medios ignes coeli, rabidique Leonis Solstitiale caput. ℙ Item ad cursum solis annuum: estque idem ac solaris. *Liv.* 1, 19. Tricenos dies singulis mensibus luna non explet: desuntque dies solido anno, qui solstitiali circumagitur orbe. *Serv.* ad *A.* 4, 653. Cui ultra centum et viginti solstitiales annos concessum non est.

SOLSTITIUM, ii, n. ἡλίου τροπή, tempus illud, quo sol stare videtur aliquantisper, tum quando signum Cancri ingreditur Junio mense, tum quando Capricorni Decembri: illud est solstitium aestivum, quo sol incipit a nobis recedere: hoc hibernum, quo ad nos accedere. Stare, inquam, videtur, quia in Cancro inter finem progressus, et initium descensus mora aliqua quietis intercedit: similiter in Capricorno inter finem descensus, et initium regressus. *Colum.* 11, 2. *f.* XVI. Cal. Jan. sol in Capricornum transitum facit: brumale solstitium, ut Hipparcho placet. *Id.* 7, 3. *med.* Ut ante aestivum, quam hibernum solstitium convalescat. *Plin.* 2, 103, 106. Fons tertia noctis hora ab aestivo solstitio exundat. ℙ Optimi quique scriptores hoc nomine aestivum significant: nam hibernum *brumam* vocant. *Varr. L. L.* 5, 2. Alter motus solis est, alter coeli, quod movetur a bruma ad solstitium. Solstitium, quod sol eo die sistere videatur. *Cic. N. D.* 2, 7. Solis accessus discessusque solstitiis brumisque cognosci. Adde *Varr. R. R.* 1, 28. et *Plin.* multis in locis, qui 18, 28, 68. *n.* 1. solstitium peragi docet in octava parte Cancri, VIII. cal. Jul., et verti eo die folia arborum, ut alia parte coelum respiciant, quam qua spectavere pridie: quod et *Varr. R. R.* 1, 46. et *Gell.* 9, 7. in olea, populo alba, salice, ulmo et tilia fieri scribunt. Adde *Plin.* 16, 22, 34. ℙ Per synecdochen ponitur pro aestate. *Hor. Ep.* 1, 11, 18. Paenula solstitio, campestre nivalibus auris. *Virg. G.* 1, 100. Humida solstitia, atque hiemes orate serenas. *Id. Ecl.* 7, 47. Solstitium pecori defendite, [*i. e. calorem aestivum.] *Ov. Trist.* 5, 10, 7. Nec mihi solstitium quidquam de noctibus aufert: Efficit angustos nec mihi bruma dies. *Sen. Ben.* 1, 12. Mittere alicui vestimenta aestiva bruma, hiberna solstitio. Adde *Sen. alter. Hipp.* 766. ℙ Olim et *solis institium* scriptum fuit. V. INSTITIUM.

SOLUBILIS, e, adj. λύσιμος, qui solvi facile potest, solutilis. *Ammian.* 16, 8. *med.* Fossam ponte solubili superstravit. *Minuc. Octav.* 34. Mundus Deo soli solubilis, et mortalis. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 506. corruptela Contaminatae carnis ac solubilis, *h. e.* morte solvendae. ℙ Active, solvens, relaxans. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 37. Solubilis plurimus aer esse perspicitur.

[SOLVENSIS, e, adj. ad Solvam pertinens, opp. Norici, nunc *Softeld*, quod, quia colonia fuit a Vespasiano Aug. deducta, Flavium Solvense a *Plin.* 3, 14, 27. dicitur. Ejus coloniae mentio est in *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 120, 7. et 244, 2. *F.*]

SOLUM, adv. μόνον, dumtaxas, solummodo, tantum, tantummodo. *Cic. Leg.* 1, 20. *med.* De re una solum dissident: de ceteris mirifice congruunt. *Id. Tusc.* 3, 5. *med.* Quasi vero atra bili solum mens, ac non saepe vel iracundia, vel timore, vel dolore moveatur. *Id. Phil.* 2, 32. Nos nuntiationem solum habemus, consules etiam inspectionem. *Caes. B. G.* 1, 12. *f.* Non solum publicas, sed etiam privatas injurias ultus est. *Id. ib.* 20. Quibus opibus non solum ad minuendam gratiam, sed paene ad perniciem suam uteretur. *Sall. Cat.* 40. Neque solum cives, sed cujuscumque modi genus hominum sollicitabat. *Nep. Thras.* 1. *extr.* Non solum princeps, sed et solus initio bellum his indixit. *Id. Att.* 20. *extr.* Cum se uterque principem non solum urbis Romae, sed orbis terrarum esse cuperet. *Hor. Sat.* 1, 6, 84. pudicum servavit ab omni Non solum facto, verum opprobrio quoque turpi.

SOLUM, i, n. πέδον, ἔδαφος, fundus, fundamentum, ima pars. [*Isidorus *solum* derivat a *solidus*. *Doederl.* 1, 178. vice versa *solidus* a *solum* deducens, hujus vocabuli originationem a *saliendo* facit, coll. Gr. ἄλσος, ita ut proprie *solum* non cujuscunque generis fundum et fundamentum, sed locum designet saltando, choris ducendis aptum: nostr. *Tanzplatz, Tummelplatz*. Plura in hanc rem eleganter disputata v. ap. ipsum.] *Caes. B. G.* 7, 72. Fossam pedum viginti directis lateribus duxit, ut ejus solum tantundem pateret, quantum summa labra distabant. *Cic. Par.* 6, 3. Aurata tecta in villis, et sola marmorea facere, [*i. e. pavimenta.] *Sen. Ag.* 475. Venti rapiunt pelagus infimo eversum solo. Vetus Lapis ap. *Fabr.* p. 678. *n.* 47. Sacraria Numinum vetustate dilapsa a solo restituit. *Liv.* 30, 26. Incendium, quo clivus Publicius ad solum exustus est; et 24, 47. *f.* Foedum incendium, quo solo aequata omnia inter Salinas, ac portam Carmentalem. *Vell.* 2, 4. Numantiam excisam aequavit solo. Et translate. *Cic. Brut.* 74. et *Or.* 3, 37. *f.* Solum, et quasi fundamentum oratoris vides, locutionem emendatam et Latinam. ℙ Area, cui aedificium superponitur. *Paul. Dig.* 13, 7, 21. Domo pignori data, et area ejus tenebitur: est enim pars ejus. Et contra jus soli sequitur aedificium. ℙ Universim quidquid sustinendo aptum est, *solum* dicitur. Unde *Virg. A.* 7, 111. *Cereale solum* vocat paniceas quadras, seu adorea liba, quibus usi Troes epulis imponendis. *Id. ib.* 5, 199. vastis tremit ictibus (*remigantium*) aerea puppis, Subtrahiturque solum, *h. e.* mare naves sustinens. Sic *Val. Fl.* 4, 712. Pontique jacentis Omne solum. [*Suet. Claud.* 20. et ad introitum profundo jam solo mole objecta; ubi al. leg. *salo* ob verba Dionis: ἐν αὐτῷ τῷ πελάγει.] *Ov. Fast.* 1, 109. Flamma petit altum: propior locus aera cepit: Sederunt medio terra fretumque solo. *Id. Met.* 1, 73. Astra tenent coeleste solum. *Stat. Th.* 1, 55. de Oedipo caeco: manibusque cruentis Pulsat inane solum, *h. e.* cavum, quo sedent et sustinentur oculi. ℙ *Varr. R. R.* 1, 47. Solum hominis exitium herbae, et semitae fundamentum, *h. e.* vestigium pedum, [*planta pedis.] Sic *Lucr.* 1, 925. Avia Pieridum peragro loca, nullius ante Trita solo, *h. e.* nullius pedibus calcata; et *Varr. R. R.* 2, 9. Canes debent esse pedibus magnis, unguibus duris ac curvis, solo nec ut corneo, nec nimium duro, sed ut fermentato ac molli. *Prud.* περὶ στεφ. 14, 116. Nunc virginali perdomitus (*draco*) solo, *h. e.* pede, calce pressus. (Adde *ib.* 7, 65. et *Cath.* 3, 128.) *Cic. Tusc.* 5, 32. Mihi amictui est Scythicum tegmen; calceamentum, solorum callum; cubile, terra. *Cato R. R.* 76. Placentam sic facito. Farinae siligineae libras duas, unde solum facias in tracta, etc. et *Mart.* 9, 74. Et mordere luto putre vetusque solum. Sic *Pl. Bacch.* 2, 3, 98. Qui soccis habeat auro subpactum solum. *Prud. Apoth.* 734. triverit udum Non submersus iter, sola pendulus, et pede sicco, *h. e.* pendens in soleis. ℙ Saepe de terra, et agro dicitur. *Cic. Agr.* 2, 25. *f.* Quod solum tam exile et macrum est, quod aratro perstringi non possit? *Id. Brut.* 4. *med.* Serere aliquid in inculto et derelicto solo. *Colum.* 2, 2. Solum pingue, putre, densum, etc. et *in. praef.* defatigatum et effetum. *Ov. Met.* 6, 246. ponere membra solo; et *Tac. H.* 1, 41. Solo quippiam affligere; et *Ov. Her.* 1, 47. Sed mihi quid prodest vestris disjecta lacertis Ilios, et, murus quod fuit ante, solum? ℙ *Solum terrae*, ipsa terra. *Lucr.* 5, 1288. Aere solum terrae tractare, *h. e.* arva colere. *Catull.* 63, 7. Et jam recente terrae sola sanguine maculans. *Caes. B. G.* 1, 11. Sibi praeter agri solum nihil esse reliqui: i. e. agri superficiem nudatam satis omnibus vastatione hostili. ℙ *Solum*, quicumque locus, regio, sedes. *Cic. Leg.* 2, 2. Sum illi villae amicior modo factus, atque huic omni solo, in quo tu ortus et procreatus es. *Id. Cat.* 4, 7. *extr.* Hoc commune patriae solum, carum, dulce, atque jucundum. *Ov. Met.* 8, 184. tractusque soli natalis amore. *Id. Pont.* 2, 11, 28. Maxima Fundani gloria, Rufe, soli, *h. e.* oppidi Fundorum. *Id. Fast.* 3, 291. Picus, Faunusque, etc. Romani numen utrumque soli. *Cic. Balb.* 5. *med.* Vos, mutae regiones, imploro, et sola terrarum ultimarum. ℙ Hinc *solum vertere* est alio migrare. *Id. ib.* 11. *med.* Hanc ante civitatem amittere non potuissent, quam hujus solum civitatis mutatione vertissent. *Id. Caecin.* 34. *med.* Qui volunt poenam aliquam subterfugere, eo solum vertunt, hoc est sedem ac locum mutant. *Id. Quint.* 28. *med.* Exsilii causa solum vertere. *Id. Par.* 4. *f.* Omnes scelerati exsules sunt, etiam si solum non mutarunt. ℙ *Res soli* dicuntur a JCtis, quae terra nituntur, ut aedes, agri, plantae, et ceterae res immobiles, quae solo conjunguntur. *Plin. ep.* 6, 19. Candidatos tertiam patrimonii partem conferre jussit in ea, quae solo continerentur; et *Suet. Tib.* 48. Ut feneratores duas patrimonii partes in solo collocarent. [*V. *Brem.*] *Sen. Q. N.* 2, 1. Tertia pars de agris, terris, arbustis, satis quaerit, et, ut Jurisconsultorum verbo utar, de omnibus, quae solo continentur. *Ulp. Dig.* 13, 3, 1. Omnes res per hanc condictionem peti, sive mobiles sint, sive soli. *Id. ib.* 43, 15, 1. *med.* De possessione rei soli experiri. ℙ *Quodcumque in solum venit*, proverbium, quo significatur, quidlibet, quidquid occurrit, quidquid casus fert, quod in buccam venit, temere: ductum fortasse a frugibus, quae sementi non respondent, sed enascuntur interdum inutilia quaedam, atque in solum veniunt, praeter agricolae exspectationem. *Id. N. D.* 1, 23. *f.* Quodcumque in solum venit, ut dicitur, effingis atque efficis. *Id. Fam.* 9, 26. Convivio delector: ibi loquor quod in solum, ut dicitur. *Varr.* ap. *Non.* 9, 8. Libet me epigrammata facere: et quoniam nomina non memini, quod in solum mihi venerit, ponam. *Manut.* huc pertinere ait haec duo loca *Afranii*, ap. *Non.* 2, 426. Orbitatem tuae senectuti malam metui, quod in solum non venit caeco ac dementi. *Id.* ap. *eund. ib.* Ne eveniret, quod nunc agitur, in solum. Utrobique *Nonius* legit conjunctim *insolum*, et male interpretatur *insolitum*. [*Alias hujus proverbii interpretationes v. in *Wolf. anall.* litt. 4. p. 347. sq. ℙ Confund. *solo* et *loco*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 5, 28.]

SOLUMMODO, adv. μόνον, solum, tantummodo. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 35. Unam solummodo Zenonis statuam Cypria in expeditione non vendidit Cato. *Quint. f. serm. decl.* 247. Ita illud quoque, *nuptiis collocata*, efficit uxorem: sed non hoc solummodo erit. *Ulp. Dig.* 9, 2, 23. Pretii solummodo fieri aestimationem; et *ib.* 11, 5, 1. *f.* Solummodo poenalem actionem negatam. Adde *Tert. Res. carn.* 26. n
et *Minuc. Octav.* 35. *f.*, quae loca *Cell.* in *Cur.*
ster. jam congesserat.

[SOLUNTINI, orum, m. plur. Σολοντῖνοι, inc
Soluntis, Siciliae oppidi nunc excisi, inter Pa
mum et Thermas Himerenses, in monte hodie *Ca*
fano nuncupato. *Cic. Verr.* 2, 3, 43. Heracliensi
Gelensium, Soluntinorum incommoda proferen
In editionib. perperam legitur *Solentinorum*. *F.*

SOLVO, is, vi, lutum, a. 3. λύω, διαλύω, q
ligatum est, a vinculis libero. *Ter. Andr.* 5,
Davus non recte vinctus est: jube solvi, obse
Virg. Ecl. 6, 23. quo vincula nectitis? inquit.
vite me, pueri. *Hor. Od.* 3, 21, 22. solvere nod
Id. Ep. 1, 1, 8. equum senescentem. *Ov. Me*
700. lapsae nullo solvente catenae; et *Plin. ep.*
Laqueos si solvere negatur, abrumpam. *Phaed.*
2. Solvere frenum. *Prop.* 1, 3, 21. corollas de f
te. *Tibull.* 2, 1, 7. vincla jugis boum. *Sen. Th*
797. currus, *h. e.* equos a curru. *Ov. Fast.* 4,
funem a stipite. *Id. Met.* 9, 58. nexus a cor
Id. Fast 3, 2. comas casside; et *ib.* 4, 135. re
cula collo. *Id. Met.* 11, 682. nec crinem solvere
rat, Scindit. *Virg. A.* 4, 574. solvere vela, *h. e*
pandere. *Id. ib.* 7, 403. crinales vittas. *Brutu*
Cic. Fam. 11, 10. ergastula, *h. e.* servos caten
in ergastulis. *Nep. Ann.* 11. et *Cic. Att.* 15,
epistolam, *h. e.* linum incidendo aperire, quo
Nep. dixit *Paus.* 4. vincula epistolae laxare.
Trist. 1, 2, 2. ratis quassatae membra; et *Pro*
7, 44. texta; et *Tac. A.* 1, 69. pontem; et *Val*
1, 433. collectas jam solvit fibula vestes. ℙ *So*
navem ap. *Pl. Mil.* 4, 7, 17., *Caes. B. G.* 4, 3
B. C. 1, 28. et *Nep. Ann.* 8. est, soluto fune dis
re a litore, et in altum provehi. Sic *Cic. Att.*
Solvere ancoram; et *Lucan.* 4, 583. rates litor
2, 649. cavas a litore puppes. *Prop.* 3, 5, 53.
sem. *Id.* 1, 8, 11. Nec tibi Tyrrhena solvatur
arena. ℙ Saepe hoc sensu *solvere* absolute po
Cic. Fam. 16, 9. Nos eo die coenati solvimus.
Off. 3, 12. Complures mercatores Alexandria s
se. *Caes. B. C.* 3, 101. Solvere a terra. *Id.*
4, 28. Naves ex portu leni vento solverunt. ℙ T
late est laxare, relaxare. *Colum.* 9, 13. Tith
lus ventrem solvit. *Plin.* 14, 18, 22. Thasia
solvit alvum. *Cels.* 1, 3. *med.* Alvum adstringi
bor, sedile, etc. contra solvit aucta ambulatio
esca. ℙ Item aperire incidendo. *Colum.* 6, 14.
vena intumuit, cultello solvitur. ℙ Solvere os.
Met. 7, 190. ternis ululatibus ora Solvit. *Tibu*
5, 14. Impia in aversos solvimus ora Deos. Si
Met. 3, 261. tum linguam ad jurgia solvit. *L*
1, 472. de Fama: Innumeras solvit falsa in pr
nia linguas. *Sen. Thyest.* 682. Solvere vocem
Pro discutere. *Plin. ep.* 6, 16. Nox omnibus n
bus nigrior densiorque, quam tamen faces m
variaque lumina solvebant. *Cels.* 2, 6. *med.* Eo
pore, quo ebrietas solvi debet. *Plin.* 37, 10, 54.
situdinem solvere. *Virg. A.* 4, 55. Spemque
dubiae menti, solvitque pudorem. *Quint.* 6, 3.
sus tristes affectus solvit. ℙ Item languidum
re, vires adimere, resolvere. *Virg. G.* 4, 199
corpora segnes In Venerem solvunt; et *ib.* 3,
ima Solvuntur latera, atque oculos stupor urg
ertes. *Quint.* 9, 4. Solvere vires. *Id.* 1, 2.
tiam statim deliciis solvimus. *Virg. A.* 12, 95
illi solvuntur frigore membra. *Ov. Met.* 7, 185
mines, volucresque, ferasque Solverat alta quie
Pro putrefacere. *Virg. G.* 4, 302. Tunsa per
gram solvuntur viscera pellem. *Lucan.* 6, 87.
809. tabes solvit corpora. ℙ Item conficere, f
Curt. 8, 9. *f.* Nec ullus corporibus, quos sen
solvit, honos redditur. ℙ *Solvere alicui vita*
adimere, solvere animam a corpore. *Prop.* 2,
Figite certantes, atque hanc mihi solvite vitam.
Troad. 600. me fata maturo exitu, facilique sol
ℙ Solvi, i. e. mori. *Petr. Sat.* 111. Solvi in
Flor. 4, 12. Massiliae morbo solvitur; et *ib.* 11.
Admotis ad venas serpentibus, sic morte, quas
mno, soluta est. Adde *Ov. Am.* 2, 10, 36. Sic
2, 25, 23. *extr.* Cometas nasci humore fortui
ignea vi, ideoque solvi. ℙ *Solvere* universim,
solida ac dura sunt, comminuere, dissolvere,
facere. *Lucan.* 3, 506. de igne: Nec solum si
sed saxa ingentia solvit: Et crudae putui flux
pulvere cautes. *Lucr.* 1, 492. Conlabefactatus
auri solvitur aestu. *Sen. Ag.* 553. Tridente r
subruit pulsam pater Neptunus, solvitque mo
h. e. discidit, fregit. *Id. Herc. Fur.* 237. Utri
montes solvit, abrupto obice; et *Herc. Oet.* 729
ves ut Eurus solvit, aut tepidus Notus; et *L*
4, 83. Jamque Pyrenaeae, quas nunquam solver
tan Evaluit, fluxere nives. ℙ Solvere in ali
Lucan. 8, 106. Solvere lumina in lacrimas.
408. nullum tellus se solvit in amnem. *Id.* 9,
auster liquido se turbine solvit in auras. *Id.* 8,
tellus Aegyptia, in Aethiopum putres solvaris
nas. *Prop.* 4, 4, 77. Romulus excubias decre
otia solvi, *h. e.* milites in excubiis intermittere
lias et otio se dare. ℙ Pro violare, rumpere.
Oed. 527. Imperia solvit, qui tacet jussus loqui.
1, 49. *med.* Solvere morem traditum a prior
Quint. 11, 3. *med.* Fori sanctitatem ludorum

icentia solvere. *Lucan.* 6, 768. nec verba, nec
e Audebunt longae somnum tibi solvere Lethes.
, 435. donec confinia pontus Solveret incum-
terrasque repelleret aequor. ¶ Item dirimere,
iare, separare. *Prop.* 4, 4, 57. Solvere com-
s acies; et 2, 25, 5. amicos. *Tibull.* 1, 2, 60.
s cantibus aut herbis. ¶ Solvere jejunium, fa-
i. e. finire. *Ov. Met.* 5, 534. Non ita fata si-
quoniam jejunia virgo Solverat. *Lucan.* 3,
ongaque Sarmatici solvens jejunia belli Mas-
s, quo fugit, equo. *Sen. Thyest.* 64. Tuam-
l istas solvimus mensas famem. ¶ Item expli-
explanare, enodare. *Cic. Fin.* 1, 7. Solvere
sa, ambigua distinguere, *Sen. Oed.* 101. No-
ortis verba, et implexos dolos, Ac triste car-
litis solvi ferae, *h. e.* Sphingis. *Quint.* 2, 17.
rgumentum. *Id.* 7, 2. *f.* ambiguitatem. *Gell.*
quaestionem. ¶ Solvere versum, verba aliter
ando ligatam metri rationem tollere. *Hor.*
, 4, 60., *Quint.* 1, 9. et 9, 4. *med.* ¶ Et quo-
ui pecuniam, vel aliud alicui debent, quodam-
ligati sunt et obnoxii creditori, *solvere* est de-
reddere, aere alieno liberare, pecuniam nu-
e. *Cic. Att.* 1, 3. Misimus, qui pro vectura
et. *Id. Verr.* 2, 3, 72. *f.* Permultis civitati-
ro frumento nihil solvit omnino. *Id. Cluent.*
m pecuniam praesentem Oppianicus non debi-
ulieri solvit. *Id. Off.* 3, 23. *med.* Si sapiens adul-
s nummos acceperit pro bonis, cum id rescierit,
rusne sit eos, si cui debeat, pro bonis? *Id.*
inc. post. ep. 16. *l.* 16. *ad Att.* Ut pecuniam
otii ad diem solverent, *h. e.* die statuto. *Sen.*
, 17. *extr.* Solvere praeceptori pretium operae.
it. 5, 21. *med.* Homines non modo non recusa-
ed etiam hoc dicere, se a me solvere: quod
praetori dare consuessent, quoniam ego non
ram, se a me quodammodo dare, *h. e.* se illud
quod mihi debitum ego non acceperam. Sic
p. 2, 4. Summa erat solvenda de meo. Contra
tt. 7, 18. Quintus frater laborat, ut tibi, quod
ab Egnatio solvat. *Sall. Cat.* 36. Aes alie-
eis nominibus ex possessionibus solvere pos-
Nep. Cim. 1. Solvere populo litem aestima-
t *Quint. decl.* 9, 9. *med.* mercedem. *Sen. ep.*
Unum haec epistola in debitum solvet: duo in
ssum accipe; et *Ulp. Dig.* 19, 2, 19. *med.*
nis portionem in frumento potius, quam in pe-
solvere. *Paul. ib.* 1, 45. Impensam aedificio-
lvere. *Jabol. ib.* 40, 7, 39. *med.* Dama ser-
um heredi meo annorum septem operas solve-
er esto, *h. e.* praestiterit. *Papin. ib.* 23, 4,
d. Filia cum pro se dotem promitteret, pepi-
, si in matrimonio sine liberis decessisset, ma-
e dos solveretur, *h. e.* redderetur, refunderetur.
ch. 4, 9, 137. Ego ad forum ibo, ut solvam
, *h. e.* absolvam, solutione facta dimittam.
ndo non esse, non habere in bonis, unde aes
i dissolvatur. *Liv.* 31, 13. Cum solvendo ae-
no respublica non esset. *Cic. Fam.* 3, 8.
s decerni legatis nimis magnos, cum solvendo
s non essent. *Id. Phil.* 2, 2. Quo tempore
urem nominaverunt, tu nec solvendo eras,
ullo modo, nisi eversa republ., incolumem
tabas. Adde *Att.* 13, 10. *extr.* et *Off.* 2, 22.
ddito dativo personae. *Quint. decl.* 9, 9. *extr.*
mus licet nobis fortuna nostra, pater, pauperi
lo non sumus; et *decl.* 2, 3. Constabat, pa-
lio senem solvendo non esse. ¶ *Non esse ad*
um eod. sensu. *Vitr.* 10, 6. *f.* Ut ad solven-
on esset. ¶ Solvere poenas, poenas dare. *Sall.*
. Condemnatus verberatusque, capite poenas
Sen. Oed. 936. ita ne tam magnis breves
bus poenas solvis? *Id. Hipp.* 1176. Hac ma-
nas tibi solvam. *Ov. Fast.* 5, 303. At si ne-
ur, magnis injuria poenis Solvitur: et justum
it ira modum. ¶ Solvere injuriam, liberare
njuria, injustae dominationis jugum repellen-
ll. or. Lepidi contra Sull. Estne viris reli-
ud, quam solvere injuriam, aut mori per vir-
¶ Pro satisfacere, par pari rependere. *Coel.*
. Fam. 8, 12. Magna mihi debebat beneficia:
homo avarus, ut ea solveret, sibi imperare
sset, occultum bellum mihi indixit. *Ter. Ad.*
0. Neque tu verbis solves unquam, quod mihi
e feceris. Huc pertinent duo loca *ex decl.*
in §. 21. allata. ¶ *Solvi* dicuntur et quae pie-
ficio, fidei debentur. *Sen. Hipp.* 1198. Solve-
rias viro. *Cic. Rosc. Am.* 8. *med.* Qui nondum
omnia paterno funeri justa solvisset. *Tac. A.*
Solvere suprema militibus. *Cic. Marcell.* 9.
atriae, quod debes, solveris. *Id. Brut.* 4. *f.*
tabo ea, quae polliceris, neque exigam, nisi
mmodo: et erunt mihi pergrata, si solveris.
il. 3, 4. *f.* Vota ea, quae nunquam solveret,
avit. *Nep. Lys.* 3. et *Prop.* 4, 2, 17. Solvere
ovi. *Ov. Fast.* 1, 642. Voverat, et voti sol-
nte fidem. *Plin. ep.* 10, 44. Solemnia vota
olumitate tua et suscipimus, domine, pariter
imus. *Afran.* ap. *Non.* 12, 21. Solvo operam
, *h. e.* sacra facio. (Hinc illa in vet. votivis
V. S. L. M. *votum solvit libens merito*: sc. is
ti compos factus est. Et expresse in plurali
ut. 36, 1. Votum solverunt libens merito. V.
om. IV.

LIBENS.) *Vell.* 2, 25. *f.* Post victoriam Sulla grates Dianae solvit. *Ter. Andr.* 4, 1, 19. Tandem inventa est causa: solvisti fidem, *h. e.* exsolvisti, liberasti, promissis stetisti (εἰρωνικῶς.) adstringitur enim fides, cum pollicemur: solvitur, cum praestamus. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 21. Suam fidem solutam esse. Adde *Flor.* 1, 1. *med.* et *Val. Max.* 7, 3. *n.* 5. ¶ Saepissime est liberare, et refertur ad animum. *Cic. Caecin.* 34. et *Liv.* 7, 3. Ut religione civitas solvatur. *Just.* 21, 3. Solvere civitatem voto. *Hor. Od.* 4, 2, 54. me solvet vitulus, relicta Matre qui largis juvenescit herbis In mea vota. *Auct. ad Her.* 3, 2. et *Liv.* 31, 50. Solvere aliquem legibus; et *Prop.* 4, 6, 41. metu. *Id.* 3, 20, 2. amore. *Sen. Hipp.* 101. curis; et *Ag.* 75. non curarum Somnus domitor pectora solvit. *Virg. A.* 1, 566. Solvite corde metus, Teucri, secludite curas; et *ib.* 2, 26. omnis longo solvit se Teucria luctu. *Hor. Epod.* 17, 45. Solvere aliquem dementia, *h. e.* liberare a veneficio dementiae. *Ov. Fast.* 2, 39. Actoriden Peleus, ipsum quoque Pelea Phoci Caede per Aemonias solvit Acastus aquas, *h. e.* purgavit, caedis crimine absolvit. ¶ Absolute. *Mart.* 9, 29. Dulce decus scenae, ludorum fama, Latinus Ille ego sum, plausus deliciaeque tuae: Qui spectatorem potui fecisse Catonem, Solvere qui Curios Fabriciosque graves, *h. e.* a gravitate et tristitia removere, hilarare, recreare. *Hor. Sat.* 2, 6, 83. ut arctum Solveret hospitiis animum; et *Virg. A.* 10, 111. Nec Rutulos solvo, *h. e.* fatis libero, eximo, excipio. ¶ Praeteritum *Solvi* poetis aliquando est trisyllabum. *Tibull.* 4, 5, 16. Nulla queat posthac nos soluisse dies. *Catull.* 2, 13. Quod zonam soluit diu ligatam.

SŌLUS, a, um, gen. solius, dat. soli, adj. μόνος, incomitatus, solitarius, usus. *Cic. Off.* 3, 10. Cui cum visum esset utilius, solum, quam cum altero regnare, fratrem interemit. *Ter. Heaut.* 1, 1, 76. Hem, tot mea solius solliciti sunt causa, ut, etc. *Varr. R. R.* 3, 2. *med.* Cum haec sit communis universi populi, illa solius tua. *Cic. Mur.* 21. Ea dicam vobis audientibus, quae ipsi soli, re integra, saepe dixi. *Id. Att.* 5, 17. *med.* Scaevola solos novem menses Asiae praefuit. *Ter. Ph.* 3, 3, 24. Quantum opus est tibi argenti? *Phaedr.* solae triginta minae. *Just.* 20, 3. Locrenses sola quindecim millia militum habebant. *Cic. Or.* 3, 18. Stoici soli ex omnibus eloquentiam virtutem esse dixerunt. *Id. Har. resp.* 7. Qui locus solus ex privatis locis omnibus hoc juris habet, ut, etc. *Sall. or. Lepidi contra Sull.* Solus omnium, post memoriam hominum, supplicia in post futuros composuit. *Ter. Ph.* 4, 1, 21. Nam ego meorum solus sum meus. *Plin.* 10, 23, 33. *extr.* Coturnices morbum comitialem solae animalium sentiunt, praeter hominem. *Mart.* 4, 2. Spectabat modo solus inter omnes Nigris munus Horatius lacernis. ¶ Sine alio, remotis arbitris. *Ter. Ph.* 4, 3, 15. Prendo hominem solum: cur non, inquam, etc. *Pl. As.* 2, 2, 95. Me senex seduxit solum seorsum ab aedibus. *Caes. B. G.* 1, 18. Liscum retinet: quaerit ex solo ea, quae in conventu dixerat. *Ter. Hec.* 3, 1, 15. Omnem rem narrabit continuo sola soli. Adde 4, 1, 41. *Id. Eun.* 3, 5, 31. Imperat, ut maneam solus cum sola. ¶ Cum *unus* jungitur. *Ter. Ad.* 5, 3, 47. Solum unum hoc vitium affert senectus hominibus. *Cic. Pis.* 40. Te unum solum suum depeculatorem, vexatorem venisse senserunt. *Id. Har. resp.* 7. *med.* Uno illo solo antistite sacrorum dissentiente. ¶ Solitarius, desertus, infrequens. *Cic. Div.* 28. *med.* et *fragm.* ap. *Quint.* 5, 13. *med.* Cum in locis solis moestus errares. *Nep. Eum.* 8. *f.* Si per loca sola contenderet, sperabat, se imprudentem hostem oppressurum. *Sall. Jug.* 110. Cum parte equitatus proficiscitur in loca sola, obsessum turrim regiam. *Quint.* 7, 2. *med.* Locus clausus, vel reclusus; frequens, vel solus. *Ter. Andr.* 2, 4, 3. Venit meditatus alicunde ex solo loco. *Virg. G.* 3, 249. male tum Libyae solis erratur in agris. *Id. Ecl.* 10, 14. sola rub rupe. *Tibull.* 1, 1, 60. in solo pascere monte pecus. *Ter. Ph.* 5, 7, 85. Hoc scelus hinc deportarier in solas terras. *Catull.* 64, 57. Desertam in sola miseram se cernit arena. ¶ *Soli* in gen. pro *solius*, et in dat. femin. *solae* pro *soli* auctores habent. *Catq* ap. *Prisc.* 6, 694. De omni Tusculana civitate soli Lucii Mamili beneficium gratum fuit. *Pl. Mil.* 4, 2, 28. Cedo te mihi solae solum. *Ter. Eun.* 5, 7, 3. Mihi solae ridiculo fuit, quae, etc. ¶ *Sole* in vocativo. *A. Ticidas* ap. *Prisc.* 5, 673. Felix lectule talibus sole amoribus.

*SOLUS, untis, f. Σολοῦς, Siciliae oppidum, non procul a Lilybaeo promontorio. *Plin.* 3, 8. ¶ *Soluntum* est *Anton. Itin.* et *Tab. Peuting. B. A.*

SŎLŪTĒ, adv. λελυμένως, libere. *Cic. Div.* 2, 48. Si aut furore divino incitatus animus, aut somno relaxatus solute moveatur ac libere. *Tac. A.* 13, 47. Quo solutius lasciviret. ¶ Translate est sine cura, remisse, lente. *Cic. Brut.* 80. *med.* Solute, leniter, oscitanter dicere. *Liv.* 23, 37. Milites in stationibus solute ac negligenter agentes. *Id.* 39, 1. Exercitus sub imperio Cn. Manlii solute ac negligenter habiti. *Sen. Q. N.* 6, 3. Quaedam a fabris negligentius solutiusque composita. *Albinov.* 2, 103. Caesar amicus erat: poterat vixisse solute. ¶ Item libere, clare, facile. *Cic. Brut.* 92. Propriis verbis comprehendens solute et facile sententiam; et *ib.* 29. Neque enim refert videre, quid dicendum sit, nisi id queas solute et suaviter dicere. *Tac. A.* 4, 31. Ipse compositus alias, et velut eluctantium verborum, solutius promptiusque eloquebatur, quotiens subveniret, *h. e.* quoties pro aliquo diceret. *Ulp. Dig.* 11, 7, 14. *f.* Judex non meram negotiorum gestorum actionem imitatur, sed solutius aequitatem sequitur.

SŎLŪTĬLIS, e, adj. λύσιμος, qui facile solvi potest. *Suet. Ner.* 34. Solutilem navem, cujus vel naufragio, vel camerae ruina periret, commentus est.

SŎLŪTIM, adv. solute, laxe. *Tert. Pall.* 5. Tota molitio pallii operire est solutim, id est uno circumjectu.

SŎLŪTĬO, onis, f. λύσις, actus solvendi, explicatio, dissolutio. *Cic. Or.* 1, 25. Linguae solutio, vocis sonus, latera, vires. *Id. Tusc.* 3, 25. *med.* Ipsam aegritudinem, λύπην Chrysippus, quasi solutionem totius hominis, appellatam putat. ¶ Item dissolutio argumenti, quaestionis. *Sen. Ben.* 5, 12. Quaedam in oblectamentum ac jocum sic illigantur, ut eorum solutio imperito difficilis sit: quae ille, qui implicuit, sine ullo negotio separat, quia commissuras eorum et moras novit: et nihilominus illa habent aliquam voluptatem: tentant enim acumen animorum, et intentionem excitant. *Gell.* 18, 2. Solutio captionis sophisticae. ¶ Item languor, imbecillitas. *Plin.* 23, 6, 60. Sanare ventris et stomachi solutiones. ¶ Et dissolutio pecuniae. *Cic. Off.* 2, 24. Fides nulla esse potest, nisi erit necessaria solutio rerum creditarum. *Id. Manil.* 7. *med.* Solutione impedita, fides concidit. *Ulp. Dig.* 46, 8, 12. Solutionem facere.

SŎLŪTOR, oris, m. *Tert. adv. Marc.* 4, 17. Solutori utique pignus restituendum esse. ¶ Item qui aperit. *August. Mor. Manich.* 2, 13. *f.* Solutor signaculi. ¶ Est etiam cogn. R., ut Cornelius Solutor in *Inscr.* ap. *Mur.* 876, 3.

[SŎLŪTRIX, icis, f. quae solvit. *Diomed.* 3, 484. Morbo Sicilia laborabat: Siculi variis et assiduis caeremoniis Dianam placantes, finem malis invenerunt, eandem Lyen (a λύω, *solvo*) cognominaverunt, quasi solutricem malorum. *F.*]

SŎLŪTUS, a, um, part. a *solvo*: λελυμένος, λυθεὶς, a vinculo expeditus. *Cic. Att.* 1, 13. Epistola, quam, ancora soluta de phaselo, dedisti. *Pl. Truc.* 4, 3, 63. Reus solutus causam dicit, testes vinctos attines. *Phaedr.* 3, 7. Canis solutus catena. *Hor. Epod.* 10, 1. Navis soluta; et *Ov. Am.* 2, 11, 23. Funis solutus. *Id. Her.* 11, 4. Charta soluta, *h. e.* explicata, evoluta. *Nep. Ann.* 11. epistola, *h. e.* aperta. *Plin.* 10, 36, 52. Solutus volatus; et *Cic. Div.* 1, 2. Motus solutus ac liber. *Prop.* 4, 6, 31. crines in colla soluti. *Hor. Od.* 1, 30, 5. Gratiae zonis solutis. *Ov. A. Am.* 1, 41. Loris solutis ire; et *ib.* 2, 47. Cerae solutae igne. *Id. Am.* 3, 6, 93. Nives solutae. *Hor. Od.* 1, 4, 10. Flos, terrae quem ferunt solutae, *h. e.* ab hieme et glacie liberae. *Ov. A. Am.* 2, 237. imber coelesti nube solutus. *Claud. in Ruf.* 2, 258. galeasque solutis Humectat lacrimis. *Quint. decl.* 9, 7. Solutus lacrimis. *Val. Max.* 8, 7. *n.* 1. *extr.* Os promptius, et solutius. *Scrib. Comp.* 27. Cicatrices solutae, *h. e.* resolutae, diductae, rursus apertae, ἀναλυόμεναι. ¶ *Soluta terra* dicitur, quae rarior est, et versari facile potest, cui opponitur densa, spissa, et gravis. *Colum.* 3, 14. Soluta et facilis terra. *Plin.* 17, 22, 35. *n.* 8. Tenerum et solutum solum. *Front. Aquaed.* 15. Solutiores ripae, *h. e.* quas facile fluens amnis abradit. Sic *Plin.* 25, 9, 57. Agaricon mas spissior, femina solutior. ¶ *Soluta alvus* est cita, fusa. *Plin.* 14, 18, 22. Solutam alvum firmare. ¶ Translate est dissolutus. *Tac. A.* 4, 73. Solutum obsidium. *Juven.* 9, 79. conjugium. *Sall. Jug.* 45. Plebis vis soluta, atque in multitudinem dispersa. *Id. ib.* 43. *f.* Milites, quos, soluto imperio, licentia corruperat. *Gell.* 18, 2. Soluta quaestio; et *ib.* 13. captio. ¶ Item liber, expeditus. *Cic. Verr.* 2, 2, 75. Animo soluto et libero esse. *Id. Rab. Post.* 5. *f.* Solutus ac liber lege. *Id. Or.* 2, 6. Solutus opere. *Id. Agr.* 1, 9. a cupiditatibus, liber a delictis. *Hor. Epod.* 2, 4. omni fenore. *Id. Sat.* 1, 6, 129. mala ambitione. In *aedil. edicto* ap. *Gell.* 4, 2. noxa. *Just.* 14, 2. metu mortis. *Id.* 3, 3. religione jurisjurandi. *Plin.* 22, 4, 4. senatus cura belli. *Quint.* 5, 14. Anima soluta corpore. *Cic. Fam.* 3, 5. Quo mea ratio facilior et solutior esse posset, *h. e.* expeditior. *Id. Fam.* 1, 9. *f.* Si essent omnia mihi solutissima, tamen in republica non alius essem. *Id. Fin.* 1, 10. Cum soluta nobis est eligendi optio. *Tac. A.* 4, 35. Maxime solutum et sine obtrectatore fuit prodere, etc. *Catull.* 31, 7. O quid solutis est beatius curis? ¶ Cum gen. *Hor. Od.* 3, 17, 16. Famuli soluti operum. ¶ *Risus solutus* est effusus, liberior, cachinnus. *Virg. G.* 2, 386. Versibus incomptis ludunt, risuque soluto. ¶ *Solutus homo*, hoc est a curis liber, atque adeo mente hilaris, serenus, laetus. *Hor. Ep.* 1, 5, 19. Fecundi calices quem non fecere disertum? Contracta quem non in paupertate solutum? ¶ *Solutus gaudio vultus* ap. *Petr. Sat.* 91. est gaudio plenus. V. integrum locum. ¶ *Soluta oratio* est, quae metro caret, πεζὸς λόγος: cui

carmen opponitur. *Varr. L. L.* 5, 11. Libri duo de oratione soluta, de poetica unus; et *ib.* 6, 1. Ut in soluta oratione, sic in poematis. Adde *Cic. Or.* 3, 48., *Varr. L. L.* 9, 3. *f.* et *Gell.* 7, 14. ¶ Huc pertinent illa *Ov. Trist.* 4, 10, 23. totoque Helicone relicto, Scribere conabar verba soluta modis. *Tibull.* 4, 1, 36. Canere vincto pede, aut soluto. *Stat. Silv.* 5, 3, 101. sive orsa libebat Aoniis vincire modis, seu voce soluta Spargere. *Quint.* 10, 1. Historia est quodammodo carmen solutum. ¶ Porro *soluta* dicitur oratio, non quod numeris et pedibus careat: (debet enim, ut belle fluat, et apte cadat, suos numeros habere, qui plane iidem sunt ac ii, quos poetae in carminibus adhibent: qua de re multa *Cic. Or.* 3, 44. et sqq. et *Or.* 56. et sqq. et *Quint.* 9, 4. etc.) sed quia ab adstricta illa metrica lege soluta est, et liberius incedit. Est enim elaboratae verborum compositionis praecipua laus, *ut quamvis* oratoriis numeris *vincta sit, tamen soluta videri possit*, ut *Quint. ib.* loquitur. Quare *idem Quint.* non longe ab initio ejusdem *cap.* 4. prosam orationem in duo genera dividit, ut *alia vincta sit, atque contexta* (qualis est in orationibus); *alia soluta, qualis in sermone, et epistolis. Quod non eo*, inquit, *dico, quia non illud quoque solutum habeat suos quosdam, et forsitan difficiliores etiam pedes: neque enim aut hiare semper vocalibus, aut destitui temporibus volunt sermo, et epistola: sed non fluunt, nec cohaerent, nec verba de verbis trahunt: ut potius laxiora in his vincula, quam nulla sint*, etc. ¶ *Numeri lege soluti* ap. *Hor. Od.* 4, 2, 11. sunt versus ad libitum poetae efficti, non quidem sine metro, sed modo hac, modo illa metri lege compositi, modo breviores, modo longiores, modo lyrici, modo heroici, etc. ut fit in dithyrambis. ¶ *Solutus in dicendo*, expeditus, facilis, copiosus, et verbis ad voluntatem fluentibus, quidquid libuerit, clare explicans. *Cic. Brut.* 47. Philippus satis creber in inveniendis, solutus in explicandis sententiis. *Id. ib.* 48. Omnium oratorum solutissimus in dicendo; et *ib.* 70. Torquatus a natura ad dicendum satis solutus atque expeditus. ¶ *Soluti agri* dicuntur a *Siculo Fl. de condit. agror.* p. 3. *Goes.* quorum fines deprehendi non possunt: *insoluti* autem, quorum fines deprehendi possunt et finiuntur. *Aggen. de limit. agror.* p. 49. Loca insoluta dicuntur, quae aut in saxosis et sterilibus locis sunt, aut in paludibus, ubi nulla potuit exerceri cultura: quia, dum non esset, quod excoli potuisset, nullis necesse fuit limitum regulis obligari. ¶ Ponitur etiam *solutus* pro languenti, debilitato, fracto. *Just.* 9, 6. Solutus mero. *Virg. A.* 9, 236. somno vinoque soluti. *Ov. Met.* 8, 712. annis aevoque soluti; et *ib.* 11, 612. membra languore soluta. *Petr. Sat.* 138. Aniculae solutae mero ac libidine. *Stat. Th.* 3, 255. Aequor longa ventorum pace solutum, *h. e.* tranquillum, quietum. ¶ Et absolute *Petr. Sat.* 140. Lumborum solutorum esse. *Lucan.* 2, 559. Solutus et defectus. ¶ Hinc *solutus stomachus* est, qui cibum non retinet, vel non concoquit: quem morbum *Cels.* 4, 5. resolutionem stomachi appellat. *Petr. Sat.* 117. Solutioris stomachi esse. *Scrib. Comp.* 92. Solutum stomachum habere. ¶ Hinc etiam *solutus* dicitur de mortuis. *Ov. Ib.* 146. Sive manu facta morte solutus ero. *Petr. Sat.* 111. Solutus inedia. *Flor.* 4, 11. *f.* Sic morte, quasi somno, soluta est. *Sen. epigr. super exsilio ad Corsicam:* Parce relegatis, hoc est jam parce solutis. Alii plerique leg. *sepultis*. ¶ Sumitur item pro effeminato, molli, delicato. *Cic. Brut.* 62. *f.* Solutus et mollis in gestu. *Quint.* 11, 3. Sinum togae in dextrum humerum ab imo rejicere, solutum ac delicatum est. *Id.* 1, 2. Pueri soluti ac fluentes. ¶ Item pro remisso, negligenti. *Cic. Cat.* 2, 12. Mea lenitas si cui solutior visa est. *Liv.* 3, 8. Solutiore cura esse. *Tac. A.* 16, 18. Dicta factaque ejus solutiora, et quamdam sui negligentiam praeferentia. *Aurel. Vict. Caesar.* 33. Secundis rebus solutior. *Just.* 34, 2. Apud eos neglecta omnia et soluta fuere. *Plin. ep.* 2, 11. Sententia solutior, *h. e.* minus severa. ¶ Item pro immoderato, effreni, et qui nulla re coerceri et astringi potest, qui modum non servat. *Liv.* 27, 31. Quo minus conspectus, eo solutior erat. *Id.* 2, 3. Libido solutior. *Sen. Const. Sap.* 11. Solutissimae linguae esse. *Suet. Aug.* 44. Spectandi solutissimum morem corrigere. *Tac. H.* 2, 99. Nimia fortunae indulgentia soluti in luxum. *Appul. Apol.* Soluta audacia praeditus. *Eum. Pan. ad Constant.* 2. Solutam perditamque disciplinam reformare. *Val. Max.* 6, 9. *n.* 2. Vita solutior. *Just.* 3, 3. Soluti mores. ¶ Denique *solutus* est dissolutus, persolutus. *Cic. Att.* 16, 6. Hoc, quod satisdato debeo, peto a te, ut plane expedias, et solutum relinquas. *Ulp. Dig.* 46, 3, 1. Solutum debitum. *Scaevola ib.* 33, 1, 1. *med.* Soluta summa pecuniae. ¶ Translate. *Virg. A.* 7, 5. Exsequiis rite solutis. *Ov. Fast.* 5, 452. justa soluta Remo; et *ib.* 6, 248. vota soluta Deae. ¶ *In solutum accipere*, accipere ad satisfactionem, aut certe ad deductionem debiti. Et *dare in solutum*, vel *pro soluto*, transferre aliquid in creditorem, in liberationem debiti. *Sen. Ben.* 2, 26. et *Ulp. Dig.* 46, 3, 45. Sic *Hermogenian. ib.* 41. *tit.* 4. *qui inscribitur* Pro soluto, 1. Pro soluto usucapit, qui rem debiti causa recepit; et *Marcell. ib.* 46, 3, 48. Pro soluto habere aliquid; et *Sen. ep.* 8. *f.* Hoc non imputo in solutum. ¶ *Solutus*, ipse creditor, cui debitum solutum est. *Paul. Dig.* 12, 1, 31. Omne quod habiturus esset actor, si litis contestandae tempore solutus fuisset, restituendum est. Ita *Torrent.*, *Haloand.*, *Gothofred.* et alii.

SŎLYMĂ, ae, f. et Solyma, orum, n. plur. urbs Palaestinae, quae postea Hierosolyma appellari coepit. *Arat.* 2, 825. Jamque peragratis Paulus stationibus orbis Ad Solymam venturus erat. *Mart.* 11, 94. Solymis quod natus in ipsis.

SŎLYMI, orum, m. plur. pop. Asiae, qui postea Milyes appellati sunt, Lyciis et Pisidis proximi, quorum meminit *Herodot.* 1, 173., *Plin.* 5, 27, 4. eosdem ac Pisidas facit. ¶ Item pop. Palaestinae, quorum urbs Solyma, postea Hierosolyma. *Tac. H.* 5, 2. *extr.* Solymos, carminibus Homeri celebratam gentem, conditae urbi Hierosolymam nomen e suo fecisse. Adde *Juvenc.* 4, 80.

SŎLYMUS, a, um, adj. ad Solymos Palaestinae pertinens. *Juven.* 6, 543. Interpres legum Solymarum. *Stat. Silv.* 5, 2, 138. An Solymum cinerem, palmetaque capta subibis Non sibi felices silvas ponentis Idumes? *Val. Fl.* 1, 13. Solymo nigrantem pulvere fratrem, *h. e.* Titum Domitiani fratrem, qui Solymam evertit.

SOMNĬĀLIS, e, adj. ad somnium pertinens. *Fulg. Myth.* 1. *in.* Ordior fabulam somniali figmento delusam. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 10. *n.* 4. Cultores Herculis Somnialis, *h. e.* qui somnia divina immittere credebatur de rebus futuris faciendis, vel fugiendis. Alia ap. *Fabr.* p. 692. *n.* 130. Herculi Somniali ex oraculo. V. *eund.* p. 429. de hujus Herculis sodalicio disputantem.

SOMNĬĀTOR, oris, m. qui somniat, vel somniis fidem adhibet. *Sen. Contr.* 3, 22. *med.* Erat autem ex somniatoribus totus; ubicumque illum defecerat color, somnium narrabat. *Tert. adv. Gnost.* 2. *med.* Ne credatis sermonibus somniatoris illius: scil. Iosephi Iacobi filii.

SOMNĪCŬLŌSĒ, adv. ὑπνωτικῶς, dormitando negligenter. *Pl. Capt.* 2, 1, 31. Haud somniculose hoc agendum est. *Id. Amph.* 2, 1, 75. Non soleo ego somniculose heri imperia persequi.

SOMNĪCŬLŌSUS, a, um, adj. ὑπνώδης, ὑπνωτικὸς, plenus somno et ignavia. *Colum.* 11, 1. *med.* Somniculoso villico plurima effugiunt. *Id.* 1, 8. Socors et somniculosum genus mancipiorum. *Cic. Sen.* 11. Quae vitia sunt non senectutis, sed inertis, ignavae, somniculosae senectutis. *Mart.* 3, 58. Somniculosi glires. ¶ Item qui somnum ac torporem inducit, ναρκωτικός. Hoc sensu dixit *Laber.* ap. *Gell.* 9, 12. et *Non.* 2, 795. Ecastor multum somniculosum: ut *Gell.* ipse testatur. Sic *Cinna ib.* Somniculosam ut Poenus aspidem Psyllus. *Plin.* enim 29, 4, 18. tradit, ab aspidibus percussos torpore et somno mori. V. SOMNIFER. ¶ [Item qui in somno fingitur. *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 4, 12. Hoc unum ex annalibus sumptum amoris mei argumentum poeticum; et sane somniculosum. *F.*]

[SOMNĪCŬLUS, i, m. dimin. parvus somnus. *Not. Tir.* p. 135. Somnus, somniculus. *F.*]

SOMNĬFER, ra, rum, adj. ὑπνοφόρος, qui affert somnum. *Plin.* 18, 25, 61. Visque somnifera etiam sativo papaveri. *Ov. Met.* 1, 671. de Mercurio: virgamque potenti Somniferam sumpsisse manu; et *ib.* 9, 693. de aspide: Plenaque somniferi serpens peregrina veneni. *Lucan.* 9, 701. Aspida somniferam tumida cervice levavit. V. *ib.* 815. et dicta in SOMNICULOSUS.

*SOMNIFĔRA, ae, f. herba alias strychnon. *Appul. de herb.* 74. *B. A.*

SOMNĬFĬCUS, a, um, adj. ὑπνωτικὸς, ναρκωτικὸς, somnum faciens, somnifer. *Plin.* 24, 4, 17. Cimicibus vincitur aspidum somnifica vis. *Id.* 37, 10, 57. Somnifica medicamenta.

[SOMNĬGER, ra, rum, adj. idem ac somnifer, qui gerit somnum. *Dracont.* 1, 212. de luna: Candida somnigeris collustrat cornibus axes. *F.*]

SOMNĬO, as, avi, atum, n. et a. 1. ὀνειρώττω, in somno aliquid, quasi vigilans, video, per quietem videre videor. *Cic. Div.* 2, 59. Totas noctes dormimus, neque ulla fere est, qua non somniemus: et miramur aliquando id, quod somniarimus, evadere? *Enn.* ap. *Cic. Acad.* 4, 16. Nam videbar somniare, me esse mortuum. *Cic. Div.* 2, 65. Nemone unquam alius ovum somniavit? et *ib.* Defert ad conjectorem quidam, somniasse se, ovum pendere ex fascia lecti sui cubicularis; et *ib.* 67. *extr.* Somniare de aliquo. *Colum.* 1, 8. ineptias. *Ter. Eun.* 1, 2, 113. Dies noctesque me ames, me desideres, me somnies, me exspectes, de me cogites. *Pl. Rud.* 3, 1, 5. (et *Mil.* 2, 4, 47.) Hac nocte mirum atque inscitum somniavi somnium; et *ib.* 4, 68. Quod ego in somnis somniavi. *Tert. Anim.* 47. Somniaturi servi. ¶ Passive impersonaliter. *Plin.* 28, 4, 14. Aristoteles et Fabianus, plurimum somniari circa ver et autumnum, tradunt. ¶ *Somniare* dicuntur, qui aliquid inepte, et sine ratione dicunt, faciunt, volunt. *Pl. Pers.* 2, 3, 5. Quod ego non magis somniabam, neque opinabar, neque censebam, eam fore mihi occasionem, ea nunc quasi decidit de coelo. *Dic. N. D.* 1, 8. Portenta et miracula non disserentium philosophorum, sed som[…] tium. *Id. Att.* 9, 13. *med.* De Lanuvino Ph[…] erravi: Trojanum somniabam. *Pl. Curc.* 4, […] Quas tu mihi tabulas, quos tu mihi Luscos lib[…] quos Summanos somnias? *Id. Merc.* 5, 2, 109. […] quae tu somnias? hic homo non sanus est. *Id.* […] 2, 2, 65. et *Capt.* 4, 2, 68. Hic vigilans so[…] V. VIGILANS. ¶ Deponentis forma. *Petr. f*[…] *Trag. c.* 74. Hic, qui in pergula natus est, […] non somniatur.

SOMNĬŌSUS, a, um, adj. *Plin.* 28, 19, 7[…] mniosos fieri lepore sumpto in cibis, Cato a[…] tur, *h. e.* somniculosos: nam ipse *Cato* ap. *D.*[…] 1, 358. Lepus multum somni adfert, qui illu[…] Alii tamen rectius leg. ap. *Plin.* Somnos fieri.

*SOMNISOLŪTOR, oris, m. ὀνειροκρίτης […] *Gr. Lat.* ¶ Est interpres somniorum. *Solve*[…] valet interpretari. *B. A.*

SOMNĬUM, ii, n. ὄναρ, ὄνειρος, ἐνύπνιον, […] in somno, species nobis dormientibus apparens[…] ta de somniis *Cic. Div.* 1, 20. et sqq. et *ib.* […] et sqq., *Plin.* 10, 75, 98., *Lactant. Op.* […] item *Macr. Somn. Scip.* 1, 3., ubi eorum na[…] et genera persequitur. *Cic. Fin.* 5, 20. Ne si […] dissimis quidem nos somniis usuros putemus, […] mionis somnum nobis velimus dari. *Pers.* 2, 5[…] mnia pituita qui purgatissima mittunt. *Ov.* […] 2, 328. Somnia laeta videre. *Id. Her.* 19, 196 […] cernere. *Id. Met.* 11, 614. vana. *Sen. Herc*[…] 1082. fusus humi saeva feroci Corde volutat s[…] *Plin.* 26, 8, 36. tumultuosa.. *Plin. alter ep.* […] Somnium triste. *Petr. Sat.* 100. *med.* turbule[…] et *ib.* 104. Somnia, quae mentes ludunt volita[…] umbris; et *ib.* Expiare somnium. *Plin.* 20, 1[…] Imaginari aliquid per somnium. *Pl. Curc.* 2, […] Somnium alicui conjicere. ¶ *Somnium* pro s[…] *rum* habet *Vet. Poeta* ap. *Cic. Div.* 1, 21. Q[…] se vertant tantae sortes somnium. *Enn. ib.* 58. […] pretes somnium. ¶ *Somnium*, res vana, sp[…] nis, nugae. *Ter. Ad.* 2, 1, 50. De argento, som[…] mox, cras redi. *Id. Ph.* 3, 2, 9. Verum her[…] est. *Do.* somnia. *Id. Ad.* 3, 4, 30. Tu, q[…] quantus, nihil nisi sapientia es: ille, somnium. […] 1, 104. multa tibi jam fingere possum Somnia […] vitae rationes vertere possint. *Quint.* 6, 2[…] Otia animorum, et spes inanes, et velut somnia[…] dam vigilantium. ¶ *Somnium* pro somno et[…] re. *Virg. A.* 5, 838. aetheriis delapsus Som[…] astris, Te, Palinure, petens, tibi somnia […] portans. ¶ *Somnio admonitus* vel *monitus* i[…] tur, qui ab aliquo numine monumentum qu[…] facere se jussum per somnium putabat. *Ins*[…] *Grut.* 80, 2. Nemesi sanctae Campestri P. Ae[…] F. Aelia Pacatus somnio admonitus posuit. A[…] *eund.* 102, 1. M. Aur. Pacorus Spei aram cu[…] mento (lege *pavimento*) somnio monitus s[…] suo D. D.

SOMNŌLENTĬĂ, ae, f. *Sidon. ep.* 2, 2. *me*[…] somnolentiae cubiculariorum dormiendi locus[…]

SOMNŌLENTUS, a, um, adj. somno plenu[…] *pul. Met.* 1. *extr.* In media verba somno[…] desinere. *Id. ib.* 10. Gravedine somnolent[…] demersus. *Solin.* 20. de alce: Cum dormiendu[…] somnolentam arbor sustinet. ¶ Legitur et […] *lentus.*

SOMNŌRĪNUS. V. v. sq.

SOMNURNUS, a, um, adj. ὑπνωματικὸς, […] somno videtur: a *somnus*, ut a *corylus colurn*[…] *corulnus.* *Varr.* ap. *Non.* 2, 790. Levis me[…] somnurnas imagines Affatur, non umbrantur […] populae. Alii leg. *somnorinas imagines*, h. […] somnium visas. Alii *sonorinas*, h. e. quae so[…] somnis edere videntur, ut accidit iis, qui […] tinnitu laborant.

SOMNUS, i, m. ὕπνος, dormiendi actus, […] quies: a voce Graeca allata. *Gell.* 13, 9. Quod […] ci ὑπὲρ, nos *super* dicimus: quod illi ὕπτιος, […] *pinus:* quod ὑφορβὸς, nos *subulcus:* quod ite[…] ὕπνος, nos primo *sypnus*, deinde per *v* Graeca […] tinaeque *o* litterae cognationem *somnus*. *Cic.* […] 1, 38. *med.* Mortem somni simillimam volun[…] *Sen. Herc. Fur.* 1069. Somne frater durae la[…] mortis. *Plin.* 10, 75, 98. Est autem somnu[…] aliud, quam animi in medium sese recessus. […] *Heaut.* 3, 1, 82. Somnum hac nocte oculis no[…] meis. *Cic. Fam.* 7, 30. de Caninio: Toto su[…] sulatu somnum non vidit. *Id. Tusc.* 4, 19. *me*[…] ctu ambulabat in publico Themistocles, qu[…] mnum capere non posset: quaerentibusque res[…] bat, Miltiadis tropaeis se e somno suscitari. *Id*[…] 80. *f.* Somnum isto loco vix tenebamus. *Id.* […] 10. Cum me aegritudo somno privaret. *Just.* […] Confectum curis Alexandrum somnus arripuit. […] *Somn. Scip.* 1. *med.* Me arctior, quam soleba[…] mnus complexus est; et *ib.* 2. *extr.* E somno […] re aliquem. *Id. Tusc.* 1, 47. *med.* Dare se s[…] *Id. N. D.* 2, 57. Palpebrae somno conniventes. […] *A.* 6, 520. confectus curis somnoque gravatus; […] 2, 302. Excuti somno. *Sen. Oct.* 123. ingens […] somnum pavor. *Virg. G.* 3, 530. nec somnos a[…] pit cura salubres. *Hor. Epod.* 5, 96. pavore s[…] auferam. *Id. Od.* 1, 25, 3. Nec tibi somnos ad[…] *Id. Sat.* 1, 5, 15. mali culices ranaeque pal[…]

ertunt somnos; et *ib.* 83. Somnus me aufert; et
rg. *G.* 4, 496. conditque natantia lumina somnus.
. *Met.* 11, 631. labitur somnus in artus. *Id. Her.*
46. Sed movet obrepens somnus anile caput; et
. *Tro.* 441. Brevisque fessis somnus obrepsit ge-
. *Plin.* 7, 24, 24. Somnus serpit. *Petr. Sat.* 21.
2. Cum gravatus tot malis in somnum laberetur.
n. 26, 8, 47. Plantago datur et in somnum eunti-
; et *Quint.* 9, 4., *Ov. Met.* 3, 676. et *Virg. A.* 7,
Petere somnum; et *Val. Fl.* 8, 65. Lumina so-
mergere; et 2, 71. Somno cedere. *Sen. Herc.*
. 1044. Vultus in somnum cadit. *Id. Oct.* 717.
nno resolvi. *Caes. B. C.* 2, 38. *med.* opprimi.
n. 9, 13, 15. graviore premi. *Petr. Sat.* 86. altio-
obdormire. *Virg. A.* 4, 560. ducere somnos; et
Met. 2, 735. de Mercurio: virga, qua somnos du-
et arcet, *h. e.* inducit, et prohibet: *ducere so-*
s hoc eod. sensu *Hor. Epod.* 14, 2. et *Sen. Herc.*
. 645. dixere. *Plin.* 14, 18, 22. Duo genera vini:
m, quo somnus conciliatur, alterum, quo fuga-
Id. 30, 15, 48. et 26, 3, 8. Allicere somnos.
32, 2, 11. Surculi ex vino poti somnum afferunt.
20, 17, 73. Anisum potum somnum concitat. *Id.*
19, 77. Odor baccharis somnum gignit. *Id.* 19,
8. Lactucae somnum parere creduntur. *Id.* 23,
5. et *Ov. Met.* 7, 153. Nuces somnum faciunt.
. *Epod.* 2, 27. Fontesque lymphis obstrepunt ma-
ibus, Somnos quod invitet leves. *Cels.* 3, 18.
num medicamentis arcessere. *Tibull.* 1, 3, 88.
no fessus. *Liv.* 7, 36. torpidus. *Plin. Pan.* 63.
cidus. *Ov. Am.* 1, 2, 3. vacuus. *Suet. Aug.* 16.
devinctus. *Enn.* ap. *Macr. Sat.* 6, 1., *Lucr.* 1,
et *Virg. A.* 2, 265. sepultus. *Quint.* 4, 2. *med.*
uidus. *Sen. Herc. Fur.* 1075. Somnus lenis et
idus. *Ov. Her.* 11, 29. facilis. *Sil.* 7, 300. le-
Plin. 8, 36, 54. et *Sen. Herc. Fur.* 1051. gravis.
Am. 1, 13, 7. et *Lucan.* 10, 354. pinguis. V.
GUIS. *Cels.* 1, 3. *med.* et *Ov. Met.* 7, 523. ple-
quo sensu *altus* ab *Hor. Sat.* 2, 1, 8. dicitur.
Fl. 4, 16. alta quies, liquidique potentia somni.
IQUIDUS. *Ov. Met.* 11, 593. ignavus. [*Front.*
er. Imp. (ed. *A. Maio*) *ep.* 1. *f.* pernox. *F.*]
. 12, 18. Ingenti fruor improboque somno,
nec tertia saepe rumpit hora. *Id.* 9, 93. So-
securus. ¶ *In somnis*, dum dormitur, et so-
tur. *Cic. N. D.* 1, 29. *f.* Illa nostra Sospita,
tu nunquam ne in somnis quidem vides, nisi,
Id. Div. 1, 53. *f.* Qui se tradit quieti praepara-
imo, cum bonis cogitationibus, certa et vera
t in somnis; et *ib.* 2, 70. Cursor ad Olympia
cisci cogitans, visus est in somnis curru quadri-
n vehi. *Virg. A.* 2, 270. In somnis, ecce, an-
ulos moestissimus Hector Visus adesse mihi,
Adde *ib.* 4, 466. et 554. et al. ¶ *Per somnum,*
mnos, in somno. *Cic. Div.* 2, 11. Illud vide-
animo, per somnum sensibus et curis vacuo,
ideri. *Plin.* 23, 1, 24. Nec si per somnos ge-
a effundatur. ¶ Laudes somni persequitur *Sen.*
Fur. 1065., item *Ov. Met.* 11, 623., et de eo-
docte disputat *Tertull. Anim.* 43. ¶ In fabu-
Deus filius Erebi et Noctis, ut est ap. *Hyg.*
., cujus regiam apud Cimmerios positam, item
es et potentiam describunt *Ov. l. c.* 592. et *Stat.*
10, 84. Fingitur alatus, et rore Stygio perfu-
gerens virgam, et cornu papavere plenum, quo
ndit quos corripit. [Lepidam de Somno fabu-
narrat *Front. de fer. Als.* (ed. *A. Maio*) *ep.*
F.] *Stat. Theb.* 2, 143. illos post verbera fes-
Exceptamque hiemem, cornu perfuderat omni
us; et *ib.* 5, 197. consanguinei mixtus caligine
, Rore madens Stygio, morituram amplectitur
Somnus, et implacido fundit gravia otia cor-
t *ib.* 6, 27. et cornu fugiebat Somnus inani. *Sil.*
2. curvoque volucris Per tenebras portat me-
papavera cornu; et *mox:* quatit inde soporas
o capiti pennas, oculisque quietem Inrorat,
ns Lethaea tempora virga. *Tibull.* 2, 1, 89.
tacitus fuscis circumdatus alis Somnus. Adde
Theb. 10, 148. et *Achill.* 620. et *Val. Fl.* 8, 72.
Herc. Fur. 1068. Somnum facit Astraeae fi-
V. ASTRAEA. ¶ Ad Somnum Deum perti-
t illa apud poetas. *Claud. B. Gild.* 213. Hu-
s jam noctis equos, Lethaeaque Somnus Frena
, tacito volvebat sidera curru. *Ov. Met.* 11,
omne, quies rerum, placidissime Somne Deo-
Adde *Inscr.* ap. *Grut.* 67, 8. et 99, 5. et ap.
993, 1. ¶ Metonymice *somnus* est inertia,
a, ignavum otium. *Sall. Cat.* 2. *f.* Multi mor-
lediti ventri atque somno. *Cic. Sext.* 66. Qui
riae, qui laudi, qui gloriae, non qui somno
viviis et delectationi natos arbitrantur. *Vell.*
n somnum a vigiliis, ab armis ad voluptates,
tiis in otium conversa civitas. *Plin. praef.* 14.
enda sunt etiam ea, quae invenerant prisci,
rerum internecione memoriae inducta. Cu-
nni causas, etc. *Tac. H.* 2, 90. de Vitellio:
et luxu pudendus. ¶ Item somnium. *Enn.*
c. *Div.* 1, 20. Talia commemorat lacrumans,
ta somno. ¶ Translate est tranquillitas.
Theb. 3, 255. longa ventorum pace solutum Ae-
et imbelli recubant ubi litora somno. *Id. Silv.*
3. pigro torpebant aequora somno. ¶ Pro
Virg. G. 1, 208. Libra die somnique pares
ubi fecerit horas. *Sil.* 3, 200. Miscuerat lucem somno Deus. *Virg. A.* 1, 474. tentoria Rhesi primo prodita somno, *h. e.* prima parte noctis. ¶ De morte. *Hor. Od.* 3, 11, 38. Surge, ne longus tibi somnus, unde Non times, detur. *Sil.* 5, 528. manantem in viscera mortem Accipit, et longo componit lumina somno. *Id.* 7, 633. erratque niger per lumina somnus. *Val. Fl.* 3, 178. frigidus orbes Purpureos jam somnus obit. *Inscr.* Patavina ap. *Mur.* 434, 7. Hunc somno aeternali patria retinet. ¶ *Servus ad somnum*, qui ad cubiculum heri excubans, silentium facit, ne dormientem quis interpellet. *Curt.* 6, 11.

SOMPHOS, i, f. ita appellatur quoddam cucurbitae genus: a σομφὸς, inanis, fungosus. *Plin.* 20, 3, 7. Cucurbita quoque silvestris invenitur, somphos a Graecis appellata, inanis (unde et nomen), digitali crassitudine, non nisi in saxosis nascens. *Hard.* leg. *spongos.*

SŎNĀBĬLIS, e, adj. ἠχώδης, qui sonum facile reddit, sonans, resonans. *Ov. Met.* 9, 783. crepuitque sonabile sistrum.

SŎNANS, antis, part. a *sono:* ἠχώδης, ἠχῶν, sonum edens, sonorus. *Serv.* ad *Virg. A.* 1, 57. inter *sonans* et *sonorus* discrimen statuit. *Sonorum*, inquit, est quidquid sine intermissione sonum servat: *sonans*, quod ad tempus auditur. *Cic. N. D.* 2, 8. *f.* Si ex oliva modulate canentes tibiae nascerentur: si platani fidiculas ferrent numerose sonantes. *Ov. Met.* 10, 89. et fila sonantia movit; et *ib.* 12, 375. Excipit ille ictus galea clypeoque sonantes. *Virg. A.* 9, 660. pharetramque fuga sensere sonantem: sc. ex conflictu sagittarum. *Id. ib.* 3, 233. de Harpyiis: Turba sonans praedam pedibus circumvolat uncis; et *ib.* 11, 863. teli stridorem, aurasque sonantes Audiit; et *ib.* 12, 521. immissi ignes Arentem in silvam, et virgulta sonantia lauro, *h. e.* crepitantia; et *G.* 3, 149. Oestrus acerba sonans; et *A.* 9, 125. Amnis rauca sonans, *h. e.* cum strepitu inter saxa decurrens. Sic *ib.* 6, 551. Phlegethon torquet sonantia saxa. *Id. Ecl.* 10, 58. per rupes videor, lucosque sonantes Ire: scil. propter murmur fontium, vel fluminum interfluentium, vel ventorum inter arbores flantium. Sic *A.* 7, 82. lucosque sub alta Consulit Albunea, nemorum quae maxima sacro Fonte sonat. *Id. ib.* 6, 704. Seclusum nemus, et virgulta sonantia silvis. Adde *ib.* 3, 442. et *G.* 4, 363. *Plin. ep.* 6, 16. *med.* Meatus animae gravior et sonantior. ¶ De verbis et voce hominum. *Virg. A.* 6, 50. majorque videri, Nec mortale sonans. *Id. ib.* 752. natumque, unaque Sibyllam Conventus trahit in medios turbamque sonantem. *Ov. Met.* 12, 46. de Fama: tota est ex ore sonanti. Alii leg. *aere.* *Plin. ep.* 1, 16. Sonantia verba et antiqua; et *ep.* 2, 19. *med.* Auditorem potius dulcia haec et sonantia, quam austera et pressa delectant. *Cic. Arch.* 10. *f.* Cordubae natis poetis, pingue quiddam sonantibus. *Mart.* 7, 46. Divitibus poteris Musas, elegosque sonantes Mittere.

SŎNAX, acis, adj. omn. gen. ἠχώδης, valde sonorus, personans. *Ov. Met.* 1, 333. Tritona vocat, conchaeque sonaci Inspirare jubet. Alii leg. *sonanti.* *Appul. Met.* 4. Passim maria persultantes Tritonum catervae: hic concha sonaci leniter buccinat, ille, etc. *Id. ib.* 8. Aper dentibus attritu sonaci spumeus.

SONCHUS, i, m. σόγχος, herba, de qua *Plin.* 22, 22, 44. Estur et sonchos uterque, albus, et niger: lactucae similes ambo, nisi spinosi essent: caule cubitali, anguloso, intus cavo, sed qui fractus copioso lacte manet. Albus, qui e lacte nitor, utilis orthopnoicis lactucarum modo, etc. [* *Gänsedistel, Saudistel*, Sonchus oleraceus, *L.*]

*SONDRAE, arum, gens Indica. *Plin.* 6, 20. *B. A.*

SŎNĬPES, ĕdis, adj. omn. gen. qui pede sonat. In sacris Isidis sistra manu quatiebant, scabilla pede, saltitantes. V. SCABELLUM. *Grat. Cyn.* 42. Vix operata suo sacra ad Bubastia lino Velatur sonipes aestivi turba Canopi. ¶ Ap. poetas de equo fere dicitur, qui soliditate ungulae solo insultans, numerosum quendam sonitum edit. Unde *Virg. G.* 3, 191. de pullo equino: Carpere mox gyrum incipiat, pedibusque sonare Compositis; et *ib.* 83. et solido graviter sonat ungula cornu. *Id. A.* 11, 600. fremit aequore toto Insultans sonipes, et pressis pugnat habenis. *Val. Fl.* 3, 334. vadit sonipes cervice remissa. *Catull.* 63, 41. Sol pepulit noctis umbras vegetis sonipedibus. *Sen. Hipp.* 1082. pavida sonipedes mente exciti Imperia solvunt. Adde *Stat. Theb.* 5, 3., *Sil.* 1, 222., *Claud. in Ruf.* 2, 35. etc.

SŎNĬTO, as, n. 1. ἀνηχέω, frequenter sono. *Solin.* 2. *med.* Locrensium cicadae ultra ceteras sonitant. Alii leg. *sonant.*

SŎNĬTUS, i, m. V. v. sq.

SŎNĬTUS, us, m. ἦχος, sonus, strepitus. *Auct. ad Her.* 4, 15. In proelio prae ignavia tubae sonitum perferre non potes. *Stat. Silv.* 1, 1, 68. Innumeros aeris sonitus. *Vitr.* 1, 1. *med.* Sonituum discrimina, quae Graeci ἠχεῖα vocant. *Id.* 6, 1. *med.* Nationum spiritus sonitibus gravioribus exprimuntur. *Cic. Tusc.* 1, 40. *med.* Reliquum veneni sic e poculo ejecit, ut id resonaret: quo sonitu reddito arridens, etc. *Nep. Alc.* 10. Sonitu flammae excitatus. *Virg. A.* 8, 596. Quadrupedante putrem sonitu quatit ungula campum. *Ov. Ib.* 161. Verbera torta dabunt sonitum. *Id. Met.* 5, 616. Terreri sonitu pedum; et *Tibull.* 1, 1, 66. soporem Nec sonitus placidae ducere possit aquae; et *Virg. A.* 6, 586. sonitus imitatur Olympi; et *Pl. Trin.* 5, 2, 52. Quis homo tam tumultuoso sonitu me excivit subito foras? et *Plin.* 9, 10, 12. Sonitus stertentium; et 20, 5, 20. et *ib.* 15, 57. aurium; et 18, 35, 85. maris; et *Prop.* 1, 20, 48. et *Lucr.* 6, 132. Venti faciunt sonitum. *Petr. Sat.* 89. Dare sonitum. *Ov. Met.* 3, 498. reddere; et *Plin.* 36, 13, 19. *n.* 4. Tintinnabula vento agitata, longe sonitus referunt. [*Virg. G.* 1, 474. Armorum sonitum toto Germania coelo Audiit. *Pl. Mil.* 4, 8, 67. Sonitum fecere fores, *h. e.* crepuerunt. *Cic. Or.* 1, 12. Quid tam furiosum, quam verborum sonitus inanis, nulla subjecta sententia. *F.*] ¶ [*Translate.] *Id. Or.* 28. Eloquentia, quae cursu magno sonituque fertur, quam suspicerent omnes, quam admirarentur. *Id. Att.* 1, 14. *med.* Nosti in hac materia sonitus nostros: tanti fuerunt, ut eos usque istinc exauditos putem, *h. e.* clamores et strepitus me dicente, et tonante. [*Cf. *Ernest. lex. technol. lat. rhet.* p. 364.] ¶ Olim *sonitus, i*, declinavere. *Pacuv.* ap. *Non.* 8, 67. Quidnam autem hoc soniti est, quod stridunt fores? Adde *Caecil. ib.*

SŎNĬVĬUS, a, um, adj. a *sono* ductum. *Sonivium tripudium* est a *sono*, sicut *solistimum* a *solo*. *Festus:* Sonivio, significat in carmine Saliari et Augurali, sonanti. Sonivium tripudium, ut ait Appius Pulcher, quod sonet, cum pullo excidit puls, quadrupedive ex ore. *Cic. Fam.* 6, 6. Non igitur ex alitis involatu, nec ex tripudiis solistimis, aut soniviis tibi auguror, sed, etc. *Plin.* 15, 22, 24. Nuces cadendo tripudium sonivium faciunt. Ita leg. *Hard.* ex MSS.

SŎNO, as, nui, itum, raro avi, atum, n. 1. ἠχέω, sonum, aut strepitum edo. *Caes. B. C.* 3, 105. Tympana sonuerunt. *Prop.* 4, 7, 61. Qua numerosa fides, quaque aera rotunda Cybebes, Miratisque sonant Lydia plectra choris; et *ib.* 8, 49. rauci sonuerunt cardine postes. *Virg. A.* 7, 637. classica jamque sonant. *Mart.* 5, 78. Parvi tibia condyli sonabit. *Id.* 1, 77. aera sonant, *h. e.* nummi, dum tractantur, et numerantur. *Id.* 14, 223. Cristataeque sonant undique lucis aves, *h. e.* canunt. [**Virg. A.* 12, 477. (hirundo) nunc humida circum Stagna sonat, i. e. cum cantu volat.] *Id. ib.* 6, 557. Verbera saeva sonant. [**Ov. Met.* 3, 75. Terraque rasa sonat squamis.] *Hor. Sat.* 1, 8, 46. Nam, displosa sonat quantum vesica, pepedi. *Id. Epod.* 13, 2. nunc mare, nunc siluae Threicio Aquilone sonant. [*Ita saepius de fluctuum fremitu. *Lucan.* 5, 614. sonat Jonio vagus Hadria ponto, i. e. fluctus Jonii in Hadriatico sonitum edunt. V. *Cort.* plura laudantem. Cf. *Virg. G.* 2, 163. Julia qua ponto longe sonat unda refuso: ubi v. *Heyn.* — Etiam de fontibus. Ita *Virg.* de fonte Albunea: *A.* 7, 84. nemorum quae maxuma sacro Fonte sonat. *Ov. Met.* 3, 161. Fons sonat a dextra.] *Petr. fragm. Trag.* 60. *Burm.* Repente lacunaria sonare coeperunt, totumque triclinium intremuit. *Prop.* 4, 7, 52. de Cerbero: sic mihi molle sonet, *h. e.* miti latratu me apud Inferos excipiat. *Tibull.* 2, 4, 37. Hinc fletus, rixaeque sonant. *Id.* 3, 6, 35. Nec bene mendaci risus componitur ore: Nec bene sollicitis ebria verba sonant, *h. e.* clare expediteque exprimuntur. *Pl. Ps.* 1, 3, 74. Inanis cedis: dicta non sonant, *h. e.* verba carent sono pecuniae numeratae. [**Cic. Somn. Sc.* 5. Natura fert, ut extrema ex altera parte graviter, ex altera acute sonent. *Ov. Her.* 10, 15. Sonuerunt pectora, i. e. ab ictibus, quibus percutiebantur: ubi *Ruhnk.* laudat *Tibull.* 1, 7, 42. Crura licet dura compede pulsa sonent. — *Lucan.* 3, 657. Quominus aera sonent: ubi *Cort.* laud. *Sil.* 4, 570. Obvia tum medio sonuerunt spicula corde. Adde *Lucan.* 7, 575. Pectoris arma sonant. *Virg. A.* 9, 631. sonat una fatifer arcus: *Homer. Il.* δ, 125. Λίγξε βιὸς, etc. Cf. *Virg. A.* 11, 652. et 774.] ¶ Impersonaliter. *Appul. Met.* 5. Jubet citharam loqui, psallitur: tibias agere, sonatur: choros canere, cantatur. ¶ Habet saepe ablativum instrumenti, quo sonum edimus. *Hor. Od.* 2, 13, 26. Et te sonantem plenius aureo, Alcaee, plectro. *Phaedr.* 3, 16. Dormire me non sinunt cantus tui, Sonare cithara quos putes Apollinis. Alii aliter leg. *Lucan.* 6, 426. Nec quaesisse libet, primis quid frugibus altrix Aere Jovis Dodona sonet. ¶ Pro resonare. *Virg. G.* 3, 554. Balatu pecorum, et crebris mugitibus amnes, Arentesque sonant ripae, collesque supini. *Ov. Met.* 12, 226. Femineo clamore sonat domus. *Mart.* 3, 58. Sonantque turres plausibus columbarum. [**Liv.* 29, 17. dies noctesque omnia passim mulierum puerorumque — ploratibus sonant.] ¶ Cum accusativo est referre, significare. *Virg. A.* 1, 332. nec vox hominem sonat. *Cic. Off.* 3, 21. *med.* Haec duo verbo inter se discrepare, re unum sonare videntur. *Id. Fin.* 2, 2. *extr.* Non intelligit, quid sonet haec vox voluptatis. *Pers.* 3, 21. sonat vitium percussa, maligne Respondet viridi non cocta fidelia limo. ¶ Saepe refertur ad vocem, et sermonem. *Cic. Brut.* 74. Suavitas vocis, et lenis appellatio litterarum, Catulo bene loquendi famam confecerat: Cotta sonabat contrarium Catulo, subagreste quiddam, planeque sub-

rusticum. *Pl. Rud.* 1, 4, 10. Quaenam vox mihi prope hic sonat? *Juven.* 3, 90. Miratur vocem angustam, qua deterius nec Ille sonat, quo mordetur gallina marito. *Mart.* 7, 51. Ille leget, bibe tu: nolis licet, ille sonabit, *h. e.* leget, recitabit, cantabit. *Virg. A.* 12, 529. Murrhanum hic atavos, et avorum antiqua sonantem Excutit, effunditque solo. ¶ Poetice est dicere, canere, verbis celebrare, praedicare. *Ov. Met.* 10, 205. Te lyra pulsa manu, te carmina nostra sonabunt. *Id. A. Am.* 1, 205. vinces: votivaque carmina reddam: Et magno nobis ore sonandus eris. *Hor. Epod.* 17, 38. Paratus expiare, seu poposceris Centum juvencis, sive mendaci lyra Voles sonari. *Ov. Fast.* 3, 389. merces mihi gloria detur: Nominaque extremo carmine nostra sonent. *Virg. G.* 3, 294. Nunc, veneranda Pales, magno nunc ore sonandum. *Stat. Silv.* 4, 2, 66. modo Germanas acies, modo Daca sonantem Proelia. *Nemes. Ecl.* 1, 26. Linus et Orpheus acta viri laudesque sonarent. *Prop.* 2, 23, 16. Pythius in longa carmina veste sonat: scil. voce, et lyra. Sic *Hor. Epod.* 9, 5. Sonante mixtis tibiis carmen lyra. *Id. Sat.* 1, 4, 43. Ingenium cui sit, cui mens divinior, atque os Magna sonaturum. [*Cf. *Heindf.*] ¶ Passive. *Albinov.* 1, 107. Alcyonum tales ventosa per aequora questus Ad surdas tenui voce sonantur aquas. ¶ In illo *Silii* 12, 171. sonat inde, citato Agmina disponens passu: tu limina dextrae Servabis portae, Nero: tu converte cohortes, etc. *sonat* est clara elataque voce loquitur. Simile est ap. *eund.* 2, 491. primaque sonant te voce minores, *h. e.* loquuntur et vocant. Simile est etiam illud *Prop.* 4, 9, 13. de Caco: furem sonuere juvenci, *h. e.* mugitu prodidere. ¶ *Bene*, aut *male sonat*, sententia recte, aut perperam se habet. *August. Retract.* 1, 4. Quod dixi, ad sapientiae conjunctionem non una via perveniri, non bene sonat. ¶ Praeteritum *sonavi* praeterquam quod confirmatur ex part. *sonaturus*, reperitur etiam ap. *Tert. ad Scap.* 3. Pristina tonitrua quid sonaverint, sciunt qui obduruerunt. ¶ In quibusdam personis ac temporibus est tertiae conjugationis. Unde *sonit* pro *sonat* dixere. *Accius* ap. *Non.* 10, 4. Curvo litore unda labunda sonit. Adde *Enn. ib.* Et *sonunt* pro *sonant*. *Accius ib.* Ibo ad eam, ut sciscam, quid velint: valvae sonunt. *Enn. ib.* Neque irati, neque blandi quidquam sincere sonunt; et ap. *Prisc.* 9, 863. Litora lata sonunt. Et *sonere* pro *sonare*. *Accius ib.* Valvas sonere sensi regias. *Lucr.* 3, 157. Caligare oculos, sonere aures, succidere artus. Adde *ib.* 887. Unde *Prisc. l. c.* supinum *sonitum* agnoscit. ¶ *Non. ib.* etiam praeterit. *sonivi* videtur agnoscere.

SŎNOR, oris, m. ἦχος, βρόμος, sonus, strepitus. *Lucr.* 4, 571. Pars *(vocum)* solidis adlisa locis, rejecta sonorem Reddit; et 5, 335. organici melicos peperere sonores. *Virg. G.* 3, 199. summaeque sonorem Dant silvae. *Id. A.* 7, 462. magno veluti cum flamma sonore Virgea suggeritur costis spumantis aheni; et *ib.* 9, 651. et saeva sonoribus arma. *Tac. A.* 1, 65. Barbari laeto cantu, aut truci sonore subjecta vallium complebant; et *ib.* 4, 48. Ut suo quisque periculo intentus, sonorem alterius proelii non acciperet. *Val. Fl.* 5, 306. mixtumque sonoribus imbrem; et *Cic. Or.* 18. Omnes sonorum gradus persequi. [**Sonorum* pertinet ad *sonus* vocabulum.]

SŎNŌRĒ, adv. λιγέως, cum sono, aut strepitu. *Gell.* 4, 20. Et in jure stans, clare nimis ac sonore oscitavit.

SŎNŌRĪNUS. V. SOMNURNUS.

*SŎNŌRĬTAS, atis, f. *Sarisb.* 1, 16. Magna vocis sonoritas. Cf. *Barth. Advers.* 44, 9. *B. A.*

SŎNŌRUS, a, um, adj. ἠχώδης, sonum edens, aut strepitum, sonans, resonans. Quomodo a *sonans* differat, V. in SONANS. *Tibull.* 3, 4, 69. Tunc ego nec cithara poteram gaudere sonora. *Claud. IV. cons. Honor.* 149. Aes sonorum. *Id. Laud. Stil.* 2, 26. tonitru. *Id. in Ruf.* 2, 80. Sonori arcus. *Id. in Eutrop.* 2, 105. Sonorus axis currus. *Stat. Theb.* 4, 34. Calliope regina sonori nemoris, *h. e.* in quo Musae cantus exercent suos. *Virg. A.* 12, 139. Diva, stagnis quae fluminibusque sonoris Praesidet. V. SONANS. *Id. ib.* 57. Luctantes ventos, tempestatesque sonoras. *Stat. Theb.* 11, 281. ubi Phocidos arma sonorae? scil. propter oraculum Apollinis Delphici. *Claud. B. Gild.* 512. Insula sonora fluctibus. ¶ *Sonori versus* sunt, qui crepitant pronunciatione fragosa, et exsultantem informant dictionem: ut (*Virg. A.* 9, 503.) At tuba terribili sonitu procul aere canoro Increpuit; et (*ib.* 8, 596.) Quadrupedante putrem sonitu quatit ungula campum. Haec. *Diomed.* 3, 498.

SONS, sontis, adj. omn. gen. βλαβερὸς, nocens, noxius: a σίντης, quod idem significat, a σίνομαι, noceo. [**Degen.* ad *Cic. Off.* 1, 24, 82. v. *sons* contractum putat ex *sinons*; improb. *Beier. ib.*] Rectus casus videtur olim fuisse *sontes*, inde *sons*, ut a *plebes plebs*, a *mentis* (quod dixit *Ennius*) *mens*, etc. *Festus*: Sons, nocens: ut ex contrario insons, innocens. *Stat. Th.* 5, 610. qui te, mea gaudia, sontes Exstinxere Dei? *Pl. Capt.* 3, 1, 15. Sontes condemnant reos. *Stat. Th.* 4, 640. et ab igne supremo Sontes lege morae, *h. e.* quae nocent sepultura carentibus. ¶ Hinc [*ad eos pertinet, qui cujuscumque facinoris rei sunt, Gr. ὑπαίτιος. Exempla *Forc.* laudaverat ista.] *Virg. A.* 10, 854. Omnes per mortes animam sontem ipse dedissem. *Ov. Met.* 13, 563. Immergitque manus, foedataque sanguine sonti etc. i. e. viri homicidae: [*Alii *sanguine sontis*: sed *sonti* defendit *Wopkens.* in *Miscell. Obss. Nov.* T. X. p. 88.] et 7, 847. corpusque meo mihi carius ulnis Sontibus attollo, h. e. manibus meis, quibus ipsum occideram. *Stat. Th.* 5, 488. fremit impia plebes Sontibus accensae stimulis. ¶ [*Unde eodem sensu substantive positum significat maleficum.] *Cic. Off.* 1, 24. Idque est viri magni, rebus agitatis, punire sontes, servare multitudinem. *Id. Phil.* 2, 8. Comprehensio sontium mea, animadversio senatus fuit. *Id. Leg.* 3, 3. Minores magistratus vincula sontium servanto, capitalia vindicanto. *Stat. Th.* 4, 475. de Plutone: Cui servire dati Manes, aeternaque sontum Supplicia. *Cic. Fam.* 4, 13. Sontibus opitulari, *h. e.* reos eloquentia defendere. *Ov. Met.* 11, 268. fraterno sanguine sontem, Expulsumque domo patria Trachinia tellus Accipit, *h. e.* reum caedis fratris. [**Liv.* 3, 58. nullo relicto sonte. Discrimen inter *sons* et *noxius* indicavimus in h. v.]

SONTĬCUS, a, um, adj. βλαβερὸς, sons, noxius, gravis, vehemens. *Morbus sonticus*, ita gravis, ut solitas functiones impediat, et justam excusationem praebeat, quo minus in judicium vocatus se sistere quis cogatur, aut quippiam aliud agere: cujusmodi est v. gr. morbus comitialis. *Festus:* Sonticum morbum in XII. significare ait Aelius Stilo certum cum justa causa: quem nonnulli putant esse, qui nocet, quod sontes significet nocentes. *Id.* in *Insons.* Morbus dici existimatur sonticus, quia perpetuo noceat. *Cincius* ap. *Gell.* 16, 4. recenset inter ea, quibus excusabantur milites, si praefinita die non adfuissent. *Gell.* 20, 1. *med.* Morbum vehementiorem, vim graviter nocendi habentem non per se morbum, sed morbum sonticum appellant. *Venul. Dig.* 21, 1, 65. Quoties morbus sonticus nominatur: eum significari Cassius ait, qui noceat, nocere autem intelligi, qui perpetuus sit, non qui tempore finiatur. Sed et morbum sonticum eum videri, qui inciderit in hominem, postquam is natus sit, *h. e.* quem in ventre matris non contraxerit, et secum extulerit, sed post nativitatem supervenerit. Alii tamen leg. *postquam sanatus sit.* Mallet *Gothofred.* legi *damnatus*, vel *accusatus sit. Marc. Dig.* 42, 1, 60. Morbus sonticus, etiam invitis litigatoribus ac judice, diem differt. Sonticus autem existimandus est, qui cuique rei agendae impedimento est litiganti. Porro quid magis impedimento est, quam motus corporis contra naturam, quam febrem appellant? *Paul. ib.* 5, 1, 46. sonticum morbum dicit, quo judex furere coepit. Adde *Ulp. ib.* 2, 11, 2. *Plin.* 36, 19, 34. Gagatis lapis deprehendit sonticum morbum, et virginitatem suffitus. Haec *Plin.* ex *Dioscorid.* 5, 146., qui pro *sontico* habet ἐπιληπτικόν. ¶ *Sontica causa*, justa, vera, legitima, ex morbo sontico. *Festus*: Sontica causa dicitur a morbo sontico, propter quem, quod est gerendum, agere desistimus. Cato: Quid dicam causae exstitisse, timidus ne sis? an impedimento tibi causam sonticam fuisse? *Tibull.* 1, 9, 51. Parce, precor, tenero: non illi sontica causa est, Sed nimius luto corpora tingit amor, *h. e.* non ob sonticum morbum, sed propter amorem luteo est colore et pallet. *Naevius* ap. *Fest.* Sonticam oportet esse causam, quamobrem perdas mulierem.

*SONTĪNI, orum, populi Italiae inferioris, a Sontia vel Sontio quodam oppido fortasse sic dicti. *Plin.* 3, 11. *B. A.*

[SONTĬUS, ii, m. nunc *Lisonzo*, fluvius Italiae superioris, in Carnis, in Adriaticum influens. *Cassiod. Var.* 1, 18. Deo propitio Sontii fluenta transmisimus, ubi primum Italiae nos suscepit imperium. ¶ *Sontius, a, um*, adj. qui ad eundem fluvium pertinet. *Jornand. de reb. Get.* 57. Theodericus Venetiarum fines ingressus, ad pontem, Sontium nuncupatum, castrametatus est. *F.*]

SŎNUS, i, m. ἦχος, φθόγγος, κροῦμα, quidquid aurium sensu percipitur, strepitus, vox. *Cic. Somn. Scip.* 5. Hic quis est, qui complet aures meas, tantus et tam dulcis sonus? et *N. D.* 2, 60. Ad nervorum eliciendos sonos, ac tibiarum apta manus est admotione digitorum; et *ib* 58. *f.* Varietas sonorum in tibiarum nervorumque cantibus; et *ib.* 59. *f.* Lingua sonos vocis distinctos et pressos efficit, cum ad dentes et ad alias partes pellit oris. *Id. Or.* 1, 59. Vocem ab acutissimo sono usque ad gravissimum sonum recipere. *Phaedr.* 1, 2. missum tigillum subito vadi Motu sonoque terruit pavidum genus. *Id.* 3, 18. Quo mi, inquit, mutam speciem, si vincor sono? et *Virg. G.* 3, 83. de equo: si qua sonum procul arma dedere, Stare loco nescit. *Id. A.* 12, 618. arrectasque impulit aures Confusae sonus urbis, et illaetabile murmur. *Hor. A. P.* 348. Nam neque chorda sonum reddit, quem vult manus et mens: Poscentique gravem persaepe remittit acutum. *Ov. Met.* 4, 391. tympana raucis Obstrepuere sonis. *Id. Fast.* 1, 433. asellus Intempestivos edidit ore sonos. *Lucan.* 6, 692. Silvarumque sonum, fractaeque tonitrua nubis. *Id.* 3, 541. Remorum sonus. *Sen. Herc. Oet.* 1002. verberum crepuit nus. [*Porro *Liv.* 21, 28. cum ingenti sono flu nis.] ¶ Saepe refertur ad verba, et vocem. *Tusc.* 5, 26. Nos in vocibus occupatos, inanes nos fundere. *Ov. Met.* 3, 377. de Echo: illa par est Exspectare sonos, ad quos sua verba remit *Id. Fast.* 6, 114. Reddebat tales protinus illa nos; et *ib.* 1, 100. de Jano: Edidit hos nobis priore sonos; et *ib.* 3, 26. Et peragit tales arbore sonos; et *Pont.* 3, 3, 22. Talibus affata est lil lingua sonis. *Id. Fast.* 6, 507. Latias Satu Bacchas Instimulat fictis insidiosa sonis. *Stat.* 12, 317. fugere animus, visusque, sonusque, clusitque dolor lacrimas. *Tac. G.* 3. Affect praecipue asperitas soni, et fractum murmur *Sen. Herc. Oet.* 1128. Sed quis non modicus fra Aures attonitas movet? Et est Herculeus so *Virg. A.* 2, 423. ora sono discordia signant. Item ad prosodiam, sive accentum, quo verba primuntur. *Cic. Or.* 17. *extr.* Mira est quae natura vocis: cujus quidem, e tribus omnino so inflexo, acuto, gravi, tanta sit et tam suavi rietas perfecta in cantibus. [*De ea, quam ir bus oratoriis v. *sonus* significationem habeat, e suit *Ern.* in *Lex. technol. lat. rhet.* p. 364. sqq.] Olim fuit et quartae declinationis. *Sisenna* ap. 8, 67. Postquam sonu signorum proelium m cum clamore virorum commissum est.

*SONUS, i, m. Σῶνος, Indiae fluvius, in gem cadens. *Plin.* 6, 18. *B. A.*

SŎNUS, us, m. V. SONUS, i.

[SŌPĂTER, tris, m. salvus pater: a σῶς, vus, et πατὴρ, pater. Est cogn. R. *Inscr.* ap. 649, 3. C. Cassius Sopater. *F.*]

[SŌPESCO, is, a. 3. soporem contraho. *Tir.* p. 135. Sópit, sopescit. *F.*]

[SOPHAENICTUS, vel Sophaenitus, i, m. doctis aenigmatibus utitur: a σοφὸς, sapiens αἰνικτὸς, aenigmaticus. Est cogn. R. *Inscr Cardinal. Iscriz. ined. n.* 9. M. Aurelius Soph tus. *F.*]

SOPHĒNĒ, es, f. Σοφήνη. pars Syriae, Taurum transit, ut *Plin.* 5, 12, 13. docet. *L* 2, 592. Cappadoces mea signa timent, moll Sophene.

SOPHĬĂ, ae, f. σοφία, sapientia. Hac voc *cero* si quando utitur, Graecis litteris scribit *Sen. ep.* 89. Sapientia est, inquit, quam Grae φίαν vocant. Hoc verbo quoque Romani uteba sicut philosophia nunc quoque utuntur: quod gatae tibi antiquae probabunt, et inscriptus senni monumento titulus: Hospes resiste, e phiam Dossenni lege. Haec *Sen.* Sic *Mart.* 1 Cum tibi sit sophiae par fama, et cura De *Afran.* ap. *Gell.* 13, 8. Usus me genuit, mat perit Memoria: Sophiam vocant me Graji, v pientiam. *Enn.* ap. *Fest.* in *Sas*, ex lectione Nec quisquam Sophiam, sapientia quae perhi In somnis vidit prius, quam sam discere c Adde *Lact.* 3, 16. *med.* ¶ Paenultimam pr *Prud. in Sym.* 1, 34. aetheriae coluerunt d Sophiae. Sic a quibusd. citatur hic versus in Gr. Σύριγξ οὔνομ' ἔχεις. ᾄδει δέ σε μέτρα σοφίης.

SOPHĬĀNUS, a, um, adj. ad Sophiam pert *Coripp. Laud. Just.* 4, 287. venerabile templu Sophianarum splendentia tecta novarum, *h. e.* plum S. Sophiae, seu Iesu Christi, qui Sap est Dei Patris, a Justiniano Imp. Constanti excitatum.

[SOPHĬCUS, a, um, adj. ad sophum pert *Auct. carm. de Providentia* 763. Hic sophicas Graecorum, et vana secutus Dogmata. *F.*]

SOPHISMĂ, ătis, n. σόφισμα, genus falla gumentationis, conclusio fallax, commentum sa oratio ita composita, ut vera esse videatur *Acad.* 4, 24. Quorum sunt contorta et aculeata dam sophismata: sic enim appellantur fallace clusiunculae. *Sen. ep.* 45. *med.* Idem de istis c nibus dico, quo enim nomine potius sophisma pellem? *Id. ep.* 111. Quid vocentur Latine s mata, quaesisti a me. Multi tentaverunt ill men imponere: nullum haesit: videlicet, qu ipsa non recipiebatur a nobis, nec in usu era mini quoque repugnatum est. Aptissimum videtur mihi, quo Cicero usus est: cavilla vocat. *Gell.* 18, 13. Sophisma diluere ac ref

SOPHISMĂTĬCUS. V. v. sq.

SOPHISMĂTĬUM, ii, n. parvum, vel bre phisma, σοφισμάτιον. Legitur ap. *Gell.* 18, *lemmate*, ubi alii leg. *sophismatico* pro *sophi*

SOPHISTĂ, ae, et Sophistes, ae, m. σο imitator philosophorum, philosophus appare fictam quandam et inanem sapientiae specien tat, qui eloquentiam et sapientiam omnium a ostentationis, et quaestus gratia profitetur. enim eloquentia et sapientia conjunctae erant fert ab oratore, quia sophista est artifex calli ingeniosus, qui artificiosae orationis delicia ctat. Deinde orator versatur circa eloquenti rensem, sed sophista circa epidicticam, seu stratívam. *Cic. Acad.* 4, 23. At quis est hic sophistes? sic enim appellantur ii, qui oste nis, aut quaestus sui causa philosophantur.

1, 23. Nam Abderites quidem Protagoras, so- stes temporibus illis vel maximus, etc. ℙ So- starum mos fuit paratos esse subito et improviso uacumque re dicere, et in conventu quaestionem ere. Cic. Fin. 2, 1. Eorum erat iste mos, qui sophistae nominabantur: quorum e numero pri- est ausus Leontinus Gorgias in conventu posce- uaestionem, id est jubere dicere, qua de re quis et audire. Lucil., ex Dousae lectione, ap. Do- ad Ter. Eun. 2, 3, 10. At Dii te perdant, se- n atque insulse sophista. ℙ Cum sophistis So- es bellum perpetuum gessit, ut patet ex Hippia ore Platonis, ex Protagora, et aliis dialogis. Fin. 2, 1., Brut. 8. etc. ℙ Interdum tamen nomine appellati sunt sani eloquentiae doctores, icendi periti. Cic. Or. 19. f., Juven. 7, 167. ell. 17, 5.

OPHISTĬCĒ, es, f. σοφιστική, sophistica ars, llatrix, fallax. Appul. Dogm. Plat. 2. Sophi- imitata juridicialem statum, dat opinionem is, quasi justitiae studeat, quam iniquitati fa- constat. ℙ Sophistice, adv. σοφιστικῶς, do- Imp. Zeno Cod. 8, 10, 12. §. 3. Sophistice n interpretari, et cavillari.

OPHISTĬCUS, a, um, adj. σοφιστικὸς, ad so- tas pertinens, captiosus, fallax, dolosus. Tiro ius ap. Gell. 7, 3. med. Res admodum insidiosa phistica. Gell. 18, 2. Captionis sophisticae so- Arnob. 1, 36. Sophistica se ostentatione ja- Prud. Apoth. 2. praef. 41. Idcirco mundi a delegit Deus, ut concidant sopistica. Respi- rud. illud Pauli Cor. 1, 1, 27. Quae stulta sunt li, elegit Deus, ut confundat sapientes.

OPHISTRĬA, ae, f. σοφίστρια, deceptrix. Hie- n Chron. Euseb. ad ann. DCCLXX. ab Abraham. am callidissimam fuisse sopistriam asserit Pla- F.]

PHOCLES, is, m. Σοφοκλῆς, filius Sophili, niensis, tragicorum poetarum princeps, aequa- ripidis et Periclis: a σοφὸς, sapiens, et κλέος, a. In republica honores tum civiles attigit, militares: sed praecipuam gloriam consecutus agoediis, quas ultra centum ac viginti conscri- et vicies ac ter victoriam reportavit. Propter tudium cum rem familiarem videretur admini- negligentius, a filiis in judicium vocatus, ut desipiens a dominio removeretur, Oedipodis aei fabulam, quam proxime scripserat, judi- legit, quaesivitque, num desipientis illud esset: eorumque sententiis liberatus est. Obiit udio ob insperatam victoriam ex tragoedia ea- centum prope annos natus. Cic. Off. 1, 40. n. 7., Plin. 7, 29, 30. et ib. 53, 54. et 37, n. 1., Just. 3, 6. extr., Vell. 1, 16., Val. 4, 3. n. 1. extr. et 8, 7. n. 12. extr. et 9, 5. extr. et Gell. 17, 21. med. etc. Hor. Ep. 163. Quid Sophocles, et Thespis, et Aeschy- ile ferrent. ℙ In genitivo etiam Sophocli di- Gell. 12, 11. Versus Sophocli prudentissimi um. Adde 13, 18. V. ACHILLES. ℙ In vo Sophocle. Cic. Off. 1, 40. med. Praeto- Sophocle, decet non solum manus, sed etiam abstinentes habere.

PHOCLĒUS, a, um, adj. Σοφόκλειος, ad So- m pertinens. Cic. Fam. 16, 18. extr. An pan- quid Sophocleum? fac, opus appareat. Virg. , 10. Sola Sophocleo tua carmina digna co- . Adde Ov. Am. 1, 15, 15.

PHOMĔNĒ, es, f. illuminata: est a σοφω- ro σοφουμένη, partic. pass. verbi σοφόω, do- sapientem reddo. Est cogn. R. Inscr. ap. ita, Antiq. Benev. p. 9. n. 7. C. Lepidio Ru- ugustali Sophomene. F.]

PHONĬA, ae, f. insula olim parva maris Ae- nte Magnesiam, mox terris juncta. Plin. 2, A.

PHONISBA, ae, f. uxor Syphacis, filia Has- is Carthaginiensis. Liv. 30, 12 et 15. B. A.

HORTĬAE Vites inter Graeculas enumerantur m. 3, 2. med. probabilem quidem gustum ha- sed quae in nostris, inquit, regionibus et uvarum, et acinorum exiguitate minus

HŌS, adv. σοφῶς, vox Graeca sapienter si- ns, cujus usus in acclamationibus, praeser- n recitantes, aut causas in foro agentes prece etio corrogati laudabant: qua de re multa p. 2, 14. Hinc Mart. 1, 50. Mercetur alius et insanum sophos; et ib. 77. Praeter aquas , et serta lyrasque Dearum, Nil habet, et m semper inane sophos; et 3, 46. Quidlibet is narraveris, ipse tacebo: At tibi tergemi- ugiet ille sophos. Id. 1, 67. Non sex para- decem sophos nummis. Petr. fragm. Trag. m. Clamare sophos. Sidon. ep. 9, 13. in 2. f. Stupuit virum loquentem Diadematis s, Toga, miles, ordo equester Populusque ris: Et adhuc sophos volutant Fora, templa, astra. V. LAUDICENUS.

PHRŌNISCUS, i, m. σωφρονίσκος, dimin. a sobrius. Est cogn. servile in Inscr. ap. Ma- Acta S. Victor. p. 147. Ita etiam fuit nomi- m. IV.

natus pater Socratis philosophi, ut narrat Val. Max. 3, 4, 1. extr. F.]

SŎPHUS et Sophos, i, m. σοφὸς, sapiens: et fere de philosophis dicitur. Mart. 7, 32. Te secreta quies, te sophos omnis amat. Vet. Poeta ap. Cic. Fin. 2, 8. In quo Laeliu' clamores sophos ille solebat Edere: et mox: Laeliu' praeclare et recte sophos, illeque vere. Alii leg. sophus. Phaedr. 3, 14. tum victor sophus, h. e. Aesopus. Id. 4, 16. Factus periculo tum gubernator sophus, etc. (Sic Prop. 2, 21, 30. Credet et illa suo docta puella malo.) Auson. epigr. 22, 25. Sapiensque supra Graeciae septem viros Octavus accessit sophos. ℙ Sophus et Sophe, σοφὸς et σοφή, est etiam cogn. R. Pomp, Dig. 1, 2, 2. med. Fuit post eos maximae scientiae Sempronius, quem populus R. Sophum appellavit, nec quisquam ante hunc hoc nomine cognominatus est. Hinc Liv. 9, 45. P. Sulpicio Saverrione, P. Sempronio Sopho consulibus, h. e. ann. U. C. CCCCL. Inscr. ap. Mur. 1434, 13. Antonia Sophe. ℙ Sophus non modo personam, sed rem etiam spectat, et elegantiam dictionis et gravitatem significat. Venant. carm. 3, 23, 1. Ardua suscepi missis epigrammata chartis, Atque cothurnato verba rotata sopho.

SŌPĬO, is, ivi, et ii, itum, a. 4. κοιμίζω, somnum alicui induco, dormire facio, soporo, consopio. Liv. 9, 30. Alii alios epularum causa invitant, et vino oneratos sopiunt. Id. 24, 46. f. Sonitus imbris lentior aequaliorque accidens auribus, magnam partem hominum sopivit. Tibull. 3, 4, 19. Nec me sopierat menti Deus utilis aegrae Somnus. Ov. Met. 7, 149. pervigilem herbis sopire draconem; et ib. 213. Custodemque rudem somni sopistis. Alii leg. somno. ℙ Translate est morti dare: quia consanguineus est leti sopor. Sil. 10, 152. quem funda procul per inane voluta Sopierat. ℙ Sopiri, mente linqui, sensu omni ad tempus privari, καρoῦσθαι: et hoc enim est morti simile. Liv. 8, 6. Lapsus per gradus, capite graviter offenso, impactus imo ita est saxo, ut sopiretur: exanimatum auctores non omnes sunt. Id. 1, 41. Jubet bono animo esse; sopitum fuisse regem subito ictu. Plin. 9, 16, 25. Fluviatilium silurus semper fulgure sopitur. ℙ Est etiam cessare, aut quiescere facio, sedo. Vell. 2, 125. Sed haec omnia veteris imperatoris maturitas brevi sopiit ac sustulit. Claud. Laud. Stil. 1, 3. Connubii necdum festivos regia cantus Sopierat. Id. in Ruf. 2, 324. Coeperat humanos alto sopire labores Nox gremio. Plin. 2, 47, 48. Venti medio diei aut noctis pleruraque sopiuntur.

SŌPĪTUS, a, um, part. a sopio: κατακοιμισθεὶς, somno oppressus, dormiens. Petr. Sat. 87. Sopitum me excitavit. Cic. Div. 1, 51. Animus, sopito corpore, vigilat. Liv. 25, 9. med. Ex improviso adortus sopitos vigiles, in cubilibus suis obtruncat. Virg. A. 10, 642. Aut quae sopitos deludunt somnia sensus. Phaedr. 3, 10. uxor, Sopita primo quae nil somno senserat. Lucr. 3, 432. Sopiti in somnis cernimus, etc. Liv. 8, 16. med. Vino et epulis sopitos hostes aggredi. Sen. Med. 704. et Colum. 10, 367. magicis sopitus cantibus anguis. Ov. Fast. 3, 305. Vina quies sequitur: gelido Numa prodit ab antro, Vinclaque sopitas addit in arcta manus. Liv. 9, 37. med. Paulo ante lucem, quod aestivis noctibus sopitae maxime quietis tempus est. ℙ De mortuo. Lucr. 3, 918. Tu quidem, ut es leto sopitus, sic eris aevi Quod superest, cunctis privatu' doloribus aegris; et ib. 1052. Homerus Sceptra potitus, eadem aliis sopitu' quiete est. ℙ De eo, qui sensu ad tempus privatur ex ictu, aut morbo, ἔκπληκτος, κατάπληκτος. Lucr. 6, 794. Castoreoque gravi mulier sopita recumbit. Liv. 42, 15. Saxa duo ingentia devolvunt, quorum altero caput ictum est regi, altero humerus sopitus; [*hunc locum aliter sopiendi et distinguendum censet Kreyss. q. v.] et ib. 16. Tollentes sopitum vulnere, ac nihil sentientem. Plin. 9, 8, 8. Delphinus sopitus odoris novitate, fluctuatusque similis exanimi. Petr. Sat. 138. f. Resipiscerent partes veneficio, credo, sopitae. V. v. praec. ℙ Sopitus ignis, celata flamma, celatus, sub cinere abditus. Virg. A. 5, 743. et ib. 8, 410. cinerem et sopitos suscitat ignes; et 542. Herculeis sopitas ignibus aras Excitat. ℙ Translate est sedatus, lenitus, mitigatus, compressus, repressus. Lucr. 1, 30. Effice, ut interea fera moenera militiai Per maria ac terras omnes sopita quiescant. Vell. 2, 89. Sopitus ubique armorum furor. Plin. 2, 79, 81. Sopitum mare. Colum. 6, 37. Sopitum pecudis ingenium modica exercitatione concuti, atque excitari. Cic. Coel. 17. f. Multa nobis blandimenta natura ipsa genuit, quibus sopita virtus conniveret. Val. Max. 9, 1. n. 1. extr. His vitiis sopita gloria in infamiam convertitur. Claud. Cons. Mall. Theod. 264. Surgite sopitae, quas obruit ambitus, artes. Id. Rapt. Pros. 2. praef. 1. Otia sopitis ageret cum cantibus Orpheus.

*SŌPŎLIS, is, m. pictor celeber tempore Ciceronis. Cic. Att. 4, 16. med. Plin. 35, 11. ed. Hard. ubi aliae edd. Sopylon. In MSS. est Σώπολιν. [*Etiam ap. Cic. minime certa est lectio. B. A.]

SŌPOR, oris, m. [*proprie succus papaveris, fortasse a Gr. ὀπός. Plin. 20, 18, 76. E nigro papavere sopor gignitur. ℙ Hinc medicamen, poculum soporiferum, etiam mortiferum. Gr. φάρμακον ὑπνωτικόν.] Nep. Dion. 2. f. Patri soporem medicos dare coegit. Sen. ep. 83. f. Licet colligas, nec veneno poto moriturum, nec sopore sumpto dormiturum. Id. Ben. 5, 13. extr. Veneficus qui soporem, cum venenum crederet, miscuit. Adde Quint. decl. 246. [*Huc pertinet etiam locus quem Noster mox in sqq. laudaverat, Tibull. 4, 4, 9. Sancte, veni, tecumque feras, quicunque sopores, Quicunque et cantus corpora fessa levant: ubi v. Brukh. ℙ Hinc effectu pro causa efficiente posito est somnus cum gravedine, κάρος. Plin. 21, 18, 71. Junci semine somnum allici: sed modum servandum.] ℙ Poetae simpliciter pro somno accipiunt. [*V. Heindf. ad Hor. Sat. 2, 2, 80.] Lucr. 4, 455. suavi devinxit membra sopore Somnus. Pl. Rud. 4, 2, 11. Lucrum praeposivi sopori et quieti. Accius ap. Cic. Div. 1, 22. Cum jam quieti corpus nocturno impetu Dedi, sopore placans artus languidos. Petr. Sat. 100. In soporem labens; et ib. 104. prostrata sopore Urget membra quies. Lucr. 4, 769. jacet languetque sopore; et ib. 996. levem ex oculis volucremque soporem Discutere. Ov. Met. 11, 677. Soporem excutere. Tibull. 1, 2, 1. Adde merum, vinoque novos compesce dolores, Occupet ut fessi lumina victa sopor. Prop. 3, 15, 42. ad Bacchum: Atque hoc sollicitum vince sopore caput. Lucan. 5, 689. corpora segnis Nostra sopor tenuit. Vall Fl. 1, 48. cum serus fessos sopor alligat artus. Virg. A. 2, 253. complectitur; et ib. 3, 511. irrigat. Sen. Octav. 117. Et fessa fletu lumina oppressit sopor. Catull. 63, 37. Piger labantes languore oculos sopor operit. Ov. Her. 16, 100. Lumina cum placido victa sopore jacent; et ib. 19, 56. subit furtim lumina fessa sopor. Virg. A. 4, 522. placidum carpebant fessa soporem Corpora; et ib. 8, 405. placidumque petivit Conjugis infusus gremio per membra soporem. ℙ Quaecumque de Somno fabulantur, Sopori tribuunt Virg. A. 6, 278. Tum consanguineus Leti Sopor. Prop. 1, 3, 45. Dum me jucundis lapsam Sopor impulit alis. Claud. in Ruf. 2, 325. pigrasque Sopor diffuderat alas. Adde Stat. Th. 2, 59. ℙ [*Significat sopor etiam eum statum, quo quis non somno captus sed vino etc. oppressus omni sensuum facultate caret. Betäubung, Gefühllosigkeit. Quint. Inst. 4, 1, 125. neque dormire excitatus, neque vigilare ebrius poterat; sed semisomno sopore inter manus centurionum concubinarumque jactabatur; et ib. §. 123. Namque ipsum offendunt temulento sopore profligatum. Ita etiam intelligi potest in duobus locis a Nostro mox laud. Plauti Amph. 1, 1, 147. et 150.] ℙ Translate est segnities, otium. Tac. H. 2, 76. Torpere ultra, et polluendam perdendamque rempubl. relinquere, sopor et ignavia videretur. Mart. 7, 42. Inde sopor nobis et placet alta quies. ℙ De morte. Lucr. 3, 466. Interdumque gravi lethargo fertur in altum Aeternumque soporem. Pl. Amph. 1, 1, 147. Homines quatuor in soporem collocastis nudos; et ib. 150. Sopori aliquem dare. Plaut. potest intelligi etiam de defectu animi, et amissione sensus. ℙ Ut somnus, ita et sopor pro somnio ponitur. Claud. VI. cons. Hon. praef. 9. Blandaque largitur frustra sitientibus aegris Irriguus gelido pocula fonte sopor. Adde ib. 25. ℙ Sopor in fabulis est auriga currus Lunaris. Stat. Th. 12, 307. ℙ Denique sopor est tempus capitis: fortasse quia circa tempora praecipue videtur somnus in opinione vulgi dominari. Unde ap. Virg. A. 5, 854. Somnus volens Palinurum in mare projicere, ramum Lethaeo rore madentem super utraque quassat tempora. Stat. Silv. 2, 3, 29. laevumque soporem Naïdos aversa fertur tetigisse sagitta. Itali dicunt dar un pugno nel sonno, cum quis pugno tempus alicui ferit.

SŌPŌRĀTUS, a, um, part. a soporo: κατακοιμισθεὶς, somno correptus, sopitus. Ov. Am. 1, 9, 21. Saepe soporatos invadere profuit hostes. Val. Fl. 5, 334. soporatos artus premit alta quies. Plin. 10, 75, 97. Aquatilia ipsa quiete cernuntur placida, ceu soporata, neque aliud quam caudas moventia. Val. Fl. 5, 238. Rapta soporato fuerint cum vellera luco, h. e. soporato dracone, qui lucum servat. ℙ Translate. Curt. 7, 1. Recruduit soporatus dolor. ℙ Est etiam soporifero medicamento (qui sopor dicitur) imbutus, soporifer. Virg. A. 5, 854. ramum Lethaeo rore madentem, Vique soporatum Stygia. Id. ib. 6, 420. Melle soporatam, et medicatis frugibus offam Objicit. Claud. Rapt. Pros. 1, 280. de equis Plutonis: Stagnaque tranquillae potantes marcida Lethes, Aegra soporatis spumant oblivia linguis. ℙ [*Confund. soporatus et suppuratus. V. Freinsh. et Cellar. ad Curt. l. modo l.]

SŌPŌRĬFER, ra, rum, adj. ὑπνωτικός, soporem inducens, somnifer. Plin. 19, 8, 38. Atra lactuca, quae meconis appellatur, a copia lactis soporiferi. Id. 9, 13, 15. Dextrae pinnae vim soporiferam inesse. Virg. A. 4, 486. Spargens humida mella, soporiferumque papaver. Spart. Hadr. 26. extr. Soporifera potio. Lucan. 3, 8. Inde soporifero cesserunt languida somno Membra ducis. Ov. Trist. 4, 1, 47. soporiferae biberem si pocula Lethes. Id. Met. 11, 586. Soporifera Somni aula. Petr. Sat. 128. et Sil. 7, 287. nox. Claud. Rapt. Pros. 3, 404. soporiferas nocturna silentia terris Explicuere vices.

SŌPŌRO, as, avi, atum, a. 1. κατακοιμίζω, sopo-

rem induco, sopio. *Cels.* 2, 2. *med.* Si saepius expergiscitur aliquis, quam assuevit, deinde iterum soporatur. ¶ Item sensum ac vires ad tempus adimo, hebescere facio. *Scrib. Comp.* 180. Opium mentem soporat, sensusque abalienat. *Plin.* 28, 8, 29. Aquarum impetus sisti, serpentes soporari. *Id.* 21, 31, 105. Aspidum naturae halicacabum in tantum adversam, ut radice ejus propius admota soporetur illa sopore enecans vis earum. *Stat. Th.* 11, 93. hebet infera coelo Taxus, et insuetos angues nimia astra soporant. ¶ *Soporare ignem*, est exstinguere. *Stat. Th.* 6, 235. instant flammis, multoque soporant Imbre rogum.

SOPŌRUS, a, um, adj. ὑπνωτικός, sopore plenus, somnolentus, soporifer. *Val. Fl.* 2, 222. invadunt dapibus vinoque soporos. *Virg. A.* 6, 390. Umbrarum hic locus est, Somni, Noctisque soporae. *Lucan.* 2, 236. sed nocte sopora, Parrhasis obliquos Helice cum verteret axes, Atria cognati pulsat non ampla Catonis. Adde *Stat. Th.* 1, 403.

*SOPYLUS. V. SOPOLIS. *B. A.*

SORA. V. SORANUS.

SORACTĔ et Sauracte, is, n. et Soractes, is, m. mons Faliscorum in Etruria prope Tiberim: ubi templum Apollinis fuit: [nunc *Monte di S. Silvestro* vocatur. *F.*] *Virg. A.* 11, 785. sancti custos Soractis Apollo; et *ib.* 7, 695. Hi Fescenninas acies, aequosque Faliscos: Hi Soractis habent arces, Flaviniaque arva. *Servius* hic male in Hirpinis collocat, qui sunt ultra Samnites, et Campaniam: nisi intelligat quasdam familias in Faliscorum agro: de quibus *Plin.* 7, 2, 2. Haud procul urbe Roma, in Faliscorum agro familiae sunt paucae, quae vocantur Hirpi: hae sacrificio annuo, quod fit ad montem Soractem Apollini, super ambustam ligni struem ambulantes, non aduruntur. *Sil.* 8, 494. et sacrum Phoebo Soracte frequentant. *Id.* 7, 662. Phoebei Soractis honor. *Varr. R. R.* 2, 3. In Sauracti, Fiscello caprae ferae sunt, quae, etc.

*SORACTIA, ae, f. oppid. Arabiae. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

SORACTĪNUS, a, um, adj. ad Soracte pertinens, ut Soractinae lapicidinae, *Vitr.* 2, 17.

SORĂCUM, i, n. σώρακος, vas quoddam, puta corbis, cista, qua ornamenta portantur scenicorum. Pl. in Persa (3, 1, 64.) Librorum eccillum habeo plenum soracum. Haec *Festus*. Enumeratur a *Polluce* inter vasa rustica: etsi παρὰ τοῖς κωμῳδοποιοῖς, inquit 10, 29., οὕτως ὠνομάσθη τὸ ἀγγεῖον, ἐν ᾧ τὰ σκεύη τῶν ὑποκριτῶν. Quidam putant *soracum*, et *saracum* seu *sarracum* idem esse: sed hoc certe genus vehiculi est, *soracum* vasis: nisi dicas, *soracum* esse cistam ampliorem, quae vehiculo imponitur, ut benna. Differunt etiam quantitate paenultimae, quae in *sarracum* a *Juvenale* producitur (V. h. v.), in *soracum* a *Plauto* corripitur.

SORĀNUS, a, um, adj. ad Soram (etiamnum *Sora*) pertinens oppid. et coloniam Latii prope Arpinum, ad Lirim amnem, cujus *Plin.* 3, 5, 9. meminit. *Liv.* 9, 24. Soranus transfuga. *Inscr.* ap. *Grut.* 409, 9. Legio IIII. Sorana. ¶ Dis pater cognomento *Soranus* dictus est, teste *Servio* ad *A.* 11, 785., cujus appellationis originem alii a σορός, sepulcrum, deducunt: alii a Soranis, id numen praecipue colentibus. ¶ [*Soranus* est etiam cogn. R., ut ap. *Cic. Or.* 3, 11. Q. Valerius Soranus: sed rectius ita appellatus ex patria Sora. *F.*]

SORBĔO, es, ui, a. 2. ῥοφέω, aliquid liquidum, aut quod mandi opus non est, spiritum retrahendo haurio: a sono, qui tunc fieri solet, ut *Varro* sentit *L. L.* 5, 8. *f.*, vel a Graeca voce allata, per metathesin, et aspero spiritu in *s* verso. *Pl. Mil.* 3, 2, 8. Consimile est quod stertas, quasi sorbeas. *Plin.* 30, 14, 45. Quae fimum anserinum cum aqua sorbuerint. *Id.* 29, 3, 11. Crudum ovum sorbere. *Id.* 28, 1, 2. ex homine calidum sanguinem. [*Curt.* 5, 13, 24. sorbere aquam. *Suet. Cal.* 37. ut pretiosissimas margaritas aceto liquefactas sorberet.] *Lucan.* 4, 314. et lacte negato, Sordidus exhausto sorbetur ab ubere sanguis; et 7, 843. totas avide sorbere medullas. ¶ *Simul flare, sorbereque haud facile est*, proverb. ap. *Pl. Most.* 3, 2, 104. quo significatur, duas res uno eodemque tempore peragi, perdifficile esse. ¶ Universim accipitur pro haurire, in se trahere. *Mart.* 12, 29. Cervinus gelidum sorbet sic halitus anguem. *Lucr.* 6, 1127. Et cum spirantes mixtas hinc ducimus auras, Illa quoque (*h. e.* particulas pestilitate imbutas) in corpus pariter sorbere necesse est. *Juven.* 6, 305. Sorbere aera. *Virg. A.* 3, 421. Charybdis imo barathri ter gurgite vastos Sorbet in abruptum fluctus. *Sen. Hipp.* 1049. Pistrix citatas sorbet, aut reddit naves; et *Val. Fl.* 1, 637. alnus Solvitur, et vasto puppis mare sorbet hiatu. *Ov. Met.* 9, 172. sorbent avide praecordia flammae; et *ib.* 1, 40. flumina sorbentur a terra. *Plin.* 2, 80, 82. Hiatus terrae alias remanet, ostendens quae sorbuit, alias occultat ore compresso. *Stat. Silv.* 4, 3, 29. Sorbebatque rotas maligna tellus, *h. e.* non sustinebat, sed subsidendo mergebat: de lutosa via loquitur. Sic *Sil.* 4, 577. Haurit subsidens fugientum corpora tellus, Infidaque soli frustrata voragine sorbet. *Auct. Pan. ad Constant.* 18. Tibris violentus et turbidus hostem reipubl. sorbuit; et *Plin.* 13, 12, 25. Minus sorbet politura charta, magis splendet. *Id.* 34, 2, 2. Cordubense aes cadmiam maxime sorbet. *Stat. Th.* 3, 328. Insomnes oculos rubor excitat, oraque retro Sorbet anhela sitis, *h. e.* reducit, adducit, retrahit. *Sil.* 4, 162. Arva natant, altusque virum cruor, altus equorum Lubrica belligerae sorbet vestigia turmae, *h. e.* ita replet, ut quasi sorbeat, et abscondat. [*Drak.* duriorem judicat locutionem.] *Id.* 10, 267. et totum tunc primum ante ora fuere Sorbentes Latium campi, *h. e.* campi, in quibus Cannarum pugna commissa est, haurientes totius Latii sanguinem. ¶ Translate. *Cic. Q. Fr.* 3, 9. *med.* Me ab eo ita observari scio, ut ejus ista odia non sorbeam solum, sed etiam concoquam, *h. e.* non solum facile subeam, sed etiam aequo animo feram. *Id. Phil.* 11, 5. Quem gurgitem? quam voraginem? quid eum non sorbere animo, quid non haurire cogitatione, cujus sanguinem non bibere censetis? ¶ In praeterito etiam *sorpsi* apud auctores legimus, inquit *Diomed.* 1, 363. Confirmat *Charis.* 3. *in.* Certe in compositis quibusdam usitatum est. [*Formam *sorpsi* barbarismi damnat *Val. Probus*, col. 1480. *Caper*, 2240, et *Velius Longus* 2233. V. *Ruddim.* 1, 216. et *Ramsh.* §. 61. p. 129.] V. ABSORBEO. ¶ A *sorbui* supinum debet esse *sorbitum*, ut ab *habeo habitum*, a *praebeo praebitum*: a *sorpsi* vero *sorptum*. *Prisc.* 9. *f.* [*Sorbitum* in supino veteres dixisse arguit verbale *sorbitio* ap. *Pers.* 4, 2. et alios. *Sorptum* nunquam in usu fuit. V. *Ramsh. l. l.*] ¶ *Probus* ap. *Prisc. ib.* etiam *sorbo, is*, agnoscit. Unde *Tibull.* 4, 1, 72. de Scylla: Cum canibus rapidas inter freta sorberet undas. *Fulgeo, ferveo, strideo*, etc. idem patiuntur. Sunt qui leg. *serperet*. [*Corruptus locus est. V. *Heyn.*]

SORBĬLIS, e, adj. ῥοφητός, qui facile sorbetur. *Petr. Sat.* 33. Pavonis ova gallinae jussi supponi: et mehercules timeo, ne jam concepta sint: tentemus tamen, si adhuc sorbilia sunt. *Cels.* 2, 18. *med.* Ovum molle, vel sorbile imbecillissimae materiae est. *Colum.* 8, 17. *med.* Quique sunt cibi sorbilibus proximi, ut recens caseus.

SORBĬLLO, as, a. 1. ἀποῤῥοφέω, minutim ac paulatim sorbeo. *Ter. Ad.* 4, 2, *f.* Cyathos sorbillans paulatim hunc producam diem. *Appul. Met.* 2. Vinum paulatim labellis minuens, sorbillat dulciter. ¶ Translate. *Id. ib.* 3. Fotidis meae semiadopertulos oculos adnixis et sorbillantibus saviis sitienter hauriebam, *h. e.* quasi sorbillans deosculabar. ¶ Quidam malunt *sorbilo* simplici liquida scribere. [*Cf. *Bentl.* ad *Ter. l. c.*]

SORBĬLUM, i, n. *Pl. Poen.* 1, 2, 185. Nam mihi jam video propter te victitandum sorbilo, *h. e.* misero sorborum cibo, quorum genus unum *torminale* appellant, teste *Plin* 15, 21, 23. Vel in gemitu et suspiriis: nam gementes similem sorbentium sonum edunt. Vel praeparco victu, et aegrorum proprio, quibus vis morbi vix paululum sorbere permittit.

SORBĪTĬO, onis, f. ῥόφησις, actus sorbendi: item id ipsum, quod sorbendo sumimus, ῥόφημα, jusculum, *h. e.* cibi fortioris portio, multa aqua macerata. *Pers.* 4, 2. sorbitio tollit quem dira cicutae, *h. e.* Socratem. *Plin.* 24, 19, 120. Sumitur et sorbitio e farina ad pectus exulceratum. *Phaedr.* 1, 26. Liquidam sorbitionem in patena ponere. *Plin.* 22, 25, 66. Sorbitionem tamen dari totam vetuit. *Cato R. R.* 157. *med.* Sorbitione liquida hoc per dies septem dato. *Colum.* 6, 10. Lentis minute molitae miscentur aquae calidae sextarii duo, factaque sorbitio per cornu infunditur. *Cels.* 2, 30. Sorbitio ex alica, vel ex panico, vel ex milio. *Plin.* 20, 16, 62. Cunila cum farina, oleo et aceto in sorbitionem temperata; et *ib.* 21, 84. Malva in lacte cocta, et sorbitionis modo sumpta. ¶ Absolute de sorbitione cicutae intelligunt eruditi illud *Caecilii* ap. *Fest.* in *Senium.* Sine, suam senectutem ducat: utique ad senium sorbitio, *h. e.* sine, eum diu vivere, et ad ultimam senectutem pervenire: utique cum in senio fuerit, eum manet mors cicutae veneno inferenda. ¶ Absolute de oryza, vel ptisana in sorbitionem diluta. *Cels.* 2, 25. Aliena stomacho sunt omnia praedulcia, omnia pinguia, sorbitio, panis fermentatus, etc. *Sen. ep.* 78. *f.* Omnia ista facile (*aegri*) perferemus, sorbitionem, aquam calidam, etc. ¶ Siquando *Cels.* sorbitionem ab oryza, aut ptisana distinguit, ut 2, 22., oryzam, aut ptisanam pro generibus frumenti accipit, ex quibus sorbitio fit.

SORBĬTĬUM, ii, n. *Ser. Sam.* 21, 360. Sorbitium mentae. Alii leg. *Sorbitio.*

SORBĬTĬUNCŬLA, ae, f. parva sorbitio, jusculum. *Hieron. Vit. Hilar. n.* 11. Fiebat ei de farina et comminuto olere sorbitiuncula. Adde *Marcell. Empir.* 10. *med.* [*Plin. Valer.* 1, 54. et *Not. Tir.* p. 168. *F.*]

SORBUM, i, n. οὖον, fructus sorbi arboris. [*Speierling, Arlesbeere.*] *Plin.* 15, 21, 23. Sorbis quadruplex differentia. Aliis eorum rotunditas mali, aliis turbinatio piri, aliis ovata species: haec obnoxia acori. Odore et suavitate rotunda praecellunt: ceteris vini sapor: generosissima, quibus circa pediculos folia. Quartum genus torminale appellant, remedio tantum probabile, assiduum proventu, minimumque pomo, arbore dissimile, foliis paene platani. *Id. ib.* et *Cato R. R.* 7. *extr.* Sorba sapa condire. *Varr. R. R.* 1, 59. *med.* Sorba dissecta, et sole macerata, ubicumque sint posita, in arido fa le durare: (de conditura eorum V. et *Colum.* 12, *f.*) *Mart.* 13, 26. Sorba sumus molles nimium rantia ventres. ¶ De satione eorum *Colum.* 5, 10 et *Pall.* 2, 15. ¶ Vinum ex his fieri, docet *P* 14, 16, 19. *n.* 3. Hinc *Virg. G.* 3, 379. et poc laeti Fermento atque acidis imitantur vitea sor

SORBUS, i, f. ὄα, ὄη, et ὀίη, et οὔα, arbor so fereus. [*Sperberbaum*, Sorbus domestica, *L.*] *lum.* 5, 10. *f.* Sorbi quoque, et Armeniaci, at Persici non minima est gratia. *Plin.* 16, 18, Aquosis montibus gaudent acer, fraxinus, sor tilia, cerasus.

SORCTUS. V. SURREGIT.

SORDĔO, es, ui, n. ῥυπάω, sordidus sum, dibus turpor, squalidus sum. *Accius.* ap. *Non* 773. Cum manus materno sordet sparsa sangu *Pl. Truc.* 2, 4, 28. Jam lavisti? *Phron.* jam mihi quidem, atque oculis meis: num tibi sor videor? *Sen. ep.* 5. Non splendeat toga: ne sor quidem. *Alcim.* 3, 393. Sorduerit nimium la circumdata peplo. *Pall.* 12, 19. Si sordet oleum, lentes sales injici jubent: ita mundum reddi. *I* 6. Cicera distat a cicercula solo colore, quo so et nigrior est. *Gell.* 9, 2. Incola sordentium ga rum. *Stat. Silv.* 4, 8, 39. Albanoque cadum so tem promere fumo; et *Mart.* 1, 42. Dum null neri sordent lanugine vultus. ¶ Translate. 2, 23. Si conferas Graeca ipsa, oppido quam ja atque sordere incipiunt, quae Latina sunt. *Id* 13. Ignobilia nimis et sordentia verba, *h. e.* qua infimis hominibus usurpantur. ¶ *Sordere* dici ea, in quibus nimia parsimonia apparet, aut a tia. *Pl. Poen.* 5, 4, 6. Arabius, murrhinusque nis odor complebat: haud sordere visus est f dies, Venus, nec tuum fanum. *Favor.* ap. *Gel* 8. Avium atque altilium nisi tantum apponatur, cluniculis inferiori parte saturi fiant, conviviu tant inopia sordere. *Manil.* 4, 270. Mite docilesque fluunt ab sidere (*Aquarii*) partus. ra nec sordent, *h. e.* animi non sunt illiberales Hinc pro contemni, vilem aestimari, nihili *Virg. Ecl.* 2, 44. sordent tibi munera nostra. *Ep.* 1, 11, 4. Cunctane prae campo, et Tib flumine sordent? *Liv.* 4, 25. *med.* Adeo se su iam sordere, nec a plebe minus, quam a pa contemni. *Curt.* 10, 10. Sordent prima qua cum majora sperantur: γνώμη. Cum infinito. *Pan. Constant.* 24. *f.* Nec vero tantummodo illa dictatorum et consulum, ac deinceps magr principum, sed etiam pulcherrima patris tui superasti: sordet enim alios ex proximo te comparare.

SORDES, is, f. ῥύπος, ῥύπασμα, spurcitia munditia, lutum, faex. Saepius in plur. num. betur, quam in singulari. [*Doederl.* 2, 3 hujus verbi originationem a Gr. σαίρω, i. e. prae ceteris ferendam censet, ita ut *sordes* p ad res siccas pertineat atque idem sit, quod *Auskehricht. Stercus* eo differre, quod maxi humidas spectet. Sensu latissimo *sordes* esse *Sc stercus Unrath.* — Quid differat *squalor* v. in *Cic. N. D.* 2, 57. *med.* Ut siqua minima be conaretur irrumpere, in sordibus aurium, ta in visco, inhaeresceret. *Hor. Ep.* 1, 2, 53. A las (*juvant*) citharae collecta sorde dolente *Poen.* 1, 2, 101. Pleni oculi sordium qui eran splendent mihi. *An.* Immo etiam in imo ocu rum sordis est. *Ov. A. Am.* 1, 519. et sint si dibus ungues. *Claud. in Eutr.* 2, 383. Non al nam purgatis sordibus aeque Praebuerit ca *Plin.* 36, 26, 65. Arenae fluctibus volutata scunt, detritis sordibus. *Id.* 35, 10, 36. Custodire aliquid a pulvere et sordibus. *Cic* 1, 8. *extr.* Sordes eluere. *Juven.* 5, 11. sord ris mordere canini, *h. e.* sordidum panem. 6, 1268. pellis super ossibus una, Ulceribus prope jam, sordique sepulta: *sordi* pro *sor colli, igni, orbi, parti*, pro *colle, igne*, e Translate dicitur de infima plebe, de paup servis, humili loco natis. *Cic. Att.* 1, 16 Apud bonos iidem sumus, quos reliquisti: ap dem urbis et faecem multo melius nunc, qua quisti. *Plin. ep.* 7, 29. Quam essent mimica pta, quae in hoc coenum, in has sordes abj tur. *Petr. Sat.* 126. Quaedam feminae sordi lent. *Tac. H.* 1, 84. *med.* Cujus splendore et sordes et obscuritatem Vitellianarum partiu stringimus. *Calp. Ecl.* 7, 80., sed mihi sorde laque paupertas, et adunco fibula morsu Obf ¶ Item de luctu, moerore, squalore ex cala *Cic. Fam.* 14, 2. *med.* Te nunc, mea Terent vexari, sic jacere in lacrimis et sordibus! 36. *med.* Diffidens ac desperans rebus tuis, i bus, lamentis, luctuque jacuisti. *Id. Cluen* Mater squalore hujus et sordibus laetatur; e *extr.* Ne optatissimum spectaculum hujus s atque luctus, et tanti squaloris amitteret. *I* 23. Filiae meae fletus assiduus, sordesque l vobis erant jucundae. Adde *ad Quir.* 3. *m* Item de habitu reorum, qui data opera so pauperes, et squalidi apparebant, quo faciliu

rdiam moverent. *Val. Max.* 7, 8. *n.* 7., *Tac. A.* 2. et *Auct. dial. de Or.* 12. Sic *Petr. Sat.* 122. poena tropaeis imminet, et sordes meruit vi- ia nostra. *Suet. Vit.* 8. Ignominiosis notas, reis es, [*i. e. judicio s. criminibus reos liberavit.] natis supplicia dempsit. V. SORDIDATUS. ℙ de probro, dedecore, nota, flagitio. *Cic. Sext.* Virtus splendet per se semper, neque alienis un- n sordibus obsolescit. *Id. Att.* 1, 16. Satius est n in infamiae relinqui sordibus, quam infirmo io committi. Alii leg. *in infamia relinqui, ac ibus. Hor. Sat.* 1, 6, 68. Si neque avaritiam, e sordes, aut mala lustra Objiciet vere quis- n mihi. ℙ Item saepe de nimia parsimonia, et itia. *Cic. Mur.* 36. Populus R. non amat pro- epulas, sordes inhumanitatem multo minus. *l.* 3. *med.* Nullum hujus in privatis rebus fa- avarum, nullam in re familiari sordem posse rri. *Tac. H.* 1, 52. Sordem et avaritiam Fon- Capitonis integre mutaverat. *Hor. Sat.* 2, 5, Sepulcrum sine sordibus exstruere. *Quint.* 6, 3. sans ejus sordes dicebat, calceos eam veteres ere, solere. *Plin. ep.* 2, 6. *extr.* Nihil magis vitandum, quam istam luxuriae et sordium no- societatem; et *ep.* 12. Damnatus sordium. *Ju-* 14, 124. cogit minimas ediscere sordes, *h. e.* nem quaestus faciendi etiam in rebus minimis. *l. Met.* 1. Extremae avaritiae et sordis infimae is homo. [*Suet. Vesp.* 19. unius e regibus turpissimarum sordium.] ℙ Est convicium. *Pis.* 26. O tenebrae, o lutum, o sordes! O ni generis oblite, materni vix memor! ℙ *Sor- rborum*, verba ab infima plebe usurpata, jacen- gnobilia. *Auct. dial. de Or.* 21. Sordes verbo- et hians compositio, et inconditi sensus redo- antiquitatem. V. v. praec. et SORDIDE et IDUS, ℙ De recto sing. nihil constat: nisi *sordis* dixisse fertur *Ambrosius* ap. *Bedam de* 2345.

RDESCO, is, n. 3. ῥυπαίνομαι, sordidus fio. *Ep.* 1, 20, 11. ad libr. suum: Contrectatus manibus sordescere vulgi Coeperis. *Plin.* 11, 2. de melle: Nunc vero e tanta cadens altitu- multumque, dum venit, sordescens. *Id.* 33, . Manus sordescunt decidua materia. *Gell.* 4, quis agrum suum passus fuerat sordescere, *h.* escere, in inutiles herbas ire, incultum fieri.

RDICŬLA, ae, f. parva sordes. *Marc. Empir.* 6. Si oculum sordicula aliqua fuerit ingressa.

RDIDĀTUS, a, um, part. a *sordido*: δυσείμων, obsitus, incultus, neglectus. *Cic. Pis.* 27. *f.* sordidati ministrant. *Pl. As.* 2, 4, 90. Quam- ego sum sordidatus, frugi tamen sum. *Ter.* . 2, 3, 56. Scin' tu hanc, quam dicit sordida- c sordidam? *sordidatam* refertur ad illud, quod dixerat v. 54. pannis obsita; *sordidam* ad il- eglecta, immunda illuvie: nam sordidus a na- licitur, sordidatus fit urgente necessitate. Ita *us.* [*Doederl.* 2, 44. ita discrimen statuit: *us* obsitus est sordibus; *sordidatus* veste indu- t sordida: coll. *Popma* p. 644. et *Ern.* 2274.] nslate. *Sidon. ep.* 3, 13. *extr.* Sordidatissi- nscientia. ℙ *Sordidati* sunt rei delati, qui npore una cum propinquis et affinibus obsole- te utebantur, barba intonsa et capillo, ad mi- rdiam aucupandam: quod dicebatur *mutare ve-* ut est ap. *Liv.* 6, 20. Hinc *Cic. Pis.* 41. *f.* inus laetabor, cum te semper sordidum, quam lisper sordidatum viderem. *Id. Verr.* 2, 2, 25. nam venerunt sordidati, maxima barba et ca- *Id. Or.* 2, 47. Sensi magnopere moveri judi- um excitavi moestum et sordidatum senem. ℙ aciebant in periculo constituti, gravique ali- lamitate. Unde Vitellius, in rebellione pro- rum, et post victorias Vespasiani ap. *Suet.* 5. primo diluculo sordidatus descendit ad Ro- multisque cum lacrimis, etc.

DĬDE, adv. ῥυπαρῶς, cum sordibus, immun- purce. *Val. Max.* 9, 13. *n.* 2. Donec caput ordide in loco sedentis abscinderetur, *h. e.* al- andae causa: alii tamen rectius *sordido* leg. *Elag.* 33. *med.* Per plateas tractus est sor- me, per cloacas ductus. ℙ Translate *sordi-* ci, humillimis natalibus: ex parentibus scili- i sordidis artibus vitam tolerant. *Auct. dial.* 8. Quo sordidius et abjectius nati sunt, eo a, etc. *Gell.* 15, 4. Victum sordide invenisse randis mulis et vehiculis. ℙ *Sordide loqui,* translaticiis, et ex infima plebe petitis. *Suet.* 6. Declamabat genere vario, modo splendide adornate; tum ne usquequaque scholasticus tur, circumcise ac sordide, et tantummodo ibus verbis. *Pl. Mil.* 4, 2, 11. Loquitur lau- minime sordide, *h. e.* non loquitur de rebus et sordidis. ℙ *Sordide concionari*, nimis ter, abjecte, demisse, oblitum dignitatis, atis, decori. *Cic. Att.* 15, 2. L. Antonium natum esse, cognovi tuis litteris, et aliis, e: sed id quale fuerit, nescio. *Id. Or.* 2, 83. atio adversa populi aut orationis peccato ali- citatur, si aspere, si arroganter, si turpiter, ide, si quoquo animi vitio dictum esse aliquid r; aut hominum offensione, etc. ℙ Saepe avare, illiberaliter, ἀνελευθέρως. *Id. ib.* 86. Nimis illum sordide Simonidi dixisse, se dimidium ejus, quod pactus esset, pro illo carmine daturum. *Plin. ep.* 3, 9. Proconsulatum non minus violenter, quam sordide gesserat. *Suet. Dom.* 9. Omnes circa se lar- gissime prosecutus, nihil prius aut acrius monuit, quam ne quid sordide facerent.

SORDĬDO, as, a. 1. ῥυπαίνω, sordidum facio, foedo. *Lactant. Ira D. f.* Templum cordis non fu- mo, non pulvere, sed malis cogitationibus sordida- tur. *Sidon. carm.* 23, 347. Cedit terra rotis, et or- bitarum Moto pulvere sordidatur aer.

SORDĬDŬLUS, a, um, adj. dimin. sordidi. *Ju- ven.* 3, 149. Si toga sordidula est, si rupta calceus alter Pelle patet. ℙ Item vilis, infimus, de faece hominum. *Pl. Poen.* 1, 2, 58. Servulorum sordi- dulorum scorta diobolaria.

SORDĬDUS, a, um, adj. ῥυπαρὸς, sordibus infe- ctus, immundus, spurcus, inquinatus, et inquinans. *Stat. Th.* 5, 635. terraque et sanguine vultum Sor- didus. *Hor. Od.* 2, 1, 21. Videre magnos jam vi- deor duces Non indecoro pulvere sordidos. *Id. ib.* 4, 11, 11. Sordidum flammae trepidant rotantes Verti- ce fumum. *Ov. A. Am.* 3, 222. Quas geritis vestes, sordida lana fuit. *Mart.* 7, 20. Buccis placentae sordidam linit mappam. *Id.* 12, 83. Lintea si su- mas, nive candidiora loquetur, Sint licet infantis sordidiora sinu. *Id.* 11, 98. Nec triste mentum, sor- didique lichenes. *Ov. Met.* 2, 29. (et *Colum.* 10, 44.) Autumnus calcatis sordidus uvis. *Id. ib.* 8, 647. furca levat ille bicorni Sordida terga suis, *h. e.* fu- mosa. *Sen. Thyest.* 566. Ensis sordidus. *Stat. Silv.* 4, 5, 13. Nos parca tellus, pervigil et focus, Cul- menque multo lumine sordidum Solantur, *h. e.* mul- ta fuligine infectum ex assiduo igne et lucernis. ℙ *Sordida* dicuntur rura a poetis, quia nullum ibi mun- ditiarum cultus, ut in urbe; agricolae et bestiae in sordibus degunt. *Virg. Ecl.* 2, 28. sordida rura, At- que humiles habitare casas. Sic *sordida aratra* ap. *Claud. IV. cons. Honor.* 414. Hinc *sordida otia*, quae ruri aguntur, ubi nullus togae usus, et qualicumque cultu victuque libere et sine ullius offensione vivi- tur. *Mart.* 1, 56. Hoc petit: esse sui, nec magni ruris arator, Sordidaque in parvis otia rebus amat. ℙ *Sordida vestis* dicitur tum squalida et inquinata, tum detrita et lacera. *Virg. A.* 6, 31. de Charonte: Sordidus ex humeris nodo dependet amictus. *Mart.* 1, 104. Sordidior multo post hoc toga, paenula pe- jor: Calceus est sarta terque quaterque cute. ℙ Hinc refertur ad paupertatem: quia munditiae et cultus ab ea longe absunt: item ad humilitatem, ab- jectionem, vile genus, infimam sortem. *Cic. Fl.* 22. Causam committere homini egenti, sordido, sine honore, sine existimatione, sine censu. *Id. Leg.* 3, 16. Lex Gabinia lata ab homine ignoto et sordido. *Id. Att.* 8, 4. *med.* Nunquam reo cuiquam tam hu- mili, tam sordido, tam nocenti, tam alieno, tam praecise negavi. *Petr. Sat.* 132. Convocat omnes quasillarias, familiaeque sordidissimam partem, ac me conspui jubet. *Mart.* 8, 33. Hoc linitur sputo Jani caryota Kalendis, Quam fert cum parvo sordi- dus axe cliens. *Id.* 5, 17. Dum tibi noster eques sordida conditio est. Adde *Just.* 11, 9. *extr.* ℙ *Sordida tecta* sunt casae pauperiorum, mapalia. *Lu- can.* 4, 396. Sic *Sen. Herc. Oet.* 124. lapsaque sor- didae fient templa casae; et *Cic. Att.* 12, 27. Sordi- da villula, et valde pusilla. *Mart.* 12, 57. Larem- que villae sordidum petam. Adde *Lucan.* 5, 9. ℙ *Sordidus panis*, cibarius, plebejus. *Sen. ep.* 18. Pa- nis durus ac sordidus. Adde *Pl. As.* 1, 2, 16. Sic ap. *Colum.* 3, 2. gustus sordidus aut vilis est sapor vini, quo pauperes uti solent: cui opponitur nobilis et pretiosus. ℙ *Res sordidae*, viles, contemnendae, abjectae. *Pl. Epid.* 3, 4, 10. Strenuiori deterior si praedicat suas pugnas, de illius ore fiunt sordidae. ℙ De iis quae foedi coloris sunt. *Val. Fl.* 1, 775. Sordidus et multa pallens ferrugine taurus. ℙ Est etiam delibutus, infectus. *Mart.* 8, 3. nona soro- rum, Cui coma et unguento sordida vestis erat. ℙ Saepe est turpis, infamis, foedus, flagitiosus. *Cic. Off.* 2, 14. Cum periculosum est, tum etiam sordi- dum ad famam, committere, ut accusator nominere. *Id. Att.* 9, 9. *med.* Iste omnium turpissimus et sor- didissimus, qui consularia comitia a praetore ait ha- beri posse, est ille quidem, qui semper in republ. fuit. *Sen. Ira* 2, 34. Cum inferiore contendere, sor- didum, *h. e.* inglorium. ℙ Item praeparcus, te- nax avarus: item ad illiberalem ac vilem quaestum pertinens: [*nostr. *schmutzig*.] *Cic. Off.* 2, 6. *med.* Aut pretio ac mercede ducuntur: quae sordidissima est illa quidem ratio, et inquinatissima, et iis, qui ea tenentur, et illis, qui ad eam confugere conan- tur; et *ib.* 1, 42. Illiberales et sordidi quaestus mer- cenariorum, omniumque, quorum operae, non quo- rum artes, emuntur: est enim illis ipsa merces au- ctoramentum servitutis. Sordidi etiam putandi, qui mercantur a mercatoribus, quod statim vendant: ni- hil enim proficiunt, nisi admodum mentiantur. *Phaedr.* 4, 19. Qui dum quadrantes aggeras patri- monio, Coelum fatigas sordido perjurio. *Hor. Od.* 2, 16, 15. Cupido sordidus. *Liv.* 22, 25. *f.* Loco non humili solum, sed etiam sordido ortus: patrem lanium fuisse ferunt. ℙ Sordidatus, rei habitu moestitiam et luctum praeferente squalens. *Cic. Mur.* 40. Nunc idem squalore sordidus, confectus morbo, lacrimis ac moerore perditus, vester est sup- plex, judices. *Claud. Rapt. Pros.* 3, 177. Tum la- cernas effusa comas, et pulvere canos Sordida. ℙ *Sordida verba*, ex trivio petita, ex sordidiore vulgi usu, translaticia: cujusmodi ex *Laberio* multa *Gell.* 16, 7. commemorat. *Id.* 19, 13. *Nanos* sordidum esse verbum et barbarum. *Id.* 17, 2. *f. Arrabo* in sordidis verbis haberi coeptus: ac multo videtur re- ctius *arra*; et *Quint.* 10, 1. Humilibus interim ver- bis et vulgaribus est opus: et quae cultiore in parte videntur sordida, ubi res poscit, proprie dicuntur. *Id.* 8, 3. *med.* notat, *sarracum* sordidum nomen esse, sed Ciceronem ideo usurpasse, ut contemptum hominis augeret, quem destructum volebat. ℙ *Sor- dida oratio* eod. sensu dicitur a *Quint.* 8, 3. *med.* Proinde quaedam hebes, sordida, jejuna, tristis, ingrata, vilis oratio est. ℙ *Sordida vox*, rauca, aspera, rudis, rustica, fusca. *Sen. Contr. praef.* 1. *med.* Vox erat illi robusta, sed sordida lucubrationi- bus, et negligentia, non natura infuscata.

SORDĬTŪDO, inis, f. ῥύπασμα, idem ac sordes. *Pl. Poen.* 5, 2, 10. Ut mihi absterserunt omnem sorditudinem.

SORDŪLENTUS, a, um, adj. sordidatus. *Tert. Poen.* 11. *in.* Etiam incommoda corporis reformidant, quod illotos, quod sordulentos, quod extra laetitiam oportet deversari.

SOREX, ĭcis, m. μῦς, mus agrestis et rusticus, qui quid a mure differat, in MUS dictum est. Est a Graeco ὕραξ, quod muris genus est rostro suillo. *Colum. Arb.* 15. Vites, quae secundum aedificia sunt, a soricibus, aut muribus infestantur. *Varr. R. R.* 2, 4. *med.* Scio me esse spectatum suem, quae prae pinguitudine carnis non modo surgere non pos- set, sed etiam ut in ejus corpore sorex, exesa car- ne (lege *adipe*), nidum fecisset, et peperisset mures. *Plin.* 8, 57, 82. Soricum occentu dirimi auspicia, annales refertos habemus. *Id.* 2, 41, 41. Soricum fibras respondere numero lunae, exquisivere diligen- tiores. *Id.* eandem rem narrans 11, 37, 76. et 29, 4, 15. non *sorices*, sed mures dicit: ut intelligas, unum pro altero promiscue usurpari: quod et ex al- lato *Varronis* loco apparet. ℙ *Sorex suo indicio perit*, proverb. de eo, qui se ipse prodit, suique exitii causa est. *Ter. Eun.* 5, 7. [*al. 6.] *f.* Ego- met meo indicio, miser, quasi sorex, hodie perii. Ubi *Donat.* Proprium soricum est vel stridere cla- rius, quam mures, vel strepere magis, cum obro- dunt frivola: ad quam vocem multi se intendentes, quamvis per tenebras noctis, transfigunt eos. Plau- tus (*Bacch.* 4, 8, 46.) Si tibi est machaera, et no- bis veruina est domi, qua quidem te faciam, si tu me irritaveris, confossiorem soricina nenia. V. NE- NIA. ℙ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 2644. C. Norbanus Sorex. ℙ Pri- mam producit *Ser. Sam.* 4, 57. Si praegnans artus captivi soricis edit; et *Vet. epigr.* in *Anth. Lat.* T. 2. p. 452. *Burm.* Catus in obscuro cepit pro sorice picam. Corripit vero *Auct. carm. Philom.* 62. Et gryllus gryllat, desticat inde sorex; et *Vet. epigr.* in *Anth. l. c.* p. 453. Immensi soricis catus dum mem- bra vorasset. *F.*]

*SORICARĬA, ae, f. oppidum Hispaniae Baeti- cae. *Auct. B. Hisp.* 27. ℙ Fortasse i. q. Soritia, si lectio certa. *B. A.*

SORĪCĪNUS, a, um, adj. μύειος, ad soricem pertinens, ut Soricina nenia, ap. *Pl. Bacch.* 4, 8, 46. V. v. praec. et NENIA.

SORĬCŬLĀTUS. V SORORICULATUS.

SORĪTES, ae, m. σωρείτης, argumentatio, quae multas ratiocinationes acervatim convolvit atque complectitur: a σωρὸς, acervus, quia pronuntiata multa accumulat. Similiter *Pers.* 6, 8. et *Capell.* 4. *in.* appellant *acervum.* Fuit propria argumenta- tio Stoicorum, et originem habuit a Chrysippo phi- losopho Stoico. *Cic. Div.* 2, 4. Aut quomodo soriti resistas? quem, si necesse sit, Latino verbo liceat acervalem appellare. Sed nihil opus est. Ut enim ipsa philosophia, et multa verba Graecorum, sic sorites satis Latino sermone tritus est. *Id. Acad.* 4, 16. Et primum quidem hoc reprehendendum, quod captiosissimo genere interrogationis utuntur: quod genus minime in philosophia probari solet, cum aliquid minutatim et gradatim additur, aut de- mitur. Soritas hos vocant, etc. *Id. ib.* 33. *f.* An tu in soritis poteris hoc, cum voles; ille in reliquis rebus non poterit? *Sen. Ben.* 5, 19. *f.* Sorites in- explicabilis subit, cui difficile est modum imponere, quia paulatim surrepit, et non desinit serpere. ℙ Male primam corripit *Capell.* 4. p. 135. *in carm.* Fallax soritas cumque sensim congeris. ℙ *Cic. l.* prius *c.* habet dat. sing. *soriti*, quod est vel a σωρείτῃ, vel per metaplasmum a σωρεῖτι: etenim genitivus ubique est σωρείτου, primae nempe declinationis.

*SORITĬA, ae, f. oppidum Hispaniae Baeticae. *Auct. B. Hisp.* 27. ℙ I. q. Soricaria, ut videtur, si lectio certa. *B. A.*

SORIX aut Saurix, icis, m. avis tributa Saturno ab auguribus, quia tarditati, et vetustati, et sene- ctuti convenit: nam et in veteranis maxime versatur locis, et noctium est, et noctis maxime primae, et

quia tempestatis nuncius, atque index parvi laris. Haec *Mar. Vict. Gramm.* 1, 2470. *f.*, quem penes sit fides.

SŎRŎR, oris, f. ἀδελφή, patris mei filia. Quidam ducunt a *sero*, *is*, quod eodem mecum semine sata ac genita sit. *Antist. Labeo* ap. *Gell.* 13, 10. ex eo dictam scribit, quod quasi seorsum nascitur, separaturque ab ea domo, in qua nata est, et in aliam familiam transgreditur. *Pl. Curc.* 5, 2, 57. Salve, mea soror. *Pla.* salve, mi frater. *Enn.* ap. *Cic. Div.* 1, 20. ita sola Post illa, germana soror, errare videbar. *Virg. G.* 2, 494. Panaque, Silvanumque senem, Nymphasque sorores. ℙ *Soror Phoebi* est Luna. *Ov. Her.* 11, 45. Jam novies erat orta soror pulcherrima Phoebi. *Id.* absolute *Fast.* 3, 109. Signaque, quae longo Frater percenseat anno, Ire per haec uno mense Sororis equos. ℙ *Soror Jovis*, Juno. *Virg. A.* 1, 51., *Ov. Fast.* 6, 27. et *Her.* 16, 164. et *Sen. Herc. Fur.* 1. ℙ De Parcis. *Hor. Od.* 2, 3, 15. Dum res, et aetas, et sororum Fila trium patiuntur atra. *Prop.* 2, 10, 44. Jussisset quaevis de tribus una soror. Adde *Tibull.* 3, 3, 35., *Ov. Her.* 12, 3. et *Mart.* 4, 54. et 73. etc. ℙ De Furiis. *Ov. Met.* 6, 662. Vipereasque ciet Stygia de valle sorores; et *ib.* 10, 349. atro crinitas angue sorores. ℙ De Musis. *Tibull.* 3, 4, 45. Sed proles Semelae Bacchus, doctaeque Sorores Dicere non norunt, quid ferat hora sequens. Adde *Prop.* 3, 1, 17. et *ib.* 2, 37., *Ov. Trist.* 5, 12, 45. et *Mart.* 1, 77. etc. ℙ De quinquaginta Danaidibus. *Prop.* 4, 11, 27. si fallo, poena Sororum, Infelix humeros urgeat urna meos. Adde *ib.* 7, 67. et *Ov. Her.* 14, 15. ℙ Est etiam (ut *frater*) blanda appellatio amicae honestae et familiaris. V. FRATER. *Virg. A.* 11, 823. Hactenus, Acca soror, potui; et *ib.* 1, 325. monstrate, mearum Vidistis si quam hic errantem forte sororum. Adde *Ov. Met.* 1, 351. ℙ Interdum *soror* (ut etiam *frater*) vocatur turpis amica. V. FRATER. *Petr. Sat.* 127. Feminam ornatam, et hoc demum anno virum expertam concilio tibi, o juvenis, sororem. *Tibull.* 3, 1, 26. Teque suis jurat caram magis esse medullis: Sive sibi conjux, sive futura soror. *Mart.* 12, 20. Quare non habeat, Fabulle, quaeris, Uxorem Themison? habet sororem. Adde 2, 4. et *Sen. Hipp.* 611. ℙ *Sorores* etiam dictae, quae non ex iisdem parentibus natae, sed in eodem collegio seu sodalitate aliqua essent. *Inscr.* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 60. Caesiae Sabinae Cn. Caesii Athicti sorores piissimae. V. *Morcell. de stil. Inscr. Lat.* T. 1. p. 135. *ed. Pat.* ℙ Translate dicitur de rebus simillimis, et quasi gemellis. *Pl. Poen.* 1, 3, 8. Obsecro te hanc per dexteram, perque hanc sororem laevam. *Virg. Mor.* 28. Interdum fessae succedit laeva sorori, Alternatque vices, *h. e.* manus laeva succedit dexterae. *Catull.* 66, 51. Abjunctae paulo ante comae mea fata sorores Lugebant, *h. e.* reliqui capilli pone verticem in capite Berenices relicti, et a cetera coma disjuncti, quam illa sibi in vertice detotonderat. *Mart.* 14, 148., cujus lemma *Lodices*. Nudo stragula ne toro paterent, Junctae nos tibi venimus sorores. *Plin.* 13, 4, 9. Minus speciosae, sed sapore caryotarum sorores, ob hoc adelphides dictae, proximam suavitatem habent. ℙ Γνώμη est illud *Petr. Sat.* 84. Nescio quomodo bonae mentis soror est paupertas. [*Emendavit hunc locum *F.*]

SŎRORCŬLA, ae, f. ἀδελφὶς, parva soror: et est vox blandientis. *Plaut. fragm.* ap. *Prisc.* 3, 612. Germana mea sororcula.

SŎRŌRĬCĪDA, ae, m. et f. sororem occidens. *Cic. Dom.* 10. *med.* De me quod tulisse te dicis patricida, fratricida, sororicida, nonne extra ordinem tulisti?

[SŎRŌRĬCĪDĬUM, ii, n. occisio sororis. *Gloss. Philox.* Sororicidium, ἀδελφοκτονία. *F.*]

SORORICULATUS, a, um, adj. *Plin.* 8, 48, 74. Undulata vestis prima e laudatissimis fuit: inde sororiculata defluxit. Ita *Hard.* ex omnib. suis MSS., nam editi habent *soriculata*. Addit autem, utriusque vocis incertam esse originationem, et inexploratam adhuc significationem ac vim: in *Not. Tir.* p. 159. *sororeclatum* inter pannorum genera censeri. Quidam putant dici *soriculatam* a *soricibus*, quod in ea lineae intextae soricum figuram quodammodo referrent: alii a σωρὸς, vel σώρακος, acervus, copia alicujus rei, a copia colorum et plicarum. Alii *sororeclatam* a *surus*, h. e. fustis seu virga, quod latioribus regulis virgata esset, quasi *suro regulata*. Alii denique a *sero* deducunt, quasi *sericulata*. [*Fortasse legendum *orbiculata*. Ita *Lünem.* in *Lex. lat.* s. h. v.]

SŎRŌRĬO, as, n. 1. pariter cresco, duarum sororum geminarum instar. *Festus:* Sororiare, mammae dicuntur puellarum, cum primum tumescunt, ut fraterculare, puerorum. Plaut. in Frivolaria: Tum papillae primulum sororiabant: illud volui dicere, fraterculabant. *Plin.* 31, 6, 33. Mammas sororiantes, praecordia, maciemque corporis piscinae magis corrigunt, *h. e.* nimis pariter turgentes vel noxia lactis copia, vel alio quopiam vitio.

SŎRŌRĬUS, a, um, adj. ἀδελφικός, ad sororem pertinens. *Cic. Sext.* 7. *med.* Homo fraternis flagitiis, sororiis stupris infamis. *Ov. Fast.* 3, 559. Pellitur Anna domo, lacrimansque sororia linquit Moenia, *h. e.* Didus. *Pl. Curc.* 5, 2, 60. Tu ut hodie adveniens coenam des sororiam: hic nuptialem cras dabit, *h. e.* ob repertam sororem. *Ov. Met.* 4, 334. et *ib.* 9, 538. Sororia oscula, *h. e.* casta, pudica, cujusmodi et dare et accipere sororem decet. ℙ *Sororium tigillum*, locus Romae Junoni sacer, in quarta regione Urbis, in angiportu, ferens a Carinis deorsum ad Cyprium vicum. *Festus*: Sororium tigillum appellatur hac de causa. Ex conventione Tulli Hostilii regis, et Metii Suffetii ducis Albanorum, trigemini Horatii et Curiatii cum dimicassent, ut victores sequeretur imperium, et Horatius noster exsuperasset, victorque domum reverteretur, obvia soror, cognita morte sponsi, sui fratris manu occisi, aversata est ejus osculum: quo nomine Horatius interfecit eam. Quamquam a parente absolutus sceleris erat, accusatus tamen parricidii apud duumviros damnatusque, provocavit ad populum: cujus judicio victor, duo tigilla tertio superjecto, quae pater ejus constituerat, velut sub jugum missus, subiit, consecratisque ibi aris Junoni Sororiae, et Jano Curiatio, liberatus omni noxia sceleris est auguriis approbantibus. Ex quo sororium id tigillum est appellatum. Haec *Festus*. Adde *Liv.* 1, 26. et *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 4. ℙ [Sequiori Latinitatis aevo *sororius* dictus est maritus sororis meae, sicut *sororia* videtur appellata fuisse, licet desit auctoritas Latini scriptoris, soror uxoris meae. *Inscr.* ap. *Grut.* 482, 1. T. Vareno Probo QQ. Col. Sarmiz. (*h. e.* quinquennali coloniae Sarmizegetusae) M. Cominius Quintus sacerdos arae Aug. sororio pientissimo. Haec porro *Inscr.* Gallieni Aug. tempora praecedit, quibus Romanorum dominatio in Dacia, cujus urbs primaria fuit Sarmizegetusa, deficere coepit. Alia ap. *Reines. cl.* 16. *n.* 6. D. M. Aufidii Militaris L. Ignius Charito sororius ejus, et Dulcicius Claudianus soror. Alia Christiana ap. *Grut.* 1052, 11. Cognatus dulcissimus sororio amantissimo. ℙ Hinc corrigendus est *Forcellinus* in V. COGNATUS, qui deceptus *Fabretti* auctoritate *cognatum* dixit maritum sororis meae, cum reapse *cognatus* dictus fuisset frater mariti mei, et frater uxoris meae, qui antiquitus *levir* dicebantur: quemadmodum cognata dicta fuerit soror mariti mei, et uxor fratris mei, quae prius *glos* appellatae sunt. Has porro appellationes probant haec monumenta. *Inscr.* ap. *Grut.* 895, 4. D. M. Vibior. Cominian. Valerii Pii, et Severae Claudianae, et Severi, et Valeriae Cominianae Domitia Domitiana C. F. marito, privignae, cognato, et socru. Alia ap. *Mur.* 716, 4. L. Mamercio Sp. F. Januario, et Pacciae Lucretianae P. Paccius Januarius filio naturali, et Mamercia Grapte mater filio, et cognatae piissimis. Alia ap. *De-Vita Antiqu. Benev.* p. 49. *n.* 80. Veidiae Fortunatae conjugi Munii Vitalis Munius Proculejanus cognatae bene merenti fecit. Adde alias ap. *Fabrett.* p. 147. *n.* 184. et p. 222. *n.* 589. *F.*]

SORS, sortis, f. κλῆρος, fortuitus rei eventus, id quod cuique accidit sortiendo. [*De origine vocis et quaenam sit notionum series, v. infra.] *Cic. Div.* 2, 41. Quid enim sors est? idem propemodum, quod micare, quod talos jacere, quod tesseras: quibus in rebus temeritas et casus, non ratio nec consilium valet: tota res est inventa fallaciis aut ad quaestum, aut ad superstitionem, aut ad errorem. *Id. Q. Fr.* 1, 1, 3. Quaestorem habes non tuo judicio delectum, sed eum, quem sors dedit. *Id. Verr.* 2, 2, 51. Cum suffragiis tres creati sunt, res revocatur ad sortem. *Prop.* 3, 8, 27. Sit sors et nobis talorum interprete jactu. ℙ *Sortes* sunt sortis instrumenta, idest tessellae seu tabellae inscriptae. *Cic. Div.* 1, 34. *f.* Cum oraculum ab Jove Dodonaeo petivissent, legatique illud, in quo inerant sortes, collocavissent, simia et sortes ipsas, et cetera, quae erant ad sortem parata, disturbavit, et aliud alio dissipavit; et *ib.* 2, 41. Perfracto saxo sortes erupisse, in robore insculptas priscarum litterarum notis; et *ib.* Sortes, quae Fortunae monitu, pueri manu miscentur atque ducuntur. Disserit ibi plura *Cic.* de sortibus, et de origine Praenestinarum. *Liv.* 22, 1. Faleriis sortes sua sponte attenuatas: unamque excidisse ita scriptam, Mavors telum suum concutit. *Cic. Verr.* 2, 2, 51. Conjicere sortes in hydriam. *Pl. Cas.* 2, 5, 34. in sitellam. *Caes. B. C.* 1, 6. Dejicere sortes: scil. in urnam. *Tert. Spect.* 16. *in.* Semper oculi in urna ejus (*praetoris*) cum sortibus volutantur. ℙ *Sortes convivales* erant tabellae inaequalissimarum rerum, obsignatae et clausae, quae in mensa lusus causa proponebantur offerentibus pretium: emptor deinde quisque suam tabellam resignabat, et alius quidem rem pretiosam parvo admodum sibi deberi, alius aliquo pretio rem nihili reportasse reperiebat. *Suet. Aug.* 75. *f.* Solebat et inaequalissimarum rerum sortes, et aversas tabularum picturas in convivio venditare, incertoque casu spem mercantium vel frustrari, vel explere: ita ut per singulos lectos licitatio fieret, et seu jactura, seu lucrum communicaretur. ℙ Hujusmodi vero *sortes* etiam gratuito quandoque convivis distribuebantur, et in cochlearibus inscriptae. *Lampr. Elag.* 21. *f.* Eunuchos pro apophoretis dedit, dedit quadrigas, equos stratos,

mulas, basternas et rhedas, et aureos millenos,
centena pondo argenti. Sortes sane convivales s
ptas in cochlearibus habuit tales, ut alius (nen
convivae sors) exhiberet decem camelos, alius dec
muscas; alius decem libras auri, alius decem pl
bi; alius decem struthiones, alius decem ova pu
na, ut vere sortes essent, et fata tentarentur.
ejusmodi *sortibus* (apophoreta enim sunt res, q
simili sorte assignabantur convivis) est integer l
Mart. 14., in quo *epigr.* 1. 19. 40. 144. 170. hujus
di *sortium* mentionem faciunt. V. APOPHORE
ℙ In sing. num. *Cic. Lig.* 7. Tuberonis sors co
cta est ex senatusconsulto, cum ipse non adeset
e. tabella Tuberonis nomine inscripta, in urnam
aliis missa est. *Id. Att.* 1, 19. Cum de consular
mea prima sors exisset: scil. ut legatus in Ga
mitterer. *Virg. A.* 5, 490. Convenere viri,
ctamque aerea sortem Accepit galea: et primus
more secundo Hyrtacidae ante omnes exit locus
pocoontis. *Liv.* 41, 18. Ponere sortem in sitel
Id. 21, 42. Cum ad unum omnes ferrum pugnar
poscerent, et dejecta in id sors esset, se qui
eum optabat, quem fortuna in id certamen leg
ut cujusque sors exciderat, alacer, etc. Alii leg
ciderat, alii *exierat*. *Vell.* 1, 1. Sortiti sunt,
patria decederet: sors Tyrrhenum contigit. ℙ
te ducere. *Sall. fragm.* ap. *Serv.* ad *A.* 2, 201.
te ductos fusti necat. *Tac. A.* 1, 54. et *ib.* 13
Sorte ducebantur, ex numero praetorum, qui
essent. ℙ Ducere sortem, vel sortes. *Cic.*
2, 4, 64. Cum surgeret nemo, neque sententia
ceret, sors ducitur. *Virg. A.* 9, 268. praedae
re sortem; et *ib.* 6, 22. stat ductis sortibus urn
Conjicere in sortem. *Liv.* 30, 1. *med.* Tum pr
rum provinciae in sortem conjectae. Jurisdicti
urbanam Paetus Aelius, Sardiniam Cn. Lentul
sortitus. ℙ *Sorte* sextus casus adverbii ritu,
ϱωτί. *Cic. Verr.* 2, 2, 6. Simulatque ei sorte
vincia Sicilia obvenit. *Brut.* ad *Cic. Fam.* 1
Aequaliter, aut sorte agros legionibus assigna
to oportere. *Virg. A.* 1, 511. operumque lal
Partibus aequabat justis, aut sorte trahebat.
C. ap. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 8. *med.* Sorte in p
cias proficisci. *Ov. A. Am.* 1, 581. Huic, si
bibes, sortem concede priorem. ℙ Meae sort
est. *Liv.* 35, 6. Litterae allatae Q. Minutii a
comitia suae sortis esse: ceterum adeo sus
omnia in Liguribus se habere, ut abscedi ind
damno reipubl. non possit. ℙ *Sorti* dicunt
dum poetae pro *sorte*, sexto casu, ut *igni*, *nav*
li, etc., quidquid alii contra sentiant. *Virg.*
165. de apib.: Sunt quibus ad portas cecidit
dia sorti. Eadem ratione locutus est *Sil.* 7, 36
ap. *Liv.* legit *Gronov.* ex MSS. 29, 20. Cui pro
Sicilia sorti evenisset. *Pl. Cas.* 2, 7, 6. Equid
men sorti sum victus. ℙ Extra sortem, i.
sortitione. *Cic. Verr.* 2, 2, 51. Jubet extra s
Theomnastum renuntiari. Quod *Virg.* dixit
270. ipsum illum clypeum cristasque rubentes
piam sorti. *Suet. Caes.* 20. Agrum Campanum
sit extra sortem ad XX. millibus civium. ℙ
tur etiam *sors* de oraculis, et somniis, per qu
debant res futuras divinitus significari: item
minibus illustrium poetarum, quae tessellis ins
habebant pro sortibus. *Cic. Div.* 2, 56. Cu
illa edita est opulentissimo regi Asiae: Croes
lym penetrans magnam pervertet opum vim.
Max. 1, 6. *n.* 3. Legati ad Delphicum oraculu
si retulerunt, praecipi sortibus, ut, etc. *Vi*
4, 346. et 377. Lyciae sortes, *h. e.* responsa
nis Lycii. *Enn.* ap. *Cic. Div.* 1, 21. Ut se ed
obsecrans Apollinem, Quo sese vertant tanta
tes somnium. *Lampr. Alex. Sev.* 14. Cum vate
suleret de futuris, hos accepisse dicitur vers
huc parvulus, et primis quidem sortibus: Te
imperium coeli, terraeque, marisque; et *mox*
parentis hortatu animum a philosophia et mu
alias artes traduceret, Virgilii sortibus huj
illustratus est (*Aen.* 6, 848.): Excudent alii
tia mollius aera, etc. ℙ Item de Fato, seu
necessitate. *Virg. A.* 10, 501. Nescia mens
num Fati, Sortisque futurae. *Ov. Trist.* 5,
Me quoque si fas est exemplis ire Deorum,
Sors vitae difficilisque premit. ℙ Item de F
et Casu, τύχη. *Virg. Ecl.* 9, 5. quoniam Sors
versat. Alii leg. *Fors*. *Tac. H.* 4, 1. Passim
datis, ut quemque Sors obtulerat. *Lucan.*
O felix, quem Sors alias dispersit in oras! P
sunt loca in quibus *Sors* et *Fors* commutantur
indicavit *Drakemborch.* ad *Sil.* 15, 105. ℙ
tu et conditione cujusque. *Hor. Sat.* 1, 1, 1.
Maecenas, ut nemo, quam sibi sortem Seu ra
derit, seu fors objecerit, illa Contentus vivat
det diversa sequentes? *Id. Od.* 4, 11, 21. Tel
quem tu petis, occupavit. Non tuae sortis ju
puella dives. *Suet. Aug.* 19. Ne ultimae quid
tis hominum conspiratione, et periculo caruit
A. 12, 41. Sortem alicujus miserari. ℙ *So*
quit *Festus*, et patrimonium significat: unde
tiones pro *dissortiones*, divisiones patrimon
consortes, qui eodem simul patrimonio gauden
1, 34. Puero in nullam sortem bonorum nato,
opia Egerio inditum nomen. ℙ Item summa

:aput, et primam pecuniam, quae confertur, ut · lucrum fiat, ut *Varr. L. L.* 5, 7. *med.* docet. *Most.* 3, 1, 34. Qui mihi neque fenus, neque sor- argenti danunt. *Ter. Ad.* 2, 2, 35. Hei mihi! m de sorte venio in dubium miser. *Mart.* 5, 42.)itor usuram pariter, sortemque negabit. *Papin.* r. 33, 2, 24. Fenus quoque sortium, quas defun- collocavit, praestabitur. *Plin. praef. H. N.* . Sors fit ex usura. *Inscr.* ap. *Grut.* 280. *f.* Mul- tur sorte una cum anatocismo binae centesimae rae. ℙ [*Haud alienum videtur brevibus hic tionem facere eorum, quae *B. Crusius* in *cl. Suet.* 25. sq. de hujus vocis origine notionumque serie utaverit, quorum summa haec est: *Sors* i. esse *ors;* utrumque autem descendere a Gr. ἔρω. (Cf. MO.) Esse enim fatum, s. quod superior vo- as fieri et esse jusserit, in quo non ratio nec ilium, sed temeritas et casus regnare videatur: *Cic. Div.* 2, 41, 85. et *Becm. Orr. L. L.* p. 466. c *sors* saepe esse i. q. oraculum, quale edi mos it per tabellas inscriptas. Unde *sors* i. q. tabel- qua decernatur de aliqua re quasi interventu di- , ubi ratio consiliumque humanum decernere velit, vel non possit. Frequentissimum ob su- titionem antiquorum hominum usum sortis in tione judicum, sacerdotum, in dividendis provin- aliisque negotiis, ubi de pluribus judicium hu- um esse non potuisset. Hinc *sortes convivales,* uibus V. *Forc.* supra. Deinde *sors* dici de con- ne hominum, ut fato s. voluntate suprema de- atur, nostr. *Loos, Schicksal.* Maxime pertinere xitum vitae, fato cuique destinatum, nostr. *Be- mung.* Denique *sors*, ubi summam pecuniae si- cet fenori datam, eandem vim obtinere. Esse bonum a fortuna datum et fortunae commis- Difficiliorem esse rationem Gronovii, qui *li- de pec. vet.* p. 415. sic dictam putet, quod con- jungatque et adnectat sibi impendium vel usu- Niti eam interpretationem impeditam deriva- a v. *series.*] ℙ Denique progeniem, prolem. *Fast.* 6, 29. Si genus aspicitur, Saturnum pri- arentem Feci: Saturni sors ego prima fui. ℙ *s* in recto casu est *Pl. Cas.* 2, 6, 28. Vide, ne llic insit alia sortis sub aqua. Vidit hoc etiam . 7, 751. ℙ *Sorti* in sexto casu, V. supra. ℙ nfund. *sors* et *fors.* V. supra et cf. *Cort.* ad *Lu-* 2, 12. 4, 503. — *Sors* et *mors.* *Id. ib.* 7, 818. et *spes.* *Id. ib.* 8, 454. — *Sortis* et *soricis.* *df.* ad *Cic. N. D.* p. 292. sq.]

RSUM. V. SEÓRSUM.

RTĬCŬLĂ, ae, f. κληρίδιον, dimin. sortis. *Suet.* 21. Sorticulaque in urnam cum ceteris demissa, vit ordine suo. In *Vet. Tab.* ap. *Grut.* 590. *lin.* rticulam unam buxeam longam digitos IIII. et). *f.* Quo judices sorticulas conjiciant.

RTĬFER. V. in v. sq.

RTĬGER, ra, rum, adj. sortes gerens, oracu- dens. *Lucan.* 9, 512. stat sortiger illic Juppi- Alii leg. *sortifer*, alii *certior.*

RTĬLĔGUS, a, um, adj. [*sortes, oracula ens. *Hor. A. P.* 218. Utiliumque sagax rerum, ina futuri, Sortilegis non discrepuit sententia iis, i. e. Delphico oraculo, ubi responsa per reddebantur. Perperam *Noster* hunc locum in uerat. ℙ Hinc substantive] minister inser- iis, qui per sortes oraculorum futura quaere- κυαμευτὴς, χρησμῳδὸς. Tollebat is vel per se, r manus pueri, sortes ex urna, et consulenti- egebat, ostendebatque: quem describere vide- *ibull.* 1, 3, 10. Dicitur ante omnes consuluisse Illa sacras pueri sortes ter sustulit: illi Ret- e trinis omnia certa puer. Alii aliter leg. [*Cf.] *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 648. *n.* 415. C. Stiminius cla sortilegus ab Venere Erycina. Alia p. 668. 9. Sex. Maesio Sex. F. Rom. Celso sortilego nae Primigeniae, etc. *Lucan.* 9, 581. Sortile- eant dubii, semperque futuris Casibus ancipi- ne non oracula certum, Sed mors certa facit. ertinet alia *Inscr.* ap. *Grut.* 132, 6. Sacro sus- , sortibus sublatis, C. Gallio Atticus Medio- ℙ Erant ex his, qui quaestus causa per futura se praedicere profitebantur, et supersti- conjecturis incautos fallebant. *Cic. Div.* 1, unc illa testabor, non me sortilegos, neque qui quaestus causa hariolentur, ne psychoman- idem, quibus Appius uti solebat, agnoscere.

RTĬO, is, n. 4. idem ac sortior. *Varr.* ap. *Non.* Cum venerint censores, inter se sortiant. *Pl.* , 6, 43. Tibi permitto, tute sorti. Adde *Enn.* on. 7, 24.

RTĬOR, iris, itus sum, dep. 4. λαγχάνω, κλη- sortes duco, sortitionem facio, in sortem con- *Pl. Cas.* 2, 5, 34. Conjiciam sortes in sitel- et sortiar tibi, et Chalino. *Cic. N. D.* 1, 35. Hoc est non considerare, sed quasi sortiri, oquare. *Id. Fat.* 20. Num sortiuntur inter se, declinet, quae non? *Tac. H.* 2, 41. et *Suet.* · 7. Sortiri de aliqua re. *Vell.* 1, 1. *f.* Sortiti uter patria decederet. *Liv.* 2, 8. Valerius iusque consules sortiti, uter dedicaret. Hora- te evenit. ℙ Cum accusativo. *Cic. Agr.* 2, 8. tur tribus idem Rullus: homo felix educet, quas volet tribus. *Id. Fam.* 1, 9. *f.* Dixit, sese sortiturum esse cum collega provinciam. *Id. Cluent.* 46. Hoc tu facies censor, ut non animadvertas in omnes, sed carpas, ut velis, et paucos ex multis ad ignominiam sortiare? *Id. Q. Fr.* 2, 1. Sortiri judices per praetorem urbanum. *Id. Verr.* 2, 2, 17. Paratus ad hanc dicam sortiendam venerat. V. DICA. *Sen. Herc. Fur.* 732. Minos judicia trepidis sera sortitur reis. *Hor. Od.* 1, 4, 18. Nec regna vini sortiere talis. ℙ Est etiam per sortes aliquid recipere, sorte obtinere, sortito consequi. *Suet. Caes.* 18. Ex praetura ultiorem sortitus Hispaniam. *Juven.* 13, 49. nondum aliqnis sortitus triste profundi Imperium. Adde *Plin.* 4, 9. et *ep.* 6, 22. *f.* ℙ Translate est partiri, dividere, velut sorte ducta quid cuique obtingat. *Virg. A.* 8, 444. Ocius incubuere omnes, pariterque laborem Sortiti; et *ib.* 9, 174. Omnis per muros legio, sortita periclum, Excubat, exercetque vices; et *ib.* 3, 634. sortitique vices, una undique circum Fundimur. ℙ Item nancisci, et tanquam sorte datum, aut frui, aut pati. *Hor. Sat.* 1, 6, 52. felicem dicere non hoc me possunt, casu quod te sortitus amicum. *Ov. Trist.* 1, 6, 21. Tu si Maeonium vatem sortita fuisses, Penelopes esset fama secunda tuae. *Suet. Aug.* 99. Sortitus exitum facilem et qualem semper optaverat. *Juven.* 14, 96. Quidam sortiti metuentem sabbata patrem, Nil praeter nubes, et coeli numen adorant; et 15, 143. homines venerabile soli Sortiti ingenium. *Sen. Phoen.* 244. fata quis tam tristia Sortitus unquam? *Plin. ep.* 1, 3. Reliqua rerum tuarum post te alium dominum sortientur: hoc nunquam tuum desinet esse. *Ulp. Dig.* 37, 4, 3. *med.* Si emancipatus, uxore ducta, filium fuerit sortitus. ℙ Locum etiam habet, cum quippiam, aliquo delectu adhibito, facimus. *Just.* 26, 3. *extr.* In matrimonio sortiendo judicium patris secuta. *Virg. G.* 3, 70. (et *Nemes. Cyn.* 205.) ac ne post amissa requiras, Anteveni, et subolem armentis sortire quotannis, *h. e.* substitue. *Id. A.* 12, 919. Cunctanti telum Aeneas fatale coruscat, Sortitus fortunam oculis. Ubi *Serv.:* Hunc locum ad feriendum oculis elegit Aeneas, fortuna destinaverat vulneri.

SORTIS. V. SORS.

SORTĪTĬO, onis, f. κλήρωσις, λᾶξις, actus sortiendi, distributio, aut electio quae ductis sortibus fit. *Cic. Planc.* 22. Neque enim majores nostri sortitionem constituissent aediliciam, nisi viderent accidere posse, ut competitores pares suffragiis essent. *Id. Q. Fr.* 2, 1. *med.* Ut judicum sortitione facta, comitia haberentur. *Id. Cluent.* 46. Sortitione in aliquos animadvertere. *Pl. Cas.* 2, 6, 38. Deos quaeso, mihi ut sortitio eveniat.

SORTĪTO, adv. κληρωτὶ, sortiendo, ductis sortibus, sortitione. *Cic. Verr.* 2, 2, 51. Lex, quae in annos singulos Jovis sacerdotem sortito capi jubebat. In *S. C.* ap. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 8. *med.* Eos, qui praetores fuerunt, sortito in provincias mitti placere. ℙ Translate est fato quodam, aut necessitate naturae, inevitabiliter: nam *sors* et fatum significat: et quae sorte obtingunt, certo nostra sunt. *Pl. Merc.* 1, 2, 24. *Char.* Quid est negotii? *Acanth.* periimus. *Char.* principium inimicis dato. *Acanth.* at tibi sortito id obtigit. *Hor. Epod.* 4, 1. Lupis et agnis quanta sortito obtigit, Tecum mihi discordia est.

SORTĪTOR, oris, m. κληρωτὴς, qui sortitur. *Sen. Troad.* 981. Quis tam impotens, ac dirus, et iniquae ferus Sortitor urnae regibus reges dedit?

SORTĪTUS, a, um, part. a *sortior*, qui sortitus est. Varios ejus usus in significatione activa V. in SORTIOR. ℙ Passive. *Cic. Att.* 4, 16. *med.* Ab iis consiliis, quae erant omnibus sortita in singulos candidatos, magnus timor candidatorum, *h. e.* consilia judicum, qui sorte ducti erant in singulos candidatos. *Prop.* 4, 11, 19. Aut si quis posita judex sedet Aeacus urna, In mea sortita vindicet ossa pila. V. PĪLA. *Stat. Silv.* 5, 2, 57. Mille urbes Asiae sortito rexerit anno. *Ammian.* 18, 6. *med.* Miles morum probitate spectata sortita conjuge, liberisque susceptis, etc.

SORTĪTUS, us, m. idem ac sortitio. *Cic. Dom.* 19. *med.* Quid si etiam pluribus de rebus uno sortitu retulisti, *h. e.* una rogatione contra legem Caeciliam Didiam. *Manut.* mallet *scitu*, et *tulisti*, quia trib. pleb. ferebat legem, et quidem sine sortitione. *Virg. A.* 3, 323. quae sortitus non pertulit ullos, Nec victoris heri tetigit captiva cubile, *h. e.* de qua captiva sortitio nulla facta est, cui victori addiceretur. *Stat. Th.* 6, 389. Et jam sortitus Prothous versarat ahena Casside, *h. e.* sortes ipsas ad sortitionem. *Pl. Cas.* 2, 4, 26. Si id factum est, ecce me nullum senem: si non impetravit, etiam specula in sortitu est mihi, *h. e.* spes aliqua est in sortitione et eventu. *Stat. Th.* 12, 555. hominum, inclyte Theseu, Sanguis erant homines, eademque in sidera, eosdem Sortitus animarum, alimentaque vestra creati, *h. e.* ut sortirentur haberentque easdem animas, quas ceteri homines.

SŌRY, yos, n. σῶρυ, τὸ, genus chalcitidis (qui est lapis, ex quo aes coquitur), de quo *Plin.* 34, 12, 30. Sory Aegyptum maxime laudatur, multum superato Cyprio, Hispaniensi, et Africo; quamquam oculorum quoque curationi quidam utilius Cyprium putant: sed in quacumque natione optimum, cui maximum virus in olfactu, trituque pinguiter nigrescens, et spongiosum. Stomacho res contraria in tantum, ut quibusdam olfactu modo vomitiones moveat: et Aegyptium quidem tale. Alterius nationis contritum splendescit, ut misy, et est lapidosius. Prodest et dentium dolori, et oris ulceribus gravibus, quaeque serpunt. Uritur carbonibus, ut chalcitis. *Id. ib.* 29. Chalcitis tria genera continet, aeris, et misyos, et soryos. [*Hollandus* exponit: *Duskish or ash — colour coppresse. Bail.*] Adde *Cels.* 6, 9. *med.*, ubi alii scrib. *soreos* pro *soryos.* [*Scribon.* 51. — Fortasse *Atramentstein.*]

SOS pro Eos antiqui dicebant, ut Ennius libro primo: Constitit inde loci propter sos Dia Dearum. Et libro tertio: Circum sos quae sunt magnae gentes opulentae. Libro septimo: Cum censent terrere minis, hortantur ei sos. Libro undecimo: Contendunt Grajos. Graecos memorare solent sos. Interdum pro suos ponebant, ut cum per dativum casum idem Ennius effert: Postquam lumina sis oculis bonus Ancu' reliquit. Hactenus *Festus.* Adde alium *Ennii* locum ap. *eund.* in *Puelli*, et *Non.* 2, 688. ex lectione *Dacerii*, et *Hieron. Columnae.* ℙ *Sum* quoque dixere pro *eum:* et *sas* pro *eas.* V. SAS.

*SOSAGŎRAS, ae, m. medicus quidam, de quo *Cels.* 5, 18. *B. A.*

[SŌSANDER, dri, m. vir salvus: a σῶς, salvus, et ἀνὴρ, vir. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 751. *n.* 579. Tito Flabio (*h. e.* Flavio) Sosandro, etc. *F.*]

SŌSĬĂ, ae, m. Σωσίας, nomen servilis personae, ap. *Pl. Amph.* et *Ter. Andr.* ductum ἀπὸ τοῦ σώσασθαι, quasi in bello servatus.

SŌSĬĀNUS, a, um, adj. ad Sosium aliquem pertinens. Est autem *Sosius* nomen propr. civis R. ap. *Cic. Att.* 8, 6. et al., *Vell.* 2, 85., *Nep. Att.* 22. et in multis *Inscr.* ap. *Grut.* Hinc *Sosianus Apollo* ap. *Plin.* 13, 5, 11. et 36, 5, 4. *n.* 8., ita dictus, quod ejus signum e cedro Seleucia Romam advectum est a C. Sosio quaestore M.' Lepidi. Ita *Hard.* Alii dictum putarunt a σώζω, servo.

[SŌSĪBĬUS, a, um, adj. σώσιβιος, qui vitam servavit: a σώζω, servo, et βίος, vita. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1103, 1. L. Cincius M. F. Sosibius. *F.*]

*SOSIGĔNES, is, m. Σωσιγένες, astrologus insignis, cujus opera usus est Caesar, cum annum ad Solis rationem redigeret. *Plin.* 18, 25. *B. A.*

SŎSĬI, orum, m. plur. fuere Romae Horatii tempore celebres librarii scriptorum opera exscribentes, compingentes, venditantes. *Hor. Ep.* 1, 20, 2. et *A. P.* 345.

*SOSĬLUS, i, m. Σώσιλος, scriptor Graecus, Lacedaemonius, vitam Hannibalis scripsit. *Nep. Hannib.* 13. *B. A.*

*SOSIMĔNES, is, m. medicus quidam, de quo *Plin.* 18, 17. *B. A.*

[SŌSĬŎLĂ, ae, f. dimin. Sosi. Est cogn. R. V. SOSUS. *F.*]

[SŌSĬPŎLIS, is, m. σωσίπολις, servator civitatis. a σῶσις, salus, et πόλις, civitas. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 253, 8. Cura agentibus Cn. Sergio Mercurio, M. Licinio Privato, T. Claudio Sosipole magistris QQ. lustri XXIX. *F.*]

*SOSIRATE, es, f. oppid. in Elymaide. *Plin.* 6, 27. *B. A.*

[SŌSIS, is, f. salus: videtur esse ab inus. σῶσις, εως, quod a σώω, vel σώζω, salvo; ut τρῶσις, vulneratio, est a τρώω, vulnero. Hinc factum cogn. R. utriusque generis. *Cic. Fam.* 13, 30. L. Manlius Sosis fuit Catinensis, sed est una cum reliquis Neapolitanis civis R. factus, decurioque Neapoli. *Inscr.* ap. *Mur.* 982, 11. Venuleja Ↄ. L. Sosis. *F.*]

SOSPES, itis, adj. omn. gen. σῶος, salvus, incolumis: a σώζω, servo: et dicitur tum de personis, tum de rebus. [*Doederl.*, qui ductus auctoritate nominis *Juno sospita*, et *Festi* testimonio infra a *Forc.* laudato, 1, 35. antiquissimam hujus vocis significationem non passivi, sed activi generis fuisse arbitratur, originationem facit a *suppetere* vel potius ab ejus frequentativo *suppeditare.* Cujus sententiae rationes v. ap. ipsum. Cf. *eund. ib.* 3, 306. sq. — Discrimen inter *sospes, salvus* et *incolumis* expositum est in h. v.] *Pl. Cas.* 4, 4, 1. Sensim superattolle limen pedes, nova nupta: sospes iter incipe hoc. *Id. As.* 1, 1, 1. Sicut tuum vis unicum gnatum tuae superesse vitae sospitem et superstitem. *Id. Capt.* 4, 2, 93. Tuum in portu Philopolemum vivum, salvum et sospitem vidi. *Plin. Pan.* 67. *med.* Ut Dii te sospitem incolumemque praestarent. *Ov. Her.* 6, 147. per me tutus sospesque fuisses. *Hor. Od.* 3, 14, 9. Virginum matres, juvenumque nuper Sospitum, *h. e.* qui nuper salvi ab expeditione bellica redierunt. *Id. ib.* 1, 28, 25. sic, quodcumque minabitur Eurus, Plectantur silvae, te sospite. ℙ De rebus. *Id. ib.* 37, 13. Vix una sospes navis ab ignibus. *Augustus* ap *Suet. Aug.* 28. Ita mihi salvam et sospitem rempubl. sistere in sua sede liceat. *Pl. Rud.* 3, 2, 15. Si speras eam eventuram exagogam Capuam salvam et so-

spitem. ¶ Est etiam prosper, felix. *Hor. Carm. saecul.* 39. Jussa pars mutare lares et urbem Sospite cursu. *Pl. Poen.* 5, 4, 15. Juppiter, quem penes spes vitae sunt hominum, da diem hunc sospitem, quaeso. *Juven.* 13, 177. manet illa tamen jactura, nec unquam Depositum tibi sospes erit. ¶ *Sospitem* pro eo qui servat, dixisse videtur *Ennius*, teste *Festo*. Sic *sospita* est servatrix.

SOSPĬTĂ, ae, f. σώτειρα, servatrix. Hinc *Juno Sospita* ap. Lanuvinos. *Cic. N. D.* 1, 29. Tam hercle, quam tibi illam vestram Sospitam, quam tu nunquam, ne in somnis quidem vides, nisi cum pelle caprina, cum hasta, cum scutulo, cum calceolis repandis. At non est talis Argiva, nec Romana Juno. *Id. Div.* 1, 2. Quin etiam memoria nostra templum Junonis Sospitae L. Julius refecit. *Ov. Fast.* 2, 55. Phrygiae contermina Matri Sospita delubris dicitur aucta novis. V. SISPITA.

SOSPĬTĀLIS, e, adj. σωτήριος, qui sospitem facit, salutaris. *Pl. Ps.* 1, 3, 18. Quis est, qui moram occupato molestam obtulit? *P.* Qui tibi sospitalis fuit. *Macr. Sat.* 1, 17. Sol sospitalis et medicus Deus.

SOSPĬTĀLĬTAS, atis, f. salus, incolumitas. *Macr. Sat.* 1, 17. Victores Romanos ad spectacula Dei sospitalitatis reduxit. Alii rectius leg. *sospitalis*.

SOSPĬTAS, atis, f. felicitas, incolumitas, prosperitas. *Macr. Sat.* 1, 17. *med.* Apollinem modo sospitatem, modo pestem significantibus cognominibus adoramus.

SOSPĬTĀTOR, oris, m. σωτὴρ, servator: a *sospes*. *Appul. Met.* 9. Unus ex his, de coelo scilicet missus mihi sospitator; et *ib.* 4. Fortissimi fidelissimique mei sospitatores juvenes. In *nummo Caracallae* ap. *Mediobarb.* Jovi Sospitatori. Adde alium Sept. Getae, *ib.* et ap. *Vaillant.* p. 121. et 128. ed. 1696. ¶ De IESU CHRISTO *Arnob.* 2, 96. Ratio, cur non nuper, sed hodie sospitator nostri generis adveniret.

SOSPĬTATRIX, icis, f. servatrix, ut Dea sospitatrix, *Appul. Met.* 11.

SOSPĬTO, as, a. 1. σώζω, sospitem reddo, servo, tueor. *Verrius* ap. *Fest.* ait esse bona spe afficere, aut bonam spem non fallere. *Ennius* ap. *Non.* 2, 819. Regnumque nostrum ut sospitent superstitentque. *Pacuv. ib.* Populoque ut faustum sempiterne sospitent: scil. regnum. *Catull.* 34, 22. Romulique, Ancique, ut solita es, bona Sospites ope gentem. *Pl. Aul.* 3, 6, 10. Dii plus plusque istuc sorpitent, quod nunc habes. *Liv.* 1, 16. Uti volens propitius suam semper sospitet progeniem. *Pl. As.* 3, 3, 93. Sis, herum tuis factis sospitari, da mihi istas viginti minas. Adde *Lucil.* ap. *Non.* 7, 34.

[SOSTHĔNES et Sostenes, is, m. incolumis: a σῶς, salvus, et σθένω, valeo. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 922, 43. Tauriscus Sostensis Germanici Caesaris L. (*h. e.* liberti) servus. *F.*]

*SOSTRĂTUS, i, m. Σώστρατος, chirurgus insignis, de quo *Cels. praef. l.* 7. Adde *c.* 4. et 14. ¶ Alius, Cnidius, architectus nobilis, qui Pharon, turrim illam Aegypti formosissimam, exstruxit. *Plin.* 36, 12. V. PHARUS. ¶ Sostratus etiam inter sculptores, qui ex aere simulacra signaque faciebant. *Id.* 34, 8. ¶ Ap. *Juven.* 10, 178. Sostratus malus poeta est: ut *Scholiastes* interpretatur: possit et declamator aliquis malus eo nomine intelligi. *B. A.*

[SŌSUS, i, m. salvus: a σῶς, salvus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1125, 5. Aeliae Sosiolae filiae dulcissimae Minutius Sosus, et Aelia Primitiva parentes. ¶ Hoc nomine fuit appellatus etiam industrius pavimentorum strator Pergamenus ap. *Plin.* 36, 25, 60. *F.*]

SŌTĂDĒUS, a, um, adj. Σωτάδειος, ad Sotadem pertinens, qui fuit Cretensis, poeta lascivus, et obscena multa scripsit: unde *cinaedus* dictus est a *Mart.* 2, 86. Hinc Sotadeum carmen. *Quint.* 1, 8. de lectione pueri: Elegia vero, utique quae amat, et hendecasyllabi, et quibus sunt commata Sotadeorum (nam de Sotadeis ne praecipiendum quidem est), amoveantur, si fieri potest. ¶ Delectatus est versibus recurrentibus, seu reciprocis, aut retrogradis, de quib. in RECURRO et RECIPROCUS dictum est. Unde *Mart. l. c.* nec carmine glorior supino, Nec retro lego Sotadem cinaedum. ¶ Sed sunt tamen varii generis Sotadei versus, quorum exempla habes ap. *Quint.* 9, 4. *med.*, *Serv.* in *centimetr.* p. 1819. et 1824., *Terent. ib.* p. 2415. et 2446. et *Mar. Victor. art. Gramm.* 3. p. 2562. et 2584. et 4. p. 2601. item *Auson. ep.* 14, 29.

SŌTĂDĬCUS, a, um, adj. Σωταδικὸς, Sotadeus, ut Sotadici versus, *Plin. ep.* 5, 3. V. in v. praec. Sic *Gell.* 7, 9. *f.* L. Attius in Sotadicorum libro primo *sesciderat* dixit, *h. e.* in iis, quae Sotadis more, aut metro scripsit. V. SOCRATICUS. *f.*

SŌTER, ēris, m. vox Graeca, quae idem est ac servator, σωτήρ. *Cic. Verr.* 2, 2, 63. Eum non solum patronum istius insulae, sed etiam sotera inscriptum vidi Syracusis. Hoc quantum est? ita magnum, ut Latino uno verbo exprimi non possit: is est nimirum soter, qui salutem dedit. V. SALVATOR. *Serv.* ad *A.* 8, 652. Hodieque ara in Capitolio est Jovis Soteris, in qua liberati obsidione Gallorum, coria et sola vetera concremaverunt.

[SŌTĔRĂ, ae, f. et Soteris, idis, f. servatrix: a σώτειρα. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Gud.* 345, 9. Junia Sotera. Alia ap. *Grut.* 358. Antoniae Soteridi uxori, etc. ¶ *Sōtĭră* etiam scribitur, quod nomen est obstetricis ap. *Plin.* 28, 7, 23. *F.*]

SŌTĔRĬĂ, orum, n. plur. munera, quae convalescentibus, et a morbo, aut aliquo servatis periculo ab amicis mittebantur: a σώζω, servo. *Mart.* 12, 56. Nam quoties surgis, soteria poscis amicos. ¶ *Soteria* etiam dicuntur vota, vel sacrificia pro salute amici persoluta. Unde *Stat. Silv.* 1, 4. carmen gratulatorium, quod pro restituta Rutilia Gallico salute cecinit, inscripsit *Soteria*.

[SŌTĔRĬCHUS, i, m. σωτήριχος, servator. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 193, 8. Q. Antulejus Soterichus. ¶ Scribitur etiam sine aspiratione, ut saepe solent Latini. Hinc ap. *Cic. Balb.* 2. Marcius Sotericus homo libertinus; et ap. *Gell.* 12, 2. Sotericus appellatur malus quidem artifex lectorum: unde Soterici lectus ponitur pro impolito, et nulla arte facto. *F.*]

[SŌTĔRĪUS, a, um, adj. σωτήριος, salutaris. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1717, 8. Novius M. L. Soterius. Alia ap. *Grut.* 657, 5. Aurelia Soteria. *F.*]

*SOTIĀTES, ium, populi Galliae Aquitanicae, ad Aturum flumen. *Caes. B. G.* 3, 20. et 21. ¶ *Sottiates* audiunt *Plin.* 4, 19. *B. A.*

SŌTĬGĔNĂ. V. OPIGENAM.

*SOTTIĀTES. V. SOTIATES.

[SŌZŌMĔNUS, ă, et ē, um, adj. servatus, σωζόμενος, part. praes. pass. verbi σώζω, servo. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1127, 6. Calpurnius Sozomenus. Aliae ap. *Fabrett.* p. 500. *n.* 46. et 47. Aquilia Sozomena. Alia ap. *Grut.* 3, 1. Mariana Sozomene. *F.*]

[SOZON, ontis, m. σώζων, servans. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 101, 5. D. Fabricius Sozon. *F.*]

SOZŪSĂ, ae, m. σώζουσα, herba artemisia, seu serpyllum majus. *Appul. Herb.* 10. ¶ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 551. *n.* 24. Vettia Sozusa. *F.*]

SP

[SPĀCO, us, et onis, f. Σπακώ, nomen propr. uxoris regii pastoris, qui, cum Cyrum infantem in silva expositum, et a cane femina lactatum invenisset, eidem puerum pro filio educandum tradidit: est a σπὰξ, ακὸς, quo nomine, teste *Herodot.* 1, 110., Persarum lingua, et etiamnum ap. Hyrcanos, testante *T. Fabro*, canis *spac* vocatur. *Just.* 1, 4. *f.* Nutrici (*Cyri*) Spaco postea nomen fuit, quia canem Persae sic vocant. *F.*]

SPĀDĪCĀRĬUS, ii, m. qui colore spadicis inficit. *Firm. Math.* 3, 7. *med.* Si Saturnus sic positam Venerem forti radiatione respexerit, faciet aut spadicarios, aut textores, vel pigmentorum inventores.

SPĀDĪCUM, i, n. idem quod spadix. *Ammian.* 24, 3. *med.* Termites, et spadica cernit assidua, quorum ex fructu mellis et vini conficitur abundantia.

SPĀDIX, īcis, m. σπάδιξ, avulsus termes e palma cum fructu, ut *Gell.* 2, 26. et 3, 9. *f.* diserte docet, et nos in PHOENICEUS. (V. SPATHA.) Hinc ponitur pro colore fructum ejus arboris referente, ut *ib.* diximus. Ital. *color bajo.* V. BADIUS. *Virg. G.* 3, 81. de colorib. equor: honesti Spadices, glaucique: color deterrimus albis, Et gilvo. Ubi *Serv.*: quos phoeniciatos vocant, pressos, myrteos: ipsi sunt badii. ¶ Est etiam instrumentum quoddam musicum, cujus meminit *Pollux Onom.* 4, 9. inter ea, quae pulsantur: sed non describit. *Quint.* 1, 10. *med.* Apertius profitendum puto, non a me praecipi psalteria, et spadicas etiam virginibus probis recusanda; sed etc.

SPĀDO, onis, m. σπάδων, eunuchus, castratus, qui virilitate caret, sive manu id damnum passus sit, sive morbo, sive natura. Esse videtur a σπάω, traho, vello, evello: ut proprie sit is, cui evulsi sunt testiculi; quemadmodum thlibias, cui compressi; thlasias, cui fracti. *Dig.* 50, 16, 128. Spadonum generalis appellatio est: quo nomine tam hi, qui natura spadones sunt: item thlibiae, thlasiae, sed et siquod aliud genus spadonum est, continetur. *Id. ib.* 23, 3, 39. Si spadoni nupserit mulier, distinguendum arbitror, castratus fuerit, necne. *Juven.* 14, 91. Ut spado vincebat Capitolia nostra Posides. *Claud. in Eutr.* 1, 296. nusquam spado consul in orbe, Nec judex, ductorve fuit: quodcumque virorum Est decus, eunuchis scelus est. ¶ Specialiter spadones sunt, qui valetudine aliqua praepediti, aut vitio corporali, liberos creare non possunt, quamvis τὰ γόνιμα μορία habeant: differuntque a castratis, quibus manu et ferro abscissa sunt. *Cajus Dig.* 1, 7, 2. Et hi, qui generare non possunt, quales sunt spadones, adoptare possunt: castrati autem non possunt. *Ulp. ib.* 28, 2, 6. Spadonem quoque posse postumum heredem scribere, et Labeo, et Cassius scribunt: quoniam nec aetas, nec sterilitas ei rei impedimento est: sed si castratus sit, Julianus non putat. *Mart. ib.* 40, 2, 14. Si spado velit matrimonii causa manumittere, potest: non item castratus. ¶ *Spadones equi*, ap. *Veg. Vet.* 4, 7. opponuntur testiculatis. ¶ Translate *spadones* dicuntur a rusticis surculi vitium steriles, et nullam spem fructus ostendentes, ut docet *Colum.* 3, 10. *med.* Sic palmar quoddam genus, nullo intus pomi ligno, quam sunt novellae, spadonum nomine appellantur, te *Plin.* 13, 4, 8.; item arundinum nullam lanugin ferentium, *Id.* 16, 36, 66. Hinc etiam dicta Bel *spadonia mala*, a conditione castrati seminis, ut ait 15, 14, 15. h. e. nullum intus semen habentia: *spadonia laurus* est *ib.* 30, 39. ¶ [Primam hu vocis syllabam male produxit *Arator* 1, 670. spado jugatis Aethiopum pergebat equis. *F.*]

SPĂDŌNĀTUS, us, m. conditio castrator *Tert. Cult. fem.* 9. Se spadonatui assignant pro regnum Dei.

SPĂDŌNĬUS, a, um, adj. ad spadonem pertine et translate sterilis, ut Spadonia laurus, *Plin.* 30, 39. et Spadonia mala, *Id. ib.* 14, 15. V. SPA

SPAERĪTĂ. V. SPHAERITA.

SPAGAS vocatur in Asia resina, quae fit e pi *Plin.* 14, 20, 25.

*SPALATHRA, Σπάλαθρα, opp. Thessaliae m timum, in Magnesia. *Plin.* 4, 9. *B. A.*

*SPALEI, orum, populi Asiae ulterioris, u Maeotim lacum. *Plin.* 6, 7. *B. A.*

[SPANDĪTUS, a, um, part. pro *expanditu expando, is*, idem ac expansus. V. *Pelagonii* in ORTHOGILLUS. *F.*]

[SPANĬUS, a, um, adj. σπάνιος, rarus, infrequ Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 315. *n.* 396. Lollius Spanius. *F.*]

SPĀNUS, a, um, adj. Σπάνος, Hispanus, leg a multis ap. *Veg. Vet.* 4, 6., *Scrip. Comp.* 2 *Coel. Aurel. var. in locis*, et *Plin. Val.* 1, 50. ve, usurpes.

SPĂRĂGUS. V. ASPARAGUS.

*SPARATA, ae, opp. Moesiae inferioris. *A Itin. B. A.*

SPARGĂNĬON, ii, n. σπαργάνιον, herba qua aliis platanaria, ab aliis butomos appellatur: radix ex vino albo adversus serpentes bibitur. 25, 9, 63. [**Igelskolbe*, Sparganium ramosum,

SPARGO, inis, f. asperginem significat. *Ve carm.* in *ep. ad Felicem episc. Namnetic.* 3. salis spargine me contigit irrorari.

SPARGO, is, rsi, rsum, a. 3. σπείρω, σκορ passim aliquid jacio, in omnes partes diffundo, semino: a σπείρω, aut ejus aorist. 2. ἔσπαρον primo et proprie dicatur de seminibus. *Enn Macr. Sat.* 6, 1. *med.* Hastati spargunt hasta ferreus imber. *Virg. A.* 12, 51. Et nos tela, p ferrumque haud debile dextra Spargimus. *Pro* 3, 65. Plumbea cum tortae sparguntur pondera dae. *Claud. Quadrig.* ap. *Gell.* 9, 1. Sagitt cum funditore utrinque summo studio spargun tissime. *Lucr.* 2, 194. missus corpore sanguis cat exsultans alte, spargitque cruorem. *Phae* 1. amphora, Odorem quae jucundum late sparg *Virg. Ecl.* 8, 30. Spargere nuces. *Id. A.* 6, flores. *Cic. Phil.* 3, 6. *f.* nummos populo de stris. *Ov. Met.* 5, 646. rudi humo semina; 3, 105. humi jussos, mortalia semina, dente *ib.* 7, 122. vipereos dentes in agros aratos. *Fl.* 1, 14. faces. *Virg. A.* 7, 531. arma per a et *ib.* 9, 629. (et *Ecl.* 3, 87.) juvencus p spargit arenam. *Id. ib.* 3, 605. Spargite me i ctus, *h. e.* dilacerate, et immergite. Plenius 4, 600. abreptum divellere corpus, et undis Sp re; et *Lucan.* 5, 684. Invitis spargenda daba membra procellis. *Plin.* 4, 15, 29. Rhenus a ptentrione in lacus, ab Occidente in amnem M se spargit, *h. e.* late se diffundit. *Petr. Sat* Lucernae humore defectae tenue lumen sparge *Sen. Med.* 73. de stella Veneris: te cupiunt Quamprimum radios spargere lucidos. *Plin* 10, 67. Solis gemma ad speciem sideris in o fulgentes spargit radios. *Sil.* 5, 55. flammi tollentes aequore currum Solis equi sparsere *Sen. Ag.* 94. densam nemus spargens umbram. *Oed.* 416. Spargere effusos sine lege crines: R adductos revocare nodo. ¶ De arboribus et h ramos et radices late fundentibus. *Plin.* 16, 3 Cupressus spargit extra se ramos. *Id.* 12, 1 Cacumina in aristas se spargunt. *Id.* 11, 37 Natura cervorum cornua sparsit in ramos. *I* 19, 118. Gramen ex cacumine novas radices git. ¶ Translate. *Cic. Sen.* 21. Deos immo sparsisse animos in corpora humana, ut, etc. *Arch.* 12. Omnia, quae gerebam, jam tum i rendo spargere me ac disseminare arbitrabar bis terrae memoriam sempiternam. *Mart.* 6 Et nomen toto sparget in orbe suum. *Virg.* 98. spargere voces in vulgum ambiguas. ¶ dividere, in multas partes ferre, dissipare, d here, dispergere. *Tac. A.* 3, 21. Tacfarinas git bellum, ubi instaretur, cedens, ac rurs terga remeans. *Id. H.* 2, 76. *med.* Spargere nes. *Id. ib.* 3, 46. exercitum per provincias. *can.* 1, 468. de Caesare: per omnem Spargitu liam, *h. e.* cohortes suas spargit. *Ov. Met.* 8, aper ruit, et spargit canes. *Curt.* 5, 13. me vestigia fugae spargerent, Nabarzanes Hyrca Bessus Bactra petebant. *Virg. G.* 4, 28. de a si forte morantes Sparserit, aut praeceps Ne immerserit Eurus; et *Sen. Troad.* 1042. Solvet

etum, lacrimasque nostras Sparget huc illuc agi- a classis. *Liv.* 33, 15. *f.* Ita se in fugam passim rserant, ut, etc. *Val. Fl.* 4, 315. Bebrycas ex- nplo spargit fuga. *Ov. Met.* 14, 470. Spargimur, ventis inimica per aequora rapti, etc. *h. e.* alius o tempestate compellimur. *Liv.* 37, 20. Dilapsi eri sparserant se toto campo. *Val. Fl.* 6, 613. bulis qualis leo saevit opimis Luxurians, spargit- famem, mutatque cruores, *h. e.* avidam eden- rabiem in totum pecus exercet, dentes infigendo do in hoc, modo in illud. ¶ *Spargere flumen sulcos* ap. *Lucan.* 4, 142. est in varios rivos di- ere, ut tranari possit. ¶ *Spargere metus* ap. *l. Fl.* 2, 118. et 3, 55. est usquequaque multis itere. ¶ De rumore et fama. *Ov. Met.* 8, 267. rserat Argolicas nomen vaga fama per urbes seos. *Stat. Th.* 9, 32. Fama per Aonium rapi- vaga murmure campum Spargitur in turmas. olute. *Tac. H.* 2, 58. *f.* Spargebatur insuper, inum insigne regis usurpare. *Hor. Sat.* 2, 5, unde mihi tam fortem, tamque fidelem? Sparge inde. Rursus *Tac. H.* 2, 86. *f.* Sparguntur per lias litterae. ¶ Est interdum prodigere. *Hor.* 2, 2, 195. Distat enim spargas tua prodigus, etc. ¶ Item jactare, versare. *Val. Fl.* 1, Taurea vulnifico portat celataque plumbo Ter- Lacon, saltem in vacuos ut brachia ventos Spar- *Stat. Achill.* 2, 440. spargere caestus. *Pers.* 2. totaque impune Suburra Permisit sparsisse os jam candidus umbo. *Val. Fl.* 5, 248. et 6, tua nunc terris, tua lumina toto Sparge mari. *t.* 3, 82. Manumque doctam spargit omnibus bris. ¶ Item dividere, diducere. *Plin.* 21, 2. Colorum genera tractamus, in species mul- sese spargentia. *Ulp. Dig.* 27, 7, 3. *med.* Ne multos tutela spargatur, *h. e.* a multis admini- ur. *Ov. Met.* 7, 442. de Sini: et agebat ab Ad terram late sparsuras corpora pinus, *h. e.* suras, discerpturas. ¶ *Spargere aliquem*, in loca mittere, in diversas oras ablegare. *Val.* 5, 488. suus ut magnum rex spargit ab Argis en. *Just.* 27, 3. Eumenes, sparsis consumptis- fratribus bello intestinae discordiae, quasi va- m Asiae possessionem invasurus, etc. ¶ *Spar- aliquid*, subinde commemorare. *Quint.* 8, 3. Sed de hac parte et in alio nobis opere plenius m est, et in hoc saepe tractabitur, et adhuc getur omnibus locis. *Iuven.* 9, 84. Tollis enim, oris actorum spargere gaudes Argumenta viri, tollis liberos, et gaudes subinde inserere libris um (in quibus cujusque pueri nativitas perscri- ur) indicia certa, te esse virum. ¶ Saepe est ergere, perfundere, tingere, madefacere, πάσ- αταπάσσω. *Tibull.* 1, 1, 14. Et placidam so- pargere lacte Palen. *Virg. A.* 6, 229. ter so- pura circumtulit unda, Spargens rore levi; et , 191. Spargitur et tellus lacrimis, spargun- arma. *Ov. Trist.* 4, 3, 42. Sparsissent la- e pectora nostra piae. *Mart.* 10, 26. Spargere s ora alicujus. *Id.* 3, 65. gleba spargitur . *Virg. A.* 4, 635. corpus fluviali spargere a. *Ov. Fast.* 5, 677. lauro sparguntur ab uda , quae, etc. *Hor. Od.* 2, 13, 6. et penetra- arsisse nocturno cruore Hospitis. *Virg. G.* 7. virgulta per agros Sparge fimo pingui. *Id.* , 40. Spargite humum foliis, *h. e.* conster- *Id. A.* 7, 754. spargere somnos Vipereo ge- *h. e.* infundere, immittere soporem. ¶ Ab- . *Cic. Par.* 5, 2. Ut in familia qui tergunt, gunt, qui verrunt, qui spargunt, etc. *h. e.* quod ait *Phaedr.* 2, 5., alveolo conspergunt n aestuantem, sedantes pulverem; aut pavi- tergendi causa. Adde *Plaut. fragm.* ap. *Gell.* 2. ¶ Pro irrigare, habet *Plin.* 13, 24, 47. m seritur aut vere semine, vel caule autum- semine, madidum; et si desint imbres, sa- pargitur. ¶ Illa translata sunt, et poetica, *A.* 4, 584. Aurora novo spargebat lumine ; et *ib.* 12, 113. summos spargebat lumine Orta dies. *Prop.* 3, 3, 46. Sparserit et ni- ba senecta comas. *Ov. A. Am.* 1, 236. spar- amore pectus, *h. e.* perfunditur, imbuitur. *Ecl.* 5, 7. antrum Silvestris raris sparsit la- racemis, *h. e.* circumvestivit, et distinxit. 9, 19. humum florentibus herbis Spargere; 7, 199. Picum Fecit avem Circe, sparsitque us alas. *Ov. Met.* 11, 606. quarum (*herba- de lacte* soporem Nox legit, et spargit per humida terras; et *ib.* 309. nox coelum spar- stris; et *Tac. G.* 17. Detracta ferarum vela pargunt maculis, pellibusque belluarum, quas r Oceanus, atque ignotum mare gignit, *h. e.* iunt, ornant. *Sen. Herc. Oet.* 18. Sparsit tus aureum serpens nemus, *h. e.* occupavit, sua quasi contexit.

RIANTIS, idis vel idos, f. immolata a pa- acintho ex responso pro Atheniensibus. *Hy- b.* 238. *B. A.*

RSĪLIS, e, adj. qui spargi potest. *Tert. Pud.* a sparsilia eorum, qui Deo adulantur. *Sciop- it futilia.*

RSIM, adv. σποράδην, hic et illic, multis e in locis. *Appul. Met.* 10. In excelsum prorumpit vino crocus diluta, sparsimque defluens, pascentes circa capellas odoro perpluit imbre. *Gell.* 11, 2. Praeterea ex eodem libro Catonis haec etiam sparsim, et intercise commeminimus. Adduntet *Plinii* locum 36, 7, 11., sed ibi *Hard.* ex MSS. leg. *sparsa.*

SPARSĬO, onis, f. διασπορά, actus spargendi: speciatim ita appellatur effusio croci, balsami, et hujusmodi fragrantium liquorum, quae ope fistularum fiebat in theatris et amphitheatris, ut populus ibidem congregatus eximiis odoribus recrearetur. *Sen. Contr.* 5. *praef. med.* Quis ferret hominem de sparsionibus dicentem, odoratos imbres? V. *Mart. Spect.* 3. et 5. 25. et *Sen. ep.* 90. *med.* et V. CROCUM. Reprehendit autem *Senec.* Musam rhetorem, qui id dixerat: post quem dixit et *Appul.*, ut est in dictione praeced. *Sen. alter Q. N.* 2, 9. Numquid dubitas, quin sparsio illa, quae ex fundamentis mediae arenae crescens, in summam altitudinem amphitheatri pervenit, cum intensione aquae fiat? *Inscr.* Pompejis reperta, edita autem in *Mus. Barbon. Relaz. degli scavi Pomp. dall' ann.* 1824. p. 6. Dedicatione thermarum muneris Cn. Alleji Nigidii Maji . . . venatio, athletae, sparsiones, vela erunt. ¶ Aliud fuit sparsionis genus, quo dona variarum rerum a principe in populum ad diripiendum spargebantur. *Stat. Silv.* 1, 6, 65. Jam noctis propioribus sub umbris Dives sparsio quos agit tumultus, *h. e.* sparsa in populum ludis missilia omne genus a Domitiano, ut ab eo diriperentur: de quib. *Suet. Dom.* 4. *extr.* Die proximo omne genus rerum missilia sparsit: et quia pars major intra popularia deciderat, quinquagenas tesseras in singulos cuneos equestris ac senatorii ordinis pronuntiavit. V. MISSILIS.

SPARSĪVUS, a, um, adj. qui spargitur. *Sparsiva pila* vocabatur in ludis puerilibus, cum unus eorum in altum eam projiciebat, aliis vero assilientibus cura erat ejusdem arripiendae, priusquam terram attingeret, quod ludi genus a *Polluce Onom.* 9, 7, 106. οὐρανία appellatur. *Petr. Sat.* 27. Ipse paterfamiliae soleatus inter pueros pila sparsiva exercebatur, nec eam amplius repetebat, quae terram contigerat. Alii perperam leg. *prasina.* Ceterum sunt qui putant, hic mentionem esse de eo pilae ludo, quae trigonalis appellatur, q. v. v. s. l.

SPARSUS, a, um, part. a *spargo:* σπαρθεὶς, huc illuc jactus, in omnes partes diffusus, disseminatus. *Plin.* 22, 10, 12. Tribuli semen tritum, et in aquam sparsum pulices necat. *Ov. Fast.* 4, 790. sparsa tangere corpus aqua. *Id. A. Am.* 1, 164. Sparsaque sollicito tristis arena foro. *Id. Met.* 5, 655. Dona fero Cereris, latos quae sparsa per agros Frugiferas messes, alimentaque mitia reddant. *Id. Ib.* 305. Nec tua, quam Pyrrhi, felicius ossa quiescant, Sparsa per Ambracias quae jacuere vias. *Id. Met.* 10, 151. Sparsaque Phlegraeis victricia fulmina campis. ¶ Translate. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 2, 367. Alii fiducia gnaritatis locorum in occultam fugam sparsi. *Virg. A.* 3, 126. (et *Ov. Met.* 2, 264.) sparsasque per aequor Cycladas, et crebris legimus freta consita terris. *Id. ib.* 1, 606. Gentis Dardaniae, magnum quae sparsa per orbem, etc. *Ov. Fast.* 1, 502. et sparsas per loca sola casas. *Id. Her.* 15, 73. jacent collo sparsi sine lege capilli. V. PASSUS, a, um. *Id. Met.* 3, 169. sparsos per colla capillos Colligere in nodum. *Id. A. Am.* 15, 41. sparsis in terga capillis. *Hor. Od.* 3, 20, 13. leni recreare vento Sparsum odoratis humerum capillis. *Prop.* 2, 1, 7. vidi ad frontem sparsos errare capillos. *Virg. A.* 5, 416. Temporibus geminis canebat sparsa senectus. *Sen. Hipp.* 961. sparsa cito sidera mundo. *Plin.* 16, 34, 62. Selenitium (genus hederae), cujus est minor acinus, sparsior racemus. *Venant. Vita S. Martin.* 1, 129. Uberior Nilo, generoso sparsior Istro. *Mart.* 8, 44. Foro triplici sparsus, *h. e.* per tria fora vagabundus. ¶ Item disjectus, dissipatus. *Val. Fl.* 5, 432. At juga vix Tethys, sparsumque recolligit axem: *scil.* Phaethontis: de quo *Ov. Met.* 2, 318. Sparsaque sunt late laceri vestigia currus. *Lucan.* 1, 502. sparsa compage carinae. *Liv.* 37, 13. Sparsa tempestate classis. *Lucan.* 8, 203. Sparsus ab Aemathia fugit quicumque procella. ¶ Item divisus, diductus. *Id.* 3, 259. sparsus in agros Fertilis Euphrates Phariae vice fungitur undae. ¶ Item discerptus. *Sen. Herc. Oet.* 1391. hinc illinc fremens, Artusque nostros dirus immittat Sinis: Sparsus silebo. ¶ Et afflictus, prostratus, fusus. *Sen. Herc. Oet.* 25. cecidit ante aras suas Busiris: una est Geryon sparsus manu. ¶ Saepe est perfusus, aspersus, conspersus, παστός. *Acc.* ap. *Non.* 2, 773. et *Stat. Achill.* 2, 412. Manus materno sordet sparsa sanguine. *Virg. A.* 4, 21. sparsos fraterna caede Penates. *Phaedr.* 4, 24. Duo juvenes sparsi pulvere. *Ov. Fast.* 1, 312. Sparsaque coelesti rore madebit humus. *Epit. Liv.* 50. Cum unus ex iis multis cicatricibus sparsum caput haberet. Est qui leg. *farsum.* *Liv.* 41, 21. *f.* Anguis aureis maculis sparsus. *Virg. Ecl.* 2, 41. Capreoli sparsis etiam nunc pellibus albo. *Lampr. Alex. Sev.* 41. Pallium auro sparsum, *h. e.* distinctum, χρυσόπαστον. *Sen. Ben.* 4, 6. Tectum nitidius, auro, aut coloribus sparsum. *Ov. A. Am.* 1, 71. Porticus Livia priscis sparsa tabellis. *Id. Met.* 8, 567. raris jam sparsus tempora canis. *Cic. Att.* 1, 13. Litterae cum humanitatis sparsae sale, tum insignes amoris notis. ¶ Absolute. *Ter. Heaut.* 5, 5, 17. Rufam illam virginem caesiam, sparso ore, adunco naso, *h. e.* vultu lentigine obducto: vel, ut alii volunt, ore nimis diducto: quod minus placet. ¶ In illo *Virg. G.* 4, 229. prius haustus sparsus aquarum Ore fove: *Servius* illud *sparsus* pro *spargens* esse putat, participium pro participio. Sed hoc nimis durum est. Alii leg. *haustu sparsus aquarum Ora fove*, sed adhuc involuta locutio est, et sententia. V. *Heynium* ad h. l.

SPARTĂ, ae, et Graeca positione Sparte, es, f. Σπάρτη, urbs Peloponnesi in Laconia, ad Eurotam fluvium, condita a Sparto Inachi nepote, olim Spartanae reipublicae caput, nunc vicus, aut oppidum, *Misitrà*, vel *Misistrà* ab incolis dictum. *Plin.* 4, 5, 8. V. LACEDAEMON. *Virg. A.* 2, 577. Scilicet haec Spartam incolumis, patriasque Mycenas Aspiciet. *Prop.* 3, 12, 1. Multa tuae, Sparte, miramur jura palaestrae. *Ov. Her.* 1, 67. Misimus et Sparten. Sparte quoque nescia veri. *Stat. Th.* 7, 412. et templis Sparte praesaga reclusis. ¶ Σπάρταν ἔλαχες, ταύταν κόσμει, Spartam sortitus es, hanc orna: proverb. Graecum, et Graece plerumque usurpatum, deductum ex Graeca voce σπάρτη, ης, quae significat funem sparteum, et praecipue funiculum fabrorum, quo, rubrica vel alio colore tincto, lineam in ligno vel lapide ducunt, quam in caedendo, secando, poliendo potissimum sequantur. Funiculus autem (apud Hebraeos חֶבֶל) designat partem quandam agri fune extento dimensam, atque etiam sortem vel hereditatem; funibus enim veteres ad agros dividendos utebantur, immo ad viarum mensuram designandam, hinc apud Aegyptios *schoenus* hac significatione accipitur. V. h. v. Ex his patet, hujusmodi proverbium non ad urbem Spartam pertinere; sed eodem significari, quaecumque sors obtigerit, eam esse ornandam, *h. e.* ea quemque contentum esse debere. Hinc *Hieron. ep.* 52. *n.* 5. Si autem ego pars Domini sum, et funiculus hereditatis ejus, nec accipio partem inter ceteras tribus, habens victum et vestitum, his contentus sum. *Cic. Att.* 4, 6. Reliquum est, σπάρταν ἔλαχες, ταύταν κόσμει, *h. e.* quam vitae rationem habere coeperis, hanc deinceps etiam te sequi, oportet. *Id. ib.* 1, 20. Eam, quam mihi dicis obtigisse, σπάρταν, non modo nunquam deseram, sed etiam, si ego ab illa deserar, tamen in mea pristina sententia permanebo. *Coel. Aurel. Tard.* 4, 9. *in.* Cum nullus cupiditati locus, nulla satietatis spes est, singulis sparta non sufficit sua. *Auct.* hic loquitur de viris pathicis, et feminis tribadibus, qui indebitas corporis partes obscenis usibus subjugant, seu praepostera libidine utuntur. ¶ *Sparte* est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 919, 7. Claudia Sparte.

[SPARTĂCĬUS, a, um, adj. ad Spartacum pertinens, ut Spartacium bellum, ap. *Flor.* 3, 20. in *lemmate.* *F.*]

[SPARTĂCUS, i, m. Σπάρτακος, famosus gladiator, ex Thracia oriundus, qui una cum Oenomao et Crixo, effracto Lentuli ludo gladiatorio, cum septuaginta sociis erupit Capua, manuque servorum congregata, quasi justo exercitu comparato, bellum ingens excitavit ann. U. C. DCLXXIX., quod et Spartacium et servile vocatum fuit. Hujus patrati gloria penes M. Licinium Crassum fuit. *Hor. Od.* 3, 14, 19. Spartacum si qua potuit vagantem Fallere testa. *Id. Epod.* 16, 5. Spartacus acer. V. *Liv. Epit.* 95., *Vell.* 2, 30., *Flor.* 3, 20. et *Lucan.* 2, 554. ¶ Ita per antonomasiam vocavit Antonium *Cic. Phil.* 4, 6. Est igitur, Quirites, populo Romano, victori omnium gentium, omne certamen cum percussore, cum latrone, cum Spartaco. *F.*]

SPARTĀNUS, a, um, adj. ad Spartam pertinens, Laconicus. *Virg. A.* 1, 320. Spartana virgo. *Liv.* 38, 17. disciplina, dura et horrida. *Petr. Sat.* 105. Ego quidem tres plagas Spartana nobilitate concoxi, *h. e.* summa patientia, nam Spartanis solemne fuit quotannis ad aram Dianae pueros suos loris caedere, eosque contra dolorem firmare, ut vocem continere discerent, et gemitus abstinere: unde *plagipatidas* eos *Pl. Capt.* 3, 1, 12. appellat. *Mart.* 8, 28. Spartanus tibi cedet olor, *h. e.* cycnus candidissimus: et respicit ad fabulam Jovis, qui sub cycni figura Ledam Spartanam compressit. *Id.* 1, 56. Spartanum saxum, *h. e.* marmor Laconicum, quod magno in pretio fuit. *Id.* 14, 164. Spartanus discus, *h. e.* quo se multum exercebant Spartani: et Hyacinthus puer a Phoebo invito occisus est. *Lucan.* 10, 60. quantum impulit Argos, Iliacasque domos facie Spartana nocenti, *h. e.* Helene Lacaena. *Id.* 4, 441. et *Sen. Hipp.* 35. Spartani canes, *h. e.* venatici, quos etiam *Virg. G.* 3, 405. et *Ov. Met.* 3, 208. memorant. V. LACO. *Juven.* 8, 101. Spartana chlamys, *h. e.* purpurea: quia prope Spartam Taenarum est optimo murice abundans; et *ib.* 218. Spartanum conjugium, *h. e.* Hermiones filiae Menelai Spartanorum regis cum Oreste. *Sil.* 2, 8. Poplicola ingentis Volusi Spartana propago, *h. e.* Sabina, quia Spartanorum coloni multi Lycurgi tem-

pore in Sabinos transmigraverant, ut *Dionys. Halic.* 2, 83. et *Just.* 20, 1. tradunt. ℙ *Spartani, orum,* absolute, Lacedaemonii. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 153., *Just.* 2, 11. etc.

SPARTĀRIUS, a, um, adj. ad spartum pertinens. *Spartaria* dicta est Carthago in Hispania, quia sparti feracissimus ejus ager. *Plin.* 31, 8, 43. Garum e scombro pisce laudatissimum in Carthaginis spartariae cetariis. ℙ *Spartaria, orum,* loca sparti feracia. *Id.* 11, 8, 8. In Hispania multa in spartariis mella spartum sapiunt.

SPARTEŎLI, orum, m. plur. per contemptum ita vocantur VII. cohortes Vigilum ab Augusto institutae, in tutelam urbis Romae, quae arcendis incendiis noctu continuas vigilias agebant, vel quia calceis aut tunicis sparteis utebantur: vel a sparteis funibus, quorum multus est usus in restinguendis incendiis. V. SPARTUM. Et *Vet. Schol.* ad *Juven.* 2, 14, 305. Per translationem disciplinae militaris sparteolorum Romae, quorum cohortes in tutelam Urbis cum hamis et cum aqua vigilias curare consueverunt causa ignis. *Tert. Apol.* 39. *med.* Ad fumum coenae Serapiacae sparteoli excitabuntur: *scil.* quia adeo lautae erant, ut culina comburi videretur, ad cujus ignem restinguendum Vigilum opera necessaria erat.

SPARTEUS, a, um, adj. σπάρτινος, e sparto factus. *Cato R. R.* 3. *f.* et *Colum.* 12, 50. *med.* Funes cannabini et spartei. *Appul. Met.* 9. Helcium sparteum: et *mox:* Copula spartea. *Cato R. R.* 11. Urnas sparteas rex, amphoras sparteas quatuor. *Sparteas* appellatas quidam putant, quae fictiles cum essent, sparto sirparentur, sicut et apud nos vitreae phyalae eodem pacto sirpari solent. *Colum.* 6, 12. Solea spartea pes bovis induitur. ℙ *Spartea, ae,* absolute, solea spartea. *Colum. cit.* 6, 12. Linamentis pes involutus spartea munitur; et *ib.* 15. Bos spartea calceata per triduum suffuso aceto curatur. *Pall.* 12, 6. *med.* Spartea suspensa de ramis. *Plin.* 19, 2, 7. ex sparto calceamina et pastorum vestes fieri, tradit.

SPARTI, aut Spartoi, orum, m. plur. Σπάρτοι, sati, seminati: a σπείρω, sero. Ita dicti sunt a Graecis homines armati, quos repente e terra exstitisse fabulantur ex dentibus anguis Cadmi manu satis: statimque mutuis vulneribus inter se necatos, paucis exceptis, qui in conditu Thebarum Cadmo fuerunt adjumento, ut *Censorin. de die nat.* 4. *f.* loquitur. *Hyg. fab.* 178. Meminit et *Varro* ap. *Gell.* 17, 3. Hinc *Lact.* 3, 4. Pereunt igitur universi hoc modo, et, tanquam Sparti illi poetarum, sic se invicem jugulant. Alii perperam leg. *Spartiatae. Ammian.* 19, 8. *f.* Quo exemplo terrigenas illos, non sinibus terrae emersos, sed exuberanti pernicitate credimus natos: qui quoniam inopini per varia visebantur, Sparti vocitati, humo exsiluisse, vetustate, ut cetera, fabulosius extollente, sunt existimati. In *Chron. Euseb.* ap. *Hieron.* ad ann. ab Abraham DCLXXXXV. habetur, adversus Cadmum Boeotiae fines vix ingressum ita subito insurrexisse regionum finitimarum populos, ut e terra exstitisse viderentur, tanquam sata ex agris. Inde orta fabula dentium satorum, et *Spartorum* appellatio.

SPARTĬĂCUS, a, um, adj. Spartanus. *Appul. Met.* 1. Hymettos Attica, Isthmos Ephyraea, Taenaros Spartiaca.

SPARTĬĀNUS, V. CAPITOLINUS, i, m.

SPARTĬĀTES, ae, m. Spartanus. *Cic. Fam.* 5, 12. Agesilaus Spartiates. *Pl. Poen.* 3, 5, 35. Quem tibi nos Spartiatem esse diximus. *Cic. Tusc.* 5, 27. Pueri Spartiatae non ingemiscunt verberum dolore laniati. *Id. Div.* 1, 34. *f.* Maximum illud portentum iisdem Spartiatis fuit.

SPARTĬĀTĬCUS, a, um, adj. Spartanus. *Pl. Poen.* 3, 4, 9. Narrabo tibi res Spartiaticas.

SPARTĬCUS, a, um, adj. Σπαρτικός, Spartanus. *Virg. Cul.* 399. hic est et Spartica myrtus, Atque hyacinthus. *Scal.* mallet *Parthica*, alii *Memphica*, alii alia, quia ex Sparta non fit *Sparticus*.

SPARTŎPŎLIOS, i, f. gemma sic dicta a colore sparti, et a πολιὸς, canus. *Plin.* 37, 11, 73. Polia (*gemma*) canitiem quandam sparti indicat; eandem duriorem nigra spartopolios.

SPARTOR, oris, m. inter ministeria Circensia fuisse creditur, is nimirum, qui spargebat vestes certantium aurigarum. In *Tab. marmorea*, ubi recensetur familia quadrigaria cujusdam T. At. Capitonis, ap. *Grut.* 339, 5. cum moratore, tentore, agitatore, etc. *spartor* quoque ponitur, *h. e.* qui Circum creta spargebat: sed sunt qui putant *strator* esse legendum.

SPARTUM, i, n. σπάρτον, herba sponte nascens, et quae seri nequit, juncusque proprie aridi soli, uni terrae dato vitio: namque id malum telluris est: nec aliud ibi seri, aut nasci potest. Plurimum gignitur circa Carthaginem Hispaniae: fiuntque ex eo strata rusticis eorum, ignes facesque, calceamina, et pastorum vestis. Utile est navium armamentis, machinis aedificationum, aliisque desideriis vitae. In aquis invictum est: in sicco praeferunt e cannabi funes. Haec *Plin.* 19, 2, 7. Recte monet *Hard.*, esse a σπείρω, non qua serere significat, quia spartum non seritur; sed qua conserere, innectere, quia nectendis funibus maxime inservit. *Liv.* 22, 20. Magna vis sparti ad rem nauticam congesta. ℙ De fune sparteo. *Plin.* 28, 4, 11. In quartanis fragmentum clavi involutum lana collo subnectunt, aut spartum e cruce. *Id.* 35, 11, 40. *n.* 31. Et piger, qui appellatur Ocnos, spartum torquens, quod asellus arrodit. *Pausanias* 10, 29. hanc eandem rem describens, quod *Plinius* spartum, ipse σχοινίον appellat, *h. e.* juncum. V. OCNUS.

SPĂRŬLUS, i, m. dimin. spari, qua piscem significat. *Ov. Hal.* 106. Et super aurata sparulus cervice refulgens. Adde *Mart.* 3, 60. V. v. sq.

SPĂRUM, i, n. et saepius Sparus, i, m. genus teli. Spara, inquit *Fest.*, parvissimi generis jacula, ab eo quod spargantur, dicta. Lucilius: Tum spara, tum rumices portantur, tragula porro. *Non.* 18, 12. Spari tela sunt non bellica. Sall. Catillinae bello (*c.* 59.) Sed ex omni copia circiter pars quarta erat militaribus armis instructa: ceteri, ut quemque casus armaverat, sparos, aut lanceas, alii praeacutas sedes portabant. *Varr.* ap. *Non. ib.* et *n.* 21. Aut ille, cervum qui volabile currens Sparo secutus, trajicit. *Virg. A.* 11, 682. Agrestisque manus armat sparus. Ubi *Serv.:* Bene agrestis: nam est rusticum telum in modum pedi recurvum. Varro ait, esse telum missile, a piscibus ducta similitudine, qui spari vocantur. *Sil.* 3, 388. Rhyndacus his ductor; telum sparus; et 8, 523. Omnibus in pugna fertur sparus. *Sisenn.* ap. *Non.* 18, 21. Sparis ac lanceis eminus peterent hostes. *Liv.* 34, 15. Cato, si quis extra ordinem avidius procurrit, et ipse interequitans sparo percutit, et tribunos castigare jubet. *Nep. Ep.* 9. Ipsum Epaminondam pugnantem, sparo eminus percussum conspicere viderunt. *Id. ib. mox:* Si ferrum, quod ex hastili in corpore remanserat, extraxisset. *Val. Max.* 3, 2. *n.* 5. *extr. de eod. Epam.* Trajectus hasta, sanguine et spiritu deficiens, etc. et *Cic. Fin.* 2, 30. Evelli jussit eam, qua erat trans fixus, hastam; et *Fam.* 5, 12. Tum denique sibi avelli jubet spiculum, postea quam, etc. Non stat sententia *Servii* et *Nonii*, quod non sit telum bellicum, cum tot locis videas in bello et proeliis adhiberi: nisi dicamus, a rusticis primo usurpatum, inde ad militares usus fuisse traductum. ℙ *Sparus* est etiam piscis marini genus, collo aurei coloris, adeo ut aurata primo intuentibus esse videatur. *Plin.* 32, 11, 53. et *Cels.* 2, 18. *med.* V. v. praec.

SPASMA, ătis, n. idem quod spasmus, σπάσμα. *Plin.* 25, 8, 43. Herba utilissima ad ea, quae spasmata vocant. *Id.* 27, 17, 72. Spasmata et percussu vitiata fimo aprugno curant.

SPASMUS, i, m. σπασμὸς, convulsio nervorum, et rigor: a σπάω, traho. *Cels.* 2, 1. *med.* nervorum distentionem vocat. *Plin.* 24, 7, 24. Ad aurium dolores, spasmos, tremores, opisthotonos, etc. et 22, 8, 9. Renibus, stranguriae, opisthotonicis, spasmis, lumbis, hydropicis, etc. *Id.* 30, 12, 36. Serpentium senectus spasmos fieri prohibet. *Id.* 32, 8, 29. Spasmos stomachi sedare, *h. e.* vehementiores singultus stomachum torquentes. *Scrib. Comp.* 171. Spasmo vexari.

SPASTĬCUS, a, um, adj. σπαστικὸς, cui aliquid intus convulsum est. *Plin.* 21, 19, 77. Radicem decoctam bibere, spasticis, eversis, convulsis, suspiriosis, salutare. *Id.* 20, 22, 89. Spastici nervi. *Id.* 25, 5, 24. cynici. V. CYNICUS. V. etiam SPATHICUS.

SPĂTĂLE, es, f. nomen Nymphae: a σπατάλη, luxuria, deliciae. *Claud. Nupt. Hon. et Mar.* 167. Et gravibus Spatale baccis diadema serebat Intextum, rubro quas legerat ipsa profundo. Ap. *Mart.* 2, 52. est nomen meretricis. V. EVIRO. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 33. *n.* 165. Cornelia Dolabellae L. Spatale.

SPĂTĂLĬUM. V. SPATHALIUM.

SPĂTĂLŎCINAEDUS, i, m. cinaedus delicatus: a σπάταλος, delicatus, ut est in *Gloss. Philox.;* unde σπατάλη, mollities, et σπαταλάω, lascivio. *Petr. Sat.* 23. Huc huc convenite nunc spatalocinaedi.

[SPĂTĂLUS, a, um, adj. σπαταλὸς, lascivus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 716, 6. M. Ulpius Spatalus. Alia ap. *Mur.* 1469, 6. Julia Spatala. *F.*]

[SPĂTANGĬUS, i, m. σπάταγγος et σπατάγγη, piscis ex genere echinorum, *Impp. Hon. et Theodos. Cod. Theod.* 14, 20, 1. Spatangium sane in primae qualitatis piscem imputari praecipimus, quod decem librarum pondus sua magnitudine minime excedere videtur. *F.*]

SPĂTHA, ae, f. σπάθη, rudicula, latiusculum et oblongium instrumentum, quo miscentur pharmaca, et alia. *Colum.* 12, 41. Sit puer, qui spatha lignea, vel arundine permisceat poma, ne possint aduri; et *ib.* 22. Picis metretam adde in labrum, et in eodem infundito cineris lixiviae congios duos, deinde permisceto spatha lignea. *Plin.* 34, 11, 26. Delimatam aeris scobem aceto spargunt, versantque spathis saepius die, donec absumatur. *Scrib. Comp.* 45. Movere spatha medicamentum, ne extra fundatur. *Cels.* 7, 12. *f.* Si rimae in labris altius descenderunt, necessarium est tenui ferramento adurere, quod spathae simile quasi transcurrere, non imprimi debet. *Id.* 8, 15. spatham ligneam describit crassitudine duorum digitorum, longitudine ab ala usque ad digitos manus, qua ad humerum luxatum re- nendum medici utuntur. Quo loco est qui legit s *thula.* ℙ Item instrumentum textorium, quo pectinis fila densantur. *Sen. ep.* 90. Tela suspen ponderibus rectum stamen extendit: subtemen ins tum, quod duritiam utrinque comprimentis tram remolliat, spatha coire coguntur et jungi, etc. Item palmae arboris ramulus, seu palmes, u dactyli dependent: quae et *spathe, es,* Gra positione dicitur. *Plin.* 16, 26, 28. Palma s in spathis habet fructum racemis propendentem. Item genus arboris, cujus usus est in unguen quam alii elaten vocant, alii palmam. *Plin.* 12, 62. item 23, 5, 5, 53., ubi recenset ejus utilita in medicina. Adde *Scrib. Comp.* 269. ℙ Deni genus gladii latioris (unde Italis *spada*) sic dict a spathae, qua miscetur, similitudine. *Veg.* 2, 15. In prima acie dimicantes, principes vocan Haec erat gravis armatura, qui habebant cassi ocreas, scuta, gladios majores, quos spathas cant, et alios minores, quos semispathas nomin *Tac. A.* 12, 35. de Britannis: Si auxiliaribus r sterent, gladiis ac pilis legionariorum; si huc terent, spathis et hastis auxiliarium sterneban *Appul. Met.* 1. Circulatorem aspexi equestrem tham praeacutam mucrone infesto devorasse; e 9. Militi spatham eripere. *Spart. Hadr.* 10. Cun ne gemmis fibulas stringeret, capulo vix ebu spatham clauderet. *Capitol. Max. jun.* 3. Feci spathas argenteas, fecit etiam aureas, et om quidquid ejus pulcritudinem posset juvare. *Cult. fem.* 13. Timeo cervicem, ne margaritaru smaragdorum laqueis occupata, locum spathae det.

SPATHĂLĬUM et Spathalion, ii, n. σπαθά ramulus palmae cum dactylis dependentibus, v. praec. dictum est. *Mart.* 13, 27. in lemm Spathalion caryotharum. ℙ Item ornamentum liebre circa manus. *Plin.* 13, 25, 12. Juba tr circa Troglodytarum insulas fruticem esse, qu cetur charitoblepharos, efficacem in amatoriis: thalia eo facere et monilia feminas. *Tert. Cult.* 13. Nescio, an manus spathalio circumdari s in duritia catenae stupescere sustineat. ℙ Le et *spatalium.*

[SPATHĀRĬUS et Spatarius, a, um, adj spatham pertinens, ut Spatharia fabrica. V. ℙ *Spatharius, ii,* absolute, est qui spathas con vel potius servat. *Inscr.* ap. *Mur.* 2043, 6. et *Lama Guida Parm.* p. 104. Salvius Antoniae l spatarius. Alia ap. *Mur.* 1852, 12. Emulac spat domni patricii Bilisarii, etc. *F.*]

SPATHE. V. SPATHA.

[SPATHĬCUS, a, um, adj. *Firm. Math.* *med.* Si luna feratur ad solem, interdum facit thicos, et qui assiduis valetudinum vitiis contr tur. *Gesnerus* recte suspicatur legend. *spastic* quod admonere videtur verbum *contrahantur.*

[SPATHŎMĔLE, es, f. σπαθομήλη, spec latum, spathae formam habens: a σπάθη, s et μήλη, specillum. *Pelag. Vet.* 31. Quamc melotidem, vel spathomelem miseris, ibit per i fistulam, nec dolorem equus sentierit. *F.*]

SPATHŬLA, ae, f. dimin. spathae. V. SPA ℙ *Spathula porcina* ap. *Apic.* 4, 3. est costa latior, ita dicta, quod spatham refert. Ali *spatulam* minus recte.

[SPĂTĬĀLIS, e, adj. ad spatium pertinens. *Tir.* p. 63. Spatium, spatiosus, spatialis. *F.*]

SPĂTĬĀTOR, oris, m. qui spatiatur. *Festus* tiatorem, erratorem. Cato in M. Coelium, appellavisset: In coloniam mehercules scriber lim, si triumvir sim, spatiatorem atque Fes num. *Macr. Sat.* 2, 10. *med.* M. Cato senatore ignobilem M. Coelium, spatiatorem et Fescen vocat, eumque staticulos dare ait.

SPĂTĬĀTUS, a, um, part. a *spatior:* περι *Petr. Sat.* 86. Ergo aliquot horis spatiatus, spitium reverti. *Ov. Fast.* 3, 469. spatiataque *jux)* litore curvo, Edidit incultis talia verba ℙ Translate. *Plin.* 5, 9, 10. Nilus certis diebus magno per totam spatiatus Aegyptum. *Stat. S* 7, 1. Jamdiu lato spatiata campo Fortis h Erato, labores Differ, atque ingens opus in res Contrahe gyros.

SPĂTĬŎLUM, i, n. dimin. spatii. *Pall.* Alvearia collocentur, spatiolis inter se paten segregata. *Arnob.* 4. *f.* Propter quaedam sp defanata.

SPĂTĬOR, aris, atus sum, dep. 1. περι ambulo, deambulo, spatium pedibus conficio. *Rosc. Am.* 21. *f.* Adeo negligens esse coepi cum in mentem veniret ei, desideret, deinde retur. *Id. opt. gen. Or.* 3. Spatiari in xysto. *Sat.* 90. in porticibus. *Ov. Met.* 2, 572. dum tora lentis Passibus, ut soleo, summa spatiar na. *Id. A. Am.* 1, 67. Pompeja lentus spatia umbra. *Virg. G.* 1, 389. cornix sola in sicca spatiatur arena. *Id. A.* 4, 62. Dido ante ora pingues spatiatur ad aras. *Prop.* 1, 20, 9. Si gantea spatiabere litoris ora. *Ov. A. Am.* 3, fixus lateri spatiantis adhaesi. Adde *ib.* 2, *A. Am.* 1, 491. et *Trist.* 2, 286., quibus lo

bulatione in porticu loquitur. ℙ Translate. *Prop.* 10, 19. Nec mea tunc longa spatietur imagine ...pa, *h. e.* prodeat, dum efferor. *Plin.* 17, 8, ...ntus, ut in metallis, spatiante vena; et *ib.* 10, Radices amore solis atque imbris in summa tel... spatiantur. *Ov. Met.* 4, 362. Implicat, ut ser...s, quam regia sustinet ales, Sublimemque rapit: ...dens caput illa pedesque Alligat, et cauda spa...tes implicat alas; et *ib.* 14, 629. vitis luxuriem ...nit, et spatiantia passim Brachia compescit. *Sen.* 3, 10. *med.* Prodest morbum suum nosse et vires ..., antequam spatientur, opprimere, *h. e.* se dif...fant et crescant.

...ĀTIŌSĒ, adv. εὐρυχώρως, late, ample, ma... spatio, aut tempore. *Plin.* 19, 5, 29. Inula se... intervallis ne minus ternorum pedum, quoniam ...iose fruticat. *Id.* 31, 11, 47. Spongias imponi ...tet sic, ut sanas quoque partes spatiose ope... *Prop.* 3, 19, 3. Tu quoque, qui aestivos spa...us exigis ignes, Phoebe, moraturae contrahe ... iter.

...ĀTIŌSĬTAS, atis, f. spatium. *Sidon. ep.* 2, 2. Convenientibus mensuris exactissima spatiosi... quadratur.

...ĀTIŌSUS, a, um, adj. εὐρύχωρος, multum ...i habens, amplus, vastus, capax, latus, ma... *Lucan.* 3, 505. nigri spatiosa volumina fu... *Id.* 6, 106. Spatiosi colles. *Vitr.* 6, 8. Ae...ia spatiosiora. *Sil.* 8, 483. portus, quo non ...osior alter Innumeras cepisse rates. *Colum.* Interordinia neque spatiosiora, quam decem ...m, neque contractiora, quam quatuor. *Id.* 6, ...atiosum stabulum. *Plin.* 4, 20, 34. Amnis qua... mill. pass. ore spatiosus; et *ib.* 12, 26. Spatiosa ...a; et *ib.* 1, 1. Spatiosum aequor; et 2, 97, 99. ...iosior laxitas. *Claud. epist.* 1, 19. Tradita ca... spatiosior India Poro. *Plin. Pan.* 63. *f.* Cam... spatiosissima sedes hominum Deorumque. *Ov.* 1, 14, 3. de capillis: quid erat spatiosius illis? ...igerant imum, qua patet usque, latus. *Claud.* ... *Stil.* 2, 370. spatiosa Quirinus Frena regit. ...epe notat magnitudinem corporis: quia magna ...ora magnum loci spatium occupant. *Ov. A. Am.* ...5. Omnibus Andromache visa est spatiosior ae... Unus, qui modicam diceret, Hector erat. *Id. Am.* 421. Saepe necat morsu spatiosum vipera ...m. *Id. Med.* 3, 56. Spatiosum corpus. *Claud.* ... *Pros.* 2, 338. Spatiosi artus. *Val. Fl.* 4, 244. ...tes humeros, spatiosaque pectoris ossa Protu... ℙ Translate. *Sen. ep.* 88. *med.* Magna et spa...res est, sapientia: vacuo illi loco opus est. ...*t.* 9, 4. *f.* spatiosas voces appellat, (quae ex ...s syllabis constant. ℙ Refertur etiam ad tem... *Ov. Her.* 1, 9. quaerens spatiosam fallere no... *h. e.* longam. *Id. Am.* 1, 8, 81. Sed nunquam ...is spatiosum tempus in iram. *Id. Met.* 8, 528. ...re canitiem genitor, vultusque seniles Foedat ...fusus, spatiosumque increpat aevum; et *ib.* ...86. spatiosa senectus; et *ib.* 13, 206. spatiosi ...ore belli, *h. e.* diuturni. ℙ [*Confund. *spa...* et *speciosus*. V. *Burm.* ad *Quint. Inst.* p. ... *Gierig.* ad *Plin. Pan.* 63, 7.]

...ĀTĬUM, ii, n. στάδιον, locus, ubi cursu cer..., curriculum, stadium: a σπάδιον Aeolice et ...e pro στάδιον, [ut habet *Hesychius*: Σπάδιον, ...άδιον. Hinc *Gregor. Corinth. de dial. Aeol.* §. ...ντὶ δὲ τοῦ τ τὸ π. στολὴν σπολὴν, σταλεὶς σπα... *F.*] *Virg. G.* 1, 512. Ut cum carceribus ...ffudere quadrigae, Addunt se in spatia; et *ib.* 2. Hic (*equus*) vel ad Elei metas et maxima Sudabit spatia. *Cic. Sen.* 23. *med.* Nec vero ..., quasi decurso spatio, ad carceres a calce re...i. ℙ De ipso cursu, vel deambulatione, quae ...tio fit. *Virg. A.* 5, 584. Inde alios ineunt ...s, aliosque recursus Adversis spatiis. *Id. ib.* ...). de trocho: ille actus habena Curvatis fertur ...s. *Ov. Hal.* 68. de equis: Seu septem spatiis meruere coronam. [*Suet. Dom.* 4. singulos ...us) a septenis spatiis ad quina corripuit, *h. e.* ...ies, non septies uno missu curricula circum ...n agi jussit.] [*Cic. de rep.* (ed. *A. Maio*) 1, ...einde cum essent perpauca (*in porticu*) inter ..., an altero spatio conlocuti. *F.*] ℙ Trans... *Cic. Brut.* 90. Haec idcirco a me proferuntur, ...strum cursum perspicere possis, et videre, ...dmodum simus in spatio Q. Hortensium ipsius ...iis persecuti. *Id. Am.* 12. Deflexit enim jam ...ntulum de spatio curriculoque consuetudo ma... *Id. Rab. perd.* 2. *med.* Me ex comparato ...stituto spatio defensionis, in semihorae curri... coegisti. *Lucr.* 6, 91. Tu mihi supremae prae... ad candida calcis Currenti spatium praemon...callida Musa. *Hor. Ep.* 1, 14, 8. istuc mens ...sque Fert, et avet spatiis obstantia rumpere ...ra. *Id. Sat.* 2, 6, 100. jamque tenebat Nox ...m coeli spatium. *Ov. Met.* 15, 874. Spatium ...nire; et *ib.* 225. transire juventae. *Id. Trist.* ...33. et *Pl. Stich.* 1, 2, 14. decurrere vitae. *...road.* 398. mors est Velocis spatii meta no...a. *Ter. Ad.* 5, 4, 5. Nam ego vitam duram, ...vixi adhuc, prope jam excurso spatio, mitto. ...*A.* 9, 275. Te vero, mea quem spatiis propio...ribus aetas Insequitur, venerande puer, etc. ℙ De loco, in quo ambulatur. *Cic. Leg.* 1, 4. *med.* Quin igitur ad illa spatia nostra, sedesque pergimus? ubi cum satis erit deambulatum, requiescemus; et *ib.* 5. In cupressetis Gnosiorum, et spatiis silvestribus crebro insistens. [*Huc pertinet etiam locus, quem Noster §. sequenti adscripserat, *Cic. Or.* 3. Academiae spatia, i. e. ambulacra, porticus.] *Stat. Silv.* 3, 5, 90. Templaque, et innumeris spatia interstincta columnis, *h. e.* porticus, quae sunt loca ambulationibus apta. *Ov. Met.* 7, 670. Phocus in interius spatium, pulcrosque recessus Cecropidas ducit. *Sen. Thyest.* 649. In multa dives spatia discedit domus. ℙ De ipsa ambulatione. *Cic. Mur.* 34. Si uno basilicae spatio honestamur. *Id. Or.* 1, 7. Cum in ambulationem ventum esset, Scaevolam, duobus spatiis tribusve factis, dixisse, etc. [*Suet. Aug.* 83. extremis spatiis, i. e. sub finem ambulationis. Cf. *Goerenz.* ad *Cic. Legg.* 1, 5, 15. *Böttich. Lex. Tac.* s. h. v.] ℙ Dicitur etiam de quocumque loco, τόπος, μέσον. *Nep. Eum.* 5. Cum vereretur, ne uno loco manens equos militares perderet, quod spatium non esset agitandi. *Virg. Ecl.* 3, 105. Tres pateat coeli spatium, non amplius, ulnas. *Caes. B. G.* 1, 38. Flumen paene totum oppidum cingit: reliquum spatium mons continet. *Id. B. C.* 3, 92. Inter duas acies tantum erat relictum spatii, ut satis esset ad concursum utriusque exercitus. *Nep. Eum.* 9. Dimidium fere spatium (*itineris*) confecerat, cum, etc. *Caes. B. C.* 3, 61. *f.* Tempora rerum et spatia locorum animadvertere. ℙ Et de intervallo loci, διάστημα. *Caes. B. C.* 2, 16. Tormentorum usum spatio propinquitatis interire; et *B. G.* 2, 30. Quo tanta machinatio ab tanto spatio institueretur; et *ib.* 3, 17. Cum hostis contra eum duum millium spatio consedisset; et *ib.* 2, 17. Cum legiones magnum spatium abessent. *Id. ib.* 7, 23. Ne inter se contingant trabes, sed paribus intermissae spatiis, etc. *Ov. Met.* 8, 794. Neve viae spatium te terreat, accipe currus. ℙ Praeterea significat rei cujuspiam magnitudinem. *Ov. Met.* 3, 95. Dum spatium victi victor considerat hostis. *Lucan.* 9, 732. nec tutus spatio est elephas. *Sen. Hipp.* 806. Spatium vasti corporis. *Juven.* 4, 39. spatium admirabile rhombi. *Id.* 6, 503. si breve parvi Sortita est lateris spatium. *Claud. II. cons. Stil.* 290. spatio summas aequantia fagos cornua cervi; et *Plin.* 7, 17, 17. Quod sit hominis spatium a vestigio ad verticem, id esse passis manibus inter longissimos digitos, observatum est. *Gell.* 1, 1. Spatium modusque plantae Herculis. ℙ *In spatium*, in longum spatium: quia spatia curriculorum, vel ambulationum, ut porticus, xysti, et hujusmodi, fere in rectam longitudinem porrigi solent. *Ov. Met.* 7, 782. de fera currente: nec limite callida recto, In spatiumve fugit, sed decipit ora sequentis, Et redit in gyrum; et *ib.* 11, 174. de Mida: nec Delius aures Humanam stolidas patitur retinere figuram, Sed trahit in spatium; et *Prop.* 2, 23, 3. de porticu: Tota erat in spatium Poenis digesta columnis. Alii leg. *in speciem*. *Sil.* 13, 562. Tum jacet in spatium sine corpore pigra vorago, Limosique lacus. ℙ Transfertur saepe ad significandum tempus, seu intervallum et longitudinem temporis. [*Cf. *Böttich.* l. l.] *Caes. B. G.* 6, 17. Spatia omnis temporis non numero dierum, sed noctium finiunt. *Cic. Arch.* 1. Quod longissime potest mens mea respicere spatium praeteriti temporis. *Id. Quint.* 1. Diligentia quanta sit, nisi tempus et spatium datum sit, intelligi non potest; et *Ter. Hec.* 3, 3, 14. Neque, ut celari posset, tempus spatium ullum dabat, *h. e.* moram, inquit *Donat.* Sic *Ov. Rem. Am.* 277. Ne properes, oro: spatium pro munere posco. *Cic. Verr.* 1, 18. *extr.* Etsi spatium ad dicendum nostro commodo, vacuosque dies habuissemus. *Liv.* 8, 32. Orabant, ut irae suae spatium, et consilio tempus daret. *Ter. Ph.* 4, 4, 21. Spatium apparandis nuptiis, vocandi, sacrificandi, dabitur paululum. *Caes. B. C.* 1, 3. Sex dies ad eam rem conficiendam spatii postulant. *Prop.* 3, 20, 31. Aut spatia annorum lenibunt vulnera nostra. *Plin.* 18, 22, 51. Fons certis horarum spatiis dispensatur inter incolas. *Cic. Caecin.* 2. *med.* et *Caes. B. G.* 5, 17. Ut quam minimum spatii ad se colligendos Romanis darent. *Prop.* 2, 19, 29. Parvo dilexit spatio Minoida Theseus; et *Ov. Ib.* 41. (et 134.) prius hanc animam auferat illa dies, Quam dolor hic unquam spatio evanescere possit; et *Cic. Or.* 2, 86. *med.* Hoc interim spatio conclave illud concidit; et *Off.* 2, 23. Tam longo spatio multa hereditatibus, multa emptionibus tenebantur; et *Fin.* 4, 1. et *Or.* 1, 33. Spatium sumere ad cogitandum. *Id. Att.* 5, 14. Antequam aliquo loco consedero, neque longas a me, neque semper mea manu litteras exspectabis: cum erit spatium, utrumque praestabo. *Val. Fl.* 2, 356. Et Deus ipse moras spatiumque indulget amori. *Stat. Th.* 10, 704. Da spatium tenuemque moram, male cuncta ministrat Impetus. ℙ De tempore, quo verba metimur in pedibus carminum. *Cic. Or.* 57. Trochaeus, qui est eodem spatio, quo choreus. ℙ De anno. *Plin.* 7, 50, 51. Quosdam morbos post sexagesimum vitae spatium non accidere. ℙ Qui scribunt *spacium*, qua id ratione faciant, non facile dixerim.

SPĂTŬLA, ae. V. SPATHULA.

SPĔCA. V. SPICA.

SPĔCĬĀLIS, e, adj. εἰδικὸς, peculiaris: cui *generalis* opponitur. *Sen. ep.* 58. *med.* Quod est, genus est primum et antiquissimum, et, ut ita dicam, generale: cetera genera quidem sunt, sed specialia. *Quint.* 5, 7. *f.* Divinorum testimoniorum duplex tractatus: generalis alter, regaturne providentia mundus: specialis alter contra partes divinationis; et *ib.* 10. *med.* Generale tempus est nunc, olim sub Alexandro, cum apud Ilium pugnatum est: speciale habet et constituta discrimina, aestate, hieme, noctu, interdiu; et fortuita, in pestilentia, in bello, in convivio. *Id.* 12, 2. *med.* Cum sit omnis generalis quaestio speciali potentior: quia universo pars continetur. ℙ Item peculiaris, singularis, cui *communis* opponitur, ἴδιος. *Trebell. in XXX. Tyr. de Quieto*, 14. Non praetermittendum de Macrianorum familia id dicere, quod speciale semper habuerunt. Alexandrum M. viri in annulis, mulieres in reticulis exsculptum semper habuerunt. *Dracont.* 2, 425. Nec generale malum sensit specialior hospes. Adde *Paul. Nol. carm.* 28, 25.

SPĔCĬĀLĬTAS, atis, f. *Front. de differ. verb.* p. 2197. Speciem, et specialitatem, et specietatem. Species divisio est generis: specialitas ficta est ab Antonio grammatico (scil. M. Ant. Gniphone, de quo *Suet. Gr.* 7.): specietas, qualitatis. V. SPIRITALITAS.

SPĔCĬĀLĬTER, adv. εἰδικῶς, ἰδίως, per species, peculiariter: cui *generatim* opponitur. *Cels.* 5, 24. *n.* 4. Et id, quod specialiter sil vocatur. *L. Targa* hic, et 2, 18. insiticium *specialiter* esse probat, ideoque expungendum. *Colum.* 12, 2. Oportebit suo quidque loco generatim, atque etiam specialiter nonnulla disponere. *Id.* 3, 19. *f.* An plurium generum vites habendae sint, eaeque separatae et distinctae specialiter; an confusae et mixtae catervatim. *Quint.* 5, 10. *med.* Temporis duplex significatio: generaliter enim, et specialiter accipitur; et *ib.* 7. *in.* Cum specialiter quidem, sed tamen multos pariter invadere patroni solent. *Paul. Dig.* 45, 1, 58. Si quis fructum, deinde usum stipulatus fuerit, nihil agit, nisi in omnibus novandi animo hoc facere specialiter expresserit. *Ulp. ib.* 44, 4, 2. Specialiter exprimendum est, de cujus dolo quis quaeratur. *Appul. Met.* 11. Veste mea distracta, sufficientem corrasi summulam: et id ipsum praeceptum fuerat specialiter. *Capitol. M. Aurel.* 17. Contra Germanos res feliciter gessit. Specialiter ipse bellum Marcomannicum. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 17. Qui perniciosius atque specialius jactantur.

SPĔCĬĀRĬUS, a, um, adj. ad speciem pertinens, quatenus annonam significat. V. SPECIES. *Caes. B. C.* 3, 53. Cohortem postea duplici stipendio, frumento, vel speciariis militaribusque donis amplissime donavit. Ita editi plerique habent. Cum tamen in MSS. aliter legatur, merito haec vox suspecta eruditis est. Itaque quidam legendum putant, *frumento, veste, pecuniariis militaribusque donis*: at *Oberlinus* secutus *Vossium* sic: *frumento, veste, et aliis militaribus donis*. ℙ *Speciaria*, *ae*, absolute, quae species seu aromata vendit. V. SPECIES. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 753. *n.* 509. Thalassiae Mimae C. Pisonis Nothi speciariae contubern. benemerenti. Alii rectius leg. *speclariae*. [*Emendavit hunc l. *F.*]

SPĔCĬĀTIM, adv. specialiter. *Cic. in Sen.* 8. *f.* C. Messius legem speciatim initio de salute mea promulgavit. Alii *separatim* rectius leg. *Capell.* 9, 318. Sonus phthongus vel speciatim, vel generatim appellatur. Sed generale vocabulum habent et specialia, quae ἰδιότητα Graja voce perhibentur.

SPĔCĬĀTUS, a, um, adj. in species divisus, in aliqua rerum specie positus. *Tert. adv. Herm.* 40. Quid hodie informe in mundo? quid retro speciatum in materia?

SPĔCĬĒS, ei, f. σχῆμα, εἶδος, id quod in quaque re extrinsecus apparet, et oculis cernitur, imago, facies, forma, effigies: a *specio* video, cerno. *Cic. Rosc. Am.* 22. *f.* Esse aliquem humana specie et figura, qui tantum immanitate bestias vicerit, ut, etc. *Id. Verr.* 2, 4, 58. Duo signa eadem specie atque forma. *Pl. Most.* 4, 2, 49. Puere, praeter speciem stultus es; et *Liv.* 36, 10. *f.* Plures, quam quot satis in usum erant, ignes cum accendisset, speciem quam quaesierat, hosti fecit, omnem ibi R. exercitum esse. *Plin.* 11, 25, 30. Scorpiones terrestres pariunt vermiculos ovorum specie. *Ov. Met.* 15, 305. tumor ille loco permansit, et alti Collis habet speciem; et *ib.* 743. specie coeleste resumpta. *Virg. A.* 2, 407. Non tulit hanc speciem furiata mente Coroebus. ℙ Item quod mente videtur. *Fest.* Speciem quam nos dicimus, εἶδος Graeci dixerunt: Platon quidem ideam. *Cic. Acad.* 1, 8. Hanc illi ideam appellabant, jam a Platone nominatam: nos recte speciem possumus dicere. (Adde *Top.* 7. quem locum infra recitabimus.) *Id. Or.* 5. Insidebat in ejus mente species eloquentiae, quam cernebat animo, re ipsa non videbat; et *ib.* 14. Excellentis eloquentiae speciem et formam adumbrare. *Id. Off.* 3, 20. *f.* Species, forma, et notio boni viri. ℙ Item spectrum, visum: qualia sunt, quae in somniis apparent. *Cic. Acad.* 4, 17. Eadem est in somniis species eorum, quae vigilantes videmus. *Liv.* 8, 6.

Consuli dicitur visa species viri majoris, quam pro humano habitu, angustiorisque. *Id.* 26, 19. Nocturnae species. Adde *Lucr.* 1, 125., *Ov. Met.* 11, 677. et *Sil.* 13, 394. ¶ Item pulcritudo. *Varr.* ap. *Non.* 4, 407. Quae casta aetas? quae vestis adolescentium? quae teneris species? *Pl. Rud.* 2, 4, 2. Edepol specie lepida mulier. *Ov. Fast.* 5, 353. Et monet, aetatis specie, dum floreat, uti. *Juven.* 10, 310. I nunc, et juvenis specie laetare tui. *Vitr.* 3, 2. Eustyli ratio et ad usum, et ad speciem, et ad firmitatem rationes habet explicatas. ¶ Item ornamentum, decus. *Liv.* 34, 52. *extr.* Praebuerunt speciem triumpho capitibus rasis secuti, qui servitute exempti fuerant; et 37, 40. Ingentes ipsi erant: addebant speciem frontalia, et cristae, etc. ¶ Item similitudo. *Cic. Off.* 3, 2. *med.* Si id, quod speciem haberet honesti, pugnaret cum eo, quod utile videretur; et *ib.* 4. Similitudinem quandam gerere speciemque sapientis; et *ib.* 2, 11. Nisi prae te speciem boni viri feras. *Id. Coel.* 6. Catilina multos fortes viros et bonos specie quadam virtutis assimulatae tenebat. ¶ Item splendor, amplitudo, dignitas, majestas. *Cic. Dom.* 33. *med.* O speciem dignitatemque populi R., quam reges, quam nationes exterae pertimescunt? *Id. Verr.* 2, 1, 22. Vidi forum adornatum ad speciem magnifico ornatu, ad sensum cogitationemque acerbo et lugubri. ¶ Item simulacrum, imago, signum. *Cic. in carm. de suo consul. Div.* 1, 12. Sancta Jovis species claros spectaret ad ortus; et *mox:* Haec tardata diu species, etc. celsa est in sede locata. ¶ Universim quidquid primo aspectu apparet. *Id. Sen.* 16. Agro bene culto nihil potest esse nec usu uberius, nec specie ornatius. *Id. Q. Fr.* 1, 2, 1. *f.* Species ipsa tam gratiosi liberti, aut servi dignitatem habere non potest. *Id. Cat.* 2, 8. Horum hominum species est honestissima, voluntas vero et causa impudentissima. *Id. N. D.* 2, 3. *med.* Veritas auspiciorum spreta est, species tantum retenta. *Liv.* 40, 12. Ultro mihi non insidiatoris modo, sed latronis manifesti, et percussoris speciem induit. *Sall. Jug.* 31. Cujus rei species erat acceptio frumenti, quod Calpurnius palam legatis imperaverat. ¶ *Specie, in speciem, per speciem,* secundum id quod apparet. *Cic. Am.* 13. *med.* Securitas specie quidem, blanda, sed reapse multis locis repudianda; et *Liv.* 35, 31. Specie liberam Demetriadem esse, revera omnia ad nutum Romanorum fieri. *Cic. Verr.* 2, 5, 33. Praeclara classis in speciem, sed inops et infirma. *Liv.* 3, 9. *extr.* Dilata in speciem actione, re ipsa sublata. *Id.* 39, 35. Per speciem auxilii Byzantiis ferendi, re ipsa ad terrorem regulis Thracum inferendum; et 1, 41. Cum jam exspirasset Tarquinius, celata morte, per speciem alienae fungendae vicis suas opes firmavit. *Ov. Met.* 3, 685. Inque chori ludunt speciem, lascivaque jactant Corpora; et *ib.* 15, 508. cumulusque inanis aquarum In montis speciem curvari et crescere visus. ¶ *Prima specie,* primo aspectu. *Cic. Fin.* 4, 22. Ea, quae prima specie admirationem; re explicata risum movent. *Id. Or.* 3, 25. Ea quae sensus nostros specie prima acerrime commovent. ¶ Aliquando sumitur pro oculorum acie; nempe a *specio,* cerno, ut dictum est. *Lucr.* 4, 242. Propterea fit, uti speciem quo vertimus, omnes Res ibi eam contra feriant forma atque colore. *Id.* 5, 722. de luna: eam partem, quaecumque est ignibus aucta, Ad speciem vertit nobis oculosque patentes. *Vitr.* 5, 9. *med.* Aer ex viridibus perlimat speciem; et 3, 2. *f.* Contracturae propter altitudinis intervallum scandentis oculi speciem fallunt; et 9, 4. *med.* Si tantis intervallis nostra species potest id animadvertere. [*V. *Boettich. Lex. Tac.* p. 439.] ¶ Quia res, quae videntur, et sub aspectum cadunt, singulares sunt (neque enim universalia, et genera oculis cernimus) sumitur species pro re particulari: et primo quidem pro parte subjecta generi, quae et *pars* et *forma* dicitur, et habet sub se individua. *Cic. Or.* 1, 42. Genus est id, quod sui similes communione quadam, specie autem differentes, duas aut plures complectitur partes. *Sen. ep.* 58. *med.* Primum illud genus quaerimus, ex quo ceterae species suspensae sunt, etc. Homo species est, ut Aristoteles ait, canis species: commune his vinculum animal. *Cic. Inv.* 1, 27. Cum genere idem sit, fit aliud, quod parte quadam et specie differt. *Id. Or.* 10. Virtutes specie dispares, prudentia conjunguntur. Adde *Varr. R. R.* 3, 3. ¶ Videtur poni et pro individuo, in illo *Lucr.* 2, 364. Nec vitulorum aliae species per pabula laeta Derivare queunt animum. Aptius tamen intelliges imagines, aspectus, formas. ¶ Item pro quaestione rei particularis, quae et *casus* appellatur, ὑπόθεσις. *Plin. ep.* 10, 64. Tu, domine, consulendus fuisti tam de iis, quam de illis, qui in perpetuum relegati, nec restituti, in provincia deprehenduntur: nam haec quoque species incidit in cognitionem meam; et *Ulp. Dig.* 9, 2, 5. *f.* Proponitur autem apud eum species talis: Sutor puero discenti forma calcei cervicem percussit. Sic et *Paul. ib.* 31, 1, 85. Proxime ex facto incidit species talis: Libertus patronum heredem instituit, etc. ¶ Item pro materia seu re certa et singulari. *Scaev. ib.* 34, 2, 19. Uxori legaverat bonorum suorum decimam, et mancipia, et species argenti, quas expresserat; et *mox:* Codicillis multas species vestis, argenti specialiter reliquit. *Cajus ib.* 41, 1, 7. *med.* Cum quis ex aliena materia speciem aliquam suo nomine fecerit. *Impp. Theodos. et Valent. Cod.* 1, 2, 10. Publicarum specierum transvectio; et *Impp. Arcad. et Hon. ib.* 11, 73, 3. Annonariae species. *Imppp. Valent., Theodos. et Arcad. ib.* 9, 1. Omnibus fabricis non pecunias pro speciebus, sed ipsas species inferri praecipimus. *Pall.* 11, 14. Judicare, utrum vendenda sit species, an tenenda, *h. e.* vinum. ¶ Speciatim de aromatis, et condimentis: unde qui ea vendunt, *speziali* Italice nunc dicuntur. *Macr. Sat.* 7, 8. *med.* de sinapi et pipere: Species et acres, et calidae superficiem, cui apponuntur, exulcerant. *Mart. Dig.* 39, 4, 16. §. 7. enumerat species pertinentes ad vectigal, cinnamomum, piper, costum, nardum, casiam, amomum, zinziberi, aroma Indicum, etc. item alia diversi generis, ebur, ferrum, carbasum, gemmas, sericum, lanam, etc. ¶ De iis, ex quibus fiunt medicamenta. *Pall.* 11, 14. *f.* Diu agitare curabis, ut specierum vis omne musti corpus inficiat. *Marcell.* in *carm. de medicam.* 10. Descriptas species, et tondera mensurarum, etc. et *ib.* 46. Adde et aromaticas species, quas mittit Eous. ¶ Olim in patrio casu *specii* dixere. *Cn. Matius* ap. *Gell.* 9, 14. *med.* An maneat specii simulacrum in morte silentum. V. DIES. ¶ In gen. et dat. plur. apud optim. scriptores non fuit in usu. *Cic. Top.* 7. Formae sunt, quas Graeci ἰδέας vocant: nostri species appellant: non pessime id quidem, sed inutiliter ad mutandos casus in dicendo. Nolim enim, ne si Latine quidem dici possit, *specierum* et *speciebus* dicere: et saepe his casibus utendum est: at *formis* et *formarum* velim. Cum autem utroque verbo idem significetur, commoditatem in dicendo non arbitror negligendam. Haec *Cicero.* Quare multo minus audiendi *Charis.* 1, 18. et *Diomed.* 1, 281. qui *specieum, materieum, luxurieum* dici docuerunt.

SPĔCIĔTAS. V. SPECIALITAS.

SPĔCILLĀTUS, a, um, adj. specillis seu parvis speculis distinctus. Patina argentea specillata, vel, ut *Salmas.* mallet, *specelata,* ap. *Vopisc. Prob.* 4. referentem epistolam Valeriani Imp., est ita elaborata, ut crebra ceu parva specula habeat, ut, vel uno intuente, populus totidem imaginum fiat, ut *Plin.* loquitur 33, 9, 45. V. et *Sen. Q. N.* 1, 5. *med.*

SPĔCILLUM, i, n. μήλη, σπαθομήλη, instrumentum chirurgorum ad exploranda vulnera, ad inungendum, tergendum, etc. *Cic. N. D.* 3, 22. *f.* Aesculapiorum primus Apollinis, quem Arcades colunt: qui specillum invenisse, primusque vulnus dicitur obligavisse. *Varr. L. L.* 5, 8. *med.* Quo oculos inungimus, quibus specimus, specillum. *Cels.* 7, 8. Specillo tentandum est, alte ne id repletum, an in summo tantum glutinatum sit. *Plin.* 7, 53, 54. C. Julius medicus, dum inungit, specillum per oculum trahens, etc. *Id.* 32, 7, 24. Corporis humor specillis derasus. *Cels.* 6, 9. *med.* Specillum lana involutum in calidum oleum demittitur, eoque dens fovetur; et *ib.* 7. *n.* 5. Ubi vermes *(in auribus)* orti sunt, protrahendi oriculario specillo sunt. *Id.* 5, 28. *n.* 12. Demittere specillum in fistulam; et *ib. n.* 3. *f.* Quidquid *(ulceri)* inspergitur, averso specillo infundi debet. ¶ Est etiam dimin. speculi. *Not. Tir.* p. 56. Speculum, specillum.

SPĔCĬMEN, inis, n. δεῖγμα, δεῖξις, indicium, significatio, exemplum, argumentum: quale est illud, quod in mercibus speciendum proponi solet, ut ex eo emptores rem totam aestiment: a *specio. Pl. Most.* 1, 2, 51. Ubi unum emeritum est stipendium, igitur tum specimen cernitur, quo eveniat aedificatio. *Cic. Or.* 3, 40. Ingenii specimen est quoddam, transilire ante pedes posita, et alia longe repetita sumere. *Virg. G.* 2, 238. Salsa autem tellus, et quae perhibetur amara, Tale dabit specimen, etc. *Cic. Div. Verr.* 8. *f.* Tu vero, Caecili, quid potes? quo tempore, aut qua in re non modo specimen ceteris aliquod dedisti, sed tute tui periculum fecisti? *Id. Tusc.* 1, 14. *med.* Num dubitas, quin specimen naturae capi deceat ex optima quaque natura? *Plin.* 7, 55, 56. *extr.* Specimen securitatis antegenitali sumere experimento, *h. e.* argumentum. *Cic. Tusc.* 5, 19. C. Caesar, in quo mihi videtur fuisse specimen humanitatis, salis, suavitatis, leporis, *h. e.* exemplum. Sic *N. D.* 3, 32. *med.* Temperantiae prudentiaeque specimen Q. Scaevola. *Liv.* 38, 17. *extr.* Servantes antiquum specimen animorum. *Tac. A.* 3, 4. Studia hominum accensa in Agrippinam: cum decus patriae solum Augusti sanguinem, unicum antiquitatis specimen appellarent. *Lucr.* 4, 209. Hoc etiam in primis specimen verum esse videtur, Quam celeri motu rerum simulacra ferantur. ¶ Imago, species, decus, insigne. *Virg. A.* 12, 162. cui tempora circum Aurati bis sex radii fulgentia cingunt, Solis avi specimen. *Val. Fl.* 6, 57. Insuper auratos collegerat ipse dracones, Matris Horae specimen. Adde *Sen. Phoen.* 184.

[SPECĪNI, orum, m. plur. ita sunt appellati milites quidam, quo Celtica lingua eosdem fuisse ac Italorum *guastatori,* putat *Hier. Aquini* in *Lett. del Forogiulio* p. 33., quem penes sit fides. *Inscr.* ap. *Mur.* 804, 6. Caviae P. F. Virunae L. Dindius Respectus ⅂. Leg. XIII. Geminae, P. Dindius Speratus ⅂. Specinorum August. Alia ap. *eund. Asqu l. c.* p. 13. D. M. Virdomaro Battonis F. Cl. Virio Motens. Mil. Coh. III. Pr. ⅂. Specin. Aug., Mil. XX. Vix. Ann. LXII. T. F. I. *F.*]

SPĔCĬO, is, exi, a. 3. σκοπέω, video, apud ve res: verbum hoc magnam habere videtur similitu nem cum σπού Scytharum, quam vocem *Herodot.* 27. docet, oculum significare. *Varr. L. L.* 5, Spectare dictum ab specio antiquo, quo etiam nius usus: Vos epulo postquam spexit. Et quod auspiciis distributum est, qui habeant spection qui non habeant. Et quod in auguriis augures cunt, avem specere. *Id. ib.* Speculum, quod in specimus imaginem. *Pl. Cas.* 3, 1, 2. Nunc sp men specitur, nunc certamen cernitur. *Enn. Fest.* in *Spicit.* Spexit de montibu' celsis. *Ulp.* 2, 15, 8. *med.* Haec erunt specienda. Alii leg. *ctanda.*

SPĔCĬŌSĒ, adv. εὐειδῶς, ὡραίως, pulcre, ma fice, ornate, multa cum specie. *Plin.* 35, 7, Speciose vehi, *h. e.* navi picta et ornata. *Colum* 2. *med.* In opere boves arcte junctos habere co nit, quo speciosius ingrediantur sublimes et e capitibus. *Liv.* 34, 7. Equus tuus speciosius o tus erit, quam uxor vestita. *Hirt. B. Afr.* 4 Aciem quam speciosissime potuit, instruxit. *Ep.* 1, 18, 52. adde, virilia quod speciosius a Non est qui tractet; et *Quint.* 9, 4. *in.* Annon quae emissa optime est, hastam speciosissime tortam ferri videmus? et *mox:* Aliquid veheme dulciter, speciose dictum. *Val. Max.* 5, 1. Africani humanitas speciose lateque patuit. *I* 9. *n.* 4. Dictatura speciosissime functus.

SPĔCĬŌSĬTAS, atis, f. species, pulcritudo. *Cult. fem.* 2. *f.* Naturalis speciositas.

SPĔCĬŌSUS, a, um, adj. εὐειδής, ὡραῖος, s et aspectu jucundus, pulcher, formosus. *Ov. A.* 3, 421. Se quoque det populo mulier speciosa vi dam. *Petr. Sat.* 140. Filiam speciosissimam fratre ephebo reliquit. *Cels.* 2, 2. Si plenior ali et speciosior, et coloratior factus est. *Sen. ep* Habet domum formosam: familiam nemo speci rem producit. *Quint.* 11, 3. Assueta gymnasi oleo corpora, quamlibet sint in suis certami speciosa atque robusta, si militare iter, facesq vigilias imperes, deficiant: cum decore et agil se exercentia: atque adeo jucunda spectantibus. *Ep.* 1, 16, 45. Introrsus turpis, speciosus pell cora. ¶ Refertur ad orationem. *Quint.* 10, 1. *f.* didum, et lene, et speciosum dicendi genus. 5. Dicere aliquid proprium, speciosum, sub *Id.* 5, 14. *med.* Locuples et speciosa vult esse quentia, *h. e.* quae teneat aures, ut quae pulcra tenent oculos. Item ad splendorem, clarit opes, divitias. *Tac. A.* 3, 55. Ut quisque op domo, paratu speciosus, per nomen et clientel lustrior habebatur. *Id. Agr.* 44. Opibus nimiis gaudebat: speciosae contigerant. *Quint. decl.* *med.* Speciosa fortuna. *Petr. Sat.* 83. Senex, videbatur nescio quid magnum promittere: sed non proinde speciosus. Huc pertinet illud *Ulp.* 50, 16, 100. Speciosas personas accipere deb clarissimas personas utriusque sexus: item e qui ornamentis senatoriis utuntur. ¶ De iis, in speciem bona, aut vera apparent, re non *Ov. de Mida,* cui datum fuerat, in aurum ve quidquid contingeret, *Met.* 11, 133. Sed mis precor, speciosoque eripe damno; et *ib.* 7, 69. jugiumne vocas, speciosaque nomina culpae nis, Medea, tuae? et *Liv.* 1, 23. *med.* Si vera p quam dictu speciosa dicenda sunt. *Tac. A.* Dicta speciosa verbis, re inania aut subdola. *H.* 2, 20. Postquam pax et concordia speciosis ritis nominibus jactata sunt. ¶ Et universim d quae prima specie probantur. *Cic. Att.* 16, 7. Reversionis has speciosas causas habes, justas quidem et magnas, sed nulla justior, quam *Hor. Ep.* 2, 2, 116. Proferet in lucem speciosa bula rerum. *Sen. Ben.* 3, 7. Hoc enim in ben speciosissimum est, quod dedimus vel perditu

SPĔCĬTO, as, a. 1. frequent. a *specio. Pl.* 1, 1, 92. Per Dionysia mater pompam me sp tum duxit. Plerique omnes leg. *spectatum: Id. Curc.* 4, 2, 45. Ea me spectatum tulerat pe nysia: sed ab hoc *specito* per sync. factum est *s*

SPĔCĬUM, ii, n. idem quod specillum, si *Perotto* in *Cornucop.,* ubi refert haec *Pacuvi* ba: Ut medici faciunt, qui prius specio vulnu tant. Sed hic *Pacuvii* locus suspicione laborat. enim ficticius est, aut *specillo* legendum.

SPECLĀRĬĀRĬUS. V. SPECULARIARIUS.

SPECLĀRĬUS. V. SPECULARIUS.

SPECLĀTOR. V. SPECULATOR.

SPECTĀBĬLIS, e, adj. θεατὸς, qui spectari que potest, aspectabilis. *Cic. Univ.* 8. Et c quidem coeli spectabile effectum est: animus a oculorum effugit obtutum. *Ov. Met.* 3, 708. fere medio est, cingentibus ultima silvis, Pur arboribus, spectabilis undique campus. *Id.* 3, 8, 35. Haeret, et ante oculos, veluti spec corpus, Haeret Fortunae forma videnda mea Item spectari dignus, admirabilis, περίβλεπτος.

it. 1, 2, 81. Ipse super currum placido spectabi-
ore Tempora Phoebea virgine nexa tulit. *Id.*
. 6, 165. Ecce venit comitum Niobe celeberrima
ba, Vestibus intexto Phrygiis spectabilis auro;
ib. 7, 496. spectabilis heros, Et veteris retinens
mnum pignora formae, Ingreditur; et *ib.* 705. de
a roseo spectabilis ore. *Id. A. Am.* 1, 557. coe-
spectabile sidus. *Val. Fl.* 1, 427. Illis Taenario
iter tremit ignea fuco Purpura: quod gemina ma-
spectabile tela Duxit opus. *Plin.* 4, 8, 15. Mons
iario naturae opere spectabilis; et 5, 1, 1. Flu-
Asana portu spectabile; et *mox:* Spectabilis
ceritas arborum. *Id.* 16, 37, 68. Salices praete-
s viminibus texendis spectabili subtilitate; et *ib.*
56. E capillamentis radicum montani spectabiles
nas, et alia vasa nectunt; et *Tac. Agr.* 34. Pul-
est spectabilis victoria. ₱ Sub imperatoribus
tabilis fuit appellatio certarum dignitatum pro-
, ut *illustris*, *clarissimus*, etc. *Paul. Dig.* 1,
3. Spectabilis vir, qui praefectus vigilum appel-
r. *Imp. Theodos. et Valent. Cod.* 7, 62, 32. Ap-
ationes spectabilium judicum. *Imp. Leo Cod.*
, 11. *f.* Apud virum spectabilem proconsulem,
praefectum Augustalem.

ECTABILITAS, atis, f. appellatio ejus, qui
tabilis vocatur, ut in v. praec. dictum est. *Impp.*
or. et Theodos. Cod. 9, 27, 5. et *ib.* 12, 26, 1.
hic loquendi modus a linguae Latinae puritate
e abest.

ECTACŬLUM, i, n. θέαμα, quidquid spectatur:
raecipue ludi, certamina, venationes, fabulae,
in circo, et theatris populi causa fiunt: de qui-
est *Martialis* integer libellus. *Cic. Phil.* 1, 15.
us ludis ita caruit, ut in illo apparatissimo spe-
ulo studium populus R. tribuerit absenti. *Id.*
34. *f.* Spectacula sunt tributim data, et ad
dium vulgo vocati. *Liv.* 28, 21. et 39, 42. *med.*
taculum gladiatorium. Alii leg. *gladiatorum.*
A. Am. 3, 351. spectacula scenae. *Plin.* 2, 26,
ëdere spectaculum gladiatorum. *Id.* 33, 5, 27.
nis spectaculis arenam circi chrysocolla sterni.
1, 105. Quis spectacula non putet Deorum? *h.*
gna, quibus Dii intersint. ₱ *Pl. Curc.* 5, 2, 47.
itur ventus turbo: spectacula ibi ruunt, *h. e.*
a, vela, et cetera instrumenta scenica. ₱ De
heatro, in quo spectacula eduntur. *Suet. Cal.*
Principatum) Tiberii ruina spectaculorum ap.
as memorabilem factum, queri solebat. *Id.*
0. id ipsum narrans, *amphitheatri ruina* dixit.
Ecl. 7, 23. Vidimus in coelum trabibus spe-
la textis Surgere, Tarpejum prope despectan-
lmen. ₱ Universim quidquid spectandum obji-
Cic. N. D. 2, 56. Sunt homines quasi specta-
rerum coelestium: quarum spectaculum ad nul-
liud genus animantium pertinet. *Id. Phil.* 10,
spectaculum illud non modo hominibus, sed un-
sis et litoribus luctuosum! cedere e patria ser-
m ejus, manere in patria perditores. *Pl. Poen.*
80. Multa tibi Dii dent bona, cum mihi hoc
sti tam lepidum spectaculum. *Liv.* 10, 40. *f.*
itur acies ornata armataque, ut hostium quo-
agnificum spectaculum esset. *Virg. A.* 6, 37.
oc ista sibi tempus spectacula poscit, *h. e.* pi-
ive sculptas tabulas contemplari. *Sil.* 11, 324.
rferre nequit spectacula tanta senectus; et *Ov.*
3, 246. et *ib.* 7, 780. Capere spectacula prae-
h. e. usurpare oculis praedam venando partam.
Am. 2, 581. Praebere spectacula, *h. e.* dare
aliis spectaculi et delectationis causam. Sic
N. D. 2, 62. Circuitus solis, et lunae, reliquo-
ue siderum spectaculum hominibus praebent.
tt. 10, 2. *extr.* Homini non amico nostra in-
oda spectaculo esse nollem. *Coel.* ad *Cic. Fam.*
extr. Magnum et jucundum tibi fortuna spe-
um parabat. ₱ Sumitur et pro loco, unde spe-
. *Liv.* 1, 35. *f.* Circo designatus locus est:
ivisa patribus equitibusque, ubi spectacula sibi
ne facerent: fori appellati. Spectavere furcis
nos ab terra spectacula alta sustinentibus pe-
Cic. Sext. 58. *f.* Tantus est ex omnibus spe-
is plausus excitatus, ut, etc. *Ov. Met.* 10,
esonant spectacula plausu. Adde *Liv.* 45, 1.,
5, 6., *Tac. A.* 14, 13., *Suet. Dom.* 10., *Calp.*
, 49. et *Fest.* in *Forum.* ₱ Et pro ipsis specta-
s. *Sil.* 8, 556. spectacula tantae Ambae acies
s erant. Ita *Heins:* Alii: spectacula tanta An-
s virtutis erant. *Id.* 2, 230. spectacula tantum
viri. Alii leg. *ferte* pro *este.* ₱ *Spectaclum*
Prop. 4, 8, 21. Spectaclum ipsa sedens pri-
mone pependit. Adde *ib.* 56.

CTĀMEN, inis, n. idem quod specimen, pro-
experimentum. *Pl. Men.* 5, 6, 1. Spectamen
servo id est, ut absente hero rem heri diligen-
etur. ₱ Item spectaculum. *Appul. Met.* 4.
m funestumque spectamen aspexi, Thrasy-
nostrum catervis canum saevientium cin-
et *ib.* 7. Novum et memorandum spectamen,
m asino triumphantem.

CTĀMENTUM, i, n. spectaculum. *Front. de*
voc. p. 2203. Spectacula, loca sunt, unde spe-
; spectamenta, quae spectantur.

CTĀTE, adv. εὐδοκίμως, egregie, feliciter.
1, 1, 1. Quae spectatissime floreant, celerri-
me marcescere; et *Ammian.* 28, 3. *f.* Rebus specta-
tissime administratis.

SPECTĀTĬO, onis, f. θέα, actus spectandi. *La-
ctant.* 7, 9. *med.* Homo memor conditionis suae, qua
Deus illum fecit eximium, ad artificem suum spe-
ctat: quam spectationem Trismegistus θεωρίαν re-
ctissime nominavit. ₱ De ludorum spectatione. *Cic.
Fam.* 7, 1. *med.* Apparatus spectatio tollebat omnem
hilaritatem. *Id. Att.* 13, 44. Animum levari tum
spectatione, tum etiam religionis opinione et fama:
sc. pompae circensis. *Vitr. praef.* 10. *f.* Ea omnia
quae scenicis moribus per machinationem ad specta-
tiones populo comparantur. Adde *ib.* 1. ₱ *Specta-
tio pecuniae*, examen et probatio, δοκιμασία. *Cic.
Verr.* 2, 3, 78. Ex omni pecunia certis nominibus
deductiones fieri solebant, primum pro spectatione,
et collybo; deinde pro nescio quo cerario. V. SPE-
CTATOR et SPECTO. ₱ Translate. *Flor.* 2, 7.
Macedonicum bellum nomine amplius, quam specta-
tione gentis fuit, *h. e.* consideratione, respectu, ae-
stimatione. Estque eadem sententia, quae *Livii* 31,
1. Pacem Punicam bellum Macedonicum excepit,
periculo haudquaquam comparandum, aut virtute
ducis, aut militum robore: claritate tamen regum
antiquorum, vetustaque fama gentis, et magnitudi-
ne imperii prope nobilius.

SPECTĀTĪVUS, a, um, adj. θεωρητικός, ad spe-
ctandum seu contemplandum pertinens. *Quint.* 3,
5. *med.* Thesim a causa sic distinguunt, ut illa sit
spectativae partis, haec activae. Illic enim veritatis
tantum gratia disputari, hic negotium agi.

SPECTĀTOR, oris, m. θεατής, qui aliquid spe-
ctat. *Cic. N. D.* 2, 56. Sunt enim e terra homines
non ut incolae, atque habitatores, sed quasi specta-
tores superarum rerum, atque coelestium. *Id. Or.*
1, 24. *f.* Quem nunc mearum ineptiarum testem et
spectatorem fortuna constituit. *Liv.* 24, 34. Archi-
medes unicus spectator coeli siderumque, i. e. spe-
culator. *Mart.* 10, 51. Et non unius spectator lectu-
lus undae, Qui videt hinc puppes fluminis, inde ma-
ris. ₱ Speciatim dicitur de iis, qui ad ludos spe-
ctandi causa conveniunt. *Cic. Har. resp.* 11. Quo-
rum ludorum ipsi Dii te spectatorem esse voluerunt.
Pl. Amph. 5, 3, 3. Nunc spectatores clare plaudite.
₱ Sumitur etiam pro judice, probatore. *Ter. Eun.*
3, 5, 18. Cum me ipsum noris, quam elegans forma-
rum spectator siem. Ubi *Donat.* Spectator, proba-
tor, ut pecuniae spectatores dicuntur. V. SPECTA-
TIO. *Claud. Laud. Stil.* 1, 147. Obstupuit proprii
spectator ponderis Atlas, *h. e.* considerans et in-
spiciens.

SPECTĀTRIX, icis, f. θεάτρια, quae spectat. *Sen.
Consol. ad Marc.* 18. *med.* Videbis nihil humanae au-
daciae intentatum: erisque et spectatrix, et ipsa
pars magna conantium. *Ov. A. Am.* 2, 12, 25. Vidi
ego pro nivea pugnantes conjuge tauros: Spectatrix
animos ipsa juvenca dabat. *Pl. Merc.* 3, 4, 12. (et
5, 2, 1.) Divum atque hominum quae spectatrix at-
que hera eadem es hominibus, *h. e.* Fortuna. *Lu-
can.* 3, 129. turba Spectatrix scelerum, *h. e.* quae
assueta est videre scelera. *Ammian.* 30, 8. Nec me-
tu, nec adulandi foeditate constricta posteritas, in-
corrupta praeteritorum solet esse spectatrix, *h. e.*
solet perpendere, et judicare.

SPECTĀTUS, a, um, part. a *specto:* visus. *Hor.
A. P.* 190. Fabula, quae posci vult, et spectata re-
poni. *Ov. Met.* 4, 311. deducit pectine crines, Et
quid se deceat, spectatas consulit undas. *Id. Pont.*
3, 4, 17. Spectatum vates alii scripsere triumphum.
Est aliquid, memori visa notare manu. Nos ea vix
avidam vulgo captata per aurem Scripsimus. Adde
ib. 2, 1, 19. ₱ SP. *h. e.* spectatus, scribitur in plu-
ribus eburneis tesseris, quae gladiatoribus, quoties
ipsi in publico spectaculo vicissent, donabantur,
quaeque ex torquibus (a *Capitol. Pert.* 8. memora-
tis) appensae quasi testes pugnarum ab iisdem devi-
ctarum pendere ante pectus solebant. V. PHYLA-
CTERIUM. Hinc in monumentis sepulcralibus gla-
diatorum saepe legere est numerum pugnarum ea-
rundem. (V. *Inscr.* ap. *Mur.* 617, 1., alias ap. *Do-
nat.* 244, 3. et 6. et ap. *Maff. Mus. Ver.* 125, 4. etc.)
Postquam plures hujusmodi tesseras essent consecu-
ti, rude donabantur, mox manumissi pileum liberta-
tis sumebant. V. PILEO. Longe diversam earum
litterarum interpretationem dederat *Morcell. de stil.
Inscr. Lat.* T. 1. p. 417., alii alias: sed eam, quam
modo produximus, primus attulit *Hieron. Amatius*
in *Giorn. Arcad.* T. 32. p. 105.; pluribus deinde ar-
gumentis, et scriptorum Latinorum auctoritate con-
firmavit *Jo: Labusius* in *notis* ad *Morcell. Diss. delle
tessere*, etc. p. 148., eandemque amplexus est *Orel-
lius* in *Coll. Inscr. Lat.* T. 2. p. 377. Huc spectat lo-
cus *Hor. Ep.* 1, 1, 2. Spectatum satis, et donatum
jam rude quaeris, Maecenas, iterum antiquo me in-
cludere ludo. *Inscr.* ap. *Grut.* 334, 7. Faustus An-
toni Sp. K. Apr. M. Lep. L. Arr. Cos. *h. e.* Faustus
Antonii *(servus) spectatus Kalendis Aprilibus*, M. Le-
pido, L. *Arruntio consulibus*, sc. ann. U. C. DCCLIX.
Adde alias ap. *Fabr.* p. 38. *n.* 189. 190. 191. et sqq.
₱ Saepe est cognitus, exploratus, probatus, δοκιμασ-
θείς. *Cic. Div. Verr.* 4. et *Verr.* 1, 10. Homo in re-
bus judicandis spectatus et cognitus. *Id. Fl.* 26.
Lacedaemoniorum spectata ad nobilitata virtus. *Lu-
cil.* ap. *Non.* 5, 60. Tuam probatam mihi et specta-
tam maxime adolescentiam. *Liv.* 1, 57. *extr.* Spe-
ctata castitas. *Pl. Pers.* 2, 1, 4. Me quidem jam sa
tis tibi spectatam censueram esse, et mores meos.
Cic. Cluent. 16. Utebatur medico ignobili, sed spe-
ctato homine, Cleophanto. *Id. Off.* 2, 11. Qui pe-
cunia non movetur, hunc igni spectatum arbitran-
tur: quia fulvum spectatur in ignibus aurum, ut *Ov.
Trist.* 1, 5, 25. ait. *Virg. A.* 6, 687. tuaque spectata
parenti Vicit iter durum pietas; et *ib.* 8, 151. bello
spectata juventus. *Cic. Phil.* 3, 10. *med.* L. Cinnae
spectata multis magnisque rebus singularis integri-
tas. *Ov. Met.* 14, 108. de Aenea: vir factis maxi-
me, cujus Dextera per ferrum, pietas spectata per
ignes. *Gell.* 13, 21. Summa vir auctoritate, et a di-
vo Hadriano in mores atque litteras spectatus. *Liv.*
1, 57. *med.* Id cuique spectatissimum sit, quod nec-
opinato viri adventu occurrerit oculis. *Sall. or. Li-
cin. ad pleb. f.* Mihi satis spectatum est, Pompejum
malle principem volentibus vobis esse, quam, etc.
₱ Item probus, excellens, egregius, illustris. *Pl.
Merc.* 2, 2, 46. Nihil est, quod tu mihi succenseas:
fecere tale ante spectati viri. *Cic. Amph.* 2. *f.* Per-
fectus et spectatus vir. *Id. Fam.* 5, 12. *med.* Aucto-
ritas clarissimi et spectatissimi viri, et in reipubl.
maximis gravissimisque causis cogniti, atque in pri-
mis probati. *Id. Rosc. Am.* 50. *f.* Caecilia, specta-
tissima femina. *Sil.* 1, 440. grata quo non specta-
tior alter Voce movere fora, atque orando fingere
mentes. ₱ Item spectabilis, insignis, nobilis, pul-
cher. *Plin.* 11, 37, 44. Spectatissimum insigne gal-
linaceis, corporeum, serratum. *Id.* 15, 30, 40. Spe-
ctatissima laurus in monte Parnasso. *Id.* 4, 18, 32.
Paeninsula spectatior. *Id.* 11, 1, 1. Nusquam alibi
spectatior naturae artificium, *quam in insectis;* et
36, 9, 14. *n.* 4. de obeliscis: Accessit difficultas mari
Romam devehendi, spectatis admodum navibus. ₱
Spectatus sum deponentis forma, spectavi. *Varr.
R. R.* 2, 4. *med.* In Arcadia scio me esse spectatum
suem, quae prae pinguitudine, etc. Est qui leg. *is-
se:* alii *scio esse spectatam.*

SPECTĪLE. V. SPETILE.

SPECTĬO, onis, f. actus speciendi, seu aspicien-
di. Speciatim usurpatur in rebus auguralibus, in
quibus augures habebant duntaxat spectionem; ma-
gistratus, quippe qui omne jus auspiciorum posside-
bant, et spectionem, et obnuntiationem. Sed ta-
men spectio duplex est: spectio avium, fulgurum,
etc. et spectio, seu consideratio, et judicium de
iis, quae apparuissent, sinerentne, an impedirent
res agendas. Igitur augures habebant quidem pri-
mum genus spectionis; sed alterum ad magistratus
pertinebat. Nuntiatis enim ab augure, quae visa
essent, pertinebat ad magistratum, ut videret, an
iis auspiciis rem gerere vellet. Similiter nuntiatio
duplex est: nuntiatio augurii, et nuntiatio avocan-
dae concionis, quae fere *obnuntiatio* vocatur. Au-
gures habebant spectionem, et solum augurii nun-
tiationem; magistratus et spectionem, et nuntiatio-
nem avocandae concionis, seu obnuntiationem. *Fest.*
(ut *Scal.* corrigit) Spectio in auguralibus ponitur
pro aspectione. Spectio, et nuntiatio data erat iis
magistratibus, qui omne jus auspiciorum habent;
auguribus spectio duntaxat, quorum consilio rem
gererent magistratus, non ut possent impedire nun-
tiando, quaecumque vidissent. At iis spectio sine
nuntiatione data est, ut ipsi auspicio rem gererent,
non ut alios impedirent nuntiando. *Varr. L. L.* 5,
8. *med.* Et quod in auspiciis distributum est, qui
habeant spectionem, qui non habeant. *Cic. Phil.* 2,
32. Quod te sacerdotii jure facere posse dixisti, si
augur non esses, et consul esses, minus facere po-
tuisses? Vide, ne etiam facilius. Nos enim nun-
tiationem solum habemus, consules, et reliqui ma-
gistratus etiam spectionem. Alii perperam leg. *in-
spectionem.* Haec *Ciceronis* verba verbis *Festi* non
repugnant. Sententia enim est. Nos augures ha-
bemus tantum jus nuntiandi magistratui de eo, quod
viderimus; consules et reliqui magistratus habent
etiam jus considerandi anguria, et judicandi, utrum
iis res gerendae impediantur, necne. Igitur secun-
dum *Festum* augures habebant duntaxat spectionem,
non etiam nuntiationem, idest solum spectionem
avium, et fulgurum, et nuntiationem augurii, non
etiam nuntiationem avocandae concionis; magistra-
tus vero habebant et spectionem, idest judicium de
auguriis, et nuntiationem, idest obnuntiationem ad
dissolvenda comitia. Secundum *Ciceronem* augures
habebant solum nuntiationem, non etiam spectio-
nem, idest simpliciter jus nuntiandi sua auguria,
non vero de iis statuendi; magistratus autem ha-
bebant et spectionem, idest considerationem, et
judicium de auspiciis, et nuntiationem, idest ob-
nuntiationem, qua declarabant comitia divinitus
prohiberi.

SPECTO, as, avi, atum, a. 1. ὁράω, aspicio,
intueor: frequentat. a *specio*. ut *Varr. L. L.* 5, 8.
med. docet. Nam ab hoc factum est *specito*, et *spe-
cto* per syncopen. *Cic. Somn. Scip.* 7. *f.* Alte spe-
ctare si voles, atque hanc sedem et aeternam do-
mum contueri. *Pl. Most.* 3, 2, 106. Vise, specta
tuo arbitratu. *Cic. Tusc.* 1, 19. *med.* Cum laxati
curis sumus, spectare aliquid volumus, et visere.

Ov. A. Am. 3, 513. Spectantem specta, ridenti mollia ride. Pl. Most. 4, 2, 27. Illi homines quid volunt? quid intro spectant? et 3, 2, 151. Quaeso, huc ad me specta, cornicem ut conspicere possis; et ib. 131. Age, specta, postes cujusmodi! quanta firmitate facti! Sen. Herc. Oet. 1138. partem in omnem specta poli. Ter. Eun. 3, 5, 53. Ego limis specto sic per flabellum clanculum. Just. 1, 1. f. Siderum motus diligentissime spectare. ¶ Passive impersonaliter. Plin. 10, 70, 89. Cum, plausu congregari feros (pisces) ad cibum assuetudine, in quibusdam vivariis spectetur. ¶ Cum infinito. Sen. Herc. Oet. 629. Intraque suos currere fines Spectet toto flumine Gangem; et ib. 325. minaces ire per coelum faces specta. ¶ De iis, qui ludis intersunt: unde spectator, spectaculum. Cic. Har. resp. 11. Ni tu Megalesia illo die spectare voluisses. Suet. Claud. 21. Vox praeconis irrisa est, invitantis more solemni ad ludos, quos nec spectasset quisquam, nec spectaturus esset. Ov. A. Am. 1, 99. Spectatum veniunt, veniunt spectentur ut ipsae. Quint. 6, 3. med. Stulte interrogaverat exeuntem de theatro Carpathium Titius Maximus, an spectasset: fecit Carpathius dubitationem ejus stultiorem, dicendo: non, sed in orchestra pila lusi. Pl. Rud. 4, 7, 23. Spectavi ego pridem comicos ad istum modum sapienter dicta dicere, atque iis plaudier. ¶ Translate est vergere, versum esse, e regione esse. Cic. Verr. 2, 5, 66. Quid attinuit, crucem in ea parte figere, quae ad fretum spectaret? Caes. B. G. 1, 1. Belgae spectant in septentriones, et orientem solem. Varr. R. R. 1, 24. Ager, qui in ventum Favonium spectat; et ib. 4. f. Permagni interest, ubi sint positae villae, quo spectent porticibus, ostiis, ac fenestris. Colum. 12, 16. med. Urceolos ita collocato, ut ora eorum deorsum spectent. Hor. Ep. 1, 1, 74. me vestigia terrent Omnia te adversum spectantia, nulla retrorsum. Liv. 33, 17. Acarnania solem occidentem et mare Siculum spectat. Plin. 4, 22, 26. Ab eo latere, quo Gadis Hispaniam spectat. ¶ Item videre, animadvertere. Ter. Andr. 1, 4, 4. Importunitatem spectate aniculae. Id. Eun. 5, 6, 24. Audaciam meretricum specta. Id. Heaut. 5, 2, 38. Nunc aliud specta: matres omnes filiis in peccato adjutrices, auxilio in paterna injuria solent esse. Cic. Phil. 1, 8. med. In judice spectari et fortuna debet, et dignitas. Pl. As. 4, 1, 33. Spectandum, ne cui annulum det, neque roget. ¶ Item aestimare, judicare. Cic. Tusc. 5, 10. extr. Non igitur ex singulis vocibus philosophi spectandi sunt, sed ex perpetuitate atque constantia Id. Rosc. Com. 10. Nemo illum ex trunco corporis spectabat, sed ex artificio comico aestimabat. Ter. Andr. 4, 1, 22. Heu me miserum, qui tuum animum ex animo spectavi meo! ¶ Item probare, examinare, explorare. Ov. Trist. 1, 5, 25. fulvum spectatur in ignibus aurum. Pl. Pers. 3, 3, 35. Non hercle, cui nunc hoc (argentum) dem spectandum, scio. V. SPECTATIO et SPECTATOR. Lucr. 3, 55. in dubiis hominem spectare periclis Convenit. Nerva in Edicto ap. Plin. ep. 10, 66. Quaedam sine dubio, Quirites, ipsa felicitas temporum edicit, nec spectandus est in iis bonus princeps, quibus illum intelligi satis est, cum hoc sibi quisque civium meorum spondere possit, me, etc. h. e. certis documentis et experimentis cognoscendus est. ¶ Item tendere, inclinare. Cic. Fam. 4, 2. Omnia utriusque consilia ad concordiam spectaverunt. Liv. 25, 3. extr. Res ad seditionem spectat. Id. 1, 9. Haud dubie ad vim spectare res coepit. Nep. Them. 6. Hoc longe alio spectabat, atque videri volebant. M. Anton. ap. Cic. Phil. 13, 20. Summa judicii mei spectat huc, ut meorum injurias ferre possim. Cic. Or. 1, 20. med. Ars continetur rebus cognitis, penitusque perspectis, et in unum exitum spectantibus. Id. Phil. 7, 9. med. Quorsum haec omnis spectat oratio? ¶ Item cogitare, aliquid, tanquam finem agendi, sibi proponere. Id. Att. 8, 7. Incredibiliter pertimuit: nihil spectat, nisi fugam. Id. Fam. 5, 8. med. Ut primum forum attigi, spectavi semper, ut tibi possem quam maxime esse conjunctus. Varr. R. R. 3, 6. Pavones pauciores esse debent mares, quam feminae, si ad fructum spectes; si ad delectationem, contra: formosior enim mas. Virg. Ecl. 3, 48. Si ad vitulam spectas, nihil est quod pocula laudes. Cic. Vat. 10. Ipse ad imperatorias laudes a puero videlicet spectaras, h. e. aspiraveras. ¶ Item pertinere. Cic. Agr. 2, 26. med. Ad hanc emptionem duo genera agrorum spectant. Id. Leg. 2, 23. Ea non tam ad religionem spectant, quam ad jus sepulcrorum. Papin. Dig. 2, 14, 42. Necessitas solvendi debitorem spectaret. Alii leg. ad debitorem. ¶ Item suspicere, admirari. Hor. Ep. 1, 16, 57. Vir bonus, omne forum quem spectat, et omne tribunal. Id. Od. 4, 14, 17. Spectandus in certamine Martio. Plin. 10, 42, 52. de picis: Nec vulgaris illis forma, quamvis non spectanda. Id. 32, 6, 21. Ostrea crassitudine potius spectanda, quam latitudine. ¶ Item rationem habere. Cic. Off. 2, 20. At vero ille tenuis, cum quidquid factum sit, se spectatum, non fortunam putet, etc. ¶ Pro exspectare. Cic. Somn. Scip. 6. A quibus spectare gloriam certe nullam potestis. Id. Att. 2, 3. Quod a me ajunt Caesarem sic spectare, ut non dubitet. Utroque loco alii leg. exspectare. Etiam Pl. sic usurpare videtur Bacch. 1, 2, 1. Jamdudum, Pistoclere, tacitus te sequor, spectans, quas tute res hoc ornatu geras.

SPECTRUM, i, n. εἴδωλον, φάσμα, φάντασμα, simulacrum, idolum, phantasma, imago rei alicujus, quae oculis sese offert, vel phantasiae occurrit: a specio. Cic. Fam. 15, 16. Qui putant etiam διανοητικὰς φαντασίας spectris Catianis excitari: nam ne te fugiat, Catius Insuber Epicureus, qui nuper est mortuus, quae Democritus εἴδωλα, hic spectra nominat. V. reliqua ejus epistolae, et C. Cass. ib. 19. et IDOLUM.

SPECTUS, us, m. idem ac aspectus, apud veteres: a specio. Pacuv. ap. Fest. Amplus, rubicundo colore, et spectu protervo ferox. Plin. 2, 54, 55. In sedecim partes coelum in eo spectu diviserunt Tusci. Hard. ex MSS. aspectu edidit. Appul. Met. 3. Obliquato tamen spectu rem admirationis maximae conspicio. Plerique leg. aspectu.

SPĔCŬLA, ae, f. parva spes, ut recula exigua res. Cic. Fam. 2, 16. med. Et eo magis, quod in communibus miseriis hac tamen oblectabar specula. Pl. Pers. 2, 5, 9. Estne quid in te speculae? Id. Cas. 2, 4, 27. Si non impetravit, etiam specula in sortitu est mihi. Cic. Cluent. 26. med. Qui aliquid ex ejus sermone speculae degustarat.

SPĔCŬLA, ae, f. σκοπή, locus editus, unde aliquid eminus prospici potest: cujusmodi est summus malus in navi, et summa turris, aliusve eminens locus, ubi vigilias milites agunt. Varr. L. L. 5, 8. med. Speculum, quod in eo specimus imaginem: specula, de qua prospicimus. Cic. Verr. 2, 5, 35. f. Praedonum adventum significabat ignis e specula. Appul. de Mundo: Excursores diurni, atque nocturni exploratores, ac nuncii et specularum incensores assidui, h. e. πυρσευταί. Lucan. 6, 278. vix proelia Caesar Senserat, elatus specula quae prodidit ignis. Virg. A. 3, 239. dat signum specula Misenus ab alta Aere cavo. Cic. Fam. 4, 3. Multo ante, tanquam ex aliqua specula, prospexi tempestatem futuram. Stat. Th. 6, 546. sedet anxia turre suprema Sestias in speculis. Plin. 7, 56, 57. Specularum significationem Trojano bello Sinon invenit. ¶ Translate. Cic. Phil. 7, 7. Idcirco in hac custodia, tanquam in specula, collocati sumus, ut vacuum metu populum R. nostra vigilia et prospicientia redderemus. Colum. 7, 3. f. Grex custodis officium, sublimem celsissimamque oculorum veluti speculam desiderat. ¶ Esse in speculis, vigilare, et prospicere. Cic. Verr. 1, 16. Nunc homines in speculis sunt: observant, quemadmodum sese unusquisque vestrum gerat in retinenda religione. Id. Dejot. 8. Regem semper in speculis fuisse, cum a te animo esset alieno. Id. Mur. 37. Ab illo in speculis atque insidiis relicti, in capite atque in cervicibus nostris restiterunt. Claud. B. Gild. 149. Restitit in speculis fati; et B. Get. 569. omnes gentes pendere paratas In speculis. Adde Ov. Her. 18, 12. ¶ De rupe, et edito cacumine. Virg. A. 10, 454. utque leo, specula cum vidit ab alta Stare procul campis meditantem proelia taurum. Id. Ecl. 8, 59. Praeceps serii specula de montis in undas Deferar.

SPĔCŬLĀBĬLIS, e, adj. qui videri, et conspici potest. Stat. Th. 12, 624. Linquitur Eois longe speculabile proris Sunion.

SPĔCŬLĀBUNDUS, a, um, adj. speculans. Suet. Tib. 65. med. Aptatis enim navibus ad quascumque legiones meditabatur fugam, speculabundus ex altissima rupe identidem signa, quae tolli procul mandaverat. (Sisenna ap. Non. 7, 26. eadem ratione dixit populabundus agros.) Tac. H. 4, 50. Festus Hadrumeto, ubi speculabundus substiterat, ad legionem tendit.

SPĔCŬLĀMEN, inis, speculatio, cogitatio, inspectio. Prud. Apoth. 88. Quod quamvis hebes intuitus speculamine glauco, Humentique acie, potuit nebulosus adire.

[SPĔCŬLAR. V. SPECULARIS. F.]

[SPĔCŬLĀRĬĀRĬUS et Speclariarius, ii, m. qui specularia facit, vel curat. Inscr. quam Romae nuper ex autographo exscriptam misit B. Borghesius. D. M. Ti. Claudio Symmacho Aug. Lib. specularario domus Palatinarum (legend. fortasse Palatinae V. M. h. e. vene pro bene merenti) fecit Epictetus nutricio suo. vixit annis LXXXII. V. v. sq. F.]

SPĔCŬLĀRIS, e, adj. κατοπτρικός: a speculum, vel a speculor. Sen. Q. N. 1, 5. med. Qui speculari ratione effici judicant visum, h. e. speculi modo. ¶ Specularis lapis est vitri modo translucidus, quo in tenues laminas dissecto utebantur admittendo lumini et ventis excludendis, vitri vice. Plin. 36, 22, 45. Specularis vero (quoniam et hic lapis nomen obtinet) finditur in quamlibet tenues crustas. Hispania hunc olim citerior tantum dabat: jam et Cypros, et Cappadocia, et Sicilia, et nuper inventum Africa, etc. Invenitur et niger aliquando. Sed candido natura mira, cum sit mollitia nota, perpetiendi soles rigoresque: nec senescit, si modo injuria non arsit; et mox: Invenere et alium usum in ramentis quoque, circum maximum ludis circensibus sternendi, ut sit
in commendatione candoris. Lact. Op. D. 8. m
Mens est, quae per oculos ea, quae sunt opposi
transpicit, quasi per fenestras lucente vitro aut s
culari lapide obductas. Plin. 9, 35, 56. Indi
uniones specularium lapidum squama assimul
Petr. fragm. Trag. 68. Burm. Sustulerunt servi c
nes mensas, et alias attulerunt, scobemque cr
et minio tinctam sparserunt, et quod nunquam a
videram, ex lapide speculari pulverem tritum.
Specularia, ium, et iorum, absolulte. His ob
cuntur fenestrae, lecticae, et alia ad defendend
frigus, et ventos. Sen. ep. 90. med. Quaedam
stra demum prodisse memoria scimus, ut spec
riorum usum, perlucente testa clarum admittenti
lumen. Id. Prov. 4. med. Quem specularia sem
ab afflatu vindicarunt. Id. ep. 86. med. In balne
latis specularibus diem admittere. Id. Q. N. 4,
Coenationem velis ac specularibus munire. Plin.
2, 17. f. Zotheca, specularibus et velis obduc
reductisve, modo adjicitur cubiculo, modo au
tur. Juven. 4, 21. Quae vehitur clauso latis
cularibus antro. Colum. 11, 3. med. Possunt et
vasis majoribus (in quibus sati sunt cucumeres) r
lae subjici, quo minore labore producantur, et
sus intra tecta recipiantur: sed nihilo minus sp
laribus integi debebunt, ut etiam frigoribus,
nis diebus, tuto producantur ad solem. Plin.
5, 23. Pensiles cucumerum hortos promovent
in solem rotis olitoribus, rursusque hibernis di
intra specularium munimenta revocantibus.
Mart. 8, 14. Inscr. ap. Fabr. p. 171. n. XX
C. Julius Aug. L. a speculariis, h. e. qui domus
gustae specularia curat. V. v. praec. ¶ Spec
aris, in num. sing. absolute, idem ac specul
Tert. Anim. 53. med. Unde illi (animae), velu
corneum specular, obsoletior lux rerum est,
animae corpore, tanquam consepto suo, inc
difficilior est rerum cognitio. ¶ Specularis a
cula. Plin. 7, 56, 57. Specularem significati
Trojano bello Sinon invenit. Hard. ex MSS.
specularum.

SPĔCŬLĀRĬUS et Speclarius, ii, m. qui sp
facit in mulierum usum, vel ea, quae cubicul
parietibus inserebant veteres ad ornamentum
quibus Plin. 36, 26, 67. meminit. Aur. Arcad.
50, 6, 6., ubi est qui mallet spicularii, h. e. s
lorum artifices. Enumerat enim Arcad. opifice
litares. Quis autem locus speculis in exercitu?
tamen specularii in Cod. Just. 10, 64, 1. et Cod. T
13, 4, 2., ubi Imp. Constant. artifices, non mil
recenset. ¶ Item speclarius per syncopen d
Inscr. ap. Don. cl. 9. n. 36. M. Ogulnio Feroci
tuo aedis Concordiae collegium speclariorum
no optimo D. D. Alia ap. Mur. 972, 3. C. P
nius Apollonius Speclar. V. A. XLV. V. SP
RIUS. [*Multis hunc locum emendavit F.]

SPĔCŬLĀTĬO, onis, f. actus speculandi,
plorandi. Ammian. 26, 10. Speculationibus fidis
tius doctus, conversam molem belli totius in
¶ [Item contemplatio. Boeth. Cons. phil. 4. p
Quae usque adhuc tua fudit oratio, tum sui sp
tione divina, tum tuis rationibus invicta patu
Id. ib. 5. pros. 2. Humanas animas liberiores q
esse necesse est, cum se in mentis divinae sp
tione conservant. F.]

SPĔCŬLĀTOR, oris, m. διόπτης, σκοπιήτης
ςκοπος, qui tacite, et a longe speculatur, explo
cujusmodi sunt, quos in bello praemittunt ad r
stium explorandas. [Discrimen, si quod est,
explorator et speculator, V. in ea voce. F.]
L. L. 5, 8. med. Speculator, quem mittimus
ut respiciat quae volumus. Cic. Verr. 2, 5, 6
Gavius iste, quem repentinum speculatorem
dicis. Liv. 22, 33. Speculator Carthaginiensi
per biennium fefellerat, Romae deprehensu
31, 24. Speculator contemplatus regium ag
specula quadam, etc. Nep. Alc. 8. f. Cum pe
culatores comperisset, vulgum in terram prae
exisse. Sall. Jug. 114. Dicit, sibi ex speculat
cognitum, Jugurtham haud procul abesse. C
G. 2, 11. Hac re statim per speculatores c
etc. ¶ [Speculatores in legionibus, et coh
praetorianis primum a M. Antonio institutos
narrat Appian. B. C. 5, 132., ut specularentur
plorarent consilia, itinera et numerum host
comperta tribuno militum renunciarent. V
fuisse decem in qualibet legione, ac propter
in singulis cohortibus, cum legio ex cohorti
cem constaret. Etenim in Inscr., quae perti
ann. a Chr. n. CCXII., a Jo. Labusio edita in
Hainburgo legitur p. 63. Cornicularii, com
rienses, speculatores legionum III. Antoninia
S. devotissimi numini ejus: scil. imperatoris
callae: mox subjiciuntur nomina trium cornic
rum, trium commentariensium et triginta spe
rum. Inscr. ap. Grut. 169, 7. Schola specul
legionum I. et II. Adjutricum. Alia ap. eun
5. Q. Annio Apro speculatori Leg. VI. Gen
etc. et 540, 10. C. Fabius C. F. Ser. Crispus
Specul. Coh. VI. Pr. etc. Alia ap. Orell. Coll.
Lat. n. 1222. L. Veturius Praef. turmae sp
Valerien. Tac. H. 1, 25. Barbius Proculus
rius speculatorum. F.] [*Cf. auct. b. Hisp.

ator de legione secunda Pompeiana captus a mili-is et interfectus est: unde apparet reipublicae temporibus singulas legiones speculatorum or-m habuisse.] ℙ Ex his eligebantur, qui litte-et mandata imperatorum perferrent. [*Cujus-li speculatores primum a Suetonio, loco mox l., memorantur. Ceterum nota, *Tacitum* de hujus eris speculatoribus in historiarum tantum libris, quam in annalibus sermonem facere.] *Suet. Cal.* Magnificas Romam litteras misit, monitis specu-ribus, ut vehiculo ad Forum usque pertenderent. . *H.* 2, 73. Vix credibile memoratu est, quan-superbiae socordiaeque Vitellio adoleverit, post-m speculatores e Syria, adactum in verba ejus entem nunciavere. [*Cf. *Lipsium* ad *Tac. A.* 4,] ℙ [Etiam in militia navali erant speculato-qui in mari eodem speculandi munere fungeban-*Inscr.* ap. *Mur.* 855, 3. M. Staberius M. F. r. Lacer 7. Coh. VI. Speculat. Class. Misen. Ap. hel. *D. N. V.* T. 6. p. 53. habetur nummus M. onii, in cujus parte postica sunt tria signa mili-a navium proris infixa cum hac *Inscr.* Chortis culatorum. *F.*] ℙ Aliquando adsumpti sunt ad odiam corporis principis, ut satellites, σωματο-ακες: nam speculatores strenuissimi militum esse bant; [*a speculando s. circumspiciendis insidiis dicti. V. *Lips.* ad *Tac. H.* 1, 24., ubi ut falsam nat scripturam *spiculatores*, et quos citavit *Ou-l.* ad *Suet. Cal.* 44. et *Claud.* 35.] Adhibiti sunt m, ut carnificis munus obirent sumendo de reis licio. *Tac. H.* 2, 11. *f.* Ipsum Othonem comi-ntur speculatorum lecta corpora, cum ceteris toriis cohortibus; et *ib.* 33. Cum Othone prae-rum cohortium, et speculatorum, equitumque ia manus discessit. Adde *ib.* 1, 31. His locis qui leg. *spiculatores*: ut et in illo *Senecae Ira* . *med.* Centurio supplicio praepositus, condere ium speculatorem jubet. ℙ Translate, et ex-ilitiam. *Cic. N. D.* 1, 30. Physicus, id est spe-tor venatorque naturae. *Prop.* 2, 22, 31. Quo atutinus, ait, speculator amicae. *Sil.* 1, 679. us cauta speculator mente futuri. *Liv.* 40, 7. as excipiendas voces speculator e convivis Per-issus. *Sen. Q. N.* 4, 6. Cleonis fuisse publice ositos χαλαζοφύλακας, speculatores futurae gran-. *Plin.* 11, 8, 8. de apib.: Et subinde consum-n proximo floribus, speculatores ad pabula ul-ra mittunt. ℙ Item per sync. *Speclator* est . R. *Inscr.* ap. *Grut.* 391, 2. Claudius Speclator Lib.

ĔCŬLĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad speculandum, d speculatores pertinens: ut Speculatoria cali-*Suet. Cal.* 52: qua utebantur milites speculabun-nsilia hostium. Absolute *speculatoria* est *cali-eculatoria* ap. *Tert. Cor. mil.* 1. Miles specula-m morosissimam de pedibus absolvit, terrae e insistere incipiens, calceatus de Evangelii pa-a. *Morosissimam* vocat *Auct.*, quia fortasse bus ea vinculis adalligari cruribus solebat. *B. G.* 4, 26. Scaphas longarum navium, item latoria navigia militibus compleri jussit: naves es ad excurrendum et speculandum: has *explo-ias* vocat *Veg.*, et haec de iisdem habet *Mil.* 4, e candore prodantur, colore Veneto, qui ma-est fluctibus similis, vela tinguntur et funes: etiam qua ungere solent naves, inficitur: nau-uoque vel milites Venetam vestem induunt, ut olum per noctem, sed etiam per diem facilius t explorantes. *Liv.* 35, 26. *f.* Ipse Philopoe-n levi speculatoria nave fugit. *Id.* 36, 42. *f.* t octoginta rostratis navibus, multis praeterea ibus, quae aut apertae rostratae, aut sine ro-speculatoriae erant, Delum trajecit. ℙ *Spe-rium*, absolute, locus, unde speculamur, spe-*Appul. de Mundo*: Nuncii speculatoriorum in-res assidui. Alii rectius leg. *speculatorum*.

ĔCŬLĀTRIX, icis, f. quae speculatur. *Cic.* 3, 18. *med.* Furiae Deae sunt, speculatrices, , et vindices facinorum et sceleris. *Sen. Contr.* *med.* Dixit, timere se, ne haec speculatrix es-t piratis omnes occasiones indicaret. *Val. Fl.* . Caucasiis speculatrix Juno resedit Rupibus. *Dogm. Plat.* 2. Virtus, cum foras spectat, fida speculatrix utilitatis alienae, justitia no-ur. [*Inscr.* opt. notae ap. *Marin. Iscriz. Alb.* . Speculatrix ac propugnatrix meorum pericu-. *F.*] ℙ Translate. *Stat. Silv.* 2, 2, 3. Cel-archaei speculatrix villa profundi, *h. e.* quae prospicit.

ĔCŬLĀTUS, a, um, part. a *speculor*, qui ex-it, aut contemplatus est. *Tac. A.* 2, 40. Spe-noctem incustoditam, vinctum in palatium e. *Virg. A.* 10, 290. speculatus litora Tarcho; 5, 515. Jam vacuo laetam (*avem*) coelo specu-ℙ Item qui in aqua, veluti in speculo, in-est. *Colum.* 6, 35. de equab.: Mentis error itur, si deducas ad aquam. Tum demum spe-e deformitatem suam, pristinae imaginis abo-ommam. ℙ *Speculatum cubiculum* ap. *Suet.* *Hor. med.* est speculis circum ornatum. Cete-llud comma critici insiticium esse putant. a addidit *F.*]

ĔCŬLĀTUS, us, m. speculatio. In sexto casu sing. *Plin.* 10, 73, 94. Feles quam occulto specula-tu in musculos exsiliunt! Alii leg. *occulte speculatae*.

SPĔCŬLOR, aris, atus sum, dep. 1. κατασκέπτομαι, in speculis sum, prospicio, exploro, contem-plor. *Cic. Verr.* 2, 5, 62. *med.* Iste se comperisse ait, eum speculandi causa in Siciliam ab ducibus fu-gitivorum esse missum. *Ov. Met.* 1, 666. montis sub-lime cacumen Occupat, unde sedens partes specule-tur in omnes. *Prop.* 3, 2, 13. Cum me Castalia spe-culans ex arbore Phoebus. *Pl. Trin.* 4, 2, 22. Cre-do edepol, quo mox furatum veniat, speculatur lo-ca. *Id. Most.* 2, 1, 82. Concedam a foribus huc, hinc speculabor procul, unde advenienti sarcinam imponam seni. *Id. Mil.* 3, 1, 13. Speculabor, ne quis nostro consilio venator adsit; et *Truc.* 4, 1, 10. Nunc speculabor, quid ibi agatur. *Cic. Tusc.* 5, 20. *med.* Sic noctu ad uxores ventitabat, ut omnia spe-cularetur et perscrutaretur ante. *Id. Fl.* 24. Cum speculatur atque obsidet Rostra vindex temeritatis, et moderatrix officii curia. *Id. Cat.* 1, 2. *extr.* Mul-torum te oculi et aures non sentientem speculabun-tur atque custodient; et *Sall. Jug.* 116. Praemissus ab Jugurtha subdole speculatum ejus consilia. *Just.* 25, 3. *f.* Amissi regni speculaturus eventum Thessa-lonicam se recepit. *Id.* 31, 2. Senatus ad speculan-dos actus Annibalis legatum in Africam mittit. *Tac. H.* 3, 38. Principum offensas acriter speculari; et *Vell.* 2, 120. *med.* Speculari opportunitatem. ℙ Item intueor, contemplor. *Just.* 22, 6. *med.* Castra deinde quinto lapide a Carthagine statuit, ut damna carissimarum rerum, vastitatemque agrorum, et in-cendia villarum de muris ipsius urbis specularentur. *Virg. G.* 1, 257. signorum obitus speculamur et or-tus; et *ib.* 4, 166. de apib.: Inque vicem speculantur aquas et nubila coeli.

SPĔCŬLUM, i, n. κάτοπτρον, instrumentum ex vi-tro, chalybe, argento, stanno, et similibus, in quo imaginem nostram videmus; a *specio*: a quo *speci-culum*, et per sync. *speculum*, ut *Prisc.* docet 4, 626. De usu speculorum multus est *Sen. Q. N.* 1, 17. Spe-culum argenteum memorat *Plin.* 33, 9, 45. primum fecisse Praxitelem, Pompeji M. aetate: cum apud majores fuerint Brundisina, ex stanno et aere mix-tis. Brundisina, inquam, quia Brundisii in hanc rem laudatissima ex stanno temperabantur, donec argenteis uti coepere et ancillae, ut *Id.* ait 34, 17, 48. Speculo e smaragdo utebatur Nero spectandis gladiatoribus, ut *Id.* 37, 5, 16. narrat. Item e car-bunculis nigrioribus specula fieri, *ib.* 7, 25. tradit. *Id.* 28, 7, 23. Hebetata aspectu specula recipere ni-torem. *Id.* 7, 15, 13. Speculorum fulgor. *Cic. Univ.* 13. *f.* Imagines, quae finguntur et redduntur in spe-culis; et *ib.* 14. Speculorum laevitas. *Ov. A. Am.* 3, 135. quod quamque decebit, Eligat, et speculum consulat ipsa suum. *Id. Met.* 15, 232. Flet quoque, ut in speculo rugas aspexit aniles Tyndaris. *Hor. Od.* 4, 10, 6. quoties in speculo te videris alterum. *Mart.* 6, 64. Tonsus ad speculum. *Plin.* 35, 11, 40. *n.* 43. Suam imaginem pinxit ad speculum. *Mart.* 9, 17. Consilium formae speculum. *Appul. Apol.* Specula vel uda, vel suda, plana, tumida et globo-sa, cava. *Ulp. Dig.* 34, 2, 19. §. 8. Nec speculum vel parieti adfixum, vel etiam quod mulier mundi causa habuit, argenti appellatione continebitur. *Isid. Or.* 16, 15. Obsidius lapis niger est. Ponitur in spe-culis parietum, propter imaginum umbras redden-das. ℙ De ipsa imagine. *Pl. Men.* 5, 9, 4. *Men. Sos.* Quid vides? *Mes.* speculum tuum. *Men. Sos.* quid negotii est? *Mes.* tua est imago, tam consimi-lis, quam potest. ℙ *Speculo placere* ap. *Ov. A. Am.* 3, 681. est placere propter cultum et ornatum cor-poris: quia mulieres ad speculum fingi et ornari so-lent. ℙ *Lympharum speculum* ap. *Phaedr.* 1, 4. est aqua pellucida, quae, veluti speculum, imagines red-dit. ℙ Translate. *Cic. Fin.* 5, 22. Pueri, in quibus, ut in speculis, natura cernitur. *Ter. Ad.* 3, 4, 51. Inspicere, tanquam in speculum, in vitas omnium jubeo, atque ex aliis sumere exemplum sibi. *Macr. Sat.* 5, 2. *med.* Omne opus Virgilianum de quodam Homerici operis speculo formatum est, *h. e.* in Ho-meri opus, tanquam in speculum, inspiciendo. ℙ *Speculus*, *i*, m. gen. h. e. parvus specus, usurpatus est a quodam *Paul. Aquilej.* ap. *Barth.* in *Advers.* 43, 17. In speculo falsitatis se occulere, *h. e.* angulo. Cave usurpes. ℙ [*Confund. *speculum* et *specillum*. V. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* p. 339. *a.*]

SPĔCUS, us, m. olim f. aliquando et n. σπέος, ἄντρον, cavitas montis, rupes cavata, antrum, spe-lunca: a voce Graeca allata. *Virg. G.* 4, 418. est specus ingens Exesi latere in montis. *Hor. Od.* 3, 25, 2. quae in nemora, aut quos agor in specus? *Ov. Met.* 3, 29. Est specus in medio (*silvae*) virgis ac vimine densus, Efficiens humilem lapidum com-pagibus arcum, Uberibus fecundus aquis: hoc con-ditus antro, etc. *Id. ib.* 4, 409. specus est tenebro-so caecus hiatu. *Id. Fast.* 4, 495. Est specus exesi structura pumicis asper. *Suet. Ner.* 31. *extr.* The-sauri vastissimis specubus abditi. *Claud. Fesc.* 18. Cum post labores sub platani voles Virentis umbra, vel gelido specu Torrentiorem fallere Sirium. *Liv.* 1, 21. Fons perennis ex opaco specu. *Gell.* 5, 14. *med.* Specum quandam nactus remotam latebrosam-que, in eam me penetro et recondo. *Varr.* ap. *Non.* 3, 194. Specus tenebricosa. *Accius ib.* (*Prisc.* 6, 713. citat *Pacuv.*) scruposa. *Pacuv.* ap. *Fest.* Stra-ta arena ingens specus. *Enn. ib.* Sub monte altae specus intu' patebant, (Aliter hunc locum referunt *Fest.* et *Prisc. l. c.*) *Sen. Troad.* 178. Scissa vallis aperit immensos specus. ℙ De Inferis. *Virg. A.* 7, 568. Hic specus horrendum, saevi spiracula Ditis Monstratur. (*Serv.* notat, antiquos codices habere *horrendus*: quod sane minus apte sonaret hoc loco. Quare *horrendum* retinere satius est, et genus neu-trum: quod imitatus est *Sil.* 13, 425. qua se primum rupta tellure recludit Invisum coelo specus.) *Sen. Ag.* 2. Adsum profundo Tartari emissus specu. *Id. Thyest.* 105. Gradere ad infernos specus. *Id. Hipp.* 1201. Taenarei specus. *Id. Med.* 742. Tartari ripis ligatos squalidae Mortis specus. ℙ De caverna ma-nu excavata. *Virg. G.* 3, 376. de Scythis: Ipsi in defossis specubus secura sub alta Otia agunt terra. *Suet. Ner.* 48. Hortante Phaonte, ut in specum ege-stae arenae concederet. *Varr. R. R.* 3, 17. *extr.* Per-ducere specus e piscinis in mare. *Liv.* 10, 10. Spe-cu facto, ad stationes Romanas itinere occulto per-veniunt. Adde *Vitr.* 10, 22. ℙ De canali tecto in aquaed., per quem defluit aqua. *Front. Aquaed.* 17, 91, 124. et al. *Vitr.* 8, 7. ℙ Translate. *Virg. A.* 9, 700. reddit specus atri vulneris undam Spuman-tem. Ubi *Servius*: Poetica exaggeratio: specum enim pro cavatione posuit. De alvo *Phaedr.* 4, 5. de mustela: Quos immolatos victor avidis dentibus Capacis alvi mersit tartareo specu. *Sil.* 6, 276. de serpente: specus ultima jamque Ingenti cauda.... Haeret humi, *h. e.* imus venter. Alii *spes* pro *specus* leg. *Petr. Sat.* 89. de equo Trojano: Aperitur in-gens claustrum, et obducti specus, Qui castra cape-rent. *Auct. Priap.* 83, 34. Triplexque, quadruplex-que compleas specum, *h. e.* terque quaterque ineas pudendum muliebre. ℙ In secunda declin. *Cato* ap. *Prisc.* 6, 713. Speca apposita, quo aqua devia abi-ret. *Accius* ap. *Non.* 8, 31. Quod Dii depressum altis clausere specis.

SPEGMĂ, ătis, n. *Plin.* 34, 13, 36. In aerariis of-ficinis et spegma fit, jam liquato aere, atque perco-cto, additis etiamnum carbonibus flatuque accensis: ac repente vehementiori flatu exspuitur aeris palea quaedam. Solum, quo excipiatur, esse stratum de-bet. *Hard.* fatetur, sic esse etiam in MSS. Mallet tamen *psegma*, ψῆγμα, quae vox Graece ramenta et micas significat: a ψάω, radendo detergeo: aptior-que huic aeris paleae esse videtur.

SPĒLAEUM et Spelēum, i, n. σπήλαιον, spelunca: a σπέος, specus. *Virg. Ecl.* 10, 52. Certum est in silvis inter spelaea ferarum Malle pati. *Claud. B. Get.* 354. spelaea subit metuenda ferarum. *Prud. tetrastich. vet. Testam.* 5. hoc illud millibus emptum Speleum, sanctae requies ubi parta favillae, *h. e.* spelunca, in qua sepelivit Abraham uxorem suam Saram, ut habetur *Genes.* 23, 17. ℙ In sacris Mi-thrae qui initiabantur, in spelunca arcanis caeremo-niis operam dabant: quare ubicumque id sacrum fie-bat, spelunca effodiebatur. V. MITHRAS. *Tert. Cor. mil. f.* Qui cum initiatur in spelaeo, in castris vere tenebrarum, coronam interposito gladio sibi oblatam, dehinc capiti suo accommodatam monetur obvia manu depellere, etc. *Inscr.* ap. *Grut.* 34, 5. Deo Soli Invicto Mithrae Fl. Septimius Zosimus hoc speleum constituit. Adde *ib.* 7. et 9. quae habentur etiam ap. *Manut.* in *Orthogr.*, cui propterea magis placet sine diphthongo scribi. Contra *Dausqu.* di-phthongum retinet ex Graeca origine. ℙ *Fuit et Spelaeum nomen loci in Macedonia, prope Pellam. *Liv.* 45, 33. *B. A.*

SPELTĂ, ae, f. genus frumenti, quod idem pu-tatur cum zea. *Rhemn. Fann. de ponderib.* 10. Se-mina sex alii siliquis latitantia curvis Attribuunt scri-pulo, lentes veraciter octo, Aut totidem speltas nu-merant tristesve lupinos. [*Hieron. in Ezech.* 1, 4, 9. Quam nos viciam interpretati sumus, Septuagin-ta, Theodotioque posuerunt ὄλυραν, quam alii ave-nam, alii secale putant. Aquilae autem prima edi-tio, et Symmachus ζέας, sive ζείας interpretati sunt, quas nos vel far, vel gentili Italiae Pannoniaeque sermone spicam, speltamque dicimus. V. *Edict. Dioclet. l. c.* in SCANDULA et ALICA et FAR. *F.*]

SPĒLUNCĂ, ae, f. σπῆλυγξ, γγος, specus, an-trum: [est a Graeca voce allata. *F.*] *Cic. Verr.* 2, 4, 48. Spelunca quaedam infinita altitudine, qua Ditem patrem ferunt repente cum curru exstitisse. *Virg. A.* 1, 61. ventos Sed pater omnipotens spelun-cis abdidit atris; et *ib.* 6, 237. Spelunca alta fuit, vastoque immanis hiatu; et *ib.* 8, 193. Hinc spelun-ca fuit vasto summota recessu Semihominis Caci. *Ov. Am.* 3, 1, 3. Fons sacer in medio, speluncaque pumice pendens. *Val. Fl.* 4, 177. spelunca ap-paruit ingens, Arboribus super et dorso contecta mi-nanti. *Prop.* 3, 2, 27. affixis viridis spelunca lapil-lis. ℙ [*Spelunca*, villae nomen, inter mare Amy-clanum Fundanosque montes, nativo in specu; cu-jus os, lapsis repente saxis, obruit quosdam mini-stros Tiberii: cum Sejanus genu vultuque et mani-bus super Caesarem suspensus, opposuit se inciden-tibus, atque habitu tali repertus est a militibus, qui subsidio venerant. Haec fere ex *Tac. A.* 4, 59. V.

Suet. Tib. 39. et *Plin.* 3, 5, 9. Nunc locus ille *Sperlonga* dicitur. *F.*]

*SPELUNCAE, arum, nomen loci in Apulia. *Anton. Itin. B. A.*

SPĒLUNCŌSUS, a, um, adj. cavatus in modum speluncae. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 37. *in.* Loca speluncosa.

[SPENDO, onis, et *F.*]

[SPENDON, ontis, m. libans, sacrificans: σπένδων, particip. praes. act. a σπένδω, sacrifico. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 865, 12. L. Varius Spendo. Alia ap. *Fabr.* p. 66. *n.* 15. L. Caecilius Spendon. Alia ap. *Grut.* 939, 5. Locus sepulturae emptus de P. Didio Spendonte. *F.*]

[SPENDŪSA, ae, f. σπένδουσα, part. praes. act. a σπένδω, sacrifico. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 605, 10. Claudia Spendusa. *F.*]

SPĒRA. V. SPHAERA.

SPĒRĀBĬLIS, e, adj. ἐλπιστὸς, qui sperari potest. *Pl. Capt.* 3, 3, 3. Hic ille est dies, cum nulla vitae meae salus sperabilis est.

[SPĒRĀTĪNUS, a, um, adj. ad speratum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 494, 4. Insequens Speratinus. *F.*]

[SPĒRĀTĬO, onis, m. dimin. sperati. Est nomen propr. serv. *Inscr.* ap. *Grut.* 1114, 2. Speratio Caesaris verna hic situs est. *F.*]

SPĒRĀTUS, a, um, part. a *spero:* ἐλπισθεὶς. *Cic. Q. Fr.* 1, 15. Cogita, nos non de reliqua et sperata gloria jam laborare, sed de parta dimicare. *Liv.* 28, 41. Magis partam, quam speratam gloriam amplecti. *Caes. B. G.* 6, 7. Ne speratam praedam ex manibus dimitterent. *Hor. Ep.* 2, 1, 9. Ploravere suis non respondere favorem Speratum meritis. *Pl. Stich.* 4, 2, 5. (parasitus loquitur) Sperate Pamphilippe, o spes mea! salve: salvum gaudeo peregre te in patriam redisse. *Id. Merc.* 3, 4, 13. et 5, 2, 2. Spem speratam cum obtulisti hanc mihi, grates ago. ¶ *Speratus*, is, quem sibi maritum fore aliqua sperat: *sperata*, quam quis sibi sperat uxorem. V. PACTUS. *Afran.* ap. *Non.* 2, 810. Curre, et nuntia venire me, et meum speratum adduce. *Id. ib.* Speratam non odi tuam. *Pl. Poen.* 5, 4, 97. Sperata, salve. *Arnob.* 4, 140. Uxores Dii habent? habent speratas, habent pactas, habent interpositis stipulationibus sponsas? Adde *Pl.* ap. *Varr. L. L.* 5, 7. *f.*, *Hyg. fab.* 31. et 33. et *Non.* 5, 69. ¶ Blandiendi gratia etiam uxor *sperata* dicitur. *Pl. Amph.* 2, 2, 44. Amphitruo uxorem salutat laetus speratam suam.

SPERCHĒIS, ĭdis, f. Σπερχεῒς, patronym. a Spercheos, Σπερχεῖος. *Ov. Met.* 2, 250. Aestuat Alpheos, ripae Spercheides ardent; et *ib.* 7, 230. Necnon Peneae, necnon Spercheides undae. Est qui leg. *Sperchiades* eod. sensu. V. v. sq.

SPERCHĒOS et Sperchīus, i, m. Σπερχεῖος et Σφερχειὸς, fluvius Thessaliae, qui ex Pindo oriens in sinum Maliacum defluit: in cujus faucibus Echinus, oppidum, situs est, ut *Plin.* 4, 7, 14. docet. Huic Achilles voverat comas, si Troja incolumis rediisset. Per *e* rectius scribi videtur, quam per *i*, ut ab Ἀλφεῖος, Alpheus, a Πηνειὸς, Peneus, etc. quamquam et altera scriptio proba est. *Virg. G.* 2, 487. Spercheosque, et virginibus bacchata Lacaenis Taygeta. *Ov. Met.* 1, 579. Populifer Spercheos, et irrequietus Enipeus. *Stat. Th.* 4, 838. Sperchiusque minax. *Id. Achill.* 1, 239. Et tenuis Sperchios aquis; et *ib.* 628. quaerisne meos, Sperchie, natatus, Promissasque comas? ¶ Est etiam hoc nomine oppidum apud eundem fluvium. *Plin. l. c.* ¶ Item grammaticus quidam ap. *Auson. Profess.* 8, 2.

*SPERCHĪAE, arum, f. opp. Thessaliae, i. q. Spercheos. *Liv.* 32, 13.

SPERCHĪŎNĪDES, ae, m. patron. *Ov. Met.* 5, 86. Caucasiumque Abarin, Sperchionidenque Lycetum, *h. e.* habitantem juxta ripas Sperchii amnis.

SPERCHĪUS. V. SPERCHEOS.

SPĒRES, Antiqui pluraliter dicebant, ut Ennius lib. secundo: Et semel effugit speres ita funditu' nostras. Ex lib. sextodecimo: Spero, si speres quidquam prodesse potis sunt. Haec *Festus*. *Varr.* ap. *Non.* 2, 788. Sublimis speribus natato maria. *Id. ib.* et 1, 54. Et aviditatem speribus lactet suis. *Eum. Pan. Constant.* 15. Pleni sperum, vacui commodorum. ¶ *Nonius ib.* etiam *sperem* in singulari usurpatum dicit, sed nullo exemplo confirmat.

SPERMĂ, ătis, n. σπέρμα, semen: a σπείρω, sero. *Sulpic. Sever. Hist. sacr.* 1, 11. ex *Genes.* 38, 9. Onan, quia spermata in terram effunderet, exstinctus a Domino refertur. **Schol. Antiq.* in *Juvenal. Sat.* 1, 42. p. 578. ed. *Cramer. B. A.*

SPERMĂTĬCUS, a, um, adj. σπερματικὸς, ad sperma pertinens. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 18. *n.* 180. Seminales vias Graeci spermaticos poros appellant.

SPERNAX, acis, adj. omn. gen. καταφρονητὴς, qui spernit, et contemnit. *Sil.* 8, 465. Ductor Piso viros spernaces mortis agebat. *Sidon. ep.* 4, 9. Nec in proferendo alloquio minax, nec in admittendo consilio spernax, nec in reatu investigando persequax.

SPERNO, is, sprevi, spretum, a. 3. ἀφορίζω, separo, segrego. *Enn.* ap. *Non.* 4, 435. Melius est virtute jus: nam saepe virtutem mali nanciscuntur: jus atque aequum se a malis spernit procul. *Pl. Capt.* 3, 3, 2. Nunc spes, opes, auxiliaque a me segregant spernuntque se. *Id. Mil.* 4, 6, 17. Ille illas spernit segregatque ab se omnes, extra te unam. ¶ Item rejicio, abspello, fastidio, contemno, ἀτίζω. *Virg. A.* 4, 678. comitemne sororem Sprevisti moriens? *Id. ib.* 7, 261. Munera nec sperno. *Pl. Mil.* 4, 4, 34. Te ita volo assimulare, prae illius forma quasi spernas tuam. *Cic. Phil.* 13, 9. *f.* Neque eos solum praesentes, sed multo magis nos, a quibus illi erant missi, sprevit et pro nihilo putavit. *Hor. Sat.* 2, 2, 14. siccus, inanis sperne cibum vilem. *Plin. ep.* 8, 6. *med.* Spernere sestertium centies quinquagies, *h. e.* recusare. *Hor. Ep.* 1, 2, 55. Sperne voluptates: nocet empta dolore voluptas. *Id. Od.* 3, 3, 49. Spernere aurum. *Ov. Met.* 8, 740. numina Divum. *Phaedr.* 3, 10. Nil spernat auris, nec tamen credat statim. ¶ Plus est quam *contemno:* importat enim insuper rejectionem et fastidium. Habet autem locum saepe in amoribus. *Pl. Mil.* 4, 2, 59. Ut quae te cupit, eam ne spernas. *Ov. Met.* 14, 35. spernentem sperne: sequenti Redde vices. *Tibull.* 1, 4, 77. me, qui spernentur amantes, Consultent. *Ter. Eun.* 1, 2, 91. Ob haec facta abs te spernor. *Cic. Coel.* 15. *extr.* Cur huic, qui te spernit, molesta es? *Sen. Herc. Fur.* 348. non equidem reor Fore ut recuset, ac meos spernat toros. ¶ Part. *Spernendus* ap. *Liv.* 30. *f.* Polybius haudquaquam spernendus auctor. *Colum.* 1, 1. Non spernendus auctor rei rusticae Saserna. *Tac. A.* 14, 40. Marcellus Asinio Pollione proavo clarus, neque morum spernendus habebatur. ¶ *Sprerunt* syncope pro *spreverunt* est *Prudentii* in *Dittoch. n.* 31. [*Cf. de hoc et sequenti verbo *Doederl.* 2, 178. sq. et 3, 323.]

[SPERNOR, aris, dep. 1. idem ac adspernor. *Front. de eloqu.* (ed. *A. Maio*) p. 227. Si placebis tibi pio aliquo cultu parentis, pietatem spernabere? *F.*]

SPĒRO, as, avi, atum, a. 1. [*Indefinitae est potestatis verbum, cujus etymon *Doederl.* 3, 56. a *specerare*, forma intensiva ad modum verborum *lacerare* et *tolerare* facta a *specere*, Gr. *ΣΚΕΠΕΙΝ*, ducendum putat. Hinc proprie non in spe esse s. spem habere significat, sed in universum de incertis futuri eventis, sive bonis, sive malis, quae exspectantur, dicitur, Gr. ἐλπίζω, *Gall. esperer*, nostr. *vermuthen.* Cf. *Perizon.* ad *Sanct. Min.* 4, 14, 21. p. 442. *Ed. B. Vechner. Hellenolex.* p. 509. ibique *Heusing. Matth.* ad *Cic. Rosc. Am.* 4, 10. — *Charis.*, *Donatus*, et alii permulti catachresin agnoscunt: negat *Voss. Instit. orat.* 4, 12, 3., sed *sperare* poni pro opinari, putare, credere futurum, id quod nolumus. Exempla *Noster* infra laudaverat ista:] *Cic. Rosc. Am.* 4. Sin a vobis (id quod non spero) deserar, tamen animo non deficiam. *Pl. Most.* 1, 3, 39. *Sca.* Moneo ego te: te deseret ille aetate et satietate. *Phil.* non spero. *Sca.* Insperata accidunt magis saepe, quam quae speres. *Q. Metell.* ad *Cic. Fam.* 5, 1. Te tam mobili in me meosque esse animo, non sperabam. *Virg. A.* 4, 419. Hunc ego si potui tantum sperare dolorem, Et perferre, soror, potero. (*Quint.* 8, 2. Proprietati contrarium est vitium id, quod apud nos improprium, ἄκυρον apud Graecos, vocatur: quale est, tantum sperare dolorem.) *Val. Fl.* 3, 294. Exstinguine mea (fatis hoc defuit unum) Speravi te posse manu? *Stat. Th.* 6, 138. Non hoc Argolidum coetu circumdata matrum Speravi, te, nate, sequi. *Flor.* 3, 1. Quis speraret post Carthaginem aliquod in Africa bellum? Adde *Virg. A.* 11, 275., *Prop.* 2, 4, 3., *Stat. Th.* 2, 607., *Ter. Andr.* 2, 3, 21. et *Treb. Gall.* [*Adde *Suet. Caes.* 60. quum minime quis moturum speraret: ubi mera interpretatio est *putaret.* V. *Oudend.* ad h. l. et ad *B. Alex.* 63. *Duk.* ad *Flor.* 3, 1.] ¶ Huc et illa pertinent. *Virg. A.* 1, 546. Si genus humanum, et mortalia temnitis arma, At sperate Deos memores fandi atque nefandi. Ubi *Servius:* Abusive, timete, ut alibi (*A.* 4, 419.) Hunc ego si potui, etc. Veteres tamen sperare dicebant, Deorum auxilia rogare. Plautus in Milite (4, 5, 10.) Deos sperabo, teque postremo. In Casina (2, 5, 38.) Diis sum fretus: Deos sperabimus. Haec *Serv.* Sed loca *Plauti* per ellipsin rectius intelligi videntur: *Deos propitios fore sperabo.* Sic *Cist.* 2, 3, 51. Perfectum ego dabo negotium. *Phan.* Deos teque spero. ¶ Hujus generis esse ajunt et illud *Juven.* 4, 57. jam quartanam sperantibus aegris. Alii, quod *Cels.* dixit 3, 15. *f.* quartanam neminem jugulare, aegros intelligunt in eam optare verti quotidianam febrem, quia extra periculum erunt. ¶ [*Maxime autem in bonam rem dicitur atque idem est, quod] spem habeo, in spe sum, confido, exspecto, fiduciam habeo quippiam ex voto successurum: cui *timeo* contrarium est. *Cic. Cluent.* 7. Ut neque accusator timere, neque reus sperare debuerit. *Id. Att.* 6, 9. Spero enim, et, ut me jubet Acastus, confido, te jam, ut volumus, valere. *Id. Fam.* 12, 18. Id ego et speraram, prudentia tua fretus; et ut confiderem, fecerunt tuae gratissimae mihi litterae. *Nep. Mil.* 1. Ut non solum de eo bene sperare, sed etiam confidere cives possent sui. *Cic. Att.* 13, 17. Tuae litterae recte sperare jubent. *Id. Dejot.* 14. Jubes enim, eum bene sperare, et bono animo esse. *Id. Att.* 1, 13. *m* A quo nihil speres boni reipublicae, quia non vu nihil metuas mali, quia non audet. *Caes. B. G.* 40. *extr.* Legatos ad Caesarem mittant: sperare pro ejus justitia, quae petierint, impetraturos. *B. C.* 3, 7. Omnia ex victoria, et ex sua liberal te sperarent; et *ib.* 96. *extr.* Ut a quo genere minum victoriam sperasset, ab eo initio fugae fac paene proditus videretur. *Cic. Att.* 9, 7. Ita ne de otio nostro spero jam. *Id. Tusc.* 1, 34. Sp fore, ut contingat id nobis. *Q. Cic. Pet. cons* *med.* Qui abs te aliquod beneficium aut habent, ut habeant, sperant. *Plin. Pan.* 37. Quae nunq ut aliena et speranda, sed ut sua semperque pos sa cepissent. *Prop.* 2, 7, 45. de Penelope: Vis et quamvis nunquam speraret Ulyxem, Illum ex ctando facta remansit anus. Ἑλληνισμός: quar numquam se visuram speraret. ¶ Interseritur moni, ut *credo*, etc. *Ter. Andr.* 2, 1, 14. Int fiet aliquid, spero. *Id. Ad.* 3, 4, 47. Salvus spero: est similis majorum suorum. *Cic. Fa* Oratorias exercitationes non tu quidem, ut sp reliquisti. *Id. Arch.* 2. Quaeso, ut mihi detis h veniam, accomodatam huic reo, vobis, quemad dum spero, non molestam. ¶ Saepe jungitur infinitis praesentis temporis, in quibus tamen q dam semper vis futuri intelligitur. *Cic. Att.* Ita quiddam spero nobis profici, cum percrebre plurimos nostros amicos inveniri; et *ib.* Cetera ro prolixa esse. *Ter. Eun.* 3, 3, 14. Credo, ei cere huc: sperat a me avellere. *Cic. Fam.* *med.* Spero, te mihi ignoscere, si ea non timu *Id. Att.* 12, 6. *extr.* Spero esse, ut volumus. *Fat.* 8. Chrysippus aestuans falli sperat Chald ceterosque divinos, neque eos usuros esse co ctionibus, ut, etc. [**Liv.* 25, 6. nisi hoc sper mus, in provinciam nos ad grave bellum mitt sanguine nostro senatui satisfacturos esse.] *Eun.* 5, 3, 11. Spero me habere, qui hunc me cruciem modo. ¶ Item praeteriti, et simile e opinor, credo. *Cic. Att.* 1, 1. *f.* Spero me tibi sam probasse: cupio quidem certe. *Ter. Ad.* 72. Sperabam jam defervisse adolescentiam. *Ci* *Fr.* 2, 4. *f.* De nostra Tullia spero cum Crassi nos confecisse. *Sen. Ben.* 1, 14. Habeat aliqua miliarem notam, per quam speret, se propius a sum. *Catull.* 84, 3. Et tum mirifice sperabat se locutum, Si, etc. ¶ Metonymice est susci conari, aut cogitare. *Colum. praef.* 1. *med.* si illa praestantis ingenii vis defecerit, confesti bemus ad otium et inertiam devolvi; sed quod sa ter speravimus, perseveranter consectari. ¶ scrimen inter *sperare* et *exspectare Doederl.* l. in eo tantum ponit, quod v. *exspectare* rei e qualemcunque sensu latissimo respiciat, *sperar* rumque felicem eventum spectet; sed in v. *exs* *re* etiam optandi, metuendi ideoque consilii dam latere notionem, *spero* autem ut in cogita positum non nisi opinionem significare. Hinc e *clare*, nisi objecti locum substantivum teneat, per cum *ut* vel *dum*, *sperare* semper cum infin strui. At construitur *spero* etiam cum *ut* et con Cujus generis exemplum laudaverat *Noster Q* *Pet. cons.* 5. *med.* Qui abs te aliquod benef aut habent, aut, ut habeant, sperant. Adde *B. C.* 3, 85. Hoc sperans, ut movendis castri ribusque adeundis locis commodiore frumenta uteretur: ubi v. *Held. Sen. Contr.* II, p. 281. Non speramus, ut Flamininum judex probet, dimittat. Disputant in hanc rem *Burm.* ad *Decl.* p. 87. *Brem.* ad *Nep. Hann.* 1, 1. *Gern* *Cic. Sen.* 4, 14. *Ramsh.* §. 183. *Zumpt.* §. 62 Confund. *sperare*, *putare*, *existimare.* V. *int* *Cic. Sull.* 1, 2. — *Spero* et *spiro.* *Cort.* ad *I* 2, 137. — *Sperare* et *spectare.* *Id.* ad *Eund.* 4 5, 523.]

*SPERNŬLIS, is, καταφρονητὴς *Gloss. Gr* *B. A.*

SPES, spei, f. [*Ut gr. ἐλπὶς sensu latissin citur de incertis rerum futurarum eventis, si nis, sive malis, quae exspectantur. V. S Hinc primo loco posuimus exempla, in quib de rebus malis, pro metu, timore v. *spes* p docent. *Sall. Cat.* 20, 13. mala res, spes asperior. *Id. Jug.* 88, 1. Metellus, contra suam, laetissumis animis excipitur. *Forc.* la rat ista:] *Lucan.* 5, 454. Coelo languente que, Naufragii spes omnis abit. *Stat. Th.* 9 dum spes nulla necis. *Liv.* 2, 3. Cum haud cu in dubio esset, bellum ab Tarquiniis immine quidem spe omnium serius fuit. ¶ [*Long frequentissimus hujus verbi usus est, quo in bonis dicitur et significat fiduciam, exspectat boni.] (V. *Tibull.* 2, 7. *in.*) *Cic. Tusc.* *med.* Si spes est exspectatio boni, mali exspe nem esse necesse est metum. *Id. N. D.* 3, 6. rum est, nihil proficientem angi, nec habere quidem extremum, et tamen commune solatiu *Cat.* 2, 11. *f.* Bona spes cum omnium reru speratione confligit. *Id. Att.* 11, 11. Ne spes q ulla ostenditur, fore melius. *Id. Fam.* 12, 1 publ. omnis spes in vobis est. *Id. Att.* 9, 10 Aegroto, dum anima est, spes esse dicitur.

ut. 5, 2, 28. *Sy.* Modo liceat vivere, est spes. quae? *Sy.* nos esurituros satis. *Id. Ad.* 3, 5, n te spes omnis, Hegio, nobis sita est. *Id. Eun.* 2, 9. Itan' parasti te, ut spes nulla reliqua in te ? *Cic. Tusc.* 1, 41. Spes me tenet, bene mihi nire. *Id. Cluent.* 3. Spes me tenet, hunc locum rum, etc. *Liv.* 27, 28. *med.* Spes affulget. *Ter. r. prol.* 25. Quid spei sit reliquum. *Caes. B. C.* 5. Plenus spei bonae atque animi adversus eos iciscitur. *Tac. A.* 14, 53. Quartusdecimus an- est, ex quo spei tuae admotus sum, *h. e.* sum magister datus. *Cic. Tusc.* 5, 12. *in carm.* In ipso omnem spem sui reponere. *Id. Or.* 1, 7. em dignitatis suae in aliquo collocare. *Id. Verr.* , 16. *extr.* sibi aliquam in aliqua re ponere. *Id.* 6, 1. omnem otii ponere in aliquem. *Id. ib.* 2, *f.* bonam de se habere. *Petr. Sat.* 97. Hic spem iorem concepit, quo diligentius oppessulatas in- t fores. *Cic. Fam.* 9, 1. In spem venio, appro- uare tuum adventum; et *ib.* 12, 25. In spem li- atis ingressus sum. *Id. Att.* 3, 16. Litterae n faciunt mihi. *Id. Sext.* 43. et *Lig.* 10. *f.* Spem *Id. Agr.* 1, 8. ostendere improbis, timorem s injicere. *Id. Fam.* 3, 6. et *ib.* 6, 9. et *Att.* 6. afferre. *Brut.* ad *Cic. Fam.* 11, 11. abjicere. *Sat.* 2, 5, 26. deponere. *Cic. Mur.* 13. perde- *Id. Verr.* 2, 1, 7. *med.* corrumpendi judicii ali- praecidere. *Id. Cat.* 4, 4. *med.* eripere; et *ib.* licujus fallere, aut superare. *Quint.* 1, 1. de o quam optimam capere. *Cic. Planc.* 23. Exci- aliquem ad spem. *Id. Dom.* 10. Erigere ad spem tatis; et *ib.* 28. *f.* In spem maximam et veris- m adduci. *Id. Phil.* 10, 10. Magna spe et prope rata libertatis causam suscepimus. *Id. ad Pom- ost ep.* 2, 11. *l.* 8. *ad Att.* Eram in magna spe, ut, etc. et *ib. f.* Dum in spe pax fuit. *Id.* 6, 1. *f.* De Egnatii nomine nec nulla, nec ma- pe sumus; et *ib.* 11, 19. Quod nulla equidem o in spe; et *ib.* 13, 23. *f.* Id quidem in optima ono. *Id. ad Pompej. post ep.* 1, 11. *l.* 8. *ad* Nunc auctoritate et consilio tuo in spe firmio- mus; et *ib.* 6, 2. *med.* Magna in spe sum, ni- ihi temporis prorogatum iri. *Ter. Heaut.* 2, 3, anta de spe decidi! *Id. Eun.* 5, 8, 1. Qua spe, uo consilio huc imus? *Cic. Mur.* 15. *f.* Ho- classis Italiam, spe atque animis inflata, pe- *Id. Agr.* 1, 9. Spe duci. *Id. Att.* 3, 9. *med. Id. Fam.* 5, 13. *med.* teneri. *Sen. ep.* 8. decipi. *Andr.* 4, 1, 24. falsa producere aliquem. *Petr.* 40. *extr.* capi. *Just.* 11, 1. *med.* aliquem im- *Cic. Phil.* 2, 18. *f.* Adolescens summa spe et et ingenii praeditus. *Liv.* 9, 23. *extr.* Contra *h. e.* contra quam sperabatur. *Cic. Fam.* 4, raeter spem. *Just.* 2, 6. Ultra spem. *Scrib.* 122. Supra hominis spem. ℙ *Spem pretio* rem incertam certa jactura quaerere, proverb. *er. Ad.* 2, 2, 11. ℙ *Tac. A.* 1, 8. Augusti entum Tiberium et Liviam heredes habuit: in secundam nepotes pronepotesque. Primam hereditatis habebant Tiberius et Livia: secun- si hi defecissent, nepotes pronepotesque. *Sat.* 2, 5, 47. leniter in spem Adrepe officio- ibi v. *Heindf.*] ℙ Cum officii alicujus deno- ioni additur *spe*, idem valet ac designatus. ap. *Grut.* 393, 5. C. Coelio Aniceto Mil. Coh. , Sing. Trib., spe Beneficiario. Huic ordo ssimus decur*ionum* ob spem processus ejus ho- decurionatus gratuitum obtulit, etc. ℙ Me- ice *spes* est id ipsum, in quo spem habemus. *Ecl.* 1, 14. capella modo gemellos, Spem gre- h! silice in nuda connixa reliquit. *Id. G.* 4, liae (*apes*) spem gentis adultos Educunt fetus. 2, 281. O lux Dardaniae, spes o fidissima um. [*Ita saepissime *spes* dicitur de liberis r spem, quam parentes de bonis liberis habent. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 3, 94., ubi laud. *Petr.* 4. uas ambitioni donant. *Ov. Met.* 2, 719. Spem- am motis avidis circumvolat alis. V. *Gron. v.* 3, 23. p. 319. *ed. Fr.* Cf. *Ruhnk.* etiam ad 39. — *Spald.* ad *Quint. prooem.* 6, 12., ubi *spes* . de uno filio dicitur: quod ex usu factum do- *rak.* ad *Liv.* 4, 36, 2. et *Reitz.* ad *Lucian. nic. Vol.* 4. p. 601. *Bip. ib.* p. 525. — *Vell.* 1. Sed fortuna, quae subduxerat spem ma- minis, jam tum reipublicae sua praesidia red- t. *Suet. Tib.* 11. quasi ad occasionem majo- i commoraretur, i. e. imperii. *Burm.* praefert uam recte *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 730. inuti- dicat mutationem. Cf. etiam *Brem.* — *Id. Vit.* va spe, i. e. spe rerum novarum v. *Oudend.* . et *Tib.* 11. ℙ Saepissime *spes* et *res* sibi ntur, ubi *spes* i. q. *species* in dicendi rationi- *n speciem, specie*, etc. *Cic. Or.* 30. *f.* Sunt , sicut adolescentis, non tam re et maturita- am spe et exspectatione laudati. *Liv.* 34, 12. ro re ostentandam, i. e. quod in speciem fuit, . ipse cp. sq. dicit. *Cic. Fam.* 12, 25. Non spe, sed certa re jam et possessione deturba- n. *Id.* ap. *Serv.* ad *Virg. A.* 6, 877. non enim udanda, sed res est. *Liv.* 36, 40. spem pro ntes.] ℙ *Spes* Dea habita est: aedemque Romae non uno in loco. *Ov. A. Am.* 1, 445. net in tempus, semel est si credita, longum: Illa quidem fallax, sed tamen apta Dea est. *Liv.* 2, 51. Pugnatum est ad Spei aequo Marte. Adde 24, 47. *extr.*, 25, 7. et 40, 51., *Pl. Cist.* 4, 1, 18., *Tibull.* 2, 7, 10. et *Inscr.* ap. *Grut.* 102. 1. 3. 2. ℙ *Spes* est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1269, 4. Nonia Spes. ℙ In plur. num. rectus casus in usu est, et quartus. *Cic. Cat.* 3, 7. Omnes Catilinae copias, omnes spes atque opes concidisse. *Sall. Jug.* 87. Mihi spes omnes in memet sitae. Adde *Pl. Curc.* 2, 3, 28. et *Ter. Ad.* 3, 2, 33., *Liv.* 6, 28., *Hor. Od.* 4, 11, 25. et *Sil.* 13, 287. Dixit tamen *Paul. Nol. carm.* 18, 243. spebus frustrata indage peremptis. Cui adde *Sulpic. Sever. dial.* 3, 10. et *Sidon. ep.* 1, 9. ℙ *Speres, rum*, in plur. num. V. supra s. 1. ℙ [*Confund. *spes* et *species* V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 24. *Burm.* ad *Vell.* p. 570. — *Spes* et *sors.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 8, 454.]

SPĒTĬLĒ vocatur infra umbilicum suis quod est carnis, proprii cujusdam habitus: qua etiam antiqui per se utebantur. Plautus enumerandis vilibus obsoniis, in Carbonaria sic meminit: Ego pernam, sumen sueris, spetile, callum, glandia. Haec *Festus:* ubi alii leg. *spectile.*

*SPEUSIPPUS, i, m. Σπεύσιππος, philosophus Atheniensis, Platonis ex sorore nepos, Academicae philosophiae quasi heres ab eo relictus. *Cic. Acad.* 1, 4. *Id. de Or.* 3, 18. et *Nat. Deor.* 1, 13. V. et *Gell.* 3, 17. *B. A.*

SPEUSTĬCUS, a, um, adj. σπευστικός, festinatus: a σπεύδω, festino. *Plin.* 18, 11, 27. Panis varia genera, alias ab obsoniis appellati, ut ostrearii: alias a deliciis, ut artolagani: alias a festinatione, ut speustici: necnon a coquendi ratione, ut furnacei, *h. e.* ut interpretatur *Hard.*, cui nec fermentum apponitur, nec calefit aqua; sed statim subacta farina igni committitur.

SPHĂCOS, i, m. σφάκος, salviam herbam notam Graece significat. *Plin.* 24, 6, 17. est idem quod *sphagnos.* ℙ Item elelisphacos. *Id.* 22, 25, 71.

SPHAERĂ, ae, f. σφαῖρα, globus, corpus solidum rotundum, unica superficie contentum, in cujus medio punctum est, a quo omnes lineae rectae ad circumferentiam, vel ad ambientem superficiem, sunt aequales. *Cic. N. D.* 2, 18. Cum duae formae praestantes sint, ex solidis globus (sic enim σφαῖραν interpretari placet), ex planis autem circulus, aut orbis. *Id. ib.* 21. Habent suam sphaeram stellae inerrantes, ab aetheria conjunctione secretam et liberam. *Id. Or.* 3, 40. Quamvis sphaeram in scenam, ut dicitur, attulerit Ennius, tamen in sphaera fornicis similitudo non potest inesse. *Id. Tusc.* 1, 25. *f.* Archimedes lunae, solis, quinque errantium motus in sphaeram illigavit. *Cato R. R.* 82. Sphaeras pugnum altas facito. V. SPHAERITA. ℙ *Sphaera* etiam dicitur descriptio motus siderum: [etenim hujusmodi nomen videtur esse ab Hebr. et Chald. verbo ספר *saphar*, numeravit, descripsit, recensuit *F.*] Ejus plura sunt genera: alia enim est Graecanica, alia Barbarica, alia Persica, alia Indica. Graecanica est, in qua describuntur ortus et occasus siderum, prout a Graecis in suo hemisphaerio visuntur: Barbarica, quae accommodata est ad clima Aegyptiorum: et sic de reliquis. P. Nigidius φαινόμενα ad inclinationem coeli Aegyptiaci, et Graecanici scripsit: alterum librum vocavit *sphaeram Barbaricam*, alterum *Graecanicam.* Ex utroque testimonia afferuntur a *Varr.* ap. *Serv.* ad *G.* 1, 19. et *ib.* 2, 190., item ab ipso *Serv.* ad *G.* 1, 43. et 218. Haec ex *Jos. Scal.* ad *Manil.*, ubi plura hac de re. *Jul.* quoque *Firm.* Barbaricae sphaerae meminit 8, 18. et 31., et toto fere eo libro de ea disserit: sed videtur eo nomine Graecanicam intelligere. Persequitur enim vires et apotelesmata astrorum iis vocabulis, quibus Graece nominantur. Porro quemadmodum Graeci omnes eos βαρβάρους vocarunt, qui exteras regiones habitabant; eadem ratione Latinis licere potuit vel ipsos Graecos vocare *barbaros*, qui ab suis moribus non parum abhorrebant: quamquam plerumque solent ab ea appellatione excludi. ℙ *Sphaera* ap. *Coel. Aurel. Tard.* 3, 6. *f.* et *ib.* 5, 11. *med.* est pila lusoria. ℙ Abjecta aspiratione, et vocali priore diphthongi *spera* dicitur, et prima corripitur a *Prud. Apoth.* 278. licentia non imitanda. *Spera est in ed. *Weitz. Prudentii.* In aliis, v. g. ed. *Cellar.*, est *sphaera.* ℙ *Sfaera* pro Sphaera interdum scriptum. V. *Maium* ad *Cic. de re publ.* 1, 14. p. 39. ed. *Lond.* et cf. *Philosophus. B. A.*

SPHAERĀLIS, e, adj. σφαιρικός, ad sphaeram pertinens, sphaericus. *Macr. Sat.* 7, 16. Ovi forma teres, ac paene sphaeralis; et *ib.* 9. Motus sphaeralis, quo movetur coelum, quo sidera. *Id. Somn. Scip.* 1, 22. Sphaeralis extremitas.

SPHAERĬCUS, a, um, adj. sphaeralis. *Macr. Somn. Scip.* 2, 14. *f.* Sphaerico motu in orbem rotari. ℙ *Sphaericus numerus*, Italice *numero cubico*, ita definitur a *Cassiod. de Arithm.* Sphaericus numerus est, qui a circulato numero multiplicatus a se inchoans ad se convertitur, ut verbi gratia, quinquies quini, viginti quinque. Hinc circulus, dum in se ipsum multiplicatus fuerit, facit sphaeram, id est, quinquies XXV. CXXV.

SPHAERĬON, ii, n. σφαιρίον, nomen collyrii ap. *Cels.* 6, 6, 21., ita a forma appellati.

SPHAERISTĂ, ae, m. σφαιριστής, qui pila, vel globis ludit. *Sidon. ep.* 2, 9. *med.* Ecce huc sphaeristarum contra stantium paria inter rotatiles catastropharum gyros duplicabantur. In *Tab. Ant.* ap. *Mur.* p. 305. Saturninus Sphaer., *h. e.* sphaerista, seu qui pilarum custos vel sarcinator erat: ibi enim recensentur nomina plurium servorum, qui in villa Augusta Antiatina erant.

SPHAERISTĒRĬUM, ii, n. σφαιριστήριον, locus pilae lusui destinatus, a σφαιρίζω, pila ludo: idem antiquitus coryceum dicebatur. Erant sphaeristeria cubicula in balineis, in quibus se tum aliis rebus, tum pilae ludo exercebant. *Plin. ep.* 5, 6. Apodyterio superpositum est sphaeristerium, quod plura genera exercitationis, pluresque circulos capit. *Suet. Vesp.* 20. Valetudine prosperrima usus est, quamvis ad tuendam eam nihil amplius quam fauces ceteraque membra sibimet ad numerum in sphaeristerio defricaret. Adde *Plin. ep.* 2, 17. ℙ Significat etiam ipsum ludi genus. *Lampr. Alex. Sev.* 30. Post lectionem, operam palaestrae, aut sphaeristerio, aut cursui, aut luctaminibus mollioribus dabat. *Sidon. ep.* 2, 2. *med.* In cujus (*umbrae*) opacitate pilae vacamus, donec arborum imago contractior intra spatium ramorum recussa cohibeatur, atque illic aleatorium lassis, consumpto sphaeristerio, faciat.

SPHAERĪTĂ, ae, f. σφαιρίτης, supple πλακοῦς, placentae genus, in cujus solo sphaerae, seu globuli multi positi sunt: a *sphaera.* *Cato R. R.* 82. Sphaeritam sic facito, ita uti spiram; nisi sic fingito, de tractis, caseo, melle sphaeras pugnum altas facito, eas in solo componito: densas eodem modo componito, atque spiram, itemque coquito. Alii leg. *spaeritam.*

SPHAEROĪDES, is, adj. omn. gen. 3. σφαιροειδής, sphaerae similis, sphaericus. *Vitr.* 8, 6. *med.* Archimedi placet aquam non esse libratam, sed sphaeroides habere schema.

SPHAEROMACHĬĂ, ae, f. σφαιρομαχία, pugna pilaris, et praecipue certamen illud, quod et harpastum dicitur. Graeca vox, a σφαῖρα, globus, et μάχη, pugna. *Stat. Silv. praef.* 4. *f.* Sed et sphaeromachias spectamus, et pilaris lusio admittitur. *Sen. ep.* 80. Hodierno die non tantum meo beneficio mihi vaco, sed spectaculi, quod omnes molestos ad sphaeromachiam avocavit.

[SPHAERŬLĂ, ae, f. dimin. sphaerae. *August. de Genes. ad litter.* 2, 15. de luna: Si ex una sphaerulae suae parte semper lucet. *F.*]

[SPHAERUS et Spaerus, i, m. cogn. R. a σφαῖρα, globus. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 201. *n.* 489. M. Quinctilius M. L. Spaerus. *F.*]

SPHAGNOS, i, m. σφάγνος, et σφάκος, alio nomine bryon, βρύον. Hac voce significantur cani arborum villi, quales in quercu maxime videmus, sed odore praestantes. *Plin.* 12, 23, 50. et 24, 6, 17.

[SPHINGĂ, ae, f. V. SPHINX. *F.*]

[SPHINGĀTUS, a, um, adj. qui sphingis figuram habet. V. SPHINX. *F.*] ℙ *Augusti libertus, olim paedagogus. *Suet. Aug.* 89. *B. A.*

SPHINGION, ii, n. V. in v. sq.

SPHINX, ingis, f. Σφίγξ, monstrum apud Thebas, cujus caput et manus puellae, corpus canis, alae avis, vox hominis, ungues leonis, cauda draconis: a σφίγγω, stringo, quod in scopulo insidens viae imminenti, ad portam Thebarum, aenigmata proponere soleret praetereuntibus ita difficilia, ut se expedire non possent; quod si illa aenigmata non dissolverent, ad eos advolabat, illosque ad se in rupem tractos unguibus lacerabat. *Sen. Phoen.* 119. Ubi sedit alta rupe, semifero dolos Sphinx ore nectens. *Id. Oed.* 92. Nec Sphinga caecis verba nectentem modis Fugi. *Auson. Idyll.* 11, 40. Terruit Aoniam volucris, leo, virgo, triformis Sphinx, volucris pennis, pedibus fera, fronte puella. Haec in fabulis. Re vera autem Sphinx erat, quemadmodum ex Socrate tradit Scholiastes Euripidis, ἐγχωρία χρησμολόγος δύσγνωστα μαντευομένη, vates ejus regionis, quae responsa daret intellectu difficilia. Indeque a *Sophocle* in *Oedip. tyranno* vocatur ἡ ῥαψῳδός, idest contexens carmina. Vide, sis, quae de Sphinge notavit *Jos. Scaliger, Animadvers. Euseb. ad ann.* 757. *Stat. Th.* 1, 66. si Sphingos iniquae Callidus ambages te praemonstrante resolvi. ℙ Cum Oedipus Thebas ingressurus esset, Sphinx aenigma ejusmodi ei proposuit: Quodnam animal mane quadrupes, meridie bipes, vesperi tripes esset. Oedipus aenigmatis nodum dissolvit, et dixit hominem esse, qui in infantia manibus et pedibus repens verius, quam incedens, quadrupes est: factus vir, ut qui nullo alio, quam pedum, adminiculo nititur, bipes: ingravescentibus autem annis, assumpto scipione, tripes. Hanc solutionem Sphinx tam aegre tulit, ut statim se de saxo praecipitaverit. *Pl. Poen.* 1, 3, 34. Isti orationi Oedipo opus conjectore est, qui Sphingi interpres fuit. *Quint.* 6, 3. *med.* Ex historia etiam ducere urbanitatem, eruditum: ut Cicero fecit, cum ei dixisset Hortensius: non intelligo haec aenigmata: atqui debes,

inquit, cum Sphingem domi habeas. Acceperat autem ille a Verre Sphingem aeneam magnae pecuniae. Adde *Plin.* 3, 8, 18. ¶ Sphinge in annulo insculpta, inter initia Augustus signavit epistolas et diplomata, teste *eod.* 37, 1, 4. et *Suet. Aug.* 50. ¶ Sphinx item animal est ex genere simiarum, reliquo corpore hirsuto, pectore glabro, mammis ut mulierum, facie rotundiore, et ad muliebrem formam accedente. *Plin.* 8, 21, 30. Lyncas vulgo frequentes, et sphingas fusco pilo, mammis in pectore geminis, Aethiopia generat. *Solin.* 27. *f.* Inter simias habentur et sphinges, villosae comis, mammis prominulis ac profundis, dociles ad feritatis oblivionem. Adde *Melam* 3, 9. ¶ Haec et *sphingion* dicitur a *Plin.* 6, 29, 34. et 35. et 10, 72, 93. ¶ Etiam *sphinga, ae*, f. declinatur. *Sidon. ep.* 5, 7. Confestim videbis illic et oculos Argi, et manus Briarei, et Sphingarum ungues. ¶ *Sphingae* quoque appellantur sellae majores, quae duabus sphingis suffultae sunt. *Isid. Orig.* 20, 11. de sellis: Sphingae sunt, in quibus sphingatae effigies, quos nos gryphos dicimus.

SPHONDYLI, orum, m. plur. σφόνδυλοι, concharum marinarum genus, ap. *Colum.* 8, 16. *med.* V. SPONDYLUS.

SPHONDYLĬUM. V. SPONDYLIUM *f.*

SPHRĀGIS, idis, f. σφραγὶς, Graece signum, sigillum, notam significat, quae annulo alicui rei imprimitur. *Plin.* 37, 8, 37. sphragidas vocari tradit gemmas quasdam, quoniam optime signent. *Id.* 35, 6, 14. rubricam Lemniam, quia non nisi signata venundabatur, sphragidem appellari. *Cels.* 5, 20. *n.* 2. Polyidae σφραγὶς nominatur pastillus glutinandis vulneribus aptus. *Id. ib.* 26. *n.* 23. *med.* Imponere vulneri Polyidae sphragidem.

SPHRĀGĪTIS, idis, f. nota, stigma, signum impressum, σφραγῖτις. *Prud.* περὶ στεφ. 10. de his, qui Matris Deum sacris initiabantur, 1076. Quid, cum sacrandus accipit sphragitidas? Acus minutas ingerunt fornacibus: His membra pergunt urere, utque igniverint, Quamcumque partem corporis fervens nota Stigmarit, hanc sic consecratam praedicant.

SPHYRAENĂ. V. SUDES.

SPĪCĂ, ae, f. et Spicum, i, n. et Spicus, i, m. στάχυς, collectio plurium granorum in summo culmo frumenti, hordei, et hujusmodi: est a Graeca voce allata, quae ab Aeolibus, a quibus plura Latini mutuati sunt, σπάχυς dicebatur. *Varr. R. R.* 1, 48. Spica ea, quae mutilata non est, in hordeo et tritico tria habet continentia, granum, glumam, aristam: et etiam primitus spica cum oritur, vaginam: et *mox:* Spica autem, quam rustici, ut acceperunt antiquitus, vocant specam, a spe videtur nominata: eam enim quod sperant fore, serunt. *Cic. Fin.* 4, 14. *med.* Fruges ab herba ad spicam perducere; et *ib.* 5, 30. Seges spicis uberibus et crebris. *Catull.* 19, 11. et tenera virens spica mollis arista. *Ov. Am.* 3, 10, 3. Flava Ceres tenues spicis redimita capillos. *Id. Met.* 8, 291. de apro Calydonio: Nunc matura metit fleturi vota coloni, Et Cererem in spicis intercipit. *Plin.* 18, 7, 10. *n.* 4. Frumenta quaedam in tertio genu spicam incipiunt concipere, quaedam in quarto; et *ib.* 24, 55. Macies soli spicam minutam facit, et inanem. *Tibull.* 2, 5, 84. Distendet spicis horrea plena Ceres. ¶ Proverb. sunt illa *Ov. Trist.* 5, 6, 43. His qui contentus non est, in litus arenas, In segetem spicas, in mare fundat aquas. Similiter dicitur *in silvam ligna ferre*, et *noctuas Athenas mittere.* V. LIGNUM et NOCTUA. ¶ A frumentis ad alias plantas transfertur, spicae simile quippiam ferentes. *Plin.* 21, 8, 23. Amaranto spica purpurea verius, quam flos. *Id.* 22, 25, 79. Bromos semen est spicam ferentis herbae. *Id.* 12, 12, 26. Nardi cacumina in aristas se spargunt: ideo gemina dote spicas ac folia celebrant. *Ov. Fast.* 1, 76. (et *Prop.* 4, 6, 74.) Et sonet accensis spica Cilissa focis, *h. e.* crocus, cujus cacumen in capillamenta et fila aristarum similia desinit. *Cato R. R.* 70. et *Colum.* 8, 5. *f.* et 10, 112. Spica allii: nucleus, ex quo quadruplici aut majore numero caput allii constat. V. STICA. Ap. *Veg. Vet.* 4, 13. spica nardi, spica Celtica, spica Syriaca, Indica, herbarum nomina sunt. ¶ In sidere Virginis stella est, quae *spica* dicitur. V. VIRGO. *Cic.* in *Arat. N. D.* 2, 42. *extr.* Spicum illustre tenens splendenti corpore Virgo. Adde *Plin.* 18, 31, 74., *Manil.* 5, 271., *Colum.* 11, 2. *med.* et *Germanic.* in *Arat.* 96. ¶ Neutro gen. usurpavit etiam *Varr.* ap. *Non.* 3, 230. Neque in bona segete nullum est spicum nequam, neque in mala non aliquod bonum; et *Cic. Sen.* 15. Fundit frugem spici, ordine structam, etc. Ita enim leg. *Non. ib.* et multi critici ex optim. libris: *Festus* in *Restibili:* Farreo spico agrum serere. V. ARISTATUS. Idem *Festus*, etiam *spicus* masculine dictum, tradit: afferens antiquum hunc versum: Quasi messor per messim unumquemque spicum colligit. *Serv.* ad *G.* 1, 111. in usu esse ait in masculino utrumque numerum, in neutro singularem tantum. *Mamert.* tamen *Grat. act. ad Julian.* 23. Non spica triticea, non viles uvarum racemi, sed opes atque divitiae nihil laborantibus ingeruntur. Addit *Serv. ib.* 314. abusive *spicos* de maturis frugibus dici: proprie spicos esse, cum per culmi folliculum, id est extremum tumorem, aristae adhuc tenues in modum spiculi eminent. ¶ *Spicus crinalis* est vel hasta caelibaris, qua nuptae caput comebatur: vel acus discriminalis, discerniculum dividendis a fronte capillis. *Capell.* 9. p. 306. Crinalem spicum pharetris deprome, Cupido, Libens capillum solvere. Alii leg. *crinale spicum*, ut *le* producatur propter *sp* sequentes: alii *crinale spiclum*, syncope pro *spiculum.* ¶ *Spica testacea*, laterculus minor oblongus acuminatus, cujus usus est in pavimentis spicatis. *Vitr.* 7, 1. *f.* Supra autem sive ex tessera grandi, sive ex spica testacea *pavimenta* struantur. V. SPICATUS et VERMICULUS.

[SPĪCĀRĬUM, ii, n. videtur esse diminut. spicae, ex forma nominis Graecanica. V. PSYCHARIO. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 678. *n.* 40. Claudia Spicarium. *F.*]

SPĪCĀTUS, a, um, part. a *spico:* σταχυώδης, spicam ferens. *Plin.* 24, 15, 24. Chamaecissos spicata est tritici modo. *Id.* 21, 17, 61. Herbarum spicatarum genus. ¶ *Spicatae faces*, ligna multifida, h. e. in usum facum in tenues particulas aristarum modo dissecta. *Grat. Cyn.* 484. Spicatasque faces sacrum ad nemora alta Dianae Sistimus. V. INSPICO. ¶ *Spicatus*, in modum spicae aristis instructus. *Minuc. Octav.* 17. *f.* Animantes alias armatas cornibus, alias dentibus septas, et fundatas ungulis, et spicatas aculeis, etc. ¶ *Spicata testacea*, pavimenta ex laterculis seu testis in modum spicae dispositis. *Vitr.* 7, 1. *med.* Item testacea spicata Tiburtina sunt diligenter exigenda. *Plin.* 36, 25, 62. Similiter fiunt spicata testacea. V. SPICA.

SPĪCĔUS, a, um, adj. σταχύϊνος, qui est ex spicis. *Virg. G.* 1, 314. spicea messis. *Ov. Am.* 3, 10, 36., *Tibull.* 1, 1, 20. et *Claud. B. Gild.* 136. spicea serta. *Prop.* 4, 2, 14. Et coma lactenti spicea fruge tumet, *h. e.* ipsa spica. *Plin.* 18, 2, 2. Arvorum sacerdotes Romulus instituit, spicea corona, quae vitta alba colligaretur, in sacerdotio eis pro religiosissimo insigni data: quae prima apud Romanos fuit corona. *Gell.* 6, 7. *f.* Cujus sacerdotii (*fratrum Arvalium*) insigne est spicea corona, et albae infulae. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv. n.* 25. 32. et 35. Sacerdotes (*fratres Arvales*) sumptis praetextis et coronis spiceis vittatis lucum Deae Diae summoto ascenderunt. Hinc *B. Borghesius* in *Decad. num.* 8. *n.* 2. recte arguit, coronam spiceam vittatam, quae est ap. *Morell. Fam. Rom.* in nummis G. Juniae *tab.* 3. *n.* 5. et G. Mussidiae *tab.* 1. *n.* 1. et 2., esse insigne sacerdotii fratrum Arvalium, in cujus collegium cooptati fuerunt D. Junius Brutus, et L. Mussidius Longus, qui in iisdem nummis nominantur.

SPĪCĬFER, ra, rum, adj. σταχυοφόρος, spicas ferens. *Sen. Herc. Oet.* 598. Spicifera Dea, *h. e.* Ceres. *Manil.* 2, 442. Spiciferae est Virgo Cereris. *Mart.* 10, 74. Spicifer Nilus, *h. e.* agros fecundans.

SPĪCĬLĔGĬUM, ii, n. σταχυολογία, collectio spicarum, in agro a messoribus praeteritarum. *Varr. R. R.* 1, 53. Messe facta, spicilegium venire oportet. *Id. L. L.* 6, 7. Nemo reprehensus, qui e segete ad spicilegium reliquit stipulam.

SPĬCIO, is, spexi, a. 3. aspicio, specio. *Festus:* Spicit quoque sine praepositione dixerunt antiqui. Plautus (*Mil.* 5, 1, 100.) Flagitium est, si nihil mittetur: quo supercilio spicit! Et Ennius libro sextodecimo: Quos ubi rex paulo spexit de collibu' celsis. *Cato ib.* Nec spiciunt, neque ratos esse volunt. Haec *Festus. Pl. Truc.* 5, 8. Supplicium ad te hanc mnam fero auri, si mihi rides: spice. Alii minus recte leg. *espice*, ut dedimus supra in ESPICIO.

SPICLUM. V. SPICULUM.

SPĪCO, as, a. 1. spicam emittere facio. *Dracont.* 1, 587. Ventus alit fructus, et ventus spicat aristas, Ventilat aestivo quas flatu mollior aura. ¶ Item in spicae formam dispono. *Plin.* 18, 7, 10. *n.* 6. Grana in stipula crinito textu spicantur. ¶ Translate. *Grat. Cyn.* 117. Quid, Macetum immensos libeat si dicere contos, Quam longa exigui spicant hastilia dentes! *h. e.* dentes in aristarum modum cuspidant sarissas, quae sunt praelongae hastae Macedonum.

SPĪCŬLĂ, ae, f. herba chamaepitys. *Appul. H.* 26. ¶ Item dimin. spicae. *Not. Tir.* p. 157. Spica, spicula, spicilegium.

SPĪCŬLĀRĬUS. V. SPECULARIUS.

SPĪCŬLĀTOR, oris, m. satelles spiculo armatus, et circa principem custodiae causa positus; qui carnificis munus aliquando exercet. *Firm. Math.* 8, 26. Si vero Mars in dejectis locis fuerit inventus, spiculatores faciet: qui nudato gladio hominum amputent cervices. Alii leg. *speculatores*, ut etiam ap. *Tac. H.* 2, 11. *f.* et alibi, ut monuimus in SPECULATOR. Sic in *Evang. D. Marci* 6, 27., ubi in Graeco textu est ἀποστείλας σπεκουλάτορα, Vulgata habet *misso spiculatore.*

SPĪCŬLĀTUS, a, um, part. a *spiculo:* in modum spiculi acuminatus. *Solin.* 52. *med.* Mantichorae cauda veluti scorpionis aculeo spiculata.

SPĪCŬLO, as, a. 1. ἀκονάω, cuspidem acuo. *Plin.* 11, 2, 1. de insectorum aculeo: Telum vero pe[...] diendo tergori quo spiculavit ingenio!

SPĪCŬLUM, i, n. λόγχη, ἄκων, οτόρθυγξ, υγ[...] proprie est parvum spicum, h. e. spica exigua. [...]mitur autem pro ferro in modum spicae acumin[...] quod hastae, aut lanceae, aut pilo praefigitur. [...] *Fam.* 5, 12. *med.* Epaminondas tum denique [...] avelli jubet spiculum, posteaquam, etc. V. dict[...] SPARUM. *Id. Pis.* 26. L. Crassus spiculis pr[...] scrutatus est Alpes, ut ubi hostis non erat, ibi tri[...] phi causam aliquam quaereret. *Ov. Met.* 8, 374[...] brata per auras Hastarum tremulo quatiebant [...] cula motu. ¶ Per synecdochen est ipsa hasta. *V*[...] *A.* 7, 164. Aut acres tendunt arcus, aut lenta la[...] tis Spicula contorquent; et *ib.* 687. pars spicula [...] stat Bina manu. ¶ Posteriori aevo idem fuit [...] pilum. *Veg. Mil.* 2, 15. Missile majus ferro t[...] gulo unciarum novem, hastili pedum quinque se[...] quod pilum vocabant, nunc spiculum dicitur. ¶ [...] pe de sagittae cuspide dicitur. *Hor. Od.* 1, 15[...] Hastas et calami spicula Gnossii. ¶ De minuti[...] matisque acuminibus, quibus ipsa cuspis instru[...] *Cels.* 7, 5. *n.* 2. Sagitta saepius ab altera parte, q[...] ex qua venit, recipienda est: praecipueque quia [...] spiculis cingitur, quae magis laniant, si retro, [...] si contra trahuntur. ¶ Et συνεκδοχικῶς de ips[...] gitta. *Virg. A.* 7, 497. Ascanius curvo direxit [...] cula cornu. *Id. Ecl.* 10, 60. Partho torquere C[...] nia cornu Spicula. *Lucan.* 7, 148. Spiculaque e[...] so Paean pythone recoxit. *Ov. Met.* 12, 605. [...] obvertit in illum, Certaque letifera direxit sp[...] dextra. ¶ Translate est quivis aculeus. *Virg* [...] 4, 236. de apib.: laesaeque venenum Morsibu[...] spirant, et spicula caeca relinquunt. (Adde *ib.*[...] *Ov. Fast.* 5, 541. Scorpion immisit Tellus: fui[...] petus illi Curva gemelliparae spicula ferre Dea[...] *Met.* 11, 334. similisque juvenco Spicula crabr[...] pressa cervice gerenti. ¶ De telis Cupidinis. [...] 2, 10, 1. Non tot Achaemeniis armantur Susa [...] tis, Spicula quot nostro pectore figit Amor. [...] *Ov. Am.* 1, 1, 22. et *A. Am.* 2, 708. et *ib.* 3, 5[...] *Sen. Hipp.* 334. ¶ De malis, quae animum pun[...] *Ov. A. Am.* 2, 519. Litore quot conchae, tot s[...] amore dolores: Quae patimur, multo spicula [...] madent. ¶ *Spiculum solis* ap. *Prud. Cath.* 2, [...] solis radius. ¶ *Spiclum* syncope. *Lucr.* 3, 19[...] contra lapidum conjectum, spiclorumque Nenu p[...]

SPĪCŬLUS, a, um, adj. in modum spiculi f[...] *Tert. Pud.* 7. *f.* Non lucernae spiculo lumine [...] totius solis lancea opus est. *Schioppius* in *hun*[...] legit *spiculi.* ¶ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. [...]*chiorri* et *Visconti*, *Sillog. d' Iscriz. n.* 59. S[...] fratri Julia Restituta fecit. Alia ap. *Grut.* 7[...] Valeria Spicula. *F.*]

SPĪCUM, et

SPĪCUS. V. in SPICA.

[SPĪLŪMĔNĒ, es, f. σπιλουμένη, *h. e.* macu[...] ita appellata est statua aenea, quae sordidam [...] dam mulierem repraesentabat: a σπιλόω, m[...] *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 10. Praxiteles item fecit St[...] sam, Spilumenen, Oenophorum. *F.*]

SPĪNĂ, ae, f. ἄκανθα, aculeus sentis, rubi, [...] milium, quo pungimur. *Hor. Ep.* 2, 2, 212. [...] te exempta levat spinis de pluribus una? *Ov.* [...] 2, 2, 31. Saepe creat molles aspera spina [...] *Prop.* 4, 5, 1. Terra tuum spinis obducat, len[...] pulcrum. *Virg. Ecl.* 5, 39. spinis surgit pa[...] acutis. *Id. A.* 3, 594. et *Ov. Met.* 14, 166. C[...] tum tegumen spinis, *h. e.* illigatum spinis pro[...] lis. Sic *Tac. G.* 17. Tegumen omnibus sagum, [...] la, aut, si desit, spina consertum. *Petr. fr.* [...] 69. *Burm.* Cydonea mala spinis confixa, ut e[...] efficerent. *Id. Sat.* 32. *extr.* Spina argentea [...] perfodere. ¶ Spinam facere dicitur asparagus, [...] percrevit, et spinosus fit. *Plin.* 21, 15, 54. In [...] spina est asparagus, scorpio: nullum enim f[...] habet. *Mart.* 13, 21. Mollis in aequorea quae [...] spina Ravenna, Non erit incultis gratior aspa[...] *Colum.* 11, 3. *med.* Asparagus cum spinam f[...] collectis seminibus ipsis, etc. ¶ *Spina solsti*[...] et *spina alba* ap. *Colum.* 6, 18. et 7, 9. species [...] tarum sunt spinas ferentium. Similiter *spina* [...] *nia*, *Indica*, *nigra*, *regia*, *sitiens* ap. *Plin. v*[...] *locis.* ¶ Dicitur etiam de aculeis animantiu[...] hystricis, piscium, etc. *Cic. N. D.* 2, 47. An[...] tes aliae coriis tectae sunt, aliae villis vestitae, [...] spinis hirsutae. *Plin.* 8, 35, 53. Hystrices g[...] India et Africa spina contectas. *Id.* 9, 59, 85[...] thiae (*pisces*) cum unum hamo teneri vident, s[...] quas in dorso serratas habent, lineam secare tr[...] tur. Adde *Ov. Hal.* 46. *Id. ib.* 128. Lubric[...] spina nocuus non gobius ulla. *Cic. fr.* ap. *Qui*[...] 3. *med.* Humus lutulenta vino, spinis cooper[...] scium. ¶ *Spina*, vertebrarum series in dorso a[...] lium, a collo ad extremum usque os: quia ipsa[...] tebrae processus habent utrinque spinarum si[...] *Cels.* 8, 1. Caput spina excipit: ea constat ex [...] bris quatuor et viginti, etc. *Varr. R. R.* 2, [...] *Colum.* 6, 29. Equus exiguo capite, lato pectore [...] na duplici, ventre substricto, etc. Sic *Virg.* [...] 87. At duplex agitur per lumbos spina, *h. e.* [...] *Plin.* 11, 37, 68. Cervix spinae adnectitur, [...] lumbis, ossea, sed tereti structura, per media

a a cerebro medulla descendente. *Ov. Met.* 8, pendere putares Pectus, et a spinae tantummo- crate teneri. Adde *Sil.* 6, 271. de angue. ¶ *cra spina* est ima perpetuae spinae, quam Graeci ν ὀστοῦν vocant, quoniam primum, infante con- o, nascitur; ideoque ex hostia id primum a Gen- us Diis suis dabatur, unde et spina sacra dici- Haec *Isid. Or.* 11, 1. *n.* 96. [*Front. ad amic.* *A. Maio*) 1, 16. Graeci ἱερὸν ὀστοῦν, Suetonius nquillus spinam sacram appellat. Ego me neque ecum, neque Latinum vocabulum ullius membri e mallem, dum istius doloris expers vitam de- m. *Hieron.* in *Chron. Euseb.* ad ann. a Chr. n. Messala ulcere sibi circa sacram spinam nato, ia se confecit. ¶ *Spina* est etiam medius Circi cus, ubi obelisci, simulacra Deorum et alia hu- odi erant; ea porro ita appellata videtur, quia um et hominum os medio in dorso productum aesentat. V. AGGER et EURIPUS. *Cassiod.* 3, 51. Spina *(Circi)* infelicium captivorum sor- designat, ubi duces Romanorum, supra dorsa um ambulantes, laborum suorum gaudia perce- nt. *Vet. Schol.* ad *Juven.* 6, 588. In Circo, in : hoc ideo, quia illic pauperes sortes accipiunt. *iscont. Mus. Pio-Clem.* T. 5. p. 205. *ed. Mediol.* ¶ Translate. *Hor. Ep.* 1, 14, 4. Certemus, s animone ego fortius, an tu Evellas agro, *h.* oiditates, curas. ¶ De subtili pressaque loquen- tione. *Cic. Fin.* 4, 28. Stoici horridiores eva- asperiores, duriores et oratione, et moribus. illorum tristitiam atque asperitatem fugiens etius, nec acerbitatem sententiarum, nec disse- spinas probavit: fuitque in altero genere mi- in altero illustrior. *Id. Tusc.* 4, 5. Stoici cum imi perturbationibus disputant, magnam par- his partiendis et definiendis occupati sunt: il- rum perexigua oratio est, qua medeantur ani- nec eos turbulentos esse patiantur. Peripatetici ad placandos animos multa afferunt, spinas ndi et definiendi praetermittunt. ¶ *Spina* ap- a fuit urbs ad Padum sita non longe ab urbe iarum. Hinc *Spineticum ostium* ap. *Plin.* 3,).

INAE, arum, locus sive oppidum in Britannia. *ltin.* ¶ *Camdenus* tradit, jam viculum esse, nominis tamen non penitus expertem, qui *Spe- een*) vulgo vocetur: ex oppido autem in vici- ovum Burgum, Anglice *Newbury* (*Newbery*) n esse. *B. A.*

NĀLIS, e, adj. ad spinam pertinens, ut Spi- medulla, *Macr. Sat.* 7, 9. *med.* h. e. quae per dorsi descendit: quae longum cerebrum a s est vocata, quia ab eo derivatur, et usu ac ite praecipua est.

NATĬCUS, i, m. piscis quidam. *Sarisb.* 8, 7. alis, quos vulgo asparagos, vel spinaticos, vel nes vocant, contentus. *B. A.*

NĔĂ. V. SPIONIA.

NĔŎLĂ, ae, f. genus rosae vilissimum, plu- sed minutissimis foliis. *Plin.* 21, 4, 6.

NESCO, is, n. 3. spinosus fio. *Capell.* 6, 227. ego crediderim sentis spinescere membris, Ne- rta crura vellere.

ĬNĒTĬCUS, a, um, adj. ad Spinam pertinens, olim ad Padum sitam. V. SPINA. *F.*]

NĒTUM, i, n. ἀκανθών, locus spinis abundans. *Ecl.* 2, 9. Nunc virides etiam occultant spine- rtos. *Plin.* 10, 74, 95. Asinus spinetis se sca- causa atterens. ¶ [Translate. *Hieron. in* 2. Non dialectorum tendiculas, nec Aristo- pineta conquirimus. V. SPINOSUS. *F.*]

NĔUS, a, um, adj. ἀκάνθινος, e spinis factus. *Met.* 2, 789. de Invidia: baculumque capit, pinea totum Vincula cingebant. *Solin.* 7. *f.* es spineis fruticibus ac surculis receptus suos t.

ĬENSIS, is, m. Deus spinas ex agris exstir- reditus, aut provenire prohibens. *August. C.* 21. *f.*

ĬFER, ra, rum, adj. ἀκανθοφόρος, spinas fe- *Cic. in Arat.* 178. Spiniferam subter caudam s adhaesit. Alii leg. *spinigeram*. *Pall. de* 1. Spiniferae pruni. *Prud. Cath.* 5, 31. Spi- rubus.

ĬGER, ra, rum, adj. spinifer. *Prud.* περὶ 1, 119. Scissa minutatim labefacto corpore Carpit spinigeris stirpibus hirtus ager.

NO, onis, m. parvus fluvius prope Romam, ar numinis colebatur. *Cic. N. D.* 3, 20. *extr.* augurum precatione Tiberinum, Spinonem, m, Nodinum, alia propinquorum flumina vi- *F.*]

OSŬLUS, a, um, adj. dimin. spinosi, ali- n spinosus. Translate. *Hieron. ep.* 69. *n.* 2. spinosulus noster obmutuit, postea vero, v. sq.

OSUS, a, um, adj. ἀκανθώδης, spinis abun- *Varr. R. R.* 2, 3. *med.* Caprae in spinosis lo- cuntur. *Ov. Met.* 2, 810. cum spinosis ignis itur herbis. *Plin.* 30, 11, 30. Spinosa frute- *d.* 20, 23, 99. folia. *Id.* 19, 3, 17. Spinosus *Id.* 12, 15, 34. Cortex scaber et spinosus. 12, 67. Spinosior arbor. *Cels.* 8, 9. *f.* Si

om. IV.

quid ex vertebra fractum est, punctiones in ea sentiuntur, quia necesse est, ea fragmenta spinosa esse. ¶ Translate. *Catull.* 64, 71. Ah misera, assiduis quam luctibus externavit Spinosas Erycina serens in pectore curas! *h. e.* quae animum pungunt et lacerant. ¶ De subtili ac presso loquendi genere: atque adeo duro, difficili, aspero, injucundo: cui opponitur copiosum, fusum, uber. *Cic. Or.* 1, 18. *f.* Haec erat spinosa quaedam et exilis oratio, longeque a nostris sensibus abhorrebat. *Id. Fin.* 3, 1. *med.* Stoicorum non ignoras quam sit subtile, vel spinosum potius disserendi genus. *Id. Tusc.* 1, 8. *med.* Uberius ista, quaeso: haec enim spinosiora prius, ut confitear, me cogunt, quam ut assentiar. *Id. Or.* 32. *med.* Aristoteles tradidit praecepta plurima disserendi: et postea qui dialectici dicuntur, spinosiora multa peperere. *Varr. L. L.* 7, 28. *extr.* De hoc genere parcius tetigi, quod librarios haec spinosiora indulgentius laturos putavi. *August. Doctr. Chr.* 2, 37. Praeceptorum nodosissimae et spinosissimae disciplinae.

[SPINTHĂRUS, i, m. nomen propr. servi aut liberti Ciceronis: a σπινθαρὶς, scintilla. *Cic. Att.* 13, 25. ejusdem meminit. *F.*]

SPINTHER, ēris, n. videtur esse a σφιγκτὴρ, annulus, quod a σφίγγω, stringo. *Festus*: Spinther vocabatur armillae genus, quod mulieres antiquae gerere solebant brachio summo sinistro. Plautus (*Men.* 3, 3, 4.) Jubeasque spinther novum reconcinnarier. *Id. ib.* 7. Sein' quod hoc sit spinther? *Men.* nescio, nisi aureum. Adde *Prisc.* 5, 646. ¶ *Spinther* fuit nomen histrionis secundarum, qui ob similitudinem cognomen dedit P. Cornelio Lentulo, qui cum Q. Caecilio Metello Nepote ann. U. C. DCLXXXXVII. consul fuit. [**Cic. Att.* 12, 52. 13, 7. 10.] *Plin.* 7, 12, 10., *Quint.* 6, 3. *med.* et *Val. Max.* 9, 14. *n.* 4.

SPINTHRĬĂ et Spintria, ae, comm. gen. repertor monstrosae libidinis, novique concubitus: a σπινθὴρ, scintilla, igniculus, nempe a monstrosarum libidinum ardore: [vel potius a σφιγκτὴρ, annulus, podex, qua parte tres exoleti sibi invicem juncti libidinari solebant. (V. SPINTHER.) Hoc concubitus genus describit etiam *Auson. epigr.* 119. *F.*] *Tac. A.* 6, 1. Tuncque primum ignota ante vocabula reperta sunt sellariorum, et spintriarum, ex foeditate loci, et multiplici patientia. *Suet. Tib.* 43. Monstrosique concubitus repertores, quos spintrias appellabat, triplici serie connexi, invicem incestarent se coram ipso. *Id. Cal.* 16. Spintrias monstruosarum libidinum aegre ne profundo mergeret, exoratus, Urbe submovit. *Id. Vit.* 3. *extr.* [Pueritiam, primamque adolescentiam Capreis egit inter Tiberiana scorta, et ipse perpetuo spintriae cognomine notatus. *F.*]

*SPINTUM, i, n. opp. Aethiopiae, vel Aethiopiae Aegyptoque conterminum. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

SPINTURNĪCIUM, ii, n. genus avis deformis, et inauspicatae: dimin. spinturnicis. *Pl. Mil.* 4, 1, 42. Pithecium haec est prae illa, et spinturnicium. [*Cf. *Lindem.* ad h. l.]

SPINTURNIX et Spintyrnix, īcis, f. est avis genus turpis figurae (occursatrix artificum, perdita spinturnix.) Ea Graece dicitur, ut ait Santra, σπινθαρίς. Haec *Festus*: verba autem uncis inclusa sunt veteris poetae, cujus nomen intercidit. *Plin.* 10, 13, 17. de incendiaria avi: Alii spinturnicem eam vocant: sed haec ipsa quae esset inter aves, qui se scire diceret, non inveni.

SPĪNŬLĂ, ae, f. ἀκάνθιον, exigua spina. *Arnob.* 2, 49. Inhaerentem spinulam callo sanare. ¶ Est etiam vertebrarum series in hominis dorso. V. SPINA. *Appul. Met.* 10. Longe suavior Venus placide commoveri, cunctantique lente vestigio, et leviter fluctuante spinula, et sensim annutante capite coepit incedere.

SPĪNUS, i, f. arbor silvestris spinosa, non unius generis: est enim sterilis: est et baccas ferens gustu asperas etiam cum maturuere: item pruna. [*Prunus spinosa, *L.*] *Pall. de insit.* 63. Et steriles spinos, et inertem fetibus ornum. *Virg. G.* 4, 145. Eduramque pirum, et spinos jam pruna ferentes. *Servius* hic ait, esse, qui pruna fert generis masculini: quem penes sit fides. Certe *Charis.* 1, 117. femininum agnoscit, *ab hac spino*: idemque docet, si sit quartae declinationis, *ab hac spinu*: affertque haec *Varronis* verba: In Asia fax ex spinu alba praefertur: quod purgationis causa adhibetur.

SPĪO, us, f. Σπειώ, Nympha maris, una ex quinquaginta filiis Nerei et Doridis, ut *Hyg. praef. fab.* docet. *Virg. G.* 4, 338. et *A.* 5, 826. Nesaee, Spioque, Thaliaque, Cymodoceque.

SPIONĬĂ, ae, f, genus vitis et uvae. *Plin.* 14, 2, 4. *n.* 6. Aestum fert spionia, quam quidam spineam vocant, autumnisque et imbribus pinguescit: quin immo nebulis una alitur: ob id Ravennati agro peculiaris. *Colum.* 3, 2. *med.* Spionia dapsilis musto, et amplitudine magis uvarum, quam numero fertilis. Adde *ib.* 7. et 21.

SPIONĬCUS, a, um, adj. ad spioniam pertinens, ut Spionicus gustus, *Colum.* 3, 21. h. e. ipsum vinum spioniae.

SPĪRĂ, ae, f. σπεῖρα, linea flexuosa faciens orbes non redeuntes in se: revolutio, sive circulus, qui in se ipsum non recurrit. De variis rebus usurpatur. *Fest.* Spira dicitur et basis columnae unius tori: aut duorum, et genus operis pistorii: et funis nauticus in orbem convolutus: ab eadem omnes similitudine. Pacuvius, Quid cessatis socii ejicere spiras sparteas? Ennius quidem hominum multitudinem ita appellat, cum ait, Spiras legionibu' nexunt. Haec *Festus*. Igitur spira sumitur pro basi, seu potius parte basis columnae, inter plinthum et imum scapum, constans uno, aut duobus toris (ut ait *Festus*), qui Italice nunc *tondini*, *bottaccini*, *bastoncini* appellantur (V. SPIRULA). Item pro ima parte stylobatae. *Plin.* 36, 23, 56. In Ephesiae Dianae aede primum columnis spirae subditae, et capitula addita: placuitque altitudinis octava pars in crassitudine, et ut spirae haberent crassitudinis dimidium, septimaeque partes detraherentur summarum crassitudini. Adde *Vitruv.* 3, 3., 4, 1. et 7. et 5, 9. ¶ Item pro genere operis pistorii. *Cato R. R.* 77. Spiram sic facito, quantum voles, pro ratione, ita uti placenta fit, eadem omnino facito, etc. ¶ Dicitur et de fasciis galeri sub mento stringi solitis. *Juven.* 8, 206. de faucibus aurea cum se Porrigat, et longo jactetur spira galero. ¶ Item de muliebri capilli ornamento. *Plin.* 9, 35, 58. Lolliam Paulinam, quae fuit Caji principis matrona, nec serio quidem, aut solemni caeremoniarum aliquo apparatu, sed mediocrium etiam sponsalium coena, vidi smaragdis margaritisque opertam, alterno textu fulgentibus, toto capite, crinibus, spiris, auribus, collo, manibus, digitisque. *Val. Fl.* 6, 396. Aegida tum primum virgo, spiramque Medusae Tercentum saevis squalentem sustulit hydris. ¶ Item de sinuosis anguium flexibus. *Virg. G.* 2, 154. Nec rapit immensos orbes per humum, neque tanto Squameus in spiram tractu se colligit anguis. *Id. A.* 2, 217. de anguib.: spirisque ligant ingentibus. Simile est illud *Lactant. Op. D.* 11. *med.* Intestinorum multiplices spirae, ac longitudo in se convoluta. ¶ Dicitur etiam de arborum venis et nodis in orbem convolutis. *Plin.* 16, 39, 76. *n.* 1. Publicum omnium vitium vocant spiras, ubi convolvere se venae atque nodi: *rebuffi* dicuntur vulgo ab Italorum fabris lignariis, molestiores difficilioresque tractatu, quam nodi. ¶ [*Spira*, ut etiam Graecorum σπεῖρα, significat item cohortem, seu aliquam hominum multitudinem. *Inscr.* mendosa ap. *Fabr.* p. 533. *n.* 385., emendata ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 556. Fla. Procla Cal. et spira pro salu. Augg. NN., M. Aur. Sabinus D. D. D. Suppl. C. Jul. Calocaero Ierof. *h. e.* Flavia Procla Cal*ocaeri* (*uxor*) et spira (scil. cohors initiatorum Bacchi) pro salu*te* Augustorum nostrorum, M. Aur. Sabinus dono dederunt, suppl*icante* C. Jul. Calocaero hierophanta. Alia ap. *Marin. l. c.* Pro salute DD. NN. Impp. Severi et Antonini Augg. sacrarium Dei Liberi cum aedicula et columnis suis donum dederunt spirae. Alia ap. *Mur.* 1095, 1. Libero Patri spira Ulubrana D. S. P. F. *h. e.* de sua pecunia fecit. Adde aliam ap. *Spon. Miscell. antiqu.* p. 94. *n.* 47. et p. 375. *n.* 131. *F.*]

SPĪRĀBĪLIS, e, adj. ἔμπνευστος, qui spirat aut spirare potest, flabilis, animalis. *Cic. N. D.* 2, 36. Terra circumfusa undique hac animali spirabilique natura, cui nomen est aer. *Id. Tusc.* 1, 17. *f.* Animos, cum e corpore excesserint, sive illi sint animales, idest spirabiles, sive ignei, sublime ferri; et *ib.* 29. Natura mentis ignea aut spirabilis. *Virg. A.* 3, 600. per sidera testor, Per superos, atque hoc coeli spirabile lumen. ¶ Item ad spiritum reddendum, et recipiendum idoneus. *Plin.* 9, 7, 6. Quoniam et pulmonum vice aliis possunt alia spirabilia inesse viscera.

SPĪRĀCŬLUM, i, n. ἀναφύσημα, ἀναπνοὴ, spiramentum, locus, per quem aer, aut odor exspiratur, aut exhalat. *Virg. A.* 7, 568. Hic specus horrendum, saevi spiracula Ditis. *Plin.* 2, 93, 95. Spiracula vocant, alii Charoneas scrobes, mortiferum spiritum exhalantes. *Solin.* 7. In Laconica spiraculum est Taenaron. *Val. Fl.* 3, 553. nitidi spiracula fontis: locus, ex quo fons erumpit. *Pall.* 7, 7. *f.* Apes inclusas per triduum tenebimus, et exigua tantum spiracula relinquemus in cella. *Id.* 11, 14. *f.* Relicto brevi foramine (*in dolio*), quo aestuantia vina suspirent, sed exemptis quadraginta diebus, et hoc spiraculum claudis. ¶ Est etiam inspiratio divina. *Juvenc.* 1, 115. de Zacharia Jo. Bapt. patre: Mox etiam assuetam penetrant spiracula mentem, *h. c.* dona prophetiae.

SPĪRAEĂ, ae, f. σπειραία, herba, cujus folia coronamentis apta sunt; quidam eandem esse putant ac illam, quam viburnum *Matthiolius* vocat. *Plin.* 21, 9, 29. [**Spierstaude*, Spiraea, *L.*]

*SPIRAEUM, i, n. promontorium Argolidis, in sinu Saranico, e regione Aeginae insulae. *Plin.* 4, 5. *Ptolemaeo* est Σπείραιον ἄκρον. *B. A.*

SPĪRĀMEN, inis, n. spiraculum, spiramentum. *Enn.* ap. *Prisc.* 6, 692. Sulphureas posuit spiramina Naris ad undas. Alii leg. *spiracula*. *Lucan.* 2, 183. Hic aures, alius spiramina naris aduncae Amputat. *Id.* 6, 90. tali spiramine Nesis Emittit Stygium nebulosis aera saxis; et 10, 247. sunt qui spiramina terris Esse putent, magnosque cavae compagis hiatus. ¶ Item spiratio, spiritus. *Ammian.* 17, 7. *med.* Plerumque observatur, terra tremente, ventorum apud nos spiramina nulla sentiri. *Claud. Idyll.* 5.,

36. Ille lacessitus longo spiraminis actu Arcanis trahitur gemma de conjuge nodis. *Stat. Theb.* 12, 268. Reficere spiramina fessi ignis, *h. e.* instaurare ignem paene exstinctum insufflando. ℙ [Item aspiratio quaevis in littera H pronuncianda. *Terent. de syllab.* p. 2400. Una nam spiramen addit omnibus vocalibus, *Hasta* quando et *Hedera* dicis, *Hister*, *Hospes* atque *Humus*. *F.*]

SPĪRĀMENTUM, i, n. idem quod spiraculum, spiramen. *Virg. G.* 1, 90. Seu plures calor ille vias, et caeca relaxat Spiramenta, novas veniat qua succus in herbas; et *ib.* 4, 38. de apib.: in tectis certatim tenuia cera Spiramenta linunt; et *Just.* 4, 1. de Aetna: Ubi acrior per spiramenta cavernarum ventus incubuit, arenarum moles egeruntur. *Pall.* 1, 35. *med.* Omnes parvulos aditus, et reliqua spiramenta talparum diligenter obstruere. *Virg. A.* 9, 579. abditaque intus Spiramenta animae letali vulnere rumpit, *h. e.* pulmones. Simile est illud *Ov. Met.* 15, 342. Nam sive est animal tellus, et vivit, habetque Spiramenta locis flammam exhalantia multis, etc. *h. e.* pulmones, os, nares. *Plin.* 32, 10, 42. et 34, 17, 49. Laxare spiramenta. *Id.* 12, 3, 7. Dare per cavernas radicibus spiramentum. *Id.* 15, 17, 18. *n.* 2. Cotoneis in concluso spiramentum omne adimendum. ℙ Translate. *Tac. Agr.* 44. *extr.* Evasit illud tempus, quo Domitianus non jam per intervalla ac spiramenta temporum, sed continuo et velut uno ictu rempublicam exhausit, *h. e.* quaedam veluti spatia: [*Pausen.*] *Ammian.* 29, 1. *med.* Sumptumque est de quibusdam sine spiramento vel mora supplicium, dum quaeritur, an sumi deberet. ℙ *Spiramentum venti* ap. *Vitr.* 7, 4. est spiratio. V. CONCEPTACULUM. ℙ Est etiam odor, halitus. *Macrob. Sat. praef.* 1. *med.* Ut qui odora pigmenta conficiunt, ante omnia curant, ut nullius sint odoris propria, quae condientur, confusura (alii leg. *confusuri*) videlicet omnium odoraminum in spiramentum unum.

SPĪRANS, antis, part. a *spiro*: πνέων, qui spirat. *Plin.* 12, 19, 42. Tot generum aurae spirante concentu. *Id.* 21, 18, 69. Cypiro Phoenicio odor exiguum spirans; et 20, 13, 51. *extr.* Ruta in maximo usu est difficile spirantibus. *Virg. A.* 8, 304. Cacus spirans ignibus; et *ib.* 7, 281. et 2, 140. equi spirantes naribus ignem. *Id. G.* 3, 356. spirantes frigora Cauri. ℙ Metonymice est vivens. *Plin.* 11, 37, 85. Sues spirantes a muribus tradunt arrosas. *Cic. Mil.* 33. *med.* Et sunt qui ab eo spirante forum putent potuisse defendi, cujus non restiterit cadaveri curia? *Tac. Agr.* 12. *extr.* Margarita viva ac spirantia avelli saxis. *Id. A.* 12, 51. Zenobiam spirantem ac vitae manifestam advertere pastores. Adde *Sil.* 15, 148. ℙ De pictis sculptisve imaginibus, quibus ad vivum quispiam repraesentatur. *Virg. A.* 6, 848. Excudent alii spirantia mollius aera: Credo equidem, vivos ducent de marmore vultus. *Id. G.* 3, 34. Parii lapidis spirantia signa. *Plin. ep.* 3, 6. Corinthium signum effingit senem stantem: ossa, musculi, nervi, venae, rugae etiam, ut spirantis, apparent. *Gell.* 7, 5. Opplevit omnia non simulacris neque imitamentis, sed luctu et lamentis veris et spirantibus. ℙ De vivente, sed morti proximo. *Sall. Cat.* 64. Catilina longe a suis, inter hostium cadavera repertus est, paululum etiam spirans. *Cic. Sext.* 24. *f.* Et spirante etiam republica, ad ejus spolia detrahenda advolaverunt. *Id. Q. Fr.* 1, 3. Non vidisses fratrem tuum, sed quandam effigiem spirantis mortui. *Id. Dom.* 52. *med.* Ut in vivi et jam spirantis caput bustum suis manibus imponeret. *Plin.* 28, 1, 2. Gladiatorum sorbere sanguinem calidum spirantemque. *Virg. A.* 4, 64. spirantia consulit exta. [*V. Cort.* ad *Lucan.* 8, 670.]

[SPĪRARCHES, ae, m. σπειράρχης, qui spirae praeest, vel chorum ducit. V. SPIRA. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 676. *n.* 29. Pontius daduchus spirarches Liberi Patris stibadium *constituit* loco *suo*. Alia *ib. n.* 30. Achilleus spirarches Liberi Patris stibadium constituit loco suo. *F.*]

SPĪRĀTIO, onis, f. actus spirandi. *Scrib. Comp.* 47. Nec spiratio interpellетur. *Id. ib.* 180. Opium spirationem impedit. *Id. ib.* 185. et 197. Odor spirationis. *F.*]

SPĪRĀTUS, us, m. facultas spirandi. *Plin.* 11, 3, 2. Arcente spiratum densitate et altitudine humoris.

[SPĪRĪDION, onis, m. Σπειρίδιον, nomen proprium: ex σπειρίδιον, dimin. a σπεῖρα, cohors. *Quint.* 6, 1. *med.* Nec ignotum quid Glyconi, cui Spiridion fuit cognomen, acciderit. *Sen. Contr.* 35. *f.* Glycon Spiridion isto Romanos vicit. *F.*]

SPIRILLUM vocari ait Opilius Aurelius caprae barbam. *Festus.* V. ARUNCUS.

SPIRITĀBILIS, e, adj. *Serv.* ad illud *A.* 3, 600. coeli spirabile lumen: vult nos credere, *Ciceronem* in libris de Deorum natura dixisse *spiritabilis* pro *spirabilis*.

SPĪRĪTĀLIS, e, adj. πνευματικός, ad spiritum, h. e. flatum, aerem, ventum pertinens. *Vitr.* 10, 1. Machinarum est unum genus scansorium, quod Graece ἀκροβατικὸν dicitur: alterum spiritale, quod apud eos πνευματικὸν appellatur: tertium tractorium: id autem Graeci βάναυσον vocant; et *mox:* Spiritale est, cum spiritus expressionibus impulsus et plagae vocesque ὀργανικῶς exprimuntur. *Veg. Vet.* 3, 76. Spiritales partes pulmonis. *Lactant. Op. D.* 11. Spiritalis fistula, *h. e.* aspera arteria, per quam spiritus meat. *Arnob.* 3, 108. Arteriae spiritales. ℙ Item corpori seu materiae oppositus. *Solin.* 23. *f.* In corporibus nostris commercia sunt spiritalia. *Tert. Apol.* 22. Dicimus, esse substantias quasdam spiritales; et *paulo post:* Malitia spiritalis, *h. e.* daemonum; et *mox:* Spiritales vires. *Id. Monog.* 1. Quos spiritales merito dici facit agnitio spiritalium charismatum. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 13. si superno rore respergas jecur, Et spiritali lacte pectus irriges. ℙ Legitur et *spiritualis*, quod quidem grammaticis magis placet, cum sit a *spiritus:* verum antiquis monumentis non satis confirmatur.

SPĪRĪTĀLĬTAS, atis, f. natura spiritalis. *Tert. adv. Marc.* 5, 8. *med.* Vides, Apostolum et in distributione facienda unius spiritus, et in spiritalitate interpretanda prophetae conspirantem. Alii minus recte pro *spiritalitate* leg. *specialitate.*

SPĪRĪTĀLĬTER, adv. secundum spiritum. *Tert. Baptism.* 4. *extr.* Caro spiritaliter mundatur.

SPĪRĪTUĀLIS. V. SPIRITALIS.

SPĪRĬTUS, us, m. aer leniter fluens, aura, ventulus. *Plin. ep.* 5, 6. Aestatis mira clementia: semper aer spiritu aliquo movetur: frequentius tamen auras, quam ventos habet. ℙ Item πνεῦμα, aer, quem spiramus, halitus. *Cic. N. D.* 2, 53. *extr.* Tribus rebus animantium vita tenetur, cibo, potione, spiritu. *Crass.* ap. *Cic. Or.* 1, 1. *extr.* Vel evulsa lingua, spiritu ipso libidinem tuam libertas mea refutabit. *Colum.* 6, 9. Longior, et cum quodam impedimento tractus spiritus. *Virg. G.* 3, 505. attractus ab alto Spiritus: interdum gemitu gravis. *Tibull.* 1, 9, 57. Lenem spiritum agere; et *Quint.* 11, 3. *med.* Spiritum crebro recipere; et *ib.* trahere; et *ib.* colligere; et *ib.* cum stridore per raritatem dentium non recipere, sed resorbere. *Cic. Or.* 3, 47. Longissima est complexio verborum, quae volvi uno spiritu potest; et *Part.* 6. *med.* Oratio sit circumscripta non longo anfractu, sed ad spiritum vocis apto. *Prop.* 1, 16, 32. Surget et invitis spiritus in lacrimis, *h. e.* suspiritus: quo sensu *Gell.* 12, 5. Spiritus et anhelitus e pectore ejus evadere, non dolorem magis indicantes, quam pugnam adversum dolorem. *Virg. Cul.* 180. de angue: Spiritibus rumpit fauces, *h. e.* sibilis. ℙ Item facultas ipsa respirandi. *Cic. N. D.* 2, 54. Aspera arteria ad pulmones usque pertinet, excipitque animam eam, quae ducta est spiritu; et *ib.* 55. *med.* Spiritu in pulmones anima ducitur: ea calescit ab eo spiritu. *Id. Or.* 1, 61. *f.* de Demosth.: Cum spiritus ejus esset angustior, tantum continenda anima in dicendo est assecutus, ut, etc. et *Ov. Met.* 12, 516. super ora caputque Crevit onus, neque habet, quas ducat, spiritus auras. ℙ Item universim quivis aer, ventus. *Plin.* 2, 5, 4. Spiritus, quem Graeci, nostrique eodem vocabulo aera appellant. *Sen. Q. N.* 5. 13. *extr.* Vehementior spiritus, ventus est; leviter fluens, aer. *Quint.* 12, 11. *med.* Aqua piscibus, circumfusus nobis spiritus volucribus convenit. *Cic. Cat.* 1, 6. Potestne tibi hujus vitae haec lux, aut hujus coeli spiritus esse jucundus? *Virg. A.* 12, 465. velut Edoni Boreae cum spiritus alto Insonat Aegaeo. *Colum.* 3, 19. *f.* Praestat eligere sationi silentis, vel certe placidi spiritus diem. *Varr. R. R.* 1, 57. Quo spiritus non pervenit, ibi non oritur curculio. *Pall.* 8, 9. Plerumque terra sulfur, alumen, bitumen educit, quorum spiritus mixti anhelitum pestis exhalant. *Id.* 1, 3. Noxius coeli spiritus. *Cels.* 2, 7. *med.* Alvus cum multo spiritu redditur, *h. e.* pedito. ℙ Translate est animus. *Ov. Trist.* 3, 3, 61. Nam si morte carens vacuam volat altus in auram Spiritus, et Samii sunt rata dicta senis; Inter Sarmaticas Romana vagabitur umbras. *Id. Met.* 15, 165. errat, et illinc Huc venit, hinc illuc, et quoslibet occupat artus Spiritus, eque feris humana in corpora transit. *Virg. A.* 4, 336. dum spiritus hos reget artus. Adde *Prop.* 3, 16, 10. et *Tac. A.* 16, 34. ℙ *Spiritus mundi*, anima mundi. *Virg. A.* 6, 724. coelum, ac terras, camposque liquentes, etc. Spiritus intus alit. ℙ Ut *anima*, sic et *spiritus* pro persona ponitur. *Vell.* 2, 123. *f.* Subrefectus conspectu alloquioque carissimi sibi spiritus, *h. e.* Tiberii. ℙ Saepe est elatus animus. *Cic. Q. Fr.* 1, 2, 2. L. Caecilium nonne omni ratione placavi? quem hominem? qua ira? quo spiritu? *Id. Verr.* 2, 1, 30. Quid ego nunc in alteram actionem Cn. Dolabellae spiritus, quid hujus lacrimas et concursiones proferam? Ubi *Ascon.* Plus significavit dicendo *spiritus*, quam si animositatem, contentionemve diceret. *Id. Sull.* 9. *med.* Res enim gestae, credo, meae me nimis extulerunt, ac mihi nescio quos spiritus attulerunt. *Caes. B. G.* 1, 33. *extr.* Ariovistus tantos sibi spiritus, tantam arrogantiam sumpserat, ut ferendus non videretur. *Id. B. C.* 3, 72. His rebus tantum fiduciae ac spiritus Pompejanis accessit, ut vicisse jam sibi viderentur. *Liv.* 2, 35. Minitans patriae, hostilesque jam tum spiritus gerens; et *mox:* Multis saepe bellis, pestilentia postremo amissa juventute, fractos spiritus esse. *Cic. Agr.* 2, 34. *f.* Hunc Capuae Campano supercilio, regio spiritu cum videremus, etc. *Id. Cluent.* 39. Jam insolentiam noratis hominis: noratis animos ejus ac spiritus tribunicios. *Albinov.* 277. Spiritus ille minax, et Drusi morte superb[…] *Sen. Herc. Fur.* 384. Spiritus altos gerere. *Id. Tro[…]* 252. spiritus truces, et minas alicujus ferre. *[…] Ag.* 248. tumidos Fortuna alicui dat. *Id. Troad.* 7[…] alicui facere; et *ib.* 268. frangere. *Tac. A.* 16, […] cohibere; et *ib.* 15, 21. mitigare. ℙ In bonam p[…] tem. *Curt.* 5, 8. *f.* Oro, et obtestor, ut nobilit[…] vestra gentisque dignos spiritus capiatis. *Plin.* 40, 61. de Alex. M.: Generosi spiritus imperat[…] *Liv.* 21, 1. *f.* Ingentis spiritus vir. *Phaedr. epil[…]* Sed difficiliter continetur spiritus, Integritatis […] sincerae conscius, etc. *Prop.* 2, 2, 2. Haesisti: […] cidit spiritus ille tuus. Adde *Virg. A.* 5, 648. […] De oestro et facultate vaticinandi, et poetica. *[…]* 5, 22. Spiritu divino tactus. *Prop.* 3, 15, 40. Q[…] lis Pindarico spiritus ore sonat. *Vell.* 1, 16. Per[…] vini spiritus viros Aeschylum, Sophoclem, Eur[…] dem illustravit tragoedias. *Cic. Arch.* 8. Po[…] quasi divino quodam spiritu inflari. ℙ Item […] quae in respirando videtur consistere. *Id. Phil.* 10. Non est viri, dubitare, eum spiritum, quem […] turae quis debeat, patriae reddere. *Id. Verr.* 2[…] 45. Ne cum sensu doloris aliquo, aut cruciatu s[…] tus auferatur. *Id. Sen.* 9. Quorum usque ad ex[…] mum spiritum est provecta prudentia. *Vell.* 2, […] et 87. Cleopatra illata aspide, morsu ejus spiri[…] reddidit. *Id. ib.* Privare aliquem spiritu; et […] *Troad.* 328. Spiritum alicui eripere. ℙ Aliqua[…] est odor, qui aere diffunditur. *Lucr.* 3, 223. S[…] tus unguenti suavis diffugit in auras. *Cels.* 5, 2[…] 31. *f.* Spiritus foedi odoris. *Gell.* 9, 4. *med.* […] spiritu florum naribus hausto victitans. ℙ *Spi[…] Sanctus*, tertia Sanctissimae Trinitatis Persona. […] *son. Eph.* 2, 15. Deus precandus est mihi, Ac F[…] summi Dei, Majestas uniusmodi Sociata Sancto […] ritu. *Veg. Mil.* 2, 5. Milites lecti jurant per D[…] et per Christum, et per Spiritum Sanctum, et […] majestatem imperatoris. Adde *Cod.* 1, 1, 1. etc. Primam corripuit contra leges metricas *Sedul. h[…]* 1. *f.* Cum Sancto Spiritu gloria magna Patri. […] *de metr.* p. 2374. ita eum excusat: Ut gloriam […] quit, Sanctae et Individuae Trinitatis clara voc[…] cantaret, neglexit regulam grammaticae dispos[…] nis. Alii leg. *Spirtu.* ℙ Ap. grammaticos spi[…] est H, nota vehementioris flatus in loquendo […] et *aspiratio* dicitur. Est autem duplex, asper[…] lenis, ut *Prisc.* 2, 572. docet. *Auson. Idyll.* 1[…] *monosyll. Graec. et Lat.* 19. Spiritus hic, flatu te[…] sima vivificans H. ℙ In tertio casu singular[…] secundo plur. qui usurpaverit, vix fortasse inve[…] ℙ [*Confund. *spiritus* et *strepitus*. V. *Heindf.* ad […] *N. D.* p. 202. *a.* — *Spiritus* et *suspiritus*. V. *Gr[…] observv. in eccles.* 11. p. 612. *ed. Fr.* — *Spirit[…] spes.* V. *Brem.* ad *Nep. Dion.* 5, 5.]

SPĪRO, as, avi, atum, a. 1. πνέω, flo: et di[…] de aere et ventis. *Plin.* 8, 38, 58. Obturatis […] spiraturus est ventus, cavernis. *Virg. A.* 4, […] nec Zephyros audis spirare secundos? *Ov. M[…]* 532. Letiferis calidi spirarunt flatibus Austri. *Pont.* 4, 10, 43. At Notus adverso tepidum qu[…] rat ab axe. *Lucan.* 8, 246. spirat de litore Co[…] ra fluens. *Gell.* 2, 22. *med.* Etesiae ex alia […] alia parte coeli spirant. *Sen. Ag.* 532. Coelo […] spirant procellae. *Juven.* 9, 67. bruma spirante Translate a ventis secundis. *Prop.* 2, 8, 85. […] si tam facilis spiraret Cynthia nobis, Non eg[…] quitiae dicerer esse caput, *h. e.* mihi obseque[…] ℙ Saepe de odoribus dicitur, qui aura differu[…] *Virg. A.* 1, 407. Ambrosiaeque comae divinum […] tice odorem Spiravere. *Pers.* 6, 35. spirant c[…] ma surdum. *Virg. G.* 4, 31. graviter spirantis […] thymbrae. *Stat. Silv.* 3, 3, 211. Semper odorati[…] rabunt floribus arae. *Val. Fl.* 5, 589. multa s[…] coma flexilis aura. *Juven.* 6, 461. facies pi[…] Poppaeana spirat. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 81. […] quid turiferis spirat Panchaia silvis. ℙ Item d[…] spiratione animantium. *Cic. N. D.* 3, 40. Qua[…] seri a me, dum quidem spirare potero, nefas ju[…] *Cels.* 2, 4. Mali morbi testimonium est, vehem[…] et crebro spirare. *Val. Fl.* 4, 436. Spirare ani[…] tenuem. *Mart.* 2, 26. querulum. ℙ Pro viver[…] SPIRANS. *Sen. Thyest.* 756. Spirant venae, c[…] adhuc pavidum salit. Et translate. *Cic. Bru[…] extr.* Videtur Laelii mens spirare etiam in scr[…] Galbae autem vis occidisse. *Hor. Od.* 4, 9, 10[…] rat adhuc amor, Vivuntque commissi calores […] liae fidibus puellae. ℙ De his, quae ad vivun[…] pressa sunt in signis aut tabulis. *Mart.* 11, 9. […] rat Apellea redditus arte Memor. *Id.* 7, 84. S[…] et arguta picta tabella manu. *Sil.* 2, 429. at s[…] Siculis exsultat in arvis. Spirantem credas cer[…] na anhela movere. *Id.* 14, 657. spirantes re[…] subtemine vultus. *Claud. IV. cons. Hon.* 591 variis spirat Nereia bacca figuris. V. SPIRANS. Est etiam spirando emittere, exhalare, exspi[…] *Claud. Rapt. Pros.* 1, 154. Enceladus Spirat ine[…] stum flagranti pectore sulphur. *Juven.* 7, 111 mensa cavi spirant mendacia folles. *Lucan.* 9, Quos habuit vultus lunati vulnere ferri Caesa c[…] Gorgon! quanto spirasse veneno Ora reor! *Va[…]* 6, 157. paribus spirans Medea venenis. *Luca[…]* 82. vastos telluris hiatus Divinam spirare fiden[…]

responsa et oracula. P Item spirando exire. *Ov.* *t.* 8, 356. de apro: Lux micat ex oculis, spirat- e e pectore flamma. *Lucr.* 6, 890. Quod genus lo mari spirat fons, dulcis aquai Qui scatit. P *irare aliquid* est prae se ferre, ostentare, plenum e, et sibi polliceri. *Liv.* 3, 46. Inquietum homi- n, et tribunatum etiam nunc spirantem, locum itionis quaerere. *Hor. Od.* 4, 13, 19. Spirare ores. *Prop.* 2, 12, 53. et *Val. Fl.* 2, 185. magnum quid. *Stat. Silv.* 5, 3, 10. Certe ego magnanimum facta attollere regum Ibam, altum spirans, Mar- ique aequare canendo. *Hor. Ep.* 2, 1, 166. spirat gicum satis, et feliciter audet. *Flor.* 1, 22. Fe- s quiddam spirabat indomitum. *Virg. A.* 7, 510. ta spirans immane securi. *Sil.* 3, 240. Mago qua- currus, et fratrem spirat in armis, *h. e.* fratris nibalis virtutem militarem refert. Sic 15, 414. tris spirans ingentia facta. *Claud. Rapt. Pros.* 1, otum spirant praecordia Phoebum. *Sen. Thyest.* . Dum spirat ira sanguinem, nescit tegi. Est qui *sperat.* *Petr. Sat.* 122. de Sole: namque ore ento Deformis: titubans, vultus caligine texit: iles acies jam tum spirare putares. *Claud. Laud.* . 2, 340. insigne Minervam Spirat opus, *h. e.* endit factum se esse a Minerva. [*Cf. *Cort.* ad *an.* 2, 138. et 7, 183. P Confund. *spiro* et *spe-* V. *Cort.* ad *Lucan.* 2, 137.]

SPĪRON, ontis, m. σπείρων, seminans: a σπείρω, ino. Est nomen propr. servile in *Inscr.* ap. *Grut.* , 1. *F.*]

PĪRŬLĂ, ae, f. parva spira. *Arnob.* 2, 73. Spi- s et botulos facere, *h. e.* placentas parvas in um spirae confectas. V. SPIRA. *Serv.* ad *A.* 17. Bases columnarum spirulas dicunt. V. SPI-

PISSĀMENTUM, i, n. στύμμα, πύκνωμα, quae- res spissata et densa, ne aliquid hiscat, aut flui- *Sen. ep.* 31. Sapiens eris, si clauseris aures: us ceram parum est obdere: firmiori spissamen- pus est, quam usum in sociis Ulyssem ferunt. *m.* 12, 47. *med.* Olivas in amphoram conjicito, um ad fauces vas repleveris, adjicito muriam m: tum spissamento facto de arundinum foliis m premito, ut infra jus mersa sit; et *ib. med.* jam paene amphoram impleverunt, foeniculi amento deprimunt baccam; et *ib.* 7. Foeniculi spissamentum imponere; et *ib.* 6. *f.* Adjecto amento aridi foeniculi, quo deprimantur ita sor- ut semper jus supernatet.

PISSĀTĬO, onis, f. spissamentum, spissitudo. *ep.* 86. *f.* Terram non aggessit tantum, sed vit, et pressit: negat quicquam esse hac, ut spissatione efficacius. Alii leg. *pisatione*, vel *tione.*

ISSĀTUS, a, um, part. a *spisso:* πυκνωθείς. *Met.* 15, 250. Ignis enim densum spissatus in transit. *Lucan.* 4, 76. de nubibus: Jamque po- essae largos densantur in imbres, Spissataeque t; et 9, 943. humus spissata: cui opponitur *re- a in pulverem.* *Plin.* 20, 7, 24. Spissatum *Id.* 32, 11, 54. Dentes pectinatim spissati. *Id.* 32, 37. Ros spissatus sole.

ISSE, adv. πυκνῶς, dense, sive ad multam tudinem. *Colum.* 2, 9. Prima sementis rarius e permittit, novissima spissius postulat. *Plin.* 25, 63. Dein spisse calcatis carbonibus indu- , sabulo, calce, ac favilla mistis. *Id.* 29, 2, na indita auribus obturatis spissius. *Petr. Sat.* Spissius basiare aliquem, *h. e.* crebrius. *Plin.* , 36. Non translucet molochites, spissius vi- et crassius, quam smaragdus. P Metalepti- nitur pro tarde, aegre, difficulter. *Pacuv.* ap. 4, 422. Habet hoc senectus in se, cum pigra sa, ut spisse omnia videantur confieri. *Cic.* 36. Cum tamen spisse, atque vix, ut dudum emosthenem et Hyperidem, sic nunc ad Anto- Crassumque pervenimus. *Naevius* ap. *Non. l.* enim tu nimis spisse atque tarde incedis. *Varr.* ascimur enim spissius, quam emorimur.

ISSESCO, is, n. 3. πυκνόομαι, spissus fio. *Lu-* 6, 175. cavam spissescere nubem. *Cels.* 5, 27. Humor spissescens.

ISSIGRĂDUS, a, um, adj. βραδυπόρος, qui incedit, qui tarde passuum motu in ambulan- itur. *Pl. Poen.* 3, 1, 3. Homines spissigradis- , tardiores, quam corbitae sunt in tranquillo

SSĬTAS, atis, f. πυκνότης, spissitudo. *Vitr.* *med.* Propter spissitatem non potest recipere em. *Plin.* 18, 30, 73. In tritico maxime cre- animalia, quoniam spissitate sua concalescit.

ISSĬTŪDO, inis, f. idem quod spissitas. *Sen.* 2, 30. *extr.* Est autem nubes spissitudo ae- assi. *Scrib. Comp.* 4. et 5. Haec diluuntur ace- rosa in mellis spissitudinem. *Cato* hoc sensu *tudinem* dixit.

SSO, as, a. 1. πυκνόω, spissum facio. *Plin.* 1, 90. Omne lac igne spissatur. *Id.* 13, 4, 9. inae modo spissatur in panem. *Id.* 26, 13, 83. us *(herbae)* spissare corpora, *h. e.* adstringe- ύφειν. Sic *Cels.* 2, 1. *med.* Aquilo sanum cor- pissat, et mobilius atque expeditius reddit. 28, 15, 61. Calculum dicitur onager, cum in- terficiatur, reddere urina, liquidiorem initio, sed in terra spissantem se. *Lucan.* 4, 777. Ergo acies tantae parvum spissantur in orbem. P Est etiam frequentius aliquid facere, quod prius lente fiebat. *Petr. Sat.* 140. Ille lente parebat imperio, et clara Eumolpus voce exhortabatur Coraca, ut spissaret officium, *h. e.* frequentius succuteret.

SPISSUS, a, um, adj. πυκνὸς, παχὺς, densus, creber, plenus: cui opponitur *rarus*, *solutus*, et in fluidis *liquidus*. *Lucr.* 2, 444. quae nobis durata ac spissa videntur. *Sen. ep.* 76. *med.* Navis firma, et juncturis aquam excludentibus spissa. *Hor. Od.* 3, 19, 25. et *ib.* 4, 3, 11. Spissa coma. *Id. A. P.* 205. sedilia. *Virg. A.* 9, 508. Qua rara est acies, interlucetque corona Non tam spissa viris. *Hor. Ep.* 1, 19, 41. spissis indigna theatris Scripta pudet recitare. *Id. Od.* 2, 15, 9. Tum spissa ramis laurea fervidos Excludet ictus. *Ov. Met.* 9, 222. spissa grando; et *ib.* 5, 621. Spissae nubes. *Plin.* 16, 40, 76. *n.* 3. Spississima ex omni materie, ideo et gravissima, judicatur ebenus et buxus. *Colum.* 4, 33. Spissius autem semen propter varios casus deponitur. *Virg. A.* 5, 336. Spissa arena. *Id. G.* 2, 236. si scrobibus superabit terra repletis, Spissus ager; et *ib.* 241. spisso vimine quali. *Id. A.* 2, 621. Spissae noctis umbrae. *Petr. Sat.* 114. tenebrae. *Sen. Herc. Fur.* 710. Spissa caligo. *Ov. Met.* 11, 367. Spissus sanguis; et *ib.* 1, 23. Et liquidum spisso secrevit ab aere coelum; et *ib.* 12, 437. utque liquor rari sub pondere cribri Manat, et exprimitur per densa foramina spissus. *Id. Her.* 21, 166. Spissa amoma, [*i. e. pinguia unguenta. V. *Ruhnk.*] *Pl. Epid.* 2, 2, 46. tunica, *h. e.* densae texturae. *Petr. Sat.* 31. Spississima basia alicui impingere, *h. e.* creberrima. *Lucan.* 9, 604. Spissior ignis, *h. e.* intensior calor. P Translate. *Cic. Or.* 2, 53. In utroque genere dicendi et principia tarda sunt, et exitus tamen spissi et producti esse debent, *h. e.* sententiis et verbis copiosi. [*V. *Ernest. Lex. technol. lat. rhet.* p. 367.] *Sen. ep.* 81. *med.* Minimum ex nequitia, levissimumque ad alios redundat: quod pessimum ex illa est, et, ut ita dicam, spississimumque, domi remanet, et premit habentem. *Cic. Q. Fr.* 2, 14. Scribebam illa, quae dixeram, πολιτικὰ, spissum sane opus, et operosum, *h. e.* difficile et multi laboris. *Id. Or.* 3, 36. Me quidem in Academiam totum compulisti: in qua velim sit illud, quod saepe posuisti, ut non necesse sit consumere aetatem: sed etiam si est aliquanto spissius, aut si ego sum tardior, profecto nunquam conquiescam, ante quam, etc. Adde *Fam.* 2, 10. *f.* et *Att.* 10, 18., quae duo loca pertinere possunt etiam ad notionem sequentem: nam P Metonymice est tardus: quia res spissa cum difficultate et tarde conficitur. *Cic. cit. Att.* 10, 18. Hoc quoque timide scribo: ita omnia adhuc tarda et spissa. *Pl. Cist.* 1, 1, 77. Spissum istud amanti est verbum, Veniet, nisi venit. *Caec.* ap. *Non.* 4, 422. Nihil ego Spei credo: omnes res spissas facit. Adde *Titin.*, *Turpil.*, *Pacuv*, *ib.* P *Pro spisso*, tarde, sero. *Pl. Poen.* 3, 5, 46. Haruspices si quid boni promittunt, pro spisso evenit: id quod mali promittunt, praesentarium est.

SPITHĂMÀ, ae, f. σπιθαμὴ, palmus, constans e duodecim digitis. *Hieron.* in *Isai* 11, 40, 12. Σπιθαμὴ autem: hoc est palmus, extentam significat manum a pollice usque ad extremum digitum. *Plin.* 7, 2, 2. Supra hos extrema in parte montium Trispithami, Pygmaeique narrantur, ternas spithamas longitudine non excedentes. V. PALMUS. [*Emendavit hunc locum *F.*]

*SPLANCHNA, orum, n. plur. σπλάγχνα, viscera, exta, ap. *Coel. Aurel. Tard.* 5, 10. *B. A.*

SPLANCHNOPTES, ae, m. σπλαγχνόπτης, Graeca vox, assantem exta significans: σπλάγχνα enim exta sunt, ὀπτάω asso, torreo. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 21. Stipax Cyprius uno celebratur signo, Splanchnopte: Periclis Olympii vernula hic fuit exta torrens, ignem oris pleni spiritu accendens. Adde 22, 17, 20.

SPLEN, splenis, m. σπλὴν, Graece est viscus illud in sinistra parte animalis ventriculo appositum, quod Latine *lienem* dicimus. Sunt qui deducunt per syncop. a σπίλος, sordes, quia veteres putabant, splenem esse excrementorum jecoris receptaculum; cum e contrario nunc constet, illum non a jecore sanguinem accipere, sed jecori tradere. Creditur esse sedes risus. *Pers.* 1, 12. Quid faciam? sed sum petulanti splene cachinno. *Vitr.* 1, 4. *med.* Pecora quae pascuntur proxime Gnoson, splenem habent: quae autem ex altera parte, non habent apparentem splenem. *Colum.* 7, 10. *f.* Vitiosi splenis dolor sues infestat. *Plin.* 25, 5, 20. Sues, qui radicem Teucrii ederint, sine splene inveniri. *Id.* 24, 19, 120. Foenum Graecum spleni medetur; et *ib.* 15, 80. Trixago ad splenem ex aceto sumitur. *Id.* 23, 1, 16. Vitis alba splenem, ternis obolis pota, triginta diebus consumit.

SPLENDENS, entis, part. a *splendeo:* λαμπρὸς, splendidus, fulgens. *Pl. Rud. prol.* 3. Splendens stella candida. *Ov. Met.* 3, 53. splendenti lancea ferro. *Virg. A.* 12, 417. hoc fusum labris splendentibus amnem Inficit. *Tibull.* 1, 9, 11. Succo splendente genas onerare; et *Claud. epigr.* 9, 1. porrectam splendenti fragmine venam, *h. e.* crystallo. *Id. Gigantom.* 77. splendentior igni Aureus ardescit clypeus. *Hor. Od.* 1, 19, 5. Urit me Glycerae nitor Splendentis Pario marmore purius. P Translate. *Plin.* 9, 5, 4. Auctores habeo in equestri ordine splendentes, visum ab his in Gaditano oceano marinum hominem, *h. e.* claros, illustres, nobiles.

SPLENDĔO, es, dui, n. 2. λάμπω, splendorem emitto, luceo, fulgeo, niteo. [Inter *fulgeo* et *splendeo* hoc statuit discrimen *Front. de different. verb.* p. 2191., ut *fulgere* dicantur, quae natura lucem habent, ut sol, ignis: *splendere*, quae arte, ut aurum, argentum. *F.*] [*Etymon vocis *Doederl.* 2, 71. facit a *plenus*, ita ut *splendidus* et *plenus* eodem modo cohaereat, quo *candidus* et *canus*.] *Pl. Poen.* 1, 2, 101. Pleni oculi sordium qui erant, jam splendent mihi. *Lucr.* 5, 1257. claro splendere colore. *Virg. A.* 7, 9. nec candida cursus Luna negat: splendet tremulo sub lumine pontus. *Enn.* ap. *Macr. Sat.* 6, 4. Sparsis hastis longis campus splendet, et horret. *Sen. Ag.* 434. Splendetque classe pelagus, et pariter latet. *Lucan.* 9, 516. Eois splendent donaria gemmis. *Catull.* 64, 44. Sedes fulgenti splendent auro atque argento. *Mart.* 4, 79. Condita cum tibi sit jam sexagesima messis, Et facies multo splendeat alba pilo; et 2, 29. Et splendent vulso brachia trita pilo. *Id.* 8, 77. Si sapis, Assyrio semper tibi crinis amomo Splendeat. *Id.* 9, 3. Splendet Erythraeis perlucida moecha lapillis. *Plin. ep.* 5, 6. *med.* Cubiculum marmore splendet. *Juventius* ap. *Gell.* 18, 12. Pallium face ut splendeat, *h. e.* nitidum sit, et sine maculis. P Translate. *Cic. Sext.* 28. Virtus splendet per se semper, neque alienis unquam sordibus obsolescit. *Sen. Troad.* 1138. fulgent genae, Magisque solito splendet extremus decor. *Liv.* 38, 53. Petilii vexati sunt probris, quod splendere aliena invidia voluissent, *h. e.* clari fieri accusatione Scipionis Africani. *Hor. Od.* 3, 3, 25. Jam nec Lacaenae splendet adulterae Famosus hospes, *h. e.* floret, viget. *Phaedr.* 4, 24. Splendebat hilare poculis convivium, *h. e.* abundabat, large et liberaliter hero praebente. P Part. *Splendens* V. in v. praec. P Praeterit. *splendui* agnoscitur a *Charis.* 3, 216., *Diomed.* 1, 363., *Prisc.* 9, 868. et habet *August. Confess.* 10, 27.

SPLENDESCO, is, n. 3. ἀγλαΐζομαι, splendidus fio, luceo, splendeo. *Virg. G.* 1, 46. Incipiat sulco attritus splendescere vomer. *Ov. Pont.* 2, 10, 23. Vidimus Aetnaea coelum splendescere flamma. *Id. Met.* 10, 177. splendescunt succo pinguis olivi. *Sen. Herc. Oet.* 791. largo sacer splendescat ignis ture. *Appul. Met.* 11. Palla nigerrima, splendescens atro colore. P Translate. *Cic. Par. praef.* Nihil est tam horridum, tam incultum, quod non splendescat oratione, et tanquam excolatur. [**Id. Sen.* 9. Canorum illud in voce splendescit etiam in senectute. *Bail.*] *Plin. ep.* 5, 11. Perfectum opus absolutumque est: nec jam splendescit lima: sed atteritur.

SPLENDĬCO, as, n. 1. splendeo. *Appul. Met.* 5. Praenitent vestes, splendicant gemmae. Alii leg. *splendidant;* et *ib.* Cum mihi etiam tunc depiles genae levi pueritia splendicarent.

SPLENDĬDE, adv. λαμπρῶς, cum splendore, lucide: et translate nobiliter, praeclare, magnifice. *Cic. Tusc.* 3, 25. *f.* Et acta aetas honeste ac splendide tantam affert consolationem, etc. *Id. Quint.* 30. Magnifice et splendide ornare convivium. *Petr. Sat.* 21. In cella tres lecti strati erant, et reliquus lautitiarum apparatus splendidissime expositus. *Nep. Att.* 14. Parum splendide se gerere in HS. vicies. *Cic. Off.* 1, 1. *extr.* Ornate et splendide dicere. *Id. Fin.* 1, 2. *med.* Quid habent, cur Graeca anteponant iis, quae et splendide dicta sint, neque sint conversa de Graecis? *h. e.* nitide et eleganter. *Hor. Od.* 3, 11, 35. perjurum fuit in parentem Splendide mendax, et in omne virgo Nobilis aevum, *h. e.* decore, cum virtute: loquitur de Hypermnestra, Danai filia, quae quadraginta novem sororibus jussu patris maritos suos occidentibus, una Lynceo suo pepercit. *Hirt B. Alex.* 24. Splendidius atque honestius contra regem, quam contra fugitivorum manum bellum gerere. *Gell.* 14, 1. *med.* Latius ea, et amoenius, et splendidius, et profluentius exsequebatur. *Sen. ep.* 47. *med.* Splendidissime natus, *h. e.* illustri genere. *Suet. Vesp.* 14. Hostis sui filiam splendidissime maritavit.

SPLENDĬDO, as, a. 1. splendidum reddo, polio. *Appul. Apol. f.* Splendidare dentes. P Item splendidus sum. V. SPLENDICO.

SPLENDĬDUS, a, um, adj. λαμπρὸς, qui splendet, lucidus, clarus, nitidus: a *splendeo:* [*ubi v.] *Cic. Somn. Scip.* 3. *f.* Splendidissimo candore inter flammas elucens circulus. *Tibull.* 4, 1, 123. Splendidior liquidis cum sol caput extulit undis. *Plin.* 18, 35, 80. Splendidum coelum; et *Lucr.* 6, 207. flammeus et splendidus colos. *Mart. Spect.* 11. Splendida venabula. *Id.* 2, 36. Splendida sit nolo, sordida nolo cutis. *Id.* 9, 50. de toga: Dum nova, dum nitida fulgebat splendida lana. *Ov. Her.* 21, 162. multo splendida palla croco. *Id. Fast.* 5, 336. splendida mensa. *Sen. Thyest.* 457. Splendidum ebur. *Id. Hipp.* 246. Comae splendidae; et *ib.* 800., Colla splendida; et *Hor. Od.* 3, 13, 1. fons splendidior vitro; et *Front. Aquaed.* 93. Fluvius frigidissimus

ac splendidissimus. *Lucr.* 6, 1185. Sudorisque manans per collum splendidus humor. Sic *Hor. Sat.* 2, 3, 140. maledicit utrique, vocando Hanc furiam, hunc aliud, jussit quod splendida bilis, *h. e.* χολὴ ξανθὴ, flava, ex qua ira nascitur. V. BILIS. Vitream bilem dixit *Pers.* 3, 8. ¶ Translate est speciosus. *Cic. Fin.* 1, 18. *f.* Quod appellant honestum, non tam solido, quam splendido nomine. *Ov. Rem. Am.* 240. Praetendens culpae splendida verba suae. *Hor. Od.* 4, 7, 21. Cum semel occideris, et de te splendida Minos Fecerit arbitria, *h. e.* praeclaram et aequam sententiam, et probatam omnibus tulerit. ¶ Item perspicuus, clarus, apertus. *Cic. Brut.* 75. Splendidam quandam, minimeque veteratoriam rationem dicendi tenere; et *ib.* 79. Splendida et grandis oratio; et *ib.* 58. Splendidioribus verbis uti. *Id. ib.* 55. Vox cum magna, tum suavis et splendida. *Id. Or.* 49. Splendidus nominibus illuminatus est versus. ¶ Item illustris, nobilis, clarus. *Hor. Ep.* 2, 1, 236. et *Ov. Her.* 13, 118. splendida facta. *Prop.* 3, 18, 8. Splendidaque a docto fama refulget avo. *Cels. praef. med.* Nemo in splendida persona periclitari conjectura sua voluit, ne occidisse, nisi servasset, videretur; et *Cic. Fl.* 20. *med.* Vir splendidissimus atque ornatissimus civitatis suae. *Hirt. B. Alex.* 40. *f.* Splendidi ac illustres viri, equites R. *Cic. Fin.* 2, 18. C. Plotius eques R. splendidus. *Vell.* 2, 88. Equestri sed splendido genere natus: (V. SPLENDOR.) et *ib.* 116. *med.* Sejanus splendidissimis functus ministeriis. *Plin. ep.* 4, 4. Hunc rogo semestri tribunatu splendidiorem et sibi, et avunculo suo facias. ¶ Universim splendida dicuntur, quae magna et praestantia sunt, quia facile incurrunt in oculos, et quadam luce perstringunt, et admirationem pariunt. *Cic. Off.* 1, 18. *med.* Splendidissimum videri, quod animo magno elatoque, humanasque res despiciente factum sit; et *ib.* 8. *med.* In maximis animis, splendidissimisque ingeniis plerumque existunt honoris, imperii, gloriae cupiditates. *Id. Verr.* 2, 4, 18. Homo et domi nobilis, et apud eos, quo se contulit, propter virtutem splendidus et gratiosus. ¶ Praecipue vero ad divitias refertur, lautitiam, liberalitatem, magnificentiam. *Cic. Par.* 5, 2. *med.* Reviviscat M'. Curius, aut eorum aliquis, quorum in villa nihil splendidum, nihil ornatum fuit, praeter ipsos. *Nep. Att.* 13. *med.* Elegans, non magnificus; splendidus, non sumptuosus, omni diligentia munditiam non affluentem affectabat. *Vell.* 2, 105. Liberaliter lauteque otio abutens: ita tamen, ut eum splendidum ac hilarem potius, quam luxuriosum aut desidem diceres. *Nep. Alc.* 11. Cum Athenis splendidissima civitate natus esset, etc. *Virg. A.* 1, 641. At domus interea regali splendida luxu Instruitur. *Catull.* 64, 46. Tota domus gaudet regali splendida gaza. *Petr. Sat.* 12. Splendida vestis; (*ib.* 14. *f.* vocat pretiosissimam. Fortasse respicit ad fulgorem purpurae.) *Quint.* 11, 3. *med.* Cultus oratoris sit, ut in omnibus honestis debet esse, splendidus et virilis. *Hor. Od.* 3, 16, 25. Contemptae dominus splendidior rei, Quam si, etc.

SPLENDĬFĬCĒ, adv. splendide. *Fulg. Myth. praef.* 1. *med.* Admodum splendifice intermicanti quodam sui vultus coruscamine.

SPLENDĬFĬCO, as, a. 1. splendidum et lucidum facio. *Capell.* 9. p. 309. Lumina ambrosium splendificant diem.

SPLENDĬFĬCUS, a, um, adj. splendorem faciens, splendidus. In Thesauro *Basil. Fabri* affertur antiquus hic versus, ex *Fabrett.* Splendificumque jubar radianti carperet haustu. *Locus est p. 101. *B. A.*

SPLENDOR, oris, m. αὐγὴ, λάμψις, lux, fulgor, claritas, nitor. [*De differentia inter *splendor* et *lux* *Sen. ep.* 21. haec docet: Quod interest inter splendorem et lucem, cum haec certam habeat originem, ille niteat alieno. V. *Doederl.* 2, 70. Quid *nitor* differat v. in h. v.] *Pl. Merc.* 5, 2, 39. Coelum splendore plenum. *Ov. Fast.* 5, 366. Splendor flammae. *Gell.* 2, 6. Nitores et splendores auri. *Auct. ad Her.* 4, 50. Existimat, se gemmae nitore, et auri splendore aspectus omnium praestringere. *Pl. Mil.* 1, 1, 1. Curate, ut splendor sit meo clypeo clarior, quam solis radii esse olim, cum sudum est, solent. *Id. As.* 2, 4, 20. Jussin' in splendorem dari bullas has foribus nostris? et *Aul.* 4, 1, 16. Redigere compedes in splendorem. *Suet. Dom.* 14. Porticuum parietes phengite lapide distinxit, e cujus splendore per imagines, quidquid a tergo fieret, provideret. *Plin.* 33, 7, 40. Splendor minii. *Id.* 37, 4, 15. Gemma splendoris ferrei; et 12, 4, 9. Ebenus trunco enodi, materie splendoris nigri. *Lucr.* 4, 211. splendor aquai, (sic Splendor aquarum, *h. e.* puritas, *Front. Aquaed.* 89.) *Ov. Fast.* 5, 366. floris. Sic *Claud. Rapt. Pros.* 2, 92. Sanguineo splendore rosas, vaccinia nigro Induit. *Lucr.* 4, 1023. Cum Babylonica magnifico splendore rigantur, *h. e.* pretiosis coloribus: v. gr. purpureo tincta. ¶ Translate. *Auct. dial. de Or.* 37. His accedebat splendor rerum, et magnitudo causarum, quae et ipsa plurimum eloquentiae praestant, *h. e.* res magnae, notabiles, illustres, magna negotia. *Just.* 6, 3. *med.* Ne a rebus gestis ejus, et gloriae splendore decederet. *Plin. ep.* 10, 3. *f.* Et natalium, et paternarum facultatum splendor. ¶ Saepe est magnificentia, liberalitas, largus divitiarum usus: haec enim maxime, splendoris instar, feriunt oculos, et admirationem pariunt. *Cic. Fl.* 12. Majores nostri in privatis rebus suisque sumptibus minimo contenti, tenuissimo victu vivebant: in imperio atque in publica dignitate omnia ad gloriam splendoremque revocabant. *Id. Coel.* 31. *f.* Si quem horum aliquid offendit, si purpurae genus, si amicorum catervae, si splendor, si nitor, etc. *Gell.* 1, 14. Splendor domus atque victus. ¶ Item claritas, nobilitas, dignitas, gloria, honor. *Cic. Sull.* 1. Dignitatis suae splendorem obtinere. *Id. Or.* 1, 45. *extr.* Q. Mucii janua et vestibulum maxima quotidie frequentia civium ac summorum hominum splendore celebrantur. *Id. Cluent.* 69. *f.* Honesti homines et summo splendore praediti. *Suet. Vesp.* 1. *f.* Splendor et vetustas familiae. *Plin. Pan.* 84. *f.* Verum honorem non in titulorum splendore, sed in judiciis hominum reponere. *Tac. H.* 1, 84. Senatus splendore et gloria sordes et obscuritatem Vitellianarum partium praestringere. *Suet. Aug.* 35. Senatorum affluentem numerum deformi et incondita turba, ad modum pristinum et splendorem redegit. ¶ Speciatim dicitur de dignitate equestris ordinis, qui erat in civitate honestissimus. *Cic. Fam.* 12, 27. Sex. Aufidius splendore equiti Romano nemini cedit. *Id. Rosc. Am.* 48. *med.* Qui equestrem splendorem pati non potuerunt. Adde *Fam.* 1, 3. et V. SPLENDIDUS. ¶ Item decus, ornamentum. *Id. Caecin.* 10. Dixit senator populi R., splendor ordinis, decus atque ornamentum judiciorum, Fidiculanius Falcula. ¶ *Splendor verborum* est nitor, vis, et significantia, qua res in bono lumine collocantur. *Plin. ep.* 7, 9. Proprietas splendorque verborum. *Hor. Ep.* 2, 2, 111. Audebit, quaecumque parum splendoris habebunt, Et sine pondere erunt, et honore indigna feruntur, Verba movere loco, quamvis invita recedant. Adde *Cic. Or.* 31. et 49. ¶ *Splendor vocis* est claritas, et canora suavitas. *Cic. Brut.* 68. et 71. Actio ejus habebat et in voce magnum splendorem, et in motu summam dignitatem. *Plin.* 20, 6, 21. Porrum sectivum voci splendorem affert, καθαίρει τὴν ἀρτηρίαν, inquit *Dioscor.* 2, 179.

SPLENDŌRĬFER, ra, rum, adj. splendorem ferens. *Tert. Judic. Dom.* 131. Solque cadit, splendorifero qui lumine clarus.

SPLĒNĒTĬCUS, a, um, adj. σπληνώδης, lienosus, qui ex splene laborat. *Plin.* 20, 9, 34. Item spleneticis in vino albo per dies quadraginta. *Pall.* 8, 6. Hoc vini genus spleneticis proderit. Alii utrobique leg. *splenicis*. *Appul. Herb.* 34. Centauria major ad spleneticos. V. SPLENICUS.

SPLĒNĬĀTUS, a, um, adj. σπληνιωτὸς, spleniis distinctus. *Mart.* 10, 22. Cur spleniato saepe prodeam mento.

SPLĒNĬCUS, a, um, adj. σπληνικὸς, splene laborans, lienosus. *Plin.* 24, 10, 47. Hederae vaso splenicos bibentes sanari invenio; et *ib.* 9, 41. Homini splenico cibum potumque dant in vasis ex myrice factis. *Id.* 31, 11, 47. Splenicis spongiae impositae prosunt. His et aliis *Plinii* locis multis veteres Editiones 1469., 1470. et 1472. fere habent *spleneticus*. In sua *Hard.* semper edidit *splenicus*, quod magis accedit ad Graecam analogiam σπλὴν, σπληνικὸς, et probabilius est. Ita etiam *Pelag. Vet.* 13. *in.* Cum splenicus (*equus*) est, et venter increscit.

SPLĒNĬUM, ii, n. σπλήνιον, herba, quae spleni medetur, quaeque usitatius dicitur *asplenum*. *Plin.* 25, 5, 20. Invenit et Teucer eadem aetate teucrion, quam quidam hemionion vocant, spargentem juncos tenues, folia parva, asperis locis nascentem, austero sapore, nunquam florentem. Neque semen gignit. Medetur lienibus. Constatque sic inventam. Cum exta super eam projecta essent, adhaesisse lieni, eumque exinanisse. Ob id a quibusdam splenion vocatur. Haec *Plin.* ¶ A splenis forma ejusdemque colore ita etiam appellatur panniculus, vel fascia medicamento, aut emplastro illita, quae fronti, aut oculis aliquo morbo laborantibus imponitur. *Plin.* 29, 6, 38. *med.* Superimponi oportet splenium e melle decoctum, lanamque succidam ex oleo aut vino. *Id.* 30, 11, 30. *f.* Aranei tela cum ipso, in splenio resinae ceraeque imposita fronti. ¶ Hinc ita etiam vocantur linteola, vel parva coria, stellata, aut lunata figura, quae elegantiae et ornatus causa, vel naevis abscondendis vultui olim apponebant veteres, quemadmodum nuper apud nos etiam factitabant feminae, ideoque Italice *nei*, Gallice vero *mouches* nuncupantur. De servo stigmatis in fronte notato, et ad equestrem dignitatem evecto ita *Mart.* 2, 29. Et numerosa linunt stellantem splenia frontem: Ignoras quis sis? splenia tolle, leges. De tenuitate folii cujusdam sic *Id.* 8, 33. Talia lunata splenia fronte sedent. *Plin. ep.* 6, 2. Regulus candidum splenium in hoc aut in illud supercilium transferebat. Huc spectat etiam illud *Ov. A. Am.* 3, 202. Parvaque sinceras velat aluta genas. [*Multis h. l. auxit *F.*]

[SPLONISTAE, arum, m. plur. incolae oppidi in Dalmatia, quod in *Dionis fr. l.* 56. a *Jac. Morellio* editis Σπλαῦνον dicitur, et loci natura et operibus et propugnatoribus munitissimum celebratur. Eorum mentio tantummodo habetur in *Inscr.*, qua vide in V. RIDITAE. *F.*]

SPŎDĬUM, ii, n. σπόδιον, dimin. a *spodos*, σποδὸ Graece est parva, aut minutior cinis. Sumitur a tem pro quodam excremento seu scoria metallorur postquam in fornacibus cocta et fusa sunt: de q multa *Plin.* 34, 13, 33. et 34. ubi et *spodon* vocat, varias ejus utilitates recenset. *Id. ib.* 18, 52. Fit spodium ex plumbo, eodem modo, quo ex Cypr aere diximus. V. POMPHOLYX. ¶ Item pro cin re aliarum rerum combustarum. *Id.* 23, 4, 38. Sp dium e cauliculis (*oleastri*) vehementius inhibet rhe matismos.

SPŎDOS, i, f. σποδὸς, idem quod spodium. *Pl* 34, 13, 33. V. POMPHOLYX.

SPŎLĒTĀNUS, a, um, et

SPŎLĒTĪNUS, a, um, adj. a Spoleto, seu Spo tio urbe, ut Spoletinus populus, *Cic. Balb.* 21. *Vina Spoletina* inter optima habita sunt. Unde *Ma* 13, 120. De Spoletinis quae sunt cariosa lagenis M lueris, quam si musta Falerna bibas. Adde 14, 1 ¶ *Spoletini, orum*, ejus urbis cives. *Plin.* 3, 14, et *Liv.* 45, 43. *Inscr.* ap. *Grut.* 476, 7. Ordo Sp tinorum. ¶ Dicitur et *Spoletanus*. *Liv.* 27, 10. sernini, et Spoletani, et Placentini. Alii leg. *Sp tini*. *Prisc.* 2, 592. probat *Spoletanus*: ut a *Sp tum*; ea ratione, qua a *Paestum* fit *Paestanus*, a *letum Toletanus*, a *Beneventum Beneventanus*.

SPŎLĒTĬUM, ii, et Spoletum, i, n. *Spoleti*, u Umbriae, olim R. colonia, ad Tessinum fluvi *Liv.* 45, 43. Rex Gentius Spoletium in custod ductus. *Id.* 22, 9. Annibal usque ad Spoletum nit. *Spoletium* habent etiam *Vell.* 1, 14. *f.* et *F* 3, 21. *f.*, *Epit. Liv.* 20., *Aurel. Vict. Epit.* 31 *Suet. Vesp.* 1., ubi alii leg. *Spoletum*: quod hab etiam ap. *Plin.* 11, 37, 73., *Suet. Gr.* 21. et *Jul.* *sequ. de prodig.* 122. Sed *Spoletium* videtur a quius: unde prius *Spoletinus*; ut a *Spoletum* de derivatum est *Spoletanus*.

SPŎLĬĀRĬUM, ii, n. ἀποδυτήριον, locus in vestes exsuuntur. Et speciatim locus arenae pr mus, quo recipiebantur, et exsuebantur gladiat in arena jugulati: vel occidebantur qui graviter nerati sine spe vitae erant. *Sen. ep.* 93. *f.* Num aliquem esse tam stulte cupidum vitae putas, u gulari in spoliario, quam in arena malit? Hinc acclamationes in Commodum Imp. ap. *Lampr.* (*mod.* 18. et 19. Hostis patriae, parricida, gladi in spoliario lanietur. Qui senatum occidit, in liario ponatur. *Inscr.* ap. *Grut.* 489, 12. Qu ludum etiam gladiatorium et spoliarium solo e sua pecunia extructum publice optulerit. Alia *Donat.* 465, 10. Primitivus curator spoliarii. ¶ quivis locus, in quo quis vita, aliave re priv *Sen. Prov.* 3. *med.* Videant largum in foro sa nem, et supra Servilium lacum (id enim proscri nis Sullanae spoliarium est) senatorum capita. *alter Contr.* 5, 33. de debilitante expositos: nosse illum specum tuum, illam humanarum ca tatum officinam, illud infantium spoliarium. *Pan.* 36. Quam juvat cernere aerarium silens et tum, et quale ante delatores erat! Nunc tem illud, nunc vere Deus, non spoliarium civium, entarumque praedarum saevum receptaculum. [Est etiam locus in balneis, in quo loturi veste ponebant. *Gloss. Isid.* Spoliaria, exteriores ba rum cellulae. V. APODYTERIUM. *F.*]

SPŎLĬĀTĬO, onis, f. σκύλευσις, spoliorum c ctio: et universim privatio cujuscumque rei. *Agr.* 1, 3. *f.* Hinc vos quas spoliationes, quam dinationem juris ac fortunarum fore putatis? 29, 8. *med.* Avaritia ne sacrorum quidem spolia abstinuit. *Cic. Verr.* 2, 4, 59. Spoliationes fan atque oppidorum. *Id. Mur.* 40. *med.* Spoliatic sulatus. *Id. Phil.* 2, 11. *med.* dignitatis.

SPŎLĬĀTOR, oris, m. σκυλευτὴρ, λαφυρα qui alterum spoliat. *Cic. Verr.* 2, 4, 36. Neq lum spoliata illa patiere, sed etiam spoliatore xatoremque eorum defendes? *Juven.* 1, 46. populum gregibus comitum premat hic spoliat pilli prostantis.

SPŎLĬĀTRIX, icis, f. σκυλεύτρια, quae sp *Cic. Coel.* 21. Tune (*ausa es*) Venerem illam spoliatricem spoliare ornamentis? *Mart.* 4, 2 spoliatricem commendat fastus amicam.

SPŎLĬĀTUS, a, um, part. a *spolio*: σκυλε privatus quacumque re. *Cic. Verr.* 2, 4, 40. C lum spoliatum, stipatumque lictoribus videre *Brut.* 2. Cum forum populi R., quod fuisset theatrum illius ingenii, voce erudita, et Ro Graecisque auribus digna, spoliatum atque or videret. *Id. Pis.* 16. *med.* Nunc meam spol fortunam cum tua florente conferam. *Id. Att.* Nihil illo regno spoliatius, nihil rege egentius. 2, 80. *extr.* Vita, rerumque suarum dominiur cessa ei sunt; spoliata, quam tueri non poter gnitas. *Virg. A.* 12, 935. corpus spoliatum lu et *Petr. Sat.* 108. spoliati capitis dedecus; e *Phoen.* 29. huc omni duce spoliatus ibo; et *Pe* 668. *Burm.* Guttura nunc aliae magnis monilib nent, Aut gemmas aptent capiti, tu sola place spoliata potes, *h. e.* vel inornata et incompt MONILE. *Ov. Met.* 15, 213. Hiems spoliata

s. ¶ Cum gen. *Lucr.* ap. *Serv.* ad *A.* 4, 654. spo-
tus luminis aer. Alii leg. *lumine.* In libris *Lu-*
etii hoc hemistichium non apparet.
SPOLIO, as, avi, atum, a. 1. σκυλεύω, vestes de-
aho, exsuo. *Liv.* 2, 55. Consules spoliari homi-
m, et virgas expediri jubent; et *mox:* Quo fero-
s clamitabat, eo infestius circumscindere et spo-
re lictor. *Lucan.* 7, 627. Spoliare cadaver. *Nep.*
ras. 2. *extr.* jacentem veste. *Petr. Sat.* 135. Den-
us folliculos leguminum perite spoliat, atque in
ram, veluti muscarum imagines, despuit, *h. e.* de-
hit: legumina spoliat tunicis, seu involucris. ¶
m universim privo, depraedor, expilo, aufero.
r. Hec. 1, 1, 7. ad meretricem: Hortor, ne cu-
quam misereat, quin spolies, mutiles, laceres
emque nacta sis. *Cic. Verr.* 2, 4, 17. Apollonium
ni argento spoliasti ac depeculatus es; et *ib.* 2,
Monumenta antiquissima spoliavit nudavitque
nia. *Id. Acad.* 4, 19. Tune eam philosophiam se-
re, quae spoliat nos judicio, privat approbatione,
at sensibus? *Id. Or.* 1, 55. Vide ne dum novo
alieno ornatu velis ornare juris civilis scientiam,
quoque eam spolies atque denudes. *Id. Sull.*
med. Spoliare fana sociorum. *Virg. A.* 6, 168.,
Ib. 625. et *Just.* 16, 4. *extr.* aliquem vita. *Virg.*
11, 8. hostem telis. *Ov. Pont.* 4, 11, 8. conjuge.
Met. 12, 439. Ast ego, dum parat hunc armis nu-
e jacentem, etc. gladium spoliantis in ima Ilia
isi. *Id. Fast.* 4, 753. Seu mea falx ramo lucum
liavit opaco. *Id. Her.* 16, 107. Ardua proceris
liantur Gargara silvis. *Sen. Med.* 609. Spoliare
ion umbra. *Just.* 8, 3. *extr.* aliquem regno. *Cic.*
3, 19. probatum hominem fama. *Id. Dom.* 21.
aliquem praesidio. *Id. Planc.* 9. fortunis. *Id.*
r. 41. dignitate. *Id. Coel.* 2. Quae accusatores
rmandi hujus causa, detrahendae spoliandaeque
itatis gratia dixerunt; et *ib.* 8. Parcat juventus
icitiae suae, ne spoliet alienam.
POLIUM, ii, n. σκῦλον, pellis a corpore anima-
etracta, exsuviae. *Ov. Her.* 4, 100. Illa ferae
ri) spolium pignus amoris habet; et *ib.* 6, 13.
igilem spolium pecudis servasse draconem, *h.*
rietis Phrixei. *Id. Met.* 9, 113. Alcides phare-
ue gravis, spolioque leonis. *Lucr.* 5, 951.
dum res igni scibant tractare, neque uti Pelli-
et spoliis corpus vestire ferarum. *Id.* 4, 58.
ica serpens Exsuit in spinis vestem: nam saepe
mus Illarum spoliis vepres volitantibus auctas.
ransfertur ad omne id, quod hosti detrahitur,
quocumque modo alicui ereptum aufertur. De
is opimis V. in OPIMUS. *Cic. Manil.* 18. *extr.*
m exsuviis nauticis, et classium spoliis orna-
reliquerunt, *h. e.* rostris navium. Sic *Flor.* 1,
ned. Parta de Antio spolia C. Maenius in sug-
fori, capta hostium classe, suffixit. Sic *Suet.*
18. *extr.* Locum castrorum exornatum navali-
spoliis Neptuno et Marti consecravit. *Cic. Rosc.*
50. Si spoliorum causa vis hominem occidere,
asti: et *mox:* Quis pirata fuit tam barbarus,
cum integram praedam sine sanguine habere
et, cruenta spolia detrahere mallet? *Liv.* 5,
t 39. Caesorum spolia legere. *Just.* 24, 6.
a praeda, et Orientis spoliis onusta. *Tac. A.*
54. Proeliis congredi, spolia et praedas ad pro-
ores referre: (*spolia*, quae adhaerent hosti,
stes, arma, pecunia: *praedae* quaecumque alia
um fuere.) et *ib.* 39. Spolia et captivos largiri.
A. 4, 93. spolia ampla referre. *Cic. Off.* 3,
ud natura non patitur, ut aliorum spoliis no-
facultates augeamus. *Pl. Bacch.* 4, 9, 44.
uno mendacio devici: uno ictu extempulo cepi
a. *Just.* 6, 5. *f.* Ut Athenae a Lacedaemoniis
ae ex spoliis Lacedaemoniorum restituerentur.
A. 15, 52. Invisa, et spoliis civium exstructa
s. *Id. H.* 4, 42. Ex funere reipubl. raptis con-
ibus spoliis, septuagies sestertio saginatus; et
. Explere se spoliis et sanguine. *Id. ib.* 1, 2.
latorib.: Alii sacerdotia et consulatus, ut spo-
adepti; procurationem alii, et interiorem po-
m. ¶ In sing. num. *Petr. Sat.* 13. Tunicu-
tanquam mendici spolium fastidiose venditare.
Caes. 64. Paludamentum mordicus trahens, ne
potiretur hostis. *Just.* 19, 3. Praedam non
talem, quam veluti spolium victi hostis osten-
Virg. A. 10, 500. Quo nunc Turnus ovat spo-
t *ib.* 12, 94. validam vi corripit hastam, Acto-
runci spolium. *Ov. Met.* 8, 87. nefandi Fert
spolium sceleris.
ONDA, ae, f. in *Gloss. Philox.* dicitur ἐνήλα-
Est autem exterior lecti aut grabati tabula,
gillum, cui adnectuntur restes, quibus culcita
etur. *Ov. Met.* 8, 655. torus est de mollibus
Impositus lecto, sponda pedibusque salignis.
Sat. 97. Imperavi Gitoni, ut raptim grabatum
t, annecteretque pedes ac manus institis, qui-
ponda culcitam ferebat. ¶ Item alterutrum
latus: et proprie exterius, qua ascenditur:
nterius *pluteus* dicitur. *Mart.* 3, 91. Exci-
ue senem, spondae qui parte jacebat. Nam-
uer pluteo vindice tutus erat. *Ov. Fast.* 2,
scendit, spondaque sibi propiore recumbit.
Epod. 3, 22. Cubare in extrema sponda. Ad-
t. Caes. 49., ubi Caesar per convicium *sponda*

interior regiae lecticae vocatur. V. FORNIX et STABULUM. ¶ Per synecdochen est ipse lectus, κλίνη. *Virg. A.* 1, 701. aulaeis cum se regina superbis Aurea composuit sponda, mediamque locavit. *Mart.* 10, 5. Orciniana sponda, *h. e.* lectus funebris, sandapila, feretrum.

SPONDAEUS, i, et Spondēus, i, m. σπονδαῖος, et σπονδεῖος, pes duabus syllabis longis constans, ut *omnes*, *Trojae*, *possunt:* a σπονδὴ, libatio, quod eo ἐν ταῖς σπονδαῖς ἐχρῶντο, idest in libationibus uterentur, ut scribit Hephaestionis Scholiastes, et *Diomed.* 3, 472. *Cic. Or.* 64. Ne spondaeus quidem funditus est repudiandus. Etsi quod est e duabus longis, hebetior videtur et tardior, habet stabilem quendam, et non expertem dignitatis gradum: in incisionibus vero multo magis, et in membris: paucitatem enim pedum gravitatis suae tarditate compensat. V. *Quint.* 9, 4. ¶ *Pontificius pes* dictus est olim a Numa Pompilio, qui Salios induxit aequis gressibus spondeo melo Deos placantes: quasi tarditas illa vocum et altius insideret eorum auribus, et prosperam voluntatem jugibus votis firmaret. *Diomed. l. c.* ¶ Adjective *spondaeum* est carmen spondaicum. *Cic.* ap. *Boeth. Mus.* 1, 1. Admonuisse tibicinam, ut spondaeum caneret, Pythagoras dicitur: quod cum illa fecisset, tarditate modorum et gravitate cantus illorum (*juvenum*) furentem petulantiam consedasse. Hoc idem narrat *Quint.* 1, 10. *med.*

SPONDĀICUS, a, um, adj. ad spondaeum pertinens. *Terent.* ap. *Prisc. de versib. Com.* p. 1321. Vitiant iambum tractibus spondaicis. ¶ *Spondaicus versus* in heroicis est, qui ex solis spondaeis constat: quem quidam Molossicum dixerunt, ut: Romani victores Germanis devictis. Tale est et apud Homerum Ψυχὴν κυκλίσκων Πατροκλῆος δειλοῖο. *Diomed.* 3, 494. et 513. ¶ Sic nominari potest etiam qui omnes spondaeos habet praeter paenultimum, ut illud *Virg. A.* 2, 265. Invadunt urbem somno vinoque sepultam. Item qui spondaeum habet loco dactyli, ut *Id. Ecl.* 4, 49. Cara Deum soboles, magnum Jovis incrementum.

SPONDĀLIĀ. V. SPONDAULIUM *f.*

[SPONDAULES, ae, m. σπονδαύλης, qui duabus tibiis in templis, antequam libationes fierent, canebat: a σπονδὴ, libatio, et αὐλὴ, tibia. *Mar. Vict.* 1, 2478. Spondeus (pes) e duabus longis (*constat*), ut *rēgēs*, temporum quatuor, dictus a tractu cantus ejus, qui per longas tibias in templis a supplicantibus editur. Unde et spondaulae appellantur, qui hujusmodi tibias inflare assueverunt. *Isid. Or.* 1, 17. Unde et ii, qui tibiis canebant in sacris Gentilium, spondaulae nominabantur. V. v. sq. *F.*]

SPONDAULĬUM, ii, n. genus quoddam carminis trochaici in sacris adhibiti, quo etiam tibicines, cum modos facerent, utebantur. *Diomed.* 3, 472. Spondeus (*pes*) dictus παρὰ τὴν σπονδὴν, quia in templis hoc pede quaedam carmina componebantur, scilicet ut libantes sonum vocis abominosae audire non possent: cum aulis paribus, ture incensis altaribus, musicus choros geminis gressibus explicaret, et aequipedi sono tibicen spondaulium canere juberet. *Cic. Or.* 2, 46. Cum ex persona mihi ardere oculi hominis histrionis viderentur spondaulia illa dicentis, etc. Ita legend. putant *Salmasius*, et *Voss.* in *Etymol. Turneb. Advers. l.* 20. *c.* 17. mavult *spondialia*, *Gruter.* vero *spondalia.*

[SPONDĒ, es, f. σπονδὴ, libatio. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Gud.* 242, 13. Postumia A. L. Sponde. *F.*]

SPONDĔO, es, spopondi, sponsum, a. 2. ἀναδέχομαι, promitto, polliceor. *Varr. L. L.* 5, 7. *med.* et *Verrius* ap. *Fest.* a *sponte* dictum putant, quod *spondere* dicatur, qui sponte, id est voluntate, promittit. Alii a σπονδὴ, libamen, item foedus, quod a σπένδω, libo: quod in foederibus et pactionibus libamina Diis offerebant. Hanc notationem agnoscit idem *Verrius ib.* Quare primo et proprie usum habet in contractibus, pactis, sponsionibus, stipulationibus, fidejussionibus, cum quis se daturum quippiam, aut facturum pollicetur, vel pro altero se obligat. *Colum. praef.* 10. *in.* Fenoris tui, quod stipulanti spoponderam tibi, reliquam pensiunculam percipe. *Cic. Planc.* 19. *in.* Quod multis benigne fecerit, pro multis spoponderit; et *Hor. Ep.* 2, 2, 67. Hic sponsum vocat, hic auditum scripta; et *Liv.* 9, 5. Spoponderunt consules, legati, quaestores, tribuni militum, etc. De pace Caudina loquitur; et *ib.* 8. *f.* Quod spondendo pacem servasset exercitus populi R. *Sen. Ben.* 4, 39. *med.* Sponsum descendam, quia promisi, *h. e.* ibo ad forum, ut pro aliquo spondeam. *P. African.* ap. *Gell.* 7, 11. Ni hoc ita est, qui spondet mille nummum? ¶ Praecipue in sponsalibus: nam *spondere* dicitur pater, qui filiam alteri in matrimonium promittit (unde *sponsus* et *sponsa*). *Pl. Trin.* 5, 2, 43. Sponden ergo tuam gnatam uxorem mihi? *Charm.* spondeo, et mille auri Philippum dotis; et 2, 4, 170. Tuam sororem filio posco meo. *Le.* Quando ita vis, Dii bene vortant, spondeo. Adde *Aul.* 2, 2, 78. et *Curc.* 5, 2, 74. et alibi. V. DESPONDEO. ¶ Et universim polliceri, promittere, in quacumque re: et majorem se obligandi vim significat, quam *promitto.* *Sen. ep.* 19. Jam non promittunt de te, sed spondent. *Virg. A.* 5, 17. non, si mihi Juppiter auctor Spondeat, hoc sperem Italiam contingere coelo. *Cic. Mur.* 41. *f.* Inimicissimum huic conjurationi futurum esse: promitto et spondeo. *Id. Phil.* 5, 18. *extr.* Promitto, recipio, spondeo. *Id. Fam.* 13, 17. *f.* Spondebo tibi, vel potius spondeo, in meque recipio, eos esse Curii mores, ut, etc. *Id. Caecin.* 3. Qui quod spopondit, qua in re verbo se uno obligavit, id non facit, condemnatur. *Id. Att.* 11, 6. Ea spondent, confirmant, quae, etc. *Id. Phil.* 5, 11. Legiones, quibus honores et praemia spopondistis. *Ov. Met.* 10, 395. Spondere fidem alicui. *Plin. ep.* 1, 14. *f.* At ego mea fide spondeo, futurum, ut, etc. *Sen. Ben.* 4, 12. *med.* Spondere pro judicato. *Cic. Fam.* 15, 21. Quod ego non modo de me tibi spondere possum, sed etiam mihi de te. *Id. Att.* 12, 14. Scire velim quando dicar spopondisse, et pro patre, anne pro filio. ¶ Illa quodammodo translata sunt. *Ov. Ib.* 217. Te fera, nec quidquam placidum spondentia Martis Sidera presserunt. *Just.* 7, 6. Magna de illo spes fuit, propter ipsius ingenium, quod magnum spondebat virum. *Colum.* 3, 2. Vitis tum praecipua est, si nec nimis celeriter spondet, et primo quoque tempore deflorescit, *h. e.* florescendo uvam promittit. ¶ *Spondere sibi*, sibi polliceri. *Sen. Octav.* 924. Regitur fatis mortale genus, nec sibi quidquam spondere potest firmum et stabile. *Just.* 3, 4. Tantum sibi vel de viribus suis, vel de fortuna spondentes. ¶ De vaticinantibus, et oraculis. *Val. Fl.* 6, 117. Illius et dites monitis spondentibus Indi, etc. *Id.* 3, 504. sponde, affore reges. *Suet. Tib.* 12. De infante Scribonius mathematicus praeclara spopondit. V. SPONSOR. ¶ *Spondere animo*, vel *animis*, ut *pendere.* *Liv.* 28, 38. *med.* Spondebantque animis, bellum id, quod instaret, P. Cornelium finiturum. ¶ Olim spondere ponebatur pro dicere: unde et respondere adhuc manet. *Festus.* ¶ *Spepondi* antiquum praeteritum, ut *pepugi*, *peposci*, *memordi*, et alia, quae *Gell.* 7, 9. collegit. *Valer. Antias ib.* Et ceteri qui pacem speponderant. Addit *Gell.* Tullium quoque, et C. Caesarem *memordi*, *pepugi*, *spepondi* dixisse. [Habet etiam *Inscr.* ap. *Mur.* 337, 5. et 439, 1. Stipulatus est M. Herennius Agricola, spepondit T. Flavius Artemidorus. *F.*] ¶ Sponsis bene, beneque, volueris, in precatione augurali Messala augur ait significare spoponderis, volueris. *Festus.* Pro *volueris* priore loco *Scal.* legit *voleris*, recitatque in *Conject. Varr.* p. *m.* 91. augurum formulam antiquae precationis his verbis: Jovis pater, si mihi es auctor, urbi populoque Rom. Quiritium, haec sane sarteque esse, uti tu nunc mihi bene sponsis, beneque voleris. ¶ *Sponderat* pro *spoponderat* ap. *Tert. carm. adv. Marc.* 3, 135. Fixa fides Domini, quae sponderat, omnia fecit. [*Alia de hujus vocis originatione v. in SPONTE.]

SPONDĒUM, i, n. σπονδεῖον, poculum libatorium in sacrificiis adhibitum: a σπονδὴ, libatio. *Appul. Met.* 11. De penetrali fonte petitum (*liquorem*) spondeo libat. Alio sensu V. SPONDAEUS.

SPONDĒUS. V. SPONDAEUS.

SPONDĬĀLĬĀ. V. SPONDAULIUM *f.*

*SPONDOGUS, i, m. lanugo quaedam in rosa silvatica. *Marc. Empir.* 27. *B. A.*

[SPONDŬLĀ, ae, f. dimin. spondae. *Not. Tir.* p. 155. Sponda, spondula. *F.*]

SPONDYLE, es, f. σπονδύλη, genus serpentis, seu insecti tetri odoris, quod omnes arborum radices rodendo persequitur, ut *Plin.* tradit 27, 13, 118.

SPONDYLĬUM, ii, n. σπονδύλιον, [*σφονδύλιον,] genus plantae ex ferularum genere, a panace differens foliis tantum, quia sunt minora, platani divisura: non nisi in opacis nascens: semine, quod eodem nomine est, silis speciem habente, et medicinae tantum utili. Ita *Plin.* 12, 26, 58., qui 24, 6, 16. recenset ejus utilitates in medicina. Adde *Scrib. Pomp.* 2. et 5., ubi et *sphondylium* legitur. [*Bärenklau*, *Porst*, Heracleum Sphondylium, *L.*]

SPONDYLUS, i, m. σφόνδυλος, et σπόνδυλος, vertebra, articulus, nodus spinae dorsi in animalibus. *Plin.* 29, 4, 20. Primum spondylum draconis aditus potestatum mulcere. *Id.* 32, 10, 38. Tertianis mederi dicitur et spondylus percae adalligatus. *Veg. Vet.* 4, 1. In cervice jumenti sunt spondyli septem. ¶ Item callus ostreorum, et similium concharum, quo et utraque testa continetur, et sua caro testae adhaerescit: Graece τράχηλος, quia colli quodammodo vice fungitur. *Plin.* 32, 6, 21. Praecipua habentur (*ostrea*) spissa, neque in luto capta, neque in arenosis, spondylo brevi atque non carnoso, nec fibris lacinioso. *Id. ib.* 11, 54. Intus pro spondylo grandis caro est. ¶ Item genus piscis marini e concharum genere. [*Stachelmuschel*, Spondylus gaederopus, *L.*] *Metell.* ap. *Macr. Sat.* 2, 9. Ante coenam echinos, ostreas, peloridas, spondylos (al. *sphondylos*, quod idem est), turdum, asparagos. *Mart.* 7, 20. Rosos tepenti spondylos sinu condit. Adde *Sen. ep.* 95. *med.*, *Plin.* 32, 11, 53. et *Colum.* 8, 16. *med.*, ubi quoque alii leg. *sphondylus.* [Scribitur vero *sphondulus* in *Edict. Dioclet.* p. 15. Sphonduli marini N. centum X quinquaginta. *F.*]

[SPONGĀRĬUM, ii, n. σπογγάριον, diminut. v.

σπόγγος, spongia. Est nomen cujusdam collyrii ab Alex. Trall. l. 2. c. 1. memorati, cujus etiam compositionem *Id. ib.* docet. *Inscr.* ap. *Tôchon, cachets des ocul.* p. 65. C. Cintusminii Blandi spongarium lene. *F.*]

SPONGĬĂ, ae, f. σπόγγος, σπογγιά, molle corpus, rarum et fistulosum, medium inter animal et plantam, et utriusque naturae particeps; cujusmodi a Graecis ζωόφυτα appellantur, ab Italis *piantanimali*. Est enim sensu praeditum, et avulsoris manum refugit, contrahens se: quod idem fluctu pulsante facit: avulsum relinquit in petra, cui adhaerescit, veluti cruoris vestigium: idem tamen immobile instar fruticis, et progrediendi virtute omnino carens. Nascitur in marinis petris, aliturque conchis, pisce, limo. V. *Plin.* 9, 45, 69. et 31, 11, 47., ubi de his plura. *Id.* 11, 37, 46. Capita ostrearum generi nulla, nec spongiis, nec aliis fere, quibus solus ex sensibus tactus est. *Cic. N. D.* 2, 55. In pulmonibus inest raritas quaedam, et assimilis spongiis mollitudo. *Lucr.* 4, 619. ceu plenam spongiam aquai Si quis forte manu premere exsiccareque coepit. *Suet. Vesp.* 16. Creditur etiam procuratorum rapacissimum quemque ad ampliora officia ex industria solitus promovere, quo locupletiores mox condemnaret; quibus quidem vulgo pro spongiis dicebatur uti, quod quasi et siccos madefaceret, et exprimeret humentes. ℙ Varius earum usus, ad distringendum et mundandum, strigilum et linteorum vice: tergendis mensis et pavimentis; exhauriendis siccandisque liquoribus: imbibunt enim facile, nec reddunt, nisi comprimantur. V. PENICULUS. *Mart.* 13, 47. Ut levis accepta spongia turget aqua. *Id.* 14, 144. Haec tibi sorte datur tergendis spongia mensis Utilis, expresso cum levis imbre tumet. *Plin.* 34, 18, 50. Supernatans aqua tollitur spongiis. *Ulp. Dig.* 33, 7, 12. *med.* Spongiae, quibus columnae, pavimenta, podia exterguntur. *Mart.* 12, 48. infelix damnatae spongia virgae, *h. e.* lignum in latrinis ad emundanda obscoena, adhaerente spongia: quod militem quendam Germanum, damnatum ad bestias, in gulam farsisse narrat *Sen. ep.* 70. *med.* et praeclusisse spiritum vitandi supplicii causa. ℙ *Spongia aliquid effingere*, extergere. V. EFFINGO. ℙ Et pictores eluendis coloribus spongia utuntur. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 20. narrat de Protogene, cum spumam in ore anhelantis canis exprimere vellet, nec ex sententia res illi succederet, iratum arti spongiam impegisse tabulae, et reponente illa ablatos colores, casu verae spumae speciem exstitisse: idem Nealci evenisse in spuma equi. ℙ Et qui scribunt, delendis quae non placuere: quae a *Varr.* ap. *Non.* 2, 212. spongia deletilis dicitur. *Macr. Sat.* 2, 4. *in.* de Augusto: Ajacem tragoediam scripserat, eamdemque, quod sibi displicuisset, deleverat: postea Lucius gravis tragoediarum scriptor interrogabat eum, quid ageret Ajax suus: et ille, *In spongiam*, inquit, *incubuit*. Eadem narrat *Suet. Aug.* 85. *Id.* vero *Cal.* 20. eos, qui maxime displicuissent, scripta sua spongia linguave delere jussos. Adde *Mart.* 4, 10. et *Auson. ep.* 7, 54. V. LACTICOLOR. Hinc frustra laborant, qui dictum *Augusti* aliter intelligi volunt, ut est ap. *Leon. Allat. in antiquit. Etrusc.* §. 60. V. infra. ℙ Aliae sunt praeterea spongiarum utilitates. *Plin.* 23, 1, 27. Acetum calidum in spongia medetur sedis vitiis; et *ib.* 23. Cardiacis in mamma laeva merum in spongia imponi potest. Adde 31, 11, 47., ubi multiplices earum usus in medicina enumerat: praecipue vero in extergendis vulneribus, ac fovendis, et in comprimendo sanguine. ℙ *Spongia* item vocabatur thorax seu lorica in modum spongiae elaborata, qua utebantur interdum milites, et gladiatores: quemadmodum *pluma*, si plumae, et *squama*, si squamae figuram haberet, dicebatur. V. PLUMA. PLUMATUS, et SQUAMA; hinc etiam clibanarii appellati sunt milites, quibus thorax in clibani modum esset. V. CLIBANARIUS. Ita interpretatur etiam *Lipsius de mil. R.* 3, 6. hunc locum *Liv.* 9, 40. de Samnitib.; Spongia pectori tegumentum, et sinistrum crus ocrea tectum, galeae cristatae, etc. et *Tert. Spect.* 25. Poterit et de misericordia moveri defixus in morsus ursorum, et spongias retiariorum? Huc spectat quoque jocus Augusti ap. *Macr.* supra *cit.*, qui ideo facetus est, quia simul et spongiam innuit, qua scripta minus probata delebantur, et eam, qua pectus munire solebant milites et gladiatores. Constat enim, Ajacem Telamonium in pectus sibi ensem adegisse. ℙ A similitudine *spongiae* dicuntur asparagorum radices. *Colum.* 11, 3. *med.* Sativi asparagi semina cum sic obrueris, ut quantum tres digiti seminis comprehendere queunt, singulis fossulis deponas, fere post quadragesimum diem inter se implicantur, et quasi unitatem faciunt: quas radiculas sic illigatas atque connexas olitores spongias appellant. *Plin.* 19, 8, 42. Hortensium (*asparagorum genus*) seritur spongiis. Adde *Pall.* 4, 9. *med.* ℙ Item mentae. *Plin. ib.* 47. Seritur menta, vel, si nondum germinat, spongia. ℙ Item confervae. *Id. ib.* 4, 22. Carnosa aliqua appellabimus, ut spongias in humore pratorum enascentes. V. CONFERVA. ℙ Item pilula, quae in mediis spinis cynorrhodi nascitur. *Id.* 29, 4, 30. et 25, 2, 6. ℙ Item ferri massa fracta, postquam liquatum est. *Id.* 34, 14, 41. Mirum, cum excoquitur vena, aquae modo liquari ferrum, postea in spongias frangi. ℙ Spongiae lapides inveniuntur in spongiis, et sunt nativi. *Id.* 36, 19, 35. ℙ Est et lapis fistulosus hoc nomine: de quo *Pall.* 1, 10. *med.* Calcem quoque ex albo saxo duro, vel Tiburtino coquemus, aut rubro, aut spongia, aut marmore. Adde *Vitr.* 2, 6. ℙ [Fuit etim cogn. R. *Cic. Att.* 1, 16. de judicib. qui Clodium absolverunt: Si judicium est, quod omnes non modo homines, verum etiam pecudes factum esse sciant, id Talnam, et Plautum, et Spongiam, et ceteras hujusmodi quisquilias statuere, nunquam esse factum. *F.*]

SPONGĬO, as, a. 1. σπογγίζω; spongia abstergeo. Est *Apicii* 1, 26. et 8, 1., eique, ut coquo et culina dignum, relinquendum. [*V. *Barth. Adv.* 38, 2.]

SPONGĬŎLĂ, ae, f. σπόγγιον, parva spongia. De pilula, quae in cynorrhodo nascitur, ut in SPONGIA diximus, usurpat *Plin.* 25, 2, 6. De radicibus implexis asparagi, ut in ead. voce dictum est. *Colum.* 11, 3. *med.*

SPONGĬŎLUS, i, m. genus fungi pratensis, qui et fungulus appellatur. [*Nostr. *Pfifferling.*] *Apic.* 5, 1. Lenticula ex spongiolis, sive fungulis. Adde 2, 1. et 3, 20.

SPONGĬOSUS, a, um, adj. σπογγιώδης, spongiae similis, fistulosus, rarus. *Cels.* 4, 1. Pulmo spongiosus, ideoque spiritus capax. *Plin.* 11, 37, 72. Pulmo spongiosus. *Id.* 18, 11, 27. Panis tenuis et spongiosa inanitate. *Id.* 36, 21, 42. Pumices spongiosi et aridi.

SPONGĪTIS, is, f. gemma spongiam referens. *Plin.* 37, 10, 67. *Sic in ed. *Hard.* In ed. *Elzev.* est *spongites*. *B. A.*

[SPONGĬUS, a, um, adj. idem ac spongiosus. *Cassiod. Var.* 11, 38. de papyro: Nescio qua vacuitate plena, et plenitudine vacua, bibula teneritudine spongium lignum. *F.*]

SPONGIZO, as, a. 1. σπογγίζω, spongia extergo. *Apic.* 7, 16. et 8, 7.

SPONGOS, i, f. σπόγγος, idem ac spongia. *Juvenc.* 4, 697. tunc concitus unus Cogebat spongo turpi, calamoque revincto Impressum labiis acidum potare saporem. ℙ Ita etiam vocatur quoddam cucurbitae genus. V. SOMPHOS. [*Emendavit hunc locum *F.*]

SPONSĂ, ae, f. μνηστὴ, νύμφη, mulier alicui promissa in matrimonium, pacta, sperata, et nondum uxor. V. SPONDEO. *Ter. Andr.* 2, 1, 24. Sponsam hic tuam amat. *Hor. Ep.* 1, 19, 21. Flebili sponsae juvenemque raptum Plorat. ℙ De viro molli. *Mart.* 6, 64. et sponsam possit te sponsa vocare. ℙ *Suam cuique sponsam, mihi meam*, proverbium ex veteri poeta ap. *Cic. Att.* 14, 20, quo significatur, unicuique suum esse gustum.

SPONSĀLĬCĬUS, a, um, adj. ad sponsos, vel sponsalia pertinens. *Sidon. ep.* 7, 2. *med.* Sponsalicia donatio. *Impp. Leo et Anthem. Cod.* 5, 1, 5. et *Imppp. Gratian., Valent. et Theodos. ib.* 2, 1. arrha.

SPONSĀLIS, e, adj. νυμφικὸς, ad sponsum, sponsamve, aut nuptias pertinens. *Varr. L. L.* 5, 7. *med.* Quo die sponsum erat, dicebatur sponsalis. *Imppp. Honor., Theod. et Constant. Cod. Theod.* 3, 16, 2. Sponsalem largitatem obtinere. *Hieron. ep.* 54. *n.* 15. Sponsales tabulas scribere. ℙ *Sponsale*, absolute de thalamo nuptiali. *Tert. adv. Valent.* 31. ℙ *Sponsalia*, *ium*, et *orum*, stipulatio, seu promissio futurarum nuptiarum. *Ulp. Dig.* 23, 1, 2. Sponsalia dicta sunt a spondendo. Nam moris fuit veteribus stipulare et spondere sibi uxores futuras. *Juven.* 6, 25. Conventum tamen, et pactum, et sponsalia nostra Tempestate paras. ℙ *Sponsalia* apud Latinos per stipulationem contrahebantur, idest per interrogationem, et promissionem factas inter eum, qui daturus erat aliquam mulierem in uxorem, et inter eum, qui accepturus. *Gell.* 4, 4. Sponsalia in ea parte Italiae, quae Latium appellatur, hoc more atque jure solita fieri scripsit Serv. Sulpicius in libro, quem scripsit de dotibus. Qui uxorem, inquit, ducturus erat, stipulabatur, eam in matrimonium ductum iri: qui daturus erat, itidem spondebat. Is contractus stipulationum, sponsionumque dicebatur sponsalia. Tunc quae promissa erat, sponsa appellabatur: qui sponderat ducturum, sponsus. Sed si post eas stipulationes uxor non dabatur, aut non ducebatur, qui stipulabatur, ex sponsu agebat. Judices cognoscebant; et *mox:* Hoc jus sponsaliorum observatum dicit Servius ad id tempus, quo civitas universo Latio lege Julia data est. *Plin.* 9, 35, 58. Mediocrium sponsalium coena. *Sen. Ben.* 1, 9. *med.* Decentissimum sponsaliorum genus. *Liv.* 38, 57. Sponsalibus rite factis. *Ov. Her.* 19, 29. Dictatis ab eo feci sponsalia verbis. *Suet. Aug.* 53. Dies sponsaliorum. ℙ *Sponsalia* interdum sumuntur pro convivio sponso praeberi solito. *Cic. Q. Fr.* 2, 6. A. d. VIII. Id. Apr. sponsalia Crassipedi praebui. Huic convivio Quintus tuus defuit. *Id. ib.* 5. scripserat, Tulliam suam Crassipedi prid. Non. Apr. esse desponsatam. ℙ Item pro arrhis et muneribus sponsorum. *Imp. Alex. Sev. Cod.* 5, 3, 3. Pollicitatione a fratre quondam tuo sponsalium gratia facta, etc
Adde *Impp. Dioclet. et Maxim. ib.* 71, 8.

SPONSĬO, onis, f. ἐπάγγελμα, promissio, stipu-
latio, obligatio: a *spondeo*. Plus est, quam promis-
sio. Fert enim insuper obligationem praestandi quo
spopondimus, ut ex *Ulp. Dig.* 21, 1, 19. colligitur
Paul. Dig. 50, 16, 7. Sponsio appellatur non so-
lum, quae per sponsi interrogationem fit, sed omnis
stipulatio promissioque. *Cic. Leg.* 2, 16. *med.* D
ligentia votorum satis in lege dicta est, ac voti spon
sio, quo obligamur Deo. ℙ Speciatim est conten
tio, et altercatio, quae fit deposito pignore, quo
ejus sit, qui vicerit, ἐγγύη. Fere autem post se h
bet particulas *si*, et *ni:* hoc sensu: *spondesne ce*
tum, inquit petitor, *si servus hic meus sit?* h. e.
probavero meum esse: respondet reus, *spondeo*
tuus sit. Contra reus: *spondesne centum, ni tu*
sit? h. e. si vincam, non esse tuum: respondet p
titor, *spondeo, ni meus sit.* *Cic. Quint.* 27. Spo
sio quae in verba facta est? Si ex edicto praeto
bona possessa non sint. *Id. Fam.* 7, 21. Cum di
rem, tibi videri, sponsionem illam nos sine peric
lo facere posse, Si bonorum Turpiliae possession
praetor mihi dedit. Alii leg. *ni*. *Petr. fragm. Tr*
70. *Burm. extr.* Coepit dominum suum sponsio
provocare, Si prasinus proximis Circensibus prim
palmam (*tulerit*). *Cic. Verr.* 2, 3, 57. Rubr
Apronium sponsione lacessivit, ni Apronius dicti
ret, te sibi in decumis esse socium; et *ib.* 59. Sp
sio est, ni te Apronius in decumis socium esse di
Id. ib. 7, 54. Cogere eum coepit HS. duobus mi
bus sponsionem facere cum lictore suo, ni fu
quaestum faceret. *Val. Max.* 2, 8. *n.* 2., *M*
Sat. 2, 13. *med.* et *Petr. l. c.* Sponsione aliqu
provocare. *Cic. Quint.* 27. vincere. *Id. Caecin.*
Vincere sponsionem. Alii leg. *sponsione;* et *ib.* C
demnari sponsionis. *Liv.* 40, 46. *f.* Fulvius qu
se ab eo semper lacessitum, et in probrum su
sponsionem factam. *Id.* 39, 43. *f.* Conditio Qui
fertur, ut si id factum negaret, sponsione se
fenderet. *Plin.* 35, 10, 37. Picti nobiles, palu
accessu villae, succollatis sponsione mulieribus,
bantes trepidique feruntur. *Id.* 33, 1, 6. Cele
tior quidem annulorum usus cum fenore coepisse
bet: argumento est consuetudo vulgi, ad sponsi
etiamnum annulo exsiliente. *Ulp. Dig.* 19, 5, 1
Si quis sponsionis causa annulum accepit, nec re
dit victori. [*Cf. *Rostii progr.* de usu vocc. *si*
in sponsionibus, *Lips.* 1820. *Beier.* ad *Cic. Of*
p. 326. sqq. et *P. E. Huschk.* de causa Siliana
Rostochii 1824.] ℙ Sequente *quod* pro *ni*.
Max. 6, 1. *n.* 10. Cum sponsionem se facere p
tum diceret, quod adolescens ille, etc. *Id.* 7,
4. A. M. Lutatio judex aditus de sponsione, q
is cum adversario, quod vir bonus esset, fec
ℙ Cum infinito. *Macr. Sat.* 2, 13. *med.* Cleop
sponsione provocavit, insumere se posse in una
na sestertium centies. ℙ *Sponsio* dicta est
ipsa pecunia, quae in sponsionibus deponeb
auctore *Varr. L. L.* 5, 7. *med.* ℙ *Sponsio*, g
promissionis publicae, sponsoribus adhibitis, e
rejurando interposito: cum imperator cum host
ciscitur, et pacem promittit. V. in PACTIO. *L*
5. Itaque non foedere pax Caudina, sed per spo
nem facta est: quid enim aut sponsoribus in fo
opus esset, aut obsidibus, ubi precatione res t
gitur? et *mox:* Nomina omnium, qui spoponde
exstant: ubi si ex foedere acta res esset, pr
quam duorum fecialium, non exstarent. *Id. ib*
cere pacem per sponsionem; et *ib.* 41. *extr.* O
lani sponsione in amicitiam accepti; et *ib.* 11.
sione commissa civitas obligata; et *ib.* 8. Spon
se obstringere; et *ib.* 9. *med.* Sponsionem in
nere. *Sall. Jug.* 81. Per indutias sponsionem fa
uti certo die legati proficiscerentur, etc. ℙ
Dig. 1, 3, 1. legem vocat, communem reipu
sponsionem, *h. e.* vinculum et conjunctionem;
sponsio contrahentes obligat. Similiter *Dem*
nes ib. 2. Νόμος ἐστὶν πόλεως συνθήκη κοινή.

SPONSIS, spoponderis. V. SPONDEO.

SPONSĬUNCŬLĂ, ae, f. parva sponsio.
fragm. Trag. 58. *Burm. med.*

SPONSO, as, a. 1. μνηστεύω, sponsalia
Paul. Dig. 23, 2, 38. Inde oriundam uxorem
re non potest, quamvis sponsare non prohib
ℙ Translate. *Tert. Virg. vel.* 16. Illi (*Ch*
sponsasti maturitatem tuam. *Nol. carm.* 18,
variis animam sponsantes dotibus adstant.

SPONSOR, oris, m. ἐγγυητὴς, qui spond
pro altero se obligat: tum proprie, tum tra
Cic. Fam. 6, 19. De negotio tuo, quod spon
pro Pompejo, si Galba consponsor tuus re
non desinam cum illo communicare. *Id. Att.*
Tulliola tuum munusculum flagitat, et me ut
sorem appellat: mi autem abjurare certius est,
dependere. (Adde *ib.* 10. *extr.*) *Id. Prov. co.*
Pompejus idem mihi testis de voluntate Caesa
sponsor est illi de mea. *Manil.* 2, 606. de Pyl
Oreste: Optavitque reum sponsor non posse r
Sponsoremque reus timuit, ne solveret ipsum
Sponsores dicuntur Dii ejus rei, quam ex o
vel auspicio portendere visi sunt. *Ov. Her.*
Promissus socios ubi nunc Hymenaeus in a

mihi conjugii sponsor et obses erat. *Sen. ep.* 82. ii jam de te esse sollicitus. Quem, inquis, Deo- sponsorem accepisti? ℙ Cum vocibus feminini eris, ut *auctor*, *successor*, etc. *Ov. Her.* 16, Sponsor conjugii stat Dea picta sui. [*V. *nk.* ad h. l., qui laud. *Lips.* ad *Tac. G.* 28. et *m.* ad h. *Ov.* l.] ℙ *Sponsorum*, qui Italice *pari* dicuntur, [*nostr. *Pathen,*] in baptismo inint *Tert. Baptism.* 18. *med.*

PONSUS, a, um, part. a *spondeo:* promissus. *Eun.* 5, 9, 6. Scis, Pamphilam meam inven- civem? scis, sponsam mihi? *Varr. L. L.* 5, 7. Pecunia sponsa. *Hor. Sat.* 1, 3, 94. quid fa- , si Prodiderit promissa fide, sponsumve ne- t? ℙ *Sponsum, i,* absolute, sponsio. *Varr.* et *L. L.* 6, 6. Sponsus contra sponsum rogatus. *Quint.* 9. Sponsionem facere maluit: fecit, te cem sumpsit: ex sponso egit. Alii leg. *sponsu.* *ponsus, i,* qui desponsus est, nondum maritus, ίος. *Cic. Inv.* 2, 26. *med.* Sponsi nomen appel- identidem. *Hor. Od.* 3, 2, 10. Sponsus regius. em procus, seu qui sponsus esse vult, μνηστήρ. *Ep.* 1, 2, 28. Sponsi Penelopae, nebulones. *ponsa, ae,* V. suo loco.

PONSUS, us, m. sponsio. In sexto casu sing. *r. L. L.* 5, 7. *med.* Qui spoponderat filiam, de- disse dicebatur, quod de sponte ejus, id est vo- ate exierat: non enim si volebat, dabat, quod su erat alligatus. *Cic. Att.* 12, 19. De sponsu uid perspexeris, etc. *Phaedr.* 1, 16. Fraudator en cum locat sponsu improbo, Non rem expe- , sed mala videre expetit. Alii aliter leg. ℙ *sponsum advocare*, est vocare ad sponsionem alio faciendam. *Cic. or. in Clod.* et *Curion.* (ed. *Maio)* 3. Accesserunt ita pauci, ut eum non ad ionem, sed sponsum diceres advocasse, *h. e.,* it *Vet. Schol.* ad *h. l.*, non aliter pauci ad Ro- venerunt, quam si convocasset eos, qni pro se derent. *F.*] ℙ *Ex sponsu agere* dicitur, qui promissam in judicio persequitur; et, ut loqui- *Ulp. Dig.* 21, 1, 10., ex stipulatu agit. *Sulpic.* *Gell.* 4, 4. Si post eas stipulationes *(sponsalium)* non dabatur, aut non ducebatur, qui stipula- r, ex sponsu agebat. *Varr. l. c.* Non spondet qui dicit, spondeo, si jocandi causa dixit: ne- agi potest cum eo ex sponsu.

PONTĀLIS, e, adj. idem quod spontaneus, ul- eus. *Appul. Met.* 4. Cumque nulli nostrum spon- parricidium suadens persuadere posset; et *ib.* . Spontalis sobrietas.

PONTĀLĬTER, adv. sponte. *Sidon. ep.* 8, 9. on modo non coactus, verum etiam spontaliter .

PONTĀNĔĒ, adv. sponte. Translate sine cau- *Theod. Prisc.* 1, 8. Tumores repentinos sub au- innatos, parotidas vocamus, quas aliquando gritudine, aliquando etiam spontanee apparuis- gnovimus. *F.*]

PONTĀNEUS, a, um, adj. αὐτόματος, αὐθαί- , voluntarius, naturalis. *Sen. ep.* 121. *med.* tas spontaneus motus est. *Macr. Somn. Scip.* 2, Appetitus spontaneae mortis. *Arnob.* 3, 114. taneas esse numinum benignitates. *Impp. Sever.* *nton. Cod.* 2, 3, 2. Actiones contra emptores tanea voluntate suscipere. ℙ Addunt quidam n *Plinii* 28, 7, 23. Si purgatio illa post virgi- em prima sit, aut in virginea aetate spontanea. *Hard.* ex MSS. edidit *aut in virgine aetatis te.*

PONTIS, gen. et in ablat. Sponte, f. nomen ce- casibus deficiens (a recto inusitato *spons*) si- cat voluntatem, libentiam. [*Doederl.* 3, 103. *ponte*, *spondeo*, et *pondus* a *pendere* deducit, t *sponte* idem fere sit, quod *perpenso*, *aus eig-* *Erwägung:* oppositum esse, id, quod cogente a vi vel necessitate fiat. A *voluntate* ita differ- quod *sponte* consilii, liberi arbitrii, *voluntate* isi intentionis, studii actum significet. Atque v. *judicio* conjunctum *sponte* tempus, *judicio* perpendendi spectare. — Discrimen inter *spon-* *ultro* expositum est in h. v.] *Varr. L. L.* 5, 7. Spondeo a sponte: nam id valet, a voluntate. Lucilius scribit de Cretea, cum ad se cubitum rit sua voluntate: Sponte ipsam suapte addu- , ut tunicam et cetera rejiceret. Eandem vo- tem Terentius significat, cum ait (*Adelph.* 1, 1, Satius esse sua sponte recte facere, quam alie- etu. Haec *Varro.* Rursus *Ter. Andr.* 4, 2, 9. si hic non insanit satis sua sponte, instiga; et *otta* ap. *Charis.* 2, 195. Tu de tua sponte hic religione. Itaque *sponte*, et *sua sponte* facere ur, qui libens, et ultro, et nullo cogente, aut ante, aut submonente facit. *Caes. B. G.* 1, 44. vistus respondit, transisse Rhenum sese non sua te, sed rogatum et arcessitum a Gallis; et *ib.* 6, Et sua sponte multi in disciplinam conveniunt, propinquis parentibusque mittuntur. *Stat. Th.* 309. sponte ultroque peremptus. *Cic. Part.* 37. ui sua sponte et voluntate fecissent. *Id. Fam.* . Verissime possum respondere, te, quae fa- tuo judicio et tua sponte facere, nec cujusquam e consilio. *Id. ib.* 4, 3. Neque id solum mea te, sed multo etiam magis monente et denuntiante te. *Id. Phil.* 4, 3. Galliam totam hortatur ad bellum, ipsam sua sponte suoque judicio excitatam. *Id. Att.* 15, 27. Gaudeo id te mihi suadere, quod ego mea sponte pridie feceram. *Plin. ep.* 6, 29. *extr.* Opto, ut ea potissimum jubear, quae me deceat vel sponte fecisse. *Lucan.* 5, 500. Sponte per incautas audet tentare tenebras, Quod jussi timuere, fretum. *Virg. A.* 4, 340. Me si fata meis paterentur ducere vitam Auspiciis, et sponte mea componere curas, etc. *Id. ib.* 11, 827. simul his dictis linquebat habenas Ad terram non sponte fluens; et *ib.* 4, 361. Italiam non sponte sequor. *Sil.* 13, 156. Praevetitum namque, et capital committere Martem Sponte viris, i. e. sine venia ducis. ℙ Tribuitur et rebus inanimis, aut ratione carentibus. *Petr. Sat.* 16. Sera sua sponte delapsa cecidit. *Cic. Sen.* 19. *f.* Sicut sua sponte, nulla adhibita vi, consumptus ignis exstinguitur. *Id. Leg.* 1, 17. Vera et falsa, consequentia et contraria sua sponte, non aliena, judicantur. *Id. Or.* 32. *extr.* Haec quia sua sponte squalidiora sunt, adhibendus erit in his explicandis quidam orationis nitor; et *Liv.* 5, 43. Inde ex loco superiore, qui prope sua sponte in hostem inferebat, impetu facto, fudere Gallos. *Virg. G.* 2, 10. aliae *(arbores)* nullis hominum cogentibus, ipsae Sponte sua veniunt. ℙ Quia qui sponte facit, solus facit, idcirco *sponte* pro *solus* ponitur, h. e. nullo socio, aut adjutore. *Caes. B. G.* 1, 9. Iis cum sua sponte persuadere non possent, legatos ad Dumnorigem Aeduum mittunt, ut eo deprecatore a Sequanis hoc impetrarent. *Id. ib.* 5, 28. Civitatem ignobilem atque humilem Eburonum sua sponte populo R. bellum facere ausam, vix erat credendum. *Cic. Fam.* 7, 2. *med.* Magnum quiddam spectavit: nec sua sponte, sed eorum auxilio, qui, etc. Adde *Verr.* 2, 2, 10. ℙ Cum gen. [*Quae nonnisi apud seriores frequentatur dicendi ratio. Taciti locos v. ap. *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 441., ubi praeter similem vocis *voluntate* usum, etiam Curtii locum invenies notatum, proxime quidem ad illum v. *sponte* ap. seriores frequentatum morem accedentem, 4, 1, 16. deditionem magis popularium, quam sua sponte fecerat.] *Tac. A.* 2, 59. Acerrime increpuit, quod contra instituta Augusti, non sponte principis Alexandriam introisset: (inconsulto Tiberio, inquit *Suet. Tib.* 52. de eadem re loquens.) *Id. ib.* 12, 42. Gnarus, cujus sponte praeficeretur; et *ib.* 13, 42. Sponte litigatoris praemium honestae operae assequi; et *ib.* 4, 7. Exstructa sponte praefecti castra; et *ib.* 51. *f.* Sponte incolarum; et *Lucan.* 1, 99. Paxque fuit non sponte ducum. *Val. Fl.* 4, 357. Cum trepida Inachiae pellex subit ora juvencae Sponte Dei, *h. e.* jussu et voluntate Jovis. *Lucan.* 5, 136. sponte Deorum Cirrha silet. *Albinus* ap. *Prisc.* 7, 741. Ille cui ternis Capitolia celsa triumphis Sponte Deum patuere, *h. e.* Diis faventibus. [*Multa seriorum poetarum exempla collegit *Cort.* ad *Luc.* 1, 234.] ℙ *Suae spontis esse,* sui arbitrii, sui juris, dominum sui esse. *Cels.* 1, 1. Sanus homo, qui et bene valet, et suae spontis est, nullis obligare se legibus debet. Ap. *Colum.* 9, 4. Citysus suae spontis, *h. e.* sine satu proveniens: cui opponitur sativa; et 11, 3. *med.* Aqua suae spontis, *h. e.* quae sponte fluit: cui opponitur manu illata. *Varr. L. L.* 5, 7. *med.* Despondisse animum dicitur, ut despondisse filiam, quod suae spontis statuerat finem, *h. e.* suae voluntatis. ℙ De recto casu, *Auson. Idyll.* 12. *per interr. et respons.* 11. Sponte ablativi casus quis rectus erit? spons.

SPONTĪVUS, a, um, adj. spontaneus. *Solin.* 2. *med.* Caudae villus, quem spontivo damno amittit. Ita *Salm.* ex MSS. Alii *spontaneo.*

[SPŎRĂ, ae, f. σπορά, satio. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 2325. Optatia Spora. *F.*]

SPŎRĂDES, um, f. plur. Σποράδες νῆσοι, insulae XIX. in Aegaeo mari inter Cyclades, et Cretam: ita dictae a σπείρω, spargo, quia dispersae sunt, non ordine positae, ut Cyclades. *Mela* 2, 7. *med.* et *Plin.* 4, 12, 23. *Prisc. Perieg.* 550. Continuo Sporadas ceu stellas aspicis almas.

SPORTĂ, ae, f. σπυρὶς, vas quali, aut fiscinae, aut corbis simile, e vimine, aut junco, aut sparto, aliave leviore materia, ad varios usus, qui in subjectis exemplis apparent. Dicta est vel a *sparto,* quod affirmat *Isid. Or.* 20, 9., vel ab *asportando*, ut vult *Non.* 2, 833. vel, quod magis placet, a voce Graeca allata. *Varr.* ap. *Non. ib.* Opsonium conjectum in unam sportam. *Mart.* 10, 37. Dum loquor, ecce redit sporta piscator inani. *Ulp. Dig.* 33, 9, 3. *f.* Nec frumenti, nec leguminum thecae, vel arculae forte, vel sportae, vel si qua alia sunt, quae horrei penuarii instruendi gratia habentur, etc. *Cato R. R.* 11. Sportae faecariae. V. FAECARIUS. *Colum.* 12, 6. Dolium aqua coelesti repleto: in eam indito sportam junceam, vel sparteam, quae replenda est sale candido, quo candidior muria fiat. *Id.* 8, 7. Singulae caveis angustioribus, vel sportis inclusae pendeant, etc. *Plin.* 18, 7, 17. Amylum emollitum, linteo aut sportis saccatum. *Id.* 21, 14, 49. Cera fit expressis favis, liquatis igni, tunc sporta colatis. *Ascon.* in *Verr.* 1, 8. Sportae, sportulae, sportellae nummum sunt receptacula. *Sall. fragm.* ap. *Non. l. c.* E muris canes sportis demittebant. ℙ Proverb. de re parvi pretii. *Petr. Sat.* 113. *f.* Si quid ingenui sanguinis habes, non pluris illam facies, quam sportam. ℙ *Sporta* pro *sportula*, h. e. quae loco coenae rectae dabatur, legitur in *Inscr.* ap. *Grut.* 440, 8., [sed rectius *sportula* ex MSS. *Redii. F.*]

SPORTELLĂ, ae, f. σπυρίδιον, dimin. sportulae. *Ascon.* in *Verr.* 1, 8. Sportae, sportulae, sportellae nummum sunt receptacula. *Suet. Dom.* 4. Senatui, equitique panariis, plebi sportellis cum opsonio distributis. *Petr. fragm. Trag.* 40. *Burm.* Ex apri dentibus sportellae dependebant duae palmulis textae, altera caryotis, altera Thebaicis repleta. ℙ Metonymice genus est quoddam edulii, vel a figura sic dictum, vel quod in sportella inferebatur. *Cic. Fam.* 9, 20. Dediscendae tibi sunt sportellae et artolagani tui. [*Gronov.* rectius putat, hic intelligi ipsas sportulas, in quibus artolagani et hujusmodi bellaria apponi solebant. *F.*]

SPORTŬLĂ, ae, f. σπυρίδιον, parva sporta. *Pl. Men.* 1, 4, 1. Sportulam cape, atque argentum: eccos tres nummos habes. *Ascon.* in *Verr.* 1, 8. Sportae, sportulae, sportellae nummum sunt receptacula. *Pl. Curc.* 2, 3, 10. Qui incedunt suffarcinati cum libris, cum sportulis. *Id. Stich.* 2, 1, 17. Arundinem fert, sportulamque, et hamulum piscarium. *Appul. Met.* 1. *f.* Sportula cum piscibus. ℙ Quia sportae tum opsoniis, tum nummis reponendis aptae erant, factum est, ut *sportulae* nomine primum ciborum portio, coenae quae satis esset, significaretur: deinde certa pecuniae summa ad coenam coemendam: idque loco coenae rectae, quae a ditioribus olim praeberi solebat clientibus, et salutatoribus, et sectatoribus suis: qua de re in RECTUS dictum est. Eaque summa fere erant centum quadrantes, h. e. asses vigintiquinque, ut diximus in QUADRANS, seu HS. X. Aliquando liberaliores plura dabant. *Juven.* 3, 249. Nonne vides, quanto celebretur sportula fumo? Centum convivae: sequitur sua quemque culina. *Suet. Ner.* 16. Adhibitus sumptibus modus: publicae coenae ad sportulas redactae. *Mart.* 3, 14. Romam petebat esuritor Tuccius: Occurrit illi sportularum fabula: A ponte rediit Mulvio. *Id.* 14, 125. Si matutinos facile est tibi rumpere somnos, Attrita veniet sportula saepe toga. *Id.* 10, 27. Et tua tricenos largitur sportula nummos. [Sic *Id.* 9, 73. Clausa mihi texto cum prandia vimine mittis. *Inscr.* ap. *Grut.* 1094, 2. Cujus *(possessionis)* de reditu die natalis sui sportularum divisio semper celebraretur. Alia ap. *Mur.* 681, 2. Huic primo omnium splendidissimus ordo ex sportulis suis ob merita ejus statuam ponendam censuere. Consule *Marin. Frat. Arv.* p. 398. et sqq. *F.*] ℙ Cum Claudius imperator munus populo editurus esset extraordinarium et breve, dierumque paucorum; edixissetque, velut ad subitam condictamque coenulam invitare se populum; id munus a similitudine *sportulam* appellavit. *Suet. Claud.* 21. ℙ *Sportulam furunculus captat*, proverb. de his, qui falso quippiam sibi vindicant: ductumque ab iis, qui cum neque clientes sint, neque sectatores, sportulam tamen affectant. *Tert. adv. Marc.* 3, 16. ℙ Dicitur etiam *sportula* quaevis largitio, aut munusculum. *Plin. ep.* 2, 14. de agentibus causas centumvirales: Convenitur in media basilica, ubi tam palam sportulae, quam in triclinio, dantur. *Traj.* ad *Plin. ep.* 10, 118. Merito vereris, ne in speciem diamoeries incidat invitatio; quae et in numero modum excedit, et quasi per corpora, non viritim singulos ex notitia ad solemnes sportulas contrahit. Respondet *Trajan.* ad ea quae scripserat *Plin. ep. praeced.*, solere qui virilem togam sumunt, vel nuptias faciunt, vel ineunt magistratum, vel opus publicum dedicant, totam bulen, atque etiam e plebe non exiguum numerum vocare, binosque denarios vel singulos dare. *Mart. Dig.* 30, 1, 117. Nihil proponi, cur prohibeatur heres aedificia distrahere, e quorum reditu sportulae sint relictae. *Papin. ib.* 50, 2, 6. Minores XXV. annorum decuriones facti, sportulas decurionum accipiunt. [*Cyprian. ep.* 34. Ceterum presbyterii honorem designare nos illis (*Celerino* et *Aurelio* lectorib. ordinatis) jam sciatis, ut et sportulis iisdem cum presbyteris honorentur, et divisiones mensurnas, aequatis quantitalibus, partiantur nobiscum provectis et corroboratis annis suis. *F.*]

[SPORTŬLO, as, n. 1. sportulam accipio. *Cypr. ep.* 66. Qui in Ecclesia Domini ordinatione clericali promoventur, in nullo ab administratione divina avocentur, nec molestiis et negotiis saecularibus alligentur; sed in honore sportulantium fratrum tanquam decimas ex fructibus accipientes, ab altari et sacrificio non recedant, sed die ac nocte coelestibus rebus et spiritualibus serviant. V. *ejusd. l. c. in* SPORTULA *f. F.*]

[SPŎRUS, i, m. σπόρος, semen. Est nomen proprium pueri, quem Nero, exsectis testibus, tanquam feminam sibi denupsit. Ejus meminit *Suet. Ner.* 28. et alibi. ℙ Item cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1046, 5. M. Ulpius Sporus. *F.*]

SPRETĬO, onis, f. contemptus. *Liv.* 40, 5. Ex composito sermones ad spretionem Romanorum trahebant. Alii leg. *ad spem* aut *speciem*, [sed nihil mutandum. *F.* *V. *Lexicon Liv.* s. h. v., ubi plura ejusmodi vocabula enumerantur.]

SPRĒTOR, oris, m. ἐξουθενητὴς, qui spernit, contemptor. *Ov. Met.* 8, 613. utque Deorum Spretor erat, mentisque ferox Ixione natus. *Nemes. Cyn.* 79. Spretor morarum. *Appul. Met.* 3. [*p. 209. *Oudend.*] Spretor matronalium amplexuum.

SPRĒTUS, a, um, part. a *sperno:* neglectus, rejectus, contemptus. *Virg. A.* 1, 31. manet *(Junoni)* alta mente repostum Judicium Paridis, spretaeque injuria formae. *Id. G.* 4, 232. simul os terris ostendit honestum Plias, et Oceani spretos pede reppulit amnes. *Cic. N. D.* 2, 3. *med.* Veritas auspiciorum spreta est, species tantum retenta. *Id. Or.* 13. *f.* Dulce orationis genus, et solutum, et effluens, spretum et pulsum foro; et *ib.* 3. *f.* Eloquentia forensis spreta a philosophis et repudiata. *Hor. Epod.* 6, 13. Lycambae spretus infido gener. *Liv.* 21, 63. Spretorum Deorum conscientia. *Ov. Met.* 15, 36. spretarumque agitur precum reus; et *ib.* 7, 375. Spretus amor. *Plin.* 8, 22, 34. Euanthes inter auctores Graecos non spretus. ¶ Sq. gen. *Sil.* 12, 28. Parthenope non dives opum, non spreta vigoris.

SPRĒTUS, us, m. contemptus. *Appul. de Deo Socr. in.* Insolentissimo spretu Deos negligit. *Sidon. ep.* 3, 14. *extr.* Spretui maximo est judiciis otiosorum Latinae linguae proprietas.

SPŪMĂ, ae, f. ἀφρὸς, rara quaedam faex, quae per ebullitionem, aut vehementem agitationem rebus liquidis supernatat: a *spuo, is.* *Cic. N. D.* 3, 23. Venus spuma procreata. *Virg. A.* 1, 39. spumas salis aere ruebant. *Plin.* 10, 63, 83. *f.* Spumas ore fundere. *Sen. Ag.* 441. Dirimunt canae caerulum spumae mare. *Ov. Met.* 7, 415. de Cerbero: Et sparsit spumis albentibus agros. *Id. ib.* 3, 73. de angue: plenis tumuerunt guttura venis, Spumaque pestiferos circumfluit albida rictus. *Id. ib.* 7, 263. posito medicamen aheno Fervet, et exsultat, spumisque tumentibus albet. *Val. Fl.* 1, 687. volat immissis cava pinus habenis, Infinditque salum, et spumas vomit aere tridenti. *Cic. Verr.* 2, 4, 66. *med.* Cum spumas ageret in ore, arderent oculi, voce maxima, vim me sibi afferre, clamitabat. *Plin.* 33, 6, 34. Spuma argenti: λιθάργυρος: de qua *Id. ib.* 35. plura; et 34, 18, 54. Spumae argenti potus letalis. *Id.* 11, 41, 96. Butyrum, spuma id est lactis. *Id.* 29, 6, 37. Spuma cochlearum. *Id.* 28, 11, 48. equi: et 31, 9. 45. salis. *Mart.* 14, 26. Caustica Teutonicos accendit spuma capillos, *h. e.* sapo. *Id.* 8, 33. Et mutat Latias spuma Batava comas, *h. e.* idem.

SPŪMĀBUNDUS, a, um, adj. spumis abundans, spumosus, spumeus. *Appul. Apol.* Faciem tuam spumabundus conspuisset.

SPŪMANS, antis, part. a *spumo:* ἀφριόεις, spumas emittens, spumeus, spumosus. *Lucr.* 3, 493. spumans ut in aequore salso Ventorum validis fervescit viribus unda. *Virg. A.* 1, 742. ille impiger hausit Spumantem pateram. *Id. Ecl.* 5, 67. Pocula bina novo spumantia lacte. *Id. A.* 9, 456. plenos spumanti sanguine rivos. *Cels.* 7, 23. Spumans bilis. *Virg. G.* 4, 140. spumantia cogere pressis Mella favis. *Id. A.* 6, 882. Seu spumantis equi foderet calcaribus armos; et *ib.* 4, 158. Aper spumans; et *ib.* 2, 209. salum. *Lucan.* 9, 927. lingua; et 6, 719. spumantia ora; et 1, 371. Spumans Rhenus. *Sen. Thyest.* 59. ignibus subditis spumans ahenum. *Colum.* 10, 44. musto spumantes exprimet uvas. ¶ Item spumis aspersus. *Quint. decl.* 9, 5. Spumantes scopuli. *Virg. A.* 4, 135. Stat sonipes, et frena ferox spumantia mandit; et *ib.* 5, 124. spumantia litora; et *ib.* 10, 300. Spumantes rates. *Lucan.* 7, 699. caede catervae. *Virg. A.* 4, 664. Ensis spumans cruore. ¶ Translate. *Auct. ad Her* 4, 55. Spumans ex ore scelus, anhelans ex intimo pectore crudelitatem. *Juven.* 13, 14. spumantibus ardens Visceribus, *h. e.* iratus.

SPŪMĀTUS, a, um, part. a *spumo*, spuma aspersus. *Cic. Prognost. Div.* 1, 7. Saxaque cana, salis niveo spumata liquore.

SPŪMĀTUS, us, m. spumae ebullitio, vel ipsa spuma, ἀφρισμός. *Stat. Silv.* 1, 4, 102. anguis abundat spumatu.

SPŪMESCO, is, n. 3. ἀφροῦμαι, spumosus fio. *Ov. Her.* 2, 87. At si nostra tuo spumescant aequora remo.

SPŪMĔUS, a, um, adj. ἀφριόεις, spumans, spumosus. *Virg. A.* 2, 419. Spumeus Nereus imo ciet aequora fundo; et *ib.* 496. aggeribus ruptis cum spumeus amnis Exit. *Ov. Met.* 3, 571. torrens spumeus et fervens. *Mart.* 14, 221. spumeus aper. *Prud. Cath.* 3, 66. Spumea mulctra gerunt niveos Ubere de gemino latices. *Id.* περὶ στεφ. 1, 101. furens homo Spumeas efflans salivas. *Lucan.* 9, 798. Spumeus accenso non sic exundat aheno Undarum cumulus. *Id.* 5, 190. Spumea tunc primum rabies vesana per ora Effluit. ¶ Item spumam referens. *Plin.* 15, 28, 33. Succus albis uvis candidus, lacteus in capite ficis, spumeus malis, nullus persicis. *Id.* 20, 19, 79. Heraclion, aliis aphron, foliis speciem passerum praebentibus: radice in summa terrae cute, semine spumeo. *Pall.* 4, 13. Colores (*in equis*) hi praecipui: badius, albineus, russeus, etc. sequentis meriti spumeus, maculosus, murinus.

SPŪMĬDUS, a, um, adj. *Appul. Apol.* Humor crassus, et spumidus; et *mox:* Tabes albida et spumida.

SPŪMĬFER, ra, rum, adj. spumam ferens, spumiger, spumans. *Ov. Am.* 3, 6, 46. Amnis spumifer. Alii leg. *spumiger.* *Id. Met.* 11, 140. fons. *Stat. Achill.* 1, 59. de equis Nept.: Illi spumiferos glomerant a pectore fluctus.

SPŪMĬGĔNĂ, ae, m. et f. ex spuma genitus: epithet: Veneris. *Capell.* 9, 310. Ipsum spumigenae salum Cytheres.

SPŪMĬGER, ra, rum, adj. spumifer. *Lucr.* 5, 983. Spumigeri suis adventu, validique leonis. *Manil.* 5, 74. Spumigeri lupi. V. SPUMIFER.

SPŪMO, as, avi, atum, ἀφρίζω, spumam emitto, spumas ago. *Plin.* 32, 7, 25. Aceti cyathum decoquere, et postquam desierit spumare, tepidum infundere. *Petr. Sat.* 113. *f.* Spumabit pateris hornus liquor. *Virg. G.* 2, 6. spumat plenis vindemia labris; et *ib.* 3, 309. Quam magis exhausto spumaverit ubere mulctra, Laeta magis pressis manabunt flumina mammis. *Id. A.* 8, 672. fluctu spumabant caerula cano; et *ib.* 11, 548. summis Amasenus abundans Spumabat ripis. *Lucan.* 6, 399. equus spumat habenis; et *ib.* 3, 572. cruor altus in undis Spumat. *Sen. Oed.* 358. Et felle nigro tabidum spumat jecur. *Claud. in Ruf. praef.* 1, 9. Amnis vipereo spumavit saepe veneno. *Id. Laud. Stil.* 2, 252. infesto spumavit remige Tethys. *Id. Rapt. Pros.* 2, 243. Spumat aper. ¶ Cum accus. *Id. ib.* 1, 281. de equis Pluton.: Stagnaque tranquillae potantes marcida Lethes, Aegra soporatis spumant oblivia linguis. ¶ Pro fervere, et fermentari. *Cels.* 5, 27. *n.* 4. Terra respersa aceto spumat: ζυμοῦται. ¶ [*Confund. *spumat* et *fumat.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 4, 754.]

SPŪMŌSUS, a, um, adj. ἀφρώδης, spumans, spumeus. *Catull.* 64, 121. Spumosa litora. *Plin.* 11, 37, 72. Spumosus pulmo. *Ov. Met.* 1, 570. fluvius spumosis volvitur undis. *Lucan.* 2, 627. Spumosum aequor. *Claud. IV. cons. Honor.* 548. spumosis morsibus *(equi)* aurum Fumat; et *VI. ib.* 458. Addua quo scissas spumosior incitat undas. ¶ Translate de carmine inflato, et quasi turgenti. *Pers.* 1, 96. nonne hoc spumosum, et cortice pingui?

SPŪO, is, spui, sputum, a. 3. πτύω, salivam ejicio: a verbo Graeco allato. *Plin.* 28, 4, 7. Veniam quoque a Deis spei alicujus audacioris petimus, spuendo in sinum. *Solin.* 1. *med.* Antoniam Drusi non spuisse, percelebre est. ¶ Item spuendo emitto. *Virg. G.* 4, 97. et terram sicco spuit ore viator Aridus. [*Cerda* ad hunc locum laudat *Petr.* verba: turbatum sputo pulverem.]

SPURCĀMEN, inis, n. spurcities. *Prud. Cath.* 9, 56. Gregis suilli sordida spurcamina.

SPURCĀTUS, a, um, part. a *spurco:* foedatus. *Catull.* 108, 1. Si, Comini, populi arbitrio tua cana senectus Spurcata impuris moribus intereat.

SPURCĒ, adv. ῥυπαρῶς, immunde, foede, impure, turpiter. *Colum.* 7, 9. *f.* Quamvis sus in pabulationem spurce versetur, mundissimum tamen cubile desiderat. ¶ [*Translate.] *Auct. ad Her.* 1, 5. Si quod eorum superbe, perfidiose, crudeliter, flagitiose factum proferemus. *Cic. Phil.* 2, 39. *extr.* Qui in illam miseram tam spurce, tam impie dixeris: sc. probri insimulaveris pudicissimam feminam. *Cato* ap. *Plin.* 29, 1, 7. Graeci nos quoque dictitant barbaros, et spurcius nos, quam alios opicos, appellatione foedant. *Cic. Att.* 11, 13. Deinde perscribit spurcissime, quas ob causas fecerit.

SPURCĬDĬCUS, a, um, adj. αἰσχρολόγος, qui spurca loquitur. *Pl. Capt. Prol.* 56. Neque spurcidici insunt versus.

SPURCĬFĬCUS, a, um, adj. ῥυπαροποιὸς, qui spurca et foeda facit. *Pl. Trin.* 4, 1, 7. Nam te omnes commemorant spurcificum, immanem, intolerandum, vesanum.

SPURCĬLŎQUĬUM, ii, n. sermo de rebus turpibus. *Tert. Resurr. carn.* 4. *extr.* Spurciloquio experiri in congressibus.

SPURCĬTĬĂ, ae, f. et Spurcities, ei, f. ἀκαθαρσία, ῥυπαρία, sordes, immunditia. *Colum.* 1, 5. *med.* Quodcumque rubiginis aut spurcitiae resedit, siccare atque detergere. *Lucr.* 6, 976. At contra nobis coenum teterrima cum sit Spurcities, eadem subus haec jucunda videtur. *Plin.* 33, 4, 21. Sudoris, qui e camino jactatur, spurcitia in omni metallo scoria appellatur. *Id.* 17, 9, 6. Spurcitiae suum, *h. e.* fimum suillum. *Varr. R. R.* 3, 16. *med.* A spurcitiis purgare alvum apum. *Colum.* 12, 27. *f.* Spumam et omnem spurcitiam eximere. *Appul. Met.* 8. Spurcitie sanguinis effeminati madescere.

SPURCO, as, avi, atum, a. 1. ῥυπαίνω, foedo, maculo, inquino, vitio. [*Etymon v. in *spurcus:* est nostr. *besauen, besudeln.*] *Paul. Dig.* 47, 11, 1. Si quis fimo aliquem perfuderit, luto oblinierit, aqua spurcaverit. *Ulp. ib.* 9, 2, 27. *med.* Qui vinum spurcavit, vel effudit, vel acetum fecit, vel alio modo vitiavit. *Pl. Men.* 1, 2, 57. Ex istoc loco spurcatur nasum odore illutibili. ¶ [*Translate. Cf. *Catulli* locum in v. SPURCATUS, a, um laud.] *Prud. in Sym.* 1, 60. Juppiter incesta spurcavit labe Lacaenas.

SPURCUS, a, um, adj. ῥυπαρὸς, μιαρὸς, sordidus, immundus, foedus: a *spuo*, ut quibusdam placet. [*Alii contractum putant ex *se* et *purus.* Alii a *spurius* deducunt. V. *Doederl.* 2, 52., qui a *porcus* de-
rivat, ita ut sit *spurcus* proprie i. q. Gr. ὑοειδής,
str. *schweinisch.* — Discrimen inter *spurcus* et
scoenus positum quidem esee nonnisi in diversa, qu
utrumque vocabulum praebeat, rerum imagine;
spurcus magis sensus externos, *obscoenum* laed
animum. — *Ernesti* 1278. *Immundi* contagion
semper fugiam; *spurci* vel adspectum aegre fera
obscoeni gestus ac voces abominer.] *Lucr.* 6,
multae homini res Acriter infestant sensus spurc
que gravesque. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 425. Quae
aspectu sunt spurca, et odore. *Sen. ep.* 70.
Praeferendam esse spurcissimam mortem servi
mundissimae. *Gell.* 17, 19. *med.* Vas spurcum
que pollutum; et *mox:* Aut si quid est urina s
cius. *Catull.* 78, 8. et 99, 10. Spurca saliva.
Dom. 18. Hanc tibi legem Clodius scripsit spu
rem lingua sua. *Id. fr.* ap. *Non. l. c.* Cum iter
cerem Claternam tempestate spurcissima, *h. e.*
nubilo, pluvio, ventoso, tempestate foeda, u
Virg. G. 1, 323. Sic *Plin.* 17, 2, 2. Nubilum s
cum. ¶ *Spurcus ager* est malis herbis, lolio,
na, et similibus conspurcatus. *Colum. praef.*
Quid cultus, quid silvester ager; quid humidu
graminosus; quid succus et spurcus, etc. ¶ S
cum vinum, inquit *Festus*, est, quod sacris adh
non licet, ut ait Labeo, cui aqua admixta est,
frutumve, aut igne tactum est; mustumve anteq
defervescat. ¶ *Spurcus* est etiam obscoenus, i
rus, incestus. *Pl. As.* 4, 1, 62. Tot noctes re
spurcas, quot puras habuerit. *Mart.* 1, 35. Abs
dunt spurcas haec monumenta lupas, *h. e.* mer
ces. ¶ Translate est impudens, impurus. *Id.* 4
Sordidius nihil est, nihil est te spurcius uno, Qu
tes insidias dona vocare tuas. ¶ Item vilis,
ctus, ignobilis, sordidus. *Cic. Tusc.* 2, 17. *f.*
hoc poterit Samnis, spurcus homo, vita illa di
locoque (ex *Lucil. l.* 4. *sat.*): vir natus ad glo
ullam partem animi tam mollem habebit, quan
meditatione et ratione corroboret? *Varr.* ap.
l. c. Ne quis lictorem spurcum, hominem lib
prehendere, jussisse velit. [*Cf. *Heindf.* ad
Sat. 2, 5, 18.] ¶ Refertur ad animum et m
Cic. Dom. 10. Heluo spurcissimus. *Id. Phil.* 1
Duo haec capita nata sunt post homines natos
rima et spurcissima. *Id. Verr.* 2, 1, 37. *med.*
avarissime et spurcissime, redde bona sodalis
Gell. 14, 2. *med.* Homo probri plenus, spurcissi
que vitae ac deformatissimae.

[**SPŪRĬĀNUS**, a, um, adj. ad Spurium ali
pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 684,
Fontejus Spurianus. *F.*].

[**SPURINNĂ**, ae, m. cogn. R. ex Etruscis d
tum. Hoc cognomine praeditum juvenem Etru
memorat egregia forma *Val. Max.* 4, 3. *n.* 1.
Alius fuit Spurinna haruspex, qui Caesari prae
ut Martias caveret Idus, ut constat ex *Cic. D.*
52., et *Fam.* 9, 24., et *Suet. Caes.* 81. Alius
Vestricius Spurinna Othonianarum partium du
Tac. H. 2, 11. et 18., cujus jam senis mores l
Plin. ep. 2, 7. et *ep.* 3, 1. *F.*]

[**SPURĪNUS**, a, um, adj. ad spurium perti
Est cogn. R. Q. Petilii Cos. ann. U. C. DLXX
in *Fast. Capitol.* ap. *Grut.* 293. *F.*]

SPŬRĬUS, a, um, adj. νόθος, [πορνογενής.
Auct. lib. de nominib. R. f. Spurii, patre incert
niti, quasi σπόροι. [*Cajus Institut.* (ed. *Go*
1, 64. Unde solent spurii filii appellari vel a
ca voce, quasi σποράδην concepti, vel quasi sin
tre filii. *F.*] *Modest. Dig.* 1, 5, 23. Vulgo
cepti dicuntur, qui patrem demonstrare non
sunt: vel qui possunt quidem, sed eum habent,
habere non licet: qui et spurii appellantur παρ
σποράν. *Impp. Dioclet. et Maxim. Cod.* 6, 5
Ex libera conceptus et servo, velut spurius hab
Mart. Dig. 49, 15, 26. Divi Severus et Anto
rescripserunt: Si uxor cum marito ab hostibus
fuerit, et ibidem ex marito enixa sit: si reversi
rint, justos esse et parentes et liberos, et filiu
potestate patris: quod si cum matre sola revert
quasi sine marito natus, spurius habebitur. *A*
Met. 6. [*p. 397. *Oudend.*] Vilis ancillae filius
pos Veneris audiet. Quamquam inepta ego fr
filiam dicam. Impares enim nuptiae, et prae
in villa sine testibus, et patre non consentient
ctae, legitimae non possunt videri: ac per hoc
rius iste nascetur. ¶ [Hinc qui in patris s
tute concepti fuerant, *spurii* ejusdem, vel
rii filii dicuntur in vetustis monumentis.
Patavina ap. *Mur.* 194, 2. et *Aless. Stor. di*
p. 244. T. Aretius T. C. L. L. Apiolus IIIIl.
idem Augustalis sibi, et Aretiae Modestae Lib.
et T. Aretio Proculo spurio Modestae Lib.
etc., *h. e.* libertae filio. Hic vides, T. Aretium
culum fuisse filium spurium Aretiae Modestae l
tae, et T. Aretii Apioli, *h. e.* natum esse ex ea
antequam ipsa libertatem consequeretur. Alia
Fabr. p. 46. *n.* 258. C. Julio C. L. Palleo C. R
Sp. F. Col. Palleus patri indulgentissimo; et *i*
259. C. Velius A. F. Scaptia sibi et concubinae s
et Veliae Sp. F. Tertiae filiae meae; et *n.* 26
Voluseno Sp. F. Agrypnus Caes. (*h. e.* Caesaris
vus) filio pientissimo. Alia ap. *Maff. Mus.*
143, 4. P. Valerius Spurii F. Montanus vivus

i Ilarioni. *F.*] ℙ Ceterum *Spurius* fuit praeen R. frequentissimum, ut Sp. Nautius Sp. F. N. Rutilus Cos. ann. U. C. CCCCXXXVIII. in *. Capitol.* ap. *Grut.* 291. Id autem non ex eo dun videtur, quod qui primus eo praenomine usus illegitimo patre natus sit; sed quod utcumque patre fuerit, nam primae duae litterae SP., qui-Spurius scribitur, *sine patre* significant, ut do-*Plutarch.* in *Quaestionib. R.* ℙ *Spurii* dicti, teste *Just.* 20, 1., Lacedaemonii conditores enti, ob eam causam, quae in voce PARTHE-E dicta est. ℙ Translate. *Auson. epist.* 18. *f.* ue notas spuriis versibus apposuit, *h. e.* Aristus, qui quos non probavit in Homero versus, o notavit. *Id. in VII. Sap. prooem.* 13. Pone os igitur, spuriorum stigmata vatum, *h. e.* man poetarum. ℙ *Spurium*, *ii*, n. ap. *Isid. Or.* . *med.* Muliebrem naturam veteres spurium vont, velut ἀπὸ τοῦ σπόρου, hoc est, seminis, non s nomine. *Plutarch. l. c.* a Sabinis dicit sic aptam: Τοὺς Σαβίνους φασὶ τὸ τῆς γυναικὸς αἰ-ὀνομάζειν σπόριον. Hinc *Appul. Apol.* Posse, is, ad res Venereas sumpta de mari spuria et na, propter nominum similitudinem, etc.

UTAMEN, inis, n. sputum. *Prud. Apoth.* 744. ectam sacro sputamine terram Contrectans. Ad-*ert. adv. Gnost.* 10.

UTAMENTUM, i, n. sputamen. *Tert. Spect.* Hic est ille arundine et colaphis diverberatus, mentis dedecoratus, felle et aceto potatus. **Jul. . res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 1, 2. *extr.*

UTATĪLĬCUS, a, um, adj. καταπτυστος, contione dignus, levis. *Cic. Brut.* 74. *extr.* de C. : Fuit accusator, inquit, vetus: quo accusan-Rutilium, Sisenna defendens dixit, quaedam putatilica esse crimina. Tunc C. Rusius, Cirenior, inquit, judices, nisi subvenitis. Sisenuid dicas, nescio: metuo insidias. Sputatiliuid est hoc? sputa quid sit, scio, tilica, ne-Maximi risus: Sed ille tamen familiaris meus loqui putabat esse, inusitate loqui.

UTĀTOR, oris, m. πτυστής, qui frequenter *Pl. Mil.* 2, 1, 52. Minime sputator, scream.

UTISMĂ, ătis, n. sputus. *Vitr.* 7, 4. *f.* Quod is, et sputismatis effunditur, simul atque caiccescit. Alii [**Schneid.* cum *Scalig.*] rectius *atis* legunt, [nam *sputisma* nec Graecum, nec m est. *F.*]

UTO, as, n. 1. ἀναπτύω, frequenter spuo. *Pl.* 3, 4, 18. Nam illic isti, qui sputatur, intermorbus venit, *h. e.* morbus comitialis, quem antes solemus despuere, ut *Plin.* 10, 23, 33. 4, 7. docet. *Id. Merc.* 1, 2. 27. Tua causa amices, jamdudum sputo sanguinem, [**Cf.* .]

UTUM, i, n. πτύσμα, purgamentum oris, sauae ex ore ejicitur. *Sen. Constant.* 1. *f.* Cato improbas, et sputa pertulit. *Prop.* 4, 5, 66. ue per dentes ire cruenta cavos. *Mart.* 2, 26. suos mittit sputa subinde sinus. *Cels.* 2, 8. Sincerum sputum edere, sive rufum est, sive um, sive album, sive glutinosum, sive spu-*Lucr.* 6, 1186. Tenuia sputa, minuta. ℙ ate. *Mart.* 8, 33. Hoc linitur sputo Jani cacalendis, *h. e.* hac lamina, seu crusta adeo c levi, ut instar sputi vix haereat, atque exi facile possit.

UTUS, i, m. vel Sputus, us, m. idem ac spu-*Coel. Aurel. Tard.* 4, 4. Cum plurimo sputu; 3, 2. Jugis sputus. Quidam lexicographi adetiam locum *Lactantii* 4, 18. Dabant autem lapas manibus incestis, et impurato ore exnt venenatos sputos. Alii leg. *sputus.* At haec nt verba *Lactantii*, sed alterius, qui interprest Sibyllinos versus a *Lactantio* ibi recitatos.

S Q

ALDUS. V. SQUALUS.

ĀLENS, entis, part. a *squaleo:* [*asper, hor-duritie, crusta, callo indutus, qui humore, caret: *starr, steif. Virg. G.* 2, 348. Aut n bibulum, aut squalentes infode conchas, i. eras. *Manil.* 5, 271. Squalens arista, *h. e.* ta et pungens. *Sil.* 3, 655. et 4, 376. Squacampi, *h. e.* arenosi et inculti. Sic *Tac. A.* . Squalens litus. *Lucan.* 1, 205. et 5, 39. ntibus arvis Aestiferae Libyes. *Id.* 8, 57. atro ntes pulvere vestes. *Petr. Sat.* 120. nigro squapumice saxa. *Claud. B. Gild.* 24. Squalens s, *h. e.* situ et rubigine obsitus. *Id. Nupt. . et Mar.* 150. de Tritone: squalentia murice Purpureis mollita rosis, *h. e.* aspera, hirta, ta. *Id. B. Get.* 293. Colla catenati vidit squa-Cimbri, *h. e.* catenis detrita, asperata, et squamis obducta. *Ov. Fast.* 5, 397. squalentia enenis, *h. e.* multo veneno imbuta et horrida. c pertinent etiam ista *Virg. A.* 10, 314. tuniualentem auro; et *ib.* 12, 87. auro squalenboque orichalco Circumdat loricam humeris. *Id. G.* 4, 91. Alter (rex apum) erit maculis auro squalentibus ardens; et *ib.* 13. picti squalentia terga lacerti. *Sil.* 2, 585. Caeruleus maculis auro squalentibus anguis: ubi sententiam loci parum intellexisse videntur, qui splendoris notionem inesse dixerint: quippe quam v. *squalere* nusquam contineat. V. in SQUALEO. ℙ Hinc *squalens* imprimis est, qui sordibus, luto ita est obsitus, ut quasi crusta tectus videatur. *Ov. Met.* 4, 655. Squalentia ora Medusae. ℙ Et quoniam *sordidae vestes* proprie erant reorum, moestorum, etc. *squalens* saepe hoc sensu dici solet. *Sen. Oed.* 554. Squalente cultu moestus ingreditur senex. *Juven.* 8, 16. Si tenerum attritus Catinensi pumice lumbum Squalentes traducit avos. *Ennius* ap. *Fest.* squalida septus stola. *Capell.* 6, 192. Nec indecenter, et squalentior peragratrix coelicolarum auratam curiam credar intrasse. ℙ Ita interdum *squalens* epith. est coeli nubibus obtecti, et perniciem portendentis. *Stat. Th.* 1, 646. nubibus atris Et squalente die, *h. e.* horrido ob pestilentiam.] ℙ Sunt qui duplici liquida *squallens*, *squallor*, *squallidus*, etc. scribunt, adversantibus *Manut.*, *Dausqu.*, *Cellar.*, a quibus stant veteres libri, et lapides. [*Cf. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 417.]

SQUĀLENTĬA, ae, f. squalor, sordes. *Tert. Exhort. ad cast.* 10. Ingredi non secundum carneae squalentiae concupiscentiam. [Alii rectius leg. *carnis calentes concupiscentias. F.*]

SQUĀLEO, es, ui, n. 2. αὐχμάω, asper, horridus sum. [*Ac proprie quidem pertinet ad corpora quorum, ut cochlearum, sim., superficies per se quidem dura et quasi exsiccata est. (Exempla V. in SQUALENS.) — Porro ad ea, quorum facies nimia siccitate torrida facta est: Quo pertinent loci, in quibus de agris cultura carentibus usurpatur. *Virg. G.* 1, 508. Squalent abductis arva colonis. Plura v. in SQUALENS. — Porro exempla, in quibus *Noster* v. *squalere* pro *arere*, *supra modum siccum esse* acceperat. *Lucan.* 4, 755. Oraque projecta squalent arentia lingua; et 9, 503. squalebant pulvere fauces. *Sil.* 14, 591. Squalebat tellus vitiato fervida dorso. Adde *Lucan.* 9, 626. Quibus adjungi posse videtur illud *Ov. Met.* 15, 627. Pallidaque exsangui squalebant corpora tabo. — Deinde ad res quasi crusta, callo cujuscunque generis ita obductas, ut horrere videantur, nostr. *starren:* Huc referendi sunt loci, in quibus splendendi notione verbum *squalere* positum docuerunt. *Claud. Cons. Prob.* et *Olybr.* 182. Filaque concreto cogit squalere metallo. Plura v. in SQUALENS. — Imprimis autem hac significatione de rebus sordidis, multo situ obtectis usurpatur.] *Quint.* 10, 1. *med.* Neque ego arma squalere situ ac rubigine velim, sed fulgorem his inesse, qui terreat. *Pl. Pers.* 4, 8, 2. Ita mihi supellex atque aedes meae. *Ov. Met.* 1, 373. Ad delubra Deae, quorum fastigia turpi Squalebant musco; et *ib.* 14, 411. humus squalet serpentibus atris. *Albinov.* 1, 295. squalent immissis ora capillis. *Sil.* 19, 511. Pulvere canities atro, arentique cruore Squalebat barba. *Sen. Troad.* 20. nube ceu densa obsitus, Alter favilla squalet Iliaca dies. *Stat. Th.* 1, 221. Et Phaethontaea mundum squalere favilla. *Mart.* 9, 48. Democritos, Zenonas, inexplicitosque Platonas, Quidquid et hirsutis squalet imaginibus. *Gell.* 9, 4. Ipsa volumina ex diutino situ squalebant, habituque tetro erant. ℙ Translate de iis, qui in luctu et moerore sunt, quia tunc cultus corporis negligitur. *Cic. Sext.* 14. Erat in luctu senatus, squalebat civitas, publico consilio mutata veste. *Id. Mil.* 8. Luget senatus, squalent municipia, afflictantur coloniae. *Paul. Nol. carm.* 15, 97. Squaluit in vacua captivus imagine mundi. ℙ [*Ad etymon verbi, quod attinet, *Gell.* 2, 6. (quem *Noster* laudaverat ad v. *squalens*) *squalere* derivat a *squama*. Gellii verba haec sunt: Tertium restat ex iis, quae reprehensa sunt, quod *tunicam squalentem auro* dixit. Id autem significat copiam densitatemque auri in squamarum speciem intexti. *Squalere* enim dictum est a squamarum crebritate asperitateque, quae in serpentium pisciumque coriis visuntur. Quam rem et alii, et hic quidem poeta locis aliquot demonstrat *(A.* 11, 770.) quem pellis ahenis In plumam squamis auro conserta tegebat. Et alio loco *(ib.* 487.) Jamque adeo rutilum thoraca indutus ahenis Horrebat squamis. Accius in Pelopidis in scribit: Ejus serpentis squamae squalido auro et purpura praetextae. Quidquid igitur nimis inculcatum obsitumque aliqua re erat, ut incuteret visentibus facie nova horrorem, id *squalere* dicebatur. Sic in corporibus incultis squamosisque alta congeries sordium *squalor* appellatur: cujus significationis multo assiduoque usu totum id verbum ita contaminatum est, ut jam *squalor* de re alia nulla, quam de solis inquinamentis dici coeperit. Haec *Gell.*, quibus totum hoc verborum genus, *squalens, squalere, squalor, squalidus* luculenter illustrari dixerat *Forc.* Quam vocis deductionem *Doederl.* 2, 40. sq. (ubi triplicem ejus rationem conjicit) ita probat, ut v. *squama* non originem v. *squalere* contineat, sed utrumque vocabulum et *squalere* et *squama* ad v. *scabere* referendum videatur. Ceterum *squalere* et *horrere*, licet interdum idem fere significare videantur, in eo tamen discrimen habere, quod in *squalere* exsiccati, illepidi, foedi et cujus adspectum fugeremus notio praevaleat: *horrere*, (q. v.,) ad rigidum, firmum, quod flecti nequeat timoremque injiciat, spectet.] ℙ Part. *Squalens* V. s. l. *Squalendus* in *Not. Tir.* p. 66. Squalor, squalidus, squalendus, squalescit. ℙ Sunt qui scrib. *squalleo.* V. SQUALENS.

SQUĀLES, ei, f. squalor apud veteres: ut Squale perire ap. *Varr.*, cujus locum vide in SCABRES.

SQUĀLESCO, is, n. 3. squalidus fio. Agnoscitur a *Fl. Capro de Orthogr.* p. 2240. V. SQUALEO.

SQUĀLĬDE, adv. sordide, horride, inculte. Translate. *Cic. Fin.* 4, 3. Peripatetici ipsa illa, quae subtiliter disserenda erant, polite apteque dixerunt, cum definientes, tum partientes, ut Stoici etiam: sed hi squalidius: illorum vides quam niteat oratio, *h. e.* incultius, inornatius, horridius.

SQUĀLĬDĬTAS, atis, f. squalor. Translate. *Ammian.* 26, 5. *extr.* Ne omnia confundentes, squaliditate maxima rerum ordines implicemus, *h. e.* obscuritate.

SQUĀLĬDUS, a, um, adj. αὐχμηρὸς, ῥυπαρὸς, incultus, sordidus, asper, horridus. V. dicta in SQUALENS, [*et in SQUALERE, unde facile intelliges, qualis et hic constituendus ordo sit.] *Enn.* ap. *Fest.* et *Non.* 14, 6. Cedo ac caveo vestitus, squalida septus stola. *Just.* 21, 5. Pannosus et squalidus. *Sen. Troad.* 883. Depone cultus squalidos, festos cape. *Juven.* 9, 15. Sed fruticante pilo neglecta et squalida crura. *Pl. Truc.* 5, 42. Homo horridus et squalidus. *Ter. Eun.* 2, 2, 5. Video sentum, squalidum, aegrum, pannis annisque obsitum. Ubi *Donat.* Sentum ad horrorem retulit; squalidum ad sordes; aegrum ad maciem; pannis annisque obsitum ad vestitum et ad tristitiam. *Ov. Met.* 15, 38. Squalidus reus. *Plin. ep.* 4, 9. *f.* Moesta et squalida senectus. *Lucr.* 2, 468. Scilicet, esse globosa, tamen cum squalida constent, *h. e.* aspera. *Sen. Hipp.* 471. Orbis jacebit squalido turpis situ. *Id. Oed.* 2. Et nube moestum squalida exoritur jubar. *Id. ib.* 625. Paedore foedo squalidam obtentus comam. *Id. Herc. Oet.* 1756. reliquias magni Herculis, Cineremque jactans squalidum, Alcmene gemit. *Plin.* 15, 29, 36. Myrtus patricia exuberans ac laeta, plebeja retorrida ac squalida. *Catull.* 64, 42. Squalida desertis robigo infertur aratris. *Ov. Fast.* 1, 558. Squalidaque humanis ossibus albet humus; et *ib.* 2, 181. Ursa per incultos errabat squalida campos. *Id. Am.* 2, 42. squalidus carcer. ℙ Translate. *Cic. Or.* 32. *extr.* Haec tenenda sunt oratori: sed quia sua sponte squalidiora sunt, adhibendus erit in his explicandis quidam orationis nitor. ℙ In illo *Tac. H.* 2, 60. Suetonium, ac Licinium tristi mora squalidos tenuit: donec auditi, necessariis magis defensionibus, quam honestis uterentur: *squalidos tenere* est reorum numero habere, et in vinculis: quia *squalor* reorum est, et carceris. ℙ In bonam partem *Accius* ap. *Gell.* 2, 6. *f.* et *Non.* 6, 26. Ejus serpentis squama squalido auro et purpura praetextae, *h. e.* multo auro atque aspero, instar squamae, atque adeo rutilo et nitenti. V. SQUALENS.

SQUĀLĬTAS, atis, et

SQUĀLĬTŪDO, inis, f. idem quod squalor. *Accius* ap. *Non.* 3, 231. Etsi operta squalitate est, luctuque horrificali. *Lucil. ib.* et 4, 440. Squalitate summa, scabie summa, aerumna obrutam. *Accius cit.* 3, 231. Speciem humanam inusitatam, egregiam, indignam clade et squalitudine.

SQUĀLOR, oris, m. [*asperitas corporis, cujus superficies vel per se humore caret, vel nimia siccitate torridi faciem subiit: oppon. LAEVOR. *Lucr.* 2, 424. quaecumque (causa) molesta atque aspera constat, Non aliquo sine materiae squalore reperta est. V. SQUALENS, SQUALERE, et SQUALIDUS. ℙ Hinc maxime dicitur de sordium congerie, illuvie, qua quid quasi crusta, duritie obductum videtur: saepius etiam in universum pro sordibus refertur ad cultum corporis neglectum atque horridum, Gr. αὐχμὸς, ῥυπαρία.] Unde *Tac. G.* 31. vocat *squalorem* crinem barbamque summissam; et *Ov. Her.* 13, 37. omittere novas et pretiosas vestes, comam negligere. *Pl. Cist.* 1, 1, 116. Immundas fortunas aequum est squalorem sequi. *Cic. Verr.* 2, 5, 12. *f.* Surrexisset Apronius, non squaloris plenus ac pulveris, sed unguentis oblitus, vino vigiliisque languidus. *Plin. ep.* 7, 27. Senex macie et squalore confectus. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 330. Erebi se sponte relaxat Squalor, et aeternam patitur rarescere noctem. *Liv.* 2, 23. Obsita erat squalore vestis, foedior corporis habitus pallore ac macie perempti. *Id.* 21, 40. *f.* Umbrae hominum, fame, frigore, illuvie, squalore enecti. *Calpurn. Ecl.* 1, 43. Et redit ad terras tandem, squalore situque, Alma Themis, posito. *Plin.* 34, 14, 39. Ferro vites squalore deciso annis omnibus cogimus juvenescere. *Mamert. Grat. act. ad Jul.* 8. *med.* Aquarum ductibus pessumdatis, plena cuncta squaloris et pulveris, *h. e.* siccitatis: nam et *squalere* arere est. V. SQUALEO. ℙ De luctu et moestitia dolentis aliqua calamitate, aut rei. *Cic. Cluent.* 6. *f.* Mater instituit accusatores, instigat testes: squalore hujus et sordibus laetatur, exitium exoptat. *Id. ib.* Spectaculum hujus sordium atque luctus, et tanti squaloris. *Id. Verr.* 2, 5, 48. *extr.* Hoc ornatu ad vos confugiunt: aspicite, judices, squalorem sordesque sociorum. *Id. Mur.* 40. Squalore sordidus, confectus

morbo, lacrimis ac moerore perditus. *Metell.* ad *Cic. Fam.* 5, 1. In luctu et squalore esse. *Tac. H.* 1, 54. Legati in squalorem moestitiamque compositi. *Claud. in Eutrop.* 1, 177. procerum squalore repletus Carcer. ¶[*De discrimine inter *squalor* et *sordes* V. *Doederl.* 2, 43. sq.] ¶ In plur. num. *Quint.* 6, 1. *med.* At sordes, et squalores, et propinquorum quoque similem habitum scio profuisse. ¶ Sunt qui scrib. *squallor.* V. SQUALENS.

SQUĂLUS, a, um, adj. squalidus. *Enn.* ap. *Non.* 2, 792. et 10, 2. Lavere lacrimis vestem squalam et sordidam. Alii leg. *squalidam:* alii *squaldam* per sync. ¶ *Squalus, i,* [apud nostrates vulgo *squalo F.*], piscis, cui nomen ab asperitate squamarum inditum videtur: nam *squalus* et *squalidus* etiam asperum significant. [*V. SQUALEO.] Memorant *Varro R. R.* 3, 3. *f.*, *Plin.* 9, 24, 40. et *ib.* 51, 74. item *Ov. Hal.* 123., sed ubique dubia lectione: etenim ap. *Varr.* et *Ov. l. c.* legitur *scarus.* V. RHINA.

SQUĀMĂ, ae, f. λεπὶς, φολὶς, dura cartilago, quae piscibus et anguibus pro cute est. [*Etymon vocis v. in SQUALEO.] *Cic. N. D.* 2, 47. Animantium aliae coriis tectae sunt, aliae villis vestitae, aliae spinis hirsutae: pluma alias, alias squama videmus obductas. *Virg. A.* 11, 753. serpens sinuosa volumina versat, Arrectisque horret squamis. *Id. ib.* 5, 88. de angue: maculosus et auro Squamam incendebat fulgor. *Ov. Met.* 4, 576. Durataeque cuti squamas increscere sentit. *Id. Her.* 12, 101. Pervigil ecce draco squamis crepitantibus horrens. *Claud. in Eutrop.* 1, 295. Elevat hunc pluma, squamis hunc Fabula vestit, *h. e.* versum in piscem narrat. *Sidon. ep.* 5, 17. Linteum villis onustum, quod pridiana squama politum casu sub ipsis aediculae valvis bipatentibus de janitoris erecto trochleatim fune nutabat. ¶ Per synecd. est piscis. *Juven.* 4, 25. Hoc pretium squamae? potuit fortasse minoris Piscator, quam piscis, emi. ¶ Translate. *Virg. A.* 9, 707. duplici squama lorica fidelis, et auro, *h. e.* anulis, et catenulis squamas referentibus. Sic *ib.* 11, 487. Turnus thoraca indutus, ahenis Horrebat squamis; et *ib.* 770. quem pellis ahenis In plumam squamis auro conserta tegebat. (Adde *Ov. Met.* 3, 63. [*et V. SQALEO.] *Plin.* 29, 1, 8. Squamam in oculis emovendam potius, quam extrahendam; et 34, 15, 46. Squama ferri; et 32, 4, 14. tegumenti testudinis. *Id.* 9, 35, 56. specularium lapidum. *Id.* 34, 11, 24. milii, *h. e.* cortex tenuis, quo involvitur. *Cels.* 2, 12. aeris: λεπὶς χαλκοῦ. ¶ *Squamam sermonis* dixit *Sidon. ep.* 3, 3. incultae orationis rubiginem, asperitatemque loquendi. ¶ Qui scribunt *squamma,* adversos habent *Manut.*, *Dausqu.*, *Cellar.* et alios.

SQUĀMANS, antis, part. ab inus. *squamo:* squamas habens, squamosus. *Manil.* 5, 412. cum se Delphinus in astra Erigit, et squamans stellis imitantibus exit. Alii leg. *squamam,* ut *exire squamam* locutio Graeca sit, et valeat, squamam emittere, exserere, exhibere.

SQUĀMĀTIM, adv. ad similitudinem squamarum. *Plin.* 16, 10, 19. Nucamenta squamatim compacta dependent.

SQUĀMĀTUS, a, um, part. ab inus. *squamo,* squamis obductus. *Tert. Apol.* 21. Squamatus, aut cornutus, aut plumatus amator.

SQUĀMĔUS, a, um, adj. φολιδωτὸς, plenus squamis. *Virg. G.* 2, 154. neque tanto Squameus in spiram tractu se colligit anguis. *Id. A.* 2, 218. squamea terga. *Ov. Met.* 7, 272. membrana. ¶ Translate. *Claud. IV. cons. Honor.* 522. Quis decor, incedis quoties clypeatus, et auro Squameus, et rutilus cristis, et casside major! *h. e.* aurea lorica indutus. V. SQUAMA.

SQUĀMĬFER, ra, rum, adj. λεπιδοφόρος, squamas ferens, squamosus, squamiger. *Sen. Med.* 685. Squamifera latebris turba desertis adest, *h. e.* angues. *Lucan.* 9, 709. Squamiferos ingens haemorrhois explicat orbes.

SQUĀMĬGER, ra, rum, adj. squamas gerens, squamosus, squamifer. *Plin.* 11, 37, 50. Pennatorum animalium buboni tantum, et oto plumae velut aures: ceteris cavernae ad auditum: simili modo squamigeris atque serpentibus. *Ov. Met.* 4, 716. Squamigera cervix, *h. e.* collum anguis. *Lucr.* 1, 378. Nam quo squamigeri poterunt procedere tandem, Ni spatium dederint latices? *h. e.* piscibus. *Id.* 2, 342. et 1081. mutaeque natantes Squamigerum pecudes.

SQUĀMŌSUS, a, um, adj. φολιδωτὸς, squamiger, squamatus. De anguibus. *Prop.* 3, 21, 27. squamoso labuntur ventre cerastae. *Virg. G.* 4, 408. Squamosus draco. *Ov. Met.* 3, 41. Ille volubilibus squamosos nexibus orbes Torquet. *Claud. Laud. Stil.* 1, 263. Splendent vipereae squamosa pelle pharetrae. *Prud. Hamart.* 423. Squamosum thoraca gerens de pelle colubrae. ¶ De piscibus. *Pl. Rud.* 4, 3, 5. Squamosum pecus. *Prud.* περὶ στεφ. 5, 444. Squamosa agmina. *Colum.* 8, 17. Squamosi greges. *Sen. Hipp.* 1048. Squamosa belua. ¶ Translate. *Lucan.* 4, 324. torrentur viscera flamma, Oraque sicca rigent squamosis aspera linguis, i. e. siccis, et asperis instar squamarum. *Plin.* 37, 5, 18. Smaragdi venosi et squamosi.

SQUĀMŬLA, ae, f. λεπίδιον, parva squama. *Cels.* 7, 26. *n.* 3. Urina secum trahens quasdam quasi squamulas. *Id.* 6, 2. Porrigo est, ubi inter pilos quaedam quasi squamulae surgunt. *Id.* 5, 28. *n.* 17. de impetig.: Videntur esse in ea quasi bullulae quaedam, ex quibus interposito tempore quasi squamulae solvuntur.

[SQUARROSUS, a, um, adj. scabrosus, rudis, tactu asper. *Festus:* Squarrosi, ab eadem squamarum piscium similitudine dicti, quorum cutis exsurgit ob assiduam illuviem. Lucilius. Varronum ac rupicum squarrosa incondita rostra. Alii leg. *scarrosi* et *scarrosa*, quasi a *scarreo*, quod *Jos. Scaligero* idem est ac *scaber sum.* Neque sane, si *Dacierio* fides, a squamis squarrosi dicti, sed a *squarra,* vel, ut veteres scribebant, *scara*, quod purum putum Graecum est ἐσχάρα, id est crusta ulceribus cavis excrescens. Ceterum nonnullis videtur *squamosi* et *squamosa* ap. *Festum* corrigendum esse, quod derivationi convenientius. V. SQUAMOSUS. *F.*]

SQUATĪNĂ, ae, f. ῥίνα, ῥίνη, piscis ex genere planorum, quo propter squalorem, hoc est asperitatem cutis, ligna et ebora poliuntur. Graece dicitur ῥίνα vel ῥίνη, quia eo res limantur: nam ῥίνη lima est. V. RHINA. *Plin.* 9, 12, 14. Aspera cute, ut squatina, qua lignum et ebora poliuntur. *Id. ib.* 51, 74. Ex planis squatina bis sola autumno, Vergiliarum occasu parit. *Id.* 32, 11, 53. Rhina, quem squatinam vocamus. *Hard.* habet *squatum*, quod idem est. [**Engelfisch*, *Meerengel.*]

[SQUATUS, i, m. idem ac squatina. *Isid. Or.* 12, 6. *med.* Squatus dictus, quod sit squamis acutis; unde et ejus cute lignum politur. *Gloss. Philox.* Squatus, ῥίνα, εἶδος ἰχθύος. Angli etiamnum *skate* appellant. V. v. praec. *f. F.*]

*SQUIBALA (a *squima* pro cyma, quemadmodum fere et *squilla* et *scilla* scriptum reperimus), i. e. stercus, fimus, retrimentum, quisquiliae, minutiae, etc. *Veg. Vet.* 1, 4. (al. 2, 19.) Si inveneris — stercoris modicum hoc est duas aut tres pilulas squibula etc. i. e. σκύβαλα. Sed glossema merum videtur esse. In ed. *Schneid.* uncinis inclusa vox est. *B. A.* [*Cf. *Doederl.* 2, 39.]

SQUILLĂ, ae, f. herba bulbum ferens edulem: de quo V. SCILLA. *Hor. Sat.* 2, 8, 42. Affertur squillas inter muraena natantes; et *ib.* 4, 58. Tostis marcentem squillis recreabis, et Afra Potorem cochlea. *Pall.* 3, 29. Sarmentum intra squillae bulbum demergunt: cujus beneficio asserunt sata omnia comprehendere facilius. ¶ Item pisciculus, qui cum pinna concha comparandi cibi init societatem. *Cic. N. D.* 2, 48., *Plin.* 9, 42, 66. et *Mart.* 13, 83. ¶ In Libya majores multo squillas quam alibi, cum dictum esset Apicio gulonum principi; cupiditate illo navigavit, teste *Suida* in Ἀπίκιος: cumque falsum reperisset, intacta Africa rediit. *Juven.* 5, 80. Aspice, quam longo distendat pectore lancem, Quae fertur domino squilla, et quibus undique septa Asparagis, qua despiciat convivia cauda.

SQUĪNUANTHOS. V. SCHOENANTHUS.

S T

ST, σῖγα, sibilus, quo utimur silentium indicentes, digito ori admoto, in sermone familiari: cui interdum *tace* adjicitur. *Vet. Poeta* ap. *Varr. L. L.* 4, 10. ex lectione *Scal.* Isis, et Harpocrates, digito qui significat st! *Cic. Fam.* 16, 24. Sed st! litteras tuas exspecto. *Naev.* ap. *Charis.* 2, 214. St! tale verbum cave faxis. *Ter. Andr.* 4, 1, 59. Hem st! mane: concrepuit a Glycerio ostium. *Id. Heaut.* 3, 3, 36. De fallacia dicis? st! inveni quandam nuper. *Pl. Cas.* 2, 1, 5. St! tace, atque abi. *Id. Epid.* 2, 2, 1. St! st! tacete: habete animum bonum. *Id. Ps.* 2, 2, 5. St! tace, tace: meus hic est homo. ¶ [*St* pro *est* ap. *Plautum* et *Terentium* passim, vocali scilicet, vel muta antecedente. Sic *iniquissima 'st* scribitur in *palimps. Ambros. Cic. de rep.* 1, 34. *f.* (ed. *A. Maio*), et *fifficile 'st* in *fragm. Cic. pro Fontejo* 2. (ed. *B. G. Niebuhrio*) V. *ejusd.* notas *ib.* p. 60. et 114. et *Marin. Iscriz. Alb.* p. 141. Simile prorsus habent Itali, cum dicunt *lo' mperadore* pro *lo imperadore. F.*]

*STABERĬUS EROS, grammaticus quidam. *Plin.* 35, 17. ¶ Fortasse i. q. Staberius Hiera audit *Suet. Gr.* 13. ubi al. leg. *Laberius.* V. EROS. *B. A.*

STĂBĬĀNUS, a, um, adj. ad Stabias pertinens, ut Stabianus ager, *Plin.* 31, 2, 5. et 32, 2, 8. et Stabianum litus, *Sen. Q. N.* 6, 1. Fuere Stabiae oppidum Campaniae, ultra Pompejos, in ora, inter ostia Sarni amnis, et Surrentum: fuere, inquam, usque ad Cn. Pompejum et L. Catonem Coss. ann. U. C. DCLXV. pridie cal. Maji, quo die L. Sulla legatus bello sociali id delevit: quod nunc in villas abiit, ut *Plin.* 3, 5, 9. narrat. *Colum.* 10, 133. Fontibus et Stabiae celebres, et Vesvia rura. *Plin.* 31, 2, 8. fontem Stabiani agri calculosis mederi, prodit.

STĂBĬLĪMEN, inis, n. βεβαίωμα, id quo aliquid stabilitur, firmamentum. *Vet. Poeta* ap. *Cic. N. D.* 3, 27. Mihi portento coelestum pater prodigium misit, regni stabilimen mei.

STĂBĬLĪMENTUM, i, n. idem ac stabilimen. *Pl. Curc.* 2, 3, 88. Haec sunt ventri stabilimenta, pane, et assa bubula, poculum grande. V. PANIS. *Plin.* 11, 7, 6. Propolis nondum cera, sed favorum stabilimentum. *Val. Max.* 7, 6. *n.* 1. Sicilia et Sardin gradus et stabilimenta bellorum.

STĂBĬLĬO, is, ivi, itum, a. 4. βεβαιόω, stabil reddo, firmo, fulcio. *Caes. B. G.* 7, 73. *med.* C firmandi et stabiliendi causa singuli ab infimo pedes terra exculcabantur. *Enn.* ap. *Cic. Div.* 1, Semita nulla pedem stabilibat. *Colum.* 4, 33. stanea stabiliendis vineis habilis. *Sen. Thyest.* 5 Ille labentes renovare muros, Hic situ quassas st lire turres. *Plin.* 20, 20, 81. Porcilaca mobiles d tes stabilit commanducata. *Id.* 10, 23, 30. Gr Pontum transvolaturas saburra stabiliri. *Id.* 9, 51. Tradunt echinos saevitiam maris praesagire, reptisque operiri lapillis, mobilitatem pondere st lientes; et *ib.* 28, 44. Loligini pedes duo, quibu velut ancoris stabiliunt. ¶ Translate. *Cic. Fin* 24. Cum alter stabilire rempubl. studuerit, a evertere. *Accius* ap. *eund. Sext.* 58. Tullius, qu bertatem civibus stabiliverat. *Pl. Amph.* 1, 1, Regi Thebano regnum stabilivit suum. *Cic. Leg* 24. Stabilire leges. *Sall. or. ad Caes. de republ.* 1. *f.* pacem et concordiam. *Plin.* 33, 2, 8. Ci stabilivit nomen equestre in consulatu suo. *Gell* 5. Cum eum ad retinendam patientiam, testim tolerantiae, quam videbat, perhibito, stabilisse

[STĂBĬLĬO, onis, m. dimin. stabilis, qui s lit, seu stabilem reddit. Est cogn. R. non infreq *Inscr.* ap. *Grut.* 173, 3. Sex. Pontius Sex. Lib. bilio. Adde alias ap. *Fabr.* p. 645. *n.* 385., 1742, 1. et *Maff. Mus. Ver.* 217, 6. *F.*]

STĂBĬLIS, e, adj. βέβαιος, ad standum aptus mus, fixus, fundatus, optime constitutus. *Cic* 42. Via plana et stabilis: cui opponitur *praece lubrica.* *Lucr.* 5, 1120. Fundamentum stabile. *A.* 2, 21. Stabile proelium. Sic *Id. H.* 2, 35. S li gradu e ripa vulnera dirigere; et *Cato R. R.* 7 tium suillum ad radicem addere oportet, ut mal bilia fiant, *h. e.* non decidua ante maturitatem quae durant incorrupta. *Ov. Fast.* 4, 303. de Illa velut medio stabilis sedet insula ponto Translate. *Sen. Oct.* 924. Regitur fatis mortal nus, Nec sibi quidquam spondere potest Firmu stabile. *Cic. Acad.* 4, 9. Decretum stabile, fi ratum esse debet. *Id. Amic.* 17. Firmi et stabil constantes amici; et *ib.* 15. *f.* Amicitiarum st et certa possessio. *Id. Inv.* 1, 30. Animus sine stabilis amicis esse non potest. *Ter. Ad.* 1, Errat longe, qui imperium credit gravius esse stabilius, vi quod fit, quam illud, quod amiciti jungitur. *Hor. Carm. saecul.* 26. Quod semel di stabilis per aevum Terminus servet. *Ov. A. A* 557. Stabiles annis animi, *h. e.* homines confir et constantis aetatis. *Id. Trist.* 5, 14, 29. Rar dem virtus, quam non Fortuna gubernet: Qua neat stabili, cum fugit illa, pede. *Plin.* 31, Sabulum masculum promittit aquas certas, sta que, et salubres, *h. e.* perennes. Sic *Cato praef.* Ex agricolis stabilissimus quaestus con tur. *Tac. A.* 1, 43. *extr.* Discedite a contact dividite turbidos: id stabile ad poenitentiam, dei vinculum erit. ¶ *Stabilis patria*, *domus* quis perpetuo habitat. *Pl. Merc.* 3, 4, 68. Qu fugae? quae patria aut domus tibi stabilis esse rit? *Cic. Marcell.* 9. Vagabitur modo nomen longe atque late: sedem quidem stabilem, et cilium certum non habebit. Adde *Pl. Aul.* 2, ¶ In pedibus et numeris orationis *stabiles* dic syllabae longiores, quia stant quodammodo e rantur: contra breves celeriter decurrunt. 9, 4. Horum pedum nullus non in orationem sed quo quique sunt temporibus pleniores, long syllabis magis stabiles, hoc graviorem faciun tionem; breves celerem ac mobilem; et *ib.* ii, qui in breves excidunt, minus erunt stabile *Stabile est*, certum est, statutum, decretum es *Bacch.* 3, 4, 25. Profecto stabile est, me pat rum reddere.

STĂBĬLĬTAS, atis, f. βεβαιότης, στερεότης, tas, constantia. *Cic. N. D.* 2, 47. Eorum qu gnuntur e terra, stirpes stabilitatem dant iis, sustinent. *Plin.* 23, 3, 37. Amurca dentium s tati efficacissime subvenit. *Caes. B. G.* 4, 3 mobilitatem equitum, stabilitatem peditum in his praestant. *Cic. Tusc.* 5, 14. Aut corporis tate, aut fortunae stabilitate confidere. *Id.* 15. Benevolentiam non adolescentulorum mor dore quodam amoris, sed stabilitate potius e stantia judicemus. *Id. Fin.* 1, 20. Videtur sta amicitiae vacillare. *Id. Am.* 22. Stabilitatem tiae confirmare. *Id. Tusc.* 5, 30. Hae sunt s tiae, quae stabilitatis aliquid habeant: nam nis, Pyrrhonis, Herilli evanuerunt.

STĂBĬLĬTER, adv. firme. *Vitr.* 10, 14. T num stabiliter includatur. *Suet. Claud.* 20. stabilius fundare.

STĂBĬLĬTOR, oris, m. qui firmat et stabil quid. *Sen. Ben.* 4, 7. Deus, quod stant be ejus omnia, stator stabilitorque est.

STĂBĬLĬTUS, a, um, part. a *stabilio:* βεβαι firmatus, constitutus. *Enn.* ap. *Cic. Div.* 1, 48 Auspicio regni stabilita scamna solumque. L 202. quo quaeque magis cum pondere magno, raque inveniuntur, eo stabilita magis sunt. Pl

33. Ponduscnlis lapidum apprehensis, aut guttu-
.rena repleto, stabilitae (coturnices) volant. ℙ
nslate. Cic. Marcell. 9. med. Nisi haec urbs stabi-
tuis consiliis et institutis erit, etc. Liv. 9, 20.
Res Capuae stabilitas Romana disciplina fama
avit.

TĂBŬLĀRĬUS, a, um, adj. ad stabulum perti-
s. Stabularius absolute, est dominus stabuli, qui
ulum exercet, ut ait Ulp. Dig. 4, 9, 1., h. e.
nittit jumenta apud se stabulari, ut Cajus ib. 5.
nit. ℙ Item qui mercede homines eorumque ju-
ta hospitio excipit, πανδοχεύς: nam stabulum
ad jumenta pertinet, tum ad homines. Videtur
upone differre in eo, quod caupo viatoribus ne-
aria ad victum praebet: stabularius etiam tectum
ctum. Ulp. Dig. 47, 5, 1. f. Viatorem sibi eli-
caupo, vel stabularius non videtur. Sen. Ben.
4. Nemo se stabularii aut cauponis hospitem ju-
t. Appul. Met. 1. Sumo sarcinulam, et pretio
sionis stabulario persoluto, capessimus viam.
ust. C. D. 18, 18. Stabularias mulieres in caseo
solere viatoribus, unde in jumenta illico verte-
ur. ℙ [Stabularium, ii, n. absolute, est lo-
ubi jumenta stabulantur. Colum. 6, 23. f. Si
ra velut ex militari disciplina, intra stabularii
ra manserint. F.]

TĂBŬLĀTĬO, onis, f. ἐπισταθμευσις, mansio in
ulo, seu locus, ubi animalia stabulantur. Co-
6, 3. Itaque hibernae stabulationi boum prae-
nda sunt stramenta.

TĂBŬLĀTUS, a, um, part. a stabulor, qui
ulum praebet. Paul. Nol. carm. 18, 344. Ut
s stabulata suis loca corpore fuso Pressa su-
ceat, h. e. loca, in quibus boves ejus stabulari
ant. F.]

TĂBŬLO, as, a. 1. σηκάζω, in stabulum recipio.
. R. R. 1, 11. Danda opera, ut pabulo vendito
um pecus in suo fundo pascat, et stabulet. ℙ
etiam verbum neutrum idem significans quod
lor, idest in stabulo degere, seu stationem ha-
Virg. A. 6, 286. Centauri in foribus stabu-
Stat. Th. 1, 275. Geticoque pecus stabulare
Haemo. Adde ib. 457. et Virg. G. 3, 224. et
, 286.

TĂBŬLO, onis, m. qui stabulat. Est cogn. R.
. ap. Spon. Miscell. antiqu. p. 72. Jovi O. M.
duo Stabulo et Aulus. F.]

TĂBŬLOR, aris, atus sum, dep. 1. αὐλίζομαι,
abulo sum, dego, habito. Ov. Met. 13, 822. pe-
multae stabulantur in antris. Varr. R. R. 3,
ed. Aviaria, in quibus stabulentur turdi ac pa-
. Colum. 6, 12. Datur opera, ut bos sicce sta-
ur. Id. 8, 16. med. Pisces, qui, quod in petris
lentur, saxatiles dicti sunt. Sil. 3, 399. Tar-
s stabulanti conscia Phoebo, h. e. occiduo, et
ad stabulum disjunctos ducenti. Gell. 6, 3.
ns in illis locis stabulans.

ABŬLUM, i, n. αὔλιον, σταθμός, locus, in quo
nta et pecora, aliaeque bestiae degunt. Virg.
433. Stabuli custos; et ib. 3, 184. de equo: et
lo frenos audire sonantes; et ib. 295. stabulis
llibus herbam Carpere oves; et ib. 302. de ca-
Et stabula a ventis hiberno opponere soli. Id.
, 723. Impastus stabula alta leo ceu saepe per-
s. Id. ib. 6, 179. Itur in antiquam silvam, sta-
alta ferarum. Id. G. 4, 191. de apib.: Nec ve-
stabulis pluvia impendente recedunt. Adde ib.
t Colum. 9, 6. f. Id. 8, 1. Stabula avium co-
lium; et ib. 11. Stabulum pavonum. Id. ib.
ed. stabula vocat etiam vivaria piscium. ℙ
ymice sunt ipsa armenta et greges. Val. Fl.
2. cum stabulis et messibus ingens Ira Deum,
labri populator Sirius arvi Incubuit; et 6, 613.
lis qualis leo saevit opimis. Mart. 8, 28. Tar-
cus stabuli nutritor Iberi Baetis, h. e. ovium
narum. Grat. Cyn. 154. Mansueta stabula. ℙ
ur etiam de diversorio, ubi mercede excipiuntur
es, πανδοχεῖον. Quid a caupona differat, V. in
BULARIUS. Ulp. Dig. 4, 9, 1. med. Caupones
abularios eos aeque accipimus, qui cauponam
abulum exercent. Petr. Sat. 6. et 8. Cum nec
rem, quo loco stabulum reliquissem. Mart.
Sic etiam in stabulo semper, sic coenat in
Plin. ep. 6, 19. med. Deforme arbitratus, ho-
petituros urbem Italiamque non pro patria,
ro hospitio aut stabulo, quasi peregrinantes,
e. Appul. Met. 9. Hospitio proximi stabuli re-
cognoscimus lepidam fabulam. Spart. Septim.
. f. Dormienti in stabulo serpens caput cinxit.
peciatim de lupanari, fornice, prostibulo, πορ-
Pl. Poen. 1, 2, 53. An te ibi vis inter istas
ier prosedas, pistorum amicas, quae tibi olant
um statumque? Cic. Phil. 2, 18. Hujus in se-
pro cubiculis stabula, pro tricliniis popinae
ℙ Stabulum Nicomedis ap. Suet. Caes. 49. per
ium dictus est C. Caesar, qui credebatur Ni-
i Bithyniae regi turpiter obsequutus. V. FOR-
Similiter convicia sunt illa ap. Pl. Cas. 2, 1,
tabulum nequitiae; et Truc. 2, 7, 31. flagitii;
s. 3, 3, 13. servitutium. ℙ De pastoricia casa,
o, mapali. Just. 1, 4. med. Motus misericor-
puerum defert ad stabula. ℙ De quacumque
ne, sede, habitatione, loco. Sall. Jug. 21.
Queis cibus erat caro ferina, atque humi stabulum,
uti pecoribus. Alii leg. pabulum. Pl. Most. 2, 1, 3.
Occidit spes nostra: nusquam stabulum est confiden-
tiae. Id. Aul. 2, 2, 55. Et te utar iniquiore, et meus
me ordo irrideat: neutrubi habeam stabile stabulum,
si quid divortii fuat.

STACHYS, yos, f. στάχυς, herba porri similitudi-
nem habens, longioribus foliis, pluribusque, et odo-
ris jucundi, colorisque in luteum inclinati. Plin. 24,
15, 86. [*Rosspolei.] ℙ [Est etiam cogn. R. viri-
le. Inscr. ap. Fabr. p. 599, 9. C. Julius Stachys.
Alia ap. Grut. 241. col. 3. C. Baberius Stachys. F.]

[STACHYUS, a, um, adj. σταχύϊνος, spiceus. Est
cogn. R. Inscr. ap. Fabr. p. 121. n. IX. L. Arrun-
tius Stachyus. Adde aliam ap. Mur. 982, 2. F.]

STACTA, ae, et Stacte, es, f. στακτή, oleum ex
myrrha sudans: a στάζω, stillo. Plin. 12, 15, 35.
Sudant sponte, prius quam incidantur, stacten di-
ctam. Lucr. 2, 846. Sicut amaracini blandum, sta-
ctaeque liquorem. Pl. Most. 1, 3, 151. Vin' unguen-
ta? Ph. Quid opus est? cum stacta accubo, h. e.
cum muliere, quae ipsa suavior est stacta. Hinc
vetula quaedam ita vinum alloquitur ap. eund. Curc.
1, 2, 6. Tu mihi stacte, tu cinnamum, tu rosa. Co-
lum. 10, 173. Sed melior stacte ponatur Achaica
myrrha. Alii leg. stactis, ut sit rectus casus, stactis,
is, ab inus. στακτίς. Plin. 13, 1, 2. Myrrha et per
se unguentum facit sine oleo, stacte dumtaxat.
Myrrham stacten, et stactam conjungit etiam Scrib.
Comp. 125. et 145.

[STACTON et Stactum, i, n. στακτόν, ita appel-
latur collyrium, a στακτός, stillaticius, qui instilla-
tur, cujus compositionem habes ap. Scrib. Comp. 34.
Stacton, quod vocant ad eadem facit, etc. Inscr.
ap. Tôchon, Cachets des ocul. p. 56. L. Junii Philini
stactum opobalsamatum ad claritatem. Alia ap.
eund. ib. p. 63. Quintiliani stact. ad cla. F.]

[STACTUS, a, et e, um, adj. στακτός, stillaticius.
Est cogn. R. Inscr. ap. Mur. 1757, 9. L. Turselius
Stactus. Alia ap. Fea, Framm. de' Fast. cons. p.
35. Tossia Stacta. Alia ap. Fabrett. p. 58. n. 330.
Cassia Stacte. F.]

STACŬLA, ae, f. genus vitis. Plin. 14, 2, 4. n.
6. V. SIRCULA.

*STADĬA, ae, f. vetus nomen Cnidi, Cariae oppi-
di. Plin. 5, 28. B. A.

STĂDĬĀLIS, e, adj. ad stadium pertinens. Vet.
Auct. gromaticus ap. Rigalt. p. 298. et Goes. p. 321.
Stadialis ager habet passus CXXV., id est pedes
DCXXV. Cujus mensura octies computata millia-
rium facit, quod constat quinque millibus pedum.

[STADIARIUS, a, um, adj. ad stadium perti-
nens. Not. Tir. p. 174. Stadium, stadiarius, stadio-
dromus. F.]

STĂDĬĀTUS, a, um, adj. σταδιαῖος, qui habet
stadium proximum, vel stadii longitudinem. Vitr.
5, 11. med. Extra autem (palaestram) disponantur
porticus tres, una ex peristylio exeuntibus, duae de-
xtra atque sinistra stadiales. Philander ita inter-
pretatur: in quibus ceu tectis stadiis per hiemem
coelo non sereno athletae exercerentur. Sed cum
etiam milliariae seu milliarenses porticus essent, seu
mille pedes longae, quidni et stadiatae seu stadia-
riae, h. e. pedes DCXXV. longae? Hinc etiam Ae-
lian. Var. Hist. 9, 3. narrat, Perdiccam, et Crate-
rum solitos fuisse circumferre secum in expeditioni-
bus tentoria stadialia, in quibus se palaestra exer-
cerentur.

*STADĬEUS, ei et eos, m. Σταδιεύς, insignis pi-
ctor, Atheniensis. Plin. 35, 11. B. A.

STĂDĬŎDRŎMUS, i, m. σταδιοδρόμος, qui in sta-
dio cursu certat, qui stadium percurrit. Firm. Math.
8, 8. Si Mars respexerit leporem coelestem in ho-
roscopo, faciet stadiodromos. Plin. 34, 8, 19. n. 3.
Qui fecit stadiodromon Astylon, qui Olympiae osten-
ditur. V. STADIARIUS.

*STADISIS, is, oppidum Aethiopiae. Plin. 6, 29. B. A.

STĂDĬUM, ii, n. στάδιον, curriculum, locus, in
quo cursu et lucta certabant athletae, quod erat
spatium sexcentorum viginti quinque pedum, sive
centum et viginti quinque passuum, teste Plin. 2,
23, 21. et Colum. 5, 1., quae octava pars est millia-
rii, quippe quod mille constat passibus. Cic. Off.
3, 10. Qui stadium currit, eniti et contendere debet,
quam maxime possit, ut vincat: supplantare eum,
quicum certet, aut manu depellere, nullo modo de-
bet. Id. Tusc. 2, 23. med. Ut in stadio cursores ex-
clamant quam maxime possunt. ℙ Stadium ab Her-
cule institutum tradunt, eumque pedibus suis meta-
tum esse id stadium, quod erat Pisis apud Jovem
Olympium, idque fecisse longum pedes sexcentos,
ut Gell. 1, 1. tradit. Inde postea alia stadia in ter-
ris Graeciae ab aliis instituta sunt, quae similiter
fuere pedum DC., sed tamen aliquanto breviora,
propter differentiam magnitudinis pedis Herculani,
et ceterorum hominum. Duo igitur fuere stadiorum
genera, Italicum DCXXV. pedum, et Graecum seu
Olympicum DC., quae tamen nihil inter se discrepa-
re, quidam putant, quia pes Graecus semuncia Ro-
manum excedit: et sexcentae semunciae constituunt
pedes illos XXV., quibus Romanum Graeco stadio
majus esse dicitur. His adde tertium ex Censor. de
die nat. 13. mille pedes continens, h. e. passus CC.,
Pythicum dictum. ℙ Est etiam mensura cujuscum-
que spatii CXXV. passus continentis. Cic. Fin. 5,
1. Inde vario sermone sex illa a Dipylo stadia con-
fecimus. Id. Acad. 4, 31. med. Si ex hoc loco profi-
ciscatur Puteolos stadia triginta, Plin. 2, 21, 19.
Pythagoras a terra ad lunam CXXVI. millia stadio-
rum esse collegit; et ib. 108, 112. Universum hunc
circuitum CCLII. millium stadium prodidit; et 19,
3, 15. Per quatuor millia stadium: pro stadiorum.
(Adde Sall. fr. ap. Non. 9, 1.) Manil. 3, 445. Si-
dera ut in stadiis oriantur quaeque, cadantque. ℙ
Masc. gen. Macr. Somn. Scip. 1, 15. med. Ultra
trecentos et sexaginta stadios longitudinem in se
continere non poterit. ℙ Translate est quivis locus
contentionis, studii, certaminis. Auct. ad Her. 4,
3. Ut in stadium artis rhetoricae prodere non aude-
ant. Prop. 3, 20, 25. Illic vel stadiis animum emen-
dare Platonis Incipiam, aut hortis, docte Epicure,
tuis. Alii leg. spatiis. Cic. Att. 1, 16. med. Cetera
non possunt habere neque vim, neque venustatem,
remoto illo stadio contentionis, quam ἀγῶνα vos ap-
pellatis. Plerique alii leg. studio. [*Ita Orell. nulla
lectionis varietate indicata.]

STAGĪRĪTES, ae, m. Σταγειρίτης, qui est ex Sta-
gira, seu Stagiris, Στάγειρα, urbe Macedoniae, pro-
pe sinum Strymonicum, ut Aristoteles Stagirites,
Cic. Acad. 1, 4. med., Ammian. 27, 4., Plin. 4, 10,
17. et Val. Max. 5, 6. f. ℙ Stagerites legitur ap.
Varr. R. R. 2, 1. in. in ed. Gesneri et Schneideri,
extrita nempe ι, altera ex duabus vocalibus di-
phthongi ει.

STAGMA et Stamma, ătis, n. στάγμα, stilla, gut-
ta: et ipse humor stillans: vox Graeca a στάζω, stil-
lo. Prud. περὶ στεφ. 10, 907. Dum sanguis extra de-
fluit scaturiens, Perfusa pulcher menta russo stag-
mate fert. Ita Salmas. ad Lampr. Elagab. 25. ex
veterib. libr. Alii omnes leg. stemmate, quo signi-
ficatur sanguis; eo enim fuso martyres vere nobi-
litantur.

STAGNANS, antis, part. a stagno: λιμνάζων, sta-
gnum, aut paludem faciens. Plin. 31, 3, 21. Medici
stagnantes pigrasque aquas merito damnant. Id. 5,
9, 10. Nilus originem habet in monte inferioris Mau-
ritaniae, lacu protinus stagnante, quem vocant Ni-
lidem; et Virg. G. 4, 288. effuso stagnantem flumi-
ne Nilum. Claud. Idyll. 4, 38. de eod. Nilo: Effluit
Aegaeo stagnantior, acrior alto Ionio, h. e. latior,
effusior. Lucan. 4, 134. Sic Venetus stagnante Pa-
do, fusoque Britannus Navigat Oceano. Sil. 5, 95.
nec laeva, stagnantibus undis, Effugium patet. ℙ
Item de locis, quae stagnantibus aquis opplentur.
Plin. 2, 80, 82. Terrae motus fervens in humidis,
fluctuans in stagnantibus. Id. 17, 26, 40. Stegnante
solo uvas demetit. Sil. 10, 89. Stagnantes ripae.
ℙ Hyperbole est in illo ejusd. 6, 36. stagnantem cae-
de, et facilem discedere terram Ense fodit; et 12,
43. Dauni stagnantia regna Sanguine.

STAGNĀTĬLIS, e, adj. ut Stagnatiles pisces,
Plin. Val. 5, 42.

*STAGNĀTOR, oris, m. κασσιτερουργὸς Gloss. Gr.
Lat. γανωτής Id. B. A.

STAGNĀTUS, a, um, adj. λιμνασθεὶς, aqua sta-
gnante oppletus, paludosus. Colum. 10, 11. Nam
neque sicca placet, nec quae stagnata palude. Ov.
Met. 15, 269. stagnata paludibus hument. ℙ Stagna-
tus, stanno obductus: ut Stagnatum vas. Plin. Val.
1, 31. med. Mittes in stagnatum. Id. 3, 14. med.
Omnia autem in oleo separatim calefacta in stagna-
to coques. V. STANNATUS. ℙ Translate, firma-
tus, munitus. Veg. Vet. 1, 18. extr. Trinis potioni-
bus stagnata animalia, integro anno a morbo inta-
cta servari. Stat. Silv. 3, 2, 109. Cur vada desidant,
et ripa coerceat undas Cecropio stagnata luto.

STAGNENSIS, e, adj. ad stagnum aquae perti-
nens, stagnatilis. August. enarrat. in Psalm. 1, 103.
f. Fulicas aves esse marinas, vel stagnenses novimus.

STAGNĔUS, a, um, adj. idem quod stanneus. Pl.
fr. ap. Fest. in Narita: Muriaticam autem video in
vasis stagneis, naritam bonam, etc. Colum. 12, 41.
In cacabo figuli novo, vel in stagneo coquitur. Ulp.
Dig. 48, 10, 9. Nummos stagneos, plumbeos emere.
Ita Torrent., alii stanneos legunt. Pall. 6, 7. Dua-
bus angustis regulis stagneis, sicut forcipibus, ipsos
nervos apprehendunt, qui Graece χοιραστῆρες. (Co-
lum. 6, 26., unde hausit Pall., habet ligneis.) Scrib.
Comp. 30. extr. Reponitur pyxide stagnea.

STAGNĪNUS, a, um, adj. ad stagnum aquae per-
tinens, ut Stagninus color perviridis, Front. Aquaed.
7., sed locus est lacunis interruptus, et dubia ad-
modum lectio.

STAGNO, as, avi, atum, n. 1. λιμνάζω, stagnum,
seu paludem facio: et dicitur de aquis, cum litura,
aut ripas praetergressae, alicubi immotae considunt.
Plin. 13, 11, 22. Papyrum nascitur in palustribus
Aegypti, aut quiescentibus Nili aquis, ubi evagatae
stagnant. Curt. 8, 9. Ganges ubi mollius solum re-
perit, stagnat, insulasque molitur; et 9, 2. med. Flu-
men quo latius fusum est, hoc placidius stagnat.
V. alia in STAGNANS. ℙ Stagnare dicuntur etiam
loca stagnantibus aquis oppleta. Sall. fragm. ap.
Non. 2, 534. Nam moenia oppidi stagnabant, red-
undantibus cloacis adverso aestu maris. Ov. Met.
1, 324. stagnat paludibus Orbis. V. STAGNANS

¶ Active pro inundare aquis stagnantibus. *Tac. A.* 1, 76. Continuis imbribus auctus Tiberis plana Urbis stagnaverat. ¶ Significat etiam indurare, solidare, adstringere, firmare; fortasse e Graeco στεγνόω. *Just.* 36, 3. *med.* Mare mortuum neque ventis movetur, resistente turbinibus bitumine, quo aqua omnis stagnatur. ¶ Et translate. *Id.* 37, 2. *med.* Mithridates ita se adversus insidias exquisitioribus remediis stagnavit, ut ne volens quidem senex veneno mori potuerit, *h. e.* firmavit, munivit; et *Veg. Vet.* 3, 2. Boves stagnare adversus omnes aegritudines. ¶ Part. *Stagnans.* V. s. l.

STAGNŌSUS, a, um, adj. aquis stagnantibus abundans. *Sil.* 6. 653. dum stagnosi spectat templumque domosque Literni. Sic *Id.* 532. stagnisque palustre Liternum. *Ammian.* 17, 13. Pleraque incrementis fluminum redundantia, stagnosa et referta salicibus. *Appul. Herb.* 8. Nascitur In stagnosis, vel umbrosis locis.

STAGNUM, i, n. λίμνη, aqua e mari aut flumine exundans et quiescens. *Festus:* Stagnum dici quidam putant, quod in eo aqua perpetuo stet. Alii, quod is locus a Graecis στεγνὸς dicitur, quia bene contineat aquam. *Varr. L. L.* 4, 5. Stagnum, quod Graece στεγνὸν, quod nomen habet primum. Hinc ad villas rotunda stagna, quod rotundum facillime continet: anguli maxime laborant. A lacu quomodo differat, V. in LACUS §. 1., tametsi poetae facile aliud ponunt pro alio. *Ov. Met.* 1, 38. Addidit et fontes, immensaque stagna, lacusque. *Cic. Prognost. Div.* 1, 9. de ranis: Absurdoque sono fontes, et stagna cietis. *Hor. Od.* 2, 15, 3. undique latius Extenta videntur Lucrino Stagna lacu. *Hirt. B. Afr.* 80. Stagnum salinarum. *Virg. A.* 6, 323. Cocyti stagna alta vides, Stygiamque paludem. *Id. G.* 1, 383. volucres Dulcibus in stagnis rimantur prata Caystri; et *ib.* 4, 18. stagna virentia musco. *Id. A.* 11, 458. Dant sonitum rauci per stagna loquacia cycni. *Sil.* 4, 82. stagna vadoso turbari nescia fundo. *Stat. Silv.* 2, 2, 28. nulloque tumultu Stagna modesta jacent. *Id. ib.* 4, 4, 6. Stagnum navale, *h. e.* lacus ad naumacbiam. ¶ Poetae passim de mari usurpant. *Virg. A.* 1, 129. emissam hiemem sensit Neptunus, et imis Stagna refusa vadis. Ubi *Serv.* Stagnum dicitur aqua stans: sed nunc profunda maris significat, ab eo quod non nisi nimia tempestate turbantur. *Id. ib.* 10, 765. medii per maxima Nerei Stagna. *Lucan.* 8, 853. rubri stagna profundi. *Ov. Fast.* 4, 278. Phrixeae stagna sororis, *h. e.* Hellespontus. *Sil.* 7, 282. Cuncta per et terras, et lati stagna profundi Condiderat somnus. ¶ *Stagnum* pro *stannum* quidam dixere: unde *stagneus*, et *stagnatus.*

[STĂGON, ŏnis, f. σταγών, gutta. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 645. *n.* 388. Scutiae L. L. Stagoni L. Scutius P. F. fecit. *F.*]

STĂGŎNĬAS, ae, m. σταγονίας, dicitur a Graecis genus turis mammosum, cum haerente lacrima priore consecuta alia miscuit se: a στάζω, stilo. *Plin.* 12, 14, 32.

STĂGŎNĪTIS, itis, f. σταγονῖτις, succus stillans resinae modo ex quadam ferula, qui et galbanum dicitur. *Plin.* 12, 25, 56.

[STAJĀNUS, a, um, adj. ad Stajum aliquem pertinens. Est cogn. Silvani a quodam Stajo, qui ei numini templum et aram fecit Beneventi. *Inscr.* ap. *De Vita Antiqu. Benev.* p. 4. *n.* 17. Silvano Stajano Felicitas pro filio Crescentino votum libens solvit. *F.*]

*STAĬLUCUS, i, oppidum vel vicus Pannoniae superioris. *Tab. Peut. B. A.*

STĂLAGMĬAS, ae, m. 1. σταλαγμίας, stiria, seu gutta cujusdam succi stillantis, ex quo atramentum sutorium fit. *Plin.* 34, 12, 32.

STĂLAGMĬUM, i, n. σταλάγμιον, inauris ex bacca pendula, oblonga: ita dictum, quia guttae aqueae pendentis (quae Graece σταλαγμὸς) similitudinem refert. *Festus:* Stalagmium genus inaurium videtur significare. Caecilius: Jam ex aure ejus stalagmium domi habeo. *Pl. Men.* 3, 3, 18. Inaures da mihi faciundas pondo duum nummum stalagmia.

STĀMEN, inis, n. στήμων, Dorice στάμων, lanae pars longior, et nervosior, quae pectendo separata a breviore, netur in filum, quod validum et bene tortum, ordiendae telae principium est: cui subtemine transversim intertexto, tela fit: a voce Graeca allata: vel, si malis Latinae originis esse, a *stando*, quod eo stat omne in tela velamentum, ut ait *Varr. L. L.* 4, 23., vel potius quod qui stantes texebant, stamen suspensis ponderibus ad perpendiculum extendebant, ut ait *Sen. ep.* 90. med. et in RECTA, ae, dictum est. *Tibull.* 1, 3, 85. positaque lucerna Deducat plena stamina longa colo; et *ib.* 7, 84. Ducit inops tremula stamina torta manu. *Prop.* 1, 3, 41. stamine fallere somnum, *h. e.* nendo. *Ov. A. Am.* 1, 695. Rejice succinctos operoso stamine fusos. *Id. Her.* 3, 75. data pensa trahemus; Et minuent plenas stamina nostra colos; et *ib.* 9, 79. et *Met.* 12, 475. Stamina torquere digitis, aut pollice. *Sen. Herc. Oet.* 373. Udum stamen manu intorquere. *Claud. in Eutrop.* 1, 274. nere. *Ov. Met.* 4, 178. Stamina tenuissima; et *ib.* 4, 221. Levia versato ducentem stamina fuso; et *ib.* 6, 54. Tela jugo vincta est: stamen secernit arundo: Inseritur medium radiis subtemen acutis; et *ib.* 576. Stamina barbarica suspendit callida tela; et *ib.* 4, 275. radio stantis percurrens stamina telae. ¶ Poetae saepe referunt ad Parcas, at vitam significant, aut sortem vitae. *Prop.* 4, 7, 51. Juro ego fatorum nulli revocabile stamen. *Tibull.* 1, 8, 1. Hunc cecinere diem Parcae fatalia nentes Stamina, non ulli dissoluenda Deo. *Ov. Trist.* 4, 1, 63. Hic quoque cognosco natalis stamina nostri: Stamina de nigro vellere facta mihi; et *ib.* 5, 13, 24. Non ita sunt fati stamina nigra mei. *Id. Ib.* 245. at Clotho jussit promissa valere, Nevit et infecta stamina pulla manu. *Lucan.* 6, 777. tristia Parcarum stamina; et 3, 19. rumpunt stamina Parcae, *h. e.* vitam adimunt. *Juven.* 10, 252. nimio de stamine queri, *h. e.* de vita nimis diuturna. Adde *Tibull.* 3, 3, 35., *Sil.* 1, 282., *Sen. Oed.* 981., *Juven.* 12, 65. et 14, 249., *Claud. B. Gild.* 203. etc. ¶ De quocumque filo. *Prop.* 4, 4, 39. Prodita quid mirum fraterni cornua monstri, Cum patuit lecto stamine torta via? *Plin.* 19, 1, 2. *n.* 2. Singula retium stamina centeno quinquageno filo constabant. ¶ De filo araneae. *Ov. Met.* 6, 144. Cetera venter habet, de quo tamen illa remittit Stamina, et antiquas exercet aranea telas. Adde *Plin.* 11, 24, 28. ¶ De fidibus. *Ov. Met.* 11, 170. tum stamina docto Pollice sollicitat. *Vet. Poeta* in *Anth. Lat.* T. 1. p. 624. *Burm.* Musica contingens subtili stamina pulsu. ¶ Per synecd. est vestis. *Claud. in Eutr.* 1, 304. et *Laud. Stil.* 2, 346. et *Rapt. Pros.* 2, 34. ¶ Ap. *Prop.* 4, 9, 51. est infula aut vitta in capite sacerdotis. Adde *Sil.* 3, 25. ¶ Per metaphoram fibrae in ligno, fila in herbis, et floribus recto ordine in longum protensa. *Plin.* 16, 38, 73. Quibusdam pulpa sine venis, mero stamine et tenui constat: haec maxime fissila. *Id.* 21, 5, 11. de lilio: Ita odor, colorque duplex, et alius calycis, alius staminis: *tenue filum* ante dixerat: Itali nunc *stame* vocant.

STĀMĬNĀRĬUS, a, um, adj. a stamine. *Staminariae* titulus est comoediae a Laberio compositae, quae intercidit. *Gell.* 16, 7. Laberius in Staminariis.

STĀMĬNĀTUS, a, um, adj. stamine contextus, ut Staminatae vestes, ap. *Petr. fragm. Trag.* 41. *extr. Burm.*, sed locus est valde dubius, aliis alia legentibus.

STĀMĬNĔUS, a, um, adj. ad stamen pertinens. *Prop.* 3, 4, 26. Staminea rhombi ducitur illa rota, *h. e.* licio e filis varii coloris quadam religione et artificio circa rhombum contortis, quod habere credebatur in veneficiis vim maximam. *Id.* 2, 21, 35. Deficiunt magico torti sub carmine rhombi. *Lucan.* 6, 460. quos Traxerunt torti magica vertigine fili. *Ov. Fast.* 2, 575. Tum cantata ligat cum fusco licia rhombo. Adde *Am.* 1, 8, 7. et *Petr. Sat.* 131., quae omnia jam viderunt viri docti. Itaque *rota rhombi staminei* est rhombus licio implicitus, et rotatus. Quo pertinere videtur illud *Virg. Ecl.* 8, 73. Terna tibi haec primum triplici diversa colore Licia circumdo. ¶ In lignis *stamineae venae* sunt fibrae rectae, et in longum ductae instar extensi staminis. *Plin.* 16, 43, 83. Magna et glutini ratio propter ea, quae sectilibus laminis, ac in alio genere operiuntur. Stamineam in hoc usu probant venam, et vocant feruleam.

[STANNĀTUS, a, um, adj. stanno obductus. *Theod. Prisc.* 4, 1. *med.* In cacabo stannato coquuntur ad tertias. V. STAGNATUS. *F.*]

STANNĔUS, a, um, adj. qui est e stanno. *Plin.* 29, 2, 10. et 30, 5, 12. Stannea pyxis; et *ib.* 7, 19. In stanneo vase decoquitur.

STANNUM, i, n. metalli genus, quod in fodinis invenitur cum argento, et in fornace primum liquescit. *Plin.* 34, 16, 47. Plumbi nigri origo duplex est. Aut enim sua provenit vena, nec quicquam aliud ex se parit: aut cum argento nascitur, mixtisque venis conflatur. Ejus, qui primus fluit in fornacibus liquor, stannum appellatur; qui secundus, argentum; quod remansit in fornacibus, galena, quae portio est tertia addita venae. Haec rursus conflata dat nigrum plumbum, deductis partibus duabus. *Id. ib.* 17 Stannum illitum aeneis vasis saporem gratiorem facit, et compescit aeruginis virus: mirumque, pondus non auget. Specula quoque ex eo laudatissima Brundisii temperabantur: donec argenteis uti coepere. *Id.* 33, 9, 45. Optima specula apud majores fuerant Brundisina, stanno et aere mixtis. De stanno loquitur etiam *Hieron. in Zach.* 1, 4, 10. et *Isid. Or.* 16, 22. docentes, mixta et adulterata metalla stanno per ignem dissociari; plumbum ab auro et argento secerni; ferrum et aes ab igne defendi, cerussamque ex eo, sicut ex plumbo, fieri. ¶ Ex allatis *Plinii* locis constare quidam putant, stannum aliud fuisse metalli genus a cassitero seu plumbo albo: hoc autem nomine significari genus quoddam metalli, quod nobis ignotum est. Ceterum plures alii arbitrantur, unum idemque fuisse, et ab antiquis Romanis plumbum album fuisse appellatum, quia sonitu, mollitie et pondere plumbum imitatur, candore autem argentum simulat: recentiores vero Romanos stannum vocasse commune et vile illud metallum, quod ex plu[mbo], quandoque etiam ex aere conflatur; cassit[eri] nomen purissimo illi Graecorum et Britannor[um] stanno reliquisse. [*Cf. *Becmanni Beiträge z. Ges[ch]. d. Erfindungen* 4, 330.]

STANS, antis, part. a *sto:* ἱστὰς, qui stat, [re]ctus, erectus. *Cic. Brut.* 77. *f.* Qui ausi aliquan[do] sunt stantes loqui. *Suet. Vesp.* 24. Imperatorem stantem mori oportere. *Hor. Sat.* 1, 4, 10. sae[pe] ducentos versus dictabat stans pede in uno, *h.* [e.] perbrevi tempore. *Id. Od.* 1, 35, 14. Proru[as] stantem columnam. *Liv.* 32, 24. Romani et rui[nas] muri supervadebant, et scalas ad stantia moenia ferebant. *Ov. Fast.* 3, 819. stantes radio perc[ur]rere telas. V. RECTA, ae. *Plin.* 30, 14, 45. O[vo]rum perdicis putaminum cinis stantes mammas [ser]vat, *h. e.* ne flaccidae et deciduae fiant. ¶ [*De [ju]dice stante haerent VV. DD. *Ellendt.* ad *Cic. Br[ut.]* 84, 289. ad stantem judicem dicant: cum *Manu[t.]* ad *Fam.* 13, 10. intelligit judices leviorum cau[sa]rum, quorum inter judices, qui vulgo dicuntur, proprie, nulla mentio. Nisi quis malit praeto[rem] intelligere cum de plano respondet, aut arbitr[ium] privatim sumptum.] ¶ Translate. *Cic. Cat.* 2 [...] *med.* Quod incolumes cives, quod stantem urb[em] reliquit, quanto illum moerore afflictum puta[tis?] ¶ Item qui stat, et non movetur. *Prop.* 4, 6, [...] Phoebus linquens stantem se vindice Delon. [...] *Od.* 3, 27, 9. Stantes paludes. *Ov. Met.* 4, [...] et *ib.* 7, 200. concussaque sisto, Stantia conc[utio] cantu freta, *h. e.* tranquilla. *Id. Pont.* 4, 7, 8. [...]gido stantia vina gelu; et *Sen.* eod. sensu *Hipp.* [...] Stans Ister. ¶ Item exstans, prominens. [...] *Fast.* 6, 133. Grande caput, stantes oculi. *P*[...] 4, 5, 12. Stantia currenti diluerentur aqua, [...] quaecumque exstant e terra, et erecta sunt, a[ut] obruerentur. [*Accuratius uberiusque de his lo[qui]mur in STO.]

STAPES, ĕdis, m. et Stapia, ae, et Stup[...] ae, f. ἀναβολεὺς, instrumentum ab ephippiis de[pen]dens, quo pedes ascensuri insistimus, et equita[ntes] insistimus. Voces sunt incertae admodum, vel [po]tius nullius in Latina lingua auctoritatis. Nam [...] *Salmas.* ad *Spart. Carac.* 7. scribit, *stapedes* u[...] pari ab *Hieron.*, cum locum non indicaverit, su[spe]ctus est: et quae pro *stapia* affertur ab aliis In[scri]ptio Romae, satis ostendit novitiae scriptionis [...]

STAPHIS, ĭdis, f. σταφὶς, genus vitis, qua[m] iam astaphisagria, et Latinis pituitaria, et pe[dicu]laris dicitur. *Plin.* 23, 1, 13. Astaphisagria, [...] staphis, quam uvam taminiam aliqui vocant fa[lso:] suum enim genus habet: cauliculis nigris rectis, [fo]liis labruscae, fert folliculos verius, quam aci[nos] virides, similes ciceri, in his nucleum triangu[lum.] Maturescit cum vindemia, nigrescitque: cum t[ami]niae rubentes norimus acinos, sciamusque illa[m in] apricis nasci, hanc non nisi in opacis. A *Pal*[...] 27. dicitur *staphis agria*, et Graece a *Cels.* 3, [...] *med.* σταφὶς ἀγρία. V. TAMINIA.

[STAPHYLĒ, es, f. σταφυλὴ, et σταφύλη, [...] passa [seu pendens uvae racemus, item perp[endi]culum, seu libella fabrilis: ab ἵστημι, quo[d a] στάω, sto. Hinc Itali ob formae similitudinem [...] *file* nunc vocant corium, vel veretrum bubulum, [quo] sontes verberantur. Est cogn. R. *Inscr.* ap. [...] 252, 5. Antonia Staphyle. *F.*]

STAPHYLĪNOS, i, m. σταφυλῖνος, genus p[asti]nacae agreste, et erraticum, sponte proven[iens.] *Plin.* 19, 5, 27. et 25, 9, 64. ¶ Est et sp[ecies] ejus sativa: de qua *Colum.* 9, 4. *med.* Tum a[gre]stis pastinaca, et ejusdem nominis edomita, q[uam] Graeci σταφυλῖνον vocant; et 10, 168. molle[m...] sinum staphylinus inumbret.

STAPHYLŌDENDRON, i, n. σταφυλόδεν[δρον,] genus arboris, de quo ita *Plin.* 16, 16, 27. E[st et] trans Alpes arbor simillima aceri albo materia, [quae] vocatur staphylodendron, fert siliquas, et in iis [nu]cleos sapore nucis avellanae.

STAPHYLŌMĂ, ătis, n. σταφύλωμα, vitium [...] acino uvae simile. *Veg. Vet.* 2, 19.

[STAPHYLUS, i, m. filius Bacchi, et Aria[dnes,] seu potius Thesei et Ariadnes, utrumque enim [tra]dit *Plutarch.* in *Theseo:* a σταφυλὴ, uva, uvae [...]mus. *Aristophanis tamen *Scholiasta* in *Plutum* [...] non Bacchi filium, sed amicum appellat. *Pr*[obus] enarrator *Virgilii*, non Staphylum a *staphyle*, [sed] *staphylen* a Staphylo dictum existimat. Sic eni[m] illud *Georg.* 1, 9. *Poculaque inventis Acheloia* [mis]*cuit uvis:* Aetolus pastor Staphylus, quum C[...] capellas in pabulum duceret, notavit unam pr[...]pue secedentem a grege, laetiorem caeteris, [...]pientem se serius in praesepia. Cujus rei ut cau[sam] cognosceret, secutus est eam clam. Et in re[...] stipite animadvertit uvam edentem pomum sibi i[nco]gnitum: et sustulit, regique pertulit Oeneo. [...] expresso humore delectatus, quum eum vetus[tate] cognosceret mitescere, Libero patri apposuit a[...]pto a se hospitio. Cujus rei cultum quum de[mon]straret, Liber, ut perpetua inventorum esset gl[oria,] constituit, ut ab Oeneo *oenos* appellaretur vi[num,] a Staphylo uva *staphyle.* Haec *Probus.* V. et *A*[pol]*lod.* 1, 9. et *Schol.* ad *Apoll. Rhod.* 3, 997. ¶ [Sta]phylus, Sileni filius, primus vinum aqua miscer[...]

, teste *Plin.* 7, 37. ℙ Staphylus, historicus,
icratites, memoratus *Plin.* 5, 31. V. *Voss. de*
. *Graec.* 3, 416. *B. A.* ℙ Est etiam cogn. R.
cr. ap. *Mur.* 1301, 6. A. Aquinius Staphylus. *F.*]
TAPĬĂ. V. STAPES.
STASĒAS, ae, m. Στασέας, Neapolitanus, phi-
phus Peripateticus, multos annos Romae apud
Pisonem vixit. *Cic. de Orat.* 1, 22. *extr.* et 23.
Adde *de Fin.* 5, 3. et 25. *extr. B. A.*
TĂSĬASTES, ae, m. nomen fabulae *Accii*, ex
fragmenta servavit *Non.* 1, 73., 4, 275. et 280.
2, 26. Graece significat seditiosum: a στασιάζω,
ideo, factiosus sum.
STĂSĬMĬĀNUS, a, um, adj. ad Stasimum ali-
n, vel Stasimen aliquam pertinens. Est cogn.
V. STASIMUS. *F.*]
STĂSĬMUM, i, n. στάσιμον, ita vocatur in cho-
ragicis pars quaedam carminis: a στάσιμος, sta-
. *Mar. Victor.* 2, 2522. Hoc loco dicam, cur,
sint duae periodi, seu stasima, ut quidam vo-
, pari inter se conjugatione copulata, alterum
tur anapaesticon, alterum dactylicon: et *mox:*
hominis mutatio diversitatem daret, hujusmodi
mo, seu periodo, usus. *F.*]
STĂSĬMUS, a, vel e, um, adj. στάσιμος, stati-
firmus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 44.
49. Q. Flavius Q. L. Stasimus. Alia ap. *eund.*
0. *n.* 428. L. Valerio Narcisso LL. Valerii Ur-
et Stasimianus filii patri piissimo fecerunt, et
ia T. F. Stasimo uxor. *F.*]
ĂTĂ Mater, Dea apud Romanos: eandem fuis-
c Vestam Matrem probat *Marin. Frat. Arv.* p.
, utramque enim a *stando* ducunt. *Festus:* Sta-
Matris simulacrum in foro colebatur. Postquam
llustravit (*Scal.* legit *Coelius stravit*), ne lapi-
gne corrumperentur, qui plurimus ibi fiebat
urno tempore, magna pars populi in suos quis-
vicos retulerunt ejus Deae cultum. *Inscr.* men-
ap. *Mur.* 297, 6., emendata ap. *Gor. Inscr.*
T. 3. p. 108. Statae Matri Sac. Q. Coelius Q.
pollonides Mag. vici, etc. Adde alias ap. *Mur.*
. et 2., et 59, 8., *Amadut. Anecd. litt.* T. 1.
9. et *Marin. Frat. Arv.* p. 614.
ATĀNUM vinum inter generosiora enumeratur
n. 14, 6, 8. *n.* 3., provenitque in Campania
onge a Falerno agro. Adde 23, 1, 21.
ATĀNUS, et Statulinus, seu Statilinus, i, m.
praeses puerilitatis: a *stando*, huic enim sacra
t, cum primum pueri stare, et ingredi incipe-
Varr. ap. *Non.* 12, 56. et *August. C. D.* 4,
V. STATINA.
ĂTĀRĬUS, a, um, adj. σταδιαῖος, qui stat,
immotus. *Statarius labor* ap. *Sidon. ep.* 5,
ed. est, quia stantibus, aut sedentibus fit. *Sta-*
retia ap. *eund. ep.* 2, 2. *med.* sunt, quae ope
norum corticum in aqua diutius suspensa reti-
r. *Statarius miles* ap. *Liv.* 9, 19. et 22, 18.
ui in acie et pugna ordines servat, et pede im-
pugnat, neque loco pelli se patitur. *Stataria*
, et *congressio* ap. *Ammian.* 4, 2. et 20, 8.
ede collato pugnatur, et immobili, σταδίη μάχη.
ibitur a *Pl. Amph.* 1, 1, 83. In fugam se ta-
nemo convortitur, nec recedit loco, quin sta-
em gerat. Animam amittunt, priusquam loco
rent. Quisque uti steterat, jacet, obtinetque
m. ℙ *Statarium prandium* ap. *Mamert. Grat.*
d Jul. 11. *extr.* quod a stantibus, et in procin-
pitur. ℙ *Statarius lixa* dicitur a *Pacat. Pan.*
os. 31. per convicium Maximus tyrannus, qui
re Theodosii senioris imperium affectaverat:
non statarius et fortis miles, sed quasi lixa
lis cato semper in exercitu fuerit. *Armigerum*
eum vocat *Auson. de clar. urbib. n.* 7, 7. Et-
p. *Liv.* 30, 28. *statarius semilixa*, ut quidem
lli legunt, dicitur per contemptum centurio
n: quem locum videtur in mente habuisse *Pa-*
Verum *Gronov. Observ.* 4, 7. lectionem mu-
t ex eod. *Liv*, 24, 48. *Statorius* reponit. V.
LIXA. ℙ *Stataria comoedia* dicitur, quae
est et tranquilla, neque affectibus aestuans:
motoria, laboriosa, turbulenta, et a discur-
us personis ac tumultuantibus acta: ex quibus
n genus exsistit, mixtum ex utroque actu.
cent *Calphurn.* in *prolegom. Heaut.* et ad ejus-
rol. 35, et *Donat.* in *Adelph. prol.* 24. et al.
stataria sit, et *motoria* praeclare significat
Heaut. prol. 35. Date potestatem, mihi Stata-
agere ut liceat per silentium: Ne semper ser-
rrens, iratus senex, Edax parasitus, syco-
autem impudens, Avarus leno assidue agendi
nihi Clamore summo, cum labore maxumo.
translate. *Cic. Brut.* 30. *extr.* Volo enim,
cena, sic etiam in foro, non eos modo lauda-
i celeri motu et difficili utantur, sed eos et-
uos statarios appellant, quorum sit illa sim-
agendo veritas, non molesta; et *ib.* 68. C.
Piso, statarius, et sermonis plenus ora-
tc. [**Statarios oratores* explicat *Gronov.* in
v. 4, 7. p. 389. *ed. Fr.*]
TER, ēris, m. στατὴρ, pondus: ab ἵστημι,
o, pondero. Item peculiariter pondus qua-
achmarum. Item moneta quatuor drachmas
Varii fuere stateres, variique valoris apud Hebraeos, Graecos, etc. De Hebraeorum argenteo *Hieron. in Math.* 3, 17, 26. Stater dicitur, qui duo habet didrachmata.

STĂTĒRĂ, ae, f. σταθμὸς, ζυγὸς, instrumentum, quo res sine lancibus ponderantur: ab ἵστημι, appendo, libro, pondero. Proprie differt a trutina, ut species a genere. Duae enim species trutinae, libra, quae binas habet lances; statera, quae scapo constat punctis distincto, quae pondera discriminant. *Vitr.* 10, 8. Id autem ex trutinis, quae staterae dicuntur, licet considerare. Cum enim ansa propius caput, unde lancula pendet, ubi ut centrum est collocata, et aequipondium in alteram partem scapi, per puncta vagando, quo longius, aut etiam ad extremum perducitur paulo, etiam pari pondere amplissimam pensionem parem perficit, per scapi librationem et examinationem longius a centro recedentem. *Stat. Silv.* 4, 9, 46. Sed certa velut aequus in statera, Nil mutas, sed idem mihi rependis. *Plin.* 31, 3, 23. Statera judicare de salubritate aquarum. Hinc *Inscr.* ap. *Grut.* 178, 5. Imp. Diocletianus C. Aug. Pius Felix operibus in colle hoc excavato saxo quaesitam aquam jugi profluvio ex tofo hic scatentem invenit Mar*cia* salubriorem, Tiber*ina*, leviorem statera judicat*am*, etc. *Cic. fragm. pro Scaur.* ap. *Ascon.* Obsignare stateras. *Varr.* ap. *Non.* 6, 41. Statera auraria. ℙ Sumitur et pro libra. *Petr. Sat.* 35. Super Libram (*signum coeleste*) imposuerat stateram, in cujus altera parte scriblita erat, in altera placenta. *Suet. Vesp.* 25. Dicitur vidisse quondam per quietem stateram positam examine aequo, cum in altera lance Claudius et Nero starent, in altera ipse ac filii. ℙ Translate. *Cic. Or.* 2, 38. Haec nostra oratio multitudinis est auribus accommodanda, ad ea probanda, quae non aurificis statera, sed quadam populari trutina examinantur. ℙ A similitudine staterae vel librae, dictum est jugum, unde vincto fune, et alligata mula, currus trahebatur. In *Gloss. Philox.* dicitur ζυγὸς, quod et jugum, et stateram significat. *Stat. Silv.* 4, 3, 33. impeditum Tardabant iter orbitae tacentes, Dum pondus nimium querens, sub alta Repit languida quadrupes statera. ℙ Item vasa quaedam escaria, rotunda et concava, instar lancium librae. *Plin.* 33, 11, 52. ex *Corn. Nepote:* Tympana se juvene appellata stateras et lances, quas antiqui magidas appellaverant. ℙ Metonymice est rei pretium. *Plin.* 12, 26, 57. de succo panacis: Laudatur candor ejus coacti: sequens pallido statera. ℙ [*Confund. *statera* et *litera* et *cetera.* V. *Beier.* ad *Cic. Fragm.* p. 211. a.]

STĂTĪCĔ, es, f. στατική, herba septem caulibus veluti rosae capita sustinens, quae vim habet sistendi alvum. *Plin.* 26, 8, 33. *n.* 7. [*Statice Armeria, *L.*]

STĂTĬCŬLUM, i, n. ἀγαλμάτιον, parva statua, sigillum vel potius parvus cippus seu stela, in qua inscriptio aliqua ornamenti causa collocatur: a stando. *Plin.* 34, 17, 48. Ad aurea quoque, non modo argentea staticula inanis luxuria pervenit. *Id.* 37, 10, 54. de achatis: Reddunt etiam species fluminum, nemorum, et jumentorum, etiam esseda, et staticula, et equorum ornamenta. Hinc *Tert. adv. Gnost.* 2. ex *Deuter.* 12, 3. Evertetis et comminuetis staticula eorum (*Deorum*), et excidetis lucos eorum, et sculptilia eorum Deorum concremabitis igni. *Id. ib. f.* ex *Levit.* 26, 1. Non facietis vobis manufacta, nec sculptile, nec staticulum statuetis vobis. Utrobique in textu Hebr. legitur מַצֵּבָה *mazebà*, quod cippum, columnam, stelam, in qua aliquid scribebatur, significat. *Vulgata* vero priori loco minus recte *statuas*, in altero recte habet *titulos*, quibus, ut ait *Hieron.* in *Osee* 2, 10, 2., singuli (*Dii*) suis appellantur nominibus. Ex his patet, staticula fuisse cippos seu stelas, quae ante sculptiles Deorum statuas collocatae inscriptionem cum eorundem nomine praeferebant. Simile prorsus dicendum de duobus *Plinii loc.* nuper citatis. [*Emendavit hunc locum *F.*]

STĂTĬCŬLUS, i, m. ὄρχημα, genus saltationis statariae, ὄρχημα στάσιμον, h. e. quod non discurrendo, sed exiguo corporis motu peragebatur. *Staticulos dare*, et *staticulum saltare*, est hujusmodi saltationem edere. *Macr. Sat.* 2, 10. *med.* M. Cato senatorem non ignobilem M. Coelium, spatiatorem et Fescenninum vocat, eumque staticulos dare his verbis ait: Descendit de cantherio: inde staticulos dare, ridicularia fundere. Et alibi in eundem: Praeterea cantat, ubi collibuit: interdum Graecos versus agit, jocos dicit, voces demutat, staticulos dat. *Pl. Pers.* 5, 2, 43. Nequeo, leno, quin tibi saltem staticulum, olim quem Hegea faciebat. [Ita *Lambinus* et *Bothius*, alii, refragantibus MSS. et metro, leg. *saltem staticulum dem,* ita ut *saltem* non verbum, sed adverbium fuerit; quasi vere minime Latinum fuerit *staticulum saltare.* V. SALTO. *F.*]

[STATĬELLAS, atis, adj. omn. gen. et *F.*]

[STATĬELLENSIS, e, adj. ad Aquas Statiellas pertinens, Liguriae oppidum, nunc *Aqui*, inter Dertonam et Vada Sabatia, cujus mentio est in *Inscr.* ap. *Cardinal. Iscriz. Velit.* p. 171. *n.* 106. L. Vettio L. F. Optato Tro. (*Tromentina tribu*) Aquis Statiellis Evoc. Aug., etc. Hinc *Statiellas ager* ap. *Liv.* 42, 7. et *Statiellates*, *ium*, absolute ap. *eund. ib.* 8. et 21. sunt incolae illius oppidi. Et *Statiellenses*, *ium*, iidem ac Statiellates ap. *Brut.* ad *Cic. Fam.* 11, 11. *f.* Pridie Nonas Maji, ex castris, finibus Statiellensium. Vale. *F.*]

[STATĬELLI, orum, m. plur. incolae oppidi, quod Aquae Statiellae est appellatum. V. v. praec. *Plin.* 3, 5, 7. Vagienni, Statielli, Veliates (leg. *Vellejates*). *F.*]

STĂTĪLĪNUS. V. STATANUS.

*STATĪLĬUS, i, m. nomen proprium virorum R., v. g. L. Statilius, socius Catilinae, de quo *Cic. Catil.* 3, 3. *Sallust. B. Cat.* 17. ℙ L. Statilius Taurus, augur. *Cic. Att.* 12, 13. et 14. ℙ Statilius nomen histrionis non adeo boni. *Id. Rosc. Com.* 10. *B. A.*

STĂTIM, adv. ἱσταμένως, σταδιαίως, stando, firmiter, stabili pede, constanter, perseveranter: videtur esse ab adverb. στάδην, stando. [*Cur non a *stando?* — Discrimen inter adverbia nostro vocabulo synonyma indicat *Zumpt.* in *Gr. Lat.* §. 272. p. 247. sq.] *Pl. Amph.* 1, 1, 82. Fugam in se nemo convortitur, Nec recedit loco, quin statim rem gerat; et *ib.* 120. Ita statim stant signa. *Enn.* ap. *Non.* 4, 423. Qui res cum Achivis gesserunt statim. (Adde *Afran. ib.*) *Ter. Phorm.* 5, 3, 6. Ex his praediis talenta argenti bina statim capiebat, *h. e.* perpetuo, aequaliter singulis annis. *Accius* ap. *Charis.* 2, 195. Vectigalia legerant vestra, et servantur statim, *h. e.* statute, ordinate, inquit *Charisius.* ℙ Saepius est illico, protinus, e vestigio, nulla mora interposita, confestim, εὐθὺς, αὐτίκα, παραχρῆμα. *Caes. B. G.* 1, 53. *extr.* De se ter sortibus consultum dicebat, utrum igni statim necaretur, an in aliud tempus reservaretur. *Sall. Jug.* 59. *f.* Postremos in agmine tentare, ac statim in colles regredi. *Cic. Hac. resp.* 1. *f.* Haud potest gravioribus a me verbis vulnerari, quam est statim a P. Servilio confectus ac trucidatus. *Flor.* 2, 2. Statim, ac sine mora; et 2, 8. Statim, et e vestigio. *Mart.* 6, 30. Sex sestertia si statim dedisses. *Liv.* 3, 22. Principio anni statim res turbulentae. *Id.* 4, 53. Impigre primo statim adventu arcem recipit. *Tac. A.* 6, 3. Hoc pretium adulationis tulit, statim curia, deinde Italia exactus. *Sen. Tranqu.* 11. *med.* Qui scit, hoc sibi, cum conciperetur, statim condictum, etc. *h. e.* jam inde a principio. ℙ Cum particulis *ut*, *ac*, *atque*, *cum*, *a* vel *ab*, *post*, *quam.* *Cic. Fam.* 2, 13. Meque ab eo diligi statim coeptum esse, ut simultatem deposuimus, sensi. *Id. Att.* 2, 12. Litteras scripsi hora decima, statim ut tuas legeram. *Id. ib.* 12, 18. Ut heri me salutavit, statim Romam profectus est. *Id. ib.* 15, 12. Dicebat, se statim iturum, simul ac ludorum apparatum iis tradidisset. *Ulp. Dig.* 1, 16, 1. Proconsul ubique proconsularia insignia habet statim atque Urbem egressus est. *Pall.* 5, 3. Semen statim cum spargitur, obruendum est: et *mox:* Ocimum cito nasci dicitur, si, statim cum severis, aqua calida perfundas. *Colum.* 11, 1. *med.* Statim a prima luce. *Plin.* 18, 7, 18. A prima statim maturitate. *Id.* 16, 10, 18. Piceae rami paene statim ab radice modici. *Suet. Aug.* 83. Exercitationes campestres statim post civilia bella omisit. *Pall.* 3, 15. *f.* Statim post putationem. *Mart. Dig.* 1, 16, 2. Proconsules statim quam Urbem egressi fuerint, habent jurisdictionem. *Ulp. ib.* 7, 9, 1. *med.* Quarum prior statim committitur, quam aliter fuerit usus. ℙ [*Notandus hujus particulae usus post participia absoluta, quo, ut Gr. ἐνθέως, ἔπειτα, inservit enotandis iis, quae quacunque ex causa magni momenti sunt. *Nep. Cim.* 2, 3. Namque hostium navibus captis, statim ex classe copias suas eduxit. V. *Brem.*] ℙ Pro recenter, modo. *Pall.* 1, 35. *f.* Ventriculus vervecis statim occisi. ℙ *Statim* pro firmiter primam producit: pro illico corripit, ut docet *Donat.* ad *Ter. Phorm.* 5, 3, 7. et alii, Sunt tamen, qui producunt etiam pro illico: quos imitari non est opus. *Avien.* in *Arat.* 397. Tum succisa Ceres statim cum mergite culmi. *Alcim.* 2, 180. Quadam nos statim luituros morte reatum.

STĂTĪNĂ, ae, f. Dea, quae infantibus stare incipientibus praeerat. *Tert. Anim.* 39. Prima constitutio infantis super terram Statinae Deae sacrum est. V. STATANUS. ℙ *Stătīnae*, *arum*, aquae in Campania, in Pithecusa insula, quae subito terraemotu natae sunt. *Stat. Silv.* 3, 5, 104. Aenariaeque lacus medicos, Statinasque renatas. Similia habet *Plin.* 2, 88, 89.

STĂTĬO, onis, f. στάσις, actus standi seu consistendi: cui opponitur itio, motus. Unde ap. *Lucr.* 4, 389. et 396. et 5, 479. et 519. *manere in statione* est quiescere, non ire, non moveri. Et *statio terrae* ap. *Manil.* 2, 70. est ejus immobilitas. *Val. Max.* 3, 2. *n.* 23. Solus immobilem stationis gradum retinens, *h. e.* statum locumque servans, quem occupaverat. ℙ *Stationem facere* ap. *Vitr.* 9, 4. *med.* et *Plin.* 2, 17, 15. dicitur sidus, cum stare videtur, nec progredi. Nam stellae, inquit *Plin.* 2, 16, 13., percussae, in qua diximus, parte (h. e. *cum distant a sole CXX. partibus*), et triangulo solis radio inhibentur rectum agere cursum, et ignea vi levantur in

sublime. Hoc non protinus intelligi potest visu nostro, ideoque existimantur stare: unde et nomen accepit statio. *Id. ib.* 15, 12. alias esse ait stationes matutinas, alias vespertinas: de quibus consulantur astrologi. ℙ Commoratio, habitatio. *Cic. Att.* 6, 9. *extr.* Athenis statio mea nunc placet. *Ov. Fast.* 5, 719. de Cast. et Poll.: alterna fratrem statione redemit, [*i. e. impetravit, ut, quoties ipse ad inferos descendisset, frater interea coelesti honore frueretur.] *Pall.* 1, 43. Aratra aurita, quibus possint, contra stationes humoris hiberni, sata celsiore sulco attolli, *h. e.* ubi humor diu moratur, nec defluit. ℙ Item positus, situs, θεματισμός. *Vitr.* 1, 2. ℙ Saepissime sumitur pro loco, ubi milites stant praesidii causa: et pro ipsis militibus: item pro ipsa custodia et praesidio, ὑπόστημα, φυλακτήριον. *Caes. B. G.* 6, 41. Quod cohortes ex statione et praesidio essent emissae. *Sall. fr.* ap. *Charis.* 2, 185. Noctu diuque stationes et vigilias tentare. *Liv.* 10, 32. *f.* Ad stationem Romanam, in porta segniter agentem vigilias perveniunt. *Id.* 5, 44. *f.* Ubi nox appetit, sine munimento, sine stationibus ac custodiis, passim ferarum ritu sternuntur. *Caes. B. C.* 1, 59. Longiore circuitu custodias stationesque equitum vitabant. *Id. B. G.* 5, 15. Impetu in eos facto, qui erant in statione pro castris collocati; et *ib.* 4, 32. Duas cohortes in stationem succedere jussit; et *ib.* 7, 69. Ibi castella viginti tria facta, in quibus interdiu stationes disponebantur, ne qua subito irruptio fieret. *Liv.* 3, 5. Vigiliae in urbe, stationes ante portas, praesidiaque in muris disposita. *Tac. A.* 14, 8. Anicetus villam statione circumdat; et *ib.* 13, 24. Statio cohortis adsidere ludis solita, demovetur; et *Suet. Tib.* 37. Stationes militum per Italiam solito frequentiores disposuit. *Tac. H.* 1, 28. et 29. Stationem agere; et *A.* 13, 35. stationem, et vigilias inire. *Virg. A.* 9, 183. portam statione tenere. *Claud. in Ruf.* 2, 59. vigili muros statione tueri. *Virg. A.* 9, 222., *Suet. Aug.* 24. et *Stat. Th.* 11, 240. Stationem deserere, relinquere. [*Ov. Fast.* 5, 60. Et pro Diis aderant in statione suis: ubi *in statione esse* aut est, ut *Flor.* 1, 1, 15. de his ipsis juvenibus ait, ad subita belli excubare, aut latiore sensu bella gerere. Ita *Gierig.* ℙ Maxime significat *statio* milites, qui custodiae simul et honoris causa ante fores excubias agunt: *Leibwache. Suet. Tib.* 24. statione militum, hoc est vi et specie dominationis assumpta. *Ner.* 21. adjuvante vulgi preces etiam statione mil., quae tunc excubabat; et *ib.* 34. abducta militum et Germanorum statione (Praec. honore omni et potestate privavit); et *ib.* 47. ut comperit, stationem militum recessisse. *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 734.] ℙ De ipsa vigilia, quae a militibus in statione agitur. *Petr. Sat.* 102. Unus nauta stationis perpetuae interdiu noctuque jacet in scapha. [*Suet. Oth.* 6. quod ejusdem (cohortis) statione et Cajus fuerit occisus.] ℙ Translate. *Cic. Sen.* 20. Vetat Pythagoras, injussu imperatoris, id est Dei, de praesidio et statione vitae decedere. *Vell.* 2, 124. Pugnans cum Caesare senatus, ut stationi paternae succederet, *h. e.* imperio. *Ov. Trist.* 2, 219. imperii statione relicta. *Auct. dial. de Or.* 17. Adjice sextam jam felicis hujus principatus stationem, qua Vespasianus rempl. fovet, *h. e.* sextum annum imperii. *Vell.* 2, 131. Eique functo longissima statione mortali destinate successores quam serissimos. [Hinc *stationem* absolute pro *statione imperii* dixit *Antoninus Pius* inter *ep. Front.* ad *eund.* (ed. *A. Maio*) 6. Non difficile mihi persuasi, mi Fronto carissime, vel praecipue hunc diem, quo me suscipere hanc stationem placuit, a te potissimum vere religioseque celebrari. *F.*] (Adde *August.* in *ep.* ap. *Gell.* 15, 7. *extr.*) *Juven.* 6, 272. Uberibus semper lacrimis, semperque paratis In statione sua. [*Plura habes ap. *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 141. sq. et ap. *Cort.* ad *Lucan.* 1, 45.] *Ov. Met.* 1, 626. de oculis Argi: suis vicibus capiebant bina quietem: Cetera servabant, atque in statione manebant; et *ib.* 9, 33. Brachiaque opposui, tenuique a pectore varas In statione manus. ℙ Est etiam locus ubi otiosi in Urbe degunt, et variis sermonibus tempus terunt. *Plin. ep.* 1, 13. Plerique in stationibus sedent, tempusque audiendis fabulis conterunt. *Juven.* 11, 4. omnis Convictus, thermae, stationes, omne theatrum. Adde *Plin. ep.* 2, 9. et *Ulp. Dig.* 47, 10, 15. ℙ De locis, ubi conveniebant de jure consulentes. *Gell.* 13, 13. Quaesitum esse memini in plerisque Romae stationibus jus publice docentium aut respondentium, an, etc. [*Suet. Ner.* 37. quod tabernas tres de domo sua circa Forum civitatibus ad stationem locasset, h. e. ad stationem legatorum, Romam missorum, ut ibi negotia sua tractarent. V. *intprr.* ad *Gell. l. l.* et *Gesner.* ad *Plin. ep.* 1, 13, 2.] ℙ *Stationes municipiorum* ap. *Plin.* 16, 44, 86. (quas *P. Victor* fuisse dicit in regione Urbis octava, in foro) erant loca, ubi legati municipiorum et civitatium de suis negotiis agentes conveniebant: quae loca eis publice aliquando assignata sunt. Adde *Suet. Ner.* 37. ℙ *Stationes fiscales*, de quibus *Imp. Anton. Cod.* 4, 31, 1. et *Imp. Alex. ib.* 10, 5, 1. et *ib.* 8, 43, 2. et *Impppp. Valent., Valens et Grat. Cod. Theod.* 12, 6, 19., loca erant in provinciis, ubi degebant homines rebus fisci curandis praepositi: praeerant enim hujusmodi homines rationibus hereditatum, et legatorum, quae a privatis principi relinquebantur. *Inscr.* ap. *Mur.* 525, 3. Si facta non fuerint, tunc fisco stationis annonae duplum funeraticium dare debebitis. Alia ap. *Grut.* 451, 3. L. Petronius Sabinus procurator Augg. stationis hereditatium. Alia ap. *Maff. Mus. Ver.* 128, 1. M. Ulpius Cadmus Aug. Lib. princeps tabularius in statione XX. hereditatium. V. AUCTORITAS et EUPHRATES. ℙ De *stationibus agrariis* V. AGRARIUS. ℙ Praeterea in mari, et fluminibus statio est locus, ubi naves tuto possunt consistere, ναύσταθμος, ναύλοχον. *Ulp. Dig.* 43, 11, 1. *med.* Stationem a statuendo dicimus: is igitur locus demonstratur, ubicumque naves tute stare possunt. *Servius* ad *A.* 2, 23. et ad *ib.* 10, 297. docet, *stationem* esse portum temporalem, *portum* stationem perpetuam. Vel dic, *portum* esse arte paratum navibus locum, *stationem* natura. *Caes. B. C.* 3, 6. Cerauniorum saxa inter, et alia loca periculosa quietam nactus stationem, et portus omnes timens, quos teneri ab adversariis arbitrabatur; et *ib.* 8. A Salonis ad Orici portum stationes litoraque omnia classibus occupavit. *Vell.* 2, 72. *f.* Tempestatem fugientibus statio pro portu est: *Virg. G.* 4, 421. Deprensis olim statio tutissima nautis. *Id. A.* 2, 23. malefida carinis. ℙ Translate. *Ov. Her.* 7, 89. Fluctibus ejectum tuta statione recepi. ℙ De stabulo jumentorum. *Ulp. Dig.* 7, 1, 13. *f.* Domum ad stationem jumentorum locare. *Pall.* 1, 21. Plancae roboreae supponantur stationibus equorum. ℙ De loco, ubi morantur homines, jumenta, et vehicula cursui publico destinata: unde *stationarii. Inscr.* in lamina aerea ap. *Mur.* 1015, 1. et *Morcell. de stil. Inscr. Lat.* T. 1. p. 421. De statione Caesaris Aug. tabellaris diplomarii, discede. V. DIPLOMARIUS. ℙ De quocumque loco apto ad manendum. *Ov. Fast.* 2, 673. Termine, post illud levitas tibi libera non est: Quod positus fueris in statione, mane. *Virg. G.* 4, 8. Principio sedes apibus statioque petenda. *Id. A.* 5, 128. apricis statio gratissima mergis. *Ov. Am.* 1, 7, 68. (et *A. Am.* 3, 434.) Pone recompositas in statione comas, *h. e.* capillos suo quemque loco apte come. *Petr. Sat.* 120. *med.* Expelluntur aquae saxis, mare nascitur arvis, Et permutata rerum statione rebellant, *h. e.* loco et statu, quem cuique rei natura assignavit. ℙ Denique apud Christianos veteres *stationes* fuere conventus, in quibus stantes, non genu flexo, orabant, quod diebus Dominicis, et Paschali tempore servatur adhuc. *Tert. Or.* 29. *med.* Dic stationis, nocte vigiliae meminerimus. *Id. adv. Psych.* 1. Arguunt nos, quod stationes plerumque in vesperam producamus. Adde *ib.* 10. et *ad Ux.* 2, 4.

STĂTĬŌNĀLIS, e, adj. ad stationem pertinens. *Stationale sidus*, quod in statione est, ut diximus in v. praec. *Plin.* 2, 15, 12. Martis stella stationalis senis mensibus commoratur in Signis.

STĂTĬŌNĀRĬUS, a, um, adj. stationalis. *Stationarii milites*, qui in stationibus sunt custodiae et praesidii causa, ut in STATIO dictum est. *Ulp. Dig.* 11, 4, 1. *med.* Praesides, et magistratus, et milites stationarios dominum adjuvare debere in inquirendis fugitivis. *Paul. ib.* 4. Limenarchae, et stationarii fugitivos deprehensos recte in custodiam retinent. *Ulp. Dig.* 1, 12, 1. *f.* Praefectus Urbi debet dispositos milites stationarios habere, ad tuendam popularium quietem. V. *Inscr.* in V. SICILICUS. ℙ Item qui cursui publico inserviunt per intervalla dispositi, ut evectione utentibus equos, aut vehicula expediant. *Imp. Constant. Cod. Theod.* 8, 5, 1.

[*STĂTĬŌRON, i, n. herba al. chamaeleon. *Appul. de Herb.* 25. *Bail.*]

STĀTĬUS, ii, m. *Gell.* 4, 20. *f.* Statius servile nomen fuit: (a *stando*) Plerique apud veteres servi eo nomine fuerunt. Caecilius quoque ille comoediarum poeta inclutus, servus fuit, et propterea nomen habuit Statius. Sed postea versum est quasi in cognomentum; appellatusque Caecilius Statius. Haec *Gell.* V. CAECILIUS, ii. ℙ [Fuit etiam praenomen R., ut St. Arruntius Florus in *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 27. *n.* 120. V. alias ap. *eund. ib. n.* 121. 122. 123. etc. *F.*] ℙ Fuit etiam nomen propr. hominis ingenui, ut Q. Statius Q. F. Pom. Gallus in *Inscr.* ap. *Grut.* 470, 9. et L. Statius L. F. Quir. Valens ap. *eund.* 707, 7. ℙ Item cogn. P. Papinius Statius, poeta Latinus magni spiritus, patria Neapolitanus, Juvenalis et Martialis aequalis, floruit Domitiani temporibus: cujus postremo vitae anno mortem obiit: scripsit Silvas, in quibus eruditum se ostendit; Thebaidem, in qua sublimem; Achilleidos libros duos, opus imperfectum, in quo blandum. Extemporali pangendi carminis facultate, cujus non unum exemplum in Silvis reliquit, Domitiano carus fuit: a sublimitate vero carminis *Aquilinus* est dictus: tametsi alicubi audentior videtur, et inflatior. Pauperem fuisse, tragoediam quoque scripsisse, notat *Juven.* 7, 82. Curritur ad vocem jucundam, et carmen amicae Thebaidos, laetam fecit cum Statius urbem, Promisitque diem: tanta dulcedine captos Afficit ille animos, tantaque libidine vulgi Auditur: sed cum fregit subsellia versu, Esurit, intactam Paridi nisi vendat Agaven. Laudat etiam *Sidon. carm.* 9, 227. Non quod Papinius tuus meusque Inter Labdacios sonat furores, Aut cum forte pedum mi[…]
rhythmo Pingit gemmea prata silvularum. Add[…]
prosa f. carm. 22. et V. *Fabric. Biblioth. Lat.* 2,[…]

STĀTĪVUS, a, um, adj. στατὸς, qui stat: ut [sta]
tiva aqua, quae non decurrit, στατὸν ὕδωρ. *V*[…]
ap. *Non.* 3, 155. De stativis aquis, ut sunt lacus[,]
stagna, et putea, et maria. *Firm. Math.* 1, 2[…]
Nunc directo cursu, nunc retrogrado, nunc sta[…]
tarditate subsistunt. ℙ *Stativae feriae*, ut *M*[…]
docet *Sat.* 1, 16., erant universi populi commu[…]
certis et constitutis diebus ac mensibus, et in F[…]
statis observationibus annotatae: in quibus pr[…]
pue servabantur Agonalia, Carmentalia, Luperc[…]
Eaedem et *statae* dictae. *Festus:* Feriae statae[…]
pellabantur, quod certo statutoque die observa[…]
tur. ℙ *Praesidium stativum* ap. *Cic. Phil.* 12, 1[…]
Liv. 41, 4. et 44, 40. sunt milites in statione p[…]
praesidii causa. ℙ *Stativa castra*, castra di[…]
uno loco fixa, in quibus moratur exercitus qu[…]
causa, aut donec rei gerendae occasio se off[…]
σταθμός. *Cic. Verr.* 2, 5, 12. Pulcherrimo S[…]
cusarum luco stativa sibi castra faciebat. […]
Jug. 48. Quantum temporis aestivorum in im[…]
fuit, plerumque milites in stativis castris ha[…]
Caes. B. C. 3, 30. Uterque eorum ex castris sta[…]
exercitum educunt. *Tac. A.* 3, 21. *f.* Illigatus […]
da stativis castris adhaerebat. ℙ Ea saepe abs[…]
stativa dicta, praesertim a *Livio*, apud quem *st*[…]
habere est militem stativis castris tenere, 2, 52.
33., 38, 15. *extr.* et *ib.* 40. et al. *Id.* 39, 30. […]
cos dies quietis stativis manserunt. *Tac. H.* 1[…]
Lento agmine ductus exercitus, ipsa itinerum […]
tia, et stativorum mutationes venditante duce[…]
De mora iter facientium, extra rem militarem. […]
6, 23, 26. Sed quia major pars itineris conficitu[…]
ctibus propter aestus, et stativis dies absumu[…]
etc. ℙ In illo *Cic. Agr.* 2, 15. *extr.* Numquid ca[…]
est, quin omnes agros, urbes, stativa, portus, t[…]
denique Bithyniam decemviri vendituri sint? *st*[…]
alii intelligunt stationes navium: alii stagna[…]
lacus, aut paludes piscosas aquarum stativaru[…]
Stativae, arum, f. plur. stativa. *Lampr. Alex.*[…]
45. Deinde per ordinem mansiones, deinde sta[…]
deinde ubi annona esset accipienda. Sic in om[…]
libris, teste *Casaub.* ℙ *Stativa lux* est, quam […]
gmon (στηριγμὸν) Graeci vocant, sine cursu […]
sed prolixa lux, stellaeque fluor et ignitus li[…]
qui cum latius quatitur, cometes vocatur. *A*[…]
de Mundo med.

STATŌNENSIS et Statoniensis, e, adj. ad S[…]
niam (Στατωνίαν) pertinens, oppidum Etruriae […]
a *Vitr.* 2, 7. *praefectura Statoniensis* vocatur[…]
nunc *Castro* est) inter Saturniam et Rosetum, […]
ager vino generoso nobilis. *Varr R. R.* 3, 12.
tonensis ager. *Plin.* 2, 95, 96. et 36, 22, 49. […]
Statoniensis. *Id.* 14, 6, 8. *n.* 5. Statoniensia […]
Sen. Q. N. 3, 25. *med.* Ipse ad Cutilias natante[…]
sulam vidi: alia in Vadimonis lacu vehitur, a[…]
lacu Statoniensi. ℙ Populi *Statones* sunt *Pli*[…]
5, 8., sed procul dubio *Statonienses* scribendu[…]

STĂTOR, oris, m. στήσιος, ἐπιστάσιος, qu[…]
opem laturus, adest, favet: vel qui sistit, et fi[…]
[*Hoc utique verius. V. *Gronovii observv.* 4, […]
459. *ed. Fr.*] *Liv.* 1, 12. Tu pater Deum homi[…]
que, deme terrorem Romanis, foedam fugam […]
Hic ego tibi templum Statori Jovi voveo. ([…]
August. C. D. 3, 13.) *Sen. Ben.* 4, 7. Et Jove[…]
lum optimum ac maximum rite dices, et tona[…]
et statorem: qui non ut historici tradiderunt, […]
quod, post votum susceptum, acies Romanoru[…]
gientium stetit, sed quod stant beneficio ejus o[…]
stator stabilitorque est. Ita etiam *statorem* p[…]
qui stat, non sedet, accipitur ab *Hieron. in Jo*[…]
n. 48. *f.* Quod si Deorum nomina vitae hom[…]
praejudicant, offendet ergo Statorem Jovem, q[…]
benter sederit. *Inscr.* ap. *Grut.* 23, 3, 4. et 5.
M. Statori. *Ov. Fast.* 6, 793. Tempus idem S[…]
aedis habet, quam Romulus olim Ante Palatini[…]
didit ora jugi. *Plin.* 2, 53, 54. Inter Statore[…]
Tonantes, et Feretrios, Elicium quoque acce[…]
Jovem. *Vell.* 2, 131. Auctor ac stator Roma[…]
minis, Mars Gradive. Alii leg. *sator.* ℙ Fuer[…]
nomine in provinciis ministri publici magistra[…]
similes lictorum, viatorum, apparitorum, qui i[…]
stico praetorii stabant, praesto futuri jubenti […]
stratui, praecipue litteris et nuntiis perferendis.
Imp. ad *Coel. Fam.* 2, 19. Existimavi esse f[…]
dum, ut ad te statores meos et lictores cum li[…]
mitterem; et *ib.* 17. ad Canin. proquaest.: Li[…]
ad te mihi stator tuus reddidit Tarsi. Adde *I*[…]
ad *Cic. ib.* 10, 21. et *Ulp. Dig.* 4, 6, 10. In vete[…]
Lapidibus ap. *Grut.* 1031, 3. et *Reines. cl.* 8. *n.* […]
betur *stator praetorius.* In alio ap. *Grut.* 258, […]
morantur *statorum evocati*, et *centuriae stato*[…]
et 600, 6. *stator Augustorum.* ℙ Ap. *eund.* 6[…]
legitur *Stator civitatis Viennen.* nempe servus […]
cus, accensus, seu viator, ut *Reines. cl.* 1. *n.* 19[…]
cet. *Petr. Sat.* 126. Nisi aut servos viderint […]
statores altius cinctos. ℙ Hujusmodi ministros […]
ander Severus (ut est ap. *Lampr. Alex. Sev.* […]
sustulit: ex quo *Ulp. Dig.* 1, 16, 4. Nemo pr[…]
sulum statores suos habere potest: sed vice e[…]
milites ministerio in provinciis funguntur.

t. *Priap.* 53. custos horti *stator* dicitur, qui ali-
ircitor. V. h. v.

STĂTŌRĪNUS, a, um, adj. ad statorem perti-
s. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1588, 13. Eu-
Statorina. *F.*]

STĂTŌRĬUS, a, um, adj. ad statorem pertinens.
nomen propr. serv. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 179, 6.
torius Aniceti: sc. servus. ¶ Fuit et nomen gen-
ium R. V. SEMILIXA. *F.*]

TĂTŬA, ae, f. ἄγαλμα, ἀνδριάς, signum, simula-
n ex aere, aliove metallo, lapide, aut ligno, ima-
m referens cujuspiam, honoris et memoriae cau-
Pl. Curc. 3, 69. Statuam vult dare auream so-
m faciendam ex auro Philippeo, quae siet se-
pedalis, factis monumentum suis. *Id. Bacch.*
, 1. Hunc hominem decet auro expendi: huic
t statuam statui ex auro. *Cic. Pis.* 38. *med.* Illi
uam istius persimilem, quam stare celeberrimo
co voluerat, ne suavissimi hominis memoria mo-
tur, deturbant, affligunt, comminuunt. *Enn.* ap.
. *Claud.* 7. de Scipione: Quantam statuam fa-
populus R., quantam columnam, quae res tuas
as loquatur! *Cic. Phil.* 5, 15. Eique statuam
strem inauratam in Rostris statui placere. *Id.*
. 30. *f.*, *Nep. Timoth.* 2. *f.* et *Phaedr. epil.* 2.
uam alicui ponere. *Plin.* 33, 9, 46. et 34, 5, 11.
i dicare. *Id.* 34, 6, 15. Statua donare aliquem.
. *B. C.* 3, 105. *extr.* In templo Victoriae, ubi
aris statuam consecraverant. *Nep. Chabr.* 1.
statu Chabrias sibi statuam fieri voluit, quae
ice ei ab Atheniensibus in foro constituta est.
Sat. 2, 5, 39. seu rubra Canicula findet Infan-
tatuas. *Sall. or. de rep. ord.* 2, 9. *f.* Inertissu-
obiles, in quibus, sicut in statua, praeter no-
nihil est additamenti. ¶ De statuis multa,
ad earum historiam pertinet, *Plin.* 34, 4, 5. et
cribunt *Liv.* 40, 34. et *Val. Max.* 2, 5. *in.* et
ian. 14, 6. pedestrem statuam auratam primam
um in Italia positam fuisse patri suo a M'. Aci-
labrione: equestrem itidem auratam primam L.
e, narrat *Cic. Phil.* 9, 6. *Cassiod.* vero *Var.*
. Has (*statuas*) primum Tusci in Italia inve-
referuntur, quas amplexa posteritas paene pa-
populum Urbi dedit, quam natura procreavit.
tua plerumque hominum effigiem; signum vero
um significat. V. SIGNUM et SIMULACRUM.
tua saepissime effigiem significat ex metallo
TATUARIUS.), sed quandoque etiam ex mar-
, ut constat ex *Plin.* 36, 7, 11. Statuas ex eo
marmore porphyrite Aegypti) Claudio Caesari
rator ejus in Urbem ex Aegypto advexit Vitra-
ollio; et *mox*: Memnonis statua. Haec a *Tac.*
, 61. *saxea effigies* dicitur. ¶ *Statua verberea,*
cium in hominem elinguem, insulsum, fatuum,
rberonem. *Pl. Capt* 5, 1, 31. et *Ps.* 4, 1, 7.
Lindem. ad Pl. l. prius l.] ¶ *Statua tacitur-*
proverb. de infacundo, elingui, infante. *Hor.*
, 2, 83. ¶ Proverbii speciem habet et illud
li 81, 4. inaurata pallidior statua. Item illud
Sat. 102. *med.* Juvenes adhuc laboris expertes,
rum ritu patiemur pannos et vincula? *h. e.* im-
corpore statuarum modo diu manebimus pelli-
nvoluti, vinculisque constricti? ¶ Statua M.
fuit in regione Urbis octava in columna, teste
ictore. De ea *Festus:* Statua est Ludii, ejus
uondam fulmine ictus in Circo, sepultus est in
lo: cujus ossa postea, ex prodigiis oraculo-
e responsis, senatus decreto intra Urbem rela-
Volcanali, quod est supra Comitium, obruta
superque ea columna cum ipsius effigie posi-
. ¶ *Statuai* pro *statuae* dixit more suo *Lucr.*
, ubi alii leg. *statuarum.*

TĂTŬĀLIS, is, m. qui statuas facit, idem ac
rius. *Inscr.* ap. *Mur.* 937, 13. C. Aquilius (*le-*
uili N. F.) Aciliani studioli statualis hic ossa
a sunt, *h. e.* statuarii, qui opus exercet in
lo Aciliano. V. STUDIUM. *F.*]

ĂTŬĀRIUS, a, um, adj. ἀνδριαντοποιητικός,
tuas pertinens, quae ex metallis fiunt. *Plin.*
, 16. Fuisse statuariam artem familiarem Ita-
uoque et vetustam, indicat Hercules ab Euan-
icatus; et *ib.* 9, 20. Aeris temperatura statua-
Id. 36, 5, 4. *n.* 11. Laocoon, opus omnibus
turae, et statuariae artis praeponendum. ¶
rius absolute, statuarum artifex, ἀγαλματο-
Differt a sculptore: hic enim est, qui scalpro
uodcumque facit ex gemma, ex marmore, ex
, ex ebore; *statuarius* vero, qui statuas solum-
fusiles ex metallo. Nobilissimos statuariorum
veteres *Quint.* 12, 10. *med.* et *Plin.* 34. *c.* 7.
recitant. *Id.* 36, 4, 5. *n.* 14. Invenio et Ca-
m, laudatum inter statuarios, fecisse marmo-
uint. 2, 11. *med.* Si quaeram, quae sit mate-
tuarii, dicetur aes; si quaeram, quae sit ex-
s, id est ejus fabricae, quam Graeci χαλκευτι-
cant, similiter aes esse respondeant. Atqui
um a statuis differunt vasa. Adde *ejusd. l. c.*
ULPTURA. *Sen. ep.* 88. *med.* Statuarii, mar-
i et ceteri luxuriae ministri. *Hieron.* in *Isai.*
, 6. Quod aurum argentumque contulerint,
ducto statuario fecerint idola. ¶ *Statuaria*
te, ars statuaria, ἀνδριαντοποιητική. *Plin.* 35,
. Praxiteles plasticen matrem statuariae, scal-
pturaeque, et caelaturae esse dixit. *Id.* 36, 5, 4. *n.* 3. Non omittendum, hanc artem (*sculpturam*) tanto vetustiorem fuisse, quam picturam, aut statuariam, quarum utraque cum Phidia coepit LXXXIV. Olympiade.

STĂTŬLĪBER, i, m. et Statulibera, ae, f. est, inquit *Festus*, qui testamento certa conditione proposita, jubetur esse liber: et si per heredem stet, quo minus statuliber praestare possit, quod praestare debet, nihilominus liber esse videtur. *Paul. Dig.* 40. *tit.* 7. *qui est* De statuliberis, *l.* 1. Statuliber est, qui statutam et destinatam in tempus, vel in conditionem habet libertatem. *Ulp. Regular. tit.* 3. Qui sub conditione testamento liber esse jussus est, statuliber appellatur. *Id. Dig.* 40, 7, 6. Si statulibera poenae serva facta sit, etc. quamvis ipsi statuliberae nihil proficiat, etc.

STĂTŬLĪNUS. V. STATANUS.

[STĂTŬLĬUS, a, um, adj. qui stare potest. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 94, 6. L. Pompejus Statulius. *F.*]

STĂTŪMĀRĬĂ, ae, f. herba alio nomine proserpinaca, ap. *Appul. Herb.* 18., [quae ita videtur appellata a *statumino*, quia, ut ipse ait *ib.*, ad eos qui sanguinem rejiciunt, utilis est. *F.*]

STĂTŪMEN, inis, n. στήριγμα, quicquid ad rem statuendam et muniendam additur, quo ea stare possit. Hinc dicitur de palo, sive pedamento vitis, χάραξ. *Colum.* 4, 16. Vehementioribus statuminibus statim impedanda est. Adde *ib.* 2. ¶ Item de fixis stipitibus cujusdam machinae, qua jumenta clausa curantur. *Colum.* 6, 19. Primis autem duobus statuminibus imponitur firmum jugum, ad quod jumenta capistrantur. ¶ *Caesari* quoque statumina sunt, quae *Plinio* costae, hoc est arrectaria ligna, quae latera navis suppingunt. Inquit enim *B. C.* 1, 54. Carinae primum et statumina ex levi materia fiebant, reliquum corpus navium, viminibus contextum, coriis integebatur. ¶ Usurpatur etiam pro strato eo, quod alicui rei substernitur. *Vitr.* 7, 1. Tunc insuper statuminetur, ne minore saxo, quam quod possit manum implere, statuminibus inductisruderetur. *Plin.* 13, 12, 24. de charta facienda, *med.* Igitur e secundo corio statumina facta sunt; e primo subtegmina, *h. e.* primae philyrae, quae substernuntur, instar staminis in tela.

STĂTŪMĬNĀTĬO, onis, f. munitio ea in pavimentis, quae fit lapidibus et caementis libralibus et manualibus, sine calce et arena, cui deinde ruderatio superinducitur, quae calce, arena, et rudere efficitur. *Vitr.* 7, 1. *med.* Statuminatione facta, rudus inducatur.

STĂTŪMĬNO, as, a. 1. ἐρείδω, στηρίζω, χαρακόω, statuminibus quibusdam sustineo, fulcio, firmo. *Plin.* 17, 22, 35. *n.* 21. Eodem modo vineam staminato. *Id.* 18, 6, 8. *n.* 3. Ora autem earum (*fossarum*) binis utrinque lapidibus statuminari et alio superintegi. *Vitr.* 7, 1. Tum insuper statuminetur, ne minore saxo, quam quod possit manum implere.

STĂTUNCŬLĂ, ae, f. *Petr. fragm. Trag.* 50. *Burm.* Ex hac massa fabri sustulerunt, et fecerunt catilla, paropsides, statunculas. Sunt qui leg. *statunculos:* quod agnoscitur etiam a *Donato edit.* 2, 1747.

STĂTŬO, is, tui, tutum, a. 3. ἵστημι, erigo, stare facio, constituo: et fere de his dicitur, quae ubi posueris, erecta stant. *Cic. Leg.* 2, 26. *extr.* Super terrae tumulum noluit quid statui, nisi columellam tribus cubitis ne altiorem, aut mensam, aut labellum. *Id. Verr.* 2, 2, 20. Syracusani statuam postea statuerunt. *Id. Inv.* 2, 23. Ut ii, qui vicissent, tropaeum aliquod in finibus statuerent. *Colum.* 4, 26. Pedamenta jacentia statuenda, declinata corrigenda. *Liv.* 21, 58. Nec explicare quidquam, nec statuere poterant; nec quod statutum esset, manebat, omnia perscindente vento et rapiente. *Ov. Fast.* 3, 529. pro rigidis calamos statuere columnis. *Virg. A.* 1, 728. (et *ib.* 7, 147.) Crateras magnos statuunt, et vina coronant. *Id. ib.* 6, 380. Et statuent tumulum, et tumulo solemnia mittent; et *ib.* 9, 637. Et statuam ante aras aurata fronte juvencum. *Id. ib.* 2, 294. Statuere moenia. Sic *ib.* 1, 557. et *ib.* 4, 655. urbem. *Caes. B. C.* 1, 81. et *Nep. Eum.* 7. tabernaculum. *Hor. Od.* 2, 13, 10. et *Plin.* 17, 11, 16. arborem. *Id.* 36, 9, 14. *n.* obeliscum. *Id.* 17, 22, 35. *n.* 19. pedamentum inter duas vites. *Val. Fl.* 1, 188. et *Ov. Met.* 7, 240. aras e caespite. *Nep. Milt.* 7. *med.* Incensis operibus, quae statuerat, Athenas rediit. *Pl. Ps.* 1, 5, 137. Disturba, quas statuisti, machinas. *Id. Pers.* 5, 1, 7. Statuite hic lectulos: ponite hic quae assolent. ¶ Translate. *Cic. Sext.* 30. Quae regio orave terrarum erat latior, in qua non regnum aliquod statueretur. *Auct. ad Her.* 3, 3. *med.* In omnibus jus aequabile statui convenit. *Just.* 18, 5. *med.* Statuere sedes alicubi; et 9, 5. Pacis legem universae Graeciae statuit. *Hor. Sat.* 2, 2, 129. Nam propriae telluris herum natura, neque illum, Nec me, nec quemquam statuit, *h. e.* perpetuum fecit. ¶ Est etiam universim pono, colloco, sisto, τίθημι. *Plin.* 7, 60, 60. Princeps Romanis solarium horologium statuit ad aedem Quirini L. Papirius Cursor. *Liv.* 1, 13. Ubi primum ex profunda emersus palude equus Curtium in vado statuit. *Val. Fl.* 3, 653. Jamque ratam Scythicis auster statuisset in oris. *Val. Max.* 3, 1. *n.* 2. *f.* Ipsum Marium si quis eo loci statuisset, etc. *Liv.* 21, 42. Captivos montanos vinctos in medio statuit. *Id.* 23, 16. Media porta robora legionum, duabus circa portis novos milites levemque armaturam statuit; et *Cic. Or.* 1, 57. *f.* Statuere aliquem ante oculos. *Pall.* 11, 22. vas in loco frigido sicco, quem nullus fumus infestet. *Ter. Ad.* 3, 2, 18. Sublimem medium arriperem, et capite pronum in terram statuerem, ut cerebro dispergat viam. ¶ *Statuere exemplum,* edere. *Ter. Heaut. prol.* 51. Extemplum statuite in me, ut adolescentuli vobis placere studeant potius, quam sibi. *Pl. Rud.* 3, 2, 6. Statuite exemplum impudenti, date pudori praemium. [*V. *Gronov. Observv.* 4, 11. p. 427. sq. *ed. Fr.*] ¶ Aliquando est destituere. *Mart.* 4, 28. Nudam te statuet tuus Lupercus. V. GLABRARIA. ¶ Et sistere, *h. e.* immotum facere. *Prop.* 4, 9, 4. Et statuit fessos fessus et ipse boves. *Pl. Bacch.* 2, 3, 57. Navem extemplo statŭimus: cum jam vident nos stare, occeperunt ratem turbare in portu. *Arnob.* 1, 30. Famuli ejus hoc modo statuerunt errantes aquas, et a pernicie corporum suos labi jussere per tramites. [*Cf. *Gron. Observv.* 4, 26. p. 539. *ed. Fr.*] ¶ Translate est fixum in animo habere, sentire, putare, pro certo habere, censere, judicare, prorsus existimare. *Cic. Or.* 2, 28. Sine ulla dubitatione sic statuo et judico, neminem tot et tanta, quanta sunt in Crasso, habuisse ornamenta dicendi. *Id. Mur.* 14. *f.* Cum esset, ut ego mihi statuo, talis, qualem te esse video. *Id. Quint.* 24. Quid, si tu ipse, Sex. Naevi, statuisti, bona P. Quintii ex edicto possessa non esse? *Id. Fam.* 5, 13. Quam quidem laudem sapientiae statuo esse maximam, non aliunde pendere; et *Att.* 1, 5. Qui in te satis consilii statuerim esse. *Id. Off.* 1, 2. Temperans, voluptatem summum bonum statuens, esse certe nullo modo potest. *Sall. in or. ad Caes.* 2, 6. Sic apud animum meum statuo, malum facinus in se committere, qui incommodo reipubl. gratiam sibi conciliet. *Liv.* 6, 39. *f.* Proinde ipsi primum statuerent apud animos, quid vellent; deinde comitiis tribuniciis declararent voluntatem. *Id.* 34, 2. Vix statuere apud animum meum possum, utrum pejor ipsa res, an pejore exemplo agatur. Adde *Cic. Or.* 3, 22. *Catull.* 68, 37. nolim statuas, nos mente maligna Id facere, *h. e.* credas, persuasum habeas. ¶ Item decerno, sancio, constituo, delibero. *Caes. B. C.* 3, 86. Pompejus suorum omnium hortatu statuerat proelio decertare. *Cic. ad Planc.* 2. *post ep.* 16. *l.* 16. *ad Att.* Ut consules de Caesaris actis cognoscerent, statuerent, judicarent. *Id. Att.* 4, 2. *med.* Pontifices de religione statuisse, in senatu de lege staturos. *Nep. Amilc.* 1. Carthaginienses statuerunt belli finem facere. *Tac. A.* 6, 18. In Pompejam Sabinam exsilium statuitur; et *ib.* 16, 4. Pro magnitudine delicti poenam statui par esse. *Id. ib.* 13, 28. Statutumque quantum aediles curules poenae irrogarent. *Nep. Eum.* 11. Nondum enim statuerat, servaret eum, necne. *Caes. B. G.* 1, 11. Non exspectandum sibi statuit, dum, etc. et *ib.* 7, 21. Statuunt, ut decem millia hominum in oppidum submittantur. *Ov. Met.* 4, 84. statuunt, ut custodes fallere tentent. *Cic. Phil.* 2, 38. Statuitur, ne post M. Brutum proconsulem sit Creta provincia. *Val. Fl.* 2, 566. Statuere alicui munera, *h. e.* dare, decernere. [*Suet. *Tib.* 13. Nihil super ea re statuere.] ¶ *Statuere de aliquo*, saepe refertur ad judicem, aut magistratum poenam decernentem. *Sall. Cat.* 56. Cum de P. Lentulo ceterisque statuetis, pro certo habetote, vos simul de exercitu Catilinae decernere. *Caes. B. G.* 1, 19. *extr.* Petit, ut vel ipse de eo, causa cognita, statuat, vel civitatem statuere jubeat; et *ib.* 20. Obsecrare coepit, ne quid gravius in fratrem statueret. *Tac. A.* 2, 85. Satis visum de Vistilia statuere: eaque in insulam Seriphon abdita est. *Cic. Or.* 10. Consequeris tamen, ut eos ipsos, quos contra statuas, aequos placatosque dimittas. *Just.* 2, 15. Crudeliter statuere in aliquem. *Ov. Pont.* 2, 2, 119. de Augusto: Qui cum triste aliquid statuit, fit tristis et ipse: Cuique fere poenam sumere poena sua est. ¶ *Statuere de se*, in se poenas sumere, sibi ipsi vim et mortem inferre, non exspectata judicum, aut principis damnatione. *Tac. A.* 6, 29. Damnati, publicatis bonis, sepultura prohibebantur: eorum qui de se statuebant, humabantur corpora, manebant testamenta. ¶ *Statuere res privatas* ap. *Ov. Trist.* 2, 95. est judicare, disceptare: ferendis sententiis privatas lites judicis munere cognoscere et componere. ¶ Est etiam praefinire, praescribere, constituere, assignare. *Cic. Fam.* 6, 22. Cum consilii tui eum tibi finem statueris, quem, etc. *Ter. Hec.* 1, 2, 21. Haud opinor commode finem statuisse orationi militem. *Hor. Sat.* 1, 2, 111. Natura statuit modum cupidinibus. *Sall. Cat.* 37. Senatus ceterae multitudini diem statuit, ante quam liceret sine fraude ab armis discedere. *Tac. A.* 3, 13. Statuitur biduum criminibus objiciendis. *Liv.* 28, 35. Tempus locumque colloquio statuere. *Id.* 21, 41. Neque eos, quos statuit, terminos observat. *Ter. Hec. prol.* 2,

41. Nunquam avare pretium statui arti meae. *Plin.* 14, 4, 6. In singulas amphoras centenos nummos statuere. *Brut.* ad *Cic. ad Brut.* 1, 16. *med.* Nimium magnam mercedem statuis. *Ov. Pont.* 2, 7, 25. Cinyphiae segetis citius numerabis aristas, etc. Quam tibi nostrorum statuatur summa malorum. *Cic. Fam.* 5, 8. *med.* Quantum tuo judicio tribuendum esse nobis putes, statues ipse. ¶ [*Confund. *statuere* et *tueri.* V. *intpp.* ad *Cic. Sull.* 22. p. 131. *ed. Fr.*]

STĂTŪRĂ, ae, f. μέγεθος, status, seu modus, seu quantitas corporis stantis. *Cic. Phil.* 2, 16. *f.* Velim, mihi dicas, L. Turselius qua facie fuerit, qua statura. *Auct. ad Her.* 4, 47. Forma, et specie, et statura esse apposita ad dignitatem; et *ib.* 33. *f.* Parva statura. *Colum.* 3, 8. Natura Germaniam decoravit altissimorum hominum exercitibus: sed et alias gentes non in totum fraudavit praecipuae staturae viris. *Id.* 6, 24. *f.* Altinae vaccae sunt humilis staturae. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 6. Quadratae veterum staturae. V. QUADRATUS. *Pl. As.* 2, 3, 21. Statura commoda. *Id. Poen.* 5, 2, 152. haud magna. *Suet. Tib.* 68. Corpore fuit amplo, statura, quae justam excederet; et *Caes. B. G.* 6, 20. Hoc ali staturam, ali vires, nervosque confirmari putant. Adde *Lucil.* ap. *Non.* 3, 236. ¶ Translate. *Colum.* 5, 5. de arbor: Producat in tantam staturam, quantam permittit agricola, *h. e.* crassitudinem, et altitudinem.

STĂTUS, a, um, part. a *sisto:* exhibitus. *Ner. Dig.* 2, 11, 14. Si procurator ita stipulatus, ut sistat dumtaxat eum, quem stipularetur, non etiam poenam, si status non esset, etc. et *mox:* Tantum ex ea stipulatione, non stato reo, procuratori debeatur. *Ulp. ib.* 9, 1. Si desinat servus esse promissoris, non videri in eadem causa statum. ¶ Item constitutus, condictus, τεταγμένος. *Festus:* Status dies vocatur, qui judicii causa est constitutus cum peregrino: ejus enim generis ab antiquis hostes appellabantur, quod erant pari jure cum populo R., atque hostire ponebatur pro aequare. Plautus in Curculione (1, 1, 5.) Si status condictus cum hoste intercedit dies, tamen est eundum, quo imperant (Venus, Cupidoque) ingratiis. *Cic. Off.* 1, 12. Indicant duodecim Tabulae: Aut status dies cum hoste. ¶ Item certo et definito tempore aut die recurrens, fixus, stabilis, (de quibus V. STATIVUS.) *stata sacra*, quae certo anni tempore fiunt, neque transferuntur: quibus opponuntur conceptivae et imperativae, quae incertam sedem habent. *Cic. Har. resp.* 9. Statas solemnesque caeremonias pontificatu contineri. *Id. Tusc.* 1, 47. Solemne et statum sacrificium. *Liv.* 27, 23. Ut hi ludi in perpetuum in statam diem voverentur. *Ov. Fast.* 2, 527. Curio legitimis nunc Fornacalia verbis Maximus indicit, nec stata sacra facit. *Plin.* 9, 23, 39. Muraena quocumque mense parit, cum ceteri pisces stato pariant. *Id.* 11, 37, 65. Stato tempore id evenit. *Id.* 28, 8, 28. Statas febres arcere. *Id.* 18, 29, 69. *n.* 5. Stati siderum cursus. *Ov. Fast.* 1, 310. Ponemusque suos ad stata signa dies. *Sen. Ben.* 4, 28. et *Lucan.* 10, 240. Stati ventorum flatus. *Tac. H.* 4, 81. Statos aestivis flatibus dies, et certa maris opperiebatur. *Plin.* 7, 49, 50. Stata vitae spatia a stellis accipi. *Plin. alter ep.* 4, 30. Fons ter in die statis auctibus ac diminutionibus crescit, decrescitque. *Id. ep.* 3, 19. Agri reditum sicut modicum, ita statum praestant. *Tac. H.* 3, 30. Magna pars Italiae stato in eosdem dies mercatu congregata. *Censor. de die nat.* 8. Stellae tam vagae, quam statae. ¶ *Status* et *statutus* differunt: *status* est, qui certo et definito tempore recurrit, ut dictum est: *statutus*, qui tempore certo quidem, sed indicto. Quare melius *statutus*, quam *status* legitur in illo *Livii* 24, 27. Statutus est comitiis dies, quo, etc. Item in illo 29, 13. Tres in anno statutos dies habuisse, quibus interdiu Bacchis initiarentur. Sed in MSS. hae duae voces saepe commutantur, ut viri docti in *Livio l. c.* observarunt. Immo *Varr. L. L.* 5, 3. *f.* dixit *statutos dies* pro *statos;* et *Val. Fl.* 2, 488. nostrae stata dona salutis Adnue, *h. e.* statuta, pacta, promissa. ¶ *Stata forma*, media inter pulcherrimam et deformissimam. *Gell.* 5, 11. *f.* Inter pulcherrimam feminam et deformissimam media quaedam forma est, quae et a nimiae pulcritudinis periculo, et a summae deformitatis odio vacat: qualis a Q. Ennio in Mellanippa perquam eleganti vocabulo stata dicitur: quae neque κοινὴ futura sit, neque ποινή. Quam formam modicam et modestam Favorinus non mehercle inscite appellabat uxoriam. Ennius autem in ista, quam dixi, tragoedia eas fere feminas ait incolumi pudicitia esse, quae stata forma forent.

STĂTUS, us, m. στάσις, actus standi: cui *motus* opponitur. *Lucr.* 3, 293. Est etiam quoque pacati status aeris ille. *Pl. Poen.* 1, 2, 53. An te ibi vis inter istas versarier servulicolas sordidas, quae tibi olant stabulum statumque, sellam et sessibulum merum? *Cic. Fin.* 3, 17. Habitus oris et vultus, status, motus. *Id. Off.* 1, 35. *med.* Status, incessus, sessio, accubatio teneant illud decorum. ¶ Item actus standi: cui opponitur sessio, aut jacendi actus. *Id. Or.* 18. *med.* Status erectus et celsus. *Gell.* 2, 1. Stare solitus Socrates dicitur pertinaci statu, perdius atque pernox, inconnivens, immobilis, iisdem in vestigiis. ¶ Item statura, magnitudo corporis. *Colum.* 1, 9. Longissimum quemque, aratorem faciemus: mediastinus qualiscumque status potest esse. *Id.* 8, 2. *med.* In gallinaceis maribus status altior quaeritur. *Id.* 7, 9. Scrofae probantur longissimi status; et *ib.* 12. *med.* Pecuarii canis status longior productiorque ad hos casus magis habilis est. *Pall.* 3, 25. *med.* Plantae cydoniorum majoris status. ¶ Item habitus quicumque et positio corporis. *Nep. Chabr.* 1. *f.* Illo statu Chabrias sibi statuam fieri voluit. Ex quo factum est, ut postea athletae his statibus in statuis ponendis uterentur. *Pl. Amph.* 1, 1, 110. Quoniam formam cepi hujus in me et statum, decet et facta et mores hujus habere me similes. *Ter. Eun.* 3, 5, 49. Tum equidem istuc os tuum impudens videre nimium vellem, qui esset status, flabellum tenere te asinum tantum. Ubi *Donatus:* Statura corpori adscribitur, status ad habitum refertur. Ergo status est σχῆμα, statura longitudo corporis. ¶ De statu pugnantium. *Petr. Sat.* 95. *f.* Alius, furca de carnario rapta, statum proeliantis componit. Sic *Quadrig.* ap. *Gell.* 9, 13. Manlius scutum scuto percussit, atque statum Galli conturbavit; et *Liv.* 30, 18. Turbare ac statu movere hostem, *h. e.* gradu movere. *Hor. Od.* 3, 4, 54. quid minaci Porphyrion statu Contra sonantem Palladis aegida Posset? *Pl. Mil.* 4, 9, 12. In statu stat senex, ut adoriatur moechum, *h. e.* se composuit ad adoriendum, instar gladiatoris pugnaturi. Unde translate ad pugnas forenses, *Cic. Or.* 37. Quo genere nos mediocres, aut multo etiam minus; sed magno semper usi impetu, saepe adversarios de statu omni dejecimus. ¶ A rhetoribus *status* dicitur quaestio, quae ex prima causarum conflictione nascitur: v. gr. *Occidisti hominem: non occidi.* Ex hac conflictione nascitur status, *occiderisne hominem,* quia in eo tota causa stat et consistit. V. *Quint.* 3, 6., *Cic. Top.* 25., *Part.* 29. item *Inv.* 1, 8., ubi *constitutionem* appellat, ut etiam *Auct. ad Her.* 1, 11. V. CONSTITUTIO. ¶ Translate ponitur frequentissime pro modo, quo quaeque res stat, conditione, qualitate fortunae, loco, ordine. *Cic. Att.* 4, 2. Tibi declaravi, adventus noster qualis fuisset, et quis esset status, atque omnes res nostrae quemadmodum essent, ut in secundis fluxae, ut in adversis, bonae. *Id. Har. resp.* 28. Hunc statum, qui nunc est, qualiscumque est, nulla alia re, nisi concordia, retinere possumus. *Sen. Ag.* 308. Secede mecum, ut rerum statum dubium ac minacem juncta consilia explicent. *Ov. Trist.* 5, 1, 5. Flebilis ut noster status est, ita flebile carmen. *Liv.* 24, 28. Nullius civitatis statum fortunatiorem beatioremve fore. *Sex. Aur. Epit.* 13. Perdito atque profligato statu R., in remedium tantorum malorum divinitus credebatur opportune datus *(Trojanus)*. *Cic. Sull.* 11. *f.* Ego vitam omnium civium, statum orbis terrae, etc. quinque hominum perditorum poena redemi; et *ib.* 22. Status reipublicae maxime judicatis rebus continetur; et *Fam.* 6, 1. Suum statum tenere. *Id. ib.* 4, 1. Aliquid de pristino statu retinere. *Id. Balb.* 7. Quo quisque loco natus est, hunc vitae statum usque ad senectutem obtinere debet. *Id. Verr.* 1, 4. *f.* Restituere aliquid in pristinum statum. *Id. Pis.* 28. Ut meliore simus loco, ne optandum quidem est: deteriore statu ut simus, unus est inferior gradus, aut interitus, aut servitutis. *Liv.* 26, 5. et 32, 11. Cum in hoc statu res esset. *Id.* 3, 68. Privatae res vestrae in quo statu sunt? Alii omitt. *in.* *Id.* 22, 22. Hoc statu rerum in Hispania, P. Scipio in provinciam venit; et *ib.* Eum in secretum abductum monet, quo statu sit res. *Cic. Par.* 2. *med.* Consecutus sum, ut eo statu essem, quem, etc. *Brut.* ad *Brut. et Cass. Fam.* 11, 1. Quo in statu simus, cognoscite. *Cic. N. D.* 1, 12. Nihil semper suo statu manet. *Id. Univ.* 13. Constanter in suo statu manere; et *Off.* 2, 1. *med.* Utinam respublica stetisset, quo coeperat, statu! et *ib.* 1, 20. *med.* Acerba ita ferre, ut nihil a statu naturae discedas. *Id. Cluent.* 38. Declinare de suo statu. *Id. Att.* 8, 15. Convellere aliquem de pristino statu. *Id. Verr.* 2, 2, 4. Fecerunt, ut me prope de vitae meae statu, dolore ac lacrimis deducerent; et *Att.* 1, 20. *med.* Neque de statu nobis nostrae dignitatis est recedendum. *Id. ib.* 3, 10. Ex amplo statu concidere. *Id. Pis.* 2. Convellere statum reipublicae. *Auct. ad Her.* 4, 16. Collocare aliquem in amplissimo statu. *Cic. ad Brut.* 1, 15. *f.* Si vicerimus, tua nobis auctoritate opus est ad collocandum aliquem civitatis statum. [*Caes. B. G.* 7, 6. Quum jam ille urbanas res virtute Cn. Pompeji commodiorem in statum pervenisse intelligeret.] *Tac.* in plur. num. *A.* 3, 28. *f.* Multorum excisi status: et terror omnibus intentabatur. [*Vell.* 2, 72, 5. Quippe nullum habentibus statum quilibet dux erat idoneus: ubi v. *Ruhnk.* et 2, 2, 3. Omnium statum concutientibus, i. e. fortunas omnium. Vexatissimus locus est, cujus hanc lectionem primus dedit *Lips.* quem secutus etiam *Ruhnk.* Cf. *Böttich. Lex. Tac.* p. 442.] ¶ *Status mentis*, sanitas, constitutio, ratio. *Cic. Par.* 1. *extr.* Voluptas mentem e sua sede et statu dimovet. *Sen. Troad.* 1047. Qui status mentis miseris, ubi omnis terra decrescet, pelagusque crescet. *Sen. alter ep.* 81. *med.* Res magna, et ex beatissimo animi statu profecta. ¶ *Status hominum* ap. JCtos duplex est, vel enim liberi sunt, vel servi, ut ait *Cajus Dig.* 1. *tit.* 5. (q… *De statu hominum* inscribitur) *l.* 3. ¶ *Status aeta-tis* ap. eosd. est aetas XXV. annorum. *Papin. ib.* 31, 1, 79. *med.* Quamquam testamento cautum es-set, ut cum ad statum suum frater pervenisset, e… demum solveretur. Adde *Imp. Alexandr. Cod.* 6, 5… 5. ¶ *Status mundi, coeli, aeris*, ratio, qualitas… *Cic. Or.* 3, 45. *med.* Incolumitatis ac salutis omniu… causa videmus, hunc statum esse hujus totius mun… atque naturae, rotundum ut coelum, terraque … media sit, sol ut circum feratur, etc. *Id. Div.* … 44. Eadem omnibus, qui eodem statu coeli et stell… rum nati sunt, accidere necesse est. *Liv.* 37, 1… *extr.* Non exspectato solis ortu, ex quo statum co… li notare gubernatores possent. *Colum.* 11, 2. … Prid. Id. Januar. incertus status coeli. *Id.* 2, 10. … Pluvius coeli status. *Sen. Oed.* 1054. mitior co… status. ¶ *Fulmen status* dicitur a *Sen. Q. N.* 2, 3… ubi quietis, nec agentibus quidquam, nec cogita-tibus quidem fulmen intervenit. Hoc aut minat… aut promittit, aut monet. ¶ In plur. num. *Pl. M…* 2, 2, 51. Concrepuit digitis, laborat, crebro co… mutat status, *h. e.* corporis positiones. Adde *T…* *A.* 3, 28. *f.*

STĂTŪTĬO, onis, f. στάσις, actus statuendi, … gendi, erectum collocandi. *Vitr.* 10, 5. *med.* … statutio ligni hanc habet utilitatem, quod, etc.

STĂTŪTUS, a, um, part. a *statuo:* σταθεὶς, … ctus, destitutus. *Varr. R. R.* 1, 14. Sepes fit p… statutis crebris, e virgultis implicatis. *Plin.* 3, … 9. Milliarium statutum in capite Romani fori. … 16, 40, 76. *n.* 2. Obeliscus in Vaticano Circo sta-tus. ¶ Item positus, impositus. *Id.* 36, 9, 14… 3. Egestis laterculis allevatas naves excepisse o… statutum. ¶ *Statutus homo*, celsus, erectus, … cerus. *Pl. Rud.* 2, 2, 11. Recalvum ac silonem … nem, statutum, ventriosum, etc. ¶ Translate … decretus, constitutus, deliberatus. *Cic. Verr.* 2… 41. Sic habuisti statutum cum animo ac deliberat… omnes judices rejicere. *Id. Fam.* 4, 2. *f.* Si ha… jam statutum, quid tibi agendum putes. *Gell.* 2, … Putaverunt Fannia lege perpetuos centenos aeris … tutos. *Just.* 6, 1. In colloquium vocatur, et st… tis conditionibus ab armis dimittitur. *Id.* 1, 10. … ad statutam horam omnes convenissent. *Id.* 16… Statuto tempore, quo urbem Mithridati trade… *Cic. Har. resp.* 15. Sacrificia in sacello, statuto … co, factitare. *Liv.* 31, 29. Concilium Aetolorum … tuta die futurum erat. *Suet. Claud.* 42. *extr.* Inst… tumque, ut quotannis diebus statutis historiae … tarentur. ¶ *Status* et *statutus* quid differant, V. STATUS, a, um.

*STAURI, orum, populi Asiae ulterioris, c… Caspium mare. *Plin.* 6, 16. Mox gentes Ta… Anariacae, Stauri, Hyrcani, etc. *B. A.*

STĔĂTĪTIS, is, f. στεατῖτις, gemma similis … quod Graece στέαρ dicitur. *Plin.* 37, 11, 71. *It… *Hard.* Ed. *Elzev.*, more suo, *steatites.* *B. A.*

STĔĂTŌMĂ, ătis, n. στεάτωμα, tumor in co… re apparens, cui subest pingue quiddam sevi si… a στέαρ, sevum. Ejus naturam et curationem … 7, 6. tradit. *Id. ib.* Steatomatis tunica secanda… quia, etc. *Plin.* 26, 14, 87. Cyclamini radix c… steatomata efficax. Adde *Veg. Vet.* 2, 30.

STĔGĂ, ae, f. στέγη, locus in navi contectus… bulatum navis, in quo nautae ambulant: a … tego. *Petr. Sat.* 100. eam appellat constratum … pis. Qua ratione et *Cic. Verr.* 2, 5, 34. et 40. n… constratam dicit, quae *Caesari B. C.* 1, 56. t… *Pl. Bacch.* 2, 3, 44. Forte assedi in stega. *Id.* S… 3, 1, 12. Sine advocatis ibidem in cercuro, in s… in amicitiam atque gratiam convortimus.

*STEGĂNOS, i, insula maris Mediterranei, … procul a Rhodo. *Plin.* 5, 31. ¶ Fuit et Steg… unus ex tribus alveis maris, quibus adibatur Al… dria Aegypti. *Id. ib.* Namque fallacibus vadis … xandria tribus omnino aditur alveis mari, Ste… Posideo, Tauro. ¶ Dicebatur (ait *Hofma…* sic, quod esset στεγανὸς, i. e. clausus, munitus e… me factus; vel ὁ δυνάμενος στέγειν καὶ συνέχει… νῆας. *B. A.*

STEGNUS, a, um, adj. στεγνὸς, adstrictus… *Stegnae febres* dicuntur, quae cutem adstrin… ejusque spiracula praecludunt, impediuntque h… rum transpirationem. *Plin.* 23, 7, 23. Fici ma… calorem refrigerant: ob id non negandae in feb… constrictis, quas stegnas vocant.

STĒLĂ, ae, et Stele, es, f. στήλη, pila, colu… cippus notis inscriptus. Vox Graeca. *Plin.* 6, 2… *med.* Insula, in qua scriptae sunt stelae lapide… teris ignotis. Adde *ib.* 29, 34. *Capell.* 2, 35. … eminentibus saxis jussit adscribi, atque intra sp… per Aegyptiorum adyta collocari: eademque … stelas appellans, Deorum stemmata praecepit … tinere.

*STELENDĒNA regio in Syria fuit, circa P… ram. *Plin.* 5, 26. Infra Palmyrae solitudines … lendena regio est. *B. A.*

STĔLEPHŪROS, i, f. στελεφοῦρος, herba e … re spicatarum, alopecuro similis, tota spica fl… *Plin.* 21, 17, 71. [*Fortasse *Ravenna-Zucke…* Saccharum Ravennae, *L.*]

STĔLICHO. V. STILICHONIUS.

TĒLIS, idis, f. στελὶς, genus visci ex arbore la-
et abiete desudans. *Plin.* 16, 44, 93.
TELLĀ, ae, f. ἀστὴρ, corpus coeleste, lucidum,
radiatum, astrum, sidus: volunt esse ab ἀστὴρ,
inutiva forma *asterula*, mox *astella*, deinde per
aeresin *stella*. Fuit qui putaret, *stellam* dici,
si *luminis stillam:* quod ridet atque improbat
nt. 1, 6. *med.* [**Doederl.* 3, 52. derivandum cen-
a Gr. τέλλω.] Differunt stellae a sideribus, quod
e singulae sunt, et dicuntur etiam de planetis:
c ex pluribus stellis componuntur, ut in SIDUS
um est. *Plin.* 27, 5, 19. de astere herba: Cau-
lus foliis oblongis: in cacumine capitula stellae
lo radiata. *Cic. Somn. Scip.* 4. Orbis coelestis
mus: infixi sunt illi, qui volvuntur, stellarum
us sempiterni; et *ib.* 3. *med.* Illi sempiterni ignes,
e sidera et stellas vocatis. *Id. N. D.* 2, 46. Sunt
ae natura flammeae: quocirca terrae, maris,
arum vaporibus aluntur iis, qui a sole excitan-
quibus altae renovataeque stellae refundunt,
et *ib.* 1, 13. *f.* Ponticus Heraclides errantibus
is divinitatem tribuit. *Virg. G.* 1, 336. (et *Plin.*
25, 57.) Frigida Saturni stella, *h. e.* sidus. Sic
ib. 222. Gnossiaque ardentis decedat stella Coro-
(Adde *Cic. Or.* 3, 45., ut enim *sidera* pro *stel-*
onuntur, sic e contrario.) *Id. A.* 2, 694. Stella
m ducens multa cum luce cucurrit. *Id. G.* 1,
Saepe etiam stellas, vento impendente, videbis
cipites coelo labi. *Ov. Met.* 2, 320. longoque
aera tractu Fertur, ut interdum de coelo stella
no, Etsi non cecidit, potuit cecidisse videri. *Sen.*
d. 356. Et stella longa semitam flamma trahens.
ap. *Varr. L. L.* 6, 2. O magna templa coelitum
mixta stellis splendidis. *Virg. A.* 9, 21. Palan-
polo stellae; et *ib.* 4, 482. (et *Enn.* ap. *Macr.*
6, 1.): ardentes; et *ib.* 11, 202. et *Enn. ib.* ful-
es. *Ov. Met.* 7, 100. micantes. *Hor. Od.* 3, 15,
ndidae. *Lucan.* 9, 12. vagae, et astra fixa po-
Ov. Met. 15, 749. Stella comans; et *Sen. Med.*
stellis pingitur aether. *Id. Ag.* 465. Nox prima
m sparserat stellis. ¶ De stellis multa *Sen.*
l. 1. et 3., *Plin.* 2. *c.* 8. etc. et *Macr. Somn.*
1, 14. 15. 16. etc. ¶ *Terra feret stellas*, pro-
de re, quae nunquam fiet. *Ov. Trist.* 1, 8, 3.
m coelum stellas, dum vehet amnis aquas. *Ti-*
1, 4, 6. h. e. aeternum, semper, in perpetuum.
llam significare ait Atejus Capito laetum et pro-
m, auctoritatem secutus P. Servilii auguris,
ex lamella aerea, adsimilis stellae, locis inau-
is infigatur. Haec *Festus*. Alii leg. *quia et la-*
, etc. ¶ *Stella diurna.* V. DIURNUS. ¶
t. fulmina *stellas fulgentes* vocat 6, 356. ¶
slate de iis, quae stellae radiatae figuram refe-
Colum. 4, 17. *med.* Vitis in stellam dividatur;
ra: Nihil refert jugum in stellam decussari at-
iduci, nisi et palmites adjugentur; et *ib.* 26.
ia sub stella quadripartito locabimus. *Id.* 3,
stellam vocat duas regulas in speciem Grae-
tterae X decussatas. *Plin.* 18, 10, 23. Pisere
n farris tosti pilo praeferrato, fistula serrata,
lla intus denticulata; et *ib.* 31, 74. Inventa
anica *(torcula)* mali rugis per cochleas bullan-
palis affixa arbori stella, etc. V. *Plinii l. c.* in
¶ De cicindelis. *Id.* 18, 27, 67. *n.* 1. Tibi in-
rbas tuas spargo peculiares stellas, easque ve-
ostendo, etc. ¶ De punctis lucidis in gem-
Id. 37, 7, 25. In carbunculis stellas intus ar-
Id. ib. 9, 51. Ceraunia habet intus stellam con-
ntem; et *ib.* 10, 67. Syrtides intus stellas con-
languidas. Sic *Suet. Ner.* 25. Vestis purpu-
istinctaque aureis stellis. ¶ De oculis. *Claud.*
1, 36. Jam breve decrescit lumen, languetque
Segnis stella gelu. ¶ Est etiam nomen piscis
i, stellae figura, cui parva admodum caro in-
xtra durius callum. Huic tam igneum fervo-
se tradunt, ut omnia in mari contacta adurat,
n cibum statim peragat. *Plin.* 9, 60, 86. et 32,
. ¶ Item cogn. R., ut L. Arruntius Stella,
nus (ut constat ex *Mart.* 1, 62.), poeta nobi-
lem fortasse, qui ann. a Chr. n. CI. sub Traja-
consul suffectus cum L. Julio Marino, ut pu-
rin. Frat. Arv. p. 753. ex *Inscr.* ap. *Grut.* 456,
ab amicis *Statio* et *Martiale* passim laudatur;
imum *Silvarum suarum* librum ei inscripsit,
e cum Violantilla matrimonium epithalamio,
xstat *Silv.* 1, 2., celebravit; hic ejusdem sae-
e meminit in epigrammatis suis.
LLANS, antis, part. a *stello*: ἀστερίζων, stel-
inctus, ornatus, stellis micans, sidereus: et
etice usurpatur. *Cic. de suo cons. Div.* 1, 11.
s nox; et *ib.* 12. Olympus. *Claud. Rapt. Pros.*
Stellantes nox picta sinus. *Lucr.* 4, 212. coe-
ante, *h. e.* nocte serena. *Virg. A.* 7, 210. stel-
regia coeli. *Val. Fl.* 5, 623. summi stellantia
Tecta. *Ov. Fast.* 5, 603. Tauri ora stellan-
e. sideris Tauri. ¶ Translate. *Ov. Met.* 1,
mmis caudam *(pavonis)* stellantibus implet.
8, 26, 66. *n.* 2. Signum maturitatis lucentes
per arva cicindelae: ita appellant rustici stel-
olatus: Graeci vero lampyridas. *Val. Fl.* 3,
llantia tegmina, *h. e.* vestis nitens, et auro,
tellis, distincta. Sic *Plin.* 31, 2, 8. Tungri
Galliae fontem habet insignem, plurimis bul-
lis stellantem. *Val. Fl.* 2, 499. stellantia glauca Lumina nube tremunt, *h. e.* oculi stellarum modo micantes.

STELLĀRIS, e, adj. ad stellam pertinens. *Macr. Somn. Scip.* 1, 14. *med.* Heraclitus dixit, animam esse scintillam stellaris essentiae. ¶ *Stellaris* absolute, *h. e. scientia*, ap. *Pert. Pall.* 6. Qui stellarem conjectat: scil. astrologus.

STELLAS, ātis, et Stellatis, is, m. et f. Stellas campus seu ager, in Campania prope Cales. *Cic. Agr.* 2, 31. *med.* Quasi vero paulum differat ager Campanus ac Stellatis. Adde *ib.* 1, 7., *Suet. Caes.* 20., *Liv.* 9, 44., 10, 31. et 22, 13. et in num. plur. Stellates campi, *Sil.* 11, 268. ¶ Item in Etruria prope Capenam oppidum: ex quo Stellatina tribus nomen habuit. V. v. sq. ¶ Rectus casus *Stellas* analogia defenditur: nam sic *Arpinas*, *Capenas*, *Privernas*, *Suffenas*, etc.

STELLĀTĪNUS, a, um, adj. ad Stellatem in Etruria agrum pertinens. *Festus:* Stellatina tribus dicta, non a campo eo, qui in Campania est, sed eo, qui parum abest ab urbe Capena: ex quo Tusci profecti Stellatinum eum campum appellaverunt. *Liv.* 6, 5. *f.* Tribus quatuor ex novis civibus additae, Stellatina, Tromentina, Sabatina, Arniensis. *Inscr.* ap. *Grut.* 35, 3. T. Antistius T. F. Stellatina Severianus. *Alia* 484, 3. T. Vennonio T. F. Stell. Aebutiano, etc. *Alia* 410, 7. T. Flavio L. F. Ste. Cimbro etc. ¶ [Item ad Stellatem in Campania campum pertinens. *Inscr.* ap. *Matth. Zona*, *Raccolta d'Iscriz. della città di Calvi* p. 4. Clivom ab Janu (*h. e.* Jano) ad cisiarios portae Stellatinae sua pecunia stravit. *F.*]

STELLĀTIS. V. STELLAS.

STELLĀTŪRĀ, ae, f. lucellum et compendium tribunorum militarium, et aliorum ducum, ex subtractione partis annonae, quae militi ab imperatore assignata erat. *Spart. Pesc.* 3. Tribunos duos, quos constitit stellaturas accepisse, lapidibus obrui jussit. *Lampr. Alex. Sev.* 15. *med.* Annonam militum diligenter inspexit: tribunos, qui per stellaturas militibus aliquid tulissent, capitali poena affecit. *Salm.* ad *l. Spart. c.* docet, *stellaturam* dictam esse pro *stellionaturam:* hanc autem esse calliditatem, versutiam, fraudem: quia *stellio* dicatur homo versutus, fraudulentus, improbus (unde in *Gloss. Philox.* stellionator, ἐπιθέτης, impostor est): hujusmodi habitos, qui annonam militibus subtrahebant. *Casaub. ib.* rectius putat dici a στέλλειν, mittere: quia tribuni ex commeatu militibus dato id lucelli sibi faciendum fraudulenter curabant. ¶ Ex *Cod. Just.* 12, 38, 12. et *Cod. Theod.* 7, 4, 28. colligi videtur, posterioribus temporibus permissum fuisse tribunis hujusmodi emolumenta percipere, quia nimirum collapsa jam militari disciplina imperatores coacti quasi fuerint stellaturam eisdem tribunis concedere.

STELLĀTUS, a, um, part. a *stello:* ἀστερωτὸς, ἀστερόεις, stellis conspersus, stellans, sidereus. *Cic. Tusc.* 5, 3. Nec vero Atlas sustinere coelum, nec Prometheus affixus Caucaso, nec stellatus Cepheus traderetur, nisi, etc. *h. e.* factus sidus, et stellis instructus. *Val. Fl.* 2, 42. Austraque, et effusis stellatus crinibus aether. *Claud. Rapt. Pros.* 3, 8. Ut patuit stellata domus, *h. e.* sedes Deorum, Olympus. *Id. IV. cons. Hon.* 208. de Cast. et Poll.: Stellati pariter crines. ¶ Translate. *Virg. A.* 4, 261. atque illi stellatus iaspide fulva Ensis erat, *h. e.* capulus ensis multis iaspidibus, quasi stellis, distinctus. *Plin.* 37, 9, 37. inter varias iaspidum species esse ait et stellatam rutilis punctis. *C. Memmius* ap. *Serv.* ad *Virg. l. c.* Syriaci calceoli gemmarum stellati coloribus. *Plin.* 10, 67, 86. Salamandra, animal lacerti figura, stellatum. *Ov. Met.* 5, 461. variis stellatus corpora guttis; et *Plin.* 37, 10, 66. Gemma stellata nunc sanguineis, nunc auratis guttis. *Id.* 19, 1, 6. Vela colore coeli, stellata, per rudentes iere in amphitheatro Neronis. *Paul. Nol. carm.* 25, 178. Cella stellato speciosa tholo, *h. e.* aureis stellis ornato. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 130. Haec *(Nympha)* graditur stellata rosis, *h. e.* rosis, ceu stellis, ornata. *Ov. Met.* 1, 664. Stellatus Argus, *h. e.* oculis plurimis instructus: de quo *Nemes. Cyn.* 31. Stellatumque oculis custodem virginis Ius; et *Stat. Theb.* 6, 277. inocciduis stellatum visibus Argum. *Fulg. Myth.* 2, 3. Pavus stellatum caudae curvamen concavans, etc. *Sil.* 13, 109. Hic latera intextus stellatis axibus agger, *h. e.* lignis cancellatim decussatis, et in modum stellae radiatae prominentibus. Adde *Lucan.* 3, 455. Sunt qui *stellatos axes* intelligunt axes rotarum radiatos: sed hoc in *Silii* et *Lucani* locis citat. locum non habet. [**V. Cort.* ad *Luc. l. c.*]

STELLĬFER et Stelliferus, ra, rum, adj. ἀστεροφόρος, stellas ferens, stelliger, stellatus, stellans. *Cic. Somn. Scip.* 5, Summus ille coeli stelliferi cursus. *Sen. Hipp.* 785. te stellifero despiciens polo. *Coripp. Joan.* 1, 232. Et jam stelliferus maris asperat Hesperus undas.

[*STELLIFĬCUS, a, um, adj. *Victorin. Pict. de Christo Deo* et *Hom.* 113. Cuspide fulminea noctis diviserat umbram Stellifico temone jubar. *Bail.*]

STELLĬGER, ra, rum, adj. stellifer. *Sen. Herc. Oet.* 1907. Atlas stelligeri vector Olympi; et *ib.* 1343. ubi illa, quae mundum tulit, stelligera cervix? *Stat. Theb.* 12, 565. Stelligeri jubar omne poli. *Sil.* 13, 863. ille Deum gens Stelligerum attollens apicem, Trojanus Iulo Caesar avo, *h. e.* C. Julius, in cujus nece cometes apparuit, creditus anima ejus in Deos relati, uti narrant *Augustus* ap. *Plin.* 2, 25, 23. et *Suet. Caes.* 88., qua de causa simulacro capitis ejus stella adjecta est. *Varr.* ap. *Non.* 4, 174. Viae stelligerae aetheris.

STELLĬMĬCANS, antis, part ab inus. *stellimico:* stellis micans. *Varr.* ap. *Prob.* ad *Virg. Ecl.* 6, 31. Limbus pictus bis sex signis stellimicantibus.

STELLĬO, onis, m. ἀσκαλαβώτης, γαλεώτης, animal non dissimile lacertae, multo tamen minus, tergum habens lucentibus quibusdam guttis depictum ad modum stellarum. Duplex Latinae vocis etymon ponit *Festus:* Stellionem genus ajunt lacertae: quod Verrius dictum ait, quia virus stillet cibo, potius quam, quod alii, a stellarum similitudine, quia varium est. Hinc *Ov. Met.* 5, 461. aptumque colori Nomen habet, variis stellatus corpora guttis. *Gloss. Philox.* interpretantur ἀσκαλαβώτην. *Donat.* ad *Ter. Eun.* 4, 4, 22. etiam γαλεώτην vocari scribit: ubi refert, *Terentium* a quibusdam erroris argui, quod pro Menandrico illo γαλεώτης γέρων, dicat colore mustelino, cum γαλῆ quidem mustela sit, sed γαλεώτης stellio. Est et tertia appellatio, κωλώτης, ut indicat *Suidas.* [*Lacerta gecko, *L.*] *Plin.* 29, 4, 28. Hunc *(stellionem)* Graeci coloten vocant, et ascalaboten, et galeoten. Rore et araneis vescitur, teste *eod.* 11, 26, 31. Morsus ejus raro interimit hominem, tamen semistupidum facit, et varie afficit. *Virg. G.* 4, 243. nam saepe favos ignotus adedit Stellio. *Colum.* 9, 7. Nec venenatus stellio, nec obscenum scarabaei, vel papilionis genus, lucifugaeque blattae, ut ait Maro, per laxiora spatia januae favos populabuntur. Negat *Plin.* 29, 4, 28. verum stellionem in Italia nasci: nam esse plenum lentigine, stridoris acerbi, et vesci: quae omnia a nostris stellionibus (de quib. *Virg.* loquitur) aliena sunt. ¶ In Fabulis fuit puer quidam, qui cum Cererem potantem vidisset, avidamque vocasset, ab ea potionis parte aspersus, in hoc animal versus est. *Ov. Met.* 5, 451. ¶ Translate dicitur de homine malo, doloso, fraudulento, invido, quia hoc animal exsuit quotannis cutem, exsutamque devorat, invidens homini comitialis morbi remedium. *Plin.* 30, 10, 27. Operae pretium est scire, quomodo praeripiatur, cum exsuitur membrana hiberna, alias devoranti eam, quoniam nullum animal fraudulentius invidere homini tradunt. Inde stellionem nomen ajunt in maledictum translatum. Haec *Plinius*. *Appul. Met.* 5. *f.* Sed nunc irrisui habita quid agam? quo me conferam? quibus modis stellionem istum cohibeam? etc. Ubi Venus irata filium Cupidinem stellionem vocat. ¶ [*Paul. Ant. Paoli* in *Dissert. della relig. de' Gentili per alc. animali*, p. 175. et sqq. contendit, stellionem esse, quem Itali *lucertola verminara* dicunt, eumque inferiorem tantum Italiae partem inhabitare solitum, ejusque formam, colorem, moresque fuse describit. *F.*] ¶ Fuit etiam cogn. R., ut C. Afranius Stellio, ap. *Liv.* 39, 23. et 55. *extr.*

*STELLIONĀTOR, oris, m. ἐπιθήτης *Gloss. Gr. Lat.* pro ἐπιθέτης, *h. e.* impostor. *B. A.*

STELLĬONĀTUS, us, m. criminis genus, cum dolo quid factum est, et titulus criminis deficit, ut siquis rem alienam sciens obliget, vel cuipiam pigneratam alii denuo oppigneret, vel in pignore dando pro auro aes subjecerit, vel sciens statuliberum dissimulata ejus conditione vendiderit, vel creditor numeratam jam sibi pecuniam iterum acceperit, etc. *Ulp. Dig.* 47. *tit.* 20. qui inscribitur *Stellionatus*, *l.* 3. et 13, 7, 36. et 17, 1, 29. *f.* et 40, 7, 9.

[STELLĬUNCŬLUS, i, m. dimin. stellionis, parvus stellio. *Not. Tir.* p. 176. Stellio, stelliunculus. *F.*]

STELLO, as, a. 1. punctis lucidis stellarum modo distinguo, orno. *Plin.* 37, 7, 28. de quibusd. gemm.: Commendatio summa, quoniam fere stellarum Hyadum et numero, et dispositione stellantur: ob id Chaldaeis in caerimoniis habitae. *Capell.* 2, 29. *in carm.* Qui coelum stellet fomes, *h. e.* stellis splendorem praestet. ¶ Translate. *Sym. ep.* 3, 11. *f.* Ipsa vero pars materiae digna laudari quanto verborum stellatur auro! Alii leg. *stillat:* sed *Juret.* priorem lectionem defendit. *Dracont.* 1, 717. Qui *(Deus)* roseis stellare nemus, vel floribus agros Imperat. Alii pro *roseis* leg. *rosulis.*

[STELLŬLĀ, ae, f. dimin. stellae, asteriscus. *Hieron. ep.* 112. *n.* 19. Ubi autem asterisci, id est stellulae praelucentes *(sunt)*, ex Theodotionis editione ab Origine additum est. V. ASTERISCUS. *F.*]

STEMMĂ, ătis, n. στέμμα, στέφανος, sertum, corona: a στέφω, corono. Vox Graeca. *Firm. Math.* 3, 8. *in.* Magnos viros facient, qui sacris et gloriosis stemmatibus coronentur. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 908. Perfusa pulcher menta russo stemmate Fert, et cruenti pectoris spectat decus. V. STAGMA. ¶ Speciatim de coronis dicitur, seu sertis foliorum implicatis, quibus cingebantur et nectebantur invicem imagines, in quibus e cera expressi erant vultus majorum: de quib. *Plin.* 35, 2, 2. Apud majores in atriis expressi cera vultus singulis disponebantur armariis,

ut essent imagines, quae comitarentur gentilicia funera. Stemmata vero lineis discurrebant ad imagines pictas. *Sen. Ben.* 3, 28. Qui imagines in atrio exponunt, et nomina familiae suae longo ordine, ac multis stemmatum illigata flexuris, in parte prima aedium collocant, etc. ℙ Hinc ponitur pro serie cognationis, ac nobilitate familiae. *Sen. ep.* 44. Hoc est in philosophia boni, quod stemma non inspicit. Omnes si ad primam originem revocentur, a Diis sunt. *Stat. Silv.* 3, 3, 43. Non tibi clara quidem, senior placidissime, gentis Linea, nec proavis demissum stemma, sed, etc. *Pers.* 3, 28. an deceat pulmonem rumpere ventis, Stemmate quod Tusco ramum millesime ducis? *Juven.* 8, 1. Stemmata quid faciunt? quid prodest, Pontice, longo Sanguine censeri? *Suet. Ner.* 37. Cassio Longino objectum est, quod in vetere gentili stemmate C. Cassii percussoris Caesaris imagines retinuisset. *Id. Galb.* 2. Imperator stemma in atrio proposuit, quo paternam originem ad Jovem, maternam ad Pasiphaen Minois uxorem referret. *Mart.* 5, 35. Longumque pulcra stemma repetit a Leda. ℙ Translate. *Id.* 8, 6. Argenti fumosa (al. *furiosa*) sui cum stemmata narrat, *h. e.* nobilitatem et pretium. Sic *Prud. Cath.* 7, 81. Stemma jejunii, *h. e.* vetustas. ℙ [*Stemma, ae*, f. est cogn. R. V. SCHEMA. *Inscr.* ap. *Nibby, Viagg. antiqu.* T. 1. p. 104. Juliae Stemmae, vixit ann. XXX., Jull Eutactianus, Atthis, Similis, Laetus, Evenus (pro Ebenus) filii matri carissimae. *F.*]

STĒNA, orum, n. plur. τὰ στενά, loca angusta, fauces. Vox Graeca. *Liv.* 32, 5. Quod levis armaturae erat, ad occupandas, quae ad Antigoneam fauces sunt (stena vocant Graeci), misit. ℙ [Hinc *Stenae Deirae*, Στεναὶ Δειραὶ, *h. e.* angusta colla, seu juga, vocantur insulae quaedam Aegypti ulterioris: a στενὸς, angustus, et δειρή, collum, jugum. *Plin.* 6, 29, 34. Mons Pentedactylos, insulae Stenae Deirae aliquot. *F.*]

*STENACUM, i, n. opp. Norici. *Ant. Itin. B. A.*

STĔNĔBOEĬUS et Stenoboeius, a, um, adj. Στενέβοιος et Στενόβοιος, ad Steneboeam, seu Stenoboeam pertinens, quae, ut est ap. *Hyg. fab.* 57. et 243., filia fuit Iobatae, uxor Proeti Argivorum regis, et amore capta Bellerophontis, cum ab eo esset rejecta, se ipsa amoris impotentia interfecit. V. BELLEROPHON. Hinc *Steneboeius herus* ap. *Sidon. carm.* 11, 74. est ipse Bellerophon. ℙ Scribitur et *Stheneboeus*, Σθενέβοιος.

STĔNOCŌRĬĂSIS, is, f. στενοχωρίασις, morbus equorum, cum amissis viribus visus eorum constringitur et debilitatur, a στενὸς, angustus, et κόρη, pupilla. *Veg. Vet.* 2, 16.

[STĔNON, ontis, m. στένων, gemens: part. a στένω, gemo. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 159, 5. M. Salvio Stenonti Salvia Icmas. *F.*]

STENTŎRĔUS, a, um, adj. ad Stentora pertinens, qui fuit in exercitu Graecorum (V. *Hom. Il.* 5, 785.) voce adeo immani, ut quinquaginta simul vociferantium clamores vinceret. Hinc *Juven.* 13, 112. Tu miser exclamas, ut Stentora vincere possis. *Arnob.* 2, 97. Heroas infantes sub uberibus matrum Stentoreos edidisse vagitus.

*STENTŌRIS, portus Thraciae, cum oppido cognomine, ad Hebri fluminis ostium. *Plin.* 4, 11. ℙ Στεντορίδος λίμνης, illic viciniae, meminit *Herod.* 7, 57. *B. A.*

[STĔPHĂNĂ, ae, f. nom. propr. serv. R., a στέφανος, corona. *Inscr.* ap. *Grut.* 999, 1. Valentina ancilla, quae et Stephana. *F.*]

*STĔPHĂNE, es, f. Στεφάνη, i. e. corona, Sami insulae vetus nomen. *Plin.* 5, 31. ℙ Item oppidum Paphlagoniae. *Id.* 6, 2. ℙ Stephane etiam dicta est olim Praeneste. *Id.* 3, 5. Praenestini, urbe quondam Stephane dicta. ℙ Et mons Thessaliae, in Phthiotide. *Id.* 4, 8. *B. A.*

[STĔPHĂNĒPHŎRIS, idis, f. dimin. a στεφανηφόρος, coronam ferens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1243, 6. Avilia Stephanephoris. *F.*]

STĔPHĂNĔPLŎCOS, i, f. στεφανηπλόκος, coronas e variis floribus nectens: a στεφάνη, corona, sertum, et πλέκω, necto. Nomen fuit tabulae a Pausia pictae, qua pinxit Glyceram ingeniosam artificem jungendorum in sertis florum mixtura admirabili. *Plin.* 21, 2, 3. et 35, 11, 40. *n.* 23. Alii scrib. *stephanoplocos* eod. sensu: a στέφανος pro στεφάνη.

STĔPHĂNĒPŎLIS, is, f. στεφανηπῶλις, coronarum venditrix: a στεφάνη, corona, et πωλέω, vendo. Ita dicta est Glycera (de qua in v. praec.) quoniam venditando coronas sustentavit paupertatem: eodemque nomine vocata est tabula Pausiae, in qua depicta erat cum corona sedens: quae tabula e nobilissimis illius pictoris fuit. *Plin.* 35, 11, 40. *n.* 23., ubi alii leg. *stephanopolis*, a στέφανος pro στεφάνη.

[STĔPHĂNĬO, onis, m. dimin. a στέφανος, corona. Ita nominatus est mimus, qui primas togatas saltare instituit. *Plin.* 7, 48, 49. Minus miror Stephanionem, qui primus togatas saltare instituit, utrisque saecularibus ludis saltasse, et Divi Augusti, et quos Claudius Caesar consulatu suo quarto fecit. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 703. *n.* 246. L. Aufustius L. L. Stephanio. *F.*]

[STĔPHĂNISCĬDĬUM, ii, f. dimin. a στεφανίσκος, corolla. Est nomen serv. R. *Pl. Stich.* 5, 4, 57. Peregre advenientes te expetimus, Stephaniscidium, mel meum. Haec eadem ancilla paulo ante *Stephanium* appellatur. V. h. v. *F.*]

STĔPHĂNĪTIS, is, f. στεφανῖτις, genus vitis et uvae coronariae, h. e. natura sua, non cultorum artificio, coronas imitantis. *Plin.* 14, 3, 4. *n.* 9. Item picina omnium nigerrima: et coronario naturae lusu stephanitis, acinos foliis intercursantibus. Adde *Macr. Sat.* 2, 16. *extr.* Laudantur et a *Colum.* stephanitae, 3, 2. Neque solum quae jucunditate saporis, verum etiam quae specie commendari possint, conseri debent, ut stephanitae, et tripedaneae, ut unciariae, etc. A recto singulari *stephanitis* rectus pluralis est *stephanites* vel *stephanitides*. Mutavit *Colum.*, eumque secutus *Isid. Or.* 17, 5.

[STĔPHĂNĬUM, ii, f. στεφάνιον, dimin. τοῦ στέφανος, corona. Est nomen serv. R. *Pl. Stich.* 5, 4, 54. Mea suavis, amabilis, amoena Stephanium. V. STEPHANISCIDIUM. *F.*]

STĔPHĂNŎMĒLIS, is, f. herba efficax ad sanguinem per nares fluentem, ut *Plin.* 26, 13, 84. docet. Sunt qui putant, ita dici, quod in coronis melino colore placeat.

STĔPHĂNOPLŎCOS. V. STEPHANEPLOCOS.

STĔPHĂNŎPŎLIS. V. STEPHANEPOLIS.

STĔPHĂNOS Alexandri, herba, species chamaedaphnes, frutice ramoso, folio crassiore ac molliore, quam lauri. *Plin.* 15, 30, 39. ℙ Latine dicitur pervinca, et folium victoriae. *Appul. Hrrb.* 58. ℙ *Stephanos aphrodites*, alia herba est, quae et sisymbrium. *Id. Herb.* 105.

[STĔPHĂNUS, i, m. στέφανος, corona. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 53. T. Flavius Stephanus. *F.*] ℙ *Insignis statuarius. *Plin.* 36, 5. Hippiades (i. e. fortasse *statuae equestres*) Stephani. ℙ Stephanus Byzantius, grammaticus et geographus, floruit sub exitum saeculi quinti. Elaboravit spissum opus, Ἐθνικὰ inscriptum, sive *Lexicon Grammatico-geographicum*, cujus fragmentum, et epitome ab Hermolao, Grammatico Constantinopolitano, sub Imperatore Justiniano facta, supersunt. Inscriptio autem περὶ πόλεων a librariis recentioribus proficiscitur. *B. A.*

[STĔPHŪSĂ, ae, f. plectens coronam: στέφουσα, part. a στέφω, plecto. Ita appellata est statua aenea Praxitelis, quae mulierem repraesentabat coronas plectentem. V. *Plinii l. c.* in SPILUMENE. *F.*]

[STERCEJĂ, ae, f. mulier, quae parvulos in cunis curat, et a stercore purgat. *Tert. adv. Valent.* 8. Quare non et stercejae, et syntrophi nominantur? Alii leg. *stercojae*, sed nihil mutandum, nam et *sterceratus* pro *stercoratus* legitur. V. h. v. ℙ Convicium est in mulierem ap. *Petr. fragm. Trag.* 75. *Burm.* Tu autem, sterceja, etiamnum ploras? In *Cod. Trag.* legitur quidem *sterteja*, sed perperam fortasse. V. STERTEJUS. *F.* et *B. A.*]

STERCŎRĀRĬUS, a, um, adj. κοπρικὸς, ad stercora pertinens. *Varr. R. R.* 1, 22. enumerat aratra cum vomeribus sex, crates stercorarias quatuor. ℙ De stercoraria porta V. in STERCUS.

STERCŎRĀTĬO, onis, f. κοπρισμὸς, actus stercorandi, laetaminis sparsio per agros. *Varr. R. R.* 2, 2. Oves stercoratione faciunt in annum segetes meliores. *Colum.* 2, 16. Tempestivam stercorationem facere. *Plin.* 18, 23, 53. Stercorationis ratio.

STERCŎRĀTUS, a, um, part. a *stercoro*: κεκοπρισμένος, stercore aspersus et fecundatus. *Cato R. R.* 8. Ficos in loco crasso, aut stercorato serito. *Plin.* 18, 23, 53. Ager si nimium stercoratus est, aduritur; et *ib.* Milium, panicum, rapa nisi in stercorato non serantur. *Colum.* 11, 2. *med.* Fabam ante Idus Novembr. occatam habeas quam pinguissimo loco: si minus, quam stercoratissimo. ℙ *Stercorata colluvies* ap. *eund.* 1, 6. est colluvies stercoris. ℙ *Capell.* 3, 80. In dubitationem veniunt stercus et fenus, in *e*, an in *o* mutent. Feneratus dicimus: item veteres sterceratos agros dicebant, non stercoratos.

STERCŎRĔUS, a, um, adj. κοπρικὸς, stercore plenus, foedus, spurcus. Translate. *Pl. Mil.* 2, 1, 12. Miles impudens, stercoreus, plenus perjurii atque adulterii.

STERCŎRO, as, avi, atum, a. 1. κοπρίζω, stercus per agros spargo, laetifico. *Cato R. R.* 36. Stercorare segetem. *Varr. R. R.* 1, 38. Quae loca in agro stercoranda, videndum. *Cic. Sen.* 15. *f.* Homerus Laertem colentem agrum, et eum stercorantem facit. *Colum.* 2, 16. Refrigescere agrum, qui non stercoretur: peruri, si nimium stercoretur. Adde *Plin.* 18, 23, 53. *Id.* 17, 9, 7. Ubi non sit pecus, culmo ipso, vel etiam silice stercorare arbitrantur. ℙ *Stercorare latrinas* ap. *Ulp. Dig.* 7, 1, 15. est stercus agitando egerere, et latrinas exhaurire: quemadmodum *stercorare agrum* est stercus agitando spargere. *Haloand.* edidit *extergere*, quae est interpretatio v. *stercorare*, quod habetur in ed. *Torrentini*, et agnoscitur a *Cujac. Observ.* 11, 36. ℙ Significat etiam agros non modo stercore, sed alia etiam re laetificare. *Varr. R. R.* 1, 7. In Gallia Transalpina intus ad Rhenum agros stercorant candida fossicia creta. V. CRETA.

STERCŎRŌSUS, a, um, adj. κοπριώδης, stercore abundans. *Colum.* 11, 3. *med.* Pingue et stercorosum solum. *Id.* 9, 4. *f.* Stercorosae herbae; et 8, 3. *f.* Stercorosa aqua, *h. e.* faeculenta, immund[a]. *Sen. Q. N.* 3, 26. *med.* Mari haec est natura, omne immundum stercorosumque litoribus imping[it]. *Cato R. R.* 46. Locus quam optimus, apertissim[us] et stercorosissimus. Alii leg. *stercoratissimus*.

STERCŬLĪNĬUM. V. STERQUILINIUM.

[STERCŬLĬO, onis, m. qui stercorat. Est co[gn.] R. *Inscr.* ap. *Grut.* 425, 4. C. Julius Sterculio.

STERCŪLĬUS, Sterculus, et Stercutius, dic[itur] est Picumnus Fauni filius, qui primus stercora[ndi] rationem invenisse dicitur, ob id eo nomine a [Ro]manis cultus. *Lact.* 1, 20. *f.* Colitur et Sterculi[us], qui stercorandi agri rationem primus induxit. *P[lin.]* 17, 9, 6. Italia regi suo Stercutio ob hoc invent[um] immortalitatem tribuit. *Prud.* περὶ στεφ. 2, [...] Janum bifrontem et Sterculum Colit senatus. *M[acr.]* *Sat.* 1, 7. scribit, hoc nomine Saturnum appellat[um] esse. (V. *August. l. l.* in v. sq.) Ap. *Plin. l[. c.]* *Hard.* ex MSS. legit *Stercutus*. Ap. *Tert Apol.* alii leg. *Sterculius*, alii *Sterculus*, ut in *P[lin.]* Ap. *Macr. l. c.* habetur *Stercutus*. Ap. *August.* *D.* 18, 15. *Stercutius*: item *Sterces*, ut dicemu[s] v. sq.

STERCUS, ŏris, n. σπέλεθος, σκῶρ, κόπρος, [ex]crementum, laetamen, fimus, et quidquid fecun[dan]dis agris usui est. [*Doederl.* 2, 39. deducit a [ster]gere.] In fabulis ap. *August. C. D.* 18, 15. Ste[rces] fuit Pici pater, a quo peritissimo agricola inven[tum] ferunt, ut fimo animalium agri fecundarentur: [et] ab ejus nomine stercus est dictum. Hunc qui[dam] Stercutium vocatum ferunt. Qualibet autem ex [cau]sa eum Saturnum appellare voluerint, certe ta[men] hunc Stercen, sive Stercutium merito agricult[urae] fecerunt Deum. Hactenus *August.* De variis g[ene]ribus stercoris *Varr. R. R.* 1, 38., *Colum.* 2, [14] et 15., *Plin.* 17. *c.* 9. et *Pall.* 1, 33. verba faci[unt]. *Hor. Epod.* 12, 10. Jam manet humida creta, [Co]lorque Stercore fucatus crocodili. *Lucil.* ap. [...] 2, 813. Hic in stercore humi, stabulique fim[o at]que sucerdis. *Colum.* 2, 9. *med.* Novalia ster[core] saturare; et *ib.* 16. *med.* Ingerere stercus vit[ibus]. *Plin.* 17, 18, 6. ex *Cat. R. R.* 29. Circum oleas laqueare, et stercus addere. *Colum.* 2, 16. P[o]rem stercoris per segetem spargere; et *ib.* capr[inum] manu jacere; et *ib.* spargere, et inarare; et *ib.* aequare, *h. e.* per agrum aequaliter dissipare. [*Cato*] *R. R.* 29. terra operire; et *ib.* 10. vectare. ℙ [*Ster*]*cus*: Stercus ex aede Vestae XVII. cal. Jul. d[efer]tur in angiportum medium fere clivi Capitolini, [qui] locus clauditur porta stercoraria: tantae sancti[tatis] majores nostri esse judicaverunt. In *Fastis* ap. [...] in *Quando*. Quando stercus delatum, fas. E[o] modo in Fastis notatur dies, quo stercus purg[atur] ab aede Vestae. *Ov. Fast.* 6, 227. et 713. in [...] rim sordes illas jaci consuevisse, tradit. ℙ [...] faece et scoria metallorum. *Scrib. Comp.* 188. [...] tum melle mixtum, in quo ferri stercus, quod [σκω]ρίαν Graeci vocant, ustum, prius infervescat[...] pius. ℙ Si quis foedum hominem, et veluti fa[ecem] populi per metaphoram *stercus* dicere velit, [...] tudinem non effugiet. *Cic. Or.* 3, 41. Nolo, [...] dici Africani castratam esse rempubl, nolo, [...] cus curiae dici Glauciam. Quamvis sit simile, [ta]men est in utroque deformis cogitatio similitu[dinis]. Haec *Cic.*

STERCŪTĬUS. V. STERCULIUS.

STĔRĔLYTIS, itidis, f. spuma argenti dur[a] soluta instar pulveris: [a στερεὸς, solidus, e[t λύω,] solvo. *Plin.* 33, 6, 35. Quidam duo genera fa[ciunt] spumae, quae vocant sterelytida, et peumenen[...] rectius leg. *cerchnitida*, a κεγχρῖτις, quod a κε[γχρὸς] pulvis, ut sit instar pulveris soluta: et *pegnyn* a partic. πηγνυμένη, quod a πήγνυμι, coagmen[to], sit concreta et fixa, non in pulverem putris. [...]

STĔRĔŎBĀTĂ, ae, f. fulcimentum e mu[ro] structum, in quo columna cum sua basi, seu [sto]bata nititur: a στερεὸς, firmus, solidus. A n[ostris] lis architectis Italis *zocco* vocatur. *Vitr.* 3, [...] firmiora sint inferiora superioribus, quae ste[reoba]tae appellantur: nam excipiunt onera.

STERGETHRON, i, n. στέργηθρον, ita no[mina]tur ab aliquibus semperviva herba, quia, ut ai[t *Plin.*] 25, 13, 102., amatoriis convenit: a στέργω, [...] Adde *Appul. l. c.* in AMORIFICUS.

[STERGŪSĂ, ae, f. στέργουσα, diligens, a[mans,] particip. praes. act. a στέργω, amo. Est co[gn. R.] *Inscr.* ap. *Mur.* 1336, 3. Decia Stergusa. *F.*]

*STERĬA, ae, f. Στειρία, oppidum Atticae. [*Plin.*] 4, 7. Potamos, Steria, Brauron *cet.* Sic ed. [...] Locum omittunt edd. vett., v. g. *Elzev.* *B. A.*

STĔRIGMUS, i, m. στηριγμὸς, a στηρίζω, [fir]ter statuo, figo. V. STATIVUS.

STĔRĬLĔFĬO, is, n. pass. anom. sterilesco [*P*]*lin.* 27. *med.* Leaenae fetu primo catulos q[uinque] edunt: deinde per singulos partus numerum [delin]quunt annis insequentibus: postremo cum ad [unum] materna fecunditas recidit, sterilefiunt in aet[ernum]. Alii leg. *steriles fiunt*: alii *sterilescunt*.

STĔRĬLESCO, is, n. 3. ἀγονέω, χερσεύομαι [ste]rilis fio. *Plin.* 8, 16, 17. Leaenam primo fe[tu pa]rere quinque catulos, ac per annos singulos u[no mi]nus: ab uno sterilescere; et *ib.* 50, 76. Capr[ae ...] guitudine sterilescunt. *Id.* 17, 10, 11. Amy[...]

pingui terra mori ac sterilescere. ℙ Translate. *l. Cat. Dir.* 9. Impia Trinacriae sterilescant gau- vobis.

TERĬLĬCŬLĂ, ae, f. vulva porcae virginis, seu tratae. *Petr. fragm. Trag.* 35. *Burm.*, ubi alii *icula*, alii aliter leg.

TĔRĬLIS, e, olim Sterilus, a, um, adj. ἄκαρ-, ἄγονος, nihil ex se gignens, prolem, aut fru- m non ferens: a στερέω, privo. *Festus:* Sterilam lierem appellabant, quam Graeci στεῖραν dicunt, e non capit semen genitale. *Hor. A. P.* 65. ste- sve palus prius, aptaque remis Vicinas urbes alit, grave sentit aratrum. *Juven.* 7, 49. litus sterili samus aratro. *Virg. G.* 1, 70. Sterilis arena; et 84. steriles incendere profuit agros; et *ib.* 2, 70. teriles platani malos gessere valentes. *Id. A.* 6, sterilemque tibi, Proserpina, vaccam. *Colum.* l. *med.* Hominis tum demum declaratur sterile um, cum nullum conceptum edere valet. *Mart.* 9. et *Catull.* 63, 69. Steriles viri, *h. e.* eunuchi. 67, 26. Sterila semen. *Varr. R. R.* 3, 9. *med.* li Tanagrici ad partum sunt steriliores. *Plin.* 60, 80. Sterilia ova, *h. e.* irrita. *Ov. A. Am.* 553. Horruit, ut steriles, agitat quas ventus, tae, *h. e.* inanes. *Virg. Ecl.* 5, 37. Infelix lo-, et steriles dominantur avenae. *Ov. Am.* 3, 31. Ceres sterilem vanescit in herbam. ℙ Cum *Plin.* 33, 7, 40. Steriles plumbi lapides. Ad- 15, 30, 39. ℙ Metonymice. *Id.* 17, 21, 35. Serere e pampinariis sterile est, *h. e.* sterilita- inducit. *Hor. Od.* 3, 23, 5. Nec pestilentem iet Africum Fecunda vitis, nec sterilem seges iginem, *h. e.* quae sterilem facit. *Lucan.* 4, Sterile frigus. *Mart.* 8, 68. Sterilis hiems. ℙ islate. *Sen. Thyest.* 173. Sterile vadum, *h. e.* aqua. *Appul. Met.* 1. Civitas summo vertice tis sita, et ob id ab aquis sterilis. *Sen. Herc.* 133. Steriles foci. *Pl. Mil.* 3, 1, 15. Sterilis prospectus usque ad ultimam plateam est pro- *h. e.* nemo unus hinc prospicitur. *Lucr.* 2, 844. onitu sterila, et succo jejuna feruntur, *h. e.* ca- a sonitus (ut *sublima* ap. *eund.* 1, 340.). Est leg. *sterilia*, ut sit synaeresis. *Cic. Q. Fr.* 2, Videt enim, hoc genere dicendi si utar in cete- Februarium sterilem futurum, [*h. e. munera , repudiatis legatorum (qui hoc Febr. in sena- udiebantur) postulationibus ad se perventura. *tz. cl. Cic.* s. h. v.] *Pl. Truc.* 1, 2, 3. Ne qui is attulerit steriles intro ad nos, gravidas foris rtet, *h. e.* vacuas: de fure loquitur. *Plin. Pan.* Quod momentum, quod immo temporis punctum eneficio sterile, aut vacuum laude? *Id. ep.* 5, pistolae steriles, *h. e.* quae sine munusculis ntur; et *ep.* 17. *f.* Saeculum sterile et effe- *Stat. Th.* 6, 70. cassa et sterilis fama. *Mart.* 58. in sterili vita labore perit; et *ib.* 18. et *n.* 12, 97. Sterilis amicus, *h. e.* qui nihil do- aut a quo nihil speratur. *Pl. Truc.* 2, 1, 30. lis amator a datis. *Mart.* 1, 77. et *Juven.* 7, Sterilis cathedra, *h. e.* professio docendi, aut ndi nullum ferens emolumentum. *Ov. Met.* 1, sterilem sperando nutrit amorem, *h. e.* quem s successus manet. *Tac. A.* 1, 17. Sterilis *h. e.* quae nulla militibus praemia parit. *Prop.* , 62. domus, *h. e.* in qua nulli liberi. *Papin.* 22, 1, 7. Nummi steriles, *h. e.* qui nullas usu- pariunt. ℙ Cum gen. *Tac. H.* 1, 3. Non ta- adeo virtutum sterile saeculum, ut non et bo- xempla prodiderit. [*Vell.* 1, 18, 3. steriles n studiorum urbes.] *Pers.* 5, 75. heu steriles quibus una Quiritem Vertigo facit, *h. e.* nes- vero alieni.

ERĬLĬTAS, atis, f. στείρωσις, infecunditas. *Div.* 1, 57. *med.* Nonnunquam etiam quae sit erilitas agrorum, vel fertilitas futura. [*Id.* 2, 26. genus agrorum propter sterilitatem in- m, propter pestilentiam vastum atque deser- et *Div.* 1, 18. Mula peperit, foetus exstitit rilitate naturae. *Schütz. cl. Cic.*] *Plin. ep.* 4. Agrorum continuae sterilitates. *Colum.* 3, *ed.* Malleoli vitium sterilitate affecti. *Vell.* 1, Sterilitas frugum. Sic *Colum.* 2, 10. anno- *Plin.* 36, 4, 4. *n.* 1. Sicyonem fames invasit rilitas. *Id.* 25, 7, 33. Clymeno pota sterili- etiam viris fieri. *Id.* 18, 14, 26. de lupino: mido vermiculi umbilicum ejus in sterilitatem nt. *Id.* 16, 26, 47. Arborum densitas sterili- facit. *Id.* 28, 8, 27. Sterilitatem mulierum dare; et 31, 2, 2. abolere. [*Suet. Aug.* 42. a quondam sterilitate; et *Claud.* 18. ob assiduas itates.] ℙ Translate. *Plin.* 18, 29, 69. *n.* 5. itas coelestis, [*i. e. mala coeli temperies in- pessima vis, quam exserit:] et *prooem.* 14. ae. *Id.* 15, 29, 36. Languida auctoritas pa- facta est, ac paulatim in sterilitatem emarcuit tas.

ERĬLUS. V. STERILIS.

ERNAX, acis, adj. omn. gen. qui sternit, ut ax equus, qui sessorem excutit, ac in terram t, κατωμιστὴς ἵππος. *Virg. A.* 12, 344. Et cis equi lapsum cervice Thymoeten. *Sil.* 1, orreptis sternacem ad proelia frenis Frangere n. *Avien. Perieg.* 203. pecoris cursu sternacis in aequor Inachis illata est. ℙ *Sternaces cives* ap. *Sidon. ep.* 5, 14. *f.* qui supplices humi se sternunt. Sic *ep.* 4, 12. *f.* Respondit ipse, quamquam esset trepidus et sternax, et prae reatu balbutiret ore.

STERNO, is, stravi, stratum, a. 2. στορέω, στρώννυμι, humi spargo, aut expando, substerno. [*Etymon faciunt a Gr. στέρω, στέρνω etc. *Doederl.* 2. p. 180. cognatum dicit cum *terere.*] *Tibull.* 1, 8, 59. Namque opibus congesta tuis hic glarea dura Sternitur, hic apta jungitur arte silex. *Ov. Met.* 4, 741. Mollit humum foliis, natasque sub aequore virgas Sternit. *Id. ib.* 8, 657. Vestibus hunc (*lectum*) velant, quas non nisi tempore festo Sternere consuerant. *Id. Fast.* 4, 654. Sternitur in duro vellus utrumque toro. *Id. Am.* 2, 14, 8. Sternatur pugnae tristis arena tuae. *Plin.* 6, 29, 34. Bubulos utres binos sternentes ponte, piraticam exercent. *Id.* 31, 11, 47. Spongiae ad lunam et pruinas sternuntur inversae, ut candorem bibant. *Grat. Cyn.* 487. Sternere arma per flores. ℙ Metonymice est tegere, operire: quia sternendo fit, ut id, supra quod aliquid sternimus, tegamus. *Hor. Od.* 3, 17, 9. cras foliis nemus Multis, et alga litus inutili Demissa tempestas ab Euro Sternet. *Virg. G.* 3, 297. Et multa duram stipula filicumque maniplis Sternere subter humum. *Val. Fl.* 5, 175. Litora sternuntur nive. *Plin.* 33, 5, 27. Arenam Circi chrysocolla sternere. *Id.* 18, 6, 8. *n.* 3. fossas silice, vel glarea. *Virg. A.* 8, 719. Ante aras caesi terram stravere juvenci: ἔμφασις: significat enim ingentem hostiarum numerum. Sic *ib.* 9, 666. Sternitur omne solum telis; et *Sil.* 6, 602. Tyrrhenas sternere valles Caedibus. ℙ *Sternere viam*, tegere et munire lapidibus, ὁδοποιεῖν. *Liv.* 10, 23. *f.* Semitam saxo quadrato a Capena porta ad Martis straverunt. *Id.* 41, 27. Censores vias sternendas silice in Urbe locaverunt. *Lucr.* 3, 1043. de Xerxe: viam qui quondam per mare magnum Stravit, iterque dedit legionibus ire per altum: jactis pontibus. ℙ Translate. *Stat. Th.* 12, 812. praesens tibi fama benignum Stravit iter. *Sil.* 12, 513. hoc iter Alpes, Hoc Cannae stravere tibi. ℙ *Sternere lectum*, apparare, instruere, stragulis et pulvillis, aliisve rebus ornare dormiendi, aut coenandi causa. *Cic. Cluent.* 5. *f.* Lectum illum genialem, quem biennio ante filiae suae nubenti straverat, in eadem domo sibi ornari et sterni jubet. *Id. Mur.* 36. Rogatus est, ut triclinium sterneret: atque ille stravit pelliculis haedinis lectulos Punicanos. *Juven.* 6, 5. Silvestrem montana torum cum sterneret uxor Frondibus, et culmo, vicinarumque ferarum Pellibus. *Plin.* 24, 9, 38. Foliis viticis cubitus sibi sternunt. Adde *Ter. Heaut.* 1, 1, 73. et *Adelph.* 2, 4, 21., *Pl. Stich.* 2, 2, 33. et *Men.* 2, 3, 3. et *Mart.* 8, 67. Sic arceram sternere. *Lex. XII. Tab.* ap. *Gell.* 20, 1. Absolute *Plin. ep.* 7, 27. *med.* Jubet sterni sibi prima domus parte: poscit pugillares, stilum, lumen. ℙ *Sternere equum*, ephippio tegere et instruere. *Liv.* 37, 20. *f.* Equos non sternere, non infrenare, aut ascendere facile poterant. Adde *Veg. Vet.* 3, 78. ℙ Est enim dejicere, prosternere, καταβάλλω. *Virg. A.* 2, 305. rapidus montano flumine torrens Sternit agros, sternit sata laeta boumque labores. *Liv.* 27, 47. *f.* Fessi somno ac vigiliis sternunt corpora passim. *Colum. Arb.* 6. Vitis, si flecti potest, factis sulcis optime sternitur, atque ita renovellatur. *Plin.* 8, 9, 9. Elephanti stabula Indorum dentibus sternunt. *Virg. A.* 2, 602. inclementia Divum Has evertit opes, sternitque a culmine Trojam. *Sil.* 10, 459. sonipes arrectis auribus acrem Hinnitum effundens, sternit tellure Vagesum, Quem tunc captivo portabat in agmina dorso. ℙ Translate. *Virg. G.* 1, 331. mortalia corda Per gentes humilis stravit pavor. ℙ Saepissime refertur ad stragem et caedem. *Liv.* 31, 21. Cum omni parte caede ingenti sternerentur. *Stat. Th.* 7, 755. Sternuntur terrae Menelas pedes, Antiphus, etc. *Virg. A.* 2, 364. Plurima perque vias sternuntur inertia passim Corpora. *Lucan.* 4, 320. quos barbarus hostis Fontibus immixto stravit per rura veneno. *Virg A.* 10, 119. Sternere caede viros. *Liv.* 24, 38. *med.* omnia ferro. *Virg. A.* 11, 485. aliquem pronum solo; et *ib.* 8, 566. aliquem leto; et *ib.* 10, 697. humi; et *ib.* 12, 464. morti; et *ib.* 11, 796. Sterneret ut subita turbatam morte Camillam. *Id. ib.* 6, 859. sternet Poenos, Gallumque rebellem, *h. e.* fundet, bello superabit. Sic *Tibull.* 1, 11, 29. alius sit fortis in armis, Sternat et adversos Marte favente duces. ℙ *Sternere se*, et *sterni*, humi se prosternere. *Virg. G.* 4, 432. Sternunt se somno diversae in litore phocae. *Id. A.* 3, 509. Sternimur optatae gremio telluris. *Val. Fl.* 8, 258. inque sui sternuntur velleris auro. *Id.* 7, 143. supplex hinc sternitur hospes, Hinc pater. *Sil.* 12, 339. In Capitolinas certatim scanditur arces, Sternunturque Jovi. ℙ *Sterni* dicuntur loca, quae porriguntur in longum, et late extenduntur. *Plin.* 4, 15, 29. Insulae Frisiorum, Chaucorum, Sturiorum, quae sternuntur inter Helium ac Flevum. *Id.* 3, 5, 9. Ibi Laborini campi sternuntur. ℙ *Sternere crines* ap. *Stat. Th.* 6, 173. est solutis nodis demittere, protendere, spargere, passis crinibus esse: quod in luctu fieri solebat, et in precando. ℙ Denique *sternere* est in planum extendere, aequare, componere: [*ut Gr. στορέσθαι.] cum de mari sermo est, quod agitatum intumescit fluctibus, cessante vento planum fit et tranquillum. *Manil.* 1, 155. Tertia sors undas stravit, fluctusque natantes. *Virg. A.* 8, 88. Mitis ut in morem stagni placidaeque paludis Sterneret aequor aquis. *Id. ib.* 5, 763. placidi straverunt aequora venti. *Plin.* 2, 47, 47. Ante brumam septem diebus, totidemque postea sternitur mare halcyonum feturae. Adde *Sen. Troad.* 177. [*Cf. *Gronov. observv.* 3, 22. p. 309. sq. *ed. Fr.*] ℙ *Strarat*, *strasset*, syncope pro *straverat*, *stravisset*. *Varr.* ap. *Non.* 2, 131. Duabus culcitis ac duabus toros plagulis cum strasset. *Manil.* 1, 774. et victor strarat qui classibus aequor.

STERNŪMENTUM, i, n. πταρμὸς, sternutatio: a *sternuo*, ut *sternutamentum* a *sternuto*. *Plin.* 2, 7, 5. Parva dictu, in auguriis sternumenta, et offensiones pedum. *Id.* 28, 2, 5. Sternumento revocari ferculum, mensamve. *Id.* 25, 5, 21. Farina eorum sternumentum facit. *Id.* 32, 3, 13. Sternumenta olfactu movent castorea. *Id.* 28, 6, 15. Sternumenta pinna gravedinem emendant: et *mox:* Emendare sternumenta et singultum. *Gell.* 12, 5. *f.* Sternumentis quati. Alii leg. *sternutamentis* et hic, et ap. *Plin.* ℙ Metonymice est res, quae sternumentum movet. *Cels.* 6, 7. *n.* 9. Sternumenta quoque admota id commode elidunt. Hic *Cels.* loquitur de pulice aliove animali in aurem ingresso, et per sternumentum ejiciendo. *Plin.* 25, 11, 86. Fit et ex callitriche sternumentum; et *ib.* 13, 109. Radix ranunculi sicca concisa sternumentum est. Alii leg. *sternutamentum.*

STERNŪO, is, ui, n. 3. πταίρω, πτάρνυμαι, flatum e pectore impetu emitto, septo transverso impellente, cum concussione capitis. *Plin.* 2, 40, 40. Adorare aliquem, cum sternuerit. *Id.* 28, 6, 15. Senes laboriosius sternuere. *Id.* 19, 3, 15. Sternuente capra. ℙ Translate. *Ov. Her.* 19, 151. Sternuit et lumen (posito nam scribimus illo), Sternuit, et nobis prospera signa dedit. ℙ *Sternuere omen*, sternuendo omen dare. *Prop.* 2, 2, 33. Num tibi nascenti primis, mea vita, diebus Aureus argutum sternuit omen Amor? (*Macrob. de differ. et societ. Graeci et Lat. serm. cap. de frequentat.* legit: Candidus augustum, etc. Est etiam qui *stertuit* reponit.) *Catull.* 45, 17. Hoc ut dixit, Amor sinistra, ut ante, Dextram sternuit approbationem.

STERNŪTĀMENTUM, i, n. πταρμὸς, sternutatio: a *sternuto*. *Cic. Div.* 2, 39. *f.* Pedis offensio nobis, et abruptio corrigiae, et sternutamenta erunt observanda. *Plin.* 28, 2, 5. Cur sternutamentis salutamus? quod etiam Tiberium Caesarem, tristissimum (ut constat) hominem, in vehiculo exegisse tradunt. *Id.* 21, 22, 93. (et *Cels.* 8, 9.) Amaracum aridum sternutamenta movet. *Id.* 23, 1, 27. Acetum olfactu sternutamenta cohibet. *Cels.* 8, 4. *f.* Sternutamentum excitare; et 3, 20. evocare. *Scrib. Comp.* 10. concitare; et *ib.* proritare. ℙ De re, quae sternutamentum facit, V. STERNUMENTUM.

STERNŪTĀTĬO, onis, f. πταρμὸς, actus sternutandi. *Appul. Met.* 9. Ut est ingenium metalli, crebras ei sternutationes commovebat. *Scrib. Comp.* 10. *extr.* Sternutationem invitare.

STERNŪTO, as, avi, atum, n. 1. πτάρνυμαι, frequentativum a *sternuo*. *Petr. Sat.* 98. Giton collectione spiritus plenus, ter continuo ita sternutavit, ut grabatum concuteret. Ad quem motum Eumolpus conversus, salvere Gitona jubet (Adde *ib.* 102.) *Colum.* 7, 5. *f.* Nepetae surculi lana involuti naribus inseruntur, donec sternutet ovis. Alii leg. *sternuat:* quae varia lectio est etiam ap. *Plin.* 28, 8, 24.

STĔRŎPĒ, es, f. Στερόπη, filia Atlantis, una Pleiadum, quam nonnulli Asteropen vocant. A Marte amata fuit, ex quo Parthaonem peperit, qui fuit rex Calydoniae. *Ov. Fast.* 4, 172. Nam Steropen Marti concubuisse ferunt. ℙ Relata est inter astra. *Ov. Trist.* 1, 11, 14. Saepe minax Steropes sidere pontus erat. ℙ [Ita etiam appellata una ex duabus equabus Solis ap. *Hyg. fab.* 183. *F.*]

STĔRŎPES, ae, vel is, m. filius Neptuni et Amphitrites, frater Brontae et Pyracmonis, unus ex Vulcani ministris: a στεροπὴ, fulgor, per aphaeresin, pro ἀστεροπή. *Virg. A.* 8, 425. Brontesque, Steropesque, et nudus membra Pyracmon. *Ov. Fast.* 4, 288. ubi tingere ferrum Brontesque, et Steropes, Acmonidesque solent. Adde *Stat. Silv.* 1, 1, 4. et *Claud. III. cons. Honor.* 195. et *Rapt. Pros.* 1, 239. V. BRONTES.

STERQUĬLĪNĬUM et Sterquilinum, ii, n. κοπρὼν, receptaculum fimi et stercoris. *Cato R. R.* 2. Stercus foras efferri, sterquilinium fieri. *Varr. R. R.* 1, 13. Secundum villam duo habere oportet sterquilinia, aut unum bifariam divisum: alteram enim partem ferri oportet e villa novam, alteram veterem tolli in agrum. *Phaedr.* 3, 12. In sterquilino pullus gallinaceus Dum quaerit escam. Adde *ib.* 38. *extr.* et *Colum.* 1, 6. *f.* ℙ Est convicium in hominem vilem, ut lutum, coenum. *Pl. Cas.* 1, 26. Est sterquilinio effosse, tua illaec praeda sit? *Id. Pers.* 3, 3, 2. Eho! lutum lenonium, commictum coenum, sterquilinium publicum, impure, inhoneste. Adde *Ter. Ph.* 3, 2, 41. ℙ Legitur et *sterculinium* et *ster*

culinum (est enim a *stercus*) tum in *Gloss. Philox.*, tum ap. *Marcell. Empir.* 34. *med.* et *Ulp. Dig.* 19, 1, 17. ¶ Ceterum *sterquilinum* seu *sterculinum* ubique legendum censet *Victorius* ap. *Cat.* et *Varr. l. c.*, et *Bentl.* ad *Ter. l. c.*, qui ex auctoritate Codicum *sterquilinium* aut *sterculinium* errorem esse librariorum putat; eundemque sequitur *Heus. Emend.* p. 338. et *Schneiderus* ad *Cat. l. c.* aliique permulti. **Comment. ad Terent.* ex cod. *Ambros.* ed. *A. Maio*, p. 65. ed. *Mediol.* STERCILINIVM pro Sterquilinium. *B. A.*

STERTEJUS, a, um, adj. qui stertit, ignavus, desidiae plenus. *Petr. fr. Trag.* 75. *Burm.* Tu autem sterteja, etiamnum ploras? Alii leg. *stertera* eadem sententia. Sic appellatur femina, quae singultiens sonum stertentis edere videtur. Sunt tamen qui reponendum censent *sterceja*; q. v. v. s. 1.

STERTĪNĬUS, a, um, adj. ad Stertinium pertinens. *Hor. Ep.* 1, 12, 20. Empedocles, an Stertinium deliret acumen, *h. e.* L. Stertinii, civis R., philosophi Stoici, cujus meminit *Id. Sat.* 2, 3, 32. et 296.

STERTO, is, ui, n. ῥέγχω, dormiendo rhoncos edo. Saepe autem dicitur de arcte dormientibus: item de pigris et inertibus. *Pl. As.* 5, 2, 22. Labore delassatus noctem totam stertit. *Id. Mil.* 3, 2, 6. *Lu.* sorbet dormiens. *Pa.* quid, sorbet? *Lu.* illud, stertit, volui dicere: sed quia consimile est, quod stertat, quasi sorbeat. *Capell.* 8, 270. Silenus jam dudum laxatus in somnos, forte repente blandum stertens ranae sonitum desorbentis increpuit. *Cic. Att.* 4, 3. *f.* Marcellus candidatus ita stertebat, ut ego vicinus audirem. *Id. Acad.* 4, 29. Placet Chrysippo, cum gradatim interrogetur, etc. quiescere, id est quod ab iis dicitur, ἡσυχάζειν. Per me vel stertas licet, inquit Carneades, non modo quiescas. *Hor. Sat.* 1, 3, 17. noctes vigilabat ad ipsum Mane: diem totum stertebat. *Juven.* 1, 57. ad calicem vigilanti stertere naso, *h. e.* simulare dormientem, cum maxime vigilet. *Pers.* 3, 3. Stertimus, indomitum quod despumare Falernum Sufficiat; et 5, 132. Mane piger stertis: surge, inquit avaritia. *Ter. Eun.* 5, 8, 49. Fatuus est, insulsus, tardus: stertit noctesque et dies. *Lucr.* 3, 1062. Vigilans stertis: proverb. in hominem tardum, hebetem: item inertem, desidiosum, otio vitae tempus male terentem. Simile est illud *Plauti Amph.* 2, 2, 65. et *Capt.* 4, 2, 68. Vigilans somniat; et *Ps.* 1, 3, 151. Ad eam rem usus est hominem astutum, doctum, scitum, et callidum, qui imperata effecta reddat, non qui vigilans dormiat. ¶ Praeteritum *stertui* agnoscitur a *Prisc.* 10, 903., et confirmatur praeterito *destertui*.

STĒSICHŌRĬUS, a, um, adj. ad Stesichorum pertinens. Stesichorium metrum constat pentametro acatalecto, ut est hoc: Marsya cede domi tua carmina Phoebo. *Serv.* in *Centimetr.* p. 1820. ¶ Stesichorium est et illud, quod constat heptametro catalecto, ut: Aeacides juvenis trahit Hectora: plangite Pergama Troes. *Id. ib.* p. 1281. ¶ Item illud inter anapaestica, quod constat trimetro acatalecto, ut: Latet in thalamo tibi virgo decens Veneris specie. *Id. ib.* p. 1822.

STĒSICHŎRUS, i, m. Στησίχορος, poeta Lyricus Graecus, ex Himera Siciliae urbe, in cujus infantis ore lusciniam ferunt aliquando consedisse canentem. *Quint.* 10, 1. *med.* Stesichorum, quam sit ingenio validus, materiae quoque ostendunt, maxima bella et clarissimos canentem duces, et epici carminis onera lyra sustinentem. Reddit enim personis, in agendo simul loquendoque, debitam dignitatem: ac, si tenuisset modum, videtur aemulari proximus Homerum potuisse: sed redundat atque effunditur: quod ut est reprehendendum, ita copiae vitium est. *Hor. Od.* 4, 9, 8. Stesichorique graves Camoenae. *Stat. Silv.* 5, 3, 154. Stesichorusque ferox.

STHĔNĔBOEĬUS et Sthenoboeius. V. STENEBOEIUS.

[STHĔNĔLĒIS, idis, f. patron. *Ov. Met.* 12, 581. In volucrem corpus nati Stheneleida versum Mente dolet patria, *h. e.* Cycnum, filium Stheneli, in avem sui nominis mutatum. Plerique leg. *Phaethontida*, alii *Cycneida*; at *Heinsius* leg. putat *Ledeida*. *F.*]

STHĔNĔLĒĬUS, a, um, adj. Σθενέλειος, ad Sthenelum pertinens: qui fuit filius Capanei, pater Eurysthei, et ad Trojam cum Graecis multa cum laude militavit: unde *Hor. Od.* 1, 15, 23. Urgent impavidi te Salaminius Teucer, et Sthenelus sciens Pugnae. Adde *Od.* 4, 9, 20. et *Stat. Achill.* 1, 469. Fuit amicus Diomedis, procus Helenae, atque unus ex iis, qui in equum Trojanum se condiderunt, ut *Hyg. fab.* 81. 108. et 257. tradit. *Ov. Her.* 9, 25. de Hercule: Quem non mille ferae, quem non Stheneleius hostis, Non potuit Juno vincere, vincit Amor, *h. e.* Eurystheus, qui *Stheneius* dicitur ab *eod. Met.* 9, 273. Sic *ib.* 2, 368. proles Stheneleia Cycnus.

*STHENIS, idis, insignis pictor, Olynthius. *Plin.* 34, 8. *B. A.*

*STHENO, us vel onis, f. Σθενώ, una ex filiabus Phorci ac Cetus, Medusae soror. *Hyg. fab. praef.* *B. A.*

STĬBĂDĬUM, ii, n. στιβάδιον, lectus semicirculi formam habens, mensis rotundis accomodatus, quo usi Romae sunt pro tribus lectis, postquam mensae citreae, quae rotundae erant, in honore magno apud omnes esse coeperunt: est στιβάδιον diminutivum a στιβὰς, quod est stratum cubandi causa, a στείβω, calco, quia conculcatur et comprimitur pondere accumbentium. Nempe στιβὰς proprie significat torum ex herbis, aut frondibus factum, quali olim veteres usi sunt; postea ex alia materia fieri consuevit: ab ejus forma semirotunda dictum est etiam sigma. *Serv.* ad *Virg. A.* 1, 702. Antiqui stibadia non habebant, sed stratis lectis epulabantur; unde et triclinium sterni dicitur. *Plin. ep.* 5, 6. *med.* Stibadium candido marmore, vite protegitur: vitem quatuor columellae Carystiae subeunt; e stibadio aqua, velut expressa cubantium pondere, siphunculis effluit. *Sidon. ep.* 2, 2. *med.* In coenatiuncula stibadium, et nitens abacus. *Id. ep.* 1, 11. *med.* Tantum remoratus, quantum stibadii circulum celerantia ministeria percurrunt. *Mart.* 14, 87. in cujus lemmate est *Stibadium:* Accipe lunata scriptum testudine sigma: Octo capit; veniat, quisquis amicus erit. ¶ [Ordo accumbendi in stibadio alius fuit, ac in triclinio (de quo postremo V. in ACCUMBO.); circa Augusti tempora stibadio pro triclinio uti coeperunt Romani, in eoque locus omnium honoratissimus habitus est primus in cornu dextero; secundus ab illo fuit primus in cornu sinistro; proximas huic, tertius, quartus, quintus, ac reliqui deinceps ordine subsequebantur; ita ut in pleno stibadio ultimus primo proximus esset, ab eodem primo remotissimus ex adverso in altero cornu secundus. Hic convivarum ordo colligitur tum ex *Sulpic. Sev. Vit. S. Mart.* 20., qui Magni Maximi Aug. convivium πεντάκλινον describit, cum is ann. a Chr. n. CCCLXXXIV. Treveris esset; tum ex *Sidon. ep.* 1, 11., in qua Majoriani Aug. convivium ἐννεάκλινον narratur, quod Arelate ann. CCCCLXI. habitum fuit; tum ex convivio Christi cum Apostolis, cujus in *Euang. Divi Joann. c.* 13. mentio est. *Sulpic. Sev. l. c.* Convivae aderant summi atque illustres viri, praefectus idemque consul Evodius, frater regis, et patruus, medius inter hos Martini presybter accubuerat, ipse autem (*Martinus*) sellula juxta regem posita consederat. *Sidon. l. c.* Postridie jussit Augustus, ut epulo suo circensibus ludis interessemus. Primus jacebat cornu sinistro consul ordinarius Severinus; juxta eum Magnus, olim ex praefecto, nuper ex consule; recumbente post se Camillo filio fratris; Paeonius hinc propter; atque hinc Athenius; hunc sequebatur Gratianensis; ultimus ego jacebam, qua purpurati (*Augusti*) latus laevum margine in dextro porrigebatur. De convivio autem Christi cum Apostolis consule *Sirmondum* in *not.* ad *Sidon. l. c.* ¶ Numerus convivarum in triclinio fuit plerumque ternarius, ad summum novenarius. *Gell.* 13, 11. M. Varro dicit, convivarum numerum incipere oportere a Gratiarum numero, et progredi ad Musarum; id est proficisci a tribus, consistere in novem: ut, cum paucissimi convivae sunt, non pauciores sint, quam tres; cum plurimi, non plus quam novem. Item novenarius fuit in convivio Nasidieni ap. *Hor. Sat.* 2, 8.: idem ap. *Pl. Stich.* 3, 2, 31. Ceterum aliquando plures quam novem fuisse, patet ex *Macr. Sat.* 2, 9., qui anno U. C. circiter quingentesimo pontifices decem in duobus tricliniis, et sex feminas in tertio cubuisse narrat in coena pontificali, more fortasse Graecorum; ait enim *Cic. Pis.* 27. *f.* Graeci stipati quini in lectulis, saepe plures. Extra ordinem etiam habendus numerus duodevicesimus convivarum in platano ann. circirter a Chr. n. LXX., cum C. Licinius Mucianus esset legatus Asiae, ut habetur ap. *Plin.* 12, 1, 5., quemadmodum etiam illa coena Caligulae, quam hic in rure Veliterno in platano itidem agitavit cum quatuordecim comitibus, quamque ideo is nidum appellavit, ut *Id. ib.* narrat. Si quis porro, completo jam convivarum numero, advenisset, in subsellio prope lectum sedebat, ut patet ex *Plaut. l. c.* Sedentes etiam epulabantur qui erant in luctu, ex *Plutarch.* in *Cat. min. c.* 56.; item feminae plerumque ex *Val. Max.* 2, 1. *n.* 2.; item pueri praetextati ex *Tac. A.* 13, 16. et *Suet. Aug.* 64. et *Claud.* 31. ¶ In stibadio vero varius fuit: ita enim *Mart.* 14, 217., cujus lemma *Obsonator:* Dic quotus, et quanti cupias coenare, nec unum Addideris verbum: coena parata tibi est. Quinque porro fuerunt ap. *Sulpic. Sev. l. c.*, sex ap. *Mart.* 9, 60., septem ap. *eund.* 10, 48., octo ap. *eund.* 14, 87., novem saepissime, ut ap. *Sidon. l. c.* in §. 2. et *Lampr. Elag.* 29., duodecim ap. *Suet. Aug.* 70., quae coena ideo δωδεκάθεος vulgo est vocata, quia convivae Deorum Dearumque, qui Consentes dicuntur, habitu discubuerant; unde corrigendus est error *Capitolini*, qui in *Ver.* 5. affirmat, Verum omnium primum duodecim convivas invitasse, cum tamen notissimum sit dictum de numero convivarum, *Septem convivium, novem vero convicium.* (V. h. v.) Etiam tertiusdecimus conviva saepe additus fuit, qui rex convivii dicebatur, et erat Apollinis loco, ut satis luculenter apparet ex *Macr. Sat.* 1, 7. Euangelus, Dysarius, et Horus superveniunt convivio, in quo, excepto rege convivii, tot erant convivae, quot Musae sunt. Tum omnes orare, blandeque ad commune invitare consortium Euangelum, et cum eo pariter ingressos. Quid ergo perfecto numero, inquit Evangelus, quaeritis adjiciendos? Et Vettius (*conv vii rex*), Hoc, inquit, nobis praesentia vestra pra stabit, ut et Musas impleamus, et Gratias. Ha ex *Macrobio*. Hinc factum est, ut, cum tresdeci etiam fuissent convivae in postrema Christi coen de qua mentio est in *Euang. Joann. l. c.*, cumq unus ex illis Judas Iscariotes Christi proditor fuer usus apud nostrates obtinuerit, ut tertiusdecim convivarum numerus ominosus habeatur. *F.*]

STĪBI. V. in v. sq.

STĪBĪUM, ii, n. quod et Stibi, et Stimmi dicit metalli genus. Graece dicitur στίβι, στίμμι, στίμμ a στιβέω, seu στείβω, adstringo, quod eam vim bet. Usus ejus est mulieribus in fucanda facie. culiariter vero ad venustandos oculos olim sti utebantur. *Plin.* 33, 6, 33. In iisdem argenti tallis invenitur, ut proprie dicamus, spumae la candidae nitentisque, non tamen translucentis: mi appellant, alii stibium, alii alabastrum, alii bason. Duo ejus genera, mas, et femina, etc. ejus adstringere et refrigerare: principalis au circa oculos: namque ideo etiam plerique platy thalmon id appellavere, quoniam in callibleph mulierum dilatet oculos. Et fluxiones inhibet lorum, exulcerationesque, etc. Haec *Plin.* Ap. 6, 6. saepe in compositionibus collyriorum stib memoratur, ut *n.* 6, 8, 12, 13. etc. ¶ Dicitu iam *stibi, is.* *Plin.* 29, 6, 37. Additis duabus s denarii e stibi, etc. *Scrib. Comp.* 27. Recipit c rium haec: Croci P. IV., cadmiae P. IV., stibi IV., etc. Adde *ib.* 34.

STĬCĂ, ae, f. tunica involvens singulos allii cleos. *Cato R. R.* 70. et *Colum.* 11, 3. *med.* e 112. Ita legunt et interpretantur *Salm.*, *Grae Voss.*, quos contra *spicam*, veterem lectionem, ter et merito tuetur *Pontedera* ad *l. c. Cat.* V. SP

STICHĂ et Stica, ae, f. στίχη, Graecis est genus, quam Latini apianam dicunt: a στὶξ, σ ordo: nempe ab acinorum ordine. *Plin.* 14, 9

STĬCHUS, i, m. nomen servi, ap. *Plautum*, comoediam suam inscripsit: a στίζω, pungo, servi, praesertim fugitivi, punctis quibusdam i cie, aliave parte notabantur.

*STICTE, es, f. una e canibus venaticis Ac nis. *Ov. Met.* 3, 217. *Hyg. fab.* 181. *B. A.*

STĬCŬLĂ, ae, f. genus vitis ap. *Colum.* 3, fortasse eadem ac sticha: ejusque est diminuti nomen habens ex eo, quod acina lineis, ve striisque distincta et ordinata producit.

STĬGMĂ, ătis, n. στίγμα, punctum, nota, sig quod servorum, praecipue fugitivorum, aliorum quos infamia notare placeret, frontibus inureb a στίζω, pungo. Interdum haec erant simplice tae, interdum litterae, et verba. *Petr. Sat.* 10 quar, ego, frontes notans inscriptione solerti, deamini stigmate esse puniti; (alii leg. *punct mox:* Implevit Eumolpus frontes utriusque in bus litteris, et notum fugitivorum epigramm totam faciem liberali manu duxit; et *ib.* 105. *f.* mata captivorum frontibus impressa. *Vitr. med.* Stigmata alicui imponere. *Sen. Ben.* 4, Stigmata alicui inscribere. *Quint.* 7, 4. *med.* s re. *Suet. Cal.* 27. Deformare quempiam stign notis. *Mart.* 10, 56. Tristia servorum stigma let Eros. *Plin.* 30, 4, 10. Stigmata delentur bino fimo. ¶ Translate de quavis nota infami gr. de famosis versibus. *Mart.* 6, 64. At si qu strae tibi bilis inusserit ardor, Vivet, et hae totoque legetur in orbe: Stigmata nec vafra Cinnamus arte; et 12, 62. Frons haec stigmat meo notanda. *Suet. Caes.* 73. A quo sibi ver de Mamurra perpetua stigmata imposita non mulaverat. ¶ De notis in facie ab imperito t novacula factis. *Mart.* 11, 84. Haec quaec meo numerasti stigmata mento, Antiochi ferru et scelerata manus. ¶ Fuerunt stigmata etia tae inustae in manu aut brachio tironibus mi ingressis, per quas inter milites scribebantur, quam experimento compertum fuerat, eos mi bus muneribus pares futuros. Quod et in ali vis publicis factitatum est. Hinc *Veg. Mil.* Sed non statim punctis signorum inscribendus ro dilectus, verum ante exercitio praetentandu *Id. ib.* 2, 5. Puncturis (lege *victuris*) in cut ctis milites scripti, et matriculis inserti. *Imp cad. et Honor. Cod.* 11, 9, 3. Stigmata, hoc e tae publicae fabricensium brachiis ad imitat tironum infligantur, ut hoc saltem modo poss titantes agnosci. Idem statuit *Imp. Zeno ib.* de aquaeductuum custodibus, quorum manibus nomen imprimi decernit, ut manifesti sint om nec ad alios usus abducantur. ¶ *Stigma, ae,* SCHEMA. *Petr. fr. Trag.* 45. *Burm.* Quam xerit, habebit stigmam, nec illam nisi Orcus bit. Adde *ib.* 69.

STIGMĂTĬAS, ae, m. στιγματίας, servu compunctus. *Cic. Off.* 2, 7. O miserum, q liorem et barbarum, et stigmatiam putaret, conjugem! Ita leg. passim, et *Non.* 1, 194. men qui perperam malit *stigmaticum*.

STIGMATICUS. V. v. praec. et STIGMO

*STIGMĂTUS, a, um, part. *Vet. Interpr* 1, 12. Veritas literis stigmata. *B. A.*

TIGMO, as, avi, a. 1. notis, seu stigmatis noto, ματίζω. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 1079. de Gallis Cy-s: Quamcumque partem corporis fervens nota marit, hanc sic consecratam praedicant.

TIGMOSUS, a, um, adj. στιγματώδης, qui sti-te compunctus est. *Petr. Sat.* 109. Dicta vetuit alvos, stigmososque jaculari. Alii minus recte *stigmaticosque. Arulenus Rustic.* ap. *Plin. ep.* . Vitelliana cicatrice stigmosus.

TILBON, ontis, m. στίλβων, coruscans, Grae-a appellatur stella Mercurii: a στίλβω, corusco. ce habet *Cic. N. D.* 2, 20., Latine *Auson. Idyll.* 11. et *Capell.* 8, 287., qui ejus lumen *vibrabile, brabundum* appellat. **Hyg. Astron.* 2, 42. *extr.* it et Stilbon nomen unius e canibus Actaeonis. *in. fab.* 181. ℙ Stilbon, philosophus. V. *Stil-B. A.*

TILICHO vel

TILICHON, Στιλίχων, V. *Stilichonius, a, um.*

TILICHONIUS, a, um, adj. ad Flavium Stili-em pertinens. *Claud. Nupt. Hon. et Mar.* 177. scat famulum virgo Stilichonia pontum, *h. e.* ia filia Stilichonis, quae Honorio Imp. R. nu-Fuit enim Stilicho, natione Vandalus, vir for-mus, et dux inclytus, qui a Theodosio M. (cu-iliam adoptivam Serenam duxit uxorem) tutor s Arcadio, et Honorio filiis, multa feliciter bel-ssit, insignesque victorias reportavit: quas ob mpense a *Claudiano* poeta laudatur. Inde socer rii factus, cupiditate imperii, quod Eucherio parere conatus est, tanta in rem Romanam me-orrupit: ac demum tanquam rebellis et prodi-b Honorio ipso interfici jussus est Ravennae a Chr. n. CCCCVIII. *Orot.* 7, 37. et 38. ℙ is casus est etiam *Stilichon*, ut videre est in ap. *Grut.* 110, 9., ubi et aspiratio omittitur: 1054, 5. et 1056, 4. ℙ *Stelicho* bis legitur in a onyche ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 4999.

ILLA, ae, f. σταλαγμός, gutta: dimin. a *stiria,* *stus* in *Stiricidium*, et *Serv.* ad *G.* 3, 366. do-[**Doederl.* 3, 2. docet, *stilla* posse simpli-a ratione per *stigula* intelligi, sicut *palus* per *lus*, ortumque habere, ut *titillare* in tetigisse, *guere*, θιγεῖν, τέγγειν. *Stiria* autem non esse tivam v. *stillae*, sed aut gravioris pronuntiatio-ut, quod ipsi etiam probabilius videtur, for-ntum diversum vocabulum ejusdem originatio-Porro *Stilla* significare liquidam guttam, *sti-ngelatam.*] *Front. de diff. verb.* p. 2199. sta-iscrimen inter guttam et stillam, quod illa , haec cadit. Sed et *gutta* dicitur quae cadit. tius videtur *Doederl.* 3, 2. sq. *Pseudopalaemon* men utriusque vocabuli ita constituisse: *Gutta* um est, *stilla* olei vel aceti: vel latiore sensu: esse natura, *stilla* arte formatum.] *Cic. Fin.* . Ut inderit magnitudine maris Aegaei stilla e. *Plin.* 29, 4, 22. Ex eo adipe, cum opus ternis stillis additis in oleum, perunguntur. 2, 9. Incidatur arboris crassitudo ad mediam lam, et relinquatur, uti per eam exsiccescat do succus. Tum autem, cum sicca et sine erit arbor, dejiciatur. ℙ De quacumque mo-quantitate. *Mart.* 12, 70. Atque olei stillam enterocelicus unctor. *August. ep.* 140. Paucu-mporum stillae.

LLATICIUS, a, um, adj. stillatim cadens, λας, στακτός. *Plin.* 16, 11, 22. Eadem resina aqua levius decoquatur, coleturque, rufo co-ntescit, ac stillaticia vocatur.

LLATIM, adv. περισταλάδην, per stillas. *Varr.* 4, 5. Stillicidium, eo quod stillatim cadat; , quod fluit continue.

ILLATIO, onis, f. *Hieron. in Mich.* 1, 2, 6. interpretatus est, *ne stilletis stillantes*, elo-, ab eo quod fluat, et ad aures perveniat au-um in similitudinem pluviae descendentis, stil-m vocans. *F.*]

LLATIVUS, a, um, adj. stillaticius, ut Stil-m mel, *Plin. Valer.* 1, 18.

LLATUS, a, um, part. a *stillo:* ἐσταλαγμέ-tillando effusus. *Ov. Met.* 2, 364. stillataque gescunt De ramis electra novis; et *ib.* 10, 501. aque cortice Myrrha Nomen herile tenet.

LLICIDIUM, ii, n. σταλαγμός, humor stilla-dens: et ipse casus humoris stillatim defluen-*stilla*, et *cado.* [*De discrimine inter *stilli-* et *stiricidium.* V. in h. v.] *Varr. L. L.* 4, illicidium, eo quod stillatim cadat; flumen, fluit continue. *Lucr.* 1, 313. Stillicidi casus m cavat. *Sen. Q. N.* 4, 3. Quare rotunda ndo, etiam sine magistro scire poteris, cum veris, stillicidium omne conglomerari. *Plin.* , 18. Stillicidia pinus, quercus, ilicis, pon-ssima: nullum cupressi; et *mox:* Stillicidii definitio est: omnium, quae projectu frondis fenduntur, ut per ipsas non defluant imbres, saeva est. *Id.* 30, 8, 21. Herinacei caro stil-in vesica emendat: ταγγουρίαν; et *ib.* Stillici-rinae. *Id.* 28, 8, 32. Urina lyncum stillicidia inhiberi. *Tert. Spect.* 27. *extr.* Stillicidia ℙ Etiam de sanie aut sanguine manante di-*Sen. ep.* 101. *f.* Iuvenitur qui malit inter sup-*om. IV.*

plicia tabescere et perire membratim, et toties per stillicidia amittere animam, quam semel exhalare: scil. cruce suspensum mori. *Id. Ira* 3, 18. M. Marius, quem Catilina ante bustum Q. Catuli carpebat, per stillicidia sanguinem dabat, *h. e.* gattatim: nam ei Catilina, jussu Sullae, perfregerat crura, eruerat oculos, amputaverat manus, et paulatim ac per singulos artus laceraverat. ℙ Saepe dicitur de aqua ex projecturis tectorum cadente. *Cic. Or.* 1, 28. Jura parietum, luminum, stillicidiorum. *Vitr.* 2, 1. Fastigia facientes, proclinatis tectis stillicidia deducebant. *Paul. Dig.* 8, 6, 8. Si stillicidii immittendi jus habeam in aream tuam. *Id. ib.* 2, 19. Si ex tegula casitaverit stillicidium; et *mox:* Servitutem stillicidii alicui imponere; et *f.* Si in aedificio cadit stillicidium, supra aedificare ei conceditur, dum tamen stillicidium recte recipiatur. *Ulp. ib.* 16. Imponere vicinis necessitatem stillicidiorum excipiendorum.

STILLO, as, avi, atum, a. 1. στάζω, stillatim humorem emitto, aut infundo. *Plin.* 12, 23, 49. Africa ammoniaci lacrimam stillat in arenis suis. *Id.* 20, 5, 20. Caepam coctam, in anriculis sonitum aut gravitatem emendantes, cum adipe anserino stillavere. *Hor. A. P.* 429. Rorem ex oculis siillare, *h. e.* lacrimulas fundere. ℙ Translate. *Juven.* 3, 122. cum facilem stillavit in aurem Exiguum de naturae patriaeque veneno. ℙ Saepius neutrorum more adhibetur, sine casu, vel cum ablativo. *Varr. R. R.* 1, 41. Vas, unde stillet lente aqua. *Lucr.* 6, 943. in speluncis saxa superna Sudant humore, et guttis manantibu' stillant. *Sen. Thyest.* 1061. frusta artuum lentis ignibus stillare jussi. *Cic. Phil.* 2, 12. Qui stillantem prae se pugionem tulit; et *Juven.* 6, 109. acre malum semper stillantis oculi; et 5, 79. et multo stillaret paenula nimbo. *Tibull.* 3, 4, 28. Stillabat Syrio myrtea rore coma: et 1, 8, 51. Illius e nitido stillent unguenta capillo. *Prop.* 2, 7, 88. ferro stillat cruor. *Ov. Met.* 1, 112. Flavaque de viridi stillabant ilice mella. *Id. Am.* 1, 8, 11. Sanguine (siqua fides) stillantia sidera vidi. *Lucan.* 7, 837. sanguineis stillavit roribus arbor. *Sen. Octav.* 513. Stillans sanies per putres vultus. *Lucan.* 6, 547. nigramque per artus Stillantis tabi saniem. *Mart.* 10, 56. Non secat et tollit stillantem Fannius uvam: unde multa pituita decurrit, ut *Cels.* 6, 14. scribit, cum medicamento illita est. *Lucr.* 4, 1053. dulcedinis in cor Stillavit gutta. ℙ Catachresis est in illo *Stat. Th.* 3, 536. Certis inexperto rorantes sanguine ventos, Et plumis stillare diem; et *Calpurn. Ecl.* 6, 22. vel te certamine quisquam Dignetur, qui vix stillantes, aride, voces Rumpis, et expellis male singultantia verba? *h. e.* aegre, et per intervalla, et quasi stillatim exeuntes. Sic *Sen. ep.* 40. Aeque stillare illam (*orationem*) nolo, quam currere: nec extendat aures, nec obruat.

[STILLOSUS, a, um, adj. qui rigidis est membris: videtur esse a *stilus*, qua rectum aliquod significatur, ideoque *stilosus* fortasse scribendum. *Veg. Vet.* 2, 54. Orthocola jumenta, vel stillosa dicuntur, quae, etc. V. in ORTHOCOLUS. *F.*]

STILO, as, n. 1. stilum, seu virgam simplicem emitto. *Colum.* 4, 33. Simulatque semina castanearum stilaverint, etiam bima transferri queunt. [Ita *Gesnerus* et *Schneiderus* recte ediderunt: alii perperam *stillaverint.* V. similia loca in STILUS. *F.*]

[STILO, onis, m. qui stilum scribentium tractat. Est cogn. R. *Suet. Gr.* 3. L. Aelius cognomine duplici fuit: nam et Praeconinus, quod pater ejus praeconium fecerat, vocabatur; et Stilo, quod orationes nobilissimorum cuique scribere solebat. V. PRAECO. *F.*]

*STILPON vel Stilpo, onis, Στίλπων, philosophus, Megarensis, Zenonis Cittiei praeceptor. *Cic. de Fat.* 5. et *Acad.* 4, 24. *Sen. ep.* 9. *Plin.* 7, 53. ed. *Hard.* ubi pro *Stilponis* ed. *Elzev.* habet *Stilbonis.* Cf. *Laert.* 2, 113. *B. A.*

STILUS, i, m. στῦλος. Graece columnam significat: a voce allata: cujus ratione sunt qui *stylus* scribunt: quamquam cum in Latinam linguam vox translata sit, consuetudo obtinuit, ut Latinis etiam litteris scriberetur. Itaque primo significat instrumentum ligneum, vel ferreum, vel alterius materiae, quod in modum columnae teres, erectum, acuminatumque sit. *Colum.* 11, 3. *med.* Et ligneo stilo laxatis vel rubi, vel ferulae medullis, stercus immittere. *Pall.* 4, 10. *med.* Si vermibus occupentur, stilo aereo purgandi sunt. ℙ Item teres virgultum. *Colum.* 11, 3. *med.* Stilus asparagi. *Id.* 5, 10. *f.* Danda est opera, ut dum (*amygdalae*) teneros ramulos habent, veluti pampinentur, et ad unum stilum primo anno semina redigantur. *Id. ib. med.* Omnis autem nux unam radicem mittit, et simplici stilo prorepit: cum ad scrobis solum radix pervenerit, etc. V. STILO, as. ℙ Saepissime ponitur pro instrumento scriptorio ferreo, vel aeneo, quo in ceratis tabulis veteres scribebant, quod ab una parte acuminatum erat ad litteras formandas, ab altera obtusum et planum ad delendum, si opus esset, quod scriptum fuerat, et ceram rursus complanandam: alio nomine *graphium* dictum est. *Plin.* 34, 14, 39. Stilo (*ferreo*) scribere intutum (al. *vetitum*), ut vetustissimi auctores prodiderunt. Hinc *Isid. Or.* 6, 9. Graeci et Tusci primum ferro in cera scripserunt, postea Romani jusserunt, ne graphium ferreum quis haberet. Postea institutum est, ut ceram ossibus scriberent, sicut indicat Atta in satyra dicens: Vertamus vomerem in ceram, mucroneque aremus Osseo. *Sympos. Aenigm.* 1. de stilo: De summo planus, sed non ego planus in imo: Versor utrinque manu, diverso et munere fungor: Altera pars revocat, quidquid pars altera fecit. *Pl. Bacch.* 4, 4, 63. Effer cito stilum, ceram, tabellas, et linum; et *ib.* 76. Cape stilum propere, et tabellas: quod jubebo, scribito istic; et *mox* 97. Cedo tu ceram ac linum actutum, age obliga, obsigna cito. ℙ Metonymice pro forma scriptionis, seu structura verborum, charactere, phrasi, genere dicendi. [*Perperam *stilus* hac significatione etiam ap. *Cic.* usurpari docuerat *Noster* cum multis aliis: quos semel refutasse videtur *Ernest.* in *Technol. lat. rhet.* p. 372. sqq. ubi recte monet, *Plinii* junioris demum temporibus et sequentibus morem illum invaluisse, ut *stilus* pro ipsa dicendi forma et ratione acciperetur. Cf. *Spald.* ad *Quint.* 2. p. 474. et 4. p. 136. *Ellendt.* ad *Cic. Brut.* 26. p. 76.] *Suet. Aug.* 85. Tragoediam magno impetu exorsus, non succedente stilo, abolevit [*Adde *Macr. Sat.* 5, 1. Stili dicendi duo sunt; unus est maturus et gravis, alter huic contrarius, ardens erectus et infensus etc. cf. *Auct. Dial. de Oratt.* 39. *Gell. N. A.* 3, 3. stilo atque facetia sermonis Plauto congruentis.]. ℙ Item pro ipso scribendi exercitio. *Cic. Or.* 1, 33. Stilus optimus et praestantissimus dicendi effector et magister. *Id. ib.* 3, 49. Cum exercitatione, tum stilo, qui et alia, et hoc maxime ornat et limat, formanda nobis oratio est. [*Huc pertinent etiam ista: *Ter. Andr. prol.* 12. dissimili oratione sunt (fabulae) factae, ac stilo. *Cic. Brut.* 45. Orationes Attico stilo scriptae: quae *Forc.* perperam §. antecedenti adscripserat. Porro *ib.* 26. unus enim sonus est totus orationis et idem stilus. *Quint. Inst.* 2, 4, 13. 6, 1, 42. 7, 1, 54. et al. et ad hos locos *Spald.*] ℙ *Stilum vertere* est ejus partem planam scriptis impingere, ut ea deleantur, inducantur, mutentur. *Hor. Sat.* 1, 10, 72. Saepe stilum vertas, iterum quae digna legi sint, Scripturus. *Cic. Verr.* 2, 2, 41. Vertit stilum in tabulis suis, quo facto causam omnem evertit suam. Huc pertinet et illud ejusdem *Cic. Or.* 2, 23. Ubertas orationis stilo depascenda est, *h. e.* resecanda sunt superflua. ℙ Est etiam votum, sententia, suffragium, quod nempe stilo in tabellis scribebatur. *Appul. Met.* 10. Cum jam sententiae pares, cunctorum stilis ad unum sermonem congruentibus, ex more perpetuo in urnam aeream deberent conjici. ℙ Denique *stili* dictae sunt ferreae cuspides, sudes acutae, stimuli, acumina latenter humi infixa, in quae hostes incauti incidentes, et praecipue equitatus, sese misere induebant. *Stimuli* a *Caes. B. G.* 7, 73. dicuntur. V. CERVUS et TRIBULUS. *Hirt. B. Afr.* 31. *med.* Extra vallum stili caeci, mirabilem in modum consiti, vel sine defensoribus aditum adversariis prohibebant. *Sil.* 10, 413. Quaque patet campus planis ingressibus hosti, Cervorum ambustis imitantur cornua ramis, Et stilus occulitur, caecum in vestigia telum.

*STIMICON, onis, m. nomen proprium pastoris ap. *Virg. Ecl.* 5, 55. Jampriden Stimicon laudavit carmina nobis. *B. A.*

STIMMI, n. στίμμι. V. STIBIUM.

*STIMON, onis, oppidum Thessaliae. *Liv.* 32, 14. Stimonem et Lampsum. *B. A.*

STIMULA, ae, f. Dea apud veteres nominata a stimulis, quibus ad nimium actum homo impellitur, ut interpretatur *August. C. D.* 4, 11. et 16. ℙ *Vet. Schol.* ad *Juven.* 2, 3. scribit, Bacchanalia Romae condemnata fuisse, cum probatum esset senatui, honestissimas feminas ad Stimulae Deae lucum foede adulterari. Quare quod ait *Liv.* 39, 12. Expromeret sibi, quae in luco Similae (al. *Semelae*) Bacchanalibus in sacro nocturno solerent fieri. *Stimulae* alii reponunt. Dubia res erat etiam *Ovidii* tempore, *Fast.* 6, 503. Lucus erat: dubium, Semelae, Stimulae ne vocetur. *Stimulam* quidam dici putant, quod Venerem stimulet.

STIMULATIO, onis, f. κεντισμός, actus stimulandi. *Plin.* 35, 2, 2. Erat haec stimulatio ingens. *Tac. H.* 1, 90. Nec metu aut amore, sed ex libidine servitii privata cuique stimulatio.

STIMULATOR, oris, m. κέντωρ, qui stimulat. *Cic. Dom.* 5. Seditionis quidem stimulator et concitator tu fuisti. Alii leg. *instimulator.* [*Ita *Orell.* estque jure praeferendum.] *Claud. in Ruf.* 2, 501. Arctoi stimulator perfide Martis. Adde *Mamert. Grat. act. ad Jul.* 5.

STIMULATRIX, icis, f. quae stimulat, lena. *Pl. Most.* 1, 3, 46. Vix comprimor, quin involem illi in oculos stimulatrici. Adde *ib.* 62.

STIMULATUS, a, um, part. a *stimulo:* stimulo, cuspide punctus, κεντριοθείς. *Colum.* 7, 3. Ea res ferum prohibet a rixa, cum stimulatum suo ictu ipse se sauciat. *Val. Max.* 3, 2. *n.* 9. Equos vehementer calcaribus stimulatos in adversos Samnites egit. ℙ Translate est instigatus, impulsus. *Cic. Dom.* 55. Si aram aliquam in litore deserto, somniis stimulatus, aut religione aliqua, consecrare-

Catull. 63, 4. Atys stimulatus furenti rabie. *Stat. Th.* 8, 93. oro, minas, stimulataque corda remulce. *Ov. Met.* 4, 235. Stimulatus ira. *Mart. Spect.* 19. taurus stimulatus flammis. *Ov. A. Am.* 1, 591. Jurgia praecipue vino stimulata caveto. *Claud. II. cons. Stil.* 341. stimulata fames. *Id. in Eutr.* 2, 269. Rhodano stimulatus Arar, *h. e.* impulsus ad cursum. Est enim Arar lenti fluminis, Rhodanus praecipitis: cum miscentur, hic illum secum trahit.

STIMULEUS, a, um, adj. ad stimulum spectans, ut Supplicium stimuleum, quod stimulis infligitur. *Pl. Mil.* 2, 6, 31. Nisi mihi supplicium stimuleum de te datur.

STIMULO, as, avi, atum, a. 1. κεντέω, stimulo fodio, pungo. *Lucan.* 7, 570. (et *Sil.* 16, 367.) Nobilis hunc Durius stimulabat in aequore currum, *h. e.* hos equos ad currum junctos. *Id.* 4, 441. Quadrijugos atro stimulat Bellona flagello. [*Sil. 4, 169. de tubicine: stimulas cornu.] ℙ Translate est cruciare, sollicitum habere, curam afferre. *Pl. Cist.* 2, 1, 4. Jactor, crucior, agitor, stimulor, versor in amoris rota miser. *Id. Capt.* 3, 4, 67. Deliramenta loquitur: larvae stimulant virum. *Cic. Rosc. Am.* 2. *f.* Hunc sibi ex animo scrupulum ut evellatis, postulat, qui se dies noctesque stimulat ac pungit. *Id. Par.* 2. *f.* Te conscientiae stimulant maleficiorum tuorum, te metus exanimant judiciorum. [*Cf. *Schütz. cl. Cic.*] *Claud. in Ruf.* 2, 326. curis animum stimulantibus aegrum. ℙ Item impellere, commovere, concitare. *Cic. Fam.* 3, 12. *f.* Ut vetus nostra simulas antea stimulabat me, ut caverem, ne, etc. sic affinitas novam curam affert cavendi, ne, etc. *Auct. dial. de Or.* 37. Non minus rubore, quam praemiis stimulabantur, ne, etc. *Plin. ep.* 6, 5. *med.* Qui modo ad Celsum, modo ad Nepotem cursitabant, nunc quasi stimularent et accenderent, nunc quasi conciliarent componerentque. *Liv.* 3, 68. Incitare et stimulare aliquem. *Id.* 1, 23. *med.* Cupido imperii populus ad arma stimulat. *Sall. Cat.* 18. Inopia et mali mores stimulant ad vexandam rempublicam. *Liv.* 1, 22. Tum aetas viresque, tum avita quoque gloria animum stimulabat. *Lucan.* 1, 208. de leone: ubi se saevae stimulavit verbere caudae, Erexitque jubam. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 207. Stimulare in arma. *Tac. H.* 2, 14. Extrema desperatione ad iram saepius, quam in formidinem stimulabantur. *Ov. Trist.* 1, 6, 9. rapax, stimulante fame, cupidusque cruoris Incustoditum captat ovile lupus. *Plin.* 9, 8, 9. Stimulare fugam hostium, *h. e.* praebere hostibus fugiendi causam. ℙ Cum inf. *Sil.* 12, 503. sparsosque per arva juvencos Jactare accensis stimulavi cornibus ignes. *Lucan.* 6, 423. stimulante metu fati praenoscere cursus. ℙ Pro orexim facere, cupidinem excitare. *Plin.* 23, 7, 67. Persicorum succus sitim stimulat. *Id.* 20, 5, 15. Stimulari Venerem hoc cibo, certum est. *Id.* 2, 8, 6. Veneris sidus animalium omnium conceptus stimulat, *h. e.* excitat animalia ad concipiendum. Absolute. *Id.* 9, 35, 54. Conchas, ubi genitalis anni stimulaverit hora, pandentes sese quadam oscitatione, impleri roscido conceptu tradunt.

STIMULOSUS, a, um, adj. stimulis plenus. *Coel. Aurel. Tard.* 5, 9. et *Acut.* 3, 18. Stimulum desiderium Venereae voluptatis.

STIMULUS, i, m. et Stimulum, i, n. κέντρον, aculeus, fustis acutae cuspidis, quo rustici boves suppungunt: a στίζω, pungo. [*Ita et *Passov.* in *Lex. Gr.* s. h. v. *Doederl.* 1, 161. originem videt in *stipes*.] *Tibull.* 1, 1, 10. Aut stimulo tardos increpuisse boves. *Pl. Men.* 5, 2, 112. Jam astiti in currum, jam lora teneo, jam stimulum in manum est. ℙ *Si Colum.* 2, 2. *f.* Stimulo lacessere juvencum. ℙ *Si stimulos pugnis caedis, manibus plus dolet*, proverb. ap. *Pl. Truc.* 4, 2, 55. quo significatur, suo damno quempiam adversari, quem vincere nunquam possit. Huic simile est illud ap. *Ter. Ph.* 1, 2, 28. Nam quae inscitia est adversum stimulum calces? V. CALCITRO. ℙ Stimulis puniebant servos nocentes. Hinc stimulorum seges, *Pl. Aul.* 1, 1, 6. Stimulorum loculi, *Cas.* 2, 8, 11. Stimulorum tritor, *Pers.* 5, 2, 17. convicia sunt in malum servum. *Id. Most.* 1, 1, 53. Ita te forabunt patibulatim per vias stimulis. *Id. As.* 2, 4, 12. Utinam nunc stimulus in manu mihi sit, qui latera conteram tua, quae occalluere plagis. *Id. Curc.* 1, 2, 40. Stimulo fodere aliquem. *Cic. Phil.* 2, 34. *med.* Quid hoc turpius? quid foedius? quid suppliciis omnibus dignius? num exspectas, dum te stimulis fodiam? haec te, si ullam partem habes sensus, lacerat, haec cruentat oratio. ℙ Stimulus cuspidatus, ap. *Plin.* 18, 19, 49. *n.* 2. est cuspis ferrea, qua purgatur vomer. ℙ In bellicis munitionibus *stimuli* erant sudes acutae humi latenter defixae ad hostium incursionem sistendam. *Caes. B. G.* 7, 73. Taleae pedem longae ferreis hamis infixis totae in terram defodiebantur, mediocribus intermissis spatiis, omnibus locis disserebantur, quos stimulos nominabant; et *ib.* 82. Postea quam propius successerunt, se ipse stimulis inopinantes induebant. ℙ Idem ac flagellum, quo aurigae equos ad cursum incitant. *Sil.* 7, 701. cecidere et lora repente Et stimuli. *Id.* 16, 431. ni Proditus elapso foret inter verba flagello, etc. Pro stimulis dorso quatiuntur inania lora. ℙ Per translationem ponitur pro cruciatu, et omni eo, a quo vexamur. *Cic. Tusc.* 2, 27. Non modo stimulos doloris, sed etiam fulmina fortunae contemnamus, licebit. [*Cf. *ib.* 3, 16.] *Sen. Phoen.* 206. Novos stimulos dolori suffigere. *Id. Ag.* 133. Mixtus dolori subdidit stimulos timor. ℙ Item pro incitamento, *Cic. Arch.* 11. *f.* Quae noctes et dies animum gloriae stimulis concitat. *Id. Sext.* 5. Quot stimulos admoverit homini fortassis studioso victoriae. [*Cf. *Coel.* 5.] *Lucan.* 1, 262. dubiaeque in proelia menti Urgentes addunt stimulos. *Quint.* 10, 7. *med.* Addit ad dicendum etiam pudor stimulos. *Lucan.* 2, 324. acres irarum movit stimulos. *Liv.* 30, 14. Non hostili modo odio, sed amoris etiam stimulis. *Ov. Trist.* 5, 1, 76. Ingenio stimulos subdere Fama solet. *Id. Met.* 1, 244. Stimulos adjicere furenti; et *ib.* 726. Caecos stimulos condere alicui in pectore. *Virg. A.* 9, 718. stimulos acres sub pectore vertit. *Hor. Sat.* 2, 7, 94. acres Subjectat lasso stimulos, versatque negantem. *Virg. A.* 11, 452. arrectae stimulis haud mollibus irae. *Id. ib.* 4, 405. Stimulis agere aliquem. *Sil.* 1, 113. acuere. *Ov. Pont.* 2, 11, 19. quod fuerat stimulis factura sine ullis, Plenius, auctorem te quoque nacta, facit. [*Insolentius hac significatione nonnunquam a Tacito usurpatur; *A.* 1, 33. novercalibus Liviae in Agrippinam stimulis; et 15, 12. et erant quos pericula fratrum aut propinquorum propriis stimulis incenderent. *H.* 3, 45 propriis in — reginam stimulis accendebatur; et cp. 53. sius stimulis excitus Moesiae duces. *Böttich. Lex. Tac.* Porro huc pertinere videntur et ista: *Liv.* 2, 54. agrariae legis tribuniciis stimulis plebs furebat; et *ib.* 6, 11. acriores quippe aeris alieni stimulos esse qui non egestatem modo atque ignominiam minentur, sed nervo ac vinculis corpus liberum territent.]

STINGUO, is, nxi, nctum, a. 3. deleo, tollo, exstinguo. [*Vulgo, etiam *Passov.* in *Lex.* Gr. s. v. στίζω, etymon hujus v. faciunt a Gr. στίζω. — *Doederl.* 1, 160. sq. refert ad *tinguere*, *tunken*, *tauchen*, quod a *tangere* eodem modo profectum, quo *fingere* a *facere*, *wischen* a *waschen*, et (quod maxime ad intelligendam v. *stinguere* originem faciat) *stringere* a *trahere*: atque propriam verbi notionem non esse, stimulis, quasi expungendo, delere, sed superfuso humore speciem rei perdere, exstirpare.] *Lucr.* 2, 827. Evanescere paulatim, stinguique colorem. *Id.* 1, 666. Stinguere ignes; et 4, 1091. ardorem. *Cic. Progn.* ap. *Prisc.* 10, 882. Stinguuntur radii (*solis*) caeca caligine tecti. *Id.* in *Arat.* ap. *eund. l. c.* quem neque longa vetustas Interimet stinguens praeclara insignia coeli.

STIPA, ae, f. si *Servio* credimus ad *A.* 1, 437., est stipula, quae in navibus interponitur vasis, ne concutiantur, collidanturque. *Id.* ad *ib.* 3, 465. stipatores dici ait, qui in navibus componunt (scil. *vasa et sarcinas*) a stipa. *Fest.* quoque in *Stipatores* docet, stipam esse, qua amphorae, cum exstruuntur (*h. e.* simul componuntur, ut transferri possint) firmari solent. Rursus *Serv.* ad *A.* 5, 682. veteres ait *stipam* pro stupa dixisse. ℙ Quidam scribunt *stypa*, a Graeco στύπη, stupa.

*STIPABILIS, e, adj. στοιβάσιμος *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

STIPATIO, onis, f. actus stipandi. *Sen. Q. N.* 5, 3. *extr.* Tunc surgit aura, cum datum est laxamentum corporibus, et stipatio illorum ac turba resoluta est; et *Plin.* 10, 22, 27. de anserib.: Fessi proferuntur ad primos: ita ceteri stipatione naturali propellunt eos. De caterva hominum densa, comitatu, turba. *Varr. L. L.* 6, 3. Latrones dicti ab latere, etc. quos postea a stipatione stipatores appellarunt. *Plin. ep.* 4, 16. Adeundi mihi locus, nisi a tribunali, non fuit: tanta stipatione cetera tenebantur; et *Auct. Pan. ad Maxim. et Constant.* 8. *f.* Te primo ingressu tanta frequentia populus excepit, ut cum te ad Capitolium vel oculis ferre gestiret, stipatione sui vix ad portas Urbis admitteret. *Cic. Sull.* 23. *f.* Autronii aspectus, concursatio, stipatio, greges hominum perditorum, metum nobis seditionesque afferebant; et *Mamert. Pan. Laxim.* 5. *med.* Cum neque milites, non dico stipatione atque comitatu, sed saltem oculis sequi possent. ℙ Translate. *Quint.* 5, 14. *med.* Orationem constare totam, aut certe confertam esse aggressionum et enthymematum stipatione, minime velim.

STIPATOR, oris, m. qui stipat, et componit in navibus: ut in STIPA dictum est. V. *Servii l. c. ib.* ℙ Item qui alterum comitatur, ejusque lateri adhaeret, tutelae, honoris, aut amicitiae causa. *Cic. Agr.* 2, 13. Janitores ex equestri loco ducentos in annos singulos, stipatores corporis constituit: eosdem ministros et satellites potestatis, *h. e.* qui comitentur decemvirum in provincia: similes iis, qui cohors praetoria dicebantur. Vocat autem *stipatores* odioso vocabulo, quia sic dicebantur custodes corporis regum: de quibus mox. *Sall. Cat.* 14. Catilina omnium flagitiosorum atque facinorosorum, circum se, tanquam stipatorum, catervas habebat. *Cic. Verr.* 2, 3, 26. Apronius stipatores Venerios secum habebat: ducebat eos circum civitates, etc. *Id. Dom.* 5. *med.* Quis est Sergius? armiger Catilinae, stipator tui corporis, signifer seditionis. ℙ Qui reg latus stipant custodiae causa, protectores, corpor custodes, σωματοφύλακες. [*Docet *Heindf.* ad *Ho* l. mox l. *stipator* proprium vocabulum esse de sate litibus regum et tyrannorum; hinc, ubi de aliis d catur, semper odiosi quid habere.] *Varr. L. L.* 3. Latrones dicti ab latere, qui circum latera era regi: quos postea a stipatione stipatores appellaru *Cic. Off.* 2, 7. *med.* Alexander Pheraeus praemit bat de stipatoribus suis, qui scrutarentur arcul muliebres. *Just.* 13, 4. *med.* Stipatoribus regiis s tellitibusque Cassander praeficitur. *Hor. Sat.* 1, 137. dum tu quadrante lavatum Rex ibis, neque quisquam stipator, ineptum Praeter Crispinum, ctabitur. *Sen. Clem.* 1, 12. *extr.* At illum acerb et sanguinarium necesse est graventur stipatores s Adde *Tac. A.* 4, 25. *extr.* et *ib.* 11, 16.

STIPATUS, a, um, part. a *stipo*: presse imp tus. *Ov. Pont.* 3, 1, 143. Curia cum patribus fu stipata verendis. *Gell.* 16, 3. Loco, in quem ci capitur, vel stipato, vel adducto, voluntas capie ejus desiderandique restinguitur. [*Suet. Cal.* 51. pontes calonibus et impedimentis stipatos reper ℙ Item arcte pressus, densus, contractus. *Lucr* 330. Nec tamen undique corporea stipata tene Omnia natura: namque est in rebus inane; et *ib.* Quae minimis stipata cohaerent partibus arcte. *V A.* 10, 328. Ni fratrum stipata cohors foret ob *Lucan.* 7, 492. densis acies stipata catervis. *Liv.* 18. Macedones, usque dum ordine, et velut sti phalanx consistebat, moveri nequiverunt. *Hor.* 2, 1, 60. Hos (*poetas*) ediscit, et hos arcto sti theatro Spectat Roma potens. *Lucan.* 4, 781. arma movendi Jam locus est pressis; stipataque m bra teruntur. *Cic. Pis.* 27. *f.* Graeci stipati, in lectulis, saepe plures. *Mart.* 8, 75. stipat tollitur alte Grandis in angusta sarcina sanda [*Liv.* 26, 39. naves in arcto stipatae.] ℙ Item cumdatus, circumfusus, septus multitudine comi aut custodum. *Cic. Mur.* 24. Catilina stipatus ro juventutis, vallatus indicibus atque sicariis. *Att.* 1, 18. Cum ad forum stipati gregibus amic descendimus. *Id. Verr.* 2, 4, 40. Cum illum sp tum, stipatumque lictoribus videres. [*Liv.* stipatus agmine armatorum; et 3, 56. Appius s tus patriciis juvenibus. *Vell.* 2, 58, 2. stipati gl torum D. Bruti manu.] *Plin. Pan.* 23. Neque stipatus satellitum manu, sed circumfusus un nunc senatus, nunc equestris ordinis flore, etc. ap. *Gell.* 13, 13. Stipati servis publicis non prendi non possunt, sed etiam ultro summoven pulum. *Plin. ep.* 6, 33. Stipatum tribunal; et *S ep.* 3, 2. Ab omni ordine, sexu, aetate stipatis ambiebare. [*Curtii* exempla v. in *ind. Cur Snakenb.* — Est etiam honoris vel studiorum frequentatus. *Cic. Sen.* 9. quid est jucundius ctute, stipata studiis juventutis.]

*STIPATUS, us, m. stipatio. *Sarisb.* 8, 7 strionum stipatu magnificus vulgariter videb *B. A.*

*STIPAX, acis, m. sculptor celebris, Cy *Plin.* 34, 8. Stipax Cyprius uno celebratur Splanchnopte. Legitur et *Stypax*. V. SPLANC PTES. *B. A.*

STIPENDIALIS, e, adj. ad stipendium pert *Sidon.* 8. *ep.* 9. *in carm. med.* Ipse hic Parthicus ces precatur, Aulae Susidis ut tenere culmen foedere sub stipendiali, *h. e.* quo se ad stipe ac tributum pendendum obstrinxit.

STIPENDIARIUS, a, um, adj. ὑποτελής, q pendio, h. e. tributo (quod fere imponitur, ut stipendium militi detur) pendendo obnoxiu *Caes. B. G.* 1, 30. Ut reliquas civitates stipend haberent; et *ib.* 36. Aeduos sibi stipendiario factos. *Flor.* 3, 20. *med.* Ille de stipendiario ce miles, de milite desertor, inde latro. ℙ *pendiarius* differt a *tributario*. *Cajus Instit Goesch.*) 2. §. 21. Provincialia praedia alia s diaria, alia tributaria vocamus: stipendiaria ea, quae in his provinciis sunt, quae propria Romani esse intelliguntur; tributaria sunt ea in his provinciis sunt, quae propriae Caesari creduntur. *F.*] ℙ *Stipendiarium vectigal* e butum certum, quod, nulla habita ratione fe tis, aut sterilitatis anni, penditur. *Cic. Verr* 6. Inter Siciliam ceterasque provincias in ag vectigalium ratione hoc interest, quod ceter impositum vectigal est certum, quod stipend dicitur, quasi victoriae praemium ac poena aut censoria locatio constituta est. Siciliae tes sic in amicitiam fidemque recepimus, ut ℙ *Stipendiarius* absolute, qui stipendium solvi *Div. Verr.* 3. Socii, stipendiariique populi R. miseri, jam non salutis spem, sed exitii so quaerunt. *Caes. B. G.* 7, 10. Ne, stipendiar duorum expugnatis, cuncta Gallia deficeret. *pendiarii*, et *vectigales* differunt, ut *stipendi vectigal.* Illud enim totum in pecunia solvitu in pecore, decumis frugum, portorio. Itaqu civitates vectigales erant, aliae stipendiariae: hae deteriore conditione, quam illae. *Cic. cons.* 5. Vectigales multos, ac stipendiarios vit. *Id. Verr.* 2, 4, 60. Majores nostri facile

ur haec (*signa*, *tabulas pictas*, *vasa*, *et hujus-*
i artificia) esse quamplurima apud socios, ut
rio nostro quam ornatissimi florentissimique es-
: apud eos autem, quos vectigales, aut stipen-
ios fecerant, tamen haec relinquebant, ut habe-
haec oblectamenta et solatia servitutis. *Plin.*
4. et 4, 22, 35. multa oppida in Hispania Roma-
m stipendiaria recenset. *Liv.* 24, 47. Quam ob
m Romanorum vectigalem ac stipendiariam Ita-
Africae facerent? ¶ Hinc aliquando civita-
quae stipendiariae fuissent, ob merita vectiga-
actae; quae vectigales fuissent, eadem de causa
ae et immunes ab omni sumptu et munere es-
Liv. 37, 55. *f.* Ceterae civitates Asiae, quae
li stipendiariae fuissent, eaedem Eumeni vecti-
penderent: quae vectigales Antiochi fuissent,
iberae atque immunes essent. ¶ *Stipendiarius*
s, qui stipendium accipit. *Hirt. B. Afr.* 43. Qui
llam octo cohortibus stipendiariis Numidis Gae-
que obsidebat. *Liv.* 8, 8. Clypeis antea Roma-
si sunt; deinde postquam stipendiarii facti sunt,
a pro clypeis fecere, *h. e.* postquam stipendia
rent; nam antea milites gratuitam operam rei
icae navabant. V. STIPENDIUM. Etiam ap.
. L. L. 4, 36. *f.* Milites stipendiarii ideo (*dicti*
), quod stipem accipiebant, *h. e.* pensam, non
ratam accipiebant. Sic contra *Ennius* ap. *eund.*
oeni stipendia pendunt, *h. e.* stipem pensam Ro-
s tribuunt. Ap. *Veg. Mil.* 1, 18. stipendiarii mi-
sunt, qui aliquot stipendia fecerunt, et oppo-
ur tironibus. Alii tamen leg. *stipendiosi*, h. e.
nulta stipendia fecerunt, veterani.

ÏPENDĬĀTUS, a, um, part. a *stipendior:* is
tipendium alendi causa solvitur. *Tert. adv. Marc.*
. de infantib. Ponticis: Pannis armati, et bu-
stipendiati, [qui ante norint lanceare, quam
nare. *F.*]

ĪPENDĬOR, aris, dep. 1. *a stipendio*, μισθο-
ω, stipendia facio, vel mereor. *Plin.* 6, 19, 22.
eorum (*Prasiorum in India*) peditum sexcenta
a, equitum triginta millia, elephantorum no-
millia per omnes dies stipendiantur.

ĪPENDĬOSUS. V. STIPENDIARIUS.

ĪPENDĬUM, ii, n. ἀποφορά, aes militare, mer-
nilitaris: a *stipe pendenda:* quia nondum signa-
gento, militibus initio quaestores aes grave ap-
m diribuere. *Plin.* 33, 3, 13. Quin et militum
ndia, hoc est stipis pondera, dispensatores, li-
ndes, etc. Primis temporibus Romani de suo
ue munus militiae obibant. Post Anxur captum,
belli Vejentis, sub tribunis mil. consul. potest.
ann. U. C. CCCXLVII. decretum a senatu est,
pendium miles de publico acciperet, ut *Liv.* 4,
tr. et *ib.* 60. tradit: item *Fest.* in *Privato.* Et
quidem pediti, post annos vero circiter tres,
Vejenti bello, etiam equiti adsignatum est,
eod. 5, 7. Stipendium peditis fere denarius fuit,
rionis duplex, equitis triplex, ut ex *Tac. A.* 1,
Liv. 5, 12. *f.* et 7, 41. *extr.* intelligimus. *Plin.*
13. In militari stipendio semper denarius pro
assibus datus. *Caes. B. C.* 1, 87. Cum stipen-
ab legionibus, paene seditione facta, flagita-
, cujus illi diem nondum venisse dicerent. *Cic.*
, 14. Stipendium militibus usque ad Id. Quint.
lutum. *Id. Or.* 2, 64. Cum Asellus omnes pro-
s stipendia merentem se peragrasse gloriaretur,
militantem. *Id. Balb.* 27. Victorem exercitum
dio afficere. *Id. Pis.* 36. Stipendium militibus
rare. ¶ *Stipendia facere*, *merere*, militare.
Jug. 67. Ubi primum aetas militiae patiens
stipendiis faciundis sese exercuit. *Nep. Cat.* 1.
m stipendium meruit annorum decem septem-
Liv. 3, 27. Cum stipendia pedibus propter pau-
tem fecisset. *Id.* 5, 7. Equis se stipendia fa-
s promittunt. *Id.* 21, 43. Tempus est jam, opu-
vos ac ditia stipendia facere, *h. e.* militiam mi-
, ex qua multum praedae faciatis. ¶ Meto-
e significat unius anni militiam. *Pl. Epid.* 1,
Si in singulis stipendiis ad hostes exsuvias da-
Sall. or. ad Caes. 1. *f.* Providendum ne militia
a, aut inaequalis sit; cum alii triginta, pars
stipendium faciet. *Tac. A.* 1, 17. Quod tri-
aut quadragena stipendia senes tolerent. *Hirt.*
8, 8. Legio octavo jam stipendio functa. *Plin.*
29. Secundo stipendio dextram manum perdi-
Liv. 31, 8. *f.* Stipendia multa habere. ¶ *Ho-*
nfectis, aut *emeritis stipendiis*, ap. *Cic. Ma-*
f. Liv. 3, 57. *f.* et *Sall. Jug.* 88. est, qui legi-
militiae tempus explevit. Nam lege cautum
ut cives R. triginta annorum spatio, intra de-
septimum, et quadragesimum septimum, mi-
operam darent, equites quidem decem annos,
s vero viginti, ut *Lips.* docet *de mil. R.* 1, 2.
19. Eam militiam cum explessent, *emeritis sti-*
s, et *veterani* esse dicebantur. Sed non semel
it, ut aut ita publica re postulante, aut prae-
m spe, aut imperatorum artibus ultra id tem-
b vexillis detinerentur, aut, si dimissi essent,
rentur. V. EVOCATUS. Initio principatus
ii, seditionis militaris compescendae causa, san-
esse scribit *Tac. A.* 1, 36., ut missio daretur
stipendia meritis, exauctorarentur qui sena-
ecissent, ac retinerentur sub vexillo, cetero-
rum immunes, nisi propulsandi hostis. *Liv.* 39, 18. *f.* Ut P. Aebutio emerita stipendia essent, *h. e.* ut haberetur, tanquam si legitimum militandi tempus implevisset, licet nullum stipendium fecisset. ¶ *Nullius stipendii* ap. *Sall. Jug.* 87. et *Tac. H.* 2, 76., qui nunquam militavit. ¶ Translate. *Cic. Sen.* 14. At illa quanti sunt! animum tanquam emeritis stipendiis libidinis, ambitionis, contentionis, inimicitiarum, cupiditatum omnium, secum esse, secumque, ut dicitur, vivere. *Sen. ep.* 93. *med.* Functus omnibus humanae vitae stipendiis, *h. e.* officiis. *Colum.* 3, 6. *f.* Sed ubi plurimis velut emeritis annorum stipendiis fides surculo constitit, nihil dubitandum est de fecunditate. V. JURISONUS. ¶ *Stipendium* interdum est tributum quodque, quia principio tributum impositum est, ut ex eo stipendia militantibus solverentur, ut ex *Liv.* 4, 60. et *Tac. H.* 4, 74. constat. *Enn.* ap. *Varr. L. L.* 4, 36. *f.* Poeni stipendia pendunt. *Vell.* 2, 39. Stipendium conferre. *Liv.* 38, 16. exigere. *Caes. B. G.* 1, 44. capere jure belli, quod victores victis imponere consueverunt. *Cic. Balb.* 18. Afros, Sardos agris stipendioque multare. *Caes. B. G.* 5, 27. Liberari stipendio. ¶ Translate est quaevis multa, aut poena. *Catull.* 64, 173. Indomito nec dira ferens stipendia tauro, *h. e.* tributum septem adolescentulorum, ac totidem puellarum, quod ab Atheniensibus Minotauro quotannis pendebatur. *Hor. Epod.* 17, 36. Quae finis, aut quod me manet stipendium? Effare: jussas cum fide poenas luam. ¶ Item subsidium, suppetiae. *Colum.* 1, 1. *med.* Et alii tamen (*scriptores*) obscuriores aliquod stipendium nostro studio contulerunt. ¶ Item impendium, sumptus. *Id.* 2, 2. *med.* Ignorans plus esse reditus in ubertate frugum, quam stipendii, si majora mercemur armenta. Est qui leg. *impendii.*

STIPES, itis, m. στύπος, κορμὸς: a voce Graeca allata: unde fuere qui *stypes* scriberent. Proprie significat fustem terrae defixum, ut *Fest.* definit: qui in *Stipatores* a *stipa* (unde *stipare*, firmare) deducere videtur. *Ov. Fast.* 2, 641. Termine, sive lapis, sive es defossus in agro Stipes ab antiquis, sic quoque numen habes. *Tibull.* 1, 1, 15. de eod.: Nam veneror, seu stipes habet desertus in agris, Seu vetus in trivio florea serta lapis. *Prop.* 4, 2, 59. Stipes acernus eram properanti falce dolatus. *Caes. B. G.* 7, 73. Truncis arborum, aut admodum firmis ramis abscissis, perpetuae fossae ducebantur. Huc illi stipites demissi, ab ramis eminebant. *Id. B. C.* 1, 27. Fossas transversas viis praeducit, atque ibi sudes stipitesque praeacutos defigit. *Ov. Fast.* 4, 331. querno religant a stipite funem. *Mart.* 7, 32. nudi stipitis ictus hebes, *h. e.* pali erecti, ad quem se exercebant tirones. *Suet. Ner.* 29. Deligatus ad stipitem; et *Plin.* 8, 5, 5. Alligatus stipiti. *Sen. ep.* 14. Adigere per medium hominem, qui per os emergat, stipitem. 9 Dicitur et de quocumque trunco arboris, fuste, sude. *Plin.* 17, 27, 43. Amygdalae ex amaris dulces fiunt, si circumfosso stipite, et ab ima parte circumforato defluens pituita abstergeatur. *Tibull.* 1, 15, 17. Neu pudeat prisco vos (*Lares*) esse e stipite factos. *Ov. Ib.* 239. viridi de stipite factas Admorunt oculis usque sub ora faces. *Virg. A.* 4, 444. Consternunt terram concusso stipite frondes. *Prop.* 4, 2, 18. Cum pirus invito stipite mala tulit: scil. per insitionem. *Pall.* 5, 4. Zizyphus seritur ossibus, et stipite, et planta. *Catull.* 64, 288. tulit radicitus altas Fagos, ac recto proceras stipite lauros. *Virg. A.* 7, 524. non jam certamine agresti, Stipitibus duris agitur, sudibusve praeustis, Sed ferro ancipiti decernunt. *Sen. Herc. Fur.* 1230. stipitem huc vastum date, *h. e.* clavam. *Ov. Fast.* 3, 751. Constitit ispe super ramoso stipite nixus; et *Rem. Am.* 446. Cassaque seducto stipite flamma perit. *Id. Fast.* 5, 506. Ignis in hesterno stipite parvus erat. ¶ Per synecdochen est ipsa arbor. *Id. ib.* 3, 37. Martia, picus, avis gemino pro stipite pugnant, Et lupa: tuta per hos utraque palma fuit. *Id. de nuce*, 32. Audiat hoc cerasus, stipes inanis erit. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 179. Stamine, quod molli tondent de stipite Seres, Frondea lanigerae carpentes vellera silvae. ¶ De virga tenui, aut calamo. *Lucan.* 9, 820. Stipite quae diro virgas mentita Sabaeas Toxica. *Mart.* 13, 19. Mittit praecipuos nemoralis Aricia porros. In niveo virides stipite cerne comas. ¶ Est convicium in hominem stupidum, stultum, stolidum, fatuum. *Ter. Heaut.* 5, 1, 3. In me quidvis harum rerum convenit, quae sunt dicta in stultum: caudex, stipes, asinus, plumbeus. *Cic. Pis.* 9. Qui tanquam truncus atque stipes, si stetisset modo, posset sustinere tamen titulum consulatus. *Id. Har. resp.* 3. *med.* Non plus quam stipitem illum, qui quorum hominum esset, nesciremus, nisi se Ligurem ipse esse diceret. Adde *in Senat.* 6. et *Claud. in Eutrop.* 1, 126.

*STIPHĔLUS, i, m. nomen Centauri a Caeneo in Pirithoi nuptiis trucidati. *Ov. Met.* 12, 459. *B. A.*

STĪPĬDOSUS, a, um, adj. durus, ligneus, stipitem referens, ut Stipidosa radix, *Appul. Herb.* 67. Stipidosi fruticis rami, *Id. ib.* 74.

STĪPO, as, avi, atum, a. 1. στείβω, ἐπάγω, calcando ac densando impleo, in unum cogo, arcte compono, et firmo: a *stipa*, vel a voce Graeca allata. *Virg. G.* 4, 164. et *A.* 1, 436. apes liquentia mella Stipant, et dulci distendunt nectare cellas. *Petr. Sat.* 89. Stipant graves equi recessus Danai. *Flor.* 3, 19. *med.* In ore abdita nuce, quam sulphure et igne stipaverat, leniter inspirans, flammam inter verba fundebat. *Colum.* 10, 404. Armeniisque, et cereolis, prunisque Damasci Stipantur calathi. *Plin.* 15, 17, 18. *n.* 4. Uvas foliis involutas (*servandi causa*) vinaceis stipare. *Varr. L. L.* 4, 36. *f.* Quod asses librae pondo erant, qui acceperant majorem numerum, non in arca ponebant, sed in aliqua cella stipabant, id est componebant, quo minus loci occuparent: a stipando stipem dicere coeperunt. *Virg. A.* 3, 465. stipatque carinis Ingens argentum, Dodonaeosque lebetas, etc. *Claud. Laud. Stil.* 2, 397. Quae tunc Flaminiam stipabunt millia vulgi! *Appul. Met.* 3. Populus caveae conseptum mira celeritate complevit: aditum etiam et tectum omne fartim stipaverant. *Hor. Sat.* 2, 3, 11. Quorsum pertinuit stipare Platona Menandro, Eupolin Archiloco? comites educere tantos? *h. e.* sarcinam componere ex voluminibus Platonis, Menandri, etc. arcte colligatis, quos tecum rus efferres. *Tert. Virg. vel.* 12. *extr.* Stipare calceum, *h. e.* adstrictum induere, et quem pes totum impleat, nulla laxitate deformante. [**Sil.* 11, 503. multo stipatur curia coetu, i. e. repletur.] ¶ *Stipare se*, lateri alicujus haerere, immiscere se. *Prop.* 3, 6, 13. Custodum gregibus seu cum se stipat euntem. ¶ *Stipare aliquem*, circumsequi et comitari, honoris, aut custodiae causa: et dicitur de frequentia, et turba. *Val. Fl.* 7, 556. At sua magnanimum contra Pagasea juventus Prosequitur, stipatque ducem. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 55. comitantur euntem Naides, et socia stipant utrinque corona. *Cic. Phil.* 3, 12. Senatum stipavit armatis. *Virg. A.* 4, 136. Tandem progreditur magna stipante caterva. [**Cic. Phil.* 5, 6. Vidi Cinnam, — Sullam — Caesarem — non possum affirmare nullis telis eos stipatos fuisse; hoc dico nec multis, nec occultis.] ¶ *Stipari*, frequentia circumdari. *Cic. Mil.* 1. Non enim corona consessus vester cinctus est, ut solebat: non usitata frequentia stipati sumus. *Claud. in Ruf.* 2, 76. Stipatur sociis. V. STIPATUS. ¶ *Stipari*, denso agmine coire. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 311. Cunctaque praecipiti stipantur saecula cursu, Insignem visura nurum.

STIPS, stĭpis, f. κέρμα, aerea pecunia minuta, aera, asses: a *stipando:* quia cum olim asses librales essent, non in arca, sed in cella componebant stipabantque, qui magnam eorum summam habebant. Ita *Varro*, cujus verba in v. praec. retulimus. Sic *Festus:* Stipem dicebant pecuniam signatam, quod stiparetur; et *Ulp. Dig.* 50, 16, 27. Stipendium a stipe appellatum est, quod per stipes, id est modica aera colligatur. ¶ Fere dicitur de pecunia, quae a pluribus parva quantitate confertur, vel in opus aliquod publice faciendum, vel in honorem Deorum, vel pauperibus alendis, ἔρανος. *Varr. L. L.* 4, 36. *f.* Diis cum thesauris asses dant, stipem dicunt. *Suet. Aug.* 57. Omnes ordines in lacum Curtii quotannis ex voto pro salute ejus stipem jaciebant. *Plin.* 33, 10, 48. Populus Ramanus stipem spargere coepit Sp. Postumio, Q. Martio coss. (tanta abundantia pecuniae erat), ut eam conferret L. Scipioni: ex qua is ludos fecit, *h. e.* sponte et ultro conferre. *Id.* 18, 3, 4. Statua ei a populo stipe collata, statuta est. *Cic. Leg.* 2, 9. Praeter Idaeae Matris famulos, eosque justis diebus, nequis stipem cogito; et *ib.* 16. Stipem sustulimus, nisi eam, quam ad paucos dies propriam Idaeae Matris excepimus: implet enim superstitione animos, et exhaurit domos. *Liv.* 25, 12. *f.* Edixit, ut populus per eos dies stipem Apollini, quantam commodum esset, conferret. *Ov. Pont.* 1, 1, 39. Ante Deum Matrem cornu tibicen adunco Cum canit, exiguae quis stipis aera neget? *Sen. Q. N.* 4, 2. *med.* de Nili fontib.: In haec ora stipem sacerdotes, et aurea dona praefecti, cum solemne venit sacrum, jaciunt. *Plin. ep.* 8, 8. Fons purus et vitreus, ut numerare jactas stipes, et relucentes calculos possis. *Tac. H.* 5, 5. Stipes cogere; et *ib.* 4, 53. Passimque injectae fundamentis (*Capitolii*) argenti aurique stipes. *Quint. decl.* 9, 15. *extr.* Stipem ponere Fortunae, *h. e.* offerre. *Suet. Aug.* 91. *f.* Ex nocturno visu stipem quotannis die certo emendicabat a populo, cavam manum asses porrigentibus praebens. *Sen. V. B.* 25. In Sublicium pontem me transfer: non ideo tamen me despiciam, quod in illorum numero consideo, qui manum ad stipem porrigunt. *Id. Ben.* 4, 29. Quis beneficium dicat quadram panis, aut stipem aeris abjecti? *Mart. Dig.* 47, 22, 1. Stipem menstruam conferre. *Liv.* 38, 45. *med.* colligere a tyrannis, *h. e.* exiguum tributum. *Ammian.* 26, 10. *med.* Stipe precaria victitare; et *Plin.* 10, 63, 83. Ancilla mercenariae stipis, *h. e.* corpore quaestum faciens. ¶ De lucro, et emolumento. *Quint.* 1, 12. *f.* Fructum eloquentiae non ex stipe advocationum petere, sed, etc. *Colum.* 8, 1. Villaticae pastiones non minimam colono stipem conferunt. *Curt.* 4, 1. *med.* Ob inopiam suburbanum hortum exigua stipe colens. ¶ De strenis. *Suet. Cal.* 42. Edixit, et strenas ineunte anno se recepturum: stetitque in vestibulo aedium ad captandas stipes, quas plenis ante eum manibus ac sinu

omnis generis turba fundebat. *Ov. Fast.* 1, 189. Dulcia cur dentur, video: stipis adjice causam, Pars mihi de festo ne labet ulla tuo: o quam te fallunt tua saecula, dixit, Qui stipe mel sumpta dulcius esse putes! ¶ De multa pecuniaria. *Val. Max.* 2, 9. *n.* 1. *extr.* Stipem exsolvere. [*Exposuit de hac re *Beier.* ad *Cic. Off.* 1, 13. p. 99.] ¶ Rectus casus *stips* agnoscitur a *Charis.* 1, 27. et 85., ubi etiam negat, dici in significatione trunci, sed *stipes.* *Petr.* tamen *fragm. Trag.* 43. *Burm.* Et ille stips, dum fratri suo irascitur, nescio cui terrae filio patrimonium elegavit. ¶ *Stipes* pro *stips* videtur dixisse *Tert. Spect.* 17. Locus, stipes, elogium, etiam quibus opus non est, praedicatur. *Prud.* vero *stipis* dixit, ultima brevi, *in Sym.* 2, 910.

STĬPŬLA, ae, f. καλάμη, calamus frumentorum, et tenuia in eo folia, quae facile arescunt. V. dicta in CULMUS. *Plin.* 18, 18, 47. Peragitur messis stipula nunquam cubitali; et *ib.* 10, 20. *n.* 3. de tritico: Tercentae sexaginta stipulae ex uno grano. *Virg. G.* 1, 315. Frumenta in viridi stipula lactentia turgent. *Plin.* 17, 27, 47. Stipula hordeacea. *Id.* 14, 16, 19. *n.* 2. milii. *Ov. Fast.* 4, 725. Stipulae fabales; et *ib.* 1, 205. Nec pudor, in stipula placidam cepisse quietem, Nec foenum capiti supposuisse, fuit. *Id. Met.* 8, 630. domus stipulis et canna tecta palustri. ¶ *Stipula illecta* sunt spicae in messe dejectae, necdum lectae, quas rustici, cum vacaverint, colligunt. Haec *Cajus Dig.* 50, 16, 30. De his *Varr. L. L.* 6, 7. Nemo reprehensus, qui e segete ad spicilegium reliquit stipulam. *Id. R. R.* 1, 53. Messe facta stipulam legere. *Ter. Ad.* 5, 3, 62. Meridie ipso faciam, ut stipulam colligat. *Ov. Am.* 1, 8, 89. multi si pauca rogabunt, Postmodo de stipula magnus acervus erit. ¶ In pratis *stipula* est, quae post foenisiciam remanet. *Varr. R. R.* 1, 49. Tum de pratis stipulam rastellis eradi, atque addere foenisiciae cumulum. ¶ *Flamma de stipula*, ignis parum durans. *Ov. Trist.* 5, 8, 19. Nos quoque floruimus: sed flos erat ille caducus: Flammaque de stipula nostra, brevisque fuit. ¶ Est etiam canna, calamus, arundo, avena, quia ad modum calami fistulata est, et nodis instructa. *Plin.* 37, 10, 67. Syringitis (*gemma*) stipulae internodio similis, perpetua fistula cavatur. *Virg. Ecl.* 3, 26. non tu in triviis, indocte, solebas, Stridenti miserum stipula disperdere carmen? ¶ [In *Vet. Kalend. Farnes.* ap. *Grut.* 139. mense Augusto legitur: *Stupulae incenduntur:* quod quidem convenit cum Italico *stoppie*, nam saepissime Latinorum *u*, rarius vero *i*, in Italorum *o* mutatur. V. STIPA. *F.*]

STĬPŬLĀTĬO, onis, f. ἐπερώτησις, contractus, qui fit per interrogationem unius, v. gr. *decem dare spondes?* et alterius responsionem, *spondeo*, vel *dabo:* ex quibus paritur obligatio. Ejus formulas V. in STIPULOR. Dicta est, inquit *Isid. Or.* 5, 24. *f.*, a *stipula:* veteres enim quando sibi aliquid promittebant, stipulam tenentes frangebant: quam iterum jungentes, sponsiones suas agnoscebant. Vel quia in contractibus agrariis stipulam manu tenebant, quae agrum integrum repraesentaret. *Varr. L. L.* 1, 36. *f.* et *Fest.* in *Stipem* ducunt a *stipe*, idest aere seu pecunia: et *stipulari* proprie esse, cum aliquis interrogatus spondet stipem. Alii a *stipa*, et *stipando*, h. e. firmando: quia per stipulationem contractus firmantur. *Paul.* 5. *recept. sentent. tit.* 7. et *Justin.* 3. *Instit. tit.* 15. ex eo, quod *stipulum* veteres firmum appellaverunt: fortasse a *stipite* descendens. *Pomp. Dig.* 45, 1, 5. *med.* Stipulatio est verborum conceptio, quibus is, qui interrogatur, daturum, facturumve se, quod interrogatus est, respondet. *Cic. Leg.* 2, 21. *med.* Ut ea pecunia ex stipulatione debeatur. *Id. Rosc. Com.* 12. *f.* Aliquem stipulatione alligare. *Ulp. Dig.* 45, 1, 1. Stipulationem conficere; et *ib.* contrahere. *Paul. ib.* 2. exstinguere; et *ib.* Ex stipulatione liberari; et *ib.* 4. *med.* Stipulatione teneri. *Ulp. ib.* 35, 3, 1. et *ib.* 3. *f.* Stipulationem interponere. ¶ *Acceptam stipulationem facere alicui*, est eum, qui per stipulationem promisit, obligatione liberare. *Ulp. ib.* 44, 4, 7. ¶ *Stipulationem committi alicui* est contrahi, ita ut qui spopondit, reus fiat et obnoxius. *Paul. ib.* 45, 1, 2. *f.* et *Ulp. ib.* 38. ¶ Sumitur autem *stipulatio* fere pro verbis interrogantis, cui respondet in respondente *sponsio*. *Ser. Sulpic.* ap. *Gell.* 4, 4. Contractus stipulationum sponsionumque dicebatur sponsalia. *Paul. l. c.* 8. In illa stipulatione: Si calendis Stichum non dederis, decem dare spondes? quaeritur, etc. *Ulp. ib.* 38. Stipulatio ista: habere licere spondes? hoc continet, etc. Adde *ib.* 47. et *Jul. ib.* 56. etc. ¶ De stipulatione Aquiliana V. AQUILIANUS.

STĬPŬLĀTIUNCŬLA, ae, f. ἐπερωτημάτιον, parva stipulatio. *Cic. Or.* 1, 38. Cum in circulo decipiare adversarii stipulatiuncula.

STĬPŬLĀTOR, oris, m. ἐπερωτητὴς, συγγραφεὺς, qui stipulatur, et fere eum significat, qui contractum initurus interrogat: cui respondet *promissor*, et *reus*. Neque probat *Isid.* quod ait *Or.* 4, 24. *f.* promissores *stipulatores* vocari. *Jul. Dig.* 2, 10, 3. Si stipulator dolo Titii, et promissor dolo Maevii impeditus fuerit, quo minus, etc. *Ulp. ib.* 45, 1, 41. *f.* Ex quo apparet, diei adjectionem pro reo esse, non pro stipulatore. Adde *eund. ib.* 43. etc. *Suet. Vit.* 14. Feneratorum et stipulatorum, publicanorumque, qui unquam se aut Romae debitum, aut in via portorium flagitassent, vix ulli pepercit, *h. e.* qui stipulandi periti erant, et in usuris exercendis (quae cuique ex stipulatione debebantur) omnes stipulationum formulas callebant. Ideo *Suet.* eos cum feneratoribus conjungit. Hujusmodi stipulatores in basilicis fori Romani stare solebant, ut colligitur ex *Pl. Curc.* 4, 1, 12.

STĬPŬLĀTUS, a, um, part. a *stipulor*, stipulando contractus, stipulatione promissus. *Cic. Rosc. Com.* 5. Haec pecunia necesse est, aut data, aut expensa lata, aut stipulata sit. Stipulatam non esse, taciturnitas testium concedit.

STĬPŬLĀTUS, us, m. stipulationis contractus. *Paul.* 5. *recept. sentent. tit.* 7. Cum facto promissoris res in stipulatum deducta intercidit, agi ex stipulatu potest. *Quint. decl.* 12, 21. Ex stipulatu legati nostri perimus. *Ulp. Dig.* 45, 1, 1. Acquiret ei ex stipulatu actionem.

STĬPŬLOR, aris, atus sum, dep. 1. ἐπερωτάω, est certis verbis interrogare, vel rogare aliquem, an velit quippiam facere aut dare: quo adnuente, legitima obligatio oritur. [*nostr. *sich angeloben lassen.*] Cui respondet *promittere*, *spondere*. De notatione diximus in STIPULATIO. Stipulandi formula est ap. *Pl. Ps.* 4, 6, 14. Nullum periclum est, quod sciam, stipularier. Ut concepisti verba, viginti minas dabin'? *Ball.* dabuntur; (Adde 1, 1, 115.) et *Varr. R. R.* 2, 3. Itaque stipulantur sic: Illas capras hodie recte esse, et bibere posse, habereque recte licere; haec spondesne? (Adde *ib.* 5. *med.*) *Ser. Sulpic.* ap. *Gell.* 4, 4. Qui uxorem ducturus erat, ab eo, unde ducenda erat, stipulabatur, eam in matrimonium ductum iri: qui daturus erat, itidem spondebat daturum. In contractus stipulationum sponsionumque dicebatur sponsalia. Sed si post eas stipulationes uxor non dabatur, aut non ducebatur; qui stipulabatur, ex sponsu agebat; et *mox:* Judex eum, qui spoponderat, aut qui stipulatus erat, condemnabat. *Ulp. Dig.* 45, 1, 1. *med.* Si stipulanti mihi decem, tu viginti respondeas. *Id. ib.* 34. Multum interest, utrum ego stipuler rem, cujus cnmmercium habere non possum; an quis promittat. *Modest. ib.* 2, 1. Qui stipulatur, reus stipulandi dicitur: qui promittit, reus promittendi habetur. *Cic. Rosc. Com.* 4. *extr.* Stipulatus es? ubi? quo die? quis spoponsisse me dicit? nemo. *Jul. Dig.* 45, 1, 56. *f.* Si a te stipulatus fuero fundum Sempronianum, deinde eundem fundum, detracto usufructu, ab alio stipuler, prior stipulatio non novabitur. *Paul. ib.* 35. Si stipuler, ut id fiat, quod natura fieri non concedit; non magis obligatio consistit, quam cum stipulor, ut id detur, quod dari non potest. *Id. ib.* 19, 2, 54. *med.* Quod locator et conductor invicem de se stipulati sunt. *Id. ib.* 12, 1, 40. et 45, 1, 46. Centesimis calendis dari, utiliter stipulamur: quia praesens obligatio est, in diem autem dilata solutio. *Jul. ib.* 3, 1. Cum servus stipulatur, nihil interest, sibi, an domino, an vero sine alterutra eorum adjectione dari stipuletur. *Juven.* 7, 165. Quantumvis stipulare, et protinus accipe, quod do, *h. e.* pete, postula. *Ulp. Dig.* 46, 7, 3. Stipulari stipulationem. *Inscr.* ap. *Mur.* 337, 5, et 439, 1. Haec recte dari, fieri, praestarique stipulatus est M. Herennius Agricola, spepondit T. Flavius Artemidorus. ¶ Interdum *stipulari* dicitur etiam qui promittit. *Paul. ib.* 13, 4, 7. Si certo loco condicturum se quis stipulatus sit. *Ulp. ib.* 12, 6, 26. *f.* Si decem, aut Stichum stipulatus solvam quinque, quaeritur, an possim, etc. *Id. ib.* 46, 3, 5. *med.* Si quis usuras solverit, quas non erat stipulatus. Adde *Jul. ib.* 18, 1, 39. etc. ¶ *Prisc.* 8, 794. putat adhiberi etiam passiva significatione pro rogari, seu interrogari; vel contractu teneri: ut in illo *Suet. fr.* Laetoria (*lex*), quae vetat minorem annis XXV. stipulari: ἐπερωτᾶσθαι. [*Etiam *Cic. in or. pro Q. Rosc.* 5, 14. passivo sensu hoc verbum adhibuit: pecunia necesse est aut data, aut stipulata sit.] ¶ *Stipulo, as*, positione activa. *Sym. ep.* 1, 11. Sponsionem stipulat affectio, *h. e.* firmat. *Juret.*, ap. quem est *ep.* 5., legit *stipulatur.*

STĬPŬLUM Veteres dixere firmum, ut in STIPULATIO dictum est. ¶ In *Gloss. Philox.* stipulum est καλάμη.

STĪRĬA, ae, f. σταλαγμὸς, gurta liquoris concreta et pendens cadenti similis. [*Originem hujus vocis et quid differat a *gutta* et *stilla* notavimus in h. v.] *Virg. G.* 3, 365. Et totae solidam in glaciem vertere lacunae: Stiriaque impexis induruit horrida barbis. *Claud. B. G.* 326. stant colla pruinis Aspera: flaventes adstringit stiria setas. *Tert. Pall.* 4. vocat *stiriam leoniam* setas et pilos in pelle leonis humore aut glacie induratos. *Plin.* 34, 12, 32. E scrobium lateribus distillantes hiberno gelu stirias, stalagmiam vocant. *Mart.* 7, 37. Turpis ab inviso pendebat stiria naso. ¶ *Fuit et Stiria insula maris Mediterranei, Cypro a parte occidentali objecta. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

STĪRĬĂCUS, a, um, adj. stillans, stillaticius: a *stiria*, gutta. *Solin.* 27. *med.* de sirpe: Pingue roscidum cum arefactum inolevit, guttis stiriacis legitur.

STĪRĪCĬDĬUM, ii, n. idem ac stillicidium: a *stiria.* [*Doederl. ductus ratione discriminis inter s
ria et *stilla* conjecit, esse *stiricidium* fortasse gr
dinis genus, nostr. *Graupeln.*] *Fest.* Stiricidiu
quasi stillicidium, cum stillae concretae frigore
dunt. *Cato ib.* Nihilominus voluit semper de st
cidio in re praesenti cognoscere.

STIRPESCO, is, n. 3. ῥιζοφυτοῦμαι, in stirp
convertor. *Plin.* 9, 8, 42. de asparago: Nam si
fringatur, stirpescere, et intermori.

STIRPĬTUS, adv. ῥιζόθεν, usque ab ima stir
radicitus, funditus. *Ulp. Dig.* 47, 7, 3. Si quis
seminario, id est stirpitus, arborem transtule
Sidon. ep. 1, 2. Barba concavis hirta temporib
quam in subdita vultus parte surgentem stirp
tonsor assiduus genas ad usque forpicibus evellit.
Transl. *Cic. Tusc.* 4, 38. Hunc errorem, quasi
dicem omnium malorum, stirpitus philosophia
extracturam pollicetur.

STIRPS, stirpis, m. et f. ῥίζα, ῥιζόφυτον, ra
et imus truncus arboris, qua haeret radicibus: i
totus ipse truncus, ex quo rami exeunt. [*N
nativus hujus vocis exhibetur etiam forma *stirp*
stirpes. Sic in bonis cdd. Livii reperitur. V.
kenb. ad 1, 1.] *Cic. Or.* 43. Arborum altitudo
delectat: radices stirpesque non item: sed esse
sine his non potest. *Virg. A.* 12, 781. Nan
diu luctans, lentoque in stirpe moratus, etc. I
rat *ib.* 773. lenta in radice. *Id. ib.* 208. (et Co
5, 9. *med.*) sceptrum in silvis imo de stirpe reci
Id. G. 2, 209. Antiquasque domos avium cum
pibus imis Eruit. *Cic. N. D.* 2, 81. Arbores
tummodo per stirpes aluntur suas. *Plin.* 16, 36
Arundo omnis ex una stirpe numerosa. *Cic.*
2, 5, 38. et 50. Siculi milites palmarum stir
alebantur. *Paulo supra*, item *c.* 33. vocat ra
palmarum agrestium. Sic *Tac. H.* 4, 60. Virg
et stirpes, et internatas saxis herbas vellentes
seriarum patientiaeque exemplum fuere.) T
1, 9, 45. et *Prop.* 3, 23, 33. Vellere albos a s
capillos. Et metaphorice *Sall. Cat.* 10. Cart
ab stirpe interiit, *h. e.* funditus. ¶ Per syn
chen ponitur pro tota arbore, aut parte ejus
cumque. *Lucr.* 5, 1098. Emicat interdum fla
fervidus ardor, Mutua dum inter se rami stirp
teruntur; et *ib.* 1364. stirpes committere ramis
inserere; et *Virg. G.* 2, 23. Hic plantas tene
scindens de corpore matrum, Deposuit sulcis
stirpes obruit arvo, *h. e.* integras arbores cum
cibus; et *ib.* 367. de vitib.: ubi jam validis amp
stirpibus ulmos Exierint, *h. e.* ramis, ma
Cato R. R. 40. Capito tibi scissam salicem: ea
pem praecisum (al. *praecisam*) circumligato
liber frangatur: Ubi id feceris, surculum pra
tum inter librum et stirpem artito primores d
duos; et *Colum.* 3, 5. *extr.* de malleolis: F
tissimum genus stirpis deponere. *Id.* 5, 6.
Arbor decacuminanda est juxta ramulum, qui
bitur esse nitidissimus: ita tamen, uti supra
trunco stirpem dodrantalem relinquas, ad qua
mus alligetur; et *mox*: At si robusti rami
ita ferro amputentur, ut exiguam stirpem pro
tem trunco relinquas; et *Plin.* 8, 26, 40. I
potamus satietate obesus exit in litus, re
arundinum caesuras speculatum: atque ubi ac
mum videt stirpem, imprimens corpus venam
rat, etc. Ita *Hard.* ex MSS., alii *acutiss*
[*Praeter *Virg.* *Ennius* et *Pacuvius* v. *Stirp*
genere posuerunt. Reliquis vero femininum usi
V. *Ruddin.* 1, 35.] ¶ De quacumque planta
gulto. *Cic. Fin.* 5, 11. *med.* Cum arborum e
pium eadem paene natura sit. *Id. N. D.* 2, 64
Stirpium et herbarum utilitates longo usu perce
Lucan. 4, 42. Dum scopulos stirpesque tenen
que, hoste relicto, Caedunt ense viam. ¶
late est origo, causa, principium, fons,
Pl. Trin. 1, 2, 180. Quod si exquiratur us
stirpe auctoritas, unde quidquid auditum d
nisi id appareat, famigeratori res sit cum da
malo. *Cic. Cat.* 12. *extr.* Exstinguetur atque
tur non modo haec tam adulta reipublicae
verum etiam stirps ac semen malorum omniun
Tusc. 3, 34. Stirpes aegritudinis omnes eli
sunt. *Id. Div.* 2, 72. Ut religio propagan
sic superstitionis stirpes omnes ejiciendae sun
Fin. 4, 2. Differo eam partem, quae quasi
est hujus quaestionis. *Id. Coel.* 32. *f.* Firma
stirpe virtutis. *Id. Tusc.* 3, 6. Audeamus r
lum ramos amputare miseriarum, sed omne
cum fibras evellere: tamen aliquid relinquet
tasse. Ita sunt altae stirpes stultitiae. ¶
origo generis in familiis. *Cic. Am.* 19. *f.* Q
quandiu propter ignorationem stirpis et gen
famulatu fuerint. *Nep. Att.* 18. Juniam fami
stirpe ad hanc aetatem ordine enumeravit. C
1, 39. Cum Marcelli ab liberti filio stirpe,
dii patricii ejusdem nominis hereditatem gent
rediisse dicerent. *Pacuv.* ap. *Non.* 3, 237. I
quod primordium capessam ad stirpem exquir
Virg. A. 1, 630. Seque ortum antiqua Teu
ab stirpe volebat. *Enn.* ap. *Non. l. c.* et *Fest.* in
Nomine Pyrrhus, uti memorant a stirpe su
Virg. A. 5, 711. Dardanius divinae stirpis A
Sall. Jug. 14. Me jam ab stirpe socium et a

ulo R. regno expulit; et *Ov. Fast.* 1, 363. Flebat ıtaeus, quod apes ab stirpe necatas, Viderat. ıem propago, nepotes, posteri; quia *stirps* non ım truncum, sed etiam ramum significat. *Enn.* *Varr. L. L.* 6, 2. *med.* Ut tibi Titanis Trivia erit stirpem liberum. *Virg. A.* 6, 864. Quis, r, ille virum qui sic comitatur euntem? Filius, e aliquis magna de stirpe nepotum? *Id.* 4, *ib.* vos, o Tyrii, stirpem et genus omne futurum rcete odiis; et *ib.* 11, 166. Aeneas Romanae pis origo. *Just.* 16, 1. *med.* Nec cessasse, quoad ıem stirpem regiae sobolis deleret. *Tac. Ann.* 37. *f.* En stirps et progenies tot consulum, tot atorum; et *ib.* 1, 58. *f.* Arminii uxor virilis sexus ıem edidit. Sic. *Liv.* 1, 1. *f.* Brevi stirps quoque is ex novo matrimonio fuit. ℙ Item conditio, ıs, ordo. *Vell.* 2, 4. Mentitus regiae stirpis inem; et *ib.* 29. Pompejus genitus matre Lu-, stirpis senatoriae. *Nep. Eum.* 1. Neque aliud defuit, quam generosa stirps.

STIRSOZILA, ae, f. herba, at centaurea minor. *ul. de Herb.* 35. *Bail.*]

TĪVĂ, ae. f. ἐχέτλη, aratri ea pars, quam aramanu tenet, et premit, sulci dirigendi gratia. *ie Pflugsterze.*] *Varr. L. L.* 4, 31. Vomer, quod it eo plus terram: dens, quod eo mordetur tersupra id regula quae stat, stiva, a stando; et a transversa regula, manicula, quod manu bui tenetur, qui quasi est temo inter boves. Vult *ro* esse a *stando*, quasi *stativa;* et distinguit ım a manicula: auctores non distinguunt. *Virg.* , 174. Stivaque, quae currus a tergo torqueat . *Ov. Fast.* 4, 825. Inde premens stivam deat moenia sulco. *Id. Met.* 8, 218. Aut pastor lo, stivaeque innixus arator. Adde *Colum.* 1,

LĀTĂ, et Stlatta, ae, f. genus navigii, inquit , latum magis, quam altum, sic appellatum a udine: sed consuetudine, qua, stlocum pro lo-, et stlitem antiqui pro litem dicebant. *Gell.* ue 10, 25. *stlatas* inter varias navium appellas enumerat. *Auson. ep.* 22, 31. Acatis, pha-, lintribus, stlatis, rate Tarnim, et Garumpermeat. *Caper de Orthogr. f.* p. 2246. dicit navem piraticam; et inde fieri adjectivum *Stla-*. Etiam in *Gloss. Philox.* Stlatta, πειρατικοῦ ους εἶδος. ℙ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *n. Frat. Arv.* p. 62. A. Tettius A. L. Stlatta. *F.*]

LĀTĀRIS, e. V. v. praec.

LĀTĀRĬUS, et Stlattarius, a, um, adj. ad am pertinens. [*Gloss. Philox.* Stlattarius, ωκος. *F.*] *Petr. Sat.* 108. Stante ergo utraacie, cum appareret futurum non stlatarium m, aegre expugnavit gubernator, ut Triphaeınducias faceret: ludicrum, fictum: fortasse stlata non erat navis bello idonea. Interpretum e sunt sententiae, aliis interpretationem, leem aliis sollicitantibus. V. *Burmanni* editionem. . 7, 134. Spondet enim Tyrio stlataria purfilo, *h. e.* peregrina et pretiosa, longe navi ta. Sunt qui latum clavum intelligunt: a *stla-*tus. Alii alia comminiscuntur. ℙ *Vet. Schol.* . 7, 134. affert hunc versum ex *Ennio:* Et menavis, quam quae stlataria portat. Sed in *En-*agmentis non apparet.

LEMBUS, gravis, tardus: sicut Lucilius pe- stlembum dixit, cum refert equum pigrum et m. *Festus.*

LIS, itis, f. ita pro *lis*, *itis* ap. veteres, *Festo lata*; et *Quint.* 1, 4. sestibus. *Inscr.* ap. *Grut.* 7. P. Albio P. F. Gal. Maximo X. viro stlitibus and. etc. Adde 381, 3. et 407, 2. et alibi saepe: *Spart. Hadr.* 2. eadem ubique formula. X. *Vir us judicandis. Pomp. Dig.* 1, 2, 2. §. 29. de (*post creationem praetoris peregrini*) cum necessarius magistratus, qui hastae praeesset, viri litibus judicandis constituti sunt. Memitiam *Cic. Or.* 46. Porro decemviri isti videnuisse ex corpore illorum centum, qui causas mvirales cognoscebant. *Dio* 54, 26. *Οἱ δέκα ὶ τῶν δικαστηρίων τῶν ἐς τοὺς ἑκατὸν ἄνδρας κλη-ρων ἀποδεικνύμενοι.* Ii porro erant ex viginti , qui e familia senatoria eligebantur. *Auct. ad Pison.* 41. Seu trepidos ad jura decem citat virorum, Et firmare jubet centeno judice cau-*Suet. Aug.* 36. Ut centumviralem hastam, quaestura functi consuerant cogere, decemviri ent. Adde *Plin. ep.* 5, 21. ℙ Ap. *Cic.*, *Pomp. art.* legitur *litibus.*

LŎCUS, locus. V. in STLATA.

TLŎGĂ, ae, m. videtur esse a λογὰς, delectus, ositis litteris *st*, ut in *stlata*, *stlembus*, *stlis*, s. Est alterum cognomen R. M. Peducaei Pris- qui cum T. Hoenio Severo consul fuit ann. a n. CXLI. *Inscr.* ap. *Marin. Frat Arv.* p. 194. . Severo, et Stloga Cos. V. *eund. ib. l. c. F.*]

LOPPUS, vel Stlopus, i, m. vox per onomaiam ficta ad exprimendum sonum buccarum inum, si percutiantur. *Pers.* 5, 13. Nec stlopmidas intendis rumpere buccas. Agnoscit etiam . 1. *f.* Alii tamen leg. *sclopus.*

TLŬPĪNI, orum, m. plur. incolae urbis, quae a *Ptolem.* 2, 17. Στλοῦπι vocatur, in Liburnia. Hinc *Stlupini* memorantur a *Plin.* 3, 21, 25. *F.*]

STO, stas, steti, statum, n. 1. ἵστημι, rectus insisto, pedibus nixus maneo, erectus sum: cui opponitur *sedeo, jaceo:* a στάω, στῶ, unde ἵστημι idem significans. *Pl. Capt. prol.* 1. Hos quos videtis stare hic captivos duos, hi stant ambo, non sedent. *Cic. Div.* 1, 46. Cum virgo staret, et Caecilia in sella sederet. *Ter. Eun.* 2, 2, 40. et *Pl. Ps.* 1, 5, 42. Quid agitur? *Ps.* statur hic ad hunc modum. *Liv.* 38, 5. Consul arietibus muros quatiebat, etc. Oppidanos primo pavor ac trepidatio cepit: deinde ut praeter spem stare muros viderunt, etc. *Cic. Verr.* 2, 1, 23. Duo signa, quae nunc ad impluvium tuum stant, quae multos annos ad valvas Junonis Samiae steterunt. *Virg. A.* 3, 48. Obstupui, steteruntque comae; et *Stat. Th.* 3, 326. stant fulti pulvere crines. ℙ De aedificiis, postquam perfecta sunt. *Val. Fl.* 1, 96. Juno Argolicas, Macetumque per urbes Spargit, inexpertos tentare parentibus austros Aesoniden: jam stare ratem, remisque superbam Poscere quos revehat. ℙ [**Stare* dicuntur etiam, quorum statuae ponuntur. *Hor. Sat.* 2, 3, 183. aeneus ut stes, i. e. interpr. *Schol. Cruq.* ut tibi erigatur aenea statua. Cf. *Ruhnk.* ad *Albinov.* 269. Ita saepissime ap. Gr. χρυσοῦν, χαλκοῦν ἱστάναι. V. *Hemsterh.* ad *Lucian.* 1. p. 165.] ℙ Est etiam consistere, manere, quiescere. *Virg. Ecl.* 2, 26. Cum placidum ventis staret mare. *Ter. Heaut.* 4, 7, 3. 1: quid stas, lapis? *Id. Phorm.* 1, 4, 18. et *Pl. Merc.* 5, 2, 32. Sta illico. *Char.* Male facis, properantem qui me commorare; et *Sil.* 12, 105. de militib. fugientib.: State, o miseri, queis gloria summo Dedecori est. *Hor. Od.* 3, 28, 5. Inclinare meridiem Sentis, ac veluti stet volucris dies, Parcis deripere horreo Cessantem amphoram. *Plin. ep.* 5, 12. *extr.* Nescit semel incitata liberalitas stare. *Sen. Oed.* 585. gelidus in venis stetit Haesitque sanguis. *Virg. G.* 3, 84. de equo generoso: Stare loco nescit, micat auribus, et tremit artus. *Pl. Amph.* 1, 1, 120. Ita statim stant signa, neque nox quoquam concedit die. *Lucan.* 2, 718. Vanaque percussit pontum Symplegas inanem, Et statura redit, *h. e.* non amplius se motura. Adde *Val. Fl.* 8, 195. ℙ Item morari, manere, esse. *Cic. Pis.* 6. *med.* Paulisper stetimus in illo ganearum tuarum nidore atque fumo. *Id. Cat.* 2, 3. Hos, quos video volitare in foro, quos stare ad curiam, quos etiam in senatum venire. *Ov. Trist.* 2, 289. Cum steterit Jovis aede. *Id. Her.* 18, 208. Et melius nulla stat mea puppis aqua. *Id. Met.* 11, 692. stetit hoc miserabilis ipso Ecce loco. *Sen. Troad.* 1178. Quam prope a Priamo steti! *Cic. Verr.* 2, 5, 33. Stetit soleatus praetor populi R. cum pallio purpureo tunicaque talari, muliercula nixus in litore. *Id. Or.* 3, 61. Servum habuit, qui staret occulte post ipsum, etc. *Val. Fl.* 4, 631. Me Pangaea super rursus juga, neque paterna Stare Tyro, dulcesque iterum mihi surgere soles, Nunc reor. *Cic. Phil.* 2, 4. Qui hoc ipso tempore stant cum gladiis in conspectu senatus. ℙ De servis, qui praesto sunt ad obsequia. *Ter. Eun.* 3, 5, 46. Sto exspectans, si quid mihi imperent. *C. Gracch.* ap. *Gell.* 15, 12. Nulla apud me fuit popina: neque pueri eximia facie stabant. *Suet. Caes.* 49. Stare alicui ad cyathum et vinum, [*i. e. pincernae ministerium Nicomedi praestitisse. Ceterum verba *et vinum B. Crusio*, *Oudend.* et *Wolf.* e glossa venisse videntur. ℙ Notandus etiam hujus verbi usus, quo de navibus dicitur in portu, statione versantibus, commorantibus. *Liv.* 37, 16. neque circa urbem tuta statio erat, nec ante hostium portus in salo stare poterant; et 42, 28. stetit classis; et 36, 20. naves stabant; et 27, 11. classem in portu stare; et 45, 2. naves, quae in Tiberi stabant; et 37, 13. pars (classis) in salo ad ostium portus in anchoris stetit. *Virg. A.* 6, 902. anchora de prora jacitur, stant littore puppes.] ℙ De meretricibus prostantib. *Juven.* 10, 239. Quod steterat multis in carcere fornicis annis. *Hor. Sat.* 1, 2, 30. alius nullam, nisi olente in fornice stantem. *Ov. Am.* 1, 10, 21. Stat meretrix certo cuivis mercabilis aere. [*Graecis est καθῆσθαι, καθέζεσθαι ἐπ᾽ οἰκήματος. ℙ Etiam de centurionibus poenae causa prostantibus. *Suet. Aug.* 24. ut stare per totum diem juberet ante Praetorium. Cf. notam *B. Crusii.*] ℙ Pro morari, cessare, otiosum esse. *Sil.* 12, 104. numerabat inertes Atque actos sine Marte dies, ac stare pudebat; et *ib.* 68. quis terminus, inquit, Ante urbes standi Grajas, oblite tuorum Factorum miles? *Ter. Andr.* 5, 6, 15. Propera, arcesse, quid stas? quid cessas? ℙ Pro haerere, versari. *Virg. A.* 1, 650. Omnis in Ascanio cari stat cura parentis. *Sil.* 2, 638. dulcisque labor sua nomina natis Reddere, et in vultu genetrici stare suorum. ℙ Et durare. *Sil.* 3, 94. te longa stare senecta, Aevumque extendisse velim. ℙ [*In re militari significat primo simpliciter in acie, in armis esse, pugnare. Huc pertinent ista.] *Liv.* 26, 44. Et primo haud impari stetere acie: subsidia deinde, etc. *Id.* 37, 59. *f.* Quota parte virium suarum ibi dimicavit Antiochus? In Asia totius Asiae steterunt vires. *Nep. Ep.* 10. Postquam pugnari cum Lacedaemoniis coepit, in primis stetit. *Stat. Th.* 8, 322. stetit audaces effusus in iras, Conseruitque manus. *Pl. Amph.* 1, 1, 86. Quisque uti steterat, jacet, obtinetque ordinem. *Juven.* 3, 290. Stat contra, starique jubet. ℙ [*Deinde pertinet ad milites, qui in acie et contra hostem constanter permanent: opp. fugere. *Cic. Tusc.* 2, 23. ut fit in proelio, ut ignavus miles, simulac viderit hostem, fugiat, ob eamque causam pereat nonnunquam: cum ei, qui steterit, nihil tale evenerit. *Liv.* 22, 60. Cum in acie stare, ac pugnare decuerat, tum in castra refugerunt. ℙ Hinc *stare* solemne vocabulum est de pugna, quae durat. Ita saepissime ap. *Liv.* Cf. 27, 2. diu pugna neutro inclinata stetit; et 7, 7. primo stetit ambigua spe pugna; et 8, 38. ita anceps dicitur certamen stetisse; et 29, 2. ibi aliquamdiu atrox pugna stetit.] ℙ Translate. *Cic. Fam.* 1, 4. Ad XVI. cal. Febr. cum in senatu pulcherrime staremus, quod jam illam sententiam Bibuli fregeramus, unumque certamen esset relictum, sententia Volcatii. ℙ Hinc *stare ab aliquo*, vel *cum aliquo* ponitur pro favere, alicujus causam tueri, ejus partes sequi. *Nep. Dat.* 6. *med.* Coacti sunt cum eis pugnare, ad quos transierant; ab hisque stare, quos reliquerant. *Id. Ag.* 5. *f.* Si eos exstinguere voluerimus, qui nobiscum adversus barbaros steterunt. *Liv.* 26, 41. Cum Dii prope ipsi cum Annibale starent. *Id.* 2, 12. *f.* (et 38, 25. et *Ov. A. Am.* 1, 200.) Pro jure gentium stetit fortuna. *Cic. Brut.* 79. Talis tribunus plebis fuit, ut nemo, contra civium perditorum dementiam, a senatu et a bonorum causa steterit constantius. *Id. Inv.* 1, 3. Stare a mendacio contra veritatem. *Just.* 5, 4. Tantum fuit in uno viro momenti, ut unde stetisset, eo se victoria transferret. [*Cf. *Gloss. Liv.* s. v. *stare.*] ℙ Contra *stare in aliquem* est adversari. *Ov. Her.* 7, 166. Nec steterunt in te virque paterque meus. [**Liv.* 6, 39. Nonum se annum jam velut in aciem adversus optimates stare.] ℙ Item exstare, prominere. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 421. Hic corpus solidum invenies, hic stare papillas Pectore marmoreo. *Plin.* 28, 19, 77. Magi propinant virgini novem grana fimi leporis, ut stent perpetuo mammae. *Ov. Met.* 12, 401. sic tergum sessile, sic stant Pectora celsa toris. ℙ Item haerere, fixum esse. *Id. ib.* 8, 414. missisque duabus, Hasta prior terra: medio stetit altera tergo; et *ib.* 5, 132. Hujus in obliquo missum stetit inguine ferrum. *Sil.* 1, 527. Et stant loricae squamis horrentia tela. *Id.* 4, 142. Cornus et oblatae stetit inter tempora frontis. ℙ *Stare* vultus dicitur, qui non mutatur, et constantiam firmitatemque animi, aut etiam stuporem prae se fert. *Id.* 15, 29. stans vultus, et ore Incessuque viro propior. (Contra *Genes.* 4, 6. Quare iratus? et cur concidit facies tua?) *Stat. Th.* 10, 693. cur ad patrios non stant tua lumina vultus? *h. e.* aspectum patris non sustinent. *Lucan.* 5, 214. nunc vultu pavido, nunc torva minaci: Stat nunquam facies. *Val. Fl.* 4, 639. stant ora metu, nec fessa recedunt Lumina. ℙ *Stat*, praestitutum, praefinitum, fixum est. *Virg. A.* 10, 467. Stat sua cuique dies: breve et irreparabile tempus Omnibus est vitae. ℙ *Stat*, certum est, deliberatum est. *Nep. Att.* 21. Mihi stat alere morbum desinere. *Virg. A.* 2, 750. Stat casus renovare omnes, omnemque reverti Per Trojam. *Cic. Att.* 3, 14. *extr.* Nos in Asiam convertemus: neque adhuc stabat, quo potissimum: sed scies. *Id. Fam.* 9, 2. *f.* Modo nobis stet illud, una vivere in studiis nostris. *Ter. Eun.* 2, 1, 18. et *Liv.* 21, 30. Annibali sententia stetit, pergere ire, atque Italiam petere. *Sil.* 3, 68. Quos ut seponi stetit, et secernere ab armis, etc. *Val. Fl.* 5, 289. stat pectore fixum, Aeetae sociare manus. ℙ *Per me stat*, sum in causa. *Ter. Andr.* 4, 2, 16. Si poterit fieri, ut ne pater per me stetisse credat, quominus haec fierent nuptiae, volo: sed si id non poterit, id faciam in proclivi quod est, per me stetisse, ut credat. *Quint.* 3, 6. *med.* Deserui, tempestatibus, fluminibus, valetudine impeditus: id est, non per me stetit, sed per illa. Adde *Liv.* 6, 33. Cum infinito. *Scaevola Dig.* 32, 1, 36. Si per eum non stetit, parere defuncti voluntati. *Cic.* eod. sensu dixit, *Fam.* 1, 4. Nemo est qui nesciat, quo minus discessio fieret, per adversarsios tuos esse factum. [**Suet. Aug.* 28. Quasi per ipsum staret, ne redderetur, i. e. quasi ipse impediret. V. exempla collecta a *Drakenb.* ad *Liv.* 8, 2, 2.] ℙ Praeterea *stare* dicuntur, quae operta et oppleta sunt: quasi constent et sustineantur ea re, qua opplentur. *Sisenn.* ap. *Non. l. c.* Coelum caligine stat. *Caecil. ib.* Ager stat sentibus. *Lucil.* ap. *Donat.* ad *Ter. Andr.* 4, 2, 16. stat sentibu fundus. *Virg. A.* 12, 407. jam pulvere coelum Stare vident. *Stat. Th.* 7, 124. Pulvereo stant astra globo. *Claud. Laud. Stil.* 1, 257. stant pulvere Syrtes Gaetulae. *Enn.* ap. *Porph.* (ad illud *Hor. Od.* 1, 9, 1. Vides, ut alta stet nive candidum Soracte!) stant pulvere campi. *Boeth. Consol. philos.* 1. *metr.* 3. Nimbosisque polus stetit imbribus. *Virg. A.* 6, 300. de Charonte: stant lumina flamma. (*Dantes Infern.* 3, 109. *Caron dimonio con occhi di bragia.*) [*Drydenus vertit: *His eyes, like hollow furnaces on fire.*] In *Cod. Mediceo* habetur *flammae*, ita tamen ut postrema vocalis *e* transversa lineola secta sit. *Pierius* in antiquis aliquot exemplaribus invenit *flammea*, quod illi magis placet, ut sit versus dactylicus: sic *ib.*

33. quin protinus omnia Perlegerent oculis: ubi iis adversatur, qui *omnem* scripsere. Verum *stant lumina flamma* lectio est ceteris praeferenda. ℙ Item quae aliquo pretio constant. *Liv.* 34, 50. Polybius scribit, centum talentis eam rem Achaeis stetisse. *Hor. Sat.* 1, 2, 122. quae neque magno Stet pretio, nec cunctetur, cum est jussa venire. *Liv.* 3, 60. Si extemplo rem fortunae commisisset, haud scio, an magno detrimento certamen staturum fuerit; et 23, 30. Multo sanguine ac vulneribus ea Poenis victoria stetit. *Ov. Fast.* 2, 812. Heu quanto regnis nox stetit una tuis? *Virg. A.* 10, 494. haud illi stabunt Aeneia parvo Hospitia. *Sen. Ira* 1, 2. Nulla pestis humano generi pluris stetit. *Val. Max.* 5, 6. *n.* 1. Populo R. libertatem suam magno stetisse. Adde *Propert.* 2, 7, 8., *Sil.* 17, 81., *Mart.* 3, 75., *Vell.* 2, 64. *f.* et *Quint. decl.* 13. *in.* ℙ Item qui vigent, in suo statu manent, incolumes sunt, dignitatem suam retinent. *Cic. Fam.* 7, 2. *med.* Eorum auxilio, qui, me stante, stare non poterant. *Id. Phil.* 2, 10. *extr.* Quae si valuissent, respublica staret, tu concidisses. *Id. Cat.* 2, 10. Qui homines si stare non possunt, corruant, sed ita, ut, etc. *Id. Off.* 2, 1. *med.* Utinam respublica stetisset quo coeperat statu! *Id. Fam.* 13, 29. *f.* Per quos homines ordinesque steterim, quibusque munitus fuerim, non ignoras. *Ov. Trist.* 1, 9, 17. et *ib.* 5, 14, 21. Dum stetimus, turbae quantum satis esset, habebat Nota quidem, sed non ambitiosa, domus. ℙ [**Stare* etiam dicuntur, qui habent, unde vivant, vitam trans'gant: opp. ruere, statu excidere. *Cic. Flacc.* 6. qui domi stare non poterant, largo ac liberali viatico commoveret. *Id. Pis.* 6. Egere, foris esse Gabinium, sine provincia stare non posse. *Suet. Oth.* 5. nisi Principem se stare non posse. V. *Drakenb.* ad *Liv.* 4, 40, 9.] ℙ Pro niti, consistere, contineri. *Liv.* 45, 19. *med.* Regnum eorum novum, nullis vetustis fundatum opibus, fraterna stare concordia. *Id.* 8, 7. Disciplinam militarem, qua stetit ad hanc diem Romana res, solvisti. *Val. Fl.* 3, 673. Scilicet in solis profugi stetit Herculis armis Nostra salus? ℙ *Stare* dicitur aut comoedia, aut ejus actor, cum placet. *Ter. Hec. prol.* 2, 6. In his, quas primum Caecilii didici novas, partim sum earum exactus, partim vix steti. *Id. Phorm. prol.* 9 Si intelligeret, cum stetit olim nova, actoris opera magis stetisse, quam sua. Sic *Hor. Ep.* 2, 1, 176. Securus, cadat, an recto stet Fabula talo; et *Sat.* 1, 10, 16. Illi, scripta quibus comoedia prisca viris est, Hoc stabant, hoc sunt imitandi. *Petr. Sat.* 2. Corruptae eloquentiae regula stetit et obtinuit. [**Cf. Heindf.* ad *Hor. Sat.* 1, 10, 16.] ℙ Saepe est etiam constantem esse, permanere, perseverare. *Cic. Rab. perd.* 10. Fidem non Rabirius, sed Marius dedit: idemque violavit, si in fide non stetit. *Sil.* 11, 3. stat nulla diu mortalibus usquam, Fortuna titubante, fides. *Cic. ad Brut.* 1, 10. *med.* Qui si steterit idem, mihique paruerit, satis videmur habituri praesidii. *Mart.* 8, 71. nam stare, aut crescere debent Munera. *Virg. A.* 4, 539. Aut bene apud memores veteris stat gratia facti. *Cic. Att.* 5, 18. Stamus animis, et quia consiliis bonis utimur, speramus etiam manu. *Hor. Sat.* 2, 3, 212. Tu prudens scelus ob titulos cum admittis inanes, Stas animo? i. e. es mentis compos? *Sen. Thyest.* 634. Si steterit animus: si metu corpus rigens Remittet artus, *h. e.* si se collegerit et firmarit. ℙ [*Bene stare* est quod Itali *star bene* dicunt, valere. *M. Aurel.* ap. *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 3, 19. Dum tu jacebis, et mihi animus supinus erit; quod si tu, Diis juvantibus, bene stabis, et meus animus bene constabit, qui nunc torretur ardentissimo desiderio tui. *F.*] ℙ Item acquiescere, consentire, contentum esse: cum ablativo. [**Cf. Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 392.] *Cic. Tusc.* 5, 28. Omnia ad suum arbitrium referre, suis stare judiciis. *Id. Cluent.* 47. *f.* Si uterque censor censoris opinione standum non putavit. *Id. Att.* 7, 15. Omnes cupiebant, Caesarem stare conditionibus iis, quas tulisset. *Id. Off.* 3, 25. *med.* Facere promissa, stare conventis. *Liv.* 7, 35. et 34, 22. *extr.* Quae pars major erit, eo stabitur consilio. *Id.* 21, 19. Etsi priore foedere staretur, satis cautum erat Saguntinis. *Id.* 8, 40. *extr.* Nec quisquam aequalis temporibus illis scriptor exstat, quo satis certo auctore stetur. *Ov. Met.* 2, 818. Stemus, ait, pacto, velox Cyllenius, isto. *Quint.* 7, 6. *extr.* et *ib.* 10. Verbis legis standum sit, an voluntate. *Id.* 5, 6. Stare jurejurando. ℙ Et addita praepositione. *Cic. Fin.* 1, 14. Stare oportet in eo, quod sit judicatum. *Id. Att.* 2, 4. Cura, ut cum Titinio transigas, si in eo, quod ostenderat, non stat, mihi maxime placet, ea quae male empta sunt, reddi. ℙ Cum dativo. *Liv.* 7, 6. Nunc famae rerum standum est. Alii leg. *fama*. *Callistr. Dig.* 42, 1, 32. Alioquin rei judicatae stabitur. *Ulp. ib.* 26, 7, 3. Meritoque patris statur voluntati. *Id. ib.* 36, 3, 6. Repromissio exigenda est, voluntati defuncti statum iri. *Id. ib.* 4, 7, 23. *f.* Nihil aliud est, arbitri sententiae stare, quam id agere, ut arbitri sententiae pareatur. *African. ib.* 2, 1, 18. conventioni. *Ulp. ib.* 4, 3, 21. religioni. *Id. ib.* 19, 1, 13. *f.* Ut aut stetur emptioni, aut discedatur. ℙ *Stare*, loco verbi *Sum*, cum aliqua significatione diuturnitatis. *Varr.* ap. *Non.* 4, 79. et 421. denique avarus Quis sanus? cui si stet terra et traditus orbis, Furando tamen, et morbo stimulatus eodem, Ex sese ipse aliquid quaerat cogatque peculi. *Ov. A. Am.* 1, 520. Inque cava nullus stet tibi nare pilus. *Prop.* 3, 17, 20. Infamis stupro stat Pelopea domus; et *ib.* 21, 21. Nam quantum ferro, tantum pietate potentes Stamus. *Val. Fl.* 7, 354. nec notis stabat contenta venenis. *Sen. Hipp.* 472. Vacuum sine ullis classibus stabit mare. *Ov. Fast.* 5, 383. saxo stant antra vetusto, Quae justum memorant incoluisse senem. ℙ *Stĕtĕrunt* paenult. brevi dixere *Virg. A.* 2, 774. et *ib.* 3, 48. et *Ov. Her.* 7, 166., ad quem locum similia multa congessit *Heins.*

[STOBENSIS, e, adj. ad Stobos pertinens, Macedoniae municipium, nunc *Stip*, cujus meminit *Liv.* 39, 53. et *Plin.* 4, 10, 17. Hinc *Stobenses*, *ium*, absolute, incolae illius municipii, ap. *Paul. Dig.* 50, 15, 8. Stobenses juris Italici sunt. Nummus ap. *Mionnet, Descript. de méd. ant. Supplém.* T. 3. p. 107. Municipium Stobensium. *F.*]

STOEBE V. PHEOS.

STOECHAS, ădis, f. στοιχὰς, et στιχὰς, herba nascens in insulis ejusdem nominis, odorata, coma hyssopi, amara gustu, ut *Plin.* 27, 12, 107. tradit: ubi etiam recenset ejus utilitates in medicina. [**Stöchaskraut*, Lavandula Stoechas, *L.*] Sunt autem *Stoechades* insulae tres Galliae Narbonensis, nunc *d' Hyères*, contra ostia Olbii amnis: de quibus *Plin.* 3, 5, 11. Tres Stoechades a vicinis Massiliensibus dictae, propter ordinem: quas item nominant singulis vocabulis, Proten, et Mesen, quae et Pomponiana vocatur: tertia Hypaea. Haec *Plin.* Porro στοῖχος ordinem significat, πρώτη primam, μέση mediam: ὑπαία postrema est.

STŎĬCE, adv. Στωϊκῶς, Stoicorum more. *Cic. Par. praef.* Stoice solet, nullis oratoriis ornamentis adhibitis, dicere. *Id. Mur.* 35. Agit mecum severe, et Stoice Cato.

STŎĬCI, orum, m. plur. Στωϊκοὶ, genus philosophorum, qui a Zenone Cittieo originem habuere: ita dicti a στοὰ, porticus, quod Zeno Athenis in porticu philosophiam docuit, nempe in porticu illa, quae Poecile dicta est a varietate picturae, idesi a ποικίλος, varius, quam Polygnotus gratuito pinxit. Deum dicebant esse rationem quandam per omnem naturam rerum pertinentem, item legem naturalem recta imperantem, prohibentemque contraria: iidem divinitatem tribuebant aetheri, astris, annis, mensibus, annorumque mutationibus. Nihil bonum existimabant, nisi honestum. Felicitatem in sola virtute constituebant. Itaque eorum axiomata fuerunt, solum honestum bonum esse: in quo virtus sit, ei nihil deesse ad beate vivendum: solum sapientem esse divitem, formosum, regem, omnes stultos servos esse: peccata esse aequalia, et hujusmodi. Funditus perturbationes animi sustulerunt, hoc est, voluerunt sapientem omnino esse sine perturbationibus. Haec et alia multa eorum placita passim leges ap. *Cic.*, praesertim in libris philosophicis et in Paradoxis. V. etiam orationem ejus *pro Murena*, ubi salse eos ridet in persona M. Catonis, c. 29. et 30. [**Cf. Schütz. cl. Cic.* in *ind. geogr.* et *hist.*]

STŎĬCĬDĂ, ae, m. idem ac Stoicus, sed per contumeliam, quasi sit is, qui Stoicus videri velit, et tamen moribus sit omnino contrariis Stoicae disciplinae et severitati. *Juven.* 2, 64. Fugerunt trepidi vera ac manifesta canentem Stoicidae. Quidam volunt significare virum mollem, et Stoicidam nomen esse femininum de viro dictum, ea ratione, qua ap. *Virg. A.* 9, 617. quidam Rutulorum Trojanos per convicium sic ridet: O vere Phrygiae, neque enim Phryges, etc.

STŎĬCUS, a, um, adj. Στωϊκὸς, ad Stoicos pertinens. *Cic. Fam.* 9, 22. *f.* Schola Stoica. *Hor. Epod.* 8, 15. Stoici libelli. *Mart.* 7, 69. Stoica turba. *Id.* 11, 84. Tondeat hic inopes Cynicos, et Stoica menta. *Sen. ep.* 123. *f.* Stoica secta; et *ep.* 13. lingua; et *ep.* 22. sententia; et *ep.* 59. significatio. *Gell.* 19, 1. disciplina. *Juven.* 13, 121. dogmata. *Sen. Apocol. med.* Stoicus Deus, *h. e.* rotundus, ut ait *Cic. N. D.* 2, 17.

*STOIDIS insula juxta Cassandrum, quaestuosa margaritis. *Plin.* 5, 25. et 9, 35. *B. A.*

STŌLĂ, ae, f. στολὴ, vestis muliebris ad talos usque demissa, sinuosa, rugis plicisque abundans, et zona ad corpus adstricta: cui pallium, aut palla superinduitur: a στέλλω, qua amicire, induere significat. *Enn.* ap. *Non.* 3, 49. Et quis illaec est, quae lugubri succincta est stola? *Cic. Phil.* 2, 18. Sumpsisti virilem togam, quam statim muliebrem stolam reddidisti. Alii rectius leg. *muliebrem togam.* [**Orell.* habet: Sumpsisti virilem quam statim muliebrem togam reddidisti.] (Similis hujus est locus in *Petr. Sat.* 81.) *Sen. V. B.* 13. Hoc tale est, quale vir fortis stolam indutus. *Ulp. Dig.* 34, 2, 24. *med.* Vestimenta muliebria sunt, quae matrisfamilias causa comparata sunt: quibus vir non facile uti potest sine vituperatione: veluti stolae, pallia, tunicae, etc. *Hor. Sat.* 1, 2, 99. Ad talos stola demissa, et circumdata palla. *Mart.* 3, 93. Rugosiorem cum geras stola frontem. ℙ Fuit propria matronarum honestarum: nam meretrices toga utebantur. *Ov. Pont.* 3, 3, 51. Scripsimus haec istis, quarum [...] vitta pudicos Contingit crines, nec stola longa [...] des. *Mart.* 10, 5. Quisquis stolaeve, purpura[...] contemptor, Quos colere debet, laesit impio ver[...] Adde *Ov. Trist.* 2, 251. Matronarum stola ru[...] fuisse videtur: etenim *Auct. Priap.* 12. vetulam [...] tronam describit *stola rufa* indutam; et *Prop.* 2, [...] 81. Illaque plebejo, vel sit sandicis amictu, [...] toga, ut blebejae mulieres, vel stola purpurea, [...] matronae solent. Sed fortasse rubra dicebatur [...] la, quia purpurea insita imam ejus partem am[...] bat. ℙ Metonymice ponitur pro ipsa matr[...] *Stat. Silv.* 1, 2, 235. Hic eques, hic juvenum c[...] stola mixta laborat. *Plin.* 33, 3, 12. Atque i[...] stolam plebemque hunc medium feminarum e[...] strem ordinem fecit. Adde *Val. Max.* 2, 1. [...] ℙ Stola utebantur etiam citharoedi, quae et p[...] dicebatur. V. PALLA. *Varr. R. R.* 3, 13. Q. [...] tensius cum in agro Laurenti esset, Orphea vo[...] jussit: qui cum eo venisset cum stola et cithara [...] cantare esset jussus, buccinam inflavit, ubi t[...] circumfluxit nos cervorum, aprorum et cetera[...] quadrupedum multitudo, ut, etc. *Orphea* d[...] quia hic quasi Orpheus alter bestias ad se con[...] gavit. ℙ Apud Graecos communis omnium ves[...] appellatio est: quos et Latini veteres imitati [...] ut *Non.* 14, 6. observavit. *Enn. ib.* Regnum re[...] septus mendici stola. *Id. ib.* et ap. *Fest.* in *Sq[...] dum:* Cedo, et caveo vestitus, squalida septus s[...] ℙ Hinc *Appul.* de veste sacerdotali usurpavit, [...] 11. Perfectis solemnibus, processi duodecim s[...] tus stolis, habitu quidem religioso satis, sed e[...] de eo nullo vinculo prohibeor: et *mox:* Hanc O[...] piacam stolam sacrati nuncupant. ℙ [Fuit e[...] cogn. R., ut Sex. Stola judex, ap. *Cic. Fl.* 20. [...] jus nomen gentilicium ignoratur. *F.*]

STŎLĀTUS, a, um, adj. stola indutus, ἐστ[...] μένος. *Vitr.* 1, 1. *med.* Stolatae mulieres. Ca[...] la imperator ap. *Suet. Cal.* 23. Liviam Augu[...] proaviam, propter vafritiam, Ulyssem stolatu[...] pellabat. ℙ Et quia stola matronarum propri[...] *stolatus* matronalem, et honestum significat. [...] 1, 36. Quis Floralia vestit, et stolatum Per[...] meretricibus pudorem? *Petr. fragm. Trag.* 4[...] *Burm.* Antea stolatae ibant nudis pedibus, p[...] capillis, mentibus puris, et Jovem aquam exora[...] [et *Inscr.* ap. *Grut.* 563, 7. Tertinia Victorin[...] mina rarissima stolata quondam, *h. e.* mat[...] quemadmodum in alia ap. *eund.* 546, 5. His [...] tegitur Aelia matrona quondam. *F.*]

STŎLĬDĒ, adv. ἀνοήτως, ἠλιθίως, sine ra[...] stulte, inepte, dementer. *Pl. Aul.* 3, 2, 1. [...] stolide clamas? *Liv.* 7, 5. Praevalidum juv[...] et stolide ferocem viribus suis cernebat; et i[...] Gallus stolide laetus, et linguam etiam ab irris[...] serens. *Id.* 25, 19. *med.* Id non promissum [...] stolide, quam stolide creditum. *Just.* 2, 3. [...] lenti populi ducem stolide adversus inopes occu[...] bellum. *Ammian.* 19, 5. Stolidius erumpente[...] micantesque fortissime. ℙ Translate. *Plin[...]* 14, 15. Mala pulmonea stolide tument.

STŎLĬDĬTAS, atis, f. ἀβελτερία, ἠλιθιότης[...] mentia, stultitia, fatuitas. *Flor.* 3, 3. de Ci[...] Athesim flumen non ponte, nec navibus, sed q[...] stoliditate barbarica corporibus egressi. *Arn[...]* 80. Nam stoliditas inveniri quae major potest, [...] mala esse nulla contendere, et tanquam malo[...] dere et condemnare peccantes? Adde *Gell.* 1[...] *med.* et *Appul. Flor.* 3.

STŎLĬDUS, a, um, adj. ἠλίθιος, ἀνόητο[...] tionis expers, brutus, excors, fatuus, stultus[...] petu magis, quam ratione utens. *Pl. Bacch.* [...] 2. Stulti, stolidi, fatui, fungi, bardi, blenni [...] cones. *Enn.* ap. *Cic. Div.* 2, 56. stolidum [...] Aeacidarum Bellipotentes sunt magi' quam sa[...] potentes. *Caecil.* ap. *Fest.* Sed ego stolidus, [...] latum me oportuit prius. *Ter. Andr.* 3, 1, 12[...] scio, ah! vix tandem sensi stolidus. *Pl. Am[...]* 2, 8. Quid me adspectas, stolide? *Id. Bac[...]* 6, 19. Ii se cum frustrantur, frustrari alios [...] existimant. *Id. Capt.* 3, 4, 123. Ita mihi s[...] sursum vorsum os sublevere offuciis. *Id. Mil.* [...] 33. Nullum est hoc stolidius saxum. *Aurel. Caesar.* 41. *f.* Vir litterarum prorsus expers [...] genio stolidior. *Sall. fragm.* ap. *Gell.* 18, 4. [...] tulus, perincertum, stolidior, an vanior. *Pl.* [...] 1, 2, 162. Nihil est profecto stultius, neque [...] dius, neque mendaciloquius. *Ov. Met.* 13, 7[...] sit, et, o vatum stolidissime, falleris, inqu[...] *ib.* 6, 50. Perstat in incepto stolidaeque cu[...] palmae In sua fata ruit, *h. e.* victoriae, qua[...] tra Deam ferre neutiquam poterat; et *ib.* 11 [...] de Mida: nec Delius aures Humanam stolidas [...] tur retinere figuram, *h. e.* asininas. *Liv.* 3[...] *med.* Consul armatos paulisper continuit, ut [...] dam fiduciam hosti augeret. *Auct. Pan. ad* [...] 22. Stolidae atque ferinae mentes. *Auson. Idy[...]* 165. Coloni certantes stolidis clamoribus; et i[...] puer pisces stolido captat prensare natatu, *h.* [...] no, irrito. *Catull.* 17, 24. stolidum excitare [...] num. *Mart.* 1, 42. Stolida procacitate ludere [...] inepta petulantia jocari. *Tac. H.* 4, 15. Vir[...] dae audaciae. *Pers.* 2, 28. Idcirco stolidam

tibi vellere barbam Juppiter? *h. e.* ipse Juppiter idus. ℙ Translate. *Cic. Top.* 15. Hujus generis causarum, sine quo non efficitur, alia sunt quieta, nihil agentia, stolida quodammodo, ut locus, tempus, materiae, ferramenta. ℙ Addit *Gell.* 18, ex *Apollinari Sulpicio*, stolidos dici etiam tetros, et molestos, et illepidos, quos Graeci μοχθηρούς, et φορτικοὺς dicunt. Quae significatio metonymica est. Solent enim molestiam afferre, qui stolidi stulti sunt. ℙ *Stolidum*, et *stultum esse* pro eodem habet *Val. Max.* 6, 9. *n.* 3. *extr.* Si quod est crimen, *stultus* est, qui cum possit ratione uti, non utitur tamen: *stolidus*, qui ne potest quidem.

STŎLO, onis, m. παραφυάς, ὄζος, φυτευτήριον, quod e radice circum arbores enascitur, germen inutile, et trunco succum subtrahens: est a στέλλω, mitto: hinc Itali etiam *messa* appellant. *Plin.* 17, 34. Castanea ipsa se colit umbra stolones supervenientes enecante; et *ib.* 13, 20. Omnia celerius adolescunt stolonibus ablatis, unamque in stirpem redactis alimentis; et *ib.* 26, 39. Amygdalae recidunt veteres totae, ac rursus a stolone aliquo resurgunt. *Id.* 27, 13, 109. Smyrnion caulem habet apii, latiora, et maxime circa stolones multos. ℙ Cognomen fuit Romanum in gente Licinia, ut P. Licinius Stolo. *Plin.* 17, 1, 1. *med.* Stolonum cognomen Liciniae genti: ita appellatur in ipsis arboribus fruticatio inutilis: unde et pampinatio inventa Stoloni dedit nomen. *Varr. R. R.* 1, 2. *med.* Stolonis illa lex, quae vetat plus D jugera habere civem R., et qui propter diligentiam culturae Stolonum confirmavit cognomen, quod nullus in ejus fundo reperiri poterat stolo, quod effodiebat circum arbores, e radicibus, quae nascerentur e solo, quos stolones appellabant. V. LICINIANUS. ℙ Quidam putant convicium esse in bardum atque hebetem (frutex ap. *Plaut.*, et inde *stolidus* derivari) ex *Auson. ep.* 4, 94. Sed jam non potes, o stolo, ... Alii tamen leg. *non potis, o Theon, doceri.*

STŎLUS, i, m. στόλος, commeatus, profectio, expeditio navalis. *Imp. Constant. M. Cod. Theod* ..., 7. Navicularii, ad exemplum Alexandrini stoli, maternas in frumento centesimas consequantur. *Inscr.* ap. *Grut.* 114, 4. Οἱ ναύκληροι τοῦ πορικοῦ Ἀλεξανδρίνου στόλου. ℙ Est etiam cogn. ... inum R. *Inscr.* ap. *Grut.* 74, 1. Stolus Lib. *F.*]

STŎMĂCĀCE, es, f. στομακάκη, vitium gingivae, ... dentes decidunt: a στόμα, et κακὸν, quod oris ... m est. *Plin.* 25, 3, 6. cujus verba V. in SCE... YRBE.

STŎMACHĀBUNDUS, a, um, adj. valde stomachans, indignabundus. *Gell.* 17, 8. Aspicit puer ... m atrocibus oculis stomachabundus, et con... m vehementius iterum in aulam vertit.

STŎMACHANS, antis, part. a *stomachor*: ἀγανακτῶν, indignans, moleste ferens. *Cic. Brut.* 95. ... probantur haec senibus: saepe videbam cum irridentem, tum etiam irascentem et stomachantem ... ppum. *Id. Or.* 1, 36. Quos multas horas exspectasset, cum in campum properaret, ridens et stomachans Scaevola. *Sen. ep.* 4. Alius se praecipitavit tecto, ne dominum stomachantem diutius au...

STŎMACHANTER, adv. cum stomacho et indignatione. *Aug. V. N. med.* Quasi stomachanter ar...s.

STŎMACHĀTUS, a, um, part. a *stomachor*. ... *l. Met.* 5. *f.* Foras sese proripit infesta, et stomachata biles Venereas. *F.*]

STŎMACHĬCUS, a, um, adj. στομαχικὸς, qui stomachi dissolutione laborat. *Sen. ep.* 24. *med.* Dolor stomachicus in ipsis deliciis perfert. *Plin.* 25, ... Medetur stomachicis, spasticis cynicis, ischiadicis, etc. *Id.* 20, 9, 39. Usus scyllae ad splenem et stomachicos (si non sentiant ulcus), quibus ... et cibus. Adde 24, 14, 75. V. STOMATICUS.

STŎMACHOR, aris, atus sum, dep. 1. ἀγανακτέω, ... fero, indigne, patior, aversor, indignor, iracundia more stomachi cibos aversantis, et rejicientis: quia stomachus sedes bilis est. *Cic. ad Capit.* 6. *ult.* Non dubito, quin mirere, atque etiam stomachere, quod tecum de eadem re agam saepius. *ep.* 12. Occasionem stomachandi arripere. *Aug.* ap. *Suet. Tib.* 21. *f.* Sive quid incidit, de quo cogitandum diligentius, sive quid stomachor valde, Tiberium meum desidero. *Cic. Fam.* 15, 16. ... achari et moleste ferre. *Id. Att.* 4, 21. *med.* ... iorem me senectus facit: stomachor omnia. *Id.* 10, 26. Itaque jucundissimis tuis litteris stomachatus sum in extremo. *Id. N. D.* 1, 33. *f.* Stomachabatur, si quid asperius dixeram, *Ter. Eun.* 2, ... Id adveniens mecum stomachabar modo. *Cic.* ..., 66. *med.* Cum Scipio stomacharetur cum C. ...lo. *Hor. Ep.* 1, 1, 104. cum prave sectum stomacheris ad unguem.

STŎMACHOSE, adv. cum stomacho, indignanter. *Cic. Att.* 10, 5. Rescripsi ei stomachosius, cum tamen familiari. *Id. ib.* 11. de eod.: Cum eo ...ότερον eram jocatus.

STŎMACHOSUS, a, um, adj. ὀργίλος, qui facile stomachatur, indignabundus, iracundus. *Hor. Ep.* ... 11. quo tendis? non mihi Cumas Est iter, aut ... laeva stomachosus habena Dicet eques. *Firm. Matth.* 5, 10. *f.* Homines animo malo, et stomachoso. ℙ Item cum stomacho et indignatione conjunctus, irae et querelarum plenus. *Cic. Brut.* 67. Genus acuminis saepe stomachosum, nonnunquam frigidum, interdum etiam facetum. *Id. Or.* 2, 69. Me quidem valde illa movent stomachosa et quasi submorosa ridicula. *Id. Fam.* 3, 11. *f.* Stomachosiores meas litteras quas dicas esse, non intelligo. *Sen. Ira* 1, 4. *f.* recenset irarum genera, amarum, acerbum, stomachosum, clamosum, difficile, asperum.

STŎMACHUS, i, m. στόμαχος, canalis, seu fistula (quae et gula dicitur a *Plin.* 11, 37, 66. et 68.), qua cibus ab ore in ventriculum defertur. *Cic. N. D.* 2, 54. Linguam, ad radices ejus haerens, excipit stomachus, quo primum illabuntur ea, quae accepta sunt ore: is utraque ex parte tonsillas attingens, palato extremo atque intimo terminatur. Atque is agitatione et motibus linguae, cum depulsum, et quasi detrusum cibum accepit, depellit. *Cels.* 4, 1. Deinde duo itinera incipiunt: alterum asperam arteriam nominant, alterum, stomachum; et *infra*: Stomachus vero, qui intestinorum principium est, nervosus a septima spinae vertebra incipit, ac circa praecordia cum ventriculo committitur. ℙ Per synecdochen sumitur, ut quidam volunt, pro infima parte ejus canalis, quae ventriculo inseritur. *Plin. l. c.* 68. Summum gulae fauces vocantur, extremum stomachus. ℙ Verius tamen *Plin.* hoc loco ipsum ventriculum intelligit, in quo cibi conficiuntur: qui saepissime *stomachi* appellatione significatur. *Cic. N. D.* 2, 49. Haec avis scribitur conchis se solere implere, easque cum stomachi calore concoxerit, evomere. *Plin.* 23, 1, 26. Stomachus dissolutus, aut cibos non perficiens. *Id. ib.* 22. Vinum dulce minus inebriat, sed stomacho innatat: austerum facilius concoquitur. *Cels.* 4, 5. *med.* Vulgatissimum pessimumque stomachi vitium est resolutio, id est, cum cibi non tenax est. *Lucr.* 4, 632. Dummodo quod capias, concoctum didere possis Artubus, et stomachi humectum servare tenorem. *Hor. Sat.* 2, 2, 18. cum sale panis Latrantem stomachum bene leniet; et *ib.* 38. Jejunus raro stomachus vulgaria temnit. *Petr. Sat.* 103. Acclinatus lateri navis exonerabat stomachum nausea gravem. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 13. Stomacho est ita languenti, ut vix id, quod sibi placeat, reperiat. *Juven.* 5, 49. Si stomachus domini fervet vinoque ciboque. *Id.* 4, 67. stomachum laxare saginis. *Suet. Cal.* 58. Marcens stomachus pridiani cibi onere. *Cels.* 1, 3. *med.* Aestuantem stomachum potione refrigerare. *Plin.* 27, 7, 28. Malaciam stomachi et inflationes discutere. *Id.* 20, 22, 91. dissolutiones cohibere. *Id.* 23, 6, 56. infirmitatem sanare. *Id.* 20, 17, 73. inflationibus mederi. *Id.* 32, 8, 29. spasmos sedare. *Id.* 22, 22, 33. Prodesse stomacho. *Id.* 23, 2, 32. Stomachum adjuvare; et 27, 4, 4. confirmare. *Cels.* 4, 5. fovere. *Plin.* 26, 7, 18. corroborare *Id.* 30, 6, 15. recreare; et 32, 6, 21. reficere. *Id.* 23, 9, 81. sistere. *Id.* 20, 5, 15. excitare, et fastidium abstergere. *Id.* 23, 1, 7. (et *Cels.* 4, 5.) infestare; et 25, 5, 18. laedere; et 26, 8, 37. offendere. *Id.* 13, 23, 44. movere. *Cels.* 4, 5. *f.* comprimere. *Plin.* 23, 1, 23. Stomachus in vomitiones effunditur. *Cels.* 4, 5. exaestuat. *Hor. Sat.* 2, 4, 78. Magna fastidia movere stomacho; et *ib.* 8, 9 Stomachum lassum pervellere; et *ib.* 2, 43. lassum sollicitare. *Cels.* 1, 8. Stomacho laborare. *Juven.* 6, 100. valere. *Plin. ep.* 6, 16. *f.* Stomachus illi natura invalidus, angustus, et frequenter interaestuans erat. *Plin. alter* 20, 17, 68. acida ructans. *Id.* 32, 7, 26. Fortiores stomachi, *h. e.* qui facile concoquunt. *Id.*23, 8, 74. Stomachi acrimonia et rosiones. *Id.* 32, 1, 3. Nausea et redundatio stomachi. *Sen. ep.* 2. *med.* Fastidientis stomachi est, multa degustare. ℙ Quae stomacho apta sunt, quaeque aliena in cibis *Celsus* 2. 24. 25. 26. et 27. accurate recenset. ℙ Transfertur ad animum, et significat appetitum, desiderium, cupiditatem. [*Omnino *stomachus* signif. ingenium hominis cujusque aut animum in rebus aut probandis aut fastidiendis. Cf. *Schütz. cl. Cic.* Quod factum esse monet *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 738. more veterum, quo animi affectus ab intestinis corporis partibus repetere et denominare soliti essent: coll. Hebr. רַחֲמִים פְּלָיוֹת לֵב, Gr. καρδία, ἧπαρ, σπλάγχνα, χόλος, al.] *Plin. ep.* 1, 24. In hoc agello (*emendo*) Tranquilli mei stomachum multa sollicitant, vicinitas urbis, opportunitas viae, modus ruris, etc. *Cic. Fam.* 7, 1. Ludi apparatissimi, sed non tui stomachi: conjecturam enim facio de meo. ℙ Item fastidium, indignationem, iram: quia stomachus sedes est bilis. *Id. Att.* 4, 16. *med.* Locus ille animi nostri, stomachus ubi habitat, olim concalluit. *Id. Tusc.* 4, 24. Tracta definitionem fortitudinis, intelliges, eam stomacho non egere. *Id. Q. Fr.* 3, 5. *med.* Puto, te existimaturum, a me libros illos non sine aliquo meo stomacho esse relictos. *Id. Fam.* 2, 16. *f.* Hoc adspersi ut scires, me tamen in stomacho solere ridere. *Id. Att.* 5, 1. *med.* Quae tum mihi majori stomacho, quam ipsi Quinto, fuerunt. *Id. Verr.* 2, 2, 20. Homo exarsit iracundia ac stomacho. *Id. Q. Fr.* 3, 8. Epistola plena stomachi et querelarum. *Quint.* 10, 1. *med.* Plus stomacho, quam consilio dare. *Suet. Tib.* 59. *extr.* Bile et stomacho aliquid fingere. ℙ *Facere*, aut *movere stomachum*, iram, indignationem excitare. *Cic. Fam.* 1, 9. *med.* Non illi quidem ut mihi stomachum facerent, quem ego funditus perdidi, sed certe ut facere se arbitrarentur. *Id. Att.* 5, 11. Ita mihi videtur non minus stomachi nostro, quam Caesari, fecisse; et *ib.* 6, 3. *f.* In quo tamen ille mihi risum magis, quam stomachum movere solet. ℙ *Cic.* in *fragm.* ap. *Quint.* 6, 3. *f.* Haec aut animo Catonis ferenda sunt, aut Ciceronis stomacho, *h. e.* patientia. Dicit enim *Cic. Att.* 4. et *Fam.* 1. locis modo allatis, se stomachum perdidisse, *h. e.* multa indignari desiisse et dissimulare didicisse. ℙ *Bonus stomachus*, qui facile quocumque cibo contentus est, et facile concoquit. Translate. *Quint.* 2, 3. Interim sufficere illos minores existimant, et bono sane stomacho, contenti sunt. *Id.* 6, 3. *med.* de risum moventibus: Jucundissima sunt ex his omnibus lenia, et, ut sic dixerim, boni stomachi, *h. e.* quae sunt velut cibi, qui facile concoquuntur, et bonum stomachum faciunt.

[STŎMŎMĂ, ătis, n. στόμωμα. *Plin.* 34, 11, 25. Squamae aeris est alterum genus subtilius, ex summa scilicet lanugine decussum, quod vocant stomoma. Adde *Cels.* 6, 6. *n.* 5., qui tamen Graecis litteris scribit. *F.*]

STŎMĂTĬCĒ, es. V. in v. sq.

STŎMĂTĬCUS, a, um, adj. στοματικὸς, ad os pertinens: a στόμα, os, oris. *Stomaticus*, qui oris aliquo vitio laborat. *Plin.* 24, 14, 75. Idaeus rubus stomaticis ex aqua bibendus datur. *Hard.* legit stomachicis, tum ex MSS., tum ex ipso *Plin.* qui 16, 37, 71. scribit, contra stomachi vitia Idaeum rubum ex aqua bibi: et ex *Dioscor.* qui 4, 38. de eadem re loquens, στομαχικοῖς habet. ℙ *Stomatice*, *es*, f. στοματική, compositio medicamenti ad oris morbos. *Plin.* 22, 9, 11. Glycyrrhiza commanducata stomatice est. *Id.* 23, 7, 71. Fit ex pomo panchrestos stomatice. *Id.* 24, 17, 73. Mora, quae ex his nascuntur, vel efficaciorem stomaticen praebuerint, quam sativa morus. *Scrib. Comp.* 64. Ad faucium uvaeque tumorem stomatice hac fere utuntur.

STŎRAX et STŎRĂCĪNUS. V. STYRAX et STYRACINUS.

STŎRĔĂ et Storia, ae, f. ψίαθος, stragulum, teges e juncis, aut canis, aut funibus, aut vitilibus, aut stramentis intexta: a στορέω, sterno. V. PSIATHIUM. *Caes. B. C.* 2, 9. *med.* Storeas ex funibus ancorariis tres in longitudinem parietum turris latas quatuor pedes fecerunt. *Liv.* 30, 3. *f.* Hibernacula storea pars maxima tecta. *Plin.* 15, 16, 18. *n.* 1. Cadiva poma separari, stramentis, storeis, paleisve substerni. ℙ *Storia* legitur in nonnull. MSS. *Caesar.* et *Plin.*

[STORGE, es, f. στοργή, amatio. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Gud.* 362, 10. Statilia Storge. *F.*]

*STORĬA, ae, f. i. q. historia, ut *Spanus* pro *Hispanus* apud cadendis Latinitatis scriptores. *Vet. Schol.* in *Juven.* 7, 99. edente *Cramero*: In scribenda storia. ℙ *Storia* stragulum. V. *Storea. B. A.*

[STŎRĬĀNUS, a, um, adj. ad storiam, seu stoream pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Schiass. G. al. Mus. Bologn.* p. 43. M. Pomponius M. F. Nu. Storianus. *F.*]

*STRABELLĪNI, orum, populi Italiae inferioris. *Plin.* 3, 11. *B. A.*

[STRĂBĪLĬO, onis, m. dimin strabi, seu strabonis. Est cogn. R. *Inscr.* ap *Fabr.* p. 477. *n.* 145. P. Varius P. L. Strabilio. *F.*]

STRĂBO, onis, m. στραβὸς, et στράβων, ἑτερόφθαλμος, qui oculis est distortis, et transversa tuetur: a voce Graeca allata. *Cic. N. D.* 1, 29. Ecquos Deos si non tam strabones, at paetulos esse arbitramur? *Hor. Sat.* 1, 3, 44. strabonem Appellat paetum pater; et pullum, male parvus Si cui filius est. *Ulp. Dig.* 21, 1, 12. Trebatius ait, non esse morbosum, os alicui olere, veluti hircosum, strabonem. *Petr. fragm. Trag.* 39. *Burm.* In Sagittario (*nascuntur*) strabones, qui olera spectant, lardum tollunt. *proverb.* de iis, Qui Curios simulant, et Bacchanalia vivunt, ut ait *Juven.* 2, 3. V. DISCONCINNUS. [*V. *Heindf.* ad *Hor. Sat.* 1, 3, 44. et quem ibi laud. *Heins.* ad *Ov. A. Am.* 2, 659.] ℙ De iis, qui invident. *Lucil.* ap. *Non.* 1, 109 Nulli me invidere, neque strabonem fieri saepius deliciis me istorum. *Varr. ib.* Multi enim qui limina intrarunt integris oculis, strabones sunt facti: habet quiddam enim ἑλκυστικὸν provincialis formosula uxor. ℙ Fuit cogn. R. in gente Fannia, Pompeja, etc. quod ortum a primo eorum, qui perversos habuit oculos. *Plin.* 11, 37, 55. Oculi uni animalium homini depravantur: unde cognomina Strabonum, et Paetorum. ℙ *Strabo, Στράβων, Ponticus, ex Amasia sc. urbe Ponti, philosophus Stoicus et Geographus, claruit Romae temporibus Augusti et Tiberii. Amicitia usus est Aelii Galli, quocum Nilum navigavit, et totam fere Aegyptum lustravit, et magnam Africae partem. Scripsit commentarios geographicos, qui etiam hodie omnium manibus teruntur. V. *Voss. de Hist. Gr* 6. *B. A.*

STRĂBŌNUS, a, um, et

STRĂBUS, a, um, adj. idem qui strabo. *Petr. fragm. Trag.* 68. *Burm. f.* Duo vitia habet: recu-

titus est, et stertit: nam quod strabonus est, non curo. *Varr.* ap. *Prisc.* 6, 684. De Venere paeta strabam facit. Adde *Ov. A. Am.* 2, 659. ut quidem legit *Heins.* **Symmach. Laudat. fr.* ed. *Maio*, c. 2. Ferunt amavilem (amabilem) Venerem toto orbe laudatam strabis intendisse. subaud.

N

oculis. In cod. est STRABIS: exinde suspicor legendum omnino *strabonis.* *B. A.*

STRĀGES, is, f. στρῶσις, ὄλεθρος, ruina, casus, clades rerum fractarum, et huc illuc stratarum: item ipsae res ruina stratae et dispersae: a *sterno, stravi:* unde et stragulum. [*Varias de discrimine verborum *strages*, *strues*, *acervus*, etc. sententias enarravit suamque adjecit *Doederl.* 2, 118.] *Liv.* 4, 33. *med.* Ruinae igitur similem stragem eques, quacumque pervaserat, dedit. *Id.* 5, 43. Impetu facto, strage ac ruina fudere Gallos. *Id.* 42, 63. Pro diruto muro novum, raptim ex ipsa ruinae strage congestis saxis, exstruebant. *Id.* 35, 30. Pro se quisque, armis abjectis, in circumjectas itineri silvas diffugiunt: momentoque temporis strage armorum septa via est. *Id.* 10, 34. *med.* Recentibus vestigiis fugae, ac strage rerum in trepidatione nocturna passim relictarum. *Id.* 40, 2. Atrox vento tempestas coorta multis sacris profanisque locis stragem fecit. *Virg. A.* 12, 453. dabit ille *(nimbus)* ruinas Arboribus, stragemque satis, ruet omnia late. *Sil.* 3, 205. Strages nemorum. *Tac. A.* 1, 76. aedificiorum et hominum. *Id. H.* 1, 86. Tiberis strage obstantis molis refusus. ¶ Saepe dicitur de iis, qui in proelio cadunt, aut alia quapiam ratione magno numero occiduntur. *Liv.* 7, 23. *f.* Impulsi retro ruere alii super alios, stragemque inter se caede ipsa foediorem dedere. *Just.* 10, 3. Regiam cognatorum caede, et strage principum replet. *Virg. A.* 9, 526., *Cic. Leg.* 3, 9. *f.* et *Just.* 33, 2. Magnas strages edere. *Cic. Div.* 1, 12. in *carm. de suo consul.* stragem horribilem caedemque vereri. *Tac. A.* 14, 36. Umbonibus et gladiis stragem caedemque continuare. *Virg. A.* 6, 830. quantas acies stragemque ciebunt! *Cic. Phil.* 3, 12. *f.* Ille ex gladiatore imperator, quas fecit strages, ubicumque posuit vestigia! *Val. Flacc.* 6, 507. jamque omnis Hiber, Drancaeaque densa Strage cadit legio. *Liv.* 7, 24. Complere strage campos. *Claud. Laud. Stil.* 1, 231. Vos Haemi gelidae valles, quas saepe cruentis Stragibus aequavit Stilicho. ¶ Translate. *Cic. Att.* 1, 16. Cum in concionibus meo nomine ad invidiam uteretur, Dii immortales! quas ego pugnas, et quantas strages edidi!

*STRAGULĀTUS, a, um, stragula variatus. *Vulgat. Proverb.* c. 31. v. 22. *B. A.*

STRĂGŬLUM, i, n. στρῶμα, [*σρωμνὴ,] ἐπίβλημα, omnis vestis, quae sternitur, praesertim lecto vel tricliniari, vel cubiculari: a *sternendo*: unde *stratum*, et *strages.* Vox adjectiva. *Varr. L. L.* 4, 35. Quidquid insternebant *(super culcitam)* a sternendo stragulum appellabant. *Sen. ep.* 87. *in.* Culcita in terra jacet, ego in culcita: ex duabus paenulis altera stragulum, altera opertorium facta est. *Cic. Tusc.* 5, 21. Collocari jussit hominem in aureo lecto, strato pulcherrimo, textili stragulo, magnificis operibus picto. *Plin.* 8, 58, 83. Talpae, quarum e pellibus cubicularia vidimus stragula. *Mart.* 2, 16. Zoilus aegrotat: faciunt hanc stragula febrem. Adde *Tibull.* 1, 1, 65., *Mart.* 14, 147. et 148., *Val. Max.* 4, 3. *n.* 11., *Plin.* 7, 51, 52. et 20, 14, 54., quibus locis semper de lecto sermo est. Eodemque sensu adhibetur procul dubio *stragula vestis* ab *Hor. Sat.* 2, 3, 118. et a *Liv.* 39, 6. *med.* et a *Cic. Verr.* 2, 4, 26. *med.* et verisimilius, etiam *Verr.* 2, 1, 10 et *ib.* 2, 2, 7. *f.* et 72. Confirmat haec *Ulp.* cujus verba sunt *Dig.* 50, 16, 45. ex optima edit. *Torrent.* In stratum omne vestimentum contineri, quod injiciatur, Labeo ait: neque enim dubium est, quin stragula vestis sit omne pallium περίστρωμα. In victum ergo vestem accipiemus, non stragula: in stratum (al. *stratu*) omnem stragulam vestem. Haec *Ulp.* Est autem περίστρωμα tum Graecis, tum *Ciceroni*, id quo lectus sternitur. V. PERISTROMA. Ap. JCtos *victus* non modo cibum, sed omne quod induimus, continet. Dicit itaque *Ulp.*, in victu stragulum non contineri, bene tamen in stratu. ¶ Videtur tamen *stragulum* significare etiam vestimentum hominis. *Suet. Ner.* 50. Funeratus est impensa ducentorum millium, stragulis albis auro intextis, quibus usus calend. Januar. fuerat. *Petr. fr. Trag.* 42. *Burm.* Tamen bene elatus est vitali lecto, stragulis bonis; et 77. *f.* Stiche, profer vitalia, in quibus me volo efferri; et 78. Non est moratus Stichus, sed et stragulam albam, et praetextam in triclinium attulit. Videntur, inquam, *Suet.* et *Petr.* significare vestem, qua homo induitur: sed commodius de operimento lecti funebris intelligentur, cum ceteri scriptores modo allati ea significatione adhibuerint: prorsus ut vere dixerit *Valla elegantiar.* 6, 46., stragulam vestem non pro vestimento hominis, sed pro lecti operimento tantum apud auctores inveniri. Reprehendit quidem *Vallam Alexander ab Alex.* 3. *genial. dier.* 19., objicitque, praeter locum *Suetonii*, etiam verba *Festi* in *Vestis:* Vestis generaliter dicitur, ut stragula, forensis, muliebris: *et Livii* 34, 7. Cum tibi viro liceat purpura in veste stragula uti, matrem familiae tuam purpureum amiculum habere non sines? *et Pauli Dig.* 34, 2, 25. Vestis etiam ex pellibus constabit, cum et tunicam, et stragula pellicea nonnulli habeaut. Verum nemo non facile intelliget, nihil haec contra *Vallam* necessario conficere. Decepit, opinor, *Alexandrum ab Alex.* nomen vestis, qua credidit significari id quod induimus, cum latius pateat ad ea quoque, quae sternimus. [*Cf. *Heindf.* ad *Hor. Sat.* 2, 3, 118.] ¶ Pro veste stragula *vestimentum stragulum* dixit *Ulp. Dig.* 34, 2, 24. ¶ *Stragula veredi* ap. *Mart.* 14, 86. sunt ephippia. ¶ De iis, quae substernuntur ab avibus in nido exstruendo. *Plin.* 10, 33, 51. Perdices ovis stragulum molle pulvere contumulant. *Solin.* 7. *f.* Ovis stragulum pulvis est.

STRĂGŬLUS, a, um, adj. ut Stragula vestis. V. in dictione praec.

STRĀMEN, inis, n. κάρφη, κάρφος, stipula, culmus, palea, frondes, vel quidvis aliud, quod solo quiescendi gratia sternitur, ut sunt culmi, qui pecori substernuntur. *Virg. A.* 11, 67. Hic juvenem agresti sublimem in stramine ponunt. *Ov. Met.* 5, 447. tectam stramine vidit Forte casam. *Sil.* 10, 561. mollesqae virenti Stramine composuere toros. *Id.* 13, 814. culmique e stramine fultum Pressit laeta torum. *Stat. Theb.* 6, 56. *de rogo:* ima virent agresti stramina cultu. *Ov. Her.* 5, 15. super stramen foenoque jacentes. *Id. Fast.* 3, 184. Aspice de canna straminibusque domum. *Val. Flacc.* 4, 497. *de Harpyiis:* atque illisis stramina mensis Foeda rigant, *h. e.* toros e stramine. *Plin.* 10, 54, 75. Remedium uontra tonitrus, clavus ferreus sub stramine ovorum positus, *h. e.* sub foeno, quod substernunt ovis, gallina incubante.

STRĀMENTĀRĬUS, a, um, adj. ut Falces stramentariae, quibus stramen caeditur, *h. e.* messoriae. *Cato R. R.* 10. Falces foenariae tres, stramentariae sex.

STRĀMENTĬCĬUS, a, um, adj. καρφίτης, qui est e stramine, stramineus. *Petr. fr. Trag.* 63. *Burm. f.* Strigae puerum involaverant, et supposuerant stramenticium. *Act. B. Hisp.* 16. Casae stramenticiae hibernorum causa aedificatae.

STRĀMENTOR, aris, dep. 1. stramentum colligo. Hinc *Stramentatum ire* ea ratione, qua dicimus *frumentatum ire*, etc. *Hyg. fab.* 14. *med.* Idmon ap. Lycum cum stramentatum exisset, ab apro percussus decidit.

STRĀMENTUM, i, n. κάρφος, idem quod stramen, culmus, palea, stipula: a *sterno*, quia substernitur pecori. *Liv.* 25, 39. Ignes casis stramento arido tectis injiciunt. *Hirt. B. G.* 8, 15. *f.* Fasces stramentorum ac virgultorum incendere. *Nep. Ag.* 8. Cum in acta cum suis accubuisset, stratumque haberet tale, ut terra tecta esset stramentis. *Hor. Sat.* 2, 3, 117. Incubare stramentis. *Plin.* 15, 16, 18. *n.* 1. Poma stramentis, storeis, paleisve substerni. *Id.* 8, 48, 73. Antiquis torus e stramento erat, qualiter etiam nunc in castris; et 37, 3, 13. Lyncurium folia et stramenta ad se rapit. ¶ De lecto pecudum in stabulis. *Phaedr.* 2, 8. cur frondis parum est? Stramenta desunt? *Cato R. R.* 5. *med.* Stramenta si deerunt, frondem iligneam legito: eam substernito ovibus bubusque. *Colum.* 6, 3. Hibernae stabulationi boum praeparanda sunt stramenta. *Plin.* 18, 7, 18. Hordei palea ex optimis: stramento vero nullum comparatur. Adde *Pl. Truc.* 2, 2, 23. ¶ De culmo, seu palea frumentorum. *Varr. R. R.* 1, 50. Tertio modo metitur, ut stramentum medium subsecent, quod manu sinistra summum prehendunt: infra manum stramentum, quod terrae haeret, postea subsecatur. [**Liv.* 2, 5. defectam cum stramento segetem, etc.] ¶ Differt tamen a palea: haec enim de frumentis dicitur: *stramentum* quamcumque stipulam significat sternendo aptam. *Plin.* 10, 33, 49. Insulam muniunt opere, palea et stramento rostrum ejus firmantes. ¶ Videtur etiam significare centonem stramentis fartum, quo sternuntur muli et asini ad vehendas sarcinas. *Caes. B. G.* 7, 45. Magnum numerum impedimentorum ex castris, mulorumque produci, eque iis stramenta detrahi, mulionesque cum cassidibus, equitum specie, circumvehi jubet. [**Mor.*, cui assent. *Oberl.*, expl. *stramenta mulorum*, sarcinas iis impositas, clitellas, ea, quibus muli insternuntur. V. exempla quaedam ex *Appul.* ap. *Ciacconium* et *Ondend.* ad *h. l.* Lectio tamen dubia est, aliis alia conjicientibus.] ¶ Pro veste stragula. *Cajus Dig.* 50, 16, 234. Verbum vivere quidam putant ad cibum pertinere: sed Ofilius ad Atticum ait, his verbis et vestimenta, et stramenta contineri, sine his neminem vivere posse.

STRĀMĬNĔUS, a, um, adj. καρφίτης, καρφώδης, qui est e stramine, stramenticius. *Ov. Fast.* 5, 631. Illum stramineos in aquam misisse Quirites. *Id. Am.* 2, 9, 18. Roma Stramineis esset nunc quoque densa casis, *h. e.* stramine tectis.

STRANGĬĂ, [*vel potius Strangias, ae.] στραγγίας [*πυρὸς,] genus tritici in Graecia. *Plin.* 18, 7, 12, *n.* 1.

STRANGŬLĀBĬLIS, e, adj. qui strangulari potest. *Tert. Anim.* 32. Anima ascensu scalarum fatigabilis, submersu piscinarum strangulabilis.

STRANGŬLĀTĬO, onis, f. πνῖξις, πνιγμὸς, act strangulandi, suffocatio. *Plin.* 20, 15, 57. Cu num silvestre strangulationes vulvae potum in v aperit, *h. e.* compressionem et angustiam. *Id.* 1, 13. His nucleis ad purgationem uti non cens rim, propter ancipitem strangulationem.

STRANGŬLĀTOR, oris, m. qui strangulat. *Spa Sev.* 14. Narcissum Commodi strangulatorem leo bus objecit.

STRANGŬLATRIX, icis, f. quae strangul *Prud.* περὶ στεφ. 10, 1103. Manus strangulatrix fauci

STRANGŬLĀTUS, a, um, part. a *strangulo:* κτὸς, intercluso spiritu necatus. *Tac. A.* 6, Strangulatus laqueo, et in Gemonias projectus. S *Claud.* 27. Piro per lusum in sublime jactato, et tu oris excepto strangulatus. *Plin.* 7, 7, 5. Fal Senator in lactis haustu uno pilo strangulatus. 8, 16, 20. A Lysimacho strangulatus leo. *Id.* 12, 15. Pessima corvorum significatio, cum gluti vocem, velut strangulati. *Id.* 32, 10, 38. Stra latae in oleo ranae. *Id.* 28, 7, 20. Capillorum re vulvae morbo strangulatas respirare.

STRANGŬLĀTUS, us, m. idem ac strangula *Plin.* 20, 18, 75. Datur et olfactandum ex acet strangulatu vulvae. *Id.* 26, 15, 95. Peuceda strangulatus vulvae nidore ustum recreat. V. STR GULATIO.

STRANGŬLO, as, avi, atum, στραγγαλέω, gu comprimo, et spiritum intercludo: a voce Graec lato. [**Doederl.* 2, 82. originem hujus verbi a repetit. Discrimen inter *strangulare*, *suffocare* que ejus synonyma exposuit *Id.* 3, 189. ita, ut *st gulare* vi extrinsecus illata proprie sit fune a fauces constringere, *suffocare* spiritum interclu significet vi nulla extrinsecus illata. *Cic. Coel Cic. Fam.* 8, 15. *f.* Domitium Caesaris hospite contraria factione nummis acceptis, comprehe et strangulavit. ¶ Tum in universum constrin vim habet, atque idem fere denotat, quod *s care.*] *Cels.* 2, 1. *f.* Obesi plerumque acutis m et difficultate spirandi strangulantur. [**Suet. C* 27. piro strangulatum] *Cels.* 4, 4. Cucurbitula fauces admovetur, ut id, quod strangulat, ev *Plin.* 20, 7, 26. Venena, quae strangulando ne *Id.* 33, 4, 21. In cuniculis vapor et fumus stra lat. *Ov. Ib.* 593. Comicus ut periit mediis, nabat, in undis, Et tua sic Stygius strangulet o quor. *Plin.* 24, 19, 13. Strangulari pullos av devorantes. *Id.* 22, 13, 15. Semen urticae v strangulantes aperit. *Quint.* 11, 3. *med.* de Sinus, qui sub humero dextro ad sinistrum ob ducitur, velut balteus, nec strangulet, nec flua *e.* nimis constringat. ¶ Translate. *Plin.* 31, Aquae nubium obtentu vitalem spiritum strang *h. e.* aerem comprimunt. *Id.* 16, 34, 62. Hede bores sugit et strangulat. *Id.* 17, 8, 4. Glisson *(genus terrae spissioris)* signini modo solum s gulat, *h. e.* occludit, ne sata proferat. *Quint. pr* 8. *med.* Laeto gramine sata strangulant. *Colu* 26. Vinculum *(vitem)* incidit, et truncum str lat. *Plin.* 2, 43, 43. Strangulare sonitum, *h.* hibere, supprimere. *Quint.* 11, 3. Fauces tum strangulant vocem, obtusae obscurant, rasae e rant. *Stat. Silv.* 2, 2, 150. Non tibi sepositas lix strangulat arca Divitias, *h. e.* comprimit quidquam in usum exire patitur. ¶ Refertur a mum. *Ov. Trist.* 5, 1, 63. Strangulat inclusu lor, atque exaestuat intus. *Juven.* 10, 12. Se res nimia congesta pecunia cura Strangulat. *decl.* 12. *in.* Quamvis, judices, innumerabiles n dignandi causae initio statim actionis strang quia nec dicere universas semel possum, nec g tim erumpentes differre gemitus; primum t etc. *Impp. Valent.*, *Theodos. et Arcad. Co* 33, 1. et *Cod. Theod.* 12, 3, 1. Si quis decuri praedia venditor necessitate coactus addicit, pellet judicem competentem, omnesque causa gillatim, quibus strangulatur, exponat, *h. e.* cogitur ad venditionem. ¶ *Strangulare mu* ap. *Cic. Fam.* 9, 22. est futuere.

STRANGŪRĬĂ, ae, f. στραγγουρία, urinae s dium, cum per intervalla, et guttatim defl στρὰξ, στραγγὸς, gutta, et οὖρον, urina. *Pelag* 8. *med.* Ipsius passionis genera sunt tria: quod dicitur dysuria, quando tardius *(equus)* alterum stranguria, quando cum dolore et cun cultate mejat; tertium ischuria, quando omnin mejat. Eadem fere verba habet *Veg. Vet.* 3, Eundem morbum ita exprimit *Cato R. R.* 156 Nunc de illis, quibus aegre lotium it, quibusqu stillum est. *Id. ib.* 127. Ad dyspepsiam, et st riam. *Cic. Tusc.* 2, 19. *f.* Quamvis idem f lum se in torminibus, et in stranguria sua pra *Plin.* 27, 11, 14. Calculos frangi, stranguria cuti. *Cels.* 2, 1. *med.* Urinae difficultas, στρ ρίαν quam appellant.

STRANGŪRĬOSUS, a, um, adj. στραγγο stranguria laborans. *Marc. Empir.* 26. *med.*

STRĀTĂ, ae. V. STRATUS, a, um.

STRĂTĀGEMĂ. V. STRATEGEMA.

STRATE. V. STRATUS, a, um.

STRATĔAE. V. SCRANTIAE.

STRĂTĒGEMĂ, atis, n. στρατήγημα, callid

re consilium, solers inventum, et astutia ad ho-
n circumveniendum. Vox Graeca, a στρατηγέω,
citum duco, bellum administro. *Cic. N. D.* 3,
. Consilium illud imperatorium fuit, quod Grae-
τρατήγημα appellant. De his est *c.* 4. *l.* 7. *Val.*
x., item libri quatuor *Sex. Jul. Frontini.* ¶ De
cumque callido consilio. *Cic. Att.* 5, 2. *med.* In-
m Rufio noster, quod se a Vestorio observari
bat, strategemate hominem percussit: nam ad
non accessit. ¶ Sunt qui scribunt *stratagema:*
qui secundam syllabam corripiunt. Neutri imi-
li.

TRĂTĒGĔMĂTĬCUS, a, um, adj. στρατηγηματ-
ς, strategema continens, solers, callidus, astu-
Graece habet *Front. Strateg. praef.* 1. Latine
ib. praef. 4. V. STRATEGICUS.

TRĂTĒGĒUM, i, et Strategīum, ii, n. στρατη-
ν, et στρατήγιον, locus, quo conveniebant mili-
tentorium imperatoris, praetorium. *Vitr.* 5, 9.
Uti Patris Liberi fanum, Smyrnae strategeum,
llibus porticus. Alii rectius leg. *Smyrnae Stra-
ceum*, h. e. templum Veneris Stratonicidis. V.
ATONICIS.

TRĂTĒGĪĂ, ae, f. στρατηγία, praefectura, seu
s, ubi praefectus jurisdictionem habet. *Plin.* 6,
0. de Armenia: Dividitur in praefecturas, quas
ρατεγίας vocant. *Id.* 4, 11, 18. Thracia in stra-
as quinquaginta divisa.

STRĂTĒGĬCUS, a, um, adj. qui ad strategum,
imperatorem pertinet. *Front. Strat. praef.* 4.
hoc libro exhibebo exempla potius strategicon,
n strategematicon, *h. e.* exempla potius rerum
ice provide, utiliter, magnifice, constanter fa-
um, quam earum, quae ducis solertia et calli-
e fiunt. *F.*]

STRĂTĒGIS, idis, f. στρατηγὶς, navis praetoria:
ρατηγὸς, praetor. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.*
, 9. Herennia Ɔ. L. Strategis. *F.*]

TRĂTĒGUS, i, m. dux exercitus, στρατηγός: ἀπὸ
ἄγειν τὸν στρατὸν, a ducendo exercitu. *Pl. Curc.*
, 6. Nec strategus, nec tyrannus quisquam. ¶
praecipue est appellatus qui rei militari prae-
in quolibet Aegypti nomo. Cum vero tota Ae-
us in tres partes divideretur, in superiorem sc.
Thebaidem, in mediam seu Memphiticam, quae
ptem nomorum, et in inferiorem seu maritimam,
et Delta fuit appellata; qui harum unicuique
erat, epistrategus (V. EPISTRATEGIA); qui-
huic in universa epistrategia vicariam praesta-
peram, strategus dicebatur, ut probat *A. Pey-
us* in *Papyr. Graec. Mus. Taurin. P.* 1. p. 67
r. ap. *Grut.* 130, 1. M. Artorius M. F. Pal. Pri
. . . rateg. Thebaid. *h. e.* strategus Thebaidis.
lius in *Collect. Inscr. Lat. n.* 3881. supplendum
t, *epistrategus Thebaidis. F.*] ¶ Pro magistro
ivii. *Pl. Stich.* 5, 4, 20. Strategum te facio huic
ivio.

TRATĬI, orum, incolae Strati. *Liv.* 43, 22. V.
ATOS. *B. A.*

RĂTĬOTES, ae, m. στρατιώτης, Graeca appel-
herbae millefolii. V. v. sq. *Plin.* 24, 18, 105.
ratur et a Graecis stratiotes: sed ea in Aegy-
antum, et inundatione Nili nascitur, aizoo si-
, ni majora haberet folia. Refrigerat mire, et
ra sanat, etc.

RĂTĬOTĬCĒ, es, f. στρατιωτική, herba eadem
illefolium. *Appul. Herb.* 88. Graeci chiliophyl-
alii stratioticen; Latini millefolium, alii mili-
n dixere. Hanc herbam Achilles invenit, unde
ra ferro facta sanabat, et ob id Achilleos voca-
V. ACHILLEOS et MILLEFOLIA.

RĂTĬOTĬCUS, a, um, adj. στρατιωτικὸς, mili-
: a στρατιώτης, miles. *Pl. Mil.* 4, 8, 49. Mulie-
mores discendi, obliviscendi stratiotici. *Id. Ps.*
, 9. Stratioticum nuntium advenientem percu-
probe; et 4, 1, 12. Quippe ego te ni contem-
, stratioticus homo qui cluear? ¶ [*Stratioti-
, i*, absolute appellatur collyrium quoddam ad
tudinem et caliginem oculorum, cujus composi-
m *Scrib. Compos.* 33. docet. *Inscr.* ap. *Spon.
ell. antiq.* p. 237. M. Ulpii Heracletis stratioti-
F.]

TRATĬUS, i, m. Eumenis regis medicus. *Liv.*
9. *B. A.*

TRATO vel

TRATON, onis, m. Στράτων, nomen multis Grae-
ominibus commune; v. g. Strato, Lampsacenus,
Arcesilai, Theophrasti auditor, qui negavit
dum a diis esse. *Cic. Acad.* 1, 9. et 4, 38. Ad-
in. 5, 5. et *N. D.* 1, 13. et cf. *Laert.* 5, 58. et
Pausan. Corinth. med. p. 65. *Wechel.* ¶ Strato,
s medicus. *Cic. Cluent.* 63. ¶ Et persona mu-
. *Terentium* in *Eunucho.* ¶ Plures hoc nomine
set *Laert.* 5, 61. ¶ *Stratonis Turris*, urbs Pa-
inae, dicta et Caesarea. *Plin.* 5, 13. Στράτω-
ύργος est *Straboni*, et Καισάρεια Στράτωνος *Pto-
o.* ¶ *Stratonis insula* in sinu Arabico fuit.
6, 29. *B. A.*

TRATOCLĒA vel Stratoclīa, ae, f. Στρατόκλεια,
oppidum, in Bosporo Cimmerio. *Plin.* 6, 6.

TRATOCLES, is, m. Στρατοκλῆς, insignis co-
us. *Quint.* 11, 3. *Juven.* 3, 99. *B. A.*

STRĂTŎNĪCENSIS, e, et Strătŏnīceus, i, adj. tetrasyllab. Στρατονικεὺς, ad Stratoniceam, Στρατονίκειαν, vel Stratonicen, Στρατονίκην, pertinens; quae est urbs Cariae mediterranea, teste *Plin.* 5, 29, 29. et *Liv.* 33, 18., ita appellata ab Antiocho I. Syriae rege in honorem Stratonices, uxoris suae. Hinc Stratonicensis ager, *Liv. ib.* et Menippus Stratonicensis, *Cic. Brut.* 91. et Metrodorus Stratoniceus, [*Id. Acad.* 4, 6. Absolute *Stratonicenses, ium*, sunt incolae illius urbis ap. *Tac. A.* 3, 62. *F.*]

[STRĂTŎNĪCEUM. V. STRATEGEUM.

[STRĂTŎNĪCIS, idis, f. Στρατονικὶς, denominativ. a Stratonice, avia Seleuci II. Callinici, Syriae regis, in cujus honorem templum Veneris, quod Smyrnae erat, idem Seleucus asylum declaravit, ipsamque Venerem appellavit Stratoniciden, ut constat ex Graeca *Inscr.* in *Marm. Oxoniens. n.* 2. Hinc *Tac. A.* 3, 63. Smyrnaei *(retuleram)* oraculum Apollinis, cujus imperio Stratonicidi Veneri templum dicaverint. *F.*]

[STRĂTŎNĪCUS, i, m. victor exercitus, idem ac *nicostratus:* a στρατὸς, exercitus, et νικάω, vinco. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 154, 1. P. Aelius Stratonicus. ¶ *Stratonicus* fuit etiam quaestor Philippi regis, postea Alexandri M., cujus divitiae ap. Graecos, ut Crassi apud Romanos, in proverbium venerunt. Hinc *Pl. Rud.* 4, 2, 26. Apud reges rex perhibebor: post animi causa mihi navem faciam atque imitabor Stratonicum, oppida circumvectabor, ubi nobilitas mea erit clara. ¶ Item insignis statuarius ap. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 24. *F.*]

STRĂTŎPĔDUM, i, n. στρατόπεδον, Graece castra significat; est enim a στρατὸς, exercitus, et πέδον, castra. *Jul. Obsequ. de prodig.* 116. Stratopedo, ubi senatus haberi solet, corvi vulturem tundendo rostris occiderunt. Alii leg. *strategeo.*

STRĂTOR, oris, m. ἀναβολεὺς, qui equum domini sternit, ipsumque in equum sustollit *Ulp. Dig.* 1, 16, 4. Nemo proconsulum stratores suos habere potest, sed vice eorum milites ministeriis in provinciis funguntur. ¶ Stratores imperatorum erant sub dispositione tribuni stabuli: equos imperatoris diligenter probabant, ephippiis ornabant, et inscensuro adducebant, manu tollentes in equum, nondum usu *stapedarum* invento, ut *Salm.* docet ad illud *Spartiani Caracall.* 7. Cum illum in equum strator ejus levaret, pugione latus ejus confodit. *Ammian.* 30, 5. *f.* Cum eum *(Valentinianum Imp.)* oblatus non susciperet equus, anteriores pedes praeter stratorem erigens in sublime: innata feritate concitus, dexteram stratoris militis jussit abscidi. *Id.* 29, 3. *med.* Constantianus strator paucos militares equos ex his ausus mutare, ad quos probandos missus est in Sardiniam. *Inscr.* ap. *Grut.* 631, 8. A. Maternius Nemausus strator Cos. et Lucius Lucinus mensor frumenti. Adde *Cod.* 1, 27, 1. *med.*, ubi *Schola stratorum* nominatur: item *ib.* 12. *tit.* 25. qui *De stratoribus* inscribitur, et habetur etiam *Cod. Theod.* 6. *tit.* 31. V. STRATUS, a, um.

*STRATORĬUM, i, n. stragulum. *Vulg.* 2 *Sam.* 17, 28. *B. A.*

STRĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad sternendum pertinens. *Paul. Sentent.* 3. *tit.* 7. *med.* Supellectile legata, vitrea vasa, et vestes stratoriae legato cedunt, *h. e.* vestis stragula.

STRĀTUM. V. STRATUS, a, um.

STRĀTŪRĂ, ae, f. στρῶσις, stratum, sternendi opus. *Suet. Claud.* 24. Collegio quaestorum pro stratura viarum gladiatorum munus injunxit. *Pall.* 1, 4. Aream bipedis sternis: inclinata sit tamen stratura ad fornacem. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 126, 1. In porticu column. IIII. cum superficie, stratura, pictura, volente populo, dedit. ¶ In illo *Pall.* 12, 7. *med.* Terrae tamen equae stercus admiscent, facientes straturam alterno ordine subinde crescentem: *stratura* est, quod alii dicunt *tabulatum*, cum sternitur primo terra toto fundo scrobis, deinde stercus equae: tum rursus terra, postea stercus usque ad summum.

STRĀTUS, a, um, part. a *sterno:* στρωτὸς, humi dejectus, dissipatus, extensus per humum. *Virg. Ecl.* 7, 54. Strata jacent passim sua quaeque sub arbore poma. *Id. A.* 1, 704. stratoque super discumbitur ostro. *Suet. Ner.* 48. Strata sub pedibus vestis. *Plin.* 36, 10, 15. Strato lapide ad magnitudinem obelisci; et *Ov. Met.* 7, 254. Exanimi similem stratis porrexit in herbis. *Id. Fast.* 3, 813. Strata arena; et *ib.* 6, 316. Strataque erat tepido tegula quassa solo. ¶ Item prostratus, jacens. *Cic. Or.* 3, 6. et *Liv.* 25, 37. Stratus humi. *Hor. Od.* 1, 1, 21. viridi membra sub arbuto Stratus. *Quint.* 6, 1. *med.* Stratum jacere, et genua complecti. *Cic. Att.* 10, 4. *med.* Qui nos sibi quondam ad pedes stratos ne sublevabat quidem. *Albinov.* 1, 280. Strata per obscenas corpora nuda vias. *Liv.* 7, 36. et 37, 20. Strata somno corpora. *Id.* 4, 29. Strati caede hostes. *Id.* 23, 42. Acies fusae strataeque. *Lucr.* 6, 1194. rigida strati morte jacebant. *Lucan.* 2, 135. Collina tulit stratas quot porta catervas! *h. e.* caesas; et *Just.* 2, 11. *extr.* Inter ingentes stratorum hostium catervas. *Ov. Her.* 10, 106. Strataque Cretaeam bellua tinxit humum. *Sil.* 12, 153. stratus ruina mons. *Plin.* 10, 63, 83. Ursi humanitus strati, i. e. decumbentes more hominum. *Id.* 13, 4, 8. Arbor strata in solo humido tota radicatur. *Id.* 27, 8, 42. Herba foliis oleae in terra stratis. ¶ Translate. *Cic. Tusc.* 3, 29. Existimant se facilius Diis satisfacturos, si eorum plaga perculsi, afflictos se et stratos esse fateantur. *Liv.* 26, 41. *med.* Virtus populi R. haec omnia strata humi erexit ac sustulit. *Lucan.* 3, 390. Urbs strata metu. *Sen. Herc. Oet.* 101. Stratum regnum, *h. e.* eversum. ¶ *Stratum mare* apud poetas est tranquillum, aequatis et complanatis fluctibus. *Virg. Ecl.* 9, 57. Et nunc omne tibi stratum silet aequor, et omnes (Aspice) ventosi ceciderunt murmuris aurae. *Ov. Her.* 10, 49. Jam venti ponent, strataque aequaliter unda, Caeruleis Triton per mare curret equis. Adde *Val. Fl.* 3, 605. et V. STERNO. ¶ Hinc translate. *Tac. H.* 1, 58. Post victoriam demum, stratis jam militum odiis, dimissus est, *h. e.* placatis. Sic *Stat. Silv.* 2, 5, 1. Quid tibi constrata mansuescere profuit ira? ¶ *Stratae vites* ap. *Colum.* 5, 4. sunt, quae ab enata stirpe confestim velut projectae, per humum porriguntur. ¶ Saepe *stratus* est opertus, contectus. *Virg. G.* 2, 183. strati baccis silvestribus agri. *Lucret.* 5, 1416. Cubilia strata herbis. *Plin.* 34, 13, 36. Solum, quo excipiatur spegma, esse stratum debet. *Id.* 33, 12, 54. Stratae argento balineae, ita ut vestigio locus non sit. *Just.* 4, 1. Solum stratum sulphure et bitumine. *Sil.* 9, 39. strati deleto milite campi. *Juven.* 10, 175. Stratum classibus mare. ¶ *Stratus equus*, ephippiis ornatus, instratus, ἐπισεσαγμένος. *Liv.* 37, 20. Non stratos, non infrenatos magna pars habebant equos. ¶ Hinc *stratum* absolute, ephippia, aut clitellae, aut sagma, centunculus: quibus equi, et jumenta sternuntur. *Id.* 7, 14. *med.* Mulis strata detrahi jubet. *Plin.* 7, 56, 57. Frenos et strata equorum invenit Pelethronius. *Ov. Met.* 8, 33. Purpureusque albi stratis insignia pictis Terga premebat equi. *Sen. ep.* 80. *f.* Equum empturus solvi jubet stratum. Hinc proverb. ap. *Petr. fragm. Trag.* 45. *Burm.* Qui animum non potest, stratum caedit. ¶ *Stratus lectus*, stragula veste instructus, super qua jacemus. *Pl. Poen.* 3, 3, 84. In lecto lepide strato. *Juven.* 9, 52. Strata cathedra, *h. e.* pulvinis, cervicalibus, tapetibus fulta. *Suet. Caes.* 84. Lectus *(funebris)* eburneus, auro et purpura stratus. ¶ Hinc *stratum* absolute, et *strata, orum*, lectus, culcita. *Virg. A.* 3, 513. Haud segnis strato surgit Palinurus. *Val. Fl.* 7, 141. stratoque graves projecerat artus. *Liv.* 21, 4. *med.* Quies neque molli strato, neque silentio arcessita. *Lucr.* 4, 847. lecti mollia strata. *Ov. Am.* 1, 2, 1. Esse quid hoc dicam, quod tam mihi dura videntur Strata, nec in lecto pallia nostra sedent? *Id. Her.* 14, 32. Strata premere corpore. *Virg. A.* 4, 391. collapsaque membra Marmoreo referunt thalamo, stratisque reponunt. *Ov. Met.* 10, 267. Collocare aliquem stratis concha Sidonide tinctis; et *ib.* 5, 34. Exsilire stratis; et *Val. Fl.* 1, 310. prosilire; et *Claud. in Ruf.* 2, 339. desilire; et *Epithal. Pall. et Celer.* 29. exsurgere; et *Lucan.* 1, 239. stratis excita juventus; et *Virg. A.* 3, 176. Corripere e stratis corpus; et *ib.* 8, 415. Mollibus e stratis opera ad fabrilia surgit. ¶ Proprie locutus est *Suet. Cal.* 51. Ad majora tonitrua proripere se e strato, sub lectumque condere solebat: *stratum* enim est, quo lectus insternitur. *Plin.* 16, 36, 64. Strata cauponarum; et 19, 2, 7. Carthaginiensis Hispaniae portio montes quoque sparto operit: hinc strata rusticis eorum, etc. ¶ *Stratus, i,* m. *Gell.* 15, 8. *f.* Stratus, auro, argento, purpura amplior aliquot hominibus, quam Diis immortalibus adornatur. ¶ *Via strata*, silice munita. *Ulp. Dig.* 43, 11, 1. Sternere viam lapide, quae terrena sit: vel contra lapide stratam terrenam facere. *Lucr.* 4, 416. et *Virg. A.* 1, 426. strata viarum. Hinc *strata*, absolute, via: apud sequioris aevi scriptores. *Eutrop.* 9, 19. In itineris medio, quod inter Constantinopolin et Heracleam est stratae veteris. *Juvenc.* 1, 316. Sternite jam stratas, omnis sit recta viarum Semita. *Id.* 3, 655. rediensque in margine cernit Stratae tendentem diffusa umbracula ficum. Alii leg. *strate*, adv. h. e. diffuse, late. Adde *Impp. Honor. et Theodos. Cod. Theod.* 15, 3, 6. ¶ Ap. *Vitr.* 10, 19. *med.* *stratum* est tabulatum in turri militari.

STRĀTUS, i, m. V. v. praec. ¶ **Stratos* vel *Stratus, i,* Στράτος, urbs Acarnaniae, ad Acheloum flumen, in confinio Aetoliae. *Mela* 2, 3. *med.* *Plin.* 4, 1. quorum uterque, id quod facit et *Thucyd.* 2, 8. *extr.* et 103. *extr.* itemque *Steph. Byz.*, in Acarnania ponunt. Acarnaniae tribuit etiam *Liv.* 36, 11. 38, 4. 43, 21. 22. 23. qui tamen de ea, tanquam de Aetoliae urbe, loquitur 43, 21. Stratus validissima tum urbs Aetoliae erat; sita est — prope amnem Acheloum. ¶ Item fluvius Hyrcaniae, ex Caucaso monte defluens, inque mare Caspium sese exonerans. *Plin.* 6, 16. *B. A.*

STRĀTUS, us, m. stratum, stragulum, h. e. quidquid sternendo seu operiendo aptum est. *Varr. R. R.* 1, 50. *f.* Stramentum ab stratu, quod id substernatur pecori: *stratu* hoc loco est supinum. *Solin.* 45. *med.* de bucephalo: Accepto regio stratu, neminem unquam alium, praeter dominum, vehere dignatus est. *Plin.* hoc idem ita eloquitur 8, 42, 64. Ne-

minem hic alium, quam Alexandrum, regio instratus ornatu, recepit in sedem. V. *Ulpiani l. c.* in STRAGULUM.

STRĔBŬLĂ, ae, f. et Strebula, orum, n. plur. caro circum coxendices: est a στρεβλὸς, flexuosus. *Varr. L. L.* 6, 3. *f.* Caro strebula, Opilius scribit, circum coxendices sunt nobis; id Graecum est ab hujus loci versura. *Fest.* Strebula Umbrico nomine Plautus appellat coxendices hostiarum, quas Graeci μηρία dicunt, quae in altaria imponi solebant, ut Plautus ait in Frivolaria, Strebula agnina. *Arnob.* 7, 230. Non enim placet carnem strebulam appellare, quae taurorum e coxendicibus demitur. V. CERASTIBOLA.

STRĒNĂ, ae, f. ξένιον, munus, quod dabatur die festo, et fere anni initio, boni ominis gratia. *Festus:* Strenam vocamus, quae datur die religioso, ominis boni gratia, a numero, quo significatur, alterum, tertiumque venturum similis commodi, veluti trenam, praeposita S littera, ut in loco, et lite solebant antiqui. *Sym. ep.* 10, 28. (al. 35.) Ab exortu paene urbis Martiae strenarum usus adolevit, auctoritate Tatii regis, qui verbenas felicis arboris ex luco Strenuae anni novi auspices primus accepit. ℙ Hujusmodi strenas solebant donare clientes patronis, civesque principibus; quod ultimum quidem sub Augusto coepit, Tiberius vero prohibuit, ne ultra calendas Januar. exerceretur. *Suet. Cal.* 42. Edixit et strenas ineunte anno se recepturum, stetitque in vestibulo aedium Cal. Januar. ad captandas stipes, quas plenis ante eum manibus ac sinu omnis generis turba fundebat. V. *eund. Aug.* 57. et *Tib.* 34. et adde *Pomp.* ap. *Non.* 1, 56. ℙ Etiam a principibus datae sunt aliquando clientibus, et subjectis. De his enim loquitur *Auson. ep.* 18, 3. quaestoris amici Curam pro strenis excubuisse tuis. ℙ Dabantur boni ominis gratia, ut ex *Festo* discimus. Hinc *strena bona*, bonum omen est. *Pl. Stich.* 5, 2, 24. Domum redeundi principium placet: bona scaeva, strenaque obviam occessit mihi. Adde 3, 2, 8.

STRĒNĬĂ, ae, f. eadem ac Strenua. *Varr. L. L.* 4, 8. Hinc oritur caput sacrae viae, ab Streniae sacello. Alii leg. *Steriniae.*

[STRĒNĬON, onis, m. aliquantum luxuriosus, dimin. a στρῆνος, luxus, et στρηνιόω, luxuriose vivo. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1377, 12. L. Mindius Strenion. *F.*]

STRĒNŬĂ, ae, f. Dea, quae strenuum facere credebatur, quae et *Strenia.* Ex hujus Deae luco viris strenuis Cal. Januar. mittebantur verbenae felicis arboris, quae exinde strenae vocatae videntur, ut in STRENA diximus. *August. C. D.* 4, 16.

STRĒNŬĒ, adv. naviter, fortiter, prompte, ἀκριβῶς. *Gell.* 15, 4. Mandata sibi pleraque impigre et strenue facere. *Plaut. fragm.* ap. *Charis.* 2, 195. Converrite scopis, agite strenue. *Id. Aul.* 2, 2, 86. Sequere propere me ad macellum strenue. *Id. Bacch.* 3, 3, 41. et *Men.* 5, 6, 26. Strenue facere; et *Val. Max.* 2, 6. *n.* 2. hostem invadere. *Cic. Rab. perd.* 10. *f.* arma capere pro aliquo. *Id. Q. Fr.* 2, 4. *f.* domum aedificare. *Plaut. fragm.* ap. *Charis. l. c.* fateri. *Veg. Mil.* 1, 17. Per hos strenuissime omnia bella confecta. *Pl. Ps.* 1, 5, 94. *Ps.* Abs te argentum sumam. *Si.* tu a me sumis? *Ps.* strenue. ℙ Celeriter. [*Docet *Doederl.* 2, 129. sq. *strenuus* proprie quidem celeritatis notionem parum involvere; sed cum *strenuus* etiam eum significare possit, qui studium et laborem rebus celeriter gerendis adhibeat, proxime illud hac significatione accedere ad *pernix*, quod utrumque vocab. vim extrinsecus allatam nullam admittat. Differentiam esse tamen in eo, quod *pernix* habeat, quo nitatur, *strenuus* non habeat.] *Pl. Rud.* 2, 6, 8. Quo, malum, properas? nam equidem te nequeo consequi tam strenue. *Id. Trin.* 4, 4, 10. Strenue curre in Piraeum. *Cic. Att.* 16, 6. Ego adhuc magis commode, quam strenue navigavi: remis enim magnam partem: prodromi nulli. Adde *Pl. Poen.* 1, 2, 193. et *Men.* 5, 7, 48.

STRĒNŬĬTAS, atis, f. τὸ δραστήριον, ἀνδραγαθία, agilitas, vigor, promptitudo, diligentia, sedulitas. Erat Galanthis una ex ancillis Alcmenes, faciendis strenua jussis, ut ait *Ov. Met.* 9, 307., et Officiis dilecta suis. Hanc Juno cum in mustelam vertisset, subdit *Ov. ib.* 320. Strenuitas antiqua manet. *Varro* quoque hanc vocem agnoscit *L. L.* 7, 5. *med.*

STRĒNŬO, as, n. 1. strenuum hominem ago, strenuitatem prae me fero. *Pl. Ps.* 2, 2, 34. Dum tu strenuas, res erat soluta.

[STRĒNUS, i, m. στρηνὸς, asper. Est nomen propr. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 48, 2. Strenus Brisiae F. *F.*]

STRĒNŬUS, a, um, adj. ἀνδραγαθητὴς, δραστήριος, acer, agilis, non cessans, navus, ad res gerendas impiger, alacer, promptus: cui opponitur *iners, ignavus.* Volunt esse a στρηνὴς, quod *Hesychio* est etiam ἰσχυρός. [*Papias* deducit a *sterno.* — *Doederl.* 2, 128. sq. adjectivum praedicat verbi *stringere*, quocum a *trahere* originem repetat. Hinc *strenuus* proprie synonymum esse v. *strictus*, communicata inter utrumque adstricti, constricti (*des Angezogenen, Festgeschnürten*, opp. *fluxus, laxus, remissus, luxuriosus* et *languidus.*) notione, ita tamen, ut *strictus* passive non sine vituperatione id, quod externa vi constringatur, (nostr. *knapp, kurz, karg,*) significet; *strenuus* (proprie de personis,) active eum spectet, qui nulla externa vi coactus, suam ipsius animum consiliumque sequutus ipse cum laude ad res gerendas se instiget. — Discrimen inter *strenuus, severus, gravis* hoc posuit, ut *strenuus* ipsam agendi rationem, *severus* mentem atque consilium, *gravis* modum in alios exhibitum spectet. — *Fortis,* quod saepe c. *strenuus* conjunctum legatur, (interdum nostr. *gestreng,*) majorem hoc indicare nobilioremque animi facultatem.] *Cic. Phil.* 2, 32. Caesari obviam longissime processisti: celeriter isti, redisti, ut cognosceret te si minus fortem, attamen strenuum. *Hirt.* ad *Cic. post ep.* 6. *l.* 15. *ad Att.* Noli me tam strenuum putare, ut ad Nonas recurram. *Gell.* 14, 3. Cyrus vir gnavus, et strenuus. *Quint.* 12, 3. In proeliis strenuus et fortis. *Ov. Met.* 9, 307. Una ministrarum faciendis strenua jussis. *Ter. Phorm.* 3, 1, 12. Strenuum hominem se praebere in re aliqua. *Hor. Ep.* 1, 7, 71. nunc i: rem strenuus auge. *Cato R. R. praef.* Mercator strenuus, studiosusque rei quaerendae; et *ib.* Viri fortissimi, et milites strenuissimi. *Pl. Epid.* 3, 4, 10. Strenuiori deterior si praedicat suas pugnas, de illius ore fiunt sordidae. *Lucil.* ap. *Prisc.* 3, 601. Villicus paulo strenuior si evaserit. *Tac. H.* 4, 69. Sumi bellum etiam ab ignavis: strenuissimi cujusque periculo geri; et *ib.* 1, 46. Inops pro locuplete, et iners pro strenuo. *Id. ib.* 2, 14. *f.* Strenui, ignavique in victoria idem audent; et *ib.* 86. Vir strenuus manu, sermone promptus; et *ib.* 3, 57. Neque fidei constans, neque strenuus in perfidia. *Cato* ap. *Gell.* 3, 7. Operam reipublicae fortem atque strenuam perhibere. *Nep. Dat.* 1. Vir manu fortis, et bello strenuus; et *ib.* 6. Animo strenuo facere aliquid. *Plaut. fragm.* ap. *Gell.* 7, 7. Potin' es tu homo facinus facere strenuum? *Curt.* 9, 1. *med.* Strenuo saltu in vehicula transilire. *Pl. Rud.* 2, 2, 8. Adolescens strenua facie, rubicundus, fortis; et *Gell.* 3, 1. *f.* Corpore esse bene habito et strenuo. *Ov. Fast.* 4, 781. per ardentes stipulae crepitantis acervos Trajicias celeri strenua membra pede; et *Colum.* 10, 18. Strenua toxica, *h. e.* quae celeriter perimunt. *Cels. praef.* 7. *med.* Chirurgus esse debet manu strenua, stabili, nec unquam intremiscente. *Ov. Trist.* 1, 10, 34. navis Transeat instabiles strenua Cyaneas, *h. e.* cita. *Hor. Ep.* 1, 11, 28. Strenua nos exercet inertia, *h. e.* strenui quidem sumus, sed prave, quia operam nostram male collocamus, et inertium similes nihil agimus: ὀξύμωρον. ℙ Cum gen. *Tac. H.* 3, 42. *extr.* Valerius Paulinus strenuus militiae. ℙ [*Ap. *Eund. ib.* 1, 52. *strenuus* etiam in malam partem dicitur pro inquieto, factioso.]

STRĔPĬTO, as, n. 1. κτυπέω, strepitum facio: frequent. a *strepo.* *Virg. G.* 1, 413. Inter se foliis strepitant. *Tibull.* 2, 2, 17. strepitantibus advolat alis. Alii leg. *trepidantibus.* *Id. ib.* 5, 73. arma ferunt strepitantia coelo. Alii leg. *crepitantia.* *Val. Fl.* 4, 288. pulsis strepitant incudibus urbes. *Ov. Met.* 11, 365. fragore gravi strepitans loca proxima terret Bellua vasta, lupus. *Albinov.* 1, 183. de luctu funebri: Incerti clauduntque domos, strepitantque per urbem. ℙ [*Solemnem vocabulorum *strepitare, crepitare, trepidare* confusionem vindicat *Burm.* ad *Quint. Decl.* 13, 3. p. 274. coll. *Drak.* ad *Sil.* 14, 310.]

STRĔPĬTUS, us, m. ψόφος, ingratus sonitus, crepitus, fragor: a *strepo.* *Pacuv.* ap. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 2. Strepitus, fremitus, clamor tonitruum, et rudentum sibilus. *Caes. B. G.* 6, 6. *f.* Majore strepitu et tumultu, quam populi R. fert consuetudo, castra moveri jubet; et *ib.* 4, 33. Ipso terrore equorum, et strepitu rotarum ordines perturbant. *Tibull.* 1, 2, 35. et *ib.* 7, 68. strepitus pedum; et *Ov. Trist.* 3, 7, 36. senectus strepitum passu non faciente venit. *Id. Met.* 11, 650. nullos strepitus facientibus alis. *Quint. decl.* 12, 19. Pecuniae strepitus. *Hor. Ep.* 2, 1, 202. Garganum mugire putes nemus, aut mare Tuscum. Tanto cum strepitu ludi spectantur. *Ov. Met.* 14, 782. Verso cardine strepitum facere; et *ib.* 7, 840. fronde levem strepitum faciente caduca. *Cic. Verr.* 1, 15. *extr.* Non strepitu, sed maximo clamore suam populus R. significavit voluntatem. *Liv.* 2, 27. Neque decretum exaudiri consulis prae strepitu et clamore poterat; et *ib.* 29. Decernente ferocissimo quoque, non sententiis magis, quam clamore et strepitu. *Val. Fl.* 5, 650. Pallas irridens strepitumque, minasque Gradivi; et *Liv.* 39, 15. *med.* Vino, strepitibus, clamoribusque nocturnis attoniti. *Cic. Att.* 13, 48. Heri nescio quid in strepitu videor audisse, cum diceres, te in Tusculanum venturum, *h. e.* confuse, indistincte, quod *Pl.* dixit *Capt.* 5, 4, 27. audivi quasi per nebulam. De Acheronte omnes ad se trahente, *Virg. G.* 2, 490. felix, qui metus omnes, strepitumque Acherontis avari Subjecit pedibus, *h. e.* terrorem, formidinem ex opinione vulgari. ℙ De grato sono. *Hor. Ep.* 1, 2, 31. Ad strepitum citharae. *Id. Od.* 4, 3, 17. Temperare dulcem strepitum testudinis aureae. ℙ Translate dicitur de comitatu, turba, fastu. *Quint. decl.* 13, 4. Cum evocasset me subito trepidum, totoque fortunae suae strepitu circumstetisset. *Virg. A.* 6, 865. Qui strepitus circa comitum? ℙ De vano apparatu eloquentiae. *Petr. Sat.* 1. Nunc et rerum tumore, et sententiarum vanissimo strepitu hoc tantum proficiunt, ut cum in forum venerint, putent se in alium ter[…]rum orbem delatos. ℙ [*Significat *strepitus,* (o[…] ars occulta ex simplicitatis imitatione,) eum e[…]quentiae apparatum, quo se orator veluti prodit, fallendi auditoris consilium temere exponit. V. *Qu[…] Inst.* 4, 2, 57 — 59. et cf. *Ernest. Lex. technol.* […] *rhet.* p. 374.] ℙ Olim fuit 2. declinationis. E[…] ap. *Non.* 8, 52. Quid in castris strepiti est. ℙ […]servatum est has voces *strepitus* et *crepitus* saepe […] libris commutari. *Drakemb.* ad *Liv.* 5, 47. et 39, […] etc. Hinc *strepitus ventris* ap. *Petr. Sat.* 117. To[…]bat subinde altius pedem, et strepitu obsceno si[…] atque odore viam implebat; et *ib.* 17. Manibus i[…] se usque ad articulorum strepitum contritis. [*Confund. etiam *strepitus* et *spiritus.* V. *Hein[…]* ad *Cic. N. D.* p. 202. a.]

STRĔPO, is, ui, n. 3. ψοφέω, strepitum edo. V[…]bum est per onomatopoeiam factum, ut *strideo,* […]*gitus, sibilus.* *Cic. Div.* 1, 16. Cum Achivi coe[…]sent inter se strepere. *Tac. A.* 1, 25. Vocibus t[…]culentis strepere. *Hor. Od.* 4, 12, 4. fluvii strep[…] Hiberna nive turgidi. *Id. ib.* 2, 1, 18. Litui strep[…] *Virg. A.* 8, 2. rauco strepuerunt cornua cantu. […] 15, 145. moto strepuere tonitrua mundo. *Plin.* […] 10, 10. Apes in alveo strepunt; et *ib.* 17, 17. M[…]mur apum intus strepit. *Virg. A.* 9, 808. strepit […]siduo cava tempora circum Tinnitu galea. *Val.* […] 6, 302. Lancea caeruleas circum strepit incita […]tas. *Tac. Agr.* 45. Intra Albanam villam sente[…] Messalini strepebat. ℙ Cum accus., more act[…]rum. *Liv.* 2, 45. Haec cum sub ipso vallo portis […] streperent, haud aegre consules pati, *h. e.* strep[…]do clamitarent, et jacerent in Romanos. *M. A[…]* ad *Front. ad M. Caes.* 3, 9. Omnes omnium pop[…]rum praesides Deos, atque ipsum lucum, qui C[…]tolium montem strepit, quaeso, tribuat nobis, […] ℙ Dicuntur etiam *strepere* loca, in quibus strep[…] fit. *Liv.* 22, 14. *med.* Strepunt aures clamoribus […]rantium; et 21, 11. *med.* Cum omnia variis clam[…]bus streperent. *Virg. A.* 6, 709. strepit omnis m[…]mure campus. *Plin.* 5, 1, 1. Mons tibiarum ca[…] tympanorumque sonitu strepere. *Tac. A.* 2, 23. […]cidum aequor mille navium remis strepere. *Id* […] 2, 84. Armorum paratu strepere provinciae; […] 62. Ex urbe atque Italia irritamenta gulae gesta[…]tur, strepentibus ab utroque mari itineribus: […] multitudine commeantium. ℙ Metonymice. *Pli[…]* 42, 64. Scythici equitatus equorum gloria strep[…] *h. e.* cluent, celebrantur sermonibus.

STREPSĬCĔROS, ōtis, m. στρεψίκερως, an[…] quoddam transmarinum, cornua habens erecta, […] leve fastigium exacuta, rugarumque ambitu co[…]ta, quemadmodum *Plin.* 11, 37, 45. describit. […] ἀπὸ τῆς στρέψεως τῶν κεράτων, a contortione corn[…] *Capitol. Anton.* 10. Edidit munera, in quibus […] phantos, et strepsicerotas, et crocodilos etiam […]buit. Adde *Plin.* 8, 53, 79.

STREPTOS, i, f. στρεπτὸς, uvae genus, ita d[…] quod cum sole circumagitur: a στρέφω, verto. […] 14, 3, 4. *n.* 7.

STRĬĂ, ae, f. πτὺξ, ῥάβδωσις, eminens line[…]ter canaliculos, sive sulcos columnae striatae. […] enim dicitur pars cava et depressior: *stria,* qua[…]ter duos canaliculos exstat: quemadmodum in a[…] agro *sulcus* est terra vomere cavata: *porca,* quo[…]ter duos sulcos exstat. [Ita ex *Philandro* rem[…]nit *Forcellinus.* Verum *Polenius* et *Stratico* ad […] 3, 3. *f.* rectius putant, ubicumque ap. *eund.* […] alii *striges* legunt, ex optimis MSS. vel *stria[…]* uno in loco *strigles* legendum, striarum vero tre[…]tingui species. Prima est, quae constat cavi[…]bus seu canaliculis alternatim inter plana dispo[…] Italice *scanalature* sic scilicet 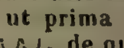, de qua[…] *Vitr. l. c.:* altera, quae fit ex simplicibus plani[…]gulos efficientibus, ita ut nullae exstent cavit[…] sic 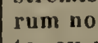: tertia, quae cavitates habet, nullis […]dem interpositis planis, ut prima distinctas, […] terminatas angulis, sic 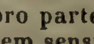, de quibus duabu[…]stremis *Vitr.* 4, 3. agit. Ita manifestum est, […]rum nomen generale esse, et sumi pro toto orna[…]to ex parte cava et eminula composito; pro […] tantum parte, et pro parte eminula et proturba[…] quemadmodum eodem sensu *ruga* utramque pa[…] nempe tum exstantem, tum cavam significat in […]le, et in veste. *Vitr.* 3, 3. *f.* Columnarum s[…] faciendae sunt XXIV., ita excavatae, uti norm[…] cavo striae cum fuerit conjecta, circumacta ita […]conibus striarum dextra ac sinistra angulos ta[…] ut acumen normae circum rotundatione tangendo […] vagari possit. Crassitudines (*h. e. li pianuzzi*) […]rum faciendae sunt, quantum adjectio in medi[…]lumna ex descriptione invenietur. *Id.* 4, 1. […] Trunco toto (*columnae*) strias, uti stolarum r[…] matronali more demiserunt. *Id. ib.* 4. *med.* Si […] columnae aeque crassae lineis circummetientu[…] quibus una sit non striata, et altera striata, et […] striglium cava et angulos striarum linea corpor[…]gat, tametsi columnae aeque crassae fuerint, li[…] quae circumdatae erunt, non erunt aequales; quod […]rum et striglium circuitus majorem efficiet lineae […]gitudinem. *F.*] ℙ Per similitudinem etiam d[…]naliculis boletorum usurpatur. *Plin.* 22, 22 […] Quorundam ex his facile noscuntur venena, d[…]

e, rancido aspectu, livido intus colore, rimo-
ia, pallido per ambitum labro.
RIĀTŪRĂ, ae, f. ῥάβδωσις, ipsa forma stria-
Vitr. 4, 3. f. Ita Dorica columna sui generis
urae habebit perfectionem. *Sidon. ep.* 4, 8.
a senis cavatur striaturis.
RIĀTUS, a, um, part. a *strio:* ῥαβδωτὸς, for-
in strias. *Vitr.* 7, 5. *med.* Pro columnis sta-
r calami, pro fastigiis harpaginetuli striati.
9, 33, 52. Striata concha: (cui opponitur *lae-*
Id. 21, 5, 11. de lilio: Candor ejus eximius,
striati, et ab angustiis in latitudinem paulatim
xantis effigie calathi. *Id.* 27, 4, 5. Aloe ex
o striata. *Appul. Met.* 10. *in.* Adolescens se-
istitie striatam gerens frontem, *h. e.* rugis con-
m, caperatam.
RIBLĪGO, inis, f. σολοικισμὸς, barbarae ora-
vitium, alias soloecismus: a στρεβλὸς, curvus,
s. *Gell.* 5, 20. Soloecismus Latino vocabulo a
Capitone, ejusdemque aetatis aliis imparili-
ppellatus, vetustioribus Latinis stribligo dice-
a versura scilicet, et pravitate tortuosae ora-
, quasi sterobiligo quaedam. *Arnob.* 1, 36.
igines et vos istas libris illis in maximis atque
abilibus non habetis?
RIBLĪTĂ. V. SCRIBLITA.
RICTĒ, adv. στενῶς, arcte, presse. *Gell.* 16,
d. Fasciis ventrem strictissime circumligare.
4, 8. Oleam terebra perforabis, tum duos ra-
lles, et stricte in foramen utrumque conjicies.
6. Post bonam vindemiam strictius, post exi-
latius puta. ℙ Translate. *Cic. Am.* 16. *med.*
bservare stricte, ne plus reddat, quam accepe-
ii leg. *restricte.* [*Ita *Orell.*] *Paul. Dig.* 8,
med. Si quis strictius interpretetur.
RICTIM, adv. λίγδην, stricte. *Pall.* 1, 13. Fa-
strictim juncta crates. *Pl. Capt.* 2, 2, 18.
strictimne attonsurum dicam esse, an per
m, nescio, [*i. e. proxime ad cutem, Gr.
κείρειν. V. *Lindem.*] ℙ Saepe accipitur pro
esse, breviter, singula stringendo, quae spar-
diffusa sunt, breviter et quasi summatim col-
. *Cic. Cluent.* 10. Cum ea, quae copiosissime
ossunt, breviter a me strictimque dicuntur.
N. D. 3, 8. quibus de quaestionibus tu stri-
nostri multa solent dicere.] *Sall. Cat.* 4. *f.*
stas populi R. strictim perscribere. [*Pro *stri-*
l. bene *Tellerus* vindicavit *carptim*; quem secu-
itz. docet, *strictim*, i. e. breviter, ferri hic non
primum quia brevitatis notio non possit con-
c. verbo *perscribere*, i. e. accurate scribere,
e graviore omissa; tum quia adjecta verba,
que memoria digna videbantur, aperte v. *car-*
i. e. κατὰ κεφάλαια, neque vero *strictim* expli-
Varr. L. L. 8, 28. *extr.* Haec nunc strictim
apertiora fient infra. *Cic. Att.* 2, 1. Librum
n attigisti. [*i. e. obiter. Cf. *Or.* 1, 35. ubi
rictim aspicere.] *Gell.* 1, 3. *med.* Hunc locum,
n rerum aliarum difficillimum, strictim at-
rsim transgressus est. [**Suet. Tib.* 73. stri-
ribere de aliqua re.]
ICTĪPELLAE. } V. SCRANTIAE.
ICTĪVELLAE. }
ICTĪVUS, a, um, adj. δρεπτικὸς, qui stringi-
t Strictivae olivae, quae manu colliguntur,
erentiam caducarum. *Cato R. R.* 146. Oleae
e modii quinquaginta, strictivae modii decem.
ICTOR, oris, m. qui oleas adhuc pendentes
tringit, et colligit. *Cato R. R.* 144.
ICTŪRĂ, ae, f. [*detractio decerpendi actus,
treifen, Abpflücken; ita de lectione oleae, quae
it.] *Colum.* 12, 48. Maturam olivam in stri-
factam colymbadem, de muria tollito, *h. e.*
ringeretur, seu manu legeretur. ℙ Est et-
nstrictio, compressio: cui *solutio* opponitur.
Valer. 4, 2. Stricturam stomachi, vel prae-
raecordia relaxare. Adde *Coel. Aurel. Acut.*
9. et 10. *Tard.* 4, 8. *med.* et *ib.* 5, 4. ℙ
dicitur *strictura*] massa ferri rudis (praeser-
ndens) quae malleo stringi ac densari potest.
, 77. et 12, 23. dicit esse proprie scintillam,
e ferro candente erumpit, cum malleis cudi-
quod aut stricte emittatur, idest celeriter;
ulos sui fulgore perstringat. *Plin.* 34, 14, 41.
ntia ferri numerosa: aliud brevitate sola pla-
iud rubiginem celerius sentit. Stricturae vo-
hae omnes, quod non in aliis metallis, a strin-
acie vocabulo imposito. *Gloss. Philox.* Stri-
, λελιπασμένον, ἢ τὸ ἀπὸ τοῦ σιδήρου πίπτον,
σπινθῆρες. *Varr.* ap. *Serv.* ad *A.* 10, 173. de
sula: Nascitur quidem illic ferrum, sed in
ram non potest cogi, nisi transvectum in Po-
m Tusciae civitatem, ipsi insulae vicinam.
ap. *Non. cit.* 1, 77. Crebrae ut scintillae, in
ris, quod genus olim Ferventi ferro. *Virg. A.*
. striduntque cavernis Stricturae chalybum,
acibus ignis anhelat. Addi solet *Caes. B. G.*
f., sed dubia est ibi lectio. V. SECTURA.
psa massae candentis tunsione et densatione,
alleo fit. *Prud. contra Sym.* 2, 285. Decoquat
sam fervens strictura secures Rursus, et ad
m restillet vena metallum.
ICTUS, a, um, part. a *stringo:* [*σφιγκτὸς,
adstrictus, constrictus, compressus, contractus.] *Gell.* 15, 17. Quercus in duas partes diducta, stricta denuo et cohaesa dilacerandum hominem feris praebuit. *Stat. Silv.* 4, 3, 79. Qui terras rapere, et rotare silvas Assueram (pudet!) amnis esse coepi. Sed grates ago strictus, *h. e.* ripis coercitus. *Lucan.* 2, 697. Stricta carbasa deducere, *h. e.* contracta et involuta vela antennis demittere et explicare. *Stat. Th.* 3, 534. de aquilis: Invasere globum nivei gregis: uncaque pandunt Caedibus ora novis, et strietis unguibus instant. *Auson. Idyll.* 14, 3. Strictior Eoos praecesserat aura jugales, *h. e.* magis adstringens, utpote frigidior. *Liv.* 22, 51. *med.* Stricta matutino frigore vulnera. *Val. Fl.* 1, 513. strictosque insedimus amnes: et translate. *Lucan.* 4, 652. pectora pigro Stricta gelu. *Scrib. Comp.* 45. *extr.* Emplastri stricti spissitudo, *h. e.* densi. Sic *Pall.* 7, 1. Mandatis areis aquam spargunt, et minuta ibi pecora diu spatiari, ac proculcare compellunt: et, cum terra ungulis stricta fuerit, spectant solidam siccitatem. *Id.* 6, 7. *med.* Testiculi *(juvenci)* stricta pelle clauduntur, aut deciduntur, *h. e.* contacta et intenta. *Veg. Vet.* 3, 16. Strictum ventrem solvere. *Inscr.* ap. *Grut.* 960, 7. Tu, pede qui stricto vadis per senta, viator, *h. e.* brevi passu. ℙ Item contentus, adductus. *Stat. Th.* 11, 513. It praeceps sonipes, strictae contemptor habenae. ℙ Item erectus, intentus. *Id. ib.* 530. Fulmineos veluti praeceps cum cominus egit Ira sues, strictisque erexit corpora setis. ℙ Translate, gravis, severus: quia hujusmodi constricta fronte, ut ait *Petr. Sat.* 132. *f.* esse solent. *Manil.* 5, 106. strictos nec crede Catones, Aut Brutum, etc. *Id.* 1, 769. Quique animi vires, et strictas pondere mentes Prudentes habuere viri, *h. e.* auctoritate graves. Sic *Stat. Silv.* 3, 5, 87. Nulla foro rabies, aut strictae jurgia legis. *Jabolen. Dig.* 29, 2, 85. Restitutio stricto jure non competebat; et *Paul. ib.* 39, 3, 2. *med.* Haec aequitas suggerit, etiamsi stricto jure deficiamur. ℙ [*Hinc adj. i. q. angustus, arctus, στενός.] *Ov. R. Am.* 233. Sed tamen est artis strictissima janua nostrae. Contra *Id. Am.* 1, 8, 77. et *Fast.* 2, 456. janua laxa. *Hyg. Gromat.* 3. *col.* 1. Si strictior fuerit pedatura. ℙ [*De oratore rebusque litterariis i. q. brevis, concisus.] *Auct. dial. de Or.* 25. At strictior Calvus, numerosior Asinius. Alii leg. *adstrictior.* *Quint.* 10, 1. *med.* Plenior Aeschines, et magis fusus, et grandiori similis, quo minus strictus est. *Sen. Ben.* 4, 37. *f.* Philippo epistolam strictam ac liberam scripsit. ℙ Item parcus, tenax. *Firm. Math.* 5, 2. *in.* Faciet strictos, avaros, sordidos, et qui in omni vita laetitiae gratiam vitent. ℙ Strictus, leviter vulneratus, perstrictus. *Stat. Th.* 8, 533. Qualis setigeram Lucana cuspide frontem strictus aper, penitus cui non in fossa cerebro Vulnera. ℙ *Stricta poma, frondes,* manu decerptae. *Caes. B. C.* 3, 58. Foliis ex arboribus strictis equos alere. *Hor. Ep.* 1, 14, 28. bovemque Disjunctum curas, et strictis frondibus exples. *Liv.* 23, 55. Olea manu stricta. V. STRINGO. ℙ *Stricta manus*, in pugnum compressa: quod fit, cum quippiam corripimus et tenemus. Hinc *strictus ensis*, stricta manu prehensus: [**Strictus gladius* est nudatus, vagina liberatus. V. in *stringo.* Hinc *stricta manus* poetice dicitur manus stricto gladio armata atque in hostem protenta. V. infra.] *Virg. A.* 10, 577. strictum rotat acer Lucagus ensem; et *ib.* 650. strictumque coruscat Mucronem; et *ib.* 715. stricto concurrere ferro. *Flor.* 2, 5. (et *Lucan.* 5, 12. et *Manil.* 6, 626.) In principum colla strictae secures. *Sen. Oed.* 89. Stricta tela. Sic *strictae manus*, telo armatae. *Ov. Am.* 1, 6, 14. Non timeo strictas in mea fata manus. Adde *Trist.* 5, 2, 30. et V. STRINGO.

STRICŬLUS. V. HISTRICULUS.

STRĪDĔO, es, et Strido, is, idi, n. 2. et 3. τρίζω, stridorem edo, acutum, et ingratum fere sonum emitto, strepito, sibilo. Vox est per onomatopoeiam a sono facta, ut τρίζω. Dicitur autem de variis multarum rerum sonis, ut ex subjectis apparet exemplis. *Ov. A. Am.* 3, 229. de puella: Illa sonat raucum, quiddamque inamabile stridet. *Virg. A.* 6, 287. bellua Lernae Horrendum stridens. *Hor. Sat.* 2, 8, 78. Stridere secreta divisos aure susurros. *Juven.* 5, 159. ut per lacrimas effundere bilem Cogaris, pressoque diu stridere molari. *Cels.* 2, 6. *med.* Mors denuntietur, ubi aeger, qui mentis suae non est, neque id facere sanus solet, dentibus stridet. *Tibull.* 1, 3, 71. serpentum Cerberus ore Stridit; et *Virg. G.* 4, 556. Stridere apes utero, et ruptis effervere costis. *Plin.* 29, 6, 39. Gryllus retro ambulet, terram terebret, stridat noctibus. *Ov. Fast.* 6, 140. Striges horrenda stridere nocte solent. *Virg. G.* 3, 536. stridentia plaustra; et *ib.* 1, 401. cycni ludunt stridentibus alis. *Enn.* ap. *Prisc.* 8, 817. Missaque per pectus dum transit, striderat hasta; et *Lucan.* 9, 827. quam segnis strideret arundinis aer, (*h. e.* sagittae Scythicae). Sic *Virg. A.* 12, 692. strident hastilibus aurae, *Id. ib.* 9, 632. et *ib.* 12, 319. Stridens sagitta; et *ib.* 9, 705. phalarica; et *ib.* 586. funda; et *ib.* 5, 502. nervo stridente sagitta, etc. volucres diverberat auras. *Id. ib.* 2, 418. Ventis stridens silva. *Ov. Trist.* 1, 11, 19. stridunt aquilone rudentes. *Lucr.* 2, 410. serrae stridentis acerbus Horror. *Virg. A.* 1, 453. foribus cardo stridebat ahenis. *Sen. Thyest.* 770. et *Ov. Met.* 6, 646. Stridet in verubus jecur; et *ib.* 4, 122. vitiato fistula plumbo Scinditur, et tenues stridente foramine longe Ejaculatur aquas. *Virg. A.* 8, 450. stridentia tingunt Aera lacu. [**Ov. Met.* 9, 171. ipse cruor, gelido seu quondam lamina candens Tincta lacu, stridit, coquiturque ardente veneno: ubi *Gierig.* laud. *Lucr.* 6, 147. Ut calidis candens ferrum e fornacibus olim Stridit, ubi in gelidum propere demersimus imbrem. Adde *Ov. Met.* 12, 278. ad illud (ferrum) Stridet, et in trepida submersum sibilat unda.] Sic *Virg. A.* 4, 420. striduntque cavernis Stricturae chalybum; et *ib.* 4, 689. infixum stridit sub pectore vulnus. *Id. G.* 4, 262. Ut mare sollicitum stridit refluentibus undis; et *A.* 1, 106. stridens aquilone procella. *Plin. ep.* 9, 26. Stridunt funes, curvatur arbor, gubernacula gemunt. *Virg. A.* 8, 690. totum spumare reductis Convulsum remis, rostrisque stridentibus aequor, *h. e.* proris strepentibus, dum findunt aquas, et, ut ait *Id. ib.* 1, 39., spumas salis aere ruunt. *Claud. in Eutrop.* 2, 105. Subsidunt Pangaea rotis, altaeque sonoro Stridunt axe nives (*scrizzano* vulgo dicunt Patavini). *Catull.* 64, 264. Barbara terribili stridebat tibia cantu. *Lucan.* 1, 431. Batavique truces, quos aere recurvo Stridentes acuere tubae. *Id.* 6, 622. ne, membris sole perustis, Auribus incertum feralis strideat umbra, *h. e.* indistincte loquatur, et pro vocibus confusum stridorem edat. Sic *Mela* 1, 8. *med.* Troglodytae strident magis, quam loquuntur; et *Plin.* 5, 8, 8. Troglodytae specus excavant: hae illis domus: stridorque, non vox. ℙ Universim tribuitur umbris mortuorum, quae resonare videntur quiddam triste et acutum, ut ait *Hor. Sat.* 1, 8, 41. quod est *stridere.* Unde *Stat. Th.* 7, 770. stridunt animae, currumque sequuntur. *Accius* ap. *Prisc.* 8, 867. Cum strideret retracta rursus inferis. ℙ In MSS. poetarum saepius legi *stridit, stridunt*, quam *stridet, strident*, observarunt *Heins.* et *Burm.* ad *Ov. Met.* 9, 171. et al. [*Cf. *Ramsh.* §. 74. p. 208. sq. *Cort.* ad *Lucan.* 5, 690.] ℙ *Prisc.* 8, 817. et *Prob.* in *Cath.* p. 1480. agnoscunt etiam praeteritum *stridui.* ℙ Quod primam corripuit *Virg.* tum *cit.* 8, 690., tum *ib.* 5, 143. *rostrisque stridentibus*, valde torquet grammaticorum ingenia: cum semper alibi tum ab ipso *Virg.*, tum ab aliis poetis omnibus producatur. *Pierius* testatur, ita legi in bona antiquiorum codicum parte: ita quoque refert *Prisc.* 1, 562. In aliquo tamen ex MSS. antiqu. habetur *rudentibus:* in nonnullis *tridentibus:* quod vidisse videtur *Virgilii* imitator *Val. Fl.* 1, 688. Infinditque salum, et spumas vomit aere tridenti. *Pierio* haec lectio placet: *Burmanno* nihil certius est, quam sic *Virgilium* dixisse: item *Heynio.*

STRĪDOR, oris, m. τρισμὸς, ῥοῖζος, ῥοίβδησις, sonus inconditus, acutus, et ingratus stridentis. Tribuitur hominibus, animalium multis, itemque aliis rebus, ut subjecta exempla docent. *Cic. Agr.* 2, 26. *med.* Sullanus ager latissime continuatus tantam habet invidiam, ut veri ac fortis tribuni plebis stridorem unum perferre non possit. [*i. e. Si quis tribunus plebis populum, iis quibus Sulla agros diviserat, infestum, concionibus suis concitaverit.] *Hor. Od.* 1, 34, 14. hinc apicem rapax Fortuna cum stridore acuto Sustulit, hinc posuisse gaudet. *Plin.* 5, 8, 8. Troglodytis stridor, non vox. *Id.* 8, 9, 9, (et *Ov. Met.* 8, 287.) Elephanti minimo suis stridore terrentur. *Id.* 11, 51, 112. Alia insecta murmur edunt, ut apes: alia cum tractu stridorem, ut cicadae. *Id. ib.* 29, 35. Grandiores locustae tanto volant pennarum stridore, ut aliae alites credantur. *Id.* 29, 4, 28. Stellio plenus lentigine, stridoris acerbi. *Sil.* 6, 177. Cerbereus stritor, *h. e.* sibilus serpentum, qui sunt in juba et villis Cerberi: nam *serpentum Cerberus ore Stridit*, ut ait *Tibull.* 1, 3, 71. Sic *Ov. Met.* 9, 65. Cumque fero movi linguam stridore bisulcam, *Petr. Sat.* 136. Anseres foedo, ac veluti rabioso stridore circumsistunt trepidantem. *Ov. Met.* 14, 100. Simiae rauco stridore queruntur. *Hirt. B. Afr.* 72. et 84. Stridor elephantorum. [*Cf. *Liv.* 44, 5.] ℙ Speciatim tribuitur umbris defunctorum, quibus *stridere*, non loqui *Lucan.* 6, 622. tribuit. *Petr. Sat.* 122. Ecce inter tumulos atque ossa carentia bustis Umbrarum facies diro stridore minantur. *Claud. in Ruf.* 1, 126. Illic umbrarum tenui stridore volantum Flebilis auditur questus. [*ℙ Solemne quoque vocabulum est de murmure illo sagae magico. *Tibull.* 1, 2, 47. Jam tenet infernas magico stridore catervas: ubi v. *Broukh.*] ℙ De rebus inanimis. *Sen. Ira* 2, 25. *f.* Cujus aures tracti subsellii stridor offendit. *Cic. Tusc.* 5, 40. Stridor serrae, cum acuitur. *Accius* ap. *eund. ib.* 1, 28. Horrifer aquilonis stridor. *Cic. Progn. Div.* 1, 8. *extr.* Densus stridor cum celso e vertice montis Ortus, adaugescit scopulorum saepe repulsu. *Propert.* 3, 5, 61. stridorem audire procellae. *Lucan.* 1, 237. et *Senec. Thyest.* 575. lituum. *Virg. A.* 1, 91. et *Ov. Met.* 11, 495. rudentum. *Juven.* 14, 23. catenae. *Hirt. B. Afr.* 83. fundarum et lapidum. *Calpurn. Ecl.* 3, 61. acerbae avenae. *Lucan.* 3, 154. magnoque reclusas Testatur stridore fores. *Ov. Med.* 11, 608. Janua, quae verso stridorem cardine reddat.

Id. ib. 12, 275. et vulnere sanguis inustus (*quia flagranti torre vulnus inflictum erat*) Terribilem stridore sonum dedit; et *Vitruv.* 2, 4. Arena, quae manu confricata fecerit stridorem, erit optima. *Plin.* 20, 6, 21. Porrum sanat stridores aurium; et 11, 51, 112. Stridorem dentibus facere, *h. e.* frendere. *Cels.* 2, 7. Oculorum quoque frequens nutus, et insolens stridor dentium insanae signa sunt i. e. sonus, qui attritu dentium oritur. *Apul. Met.* 10. Attritu dentium longus stridor redditus. *Hieron. ep.* 117. *n.* 7. *de muliere:* Caliga quoque ambulantis nigella ac nitens stridore ad se juvenes vocat. Hinc *Id. ep.* 54. *n.* 7. Non habuit crispantes mitras, nec stridentes calceolos, nec orbes stibio fuliginatos. [**Sil.* 7, 605. pugnas aeris stridore cientem, i. e. tubarum cantu. V. *Drakenb.*]

STRĪDŬLUS, a, um, adj. λιγὺς, λιγερὸς, ῥοιζώδης, stridens, crepitans. *Ov. Trist.* 3, 12, 29. per Istrum Stridula Sauromates plaustra bubulcus agit. *Id. Met.* 10, 6. fax lacrimoso stridula fumo. [*nempe humida cum stridore fumabat.] *Sen. ep.* 56. tenuis et stridula vox. *Claud. IV. cons. Honor.* 380. Stridula examina: *scil.* apum. *Id. Gigant. de gigantib.* quos anguipedes finxere, *v.* 8. Stridula volventes gemino vestigia lapsu. *Id. in Ruf.* 3, 218. Stridula fraxinus, *h. e.* sagitta volans: nam *Virg. A.* 12, 267. sonitum dat stridula cornus, et auras Certa secat. *Claud. Rapt. Pros.* 1, 203. Stridula coniferis modulatur carmina ramis. [**Sil.* 9, 627. Stridula monstri manus, i. e. Stridula elephanti proboscis.]

STRĬGĂ, ae, f. Patavini vulgo *stregia* dicunt. *Festus:* Strigae appellabantur, odines rerum inter se continuate conlocatarum: a stringendo dictae. *Colum.* 2, 19. Foenum siccatum coarctabimus in strigam, atque ita in manipulos vinciemus. ¶ Item *striga* est castrense vocabulum, intervallum turmarum significans, in quo equi strigantur. Unde et strigosi dicuntur corpore macilento. *Hyg. Gromat.* p. 13. *col.* 1. Per strigas strictius, seu laxius tendere. *Charis.* 1, 85. et *Caper de verb. dub.* p. 2250. Hinc *strigare*, consistere. V. STRIGO, as. ¶ Item in re agraria *strigam* dicunt sulcum, qui uno ductu in longitudinem peragitur: ut *scamnum* in latitudinem. *Front. de agror. qualit.* p. 38. *Goes.* et *Aggen. commentar. in eund.* p. 46. Hinc mensuram per strigas et scamna agere, *Hyg. de limit. constit.* p. 198. etc. *Varr. R. R.* 1, 29. *f.* Qua aratrum vomere lacunam in strigam facit, sulcus vocatur. Alii leg. *in striam*, at *Non.* 1, 305. qui eundem locum affert, legit *istriam.* ¶ *Striga*, strix. *Appul. Met.* 5. Scelestarum strigarum nequitia. Alii *feminarum.* *Petr. fr. Trag.* 63. *Burm.* Cum puerum mater misella plangeret, subito strigae coeperunt, etc. et *mox:* Jam strigae puerum involaverant, et supposuerant stramenticium, etc. V. STRIX.

STRĬGĀTUS, a, um, part. a *strigo*, strigae formam habens. *Aggen.* 1. *comment. in Front.* p. 46. *Goes.* Strigatus ager est, qui a septentrione in longitudinem in meridianum decurrit. Scamnatus autem, qui eo modo ab occidente in orientem crescit. Et latitudinem hanc secundum idioma artis voluit Frontinus in orientem intelligi.

STRĬGES. V. STRIX.

*STRIGILARĬUS, i, m. (ξιστροποιὸς *Gloss. Gr. Lat.*) qui facit strigiles. *B. A.*

STRĬGĬLECŬLĂ, ae, f. στλεγγίδιον, diminut. parva strigilis. Ita eam describit *Apul. Flor. n.* 9. Praedicabat, fabricatam sibimet honestam strigileculam, recta fastigatione clausulae, flexa tubulatione ligulae, ut et ipsa in manu capulo motaretur, et sudor ex ea rivulo laberetur.

STRĬGĬLIS, is, f. στλεγγὶς, ξύστρα, instrumentum serratum, curvum, manubrio et canaliculo instructum, quo utebantur praecipue in balineis ad destringendam cutem, abradendas sordes, et sudorem detergendum: a *stringo*, qua radere significat. [*Cf. *Eschenb.* de unctionibus 3. p. 478 sq. et *Böttig. Aldobrand. Hochzeit*, p. 159.] Figuram habes ap. *Mercurial. de arte gymnast.* 1, 8., descriptionem aliquam in v. praec. *Varr.* ap. *Non.* 3, 195. In candelabro pendet strigilis. *Hor. Sat.* 2, 7, 109. sub noctem puer uvam Furtiva mutat strigili. *Pl. Stich.* 1, 3, 78. Rubiginosam strigilem, ampullam rubidam. *Mart.* 14, 51., cujus lemma *Strigiles.* Pergamus has misit curvo destringere ferro. Non tam saepe teret lintea fullo tibi *Suet. Aug.* 80. Callis quibusdam ex prurigine corporis, assiduoque et vehementi strigilis usu plurifariam concretis, ad impetiginis formam. *Plin.* 28, 4, 14. Linteorum, strigiliumque vehementia; et *Colum.* 6, 31. *f.* Ovium papulae ferventissimo sole usque eo strigile raduntur, quoad eliciatur sanguis. *Pall.* 5, 4. *de zizypho:* Si arbor haec tristis est, ferrea strigili subrasa hilarior fiet. *Pers.* 5. 126. I puer, et strigiles Crispini ad balnea defer. *Cic. Fin.* 4, 12. *med.* Si ad illam vitam, quae cum virtute degatur, ampulla aut strigilis accedat, *h. e.* unctio et balineum: metonymia. [*Apte commemoravit *Görenz.* ad h. l. *Appul. Flor.* p. 122. *ed Bipont.* Strigilem et ampullam ceteraque baluei utensilia.] ¶ Est etiam specillum, quo in aures medicamentum infunditur. *Cels.* 6, 7. In aurem medicamentum commodissime per strigilem instillatur. *Plin.* 25, 13, 103. *med.* Aurium dolori succus strigili calefactus infunditur. ¶ Hispania *strigiles* vocat auri parvulas massas, quod aurum super omnia solum in massa, aut ramento capitur: cetera enim in metallis reperta igni perficiuntur: hoc statim aurum est. Ita *Plin.* 33, 3, 19. ¶ *Strigliun* per sync. pro *strigilinm* habet *Vitruv.* 4, 4. *med.*, qua voce significat canaliculos inter strias. V. STRIA. Item *striglibus* pro *strigilibus* legitur ap. *Juven.* 3, 262. domus (*h. e.* servorum familia) sonat unctis Striglibus, et pleno componit lintea gutto. Alii leg. *strigilibus*, ita ut pes proceleusmaticus aequivaleat dactylo: alii ommittunt *et*, et primam perperam producunt. [*¶ *Accus.* in *im* frequentiorem, quam in *em.* nominat *Non.* V. *Ruddim.* 1, 78.]

STRIGMENTUM, i, n. ξύσμα, ῥύπος, sordes, quae destringuntur et absterguntur de corporibus: a *stringendo.* *Cels.* 2, 6. *med.* Alvus quoque varia pestifera est, quae strigmentum, sanguinem, bilem, viridem repraesentat. *Plin.* 9, 51, 74. Anguillae atterunt se scopulis, ea strigmenta viviscunt. *Id.* 28, 4, 13. Sordes hominis in magnis fecere remediis gymnasia Graecorum: quippe ea strigmenta molliunt, calfaciunt, discutiunt, sudore et oleo medicinam facientibus. *Val. Max.* 9, 14. *n.* 2. *extr.* Gymnicorum servus strigmenta gymnassii colligens. *Plin.* 15, 4, 5. Usum olei ad luxuriam vertere Graeci, in gymnasiis publicando. Notum est, magistratus honoris ejus octogenis sestertiis strigmenta olei vendidisse. V. PICULA. *Pall.* 1, 17. *med.* Picem et axungiam in olla miscebis: calcem superadjicies: cumque velut strigmentum feceris, inseres locis piscinae curruptis ac manantibus; et *Cels.* 5, 22. *n.* 4. Quae urina pueri coguntur, donec strigmenti crissitudo sit. ¶ Ponitur etiam pro quocumque ramento. *Plin.* 20, 3, 8. *de cucurbita silvestri:* Succus ex strigmentis illitus cum rosaceo, et aceto febrium ardores refrigerat.

STRĬGO, as, n. 1. idem quod stringo, et dicitur de equis, et jumentis, cum interquiescunt, et destringuntur ad urinam mittendam. aut vires recuperandas. Hinc ita loquitur mula ad muscam se increpantem, ap. *Phaed.* 3, 6. Quapropter aufer frivolam insolentiam: Namque ubi strigandum, et ubi currendum est, scio. Alii leg. *tricandum*, alii *tardandum*, quorum postremum rectius videtur: hic enim non de quiete, sed de tarditate sermo est; adde *tardandum* recte opponi posteriori *currendum*, et illi in secundo versu: *Quam tarda es?* respondere. *Plin.* 18, 19, 49. *n.* 2. Ie arando versum peragi, nec strigare in actu spiritus, *h. e.* non interquiescere, usque dum totus versus agri conficiatur. Ita ex codicib. et MSS. legit *Hard.* Hoc idem praeceptum ita eloquitur *Colum.* 2, 2. *f.* Sed nec in media parte versurae consistat, ut spe cessandi totum spatium bos agilius enitatur. Adde *Virg. Cat.* 8. ubi *mulas strigare* pro *stringere* recte edidit *Heynius* post *Scaligerum.* ¶ Translate. *Sen. ep.* 31. Rursus ad honesta nitentes, quanto magis incubuerint, minusque sibi vinci, ac strigare permiserint, admirabor, et clamabo: tanto melior; surge, et respira, etc. Alii pro *vinci, ac strigare* rectius leg. *vitia consurgere.*

STRĬGO, onis, vel Strigor, oris, m. homo maleficus. *Plaut. Bacch.* 2, 3, 46. Longum est, strigonem maleficum exornarier. Ita legit *Muretus l.* 12. *var. lect. c.* 19.: alii rectius *triconem* leg. *Festus* strigones, vel strigores dici ait homines densarum virium. ¶ Est etiam cognomen R., ut M. Fufius M. F. Strigo XV. vir sub Augusto in *Fast. Capitolin.* ap. *Sanclement. n.* 24.

STRĬGOSUS, a, um, adj ἰσχνὸς, στριφνὸς, [*ἄτροφος, V. *Victor. Var. Lect.* 4, 22.] macilentus, et dicitur proprie de bestiis, quorum corpora fames, aut nimius labor stringit, et enecta reddit. *Colum.* 7, 6. *extr. de capellis:* Ut largi sit uberis, et non strigosissimi corporis. *Id. ib.* 12. *med.* Canis neque tam strigosus aut pernix esse debet, nec tam obesus aut gravis. *Liv.* 27, 47. Equi strigosiores. *Massur. Sabin.* ap. *Gell.* 4, 20. et *Non.* 2, 762. Equum nimis strigosum, et male habitum, sed equitem ejus uberrimum et habitissimum viderunt. ¶ Translate. *Cic. Brut.* 16. *f.* In Lysia saepe sunt etiam lacerti, sic ut fieri nihil possit valentius: verum est certe genere toto strigosior, *h. e.* tenuior, jejunior in dicendo, et in verbis parcior. [*Cf. *Ern. Lex. technol. lat. rhet.* p. 374.] ¶ Primae syllabae quantitas brevis videtur. *Maecenas* ap. *Suet. Vit. Hor.* Hinno me videas strigosiorem. *Lucil.* ap. *Gell.* 14, 7. *f.* et *Non.* 2, 84. Hicce strigosu', bovinatorque, ore improbu' duro. Ita leg. *Scal.*, alii *Hic strigosu'*, vel *Est strigosu':* alii *tricosu'.* Porro *Lucil.* strigosum accipit pro tergiversatore: a *strigando*, cum jumenta in actu interquiescunt, et progredi recusant. Hac ratione cum *bovinatore* aptius jungitur. Videtur autem sermo esse de malo debitore, qui aes alienum aut cunctatur solvere, aut improbe inficiatur. Si *tricosus* legas, eadem erit sententia.

STRINGO, is, inxi, ictum, a. 3. σφίγγω, arcte premo, comprimo, ut fit intento fune nectendo, vel contractis manuum digitis tenendo: a voce Graeca

allata. [**Doederl.* 1, 82. *stringo* et *strangulo* a
ho derivat. Exemplorum ordinem a *Nostro* satis
batum dedimus istum.] *Ov. Fast.* 2, 324. Str
bant magnos vincula parva pedes. *Lucan.* 5,
Stringit vitta comas; et 9, 773. dissiluit strin
uterum membrana, fluuntque Viscera. *Claud.*
19. frondens hedera stringitur aesculus. *Id.*
Ser. 175. stringere vulnera; et *Cons. Prob. et*
85. caesariem crinali cultu. *Pall.* 3, 17. Vi
stringere surculum insitum. [*— Eadem co
mendi vis est in his:] *Gell.* 17, 8. *f.* Mare
stringi et consistere. *Stat. Silv.* 1, 2, 244. Non
niveos strinxit Lavinia vultus, Cum Turno spec
rubet, *h. e.* contraxit prae verecundia. [*— D
etiam pro alligare, annectere.] *Pl. Ps.* 1, 2
Te, quasi Dircam olim gnati Jovis devinxere a
rum, item hodie stringam ad carnarium. [*I
Quint. Decl. 10, 8. *med.* morti stringunt atqu
gant, tanquam reum corpus, animum; et *ib.*
lidi piger corporis sanguis omnes in mortem st
rat venas. [*Unde translate, i. q. impedire, i
re, cohibere.] *Juv.* 8, 148. Ipse rotam stringit
to sufflamine consul. [*Usurpatur hoc verbu
tione comprimendi, coarctandi, contrahendi
in rebus oratoriis. Sic *Quint.* 4, 2. *f.* narra
loco rem stringere: ubi v. *Spald.* *Sil.* 8, 4
pressis stringam revocatam ab origine famam
randi metis, breviterque antiqua revolvam, h.
ctim persequar breviter dicam. Porro pote
imperii vocabulum est ap. *Claud. B. G.* 371.
cumque meo gens barbara nutu Stringitur, ad
h. e. imperio et ditione mea coercetur ac r
Laudant etiam locum *Cic. Off.* 3, 31. ubi *str*
coercendi notione positum velint: sed *Orel*
optimis edd. legit *astringendam.* ¶ Hinc dicit
iam pro radere, leviter tangere: nostr. *str*
Virg. A. 5, 163. Litus ama, et laevas stringat
palmula cautes. *Ov. Am.* 3, 2, 12. Nunc st
metas interiore rota. *Prop.* 3, 9, 23. Et duo
versum immissi per moenia currus Ne possen
stringere ab axe latus. *Ov. Met.* 11, 733.
bat summas ales miserabilis undas. *Claud.*
Stil. 2, 273. Transvehitur Tuscos, Apenninus
latu Stringitur. *Ov. Met.* 1, 535. canis lepore
jamque tenere Sperat, et extento stringit
rostro. ¶ Item leviter vulnerare, perstringere.
A. 10, 478. hasta Tandem aliquid magni stri
corpore Turni; et *ib.* 331. tela stringentia
Sen. Ben. 2, 6. Gladius idem et stringit, et t
rat. *Ov. Met.* 11, 776. Coluber dente peden
xit. *Stat. Silv.* 1, 2, 80. illam summa levit
Lampade, parcentes, et inermi strinximus a
Huc et illa pertinent, a poetis usurpata. *C*
1, 7, 56. summa tepido stringitur unda Not
leviter movetur, crispatur. Sic *Mart.* 10,
summa leni stringitur Thetis vento. *Claud.*
2, 336. Jam summum radiis stringebat Luci
mum, *h. e.* tenui luce illustrabat: vix prima
apparebat. ¶ Translate est laedere. *Sen.*
med. Hunc levis aura non sine periculo s
Quint. decl. 2, 23. En membra contactu strin
ignium. *Ov. Trist.* 2, 349. Sic ego delicias,
lia carmina feci, Strinxerit ut nomen fabul
meum; et *ib.* 5, 6, 21. tua delicto stringun
ctora nostro. *Virg. A.* 10, 824. (et *ib.* 9, 2
mentem patriae strinxit pietatis imago, *h. e.*
commovit. ¶ Saepe est manu decerpere, a
quia fit stringendo manum. *Cato R. R.* 65.
ubi nigra erit, stringito. *Varr. R. R.* 1, 55
talium durities non solum stringit baccam,
iam ramos glubit. *Virg. G.* 1, 305. quernas
nunc stringere tempus. V. STRICTUS. ¶ It
dere, putare, amputare, decutere: praeserti
de iiis sermo est, quae facile et uno ictu cae
Colum. 6, 3. *f.* Possunt etiam folia ficulnea
dari, si sit eorum copia, aut stringere arbo
pediat. *Virg. G.* 2, 367. ubi jam validis an
stirpibus ulmos Exierint, tunc stringe coma
brachia tonde. *Id. Ecl.* 9, 60. hic ubi densa
colae stringunt frondes. *Id. A.* 1, 556. (et
352.) stringere remos, *h. e.* frondibus et ram
decisis remos facere. *Id. G.* 1, 314. cum flav
sorem induceret arvis Agricola, et fragili ja
geret hordea culmo, *h. e.* secaret. ¶ Item d
re, abradere, deminuere, destringere. *Id. A*
ego sum, pleno quem gurgite cernis Stringen
pas, et pinguia culta secantem, Caeruleus
Lucr. 1, 485. Sed quae sunt rerum primordia
potest vis Stringere. *Hor. Sat.* 1, 2, 7. avi c
que parentis Praeclaram ingrata stringat ma
gluvie rem, *h. e.* paulatim absumat. ¶ *St*
gladium, manu compressa tenere feriendi
[**Stringere gladium* est ensem nudare, eva
nostr. *zücken.* V. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 7, 185
sim ap. poetas, *Virg.*, *Ov.*, *Phaedr.*, *Lucan*
Fl., *Mart.*, *Sen. Trag.* etc. Etiam, manib
dios stringere, dixit *Virg. A.* 12, 278. Nequ
poetae, sed et *Liv.* 7, 40. Vos prius in me st
tis ferrum, quam ego in vos. *Just.* 38, 4. A
latronem pro salute ferrum stringere. Adde
5. et 9, 5. et *Plin. ep.* 3, 16. Sic stringere
Val. Fl. 5, 580. h. e. arripere et intendere. E
gere bellum, *Flor.* 3, 21. h. e. strictis gladiis

Translate. *Ov. Rem. Am.* 377. Liber in adver- hostes stringatur iambus. *Suet. Cal.* 53. Pero- rus, stricturum se lucubrationis suae telum, mi- atur. V. STRICTUS.

TRINGOR, oris, m. actus stringendi. *Lucr.* 3, Morbus ut indicat, et gelidai stringor aquai, . frigus aquae, quo dentes perstringuntur: de ibus enim ibi est sermo.

TRINGOTOMIUM. V. SYRINGOTOMIUM.

TRIO, as, a. 1. ῥυμοτομέω, strias facio, in strias vo. *Vitr.* 4, 3. *f.* Columnas autem striari vi- i striis oportet. *Plin.* 19, 8, 42. Asparagus em educens, tempore ipso fastigatus in toros tur.

TRITABILLAE. V. SCRANTIAE.

TRITARE ab eo, qui sistit aegre. Ita *Varr. L.* , 3. *f.* Porro ita indicari videtur incessus eo- , qui attae appellantur. V. ATTA.

TRITAVUM antiqui dicebant pro tritavum, qui pater atavi et ataviae: ut stlitem pro lite. *Fe-* Sic etiam dixere *stlatam, stlocum*, pro *latam, m.*

TRIX, strĭgis, f. avis nocturna, Graece στρίγξ, a ζω pro τρίζω, strido. Haec nomen dedit malefi- mulieribus, quae infantibus insidiari creduntur. trisque *Plin.* 11, 39, 95. Fabulosum arbitror de ibus, ubera eas infantium labris immulgere. Es- maledictis jam antiquis strigem, convenit: sed sit avium, constare non arbitror. *Festus:* Stri- ut ait Verrius, Graeci στρίγγας appellant, quod ficis mulieribus nomen inditum est: quas volati- tiam vocant. Itaque solent his verbis eas vel- vertere Graeci: *Στρίγγ᾽ ἀπόπεμπον, νυκτιβόαν, τρίγγ᾽ ἀπὸ λαοῦ Ὄρνιν ἀνώνυμον ὠκυπόρους ἐπὶ νῆας* ε. Ita *Scal.* legit. *Tibull.* 1, 6, 16. e tectis violenta canat. *Petr. Sat.* 134. Quae striges derunt nervos tuos? *Prop.* 4, 5, 17. Consuluit- triges nostro de sanguine. *Id.* 3, 4, 29. Et stri- nventae per busta jacentia plumae, [*ubi v. . *Sec.*] *Ser. Sam.* 59, 1044. Praeterea si forte it strix atra puellos, Virosa immulgens exser- bera labris. *Ov.* notationem vocis e Latino de- : atque ita poetice aves describit *Fast.* 6, 133. de caput, stantes oculi, rostra apta rapinae: ies pennis, unguibus hamus inest. Nocte vo- puerosque petunt nutricis egentes, Et vitiant corpora rapta suis. Carpere dicuntur lacten- scera rostris: Et plenum poto sanguine guttur t. Est illis strigibus nomen, sed nominis hu- ausa, quod horrenda stridere nocte solent. Alii *orrendum stridere nocte:* alii *horrenda voce. Pl.* 2, 30. Cum condiunt, non condimentis condi- sed strigibus, vivis convivis intestina quae exe- [*V. *Salm.* ad *Tert. de Pall.* p. 471., et *Lin-* . in *Gloss.* ad *Cod. Legg. Antiq.* p. 1483.] ¶ em, mulierem monstrosam et maleficam alia ra- describere videtur *Stat. Th.* 1, 597. ¶ Dicun- iam *strigae, arum*, hujusmodi mulieres malefi- V. STRIGA. ¶ Ap. *Vitr.* 3, 3. *f.* et 4, 4. *med.* qui *strigem* legunt pro *striam*, sed vide quae us in STRIA.

ROBILUM, i, n. promontorium sinus Arabici. 3, 8. *B. A.*

ROBILUS, i, m. στρόβιλος, nux pinea: a στρο- torqueo, quia tortuosa est, et in verticem fini- *Ulp. Dig.* 32, 53. *extr.* De pinu etiam integri li ligni appellatione continebuntur.

ROBUS, i, f. arbor in Carmania proveniens, petunt ad suffitus, perfusam vino palmeo ac- ntes: cujus odor redit a cameris ad solum ju- s, sed aggravans capita, citra dolorem tamen. omnum aegris quaerunt. His commerciis Carr- ppidum aperuerunt, quod est illis nundinari- Haec *Plin.* 12, 17, 40. ¶ Est etiam nomen i. *Id. ib.* 37.

ROMA, ătis, n. στρῶμα, stratum, stragulum, a. Vox Graeca, a στρώννυμι, sterno. *Capitol.* 4. *f.* Trahens coenam in noctem, et in toro vali condormiens, ita ut levatus cum stroma- in cubiculum perferretur.

ROMBUS. i, m. στρόμβος, concha tortilis in a στρόμβος, turbo, trochus, quod idem est ac λος. *Plin.* 32, 10, 39. Strombi in aceto putre- lethargicos excitant odore. *Id. ib.* 11, 53. Sce- strombus, solen, sive aulos.

TRONGYLION, onis, m. Στρογγυλίων, insignis rius. *Plin.* 34, 8. *B. A.*

RONGYLOS, i, f. et Strongyle, es, f. *Strom-* Στρογγύλη, insula Siciliae, in mari Tyrrheno, eoliarum. *Plin.* 3, 9, 14. Tertia Strongyle, a a millia passuum ad exortum solis vergens: in gnavit Aeolus: quae a Lipara liquidiore flam- ntum differt: e cujus fumo, quinam flaturi sint in triduum praedicere incolae traduntur; un- tos Aeolo paruisse, existimatum. *Sil.* 14, 259. taque Strongylos austris. Alii *Trogilos.* ¶ iam strongyle genus aluminis, de quo *Plin.* 35, 2. ¶ *Strongyla, ae*, absolute, est imago in , expresso usque ad thoracem vultu: a στρογ- rotundus. *Tert. Pall.* 4. *med.* de Achille: Au- uoque foratu effeminatus, quod illi apud Si- strongyla servat.

ROPHA, ae, et Strophe, es, f. στροφή, Graece est versio, versura, flexus, revolutio: a στρέφω, verto. *Vitr.* 10, 8. *med.* Remi circa scalmos strophis religati, cum manibus impelluntur et reducuntur, etc. navem protrudunt. Alii leg. *struppis*, h. e. vinculis. ¶ In hymnis Deorum *stropha* erat pars carminis, quae canebatur in primo ambitu circum aras, ut in ANTISTROPHE dictum est. *Macr. Somn. Scip.* 2, 3. *med.* In ipsis quoque hymnis Deorum per stropham et antistropham metra canoris versibus adhibebantur, ut per stropham rectus orbis stelliferi motus, per antistropham diversus vagarum regressus praedicaretur. ¶ Translate est tergiversatio fraudulenta, excusatio dolosa, fallacia per verba subdola, quibus quis fallere aggressus, huc illuc se convertit, ut elabendi viam inveniat. *Phaedr.* 1, 14. Verbosis acquisivit sibi famam strophis. *Sen. ep.* 26. *med.* Non timide componor ad illum diem, quo remotis strophis ac fucis, de me judicaturus sum. *Mart.* 11, 7. Jam certe stupido non dices, Paula, marito, etc. Caesar in Albanum jussit me mane venire, Caesar Circejos: jam stropha talis abit. *Plin. ep.* 1, 18. *f.* Ego aliquam stropham inveniam, agamque causam tuam. *Prud. Apoth. pooem.* 37. Vae captiosis sycophantarum strophis! vae versipelli astutiae! *Hieron. in Ruf.* 3. *n.* 14. Hoc est, quod destruit strophas ingenioli tui. Adde *ib. n.* 7.

STROPHADES, um, f. plur. *Strivali*, Στροφάδες, duae insulae parvae maris Ionii, ante Cyparissium promontorium, ita dictae a στροφή, conversio, nempe a conversione Calais et Zethae, qui Harpyias a regno Phinei ejecerunt, et ad has usque insulas persecuti sunt: ubi admoniti, ut Jovis canes ulterius persequi desisterent, reversi sunt. *Virg. A.* 3, 209. Strophades Grajo sunt nomine dictae Insulae Ionio in magno, quas dira Celaeno, etc. Adde *Val. Fl.* 4. a *v.* 500. ¶ More adjectivi usurpat *Vet. Auct. argum.* ad *Virg. A.* 3. in *Anth. Lat.* T. 1. p. 379. *Burm.* Naufragus ut fuerit Strophadas compulsus ad undas.

STROPHIARIUS, ii, m. στροφιοποιὸς, qui strophia facit. *Pl. Aul.* 3, 5, 42. Strophiarii adstant, adstant semizonarii.

STROPHIOLUM, i, n. dimin. strophii. *Plin.* 21, 2, 2. Tenuioribus *(coronis)* utebantur antiqui, stroppos (al. *strophia*) appellantes: unde nata strophiola. *Tert. Cor. mil.* 15. Quid caput strophiolo, aut dracontario damnas, diademati destinatum? *Not. Tir.* p. 158. Strophium, strophiolum.

STROPHIUM, ii, n. στρόφιον, fascia brevis, quae virginalem tumorem cohibet papillarum, ut *Non.* 14, 8. definit. *Turp. ib.* Me miseram! quid agam? inter vias epistola cecidit mihi, infelix! inter tuniculam ac strophium quam collocaveram. *Cic. ib.* Cum strophio accurate praecingerere. *Varr. ib.* Suspendit Laribus marinis molles pilas, reticula, ac strophia. *Catull.* 64, 65. Non tereti strophio luctantes vincta papillas. Adde *Plaut. fr.* ap. *Non. l. c.* ¶ Item fasciola, qua flores in serta nectuntur. *Festus* in *Stroppus.* ¶ Translate. *Prud. Cath.* 3, 26. Sperne, Camena, leves hederas, Cingere tempora queis solita es: Sertaque mystica dactylico, Texere docta, liga strophio, Laude Dei redimita comas, *h. e.* carmine dactylico. ¶ Item sertum. *Virg. Cop.* 31. Eja age, pampinea fessus requiesce sub umbra, Et gravidum roseo necte caput strophio. ¶ Item vinculum. *Appul. Met.* 11. Navis absoluta strophiis ancoralibus pelago redditur.

*STROPHIUS, i, m. Στρόφιος, Phocidis rex, Crisi filius, pater Pyladis. *Ov. Pont.* 2, 6, 25. Strophio natus, *h. e.* Pylades, Orestis amicus. *B. A.*

[STROPHOMA, ătis, n. στρόφωμα, strophus. *Hieron. in Isaj.* 13, 8. Tunc strophomata, quae nos torsiones ventris interpretati sumus, et dolores tenebant eos, similes doloribus parturientium. *F.*]

STROPHOSUS, a, um, adj. stropho laborans. *Veg. Vet.* 3, 57. Si equus strophosus erit, etc. ¶ Item subdolum significat, et a stropha derivatur. V. eam vocem. *Venant. carm.* 8, 9, 17. Ne fur strophosus foveam detrudat in atram. Hic *Auct.* perperam produxit primam *strophosus.* In *Not. Tir.* p. 80. Stropha, strophosus.

STROPHUS, i, m. στρόφος, et στροφὸς, morbus ventris, cum circa umbilicum intestina torquentur, ut ait *Cels.* 2, 7., ubi Graece usurpat, ut et *Scrib. Comp.* 121. et *Fest.* in *Vermina*, et *Plin. Valer.* 2, 22. *extr.* Latine autem *Pelag. Vet.* 2. *med.* et *Veg. Vet.* 1, 43. et 57. et *Appul. Herb.* 26.

STROPPUS, i, m. priscis Latinis fuit fascia, taenia, corona: corrupta voce a στρόφιον, strophium. *Festus:* Stroppus est, ut Atejus Philologus existimat, quod Graece στρόφιον vocatur, et quod sacerdotes pro insigni habent in capite. Quidam coronam esse dicunt, aut quod pro corona insigne in caput imponatur: quale sit strophium. Itaque apud Faliscos diem festum esse, qui vocatur Strupearia, quia coronati ambulent: et a Tusculanis, quod in pulvinari imponatur Castoris, struptum vocari. (V. STRUPPUS.) *Plin.* 21, 2, 2. Tenuioribus (*coronis*) utebantur antiqui, stroppos (al. *strophia*) appellantes: unde nata strophiola.

STRUCTE, adv. cum apparatu, ornate. [*Front. ad Verum* (ed. *A. Maio*) *ep.* 1. Historiam quoque scripsere Sallustius structe, Pictor incondite, Claudius lepide. *F.*] *Tert. Cult. fem.* 11. Quae vobis causa est structius prodeundi?

STRUCTILIS, e, adj. κατασκευαστὸς, qui struendo, seu componendo fit: ut *columna structilis*, quae ex pluribus lapidibus structa est: cui *solida* opponitur: et *canalis structilis*, ex variis saxis, aut lateribus, et calce constructus. *Ascon.* in *Verr.* 2, 1, 51. Hoc autem cum in columnis omnibus, tum maxime in structilibus vetustis, ubi tumoris est aliquid, evenit. *Ulp. Dig.* 8, 5, 8. Super eum parietem columnas structiles imponere, quae tectum porticus ambulatoriae sustineant. *Vitr.* 8, 7. Ductus aquae fiunt rivis per canales structiles, aut fistulis plumbeis, aut tubulis fictilibus. *Id.* 5, 9. *med.* Structiles cloacae. *Colum.* 12, 50. *med.* Structile gemellar. *Id.* 11, 3. *in.* Vetustissimi auctores vivam saepem structili praetulerunt, *h. e.* maceriae. *Pomp. Dig.* 50, 16, 245. Statuae adfixae basibus structilibus. *Q. Mucius ib.* 241. Quae opere structili, tectoriove non continentur. *Prud. Hamart.* 190. Viderat argillam, simulacrum et structile flatu Concaluisse Dei, *h. e.* manu factum. ¶ Est etiam ad struendum aptus. *Mart.* 9, 76. Non silice duro, structilive caemento, Nec latere cocto Tucca balneum fecit, sed, etc.

STRUCTIO, onis, f. κατασκευή, actus struendi, et rem aliam super aliam ordine componendi. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 7. *n.* 16. Scalaris structio. *Firm. Math.* 8, 9. Arma venatoribus parabunt, ut retia, venabula, sagittas, et quidquid ad structionem ejus studii pertinet. *Pall.* 12, 22. *med.* Lectas baccas condies, rutam et petroselinum sternes inter spatia structionis, *h. e.* inter strata olivarum: paulo ante dixerat: Substrato lauro alternas crates baccarum saepius ordinabis. ¶ Translate. *Tert. Patient.* 3. *f.* Ratio et structio fidei.

STRUCTOR, oris, m. κατασκευαστὴς, qui struit et ordine componit. De eo, qui convivium curat, fercula docte disponit, et mensam exstruit, cibos carpit, τραπεζοποιός. *Serv.* ad illud *Virg. A.* 1, 707. quibus ordine longo Cura penum struere, etc. ordinare, componere: unde et structores dicuntur ferculorum compositores. *Petr. Sat.* 35. Repositorium rotundum duodecim habebat Signa in orbe disposita, supra quae proprium convenientemque materiae structor imposuerat cibum: super Arietem cicer arietinum, super Taurum bubulae frustum, etc. *Mart.* 10, 48. Et, quae non egeant ferro structoris, ofellae. *Juven.* 5, 120. Structorem interea, ne qua indignatio desit, Saltantem spectes, et chironomonta volanti Cultello. Adde 11, 136. ¶ De fabro murali, τοιχοδόμος. *Cic. Q. Fr.* 2, 6. In aream tuam veni, res agebatur multis structoribus. Longilium redemptorem cohortatus sum. Adde *Att.* 14, 3., *Capitol. Ver.* 5., *Lampr. Elag.* 27., *Aurel. Arcad. Dig.* 50, 6, 6., *Imp. Constant. Cod.* 10, 64, 1. et *Inscr.* ap. *Grut.* 106, 8., ubi *structorum collegium* memoratur. Alia ap. *Spon. Miscell. antiqu.* p. 233. C. Julius Salvius structor parietarius. ¶ Translate. *Appul. Flor. n.* 23. Quippe structor orationis hujus egomet, non e meo monte lapidem directim caesum afferam, sed, etc.

STRUCTORIUS, a, um, adj. ad structorem pertinens. *Tert. Apol.* 14. Neptuni structorias operas Laomedonti locat.

STRUCTURA, ae, f. κατασκευή, ordinata multarum rerum compositio, constructio, ordo. *Cels.* 8, 1. *med.* Ossa in manu oblonga omnia, et triangula, structura quadam inter se connectuntur, cum invicem superior alterius planities sit. *Plin.* 13, 19, 34. Structura membranarum (*mali Punici*) quaedam, ut in favis, communis. *Lucan.* 6, 64. Prima quidem surgens operum structura fefellit Pompejum, *h. e.* fossae et valli, quo circumvallabatur. *Macr. Sat.* 2, 9. Hortensius cum incederet elaboratus ad speciem, collegae de injuriis diem dixit, quod sibi in angustiis obvius offensu fortuito structuram togae destruxerat, *h. e.* aptam togae dispositionem corpori applicitae, rugis de industria compositis, et sinu apte fluente. ¶ Saepe dicitur de ratione aedificandi, τοιχοδομία. *Caes. B. C.* 2, 9. Ut capita tignorum extrema parietum structura tegerentur. *Quint.* 9, 4. *med.* In structura saxorum rudium etiam ipsa enormitas invenit, cui applicari, et in quo possit insistere. *Plin.* 36, 22, 49. Silex globosus contra injurias fortis, sed ad structuram infidelis; et *ib.* 51. Reticulata structura, qua frequentissime Romae struunt, rimis opportuna est. *Liv.* 21, 11. *med.* Caementa non calce durata erant, sed interlita luto, structurae antiquae genere. Adde *Vitr.* 2, 8. ¶ Ponitur et pro ipsa mole structa. *Id.* 5, 12. Erit ex una parte statio: tunc ex altera parte structuris, sive aggeribus expediantur progressus. Eae autem structurae, quae in aqua sunt futurae, videntur sic esse faciendae, etc. *Plin.* 36, 22, 50. Quae laesa fuerint, in subterranea structura aptantur utilius. *Front. Aquaed.* 123. Ut ex humore structura combibat, et in unitate corroboretur. ¶ Translate est apta compositio verborum in dicendo. *Cic. Brut.* 8. Ante Isocratem verborum quasi structura, et quaedam ad numerum conclusio nulla erat. *Id. Or.* 44. Ut fiat quasi structura quaedam, nec tamen fiat operose. *Id. opt. gen. Or.* 2. Sed et verborum est structura quaedam, duas res efficiens, numerum et le-

nitatem. *Ov. Pont.* 4, 13, 3. Unde saluteris, color hic tibi protinus index, Et structura mei carminis esse potest: Non quia mirifica est, sed quod nec publica certe, etc. Adde *Quint.* 8, 5. *med.* et *ib.* 6. *f.* ℙ Etiam in sententiis disponendis sua structura est: nam, ut ait *Cic. opt. gen. Or.* 2., et sententiae suam compositionem habent, et ad probandam rem accommodatum ordinem. *Auct. dial. de Or.* 22. *f.* Nullum sit verbum velut rubigine infectum: nulli sensus tarda et inerti structura, in morem Annalium, componantur.

STRUCTUS, a, um, part. a *struo*: κατασκευασθεὶς, apte compositus, exstructus, aedificatus, constructus, cum res plures alia super aliam ordine collocantur. *Cic. Sen.* 15. Fundit frugem spici, ordine structam, et contra avium minorum morsus munitur vallo aristarum. *Caes. B. C.* 2, 10. Fastigiatus, atque ordinatim structus. *Enn.* ap. *Cic. Tusc.* 1, 16. Speluncae saxis structae asperis, pendentibus. *Plin.* 31, 3, 24. Aqua fornicibus structis perducta. *Prop.* 3, 16, 4. Herculeo structa labore via, *h. e.* silice munita. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 211. herbis Pallentes thalamos, et structa cubilia musco, *h. e.* strata, fulta, farta. *Virg. A.* 3, 84. templa saxo structa vetusto; et *ib.* 5, 811. Structa meis manibus perjurae moenia Trojae. *Vitr.* 2, 8. *med.* Domos regias e latere structas licet videre. *Ov. Her.* 21, 99. structam de cornibus aram. *Id. Met.* 9, 230. Arboribus caesis, etc. Inque pyram structis; et *ib.* 1, 677. pastor structis cantat avenis, *h. e.* ordine compactis. *Id. Pont.* 3, 2, 32. et *Sil.* 2, 599. Structi rogi. *Sen. Herc. Fur.* 1216. structum acervans nemore congesto aggerem. *Tibull.* 4, 1, 133. additus aris Laetior eluxit structos super ignis acervos, *h. e.* tus et odores cumulatos. *Sil.* 4, 746. de Apennino: Canus apex structa surgebat ad astra pruina. Est qui leg. *stricta*. Absolute *Lucr.* 4, 361. Structa saxorum, *h. e.* saxa structa, parietes, muri. ℙ Transfertur ad compositionem verborum. *Cic. Or.* 41. Sed haec, nisi collocata, et quasi structa et nexa verbis, ad eam laudem, quam volumus, adspirare non possunt; et *ib.* 70. Si compositi oratoris bene structam collocationem dissolvas permutatione verborum. *Ov. Pont.* 2, 5, 19. structos inter fera proelia versus; et *ib.* 4, 13, 20. Structaque sunt nostris barbara verba modis. ℙ Et ad alia. *Tac. A.* 2, 65. *f.* Structae insidiae; et *Liv.* 8, 8. Acies manipulatim structa, i. e. instructa. *Auct. Pan. ad Constant.* 6. Acies in cunei modum structa. *Suet. Caes.* 56. *med.* Siqua occultius perferenda essent, per notas scripsit, id est sic structo litterarum ordine, ut nullum verbum effici posset.

STRŬES, is, f. θεομὸς, θήμων, σωρὸς, acervus, congeries rerum alia super aliam cumulatarum. *Liv.* 44, 41. Milites Macedones confusa strue implicantur, *h. e.* sub phalangis forma instructi. *Ov. Pont.* 2, 1, 40. Armaque cum telis in strue mixta suis. *Petr. Sat.* 123. passim turmaeque, virique, Armaque congesta strue deplorata jacebant. *Liv.* 23, 5. et *Tac. H.* 2, 70. et *ib.* 3, 83. Strues corporum. Sic *Sen. Oed.* 33. Inter deflenda lacrimis funera et populi struem, incolumis adsto. *Plin.* 14, 4, 5. Strues uvarum in vineis. ℙ Saepe dicitur de congerie lignorum. *Liv.* 21, 37. Arboribus circa immanibus dejectis, struem ingentem lignorum faciunt. *Plin.* 16, 11, 22. Resina cocta struis congerie, velut in carbonis usu. *Arnob.* 7, 222. Lignorum struibus incensis. Alii leg. *struicibus*. ℙ De rogo. *Sen. Phoen.* 112. Erectam ad ignes funebrem ascendam struem. *Lucan.* 8, 757. nulla strue membra recumbunt. *Tac. G.* 27. Struem rogi vestibus et odoribus cumulare. ℙ Pertinet etiam ad sacra. *Festus*: Strues genera liborum sunt, digitorum conjunctorum non dissimilia, qui superjecta panicula in transversum continentur. *Id.* in *Ferctum*: Ferctum genus libi dictum, quod crebrius ad sacra ferebatur, nec sine strue, altero genere libi, quae qui afferebant, strufertarii appellabantur. *Ov. Fast.* 1, 276. Haec adolet flammis cum strue farra (*lege ferta*) suis. *Cato R. R.* 134. Priusquam porcum feminam immolabis, Jano struem commoveto sic: Jane pater, te hac strue commovenda bonas preces precor: et *infra*: Ob struem obmovendam, et fertum libandum; et *ib.* 141. Item cultro facito struem, et fertum uti adsiet. *Inscr.* ap. *Grut.* 121. *lin.* 23. Immolavit porcam et agnam struibus effertis, etc. Est qui leg. *struibus et fertis*, ex illo *Festi* (in voce sequenti) Sacrificia quaedam strue et ferto solemnibus verbis faciunt. ℙ Quod *strues* collectivum nomen est, jungitur verbis pluralis numeri in *Cenotaph. Pisano L. Caes. med.* Uti locus ante eam aram, quo ea strues congerantur, componantur, pateat quoquo versus pedes XL. *Strues* hic non libum, sed lignorum congeriem significat.

STRUFERTĀRĬOS appellabant antiqui homines conductos mercede, qui ad arbores fulguritas, aut piacularium commissarum causa, sacrificia quaedam strue et ferto solemnibus verbis faciunt: Precor te, Juppiter, ut mihi volens propitius sies: quod et nullo etiam fiebat adhibito strufertario. *Festus.*

STRŬIX, icis, f. strues, cumulus, exstructio, κατασκευή. *Festus*: Struices antiqui dicebant exstructiones omnium rerum. *Pl.* (*Men.* 1, 1, 25.) Cereales coenas dat: ita mensas exstruit: tantas struices concinnat patinarias. Et Livius: Per struices saxeas lapsu accidit. Haec *Festus.* Verborum autem *Plauti* sententia est, coenas illum opiparas dare, mensas cumulando ferculis plurimis, et quasi alte patinis exstruendo: subdit enim *v.* 27. Standum est in lecto, si quid de summo petas. *Solin.* 28. Salibus domos exstruunt, quos in modum cautium e montibus excitatos, ad usum aedium caementiciis nectunt struicibus. *Arnob.* 7, 222. Lignorum struicibus incensis. ℙ Translate. *Naevius* ap. *Serv.* ad *A.* 4, 267. Struix malorum.

STRŪMA, ae, f. χοιράς, tumor morbosus, de quo *Cels.* 5, 28. *n.* 7. Struma quoque est tumor, in quo subter concretae quaedam ex pure et sanguine quasi glandulae oriuntur, quae febres movent, nec unquam facile maturescunt: quibus id quoque accedit, quod longo spatio detinent. Nascuntur maxime in cervice: sed et in alis, et inguinibus, et in lateribus. *Id.* 1, 9. *f.* Frigida aqua strumas excitat. *Plin.* 8, 51, 77. Sues, obnoxium genus morbis, anginae maxime, et strumae. *Id.* 22, 14, 16. Foliis urticae strumas discuti: vel, si suppuraverint, erodi, complerique. *Id.* 26, 5, 14. Strumas comprimere. *Id.* 24, 15, 89. ad suppurationem perducere. *Id.* 32, 8, 28. sanare. *Vitr.* 8, 3. Strumarum tumores minuere. ℙ Allegorice. *Cic. Att.* 2, 9. *med.* Vatinii strumam sacerdotii διβάφῳ vestiant, *h. e.* turpitudinem vitae ejus operiant et honestent honore augurali. *Id. Sext.* 65. Hi medentur reipublicae, qui exsecant pestem aliquam, tanquam strumam civitatis. ℙ Fuit etiam cogn. R. *Catull.* 52, 2. Sella in curuli Struma Nonius sedet. Perperam haec interpretatur *Boeth. Consol. philos.* 3. *pros.* 4. Unde Catullus licet in curuli Nonium sedentem, strumam appellat. De hoc Nonio Struma V. *Plin.* 37, 6, 21.

STRŪMĀTĬCUS, a, um, adj. idem ac strumosus. *Firm. Math.* 8, 19. *f.* Vicesima tertia pars Arietis si horoscopo fuerit inventa, strumaticum faciet.

STRŪMĔA, ae, f. βατράχιον, ranunculus, herba ita dicta ab herbariis nostris, inquit *Plin.* 25, 13, 119., quoniam medetur strumis, et panis, parte in fumo suspensa. *Appul. Herb.* 8. vocari ait Latinis herbam sceleratam: quia comesa maligni est effectus, noxia et mortifera, inquit *Humelbergius.*

STRŪMELLA, ae, f. parva struma. *Marcell. Empir.* 15. *med.*

STRŪMENTUM, i, n. idem quod instrumentum: a *struo*. *Tert. ad Uxor.* 1, 7. Continentia ad strumentum aeternitatis demonstrata. *Sciopp.* legit *instrumentum*.

STRŪMOSUS, a, um, adj. χοιραδώδης, qui strumis laborat. *Colum.* 7, 10. Subus strumosis sub lingua sanguis mittendus est. *Juven.* 10, 308. Nec praetextatum rapuit Nero loripedem, vel Strumosum, atque utero puriter gibboque tumentem.

STRŪMUS, i, m. herba, alio nomine strychnos, et cuculus, acinos habens nigros: utilis ad strumas: unde nomen. *Plin.* 27, 8, 44. et *Appul. Herb.* 74.

STRŬO, is, xi, ctum, a. 3. κατασκευάζω, rem aliam super aliam collocando compono, exstruo, construo, aedifico, molior. *Voss.* putat esse syncopen a στερεόω, stabilem reddo. *Cato R. R.* 38. Lateribus summam fornacem calcariam struito aut caementis. *Hirt. B. G.* 8, 41. Vineas agere, et aggeres struere coepit. *Ov. Met.* 1, 153. Altaque congestos struxisse ad sidera montes. *Sen. Agam.* 335. cum montes montibus altis Superimpositi, struxere gradus Trucibus monstris. *Tac. H.* 5, 13. *extr.* Struere cuncta expugnandis urbibus reperta apud veteres, aut novis ingeniis. *Val. Fl.* 5, 295. Struere navem. *Hor. Sat.* 1, 1, 35. acervum. *Id. Od.* 2, 18, 19. domos. *Plin.* 36, 22, 51. Reticulata structura, qua frequentissime Romae struunt, rimis opportuna est. *Capitol. Macrin.* 12. *f.* Vivos homines parietibus inclusit, et struxit, *h. e.* inaedificavit. *Mart.* 8, 6. muros struxit Apollo lyra. *Id.* 10, 97. Dum levis arsura struitur Libitina papyro, *h. e.* rogus. *Lucan.* 3, 240. et *Virg. A.* 11, 204. Innumeras struxere pyras. *Tac. A.* 2, 22. Caesar congeriem armorum struxit, superbo cum titulo, *h. e.* tropaeum. *Prop.* 4, 3, 20. Et struxit querulas rauca per ossa tubas, *h. e.* compactis ossibus tubas composuit. *Plin.* 11, 10, 10. de apib.: Aliae struunt, aliae poliunt, aliae suggerunt: *scil.* favos, aut ceras. *Claud. in Eutr.* 2, 185. Inque orbem tereti mitra redimente capillum Struxerat, *h. e.* in tutulum composuerat: quod dixit *Juven.* 6, 502. Altum aedificare caput. *Claud. Nupt. Hon. et Mar.* 216. et *Gigant.* 123. Struere torum, *h. e.* culcitis, et pulvillis, et multa stragula veste alte componere. Sic *Lucan.* 9, 841. congestae struxere cubilia frondes, Et culmis crevere tori. *Virg. A.* 1, 708. et *Sil.* 11, 279. Struere penum, *h. e.* magnam ciborum copiam parare in coenam. *Sen. Thyest.* 148. mensam hospitibus, *h. e.* ferculis instruere, cumulare. (Eod. sensu dixit *Virg. A.* 5, 54. strurre altaria donis.) *Tac. A.* 15, 37. convivia. ℙ *Rem struere* significat, augere rem familiarem. *Pers.* 2, 44. Rem struere exoptas caeso bove, Mercuriumque Arcessis fibra. (Huc pertinet, quod ait *Festus*, antiquos *struere* dixisse pro adjicere, augere.) *Petr. Sat.* 120. med. Ipsa suas vires odit Romana juventus, Et quas struxit opes, male sustinet. ℙ Pro parare, comparare. *Appul.* M 4. *f.* Feralium nuptiarum miserrimae virgini cho gium struitur. *Id. ib.* 11. *f.* Siquam rem volupt struendae molireris. ℙ *Struere telam* ap. *eund.* M 6. est texere. Et translate, *struere orationem eund. Apol.* et *Quint.* 7, 10. *med.* Pro intexere etiam illud *Val. Fl.* 1, 428. gemina mater spec bile tela Duxit opus: bis Taygeton, silvasque mantes Struxerat, *h. e.* intexuerat, ut et montis nemorum altitudinem exprimeret. ℙ *Struere vi* munire, aperire, facere. *Sen. Thyest.* 810. Nu quid struitur via Phlegraeos Alta per hostes? T *H.* 3, 49. Viam sibi ad potentiam struere. Al. *vim.* ℙ Significat etiam ordine disponere, ordi re, instruere. *Virg. A.* 9, 42. Struere aciem. 42, 51. Castra ante urbem ponit, omnesque arr tos in campo struxit. *Id.* 9, 31. *med.* Jam s praecepto ullius sua sponte struebatur acies. Transfertur ad orationem. *Cic. Or.* 3. 43. Co cationis est componere et struere verba sic, ut n asper eorum concursus, neve hiulcus sit, sed q dammodo coagmentatus et laevis. *Prob. Valer. Gell.* 13, 20. Si aut versum pangis, aut oratior solutam struis. ℙ *Struere verbum*, componere duobus aut pluribus vocabulis. *Quint.* 1, 5. *f.* praepositione et duobus vocabulis dure videtur s xisse Pacuvius: Nerei repandirostrum, incurvice cum pecus. ℙ Saepe est machinari, moliri, p re: et fere in malam partem: quod *Ter.* fabri fingere, *Heaut.* 3, 2, 34. dixit. *Id. ib.* 3. Num fefellit, hosce id struere? *Virg. A.* 4, 235. struit? aut qua spe inimica in gente moratur? *ib.* 2, 59. qui se ignotum venientibus ultro, ipsum ut strueret, Trojamque aperiret Achivis, tulerat. *Cic. Cluent.* 64. Struere et moliri cui aliquid calamitatis. *Id. Att.* 5, 21. *med.* Str alicui sollicitudinem. *Id. Or.* 2, 51. *med.* odiu alios, et a nobis demovere. *Sen. ep.* 10. peri alicui. *Liv.* 23, 17. *med.* et *Ov. Met.* 1, 198. dias. *Pl. As.* 1, 1, 57. sycophantias. *Liv.* 23, mendacium. *Id.* 2, 3. *f.* clam consilia recuper regni. *Sen. Hipp.* 502. fraudes feris. *Id. Herc.* 1468. dolos. *Mart*, 9, 71. sacrilegum nefas. *A.* 11, 12. crimina et accusatores; et *ib.* 1, Omnesque variis mox criminibus, struente Tib circumventi sunt; et *ib.* 4, 10. *extr.* Struere mo alicui. *Id. ib.* 2, 42. Amoliri juvenem specie h ris statuit: struxitque causas, aut sorte oblata ripuit; et *ib.* 4, 67. *f.* Ultro struebantur qui m rent perfugere ad Germaniae exercitus, vel, *h. e.* subornabantur. ℙ Item condere, decer animo suo proponere, parare, disponere. *Val* 1, 535. Juppiter loquitur: cum varios struerem saecula reges. *Id.* 3, 617. Scythicis struerem funera terris. *Id.* 6, 728. Struere pugnas. *Struere pedem* in XII. Tab. est movere. *Festus*: dem struere alii putant significare, retrorsus alii in aliam partem; alii fugere; alii gradum re; alii minuere, ac vix pedem pedi praeferre, se ire, remorari. *Id.* in *Pedem*: Pedem strui duodecim significat, fugit, ut ait Ser. Sulp *Id. ib.* addit, Antiquos struere dixisse pro adji augere.

STRŬPĔĀRĬA. V. STROPPUS.

STRŬPPUS, i, m. *Festus*: Struppi vocant pulvinaribus fasciculi de verbenis facti, qui pro rum capitibus ponuntur. *Id.* in *Capita*: Capita rum appellabantur fasciculi facti de verbenis STROPPUS. ℙ *Isid. Or.* 19, 4. struppos ess cit vincula ex loro vel lino facta, quibus re scalmos alligantur. (V. *Vitr. l. c.* in STROP *Livius ib.* Tuncque remos jussit religare str *Grachus* ap. *Gell.* 10, 3. *med.* Struppis, quib ctica deligata erat, usque adeo verberari jussit, animam efflavit. Alii leg. *stuppis*, aut *stupis*, stuppeis funibus: alii *strophiis*, ali *stroppis*.

STRŪTHĔA, et Struthia mala, στρουθία, et στρουθιόμηλα, cotoneorum malorum genus odoratius vibrans, et serotino proventu, ut 15, 11, 10. docet. *Cato R. R.* 7. Poma, mala thea, cotonea, scantiana. *Pl. Pers.* 1, 3, 7. misce mulsum, struthea, coluteaque appara. *lum.* 5, 10. *f.* Cydonia, quorum genera sunt struthia, chrysomeliana, mustea.

STRŪTHĔUS, i, m. *Festus*: Strutheum i mis praecipue vocant obscenam partem virile salacitate videlicet passeris, qui Graece στρο dicitur. Unde et *passer* Latine eod. sensu ali do positum est. V. PASSER.

STRŪTHĬO, onis, m. στρουθίων, avis pere passer marinus Latina appellatione dicta, om grandissima, et paene bestiarum generis, in ca, altitudinem equitis equo insidentis dens, et celeritatem vincens, ad hoc datis p ut currentem adjuvent: cetero non est volucris a terra tollitur. Ungulae ei cervinis similes, q dimicat, bisulcae, et comprehendendis lapidibu les, quos in fuga contra sequentes ingerit pe Concoquendi sine delectu devorata mira natura non minus stoliditas, in tanta reliqui corporis tudine, cum colla frutice occultaverit, late existimans. Plurima ova parit, eaque amplitu ut eorum putamina poculorum vicem praebeant.

litum, ut homo, utrinque palpebras habet: et enecta calvet. Haec ex *Claud. in Eutr.* 2, 310. *linio* locis mox designandis, et ex *Tert. Virg.* 17. *med.*, qui *bestiam altegradiam* vocat. *Ca-. Gord.* 3. *f.* In qua pictura continentur cervi equi feri XXX., struthiones Mauri miniati ., etc. *Vopisc. Firm.* 6. Firmum et elephan-rexisse, et hippopotamo sedisse, et sedentem ntibus struthionibus vectum esse, et quasi voli-. *Lampr. Elag.* 30. Sexcentorum struthionum a una coena multis exhibuit ad edenda cerebella. *in.* 10, 1, 1. et *ib.* 22, 29. et 11, 37, 47. et 56. , 6, 18. semper *struthiocamelum* vocat: prima buli parte a στρουθίων, struthio, altera a cameli nitudine sumpta: licet Graece στρουθοκάμηλος ur, a στρουθὸς, passer, et struthio. V. PAS-. Sic *Petr. Sat.* 137. Rogo, inquam, noli cla-: ego tibi pro ansere struthiocamelum reddam.

RUTHIOCAMELINUS, a, um, ad struthioca-m pertinens. *Plin.* 29, 5, 31. Et sevum stru-amelinum venisse sestertiis XXX.

RUTHIOCAMELUS, i, m. στρουθοκάμηλος. TRUTHIO.

RUTHION, ii, n. στρούθιον, Graecum nomen ae, de quo in LANARIUS et in RADICULA di-est. *Cels.* 5, 18. *n.* 2. et *ib.* 22. *n.* 8., *Plin.* , 18. et 24, 11, 58. et 26, 12, 76.

RUTHOPODES, um, m. et f. plur. στρουθό-, qui pedes habent similes passeris (qui Graece θὸς) vel struthionis. *Plin.* 7, 2, 2. In meri-Indiae viris plantas esse cubitales, feminis parvas, ut struthopodes appellentur.

RYCHNOS, i, m. et Strychnum, i, στρύχνος, ύχνον, herba, quae et strumus, et cuculus di-. *Plin.* 27, 8, 44. ℙ Item quae usitatius nos. *Id.* 21, 31, 105.

RYMON, et Strymo, ŏnis, m. Στρυμών, όνος, s Macedoniae, seu Thraciae, qui ex Haemo e ortus, in Aegaei sinum (qui inde *Strymoni-citur*) influit, et Macedoniam a Thracia divi-*Plin.* 4, 10, 17. Macedoniae terminus amnis ion, ortus in Haemo. Memorandum, in se-lacus eum fundi, priusquam dirigat cursum. *Q. N.* 1. *praef. med.* Ultra Istrum Dacus non : Strymo Thracas includat. *Virg. G.* 4, 508. sub aeria deserti ad Strymonis undam. *Plin.* 0, 12. Thraces, qui ad Strymona habitant, tribuli equos saginant. ℙ Ad ejus ripas ma-uum greges habitare dicuntur. *Claud. B. Gild.* ngenti clangore grues aestiva relinquunt Thra-um tepido permutant Strymona Nilo. *Lucan.* . Strymon tepido committere Nilo Bistonias etus aves; et 5, 711. Strymona sic gelidum, pellente, relinquunt, Poturae te, Nile, grues. *Sen. Oed.* 604. ℙ A poetis pro Thracia poni-*Stat. Th.* 5, 188.

RYMONIS, idis, adj. f. Στρυμονὶς, quae ad ona pertinet: et pro muliere Thracia ponitur. 4, 4, 69. qualis celerem prope Thermodoonta onis abscissos fertur aperta sinus, *h. e.* Ama-nam Amazones e Scythia, Sarmatia, et Thra-iundae. ℙ Etiam Bithynia Strymonis dicta este *Plin.* 5, 32, 40., fortasse quia, inquit , Thessali, qui in ea aliquando imperitarunt, ejus amni Strymonis nomen dederunt. *He-* Στρυμόνιοι, οἱ Βίθυνοι τὸ πρότερον.

RYMONIUS, a, um, adj. Στρυμόνιος, ad Stry-, et Thraciam pertinens. *Virg. G.* 1, 120. 10, 265. Strymoniae grues. *Mart.* eod. sensu Strymonius grex. *Sen. Ag.* 470. Strymonius aquilo contorquet nives. *Ov. Ib.* 602. Diri-ue tuos insanis unguibus artus Strymoniae , Orpheos esse ratae. *Stat. Th.* 3, 526. Stry-Arctos, *h. e.* Septentrio.

UBERA, ae, f. oppidum Macedoniae, medio Axium et Erigonem amnes loco. *Liv.* 31, 39. 18. et 19. Στυβέῤῥα est *Polybio*, Στύμβαρα *ni. B. A.*

UDENS, entis, part. a *studeo:* μαθητὴς, qui , praesertim litteris, studiosus. *Plin. ep.* 5, 5. n lectulo suo compositus in habitu studentis; et 3. Epistola negat te studere: sed est tam polita, nisi a studente, non potest scribi. *Quint.* Utiliusne sit domi studentem continere, an ntiae scholarum tradere. *Sidon. ep.* 9, 14. Studentum copiosissimus, *h. e.* eloquentissi-*Aurel. Vict. Epit.* 16. *med.* Philosophiae stu-litterarumque Graecarum peritissimus.

UDEO, es, dui, n. 2. σπουδέω, σπουδάζω, ἐπι-, φροντίζω, curam, diligentiam, conatum in re pono, operam do, animum adjungo, de piam habenda laboro, curo, enitor: a σπου-*Doederl.* 1, 125. sq. originem *h. v.* videt in duplici quidem ratione, primum, qua *tundo* mum sit verbi *impellere*, tum maxime, qua e significet, aliqua re occupari.] *Ter. Andr.* 28. Quod faciunt adolescentuli, ut animum uod studium adjungant, aut equos alere, aut ad venandum, aut ad philosophos; horum ille egregie praeter cetera studebat: et tamen haec mediocriter. [*V. *Ruhnk.* ad h. l.] *Id.* , 1, 2. Omnes mulieres eadem aeque student, que omnia. Ubi *Donat.* Majoris operis est studere, quam velle. *Nep. Dat.* 4. et *Pel.* 2. Taurum transiit, eoque, quo studuerat, venit. *Phaedr.* 1, 27. Qui humiles nati, dici locupletes student. *Sall. Cat.* 1, 1. Qui sese student praestare ceteris animalibus. [Cf. *Kritz.* ad h. l. qui pronomen cum verbo *studeo* cet. perspicuitatis et numeri causa conjungi docet.] *Pl. As.* 1, 1, 52. Atque ego me id facere studeo: volo amari a meis. *Cic. Off.* 2, 20. At vero ille tenuis non modo illi, qui est meritus, sed etiam illis, a quibus exspectat, gratum se videri studet. *Nep. Dion.* 6. *f.* Invidiam non lenire obsequio, sed acerbitate opprimere studuit. *Cic. Phil.* 6, 7. Unum sentitis omnes, unum studetis, Antonii conatum avertere a republica. *Mat.* ad *Cic. Fam.* 11, 28. Dissensionem nascentem exstingui, summe studui. *Ter. Heaut.* 2, 4, 1. Edepol te laudo, id cum studuisti, isti formae ut mores consimiles forent. *Hirt. B. Alex.* 1. Caesar studebat maxime, ut partem oppidi a reliqua parte urbis excluderet. *Quint.* 10, 2. Pictores in id solum student, ut describere tabulas mensuris ac lineis sciant. [*Liv.* 40, 56. Id studere, ne super etc.] *Cato* ap. *Gell.* 11, 2. Si qui in ea re studebat: etc. *Crassus* ap. *Cic. Or.* 2, 55. Cui rei, cui gloriae, cui virtuti studes? patrimonione augendo? etc. [*Aliud ejusdem constructionis cum dat. gerundii exemplum hoc est: *Flor.* 1, 9. Brutus cum studere revocandis in urbem regibus liberos suos comperisset, securi eos percussit.. Cf. *Zumpt.* §. 664. p. 513.] *Pl. As.* 5, 2, 17. Is ap. scortum corruptelae et liberis lustris studet. *Cic. Fin.* 1, 18. *med.* Sero sentiunt, frustra se aut pecuniae studuisse, aut imperiis, aut opibus, aut gloriae. *Id. Coel.* 11. Studere praeturae. *Id. Fin.* 4, 24. virtuti, laudi, dignitati. *Id. Cat.* 1, 1. *f.* et *Caes. B. G.* 3, 10. et *ib.* 4, 5. rebus novis. *Id. ib.* 6, 20. labori et duritiei; et *ib.* 21. et 28. agriculturae; et *ib.* 7, 28. praedae; et *ib.* 4. *f.* equitatui; et *ib.* 3, 10. libertati; et *ib.* 6, 13. memoriae, [*i. e.* exercere:] et *ib.* 20. sacrificiis; et *B. C.* 3, 79. celeritati. [*Liv.* 35, 45. paci studere.] *Pl. Pers.* 3, 1, 9. escis alienis, *h. e.* parasitari. *Id. Truc.* 2, 5, 7. vitae alicujus, *h. e.* dare operam ut vivat. *Pall.* 3, 23. Si calidae et siccae provinciae studemus, *h. e.* si agrum colimus regionis siccae et calidae. *Hirt. B. Alex.* 12. Alicui rei studere atque inservire. *Caes. B. G.* 7, 14. Omnibus modis huic rei studendum, ut pabulatione Romani prohibeantur. ℙ Cum accus. *Plaut. Mil. f.* Magis metuant, minus has res studeant. ℙ Cum gen. *Accius* ap. *Cic. N. D.* 3, 29. Qui te nec amet, nec studeat tui. ℙ De opera, quae datur litteris. *Cic. Or.* 1, 3. Studere alicui scientiae. *Id. Fam.* 4, 3. *f.* Postquam illi arti, cui studueram, nihil esse loci viderem, *h. e.* eloquentiae. *Id. Brut.* 93. litteris. *Auson. Praefatiunc.* 2, 13. et *Quint.* 7, 2. medicinae. *Cic. Fin.* 5, 2. *f.* Ut illud ipsum, quod studet, facere possit ornatius. V. STUDENS s. l. [*Ap. argenteae aetatis scriptores *studere* absolute dicitur pro: litteris operam dare, ita tamen, ut inter nostram loquendi formam et veterum morem hoc interesse videatur, quod ap. nos *studere* sit, vitae genus sequi, ubi victum quaeras ex litteris: ap. illos, litteras tractare diligenter. V. *Spald.* ad *Quint. Inst.* 2, 2, 7. coll. *Gesn.* ad *Plin. epp.* 3, 5, 5. Alia exempla habes etiam in *B. Crusii cl. Suet.* p. 739.] *Quint.* 12, 11, 19. Computamus annos, non quibus studuimus, sed quibus viximus. *Suet. Tib.* 61. Quibusdam custodiae traditis non modo studendi solatium ademptum, sed etiam sermonis et colloquii usus. *Plin. ep.* 5, 18. Ego in Tuscis et venor, et studeo. [*Maxime autem hoc modo oratoriae artis proprium est verbum. *Tac. dial.* 21. videtur mihi inter Menenios et Appios studuisse; et 32. legitime studuisse — oratorem; et 34. juvenibus in media luce studentibus atque inter ipsa discrimina. Laud. haec *Boettich.* in *Lex. Tac.* coll. *Spald.* ad. *Quint.* l. l. et *Frotsch.* ad *Eund.* 10, 7, 26.] ℙ Cum accus. *Cic.* in *Sen.* 6. *med.* Cum etiam litteras studere incipit, et helluo immanis cum Graeculis philosophari. *Alii leg.* litteris. *Titin.* ap. *Prisc.* 4, 629. Ferentinatis populus Graeca studet. ℙ Pro festinare, σπεύδειν. *Nep. Chabr.* 4. Dum primus studet portum intrare. ℙ Saepe est favere, alicujus partes sequi. *Ov Am.* 3, 2, 67. Cui studeas, video: vincet, cuicumque favebis. *Hirt. B. Alex.* 62. Nonnullae civitates rebus Cassii studebant, plures Marcello favebant. *Sall. Cat.* 51, 3. Neque studere, neque odisse, sed minume irasci decet. [*Cf. *Kritz.* ad h. l.] *Cic Mur.* 36. Cur quemquam, ut studeat tibi, ut de adjuvet, rogas? [**Id. Coel.* 4. Multi boni adolescentes illi homini nequam atque improbo (Catilinae) studuerunt, i. e. familiaritate ejus utebantur.] *Nep. Lys.* 1. *med.* Qui Atheniensium rebus studuissent. ℙ Item optare, cupere. *Cic. Part.* 1. Studeo, mi pater, Latine ex te audire ea, quae etc. *Id. Att.* 13, 20. Scire igitur studeo, quid egeris. *Sall. Cat.* 38. Vetera odere, nova exoptant: odio suarum rerum mutari omnia student. *Liv.* 1, 57. Rex Romanus tum ipse ditari, tum praeda delinire popularium animos studebat. ℙ Passive impersonaliter. *Plin.* 35, 12, 44. Ante eum quam pulcherrimas (*imagines*) facere studebatur. *Hard.* leg. *studebant.* [*Flor.* 3, 10. Contentus (*Caesar*) his (non enim provinciae, sed nomini studebatur), revectus est. ℙ Etiam *studivi* pro *studui* ut *posivi* pro *posui* usurpatum est. *M. Aurel.* ad *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 5. Ego hodie ab hora nona noctis in secundam diei, bene disposito cibo, studivi. *F.*]

[STUDIOLUM, i, n. dimin. studii, scriptiuncula magno studio elucubrata. *M. Aurel.* ad *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 5. Scripsi, quod aut Lymphis, aut Volcano dicarem, venatoris plane aut vindemiatoris studiolum, qui jubilis suis cubiculum meam perstrepunt, causidicali prorsum odio et taedio. ℙ Item locus, in quo liberalium artium magistri opera sua exercent. V. *Inscr.* in STATUALIS. *F.*]

STUDIOSE, adv. σπουδαίως, cum cura et studio, diligenter, cupide, lubenti animo. *Cic. ad Planc.* l. *post. ep.* 16. l. 16. *ad Att. f.* Ego quae te velle, quaeque ad te pertinere arbitrabor, studiose diligenterque curabo. *Id. Q. Fr.* 3, 3. Valent pueri, studiose discunt, diligenter docentur. *Id. Div. Verr.* 12. *med.* Ut homines te libenter studioseque audiant. *Ter. Heaut.* 2, 3, 44. Texentem telam studiose ipsam offendimus. *Suet. Gr.* 20. Studiose et avide imitari aliquem. *Cic. Brut.* 42. Hic causas studiose recipiebat. *Id. Or.* 2, 62. *med.* Studiose pila ludere. *Pl. Cas. prol.* 12. expetere Plautinas fabulas. *Ov. Met.* 5, 578. nec me studiosius altera saltus Legit, nec posuit studiosius altera. casses. *Cic. Fam.* 15, 54. Ego cum antea studiose commendabam Marcilium, tum multo nunc studiosius, quod, etc. *Colum.* 8, 11. Studiosius pullos enutrire. *Caes. B. G.* 6, 27. Uros studiose foveis captos interficiunt. *Just.* 43, 3. *med.* Phocenses studiosius mare, quam terras, exercuere. *Nep. Ag.* 3. Quo studiosius armarentur, insigniusque ornarentur. *Plin ep.* 4, 26. Libellos, quos studiosissime comparasti. *Suet. Cal.* 54. Artem aliquam studiosissime exercere. *Id. Aug.* 45. Spectare studiosissime pugiles. *Cic. Off.* 3, 28. Utilia studiosissime persequi.

STUDIOSUS, a, um, adj. σπουδαῖος, diligens, cupidus, amans, accuratus, sollicitus, qui aliqua re delectatur. *Varr. R. R.* 1, 17. *f.* Operarios studiosiores ad opus fieri, liberalius tractando. *Plin. ep.* 6, 16. *med.* Et quod studioso animo inchoaverat, obit maximo. *Tibull.* 4, 6, 15. Praecipit en natae mater studiosa, quid optet. *Just.* 9, 8. Fuit rex armorum, quam conviviorum apparatibus studiosior. *Petr. fr. Trag.* 52. *Burm.* In argento plane studiosus sum: habeo scyphos urnales, etc. *Suet. Caes.* 46. Munditiarum lautitiarumque studiosissimus. *Ov. Met.* 14, 321. Rex fuit utilium bello studiosus equorum; et *ib.* 7, 675. nemorum, caedisque ferinae. *Id. A. Am.* 3, 423. placendi. *Cic. Am.* 20. *med.* venandi, aut pilae. *Hor. Sat.* 2, 5, 80. culinae, aut Veneris. *Id. Od.* 3, 27, 29. Europe studiosa florum. *Aurel. Vict. Epit.* 1. *med.* Studiosissimus aleae lusor. ℙ Cum dativo, ut videtur, *Pl. Mil.* 3, 1, 204. Qui, nisi adulterio, studiosus rei nullae aliae est. ℙ De cupido litterarum, et praecipue eloquentiae, φιλοῤῥήτωρ, φιλολόγος, φιλομαθής. [*Cic. Or.* 1, 59. Adolescentes dicendi studiosi. *Id. Fam.* 4, 3. *med.* doctrinarum. *Nep. Att.* 1. litterarum. *Suet. Ner.* 32. juris. ℙ Dicitur etiam absolute eodem sensu.] *Cic. opt. gen. Or.* 5. Cum in eo magnus error esset, quale esset id dicendi genus; putavi mihi suscipiendum laborem utilem studiosis, etc. *Hor. Ep.* 1, 3, 6. Quid studiosa cohors operum struit? *Plin. ep.* 6, 27. Ipse studiosus, litteratus, etiam disertus. *Id. ep.* 3, 5. *f.* Soleo ridere, cum me quidam studiosum vocant, qui si comparer illi (*Plinio patruo*), sum desidiosissimus. *Cic. Acad.* 31. Clitomachus, homo et acutus, ut Poenus, et valde studiosus ac diligens. *Quint.* 1, 1. *med.* Ut inter eos non forensem contentionem, sed studiosam disputationem crederes incidisse, *h. e.* de studio et secta philosophiae. *Plin. ep.* 1, 22. *f.* Libellos, et pugillares, studiosumque otium repetere. *Sen. Tranq.* 9. *med. de bibliotheca Alexandrina:* Non fuit elegantia illud, aut cura, sed studiosa luxuria: imo ne studiosa quidem, quoniam non in studium, sed in spectaculum comparaverant. [*Imprimis notandum *studiosos* absolute ap. seriores esse eloquentiae cultores, quos *Cic. dicendi* studiosos dixit. V. *Ernest. Lex. technol. lat. rhet.* p. 375. et cf. quae notavimus in STUDEO.] ℙ Hinc *Studiosus* titulus fuit operis a *Plinio sen.* conscripti, de quo ita *Plin. alter ep.* 3, 5. Speciosi tres (*h. e.* tres libri) in sex volumina propter amplitudinem divisi, quibus oratorem ab incunabilis instituit et perficit. ℙ De eo, qui favet, σπουδαστής, ἐπιτήδειος. *Cic. Att.* 1, 16. *med.* Omnem omnibus studiosis ac fautoribus illius victoriae παῤῥησίαν, eripui; et *ib.* 3, 22. *f.* Mei studiosos habeo Dyrrhachinos. *Id. Acad.* 4, 40. Semper enim, ut scitis, studiosus nobilitatis fui. *Suet. Tib.* 11. *med.* Studiosior alterius partis. *Cic. Fam.* 5, 19. Te studiosiorem in me colendo fore. *Id. Verr.* 2, 2, 47. *med.* Quem in provincia existimationis meae studiosissimum cupidissimumque cognossem. *Ov. Trist.* 4, 10, 91. ad vos studiosa revertor Pectora, qui vitae quaeritis acta meae.

STUDIUM, ii, n. σπουδή, cura, voluntas, animus, ardor, cupiditas. [*De orig. v. in STUDEO.] *Cic. Invent.* 1, 25. *med.* Studium est animi assidua

et vehemens ad aliquam rem applicata magna cum voluntate occupatio, ut philosophiae, poetices, geometriae, litterarum. *Lucret.* 4, 981. Usque adeo magni refert studium atque voluntas. *Caes. B. G.* 4, 24. *f.* Non omnes eadem alacritate ac studio, qua in pedestribus uti proeliis consueverant, utebantur. *Cic. Fam.* 4, 3. *med.* Summo studio curaque discere aliquid. *Id. ad Brut.* 1, 15. Cura et studium reipublicae; et *ib.* 8. Tibi omnes fortes viri navare operam et studium volunt. *Id. Fam.* 2, 6. Omnia studia, omnem operam, curam, industriam, cogitationem figere in re aliqua; et *ib.* 10, 1. Omne consilium, studium, officium, operam, laborem, diligentiam ad aliquid conferre. *Id. Att.* 12, 26. De voluntate tua, ut simul simus, vel studio potius et cupiditate, non dubito. *Id. Rosc. Am.* 17. Qui et ipsi incensi sunt studio, quod ad agrum colendum attinet. *Id. Verr.* 2, 4, 1. Venio nunc ad istius, quemadmodum ipse appellat, studium; ut amici ejus, morbum et insaniam; ut Siculi, latrocinium, *h. e.* conquirendorum signorum; et *Sen.* 16. Studio rerum rusticarum provectus sum. *Id. Acad.* 4, 20. *med.* Ardere studio veri reperiendi. *Hor. Sat.* 2, 3, 105. Studio citharae deditus. *Nep. Ep.* 2. *extr.* In armis plurimum studii consumebat. *Tac. Hist.* 4, 12. Studium nandi praecipuum. *Cic. Off.* 1, 29. *extr.* Studia venandi. *Id. Agr.* 2, 35. Carthaginienses natura loci propter portus suos ad studium fallendi studio quaestus vocabantur. *Ter. Andr.* 1, 1, 29. Animum ad aliquod studium adjungere, aut equos alere, aut canes ad venandum, aut ad philosophos. *Id. Heaut. prol.* 23. Applicare se ad studium musicum. *Cic. Sen.* 23. Efferor studio patres vestros, quos colui et dilexi, videndi. *Id. Fin.* 5, 2. Suo quisque studio maxime ducitur. *Hor. Sat.* 2, 1, 27. quot capitum vivunt, totidem studiorum Millia. *Cic. Sen.* 20. *f.* Sunt pueritiae certa studia: sunt et ineuntis adolescentiae: sunt extrema quaedam studia senectutis, *h. e.* ludi, oblectamenta, exercitationes. ℙ Saepe dicitur de amore et opera, quae in litteras et disciplinas impenditur. *Cic. Tusc.* 5, 3. In rerum contemplatione studium ponere. *Id. Balb.* 1. Litteris ac studiis doctrinae deditus. *Id. Att.* 8, 11. Ne, nihil cum proficiam, dedecori sim studiis ac litteris nostris. *Id. Mur.* 13. *f.* Nonnullos videmus, qui oratores evadere non potuerunt, eos ad juris studium devenire. *Id. Or.* 1, 60. *med.* In omni recto studio atque humanitate versari. *Id. Sen.* 14. Si habet aliquod tanquam pabulum studii atque doctrinae, nihil est otiosa senectute jucundius. *Id. Arch.* 3. Conferre se ad studium scribendi. *Id. Fam.* 9, 8. *med.* Utinam quietis temporibus haec inter nos studia exercere possemus. *Hor. Sat.* 1, 10, 21. O seri studiorum! ὀψιμαθεῖς. *Quint.* 1. *prooem.* Studia alicujus ab infantia formare. *Petr. Sat.* 85. alicujus ordinare. *Suet. Gr.* 9. leviter attingere. *Hor. Ep.* 2, 2, 82. Septem annos dare studiis. *Vell.* 2, 59. Apolloniam eum in studia miserat. *Petr. Sat.* 116. In hac urbe litterarum studia non celebrantur. *Suet. Aug.* 8. Praemissus Apolloniam studiis vacavit. *Inscr.* ap. *Mur.* 895, 3. Ti. Claudius Lemnus Divi Claudii Augusti Lib. a studiis. ℙ Item de amore, benevolentia, favore. *Suet. Vit.* 15. Ad retinendum ceterorum hominum studium ac favorem, nihil non publice privatimque largitus est. *Id. Caes.* 71. Studium et fides erga clientes. *Id. Cal.* 15. Incendere studia hominum omni genere popularitatis. *Cic. Fam.* 5, 8. *med.* Tibi profiteor atque polliceor eximium et singulare meum studium in omni genere officii. *Tac. A.* 4, 55. Studium urbium Asiae in populum Romanum. *Lucan.* 2, 377. Studiis, odiisque carens. [*ℙ Saepius etiam in malam partem dicitur *studium*, pro cupiditate sceleris. *Cic. Sull.* 25. sed etiam consuetudine et studio in omni flagitio cet. esse versatum. Interdum est i. q. factio. Huc pertinent ex iis, quae *Forc.* §. antecedenti adscripserat illa. *Cic. Verr.* 2, 1, 13. Quasi vero id cupiditate defendendae nobilitatis. *Liv.* 24, 28. *F.* Quominus cupiditatis ac studii visa est oratio habere, eo plus auctoritatis habuit. *Tac. A.* 14, 42. Senatu ipso erant studia. *H.* 4, 6. Senatum in studia diducere.] ℙ *Studia*, mores, consuetudines, voluntates. *Nep. Alc.* 11. Postquam Thebas venerit, adeo studiis eorum inservisse, ut nemo eum labore corporisque viribus posset aequiparare. *Id. Att.* 16. Omnia de studiis principum, vitiis ducum, matationibus reipubl. perscripta sunt. ℙ Ablativus *studio* significat data opera, de industria, cupide, libenter. *Cic. Rosc. Am.* 32. *extr.* In animo est leviter transire, ac tantummodo perstringere unamquamque rem, ut omnes intelligant, me non studio accusare, sed officio defendere. *Modest. Dig.* 40, 5, 13. Si praegnans ancilla moram non studio manumissoris, sed fortuitu, patiatur, ne manumittatur, etc. ℙ Multi sunt praeterea in hac voce loquendi modi. *Vet. Poeta* ap. *Cic. Tusc.* 2, 15. Lacaenis virginibus magis palaestra, Eurotas, sol, pulvis, labos, militia in studio est, quam, etc. *Id. Fin.* 2, 19. *med.* Ardentiore studio mortem petere, quam, etc. *Caes. B. G.* 4, 31. Summo studio quippiam administrare. *Cic. Or.* 3, 61. Ingenio peracri, et studio flagranti aliquid facere. *Id. Att.* 16, 13. *f.* Ardere studio alicujus rei. *Id. Acad.* 1, 2. Teneri studio philosophiae. *Id. Or.* 2. 1. Incensus studio dicendi. *Id. Q. Fr.* 2, 15. Omnia sua studia conferre in aliquid. *Id. Att.* 15, 4. *f.* Navare cuipiam studium suum. *Id. Fam.* 4, 3. *f.* dare bonis artibus. *Id. Or.* 2. Dare se studio eloquentiae. *Id. Q. Fr.* 1, 1, 10. Omne suum studium in doctrina et sapientia collocare. *Id. Brut.* 41. Multum studii ad dicendum, et ad bonarum rerum disciplinas adhibere. *Id. Fin.* 1, 1. Multum studium multamque operam ponere in philosophando; et *Or.* 1, 8. *f.* In id studium, in quo estis, incumbite. *Id. Or.* 1. Tardare, et restinguere studia hominum. *Id. Fin.* 1, 1. Veritus, ne movere hominum studia viderer, retinere non posse. *Id. ad Brut.* 1, 14. *med.* Omni studio a te contendo, ut, etc. ℙ *Studium*, locus, ubi studiis datur opera, μουσεῖον. *Capitol. M. Aurel.* 26. Apud Aegyptios civem se egit et philosophum in omnibus studiis, templis, locis (*Salmas.* minus recte leg. *stadiis*). *Impp. Theodos. et Valent. Cod. Theod* 14, 9, 3. Hi (*magistri publici*) omnibus modis privatarum aedium studia sibi interdicta esse cognoscant. V. STUDIOLUM. ℙ Item ipsum studentium corpus seu collegium artificum. *Inscr.* ap. *De-Vita Antiqu. Benev.* p. 27. *n.* 1. Patronus studiorum III Martensium Verzobianum, et Martensium Palladianum, et ..... Alia *ib. n.* 2. C. Vesedio Rufino patrono studium Palladianum. Hinc alia *ib.* p. 28. *n.* 7. C. Vibio Crespino ab avo et majoribus collegiūm (*h. e.* collegiorum) civitatis patrono collegium Martense Verzobianum.

*STULPĪNI, orum, populi Illyridis, de quibus *Plin.* 3, 21. *B. A.*

STULTĒ, adv. μωρῶς, ἀνοήτως, insipienter, dementer, fatue. *Varr. L. L.* 8, 32. Dupliciter stulte dicunt. *Pl. Trin.* 2, 4, 14. Sero atque stulte, prius quod cautum oportuit, postquam comedit rem, post rationem putat. *Liv.* 30, 13. Stultius atque intemperantius. *Sen. Contr.* 5, 34. *f.* Nec minus stulte Aemilianus dixit, etc. Gargius multo stultius. *Pl. Trin.* 2, 4, 60. Stulte facere, et stulte fabularier. *Ter. Heaut.* 2, 3, 81. Vis amare, vis potiri, tuum esse in potiundo periculum non vis: haud stulte sapis: siquidem id sapere est, velle te id, quod non potest contingere. *Ov. A. Am.* 593. Occidit Eurytion stulte data vina bibendo, *h. e.* nullo adhibito modo; et *ib.* 3, 357. Stulte ludere proelia latronum, *h. e.* imperite. *Cic. Att.* 7, 10. Stulte omnia et incaute. *Id. Rab. Post.* 8. *f.* Potestati se regis commisit: verum si quaerimus, stulte: quid enim stultius, quam, etc.? *Id. N. D.* 2, 28. Haec et dicuntur, et creduntur stultissime.

STULTESCO, is, n. 3. stultus fio. *Pl. Most.* 4, 2, 49. Puere, praeter speciem stultescis. Alii rectius leg. *stultus es*.

*STULTĬCEN, inis, n. *Sarisb.* 6, 16. Stulticines, qui nunquam virilia tractarunt, *h. e.* qui stulta et amatoria canunt. *B. A.*

*STULTĬCĬNIUM, i, n. *Sarisb.* 1, 6. Stulticinia amatoria personare. *B. A.*

STULTĬLŎQUENTĬĂ, ae, f. idem ac stultiloquium. *Pl. Trin.* 1, 2, 185. Occlusioremque habeant stultiloquentiam.

STULTĬLŎQUIUM, ii, n. μωρολογία, stultus sermo. *Pl. Mil.* 2, 3, 25. Nisi supprimis tuum stultiloquium.

STULTĬLŎQUUS, a, um, adj. qui stulte loquitur. *Pl. Pers.* 4, 3, 45. Tace stultiloque; nescis quid instet boni.

STULTĬTĬĂ, ae, f. μωρία, ἄνοια, amentia, dementia, fatuitas. *Cic. Div.* 2, 43. O delirationem incredibilem! Non enim omnis error stultitia dicenda est. *Id. Tusc.* 3, 30. Est enim proprium stultitiae aliorum vitia cernere, oblivisci suorum. *Plin.* 11, 52, 115. Auricularum magnitudo loquacitatis et stultitiae non est. *Ter. Ph.* 4, 3, 54. Utrum stultitia facere ego hunc, an malitia dicam; scientem, an imprudentem, incertus sum. *Pl. Stich.* 1, 2, 82. Stultitia est, venatum ducere invitas canes. *Caes. B. G.* 7, 77. *med.* Stultitia ac temeritas. *Ov. Trist.* 3, 6, 35. Stultitiamque meum crimen debere vocari. ℙ Pro imperitia. *Plin. ep.* 1, 24. Mala emptio semper ingrata, eo maxime, quod exprobrare stultitiam domino videtur. *Ulp. Dig.* 21, 2, 51. Quid refert, sordibus judicis, an stultitia res perierit? ℙ Interdum gravia quaedam crimina stultitiae nomine appellantur, elevandi et extenuandi causa. *Pl. Aul.* 4, 10, 22. Tibi ultro supplicatum venio ob stultitiam meam, *h. e.* ob stuprum filiae tuae illatum. Adde *eund. Most.* 5, 2, 35. et *Ter. Heaut.* 5, 2, 8.

STULTĬVĬDUS, a, um, adj. qui stulte et prave videt. *Pl. Mil.* 2, 3, 64. Vin' jam faciam, ut stultividum te fatearis? neque te quidquam sapere corde, neque oculis uti?

STULTŬLUS, a, um, adj. dimin. stulti. *Appul. Met.* 9. Tu, stultule asine, intra terminos pistrini contentus. Alii rectius leg. *astutule*.

STULTUS, a, um, adj. ἀνόητος, μωρὸς, nullius consilii, improvidus, insipiens. Putant esse a *stolidus*, unde per sync. *stoldus*: inde *stultus*. Est proprie is, qui ea non videt, quae homines fere sciunt et intelligunt: ita tamen, ut videre ac scire possit, ac debeat, si mentem adhibere velit. Quare minus est, quam *demens*, *insanus*, *fatuus*. *Ter. Eun.* 2, 2, 1. Dii immortales! homo homini quid praestat, stulto intelligens! *Cic. Par.* 4. *in.* Ego vero te r stultum, ut saepe; non improbum, ut semper; dementem et insanum, rebus vincam necessariis. *Phil.* 3, 9. Ut hominem stultum etiam magis in tuet. V. FATUUS. *Ter. Eun.* 2, 2, 23. Hic mines prorsus ex stultis insanos facit. *Id. He* 5, 1, 4. In me quidvis harum rerum conve quae dicta sunt in stultum, caudex, stipes, asi plumbeus. *Pl. Men.* 1, 3, 85. Mulier haec st atque inscita est. *Sall. in or. Philippi contra I* Quae pessumi atque stultissumi decrevere, ea b et sapientibus facienda sunt. *Cic. Font.* 6. *f.* Q est, ubi discerni possit stultus auditor et cred ab religioso et sapienti judice? *Id. Am.* 26. *f.* E in fabulis stultissima persona est improvidorum credulorum senum. *Pl. Amph.* 3, 2, 26. Nisi stultior stultissimo. *Id. Curc.* 4, 3, 19. Stul stulto fuisti, qui iis tabellis crederes. *Ter. Ad.* 4 6. Ah stulte! tu de psaltria me somnias agere. *Eun.* 5, 1, 20. Comprehendi jube, quantum po *Tha.* quid illo faciemus, stulta? et 4, 6, 23. G cavere possis, stultum admittere est. *Cic. Or.* 3 *med.* Malim equidem indisertam prudentiam, q stultam loquacitatem. *Caes. B. C.* 3, 59. Stult barbara arrogantia elati. *Prop.* 2, 25, 20. Stu quod stulto saepe timore tremo. *Sall. Cat.* 51. tae laetitiae poenas dedit. *Hirt. B. G.* 8, 1 Stultae cogitationes. *Phaedr.* 5, 7. Stultus e *Id.* 3, 17. Nisi utile est quod facimus, stult gloria. *Liv.* 45, 23. *med.* Infelix consilium furi orator stultissimum fecit. *Tibull.* 1, 4, 30. S dies, *h. e.* in adolescentia stulte acti, non u bonis, quae offerebantur. *Sen. ep.* 15. *f.* Qua vitam dici existimas stultam? Babae, et Ixi non ita est: nostra dicitur, quos caeca cupidit nocitura praecipitat: qui non cogitamus, etc. 2, 16. Ostendit stultas quid, nisi morbus, ope *e.* jactantiae causa prolatas. *Id.* 14, 49. Quid eunt stulto fortes haltere lacerti? Exercet n vinea fossa viros, *h. e.* cujus jactandi labor est et inutilis. Sic *Id.* 2, 86. Et stultus labo ineptiarum. ℙ *Stultus*, imperitus. *Paul. Di* 6, 9. *f.* Sciant ignorantiam facti, non juris pr se, nec stultis solere succurri, sed errantibus. *nulej. ib.* 43, 23, 4. Ne melioris conditioni stulti, quam periti. ℙ De stultorum feriis QUIRINALIS.

STŪPĂ. V. STUPPA.

STŬPĔFĂCĬO, is, eci, actum, a. 3. ἐκπλ stupidum reddo. *Liv.* 5, 39. *med.* Privatos luctus stupefecerat publicus pavor. *Sil.* 9, membra et sensus gelidus stupefecerat horror

STŬPĔFACTUS, a, um, part. a *stupefaci* πληθεὶς, stupidus factus, attonitus. *Cic. Or.* *med.* In quo igitur homines exhorescunt? quem pefacti dicentem intuentur? *Virg. G.* 4, 365. ti motu stupefactus aquarum. *Sen. Thyest.* 54 culentus Atreus Fratris aspectu stupefactus *Lucan.* 4, 633. Constitit Alcides stupefactus tanto. Adde *Val. Fl.* 6, 228. et *Ov. Her.* 14,

STŬPĔFĪO, is, n. stupens fio, stupeō, ad *Prop.* 2, 10, 7. Sed magis ut nostro stupefia thia versu. Alii volunt *tepefiat:* contra stat *kusius.*

STŬPENDUS, a, um, part. a *stupeo:* θαυ *Val. Max.* 5, 7. *n.* 1. Virtutibus et vitae stupendus. *Nazar. Pan. Constant.* 6. Venire gentium virtutum stupenda penetralia.

STŬPENS, entis, part. a *stupeo:* ἐκπληθε θαμβος, qui stupet, exterritus, amens: et ad animum, cum extra se quodammodo est. *Somn. Scip.* 5. Quae cum intuerer stupens, recepi, quid hic, inquam, etc.? *Flor.* 1, 16 Stupens occasione tanta dux hostium. *Hor.* 13, 33. illis carminibus stupens Demittit atr lua centiceps Aures. *Quint. decl.* 7, 3. Stupe attoniti. *Liv.* 6, 36. *med.* Tribuni capti et stu animis. Alii leg. *animi:* alii *stupentibus animis* 10, 8. Milites stupentis animi, a naturali declinantis. ℙ Item ad corpus. *Flor.* 2, 12. attonitus adhuc, tanquam subito malo s *Curt.* 8, 4. *med.* Calor stupentia membra vit. ℙ Translate. *Plin.* 14, 21, 27. Vini non gelascit: alias ad frigus stupens tantum vim ac veluti spiritum amittens.

STŬPĔO, es, ui, n. 2. ἐκπλήττομαι, sensum brorum amitto, torpesco, obstupesco. In MSS. *stipeo* haberi, jam in OBSTIPEO, et O PESCO adnotavimus: quod firmat opinionem qui a *stipes* deducunt, quantitate mutata: qu stupet, stipitis instar, aut trunci sit. Alii tra στύφω, adstringo. V. STUPOR *in. Cic. Verr* 36. *f.* Cum is etiam tum semisomnis stuperet *Herc. Fur.* 621. Membra laetitia stupent. *Ho* 2, 2, 5. Cum stupet insanis acies fulgorib allegoria. *Sen. Ag.* 238. Jacensque vultus do obtutu stupet. *Plin.* 27, 2, 2. Torpescun piones aconiti tactu, stupentque pallentes. rebus inanimis. *Mart.* 9, 100. Multum, cred refert, a fonte bibatur Qui fluit, an pigro qu pet unda lacu. Sic *Val. Fl.* 5, 603, Riphaea s runt flumina bruma, *h. e.* prae glacie desieru re; et *Sen. Herc. Fur.* 763. Stupent ubi unda

torpescit fretum. *Sever. A.* 341. Si nihil irritet
mas, stupeatque profundum, *h. e.* quiescant
montis viscera, et nullo ignis aestu agitentur.
Met. 10, 42. stupuitque Ixionis orbis, *h. e.* de-
i desiit, stetit. *Sen. Thyest.* 990. Vix lucet ignis,
quin aether gravis Inter diem noctemque deser-
tupet, *h. e.* hebeti ac maligna luce est. ¶ Sae-
ransfertur ad animum. *Stupere* enim dicitur,
torpore quodam animi captus languet, aut ino-
consilii, aut rei novitate aut magnitudine tar-
em injiciente. *Sen. Ag.* 508. Tenet horror ar-
omnis officio stupet Navita relicto; et *Pers.*
2. stupet hic vitio, et fibris increvit opimum
ue; et *Ov. Rem. Am.* 806. Et stupeant multo
a sepulta mero. *Quint.* 11, 6. *med.* Nonnulli
s in schola facti, stupent novitate, cum in ju-
venerunt. *Liv.* 8, 13. *f.* Illorum animos, dum
ectatione stupent, praeoccupari oportet. *Ov.*
8, 111. Saepe malis stupeo: rerumque oblita
ue, etc. *Id. Am.* 2, 6, 47. Nec tamen ignavo
ierunt verba palato. Clamavit moriens lingua:
ına, vale. ¶ Frequenter ponitur pro valde
ri: quasi ex se rapi prae admiratione, admiran-
efixum esse, ϑαμβέω, ϑαυμάζω. *Cic. Fin.* 2,
. Haec cum loqueris, nos barones stupemus.
t. decl. 2, 15. Juvenis adhuc in silentio suo stu-
et *decl.* 4, 2. Stupere gaudio. *Virg. A.* 1, 499.
stupet, obtutuque haeret defixus in uno. *Mart.*
. Admiror, stupeo: nihil est perfectius illis.
Hipp. 607. Curae leves loquuntur, ingentes stu-
Hor. Sat. 1, 4, 28. Hunc capit argenti splen-
stupet Albius aere. *Id. Od.* 2, 13, 33. illis car-
ous stupens Demittit atras bellua centiceps Au-
Id. Sat. 1, 6, 17. Qui stupet in titulis et ima-
us. *Virg. A.* 10, 446. stupet in Turno, corpus-
er omne Lumina volvit. *Ov. Met.* 5, 509. Mater
ıditas stupuit, ceu saxea, voces. *Val. Fl.* 4,
Tum freta ad subitam stupuere ratem. *Just.*
. *med.* Ad tam saevam dominationem stupenti-
mnibus. *Mart.* 12, 52. Et stupet ad raptus Tyn-
ipsa tuos. *Virg. Ecl.* 6, 37. Jamque novum ter-
tupeant lucescere solem. ¶ Hoc sensu regit
cusativum, per ἑλληνισμὸν, apud poetas. *Virg.*
31. Pars stupet innuptae donum, exitiale Mi-
e. *Petr. Sat.* 29. Dum omnia stupeo, paene re-
atus crura mea fregi. *Val. Fl.* 5, 96. omina
us Dum stupet; et 2, 620. stupuitque frago-
Stat. Th. 4, 448. Et nova clamosae stupuere
ia valles. *Mart.* 12, 15. et stupet superbi Re-
licias, gravesque lusus. *Juven.* 13, 16. stupet
qui, etc. Adde *Stat. Th.* 8, 150., *Claudian.*
Mull. Theod. 23. et *Rapt. Pros.* 2. *prooem.* 45.
lpurn. Ecl. 7, 24.
ŪPESCO, is, n. 3. ἐκπλήττομαι, stupefio, stu-
fio. *Cic. Or.* 3, 26. Incidat, aspiciat, admire-
stupescat.
ŪPĔUS. V. STUPPEUS.
ŪPĬDĬTAS, atis, f. ἔκπληξις, tarditas, stupor.
Phil. 2, 32. In quo incredibilem stupiditatem
es cognoscite. *Accius* ap. *Non.* 3, 235. Ita im-
s stupiditate erumpit se, inops consilii.
ŪPĬDO, as, a. 1. stupidum reddo. *Capell. in.*
ctore saxificam dicunt horrere Medusam, Quod
um stupidet sapiens solertia vulgus; et 7. *in.*
marcentem stupidant commenta maritum.
ŪPĬDUS, a, um, adj. ἀναίσθητος, ἔκπληκτος:
se positus, torpore captus, hebes, tardus,
s, rei novitate perculsus, admiratione defixus.
en. 5, 4, 79. Misera timeo, quid hoc sit ne-
ita stupida sine animo adsto. *Auct. ad Her.*
Hic alii omnes stupidi timore obmutuerunt.
id. 4, 2, 13. Quid stas stupida? quid taces?
at. 5. *f.* Zopyrus physiognomon stupidum es-
ratem dixit, et bardum: quod jugula concava
aberet. *Id. Par.* 5, 2. Echionis tabula te stupi-
étinet, aut signum aliquod Polycleti. *Ter.*
rol. 1, 4. Ita populus studio stupidus in fu-
ılo animum occuparat. *Mart.* 11, 7. Stupidus
ıs, *h. e.* qui non sentit, se ab uxore ludi.
ap. *Non.* 4, 437. Andromeda vincta et propo-
to, non debuit patri suo, homini stupidissimo,
exspuere vitam. ¶ *Stupidus* in mimis est per-
arditatem quidem ac stultitiam simulans, sed
dictis risum movens. *Capitol. M. Aurel.* 29.
llum etiam prandentem cum uxore deprehen-
e quo minus in scena, praesente Antonino di-
cum stupidus nomen adulteri uxoris a servo
eret, et ille diceret ter, *Tullus;* et adhuc stu-
quaereret; respondit ille, *jam dixi ter, Tul-*
itur. Arnob. 7, 239. Delectantur Dii stupido-
apitibus rasis, salapittarum sonitu atque plau-
ctis et dictis turpibus, etc. In *Inscr.* ap. *Maff.*
Ver. 127, 3. Aurelius Eutyches stupidus gre-
oani. De his *Juven.* 5, 171. pulsandum vertice
raebebis quandoque caput. Talis erat Panni-
lle ap. *Mart.* 2, 72. et 5, 61. et illud sigillum,
eundem repraesentabat ap. *eund.* 14, 210., cu-
ıma *Morio:* Non mendax stupor est, nec fingi-
e dolosa. Quisquis plus justo non sapit, ille sa-
v. quoque idem significare videtur 8, 196. mor-
c quisquam exhorruit, ut sit Zelotypus Thy-
stupidi collega Corinthi? Hujusmodi homines
atorum domibus *moriones*, et *fatui* diceban-
tur, qui risus causa apud ditiores ali solebant. V. FATUUS, ubi in *Sen. l. c.* pro *vivere* corrige *videre.* ¶ *Stupidi colles* ap. *Venant.* 3. *carm.* 12, 39. sunt qui culturam non sentiunt.

[STUPLO, onis, m. cogn. R. ignotae originis et significationis. *Inscr.* Patavina ap. *Gud.* 119, 4. C. Laelius Stuplo. *F.*]

STŬPOR, oris, m. ἀναισθησία, alienatio quaedam sensuum, torpor, tarditas, stupiditas: videtur esse a στύπος, Laconice, unde multa habent Latini, στύπος, stipes. *Ov. Pont.* 1, 2, 29. Fine carent lacrimae: nisi cum stupor obstitit illis, Et similis morti pectora torpor habet. *Cic. Tusc.* 3, 6. Istuc nihil dolere non sine magna mercede contingit, immanitatis in animo, stuporis in corpore. *Id. Phil.* 2, 45. Quidam morbo aliquo et sensus stupore suavitatem cibi non sentiunt; et *ib.* 3, 6. *med.* Qui propter haesitantiam linguae stuporemque cordis cognomen ex contumelia traxit. *Virg. G.* 3, 523. oculos stupor urget inertes. ¶ Transfertur ad animum. *Cic. Phil.* 2, 26. *med.* Tantus te stupor, oppressit, ut non scias, etc. et *ib.* 12. *med.* Sed stuporem hominis, vel dicam pecudis, attendite: sic enim dixit, etc. et *mox:* Sit in verbis tuis hic stupor: quanto in rebus sententiisque major. *Ov. A. Am.* 2, 361. Qui stupor hic, Menelae, tuus? tu solus abibas: Isdem sub tectis hospes et uxor erant. Adde *Phaedr.* 1, 13 et 14. et *Mart.* 14, 210. ¶ De homine stupido, ut *scelus* de scelerato. *Catull.* 17, 21. Talis iste meus stupor nil videt, nihil audit. ¶ Est etiam ingens admiratio, quae hominem quasi extra se rapit, θάμβος. *Just.* 12, 7. Exercitus in sacros Dei ululatus instinctus, cum stupore regis, sine noxa discurrit. *Claud. II. cons. Stil.* 344. stupor omnibus Indis. *Just.* 22, 6. *f.* Stupor omnes, et admiratio incessit, unde tam subitum bellum. *Arnob.* 1, 28. Res magna, et admirationis stupore condigna.

STŬPORĀTUS, a, um, part. ab inus. *stuporo:* stupidum reddo. *Tert. Cult. fem.* 3. Omnis gloria vana, et stuporata, *h. e.* quam stupore et insana admiratione homines prosequuntur.

STUPPĂ et Stūpa, ae, f. στύππη, et στύπη: est a *stipo, as*, vel a στύφω, adstringo, denso, spisso: quia stuppa rimae et foramina, praesertim navium, obstruuntur. *Festus* docet, linum impolitum a Graecis Doriis stuppam appellari. *Plin.* 19, 1, 3. Quod in lino proximum cortici fuit, stupa appellatur deterioris lini, et lucernarum fere luminibus aptior. *Varr.* ap. *Gell.* 17, 3. Liburni plerasque naves loris suebant: Graeci magis cannabo et stuppa. *Liv.* 21, 8. *f.* de falarica: Id telum stuppa circumligabant, linebantque pice. *Virg. A.* 5, 682. udo sub robore *(navium ustarum)* vivit Stuppa vomens tardum fumum. Adde *Lucr.* 6, 880., *Caes. B. C.* 3, 101. et *Pers.* 5, 135. ¶ In MSS. modo uno, modo duplici *p* scribitur. *Dausquius* duplicem praefert: cui adstipulatur *Festus.* Si originem a στύφω admittimus, simplici scribemus. [*Praeferendum est *Stuppa*, ital. *stoppa.* Ita *Schneid.* in *Gr. Lat.* 1. p. 427. coll. *Oudend.* ad *Caes. Ner.* 38.] ¶ Secundum antiquam orthographiam, inquit *Serv.* ad *l. c. Virg.*, *stipam* dicendum esset, a *stipando.* [*Ineptam hanc etymologiam dicit *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 740.]

STUPPĀRĬUS et Stūparius, a, um, adj. ad stuppam pertinens. *Plin.* 19, 1, 3. Virgae lini arefactae tunduntur stuppario malleo.

STUPPĔUS et Stūpeus, a, um, adj. ex stuppa factus. *Virg. A.* 2, 235. pedibusque (*equi lignei*) rotarum Subjiciunt lapsus, et stuppea vincula collo Intendunt; et *Ov. Met.* 14, 547. Stuppea praerumpit Phrygiae retinacula classis. *Virg. G.* 1, 309. Stuppea torquentem Balearis verbera fundae. *Id. A.* 8, 694. Stuppea flamma manu, telique volatile ferrum Spargitur, *h. e.* malleolus stuppa compactus, et pice illitus. V. MALLEOLUS. *Grat. Cyn.* 36. aprico Tuscorum stupea campo Messis, *h. e.* linum collectum in Etruria. *Appul. Apol.* Capillus ipse horrore implexus, stuppeo tomento assimilis.

STUPRĀTĬO, onis, f. violatio. *Arnob.* 2, 73. Ad oris sacri *(feminae)* comparatae stuprationem. Ita *Salm.*, alii rectius leg. *ad oris stuprum paratae.*

STUPRĀTOR, oris, m. διακορίζων, qui stuprat. *Sen. Hipp.* 896. Hic dicet ensis, quem tumultu territus Liquit stuprator. *Quint.* 7, 5. *f.* Stuprator an decem millia dare debeat, quae poena huic crimini constituta est. Adde *Suet. Dom.* 8.

STUPRĀTUS, a, um, part. a *stupro:* διακορισθεὶς, stupro violatus. *Cic. Fin.* 2, 20. *f.* Stuprata per vim Lucretia a regis filio. *Liv.* 8, 22. Quod eum crimine stupratae matrisfamiliae absolvisset. *Id.* 39, 15. Simillimi feminis mares stuprati et constupratores. ¶ Translate. *Cic. Att.* 1, 18. *med.* Afflicta respublica est, empto stupratoque judicio, *h. e.* corrupto tum pecunia, tum pactione turpi noctium incestarum. V. *Val. Max.* 9, 1. *n.* 7. Alii leg. *constuprato.*

STUPRĒ, adv. αἰσχρῶς, turpiter. *Neleus* ap. *Fest.* in *Stuprum.* Foede stupreque castigor cotidie.

STUPRO, as, avi, atum, a. 1. διακορίζω, stuprum infero, vitio: *Voss.* in *Etym.* derivat a στύω, penem erigo. *Cic. Fin.* 5, 23. Inventus est, qui interficeret filiam, ne stupraretur. Adde *Pl. Aul. prol.* 36. et *Truc.* 4, 3, 47. ¶ Translate est foedare, contaminare, corrumpere. *Cic. Har. resp.* 15. Tu meam domum religiosam facere potuisti? qua mente? quam amiseras: qua manu? qua disturbaras: quo pulvinari? quod stupraras. *Tert. Apol.* 6. Quae *(leges)* theatra stuprandis moribus orientia statim destruebant.

STUPROSUS, a, um, adj. in stupra propensus. *Val. Max.* 6, 1. *n.* 8. Stuprosae mentis acer punitor.

STUPRUM, i, n. διακόρευσις, φθορὰ, proprie est turpis concubitus cum virgine, vel vidua, ut docet *Papin. Dig.* 48, 5, 6., sicut adulterium in nuptam committitur. Quo sensu *Cic. Tusc.* 4, 35. Stupra dico, et corruptelas, et adulteria, incesta denique. ¶ Sed accipitur etiam pro quavis turpi corruptione alterius feminae, vel pueri. *Sall. Cat.* 25. Mulieres, quae ingentes sumptus stupro corporis toleraverant. *Liv.* 10, 31. Matronae stupri damnatae. *Cic. in Sen.* 6. Vini, somni, stupri plenus. *Id. Fin.* 5, 22. *f.* Quae per vim oblatum stuprum voluntaria morte lueret, inventa est. *Id. Dom.* 40. Incesto flagitio et stupro polluit caeremonias. *Id. Off.* 3, 9. Stuprum alicui inferre. *Id. Mil.* 27. facere cum aliqua. *Suet. Cal.* 24. Stupri consuetudinem facere cum sororibus. [*Sall. Cat.* 23, 3. stupri vetus consuetudo: ubi v. *Kritz.*] *Tac. A.* 14, 2. admittere. *Cic. N. D.* 3, 27. Conjugem illicere in stuprum. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 6, 44. Rapere ad stuprum virgines matronasque. *Just.* 8, 6. Omni sollicitatum spe regni, simulato amore ad stupri consuetudinem perpulit. *Id.* 9, 6. Stuprum per injuriam passus. *Colum.* 7, 6. Caper immodicus libidinis, stupro matrem supervenit. *Tac. A.* 6, 1. Pubem ingenuam stupris polluere. *Id. ib.* 14, 31. Stupro violare. *Quint.* 4, 2. Aliquem appellare de stupro. *Val. Max.* 6, 1. *n.* 12. compellare; et *ib. n.* 6. Se stupri crimine coinquinare; et *n.* 10. Stupri commercium habere. *Tac. H.* 4, 44. Stupro aliquam cognoscere. *Val. Max.* 6, 8. *n.* 1. Ire ad stuprum. *Prop.* 4, 7, 57. Clytemnestrae stuprum, *h. e.* Clytemnestra ipsa stupro et adulterio infamis. Sic *stupor* homo stupidus, *scelus* scelestus. ¶ Stuprum pro turpitudine, probro, dedecore antiqui dixerunt. Appius: Nequid fraudis stuprique ferocia pariat. Naevius: Seseque ii perire mavolunt ibidem, quam cum stupro redire ad suos populares. Idem: Sin illos deserant fortissimos viros, magnum stuprum populo fieri pergestis. Haec *Festus.*

STŬPŬLĂ. V. STIPULA.

*STURA, ae, fluvius Latii, i. q. Astura. *Festus.* ¶ Alius, in Italia superiore, nempe in Gallia cispadana, in Padum influens. *Plin.* 3, 16. *B. A.*

*STURĬI, orum, populi Germanici, ad Rheni ostium. *Plin.* 4, 15. *B. A.*

*STURĬUM, i, n. insula maris Mediterranei, Galliae objecta. *Plin.* 3, 5. *B. A.*

[STURNĪNI, orum, m. plur. incolae Sturni, oppidi Calabriae, nunc *Steraccio.* *Plin.* 3, 11, 16. *f.* Palionenses, Sturnini, Tutini. *Hard.* pro *Sturnini* leg. *Turnini. F.*]

STURNUS, i, m. ψὰρ, avis quaedam, de qua *Plin.* 10, 24, 35. Sturnorum generi proprium catervatim volare, et quodam pilae orbe circumagi, omnibus in medium agmen tendentibus; et 18, 17, 45. Pestem a milio atque panico, sturnorum passerumve agmina abigere. *Ulp. Dig.* 19, 2, 15. Omnem vim, cui resisti non potest, dominus colono praestare debet, ut puta fluminis, graculorum, sturnorum. *Plin.* 10, 42, 59. Habebant Caesares juvenes sturnum, item luscinias, Graeco atque Latino sermone dociles. *Stat. Silv.* 2, 4, 18. Auditasque memor penitus demittere voces Sturnus. *Mart.* 9, 55. Sturni inopes, *h. e.* qui parvo emuntur, atque inopum cibus sunt, [*der Staar, die Sprehe*, Sturnus vulgaris, *L.*]

STYGĬĀLIS, e, adj. idem ac Stygius. *Virg. Cir.* 374. Hinc magico venerata Jovi Stygialia sacra. Ita legit *Scal.* [*V. *Heyn.*]

STYGĬUS, a, um, adj. Στύγιος, ad Stygem, et Inferos pertinens. *Virg. A.* 6, 323. Cocyti stagna alta vides, Stygiamque paludem; et *ib.* 374. Stygiae aquae. *Id. G.* 4, 505. Stygia cymba, *h. e.* Charontis. *Id. A.* 4, 638. et *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 1. *n.* 257. Juppiter Stygius, *h. e.* Pluto. *Virg. A.* 9, 104. Stygius frater. *Id. ib.* 6, 252. rex. *Stat. Th.* 4, 526. Stygia Juno, *h. e.* Proserpina. *Val. Fl.* 1, 730. Stygii manes; et *ib.* 781. Stygiae domus; et 3, 398. Stygia nox. *Lucan.* 6, 733. Stygiae canes, *h. e.* Harpyiae, et Furiae, quae sunt canes Jovis, ut *Serv.* ad *A.* 3, 209. et *ib.* 6, 257. docet. *Virg. A.* 7, 476. Alecto in Teucros Stygiis se concitat alis. *Id. G.* 3, 501. Stygiae tenebrae. *Hor. Od.* 4, 8, 25. Ereptum Stygiis fluctibus Aeacum, *h. e.* morti. *Val. Fl.* 2, 173. Stygiae taedae, *h. e.* faces Furiarum; et *ib.* 106. Virgines Stygiae, *h. e.* Furiae. *Ov.* quoque *Met.* 10, 313. stipitem Stygium pro face Furiali dixit. *Lucan.* 9, 838. Stygiae sorores, *h. e.* Parcae. *Sen. Herc. Oet.* 1245. Stygius custos; et *ib.* 1257. canis, *h. e.* Cerberus. *Prop.* 2, 20, 71. Stygia sedeat sub arundine remex, *h. e.* quae plurima in ripa Stygis provenit: quam deformem arundinem *Virg. G.* 4, 478. vocat. *Claud. in Ruf.* 2, 167. (et *Ov. Met.* 1, 139.) Stygiae umbrae, *h. e.* manes. *Id. III. cons. Honor.* 185. Luget avarities Stygiis innexa catenis, *h. e.* Infernis, insolubilibus. ¶ [*Hinc translate dicitur *Stygius*, ut nostr. *höllisch*, de quacumque re pestifera, perniciosa, mortifera cet. Ex iis, quae *Forc.* mixta cum reliquis laudaverat, huc pertinent

ista:] *Virg A.* 5, 855. ramum Lethaeo rore madentem, Viique soporatum Stygia, h. e. mortifera. *Ov. Met.* 15, 791. Tristia mille locis Stygius dedit omina bubo, h. e. qui cantu mortem significare videtur; unde ab eodem *funereus* dicitur *ib.* 10, 453. et *ferale carmen Virg. A.* 4, 462. ei tribuit. *Ov. Met.* 3, 75. de angue venenifero: quique halitus exit Ore niger Stygio, vitiatas inficit auras, h. e. exitiali, mortifero. *Claud. in Ruf.* 1, 304. Corruptos Stygiam pestem desudat in amnes, h. e. venenum mortiferum. ¶ [*Et quoniam artes magicae inferorum auxilio exercebantur, *stygius* etiam dicitur pro *magicus. Noster* laud. ista:] *Lucan.* 6, 766. Stygium carmen, *h. e.* magicum. Sic *Sen. Oed.* 621. Stygiae preces; et *Val. Fl.* 6, 155. Stygia ars.

STYLŌBĂTĂ et Stylobates, ae, m. et is, m. στυλοβάτης, basis, sive pes columnae, quia eo στύλος βαίνει, columna stat. Differt a *stereobata*, quia stereobatae sunt parietes, qui subjiciuntur columnis, et onera excipiunt, stylobatae sunt ea, quae stereobatis superimponuntur et super quae demum disponuntur columnae. *Vitr.* 3, 3. Exstructis fundamentis, ad libramentum stylobatae sunt collocandi: supra stylobatas columnae disponendae. *Varr. R. R.* 3, 5. Subter columnarum stylobaten est lapis, etc. et *paulo supra:* Secundum stylobatis interiorem partem dextra et sinistra, etc.

STYLUS. V. STILUS.

STYMMĂ, ătis, n. στύμμα, spissamentum, quod stringit: a στύφω, adstringo. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 8. *med.* Ea vero, quae sunt leviter stringentia, et quae appellantur stymmata, nunc incongrua judicamus. V. HEDYSMA.

STYMPHĀLĬCUS, a, um, adj. ad Stymphalum lacum pertinens. *Pl. Pers.* 1, 1, 4. Cum avibus Stymphalicis, cum Antaeo deluctari mavelim, quam cum amore. V. STYMPHALIS.

STYMPHĀLĬDES. V. in v. sq.

STYMPHĀLIS, is, et idis, f. Στυμφηλὶς, quae ad Stymphalum pertinet. *Plin.* 2, 103, 106. In eo fluvio, ut in Arcadiae Stymphali (supple *palude*) enascuntur aquatiles musculi. *Ov. Met.* 9, 187. et *Fast.* 2, 273. Stymphalides undae. ¶ *Stymphalides aves* Martis alumnae, in Stymphalo monte, et lacu tanta multitudine fuisse fabulantur, ut solem obumbrarent, et Arcadiam omnem pervolitantes, popularentur agros, vexarent incolas: emissis pennis suis, tanquam sagittis, configentes: seu potius tantum plumarum stercorumque de se emittentes, ut homines et animalia necarent, agros et semina operirent. Cum prope ea loca Argouautae venissent, iisque resistere non possent, ex Phinei monitu clypeos et hastas sumpserunt, et more Curetum sonitu eas abegerunt. Tandem Hercules creberrimo sagittarum jactu insecutus, confecit ac delevit: vel, ut alii volunt, crepitaculorum assiduo terriculamento alio migrare coegit. *Hyg. fab.* 20. et 30. et *Serv.* ad *A.* 8, 300. Hinc *Claud. Idyll.* 2, 1. Audieram memorande tuas, Stymphale, volucres Spicula vulnifico quondam sparsisse volatu: Nec mihi credibilis ferratae fabula pinnae Visa diu. *Id. Rapt. Pros.* 2. *prooem.* 37. de Hercule: Solvis Amazonios cinctus, Stymphalidas arcu Appetis. *Mart.* 9, 102. Aeripedem silvis cervum, Stymphalidas undis Abstulit. *Sen. Phoen.* 422. atra nube subtexens diem Stymphalis. *Id. Ag.* 849. sagittis Nube percussa Stymphalis alto Decidit coelo. Adde *eund. Med.* 783. et *Herc. Fur.* 244. et *Oet.* 17. et 1390. ¶ Scribit *Plin.* 11, 37, 44. paucis animalium in capite, nec nisi volucribus, apices esse, ut phoenici plumarum serie, pavonibus crinitis arbusculis, stymphalidi cirro, phasianae corniculis. ¶ Secundam syllabam corripit *Auson. Idyll.* 19, 5. Stymphalidas pepulit volucres discrimine quinto.

STYMPHĀLĬUS, a, um, adj. Stymphalicus. *Catull.* 68, 112. de Hercule: Tempore, quo certa Stymphalia monstra sagitta Perculit imperio deterioris heri.

STYMPHĀLUS, i, m. et Stymphalum, i, n. Στύμφηλος, et Στύμφηλον, mons Peloponnesi, in Arcadia, altissimus: item lacus, et fluvius, qui ex eodem monte per agrum Argivorum fluit: item urbs ad radices ejusdem montis posita. *Lucr.* 5, 31. uncisque timendae Unguibus Arcadiae volucres Stymphala colentes, *Stat. Silv.* 4, 6, 100. de Hercule: quantusque nivalem Stymphalum, quantusque jugis Erymanthon aquosis Terrueris. *Id. Th.* 4, 298. Monstriferumque Erymanthon, et aerisonum Stymphalon. V. STYMPHALIS. De urbe *Plin.* 4, 6, 10. Oppida Arcadiae Psophis, Mantinea, Stymphalum, Tegea, etc. [*Suet. Vita Ter.* 5.]

STYPĂ. V. STIPA.

STYPTĒRĬĂ, ae, f. στυπτηρία, alumen: a στύφω, adstringo, quia adstringendi vim habet. *Ulp. Dig.* 27, 9, 3. *extr.* Si lapicidinas, vel quae alia metalla pupillus habuerit stypteriae, vel alterius materiae. [Adde *Plin. Valer.* 1, 14. *med. F.*]

[STYPTĒRĬAZŪSĂ Aqua, a στυπτηριάζω, alumen exhalo, unde part. στυπτηριάζουσα. *Coel. Aurel. Tard.* 4, 1. *in.* Natatio maritima, et aquarum naturalium, et magis frigidarum, quae aluminis naturam exhalant, quae stypteriazusas vocaverunt, sive ferrugineas, quas siderizusas appellant. In ed. leg. *stypteriazas*, et *siderizasas. F.*]

STYPTĬCUS, a, um, adj. στυπτικὸς, adstringendi et obstruendi stipandique vim habens: a στύφω, adstringo, denso. *Plin.* 24, 13, 73. Inter medicamenta, quae styptica vocant, nihil efficacius ruri mora ferentis radice. *Id.* 32, 9, 36. Herbae ei natura est styptica. [**Id.* 21, 23. Quae ex his Phoenicium colorem habet, radice contrita cuicunque animalium imposita, ulcerum facit stypticam vim. Al. leg. *ulcus facit septica vi. Bail.*] *Macr. Sat.* 7, 16. *f.* Est in aere vis acrior, quam medici stypticam vocant. *Pall.* 3, 31. Quod vinum medicinae quoque proderit, ubi stypticis est utendum. [*Gargil. de re hort.* (ed. *A. A. Scottio*) 1, 3. Cydonea Dioscorides et diuretica existimat austeritatis beneficio. Ceterum styptica comprimere urinam magis, quam agere consuerunt. *F.*] ¶ Dicitur et de saporibus, quae austera sunt, et gustatu linguam adstringunt. *Pall.* 2, 17. Vini veteris styptici hemina; et 11, 14. Vinum album et stypticum prodest stomacho laxiori. *Firm. Math.* 2, 12. *med.* Stypticus sapor.

[STYRĂCĪNUS et Storacinus, a, um, adj. στυράκινος, qui ex styrace est. *Sulpic. Sev. Dial.* 1, 19. Casu abbas storacinam virgam jampridem aridam manu gerebat: hanc solo figit, atque advenae id operis imponit, ut tamdiu virgulae aquam ministraret, donec viresceret. *F.*]

STYRAX et Storax, ăcis, m. στύραξ, arbor in Syria nascens, cotoneo malo similis, lacrimae ex austero jucundioris: intus similitudo arundinis, succo praegnans. Placet maxime pinguis, purus, albicantibus fragmentis. Colos praefertur rufus, et pinguiter lentus: deterior furfurosus, et cano situ obductus. Post Syriacum laudatur ex Pisidia, Sidone, Cypro, Cilicia, Creta minime. Haec *Plin.* 12, 25, 55. et 24, 6, 15., ubi docet varios ejus usus in medicina. *Id.* 12, 17, 40. Ex Syria revehunt (*Arabes*) styracem, acri odore ejus abigentes suorum (*odorum*) fastidium. *Id.* 10, 70, 90. et *Ser. Sam.* 46, 864. Styracis odore serpentes fugantur. *Virg. Cir.* 168. Non styrace Idaeo fragrantes picta capillos, *h. e.* ex Ida Cretae. Alii hic leg. *storax.* Sicut ap. *Solin.* 33. *med.* Arabes myrrhae sarmentis ignes fovent: quorum fumo satis noxio, nisi odore cremati storacis occurrant, plerumque insanabiles morbos contrahunt. Adde *Paul. Nol. carm.* 24, 276. 277. et 280. ¶ Hinc factum servo nomen *Storax* ap. *Ter. Ad.* 1, 1, 1., ubi *Donatus:* Puer ab odore *Storax.* *V. *Comment. ad Terent.* e cod. *Ambros.* ed. *A. Maio*, p. 53. *extr.* ed. *Mediol. B. A.* [Est et cogn. libert. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 587, 3. C. Julius Divi Aug. L. Styrax ab epist. Lat. *F.*]

STYX, ygis, f. Στὺξ, fons Arcadiae ex Pheneo lacu, et ex Nonacri monte manans ex saxo, et in fluvium evadens, tam frigidus, ut ejus aqua pota statim enecet, ferrum et aes erodat, solaque mulae ungula possit contineri, cetera vasa frigoris vehementia statim dirumpantur. *Plin.* 2, 103, 106., *Sen. Q. N.* 3, 25. et *Vitr.* 8, 3., ubi tradit, hoc veneno necatum Alexandrum ab Antipatro, in mulina ungula per Iollam filium perlatum: quod et *Just.* 12, 14., *Curt.* 10, 10. et *Plin.* 30, 16, 53. narrant. *Theophrastus* tradit, in Styge pisces parvos esse: qui et ipsi letales sunt, auctore *Plin.* 31, 1, 19. ¶ *Homerus* finxit, Stygem Inferni esse paludem, cujus fabulae occasionem cepit ex Styge fonte Nonacridis regionis. *Virg. G.* 4, 478. limus niger, et deformis arundo Cocyti, tardaque palus inamabilis unda Alligat, et novies Styx circumfusa coercet. *Serv.* ad *A.* 6, 295. Acheronta vult quasi de imo nasci Tartaro, hujus aestuaria Stygem creare: de Styge autem nasci Cocyton. ¶ Hanc Inferni paludem Superi tanta in religione habuerunt, ut per Stygem jurare soliti essent, et nefas ducerent quidquam eorum, quae per Stygem jurassent, non observare: siquis autem Deorum hoc jusjurandum violasset, centum annis a nectare abstineret, et numinis majestate esset privatus. Hac de re *Servius* sic scribit, enarrans illum locum *Virg. A.* 6, 133. Quod si tantus amor menti, si tanta cupido est, Bis Stygios innare lacus, bis nigra videre Tartara. Dicitur, inquit, Victoria Stygis filia bello Gigantum Jovi favisse: pro cujus remuneratione Juppiter tribuit, ut jurantes Dii per ejus matrem, non audeant fallere. Ratio autem haec est. Styx moerorem significat: unde ἀπὸ τοῦ στυγεροῦ, idest a tristitia, Styx dicta est. Dii autem laeti sunt semper: unde et immortales. Ergo quia moerorem non sentiunt, jurant per rem suae naturae contrariam, idest tristitiam, quae est aeternitati contraria. Ideo jusjurandum per exsecrationem habent. Haec *Serv.* Hinc *Virg. A.* 6, 323. Stygiamque paludem, Dii cujus jurare timent, et fallere numen. *Ov. Met.* 3, 290. Stygii quoque conscia sunto Numina torrentis, timor, et Deus ille Deorum; et *Ib.* 78. Imperjuratae laberis amnis aquae. *Stat. Theb.* 8, 30. et Styx perjuria Divum Arguit. *Sil.* 13, 568. At magnis semper Divis regique Deorum Jurari dignata palus, picis horrida rivo, Fumiferum volvit Styx inter sulphura limum. *Stat. Achill.* 1, 269. si progenitum Stygos amne severo armavi. *Stygos* est Graeca positione pro *Stygis.* ¶ Ponitur pro ipsis Inferis: et pro morte, qua ad Inferos itur. *Virg. G.* 1, 243. Styx atra, manesque profundi. *Mart.* 4, 60. Inter laudatas ad Styga missus aquas. ¶ Et pro veneno. *Sen. Oed.* 163. Miscuit undis Styga Si
niis.

S U

SUAD TED, idem ait esse, sic te. *Festus:* q
verba *Scal.* sic legenda conjicit: Sed ted, idem
esse, sine te. *Se* enim, et *sed* pro *sine* olim dict
est. V. SE. V. *idem* videtur Verrium Flaccum d
gnare.

SUĀDĂ, ae, f. disyll. Πειθὼ, suasionis Dea
suadeo. Ac Graece eodem modo vocatur Pitho,
θὼ, ἀπὸ τοῦ πείθειν, suadere. *Cic. Brut.* 15. S
daeque medulla. Πειθὼ quam vocant Graeci, c
effector est orator, hanc Suadam appellavit *Enn*
ut, quam Deam in Periclis labris scripsit Eup
sessitavisse, hujus hic medullam nostrum orato
fuisse dixerit. *Id. Sen.* 14. M. Cethegum, quem
cte Suadae medullam dixit Ennius, etc. *Gell.* 1
hunc locum *Ennii* referens, habet: Flos delib
populi, et suada medulla: ut *suada medulla* per
positionem dictum sit. Alii suspicantur *Suada*
gendum esse. *Quintiliano* 2, 15. *med.* minus pl
haec vox, tanquam dura declinatione a *suadeo*
mata. V. SUADUS.

SUĀDĒLĂ, ae, f. idem ac Suada, Πειθώ. Al
dicunt, ex *Plutarcho*, Suadelam nuptiis una cum
nere praefuisse. *Phurnutus* etiam scribit, assi
Veneri Gratias, Suadelam, Mercurium, quod Su
la oratione et gratia amatores pelliciat. V. *Cape*
c. in PITHO. *Hor. Ep.* 1, 6, 38. Ac bene num
tum decorat Suadela, Venusque. ¶ Est etiam i
ac suasio. *Pl. Cist.* 2, 3, 24. Jam perducebam i
ad me suadela mea. *Appul. Dogm. Plat.* 2. *f.* Si
silio et suadela depravata consuetudo deflecti no
terit. *Id. Met.* 9. His et hujuscemodi suadelis,

SUĀDENTER, adv. cum suasione. *Arnob.* 2
Suadenter loqui in litibus.

SUĀDĔO, es, asi, asum, a. 2. trisyll. πείθω,
vibus et accommodatis verbis aliquem in opinio
meam inducere conor, hortor, moneo, auctor
videtur esse ab ἥδω vel ἅδω, delecto. Differt a
suadeo, cujus contrarium est *dissuadeo:* quia *su*
qui hortatur incerto eventu: qui *persuadet*, id
nuit ad quod hortabatur: qui ergo *dissuadet*, i
tinuit, ad quod dehortabatur. *Cic. Phil.* 2, 11.
An C. Trebonio persuasi? cui ne suadere quidem
sus essem. Adde *ib.* 10. Hoc tamen discrimen
est fortasse perpetuum. V. PERSUADEO. [*
ea exempla primo loco ponenda nobis visa sun
quibus intransitive v. *suadere* usurpatum est.
iis, quae *Forc.* laud. huc pertinent ista:] *Ter.*
4, 1, 36. Nunquam destitit instare, suadere, o
etc. [*Adde locum *Cic. Phil.* 2, 11. *med.* modo
datum. Alia haec sunto: *Curt.* 3, 8, 6. Defu
enim qui suaderent, si suasisse periculum esse
ib. nec tamen melioris fidei haberi, qui prude
suaserint. *Ter. Andr.* 2, 3, 11. Suadere no
Porro huc referenda sunt ista: *Ter. Heaut.* 5,
Recte suades; et *Phorm.* 3, 3, 9. Sane hercle pu
suades. — Etiam de rebus inanimis. *Virg.*
340. suadet enim fames: cf. *ib.* 10, 724. et *Sil.* 7,
suadente pavore; *it.* 12, 12. Adde, quem *Noste*
fra laudaverat,] *Plin. ep.* 3, 7. ita suadentibu
nis. ¶ *Verba suadentia* ap. *Stat. Theb.* 11,
sunt mollia, placida, sermo ad pacem hortantis
Pro persuadere. *Cic. Arch.* 6. Nisi mihi ab a
scentia suasissem, nihil esse in vita, etc. [*V
fra de constructione hujus loci. ¶ Transitive c
cus. rei et dat. personae.] *Cic. Att.* 13, 88. *f*
quod ipse tibi suaseris, idem mihi persuasum
to. *Id. Fam.* 7, 3. Coepi suadere pacem. *Qui*
8. *med.* C. Caesari suadentes regnum. *Just.*
Parcimoniam omnibus suasit. *Ov. Met.* 9, 691.
toque silentia suadet. [**Vell.* 2, 52, 2. suader
versa. *Suet. Oth.* 8. quietem et concordiam su
tibus: et *Caes.* 14. asperiora Suadentibus. —
ro huc pertinet formula: *suadere legem*,
legem, quum promulgata est, oratione com
dare. *Noster* laud.] *Cic. Sen.* 5. *med.* legem
sconiam magna voce suasi; et *Liv.* 45, 21. Pri
suadendi dissuadendique legem potestatem fa
[*Adde *Cic. Brut.* 23. Cato legem suadens in
bam multa dixit. *Mil.* 18. in hac rogatione su
da. *Off.* 3, 30. Mancinus rogationem suasit.
Ap. seriores construitur cum praeposs. *de* et *c*
Quint. 3, 8. *med.* Suasuris de pace, bello, c
haec duo nota esse voluit. *Traj.* ad *Plin. ep.* 1
Quid Claudiopolitanis circa balineum suadendum
¶ [*Sequitur *ut* ap. optimos scriptores et poeta
Zumpt. §. 615. p. 483.] *Cic. Fam.* 9, 6. *med.*
des, ut ab eo petam. *Nep. Lys.* 3. Suadet Lac
moniis, ut dux deligatur. — [*Omittitur ap. eos
Nep. Con. 4. Se suadere, dixit, Pharnabazo id
otii daret. *Petr. Sat.* 35. *extr.* Suadeo, inquit,
nemus. [* — Ap. seriores sequitur *ne*, *quemadmo*
pronomen relat. cet.] *Vell.* 2, 63. Cum acerrime
sisset Lepido, ne se cum Antonio jungeret.
ep. 5, 6. Suasisti, ne facerem. *Tac. H.* 4, 8. *f.*
dere Prisco, ne supra principem scanderet. *Pli*
7, 9. *f.* Dum tibi, quemadmodum studere de
suadeo. *Plin. alter* 14, 7, 9. Apollodorus me
in volumine, quo suasit Ptolemaeo regi, quae
biberet, laudavit Oreticum, Leucadium, etc. [

is. participii fut. pass. *Suet. Tib.* 32. praesidibus, randas tributo provincias suadentibus. Ap. poe- construitur c. infin. V. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* p. *ed. Friedem. Zumpt.* l. supra c.] *Phaedr.* 1, 15. debat asino fugere. *Virg. G.* 4, 264. galbanos lebo incendere odores. [*Adde *Ov. Fast.* 5, 704. amor, ut repetant, illis, ut reddere nolint, sua- *Virg. A.* 11, 254. fortuna jubet lacessere bella. 1, 11. ensis suadet, rumpere pacem. *Lucr.* 1, suadente auctumno vites fundi. Et sic multis lo- possent haec adaugeri, si tanti esset. ℙ Accus. f. v. *suadere* et sim. ex *Zumpt.* sententia, l. su- l. prolata nonnisi mutata verbi sententia sequi e videtur. Huc primum pertinet locus, quem a posuimus *Cic. Arch.* 6. ubi *suadere* persuaden- otionem vindicat. Porro huc referri possunt, Noster laudaverat ita, ut cum accusativo v. *endi* constructum dixisset. *Ter. Hec.* 3, 5, 31. pietas matris potius commodum suadet sequi. *. A.* 12, 813. Juturnam misero, fateor, succur- fratri Suasi. V. *Ruhnk.* ad *Ter. l. l.* ℙ Con- ctio accusativi personae c. verbo *suadere* nonnisi eos usurpatur, quorum rationem dicendi nemo e imitabitur.] *Tert. Hab. mul.* 1. Tu es, quae suasisti, quem diabolus aggredi non valuit. *l. Met.* 9, [*194. p. 642.] tunc uxorem ejus ta- suasi, ac denique persuasi, secederet paululum. *Oudend.* ad h. l. et *Burm.* ad *Phaedr.* 1, 15, 6. *Cic.* quoque locutum esse volunt duobus locis: 13, 4. *med.* Haec eo spectant, ut te horter et eam: ubi *Lamb.* conj. *et tibi suadeam:* et *prov.* 17. me, ut sibi essem legatus, non solum sua- sed etiam rogavit. V. *Ruddim.* 1, 148. sq.] ssive. *Pl. Trin.* 3, 2, 44. Minus placet, magis suadetur: quod dissuadetur, placet. *Suet. l.* 10. Accitusque et ipse per tribunos plebis in m ad suadenda quae viderentur. [*Injuria *Ern. ert censenda.* Lenius est v. pro censere, au- m esse. Ita *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 740. qui in ad h. l. legatos ipso voc. *suadere* usos existi- ut minoris potestatis, quam *censere*, ergo ho- n, quem rebus praefici nollent. Cf. etiam *Brem.* cadentis Latinitatis temporibus passivus hujus is satis frequens perhibetur a *Barth.* ad *Claud.* Mallii, V. 213.] ℙ Commode tributur rebus nis. *Virg. A.* 2, 9. suadentque cadentia sidera os. *Id. Ecl.* 1, 56. Saepe levi somnum suade- ire susurro. *Ov. Am.* 1, 6, 59. Nox, et Amor, que nihil moderabile suadent. *Id. Her.* 7, 55. lago suadente etiam retinacula solvas. *Traj. in. ep.* 10, 27. Interim navibus, interim vehicu- , prout loca suaserint. *Lucan.* 1, 162. hostiles suasere rapinae. *Claud. in Eutrop.* 2, 179. na suadet egestas. ℙ Primam syllabam in per diaeresin diduxit *Vet. Auct. Epigr.* in *Anth. T.* 1. p. 33. *Burm.* Quis tibi taurobolus vestem e suasit? [*Adde *Lucr.* 4, 1153. Veneremque nt Ut placent.]

ADIBILIS, e, adj. εὐπειθής, ut *sapientia sua-* ap. *Vulg. Jac.* 3, 17. *h. e.* quae suasioni ce- *3. A.*

ADILUDIUS. V. SUAVILUDIUS.

ADUS, a, um, adj. πειθανός, suadendi vim ha- flexanimus. *Stat. Theb.* 4, 452. Inclinat Bac- tices, et munera verni Lactis, et Actaeos im- suadumque cruorem Manibus. *Appul. Met.* 11. rini somnii suada majestas. *Sym. ep.* 3, 6. De- a et suada facundia. *Capell.* 1, 2. Juppiter de- suadae conjugis amplexibus. *Serv.* ad *A.* 1, Sane Veneri multa nomina dicuntur imposita: lii suadam appellant, quod ipsa conciliatio sit: dicitur etiam obsequens, etc.

UALTERNICUM, i, n. σουαλτέρνικον, genus . *Plin.* 37, 2. ubi *Hard.* leg. *Subalternicum*, . l. *Bail.*]

ANENSIS, e, adj. ad Suanam pertinens, Etru- ppidum, nunc *Sovana.* Hinc *Suanenses, ium*, te, incolae illius oppidi. *Plin.* 3, 5, 8. Pisto- Perusia, Suanenses. *F.*]

ANETES, ium, populi Alpini, de quibus *Plin. B. A.*

ANI, orum, populi Colchidis. *Plin.* 6, 4. *B. A.*

ARDONES, um, populi Germaniae, inter Al- Oderam flumina. *Tac. Germ.* 40. *B. A.*

ARI, orum, populi Indiae, cis Gangem. *Plin. B. A.*

ARIUS, a, um, adj. ὕειος, ὕϊνος, ad sues per- *Plin.* 21, 3, 7. Suarius negotiator. *Ulp. Dig.* 1. *med.* Forum suarium sub ipsius cura est: ceterorum sive pecorum, sive armentorum. olute ὑοβότης, subulcus. *Plin.* 8, 51, 77. Com- , agnitam vocem suarii furto abactis. ℙ Et llae carnis negotiator est. Hujusmodi plures et corpus constituebant: unde *corpus suario-* *confectuarariorum* legitur in *Inscr.* ap. *Grut.* Adde 647, 7. et *Sym. ep.* 10, 27. (al. 34.) ℙ *, ae,* negotiatio, unde annona suaria. *Tab.* ap. *Grut.* 647, 7. Cum suarios videremus da- fectos, et eos etiam ordines, qui suariam fa- et *mox:* Ut duae partes suariis, tertia vero inibus sufficiat, qui suariam recognoscunt.

ARNI, orum, populi Asiae, circa Caucasum n. *Plin.* 6, 11. *B. A.*

*SUASA, ae, f. opp. Aethiopiae, vel fortasse Ae- gypto Aethiopiaeque conterminum. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

[SUASĀNUS, a, um, adj. ad Suasam pertinens, nunc dirutam Umbriae urbem prope hodiernum *Pergola*, ad amnem Senam; illius urbis meminit *Inscr.* ap. *Grut.* 369, 5. Hinc *Suasani, orum*, incolae illius urbis ap. *Plin.* 3, 14, 19. Sarsinates, Spoletini, Suasani. Adde *Inscr.* ap. *Grut.* 402, 1. ubi pro *Suasaeor.* videtur legendum *Suasanor.*, ut legitur etiam in alia ap. *Oliver. Marm. Pisaur. n.* 148. Colleg. centonariorum Suasanor. *F.*]

SUĀSĬO, onis, f. παράκλησις, actus suadendi, adhortatio. *Sen. ep.* 95. Non tantum praeceptionem, sed etiam suasionem, et consolationem, et exhortationem necessariam judicat. *Gell.* 10, 19. *f.* Omni suasionum admonitionumque genere utens, sectatores suos ad rationes bonae indolis ducebat. ℙ Ap. rhetores est oratio deliberativi generis, quippiam suadens, aut dissuadens, quae et *suasoria* dicitur. *Cic. Or.* 11. *med.* Plura sunt orationum genera, eaque diversa, laudationum, scriptionum, et historiarum, et talium suasionum, qualem Isocrates fecit Panegyricum. *Id. Cluent.* 51. M. Brutus in suasione legis Serviliae summis ornat senatum laudibus. Adde *Or.* 2, 81. et *Quint.* 3, 8.

SUĀSOR, oris, m. εἰσηγητής, qui suadet, impulsor, hortator. Minus est, quam *auctor:* hic enim perficit, quod suaserat: *suasor* aliquando repellitur. *Suet. Tib.* 27. *f.* Alium dicentem *sacras ejus occupationes;* et rursum alium, *auctore eo senatum se adiisse;* verba mutare, et pro *auctore suasorem*, pro *sacris laboriosas* dicere coegit. *Cic. Off.* 3, 30. Atque hujus deditionis ipse Postumius, qui dedebatur, suasor et auctor fuit. *Pl. Most.* 3, 3, 13. Me suasore et impulsore id factum, audacter dicito. *Cic. ad Planc.* 2. *post ep.* 16. *l.* 16. *ad Att.* Haec epistola non suasoris est, sed rogatoris. *Id. Phil.* 2, 12. Quid enim interest inter suasorem facti, et probatorem? et *ib.* 1, 3. *f.* Repudiatis malis suasoribus. *Id.* ap. *Quint.* 3, 8. *med.* Suasoris finis est utilitas ejus, cui quisque suadet. *Enn.* ap. *Gell.* 7, 2. Annibal audaci cum pectore dehortatur, Ne bellum faciam: quem credidit esse meum cor Suasorem summum, et studiosum robore belli. *Ov. Fast.* 4, 75. Trojanae suasorem Antenora pacis. [*Vell.* 2, 44, 4. Caesar legem tulit, —, suasore legis Pompeio.]

SUĀSŌRĬUS, a, um, adj. παραινετικός, ad suadendum pertinens. *Appul. Met.* 5. [*p. 330. *Oudend.*] Psyche Cupidini imprimens oscula suasoria, *h. e.* quae illum ad petita sibi concedenda suaderent. *Quint.* 3, 8. Pars deliberativa, quae eadem suasoria dicitur, de tempore futuro consultans, quaerit etiam de praeterito: officiis constat duobus, suadendi ac dissuadendi. ℙ Absolute dicitur de oratione, qua deliberantibus suademus aliquid, aut dissuademus: cujusmodi sunt octo illae M. Senecae rhetoris. V. CONTROVERSIA. *Quint.* 2, 1. *med.* Si grammatices munus usque ad suasorias (quae sunt apud rhetorem materiae inter rudimenta dicendi) prorogatur, tardius rhetore opus est. *Id.* 2, 4. *med.* Sunt et illae paene totae ad deliberativum pertinentes genus: ducendane uxor, petendine sint magistratus: namque hae, personis modo adjectis, suasoriae erunt. *Petr. Sat.* 6. Qui Agamemnonis suasoriam exceperat. *Quint.* 3, 8. *med.* Declamare suasorias.

SUASUM, colos appellatur, qui sit ex stillicidio fumoso in vestimento albo, Plautus (*Truc.* 2, 2, 16.) Quia tibin' suaso infecisti, propudiosa, pallulam? Quidam autem legunt, *insuaso:* nec desunt qui dicant, omnem colorem, qui fiat inficiendo, suasum vocari: quod quasi persuadetur in alium ex albo transire. Haec *Festus:* ad quae *Salmasius* adnotavit, proprie *suasa* et *insuasa* dici, quae colorem aliquem penitus imbiberunt, et saturata sunt: ducta loquendi ratione a Graecis, qui ea πεπεισμένα dicunt. Maxime autem imbibi colorem fumi in tigno, quod diutino stillicidio subjectum fuerit: unde in *Gloss. Philox.* Insuasum, εἶδος δοκαρίου κεκαπνισμένου. ℙ [Ceterum *Jo. Galvanius* in *Memor. Moden. di relig.* T. 18. recte probat, *suasum* colorem similem esse *impluviato*, et *usticio*, qui nempe croceus est, sed subfuscus, quo saepissime usos fuisse veteres Romanos, constat ex picturis Herculanensibus, et Pompejanis, quoque etiamnum summopere gaudent nostrates feminae rusticanae: vocem autem corruptam censet a *subarsus* vel *subassus*, Italice *arsiccio*, demptis scilicet litteris *b* et *r*, vel simplici *s* pro duplici *ss*, ut vulgus solet, adhibita. Porro *insuasus* pro *suasus* sequiori aevo scriptum fuisse videtur, fortasse ex perperam lecto *Plauti l. c.*, ubi ex *tibin' suaso* factum fuerit *tibi insuaso. F.*]

SUĀSUS, a, um, part. a *suadeo.* In *argum. Aul. Plaut.* 1, 6. Megadorus a sorore suasus ducere Uxorem. ℙ [*Suasum, i*, absolute, est dictum suave, quod ideo aliquem ad quidlibet patrandum suadet. *Tert.* seu *Cypr. Gen.* 103. Illa (*Eva*) sub haec pandit: Serpentis suasa loquentis Accepi fallente dolo, blandoque rogatu. *F.*]

SUĀSUS, us, m. idem ac suasio. *Ter. Phorm.* 5, 1, 3. Nam vereor, hera ne ob meum suasum indigne injuria afficiatur. *Ulp. Dig.* 9, 2, 9. Siquis per vim, vel per suasum medicamentum alicui infundit.

SUĀTIM, adv. ὑϊκῶς, ad similitudinem suis. *Nigid.* ap. *Non.* 1, 190. Sunt etiam adsimulanter dicta haec, canatim, suatim, bovatim, quae ab animalibus sumuntur.

SUĀVE, adv. V. SUAVIS.

SUĀVĔŎLENS et Suave olens, entis, adj. ex part. ἡδύπνοος, suavem odorem habens. Vox est trisyllaba per synaeresin. *Catull.* 19, 13. Pallentesque cucurbitae, et suaveolentia mala. *Id.* 61, 6. Cinge tempora floribus Suaveolentis amaraci.

SUĀVĔŎLENTĬA, ae, f. Translate. *Sidon. ep.* 8, 14. Ad suaveolentiam pudicitiae impellere. Adde *August. Confess.* 8, 6.

SUĀVĬĀTĬO et Saviatio, onis, f. φίλησις, osculatio. *Pl. Bacch.* 1, 2, 8. et 12. et *Ps.* 1, 1, 63. Suavis suaviatio. *Gell.* 18, 2. Suaviationes puerorum, et puellarum.

[SUĀVĬĀTUS et Saviatus, a, um, part. a *suavio*, osculatus. *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 5, 33. Filiae meae jussu tuo osculum tuli: nunquam mihi tam suavis, tamque saviata visa est. *F.*]

SUĀVĬDĬCUS, a, um, adj. suavis, vel suavia dicens, ut Suavidici versus, ap. *Lucr.* 4, 180.

[SUĀVĬDUS, a, um, adj. idem ac suavis. *Theod. Prisc. de diaeta* 20. Suavida sit potio ad bibendum. *F.*]

[SUĀVILLĂ, ae, f. dimin. suavis. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 516. *n.* 234. Ex figlinis Fulviae Suabillae: scil. pro *Suavillae*, permutata, ut saepissime, littera *v* in *b*. *F.*]

SUĀVILLUM et Savillum, i, n. genus placentae ex farina, caseo, ovo, et melle, ap. *Cat. R. R.* 84. Idem ab *Athenaeo l.* 14. p. 647. σουβιτύλλον, et in *Not. Tir.* p. 176. subitillum vocatur.

SUĀVĬLŎQUENS, entis, adj. ex part. ἡδυεπής, ἡδυλόγος, qui suaviter loquitur. *Cic. Brut.* 15. ex *Ennio:* Additur orator Corneliu' suaviloquenti Ore Cethegus Marcu'. *Cic. fragm.* ap. *Gell.* 12, 2. Suaviloquens jucunditas. (*Sen. ib.* hanc vocem et in *Enn.* et in *Cic.* reprehendit, defendit *Gell.*) *Quint.* 11, 3. §. 31. Vox vitio carebit, si fuerit os facile, explanatum, jucundum, urbanum. Ita fiet illud, quod Ennius probat, cum dicit, suaviloquenti ore Cethegum fuisse, non quod Cicero in his reprehendit, quos ait latrare, non agere. *Lucr.* 1, 943. Suaviloquens carmen.

SUĀVĬLŎQUENTĬĂ, ae, f. ἡδυεπία, loquendi suavitas, facultas suaviter loquendi. *Cic. Brut.* 15. Et oratorem appellat, et suaviloquentiam tribuit.

SUĀVĬLŎQUUS, a, um, adj. idem ac suaviloquens. *Lucr.* 2, 528. nunc suaviloquis, age, paucis Versibus ostendam, etc. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 560. Suaviloquae Claudiae Garrulae, quae vixit annis III. mensibus V. diebus III. Memomenus et Helpis parentes infelicissimi.

SUĀVĬLŪDĬUS, ii, m. qui suavitate ludorum oblectatur. *Tert. Spect.* 20. et *Cor. mil.* 6. Alii leg. *suadiludius*, et exponunt de eo, qui ludum suadet. Utrobique autem loquitur de publicis spectaculis.

SUĀVĬO, as, a. 1. idem ac suavior. *Pomp.* ap. *Non.* 7, 49. Ego illam non amplectar, ego non suaviem? *Nov. ib.* Congenues, suavies.

SUĀVĬŎLUM et Saviolum, i, n. φιλημάτιον, dimin. suavii. *Catull.* 99, 2. Suaviolum dulci dulcius ambrosia; et *ib.* 14. Suaviolum tristi tristius helleboro.

SUĀVĬOR, et Savior, aris, atus sum, dep. 1. φιλέω, suavium do, cum voluptate, aut prae gaudio osculor. *Cic Att.* 16, 3. *f.* Atticam nostram cupio suaviari: ita mihi dulcis salus visa est per te missa ab illa. *Id. Brut.* 14. Brutus, qui de matre suavianda tam acute conjecit. *Gell.* 3, 15. Quum ibi eum tres adolescentes amplexi, coronis suis in caput patris positis, suaviarentur. Alii leg. *saviarentur. Catull.* 9, 9. Jucundum os oculosque suaviabor.

SUĀVIS, e, adj. ἡδύς, dulcis, conditus, gratus, jucundus. [*Doederl.* 1, 61. et 3, 257. *etym.* hujus v. facit a *suadere. Buttm.* in *Lexil.* 2, 103. a Gr. ἁδύς derivat.] Vox disyllaba, quae dicitur primo de iis, quae sensus afficiunt, et delectant. [*Quo differt a *jucundus*, quod proprie animum afficit laetitia. *Dulcis* et *suavis Ernest.* 387. ita differre docet, ut hoc ad olfactum, illud ad saporem referendum censeat. Quod verum intelligens *Doederl.* 3, 256. sq. latiorem promiscuumque usum ex intima utriusque vocabuli notionum cognatione derivat.] *Pl. Most.* 5, 1, 66. Elixus esse, quam assus, soleo suavior. *Hor. Sat.* 2, 8, 91. Vidimus et merulas poni, et sine clune palumbes, Suaves res, si, etc. *Lucr.* 4, 659. quod suave est aliis, aliis fit amarum. *Plin.* 20, 11, 44. Apium suaviores aquas potui incoctum praestat. *Id.* 25, 9, 64. Radix suavissimi gustus et odoris. *Cic. Verr.* 2, 3, 9. *f.* Ut odor Apronii teterrimus oris et corporis uni isti suavis et jucundus videretur. *Phaedr.* 3, 1. Hanc postquam totis avida traxit naribus, O suavis anima, *inquit*, etc. *Lucr.* 3, 223. Spiritus unguenti suavis. *Id.* 1, 7. tibi suaves daedala tellus Submittit flores. *Plin.* 9, 41, 65. Suavior et lenior color. *Nemes. Cyn.* 319. suavique rubescere luto. *Enn.* ap. *Varr. L. L.* 6, 3. *med.* Olli respondet suavi' sonus Egeriai. *Quint.* 11, 3. *med.* Laudatur in Catulo suavis appellatio litterarum. *Id.* 12, 10. *med.* Sua-

res accentus. *Gell.* 19, 9. *med.* Voce admodum quam suavi versus cecinit Valerii Aeditui. *Lucr.* 4, 451. cum suavi devinxit membra sopore Somnus. ¶ Inde transfertur ad ea, quae animo jucunda sunt. *Cic. Balb.* 16. Comes, benigni, faciles, suaves homines esse dicuntur, qui erranti comiter monstrant viam, benigne, non gravate. *Enn.* ap. *Gell.* 12, 4. doctu', fidelis, Suavis homo. *Cic. Fam.* 13, 26. Audierat, quam suavis esset inter nos, et quanta conjunctio. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 1. Mihi suavissimum est, tuae memoriae dare operam. *Lucr.* 1, 140. sperata voluptas Suavis amicitiae. *Hor. Sat.* 1, 10, 23. at sermo lingua concinnus utraque Suavior. *Phaedr.* 5, 5. Temperatae suaves sunt argutiae; et *Pl. Cist.* 1, 3, 43. Is amore illam deperit, et illa hunc contra: qui est amor suavissimus; et 1, 1, 17. Ita hodie hic acceptae sumus suavibus modis. *Id. Stich.* 5, 4, 54. Mea suavis, amabilis, amoena Stephanium. ¶ *Suave est*, jucundum, dulce est. *Hor. Sat.* 1, 1, 51. suave est ex magno tollere acervo. *Lucr.* 2, 1. Suave, mari magno, turbantibus aequora ventis. E terra magnum alterius spectare periclum. ¶ *Suave* ritu adverbii, suaviter. *Hor. Sat.* 1, 4, 76. Suave locus voci resonat conclusus. *Virg. Ecl.* 4, 43. suave rubenti Murice; et *ib.* 3, 63. suave rubens hyacinthus. ¶ Primam syllabam diduxit *Sedul.* 1, 274. Est leve cujus onus, cujus juga ferre, suave est.

[SUĀVĬSĀTOR, oris, m. qui suavia serit, vel profert: a *suavis*, et *sator:* ita appellatur cocus in in *Vespae judic.* 93. ap. *Wernsdorf. Poet. Lat. min.* T. 2. p. 238. Es coce suavisator, dulcis sed tu quoque pistor. Alii male leg. *suavisa. F.*]

[SUĀVĬSŌNUS, a, ŭm, adj. suave sonans. *Naev.* ap. *Non.* 3, 136. Suavisonum melos. Alii leg. *suave summe melos. F.*]

SUĀVĬTAS, atis, f. ἦδος, γλυκύτης, dulcedo, jucunditas, suavitudo, qua sensus afficiuntur. *Cic. Phil.* 2, 45. Quidam morbo aliquo et sensus stupore, suavitatem cibi non sentiunt. *Id. N. D.* 2, 64. Multitudo et suavitas piscium. *Plin.* 19, 3, 12. Misy praecipuum suavitate odoris ac saporis. *Id.* 23, 7, 64. Lac caprifici suavitatem carnibus affert. *Id.* 31, 8, 44. Garum transiit ad colorem mulsi veteris, adeoque dilutam suavitatem, ut bibi possit. *Capell.* 9, 308. Denique mox ingressa (*Harmonia*), atque ejusdem orbis sonuere concentus, cuncta illa, quae dissona suavitas commendarat, velut mutescentia tacuerunt. *Cic. Sen.* 17. Suavitas odorum, qui afflantur e floribus. *Plin.* 22, 25, 65. Hordeum candorem dentibus, et suavitatem oris facit; et *Cic. opt. gen. Or.* 3. Non sunt contenti bona valetudine, sed vires, lacertos, sanguinem quaerunt, quandam etiam suavitatem coloris; et *Plin. ep.* 5, 16. Suavitas puellaris cum virginali verecundia. Sic *ep.* 2, 13. *med.* Mira in sermone, mira etiam in ore ipso vultuque suavitas. *Quint.* 6. *prooem. med.* et 11, 3. et *Nep. Att.* 1. Erat in puero summa suavitas oris et vocis; et *Cic. Off.* 3, 33. Conquirere undique suavitates; et *Q. Fr.* 3, 1, 2. Equidem hoc affirmo, mirifica suavitate te villam habiturum, piscina et salientibus additis, et silva vindicata. ¶ Translate. *Cic. Or.* 1, 43. Mira in cognoscendo suavitas et delectatio. *Id. Coel.* 11. Qui in reliqua vita mitis esset, et in hac suavitate humanitatis, qua prope jam delectantur homines, versari perjucunde soleret. *Id. Fam.* 3, 1. Tibi persuade, carissimum te mihi esse propter multas suavitates ingenii, officii, humanitatis tuae; et *Am.* 18. *f.* Suavitas quaedam sermonum atque morum, haudquaquam mediocre condimentum amicitiae. *Plin. Pan.* 49. *f.* Non aurum, nec argentum, nec exquisita ingenia coenarum, sed suavitatem tuam jucunditatemque miramur, *h. e.* comitatem, benignitatem, facilitatem; et *ep.* 6, 31. *med.* Suavitas, simplicitasque convictus; et *ep.* 7. Cujus litterae tantum habent suavitatis, hujus sermonibus quantum dulcedinis inest! *Id. ep.* 3, 1. *med.* Mira carminibus dulcedo, mira suavitas. *Nep. Att.* 4. Tanta suavitas erat sermonis Latini, ut appareret, in eo nativum quendam leporem esse, non adscitum. ¶ [*De significatione hujus v. in rebus oratoriis v. *Ern. Lex. technol. lat. rhet.* p. 375. sq.]

SUĀVĬTER, adv. ἡδέως, jucunde, dulciter. *Cic. Acad.* 4, 4. *med.* Video, quam suaviter voluptas sensibus blandiatur. *Plin.* 25, 9, 70. Peucedanum odore suaviter gravi. *Cic. Or.* 3, 11. *f.* Eruditissimos homines Asiaticos quivis Atheniensis indoctus, non verbis, sed sono vocis, nec tam bene, quam suaviter loquendo facile superabit. Sic *Plin. ep.* 3, 15. Suavissime et peritissime legere: *suavissime*, i. q. a *Nep.* et *Quint.* suavitas oris dicitur: *peritissime*, i. q. a *Quint.* 11, 3. §. 35. vocis modo sustinendae, modo deponendae distinctio appellatur. *Petr. fragm. Trag.* 71. *Burm.* Facere sibi suaviter: et *ib.* 75. Ut nobis suaviter sit. *Hor. Sat.* 1, 6. *f.* His me consolor victurum suavius, ac si Quaestor avus, pater atque meus, patruusque fuisset; et *ib.* 9, 4. quid agis, dulcissime rerum? Suaviter, ut nunc est, inquam. ¶ Translate. *Cic. Fin.* 1, 17. *f.* Secunda jucunde ac suavitur meminisse. *Id. Fam.* 3, 12. Sicut tu amicissime et suavissime optas; et *ib.* 13, 18. Litterae suavissime et humanissime scriptae. *Id. Brut.* 29. Neque refert videre, quid dicendum sit, nisi id queas solute et suaviter dicere.

SUĀVĬTŪDO, inis, f. idem ac suavitas. *Pl. Stich.* 5, 5, 14. Age mulsa mea, suavitudo, salta: saltabo ego simul. *Auct. ad Her.* 3, 12. *extr.* Res eaedem vocis firmitudini, et pronuntiationis suavitudini prosunt. Adde *Turpil.* ap. *Non.* 2, 797.

SUĀVĬUM, et Savium, ii, n. φίλημα, osculum. Falluntur, qui *Donatum* secuti ad *Ter. Eun.* 3, 2, 3. suavium tantum libidinum esse autumant. Nam ait *Cic. Att.* 16, 11. *extr.* Atticae, quoniam hilarula est, meis verbis suavium des. ¶ Est a *suavis*, ut *Varr.* ap. *Non.* 5, 11. docet, neque aliter videtur ab osculo differre, quam quod osculum ab *ore* dicitur, suavium a *suavitate*, ut *Non. ib.* notat. *Pl. Ps.* 4, 1, 38. Savia super savia dare alicui. *Id. Cas.* 5, 2, 14. Savium poscere. *Id. Curc.* 1, 1, 60. oppingere; et 1, 3, 54. Tene, priusquam hinc abeo, savium. *Appul. Met.* 6. Si quis fugitivam Veneris ancillam demonstrare poterit, conveniat Mercurium accepturus indicinae nomine ab ipsa Venere septem savia suavia. ¶ Est etiam vox blandientis. *Ter. Eun.* 3, 2, 3. Meum suavium, quid agitur? Adde *Pl. Poen.* 1, 2, 153. ¶ Interdum usurpatur pro ipso ore, vel pro ipsis labiis ad suaviandum compositis. *Vet. Poeta* ap. *Gell.* 19, 11. Dum semibulco savio meum puellum savior. *Pl. Mil.* 2, 1, 16. Itaque meretrices dum labiis ductant eum, majorem partem videas valgis suaviis. *Id. As.* 4, 1, 52. Tu labellum abstergeas potius, quam cuiquam savium faciat palam, *h. e.* si gravedo profluat, tu labrum superius si extergeas, ne illa os suum ita comparet, ut aliquem quasi basiatura esse videatur. Multa in hanc rem *Taubm.* in *ed.* 3. p. 792. ¶ *Suavium* pro *savium* legitur etiam apud ipsum *Pl. As.* 5, 2, 41., *Stich.* 5, 6, 3. et al.

SUB, ὑπὸ, subter: a voce Graeca allatá, ut *ab* ex ἀπό. [*Cf. *Scheid.* ad *Sanct.* p. 230. *Noster*, ut solet, ita omnia miscuerat, ut novum hunc qualemcunque rerum ordinem dare nobis sumeremus, secuti maxime verba V. Cl. *B. Crusii* in *cl. Suet.* p. 740. sq. Significat autem *sub* aliquem v. aliquid loco vel tempore vel conditione propinquum et conjunctum esse cum aliquo, sed ita ut inferius sit illo, accedat, pareat, ab illo pendeat. Jungitur c. abl., et accedente motus et appropinquationis notione, cum accusativo. I. Cum ablat. *a)* de loco: ubi quietem significat: Ex iis quae *Noster* laudaverat, huc pertinent ista: *Cic. N. D.* 2, 37. Sub terra habitare, nec unquam exire supra terram. *Hor. Od.* 1, 1, 25. Manet sub Jove frigido Venator. *Pl. Capt.* 3, 5, 72. Interdius sub terra lapides eximet, i. e. in lapicidinis. *Id. Aul.* 4, 4, 1. Foras, lumbrice, qui sub terra erepsisti modo. Adde *Liv.* 22, 17. Sub terra, ut mos est, necata fuerat. Al. *sub terram*. *Suet. Gr.* 9. sub tegulis habitare; et *ib.* 11. tegula sub una. — Construitur *sub* c. abl. etiam cum verbis movendi: *Noster* laudaverat *Liv.* 22, 57. sub terra vivi demissi sunt in locum saxo conseptum, i. e in locum sub terra, i. e. subterraneum. V. *Duk. Petr. fragm. Trag.* 38. et 74. *Burm.* Vinum sub mensa effundere. *Liv.* 3, 28. *extr.* Sub boc jugo dictator hostes misit. Adde *Cic. Dom.* 20. ut Cyprius rex sub praecone subjiceretur; et al. At vehementer errant, qui *sub* his in locis cum notione motus in locum positum putent. Sententia omnium ejusmodi locorum est: motum fieri *in loco:* non *in locum*. ¶ Hinc multifariam adhibetur de iis, quae proxime ad aliquid editiore vel priore loco positum ita accesserunt, ut quasi tecta, recondita ideoque sub eo esse, versari, fieri videantur. Varia in his etiam ratione explicant: modo enim i. esse volunt, quod *proxime ad. Varr. R. R.* 1, 50. sub urbe Roma. *Virg. A.* 5, 323. Euryalumque Helymus sequitur: quo deinde sub ipso Ecce volat, calcemque terit jam calce Diores. *Liv.* 1, 3. sub Albano monte; et 9, 37. sub Ciminii montis radicibus jacens ora. Cf. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 4, 48. *Caes. B. G.* 1, 16. Gallia sub Septemtrionibus posita est. *Vell.* 2, 94, 2. Sub oriente quae sunt provinciae. — Modo pro *ante* accipiunt. *Caes. B. C.* 1, 57. *extr.* Sub oculis domini suam probare operam studebant. *Liv.* 4, 28. Et jam lucescebat, omniaque sub oculis erant. *Quint. decl.* 16, 9. Ponite sub oculis alligatos. *Flor.* 2, 15. Classem sub ipso ore urbis incendit. ¶ Pro *in*. *Virg. A.* 1, 453. sub ingenti lustrat dum singula templo. *Id. ib.* 9, 244. Vidimus obscuris primam sub vallibus urbem. *Id. ib.* 7, 179. Vitisator curvam servans sub imagine falcem. *Ov. Am.* 3, 13, 19. Illius indicio silvis inventa sub altis. *A. Am.* 1, 67. Pompeja lentus spatiare sub umbra. *Id. Trist.* 1, 3, 19. Nata procul Libycis aberat diversa sub oris. *Prop.* 3, 7, 36. Tuta sub exiguo flumine nostra ratis. *Mart.* 11, 84. Hic miserum Scythica sub rupe Promethea radat. *Cels.* 5, 26. *n.* 31. *extr.* Plurimique sub frigido sudore moriuntur. ¶ *b)* De tempore. *Flor.* 2, 17. *med.* Cum sub nocte castra consulis adiisset, pilo vigilis exceptus est; et *Plin.* 8, 32, 50. *med.* Cervi soli animalium omnibus annis, stato veris tempore, cornua amittunt: ideo sub ipsa die quam maxime invia petunt. *Aristotel.*, ex quo *Plin.* sumpsit *Hist. animal.* 9, 5. Ὅταν (τὰ κέρατα) ἀποβάλλωσι, κρύπτουσιν ἑαυτοὺς τὴν ἡμέραν. *Sen. ep.* 71. Consilium sub die nasci debet: et hoc quoque tardum est nimis: sub manu, quod ajunt, n
scatur, *h. e.* eo ipso die, vel tempore, quo consil
opus est. *Lucan.* 10, 510. sub tempore vatis Proteo
et *Caes. B. C.* 3, 27. Ne sub ipsa profectione mi
tes oppidum irrumperent, portas obstruit; et (
Met. 12, 183. Multaque me fugiunt primis specta
sub annis. *Cels.* 3, 18. *med.* Sub somno plerique s
nescunt. *Ov. Am.* 14, 7. Quis furor est, quae no
latent sub luce fateri. *Id. Met.* 1, 494. faces (viat
sub luce reliquit. *Liv.* 25. 24. Sub luce urbem
gressus. *Ov. Fast.* 5, 491. sub eodem tempore. *L*
45, 10. *f.* sub adventu Romanorum. *Cels.* 2, 3.
sub fine morbi. *Suet. Claud.* 43. sub exitu vitae.
Drakenb. ad *Liv.* 2, 55, 1. cum *Burm.* ad *Vell.*
24. et *Oudend.* ad *Front.* 1, 5, 9. et 3, 9, 1. (
nino negat discrimen esse inter formulas, ubi
ablativo, vel accusativo jungitur, collata silva ex
plorum utriusque usus. At recte *B. Crus.* l. l. no
nis diversitatem agnoscit, qua ablativus condition
remque adeo praesentem significet, cui immine
ingruat aliquis eventus, accusativus motum et
propinquationem rei *s.* eventus ad tempus notat
usum vero loquentium et scribentium in re proc
promiscue versatum esse facile posse concedi.
Graecos usum praeposs. εἰς et ἐν, Latinos *in* c.
et accus saepe miscuisse. *Ramsh.* §. 148. p. 458.
cet: *sub* c. ablativo majorem propinquitatem,
nitatem significare, quam c. accus. Cf. *Brem*
Nep. Att. 12, 3. *Herz.* ad *B. G.* 8, 49. ¶ *c)*
conditione, sive statu, a quo quis pendet, cui su
ctus est. *Nep. Eum.* 7. Cujus sub imperio pha
erat Macedonum. *Liv.* 25, 40. Sub Annibale m
stro omnes belli artes edoctus. *Suet. Tit.* 8.
Quaedam sub eo fortuita ac tristia acciderunt.
mes. Eclog. 1, 13. Nunc album caput, et Ven
tepuere sub annis. Adde *Liv.* 42, 52. Sub assidu
litia fuerat; et 35, 19. sub hoc sacramento se
triginta annos militavi. *Suet. Claud.* 25. Sub A
sto, i. e. imperante Augusto; et *Tib.* 7. sub p
marito, i. e. quum subesset adhuc priori ma
Vesp. 2. educatus sub paterna avia. V. *Ruhnk*
Ov. Her. 8, 8. *Liv.* 9, 37. (et *Virg. A.* 5, 440.)
suros se sub armis, et aut nocte, aut certe luce
ma castra hostium invasuros, h. e. armatos.
43, 10. *med.* sub ictu esse. Ita sub sarcinis,
onere esse saepius ap. *Caes.* Cf. *Ruhnk.* ad *Ov.*
1, 17. qui laudat *Burm.* ad Ejusd. *Met.* 8, 313
lum. 1, 1. *f.* Coloni sub exspectatione success
rapinis magis, quam culturae student, h. e.
exspectant alios, qui sibi mox succedent; et
in. Sub hoc metu cum familia villicus erit in o
— Hinc ap. seriores usurpatur ad significa
societatis, conjunctionis quoddam genus, ub
similiter adhibemus *unter*. *Nemes. Ecl.* 1, 3.
positum gracili sub arundine carmen, *h. e.* ad
dos fistulae; et *Virg. Cop.* 2. Crispum sub cr
docta movere latus, *h. e.* ad strepitum crotali
Adeoque de conditione, cui adstringitur aliqui
Gr. ἐπὶ, nos *unter*. *Cic. Arch.* 20. Jussit prae
ei tribui sub ea conditione, nequid postea scri
Suet. Cal. 48. *f.* Sub poena mortis denuntiavit
quid ageretur. *Just.* 18, 6. Elissae nuptias sub
denuntiatione petit. Adde *Suet. Tib.* 44. sub
tione, ut. Gr. ἐφ᾽ ᾧ. V. *Lex. Xen.* s. v. ἐπὶ
cf. *Wesseling.* ad *Diodor.* 2, 24. Porro *Suet*
21. sub lege, ne. *Caes.* 78. sub exceptione,
men. ¶ Denotat interdum auxiliandi, adju
quandam rationem. V. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 1
et *Burm.* ad *Ov. Met.* 5, 62. *Ner.* 35. Denique
dit sub crimine adulteriorum, i. e. subjectan
mini adult. *Tac. H.* 2, 26. Cum fratrem eju
eodem crimine vinxissent. *Tac. A* 3, 36. Quam
dis sub judice damnavisset; et 1, 26. an praemi
dominis, poenas sine arbitro esse? *Just.* 1, 5. ex
sub specie venationis dolus lateret. *Id.* 5, 8.
rempublicam sub obtentu liberationis invadere
Inservit etiam circumscribendo ablativo, ita
ut vim ejus augeat. *Tac. A.* 4, 12. Ut claro s
emplo falsas auditiones depellerem; 3, 68. Tib
quae in Silanum parabat, quo excusatius sub
plo (exemplo prolato) acciperentur, libellos r
jubet. *Lucr.* 4, 787. sub verbo omnia creat n
i. e. ad nutum et jussum. — Huc pertinent
ista: *Inscr.* non optimae notae, ap. *Grut.* 4
Statuam sub aere constituit, *h. e.* ex aere. Si
1. et 465, 8. *sub Impp. Valent. et Valente.* St
sub auro constitui locarique jusserunt, *h. e.* aur
¶ II. Cum Accusativo; ubi motum in locum si
a) de loco: *Caes. B. G.* 1, 7. et 12. Exercitu
sub jugum missum. *Ov. A. Am.* 1, 172. Et ca
tenerum scamna dedisse pedem. *Id. Met.* 11
sub Tartara mitte. ¶ — Etiam sic inservit s
candae appropinquationi, sed minori. V. supra.
B. G. 1, 21. Hostes sub montem consedisse.
H. 5, 11. Judaei sub ipsos muros struxere
Cic. Acad. 4, 23. *med.* Ea quae sub sensus su
sunt. *Ov. Met.* 12, 389. hostem mediam feri
sub alvum. *Lucan.* 7, 363. Quidquid sub No
Borean hominum sumus. *Flor.* 3, 5. *med.* Sub
tem secutus Armenios — Porro huc pertinen
Cic. Fam. 10, 16. Sub eas litteras statim re
sunt tuae; et *Q. Fr.* 2, 1. Senatus fuit frequ
sub dies festos; et *Liv.* 35, 31. *med.* Sub ha

fremitus variantis multitudinis fuit; et 7, 31. haec dicta omnes in vestibulo curiae procubuet. *Ov. Fast.* 3, 642. Sub verbum querulas impuaura fores. *Id. Met.* 4, 522. Euoe Bacche, sonat. chi sub nomine Juno Risit, *h. e.* statim ut Bacnomen audit. ℙ *b)* De tempore. V. quae de dimine constructionis c. abl. et c. accus. diximus ra. *Caes. B. C.* 1, 28. Pompejus sub noctem nasolvit: i. e. nocte incipiente. *Id. B. G.* 2, 33. Sub erum Caesar portas claudi jussit. *Liv.* 27, 15. ub ortum ferme lucis. *Virg. G.* 1, 445. Aut ubi lucem densa inter nubila sese Diversi rumpent i. *Liv.* 1, 22. Sub idem tempus legati ad res rendas missi. *Id.* 22, 47. Sub equestris finem cerinis coorta est peditum pugna. *Suet. Aug.* 16. horam pugnae tam arcto repente somno devin-, ut ad dandum signum ab amicis excitaretur. lura v. ap. *B. Crus.* l. l.] ℙ Formulae *desub ter* exempla laudaverat ista: *Colum.* 12, 34. Sed tum de sub massa, et limpidum sit. V. MASSA. 11, 21. Ex musto de sub pedibus rapto curainfundere. *Bassus Julius* ap. *Sen. Contr.* 1, 3. *f.* o de sub saxo. *Flor.* 2, 3. De sub Alpibus, id est de ipsis faucibus Italiae. *Veg. Vet.* 2, 19. De sub oculo uinem detrahere; et *ib.* 53. De sub ipsis dolorum ; et *ib.* 54. item *ib.* 1, 25. *f.* De sub circo sanguis rahi debet. Ὑφὲν in his esse, et *desub* junctis vociscribendum quidam putant. V. DESUB. ℙ *Sub u, sub corona, sub hasta, sub dio et divo, sub :* V. in MANUS, CORONA, HASTA, DIUM, IA. ℙ Aliquando redundare videtur. *Prop.* 4, 5. Haec postquam querula mecum sub lite pere- ℙ *Sub vos placo,* in precibus fere cum dicitur, ificat id quod supplico, ut in Legibus: Transdato, endoque prolato. *Festus:* Similis transtio est in illo *Ter. Andr.* 5, 1, 15. Per ego te s oro. ℙ In compositione, sequente vocali, anet: ut etiam si sequatur *b, d, l, n, s, t. v. c, f, g, m, p, r,* modo remanet, modo in ransit. Significat autem interim diminutionem, *ubdulcis, subirascor:* interim occultationem, ut *rno:* interim subtus, ut *subhaereo:* interim moex imo in altum, ut *subrigo:* interim vicem, bjectionem sub alio, ut *submagister,* etc.

BABSURDE, adv. ὑπατόπως, aliquantum inconenter. *Cic. Or.* 2, 68. Quae a prudentibus, quasi dissimulationem non intelligendi, subabsurde que dicuntur.

BABSURDUS, a, um, adj. ὑπάτοπος, aliquann absurdus. *Cic. Or.* 2, 67. Sunt enim illa subrda, sed eo ipso nomine saepe ridicula, non n nimis perapposita, sed etiam quodammodo . Adde *ib.* 71. *Id. Att.* 16, 3. *med.* Tempus diss subabsurdum. ℙ Videtur *Cicero* primus, rtasse etiam solus hanc vocem usurpasse. Nam *t.* 1, 5. *f.* Incompositus, reconditus, et, quo o utitur, subabsurdus; et 6, 3. Et, ut verbo onis utar, dicimus aliqua subabsurda.

BACCUSO, as, a. 1. ὑπομέμφομαι, nonnihil, iter accuso. *Cic. Planc.* 35. Quod meum discesquasi reprehendere et subaccusare voluisti. *Id.* 16, 7. Addebant etiam, me desiderari. Adde *ib.* 6.

BACIDUS, a, um, adj. ὑπόξυς, aliquantum s. *Cato R. R.* 108. Si vinum subacidum erit, durabit. *Plin.* 12, 25, 54. Esse debet *(succus)* , non subacidus.

BACTARIUS. V. CORIARIUS.

BACTIO, onis, f. φύρασις, actus subigendi, ratio. *Vitruv.* 2, 4. *extr.* Arena fluviatica baum subactionibus in tectorio recipit soliditatem. *b.* 3. p. 107. Subactionibus ciborum dentes trini ris, atque in officia trina compositi. ℙ Trans*Cic. Or.* 2, 30. *med.* Subacto mihi ingenio opus ut agro non semel arato, sed novato et iterato, meliores fetus possit et grandiores edere: subautem est usus, auditio, lectio, litterae.

BACTOR, oris, m. qui subigit, πυγιστής, τρι- idem ac paedicor. *Lampr. Commod.* 3. Sube suo Antero post se in curru locato, triumt. *Id. Elag.* 5. Posterioribus eminentibus in torem rejectis et oppositis; et 31. Subactorum vasatorum multitudo; et *mox.* Rasit et virilia toribus suis novacula manu sua.

BACTUS, a, um, part. a *subigo:* φυραθεὶς, φής, mollitus, maceratus. *Festus:* Subactus significat mollitus: modo victus: modo coms, ut cum dicimus, pecus sub arbore subactum: coactus. *Cic. Sen.* 15. Terra gremio mollito bacto semen sparsum excipit. *Plin.* 17, 18, 29. s bipalio subactus; et 33, 6, 32. Pelles sub*Id.* 32, 7, 27. Ichthyocolla in aqua decocta, contusa et subacta ad liquorem usque mellis. 9, 36. Cancri triti, sicque cinere et oleo sub*Id.* 34, 11, 27. Aerugo cum resinae terebine tertia parte subacta. *Colum.* 4, 29. *med.* Fisluto subacto linire. *Cels.* 6, 3. Emplastrum to subactum. *Marcell. Empir.* 36. Tamdiu badonec sit subactissimum. ℙ Translate excul*Liv.* 42, 52. Ipsi a pueris eruditi artibus militot subacti atque durati bellis. V. SUBACTIO. tiliter ac diligenter elaboratus. *Vitruv.* 10, 13. li ambulatiles ex torno subtiliter subacti. ℙ Item victus, domitus. *Cic. Font.* 1. Galli partim modo ab nostris imperatoribus subacti, modo bello domiti, modo triumphis ac monumentis notati; et ib. 12. Ut velint isti quiescere: id quod victi ac subacti solent. *Id. Rosc. Am.* 47. *f.* In isto bello non recreatus, neque restitutus, sed subactus oppressusque populus R. est. *Hor. Od.* 2, 1, 23. Et cuncta terrarum subacta, Praeter atrocem animum Catonis; et *ib.* 5, 1. Nondum subacta ferre *(bos)* jugum valet Cervice. *Colum.* 6, 2. *med.* Subactus bos. ℙ Item coactus, impulsus. *Pl. Amph.* 5, 2, 13. Haud promeruit, quamobrem vitio vorteres: mea vi subacta est facere. *Liv.* 1, 5. Metu subactus. *Id.* 45, 8. Prima percontatio fuit, qua subactus injuria contra populum R. bellum suscepisset. *Tac. A.* 6, 16. Multitudine periclitantium subactus. *Virg. A.* 12, 494. insidiisque subactus. *Tac. A.* 13, 13. Vi amoris subactus; et *ib.* 15, 13. Desperatione exercitus dux subactus. *Id. H.* 4, 70. Metu subacti legionarii. ℙ Item obscene attrectatus. *August. C. D.* 6, 9. Adest Dea Prema, ut subacta *(nova nupta)* ne se commoveat, comprimatur. ℙ Hinc *subacti* dicuntur viri molles et pathici, μαλθακοὶ, de quibus multa habet *Coel. Aurel. Tard.* 4, 9. V. SUBACTOR, et SUBIGO. ℙ *Subacta, orum,* absolute, sunt novalia, agri recens culti. V. PERAEQUATIO.

SŬBACTUS, us, m. subactio. In sexto casu sing. *Plin.* 18, 7, 12. *n.* 2. Optimum frumentum esse, quod in subactu congium aquae capiat.

SŬBADJŪVĂ, ae, m. qui sub aliquo auxilium, seu ministerium praebet. *Imppp. Grat. Valent. et Theodos. Cod. Theod.* 6, 27, 3. *f.* Ut periculum se et adjutor, et subadjuvae subituros esse cognoscant. *Imp. Leo Cod. Just.* 12, 20, 4. Hujus beneficii praerogativam subadjuvis etiam, qui singulis inveniuntur temporibus, deferri jubemus.

SŬBADMŎVĔO, es, a. 2. sensim aut occulte admoveo. *Colum.* 6, 36. *f.* Hujuscemodi mari sensim magistri subadmovere debent generis ejusdem feminam. *Schneiderus* ex MSS. ita legit et edidit: *hujusce sensum magistri lacessunt admota generis* etc.

[SŬBAEDĬĀNUS, a, um, adj. qui est sub aedibus. *Inscr.* ap. *Mur.* 1185, 8. Muciliano fil. Adjutor et Marcia par*entes*, qui vix. A. IIII. M. VIII. D. XV., benem. fecer. ex corpore subaediano. *F.*]

SŬBAERĀTUS, a, um, adj. ὑπόχαλκος, subter se aes habens, ut *Aurum subaeratum,* quod foris quidem aurum ostendit, intus autem aes occultat. *Pers.* 5, 106. Nequa subaerato mendosum tinniat auro.

SŬBĂGĬTĀTĬO, et Subigitatio, onis, f. actus subagitandi, seu clam et obscene attrectandi. *Pl. Capt. f.* Ad pudicos mores facta haec fabula est: neque in hac subigitationes fiunt, neque ulla amatio.

SŬBĂGĬTATRIX, et Subigitatrix, icis, f. quae subigitat. *Pl. Pers.* 2, 2, 45. Ne me attrecta, subigitatrix.

SŬBĂGĬTO, et Subigito, as, avi, atum, a. 1. παίω, κινέω, clam agito, attrecto, subigo, concutio, in re obscena: frequentat. a *subigo. Ter. Heaut.* 3, 3, 6. Ejus amicam subigitare. [*Vet. Schol.* ed. ab *A. Maio.* Tractum a porcis verbum, qui quando lac sugunt, matrem subagitant. *F.*] *Pl. Mil.* 3, 1, 58. Neque ego unquam alienum scortum subigito in convivio; et 5, 9. Cur es ausus subagitare alienam uxorem, impudens? *Id. Cas.* 5, 4, 2. Nunc tu, si vis subigitare me, proba est occasio. Alii leg. *sine, os sublectare.* Adde *Merc.* 1, 2, 90. et 91. ℙ Item sollicito. *Appul. Apol.* Cur autem tam absurdis, tamque tabernariis blanditiis mulierem subagitarem? [*M. Aurel.* ad *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 4, 5. Igitur Tiberianus bibliothecarius tibi subigitandus est. *F.*]

SŬBAGRESTIS, e, adj. ὑπαγροῖκος, aliquantum agrestis. *Cic. Brut.* 74, Sonabatque contrarium Catulo, subagreste quiddam, planeque subrusticum. *Ammian.* 14, 11. *med.* Subagreste ingenium. **Cic. de re publ.* (ed. *A. Maio*) 2, 7. Subagreste consilium. *B. A.*

SŬBĀLĀRIS, e, adj. ὑπομασχάλιος, qui sub alis seu axillis est. Unde scribit *Lampr. Elag.* 19. *extr.* Nec cubuit in accubitis facile, nisi iis, quae pilum leporinum haberent, aut plumas perdicum subalares, saepe culcitas mutans, *h. e.* plumas sub alis perdicum. Alii leg. *plumas perdicum, subalares saepe culcitas mutans,* h. e. pulvinos, quibus humeri et brachia cubando fulciuntur. ℙ Item qui sub alis fertur, ut Subalare telum ap. *Nep. Alc.* 10. *med.* Familiaris sui subalare telum eripuit, *h. e.* e balteo dependens. ℙ *Subalare, is,* absolute est zona, quae et redimiculum et succintorium vocatur, atque describitur ab *Isid. Or.* 19, 33. descendens per cervicem, et a lateribus colli divisum (al. *dimissum*) utrarumque alarum sinus ambiens, atque hinc inde succingens, ut constringens latitudinem, vestes ad corpus contrahat atque componat. *Edict. Diocl.* p. 25. De zonis militaribus. Subalare Babylonicum X. centum, *h. e.* e pelle Babylonica confectum.

SŬBALBENS, entis, adj. ex part. subalbus. *Cassiod. Var.* 5, 34. Chamaeleon aureo tantum capite, reliquis membris subalbentis prasini colore distinguitur.

SŬBALBĬCANS, antis, adj. ex part. idem ac subalbidus. *Varr. R. R.* 3, 9. de gallis: Oculis ravis, ac nigris, palea rubra subalbicanti.

SŬBALBĬDUS, a, um, adj. ὑπόλευκος, aliquantulum albidus. *Plin.* 21, 25, 96. Ramulos habet candidos, folia subalbida, abrotono similia. *Cels.* 5, 28. *n.* 8. Pars corrupta subalbida.

SŬBALBUS, a, um, adj. ὑπόλευκος, aliquantum albus. *Varr. R. R.* 1, 9. *med.* Sabulo subalbus ad serendos surculos alienus.

SŬBALPĪNUS, a, um, adj. sub Alpibus situs, ut Subalpina Italia, *Plin.* 16, 11, 22. Subalpini montes, *Id.* 25. 7, 34.

SŬBALTERNĬCUM, genus electri fulvi. *Plin.* 37, 2, 11. *n.* 1.

SŬBĂMĀRUS, a, um, adj. ὑπόπικρος, aliquantulum amarus. *Cic. Fat.* 4. *f.* Ut alios dulcia, alios subamara delectent. ℙ *Subamarum* adverbii more. *Ammian.* 27, 11. *med.* Subamarum arridens.

[SŬBAMBŬLO, as, n. 1. subter ambulo. *Not. Tir.* p. 147. Ambulat, perambulat, subambulat. *F.*]

SŬBĂPĔRĬO, is, a. 4. ὑπανοίγω, subtus aut occulte aperio. *Arnob.* 2, 84. Petestis monstrare, quid nivem in plumeas subaperiat crustulas. *Apic.* 8, 7. Subaperies auriculam sub cutem.

SŬBĂQUĀNĔUS, a, um, adj. ὕφυδρος. *Tert. Anim.* 32. Subterraneum, et subaquaneum viventia carent haustu aeris.

*SUBAQUILĪNUS, a, um, adj. paullulum aquilinus, *Auct. Itin. Alex.* (ed. *A. Maio*) 13. Quippe ipse visu arguto naribusque subaquilinis fuit. *B. A.*

SŬBĂQUĬLUS, a, um, adj. colorem habens ad aquilum accedentem. *Trebell. in* XXX. *Tyr. de Zenob.* 30. Fuit vultu subaquilo, fusci coloris. *Pl. Rud.* 2, 4, 9. Eja, corpus cujusmodi! subvoltorium! illud quidem, subaquilum volui dicere.

SŬBĂRĀTOR, oris, m. qui subarat. *Plin.* 17, 24, 37. *n.* 6. Vel etiam subarator imprudens luxavit radices.

SŬBĂRĀTUS, a, um, part. a *subaro,* subtus aratus. *Plin.* 16, 28, 51. Et subarata ocius senescunt.

SŬBĀRESCENS, entis, part. ex inus. *subaresco,* aliquantum arescens. *Vitruv.* 7, 3. *med.* Trulissatione subarescente.

SŬBARGŪTŬLUS, a, um, adj. aliquantulum argutus. *Gell.* 15, 30. Si forte iidem garruli natura, et subargutuli sunt.

SŬBARMĀLIS, e, adj. idem ac subalaris, ut *Subarmalis vestis,* et *Subarmale, is,* absolute, est genus vestimenti, quod sub armum gestatur, velut tunica. *Capell.* 5, 136. Subarmalis autem vestis illi *(feminae)* peplo quodam circa humeros involuto Latialiter tegebatur. *Valer.* in *ep.* ap. *Treb. Claud.* 14. Subarmale unum cum purpura Maura. *Spart. Sever.* 6. *extr.* Praetorianos cum subarmalibus inermes sibi jussit occurrere. Adde *Vopisc. Aurel.* 13.

SŬBĂRO, as, a. 1. ὑπαρόω, subtus arando terram moveo. *Plin.* 16, 27, 50. Item quae subarantur, aut quae ablaqueantur, celeriora neglectis.

SŬBARRŎGANTER, adv. aliquantum arroganter. *Cic. Acad.* 4, 36. Vereor, ne subarroganter facias, si dixeris tuam.

[SŬBĂRUNDĬNO, as, a. 1. arundine fulcio. *Dracont.* 1, 171. Vinea pampineos subarundinat ebria campos. *F.*]

SŬBASPER, ra, rum, adj. aliquantum asper. *Cels.* 5, 28. *n.* 19. *de vitiligine:* Ἄλφος fere subasper et non continuus.

SŬBASSĀTUS, a, um, part. a *subasso,* lente, aut modice assatus. *Apic.* 7, 5. Carnem elixam sale subassatam perfundere.

SŬBASSENTĬENS, entis, adj. ex part. *Quint.* 11, 3. *med.* Sunt et illi breves gestus cum manus leviter pandata, parvis intervallis, et subassentientibus humeris movetur.

SŬBASSO, as, a. 1. verbum culinarium, lente, aut modice asso, ut Subassare tubera. *Apic.* 7, 14. pisces, 4, 2. *med.* leporem lento igne, 8, 8. *med.* sumen in craticula, 7, 2.

SŬBĀTĬO, onis, f. appetitus in Venerem. V. SUBO. *Plin.* 8, 51, 77. *de suib.* Remedium, ne prima subatione, neque ante flaccidas aures coitus incipiat. Item de mulieribus ap. *Fulg. Planc. de prisc. serm.* 46. Valgia sunt labellorum obtortiones in subatione peractae.

SŬBAUDĬO, is, a. 4. *Ascon.* in *Cic. Verr.* 1, 2. *Senatorio* enim bis subauditur; et senatorio ordini, et nomini senatorio; et ad 9. ad illa verba: *sed etiam Q. Metellum:* subaudi consulem. ℙ Item paulum audio. *Appul. Met.* 5. Nec unquam viri mei vidi faciem, sed tantum nocturnis subaudiens vocibus etc.

SŬBAUDĪTĬO, onis, f. actus subaudiendi. *Serv.* ad *A.* 10, 80. In subauditione ponuntur ea, quae non possumus dicere aperte. *Hieron. quaest. Hebr.* in *Reg.* 2, 3, 13. Est enim hic defectus, et necessaria subauditio.

SŬBAUDĪTUS, a, um, part. a *subaudio. Ulp. Dig.* 28, 5, 1. *extr.* Non putavit valere, quoniam deest aliquid: sed et ipsa valebit subaudito *Jubeo.*

SŬBAURĀTUS, a, um, part. a *subauro,* auro leviter illitus. *Petr. Sat.* 32. Habebat in minimo digito sinistrae manus annulum grandem subauratum,

extremo vero articulo digiti sequentis minorem, ut mihi videbatur, totum aureum, sed plane ferreis veluti stellis ferruminatum. [*Inscr.* ap. *Reines. cl.* 3. *n.* 62. Statua equestris subaurata. *F.*]

[SUBAURO, as, avi, atum, a. 1. auro leviter illinio, inauro. *Inscr.* in *Novell. lett. di Firenze* T. 10. p. 615. Basilicam poliendam, statuam subaurandam de sua pecunia curavit. *F.*]

SUBAUSCULTO, as, a. 1. ὑπακροάομαι, leviter et quasi praetereundo ausculto. [*Omnes, quos *Forc.* laudavit, loci declarant, *subauscultare* non esse leviter et quasi praetereundo auscultare, sed clam alicui rei audiendae admovere aures.] *Pl. Mil.* 4, 2, 3. Tace, subauscultemus, ecqua de me fiat mentio. *Cic. Or.* 2, 36. *f.* [*Si palam audire eos non auderes,] subauscultando tamen excipere voces eorum, et procul, quid narrent, attendere. *Id. Att.* 10, 18. Omnes enim *Κωρυκαῖοι* videntur subauscultare, quae loquor. Adde *Top.* 20. [*Staienus — ea locutus est bonis viris subauscultantibus pariete interposito, quibus patefactis, rei capitalis jure damnatus est.]

SUBAUSTERUS, a, um, adj. aliquantum austerus. *Cels.* 3, 6. *f.* Vinum austerum, vel certe subausterum. Adde 6, 6. *n.* 8.

*SUBBAJULO, as, a. 1. *Vet. Interpr. Iren.* 5, 11. Altera ungula subbajulat aliam, *h. e.* sustinet. *B. A.*

SUBBALBE, adv. aliquantum balbe. *Spart. Get.* 5. Subbalbe canorus.

SUBBALLIO, onis, m. Ballionis (quod est servi nomen) vicarius. *Pl. Ps.* 2, 2, 13. Tune ns Ballio? *Ps.* Imo vero ego ejus sum Subballio. V. SUBNERO.

SUBBALTEATUS. V. BALTEATUS.

SUBBASILICANUS, a, um, adj. qui sub basilicis versatur, ut *subrostranus*, qui plurimum obambulat sub Rostris. *Pl. Capt.* 4, 2, 35. Quorum odos subbasilicanos omnes abigit in forum. [*Id.* hos homines item sic nominat *Curc.* 4, 1, 11. Ditis damnosos maritos sub basilica quaerito. Hi in *Gloss. Philox.* vocantur *basiliciarii. F.*]

[SUBBATUO, is, a. 3. subter batuo. *Not. Tir.* p. 117. Batuit, rebatuit, subbatuit. *F.*]

SUBBIBO, is, a. 3. ὑποπίνω, aliquantum bibo, aliquanto liberalius bibo. *Pl. Truc.* 4, 3, 58. Qui improbus est, sive subbibit, sive adeo caret temeto, tamen ab ingenio est improbus. *Suet. Ner.* 20. *med.* Si paulum subbibisset.

SUBBINI, ae, a, adj. idem quod bini. *Manil.* 4, 846. Ipsa (docet titulus causae) quae ecliptica signa Dixere antiqui, pariter subbina laborant, Nec vicina loco, sed quae contraria fulgent. [At *Bentl.* legit *sed bina. F.*]

SUBBLANDIOR, iris, dep. 4. clam blandior. *Pl. Cas.* 3, 3, 22. Non matronarum officium est, sed meretricium, viris alienis subblandirier. ℙ Item simpliciter, blandior. *Id. A.* 1, 3, 32. Et quoque catulo meo subblanditur novus amator. *Lucil.* ap. *Non.* 7, 30. Hic me ubi videt, subblanditur, palpatur, caput scabit, pedes legit. *Pl. Bacch.* 4, 8, 35. Ut subblanditur carnufex! et 3, 4, 19. Mihi inani atque inopi subblanditur: pro *subblandietur*: quod in verbis quartae conjugat. non est insolens.

SUBBREVIS, e, adj. aliquantum brevis. *Plin.* 21, 7, 20. Saliunca folio quidem subbrevi, et quod necti non possit.

SUBCOELESTIS, e, adj. qui est sub coelo. *Tert. adv. Valent.* 31. Hebdomas subcoelestis.

SUBCAERULEUS, a, um, adj. aliquantum caeruleus. *Cels.* 6, 5. *f.* Creta subcaerulea.

SUBCANDIDUS, a, um, adj. ὑπόλευκος, aliquantulum candidus, ad colorem candidum nonnihil accedens. *Plin.* 27, 8, 39. Folia bovis linguae similia, minora, subcandida. Adde *ib.* 12, 94.

SUBCAVUS, a, um, adj. subter cavus. *Lucr.* 6, 556. Ventus per loca subcava terrae collectus. *Cato R. R.* 151. Areas subcavas facito, uti aquam continere possint. Adde *Var. Auct. de limit.* p. 252. et 260. et 303. *Goesii.*

SUBCENTURIO, as. V. SUCCENTURIO.

SUBCENTURIO, onis, m. ὑφεκατόνταρχος, qui centurioni subjicitur, seu centurionis vices gerit, optio centurionis. *Liv.* 8, 8. *f.* Ut subcenturionem sibi, quem vellet, legeret, qui tutaretur eum ab uno destinato hoste. [In *Inscr.* ap. *Grut.* 53, 10. pro *Sub Cos. Leg.* III. *Ital.* legendum videtur *Subcent. Leg.* III. *Ital. F.*]

SUBCERNO, et Succerno, is, crevi, cretum, a. 3. ἐκκρίνω, σήθω, cribro secerno: [*nostr. *durchsieben.*] *Plin.* 18, 11, 29. *n.* 3. Postea farinario cribro subcernunt. *Cato R. R.* 25. Vinaceos quotidie recentes succernito, etc. cribrum illius rei parato; et *ib.* 37. Partem de nucleis succernito; et 151. Dimidiatum digitum terram altam subcernito. ℙ Metonymice est agitare, succutere. *Sev. Aetn.* 492. de mari aestu agitato: Ac primum tenuis sinus exigit ulteriores: Progrediens late diffunditur, et subcernens.

[SUBCINERICIUS, a, um, adj. [*ὑπόσποδος. *Isid. Or.* 20, 21. Subcinericius panis (*sub*) cinere coctus, et reversatus: ipse est et focacius. *Hieron.* in *Osee* 2, 8, 7. De hac farina fiet subcinericius panis. [*Vulg. Reg.* 3, 14. et 17. *Gen.* 18, 6. *Exod.* 12, 39.] V. MAMPHULA. *F.*]

SUBCINGO, etc. V. SUCCINGO.

SUBCISIVUS. V. SUBSECIVUS.

SUBCOACTUS. V. COACTUS, a, um.

SUBCOENO, as, a. 1. [*inferiore parte vescor, infra coeno.] ὑποδειπνέω. *Quint.* 6, 3. *med.* Et Galba de piscibus, qui cum pridie ex parte adesi, et versati postero die appositi essent, Festinemus, alii subcoenant, inquit: [*nempe, quod inferiore parte adesi essent.]

[SUBCOLORATUS, a, um, adj. aliquantisper coloratus. *Isid. Or.* 8, 10. Tertia (*charta*) hieratica dicta, quod ad sacros libros eligebatur, similis Augusteae, sed subcolorata. *F.*]

SUBCONSUL, ulis, m. minister consulis. *Jos. Scal. l.* 1. *ep.* 66. legi putat in *Inscr.* ap. *Grut.* 53, 10. Sed V. SUBCENTURIO.

SUBCONTUMELIOSE, adv. ὑφυβριστικῶς, aliquantum contumeliose. *Cic. Att.* 2, 7, Hercule, verum ut loquamur, subcontumeliose tractatur noster Publius.

SUBCOQUO, is, a. 3. leniter coquo. *Marcell. Empir.* 36. *med.* Mixta omnia subcoquantur igni.

SUBCORNICULARIUS, ii, m. optio, aut adjutor cornicularii. *Inscr.* ap. *Grut.* 1108, 4. T. Flavius Proculus scriba, subcornicularius. In ead. ap. *Don. cl.* 6. *n.* 105. et *Mur.* 787, 1. perperam pro *scrib.* legitur *trib.*

[SUBCORRIGO, is, exi, ectum, a. 1. aliquantulum corrigo. V. in SENSULUS. *F.*]

SUBCORTEX, icis, m. et f. interior cortex, Patavini vulgo *sottoscorza*, Latini etiam alburnum dicunt. *Veg. Vet.* 4, 28. Cortices mali granati, subcorticem de ipsa arbore.

SUBCRASSULUS, a, um, adj. aliquantum crassus. *Capitol. Gord.* 6. Corporis qualitate subcrassulus.

SUBCRESCO. V. SUCCRESCO.

SUBCRETUS et Succretus, a, um, part. a *subcerno*: ut Calx cribro succreta, *Cato R. R.* 18. *f.* Testa tusa, et subcreta, *Vitr.* 2, 5. ℙ Jculariter *Pl. Poen.* 3, 1, 9. Siccine oportet ire amicos homini amanti operam datum? nam iste quidem gradus succretus est cribro pollinario.

SUBCRISPUS, a, um, adj. qui crines habet aliquantulum crispos. *Cic. Verr.* 2, 2, 44. Videtis illum subcrispo capillo nigrum? *Varr. R. R.* 2, 5. Caudae inferior pars frequentibus pilis subcrispa; et *ib.* 7. Juba equi subcrispa.

SUBCRUDUS, a, um, adj. ὕπωμος, non omnino coctus. *Cato R. R.* 156. Brassicam coquito paulisper, uti subcruda siet. *Cels.* 6, 13. Subcrudum incidendum, ne, si diutius ibi pus permanserit, os laedat. Adde 7, 2.

SUBCRUENTUS, a, um, adj. ὕφαιμος, aliquantulum cruentus. *Cels.* 4, 18. Descendunt autem pituitae, mucisque similia, interdum etiam leviter subcruenta. *Id.* 5, 18. *n.* 24. Si facie contusa livor subcruentus est.

SUBCUBO, etc. V. SUCCUBO.

SUBCULTRATUS, a, um, part. a *subcultro*, cultro concisus. *Apic.* 8, 8. *med.* Thymum subcultratum.

SUBCULTRO, as, a. 1. cultro subter incido, seco. *Apic.* 4, 2. Subcultrare pulpas.

SUBCUMBUS, aut Succumbus, terminus in agris, dictus videtur, quia basis, aut stylobatae, quae columnae succumbit, similis est. *Var. Auct. de limit.* p. 265. et 302. *Goesii.*

SUBCUNEATUS, a, adj. ex part. cuneis subter firmatus, et fultus. *Vitr.* 6, 11. Subjecti, et subcuneati postes.

SUBCURATOR, oris, m. ὑποκηδεμὼν, qui curatoris locum tenet. *Julian. Dig.* 3, 5, 29. Eidemque alium subcuratorem constitutum.

SUBCURSOR. V. SUCCUSSOR.

SUBCURVUS, a, um, adj. *Ammian.* 26, 9. *extr.* Corpore non indecoro, nec mediocris staturae, subcurvus.

SUBCUSTOS, odis, comm. gen. ὑποφύλαξ, ἀντιφύλαξ, qui pro alio custode substitutus est. *Pl. Mil.* 3. 2, 54. Hunc subcustodem suum foris ablegavit.

*SUBCUTILIAE, arum, locus in Sabinis, ubi aquae sunt frigidissimae, et stomacho utilissimae. *Cels.* 4, 5. *B. A.*

SUBDEALBO, as, n. 1. subter dealbo. *Varr.* ap. *Non.* 2, 28. Teges, ruina ne jacentem subdealbet. Alii leg. *sub Deo albet.*

SUBDEBILIS, e, adj. aliquantum debilis. *Suet. Vit.* 17. Venter obesus, alterum femur subdebile.

SUBDEBILITATUS, a, um, adj. ὑπεξασθενῶν, aliquantulum debilitatus. *Cic. Att.* 11, 5. Te subdebilitatum novas rationes tuendi mei quaerere.

SUBDEFICIENS, entis, part. a *subdeficio*: sensim deficiens. *Curt.* 7, 7. *med.* Haec quassa adhuc voce subdeficiens, vix proximis exaudientibus, dixerat.

SUBDEFICIO, is, n. 3. sensim deficio. *August. serm.* 343. *ed. recentior. f.* Si in labore subdeficimus, adjutorium imploremus.

[SUBDIACONUS, i, m. ὑποδιάκονος, qui uno gradu diacono inferior est. *Imppp. Valent., Valens et Grat. Cod.* 1, 3, 6. Presbyteros, diaconos, subdiaconos, atque exorcistas, et lectores, ostiarios, et acolythos etiam personalium munerum exper[tes] esse praecipimus. *F.*]

SUBDIALIS, e, adj. ὕπαιθρος, sub dio posit[us]. *Plin.* 14, 1, 3. Una vitis in Liviae porticibus s[ub]diales inambulationes umbrosis pergulis opacat. [*Id.*] 34, 12, 29. Cadmia super terram ex subdialibus [pe]tris caeditur. *Id.* 36, 25, 62. Subdialia Graeci venere, talibus domos contegentes tractu tepe[nt]. ὑπαίθρια, ὕπαιθρα. V. SUBTEGULANEUM.

SUBDIFFICILIS, e, adj. ὑποχαλεπὸς, aliqu[an]tum difficilis. *Cic. Am.* 19. Exsistit hoc loco qu[ae]dam quaestio subdifficilis.

SUBDIFFIDO, is, n. 3. *Cic. Att.* 15, 20. [...] quo die audivi, subdiffidere coepi.

[SUBDIMIDIUS, a, um, adj. ὑπημιόλιος, [...] sesquialter: huic opponitur superdimidius, seu [ses]quialter. *Capell.* 7, 251. Superdimidius num[erus] est, qui ipsum aliquem numerum, et dimidium habet. Contra ex iisdem numeris minor majori [...] dimidius est, quem Graeci ὑφημιόλιον appellant. [...] perdimidii rationem habent tria ad duo: subdim[idii] duo ad tria. *F.*]

*SUBDINUM, i, n. oppidum Galliae Lugdu[nen]sis. *Tab. Peut. B. A.*

SUBDISJUNCTIVUS, a, um, adj. *Procul.* [...] 50, 16, 124. Haec verba, ille, aut ille, non so[lum] disjunctiva sunt, sed etiam subdisjunctiva: dis[jun]ctivum est, veluti cum dicimus, Aut dies, aut [nox] est, quorum posito altero, necesse est tolli alte[rum]. Subdisjunctivi autem genera sunt duo; unum [...] ex propositis finibus ita non potest utrumque [...] ut possit neutrum esse, ut, Aut sedet, aut am[bu]lat: alterius generis est, cum ex propositis fi[ni]bus ita non potest neutrum esse, ut possit esse ut[rum]que, veluti cum dicimus, Omne animal aut f[acit] aut patitur. *Prisc.* 16, 1030. Conjunctiones su[bdis]junctivae sunt, quae voce disjunctivarum utru[m]que tamen esse significant, vel simul, ut copulativae [...] discrete. Simul, ut Terentius in Eunucho: ve[l] semper maximas mihi gratias agebat: pro *etiam*. Discrete utrumque tamen esse significat, ut tot[...] vel legit iste, vel cogitat.

SUBDISTINCTIO, onis, f. alia post primam [di]stinctio. *Mall. Theod. de metr.* 3, 8. Sed quo[niam] de syllabis ac pedibus abunde dictum est, ad i[...] metrorum demonstrationem, distinctionem, s[ubdi]stinctionem veniamus. ℙ Est etiam nota int[er]ptionis in legendo, qua pronuntiationis termin[us] suspenditur, ut statim id, quod sequitur, succ[e]debeat: ὑποστιγμή. *Diomed.* 2, 432.

SUBDISTINGUO, is, a. 3. subdistinctionis n[otam] appono, et sermonis cursum suspendo. V. v. [...] *Ascon.* in *Cic. Verr.* 2, 2, 13. *ad illud*: Si quid [...]peram judicarit senatus: Multi subdistinguun[t] separatim addunt, *senatus*, ut quasi per inter[roga]tionem ostendat, etc.

SUBDITICIUS, a, um, adj. ὑποβολιμαῖος, ὑπ[οβλη]τος, suppositicius. *Cic. Verr.* 2, 5, 27. Si hunc [sub]diticium archipiratam in eandem custodiam de[...] *Quint.* 1, 4. Et libros, qui falso viderentur ins[cripti] tanquam subditicios summovere familia. *Pl.* [...] 4, 62. Ubi hominem exornavero, subditicium [...] ego illum militis servum volo. *Lampr. Elag.* 1[...] porticus defuerant, quae postea ab hoc subd[...] Antonio exstructae sunt.

SUBDITIVUS, a, um, adj. ὑποβολιμαῖος, quod subditicius, et alterius loco positus. *Pl.* [...] 2, 2, 198. Namque de illo subditivo Sosia miru[m] mis est. *Arnob.* 5, 179. Sed allegoricis sensib[us] subditivis intelliguntur omnia illa secretis. *Suet. Ner.* 7. [*Al. hic *subditum* leg. contra [...] V. *Oudend.* et *Duk.* ad *Flor.* 3, 16.] et *Sen. Oe*[...] ℙ *Subditivus* inscribitur una ex *Caecilii* com[oediis] *Gell.* 15, 9.

SUBDITO, as, a. 1. frequent. a *subdo*. *Lu*[...] 603. vis ipsa pericli Subditat hunc stimulum qu[...] de parte timoris, *h. e.* addit, subdit.

SUBDITUS, a, um, part. a *subdo*: ὑποτιθεὶς[...] positus, subtus immissus, subjectus. [*Cic.* [...] 2, 10. aquae, quae subditis ignibus effervescu[nt] *Heindf.*] *Ov. Met.* 8, 661. erat mensae pes [...] impar: Testa parem fecit: quae postquam su[b] clivum Sustulit, etc. *Suet. Dom.* 17. Pugio p[...] subditus. *Liv.* 8, 30. *med.* Congesta in ing[entem] acervum hostilia arma subdito igne concremavi[t] *Fast.* 4, 856. subdita flamma rogo. [**Sil.* 1[...] subdita taedis Carthago.] *Ov. Her.* 4, 57. Pa[...] decepto subdita tauro. *Id. Met.* 14, 553. Carin[ae sub]dita navigiis; et *ib.* 12, 141. Vincla galeae s[ub]mento. *Plin.* 4, 11, 18. Coeletae (*populi*) m[...] Haemo, minores Rhodopae subditi. [**Sil.* 1[...] Libye subdita Cancro.] et *Ov. Pont.* 4, 9, 12[...] oculis subdita terra tuis. *Hirt. B. Afr.* 84. Cu[...] phantus in lixam inermem impetum fecisset, e[t] sub pede subditum, pondere suo premeret. [...] 4, 448. At si forte oculo manus uni subdita [...] Pressit cum quodam sensu, fit uti videantur [...] quae tuimur, fieri tum bina tuendo. *Virg.* [...] 371. avidis ubi subdita flamma medullis. *Id.* [...] haec cura est subdita cordi. ℙ *Subdita* di[...] medicamenta, quae in podicem immittuntur. [...] 20, 5, 20. Caepae haemorrhoidas pellunt, su[...] pro balanis. *Id.* 22, 9, 11. Glycyrrhizae us[...]

litis, decoctae ad tertias. ℙ Item alterius loco tus. *Cic. Verr.* 2, 3, 5. Quid de illis respondeat, in eorum locum subditos domi suae reservavit? *us:* Subditus dicitur is, qui in demortui judicis m judex datur his, qui eum habuerant judicem andem rem. Adde *Paul. Dig.* 5, 1, 60. *Prop.* 3, 34. Nec solvit Danaas subdita cerva rates. ℙ subditicius. *Ter. Heaut.* 5, 3, 12. Subditum se icatur. [*V. *Bentl.* ad h. l. et *Ruhnk.*] *Liv.* 40, le subditum, et pellice genitum appellant. ℙ subornatus. *Tac. A.* 4, 59. Adsimulabat judicis es, subditis, qui accusatorum nomina sustine- . ℙ Item subjectus imperio, aut dominio alte- , ἀρχόμενος. *Tibull.* 4, 1, 67. inferno Plutonis ita regno Magna Deum proles. *Pers.* 5, 124. r ego. Unde datum hoc sumis tot subdite rebus? dominum ignoras, nisi quem vindicta relaxat? BDĬU, adv. καθ' ἡμέραν, idem quod die, sive diu. *Pl. Most.* 3, 2, 77. Audivit hic esse aesta- perbonam: subdiu coli absque sole perpetuum . Est qui leg. *sub dio.*

BDĪVAL, alis, n. pars domus superior, quae dio est. *Tert. adv. Jud.* 11. Subdival domus. V. DIALIS et SOLARIUM.

BDĪVĀLIS, e, idem quod subdialis. *Ammian.* 19, nostri pruinis subdivales moras difficile tolerabant.

JADĪVĬDO, is, a. 3. post primam divisionem rur- livido. *August. C. D.* 6, 3. *med.* Tres libros ita ivisit, ut primus sit, etc. Adde *Trin.* 3. *prooem.*

BDĪVĪSĬO, onis, f. alia divisio post primam ionem. *Hieron. ep.* 58. *n.* 8. Praecipue in eo li- mihi subdivisio placuit. Adde *Justin. Cod.* 3, 7. et 6, 2, 22.

BDĪVĪSUS, a, um, part. a *subdivido*, rursus us. *Tert. adv. Jud.* 11. *f.* Hebdomades, quae subdivisae in abscisionem, etc.

UBDĬUS, a, um, adj. ὑπαίθριος *Gloss. Gr. Lat.* *almas. de Pall.* p. 137. *B. A.*

BDO, is, didi, ditum, a. 3. ὑποτίθημι, subji- suppono: quasi subtus do. *Tac. A.* 4, 62. Coe- mphitheatro, neque fundamenta per solidum dit, neque firmis nexibus ligneam compagem struxit. *Cato R. R.* 105. Mustum in ahenum dito, ignem subdito: ubi bullabit vinum, ignem ucito; et *ib.* 84. Sub textum subde paulisper, a eximito. *Ov. Met.* 4, 631. ultima tellus He- b hoc, et pontus erat, ubi Solis anhelis Aequo- bdit equis, et fessos excipit axes. *Sueth. Oth.* um pugionem pulvino subdidisset. *Plin.* 14, 2, 5. Subdere furcas vitibus. *Id.* 8, 16, 21. leo- igo. *Tac. A.* 12, 24. tauros aratro. *Ov. Met.* . se aquis. *Id. A. Am.* 2, 732. et *Pont.* 2, 6, 38. r equo. *Sen. Herc. Fur.* 366. facem tectis. [*Cf. c dictione *Gron. observv.* 2, 12. p. 155. sq. *ed.* et *Pl. Curc.* 2, 3, 18. aliquem sub solum, *h. e.* sternere: et *Appul. Met.* 5. Lucernam subdere tegmine, *h. e.* tegere, abscondere. ℙ Trans- *Liv.* 8, 32. *f.* Subdere ignem ac materiam se- i. *Ov. Trist.* 5, 1, 76. Ingenio stimulos subde- ma solet. *Sen. Ag.* 133. Metus subdit stimulos i. *Liv.* 7, 40. Subdere alicui spiritus. [*Id.* is risus stimulos parvis mobili rebus animo bri subdidit.] ℙ Significat etiam objicere. *ep.* 3, 19. Vereor, ne sit incautum, rem tam am iisdem tempestatibus, iisdem casibus sub- *Lucr.* 5, 102. rem aliquam oculorum subdere *h. e.* subjicere oculis: *visu* pro *visui.* ℙ Item re, substituere in locum alterius. *Cic. Dom.* uis in meum locum judicem subdidit? *Gell.* 1, Immutavit ergo, et subdidit verbum ei verbo, omiserat, finitimum. [*Plin. Pan.* 25, 3. qui um erasorum subditi fuerant: ubi v. *Gierig.* — 4. 12, 40. ne feminae imperio subderentur.] ℙ ertim cum dolus et fraus subest. *Tac. A.* 14, 40. re testamentum, *h. e.* fictum pro vero subjice- ostendere; et *Paul. Dig.* 4, 10, 19. partum, *h.* m pro altero matri apponere, vel ei, quae non t, alienum infantem subjicere. *Tac. A.* 1, 6. *ib.* 15, 44.) Abolendo rumori Nero subdidit et quaesitissimis poenis affecit, *h. e.* falso reos et *ib.* 3, 67. Et nequis necessariorum juvaret itantem, majestatis crimina subdebantur; et 36. Subdito rumore, tanquam Mesopotamiam rus; et *Appul. Met.* 10. In ejus potionis vice ur alia: scil. venenata. ℙ Item subornare, ittere. *Pl. Merc. arg.* 2, 9. Hic filium subdi- vicini: pater Vicinum. V. SUBDITUS. ℙ subscribere, adscribere, subjicere. *Gell.* 12, t 19, 11.) Versus ipsos ex poematis Furianis, bus haec verba sunt, subdidi. *Auson. ep.* 19. itteris jucundissimum poema subdideras. ℙ oquendo verba addere. *Auson. Grat. act.* 23. paulisper haesisti, deinde illico subdidisti: le duobus consulibus, etc. ℙ Item subjicere, e. *Prud.* περὶ στεφ. 1, 34. Caesaris vexilla lin- , eligunt signum Crucis: Proque ventosis dra- , quos gerebant, palliis, Praeferunt insigne , quod Draconem subdidit. *Claud. H. cons.* *raef.* 8. Subderet Hispanum legibus Oceanum. *cons. Hon.* 42. Subdidit Oceanum sceptris. *ill.* 1, 2, 89. sq. Vidi ego, qui juvenum miseros t amores, Post Veneris vinclis subdere colla .]

SUBDŎCĔO, es, a. 2. ὑποδιδάσκω, vicem praeceptoris occupo, vel horis subsecivis doceo, [*hypodidascali munere fungi: *einen Hülfslehrer abgeben.*] *Cic. Att.* 8, 4. Ciceronesque nostros meo potius labore subdoceri, quam me alium vis magistrum quaerere. *August. Conf.* 8, 6. Subdocere grammatico.

SUBDOCTOR, oris, m. qui post alium docet: [*Unterlehrer.*] *Auson. Profess.* 22. Victorio subdoctori, sive proscholo.

SUBDŎLĒ, adv. ὑπούλως, callide. *Pl. Trin.* 2, 1, 12. Subdole blandiri. *Cic. Brut.* 9. Acute, subdole, versute.

SUBDŎLUS, a, um, adj. ἀπατηλὸς, fraudulentus, astutus, dolosus, occulte decipiens. *Pl. Epid.* 2, 3, 13. Quo pacto fiat subdola adversus senem. *Ov. A. Am.* 1, 598. Fac, titubet blaeso subdola lingua sono. *Sall. Jug.* 42. At Jugurtha, cognita vanitate legati, subdolus ejus augere amentiam. *Id. Cat.* 5. Animus audax, subdolus, varius. *Tac. A.* 6, 51. Occultus ac subdolus fingendis virtutibus; et *ib.* 6. Immanem animum subdola modestia tegens. *Pl. Capt.* 3, 3, 5. Subdola mendacia. [*Vell.* 2, 102, 1. Perfida et plena subdoli ac versuti animi consilia.] ℙ Transfertur ad inanima, quibus falli quis potest. *Tac. H.* 5, 14. Ea loci forma, incertis vadis subdola, et nobis adversa. *Mart.* 3, 58. Sed tendit avidis rete subdolum turdis. [*Lucr.* 2, 560. subdola pellacia ponti; cf. 5, 1003.]

SUBDŎMO, as, ui, itum, a. 1. domo, subigo. *Pl. As.* 3, 3, 112. Sic isti solent superbi subdomari.

*SUBDUBITĀTOR, oris, m. qui dubitare videtur. *Augustin. B. A.*

SUBDŬBĬTO, as, n. 1. ὑπενδοιάζω, nonnihil addubito, parumper dubito. *Cic. Fam.* 2, 13. *med.* Significabas te subdubitare, qua essem erga illum voluntate. *Id. Att.* 14, 15. Jam enim dico meum: antea, crede mihi, subdubitabam.

SUBDŪCO, is, xi, ctum, a. 3. [*Primum significat auferre aliquid alicui rei suppositum, subtrahere. *Suet. Tib.* 14. subducere gallinae ovum. *Curt.* 4, 9, 18. quum rapidior unda vestigium subduceret. *Cat. R. R.* 115. ubi bullabit vinum, ignem subducito. *Virg. A.* 6, 524. fidum capiti subduxerat ensem. *Mart.* 8, 59. Subducere alicui pallia a cubito. *Lucr.* 1, 1099. Subducat terra se raptim pedibus. ℙ Translate. *Cic. Inv.* 2, 48. Subducere id quo nititur adversariorum causa. Simile est illud *Fin.* 4, 15. neque intelligunt, se rerum illarum pulchrarum atque admirabilium fundamenta subducere. ℙ Quoniam vero subtrahendi actus plerumque clam fieri solet, *subducere* multis in locis idem est, quod] clam auferre, surripere. *Pl. Curc.* 2, 3, 81. Condormiscit: ego ei subduco anulum. *Id. Merc. prol.* 65. Fluvius rapidus raptori pueri subduxit pedes; et *Liv.* 9, 11. Furto aliquid subducere. *Mart.* 12, 29. Subduxit mappas quatuor Hermogenes. *Varr. R. R.* 2, 1. Atreus pecudem auream sibi Thyestem subduxe queritur: pro subduxisse. (V. *Cic. N. D.* 3, 27.) In illo *Ulp. Dig.* 47, 11, 7. Saccularii, qui vetitas in sacculis artes exercentes, partem subducunt, partem subtrahunt, etc. *subducere* est elicere pecuniam ad se carminibus, vel qua alia ratione illicita: *subtrahere* est manu auferre. *Subducimus* arte, *subtrahimus* manu. Ita *Cujac. Observ.* 10, 27. ℙ Item demere, auferre. *Cic. Tusc.* 2, 17. *med.* Subduc cibum unum diem athletae. *Virg. Ecl.* 3, 5. alienus oves custos bis mulget in hora: Et succus pecori, et lac subducitur agnis. *Juven.* 11, 142. Nec frustrum capreae subducere, nec latus Afrae Novit avis noster tirunculus. *Ov. Fast.* 3, 587. carbasa torto lino, *h. e.* funibus deducere, et vento subtrahere. Sic *Lucan.* 6, 287. vela procellae. *Ov. A. Am.* 3, 123. terrae subducitur aurum; et *Lucan.* 6, 519. nubes subducunt sidera. ℙ Transl. *Suet. Tib.* 22. Subducere materiam tumultus. *Vell.* 2, 103, 1. subduxit fortuna spem. ℙ Saepe est eripere ac liberare a molestia aut periculo. *Virg. A.* 10, 50. et 615. Subducere aliquem pugnae; et *ib.* 80. manibus alicujus. *Juven.* 1, 15. manum ferulae. *Ov. Trist.* 1, 4, 27. animam saevae morti. *Id. Pont.* 1, 5, 24. colla oneri. *Vell.* 2, 72. aliquem periculo. ℙ Subducere se: clanculum et sensim se removere. *Pl. As.* 5, 2, 62. Tempus est subducere hinc me. *Nep. Alc.* 4. Clam se a custodibus subducere. *Ov. Met.* 7, 781. se a vulnere. *Id. Trist.* 5, 14, 27. se nimbo. *Ter. Eun.* 4, 7, 24. Mihi ante oculos coram amatorem adduxti tuum, et cum eo clam te subduxti mihi: pro subduxisti. *Cic. Q. Fr.* 3, 4. De circulo se subduxit. *Ulp. Dig.* 10, 2, 14. Rem de judicio subducere. *Vell.* 2, 93, 3. Subducere se tempori, i. e. secedere ad evitanda temporis pericula. ℙ Usurpatur etiam in re militari, ubi significat, aut: milites ex posteriore aciei parte in primam protrahere, ὑπάγειν; aut: pugnantibus anterioribus, eos qui in secunda vel tertia acie collocati sunt, clam contractos abducere. *Sall. Cat.* 59, 3. Reliqua signa in subsidio arctius collocat. Ab his centuriones omnes lectos, et evocatos cet. in primam aciem subducit. *Liv.* 44, 37. ex postrema acie triarios primos subduxit; et 22, 48. Hasdrubal, qui ea parte praeerat subductos ex media acie Numidas, ad persequendos passim fugientes mittit; 27, 48. Cohortes aliquot subductas ex dextro cornu. — *Id.* 40, 30. Ut hae duae turmae ostenderentur; dein subducerentur, ubi equitatus hostium castris procucurrissent, i. e. pedem referre juberentur; et 36, 18. Hostes pulsi loco intra munimenta, subductis ordinibus concesserunt; 7, 34. Spatium consuli dedit ad subducendum agmen in aequiorem locum. ℙ *Subducere alvum,* ducere, ciere. Proprie videtur esse, per inferna ciere, ut clysteribus. *Cels.* 3, 4. Asclepiades medicamenta sustulit, alvum non toties, sed fere tamen in omni morbo subduxit. ℙ Sed etiam de ea ductione dicitur, quae per superna fit. *Gell.* 4, 11. Is cibus et subducit sensim alvum, et laevigat. ℙ *Subducere rationem,* ducere, inire, putare: quod fere fit subducendo ab altera summa, ut, quid in altera reliquum sit, appareat. [*Praeferenda *B. Crus.* sententia, qui in *cl. Suet.* p. 742. hunc dicendi morem ad subjectos singulis ordinibus numeros refert.] *Pl. Capt.* 1, 2, 89. Ibo intro, atque intus subducam ratiunculam quantillum argenti mihi apud trapezitam siet. *Cic. fr.* ap. *Non.* 4, 436. Ineundis subducendisque rationibus. ℙ Ad illud *Ter. Ad.* 5, 4, 1. Nunquam ita quisquam bene subducta ratione ad vitam fuit, etc. *ducere,* inquit *Donat.*, est digitis computare ap. alium, et palam: *subducere,* apud seipsum, et secreto. Sed hoc discrimen non est perpetuum. *Cic. Att.* 5, 21. *med.* Assidunt, subducunt: ad nummum convenit. ℙ [*Haec significatio transfertur ad argumentationes et deliberandi rationes. *Cic. Fam.* 1, 9. rationibusque subductis summam feci cogitationum mearum. *Fin.* 2, 19. Quid? fortes viri voluptatumne calculis subductis proelium ineunt? *N. D.* 3, 29. Medea et Atreus — inita subductaque ratione nefaria scelera meditantes. ℙ Significat etiam sursum ducere, Gr. ἀνάγω. Ita frequentissimi iterum usus est in rebus militaribus et navalibus. *Sall. Jug.* 103. Milites dispersos in unum contrahit, dein cunctos pleno gradu in collem subduxit. Sic *Caes. B. G.* 1, 24. Copias in proximum collem subduxit. *Liv.* 37, 10. Dixit, subducturum per simulationem reficiendi quasdam naves, *h. e.* ex aqua in terram, et sub navalia tractarum. Adde 31, 22. 42, 27. 45, 2. Porro *Virg. A.* 1, 555. et 577. et *Caes. B. C.* 3, 23. *Pl. Most.* 3, 2, 50. Navis subducta erat in tuto. ℙ Hinc in universum tollendi vindicavit notionem. *Liv.* 27, 28. *med.* Cataractam funibus subducunt in tantum altitudinis, ut subire recti possent. *Pl. Aul.* 2, 7, 3. In puteo coenam coquant: inde coctam sursum subducemus corbulis. *Cato R. R.* 157. *f.* Brassicam ad nasum admoveto: ita subducito susum animam, quam plurimum poteris. *Plin.* 2, 11, 8. Haec ratio mortales animos subducit in coelum. *Ov. Fast.* 2, 347. tunicas ora subducere ab ima; et *ib.* 5, 611. de Europe: Saepe puellares subducit ab aequore plantas; et *Sen. ep.* 48. *med.* Subducere supercilia: quod est severi hominis, aut tristis. V. SUBDUCTUS. ℙ Denique *subducere* dicitur etiam de iis, quorum altitudo sensim ad terram demittitur, atque desinit *Virg. Ecl.* 9, 7. qua se subducere colles Incipiunt, mollique jugum demittere clivo. Cf. *Gron. Observv.* 4, 17. p. 477. *ed. Fr.* *Plin. ep.* 5, 6. *med.* Hic quoque fons nascitur, simulque subducitur, i. e. in terram, unde prosiliut, recurrit, descendit, evanescit.]

SUBDUCTĀRĬUS, a, um, adj. idem ac ductarius, quo quid subducitur, seu levatur. *Cato R. R.* 12, 68. et 135. Funes loreos quinque, subductarios quinque, medipontos quinque.

SUBDUCTĬO, onis, f. ὑπαγωγὴ, ὑπεξαγωγὴ, ὑφαίρεσις, actus subducendi, idest subtrahendi. *Caes. B. G.* 5, 1. Ad celeritatem onerandi, subductionesque, paulo facit humiliores *(naves)* quam quibus in nostro mari uti consuevimus. *Vitr.* 10, 5. *f.* Funibus, et trochleis subductiones navium efficiuntur. **Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 1, 23. Si antea quam fundamenta urbi jacerentur, subductiones aquae purgamentisque relinquendas procuraret. *B. A.* ℙ Item ratio, computus. Translate. *Cic. Or.* 30. Statim occurrit naturali quadam prudentia, non his subductionibus, quas isti docent.

SUBDUCTUS, a, um, part. a *subduco:* [*ablatus, subtractus, de eo, quod alicui rei subjacet, suppositum est. V. in SUBDUCO. ℙ Hine i. q. ereptus. *Caes. B. C.* 2, 23. Naves ex praedonum bello subductas reficiendas curaverat. *Lucan.* 2, 717. Rapta puppe minor subducta est montibus Argo. *Triphon. Dig.* 28, 2, 28. Subductus de potestate. ℙ Item furto ablatus. *Mart.* 14, 42. Subducta est puero namque lacerna tuo. *Hor. Od.* 1, 3, 27. ignis aetheria domo subductus. *Id. Ep.* 1, 17, 54. Aut cistam effractam, et subducta viatica plorat. ℙ Item amotus, ablatus. *Virg. A.* 3, 565. Subducta ad Manes imos desedimus unda. *Vell.* 2, 100. *extr.* Julia relegata in insulam, patriaeque et parentum subducta oculis. ℙ Item remotus. *Plin. ep.* 2, 17. *med.* Cubiculum subductum omnibus ventis. *Capell.* 6, 192. Concavis subductioris terrae latebris abderetur. ℙ Hinc est sursum ductus. *Virg. A.* 3, 135. sicco subductae litore puppes. *Ov. Am.* 2, 9, 21. Longaque subductam celant navalia pinum. V. SUBDUCO. ℙ Inde omnino dicitur pro sublatus, ὑπαχθείς.] *Hor. Sat.* 1, 2, 26. tunicae usque ad inguen subductae. *Plin.* 9, 46, 70. de caniculis marinis: Ac saepe jam subducti, e manibus auferuntur, *h. e.* ex aqua in navem sublati. *Id.* 20, 14, 53. Mentae recentis succus narium vitia spiritu subductus emen-

dat; et 30, 13, 38. Sanguinem sistit in naribus coagulum agninum subductum, vel infusum. ¶ *Subductum supercilium*, adductum, elatum: quod tristitiae, aut gravitatis, aut severitatis indicium est. *Turpil.* ap. *Non.* 4, 436. Cum antehac videbam stare tristes, turbido vultu, subductis cum superciliis senes. *Varr. ib.* Ego, unus scilicet antiquorum hominum, subductis superciliis dicam. Adde *Sen. Ben.* 1, 1. et *Laevium* ap. *Gell.* 19, 7. (ubi quidam putant ipsum *subductisuperciliicarptores* vituperones suos appellasse.) Sic *Prop.* 2, 8, 13. Nunc volo subducto gravior procedere vultu.

SŬBDULCIS, e, adj. ὑπογλυκὺς, nonnihil habens dulcedinis. *Plin.* 26, 8, 37. Radix subdulcis, in petris nascens, aut sub arboribus vetustis. *Id. ib.* 10, 63. Intus album includi, sapore subdulce.

SUBDŪRUS, a, um, adj. aliquantum durus, subdifficilis. *Cels.* 5, 28. *n.* 14. Subdurum, et in summo perasperum. *Q. Cic. Pet. cons.* 12. Hoc probabile est; illud alterum subdurum tibi homini Platonico suadere.

[SUBDUPLUS, a, um, adj. ita appellatur numerus, qui ab alio bis continetur, ut unitas a binario. *Boeth. Arithm.* 1, 23. Si bis majorem numerum minor numerus metiatur, subduplus vocabitur. *F.*]

SŬBĔDO, is, ēdi, esum, a. 3. ὑποτρώγω, subtus edo. *Ov. Met.* 11, 783. e scopulo, quem rauca subederat unda, Decidit in pontum.

SŬBELLO. V. SUBVELLO.

SŬBĔO, is, ivi, et ii, itum, n. 4. ὕπειμι, δύνω, subtus eo, succedo, ingredior. Regit saepe accusativum vi praepositionis: est enim ab *eo*, et *sub.* *Ov. Fast.* 1, 313. Octipedis frustra quaeruntur brachia Cancri: Praeceps occiduas ille subivit aquas. *Hor. Sat.* 1, 9, 21. asellus Cum gravius dorso subiit onus. *Caes. B. G.* 1, 36. *extr.* Qui intra annos quatuordecim tectum non subissent. *Plin.* 10, 45, 62. Leones jugum subeant. *Virg. A.* 3, 113. Et juncti currum dominae subiere leones. *Id. ib.* 2, 707. care pater, cervici imponere nostrae: Ipse subibo humeris. *Ov. Met.* 4, 600. de anguib.: in appositi nemoris subiere latebras. *Liv.* 27, 4. *med.* Coelo sereno interdiu obscurata lux est, cum luna sub orbem solis subisset. *Cels.* 3, 6. *med.* Venae, incipiente febre, subeunt et quiescunt, *h. e.* subsidunt. ¶ Cum abl. *Stat. Th.* 1, 406. subit uno tegmine, cujus Fusus humo gelida partem prior hospes habebat. *Virg. A.* 6, 222. pars ingenti subiere feretro: *feretro* potest esse etiam tertius casus, ut in illo *Varr. L. L.* 4, 23. Stamen a stando: subtemen, quod subit stamini. V. infra. ¶ Saepe est accedere. *Caes. B. G.* 7, 86. *med.* Alii tela conjiciunt, alii testudine facta subeunt. *Liv.* 34, 16. Legionem subire ad portam castrorum jussit. *Virg. A.* 8, 359. ad tecta subibant. *Liv.* 31, 45. Diversis partibus rex, et legatus R. ad urbem subeunt. *Id.* 2, 31. Loco iniquo subeundum erat ad hostes. *Id.* 36, 18. *f.* Multi temere subeuntes vallum transfixi sunt. *Val. Fl.* 4, 299. hos inter Pollux subit, et trucis ultro Advolat ora viri. *Ov. Pont.* 4, 7, 33. Ingentique gradu contra ferrumque, locumque, Saxaque brumali grandine plura subis. *Virg. A.* 9, 371. Jamque propinquabant castris, murosque subibant. Alii leg. *muro.* *Id. ib.* 7, 160. tecta Ardua cernebant juvenes, muroque subibant. Alii leg. *murosque.* *Servius* ait *muros* secundum naturam esse, *muro* per dativum, figuratum. Quid, si *muro* sit ablativus? *Virg. ib.* 3, 292. Litoraque Epiri legimus, portuque subimus Chaonio, et celsam Buthroti ascendimus urbem: *portu* ut sit dativus, erit pro *portui*, ut *aspectu*, *concubitu*, *victu*, etc. (de quibus V. in ASPECTUS.) V. *Pier.* in h. l. Porro *subimus* hic est potius *ingredimur*, quam *accedimus*, ut ap. *Sil.* 5, 283. Aut dumis subit, albenti si sentit in aethra Librantem nisus aquilam, lepus ore citato. Alii *dumos* legunt. *Sen. Hipp.* 209. Subire in penates. *Hor. Ep.* 1, 7, 33. Macra cavum repetes arctum, quem macra subisti. *Lucan.* quoque pro intrare posuit 1, 211. latum subeant venabula pectus; et *Val. Fl.* 3, 105. subit ilia cuspis; et *Juven.* 16, 2. si subeantur prospera castra; et *Hor. Sat.* 1, 5, 25. Millia tum pransi tria repimus, atque subimus Impositum saxis late candentibus Anxur. ¶ Item ascendere. *Hirt. B. G.* 8, 15. Si forte Romani subire collem conarentur. *Liv.* 27, 18. *med.* Quanquam ascensus difficilis erat, assuetudine tamen succedendi muros subierunt primi. *Plin.* 31, 3, 21. Levissima est imbrium aqua, ut quae subire potest, ac pendere in aere; et *mox:* Nec levitatis in pluvia aqua argumentum est, subisse eam in coelum; et *ib.* 6, 31. Aqua subit altitudinem exortus sui. *Id.* 4, 11. *med.* Haemi excelsitas sex mill. passuum subitur. ¶ Item succrescere, exsistere, enasci. *Virg. G.* 1, 279. area creta solidanda tenaci, Ne subeant herbae. *Mart.* 7, 83. Eutrapelus tonsor dum circuit ora Luperci, Expingitque genas; altera barba subit. ¶ Item succedere, sequi. *Liv.* 27, 2. Primae legioni tertia, dexterae alae sinistra subiit. *Varr.* ap. *Non.* 4, 444. In quarum locum subierunt, inquilinae impietas, perfidia, impudentia. *Ov. Met.* 1, 129 fugere pudor, verumque, fidesque: In quorum subiere locum fraudesque, doli que. *Val. Fl.* 4, 197. amnem taurus Primus init: mox omne pecus, formidine pulsa, Pone subit. (Ad de *Virg. A.* 2, 725.) *Ov. Fast.* 4, 43. Isque, Latine, tibi pater est: subit Alba Latinum; et *Met.* 8, 699. casa parva Vertitur in templum: furcas subiere columnae; et *ib.* 1, 114. subiit argentea proles Auro deterior. ¶ Item ire in aliquem aggrediendi causa. *Val. Fl.* 6, 322. congressu subiit Gesander iniquo. *Virg. A.* 9, 342. incensus et ipse Perfurit, ac multam in medio sine nomine plebem, Fadumque, Hebesumque subit, Rhoetumque, Abarimque. *Quint.* 4, 5. Interim fallendus est judex, et variis artibus subeundas, ut, etc. ¶ *Subire* translate dicitur, qui adit loquendi gratia, qui dictis aggreditur, qui respondet. *Val. Fl.* 2, 555. Illum torva tuens, atque acri lubricus astu Rex subit et patrio fatur male laetus amore. *Stat. Th.* 9, 510. tandem precibus commota Tonantem Juno subit: Quonam miseros, sator inclyte Divum, etc? *Id. ib.* 8, 84. At tibi quos, inquit, Manes, qui limite praeceps Non licito per inane ruis? subit ille minantem, etc. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 173. Nobiscum, Theodore, redi: subit ille loquentem Talibus. ¶ *Subire*, clam irrepere, furtim ingredi. *Ov. Am.* 1, 2, 5. Nam, puto, sentirem, si quo tentarer amore. An subit, et tacita callidus arte nocet? *Id. Heroid.* 19, 56. subit furtim lumina fessa sopor. *Id. A. Am.* 1, 741. non tutum est, quod ames laudare sodali. Cum tibi laudandi credidit, ipse subit. Adde *Prop.* 1, 9, 26. et 2, 20, 68. ¶ Saepe etiam significat in mentem venire, succurrere, redire in memoriam. *Liv.* 36, 20. Deinde cogitatio animum subiit, in dignum esse, etc. *Ov. Met.* 12, 472. nec mentem subiit, quo praemia facto, Quaque viri falsam speciem mercede pararis? *Id. Trist.* 2, 291. Proxima adoranti Junonia templa subibit, Pellicibus multis hanc doluisse Deam. *Id. Her.* 18, 61. de Luna: faveas, Dea candida, dixi, Et subeant animo Latmia saxa tuo. *Sen. Med.* 555. Melioris tibi memoria nostri subeat. *Virg. A.* 2, 562. subiit deserta Creusa, Et direpta domus. *Ov. Trist.* 3, 8, 38. et quid sim, quid fuerimque, subit; et *ib.* 13, 24. In tantis subeunt nec bona verba malis. *Plin. prooem.* 12. et 35, 7, 31. Subit antiquitatem mirari. *Id.* 25, 3, 7. Qua in reputatione misereri sortis humanae subit. *Quint. decl.* 6, 11. *med.* Miseratio, quae cogitationi nostrae subit. ¶ Item post venire, advenire. *Cic. Or.* 1, 33. *med.* Omnes sententiae, verbaque omnia sub acumen stili subeant et succedant necesse est. *Curt.* 3, 2. *f.* Sera deinde poenitentia subiit regem. *Virg. G.* 3, 66. Optima quaeque dies miseris mortalibus aevi Prima fugit: subeunt morbi, tristisque senectus. *Ov. Pont.* 4, 15, 29. Et pudet, et metuo, semperque, eademque precari, Ne subeant animo taedia justa tuo. ¶ Saepissime vero est adire, suscipere rem molestam, difficilem, asperam, laboriosam. *Cic. Att.* 3, 15. *f.* Quod si fuisset, istos labores, quos nunc in naufragiis nostris suscipis, non subisses. *Id. Rosc. Am.* 11. *med.* Licet omnes in me terrores, periculaque impendeant omnia, succurram atque subibo. *Id. Dom.* 38. *med.* Poenam subire, ac sustinere. *Id. Prov. cons.* 17. Quamvis excipere fortunam, subire vim atque injuriam malui, quam, etc. et *ib.* 9. *f.* Tela intenta in patriam subire atque excipere. *Id. Verr.* 2, 5, 71. Inimicitiae sunt? subeantur: labores? suscipiantur. *Id. Tusc.* 2, 5. *f.* Ultro appetendus, subeundus, excipiendus dolor. *Id. Mur.* 2. *f.* Cui video maximas reipubl. tempestates esse subeundas. *Id. Pis.* 18. Subire sempiternas foedissimae turpitudinis notas. *Id. Verr.* 2, 3, 55. periculum. *Id. Dom.* 32. *med.* vim et iracundiam populi incitati. *Id. Cluent.* 46. poenam capitis. *Id. Off.* 3, 29. voluntarium cruciatum retinendi officii causa. *Caes. B. C.* 2, 81. necessariam deditionem; et *ib.* 3, 77. subitum casum. (Sic *ib.* 13. Eundem casum subiturus.) *Cic. Q. Fr.* 1, 3. *med.* dimicationem. *Id. Partit.* 28. *med.* judicium. *Id. Quint.* 31. inimici vultum superbissimum. *Id. Dom.* 27. *f.* nomen exsulis. *Id. Att.* 11, 6. *med.* In oppido aliquo mallem resedisse: minus sermonis subiissem, minus accepissem doloris. Huc et illa pertinent *Val. Fl.* 7, 428. Subire jussa. *Ov. Her.* 4, 23. amores. *Id. Trist.* 4, 6, 8. servitium. *Id. Am.* 1, 7, 28. Debita sacrilegae vincla subite manus. *Val. Fl.* 3, 702. Ipse ducis curas, meritosque subiret honores, *h. e.* susciperet, assumeret. ¶ Cum dativo. *Cic. Div. Verr.* 14. *med.* Poterisne ejus orationis subire invidiae? Ita legit *Asconius*, et adscribit: Quasi Latine dixit, ut *Magno ponderi subire.* Alii omn. leg. *invidiam.* Sed et illud *quasi* suspectum est. Praeterea hoc est contra morem *Ciceronis*, ut ex allatis exemplis apparet. Addunt quidam ex *Tibull.* 1, 4, 41. duro subiisse labori. Sed *duros labores* habent plerique omnes: quos defendit *Broukus.* Illa vero dubia sunt *Virg. A.* 6, 222. ingenti subiere feretro; et *ib.* 7, 161. muroque subibant; et *Prop.* 3, 17, 14. Quae voluit liquido tota subire Deo. Attamen nullam, quod sciam, habet varietatem lectionis illud *Virg. A.* 8, 125. Progressi subeunt luco, fluviumque relinquunt. Nisi velis contendere *muro* et *luco* esse ablativos casus, ut in loco *Statii* supra allato, *subit uno tegmine.* ¶ Cum infinito. *Stat. Silv.* 5, 2, 105. adversaque tela subisti Pellere inermis adhuc. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 46. Jam clavum, totamque subit torquere carinam. ¶ In ludo talorum *subire* dicebatur, qui jactum aliquem nominabat, quo veniente vinceretur: *vocare*, qui aliquem, quo exsistente
ceret. *Ov. A. Am.* 3, 355. Et modo tres jactet nu
ros: modo cogitet, apte Quam subeat partem c
da, quamque vocet. Ita *Mazzon.* in *Defens. Da*
l. 1. *c.* 11. ¶ Habet obscenam sententiam in
Juven. 2, 50. Hispo subit juvenes, *h. e.* paedi
et *Prop. l. c.*, ubi *subire* est pro *ire sub.*

SŬBER, ĕris, n. ἴψος, φελλὸς, φλοιὸς δέν
arbuscula glandifera, corticem habens praecras
cui inniti solent, qui natare discunt. [*Korke
Pantoffelholz*, Quercus suber, *L.*] *Plin.* 16, 8
Suberi minima arbor, glans pessima, rara, co
tantum in fructu, praecrassus ac renascens, a
etiam in denos pedes undique explanatus. Usus
ancoralibus maxime navium, piscantiumque trag
et cadorum obturamentis: praeterea in hibern
minarum calceatu. *Id. ib.* 25, 41. Serotino a
germine malus, tardissimo suber. Ubi perp
aliqui legebant *tardissimus*, ut probarent etiam
sculini generis esse posse. *Colum.* 4, 26. Nan
praecipua cuneis fissa olea, quercus, et sube
siqua sunt similia robora. *Id.* 9, 6. Si regio
est suberis, haud dubitanter utilissimas alvos
bus) faciemus ex corticibus: quia nec hieme ri
nec candent aetate. *Plin.* 17, 24, 37. *n.* 9. C
in orbem detracto necantur arbores, excepto su
quod sic etiam juvatur. *Id.* 16, 40, 76. *n.*
aquis non fluitat suber, si dematur cortex; et *i.*
33. Folia non decidunt ilici, suberi, taxo.
A. 7, 742. Tegmina queis capitum raptus de s
cortex.

SŬBĒRECTUS, a, um, part. a *suberigo*
ctus subrectus. *Appul. Met.* 2. Effultus in cub
suberectusque in torum porrigit dexteram. *M*
Empir. 20. Artus subrecti, recubantesque.

SŬBĔRĔUS, a, um, adj. qui est ex suber
ren. Sam. 34, 649. Subereus cortex. *Colum.*
med. Idque genus clatrorum fabricatur ex r
querceo, vel subereo. Ita cum *Pontedera* legit *S*
derus, fretus codicum auctoritate, cum antea
retur *ex robore, quercu, vel subere.*

SŬBĔRĬES, ei, f. idem quod suber, ut c
ex *Festo* post *Strufertarios*, et *Stura.* Suberie
quit, arboris genus, ex qua cortex natatorius
hitur. His verbis addit *Isid. Or.* 17, 7. *med.*
appellata suberies, eo quod fructus ejus sues
porcorum enim sunt alimenta, non hominum,
cta suberies quasi subedies: scil. a *sus* et *edo.*
derat *Festus* auctoritatem *Lucilii*, quae ten
injuria intercidit.

SŬBĔRĬGO, is, exi, ectum, a. 3. surrigo
tollo. *Sil.* 15, 154. Ut cum saeva fretis ir
proelia Corus, Isthmon curvata sublime sul
unda.

SŬBĔRĪNUS, a, um, adj. idem quod sub
Sidon. ep. 2, 2. *med.* Piscator stataria retia s
nis corticibus extendit. Graece φελλοί. ¶ S
nus fuit etiam cogn. R. ap. *Plin. ep.* 6, 33.

SŬBERRO, as, n. 1. ὑποπλανάομαι, sub ali
erro, ut Suberrare montibus, hoc est erra
montibus. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 254. I
nas fluvios, Italis quicumque suberrant Monti

SŬBEX. V. SUBICES.

[SŬBEXCŪSO, as, a. 1. aliquantisper
Salv. Gubern. D. 4, 3. *med.* Scriptura Ecclesi
quasi subexcusare quodammodo miserorum
noxas videtur dicens: (*Proverb.* 6, 30.) Non
dis est culpae, cum quia furatus fuerit. Furatur
ut esurientem impleat animam. *F.*]

SŬBEXHĬBĔO, es, a. 2. idem quod ex
vel aliqua ratione exhibeo. *Arnob.* 6, 195. Pr
tiam vobis quandam his numinum subexhiberi
lacris.

SŬBEXPLĬCANS, antis, part. ab inus. *su*
co, subtus explicans, expandens. *Arnob.* 7, 2
Aesculapio: Repsit ut coluber, non pedibus se f
neque suas subexplicans itiones, sed ventre
ac pectore.

SUBFERMENTĀTUS, a, um, part. ab
subfermento, aliquantum fermentatus. *Tert*
Valent. 17.

SUBFERVĔO, etc. V. SUFFERVEO.

SUBFĬO. V. SUFFIO.

SUBFLĀVUS et Sufflavus, a, um, adj. al
tum flavus. *Suet. Aug.* 79. Capillum (*habuit*
ter inflexum et subflavum.

[SUBFRĂGŌSUS, a, um, adj. aliquantu
gosus. *Not. Tir.* p. 132. Fragilis, subfragosu

SUBFRĪGĬDĒ, adv. ὑποψυχρῶς, aliquantu
gide. *Gell.* 2, 9. Nimis minute, ac prope
subfrigide Plutarchus in Epicuro accusando λε

SUBFRĪGĬDUS, a, um, adj. ὑπόψυχρος,
hil frigidus. *Ammian.* 17, 11. *f.* Oblatrant
gumento subfrigido.

[SUBFULGŪRAT, abat, impers. 1. aliqu
fulgurat. *Not. Tir.* p. 118. Fulgurat, sub
rat. *F.*]

SUBFUSCŬLUS et Suffusculus, a, um, a
min. subfusci. *Ammian.* 22, 16. *f.* Homines
ptii plerique subfusculi sunt, et atrati. *Appul*
2. Procerus, et subfusculus.

SUBFUSCUS et Suffuscus, a, um, adj. al

fuscus. *Tac. Agr.* 12. *f.* Gignit et Oceanus rgarita, sed subfusca et liventia.

[SUBGĔLO, as, a. 1. aliquantum gelo. *Not.* . p. 178. Adgelat, subgelat. *F.*]

UBGĔRO, etc. V. SUGGERO.

SUBGLŪTĬNO, as, a. 1. aliquantisper, vel subglutino. *Not. Tir.* p. 178. Adglutinat, subglut. *F.*]

UBGLŪTĬO, is, n. 4. *Veg. Vet.* 3, 60. Intestivexatio his agnoscitur signis: prioribus pedibus nsvaricat, et dolore subgluit. [*Gesnerus* intertatur *singultit;* at *Schneiderus* claudicationem hic re suspicatur; ego potius *cum difficultate aliqua lolore glutit* interpretandum arbitror. *F.*]

UBGRANDIS, e, adj. aliquantum grandis. *Cic. Fr.* 3, 1, 1. *f.* Subgrande cubiculum autem, et rnum altum valde probavi.

UBGRĂVIS, e, adj. ὑποβαρὺς, aliquantulum gra- *Plin.* 27, 9, 53. Radice tenui, nigra, subgradore. Alii cum *Hard.* leg. *gravi odore.*

UBGRĔDĬOR. V. SUGGREDIOR.

UBGRUNDĂ et Suggrunda, ae, f. γεῖσον, proura tecti, qua stillicidium a pariete arcetur: a et *grunda:* q. v. v. s. l. *Varr. R. R.* 3, 3. *med.* s enim subter subgrundas ab initio villatico usae t recto. *Vitr.* 10, 21. Testudo habet subgrunproclinatas. Adde *Ulp. Dig.* 9, 3, 5. et *Jabo-* 50, 16, 242.

UBGRUNDĀRĬUM, ii, n. *Fulg. de prisc. serm.* . Subgrundaria antiqui dicebant sepulcra infan-, qui necdum quadraginta dies implessent: quia busta dici poterant, quia ossa, quae comburer, non erant: nec tanta cadaveris immanitas, locus tumesceret. Unde Rutilius Geminus in anacte ait: Melius subgrundarium misero quaes, quam sepulcrum. Haec *Fulg.* [Ad hanc vohaec adnotat *Morcell. de stil. inscript. Lat.* T. 1. 86. *ed. Pat.* Credo, quod, ut hirundini nidus, xiguo pueri corpusculo subter subgrundas locuesse possit. Hinc *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 2. et *Mur.* 1755, 2. Protectum ante ollaria a impensa Dis Manibus fecer. *F.*]

UBGRUNDĀTĬO, onis, f. γείσωσις, idem quod runda. *Vitr.* 4, 2. Cantherii prominentes ad emam subgrundationem.

UBGRUNDĬUM, ii, n. subgrunda. *Vitr.* 2, 9. *f.* ulae in subgrundiis collocatae. *Plin.* 25, 13, Aizoum alii vocant hypogeson (ὑπόγεισον), quo- in subgrundiis fere nascitur.

UBGRUNNĬO, is, n. 4. submissim grunnio. *Nol. carm.* 27, 345. gestu (*sus*) subgrunnit no Blandus, et olfaciens motando dat oscula o.

UBGŬLĀRIS, e, adj. qui est sub gula, in be- *Inscr.* ap. *Grut.* 647, 6. Capite, pedibus, et lactante, et subgulari, lanio cedentibus.

UBHAERĔO, es, n. 2. subtus, aut aliquantum hae- *Val. Max.* 6, 3. *n.* 10. Ulterior tui conspectus spicione et crimine subhaereat, necesse est. nt *Cels.* 5, 28. *n.* 12. *med.* At cartilago ubi aesit, ipsa sedes docet. Sed alii rectius leg. t.

UBHASTĀRĬUS, a, um, adj. hastae et auctioni ctus. *Impp. Honor. et Theodos. Cod. Theod.* 6, 9. Quaecumque possessiones subhastariae distractae sunt.

ŬBHASTĀTĬO, onis, f. auctio, venditio, quae a posita fit. *Imppp. Valent., Theodos. et Arcad.* 4, 44, 16. Nec sub nomine subhastationis pue locus fraudibus relinquatur.

UBHASTĀTUS, a, um, part. a *subhasto*, sub a venditioni expositus. V. HASTA. *Impp. Seet Anton. Cod.* 7, 53, 3. Res, quae pignori dasunt, diu subhastatas emptorem invenire non isse.

UBHASTO, as, a. 1. λαφυροπωλέω, hastae et ioni subjicio, in auctione vendo. V. HASTA. *.* 10. Nupturae non parentum arbitrio transad maritos, sed quae prae aliis specie valent, astari volunt, et licentia taxationis admissa, moribus nubunt, sed praemiis.

UBHĒRES, edis, m. heres secundus, (V. HE-) vel substitutus. *Inscr.* mendosa ap. *Gor. Inscr.* T. 2. p. 186. et ap. *Mur.* 865, 1., emendata *Spreti Monum. Ravenn.* T. 1. *tab.* 2. *n.* 70. M. Satur. III. Piet. Vix. An. XX. Mil. Mens VI. M. Capito ex E. Her. Fr. (*h. e.* eadem heres fraL. Dom. Mart. Dup. Sub. P. C. (*h. e.* L. DomiMartialis duplaris subheres ponendum curavit. ap. *Mur.* 793, 6. L. Aurelius Nigrinus H. (*h. e.* s) ex eadem fratri B. M. et C. Aurelius Turus III. Minerv. B. M. posuerunt. Alia ap. *Orell. Inscr. Lat.* p. 3612. Basilius Germanus III. Tri- Her., item Subhe. C. Julius Constans III. Virt. merenti posuerunt. Alia ap. *Guarin. Comment.* 44. C. Postumius Valens Pr. Her. (*h. e.* prior s), et M. Plarenius Sirio Sub. (*h. e.* subhe- *F.*]

UBHORRESCO, is, n. 3. nonnihil, aut subtus esco. *Sisenn.* ap. *Non.* 5, 7. Subito mare subescere, caecosque fluctus in se provolvere.

UBHORRĬDUS, a, um, adj. ὑποφρικώδης, alitulum horridus. *Cic. Sext.* 9. Quia eum tristem semper, quia taciturnum, quia subhorridum atque incultum videbant.

SUBHŪMĬDUS, a, um, adj. aliquantum humidus. *Cels.* 6, 6. *med.* Subhumidi oculi.

*SUBI, fluvius Hispaniae Tarraconensis, non longe a Tarracone. *Plin.* 3, 3. *Subis* appellatur a *Mela* 2, 6. *B. A.*

SUBJĂCĔO, es, cui, n. 2. ὑπόκειμαι, subtus jaceo, seu situs sum, subjectus sum. *Plin.* 2, 17. *med.* Fenestris subjacet vestibulum villae. *Plin. alter* 10, 63, 83. Feles coeunt mare stante, femina subjacente. *Id.* 18, 30, 73. Frumentum si tegulis subjaceat, confervescere. [*Curt.* 5, 3, 18. subjacentes petrae. ℙ Hinc est i. q. adjacere, in propinquo esse, versari. Huc pertinent, quae *Noster* cum praecedentibus miscuerat, ista:] *Plin. ep.* 2, 17. Haec fenestra subjacens mare longius quidem, sed securius intuetur. *Colum.* 1, 2. Campus in prata et arva digestus aedificio subjaceat. [*Adde *Plin. ep.* 5, 6. subjacere monti.] ℙ Translate. *Quint.* 7, 4. Subjacet utilitati etiam illa defensio, si, etc. *Id.* 3, 6. Causa, cui plurimae subjacent lites; et *ib. f.* Quaestionum, quae velut subjacentes ad illud, quo judicium continetur, referuntur, saepe in unam cadere plures posse. *Prud. Cath. praef.* 14. et male pertinax Vincendi studium subjacuit casibus asperis; et *in Sym.* 2, 965. his vitiis subjacuit. *Appul Met.* 11. Vita, quae multis casibus subjacet. *Lact.* 2, 8. *med.* Deum credunt nihil efficere posse, nisi ex materia subjacente ac parata. *Appul. Dogm. Plat.* 2. *f.* Inopes divitum impotentiae subjacentes. *Impp. Honor. et Theodos. Cod.* 4, 40, 4. Viliores personae capitali supplicio subjaceant.

SUBJACTO, as, a. 1. jacto, prae me fero. *Coripp. fragm.* 29. Ille etiam, solis qui se subjactat amicum. ℙ Alio sensu V. in SUBJECTO.

*SUBJECTA, ae, f. basis machinae. *Vitr.* 10, 15. Adde *Bald. Lex. Vitr.* p. 119. *Turneb. Advers. Lips. de Mach.* 3, 2. *B. A.*

SŬBĪCES, um, m. plur. *Gell.* 4, 17. *f.* Ennius in tragoedia, quae Achilles inscribitur, subices pro aere alto ponit, qui coelo subjectus est, in his versibus: Per ego Deum sublimes subices humidas, Unde oritur imber, sonitu saevo et spiritu. *Festus* ita refert verba *Ennii:* Nubes per ego Deum subices humidas, Unde oritur, etc. Ergo *nubes Deum subices* dixit, quia subjectae sunt Deorum pedibus: vel, ut alii volunt, quia sub coelum subeunt. Sed *nubes* videtur esse ab interprete. *Non.* 2, 764. Subices, nove positum, non a subjiciendo, sed ab altitudine. Ennius Achille: Per ego Deum sublimes, etc.

SŬBĪCŬLUM. V. SUDICULUM.

[SŬBIDCIRCO, adv. *Not. Tir.* p. 125. Idcirco, subidcirco. *F.*]

SŬBĪDUS, a, um, adj. *Aedituus* vetus poeta ap. *Gell.* 19, 9. Dicere cum conor curam tibi, Pamphila, cordis, Qnid mi abs te quaeram? verba labris abeunt. Per pectus miserum manat subido mihi sudor: sic tacitus, subidus; duplo ideo pereo. *Subidus* videtur esse a *subando*, et significare libidine aestuantem, mollem, deliciis amorum deditum, minime durum, aut rusticum: ut sit sensus: amore quidem aestuo, et tamen tacere cogor: ideo duplici de causa pereo. Alii interpretantur scientem, videntem, peritum rei amatoriae: unde *insubidus* ponitur pro rudi, rustico, ignaro.

SUBJECTĒ, adv. demisse, humiliter, more hominis jubjecti. *Caes. B. C.* 1, 84. *extr.* Haec quam potest demississime, atque subjectissime exponit.

*SUBJECTĬBĬLIS, e, adj. *Vulg. Baruch.* 1, 18. Et non fuimus subjectibiles ei, *h. e.* non obedivimus. *B. A.*

SUBJECTĬO, onis, f. ὑπόθεσις, actus subjiciendi et supponendi. *Subjectio testamentorum* ap. *Liv.* 39, 18. est falsi testamenti suppositio pro vero. *Subjectio sub aspectum* ap. *Cic. Or.* 3, 53. et *sub oculos* ap. *Gell.* 10, 3. *med.* est ὑποτύπωσις, forma rerum verbis expressa, evidentia. ℙ Est etiam adjectio, additio. *Auct. ad Her.* 4, 17. Illud quoque probandum est genus sententiae, quod confirmatur subjectione rationis. Ap. *Vitr.* 9, 8. *f.* subjectiones sunt, quae post aliquod inventum adduntur. *Id. ib.* 9. Ex quorum libris siquis velit subjectiones invenire, poterit, dummodo sciat analemmatos descriptiones. ℙ Item figura verborum apud rhetores, qua orator alium interrogat, ac statim ipse responsionem subjicit, ἀνθυποφορά. *Auct. ad Her.* 4, 23. Subjectio est, cum interrogamus adversarios, aut quaerimus ipsi, quid ab illis, aut quid contra nos dici possit: deinde subjicimus id, quod dici oportet, aut quod non oportet, aut nobis adjumento futurum sit, aut obfuturum ipsis. *Quint.* 9, 2. Cum alium rogaveris, non exspectare responsum, et statim subjicere: quod schema quidam per subjectionem vocant.

SUBJECTĪVĒ, adv. *Capell.* 4, 120. Cum dicimus, Cicero disputat, si accedat huic sententiae, in Tusculano, declarative accessit; si accedat, Romanus, subjective. Quidquid igitur nominativo casui accedit, subjective accedit: quidquid declarative accedit, variis casibus et modis accedit.

SUBJECTĪVUS, a, um, adj. qui subjicitur, seu postponitur. *Tert. Virg. vel.* 4. *f.* et *Appul. Dogm. Plat.* 3. ubi partem propositionis *subjectivam* vocat, quod scholae *subjectum.* Adde *Capell.* 4, 120.

SUBJECTO, as, avi, atum, a. 1. [*subjicio, suppono, ὑποτίθημι, a *sub* et *jacto.* *Ov. Met.* 4, 359. Subjectatque manus. ℙ Item adjicio, admoveo. *Hor. Sat.* 2, 7, 93. Urget enim dominus mentem non lenis, et acres Subjectat lasso stimulos. ℙ Hinc ex imo in altum jacto, ἀναῤῥίπτω.] *Lucr.* 6, 700. Saxaque subjectare, et arenae tollere nimbos. *Virg. G.* 3, 240. ima exaestuat unda Vorticibus, nigramque alte subjectat arenam. *Varr. R. R.* 1, 52. E spica exteruntur grana: iis tritis, oportet e terra subjectari vallis aut ventilabris, cum ventus spirat lenis. Multi leg. *subjactari.*

SUBJECTOR, oris, m. ὑποβολεύς, qui subjicit: et fere in malam partem accipitur *Cic. Cat.* 2, 4. Quis tota Italia veneficus, quis gladiator, quis latro, quis sicarius, quis parricida, quis testamentorum subjector, etc.? *h. e.* qui falsa testamenta pro veris subjicit.

SUBJECTUS, a, um, part. a *subjicio:* ὑποτιθεὶς, subtus positus. *Caes. B. G.* 4, 17. *f.* Sublicae pro pariete subjectae vim fluminis exciperent. *Plin.* 14, 10, 12. Vinacea prelo subjecta. *Id.* 30, 14, 44. Penna vulturina subjecta pedibus adjuvat parturientes. *Cic. Somn. Scip.* 6. Cingulus terrae subjectus Aquiloni. *Hirt. B. Alex.* 28. *f.* Locus excelsior, planitia ex omnibus partibus subjecta. *Ov. Fast.* 6, 269. Terra pilae similis, nullo fulcimine nixa, Aere subjecto tam grave pendet onus. *Id. Met.* 1, 229. artus subjecto torruit igni; et *ib.* 13, 438. Exanimem e scopulo subjectas misit in undas; et *ib.* 913. admiraturque colorem, Caesariemque humeros, subjectaque terga tegentem. *Suet. Vit.* 17. Mento mucro gladii subjectus, ut visendam praeberet faciem. *Ov. Met.* 15, 618. depresso subjectis bubus aratro, *h. e.* sub jugum junctis. ℙ [*Hinc i. q. admotus, immissus, propinquus.] *Plin.* 2, 67, 67. *extr.* Ut totum hoc, ceu subjectum oculis, quantum sit, ostendam. *Liv.* 7, 34. Habere hostem suis telis subjectum; et *paulo sup.:* Subjectus ad omnes ictus. *Ov. Met.* 7, 598. victima collapsa sine ictibus ullis, Exiguo tinxit subjectos sanguine cultros. (Sic *Virg. G.* 3, 492. Ac vix suppositi tinguntur sanguine cultri.) *Id. Am.* 2, 14, 27. Vestra quid effoditis subjectis viscera telis? *Serv.* ad *Virg. l. c.* Dicendo *suppositi* feriendi genus ostendit. Nam interdum sub inferiori parte, interdum desuper feriebantur. *Curt.* 9, 5. Nudum hostis latus subjecto mucrone hausit. *Liv.* 7, 10. Romanus mucrone subjecto, uno alteroque ictu ventrem hausit. Utroque loco alii leg. *subrecto.* [*In *Suet.* loco praeferendum *subrecto.* V. *B. Crus.* Servii nimis argutam sententiam neque ferendam putamus: *sub* nil nisi motum, directionem in locum aliquem hic significat. Adjecti, additi significatum habet *subjectus* etiam in hoc *Ov. Met.* 13, 718. Irrita, subjectis fugere incendia pennis. — Ejusdem generis sunt, i. e. propinquitatis, vicinitatis notionem habent, quae Noster deinceps laudaverat *Tac. A.* 1, 65. subjecta vallium, i. e. subjectae, in propinquo sitae valles; et *Hirt. B. Alex.* 35. Facilius Armeniam defendere posset, subjectam suo regno, quam Cappadociam, longius remotam. ℙ Translate est imperio et ditioni subditus. *Cic. N. D.* 2, 30. Nulli est naturae obediens aut subjectus Deus. *Caes. B. G.* 7, 77. Gallia securibus subjecta, perpetua premitur servitute; et *ib.* 1. Qui jam ante se populi R. imperio subjectos dolerent. *Liv.* 26, 49. Tristi servitio subjectus. *Virg. A.* 6, 854. Parcere subjectis, et debellare superbos. ℙ Item obnoxius. *Cic. Fin.* 5, 12. *extr.* Res, quae subjectae sunt sensibus. *Id. Acad.* 4, 23. *med.* Ea, quae sub sensus subjecta sunt. *Id. Tusc.* 5, 1. *med.* Si virtus subjecta sub varios incertosque casus famula fortunae est; et *ib.* 4, 26. *med.* Mare est subjectum ventis. *Hor. Sat.* 2, 6, 47. subjectior in diem et horam Invidiae. *Cic. Quint.* 15. *med.* Cujus non modo fortunae, sed etiam victus vestitusque necessarius sub praecone subjectus est. *Id. fragm.* ap. *Lactant.* 5, 8. *f.* Homines non intelligunt, se esse consanguineos et subjectos omnes sub unam eandemque tutelam. *Id. Or.* 1, 46. Ut in rerum privatarum causis oratori juris civilis scientia necessaria est; sic in causis publicis concionum, senatus, et antiquitatis memoria, et publici juris auctoritas, et regendae reipubl. ratio, tanquam aliqua materies, iis oratoribus, qui in republ. versantur, subjecta esse debet, *h. e.* exposita, in promptu, et sub manu posita, parata et nota. ℙ Illa quoque translata sunt. *Cic. Or.* 1, 12. Verborum sonitus inanis, nulla subjecta sententia, nec scientia. *Id. Fin.* 2, 2. *f.* Diligenter oportet exprimi, quae vis subjecta sit vocibus. *Id. Off.* 1, 17. *f.* Quae pars subjecta generi est, eam sic definiunt, etc. *Id. Tusc.* 4, 7. *f.* Sub metum subjecta sunt pigritia, pudor, terror, etc. ℙ *Subjectum* ap. logicos est id, de quo sermo instituitur, *Capell.* 4, 105. et *Appul. Dogm. Plat.* 3., ubi de syllogismo. ℙ Item additus. *Cic. Or.* 3, 54. *med.* et *Quint.* 9, 3. *f.* Ad propositum subjecta ratio: αἰτιολογία. *Phaedr.* 1, 19. Habent insidias hominis blanditiae mali, Quas ut vitemus, versus subjecti monent. *Gell.* 7, 2. Verba Caesellii subjecta sunt.

¶ *Subjecta tabella est falsificata.* *Ov. Pont.* 2, 6, 69. Nec mea subjecta convicta est gemma tabella Mendacem linis imposuisse notam. ¶ *Subjectus partus*, suppositus, falso pro filio habitus. *Ulp. Dig.* 37, 10, 1. *f.*, item *ib.* 3. et *Papin. ib.* 12. et 48, 18, 1. ¶ *Subjectus petitor*, subornatus, dolo malo petens, sycophanta. *Quint.* 4, 2. *med.* Suspicione subjecti petitoris non carebit. ¶ [*Est etiam *subjectus* in altum jactus, elatus. *Albinov.* 255. Tandem ubi complexa est (flamma) silvas, alimentaque sumpsit, Aethera subjectis lambit et astra comis. *Virg. G.* 4, 385. Ter flamma ad summum tecti subjecta refulsit. *Liv.* 6, 24. Camillus a circumstantibus subjectus in equum.] ¶ Tetrasyllabum. *Sen. Hipp.* 287. Siqua *(ora)* ferventi subjecta Cancro, Si qua Parrhasiae glacialis Ursae.

SUBJECTUS, us, m. subjectio, suppositio. In sexto casu sing. *Plin.* 26, 15, 90. Aristolochia vulvas procidentes inhibet fotu, vel subjectu.

SŬBĬGĬTO. V. SUBAGITO.

SŬBĬGO, is, egi, actum, a. 3. ὑπάγω, subtus ago, duco, subjicio. *Varr. R. R.* 2, 4. Sues pastum exigunt aestate mane: et antequam aestus incipiat, subigunt in umbrosum locum. *Sil.* 15, 218. Subigere classem ad moenia. ¶ Item in altum agere. *Virg. G.* 1, 201. qui adverso flumine lembum Remigiis subigit; et *A.* 6, 302. Ipse ratem conto subigit. *Liv.* 26, 7. *f.* Naves in flumine Vulturno comprehensas subigi ad id castellum jussit. *Sil.* 13, 610. Ast alius subigit saxum contra ardua montis; et 17, 641. Subigere ad sidera. [*Cf. *Ruhnk.* ad *Albinov.* p. 124. *ed. Friedem.*] ¶ Item jungere. *Sen. Hipp.* 1002. Celsos sonipedes ocius subigit jugo. ¶ Item domare, ad jugum, aut onus assuefacere. *Colum.* 6, 2. Vitulos, qui de grege feri comprehenduntur, sic subigi convenit. ¶ Item in obscenis mulierem, vel puerum sibi subdere stuprandi causa. *Auson. epigr.* 142. Uxorem habere, subigere ancillam velit. *Suet. Caes.* 49. Gallias Caesar subegit, Nicomedes Caesarem. V. SUBIGUS. ¶ Item subtus, aut intus agitare, miscere, macerare, ἀναδεύω, φύρω. *Cato R. R.* 74. Farinam in mortarium indito, aquae paulatim addito, subigitoque pulcre: ubi bene subegeris, defingito. *Id. ib.* 18. *med.* De glarea et calce arenato primum corium facito: id pilis subigito. *Plin.* 17, 14, 24. Cato argillae arenam fimumque bubulum admisceri, atque ita usque ad lentorem subigi jubet. *Id.* 32, 10, 44. Subigere aliquid oleo. *Id.* 18, 11, 27. panem ex ovis aut lacte. *Id.* 11, 37, 61. Multis piscium dentes in lingua et toto ore, ut turba vulnerum molliant, quae attritu subigere non queunt; et 15, 8, 8. Amurca subigere areas, *h. e.* conspergere, et arescere sinere, ne rimas faciant. *Macr. Sat.* 2, 2. Subigere gallam. V. GALLA. ¶ *Subigere manus labore agresti* ap. *Quint. decl.* 3, 4. domare, fatigare. ¶ Subigere terram, bipalio fodere, aratro versare. *Cato R. R.* 161. Locum subigere oportet bene: ubi erit subactus, areas facito. *Colum.* 3, 5. *med.* Bipalio subigere. *Virg. G.* 1, 125. Ante Jovem nulli subigebant arva coloni. *Cic. Agr.* 2, 31. Homines glebis subigendis exercitati. *Id. fragm.* ap. *Non.* 4, 439. Segetes agricolae subigunt aratris multo ante, quam serant. ¶ Est etiam tractare. *Ov. Met.* 6, 19. Sive rudem primos lanam glomerabat in usus, Seu digitis subigebat opus. ¶ Item fricare, defricare. *Colum.* 6, 3. Nec minus quotidie corpora pecudum, quam hominum defricanda sunt: ac saepe plus prodest pressa manu subegisse terga, quam si largissime cibos praebeas. ¶ Item acuere. *Virg. A.* 7, 626. spicula lucida tergent Arvina pingui, subiguntque in cote secures. ¶ Item cogere, compellere, quasi mollire, macerare, et frangere duritiam quippiam facere recusantis. [*Cf. *Cort.* ad *Lucan.* 3, 91. et 4, 759. *Boettich. Lex. Tac.* p. 443. sq.] *Pl. Poen.* 1, 2, 77. Illa mulier lapidem silicem subigere, ut se amet, potest. *Id. Most.* 5, 2, 52. Ego illum verberibus, ut sit quietus, subegero. *Tac. A.* 2, 40. Ut ederet socios, subigi non potuit. *Liv.* 9, 41. Hostes oppugnando ad deditionem subegit; et *mox:* Tarquinienses metu subegerat frumentum exercitui praebere; et *ib.* 1. Subigi ad necessitatem dedendi res. *Curt.* 7, 7. *med.* Quod Spitamenes fame, in deditionem subacturus obsedit. *Sall. Cat.* 10. Ambitio multos mortales falsos fieri subegit. *Id. Jug.* 33. Obviam ire factionis potentiae animus subigit. *Virg. A.* 3, 257. Dira fames subigat malis absumere mensas. ¶ Item mollire, frangere. *Sen. Thyest.* 302. Illinc egestas tristis, hinc durus labor, Quamvis rigentem tot malis subigent virum. *Varr. L. L.* 8, 11. Subigere aures populi consuetudine: cum verbum aliquod novum respuunt. ¶ Item cruciare, macerare. *Accius* ap. *Non.* 1, 1. Mors amici subigit: quod mihi est senium multo acerbissimum. ¶ Item in potestatem ditionemque redigere. *Cic. Cat.* 3, 12. Mihi vivendum est cum illis, quos vici et subegi. *Id. Balb.* 10. Quos armis subegimus, atque in ditionem nostram redegimus. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 439. Subigere et domare bellando. *Sall. Cat.* 2. Urbes capere, nationes subigere. *Cic. Rosc. Am.* 36. Africanus, qui suo cognomine declarat, tertiam partem orbis terrarum se subegisse. *Just.* 30, 3. *f.* Graecos sub jugum Macedonici imperii subigere. *Tab. aen.* ap. *Grut.* 502. *col.* 2. *lin.* 35. Druso Germaniam subigenti tutam securamque a tergo pacem praestiterunt. ¶ *Subigere pontum remis* ap. *Val. Fl.* 1, 471. est remos agitando versare, miscere, ut qui farinam aqua subigunt. ¶ *Subigit* prima producta. *Cic. Div.* 1, 47. Subigit ipsa feris transfigens unguibus anguem. Alii leg. *ipsa feris subigit:* alii *subjicit.* Sunt qui scribi mallent *subligit.* ¶ [*Confund. *subigere* et *cogere.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 4, 759.]

[SŬBĬGUS, i, m. Deus apud Romanos, qui adesse sponsae prima connubii nocte creditus est. *August. C. D.* 6, 9. §. 3. Adest Deus Subigus, ut viro *(nova nupta)* subigatur. V. SUBIGO.

SUBJĬCĬO, is, jeci, jectum, a. 3. ὑποτίθημι, suppono: a *sub*, et *jacio.* *Cic. Verr.* 2, 1, 27. Ligna et sarmenta circumdare, ignemque subjicere coeperunt. [**Vell.* 2, 74, 4. Subjicere ignem rebus ac penatibus suis: et metaph. 2, 48, 3. Subjicere facem bello civili.] *Ov. Met.* 3, 167. Altera depositae subjecit brachia pallae. *Id. Trist.* 4, 1, 73. gladioque latus, scutoque sinistram, Canitiem galeae subjicioque meam. *Varr. R. R.* 2, 1. *med.* Si parum habet lactis mater, subjiciat agnum sub alterius mammam. *Colum.* 6, 2. *med.* Boum ventri et sub femina manum subjicere. *Id. ib.* 30. *f.* Subjicere collyria, quae ventrem movent. *Id.* 12, 39. Subactam brisam praelo subjicere. *Nep. Pel.* 3. Epistolam in pulvinum subjiciens. Alii leg. *sub pulvinum.* *Plin.* 26, 11, 69. Si aizoum ignorantis pulvino subjiciatur. *Caes. B. G.* 1, 26. Nunnulli inter carros rotasque mataras ac tragulas subjiciebant, nostrosque vulnerabant. *Liv.* 3, 69. Subjicere aliquid oculis. *Quint.* 8, 6. sub oculos. *Auct. ad Her.* 4, 47. *extr.* sub aspectum. *Plin.* 18, 26, 62. ova gallinis; et 10, 59, 79. Incubanda ova subjici utilissimum novem aut undecim. Adde *ib.* 54, 75. [**Suet. Aug.* 13. ut statuae Caesaris subjiceretur (caput.) Al. submitteretur. Illud aptius. V. *B. Crus.*] ¶ Translate. *Cic. Fin.* 2, 4. *med.* Huic verbo *(voluptas)* omnes qui ubique sunt, duas res subjiciunt, laetitiam in animo, commotionem suavem jucunditatis in corpore. *Quint.* 7, 3. Certum est de nomine: sed quaeritur, quae res ei subjicienda sit. ¶ Item sursum jacio. *Ov. Met.* 10, 183. Tollere Taenarides orbem properabat: at illum Dura repercusso subjecit ab aere tellus In vultus, Hyacinthe, tuos. *Virg. A.* 12, 288. et corpora saltu Subjiciunt in equos. *Liv.* 31, 37. *f.* Pavidum regem in equum subjecit. *Virg. Ecl.* 10, 74. Quantum vere novo viridis se subjicit alnus. ¶ Item subdo. *Tibull.* 4, 1, 117. Libera Romanae subjecit colla securi. *Tac. A.* 13, 55. Gentem suam ditioni nostrae subjiciebant. *Flor.* 2, 17. Scipio Hispaniam omnem citra ultraque Iberum subjecit imperio. *Cic. Off.* 2, 6. *f.* Subjiciunt se homines imperio alterius et potestati de causis pluribus. *Auct. ad Her.* 2, 31. Nos sub eorum potestatem subjiciemus. *Plin. Pan.* 65. Subjicere se legibus. *Cic. Off.* 2, 23. *f.* Hastam in foro ponere, et bona civium voci subjicere praeconis; et *Quint.* 15. et *Dom.* 20. Subjicere sub praecone. *Suet. Cal.* 38. *med.* Auctione proposita, reliquias omnium spectaculorum subjecit, et venditavit. Sic *Id. Tit.* 8. *f.* Delatores subjici, ac venire imperavit, *h. e.* hastae subjici tanquam servos. *Cic. Inv.* 1, 5. Infinitam et immensam huic artificio *(oratorio)* materiam subjicere videtur. ¶ Item subigo, ago sub. *Varr. R. R.* 2, 2. *med.* Oves sub umbriferas rupes et arbores patulas subjiciunt. *Caes. B. C.* 3, 56. (et 37.) Omnibus deinceps diebus Caesar exercitum in aciem produxit, ut paene castris Pompeji legiones subjiceret. [**Id. ib.* 3, 74. Subjicere aciem collibus, i. e. ad collium radices adducere; et *ib.* 85. Subjicere se loco, i. e. ad eum accedere.] ¶ Item objicio, expono. *Cic. Or.* 1, 46. *med.* Scelus fraudemque nocentis subjicere odio civium. *Id. Planc.* 23. *med.* Ne fictis auditionibus, ne disseminato dispersoque sermoni fortunas innocentium subjiciendas putetis. *Caes. B. G.* 4, 36. Infirmis navibus hiemi navigationem subjiciendam non existimabat. *Liv.* 38, 48. *f.* Subjicere calumniae ea, quae Dii comprobaverunt. *Quint.* 7, 1. *med.* universam domum periculo. ¶ Item substituo, sufficio, [*ut Gr. ὑποτίθεσθαι.] *Hirt. B. Alex.* 26. Copias integras vulneratis defessisque subjiciebat. *Festus:* Subici aries dicitur, qui agitur, ut caedatur: quod fit, ut ait Cincius, exemplo Atheniensium, apud quos expiandi gratia aries inigitur ab eo, qui scelus admisit, poenae pendendae loco. Hanc ipsam rem *Servius* aliis verbis confirmat ex veteri lege Numae (*ad Ecl.* 4, 43. et *ad G.* 3, 387.) qua reus homicidii jubebatur arietem pro se offerre, ¶ Item veris falsa suppono, dolo muto. *Nep. Lys.* 4. Librum gravem conscripsit, in quo summis eum effert laudibus: quem cum legisset, dum obsignatur, alterum pari magnitudine signatum subjecit, in quo ejus avaritiam accusaret. *Cic. Phil.* 14, 3. Subjicere testamenta. *Quint.* 9, 2. *med.* testamentum marito. *Ulp. Dig.* 25, 4, 1. *f.* partum. *Id. ib.* 13, 7, 36. In pignore dando pro auro aes subjicere creditori. *Just.* 1, 9. Prostrato Mergide, cui regnum debebatur, fratrem suum subjecit Oropasten. *Plin.* 10, 9, 11. narrat, coccygem avem *pullos subjicere*, quia in alienis nidis semper parit. ¶ Item ministro, praebeo. *Cels.* 1. *praef.* Quod si scientiam hanc non subjiciat evidens causa, multo

minus eam posse subjicere, quae in dubio est.
can. 7, 574. Ipse manu subicit gladios, ac tela
nistrat. ¶ Item submitto. *Caes. B. C.* 1, 33.
jicitur etiam L. Metellus ab inimicis Caesaris,
hanc rem distrahat. *Quint.* 5, 7. *med.* Testes
quenter subjici ab adversario solent, et omnia
futura polliciti, diversa respondent. ¶ Item a
affero, subdo loquendo, aut scribendo. *Cic.*
21. Jam vero quod subjicit, Pompejanos esse a
impulsos, id cujusmodi sit, intelligere non pos
Id. Div. 2, 50. *f.* Et quidem cur sic opinetur,
tionem subjicit. *Auct. ad Her.* 4, 2. Ut unumq
que genus exemplorum sub singulos artis locos
jicere possis. *Sil.* 1, 113. His acuit stimulis,
citque haud mollia dictu. *Plin. Pan.* 20. *med.*
cto subjecisti, quid in utrumque vestrum esse
pensum. *Varr. R. R.* 1, 7. Subjicit Scrofa: de
ma culturae hoc dico, etc. *Gell.* 2, 20. Verba
ronis subjeci: Villaticae pastionis genera sunt
etc. *Virg. A.* 3, 313. vix pauca furenti Sub
h. e. respondeo. [*Cf. *B. Crus. cl. Suet.* p.
¶ Item suggero, submoneo, in memoriam re
Ter. Phorm. 2, 3, 40. Si meministi id, quod
dictum est, subjice. [*Cf. *Ruhnk.* ad h. l.] *Cic.*
2, 5, 10. Cupio, mihi ab illo subjici, si quid
praetereo. *Id. Flacc.* 22. *med.* Hic mihi Maeand
quasi ministrator, aderat, subjiciens, quid in
cives, si vellem, dicerem. *Liv.* 3, 48. *f.* Cetera
quae in tali re muliebris dolor querentibus sub
Id. 45, 18. *extr.* Praesens tractatio rerum cer
subjectura erat consilia. *Prop.* 1, 7, 19. Et fr
cupies mollem componere versum: Nec tibi sub
carmina serus amor. *Ov. Met.* 7, 304. Spes es
ginibus Pelia subjecta creatis, Arte suum pari
virescere posse parentem, *h. e.* injecta. Sic Q
decl. 3. *init.* Haec furenti tribuno mens subjecta
ut juberet, etc. ¶ *Subjici* dicuntur, quae sub
quapiam re comprehenduntur, continentur.
ad Her. 3, 4. Quatuor partes, quae subjiciu
sub vocabulo recti. *Cic. Top.* 8. Formarum c
est numerus, quae cuique generi subjiciantur.
Refertur hinc ad ordinem, et significat postpo
Quint. 9, 4. *med.* Minus peccabit, qui longis b
subjiciet: et adhuc qui praeponet longae bre
Id. 1, 4. *med.* Vocabulum, sive appellationem
mini subjecerunt, tanquam species ejus; et
Dicere apte, quod est praecipuum, plerique or
subjiciunt. ¶ *Cic. Leg.* 2, 18. *med.* Terrae cu
segniorem suspicor fore, si ad eam tuendam,
que subjiciendam superstitionis aliquid acces
Est qui mallet *subigendam.* Illud vero hic o
vandum, in MSS. saepissime tum hoc loco *subj*
dam, tum in aliis etiam aliorum scriptorum *su*
subicit, *subiciunt*, etc. uno *i* scriptum esse:
primam corripere non sit opus: quod et in a
jacio compositis factitatum est. *Pier.* ad illu
5, 104. Subjiciunt verubus prunas. In antiquis
quit, *subiciunt*, duobus *ii* in unum, idque f
oblonga, coeuntibus. Sic ap. *Fest. loco supra a*
Subici aries dicitur, etc. Plura hac de re habe
Noris. in *Cenotaph. Pis. dissertat.* 4, 4. ¶ [
fund. *subjicere* et *sufficere* V. *Ruhnk.* ad *Rut.*
p. 96. b. sq. *ed. Fr.* — Item *subjici* et *subdici.*
Beier. ad *Cic. fragm.* p. 186. b.]

SUBJĬCĬTO. V. SUBAGITO.

SŬBIMPŬDENS, entis, part. ab *sub*, et *p*
ὑπαναίσχυντος, nonnihil impudens. *Cic. Fam.* 7
Interdum timidus in labore militari, saepe a
etiam subimpudens videbare.

SŬBĬNĀNIS, e, adj. ὑπόκενος, nonnihil vacu
bens, aut inanitatis. *Cic. Att.* 2, 17. Quin e
quod est subinane in nobis, et non ἀφιλόδοξον,

SŬBINDĔ, adv. εἶτα, deinde, postea. *Petr.*
7. At subinde, ut in locum secretiorem veni
centonem anus urbana rejecit. *Hor. Ep.* 1, 8
primum gaudere, subinde Praeceptum auriculis
instillare momento. *Colum.* 2, 4. *f.* Ager a
ultima parte mensis Augusti, subinde Septemb
iteratus. *Tac. Agr.* 14. Consularium primus A.
tius praepositus, subinde Ostorius Scapula.
1, 7. *med.* Capuam ab eisdem Tuscis conditam
subinde Nolam. *Tac. A.* 6, 2. *med.* Quos o
posse? quos deligi? semperne eosdem, an sub
alios? ¶ Item mox, paulo post, protinus.
7, 10. *med.* Uno alteroque subinde ictu ventrem
que inguina hausit; et 30, 7. Duae subinde u
captae direptaeque; et 39, 39. Hac sedata co
tione, alia subinde C. Decimii praetoris morte ex
est. Sic 23, 27. *med.* Universa gens postero d
deditionem venit. Nec diu in pacato mansit:
subinde ab Carthagine allatum est, ut, etc. ¶
crebro per intervalla, identidem, θαμινὰ, ἄλλοτ
ἄλλοτε. *Petr. Sat.* 117. Nec contentus maledi
tollebat subinde altius pedem, et obsceno stre
simul atque odore viam implebat. *Liv.* 10, 17.
dite ista, et illicite lucro mercatorem, ut sequ
agmen. Ego subinde suggeram quae vendatis.
lum. 6, 30. Si diligenter subinde emundata f
humus. *Suet. Cal.* 30. Tragicum illud subind
ctabat: Oderint, dum metuant. *Plin. ep.* 2,
Erit pergratum mihi hanc effigiem ejus subinde
spicere. *Mart.* 5, 39. semel fac illud, Mentitur
quod subinde tussis. *Suet. Cal.* 50. *med.* Mentis

nem et ipse senserat: ac subinde de secessu, purgando cerebro cogitavit; et Liv. 35, 21. f. ae minus inventum est, quod subinde spolia im capta domos mittebant.

BINDICATUS, a, um, part. a subindico, aliquantum indicatus. Ruf. invect. in Hieron. 1, 39. Apostolum subindicasse dicis, tu indica, qui olum ea, quae subindicata, verum et quae cona ab eo scribis esse, nunc damnas. F.]

BINDICO, as, avi, atum, a. 1. aliquantum . V. in v. praec. F.]

BINDO, is, a. 3. subjungere, adjungere. Auict. Or. Rom. 3. Secundum quod noster (Virg. 357.) cognomento sic intulit Hanc Janus Patc. ac subindit Janiculum huic, etc. Alii leg. e.

INFERO, ers, tuli, latum, anom. subjicio, subjungo. August. de Genes. ad litt. 3, 24. bintulit de omnibus, h. e. subjungit. F.]

INFLATUS, a, um, adj. ex particip. inflatus, iens. Arnob. 2, 46. In opinionem scientiae ati pectoris tumore tolli. Coel. Aurel. Acut. t 3. Vultus subinflatus.

INFLUO, is, n. 3. subtus fluo. Sen. Q. N. Aliae aquae subinfluunt terras, aliae circum-

INJECTUS, a, um, part. a sub, et injicio. ontr. 13. in. Subinjecta manu satelles, quid s? inquit; jam exposita tormenta sunt.

INSULSUS, a, um, adj. ὑπάναλος, aliquantusulsus. Cic. opt. gen. Or. 3. Est enim vitio- sententia, si quid absurdum, aut alienum, n acutum, aut subinsulsum est.

INTELLIGO, is, a. 3. subaudio. Hieron. ep. d. Hoc dico, non quod te avarum didicerim, od subintelligam, idcirco adhuc militiae opere, ut impleas sacculum.

INTRO, as, a. 1. ὑπεισέρχομαι, subeo, subin- succedo. August. C. D. 1, 32. Populo bellit solis antea ludis Circensibus assueto, ludoenicorum delicata subintravit insania. Adde ontra Marc. 5, 3. ex ep. ad Galat. 2, 4.

INTRODUCO, is, a. 3. August. ep. 137. (al. d. Cum nullo modo adducerer, ut per comionem meam eum alicui fratri subintrodu-

NTROEO, is, n. 4. subintro. Arnob. 6, 198. ui Juppiter fuerat, idem possit existimari sse; et qui Mavors fuerat, subintroire spessit Hammonis.

NVIDEO, es, n. 2. ὑποφθονέω, aliquantulum . Cic. Fam. 7, 10. Subinvideo tibi ultro te rcessitum ab eo.

NVISUS, a, um, part. a subinvideo, ὑπομι- aliquantulum invisus. Cic. Rab. Post. 14. f. sum ap. malevolos Postumi nomen propter em pecuniae nescio quam.

NVITO, as, a. 1. ὑποκαλέω, aliquantulum in- provoco. Cic. Fam. 7, 1. f. Quod me quaistola subinvitaras, ut ad te scriberem.

IRASCOR, eris, dep. 3. ὑποργίζομαι, nonnihil Cic. Fin. 2, 4. Etsi satis clemens sum in ndo, tamen interdum soleo subirasci. Id. 1, 24. Antea subirascebar brevitati tuarum m. Id. Att. 9, 7. f. In Epirum quod me non subirascor.

RATUS, a, um, adj. aliquantum iratus. Cic. 16. f. C. Lucilius homo tibi subiratus, mihi eam ipsam causam minus, quam volebat, fa. Id. Fam. 3, 9. Rescripsi tibi subiratus. Met. 4. Ad haec anus subiratior jubebat, etc.

S, is, f. avis, quae aquilarum nidos infestat, n ova frangit. Plin. 10, 14, 17. ex Nigidio. SCALIRE. V. SUBSCALARIS.

TANEUS, a, um, adj. idem quod subitus. 1, 6. f. Si subitaneus imber incesserit.

TARIUS, a, um, adj. idem ac subitus, ut i milites, qui subito colliguntur. Liv. 3, 4. l eum (exercitum) explendum Latini, Her- et colonia Antium dare Quintio subitarios (ita tum repentina auxilia appellabant) jussi. , 26. et 3, 30. Exercitum subitarium scribe- Mil. 2, 2, 70. Hanc rem age; res subitaria e. quae celerem operam poscit. Tac. A. 15, subitaria aedificia exstruxit, quae multitu- cciperent, h. e. subito ac temere facta. Sic 0. Pompejum incusatum a senioribus, quod m theatri sedem posuisset: nam antea subi- adibus, et scena in tempus structa, ludos edi Gell. 9, 15. Subitaria dictione periculum re.

ITATIO, onis, f. Vulg. Sapient. 5, 2. Mi- r in subitatione salutis, i. e. subito exortu: ραδόξῳ τῆς σωτηρίας. B. A.

ILLUM. V. SUAVILLUM.

TO, adv. ἐξαίφνης, repente, repentino, ex . [*Discrimen hujus adverbii et synonym. Zumpt. §. 272. p. 247.] Cic. Or. 1, 33. Etsi etiam subito saepe dicere, tamen illud uti- mpto spatio ad cogitandum, paratius atque s dicere. Id. Planc. 20. Consul comitia ha- pit subito, praeter opinionem omnium. Id. . Cum tot bella aut a nobis necessario susci-

piantur, aut subito atque improvisa nascantur. Pl. Amph. 1, 3, 4. Quid istud est, mi vir, negotii, quod tu tam subito domo abeas? Ter. Ph. 1, 4, 2. Ita nunc imparatum subito tanta te impendent mala. Pl. Mil. 2, 2, 21. Ita abripuit repente sese subito. Caes. B. G. 1, 40. med. Desperantes jam de pugna et dispersos subito adortus, magis ratione ac consilio, quam virtute vicit. Virg. G. 4, 499. Dixit, et ex oculis subito, ceu fumus in auras Commixtus tenues, fugit diversa. Phaedr. 4, 16. Faciem ad serenam subito mutatur dies. ¶ Item celeriter, cito, propere, αὐτίκα. Caes. B. G. 2, 33. Scutis ex cortice factis, aut viminibus intextis, quae subito, ut temporis exiguitas postulabat, pellibus induxerant. Lucr. 2, 391. subito per colum vina videmus Perfluere: at contra tardum cunctatur olivum. Pl. Ps. 1, 1, 47. Ex tabellis jam faxo scies, quam subito argento mihi usus invento siet. Coel. ad Cic. Fam. 8, 7. Breviores has litteras tabellario properanti subito dedi. Nep. Dat. 7. Sed tam subito copias contrahere non potuit. Phaedr. ex iis, quae Gudius reperit, fab. 4. Mus subito accurrens, non est quod timeas, ait. Quint. decl. 17, 11. Virus praesentaneum paro, quod statim, quod subito corripiat. ¶ De subito conjunctim scribitur. V. DESUBITO.

[SUBITO, as, avi, atum, a. 1. re subitanea et insolita percello. Cyprian. ep. 57. Ad proelium apparet fortiores nuper subitatos esse, et novae atque insuetae rei pavore trepidasse. Hinc in Vulg. Sapient. 5, 2. Subitatio insperatae salutis, h. e. subitus adventus. F.]

SUBITUS, a, um, part. a subeo: αἰφνίδιος, repentinus, improvisus. Cic. Fam. 10, 16. med. Ne in rebus tam subitis, tamque angustis a senatu consilium petendum putes. Id. Or. 1, 33. Subitam et fortuitam orationem commentatio et cogitatio facile vincit. [*Cf. ib. exercitationes subitae; et Tac. dial. 10. fortuitae ac subitae dictionis impetus. Ap. Gr. est: αὐτοσχεδιάζειν vel αὐτόθεν, ἐκ τοῦ παραχρῆμα, ἐκ τοῦ παρατυχόντος λέγειν. V. Ernest. Lex. technol. lat. rhet. p. 377.] Cic. Tusc. 3, 22. Maris subita tempestas, quam ante provisa, terret navigantes vehementius. Caes. B. G. 3, 8. Ut sunt Gallorum subita et repentina consilia. Plin. ep. 1, 16. Causas agens polite et ornate, sive meditata, sive subita proferret. Nep. Dion. 6. Has tam inopinatas res consequuta est subita commutatio. Hirt. B. G. 8, 11. extr. Subitas hostium incursiones sustinere. Tac. H. 2, 96. Neque Aponius cuncta, ut trepidans re subita, perscripserat; et ib. 4, 76. Adventare ex Italia non subitum militem, sed veterem expertumque belli. [*Subitus miles i. q. subitarius. Ita solus Tacitus locutus videtur:] et ib. 3, 47. Haud temnendae manus dux Trapezuntem subitus irrupit. Plin. ep. 1, 13. Cum dictum esset, recitare Nonianum, subitus recitanti, inopinatusque venit. Id. ep. 8, 10. f. Relinquere liberis imagines non subitas, h. e. non recentes, aut novas. Plin. alter 22, 24, 51. Aquae mulsae duo genera: subitae ac recentis, alterum inveteratae. ¶ Absolute. Pl. Pers. 4, 4, 35. Si tibi venisse est opus, mihi quoque empta est: si tibi subiti nihil est, tantundem est mihi, h. e. si nulla te subita urget causa, cur vendas cito, neque me urget. Id. Trin. 5, 2, 50. Aperite propere, et Lesbonicum foras evocate: ita subitum est, propere quod eum conventum volo, h. e. ita res subitaria est, repentina atque urgens, propter quam cito eum volo alloqui. Sic Cic. Fam. 13, 2. Nam propter opera instituta multorum, subitum est ei remigrare. Tac. A. 15, 59. Etiam fortes viri subitis terrentur. Liv. 25, 15. f. Ut ad subita belli, si Annibal venisset, equites vim sustinere posset. Id. 9, 43. Ut ad subita rerum duo justi scriberentur exercitus. ¶ Per subitum, subito. Sil. 10, 504. Talia dum pandit, vicinus parte sinistra Per subitum erumpit clamor; et 15, 145. Per subitum moto strepuere tonitrua mundo. Adde ib. 404., 14, 330., 12, 653., 8, 628. et 7, 594. ¶ Ad subitum eadem significatione. Cassiod. praef. Var. med. Quae impolitae dictiones sic poscuntur ad subitum, ut vix vel scribi posse videantur. ¶ In subitum, in rem subitam. Sil. 7, 525. Quem postquam rapidum vidit procedere castris Hinc Libys, hinc Fabius, simul accendere sagaces In subitum curas. ¶ In subito, in re subita. Plin. 7, 44, 45. Convolante quidem numerosa illa cohorte, sed (ut necesse erat in subito) tarde. ¶ Subitum, subito, per subitum. Sil. 15, 462. cum subitum campo perstrinxerat aures Murmur triste tubae. ¶ Clivus subitus, minime clemens, abruptus, qui non paulatim, sed statim, et in ipso initio arduus assurgit. Stat. Th. 6, 258. Campum exire vetat, longo quem tramite planum Gramineae frondes, sinuataque caespite vivo Mollia non subitis augent fastigia clivis.

SUBJUGALIS, e, adj. ὑποζύγιος, sub jugo assuetus, domitus. Prud. περὶ στεφ. 10, 333. Jumenta, pecua, subjugales beluas.

SUBJUGATOR, oris, m. Appul. Dogm. Plat. 2. Suffragator bonorum, malorum subjugator. [Inscr. ap. Orell. Coll. Inscr. Lat. n. 838. Imp. Caes. Aelio Hadriano Antonino Aug. Pio Fel. P. P. subjugatori orbis terrarum respublica Aeclanensium. F.] *Jul. Valer. res gest. Alex. M. (ed. A. Maio) 1, 37. Hostium subjugator. B. A.

SUBJUGATUS, a, um, part. a subjugo: ut Subjugata provincia. Ascon. in Verr. 2, 1, 21. Quod quisque de subjugata provincia per triumphum apportavisset. Arnob. 4, 129. Cum ap. Furculas Claudinas decus publicum snbjugatum est. Eutr. 4, 17. A Numantinis bis Romani exercitus fuerunt subjugati. In edicto Maximini Imp. ap. Lactant. Mort. persecut. 34. Multi periculo subjugati, h. e. territi et domiti. Adde Prud. περὶ στεφ. 10, 419. et 777.

SUBJUGIS, e, adj. ὑποζύγιος, ὑποζυγιώδης, qui sub jugo est, qui jugo assuevit. Plin. 11, 49, 109. Ostentabat (Nero) hermaphroditas subjuges carpento suo equas. Alii plerique leg. subjunctas. ¶ Subjugia lora, quibus jugum collis boum, vel equorum aptatur. Cato R. R. 63. et 135. Subjugia in plostrum lora pedes XVIII., in aratrum subjugia lora pedes XII.

SUBJUGIUM, ii, n. ζυγόδεσμον, retinaculum, quo jumenta sub jugo junguntur. Vitr. 10, 8. med. Eadem ratione jumenta, cum juga eorum subjugiorum loris per medium temperantur, aequaliter trahunt onera. Schneiderus legend. putat subjugiis loris.

SUBJUGO, as, a. 1. ὑποτάσσω, debello, et imperio subjicio, quasi sub jugo pono. Claud. VI. cons. Honor. 249. nulla est victoria major, Quam quae confessos animo quoque subjugat hostes. Lactant. 4, 10. med. Ingratum populum legi subjugavit. Arcad. Dig. 50, 4, 18. §. 9. Curatores, qui ad colligendos publicos reditus eligi solent, personali muneri subjugantur, h. e. adstringuntur. Scaevola ib. 4, 8, 43. Si maligne hoc fecerit, poenae subjugabitur. Inscr. ap. Grut. 281, 2. Orbem terrae Romano nomini subjuganti domino nostro Fl. Constantio Pio Fel. semper Aug. Annius Antiochus V. P. etc. V. alia in SUBJUGATUS. ¶ Item subjungo. Terent. de syllab. p. 2395. Consonae cum subjugatur (vocalis), vel relatae in consonam, Temporis parte, atque duplo sit, necesse est, praedita.

SUBJUGUS, a, um, adj. qui sub jugo est, ὑποζύγιος. Appul. Met. 7. Protinus uxor ejus avara molae machinariae subjugum me dedit. ¶ Plin. 30, 15, 52. tradit, animal esse subjugum nomine; quod nec quale esset, nec ubi nasceretur, auctores tradiderunt.

SUBJUNCTIVUS, a, um, adj. qui subjungitur. Subjunctivus modus, qui etiam conjunctivus, et adjunctivus dicitur, ὑποτακτικὸς, est unus ex modis verborum, ita dictus, quia subjungitur alteri verbo, vel potius alterum verbum ei subjungitur. Nam eget aliqua re, ut sententia locutionis plena sit, ut: Cum clamem, quare me tacere dicis? Diomed., Prisc., Appul. ¶ Subjunctivae conjunctiones, quae duo verba postulant, ut sententia sit completa, ut si, cum, antequam, quamvis, etc. Charis. 2, 200.

SUBJUNCTORIUM, ii, n. quodvis vehiculum, quod subjunctis jumentis trahitur. Imp. Constant. Cod. Theod. 8, 5, 10. Nulli de cetero subjunctorio privato animalia publica praebeantur.

SUBJUNCTUS, a, um, part. a subjungo: sub jugum missus. Plin. 11, 49, 109. Ostentabat (Nero) hermaphroditas subjunctas carpento suo equas. Alii leg. subjuges. Virg. A. 10, 157. puppis rostro subjuncta leones, h. e. subjunctos seu appositos habens leones. Vitr. 10, 6. Boves subjuncti. ¶ Item adjunctus, conjunctus. Cic. Har. resp. 17. Video in haruspicum responsis haec esse subjuncta. Alii leg. Quint. 7, 9. Saepe, utri duorum antecedentium sermo subjunctus sit, in dubio est: unde est controversia: Heres meus uxori meae dare damnas esto argenti, quod elegerit, pondo centum. Uter eligat, quaeritur. Manil. 2, 325. sin summa prioris, Et pars confertur subjuncti prima, etc. h. e. sequentis, subsequentis. ¶ Item substitutus. Gell. 1, 25. Exempta una littera sonitus vastioris, et subjuncta lenioris.

SUBJUNGO, is, unxi, unctum, a. 3. ὑποζεύγνυμι, sub jugum mitto ad currum jungo. Virg. Ecl. 5, 29. curru subjungere tigres. Colum. 6, 2. med. Juvenci vacuo plostro subjungendi. Manil. 4, 231. libet subjungere currus, Ardentes et equos ad mollia ducere frena. ¶ Translate. Virg. A. 8, 502. Nulli fas Italo tantam subjungere gentem. Externos optate duces, h. e. imperio continere, et ducis munere cum ea fungi. ¶ Et simpliciter, jungere sub. Lucr. 3, 422. Tu fac, utrumque uno subjungas nomen eorum, h. e. jungas sub una re. Alii leg. uni, h. e. adjungas, attribuas uni eidemque rei. ¶ Est etiam subigo, subjugo. Cic. Verr. 2, 1, 21. Urbes multas sub imperium populi R. ditionemque subjunxit. Vell. 2, 39. f. Novas provincias imperio nostro subjunxit. Cic. Agr. 2, 36. Ut sub vestrum jus, jurisdictionem, potestatem urbes, nationes, provincias, reges subjungeretis. ¶ Translate. Claud. Idyll. 1, 30. Tum multis gravior tandem subjungitur annis, h. e. subigitur, superatur, vincitur. Alii subducitur malunt. Hor. Ep. 1, 1, 19. Et mihi res, non me rebus subjungere conor, h. e. subdere, subjicere. Alii leg. submittere. ¶ Item addo, adjungo, adjicio. Cic. Or. 1, 50. med. Omnes artes oratori subjungere. Id. Or. 27. Aristoteles translationi haec ipsa subjunxit, h. e. subjecit tanquam species ejus. Colum. 2, 12. f. Subjungenda est sarritioni runcatio. Ov. Met. 5, 339. Calliope querulas praetentat pollice

chordas, Atque haec percussis subjungit carmina nervis. *Quint.* 9, 4. Cavendum, ne decrescat oratio, et fortiori subjungatur aliquid infirmius, ut sacrilego fur, aut latroni petulans. *Id.* 10, 7. *med.* Tum iis, quae dicit, quae subjuncturus est, quae ultra spectanda sunt, etc. *Plin. ep.* 7, 33. *med.* Dicit Senecio quae res ferebat: aliqua subjungo; et *ep.* 5, 14. Subjunxit preces, multumque lacrimarum. *Front. Aquaed.* 102. Non est alienum subjungere, qui post Messalam huic officio praefuerint. *Traj.* ad *Plin. ep.* 10, 94. Amisenos, quorum libellum epistolae tuae subjunxeras, etc. ℙ Item substituto. V. *Gell. l. c.* in v. praec. ℙ *Subjungier* paragoge. *Prud. in Sym.* 2, 586. pro *subjungi.*

SUBLĀBIUM, ii, n. herba, quae et cynoglosson, et lingua canis appellatur. *Appul. Herb.* 96.

SUBLĀBOR, eris, lapsus sum, dep. 3. ὑποῤῥέω, ὑπολισθαίνω, retro aut paulatim aut occulte labor, dilabor, decido. *Sen. ep.* 71. *f.* Imperfecta necesse est, labent, et modo prodeant, modo sublabantur aut succidant. Sublabentur autem, nisi ire et niti perseveraverint. *Val. Fl.* 6, 556. et cassa frendens sublabitur ira. ℙ Translate. *Sen. Oed.* 817. prima languescit senum Memoria, longo lassa sublabens situ.

SUBLABRO, as, a. 1. cibum intra labra mitto, ut interpretatur *Non.* 2, 774. *Novius ib.* Jam ego illi subiens sublabrabo esui illud sinciput.

[SUBLĀCENSIS, e, adj. ad Sublaqueum, nunc *Subbiaco*, pertinens, oppidum Aequorum, in Latio, ad fontes Anionis, de quo ita *Plin.* 3, 12, 17. Ex alia parte Anio, in monte Trebanorum ortus, lacus tres amoenitate nobiles, qui nomen dedere Sublaqueo, defert in Tiberim. Hic, teste *Tac. A.* 14, 22., fuit Neronis villa, quam *Sublacensem* villam appellat *Front. Aquaed.* 93., qui *ib.* 7, 14. et 15. *viae Sublacensis* ab eodem ibi stratae meminit. *F.*]

SUBLACRĪMANS, antis, part. ab inus. *sublacrimor*, aliquantum lacrimans, ut Sublacrimantes oculi, ap. *Veg. Vet.* 1, 30.

SUBLĀMĪNA, ae, f. lamina, quae alicui rei supponitur. *Cato R. R.* 21. Sublaminas pululas minutas supponito. Alii leg. divisim *sub laminas.*

SUBLAPSUS, a, um, part. a *sublabor*, dilapsus. *Plin. ep.* 10, 75. Aedificia vetustate sublapsa reparare in melius. *Virg. A.* 7, 354. prima lues udo sublapsa veneno Pertentat sensus, atque ossibus implicat ignem. *Id. ib.* 12, 684. montis saxum de vertice praeceps Cum ruit avulsum vento, seu turbidus imber Proluit, aut annis solvit sublapsa vetustas. ℙ Translate. *Id. ib.* 2, 169. Ex illo fluere, ac retro sublapsa referri Spes Danaum.

SUBLĀQUEO, as, a. 1. lacunar facio. *Inscr.* ap. *Grut.* 172, 14. Cn. Sulpicius Cn. F. Ruf. IIII. Vir Jur. Dic. sublaqueavit, trabes tecti ferro suffixit, lapide stravit, podio circumclusit sua pec.

[*SUBLAQUEUM, i. V. *Sublacensis.*]

SUBLĀTĒ, adv. ἐπηρμένως, elate, sublimiter. *Ammian.* 22, 15. *med.* Nilus diebus centum sublatius fluens, minuitur postea. ℙ Translate est magnifice, splendide. *Cic. Brut.* 55. Quoniam ergo bonorum oratorum duo genera sunt, unum attenuate presseque, alterum sublate ampleque dicentium, *h. e.* sublimi dicendi genere. *Id. Dom.* 36. Nihil enim unquam de me dixi sublatius, adsciscendae laudis causa potius, quam criminis depellendi, *h. e.* arrogantius. Sic *Ammian.* 15, 12. Avidi jurgiorum, et sublatius insolescentes.

SUBLĀTĔO, es, n. 2. subtus lateo, ὑπολανθάνω. *Varr. R. R.* 1, 48. Aristae quasi cornua sunt spicarum, quae primitus cum oriuntur, neque plane apparent, qua sublatent, herba ea vocatur vagina. Alii leg. *qua sub latent herba, ea vocatur vagina.*

SUBLĀTĬO, onis, f. ἄρσις, actus sustollendi, elatio. *Quint.* 9, 4. *med.* Tempus sonum metitur, ut a sublatione ad positionem iisdem sit spatiis pedum; et *mox:* Rhythmi qua coeperunt sublatione ac positione, ad finem usque decurrunt. ℙ Transfertur ad animum. *Cic. Fin.* 2, 4. *f.* Stoici voluptatem sic definiunt: Sublationem animi sine ratione, opinantis se magno bono frui. ℙ Est etiam ablatio, vel destructio. *Quint.* 7, 1. *f.* An restitutio pro sublatione judicii sit, et perinde valeat, ac si judicium non fuisset.

SUBLĀTUS, a, um, part. a *sustollo:* ἀρθεὶς, elatus, elevatus. *Caes. B. G.* 4, 23. *f.* Datum signum, sublatae ancorae. *Cic. Verr.* 2, 5, 35. *f.* Praedonum adventum significabat ignis e specula sublatus. *Id. ib.* 2, 1, 5. *med.* Civis R. sublatus in crucem; et *ib.* 3, 3, 3. Quae manibus sacra quaedam reposita in capitibus sustinebant. *Id. Agr.* 2, 35. Roma in montibus posita, et convallibus, coenaculis sublata atque suspensa. *Plin.* 18, 19, 49. *n.* 2. Ut boves capitibus sublatis arent. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 404. Scorpius cauda sublata. *Virg. A.* 9, 749. et *ib.* 12, 729. sublatum alte consurgit in ensem. *Id. ib.* 2, 474. Lubrica convolvit (*coluber*) sublato pectore terga; et *ib.* 804. sublato montem genitore petivi; et *Lucr.* 1, 95. Iphianassa sublata virum manibus, tremundaque ad aram deducta; et *Phaedr.* 5, 7. Inter manus sublatus, et multum gemens domum refertur. *Hor. Ep.* 6, 7. Agam per altas aure sublata nives, *h. e.* subrecta. *Ov. Met.* 7, 354. sublatus in aera pennis. *Id. Fast.* 3, 851. Nunc potes ad solem sublato dicere vultu, etc. *Virg. A.* 2, 338. sublatus ad aethera clamor. *Gell.* 16, 19. *med.* Carmen quod orthium dicitur, voce sublatissima cantavit. ℙ Item susceptus, educatus: quo sensu *tollere* dicebant. *Virg. A.* 9, 205. Non ita me genitor bellis assuetus Opheltes Sublatum erudit. *Hor Sat.* 2, 5, 45. Si cui praeterea validus male filius in re Praeclara sublatus aletur. *Traj.* ad *Plin. ep.* 10, 72. Qui liberi nati expositi, deinde sublati a quibusdam, et in servitute educati sunt. ℙ Translate. *Tac. A.* 15, 52. Ne L. Silanus eximia nobilitate, disciplinaque C. Cassii, apud quem educatus erat, ad omnem claritudinem sublatus, imperium invaderet. *Id. ib.* 11, 21. Tali omine in spem sublatus. ℙ Interdum est superbiens, inflatus, elatus. *Ter. Hec.* 3, 5, 56. Quia paululum vobis accessit pecuniae, sublati animi sunt. *Caes. B. G.* 1, 15. Quo proelio sublati Helvetii audacius subsistere coeperunt. *Tac. A.* 13, 11. Juvenilis animus levium quoque rerum gloria sublatus. *Virg. A.* 10, 501. Nescia mens hominum fati sortisque futurae, Et servare modum, rebus sublata secundis. *Ov. Hal.* 54. de leone: Quoque venit, fidens magis et sublatior ardet, Concussitque toros, et viribus addidit iram. ℙ Item ablatus, remotus. *Virg. A.* 8, 175. dapes jubet et sublata reponi Pocula. *Prop.* 2, 12, 9. Quam multa apposita narramus verba lucerna! Quantaque sublato lumine rixa fuit! *Tac. A.* 15, 29. *f.* Sublatum capite diadema imagini subjecit. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 404. Sublatus pudor omnis. *Virg. A.* 12, 26. sine, me haud mollia fatu Sublatis aperire dolis. *Cic. Rosc. Am.* 1. *f.* Non modo ignoscendi ratio, sed etiam cognoscendi consuetudo jam de vivitate sublata est. *Id. ad Brut.* 1, 6. Jampridem hoc ex nostra consuetudine sublatum esse debet. *Hor. Od.* 3, 24, 31. Virtutem incolumem odimus, Sublatam ex oculis quaerimus invidi. *Cic. Manil.* 11. *med.* Bellum adventu Pompeji sublatum atque sepultum. *Id. Or.* 1, 58. Veteres leges novis legibus esse sublatas. *Just.* 13, 5. *f.* Morte Leonati laetatus est: quippe et aemulum sublatum, et vires ejus accessisse sibi gratulabatur.

*SUBLAVĬO vel Sublabio, onis, oppidum Rhaetiae. *Anton. Itin. B. A.*

SUBLĀVO, as, a. 1. subtus lavo, subluo. *Cels.* 6, 18. *n.* 10. Si anus, vel os vulvae procidit, considerari debet, purumne sit, quod provolutum est, an humore mucoso cirdumdatum. Si humidum est, vino austero sublavandum est. Est qui leg. *subluendum. Capitol. M. Aurel.* 19. Ut, occiso gladiatore, sanguine illius sese Faustina sublavaret, *h. e.* τὴν φύσιν sublueret. *Appul. Herb.* 74. Si mulier laboret inferius, herbae solatae succo se sublavet. V. SUBLUO.

SUBLETĬO et Sullectio, onis, f. collectio post primam lectionem facta, substitutio in locum alterius. *Tert. adv. Marc.* 4, 31. *med.* Mandat de plateis et vicis civitatis facere sublectionem. ℙ [*Sullectio* est etiam diminutivum masculinum, et nomen propr. R. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 255. Dulcissimae filiae Publiciae Maximinus pater, et Sullectio et Eunoea nutritores. *F.*]

SUBLECTO, as, a. 1. [*frequent. a *sublicere*, ut *delectare*, a *delicere*, *allectare* ab allicere. V. *Lindem.* ad *Pl.* l. l.] oblectando clam decipio. *Pl. Mil.* 4, 2, 74. Ut ludo! *Mi.* Quid ego? ut sublecto os! V. SUBAGITO.

SUBLECTUS et Sullectus, a, um, part. a *sublego:* [*Sub aliqua re lectus.] *Colum.* 12, 17. Ficus viridis cum sublecta est, in amphoras conditur. ℙ Item surreptus. *Pl. Rud.* 3, 4, 43. Liberos parentibus sublectos habebis. ℙ [*In alius locum substitutus.] *Varr. L. L.* 5, 7. *med.* Hinc legitima: et collegae, qui una lecti: et qui in eorum locum suppositi, sublecti, additi, adlecti. *Inscr.* ap. *Grut.* 421, 2. et accuratius ap. *Marin. Frat. Arv. n.* 56. C. Julius C. F. Fab. Antiochus Philopappus Cos., frater Arvalis, sullectus inter praetorios ab Imp. Caesare Nerva Trajano optumo Augusto, Germanico, Dacico.

SUBLĔGO, is, egi, ectum, a. 3. ἀναλέγω, subtus lego, sub aliqua re colligo. *Colum.* 12, 50. Si bacca tempestatibus in terram decidit, necesse est eam sublegere. *Hor. Sat.* 2, 8, 10. puer alte cinctus acernam Gausape purpureo mensam pertersit, et alter Sublegit quodcumque jaceret inutile. ℙ Translate est clam excipere, aucupari, intercipere. *Pl. Mil.* 4, 2, 98. Clam nostrum hunc sermonem sublegerunt. Adde *Turpil.* ap. *Non.* 4, 271. Sic *Virg. Ecl.* 9, 21. Vel quae sublegi tacitus tibi carmina nuper, *h. e.* te non sentiente percepi. ℙ Item sufficere, substituere. *Liv.* 23, 23. Et ita in demortuorum locum sublecturum. *Cic. in toga cand.* ap. *Ascon. f.* Nescis, me praetorem primum esse factum, te concessione competitorum, et meo beneficio in tertium locum esse sublectum? [*Tac. A.* 11, 35. in numerum patriciorum adscivit Caesar vetustissimum quemque e senatu — paucis jam reliquis familiarum quas Romulus majorum et L. Brutus minorum gentium appellaverunt, exhaustis etiam quas dictator Caesar — et Augustus — sublegere. Cf. *Drakenb.* ad *Liv.* l. l.] *Just.* 3, 3. Lycurgus populo (*Spartano*) sublegendi senatum potestatem permisit. *Val. Max.* 6, 4. *n.* 1. Majori parti s[...]tus principes Latinorum in ordinem suum sub[...] placebat.

SUBLESTUS, a, um, adj. infirmus, te[...] [*Voss.* in *Etym.* derivat ab ὑπόλιοπος, quod ab sub, et λίοπος, gracilis. Hinc fortasse *lesto* I[...]rum derivandum est. *F.* *Demonstravit *Doeder*[...] 101. sq. *sublestus* formatum esse a *sublevare*, ut *a*[...] ab *acuere*, *vastus* a *vacare* vel *vagari*, *faustus* a[...] *vere; sublestamque fidem* ap. *Pl.* eandem esse a[...] *elevatam fidem* ap. *Suet. Cal.* 8.] *Festus:* Subl[...] antiqui dicebant infirma et tenuia. Plautus in P[...] (3, 1, 20.) Ad paupertatem si immigrant infa[...] gravior paupertas fit, fides sublestior. Idem in[...] volaria vinum ait sublestissimum, quia infirmo[...]ciat vel corpore, vel animo. Haec *Festus.* E[...] fere modo *Non.* 2, 830. Sublestum est leve, f[...]lum. Plautus: Nam ubi ad paupertatem, etc. *Bacch.* 3, 6, 13. Lingua factiosi, inertes o[...] sublesta fide. ℙ Quod *Festus* de vino dixit, nullis minus placet. Potius enim *sublestissimu*[...] *num* esse aqua multa dilutum, tenue, sine viri[...]

SUBLĔVĀTUS, a, um, part. a *sublevo:* s[...]tus, erectus. *Caes. B. C.* 2, 34. *med.* Ut in a[...]su, non uisi sublevati a suis, primi non facil[...] terentur. Adde *B. G.* 7, 47. *f.* [*Id. ib.* 1[...] Sublevatus juba equi: de eo, qui prehensa jub[...] tollitur, et ex ea pendens ab equo portatur.[...] Translate. *Cic. Tusc.* 4, 37. *med.* Zopyrus d[...] est a ceteris, ab ipso autem Socrate sublevatus[...]

SUBLĔVO, as, avi, atum, a. 1. ὑπεξαίρω, sum levo, erigo. *Cic. Att.* 10, 4. Qui nos sibi [...]dam ad pedes stratos ne lublevabat quidem. *ad Her.* 4, 50. Sinistra mentum sublevat, *h.* stollit, et sustinet. *Liv.* 28, 20. Primi sequ[...] extrahentes manu, postremi sublevantes eos [...] praeirent, in summum evadunt. [*Cf.* 5, 47.[...] *Vesp.* 34. inter manus sublevantium exstinctus[...] *Plin.* 11, 17, 17. Apes regem fessum humeri[...] levant: validius fastigatum ex toto portant. [...] 8, 9. Piscatores retia furcis sublevant. *Virg.* [...] 831. et terra sublevat ipsum Sanguine turp[...] comptos de more capillos. *Claud. Cons. Pr*[...] *Olybr.* 89. nodus, qui sublevat ensem, *h. e.*[...]net. *Id. Nupt. Honor. st Mar.* 160. hanc pis[...]lutam Sublevat Oceani monstrum Tartessia [...] *h. e.* vehit, Sic *Id. II. cons. Stil.* 358. vix sul[...] unum Tarda ratis. ℙ *Sublevare se*, se er[...] *Caes. B. G.* 6, 26. Alces crura sine nodis art[...]que habent, neque, si quo afflictae casu co[...]runt, erigere se, aut sublevare possunt. ℙ [...]late est favere, juvare, erigere, tueri. *Cic* *Verr.* 2. *med.* Videor non omnino a defendend[...] minibus sublevandisque discedere; et *Verr.* 92. *med.* Eadem illa aestimatione alter subl[...] aratores, alter everterat. *Plin. ep.* 5, 14. non modo non presserunt, verum etiam sublevav[...] *Suet. Cal.* 53. *f.* Vel onerare sententia sua ali[...] vel sublevare. *Cic. Caecin.* 9. Non minus no[...]titia illius sublevat, quam laedit improbitas[...] *Phil.* 7, 9. Sublevare vicinos suis facultatibus. *Att.* 2. fugam alicujus pecunia. *Tac. A.* 3, 12[...] innocentiam. *Ov. Trist.* 1, 3, 101. absentem[...]lio. *Hirt. B. G.* 8, 34. oppidanos re frume[...] *Plin. ep.* 3, 9. *med.* testes, *h. e.* si titubare [...]tur, opportunis interrogationibus confirmare, [...] uti in gradum reponere. [*Suet. Tib.* 48. n[...] vincias quidem ulla liberalitate sublevavit.[...] Item minuere, levare, mitigare, lenire: ea s[...] quae gravia sunt et molesta, levia et lenia re[...] *Caes. B. C.* 3, 80. *med.* Docuit, quantum us[...]beret ad sublevandam omnium rerum inopia[...]tiri oppido pleno atque opulento. *Cic. Tusc.* Sublevare calamitates hominum indignorum[...] *Mur.* 4. pericula. *Id. Sull.* 27. res adversa[...]corum. *Id. Am.* 24. offensionem. *Coel.* a[...] *Fam.* 8, 3. *med.* odia. *Tac. A.* 14, 4. metum. *B. G.* 6, 31. *f.* laborem militum. *Id. B. C.* *med.* Si non omnia caderent secunda, fortuna[...] industria sublevandam. *Q. Cic. Pet. cons.* 1. [...]nis novitatem dicendi gloria maxime sublevabi[...] minues invidiam, qua, homo novus cum si[...] laborare non potes. *Varr. R. R.* 3, 14. Tua[...]tes, inquit, sublevavit Appius, e Merula [...] ℙ [*Infirmare *Cic. Coel.* 4. sublevabis causam[...]ci; et *ib.* 29. sublevare quaestionem, est im[...] tollere, ut ne haberi possit, v. c. de servo[...] manumittitur. *Schütz. cl. Cic.* At *Orell.* ha[...] *lata.*]

SUBLĪCĂ, ae, f. trabs praelonga, humi s[...] et erecta ad quippiam sustinendum, pertica, [...] V. v. sq. *Liv.* 23, 37. Turrem ex ipso muro [...]vit consul aliquanto altiorem, quia muro sa[...] se alto, subjectis validis sublicis, pro solo usu[...] Alii leg. *subliciis*, ut sit a recto *sublicium.* [...] 3. *in.* Si solidum non invenietur, tunc is locus[...]tur, et palis configatur, sublicaeque machin[...]gantur quam creberrimae. Adde *Caes. B. C.* ℙ De trabibus, quae in alveo fluminis defixa[...]tem sustinent: πρόβολος, ῥοπή. *Caes. B. G.* Tigna bina sesquipedalia in flumen defixera[...] sublicae modo directa ad perpendiculum, se[...] et *ib.* 7, 35. *f.* Iisdem sublicis, quarum pars i[...]

gra remanebat, pontem reficere coepit. Adde 1, 37.

UBLĬCES, um, m. plur. idem ac sublicae. [*Fe-*: Sublicium pontem quidam putant esse appella- a sublicibus peculiari vocabulo Volscorum, quae tigna in latitudinem extensa, quae non aliter miani vocant, quam a nomine eorum; et quae liis auctoribus sublices vocantur, quod sub eis a liquens haberetur. *Schneiderus* autem ad *Vitr.* . putat, *sublices* esse a *sublex*, *icis*, quod ab λῆς, ῆτος, vel ab ὑποβλὲξ, έγος (ut ἐπιβλής, pes- s), quia palus in aqua defixus ponti subjicitur. *s. Philox.* Sublices, καταπῆγες οἱ ἐν τῷ ποταμῷ έφυραν ὑποβαστάζοντες. *F.*]

JBLĪCĬUM. V. SUBLICA.

JBLĪCĬUS Pons, qui et Aemilius, unus ex Ro- pontibus, cujus adhuc durant vestigia, sub e Aventino, ad eam partem Tiberis, qua Jani- m ab urbe dirimit, sine clavis ferreis ea arte tructus, ut trabes sine fulturis eximi possent, eponi. Id enim religiosum esse coepit, ex quo, ndente Coclite, aegre revulsus est. Dictus est n *Sublicius*, quod ligneus esset, et sublicis ful- ur. *Plin.* 36, 15, 23. ¶ Exstructus fuit ab An- ge, cui placuit Janiculum Urbi conjungere. *Liv.* . ¶ Ab hoc ponte saepius a pontificibus refe- ut cis et uls Tiberim sacra fierent, pontifices s esse, *Varr. L. L.* 4, 15. existimat. *Id. ib.* 6, *d.* ait, ab hoc ponte Argeorum simulacra quo- s a sacerdotibus jaci solere. Hinc *Ov. Fast.* 5, Tum quoque priscorum virgo (*Vestalis*) simu- virorum Mittere roboreo scirpea ponte solet.

BLĪDO, is, isi, isum, a. 3. aliquantum obli- *Prud. Apoth.* 915. de tibiae sono: Aut exile ns sonitus producit acutos, Aut murmur tene- sublidit voce minuta.

BLĬGĀCŬLUM, i, n. περίζωμα, vestis qua puden- guntur: ita dictum, ut ait *Non.* 1, 121., quod s ligetur. Cum femoralia olim non haberent ni, velamen subligabant verecundiae causa. *Off.* 1, 35. *f.* Scenicorum quidem mos tantam veteri disciplina verecundiam, ut in scenam ubligaculo prodeat nemo. Verentur enim, ne, casu evenerit, ut corporis partes quaedam ape- r, aspiciantur non decore. [**F. Heusing.* ex *Ms.* perantiquo *Gu.* et *ed. Merc.* hic commen- ncopen *subligaclo.* Cf. *Beier.* ad h. l. et *Goer.* *ad.* II, 64, 108.]

LĬGAR, āris, n. idem ac subligaculum. *Plin.* , 32. Subligaria signantur artifici (*tus meten-* il. ne in tractando ture aliquam partem arti- ea recondat. *Mart.* 3, 87. Si pudor est, trans- bligar in faciem. Adde *Juven.* 6, 70. [*V. ad *Cic. Off.* 1, 35.]

LĬGĀTĬO, onis, f. actus subligandi. *Pall.* 1, . Subligatio acerbis uvis facienda est, quando endi aut rumpendi acini nulla formido est.

LĬGĀTŪRĂ, ae, f. subligaculum, περίζωμα. *Prisc.* 1, 26. Herniarum perseverantiam sub- a percurare. [Alii rectius divisim ita legunt: *rniarum perseverantiam intus sub ligatura, et- terum, percurabit. F.*]

LĬGĀTUS, a, um, part. a *subligo*, subtus li- *Mart* 7, 67. Harpasto quoque subligata lu- e. subligaculo velata.

LĬGO, as, avi, atum, a. 1. ὑποδέω, subtus *Cato R. R.* 33. et ex eo *Plin.* 17, 22, 36. *n.* 20. a varia fieri coeperit, vites subligato. *Virg.* 59. Tum lateri atque humeris Tegeaeum sub- nsem; et *ib.* 11, 10. clypeumque ex aere sini- ubligat, atque ensem collo suspendit eburno. . 5, 444. truncas nemorum effigiesque virorum cat quercus, simulataque subligat arma. *Id.* Subligat extrema patrium cervice tiaram. *Id.* Quis procul ille virum nobis, quem balteus Subligat? *Stat. Theb.* 6, 366. chelyn lauro que illustre coronae Subligat.

BLĪMĀTOR, oris, m. qui aliquem sublimat. *ub. D.* 1, 8. Deus est probator (*Abrahami*), ntari asperis voluit; sublimator, quia poten- omnibus fecit. *F.*]

LĪMĀTUS, a, um, part. a *sublimo*, in subli- tus. *Vitr.* 6, 9. *med.* Granaria sublimata, et entrionem spectantia disponantur. ¶ Item n evectus. *Appul. Met.* 3. Mox femina mu- bubonem, sublimata in altum forinsecus to- evolat. ¶ Translate. *Aurel. Vict. Epit.* 4. allas praetoriis ornamentis sublimatus.

LĪMĔ, adv. V. SUBLIMIS.

LĪMEN, inis, n. limen superius ostii, ut vult *Varr. R. R.* 3, 5. *med.* p. 235.: aliis infe- uod magis placet. Hic tamen pro *sublimen* s *Schneiderus* legendum putat *supplementum*, onsnle. *Prop.* 2, 19, 57. At nullo dominae sublimine amor. Alii rectius divisim leg. *ne.*

LĪMIS, e, adj. μετέωρος, ὑψηλὸς, altus, ex- elevatus, supra nos positus, ut limen supe- ii: ut ait *Festus* in *Sublimavit. Idem:* Sub- in altitudinem elatum, ut Ennius in Thye- ice hoc sublime candens, quem vocant omnes (refertur hic versus etiam a *Cic. N. D.* 2, *b.* 3, 4.) *Virg. in G.* 1, 242. Hic vertex *n. IV.* nobis semper sublimis. *Sen. Q. N.* 2, 1. Omnis de universo quaestio in coelestia, sublimia, et terrena dividitur. Prima pars naturam siderum scrutatur. Secunda tractat inter coelum terramque versantia: haec sunt nubila, imbres, nives, tonitrua: quaecumque aer facit, patiturque. Haec sublimia dicimus, quia editiora sunt imis. [**Etym. Doederl.* 2, 101. sq. facit a *sublevare*, ita ut *sublimis* contractum ex *sublevimis* eadem ratione, qua *subtilis* ex *subtegilis*, similem habeat terminationem ac *incolumis*. Primam vocis significationem esse, qua pertineat ad id, quod nullo fundamento posito medium sit inter terram et coelum, antiquitusque proprium vocabulum fuisse de aere; deinceps invecto in Latium Gr. v. ἀήρ, quod magis naturam aeris spectet, significando aeris loco inservisse. Reliqua de hoc vocabulo perquam eleganter disputata, quae huc transferre longum erat, lege sis ap. ipsum.] *Virg. G.* 1, 404. Apparet liquido sublimis in aere Nisus. *Tibull.* 1, 7, 83. Hanc Venus ex alto flentem sublimis Olympo Spectat. *Ov. Met.* 1, 666. montis sublime cacumen. *Virg. A.* 12, 133. alii portis sublimibus adstant. *Id. ib.* 9, 682. quercus sublimi vertice nutant. *Hor. Od.* 3, 1, 45. novo Sublime ritu molior atrium. *Ov. Met.* 2, 1. Regia solis erat sublimibus alta columnis, *Plin.* 2, 59, 60. Arcus (*iridis*) sublimes sunt humili sole, humilesque sublimi. [**Varr. R. R.* 1, 57. Granaria sublimia.] *Juven.* 11, 24. quanto sublimior Atlas Omnibus in Libya sit montibus. *Lucan.* 3, 86. Sublime nemus. *Id.* 7, 342. Sublimis equus. *Colum.* 3, 8. Armentis sublimibus insignis Mevania est, Liguria parvis; et *Hor. Od.* 1, 15, 31. Sublimi fugies mollis anhelitu, *h. e.* elato vultu anhelans ex cursu et ascensu in fuga: facilius enim sublata facie spiritus ducitur. *Id. ib.* 3, 26, 11. sublimi flagello Tange Chloen, *h. e.* alte sublata, ut sit gravior ictus. *Sen. Tro.* 1088. Sublimi gradu incedit Ithacus. ¶ Saepe *sublimis* dicitur, qui in altum per aera fertur. *Liv.* 1, 16. *f.* (et *ib.* 34. et *Virg A.* 1, 419.) Haec locutus sublimis abiit. *Ov. Met.* 5, 648. Jam super Europen sublimis et Asida terras Vectus erat juvenis. *Virg. A.* 11, 722. Consequitur (*accipiter*) pennis sublimem in nube columbam. *Id. ib.* 5, 255. quem praepes ab Ida Sublimem pedibus rapuit Jovis armiger uncis. ¶ Item qui sublimi loco sedet. *Catull.* 68, 49. tenuem texens sublimis aranea telam. *Ov. Met.* 6, 650. sedens solio Tereus sublimis avito. *Id. Her.* 12, 179. Tyrio jaceat sublimis in ostro. *Virg. A.* 7, 285. Aeneadae Sublimes in equis redeunt. ¶ *Sublimem rapere, arripere,* aut *ferre aliquem* ap. *Pl. As.* 5, 2, 18., *Men.* 5, 7, 6. et 5, 8, 3. et *Mil.* 5, 1. et *Ter. Andr.* 5, 2, 20. et *Adelph.* 3, 2, 18. est invitum aliquem vi abripere inter manus, ita ut terram non contingat. Fiebat id fere servis, qui rapiebantur ad poenam. ¶ *Sublime* absolute est altitudo, sublimitas. *Cic. N. D.* 2, 56. Sonus natura in sublime fertur. *Suet. Claud.* 27. et *Oth.* 2. Jactare aliquid in sublime. *Plin.* 10, 38, 54. Aves ejaculantur sese in sublime. *Id.* 31, 6, 31. Aqua surgens in sublime. *Id.* 18, 35, 87. Grues per sublime volantes. *Id.* 27, 12, 105. Datur decoctum ejus contusis, ex sublimi devolutis. *Id.* 36, 5, 4. *n.* 2. Dianae facies in sublimi posita. ¶ Ponitur et adverbii ritu pro sublimiter. *Cic. Tusc.* 1, 43. Theodori nihil interest, humine, an sublime putrescat; et *Div.* 2, 31. *f.* Scuta, quae fuerant sublime fixa, sunt humi inventa; et *N. D.* 2, 39. *f.* Aer fusus et extenuatus sublime fertur; et *Liv.* 21, 30. *med.* Eos ipsos, quos cernant, legatos, non pennis sublime elatos Alpes transgressos; et *Lucret.* 6, 96. sublime volantes Aetheriae nubes. *Virg. G.* 1, 318. ventorum concurrere proelia vidi, Quae gravidam late segetem ab radicibus imis Sublime expulsam eruerent. *Sil.* 11, 275. multoque procul splendentibus ostro Accipitur sublime toris; et *ib.* 132. sublime sedens. ¶ Translate *sublimis* est excellens, praestans, egregius. *Hor. A. P.* 457. sublimes versus ructatur. *Juven.* 7, 28. Qui facis in parva sublimia carmina cella. *Hor. Ep.* 2, 1, 164. natura sublimis et acer. *Mart.* 9, 1. et 79. sublimi pectore vates. ¶ Item magnus, grandis. *Hor. Ep.* 1, 12, 15. Nil parvum sapias, et adhuc sublimia cures. ¶ Item illustris, nobilis. *Varr. R. R.* 2, 4. *med.* Antiqui reges, ac sublimes viri. *Juven.* 8, 231. Quis, Catilina, tuis natalibus, atque Cethegi Inveniet quidquam sublimius? *Virg. A.* 10, 143. quem pulsi pristina Turni Aggere murorum sublimem gloria tollit. *Id. ib.* 1, 263. sublimemque feres ad sidera coeli Magnanimum Aeneam. *Ov. Trist.* 4, 10, 121. Tu mihi (quod rarum) vivo sublime dedisti Nomen, ab exsequiis quod dare Fama solet. *Lucan.* 10, 377. communis gloria nobis: Nos quoque sublimes Magnus facit. *Plin.* 22, 5, 5. Qua claritate nihil in rebus humanis sublimius duco. ¶ Item qui altiore animo est, magnanimus, fortis. *Ov. Fast.* 1, 301. Non Venus et vinum sublimia pectora fregit, Officiumve fori, militiaeve labor. *Id. Pont.* 3, 3, 103. Mens tua sublimis supra genus eminet ipsum, Grandius ingenio nec tibi nomen inest. *Hor. A. P.* 165. *de juven. morib.* Sublimis, cupidusque, et amata relinquere, pernix, *h. e.* elatus, audens, ὑπέροχος. ¶ Stilus sublimis dicendi est eorum, qui grandiloqui sunt cum sententiarum gravitate et majestate verborum, vehementes, varii, copiosi, graves, ut *Cic. Or.* 5. *f.* loquitur. [**Cf. Ernest. Lex. technol. lat. rhet.* p. 378. sq.] *Ov. Am.* 3, 1, 39. Non ego contulerim sublimia carmina nostris, *h. e.* tragica elegiacis, *Plin. ep.* 9, 26. Visus es mihi in scriptis meis adnotasse quaedam, ut tumida, quae ego sublimia; ut improba, quae ego audentia; ut nimia, quae ego plena arbitrabar. *Quint.* 11, 1, Quid prodest, si genus sublime dicendi parvis in causis, parvum limatumque grandibus adhibeamus? Adde 8, 3. ¶ Olim *sublimus, a, um*, dictum est. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 8, 45. Sublima nebula coelum obscurabat. *Accius ib.* Saepe ex humili sede sublima evolat. *Lucret.* 1, 340. per maria ac terras, sublimaque coeli. ¶ Sup. *Sublimissimus* ap. *Tert. Apol.* 33. Hominem se esse etiam triumphans in illo sublimissimo curru admonetur. Adde *Sym. ep.* 6, 57. (al. 56.) et *Imp. Justin. Cod.* 7, 62, 39.

SUBLĪMĬTAS, atis, f. ὑψηλότης, altitudo, elevatio. *Quint.* 12, 5. *med.* Sublimitas corporis. *Colum.* 8, 3. Cellarum sublimitas divitatur tabulatis. *Plin.* 19, 5, 24. Cucurbitarum natura sublimitatis avida; 2, 16, 13. Sublimitates lunae. ¶ Translate. *Id.* 7, 25, 26. Illa fuit vera et incomparabilis invicti animi sublimitas, captis Pompeji scriniis epistolarum, concremasse ea optima fide, atque non legisse. *Id.* 35, 10, 36. *n.* 5. Haec est in pictura summa sublimitas. ¶ De sublimi dicendi stilo. *Plin. ep.* 1, 10. Platonicam illam sublimitatem et latitudinem effingit; et *ep.* 16. Splendor et sublimitas narrandi. *Quint.* 8, 3. Sublimitas, et magnificentia, et nitor; et *ib.* 6. *med.* Praecipueque ex his oritur sublimitas, quae audaci et proxime periculum translatione tolluntur. *Id.* 8, 8. Sublimitas heroici carminis.

SUBLĪMĬTER, adv. μετεώρως, ὑψηλῶς, alte, sublime. *Cato R. R.* 70. Bos ipsus, et qui dabit (*medicamentum*), facito, ut uterque sublimiter stent, *h. e.* celso et erecto corpore. *Colum.* 8, 11. Pavo nec sublimiter potest, nec per longa spatia volitare; et *ib.* 15. Locus munitur sublimiter pedum quindecim maceria. *Ov. Hal.* 69. sublimius altum Attollit caput. ¶ Refertur ad orationem. *Quint.* 9, 4. *f.* Quis dubitat, alia lenius, alia concitatius, alia sublimius, alia pugnacius, alia gravius esse dicenda?

[SUBLĪMĬTUS, adv. cum saltu. *Front. ad Ver. imp.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 1. *med.* Pauci militum equum sublimitus insilire, ceteri aegre calce, genu, poplite repere. Hoc *Plin.* 8, 16, 19. *saltu insilire* dixit; et *Virg. A.* 12, 288. corpora saltu subjiciunt in equos. *F.*]

SUBLĪMO, as, avi, atum, a. 1. μετεωρίζω, in altum sublevo, tollo, exalto. *Enn.* ap. *Non.* 2, 775. Sol, qui candentem in coelo sublimat facem. *Festus:* Sublimavit, dixit (*Cato*), in altum extulit, Originum libro secundo: In maximum decus, atque in excelsissimam claritudinem sublimavit. Id autem dicitur a limine superiore, quia supra nos est. *Appul. Flor. n.* 2. Aquila cum se nubium tenus altissime sublimavit. *Prud. Apoth.* 913. de sono tibiae: Aut tumidum largo sublimat flamine bombum, Aut raucos frangit modulos, etc. *Macr. Sat.* 1, 24. *med.* Si aliarum disciplinarum doctrina destitueretur, haec illum vel sola professio sublimaret. *Mamert. Grat. act. ad Jul.* 29. *med.* Quem sublimat et illustrat consulatus. *Tert. ad Valent.* 20. Corpora gravia, levia, sublimantia. *Hieron. ep.* 1. *n.* 11. O divinae potentiae sublimanda majestas!

[SUBLĪMUS, a, um, adj. aliquantisper limus. *Tert. Pall.* 4. *med.* Si praestat oculos abducere ab ejusmodi propudiis, aspice tamen vel sublimis (*scil.* oculis,) *h. e.* oculis saltem aliquantulum limis. ¶ *Sublimus* idem ac *sublimis.* V. h. v. *F.*]

SUBLINGĬO, onis, m. servus culinarius, coci discipulus, lingendis magis patinis, quam coquendis obsoniis idoneus. *Pl. Ps.* 3, 2, 103. Jam hic quoque scelestus est coqui sublingio.

[SUBLINGUĬUM, ii, n. id quod sub lingua est. *Isid. Or.* 11, 1. *med.* Sublinguium, operculum gurgulionis, quasi parva lingua, quae foramen linguae recludit, operitve. *F.*]

SUBLĪNĬO, is, a. 4. idem quod sublino. *Pl. Mil.* 2, 1, 75. Sublinitum est os custodi mulieris. V. dictionem sq.

SUBLĬNO, is, lēvi, lĭtum, a. 3. ὑποχρίω, subtus linio, primum colorem induco. *Plin.* 33, 5, 27. Sublinunt chrysocollam arenosam, priusquam inducant, atramento, paraetonio. *Id.* 35, 6, 26. Si purpuram facere malunt, caeruleum sublinunt, mox purpurissum ex ovo inducunt. ¶ Item substernere, supponere. *Id.* 36, 23, 55. Uliginosa (*loca*), et ubi salsugo vitiat, testaceo sublini utilius. *Id.* 37, 7, 31, Sardonyche argenteis bracteis sublinitur, *h. e.* substratur suppositis bracteis; et *mox:* Inveniuntur et circa Leucada, quae bractea aurea sublinuntur. *Cato R. R.* 15. Maceriam locari oportet, uti sublinat conductor, *h. e.* calce inducat. ¶ Translate *sublinere os alicui* est illudere et pro ridiculo habere: tractum a genere ludi, quo dormientibus ora pinguntur, ut *Non.* 1, 219. docet. Cujus ludi exempla habes ap. *Virg. Ecl.* 6, 22. et *Petr. Sat.* 22. Hinc de iis dicitur, qui simulatione officii, aut ficte blandiendo, fallunt, decipiunt, fraudant, ὑποστομίζειν. *Pl. Mil.* 2, 5, 57. Ut sublinitur os custodi cauto,

conservo meo! et *Merc.* 2, 4, 17. Vin' patri sublinere pulcre me os tuo? *Cha.* sane volo. *Id. Capt.* 3, 4, 123. Ita mihi stolido sursum vorsum os sublevere offuciis. *Id. Aul.* 4, 6, 2. Fidei censebam maximam multo fidem esse: ea sublevit os mihi paenissime.

SUBLĬTUS, a, um, part. a *sublino*, subtus illitus. *Plin.* 11, 37, 45. Urorum cornua in laminas secta translucent, multasque alias ad delicias conferuntur, nunc tincta, nunc sublita, *h. e.* nunc in superiori parte picta, nunc subtus aliquo colore supposito ornata. *Id.* 33, 6, 32. Argentum vivum, cum aera inaurantur, sublitum bracteis pertinacissime retinet. *Id.* 30, 9, 23. Lacertae viridis sanguis, jumentorum pedes sublitus sanat. ℙ Translate *sublitum os* alicui dicitur, cum is deceptus est, et fraudatus, ut dictum est in v. praec. *Pl. Capt.* 4, 2, 3. Ad illum modum sublitum os esse hodie mihi? *Id. Epid.* 3, 4, 55. Senex tibi os est sublitum plane et probe.

*SUBLIPPUS, a, um, adj. ὑπόπτιλλος, *Gloss. Lat. Gr. B. A.*

SUBLĪVĬDUS, a, um, adj. ὑποπέλιδνος, aliquantulum lividus. *Cels.* 5, 28. *n.* 1. Pustulae eminent sublividae, aut pallidae. Adde *n.* 11. *med.*

SUBLŪCĀNUS, a, um, adj. ἀμφίλυκος, qui sub lucem fit, sublustris. *Plin.* 11, 12, 12. Sublucanis temporibus.

SUBLŪCĔO, es, xi, n. 2. ὑποφαύσκω, subtus vel aliquantum luceo. *Ov. Am.* 1, 5, 5. Qualia sublucent fugiente crepuscula Phoebo. *Cic.* in *Arat.* 289. Aries sublucet corpore totus. *Plin.* 14, 20, 25. Experimentum picis, si fragmenta subluceant. *Id.* 9, 36, 60. Nigrantis rosae colore sublucens. *Ov. Her.* 21, 215. Concidimus macie: color est sine sanguine, etc. Candida nec mixto sublucent ora rubore. *Virg. G.* 4, 275. violae sublucet purpura nigrae, *h. e.* apparet nitor purpurae sub nigrore violae.

SUBLŪCĬDUS, a, um, adj. aliquantum lucidus, ὑπολαμπής. *Appul. Met.* 6. *in.* Sublucidus lucus.

SUBLŪCO, as, a. 1. ὑποκαθαίρω. *Festus:* Sublucare arbores est ramos eorum supputare, et veluti subtus lucem mittere. V. COLLUCO.

SUBLŪGĔO, es, a. 2. breviter lugeo. In *cenotaph. Pisano C. Caesar.* Matronas, quae in colonia nostra sunt, sublugere, etc. V. *Fragm. Jur. civ. Antejust.* in LUGEO.

SUBLŬO, is, ui, utum, a. 3. ὑπολούω, subtus lavo, expurgo. *Cels.* 4, 15. Quoties desedit, subluere aqua calida. *Colum.* 6, 32. Intertrigo bis in die subluitur aqua calida. *Caes. B. G.* 7, 69. Cujus collis radices duo duabus ex partibus flumina subluebant, *h. e.* subter fluendo alluebant. *Mart.* 6, 8. Inguina sic toto subluis in solio. V. SUBLAVO.

SUBLŪRĬDUS, a, um, adj. ὑποπέλιδνος, aliquantulum luridus. In *supposit. Amphitr. Plauti, scena quae incipit,* Quis tam vasto, *in fine.* Ut primum coivit cicatrix rufula, sublurida.

SUBLUSTRIS, e, adj. ὑπόλαμπρος, lumine aliquo illustratus, ut Sublustris nox, et Sublustris umbra, quae habet aliquid luminis. *Virg. A.* 9, 373. Et galea Euryalum sublustri noctis in umbra Prodidit immemorem. *Hor. Od.* 3, 27, 31. Nocte sublustri nihil astra praeter Vidit, et undas. *Val. Fl.* 3, 141. simul aspera victor Cingula sublustri vibrantia detrahit umbra. Adde *Liv.* 5, 47. ℙ Transfertur ad ea, quae habent aliquid ornamenti. *Gell.* 13, 2?. *med.* Quae quoniam sunt eloquentiae Latinae tunc primum exorientis lumina quaedam sublustria, libitum est, ea mihi ἀπομνημονεύειν.

SUBLŪTĔUS, a, um, adj. aliquantum luteus. *Arnob.* 5, 164. Color purpurei luminis offectione subluteus. *Appul. Flor. n.* 12. Non color lacteus ille, vel lividus, vel utrinque subluteus.

SUBLŪTUS, a, um, part. a *subluo*, subtus lavatus. *Mart.* 2, 42. Zoile, quid solium subluto podice perdis?

SUBLŬVĬES, ei, f. ῥύπος, sordes et immunditiae, quas et illuviem, et proluviem vocamus. *Appul. Met.* 9. Via subluvie coenosa lubrica. *Ammian.* 15, 4. Nec limosa subluvie tardatur properans flumen Rhenus. ℙ Est etiam genus morbi in discrimine ungulae ovium nascens ex collectione saniei. *Colum.* 7, 5. *med.* Clavi quoque dupliciter infestant ovem, sive cum subluvies atque intertrigo in ipso discrimine ungulae nascitur, seu cum idem locus tuberculum habet. Adde *Plin.* 30, 9, 23. Videtur autem esse a *luo*, λύω, solvo, quia circa ungulas cutis resolvitur, ut fit in reduvia, quae et ipsa subluviei species dici potest. V. v. sq.

[SUBLŬVĬUM, ii, n. idem ac subluvies. *Marcell. Empir.* 18. *f.* Ad digitorum et articulorum subluvium, vel suppurationem sedandam atramentum sutorum ex aceto tempera, etc. *F.*]

SUBMĂGISTER, tri, m. ὑποδιδάσκαλος, promagister. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 82, 1. Deo invicto Mithrae C. Lucretius Mnester, M. Aemilius Philetus Summag. anni primi M. Aemilii Chrysanthi D. S. D. D. *Marin. Frat. Arv.* p. 55. eas litteras *Summag.* non *submagistri*, ut *Maffejus*, sed *sub magistro* interpretatur; quemadmodum *summoenianus* dicitur is, qui *sub moenibus* est: ejusdem enim viri ita mentio fit in alia *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 461. *n.* XVIII. Sub M. Aemilio Chrysantho Mag. (*h. e.* magistro) anni primi.

SUBMĀNANS, antis, part. ab inus. *submano*, subtus manans. *Vitr.* 8, 1. *med.* Aquae ex montibus sub terra submanantes.

SUBMĀNUS. V. SUMMANUS.

SUBMASSA. V. MASSA.

[SUBMĔDĬUS, a, um, adj. qui medium obtinet locum. *Diomed.* 2, 432. Lectioni posituras accedere oportet, quas Graeci θέσεις vocant. Hae tres sunt: distinctio, subdistinctio, media distinctio sive mora, vel, ut quibusdam videtur, submedia; quarum diversitas tribus punctis diverso loco positis indicatur. *F.*]

SUBMĔJO, is, n. 3. subtus mejo. *Marcell. Empir.* 8. §. 5. *med.* Ubi cutio manu apprehensus fuerit, statim se submejit.

SUBMĔJŬLUS, i, m. qui in lectulo mingit. *Marcell. Empir.* 26. *f.* Ignorans submejulus, *h. e.* infans.

SUBMĔMŎRĀTĬO, onis, f. ὑπόμνημα, tribuitur *Modestino Dig.* 27, 1, 13. *f.*, sed is locus e Graeco *Modestini* est conversus.

[SUBMĔO, as, n. 1. subter meo. *Not. Tir.* p. 131. Meat, remeat, submeat. *F.*]

SUBMERGO et Summergo, is, ersi, ersum, a. 3. καταδύω, sub aqua mergo. *Virg. A.* 1, 43. Pallasne exurere classem Argivum, atque ipsos potuit submergere ponto? *Tac. A.* 14, 5. Navem submergere. ℙ Translate. *Arnob.* 3, 101. Intercipere scripta, et publicatam submergere lectionem.

SUBMERSĬO, onis, f. ὑπόδυσις, actus submergendi. *Arnob.* 5, 182. Jovem pro pluvia, Cererem pro terra vultis audire, et pro Libera ac patre Dite submersionem seminis atque jactum. *Firm. Math.* 1, 2. *f.* Quem vides natantem ex crebra submersionis trepidatione deficere.

SUBMERSUS et Summersus, a, um, part. a *submergo*: βρύχιος, καταδύς, demersus. *Cic. Div.* 1, 33. *f.* Cum equum demisisset in flumen, summersus equus voraginibus non exstitit. *Id. ib.* 2, 39. *med.* Quanta maris est pulcritudo! quot genera partim submersarum, partim fluitantium, et innantium belluarum, partim ad saxa nativis testis inhaerentium! et *Colum.* 12, 4. *f.* Salgama non innatent, sed semper sint jure submersa. *Caes. B. C.* 3, 39. Faucibus portus navem onerariam submersam objecit. *Virg. A.* 1, 583. Unus abest, medio in fluctu quem vidimus ipsi Submersum; et *ib.* 73. submersaque obrue puppes. *Id. ib.* 5, 125. Saxum quod tumidis submersum tunditur olim Fluctibus. *Just.* 2, 1. *med.* Si omnes quondam terrae submersae profundo fuerunt. *Ov. Met.* 1, 277. ferrum igne rubens Cum faber eduxit, lacubus demittit, at illud Stridet, et in trepida submersum sibilat unda. *Claud. B. Gild.* 42. Urbs submersa. ℙ Translate. *Id. IV. cons. Honor.* 221. Vile latens virtus: quid enim submersa tenebris Proderit obscuro?

SUBMERSUS, us, m. submersio. *Tert. Anim.* 32. *med.* Anima submersu piscinarum strangulabilis.

SUBMĔRUS, a, um, adj. qui meri aliquantum habet admixtum. *Pl. Stich.* 1, 3, 115. Nae iste edepol vinum poculo pauxillulo saepe exantlavit submerum scitissume.

[SUBMĒTĬOR, iris, dep. 4. aliquantisper metior. *Not. Tir.* p. 118. Metitur, submetitur. *F.*]

[SUBMĬCO, as, n. 1. furtim et celate mico. *Not. Tir.* p. 110. Micat, submicat. *F.*]

[SUBMĬGRO, as, n. 1. occulte migro. *Not. Tir.* p. 145. Migrat, submigrat. *F.*]

SUBMĪNĬA, ae, f. ap. *Pl. Epid.* 2, 2, 48. nomen est vestis femineae, fortasse a minii colore sic dictae, quia miniacei ruboris nonnihil habeat.

[SUBMĪNISCOR, eris, dep. 3. aliquantum miniscor. *Not. Tir.* p. 125. Reminiscitur, subminiscitur. *F.*]

SUBMĬNISTRĀTĬO, onis, f. χορηγία, actus subministrandi, praebitio. *Tert. Apol.* 48. *f.* Ignis jugis habens divinam subministrationem incorruptibilitatis.

SUBMĬNISTRĀTOR, oris, m. χορηγός, qui subministrat, praebitor. *Sen. ep.* 114. *f.* Subministrator libidinum, testisque.

SUBMĬNISTRĀTUS, a, um, part. a *subministro*, suppeditatus, praebitus. *Caes. B. G.* 4, 20. In Britanniam proficisci contendit, quod hostibus nostris inde subministrata auxilia intellegebat.

SUBMĬNISTRĀTUS, us, m. subministratio. In sexto casu sing. *Macr. Sat.* 7, 12. *med.* Potionis totius haustus in omne corpus simul penetrat, cibus autem exiguo subministratu paulatim penuriam consolatur.

SUBMINISTRO, as, avi, atum, a. 1. ἐκπορίζω, suggero, suppedito, praebeo. Locum autem praecipue habet in iis, quae non tota simul, sed per partes praebentur. *Cic. Dejot.* 9. Sese exspoliare maluit, quam tibi pecuniam non subministrare. *Id. Coel.* 9. Palam in eum tela jaciuntur, clam subministrantur. *Quint.* 5, 7. Subministrare tela ad manum. *Colum.* 5, 10. *med.* aquam radicibus. *Caes. B. G.* 1, 40. *med.* Frumentum Sequanos, Lingones subministrare. *Plin.* 33, 6, 31. Puteus qui CCC. pondo argenti Annibali subministravit in dies. *Id.* 34, 14, 41. Terrae aliae ferrum molle tantum, plumboque vicinius subministrant, aliae fragile et aerosum. *Cic. Q. F*[…] 13. *f.* Quoniam tabellarios subministras, hod[…] diei res gestas habebis. *Id. Inv.* 1, 5. *med.* Ar[…] teles huic arti plurima adjumenta atque ornam[…] subministravit. *Suet. Tib.* 61. Subministrare a[…] occasiones saeviendi. *Just.* 6, 7. Tantum anim[…] viriumque patriae et penatium conspectus subr[…]strat. *Sen. ep.* 104. *med.* Ipsa pax timores subr[…]strabit. *Hirt. B. Alex.* 35. Quod Cappadocia […]gnam commeatus copiam erat subministratura. […] *B. G.* 3, 25. Lapidibus telisque subministrandis […]

[SUBMĬNŬO, is, a. 3. aliquantulum minuo. […] *Tir.* p. 5. Reminuit, subminuit. *F.*]

SUBMISSĒ et Summisse, adv. σιγῇ, remisse[…]niter, submissa voce. *Petr. Sat.* 105. *f.* Scisc[…] submissius coepit, quod ergastulum intercepisse[…]rantes. *Cic. Or.* 8. Demosthenes in illa pro C[…]phonte oratione summissius a primo; deinde cu[…] legibus disputat, pressius; post sensim incedens[…] dices ut vidit ardentes, in reliquis exsultavit a[…]cius. *Claud. B. Gild.* 247. si signa petisset O[…] defecto submissius hoste dolerem, *h. e.* minus. Item fluxe, cum de vestibus cingendis loquimur. *Fortunat. Art. rhet.* 3. *f.* Quemadmodum cinge[…] nec submisse, nec succincte. V. *Suetonii l. c.* in […]GO. ℙ Item demisse, modeste, ταπεινῶς. […] *Planc.* 5. Qui mihi non nimis submisse supplic[…] *Id. Off.* 1, 26. Ut quanto superiores sumus, […] submissius nos geramus. *Quint.* 6, 5. Asper[…] leniter, an etiam submisse loqui expediat *Tac.* […] 9. *f.* Submisse scribere alicui. *Ov. A. Am.* 3, […] Multaque submisse, multa minanter agat. ℙ […]*misse dicere*, stilo dicendi subtili, tenui, et si[…]natu uti. *Cic. Or.* 2, 53. *med.* Qui aut breviter[…] submisse dicunt, docere judicem possunt, co[…]vere non possunt.

SUBMISSIM, adv. submisse. *Suet. Aug.* 74. […] et ad communionem sermonis tacentes, etiam[…]missim fabulantes provocabat. *Gell.* 17, 8. S[…] atque submissim ridere.

SUBMISSĬO, onis, f. ταπείνωσις, χάλασμα, […] submittendi, depressio. *Cic. Off.* 1, 41. Ex lo[…]ne, ex reticentia, ex contentione vocis, ex su[…]sione, ex ceteris similibus facile judicabimus, […] eorum apte fiat. *Id. Top.* 18. Parium comp[…] nec elationem habet, nec submissionem: est […] aequalis. ℙ *Submissio orationis* ap. *Cic. O*[…] *med.* est, cum stilo ac genere dicendi utimur […] subtili, humili, et consuetudinem imitante, […] ait *ib.* 23.

[SUBMISSŌRĬUM, ii, n. discus, seu ferc[…] quo cibi convivis submittuntur in mensam. V. […]SORIUM. *F.*]

SUBMISSUS et Summissus, a, um, part. […]*mitto:* clam missus. *Juven.* 1, 35. quem Ma[…]met, quem munere palpat Carus, et a trepido […]mele submissa Latino. ℙ Item post missus, a[…]stitutus. *Caes. B. C.* 1, 85. *med.* Legiones mi[…] Hispaniam, classes paratas, submissos duces […]litaris peritos. ℙ Item ὑποτεθημένος, demissu[…] 1, 4. *med.* Lupam submissas infantibus adeo […] praebuisse mammas, ut, etc. *Ov. Met.* 7, […] dura submisso poplite terra, Nox, ait, etc. *Id* […] 3, 1, 149. submissaque terrae Ad non mortal[…]chia tende pedes. *Colum.* 6, 30. *med.* Cervix […]ti cum capite aggravata, et in terram summiss[…] *Met.* 8, 637. Coelicolae parvos tetigere penate[…] missoque humiles intrarunt vertice postes; e[…] 11, 37, 54. Summissi oculi. *Curt.* 6, 6. *med.* […]rupta rupes qua spectat occidentem: eadem […]vergit ad orientem, leniore submissa fastigio […] 44, 9. Quadrato agmine facto, scutis super[…]densatis, stantibus primis, secundis submissi[…] tertiis magis et quartis, postremis etiam gen[…] fastigatam testudinem faciebant. *Cic. Or.* 1[…] contenta voce atrociter dicere, et submissa […] et *Albin.* 1, 283. Saepe Nero illacrymans su[…] voce loquetur, Cur adeo fratres heu! sine […] Deos? Sic *Quint.* 11, 3. *med.* Summisso m[…] loqui. ℙ Translate est demissus, abjectus, n[…]tus, suppressus: tum in malam partem, tum […]nam. *Cic. Tusc.* 4, 30. Ne quid humile, summ[…] molle, effeminatum, fractum abjectumque fa[…] *Id. Off.* 1, 34. *med.* Privatum oportet aequo […] cum civibus jure vivere, neque submissum […]ctum, neque se efferentem. *Quint.* 11, 1. *me*[…]missa adulatio. *Hirt. B. G.* 8, 31. Non du[…] quin eae civitates recenti calamitate submissi[…]sent futurae. *Lucan.* 8, 594. Submissis preci[…] orare. *Val. Fl.* 7, 476. Arripit Aesoniden […] ac submissa precatur. ℙ Illa poetica sunt […] *Sat.* 123. *f.* quem fracto gurgite Pontus, Et […]tus erat submissa Bosporus unda. *Sil.* 12, 6[…] missas tendunt alta ad Capitolia dextras, *h.* […]ritu precantium. V. SUBMITTO. *Ov. Her.* […] Utque solent famuli, cum verbera saeva […] Tendere submissas ad tua crura manus. *Se*[…] *Fur.* 810. Cerberus patiens trahi, Herumque […] ore submisso obsequens. *Sil.* 6, 414. nunqu[…]missus colla dolori. ℙ *Submissa prata* ap. […] *R.* 1, 49. sunt in arando vel secando relicta, […]ba in foenum crescat. V. SUBMITTO. ℙ […]*sa vox*, non elata, non erecta, non contenta

e rogantium solet. *Ov. Pont.* 4, 3, 41. Quid fue- Magno majus? tamen ille rogavit Submissa fu- as voce clientis opem. Adde *Met.* 7, 90. et *Mart.* 75. Sic *Quint.* 11, 3. *med.* Vox in blandiendo, fa- do, satisfaciendo, rogando, lenis et submissa; et *f.* An non haec, *misellus* et *pauperculus* submissa ue contracta, *fortis* et *vehemens* et *latro* erecta oncitata voce dicenda sunt? ℙ Huc et illa perti- t *ejusd. ib. med.* In laudationibus (nisi si fune- s erunt) gratiarum actione, exhortatione, simili- , laeta et magnifica et sublimis est actio. Fune- s conciones, consolationes, plerumque causae reo- , tristes atque submissae; et 9, 4. *f.* In prooe- plerumque submissi, in narratione pleni atque ressi, in argumentis citati, atque ipso etiam mo- celeres sumus. ℙ Item flexus ad misericordiam, atus, quasi victus precibus et subactus. *Stat.* 1, 662. ardentem, tenuit reverentia, caedis La- en, tristemque viro summissus honorem Largi- vitae. ℙ *Submissus orator*, qui utitur dicendi ere tenui, subtili, humili. *Cic. Or.* 23. Summis- est, et humilis, consuetudinem imitans, ab indi- is re plus, quam opinione, differens; et *ib.* 26. . Hanc ego judico formam summissi oratoris, magni tamen, et germani Attici. ℙ Item subor- s. *Suet. Ner.* 28. Acten libertam paulum afuit, justo sibi matrimonio conjungeret, submissis ularibus viris, qui regio genere ortam dejerarent.

UBMISSUS, us, m. immissio, inductio. *Tert. Marc.* 5, 16. *med.* Ex submissu erroris ulci- r.

UBMITTO et Summitto, is, isi, issum, a. 3. ὑπο- ω, ὑφίημι, ἐπαφίημι, clam mitto. *Cic. Verr.* 2, . *med.* Iste tametsi singulari est audacia, tamen upillae matrem summittebat; et *ib.* 5, 28. Sum- ebat iste Timarchidem, qui moneret eos, si sa- nt, ut transigerent. Adde *Liv.* 6, 6. ℙ Item mitto, aut in locum alterius. *Caes. B. G.* 4, Quos laborantes conspexerat, iis subsidia sub- ebat. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 21. *med.* Ut pro- am tuear, dabo operam, quoad exercitus huc ittatis. *Caes. B. G.* 7, 81. *f.* Qua ex parte pre- nostros intellexerant, iis auxilio ex ulterioribus llis deductos submittebant. Et absolute *ib.* 85. rantibus submittit. *Cic. Prov. cons.* 4. *med.* vos non submittetis? ℙ Item subjicio, suppo- *Colum.* 4, 14. Canterius vitibus submittendus *Id.* 7, 3. *med.* Servare debebit, ne minori qua- ae, neve ei, quae excessit annos octo, prolem ittat: neutra enim aetas ad educandum est ido- et *ib.* 4. Singuli agni binis nutricibus submit- r: nec quicquam subtrahi submissis expedit, aturior lactis agnut celeriter confirmetur. *Pall.* Tauris vaccas submittere: scil. ut impleantur. , 13. *med.* Generosas equas alternis annis sub- re debebimus. *Id.* 8, 4. In feturam submitti nt vaccae. *Nemes.* de maribus pro *admittere* avit *Cyn.* 114. Huic (*cani feminae*) parilem itte marem. ℙ Item demitto. *Liv.* 45, 7. Con- troeunti regi dextram porrexit, submittentem se ad pedes sustulit. *Id.* 2, 7. et *Plin.* 7, 30, ubmittere fasces, *h. e.* inclinare ac deprimere, subrectos gestare. V. FASCIS. *Plin.* 10, 48, Phasianae geminas ex pluma aures submittunt, guntque. *Id.* 8, 1, 1. Elephanti regem adorant, submittunt. *Ov. Fast.* 3, 372. Submittere ocu- *Id. Met.* 3, 592. Ille caput viridi fessum sub- in herba; et *Plin. ep.* 5, 6. *med.* Tiberis na- patiens hieme dumtaxat, et vere: aestate sub- tur, immensique fluminis nomen arenti alveo it. ℙ Est etiam ab inferiori parte emittere, re, producere. *Lucr.* 6, 818. Sic et Averna lo- itibus summittere debent Mortiferam vim, de quae surgit in auras. *Id.* 1, 193. ut sine cer- nbribus anni Laetificos nequeat fetus submitte- lus. *Prop.* 1, 2, 9. Aspice, quot submittat hu- formosa colores. *Lucan.* 4, 410. non pabula Pascendis submittit equis. ℙ Item submini- , suppeditare. *Hor. Sat.* 2, 4, 43. Vinea sub- capreas non semper edules. *Id. Od.* 4, 4, 63. nonstrum submisere Colchi majus. ℙ Item sur- mittere, tollere. Unde *summittere manus*, supi- pelo ferre, ut ait *Hor. Od.* 3, 23, 1., quod est ntium Deos. *Sen. Oed.* 226. Et pias, numen tus, rite summisi manus. *Sil.* 4, 411. Credite issas Romam nunc tendere palmas; et 1, 673. issi palmas, lacerato tegmine vestis, Affigunt squalentia corpora terrae: ἱλλενισμός. Adde 10. ℙ Item, cum de pecudibus sermo est, edu- et servare ad gregem supplendum. *Varr. R.* 2. *f.* Quos arietes submittere volunt, potissi- eligunt ex matribus, quae geminos parere so- et *ib.* 3. In nutricatu haedi, trimestres cum facti, tum submittuntur, et in grege incipiunt *Virg. Ecl.* 1, 46. Pascite, ut ante, boves, pue- bmittite tauros. *Colum.* 7, 9. Hoc fit longin- regionibus, ubi nihil nisi submittere expedit. *R. R.* 2, 3. Mares submittere ad admissuram: *Virg.* dixit *G.* 3, 73. submittere pullos equorum m gentis; et *ib.* 159. submittere vitulos pecori do. *Ulp. Dig.* 7, 1, 70. Quamdiu submittan- suppleantur capita (*gregis*), quae demortua ℙ Similiter in plantis *submittere* est relinque- re in putando, et crescere sinere in spem fructus. *Colum. Arb.* 5. Duas materias relinquito, alteram, quam vitis constituendae causa submittas, alteram subsidio habeas. *Id.* 4, 31. Salix cum germinavit, ad unam perticam submittitur; et *ib.* 14. Nec vitis plus quam in unum flagellum est submittenda. *Id.* 3, 10. *med.* Submittere pampinarium in resecem. *Id.* 11, 3. *med.* alternos frutices atri oleris in semen. Eadem ratione *submittere prata* ap. *Cat. R. R.* 8. est omissa aratione sinere, ut herba in foenum crescat. *Colum.* 11, 2. *med.* Prata, vel arva purgantur, et in foenum submittuntur. V. SUBMISSUS, a, um. ℙ *Submittere capillum* aut *barbam*, est promittere: quod fere in luctu fiebat, et a reis. Illud *Plinii* est *ep.* 7, 27. *f.*, utrumque *Senecae Cons. ad Pol.* 36., *Tac. G.* 31., *Suet. Caes.* 67. et alibi. ℙ Translate. *Cic. Am.* 20. Ut ii qui superiores sunt, summittere se debent in amicitia; sic quodam modo inferiores extollere; et *Planc.* 10. Appellavi populum, tribubus submisi me, et supplicavi. *Liv.* 27, 31. de rege Maced.: Submittendo in privatum, fastigium, quo minus conspectus, eo solutior erat. *Id.* 38, 52. de Scip. Afric.: Major animos erat, quam ut submitteret se in humilitatem causam dicentium. *Id.* 6, 6. *med.* Submittere imperium alteri; et *Just.* 13, 2. Nemine tantum ceteros excedente, ut ei aliquis se submitteret; et *Plin. ep.* 3, 13. Ut in pictura lumen non alia res magis, quam umbra commendat, ita orationem tam submittere, quam attollere decet. *Cic. Div. Verr.* 15. Ut in actoribus Graecis fieri videmus, saepe illum, qui est secundarum aut tertiarum partium, cum possit aliquanto clarius dicere, quam ipse primarum, multum submittere, ut ille princeps quam maxime excellat, *h. e.* de actione remittere. *Ov. Her.* 4, 151. Submittere se culpae, *h. e.* culpam admittere. *Virg. A.* 4, 414. animos submittere amori; et *ib.* 12, 832. inceptum frustra submitte furorem, *h. e.* remitte, depone. *Plin.* 29, 1, 8. Aemuli pretia submittunt. ℙ Submittere animum, animum despondere, demittere. *Brut. et Cass.* ad *Anton. Fam.* 11, 3. *med.* Neque enim decet periculo ulli submittere animum nostrum. *Liv.* 23, 25. Ne qui Cannensi ruinae non succubuissent, ad minores calamitates animos submitterent. Adde 6, 34. ℙ Pro *subornare*. V. SUBMISSUS.

SUBMIXTUS. V. SUCCINCTUS.

SUBMOENIANUS, etc. V. SUMMOENIANUS.

SUBMOESTUS, a, um, adj. subtristis. *Ammian.* 30, 1. Demisse ambulans, semperque submoestus.

SUBMOLESTE, adv. ὑποδυσφόρως, aliquantum moleste. *Cic. Att.* 5, 21. Te non esse Romae meo tempore pernecessario, submoleste fero.

SUBMOLESTUS, a, um, adj. ὑποδυσχερής, nonnihil molestus. *Cic. Att.* 16, 4. *f.* Illud est mihi submolestum, quod parum properare Brutus videtur.

SUBMONEO, es, a. 2. ὑπαναμιμνήσκω, latenter, leviter, paucis moneo. *Ter. Eun.* 3, 5, 22. Submonuit me Parmeno, quod ego arripui. *Suet. Aug.* 53. *med.* Patres salutavit nominatim singulos, nullo submonente.

*SUBMONSTRO, as, a. 1. latenter seu leviter monstro. *Arnob.* 3. *med.* p. 143. *Herald.* (al. p. 113.) Divinationis scientiam largitur hariolantibus Pythius, et cur obliquata, dubia, cur obscuritatibus submersa caligine dat saepius submonstratque responsa? *B. A.*

*SUBMONTORIUM, i, n. oppidum Vindeliciae. *Notit. Imper.* ℙ In *Anton. Itin.* est *Summontorium.* *B. A.*

*SUBMOROSE, adv. *August. B. A.*

SUBMOROSUS, a, um, adj. ὑποδύσκολος, nonnihil morosus. *Cic. Or.* 2, 69. Me quidem hercule valde illa movent stomachosa, et quasi submorosa ridicula, non cum a moroso dicuntur: tum enim non sal, sed natura ridetur.

SUBMOTOR et Summotor, oris, m. qui submovet. *Liv.* 45, 29. Submotor aditus, praeco, accensus, insueta omnia oculis auribusque.

SUBMOTUS et Summotus, a, um, part. a *submoveo*: ὑπωθείς, dimotus, remotus, repulsus. *Cic. Fl.* 7. Quae sciisceret plebes, aut quae populus juberet; summota concione re multos dies promulgata et cognita juberi vetarique voluerunt. *Liv.* 26, 38. *med.* Cum starent submoto populo accusator et reus. *Hor. Epod.* 11, 18. Desinet imparibus certare submotus pudor. *Ov. Trist.* 3, 4, 41. Nunc quoque submotum studio defendis amicum, *h. e.* quod *Id.* dicit *Pont.* 16, 47. submotum patria proscindere, livor, Desine. Sic *ib.* 3, 4, 91. Nec mea verba legis, qui sum submotus ad Istrum; et *Trist.* 4, 9, 17. Ut Scythicis habitem longe submotus in oris. *Plin. ep.* 3, 11. Philosophi ab Urbe submoti. *Id. ep.* 2, 12. Submotus a proconsulatu. *Vell.* 2, 68. a republica; et *ib.* 126. Summota e foro seditio. *Tac. Agr.* 23. Summoti velut in aliam insulam hostes. *Lucan.* 8, 689. submota est capiti tabes. *Virg. A.* 8, 192. Hic spelunca fuit vasto submota recessu Semihominis Caci. ℙ *Submoto incedere* (subaudi *populo*) dicitur magistratus, cum procedit praeeunte lictore, qui viam inter turbam aperiat. *Liv.* 28, 27. *f.* Sederunt in tribunali, lictor apparuit, submoto incesserunt, fasces cum securibus praelati sunt. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv. n.* 25, 32. et 35. Sacerdotes (*h. e.* fratres Arvales) sumptis praetextis et coronis spiceis vittatis lucum Deae Diae summoto ascenderunt. *Plin.* 8, 46, 71. de Api: Cum se proripuit in coetus, incedit summoto, grexque puerorum comitatur. *Hard.* legit *summotu lictorum.*

SUBMOTUS, us. V. v. praec.

SUBMOVEO et Summoveo, es, ovi, otum, a. 2. ὑπωθέω, μεθίστημι, amoveo, dimoveo, removeo, repello, arceo. *Cic. Quint.* 8. *extr.* Jubet recusantes nostros advocatos acerrime submoveri. *Plin. Pan.* 55. *med.* Arcere et submovere aliquid. *Caes. B. G.* 7, 50. *f.* Irrupit in medios hostes, duobusque interfectis, reliquos a porta paulum submovit. *Hirt. B. G.* 8, 10. Hostes paludem transgressi nostros longius submovebant. *Caes. B. C.* 2, 11. *med.* Hostes ex muro ac turribus submovere. *Sall.* in *ep. Pomp. ad senat.* ab Alpibus in Italiam. *Liv.* 4, 17. *f.* ex agro Romano trans Anienem. *Id.* 37, 11. Inde facile telis ancipitibus hostem submoturus. *Id.* 45, 10. Submovere hostium lembos statione. *Flor.* 3, 6. piratas mari. *Suet. Caes.* 16. aliquem administratione reipublicae. *Sen. Ira* 2, 34. et *Cic. fragm.* ap. *Quint.* 11, 1. *f.* a republica, *h. e.* arcere ab honoribus. *Suet. Aug.* 45. *f.* aliquem Urbe atque Italia; et *Lucan.* 2, 385. hiemem tecto; et *Liv.* 45, 23. *med.* aliquem a bello; et *Cic. Rosc. Am.* 25. *extr.* improbos maleficio magnitudine poenae. *Plin.* 3, 19, 23. Ubi Alpes Germaniam ab Italia submovent; et *Hor. Od.* 2, 10, 15. informes hiemes reducit Juppiter, idem Submovet; et *ib.* 18, 21. Submovere litora maris. Translate *Val. Max.* 2, 6. *n.* 7. Submovendam superstitionem esse existimans. ℙ Est verbum lictorum, qui incedenti magistratui, aut comprehendi aliquem jubenti, inter turbam viam faciunt. *Liv.* 2, 56. Submoveri Laetorius jubet, praeterquam qui suffragium ineant. *Id.* 4, 50. Cum submoventes passim lictores centurionesque vexarent turbam. *Id.* 45, 7. *med.* Donec consul lictores misisset, qui submovendo iter ad praetorium facerent. *Id.* 3, 48, 1, lictor, submove turbam, et da viam domino ad prehendendum mancipium. *Sen. ep.* 94. *f.* Non est, quod feliciorem eum judices, cui submovetur, quam quem lictor semita dejicit. Si vis exercere tibi utile, nulli autem grave imperium, submove vitia. *Plin. H. N. praef.* Alia via occurris ingens, et submoves ingenii fascibus. *Hor. Od.* 2, 16, 9. Non enim gazae, neque consularis Submovet lictor miseros tumultus Mentis, et curas. ℙ In re pastorizia *submovere* est vendere, in illo *Colum.* 7, 3. *med.* Hiemis saevitia pastorem decipit, et eas oves interimit, quas ille, tempore autumni ratus adhuc esse tolerabiles, non submoverat; et *ib.* 4. Qui agni submoveri debent, paucissimos post dies quam editi sunt, immaturi fere mactantur. ℙ *Submosses* syncope pro *submovisses*, est *Hor. Sat.* 1, 9, 48.

[SUBMULTIPLEX, icis, adj. omn. gen. de numero usurpatur, qui ab alio aliquoties continetur, ut duo a quatuor. *Boeth. Arithm.* 1, 23. Numerus vocatur submultiplex, qui in alterius comparatione productus, plus quam semel majoris numerat summam. *F.*]

[SUBMULTIPLICITAS, atis, f. conditio numeri, qui alterius est submultiplex. *Boeth. Arithm.* 1, 23. Cum autem multiplicitas, et submultiplicitas infinita sit, eorum quoque (*numerorum*) species per proprias generationes in infinita consideratione versantur. V. REPLICATIO. *F.*]

*SUBMURANUM vel Summuranum, i, n. locus in Lucania. *Anton. Itin.* ℙ Dictus quasi *sub Muranum*, ob Murani oppidi viciniam. Cf. *Succosa. B. A.*

SUBMURMURO, as, n. 1. submisse murmuro. *August. Confess.* 6, 9. Submurmuraverunt argentarii, qui subter erant. Adde *ib.* 8, 11.

SUBMUSSI. V. SUMMUSSI.

[SUBMUTABILIS, e, adj. aliquantum mutabilis. *Not. Tir.* p. 53. Mutabilis, remutabilis, submutabilis. *F.*]

*SUBMUTATIO, onis, f. ὑπαλλαγή *Gloss. Cyr. B. A.*

SUBMUTO et Summuto, as, a. 1. aliquid pro alio muto, ὑπαλλάττω: quod Graecum verbum ab ὑπό, *sub*, et ἀλλάττω, *muto*, ipsam Latinae vocis vim exprimit. *Cic. Or.* 27. Hanc hypallagen rhetores, quia quasi submutantur verba pro verbis; metonymiam grammatici vocant, quod nomina transferuntur.

SUBNASCOR, eris, atus sum, dep. 3. ὑποφύομαι, subtus, seu ab inferiori parte nascor, post nascor, pullulo, succresco. *Plin.* 17, 24, 37. *n.* 9. Tilia et vitis corticem mittunt, sed non vitalem, nec proximum corpori; verum eum, qui, subnascente alio, expellitur. *Id.* 16, 22, 34. Neque eadem folia durant, sed subnascentibus aliis, tum arescunt vetera. *Id.* 12, 3, 7. Arbor omnibus horis pomifera est, aliis cadentibus, aliis maturescentibus, aliis subnascentibus. *Id.* 17, 20, 34. Castaneae solutae sponte cadunt ex arbore, atque subnascuntur. *Id.* 11, 39, 94. Quadrupedibus pilum cadere atque subnasci, annuum est; et *ib.* 23, 27. Subnasci plumas. ℙ Translate. *Sen. Ira* 2, 10. *f.* Numquid ille, cujus navigium multam aquam trahit, ipsi navigio irascitur? occurrit potius: nec ideo intermittit, quia quantum exhaustum est, subnascitur. *Id. Br. V.* 5

med. Haec ulcera cum ipsis membris absciderat: alia subnascebantur. Adde *Sil.* 14, 65.

SUBNĂTO, as, n. 1. sub aquis nato, mergor. *Sil.* 14, 483. pars subnatat unda Membrorum, pars exstat aquis. *Appul. Met.* 4. de curru Veneris in mari: Currus bijuges alii subnatant.

SUBNĀTUS, a, um, part. a *subnascor:* subtus natus. *Ov. Hal.* 90. Num vada subnatis imo viridentur ab herbis.

SUBNECTO, is, xui, xum, a. 3. ὑποδέω, sub aliqua re necto, subligo, adnecto. *Plin.* 28, 2, 5. et *ib.* 4, 11. et *ib.* 7, 23. Subnectere collo quippiam. *Ov. Met.* 11, 482. demittite cornua, rector Clamat, et antennis totum subnectite velum; et *Virg. G.* 3, 166. laxos tenui de vimine circlos Cervici *(vituli)* subnecte. *Id. A.* 1, 496. Aurea subnectens exsertae cingula mammae; et *ib.* 4, 139. Aurea purpuream subnectit fibula vestem: ubi *Serv.: subnectit* quid aliud est, quam sursum nectit, ac per hoc succinctum facit? *Val. Fl.* 2, 103. tereti crinem subnectitur auro. *Arator.* 1, 1040. lateri subnexuit arcae, etc. ℙ Translate est subjungere, subjicere, scribendo aut loquendo. *Just.* 14, 1. *f.* Primo gratias agit: deinde callide subnectit, confictas a se epistolas esse; et 43, 4. Subnectit et hanc fabulam. *Quint.* 7, 10. *med.* Deinde proxima subnectens, struxerit orationem. *Val. Max.* 2, 6. *n.* 15. Cui gloriae Punicarum feminarum, ut ex comparatione turpius appareat, dedecus subnectam.

SUBNĔGO, as, a. 1. ὑπαρνοῦμαι, fere, vel quodammodo nego. *Cic. Fam.* 7, 19. Quod praesenti tibi prope subnegarem, non tribuerem certe, absenti debere non potui.

[SUBNĔRO, onis, m. ita est appellatus Domitianus, quia, quasi alter seu secundus Nero, ejusdem scelera omnia imitatus est: idem *Nero calvus* itidem dictus, quia calvitio erat deformis, et, ut refert *Suet. Dom.* 18., calvitio ita offendebatur, ut in contumeliam suam traheret, si cui alii joco vel jurgio objectaretur. *Tert. Pall.* 4. *med.* Ne caninae forte constantiae mandatum sit, impuriorem Physcone, et molliorem Sardanapalo Caesarem designare, et quidem Subneronem. Hinc *Id. Apol.* 5. Tentaverat et Domitianus, portio Neronis de crudelitate, Christianos damnare; et *Juven.* 4, 37. Cum jam semianimum laceraret Flavius orbem Ultimus, et calvo serviret Roma Neroni. *F.*]

SUBNERVO, as, a. 1. νευροκοπέω, nervos incido, enervo, debilem facio. *Tert. adv. Jud.* 10. *med.* In concupiscentia sua subnervaverunt taurum, id est Christum, quem interfecerunt, et nervos ejus suffigendo clavis desaevierunt. *Appul. Apol.* Calumnias praecipitasti, et subnervasti.

SUBNEXUS, a, um, part. a *subnecto. Stat. Silv.* 5, 3, 113. Cum stata laudato caneret Quinquennia versu, Ora supergressus Pylii senis, oraque regis Dulichii, specieque comam subnexus utraque, *h. e.* coronatus.

SUBNĪGER, gra, grum, adj. ὑπομέλας, nonnihil habens nigredinis, nigricans, fuscus. *Pl. Merc.* 3, 4, 55. Subnigri oculi. *Id. Ps.* 4, 7, 120. Ventriosus, crassis suris, subniger, magno capite. *Varr. R. R.* 2, 9. Canes labris subnigris, aut rubicundis. *Cels.* 5, 28. *n.* 4. Cutis colorem habet ex rubro subnigrum.

[SUBNITĬDO, as, a. 1. subter nitido, lucidum reddo. *Venant. Carm.* 8, 7, 189. Credo, alter *(archangelus)* cuperet plantis substernere palmas, Ille excussa ala subnitidare viam. *F.*] *Al. leg. *solveret ipse viam. B. A.*

[SUBNĪTOR, eris, dep. 3. subter nitor. *Not. Tir.* p. 122. Nititur, subnititur. *Reposian. Concub. Mart. et Ven.* 70. Nunc alterna movens suspenso pollice crura, Molliter inflexo subnitens poplite sidit. *F.*]

SUBNIXUS, a, um, part. a *subnitor:* ὑπερειδόμενος, aliqua re supposita nixus. *Virg. A.* 1, 510. solioque alte subnixa resedit. *Cic. Somn. Scip.* 6. Duos circulos coeli verticibus ipsis ex utraque parte subnixos, obriguisse pruina vides. *Manil.* 1, 375. Quaeque intra gelidum Capricorni sidus, et axe Imo subnixum vertuntur sidera Mundum, *h. e.* axe Australi, qui nobis depressus est. *Claud. VI. cons. Honor.* 49. subnixasque jugis immanibus aedes. *Id. in Eutr.* 2, 442. cunctantia pronus Per vada reptabat coeno subnixa tenaci, *h. e.* quorum fundus coenosus. *Virg. A.* 4, 217. Maeonia mentum mitra, crinemque madentem Subnixus, *h. e.* subligatus, et circumdatus: mitra enim et caput cingit, et ansulis subnectitur. *Id. ib.* 3, 402. Parva Philoctetae subnixa Petilia muro. Ubi *Servius:* civitas cincta muro modico, ut: *crinemque madentem Subnixus.* ℙ Translate est munitus, firmatus, atque adeo fidens. [*Cic. de rep.* (ed. *A. Maio)* 2, 25. Subnixus victoriis divitiisque. *F.*] *Mart.* 1, 40. Si quis erit magnae subnixus robore mentis. *Ascon.* in *Mil.* 8. *extr.* Subnixus libertinorum et servorum manu; et *Tac. A.* 1, 11. Civitas tot illustribus viris subnixa; et *ib.* 11, 1. Multis et validis propinquitatibus subnixus. *Liv.* 4, 42. Ubi illi patricii spiritus, ubi subnixus et fidens innocentiae animus? *Quint. decl.* 3, 3. *med.* Cum tota subnixum Numidia fregimus Jugurtham. ℙ Item elatus, inflatus, superbiens. *Coel.* ap. *Non.* 4, 452. Et Latini subnixo animo ex inerti victoria, consilium ineunt. (Alii pro *Coel.* leg. *C. Claud.* (intellige *Quadrig.)* ex quo haec citat verba *Gell.* 17, 2. Ea dum fiunt, Latini subnixo animo. *Subnixo*, inquit *Gell.*, quasi sublimi, et supra nixo: verbum bene significans, et non fortuitum: demonstratque animi altitudinem. Verisimile est, eundem locum et a *Nonio*, et a *Gellio* designari.) *Liv.* 26, 13. *med.* et 25, 41. Non videbo Ap. Claudium et Q. Fulvium, victoria insolenti subnixos. *Cic. Or.* 1, 58. Qui ejus artis arrogantia, quasi difficillima sit, ita subnixi ambulant. *Pl. Pers.* 2, 5, 6. Subnixis alis me inferam, atque amicibor gloriose, *h. e.* elatis cubitis et lacertis, ut qui utrinque aliorum brachiis innixi incedunt. ℙ Scribitur et *subnisus.* V. NIXUS, a, um.

SUBNŎTĀTĬO, onis, f. ὑπογραφή, subscriptio. *Imp. Leo Cod.* 1, 23, 6. Ea fas sit dici rescripta, quae in chartis sive membranis subnotatio nostrae subscriptionis impresserit. *Impp. Valent. et Valens. Cod. Theod.* 8, 5, 22. Minime quosque transire patiantur, antequam seriem evectionis aspexerint, et congrua subnotatione dimiserint.

SŬBNŎTO, as, a. 1. ὑποσημειόω, clam noto, observo, animadverto. *Mart.* 1, 28. Et non sobria verba subnotasti. *Id.* 6, 82. Quidam me modo, Rufe, diligenter Inspectum, velut emptor aut lanista, Cum vultu digitoque subnotasset. ℙ Ponitur etiam pro subscribere, ὑπογράφειν. *Plin. ep.* 1, 10. *med.* Sedeo pro tribunali, subnoto libellos, conficio tabulas. (V. SUBSCRIBO.) *Appul. Dogm. Plat.* 3. In inferiori linea particulares *(propositiones)* subnotentur; et *Suet. Cal.* 41. Praebita advenientibus pecunia fenebris: appositique, qui nomina palam subnotarent, quasi adjuvantium Caesaris reditus. *Prud.* περὶ στεφ. 2, 132. Subnotanda summula.

SUBNŬBA, ae, f. quae uxoris loco in domo est, pellex. *Ov. Her.* 6, 153. Quod gemit Hysipyle, lecti quoque subnuba nostri Moereat. Alii rectius leg. *succuba:* quam vocem vide suo loco.

SUBNŪBĬLUS, a, um, adj. ὑπονέφελος, aliquantum nubilus, subobscurus. *Caes. B. C.* 3, 54. Alteram noctem subnubilam nactus, tertia inita vigilia, silentio exercitum eduxit. *Ov. Rem. Am.* 599. Limes erat tenuis longa subnubilus umbra.

[SUBNŬO, is, n. 3. furtim innuo. *Not. Tir.* p. 127. Innuit, renuit, subnuit. *F.*]

SŬBO, as, n. 1. καπράω, θυάω, Venerea libidine prurio, coitum appeto. Dicitur proprie de suibus feminis, ut *surio* de maribus. *Plin.* 10, 63, 83. Verres subantis audita voce, nisi admittatur, cibum non capit. ℙ Translate dicitur etiam de aliis animalibus. *Appul. Apol.* Memento de solis piscibus haec volumina a me conscripta: qui eorum coitu progignantur, qui ex limo coalescant, quoties, et quid anni cujusque eorum generis feminae subent, mares suriant. *Lucr.* 4, 1190. Nec ratione alia volucres, armenta feraeque, Et pecudes, et equae maribus subsidere possent, Si non, ipsa quod illorum subat, ardet abunde Natura, etc. ℙ Item de mulieribus. *Hor. Epod.* 12, 11. jamque subando Tenta cubilia, tectaque rumpit. *Tert. Apol.* 46. Novi et Phrynen meretricem Diogenis supra recubantis ardori subantem. ℙ Etiam de viris aliquando usurpatur. *Id. Apol.* 14. Juppiter subans in sororem. *Hieron. in Jovin.* 1. *n.* 38. Dicam et ego nuptiatatoribus meis, qui post castitatem et diuturnam continentiam subant ad coitum, et pecudum more lasciviunt. *Id. in eund.* 2. *n.* 36. Nunc restat, ut Epicurum nostrum subantem in hortulis suis inter adolescentulos, et mulierculas, alloquamur.

SŬBOBSCĒNUS, a, um, adj. ὕπαισχρος, non omnino vacans obscenitate. *Cic. Or.* 26. Ridiculo sic usurum oratorem, ut nec nimis frequenti, ne scurrile sit: nec subobsceno, ne mimicum: nec petulanti, ne improbum.

SŬBOBSCŪRĒ. adv. aliquantum obscure. *Gell.* 3, 14. Subtiliter quidem, sed subobscure explicat; et 10, 1. Varro breviter et subobscure dixit.

SŬBOBSCŪRUS, a, um, adj. ὑποσκοτεινὸς, aliquantum obscurus, intellectu difficilis. *Cic. Brut.* 7. *extr.* Grandes erant verbis, crebri sententiis, compressione rerum breves, et ob eam ipsam causam interdum subobscuri. Adde *Or.* 3.

*SUBOCRĪNI, orum, populi Alpini, de quibus *Plin.* 3, 20. ℙ Ab Orca fortassis oppido vetere cognominati. *B. A.*

SŬBŎCŬLĀRIS, e, adj. qui est sub oculo, ut Suboculares venae, *Veg. Vet.* 4, 4.

SŬBŎDĬOSUS, a, um, adj. ὑπομίσητος, aliquantulum odiosus. *Cic. Att.* 1, 5. Cum eas audire (quod erat subodiosum) leve putassem.

SŬBŎDŎROR, aris, dep. 1. *Ammian.* 26, 1. Implendi negotii praesagiis, ut subodorari dabatur. Alii rectius leg. *opinari.*

SŬBOFFENDO, is, a. 3. ὑποβλάπτω, aliquantulum offendo. *Cic. Q. Fr.* 2, 6. *med.* Nam apud illam perditissimam, atque infimam faecem populi Pompejus propter Milonem suboffendit.

SŬBŎLĔO, es, ui, n. 2. ὑπόζω, proprie est aliquantum olere, paulum odoris emittere, translate aliquid indicii dare: unde *subolet mihi*, sentio, praesentio. *Pl. Ps.* 1, 5, 7. Id jampridem sensi, et subolet mihi. *Id. Trin.* 3, 2, 72. Scio equidem te, animatus ut sis: video, subolet, sentio. *Id. Cas.* 2, 3, 59. Subolet jam uxori, quod ego machinor; et 3 24. Mirum, ni subolet jam hoc huic vicinae m *Ter. Heaut.* 5, 1, 26. Ut ne paululum quidem oleat, esse amicam hanc Cliniae.

SŬBŎLES. V. SOBOLES.

SŬBŎLESCO. V. SUBOLESCO.

SŬBOLFĂCĬO, is, a. 3. olet mihi, subodo *Petr. fragm. Trag.* 45. *Burm. med.* Sed subolfa quod nobis epulum daturus est Mammea.

[SŬBŎNĔRO, as, a. 1. subter onero. *Not.* p. 131. Onerat, reonerat, subonerat. *F.*]

SŬBOPTĬO, onis, m. V. OPTĬO.

SŬBŎRĬOR, eris, ortus sum, dep. 3. ὑποφύ subnascor, exsurgo, in locum alterius abeuntis o *Lucr.* 1, 1034. Ex infinito suboriri copia po *Plin.* 2, 93, 95. Metallorum opulentia tam v tam fecunda, tot saeculis suboriens.

*SUBORNATĬO, onis, f. *JCt.* in *Digest.*

SUBORNĀTOR, oris, m. qui subornat, inst et submittit fallendi, et nocendi causa. *Paul.* 5. *tit.* 13. Perinde subornatores, ac delatores niuntur. *Ammian.* 15, 5. *med.* Subornatore et scio praefecto praetorii. *Lampr. Commod.* Subornatores servorum.

SUBORNĀTUS, a, um, part. a *suborno:* σκευασθεὶς, indutus, vestitus, ornatus. *Sen.* 3, 28. *med.* Paenulati isti, in militum, et qu non vulgarem cultum subornati. *Val. Max.* *n.* 10. Praeturae insignia invasit, praecedentib modum lictorum, et apparitorum, publicoru servorum subornatis. *Petr. Sat.* 21. Cinaedus tea subornatus gausapila, cinguloque succinctu *ib.* 36. Videmus leporem pinnis subornatum, u gasus videretur. ℙ Translate est instructus, tus. *Just.* 39, 2. Occupato Syriae regno, spe coepit ipsum Ptolemaeum, a quo fuerat subor in regnum; et *Petr. fragm. Trag.* 26. *Burm. f.* rologium in triclinio, et buccinatorem habet s natum, ut subinde sciat, quantum de vita per rit. ℙ Refertur ad animum. *Cic. Leg.* 1, Qui se ipse norit, intelliget, quemadmodum tura subornatus in vitam venerit, quantaque in menta habeat ad obtinendam sapientiam. *Se* 24. Homo non eruditus, nec ullis praeceptis c mortem aut dolorem subornatus. ℙ In malam tem, ad nocendum aut fallendum clam instru κατασκευαστός. *Cic. Vat.* 1. *f.* Accusatores ins et subornati. *Liv.* 38, 43. Ad invidiam ei fa dam, legatos Ambracienses subornatos crimi in senatum introduxit. *Suet. Ner.* 34. *med.* I tum ejus, ut percussorem sibi subornatum, constringique jussit.

SUBORNO, as, avi, atum, a. 1. κατασκευάζ struo, orno. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 23. *med* mi Cicero, quod adhuc fecisti, idem praesta, gilanter nervoseque nos, qai stamus in acie, ornes, *h. e.* subinde, cum opus erit, instruas. *Anton.* ap. *Cic. Phil.* 13, 16. Apulejana pecunia tum subornastis. Subdit *Cic.* Quid, si omnibu copiis excellentem virum respublica armasset? 38, 8. Subornare aliquem in regnum. *Id.* 9, bellum, *h. e.* instigare. V. SUBORNATUS. ℙ pe est clam instruere contra aliquem, submi In *argum. Mil. Plaut.* 2, 13. Suam clientam s tandum ad militem subornat: capitur ille, s nuptias. *Just.* 11, 11. Per praemissos suborna tistites, quid sibi responderi velit. *Cic. Cluent.* Hominem subornatis, qui sibi manus allatas es cat. *Id. Dejot.* 6. Medicum indicem subornabi get videlicet aliquod crimen veneni. *Id. Rosc.* 17. Falsum subornavit testem. *Liv.* 24, 31. *f.* litem subornant, ut Syracusas perferret nu convenientem eis, quae ad Mylam falso nu erat.

SUBORTUS, us, m. idem quod ortus, ex *Lucr.* 5, 303. Sic igitur solem, lunam, stell putandum Ex alio atque alio lucem jactare su ℙ Est etiam idem quod occasus: nam quemadm *ortus* dicitur, cum sidus aliquod supra terras ret; ita *subortus*, cum sub terris oritur. *Ma* 326. Stent veri stellarum ortus, verique sub *Quod *subortus* pro occasu laudatur ex *Manil.*, plane portenti instar putat esse *Bentleius* (quem est v. 508.), versumque totum censet e gendum. *B. A.*

SUBOSTENDO, is, a. 3. idem fere quod do. *Tert. adv. Marc.* 4, 38. *med.* et *adv. Vale*

SUBOSTENSUS, a, um, part. a *subostendo,* sus, promissus. *Tert. Baptism.* 19. Spes adv Domini subostensa.

*SUBOTA, orum, insula maris Aegaei. *Li* 28. ter; ubi *insula interjecta Elaeae et Atho* di *h. e.* inter oppidum Elaeam et Othum montem.

[SUBPAEDĂGOGUS, i, m. qui secundo paedagogus est. *Inscr.* ap. *Donat.* 311, 1. T vio Aniceto subpaedagogo puerorum Caes. N.

SUBPAETŬLUS et Suppaetulus, a, um, ad quantum paetulus. *Varr.* ap. *Non.* 6, 43. Ocul paetuli nigellis pupillis.

SUBPALLĬDUS et Suppallidus, a, um, ὕπωχρος, aliquantum pallidus. *Cels.* 5, 26. *med.* Ἰχὼρ crassus, sublividus, aut subpallidus.

. *f.* Si id, quod excernitur, est exiguum, album, nque subpallidum.

UBPALPOR. V. SUPPALPOR.

UBPĀTĔO et Suppateo, es, ui, n. 2. subtus pa- *Appul. Met.* 8. Delapsus in proximam foveam, e fruticibus imis subpatet. *Id. ib.* 7. Immitto campis subpatentibus.

UBPERTURBO. V. SUPPERTURBO.

UBPINGO. V. SUPPINGO.

UBPINGUIS et Suppinguis, e, adj. ὑπολίπαρος, uantum pinguis. *Cels.* 6, 4. Densam cutem, et pinguem, et ex toto glabram facit.

UBPLĀNO, as, a. 1. subtus plano. *Not. Tir.* 0. Replanat, subplanat. *F.*]

SUBPLŌRO, as, a. 1. mox ploro. *Not. Tir.* p. Plorat, replorat, subplorat. *F.*]

SUBPONTĬUM, ii, n. locus sub ponte. *Not.* p. 179. Pons, tripontium, subpontium. *F.*]

SUBPRAEDĀNUS, a, um, adj. qui sub praeda *Not. Tir.* p. 149. Praedator, subpraedator, sub-danus. *F.*]

SUBPRAEDĀTOR, oris, m. secundus praeda- qui post alium praedatur. V. v. praec. *F.*]

SUBPRAEFECTŪRA, ae, f. dignitas subprae- . *Inscr.* ap. *Mur.* 54, 6. Neptuno Deisqu. Aug. budius Verus post Subpraefect. Class. Ravenn., olo restituto, molibus extruct., domo exculta, ea D. D. concessa sibi dicavit. *F.*]

UBPRAEFECTUS, i, m. qui loco praefecti prae- *Inscr.* ap. *Grut.* 208. Alfenius Senecio Subpraef. . Pr. Mis. Alia ap. *eund.* 359, 3. T. Appalio . Vel. Alfino Secundo Subpraef. Class. Praet. nn. etc. Alia ap. *Fea*, *Framm. de Fast. cons.* . Imp. Caes. M. Aurelio Antonino Aug. Imp. . P. Septimii Severi Aug. filio devota numini et stati ejus Coh. V̄. Vig. (*h. e.* cohors quinta Vig. . cohors quinta Vigilum), C. Julio Quintiliano *h. e.* praefecto), M. Firmio Amyntiano S̄. P̄r. . subpraefecto), L. Speratio Justo T̄r. BPRAETOR, oris, m. agens vice praetoris. nihili, ex falsa interpretatione hujus *Inscr.* ap. . 128, 5. C. Tatio Maximo Pr. (*h. e.* praefecto), avio Anterotiano S̄ T̄r. (*h. e.* subpraefecto), Q. eno Sabino T̄r. Coh. V̄. Vig. (*h. e.* tribuno co- s quintae Vigilum). Agitur hic de Vigilibus, s non *subpraetor*, sed *subpraefectus* praeerat, nstat ex alia *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. Novatiliani subpraefecti Vigilibus. V. plura ertinentia ap. *eund. ib.* et v. praec. *f.*

UBPRESSĪCIUS, a, um, adj. qui sub seu post premitur. *Not. Tir.* p. 39. Subpressorium, essicius. *F.*]

UBPRESSŌRĬUM, ii, n. idem ac pressorium. praec. PRESSORIUS. *F.*]

BPRINCEPS, ipis, m. secundus a principe, imo. [*Inscr.* ap. *Grut.* 417, 5. Q. Hed. L. F. Rufo Lolliana Gentiano X. viro Stl. Jud. Pu- o Sup. veteranor., etc. At ex schedis *Ram-* sic emendatius et plenius effertur *X. viro Stl. Censit. P. H. C., Curat. Splend.... Puteolano upe.... Vete anor.*; ideoque restituendum vide- *rat. Splend. Col. Puteolanor. et Superaequ. ve-* r. h. e. Superaequanorum veteranorum, quorum n Pelignis fuit. ℙ Hujus autem vocis aucto- confirmatur ex hac *Inscr.* ap. *Grut.* 347, 1. P. P. F. Papir. Marcello Cent. Frum., subprincipi inorum, etc. Quamvis *Marin. Frat. Arv.* p. liter hic esse legendum, aut interpretandum r admodum affirmaverit, ego tamen, qui Januario ann. MDCCCXXVI. lapidem ipsum niae adhuc exstantem pluries per septem dies us inspexi, sic marmorarii oscitantia inscul- vidi SVB. PRINCIPI. PE = PEREGRINORVM. liquet, *subprinceps* fuisse vocem peregrinorum m ita propriam, quemadmodum fuit etiam *ps peregrinorum*, cujus mentio est in duabus ap. *Fabr.* p. 717. *n.* 383. et *Maff. Mus. Ver.* ., illiusque munus idem fortasse sic denotari r. ap. *Grut.* 22, 3. Agens vice principis pere- um. *F.*]

BPRINCĪPĀLIS, e, adj. qui est post princi- . *Capell.* 9. p. 315. Tertius tonus παρυπάτη , id est, subprincipalis principalium. *F.*]

PROCŪRĀTOR, oris, m. procuratoris vice *Inscr.* ap. *Grut.* 4, 4. Avianus Aug. (*Tra-* Lib. Subproc. Aurariar. Alia ap. *eund.* 591, 1. icus Augg. Lib. Subproc. *XX. h. e.* vicesimae tatum.

PŪDET. V. SUPPUDET.

BQUADRUPLUS, a, um, adj. ita appellatur us, qui ab alio numero quater continetur. *Arithm.* 1, 23. Si majorem numerum minor us quater metiatur, subquadruplus vocabitur; er haec in infinitum progressio. *F.*]

BQUARTUS, a, um, adj. ita appellatur nu- minor, qui cum alio majore comparatus ab continetur cum quarta ejusdem parte: quem- *bsesquiquartum* vocat *Boeth. Arithm.* 1, 24. 7, 252. Aut subquartus (*numerus*), quem ϱτον Graeci appellant. Subquarti rationem quatuor ad quinque, octo ad decem: et *mox*: umeri subquarta. V. SUBDIMIDIUS. *F.*]

RĀDĬO, as, a. 1. irradio, illustro. *Tert.* *om. IV.* *Resurr. carn.* 29. Allegoricae scripturae resurrectionem subradiant, *h. e.* indicant.

SUBRĀDO, is, f. subtus rado. *Cato R. R.* 50. In vinea ficos subradito alte, ne eas vitis scandat. ℙ Item praestringo. *Ammian.* 28, 2. Ultra flumen aedificiis positis, subradens barbaros fines.

SUBRANCĬDUS, a, um, adj. ὑπόσαπρος, aliquantulum rancidus. *Cic. Pis.* 27. *f.* Exstructa mensa non conchyliis, aut piscibus, sed multa carne subrancida.

SUBRĀSUS, a, um, part. a *subrado*, aliquantum vel subtus rasus. *Pall.* 5, 4. Arbor ferrea strigili subrasa hilarior fiet.

SUBRAUCUS, a, um, adj. ὑποβραγχώδης, aliquantulum raucus. *Cic Brut.* 38. Omnisque motus cum verbis sententiisque consentiens, vox permanens, verum subrauca natura.

SUBRECTĬO, onis, f. actus erigendi. *Arnob.* 5, 184. Phallorum illa, fascinorumque subrectio, quos ritibus annuis adorat et concelebrat Graecia. V. SURRECTIO.

SUBRECTUS et Surrectus, a, um, part. a *subrigo*: ὑπαρθεὶς, in rectum elatus, erectus, arrectus. *Liv.* 8, 8. *med.* Triarii sub vexillis considebant, hastas subrecta cuspide in terra fixas, haud secus quam vallo septa inhorreret acies, tenentes. *Sen. Q. N.* 6, 21. Novos montes subrectos extollere. *Sil.* 2, 599. Surrecta moles. *Sen. Ben.* 5, 15. *f.* Urbem subrectis intrate vexillis. *Id. ep.* 86. Turres in propugnaculum villae utrinque subrectae. *Liv.* 7, 10. *med.* Romanus mucrone subrecto, cum insinuasset se inter corpus armaque, uno alteroque subinde ictu ventrem atque inguina hausit. *Lucan.* 9, 634. Surgunt aversa subrecta fronte colubrae. *Colum.* 7, 3. Minime nocent intorta potius, quam surrecta et patula cornua. *Id. Arb.* 4. Vinearum fere genera in usu tria sunt, jugata, humi projecta, et deinde tertia, quae est a terra subrecta, more arborum in se consistens. *Sen. Herc. Fur.* 790. Aure subrecta canis captat sonum; et *Plin.* 11, 37, 50. Aures in equis indicia animi praeferunt, fessis marcidae, micantes pavidis, subrectae furentibus. *Id.* 10, 38, 54. Aves subrectae, pronae, obliquae, in latera, in ora feruntur. *Vopisc. Aurel.* 37. Surrectus ad stipitem bestiis objectus est. ℙ Absolute. *Plin.* 10, 18, 20. Pici arborum cavatores, scandentes in subrectum felium modo. Alii leg. *subreptum.* ℙ Est etiam *subrectus* aliquantum seu modice erectus. Unde *subrectus locus*, et *subrectior vallis* ap. *Auct. rei agrar.* p. 240. 252. et 260. *Goesii.*

SUBRĔFECTUS, a, um, part. ab inus. *subreficio*: aliquantum refectus. *Vell.* 2, 123. Subrefectus aspectu, alloquioque carissimi.

SUBRĔGŬLUS, i, m. *Ammian.* 17, 12. *f.* Agilimundus subregulus, aliique optimates. Adde *Sulpic. Sev.* 2. *Hist. sacr.* 10.

SUBRĔMĂNĔO, es, n. 2. idem quod remaneo. *Tert. Anim.* 18. *med.* A qua nec in fine subremanet.

SUBRĔMĬGO, as, n. 1. ὑπηρετέω, subtus remigo. *Plin.* 9, 29, 47. Brachiis subremigans, media cauda, ut gubernaculo, se regit. *Virg. A.* 10, 227. laeva tacitis subremigat undis. ℙ Translate. *Calpurn. Flacc. decl.* 20. Duce luxuria, et subremigante, seu potius velificante nequitia, in illos impudicitiae scopulos, et ipsa famae suae naufragia delatus. *Seren. Aetn.* 295. de organo hydraulico: Quae (*ars*) tenuem impellens animam subremigat undam, *h. e.* occulte quasi remis subagitat.

SUBRĒNĀLIS, e, adj. qui est sub renibus, ut Subrenalis morbus. *Veg. Vet.* 1, 8. et 15.

SUBRĒPO et Surrepo, is, psi, ptum, n. 3. ὑφέρπω, ὑποδύομαι, subtus aut clam repo, latenter subeo, obrepo. *Cic. Sext.* 59. Emergebat subito, cum sub tabulas subrepserat. *Colum.* 9, 1. *f.* Haec animalia propter exiguitatem corporis facile clathris subrepunt. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 10. Subrepenti lacertae cominus sagitta insidians. [*Hor. Sat.* 2, 6, 100. inde Ambo propositum peragunt iter urbis aventes Moenia nocturni suprepere.] *Claud. Rapt. Pros.* 3, 251. Solvitur in laticem: subrepit crinibus humor, *h. e.* subtus et sensim fluit. *Lucan.* 2, 505. moturas ingentia pondera turres Erigit, et mediis subrepit vinea muris. [*Cf. *Cort.* ad h. l.] *Claud. in Ruf.* 1, 176. ductusque maligno Stamine fatorum claram subrepsit in aulam. ℙ Translate. *Ov. Met.* 7, 155. Somnus in oculos subrepit. *Id. Fast.* 3, 19. Blanda quies victis furtim subrepit ocellis. *Stat. Th.* 11, 476. tacitus subrepsit fratribus horror. *Plin.* 8, 22, 34. Huic oblivionem cibi subrepere ajunt. *Lucan.* 2, 390. nullosque Catonis in actus Subrepsit, partemque tulit sibi nata voluptas. *Tibull.* 1, 1, 85. Jam subrepet iners aetas, nec amare decebit. [*Quint. Decl.* 18, 9. p. 356. *ed. Burm.* In matris adspectu coalescit infantia, pueritia consurgit, juventa subrepit, speciosum suum quotidie videt, miratur, amplectitur.] *Catull.* 77, 3. Siccine subrepsti mi, atque intestina perurens Mi misero, eripuisti omnia nostra bona? pro *subrepsisti.* *Quint.* 4, 1. *med.* Insinuatio surrepat animis, maxime ubi frons causae non satis honesta est. *Sen. Consol. ad Marc.* 1. *med.* Vide, quam non subrepam tibi, nec furtum facere affectibus tuis cogitem. [*Tibull.* 4, 3, 21. Et quaecunque meo furtim subrepet amori, i. e. amorem mihi debitum intercipiet, ad se avertet.] *Plin.* 21, 2, 3. Paulatim et Romae subrepsit adpellatio; et *Sen. ep.* 90. *in.* Surrepentibus vitiis, in tyrannidem regna versa sunt. [*Sil.* 15, 136. pectora subrepit terror. Cf. *Cort.* ad *Lucan.* 6, 753. ubi praeter alia multa comparatur locus *Aeschyl. Agam.* 278. χαρά μ' ὑφέρπει.] ℙ Passive impersonaliter. *Quint.* 4, 5. *med.* Ita subrepetur animo judicis. ℙ *Subrepere*, subnasci, succrescere. *Calpurn. Ecl.* 2, 42. Ars mea nunc malo pira temperat, et modo cogit Insita praecoquibus subrepere persica prunis. ℙ [*Confund. *subrepere* et *surripere.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 6, 753.]

SUBREPTĪCĬUS et Surrepticius, a, um, adj. κλοπαῖος, clam, aut furto ablatus: a *subripio.* *Pl. Men. prol.* 60. Adoptat illum puerum surrepticium. Adde *Poen.* 5, 2, 2. ℙ Item furtivus, clancularius, celatus, a *subrepo.* *Id. Curc.* 1, 3, 48. Quousque, quaeso, ad hunc modum inter nos amore utimur semper surrepticio?

SUBREPTĬO et Surreptio, onis, f. ὑφαρπαγή, actus subripiendi, occultum furtum: a *subripio.* *Appul. Met.* 10. Dejerant uterque, nullam se prorsus fraudem, nullam denique subreptionem factitasse. ℙ Item actus subrependi, obreptio: a *subrepo.* Hinc *per subreptionem quippiam elicere*, aut *impetrare*, ap. *Imppp. Theod. et Val. Cod.* 1, 14, 2. est obtinere aliquid per falsam rei narrationem vel simulatae causae subreptionem.

SUBREPTĬTO, as, n. 1. ὑφερπίζω, frequent. a *subrepo.* *Cato* ap. *Gell.* 10, 13. In cubiculum subreptitavit e convivio. Alii [rectius *F.*] leg. *surrectitavit*, h. e. crebro surrexit.

SUBREPTĪVUS, a, um, adj. ut Subreptiva defensione muniri, *Imppp. Valent. Theodos. et Arcad. Cod. Theod.* 12, 16, 1.

SUBREPTUS, a, um, part. a *subrepo.* Scandere in subreptum *Plinio* 10, 18, 20. est subrependo scandere. V. SUBRECTUS. ℙ Alio sensu. V. SURREPTUS.

SUBRĔSĪDĔO, es, n. 2. subsisto, pausam facio, cesso. *Tert. ad Ux.* 2, 1. [Hoc maximum propositum vitae subresedi, *h. e.* paululum intermisi: alii pro *subresedi* leg. *supremi praesidii.* *F.*]

SUBRĪDĔO, es, isi, a. 2. ὑπομειδιῶ, leviter, aut latenter rideo. [*Cf. de h. v. *Doederl.* 3, 252.] *Cic. Rosc. Com.* 8. Roscius fraudavit Fannium: qua de causa? Subridet Saturio, veterator, ut sibi videtur: sit, etc. *Ov. Am.* 3, 1, 33. limis subrisit ocellis. *Mart.* 6, 82. Subrisi modice. *Pers.* 3, 110. Candida vicini subrisit molle puella. *Claud. in Eutrop.* 2, 108. subrisit crudele pater. *Virg. A.* 10, 742. subridens mixta Mezentius ira.

SUBRĪDĬCŬLE, adv. ὑπογελοίως, aliquantulum ridicule. *Cic. Or.* 2, 61. At in male olentem, Video me a te circumveniri, subridicule Philippus.

*SUBRIDICŬLUS, a, um, adj. aliquantum ridiculus. *Augustin.* *B. A.*

SUBRĬGO et Surrigo, [*et *surgo*, nam eadem vox est, quam ex more suo *Noster* separatim exposuit,] is, exi, ectum, a. 3. ὑπαίρω, ἀναίρω, recta in altum tollo, erigo, arrigo, sustollo: a *sub* et *rego.* *Virg. A.* 4, 183. Subrigere aures. *Sen. Herc. Fur.* 392. caput; et *Stat. Th.* 2, 27. de Cerbero: omnes capitum subrexit hiatus. *Sen. Ira* 1, 1. *med.* Horrent et subriguntur capilli. *Plin.* 10, 29, 45. Upupa crista visenda plicatili, contrahens eam subrigensque per longitudinem capitis. *Id.* 9, 29, 47. Paulatim subrigens se. *Sen. Q. N.* 6, 4. Terrae motus defert montes, subrigit plana, valles extuberat. *Plin.* 18, 35, 89. Trifolium folia contra tempestatem subrigere certum est. *Id.* 36, 9, 14. *n.* 2. Cum subrecturus esset obeliscum. *Arnob.* 5, 176. et 177. Subrigere phallos. *Hieron. Vit. Hilar. n.* 43. Et jam membra, solidata ad standum, hominem surrigebant. V. SUBRINGO. ℙ Translate. *Stat. Silv.* 3, 3, 76. praecipuos merito subrexit in actus, i. e. promovit eum ad summos honorum gradus. ℙ *Surgite*, pro *surrigite* est *Plauti* in fine *Epidici.* Lumbos surgite atque extollite.

SUBRĬGŬUS, a, um, adj. ὑποβρεχής, aliquantum irriguus. *Plin.* 17, 18, 30. *n.* 2. In agro crasso aut humido, aut subriguo oleam seri jussit a messe ad brumam.

[SUBRINGO, is, a. 3. idem ac subrigo. *M. Aur.* ad *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 2. *ep.* 15. Ubi id audivi, calcar equo subringo, equum in oves inigo. *Maius* ita legi in codice affirmat, ego nullus dubito, scriptum fuisse *subringo* pro *subrigo* amanuensis oscitantia. *F.*]

SUBRINGOR, eris, dep. 3. aliquantulum ringor, stomachor, irascor. *Cic. Att.* 4, 5. Erimus uberiores, si et ille libenter accipiet, et hi subringentur, qui villam me moleste ferunt habere.

SUBRĬPĬO. V. SURRIPIO.

*SUBRITI, oppidum Cretae. *Tab. Peut.* ℙ Σουβριτα est *Ptolemaeo.* *Notit. Episcop.* Ὁ Σουβρίτου, Subriti Episcopus. *B. A.*

*SUBRŎGĀTĬO, onis, f. Substitutio: ἀντεισαγωγή. *Gloss. Vet.* *B. A.*

SUBRŎGĀTUS vel Surrogatus, a, um, part. a *subrogo*: suffectus. *Val. Max.* 6, 3. *n.* 2. Magistratibus non subrogatis. [*Sex. Ruf. Brev.* 2. Consules

(*Romae*) fuerunt a Bruto et Publicola in Pansam et Hirtium, numero DCCCLXVIII., praeter eos, qui in eundem annum sorte aliqua sunt subrogati. *F.*]

SUBROGO, vel Surrogo, as, a. 1. ἀντικαθίστημι, substituo, alterum in demortui, vel munere suo perfuncti locum sufficio. *Cic. ad Brut.* 1, 5. *f.* Statim enim collegam sibi subrogasset. *Liv.* 2, 7. Quia nec collegam subrogaverat in locum Bruti. *Id.* 23, 24. Ad consules subrogandos veniret. *Cic. de rep.* (*ed. A. Maio*) 2, 36. In annum posterum decemviros alios subrogaverunt. [*Adde cp. 37.] ¶ Lex subrogari dicitur, cum ei aliquid adjicitur. *Ulp. Regul. tit.* 1. *F.*]

*SUBROMULA, ae, f. locus Italiae, in Hirpinis. *Anton. Itin.* et *Tab. Peut. B. A.*

SUBROSTRANUS, a, um, adj. qui plurimum obambulat sub Rostris, quod faciebant homines otiosi, omniumque rumorum aucupes: ut subbasilicanus, qui sub basilica. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 1. *f.* Te ad IX. Cal. Jun. subrostrani (quod illorum capiti sit) dissiparant periisse. Alii leg. *subrostrarii.*

SUBROTATUS, a, um, part. ab inus. *subroto.* Subrotatus aries dicitur a *Vitr.* 10, 19. *med.* militaris machina, quae rotis suppositis agitur.

SUBROTUNDUS, a, um, adj. ὑποστρόγγυλος, aliquantum rotundus, ut subrotunda radicula, ap. *Cels.* 5, 28. *n.* 14.

SUBRUBEO, es, n. 2. ὑπερυθραίνομαι, aliquantum rubeo, nonnihil rubeo. *Ov. A. Am.* 2, 316. Plenaque purpureo subrubet uva mero. *Pall.* 4, 10. *med.* Grossi incipiunt subrubere.

SUBRUBER, ra, rum, adj. aliquantum ruber. *Cels.* 5, 28. *n.* 8. Subrubra caro.

SUBRUBEUS, a, um, adj. idem ac subruber. *Non.* 16, 8. Ostrina ab ostri colore, qui est subrubeus.

SUBRUBICUNDUS, a, um, adj. ὑπερυθρὸς, rubicundulus, aliquantum rubicundus. *Plin.* 25, 13, 106. Herba ex trixaginis specie, et mollitia, cauliculis subrubicundis. *Sen. Ira* 3, 4. Subrubicundus vultus. *Cels.* 5, 28. *n.* 4. Ulcus subrubicundum. Adde *ib.* 26. *n.* 20.

[SUBRUDIS, e, adj. aliquantum rudis. *Not. Tir.* p. 123. Rudis, subrudis. *F.*]

SUBRUFUS, a, um, adj. ὑπόπυῤῥος, aliquantulum rufus. *Pl. Capt.* 3, 4, 115. Subrufus aliquantum, crispus, cincinnatus. *Plin.* 37, 10, 61. Indica gentium suarum habet nomen, subrufo colore, in attritu sudorem purpureum emanat.

SUBRUMO: as, a. 1. sub mammam submitto: a *ruma. Festus:* Subrumari dicuntur haedi, cum ad mammam admoventur, quia ea rumis vocabatur: vel quia rumine trahunt lac sugentes. *Colum.* 7, 4. Ut et suis quotidie matribus et alienis non amantibus agni subrumentur. *Id.* 12, 3. *f.* Pastores fetus ovium subrumantes.

SUBRUMPO, is, upi, uptum, a. 3. idem ac rumpo. *Arnob.* 2, 82. Aliorum subrumpant, et labefaciant scita.

SUBRUMUS, a, um, adj. ὑπομάστιος, qui adhuc sub mamma est: a *ruma*, qua mammam notat. *Varr. R. R.* 2, 1. *med.* (et *ib.* 11.) Si parum habet lactis mater, subjiciat sub alterius mammam, qui appellantur subrumi, id est sub mamma. Antiquo enim vocabulo mamma rumis, ut opinor. *Festus* in *Ruminalis:* Mamma autem rumis dicitur. Unde rustici haedos lactentes subrumos vocabant, qui adhuc sub mammis habentur.

SUBRUNCATOR, vel
SUBRUNCINATOR. V. IMPORCITOR.

SUBRUNCIVI vel Surruncivi limites, in agris dicuntur, ubi terra runcatur, et a vepribus, sentibusque purgatur, ut iter facientibus expedita transitio sit. Differunt ab actuariis, quia hi omnium iter facientium commodo inserviunt; subruncivi vero finitimorum, et mensurae tantum disterminandoe causa sunt constituti. *Hyg. de limit.* p. 152. 177. et 209. *Goesii.*

SUBRUO, is, ui, utum, a. 3. ὑπορύττω, subtus fodio, suffodio. *Liv.* 34, 29. Jam testudinibus admotis murus subruebatur: jam arietibus quatiebatur. *Id.* 21, 11. Subruendus murus ab imo. *Plin. ep.* 8, 17. Amnis subruit montes. *Lucr.* 6, 544. Terra superne tremit magnis concussa ruinis Subter, ubi ingentes speluncas obruit aetas. [*Curt. 4, 6, 21. subrui muros cuniculis.] ¶ Metonymice est diruo, destruo, everto, funditus proruo, κατατειχίζω. [**Caes. B. G.* 2, 6. testudine facta portas succeduut, murumque subruunt, i. e. caedunt dolabra, donec collabatur. Ita *Mor.* in *Ind.* ad *Caes.*] *Tac. H.* 3, 28. Subruere vallum. *Id. ib.* 20. Perfringere ac subruere muros. *Ov. Met.* 15, 228. Subruit haec aevi demoliturque prioris Robora. *Id. Trist.* 3, 11, 23. Subruere est arces, et stantia moenia virtus. Adde *Prop.* 3, 3, 53. ¶ Translate. *Lucr.* 4, 863. rarescit corpus, et omnis Subruitur natura: dolor quam consequitur rem, *h. e.* labefactatur, et infirmior fit natura animalis. *Liv.* 41, 23. Nostram ipsorum libertatem subrui et tentari patimur, *h. e.* libertatis fundamenta labefactari. *Hor. Od.* 3, 16, 13. diffidit urbium Portas vir Macedo, et subruit Reges muneribus. *Id. Ep.* 2, 1, 179. Sic leve, sic parvum est, animum quod laudis avarum Subruit, ac reficit. *Tac. H.* 2, 101. Militum animos obstinatos pro Vitellio, variis artibus subruebat, *h. e.* tentabat, ut fidem mutarent. *Traj.* ad *Plin. ep.* 10, 112. Ne multorum securitas subruatur. *Sen. Hipp.* 773. Res est forma fugax: dum licet, utere. Tempus te tacitum subruet.

SUBRUSTICE, adv. ὑπαγροίκως, aliquantum rustice. *Gell. praef. med.* Nos vero, ut captus noster est, incuriose, et immeditate, ac prope etiam subrustice, ex ipso loco ac tempore hibernarum vigiliarum *Atticas noctes* inscripsimus.

SUBRUSTICUS, a, um, adj. ὑπάγροικος, aliquantum rusticus. *Cic. Brut.* 74. *med.* Sonabatque contrarium Catulo, subagreste quiddam, planeque subrusticum. *Id. Fam.* 5, 12. Pudor quidam paene subrusticus.

[SUBRUTILO, as, n. 1. rutilum seu clarum fio. *Claud. Mamert. Stat. anim.* 1, 25. Si purgata mentis intendas acie, subrutilare tibi jam debet, quid sit anima. *Hieron.* 15. in *Isai.* 54. 12. Est et alius iaspis nivi et spumae marinorum fluctuum similis, et clementer quasi mixto cruore subrutilans. *F.*]

SUBRUTILUS, a, um, adj. ὑπόπυῤῥος, in rutilum vergens colorem. *Plin.* 10, 3, 3. Genus aquilarum media magnitudine, colore subrutilo, rarum conspectu. *Id.* 36, 21, 39. Aetites gallae similis, aut subrutilus. *Id.* 24, 11, 54. Frutex subrutilus.

SUBRUTUS, a, um, part. a *subruo:* ὑπορυχθεὶς, subtus cavatus, suffossus. *Vitr.* 5, 12. *med.* Arena fluctibus subruta efficiet in mare pilae praecipitationem. *Hirt. B. Afr.* 50. Erat convallis satis magna latitudine, altitudine praerupta, crebris locis speluncae in modum subrutis. *Liv.* 5, 21. Subrutis cuniculo moenibus, arcem jam plenam hostium esse. *Id.* 33, 17. *med.* Multis simul locis aut subruti, aut ariete decussi ruebant muri. *Colum.* 5, 5. *med.* Tum subruta parte ima, leviter pilam commovere. ¶ Item suffodiendo, aut diruendo eversus, afflictus. *Caes. B. C.* 2, 12. Captam suam urbem vident, opera perfecta, turrem subrutam. *Liv.* 31, 46. *f.* Muri pars, ariete incusso subruta, multis jam locis prociderat. [**Id. Fragm. lib.* 91. p. 371. subrutis fundamentis: ad quem locum v. *Kreyss.* p. 385.] *Prop.* 3, 7, 55. Claustraque Pelusi Romano subruta ferro. *Stat. Th.* 9, 474. genibusque obnixus et haerens Subruta fallaci servat vestigia limo, *h. e.* pedes eversos, et consistere in vestigio nequeuntes propter limum lubricum et fallentem. *Hirt. B. Afr.* 47. *f.* Subito imbre grandineque consecuta, aqua omnes subruti disjectique, per castra passim vagabantur, *h. e.* paene obruti.

SUBSALSUS, a, um, adj. ὑφάλμυρος, salis saporem nonnihil referens. *Plin.* 21, 29, 103. Subsalsa gustanti herba. *Cels.* 5, 12. Dare potui tepidam aquam subsalsam.

*SUBSANNATIO, onis, f. μυκτηρισμὸς *Gloss. B. A.*

*SUBSANNATOR, oris, m. *Vulg. Siracid.* 33, 6. *B. A.*

SUBSANNO, as, a. 1. χλευάζω, ἐκμυκτηρίζω, sanna irrideo. *Tert. adv. Jud.* 11. *med.* Ecce ipsi quasi subsannantes. *Hieron. ep.* 40. *n.* 2. Quadrante indignam eloquentiam nare subsanno: quid ad te, qui disertus es? V. SANNA. *Nemes. fr. de aucup.* 8. et rauca subsannat voce magistri Consilium.

SUBSAXANUS, a, um, adj. Bonae Deae Subsaxanae aedes ponitur a *P. Vict.* in Reg. XII. urbis Romae: nomenque habuit ex eo, quod sub saxo exstructa fuit, ut *Ov.* significat *Fast.* 5, 149.

[SUBSCALARIS, e, adj. qui sub scalis est. *Inscr.* ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat.* n. 4331. In his praediis insula Sertoriana bolo (scil. insulam Sertorianam volo) esse Aur. Cyriacetis filiae meae, cenacula N. VI., tabernas N. XI. et repossone subiscalire. Ita legitur in lapide pro *repositionem subscalarem*, h. e. *un ripostiglio sotto la scala, un sottoscala. F.*]

[SUBSCALPO, is, a. 3. subter scalpendo pruritum excito. *Capell.* 1, 4. Venus pruritui subscalpentem circa ima corporis Psyches apposuerat voluptatem. *F.*]

SUBSCRIBENDARIUS, ii, m. qui subscribit. Est nomen officii, de quo aliquoties mentio fit in *Cod. Theod.*, ut 7, 4, 1. et 8, 4, 8. Erat autem minister comitis seu ducis rei militaris, similis actuario, sed majoris tamen dignitatis. Sed haec ad cadentem Latinitatem pertinent. V. *Gothofred.* ad *cit.* 7, 4, 1.

SUBSCRIBO, is, psi, ptum, a. 3. ὑπογράφω, sub aliqua re scribo, adscribo. *Cic. Cluent.* 36. *med.* Statuis inauratis, quas posuit ad Juturnae, subscripsit, reges ab se in gratiam esse reductos. *Balb.* ad *Cic. post ep.* 13. *l.* 9. *ad Att.* Caesar nobis litteras perbreves misit, quarum exemplum subscripsi. *Treb.* ad *Cic. Fam.* 12, 16. *med.* Concinnavi tibi manusculum ex instituto meo, et tibi infra subscripsi. *Colum.* 5, 6. Seminaria ulmorum parentur ea ratione, quam deinceps subscripsimus. [**Ov. Met.* 9, 563. Neve merere, meo subscribi causa sepulcro: ubi v. *Gierig. Suet. Caes.* 80. Subscripsere quidam L. Bruti statuae: utinam viveres; item ipsius Caesaris, etc. ¶ Hinc absolute, nomen suum comprobandi causa tabulis, rationibus subjicere.] *Mart. Dig.* 20, 6, 8. *f.* Si subscripserit in tabulis emptionis, concessisse videtur. *Ulp. ib.* 2, 13, 6. Si plures tutores tutelam simul administraverint, aut omnes edere debent, aut certe unius editioni subscribere. *Scaevola*
ib. 40, 7, 40. *med.* Cum testator non potuerit ra
nibus subscribere, testamento tamen subscripse
Callistrat. ib. 35, 1, 80. *f.* et *Jul.* 34, 3, 12. Subs
bere rationes. ¶ [*Hinc translate est adstipul
assentiri, favere, ratum habere, confirmare. Cu
generis exempla *Noster* laudaverat ista:] *Ov. T*
1, 2, 3. Neve, precor, magni subscribite Caes
irae. *Cels.* 3, 4. Ulterioribus diebus cubantis et
luxuriae subscripsit: primis vero tortoris vicem
hibuit. *Colum.* 1, 2. Si fortuna voto subscripse
Traj. ad *Plin. ep.* 10, 96. Tuo desiderio subscri
Phaedr. 3, 10. Subscribere gratiae, aut odio. *M*
2, 551. sed totidem bellum subscribitur astris,
firmatur astrorum influxu; [*V. *Gronov. obser*
6. p. 128. *ed. Fr.* ubi legitur: et a totidem bel
subscribitur astris.] et *ib.* 834. Utcumque admi
subscribant viribus astra. *Val. Max.* 4, 7. *n.* 4.
scribere amoribus alicujus. [**Liv.* 33, 47. sub
bere odiis accusationibusque Hannibalis, i. q. a
vare. V. *Bauer.* ad h. l. p. 211. At *Kreyss.* scri
dum censet odiis accusatorum. Adde 10, 22.
scripsit orationi ejus consul. ¶ Dicitur etian
imperatoribus subscripto nomine poenam vel a
quid confirmantibus. *Suet. Nero* 10. Quum de
plicio cujusdam capite damnati, ut ex more sub
beret, admoneretur. *Oth.* 7. nec quidquam prius
potestate subscripsit. *Cal.* 29. numerum punie
rum ex custodia subscribens.] ¶ Frequens est
usus in judiciis. Nam qui reum aliquem defer
et accusare parabat, non ante admittebatur,
ejus, cui litem intendebat, nomen in libello per
psisset, et praeterea adscripsisset suum: qua re
jiciebat se eidem poenae, si crimen non proba
V. v. sq. [*Cf. *Salmas. mod. usur. c.* 3. p. 10
quos laudat *Burm.* in *ind. Vell.* s. h. v.] Simi
advocati et patroni, paratos se ad eandem accus
nem professi, operamque suam primario accus
polliciti, nomina sua eidem libello subjiciebant
de et *subscriptores* dicti. [*Cf. *Brem.* ad *Nep.*
6, 3.] *Cic. Cluent.* 47. *med.* In L. Popillium,
Oppianicum condemnarat, subscripsit L. Ge
quod is pecuniam accepisset, quo innocentem c
mnaret. *Id. Q. Fr.* 3, 3. *med.* Gabinium de a
reum fecit P. Sulla, subscribente privigno Me
fratre Caecilio, Sullae filio. *Nep. Att.* 6. Nem
neque suo nomine, neque subscribens accu
Vell. 2, 69. *f.* Capito Agrippae subscripsit in C.
sium. *Plin. ep.* 5, 1. *med.* Post hoc ille cum c
subscripsit centumvirale judicium, mecum non
scripsit, *h. e.* litem intendit ceteris, mihi non i
dit. *Pl. Poen.* 3, 6, 5. Cras subscribam homi
cam, *h. e.* scribam, intendam. *Ulp. Dig.* 47,
et *ib.* 1, 3. Subscribere in crimen. *Scaevola i*
10, 24. in crimine. *Tac. Agr.* 45. Praecipua sul
mitiano miseriarum pars erat, videre et aspici,
suspiria nostra subscriberentur, *h. e.* accusare
Delatores enim libello dato, subscriptoque su
mine, etiam suspiria deferebant. V. *Sen. B*
26. [*De origine causarum subscribendarum ita
putant viri docti, ut alii ad Catonem Censoriu
ferant, quibus favet locus *Gellii* 4, 20. ubi c
(Cato) causam subscripsisse traditur: alii ad
riora tempora, confisi loco Livii 39, 42. ubi v.
et *Drak.* qui Livio plus tribuit, quam Gellio.
Est etiam *subscribere*, simpliciter adnotare, pe
bere. *Cic. Verr.* 2, 3, 51. Lege Hieronica nu
aratorum quotannis apud magistratus subscri
[**sie müssen sich angeben und sich einschreiben*
Quint. 12, 8, 8. Nec tanta sit acturo memoriae
cia, ut subscribere audita pigeat. [**Buttm.* a
notat: subscribimus, subnotamus audita, cu
omnia verbo tenus tanquam dictata calamo e
mus: sed ea potissimum, quae memoriae usui
ra sunt.] ¶ Censores subscribere dicebantur,
aliquem propter delictum nota inurebant: quia
notae causam in tabulis perscribebant. *Cic. C*
42. Video, animadvertisse censores in judices
dam illius consilii Juniani, cum istam ipsam ca
subscriberent; et *ib.* 44. Ac primum illud statu
utrum quia censores subscripserint, ita sit; an
ita fuerit, illi subscripserint; et *ib.* 45. Nam
quae de judicio corrupto subscripserint, qui
qui ab illis satis cognita arbitretur? ¶ Sub im
toribus *subscribere* in fine epistolarum et resc
rum erat, non nudum numen adscribere impera
aut officialis (hoc enim potius *subnotare* dic
sed verba aliquot chirographo principis aut offi
subjicere, quibus vel exprimeretur illud ipsum,
libello petebatur, ut in *Inscr.* ap. *Grut.* 607, 1
vota, et bona verba ad eos, ad quos litterae
bantur. *Lampr. Commod.* 13. Ipse Commod
subscribendo tardus et negligens, ita ut libelli
forma multis subscriberet, in epistolis autem
mis, Vale, tantum scriberet. *Suetonii* quoque
huc pertinet, *Tib.* 32. Cum Rhodiorum magist
quod litteras publicas sine subscriptione ad se
rant, ne verbo quidem insectatus, ac tantum
jussos subscribere remisit. V. v. sq. [*Cf. *B.*
cl. Suet. p. 744. Huc pertinere videtur etiam
Sat. 1, 10, 92. I, puer, atque meo citus hae
scribe libello: ubi v. *Heindf.*] ¶ *Subscribe*
clam et occulte scribere, videtur usurpari a
Aug. 27. Pinarium equitem R. cum, concionan

d milites, subscribere quaedam animadvertisset, osum ac speculatorem ratus, coram confodi imvit. [*V. *Burm.* ad *Aug.* 27. et *Ern.* ad *Tac.* . 45.] ℙ *Subscribere aliquid* alicui ap. *Tert. Virg.* 10., est permittere, concedere, assignare. Adde . 13. et *Anim.* 40.

UBSCRIPTIO, onis, f. ὑπογραφή, ἐπιγραφή, actus scribendi, et illud ipsum, quod subscribitur. *Cic.* 6, 1. *med.* Cum in turma inauratarum equem animadvertissem in Serapionis subscriptione cani imaginem, erratum fabrile putavi. ℙ [*Abte, de nominis notatione sub tabulis, rationibus, lia quadam scriptura, assensus, comprobationis a facta. V. in SUBSCRIBO.] *Callistrat. Dig.* 10, 15. Si testator specialiter subscriptione sua raverit, dictasse, etc. Adde *Paul. ib.* 14. ℙ In rensi est adscriptio nominis sui facta ab eo, qui um est accusaturus (quae et *inscriptio* dicitur): ab iis, qui accusaturo se adjutores praebent, SUBSCRIBO dictum est: unde et pro accusaponitur. *Ulp. Dig.* 48, 2, 7. Si cui crimen iatur, praecedere debet in crimen subscriptio, res ad id inventa est, ne facile quis prosiliat ad sationem, cum sciat inultam sibi non futuram. *Div. Verr.* 15. *f.* Ex illo grege moratorum, qui riptionem sibi postularunt. *Sen. Ben.* 3, 26. *f.* Maro convivas testaretur, et jam subscriptiocomponeret. *Quint. decl.* 15, 6. Numquid inijudices, in tanti sceleris subscriptione deposco, tc.? *Gell.* 2, 4. Cum de constituendo accusaquaeritur, cuinam potissimum ex duobus pluriaccusatio subscriptioque in reum permittatur, *Quint. decl.* 319. Ut sequatur adulterii poenam ubscriptio, alii judices, et alia sortitionis for*Sen. Apocol. f.* Postulat nomen ejus recipi: ubscriptionem: Occisos senatores XXX., equiCCCXV. etc. Ex hoc loco colligimus, in hudi subscriptionibus non solum nomen rei, qui andus esset, sed etiam causas, propter quas ari deberet, perscriptas fuisse. [*V. *Brem.* ad *Att.* 6, 3.] ℙ Item quod a principe, aut ab fficiali litteris, aut libello oblato subjicitur, imus in v. praec. *Ulp. Dig.* 1, 4, 1. Quode imperator per epistolam et subscriptionem t, legem esse constat. ℙ *Subscriptio censoria* scripta subjectio causae, propter quam censoaliquem animadverterunt, ut similiter in v. exposuimus. *Cic. Cluent.* 42, 43. et 44. ℙ iam simplex adnotatio, perscriptio. *Cic. Verr.* 47. *extr.* In agro Leontino jugerum subscriptio fessio non est plus XXX. millium.

SCRIPTOR, oris, m. qui subscribit: et praequi alteri quempiam accusare parato socium e adjutorem profitetur, ut in SUBSCRIBO diest. *Cic. Div. Verr.* 15. Venit paratus cum iptoribus exercitatis et disertis. Ubi *Ascon.* iptores dicuntur, qui adjuvare accusatorem ici solent. *Id. Dom.* 19. Ille novitius Ligur, s adscriptor et subscriptor tuus. *Id. Q. Fr.* Gabinius absolutus est. Omnino nihil accusaentulo subscriptoribusque ejus infantius. *Coel.* *Fam.* 8, 8. Sine ullo subscriptore descendit, ccium reum fecit. ℙ Translate est fautor, apor. *Gell.* 5, 21. Velim doceas nos, cur *pluria* atine, sed barbare dixerint M. Cato, Q. Clau-Valerius Antias, L. Aelius, P. Nigidius, M. quos subscriptores approbatoresque hujus abemus. *Id.* 19, 8. *med.* Non ut hujus sentengisque fundus subscriptorque fierem, sed, etc.

SCRIPTUS, a, um, part. a *subscribo*: ὑπογραscripto subnotatus. *Modest. Dig.* 29, 2, 50. ubscriptam epistolam. *Mart. ib.* 7, 6. Codion alios valere, quam sua manu signatos et ptos. *Macer. ib.* 48, 2, 8. Qui duo judicia adduos reos subscripta habet. V. SUBSCRIBO.

SCRŪPOSUS, a, um, adj. aliquantisper scruvel scrupulosus. *Ammian.* 21, 16. *in.* Examieritorum nonnunquam subscruposus, palatignitates velut ex quodam tribuens perpendiculi leg. *scrupulosus*, alii *subscrupulosus. F.*]

SCUS, udis, f. tabella lignea, vel alius matetrinque in modum caudae hirundinis succisa, mittitur, ut trabes, aliave committat. *Fe*ubscudes appellantur cuneatae tabellae, quiulae inter se conficiuntur, quia quo immittunccuditur. Pacuvius in Niptris: Nec ulla subhibet compagem alvei. Plautus in Astraba: atus multum sit, et subscudes addite. ℙ Difecuricula; quia haec ex una tantum parte in parvae securis seu hirundininae caudae foret immittitur: subscus vero ex utraque parfiguram habet, et utrinque compingitur; hu est ferrum illud, quod in molendini supemolam immissum, eam sustinet et versat, oinde a *Vitr.* 10, 10. subscus ferrea appella*d.* 4, 7. Eae trabes ita sint compactae subscut securiculis, ut compactura duorum cubitobeat laxationem. *Cato R. R.* 18. *f.* Orbem n facito: subscudes iligneas adindito: eas ixeris, clavis corneis occludito. ℙ In plur. *ibscudines* pro *subscudes* dixit *August. C. D.* cujus verba V. in EPIGRUS.

ĒCIVUS vel Subsicivus, (a *sub* et *seco*,) vel Subcīsivus, vel Succīsivus, (a *sub* et *caedo*,) a, um, adj. qui succiditur, seu subsecatur. Hinc subsecivum tempus est, quod veluti subsecatur et detrahitur a gravioribus et ordinariis negotiis, et occupationibus, et in alias res obiter et quasi furtim impenditur: et subseciva opera, quae tali tempore impenditur. [*B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 744. deducendum vocabulum putat a v. *subsecare*, ideoque non scribendum *subcesiva*, etc. coll. *Oisel.* et *Gronov.* ad *Gell.* 13, 24, 4. *Goerenz.* ad *Cic. Legg.* 1, 4, 13. Contra est *Spalding.* ad *Quint.* 1, 12, 13. (coll. *praef. Vol.* 1. p. 80.) qui *succisivus* veram scripturam putat: a *succidendo.* Cf. *Zumpt.* ad *supplem. annot.* ad *Quint.* p. 68. V. infra.] *Gell.* 18, 10. *med.* Quantum temporis habui subsicivi, medicinae quoque libros attigi. *Plin. praef. H. N. med.* Succisivis temporibus ista curamus, idest nocturnis, ne quid vestris putetis cessatum horis. *Cic. Or.* 2, 89. *med.* Quae ego sero, quae cursim arripui, quae subsecivis operis, ut ajunt; iste a puero, summo studio, summis doctoribus. *Grut.* legit *subcisivis* ex MSS. [*Ita etiam *Orell.*] *Sen. ep.* 53. *med.* Exercet philosophia regnum suum; dat tempus, non accipit: non est res subseciva, ordinaria est, *h. e.* non est obiter, et quasi aliud agendo tractanda, sed primis et ordinariis curis, et serio. *Plin. ep.* 3, 15. Rogas, ut aliquid subsecivi temporis studiis meis subtraham, impertiam tuis; et *Cic. Leg.* 1, 3. *med.* Subsiciva quaedam tempora incurrunt, quae ego perire non patior, ut si qui dies ad rusticandum dati sint, ad eorum numerum accommodentur, quae scribimus. ℙ Translate. *Arnob.* 5, 179. Qui Deos generis asseverat fuisse terreni, quamvis eos privet sublimimitate coelitum, subsicivis tamen accumulat laudibus, *h. e.* similibus laudum divinarum, ejusdemque generis, ac veluti inde sumptis, et quasi resectis. ℙ In re agraria Subseciva, inquit *vet. Auct. de limit.* ap. *Goes.* p. 293., sunt proprie quae sutor de materia praecidens, quasi supervacua abjicit: inde *subsecivi agri*, quos in pertica divisos recusant, quasi steriles aut palustres. Praeterea, ut *Idem* docet, subseciva in agris dicuntur partes, quae in divisura agri non efficiunt centuriam, idest jugera ducenta. Quare generatim subseciva dicuntur portiunculae agrorum, quae velut reliquiae in dividendo superfuerunt. *Varr. R. R.* 1, 10. Ab hoc principio mensores nonnunquam dicunt in subsicivum esse unciam agri, aut sextantem, aut quid aliud, cum ad jugerum pervenerunt. *Suet. Dom.* 9. *f.* Subseciva, quae divisis per veteranos agris carptim superfuerunt, veteribus possessoribus ut usucapta concessit. Adde *Rei agrar. Script.* ap. *Goes.* p. 17. 23. 39. 45. 59. 68. etc. et *Tabulam aeneam* ap. *Grut.* 1081, 2. tempore Domitiani scriptam, ubi *subsiciva* exaratum est. ℙ Ponitur interdum *subsicivus* pro interrupto, et mutationi obnoxio. *Appul. de Deo Socrat.* Cum vivacitas illic aeterna et indefecta sit, hic caduca et subcisiva. ℙ Item pro eo, quod reliquum est, quod superest. *Appul. Met.* 11. Quod subcisivum, quamvis iteratae jam traditioni remansisset. *Id. ib.* 3. Sed una tantum subcisiva solicitudo nobis relicta est. Adde *ib.* 8. Ad scriptionem quod attinet, quemadmodum veri similior est notatio a *sico* pro *seco*: ita probabilior videtur scriptio *subsicivus*, aut *subcesivus*.

SUBSĔCO, as, cui, sectum, a. 1. ὑποτέμνω, subtus, seu in ima parte seco, abscindo, deseco. *Varr. R. R.* 1, 50. Falce secundum terram succidunt stramentum, et manipulum, ut quemque subsecuerunt, ponunt in terra; et 49. Herba subsecari falcibus debet. *Ov. Ib.* 275. Sic aliquis tua membra secet, Saturnus ut illas Subsecuit partes, unde creatus erat. *Id. Fast.* 4, 438. Illa papavereas subsecat ungue comas. *Id. Fast.* 6, 230. Non ungues ferro subsecuisse licet.

SUBSECTUS, a, um, a *subseco*: subtus resectus, abscissus. *Varr. R. R.* 1, 23. Quaedam legumina serunda non tam propter praesentem fructum, quam in annum prospicientem: quod ibi subsecta et relicta terram faciunt meliorem. *Colum.* 2, 9. Quaedam subterraneae pestes adultas segetes radicibus subsectis necant. Adde *Pall.* 10, 3.

SUBSĔCUNDĀRĬUS, a, um, adj. ὑποδευτεραῖος. *Gell. praef. f.* Quantum vitae mihi deinceps erit, quantumque a tuenda re familiari dabitur otium; ea omnia subsiciva et subsecundaria tempora ad colligendas hujuscemodi memoriarum disceptatiunculas conferam. Ubi *Gronovius*: Suspicari possis posterius *sub* imprudentia librarii repetitum, cum scripsisset Auctor *subsiciva et secundaria.*

[SUBSELLĬĀRĬUM et Subsellarium, ii, n. locus in theatro, in quo magistratuum subsellia collocabantur. *Inscr.* ap. *Marin.* p. 527. L. Atejus M. F. Capito duomvir Quinq. curiam, tabularium, scaenarium, subsellarium loco privato de sua pecunia C. C. N. F. (*h. e.* civibus Castro Novanis faciunda) coeravit, porticus, cenacula ex decurionum decreto de sua pecunia C. C. N. faciunda coeravit, idemque probavit. F.]

SUBSELLĬUM, ii, n. ἕδρα, βάθρον, sedes, scamnum: a *sella.* *Varr. L. L.* 4, 28. Ut subsipere, quod non plane sapit, sic quod non plane erat sella, subsellium dictum: ubi in ejusmodi duo, bisellium dictum. ℙ Differt a sella, quia non habebat integrae sellae formam, ut ex *Varrone* apparet: constat enim, subsellium fuisse parvum scamnum quatuor suffultum pedibus rectis, et sine reclinatorio, quale videre est quaestorum ap. *Morell. Numism. fam. Rom.* in nummis G. Calpurniae *tab.* 3. *n.* VI., aedilium pleb. in G. Critonia, tribunorum pleb. in G. Caninia; de quibus consule *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 317. Unde *Ascon. in Div. Verr.* 15. Subsellia sunt tribunorum, triumvirorum, quaestorum, et hujusmodi minora judicia exercentium, qui non in sellis curulibus, nec in tribunalibus, sed in subselliis considebant. *Suet. Claud.* 23. De majore negotio acturus in curia, medius inter consulum sellas tribunicio subsellio sedebat. ℙ Hinc, quemadmodum minores magistratus subsellio sedere solebant, factum est, ut is qui eo utebatur, imi subsellii vir diceretur. *Pl. Stich.* 3, 2, 33. Scis tu, me dudum esse imi subsellii virum, *h. e.* qui non in lecto tricliniari, sed in subsellio prope ipsum lectum sedet. *Cels.* 7, 26. *n.* 1. Homo resupinus super subsellium, aut lectum est collocandus. ℙ Speciatim dicitur de sedibus, seu pulpitis in theatro, in quibus spectatores sedere consueverant. *Suet. Aug.* 44. Ut quoties quid spectandi usquam publice ederetur, primus subselliorum ordo vacaret senatoribus. Adde *Pl. Amph. prol.* 65. et *Poen. prol.* 5. et *Cic. fragm. pro C. Cornel.* ap. *Ascon.* p. *m.* 132. ℙ Item de sedibus in curia, ubi senatores sedebant. *Cic. Cat.* 1, 7. Quid quod ab adventu tuo ista subsellia vacua facta sunt? quid quod omnes consulares, qui tibi persaepe ad caedem constituti fuerunt, simul atque assedisti, partem istam subselliorum nudam atque inanem reliquerunt? [*Cf. *Phil.* 2, 8. 5, 7.] ℙ Item de sedibus judicum, ac praesertim eorum judicum, qui publicis judiciis disceptandis operam dabant. *Cic. Vat.* 14. *med.* Quaero ex te, num quis reus post Urbem conditam in tribunal sui quaesitoris ascenderit, eumque vi deturbarit, subsellia dissiparit, etc. Ubi *Bud.* Hoc in loco tribunal Cicero praetori assignavit, qui judiciis publicis praeerat, et quaesitor vocabatur, subsellia vero judicibus, qui reos sententiis suis tabellaribus judicabant. *Id. Cluent.* 34. Accusabat tribunus plebis idem in concionibus, idem ad subsellia; et *ib.* 40. Rem ab subselliis in rostra detulit. ℙ Item de sedibus, in quibus sedebant rei, accusatores, et testes. *Cic. Rosc. Am.* 6. *med.* Quorum alterum sedere in accusatorum subselliis video. ℙ Metonymice subsellia ponuntur pro publicis judiciis. *Cic. Or.* 1, 8. *med.* Age vero, ne semper forum, subsellia, rostra, curiamque mediteris. *Id. Brut.* 89. Grandiorem et pleniorem vocem desiderant subsellia. *Id. Fam.* 3, 9. *med.* Longi subsellii judicatio, *h. e.* quae longa inquisitione, et a multis senatoribus in curia transigitur. [*Ceterum nota: *judicationem longo subsellii* esse tarditatem senatus in decernendo triumpho: ita *Ern.* contra *Graev.*, qui cum *Nostro* de judiciariis subselliis interpretatur.] ℙ *Homo a subselliis*, est peritus in causis negotiisque forensibus. *Cic. Div. Verr.* 15. Hinc *habitare in subselliis* ap. *eund. Or.* 1, 62. est saepe causas agere; et *a subselliis ad otium se conferre* ap. *eund. ib.* 2, 33. est a causis agendis cessare. ℙ *Versatus in utrisque subselliis* ap. *eund. Fam.* 13, 10. is dicitur, qui et judex, et patronus in causis privatorum fuit. ℙ Denique subsellia interdum ponuntur pro ipsis hominibus, qui in subselliis sedent. *Mart.* 1, 27. Sextiliane, bibis, quantum subsellia quinque.

[SUBSENTĀTOR, oris, m. assentator. *Plaut. fragm.* ap. *Front. ad M. Caes.*](ed. *A. Maio*) 2. *ep.* 13. Qui data fide firmata fidentem fefellerint, subdoli subsentatores, regi qui sunt proximi, qui aliter regi dictis dicunt, aliter in animo habent. *F.*]

SUBSENTĬO, is, a. 4. subolet mihi. *Ter. Heaut.* 3, 1, 62. Etsi subsensi id quoque, illos ibi esse, et id agere inter se clanculum.

SUBSĔQUENS, entis, part. a *subsequor*, qui subsequitur. *Cic. N. D.* 2, 20. *f.* Stella solem tum antecedens, tum subsequens. *Plin.* 11, 29, 35. Subsequenti anno, exitu veris emittunt, etc.

SUBSĔQUENTER, adv. *Messala Corvin. Progen. Aug.* 23. Nunc ad reges Romanos, consules, dictatores, tribunos militares, ac plebejos subsequenter calamum deducam. V. *Augustini l. c.* in PRAECENTOR.

SUBSĔQUOR, eris, cutus et quutus sum, dep. 3. ἐφέπομαι, statim aut post sequor, insequor. *Pl. Amph.* 2, 1, 1. Age, i tu secundum. *So.* sequor, subsequor te. *Id. Bacch.* 4, 4, 72. Cedo manum, ac subsequere propius me ad fores. *Ov. Met.* 3, 17. Subsequitur, pressoque legit vestigia gressu. [*Id. Fast.* 2, 336. Et praefert cautas subsequiturque manus.] *Caes. B. G.* 2, 11. et *ib.* 5, 18. Equitatum praemisit, Labienum cum legionibus subsequi jussit; et *ib.* 4, 26. Nostri neque ordines servare, neque signa subsequi poterant. ℙ [*Hinc subsequi sensu latiore est i. q. proxime sequi, comitem, socium, conjunctum esse cum aliqua re.] *Ov. Her.* 20, 131. Subsequi aliquem furtim. *Cic. Or.* 3, 59. Omnes autem hos motus subsequi debet gestus; et *mox:* Manus minus arguta, digitis subsequens verba, non exsequens. *Just.* 38, 1. Egregium prorsus facinus, ni subsequuta fraus esset. *Ov. Pont.* 2, 7, 1. Esse salutatum

vult te mea littera primum, etc. Proxima subsequitur, quid agas, audire voluptas. [*Suet. Claud. 44. Etiam de subsequentibus diversa fama est. Lucr. 2, 495. Ergo formarum novitatem corporis augmen subsequitur. Vell. 1, 4, 3. subsequenti tempore, i. e. proximo. Tib. 4, 2, 8. Componit furtim subsequiturque decor. Liv. 8, 36. Si ducis consilia favor subsecutus militum foret.] ℙ Translate. Cic. Fam. 3, 1. med. Libertus tuus ut mihi reddidit a te litteras plenas et amoris et officii, mirifice ipse suo sermone subsecutus est humanitatem litterarum tuarum, [*i. e. imitatus est, expressit.] et Part. 7. med. Quae plurimum valebunt, si cum orationis genere consentient, ejusque vim ac varietatem subsequentur. [*Plin. Pan. 84, 5. Te enim imitari, te subsequi student.] ℙ Pro simplici sequi Paul. Dig. 42, 2, 6. In his omnibus subsequi praetorem voluntatem orationis divi Marci debere. Adde Papin. ib. 49, 15, 10. extr.

[SUBSĔQUUS, a, um, adj. idem ac subsequens. Oros. 1, 1. Fidem annuntiatione futurorum, et subsequa probatione fecerunt. F.]

SUBSĒRĬCUS, a, um, adj. ut Subserica vestis, quae vel solum stamen, vel solum subtemen sericum habet. Lampr. Elag. 26. Primus Romanorum holoserica veste usus fertur, cum jam subserica in usu essent. Adde Gall. in ep. ap. Treb. Claud. 17.

SUBSĔRO, is, a. 3. ὑποφυτεύω, ἐπισπείρω, in locum demortuae plantae aliam substituo, post, vel subinde sero, planto: a sero, is, evi. Colum. 4, 15. Nam plurimum interest, adhuc nova consitione, pedamen omne vestiri, nec mox vincam tum subseri, cum fructus capiendus est. Ulp. Dig. 7, 1, 13. Qui agrum non proscindit, qui vites non subserit. ℙ Est item subnectere, subjicere, subjungere: a sero, is, ui. Ammian. 16, 7. Res monuit super Eutherio pauca subserere.

SUBSERTUS, a, um, part. a subsero, is, ui, subter insertus. Appul. Met. 7. f. Subsertis manibus exsolvit suam sibi fasciam.

SUBSERVĬO, is, a. 4. ὑπηρετέω, sub aliquo servio, inservio. Pl. Men. 5, 2, 16. Ita istaec solent, quae viros subservire sibi postulant, dote fretae, feroces. ℙ Translate. Ter. Andr. 4, 3, 19. Ego hinc ab dextera venire me adsimulabo: tu ut subservias orationi, utcumque opus sit, verbis, vide, h. e. sermoni meo tuas accommodes responsiones, et interrogata subjicias ea, quae in rem nostram erunt.

SUBSESSĂ, ae, f. ἐνέδραι, insidiae, quibus in itinere exercitus imparatus, ac nihil tale suspicans opprimi solet: a subsideo, quod interdum significat delitescere. Veg. Mil. 3, 6. med. Adversarii in iis locis, quae sibi opportuna intelligunt, subsessas occultius collocant; et ib. 22. Si ab his, qui in subsessa fuerint, observentur; et mox: Qui vero superventus, et subsessas passus est, culpam suam non potest excusare. Serv. ad A. 11, 268. Hostium dolos subsessas vocamus.

SUBSESSOR, oris, m. ἐπίβουλος, qui delitescens insidiatur. Sen. Hipp. 51. Tu praecipiti clamore feras subsessor ages. Petr. fragm. Trag. 40. Burm. Retia erant picta, subsessoresque cum venabulis. Serv. ad A. 11, 268. Subsessores dicuntur, qui in insidiis tauros interimunt. Id. ad ib. 5, 498. Subsessores vocantur, qui occisuri aliquem delitescunt. ℙ Translate. Val. Max. 2, 1. n. 5. et 7, 2. extr. n. 1. Subsessores oculi alieni matrimonii. Arnob. 4, 142. Subsessoris et adulteri persona.

SUBSICCO, as, a. 1. aliquantum sicco. Colum. 6, 14. f. Tumor cervicis aqua madefactus subsiccatur.

[SUBSĬCĬUM, ii, n. id quod subsectum est, unde subsicivus vel subsecivus. Legitur haec vox in Not. Tir. p. 152. F.]

SUBSĬCĪVUS. V. SUBSECIVUS.

*SUBSĬCŪUS, a, um, adj. subsequus. Jul. Valer. res gest. Alex. M. (ed. A. Maio) 2, 21. extr. Ut cum his communis commodi gratiae subsicui metus vos formidine solverem. B. A.

SUBSĪDENS, entis, part. a subsido. Colum. 6, 1. Dorso recto planoque, vel etiam subsidente, h. e. aliquantum inflexo, seu curvo; et ib. 29. Lati lumbi et subsidentes.

SUBSĪDENTĬA, ae, f. quidquid ex aqua stagnante sordium in fundo subsidit. Vitr. 8, 3. med. Dissipant quae ex aquarum subsidentia in corporibus offenderunt.

SUBSĬDĔO, es, edi, essum, n. 2. ἐφεδρεύω, occulte sedeo, latenter subsisto insidiandi causa. Usum habet in praeteritis: in reliquis subsido fere adhibetur. [*Praeferendum videtur illud: pertinere omnes locos, in quibus perfecti forma subsedit occurrat, non ad subsideo sed ad subsido: solent enim composita verbi sido praeteritum et supinum mutuari a sedeo. V. Ruddim. 1, 237. et Ramsh. §. 60. p. 120. Hinc facile intelliges, cui quodque horum exemplorum, quae Noster hic laudavit, loco adscribendum sit in subsido.] Cic. Mil. 19. Cur neque ante occurrit, ne ille in villa resideret; nec in eo loco subsedit, quo ille noctu venturus esset? Virg. A. 11, 268. devicta Asia subsedit adulter. Alii leg. devictam Asiam. V. infra et SUBSIDO. ℙ Item subsisto, consisto. Cic. Att. 5, 16. Itaque subsedi in ipsa via, dum haec summatim tibi perscriberem. Caes. B. G. 6, 35. extr. Multitudo calonum, quae in castris subsederat, facta potestate sequitur. Suet. Vit. 1. f. Quosdam ex Vitelliis subsedisse Nuceriae; et Id. Vesp. 1. Subsedisse in oppido Reatino, uxore ibidem ducta. Quint. 2, 1, 3. Ut aetas altioribus disciplinis debita, in schola minore subsideat. Alii leg. subsidat. [*V. Burm.] ℙ Item descendo, pessum eo. Lucr. 6, 588. per mare pessum Subsedere suis pariter cum civibus urbes. Petr. Sat. 137. f. Nuces mersit in vinum: et sive in summum redierant, sive subsederant, ex hoc conjecturam capiebat. Colum. 12, 50. med. Siquae faeces aut amurcae in fundis vasorum subsederint, statim emundentur. Epit. Liv. 112. Ptolemaeus dum fugit, in Nilo navicula subsedit. ℙ Cum accus. significat insidiari, quasi occulte sedere nocendi occasionem exspectando. Ammian. 28, 4. med. Subsident aliqui copiosos homines, senes aut juvenes, orbos vel caelibes, ad voluntates condendas allicientes, h. e. captant. Alii leg. subsidunt. (V. SUBSESSA et SUBSESSOR.) Virg. A. 11, 268. devictam Asiam subsedit adulter, h. e. dolo captavit, possedit que. Alii leg. devicta Asia. V. SUBSIDO.

SUBSĬDĬĀLIS, e, adj. subsidiarius. Ammian. 14, 6. med. Subsidiales acies; et 27, 10. f. Subsidialis manus: eod. sensu.

SUBSĬDĬĀRĬUS, a, um, adj. in subsidium positus. Subsidiarii milites, ἐπίτακτοι, sunt, qui, instante pugna, post aciem locantur, ut laborantibus aut fessis subsidio sint. V. SUBSIDIUM. Caes. B. C. 1, 83. Has cohortes subsidiariae, et rursus aliae totidem suae cujusque legionis subsequebantur. Liv. 9, 27. Subsidiarias cohortes, quae integrae ad longioris pugnae casus reservabantur, in primam aciem extemplo emisit. Id. 6, 8. Terror non in primam tantum aciem, sed etiam ad subsidiarios perlatus. Hirt. B. Alex. 14. Subsidiariae naves. Adde Liv. 5, 38. et 9, 32. f. et Tac. A. 1, 63. ℙ Subsidiarius palmes (qui et praesidiarius, et custos, et resex) translate dicitur a rusticis, qui relinquitur in vite in subsidium reliquorum, si forte fructum non ferant. Colum. 4, 24. ℙ Subsidiaria actio, quae datur in subsidium pupilli adversus magistratus, qui tutores minus idoneos dederunt. Ulp. Dig. 27, 8, 1. V. Cod. 5, 75, 1. et 5.

SUBSĬDĬOR, aris, dep. 1. subsidio sum. Hirt. B. G. 8, 13. Perterriti non solum ii, qui aut cominus opprimebantur, aut eminus vulnerabantur, sed etiam qui longius subsidiari consueverant.

SUBSĬDĬUM, ii, n. ἐπίταγμα, militum numerus extra aciem locatus, qui laborantibus in proelio, aut fessis opem ferat. Festus: Subsidium dicebatur, quando milites subsidebant in extrema acie, labentique succurrebant: quod genus militum constabat ex iis, qui emeruerant stipendia, locum tamen retinebant in exercitu: quae erat tertia acies triariorum, ut Plautus in Frivolaria: Agite nunc, subsidite omnes, quasi solent triarii. Varr. L. L. 4, 16. Triarii quoque dicti, quod in acie tertia ordine extremis subsidio deponebantur: quod hi subsidebant, ab eo subsidium dictum: a quo Plautus: Agite nunc, etc. Ex Festo et Varr. discimus, primo et proprie subsidium dici de triariis. Liv. 4, 28. Subsidia, et secundam aciem adortus; et 6, 13. Impulsa frons prima, et trepidatio subsidiis inlata. [*Ceterum notandum, quando de triariis sermo sit, semper dicendum esse subsidia: subsidium singl. numero indefinite quamcunque militum copiam, auxilio positam, significat: multis tamen in locis etiam pluralis numerus hoc sensu adhibetur.] ℙ Sed et quaecumque cohortes, aut turmae seponuntur ab acie, ut, ubi opus sit, insurgant, συμμαχία, βοήθεια. Caes. B. G. 2, 25. Rem esse in angusto vidit, neque ullum esse subsidium, quod submitti posset; et ib. 26. Cum aliis alii subsidium ferrent; et ib. 7. Funditores Baleares subsidio oppidanis mittit; et ib. 8. Legionibus in castris relictis, ut, si quid opus esset, subsidio duci possent. Tac. A. 12, 38. extr. Turmae missae ad subsidium; et ib. 55. Missi in subsidium equites. Id. ib. 15, 3. Legiones duas subsidium Tigrani mittit. Caes. B. G. 2, 22. f. Certa subsidia collocare; et ib. 4, 31. Ad omnes casus subsidia comparare. Liv. 9, 32. Quia nullis recentibus subsidiis fulta prima acies fuit. Sall. Cat. 62. Cohortes veteranas in fronte, post eas ceterum exercitum in subsidiis locat. Alii (ut Non. 8, 50.) leg. in subsidio. [*Kritz. leg. subsidiis. V. supra.] Liv. 34, 15. Ad secundam legionem, quae insubsidio posita erat, equo revehitur. Caes. B. C. 3, 78. Ut per Illyricum Italiae subsidio proficisceretur. Id. B. G. 7, 87. Cum vehementius pugnaretur, integros subsidio adducit. Liv. 2, 53. Pars Sabinis eunt subsidio, pars Romanos adoriuntur. Nep. Ag. 8. Cum subsidio Thaco in Aegyptum ivisset. Id. Chabr. 1. et Liv. 2, 48. et Cic. Att. 8, 7. Subsidio venire alicui. ℙ Est etiam praesidium, h. e. copiae aliquo in loco custodiae et munimenti causa positae. Tac. A. 4, 5. Sed praecipuum robur Rhenum juxta, commune in Germanos Gallosque subsidium, octo legiones erant. Sisenn. ap. Non. 4, 349. Duae cohortes de subsidio procedunt, atque equites protelant. ℙ Translate quodcumque auxilium opemque significat. Cic. Fam. 15, 4. med. His ego subsidiis ea sum consecutus, quae nullis legionibus consequi potuissem. Id. Quint. 1. med. Quo minus ingenio possum, subsidio mihi diligentiam comparavi. Id. Att. 1, 8, Bibliothecam, subsidium senectuti, parare. Id. 1, 60. med. Subsidium bellissimum existimo esse nectuti otium. Ov. Ib. 285. Nec tibi subsidio praesens numen. Caes. B. G. 2, 29. f. Omnes in ga sibi subsidium posuerunt. Tac. A. 11, 26. Su dium ab audacia petere; et ib. 15, 53. rei famil orare; et Cic. Cat. 2, 5. Cum industriae subsi atque instrumenta virtutis in libidine audaciaque sumerentur. Id. Manil. 12. med. Siciliam, Afric Sardiniam, tria frumentaria subsidia reipubl., missimis praesidiis munivit. Plin. 35, 10, 36. n Huic picturae quater colorem induxit, subsidi juriae et vetustatis, h. e. munimentum ac remed contra injurias et vetustatem. Gell. praef. Adn re multa indistincte atque promiscue, eaque ad su dium memoriae, quasi quoddam litterarum p recondere. [*Liv. 27, 5. fidissimum annonae su dium. ℙ Subsidia dic. etiam homines, in qu spes auxilii posita est. Suet. Cal. 12. deserta de taque reliquis subsidiis aula, h. e. hominibus quibus spes imperii subsideret. Tac. A. 1, 3. n menta dicit, ἔρυματα δώματος. V. Lips. ad h. l.] Perfugium, portus, suffugium. Tac. A. 2, 63. roboduo undique deserto non aliud subsidium, misericordia Caesaris fuit; et ib. 3, 60. Eodem sidio (asylorum) obaerati adversus creditores spectique capitalium criminum receptabantur; 4, 67. Mare circa Capreas importuosum, et vix dicis navigiis pauca subsidia, h. e. stationes, q subsiderent. [*Liv. 22, 32. subsidium fortunae, quo confugere in adversa fortuna licet.]

SUBSĪDO, is, idi, n. 3. ὑφίσταμαι, deorsum descendo, pessum eo. Lucr. 5, 493. Sidebant pi, crescebant montibus altis Ascensus: neque poterant subsidere saxa. Ov. Met. 1, 43. Juss extendi campos, subsidere valles. [*Cf. Gron servv. 4, 17. p. 476. ed. Fr.] Lucan. 1, 645. ter dehiscent, Subsident urbes? [*V. Cort.] et Ov. 2, 457. Jam levis obliqua subsidit Aquarius urn Lucan. 3, 695. implicitis gaudent subsidere men Mergentesque mori; et Virg. A. 12, 491. Sub Aeneas, et se collegit in armis, Poplite subsi [*Liv. 44, 5. alii (elephanti) clunibus subsid prolabebantur.] Sen. ep. 108. med. In amphora vissimum quodque turbidumque subsidit. Sic 28, 6, 19. In urina quod subsidit, si album es gnificat dolorem imminere. In praeterito Claud cons. Hon. 344. hic tabescente solutus Subsidi lea, liquefactaque fulgure cuspis Canduit, et s fluxere vaporibus enses. Colum. 12, 41. med. in colo subsiderunt, diligenter contrita leviga Subsedi a subsideo hoc sensu frequentius est. [primis frequens v. subsidĕre est de aqua aestu aliisque rebus inde translationem habentibus Burm. ad Quint. 3, 8, 60. Neque ego negaverin pius subsidere in controversiis impetum dicend oemio, etc. Cf. etiam Spald.] ℙ Item maneo maneo, resto. Varr. R. R. 3, 16. f. Si apes vo minus frequentes evadunt, ac subsidit par qua. ℙ Subsidere de pecude femina marem a tente. Lucr. 4, 1190. Nec ratione alia volucre menta, feraeque, Et pecudes, et equae maribu sidere possent. Hor. Epod. 13, 31. juvet ut subsidere cervis. ℙ Translate. Sen. Thyest anime, quid rursus times? Et ante rem subsidi e. labascis, concidis, deficis. Alter Sen. ep. Ubi testis ac spectator abscessit, vitia subsi quorum monstrari et conspici fructus est. Id. Formidata subsidunt, et sperata decipiunt. A. 12, 835. commixti corpore tanto Subsident cri, h. e. latebunt. Quint. 11, 3. med. Exerc vocis talis sit, qualis usus: nec silentio subsida firmetur consuetudine, h. e. minuatur, deficiat Aliquando est clam sedere insidiandi causa, lat invadere, dolo occupare: videturque esse pro venatorum feras insidiis excipientium. V. SUB SOR. Auson. ep. 4, 30. Aut spumantis apri c clamoribus urges, Subsidisque fero. Cic. Mi Si illum ad urbem noctu accessurum sciebat, dendum atque exspectandum fuit. Prop. 1, Atque ego non videam tales subsidere ventos, tibi provectas auferet unda rates, h. e. exorir tos quasi ex insidiis, cum navis in altum pro fuerit. ℙ Cum accus. Sil. 13, 221. subsidere leonem, Nudus inire caput pugnas, certare ju Assuerat. (subsistere feras dixit Liv. 1, 4. eod. s Translate. Lucan. 5, 227. subsidere regnum C dos Euboicae, vana spe rapte, parabas. V. S DEO. [*De constructione hujus verbi cf. Gro servv. 1, 17. p. 74. ed. Fr. Drak. ad Sil. l. l. et ad Lucan. l. l. ubi Mart. Lag., assent. Heyn., superque videtur edocuisse, pro regnum esse legendum: quod subsidere hic non insidiandi, se manendi, vivendi in loco aliquo significatione beat.]

SUBSĪDŬUS, a, um, adj. in imo subsidens. Cyn. 474. Subsiduasque fraces, diffusaque M prisco Sparge cado.

SUBSIGNĀNUS, a, um, adj. qui sub signi vexillis est; unde subsignanus miles nihil differ detur a vexillario. Erat autem subsignanus legionarius, neque auxiliarius; ita dictus, quo

aquila, quae ad legiones pertinebat, sed sub prio vexillo, seu signo militaret. Erat e Romacopiis, et eadem disciplina merebat, qua legio-: immo e legionibus sumptus existimatur, et veni loco habitus, donec assignatis agris et praemilitia prorsus solveretur. V. VEXILLARIUS. . *H.* 1, 70. *extr.* Subsignanum militem, et grave onum agmen hibernis adhuc Alpibus traduxit. *ib.* 4, 33. Id solum, ut in tumultu, monuit, subano milite media firmare: auxilia passim circumsunt. Adde *Ammian.* 29, 5. *med.* ubi *subsignavidetur* significare quoscumque scriptos milites, ub signis suis ordinatos.

UBSIGNĀTĬO, onis, f. ὑποσφράγισμα, ὑπογραφή, s subsignandi, subscriptio. *Paul. Dig.* 50, 16, Subsignatum dicitur, quod ab aliquo subscrin est: nam veteres subsignationis verbo pro subptione uti solebant. ¶ Translate. *Tert. Poen. ed.* Poenitentiae subsignatio.

UBSIGNĀTUS, a, um, part. a *subsigno.* V. v. c. *Callistrat. Dig.* 50, 6, 5. *med.* Ne extenuenfacultates conductorum, quae subsignatae sunt , *h. e.* subscriptione obligatae. [*Inscr.* optimae e ap. *Grut.* 207. *col.* 3. Ubi praedia satis subsia erunt. V. v. sq. *F.*]

UBSIGNO, as, avi, atum, a. 1. ὑπογράφω, subscribo, subnoto. *Plin.* 18, 6, 7. *n.* 2. Traditas s subsignabimus, Catonis maxime verbis; et *ib.* 51. Mirabilior naturae providentia, in qua Cice- sententiam ipsius verbis subsignabimus. ¶ noto, perscribo. *Cic. Fl.* 32. *med.* Quaero, sintta praedia censui censendo: habeant jus civile: necne sint mancipi: subsignari apud aerarium, censorem possint. [*Nempe *subsignari praedia* ntur, cum in censum deferuntur, h. e. sub nomivis R. in tabulis censoriis scribuntur. Ceterum ocus confirmat Salmasii disputationem de mod. . 11. cujus haec est summa: subsignare esse subere, et differre a signare. *Ern. cl. Cic.*] ¶ subscribo, confirmo, approbo. *Fest.* in *Resie:* Resignare antiqui pro rescribere ponebant, lhuc subsignare dicimus pro subscribere. V. SIGNATIO. *Plin. ep.* 3, 1. *f.* Eundem mihi cur- eundem terminum statuo: idque jam nunc apud bsigno. ¶ Item obligo, obnoxium reddo. *Id.* 0, 3. Non sine magna fiducia subsigno apud te pro moribus Romani mei. *Inscr.* optimae nop. *Grut.* 207. *col.* 1. Qui redemerit, praedes daraediaque subsignato duumvirum arbitratu. *Ju- Cod.* 5, 37, 28. *med.* Res, quarum gubernatiogerunt, pro cautela litis subsignare. V. v. praec.

BSĬLĬO et Sussilio, is, ivi, et ui, sultum, n. 4. ομαι, sursum salio, subsulto, exsulto. *Varr. on.* 2, 515. et 4, 377. Non subsilis, ac plaudis? *urc.* 1, 2, 64. Pessuli, heus pessuli, subsilite, ro, et mittite istam foras. *Lucr.* 2, 191. subt ignes ad tecta domorum. *Appul. Met* 8. Pe in altum, et adusque coelum subsilit ac resul- *Prop.* 4, 8, 45. Me quoque per talos Venerem ente secundos, Semper damnosi subsiluere ca- ¶ Translate. *Sen. ep.* 13. Saepe Fortuna sue fuit, nec tamen tradidisti te, sed subsiliisti, rior constitisti.

BSILLES. V. IPSULLICES.

BSĬMĬLIS, e, adj. παρεοικὸς, παρόμοιος, ad alirei similitudinem accedens. *Cels.* 5, 26. *n.* 20. ηρα subalbida, mellique albo subsimilis. *Ulp.* 35, 3, 1. *med.* Hodie tamen subsimile aliquid fideicommissis.

BSĪMUS, a, um, adj. ὑπόσιμος, aliquantulum . *Varr. R. R.* 2, 5. *med.* de bubus: Pilosis us, compressis malis, subsimi, ne gibberi.

BSĬPĔRĔ, inquit *Varr. L. L.* 4, 28., dicitur uod non plane sapit.

BSISTO, is, stiti, a. 3. ἐφίστημι, sisto, stare retineo. *Liv.* 1, 4. *f.* Hinc, robore corporinimisque sumpto, jam non feras tantum subsi-, sed in latrones praeda onustos impetus face- *Subsistere* hic est nostr. *stellen, bestehen,* im- excipere, sustinere, Gr. ὑποστῆναι.] *Id.* 9, raepotentem armis Romanum, nec acies subsiullae, nec castra, nec urbes poterant. Alii g. *sustinere,* sed prior locus dubiae lectionis st. [*Mera glossa est *sustinere,* cujus notiohic vindicat *subsistere,* Gr. ὑφίστασθαι.] ¶ obsisto, sustineo, duro ad ferendum aliquid, m. *Tibull.* 4, 1, 195. ausim Pro te vel solus subsistere turmis. *Liv.* 27, 7. Maxime movit Asdrubalis transitus in Italiam, vix Annibali ejus armis subsistentem. *Virg. A.* 9, 806. Erc clypeo juvenis subsistere tantum, Nec dexlet. *Pl. Epid.* 1, 1, 77. Tantae in te impenuinae: nisi suffulcis firmiter, non potes subsi- *Brut.* ad *Cic. Fam.* 11, 10. *f.* Non, si Varroesauros haberem, subsistere sumptui possem. *Gron.* et *Drak.* ad *Liv.* 27, 7.] *Claud. in Eu-* 2, 368. Ne tantis unum subsistere posse peri- *Caes. B. G.* 5, 10. Maxima coorta tempestate, omnes naves afflictas, atque in litore ejectas quod neque ancorae funesque subsisterent, neautae gubernatoresque vim tempestatis pati t. ¶ Translate. *Ov. Pont.* 3, 4, 83. Res quonta fuit, quantae subsistere summo Aeneidos vati grande fuisset onus. *Cels. Dig.* 21, 2, 62. Subsistere liti, *h. e.* litem sustinere: quod *subsistere* absolute dixerunt *Paul. ib.* 45, 1, 85. *med.* et *Venul. ib.* 139. et in *Cod.* 8, 45, 23. adsistere negotio. *Haloand.* in *cit.* 21, 2, 62. edidit *litem sustinere,* quae videtur esse interpretatio vv. *liti subsistere.* [**Tibull.* 4, 1, 2. ut infirmae nequeant subsistere vires: v. *Heyn.*] ¶ Item gradum, vel cursum sisto. *Petr. Sat.* 111. Visa pulcherrima muliere, primo, quasi quodam monstro turbatus, substitit, deinde, etc. *Plin.* 8, 4, 5. Traditur elephas, vestigio hominis animadverso, priusquam homine, intremiscere insidiarum metu, subsistere ab olfactu, circumspectare, etc. *h. e.* postquam olfecit, pedem sistere. *Caes. B. C.* 2, 41. Reliqui in itinere substiterant. *Virg. A.* 11, 506. Tu pedes ad muros subsiste, et moenia serva; et *ib.* 608. Jamque intra jactum teli progressus uterque Substiterat; et *ib.* 12, 622. adductisque amens subsistit habenis. *Id. ib.* 10, 86. Tibris tacita refluens ita substitit unda, Mitis ut in morem stagni, etc. [**Plin. Pan.* 30, 4. amnis intra usurpata semper collium substiterat atque haeserat.] *Plin.* 27, 9, 47. Concavus alarum sinus, in quo subsistit ros salsus. *Cels.* 8, 16. Si cubitus excidit, radius interdum distrahitur, interdum subsistit, *h. e.* in sua sede remanet, ut *Id.* loquitur *ib.* 10. ¶ Item moror, maneo. *Varr. L. L.* 4, 32. *med.* Locus substructus, ubi nationum subsisterent legati, qui ad senatum essent missi. *Plin. ep.* 4, 1. Erimus ibi dedicationis die: subsistemus fortasse et sequenti. *Id. ep.* 6, 16. *med.* In commune consultant, intra tecta subsistant, an in aperto vagentur. [*Rejiciunt haec sententiam *Oudend.* ad *Suet. Vit.* 5. propositam etiam *Brem.* probatam: *subsistere* sensu permanendi non dici, nisi de illo, qui in itinere et cursu constiterit, et moram egerit. Hincque praeferenda ap. *Suet. l. l.* lectio: quum succedenti fratri legatus substitit: ubi alii male *substitutus est.* V. *Ernest.* et *B. Crus. Vell.* 2, 57, 2. subsistere domi eo die.] ¶ De his, qui insidiandi causa subsidunt, *Liv.* 22, 12. In aliquo flexu viae, si excipere degressum in aequum posset, occultus subsistebat. Adde 9, 23. ¶ Translate, *Tac. A.* 12, 53. Contentum honore Pallantem, intra priorem paupertatem subsistere. *Plin.* 12, 25, 54. Pròceritas fruticis intra bina cubita subsistit. *Ov. Met.* 1, 207. Substitit ut clamor; et *Fast.* 1, 538. Substitit in medios praescia lingua sonos. [**Sligtenhorst.* malebat: *in mediis sonis:* contra quem recte *Gierig.:* ut *desinere* in aliquam rem dr., ita et *subsistere* pro *desinere* eodem modo construi posse.] et *ib.* 4, 349. Substitit hic Erato; et *Plin.* 6, 28, 32. *f.* Gentes ditissimae, ut apud quas maximae opes Romanorum Parthorumque subsistant; et 33, 1, 7. Equitum nomen subsistebat in turmis equorum publicorum, *h. e.* ii tantum dicebantur equites, qui equo publico merebant. *Quint.* 9, 4. *med.* Si nihil refert, brevis an longa sit ultima, idem pes erit: verum, nescio quomodo, sedebit hoc, illud subsistet, *h. e.* hoc apte claudetur, illud utcumque desinet. ¶ Item subsido, deficio. *Ov. Her.* 15, 195. dolor artibus obstat: Ingeniumque meis substitit omne malis. ¶ Item haereo, sustineo assensum. *Ulp. Dig.* 3, 3, 33. Servum quoque, et filiumfamilias procuratorem posse habere ajunt: et quantum ad filiumfamilias, verum est: in servo subsistimus. Adde *Cels. ib.* 12, 1, 32. ¶ Item adsisto, adsum, opem fero. *Appul. Met.* 6. Per ego te frugiferam tuam dextram istam deprecor, miserandae Psyches animae, supplicis tuae, subsiste; et *ib.* 11. Tu meis jam nunc extremis aerumnis subsiste. Adde 2, 5. et *ib.* 8. ¶ Denique pro valere, consistere. *Imp. Gord. Cod.* 2, 13, 14. Non eo minus sententia adversus te lata juris ratione subsistit. *Id. ib.* 3, 3, 1. Sententia ab eis prolata nullo jure subsistit. Adde *Impp. Diocl. et Maxim. ib.* 7, 2, 11. ¶ *Subsistere sententia* dicitur, quae per se stat sine adminiculo, et seorsum ab aliis. *Quint.* 8, 5. *med.* Facit res eadem concisam quoque orationem: subsistit enim omnis sententia: ideoque post eam utique aliud est initium.

SUBSĬTUS, a, um, adj. ex part. subter situs. *Appul. Met.* 6. *in.* Inter subsitae convallis lucum.

SUBSŎLĀNĔAE, quae sub solo res appellantur. Subsolanei, qui infimum solum colunt: ut qui in terram, supersolanei. *Festus:* cujus verba corrupta esse videntur.

SUBSŎLĀNUS, a, um, adj. sub sole positus. *Subsolanus ventus,* et *Subsolanus* absolute, est qui ab ortu aequinoctiali spirat: ita dictus, quia sub sole nasci videtur, qua ratione a Graecis quoque Ἀπηλιώτης appellatur. *Plin.* 2, 47, 46. Ab oriente aequinoctiali Subsolanus, ab oriente brumali Vulturnus; illum Apeliotem, hunc Eurum Graeci appellant. Eadem omnino scribit *Sen. Q. N.* 5, 16. In num. plur. *Cels.* 2, 1. *in.* Si genus aliud ventorum est, salubriores Septentrionales quam Subsolani, vel Austri sunt. ¶ *Subsolani montes* in Oriente ad aequinoctialem ortum obversi. *Plin.* 7, 2, 2. Sunt et Satyri, subsolanis Indorum montibus pernicissimum animal.

*SUBSOLĀRIS, e, adj. *Sarisb.* 2, 22. Si subsolarium ratio inveniri non potest, quis suprasolarium rationem redditurus est? *B. A.*

SUBSŎNO, as, n. 1. subtus sono. Translate *Sisenn.* ap. *Charis.* 2, 175. Quanti dantur? tanti, inquit Olympias: simul haec dicens suavium dedit, ut scilicet subsonaret, quanti pretii, *h. e.* clam indicaret.

SUBSORTĬOR, iris, dep. 4. ἐπιλαγχάνω, ὑποκαθίστημι, est sorte aliquem in rejectorum judicum loco substituere. Electis enim sorte judicibus, qui judicaturi erant, liberum erat accusatori, ac reo ex eo numero eos rejicere, qui iniqui sibi futuri putabantur: qua rejectione facta, iterum sortiebantur alios judices, ad legitimum numerum complendum: quod *subsortiri* dicebatur. *Cic. Verr.* 2, 1, 19. *f.* Cum iis judicibus, quos in horum locum subsortitus est. *Id. Cluent.* 35. Sive quod ex lege subsortitus judicem non esset. *Ascon.* in *cit. Verr.* 2, 1. Quos in horum locum subsortiturum se Verres esse credebat.

SUBSORTĪTĬO, onis, f. ὑποκατάστασις, suffectio, quae sorte fieri solebat a praetore ad supplendum numerum judicum. *Cic. Verr.* 2, 1, 61. Nam de subsortitione illa Juniana judicum nihil dico. *Id. Cluent.* 33. Et quod C. Verres praetor urbanus, homo sanctus et diligens, subsortitionem ejus in eo codice non haberet, qui tum interlitus proferebatur. *Suet. Caes.* 41. *extr.* Quotannis in demortuorum locum ex his, qui recensiti non essent, subsortitio a praetore fieret. V. v. praec.

SUBSPARGO, is, a. 3. clam, seu subtus spargo. *Tert. Res. carn.* 63. *f.* Haereticorum versutiis semina subspargere.

SUBSTĀMEN, inis, n. subtemen, filum, quod sub stamine texitur. *Vet. Schol.* ad *Juven.* 2, 66. Vestes molli intextae substamine.

SUBSTANTĬĂ, ae, f. ὑπόστασις, οὐσία, essentia, natura, qua quaeque res est. [**das Wesen.* Argenteae aetatis vox. V. *Spald.* ad *Quint.* 1. *prooem.* 21. et 6. *prooem.* 7.] *Sen. ep.* 58. *med.* Et haec quae non sunt, rerum natura complectitur, quae animo succurrunt, tanquam Centauri, Gigantes, et quidquid aliud falsa cogitatione formatum habere aliquam imaginem coepit, quamvis non habeat substantiam. *Quint.* 7, 2. Sed et illud potest videri extra hoc propositum conjecturae genus, cum de aliquo homine quaeritur, quis sit: nam et substantia ejus sub oculos venit, ut non possit quaeri, an sit. *Id.* 3, 6. *med.* Aut de substantia quaestio est, aut de qualitate. *Id.* 1. *prooem. med.* et 2, 15. *med.* Substantia rhetoricae. Adde *Nazar. Pan. Constant.* 14., *Venul. Dig.* 26, 7, 50., ubi *substantia rei* est ipsa res: et *Appul. Dogm. Plat.* 1. Hinc *Paul. Dig.* 50, 16, 14. Earum rerum pretium non in substantia, sed in arte positum est; et *ib.* 41, 5, 2. Qui potius substantiam intuetur, quam opinionem. ¶ Dicitur et de re familiari, patrimonio, facultatibus, censu, fortunis. *Auct. dial. de Or.* 8. Sine commendatione natalium, sine substantia facultatum, neuter moribus egregius, potentissimi sunt civitatis. *Aurel. Vict. Or. gent. R.* 19. In una parte regnum, in altera totius patrimonii summam, atque omnem paternorum bonorum substantiam posuit. *Paul. Sentent.* 2. *tit.* 29. Potior esse debet non solum gradu generis, sed et substantia rei familiaris. *Quint. decl.* 15, 9. Cujus census ex manibus, ex laboribus substantia. Adde *Papin. Dig.* 5, 3, 51. et *Ulp. ib.* 36, 1, 16. et *ib.* 47, 8, 2. *f.* et *ib.* 10, 5. *extr.* [**Inscr.* ap. *Orell.* 1197. qui universam substantiam suam ad rempublicam pertinere voluit.] ¶ De cibo, quo corpus alitur, et sustentatur. *Prud. Cath.* 7, 39. decem recursibus Quater volutis sol peragrans sidera Omni carentem cerneret substantia. ¶ De materia seu argumento alicujus tractatus. *Front. Strat.* 4. *praef.* Quae idcirco separavi, quia, quamvis clara, diversae tamen erat substantiae. ¶ *Substantia emptionis* ap. *Papin. Dig.* 18, 1, 72. est id quo emptio consistit. Cetera sunt *adminicula.*

SUBSTANTĬĀLIS, e, adj. ut Substantialis differentia. *Tert. Res. carn.* 45. *f.* ¶ Ap. *Ammian.* 21, 1. Substantiales potestates dicuntur daemones, sive spiritus incorporei.

SUBSTANTĬĀLĬTER, adv. *Tert. adv. Valent.* 7. 4. et *adv. Marc.* 35. *f.*

SUBSTANTĬŎLĂ, ae, f. dimin. substantiae. *Hieron. ep.* 108. *n.* 26. Paterna et materna substantiola, *h. e.* facultatula. *Id. ep.* 125. *n.* 16. Qui pauperes sunt, et tenui substantiola.

SUBSTANTĪVĀLIS, e, adj. *Tert. adv. Valent.* 27. *f.* Substantivalis, non agnitionalis forma.

SUBSTANTĪVUS, a, um, adj. ὑπαρκτικὸς, substantialis, qui per se stare potest, ut Substantiva res, ap. *Tert. adv. Prax.* 26. et *adv. Hermog.* 26. ¶ *Substantivum nomen* a grammaticis non veteribus, sed recentioribus dicitur, quod in oratione per se stare potest, ut *orator, sermo, prudentia;* cui opponitur adjectivum. V. *Voss. de Grammat.* 3, 6. ¶ *Verbum substantivum* dicitur a grammaticis *Sum, es, est. Prisc.* 8, 812.

SUBSTERNO, is, stravi, stratum, a. 3. ὑποστορέω, subtus sterno, humi spargo, subjicio. *Ter. Andr.* 4, 3, 11. Ex ara hinc sume verbenas tibi, atque eas substerne. *Cato R. R.* 37. Ex segete vellito ebulum, cicutam, et circum salicta herbam altam, ulvamque: eam substernito ovibus. Adde *ib.* 5. *Just.* 3, 3. Nihil eos somni causa substernere. *Plin.* 20, 14, 56. Nepetam substernere in metu obdormituris, utile est. *Id.* 36, 25, 62. de paviment. subdialib.: Neces-

sarium binas per diversum coassationes substerni. Adde *Ov. Met.* 15, 399. ¶ Absolute. *Plin.* 18, 23, 53. Justum est, singulas vehes fimi denario ire: nisi contingat hoc, male substravisse pecori colonum apparet. *Cato R. R.* 5. Pecori et bubus diligenter substernatur. ¶ *Substernere semina hordei*, est subserere, subterjacere. *Colum.* 5, 9. *med.* ¶ *Substernere colorem*, est sublinere, primum colorem inducere, ut qui superinducetur, magis haereat ac niteat. *Plin.* 26, 10, 66. Fucus marinus, lactucae similis, qui conchyliis substernitur. ¶ *Substernere delicias*, est subministrare. *Lucr.* 2, 22. [*V. *Eichstadt.* in *ind.*] ¶ Item substernendo tegere. *Cic. N. D.* 2, 52. Gallinae avesque reliquae cubilia sibi nidosque construunt, eosque quam possunt mollissime substernunt. *Varr. R. R.* 1, 57. Solum paleis substernunt. *Plin.* 36, 14, 21. Fundamenta calcatis substravere carbonibus, dein velleribus lanae. *Appul. Met.* 10. Lectum stragula veste substernere. ¶ *Substernere pullos*, sub pullis quippiam sternere. *Plin.* 10, 33, 49. Confingunt nidos, et occultandis habiles pullis, et substernendis molles. ¶ Translate. *Prop.* 3, 5, 47. Fortuna insidias pontum substravit avaris, *h. e.* struxit in lato mari insidias avaris. [*Cf. *Brukh.*] ¶ Pro subjicere, supponere. *Cic. Univ.* 8. Omne quod erat concretum atque corporeum, substernebat animo. *Val. Max.* 2, 7. *n.* 14. Ejusdem culpae homines elephantis proferendos substravit. *Catull.* 64, 331. Languidulosque paret tecum conjungere somnos, Levia substernens robusto brachia collo; et *ib.* 403. Ignaro mater substernens se impia nato, *h. e.* prostituens, succumbens. Sic *Suet. Aug.* 68. Quasi pudicitiam A. Hirtio substraverit.

SUBSTILLUM, i, n. tempus humidum, sive ante pluviam, quia jam stillat, sive post eam, quia stillare nondum desinit. *Fest.* Substillum antiqui appellabant tempus ante pluviam jam paene uvidum, et post pluviam non persiccum, quod jam stillaret, aut nondum desiisset. *Tert. Pall.* 2. Aut imbres ruunt, et siqua missilia cum imbribus, dehinc substillum, et denuo sudum. ¶ Ponitur etiam pro morbo, quo stillatim urina emittitur, quam Graeci vocant στραγγουρίαν. *Cato R. R.* 156. *f.* Nunc de iis, quibus aegre lotium it, quibusque substillum est.

SUBSTĬTŬO, is, tui, tutum, a. 3. ὑφίστημι, subtus statuo, subjicio, suppono. *Pall.* 4, 10. *med.* Plantae in scrobe depositae lapides substituendi sunt. ¶ Translate est subdere, obnoxium reddere, subjicere. *Plin. ep.* 6, 31. *med.* Substituere aliquem crimini, *h. e.* reum facere, et accusare. *Quint.* 7, 4. Fortuna saepe substituitur culpae; et *decl.* 1, 10. Substituere aliquem reum. *Cels. Dig.* 38, 1, 30. aliquem arbitrio. ¶ Item pono ante, objicio. *Liv.* 28, 35. Ceperat jam ante Numidam admiratio viri: substitueratque animo speciem quoque corporis amplam ac magnificam, [*i. e. finxerat sibi, animoque conceperat, praeceperat.] *Ov. Rem. Am.* 573. Ut possis odisse tuam, Pari, funera fratrum Debueras oculis substituisse tuis. ¶ Item post aliquid pono. *Hirt. B. Afr.* 59. Post elephantos armaturas leves Numidasque substituerat. ¶ Item sufficio, in locum alterius pono. *Cic. Verr.* 2, 5, 28. *med.* In eorum locum substituere et supponere coepit cives Romanos. *Nep. Alc.* 7. *med.* Ut absenti magistratum abrogarent, et alium in ejus locum substituerent. *Suet. Caes.* 76. Utroque anno binos consules substituit sibi in ternos novissimos menses. *Cajus Dig.* 4, 7, 1. Si quis alienando rem, alium nobis adversarium suo loco substituerit. *Colum.* 5, 6. *in.* Primam quamque arborem senio afflictam submoveat, et in vicem novellam sobolem substituat. *Id.* 4, 17. Aeternitati eorum sic consulimus, ut demortuis seminibus alia substituamus. *Cic. Verr.* 2, 3, 69. Nunc pro te Verrem substituisti alterum civitati. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 15. Consenuit haec tabula carie: aliamque pro ea Nero substituit. *Vell.* 2, 58. Quem substiturus sibi Caesar designaverat consulem. [*Liv. 29, 1. Ita trecentis Siculis Romani equites substituti.] ¶ De substituendis in testamento heredibus V. *JCtos Dig* 28. *tit.* 6. Sic *Suet. Tib.* 76. Eo testamento heredes aequis partibus reliquit Cajum et Tiberium nepotes, substituitque invicem. [*Cf. *Galb.* 9. et *B. Crus.* in v. *substituere* et *heres.*]

SUBSTĬTŪTĬO, onis, f. ὑποκατάστασις, actus substituendi, ut Substitutio heredis, de qua integer titulus est 6, 28. *Dig.* Unde *Papin. ib. leg.* 7. Substitutionem facere. *Ulp. ib.* 8. Ex substitutione heredem esse; et *ib.* Aliquem ad substitutionem admittere. [V. *Caji Institut. l.* 2. §. 174. — 184. (ed. *Goesch.*) ubi de variis substitutionum generibus agitur. *F.*] ¶ Extra rem testamentariam. *Arnob.* 3, 104. Ut nova quaque suboriente fetura, quidquid prior aetas abstulisset, recidiva substitutio subrogaret.

SUBSTĬTŪTĪVUS. V. PRAEDICATIVUS.

SUBSTĬTŪTUS, a, um, part. a *substituo:* suffectus. *Cic. Div.* 2, 2. *f.* Philosophiam nobis pro reipublicae procuratione substitutam putabamus. *Liv.* 38, 42. *med.* Consules alterum in Europa, alterum in Asia, velut pro Philippo atque Antiocho substitutos regnare. *Suet. Tib.* 4. Pontifex in locum Scipionis substitutus. *Quint.* 7, 6. *f.* et *Ulp. lib. Regul. tit.* 22. §. 33. et 34. Substitutus heres. V. SUBHERES.

SUBSTO, as, n. 1. ὑφίσταμαι, subtus sum, subsum, lateo. *Cels.* 6, 10. *med.* Si, pure substante, non rumpuntur hi tumores, incidendi sunt. (Adde 2, 7. *med.*) *Cic. Top.* 5. Esse ea dico, quae cerni tangive possunt: non esse quae tangi demonstrarive non possunt, cerni tamen animo atque intelligi possunt, ut si usucapionem, tutelam, agnationem definias, quarum rerum nullum substet quasi corpus. Pleriq. omnes leg. *subest.* [*Etiam *Orell.*] ¶ Item subsisto, resisto, resto. *Ter. Andr.* 5, 4, 11. Perii! metuo, ut substet hospes, [*i. e. ut sustineat, ut satis firmus sit ad patris intemperiem. *Ruhnk.*]

SUBSTŎMACHANS, antis, part. ab inus. *substomachor:* aliquantum stomachans, subiratus. *August. Conf.* 3. *extr.* Substomachans taedio.

SUBSTRĀMEN, inis, n. ὑπόστρωμα, quod animalibus, hominibus, vel alii cuipiam rei substernitur. *Varr. R. R.* 3, 10 Sed habeant molle substramen e palea, aliave aliqua re. *Reposian. Concub. Mart. et Ven.* 46. Flos lectus, flos vincla toris, substramina flores. *Sil.* 12, 444. Lubrica roboreis aderant substramina plaustris. Adde *Varr. R. R.* 3, 6. et 9.

SUBSTRĀMENTUM, i, n. idem quod substramen. *Cato R. R.* 161. de asparago: Quo anno severis, sub stramentis per hiemem operito, ne peruratur. Alii leg. divisim *sub stramentis.*

[SUBSTRĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad substratum pertinens. *Not. Tir.* p. 90. Stratorius, substratorius. *F.*]

SUBSTRĀTUS, a, um, part. a *substerno:* ὑποστρωθεὶς, subtus per solum stratus, humi sparsus, extensus. *Plin.* 17, 11, 16. Substrata glarea. *Id.* 20, 21, 84. folia. *Id.* 28, 9, 42. Pelles cervorum substratae. *Id.* 37, 6, 23. Sardonyches Arabicae excellunt candore, substrato nigerrimo colore. *Liv.* 22, 51. *f.* Substratus Numida mortuo superincubanti Romano vivus. ¶ Item sternendo opertus. *Plin.* 19, 5, 24. Substratus arena locus.

SUBSTRĀTUS, us, m. ὑπόστρωσις, actus substernendi. In sexto casu sing. *Plin.* 18, 30, 72. Culmum, cum inaruit, baculo frangunt, substratu animalium. *Id.* 24, 9, 38. Vitices suffitu atque substratu fugant venenata.

SUBSTRĔPENS, entis, part. ab inus. *substrepo*, aliquantum strepens. *Appul. Met.* 5. Tertiata verba semianimi voce substrepens.

SUBSTRICTUS, a, um, part. a *substringo:* σφιγκτὸς, constrictus. *Colum.* 2, 3. Boves cum ab opere disjunxerit, substrictos confricet. *Sen. Hipp.* 1002. Celsos sonipedes ocius subigit jugo, Et ora frenis domita substrictis ligat. ¶ Item arctus, adstrictus, adductus, contractus: cui opponitur laxus, prominens, effusus. *Plin.* 32, 3, 13. Testes castorum parvos esse, substrictosque et adhaerentes spinae, nec adimi sine vita animalis posse. *Colum.* 6, 20. Taurus ventre paulo substrictiore. *Sil.* 15, 608. sonipesque, virique Substricti corpus. *Ov. Met.* 3, 216. Canis substricta gerens ilia. *Id. ib.* 11, 752. Substricta crura gerens mergus, *h. e.* gracilia. *Gell.* 7, 12. Romani primo sine tunicis, sola toga amicti fuerunt: postea substrictas et breves tunicas citra humerum desinentes habebant.

SUBSTRĪDENS, entis, part. ab inus. *substrido*, aliquantum stridens. *Ammian.* 16, 4. Ira exundante substridens.

SUBSTRINGO, is, inxi, ictum, a. 3. ὑποσφίγγω, idem quod ab inferiore parte stringo, constringo, adstringo, contraho, subcingo, complico. *Nep. Eum.* 5. *med.* Substringere caput equi loro. *Sen. Troad.* 88. sinus, *h. e.* vestes succingere. *Sil.* 1, 689. lintea malo; et *Suet. Galb.* 21. Excreverat in dexteriore latere ejus caro, propendebatque adeo, ut aegre fascis substringeretur. *Tac. G.* 38. Insigne gentis obliquare crinem, nodoque substringere. *Lucan.* 3, 280. auroque ligatas Substringens, Arimaspe, comas. [*Id.* 6, 656. Et coma vipereis substringitur horrida sertis: ubi v. *Cort.*] ¶ Translate. *Quint.* 10, 5. Ipsis sententiis adjicere licet oratorium robur, et omissa supplere, et effusa substringere: [*V. *Spalding.*] et *decl.* 18, 7. *f.* Abstinebant coram patre complexibus: omnis familiaritas substringetur in publico; et *Juven.* 6, 432. maritus Nauseat, atque oculis bilem substringit opertis; et *Hor. Sat.* 2, 5, 95. aurem substringe loquaci, *h. e.* subjice, obnoxiam praebe, accommoda: quasi stringe, et alliga loquaci seni: ut habeat te obstrictum et obaudientem, quandocumque loqui voluerit. [*V. *Heindf.*, cui prob. *Gesneri* explicatio: arrige, nostr. *spitze die Ohren. Forc.* rationem habet etiam *Schol. Cruq.* ad h. l.] ¶ Item cohibeo, supprimo. *Marc. Empir.* 8. §. 7. *med.* Collyrium diamisyos, quod facit ad asperitudines oculorum tollendas, et ad lacrimas substringendas.

SUBSTRUCTĬO, onis, f. ὑποτείχισμα, quidquid sub terra struitur ad firmamentum aedificii, ut fundamenta, arcus, fornices, camerae, pilae, etc. et fere de magnis aedificiis dicitur. *Vitr.* 6, 11. Maxima autem esse debet cura substructionum, quod in his infinita vitia solet facere terrae congestio. *Id.* 1, 5. Itaque non solum in muro, sed etiam in substructionibus parietes hac ratione religati, non cito vitiabuntur. *Plin. ep.* 10, 48. de theatro: Fulturae ac substructiones, quibus subinde suscipitur, n tam firmae mihi, quam sumptuosae videntur. Ad *Colum.* 1, 5. *f.* ¶ Etiam quae supra terram fiunt, ima aedificii parte, *substructiones* dicuntur: praes tim si crassiora sint, et rudiora ac firmitatem oste tantia. *Caes. B. C.* 2, 25. Castra Vari admodu munita natura loci, una ex parte ipso oppido Uti altera theatro, quod est ante oppidum, substruct nibus ejus operis maximis. *Colum.* 2, 2. *med.* Sa sum agrum facile est expedire lectione lapidu quorum si magna est abundantia, velut quibusd substructionibus partes agri sunt occupandae, ut liquae emundentur. ¶ Item quaecumque aedific et fabricae, praesertim amplae et magni operis. *L* 38, 28. Substructionem super Aequimaelium in Ca tolio, et viam silice sternendam a porta Capena Martis locaverunt. [*Cf. 6, 4.] *Cic. Mil.* 20. C in fundo propter insanas illas substructiones, fa mille hominum versabatur valentium; et *ib.* 31. *n* Substructionum insanae moles. [*Inscr.* ap. *Or* 3267. Q. Lutatius Q. F. Q. N. Catulus cos. subst ctionem et tabulatum ex S. C. faciund. curav.: v. *Orell.*] ¶ Ap. *Front. Aquaed.* 3, 5, 6. et a *substructio* est paries et quodcumque aliud solid opus, etiam supra terram structum ad sustinen aquaeductus: et distinguitur a rivo subterraneo opere arcuato.

SUBSTRUCTUS, a, um, part. a *substruo*, ab exstructus. *Varr. L. L.* 4, 32. *med.* Locus subs ctus, ubi nationum subsisterent legati. *Liv.* 6, Capitolium saxo quadrato substructum, *h. e.* fir tum muro ab radicibus montis excitato, ne terra pitolium sustinens dilaberetur: de quo *Plin.* 36, 24. *n.* 2. Tunc senes aggeris vastum spatium, substructiones insanas Capitolii mirabantur. *Id.* 4, 21. Convallis et intervalla substructis canal junguntur. ¶ *Substructum*, absolute, substru *Vitr.* 8, 7. *med.* Substructum ad libram factum [*Substructa meta* ap. *Sil.* 7, 676. explicat *Heins* aliam super aliam superstruendo harundinem m formam efficiens.]

SUBSTRŬO, is, uxi, uctum, a. 3. ὑποτειχίζω, tus struo, ab imo exstruo, a fundamentis aedi *Vitr.* 8, 7. *med.* Intervalla montium substruer libramenta; et *mox:* Cum venerit ad imum, no te substruitur, ut sit libramentum quam long mum. *Cels. Dig.* 8, 1, 10. Si iter legatum sit, nisi opere facto, iri non possit; licet fodiendo, struendo iter facere. *Pl. Most.* 1, 2, 39. Pare fabri liberum sunt, et fundamentum substruunt rorum, extollunt, parant sedulo in firmitatem. *scr.* ap. *Grut.* 41, 5. Templum Dianae Matri D Appulejus architectus substruxit, *h. e.* exstr [*Glarea substruendae viae ap. *Liv.* 41, 27. quae sint, v. in GLAREA.]

*SUBSULTĀNĔUS, a, um, adj. *Gloss. Lat.* Subsultaneus, ἠθικός. Lege ἁλτικός. *B. A.*

SUBSULTUM, adv. subsiliendo, per saltus. *Aug.* 83. Ita ut in extremis spatiis subsultim curreret.

SUBSULTO et Sussulto, as, n. 1. ὑφάλλομαι, quenter subsilio. *Pl. Cas.* 2, 7, 10. Ut subsulta postquam vicit villicus! *Id. Capt.* 3, 4, 104. Tu sultas, ego miser vix asto prae formidine. ¶ T late. *Quint.* 9, 4. Monosyllaba si plura sunt, continuabuntur, quia necesse est, compositio m clausulis concisa subsultet. *Id.* 11, 3. *med.* ¶ est observatio recte pronuntiandi, aequalitas, ne mo subsultet imparibus spatiis ac sonis.

SUBSUM, sŭbes, n. anom. ὕπειμι, subtus sum aliqua re sum. *Lucr.* 3, 274. Nam penitus pr latet haec natura, subestque. *Planc.* ad *Cic.* 10, 18. *med.* Subest intra cutem vulnus. *Tibu* 5, 27. Lacte madens illic suberat Pan ilicis um *Virg. G.* 3, 388. Nigra subest udo tantum mi li palato. *Hor. Od.* 4, 5, 40. Cum sol Oceano su *Id. Ep.* 1, 1, 95. si forte subucula pexae Trita est tunicae. *Plin.* 11, 37, 78. Praecordiis m venter stomachum habentibus. ¶ [*Hinc conju sum cum aliqua re, insum, lateo in aliquo.] *Pont.* 2, 7, 9. Qui semel est laesus fallaci pisci hamo, Omnibus unca cibis aera subesse putat. *bull.* 1, 10, 18. Saepe solent auro multa subesse la. *Cic. Fin.* 5, 10. *f.* Intelligatur aliquam su causam, ut, etc. *Nep. Alc.* 1. Nec causa sub quare, etc. *Cic. Phil.* 9, 2. In qua periculi sus non subesset. *Id. Att.* 3, 25. Subest spes. *Ju* 9. dolus; et 24, 2. *extr.* fraus. *Val. Fl.* 7, 386. pa. *Auct. ad Her.* 2, 8. Non temere famam solere, quin subsit aliquid. [*Curt.* 6, 9, 11. silentio facinus. ¶ Obnoxium, expositum esse.] *A. Am.* 1, 397. bene si celabitur index, No suberit semper amica tuae, *h. e.* res, dicta, dominae semper erunt nota tibi. ¶ Significat vicinum esse, imminere, instare: tum loco, tum pore. *Sall. in ep. Mithrid. ad Arsac med.* Illi erat regnum Ariobarzanis. *Planc.* ad *Cic. Fam* 21. Putabam, posse me subesse propinquis locis si durius aliquid esset, succurrere celeriter pos *Hor. Ep.* 1, 14, 24. Nec vicina subest, vinum bere taberna Quae possit tibi. *Ov. Met.* 11, Templa mari subsunt. *Caes. B. G.* 1, 25. Peder ferre, et quod mons suberat circiter M. passuum

ecipere coeperunt. [*Liv. 27, 18. Suberat et al- inferior submissa fastigio planities.] Caes. B. G. 7. Paucae nationes, anni tempore confisae, quod s suberat, id facere neglexerunt. Cic. Mil. 16. dies comitiorum subesset. Pl. fr. ap. Fest. in r. Sic me subes quotidie, quasi fiber salicem. o. Fast. 3, 60. Et suberat flavae jam nova bar- omae.] ℙ Praeteritum subfui non est in usu.

UBSUO, is, ui, utum, a. 3. subtus suo. Not. p. 136. Suit, insuit, consuit, subsuit. Acron. or. Sat. 1, 2, 29. Matronae stola utuntur demis- sque ad imos pedes, cujus imam partem ambit a subsuta. Instita autem dicitur τὸ περιπέδι- quod togae subsuebatur, quo matronae uteban- Subsutam vestem praetextam dixit. V. SUB- US. F.]

BSURDUS, a, um, adj. aliquantum surdus. slate. Quint. 11, 3. Sit ipsa vox non subsur- rudis, immanis, etc.

UBSUTURA, ae, f. sutura panni quae fit in ima m muliebrium parte. Edict. Dioclet. p. 21. natori in veste subtili replicaturae ✻ sex, ei- aperturae cum subsutura holosericae ✻ quin- inta, eidem aperturae cum subsutura subseri- triginta, subsuturae in veste grossiori ✻ quat- F.]

BSUTUS, a, um, part. a subsuo: subtus sutus. Sat. 1, 2, 28. sunt qui nolint tetigisse, nisi il- Quarum subsuta talos tegat instita veste, h. e. nas, cujus stola instita purpurea erat prae- V. SUBSUO.

BTABIDUS, a, um, adj. aliquantum tabidus. ian. 26, 6. med. Stetit itaque subtabidus: exci- putares ab inferis.

BTACITUS, a, um, adj. aliquantum tacitus. Hamart. 174. Hinc schola subtacitam medita- ignere sectam.

BTAL. V. SUBTEL.

UBTALARIS, e, adj. qui sub talo est. Isid. 9, 34. Talares calcei socci sunt, quia inde ati videntur, quod ea figura sint, ut contin- talum: sicut subtolares, quod sub talo sunt, subtalares. F.]

BTECTUS, a, um, part. a subtego, subtus te- Vitr. 9, 6. de siderib.: Sub Avis cauda pedes sunt subtecti.

BTEGMEN. V. SUBTEMEN.

BTEGO, is, a. 3. subtus tego. Ammian. 19, rea munimenta coelum omne subtexerunt. Alii ubtexunt.

BTEGULENEUM, ii, n. ὑπόστεγον, κατάστεγον, τόν, pavimentum sub tecto, quod alias barba- dicitur, ex testis tusis, rudere, et calce con- [quale Venetiis nunc passim usitatum est. F.] t a subdiali, quod Graeci vocant ὑπαίθριον, po- sub dio, sive aere aperto. Plin. 36, 25, 61. enta credo primum facta, quae nunc vocamus rica, atque subtegulanea.

BTEL, elis, n. cavum pedis: idem enim est in quod vola in manu. Prisc. 5, 644 In el cor- n neutri generis sunt, mel, fel, subtel, τὸ κοῖ- ῦ ποδός. At Perottus mavult subtal, et sic di- od sub talo sit.

BTEMEN et Subtegmen, inis, n. κρόκη, ἐφυφή, , filum molle, et parum tortum, quod trans- n in tela sub stamine texitur. Varr. L. L. 4, amen a stando, quod eo stat omne in tela ve um: subtemen, quod subit stamini. Vitr. 10, . Connexus staminis ad subtegmen. Ov. Met. Tela jugo vincta est: stamen secernit arundo: ur medium radiis subtemen acutis: Quod di- pediunt, atque inter stamina ductum Percusso insecti pectine dentes. Virg. A. 3, 483. Fert tas auri subtemine vestes. Alii leg. subteg- alii divisim sub tegmine. Notat hic Servius, uosdam subtemen stamen accipere, cum sta- e auro esse non possit. Plin. 11, 24, 28. de : Tam tereti filo et tam aequali deducit sta- etc. circinato orbe subtegmina adnectens. Id. 24. de charta: E secundo corio statumina fa- nt, e primo subtegmina. ℙ Poetae per synec- utrumque filum, et totam telam intelligunt: r. Gewebe.] Tibull. 4, 1, 121. fulgentem Ty- temine vestem Induere. [*V. Heyn. qui sub- pro filo accipit.] Val. Fl. 6, 227. picto subte- racae; et 8, 234. croceo subtemine vestes. Th. 7, 656. rubet Tyrio subtemine thorax. IV. cons. Hon. 600. tribuere colorem Phoeni- res subtemina, pondus Hydaspes. Adde Rapt. , 257. et Nemes. Cyn. 91. ℙ Pro ipso stami- itur in illo Capitol. Pert. 8. Vestis subtegmi- co, aureis filis insignior. Neque enim, ut ait c., stamen ex auro esse potest. Multis hoc explicat Salm. ad Capitol. [*Inutilis omnis ii disputatio de eo, quod subtemen hic pro sta- ositum dicit: subtemen, sicut in antecedentis plis, significat in universum texturam, tex- Gewebe, Stoff. ℙ Subtemen dicitur etiam sen- ore pro filo: nostr. Garn. Ita intellig. duo- locis, quos Forc. et Furnal. supra laudave- Pl. Merc. 3, 1, 20. Subtemen tenue nere; et de nep. am. (ed. A. Maio) ep. 2. med. Nulla o tam sit importuna et insciens lanifica, quae herili togae solidum aut nodosum, servili autem sub- tile et tenue subtegmen neverit. Adde Ter. Heaut. 2, 3, 52. Anus Subtemen nebat.] ℙ De filo Parca- rum. Hor. Epod. 13, 22. Unde tibi reditum certo subtemine Parcae Rupere. Catull. 64, 327. Currite ducentes subtemina, currite fusi. ℙ De quocumque filo. Nemes. Cyn. 311. Alternosque metus subtemi- ne tendere longo, h. e. linea. V. FORMIDO. ℙ Ad scriptionem. Varro, ut dictum est, a stamine du- cit: alii a subteximen (a subtexo) per sync. [*Hoc probatur etiam Schneidero in Gr. Lat. 1. p. 485.] Utrumlibet postulat, ut subtemen scribatur: quod firmat et concordia MSS., et criticorum consensus. Alii a subtego derivant, et subtegmen malunt. Sunt etiam qui ita distinguunt, ut subtemen sit, quod ex- plicatum est: subtegmen vero pannus, qui subsuitur vestibus. Sed hoc hactenus, quod sciam, probatum est nemini.

SUBTENDO, is, a. 3. sursum tendo, extollo. Virg. Cir. 7. Altius ad magni subtendit sidera mun- di. Alii leg. suspendit. [*Scaligeri emendationem subtendit probat etiam Heyn., q. v.] ℙ Item subtus tendo, ὑποτείνω. Front. in exposit. form. p. 32. Goes. Linea subtendens, h. e. quae sub alia linea tenditur, γραμμὴ ὑποτείνουσα.

[SUBTENEO, es, a. 2. subtus teneo. Cato R. R. 25. Vinaceos lectos cestibus subtento. Syncope pro subteneto. Ita edidit, Pontedera duce, Schnei- derus. V. CESTUS. F.]

SUBTENTO, as, a. 1. ὑποπειράομαι, idem quod tento. Pl. Truc. 2, 2, 15. Advenisti huc subtenta- tum cum exornatis ossibus. Alii leg. sistentatum. V. SISTENTO f.

SUBTENTUS, a, um, part. a subtendo, subtus extensus. Cato R. R. 10. f. Lectum in cubiculo unum, lectos loris subtentos quatuor, h. e. de ta- bulato, seu solario loris propendentes, qui mos erat antiquorum.

SUBTENUIS, e, adj. ὑπόλεπτος, aliquantulum te- nuis. Varr. R. R. 2, 7. Juba crebra, fusca, sub- cripsa, subtenuibus setis, implicata in dexteriorem partem cervicis.

SUBTER, ὑπὸ, praepos. locum denotans inferio- rem, sicut super superiorem signat: a sub, ut inter ab in, praeter a prae. Ferme accusandi casum po- scit, sive quietis, sive motus verbis adjungatur. Cic. Tusc. 1, 10. Iram in pectore, cupiditatem subter praecordia locavit. [*Liv. 8, 9. manu subter togam ad mentum exserta.] Virg. A. 8, 366. angusti sub- ter fastigia tecti Ingentem Aeneam duxit. Petr. Sat. 98. Arundinem subter lectum mittere. Ov. Met. 5, 502. subterque imas ablata cavernas Hic caput attol- lo. Prop. 2, 25, 67. umbrosi subter pineta Galesi. ℙ Cum ablativo, [*Ita rarissime et nonnisi ap. poe- tas praepositionem subter construi docent. At Ramsh. §. 150. p. 469. laud. loc. Cic. Tusc. 5, 1, 4. Virtus omnia, quae cadere in hominem possunt, subter se habet.] Virg. A. 9, 514. subter densa testudine. Catull. 65, 7. Rhoeteo subter litore. ℙ Absolute adverbii more. [*Hujus §. exempla primo loco po- nenda erant.] Cic. Or. 3, 5. f. Omnia haec, quae supra et subter, unum esse. (Adde Lucr. 6, 535.) Id. Somn. Scip. 4. med. Deinde subter mediam fere regionem sol obtinet. Qui subtermediam unam esse vocem putant, valde errant. ℙ [*Inservit etiam si- gnificandae appropinquationi. Liv. 34, 20. equo ci- tato subter murum hostium ad cohortes advehitur, i. e. prope murum.] ℙ Componitur, vel potius ap- ponitur variis verbis, quae infra κατὰ στοιχείων re- censemus: ita ut magnam partem et conjunctim scribi possit, et divisim. Habet autem eandem vim, quam sub.

SUBTERACTUS, a, um, adj. ex part. Cels. 5, 28. n. 1. Idque vitium subteractis quasi quibusdam radicibus serpit.

SUBTERANHELO, as, n. 1. subter anhelo. Stat. Silv. 1, 1, 56. insessaque pondere tanto Subteranhe- lat humus.

SUBTERCAVATUS, a, um, part. ab inus. subter- cavo. Solin. 2. f. de avib. Diomedeis: Cum fetifi- cum adest tempus, rostro scrobes excavant, deinde surculis superpositis texta cratium imitantur, et sic contegunt subtercavata.

SUBTERCURRENS, entis, part. ab inus. subter- curro, subtus currens. Vitr. 9, 6. Perseus dexterio- ribus subtercurrens basim Vergiliarum, sinisteriori- bus caput Arietis.

SUBTERCUTANEUS, a, um, adj. qui subter cu- tem est. Aurel. Vict. Epit. 14. f. Subtercutaneus morbus. Veg. Vet. 3, 2. med. humor.

SUBTERDUCO, is, uxi, uctum, a. 3. ὑφαιρέω, ὑφέλκω, subduco, subtraho. Subterducere se, se sub- ducere, clam abire. Pl. Mil. 2, 3, 71. Serva istas fores, ne tibi clam se subterducat istinc, atque huc transeat. Id. As. 2, 2, 12. Si huic occasioni tempus sese subterduxerit, nunquam indipiscet postea.

SUBTERFLUO, is, n. 3. ὑποῤῥεῖν, subtus fluo. Vitr. 8, 2. med. Amnis ex lacu sub montes desertos subterfluens. Plin. 8, 50, 76. Torrente rapido mi- naciter subterfluente. ℙ Translate. Eum. Pan. Con- stant. 15. Ita eos felicitas ingrata subterfluit, ut sem- per pleni sperum, praesentibus careant, dum futura prospectant.

SUBTERFUNDO, as, a. 1. Lactant. 2, 8. med. Cum fabricaretur coelum, terraque subterfundaretur.

SUBTERFUGIO, is, ugi, a. 3. ὑποφεύγω, clam fu- gio, me subduco. Pl. Bacch. 4, 6, 1. Nimio illaec res est magnae dividiae mihi, subterfugisse sic mihi hodie Chrysalum. Ulp. Dig. 42, 6, 20. Nam et eum, qui recedit, hoc est qui subterfugit, ut ne secum aliqua actio moveatur, latitare placet. ℙ Item de- vitare, detrectare. Pl. Merc. 1, 2, 83. Nequicquam mare subterfugi saevis tempestatibus. Cic. Verr. 1, 3. Ut quoniam criminum vim subterfugere nullo mo- do poterat, procellam temporis devitaret. Id. Cae- cin. 34. med. Poenam subterfugere, aut calamitatem. Id. Fam. 15, 1. med. periculum. Id. Off. 3, 26. Ulys- sem insimulant simulatione insaniae militiam sub- terfugere voluisse. [*Liv. 31, 10. quae (coloniae) ingentem illam tempestatem Punici belli subterfugis- sent. Suet. Vesp. 23. subterfugere jus fisci.] Quint. decl. 6, 12. Quid sit postea consecutum, subterfu- git dicere.

*SUBTERFUGIUM, i, n. Sarisb. ep. 118. Ali- cujus subterfugiis obviare. B. A.

SUBTERHABITUS, a, um, part. ab inus. sub- terhabeo, posthabitus. Appul. Met. 1. Qui meis amo- ribus subterhabitis, etc. Alii rectius leg. insuper habitis. V. INSUPER.

SUBTERJACEO, es, n. 2. Alcim. 1, 196. Hic gens ardentem coeli subterjacet axem.

SUBTERJACIO, is, a. 3. Pall. 3, 18. Hordei grana subterjaciuntur.

SUBTERIOR, ius, oris, adj. compar. a subter, idem quod inferior. Aemil. Macer. 2, 13. Nocuus sanguis per subteriora dicitur expelli. Innocent. de casis litter. p. 232. Goes. Subteriores termini.

SUBTERLABOR, eris, lapsus sum, dep. 3. ὑπο- λισθαίνω, labor sub aliqua re. Virg. Ecl. 10, 4. de Arethusa: Cum fluctus subterlabere Sicanos. [*Id. G. 2, 157. subterlabentia flumina muros.] Auson. Idyll. 10, 21. Et virides Baccho colles, et amoena fluenta Subterlabentis tacito rumore Mosel- lae. ℙ Ponitur etiam pro clam elabi, et effugere. Liv. 30, 25. Sed neque rostro ferire celeritate sub- terlabentem poterant.

SUBTERLINO, is, lini, vel levi, litum, a. 3. ὑποχρίω, subtus lino, imam rei alicujus partem per- lino. Plin. 28, 7, 23. Sotira obstetrix tertianis quartanisque efficacissimum dixit, plantas aegri sub- terlini.

SUBTERLUO, is, a. 3. subtus lavo, subluo. Claud. VI. cons. Honor. 177. Gurgite sidereo sub- terluit Oriona.

SUBTERLUVIO, onis, f. subluvies, proluvies. Claud. Mamert. Stat. anim. 1, 2. Loca humoris as- sidui subterluvione cadentia.

SUBTERMEDIUS. V. SUBTER.

SUBTERMEO, as, n. 1. ὑποπορεύομαι, subtus transeo. Claud. Idyll. 6, 61. Et junctos rapido pon- tes subtermeat aestu.

SUBTERNATANS, antis, part. ab inus. subter- nato: subnatans. Solin. 52. med. Delphines croco- dilos eliciunt ad natandum, demersique astu tenera ventrium subternatantes secant.

SUBTERNUS, a, um, adj. idem quod infernus: a subter. Prud. Hamart. 930. rapidos subterna no- cte caminos. Alii leg. subtetra. Id. adv. Sym. 1, 392. Religionis opem subternis poscere ab antris.

SUBTERO, is, trivi, tritum, a. 3. συντρίβω, com- minuo. Colum. 12, 5. Salis sextarium subterito, et subtritum cum quartario mellis aceto diluito. ℙ Ponitur etiam pro attritu subtus consumere. Cato R. R. 72. Boves ne pedes subterant, prius, quam in viam quoquam agas, pice liquida cornua infima ungito. Sen. ep. 51. med. Quamlibet viam patiun- tur jumenta, quorum durata in aspero ungula est: in molli palustrique pascuo saginata, cito subte- runtur.

SUBTERPENDENS, entis, part. ab inus. subter- pendeo, subtus pendens. Pall. 4, 10. Mala sine ter- rae tactu subterpendentia.

SUBTERRANEUS, a, um, adj. ὑπόγειος, qui est sub terra. Cic. Att. 15, 26. med. Subterranei spe- cus. Colum. 1, 6. Vinctis quam saluberrimum sub- terraneum ergastulum, angustis illustratum fene- stris. Pall. 10, 2. Subterranea animalia. Juven. 2, 149. regna. Plin. 36, 22, 50. structura; et ib. 13, 19. n. 2. domus. Sen. Q. N. 3, 16. f. Subter- ranei mures. Flor. 1, 12. f. Non scalis nec irru- ptione, sed cuniculo et subterraneis dolis peractum urbis excidium. ℙ Subterraneum, ei, n. absolute, est locus subterraneus. Appul. Met. 11. Cum ad In- feros demearis, ibi quoque in ipso subterraneo sub- rotundo me tibi propitiam frequens adorabis.

SUBTERRENUS, a, um, et

SUBTERREUS, a, um, adj. idem quod subterra- neus. Appul. Met. 9. Subterrenas orbis plagas il- luminabat. Arnob. 7, 226. Opinionem necesse est frustrari, quam super atris pecudibus habetis, Di- visque subterreis.

SUBTERSECO, as, a. 1. subtus seco. Cic. in Arat. 273. medium subtersecat hic Capricornum.

[SUBTERSTERNO, is, travi, atum, a. 3. sub- tus sterno. Jul. Valer. res gest. Alex. M. (ed. A. Maio) 2, 17. Xerxem maria quidem muro munivis-

se, profundum etiam navibus constravisse, exercitu Graeciam complevisse, aera ipsum subterstravisse jaculis et sagittis, etc. *F.*]

SUBTERTĔNŬO, as, a. 1. *Lucr.* 1, 312. Annulus in digito subtertenuatur habendo. Scribi tamen potest divisim *subter tenuatur.* [**Eichstadt.* expl. Sensim deteritur.]

[SUBTERTĬUS, a, um, adj. subsesquitertius, ut *Subtertius numerus*, qui nempe ab altero cum tertia ejusdem parte continetur. *Capell.* 7, 252. Subtertius (*numerus*), quem Graeci ὑπότριτον appellant. Subtertii rationem habent tria ad quatuor, sex ad octo. V. SUBDIMIDIUS. *F.*]

SUBTERVĂCANS, antis, part. ab inus. *subtervaco: Sen. Q. N.* 6, 25. Decidant in illum subtervacantem locum. Nisi malis divisim scribere *subter vacantem.*

SUBTERVŎLO, as, n. 1. *Stat. Th.* 3, 669. fragor intonat ingens Hortantum, et vasto subtervolat astra tumultu.

SUBTERVOLVO, is, a. 3. subtus volvo. *Ammian.* 22, 8. *f.* Ita Pontus perstringitur gelu, ut nec amnium cursus subtervolvi credantur.

SUBTEXO, is, xui, xtum, a. 3. συνυφάω, subtus texo, pertexo, contexo, subnecto. *Juven.* 7, 192. Appositam nigrae lunam subtexit alutae. ℙ [*Hinc translate inferiori alicujus rei parti aliquid subjungere. *Ov. Met.* 14, 367. subtexere nubes soli, hoc est, praetexere, inducere. — Unde multis in locis operiendi, contegendi notionem vindicat.] *Virg. A.* 3, 583. coelum subtexere fumo. *Sen. Phoen.* 422. atra nube subtexens diem Stymphalis. *Id. Hipp.* 955. Nunc atra ventis nubila impellentibus Subtexe noctem. *Val. Fl.* 5, 414. Sol diem tubtexit Olympo, *h. e.* lucem et diem coelo spargit. *Stat. Silv.* 3, 1, 127. Cum grave nocturna coelum subtexitur umbra. *Lucan.* 7, 519. ferro subtexitur aether, *h. e.* multitudine telorum. Adde *Lucr.* 5, 467. et 6, 481. [*V. *Cort.* ad *Lucan.* l. l.] ℙ Saepe est historiam, carmenve conscribere: quod commoda metaphora *texere*, et *pertexere* dicitur. *Nep. Att.* 18. Sic familiarum originem subtexuit, ut ex eo clarorum virorum propagines possimus cognoscere. *Tibull.* 4, 1, 211. Inceptis de te subtexam carmina chartis. [*V. *Broukh.*] ℙ Scribendo addere, subjicere, subjungere. *Liv.* 37, 48. *f.* Subtexit deinde fabulae huic, legatos in senatu interrogatos esse, etc. *Colum.* 11, 1. Ut olitoris curam subtexerem villici officiis. *Vell.* 1, 14. Huic rei civitates propagatas haud intempestive subtexturi videmur. [**Suet. Aug.* 94. *in.* non ab re fuerit, subtexere, quae — evenerint. ℙ Est etiam offerre, objicere, opponere. *Ammian.* 16, 20. Concursus ingens Romani exercitus, ut incendium restingueretur: Judaeorum quoque clamor et studium, quo subtexerent impedimenta Romanis, ne subvenirent. Ita locum emendavit. *Gron.* in *observv.* in *eccles.* 21. p. 668. *ed. Fr.*]

SUBTEXTUS, a, um, part. a *subtexo*, pertextus, opertus. *Lucan.* 4, 103. nec Phoebum surgere sentit Nox subtexta polo. ℙ Subjectus, subjunctus. *Auson. Prof.* 5, 3. Subtextus esto flebili threno patris, Laudi ut subibas aemulus. ℙ Intextus, immixtus. *Manil.* 3, 522. Et subtexta malis bona sunt.

SUBTĪLĬLŎQUENTĬA, ae, f. subtilis oratio. *Tert. contr. Marc.* 5, 19. *med.*

SUBTĪLĬLŎQUUS, a, um, adj. subtiliter loquens. *Tert. adv. Marc.* 5, 19. *med.*

SUBTĪLIS, e, adj. λεπτὸς, tenuis, minutus, acutus, exilis, gracilis: cui *crassus*, *plenus* opponitur. Ducunt a *tela*, quae tenuibus filis constat. [*V. *Ernest. n.* 63.] *Plin.* 11, 5, 4. Mel succus dulcissimus atque subtilissimus; et 18, 7, 14. Subtilis farina. *Id.* 16, 36, 66. Subtilior arundo. *Id.* 18, 13, 34. Raporum semen praestantius, quo subtilius. *Sen. ep.* 76. *med.* Gladium bonum dices, cui ad secandum subtilis acies. *Lucr.* 4, 86. Quae vulgo volitant subtili praedita filo. *Id. ib.* 899. ventus subtili corpore tenuis. *Id.* 6, 224. Ignis subtilis. *Id.* 4, 113. et 120. primordia subtilia atque minuta. *Catull.* 54, 3. Subtile et leve peditum Libonis. *Id.* 64, 63. Subtilis mitra. *Manil.* 4, 718. Perque coloratas subtilis Graecia gentes Gymnasium praefert vultu, fortesque palaestras, *h. e.* gracilis agilisque. ℙ Translate. *Hor. Sat.* 2, 8, 38. Fervida subtile exsurdant vina palatum: quod de saporibus acriter acuteque judicat. (Unde palatum doctum et eruditum dixit *Colum.* 8, 16. *med.* et *ib.* Subtilior gula). *Id. ib.* 7, 101. Subtilis et callidus judex; et *Ep.* 2, 1, 292. Judicium subtile videndis artibus; et *Cic. Fam.* 15, 6. Sincerum et subtile judicium. Sic *Plin.* 18, 17, 46. Subtilis et illa sententia: serenda ea in tenuiore terra, quae non multo indigent succo. *Plin. alter ep.* 4, 14. *med.* Sapiens subtilisque lector. Sic *Quint.* 1, 4. *med.* Scrutabitur mille praeceptor acer et subtilis origines nominum. *Sen. Q. N.* 7, 3. Democritus subtilissimus antiquorum omnium. *Cic. N. D.* 2, 47. Quae sit in figuris animantium, et quam solers tubtilisque descriptio partium, quamque admirabilis fabrica membrorum; et *Or.* 1, 23. Non intelligo, quamobrem, non, si minus illa subtili definitione, at hac vulgari opinione, ars esse videatur; et *Cels.* 7, 7. *n.* 13. Ubi suffusio vetustior facta est, manus curationem desiderat: quae inter subtilissimas haberi potest. *Plin.* 31, 3, 23. Subtilissimum inventum. Sic *Plin. alter ep.* 6, 33. *f* Sunt multa (non auderem nisi tibi dicere) elata, multa pugnantia, multa subtilia. Rursus *Plin.* 18, 13, 35. Subtilis observatio. *Id.* 2, 108, 112. (et *Quint.* 2, 5.) Improbum ausum: verum ita subtili argumentatione comprehensum, ut pudeat non credere, *h. e.* accurata. *Id.* 11, 16, 16. de apib.: Fetus quonam modo progenerarent, magna inter eruditos et subtilis quaestio est. *Plin. ep.* 4, 17. Ille vir, quo neminem aetas nostra graviorem, sanctiorem, subtiliorem denique tulit, *h. e.* in omni officio attentum, sedulum, assiduum: scilicet vel minutissima quaeque subtiliter consectantem, ne videatur officio defuisse. *Sever. Aetn.* 143. Tu modo subtiles, animo duce, percipe curas, *h. e.* intentas, acres, solertes. Sic *Manil.* 3, 43. subtili rem summam perspice cura. ℙ Saepe refertur ad locutionem. *Cic. Att.* 5, 14. *extr.* Habes epistolam plenam festinationis et pulveris: reliquae subtiliores erunt, *h. e.* diligentiores, et singula accuratius persequentes. *Id. Fin.* 3, 1. *f.* Stoicorum non ignoramus, quam sit subtile, vel spinosum potius dicendi genus, *h. e.* simplex, purum, inornatum, et ad docendum solummodo aptum. *Id. Or.* 1, 39. et *ib.* 3, 8. Scaevola oratione maxime limatus atque subtilis, rem explicans propriis, aptisque verbis. *Id. Off.* 1, 1. *f.* Demetrius Phalereus disputator subtilis, orator parum vehemens. ℙ Porro *subtile dicendi genus* est tertia illa species orationis, quae et tenuis et acuta, et pressa, et submissa, et humilis, et incompta, et modica, et temperata a *Cicerone* dicitur, *Or.* 5. *f.* et *ib.* 21. et 23. et sqq. et *Or.* 2, 29. *med.*, ab aliis *stilus infimus* appellatur. Habet autem locum in rebus parvis, in epistola, et cum docendus est judex. V. ACUTUS et ACUMEN. *Cic. cit. c.* 21. Quot officia oratoris, tot sunt genera dicendi: subtile in probando, modicum in delectando, vehemens in flectendo. [*Optime vim *subtilitatis*, quae ad eloquentiam veterem pertinebat, intelliges ex doctissima *Ernest.* disputatione in *Lex. techn. lat. rhet.* p. 382. sqq. cujus summa haec est: Veteres in subtilitate, sive eam orationi, sive oratori ipsi tribuissent, eas maxime virtutes cogitasse, quae ad probandi docendique artificium necessariae fuissent. Ita ap. *Ciceronem* quidem et *Quint.*, cujus duos locos profert 10, 1, 78. et 12, 10. coll. *Manut.* ad *Cic. Fam.* 4, 4. — Sed aevo Senecae ita videri immutatam paululum rationem loquendi, ut *subtilitas* dicta esset illa quoque virtus declamatoris, qua effecissent, ut, singulae controversiae quaestiones, de quibus dicturus fuisset, notae et apertae auditoribus essent, ne insidias iis facere, aut aliquid callide dissimulare videretur. *Sen. Controv. 1. praef.* p. 67. *ed. Bipont.* Deprehendi tamen et in hoc verbi usu nonnulla illius primarii fontis vestigia.] ℙ *Ad subtile*, subtiliter, exacte. *Censor. de die nat.* 17. Saeculum quid sit, usque adhuc arbitror ad subtile examinatum non esse.

SUBTĪLĬTAS, atis, f. λεπτότης, λεπτομέρεια, gracilitas, exilitas, tenuitas. *Vitr.* 4, 1. *med.* Muliebris subtilitas. Paulo ante *gracilitatem* dixerat; et *Plin.* 10, 76, 88. Insecta, immensae subtilitatis animalia; et 28, 9, 41. Subtilitas ferramentorum, *h. e*, acies. *Id.* 35, 10, 36. *n.* 11. Subtilitas lineae. *Id.* 33, 12, 55. Fecit idem et coquos, magiriscia appellatos, parvulis potoriis: sed e quibus ne exempla quidem liceret exprimere: tam opportuna injuriae subtilitas erat; et 35. *prooem.* Morosa caelandi, fingendique, ac tingendi subtilitas. *Petr. Sat.* 31. Aliis sequentibus ad pedes, et paronychia cum ingenti subtilitate tollentibus, *h. e.* valde leniter purgantibus, ut ait *Hor. Ep.* 1, 7, 51. Rursus *Plin.* 21, 1, 1. In hortis seri coronamenta jussit Cato, inenarrabili florum maxime subtilitate. *Id.* 2, 65, 65. Subtilitas humoris. ℙ Translate est acumen, perspicacia, solertia. *Sen. ep.* 113. Dicam, si mihi accommodaveris subtilitatem et intentionem tuam. *Tac. Agr.* 9. Militaribus ingeniis subtilitatem deesse, quia castrensis jurisdictio secura et obtusior calliditatem fori non exerceat. *Plin.* 18, 34, 77. Aristoteles, vir immensae subtilitatis. *Id.* 11, 37, 77. Subtilitas mentis. *Id.* 2, 65, 65. Magna sua gloria inventores Graeci subtilitate geometrica docent, etc. et *ib.* 108, 112. Eratosthenes in omni litterarum subtilitate solers. *Id.* 35, 3, 4. Perversa grammaticorum subtilitas; et 17, 22, 35. *n.* 9. Subtilitas parcimoniae compendia invenit. ℙ In oratione est puritas, venustas, et naturalis quasi color, nullo adhibito artis pigmento. *Cic. Fam.* 4, 4. Facile cedo tuorum scriptorum subtilitati et elegantiae. *Id. Or.* 3, 7. *f.* Suavitatem Isocrates, subtilitatem Lysias, acumen Hyperides, vim Demosthenes habuit; et *Brut.* 17. Qui in Graecis antiquitate delectantur, eaque subtilitate, quam Atticam appellant. *Id. N. D.* 2, 1. Flumen inanium verborum, et subtilitas sententiarum. ℙ Hinc ponitur ad significandum stilum infimum, de quo in v. praec., *tenuitas*, *jejunitas*, *siccitas*, *exilitas*, *acumen* etiam dicitur. *Cic. Brut.* 82. et *Or.* 23. ℙ *Subtilitas*, res inventa et excogitata subtiliter. *Petr. Sat.* 17. *med.* Impetum morbi monstrata subtilitate lenire.

SUBTĪLĬTER, adv. λεπτῶς, minute, tenuiter, graciliter. *Lucr.* 6, 1029. aer per crebra foramina ferri Privas ad partes subtiliter insinuatus. *Id.* 740. Res subtiliter connexae. *Plin.* 5, 12, 13. S[…] tilius dividere aliquid. *Pall.* 3, 21. *extr.* S[…] tiliter fodere. ℙ Translate est acute, ingeni[…] *Plin. ep.* 1, 10. Disputat subtiliter, graviter, […] nate. *Cic. Verr.* 2, 4, 57. *med.* Iste eruditus ho[…] et Graeculus, qui haec subtiliter judicat, qui so[…] intelligit. ℙ Item minute, singillatim, diligen[…] *Id. Att.* 2, 21. De republica quid ego tibi subtili[…] tota periit. *Id. Balb.* 22. A quo haec, quae […] nunc percurro, subtilissime sunt omnia perpol[…] *Id. Fl.* 17. *extr.* Sed de hoc teste, totoque testi[…] nio Mithridatico disseruit subtiliter et copiose[…] Hortensius. *Id. Att.* 1, 13. *f.* Sed haec ad te s[…] bam alias subtilius. *Liv.* 3, 5. *f.* Interfecta i[…] quatuor millia, et, exsequendo subtiliter numer[…] ducentos ait et triginta. *Cels. praef. in.* Aesculap[…] quoniam adhuc rudem et vulgarem hanc scient[…] paulo subtilius excoluit, in Deorum numerum r[…] ptus est. Adde 4, 3. ℙ Refertur ad oratio[…] puram, nativam, et inornatam, et ad stilum […] mum dicendi, ut in SUBTILIS dictum est. […] *Fam.* 9, 21. Privatas causas, et eas tenues agi[…] subtilius: capitis aut famae scilicet ornatius. […] paulo post *submisse* dicit. *Id. Or.* 28. Is est […] quens, qui et humilia subtiliter, et magna grav[…] et mediocria temperate potest dicere.

SUBTĪMĔO, es, a. 2. ὑποφοβοῦμαι, aliquant[…] timeo, subvereor. *Cic. Phil.* 2, 14. *f.* Num […] subtimes, ne ad te hoc crimen pertinere videatu[…]

SUBTINNĪO, is, n. 4. aliquantum tinnio. […] *Pall.* 4. *med.* Ut Bacchantibus indumentis subt[…] ret, cymbalo incessit.

SUBTĪTŬBANS, antis, part. a *subtitubo:* […] *Apoth.* 651. dubitabile pectus Subtitubante fide.[…]

[SUBTĪTŬBO, as, n. 1. aliquantisper […] *Venant. Vit. S. Martin.* 2, 475. Qui pede subti[…] balbutio faucis anhelo. *F.*]

SUBTOLARIS. V. SUBTALARIS.

SUBTORQUĔO, es, a. 2. subtus torqueo. […] *Tir.* p. 80. Torquet, retorquet, subtorquet. *F*[…]

SUBTRACTUS, a, um, part. a *subtraho:* […] tus, subductus. *Sen. Herc. Fur.* 1242. Arma fl[…] propere mihi subtracta reddi. *Lucr.* 6, 604. N[…] dibus raptim tellus subtracta feratur In barath[…] *Tac. H.* 3, 7. Subtractus militum irae, ad V[…] sianum missus est. *Plin.* 8, 37, 56. Si herina[…] vivat subtractus fuga.

SUBTRĀHO, is, axi, actum, a. 3. ὑφέλκω, […] ρω, [*proprie, id quod sub aliqua re est, abstra[…] auferre: hinc in universum] clam aufero, a[…] subduco. *Caes. B. G.* 7, 22. Aggerem cuni[…] subtrahebant. *Hirt. B. G.* 8, 33. Si oppidani […] pedimenta clandestina fuga subtrahere conare[…] *Pl. Cas.* 2, 2, 28. Peculium subtrahere alicui, […] surripere. *Ov. Trist.* 5, 2, 40. colla jugo. *I*[…] 424. Subtrahitur presso mollis arena pedi. [*[…] ista hic non debebant omitti, in quibus *subtr*[…] simili ratione ac *subducere* dicitur de militibus e[…] cunda vel tertia acie in primam protractis, vel […] illinc desumptis atque in unum collectis. *Li*[…] 14. hastatos primae legionis subtrahere ex aci[…] 44, 37. ab dextro primum cornu singulorum […] latim signorum milites subtrahens. ℙ Unde […] late ponitur sensu latissimo pro auferre, adi[…] amovere, liberare, privare aliquem aliqua[…] *Curt.* 7, 2. *med.* Materiem consternationis su[…] hendam ratus. *Cic. Dom.* 5. Ut materiem sub[…] remus furori tuo. *Id. Mur.* 37. *extr.* Nolite […] subtrahere vicarium meae diligentiae. *Id. f*[…] ap. *Non.* 2, 284. Subtrahere alicui cibum. *C*[…] 4. Eam materiam, quae laedere videtur, du[…] saepius alvum, subtrahere, *h. e.* detrahere. *I*[…] 1. et 8, 29. L. Furium morbo gravi implicitu[…] tuna bello subtraxit. *Id.* 9, 26. Calavios […] haud dubie ab ipsis conscita, judicio sub[…] *Just.* 16, 4. *extr.* Quasi minis populi occul[…] subtracturus. *Colum.* 11, 1. *med.* Ebrioso cu[…] ficii pariter cum memoria subtrahitur; et *C*[…] 131. Finiet illa dies, quae te mihi subtrahet […] et *Her.* 14, 132. vires subtrahit ipse timor. […] exempla haec sunto: *Curt.* 6, 9, 31. tormenti[…] trahere aliquem. *Quint. Inst.* 8, 2. p. 676. *ed.* […] necessaria quoque orationi subtrahunt verba; […] 9, 3. p. 816. in quibus verba decenter pudori[…] tia subtrahuntur; et *ib.* 6, 3. p. 565. ne tam […] dicium Marsi subtraham. *Decl.* 1, 9. p. […] *Burm.* quae tam iratis manibus sanguinem […] fortuna subtraxit? *Curt.* 6, 10, 7. et 9 subt[…] aliquem, i. e. non appellare, reticere *weg*[…] *nicht erwähnen.* Simili ratione h. v. usurp. *T*[…] 1, 81. subtractis candidatorum nominibus, et […] significatione subtracta.] ℙ *Subtrahere se*, […] ducere. *Virg. A.* 6, 465. Siste gradum, teque[…] ctu ne subtrahe nostro. *Liv.* 44, 16. Subt[…] sese per alias atque alias causas, ne interes[…] quae non probabat, coepit. *Cic. Q. Fr.* 2, 6[…] Quo ego me libentius a curia, et ab omni par[…] publ. subtraho. *Colum.* 1, 9. *med.* Subtrah[…] labori. *Id.* 7, 9. *med.* Mater non educando, […] subtrahitur; et *Flor.* 4, 12. *med.* Cum Arm[…] ad Parthos se subtrahentem recipit, *h. e.* subt[…] tem se ab R. imperio, et ad Parthos transeu[…]

Dig. 21, 1, 17. *med.* Pignori datus servus do- se subtraxit. [*Vell. 2, 86, 4. Itaque dis- ini vestro me subtraham: ubi v. *Ruhnk.* ₽ *rahere se* significat etiam: negare, se auctorem licujus esse. Ita ap. *Liv.* 28, 25. Subtrahente uoque, ut credidisse potius temere, quam fin- rem talem videri posset. ₽ Ex neutrorum dicitur pro discedere, clam se amovere, ut ὑποστρέφειν, ὑποστρέφειν, ap. *Suet. Caes.* 65. re- interdiu vel noctu subtrahebat. *Plin. Pan.* 86, raefectum praet. non ex ingerentibus sed ex sub- ntibus legere: ubi tamen *Schwarz.* dubitat, an liciter *subtrahere* dici queat sine pronomine. r. usum defendunt *Brem.* ad *Suet.* l. l. et *B.* in *cl. Suet.* p. 745. Neque *Gierig.* contra stat *Plin.* l. c.]

UBTRIPLUS, a, um, adj. ita appellatur nu- s, qui ab alio numero ter continetur. *Boeth.* *m.* 1, 23. Si majorem numerum minor numerus etiatur, subtriplus vocabitur. *F.*]

BTRISTIS, e, adj. ὑπολύπηρος, aliquantulum s. *Ter. Andr.* 2, 6, 16. Subtristis visus est liquantulum mihi. *Hieron. ep.* 60. *n.* 1. Stilus quasi sentiens, et cera subtristior. Adde *ep.* *n.* 9.

BTRITUS, a, um, part. a *subtero:* ὑποτετριμ- , subtus tritus. *Pl. As.* 2, 2, 73. Asini vetu- audi, quibus subtritae ad femina erant ungu- *Colum.* 6, 15. Subtriti pedes boum eluuntur cta bubula urina. Adde *Plin.* 28, 16, 72. ₽ tritus, contritus. *Colum.* 2, 11. *f.* Cicera mix- leis subtritis pecori praebetur. *Plin.* 20, 20, I. Varro coriandro subtrito cum aceto carnem ruptam aestate servari putat. *Id.* 30, 9, 23. rtae viridis sanguis subtritus, et hominum et torum pedes sublitus sanat.

BTURPICULUS, a, um, adj. dimin. subtur- *Cic. Att.* 4, 5. Etiam subturpicula mihi vide- esse παλινῳδία.

BTURPIS, e, adj. ὑπαισχρος, turpitudinis non- habens conjunctum. *Cic. Or.* 2, 66. Et quae quod ridiculi proprium est, subturpia.

BTUS, adv. ὑπένερθε, subter, infra: a *sub,* *us* ab *in.* Quidam veteres grammatici ita dis- unt, ut *subter* sit, quod ab aliqua re superiori tur; *subtus,* quod demissum altius non contin- Verius dices differre in usu: *subter* enim ca- git, *subtus* non item. *Cato R. R.* 48. Uti sub- mo ambulare possit, facito. *Varr. R. R.* 2, ris neque resimis superioribus, neque pendu- btus. *Lucr.* 1, 1059. animalia subtu' vagari ndunt. Adde 6, 855., *Varr. L. L.* 4, 30., *s.* 5, 2, 26. et *Tac. H.* 4, 23. *med.,* ubi alii *tus.*

BTUSSIO, is, a. 4. aliquantum tussio. *Veg.* , 25. Cui cum sub linguam tetigeris, subtus- *Schneiderus* tamen haec corrupta esse, et ex *tr. Graecor.* aliter omnino esse legenda mo- *F.*]

BTUSUS, a, um. part. ab inus. *subtundo:* ali- m tusus, seu percussus. *Tibull.* 1, 11, 55. neras subtusa genas. Alii leg. *suffusa.*

BTUTUS, a, um, adj. aliquantum tutus. *od. Instruct.* 30, 18. Subtutus in prosperis *F.*]

VAS, adis, m. qui subsistit in locum prioris seu qui pro ipso vade spondet. *Gell.* 16, 10. varia priscarum legum vocabula, in his *va- subvades.*

BUBER, eris, ὑπογάλακτος, ὑπομάστιος. *Vet.* *B. A.*

UCULA, ae, f. ὑπόβασις, ὑποδύτης, ὑποεσθής, la, tunica interior, vestis intima, sub tunica: quasi *subducula,* quod subtus inducatur. m propria fuisse videtur, ut in INDUSIUM s. *Varr.* ap. *Non.* 14, 36. Postea quam binas habere coeperunt, instituerunt vocare subu- et indusium. *Id. L. L.* 4, 30. Capitium ab od capit pectus: alterum, quod subtus, a bucula: alterum, quod supra, a quo suppa- *Hor. Ep.* 1, 1, 95. rides, si forte subucula Trita subest tunicae. *Suet. Aug.* 82. Hieme nis cum pingui toga tunicis, et subuculae tho- neo muniebatur. ₽ Est etiam hoc nomine libi in sacris. *Festus:* Subuculam Aelius et Cloatius iisdem fere verbis demonstrant , quod Diis detur ex alica, et oleo, et melle. e tunicae genere notum est omnibus.

UCULATUS, a, um, adj. subucula indutus 8, 3, 32. Nec a verbis modo, sed a nomini- oque derivata sunt quaedam, ut a Cicerone latum, et ab Asinio fimbriatum, et figulatum. ctius pro *subuculatum* leg. *sullaturit.* [*Ita , q. v.]

UDUS, a, um, adj. aliquantum udus. V. S.

VECTIO, onis, f. συγκομιδή, actus subvehen- mportatio. *Caes. B. G.* 7, 10. Nec ab re fru- ia, duris subvectionibus, laboraret. *Liv.* 44, nenti tarda subvectio erat. *Vitr.* 1, 5. Cum unitates fluminum, seu per portus marinae tiones, habuerint ad moenia comportationes as. Adde *praef.* 2. et *Tac. A.* 13, 51. *extr.* *om. IV.*

SUBVECTO, as, avi, atum, a. 1. adveho, com- porto, vecto: frequent. a *subveho.* *Virg. A.* 6, 303. Et ferruginea subvectat corpora cymba. *Id. ib.* 11, 131. saxa subvectare humeris. *Pl. As.* 2, 2, 74. Asini, qui tibi subvectabant rure virgas ulmeas. Adde *Stat. Silv.* 1, 6, 32., *Sil.* 4, 21. et *Colum. praef.* 6. [*Tac. A.* 15, 43.]

SUBVECTOR, oris, m. qui subvehit. *Avien. Pe- rieg.* 199. Bosphorus Inachiae subvector virginis olim.

SUBVECTUS, a, um, part. a *subveho:* vectus, comportatus. *Virg. A.* 5, 721. Et nox atra polum bigis subvecta tenebat. *Id. ib.* 8, 58. Adversum su- peres remis subvectus ut amnem. *Ov. Met.* 8, 796. illa dato subvecta per aera curru Devenit in Scy- thiam; et *ib.* 6, 422. subvectaque ponto Barbara Mopsopios terrebant agmina muros. *Tac. A.* 15, 39. Subvecta utensilia ab Ostia. *Suet. Cal.* 15. Matris fratrisque cineres Romam Tiberi subvectos mauso- leo intulit. *Tac. A.* 15, 18. Naves Tiberi subve- ctas ignis absumpsit, *h. e.* adverso flumine tractas. Adde *Liv.* 24, 40. [*Vell. 2, 106, 3.] V. SUB- VEHO.

SUBVECTUS, us, m. idem ac subvectio. In sex- to casu sing. *Tac. A.* 15, 4. Et provisi ante com- meatus, quorum subvectu, etc.

SUBVEHO, is, exi, ectum, a. 3. ὑποκομίζω, pro- prie est ex inferiore loco in altiorem vehere. Hinc *Rut. Itin.* 1, 153. de Tiberi: placidis commercia ri- pis Devehat hinc ruris, subvehat inde maris, *h. e.* secundo flumine Romam vehat opes agrorum ex Sa- binis, Etruria, etc. adverso merces peregrinas, ap- pellentibus Ostiam navibus. *Lucr.* 5, 516. Ast ali- um *(aerem fluere)* subter, contra qui subvehat or- bem. *Plin.* 36, 12, 17. *n.* 3. Quanam ratione in tantam altitudinem subvecta sint caementa. *Caes. B. G.* 1, 16. Frumentum, quod flumine Arari navi- bus subvexerat. *Tac. A.* 2, 60. Germanicus Nilo subvehebatur; et *Virg. A.* 11, 477. ad templum sum- masque ad palladis arces Subvehitur magna matrum regina caterva. Ubi *Servius.* Proprie: matronae enim pilentis vehebantur ad templa pergentes. ₽ *Subvehere naves* ap. *Plin.* 21, 12, 43. et *Tac. A.* 2, 8. et *ib.* 15, 8. *f.* est contrario flumine agere. ₽ Item universim advehere, convehere, comportare. *Liv.* 9, 15, 23. et 43. Insessis omnibus viis, per quas commeatus ex Samnio subvehebantur. *Id.* 22, 16. Cum tantum ab tergo divitum sociorum Roma- nis commeatus subveheret. *Stat. Silv.* 3, 2, 88. quali te subvehat aura Doris Agenorei furtis blandita juvenci. Adde *Juven.* 5, 89. et *Appul. Met.* 9. *f.*

SUBVELLO, is, a. 3. subtus vello. *Lucil.* ap. *Non.* 2, 202. Rador, subvellor, desquamor, pumi- cor, ornor, *h. e.* pilos corporis mihi vello. Est qui leg. *subellor,* h. e. quasi subere defricor.

[SUBVENDICO, as, a. 1. aliquantum vendico. *Coripp. Joann.* 5, 742. dextrumque latus subvendi- cat undis Aequoreis, laevum gradiens umbone tue- tur. *F.*]

SUBVENIO, is, eni, entum, n. 4. ὑπέρχομαι, ἐπέρ- χομαι, post venio, intervenio, supervenio. *Tac. H.* 2, 26. Protrita hostium acie, versi in fugam etiam qui subveniebant; et *ib.* 36. Nec multo post Vestri- cius cum cohortibus subvenit. *Id. A.* 2, 11. *f.* Ce- teros vis sua, aut equites cum Stertinio subvenien- tes periculo exemere; et *ib.* 1, 75. Pius Aurelius questus labefactas aedes suas, auxilium patrum in- vocabat. Resistentibus aerarii praetoribus, subve- nit Caesar, pretiumque aedium Aurelio tribuit. [*Ita ap. *Plin.* legitur: tantundem salis nocte subvenit, quantum die auferas.] ₽ Metonymice est subsidio venire, suppetias advenire, opem ferre, auxiliari, succurrere, βοηθέω. *Cic. Off.* 1, 43. *f.* Patriae subvenire et opitulari. *Pl. Men.* 5, 7, 20. Et ope- ram dabo, et defendam, et subvenibo sedulo. (ἀρ- χαϊκῶς pro *subveniam,* ut *audibo* pro *audiam,* etc.) *Id. Aul.* 2, 8, 24. Apollo quaeso, subveni mihi, at- que adjuva. *Id. Merc.* 5, 4, 35. Serva, et subveni. *Gell.* 11, 7. *f.* Rogo, praetor, subveni, succurre. *Pl. Ps.* 4, 7, 47. Nisi quid leno hic subvenit mihi. *Cic. Div.* 1, 27. Visum est ei illum alterum orare, ut subveniret, quod sibi a caupone interitus pararetur. *Id. Cluent.* 1. *extr.* Vestri auxilii est, judices, hu- jus innocentiae in hac calamitosa fama subvenire. *Sall. Jug.* 18. Pauci subveniendum Atherbali cense- bant. *Ov. Am.* 2, 16, 28. Et subventuros auferet unda Deos. *Plin.* 2, 7, 5. Vespasianus Augustus fessis rebus subveniens. [*Alia exempla haec sunto! *Liv.* 25, 31. quod (frumentum) ni tam in tempore subvenisset, victoribus victisque pariter perniciosa fames instabat; et 33, 5. ni castris exciti repente pedites equitesque in tempore subvenissent.] ₽ Saepe ad morbos refertur, et significat mederi, pro- desse. *Cic. Att.* 16, 14. *f.* Gravedini, quaeso, om- ni ratione subveni. *Id. Cluent.* 24. *f.* Acrioribus saluti suae remediis subveniendum putavit. *Plin.* 22, 25, 61. Alica longo morbo ad tabitudinem red- actis subvenit. *Id.* 23, 3, 37. Amurca dentium stabilitati subvenit efficacissime. *Id.* 32, 9, 37. Ca- storeum comitiali morbo correptis olfactu subvenit. ₽ Lex quoque et praetor *subvenire* dicitur, cum fa- vet, consulit, actionem dat. *Traj.* ad *Plin. ep.* 10, 68. Sed meae naturae accommodatius est credere, etiam statui ejus *(Flavii Archippi)* subventum in- terventu principis. *Ulp. Dig.* 36, 1, 1. Quamquam autem senatusconsultum subventum voluit heredibus, subvenit tamen et fideicommissario. *Id. ib.* 47, 10, 7. *med.* Si verberibus vulneravit non mediocriter *(libertum patronus),* aequissimum erit praetorem ei subvenire. Adde *ib.* 39, 2, 15. *med.* ₽ Passive impersonaliter. *Sall Jug.* 58. *f.* Priusquam ex ca- stris subveniretur. *Cic. Att.* 1, 17. *med.* Huic quo- que rei subventum est maxime a nobis. Adde *Liv.* 23, 14. *med.* et 34, 18. [*V. *Beier* ad *Cic. Off.* 2, 29. ₽ *Subvenit,* i. q. *subvenitur* ap. *Tac. A.* 4, 72. hinc ira et questus, et postquam non subveniebat, *(da ihnen keine Erleichterung gewährt wurde),* re- medium ex bello.] ₽ De iis, quae memoriae oc- currunt. *Gell.* 19, 7. Ut quaeque vox digna ani- madversione subvenerat, memoriae mandabamus.

SUBVENTO, as, n. 1. frequent. a *subvenio.* *Pl. Rud.* 1, 4, 11. Spes bona, obsecro, subventa mihi.

SUBVENTOR, oris, m. qui subvenit. *Inscr.* ap. *Grut.* 459, 1. Populi subventor; et 1095. *n.* 7. Sub- ventor civium necessitatis aurariae, *h. e.* qui maxi- ma auri vi necessitates civium sublevavit.

[SUBVENTRILE, is, n. locus sub ventre, ab- domen. *Gloss. Philox.* Ὑποκοίλιον, sumen, subven- trile. *Marcell. Empir.* 28. *f.* Leporinum stercus, atque etiam pili, vel lana ejus de subventrili cum melle decocta ruptis intestinis celeriter medetur. *F.*]

SUBVERBUSTUS, a, um, adj. στιγματίας, ser- vus, verbero: a *verber,* ut a *jus justus,* ab *arbor ar- bustum,* ab *onus onustus.* Secundum *Festum* dicitur quasi *sub veru ustus,* *b* pro *u* posito. Scribit enim: Subverbustam, veribus ustam significat Plautus, cum ait, Ulcerosam, compeditam, subverbustam, sordi- dam. Sed pro *veribus* critici monent legendum *ver- beribus.* Hinc opponitur libero et liberali. *Tert. Pall.* 4. *med.* Quantum denotatui passivitas offert libertinos in equestribus, subverbustos in liberali- bus, deditícios in ingenuis, rupices in urbanis, scur- ras in forensibus, paganos in militaribus!

SUBVEREOR, eris, itus sum, dep. 2. εὐλαβέομαι, aliquantulum vereor. *Cic. Fam.* 4, 10. Venit enim mihi in mentem subvereri interdum, ut te delectet tarda decessio.

SUBVERSIO, onis, f. actus subvertendi. Trans- late. *Arnob.* 1, 7. Subversio humani generis; et 5. p. 165. Animorum subversiones.

SUBVERSO, as, a. 1. frequent. a *subverto.* *Pl. Curc.* 4, 1, 23. Vel qui ipsi vortant, vel qui alios subversandos praebeant. Alii leg. *vel, quae aliis subvorsentur. praebeant, h. e.* quae ab aliis subvor- sentur.

SUBVERSOR, oris, m. eversor. *Tac. A.* 3, 28. Suarum legum auctor idem, ac subversor. [*Alcim.* 2, 75. de diabolo: rectam quam condidit auctor *(naturam),* ad pravos subversor transtulit usus. *F.*]

SUBVERSUS, a, um, part. a *subverto:* κατα- στρεφθεὶς, eversus, subrutus. *Sall Cat.* 13. Sub- versi montes, constrata maria. *Plin.* 5, 31, 39. Arisbe terrarum motu subversa. *Tac. A.* 13, 39. *med.* Obices portarum subversi. *Id. H.* 3, 7. Galbae imagines subversas recoli jussit. *Sen. Troad.* 220. clade subversa est pari Imposita celso parva Lyrnes- sos jugo. ₽ Translate. *Plin.* 17, 25, 38. Pudici- tia subversa. *Just.* 5, 4. *med.* Maximi imperii sub- versi, et rursum recepti auctor. *Lucr.* 5, 1135. Er- go regibus occisis subversa jacebat Pristina majestas soliorum, et sceptra superba. *Tac. H.* 4, 42. Re- gulum subversa Crassorum et Orphiti domus in sum- mum odium extulerat.

SUBVERTO, is, ersi, ersum, a. 3. καταστρέφω, subtus movendo verto, ut fit in arando, everto, per- verto, deturbo, dejicio. *Colum.* 11, 2. *med.* Qui lupinum stercorandi causa serit, nunc demum ara- tro subvertit. *Hor. Ep.* 1, 10, 43. calceus olim Si pede major erit, subvertet; si minor, uret. *Claud. Quadrig.* ap. *Gell.* 9, 13. *f.* Neque recessit usquam, donec subvertit; et *Ov. Fast.* 6, 645. tantas operum subvertere moles; et *Lucan.* 3, 436. subvertere sil- vam. *Plin.* 15, 18, 20. simulacrum. *Suet. Cal.* 34. Statuas ita subvertit atque disjecit, ut restitui salvis titulis non valuerint. *Id. Ner.* 47. Litteras pran- denti sibi redditas concerpsit, mensam subvertit. ₽ Translate [*ut gr. καταβάλλειν.] *Ter. Ad.* 5, 3, 49. Ne nimium modo bonae tuae istae nos rationes, Micio, et tuus iste animus aequus subvertat, *h. e.* re familiari evertat: fortunis nos exturbet; et *Just.* 6, 3. *med.* Ne tot bellis quaesitum imperium brevis momenti culpa subverteret; et *Lucan.* 8, 273. spar- sit potius Pharsalia nostras, Quam subvertit, opes; et *Just.* 12, 5. Patriae mores subvertere; et *Sall. Jug.* 32. Decretum consulis subvertere, i. e. abro- gare. *Id. Cat.* 10. Avaritia fidem, probitatem, cete- rasque bonas artes subvertit. *Id. or. Phil. contra Lep. med.* Subvertere leges ac libertatem. *Val. Max.* 7, 8. *n.* 1. Subvertere testamentum; et *Tac. A.* 3, 7. subdola mora probationes scelerum. *Quint.* 7, 6. interpretationem adversarii. *Id.* 9, 4. Si id demum naturale esse dicunt, quod a natura primum ortum est, tota haec ars orandi subvertetur. *Plin. ep.* 3, 4. *med.* Est ita comparatum, ut antiquiora beneficia subvertas, nisi illa posterioribus cumules. *Pl.* aliis verbis hoc idem dicit *Trin.* 2, 2, 41. Benefacta be-

nefactis aliis pertegito, ne perpluant. ¶ [*Subvertere aliquem est perdere, affligere, nostr. stürzen. Suet. Tib. 65. Sejanum vix tandem, et astu magis ac dolo, quam princ. auctoritate, subvertit. Huc pertinet etiam, quod Forc. supra laudaverat, illud Tac. A. 4, 71. extr. Florentes privignos cum per occultum subvertisset, misericordiam erga afflictos palam ostentabat.]

[SUBVESPERTĪNUS, a, um, adj. qui sub vespere est. Ita appellatur ventus Favonius seu Zephyrus a Veg. Mil. 5, 8., quemadmodum huic contrarius a pluribus subsolanus dicitur; qui et Apeliotes. F.]

SUBVESPĔRUS, a, um, adj. ventus est occidentalis ap. Vitr. 1, 6. cujus verba sunt: Dextra et sinistra circa Austrum Euronotus et Altanus flare solent: circa Africum Libonotus et Subvesperus: circa Favonium Argestes, et certis temporibus Etesiae, etc. Videtur autem significare Italorum Garbino verbo Ponente: [*vel der West-Nord-West, vel der West-Süd-West:] qui ventus apud Latinos alios scriptores proprio nomine caret: Vitruvius enim quatuor et viginti numerat ventos, alii ad summum duodecim.

[SUBVESTĬO, is, a. 4. subtus vestio. Dracont. 1, 642. Et nova subvestit reparatas pluma volucres. F.]

[SUBVĒSUS, a, um, part. ab inus. subvescor, aliquantum comesus. Translate est consumptus. Hieron. in Jerem. 1, 2, 37. Omne contritum est, et ita subvesum, ut nihil in eo utilitatis valeant reperire. Videtur legend. subesum, ut sit part. a subedo. F.]

SUBVEXUS, a, um, adj aliquantum ab imo in altum flexus, leniter acclinis, atque adeo facilem ascensum praebens. Liv. 25, 36. Nec natura quidquam satis arduum, aut abscissum erat, quod hosti aditum ascensumque difficilem praeberet: omnia fastigio leni subvexa. Alii leg. subnixa.

SUBVILLĬCUS, i, m. qui sub villico est, ejusque vice agit. Inscr. ap. Grut. 1112, 1. Hermeroti vicario suo Lupercus subvillicus hortorum Antonianor. benemerenti fecit.

SUBVĬRĬDIS, e, adj. ὑπόχλωρος, aliquantum viridis. Plin. 25, 9, 65. Herba foliis subviridibus. Id. 37, 10, 55. Balanitae subvirides. Scrib. Comp. 201. et 202. Emplastrum subviride.

SŪBŬLĂ, ae, f. πεῤόνη, ferramentum subtile oblongum, peracuta acie instructum: quale est, quo cerdones corium perforant, suendi causa. Colum. 6, 5. med. Aenea subula pars auriculae latissima circumscribitur; et mox: Media pars descripti orbiculi eadem subula transuitur. Mart. 3, 16. Das gladiatores, sutorum regule, cerdo: Quodque tibi tribuit subula, sica rapit. Pall. 7, 14. Caprini stercoris baccam subula subtiliter excavare. ¶ Subula leonem excipere, proverb. ad grave periculum leviter se munire. Sen. ep. 82. extr. Et adversus mortem tu tam minuta jacularis? subula leonem excipis? Id. non absimili sententia, ep. 85. Pudet in aciem descendere pro Diis hominibusque susceptam, subula armatum. ¶ Subula videtur esse etiam acuta pars marculi, qua lapicidae utuntur ad poliendos lapides. Simplic. de re agr. p. 88. Goes. Si superior tantum pars dolata est, et inferior subulis impolita relicta. Alius ib. p. 3. Terminus si superius politus fuerit, et inferius subulis impolitus, monumentalis est, non habet fidem finitionis.

[SŬBULCĔRO, as, a. 1. aliquantum, vel subter ulcero. Not. Tir. p. 180. Exulcerat, reulcerat. F.]

SŬBULCUS, i, m. συβώτης, ὑφορβὸς, suum custos, porcarius, suarius. V. PORCULATOR. Varr. R. R. 2, 4. med. Ut subulcus facile circumspicere possit, nequi porcellus a matre opprimatur; et f. Subulcus debet consuefacere, omnia ut faciant ad buccinam.

SŪBŬLO, onis, m. αὐλητὴς, tibicen. Fest. Subulo Tusce tibicen dicitur. Itaque Ennius: Subulo quondam marinas propter adstabat plagas. Varr. L. L. 6, 3. med. Apud Ennium, Subulo finitimas propter adstabat aquas. Subulo dictus, quod ita dicunt tibicinem Tusci. Quocirca radices ejus in Etruria, non Latio, quaerendum est. ¶ Subulones etiam dicuntur cervorum quoddam genus rectis cornibus, et in modum subulae acuminatis, simplicibus, et non ramosis; vel potius in modum tibiae rectis et simplicibus. Plin. 11, 37, 45. Aliis simplicia tribuit (cornua), ut in eodem genere (cervorum) subulonibus ex argumento dictis, Id. 28, 17, 67. Sunt et qui suum fimi cinerem profuisse scripserint in passo, et cervi pulmonem, maxime subulonis. ¶ Subulo item dicitur paedico, quasi subula perforans. Ita exponit Turneb. locum illum Ausonii epigr. 70. Perversae Veneris postico vulnere fossor, Lucili vatis subulo, pulliprema. Alii aliter. ¶ Est etiam cogn. R., ut P. Decius Subulo ap. Liv. 43, 17. et P. Blavius P. F. Arn. Subulo in Inscr. ap. Mur. 799, 5. F.]

[SŬBUMBRO, as, a. 1. subtus umbro. Not. Tir. p. 169. Umbrat, obumbrat, subumbrat. F.]

[SŬBUNDO, as, a. 1. aliquantum, vel subtus undo. Not. Tir. p. 125. Undat, exundat, redundat, subundat. F.]

[SŬBUNGO, is, xi, ctum, a. 3. subter ungo. Not. Tir. p. 130. Subungit, subunxit, subunctum. F.]

[SUBVŌCO, as, a. 1. subter voco. Not. Tir. p. 53. Vocat, revocat, subvocat. F.]

SUBVŎLO, as, n. 1. ὑποπέταμαι, sursum volo. Cic. Tusc. 1, 17. Sic hae sursum rectis lineis in coelestem locum subvolent. Ov. Met. 14, 506. numerusque ex ordine major Subvolat, et remos plausis circumsonat alis. Adde ib. 577. et ib. 11, 790.

SUBVOLVO, is, a. 3. ὑποκυλίω, sursum volvo. Virg. A. 1, 429. Molirique arcem, et manibus subvolvere saxa.

*SUBUR, oppidum Hispaniae Tarraconensis, ad Rubricatum flumen. Mela 2, 6. Plin. 3, 3. Ptolemaeo est Σοῦβουρ, hodie, si recte Harduinus, Villa nova. ¶ Et fluvius in Mauritania Tingitana. Plin. 5, 1. B. A.

SŬBŪRĂ, rectius quam Suburra, ae, f. vicus et tribus urbana Romae, in regione secunda, ubi forum rerum venalium, praesertim quae edules; et habitatio meretricum. Fuit olim prima e quatuor regionibus urbis, ut docet Varr. L. L. 4, 8., cum secunda esset Esquilina, tertia Collina, quarta Palatina. Aucta urbe, et in quatuordecim divisa, remansit in secunda, quae et Coelimontana appellatur. Unde dicta sit, habes a Varr. l. c. Subura: Junius scribit ab eo, quod fuerit sub antiqua urbe. Cui testimonium potest esse, quod subest ei loco, qui terreus murus vocatur. Sed ego a pago potius Sucusano dictam puto Sucusam. Nunc scribitur tertia littera B, non Pagus Sucusanus, quod succurrit Carinis. Festus: Suburam Verrius a pago Sucusano dictam ait: hoc vero maxime probat eorum auctoritate, qui ajunt, ita appellatam et regionem urbis, et tribum a stativo praesidio, quod solitum sit succurrere Esquiliis, infestantibus eam partem urbis Gabinis: indicioque esse, quod adhuc ea tribus per C litteram, non B scribatur. Quint. 1, 7. f. Subura cum tribus litteris notatur, C tertiam ostendit. Mart. 7, 31. (et 10, 94.) Quidquid villicus Umber, aut colonus, aut Tusci mihi, Tusculive mittunt, Aut rus marmore tertio notatum: Id tota mihi nascitur Subura. Id. 12, 18. Subura clamosa. Id. 6, 66. Famae non nimium bonae puellam, Quales in media sedent Subura, etc. Pers. 5, 32. totaque impune Suburra Permisit sparsisse oculos jam candidus umbo. ¶ Ibi fuisse structorum scholam, colliges ex illo Juven. 11, 140. hebeti lautissima ferro Caeditur, et tota sonat ulmea coena Suburra. ¶ De tribu. Inscr. ap. Grut. 525, 5. L. Aufustii L. F. Subura Rufini Cen. cohor. VII. Vigil. etc. et 524, 5. C. Attio T. F. Sub. Vitaliano, etc. et 536, 3. C. Cassius C. F. Sub. Hermes, etc. In fragm. tab. marmoreae ap. eund. 201, 10. aliquot tribuum nomina per compendium scripta sunt hoc modo: Pal. Suc. Esq. Col. Rom. Vol.: in duabus aliis 104, 6. et 239, 3. Trib. Suc. junior, h. e. tribus Sucusana, seu Suburana juniorum.

SŬBŪRĀNENSIS, e, adj. ad Suburam pertinens, Suburanus. Fest. in October: Non levis contentio inter Suburanenses, et Sacravienses, h. e. habitantes in Subura.

SŬBŪRĀNUS, rectius quam Suburranus, a, um, adj. ad Suburam pertinens, ut Suburana regio, Varr. L. L. 4, 8. Suburana tribus, Id. ib. 9., Cic. Agr. 2, 29. et Plin. 18, 3, 3., de qua Festus: Suburanam tribum antea Sucusanam per C appellabant ex nomine regionis: nam partem imam illam quoque tradunt Sucusanam dictam. Verrius autem ait, se miratum esse, cur non a nomine pagi Sucusani, in quo milites exercerentur. Mart. 5, 22. Alta Suburani vincenda est semita clivi, h. e. collis Esquilini, ad quem e Subura adibatur. ¶ Suburanae canes quibusdam videntur esse meretrices (quae maxime in Subura habitabant) ap. Hor. Epod. 5, 57. Senem, quod omnes rideant, adulterum Latrent Suburanae canes. Sed Hor. notat quidem senem itantem in Suburam meretricum causa, sed canes simpliciter intelligit in eo vico noctu vigilantes. Mart. quoque ad meretrices respicit 11, 78. Ergo Suburanae tironem trade magistrae; et ib. 61. Quem cum fenestra vidit a Suburana Obscena nudum lena, fornicem clausit.

SŬBURBĀNĬTAS, atis, f. τὸ προάστειον, locorum suburbanorum situs, urbis vicinitas. Cic. Verr. 2, 2, 3. de Sicilia: Sic populo Romano jucunda suburbanitas est hujusce provinciae. Sym. ep. 2, 22. Nunc intuta est latrociniis suburbanitas. Adde Sidon. ep. 7, 2. med.

SŬBURBĀNUS, a, um, adj. προάστειος, sub urbe positus, urbi vicinus. Cic. Rosc. Am. 46. Rus amoenum et suburbanum. Id. Q. Fr. 3, 1, 3. Fundus suburbanus. Id. Div. 2, 32. ager. Ulp. Dig. 49, 4, 1. med. Suburbana villa. Cic. Or. 1, 21. extr. Suburbanum gymnasium. Colum. 11, 2. Suburbana Italiae regio. Hor. Sat. 2, 4, 15. Caules suburbanus, h. e. qui in suburbano horto nascitur. Sic Mart. 13, 43. Lecta suburbanis mittuntur apyrina ramis. Plin. 26, 4, 9. Suburbana Italia, h. e. ea pars Italiae, quae vicina est Romae. Mart. 5, 1, Plana suburbani qua cubat unda freti, h. e. maris urbem Antium alluentis. Plin. suburbana litora 9, 18, 31. appellat maris Romae vicini prae mari Rubro. Tac. A. 3, 47. Suburbana peregrinatio, h. e. per loca Urbi proxima; et ib. 13, 43. crimina, h. e. quae prope Romam quis admisit. ¶ Suburbanum absolute (suba... rus, praedium) fundus, aut villa vicina. Plin. 3, 25. Avaritia in villas ac suburbana publicam ... lutem detorquens. Id. 8, 40, 61. Volcatium as... cone e suburbano redeuntem canis a grassatore ... fendit. Mart. 5, 35. Dum sibi redire de Patrensi... fundis Ducenta clamat clamat coccinatus Eucli... Corinthioque plura de suburbano. Cic. Rab. P... 10. Senatores summo loco natos in hortis aut sub... banis suis cum mitella saepe videmus. Adde Att. 13. et Verr. 2, 1, 20. extr. ¶ [Suburbani, absol... sunt incolae Ariciae, Laurenti, Lanuvii, Tiburi... Praenestis, quae oppida non procul ab urbe R... erant. Ov. Fast. 6, 57. Juno loquitur: Nec ta... hunc nobis tantummodo praestat honorem Ro... suburbani dant mihi manus idem. F.]

SŬBURBĬCĀRĬUS, a, um, adj. idem ac subu... nus, ut Suburbicariae regiones, Suburbicariae ... tes, Impp. Valent. et Valens Cod. Theod. 11, ... et Impp. Honor. et Theodos. ib. 28, 12. Picenu... Tuscia, suburbicariae regiones. Adde ib. 16, ...

SŬBURBĬUM, ii, n. προάστειον, frequentes ... urbem domus instar vici urbani aedificatae. ... Phil. 12, 10. Qui Terminalibus nuper in suburb... ut eodem die reverterer, ire non ausus sim?

SŬBURGĔO, es, a. 2. subtus aut prope ur... Virg. A. 5, 202. furens animi dum proram ad ... suburget Interior, spatioque subit Sergestus ini... Infelix! saxis in procurrentibus haesit.

[SUBURĪTĀNUS, a, um, adj. ad Subur perti... Σοῦβουρ ap. Ptolem. 2, 6., oppidum Hispaniae ... raconensis, cujus ita meminit Plin. 3, 3, 4. R... Ilergetum, oppidum Subur. Hinc Suburitani, ... absolute, sunt illius oppidi incolae. Inscr. ap. ... 414, 3. L. Furio L. F. Faventino Suburitani ... ce. F.]

SŬBŪRO, is, ussi, ustum, a. 3. leviter uro. ... Aug. 68. Solitusque sit crura suburere nuce a... ti, quo mollior pilus surgeret.

SŬBURRĂ. V. SUBURA.

SŬBUSTĬO, onis, f. Ap. Impp. Arcad. et H... Cod. Theod. 15, 1, 32. subustio thermarum voc... quae ab Ammian. 31, 1. succensio lavacri dic... hoc est calefactio, quia lavacra ex inferiore loc... lefiebant.

SŬBUSTUS, a, um, part. a suburo, semius... tus. Paul. Nol. carm. 7, 37. Tamen subusti c... ris signis miser Vitam tenebit, non tenebit glo...

SUBVULSUS vel Subvolsus, a, um, part. a ... vello. Scipio Afric. ap. Gell. 7, 12. Qui barba... sa, feminibusque subvolsis ambulet. V. VELL...

SUBVULTŬRĬUS, a, um, adj. qui fusco c... est instar vulturis. Pl. Rud. 2, 4, 9. Eja corpu... jusmodi! subvulturium illud quidem, subaqu... volui dicere.

*SUCCABAR, oppidum Mauritaniae Caesarie... Plin. 5, 2. ¶ Etiam colonia Augusta audit Pl... c. et municipium Sugabarritanum Ammian. 2... med. ed. Vales. (al. 26.) Ptolem. est Ζουχάββαρι. ...

[SUCCĂSĪNUS, a, um, adj. qui sub seu infr... sinum est. Ita sunt appellati Interamnates, qui... pe Casinum erant. V. INTERAMNAS. F.]

*SUCCASSES, ium, populi Galliae Aquitan... Plin. 4, 19. B. A.

SUCCĒDĀNĔUS et Succidaneus, a, um, adj. ... δοχος, ἀντανδρος, qui alteri succedit, qui pro a... subjicitur. Just. 38, 6. Avum suum Pharnace... cognationum arbitria succedaneum regi Perga... Eumeni datum. Pl. Epid. 1, 2, 36. Men' pia... rem oportet fieri ob stultitiam tuam? Ut meum... gum stultitiae tuae subdas succedaneum? Ulp. ... 26, 7, 3. f. Nec patiuntur, ut succedanei sint a... periculi. Id. ib. 27, 8, 4. Magistratus quide... omne periculum succedit: heres ipsius dolo prox... culpae succedaneus est. Imppp. Valent. et V... Cod. 10, 31, 27. Si militari avo, et patre centu... nascetur, pater erit succedaneus functionis. I... Grat. et Valent. ib. 11, 65, 3. Is pro eo, quem ... cedaneum subrogavit, perpetuae solutioni stat... obnoxius. ¶ Succedanea, et succidanea hostia... quae in locum alterius succedit, et mactatur, s... te priore illa litatum non sit. Festus: Succid... hostia appellatur, quae secundo loco caedeb... quod quasi succideretur, dicta. Quidam a succ... do, non a succidendo dictam putant. Haec F... In vet. S. C. ap. Gell. 4, 6. Si quid succidaneis ... esset, Robigus accederet. Alii leg. robus acce... h. e. bos rufus. Appul. Met. 8. Postquam non ce... pro virgine, sed asinum pro homine succidaneu... dere. Serv. ad A. 2, 140. Hostia, quae ad ara... ducta est immolanda, si casu effugeret, effugi... cari veteri more solet: in cujus locum quae su... ta fuerat, succidanea. (Adde ad ib. 8, 641.) G... c. Succidaneae hostiae dicuntur, e littera per m... compositi vocabuli in i litteram commutata. ... quasi succidaneae appellatae: quoniam si prim... stiis litatum non erat, aliae post easdem ducta... stiae caedebantur: quae quasi prioribus jam c... luendi piaculi gratia subdebantur, et succideba... ob id succidaneae nominatae, littera i scilice... ctim pronuntiata. Audio enim, quosdam eam ... ram in hac voce barbare corripere. Eadem aute... tione verbi praecidaneae quoque hostiae dicuntur

c *Gell.* Eadem lis est de notatione in voce *Praeneus*, quam vide.
UCCĒDO et Subcedo, is, essi, essum, n. 3. [*sub uid cedo, i. e. gradum dirigo, me confero, lo, Gr. ὑποδύομαι: a *sub* et *cedo*. *Cic. Dom.* 44. ui tectum, quo imbris vitandi causa succederet, um haberet: nostr. *untertreten*. *Val. Fl.* 6, 505. les instanti nimborum frigore moestae Succedunt is volucres. *Lucr.* 52, 287. Quod, simulac pri- n nubeis succedere soli Coepere, i. e. sub solem, t solem tegant. *Virg. A.* 11, 103. Corpora red- t, ac tumulo sineret succedere terrae, i. e. se- i. — Cum Accus. *Appul. Met.* 5. p. 147. La- nostrum laetae succedite! ℙ Hinc translate est ubmittere, subjicere, obedientem se alicui rei rendae praestare, *sich unterziehen, unterwer-* Ita *Virg. A.* 2, 723. succedere oneri; et *ib.* 3, curru succedere sueti Quadrupedes. — Etiam cum s. *Calp. decl.* 29. ne pecora quidem jugum, ni- ria, succedunt: ubi v. *Burm. Just.* 8, 2. Exter- dominationi, quam in suis timuerant, sponte edunt. ℙ Deinde dicitur in universum pro intra- ingredi, pedem inferre. *Virg. Ecl.* 5, 6. et 19. o succedere; et *A.* 1, 631. tectis succedere. *G.* 18. tecto assuetus coluber succedere et umbrae. *Ov. Met.* 8, 350. ℙ Hinc de iis usurpatur, qui ugnae, proelii tumultibus caedibusque inferunt. *A.* 9, 663. ipsi in certamina rursus Succedunt. *ib.* 10, 690. Mezentius ardens Succedit pugnae; 11, 826. succedat pugnae. *Liv.* 9, 27. Eques gnam succedit. ℙ Item vindicat notionem pro- cedendi, appropinquandi, ubi solemnis fere vox rebus militaribus: constructionem usitatiorem m volunt c. accus. vel praeposs. *ad*, *in*, *sub*: rem cum dativo. Cf. *Ruddim.* 2. p. 148. *Ramsh.* 4. p. 374. *Perizon.* ad *Sanct. Min.* p. 381. *Caes.* 2, 6. portas succedunt murumque subruunt. 38, 9. Id cum per colloquia principum succe- murum, parum proficeret. *Sall. Hist.* 6. p. cum murum hostium Successisset. — *Caes. B* 24. *extr.* Sub primam nostram aciem successe- — *Liv.* 10, 14. Fabius quadrato agmine ad lictas hostium latebras succedit. *Id.* 7, 37. In- signis ad castra hostium succedit; et 30, 8. dere ad stationes hostium; 44, 21. ad moenia; 4. ad urbem. — *Liv.* 24, 19. quum multa, suc- tes temere moenibus, Romani milites accipe- ulnera. *Hirt. B. Alex.* 30. *med.* Milites muni- us successerunt. *Virg. A.* 2, 478. Succedunt , flammasque ad culmina jactant. *Id. ib.* 7, tra subegit hiems vestris succedere terris. Huc ere videtur etiam illud *Caes. B. C.* 2, 24. Sed inere est fons, quo mare succedit longius, i. e. it magis magisque ad hos, qui sunt in conti- , expanditur toto litore. *Mor.* ℙ Saepissime ite dicitur hoc sensu, ut nostr. *anrücken, vor- n. Liv.* 31, 36. Ubi latentem intra vallem sen- exprobrans metum successit; 32, 12. consul media cum militum robore succedit; 41, 18. ea in qua ipse erat, impigre succedebat. *Tac. H* densa testudine succedunt. *Sisenn.* ap. *Non.* 5. Supra hostium munitionem succedunt. *Liv.* ubicumque iniquo successum est loco: cf. 9, 10, 34. *Tac. A.* 3, 1. classis paullatim suc- — *Hirt. B. Alex.* 30. Lassos milites ad op- nda castra succedere noluit. ℙ Porro *succede-* itur pro sursum cedere, in altiorem, editiorem ex inferiore ascendere: et sic fere semper mi- vocabulum. V. *Wolf.* ad *Tac. A.* 2, 20. con- em frustra stare videtur *Boettich.* in *Lex. Tac.* Omnes enim loci, quos jam suggeramus, ita omparati, ut, nisi scandendi, altiora occupan- ionem verbo *succedere* concesseris, veram eo- ententiam vix intellexisse videaris. Exempla unto: *Liv.* 27, 18. Ceterum, quamquam ascen- fficilis erat, et prope obruebantur telis saxis- ssuetudine tamen succedendi muros, et perti- animi, subierunt primi. *Id.* 22, 28. levis ar- a — praeoccupatum inferiore loco succedens m; et 5, 43. quo successerit magis in ar- ; et 31, 45. prompte succedentium muros. *Tac.* 20. Si murum succederent, gravibus superne conflictabantur; et *ib.* 81. origi scalas jussit, mptissimum quemque succedere. *Sil.* 10, 597. tis Nequidquam armatos ausit succedere mu- Huc pertinent et ista: *Virg. A.* 7, 36. et lae- vio succedit opaco, i. e. ad superiores, inte- terrae partes adverso flumine navigat. Porro *und. G.* 4, 227. alte succedere coelo, i. e. al- tere, in coelum redire et astris admisceri. *Id.* 231. Ille quidem ad superos succedet fama. , 1369. sylvas in dies magis succedere in mon- t 6, 1190. minutatim a pedibus frigus succede- dubitabat; et 5, 1122. quoniam ad summum ere honorem Certanteis, iter infestum fecere et *ib.* v. 1274. Nunc jacet aes, aurum in sum- uccessit honorem. ℙ Tum *succedere* est sub- ac primum quidem de iis, qui situ locorum ate gaudent. *Caes. B. G.* 4, 3. Ad alteram succedunt Ubii, quorum civitas, etc. — Hinc t ad eos, qui alios praecedentes in locum ali- subsequuntur, maxime in rebus bellicis. *Caes.* 5, 16. *extr.* Ut integri et recentes defatigatis succederent: *Id. ib.* 4, 32. Cohortes, quae in stationibus erant, secum proficisci, duas in stationem succedere jussit. *Liv.* 9, 27. *med.* Succedere in pugnam. *Id.* 6, 4. proelio. *Id.* 9, 32. Nec prius inclinata res est, quam secunda acies Rom. ad prima signa integri fessis successerunt. *Hirt. B. Alex.* 10. *extr.* Naves quas potuit, ad terram detrahit: quem in locum illos successuros non existimabat. — Spectat etiam honoris gradum, conditionem, statum, ad quem quis ab alio occupatum progreditur. *Cic. Verr.* 2, 4, 37. *med.* succedam ego vicarius tuo muneri. *Nep. Cat.* 2. Voluit eum de provincia depellere, et ipse ei succedere. *Id. Ep.* 7. et *Cic. Phil.* 2, 25. in alterius locum succedere. *Just.* 2, 4. *med.* (et *Plin.* 36, 27, 70.) regno. *Id.* 7, 3. *extr.* in jura affinitatis. *Liv.* 21, 3. in paternas opes. *Id.* 4, 11. Consules, quo majori gloriae rerum domi forisque gestarum succedere se cernebant, eo impensius etc. i. e. quo major esset gloria eorum, quibus succederent. *Id.* 24, 5. vix quidem ulli bono moderatoque regi facilis erat favor apud Syracusanos, succedenti tantae caritati Hieronis. *Id.* 37, 14. Succedere ad navale imperium. ℙ Passive impersonaliter. *Cic. Fam.* 3, 6. Te antea, quam tibi successnm esset, decessurum fuisse, scil. in provincia. Sic *Pis.* 36. Cum tu, non solum, quod tibi succederetur, sed quod Gabinio non succederetur, exsanguis et mortuus concidisti. *Liv.* 9, 18. male gestis rebus alterius successum est. ℙ Pertinet etiam ad ordinem. *Cic. Phil.* 11, 15. Nihil enim semper floret; aetas succedit aetati. *Id. Balb.* 1. *f.* Etenim ei succedo orationi, quae in animis omnium penitus insedit. *Plin.* 21, 11, 39. In Italia violis succedit rosa, i. e. nascitur post violas. *Ov. Met.* 15, 199. Quid? non in species succedere quatuor annum Adspicis, —? ubi v. *Gierig.* et *Jahn.* ℙ De tempore. *Caes. B. C.* 3, 49. quibus quotidie melius succedere tempus — videbant, i. e. videbant, commeatui et frumento in dies melius tempus subsequuturum in locum angustiarum, quibus premerentur. Transfertur etiam ad denotandam imitationem, similitudinem quandam. *Just.* 19, 1. Filii sicut generi, ita et magnitudini patris successerunt. *Plin.* 24, 19, 108. Graminis succus dulcis est; in vicem ejus succedit decoctum. ℙ Interdum cum notione succrescendi positum videtur. *Ov. Met.* 11, 80. Adspicit in teretes lignum succedere suras: ubi multi cdd. *succrescere* habent. *Plin.* 9, 39, 63. Purpurae Tarentinae successit dibapha Tyria. ℙ Denique *succedere* dicuntur cujuscunque generis res, qrae prospere cedunt, ex sententia, ex voto procedunt, Gr. προχωρεῖν, εὐτυχεῖν. *Pl. Mil.* 3, 2, 59. (et 4, 4, 7. et *Pers.* 4, 1, 2.) Lepide hoc successit sub manus negotium. *Ter. Andr.* 4, 1, 56. Parum succedit, quod ago. *Nep. Dat.* 6. Haec propter hiemale tempus minus prospere succedebant. *Liv.* 42, 58. Postquam inceptum non succedebat. *Caes. B. G.* 7, 26. postquam res nulla successerat. *Liv.* 24, 19. neque satis inceptis obsidio succederet. *Id.* 33, 5. Postquam nihil conceptae temere spei succedebat. *Virg. A.* 11, 794. Audiit, et voti Phoebus succedere partem Mente dedit: partem volucres dispersit in auras. *Plin.* 28, 8, 27. quod si successerit. *Varr. R. R.* 3, 16. *med.* quod fere quae ante, pleraque non succedunt. ℙ Impersonaliter. *Ter. Andr.* 4, 1, 47. Hac non successit. *Cic. Q. Fr.* 2, 14. si ex sententia successerit. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 4. *extr.* si perinde ut mereor, mihi successerit. *Petr. Sat.* 24. Ne contubernali meo melius succederet. *Liv.* 25, 37. *f.* si successisset coeptis. *Id.* 38, 25. Et successisset fraudi, ni cet. et 40, 11. *extr.* si facinori eorum successerit. *Quint.* 1, 5. *f.* Sed res tota magis Graecos decet: nobis minus succedit.] ℙ Passive impersonaliter. *Liv.* 2, 45. Nolle inultos hostes, nolle successum non patribus, non consulibus.

SUCCENDO, is, endi, ensum, a. 3. ὑποκαίω, igne subjecto accendo, incendo, concremo. *Ov. Met.* 5, 442. flammifera pinus succendit ab Aetna. *Sen. Herc. Oet.* 790. Succendere aras. *Claud. Quadrig.* ap. *Gell.* 15, 1. *extr.* turrim ligneam. *Ov. R. Am.* 721. Thestias absentem succendit stipite natum. *Caes. B. G.* 7, 24. Fumare aggerem, quem cuniculo hostes succenderant. *Lucan.* 2, 413. Succendit Phaethon flagrantibus aethera loris; et *ib.* 269. fulminibus succenditur aer. *Calpurn. Ecl.* 5, 89. Lurida conveniet succendere galbana septis. ℙ Translate. *Lucan.* 9, 792. Nasidium percussit prester, illi rubor igneus ora Succendit; et 6, 165. movit tantum vox illa furorem, Quantum non primo succendunt classica cantu; et *Prop.* 1, 2, 15. Non sic Leucippis succendit Castora Phoebe.

SUCCENSĔO, es, sui, n. 2. ἀγανακτέω, irascor: quasi ira succensus sum: vel a *sub*, et *censeo*. *Cic. Rosc. Com.* 16. Ex perfidia et malitia Dii hominibus irasci et succensere consuerunt. *Id. Dej.* 13. Non jam metuo, ne tu illi succenseas: illud vereor, ne tibi illum succensere aliquid suspicere. *Id. Tusc.* 1, 41. *f.* Nec vero iis, a quibus condemnatus sum, habeo quod succenseam, nisi quod mihi nocere se crediderunt. *Pl. Pers.* 3, 3, 26. Id tibi succensui, quia te negabas credere argentum mihi. *Id. Trin.* 5, 2, 42. Si id mea voluntate factum est, est quod mihi succenseas. *Liv.* 25, 6. Quod ob meritum nostrum succensuistis, P. C., nobis, aut succensetis. *Ter. Phorm.* 2, 3, 14. Adolescenti nihil est quod succenseam. *Caes. B. C.* 1, 84. Non esse aut ipsi, aut militibns succensendum, quod, etc. *Ov. Her.* 21, 185. Cur, quae succenset, quod adhuc tibi pacta puella Non tua fit, fieri nec tua possit, agit? *Suet. Vesp.* 5. C. Caesar succensens propter curam verrendis viis non adhibitam. *Gell.* 6, 2. *med.* Peccata quoque hominum, et delicta non succensenda sunt. ℙ In nonnullis MSS., teste *Gronov.* et *Drakemborch.* ad *Liv. l. c.*, scriptum est *suscensuistis*, et *suscensetis*, eo modo, quo *suscipio* scribimus, olim *succipio* scribebatur, ut *Servius* docet ad *A.* 1, 148.

SUCCENSĬO, onis, f. calefactio, ut Succensio lavacri, *Ammian.* 31, 1. V. SUBUSTIO. ℙ Item accensio, illustratio. *Tert. Resurr. carn.* 12. Redaccenduntur enim et stellarum radii, quos matutina succensio exstinxerat. ℙ Item indignatio, ira: a *succenseo*. *Sym. ep.* 5, 35. (al. 37.) Litterae tuae officii plenitudine memoriam sncensionis oblitterant.

SUCCENSUS, a, um, part. a *succendo*: accensus, incensus, ἐμπεπυρωμένος. *Cic. Pis.* 18. *med.* Si sapiens in Phalaridis tauro inclusus succensis ignibus torreatur. *Liv.* 28, 23. In succensum rogum injicere corpora. *Ov. Met.* 13, 413. Succensa templa. *Lucan.* 1, 657. Succensus Phoebi flagrasset curribus aether. *Tibull.* 2, 5, 81. Et succensa sacris crepitet bene laurea flammis. ℙ Translate. *Ov. Her.* 15, 167. Deucalion Pyrrhae succensus amore. *Prop.* absolute eod. sensu, 3, 17, 15. de Myrrha: Crimen et illa fuit patria succensa senecta. *Sen. Herc. Fur.* 779. Lapithaeque multo in bella succensi mero. *Id. Hipp.* 541. succensas agit Libido mentes. *Sil.* 1, 169. Successus ira. *Val. Fl.* 3, 585. pavent montes, luctu succensus acerbo Quid struat Alcides, tantaque quid apparet ira. *Claud. IV. cons. Hon.* 242. ira rabie succensa tumescit, Contrahitur tepefacta metu. *Id. Laud. Stil.* 2, 221. mens facibus succensa pudoris. *Id. Rapt. Pros.* 1, 270. niveos infecit purpura vultus Per liquidas succensa genas. *Juvenal.* 7, 39. succensus dulcedine famae.

SUCCENTĪVUS et Subcentivus, a, um, adj. qui post alium, et cum eo canit. *Varr. R. R.* 1, 2. Aliud pastio, et aliud agricultura, sed affinis: et ut dextera tibia alia, quam sinistra, ita ut tamen sit quodammodo conjuncta, quod est altera ejusdem carminis modorum incentiva, altera succentiva. ℙ Translate est etiam inferior. V. INCENTIVUS.

SUCCENTOR et Subcentor, oris, m. qui succinit, et cantum suum cum alio, sed submissius, accommodat: hanc enim eandem significationem habet verbum *succino*, cujus est verbale. Translate *Ammian.* 19, 12. *med.* Paulo succentore fabularum crudelium, *h. e.* impulsore. ℙ *Isid. Or.* 6, 19. aliter succentorem definit: ait enim tres esse in cantando gradus, primum succentoris (h. e. ejus qui cantum incipit), secundum incentoris, tertium accentoris. Sed haec ad Ecclesiam et psallentes in choro pertinent.

SUCCENTŬRĬĀTUS et Subcenturiatus, a, um, part. a *succenturio*, ὑποκατάγραπτος, qui additus in supplementum centuriae. *Ter. Phorm.* 1, 4, 52. Nunc prior adito tu, ego in insidiis hic ero succenturiatus, siquid deficies. Ubi *Donatus*: Tota metaphora de re militari est. Succenturiati dicuntur, qui explendae centuriae gratia subjiciunt se ad supplementum ordinum. *V. *Comment. ad Ter.* e cod. *Ambros.* ed. *A. Maio*, p. 64. ed. *Mediol. B. A.*

SUCCENTŬRĬO et Subcenturio, as, a. 1. ἐπιλαγχάνω, est in locum occisorum militum alios substituere: a *centuria*. *Festus*: Succenturiare est explendae centuriae gratia supplere, subjicere. Plautus in Saturione: Succenturia centum, require, qui te delectet domi. Et Caecilius in Triumpho: Nunc meae malitiae astutia opus est: succenturia. ℙ Translate. *Gell.* 15, 8. Et alia esca melior, atque amplior succenturietur.

SUCCENTUS et Subcentus, us, m. cantus, qui post alium incipit, et cum eo consonat. *Capell.* 1, 6.

SUCCERDA. V. SUCERDA.

SUCCERNO. V. SUBCERNO.

[SUCCESSĪNUS, a, um, adj. ad successum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1073, 6. Sex. Quintius Sex. Quinti Successini Lib. Fortunatus. *F.*]

SUCCESSĬO, onis, f. ὑπόδυσις, actus succedendi et subeundi. *Cic. Fin.* 1, 11. In omni re doloris amotio successionem efficit voluptatis. ℙ Item substitutio in locum alterius in hereditate, in administratione, in imperio. etc. διαδοχή. *Brut.* ad *Att.* inter *ep. Cic. ad Brut.* 1, 17. *med.* Quid hoc mihi prodest, si merces Antonii oppressi poscitur, in Antonii locum successio? *Plin.* 7, 13, 11. Cum Asiam obtineret post consulatum, Neronis principis successione, veneno ejus interemptus est; et *Tac. A.* 4, 12. Pervertere Germanici liberos, quorum non dubia successio: scil. ad principatum. *Suet. Oth.* 4. *extr.* Ut jam vix ullus esset, qui non et sentiret et praedicaret solum successione imperii dignum. *Id. Cal.* 12. Ad spem successionis admoveri. *Just.* 9, 2. Adoptare aliquem in successionem regni. *Id.* 3, 3. Magistratibus judicia per annuas successiones permisit. *Plin. ep.* 1, 12. et 10, 24. Plerumque morbi quoque per successiones quasdam, ut alia, traduntur. *Tac G.* 32. Jura successionum. *Flor.* 4, 2. *med.* Se-

natus de successione Caesaris agitabat, *h. e.* de mittendo successore Caesari Gallias administranti. *Plin.* 30, 1, 2. de magia: Mirum, durasse artem tam longo aevo, commentariis non intercidentibus, praeterea nec claris, nec continuis successionibus custoditam, *h. e.* professoribus ejus ordine succedentibus. ¶ De filiis, et nepotibus. *Id.* 12, 14, 30. Familiae, quae per successiones jus sibi vindicant. *Auct. Pan. ad Maxim.* etc. 2. Substituere successiones, *h. e.* liberos, qui succedant patribus. *Appul. Met.* 8. Vobis facile est puerum illum novissimum successionis meae, atque unicam stirpem, sospitem mihi facere. *Lactant.* 6, 23. Duorum sexuum conjunctionem generandi causa datam esse viventibus, ut successionem parent. ¶ Est etiam successus, eventus. *August. V. B.* 26. referens sententiam, et fortasse etiam ipsa verba *Cic.* in *Hortens.* Omne institutum, voluntatemque omnem successio prospera consecuta est.

SUCCESSĪVUS, a, um, adj. qui post alium succedit. *Lactant. Op. D.* 12. *f.* Duobus sexibus maris ac feminae copulatis, successiva proles paritur.

SUCCESSOR, oris, m. διάδοχος, qui in alterius locum succedit. *Cic. Fl.* 14. *extr.* Cum successor aliquid immutat de institutis priorum. *Id. Fam.* 3, 3. Quae successori conjunctissimo et amicissimo commodare potest is, qui provinciam tradit. *Id. fragm. or. pro Scauro* (ed. *A. Peyronio*) 33. Successori decessor invidit. *Ov. Met.* 3, 589. studii successor et heres. *Id. Trist.* 4, 10, 53. Successor fuit hic (*Tibullus*) tibi, Galle; Propertius illi (*Virgilio*), *h. e.* floruit post. *Id. Met.* 13, 51. de Philoctete: quo successore sagittae Herculis utuntur, *h. e.* herede. *Callistr. Dig.* 48, 19, 26. Unusquisque ex suo admisso sorti subjicitur, nec alieni criminis successor constituitur, *h. e.* filius non portabit iniquitatem patris, ut dicitur *Ezech.* 18, 20. ¶ Translate. *Ov. Rem. Am.* 162. Successore novo tollitur omnis amor, *h. e.* novo amore subeunte. *Id. Met.* 14, 117. iste tuus tam raro proelia passus, Integer est clypeus: nostro, qui tela ferendo Mille patet plagis, novus est successor habendus. *Id. Fast.* 5, 77. Junius mensis successor Maji. ¶ *Successorem alicui dare* dicitur, cum imperium alicui ante tempus abrogatur, aut magistratu submovetur. *Spart. Hadrian.* 9. et 11., *Lampr. Alex. Sev.* 32. et *Capitol. Anton.* 5. Quo pertinent illa *Plin. ep.* 9, 13. *f.* Collega Certi consulatum, successorem Certus accepit, *h. e.* cum Vectius Proculus, et C. Publicius Certus a Domitiano in annum a Chr. n. XCVII. consules suffecti designati essent, hoc interfecto, Proculus quidem consulatum accepit, Certus autem in senatu a Plinio accusatus damnatusque consulatu privatus est, et alium veluti successorem habuit. *Suet. Aug.* 88. Legato consulari successorem dedit, ut rudi et indocto; et *Dom.* 1. *extr.* Mirari se, Vespasiano dictitante, quod successorem non et sibi mitteret. ¶ Cum feminino genere. *Cornel. Sev.* ap. *Charis.* 1, 66. Ignea nam coelo ducebat sidera Phoebe, Fraternis successor equis. V. AUCTOR.

SUCCESSŌRĬUS, a, um, adj. ad successionem pertinens. *Ammian.* 14, 8. Seleucus cum post Alexandrum successorio jure teneret jura Persidis. *Ulp. Dig.* 38. *tit.* 9. (qui *De successorio edicto* inscribitur) 1. *in.* (et *Papin. ib.* 2.) Successorium edictum idcirco propositum est, ne bona hereditaria vacua sine domino diutius jacerent. *Ulp. ib.* 22, 6, 1. *f.* Ex successorio capite bonorum possessio alicui competit.

SUCCESSUS, a, um, part. a *succedo*, qui prospere successit, feliciter evenit, προκεχωρημένος. *Auct. prol. Ps. Plaut.* 7. Et lege, et legionibus hos (*malos*) fugitastis, Quirites, successis bonis. *Cic. fil. ad Tiron. Fam.* 16, 21. *med.* Cum omnia mea causa velles mihi successa. Alii aliter leg. *Ov. Met.* 2, 788. successorumque Minervae Indoluit. Alii rectius leg. *successurumque:* alii etiam aliter. ¶ Est etiam cognomen R. *Inscr.* ap. *Mur.* 172, 1. P. Vallius Successus. Alia ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 324. P. Equitius Successus, M. Atilius Successus.

SUCCESSUS, us, m. ὑπόδυσις, actus succedendi, accessus. *Caes. B. G.* 2, 20. Quarum rerum magnam partem temporis brevitas, et successus, et incursus hostium impediebant. ¶ Item locus, in quem succedi et intrari potest, cavum, spelunca, antrum. *Arnob.* 5, 173. Per profundae altitudinis specum rex prosiliens Manium, raptam virginem secum vehit, et terrarum absconditur successibus rursus; et 7, 251. Ex molibus inaequaliter aggeratis successus quidam et fornices, in quos serpens se intulit raptim. ¶ Item cursus, decursus, spatium. *Just.* 1, 8. *extr.* Cyrus regnavit annos triginta, non initio tantum regni, sed continuo totius temporis successu admirabiliter insignis. ¶ Saepe est prosperus eventus, εὐτυχία. *Phaedr.* 2, 3. Successus improborum plures allicit. *Virg. A.* 2, 386. successu exsultans animisque Coroebus; et *ib.* 12, 914. Successum Dea dira negat. *Tac. H.* 4, 28. *med.* Successu rerum ferocior. *Plin.* 7, 7, 5. Successu aliquo tumens. *Id.* 2, 23, 21. Mirum, quo procedat improbitas cordis humani, parvulo aliquo invitata successu. *Id.* 35, 10, 36. *n.* 2. Uvae pictae tanto successu, ut in scenam aves advolarent. *Id.* 29, 4, 19. Successus petitionum a potestatibus, et a Diis etiam precum. *Liv.* 2, 50. Multo successu Fabiis audaciam crescere. *Ov. R. Am.* 624. Successumque artes non habuere meae. *Id. Her.* 2, 85. careat successibus opto, Quisquis ab eventu facta notanda putat. *Id. Met.* 8, 273. pleni successibus anni Primitias, frugem Cereri, sua vina Lyaeo, Palladios flavae latices libare Minervae. Et cum addito. *Liv. prooem. extr.* Ut orsis tanti operis successus prosperos darent.

*SUCCI, orum, populi Moesiae (a quibus fortasse Sucidava nomen traxit). *Ammian.* 26, 7. *med. Vales.* (p. 347. *Lindenbrog.*) *B. A.*

SUCCĪDĀNEUS. V. SUCCEDANEUS.

SUCCĪDIA, ae, f. κωλῆν, ταριχεία, tergum suis, sive massa carnis porcinae sale durata, et in quotidianos usus servata. *Varr. L. L.* 4, 22. *med.* Succidia ab suibus concidendis. Nam id pecus primum occidere coeperunt domini, et, ut servarent, salire. *Id. R. R.* 2, 4. Ignavum et sumptuosum esse, qui succidiam suspenderit in carnario potius ab laniario, quam ex domestico fundo. *Cic. Sen.* 16. *med.* Jam hortum ipsi agricolae succidiam alteram appellant. ¶ Translate. *Cato* ap. *Gell.* 13, 24. Succidias humanas facere, *h. e.* homines occidere.

SUCCĪDO et Subcido, is, succīdi, succisum, a. 3. ὑποτέμνω, ὑποκόπτω, idem ac caedo, vel subtus caedo, subseco: a *sub*, et *caedo*. *Enn.* ap. *Fest.* in *Suppernatus:* His pernas succidit iniqua superbia Poeni. *Plin.* 16, 12, 23. Postea tota arbor succiditur, et medulla ejus uritur. *Colum.* 2, 2. *med.* Nemorosi fructetosique tractus duplex cura est, vel exstirpandis radicitus arboribus et removendis; vel, si rarae sint, tantum succidendis, etc. Adde 11, 2. *med. Ov. Met.* 7, 227. de herb.: Partim succidit curvamine falcis aenae. *Virg. G.* 1, 297. At rubicunda Ceres medio succiditur aestu. *Sil.* 15, 536. Immatura seges rapido succiditur ense. *Id.* 14, 134. Ite, gregem metite imbellem, ac succidite ferro.

SUCCĬDO et Subcido, is, ĭdi, n. 3. ὑποπίπτω, subtus cado, concido. *Pl. Curc.* 2, 3, 30. Tenebrae oboriuntur, genua inedia succidunt. [*Cf. *Curt.* 9, 5, 7.] et *Lucr.* 5, 110. Succidere horrisono posse omnia victa fragore; et 3, 157. Caligare oculos, tremere aures, succidere artus. [*Adde 5, 483. succidit repente terra.] *Virg. A.* 12, 910. et in mediis conatibus aegri Succidimus. *Sen. Ag.* 862. te duce succidit Mendax Dardaniae domus. Adde *Manil.* 2, 259. ¶ Translate. *Sen. ep.* 71. *med.* Succidere mentem, et incurvari, et succumbere: quorum nihil sapienti viro potest evenire: stat rectus sub quolibet pondere.

SUCCĬDUS. V. SUCIDUS.

SUCCĬDŬUS, a, um, adj. ὑποπίπτων, σφαλερὸς, cadens, aut pronus ad cadendum. *Ov. Her.* 13, 23. tenebris exsanguis obortis Succiduo dicor procubuisse genu. *Id. Met.* 10, 458. at illi Poplite succiduo genua intremuere. *Stat. Theb.* 7, 397. succiduasque adportat matribus agnas, *h. e.* tenellas, et subinde succidentes. *Id. ib.* 4, 661. de comitatu Bacchi: sunt illic Ira, Furorque, et nunquam sobrius Ardor, Succiduique gradus. *Claud. Rapt. Pros.* 3, 153. Succidui titubant gressus. *Stat. Theb.* 10, 116. primosque hortantia somnos Languida succiduis exspirant lumina flammis. ¶ Translate est deficiens. *Sidon. ep.* 7, 6. *f.* Cum clericus quisque defungitur, si benedictione succidua non accipiat dignitatis heredem, in illa ecclesia sacerdotium moritur, non sacerdos, *h. e.* deficiente clericorum ordinatione propter episcopos a Gothis exsilio multatos.

[SUCCĬNĀTUS, a, um, adj. succini colorem referens. *Isid. Or.* 20, 3. *med.* Succinatum vinum succineae gemmae simile est, id est fulvi coloris. *F.*]

SUCCINCTĒ, adv. cum veste succincta. [*Curius Fortunat. art. rhet.* 3. *f.* Quemadmodum cingemur? nec submisse, nec succincte. *F.*] *Ammian.* 20, 11. *med.* Miles dimicare succinctius parans per sublimes aggestus, *h. e.* promptius, expeditius: succincti enim expeditiores sunt ad agendum. ¶ Translate est breviter. *Id.* 28, 1. (et 15, 8.) Nec pigebit docere succincte. *Sidon. ep.* 1, 9. Fabor super his aliqua succinctius.

SUCCINCTIM, adv. breviter, idem ac succincte. *Claud. Mamert. Stat. anim. praef.* Succinctim, atque uti digito denotare.

SUCCINCTŌRĬUM, ii, n. subligar, campestre, praecinctorium, περίζωμα. *August. de Gen. contra Manich.* 2, 15. *f.*; item *serm. de verb. Dom.* 10. *f.* et *contr. Jul. Pelag.* 2, 6. et *C. D.* 14, 17. ex *Genes.* 3, 7. [et *Isid. Or.* 19, 33. *F.*]

SUCCINCTŬLUS, a, um, adj. dimin. succincti. *Appul. Met.* 2. Ipsa linea tunica mundule amicta, et russea fasciola altiuscule sub ipsas papillas succinctula.

SUCCINCTUS et Subcinctus, a, um, part. a *succingo:* ὑπόζωστος, εὐσταλὴς, zona adstrictas corpori, et alte collectas vestes habens, accinctus, praecinctus. Dicitur de iis, qui paupere vestitu utuntur. *Virg. A.* 7, 187. Quirinali lituo, parvaque sedebat Succinctus trabea. *Mart.* 2, 46. Tu spectas hiemem succincti lentus amici. ¶ Item de his, qui quippiam administrant: quia succincti expeditiores sunt. *Petr. Sat.* 21. Myrtea subornatus gausapila, cinguloque succinctus; et *mox:* Quartilla alte succincta; et *ib.* 28. *f.* Ostiarius prasinatus, cerasino succinctus cingulo. *Virg. A.* 6, 555. Tisiphone palla succinc cruenta; et *ib.* 12, 400. ille retorto Paeonium in n rem senior succinctus amictu. *Ov. Am.* 3, 2, 31. T lia succinctae pinguntur crura Dianae. *Id. Met.* 536. Nuda genu, vestem ritu succincta Dianae. N 14, 27. Meretrices apud veteres succinctiore ve utebantur. Afranius Excepto. Meretrix cum ve longa? Peregrino in loco solet tutandi causa s sumere. *Prop.* 4, 3, 62. Succinctique calent ad va lucra popae. *Mart.* 12, 24. Succinctus curs *Lucan.* 1, 612. Succincti ministri. *Juven.* 4, 24. S cinctus patria quondam, Crispine, papyro, *h. e.* s vus ex Aegypto. *Id.* 8, 162. Et cum venali Cy succincta lagena. *Ov. Trist.* 1, 11, 31. Barbara p laeva est avidae succincta rapinae, *h. e.* expedi parata, intenta. *Claud. VI. cons. Hon.* 299. exs tum raperem succinctior agmen, *h. e.* promptior, peditior. ¶ Dii Lares formabantur Gabino hab cinctuque obvoluti toga super humerum sinistr dextro nudo. *Pers.* 5, 31. Bullaque succinctis La bus donata pependit: εὐζώνοις. ¶ *Succinctus qua re*, qui ad cincturam aliquid gerit. *Enn. Fest.* in *Cracentes*, et *Auct. ad Her.* 4, 52. Gla succinctus, tenens jaculum. *Liv.* 7, 5. et 40, 7 Quatuor juvenes ferro subcincti; et *M. Ant.* ap. *Phil.* 13, 16. Ser. Galbam eodem pugione suc ctum in castris videtis. ¶ Illa poetica sunt: *V. Ecl.* 6, 75. (et *Cir.* 59.) de Scylla: Candida suc ctam latrantibus inguina monstris; et *Cul.* 330. S la rapax canibus succincta Molossis. (Adde *L* 5, 890., *Tibull.* 3, 4, 89. ubi alii leg. *submixta.* [*Q non ferendum: *succinctus* solennis fere vox in re.] et *Sen. Med.* 350.) *Id. A.* 10, 634. de Junc agens hiemem nimbo succincta per auras. *Sen.* 262. Erinnys soluta crine, succincta anguibus. *Cl B. Get.* 201. Famaque nigrantes succincta pavori alas. *Stat. Silv.* 5, 1, 77. succinctaque pectora cu Et vigiles sensus, et digna evolvere tantas So corda vices, *h. e.* instructa seriis gravibusque c tationibus. ¶ *Succincta arbor*, brevibus et tru adstrictis instructa ramis, ut pinus. *Ov. Met.* 103. Et succincta comas, hirsutaque vertice pi et *ib.* 15, 603. Qualia succinctis, ubi trux insib Eurus, Murmura pinetis fiunt. *Plin.* 16, 10, 17. bores graciles, succinctioresque, et enodes. Translate. *Mart.* 2, 1. succincti quae sint bona, sce, libelli, *h. e.* brevis. *August. ep.* 157. *med.* cinctior brevitas. ¶ *Succinctus*, circumdatus, ctus. *Plin.* 4, 1, 1. Ita succincta Rhodopes, et Haemi vallatur excelsitas; et 20, 17, 73. N quibus succinctum est corpus. *Claud. Laud. Sti* 174. succincta Ceraunia nimbis; et *Ov. A. Am* 695. Rejice succintos operoso stamine fusos; et *Agr.* 2, 32. Carthago cum hominum copiis, tum natura ac loco, succincta portubus, armata mu duplici portu instructa. *Liv.* 21, 10. Subcinctus mis legionibusque. *Just.* 6, 1. Duo praefecti r maximarum gentium viribus succincti; et 35, Totius ferme Orientis viribus succinctus. *Quint.* 5. Haec arma habere ad manum, horum scientia bet esse succinctus, *h. e.* instructus, munitus, ratus. *Enn.* ap. *Serv.* ad *A.* 9, 678. succincti c machaeris, *h. e.* ferrea corda habentes, id est et cruenta cogitantes, ut ipse *Serv.* exponit.

SUCCĬNĔUS, a, um, adj. ἠλεκτρικὸς, qui es succino. *Plin.* 22, 23, 47. Quando ipsae suis m bus deliciae praeparant hunc cibum (*fungos*) sol et cogitatione ante pascuntur, succineis novac aut argenteo apparatu comitante. *Harduin.* int git novaculas, quibus manubria e succino sunt.

SUCCINGO et Subcingo, is, inxi, inctum, ὑποζώννυμι, subtus cingo. *Vitr.* 9, 7. Anguis p gens agmen stellarum intortus, subcingit regio Cancri. *Grat. Cyn.* 271. adstricti succingant ventres. ¶ Item vestes cingulo adstringo et c go, ut solemus, cum expeditiores esse volumu opus aliquod faciendum, praecingo, accingo. *ven.* 6, 445. Crure tenus medio tunicas succing V. SUCCINCTUS. *Ov. Met.* 13, 732. Scylla atram canibus succingitur alvum. [*¶ Transla *Cic. Verr.* 2, 5, 56. Hoc etiam iste infestior, multo se pluribus et majoribus canibus succinx *h. e.* instruxerat, munierat, vallaverat. Sic *Sat.* 5. *extr.* His animum succinge bonis: sic fl ne largo Plenus, Pierio defundes pectore verba. *Pan.* 49. Frustra se terrore succinxerit, qui se caritate non fuerit. *Mamert. Grat. act. ad Ju extr.* Non mihi solum, quem tanta potestate su xeras, etc.

SUCCINGŬLUM et Subcingulum, i, n. balt a succingo. *Festus:* Succingulum appellabant a qui balteum. Plautus (*Men.* 1, 3, 17.) Ab Hipp ta succingulum Hercules aeque magno neutiq abstulit periculo.

SUCCĬNO et Subcino, is, inui, entum, a. 3. δω, post cano, canendo subsequor: a *sub* et c cui *praecino* opponitur. *Calp. Ecl.* 4, 79. Cant iste tuis alterno succinet ore. [*Petr. Sat.* 69. T cines imitatus est, succinente Habinna. *F.*] Translate. *Hor. Ep.* 1, 17, 48. clamat: victum d succinit alter: Et mihi dividuo findetur munere dra. *Varr. R. R.* 1, 2. *med.* Agricultura succinit

li vitae, quod est inferior, ut tibia sinistra rae.

CCĬNUM, i, n. ἤλεκτρον, idem quod electrum, quod ex quibusdam arboribus fluit, tum quod in- etalla numeratur. De utroque multa *Plin.* 37. c. 3. V. ELECTRUM. De gummi arborum *Mart.* 3, Quod myrtus, quod messor Arabs, quod succina , Pallidus Eoo ture quod ignis olet. *Id.* 5, 37. l succinorum rapta de manu gleba. *Juven.* 6, Pinguia succina. *Plin.* 37, 3, 11. *n.* 2. Arboris um prisci nostri credidere, ob id succinum ap- ntes. ℙ De metallo *Appul. Met.* 2. Hic vitrum sigillatum, ibi crystallum impunctum, argen- alibi clarum, et aurum fulgurans, et succinum cavatum in capides, ut bibas. ℙ Sunt qui nt *sucinum* scribi, a *succus*: quod rectius per plex scribitur.

SUCCĬNUS, a, um, adj. ad succinum pertinens, cino fabricatus. *Mart.* 4, 59. Flentibus Helia- ramis dum vipera serpit, Fluxit in obstantem na gemma feram. Alii leg. *succina gutta*, ut 6, Dum Phaethontea formica vagatur in umbra, icuit tenuem succina gutta feram.]

CCĬPĬO, is, pro *suscipio* quidam putant legi *ucr.* 5, 403., sed non est a consueta et optima ndi ratione recedendum. Quamvis *Vel. Long. rthogr.* p. 2226. discrimen statuit inter *suscipere um*, et *succipere aquam*: quod exploditur etiam *usqu.* in *Orthogr.* [*Cf. *Schneid.* 1. p. 606.]

CCĪSĬO, onis, f. actus succidendi. *Sidon. ep.* Pilis infra narium antra fruticantibus quoti- succisio.

CCĪSĪVUS. V. SUBSECIVUS.

CCĪSUS, a, um, part. a *succīdo. Caes. B. G.* Omnibus eorum agris vastatis, frumentis suc- *Id. ib.* 5, 9. Crebris succisis arboribus omnes tus erant praeclusi. *Virg. A.* 9, 435. flos suc- aratro; et *ib.* 10, 699. poplite Palmum Succiso segnem sinit. *Sen. Med.* 702. redeat Herculea Succisa serpens, caede se reparans sua. *Claud. tr.* 1, 190. pejus in aurum Aestuat: hoc uno r succisa libido, *h. e.* exsecta.

CLĀMĀTĬO et Subclamatio, onis, f. ἐπιφώ- actus succlamandi, vociferatio. *Liv.* 40, 36. eo, quod aut inter se loquantur, aut subclama- us apud concionantem imperatorem significent, entiant, conjectandum sit, etc. et 28, 26. *med.* ter ad tribunal imperatoris, ut ultro territuri, mationibus concurrunt. *Suet. Ner.* 24. Adju- hypocrita, non animadversum id inter exsulta- succlamationesque populi.

CLĀMĀTUS et Subclamatus, a, um, part. a *mo*, clamoribus exceptus, exagitatus. *Quint.* 8, 9. Publica subclamatus invidia; et *decl.* 19, nium maledictis succlamatus.

CLĀMO et Subclamo, as, a. 1. ἐπιφωνέω, post s orationem clamo, acclamo: tum in bonam, malam partem. *Liv.* 3, 50. Haec Virginio anti subclamabat multitudo, nec illius dolori, ae libertati se defuturos. *Id.* 26, 22. Post haec nturia subclamasset, nihil se mutare senten- t *ib.* 3. Tanta ira incensa est, ut capite anqui- n concio subclamaret. *Id.* 44, 45. *med.* Qui- usi sunt ex media concione subclamare: abite ne, etc. Adde 6, 40., *Flor.* 2, 6., *Vell.* 2, 31. *al. Max.* 6, 2. *n.* 3. et 9, 1. *n.* 6. *extr.* ℙ Pas- npersonaliter. *Liv.* 42, 52. Cum per omnem em satis frequenti assensu subclamatum es- *d.* 21, 18. *f.* Sub hanc vocem haud minus fe- , daret utrum vellet, subclamatum est. Adde

CCLĪNO, as, n. 1. aliquantum inclino. *Ve- n ep. praem. carm.* 6. *l.* 5. *f.* Versus autem ex descendentes ab angulis ratione stant, etsi ne succlinant. *F.*]

CO, onis, m. qui succum extrahit: [ita per ptum vocatur fenerator, qui usuras ex debi- severe admodum exigit. *Cic. Att.* 7, 13. [*b. *Orell.*] Oppios enim de Velia succones dicis, ἐνιγματικῶς Oppios feneratores in Velia habi- de quibus mentionem item facit *Id. ib.* 8, 7.: autem alludere ad ipsum nomen *Oppii*, cum atine succum significet. Alii minus recte *sac- salacones, sanctones*, etc. legunt. *F.* *Sala- ex suspicione *Man.* et *Urs.*, quam probat minime contemnendum videtur *Orell.*]

COLLĀTUS et Subcollatus, a, um, part. a , humeris et collo sublatus. *Suet. Oth.* 6. uccollatus, et a praesente comitatu impera- salutatus. *Plin.* 35, 10, 37. de picturis Ludii: , palustri accessu villae, succollatis sponsio- lieribus, labantes trepidique feruntur. Alii *ccollantium specie mulieres, labentes trepi-*

COLLO et Subcollo, as, a. 1. collo humeris- positis porto. *Varr. R. R.* 3, 16. *med.* Apes suum sequuntur, quocumque it, et fessum nt, et, si nequit volare, succollant. (*Virg.* 217. Attollunt humeris, dixit.) *Suet. Claud.* . Ab his lecticae impositus, et, quia servi ant, vicissim succollantibus, in castra dela-

SUCCONDĪTOR et Subconditor, oris, m. qui sub conditore operam suam dat, qui conditori paret. Conditorem autem intellige, qui inter ministros Cir- censes numeratur: de quo in CONDITOR dictum est. *Inscr.* ap. *Grut.* 339, 5. Chresto conditori, Epa- phro sellario, Menandro agitatori, Helleti succon- ditori, etc. Adde 340, 3.

*SUCCOSA vel Subcosa, ae, f. opp. Hetruriae. *Ant. Itin.* ℙ Sic dictum, quod *sub Cosam* condi- tum. Cf. *Submuranum* et *Succasini*. *B. A.*

SUCCŌSUS. V. SUCOSUS.

SUCCRESCO et Subcresco, is, evi, n. 3. ὑποφύο- μαι, ab imo cresco: et proprie de plantis dicitur. *Colum.* 4, 14. *med.* Utique frequenter solum exercen- dum est, dum id incremento suo vites inumbrent, nec patiantur herbam subcrescere. *Ov. Met.* 9, 352. succrescit ab imo, Totaque paulatim lentus premit inguina cortex. *Pl. Trin.* 1, 1, 9. Mores mali, qua- si herba irrigua, succreverunt uberrime. ℙ Item subtus cresco. *Cels.* 7, 7. *n.* 8. Sub ordine naturali pilorum (*in palpebris*) alius ordo subcrescit, qui in- tus ad oculum tendit. ℙ Item post cresco, et uni- versim augeor, incrementum sumo. *Ov. Met.* 8, 679. quoties haustum cratera repleri Sponte sua, per se- que vident succrescere vina, Attoniti novitate pavent. *Cic. Or.* 3, 61. Non enim ille mediocris orator ve- strae quasi succrescit aetati, sed et ingenio acri, et studio flagranti, etc. Sic *Liv.* 10, 13. Et se gloriae seniorum subcrevisse, et ad suam gloriam consur- gentes alios laetum aspicere, [*i. e. paullatim ean- dem gloriam se consecutum.]

SUCCRĒTUS. V. SUBCRETUS.

SUCCROTĪLUS et Succrotillus, a, um, adj. te- nuis, exilis, gracilis. *Festus*: Succrotilla tenuis di- cebatur et alta vox. Titinius: Femina fabulare suc- crotilla vocula. Afranius in Epistola: Loquebatur succrotilla voce serio. Plautus in describendis mu- lierum cruribus, in Syro: Cum extortis talis, cum succrotillis crusculis. Haec *Fest.*, qui alibi aliter refert hunc Plauti versum. V. CROCOTILUM, et TODI.

SUCCŬBA et Subcuba, ae, m. et f. qui, vel quae sub aliquo cubat: et speciatim qui in re Venerea se alteri subjicit, ὑπόκοιτος. Igitur *succuba* est mulier adultera, quae in locum legitimae uxoris se alteri viro subjicit. *Ov. Her.* 6, 153. lecti quoque succuba nostri Moereat, et leges sentiat ipsa suas. *Heinsius* legit *subnuba*. *Appul. Met.* 5. Tunc indignata Ve- nus exclamavit: vel maxime Psychen ille meae for- mae succubam, mei nominis aemulam vere diligit, *h. e.* quae debitum meae pulcritudini cultum interci- pit. Adde *ib.* 10. In mascul. gen. *florulentum succu- bam* dixit *Prud.* περὶ στεφ. 10, 192. scortum mascu- lum intelligens, h. e. Hyacinthum ab Apolline ada- matum.

[SUCCŬBĪTĀNUS, a, um, adj. ad Succubonem pertinens, Hispaniae Baeticae urbem, a *Plin.* 3, 1, 3. memoratam, quae nunc *Sieras de Ronda* dicitur. *Treb. Claud.* 14. Purpura Succubitana. *Capitol. M. Aurel.* 1. Proavus paternus (*M. Aurelii*) Annius Ve- rus praetorius ex Succubitano municipio ex Hispa- nia factus senator. *F.*]

[SUCCŬBĬUS, a, um, adj. qui succubat, id est cubat sub aliqua re, ut concubius, qui simul cubat. *Inscr.* ap. *Mur.* 851, 1. A. Sejo Zosimiano Trib. Leg. XI. Cl. Succuviae, etc. Ita pro *Succubiae*. Haec eadem mendosa legitur ap. *Grut.* 466, 5. et 562, 2. Hoc vero cognomine legio XI. Claudia donata esse videtur, quod in insidiis posita, ideoque succubans victoriam aliquam adepta sit. *F.*]

SUCCŬBO et Subcubo, as, bui, bitum, n. 1. ὑπό- κειμαι, cubo sub aliqua re. *Appul. Met.* 1. *in.* Humi prostratus grabatulo succubans jacet; et *ib.* 9. Il- lum, qui ad instar testudinis alveum succubabat, depulso tegmine cunctis palam facere.

SUCCŬBO et Subcubo, onis, m. idem ac succu- ba. *Titin.* ap. *Non.* 3, 204. Contempla ancillas, quam arbitres illarum subcubonem. Alii perperam leg. *subcuboneum esse*.

SUCCŪDO et Subcudo, is, udi, usum, a. 3. idem quod cudo, seu cudendo fabricor. *Varr. L. L.* 4, 24. Lorica a loris, quod de corio crudo pectoralia facie- bant: postea succuderunt Galli e ferro, sub id vo- cabulum, ex anulis ferream tunicam.

SUCCŬLENTUS. V. SUCULENTUS.

SUCCUMBO et Subcumbo, is, cubui, cubitum, n. 3. ὑποπίπτω, subtus cado, cedo, vincor, inferior sum. *Catull.* 64, 369. ancipiti succumbens victima ferro. *Plin.* 36, 15, 34. *n.* 3. Trahuntur moles internae tan- tae, non succumbentibus causis operis. *Nep. Eum.* 11. *f.* Non enim cum quoquam arma contuli, quin mihi succubuerit. *Liv.* 22, 54. *extr.* Pugna adversa, cui hic ipse Annibal succubuit. [*Cf. 23, 25.] *Ov. Her.* 12, 49. et *Met.* 1, 714. Succumbere somno. [*In loco *Met.* 1, 714. non legitur *succumbere somno* sed *succumbere* absolute intellig., ut nostr. *zufallen.*] *Manil.* 1, 463. Quidquid subduxit flammis natura, pe- percit Succubitura oneri. [*Prop.* 3, 10, 23. Tibia nocturnis succumbat rauca choreis, i. e. deficiat ti- bicen et impar sit saltationibus nimis productis. *Heins.* vult *incumbat*. *Id.* 2, 34, 47. Sed non ante gravi taurus succumbit aratro, Cornua quam validis haeserit in laqueis. *Sil.* 14, 609. succubuit medicina

malis.] ℙ *Succumbere oneri* alio sensu dixit *Liv.* 6, 32. Cui succumbere oneri coacta plebes, quia quem delectum impedirent, non habebant tribuni ple- bis, i. e. onus subire et ferre. ℙ Submittere se, adorandi causa. *Arnob.* 6, 201. Rationale homines animal, coctilibus testis succumbitis, aeris laminas adoratis. ℙ Subjicere se ditioni. *Claud. in Ruf.* 1, 195. Plenaque privato succumbunt oppida regno; et *ib.* 2, 153. succumbere poscit Cuncta sibi. ℙ Saepe refertur ad animum. *Cic. Tusc.* 3, 17. Cur succum- bis, cedisque fortunae? et *ib.* 2, 23. *extr.* Dolere, animove succumbere. *Id. Sen.* 11. Nec languescens succumbebat senectuti. *Id. Fin.* 1, 15. Succumbere doloribus, eosque humili animo imbecilloque ferre. [**Id. Sull.* 25. non fortunae ipsi succumbere, i. e. de ambitu damnatum non quiescere, sed conjurare. In *Off.* 1, 20, 66. *succumbere fortunae* dicitur pro eo, quod est a fortuna vinci, et jacere, atque abjectum habere animum.] *Caes. B. G.* 7, 8. Cohortatur, ne labori succumbant. *Sen. Ag.* 993. et *Ov. Trist.* 4, 10, 103. Succumbere malis. *Cic. Planc.* 33. *med.* Jam succumbam isti tuae orationi: in eo ipso, in quo nihil potest esse nimium, nimium me gratum esse concedam. *Liv.* 22, 54. *med.* Nunquam, salva urbe, tantum pavoris tumultusque intra moenia Ro- mana fuit: itaque subcumbam oneri, neque aggre- diar narrare, quae edissertando minora vero fecero. *Ov. Her.* 3, 91. Succumbere precibus alicujus. [*V. *Ruhnk.*] *Id. Met.* 7, 749. et *Virg. A.* 4, 19. culpae, *h. e.* culpam admittere. [**Liv.* 3, 59. Neque erat dubium, quin, turbato reipubl. statu, tempori succu- buissent, i. e. nimis cessissent.] ℙ Absolute. *Cic. Fin.* 2, 29. *f.* Turpe est viro debilitari, dolore fran- gi, succumbere. *Nep. Eum.* 5. Hac ille perculsus plaga non succubuit, neque eo secius bellum admini- stravit. *Sen. Herc. Fur.* 1315. Succumbe, virtus, perfer imperium patris; et *Troad.* 950. Labefacta mens succubuit. ℙ [*Ita etiam de morbo dicitur. *Suet. Ner.* 98. Nolae succubuit: nostr. *er legte sich.*] ℙ Cum infinito. *Arnob.* 1, 38. Quam (*mortem*) nec ipsam perpeti succubuisset, tanta si non agenda res esset. ℙ In re Venerea usurpatur de femina, quae se viro subjicit. *Varr. R. R.* 2, 10. *med.* Virginibus in Illyrico mos eorum non denegavit, ut succumbe- rent, quibus vellent. *Tab. aen.* ap. *Grut.* 502. *col.* 1. Priscus Tarquinius patre Demarato Corinthio na- tus, et Tarquiniensi matre, quae tali marito neces- se habuerit succumbere. Adde *Catull.* 111, 3., *Ov. Fast.* 2, 810., *Petr. Sat.* 126. et *Mart.* 13, 64. et 14, 201., ubi de scorto masculo sermo est. V. SUCCUBA.

SUCCURRO et Subcurro, is, urri, ursum, n. 3. ὑποτρέχω, subtus curro, subeo, succedo. *Lucr.* 5, 764. Tempore eodem aliud nequeat succurrere Lu- nae Corpus. *Cic. Rosc. Am.* 11. *med.* Licet undique omnes in me terrores periculaque impendeant omnia, succurram atque subibo. ℙ Item saepe accurrere auxilii ferendi gratia, opem ferre, subvenire, ἐπι- κουρέω. *Cic. Or.* 1, 37. Laborantibus succurrere, aegris mederi. *Id. Rab. perd.* 1. *f.* Ferre opem pa- triae, succurrere saluti fortunisque communibus. *Caes. B. G.* 5, 43. *med.* Succurrit illi Varenus, et la- boranti subvenit. *Nep. Att.* 11. *med.* Non florenti- bus se venditavit, sed afflictis semper succurrit. *Sall. Cat.* 63. Catilina cum expeditis in prima acie versari, laborantibus succurrere. *Colum.* 11, 1. *med.* Deficienti succursurus. *Caes. B. C.* 3, 70. His tan- tis malis haec subsidia succurrebant, quo minus omnis deleretur exercitus. *Id. B. G.* 7, 80. Expedi- tos levis armaturae interjecerant, qui suis cedenti- bus auxilio succurrerent. ℙ Passive impersonali- ter. *Caes. B. C.* 3, 52. Plura castella pariter, disti- nendae manus causa, tentaverat, ne ex proximis praesidiis succurri posset; et *ib.* 80. Nuntios mittit, ut sibi subsidio veniant: se confidere munitionibus oppidi, si celeriter succurratur. *Cels.* 8, 4. Os fra- ctum, nisi succursum est, gravibus inflammationi- bus afficit. *Liv.* 3, 58. Cujus adversae fortunae ve- lit succursum. ℙ Dicitur saepe de his, quae pro- sunt in medicina. *Plin.* 31, 10, 46. Nitrum succur- rit et venenis fungorum ex posca potum. *Id.* 26, 15, 90. Crethmos succurrit strangulationibus. *Id.* 20, 23, 97. Cannabis succurrit alvo jumentorum. *Id.* 23, 1, 27. Intellectum ibi remedium est, potuque succursum. ℙ Est etiam occurrere, in mentem ve- nire, subire. *Cic. Att.* 14, 1. *med.* Ut quidque suc- currit, libet scribere. *Cic. fil. ad Tir. Fam.* 16, 21. *med.* Illud etiam mihi succurrebat, grave esse, me de judicio patris judicare. *Liv.* 6, 12. Non dubito, tot bella gesta legentibus illud quoque subcursurum, unde toties victis Volscis suffecerint milites. *Aug.* ap. *Suet. Tib.* 21. *f.* Succurritque versus ille Home- ricus, Τούτου δ' ἑσπομένοιο, etc. [*Cf. *Tit.* 10. ibi- que *Brem.*] *Plin.* 7, 48, 49. Et illud adnotare suc- currit, unum omnino quinquennium fuisse, quo se- nator nullus moreretur. *Id.* 17, 1, 1. et 34, 18, 51. Mirari succurrit. *Petr. Sat.* 102. Illud miror, tibi non succurrisse, unum nautam stationis perpetuae interdiu noctuque jacere in scapha.

[SUCCURSOR et Subcursor, oris, m. videtur es- se is, qui in tauriciniis seu venationibus bestiario succurrit cum tauro pugnanti, idemque fortasse ac subsessor, q. v. v. *Inscr.* ap. *Gud.* 106, 1. Primo duumviratu Apollinaribus in foro pompam, tauros,

taurocentas, succursores, pontarios paria III., pugiles catervarios, et pyctas (*dedit*). ℙ *Subcursor* alio sensu. V. SUCCUSSOR. *F.*]

SUCCUS. V. SUCUS.

SUCCUSSĀTOR, oris, m. ὑποσειστὴς, equus, qui duriore gressu sessorem concutit. *Lucil.* ap. *Non.* 1, 55. Succussatoris tetri tardique caballi.

SUCCUSSĀTŪRĀ, ae, f. succussus equi prave ingredientis. *Non.* 1, 60. Gradarius equus est, molli gradu, et sine succussatura nitens.

SUCCUSSĬO, onis, f. *Sen. Q. N.* 21. Succussio est, cum terra quatitur, et sursum ac deorsum movetur.

SUCCUSSO, as, a. 1. κατασείω, frequent. a succutio, proprieque dicitur de equis, qui duriore gradu incedentes, sessorem succutiunt, ut *Non.* 1, 55. notat. *Accius ib.* Agite, ac, vulnus ne succusset gressus, caute ingredimini.

SUCCUSSOR, oris, m. idem ac succussator. *Lucil.* ap. *Non.* 1, 55. Hunc Campanus sonipes succussor nullu' sequetur. Est qui leg. *subcursor.*

SUCCUSSUS, a, um, part. a *succutio*, agitatus, sursum deorsum motus. *Sen. Thyest.* 696. Tota succusso solo Nutavit aula. *Appul. Met.* 1. Grabatulus succussus et inquietus. ℙ Translate. *Val. Max.* 6, 9. *extr. n.* 5. Semel dumtaxat vultum mutavit, perquam brevi tristitiae salebra succussum.

SUCCUSSUS, us, m. ὑποτιναγμὸς, ὑποσεισμὸς, actus succutiendi, seu succussandi. *Pacuv.* ap. *Cic. Tusc.* 2, 21. Pedetentim, inquit, ite, et sedato nisu, ne succussu arripiat major dolor.

SUCCŬTĬO et Subcutio, is, ussi, ussum, a. 3. ὑποσείω, subtus quatio, sursum ac deorsum movendo agito. *Lucr.* 6, 549. ubi fortis equum vis Ferratos utrinque rotarum succutit orbes. *Sen. Q. N.* 6, 21. *med.* Nec succutiuntur tunc omnia, nec inclinantur, nec vibrantur. *Id. ib* 5, 1. Si legeris (*Virg. Ecl.* 2, 26.) Cum placidum ventis staret mare: scito, illud non stare, sed succuti leviter: et dici tranquillum, quia nec huc, nec illo impetum capiat. *Ov. Met.* 2, 166. Succutiturque alte, similisque est currus inani. *Appul. Met.* 2. Puella illud cibarium vasculum crebra succutiens. *Id. Apol.* Manus contraxisset, caput succussisset.

SŬCERDĂ, ae, f. χοιρεία κόπρος, stercus suillum. *Lucil.* ap. *Non.* 2, 813. Hic in stercore humi, stabulique fimo atque sucerdis. *Titin.* ap. *Fest.* Quid habes, nisi unam arcam sine clavi? eo condis sucerdas. ℙ Ap. *Fest.* eo stat vocabulorum ordine, ut duplici *ce* scribi oporteat: atque ita a multis scribitur.

*SUCHE, opp. Aegypti inferioris, in terra Troglodytica, ad sinum Arabicum. *Plin.* 6, 29. Oppidum Suche, insula Daphnidis. ℙ Hodiernum nomen videtur esse *Suachen* vel *Suaquen. B. A.*

*SUCIDAVA, ae, f. opp. Moesiae inferioris. *Ant. Itin.* Meminit et *Ptolemaeus.* V. *Succi. B. A.*

[SŪCĬDO et Succido, as, a. 1. humorem affundo. *Plin. Val.* 2, 9. Cyminum Syriacum bonum in aceto infusum succidabis. *F.*]

SŪCĬDUS et Succidus, a, um, adj. suci plenus. *Sucida lana*, recens detonsa, et necdum purgata: a *sucus.* *Varr. R. R.* 2, 11. *med.* Tonsurae tempus inter aequinoctium vernum et solstitium, cum sudare inceperunt oves: a quo sudore recens lana tonsa sucida appellata est. *Mart.* 11, 27. Succida palliolo vellera quinque petit. *Juven.* 3, 24. vinum, quod sucida nolit Lana pati. *Cels.* 8, 3. *f.* Imponenda vulneri lana succida. *Plin.* 29, 2, 9. varios refert lanae sucidae usus in medicina. *Id. ib.* 10. appellat *succidas sordes*, quae pecudum lanis adhaerent. ℙ *Solum sucidum*, sucosum. *Appul. Apol.* Regio fecunda, et coelum pluvium, et ventus clemens, et sol apricus, et solum succidum. V. SUCOSUS. ℙ *Meretrix sucida* ap. *Pl. Mil.* 3, 1, 193. est bene habita, suci plena. ℙ De ratione scribendi V. in SUCUS.

[SŪCĪNĬĀNUS, a, um, et *F.*]

[SŪCĪNĬENSIS, e, adj. ad Sucinium pertinens, dirutum oppidum ad lacum Ciminium in Etruria, cujus meminit *Ammian.* 17, 7. *f.*, quod *oppidum Suciniense* appellatum fortasse est a sucini seu succini feracitate; cum etiam *Plin.* 37, 2, 11. *n.* 1. *med.* narret, alium lacum juxta Atlanticum mare, itemque alium in Africa dare succinum fluitans. Ex eodem autem oppido nomen adhaesisse videtur sacerdotio cuidam, cujus mentio est in hac *Inscr.* ap. *Grut.* 322, 7. P. Aelio Porciano sacerdoti Suciniano, qui vixit annis XXIII., mensib. VII. Idem quoque sacerdos memoratur in duabus mutilis *Inscriptionib.* in *Giorn. di Pisa* T. 16. p. 174. et 175., altera Latina, in qua *sacerdos Sucinianus*, altera Graeca, in qua ἱερεὺς Σουκινιανῶν dicitur. Huc etiam spectat Ti. Claudius Domnio Sucinianus archineaniscus in *Inscr.* ap. *Grut.* 331, 5. *F.*]

[SŪCOSĪTAS et Succositas, atis, f. abundantia suci. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 29. Ejus (*fici*) quamquam sit reflata succositas, tamen manet veluti mellosa dulcedo. *F.*]

SŪCOSUS et Succosus, a, um, adj. ὀπώδης, suco plenus, suculentus, humidus. *Cels.* 2, 18. Ex ipsis pomis firmiora, quae sucosa, quam quae fragilia sunt. *Colum.* 2, 17. Melius habetur foenum, quod suapte natura succoso gignitur solo, quam quod irrigatum aquis eligitur. *Plin.* 17, 10, 14. de solo hortis idoneo: Sit ergo siccum succosumque, bipalio subactum, etc. *siccum* opponitur palustri, *succosum* arido et gracili. *Colum.* 4, 29. Stirpium genera, quae firmioris et succosioris libri sunt. *Plin.* 25, 9, 70. Radix crassa succosa. *Id.* 25, 13, 103. Succosa folia. *Id.* 24, 6, 22. Picea pinguem et turis modo succosam resinam fundit. *Id.* 12, 25, 55. Styrax minus succosus. *Id.* 14, 6, 8. *n.* 5. Massilia vinum gemino sapore, quando et condiendis aliis pinguius gignit, quod vocant succosum. ℙ *Sucosa lana* ap. *Seren. Sam.* 60, 1054. est sucida. ℙ Translate. *Petr. fragm. Trag.* 38. *Burm.* Reliquos collibertos ejus cave contemnas: valde succosi sunt, *h. e.* pecunia abundantes, opulenti.

*SUCRANA, ae, oppidum Hispaniae Baeticae. *Plin.* 3, 1. *B. A.*

SUCRŌNENSIS, e, adj. ad Sucronem pertinens, fluvium, atque olim etiam oppidum Hispaniae Tarraconensis. *Cic. Balb.* 2. Proelium Sucronense, *h. e.* quo Pompejus apud Sucronem cum Sertorio pugnavit: de quo *Sall. fragm. H.* 3. *in ep. Pomp. ad senat.* et *Flor.* 3, 22. Ap. *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 72. Varius Sucronensis trib. pl. *h. e.* Sucrone oppido.

SUCTUS, a, um, part. a *sugo:* emunctus. *Pall.* 3, 26. *f.* Porca sex nutrire debet, quia frequentiore numero sucta deficiet.

SUCTUS, us, m. σπάσις, ἀποθηλασμὸς, actus sugendi. *Varr.* ap. *Non.* 2, 767. Ut cremento corpora fierent majora parvo, ut suctu candida lactis. *Plin.* 10, 75, 98. Somniat infans, et suctum imitatur. *Id. ib.* 46, 63. Bibunt aves suctu; et 8, 36, 34. Ursi priorum pedum suctu vivunt; et 9, 30, 48. Polypus luctatur complexu, et sorbet acetabulis ac numeroso suctu.

SŬCŬLĂ, ae, f. χοιρίδιον, parva porca: diminutivum suis, quasi *suicula*, ut *bucula* a *bos.* *Pl. Rud.* 4, 4, 125. Post est securicula argenteola, et duae connexae maniculae, et sucula. *Gr.* Quin tu i dierecta cum sucula et cum porculis. Ubi *Pl.* alludere videtur ad machinam tractoriam, de qua mox dicemus. [*Viscont.* tamen *Mus. Pio-Clem.* T. 3. p. 234. *ed. Med.* putat, ad stellulam. *F.*] ℙ *Suculae* etiam Latinis dicuntur stellae in capite Tauri, quae Graecis Ὑάδες, Hyades appellantur: quod sidus vehemens est, et terra marique turbidum, tamque in ortu suo, quam occasu, pluvias, tempestates, largosque imbres concitat. Nomen id ex veterum imperitia originem cepit. Putarunt enim, quia ὗας Graece suculam, sive parvam suem notat, sidus hoc ita appellatum, quia suculae similitudinem referat. Sed errorem hunc refellit *Cic. N. D.* 2, 43. Tauri, inquit, caput stellis conspersum est frequentibus. Has Graeci stellas ὑάδας vocitare suerunt: a pluendo: ὕειν enim est pluere. Nostri imperite suculas, quasi a suibus essent, non ab imbribus nominatae. Adde *Plin.* 2, 39, 39. et 18, 26, 66. et *Tiron. Tull.* ap. *Gell.* 13, 9. Ipse autem *Gell. ib.* veteres Romanos conatur ab imperitia defendere. [At *Perizonius* ad *Sanctii Minerv.* 1, 10. imperitiae arguit tum *Ciceronem*, tum *Gellium*, tum etiam *Plinium*, quippe qui non viderint, v. *sucula* derivasse Latinos ab ὕω, pluo, mutata nempe aspiratione in *s*, et inserta *c* inter vocales, ut a βάω, vado, est *baculus;* a πόω, bibo, praeterit. πέπωκα, unde *pocum*, mox *poculum. F.*] ℙ Est etiam *sucula* machina tractoria. Eam ita describit *Budaeus:* Sucula est machina tractorii generis: constat autem tereti ligno, duobus aut pluribus vectibus trajecto utrinque, aequa exstantibus longitudine. Haec dum versatur, funis, qui ductarius dicitur, circa eam obvolvitur. Sic vocata est a scrophae similitudine. Nempe quod etiam haec machina suum porculum haberet. Nam in media circiter sucula batillus, aut uncus, qui figebatur, ut teneret funem, qui dum versabatur, sucula circumplicabatur, porculus vocabatur. Ejus etiam *Festus* meminit. *Cato R. R.* 19. Porculum in media sucula facito. *Vitr.* 10, 2. Cum autem funis habet caput ad suculam religatum, et vectes ducentes eam versant, funis se involvendo circa suculam extenditur; et ita sublevat onera ad altitudinem, et operum collocationes. ℙ Habet usum etiam in torculari et prelo, ut videre est ap. *Cat. R. R.* 12. et 18. et *Ulp. Dig.* 19, 2, 19.

SŪCŬLENTUS et Succulentus, a, um, adj. ἔγχυλος, suci plenus, sucosus, pinguis, obesus. *Appul. Met.* 2. *in.* Inenormis proceritas, succulenta gracilitas, rubor temperatus; et *ib.* 10. Corpus obesa pinguitie compleveram, corium arvina succulenta molliveram. *Paul. Nol. carm.* 21, 631. Quia suculenti corporis licentia Retunditur jejuniis. *Prud. Hamart. praef.* 57. Caro in sororem tela mentem dirigit: Mens in cerebro ventilatur ebrio, Ex quo furores suculentos colligit.

SŬCŬLUS, i, m. ὑίδιον, parvus sus, porcellus. *Justin. Institut. tit.* 2, 1. *med.* §. 37. Agni, haedi, et vituli; equuli, et suculi.

SŪCUS et Succus, i, m. χυμὸς, humor tam in animalium, quam in plantarum corporibus, quo illa aluntur. Intelligitur autem humor aliquid habens crassitiei, aut lentitudinis: nam purus liquor, qualis est aquae, sucus non est. Hinc *Plin.* (cujus verba in SAPOR retulimus) negat, in aqua sucum esse. Est a *sugo*, quod singula membra quantum ex opus est, exsugant attrahantque. Si duplici *cc* sc batur, erit a supino *suctum*, *t* in *c* converso. rum in antiqu codicib. MSS. fere unico scribit teste *Pier.* ad *Virg.*, *Drakembork.* ad *Sil.* et *Luc* *Delrio* ad *Claud.*, *Heinsio*, *Dausqu.* etc. Quare *cus* scriptio est tutior, quamvis *succus* videatur ceptior [*V. *Schneid.* 1, 402. sq.] [Sunt tamen recte deducant ab inus. ὕγος, unde ὑγιὴς, sanus, nempe vitalibus humoribus abundet. *F.*] [*N quidem praeferenda videtur a Lat. *sugo* hujus v derivatio.] *Lucr.* 4, 618. sucum sentimus in cibum cum Mandendo exprimimus. *Plin.* 14, 1 Vites succum terrae uvis bibunt. *Cic. N. D.* 2, Stirpes ex terra sucum trahunt, quo alantur quae radicibus continentur. *Id. ib.* 55. Ex intest et alvo secretus a reliquo cibo succus is, quo mur, permanat ad jecur; et *Ter. Eun.* 2, 3, Color verus, corpus solidum et succi plenum, bene habitum. Plenum et forte, inquit *Donat.*, flaccidum: nam succus est humor in corpore, abundant bene valentes: succus proprie, quasi *gus*, quem sibi ex alimentis membra sugunt, u repleant; succus est interior pinguedo membro Sic *Appul. Apol.* Facies decora, et succi palaes plena. Contra *Auct. Priap.* 33. puella, Quae caret, atque petra pumex. *Virg. Ecl.* 3, 5. alienus oves custos bis mulget in hora: Et su pecori, et lac subducitur agnis. *Pl. Capt.* 1, 1 Cochleae in occulto latent: suo sibi suco vivunt ros non cadit. *Tibull.* 1, 7, 13. Tum succos basque dedi, queis livor abiret, *h. e.* succos barum, ut *pateris et auro* ap. *Virg.* V. ENDIAI *Ov.* eadem sententia, *Trist.* 2, 455. Et quib succis abeat de corpore livor. *Petr. Sat.* 88. barum succos exprimere. *Sen. Med.* 712. succ gunt Lucis Suevi nobiles Hercyniis, *h. e.* h succis plenas. *Ov. Her.* 5, 109. Tu levior f tum cum, sine pondere succi, Mobilibus venti da facta, volant. *Plin.* 18, 14, 58. *extr.* S caprini capitis decocti. *Id.* 12, 28, 63. nuc pressus. *Id.* 22, 25, 66. ptisanae. *Id.* 13, rosae; et *ib.* 2. unguenti. ℙ Dicitur et de liquoribus. *Ov. Met.* 2, 119. de equis Solis: ig que vomentes Ambrosiae succo saturi. (Adde *A.* 12, 419.) *Id. ib.* 10, 176. et succo pinguis Splendescunt. *Tibull.* 1, 11, 47. Pax aluit et succos condidit uvae. *Sil.* 7, 169. pocula mulcere Lyaei. *Plin.* 8, 32, 50. Succus l *Claud. Rapt. Pros.* 3, 233. sparsosque bibunt ria succos; et *Lucan.* 3, 237. bibunt tenera d ab arundine succos; et *Hor. Sat.* 1, 4, 100. n succus loliginis. *Id. ib* 2, 8, 46. garum de s piscis Hiberi, *h. e.* liquamine. *Ser. Sam.* 60, qui candidus ovi Sucus inest. *Pall.* 3, 23. villarum subdita loca, *h. e.* sterquiliniis. ℙ *cus*, alimentum, τροφή. *Varr. R. R.* 1, 23. R in tenuiore terra seruntur ea, quae non multo gent suco. Adde *Plin.* 18, 17, 46. ℙ De me mentis. *Ov. Her.* 2, 181. et *A. Am.* 2, 335. pocula succi; et *ib.* 491. Illa Machaonios sup medicamina succos. *Id. Pont.* 4, 3, 53. 1, dixissem, purgantes pectora succos. *Id. He* 181. et *Met.* 14, 403. Succus veneni. *Lucan.* 6 Diris sucis conspergere aliquem. ℙ Meton est sapor. *Hor. Sat.* 2, 4, 70. Picenis cedun mis Tiburtia succo; et *ib.* 8, 27. coenamus conchylia, pisces, Longe dissimilem noto ce succum; et *ib.* 4, 13. Ova succi melioris. *Ov.* 103. Piscis succo ingratus. ℙ Translate es vigor, robur, copia, nervi, pondus: ducta phora a corpore succi pleno, et bene habito. *Att.* 4, 16. *med.* Amisimus, mi Pomponi, o non modo succum ac sanguinem, sed etiam co et speciem pristinam civitatis. *Quint. prooem.* His omnibus admiscebitur dicendi ratio, qua modo studiosos instruat, sed alere facundiam, augere eloquentiae possit: nam nudae illae art mia subtilitatis affectatione omnem succum i bibunt, et ossa detegunt. ℙ Commode ad o nem refertur. *Cic. Or.* 3, 25. Ornatur oratio g primum, et quasi colore quodam et succo su *ib* 2, 22. *f.* Omnes etiam tum retinebant illu riclis succum, sed erant paulo uberiore filo. *Brut.* 9. Haec enim aetas effudit hanc copia ut opinio mea fert, succus ille et sanguis in ptus usque ad hanc aetatem oratorum fuit, naturalis inesset, non fucatus nitor. *Id. O* Orationis subtilitas etsi non plurimi sanguini habeat tamen succum aliquem oportet, ut etia illis maximis viribus careat, sit, ut ita dican tegra valetudine. *Quint.* 10, 1. *med.* Histori que alere orationem quodam molli jucundoque potest. [*Quam vim *sucus* habeat, cum de oratoris dicitur, demonstravit *Ernest.* in *Lex. lat. rhet.* p. 388.] ℙ *Succuum* pro *succorum* a *succus, us*, m. 4.) habet *Appul. Met.* 10. S simis intrimentis succuum pulmenta condita. *eund. ib.* 9. Coenosi succus caries.

SŪCCSĀNUS. V. SUBURANUS.

SŪDĀBUNDUS, a, um, adj. sudans. *Auct ad Pis.* 176. totaque ludos Turba repente su sudabunda relinquit.

UDĀRĬŎLUM, i, n. dimin. sudarii, linteolum. ul. Apol. Si hodie illud sudariolum tu interce-es.

UDĀRĬUM, ii, n. καψιδρώτιον, ῥινόμακτρον, lin-n, quo sudor faciei detergetur, et nares purgan- Catull. 12, 14. et 25, 7. Sudarium Saetabum. t. 11, 39. Jam mihi nigrescunt tonsa sudaria ba. *Suet. Ner.* 48. Adoperto capite, et ante fa-n obtento sudario, equum ascendit, quatuor so-comitantibus. *Quint.* 6, 3. Cum reus, agente eum Calvo, candido frontem sudario tergeret. r. *fragm. Trag.* 67. *Burm.* Sudario manus ter-s, quod in collo habebat. *Val. Max.* 9, 12. *n.* 7. ario coarctatis ore et faucibus, incluso spiritu am morte praecurrit. *Hieron. ep.* 52. *n.* 9. Alio-ridiculum, et plenum dedecoris est, referto mar-io, quod sudarium orariumque non habeas, glo-i.

UDĀTĬO, onis, f. ἵδρωσις, actus sudandi. *Sen.* 86. *med.* Piscinae, in quas multa sudatione cor-exinanita demittimus. *Cels.* 3, 2. *med.* Se pri-die protinus sublaturos languorem aut dejectio-aut vomitu, aut sudationibus sperant. ¶ Item s ipse, in quo sudor elicitur, sudatorium. *Vi-*. 5, 11. *med.* E regione frigidarii collocetur amerata sudatio.

UDĀTOR, oris, m. ἱδρωτής, qui sudat. *Plin.* 1, 23. Dysentericis, sudatoribus, in longa tus-in epiphoris, meracum.

UDATŌRĬUM, ii, n. ὑπόκαυστον, caldarium, rarium, Laconicum, locus in balneis testudinis r constructus, ab igne sine fumo accensus ad endum sudorem. *Sen. V. B.* 7. Circa balnea, et toria, ac loca aedilem metuentia. *Id. ep.* 51. Quid mihi cum istis calentibus stagnis? quid sudatoriis? in quae siccus vapor corpora exhau-s includitur.

UDĀTŌRĬUS, a, um, adj. ἱδρωτικός, ad suda-m pertinens. *Pl. Stich.* 1, 3, 73. Vel unctio-Graecas sudatorias, vel alias malacas. *Cassiod.* 2, 39. *med.* de fonte Aponi: Fluentorum na-inhalat primae cellulae sudatoriam qualitatem.

UDĀTRIX, icis, f. *Mart.* 12, 18. Dum per li-te potentiorum Sudatrix toga ventilat, *h. e.* sudorem elicit, quippe quae ampla et gravis sit.

ŪDĀTUS, a, um, part. a *sudo*: ἱδρωμένος, su-madefactus. *Quint.* 11, 3. *med.* Vigilandae es, et fuligo lucubrationum bibenda, et in sudata durandum. ¶ Item per sudorem emissus, in um sudoris fluens. *Ov. Met.* 10, 308. Cinnama-costumque suam, sudataque ligno Tura ferat. ¶ ice est multo labore, et sudando confectus. *Sil.* 5. multoque labore Cyclopum Sudatum thoraca *Claud. II. cons. Stil.* 94. Lingonico sudatas re messes. *Id. Rapt. Pros.* 2, 16. sudata ma-Fibula, *h. e.* a marito. *Id. epigr.* 23, 12. zo-astae manibus sudata Serenae. *Prud. contra* 2, 550. Sudata bella. ¶ *Sudatus labor*, su-o exantlatus. *Stat. Th.* 5, 189. gelidoque la udatus in Haemo. Adde *Sil.* 3, 91. Sic *Pacat. Theodos.* 8. Actae sub pellibus hiemes, aesta-ter bella sudatae.

UDERTĀNUS, a, um, adj. ad Sudertum per-s, Etruriae oppidum, nunc *Sovreto*. *Liv.* 26, orum Sudertanum. Hinc *Sudertani, orum*, ab-e, incolae illius oppidi. *Plin.* 3, 5, 8. Sua-s, Saturnini, Sudertani. *F.*]

DES, vel Sudis, is, f. χάραξ, pertica, con-vallus. Usum habet praecipue in bellis. *Caes.* . 1, 27. Fossas transversas viis praeducit, at bi sudes, stipitesque praeacutos defigit. *Id.* . 5, 18. Ripa acutis sudibus praefixis munita; 39. et *Virg. A.* 7, 524. Sudes praeustae. *Sil* 9. jaciuntque sudes, et inania tela. *Lucan.* 4. Nunc sude, nunc duro contraria pectora Detrudit muris. *Ov. Met.* 12, 299. Qua jun-t humero cervix, sude figis obusta. Ingemuit, ue sudem vix osse revellit Rhoetus. *Liv.* 40, Multa vulnera sudibus facta; et 26, 51. Su-inter se in modum justae pugnae concurrerunt. ue loc. alii leg. *rudibus*. [*Nihil mutandum. *oederl.* 3, 265.] ¶ Et in re rustica. *Virg. G.* . Quadrifidasque sudes, et acuto robore val-et *ib.* 359. Fraxineasque aptare sudes, furcas-icornes. Adde *Plin.* 17, 14, 24. et *ib.* 22, 19. et 14, 1, 3., quibus locis et sepi munien-et viti pedandae sudes adhibentur. ¶ Trans- *Juven.* 4, 127. de rhombo pisce: peregrina est : cernis Erectas in terga sudes? *h. e.* spinas cutas. (Hoc sensu usurpat etiam *Prud. Apoth.* *Appul. Met.* 7. Saxeas sudes incursando con-m, *h. e.* acutas cautes. ¶ De positione recti nihil adhuc vidi. Si *sudiculum* diminutivum *sude*, videtur *sudis* in recto praeferendum. Sic et a *fidis* est *fidicula*, et a *mollis molliculus*, contra *trabecula* a *trabes*, et *plebecula* a *ple-* Adde, quod *sudis*, nomen piscis, satis confir-*sudis* de conto rectius dici, quam *sudes*. De isce *Plin.* 32, 10, 54. Sunt praeterea a nullo re nominati, sudis Latine appellatus, Graece aena, rostro simili nomine, magnitudine inter ssimos, rarus, sed non degener. Itali vocant *pesce argentino*. [*Esox Sphyraena, *L.*, ex genere piscium, nobis quidem *Hecht* appell.]

SŪDĬCŬLUM, i, n. quod sudorem exprimit. *Paul. ex Festo.* Sudiculum, flagelli genus erat, quod vapulantes sudantes facit. *Pl. Pers.* 3, 3, 13. Vir summe populi, stabulum servitutium, scortorum liberator, sudiculum flagri, compedium tritor, pistrinorum civitas, *h. e.* qui saepius exercendo ipsum quasi flagrum sudare faciat. Alii nullo commodo sensu leg. *subiculum*, quasi qui flagris subjicitur.

SŪDĬFĬCUS, a, um, adj. serenum, seu sudum inducens. Affertur haec vox in *Thesauro L. L.*, confirmaturque duobus carminibus ex *Gell.* 2, 22. et 30., quae quidem carmina in *Gellio* non inveniuntur nisi Graeca, quae aliquis forte in Latinum vertens, Graecum αἰθρηγενέτης transtulit *sudificus*.

*SUDINES, is, scripsit de gemmis. *Plin.* 9, 35. et 37. 7, 8. et 9. *B. A.*

SŪDIS. V. SUDES.

SŪDO, as, avi, atum, a. 1. ἱδρόω, sudorem emitto. *Cic. Or.* 2, 55. Cum ille diceret, se sine causa sudare; minime mirum, inquit, modo enim existi de balneis. [*Jocus Crassi in Brutum, qui amisso patrimonio balnea vendere coactus fuerat.] *Id. Div.* 2, 27. Deorum sudasse simulacra, nuntiatum est. *Hor. A P.* 413. Multa tulit, fecitque puer, sudavit, et alsit. *Petr. Sat.* 116. In montem sudantes conscendimus. *Liv.* 27, 4. *f.* Quatuor signa sanguine multo diem ac noctem sudasse. *Lucr.* 6, 942. in speluncis saxa superna Sudant humore. ¶ [*Hinc translate, quocumque humore madere.] *Enn.* ap. *Non.* 10, 4. Franguntur hastae, terra sudat sanguine. Adde *Virg. A.* 2, 582. *Id. G.* 1, 117. cavae tepido sudant humore lacunae. *Sil.* 2, 455. Heu, quantum Ausonio sudabitis, arma, cruore! *Mart.* 14, 221. Parva tibi curva craticula sudet ofella. ¶ Item vehementer laborare: quia magnum laborem sudor consequitur. *Cic. Sext.* 66. *med.* Sudandum est his pro communibus commodis, adeundae inimicitiae, etc. *Id. Fam.* 3, 12. *med.* Vides sudare me, jamdudum laborantem, quomodo ea tuear, et te non offendam. *Ter. Phorm.* 4, 3, 23. Sudabis satis, si cum illo inceptas homine. [*V. *Ruhnk.*] *Lucr.* 5, 1128. incassum defessi sanguine sudant, Angustum per iter luctantes ambitionis. *Stat. Th.* 5, 443. de Hyla: Lernaeaque tollens Arma, sub ingenti gaudet sudare pharetra. *Prop.* 4, 1, 70. Has meus ad metas sudet oportet equus. ¶ Passive impersonaliter. *Sil.* 13, 72. Quidquid ad Idaeos Xanthum, Simoentaque nobis Sanguine sudatum est. *Sen. ep.* 4. *extr.* Parabile est, quod natura desiderat: ad supervacua sudatur. ¶ Cum infinito. *Stat. Th.* 10, 526. et ferrea sudant Claustra remoliri. ¶ Cum accus. *Prud. Cath.* 2, 76. Jacob luctator Angeli Sudavit impar proelium. *Inscr.* ap. *Grut.* 336, 5. ad divortia Rheni Pervasi hostiles depopulatus agros, Dum tibi, Roma, decus, aeternaque sudo tropea. *Pers.* 5, 149. ut nummi, quos his quincunce modesto Nutrieras, pergant avidos sudare deunces, *h. e.* parere, laborando et sudando quasi emittere. ¶ [*Transitive c. accus. rei, quae sudando emittitur.] *Just.* 36, 3. Arbores certo anni tempore balsamum sudant. *Virg. Ecl.* 4, 30. Et durae quercus sudabunt roscida mella; et *ib.* 8, 54. Pinguia corticibus sudent electra myricae. *Nemes. Ecl.* 1, 76. dulcia mella Sudabunt taxi. *Mart.* 13, 101. Hoc tibi Campani sudavit bacca Venafri. ¶ Passive. *Tac. G.* 45. *med.* Nemora Orientis, ubi tura et balsama sudantur. ¶ [*Etiam humor ipse dicitur *sudare*, qui sudando emittitur. *Sil.* 7, 191. dulcis humor sudavit ab uvis. *Virg. G.* 2, 118. odorato sudantia ligno Balsama. ¶ Confund. *sudare* et *suadere*. V. *Spald.* ad *Quint.* 3. p. 219. *crit.*]

SŪDOR, oris, m. ἱδρώς, humor per cutem animalis erumpens aut labore, aut metu, aut morbo: ab ὕδωρ, humor. *Cic. Or.* 3, 2. Tum latus ei dicenti condoluisse, sudoremque multum consecutum esse audiebamus, ex quo cum cohorruisset, cum febri domum rediit. *Id. Div.* 1, 34. Herculis simulacrum multo sudore manavit. *Petr. Sat.* 6. *extr.* In cursu fatigatus, et sudore jam madens. *Virg. A.* 12, 338. Equi sudore fumantes. *Hor. Sat.* 1, 9, 10. cum sudor ad imos Manaret talos. *Phaedr.* 4, 24. Juvenes sudore multo diffluentes corpora. *Sen. ep.* 11. Quibusdam etiam constantissimis sudor erumpit. *Sen. alter Troad.* 487. Sudor per artus frigidus totos cadit; et *Oed.* 923. gelidus fluit Sudor per artus. *Ov. Met.* 5, 632. Occupat obsessos sudor mihi frigidus artus. *Virg. A.* 2, 174. salsusque per artus Sudor iit; et *ib.* 3, 175. gelidus toto manabat corpore sudor. *Lucr.* 6, 944. manat nobis e toto corpore sudor. *Virg. A.* 5, 200. sudor fluit undique rivis. *Ov. Met.* 9, 57. sudore fluentia multo Brachia. *Flor.* 2, 4. Alpina corpora mox ut caluere pugna; statim in sudorem eunt. *Suet. Ner.* 24. Sudorem frontis brachio detergere. *Mart.* 5, 79. Sudor inhaereret madida ne veste retentus. *Plin.* 21, 13, 44. Sudore diffluere. *Id.* 7, 18, 18. Sudorem emittere. *Id.* 27, 9, 48. Sudores evocare. *Id.* 31, 10, 46. *n.* 4. ciere. *Cels.* 2, 17. (et *Plin.* 24, 11, 60.) movere. *Id. ib.* elicere. *Plin.* 24, 6, 20. et *ib.* 9, 38. Sudores, et sudorem facere: et eodem sensu *Nep. Eum.* 5. *med.* excutere; et *Scrib. Comp.* 217. ducere, *h. e.* ciere, elicere. *Plin.* 35, 17, 57. immodicos sistere. *Id.* 23, 1, 25. coercere; et *ib.* 9, 81. cohibere; et *ib.* 4, 39. discutere. *Id.* 28, 19, 79. inhibere. *Id.* 20, 13, 51. reprimere. *Id.* 35, 15, 52. sedare. *Quint.* 11, 3. *med.* Nudus sudor, *h. e.* athletarum, qui nudi sunt. ¶ Metonymice est labor. *Virg. A.* 9, 458. phaleras multo sudore receptas. *Quint.* 5, 7. Maximus tamen patronis circa testimonia sudor est. *Cic. Or.* 1, 60. *f.* Stilus ille multi sudoris est. *Id. Font.* 1. *med.* Multo ejus sudore ac labore sub populi R. ditionem ceciderunt. [*Vell.* 2, 128, 3. summo cum sudore.] *Stat. Th.* 5, 124. Plena mihi domus, atque ingens, en cernite, sudor, *h. e.* labor in pariendo. *Capitol. Maxim.* 2. *extr.* Sexdecim lixas (*in militari ludo*) uno sudore devicit; et *ib.* 3. Septem fortissimos milites uno sudore vicit, *h. e.* uno labore, et non interquiescendo. *Cajus. Instit.* 3. (ed. *Goesch.*) §. 146. Si gladiatores ea lege tibi tradiderim, ut in singulos, qui integri exierint, pro sudore denarii XX. mihi darentur, *h. e.* pro pugna gladiatoria. ¶ Translate est quivis humor sudoris modo erumpens. *Ov. Met.* 2, 198. Scorpios nigri madidus sudore veneni. *Varr. L. L.* 4, 4. Hinc sudor quivis deorsum in terra, imber. Alia aliter leg. *Plin.* 16, 11, 21. Primus sudor picis aquae modo fluit canali, etc. Sequens liquor crassior jam, etc. *Id.* 23, 8, 79. Sudor virgae corni arboris, lamina ferrea candente exceptus. *Id.* 35, 15, 52. Alumen est sudor quidam ejus lapidis in spumam coagulatus. *Id.* 11, 12, 12. de melle: Sive ille est coeli sudor, sive quaedam siderum saliva. ¶ *Sudor maris* ap. *Lucr.* 2, 464. est ipsa aqua marina. Alii leg. *udor*, h. e. humor. ¶ Saepe, inquit *Sen. Q. N.* 3, 15. *f.*, colligitur roris modo tenuis et dispersus liquor, qui ex multis in unum locis confluit. Sudorem aquileges vocant: quia guttae quaedam vel pressura loci eliduntur, vel aestu evocantur. *Vitr.* 8, 1. *med.* In terra autem nigra sudores et stillae exiles inveniuntur, quae ex hibernis tempestatibus collectae, in spissis et solidis locis subsidunt. *Ulp. Dig.* 43, 19, 1. *med.* Si aqua sudoribus manando, in aliquem primum locum effluere, atque ibi apparere incipit, ejus hoc esse caput dicemus.

SŪDŌRUS, a, um, adj. sudore madens. *Appul. Flor. n.* 16. Sudoro affatim corpore, diutine obrigui.

SŪDUS, a, um, adj. αἴθριος, serenus et siccus. *Festus:* Sudum Verrius ait significare subudum, sed auctorum omnium fere exempla volunt, ut sudus siccum significet. Sudum enim, quasi seudum, id est sine udo, ut securus sine cura dictum est. *Virg. G.* 4, 77. de apib.: Ergo ubi ver nactae sudum, camposque patentes, Erumpunt portis. (*Philarg.* ad h. l., *Non.* 1, 131. et *Serv.* ad *A.* 8, 529 cum *Verrio* sentiunt, et exponunt subhumidum, et semihumidum: sed standum est a *Festo.*) *Lucil.* ap. *Non. ib.* et *Varr.* ap. *Non.* 4, 2. ventorum suda flamina. *Appul. Met.* 11. Coelum autem, nubilosa caligine disjecta, nudo sudoque luminis proprii splendore candebat. *Id. de Deo Socrat.* Sudae nubes: quod multi legunt etiam ap. *Sen. Q. N.* 2, 26. *extr.* ¶ *Sudum* absolute (subaudi *coelum*), coelum serenum, αἴθρα; praesertim post pluviam. *Pl. Mil.* 1, 1, 1. Curate, ut splendor meo sit clypeo clarior, quam solis radii esse, cum sudum est, solent. *Id. Rud.* 1, 2, 34. Exsiccare arundines, qui pertegamus villam, dum sudum est. *Cic. Fam.* 16, 18. *med.* Horologium mittam, et libros, si erit sudum. *Virg. A.* 8, 528. Arma inter nubes, coeli in regione serena, Per sudum rutilare vident. Adde *Val. Fl.* 2, 115. ¶ *Sudum*, adverbii modo. *Prud. Cath.* 7, 79. metalli lux argentei Sudum polito praenitens purgamine. ¶ *Sudus*, subudus, subhumidus, ut *Verrius*, *Philarg.* et *Nonius* volunt. *Arnob.* 7, 212. Nisi forte hostiarum Deus animas devorat, pasciturque de cnissis, quas evomunt ardentia viscera, adhuc suda de sanguine, et prioribus humecta de succis. Alii leg. *uda*.

*SUE, oppidum Asyriae. *Plin.* 6, 26. Gaugamela, item Sue in rupibus. *B. A.*

*SUECONI, orum, populi Galliae Belgicae. *Plin.* 4, 17. *B. A.*

[SUELĪTĀNUS, a, um, adj. ad oppidum pertinens in Hispania Baetica, haud longe a Malaca, a *Plin.* 3, 1, 3. *Suel*, a *Ptolem. l.* 2. *c.* 4. Σούελ, in *Anton. Itin.* vocatum *Sivel*, nunc *Fuengirola* dicitur *Inscr.* ap. *Spon. Miscell. antiqu.* p. 189. Municipium Suetilanum. *F.*]

*SUELLENI, orum, populi Arabiae. *Plin.* 6, 28 *B. A.*

*SUELTERI, orum, populi Galliae Narbonensis *Plin.* 3, 4. *B. A.*

*SUEMUS, i, m. fluvius Thraciae, in Hebrum cadens. *Plin.* 4, 11. *B. A.*

SŬĒO, es, evi, etum, n. 2. εἴωθα, ἐθίζομαι, soleo. *Lucr.* 1, 54. Appellare suemus, et haec eadem usurpare; et *ib.* 301. Usurpare oculis, nec voce cernere suemus: *synaeresis;* et 6, 954. quin ferri quoque vim penetrare suevit. *Prop.* 4, 10, 17. Urbis virtutisque parens sic vincere suevit. *Cic.* in *Arat. N. D.* 2, 43. Has Graeci stellas Hyadas vocitare suerunt: pro sueverunt. *Claud. in Ruf.* 2, 488. arcanaque suevit Prodere. *Id. in Eutr.* 1, 194. negle-

ctaque sueverat arcae Claustra remoliri. *Sil.* 15, 766. Romanae vulnera suerint Quanta afferre manus: pro sueverint. *Cic. Fam.* 15, 8. *extr.* A te id, quod suesti, peto: pro suevisti. Al. leg. *consuesti:* [*quod haud contemnendum censet *Orell.*]

SUERIS pro *suis.* V. SUS

*SUERTAE, arum, populi Indiae, de quibus *Plin.* 6, 20. *B. A.*

SUESCO, is, n. 3. ἐθίζομαι, consuesco, assuesco. *Tac. A.* 2, 44. Drusus in Illyricum missus est, ut suesceret militiae; et *ib.* 52. Ut Tacfarinas lectos viros. et Romanum in modum armatos castis attineret, disciplina et imperiis suesceret, *h. e.* assuefaceret milites: active. Alii referunt ad ipsum Tacfarinatem. *Auson. ep.* 16, 91. natus tuus Suescat peritis fabulis Simul jocari, et discere. Quidam tribuunt et *Cic. Fam.* 6, 8., sed ibi pro *cum suescerent* alii rectius leg. *consuessent.*

*SUESIA, ae, f. palus in Germania. *Mela* 3, 3. *B. A.*

SUESSĀNUS, a, um, adj. ad Suessam pertinens, opp. Latii adjecti, seu Campaniae, inter Lirim et Teanum, quae colonia Romana, cognomine Aurunca, nunc *Sessa*, patria *Lucilii:* unde *Auson. ep.* 15, 9. Rudes Camenas qui Suessae praevenis. *Sil.* 8, 398. detritaque bellis Suessa. *Inscr.* ap. *Mur.* 816, 7. Curator Kal. coloniae Suessatinae. At *Gabr. Cotugno, Mem. di Venafro* p. 95. rectius habet *Suessanae.* ℙ Alia fuit Suessa Pometia in Latio antiquo, prope Norbam et Satricum, nunc diruta. *Cic. ad Brut.* 1, 8. C. Nasennium municipem Suessanum tibi commendo. *Cato R. R.* 22. Suessanum rus. ℙ *Suessani, orum*, absolute, cives et incolae. *Inscr.* ap. *Grut.* 151, 3. et 262, 7. etc. [*Emendavit hunc l. *F.*]

[SUESSAS, atis, adj. omn. gen. idem ac Suessanus. *Gargil. de re hortensi* (ed. *A. A. Scottio*) 4, 11. Ex veteribus multi Suessatibus ollulis impicato singula poma clausere umbilico. In *Cod. palimpsesto* scribitur *Suesatibus. F.*]

[SUESSETĀNUS, a, um, adj. ad Suessam pertinens, urbem Hispaniae Tarraconensis. *Liv.* 28, 24. Ager Suessetanus. Hinc *Suessetani, orum*, absolute, incolae illius urbis ap. *eund.* 25, 34. et 39, 41. *F.*]

[SUESSĬONES et Suessones, ium, m. plur. populi Galliae, in ea regione, ubi nunc urbs *Soissons* exstat. *Suessiones* ap. *Caes. B. G.* 2, 3. 12. et 13. et *Hirt. B. G.* 8, 6. dicuntur; *Suessones* ap. *Lucan.* 1, 423. longisque leves Suessones in armis. *F.*] ℙ *Eorum caput *Augusta Suessionum* (*Αὔγουστα Οὐεσσόνων Ptolemaeo*) appellatur in *Ant. Itin.* prius Noviodunum: ut dubitari facile non possit, huic Augustum ornamenta addidisse, et Augustam de suo nomine appellasse. Medio aevo *Suessiones, Suessones* ac *Suessonae* vocari coeptum. V. *Anton. Itin.* et *Greg. Turon.* 4, 9. *B. A.*

[SUESSŬLĀNUS, a, um, adj. ad Suessulam pertinens, dirutam Campaniae urbem, in loco qui nunc *Sessola* dicitur, inter Calatiam et Acerras. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 390. L. Pompejo Felicissimo immuni Dendr. Suessul. etc. Hinc *Suessulani, orum*, absolute, incolae illius urbis ap. *Liv.* 8, 14. et *Plin.* 3, 5, 9. *F.*]

SUĒTŌNĬUS TRANQUILLUS, grammaticus et rhetor Romanus, scriptor, Vopisci judicio, emendatissimus et candidissimus, Plinii junioris amicus, ut patet ex hujus *ep.* 95. *l.* 10. Scripsit stilo eleganti et erudito duodecim priorum imperatorum Vitas, librum de illustribus grammaticis, alterum de claris rhetoribus; quae omnia exstant. Vitae quorundam poetarum, ut Horatii, Lucani, Juvenalis; libellus item de viris illustribus, ejusdemne Suetonii sint, necne, disputant critici, aliis affirmantibus, aliis negantibus. ℙ *C. Suetonius Paulinus, Othoniani belli dux, ante Britanniae etiam imperio praefectus. *Tac. A.* 14, 29. et 34. ℙ Suetonius Lenis, tertiae decimae legionis tribunus angusticlavius, pater Suetonii Tranquilli. *Suet. Oth.* 10. *B. A.*

*SUETRI, orum, populi Galliae Narbonensis, in Alpibus maritimis, non procul a Varo flumine. *Plin.* 3, 4. Σουήτριοι sunt *Ptolemaeo. B. A.*

[SŬĒTUS et Suētus (*disyll.*), a, um, part. a *sueo:* εἰωθὼς, ἐθιστὸς, assuetus. *Sall. fr.* ap. *August. C. D.* 2, 18. Discordia, et avaritia, atque ambitio, secundis rebus oriri sueta mala. *Hor. Sat.* 1, 8, 17. furesque, feraeque suetae Hunc vexare locum. *Lucr.* 2, 902. porro ex aliis sentire suetis. *Liv.* 5, 43. *extr.* Abstinere suetus ante talibus conciliis. *Virg. A.* 3. 541. equi curru succedere sueti. *Tac. H.* 5, 6. Lacus suetas aquis volucres non patitur. *Id. A.* 2, 52. Sueti latrociniis. *Lucan.* 1, 325. Bella nefanda parat, suetus civilibus armis.

SUĒVĬĂ, ae, f. Suevorum regio. *Tac. G.* 43. et 45. *extr.*

SUĒVĬCUS, a, um, adj. ad Sueviam et Suevos pertinens, ut Suevicum mare, *Tac. G.* 45.

[SUEVĬUS, ii, m. poeta quidam Latinus citatus a *Macr. Sat.* 2, 14. V. MORETUM. ℙ Idem fortasse fuit, qui a *Suet. Gr.* 5. M. Saevius Nicanor appellatur, ideoque alteruter ex altero corrigendus est. *F.*]

SŬĒVUS et Suēvus (*disyll.*), a, um, adj. ad Sueviam pertinens, Suevicus. *Caes. B. G.* 1, 53. Duae fuere Ariovisti uxores: una Sueva natione, altera Norica. *Sil.* 5, 133. cui vertice surgens Triplex crista jubas effundit crine Suevo, *h. e.* in morem Suevorum obliquato. ℙ Absolute. *Claud. IV. cons. Honor.* 655. Crinitusque tuo sudabit fasce Suevus. ℙ *Suevi, orum*, Σουῆβοι, et Σουήνοι, populi Germaniae, inter Albim et Vistulam siti, de quibus *Cellar. Geogr.* 2, 5. consule. *Caes. B. G.* 4, 1. Suevorum gens est longe maxima et bellicosissima Germanorum omnium. Ii centum pagos habere dicuntur, etc. *Tac. G.* 38. Suevorum non una, ut Cattorum Tencterorumque gens: majorem enim Germaniae partem obtinent, propriis adhuc nationibus nominibusque discreti, quamquam in commune Suevi vocentur. Insigne gentis obliquare crinem, nodoque substringere. Sic Suevi a ceteris Germanis sic Suevorum ingenui a servis separantur, etc. *Lucan.* 2, 51. Fundat ab extremo flavos Aquilone Suevos. *Albin.* 1, 17. Ille genus Suevos acre, indomitosque Sicambros Contudit. Adde *ib.* 312.

[SUFĒNAS et Suffenas, atis, m. ita est appellatus Latii populus, de quo *Plin.* 3, 12, 17. Trebulani, qui cognominantur Mutuscaei, et qui Suffenates. ℙ Hinc factum cogn. R., ut Sex. Nonius Sufenas, in nummo ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 261. *F.*]

SUFES et Suffes, etis, m. supremus apud Carthaginienses magistratus: est ab Hebr. שֹׁפֵט *sophèt*, judex, plur. שֹׁפְטִים *sophetìm*, judices: etenim ap. Carthaginienses, ut olim apud Hebraeos, judices suprema utebantur auctoritate. *Liv.* 28, 37. Mago ad colloquium suffetes eorum (*Gaditanorum*, qui Carthaginensium colonia erant), qui summus Poenis est magistratus, cum quaestore elicuit. *Id.* 30, 7. Senatum itaque suffetes, quod velut consulare imperium apud eos (*Carthaginienses*) erat, vocaverunt. *Festus:* Sufes dictus Poenorum magistratus, ut Oscorum meddixtuticus. Calidius in oratione in Q. Caecilium: Nonne vobis, judices, ignem et fumus prosequi, et flamma videtur? Senatus censuit, referentibus sufetis: (pro *sufetibus:* fortasse ad evitandam repetitionem syll. *ibus.*) *Sen. Tranq.* 3. *med.* Non vis enim nisi consul, aut prytanes, aut ceryx, aut sufes administrare rempublicam. *Tab. aen.* ap. *Grut.* 470, 2. Agente Celere Milchonis Gulassae filio, sufete. Adde aliam *ib.* 1.

*SUFETŬLA, ae, f. opp. Africae Propriae, in Byzacena, ad Bagradam flumen. *August. adv. Donat.* 6, 26. *Ant. Itin. B. A.*

SUFFARCĬNĀTUS et Subfarcinatus, a, um, part. a *suffarcino:* συνεσκευασμένος, subtus sarcinas, vel involucra habens. *Pl. Curc.* 2, 3, 10. Qui incedunt suffarcinati cum libris, cum sportulis. *Ter. Andr.* 4, 4, 30. Verum: vidi Cantharam suffarcinatam. *Appul. Met.* 9. Munificentia publica saginati, vaticinationisque crebris mercedibus suffarcinati piissimi illi sacerdotes. ℙ Translate. *Id. ib.* 10. At ego, quamquam jam bellule suffarcinatus, esurienter exhibitas escas appetebam, *h. e.* affatim cibis saginatus, et obesus factus.

SUFFARCĬNO, as, a. 1. onero, impleo: a *sub*, et *farcio:* quasi sarcinis et involucris onero. *Appul. Met.* 9. Veteratricem feminam multis exorat precibus, multisque suffarcinat muneribus.

SUFFARRĀNĔUS et Subfarraneus, a, um, adj. qui far in castra convehit. *Plin.* 7, 43, 44. Cicero auctor est, P. Ventidium mulionem castrensem suffaraneum fuisse: scil. hic sermo est de P. Ventidio Basso, cujus ita meminit *Cic. Fam.* 10, 18. Ventidii mulionis castra despicio. Hic porro, ut ait *Gell.* 15, 4., victum sibi aegre quaesivit, et sordide invenit comparandis mulis et vehiculis: qui tamen ann. U. C. DCCXI. consul fuit: de quo est lepidum *epigr.* 8. inter *Catal. Virg.* [*Suspecta haec vox est *Turnebo, Hard.*, al.]

SUFFECTĬO, onis, f. substitutio. *Arnob.* 5, 166. Putorem temperare suffectione unguentorum. *Id.* 7, 212. Numquid forte Dii aluntur his sacris, et ad eorum compaginem retinendam nonnullius opus est suffectione materiae? *Tert. Anim.* 28. Animarum alterna mortuorum atque viventium suffectio. ℙ Item tinctura. *Arnob.* 7, 251. Obsita squamis terga, macularum suffectionibus varia.

SUFFECTŪRĂ, ae, f. supplementum. *Tert. adv. Marc.* 1, 28. *med.* Suffectura est quodammodo spiritus animae.

SUFFECTUS et Subfectus, a, um, part. a *sufficio:* ἐπικατασταθεὶς, subrogatus, substitutus. *Vat.* ad *Cic. Fam.* 5, 10. *med.* Si Appii os haberem, in cujus locum suffectus sum. *Tac. A.* 4, 16. Filius patri suffectus. *Liv.* 2, 8. Suffectus in Lucretii locum M. Horatius Pulvillus: scil. in consulatu. V. CONSUL. De Caninio Rebilo in paucas horas consule suffecto in locum Q. Fabii Maximi, verba faciunt *Cic. Fam.* 7, 30., *Suet. Caes.* 76., *Plin.* 7, 53, 54., *Tac. H.* 3, 37. *extr.* et *Macr. Sat.* 2, 3. ℙ Item additus. *Sen. Q. N.* 5, 16. Quatuor coeli partes in ternas dividunt, et singulis ventos binos suffectos dant. ℙ Item infectus, coloratus. *Virg. A.* 2, 210. de anguib.: Ardentesque oculos suffecti sanguine et igni; et *Val. Fl.* 2, 105. Et maculis suffecta genas; et 1, 821. suffecta lumina leto; et *Sen. Q. N.* 1, 5, *med.* Nubes sole suffecta. Alii leg. *sufferta*, h. e. solis luce oppleta.

*SUFFĔNUS, i, m. poeta ineptissimus, sui admirator, in aliorum vitia dicax, ad sua caecus. Hi *Suffeni*, qui stulte sibi placent, dicuntur γλαυκ *Catull. carm.* 22. (al. 20.) 18. Nimirum idem omn fallimur, neque est quisquam, Quem non in aliq re videre Suffenum Possis. *B. A.*

SUFFERCTUS. V. SUFFERTUS.

SUFFĔRENTĬĂ, ae, f. tolerantia. *Tert. Or. med.* et *adv. Macr.* 4, 15.

SUFFĔRO et Subfero, ers, tuli, a. anom. [*p ma significatio est, ferre aliquid sub aliquam r ad tolerandum, subjicere, dedere, offerre.] *Poen.* 4, 2, 33. Ut ubi mihi vapulandum est, t corium sufferas. *Id. fr.* ap. *Non. l. c.* Intro ad u rem: sufferamque meum tergum ob injuriam. *Sufferre aestimationem* ap. JCtos est offerre, vel pr stare, vel exsolvere. *Ulp. Dig.* 21, 2, 21. Si ven tor victus litis aestimationem sustulerit. *Cajus* 30, 1, 69. *extr.* Ut ob hoc delictum quasi litis ae matio a legatario sufferatur heredi. ℙ Est item s peditare, sufficere. *Varr. R. R.* 2, 4. *med.* Nutric octonos porcos parvulos primo possunt: increme facto, a peritis dimidia pars removeri solet, q mater neque potest sufferre lac, neque congene alescendo roborari. ℙ [*Deinde idem est, quod p tare. *Arnob.* 2, 83. An axis eum (mundum) su neat, an ipse se potius vi propria sufferat. — commemorari posse videtur etiam locus *Suet.* 50. ut colligere semet ac sufferre vix posset, quod nos dicimus *sich halten, sich fortschleppen.* Hinc in universum est perferre, sustinere, subsi re, par esse, non cedere, Gr. ὑφίστημι.] *Ter. He* 3, 1, 43. Satrapes si siet amator, nunquam suffe ejus sumptus queat, nedum tu possis. (*Brut. Cic. Fam.* 11, 10. *f.* Non si Varronis thesauros berem, subsistere sumptui possem.) *Pl. Merc* 2, 4. Vix suffero hercle anhelitum, i. e. vix rec spiritum: et ut *Id. ib.* ait 15. animam nequeo ve re. *Virg. A.* 2, 491. Instat vi patria Pyrrhus: claustra, nec ipsi Custodes sufferre valent. ℙ ferre laborem, vulnera, etc. sustinere, tolerare, re. *Prop.* 3, 20, 21. Quod superest, sufferte pe properate laborem, *h. e.* iter quod terra facienc restat, tolerate. *Varr. R. R.* 2, 8. *med.* In m spectanda aetas, ut vecturis sufferre labores poss *Colum.* 3, 2. *med.* Vites valenter sufferunt vento imbres. *Lucr.* 5, 1301. boves Lucas Anguima belli docuerunt vulnera Poeni Sufferre. *Pl. As* 2, 11. Qui me vir fortior est ad sufferendas plag *Id. Merc.* 5, 2, 20. Imbrem perpetiar, laborem s ram, solem, sitim. ℙ Absolute. *Pl. Curc. a.* 6. Si magis me instabunt, ad praetorem suffer *h. e.* patiar me rapi ad praetorem. ℙ Adhibetur iam pro perpeti, haurire, ὑποφέρειν. *Sulpic.* ad *Fam.* 4, 5. *med.* Nisi hoc pejus sit, haec sufferr perpeti. *Ter. Andr.* 5, 3, 17. An ut pro hujus catis ego supplicium sufferam? *Cic. Cat.* 2, 13. ne improbus quidem poenam sui sceleris suffe *Id. Caecin.* 33. *f.* Quam multam si sufferre vo sent, tum manere in civitate potuissent. ℙ Suff poenas, pendere, dare poenas. *Accius* ap. *No* 429. Ego me non peccasse plane ostendam, aut nas sufferam. *Pl. Amph.* 3, 4, 19. Deinde illi a tum sufferet suus servus poenas Sosia. *Id. Cis* 3, 54. Ut vobis victi Poeni poenas sufferant. *N. D.* 3, 33. At Phalaris, at Apollodorus poenas stulit. ℙ Praeteritum *sustuli* etiam ad *tollo* refer

SUFFERTUS, a, um, part. ab inus. *suffercio*, ut *refertus* a *refercio* est: πυκνὸς, plenus, den spissus. *Suet. Ner.* 20. Mediaque in orchestra quenti populo epulatus, si paulum subbibisset, quid se sufferti tinniturum, Graeco sermone pr sit, *h. e.* cantaturum se aliquid, quod Graeci di πυκνὸν, idest magnum quiddam, et succi pler quod auditoris aures impleat: vel voce plena, et nora. [*Magis respondet Gr. ὑποπυκνός. V. *Tur Advers.* 28, 18. *Schneid. Lex. Gr.* s. v. πυκνός.] leg. *suffertim.* Aliud exemplum ex *Sen. Q. N.* V SUFFECTUS; et adde *Lucil.* ap. *Gell.* 4, 17., ul *sufferctus* scribitur.

SUFFERVĔFĂCĬO et Subfervefacio, is, a. 3. θερμαίνω, aliquantum fervidum reddo. *Plin.* 18, 26. Vulgo nec suffervefaciunt. ℙ Hinc passi *suffervefio*, ὑποθερμαίνομαι. *Id.* 27, 9, 51. Affirm lapillos, qui suffervefiant, rumpi.

SUFFERVĔFACTUS et Subfervefactus, a, part. a *suffervefio:* ὑπόζεστος, aliquantum ferv ctus. *Plin.* 14, 17, 21. Mellis decem libris, a heminis quinque suffervefactis decies. *Id.* 22, 67. Semuncia amyli cum ovo suffervefacta.

SUFFERVĔFĬO. V. SUFFERVEFACIO.

SUFFERVĔO et Subferveo, es, bui, n. 2. ὑπο aliquantum ferveo. *Appul. Herb.* 115. Rutae c culos conterito, additis aquae cyathis tribus, et ti heminis, et sufferveat.

[SUFFETŬLĀNUS, a, um, vel *F.*]

[SUFFETŬLENSIS, e, adj. ad Suffetulam p nens, Africae Byzacenae urbem, nunc *Spaila*, c in *Ant. Itin.* mentio est. *Inscr.* ap. *Maff. Mus.* 465, 5. Imp. Caes. Aug. . . . . Suffetulanorum . . aedificaverunt. Eadem ap. *Donat.* 341, 4. pro fetulanorum habet *Suffetulensium. F.*]

SUFFĪBŬLUM, i, n. *Fest.* Suffibulum est v

tum album, praetextum, quadrangulum, oblon- , quod in capite Virgines Vestales, cum sacrifi- , semper habere solent: idque fibula comprehen- r. Adde *Varr. l. c.* in OPICONSIVA.

UFFICIENS et Subficiens, entis, part. a *suf-* : αὐταρκής, idoneus, satis aptus, satis sub- istrans. *Liv.* 2, 8. Consul magno natu, non cientibus jam viribus ad consularia munera ob- da, intra paucos dies moritur. *Suet. Vit.* 13. las interdum quadrifariam dispertiebat, in jenta- , et prandia, et coenas, comissationesque, faci- nibns sufficiens vomitandi consuetudine. *Curt.* *f.* Aetas vix tantis matura rebus, sed abunde ciens. *Id.* 8, 4. *med.* Regem multiplicato labore cientem malis, quibus ipsi cesserant, deserere escebant; et *Suet. Vit. Pers. med.* Fuit pietatis matrem et sororem exemplo sufficienti; et *Paul.* 29, 7, 8. Quid enim, si sufficientium testium ltatem non habuit? *Tert. adv. Marc.* 5, 2. *med.* a et sufficientissima definitio. ℙ Cum inf. *Lu-* 5, 153. nec vox antri complere capacis Suffi- spatium.

JFFICIENTER, adv. ἀποχρώντως, ἀρκετῶς, quan- satis est. *Traj.* ad *Plin. ep.* 10, 29. Mensores is operibus, quae Romae fiunt, sufficienter ha- *Ulp. Dig.* 7, 1, 15. Sufficienter autem alere et re debet, secundum ordinem et dignitatem man- rum. *Aurel Vict. Epit.* 20. *med.* Latinis litte- fficienter instructus. *Pall.* 1, 35. *med.* Nucem rari jubent: ibi paleas et ceram cum sulphure ienter includi.

FFICIENTIA, ae, f. quod sufficit. *Tert. ad* 1, 4. *f.* Sufficientia, quae modestiae et pudici- pta est; et *Sidon. ep.* 6, 12. *f.* Quibus obtigit anis tui abundantiam ad sui sufficientiam per- e.

FFICIO et Subficio, is, eci, ectum, a. 3. [*a t *facio*, proprie significat ponere aliquid sub a re. Hinc est ap. *Curt.* 5, 1, 29. quippe Eu- es altum limum vehit, quo penitus ad funda- a jacienda egesto, vix sufficiendo operi firmum iunt solum, i. e. solum in quo possit suffici, i. ostrui opus. Ita *Freinsh.* in *ind.* Alii aliter. t. pro *firmum* habet *firmo* nobis quidem minus tum. Huc translate pertinet locus *Livii* 3, 61. lites excursionibus sufficere, i. e. submittere, firmare. *Noster*, qui locum infra laudaverat, retatus erat: subinde mittere ad excursio- aciendas. ℙ Hinc est] in locum alterius sub- , Gr. ὑφίστημι. [*De magistratibus, imprimis libus, qui in locum demortui consulis, aut de u damnati etc. creantur. *Ern. cl. Cic.*] *Cic.* 39. *med.* Nam ne sufficiatur consul, non ti- *Liv.* 5, 31. *med.* Nec unquam in demortui censor sufficitur. [*Plura exempla v. in *gloss.* h. v.] *Phaedr.* 3, 10. Sperans heredem suffi- proximum. *Plin.* 7, 16, 15. Septimo mense dentes: septimo eosdem decidere anno, alios- ffici. *Virg. G.* 3, 65. Atque aliam ex alia ge- lo suffice prolem; et *ib.* 4, 201. de apib.: ipsae parvosque Quirites Sufficiunt. ℙ Item subin- ebeo, suppedito, subministro. [*Ita nonnisi frequentari videtur. *Lucr.* 3, 704. cibus aliam naturam sufficit, i. e. subministrat. Cf. 2, t 6, 480.] *Virg. A.* 2, 618. (et *ib.* 9, 802.) ater Danais animos viresque secundas Sufficit. 36. dux agmina sufficit unus Turbanti terras. *G.* 2, 424. Ipsa satis tellus, cum dente reclu- unco, Sufficit humorem; et 435. salices pecori m, aut pastoribus umbras Sufficiunt. *Ov. Ib.* empus in immensum lacrimas tibi vovimus Quae semper causa sufficiente cadent. ℙ rimum colorem inducere, inficere. *Cic. fr.* *n.* 4, 405. et 12, 13. Ut qui combibi purpuram , sufficiunt prius lanam medicamentis quibus- V. SUFFECTUS. [*Cf. *Gron. Diatr.* in *Stat.*

ℙ Neutrorum etiam more usurpatur, et si- t satis posse, aut esse, ἀρκέω. [*Ac primum absolute] *Cic. Phil.* 2, 7. *med.* Nec scri- ficere, nec tabulae nomina illorum capere po- t. *Caes. B. G.* 7, 20. *f.* Nec jam vires suffi- nec ferre operis laborem posse. *Liv* 36, 45. i, quoad sufficere remiges potuerunt, satis citer secuti sunt. [*Porro huc pertinent ex ae *Forc.* laudaverat, ista: *Liv.* 21, 8. Et non bant muri: [*ad quem locum v. *Bauer.* p. 8.] *A.* 12, 738. Idque (ferrum) diu — suffecit. *Liv.* 10, 25. Non suffecturum ducem unum citum unum. — Cum praepos. *ad:* quae pro- tionis scriptoribus usitatissima est dicendi ra- f. *Zumpt.* §. 664. p. 512. sq. *Forc.* laudaverat *Curt.* 9, 5. *med.* Adeo resolutus, ut ne ad um quidem telum sufficeret dextra. *Petr. Sat.* ficere ad inventionem. [*Alia exempla haec *Liv.* 10, 47. multis rebus laetus annus vix ad n unius mali, pestilentiae — suffecit: cf. *Id.* 4, 30. terra ingenita humore egens vix nnes suffecit amnes; et 29, 17. ad patiendum ; et *ib. cp.* 16. inopi aerario, nec plebe ad n sufficiente. — Cum dativo. Praeter *Liv.*, num exemplum *Forc.* laud. illud: 29, 31. *med.* uia pecori bonus alendo erat, hominum quo- e et carne vescentium abunde sufficiebat ali- mentis: imprimis seriores hunc loquendi morem exhibent. *Vell.* 2, 98, 3. sufficere negotio; et 97, 2. bellicis operibus, civilibus artibus; et 131. quorum cervices sustinendo imperio sufficiant; et 127, 3. sufficiens vigori animi compages corporis. *Plin.* 17, 22, 35. *n.* 9. Vitis vires capit suffecturas oneri. *Suet. Vesp.* 10. judicia, quibus peragendis vix suffectura litigatorum aetas videbatur. *Gr.* 23. sufficere sumtibus; et *Tib.* 25. quando universae (Reipl.) sufficere solus nemo posset. *Tac. A.* 3, 22. corpore validum et bello suffecturum; et 3, 72. quod nemo e familia restaurando sufficeret. *Suet. Hor.* ante ipse scribendis epistolis amicorum sufficiebam. *Plin. Pan.* 77, 6. quis adeo expetitis honoribus aut deservit aut sufficit? *Quint. Inst.* 7, 4. p. 632. *ed. Burm.* in qua et semel peccasse, — absolutioni nonnunquam sufficit. — Poetarum exempla haec sunto: *Virg. A.* 9, 810. nec sufficit umbo Ictibus. *Ov. Met.* 8, 834. quodque urbibus esse, Quodque satis populo poterat, non sufficit uni. *Id. Pont.* 2, 1, 63. Sufficiet nostris si modo vita malis, *h. e.* si supererit, et subsistet. — Cum praepos. *in.* *Ov. Met.* 7, 613. nec locus in tumulos, nec sufficit arbor in ignes.] *Id. Am.* 2, 7, 1. Ergo ego sufficiam reus in nova crimina semper? *h. e.* satis ero ad praebendam materiam criminum. ℙ Cum infinito. *Virg. A.* 5, 21. Nec nos obniti contra, nec tendere tantum Sufficimus. [*Huc pertinet etiam illud, quod *Forc.* infra laudaverat, ubi impersonaliter *sufficit* pro *satis est* ponitur sq. infin. *Mart.* 9, 1. mihi parva locuto Sufficit in vestras saepe venire manus. Adde *Suet. Ner.* 31. suffecerit haec retulisse. — Sequitur etiam *ut* et *ne.* *Noster* laudaverat ista:] *Plin. ep.* 9, 21. Interim sufficit, ut exorari te sinas; et *ep.* 33. *extr.* Sufficit, ne ea, quae sunt vera, minuantur. ℙ Pro suppetere, occurrere. *Ov. Met.* 4, 585. sed lingua repente In partes est fissa duas: nec verba volenti Sufficiunt.

SUFFIGO et Subfigo, is, ixi, ixum, a. 3. ἀναπήγνυμι, προςπήγνυμι, subtus figo, suppingo. *Lucan.* 9, 328. Providus antennae subfixit lintea summae. *Plin.* 33, 3, 14. Summae licentiae fuerat, Agnonem Teium, Alexandri M. praefectum, aureis clavis suffigere crepidas. *Sen. Hipp.* 497. trabes multo auro suffigere, *h. e.* aureum lacunar facere. ℙ Item affigo, configo. *Hor. Sat.* 1, 3, 82. et *Hirt. B. Afr.* 66. *extr.* Aliquem in cruce suffigere. *Just.* 18, 7. In altissimam crucem suffigi jussit; et 22, 7. *med.* Patibulo suffixus est. *Id.* 30, 2. *med.* Mulieres patibulis suffiguntur. *Suet. Caes.* 74. Piratas suffixurum se cruci ante juraverat. [*Cf. *Vell.* 2, 42, 4.] *Flor.* 1, 11. *med.* Spolia, quae Maenius in suggestu fori, capta hostium classe, suffixit. ℙ Item infigo. *Sen. Phoen.* 206. Quid est, quod te efferarit? quod novos suffixerit stimulos dolori?

SUFFIMEN, inis, n. θύημα, id quod suffitur. V. SUFFIMENTUM. *Ov. Fast.* 4, 731. 1, pete virginea, populus, suffimen ab ara: Vesta dabit: Vestae munere tutus eris. Sanguis equi suffimen erit, vitulique favilla: Tertia res, durae culmen inane fabae.

SUFFIMENTO, as, a. 1. suffumigo. *Veg. Vet.* 3, 2. *f.* Sed et totum bovem suffimentare, percommodum est.

SUFFIMENTUM, i, n. idem ac suffimen. *Fest.* Suffimenta sunt, quae faciebant ex faba, milioque molito, mulso sparso. Ea Diis dabantur eo tempore, quo uvae calcatae prelo premebantur. *Cic. Leg.* 1, 14. Nam et iis sine illius suffimentis expiati sumus. *Plin.* 15, 30, 40. Laurus suffimentum caedis hostium, et purgatio.

SUFFIO et Subfio, is, ivi, et ii, itum, a. 4. ὑποθυμιάω, significat adolendo suffumigare, ut docent *Serv.* ad *G.* 4, 241. et *Gloss.* tum *Cyrilli*, ubi θυμιαίνω exponitur *suffio*, tum *Philoxeni*, in quibus est, Suffitio, ὑποθυμίασις. [*Compositum esse volunt ex *sub*, et *fio*, *ire*, quod a Gr. θύω, ut *servo* a θέρω.] *Virg. l. c.* At suffire thymo, cerasque recidere inanes Quis dubitet? *Colum.* 12, 18. Cella quoque vinaria omni stercore liberanda, et bonis odoribus suffienda. *Cato R. R.* 113. Sumito testam picatam: eo prunam lenem indito: suffito serta, et schoeno, et palma. *Plin.* 25, 5, 21. Melampodio domos suffiunt, purgantque. *Id.* 12, 17, 40. Urunt styracem in pellibus hircinis, suffiuntque tecta. *Lucr.* 4, 1168. Suffire se tetris odoribus. *Prop.* 4, 8, 83. Dein quemcumque locum externae tetigere puellae, Suffiit, et pura limina tergit aqua. V. SUFFOCO. *Plin.* 28, 4, 11. Sunt qui praecipiant, dentem suffiri dente hominis sui sexus; et *ib.* 11, 47. Volunt et oculos suffiri jocinore decocto. *Id.* 35, 17, 57. Primum abluitur vestis sarda, dein sulphure suffitur. ℙ Item adolere, urere suffumigandi causa. *Plin.* 20, 13, 51. Vulvarum causa rutam suffire; et 28, 10, 42. Carnem recentem haedorum pilo suffiunt: eoque nidore fugant serpentes. ℙ Pro calefacere, fovere. *Lucr.* 2, 1096. Ignibus aetheriis terras suffire feraces.

SUFFISCUS, i, m. saccus, marsupium. *Fest.* Suffiscus dicebatur folliculus testium arietinorum, qui celebris usus erat pro marsupio: forsitan dictus suffiscus a fisci similitudine, *h. e.* parvus fiscus.

SUFFITIO, onis, f. ὑποθυμίασις, actus suffiendi, suffitus, suffimentum. *Plin.* 25, 2, 5. Orpheus et Hesiodus suffitiones commendavere. *Colum.* 1, 6. *med.* Ne vina rursus nimia suffitione medicata sint. *Id.* 12, 50. *med.* Suffitionem doliorum facere. *Festus* in *Aqua:* Funus prosecuti, redeuntes ignem supergrediebantur aqua aspersi: quod purgationis genus vocabant suffitionem.

SUFFITOR, oris, m. ὑποθυμιαστής, qui suffit, seu suffumigat. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 17. Lycus et ipse puerum suffitorem (*pinxit*).

SUFFITUS, a, um, part. a *suffio:* τεθυμιασμένος, suffumigatus. *Plin.* 20, 17, 73. Anisum dolores capitis levat suffitum naribus. *Colum.* 9, 14. Suffitas deinde, et aestivantes apes refrigerare oportet. *Ov. Fast.* 5, 676. urna Purus suffita, quam ferat, haurit aquam. *Arnob.* 6, 202. Signa fumo suffita, ac decolorata nigrescunt.

SUFFITUS, us, m. θυμίασις, suffumigatio: a *suffio.* *Plin.* 24, 11, 61. A multis in suffitus pro ture assumitur. *Id.* 21, 18, 69. Suffitum hujus herbae excipientes ore. *Id.* 32, 10, 42. Suffitu necare cimices.

SUFFIXUS et Subfixus, a, um, part. a *suffigo:* καταπαγείς, confixus, affixus. *Catull.* 67, 39. Janua suffixa tigillo. *Cic. Pis.* 18. Si te, et Gabinium cruci suffixos viderem. *Catull.* 99, 4. Suffixus in cruce. *Sil.* 1, 153. erecto suffixus robore, *h. e.* cruci suffixus. *Suet. Galb.* 20. Caput Galbae hasta suffixum. Et absolute *Tac. H.* 1, 49. Caput Galbae per lixas calonesque suffixum, laceratumque. *Appul. Met.* 6. Dona pretiosa postibus suffixa.

SUFFLABILIS, e, adj. *Prud. Apoth.* 906. Spiramus quotiens animae sufflabilis auras.

SUFFLAMEN, inis, n. τροχοπέδη, lignum illud, quo per radios rotarum trajecto; vel ferreum instrumentum in modum soleae formatum, quo subter rotae unius canthum supposito, currus in declivibus locis nimio impetu ruentes cohibentur; illud Itali *stanga*, hoc *scarpa* vocant: est a *sub*, aliquantisper, et a φλάω, frango, mollio, cohibeo, unde flamen, ut a φάω seu φημὶ, dico, est famen. *Juven.* 8, 148. Ipse rotam stringit multo sufflamine consul. *Prud. Psych.* 417. tardat sufflamine currum. ℙ Translate pro quocumque retinaculo, impedimento, retardatione. *Id.* 16, 50. Nec res atteritur longo sufflamine litis. *Inscr.* ap. *Grut.* 180, 3. Fontium, aquarumque coelestium ex montibus delabentium torrenti sufflamen his muris fossaque opposuit, et ad plana perduxit.

SUFFLAMINO, as, a. 1. ruentem currum sufflamine sisto. *Sen. Apocol.* 14. Aliquando Ixionis miseri rotam sufflaminandam. ℙ Per translationem accipitur pro comprimere, retinere, refrenare in universum. *Sen. Excerpt. controv. praef.* 4. *med.* Tanta illi erat velocitas orationis, ut vitium fieret. Itaque D. Augustus optime dixit, Aterius noster sufflaminandus est. Adeo nedum currere, sed decurrere videbatur, nec verborum tantum illi copia, sed etiam rerum erat.

SUFFLAMMO et Subflammo, as, a. 1. inflammo, accendo. *Sidon. ep.* 4, 6. *f.* Calumniam plectibili sufflammat invidia.

SUFFLATIO, onis, f. ὑποφυσίασις, ἐμφύσημα. *Plin.* 9, 7, 6. Praeterea bullantium aquarum sufflatio, lunaeque effectu concharum quoque corpora augescentia. Adde *ib.* 29, 46.

*SUFFLATORIUM, i, n. follis, quo ignis sufflatur. *Vulg. Ierem.* 6, 29. *B. A.*

SUFFLATUS, a, um, part. a *sufflo:* vento inflatus. *Plin.* 8, 38, 58. Sufflatae cutis distentu ictus hominum, et morsus canum arcent. *Varr.* ap. *Non.* 4, 426. Persae propter exercitationes pueriles modicas, eam sunt consecuti corporis siccitatem, ut neque exspuerent, neque emungerentur, sufflatove corpore essent. *Cato R. R.* 157. Venae ubi sufflatae sunt ex cibo, non possunt perspirare. ℙ Hinc sumitur pro tumido, superbo. *Varr.* ap. *Non.* 1, 227. Neque auro, aut genere, aut multiplici scientia Sufflatu' quaerit Socratis vestigia. *Auct. ad Her.* 4, 10. Nam gravi figurae, quae laudanda est, propinqua est ea, quae fugienda est: quae recte videbitur appellari, si sufflata nominabitur. *Gell.* 7, 14. Plerumque sufflati atque tumidi (*in dicendo*) fallunt pro uberibus. [*Cf. *Ern. lex. technol. lat. rhet.* p. 388. sq.] *Pl. Bacch.* 4, 2, 21. Sufflatus ille huc veniet. *Pist.* diruptum velim, *h. e.* iracundia tumens.

[*SUFFLATUS, us, m. sufflatio. *Sen. Clem.* 1, 25. Ubi aliqua (serpens) solitam mensuram transiit, et in monstrum excrevit, ubi fontes potu infecit, et sufflatu deurit obteritque quacumque incessit, balistis petitur. Al. pro *sufflatu leg. si afflavit.* — Haec vox a Gesnero ac Schellero praetermissa est. Sed cum satis recte se habeant 4tae decl. substantivi *afflatus, efflatus, inflatus* cet. haud temere e Latio ejiciendum mihi videtur v. *sufflatus. Bail.*]

SUFFLAVUS. V. SUBFLAVUS.

SUFFLO et Subflo, as, avi, atum, a. 1. φυσάω, ῥιπίζω, flo in rem aliquam, inflo. *Mart.* 3, 17. Sufflavit buccis terque quaterque suis. *Plin.* 11, 18, 19. Rubetae veniunt ultro, adrepentesque foribus (*alveorum*) per eas sufflant. *Id.* 34, 8, 19. *n.* 17. Puer sufflans languidos ignes. *Petr. fragm. Trag.* 45. *Burm.* Dedit gladiatores decrepitos, quos si sufflasses, cecidissent. ℙ Sufflare buccas, sufflando inflare. *Pl. Stich.* 5, 4, 41. Age, tibicen, refer ad labias tibias, suffla celeriter tibi buccas, quasi proserpens bestia. ℙ Translate. *Id. Cas.* 3, 3, 19. Hic

sodalis tuus nescio quid se sufflavit uxori suae, *h. e.* ira intumuit. *Pers.* 4, 20. suffla: sum candidus, *h. e.* jacta, gloriare, infla te.

SUFFOCĀBĬLIS, e, adj. *Coel. Aurel. Acut.* 1, 9. Parvus locus suffocabilis erit aeris paupertate.

SUFFOCĀTĬO, onis, f. πνὶξ, ἀγχόνη, actus suffocandi. *Plin.* 20, 5, 15. Ejus semen contritum, et in vino potum tumentem alvum, et suffocationes mulierum, doloresque lenit. Ubi *suffocationes* appellat, cum ex vulvae conversione mulieres animo deficiunt, et paene exanimantur. Quae hujusmodi morbo laborant, ὑστερικαὶ vocantur. Rursus *Id.* 26, 15, 90. Hyssopum suffocationes laxat.

SUFFOCĀTUS, a, um, part. a *suffoco.* *Arat.* 2, 278. ne suffocata, cruore Quae maculantur, edant. *Quint.* 11, 3, 5. Vox ultra vires urgenda non est: nam est suffocata saepe, et majore nisu nimis clara est. [*V. *Ern. lex. technol. lat. rhet.* p. 389.] *Plin.* 20, 22, 87. Sinapi vulvarum conversione suffocatas *(mulieres)* excitat odore. V. v. praec. *Just.* 4, 1. *med.* Aquarum ille concursus raptum secum spiritum in imum fundum trahit, atque ibi suffocatum tamdiu tenet, donec, etc.

SUFFŌCO et Subfoco, as, a. 1. πνίγω, ἄγχω, spiritum praecludo obstrictis faucibus: a *sub*, et *faux.* *Au* in *o* abit, quomodo ab *aulla* est *olla*, a *plaudo* *explodo.* *Lucr.* 3, 905. Aut in melle situm suffocari, atque rigere. *Cic. Mur.* 29. *f.* Non minus delinquere eum, qui gallum gallinaceum, cum opus non fuerit, quam eum, qui patrem suffocaverit. *Sen. Q. N.* 6, 2. *med.* Ego timeam terras trementes, quem crassior saliva suffocat? ¶ Translate. *Plin.* 17, 23, 35. *n.* 26. Est quorundam imperitia sub ramo vitem vinculo suspendendi, suffocante injuria, *h. e.* vinculo illo strangulante truncum, ut *Colum.* 4, 26. loquitur. *Cic. Att.* 9, 7. *med.* Consilium primum est suffocare Urbem et Italiam fame.

SUFFŌCO et Subfoco, as, a. 1. a *sub*, et *focus*, significat igni subjicere, igne purgare, et quasi sub focum mittere. *Prop.* 4, 8, 83. Dein quemcumque locum externae tetigere puellae, Suffocat, et pura limina tergit aqua. Ita cum *Scaligero* legunt nonnulli: alii *suffiit:* quod recte et merito defendit *Broukus.* V. SUFFIO.

SUFFŎDĬO et Subfodio, is, ōdi, ossum, a. 3. ὑπορύττω, subtus fodio. *Colum.* 2, 18. Neque suem velimus impasci, quoniam rostro suffodiat, et caespites excitet. *Plin.* 18, 21, 50. Qui sarriet, caveat, ne frumenti radices suffodiat. *Id.* 36, 15, 23. *n.* 2. Suffodere montes, *Tac. H.* 2, 21. Vineas expediunt suffodiendis muris. ¶ Item ab inferiore parte confodio, ferio. *Suet. Dom.* 17. Legenti traditum a se libellum suffodit inguina. *Caes. B. G.* 4, 12. Suffodere equos.

SUFFOSSĬO, onis, f. ὑπορυξὴ, actus suffodiendi. *Sen. ep.* 49. *med.* Et ipsum solum suffossionibus tremeret, et cuniculis. *Vitr.* 1, 5. *med.* Munitionibus neque arietes, neque suffossiones, neque machinae valent nocere.

SUFFOSSUS, a, um, part. a *suffodio:* ὑπορυχθεὶς, subtus fossus. *Hirt. B. Alex.* 5. Alexandria est fere tota suffossa, specusque habet ad Nilum pertinentes. [**Vell.* 2, 33, 4. suffossi montes.] *Plin.* 16, 1, 2. Quercus suffossae fluctibus, aut propulsae flatibus. *Cic. Har. resp.* 15. Sacella suffossa, incensa, inaedificata, *h. e.* suffodiendo diruta. *Plin.* 8, 29, 43. A cuniculis suffossum in Hispania oppidum, a talpis in Thessalia. ¶ Item confossus. *Virg. A.* 11, 671. Suffosso revolutus equo. Alii leg. *suffuso.* V. SUFFUSUS. *Tac. A.* 1, 65. Caecina suffosso equo delapsus. Adde *ib.* 2, 11.

SUFFRAENĀTĬO. V. SUFFRENATIO.

SUFFRĀGĀTĬO, onis, f. ψηφοφορία, actus suffragandi, commendatio. *Cic. Mur.* 18. Tum vero in consule declarando multum etiam apud universum P. R. auctoritatis habet suffragatio militaris; et *ib.* 19. Suffragatio urbana. *Sall. Jug.* 69. *f.* Sic illi a multis honestissima suffragatione consulatus petebatur. *Cic. Planc.* 6. Sublata sunt studia, exstinctae suffragationes, nullae contentiones, nulla exspectatio suffragiorum. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 9. Nihil ad meam dignitatem accedere volo suffragatione vestra. *Suet. Claud.* 11. De quaestore quodam candidato inter causas suffragationis suae posuit, quod pater ejus frigidam aegro sibi tempestive dedisset. *Liv.* 4, 44. Nec potestas, nec suffragatio horum valuit, quin, etc. et 10, 13. *f.* Justa suffragatio visa. *Tab. aen.* ap. *Grut.* 242. *lin.* 12. Suffragationem suam alicui dare.

SUFFRĀGĀTOR, oris, m. ψηφιστὴς, qui suffragatur, qui suffragium fert. *Cic. Mur.* 7. Tua vero nobilitas, Servi Sulpici, tametsi summa est, tamen hominibus litteratis et historicis est notior, populo vero et suffragatoribus obscurior. *Plin. ep.* 3, 20. Addebat quosdam ex suffragatoribus: illi graviter, et paucis loquebantur. *Pl. Cas.* 2, 4, 20. Ibi ego te, et suffragatores tuos ulciscar. *Suet. Vesp.* 23. Exacta pecunia, quantum is cum suffragatore suo pepigerat; et *Varr. R. R.* 3, 5. *f.* Propter studia suffragatorum.

SUFFRĀGĀTŌRĬUS, a, um, adj. ψηφιστικὸς, ad suffragatores, vel ad suffragia pertinens. *Q. Cic. Pet. cons.* 7. Fore ex eo non brevem et suffragatoriam, sed firmam et perpetuam amicitiam, *h. e.* similem favori et benevolentiae suffragatorum.

SUFFRAGATRIX, icis, f. quae suffragatur. *August. C. D.* 18, 9. *f.* Nec adfuit Minerva suffragatricibus suis; et *ib.* 10. *f.* Poena suarum suffragatricium.

SUFFRĀGĀTUS, a, um, part. a *suffragor.* *Cic. Off.* 1, 39. Domus cum vulgo viseretur, suffragata domino, novo homini, ad consulatum putabatur.

SUFFRĀGĬNOSUS, a, um, adj. cujus suffragines morbo vitiatae sunt. *Colum.* 6, 38. de mula: Suffraginosae hordeacea farina imponitur.

SUFFRĀGĬUM, ii, n. ψῆφος, χειροτονία, significatio voluntatis judiciique nostri in creandis magistratibus, legibus jubendis, reis judicandis, etc. quae fit vel voce, vel tabella: quae tabella et ipsa *suffragium* dicitur. Populus R. initio suffragia voce tulit: deinde variis latis hac de re legibus, per tabellas, quae cistis deferebantur, et a diribitoribus populo distribuebantur. V. TABELLA et TABELLARIUS. [*Aliter de hac re, sed, ut nobis quidem videtur, rectissime statuit *Wunderus* in *praef.* ad *varr. lectt.* cet. p. 167. sqq. Etenim non duplicem, vel voce vel tabella, sed triplicem sententiae dicendae rationem ap. Romanos fuisse, i. e. antiquissimis temporibus *voce* et *calculis;* et latis deinde legibus tabellariis, *tabellis.* Quam sententiam primum quidem firmari recte putat elocutionibus *suffragium ferre, mittere in suffragia, inire vel ire in suffragium*, quae minime possent ad vocem referri. Ineptire enim qui *suffragium* a Gr. φράζεσθαι item qui a verbo *frangoris* deducerent; (sunt etiam, qui a *sub* et *frango etym.* facere velint.) potius, si conjecturae locus esset, cum verbo *suffraginis* cognatum videri, proprieque significasse nostr. *Knöchel.* Alterum argumentum depromit cum *Manutio de Com. Rom. C.* XV. p. 526. *ed. Graev.* ex multis Dionysii locis, ubi ratione antiquiss. temp. habita, de eo, qui comitia habuisset, ἀναδιδόναι et ἀποδιδόναι τὴν ψῆφον: contra de populo, sententiam declarante, τὴν ψῆφον ἀναλαμβάνειν, ἐπιφέρειν, φέρειν diceretur.] *Cic. Leg.* 1, 16. Si haec suffragiis aut scitis multitudinis probarentur. *Id. Agr.* 2, 7. *med.* Ut unusquisque studio et suffragio suo viam sibi ad beneficium impetrandum munire possit. *Hor. Ep.* 1, 19, 37. Non ego ventosae plebis suffragia venor Impensis coënarum, et tritae munere vestis. *Juven.* 8, 211. Libera si dentur populo suffragia, quis tam Perditus, ut Senecam dubitet praeferre Neroni? *Nep. Them.* 8. Testularum suffragiis e civitate ejectus. *Plin. ep.* 8, 23. Suffragio suo adjuvare aliquem in petendis honoribus. *Id. ep.* 2, 1. *med.* Candidatum suffragio ornare. *Plin. alter* 35, 10, 36. *n.* 5. Magnis suffragiis superari ab aliquo. *Sall. in or. Licin. ad pleb.* Destinare aliquem praesidem per suffragia. *Cic. Dom.* 18. Ferre suffragium de capite alicujus; et *Fam.* 15, 12. Facere aliquem consulem cunctis suffragiis; et *Just.* 1, 10. *extr.* Constituitur dux omnium suffragio; et *Cic. Verr.* 2, 2, 51. Suffragiis creare aliquem; et *Liv.* 3, 17. Inire suffragium; et 31, 7. Centurias in suffragium mittere. *Plin.* 18, 6, 8. *n.* 2. Cum in suffragium tribus oporteret ire. *Vell.* 2, 49. *f.* Committere se suffragiis populi; et *Varr. R. R.* 3, 2. Suffragia dirimere. V. DIRIBEO. *Plin. ep.* 3, 20. et 4, 25. Tacita suffragia, *h. e.* quae tabellis feruntur. ¶ *Suffragium*, centuria quae suffragium fert. *Festus* in *Sex.* Sex suffragia appellantur in equitum centuriis, quae sunt adjectae ei numero centuriarum, quas Priscus Tarquinius rex constituit. [*Cic. de rep.* (ed. *A. Maio*) 2, 22. Nunc rationem videtis esse talem, ut equitum centuriae cum suffragiis, et prima classis, addita centuria, quae ad summum usum Urbis fabris tignariis est data, LXXXIX. centurias habeat. *Liv.* 1, 43. haec sex suffragia *sex item alias centurias* vocat. V. CENTURIA. *F.*] ¶ Jus ferendi suffragii. *Liv.* 38, 36. *med.* Populi est, non senatus, suffragium, quibus velit, impartiri. [**Suet. Cal.* 16. tentavit Cal., comitiorum more revocato, suffragia populo reddere, nostr. *die Wahlen.* *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 748.] ¶ Translate est existimatio, voluntas, favor. *Cic. Phil.* 2, 17. Et vero adhibes joci causa magistrum, suffragio tuo et compotorum tuorum rhetorem. *Hor. Ep.* 2, 2, 102. Multa fero, ut placem genus irritabile vatum, Cum scribo, et supplex populi suffragia capto. *Plin. ep.* 10, 18. Gabium Bassum integrum, probum, industrium, voto pariter et suffragio prosequor. *Id. ep.* 4, 16. *extr.* Cujus et suffragio senatus libentissime indulget, et testimonio plurimum credit. *Plin. alter* 7, 28, 29. L. Siccius Dentatus vel numerosissima suffragia habet, *h. e.* plurimos habet auctores, qui dant ei palmam fortitudinis. *Id.* 11, 16, 16. de apum regib.: Concordi suffragio deterrimos necant, ne distrahant agmina. *Paul. Dig.* 24, 1, 24. Suffragium temporis procedit. *Impp. Sever. et Anton. Cod.* 2, 35, 1. Aetatis suffragio juvari. ¶ Qui secundam syllabam corripuerunt, ut *Paul. Nol. carm.* 35, 616., imitandi non sunt.

SUFFRĀGO, inis, f. κάμψις, ἰγνὺς, flexura in posterioribus quadrupedum cruribus retrorsum incurvata, quae in prioribus contrario modo inflexa *genu* dicitur, sic appellata, quod ibi cruris continuitas divisa, ac quodammodo fracta appareat. *Plin.* 8, 45, 70. Victimarum probatio in vitulo, ut cauda articulum suffraginis contingat. *Id.* 11, 45, 101. Q[...] animal generant, genua ante se flectunt, et suff[...]ginum artus in aversum; et *mox:* Aves, ut quad[...] pedes, alas in priora curvant, suffragines in pos[...]riora. Adde *Colum.* 6, 15. ¶ Dicitur etiam per [...]tachresin de quadam vitium sobole: fortasse q[...] suffringi solet. *Colum.* 4, 24. Et, si soboles, qu[...] rustici suffraginem vocant, radicibus adhaeret, [...]ligenter explantanda, ferroque allevanda est. In *Not. Tir.* p. 129. Suffuragines.

SUFFRĀGOR, aris, atus sum, dep. 1. ψηφίζο[...] suffragium ferendo faveo. *Cic. Mur.* 34. Si n[...] erit, praeter ipsorum suffragium, tenue est; si, [...] suffragantur, nihil valent gratia. ¶ Et univer[...] auxilio sum, commendo, juvo, obsequor. *Pl[...]* ad *Cic. Fam.* 10, 7. *f.* A te peto, ut dignitati m[...] suffrageris. *Lentul.* ad *eund. ib.* 12, 14. *med.* Vel[...] ut in senatu, et in ceteris rebus laudi nostrae [...]fragere. *Cic. Leg.* 1, 1. Mihi videris fratrem [...]dando suffragari tibi. *Id. ad Brut.* 1, 10. *med.* [...]fragari cupiditati alicujus. *Caes. B. C.* 1, 61. [...] consilio suffragabatur etiam illa res, quod, etc. *Cic. Pet. cons.* 7. *f.* Eximiam quandam glorian[...] dignitatem esse oportet in eo, quem homines ign[...] nullis suffragantibus meritis, honore afficiant. [...] quodam MS. *Verburg.* deest *meritis;* et *Cic. F[...]* 10, 5. *med.* Fortuna suffragante videris res maxi[...] consecutus. *Maecian. Dig.* 32, 1, 95. Voluntas [...]functi ei sententiae suffragatur. *Quint.* 11, 3. [...] Ornata est pronuntiatio, cui suffragatur vox fac[...] magna, etc. et *med.* Si memoria fefellerit, aut [...]gitatio non suffragetur.

SUFFRĒNĀTĬO, onis, f. colligatio, et arcta s[...]ctura, quae lapides veluti freno retinet. *Plin.* [...] 22, 49. Lapis globosus contra injurias fortis, se[...] structuram infidelis, nisi multa suffrenatione [...]vinctus.

SUFFRENDENS et Subfrendens, entis, part[...] inus. *suffrendo*, infrendens, infremens. *Ammian[...]* 12. Uxor inflata cervice suffrendens.

[SUFFRĒNO et Subfreno, as, a. 1. *Not. Ti[...]* 152. Refrenat, subfrenat. *F.*]

SUFFRĬCO et Subfrico, as, a. 1. ὑποτρίβω, i[...] quod frico, aut leviter frico. *Colum.* 12, 23. Si [...] faecis aut labris vasorum, aut lateribus inha[...] eradi ac suffricari; et *ib.* 25. *f.* et *ib.* 30. Vasa r[...]bus pineis suffricato; et *ib.* 38. *med.* Scopulis ar[...] myrti seria suffricatur. Alii leg. *suffriatur*, a [...] *frio, as.* *Cels.* 6, 6. *n.* 26. Palpebras versas n[...]camentis suffricant.

SUFFRINGO et Subfringo, is, egi, actum, [...] ὑπάγνυμι, idem quod frango. *Pl. Rud.* 4, 4, 1[...] *Truc.* 2, 8, 8. Ut ego hisce suffringam talos. [...] *Rosc. Am.* 20. Opinor, iis crura suffringantur.

SUFFRĬO. V. SUFFRICO.

SUFFŬĔRAT, sub eodem tecto fuerat. *Festi[...]*

SUFFŬGĬO et Subfugio, is, a. 3. ὑποφεύγω, [...]tus, vel clam fugio, confugio. *Liv.* 24, 46. [...] Imber coortus custodes vigilesque dilapsos e st[...]nibus subfugere in tecta coegit. *Suet. Tib.* 27. [...] genua orare conantem ita suffugit, ut caderet [...]nus, *h. e.* recedendo vitavit. *Lucr.* 4, 360. ubi s[...]git sensum simul angulus omnis; et 5, 151. na[...] Deum manuum tactum suffugit, et ictum.

SUFFŬGĬUM, ii, n. καταφυγὴ, quo quis suff[...], h. e. securitatis causa sese recipit. *Ov. de nuce[...]* Quid, nisi suffugium nimbus vitantibus essem? [...] *G.* 16. Subterranei specus suffugium hiemi, et [...]ptaculum frugibus; [*et cp. 46. ferarum imbriu[...] suffugium. *Id. A.* 3, 74. suffugia Garamantu[...] 66. urgentium malorum suffugium; cp. 47. ob [...]pinqua suff.] *Quint.* 9, 2. *med.* Haec deverti[...] et anfractus suffugia sunt infirmitatis. *Plin. e[...]* 39. Nullum in proximo suffugium aut imbris, [...] solis. [*Adde *Sen. de ira* 1, 11, 2. suffugia adv[...] — coeli rigorem. *Sil.* 5, 508. suffugium mise[...]]

SUFFULCĬO, is, ulsi, ultum, a. 4. ὑπερείδω, [...]quid subjecta aliqua re fulcire. Primo loco po[...]bebat illud *Appul. Met.* 10. Pulvilli, queis ma[...] et cervices delicatae mulieres suffulcire consue[...] V. *Lucr.* l. in *suffultus* laud. ¶ Translate, est [...]roborare, sustentare.] *Lucr.* 4, 865. Proptere[...]pitur cibus, ut suffulciat artus. *Pl. Epid.* 1, 1[...] Tantae in te impendent ruinae: nisi suffulcis f[...]ter, non potes subsistere. ¶ *Suffulcire colum[...]* supponere ad fulciendum. *Pl. Mil.* 2, 2, 54. [...] autem aedificat: columnam mento suffulsit suo[...]

[SUFFULGĔO, es, n. 2. subtus fulgeo. *Vet.[...]ta* in *Anth. Lat.* T. 2. p. 311. *Burm.* Tum fit, u[...]mor aquae suffulgeat, atque colores Sub varia [...]cie jaciat mirabilis arcus. *F.*]

SUFFULTUS, a, um, part. a *suffulcio:* ὑ[...]σθεὶς, fulciendo suspensus et firmatus. *Lucr.* 4[...] Porticus stans in perpetuum paribus suffulta [...]mnis. *Mart.* 9, 3. Octo Syris suffulta lectica. [...] *Troad.* 105. cadit ex humeris Vestis apertis, i[...]que tegit Suffulta latus, *h. e.* fascia substricta[...]

SUFFŪMĬGĀTĬO, onis, f. suffitio. *Veg.* [...] 23. *f.* Frequentissimis suffumigationibus curar[...]

SUFFŪMĬGO et Subfumigo, as, a. 1. ὑποκα[...] subtus fumum excito, suffio. *Varr. R. R.* 3, [...] Si ex alvo apes minus frequentes evadunt, suf[...]gandum. *Cels.* 5, 27. *n.* 5. Quidam super prunas [...]

e imposito, vulnus suffumigant. *Id.* 4, 20. *med.*
ens vulva sulphure suffumigari debet. *Colum.*
50. *med.* Dolia siccata suffumigare alba cera; et
25. *f.* Vasa rore marino, vel lauro, vel myrto
umigato. Adde *ib.* 12. *extr.* et *Cels.* 6, 6. *n.* 35.
SUFFUMO, as, n. 1. aliquantum fumi emitto.
nslate. *Hieron. ep.* 29. *n.* 1. Non sunt suaves epi-
ae, quae non placentam redoleant, quas non
lit Apicius, in quibus nihil de magistrorum hu-
temporis jure suffumat. *F.*] ℙ **Suffumo* vel
fumo, as, a. 1. ὑποκαπνίζω *Gloss. Gr. Lat. B. A.*
UFFUNDĀTUS et Subfundatus, a, um, part. ab
suffundo, as, subtus fundatus. *Varr.* ap. *Non.*
36. In domibus latericiis, paululum modo lapi-
s suffundatis, ut humorem effugerent, habi-
nt.

UFFUNDO et Subfundo, is, udi, usum, a. 3.
ω, ὑποχέω, proprie est clam et subtus fundere.
Q. N. 3, 21. Imbrium aqua per secretos cunicu-
eddita tacite suffunditur. [*Et translate.] *Pl.*
1, 1, 35. Nostro ordini palam blandiuntur;
, si occasio usquam est, aquam frigidam subdo-
ffundunt, [*i. e. calumniantur.] ℙ Item spar-
fundo, effundo, superfundo, perfundo, infundo,
rgo. *Pl. Curc.* 1, 3, 3. Mane: suffundam aquu-
Id. Rud. 2, 7, 30. Quasi vinis Graecis Neptu-
nobis suffudit mare. *Colum.* 12, 9. *med.* Saepe
ndere jus debebit, nec pati sitire salgama. *Vi-*
7, 12. In doliis sarmenta componentes, acetum
ndunt, et supra sarmenta plumbeas massas col-
t. *Petr. fragm.* p. 678. *Burm.* capiti suffunde-
stum. *Plin.* 23, 1, 24. Si cruore suffunduntur
Id. 30, 13, 40. Ossibus fractis caninum cere-
linteolo illito, superpositis lanis, quae subinde
ndantur, *h. e.* aspergantur, madefiant. *Ov.*
10, 360. et tepido suffundit lumina rore, *h. e.*
s lacrimis spargit. *Claud. Cons. Mall. Theod.*
rabidas suffundit sanguine venas, *h. e.* implet,
ndit. ℙ Pro infundere. *Colum.* 6, 38. Lassae
stuanti mulae merum in os suffunditur. Et
ate *Varr. R. R.* 2, 8. *med.* Id ante admissuram
s facimus, ut cibo suffundamus vires ad fetu-
ℙ Commode refertur ad ruborem vultus. *Virg.*
430. de Luna: si virgineum suffuderit ore ru-
, Ventus erit. *Pacat. Pan. Theod.* 44. Et de-
s oculos, et vultum rubore suffuderas. *Ov.*
, 483. taedas exosa jugales, Pulcra verecundo
ditur ora rubore. *Plin. Pan.* 2. *extr.* Ad quas
ces lacrimis etiam ac multo pudore suffundi-
Hieron. in Jovin. 1. *n.* 48. *in.* Haec Theophra-
disserens quem non suffundat Christianorum?
t. Virg. vel. 2. *extr.* Tam sancti viri est, sub-
si virginem viderit, quam sanctae virginis,
ro visa sit. *Id. Resurr. carn.* 61. Officia mem-
n ludibriose de industria suffundendae resurre-
s oblatrant, *h. e.* erubescendae, seu negandae.
Pall. 6. et *Apol.* 37. *med.* V. SUFFUSUS. ℙ
r et de aliis rebus, quae liquoris instar spar-
r. *Lucr.* 3, 38. de metu: humanam qui vitam
ab imo, Omnia suffundens mortis nigrore.
478. de nebulis: Suffunduntque sua coelum
e. *Stat. Theb.* 11, 120. trepidumque Hyperio-
bem Suffundi maculis. ℙ *Suffundi* dicuntur
qui concreto humore caecantur: unde *suffu-*
Sen. Clem 2, 6. *med.* Imbecilles oculos esse
qui ad alienam lippitudinem et ipsi suffun-
.

FFŪROR et Subfuror, aris, dep. 1. κλέπτω, clam
Pl. Truc. 2, 7, 15. Haec cum video fieri,
or, suppilo, de praeda praedam capio.
FFUSCUS, etc. V. SUBFUSCUS.
FFŪSĬO et Subfusio, onis, f. ὑπόχυσις, actus
dendi, sparsio sub aliqua re, ut Suffusio fel-
. *Plin.* 22, 23, 49. Suffusio agrestis cucumeris,
ocynthidis, h. e. infusio, affusio, *Pall.* 1, 35.
uffusio vini, *Apic.* 1, 1. *h. e.* infusio. ℙ Spe-
est morbus oculorum ex humore sub tunicis
to, et visum impediente, quam describit *Cel-*
quomodo curari possit, 7, 7. *n.* 14. et 6, 6.
docet. *Plin.* 34, 11, 27. Contra initia glauco-
et suffusionum. *Id.* 32, 4, 14. Sanguis testu-
suffusiones oculorum tollit. *Id.* 28, 1, 2. Fel-
inis suffusiones oculorum sanari. ℙ Est et-
orbus pedum in jumentis ex labore: de quo
Vet. 1, 38. *med.*
FFŪSORĬUM, ii, n. tubulus, canaliculus, ex
eum in lucernas suffunditur. *Gloss. Philox.*
orium, ἐπίχυσις. *Hieron.* 2. *in Isai.* 4, 1. In
ia legimus in uno aureo candelabro septem
s, et septem suffusoria. *Id.* tamen in *Za-*
, 2. *infusoria* habet, quae vox idem signifi-
.]

FFŪSUS et Subfusus, a, um, part. a *suffundo,*
θεὶς, subter fusus, sparsim fusus, diffusus,
s, inspersus: et dicitur tum de liquoribus,
iis, quae liquorum more diffunduntur. *Cic.*
, 9. *med.* Cordi suffusus sanguis. *Ov. Fast.*
quibus intumuit suffusa venter ab unda, *h. e.*
tercute. *Claud. in Eutrop.* 2, 13. Ulcera pos-
alte suffusa medullis, *h. e.* intus et sub cute
et profunda. *Cic. N. D.* 2, 21. Tenuis ac
ns, et aequabili calore suffusus aether. *Plin.*
38. Suffusi cruore oculi. *Id.* 20, 13, 51. Sanguis oculis suffusus. *Id.* 22, 21, 26. Suffusa bilis; et *ib.* 30. Prodest felle suffusis et hydropicis; et *ib.* 20, 23. Anchusae radix datur bile suffusis. *Ov. Met.* 11, 368. lupus rubra suffusus lumina flamma. *Sen. Herc. Oet.* 1405. Igne suffusae genae scelus minantur. *Virg. A.* 2, 232. lacrimis oculos suffusa nitentes. *Ov. Met.* 2, 777. de Invidia: Pectora felle virent, lingua est suffusa veneno; et *Tibull.* 2, 1, 55. Agricola minio suffusus; et *Plin.* 29, 2, 9. Lanae succidae dolentibus nervis impositae, et crebro suffusae; et *Ov. Trist.* 3, 1, 15. Littera suffusas quod habet maculosa lituras, etc. *Id. Fast.* 2, 637. Et bene nos, patriae, bene te, pater optime, Caesar, Dicite suffuso per sacra verba mero. ℙ De erubescentibus. *Id. Am.* 3, 3, 5. Candida candorem roseo suffusa rubore Ante stetit. *Manil.* 5, 711. Femineum rubro vultum suffusa pyropo. *Liv.* 30, 15. Masinissae haec audienti non rubor solum subfusus, sed lacrimae etiam obortae. *Tert. Anim.* 38. *med.* Suffusior sexus, *h. e.* pudori magis obnoxius. ℙ Translate. *Cic. Fam.* 1, 9. *med.* Novi animum tum mihi amicissimum, tum nulla in ceteros malevolentia suffusum. *Ov. Trist.* 2, 565. Candidus a salibus suffusis felle refugi. ℙ Suffusi equi, inquit *Serv.* ad *A.* 11, 671. dicuntur, quos vulgo caespitatores vocant. Adde *Veg. Vet.* 1, 53.

*SUFIBUS, opp. Africae Propriae, in Byzacena, ad Bagradam amnem. *Ant. Itin. August. adv. Donat.* 6, 26. Privatus a Sufibus: ubi v. *Sufibus* potest esse ablativus casus: sed melius, credo, iudecl. *B. A.*

[SUGABARRĪTĀNUS, a, um, adj. ad Sugabarri pertinens, Mauretaniae Caesariensis oppidum, quod a *Ptolem.* 4, 2. Ζουχάββαρι, a *Plin.* 5, 2, 1. Succabar appellatur. *Ammian.* 29, 5. *med.* Venit ad municipium Sugabarritanum Transcellensi monti accline. *F.*]

SŬGAMBRI, orum, m. plur. iidem qui Sicambri, populi Germaniae, Rheni amnis accolae, ubi nunc Westphaliae ducatus. *Tac. A.* 2, 26. Sic Sugambros in deditionem acceptos. ℙ Adjective. *Id. ib.* 4, 47. Recepti subsidio Sugambrae cohortis. ℙ Canes Sugambri, vel Sicambri laudantur a *Grat. Cyn.* 202.

SUGGĔRO et Subgero, is, gessi, gestum, a. 3. [*proprie significat ponere, ferre, portare aliquid sub aliquam rem, nostr. *unterlegen.* Cujus generis exempla *Forc.* laudaverat ista:] *Virg. A.* 7, 462. magno veluti cum flamma sonore Virgea suggeritur costis undantis aheni. *Pall.* 1, 20. Subjectis hinc inde cuniculis pavimenta suspendat, et ignem suggerat fornace succensa. ℙ [*Hinc translate, subjicere, subdere aliquid alicui rei tanquam causam, fundamentum, documentum.] *Cic. N. D.* 3, 29. Atque huic incredibili sententiae ratiunculas suggerit. *Id. Or.* 2, 27. Cum causas in plura genera secuerunt, singulis generibus argumentorum copiam suggerunt. [*Porro huc pertinet illud *Livii* 3, 4. invidiae flammam ac materiam criminibus subgerere. Item *Flor.* 2, 8. Ut ab Europa in Asiam, ultro se suggerentibus causis, imperium procederet. ℙ Tum *suggerere* usurpatur a scriptoribus, qui aliquem vel aliquid in rerum gestarum enarratione praecedentibus ordine postponunt: metaphora sumta a tabulis, in quibus nomina aliud post aliud scripta leguntur. *Liv.* 2, 8. Apud quosdam auctores non invenio Lucretium consulem: Bruto statim Horatium suggerunt. *Id.* 4, 20. ut quidam annales veluti funesti, nihil praeter nomina consulum suggerant. Cf. 9, 44. ℙ Deinde ponitur in universum cum notione subministrandi, suppeditanti, sufficiendi, subinde praebendi, Gr. ἐπαρκέω, συμβάλλω.] *Plin.* 11, 10, 10. de apib.: Aliae struunt, aliae poliunt, aliae suggerunt. *Virg. A.* 10, 332. fidum Aeneas affatur Achatem: Suggere tela mihi, steterunt quae in corpore Grajum. *Ter. Ad.* 1, 1, 36. Cur amat? cur potat? cur tu his rebus sumptum suggeris? *Mart.* 3, 82. suggeritque ructanti Pinnas rubentes, cuspidesque lentisci. *Tac. H.* 3, 36. Cibum suggerere alicui. *Ov. Met.* 15, 81. Prodiga divitias alimentaque mitia tellus Suggerit, atque epulas sine caede et sanguine praebet. [**Suggerit* h. l. est Gr. ὑποφύει, ὑποβάλλει. V. *Wakef. Addenda* ad *Lucr.* T. 1. p. 383. Sic *Lucr.* 1, 7. tellus submittit flores. Laudat haec *Jahn.* ad *Ov.* l. a *Forc.* allatum.] *Hirt. B. Alex.* 3. Urbs fertilissima et copiosissima omnium rerum apparatus suggerebat. *Plin. ep.* 2, 8. Lacus piscem, feras silvae, studia altissimus iste secessus affatim suggerit. ℙ Item memoriae subjicio, submoneo, ὑποτίθεμαι. *Cic. Fin.* 2, 14. Si me memoria forte defecerit, tuum est, ut suggeras. Alii leg. cum *Grut.* ex MSS. *nisi memoria forte defecerit,* ceteris omissis. [*Ita *Orell.*] *Ulp. Dig.* 4, 6, 26. *f.* Quoties aequitas restitutionem suggerit, ad hanc clausulam erit descendendum. *Id. ib.* 28, 5, 35. *f.* Quae in proposito quoque suggerit, ut Italicarum rerum esse credantur eae res, quas in Italia esse testator voluit, *h. e.* admonet, suadet, postulat. Adde *Mamert. Genethl.* 15. et *Pacat. Pan. Theod.* 18. ℙ *Suggeri,* adjici, accedere. *Cic. Phil.* 2, 27. Alia mimi rapiebant, alia mimae: totos dies potabatur: suggerebantur etiam saepe damna aleatoria. ℙ Pro afferre. *Pl. Men.* 1, 3, 29. Madida quae mihi apposita in mensam: milvinam suggerant, *h. e.* orexim rabidam faciant, ut ait *Juven.* 6, 427. ℙ Item clam inferre, adhibere. *Cic. Att.* 12, 44. Si nihil fiet, aut Druso ludus est suggerendus, aut utendum Tusculano, *h. e.* Drusus aliqua techna est captandus.

SUGGESTĬO et Subgestio, onis, f. aggestio, additio unius rei ad aliam. *Coel. Aurel. Tard.* 2, 13. *med.* Potus suggestione auctus, *h. e.* subinde addendo largius datus. ℙ Saepius est actus aliquid consulendi, vel monendi, seu proponendi. *Vopisc. Aurel.* 14. Hoc igitur quod Nerva in Trajano adoptando, quod Trajanus in Hadriano, et ceteri deinceps proposita suggestione fecerunt, etc. *Id. ib.* 19. Referimus ad vos, P. C., pontificum suggestionem. *Sym. ep.* 9, 20. (al. 22.) Sed plura tribues vel tuo provisa studio, vel illorum suggestione comperta. Additur a quibusdam locus *Quint.* 9, 2, 15., ubi agens de figura Responsionis, inquit: Quod schema quidam per suggestionem vocant. Sed leg. alii *subjectionem.* [**Spald.* voc. *suggestionis* tot auctoribus defensum esse docet, ut de eo dubitare plane non liceat, quanquam neque alibi legatur ap. hujus aetatis scriptores, et pro ipsa re Cornificius usurpet *subjectionem Rhett. ad Her.* 4, 23. 24.] [*Inscr.* ap. *Grut.* 165, 1. Ob instauratos Urbi aeternae muros, portas, ac turres ex suggestione V. C. Fl. Stilichonis. Haec inscriptio pertinet ad ann. CCCCII. a Chr. n. *F.*]

SUGGESTUS et Subgestus, a, um, part. a *suggero,* aggestus, cumulatus. *Prop.* 4, 4, 7. Hunc Tatius fontem vallo praecingit acerno, Fidaque suggesta castra coronat humo. ℙ Item adjectus, suppletus. *Cic. Or.* 2, 26. Ambiguum tum explicatur, cum ea verba, quae desunt, suggesta sunt. ℙ Item sustentatus, sublatus. *Sil.* 14, 644. celsis suggesta theatra columnis.

SUGGESTUS, us, m. et Suggestum, i, n. locus eminens ex terra aliave materia suggesta, seu aggesta. *Varr. R. R.* 3, 5. *med.* Ex suggesto faleris, ubi solent esse περιπετάσματα, prodeunt anates in stagnum. *Cato R. R.* 154. Labrum in suggestu inter dolia positum habeto, uti in culleum de eo vinum salire possit. *Colum.* 9, 7. Qualiacumque vasa placuerint collocari, debebit suggestus lapideus extendi per totum apiarium in tres pedes altitudinis. *Plin.* 12, 10, 21. Ejusdem insulae excelsiore suggestu lanigerae arbores, etc.; et *Stat. Silv.* 1, 2, 113. celsae procul aspice frontis honores, Suggestumque comae, *h. e.* comam in tutulum collectam in vertice, qua feminae solebant caput alte aedificare, ut ait *Juven.* 6, 502. πύργον πλοκάμου. ℙ Praecipue est pegma, pulpitum, ex quo in concione verba fiunt ad populum, et in castris ad milites, ἀνάβαθρον. *Plin.* 34, 5, 11. C. Maenius in suggestu rostra, devictis Antiatibus, fixerat. (Adde *Liv.* 8, 14. *f.*) *Cic. Div.* 1, 54. *f.* Illud suggestum, in quo causam dixerat, ascendens. [**Ern.* in *cl. Cic.* s. h. v. docet: patere ex hoc loco, Athenis etiam reos de causa capitis e suggesto causam dixisse.] *Id. Tusc.* 5, 20. *med.* Cum in communibus suggestis consistere non auderet, concionari ex turri alta solebat. Adde *Tac. H.* 1, 36. et 55. ubi de suggestu militari sermo est: item *Liv.* 31, 29. *med.* ubi de tribunali, ex quo praetor jus dicit. ℙ Hujusmodi fuit suggestus ceteris gradibus altior, quem sibi in orchestra decerni passus est C. Caesar spectandi causa; uti narrant *Flor.* 4, 2. *extr.* et *Suet. Caes.* 76., item *Ner.* 12., ubi *cubiculum* dicitur, quia septum undique parietibus, quo princeps videns omnes a nemine videretur. Laudat Trajanum *Plin Pan.* 51. quod et suggestum et cubiculum sustulit, et una cum populo spectare et spectari voluit. [*V. *Lips. de amphith.* c. 11., *Bulenger. de Circo Rom.* c. 34, *Schwarz.* ad *Plin. Pan.* 51, 4.] ℙ Ap. *Tert. Spect.* 7. et 12. est congestio et apparatus variarum rerum in circensibus celebrandis. ℙ Translate est rerum quarundam cumulus. *Appul. Met.* 5. Neve se de tanto fortunarum suggestu pessum dejiciat. ℙ Pro suggestione. *Ulp. Dig.* 27, 8, 1. *med.* Si curatores fuerint minus idonei dati, dicendum est, teneri magistratus oportere, si ex suggestu eorum praeses dederit.

SUGGRĔDĬOR et Subgredior, eris, dep. 3. ὑποβαίνω, latenter gradior, accedo. *Tac. A.* 15, 11. Caesis qui barbarorum propius suggrediebantur. *Id. ib.* 2, 12. Suggressi propius speculatores. Adde *ib.* 4, 47. [*13, 37. et 14, 37.]

SUGGRUNDĀ, cum derivatis. V. SUBGRUNDA.

SŪGILLĀTĬO et Suggillatio, onis, f. ὑπωπιασμὸς, actus sugillandi. *Plin.* 32, 7, 24. Reliquae carnes impositae suggillationem rapiunt. ℙ Translate sumitur pro contumelia, ignominia. *Id.* 7, 45, 46. Juxta haec Variana clades, et majestatis ejus foeda suggillatio. *Liv.* 43, 14. Non sine sugillatione consulum. *Val. Max.* 2, 3. *n.* 1. Ne talis notae contagio ad ipsius gloriae sugillationem penetraret. *Ulp. Dig.* 47, 10, 15. *med.* Si quis sic fecit injuriam servo, ut domino faceret, video, dominum injuriarum agere posse suo nomine: si vero non ad sugillationem domini, id fecit, etc.

SŪGILLĀTĬUNCŬLĂ, ae, f. parva sugillatio. *Claud. Mamert. Stat. anim.* 2, 9. Cernas hinc alios cloacam ventris, et oris inhalare sentinam: interque ructandum quasdam sugillatiunculas fringultien-

tem ab alio, qui stipem suam dilapidavit, parasitico more laudari.

SUGILLĀTUS et Suggillatus, a, um, part. a *sugillo*: ὑπωπιασθείς, percussus, lividis maculis deformatus. *Plin.* 20, 6, 23. Allium suggillata, aut liventia ad colorem reducit. *Id.* 28, 9, 34. Caseus recens cum melle suggillata emendat. *Id.* 31, 9, 45. Oculi ex ictu suffusi cruore, et sugillati. *Sen. ep.* 13. Non potest athleta magnos spiritus ad certamen afferre, qui nunquam sugillatus est. ℙ Translate est infamia notatus, contumelia affectus. *Liv.* 4, 35. *f.* Viros spectatos, primis annis suggillatos, repulsos; risui patribus fuisse; desisse postremo praebere ad contumeliam os.

*SUGILLĀTUS, us, m. i. q. sugillatio. *Tertull. adv. Marc.* 4, 34. *B. A.*

SŬGILLO et Suggillo, as, avi, atum, a. 1. ὑπωπιάζω, contundo et lividum facio, ictu livorem induco. V. SUGILLATIO et v. praec. ℙ Translate est existimationem laedere, infamare, contumelia afficere, notare. *Petr. Sat.* 128. Quaeso, inquam, regina, noli sugillare miserias, veneficio contactus sum. *Val. Max.* 3, 2. *n.* 1. *extr. f.* Sugillare crudelitatem alicujus. *Id.* 7, 5. *n.* 5. Sulla repulsa praeturae sugillatus est. *Id. ib.* 8. *n.* 9. Sanctissimae jura familiaritatis scurrili lusu sugillanda sibi desumere. *Ulp. Dig.* 2, 4, 10. *f.* Praetor ait: in jus sine permissu meo ne quis vocet, Permissurus enim est, si famosa actio non sit, vel pudorem non suggillet, qua patronus convenitur, vel parentes. Adde *ib.* 44, 4, 4. *med.* ℙ Significat etiam obcludere. Sic enim interpretatur *Non.* 2, 785. illud *Varr.* Contra lex Maenia est in pietate, ne filii pa tribus luci claro sugillent oculos. *Anton. August. de leg. et S. C. p. m.* 155. Hoc fortasse per translationem dictum est, videlicet ne mortem eorum maturarent: neque enim vetus mos ignoratur, quo parentibus liberi cum morerentur, oculos claudebant. ℙ Pro suggerere. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 999. Sciat hic, quis illi verba suggillet Deus. ℙ Incerta est hujus vocis origo et notatio, atque adeo etiam scriptio. V. etymologos, *Scal.* ad *Fest.* et *Dausq.* in *Orthogr.* [*Cf. *Schneid. Gr. Lat.* 1, 407. sq. Praeferenda nobis videtur eorum sententia, qui *suggillare* dictum volunt pro *subcillare*, ex *sub*, et *cilium*. V. *Schneid. Lex. Gr.* in v. ὑπώπιον.]

SŪGO, is, xi, ctum, a. 3. μύζω, ἐκμυζάω, pressis labris sucum attraho, aliave ratione liquorem elicio. *Cic. N. D.* 2, 47. *f.* Animalium alia sugunt, alia carpunt, alia vorant, alia mandunt. *Varr. R. R.* 2, 1. *med.* Quot diebus agni matris sugant mammam. *Id. ib.* 1, 44. Agrum alternis annis relinqui oportet, aut paulo levioribus sationibus serere, id est quae minus sugunt terram. *Mart.* 3, 60. Sugitur inciso mytilus ore mihi. Alii leg. *sumitur.* ℙ Translate. *Cic. Tusc.* 3, 1. *f.* Ut paene cum lacte nutricis errorem suxisse videamur.

SŬI, sibi, se, ἑαυτοῦ, pronomen reciprocum omnis generis, et utriusque numeri. *Caes.* ad *Cic. post ep.* 16. *l.* 9. *ad Att.* Nihil enim malo, quam et me mei similem esse, et illos sui. *Cic. Att.* 13, 1. *med.* Nicias te amat vehementerque tua sui memoria delectatur. *Id. Univ.* 6. Ita mundus se ipse consumptione et senio alebat sui: cum ipse per se, et a se et pateretur, et faceret omnia. *Id. Tusc.* 5, 20. *med.* Dionysius instituit, ut filiae candentibus juglandium putaminibus barbam sibi et capillum adurerent; et *f.* Dionysius alterum jussit interfici, quia viam demonstravisset interimendi sui, *h. e.* Dionysii. *Liv.* 3, 68. *f.* Malae rei se, quam nullius, duces esse volunt. *Cic. Or.* 28. *extr.* Manu si prehendissem, ne ipse quidem sua tanta eloquentia persuasisset, ut se dimitterem. *Id. Q. Fr.* 3, 1. *f.* Cum ad illum scribas, nihil te recordari de se. [*Cf. *Ramsh.* §. 157. 2. et *n.* 2. p. 530. sqq. *Zumpt.* §. 666. p. 511. sq. Porro qui largam de hac re disputationem habuit *Ruddim.* 2, 44. sqq.] ℙ Interdum *se* repetitur. *Ter. Heaut.* 4, 3, 24. Aperte, ita ut res sese habet, narrato. *Id. Andr.* 5, 4, 51. Habet aliud magis ex sese, et majus. *Virg. Ecl.* 3, 66. At mihi sese offert ultro meus ignis, Amyntas. ℙ Quando ablativo *se* jungitur *cum*, semper postponitur. *Cic. Sen.* 14. *med.* Animum secum esse, secumque, ut dicitur, vivere; et *Att.* 5, 6. A me petiit, ut secum, et apud se essem quotidie. ℙ Additur saepe syllabica particula *met. Sil.* 13, 662. Ipsa quidem virtus sibimet pulcherrima merces. *Liv.* 2, 12. Ne semet ipse aperiret, quis esset; et *ib.* 44. Nisi inter semet ipsi seditionibus saeviant. *Hor. Sat.* 1, 6, 77. Artes, quas doceat quivis eques, atque senator Semet prognatos. ℙ *Sibi* abundat interdum, eleganter tamen. *Ter. Andr.* 2, 3, 1. Quid sibi vult pater? cur simulat? *Id. Eun.* 3, 5, 10. Quid sibi hic vestitus quaerit? *Liv.* 44, 12. Hostes admiratio cepit, quidnam sibi repentinus clamor vellet. ℙ [*Sibi* multis in locis i. q. commodo suo, cuicumque, ut delectationi, piaculis, inferiis, *cet. Cort.* ad *Lucan.* 2, 323. *Ne sibi se vicisse putet*, haec laudat: *Id.* 4, 793. vincat sibi: 10, 81. sibi vincere mavult; 7, 697. sibi se pugnasse. *Oros.* 7, 43. adversum ceteras gentes sibi pugnaret.] ℙ Cum *suus*, [*i. q. suus proprius. V. *Ruhnk.* ad *Ter. Ad.* 5, 8, 35. *Herz.* ad *Caes. B. C.* 1, 1. et 8.] *Cic. Am.* 3. Factus est consul bis: primum ante tempus, iterum sibi suo tempore; et *Pl. Capt. prol.* 50. Ita nunc ignorans suo sibi servit patri. *Ter. Ad.* 5, 8, 35. Suo sibi hunc gladio jugulo; et *Pl. Amph.* 1, 1, 113. Me malum esse oportet, atque hunc telo suo sibi, malitia, a foribus pellere. *Id. Capt.* 1, 1, 12. Cochleae in occulto latent: suo sibi suco vivunt. *Colum.* 12, 54. Singula suo sibi jure eluito. *Vitr.* 8, 7. Si tophus erit, aut saxum, in suo sibi canalis excidatur; et *Inscr.* ap. *Grut.* 465, 7. et 705, 3. In suo sibi positi. ℙ *Ad se*, domum suam: *apud se*, domi suae. *Cic. Att.* 15, 4. *f.* L. Caesar, ut veniam ad se, rogat; et *ib.* 5, 6. A me petiit, ut secum, et apud se essem quotidie. Adde *Phaedr.* 4, 21. ℙ *Sui*, *sibi*, *se*, aliquando usurpatur extra reciprocum, quemadmodum et *suus*. *Hor. Sat.* 2, 1, 49. Grande malum Turius, si quis se judice certet: pro *eo*. *Mart.* 6, 52. Sis licet inde sibi tellus placata, levisque: pro *ei*. Alii tamen leg. Sis licet, ut debes, tellus, etc. *Colum.* 12, 44. *f.* Poma ita disponere, ut scobs inter se calcari possit: pro *inter ea*. [*Bene hunc loquendi usum exposuit *Ruddim.* 2, 54. sq. item *Ramsh.* §. 157. 5. *n.* 3. 4. p. 545. sqq. Cf. *Cort.* ad *Lucan.* 5, 805.] ℙ *Sibe* pro *sibi* V. s. l. ℙ In *Monum. Scip.* scribitur sibei ap. *Visc. Op. var.* T. 1. p. 48. *tab.* 5. *litt.* C. *edit. Mediol.* Majorum obtenui laudem: ut sibei me esse creatum Laetentur. ℙ [*Confund. *sibi* et *ipsi*. V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 405. — et *quasi*. *Id. ib.* 1. p. 152.]

SŬĪLE, is, n. συοστασία, συφεός, συφεών, stabulum suum, septum, in quo nutriuntur porci. Differt ab hara, quod eo nomine significetur scropharum cubile, cui singulae scrophae separatim cum suis suculis includuntur. *Colum.* 7, 9. *f.* Diligens autem porculator frequenter suile converrat, et saepius haras.

[SŬILLAS, atis, adj. omn. gen. ad Suillum pertinens Umbriae oppidum, nunc, ut creditur, *Sigillo*. Hinc *Suillates*, *ium*, absolute, sunt incolae illius oppidi ap. *Plin.* 3, 14, 19. *F.*]

SŬILLUS, a, um, adj. ὑϊκός, dimin. a *suinus*, ejusdem tamen cum illo significationis. *Liv.* 22, 10. Ex suillo, ovillo, caprino grege. *Plin.* 8, 52, 78. At in Arabia suillum genus non vivit. *Colum.* 7, 9. *extr.* Suillum pecus. *Varr. R. R.* 2, 4. cognomen, *h. e.* Scrofa. *Plin.* 8, 33, 51. rostrum. *Id.* 28, 8, 29. lac. ℙ *Suilla*, absolute. *Cels.* 3, 9. Protinus suillam assam, et vinum homini dabat. *Id.* 5, 26. *n.* 30. Nam et avis, et venatio, et suilla elixa dari potest. *Plin.* 30, 5, 12. Vesci suilla tunc vetant. ℙ *Fungi suilli*, genus fungorum deterius, vilius, et periculosius. *Mart.* 3, 60. Sunt tibi boleti: fungos ego sumo suillos. Adde *Plin.* 22, 23, 47. ℙ Suillum genus, inquit *Festus*, invisum Veneri prodiderunt poetae, ob interfectum ab apro Adonim, quem diligebat Dea. Quidam autem, quod immundissimi sint sues ex omni mansueto pecore, et ardentissimae libidinis: ita ut opprobrium mulieribus inde tractum sit, cum subare, et surire dicuntur.

SŬĪNUS, a, um, adj. suillus. *Varr. R. R.* 2, 4, *med.* Lanius conciliator suinae carnis datus populo. Ita leg. in ed. princ., at pleraeque aliae rectius habent *suillae*.

*SUIONES, um, gens vetusta Germaniae borealis, ubi nunc *Sweden*, vel illius regionis partem aliquam saltem incolentes. *Tac. G.* 44. 45. *B. A.*

*SUISMONTĬUM, i, n. mons Liguriae. *Liv.* 39, 2. et 40, 41. *B. A.*

[SULCĂ, ae, m. cogn. R. a sulco derivatum, ut Q. Baebius Sulca ap. *Liv.* 42, 6. *F.*]

SULCAE Ficus memorantur a *Colum.* 5, 10., sed vox depravata videtur: alii enim *Faliscae*, alii *mariscae* legunt.

SULCĀMEN, inis, n. idem quod sulcus. *Appul. Met.* 6. Glebae Siculae sulcamina.

SULCĀTOR, oris, m. αὐλακεργάτης, qui sulcat, arator. *Prud. adv. Sym.* 2, 939. Leontini sulcator campi. *Avien. Perieg.* 587. et patuli sulcator Thessalus agri. ℙ Translate. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 340. laterisque piger sulcator opaci Invitus trahitur lasso de pectore vultur, *h. e.* rostro lancinans et abrodens. *Lucan.* 4, 587. qua se Bagrada lentus agit, siccae sulcator arenae, *h. e.* fluvius per arenas defluens, easque incidens. ℙ De navigante. *Stat. Th.* 11, 587. (et *ib.* 8, 18.) qualis si puppe relicta, Exosus Manes pigri sulcator Averni, Exeat ad superos, *h. e.* Charon. *Sil.* 7, 363. Fluctibus e mediis sulcator navita ponti Astra videt.

SULCĀTORĬUS. V. SCULTATORIUS.

SULCĀTUS, a, um, part. a *sulco*: ηὐλακισμένος, sulcis proscissus. *Lucan.* 1, 168. rura quondam sulcata Camilli Vomere, et antiquos Curiorum passa ligones. ℙ Translate. *Sen. Agam.* 440. sulcata vibrant aequora. *Lucan.* 3, 550. ubi puppes Sulcato varios duxerunt gurgite tractus. *Stat. Th.* 8, 230. ingenti sulcatum Nerea tauro. *Claud. VI. cons. Honor.* 488. celer Addua nostro Sulcatus socero. *Sil.* 1, 357. falarica sulcatum secat aera.

[SULCENSIS, e, adj. ad Sulcos pertinens, Sardiniae urbem. *Plin.* 3, 7, 13. Sulcense promontorium. V. v. sq. *F.*]

[SULCĬTĀNUS, a, um, adj. ad Sulcos pertinens, municipium Sardiniae maritimum ad meridiem. *Claud. B. Gild.* 518. Pars adit antiqua ductos C[...] thagine Sulcos. Hinc *Sulcitani*, *orum*, sunt ejus m[...] nicipii incolae ap. *Plin.* 3, 6, 17. et *Hirt. B. Afr.* 98 [...]

SULCO, as, avi, atum, a. 1. αὐλακίζω, sul[...] facio, proscindo, aro. *Tibull.* 2, 3, 78. ad im[...] rium dominae sulcabimus agros. *Colum.* 2, 2. *m*[...] Bubulcum per proscissum ingredi oportet, alter[...] que versibus obliquum tenere aratrum, et alter[...] recto plenoque sulcare. *Ov. Trist.* 3, 10, 68. [...] quisquam presso vomere sulcat humum. Adde [...] 9, 191. ℙ Translate est excavare, effodere. *V*[...] *R. R.* 1, 29. Satum frumentum operiunt in por[...] et sulcant fossas, quo pluvia aqua delabatur. *P*[...] 9, 6, 5. Orca alveum in vado sulcaverat. *Ov. M*[...] 15, 725. anguis tractu squamae crepitantis aren[...] Sulcat. *Lucan.* 9, 721. Et contentus iter ca[...] sulcare pareas. Sic *Ov. Met.* 3, 276. Sulcavit [...] cutem rugis, i. e. asperam et inaequalem fecit. [...] Pro navigare, quia prora navis aquas findit, ut [...] mer humum. *Plin.* 12, 1, 2. Arbore sulcamus [...] ria, terrasque admovemus *Virg. A.* 5, 158. et [...] ga sulcant vada salsa carina. *Ov. Pont.* 2, 10, [...] Seu rate caeruleas picta sulcavimus undas; et *ib*[...] 4, 35. Nos fragili vastum ligno sulcavimus aeq[...] *Claud. in Eutrop.* 2, 426. sulcandus qui prae[...] edocet undas. ℙ Et rotae curruum *sulcare* di[...] tur. *Id. ib.* 300. Nec juga sulcabit noster Bere[...] thia currus. *Id. III. cons. Hon.* 150. stantem [...] rota sulcavimus Istrum. *Murrhed.* ap. *Sen. Co*[...] 5, 34. *f.* Triptolemus junctis draconibus sulc[...] auras. ℙ *Sulcare iter*, iter facere. *Sen. Herc* [...] 683. Medium coeli dum sulcat iter, Tenuit plac[...] Daedalus oras. Sic *Lucan.* 9, 668. Sulcans re[...] meatu.

SULCŬLUS, i, m. αὐλάκιον, parvus sulcus. [...] *lum. Arb.* 30. Rosam fructibus ac surculis dis[...] per sulculos pedales convenit. Alii rectius leg. *su*[...]

SULCUS, i, m. αὖλαξ, ὁλκὸς, vestigium ar[...] fossula in longum vomere impresso ducta. *Fes*[...] Sulci appellantur, qua aratrum ducitur, vel sati[...] faciendae causa, vel urbis condendae: vel fos[...] rectis lateribus, ubi arbores serantur: a voce Gr[...] posteriore allata, spiritu in *s* converso. *Varr. I*[...] 1, 29. *f.* Qua aratrum vomere lacunam fecit, [...] cus vocatur: quod est inter duos sulcos, elata te[...] dicitur porca. *Cato R. R.* 61. Sulco vario ne a[...] *Cic. Div.* 2, 23. Cum terra araretur, et sulcu[...] tius esset impressus. *Colum.* 2, 2. *f.* et *Juve*[...] 48. Sulcum ducere. *Virg. Ecl.* 4, 33. telluri [...] dere sulcos. *Plin.* 18, 19, 49. *n.* 2. Proscin[...] sulco jugerum: et *mox:* Omne arvum rectis su[...] mox et obliquis subigi debet; et *ib.* 33, 76. Sul[...] ducere sarculo; et 17, 22, 35. *n.* 8. In colle su[...] agere transversos. *Id.* 18, 18, 47. Sulco tenui [...] re. *Ov. Met.* 3, 104. presso sulcum patefecit [...] tro. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 177. duras su[...] mollire novales. *Virg. G.* 1, 223. committere [...] mina sulcis. *Id. Ecl.* 5, 36. mandare hordea su[...] *Ov. Met.* 1, 123. Semina Cerealia longis sulcis [...] ruere; et *Trist.* 3, 12, 11. herba latuit Cereal[...] obruta sulcis. ℙ Per synecdochen est ipsa ar[...] *Colum.* 2, 9. *med.* Hordeum altero sulco semi[...] debet, *h. e.* postquam bis araveris; et *ib.* 13. *f.*[...] mina, quae quarto sulco seruntur. *Plin. ep.* [...] *med.* Tantis glebis tenacissimum solum, cum [...] mum prosecatur, adsurgit, ut nono demum [...] perdometur. *Plin. alter* 18, 20, 49. *n.* 3. Spis[...] solum quinto sulco seri melius est, in Tuscis [...] nono. ℙ Dicitur etiam de minoribus fossis, qu[...] aquae ducuntur, aut deponuntur arborum sem[...] aut designantur urbis moenia, etc. *Colum.* 2[...] *med.* Ut patentes liras, crebrosque sulcos aqua[...] quos nonnulli elices vocant, faciamus, et om[...] humorem in colliquias, atque inde extra segetes [...] rivemus. *Plin.* 19, 4, 20. Areas hortorum an[...] singulas tramitum sulcis, qua detur accessus h[...] ni, scatebrisque decursus; et *Virg. G.* 2, 24. p[...] tas tenero abscindens de corpore matrum, Dep[...] sulcis; et *ib.* 289. tenui vitem committere su[...] *Id. A.* 1, 429. optare locum tecto, et conclu[...] sulco; et *ib.* 10, 295. inimicam findite rostris [...] terram, sulcumque sibi premat ipsa carina. [...] *Fast.* 4, 825. premens stivam designat moenia su[...] *Plin.* 2, 106, 100. Baculo sulcum trahere. ℙ Tr[...] late dicitur de aqua remigando diffissa, de u[...] crispantibus, de rugis cutis, de longo tractu al[...] jus rei, de orbita, etc. *Virg. A.* 5, 141. add[...] spumant freta versa lacertis: Infindunt pariter [...] cos. *Val. Fl.* 3, 32. Nox erat, et leni caneban[...] quora sulco. *Mart.* 3, 72. Aut sulcos uteri pro[...] nuda times; et *Claud. in Eutr.* 1, 110. sulcisque [...] narum Corruerat passa facies rugosior uva. *Lu*[...] 5, 562. dispersos traxere cadentia sulcos Sid[...] *Virg. A.* 2, 697. tum longo limite sulcus Dat lu[...] *Val. Fl.* 1, 568. ingenti flammantem nubila s[...] Direxit per inane facem. *Stat. Th.* 6, 415. d[...] sulcos iterata priores Orbita. *Claud. Cons. Pro*[...] *Olybr.* 101. cursuque rotarum Saucia dividuis [...] rescunt nubila sulcis. *Id. Rapt. Pros.* 3, 425. [...] ora fatiscunt Vulneribus, grandesque rubent in [...] ctore sulci. *Lucan.* 4, 141. Ac ne quid Sicoris [...] petitis audeat undis, Spargitur in sulcos. *P*[...] *Apoth.* 664. calamique revolvere sulcos, *h. e.* [...]

¶ *Sulcus* per allegoriam ponitur pro pudendo
iebri. *Lucr.* 4, 1266. Eicit enim (*mulier*) sulci
a regione viaque Vomerem. [*Appul. Ανεχ.* 16.
ıtque sulcos molli in arvo Venerio. Adde *Virg.*
, 136. *F.*]
SULEVĬAE, arum, f. plur. Deae agrestes, quae
ilvanae dictae sunt. *Inscr.* ap. *Orell. Coll. Inscr.*
n. 2100. Suleviabus C. Paccius Pastor, Vet.
XXII. V. S. L. M. Alia *ib. n.* 2099. Sulevis sa-
L. Aurell Primus et Marcellus Dupl. et Fl. Fe-
fratres V. S. L. L. M. et *n.* 2101. Sulevis et
pestribus sacrum L. Aurelius Quintus votum sol-
aetus libens. *F.*]
ULFI, vel Sylfi, orum, m. plur. erant apud ve-
Gallos iidem ac Genii apud Romanos. *Inscr.*
Mur. 1987, 2. Banira, et Donindai, Daedalus,
ato Icari filii Sulfis suis, qui curam nostram
t, item Cappo Icari F. *Orell. Coll. Inscr. Lat.*
7., qui hanc eandem refert, haec addit: In *Sul-*
uidem agnoscas Sulevias sive Matres a Gallicis
iis cultas. *F.*]
LFUR. V. SULPHUR.
LLĂ et Sylla, ae, m. Σύλλας, cognomen fa-
e R. in gente Cornelia, ut L. Cornelius Sulla.
. *Sat.* 1, 17. *med.* scribit, ludos Apollinares
utos bello Punico secundo, ex libris Sibyllinis,
ente Cornelio Rufo decemviro, qui propterea
la cognominatus est, est postea, corrupto no-
, primus Sylla coepit vocitari. Idem tradit
is. 1, 85., additque, quod flavo et compto ca-
fuerit, consimiles *Syllas* fuisse appellatos. *Gro-*
d *Quint.* 1, 4. et *Voss.* in *Etym.* in *Sura* cen-
Sullam esse diminutivum a *Sura:* quod et ipsum
cognomen Corneliae gentis: a *sura* enim esse
a, et contracte *Sulla:* itaque eum, qui primus
gnominatus sit, a surarum gracilitate id acce-
Alii aliunde derivant. Celebris fuit eo cogno-
L. Cornelius Sulla, de cujus moribus, vita, et
gestis *Sall. Jug.* 100., *Flor.* 3, 21., *Vell.* 2,
q., *Epit. Liv.* 66, 75. 77. 81. etc. ¶ *Manu-*
Dausqu. in *Orthogr.* placet *Sylla* scribi: nec
Sulla improbant. *Cellar.* pro *Sulla* stat, cui
Lapidum inscriptorum pars favet, et Latino-
consuetudo vertendi Graecam *υ* in *u*. Ap. *Mo-*
Num. gent. Rom. in G. Cornelia *tab.* 4. plures
i habentur, in quibus *Sulla*, et *tab.* 5. *Sula*
ur. [*Eaque praeferenda est scribendi ratio.
neid. 1, 47. sqq.]
LLĀNUS et Syllanus, a, um, adj. ad Sullam
ens, ut Sullanum bellum, *Plin.* 33, 11, 51.
a tempora, *Id.* 9, 35, 59. Syllana crudelitas,
ra 2, 34. Sullana proscriptio, *Id. Provid.* 3.
OSCRIBO.
LLĀTŬRĬO et Syllaturio, is, n. 4. Sullam,
e mores, crudelitatem, proscriptiones imitor,
editor. *Cic. Att.* 9, 10. *med.* Ita sullaturit
s ejus, et proscripturit diu. *Quint.* 8, 3. *med.*
verbis modo, sed a nominibus quoque deri-
unt quaedam, ut a Cicerone sullaturit; et *ib.*
. Vix illa, quae παραγόμενα vocant, quae ex
s in usum receptis quocumque modo declinan-
obis permittimus, qualia sunt sullaturit, pro-
rit.
LECTĬO. V. SUBLECTIO.
LECTUS. V. SUBLECTUS.
LLĪNUS, a, um, adj. idem ac Sullanus. Est
R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1761, 1. Valgia C. F. Sul-
F.]
LLONIACIS, oppidum Britanniae, inter Ve-
um ac Londinium. *Anton. Itin. B. A.*
LLUCU, oppidum Numidiae. *Anton. Itin.* ¶
u est in *Tab. Peut. B. A.*
MO, onis, m. *Sulmona*, *Solmona*, urbs par-
ignorum, apud Sarum fl., prope Corfinium
m, patria Ovidii poetae. Hinc ille *Trist.* 4,
Sulmo mihi patria est, gelidis uberrimus un-
illia qui novies distat ab Urbe decem. ¶ Con-
rtur, et nominata a Solymo Phrygio, ut *Idem*
Fast. 4, 79. et *Sil.* 9, 75. ¶ [Etiam *Sul-*
ae, f. usurpatur a *Front. de colon.* p. 126.
F.] ¶ *Item oppidum Latii, in Volscis.
, 5. ¶ Fuit et Sulmo nomen viti proprium,
Rutuli. *Virg. A.* 8, 412. Venit (*hasta*) aversi
um Sulmonis. ¶ In illo *Virg. A.* 10, 517.
ie creatos Quatuor hic juvenes: etc. intelligi
τὸ *Sulmone* de Pelignorum oppido. Verum
le homine: et sic *Heynius* ac *Schellerus. B. A.*
MONENSIS, e, adj. ad Sulmonem pertinens.
6, 186. De Sulmonensi mera Cecropis. *Plin.*
, 41. Sulmonensis ager. ¶ [*Sulmonenses*,
bsolute, incolae illius urbis. *Id.* 3, 12, 17.
rum Corfinienses, Superaequani, Sulmonen-
dde *Caes. B. C.* 1, 18. *in.* *F.*]
LMONTĪNUS, a, um, adj. ad Sulmonem
ns, Sulmonensis. *Front. de colon.* p. 145.
Colonia Sulmontina ea lege est assignata, qua
nius ager. *F.*]
PHUR et Sulfur, uris, n. θεῖον, terrae ge-
acile ignem concipiens, nidore gravi. *Plin.*
, 50. In terrae reliquis generibus vel maxime
atura est sulphuris, quo plurima domantur.
r in insulis Aeoliis: sed nobilissimum in Me-
a: in Italia quoque, in Neapolitano Campa-

noque agro, collibus, qui vocantur Leucogaei; ibi e cuniculis effossum perficitur igni. Genera quatuor: vivum, quod Graeci apyron, nascitur solidum, hoc est gleba. Alterum genus appellant glebam, fullonum tantum officinis familiare. Tertio quoque generi unus tantum est usus ad suffiendas lanas, quoniam candorem tantum mollitiemque confert; egula vocatur. Quarto autem ad ellychnia maxime conficienda. Persequitur inde *Plin.* ejus usus in medicina: additque habere et in religionibus locum ad expiandas suffitu domos: adde et ipsos homines, et pecudes, et res alias. *Virg. G.* 3, 449. Et spumas miscent argenti, vivaque sulphura. *Tibull.* 1, 5, 11. Ipseque ter circum lustravi sulfure puro. *Prop.* 4, 8, 86. Terque meum tetigit sulfuris igne caput. *Ov. Fast.* 4, 739. Caerulei fiant vivo de sulphure fumi: Tactaque fumanti sulphure habet ovis. *Colum.* 8, 5. *med.* Paleas, quas substraturi sunt (*gallinis incubantibus*), sulphure et bitumine atque ardente taeda perlustrant. *Ov. Met.* 14, 791. lurida sulphura; et *ib.* 15, 351. lutea; et *ib.* 3, 373. summis circumlita taedis Admotam rapiunt vivacia sulphura flammam. *Claud. Cons. Prob.* et *Olybr.* 257. sulfur odorum. ¶ Idem ac sulphuratum. V. h. v. ¶ De fulmine: quia, ut ait *Plin.* 35, 15, 50. *extr.*, fulmina et fulgura sulphuris odorem habent: ac lux ipsa eorum sulphurea est. *Lucan.* 7, 160. Aetherioque nocens fumavit sulphure ferrum. *Pers.* 2, 24. ocius ilex Sulphure discutitur sacro. ¶ Masc. gen. *Tert. adv. Prax.* 16. ex *Gen.* 19, 24. Pluens super Sodomam et Gomorrham ignem et sulphurem. *Veg. Vet.* 1, 38. *med.* Sulphurem et resinam calentem ungulis imponis. ¶ *Sulphur* scribi placet *Manutio* in *Orthogr.*, quia in opt. MSS. habetur *sulpur*, quod et *Pier.* adscripsit ad *Virg. G.* 3, 449. Veteres enim Graecam esse dictionem arbitrati sunt: et in similibus non solebant aspirationem apponere: unde scribebant *triumpus, Pilippus, Hypsipyle.* Contra *Voss.* in *Etym.* quia vox est Latina, *sulfur.* praefert. *Dausqu. Manutium* sequitur. [*Schneid.* 1. p. 210. *sulfur* praeferendum censet.]

SULPHŬRANS, antis, part. ab inus. *sulphuro*, idem ac sulphureus, ut Aquae sulphurantes. *Tert. adv. Valent.* 15.

SULPHŬRĀRĬĂ, ae, f. sulphuris fodina, vel locus, ubi sulphur praeparatur. *Ulp. Dig.* 48, 19, 8. In calcariam, vel sulphurariam damnari. Adde *ib.* 47, 2, 53.

SULPHŬRĀTĬO, onis, f. mixtura sulphuris subterranea, sulphuris locus sub terra. *Sen. Q. N.* 3, 15. *med.* Aut sulphuratio contraxit humorem.

SULPHŬRĀTUS et Sulfuratus, a, um, part. ab inus. *sulphuro:* θειώδης, sulphure imbutus, aspersus. *Vitr.* 8, 3. Sulphurati fontes. *Cels.* 4, 5. Sulphurata lana. *Plin.* 31, 6, 32. Est utilis aqua sulphurata nervis. *Mart.* 12, 67. Mercis sulphuratae institor; et 10, 3. Sulphuratum ramentum; et *Tert. adv. Marc.* 1, 28. Credo sulphuratiorem eis gehennam praeparabit. ¶ Absolute *Plin.* 31, 3, 28. Depressis puteis sulphurata, vel aluminosa occurrentia putearios necant, *h. e.* loca, aut venae sulphuris. ¶ *Sulphuratum*, *i*, filum, aut festuca, aut ramentum sulphure illitum ad ignem excitandum. *Id.* 36, 19, 30. Scintillae exceptae sulphuratis, aut fungis aridis, vel foliis. *Hard.* leg. *sulphure*, ex MSS. *Martial.* 1, 42. Qui pallentia sulphurata fractis Permutat vitreis. Hinc *Juven.* 5, 47. Siccabis calicem etc. rupto poscentem sulphura vitro. *Stat. Silv.* 1, 6, 73. quique comminutis Permutant vitreis gregale sulphur.

SULPHŬRĔUS et Sulfureus, a, um, adj. θειώδης, qui est ex sulphure, sulphuris naturam, nidorem, aut colorem habens. *Virg. A.* 7, 517. amnis Sulphurea Nar albus aqua. *Ov. Met.* 15, 340. sulphureis ardet fornacibus Aetne. *Claud. Rapt. Pros.* 1, 175. mare sulphurei ductum per viscera montis. *Plin.* 35, 15, 50. Fulminum lux sulphurea est; et *ib.* 6, 25. Terra sulphurei coloris. *Id.* 36, 19, 34. Sulphureus odor.

SULPHŬROSUS, a, um, adj. idem ac sulphureus, ut Sulphurosi fontes. *Vitr.* 8, 3. *med.*

SULPĬCĬĂ, ae, f. poetria Romana nobilis, cujus ingenium, castitatem, fidemque erga maritum laudat *Mart.* 10, 35. et 38. Exstat ejus carmen, seu satyra, qua in Domitiani tempora invehitur. Duos praeterea senarios iambicos ex ejus carminibus allegat vetus Juvenalis *Schol.* ad 6, 535. Sunt etiam, qui putant carmina libri *Tibull.* 4., excepto primo, esse aut Sulpiciae, aut Caleni ejus viri: inter quos *Broukus.*, quem contra stat *Vulpius* in *commentar. Tibull.* p. 309. [Sed consule *Heynium* de auctore eorum carminum docte disserentem in sua secunda *Tibulli* editione p. 201. *F.*]

SULPĬCĬĀNUS, a, um, adj. ad Sulpicium pertinens, ut Sulpiciana classis, ap. *Caes. B. C.* 3, 101., cui nempe praeerat P. Supicius praetor. Sulpiciana seditio. *Quint.* 6, 3. *med.* h. e. quam excitavit P. Sulpicius trib. pleb. temporibus Marii et Sullae, ut est in *Epit. Liv.* 77. [V. adnotation. *Spaldingii* ad *l. c. Quint.* *F.*]

[SULPĬCILLĂ, ae, f. dimin. Sulpiciae poetriae. *Fulg. Myth. praef.* 1. *in.* Neque illas heroidarum arbitreris lucernas meis praesules libris, quibus Sulpicillae procacitas, aut Psyches curiositas declarata est. *F.*]

SULPĬCĬUS, a, um, adj. ad Sulpicium pertinens, ut Sulpicia lex, ap. *Flor.* 3, 21., quam tulit P. Sulpicius trib. pleb., ut Sullae imperium abrogaretur, et Mario mandaretur, ut *Vell.* 2, 18. narrat. Et Sulpicia horrea, ap. *Hor. Od.* 4, 12, 18.

SULPĬCĬUS, ii, m. (rectius quam *Sulpitius*, ut ex vet. monum. ostendit *Manut.* in *Orthogr.*) nomen Romanum multorum illustrium virorum. C. Sulpicius Gallus, P. Sulpicius, et Serv. Sulpicius nobiles eloquentia fuere; quos laudat *Cic. Brut.* 20. et 55. et *Har. resp.* 19. ¶ C. Sulpicius Apollinaris grammaticus, Pertinacis imperatoris praeceptor, laudatur a *Gell.* 2, 16. et 4, 17. ut vir praestanti litterarum scientia. Hic *Terentii* fabularum periochas iambicis versibus scripsit. ¶ Severus Sulpicius Niobrix Gallus, aequalis D. Hieronymi, scripsit eleganti et terso stilo, ut illis temporibus, vitam B. Martini, et duos praeterea sacrae historiae libros. Hunc *Jos. Scal.* in *prolegom. de emendat. temp.* Ecclesiasticorum scriptorum purissimum merito appellat.

[SULTAN, anis, m. princeps, imperator Turcarum: est vox Chald. שִׁילְטָן et שָׁלְטָן *sultan* et *soltan*, imperator, a שְׁלַט *selàt* imperavit. *Coripp. Laud. Just.* 3, 390. En sultan nostra servire paratus in aula Legatos nobis, et plurima munera mittit. V. TURCAE. *F.*]

SULTIS, si vultis, composito vocabulo, ut *sodes*, *sis*, *scilicet*. *Cato*, *Enn.*, *Plaut.* ap. *Fest.* V. SIS.

SUM, es, est, fui, esse, n. anom. εἰμὶ, ὑπάρχω, τυγχάνω, essentiam habeo, exsisto, consto. Verbum quod ὑπαρκτικὸν Graeci vocant, nos, ut ait *Prisc.* 8, 812., possumus substantivum nominare: ab εἰμὶ, per abscissionem ι finalis, et additione *s* in principio loco spiritus, ac mutatione ει in *u*, ut *Id.* 9, 847. docet. Sane in quibusdam personis cum eo convenit, ut εἶς es, ἐστὶ est, ἐστὲ estis, ἔσεσθαι esse. Alii Latinam originem ei tribuunt. *Sum*, quod nunc dicitur, inquit *Varr. L. L.* 8, 57., olim dicebatur *esum:* unde *es* pro *esis*, *est* pro *esit: sumus*, *estis*, *sunt*, pro *esumus*, *esitis*, *esunt.* Etiam futurum *ero* olim fuit *eso*, mutato *s* in *r*, ut in *Fusii*, *Valesii.* V. initium litterae *R.* *Lex XII. Tab.* ap. *Fest.* in *Nec.* Ast ei custos nec esit; et *ib.* Furtum, quod nec manifestum esit. Pro *esit* quidam leg. *escit.* V. ESCIT. Praeteritum *fui* est a *fuo:* unde et *futurus.* Ab eo sunt etiam *forem*, *fore*, pro *fuerem*, *fuĕre:* quod innuit *Diomed.* 1, 375. V. FUAM. *Pl. Amph. prol.* 30. Ego, qui Jovis sum filius. *Cic. Tusc.* 1, 6. Non sum ita hebes, ut, etc. *Pl. Rud. prol.* 3. Ita sum: quid id attinet ad te? et *Amph.* 2, 1, 57. Satin' tu sanus es? *Sos.* sic sum, ut vides. *Id. Stich.* 5, 4, 49. Ego tu sum, tu es ego: unanimi sumus. *Ter. Eun.* 1, 2, 4. et *Cic Att.* 5, 18. Bono animo es: *imperativum.* (Adde *Lucil.* et *Pomp.* ap. *Non.* 10, 13.) *Hor. Ep.* 1, 2, 27. Nos numerus sumus, et fruges consumere nati. *Nep. Ag.* 6. Omnibus apparuit, nisi ille fuisset, Spartam futuram non fuisse. *Pl. Pers.* 2, 4, 15. Ego me confido liberum fore. *Liv.* 45, 39. *med.* Pars non minima triumphi est victimae praecedentes. *Lucan.* 9, 811. Sanguis erant lacrimae. *Prop.* 4, 9, 20. Nobile erit Romae pascua vestra forum. Est qui leg. *erunt.* ¶ Aliquando omittitur. *Virg. A.* 1, 621. Tune ille Aeneas, quem Dardanio Anchisae Alma Venus genuit? et *ib.* 3, 45. Nam Polydorus ego. [*Plura de hujus v. omissione habes ap. *Ruddim.* 2, 13. sq. *Zumpt.* §. 776. p. 573. *Ramsh.* §. 102, 3. *n.* 3. §. 168. *n.* 10. §. 205, 3, *b.* et 4. *Cort.* ad *Sall. Cat.* 38, 1. ad *Lucan.* 4, 517.] ¶ Ponitur pro commorari, manere, versari. *Cic. Att.* 12, 3. Ne vivam, si mihi non modo Tusculanum, ubi ceteroqui sum libenter, sed μακάρων νῆσοι tanti sunt, ut sine te sim totos dies. *Id. Verr.* 2, 5, 35. *med.* Cleomenes in publico esse non audet: includit se domi. *Id. Har. resp.* 12. Si essetis, versareminique nobiscum. *Id. Fam.* 4, 7. *med.* Nonne mavis sine periculo domi tuae esse, quam cum periculo alienae? *Id. Or.* 2, 7. Ipse obmutescam, nisi prius a vobis impetraro, ut hic sitis hodie; et *Tibull.* 2, 3, 28. Amor in parva te jubet esse casa. ¶ Hinc *esse cum aliquo* in re matrimonii, et amatoria. *Cic. Quint.* 24. *med.* Dicebam huic Q. Roscio, cujus soror est cum P. Quintio. *Ov. A. Am.* 3, 664. mecum non semel illa fuit. Adde *Am.* 2, 8, 27., *Cic. Coel.* 20. *med.* et *Pl. Merc.* 1, 1, 101. ¶ Illa quoque commode dicuntur *Cic. Att.* 2, 9. Si erit nebulo iste cum his dynastis in gratia; et *Verr.* 2, 4, 1. *f.* Ea civitas, quae tibi in amore atque in deliciis fuit. ¶ Notabile est illud *Varr.* ap. *Non.* 2, 499. Tum ad me fuerunt, qui libellionem esse sciebant, *h. e.* ad me venerunt, mecum fuerunt. Sic *Cic. Att.* 10, 4. *med.* Curio fuit ad me sane diu; et *ep.* 16. Commodum ad te dederam litteras, cum ad me bene mane Dionysius fuit. Adde *Liv.* 28, 18., ubi alii aliter leg. ¶ Videtur etiam usurpari pro solere. *Cic. Fam.* 12, 20. Quod si, ut es, cessabis, lacessam. ¶ Pro vivere. *Id. ib.* 6, 3. *f.* Nec enim dum ero, angar ulla re: et, si non ero, sensu omni carebo; et *Prud. Cath. praef. in.* Per quinquennia jam decem, Ni fallor, fuimus. ¶ Et pro durare.

Prop. 2, 19, 74. Invidiam quod habet, non solet esse diu. ¶ Saepe significat aestimari. Ter. Ad. 5, 9, 20. Postremo a me argentum, quanti (servus) est, sumito; et Cic. Verr. 2, 3, 81. med. Cum in Sicilia HS. II. tritici modius esset, summum HS. ternis; et ib. 84. Si ullo in loco frumentum tanti fuit, quanti iste aestimavit. Id. Off. 3, 23. f. Emere denario, quod sit mille denarium. Id. Rosc. Com. 12. Ager nunc multo pluris est, quam tunc fuit. ¶ Et translate. Id. Fam. 15, 15. f. Magni erunt mihi tuae litterae. Id. Q. Fr. 2, 15. f. Plus unus Cato fuerit, quam omnes leges. Alii leg. pluris: alii aliter. [*Orell. plus. In Lamb. ed. sec. de Faerni susp. legitur: plus potuerit: quam correctionem, licet commendatam Att. 4, 15. ideoque ulteriore examine dignam, tamen non prorsus putat necessariam Orell.] ¶ Esse ab aliquo, esse ex alicujus familia, vel domo. Ter. Andr. 3, 1, 3. et 4, 4, 17. Ab Andria est ancilla haec. Pl. Ps. 2, 2, 22. Esne tu ab illo milite Macedonio? Cic. Att. 4, 16. Pleraeque epistolae mihi nuntiabant, ubi esses, quod erant abs te. ¶ Item ab aliquo stare, alicui favere, cum eo sentire. Cic. Or. 2, 38. med. Critolaus erat ab Aristotele. [*Cf. de hac dicendi ratione Beier. ad Cic. Off. 2. p. 405.] Sic Cluent. 32. f. Judicia partim nihil contra Avitum valere, partim etiam pro hoc esse. ¶ Esse ad aliquid, prodesse. Cato R. R. 125. Vinum murteum est ad alvum crudam. [*Difficilis est quaestio, an Ciceronis stilo conveniat, esse ad, omisso v. aptum, vel sim. Pro utraque parte multi cdd., magni nominis viri pugnant. Exempla haec fere huc pertinent. N. D. 3, 34, 83. eique laneum pallium injecit, quum id esse ad omne anni tempus diceret. Planc. 24, 59. Quamquam ad praecepta aetas non est.] ¶ Est mihi, habeo, possideo. Ter. Ad. 1, 2, 40. Fores effregit? restituentur: discidit vestem? resarcietur. Est, Diis gratia, unde haec fiant. Id. Heaut. 3, 2, 22. Aliquid repeririret, unde esset adolescenti, amicae quod daret. Pl. Amph. prol. 19. Nomen Mercurii est mihi. ¶ Esse alicujus refertur ad dominium. Cic. Fam. 2, 13. Jam me Pompeji totum esse scis: Brutum a me amari, intelligis. ¶ Possessionem significant etiam haec. Lucan. 8, 659. et jam Cornelia non est Juris, Magne, sui. Liv. 42, 29. Ptolemaeus propter aetatem alieni arbitrii erat. Id. 31, 45. Praesidio regio arcem teneri, nec se potestatis suae esse, responderunt. ¶ Esse in veste, vestem habere, indutum esse. Tibull. 1, 9, 70. in laxa quid juvat esse toga? Cic. Phil. 8, 11. Cum est in sagis civitas. Ov. A. Am. 2, 297. Sive erit in Tyriis, Tyrios laudabis amictus: Sive erit in Cois, Coa decere puta. ¶ Bene, aut male, recte, melius esse, bene aut male habere, recte aut contra procedere, quam volumus. Ter. Ad. 1, 1, 9. Et tibi bene esse soli, cum sibi sit male. Cic. Att. 6, 7. Tironem graviter aegrum reliqui, sed nuntiant, melius esse; et ib. 1, 7. Apud matrem recte est. [*Longe patet latius hic hujus verbi c. adverbiis conjungendi usus. Ita dicitur tuto, libenter, impune, esse, cet. Longam exemplorum seriem habes ap. Ramsh. §. 91. p. 273. sq. Adde Böttich. Lex. Tac. p. 176. sq.] ¶ Habet vim habendi etiam cum statum, conditionem, aut affectum corporis aut animi adsignificat, cum, et sine in praepositione, aut cum genitivo. [*Docet Ramsh. §. 140. n. 1. 2. praepositione in semper licet interdum non magnopere diversam a simpl. ablativo effici sententiam. Porro §. 105. n. 5. p. 310. in saepius ita adhiberi, ut partitionem, deductionem in rebus numeralibus significet.] Cic. Verr. 2, 4, 6. Hominem non modo in aere alieno nullo, sed in suis nummis multis esse, ac semper fuisse. Id. Fam. 13, 30. Nullam arbitramur de ea hereditate controversiam eum habiturum: et est hodie in bonis. Id Cluent. 7. med. Esse in servitute. Metell. ad Cic. Fam. 5, 1. in luctu et squalore. Cic. Att. 2, 22. in odio, h. e. odio haberi: et mox: in summa perfidiae et sceleris infamia. Id. Div. 1, 17. in magno nomine et gloria. Id. Phil. 2, 15. Fateor, me in tanta moestitia fuisse, quanta ceteri cives fuissent. Id. Fam. 14, 3. med. Esse in spe, h. e. spem habere. Ter. Phorm. 2, 1, 36. in noxa, h. e. reum esse. Id. Andr. 2, 5, 13. et 3, 1, 9. et Pl. Trin. 2, 2, 2. alicui in mora, h. e. moram afferre. Cic. Or. 2, 18. Ejus nomen magna erat apud omnes gloria. Hor. Ep. 1, 7, 54. quaere, quo sit patre, quove patrono. Cic. Rosc. Com. 7. Capite et superciliis semper est rasis. Id. Att. 2, 7. Mira sum alacritate ad litigandum. Id. Fam. 6, 18. Bono animo sint et tui, et mei familiares; et ib. 16, 15. Incredibili sum sollicitudine de tua valetudine; et ib. 6, 4. med. Quanto fuerim dolore, meministi. Id. Am. 23. Si quis ea asperitate est, et immanitate naturae, congressus ut hominum fugiat. [*Huc pertinet etiam formula esse numero, et in numero: in qua Heindf. ad Cic. N. D. 1, 42, 118. nihil interest, inquit, praepositio adsit an desit, cum utrumque dici constet. Id. Legg. 2, 12. Thales sapientissimus in septem fuit. Porro: majori periculo et in majori periculo esse. Ceterum notandum, v. esse in his nunquam neque ablativo neque genitivo substantivum sine adjectivo secum habere. V. Zumpt. §. 471. p. 387.] Id. Sext. 16. Nimium me timidum, nullius animi, nullius consilii fuisse, confiteor. ¶ Pro afferre, cum duobus dativis. Cic. Verr. 2, 5, 8. Hanc rem sic agemus, ut crimini, aut invidiae reo putemus esse oportere; et ib. 2, 3, 40. Hae pecuniae tibi fraudi et damnationi esse deberent; et ib. 62. med. Quae detrimento, maculae, invidiae, infamiae nobis omnibus esse possint; et ib. 37. med. Haec tam parva civitas praedae tibi et quaestui fuit. Id. Rosc. Am. 5. Quibus, occidi Sex. Roscium bono fuit. Id. Brut. 10. Erat tum honos eloquentiae. Id. Rosc. Am. 4. Impedimento esse alicui. ¶ Esse alicui rei, aptum, idoneum esse. Liv. 31, 13. Cum solvendo aeri alieno respublica non esset. Alii leg. aere. Id. 2, 9. Esse oneri ferendo. Ov. Am. 3, 6, 21. Non eris invidiae ferendae, h. e. invidiam ferre non poteris. Modest. Dig. 50, 22, 9. Si bona liberalitati solvendae non fuerint. Ulp. ib. 33, 9, 3. (et Gell. 4, 1. f.) Etiam quae esui potuique non sunt, contineri legato. Cels. 4, 10. extr. Injiciuntur ea, quae humori extrahendo sunt. ¶ [*Esse pro venire, ut Gr. γίγνεσθαι c. praeposs. εἰς et πρὸς aliisque. V. Sturzii Lex. Xenoph. s. v. γίγνεσθαι, n. 12—22. Nostratium etiam idiotismus dicit werden pro gehen. Cic. Att. 15, 4. quo die in Tusculanum eram futurus. Suet. Aug. 16. nec prius — militibus in conspectum fuisse. V. intpp. ad h. l. et Burm. et Ruhnk. ad Ov. Her. 16, 138.] ¶ Cum gen. significat proprium esse. Cic. Or. 2, 20. f. Alterum divinitatis mihi cujusdam videtur, alterum humanitatis: et mox: Clamare contra quam deceat, hominis est stultitiae suae quamplurimos testes colligentis. Id. Sen. 6. extr. Temeritas est florentis aetatis, prudentia senescentis. ¶ Item addictum esse, operam dare, favere. Liv. 3, 38. med. Patres indignitate rerum cesserant in agros: suarumque rerum erant, amissa publica. (Ubi perperam a nonnullis solliciti intrusum esse, monent critici meliores.) Id. 23, 14. Plebs novarum, ut solet, rerum, atque Annibalis tota esse. Id. 35, 51. Qui Romanae partis erant, urbe excesserunt. Plin. ep. 5, 16. med. Expulsis virtutibus aliis, pietatis est totus. Sen. Ben. 7, 26. Alius abdomini servit, alius lucri totus est. Liv. 3, 36. med. Hominum, non causarum toti erant. ¶ Significat etiam officium, munus, partes. Cic. Q. Fr. 1, 1, 19. Est ejus, qui praesit, eorum quibus praesit, utilitati servire. Id. Off. 1, 34. Est adolescentis majores natu vereri. Id. Fam. 5, 16. med. Non est gravitatis ac sapientiae tuae, ferre immoderatius casum incommodorum tuorum. Id. Att. 12, 28. Fuit meum jampridem rempublicam lugere; et Mur. 38. f. Est tuum, M. Cato, videre, quid agatur. ¶ Item proprietatem, qualitatem. Pl. Capt. 3, 4, 52. Est miserorum, ut malivolentes sint, atque invideant bonis. ¶ Item convenientiam, congruentiam. Cic. Or. 1, 18. Nitidum quoddam verborum genus est, sed palaestrae magis et olei, quam hujus civilis turbae ac fori. ¶ Est mihi cum illo, intercedit. Cic. Quint. 6. Jussit bona proscribi ejus, quicum familiaritas fuerat, societas erat. Id. Phil. 2, 31. Sibi cum illa mima posthac nihil futurum. Ter. Phorm. 2, 3, 74. Tecum nihil rei nobis, Demipho, est. Cic. Fam. 15, 10. Si mihi tecum minus esset, quam est cum tuis omnibus. ¶ Est, pertinet, spectat. Cic. ad Capiton. 1. post ep. 16. l. 16. ad Att. Consules, quorum et lege, et S. C. cognitio et judicium fuit. ¶ Est, licet, datur, ἔξεστι. Hor. Ep. 1, 1, 32. Est quadam prodire tenus, si non datur ultra. Ter. Ad. 5, 3, 42. Scire est liberum ingenium atque animum. Ov. Trist. 5, 11, 19. alii, quorum numerum comprendere non est. Virg. A. 6, 595. Necnon et Tityon terrae omniparentis alumnum Cernere erat. Tac. A. 16, 34. Ut conjectare erat intentione vultus. Gell. 13, 24. f. Est tamen non nusquam invenire, ita scripsisse quosdam. Ov. A. Am. 2, 27. Et quoniam in patria, fatis agitatus iniquis, Vivere non potui, sit mihi posse mori. Alii leg. da: sed Heinsio invito, qui plurima ibi congessit ad v. sit firmandum, ex Ov., Virg., Tibull., Propert., Mart. et aliis. Sic Liv. 42, 41. Quae verbo objecta, verbo negare sit. Sil. 12, 695. fuerit delere Saguntum, Exaequare Alpes, etc.; et 14, 581. Signaque ferre Deum templis jam jamque fuisset, Ni, etc. Ἐστὶ, et ἦν eadem significatione etiam Graeci usurpant. Simile est illud Sall. Jug. 118. Fuerit mihi eguisse aliquando amicitiae tuae. Ad quem locum plura Cortius. Vim v. licere animadvertere est etiam in his: Tibull. 4, 3, 3. Nec tibi sit duros acuisse in proelia dentes. Prop. 1, 20, 13. Ne tibi sit duros montes, et torrida saxa adire, h. e. ne liceat, ne velis, ne adeas, μὴ γένοιτο, μὴ ἔστω. Virg. Ecl. 10, 46. Tu procul a patria (nec sit mihi credere) tantum. Passerat. ¶ Est, evenit, accidit. Hor. Od. 3, 1, 9. Est, ut viro vir latius ordinet Arbusta sulcis. Cic. Att. 5, 11. med. Quintilis, si erit, ut volumus, in itinere est consumendus. ¶ Hinc illae circumlocutiones Ter. Phorm. 5, 7, 32. est, ut velis manere illam apud te, dos hic maneat; et Hec. 4, 1, 43. Si est, ut dicat, velle se, redde, h. e. si vis, manere illam apud te: si dicit, se velle. Sic Hor. Ep. 1, 12, 2. non est, ut copia major Ab Jove donari possit tibi, h. e. non potest. Affinia sunt illa Caton. R. R. 1. Est interdum praestare, mercaturis rem quaerere, h. e. interdum praestat: vel, fit interdum ut praestet. Lucr. 5, 977. N
erat, ut fieri posset, mirarier unquam, h. e. fi
non poterat, ut mirarentur. Cic. Tusc. 5, 6. m
Est ubi id isto modo valeat; et Auct. ad Her. 4, 26.
Est, cum non est satius, etc. ¶ Est concedent
confirmantis. Cic. fragm. ap. Lact. 1, 18. Est
ro, inquit, Africane: nam et Herculi eadem ip
porta patuit. Id. Or. 2, 36. Est, ut dicis, Anto
ut philosophi nulla tradant praecepta dicendi. Vi
A. 10, 67. Italiam fatis petiit auctoribus: es
Cassandrae impulsus furiis; et ib. 7, 313. Non
bitur regnis, esto, prohibere Latinis: At trah
atque moras tantis licet addere rebus. Hor. Ep.
1, 81. Esto, aliis alios rebus studiisque teneri. (
Div. Verr. 15. Esto: ipse nihil est, nihil potest:
venit paratus. Id. Fin. 4, 45. Sit ita sane. Col
3, 3. f. Sit quidem, ut cultoris negligentia sex n
lia seminum intereant. Cic. Am. 2. Sunt ista, L
li: nec enim melior vir fuit Africano quisquam,
clarior. ¶ Est, quod, est causa, cur. Pl. Aul.
2, 26. Jam ad te revortar: namque est quod vis
domum. Liv. 30, 31. f. Si quid ad ea adjicit
est quod referam ad consilium: sin, etc. [Ov. I
19, 159. Quod timeas, non est. Bail.] ¶ [*
formula sunt qui, ubi eam conjunctivus ubi indic
vus sequatur, magnus est VV. DD. dissensus. S
qui promiscue utrumque modum adhiberi cense
V. Cort. et Lang. ad Sall. Cat. 19, 4. Schell
Obss. p. 10. et in Lex. Ampl. v. sum, p. 10857
verbo sum nullum subjectum additum sit, indi
prorsus damnat Ern. praef. ad Cic. p. VI. Brem
Cic. Fin. 1, 20, 70. acced. Goerenzio ad h. l. et
Acad. 2, 22, 70. Pariter statuit etiam Beier. ad
1, 2, 5. et Censor. in Ephem. Litt. Lips. a. 1
p. 206. Iidem tamen hunc modum probant, si
verbo aliquod subjectum adjungatur, ad quod
nomen referatur, velut nonnulli, multi, plur
quidam, id quod etiam Zumpt. tradit §. 563. p.
sq. qui tamen indicativum etiam post simplex
qui admittit, sed cum Heus. ad Cic. Off. 1, 24,
et Gerlach. ad Sall. 19, 4. et Heindf. ad Hor.
1, 4, 24. et Cic. N. D. p. 194. sq. ad Graecism
refert. Contra quas sententias parum quidem
cientes Cel. Kritz. ad Sall. Cat. 19, 4. ex utr
que modi et conjunctivi et indicativi natura ita
bis, duce Ramsh., recte constituisse videtur, ut
junctivus post formulam sunt qui poni deberet,
de re sermo esset, quam non pro certa atque ind
data haberi vellemus, sive quia eam ipsi non
compertam haberemus, sive quia ejus auctorem i
raremus, aut certis de causis ignorare simularem
indicativus vero, etiam post simplicem locutio
sunt qui, ubi significare vellemus, cogitationibus
stris rerum veritatem respondere, ac nullum in
titudini aut dubitationi locum relinqui. Stallb
Ruddim. 2. p. 349. sq. ita: ubi qui indicat inter
sententiarum nexum, sive causa, s. finis, s. eve
significetur, conjunctivus ponatur necesse est: i
cativus autem adhibetur, quando sententia adc
non pendens ab ea, quae praecessit, neque cur
necessario conjungenda, sed rem simpliciter i
cans. — Id. ib. docet: a poetis ideo indicati
praeferri conjunctivo, quod poetarum sit, sen
tias ita proponere, ut veluti ex ipsa rerum na
et humana vita repetitae videantur. Hinc, q
pateat saepe a solo scriptoris arbitrio pend
utrum rem enuntiandi modum eligat, neque e
bus ipsis ubique certum argumentum peti posse,
minem fugere potest, codicum auctoritatem no
mere negligendam esse.] ¶ Est pro sunt in
Prop. 3, 7, 17. Est, quibus Eleae concurrit pa
quadrigae: Est, quibus in celeres gloria nota pe
Alii leg. sunt: sed est in quinque suis MSS.
Broukus., et valde probat. Vidit etiam Vulpi
edit. princ. 1472. Est enim bellus Ἀττικισμὸς,
datus etiam a Marcilio in Hor. Od. 1, 1, 3. co
matusque illo Xenoph. Memorabil. 1, 4. Ἔστιν,
τινας ἀνθρώπων τεθαύμακας ἐπὶ σοφίᾳ; et Dioni
in. de Galba: Ὥστε μηδὲ δραχμὰς ἔστιν οἷς, ἀλλ
λοὺς, χαρίζεσθαι. Propertius autem Graeca a
¶ [*Formulae id est, hoc est, explicantis, rem
rius enarrantis sunt. Glossematis fere suspecto
cos habent, quibus praefixae hae formulae.
Lamb. ad Cic. 1. mox l. Burm. ad Suet. Aug.
Oudend. ib. 32. At recte B. Crus. in cl. Suet. p.
universe nihil pronuntiandum censet, maxim
Suet., scriptore qui grammaticam agere assuevi
et singulis accuratiorem addere interpretation
Cf. Ern. ad Suet. Aug. 88. Cic. Acad. post.
8. Sed meos amicos — in Graeciam mitto, id
ad Graecos ire jubeo, ubi v. Goerenz. qui n
haec in dialogicis tantum scriptis Ciceronis d
hendi. Suet. Caes. 56. Aug. 97. Plin. Pan. 6
al. — Dubia additamenta sunt locis Suet. Aug
Vesp. 11. et Dom. 17. quibus v. quae annotavi
Crus.] ¶ Fuit, euphoniae causa, vixit, mo
obiit, periit. Tibull. 3, 5, 32. Sive erimus,
nos fata fuisse volent. Pl. Truc. 1, 2, 92.
resco misera, mentio quoties fit partitionis:
paene tibi fuit Phronesium. Id. Capt. 3, 3, 1. N
illud est, cum me fuisse, quam esse, nimio m
lim. Albinov. 3, 157. Mollibus ex oculis ali
tibi procidet humor, Cum dicar subita voce, fu

Sic *Virg. A.* 2, 325. fuimus Troes, fuit Ilium; et *Her.* 17, 191. Certus in hospitibus non est amor: , ut ipsi: Cumque nihil speres firmius esse, fuit. leg. *fugit.* V. SUPERBUS. ℙ [*Saepissime es- m emphasi ponitur. *Ov. Rem. Am.* 480. Est ali- , valida sceptra tenere manu. *Fast.* 6, 27. Est id, nupsisse Jovi. V. *intpp.* ad *Art. Am.* 3, 755. . 4, 7, 1. Sunt aliquid manes: ubi v. Passerat.] *vi* pro *fui*, priore producta. *Enn.* ap. *Gell.* 12, agnam cum lassu' diei Partem fuvisset, de sum- ebu' gerundis, etc. Alii aliter leg. *Id.* ap. *Cic.* 3, 42. Nos sumu' Romani, qui fuvimus ante ni. Alii aliter leg. [*Fuvimus* habet *Orell.*] *t. Poen. prol.* 110. Quo genere gnata, qui pa- s fuerint. *Ennii* quoque videtur esse illud ap. . 4, 1. qui antehac Invicti fuvere viri, pater ne Olympi. V. LUO. ℙ *Es*, secunda persona entis tum Indicativi, tum Imperativi, corripi- ablata ab εἰς subjunctiva. *Virg. A.* 1, 391. uis es, haud, credo, invisus coelestibus. Ad- *bull.* 1, 4, 54., *Prop.* 1, 9, 30., *Mart.* etc. ando producitur. *Prop.* 2, 23. *f.* Quod si tu s, sive es imitata Latinas. Alii *seu sis* leg. *ov.* 1, 379. Nata quod es alte, quod fetibus duobus. Alii leg *en alte es*, minus recte. V. *de Gramm.* 2, 31. ℙ *Simus* pro *sumus* dicere at *Augustus*, teste *Suet. Aug.* 87. ℙ *Esto* im- ivum formula est testamentorum, ut *heres*, aut *es esto, dare damnas esto, liber esto*, quae pas- n *Pandectis* occurrunt. *Sen. Contr.* 15. Sola heres esto. ℙ *Siem, sies, siet*, pro *sim, sis*, De eo sic *Cic. Or.* 47. Siet, plenum est, sit, nutum: licet utare utroque, Ergo ibidem: *etur* Cic. *afferre hoc ex* Terentii Phormione, *et supra allata duo loca ibidem leguntur* 2, 3, 43., *sed hoc ibi nunc non apparet.*) Quam ca- tque, post carendo intelligunt, Quamque atti- magni dominatus sient. Haec *Cicero. Lucr.* 77. Qui cujusque sient saecli, etc. *Pl. Ps.* 2, . Quod si opus siet, ut dulce promat indidem. egit *Plin.* 14, 13, 15., alii *sit.* Sed innumera sunt loca, in quibus *Plautus*, et *Terent.* di- *siem.* ℙ *Site* pro *este* quidam leg ap. *Pl. Curc.* 89., ubi plerique omnes *fite.* ℙ *Estunto* pro alii leg. ap. *Cic. Leg.* 3, 3. *med.* ℙ *Fore*, et *t, Ens, Futurus.* V. suis locis. ℙ[*Cfund. esse* . V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 268. — *Esse in se in. Id. ib.* p. 3. — Porro conf. cum *et* vel *Id. ib.* p. 216. — Cum *fit. ib.* p. 103. — Cf. *sed. ib.* p. 404. et *esset.* p. 415. sq. — *Erant nt. Cort.* ad *Lucan.* 4, 334. — *Esse, ire; eat. Id. ib.* 7, 815.]

M pro *eum*, usus est *Ennius* ap. *Fest.* V. SAS.

IEN, ĭnis, n. οὖθαρ, ἦθρον, extimus venter infra umbilicum cum ipsis uberibus, summis n deliciis habitus, praecipue si ex primipara s esset sue, uno die post fetum editum. *Gloss.* ποκοίλιον, submen, sùbventrale. Item ὑπογά- sumen. Dictum est a *sue.* Nam suis est ab- . Vel potius est a *sugendo*, quasi *sugimen:* *Nonii* sententia est, qui et *Lucilium* pro mulie- eribus usum docet 6, 54. Lucilii autem verba Quod si nulla potest mulier tam corpore duro tamen tenero maneat succussa lacerto, Et ma- perior lactanti in sumine sidat. ℙ Proprie ta- st sumen ea pars suilli ventris, qua ubera con- r, ut dictum est. *Plin.* 11, 37, 84. de vulva Proxima ejecticiae est occisae uno die post n. Hujus et sumen optimum, si modo fetus auserit: ejecticiae deterrimum. *Mart.* 13, 44. lemma est *Sumen.* Esse putes nondum sumen: re largo Effluit, et vivo lacte papilla tumet. *g. esse potes nudum sumen.* Adde *Pl. Curc.* 2, ℙ Per synecdochen usurpatur pro sue. *Ju-* , 72. Conspicitur sublimis apex (*h. e.* arx Al- bis), cui candida nomen Scrofa dedit, laetis ibus mirabile sumen, Et nunquam visis trigin- ra mamillis. Alii leg. *numen.* ℙ Translate tur pro pinguedine, ubertate. *Varr. R. R.* 1, *lin.* 17, 4, 3. Campos Roseae Italiae dixit esse , in quo relicta pertica postridie non appare- pter herbam.

ĪNĀTUS, a, um, part. ab inus. *sumino*, ut ata caro, ap. *Arnob.* 2, 73. h. e. caro suminis. *inata* etiam dicitur scrofa, quae lactat sucu- *Lampr. Alex. Sev.* 22. Jussit, ne quis sumina- cciderel, ne quis lactantem, *h. e.* neque scro- eque suculum, seu porcellum.

MĂ, ae, f. κεφάλαιον, collectio, seu quantitas quae numerantur: a *summas*, quia vere sum- t is numerus, quo colligitur totum. *Cic. fr.* *n.* 3, 18. Quid, tu, inquam, soles, cum ra- a dispensatore accipis, si aera singula pro- summam, quae ex his confecta sit, non pro- *Id. Off.* 1, 18. Addendo deducendoque vide- ae reliqui summa fiat. *Id. Att.* 5, 21. *med.* m subducere. Sic Summam conficere, *Id. Scip.* 2. et Summam facere, *Id. Verr.* 2, 2, *Fam.* 1, 9. *med.* Ap. *Suet. Dom.* 11. actor rum dicitur, qui rationibus dispungendis prae- *lin.* 9, 35, 58. Quae summa quadringenties um colligebat. ℙ De summa pecuniae. *Phaedr.* 4, 4. At illa gaudens pecore, et lanae dedita, Qua- cumque summa tradet luxuriae domum; et *Ter. Ad.* 5, 3, 30. De summa nihil decedet. *Liv.* 32, 17. Ma- cedonibus treceni nummi in capita statutum est pre- tium, hac summa redempti. [*Longam exemplorum seriem hujus generis habet *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 751.] ℙ Translate. *Quint.* 1, 1. Majora tamen ali- qua discet puer eo ipso anno, quo minora didicis- set. Hoc per singulos annos prorogatum in sum- mam proficit, *h. e.* in cumulum excrescit. *Liv.* 40, 29. Lectis rerum summis, i. e. summis rerum capi- tibus. [*Suet. Aug.* 9. proposita vitae ejus velut summa: opp. partes.] ℙ Dicitur etiam de capite cu- juscumque rei. *Ov. Am.* 1, 9, 37. Summa ducum Atrides, *h. e.* princeps et caput ceterorum ducum. *Cic. Fam.* 13, 75. Summa est, in quo mihi gratissi- mum facere possis, si curaveris, etc. *Id. Rosc. Am.* 51. Summa reipublicae in hujus periculo tentatur. *Id. Quint.* 9. In hoc summa judicii, causaque tota consistit; et *Liv.* 32, 17. Eam ignominiam ad sum- mam universi belli pertinere ratus. [*Ingentem ex- emplorum copiam hoc dicendi genus firmantium con- gessit e Tacito aliisque *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 448. Cf. *B. Crus. cl. Suet.* p. 751.] ℙ *Summam habere*, est primum locum obtinere. *Pl. Truc.* 4, 2, 15. Solus summam habet hic apud nos. ℙ Sum- ma rerum. *Liv.* 10, 14. Discrimen summae rerum augebat animos; et *ib.* 27. Ad discrimen summa re- rum adducta. ℙ *Summa summarum* est, cum in ra- tionibus conficiendis multa nomina et capita in unam summam rediguntur: et apte significatur summa et universitas rerum. *Lucr.* 3, 818. et 5, 362. Sicuti summarum summa est aeterna, neque extra Quis locus est. *Pl. Truc.* 1, 1, 4. Venus, quam penes amantum summa summarum redit. *Sen. ep.* 40. *extr.* Summa ergo summarum haec erit: tardiloquum te esse jubeo. ℙ Ponitur etiam pro complemento. *Quint.* 3, 2. Huic studium et incrementum dederit utilitas, summam ratio et exercitatio. ℙ *Ad sum- mam* est, ut summatim comprehendam, ne plura, breviter. *Cic. Att.* 14, 1. Ad summam non posse istaec sic abire. *Juven.* 3, 79. Ad summam nec Mau- rus erat, nec Sarmata, nec Thrax, Qui sumpsit pen- nas. Adde *Cic. Att.* 7, 7. *f.* et *Fam.* 14, 14. et *Hor. Ep.* 1, 1, 106. ℙ *In summa*, ad summam. *Cic. Q. Fr.* 2, 16. Drusus erat de praevaricatione a tribunis aerariis absolutus, in summa quatuor sententiis, cum senatores et equites damnassent; et *ib.* 3, 5. *f.* Et in omni summa, ut mones, valde me ad otium pa- cemque converto. *Just.* 37, 1. *f.* Cum eum summi imperatores Sulla, Lucullus, ceterique, in summa Cn. Pompejus, ita vicerint, ut, etc. et 13, 8. Diu mutuis vulneribus acceptis colluctatus est: in sum- ma victus occumbit. ℙ *Summai* pro *summae* dixit more suo *Lucr.* 1, 982. et 6, 679.

SUMMĀLIS, e, adj. qui summam continet, com- pletus. *Tert. adv. Herm.* 31. Novum non est, ut id solum, quod continet, nominetur, qua summale; in isto autem intelligatur et quod continetur, qua portionale.

SUMMĀNĀLIĂ, ium, n. plur. liba farinacea in modum rotae efficta, ut ait *Festus:* a *Summanus*, quia eorum in sacris Summani usus erat. **Coel. Rhod.* 9, 16. *Sumenalia* vocat a *sumen.* Melius sal- tem *Suminalia. B. A.*

[SUMMĀNES et Submanes, ium, m. plur. Dii gradus inferioris. *Capell.* 2, 40. In his etiam locis Submanes, eorumque praestites Mana, atque Ma- nuana. *F.*]

SUMMĀNO, as, a. 1. omnia rapio, ac devoro, Plutonis sive Orci instar: a *Summanus.* Verbum jo- culariter fictum a *Plauto.* Quidam deducunt a *ma- nus*, ut sit idem ac involare, sive manus vola arri- pere. Verum obstat, quod secunda sit porrecta, ut versus tertius, et quintus ex his, quos infra afferi- mus, ostendunt. Sunt enim iambici senarii, qui trochaeum respunt. *Pl. Curc.* 3, 43. *Le.* Quis tu ho- mo es? *Cu.* Libertus illius, quem omnes Summa- num vocant. *Le.* Summane, salve. Qui Summa- nus? fac, sciam. *Cu.* Quia vestimenta, ubi obdor- mivit ebrius, Summano: ob eam rem me omnes Summanum vocant.

SUMMĀNUS, i, m. Ἅδης, Plutonis cognomentum: a Manibus, quasi summus Manium, ut scribit *Ca- pell.* 2, 40., quamquam *Ov. Fast.* 6, 731. tanquam incerti alicujus Dei meminit, et de quo non constet, cum inquit: Reddita, quisquis is est, Summano tem- pla feruntur. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv. n.* 43. Summano patri verveces atros II., Vestae Matri oves II. *(immolant).* [Alia ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 1216. V. S. L. M. Jovi alto Summano Felicianus Fir- mius cum suis D. D. D. *F.*] ℙ Huic Deo nocturna fulgura attribuebantur, sicut Jovi diurna, ut *Plin.* 2, 52, 53. docet. Templum habuit Romae, eodem *Plin.* teste 29, 4, 14., non longe ab aede Juventutis. Mentionem ejus fecit et *Cic. Div.* 1, 10. et *Pl. Bacch.* 4, 8, 54. ubi et *Submanus* legitur. Adde *Arnob.* 6. 191. et *August. C. D.* 4, 23.

*SUMMĂRA, ae, oppidum Aethiopiae. *Plin.* 6, 30. *B. A.*

SUMMĀRĬUM, ii, n. ἐπιτομή, idem quod brevia- rium, summa capita rerum continens. *Sen. ep.* 39. Vide, ne plus profectura sit ordinaria oratio, quam quae nunc vulgo breviarium dicitur; olim, cum La- tine loqueremur, summarium dicebatur.

SUMMĀRĬUS, ii, m. princeps, primarius. *Cic. Att.* 10, 1. Nisi forte iste summarius ei potest per- suadere, ut, etc. Ita legit *Lambinus.* Videtur au- tem *Cicero* perstringere aliquem ex factione Caesa- ris, qui ceteris antecellere vellet: vel etiam ipsi Cae- sari, qui summae rerum imperium affectabat. Ve- rum critici fere omnes eam lectionem suspectam ha- bent: itaque alii *Summanus*, alii rectius *nummarius* legunt: sc. C. Scribonius Curius magna pecunia a Caesare corruptus. [*Ita *Orell.*]

SUMMĂRŬDIS. V. RUDIS, is.

SUMMAS, atis, comm gen. ἄριστος, optimas, pri- mas, princeps civitatis: a *summus. Pl. Ps.* 1, 2, 90. Nunc tibi haec ego loquor, deliciae summatum vi- rum. *Appul. Met.* 11. Benevolis praeceptis summa- tis Deae recreatus, *h. e.* Isidis Deae praepotentis. *Sidon. ep.* 9, 6. Puella moribus natalibusque sum- mas. **Sym. or. pro Severo, c.* 3. ed. *A. Maio:* Quis credat summatem facundiae, diu inter fori ornamen- ta numeratum, etc.? *B. A.*

SUMMĀTIM, adv. κεφαλαιωδῶς, ὁμαδὸν, ἐν ἐπιτο- μῇ, in summa, breviter, et per summa capita. *Cic. Att.* 5, 16. Dum haec, quae longiorem desiderant orationem, summatim tibi perscriberem. *Id. Fam.* 10, 28. Sed illa cognosces ex aliis, a me pauca, et ea summatim. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 163. Summatim tamen experiar rescribere paucis. *Varr. R. R. praef.* 2. *f.* De re pecuaria breviter ac summatim percur- ram. *Id. L. L.* 7, 3. Generatim ac summatim. *Co- lum.* 9, 2. Ista quamvis non dedeceant poetam, sum- matim tamen, et uno tantummodo versiculo leviter attigit Virgilius, cum sic ait (*G.* 4, 152.) Dictaeo regem coeli pavere sub antro. *Ulp. Dig.* 5, 3, 7. *med.* Summatim existimandum judici, si bona fide imploretur judicium. ℙ *Summatim*, leviter, et quasi in summo. *Colum. Arb.* 6. et *ib.* 10. *extr.* Primo an- no summatim, ita ne radices cruas, aut laedas, ab- laqueato. *Id.* 12, 46. Inulae radicem acutissimo cul- tello summatim eradito. *Sen. ep.* 121. *med.* Animal constitutionem suam crasse intelligit, et summatim, et obscure.

SUMMĀTUS, us, m. πρωτεῖον, ἀρχή, imperium et rerum summa, principatus. *Lucr.* 5, 1141. Impe- rium sibi cum, ac summatum quisque petebat.

SUMMĒ, adv. εἰς τὰ μάλιστα, maxime, excellenter- que, vehementer, summopere. *Cic. Fam.* 13, 18. Tale enim tuum judicium de homine eo, quem ego unice diligo, non potest mihi non summe esse jucun- dum. *Plin. ep.* 10, 11. Habui illum quaestorem in consulatu, mei summe observantissimum. *Matius* ad *Cic. Fam.* 11, 28. *med.* Causam dissensionis na- scentem exstingui, summe studui. *Cic. Quint.* 21. *med.* Sicut tu semper summe concupisti; et *ib.* 21. *med.* Cum a me peteret, et summe contenderet, ut, etc. *Id. Fam.* 4, 7. Summe diffidere. Adde *Caes. B. C.* 3, 15. *extr.* et *Hor. Ep.* 2, 2, 31.

SUMMERGO. V. SUBMERGO.

[SUMMERSO et Submerso, as, a. 1. frequent. a *submergo*, quod tamen idem significat. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 3, 26. Omne id solum repente, una cum viris, et sepulcro, quod visebatur, summersari mari, et in profundo labi conspicamur. *F.*]

[SUMMĪNUS, a, um, adj. ad summum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 826, 8. C. Sempro- nius Summinus. *F.*]

SUMMĪTAS, atis, f. ἄκρα, vertex, fastigium, sum- ma altitudo. *Plin.* 37, 9, 37. Onychipuncta et nu- bem complexa, et nives in summitate. *Pall.* 1, 6 Ut quatuor pedibus a terra summitas ejus *(vitis)* insur- gat. *Macr. Somn. Scip.* 1, 6. *med.* Cum duae sum- mitates duabus interjectionibus vinciuntur. *Censor. de die nat.* 13. Ad terrae summitatem. *Arnob.* 1, 13. Deus summitatem omnium summorum obtinens.

SUMMITTO. V. SUBMITTO.

SUMMOENĬĀNUS et Submoenianus, a, um, adj. ad Summoenium pertinens. *Summoenianae* diceban- tur meretrices, quae sub ipsis Urbis moenibus in fornicibus habitabant. *Mart.* 11, 62. Summoenianis inquinatior buccis; et 3, 82. Summoenianas coenet inter uxores. V. SUBURANUS.

SUMMOENĬUM et Submoenium, ii, n. locus Ro- mae sub moenibus, ubi meretrices prostabant. *Mart.* 1, 35. At meretrix abigit testem veloque, seraque: Nullaque Summoeni fornice rima patet.

SUMMŎPĔRĒ, adv. μάλιστα, maxime, vehemen- tissime. *Cic. Inv.* 1, 18. Vitia vero haec sunt certis- sima exordiorum, quae summopere vitare oportebit. *Lucr.* 4, 1179. Omnia summopere hos vitae postsce- nia celant. ℙ Dicitur et *summo opere*, et *magno opere, tanto opere*, etc. ex pluribus MSS., quae col- legit *Drakenborch.* ad *Liv.* 28, 18. §. 4.

SUMMŎTĒNUS, adv. *Appul. Herb.* 75. Floribus celeriter scissis, ac florescentibus summotenus.

SUMMŎVEO. V. SUBMOVEO.

SUMMŬLĂ, ae, f. parva summa. *Sen. ep.* 77. *med.* Summulas minutas distribuit flentibus servis. *Appul. Met.* 11. *f.* Veste ipsa mea distracta, suf- ficientem corrasi summulam. *Prud.* περὶ στεφ. 2,

131. Nam calculanda primitus, Tum subnotanda summula.

SUMMUS, a, um, adj. ὕψιστος, ὑπέρτατος, altissimo loco positus: a *supremus* per sync. *Caes. B. G.* 1, 21. Labienum summum jugum montis ascendere jubet; et *ib.* 2, 23. *extr.* Summum locum castrorum petere coepit. *Cic. Planc.* 7. Non illum accuso, qui est in summa sacra via. *Nep. Ann.* 9. Amphoras complures complet plumbo, summas operit auro et argento, *h. e.* summam amphorarum partem. *Cic. Verr.* 2, 4, 53. *f.* Summa urbs; et *Pl. Mil.* 4, 4, 16. Res apud summum puteum geritur; et *Cic. Fin.* 4, 23. *f.* Qui ad summam jam aquam appropinquant, et qui sunt in profundo. *Virg. A.* 12, 434. Summa oscula. Huc pertinet illud *Sen. Ira* 1, 16. *med.* Non ex alto venire nequitiam, sed summo, quod ajunt, animo inhaerere, *h. e.* non insidere, non penetrare. ℙ Extremus, ultimus, ἔσχατος. *Quint.* 6, 4. *f.* Eadem in argumentis ratio est, ut potentissima prima, et summa ponantur. *Lucan.* 2, 211. In fluvium primi cecidere, in corpora summi. *Cic. fr.* ap. *Non.* 4, 440. Vixit ad summam senectutem valetudine optima. *Virg. A.* 2, 324. Venit summa dies, et ineluctabile tempus. ℙ Translate est maximus, amplissimus: singularis, perfectus: in utramque partem. *Cic. Off.* 3, 8. Quod honestum sit, id esse aut solum, aut summum bonum. *Caes. B. G.* 1, 31. Summum in cruciatum se venturos videbant. *Nep. Att.* 10. Ut modo hi, modo illi in summo essent aut fastigio, aut periculo. *Id. Phoc.* 1. *f.* Summa paupertas. *Sall. Cat.* 12. Summum scelus. *Cic. Quint.* 17. Naevius ridet nostram amentiam, qui in vita sua rationem summi officii desideremus; et *mox:* Summa sanctimonia ac diligentia. *Id. Or.* 2, 1. prudentia. *Id. ad Pomp. post ep.* 11. *l.* 8. *ad Att. med.* Existimo, te nihil, nisi summa ratione, fecisse. *Phaedr.* 4, 2. vulpes alta in vinea Uvam adpetebat, summis saliens viribus, *h. e.* maximis, totis. *Pl. Merc.* 1, 1, 49. Summo clamore dicere. *Cic. Verr.* 2, 4, 40. Summa hiems; et *Fam.* 1, 9. *med.* Qui et summa voluntate cesserit, et egregia animi alacritate abfuerit, *h. e.* omnino libenter. *Id. Verr.* 2, 5, 2. Non agam summo jure tecum; et *Manil.* 17. *med.* Concedunt, in uno Cn. Pompejo summa esse omnia; et *Att.* 15, 13. *med.* Se de attributione omnia summa fecisse; et *Lucil.* ap. *Non.* 2, 149. Cum me ruperim, summa omnia fecerim. ℙ *Summus vir*, praestantissimus, amplissimus, excellens, egregius, eximius. *Cic. Or.* 1, 2. *med.* Summi homines, ac summis ingeniis praediti. *Id. Brut* 85. Magnus homo, vel potius summus et singularis vir. *Id. Manil.* 13. Summus atque perfectus imperator. *Nep. Chabr.* 1. Summus dux Agesilaus. ℙ *Summus digitus* idem ac medius. V. DIGITUS. *Atejus Capito* ap. *Macr. Sat.* 7, 13. Medium et minimum (*digitum*) vitaverunt, ut ineptos, alterum magnitudine, brevitate alterum; et electus est qui ab utroque clauditur, et minus officii gerit, et ideo servando anulo magis accommodatus est. *Inscr.* ap. *Mur.* 139, 1. In digito minimo anuli duo gemmis adamantinis, digito sequenti anulus polypsephus zmaragdis et margarito, in digito summo anulus cum zmaragdo, etc. ℙ *Summus amicus*, carissimus, familiarissimus. *Ter. Ph.* 1, 1, 1. Amicus summus meus, et popularis Geta. Absolute. *Id. Eun.* 2, 2, 39. Plurima salute Parmenonem summum suum impertit Gnatho; et *Ad.* 3, 2, 54. Nam is nostro Simulo fuit summus, et nos coluit maxime. ℙ *Summa res*, summa rei, illud, in quo potissimum status et firmamentum totius rei nititur. *Virg. A.* 2, 322. Quo res summa loco, Panthu? *Just.* 6, 2. Summae rei aliquem praeponere; et *Nep. Eum.* 10. De summis rebus dimicare. ℙ *Summum tempus*, cum agitur de summa re, cum summa res in discrimen venit. *Cic. Phil.* 5, 17. Summo reipublicae tempore veteranos ad libertatem populi R. cohortatus est. ℙ Item gloriosus, laudabilis. *Virg. A.* 9, 199. Mene igitur socium summis adjungere rebus, Nise, fugis? ℙ Item nobilis, illustris. *Cic. Fam.* 2, 18. Tres fratres summo loco nati. *Pl. Most.* 5, 2, 20. Quod faciunt summis nati generibus. ℙ *Summus*, qui primo et digniore loco mensae accumbit. *Cic. Sen.* 14. Is sermo qui more majorum a summo adhibetur in poculis. V. ACCUMBO. Hinc *bibere ab summo* dicuntur convivae, cum omnes incipiendo ab eo, qui summus accumbit, circumlatis poculis bibunt: ἐν κύκλῳ πίνειν. *Pl. As.* 5, 2, 41. Da, puere, ab summo: age tu, interibi ab infimo da suavium. *Id. Pers.* 5, 1, 19. Age puere, a summo septenis cyathis committe hos ludos. ℙ *Summum*, summa altitudo, summitas. *Cic. Div.* 1, 17. Incurvum, et leviter a summo inflexum bacillum. *Id. Fin.* 3, 14. *f.* Qui demersi sunt in aqua, nihilo magis respirare possunt, si non longe absunt a summo. *Plin. ep.* 2, 17. *f.* Puteos, ac potius fontes habet: sunt enim in summo. *Petr. Sat.* 137. *f.* Nuces mersit in vinum, et sive in summum redierant, sive subsederant, ex hoc conjecturam ducebat. *Caes. B. G.* 7, 73. *med.* Scrobes paulo angustiore ad summum fastigio. ℙ Item finis, terminus, ut Summum diei, ap. *Varr. L. L.* 5, 2. ℙ *Summa* n. plur. absolute, sunt corporis extremitates, ut manus et pedes. *Sen. Ira* 2, 3. Magno imperatori, antequam inter se acies arietarent, cor exsiluit; et oratori eloquentissimo, dum ad dicendum componitur, summa riguerunt. Ita etiam *Alciphr. l.* 2. *ep.* 2. Ἄρτι ἀπέψυγμαι, καὶ ἱδρῶ τὰ ἄκρα. ℙ *Summa petere* in obscenis est, idem ac irrumare. *Mart.* 11, 46. Summa petas, illic mentula vivit anus. *Auct. Priap.* 76. Mentula barbatis non nisi summa petet. ℙ *Summum*, et *ad summum*, adverbii modo. *Cic. Att.* 13, 21. Exspectabam hodie, aut summum cras, ab eo tabellarios. *Id. Fam.* 2, 1. A te vero litteras bis, terve summum, et eas perbreves accepi. *Id. Mil.* 9. *extr.* Respondit, illum biduo, ad summum quatriduo periturum. Adde *Liv.* multis in loc., quorum magnam partem collegerunt critici, et *Drakenborch.* ad *Liv.* 21, 35. §. 9. et 31, 42. §. 4., ubi et illud adscribitur, frequentius in multis MSS. *summum*, quam *ad summum* reperiri: illudque magis quam hoc probari. ℙ *Summum*, adverb. postremum. *Albinov.* 1, 137. Nunc ego te infelix summum teneoque tuorque. ℙ *Summo*, adv. postremo loco. *Quint.* 7, 1. *med.* Celsus putat, primo firmum aliquod (*argumentum*) esse ponendum, summo firmissimum, imbecilliora medio: quia et initio movendus sit judex, et summo impellendus.

SUMMUSSI et Submussi dicebantur murmuratores. Naevius: Odi, inquit, summussos: proinde aperte dice, quid sit, quod times. Haec *Festus.*

[SUMMUSSO, as, n. 1. aliquantum musso. *Festus:* Accius in Andromacha. Dice jam mater, non est. Summussare sine. Alii leg. *nam mussare. F.*]

SUMMŪTO. V. SUBMUTO

SŪMO, is, sumsi, et sumpsi, sumtum, et sumptum, a. 3. λαμβάνω, capio, prehendo, accipio, suscipio: a *sub* et *emo*, quod antiquis idem significabat, ut *Fest.* docet. *Pl. Amph.* 1, 1, 202. Auferere, non abibis, si ego fustem sumpsero. *Id. Merc.* 1, 2, 16. Sume laciniam, atque absterge sudorem tibi. *Id. Bacch.* 4, 4, 24. Sic hoc digitulis duobus sumebas primoribus? *Liv.* 40, 11. *f.* Qui ad me interficiendum ferrum sumserunt. *Id.* 8, 9. Sumere togam praetextam. *Suet. Aug.* 94. *med.* Sumenti virilem togam tunica lati clavi ad pedes decidit. *Id. ib.* 100. Alii exsequiarum die ponendos anulos aureos, ferreosque sumendos censuerint. *Nep. Eum.* 13. Sumere regium ornatum et nomen. *Id. Att.* 21. cibum. *Id. Them.* 10. venenum. *Ov. Pont.* 3, 5, 20. pomum de lance. *Sall. Cat.* 25. pecuniam mutuam. *Ter. Ad.* 5, 9, 20. argentum ab aliquo. *Liv.* 8, 18. *med.* spatium ad colloquendum; et *Cic. Agr.* 2, 6. Hoc animo legem sumpsi in manus, ut, etc. *Id. Fam.* 13, 26. *med.* Litteras ad te a M. Lepido consule quasi commendaticias sumpsimus. *Tac. Agr.* 31. *med.* et *Ov. Fast.* 1, 147. Sumere animum; et *Pl. Bacch.* 4, 10, 8. animo obsequium, *h. e.* animo obsequi. *Ov. Fast.* 3, 691. Oscula sumpturus subito Mars aspicit Annam. ℙ Item accipio. *Id. Her.* 18, 127. Vel tua me Sestos, vel te mea sumat Abydos. Tam tua terra mihi, quam tibi nostra placet. ℙ Item cum delectu comparo, eligo. *Nep. Milt.* 1. Ut Miltiadem sibi imperatorem sumerent. *Sall. Jug.* 87. *f.* Sumat aliquem ex populo monitorem officii sui; et *ib.* 10. *extr.* Ne ego meliores liberos sumpsisse videar, quam genuisse, *h. e.* adoptasse. *Brut.* ad *Cic. ad Brut.* 1, 6. *med.* Flavius de controversia, quam habet cum Dyrrhachinis, sumpsit te judicem. *Hor. A. P.* 38. Sumite materiam vestris, qui scribitis, aequam Viribus. *Cic. Fam.* 16, 11. Italiae regiones descriptae sunt, quas quisque partes tueretur: nos Capuam sumpsimus. *Id. Acad.* 1, 2. *med.* Sumere sibi studium philosophiae. ℙ Cum infinito. *Hor. Od.* 1, 12, 1. Quem virum aut heroa lyra, vel acri Tibia sumis celebrare, Clio? ℙ Item suscipio, ineo, assumo. *Sall. Jug.* 85. Omne bellum sumi facile, ceterum aegerrume desinere. *Hor. Ep.* 2, 2, 110. Cum tabulis animum censoris sumet honesti. *Cic. Vat.* 11. *med.* Sumere inimicitias. *Suet. Caes.* 60. Proelia non tantum destinato, sed ex occasione sumebat, *h. e.* inibat. (Adde *Macr. Sat.* 1, 16.) *Caes. B. G.* 1, 33. *extr.* Ariovistus tantos sibi spiritus, tantam arrogantiam sumpserat, ut ferendus non videretur. ℙ Item attribuo, arrogo. *Cic. Planc.* 1. *med.* Mihi non sumo tantum, judices, neque arrogo, ut, etc. *Id. ad Pomp.* 2. *post. ep.* 11. *l.* 8. *ad Att. med.* Sed mihi non sumo, ut meum consilium valere debuerit; et *Caes. B. C.* 3, 51. Ne imperatorias sibi partes sumsisse videretur. *Cic. Fam.* 13, 29. *f.* Tantum tibi sumito pro Capitone apud Caesarem, quantum ipsum meminisse senties; et *ib.* 50. Sumpsi hoc mihi pro tua in me observantia, ut ad te familiariter, et quasi pro meo jure scriberem. ℙ Item insumo, impendo: unde *sumptus.* *Pl. Mil.* 3, 1, 78. In mala uxore atque inimico si quid sumas, sumptus est: in bono hospite atque amico quaestus est, quod sumitur. *Id. Trin.* 2, 4, 9. Minus hercle in hisce rebus sumptum est sex minis; et *ib.* 12. Non tibi illud apparere, si sumas, potest: nisi tu immortale rere esse argentum tibi. ℙ Item emo. *Cic. Fam.* 7, 23. Quanti ego genus omnino signorum omnium non aestimo, tanti ista quatuor aut quinque sumpsisti. *Hor. Sat.* 2, 4, 106. Quae parvo sumi nequeunt, obsonia captas? ℙ Item consumo, transigo. *Ter. Ad.* 5, 3, 68. I ergo intro, et cui rei opus est, ei hilarem hunc sumamus diem. Ubi *Donat.* Non accipiamus, sed impendamus et consumamus. Unde et *sumptum* dicimus pecuniam, quae insumenda est. *Id. Heaut.* 4, 3, 15. Frustra operam, opinor, sumo. ℙ Su... re dicuntur disputantes, cum ponunt aliquid ... quam certum, ex quo alia colligant. *Cic. N. D* ... 32. Beatos esse Deos sumpsisti: concedimus. ... *Div.* 2, 50. Non solum ea non sumitis ad conclud... dum, quae ab omnibus conceduntur; sed ea sumi... quibus concessis, nihilo magis efficiatur quod v... tis; et *f.* Id sumere illos pro certo, quod dubi... controversumque sit. *Liv.* 39, 28. Pro non dubio ... gati Eumenis sumebant, quae Antiochi fuerunt, ... menem aequius esse, quam me, habere. *Pers* ... 124. Liber ego: unde datum hoc sumis tot sub... rebus? *Lucr.* 1, 972. Alterutrum fatearis enim, ... masque necesse est. ℙ *Sumere supplicium*, vel p... *nam de aliquo*, exigere. *Cic. Rosc. Am.* 24. Q... poetae tradiderunt patris ulciscendi causa supplic... de matre sumpsisse. *Pl. Merc.* 5, 4, 31. Supp... sibi sumat, quod vult ipse, ob hanc injuriam. *V... A.* 12, 949. poenam scelerato ex sanguine sumit. ... *Sumere aliquam*, in re turpi. *Mart.* 10, 81. Sic, ... mere gaudia, *Nemes. Ecl.* 4, 59. Sumere aliq... *Petr. Sat.* 100. Adde *Ov. A. Am.* 3, 90. et *Auct. Pr*... 5. ℙ *Sumpse* pro *sumpsisse*, syncope. *Naevius* ... *Gell.* 2, 19. Unquam si quicquam filium rescivero ... gentum amoris causa sumpse mutuum. ℙ C... *de orthogr.* p. 2243. hoc dicit esse discrimen i... *sumere* et *accipere.* Sumimus, inquit, ipsi: ac... mus ab alio. Sic, cum dabimus, dicendum est, ... cipe: cum permittimus ipsi tollere, dicendum, su...

SUMPTIFĀCĬO, is, a. 3. δαπανάω, facio sumpt... *Pl. Cas.* 2, 7, 1. Si nunc me suspendam, meam ... ram luserim, et praeter operam restim sumptifece...

SUMPTĬO et Sumtio, onis, f. λῆψις, actus su... di. *Cato R. R.* 145. Oleum ne tangito utendi ... sa, neque furandi, nisi quod custos dederit, aut ... minus: si sumpserit, in singulas sumptiones, ... Alii leg. *sumpsiones.* *Vitr.* 1, 2. Quantitas est ... dulorum ex ipsius operis sumptione conveniens ... ctus. ℙ Item assumptio, h. e. minor propo... syllogismi. *Cic. Div.* 2, 53. Sed demus tibi i... duas sumptiones, ea quae λήμματα appellant di... ctici: sed nos Latine loqui malumus.

SUMPTĬTO et Sumtito, as, a. 1. saepe su... *Plin.* 25, 5, 21. de helleboro: Ut plerique studio ... gratia, ad pervidenda acrius, quae commentaban... saepius sumptitaverint.

SUMPTŬĀRĬUS et sumtuarius, a, um, adj. ... πανηρὸς, ad sumptus et impensas pertinens. ... *Att.* 13, 47. Velim, cognoscas rationes nostras s... ptuarias; et *ib.* 7. Ne se absente leges suae negl... rentur, sicut esset neglecta sumptuaria, *h. e.* q... moderabatur sumptus, praesertim in coenis: ... *Cato* ap. *Macr. Sat.* 2, 13. vocat *cibariam.* Men... etiam *Cic. Fam.* 7, 26. et *Suet. Aug.* 34. Porro ... ptem fuere leges sumptuariae, variis latae temp... bus, quas describit *Gell.* 2, 24. ℙ *Sumptua*... absolute, qui sumptus erogat, vel domi, vel in ... na, ἐπαναλωτής. *Inscr.* ap. *Grut.* 333, 5. Philon... fulloni, etc. curatoribus Daphno sumptuario, et ... dylalo a manu. Adde 331, 2. et ap. *Mur.* 978, ...

SUMPTŬŌSĒ et Sumtuose, adv. δαπανηρῶς, ... gno sumptu. *Cic. Cat.* 2, 9. *med.* Qui se inspe... repentinisque pecuniis sumptuosius insolentius ... jactarunt. *Catull.* 47, 5. Vos convivia lauta ... ptuose De die facitis. *Suet. Claud.* 16. *f.* Esse... argenteum sumtuose fabricatum. *Varr. R. R.* ... Piscibus victum ministrare sumptuosius. *Plin.* ... 9, 12. Sumptuosius equos et canes emere.

SUMPTŬŌSĬTAS, atis, f. magnus sumptus. ... *don. ep.* 9, 6. Quantum de bonusculis avitis pate... que sumptuositas domesticae charybdis abligur...

SUMPTŬŌSUS et Sumtuosus, a, um, adj. ... νηρὸς, qui magno sumptu, et multa pecunia fit. ... *Fam.* 9, 23. Exspecta hospitem cum minime eda... tum inimicum coenis sumptuosis. *Id. Q. Fr.* ... *f.* Ludos apparat magnificentissimos, sic, inqu... ut nemo sumptuosiores. *Hor. Od.* 3, 23, 18. ... ptuosa hostia. *Suet. Ner.* 9. *extr.* Portum op... sumptuosissimi fecit. *Cato R. R.* 1. *med.* Sump... sus ager, *h. e.* qui multo sumptu colendus est. ... *lum.* 7, 3. *med.* Cicercula sumptuosior est, qua... exiguo pretio possit praeberi. *Plin. ep.* 2, 17. ... la usibus capax, non sumptuosa tutela. *Id. ep.* ... 48. Substructiones non tam firmae, quam sump... sae. *Id. ep.* 2, 4. Dignitas sumptuosa, *h. e.* q... multo sumptu servanda est. ℙ *Homo sumptuo*... qui sumptus praeter rationem facit. *Varr. R. R* ... 4. Ignavum et sumptuosum esse, qui succidian... carnario suspenderit potius ab laniario, quam ... mestico fundo. *Ter. Heaut.* 2, 1, 15. Mulier pot... procax, magnifica, sumptuosa. *Plin. ep.* 2, 6. ... dam sordidus simul, et sumptuosus. *Suet. Caes.* ... Sumptuosus in libidines. Adde *Cic. Or.* 2, 31. ... et *Par.* 6, 3.

SUMPTUS et Sumtus, a, um, part. a *sumo*, ... λημμένος, ληπτὸς, captus, acceptus. *Cic. Rab.* ... 16. Videtis hos quasi sumptos dies ad labefac... dam illius dignitatem. *Ov. Trist.* 5, 1, 69. qui... mala sumere cogit? Aut quis deceptum ponere s... ta vetat? *Id. A. Am.* 2, 300. Gausapa si sum... gausapa sumpta proba. ℙ *Sumptum*, absolute, s... ptio, assumptio. *Capell.* 4, 125. Plenam senten... cum proposuerimus, cum concessa fuerit, sump...

tur. ℙ Item consumptus, maceratus. *Vet. poe-*
p. *Cic. Div.* 1, 21. metu Perculsu', curis sumptu'
pirantibus. ℙ De ratione scribendi V. in EM-
US.
UMPTUS et Sumtus, us, m. δαπάνη, quod im-
ditur et insumitur: a *sumo*, quod emere aliquan-
est. *Cic. Off.* 1, 39. *med.* Cavendum, si aedifi-
ne extra modum sumptu et magnificentia pro-
. *Id. Tusc.* 5, 33. *extr.* Extenuare magnificen-
et sumptum epularum. *Id. Verr.* 2, 3, 98. Ad
rtum casum et eventum certus labor et certus
ptus impenditur. *Id. Inv.* 2, 38. Quid sumptus
am rem, aut laboris insumpserit. *Id. Off.* 2, 16.
is immanibus jacturis, infinitisque sumptibus.
Q. Fr. 1, 1, 2. *f.* Homines sumptu exhauriri; et
, 1, 2. Sumptum nusquam melius posse poni. *Id.*
r. 2, 4, 10. Sumptum facere in prandium. *Id.*
2, 29. Legatis quaestores sumptum, quem opor-
t dari, non dederunt. *Id. Fam.* 9, 16. *f.* Ego
unum sumptum afferam, quod balneum calfacias
tebit. *Id. Fl.* 19. *f.* Pro frumento cum pecu-
accepisset, celavit suos cives, ultroque iis
ptum intulit. *Id. Fam.* 3, 8. *med.* Sumptum mi-
e, aut remittere. *Id. Att.* 11, 13. *med.* Sumptus
ssarios suppeditare. *Ter. Heaut.* 1, 2, 33. Prae-
exigue sumptum; et 5, 1, 57. Suppeditare ali-
umptibus: scil. pecuniam; et *Ad.* 3, 4, 6. Dare
niam in sumptum; et 1, 1, 37. Cur tu his rebus
tum suggeris? *h. e.* pecuniam insumendam.
Fam. 16, 4. Sumptui ne parcas ulla in re, quod
letudinem opus sit. Alii leg. *sumptu. Pl. Mil.*
77. Tibi tanto sumptui esse, mihi molestum
ℙ Singulare et illud *Ter. Heaut.* 1, 1, 91. Ser-
ui opere rustico faciundo facile sumptum exer-
suum, *h. e.* quem sumptum dominus iis alendis
, excolunt, et opere pensant. V. tamen hunc
locum in EXSARCIO. ℙ Reperitur etiam
tus, i. Cato R. R. 22. *med.* Eo sumpti opus
S. LX. *Pl. Trin.* 2, 1, 20. Quod ebibit, quod
st, quod facit sumpti. *Turpil.* ap. *Non.* 2, 488.
ti largitas. Adde *eund.* et *Caecil.*, *Lucil.* et
ib. et 8, 12. ℙ De scriptione V. in EMPTUS.
NEM, oppidum Galilaeae. *Vulgat. Josuae* 19,
. A.
NICI vel Sunuci, orum, populi Galliae Belgi-
nter Mosam Roramque amnes. *Sunici* audiunt
H. 4, 66. *Sunuci* autem *Plin.* 4, 17. ed. *Hard.*
ntea legebatur *Rinuci. B. A.*
NION vel SUNIUM, i, n. Σούνιον, vicus et promon-
Atticae regionis, quod in extima acie Helladis
upra Athenas et Marathonem. Hanc formam ha-
ic. Att. 7, 3. *extr. Liv.* 28, 8. 31, 22. et 32, 17.
2, 2. et 3. *Plin.* 4, 7. Illam *Ov. Fast.* 4, 563.
Theb. 12, 625. ℙ In eo forum rerum vena-
ἐμπόριον, fuit. *Ter. Eun.* 1, 2, 34. Mercator hoc
at, e praedonibus Unde emerat se audisse, ab-
e Sunio. *B. A.*
, is, sui, sutum, 3. 3. ῥάπτω, acu et filo, vel
aut nervis duarum rerum oras connecto, con-
b antiquo σύω, unde κασσύω, quod idem so-
Cels. 7, 4. *n.* 3. Fistula excisa necesse est la-
ramen relinquat, quod nisi permagna vi sui
test. *Varr.* ap. *Gell.* 17, 3. Hi plerasque na-
ris suebant: Graeci magis cannabo et stuppa,
que sativis rebus. ℙ Translate. *Ter. Phorm.*
. Metuo lenonem, ne quid suo suat capiti, *h.*
malum struat. Hinc *consuere dolos*, et *sute-*
. CONSUTUS. ℙ Part. *Suens*, V. in SUTE-
ℙ Praeteritum *sui* agnoscitur a *Prisciano*
.
PTĔ, suo ipsius, ut *meopte*, meo ipsius, *tuo-*
o ipsius. *Festus.* V. PTE.
VĔTAURĪLĬA. V. SOLITAURILIA.
AT, jacit. V. SIPO.
ELLECTICĀRĬUS, a, um, adj. ad supellecti-
rtinens. *Ulp. Dig.* 33, 7, 12. §. 31. Supelle-
servi, *h. e.* quibus cura supellectilis mandata
dde *Petr. Sat.* 34, ubi alii leg. *lecticarius.*
ALECTARIUS et LECTICIARIUS.
ELLEX, ectilis, f. τὰ σκεύη, τὰ ἔπιπλα, dome-
instrumentum familiae, quod neque argento
facto, vel vesti adnumeratur, ut *Pompon.*
Dig. 33. *tit.* 10. qui inscribitur *De supellectile*
1. Supellectile autem legata, inquit *Paul.*
continentur mensae, trapezophora, delphica,
ia, scamna, lecti etiam inargentati, culcitae,
mappae villosae, vasa aquaria, pelves, aqui-
, candelabra, lucernae, trullae: item vasa
, vitrea, et fictilia escaria et potoria. *Labeo*
s. ib. 7. originem nominis inde ducit, quod
s, qui in legationem proficiscerentur, locari
t, quae *sub pellibus*, h. e. sub tentoriis, usui
Sed si ratio habenda esset *Inscr.* ap. *Maff.*
er. 130, 2., in qua T. Flavius Hermes Aug.
superlectile P. Cae. N. (*h. e.* privata Caesaris
dicitur; supellex proprie est id, quod super
ubiculares seu tricliniares ponitur: quod ety-
nfirmatur etiam ex voce praeced., in qua su-
carii servi sunt, qui res ad lectos praecipue
ntes curant, et ex *Pauli* loco supra citato.
. R. 1, 22. *f.* Instrumentum et supellectilem
omnem oportet habere scriptam, in urbe
, dominum. *Prop.* 4, 8, 37. vitrique aestiva
m. IV.

supellex. *Hor. Sat.* 1, 6, 117. adstat echinus Vilis, cum patera guttus, Campana supellex. *Virg. G.* 1, 165. Virgea praeterea Celei, vilisque supellex Arbuteae crates, et mystica vannus Iacchi. *Juven.* 3, 14. Judaei, quorum cophinus foenumque supellex. *Cic. Agr.* 2, 15. Multa in mancipiis, in pecore, auro, argento, ebore, veste, supellectile. *Id. Phil.* 2, 27. Maximus vini numerus fuit, permagnum optimi pondus argenti, pretiosa vestis, multa et lauta supellex et magnifica multis locis, non illa quidem luxuriosi hominis, sed tamen abundantis. *Inscr.* ap. *Grut.* 31, 11. Eumolpus Caesaris a supellectile domus auriae, *h. e.* servus Neronis, cujus domus aurea celebratur a *Suet. Ner.* 31. ℙ Etiam argentum aurumve factum aliquando hoc nomine comprehenditur. *Plin.* 18, 6, 8. *n.* 1. Qui triumphali denas argenti libras in supellectile crimini dabant. *Paul. l. c. in.* Et pelves argenteas et aquiminaria argentea, et mensas, et lectos inargentatos, vel inauratos, atque gemmatos in supellectili esse, non dubitatur: usque adeo ut idem juris sit, etsi tota argentea, vel aurea sint. Adde *Recept. sentent.* 3. *tit.* 7. *med.* ℙ Translate. *Cic. Am.* 15. Amicos parare, optimam et pulcherrimam vitae, ut ita dicam, supellectilem. *Id. Or.* 24. Verecundus erit usus oratoriae quasi supellectilis. Supellex est enim quodammodo nostra, quae est in ornamentis, alia rerum, alia verborum. *Sen. ep.* 88. *med.* Qui occupatus est in supervacua litterarum supellectile. *Pers.* 4, 52. Tecum habita, et noris, quam sit tibi curta supellex, *h. e.* virtus, sapientia, eruditio. *Pl. Poen.* 5, 3, 27. Muliebris supellex est clarus clamor sine modo. ℙ *Festus* et *Charis.* 1, 67. et 117. docent, olim in recto dictum fuisse *supellectilis*; et *Prisc.* 6, 724. affert in eam rem locum *Catonis*: sed ibi *supellectilis* non rectus, sed patrius casus est. ℙ Recte monet *Diomed.* 1, 314. carere plurali numero.

SŬPER, ἐπὶ, ὑπὲρ, praepositio tum quartum, tum sextum casum regens: ab ὑπὲρ, spiritu in *s* converso, et *v* in *u*, fere fit: et significat superiorem locum. *Cels.* 4, 1. *med.* Renes tunicis super conteguntur. *Id.* 6, 19. Imponendum super medicamentum. *Cic. Fin.* 2, 18. *med.* Aspidem occulte latere, et velle aliquem super eam assidere. *Sall. Jug.* 62. *f.* Cum alii super vallum praecipitarentur. *Caes. B. C.* 2, 10. Lateres, qui super musculos struantur; et *ib.* 3, 39. Navem, super qua turrim effectam ad introitum portus opposuit. *Phaedr.* 2, 6. suadet, ut scopulum super Altis ab astris duram illidat corticem. *Colum.* 8, 17. *med.* Clathri super aquam emineant. *Liv.* 24, 39. *in.* Pars maxima super theatrum circaque consistunt; et *mox*: Cum alii super aliorum capita ruerent. *Hor. Od.* 3, 1, 17. Ensis super cervice pendet. *Virg. Ecl.* 1, 81. Fronde super viridi. *Ov. Met.* 13, 477. Illa super terram desecto poplite labens. ℙ De accumbentibus mensae. *Hor. Sat.* 2, 8, 23. Nomentanus erat super ipsum, Porcius infra. *Curt.* 8, 5. *f.* Polypercon, qui cubabat super regem. ℙ Inter *super* et *supra* quidam ita distinguunt ap. *Putsch.* p. 2273. et 2346., ut *super* sit, quod eminet, licet non contingat; *supra*, quod substratum aliquid habet, eique contiguum est. Sed hujus discriminis nulla est ratio: praesertim cum hae duae voces passim confundantur, quia in MSS. secunda syllaba fere per notam scribitur. ℙ *Super* pro ultra. *Virg. A.* 6, 795. super et Garamantas et Indos Proferet imperium. *Sall. Jug.* 22. Proxume Hispaniam Mauri sunt: super Numidiam Gaetulos accepimus, etc. ℙ Pro *in*. *Plin. ep.* 4, 22. *med.* De hujus nequitia omnes super coenam loquebantur. *Virg. A.* 9, 59. pleno lupus insidiatus ovili Nocte super media. *Servius* interpretatur ultra mediam noctem. *Curt.* 8, 4. *f.* Pudebat super vinum et epulas socerum esse electum. *Stat. Theb.* 1, 676. Non super hos Divum tibi sum quaerendus honores, *h. e.* inter sacra, ut mox subjicit. ℙ Pro desuper, absolute. *Lucan.* 4, 291. Cum super e totis emisit collibus agmen Magnus. *Virg. A.* 9, 168. Haec super e vallo prospectant Troes. ℙ Pro praeterea, insuper. *Virg. A.* 2, 70. quid jam misero mihi denique restat? Cui neque apud Danaos usquam locus: et super ipsi Dardanidae infensi poenas cum sanguine poscunt. Est qui leg. *insuper* pro *et super*, minus recte. *Hor. Sat.* 2, 7, 78. Adde super, dictis quod non levius valeat. Est qui male leg. *supra dictis quod*, etc. et *Ep.* 2, 2, 32. Clarus ob id factum donis ornatur honestis, Accipit et bis dena super sestertia centum. *Phaedr.* 4, 23. Super etiam jactas, tegere quod debet pudor. Alii leg. *superba jactas*: et *Ov. Met.* 12, 205. voto Deus aequoris alti Annuerat, dederatque super, ne saucius ullis Vulneribus fieri posset. *Suet. Vesp.* 24. Annum agens aetatis sexagesimum ac nonum, superque mensem ac diem septimum. ℙ Prō *praeter*, et accessionem significat. *Liv.* 1, 50. Alii super alios trucidantur, exsulatum eunt, bona amittunt. *Id.* 28, 46. Punicum exercitum super morbum etiam fames affecit. *Id.* 2, 31. Super ceteros honores locus in Circo ipsi ad spectaculum datus. *Phaedr.* 3, 11. Qui super obscena dicta et petulans jurgium, Damnum insectatus est amissi corporis. *Colum.* 7, 6. *med.* Super lactis abundantiam samera, vel cytisus, aut hedera praebenda. ℙ *Super quam*, plus quam. *Hor. Sat.* 1, 2, 65. poenas dedit usque superque, Quam satis est. ℙ *Super quam quod*, praeter quam quod. *Liv.* 22, 3. *f.* Primoribus, super quam quod dissenserant a consilio: territis etiam duplici prodigio. Adde 27, 20. ℙ *Super*, supra, plusquam, magis quam. *Suet. Vit.* 13. Famosissima super ceteras fuit coena ei data adventicia a fratre. *Tac. G.* 33. Super LX. millia. *Sall. Jug.* 39. *f.* Non prius omisit contra verum niti, quam animadvortit, super gratiam atque pecuniam suam invidiam facti esse, *h. e.* plus posse. Huc pertinent illa *Cic. N. D.* 2, 1. Nam contra Epicurum satis superque dictum est. *Id. Rosc. Com.* 4. Satis superque habere dicit, quod, etc. Adde *Hor. Sat.* 1, 2, 65. ℙ Super omnia, praecipue, praesertim, in primis. *Virg. A.* 8, 303. Talia carminibus celebrant: super omnia Caci Speluncam adjiciunt. *Ov. Met.* 6, 525. frustra clamato saepe parente, Saepe sorore sua, magnis super omnia Divis. Adde *ib.* 8, 677. et *Liv.* 31, 18. ℙ *Est super*, superest, reliquum est, remanet. *Nep. Alc.* 8. Atheniensibus exhaustis praeter arma et naves nihil erat super. *Val. Fl.* 8, 435, Nec spes ulla super. ℙ Cum ablativo significat de, περὶ. *Cic. Att.* 14, 22. Velim cogites, quid agendum nobis sit super legatione votiva. *Nep. Paus.* 4. Qui super tali causa eodem missi erant. *Auct. ad Her.* 1, 13. Paterfamilias uti super familia pecuniave sua legaverit, jus esto. *Sil.* 2, 270. Consultant bello super. *Virg. A.* 1, 754. Multa super Priamo rogitans, super Hectore multa. *Id. ib.* 4, 233. Nec super ipse sua molitur laude laborem, *h. e.* pro sua laude. *Pl. Aul.* 4, 7, 2. Juxta rem mecum tenes super Euchionis filia. *Cic. Att.* 10, 8. *f.* Sed hac super re nimis: supple *dixi*. *Tac. A.* 11, 23. Multus ea super re rumor. ℙ Cum accus. *Sil.* 5, 60. mentesque Deorum Explorant super eventus. Alii leg. *eventu*. Adde *Fest.* in *Superescit*. ℙ Aliquando officium, curam, et munus significat, ἐπὶ. *Scrib. Comp.* 162. *extr.* Anteros Tiberii libertus super hereditates. Alii leg. *supra*. V. SUPRA. ℙ *Super* adjective superior, superus, ut *citer*, *infer*. *Cato R. R.* 149. Naturam, quam totus habet super ignis, haberent. ℙ *Super* est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 2034, 6. Aul. Vettius Super.

SŬPĔRĀ, idem quod *supra* apud veteres. *Prisc.* 14, 980. et 1001. Super et supra a supera: illud per apocopam, hoc per syncopam facta sunt. Sic enim antiqui frequenter protulerunt, et maxime Cicero in poematibus suis, ut in Arato: (*h. e.* in *Phoenom. Arat. N. D.* 2, 42.) Torvu' draco serpit subter superaque revolvens Sese. Idem in eodem: Huic supera duplices humeros adfixa videtur Stella micans. Haec *Priscianus*. Sunt tamen codices, qui *supra* habent in *Cic.*, non *supera*. Quae varietas lectionis esse potest etiam in illo *Lucr.* 1, 429. Id quod jam supera tibi paulo ostendimus ante; et 5, 327. Cur supera bellum Thebanum, etc. et *ib.* 765. vel supera solis perlabier orbem; et 1406. Et supera calamos unco percurrere labro. *Inscr.* opt. notae ap. *Fabr.* p. 421. *n.* 388. Ree (*h. e.* re) fuit, et vero plus, superaque parens.

SŬPĔRĀBĬLIS, e, adj. qui superari potest. *Tac. H.* 4, 81. Caecitas ac debilitas ope humana superabiles. *Liv.* 25, 23. *med.* Humilior murus, et vel mediocribus scalis superabilis. *Ov. Trist.* 5, 8, 27. per vim non est superabilis ulli.

SŬPĔRABLŬO, is, a. 3. in superiori parte abluo, ὑπερλούω. *Avien. Perieg.* 881. Caspia nam late terram superabluit unda. Alii rectius *superadluit*, alii divisim *super adluit* legunt.

SŬPĔRĀBUNDANS, antis, part. a *superabundo*, superfluus, redundans. *Macr. Somn. Scip.* 1, 14. Deus superabundanti majestatis fecunditate de se mentem creavit. *Lactant. Epit.* 6. *med.* Munera superabundantia non recipiet a tenuioribus.

*SUPERABUNDANTER, adv. *Vulgat. Ephes.* 3, 20. Superabundanter omnia facere. *B. A.*

[SŬPĔRĀBUNDANTĬA, ae, f. id quod superest: usurpatur de usura. *Hieron.* 6. *in Ezech.* 18, 6. Alii pro pecunia fenerata solent munuscula accipere diversi generis, et non intelligunt, usuram appellari superabundantiam, quidquid illud est, si ab eo, quod dederint, plus acceperint; et *paulo supra*: Quod praevidens Scriptura divina, omnis rei aufert superabundantiam, ut plus non recipias, quam dedisti. *F.*]

SŬPĔRĀBUNDO, as, n. 1. περισσεύω, redundo, superfluo, abundo. *Tert. Resurr. carn.* 34. et 47. ex *Apost. ad Rom.* 5, 20. Ubi delictum abundaverit, illic gratiam superabundasse. Addunt nonnulli locum *Ulp. Dig.* 50, 17, 94., ubi plerique omnes leg. *abundo*: item *Modest. ib.* 27, 1, 6., ubi eadem lectionis varietas est; et praeterea lex illa est e Graeco translata.

SŬPĔRACCOMMŎDO, as, a. 1. *Cels.* 8, 10. *n.* 1. *f.* Ferulae superaccommodandae sunt, quae ossa contineant.

SŬPĔRĀCERVO, as, a. 1. coacervo, acervum super acervum impono. *Tert. ad Nat.* 1, 15.

SŬPĔRADDĪTUS, a, um, part. a *superaddo*. *Virg. Ecl.* 3, 38. Lenta quibus torno facili superaddita vitis. *Prop.* 2, 10, 33. Et sit in exiguo laurus superaddita busto.

SŬPĔRADDO, is, a. 3. ἐπιπροστίθημι. *Virg. Ecl.*

5, 42. Et tumulum facite, et tumulo superaddite carmen.

SŬPĔRADDŪCO, is, a. 3. *Pl. Truc.* 2, 6, 53. Quot ancillae sunt jam? Quin etiam superadducas, quae mihi comedint cibum?

SŬPĔRADJĬCĬO, is, jeci, jectum, a. 3. insuper adjicio. *Pall.* 11, 14. *f.* Quartam partem, quam alibi diffuderas, superadjicies. *Macr. Sat.* 1, 14. Decem dies observationi veteri superadjecit.

SŬPĔRADLŬO. V. SUPERABLUO.

SŬPĔRĀDORNĀTUS, a, um, part. ab inus. *superadorno. Sen. Q. N.* 4, 2. *med.* Signorum coagmenta solvuntur, nullum materiae superadornatae manet operimentum.

SŬPĔRADSTO et Superasto, as, stiti, n. 1. ὑπερπαρίστημι, supra sto, immineo. *Virg. A.* 6, 17. Chalcidicaque levis tandem superastitit arce. Alii divisim scribunt *super adstitit. Manil.* 1, 909. Ossa virum lacerosque prius superastitit artus; et *ib.* 637. orbem verticibus superastantem, mediumque secantem Coelum.

*SUPERADULTUS, a, um, adj. ut *superadulta virgo* ap. *Vulg.* 1 *Corinth.* 7, 36. ὑπεράκμάζουσα. *B. A.*

[SŬPĔRADVŎLO, as, n. 1. postea advolo. *Val. Fl.* 6, 343. trepidus superadvolat Idas. Alii divisim leg. *super advolat. F.*]

SŬPĔRAEDĬFĬCĀTĬO, onis, f. *Tert. adv. Marc.* 5, 6. *f.*

[SŬPĔRAEDĬFĬCO, as, a. 1. supra exstruo. *Paul. Nol. ep.* 28. Si digna tanto monimento superaedificetur operatio. *F.*]

[SŬPĔRAEQUĀNUS, a, um, adj. ad Superaequum pertinens, Pelignorum in Italia oppidum, nunc *Castelvecchio:* ita videtur appellatum, quia super aequum seu planitiem exstat. Ejus ita meminit *Front. de colon.* p. 124. *Goes.* Superaequum: ager ejus limitibus maritimis est assignatus. *Id. ib.* p. 145. Colonia Superaequana: ager ejus veteranis est assignatus, sed postea Severus, et Antoninus, et Commodus aliqua privatis concesserunt. Hinc *Superaequani, orum,* absolute, incolae illius oppidi, ap. *Plin.* 3, 12, 17. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 53. Q. Vario Q. F. Gemino Superaequani publice patrono. *F.*]

[SŬPĔRAEQUĀTĬO, onis, f. idem ac peraequatio. *Impp. Honor. et Arcad. Cod.* 11, 58, 15. Si quis deserta praedia, quae navalem sustinent functionem, et in desertis nunc usque remanent, superaequationis jure perceperit. Alii rectius leg. *sub peraequationis jure.* V. PERAEQUATIO. *F.*]

SŬPĔRAGGĔRO, as, a. 1. aggere impleo. *Colum.* 12, 44. Scrobs ea humo, quae fuerat egesta, superaggeratur.

SŬPĔRĂGO, is, a. 3. supra aliquid ago, seu duco. *Tibull.* 4, 1, 157. Sed durata riget densam in glaciemque nivemque; Quippe ubi non unquam Titan superegerit ortus. Possis et divisim legere *super egerit.* Alii leg. *super ingerit.*

SŬPĔRALLĬGO. V. SUPERILLIGO.

SŬPĔRAMBŬLO, as, a. 1. *Sedul.* 3, 226. calcatas Dominus superambulat undas.

SŬPĔRĀMENTUM, i, n. quod superat, et superfluum est. *Ulp. Dig.* 32, 1, 55. Etiam virgulae, et cremia, et sarmenta, et superamenta materiarum, et vitium stirpes, atque radices continebuntur ligni appellatione.

SŬPĔRANS, antis, part. a *supero,* προέχων. *Virg. A.* 5, 473. Hic victor superans animis, tauroque superbus. *Lucr.* 5, 395. Cum semel in terra fuerit superantior ignis. *Solin.* 2. *med.* de Italia: Mons Vesulus superantissimus inter juga Alpium.

SŬPĔRANTĔACTUS, a, um, adj. *Lucr.* 3, 673. Cur superanteactam aetatem meminisse nequimus? Alii leg. divisim *super anteactam.*

[SŬPĔRANTĬUS, a, um, adj. idem ac superans. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 525, 5. Aufustia Superantia. *F.*]

[SŬPĔRAPPĀRĔO, es, n. 2. supra appareo. *Fulg. Myth.* 2, 16. Unde et ὑπερηφανία Graece superbia dicitur, sed ὑπερηφανία proprie superapparitio nuncupatur, quod in ignis duobus signis (*h. e.* Geminis), quae eorum fratrum vocabulo nuncupaverunt, unus superappareat, alter vero vergat: sicut Lucifer et Antifer (al. leg. *Noctifer*). *F.*]

[SŬPĔRAPPĀRĪTĬO, onis, f. superior apparitio. V. v. praec. *F.*]

SŬPĔRARGŪMENTANS, antis, part. ab inus. *superargumentor,* insuper argumentans. *Tert. adv. Herm.* 37.

SŬPĔRASPERGO, is, a. 3. super spargo. *Veg. Vet.* 3, 3. *med.* Resinae ferventi superaspergis hordeaceam farinam. *Apic.* 4, 2. Piperis pulverem superasperges.

SŬPĔRĀTĬO, onis, f. actus superandi. *Vitr.* 3. *praef. med.* In ambitione certationis contrariorum superatio.

SŬPĔRĀTOR, oris, m. *Ov. Fast.* 1, 641. populi superator Etrusci. *Id. Met.* 4, 698. Perseus superator Gorgonis.

SŬPĔRĀTRIX, icis, f. *Inscr.* non probae notae ap. *Fabrett.* p. 383. *n.* 209. Aureliae Cleopatrae omnium retro temporis castarum, seu disciplinarum superatrici, etc.

SŬPĔRATTOLLO, is, a. 3. *Pl. Cas.* 4, 4, 1. Sensim superattolle limen pedes, nova nupta, *h. e.* tolle pedes super limen. Alii divisim *super attolle* scribunt.

SŬPĔRATTRĂHO, is, a. 3. extollo, sursum traho. *Avien.* in *Arat.* 1249. Argo quod puppim curvis superattrahit oris.

SŬPĔRĀTUS, a, um, part. a *supero,* victus. *Nep. Them.* 5. Se a Themistocle non superatum, sed conservatum judicavit. *Ov. Met.* 12, 364. bello superatus Amyntor. *Sen. Oct.* 128. Superatum mare. *Gell.* 7, 18. *f.* Ea sententia numero plurium superata. Ἑλληνισμὸς est in illo *Silii* 8, 506. de Marsya: Mygdoniam Phoebi superatus pectine loton.

[SŬPĔRAURĀTUS, a, um, adj. auro supra tectus. *Ov. Hal.* 107. Et superaurata sparulus cervice refulgens. Alii divisim leg. *super aurata. F.*]

SŬPERBĒ, adv. ὑπερηφανῶς, elate, cum fastu. *Nep. Paus.* 3. (et *Caes. B. G.* 1, 31. *med.*) Superbe respondebat, et crudeliter imperabat. *Pl. Merc.* 5, 4, 38. Superbe invehi. *Ter. Phorm.* 5, 7, 22. illudere aliquem. *Liv.* 2, 45. insolenterque eludere. *Lucret.* 5, 1223. dictum. *Cic. Manil.* 5. Legati appellati superbius. *Id. Pis.* 27. Alicujus preces superbissime repudiare.

SŬPERBĬA, ae, f. ὑπερηφανία, nimia animi elatio, arrogantia, fastus, insolentia. *Sall. Cat.* 2. Pro labore desidia, pro continentia et aequitate lubido atque superbia invasere. *Cic. Part.* 23. *med.* Magnitudinem animi superbia imitatur in animis extollendis. *Id. Off.* 1, 26. In rebus prosperis, et ad voluntatem nostram fluentibus superbiam, fastidium, arrogantiamque magnopere fugiamus. *Id. Verr.* 2, 4, 41. Illa tua singularis insolentia, superbia, contumacia. *Id. Inv.* 1, 54. *f.* In superbiam et arrogantiam odium concitare. *Caes. fr.* ap. *Gell.* 4, 16. *extr.* Unius arrogantiae, superbiaeque, dominatuque. *Val. Fl.* 3, 699. Non hi tum flatus, non ista superbia dictis, cum, etc. *Phaedr.* 1, 3. Inani superbia tumens. *Quint.* 3, 6. Divitiae superbiam pariunt. *Ov. Fast.* 1, 419. Fastus inest pulcris, sequiturque superbia formam. *Plin. ep.* 8, 24. Absit superbia, asperitas. *Petr. Sat.* 126. Mirari coepi, quod ancilla haberet matronae superbiam, et matrona ancillae humilitatem. *Pl. Merc.* 5, 2, 10. Superbiam abjicere. *Hor. Od.* 3, 10, 9. ponere. *Phaedr.* 4, 23. alicujus retundere. *Titin.* ap. *Non.* 4, 219. confringere. *Tac. A.* 6, 13. Silentium ipsius non civile, sed in superbiam accipiebatur. *Cic. Or.* 1, 22. Quod ego non superbia, neque inhumanitate faciebam. ℙ In plur. num. *Pl. Stich.* 2, 1, 28. Secundas fortunas decent superbiae. ℙ In bonam partem pro magnitudine animi. *Hor. Od.* 3, 30, 14. sume superbiam Quaesitam meritis. ℙ Translate. *Vitr.* 7, 3. *med.* Semper enim album opus, propter superbiam candoris, non modo ex propriis, sed etiam ex alienis aedificiis concipit fumum, *h. e.* propterea quod candor nullum alium colorem admittere potest, quin corrumpatur.

SŬPERBĬBO, is, a. 3. ἐπιπίνω, est post cibum, potumque assumptum, alium potum superingerere. *Plin.* 23, 1, 23. Aquae potum interponere utilissimum, itemque jugi superbibere ebrietati.

SŬPERBĬFĬCUS, a, um, adj. γαυρικοποιός, superbum faciens. *Sen. Herc. Fur.* 58. superbifica manu Atrum per urbes ducit Argolicas canem, *h. e.* quae superbum Herculem facit ob Cerberum vinculis obstrictum, et per urbes ductum.

SŬPERBĬLŎQUENTĬA, ae, f. μεγαληγορία, elatus atque arrogans sermo. *Cic. Tusc.* 4, 16. ex poeta: Impendere apud Inferos saxum Tantalo faciunt ob scelera, animique impotentiam, et superbiloquentiam. *Non.* 2, 817. hunc locum, tanquam Ciceronis ipsius verba recitat.

SŬPERBĬO, is, n. 4. ὑπερηφανεύομαι, fastu extollor, arrogans sum, insolesco, me jacto, tumeo. *Cic. Acad.* 4, 29. *med.* Si habes quod liqueat, neque respondes, superbis. *Ov. Her.* 8, 43. Ille licet patriis sine fine superbiat actis. *Id. A. Am.* 3, 103. Superbire forma. *Phaedr.* 5, 7. Superbiens honore divinae domus. *Plin.* 9, 35, 59. Ne triumviratu suo nimis superbiat Antonius. *Claud. B. G.* 73. vulgique superbit Fletibus. *Id. Idyll.* 1, 87. tumidusque regendo Celsa per famulas acies ditione superbit. *Tac. A.* 1, 19. *extr.* Superbire miles, quod filius legati orator publicae causae, etc. Adde *Stat. Th.* 7, 704 et *Prop.* 4, 1, 63. ℙ Item contemno, non dignor. *Stat. Th.* 8, 588. Praeterit haud dubium fati, et spoliare superbit Oenides. Poetice dicitur de re illustri, pretiosa, nobili. *Prop.* 4, 5, 22. Et quae sub Tyria concha superbit aqua. *Claud. Laud. Stil.* 1, 79. radiis auri, Tyriaque superbit Majestate torus. *Id. Rapt. Pros.* 3, 337. Phlegraeis silva superbit Exsuviis, totumque nemus victoria vestit. *Plin.* 37, 7, 33. Hac certe apud Menandrum et Philemonem fabulae superbiunt.

[SŬPERBĬPARTĬENS. V. *Boethii l. c.* in SUPERPARTIENS. *F.*]

SŬPERBĬTER, adv. superbe. *Afr.* ap. *Non.* 11, 48. Illa superbiter imperat. *Naev. ib.* et *n.* 53. Superbiter, contemptim conterit legiones.

SŬPERBUS, a, um, adj. ὑπερήφανος, nimis elatus, arrogans, insolens, inflatus, fastosus: ab ὑπερβὰς, vel ὑπέρφρων, vel ὑπέροφρυς, vel simpliciter, quia super alios se effert: vel a *super* et *ire. Sen. Med.* 1007. I nunc: superbe, virginum thalamos pete. *Ci[c.] Att.* 8, 4. Superbum se praebuit in fortuna, qua[m] putavit nostram fore. *Id. Fam.* 7, 13. Utrum supe[r]biorem te pecunia facit, an quod te imperator co[n]sulit? *Sall. Jug.* 34. *med.* Homines sceleratissim[i,] nocentissumi, iidemque superbissumi. *Hor. Ep.* [...] 17. quicumque es felicior, atque meo nunc Supe[r]bus incedis malo. *Juven.* 5, 66. Maxima quaeq[ue] domus servis est plena superbis. *Id.* 6, 179. Supe[r]bus animus. *Pl. Amph.* 1, 1, 201. *Mercur.* Facia[m] ego hodie te superbum, nisi hinc abis. *So.* quona[m] modo? *Mercur.* Auferere, non abibis, si ego fust[em] sumpsero, *h. e.* instar eorum, qui pedibus ire de[di]gnantes, equo, aut curru sublimes feruntur, te [i]ste adeo contundam, ut ingredi nequiens inter al[io]rum manus ferare. *Cic. Verr.* 2, 4, 20. *med.* Sup[er]bum est, et non ferendum, dicere praetorem, e[tc.] *Hor. Ep.* 2, 7. Forumque vitat et superba civi[um] Potentiorum limina. *Id. Ep.* 1, 1, 68. An qui f[or]tunae te responsare superbae Liberum et erect[um] praesens hortatur, etc.? *Prop.* 3, 9, 48. Vita sup[er]ba, *h. e.* superbi mores; et *ib.* 23, 35. Superbos [fa]ctus pati. *Sen. Herc. Fur.* 721. Superbus vult[us.] *Id. Met.* 205. Sceptris superbas quisquis admo[vet] manus. *Id. Ag.* 10. superba sceptra gestare ma[nu.] *Prop.* 1, 10, 22. Superba loqui. *Tibull.* 2, 5, [...] victoriam vocat Divam superbam: quia, ut ait [...] *Marcell.* 3., victoria natura insolens et superba [...] *Hor. Sat.* 2, 6, 87. tangentis male singula dente [su]perbo. ℙ *Rex superbus,* et *Superbus* absolute Tarquinius Romanorum rex ultimus. *Cic. Tusc.* 16. *f., Ov. Fast.* 2, 718., *Liv.* 1, 49. ℙ Cum [...] *Sil.* 3, 374. Saetabis et telas Arabum sprevisse [su]perba, Et Pelusiaco filum componere lino. *Id.* [...] 431. Fumabat versis incensa Petilia tectis, Inf[ida] fidei, miseraeque secunda Sagunto, At quondam [Her]culeam servare superba pharetram. *Id.* 14. 615. [...] de ordine longo Innumeras spatioque domos, aeq[ua]re superbas Rura. ℙ Aliquando in bonam par[tem] accipitur pro insigni, praestandi, illustri, no[bili,] et qui in re honesta jure se jactat. *Cic. Or.* [...] Aurium judicium est superbissimum. *Tibull.* 4[...] 22. Et testudinea Phoebe superbe lyra: et *ib.* 4[...] intonsa Phoebe superbe coma. *Virg. A.* 3, 475. C[on]jugio, Anchisa, Veneris dignate superbo. *Id. ib.* [...] 25. populum late regem belloque superbum. [...] *Od.* 1, 35, 3. superbos Vertere funeribus triumpl[os.] *Sil.* 10, 573. I, decus Ausoniae, quo fas est ire [su]perbas Virtute et factis animas. Adde 12, 433. Transfertur ad inanima et bestias, in quibus su[per]bum aliquid esse videtur. *Val. Fl.* 7, 66. solito superbior ignis Ore fremit. *Virg. G.* 3, 116. e[quitem] docuere sub armis Insultare solo, et gre[ssus] glomerare superbos. *Val. Fl.* 3, 634. reboat superbis Cominus ursa lupis. *Id.* 1, 98. jam s[upe]ratem, remisque superbam Poscere quos reve[...] *Mart.* 3, 58. Superbi galli. *Id.* 6, 55. et 9, 12. [su]perbae alitis nidus, *h. e.* phoenicis. *Prop.* 2, 18, [...] Superbus pavo. ℙ *Pira superba* ap. *Colum.* 5, 1[...] genus pirorum ita dictum, quia, ut ait *Plin.* 15, [...] 15. *extr.* et *ib.* 15. 16., parva quidem sunt, sed [pri]ma adventu, et decerpi properantia. ℙ *Herba [su]perba* ap. *Appul. Herb.* 23. est chamaemeli. ℙ [*Su*]*perbae olivae* ap. *Plin.* 15, 3, 4. sunt crassiore[s,] carnosiores ceteris. ℙ Superba etiam dicun[tur] quae sunt pretiosa, ornata, magnifica. *Virg. A.* [...] 504. Barbarico postes auro spoliisque superbi. [...] *Fl.* 3, 9. oneratque superbis Muneribus. *Ov.* [...] 3, 13, 26. Et tegit auratos palla superba pedes. [...] *Ag.* 880. Superbae exsuviae. *Mart.* 3, 45. de me[...] Illa quidem lauta est, dapibusque instructa su[per]bis. *Id.* 8, 44. Superba densis arca palleat num[mis.] *Sen. Herc. Oet.* 569. Superbae domus. *Catull.* 85. Magnanimum ad Minoa venit, sedesque super[bas.] ℙ *Superbum Tibur* ap. *Virg. A.* 7. 630. intel[ligit] *Non.* 4, 420. alto loco situm. *Servius,* aut no[...] inquit; aut tangit illud, quod olim Tiburtes, [cum] postularent a Romanis auxilia sub commemorat[ione] beneficiorum, retulerunt hoc a senatu respons[um:] Superbi estis. ℙ *Superba* est etiam cogn. R. [*In*]*scr.* inedita in *Mus. Semin. Venet.* D. M. Ab[...] Crescentilla mater Supervae filiae suae, que fuit [...] VI., fecit. *Supervae* est pro *Superbae,* ex usi[...] litterae *b* in *v* permutatione; *que* autem sine [di]phthongo scribitur vitio saeculi cadentis Lati[ni]tis, quo ea inscriptio exarata videtur.

SŬPERCOELESTIS, e, adj. qui supra coelum [...] *Tert. A.* 23. De supercoelestibus sedibus. [...] *Resurr. carn.* 49.

SŬPERCALCO, as, a. 1. ἐπιστείβω. *Colum.* [...] 39. *med.* Ubi unum tabulatum feceris, vinum [...] conspergito, postea alterum supercalcato, et [...] vinum conspergito.

[SŬPERCĀNO, is. V. SUPERCINO. *F.*]

SŬPERCERNO, is, cervi, cretum, a. 3. ἐπικρ[...] est terram cribro purgatam injicere. *Plin.* 17, 10[...] Terraque cribris supercernitur pollicis crassitu[...]

SŬPERCĬDENS. V. SUPERINCIDENS.

SŬPERCĬLĬŌSUS, a, um, adj. ὑπέροφρυς, su[per]cilia adducens, severus, austerus. *Sen. ep.* 123. [...] Istos tristes et superciliosos alienae vitae censo[res,] suae hostes, publicos paedagogos, assis ne fec[eris.] *Arnob.* 1, 8. Superciliosa nimium res est, cum [...]

on tuus, potentioribus dare conditionem velle, superbum est. *Capell.* 8, 273. Me censorio gore superciliosior increpabat.
PERCILIUM, ii, n. ἐπισκύνιον, ὄφρυς, pars in- r frontis eminens, et pilosa, supra cilia, *h. e.* bras sita, et ad oculi protectionem adversus ea, superne incidere possunt, velut vallum a natu- cta. *Plin.* 11, 37, 51. Supercilia homini et er, et alterne mobilia, et in iis pars animi. Ne- is, an annuimus? Haec maxime indicant fa- . Superbia aliubi conceptaculum, sed hic se- habet. In corde nascitur, huc subit, hic pendet. *t.* 11, 3. *med.* Vitium in superciliis, si aut im- sunt omnino, aut nimium mobilia, aut inae- tate dissident, aut contra id, quod dicimus fin- r: ira enim contractis, tristitia deductis, hila- remissis ostenditur: annuendi quoque, et re- li ratione demittuntur, aut allevantur; et *paulo* : Multum et superciliis agitur: nam et oculos nt: aliquatenus et fronti imperant: his con- ur, attollitur, demittitur; et *paulo sup.*: Al- recto, altero composito est supercilio. *Id.* 1, idi multos, quorum supercilia ad singulos vo- natus allevarentur: aliorum constricta: alio- tiam dissidentia, cum altero in verticem ten- t, altero paene oculus ipse premeretur. *Cic.* . *extr.* Altero ad frontem sublato, altero ad m depresso supercilio. *Id. Off.* 1, 41. Ex ocu- obtutu, ex superciliorum aut remissione, aut ictione facile judicabimus, etc. *Id. Rosc. Com.* put et supercilia penitus abrasa. *Virg. Ecl.* Hirsutumque supercilium, etc. ℙ Pars for- st supercilia habere minimo discrimine distin- *Petr. Sat.* 126. *med.* Nulla vox est, quae for- ejus possit comprehendere. Crines ingenio suo frons minima: supercilia usque ad malarum ram currentia, et rursus confinio luminum permixta. *Ov. A. Am.* 3, 201. Arte, superci- finia nuda repletis. *Claud. Nupt. Honor. et* 267. Quam juncto leviter sese discrimine con- mbra supercilii! *Juven.* 2, 93. Ille supercilium a fuligine tinctum Obliqua producit acu. V. , ubi et de fuco diximus, quo supercilia tin- . ℙ *Festus* et *Varr. L. L.* 4, 10. *med.* docent ilia in Junonis tutela a mulieribus putata fuis- iod iis protegantur oculi, per quos luce frui- quam tribuit Juno: unde ipsa Dea Lucina e dicta videtur. ℙ *Supercilium salit*, prover- itur, quoties bona quaedam spes est, quip- rocessurum, quod optamus: sumptum a super- e vulgi, boni augurii loco habentis, si mem- aliquod sine evidenti causa moveatur, si dex- lus subsiliat, si dextra auris tinniat. *Pl. Ps.* 102. Spero, alicunde me tibi inventurum esse m argentarium: atque id futurum unde dicam, nisi quia futurum est: ita supercilium salit. LISATOR. ℙ Per metonymiam ponitur pro t superbia, gravitate, severitate. *Cic. Agr.* Hunc Capuae Campano supercilio ac regio cum videremus, Magios, Blosios mihi vide- ere. *Id. in Sen.* 7. Vos, populumque R. non o neque eloquentia, sed rugis supercilioque . *Id. Sext.* 8. *med.* Nam quid ego de superci- m? quod tum hominibus non supercilium, sed reipublicae videbatur: tanta erat gravitas in tanta contractio frontis, ut illo supercilio res- tanquam Atlante coelum, niti videretur. *Id.* ons. 4. *med.* Lateant libidines ejus illae tene- e, quas fronte et supercilio, non pudore et antia contegebat. *Mart.* 1, 5. Contigeris no- Caesar, si forte libellos, Terrarum dominum percilium; et 11, 2. Triste supercilium, du- vera Catonis Frons. *Sen. Ben.* 2, 4. Benefi- eritate verborum et supercilio in odium ad- . *Juven.* 6, 166. Malo Venusinam, quam te, a mater Gracchorum, si cum magnis virtuti- ers Grande supercilium, et numeras in dote nos; et 5, 61. sed forma, sed aetas Digna lio, *h. e.* merito superbit: quae interpretatio entibus apparet. ℙ Item pro nutu. *Hor. Od.* . imperium Jovis Cuncta supercilio moventis. *ep.* 2, 57. Saltem absens, regina, fave, redi- secundos Annue sidereo laeta supercilio. ℙ *supercilium* ap. *Catull.* 67, 46. est hominis is. ℙ Translate est crepido, pars eminens et lens cujuscumque rei. *Virg. G.* 1, 108. su- m clivosi tramitis. *Liv.* 34, 29. *f.* Superci- muli. *Id.* 27, 18. *med.* Ad levem armaturam stantem supercilio ducit. *Hirt. B. Afr.* 58. lium quoddam excelsum nacti, ibi consistunt. n. 14, 10. *med.* Ventum est ad supercilium flu- heni, *h. e.* ripas, et margines altiores agge- ter quos Rhenus fluit. Adde 17, 9. ℙ Simili upercilium usurpant rei agrariae scriptores, *Fl.* p. 4. et 7. *Front. de limit.* p. 40. *Goes.*, le loco editiore, sive collis sit, sive tumulus, er, qui pro agri termino sit. ℙ Ab archite- dicitur parvum membrum coronae, puta qua- e regula aliquantum eminens et propendens. , 3. *med.* Una pars fiat, cum suis astragalis cilio, superior trochilus; et 4, 6. Supercilii , quanta antepagmentorum in summa parte situdo; et *infra*: Ancones, sive prothyrides vocentur, exsculptae dextra ac sinistra praependeant ad imi supercilii libramentum, praeter folium.

[SŬPERCĬNO, is, a. 3. insuper cano. *Mar. Vict. art. grammat.* 1. p. 2502. Haec brevia cola vel hymnis, vel dithyrambis supercini moris est, quae epodicis carminibus, si quando praeponuntur, προῳδικά; si autem post antistrophon collocentur, μεσῳδικά nuncupabuntur. ℙ Etiam *supercano* scribitur. *Id. ib.* p. 2501. Quae post στροφὴν et ἀντιστροφήν, ἐπῳδὸν dicebant: ἐπᾴδειν quidem est supercanere. *F.*]

SŬPERCLAUDO, is, a. 3. *Liv.* 37, 27. *f.* A mari rupes exesae fluctibus superclaudunt. Al. rect. leg. *A mari exesae fluctibus rupes claudunt.*

SŬPERCOMPŌNO, is, a. 3. super aliquid compono, colloco. *Apic.* 4, 2. *med.* Caepas concides in patinam, et pisces supercompones.

SŬPERCONCĪDO, is, a. 3. *Apic.* 5, 5. *extr.* Coliculorum minutias superconcidito.

SŬPERCONTĔGO, is, a. 3. a superiori parte contego. *Cels.* 4, 1. *med.* Renes tunicis superconteguntur. *Sil.* 16, 42. supercontexere herbida lapsos Pondera.

SŬPERCORRŬO, is, n. 3. ἐπιπίπτω, cado super aliquid. *Val. Max.* 5, 6. *n.* 5. Factaque ingenti strage telis obrutus supercorruit.

SŬPERCRĔĀTUS, a, um, [part. ab inusit. *supercreo*, *F.*] ἐπιγενόμενος, adnatus, adventicius. *Coel. Aurel. Tard.* 3, 8. *n.* 125. [Supercreata humoris infusio. *F.*]

SŬPERCRESCO, is, evi, tum, n. 3. ἐπιφύομαι, super aliquam rem cresco, seu innascor. *Cels.* 5, 28. *n.* 2. *f.* de carcinomate: Si id nimium supercrevit, tentanda squama aeris est; et *ib.* 22. Carnem supercrescentem exedere. ℙ Translate. *Quint. decl.* 5, 14. *f.* Excogitasti, fortuna quod supercresceret caritati. ℙ Part. *Supercrescens* V. s. l.

SŬPERCŪBO, as, avi, atum, n. 1. ἐπίκειμαι, superjaceo, super dormio. *Colum.* 7, 4. Perforatis tabulis, quibus ovilia consternuntur, ut grex supercubet. *Appul. Met.* 6. Credemus, etiam Europam tauro supercubasse.

SŬPERCURRO, is, n. 3. Translate. *Plin. ep.* 7, 18. Ager ipse propter id, quod vectigal large supercurrit, semper dominum, a quo exerceatur, inveniet.

[SŬPERDĀTUS, a, um, adj. ex part. postea datus. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 17. *med.* Praxagoras dat etiam radices circa vesperam comedendas, praedato aut superdato oleo. *F.*]

[SŬPERDĒLĪGO, as, a. 1. supra ligo. *Cels.* 7, 7. *n.* 8. *f.* Spongia ex aqua frigida expressa superdeliganda est. *F.*]

SŬPERDĪCO, is, a. 3. dicendo adjicio. *Ulp. Dig.* 12, 2, 13. *f.* Si quis juraverit per genium principis, et pejeraverit, imperator rescripsit, fustibus eum castigatum dimitti, et ita ei superdici, προπετῶς μὴ ὄμνυε. Alii leg. *superindici*. Ap. *Cic. Leg.* 2, 21. *med.* alii *superdicebant* leg., alii divisim *super dicebant*, [alii rectius *superiores dicebant*. *F.* *Ita ex *Turn.* conjectura, quam perversam dicit *Orell.*, qui ita locum exhibet: Super, dicebant, qui cepisset, etc.]

[SŬPERDĪMĪDĬUS, a, um, adj. idem ac sesquialter: huic opponitur subdimidius. *Capell.* 7, 251. Ubi inter majores minoresque numeros ratio membrorum est, major aut superdimidio vincit, quem ἡμιόλιον, aut supertertio, quem ἐπίτριτον, aut superquarto, quem ἐπιτέταρτον Graeci vocant: et sic ad superquintum, supersextum, ulterioresque ratio procedit. Superdimidius est, qui ipsum aliquem numerum, et dimidium ejus habet; et *mox*: Superdimidii rationem habet tria ad duo. *F.*]

SŬPERDO, as, a. 1. ἐπιδίδωμι, super addo, super impono. *Cels.* 5, 28. *n.* 3. *f.* Superdanda cum melle vel linamenta, vel oleae folia, vel marrubium. *Id.* 8, 7. *med.* Foverique debere per spongiam, eademque, quae primo foverant, superdari.

SŬPERDŪCO, is, a. 3. ἐπεισάγω, induco. Superducere novercam pater tum dicitur, cum priore uxore mortua filiis prioris matrimonii novercam inducit. *Quint.* in *argum. decl.* 381. Quidam filio superduxit novercam, et ex ea aliam filiam suscepit. *Capitol. M. Aurel. f.* Concubinam sibi adscivit, ne tot liberis superduceret novercam. V. SUPERDUCTUS.

SŬPERDUCTĬO, onis, f. *Ulp. Dig.* 28, 4, 1. Si novissime fuerit adscriptum (*in testamento*), Lituras, inductiones, superductiones ipse feci. *Torrent.* et *Gothofred.* habent *superinductiones*. V. INDUCTIO.

SŬPERDUCTUS, a, um, part. a *superduco*, inductus. *Donat.* in *Ter. Eun. prol.* 9. Noverca superducta adolescenti. *Sidon. ep.* 5, 17. *med.* Sub umbra palmitis, quam pampinus superducta tenuerat.

SŬPĔRĒDĬTUS, a, um, adj. ex part. plus quam editus. *Lucr.* 5, 707. de luna: Atque oriens obitus ejus (*solis*) superedita vidit.

SŬPĔRĔDO, is, ēdi, esum, a. 3. ἐπιφάγω, post cibum assumptum alium superingero, rursus edo. *Plin.* 19, 6, 34. Menander e Graecis auctor est, allium edentibus, betae radicem in pruna tostam si superederint, odorem exstingui.

SŬPĔREFFLŬO, is, n. 3. *Paul. Nol. carm.* 35, 511. Quidquid, inique, tibi nullo supereffluit usu. *Inscr.* ap. *Mur.* 1772, 8. Supereffluens pecunia. ℙ Item supra fluo. *Val. Fl.* 4, 668. fluctuque coacto Angitur, et clausum scopulo supereffluit aequor. Al. rectius leg. *scopulos super effluit humor.*

[SŬPĔRĔGRĔDĬOR, eris, dep. 3. supra egredior. *Ambros. ep.* 6. Superegrediamur plebejas opiniones. *F.*]

*SŬPĔRĔLĔVO, as, a. 1. *Vulg. Esdr.* 4, 77. Ne superelevent se iniquitates vestrae. *B. A.*

SŬPĔRĔMĬCO, as, n. 1. ex superiori parte emico. *Sidon. carm.* 15, 75. Hinc fieri, ut terram levior superemicet unda.

SŬPĔRĔMĬNENS, entis, part. a *superemineo*: supra eminens. *Plin.* 26, 8, 33. Herba paulum supereminens extra aquam. V. SUPERIMMINENS.

SŬPĔRĔMĬNENTĬA, ae, f. *August. serm.* 40. *de Temp. med.* Supereminentiae Dei non competere intelligat.

SŬPĔRĔMĬNĔO, es, a. 2. ὑπερέχω, supra alios emineo. *Colum.* 12, 47. Ut olivae premantur, et jus supereminat. *Virg. A.* 6, 857. victorque viros supereminet omnes. *Id. ib.* 10, 765. humero supereminet undas. Adde *Ov. Trist.* 1, 2, 49.

SŬPĔRĔMŎRĬOR, eris, dep. 3. *Plin.* 10, 2, 2. de phoenice: Senescentem casiae turisque surculis construere nidum, replere odoribus, et superemori.

SŬPĔRĔNĀTO, as, n. 1. supra nato. *Lucan.* 4, 133. tumidum superenatat amnem. Alii divisim leg. *super enatat.* [*Magnopere h. l. variat lectio. V. *Cort.* qui vulg. serv. coll. *Alcim. Avit. IV. de diluv.* 240. Machina, quae surgens fluctus superenatet omnes.]

SŬPĔRĔNĀTUS, a, um, part. ab inus. *superenascor*: supra natus. *Plin.* 19, 3, 15. Superenato caule. Alii leg. *supernato.*

SŬPĔRĔO, is, n. anom. supra gradior. *Lucr.* 3, 1045. Ac pedibus salsas docuit superire lacunas. Al. leg. *superare*: alii rectius *super ire.* [**Eichstadt.* habet *superare.*]

SŬPĔRĔRECTUS, a, um, part. ab inus. *supererigo*, supra erectus. *Ammian.* 20, 3. Cum luna velut e perpendiculo supererectum gerit solem. Alii leg. *superjectum.*

[*SŬPĔRĔRŎGĀTIO, onis, f. *Auct. decl. (Quint. tribut.) Trib. Mar. c.* 6. p. 80. *Burm. Bail.* *At in *ed. Burm.* divisim leg. *super erogatione*: ipse autem *Burm.* mallet *semper erogatione.*]

SŬPĔRĔRŎGO, as, a. 1. aliquid supra id quod debeo, erogo, seu largior, aut condono. *Imp. Alex. Cod.* 2, 19, 14. Si quid forte supererogasti.

SŬPĔRESCIT, significat supererit. Ennius: Dum quidem unus homo Romae toga superescit. Et Accius in Chrysippo: Quin hinc superescit, (alii leg. *quin huic, si superescit,*) Spartam atque Amyclas trado. Haec *Festus.*

SŬPĔRĔVŎLO, as, n. 1. supra volo. *Lucan.* 3, 299. Agmine nubiferam rapto superevolat Alpem, *h. e.* celeriter ac raptim transcendit.

SŬPĔREXACTĬO, onis, f. exactio ultra debitum. V. *Codicis* 10. *tit.* 20. De superexactionibus.

SŬPĔREXALTĀTUS, a, um, part. a *superexalto*. *August. Conf.* 3, 2. Deo superexaltato in omnia saecula.

[SŬPĔREXCELLENS, entis, part. ab inus. *superexcello*, qui excellit super alios. *Salvian. advers. avar.* 3, 18. Quarum (*rerum*) tibi non usum tantummodo Dominus, sed augmentum etiam, et superexcellentem cumulum pollicetur. *F.*]

SŬPĔREXCURRO, is, n. 3. supra aliquid excurro. *Ulp. Dig.* 43, 27, 1. Si arbor alienis aedibus impendeat, utrum totam arborem jubeat praeter adimi, an vero id solum, quod superexcurrit.

SŬPĔREXĔO, is, n. anom. *Auson. Idyll.* 18, 1. Ter binos deciesque novem superexit in annos, *h. e.* procedit ad annos nonaginta sex.

SŬPĔREXĬGO, is, a. 3. insuper exigo. *Imppp. Grat.*, *Valent. et Theodos. Cod.* 1, 55, 4. Superexigendi damna, vel spolia plus petentium ab iis, quos liberorum loco tueri debes, excludas.

SŬPĔREXSULTO, as, n. 1. vehementer exsulto. *Sym. ep.* 5, 92. (al. 94.) ubi tamen alii codices habent *exsulto.*

SŬPĔREXTOLLO, is, a. 3. *Tert. Resurr. carn.* 24, ex *Thessalon.* 2, 2, 3.

SŬPERFĔRO, ers, tuli, latum, a. anom. ἐπιφέρω, supra aliquid fero. *Plin.* 32, 10, 46. Sed si castoreum, fibrumve supergrediatur gravida, abortum facere dicitur, et periclitari partus, si superferatur. *Id.* 9, 16, 25. Pisces superferuntur, *h. e.* supernatant. Adde *Tert. Baptism.* 4. et *Appul. de Mundo*, *extr.*

SŬPERFĒTO et Superfoeto, as, n. 1. ἐπικυέω, super concipio, post fetum conceptum in utero alium concipio. *Plin.* 10, 63, 83. Dasypodes omni mense pariunt, et superfetant, sicut lepores. Adde 7, 11, 9.

SŬPERFĬCĬĀLIS, e, adj. *Cassiod. Arithmet.* Superficialis numerus est, qui non solum longitudine, sed et latitudine continetur, ut trigonus, quadratus, quinqueangulus, circularis, et ceteri, qui semper in superficie continentur. ℙ Translate. *Tert. adv. Marc.* 4, 28. Incredulitatis secreta superficialibus officiis obumbrans.

SŬPERFĬCĬĀRĬUS, a, um, adj. ἐπιπολαῖος, qui ad superficiem refertur, ut *Superficiariae aedes*, quae

in conducto solo positae sunt, quarum proprietas et civili, et naturali jure ejus est, cujus est solum: *Superficiaria praedia*, quae in conducto solo certa pensione annua habentur. *Sen. ep.* 88. *med.* Non est ars sui juris, cui precarium fundamentum est. Philosophia nil ab alio petit: totum opus a solo excitat. Mathematica, ut ita dicam, superficiaria est: in alieno aedificat, aliena accipit principia. *Ulp. Dig.* 10, 2, 10. Item praedia, quae nostri patrimonii sunt: sed et vectigalia, vel superficiaria, etc. ¶ *Superficiarius*, absolute. *Paul. ib.* 6, 1, 74. Superficiarius, id est, qui in alieno solo superficiem ita habet, ut certam pensionem praestet, *Id. ib.* 39, 2, 18. Superficiarius, qui in conducto solo superficiem imposuit. *Ulp. ib.* 1, 3. Si ego superficiarius sim, et opus novum fiat vicino. Adde *ib.* 43, 17, 3. *med.*

SŬPERFĬCĬENS, entis, part. ab inus. *superficio*, superfluens, redundans. *Ulp. Dig.* 39, 3, 1. *med.* Aquam pluviam in suo retinere, vel superficientem ex vicini in suum derivare. Ita *Torrent.* et *Gothofred.*, at *Haloand.* superfluentem.

SŬPERFĬCĬES, ei, f. ἐπιφάνεια, τὸ ἐπιπολῆς, τὸ ἐπίπεδον, quidquid super faciem terrae est, et a solo exstat. *Plin.* 6, 22, 24. et *ib*, 24, 28. et 9, 10, 12. Testudinum superficie familias habitantium contegi: tanta reperiri magnitudine, *h. e.* testa superiore. *Id.* 37, 6, 23. Superficies sardonychum locustarum maris crustis rubentior. ¶ In arboribus et plantis est id, quod supra terram crescit atque exstat: et opponitur radici atque imo trunco. *Colum.* 4, 11. Omnem superficiem amputabant solo tenus juxta ipsum articulum, ut e duro pullularet. *Plin.* 16, 31, 56. Quorundam radix vivacior superficie, ut lauri: itaque cum trunco inaruit, recisa laetius fruticat. *Id.* 19, 4, 19. *n.* 2. de horto: Is in solo sponsor est, et sub dio reditus, superficiesque coelo quocumque gaudens. Adde *Colum.* 11, 3. *med.*, ubi de allio agit. ¶ In candelabris est pars summa, in qua candela infigitur, Itali *tazza* dicunt. *Plin.* 34, 3, 6. Aegina candelabrorum superficiem dumtaxat elaboravit, sicut Tarentum scapos. ¶ Item cacumen. *Plin.* 17, 14, 24. de insitione: Aufertur serra aequaliter superficies, laevigatur falce truncus; et *ib.* 19, 30. *n.* 1. Fico adepta vires, detruncata superficie, etc. (*Columellae* locus est 5, 11. *f.* quo haec verba *Plinii* illustrantur.) *Id.* 13, 8, 16. Ficus plantigera imis partibus: et ideo superficie flavescens, succum auferente sobole. ¶ *Superficies aedis*, superior facies, h. e. tectum. *Plin.* 34, 3, 7. Vestae quoque aedem ipsam Syracusana superficie tegi placuisse, *h. e.* columnis et tecto ad rationem Syracusanam (fortasse Archimedis) constructo. *Gloss. Philox.* Ἱπερῷον, superficies, coenaculum, pergula. ¶ *Superficies aquae* est aqua super solum fusa. *Colum.* 8, 15. *med.* Solum stagni lapidibus inculcatis ac tectorio muniendum est, ne possit herbas evomere, praebeatque nantibus aquae puram superficiem. ¶ A JCtis *superficies* dicitur, quidquid solo impositum est, et supra terram exstat, ut aedificium, arbor, planta, vinea, etc., sed praesertim aedificium. Horum possessor *superficiarius*, et ipsa res *superficiaria* ab iisdem vocatur. Est in *Digest.* titulus 17. *lib.* 48. qui *de superficiebus* inscribitur. *Cic. Att.* 4, 1. *f.* De domo nostra nihil adhuc pontifices responderant: qui si sustulerint religionem, aream praeclaram habebimus: superficiem consules ex senatusconsulto aestimabunt: sin aliter, demolientur. *Jabol. Dig.* 41, 3, 23. Cum aedes ex duabus rebus constent, ex solo et superficie. *Paul. ib.* 39, 2, 18. Qui in conducto solo superficiem imposuit. *Cajus Institut. tit.* 9. *med.* Si quis in solo nostro domum aedificaverit, ad eum, cujus terra est, domus aedificata pertinet. Vel si aliquis in agro nostro arbores, aut vineam, vel plantas quascumque posuerit, similiter superficies solo cedit. Adde *Colum.* 1, 5. *f.* V. *Inscr.* in STRATURA. ¶ A mathematicis *superficies* dicitur, quae extremitas a *Cicerone*, magnitudo longa et lata, ut *Macr.* docet: cujus verba sunt *Somn. Scip.* 2, 2. Punctum corpus est individuum, etc. hoc protractum efficit lineam, etc. hanc si geminaveris, alterum mathematicum corpus efficies, quod duabus dimensionibus aestimatur, longo latoque, sed alto caret: et hoc est, quod apud illos superficies vocatur. *Plin.* 11, 48, 108. Solidipedum crura statim justa nascuntur mensura: itaque in infantia scabunt aures posterioribus: quod addita aetate non queunt: quia longitudo superficiem corporum solam ampliat, *h. e.* extimam et superiorem partem corporis. *Rhem. Fann. de ponderib.* 107. Lineaque a summa, tenuis descendit ad ima Ducta superficie, *h. e.* a summa atque extima parte aquae.

SŬPERFĬCĬUM, ii, n. idem ac superficies. In *Kalendar. Farnes.* ap. *Grut.* 137. *col.* 2. et 138. *col.* 2. Segetes sarriuntur, vinearum superficium colitur. *Inscr.* ap. *Grut.* 608, 8. et *Mur.* 889, 8. Aurelius Hermias Aug. Lib. Proc. K. heroum maceria cinctum cum superficio insulae comparavit sibi, etc. Ap. *Mur.* perperam *cuperficio* legitur. Adde aliam ap. *eund.* 1337, 8. et *Pomp. Dig.* 23, 3, 32. et *Jabol. ib.* 31, 1, 39. Sic etiam legitur in *Not. Tir.* p. 163. et in *Gloss. Philox.* Ἱπερῷον, , superficium.

SŬPERFĬO, is, n. pass. anom. supersum, resto. *Pl. Stich.* 4, 2, 12. Edepol te vocem (*ad coenam*) libenter, si superfiat locus. *Id. Trin.* 2, 4, 108. Is ager de stultitia mea solus superfit praeter vitam reliquus. *Colum.* 12, 1. *f.* Villica debebit, quae domum inferuntur, recipere: tum separare quae consumenda sunt, et quae superfieri possunt, custodire; ne sumptus annuus menstruus fiat, *h. e.* condi et servari.

SŬPERFIXUS, a, um, part. ab inus. *superfigo:* supra aliquid fixus. *Liv.* 42, 6. Cum cantu superfixa capita hostium portantes redierunt, *h. e.* infixa hastis. *Treb. Claud.* 3. In Rostris posita est columna cum palmata statua superfixa.

SŬPERFLEXUS, a, um, part. ab inusit. *superflecto*, supra aliquid flexus. *Sidon. ep.* 8, 12. *med.* Superflexa crate paradarum sereni brumalis infida vitabis.

SŬPERFLORESCENS, entis, part. ab inus. *superfloresco:* insuper florescens. *Plin.* 19, 5, 24. Particulatim cucumis floret, sibi ipse superflorescens.

SŬPERFLŬE, adv, παρελκόντως, supervacue. *August. de Gen. contra Manich.* 2, 7. Superflue quaeritur, unde hominis corpus Deus fecerit. *Capell.* 3, 83. Sed hos superflue adjectos ratio non admittit. *Imp. Honorius* ad *Sym. ep.* 10, 72. *med.* Superflue exspectatam sententiam nostram esse sensimus. Adde *Hieron. ep.* 27. *n.* 1.

SŬPERFLŬENS, entis, part. a *superfluo:* ἐπιῤῥέων, supra fluens, redundans. *Tac. A.* 2, 61. Superfluentis Nili receptacula. ¶ Translate. *Catull.* 29, 7. Et ille nunc superbus et superfluens Perambulavit omnium cubilia? *h. e.* divitiis satis superque abundans. *Petr. Sat.* 125. Quotidie magis magisque superfluentibus bonis saginatum corpus impleveram. *Sen. Ben.* 1, 11. *med.* Pecunia non superfluens, sed ad sanum modum habendi parata. *Cic. Brut.* 91. *f.* Is dedit operam, ut nimis redundantes nos et superfluentes juvenili quadam dicendi impunitate et licentia reprimeret, et quasi extra ripas diffluentes coerceret. *Auct. dial. de Or.* 18. Orator supra modum exsultans et superfluens.

SŬPERFLŬĬTAS, atis, f. περισσεία, nimia abundantia, redundantia. *Plin.* 14, 1, 3. Vites improbo reptatu, pampinorumque superfluitate, peritia domini amplo discursu atria media complentes.

SŬPERFLŬO, adv. superflue. *August. ep.* 28. Ne verbi controversiam superfluo faciam. *Impp. Diocl. et Maxim. Cod.* 5, 51, 6. Quod autem petitis, pretium vobis exsolvi, superfluo a nobis desideratis. Adde *eosd. ib.* 7, 34., et 2. *Capell.* 6, 189.

SŬPERFLŬO, is, uxi, n. 3. ἐπιῤῥέω, super aliquid fluo, exundo, redundo, abundo. *Cels.* 6, 18. *n.* 2. Tum in aeneo vase leniter coquuntur, ne superfluant. *Plin.* 31, 4, 28. Apolloniae in Ponto fons aestate tantum superfluit, parcius, si frigidior sit aestas. ¶ Translate. *Id.* 36, 15, 24. *n.* 7. Apparatus tantus fuit, ut reportatis quae superfluebant quotidiani usus deliciis, etc. et *Quint.* 8, 2. Nihil neque desit, neque superfluat. *Id.* 10, 7. *med.* Nec fortuiti sermonis contextum mirabor unquam, quem jurgantibus etiam mulierculis superfluere video. *Plin.* 4, 7, 81. de Athenis: Libera haec civitas, nec indiga ullius praeconii amplius: tanta claritas superfluit. *Sil.* 8, 604. Nec non cum Venetis Aquileja superfluit armis. V. alia in Part. SUPERFLUENS s. 1.

SŬPERFLŬUS, a, um, adj. ἐπιῤῥέων, superfluens, exundans. *Plin. Pan.* 82. Nunc rigentia gelu flumina, aut campis superflua, nunc liquida ac deferentia lustrare navigiis. ¶ Translate est supervacaneus. *Sen. ep.* 45. *med.* Invenissent forsitan necessaria, nisi et superflua quaesissent. *Mamert. Grat. act. ad Jul.* 30. Superfluum forte videatur, quae vosmetipsi vidistis, iterare. ¶ Item qui superest. *Papin. Dig.* 36, 1, 58. *f.* Quod ex hereditate superfuisset, restituere rogatus, fructus superfluos restituere non videtur rogatus: et *mox:* Bonorum superfluum restituere.

SUPERFOETO. V. SUPERFETO.

SŬPERFŎRĀNĔUS, a, um, adj. qui super seu circa forum fit, ubi otiosi homines desidere solent: ita etiam *subrostranus* dicitur, qui sub rostris obambulat. *Sym. ep.* 3, 48. Superforanei laboris est commendare conspicuos, *h. e.* superflui et inutilis. Alii leg. *supervacanei*, quod videtur esse interpretatio alterius verbi. *Sidon. ep.* 4, 11. *med.* Super his plura replicare, superforaneum puto.

SŬPERFŎRĀTUS, a, um, part. ab inus. *superforo*, in superiori parte foratus. *Scrib. Comp.* 84. Si utris superforatus casu fuerit. Alii divisim scrib. *super foratus.*

SŬPERFŎRĔ. V. SUPERSUM.

SŬPERFRŬTĬCO, as, n. 1. denuo pullulo. *Tert. adv. Valent.* 39. Talia ingenia superfruticant apud illos ex materni seminis redundantia.

SŬPERFŬGĬO, is, n. 3. super aliquam rem fugio. *Val. Fl.* 3, 554. intactas levis ipse superfugit undas.

SŬPERFULGĔO, es, n. 2. ἐπισελαγέω, desuper affulgeo. *Stat. Silv.* 1, 1, 33. Templa superfulges, et prospectare videris. Rectius fortasse divides *templa super fulges.*

SŬPERFUNDO, is, ūdi, usum, a. 3. ὑπερχέω, supra aliquid fundo, superinjicio. *Colum.* 12, 57. Hanc mixturam cum in catillo composueris, oleum superfundito. *Id.* 4, 8. *f.* Veteris urinae senos starios radicibus superfundito. *Plin. ep.* 9, 33 Delphino in litus educto superfudisse unguent *Id. ep.* 8, 17. Tiberis alveum excessit, et demis ribus ripis alte superfunditur. *Tac. A.* 13, 55. tius mare superfunderent adversus terrarum ere res. *Id. Agr.* 36. Britanni magnam vim telo superfundere. *Pall.* 1, 40. Super has pilas bipe constituantur, atque his superfundantur testacea vimenta. ¶ Translate. *Liv.* 5, 7. Tum vero superfundenti se laetitiae vix temperatum est; et 9. Macedonum fama Europae se finibus contin superfudit deinde se in Asiam. *Plin.* 12, 1, 2. lias hanc primum habuisse causam superfundend Italiae. *Tac. H.* 3, 2. *f.* Sedecim alarum con cta signa pulsu, sonituque, et nube ipsa oper ac superfundent oblitos proeliorum equites eq que, *h. e.* obruent; et *Sen. Tranq.* 8. *f.* Habil sunt corpora in bello, quae in arma sua cont possunt, quam quae superfunduntur, *h. e.* quae sta sunt, et veluti extra arma sparguntur.

SŬPERFŪSĬO, onis, f. actus superfundendi, χυσις. *Pall.* 1, 17. Solum alto rudere solidatum stacei pavimenti superfusione solidetur. *Amm* 17, 7. *med.* Aquarum coelestium superfusio.

SŬPERFŪSUS, a, um, part. a *superfundo:* χυτος, supra fusus. *Ov. Met.* 2, 459. Nuda su fusis tingamus corpora lymphis. *Liv.* 7, 3. medios forte ludos circus Tiberi superfuso irrig impedisset. *Sen. Thyest.* 584. Ne superfusis vi tur undis Ignis. *Flor.* 2, 8. *f.* Imber subito su fusus Persicos arcus corruperat. *Colum.* 2, 4. perfusa terra latentibus scamnis. ¶ Trans *Plin.* 6, 13, 15. Albani gens superfusa mont Caucaseis. *Lucan.* 7, 365. Nonne, superfusis lectum cornibus, hostem In medium dabimus? 39, 49. Jacentem hostes superfusi oppresserunt.

SŬPERFŪTŪRUS. V. in SUPERSUM.

SŬPERGESTUS, a, um, part. ab inus. *supe ro*, super aggestus, superingestus. *Colum.* 11 *in.* Funes per sulcum porrecti obruuntur, sed ut non nimium supergesta terra, semina spina enasci possint. ¶ Est etiam super clausus, m rie aliqua ingesta. *Appul. Met.* 9. Hortulanus c pit in cistulam, et supergesto delitescit orificio.

SŬPERGRĔDĬOR, ederis, essus sum, dep ἐπιβαίνω, supra gradior. *Plin.* 32, 10, 46. Si storeum supergrediatur gravida, abortum facere citur. ¶ Item transgredior, transeo. *Colum* 9. *f.* Limen in tantam altitudinem consurgat, q tum possit matrix evadere, lactens autem superg non possit. *Sen. ep.* 32. *f.* Ille demum necessit supergressus est, et exauctoratus ac liber. ¶ excello, supero. *Just.* 42, 2. Filius claritatem rentum animi magnitudine supergreditur. V. v ¶ Activa positione. *Appul. Met.* 10. *in.* Duod mum aetatis annum supergresserat. ¶ Legitu *supergradior* ap. *Plin.* 27, 12, 86. *Harduini.*

SŬPERGRESSUS, a, um, part. a *supergred* qui supra gressus est. *Plin.* 8, 50, 76. Capram teram procubuisse, atque ita alteram proculc supergressam. ¶ Item qui excelluit. *Just.* 4 Annibal utriusque res gestas supergressus. *Tac* 13, 45. Mulier aetatis suae feminas pulcritudine pergressa. *Quint. provem.* 6. *med.* Mater opt atque laudem omnem supergressa. *Stat. Silv.* 5 114. Ora supergressus Pylii senis, oraque regis lichii. ¶ Passive. *Pall.* 12, 4. *f.* Ut altitu animalium supergressa, modus transcendatur juriae.

SŬPERGRESSUS, us, m. sublevatio, ὑπερβ *Tert. Resurr. carn.* 40. ex 2. *Corinth.* 4, 17. Q ad praesens est temporale et leve pressurae nost per supergressum aeternum gloriae pondus perfi in nobis. Pro *per supergressum* Vulgata editio bet *supra modum.*

SŬPERHĂBĔO, es, a. 2. supra aliquid ha aut teneo. Part. *Superhabendus* ap. *Cels.* 7, 20. Eodem tempore superhabendum cataplasma.

[SŬPERHŬMĔRĀLE, is, n. ἐπωμὶς, vestim genus pontificis Hebraeorum proprium, quod su humeros ponebatur. *Hieron. ep.* 64. *n.* 15. Ubi que in Exodo, sive in Levitico superhumerale l tur, sciamus apud Hebraeos (אֵפוֹד) *ephòd* ap lari. *F.*]

SŬPĔRI, orum. V. in SUPERUS.

SŬPERJĂCĔO, es, n. 2. *Cels.* 8, 9. *med.* C plasma interdiu superjacebit. V. STABULATU

SŬPERJĂCĬO, is, jeci, jactum, a. 3. ἐπιβά superpono, vel superextendo. *Colum.* 2, 1. *f.* Q que temporibus autumni frutetis et arboribus d psa folia superjaciebantur. *Virg. A.* 11, 625. pulosque superjacit undam Pontus. *Val. Max* 2. *n.* 7, *extr.* Ut victus ardentibus tectis superj retur; et 6, 6. *n.* 1. *extr.* Communi rogo semet superjecere. *Id.* 1, 8. *n.* 10. *extr.* Superjacturu rogo. *Plin.* 7, 2, 2. Arbores tantae proceritat ut sagittis superjaci nequeant. ¶ Translate su tur pro addere. *Liv.* 10, 30. Sed superjecere dam augendo fidem.

SŬPERJACTO, as, a. 1. *Val. Max.* 9, 2. Infantes alios in conspectu parentum humo inf

superjactatos pilis excipi jussit. *Plin.* 9, 15, 21.
es tam praecipuae velocitatis, ut transversa
a superjactent, *h. e.* jactent se super navigia,
nscendant.
ERJACTUS, a, um, part. a *superjacio:* *Tac.*
6. de lacu Asphaltite: Superjacta velut solido
ur. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 10, 2. Insulam su-
tis fluctibus circumlavit.
ERJECTĬO, onis, f. actus superjacendi, ὑπερ-
Arnob. 3. p. 108. Ne frigus incommodet, flui-
vestium superjectione perfusos. ℙ Hyper-
figura rhetorica, definitur a *Quint.* 8, 6. *med.*
iens superjectio.
ERJECTUS, a, um, part. a *superjacio:* idem
superjactus, quin et frequentius. *Colum.* 2,
ata situ vetustatis obducta, quibus mederi so-
eminibus de tabulato superjectis. *Suet. Cal.*
perjecto aggere terreno. *Hor. Od.* 1, 2, 11.
erjecto pavidae natarunt Aequore damae, *h. e.*
uso. *Ov. Her.* 16, 222. Membra superjecta
ua veste fovet. *Plin.* 5, 32, 41. Phrygia Tro-
perjecta, *h. e.* supra Troadem sita. **Auct.*
llex. (ed. *A. Maio*) c. 77. *B. A.*
ERJECTUS, us, m. ὑπερπήδημα, saltus supra
iquam. *Colum.* 6, 36. *f.* Cum mas etiam su-
tu (*equae*) eblanditus est.
ĔRILLĬGO, as, a. 1. ὑπερδέω, idem quod su-
. *Plin.* 29, 3, 11. Eadem cum oleo trita
acros leniunt, betae foliis superilligatis. *Id.*
, 17. Quidam recentem superilligant. Alii
peralligant.
PĔRILLĬNĪTUS, a, um, part. ab inus. *su-*
nio. *Appul. Herb.* 74. Succus superillinitus. *F.*]
ĔRILLĬNO, is, a. 3. ἐπιχρίω, supra ungo.
et. 3, 3. Diu subactum, et calidum ita, ut
pati possit, superillines renibus. *Cels.* 3, 19.
Totum corpus bulbis contritis superillinen-
t.
ĔRILLĬTUS, a, um, part. a *superillino.*
, 18. *n.* 9. Idque superillitum panniculo im-
um est.
ĔRIMMĬNENS, entis, part. a *superimmineo.*
N. 5, 15. Viderunt conceptus aquarum in-
non compressos terra superimminente, sed
laxitatis. Alii perperam leg. *supereminen-*
ĔRIMMĬNĔO, es, n. 2. supra immineo. *Virg.*
306. Podalirius Alsum Pastorem Ense se-
udo superimminet. *Avien.* in *Arat.* 962. Vir-
ue pudens zonae superimminet artus.
ĔRIMMITTO, is, a. 3. supra immitto, su-
io. *Apic.* 2, 1. Teres piper, rutam, liqua-
t sic superimmittis jecur, et teres, et misces.
ĔRIMPENDENS, entis, part. ab inus. *super-*
o: superimminens. *Catull.* 64, 286. Tempe,
vae cingunt superimpendentes.
ĔRIMPLĔO, es, a. 2. abunde impleo. *Virg.*
ordine, *A.* 5, 697. Implenturque super
ĔRIMPŌNO, is, a. 3. ἐπιτίθημι, superpono.
27. *n.* 6. Allium cum ruta ex oleo contri-
erimponitur. *Colum.* 8, 3. *med.* Ut palis in
vehementer actis, vimineos qualos superim-
Alii leg. *superponant.* *Liv.* 39, 50. Saxum
quo operitur (*thesaurus*), machina superim-
est. *Cels.* 3, 10. Superimponenda sunt ca-
ata.
RIMPŎSĬTUS, a, um, part. a *superimpo-*
er positus. *Stat. Silv.* 1, 1, 1. Quae super-
moles geminata colosso Stat Latium com-
rum? *Ov. Met.* 9, 100. Aut superimposita
arundine damnum. *Cels.* 5, 26. *n.* 35. *med.*
posita arundinis radix. *Quint.* 1, 1. *med.*
n egebit adjutorio manum suam manu super-
regentis. *Plin.* 31, 9, 45. Superimposito
madente vino.
RINCENDO, is, a. 3. insuper, et magis in-
Val. Fl. 2, 124. de Fama: videt illa prior,
advolat ultro. Hanc superincendit Venus.
ĔRINCĬDENS, entis, part. ab inus. *superin-*
i desuper incidit. *Liv.* 2, 10. *f.* Multis su-
entibus telis, incolumis ad suos tranavit.
desuper incidentibus. *Id.* 23, 15. *f.* Ruina
identium virorum oppressus. *Colum.* 4, 9.
stem superincidentem aquam contineat. Est
supercidentem.
RINCĪDO, is, a. 3. supra incido. *Cels.* 7,
s superinciditur.
RINCRESCO, is, n. 3. super aliquam rem
Cels. 8, 19. *f.* Superincrevit nimius callus.
RINCŬBANS, antis, part. ab inus. *superin-*
pra jacens, superincumbens. *Liv.* 22, 51.
us Numida mortuo superincubanti Romano
RINCUMBO, is, bui, n. 3. supra incumbo.
11, 57. Cum superincumbens, scissa tuni-
maque, Pressa refovisti pectora nostra tuis;
7. Non superincubui, non oscula frigida
RINCURVĀTUS, a, um, part. ab inus. *su-*
o: curvatus super aliquid. *Appul. Met.* 9.
m uxorem superincurvatus secure dedolabat.
RINDĪCO. V. SUPERDICO.
n. IV.

SŬPĔRINDICTĬO, onis, f. et

SŬPĔRINDICTUM, i, n. Voces sunt JCtorum, quibus significatur extraordinarium munus impositum ultra solitam collationem: augmentum indictionis, seu vectigalis, quod solvendum indicitur pro aliqua necessitate. *Impp. Honor. et Theodos. Cod.* 10, 17, 1. et *Imppp. Gratian., Valent. et Theodos. ib. tit.* 18. qui *De superindicto* inscribitur, item *Imp. Constant.* 11, 74, 1.

SŬPĔRINDŪCO, is, a. 3. insuper induco, superadjicio, ἐπεισάγω. *Tert. adv. Herm.* 26. Scriptura coelum primo factum professa, dehinc dispositionem ejus superinducit. V. SUPERINDUCTUS.

SŬPĔRINDUCTĪCĬUS, a, um, adj. subditicius, ficticius. *Tert. adv. Marc.* 5, 3. Quos propterea falsos, et superinducticios fratres appellat.

SŬPĔRINDUCTIO. V. SUPERDUCTIO.

SŬPĔRINDUCTUS, a, um, part. a *superinduco*, superjectus. *Plin.* 15, 17, 19. *n.* 3. Sorba scrobibus, gypsato operculo, duum pedum terra superinducta, etc. Alii leg. *superintecta*, ut non ad *terra*, sed ad *sorba* referatur. *Quint.* 5, 8. Nervisque illis, quibus causa continetur, adjiciunt superinducti corporis speciem.

SŬPĔRINDŪMENTUM, i, n. *Tert. Resurr. carn.* 42. et *adv. Marc.* 5, 12. et alibi.

SŬPĔRINDŬO, is, dui, dutum, a. 3. ἐπενδύω, super cetera vestimenta induo. *Suet. Ner.* 48. Paenulam obsoleti coloris superinduit. Adde *Tert. adv. Marc.* 5, 12.

SŬPĔRINDŪTUS, a, um, part. a *superinduo*, supra indutus. *Tert. Apol.* 48. *f.* Dei cultores superinduti substantia propria aeternitatis.

SŬPĔRINFUNDO, is, a. 3. *Cels.* 8, 4. *f.* Mel superinfundendum. *Id.* 5, 25. *n.* 4. Papaveris manipulus in vas demittitur aqua, et superinfunditur aqua.

SŬPĔRINFŪSUS, a, um, part. a *superinfundo*, supra infusus. *Cels.* 3, 20. Excitat validissime repente aqua frigida superinfusa.

SŬPĔRINGĔRO, is, gessi, gestum, a. 3. ἐπεισφέρω, aggregatim superimpono. *Plin.* 18, 30, 73. Sunt, qui leguminum acervos superingerant. *Virg. Mor.* 98. Caseus adjicitur: dictas superingerit herbas. Sunt qui leg. *superinserit*, minus recte. *Tibull.* 4, 1, 157. Quippe ubi non unquam Titan superingerit ortus, *h. e.* oriendo radios caloremque superinfundit.

SŬPĔRINGESTUS, a, um, part. a *superingero*, supra ingestus. *Stat. Silv.* 1, 1, 59. Quae superingesti portaret culmina montis.

SŬPĔRINJECTUS, a, um, part. a *superinjicio.* *Ov. Fast.* 5, 533. Tum superinjecta texere madentia terra; et *ib.* 6, 570. Sed superinjectis quis latet aede togis?

SŬPĔRINJĬCĬO, is, jeci, jectum, a. 3. ἐπεμβάλλω, desuper injicio. *Virg. G.* 4, 46. raras superinjice frondes. *Ov. Met.* 8, 640. Quo superinjecit textum rude sedula Baucis. *Plin.* 17, 9, 6. Farinae vice fimum superinjici cribris. *Cels.* 5, 26. *n.* 33. Solani folia contrita et illita (*suilla adipe*) linteolo superinjicienda.

SŬPĔRINSĔRO. V. SUPERINGERO.

SŬPĔRINSĬDĔO, es, n. 2. idem quod insideo, immoror. *Lucr.* 3, 915. Jam desiderium rerum superinsidet una.

*SUPERINSINŬO, as, a. 1. *Strabo Gall. Hort. praef.* Et pinguis fermenta fimi superinsinuatur. *B. A.*

SŬPĔRINSPĬCĬO, is, a. 3. curam habeo, inspicio. *Sidon. ep.* 9, 3. *med.* Ecclesiae sacra superinspicere. Adde *ep.* 6, 1.

SŬPĔRINSTERNO, is, stravi, a. 3. super sterno. *Liv.* 30, 10. Tabulas superinstravit. Alii leg. *superstravit.*

SŬPĔRINSTILLO, as, a. 1. superstillo. *Apic.* 4, 2. *f.* Olei modicum superinstillabis.

SŬPĔRINSTRĀTUS, a, um, part. a *superinsterno*, superiore parte stratus. *Sil.* 7, 288. Superinstrati tori pelle leonis.

SŬPĔRINSTRĔPO, is, n. 3. *Sil.* 2, 186. superinstrepit acer, Et servat cursum perfractis ossibus axis.

SŬPĔRINSTRUCTUS, a, um, part. a *superinstruo.* *Colum.* 9, 7. Ordines vasorum superinstructos in altitudinem tres esse, abunde est.

SŬPĔRINSTRŬO, is, a. 3. snpra aliquid struo, super aedifico. *Impp. Sever. et Anton. Cod.* 8, 10, 1. Ut concameratis superinstruas, et ipsum concameres.

SŬPĔRINSULTANS, antis, part. ab inus. *superinsulto*, supra insiliens. *Claud. Gigantom.* 83. Tum superinsultans avidus languentia curru Membra terit.

SŬPĔRINTECTUS. V. SUPERINDUCTUS.

SŬPĔRINTĔGO, is, texi, tectum, a. 3. ἐπεγκαλύπτω, superne intego. *Plin.* 18, 6, 8. Ora fossarum binis utrinque lapidibus statuminari, et alio superintegi.

SŬPĔRINTENDO, is, n. 3. super aliquid animum intendo, ἐπισκοπέω. *August. in Psalm.* 126. *n.* 3. Ut ipsi superintendant, et quasi custodiant populum: nam et Graece quod dicitur episcopus, hoc Latine superintentor interpretatur, quia superintendit, quia de super videt. Adde *C. D.* 19, 19. et *Hieron. ep.* 146. *n.* 1.

SŬPĔRINTENTOR. V. in v. praec.

SŬPĔRINTŎNO, as, n. 1. ἐπιβροντάω, desuper tono. *Virg. A.* 9, 709. Dat tellus gemitum, et clypeum superintonat ingens.

SŬPĔRINVĔHO, is, a. 3. *Avien.* in *Arat.* 1157. Fluctigeni speciem monstri superinvehit Auster.

SŬPĔRINVERGO, is, a. 3. *Ov. Met.* 7, 246. Tum superinvergens liquidi carchesia vini.

SŬPĔRĬNUNDO, as, n. 1. Translate. *Tert. Resurr. carn. f.* Ejusmodi eloquiis superinundare.

SŬPĔRĬNUNGO, is, a. 3. ἐπαλείφω, supra inungo. *Cels.* 7, 7. *n.* 1. Dein superinungi collyrio debet ex iis aliquo, quo lippientes oculi superinunguntur; et *n.* 8. *f.* Collyrio superinungendum. Adde *n.* 2. item *ib.* 8. *extr.* et 6, 6. *n.* 1. *med.* et 7, 7. *n.* 2.

[SŬPĔRINVOLVO, is, a. 3. supra jacio. Dividitur per tmesin a *Lucan.* 9, 484. Auster, Qui super ingentes cumulos involvit arenae. *F.*]

SŬPĔRĬOR. V. SUPERUS.

SŬPERJŪMENTĀRĬUS, ii, m. qui jumentariis praeest, quique in *Inscr.* ap. *Mur.* 933, 1. et in alia ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 106. *supra jumenta* dicitur. *Suet. Claud.* 2. Quem barbarum, et olim superjumentarium ex industria sibi appositum, etc.

SŬPĔRĬUS, adv. superiori parte, supra, ἄνω. *Sen. Q. N.* 5, 8. *med.* Cum sol processit, alia superius rapiuntur, alia diffunduntur tepore; et *Pall.* 1, 34. Si fons desit, aut imprimendus est puteus, aut piscina superius construenda, ut illinc aquas pluvia conferente, hortus rigetur; et *Phaedr.* 4, 24. Quantum valerent inter homines litterae, Dixi superius: nunc, etc. Sic *Auct. B. Hisp.* 28. et 34. *f.* Ut superius demonstravimus.

SŬPERLĀBOR, eris, dep. 3. supra labor. *Sen. ep.* 90. *f.* Non impendebant caelata laquearia, sed in aperto jacentes sidera superlabebantur. [*Sidon. ep.* 1, 2. *med.* Languentem chordae laqueum vagantis digito superlabente prosequitur. *Bail.*]

SŬPERLACRYMO, as, a. 1. super aliquid lacrymo. *Colum.* 4, 24. *med.* Devexam resectionem facere post gemmam, ne superlacrymet, et gemmantem caecet oculum.

SŬPERLĀTĬO, onis, f. ὑπέρθεσις, ὑπερβολή, oratio superans veritatem, augendi minuendive causa, ut *Auct. ad Her.* 4, 33. definit. *Cic. Or.* 3, 53. Tum augendi, minuendive causa, veritatis superlatio, atque trajectio. [*Cf. *Ern. Lex. technol. Lat. rhet.* p. 390.] ℙ A grammaticis ponitur etiam pro gradu nominum superlativo. *Charis.* 1, 88. 89. et 90. Ipsa superlatio per se praelationem omnium significat. Etiam *Quint.* sic usurpavit 1, 5. *med.* ℙ Interdum ponitur pro insigni cognomine a re aliqua sumpto, ut cum aliquis per excellentiam sapiens vocatur. *Val. Max.* 6, 9. *n.* 12. Crasso nonne pecuniae magnitudo locupletis nomen dedit? sed eidem postea inopia turpem decoctoris superlationem injunxit. [Alii rectius leg. *appellationem.* *F.*]

SŬPERLĀTĪVUS, a, um, adj. ὑπερθετικὸς, superans, vel eminentiam denotans. Nomen superlativum illud est, quod rem ad summum gradum attollit, vel deprimit ad infimum, ut *doctissimus*, *indoctissimus*, *fortissimus.* Ita *Charis.* 1, 87. et 3. p. 605.

SŬPERLĀTUS, a, um, part. a *superfero*, ὑπέρθετος, sursum elatus, elevatus. *Val. Max.* 8, 6. *n.* 2. Ad auxilium servorum pileo superlato confugit. Alii leg. *sublato.* *Plin.* 28, 8, 27. Sinistrum pedem hyaenae superlatum parturienti, letalem esse. ℙ *Superlata nomina*, aut *verba* dicuntur, quae augendi causa in oratione proferuntur. *Cic. Part.* 15. Illustris autem oratio est, si et verba gravitate delecta ponuntur, ac translata, et superlata, et ad nomen adjuncta, et duplicata. Intelligere videtur *Cic.* voces hyperbolicas. Adde *Quint.* 8, 3. *med.*

*SUPERLAUDABILIS, e, adj. *Vulgat. Daniel. Cant.* v. 53. et 54. *B. A.*

SŬPERLEX. V. SUPELLEX.

[SŬPERLĪMEN, inis, n. idem ac superliminare. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 324. Superlimen lapideum, et fastigium. *Bail.*]

SŬPERLĪMĬNĀRĔ, is, n. ὑπέρθυρον, limen ostii superius, hoc est lignum, sive lapis, qui postibus superincumbens, jugi formam efficit. *Plin.* 29, 4, 26. Privatimque ovilibus circumlatum toties, et pedibus suspensum sursum in superliminari. *Hard.* legit *in supero limine*, quod est magis Latinum, et ab eod. *Plin.* alibi, ac *Plauto* usurpatum. *Vitr.* 4, 6. *hyperthyrum* vocat.

SŬPERLĬNO, is, a. 3. ἐπιχρίω, superillino. *Plin.* 27, 6, 24. Bibitur radix in vino decocta, et aliquando superlinitur. *Pall.* 7, 5. *f.* Luto superlinis, et liberam gemmam relinques. *Id.* 11, 14. *med.* Superlines dolium, et sexta die aperies.

SŬPERLĬTĬO, onis, f. ἐπίχρισις, actus superlinendi, et ipsa res, quae superlinitur. *Marcell. Empir.* 8. *med.* Cum siccata fuerit superlitio ipsa.

SŬPERLĬTUS, a, um, part. a *superlino*, supra illitus. *Plin.* 22, 23, 49. Laser visco superlitum, ut haereat.

*SUPERLUCROR, aris, dep. 1. *Vulg. Matth.* 25, 20. Talenta alia quinque superlucratus sum. *B. A.*

SŬPERMANDO, is, a. 3. ἐπιμασσάομαι, post rem aliquam mansam aliam mandendo superingero. *Plin.*

31, 6, 33. Raphanos supermandi ex mulso aceto jubent.

SUPERMĔO, as, n. 1. ὑπεῤῥέω, superfluo, sive superlabor. *Plin.* 2, 103, 106. Quaedam vero (*aquae*) etiam dulces inter se supermeant alias, ut in Fucino lacu. *Solin.* 37. *med.* Supermeantes naves.

SŬPERMĒTĬOR, iris, ensus sum, dep. 4. *Tert. Anim.* 38. Ceterum proprie naturalis concupiscentia unica est alimentorum solummodo, quam Deus in primordio contulit: et secundae post diluvium geniturae supermensus est, *h. e.* magis contulit, majore liberalitate mensus est alimenta hominibus.

SŬPERMĬCO, as, n. 1. supra mico. *Avien.* in *Arat.* 846. de Scorpio: tepidumque supermicat Austrum. Alii divisim leg. *super micat.* ℙ Translate. *Sen. Ben.* 3, 32. *f.* Etiamsi, quae retuli exempla, nondum satisfaciunt, nec beneficia parentum suorum supermicant, *h. e.* superant, magis illustria et insignia sunt. *Lips.* ex *vet. Codicib.* legit *superinjiciunt.*

SŬPERMITTO, is, a. 3. superaddo, superinfundo. *Just.* 12, 14. *f.* In aqua frigida venenum habuerunt, quam praegustatae jam potioni supermiserunt. [*Cf. *Curt.* 10, 4, 20.] *Apic.* 5, 3. Componis porros, lucanicas concisas: iterum pisa supermittis.

SŬPERMUNDĬĀLIS, e, adj. qui supra mundum est, coelestis, ut supermundiales substantiae, *Tert. Anim.* 18.

SŬPERMŪNĬO, is, a. 4. a superiori parte munio, *Colum.* 9, 7. *med.* Convenit alvearia porticibus supermuniri.

SUPERNANS, antis, part. ab inus. *superno:* supernatans. *Gell.* 9, 9. Gaudia levia, et quasi in summo pectore supernantia. *Macr. Sat.* 7, 12. *med.* Mellis pars, quae in imo est, supernante pretiosior est. Alii leg. *supernatante.*

SŬPERNAS, atis, adj. omn. gen. ὁ ἄνωθεν, qui est supra, ut *Abies supernas,* quae ad mare superum, hoc est Adriaticum, nata est: et contra *infernas,* quae nata est ad mare inferum, sive Tyrrhenum. *Plin.* 16, 39, 76. *n.* 1. Ideo Romae infernas abies supernati praefertur. (Adde *Vitr.* 2, 10.) *Id.* 15, 12. Supernatia Persica e Sabinis veniunt. *Inscr.* sub Decio Imp. ann. a Chr. n. CCLI. ap. *Reines. cl.* 3. *n.* 88. Argentarii et exceptores, itemque negotiantes vini Supernat. et Arimin. *h. e.* vini, quod e regionibus ad superum mare sitis Romam importabatur. *Vitr.* 1, 6. *med.* de ventis: Circa Septentrionem Thrascias et Gallicus: dextra ac sinistra circa Aquilonem Supernas et Boreas, *h. e.* qui a superi maris regionibus, si Romae sis, spirat. Ab *Augusto* in *ep. ad Maecen.* ap. *Macr. Sat.* 2, 4. vocatur per jocum Maecenas *adamas supernas, Tiberinum margaritum,* etc. cum aut adamantes supernates, aut margarita in Tiberi nulla sint.

[*SUPERNATIO, onis, f. *Theod. Prisc.* 1, 7. *Bail.*]

SŬPERNĂTO, as, n. 1. ἐπινέω, supra nato. *Appul. Met.* 6. Credemus etiam, Phryxum arieti supernatasse. *Paul. Nol. carm.* 21, 179. Tabulis adhuc supernatabat extimis. ℙ Item in aquae, alteriusque liquoris superficie fluito, ἐπιπολάζω. *Colum.* 12, 9. Deinde arido spissamento foeniculi sic comprimi, ut jus supernatet. *Plin.* 28, 9, 35. Quod supernatat, butyrum est. *Id.* 7, 15, 13. Supernatans bitumen.

SŬPERNĀTUS, a, um, part. ab inus. *supernascor;* ἐπιφυὴς, post vel supra alios natus, praeter alios natus. *Plin.* 19, 3, 15. Supernato caule, quem magydarim vocarunt. Alii leg. *superenato. Cels.* 8, 2. Supernatis gravibus ulceribus, aut fistulis.

*SUPERNAVĬGO, as, a. 1. ἐπιπλέω *Gloss. Cyril. B. A.*

SŬPERNĒ, adv. ἄνωθεν, desuper, de parte superiore. *Virg. A.* 6, 658. unde superne Plurimus Eridani per silvam labitur amnis. *Liv.* 1, 25. Male sustinenti arma gladium superne jugulo defigit. [*Alia exempla haec sunto: *Id.* 1, 51. Crate superne injecta; et 7, 10. Gallus, velut moles superne imminens. *Suet. Tib.* 39. complura et ingentia saxa fortuitu superne delapsa sunt. *Curt.* 7, 3, 9. Superne lumen accipere; et 8, 11, 14. superne ingerere tela; et 9, 4, 32. superne obrui telis. Multis etiam locis occurrit ap. *Lucr.* Cf. 1, 497. 1098. 2, 454. al.] ℙ Ponitur etiam pro supra. *Plin.* 33, 6, 31. Argentum superne innatat, ut oleum aquis. ℙ Item pro sursum. *Id.* 19, 5, 25. Solum enim hoc genus superne tendit, non, ut cetera, in terram. ℙ *Peccare superne* ap. *Hor. Sat.* 2, 7, 64. quid sit, V. Interpretes. [*Heindf.* ita intelligendum hunc locum censet: non peccat superne, sed muliebri patientia succumbit patranti superne adultero.] ℙ Postrema syllaba longa est: sed corripitur ut *inferne,* a *Lucr.* et *Hor.* ut in APPRIMA dictum est.

SUPERNĬTAS, atis, f. [*i. q. altitudo, summum.] *Tert. adv. Val.* 7. supernitates supernitatum *dixit.*

SŬPERNOMĬNO, as, a. 1. [*cognomentum addo, tribuo.] *Tert. Apol.* 18. Ptolemaeorum eruditissimus, quem Philadelphum supernominant.

SŬPERNŬMĔRĀRĬUS, a, um, adj. *Veg. Mil.* 2, 19. *f.* Accensi, hoc est postea additi, quam fuisset legio completa, quos nunc supernumerarios vocant. Adde *August. in Psal.* 146. *n.* 9.

SŬPERNUS, a, um, adj. ὑπέρτερος, qui supra est, superior. *Plin.* 7, 16, 15. Vice dentium continuum os superna parte oris, *Id.* 2, 56, 57. Superna vulnera. *Gell.* 9, 1. Facilior jactus est ex supernis in infima, quam ex infimis in superna. *Id.* 12, 2. *med.* Lac, adventante partus tempore, in supernas se partes profert. *Id.* 2, 30. *f.* Aquilones, qui alti supernique sunt. *Lucan.* 6, 733. Stygiasque canes in luce superna Destituam, *h. e.* solis, respectu Inferorum. ℙ In illo *Hor. Epod.* 1, 29. Neque ut superni villa candens Tusculi. *Bentl.* multis argumentis contendit *supini* legendum esse. ℙ Superus, coelestis. *Lucan.* 6, 430. supernis Detestanda Deis saevorum arcana magornm Noverat; et 9, 556. vita tibi semper directa supernas Ad leges; sequerisque Deos. *Ov. Met.* 15, 128. numenque supernum Caede laboriferi credunt gaudere juvenci.

SŬPĔRO, as, avi, atum, a. 1. [*prima vocis significatio est: super, trans aliquid evadere, transcendere, sive illud altitudine, sive latitudine, sive longitudine praestet. *Forc.* secundo loco exempla laudaverat ista: *Caes. B. C.* 1, 48. Tempestas ex omnibns montibus nives proluit, ac summas ripas fluminis superavit, ubi v. *Herz. Curt.* 8, 10. quia plura flumina superanda erant. Adde *Liv.* 5, 8. superare munitiones. *Curt.* 7, 11, 8. munimenta; et 7, 3, 22. Caucasum: et quod item Noster posuerat, *Tac. Agr.* 33. Superasse tantum itineris, i. e. tantum spatium, tam late patentia loca. Porro ex poetis Forc. adjecerat haec: *Virg. A.* 2, 302. summi fastigia tecti Ascensu supero. *Id. G.* 3, 270. superant montes, et flumina tranant; et *ib.* 317. caprae gravido superant vix ubere limen. *Lucan.* 1, 183. Jam gelidas Caesar cursu superaverat arces. *Ov. Met.* 7, 767. de vulpe: Illa levi velox superabat retia saltu. *Lucan.* 4, 149. nec quaerere pontem, Nec vada, sed duris fluvium superare lacertis. Alia haec sunto: *Lucr.* 3, 1044. pedibus salsas superare lacunas. *Virg. A.* 9, 314. Egressi superant fossas. *Id. ib.* 6, 676. superate vos jugum. *Ov. Met.* 9, 115. superentur flumina, i. e. nando trajiciatur totum flumen. *Sil.* 6, 297. non Trebia superasset sanguine ripas, i. e. supergressa esset propter sang. ℙ Transfertur hoc loquendi genus etiam ad animum. *Noster* laud. *Cic. Tusc.* 1, 19. Quam regionem cum superavit animus, finem altius sese efferendi facit. ℙ Neque hic debebat omitti illud dicendi genus, quo *superare* adjecto ablativo rei significat superiorem evadere. Ita *Virg. A.* 11, 514. Per deserta jugo superans adventat ad urbem. — Quibus continuo sequi poterant exempla, in quibus absolute, neutrorum modo positum est. *Noster* laud. *Stat. Th.* 4, 458. Quamquam infossus humo, superat tamen agger in auras. *Pl. Stich.* 2, 2, 41. Radiosus ecce sol superabat e mari: ubi al. leg. *sese sol superabat.* Adde *Virg.* 2, 219. superant capite et cervicibus altis. ℙ Est etiam verbum nauticum, et significat locum aliquem navigando praetervehi, praesertim si singulari contentione fiat, ut fretum, promontorium, adversum amnem, contrarium ventum. Ita *Forc.*, exemplis collatis istis. *Virg. A.* 1, 247. intima Regna Liburnorum, et fontem superare Timavi. *Lucil.* ap. *Serv.* in *hunc loc.* Promontorium remis superamu' Minervae. *Ov. Ib.* 595. ubi ventosum superaris naufragus aequor. *Id. Trist.* 1, 11, 5. bimarem cursu superavimus Isthmon. Adde *Tac. A.* 15, 46. Quibus adjungi poterant haec: *Nep. Them.* 3, 3. Euboeam superare: ubi *Brem.* laud. *auct. B. Afr.* 62. Aquila tempestate jactatus promontorium superare non potuit; et *cp.* 63. reliquae hostium naves promontorium superarunt. Porro *Liv.* 31, 23. superavit promontorium; et 25, 7. Pachynum superare; cf. 26, 26. it. 33, 20. et 30, 25. ℙ Hinc in universum ulterius progrediendo aliquid praeterire. *Liv.* 2, 50. quum improvidi effuso cursu insidias circa ipsum iter locatas superassent, i. e. praeteriissent. ℙ Unde excedendi notio derivanda. Exempla *Forc.* laud. ista: *Varr. R. R.* 1, 53. Summa enim spectanda, ne in ea re sumptus fructum superet. *Inscr.* ap. *Grut.* 1094, 2. Liberalitates in patriam civesque a majoribus suis tributas exemplis suis superavit. Nunc recte poni posse videntur loci, quos *Forc.* ab initio promiscue collocaverat, in quibus vincendi, excellendi, praestandi, antecedendi notio praevalet. Ita primum in rebus bellicis, pro: victoriam reportare, subigere. *Nep. Ag.* 4. bello Asiam superare. *Id. Con.* 4. Quem (ducem) neque consilio, neque copiis superare possent. *Caes. B. G.* 7, 24. Milites, cum frigore et assiduis imbribus tardarentur, tamen continenti labore omnia haec superaverunt. *Id. B. C.* 2, 5. quos integros superavissent; et *ib.* cp. 22. Equestri proelio superare hostem. *Flor.* 2, 6. *med.* tota insula in una urbe superata est. *Virg. A.* 1, 354. clam ferro aliquem. Cf. *Suet. Aug.* 16. *Oth.* 9. *Caes.* 68. — Hinc transfertur ad cujuscunque generis extra bellum certamina; item ad incommoda, difficultates, pericula, quae quis instar hostium vincat. *Cic. Fam.* 5, 8. *med.* In quo etiamsi multi mecum contendent, omnes facile superabo. *Nep. Ep.* 2. ut facile intelligi posset, pari modo superaturum omnes

in ceteris artibus. *Suet. Caes.* 13. potentissimos
competitores superavit, i. e. iis praelatus est.
Ecl. 5, 9. superare Phoebum canendo. *Sil.* 10,
custos Inachiae multa superandus nocte juve
h. e. Argus. *Vell.* 2, 120. *med.* superare diffi
tes omnes. *Liv.* 9, 4. quam (necessitatem)
quidem superant, i. q. mutare possunt. *Vir*
11, 244. casus superavimus omnes. — Absolut
trorum more. *Plin. ep.* 7, 1. Si tamen super
morbus, denuntio, ne quid mihi detis. — T
universum signif. potiorem, majorem esse in a
re. *Cic. Tusc.* 1, 1. *med.* superare aliquem do
et omni litterarum genere. *Id. Or.* 1, 15. ar
cendi. *Nep. Alc.* 11. splendore et dignitate
Id. Dion. 4. ingenio, auctoritate, amore p
Liv. 29, 8. Omnes scelere atque avaritia. *I*
30. numero militum aliquantum Mezetulus su
bat: cf. 33, 4. *Suet. Cal.* 37. nepot. sumtibu
nium prodigorum ingenia superavit. *Cic. Q.*
1. *in.* Non dubitabam, quin hanc epistolam fa
set ipsa sua celeritate superatura. — Debeba
etiam mentio fieri locutionis *superare se,* qu
riis modis usurpatur, ratione habita ejus, d
sermo. V. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 2, 137.]
superesse, abundare, superfluere. [*Cf. *Co*
Sall. Jug. 64, 1. *Heindf.* ad *Hor. Sat.* 2, 2,
Cic. Or. 2, 19. *f.* In quo et deesse aliquam pa
et superare mendosum est. *Id. Fin.* 5, 15.
De eo, quod ipsis superat, aliis gratificari v
Id. Att. 13, 46. *f.* Siquid aeri meo alieno supe
et emptionibus. *Sall. Cat.* 21. Quis tolerare p
illis divitias superare, nobis rem familiarem de
Jd. Jug. 68. Cui virtus, gloria, atque alia op
bonis superabant. *Liv.* 3, 5. Superante multit
hostes carpere multifariam vires Romanas,
suffecturas ad omnia, aggressi sunt. *Id. i*
Comitia interim in foro sunt, velut cum otiu
perat. *Virg. G.* 1, 189. Si superant fetus (*n*
pariter frumenta sequentur. *Id. ib.* 3, 63. su
gregibus dum laeta juventus, Solve mares, *h. e.*
petit, abunde sufficit vires. *Tibull.* 4, 1, 28.
quam antiquae gentis superant tibi laudes, No
majorum contenta est gloria fama. ℙ Item
re, reliquum esse. *Prop.* 4, 2, 57. Sex sup
versus: te non moror. *Caes. B. G.* 6, 16.
superaverint animalia capta, immolant. *Sall.*
73. Omnes res exsequi solitus erat, quae Jugu
fesso, aut majoribus adstricto superaverant.
22, 40. *med.* Nihil ex raptis in diem comme
superabat. [*Cf. *cp.* 49. *it.* 5, 38. 9, 32.]
A. P. 327. dicat si de quincunce remota est
quid superat? *Tibull.* 3, 2, 17. Pars quae sol
superabit corporis, ossa. *Coel.* ad *Cic. Fam.*
extr. Quam hoc Caesari superet, non te
[*Difficillimus locus est: *Lambinus* pro *supe*
conjectura dedit *suppetat.* Quod, sicut vulgata
sententiam idoneam nullam praebere videatur,
legend. censet *sperent,* sensu loci ita constitu
quanto opere haec omnis actio de provinciis
pediatur, Caesari sperent ii, qui sua causa
priae utilitati unice studentes) rempublicam n
rent, non te fallit.] *Liv.* 29, 7. *med.* Classi
Messana Locros, aliquot horis die superant
cessit; et *Virg. Ecl.* 9, 27. superet modo M
nobis, *h. e.* non auferatur, sed nostra rem
Liv. 45, 23. Quid igitur superat, quod purg
ℙ Item superstitem esse, supervivere, ἐπιβιόω.
A. 3, 339. Quid puer Ascanius? superatne, et
tur aura? et *ib.* 2, 642. satis una superque Vi
excidia, et captae superavimus urbi. *Caes.*
6, 18. Uter eorum vita superarit, ad eun
utriusque pervenit. ℙ In hac postrema sig
tione non solum adhibetur absolute neutrorum
sed accusativo etiam jungitur. *Inscr.* in *Nove*
ter. di Firenze T. 15. p. 680. L. Plautio L. F
Eperasto Vix. Ann. XXVI. optimo et pientissi
Plautius L. F. Gal. Eperastus, et Sulpicia
Firma parentes miseri, qui eum superaverunt.

[SŬPĔROBDUCTUS, a, um, part. ab inus.
obduco, superinjectus. *Paul. Nol. carm.* 22, 1
superobducto praedita (*Rebecca*) palliolo. *F.*

SŬPĔROBRŬO, is, rui, rutum, a. 3. ὑπερχ
re aliqua injecta operio. *Prop.* 4, 4, 89. Di
ingestis comitum superobruit (*Tarpejam*) ar

SŬPĔROBRŬTUS, a, um, part. a *superobru*
rutus, coopertus, *Auson. Epitaph.* 25. Hic H
injectis perii superobruta saxis.

SUPĔROCCĬDENS, entis, part. ab inus. *su*
cido, supra aliquem occidens. *Macr. Somn.* S
18. *med.* Luna soli antecedenti superoccidens.

[SŬPERPARTĬCŬLĀRIS, e, adj. ita app
numerus aliquis ad alterum comparatus, qui
net totum minorem, et partem ejus aliquam,
Itali *aliquota* dicunt: idem etiam sesquatus d
Capell. 7, 251. et *Boeth. Arithm.* 1, 24. *F.*]

[SŬPERPARTĬENS, entis, adj. ita vocatur
rus, qui alterum continet integrum, et insup
quas ejus partes. *Capell.* 7, 252. De superpar
sumamus quinque ad tria; antecedit quinari
nionem, quod et illum ipsum, et ejus duas
(*partes*) habet. *Boeth. Arithm.* 1, 28. Superp
numerus habet alium totum intra se, et ejus i
aliquas partes, vel duas, vel tres, vel quatu

t ipsa attulerit comparatio; et *mox*: Si ergo nu-rus alium intra se numerum habens ejus duas par-habuerit, superbipartiens nominatur: si vero , supertripartiens; quod si quatuor, superqua-partiens; atque ita progredientibus in infinitum ere nomina licet.

ÜPERPENDENS, entis, part. ab inus. *superpen-*: supra pendens, ut Superpendentia saxa ap. *Liv.* 27. *f.*

ÜPERPICTUS, a, um, part. a *superpingo*: in su-ori parte pictus. *Solin.* 17. Pantherae minutis culis superpictae.

ÜPERPINGO, is, a. 3. ὑπεργράφω, supra pingo. *en.* in *Arat.* 906. Cuncta superpingunt rutilam sidera noctem.

ÜPERPLAUDO, is, n. 3. super aliquid plaudo. *n.* 2. *f.* de avibus Diomed.: Aquis imbuunt plu-: ita aedem excusso humore purificant: tunc pin-s superplaudunt.

ÜPERPOLLŬO, is, a. 3. *Vulg.* 4 *Esdr.* 25, 6. erpolluit iniquitas omnem terram. *B. A.*

ÜPERPONDĬUM, ii, n. ἐπίμετρον, pondus aucta-, quod legitimae sarcinae adjicitur. *Appul.* . 7. Exiguum scilicet et illud tantae molis su-ondium.

ÜPERPŌNO, is, a. 3. ὑπερτίθημι, [*impono, su-aliquid infero. *Suet. Claud.* 20. *f.* Congestis pi-superposuit altissimam turrim. V. SUPERPO-US.] ℙ De medicamentis. *Cels.* 5, 26. *n.* 35. icorium cerato miscere, idque superponere. *Plin.* 7, 24. Ranae carnes doloribus oculorum super-unt. *Id.* 29, 6, 38. Superponi oportet splenium elle decoctum; et *ib.* 2, 10. Vellera medicamen-uperponuntur. ℙ [*Hinc supra ponere. *Colum.* . *med.* Superponere villam profluenti. *Suet.* . 31. Pomp. statuam marm. Jano superposuit. male *supposuit*. *Plin.* 5, 8, 8. Desertis Africae Aethiopias superponunt, i. e. sitas esse ajunt.] em praepono, praeficio. *Lactant. Mort. perse-*36. Parumque hoc fuit, nisi etiam provinciis ex re dignitatis gradu singulos quasi pontifices su-oneret, *h. e.* Sacerdotales. V. SACERDOTA-

ℙ [*Hinc transfertur ad ea, quae ut prae-iora aliis praeponuntur. *Sen. ep.* 58. *med.* Stoi-lunt superponere huic etiam aliud genus magis ipale.] ℙ Insuper habeo, negligo. *Colum.* 3, *ned.* Siquam scientiam eligendi malleoli habet, propter infirmitatem dissimulat, aut superpo-Alii leg. *seponit*. [*At *negligendi*, *contemnen-*testas inesse huic verbo non videtur. Cf. *Quint.* 9, 4, 25. ideoque levioribus superponenda sunt: *pald.*, coll. *Badii* annotatione, *superponere* esse s *postponere*, quam *anteponere*, dici enim *super-e*, *superaddi*, *superponi*, quando supra alia ve-ius, adderemus, poneremus: praelatum a *Quint.* *erponere* alteri *postponere*, quia hoc conscivis-gnificationem contemnendi. Cf. eodem signifi-*ib.* 8, 4, 6.]

PERPŌSĪTĬO, onis, f. *Coelio Aurel. Tard.* 2, t *ib.* 3, 2. et *ib.* 4, 3. est παροξυσμός, summa i accessio, tempus morbi vehementius, et exa-tio per intervalla rediens: quam *Id. praef.* . suprapositionem vocat.

PERPŌSĬTUS, a, um, part. a *superpono*, ἐπι-, impositus. [*Liv.* 1, 34. Levasse humano positum capiti decus.] *Ov. Her.* 21, 190. Ae-uperposita membra fovere manu. [*Suet. Galb.* la colli superposita.] *Colum.* 4, 24. Brachia jugo superposita praecipitato. *Plin. ep.* 5, 6. Apodyterio superpositum est sphaeristerium. *alter.* 5, 32, 42. Galatia superposita, *h. e.* su-ita. *Scrib. Comp.* 206. Superpositum loco do-emplastrum. ℙ [Item praepositus, praefectus. . ap. *Grut.* 581, 7. T. Flavio Paederoti Aug. superposito medicorum, etc. *Liv. fragm. l.* 91. *iebhur.* p. 95. Perperna in maritimam regionem positus, ut ea, quae integra adhuc ab hoste tueri posset. Hinc *Petr.* in *fragm. Trag.* 56. . Puer super hoc positus officium. *F.*]

ÜPERQUADRĬPARTĬENS. V. SUPERPAR-S. *F.*]

PERQUAM. V. in SUPER.

ÜPERQUARTUS, a, um, adj. ἐπιτέταρτος, ita latur numerus major, qui cum alio numero aratus, eundem integrum continet, atque insu-uartam ejus partem, quemque *sesquiquartum* *Boeth. Arithm.* 1, 24., et quidem *subquarto* itur. *Capell.* 7, 251. Superquartus (*numerus* qui ipsum aliquem, et quartam ejus (*partem*); et *mox*: Superquarti rationem habent quin-d quatuor. V. SUPERDIMIDIUS. *F.*]

PERQUĀTĬO, is, a. 3. super concutio. *Avien.* *at.* 1205. superquatit ira furorque Matrem. Al. m leg. *super*; *quatit*.

ÜPERQUINTUS, a, um, adj. ἐπίπεμπτος, ita latur numerus major, qui cum alio compara-eundem integrum continet, atque insuper quin-jus partem, quemque *sesquiquintum* vocat *Boeth.* *m.* 1, 24., et quidem *subsesquiquinto* opponitur. PERDIMIDIUS. *F.*]

PERRĀSUS, a, um, part. ab inus. *supperra-*upra rasus. *Plin.* 22, 23, 49. Clavis pedum asis.

SŬPERRĬGO, as, a. 1. supra rigo, inundo. *Sil.* 15, 155. Corus Isthnion curvata sublime superrigat unda. Ita leg. *Heins.*, alii *suberigit*.

SŬPERRĬMUS, a, um, adj. superl. a *super*, et *superior*: unde *supremus* per syncop. V. SUPRĒ-MUS *in*.

SŬPERRŬO, is, n. 3. super aliquam rem cado. *Appul. Met.* 1. Atque ego de alto decidens, Socra-tem superruo. *Id. ib.* 2. Ecce uxor flens introrupit, et statim corpori superruens, etc.

SŬPERSĂPĬO, is, n. 3. valde sapio. *Tert. Anim.* 18. Plato illum ait supersapere, qui mente maxime sapiat.

SŬPERSCANDO, is, a. 3. ὑπερβαίνω, sursum ascen-do. *Colum.* 11, 3. Quam superscandant sentes utrius-que sulci. *Liv.* 7, 36. Superscandens vigilum strata somno corpora miles. In *Colum.* alii leg. *superscen-dant*; ut ap. *Tert. Poen.* 10.

SŬPERSCENDO. V. v. praec.

SŬPERSCRĪBO, is, a. 3. ἐπιγράφω, supra scribo. *Gell.* 20, 6. *f.* Cum ita in Catilina (*Sall.* 34.) scri-ptum esset: Saepe majores vestrum miseriti plebis Romanae: *vestrum* obleverunt, et *vestri* superscri-pserunt. *Ulp. Dig.* 28, 4, 1. Si inconsulto super-scripsit, induxisse se, etc. *Modest. ib.* 50, 10, 4. Praesidis nomen superscribere, *h. e.* inscribere operi novo. V. INSCRIBO. *Auct. Itin. Alex.* (ed. *A. Maio*) 105. Insequentis sagitta etiam humerum su-perscribitur. *B. A.*

SŬPERSCRĪPTUS, a, um, part. a *superscribo*: ἐπιγραφθείς. *Suet. Ner.* 52. *extr.* Ita multa et dele-ta, et inducta, et superscripta inerant.

SŬPERSĔDĔO, es, ēdi, essum, a. 2. ἐπικαθίζομαι, super aliquid sedeo. *Suet. Ner.* 11. Eques R. ele-phanto supersedens. *Id. Aug.* 96. Aquila tentorio ejus supersedens. *Appul. Met.* 11. [*p. 778. *Ou-dend.* V. *Virg. A.* 1, 295.] Ansam supersedebat aspis. *Ammian.* 23, 6. *f.* Supersedere corio damnati ob iniquitatem judicis, judex alius cogebatur. Alii leg. *supersidere*: quod habetur etiam ap. *Liv.* 38, 51. in quibusdam MSS. Rursus *Ammian.* 25, 8. Super-sedentes utribus. Alii leg. *supersidentes*. ℙ Trans-late est cessare ab aliqua re, abstinere, rem insti-tutam omittere: quasi super aliqua re cunctari, et sedendo nihil agere. *Cic. Fam.* 4, 2. *f.* Ut superse-deas hoc labore itineris. *Caes. B. G.* 2, 8. Proelio supersedere. *Hirt. B. Afr.* 75. pugnae. *Pl. Epid.* 1, 1, 37. Supersede istis rebus jam; et *Poen.* 1, 3, 5. Supersede istis verbis. *Turpil.* ap. *Non.* 1, 187. Su-persedere nuptiis. *Sisenn. ib.* De virtute eorum ac-cusanda proloqui supersedeo. *Liv.* 21, 40. Superse-dissem loqui apud vos. *Suet. Tit.* 7. *med.* Artifices non modo fovere, sed spectare omnino supersedit. *Val. Max.* 2, 6. *n.* 6. Supersedeo te habere civem; et *ib.* 8. *n.* 6. Moris erat, consules invitari ad coenam, deinde rogari, ut venire supersedeant. *Gell.* 2, 29. *med.* Cognati et affines operam, quam dare rogati sunt, supersederunt: *supple*: dare supersederunt: vel figurate per ἀναστροφὴν locutus est, ut *Virg. A.* 1, 577. Urbem quam statuo, vestra est. [*Nihil sup-plendum, nulla figura. Construitur *supersedere* c. accus. ut apparet ex sequentis §. exemplo, et Appul. locis ab in. et in *supersessus* laudatis. V. *Ruddim.* 2, 129. *Ramsh.* §. 124. p. 374.] ℙ Passive. *Auct. ad Her.* 2, 17. Haec causa non visa est supersedenda. ℙ Passive impersonaliter. *Id. ib.* 19. *f.* Com-plexione supersedendum est, si res brevis est. *Cic. Inv.* 1, 20. *med.* Verborum multitudine supersedendum est. *Liv.* 7, 27. Tributo ac delectu superses-sum est. *Id.* 38, 51. Cum hodie litibus et jurgiis su-persederi aequum sit. ℙ Significat etiam praesidere. *Cato R. R.* 5. *in.* Villicus sua servet diligenter, liti-bus familiae supersedeat, *h. e.* inter jurgia familiae discernat, eaque componat.

SŬPERSĔMĬNĀTOR, oris, m. qui superseminat. *Tert. Anim.* 16. *extr.*

SŬPERSĔMĬNĀTUS, a, um, part. a *supersemino*: supra seminatus. *Tert. adv. Prax.* 1. *med.* Avenae Praxeanae superseminatae.

SŬPERSĔMĬNO, as, a. 1. ἐπισπείρω, supra semi-no. *Hieron. ep.* 30. *n.* 14. ex *Matth.* 13, 25. Ziza-nia superseminet.

SŬPERSESSUS, a, um, part. a *supersedeo*, cui supersessum est, omissus. *Appul. Flor. n.* 18. Sed istis omnibus supersessis, nihil amplius spectari de-bet, quam, etc.

[SŬPERSEXTUS, a, um, adj. ἐφεκτος, ita ap-pellatur numerus major, qui cum alio comparatus, eundem integrum, atque insuper sextam ejus par-tem continet, ut septem ad sex. V. SUPERDIMI-DIUS. *F.*]

SŬPERSĪDĔO aut Supersīdo. V. in SUPERSE-DEO.

*SUPERSIGNO, as, a. 1. *Vulg.* 4 *Esdr.* 6, 19. Supersignabitur saeculum, quod incipiet pertransi-re, i. e. obsignabitur. *B. A.*

SŬPERSĬLĬENS, entis, part. ab inus. *supersilio*. *Colum.* 8, 3. *med.* Perticae dolantur in quadrum, ne teres laevitas earum supersilientem volucrem non recipiat.

[SŬPERSISTO, is, stiti, a. 3. supersto. *Appul. Met.* 8. Jamque Charite fremens invadit, ac supersi-stit sicarium. *Id. ib.* 11. Ante Deae simulacrum con-stitutum tribunal ligneum superstiti. *F.*]

[SŬPERSĬTUS, a, um, part. ab inus. *supersino*: supra positus. *Inscr.* ap. *Grut.* 43, 10. Q. Manilius Philumenus sigillum cum ara huic arae supersit., et scripturam ejus vetustate corrupt. renovavit. *Fabr.* tamen in *Emend.* p. 1. et *J. B. Molossi in Mem. di Lodi* p. XXII. pro *supersit.* legunt *superposuit*; hic vero postremus *ib.* pro *Manilius* leg. *Manlius*. *F.*]

SŬPERSŎLĀNĔI. V. SUBSOLANEAE.

SŬPERSPARGO, is, si, sum, a. 3. ἐπιπάσσω, in-spergo, aspergo. *Cato R. R.* 54. Quae herbosissi-ma erunt, in tecto condito, et sale superspargito. Alii leg. *spargito*.

SŬPERSPERSUS, a, um, part. ab inus. *supersper-go*: supra sparsus. *Solin.* 27. *med.* Gemma viridi colore, stellis puniceis superspersa; et *ib.* 30. *med.* de camelopardali: Candidis maculis superspersa.

*SUPERSPICIO, is, a. 3. *Solin.* 6. Strabonem su-perspexisse per CXXXV millia passuum, Varro si-gnificat. *B. A.*

SŬPERSTAGNO, as, n. 1. ἐπιλιμνάζω, restagno, redundo. *Tac. A.* 1, 79. Si amnis Nar in rivos de-ductus superstagnavisset.

SŬPERSTANS, antis, part. a *supersto*. *Virg. A.* 10, 540. Quem congressus agit campo, lapsumque superstans Immolat. *Liv.* 10, 28. Essedis, carris-que superstans hostis armatus, ingenti sonitu equo-rum, rotarumque advenit. *Suet. Galb.* 23. Statuam ei decreverat rostratae columnae superstantem. *Liv.* 38, 7. Armati ruinis superstantes, instar munimenti erant. *Stat. Th.* 2, 713. Corpora tunc atque arma simul cumulata superstans.

SŬPERSTĀTŪMĬNO, as, a. 1. statumine supra firmo. *Pall.* 1, 9. Superstatuminare rudus.

SŬPERSTERNO, is, stravi, stratum, a. 3. ὑπο-στρώννυμι, superextendo. *Colum.* 1, 6. *med.* Simili modo pavimenta testacea supersternuntur.

SŬPERSTES, stitis, adj. omn. gen. 3. qui super stat, et praesens adest, ἔφεδρος, περιών. *Festus*: Superstites, testes praesentes significat: cujus rei testimonium est, quod superstitibus praesentibus, ii, inter quos controversia est, vindicias sumere juben-tur. Plautus in Artemone: Nunc mihi licet quidvis loqui: nemo hic adest superstes. Haec *Festus*. Ap. *Cic.* formula antiqua est JCtorum, *Mur.* 12. Utris-que superstitibus (*praesentibus*), istam viam dico. *Serv.* ad *A.* 3, 339. Superstes praesentem significat, ut Cicero in Mureniana: Suis utrisque superstitibus. Monent critici, ubicumque post *superstites* additur *praesentes*, hoc videri interpretamentum vocis prio-ris. *Utrisque superstitibus* significat actore et reo praesentibus. Quod autem ap. *Cic.* praemittitur *suis*, ita legunt totum illum locum: Carmen tum ceteris rebus absurdum, tum vero nullo usu: Utrisque su-perstitibus, etc. ℙ Item περιλιπής, περιγινόμενος, qui post mortem alterius superest, et supervivit. *Ter. Heaut.* 5, 4, 7. Ita mihi atque huic sis superstes. *Pl. As.* 1, 1, 1. Sicut tuum vis unicum gnatum tuae superesse vitae sospitem et superstitem; et *ib.* 6. Ut tibi superstes uxor aetatem siet. *Id. Trin.* 1, 2, 19. Deos oro, ut vitae tuae superstes suppetat. *Hor. Carm. saec.* 42. Aeneas patriae superstes. *Id. Od.* 2, 2, 7. Illum aget penna metuente solvi Fama su-perstes. *Ov. A. Am.* 3, 127. nec nostros mansit in annos Rusticitas, priscis illa superstes avis. *Id. Am.* 3, 15, 20. Post mea mansurum fata superstes opus. *Stat. Th.* 6, 94. de silva perantiqua: nec so-los hominum transgressa veterno Fertur avos, Nym-phas etiam mutasse superstes. *Mart.* 10, 48. *med.* coenisque tribus jam perna superstes. ℙ Cum gen. *Cic. Q. Fr.* 1, 3. Utinam te non solum vitae, sed etiam dignitatis meae superstitem reliquissem. *Suet. Tib.* 62. *extr.* Felicem Priamum putabat, quod su-perstes omnium suorum exstitisset. *Plin.* 7, 48, 49. Omnium, quos in consulatu sententiam rogaverant, superstites fuere. *Tac. A.* 3, 4. *extr.* Integram illi subolem, ac superstitem iniquorum precarentur. ℙ Item qui salvus et incolumis vivit. *Ter. Andr.* 3, 2, 6. Per ecastor scitus puer est natus Pamphilo. Deos quaeso, ut sit superstes. *Lucan.* 7, 660. Stante pot-est mundo, Romaque superstite, Magnus Esse mi-ser. ℙ *Superstes sibi* dicitur, qui magnum vitae dis-crimen vix evasit, et quodammodo revixit. *Sen. ep.* 30. *med.* et *Tac. Agr.* 3. *med.* [*Recte *Walch.* ad h. Taciti locum genitivum, ait, junctum esse huic voci e more Taciti Liviique (Cf. supra *A.* 3, 4. *extr.* 2, 71. 1, 61. *Liv.* 2, 7.); sed insolenter prorsus (quod jam illud *ut ita dixerim* probare videtur) Ta-citum h. v. non solum ad vitam sed ad animum et-iam retulisse non fractum diuturno servitio (*Weni-ge nur haben andre überlebt, ohne selbst geistig todt zu seyn.*) coll. *Plin. ep.* 8, 14. Eadem mala jam cet.]

SŬPERSTILLO, as, a. 1. [*guttatim supra in-fundo.] *Apic.* 8, 7. *f.* Superstillabis oleum, piper asperges. Adde 9, 13.

SŬPERSTĪTĬO, onis, f. δεισιδαιμονία, θελοθρη-σκεία, religio quaecumque delira et anilis, in qua in-est timor inanis Deorum, ut ait *Cic. N. D.* 1, 42. Unde manarit nominis ratio, docet *Id. ib.* 2, 28. *med.* his verbis. Non enim philosophi solum, verum etiam majores nostri superstitionem a religione se-paraverunt. Nam qui totos dies precabantur, et

immolabant, ut sui liberi sibi superstites essent, superstitiosi sunt appellati: quod nomen postea latius patuit. Contra Lactant. 4, 28. f. Superstitiosi vocantur, non quia filios suos superstites optant (omnes enim optamus), sed aut ii, qui superstitem memoriam defunctorum colunt, aut qui parentibus suis superstites, cotebant imagines eorum domi, tanquam Deos Penates. V. SUPERSTITIOSUS. Cic. Div. 1, 63. Superstitio sagarum. Id. ib. 2, 72. Superstitio hominum imbecillitatem occupavit. Id. ib. 1, 4. Superstitione obligari. Id. Leg. 1, 11. conflictari. Id. Fin. 1, 18. imbutus. Tac. A. 1, 85. infectus. Liv. 26, 19. captus. Quint. 4, 4. Superstitiones novas inducere. Sen. ep. 123. f. Superstitio error insanus est: amandos timet; quos colit, violat. Tac. A. 12, 59. Magicas superstitiones objectare alicui. ℙ Interdum in bonam partem sumitur, pro religione. Just. 39, 3. His tot necessitatibus sanguinis adjicit superstitionem templi, qua abdita profugerit; et 41, 3. In superstitionibus, atque cura Deorum, praecipua amnibus veneratio est. Virg. A. 12, 817. de Styge: Una superstitio superis quae reddita Divis. Ubi Serv.: religio, metus: eo quod superstet capiti omnis religio. Sen. ep. 95. med. Virtutis quadam superstitione teneantur: hanc ament, cum hac vivere velint.

SŬPERSTĬTĬŌSĒ, adv. cum superstitione. Cic. N. D. 3, 39. Neque id dictis superstitiose, et aniliter, sed physica constantique ratione. Id. Div. 1, 55. f. Fatum non id, quod superstitiose, sed id, quod physice dicitur, causa aeterna, etc. ℙ Item nimis sollicite, et diligenter. Quint. 1, 1. Non tamen hoc adeo superstitiose velim fieri, ut diu tantum loquatur Graece, aut discat, sicut plerisque moris est. Id. 10, 6. med. Cogitatis superstitiose inhaerere.

SŬPERSTĬTĬŌSUS, a, um, adj. δεισιδαίμων, superstitione imbutus. Non. 5, 36. Sed vere superstitiosi proprietatem ex hoc habent, quod prae cultura Deorum supersedeant, id est, negligant cetera. V. SUPERSTITIO in. Cic. Div. 2, 39. Imbecilli animi facile superstitiosa ista concipiunt. Nigid. ap. Gell. 4, 9. Superstitiosa religione se alligare. Tert. Scorp. 2. Superstitiosissimum saeculum. ℙ Interdum superstitiosus homo dicitur, qui aliquid divinat. Pl. Curc. 3, 27. Superstitiosus hicquidem est; vera praedicat. Id. Rud. 4, 4, 95. Quid si ista aut superstitiosa, aut hariola est, atque omnia quidquid infit, vera dicet? Cic. Div. 1, 31. ex Poeta: Missa sum superstitiosis hariolationibus. Adde Pl. Amph. 1, 1, 167.

SŬPERSTĬTO, as, n. 1. περιγίνομαι, superstes et incolumis sum, supersum: frequent. a supersto. Pl. Pers. 3, 1, 3. Ut mihi supersit, superet, ac superstitet. ℙ Active pro servare, sive incolumem praestare. Enn ap. Non. 2, 776. et 819. Regnumque vestrum ut sospitent superstitentque.

SŬPERSTO, as, stiti, statum, n. 1. ἐφίστημι, supra aliquid sto. Liv. 40, 2. Atrox cum vento tempestas signa in circo maximo cum columnis, quibus superstabant, evertit. Ov. Her. 10, 123. Ossa superstabunt volucres inhumata. V. SUPERSTANS.

SŬPERSTRĀTUS, a, um, part. a supersterno. Liv. 10, 29. f. Obrutum (corpus consulis) superstratis Gallorum cumulis erat.

SŬPERSTRICTUS, a, um, part. a superstringo. Appul. Met. 11. Nam compressis in arctum feminibus, et superstrictis accurate manibus, quantum nudo licebat, velamento me naturali probe muniveram.

SŬPERSTRINGO, is, a. 3. supra stringo, constringo. Sidon. ep. 4, 20. Penduli ex humero gladii balteis supercurrentibus superstrinxerant clausa bullatis latera rhenonibus. Alii leg. strinxerant.

SŬPERSTRUCTUS, a, um, part. a superstruo, superaedificatus. Sen. Controv. 1. prooem. f. Hoc fundamentum tot et tantis superstructis molibus obruebatur.

SŬPERSTRŬO, is, xi, ctum, a. 3. ἐποικοδομέω, superaedifico. Tac. A. 4, 62. Neque fundamenta per solidum subdidit, neque firmis nexibus ligneam compagem superstruxit.

SŬPERSUM, es, fui, n. anon. proprie est, sum supra aliquid, exsto, emineo. Val. Fl. 6, 760. Armaque, quique cava superest de casside vultus. ℙ Fere est περίειμι, περιγίνομαι, reliquus sum, resto. Ter. Heaut. 4, 5, 23. Sed porro ausculta quod superest fallaciae. Enn. ap. Gell. 1, 22. Inde sibi memorat unum superesse laborem. Virg. A. 5, 615. heu tot vada fessis, Et tantum superesse maris! Cic. Cat. 3, 10. extr. Hostes vestri tantum civium superfuturum putassent, quantum infinitae caedi restitisset. Poll. ad Cic. Fam. 10, 33. f. Qui supersunt de Hirtii exercitu, confluant ad eum. Caes. B. G. 1, 26. Ex eo proelio circiter millia hominum CXXX. superfuerunt; et ib. 23. Quod omnino biduum supererat, cum exercitui frumentum metiri oporteret; et ib. 5, 22. f. Cum non multum aestatis superesset. Scaev. Dig. 17, 1, 60. med. Nullam actionem superfore ad recipiendum. Ov. Fast. 3, 675. Nunc mihi cur cantent, superest ... Dicere. Adde Met. 14, 145. [*Suet. Cal. 51. transmar. sibi superfuturas provincias. Dom. 9. subsiciva, quae divisis — agris, carptim superfuerunt.] ℙ Quod superest, quod restat, quod reliquum est, ceterum. Cic. Att. 9, 19. extr. Quod superest, scribe, quaeso, quam accuratissime, quid placeat; et Phaedr. 2. epil. Quoniam occuparat alter, ne primus forem, Ne solus esset, studui: quod superfuit. ℙ Est etiam superstitem esse. Liv. 27, 49. Ne superesset tanto exercitui suum nomen secuto. Id. 1, 34. Lucumo superfuit patri, bonorum omnium heres. Pl. As. 1, 1, 1. Sicut tuum vis unicum gnatum tuae superesse vitae sospitem et superstitem. [*Suet. Claud. 21. Quum superessent adhuc, qui spectaverant sq. Ita Plin. ep. 2, 1, 9. quum illi tot amici superessent.] ℙ Item abundare, affluere, in utramque partem. Ter. Ph. 1, 2, 19. Cui tanta res erat, et supererat; et 1, 3, 10. Aliis, quia defit quod amant, aegre est: tibi quia superest, dolet. Cic. Or. 2, 25. med. Ut vis ejus rei, quam definias, sic exprimatur, ut neque absit quidquam, neque supersit. Id. Fam. 13, 63. Vereor, ne mihi jam superesse verba putes, quae dixeram defutura. Adde Varr. ap. Gell. 1, 22. Huc pertinet illud Cic. fragm. ap. Gell. ib. Nec vero scientia juris majoribus suis Q. Aelius Tubero defuit, doctrina etiam superfuit. In quo loco, inquit Gellius, superfuit significare videtur, supra fuit, et praestitit, superavitque suos doctrina sua superfluenti. [*Suet. Tit. 1. tantum illi — vel ingenii, vel artis, vel fortunae superfuit. Plin. ep. 1, 10. f. si ea, quae mihi denegantur, amicis video superesse; et 9, 7, 4. quae desunt et quae supersunt opponuntur; et ib. 2, 19, 3. quamvis illis maxima ex parte supersint eadem illa, quae stantibus sqq.] ℙ Item suppetere. Virg. G. 3, 10. Primus ego in patriam mecum, modo vita supersit, Aonio rediens deducam vertice Musas. Hoc in loco, inquit Gell. ib., Virgilius ἀκυρωτέρῳ verbo usus videtur, quod, supersit, dixit pro longinquius diutiusque adsit. ℙ Item superiorem esse. Gell. ib. Illud contra ejusdem Virgilii est aliquanto probabilius (G. 3, 126.) Pubentesque secant herbas, fluviosque ministrant, Farraque, ne blando nequeant superesse labori. Significat enim, inquit Gell., esse supra laborem, neque opprimi ab eo. ℙ Denique aliquando positum est pro adesse, favere, advocatum esse cuipiam, causamque ejus defendere: neque in compitis solum usurpatum est, ut ait Gell. l. c., neque tantum in plebe vulgaria, sed in foro, in comitio, apud tribunalia. Aug. ap. Suet. Aug. 56. Cunctari enim se, ne, si superesset, eriperet legibus reum; sin deesset, destituere ac praedamnare amicum existimaretur. Gell. l. c. hunc usum vehementer improbat. ℙ Interdum per tmesin dividitur, aut invertitur. Virg. A. 2, 567. Jamque adeo super unus eram. Nep. Alc. 8. Atheniensibus praeter arma et naves nihil erat super.

[SŬPERSUS, a, um, adj. idem ac superstes. Plaut. fragm. Truc. (ed. A. Maio) p. 31. Tu nunc supersus solus sermoni meo, h. e. praesens es. F.]

SŬPERTECTUS, a, um, part. a supertego, idem quod tectus. Just. 43, 4. Plures frondibus supertectos induci vehiculis jubet.

SŬPERTĔGO, is, a. 3. ἐπικαλύπτω, insuper tego. Colum. 9, 14. med. Et quamvis porticu protecta vasa, nihilo minus congestu culmorum et frondium supertegemus. Adde Sever. Aetn. 429. ℙ Pro simplici tego, intego. Pall. 4, 9. Liberatos omnibus pullis testa supertegere debebis, aut cortice. Appul. Met. 11. Superiorem exsutus tunicam supertexit me celerrime. ℙ Per tmesin dividitur a Tibull. 3, 2, 10. Candidaque ossa super nigra favilla teget.

SŬPERTERRĒNUS, a, um, adj. qui supra terram est. Tert. Resurr. carn. 49.

[SŬPERTERTĬUS, a, um, adj. ἐπίτριτος, ita appellatur numerus major, qui cum alio comparatus, eundem integrum, atque insuper tertiam ejus partem continet, quique sesquitertius etiam] vocatur, et quidem subtertio opponitur, ut quatuor ad tria. V. SUPERDIMIDIUS. ℙ Supertertius tamen etiam vocatur a vetustioribus, qui a recentioribus subtertius appellatur. Censor. de die nat. 10. med. Cum earum (chordarum) pondera inter se collata rationem haberent, quam tria ad quatuor: quem phthongum arithmetici Graeci ἐπίτριτον vocant, Latini supertertium. F.]

[SŬPERTOLLO, is, a. 3. sustollo. Commod. Instruct. 61, 2. Nec me supertollo, h. e. elatius me gero, nec superbio. F.]

SŬPERTRĂHO, is, a. 3. supra aliquid traho. Plin. 18, 18, 48. Semen protinus injiciunt, cratesque dentatas supertrahunt.

[SŬPERTRĬPARTĬENS. V. Boethii l. c. in SUPERPARTIENS. F.]

SŬPERVĂCĀNĔUS, a, um, adj. περισσὸς, ultra usum qui est, non necessarius. [*V. in SUPERVACUUS.] Cato R. R. 12. In torcularium quae opus sunt vasis quinis: prela temperata quinque, supervacanea tria: suculas quinque, supervacaneam unam. Cic. Sen. 16. med. Tum conditiora facit haec supervacanei etiam operis aucupium, atque venatio, h. e. subsecivi, non necessarii, sed animi causa praeter agricultionem suscepti. ℙ Item superfluus, inutilis, supervacuus. Cic. Att. 16, 2. f. Vereor, ne meas litteras supervacaneas arbitrentur. Id. N. D. 2, 47. Omnia ita nata atque ita locata sunt, ut nihil eorum supervacaneum sit. Just. 11, 12. f. Alexande[r] gratiarum actionem ab hoste supervacaneam es[se] respondit. Liv. 22, 39. Si collegae tui similis e[s]ses, supervacanea esset oratio mea. Id. 10, 2[…] med. Quin alter consul pro supervacaneo atque inutili habeatur. Suet. Rhet. 1. med. Vitae institu[…] tum utilia et necessaria, tum perniciosa et supervacanea. Sall. Cat 50. De timore supervacaneum e[…] disserere. Al. leg. supervacuum. Eadem lectio[…] varietas est etiam ib 61. [*Cf. Cort. ad Sall. C[…] 51, 19. et Drak. ad Liv. 10, 24, 12.] ℙ [Superv[a]caneo adverbii more usurpatur. Front. ad Caes. (ed. A. Maio) ep. 3. med. Navem triremem rite […]xerim, triremem navem supervacaneo addideri[…] neque enim periculum est, ne quis lecticulam, […] rhedam, aut citharam triremem dici arbitretur. […]

SŬPERVĂCO, as, n. 1. supervacaneus, aut [su]perfluus sum. Gell. 1, 22. Superesse ita dixeru[nt] ut eo verbo significarent superfluere, et super[va]care, atque esse supra necessarium modum.

SŬPERVĂCŬĒ, et

SŬPERVĂCŬO, adv. Plin. 11, 25, 30. In nov[…] genera descriptis scorpionibus: supervacuo, q[uo]niam, etc. Ulp. Dig. 11, 7, 14. med. Quod si [su]pervacuo fuerit factum. Paul. Recept. sentent. 3. […] 5. n. 20. Libertas supervacue data videtur. Qu[int.] decl. 16, 11. Supervacuo hoc vos in matris ca[…] movet, quae caeca est. Jabol. Dig. 18, 1, 64. […]sonam Titii supervacuo accipiendam puto.

SŬPERVĂCŬUS, a, um, adj. περισσὸς, κε[…] supervacaneus, inutilis, vanus, inanis. [*Etym[…] vocis Doederl. 1, 98. ita facit, ut non composit[…] ex super et vacuus, sed referendam censeat […] unam eandemque originem cum v. supervagus, a […] nonnisi forma differat.] Cic. N. D. 1, 33. Des[cri]ptio omnium corporis partium, in qua nihil ina[ne,] nihil sine causa, nihil supervacuum est. Al. […] supervacaneum. [*Id quod unice ferendum, qu[…] ap. Cic. forma supervacaneus semper obtineat, […] c ionis varietate nonnisi duobus locis, hoc q[…] Forc. laud. et Fam. 3, 5, 2. obvia.] Plin. 25[…] 64. Daucum radice lignosa, et cum inaruit, su[per]vacua; et 16, 36, 64. Arundo crassiore panic[…] coma, neque hac supervacua; et 32, 7, 27. Ca[…] oculorum supervacuas consumit; et Hor. Od. 2, […] 23. sepulcri Mitte supervacuos honores. Ov. T[r.] 3, 13, 1. Ecce supervacuus (quid enim fuit utile […]sci?) Ad sua natalis tempora noster adest. […] Pont. 2, 7, 6. Supervacui metus. Colum. 2, 12. […] Lupini cultus supervacuus. Id. 5, 5. f. Ut vitis […] in totum supervacuis frondibus oneretur. Just. […] Supervacuam pugnam existimantes, cum ulcisci […]stem sine periculo possent. Quint. 7, 3. med. F[…]tio supervacua, et nihil ad causam pertinens. […] 1, 4. med. Quod monere supervacuum fuerat. […] 7, 2. med. Qui dicit, ut occidisti, supervacuum […]bet postea dicere, ego non occidi. Colum. Arb. […] extr. Supervacuum est hoc loco repetere jam tr[…]tam rationem. Plin. 25, 10, 74. Distingui ge[…] haec, paene supervacuum est. Id 27, 12, 99. […]teuma quale sit, describere supervacuum habeo […] 17, 1, 1. Affectare diligentiam in supervacuis. Ja[vol.] Dig. 8, 4, 5. Adjectio vicini pro supervacuo ha[ben]da est. ℙ In supervacuum, sine utilitate, incass[um,] nequidquam. Sen. Ira 2, 11. Quid enim est ira[…]dia in supervacuum tumultuante frigidius? Id. C[on]sol. ad Marc. 1. med. Omnia in supervacuum ten[…] sunt. Adde ep. 70. med. ℙ Supervacaneum a su[per]vacuo ita distinguunt quidam grammatici, ut i[…] sit, quod non est necessarium; hoc quod abunda[t,] superfluit. Scriptores id discriminis nihili pend[…] Varro non putabat dici oportere supervacuum, […] supervacaneum, si Nonio credimus 12, 28., si […] locus ille sanus est. [*Doederl. 1, 98. docet su[per]vacaneus et supervacuus nonnisi forma differre, […]cut siccus et siccaneus, mediterreus et mediterran[eus.] — A superfluus utrumque supervacuus et superv[aca]neus ita differre statuit, ut haec, sicut redund[…] cum inutilitatis, confusionis notione dicantur, i[…] nonnisi abundantiae significatum obtineat.]

SŬPERVĀDO, is, n. 3. ὑπερβαίνω, super ali[…] ascendo, supero, supergredior. Sall. Jug. 78. O[…] asperitates supervadere, ac naturam loci etiam […]cere aggreditur. Liv. 32, 24. Ruinas muri su[per]vadebant; et 31, 38. Hostis supervadens munime[…]

SŬPERVĂGĀNĔUS, a, um, adj. Festus: Su[per]vaganea avis vocatur ab auguribus, quae ex sum[mo] cacumine vocem emisit: quia quasi in altissimis, [su]perque omnia vagatur, appellata. [*Negat Doe[derl.] 1, 98. hanc vocem ex propria sui sententia exp[…]tam esse a Festo.]

SŬPERVĂGĀTUS, a, um, part. a superva[gor.] Colum. 4, 22. Supervagatam partem recidere.

SŬPERVĂGOR, aris, dep. 1. ὑπερπερισσεύω, praeter justum et aequum vagari, superfluere. [Co]lum. 4, 21. Vineae non est alia putatio, quan[…] figuretur, quemadmodum supra instituimus, […] supervagetur, h. e. superfluos ramos habeat.

*SUPERVALESCO, is, n. 3. invalesco ut alte[…] superem. Vulg. 4 Esdr. 15, 31. B. A.

SŬPERVECTO, as, a. 1. Tert. Baptism. 4. spiritus ab initio supervectabatur.

SŬPERVECTUS, a, um, part. a superveho:

vectus. *Gell.* 16, 11. *f.* Eosque universos, cu-
s montibusque arenarum supervectis operuisse.
42, 48. Praeter oram Italiae supervectus Cala-
e promontorium. **Jul. Valer. res gest. Alex. M.*
A. Maio) 3, 82. *B. A.*
UPERVĔHO, is, xi, ctum, a. 3. ὑπεροχέω, su-
aliquid veho. *Catull.* 66, 43. Ille quoque ever-
mons est, quem maximum in oris Progenies
iae clara supervehitur. *Auson. epigr.* 24, 2. Ar-
superveheris quod, Thrasybule, tua, etc.
JPERVĔNĬO, is, eni, entum, a. 4. ὑπέρχομαι,
a venio, superscando, ascendo. *Plin.* 11, 28,
Quibusdam pennarum tutelae crusta supervenit,
arabaeis. *Colum.* 2, 17. *f.* Planitiem superve-
umor. *Id.* 12, 42. Caseum in picato vase com-
to, tum musto adimpleto, ita ut superveniat.
, 22. Vineae superveniunt jugum. *Hor. Ep.* 2,
5. et heres Heredem alternis, velut unda super-
undam. *Ov. Met.* 10, 489. nam crura loquen-
erra supervenit. [**Quint. Inst.* 9, 4, 23. Aliud
majus alio supervenit.] ℙ De mare inscenden-
minam. *Colum.* 6, 24. et 7, 6. Caper, dum adhuc
ibus alitur, matrem stupro supervenit. *Plin.*
3, 83. Supra dictorum plerisque feminae priores
veniunt, reliquis mares. ℙ [*Tum signif. ul-
s progredi, ultra certum constitutumque termi-
transscendere. Huc pertinet locus, quem *Forc.*
adscripserat, *Col.* 8, 7. *f.* ne tempus opimandi
am et vigesimam lunam superveniat. ℙ Porro
r cum notione praeoccupandi. *Stat. Ach.* 1, 147.
o quid magnum Vis sestina parat, tenerosque
venit annos, i. e. virtus praematura occupat
teneros. ℙ Hinc est] superare, praestare.
h. 2, 297. Tum donis Argia nitet, vilesque so-
Ornatus sacro praeculta supervenit auro. ℙ
est ex inopinato advenire. *Virg. Ecl.* 6, 20.
se sociam, timidisque supervenit Aegle. *Hor.*
, 4, 14. Grata superveniet, quae non sperabi-
hora. *Liv.* 34, 40. *f.* Huic laetitiae Quintius
venit, pace data tyranno, etc. *Plin.* 24, 19,
re ad domum absentis, cui medeatur, super-
tique ter dicere, jejuno jejunum medicamen-
are. ℙ De iis, qui subito adsunt nocendi cau-
t in bello saepe fit. *Liv.* 24, 35. *med.* Munien-
supervenit Marcellus. *Just.* 2, 11. *med.* Nec
tandum, ut ab hoste circumvenirentur, sed
s et laetis superveniendum. *Id.* 8, 3. *f.* Sed
pus ad judicium, veluti ad bellum, inopinan-
fratribus, instructo exercitu supervenit. *Grat.*
85. Sic canis illa suos taciturna supervenit ho-
[*Huc pertinet etiam locus *Virg. A.* 12, 355.
semianimi lapsoque supervenit: quem *Forc.*
dscripserat. *Curt.* 9, 9, 8. casus ignaris su-
it.] ℙ Pro accedere, succedere, adjungi,
liud, vel alios, quod vel qui jam adsunt, ve-
nostr. *dazukommen.* *Suet. Galb.* 11. Superve-
us ab Urbe nunciis. *Vesp.* 5. duas aquilas
flixisse, victaque altera, supervenisse tertiam.
v. ap. *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 754.] *Cels.* 5,
5. Ulcus, quod θηρίωμα Graeci vocant, et
nascitur, et interdum ulceri ex alia causa fa-
pervenit; et *ib.* 26. *n.* 26. Illa febris perniciosa
uae vel levi vulneri supervenit. *Tac. H.* 4, 25.
m proditione caesos, nullis supervenientibus
s. *Front. Aquaed.* 15. Quotiens imbres su-
iunt, turbida pervenit in urbem. *Stat. Ach.*
. Nescio quid magnum Vis festina parat, te-
ue supervenit annos, *h. e.* virtus praematura
n annis teneris.
ERVENTOR. V. PRAEVENTOR.
ERVENTUS, us, m. ἐπέλευσις, actus super-
di. *Plin.* 7, 15, 13. de profluvio mulier: Ace-
superventu musta, sterilescunt tactae fruges.
. 2, 54. Affirmans, superventu quartaedeci-
gionis caesos victores. *Veg. Mil.* 3, 8. Postre-
ctis obscuritas, necessitas somni, pascentium
m dispersio occasionem superventibus prae-
t *ib.* 22. Imparatis, cibum capientibus, in it-
assis, equos suos pascentibus, ac nihil tale
ntibus superventus adsolent fieri; et *mox:*
ro superventus, et subsessas passus est, cul-
am non potest excusare.
ERVESTĪO, is, a. 4. περιβάλλω. *Plin.* 16,
Imagines rerum tenui folio, brevique, et
supervestiens. *Hard.* legit *semper vestiens.*
hol. ad *Juven.* 1, 155. Nero maleficos homi-
da et papyro et cera supervestiebat, et sic ad
dmoveri jubebat, ut arderent. V. TAEDA.
ERVINCO, is, a. 3. vinco, supero. *Tert.*
ost. 13. ex *Paul. ad Rom.* 8, 37.
ERVĪVO, is, xi, ctum, n. 3. περιβιόω, su-
sum. *Plin. ep.* 2, 1. Triginta annis gloriae
pervixit. *Flor.* 2, 2. *med.* Expeditioni su-
, et supervixit. *Just.* 28, 3. Olympias non
s supervixit. *Appul. Met.* 1. Etiam mihi ipse
vens, et postumus, *h. e.* mihi superstes, quip-
quodammodo revixi.
ĔRUNCTĬO, onis, f. actus superungendi.
urel. Acut. 3, 4. Synanchicis convenit san-
detractio, oris collutio, et superunctiones
les.
ĔRUNCTUS, a, um, part. a *superungo:* su-
perillitus. *Scrib. Comp.* 29. Hoc etiam superunctum ad puerorum epiphoras facit.

SŬPĔRUNDO, as, a. 1. superabundo, superinundo. *Paul. Nol. carm.* 18, 183. crescente Fide superundat gratia Christi.

SŬPĔRUNGO, is, xi, ctum, a. 3. ἐπαλείφω, supra ungo, superillino. *Cels.* 7, 7. *n.* 1. Deinde superungi collyrio debet ex his aliquo, quo lippientes oculi superunguntur. Alii legunt *superinungi*, et *superinunguntur.* V. SUPERINUNGO.

SŬPERVŎLĬTO, as, n. 1. ἐπίπταμαι, frequent. a *supervolo.* *Virg. Ecl.* 6, 80. et quibus ante Infelix sua tecta supervolitaverit alis. *Lucan.* 5, 195. fragilemque supervolitantia malum Vela tulit turbo.

SUPERVŎLO, as, n. 1. ὑπερπέταμαι, supra aliquid volatu feror. *Ov. Met.* 4, 623. Despectat terras, totumque supervolat orbem. *Plin.* 8, 14, 14. Supervolantes alte alites. *Virg. A.* 10, 522. Ille astu subit: at tremebunda supervolat hasta.

SŬPERVOLVO, is, volvi, volutum, a. 3. ἐπικυλινδέω, supra volvo. *Avien.* in *Arat.* 970. Quinque supervolvit se partibus.

SŬPERVŎLŪTUS, a, um, part. a *supervolvo.* *Colum.* 11, 3. *med.* Incrementum ejus supervoluto cylindro coerceat.

SŬPERVŎMO, is, a. 3. *Sil.* 10, 183. Conjecto fodit ense: supervomit ille calentem Sanguinis effundens per hiantia viscera rivum. Alii ita distinguunt: *Conjecto fodit ense super: vomit ille,* etc. multo rectius.

SŬPĔRURGENS, entis, part. ab inus. *superurgeo,* desuper urgens. *Tac. A.* 2, 23. *extr.* Quo levarentur alvei (*naviam*) manantes per latera, et fluctu superurgente.

SŬPĔRUS, a, um, adj. ὁ ἄνω, qui in superiori parte positus est, altus, editus: cui *inferus* opponitur. *Liv. Andr.* ap. *Prisc.* 3, 606. Inferus, an superus tibi fert Deu' funera, Ulysse. *Pl. Merc.* 5, 1, 1. Limen superum inferumque salve. *Id. Cist.* 2, 1, 36. Dii, Deaeque superi atque inferi, et medioxumi. *Id. Aul.* 2, 7, 3. Faciam, ut in puteo coenam coquant. Inde coctam sursum subducemus corbulis. Si autem deorsum comedent, superi incoenati sunt, et coenati inferi. *Virg. A.* 6, 240. talis sese halitus atris Faucibus effundens supera ad convexa ferebat. *Catull.* 55, 4. templum superi Jovis, *h. e.* Capitolini: et dictum est ad distinctionem *inferni,* h. e. Plutonis. *Cic. N. D.* 2, 56. Sunt enim e terra homines non ut incolae atque habitatores, sed quasi spectatores superarum rerum atque coelestium. *Id. Tusc.* 1, 26. Ut omnia supera, infera, prima, ultima, media videremus. *Virg. A.* 6, 788. Omnes coelicolas, omnes supera alta tenentes. [*Ap. *Lucan.* 10, 186. *supera* sunt coelestia sidera: ubi v. *Triller.* in *ed. Web.*] ℙ *Superum mare* est Adriaticum et Ionium. V. INFERUS. ℙ *De supero,* de superiori parte. *Pl. Amph.* 3, 4, 17. Illuc sursum escendero: inde optime cispellam virum: de supero, cum huc accesserit, faciam ut sit madidus sobrius. ℙ *Dii superi,* coelestes, qui saepissime *Superi* absolute dicuntur. *Virg., Hor., Ov., Tibull., Prop., Lucan.* et alii passim: et in gen. *superum* pro *superorum.* *Lucr., Virg., Lucan., Ov., Mart.* etc. (*Superorum* tamen dixit *Ov. Trist.* 4, 4, 19. et *Pont.* 1, 1, 43.) Hinc illae appellationes, *o Superi! pro Superi!* ap. *Ov. Met.* 14, 729. et *Trist.* 1, 2, 59. Hi distinguuntur a Diis maris, ut *l.* nunc *c.*, et a Manibus, seu inferis Diis, ut *Virg. A.* 7, 312. Flectere si nequeo Superos, Acheronta movebo. ℙ De iis, quae in terra, atque inter homines fiunt, cum de Inferis sermo est. *Virg. A.* 7, 562. de Alecto: Cocytique petit sedem, supera ardua linquens; et *ib.* 6, 680. Inclusas animas superumque ad limen ituras. *Id. ib.* 2, 90. pater superis concessit ab oris, *h. e.* vita functus abiit ad plures. *Ov. Met.* 5, 611. quae me superas eduxit prima sub auras. *Lucan.* 7, 769. infectumque aera totum Manibus, et superam Stygia formidine noctem. *Vell.* 2, 48. de Pompejo: Quam apud superos habuit magnitudinem, illibatam detulisset ad Inferos. *Val. Fl.* 1, 792. Tune excite, parens, umbris, ut nostra videres Funera, et oblitos superum paterere dolores? Adde *Virg. A.* 6, 128. et *Sen. Hipp.* 145. et *Herc. Fur.* 48. ℙ Comparativum est *superior, ius,* et refertur ad locum, ἀνώτερος. *Cic. Att.* 12, 10. Tota domus superior vacat, ut scis. *Caes. B. G.* 7, 46. Inferiore omni spatio vacuo relicto, superiorem partem collis castris compleverant. [**Sall. Jug.* 53. omnia suis provisa; locum superiorem, ubi *Rupert.* laud. *Liv.* 7. Praeter virtutem locus quoque superior adjuvit. Adde *Caes. B. C.* 3, 112. superiores urbis partes, nostr. *die Oberstadt.* Ap. eundem saepissime *loca superiora* i. q. colles, montes. Cf. *B. G.* 1, 10. 43. 2, 23. 3, 3.] *Cic. Inv.* 4, 40. Ex superiore, et ex inferiore scriptura docendum est, quod quaeritur, fieri perspicuum. *Id. Verr.* 2, 2, 42. Dicere de loco superiore, [*i. e. de tribunali et sella curuli. — Etiam de suggesto in concione populi. *Id. ib.* 2, 1, 5. Hanc ego causam quum agam beneficio populi Rom. de loco superiore. Cf. *Fam.* 3, 8.] *Pl. Most.* 1, 1, 42. Superior accumbere (*non possum*) V. ACCUMBO. [**Liv.* 41, 1. mare superius.] ℙ Item ad tempus. *Cic. Cat.* 1, 1. Quid proxima, quid superiore nocte egeris. *Id. Fam.* 5, 17. Superioribus temporibus ad te nullas litteras misi. *Id. Har. resp.* 8. Anno superiore. *Id. Dom.* 37. Utriusque temporis fructum tuli maximum: superioris, quod, etc. posterioris, quod, etc. *Nep. Thras.* 3. Superior crudelitas. *Id. Dion.* 1. Superior Dionysius, *h. e.* senior, prior. Sic *Cic. Verr.* 2, 5, 10. Superior Africanus. *Id. Sen.* 8. *med.* In superiore vita. *Varr. R. R.* 2, 10. Ad majores pecudes aetate superiores, ad minores etiam pueros (*pastores habendos*); et *Caes. B. C.* 2, 5. Omnis juventus omnesque superioris aetatis, etc. [*i. e. senectus, ultra juventutem s. militarem aetatem provecta: V. *Herzog. Suet. Claud.* 41. superiora, i. e. priora tempora. *Oppon.* transit ad inferiora tempora.] ℙ Item ad vires et fortunam. *Caes. B. G.* 5, 15. Equites hostium cum equitatu nostro conflixerunt, ita tamen ut nostri omnibus partibus superiores fuerint. *Nep. Alc.* 4. *extr.* Quo facto multo superiores bello esse coeperunt. *Id. Phoc.* 3. Populus superior factus duces adversariae factionis patria pepulit. *Cic.* ad *Quir.* 9. Superiorem esse contra improbos minus est negotii, quam bonis exaequari. [**Sall. Cat.* 49. superior primo proelio: ubi docte *Wass.* hanc dicendi rationem exposuit.] ℙ Item ad genus et dignitatem. *Cic. Off.* 1, 26. Philippum Macedonum regem rebus gestis superatum a filio, facilitate et humanitate video superiorem fuisse; et *mox:* Ut quanto superiores sumus, tanto nos geramus submissius. *Id. Fam.* 2, 18. Habes enim neminem honoris gradu superiorem. *Id. Or.* 2, 52. Invident homines maxime paribus aut inferioribus, etc., sed etiam superioribus invidetur, etc. [**Vell.* 2, 101, 1. cui omnem honorum, ut superiori, habuit.] ℙ Sup. *Superrimus* agnoscitur a *Varr. L. L.* 6, 3. *med.* et a *Charis.* 2, 130., unde *supremus,* q. v. v. s. l.

SŬPĪNĀLIS dictus est Juppiter, quod vim haberet omnia tum stabiliendi, tum resupinandi, *h. e.* evertendi. *August. Civ. D.* 7, 11.

SŬPĪNĀTĬO, onis, f. *Supinatio stomachi* ap. *Coel. Aurel. Tard.* 4, 3. *n.* 64. est, cum cibos recusat ac rejicit.

SŬPĪNĀTUS, a, um, part. a *supino:* ὑπτιασμένος. *Virg. G.* 2, 261. Ante supinatas Aquiloni ostendere glebas. *Quint.* 11, 3. *med.* Aut eadem manus supinata in superiora jactetur. *Manil.* 2, 852. Supinatur arcus, *h. e.* inversus, cornibus in altum versis. *Sen. ep.* 121. *med.* Supinata testudo inquieta est desiderio naturalis status, nec ante desinit niti, quatere se, quam in pedes constituit. *Auct. Laud. Herc.* inter opera *Claud.* 116. Aper supinato lumine, *h. e.* oculis in coelum versis. *Appul. Met.* 9. *f.* Miles supinatus humi; et *ib.* 8. Equus toto tergo supinatus, dominum suum devolvit ad terram, *h. e.* in posteriores pedes lapsus, et tergum supinans.

SŬPĪNĒ, adv. ὑπτίως. Translate *Sen. Ben.* 2, 24. *med.* Alius beneficium accepit supine, ut dubium praestanti relinquat, an senserit, *h. e.* aliud agens, et alio spectans, velut qui in altum supinata facie respicit.

SŬPĪNĬTAS, atis, f. status supinus, ὑπτιότης. *Quint.* 11, 3. *med.* Pectus ac venter ne projiciantur, observandum: pandant enim posteriora: et est odiosa omnis supinitas. De situ locorum plano, quasi facie terrae tota ad coelum obversa. *Solin.* 3. Planasia (*insula*) de supinitate sic vocata. ℙ Translate significat stupiditatem. *Firm. err. prof. rel.* Erubescite, o miseri, supinitatem.

SŬPĪNO, as, avi, atum, ὑπτιόω, supinum colloco, facie sursum versum statuo, resupino. *Stat. Th.* 12, 289. visuque sagaci Rimatur positos, et corpora prona supinat; et *ib.* 6, 789. Praecipitatque retro juvenem, atque in terga supinat. *Id. ib.* 8, 394. de equis: tolluntque armos, equitemque supinant, *h. e.* coelum suspicere cogunt, tergum retro inclinantes. *Id. ib.* 3, 413. meritos vertunt ad molle jugales Gramen, et erecto currum temone supinant. *Id. ib.* 7, 346. qui Parnasson utrumque, Aut Cirrham tauris, Anemoriamque supinant, *h. e.* inversis aratro glebis, et ad solem supinatis. (*Virg. G.* 2, 261. supinatas Aquiloni ostendere glebas.) *Hor. Sat.* 2, 7, 38. fateor me Duci ventre levem: nasum nidore supinor, *h. e.* naso erigor in sublime, quod facere solent ii, qui jucundo cibi odore capti sunt, ἐλληνισμός, pro *nasus mihi supinatur.* ℙ *Supinari,* planum fieri, inclinari, extendi, ut videmus in iis, qui supini jacent. *Stat. Th.* 12, 243. Jamque supinantur fessis, lateque fatiscunt Penthei devexa jugi. ℙ Translate. *Sen. Ben.* 2, 13. Libet interrogare, quid tantopere te supinet, *h. e.* extollat, inflet, superbum faciat: solent enim qui superbiunt, caput attollere, pectus projicere, quod est quodammodo supinari.

SŬPĪNUS, a, um, adj. ὕπτιος, resupinus: dicitur de animali in tergum jacente, et ventre in coelum verso: cui opponitur *pronus:* ab antiquo *suppus,* quod et *supus* scripsere. *Cic. Div.* 1, 53. Omne animal, ut vult, ita utitur motu sui corporis, prono, obliquo, supino. *Juven.* 3, 280. cubat in faciem, mox deinde supinus. *Pl. Cist.* 2, 3, 78. Quid nunc supina susum in coelum conspicis? *Hor. Sat.* 1, 5, 19. stertitque supinus; et *ib.* 85. Supinus venter. *Stat. Th.* 8, 640. dependet languida cervix Exterior clypeo, crines a fronte supini. *Plin.* 32, 4, 14. Supinae testudines. *Id.* 11, 8, 8. Apes noctu deprehensae in expeditione, excubant supinae, ut alas a rore

protegant. *Id.* 28, 4, 14. Supini cubitus oculis conducunt, a proni tussibus, in latera adversum destillationes. [**Suet. Aug.* 16. Supinum, coelum intuentem, stupidum cubuisse, *h. e.* dormientem: ne quis cum *Casaub.* precantem intelligat. Ita *Claud.* 33. supino ac per somnum hianti.] ℙ Item de rebus, quae coelum spectant. *Virg. A.* 3, 176. tendoque supinas Ad coelum cum voce manus, [*quae extolluntur sic, ut palma sursum pateat, qui fuit habitus precantium. V. *Lamb.* ad *Hor. Od.* 3, 23, 1.] *Plin.* 11, 37, 45. Cornua aliis adunca, aliis redunca, supina, convexa. *Id.* 10, 33, 49. Hirundines rusticae confingunt nidos totos supinos, faucibus porrectis in angustum. *Id.* 17, 22, 35. *n.* 11. (et *Juven.* 8, 201.) Supina falce palmitis oculos auferre; et *ib.* 24, 37. *n.* 6. In supinum excisae vites. (*Colum.* 4, 24. *med.* Ne resupina coelum, sed prona potius plaga terram spectet.) *Id. ib.* 23, 35. *n.* 28. In arborum tonsura supiniore. *Front. Aquaed.* 36. Calix supinus, nec ad haustum pronus. *Liv.* 30, 10. *med.* Vana pleraque (utpote supino jactu) tela in superiorem locum mittebant. [**Plin. Pan.* 34, 3. contigit desuper intueri delatorum supina ora, i. e. resupinata, ut conspici et agnosci ab omnibus possent. V. *Gierig.*] *Supina tellus*, *supinum mare*, extima terrae, aut maris facies coelo et soli obversa. *Plin. prooem.* Omnia, quae ciborum, aut florum, odorumve gratia proveniunt supina tellure. *Id.* 9, 2, 1. In mari tam late supino, etc. *Id.* 17, 22, 35. *n.* 15. de vitib. quae sparguntur in terram: Major pars terrarum ita supinam in tellure vindemiam metit. ℙ Qui retro convertitur, et sursum redit. *Ov. Pont.* 4, 5, 43. Fluminaque in fontes cursu reditura supino. *Id. Med. fac.* 40. Nec redit in fontes unda supina suos. Adde *Lucret.* 4, 442. Hinc *supinum carmen* ap. *Mart.* 2, 86. est recurrens, reciprocus. V. RECURRO. ℙ *Supinus* etiam dicitur aliquantum inclinatus, clementer accedens, leniter acclivis, quasi homo in tergum inclinatus, et vultu ac pectore in coelum conversus. [**Lucret.* 4, 518. tecta supina fieri.] *Virg. G.* 2, 276. tumulis acclive solum, collesque supini. *Liv.* 1, 46. et 6, 24. Supina vallis. *Plin* 13, 12, 23. Supina tabula scheda adlinitur longitudine papyri. *Id.* 16, 37, 67. Cathedra supina. Adde *Quint.* 12, 10. *f.* [**Plin. Pan.* 30, 4. supinum solum. V. *Gesner.* et *Gierig.* ad h. l.] ℙ Item supino et leni clivo situs. *Hor. Od.* 3, 4, 23. Tibur supinum. *Juven.* 3, 192. eodem sensu, *pronum Tibur*, dixit. Adde *Hor. Ep.* 1, 29., ut quidem *Bentl.* legit. ℙ Translate est solutus, otiosus, ignavus, oscitans, negligens, delicatus: hujusmodi enim supini jacere diu, aut sedere solent. *Quint.* 10, 2. Otiosi et supini, si quid modo longius circumduxerunt, jurant, ita Ciceronem locuturum fuisse. [*V. *Burm.* ad h. l. et cf. *Ern. Lex. technol. lat. rhet.* p. 390. sq.] *Juven.* 1, 190. Et multum referens de Maecenate supino. *Catull.* 17, 25. Et supinum animum in gravi derelinquere coeno. *Mart.* 2, 6. Deliciae supiniores. *Id.* 6, 42. Non attendis, et aure me supina Jamdudum quasi negligenter audis. *Quint.* 11, 3. *in.* Nedum judicem supini securique moveamus, ac non et ipse nostra oscitatione solvatur. *Ulp. Dig.* 22, 6, 6. Ne supina ignorantia ferenda est factum ignorantis. *Paul. ib.* 18, 1, 15. Ignorantia emptori prodest, quae non in supinum hominem cadit. ℙ Item tumens, inflatus, superbus. *Pers.* 1, 129. Sese aliquem credens, Italo quod honore supinus Fregerit heminas Arreti aedilis iniquas. *Mart.* 5, 8. Haec et talia dum refert supinus, etc. ℙ Grammatici *supinum* vocant modum verbi in *um* activa, et in *u* passiva significatione desinentis, ut (*Hor. Od.* 1, 2, 15.) vidimus Tiberim Ire dejectum monumenta regis; et (*Sat.* 1, 4, 124.) inhonestum, et inutile factu. *Quint.* 4, 1. *extr.* verba participialia vocat. Cur autem *supina* dicantur, causam reddit *Prisc.* 8, 811., quia a participiis passivis, quae quidam supina nominaverunt, nascuntur. *Voss. de Gramm.* 5, 11. dicit, ideo appellari, quia participia significant rem praeteritam: re autem gesta, licere nobis esse supinis atque otiosis. *Prisc. l. c.* p. 823. et *Charis.* 2, 153. etiam gerundia hac appellatione comprehendunt. V. plura ap. *Voss. l. c.* [*Cf. *Scal. de caus. Ling. Lat.* 7. p. 376. *Bail.*]

SŬPO, as. V. SIPO.

SUPPACTUS et Suppactus, a, um, part. a *suppingo*. *Pl. Bacch.* 2, 3, 97. Divesne est istic Theotimus? *Chrys.* etiam rogas? qui soccis habeat auro subpactum solum, *h. e.* clavis aureis soleas, seu crepidas suffixas. *Plin.* 33, 3, 14. scribit, Agnonem Teium aureis clavis suffigere crepidas solitum. *Val. Max.* 9, 1. *n.* 4. *extr.* Antiochi exercitum magna ex parte aureos clavos crepidis subjectos habuisse.

[SUPPAENŬLĀRE et Suppenulare, is, n. vestis, quam quis suo paenula habet. *Not. Tir.* p. 157. Penula, suppenulare. *F.*]

SUPPALPO et Subpalpo, as, a. 1. clam palpo, adulor, blandior. *Symm. ep.* 1, 84. (al. 90.) *med.* Non dicam dolo, utpote suppalpandi nescius.

SUPPALPOR et Subpalpor, aris, dep. 1. suppalpo. *Pl. Mil.* 2, 1, 28. Occoepit ejus matri suppalparier vino, ornamentis, opiparisque obsoniis.

SUPPAR et Subpar, ăris, adj. omn. gen. πάρισος, prope aequalis, paene par: a *sub* et *par*. *Cic. Brut.* 7. *f.* Huic aetati suppares Alcibiades, Critias. *Vell.* 1, 17. Dulces Latini leporis facetiae per Caecilium, Terentiumque suppari aetate nituerunt. *Auson. ep.* 1, 13. nam supparis aevi Sum tibi ego, et possum fratris habere vicem.

SUPPARĂSĪTOR et Subparasitor, aris, dep. 1. ὑποπαρασιτεύομαι, subservio, obsequor, tanquam parasitus. *Pl. Amph.* 3, 4, 10. Accedam, atque hanc appellabo, et supparasitabor patri. *Id. Mil.* 2, 77. Sed hic illi supparasitatur semper.

[SUPPARĀTŪRĂ, ae, f. ἀντικατάστασις, suffectio, substitutio. *Tert. Res. carn.* 61. Sublata enim morte, neque victus fulcimenta ad praesidia vitae, neque generis supparatura gravis erit membris, *h. e.* generis humani reparatio per genituram. *F.*]

SUPPĂRO et Subparo, a. 1. apparo, accommodo, adjungo. *Tert. Cult. fem.* 7. Ne exsuvias alieni capitis sancto et Christiano capiti suppares. *Id. Anim.* 25. *f.* Labem corpori et animae supparare. ℙ Est item similem reddere: a *par*. *Id. adv. Valent.* 4. Lupae feminae formam quotidie supparare, solemne est.

SUPPĂRUM, i, n. et Supparus, i, m. σίφαρος, lineum velum. Hinc *Festus:* Velum omne, quod ex lino est, dicitur supparum. [Scribitur autem et *sifarus* et *siparum*, et *siparus*, et *sipharum*, unde etiam est *siparium*, quam vocem vide suo loco. Videtur esse ab Hebr. סֵפֶר *sépher*, liber, numerus, et generatim signum quodcumque, unde est Italicum *cifra*, atque etiam Arab. سفر *sapharòn*, iter, navigatio, quae nempe fit velis expansis. *F.*] ℙ Speciatim dicitur de velo navium: non tamen quovis, sed eo, quod minus est, et summo malo appensum, quod favente vento pandi solet. *Festus* in *Sic.* Supparum appellant dolonem, quod est velum minus in navi, ut acation majus. *Lucan.* 5, 428. Obliquat laevo pede carbasa, summaque pandens Suppara velorum, perituras colligit auras. *Stat. Silv.* 3, 2, 27. vos stuppea tendite mali Vincula, vos summis adnectite suppara velis. *Sen. ep.* 77. *in.* Omnis in pilis Puteolorum turba consistit, et ex ipso genere velorum Alexandrinas, quamvis in magna turba navium, intelligit. Solis enim licet supparum intendere, quod in alto omnes habent naves; nulla enim res aeque adjuvat cursum, quam summa pars veli: illinc maxime navis urgetur; [et *mox:* Cum intravere Capreas, ceterae velo jubentur esse contentae: supparum Alexandrinarum insigne est. *Isid. Or.* 19, 3. Supparum genus veli, unum pedem habens, quo juvari navigia solent in navigatione, quoties vis venti languescit. *Siparum*, teste *Arevalo*, legitur in plerisque codicibus. *F.*] *Sen. Herc. Oet.* 698. Medioque rates quaerit in alto, Quarum feriunt suppara nubes. [*Id. Med.* 327. alto rubicunda tremunt Suppara velo. *F.*] ℙ De quovis velo, *Manil.* 5, 48. non invehet undis Suppara, nec pelagus Xerxes facietque, tegetque. Alii *sipara* legunt. [*Not. Tir.* p. 177. Sifarus, scalmus, remus. ℙ Translate. *Front. ad Anton. Imp.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 1, 2. *med.* Quamquam non semper ex summis opibus ad eloquentiam velificaris, tamen sipharis et remis tenuisse iter (*vides*): atque ut primum vela pandere necessitas impulit, omnes eloquentiae studiosos, ut lembos et celocas, facile praetervehi. *F.*] Item usurpatur de velo in signis militaribus. *Festus.* Nunc supparos appellamus vela linea in crucem expansa. Adde *Tert. Apol.* 16., ubi de labaro loquitur. Legunt autem plerique omnes *sipara*. ℙ Item de veste puellari linea, quam eandem esse putat *Festus* ac subuculam: sed sic distinguit *Varr. L. L.* 4, 30. Alterum, quod subtus, a quo subucula: alterum quod supra, a quo supparus: nisi quod id dicunt Osce. *Afran.* ap. *Non.* 14, 20. Tace; puella non sum, supparo si induta sum. ℙ Item matronali. *Lucan.* 2, 363. de Marcia Catonis uxore: humerisque haerentia primis Suppara nudatos cingunt angusta lacertos. *Pl. Ep.* 2, 2, 45. Quid istae, quae vesti quotannis nomina inveniunt nova indusiatam, patagiatam, supparum, aut subminiam. *Novius* ap. *Non. l. c.* Supparum purum Veliensem, interim Oscam meram. ℙ Item virili. *Non. ib.* definit linteum femorale usque ad talos pendens: dictum, quod subtus appareat. *Varr. ib.* Hic indutus supparo, coronam ex auro et gemmis fulgentem gerit. ℙ Denique *Naevius* ap. *Festum* ita vocat puniceum (al. *Punicum*) vestimentum: item vestem Neptuno consecratam. In *Gloss. Phil.* dicitur περιώμιον, *h. e.* vestis humeris circumdata.

SUPPĔDĀNĔUM, i, n. ὑποπόδιον, scamnum sub pedibus. *Lact.* 4, 12. *med.* ex *Psalm.* 109, 2. Quoadusque ponam inimicos tuos suppedaneum pedum tuorum.

SUPPĔDĬTĀTĬO, onis, f. abundantia, affluentia. *Cic. N. D.* 1, 40. Quae ergo vita? Suppeditatio, inquis, bonorum, nullo malorum interventu.

SUPPĔDĬTĀTUS, a, um, part. a *suppedito:* subministratus. *Cic. Verr.* 2, 2, 2. *f.* Suppeditato frumento exercitus maximos alere. *Id. ib.* 2, 5, 51. *f.* Remigi rem frumentariam esse suppeditatam.

SUPPĔDĪTO et Subpedito, as, avi, atum, a. 1. χορηγέω, ἐπαρκέω, praebeo quod satis sit, abunde subministro, largior: quasi sub pedibus pono, [*sub
pedes do. V. quae infra laudata sunt. Alii int
sivum dicunt pro *suppetitare* a verbo *suppeter*
Cic. Leg. 2, 27. Terra fruges ferre, et, ut ma
cibos suppeditare possit. *Id. Fin.* 2, 21. Suppedi
bit nobis Atticus de thesauris suis. *Ter. Heaut.*
1, 57. Si illi pergo suppeditare sumptibus, mihi
ad rastros redit. *Pl. As.* 4, 2, 10. Luxuriae su
ptus suppeditare. *Liv.* 23, 48. *med.* Tributo su
ptus suppeditari. *Nep. Alc.* 8. Ipsis pecunia a r
suppeditabatur. *Sil.* 10, 137. armiger, supped
mihi tela. *Cic. Rab. perd.* 11. Fistulas, quibus a
suppeditabatur templis, praecidi imperarat. *Id.*
23. *med.* Aliquis Deus suppeditans omnium rer
quas natura desiderat, abundantiam et copiam.
Top. 18. Hic locus suppeditare solet oratoribus
poetis mirabilem copiam dicendi. *Lucr.* 3, 10. S
peditare alicui praecepta. *Cic. Arch.* 6. Supped
nobis, ubi animus ex hoc forensi strepitu reficia
et aures convicio defessae conquiescant. *Id. Q.*
3, 1, 4. *f.* De hortis quod me admones, nec fui
quam valde cupidus, et nunc domus suppeditat
hortorum amoenitatem. ℙ Absolute. *Id. Att.*
20. Quod Ciceroni suppeditas, gratum. ℙ Depo
tis forma. *Id. ib.* 18. De Patulciano nomine q
mihi suppeditatus es, gratissimum est. [Al. rec
cum *Manutio* leg. *suppetiatus es*. *F.* *Sic *Orell.*,
ita de *Montagnani* conject. recte opinatur legi,
sit voc. Appulejanum. Talia enim vel obsoleta
Appul. passim renovari.] ℙ Neutrorum more si
ficat satis esse, sufficere, parem esse, ἐπαρκεῖν.
Off. 1, 4. Parare ea, quae suppeditent et ad cul
et ad victum. *Pl. As.* 2, 4, 17. Clamore ac sto
cho non queo labori suppeditare. *Varr. R. R.*
Sues oportet largiore cibatu sustentare, quo
lius lac suppeditare possit. ℙ Item abundare.
Cat. 2, 11. Omissis his rebus omnibus, quibus
suppeditamus, ille eget. ℙ Item superesse, su
tere. *Lucr.* 1, 230. Unde mare, ingenui fontes,
ternaque longe Flumina suppeditant. *Cic. Fam*
18. An hoc significas, ne chartam quidem tibi
peditare? *Id. Or.* 3, 31. In hoc campo facile
peditat omnis apparatus ornatusque dicendi.
30, 25. Navis defendebatur egregie, quoad tela
peditarunt. *Id.* 6, 24. Quod multitudo suppe
bat, aliquot cohortes in castris reliquerant. *Id*
27. Ad vos quemadmodum loquar, nec consili
nec oratio suppeditat. *Pl. Trin.* 5, 1, 3. Ita ga
gaudium suppeditat, *h. e.* abundat et cumulatur
gaudiis. *Lucr.* 3, 731. At neque, cur faciant i
quareve laborent, Dicere suppeditat, *h. e.* p
ptum, facile est, suppetit, licet. *Liv.* 1, 55. *f.*
metinae manubiae, quae perducendo ad cul
operi destinatae erant, vix in fundamenta sub
tavere. ℙ *Vita suppeditat*, suppetit, durat.
Brut. 70. Cui si vita suppeditavisset, consul f
esset; et *ib.* 27. Carbo, quoad vita suppeditavit,
in multis judiciis causisque cognitus; et *ib.* 32.
Miror, cum et vita suppeditavisset, et splend
non deesset, consulem non fuisse. ℙ Proprie
sub pedibus ponere, prosternere. *Inscr.* ap. *Re*
l. 3. *var. lect. c.* 10. *f.* ex *Mazella de Puteol. f.*
cuncta calcat, suppeditat, rapit. Addit *Reines.*
Guilelmi Brit. l. 3. fastu, Quo nos, quo cunctos
suppeditare laborant; et *l.* 10. virtus Omnia su
ditat, supereminet omnibus una.

SUPPĔDO et Subpedo, is, n. idem quod
Cic. Fam. 9, 22. *f.* Suppedit, flagitium est:
eris nudus in balneo: non reprehendes.

SUPPENDĔO et Subpendeo, es, n. 2. subter
deo. *Colum.* 4, 26. *f.* Saepe notavi, per impru
tiam rusticos subjicere jugo palmam, et ita
gare, ut solo vimine suppendeat. Al. rectius
suspendant.

SUPPERNĀTUS et Subpernatus, a, um, ad
modum pernae succisus. *Festus:* Suppernati d
tur, quibus femina sunt succisa in modum suill
pernarum. Ennius in Annalibus: His pernas s
dit iniqua superbia Poeni. Catullus ad Colo
(17, 18.) velut alnus In fossa Liguri jacet su
nata securi. Haec *Festus*. Locus *Ennii* videtur
de pugna Cannensi, in qua, ut *Livius* 22, 51.
rat, in strage caesorum quidam jacentes vivi
sis feminibus poplitibusque inventi sunt. In
Catulli est metaphora: tribuit enim ligno, quod
malibus convenit. Sunt qui perperam *separat*
gendum putant: alii *expernata*.

SUPPERTURBO et Subperturbo, as, a. 1.
quantum perturbo. *Sen. Apocol. f.* Pusillum
perturbatur, ut illum vidit canem nigrum, vill
Est qui leg. *superturbatur*.

SUPPES et Subpes, ĕdis, adj. omn. gen. qu
pedibus est: vel, ut alii divinant, qui supin
pedibus. Habetur in *fragm. Petr.* p. 674.
et in *Tab. marm.* ap. *Grut.* 341. *f.* Item re
mangones suppedes ipsius perleges. Lege di
sub pedes.

SUPPĔTĬAE et Subpetiae, arum, f. plur. βο
ἐπικουρία, subsidium, auxilium, quod fertur
ranti, quod datur ad rem sustentandam, ne la
aut pereat: ita dictae, quia suppetunt et adsu
discrimine. Usum habent in recto et quarto p
tantum. *Pl. Epid.* 5, 2, 12. Quidquid ego male
auxilia mihi et suppetiae sunt domi. *Appul.*

ibus non ad quaestum, sed ad suppetias uti. *Pl.* ↄh. 5, 1, 54. Non metuo, quin meae uxori latae etiae sient. *Id. Epid.* 5, 1, 52. Memento supas mihi cum sorore ferre. ¶ Accusativus *suppe-* absolute, ut *exsequias*. *Pl. Men.* 5, 7, 31. Nae suppetias tempore adveni modo. *Hirt. B. Afr.* Et nuntiabantur auxilia magna equitatus oppida- uppetias venire; et *ib.* 25. *extr.* Suis finibus op- sque suppetias profectus est; et *ib.* 39. Suis fu- tibus suppetias ire contendit; et *ib.* 75. *f.* Mili- urmis suorum suppetias mittit; et *ib.* 66. et 68. rrere suppetias legionibus. *Appul. Met.* 9. Ac- re alicui suppetias. Adde *Suet. Vesp.* 4.

JPPĔTĬĀTUS, us, m. suppetiae, auxilium. *Non* . ut Latinum agnoscit. Auxiliatum, inquit, ut etiatum. V. v. sq.

JPPĔTĬOR, aris, atus sum, dep. 1. ἀμύνω, sup- s fero. [*Cic. Att.* 14, 18. De Patulciano nomi- quod mihi suppetiatus es, gratissimum est. V. PEDITO. *F.*] *Appul. Met.* 8. Vobis facile est etiari miserrimo seni; et *ib.* 1. Proclamares sal- suppetiatum, si resistere nequibas; et *ib.* 4. etiatum decurrunt anxii; et *ib.* 7. Omnem vi- m suppetiatum convocant; et *ib.* 8. Maritum suppetiatum ciet.

SUPPĔTĬUM, ii, n. idem ac suppetiae. *Com- Instruct.* 43. Suppetium nullum erit; et 70. petit suppetium miser. *F.*]

PPĔTO et Subpeto, is, a. 3. Usurpatur fere rtiis personis, aut in infinito: et significat in ptu esse, occurrere, in mentem venire. *Cic.* 2, 1, 11. *med.* Vererer, ne mihi crimina non eterent, ne oratio deesset. *Nep. Dion.* 7. Pe- deesse coepit, neque, quo manus porrigeret, etebat. *Liv.* 4, 48. *med.* Ut pro se quisque, nec ium sibi suppetere diceret, nec se ullam opem re, nisi etc. *Ammian.* 24, 4. *f.* Architectus, cujus n non suppetit. ¶ Item superesse, adesse. *Caes.* 1, 16. Ne pabuli quidem satis magna copia sup- at. *Liv.* 4, 22. Quibuscumque vires suppete- ad arma ferenda, praesto fuere. *Cic. Fam.* 3. Mihi ad remunerandum nihil suppetit, prae luntatem. *Liv.* 5, 26. *f.* Cum frumentum co- ie aliae largius obsessis, quam obsidentibus terent. *Hirt. B. Afr.* 31. *med.* Nunquam tanta teret victoriae fiducia, ut castra sua adoriri ent, *h. e.* non esset eis tanta fiducia. *Plin. ep.* Tullio et copiosissimum ingenium, et ingenio arietas rerum, qua magnitudo largissime sup- at. *Plin. alter* 2, 9, 6. Non suppetente ad hau- m justa vi. ¶ *Vita suppetit*, datur, durat. *Fin.* 1, 4. Scribentur fortasse plura, si vita et. *Liv.* 40, 56. Si vita longior suppetisset, dubium fuit, quin, etc. *Hirt. B. Afr.* 92. vita suppetet. *Plin. ep.* 5, 5. *extr.* Dum vita it, enitamur, ut, etc. *Pl. Trin.* 1, 2, 19. Deos it vitae tuae superstes suppetat. ¶ Item suffi- satis esse. *Cic. Tusc.* 5, 32. Ut amori, ut am- , ut quotidianis sumptibus copiae suppetant. *Ep.* 1, 12, 4. Pauper enim non est, cui rerum it usus. *Liv.* 2, 56. Rudis in militari homine non suppetebat libertati animoque. *Pl. Ps.* 1, . Utinam quae dicis, dictis facta suppetant, *h.* ia sint, respondeant. ¶ Porsonaliter. *Hor.* 17, 63. Ingrata misero vita ducenda est, in Novis ut usque suppetas doloribus. *Lucr.* 1, Et tamen ut plagae quoque possint suppetere Infinita opus est vis undique materiai. ¶ Pro aut alterius nomine petere. *Ulp. Dig.* 47, 2, *d.* Furti actionem adversus eum, qui suppe- liginario competere, non mihi. Ita *Torrent.*, *lound.* edidit, *qui sic petet.*

PPETŬLIS, e, adj. *Auct. Itin. Alex.* (ed. *A.* 76. Quippe hiuc Besus (Bessus) non modo n optaverat, verum quidquid suppetule inse- bus foret, id omne corrumpens, etc. *h. e.* quid- nsequentibus suppeteret. *B. A.*

PĪLĀTOR et Subpilator, oris, m. qui pilos . *Laber.* ap. *Non.* 8, 56. Quaenam mens, quae as vos suppilatores facit cum cano eugio puel- Est qui leg. *suppolitores.*

PĪLĀTUS, a, um, part. a *suppilo*: furto spo- *Caecil.* ap. *Non.* 1, 42. Suppilatum esse eum, ornamenta omnia.

PĪLO et Subpilo, as, a. 1. ὑπεξαιροῦμαι, clam o, expilo, suffuror, spolio. *Pl. Truc.* 2, 7, ffuror, suppilo, de praeda praedam capio. *Id.* , 1, 39. Cum pallam atque aurum meum do- pilas uxori tuae, et tuae degeris amicae; et 2. Suppilat mihi aurum et pallam ex arcis. ¶ uffurando spolio. *Id. As.* 4, 2, 6. Suppilas omi uxorem tuam? et 5, 2, 38. Ille ecastor bat me, quod ancillas meas suspicabar. *Pomp.* *n.* 1, 42. Alter amat, putat, patrem suppilat .

PINGO, is, a. 3. subter compingo: a *sub*, et *Pl. Trin.* 3, 2, 94. Fulmentas jubeam sup- occis. ¶ *Suppingo* a *pingo*, suffundo. *Avien.* . 1454. tenui surrexerit autem Si face, etigni- pinxerit ora rubore.

PINGUIS. V. SUBPINGUIS.

PLANTĀTOR, oris, m. qui supplantat. *Hie-* . 69. *n.* 6. Rachel propter aquas supplanta- toris osculo salutantur, *h. e.* Jacobi, qui fratrem suum supplantavit. (V. *Genes.* 29, 11.) *Ambros. ep.* 60. Ille est supplantator, qui usurarum captat emolumenta. *F.*]

SUPPLANTĀTUS, a, um, part. a *supplanto:* supplantando eversus. *Sen. ep.* 13. Athleta, qui supplantatus adversarium toto tulit corpore, nec projecit animum projectus.

SUPPLANTO et Subplanto, as, a. 1. prosterno, et quasi sub plantis dejicio, everto. *Colum. Arb.* 7. Si vitem sternere voles, juxta radicem ita, ne ipsam laedas, curiose fodito, et vitem ita supplantato. *Plin.* 17, 23, 35. *n.* 27. Totas supplantare in terram vites. *Id. ib.* 22, 35. *n.* 19. In pampinatione non hos detrahere pampinos, qui cum uva sint: id etenim uvas supplantat, praeterquam in novella vinea. ¶ Item pede subposito dejicio, everto, ὑποσκελίζω. *Cic. Off.* 3, 10. *med.* Qui stadium currit, eniti et contendere debet, ut vincat: supplantare eum, quicum certet, aut manu depellere, nullo modo debet. Adde *Lucil.* ap. *Non.* 1, 157. ¶ Translate. *Vitr.* 10, 22. *f.* Vehemens aquae vis immissa supplantavit fulturas. *Pers.* 1, 35. et tenero supplantat verba palato, *h. e.* supprimit, ac veluti strangulat, pressa voce, nec expresse pronuntians. *Auct. decl. quae inscribit.* Trib. Marian. *inter decl. Quint.* 7. Supplantare judicium, *h. e.* evertere, labefactare, corrumpere.

SUPPLAUDO et Subplaudo, is, n. 3. idem quod plaudo, vel tacite plaudo. *Tert. Idol.* 12. Male nobis supplaudimus. *Id. Pud.* 19. Nescio quid diversae parti supplaudere videtur.

SUPPLAUSĬO, onis, f. supplosio. *Auct. ad Her.* 3, 15. Pedis dextri rara supplausione uti oportebit.

SPPPLĒMENTUM, i, n. πλήρωμα, quod ad supplendum rei cujuspiam numerum adjicitur: quod submittitur in locum eorum, quae desunt. In re militari militum supplementa, justum legionis numerum implentia. *Caes. B. G.* 7, 7. Partem copiarum, et supplementi, quod ex Italia adduxerat, in Helvios convenire jubet; et *ib.* 9. Per causam supplementi equitatusque cogendi ab exercitu discedit. *Id. B. C.* 3, 4. Magnum numerum ex Thessalia, Boeotia, Achaia supplementi nomine in legiones distribuerat. *Cic. Fam.* 3, 3. Scribere supplementum legionibus. *Curt.* 5, 1. *f.* Legere milites in supplementum. *Liv.* 28, 37. In supplementum classis juventus, armaque data. *Id.* 38, 36. Terna millia peditum in supplementum sociis imperata. *Id.* 26, 47. Servos in classem ad supplementum remigum dedit. *Id.* 42, 10. *med.* Ut novos exercitus scribere, aut supplementum veteribus liceret. *Id.* 1, 30. Legiones veteres supplemento explere. *Just.* 3, 4. Milites, qui in supplementum venerant; et *ib.* 5. Ut ad supplementum exercitus servos manumitterent. ¶ De aliis rebus. *Just.* 8, 6. Quosdam bello captos in supplementis urbium dividit. ¶ Extra rem militarem. *Colum.* 7, 6. *med.* Ex geminis singula capita in supplementum gregis reservare. *Id.* 9, 13. *f.* Apes nimio fatigatae opere plurimae pereunt, nec ullis juventutis supplementis frequentatae, novissime reliquae intereunt. *Vell.* 2, 81. Speciosum adjectum supplementum Campanae coloniae. Ejus reditus erant publici: pro his longe uberiores reditus, duodecies sestertium, in Creta redditi. *Suet. Aug.* 80. Digitum salutarem tam imbecillum sentiebat, ut torpentem frigore vix cornei circuli supplemento scripturae admoveret, [*i. e. ope.] *Impp. Dioclet. et Maxim. Cod.* 3, 36, 24. Compensato, quod a coheredibus percepit, ei, si quid deest, in supplementum deducto. *Appul. Met.* 2. Sagae ora mortuorum demorsicant: eaque sunt illis artis magicae supplementa, *h. e.* adjumenta, subsidia; et *ib.* 4. Tenuato ventri sordentia supplementa, et dapes gratuitas conquirere; et *ib.* 9. Cum esset confectum omne frumentum, supplementum operi opifices postulabant.

SUPPLĔO et Subpleo, es, evi, etum, a. 2. ἀναπληρόω, quod plenum erat, rursus impleo, quod deerat addendo. *Cato R. R.* 88. Fiscellam cum sale populari suspendito, et quassato, suppletoque itentidem. *Ov. Met.* 7, 291. Adjectoque cavae supplentur sanguine venae; et *ib.* 4, 140. Vulnera supplevit lacrimis, fletumque cruori Miscuit. *Tac. A.* 2, 38. Aerarium si ambitione exhauserimus, per scelera supplendum. *Colum.* 12, 50. *f.* Ex alio acervo, quantum cuique mensurae defuit, supplet; et *ib.* 10. Cepam componito in fidelia, et iufuso jure, etc. quae, cum jus combiberit, simili mistura vas suppleatur. *Lucr.* 1, 1043. Supplere summam. *Sen. Herc. Oet.* 1084. colos consumptas. *Cic. Verr.* 2, 4, 5. Sanxerunt, ne quis emeret mancipium, nisi in demortui locum: non enim te instruere domum tuam voluerunt in provincia, sed illum usum provinciae supplere. *Id. Q. Fr.* 3, 4. *med.* De bibliotheca Graeca supplenda, libris commutandis, Latinis comparandis, valde velim, etc. *Suet. Caes.* 56. Hirtius, qui Gallici belli novissimum imperfectumque librum supplevit; et *Aug.* 41. Senatorum censum duodecies sestertium taxavit, supplevitque non habentibus. *Id. Cal.* 16. et *Tac. A.* 1, 71. Multis incendiorum damna supplevit; et *Cic. Or.* 2, 26. de ambiguo: Ut referendis praeteritis verbis id scriptum, quodcumque defendimus, suppleatur; et *Plin. ep.* 2, 4. *med.* Quod cessat ex reditu, frugalitate suppletur. *Censor. de die nat.* 20. Dies, qui annum verum suppleturus videbatur. ¶ *Supplere locum, vicem*, esse loco, vice. *Sen. Hipp.* 663. Tibi parentis ipse supplebo locum. *Plin. ep.* 5, 6. *med.* Hypocauston, si dies nubilus, solis vicem supplet. ¶ In re militari est deminutum legionum numerum, novis militibus adjectis, iterum complere. *Liv.* 24, 24. *extr.* Supplevitque ita eas legiones, ut singulae sena millia, etc. haberent. *Just.* 12, 11. Dimissis veteranis, exercitum junioribus supplet. *Liv.* 26, 39. Supplere remigio naves. *Virg. A.* 3, 471. Remigium supplet, socios simul instruit armis. *Suet. Tib.* 41. Decurias equitum supplere. ¶ De aliis rebus. *Virg. Ecl.* 7, 36. Si fetura gregem suppleverit, aureus esto. Ubi *Servius:* Si tot agnos habuero, quot oves: hoc est enim gregem suppleri per feturam. *Suet. Caes.* 41. Senatum supplevit, patricios allegit. ¶ Pro adjicere, adjungere. *Cic. Phil.* 12, 6. *med.* Ponite ante oculos M. Antonium consularem: sperantem consulatum Lucium adjungite: supplete ceteros, etc. *Auson. Idyll.* 10, 412. libataque supplens Proemia, *h. e.* honores prius vix concessos tribuens.

*SUPPLETĪVUS, a, um, adj. παραπληρωματικός. *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

SUPPLĒTUS, a, um, part. a *suppleo:* rursus impletus, completus. *M. Anton.* ap. *Cic. Phil.* 8, 9. Legiones suppletae ex Bruti exercitu. *Tac. H.* 4, 19. Subito delectu suppletae legiones. *Prop.* 4, 8, 43. Sed neque suppletis constabat flamma lucernis.

SUPPLEX, icis, adj. omn. gen. ἱκέτης, qui plicato et curvato corpore, aut flexis genibus submisse aliquid petit, orat, precatur. *Virg. A.* 1, 670. Ad te confugio, et supplex tua numina posco; et *ib.* 3, 592. supplexque manus ad litora tendit; et *ib.* 10, 523. Et genua amplectens effatur talia supplex; et *ib.* 12, 930. Ille humilis supplexque oculos dextramque precantem Protendens, etc. *Cic. Font.* 11. Qui ad opem judicum supplices inferioresque confugiunt. *Hirt. B. Alex.* 67. Rex depositis regiis insignibus, supplex ad Caesarem venit oratum, ut sibi ignosceret. *Cic. Phil.* 2, 34. Misericordiam captabas: supplex te ad pedes abjiciebas. *Id. Font.* 17. *med.* Tendit ad vos Vestalis manus supplices. *Hor. Od.* 3, 14, 8. Matres decorae supplice vitta. *Val. Fl.* 3, 424. Tempora tum vittis, et supplice castus oliva Implicat. *Id.* 4, 11. Tum precibus, tum me lacrimis, et supplice dextra Attentare veto. *Mart.* 8, 31. supplicibus dominum lassare libellis; et *Virg. A.* 3, 438. dominamque potentem Supplicibus supera donis; et *ib.* 8, 60. iramque minasque Supplicibus supera votis. *Sall. Cat.* 32. Demisso vultu, voce supplici postulare. *Cic. Att.* 12, 32. Orat multis et supplicibus verbis, ut, etc. ¶ *Supplicem esse alicui*, supplicare. *Id. Tusc.* 1, 29. *f.* Socrates nec patronum quaesivit ad judicium capitis, nec judicibus supplex fuit. *Id. ib.* 3, 32. Cum se Alcibiades afflictaret, lacrimansque Socrati supplex esset, ut, etc. Adde *Ov. Her.* 12, 185. ¶ More substantivi. *Cic. Mur.* 40. Vester est supplex, judices; vestram fidem obtestatur. *Hor. Od.* 3, 10, 16. Supplicibus tuis parcas. *Val. Fl.* 7, 290. tu laude nova, tu supplice digno Dignior. ¶ Et cum genitivo. *Nep. Paus.* 4. Quem cum supplicem Dei videret in ara sedentem, etc. *Id. Ag.* 4. *extr.* Sacrilegorum numero haberi, qui supplicibus Deorum nocuissent. *Cic. Coel.* 32. Supplicem vestrae misericordiae, servum potestatis, abjectum ad pedes vestros sustentate. Adde *Sen. Ag.* 543. et *Troad.* 313. et *Quint. decl.* 9, 1.

SUPPLĬCAMENTUM, i, n. idem quod supplicatio. *Appul. Met.* 11. Supplicamenta solemnia: et *infra:* Quantoque sumptu deberem procurare supplicamentis. *Arnob.* 7, 227. Supplicamenta Diis praestare. V. SUPPLICIAMENTUM.

SUPPLĬCĀTĬO, onis, f. ἱκεσία, supplicandi actus, precatio. Frequentissime ponitur pro Dei adoratione, et gratiarum actione pro re aliqua, quae reipublicae prospere evenit. Sic apud Romanos supplicationes dicebantur, quando, re feliciter gesta, ex senatusconsulto, templa aperiebantur, Divorumque simulacra in lectulis collocabantur, sacra faciente pontifice, et populo certatim ad pulvinaria confluente, Diisque suis pro eorum in rempubl. meritis supplicante, gratiasque agente. *Cic. Cat.* 3, 6. Atque etiam supplicatio Diis immortalibus, pro singulari eorum merito, meo nomine decreta est. *Id. Phil.* 14, 14. Praetor urbanus supplicationes per dies quinquaginta ad omnia pulvinaria constituat. *Caes. B. G.* 7, 90. Supplicationem indicere. ¶ Hic honor supplicationis dabatur imperatoribus tanquam praerogativa quaedam triumphi. Nam supplicatione decernenda declarabatur, adeo insignem fuisse victoriam, ut pro ea Diis gratulari, gratiasque agere dignum esset. *Cic. Sull.* 30. Cui uni togato supplicationem senatus decreverit. *Id. Prov. cons* 11. Decem dierum supplicatio decreta Cn. Pompejo. *Suet. Caes.* 24. *f.* Prospere decedentibus rebus, et saepius, et plurium, quam quisquam unquam, dierum supplicationes impetravit. ¶ Fuit aliud genus supplicationum, quod averruncandae irae Deum babebatur, vel eorum favori captando. *Liv.* 10, 33. Eo anno prodigia multa fuerunt: quorum averruncandorum causa supplicationes in biduum senatus decrevit; et *ib.* 47 *extr.* Unum diem Aesculapio supplicatio habita est: *scil.*

ob pestilentiam urentem urbem atque agros. *Id.* 31, 9. Supplicationibus habitis jam, et obsecratione circa omnia pulvinaria facta: *scil.* ut bellum Philippo indictum prospere eveniret. *Id.* 37, 3. Supplicatio quoque earum religionum causa fuit.

SUPPLĬCĀTOR, oris, m. *Prud.* περὶ στεφ. 1, 14. Laetus hinc tersis revertit supplicator fletibus. *August. C. D.* 5, 23. *f.* Victis supplicatoribus daemonum.

SUPPLĬCE, adv. suppliciter. In carm. Saliari ap. *Varr. L. L.* 6, 3. Divum exta cante: Divum Deo supplice cante.

SUPPLĬCĬĀMENTUM, i, n. supplicium. *Tert. Fuga in persecut.* 9. *f.* ex *Joann.* 1, 4, 18. Perfecta dilectio foras mittit timorem: quia timor suppliciamentum habet, utique ignem stagni. Alii leg. *supplicamentum* eodem sensu. Vulgata editio *poenam* habet.

SUPPLĬCĬTER, adv. ἱκεσίως, cum supplicatione, humiliter, demisse, abjecte. *Cic. Fl.* 10. Cumque defensor suppliciter demisseque responderet. *Caes. B. G.* 1, 27. Suppliciterque locuti, flentes pacem petissent. *Just.* 14, 2. *med.* Suppliciter alloqui singulos. *Cic. Or.* 1, 20. Blandiri, et suppliciter insinuare iis, a quibus est petendum. *Virg. A.* 12, 220. aram Suppliciter venerans; et *ib.* 1, 485. Iliades Suppliciter tristes et tunsae pectora palmis. *Ov. Fast.* 2, 438. Suppliciter posito procubuere genu. *Id. Pont.* 1, 10, 44. Suppliciter rogare Deos. *Hor. Sat.* 1, 8, 32. effigies cerea suppliciter volutante, attonitus pavore, etc.

SUPPLĬCĬUM, ii, n. ἱκεσία, in plurali num. significat preces, supplicationes Diis habitas, sive publicas, sive privatas: a *supplex, icis*. *Sall. Cat.* 56. Non votis, neque suppliciis muliebribus auxilia Deorum parantur. *Liv.* 27, 50. Matronae per omnia delubra suppliciis votisque fatigare Deos. *Afran.* ap. *Non.* 4, 433. Nullam accessi ad aram, quin Deos suppliciis, sumptu, votis, donis, precibus defatigarem. *Acc. ib.* Suppliciis placans coelitum aras explebam. *Sall. Cat.* 9. In suppliciis Deorum magnifici, domi parci. *Id. Jug.* 70. Vaccenses fatigati regis suppliciis. ℗ Metonymice sunt dona, quae in suppliciis offeruntur. *Appul. Met.* 11. Vannos onustas armatis, et hujuscemodi suppliciis certatim congerunt. (Huc pertinet etiam non unum ex allatis exemplis: ut et illud *Liv.* 22, 57. Quibus precibus supliciisque Deos possent placare.) In sing. num. *Pl. Rud. prol.* 22. Hoc scelesti in animum inducunt suum, Jovem se placare posse donis, hostiis: et operam et sumptum perdunt: id eo fit, quia nihil est acceptum a perjuris supplicii; et *Epid.* 5, 2, 59. Nunquam hodie, nisi supplicium mihi das, me solvi sinam. *Pe.* Optimum atque aequissimum oras: soccos, tunicam, pallium tibi dabo. ℗ Item rami, et velamenta, quae praeferebantur a caduceatoribus, veniam et pacem poscentibus, ἱκετηρίαι. *Festus*, Supplicia sunt, quae caduceatores portant: ea sumebantur ex verbena felicis arboris: nec enim ex alio supplicia fas erat, quam de verbenis, sumi. *Sall. Jug.* 50. Jugurtha diffidere rebus suis, ac tum demum veram deditionem facere conatus est. Igitur legatos ad consulem cum suppliciis mittit, qui tantummodo ipsi liberisque vitam peterent. ℗ Item sacrificium, quod in supplicationibus fit. *Varr. R. R.* 2, 5. *med.* Quos boves propter amplitudinem praestare dicunt, ad victimas farciunt, atque ad Deorum servant supplicia. *Sinnius Capito* ap. *Fest.* ait, cum civis necaretur, institutum fuisse, ut Semoniae res sacra fieret vervece bidente, ut eo sacrificio poena solutis civibus, caput ipsum damnati, patrimoniumque cui delibatum esset, id fieret sacrum Deo: indeque fuisse solitum, ut, quia tunc in foro supplicandi causa prodiret rex sacrorum, id vocaretur supplicium. ℗ Hinc *supplicium* dici coeptum poena capitalis, aut quaecumque gravior animadversio, et cruciatus, τιμωρία. Supplicium, inquit *Fest.*, a suppliciis differt, ut usus arguit. Deorum sunt supplicia, h. e. supplicationes: supplicium est hominum, ut cum dicimus, sumere supplicium de aliquo. Sed et in plurali hoc sensu usurpatur, ut dictum est. *Caes. B. G.* 7, 4. *f.* Magnitudine supplicii dubitantes cogit: nam majore commisso delicto, igni atque omnibus tormentis necat: leviore de causa, auribus desectis, aut singulis effossis oculis, domum remittit; et *ib.* 5. His suppliciis celeriter coacto exercitu, etc.; et *ib.* 1, 31. *f.* De obsidibus gravissimum supplicium sumere; et *ib.* 7, 26. Ne se, et communes liberos hostibus ad supplicium dederent. *Nep. Paus.* 5. Dare aliquem ad supplicium; et *Ages.* 5. Illa multitudine supplicium Persas dare potuisse, i. e. dare poenas. (Sic *Pl. As.* 2, 4, 75. Dabitur supplicium mihi de tergo vestro. Adde *eund. ib.* 76. et *Ter. Eun.* 1, 1, 24. quo sensu *M. Anton.* dixit ap. *Cic. Phil.* 13, 10. Solvere supplicium; et *Tac. A.* 6, 26. persolvere; et *Plin.* 29, 4, 14. pendere; et *Just.* 8, 1. et 17, 1. et *Tac. A.* 15, 60. *extr.* luere) *Cic. Or.* 2, 59. Rapi ad supplicium ob facinus. *Id. Verr.* 2, 5, 26. *med.* ducere aliquem. *Tac. A.* 11, 35. *f.* trahere; et *ib.* 14, 42. agere. *Sen. Ira* 1, 16. mittere. *Just.* 28, 3. *f.* Seditionis auctores supplicio tradere. *Caes. B. G.* 1, 27. Supplicio affici. *Cic. Rosc. Am.* 25. Constituere singulare supplicium in aliquem; et *ib.* 26. alicui maleficio. *Id. Manil.* 5. Aliquem vinculis ac verberibus, atque omni supplicio excruciatum necare. *Id. ad Pomp.* 2. *med. post. ep.* 11. *l.* 8. *ad Att.* Supplicia miserrima et crudelissima perferre. *Id. N. D.* 3, 33. Summo cruciatu supplicioque perire. *Id. ad Brut.* 1, 12. Summa supplicia subire. *Ov. Trist.* 2, 540. pati. *Caes. B. C.* 1, 84. Satis supplicii tulisse perpessos omnium rerum inopiam. *Cic. Cat.* 1, 1. *f.* Acrioribus suppliciis civem perniciosum, quam acerbissimum hostem coercere. *Ov. Met.* 5, 666. et *Traj.* ad *Plin. ep.* 10, 39. Capitale supplicium mereri. *Suet. Galb.* 12. Supplicio capitis afficere. *Tac. A.* 3, 49. *f.* Ultimum supplicium alicui indicere; et *ib.* 6, 3. *f.* Summum supplicium alicui decernere; et *ib.* 38. *f.* Extremum ad supplicium damnari. *Hor. Sat.* 1, 3, 79. Suppliciis delicta coercere. *Plin.* 11, 25, 30. Graviore supplicio, lenta post triduum morte, conficiunt. Junxit supplicium et poenam *Lucan.* 2, 538. jam jam me praeside Roma Supplicium poenamque petat, *h. e.* cruciatum et animadversionem. *Pl. Mil.* 2, 6, 22. Nisi mihi supplicium virgeum (alii perperam leg. *virgarum*) de te datur: et *mox:* 31. Nisi mihi (alii perperam leg. *tibi*) supplicium stimuleum de te datur. *Mart.* 2, 60. Supplicium puerile. V. PUERILIS. ℗ Active est animadversio, punitio. *Vat.* ad *Cic. Fam.* 5, 10. Meam animadversionem et supplicium, quo usurus eram in eum, remitto tibi et condono. *Pl. Most.* 5, 2, 43. Si hoc pudet, fecisse sumptum, supplicii habeo satis. *Ter. Andr.* 5, 3. *f.* Pro peccato magno paulum supplicii satis est patri. *Plin.* 9, 35, 55. Concha (*unionum*) manum si praeveniat, acie sua abscindit: et aliis munita suppliciis: quippe inter scopulos major pars invenitur. *Id.* 7, 43, 44. de Sulla phthiriasi exstincto: Erodente se ipso corpore, et supplicia sibi gignente, *h. e.* vermiculos, quibus cruciaretur.

SUPPLĬCO et Subplico, as, avi, atum, n. 1. προσκυνέω, ἱκετεύω, plicato, seu flexo corpore, aut genu adoro, veneror, supplicem me abjicio, oro, deprecor: et refertur ad Deos. *Pl. Curc.* 4, 2, 41. Quando bene gessi rem, volo hic in fano supplicare. *Id. Rud. prol.* 26. Facilius, siqui pius est, a Diis supplicans, inveniet veniam sibi. *Id. Aul. prol.* 24. Ea mihi (*Lari*) quotidie aut ture, aut vino, aut aliqui semper supplicat. *Cato R. R.* 143. Villica Lari familiari pro copia supplicet, *h. e.* rem divinam faciat. *Sall. Jug.* 57. Mario per hostias Diis supplicanti mirabilia portendi. ℗ Passive impersonaliter. *Id. fragm.* ap. *Macr. Sat.* 2, 9. Metello venienti ture, quasi Deo, supplicabatur. *Plin.* 13, 1, 1. Iliacis temporibus ture non supplicabatur. ℗ Item ad homines, cum demisse quippiam petimus. *Pl. As.* 1, 3, 93. Supplicabo, exobsecrabo, ut quemque amicum videro. *Id. Aul.* 4, 10, 22. Tibi ultro supplicatum venio ob stultitiam meam. *Ter. Hec.* 3, 5, 50. Is sibi me supplicaturum putat. *Sall. Jug.* 42. Missitare supplicantes legatos. *Cic. Par.* 5, 3. Venire domum ad eum, precari, denique supplicare. *Pl. Merc.* 1, 2, 59. Quandoquidem mihi supplicandum servulo video meo. *Cic. Fam.* 6, 14. *extr.* Neque Caesari solum, sed etiam amicis ejus omnibus pro te libentissime supplicabo. *Id. Planc.* 20. *med.* Prosternere se, et fracto animo atque humili supplicare alicui; et *ib.* 5. Qui mihi non nimis submisse supplicarat. *Id. Font.* 14. Cum tot res sint, quae vestris animis pro hujus innocentis salute supplicent. *Ov. Met.* 6, 366. neque enim jam filia Coei Supplicat indignis, nec dicere sustinet ultra Verba minora Dea. *Plin.* 8, 7, 7. Elephanti Pompejani, amissa fugae spe, misericordiam vulgi inenarrabili habitu quaerentes supplicavere. ℗ *Nemini supplico* est aliena re, aut ope non egentis. *Pl. Bacch.* 2, 2, 47. Domi est (*argentum*), non metuo, nec cuiquam supplico. *Id. Rud.* 5, 2, 48. Praei verbis, quod vis, id quod domi est, nunquam ulli supplicabo. Adde *Capt.* 4, 1, 5., *Epid.* 5, 2, 17. et *Ps.* 1, 5, 92. ℗ *Supplicare aliquem* est supplicem reddere. *Ammian.* 30, 8. *med.* Utque sunt dignitatum apices maximi, licere sibi cuncta existimantes, et ad supplicandum contrarios exturbandosque meliores pronius inclinati; bene vestitos oderat, et eruditos, et opulentos, et nobiles. ℗ *Supplicare* cum accusativo personae, *Prisc.* recte dici ait, 18, 1184., ut Graeci, ἱκετεύω σε, et εὔχομαι τοῖς Θεοῖς. *Paul. Dig.* 28, 5, 92. Pactumeja magna supplicavit imperatores nostros. ℗ In antiquis precationum formulis dicebant *sub vos placo* pro *vos supplico*. *Festus* in *Sub*, et in *Ob*. ℗ *Supplicassis*, ἀρχαϊκῶς, pro *supplicaveris* est *Plauti As.* 2, 4, 61.

SUPPLĬCŬE, adv. idem quod suppliciter. *Appul. Met.* 11. *f.* Pro meo modulo supplicue gratiis persolutis; et *ib.* 9. Hortulanus supplicue respondit.

SUPPLŌDO et Subplodo, is, si, sum, a. 3. καταχροτέω, ὑποχροτέω, pedibus terrae illisis sonitum facio, ut fit in dolore, indignatione, contemptu. *Cic. Or.* 1, 53. *extr.* Pedem nemo in illo judicio supplosit; credo, ne Stoicis renuntiaretur. *Sen. ep.* 75. Etiam si disputarem, nec supploderem pedem, nec manum jactarem, nec attollerem vocem, sed ista oratoribus reliquissem. ℗ *Supplodere calumniam* ap. *Macr. Sat. Scip.* 1, 2. est evertere, destruere, et quasi pedibus calcare.

SUPPLŌSĬO, onis, f. actus supplodendi, ὑποχρότημα. *Cic. Or.* 3, 12. *f.* Vereor, ne nihil sim t[...] nisi supplosionem pedis, imitatus; et *ib.* 59. S[...] plosio pedis in contentionibus aut incipiendis, [...] finiendis. Adde *Brut.* 38. et 80. et *Auct. ad H*[...] 3, 15. *med.*, ubi *supplausio* legitur.

*SUPPLŬVĬĀLIS, e, adj. *Salisb. Policrat,* 1, [...] Suppluviale tempus. *B. A.*

SUPPOENĬTET et Subpoenitet, ebat, imp. ὑπομετανοεῖ, est aliquantulum, vel propemodum p[...] nitet. *Cic. Att.* 7, 14. Nam et illum furoris, [...] hunc nostrum copiarum suppoenitet.

SUPPŎLĪTOR, oris, m. qui alienam mulier[...] subagitat. V. SUPPILATOR.

SUPPŌNO et Subpono, is, sui, et sivi, sit[...] a. 3. ὑποτίθημι, subtus pono, subjicio, subdo, s[...] mitto. *Cic. N. D.* 2, 48. *f.* (*Varr. R. R.* 3, 9[...] *Colum.* 8, 5.) Anatum ova gallinis saepe supp[...] mus. *Hor. Ep.* 1, 15, 8. Qui caput et stomach[...] subponere fontibus audent. *Colum.* 12, 47. *f.* [...] vam prelo supponere. *Pl. Poen.* 5, 2, 65. sub [...] tim aliquem. *Ov. Fast.* 5, 180. Cervicemque [...] suppositurus Atlas; et *ib.* 4, 803. Supponere te[...] agrestibus ignem. *Id. Trist.* 3, 12, 48. caput p[...] bus ducis. *Id. ib.* 3, 68. aliquem tumulo. Sic [...] 153. supponere terrae; et *Am.* 3, 9, 47. Sed ta[...] hoc melius, quam si Phaeacia tellus Ignotum [...] supposuisset humo. (Ubi *vili humo* ablativus [...] potest: h. e. *posuisset sub humo.*) *Id. R. Am.* [...] Colla jube domitos oneri supponere tauros. [...] *A.* 6, 248. Supponunt alii cultros, tepidumque c[...] rem Suscipiunt pateris, *h. e.* sub jugulum victi[...] rum infigunt. *Id. G.* 1, 348. Falcem maturis [...] ponere aristis. *Ov. Fast.* 4, 755. nec, dum deg[...] dinat, obsit Agresti fano supposuisse pecus; et [...] *Sat.* 2, 4, 51. Massica si coelo suppones vina s[...] no. ℗ Item substituo, alterum pro altero p[...] *Pl. Curc.* 2, 2, 6. Meliorem, quam ego sum, [...] pono tibi. *Cic. Rosc. A.* 38. *med.* Quibus in r[...] ipsi interesse non possumus, in his operae nos[...] vicaria fides amicorum supponitur. *Id. Verr.* 2[...] 28. Substituere et supponere aliquem; et *ib.* 3[...] *Just.* 7, 3. *med.* In locum mulierum supponit m[...] nali habitu exornatos juvenes. *Suet. Vit.* 5. [...] Pro auro et argento stannum et aurichalcum su[...] nere. *Id. Dejot.* 15. Criminibus illis pro rege se [...] ponit reum. ℗ *Supponere puerum*, alienum fi[...] pro suo alere, et tanquam suum ostentare. [...] *Truc.* 4, 3, 30. Puerum supposivit sibi pro fili[...] et 2, 5, 8. Alienos dolores mihi supposivi. [...] 2, 4, 50. et *Cist.* 2, 3, 11. et *Ter. Eun. prol*[...] Quo pertinet illud ejusd. *ib*, 5, 3, 2. Referam [...] sacrilego gratiam, qui hunc supposuit nobis, [...] hunc adolescentulum pro Eunucho ad nos add[...] ℗ *Supponere testamentum*, falsum, ficticium pr[...] ro et legitimo subjicere. *Cic. Par.* 6, 1. Si t[...] menta amicorum exspectas, aut ne exspectas qui [...] at ipse supponis. *Id. Leg.* 1, 16. Falsa testam[...] supponere. ℗ Item subjungo, subjicio. *Cic.* [...] 1, 9. Huic generi Hermagoras partes quatuor [...] posuit, deliberativam, demonstrativam, jurid[...] lem, negotialem; et *ib.* 2, 21. *med.* et 23. Su[...] nere rationem. *Id. Att.* 8, 6. Deinde supposui[...] emplum epistolae Domitii. ℗ Item subjicio, [...] jectum reddo. *Ov. Fast.* 1, 306. Aetheraque [...] nio supposuere suo. *Pers.* 5, 36. Me tibi supp[...] teneros tu suscipis annos. ℗ *Rem supponere* [...] *Torrent.*, *Gothofred.* et *Cujac. Dig.* 27. *tit.* 9. *in*[...] *mate* est pignori subjicere, ubi *Haloander* edid[...] *gnori obligandis*. ℗ Item posthabeo. *Ov. Fa*[...] 47. Poeniteat Spartén, Argosque, measque M[...] nas, Et veterem Latio supposuisse Samon. [...] tanquam certum ponere. V. SUPPOSITUS.

SUPPORTO et Subporto, as, avi, atum, [...] ὑπάγω, subinde porto, subveho, importo, comp[...] *Caes. B. C.* 2, 15. Miles muro tectus, operi [...] cumque usui sunt sine periculo supportat. *Nep.* [...] 11. Ceteros pari fortuna perculsos instituit tueri[...] que ex Epiro iis omnia Samothraciam suppo[...] jussit. *Liv.* 41, 1. In portu emporium brevi p[...] quens factum est: omniaque hinc in castra subp[...] bantur. *Cass.* ad *Cic. Fam.* 12, 13. *f.* Nisi qui[...] vibus Laodicenorum supportarit, cito fame p[...] necesse est. *Caes. B. C.* 3, 44. Frumentum e[...] tui navibus supportabat; et *ib.* 15. Ligna [...] aquam Corcyra navibus onerariis supportare; [...] 112. Uti tuto frumentum auxiliaque navibus ad[...] supportari possent. *Hirt. B. G.* 8, 35. Pau[...] frumentum in oppidum supportare.

SUPPŎSĬTĬO, onis, f. ὑπόθεσις, actus supp[...] di. *Colum.* 8, 5. *med.* Ipsa suppositio (*ovoru*[...] *cubandorum*) per hos fere dies est commodis[...] ℗ *Suppositio pueri* ap. *Pl. Capt. f.*, *Cist.* 1, 2[...] et *Truc.* 2, 4, 83. est, cum alienum puerum [...] pro suo supponit atque educat. V. SUPPONO.

SUPPŎSĬTĪCĬUS, a, um, adj. ὑποβλημαῖος [...] teri suppositus, alterius loco pro vero et nativ[...] situs. *Varr. R. R.* 2, 8. Matri suppositiciae qu[...] inserviunt, *h. e.* equae pullum asininum lacte [...] enti. ℗ *Gladiator suppositicius*, qui alteri [...] fecto, vel fesso substituitur, eique in certamine [...] cedit. Hinc de Hermete praestantissimo gladia[...] qui nunquam pugnando defatigabatur, nec su[...] sore indigebat. *Mart.* 5, 24. Hermes vincere[...]

e doctus: Hermes suppositicius sibi ipsi. Hic paenultima in *suppositicius* propter metri necessitatem producitur, licet corripienda esset, ut brevis est in *Floralicius, cathedralicius, Saturnalicius, ...nicius*, etc.

UPPOSITORĬUM, i, n. ἔρεισμα *Gloss. Gr. Lat.* ...rum est apud medicos, pro glande ano immittitur, Anglice *a suppository*. V. *Borrich. Cogit* ...l. *B. A.*

...PPOSĬTORĬUS, a, um, adj. Cella suppositoria in balneis eadem est, quae tepidaria, ita dicta ... frigidariae supposita erat: tres enim erant balneorum cellae, frigidaria, tepidaria, et caldaria: ... per frigidariam primum, deinde per tepidariam ...bat in caldariam, ut *Vitr.* 5, 10. docet. *Vo... Carin.* 17. Balneis ita frigidis usus est, ut solitus esse cellae suppositoriae. V. ibi *Casaub.* et ...*as.*

...PPOSĬTUS et Subpositus, a, um, part. a *sup...*: ὑποτεθείς, sub aliqua re positus. *Hor. Od.* 2, ... incedis per ignes Subpositos cineri doloso. ... 2, 10, 31. ubi suppositus cinerem me fecerit ...r. *Virg. G.* 3, 492. vix suppositi tinguntur san...e cultri, *h. e.* sub victimarum jugula infixi. *Sen. ... Oet.* 159. Parthus suppositus plagae soliferae. ...*Met.* 7, 118. Suppositi jugo tauri. *Id. Trist.* 4, ... Nil ita sublime est, supraque pericula tendit, ...sit ut inferius suppositumque Deo; et *Sen. Herc.* ...1333. Orbis suppositus malis. ℙ Item pro alio ...us, substitutus, subditicius, fictus, suppositi..., praesertim si dolo, et fallendi causa. *Cic.* ... 2, 5, 27. *f.* Ut ille suppositus facile et libenter ...e illum, qui non erat, esse simularet. *Id.* ...*t.* 44. *med.* Qui supposita persona, falsum te...entum obsignandum curarit. *Tibull.* 1, 6, 27. ...bibebam Sobria supposita pocula victor aqua; ...*ul. Dig.* 29, 2, 90. Si is, qui bonis paternis ...stinuit, per suppositam personam emptoris bo...tris mercatus probetur; et *Virg. A.* 7, 282. ju... Semine ab aetherio, quos Circe Subposita de ... nothos furata creavit, *h. e.* equa terrestri et ...eri. *Pl. Cist.* 4, 2, 49. Puella herae meae ...sita, *h. e.* tanquam vera filia tradita, cum alia ... nata esset; et *Truc.* 1, 1, 71. Suppositus ... ℙ Item tanquam certus positus, ut videtur. ... 6, 542. His igitur rebus subjunctis supposi..., Terra superne tremit, etc. ℙ *Suppostus, ...pe*, ut *compostus, repostus*, poetarum est. *... A.* 6, 24. suppostaque furto Pasiphae. *Sil.* ... suppostaque coelo Saxa, *h. e.* Alpes tam edi...t coelum contingere videantur.

...PPOSTOR, oris, m. qui supponit. Inter opi... pecuniae cudendae fuere et suppostores. V. ...LEATOR.

...PPOSTRIX, icis, f. quae supponit: speciatim ... alienos pueros aliis tanquam suos nutriendos ... praebet. *Pl. Truc.* 4, 2, 50. Venefica! Sup...x puerum.

...PPOSTUS. V. SUPPOSITUS.

...PPRESSĒ. V. REPRESSE.

...PPRESSĬO, onis, f. ἀπόκρυψις, actus suppri.... *Cic. Cluent.* 25. Statuit ad easdem sibi prae...ac suppressiones judiciales revertendum, *h. e.* ...as detentiones pecuniae sibi ad corrumpendos ...s oblatae, et in usus proprios conversae. V. ... *Ciceronis* locum. ℙ *Suppressiones noctur...* ...icuntur, quoties per somnium spiritus suppri..., aut etiam ipsa vox, ut incerta indiscretaque ...r, quemadmodum in eo morbo accidere solet, ...raecis *ephialtes*, Latinis *incubus* dicitur. *Plin.* ..., 60. Grana nigra auxiliantur et suppressioni...octurnis, in vino pota, quo dictum est, nu...

...PPRESSOR et Subpressor, oris, m. qui sup..., hoc est occultat alienum servum. *Callistrat.* ...48, 15, 6. Apud quem unus aut alter fuerit ...vus inventus, qui operas suas locaverit, ut ...etur; et utique si idem antea apud alios fece...unc non jure quis suppressorem dixerit.

...PPRESSUS et Subpressus, a, um, part. a *sup...*: καταβληθείς, premendo demissus, depressus. ...2, 19. *extr.* Duae captae naves, quatuor sup.... Adde *Justin.* 2, 9. *med.* ℙ Item premen...plicitus. *Ov. Trist.* 3, 3, 21. Si jam deficiam, ...essaque lingua palato. Alii leg. *Si jam deficiat ...sso lingua palato. Varr. R. R.* 2, 9. Canes ... debent esse formosi, oculis ravis, labris sub..., mento suppresso, et ex eo enatis duobus den...eminulis, etc. *h. e.* contracto, et maxillae su...i adhaerente. ℙ Item retentus, a cursu re...s. *Hirt. B. G.* 8, 42. Quaecumque per locum ...pitem missa erant, ea vineis et aggere sup... comprehendebant idipsum, quod morabatur. ...*let.* 11, 777. Cum vita suppressa fuga est. ℙ ...obstructus, clausus. *Cels.* 2, 12. *n.* 2. Si is, ...epe purgatus est, subito habet alvum suppres.... *Ov. Pont.* 4, 2, 18. Laesaque suppresso fonte ...t aqua. *Id. Met.* 5, 192. pars ultima vocis In ... suppressa sono est. ℙ Item occultatus, κα...ψμμένος. *Cic. Cluent.* 27. *f.* Qui accipere in ... consuerunt, iis candidatis, quorum nummos ...essos esse putant, inimicissimi solent esse. ...*Gr.* 8. *f.* Quos libros Orbilius suppressos red...

emisse se dicit, vulgandosque curasse. *Tac. H.* 2, 96. Suppresso Vespasiani nomine. ℙ *Vox suppressa*, non explicata, submissa. *Cic. Sull.* 10. Qui cum suppressa voce de scelere P. Lentuli dixisset, tantummodo ut vox exaudire possetis; de supplicio P. Lentuli magna et queribunda voce dicebat. *Id. Or.* 25. *med.* Valentiorum haec laterum sunt, nec ab hoc, quem informamus, aut exspectanda, aut postulanda: erit enim, ut voce, sic etiam oratione suppressior. *Val. Fl.* 5, 470. suppressumque videt jam murmur Iason.

SUPPRĬMO et Subprimo, is, pressi, essum, a. 3. καταβάλλω, premendo dejicio, deprimo. *Liv.* 28, 30. *f.* Quinqueremis Romana duas triremes subpressit. Sic 37, 11. *med.* Navis rostris icta subprimitur. ℙ Item retineo, cohibeo, compesco, reprimo, ἐπέχω. *Ov. Met.* 6, 709. Nec prius aerii cursus suppressit habenas, Quam, etc. *Id. Am.* 1, 13, 10. Roscida purpurea supprime lora manu. *Nep. Tim.* 3. Tempestatem evitare utile rati, classem suppresserunt. *Caes. B. C.* 1, 45. Hostem insolenter atque acriter nostros insequentem supprimit; et *ib.* 66. Iter supprimunt, copiasque in castris continens. *Cic. Tusc.* 3, 31. Tollere aegritudinem funditus, aut sedare, aut detrahere quam plurimum, aut supprimere, nec pati manare latius. *Pl. Mil.* 2, 3, 24. Supprimere stultiloquium. *Petr. fram. Trag.* 71. *Burm.* Canis avocatus cibo furorem suppresserat. *Id. Sat.* 91. et *Ov. Fast.* 4, 83. Supprimere querelas. *Id. Pont.* 1, 8, 69. iram. *Id. Met.* 1, 715. vocem. *Albinov.* 1, 427. lacrimas. *Cels.* 2, 10. *f.* (et *Plin.* 27, 12, 91.) sanguinem: (Sic 5, 26. *n.* 21. Sanguis supprimendus.) et 4, 19. ventrem. *Colum.* 6, 17. *med.* Epiphoram supprimit polenta conspersa mulsa aqua. *Sen. Troad.* 261. Hoc se magis supprimere felicem decet, variosque casus tremere. ℙ Item occulto, celo. *Plin.* 25, 1, 1. At nos elaborata iis abscondere atque supprimere cupimus. *Cic. Cluent.* 36. Pecuniam cum accepisset nomine judicii Sasiniani, retinuit atque suppressit. *Liv.* 5, 1. Ejus decreti suppressa fama est. *Tac. H.* 1, 17. *extr.* Male coercitam famam supprimentes, augebant. *Curt.* 6, 8. Conjurationis indicium suppressurus. *Suet. Cal.* 16. Supprimere testamentum. *Id. Tib.* 8. Ergastulorum domini in invidiam venerant, quasi exceptos supprimerent non solum viatores, sed et quos sacramenti metus ad hujusmodi latebras compulisset. *Paul. Dig.* 47, 2, 84. Alienam ancillam supprimere.

SUPPRŌMUS et Subpromus, i, m. ὑποταμίας, secundus promus, sive qui promo substituitur. *Pl. Mil.* 3, 2, 24. Bono suppromo, et promo cellam creditam. *Id. ib.* 12. Eho tu sceleste, qui illi suppromus es.

SUPPŬDET et Subpudet, ebat, duit, imp. 2. aliquantulum pudet. *Cic. Fam.* 9, 1. Sed quod eorum me suppudebat. *Id. ib.* 15, 16. Puto, te jam suppudere, cum haec tertia jam epistola ante te oppressit, quam tu schedam, aut litteram (*scripseris.*)

SUPPŪRĀTĬO, onis, f. ἐμπύημα, ἀπόστημα, collectio puris, vomica, abscessus. *Plin.* 20, 3, 8. Suppurationes, quae Graeci vocant apostemata. *Cels.* 2, 8. Ex suppurationibus hae tolerabiles sunt, quae in exteriorem partem feruntur, et acuuntur; et *ib.* 7. *med.* Omnis tumor ad suppurationem fere spectat. *Sen. ep.* 14. *med.* Praecordiorum suppurationes, φθίσεις. *Colum.* 6, 38. Suppuratio ferro recIusa linamentis curatur; et *ib.* 12. *f.* Cum maturuerit suppuratio, rescinditur ferro; et 17. *med.* Si ante quam tumor ciscutiatur, in suppurationem convertitur. *Cels.* 3, 27. *f.* Suppurationem dissipare, et evocare; et *ib.* rumpere. *Id.* 7, 2. *f.* incidere. *Plin.* 23, 1, 16. discutere. *Id.* 22, 25, 58. extrahere, *h. e.* evocare, *Id.* 24, 4, 7. siccare. *Id.* 21, 19, 74. et 30, 14, 43. concoquere, *h. e.* ad maturitatem perducere. *Id.* 24, 3, 3. Suppurationibus resistere.

SUPPŪRĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad suppurandum pertinens, ut Suppuratoria medicamenta, *Plin.* 28, 4, 13. *h. e.* quae ad suppurationem tumores perducunt.

SUPPŪRĀTUS, a, um, part. a *suppuro*: ἔμπυος, ὑπόπυος, collecto pure plenus. *Plin.* 29, 2, 9. Lanae cinis additur in fistulas, auresque suppuratas. *Id.* 21, 19, 76. Flos albae violae suppurata aperit, ipsa discutit. *Id.* 23, 3, 35. Oleae cortex medetur sanguinem rejicientibus, et suppurata extussientibus. ℙ *Suppuratum, i*, absolute, idem est ac suppuratio. *Plin.* 20, 4, 14. Strumis vel suppuratis (*pastinacae radicem*) alligant. *Id.* 22, 25, 58. Suppuratis triticea farina lenior. ℙ Translate. *Sen. ep.* 80. *med.* Horum qui felices vocantur, hilaritas ficta est, aut gravis, et suppurata tristitia, *h. e.* intus, et in imo pectore, quasi collectum pus, insidens.

SUPPŪRO et Subpuro, as, n. 1. ἐμπυέω, in pus vertor, ad suppurationem venio. *Cato R. R.* 157. Cancer fistulosus subtus suppurat sub carne. *Colum.* 6, 12. Sanguis nisi emissus fuerit, famicem creabit: qui si suppuraverit, tarde percurabitur. *Plin.* 22, 14, 16. Si strumae suppuraverint; et *ib.* 25, 73. Ervum panos suppurare prohibet; et *ib.* 70. Lens contra suppurantia cum polenta imponitur. ℙ Translate. *Sen. Br. V.* 11. *f.* Quos hasta praetoris infami lucro, et quandoque suppuraturo exercet, *h. e.* vertendo in damnum. *Id. ep.* 59. *f.* Cum voluptates angusto corpori, ultra quam capiebat, ingestae suppurare coeperunt. ℙ Active. *Tert. adv. Gnost.* 1. Magnum de modico malum, scorpium terra suppurat, *h. e.* tanquam pus quoddam emittit. *Paul. Nol. carm.* 20, 256. Evomuit lacrimis, quem suppuraverat, aestum, *h. e.* tanquam pus conceperat.

SUPPUS et Supus, a, um, adj. supinus. *Festus*: Suppum antiqui dicebant, quem nunc supinum dicimus: ex Graeco, videlicet pro aspiratione ponentes litteram *s*, ut cum ὕλας dicunt, et nos silvas; item ἕξ sex, et ἑπτά septem. Ejus vocabuli meminit etiam Lucilius: Si vero das quod rogat, et si suggeri' suppus. Haec *Festus*, qui satis indicat esse ab ὕπτιος, et τ extrito, ὕπιος, ὑπός, supinus. *Isid. Or.* 18, 65. tradit in jactu talorum ternionem *suppum* dictum, quaternionem *planum*, unionem *canem*. *Scal.* ad *Fest.* docet, partem tali lusorii, ὕπτιον dictam, h. e. supinam, cum talus ita caderet, ut esset illa superior, *suppum* vocatam fuisse.

SUPPŪTĀRĬUS, a, um, adj. *Tert. Apol.* 19. Supputarii digitorum gesticuli. Alii leg. *supputatorii* eod. sensu.

SUPPŪTĀTĬO, onis, f. *Vitr.* 3, 1. *med.* Cum ad supputationem crescat. *Arnob.* 2, 93. Quibus istud rationibus colligi, aut quibus supputationibus potest?

SUPPŪTĀTOR, oris, m. *Firm. Math.* 8. *med.* Boni erunt supputatores, arithmetici, geometrae. *Id. ib.* 6, 26. *f.* Acutissimi supputatores.

SUPPŪTĀTŌRĬUS. V. SUPPUTARIUS.

SUPPŪTĀTUS, a, um, part. a *supputo*: supputando collectus. *Pall.* 2, 12. Decem et octo decempedae decies et octies supputatae trecentas viginti quatuor explebunt.

SUPPŪTO et Subputo, as, avi, atum, a. 1. identidem puto, caedo. *Cato R. R.* 27. Oleas teneras supputato. *Colum.* 4, 33. *f.* Castanea supputari debet bima, quin etiam trima. *Plin.* 17, 10, 14. Semina fruticantia supputare, et falcem pati consuescere. ℙ Item computo. *Ov. Pont.* 2, 3, 17. et sibi quid sit Utile, sollicitis supputat articulis. Ita enim meliores libri, teste *Heinsio*. Alii leg. *computat*.

SUPRĀ, ὑπέρ, idem quod *super*, praepositio accusativum regens: a *supera* per syncopen. *Phaedr.* 1, 2. Tignumque supra turba petulans insilit. *Pl. Pers.* 5, 2, 38. Ille qui supra nos habitat. *Plin.* 36, 5, 4. *n.* 7. Nereides supra delphinos et cete sedentes. *Virg. A.* 9, 553. fera saltu supra venabula fertur. *Cic. N. D.* 2, 37. *med.* Si essent, qui sub terra semper habitavissent, nec exissent unquam supra terram. *Id. Fam.* 9, 26. Accubueram hora nona: et quidem supra me Atticus, infra Verrius, familiares tui. V. ACCUMBO. *Plin.* 34, 6, 12. Attolli supra ceteros mortales. ℙ Ad significandum situm locorum. *Liv.* 23, 32. Exercitus, qui supra Suessulam Nolae praesideret. *Plin.* 2, 73, 75. Syene oppidum, quod est supra Alexandriam quinque millibus stadiorum. ℙ Ponitur saepe pro ultra, plus quam. *Cic. Leg.* 2, 16. Haec commemoratio vereor ne supra hominis fortunam sit. *Liv.* 30, 35. Carthaginiensium caesa eo die supra millia viginti. *Colum.* 4, 27. *med.* et *Liv.* 21, 7. *med.* Supra modum. *Hor. Ep.* 1, 18, 22. vires. *Virg. G.* 2, 227. morem. *Plin.* 11, 40, 95. Quibus solida ungula, nec supra geminos fetus. *Id.* 34, 7, 17. Supra humanam fidem. *Phaedr.* 4, 24. Duo juvenes humanam supra formam. *Brut.* ad *Att.* inter *ep. Cic. ad Brut.* 1, 17. *f.* Bellum gerere cum dominatione et potentia, quae supra leges se esse velit, *h. e.* plus posse, quam leges. *Virg. A.* 11, 509. est omnia quando Iste animus supra, i. e. supra omnes grates, et supra omne praemium. *Albinov.* 1, 353. Alta mane, supraque tuos exsurge dolores, *h. e.* animo et virtute dolores supera. *Hor. Od.* 3, 19, 15. tres prohibet supra Rixarum metuens tangere Gratia; et *Colum.* 12, 49. Supra duos menses. ℙ Item pro praeter. *Liv.* 2, 18. Supra belli Latini (al. *Sabini*) metum id quoque accesserat, quod, etc. *Plin.* 21, 3, 9. De floribus, supra dictis, scripsit Theophrastus. ℙ *Supra caput* esse dicitur res, quae valde urget, impendet, et gravis est. *Cic. Q. Fr.* 1, 2, 2. Ecce supra caput homo levis ac sordidus, sed tamen equestri censu, Catienus, etiam is lenietur. *Sall. Cat.* 56. Dux hostium cum exercitu supra caput est. Adde *Liv.* 3, 17. ℙ *Supra*, ante, de tempore. *Caes. B. G.* 6, 18. Paulo supra hanc memoriam. *Liv. praef.* Supra septingentesimum annum. ℙ Significat etiam curam et munus. *Inscr.* ap. *Grut.* 599, 8. L. Flavius Aug. Lib. supra velarios de domu Aug. Alia 1111, 1. M. Livius Augustae L. Amaranthus supra cubicularios. Alia ap. *Reines. cl.* 9. *n.* 17. Cydnus Tib. Germanici supra hortos. Alia ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 721. et *n.* 2927. Narcissus Ti. Claudii Britannici supra insulas. *Auct. decl.* 353. *inter op. Quint.* Dicet, sibi placuisse servum, et ideo supra rationes esse positum. V. SUPER. ℙ Adverbii more, sine casu. *Cato R. R.* 119. In orculam condito, oleum supra siet. *Cic. Or.* 3, 6. Omnia haec, quae supra et subter, unum esse. *Virg. A.* 8, 149. Et mare, quod

supra, teneant, quodque alluit infra. *Hor. Ep.* 2, 2, 164. ager fortasse trecentis, Aut etiam supra nummorum millibus emptus; et *Cic. Verr.* 2, 3, 33. *f.* Liciti sunt usque eo, quoad se efficere posse arbitrabantur: supra adjecit Aeschrio, *h. e.* majus pretium obtulit. *Virg. A.* 7, 381. de trocho: stupet inscia supra Impubesque manus, mirata volubile buxum, *h. e.* turba circumstans atque imminens trocho currenti. *Id. ib.* 11, 683. ipse catervis Vertitur in mediis, et toto vertice supra est, *h. e.* supereminet. *Cic. Att.* 13, 19. Dialogos confeci et absolvi, nescio quam bene, sed ita accurate, ut nihil possit supra, *h. e.* magis; et *Ter. Ad.* 2, 3, 11. Meum amorem et peccatum in se transtulit, nihil pote supra. *Id. Eun.* 3, 1, 37. Facete, lepide, laute: nihil supra. ℙ *Supra quam*, plus quam. *Sall. Cat.* 5. Patiens inediae, algoris, supra quam cuiquam credibile est. *Cic. Or.* 40. *extr.* Saepe rem dicendo subjiciet oculis: saepe supra feret, quam fieri possit. *Aurel. Vict. Epit.* 1. *med.* Dominandi supra quam aestimari potest, avidissimus. ℙ *Supra quod*, idem. *Paul. Dig.* 32, 1, 28. Supra quod capere possum. ℙ *Supra*, ultra, ulterius. *Hor. Od.* 2, 18, 11. nihil supra Deos lacesso, nec potentem amicum Largiora flagito. ℙ Item superius, ante, superioribus verbis. *Caes. B. G.* 2, 1. Uti supra demonstravimus; et *ib.* 29. De quibus supra scripsimus. *Cato R. R.* 157. Validior est brassica, quae supra scripta est. *Nep. Dion.* 6. De quo commemoravi supra. *Cic. Caecin.* 5. *med.* Ille, quem supra deformavi. *Id. Or.* 3, 55. Illa, quae supra dixi. *Lucr.* 1, 429. Id quod jam supra tibi paulo ostendimus ante. Plerique omn. leg. *supera*, quod idem est. ℙ Item retro, altius, ratione temporis. *Sall. Cat.* 5. *f.* Res ipsa hortari videtur, quoniam de moribus civitatis tempus admonuit, supra repetere. *Id. Jug.* 5. Priusquam hujuscemodi rei initium expedio, pauca supra repetam. *Tac. A.* 16, 18. De C. Petronio pauca supra repetenda sunt.

SUPRĀDICTUS, a, um, part. ab inus. *supradico*. *Pall.* 2, 14. *med.* Praeter raphanum semina supradicta deponunt. *Id.* 3, 32. Supradictis potionibus mersa serventur. *Valer. Imp.* ap. *Vopisc. Aurel.* 9. Supradicto viro efficiet, etc. Habet etiam *Quint.* 1, 5. *in.* et 6, 1. *med.*, et *ib.* 2. *in.*, sed ubique disjunctim scribi potest.

*SUPRADŪCO, is, a. 3. *Val. Prob. de not. num.* Quaelibet figura, si ei jacens recta linea supraducatur, tot significabit millenarios, quot per se significat unitates. *B. A.*

SUPRĀFĀTUS, a, um, part. ab inus. *suprafari*: supradictus. *Sidon. ep.* 5, 14. *f.* Suprafatus summus sacerdos.

SUPRĀJĀCĬO, is, a. 3. superjacio. *Colum.* 11, 3. *f.* Virgis stramenta suprajaciuntur.

SUPRĀNĀTANS, antis, part. ab inus. *supranato*: ut Supranatans bitumen in lacu Asphaltite, *Vitr.* 8, 3. *med.*

[SUPRĀPŌNO, is, a. 3. superpono. *Inscr.* in *Mem. Rom. di antich.* etc. T. 3. p. 73. *n.* 41. Sive pater, sive mater supraponatur. *F.*]

SUPRĀPŎSĬTĬO. V. SUPERPOSITIO.

SUPRĀPŎSĬTUS, a, um, part. a *suprapono*: superpositus, supradictus. *Cels.* 6, 1, 8. *n.* 2. *med.* Quale suprapositum est, cataplasma superdare.

SUPRASCANDO, is, a. 3. *Liv.* 1, 32. *med.* Cum fines suprascandit.

SUPRASCRĪBO, is, a. 3. Ap. *Cic. Fam.* 6, 10. et *Plin. ep.* 6, 27. etc. divisim scribendum est. ℙ Invenitur tamen *suprascriptus* junctim exaratum in *Cenotaph. Pis. C. Caes. f.* Ea omnia, quae suprascripta sunt; et *Vitr.* 2, 8. *med.* In dextra parte fanum est Veneris, et fons suprascriptus, *h. e.* de quo supra scripsi.

SUPRĀVĪVO, is, n. 3. supervivo, ἐπιβιόω. *Inscr.* ap. *De-Vita, Antiquit. Benevent. cl.* 9. *n.* 80. Quae vixit Ann. cum eo XII. mens. . . . , quae supravixit dieb. . . . V. MONNULA.

SUPRĒMĒ adv. supremum. Agnoscitur a *Prisc.* 15, 1016., nulla tamen adjecta Latini scriptoris auctoritate.

SUPRĒMĬTAS, atis, f. supremum tempus, mors. *Ammian.* 31, 13. *f.* Nec Valenti sepulturam, qui supremitatis honor est, contigisse. ℙ Item summa dignitas. *Claud. Mamert. Stat. anim.* 2, 13. Supremitates et praeeminentias adire.

SUPRĒMO et

SUPRĒMUM, adv. V. in v. sq.

SUPRĒMUS, a, um, adj. ὑπέρτατος, summus, altissimus: ab absoleto *superrimus* per syncop. *Varr. L. L.* 6, 3. *med.* Supremum a superrimo dictum. *Festus*: Supremus modo significat summum: alias extremum: alias maximum. *Virg. G.* 4, 460. At chorus aequalis Dryadum clamore supremos Implerunt montes. *Lucr.* 1, 274. montesque supremos Silvifragis vexare flabris. *Sen. Oed.* 95. Suprema rupes. Alii leg. *superna*. *Claud. III. cons. Honor.* 167. stetit arce suprema Algenti qua zona riget Saturnia tractu, *h. e.* altissima coeli parte. ℙ Summus dignitate. *Pl. Capt.* 4, 1, 1. Juppiter supreme serva me. *Vet. Poeta* ap. *Plin.* 35, 10, 37. Reginae Junonis supremi conjugis templum. *Pl. Ps.* 1, 1, 14. Nam tu me antidhac supremum habuisti comitem consiliis tuis, *h. e.* primum, praecipuum ℙ Item maximus, μέγιστος. Veteres, teste *Festo*, et *Gell.* 11, 1., duas oves et triginta boves *supremam multam* dixerunt. *Virg. A.* 3, 590. macie confecta suprema Ignoti nova forma viri. ℙ Item saepius extremus, ultimus, novissimus, ἔσχατος. *Ov. Rem. Am.* 114. Supremam bellis imposuisse manum. *Mart. Spect.* 3. Et quem supremae Tethyos unda ferit, *h. e.* maris Britanniam alluentis. *Colum.* 10, 294. jubare exorto jam nocte suprema, *h. e.* ultima parte noctis. *Claud. B. G.* 554. Ligurum regione suprema. *Id. Rapt. Pros.* 1, 100. Suprema sors, *h. e.* ultima, quae Plutoni obtigit post Jovem et Neptunum; et *ib.* 261. fine supremo, *h. e.* extrema telae parte. *Virg. A.* 12, 803. Ventum ad supremum est. ℙ *Suprema tempestas*, et *suprema* absolute, olim erat occasus solis: postea sic dicta est pars diei inter eam, quae *de meridie* dicitur, et vesperam, ut docet *Censor.* mox afferendus. Nomen habuit ex eo, quod erat ultimum diei tempus, quo agi in foro licebat. In leg. XII. Tab. ap. *Fest.* Sol occasus suprema tempestas esto. *Varr. L. L.* 5, 2. Suprema summum diei: hoc tempus duodecim Tabulae dicunt occasum esse solis: sed postea lex praetoria id quoque tempus jubet esse supremum, quo praetor in comitio supremam pronuntiavit populo. *Gell.* pleniorem refert XII. Tabular. locum 17, 2. Ante meridiem causam conscito, quom perorant ambo praesentes: post meridiem praesenti stlitem addicito: sol occasus suprema tempestas esto. *Censor. de die nat.* 24. Meridies, quod est medii diei nomen: inde de meridie: hinc suprema: quamvis plurimi supremam post occasum solis esse existimant, quia est in XII. Tabulis scriptum sic: Sol occasus suprema tempestas esto. Sed postea M. Plaetorius trib. pleb. scitum tulit, in quo scriptum est: Praetor urbanus, qui nunc est, quique posthac fuat, duos lictores apud se habeto: isque usque ad supremam jus inter cives dicito. Post supremam sequitur vespera, etc. *Plin.* 7, 60, 60. de horolog.: Accensus consulum, a columna Maenia ad carcerem inclinato sidere, supremam pronuntiabat. *Pl. As.* 3, 3, 4. Mater supremam mihi tua dixit, domum ire jussit. Ita *Turneb.* Alii leg. *supremum*. Priore lectione adluditur ad morem indicendi supremam, post quam dimittebantur in judiciis actores et rei. Altera ad morem dicendi novissima verba (ut est ap. *Virg. A.* 6, 231.) in funeribus: qua de re infra dicetur. ℙ *Supremus* refertur saepissime ad ultimum vitae tempus, mortem, funus, exsequias. *Cic. Phil.* 1, 14. Acerbissimum ejus diem supremum malim, quam L. Cinnae dominatum. *Id. Leg.* 2, 9. Incestum pontifices supremo supplicio sanciunto. *Tibull.* 1, 1, 73. suprema mihi cum venerit hora. *Ov. Fast.* 6, 668. Supremi tori, *h. e.* lecti funebres. *Id. Am.* 1, 15, 42. ignes, *h. e.* rogi. *Virg. A.* 11, 61. Mille viros, qui supremum comitentur honorem, *h. e.* exsequias. *Petr. Sat.* 112. Corpus supremo officio mandare, *h. e.* sepulturae. *Catull.* 64, 151. Supremo in tempore deesse alicui, *h. e.* cum in vitae discrimine versatur. *Sil.* 7, 708. suprema ac foeda precari, *h. e.* ut aliquis te occidat. *Virg. A.* 8, 583. haec genitor digressu dicta supremo Fundebat, *h. e.* post quem non erat amplius filium visurus. *Ov. Met.* 8, 521. (et *Trist.* 3, 3, 87.) sociamque tori vocat ore supremo, *h. e.* moribundo, nec amplius locuturo. *Tac. A.* 12, 66. Claudius admotus supremis; et *ib.* 6, 50. Appropinquare supremis. *Quint.* 6, 3. *med.* et *Plin. ep.* 7, 20. et 31. Suprema hominum judicia, *h. e.* testamenta. *Id. ep.* 9, 19. Supremi tituli, *h. e.* inscriptiones sepulcrorum. *Plin. alter* 37, 2, 10. Nero in suprema ira duos calices crystallinos fregit, *h. e.* mox occidendus. *Id.* 7, 45. 46. Augusti suprema cura. *Id. ib.* 37, 37. Suprema in senecta lapsu scalarum exanimatus est. *Claud. in Eutrop.* 2, 289. Phrygiae casus venisse supremos, *h. e.* excidium. Sic *Virg. A.* 5, 190. Trojae sors suprema. *Mart.* 5, 32. et 39. Supremae tabulae. ℙ *Suprema*, *orum*, mors, funus. *Quint.* 6. *prooem. med.* Quo ille animo mensium octo valetudinem tulit! ut me in supremis consolatus est! *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 36. Hercules torva facie, sentienteque suprema. *Id.* 16, 44, 86. Circa suprema Neronis. *Id.* 7, 3, 3. Supremis divi Augusti. *Tac. A.* 1, 61. Solvere suprema militibus; ei *ib.* 3, 49. Carmine suprema alicujus deflere. *Id. H.* 4, 59. Agitare de supremis; et *ib.* 44. Planctus, et lamenta, et supremorum imago praesenti circumdata. *Quint. decl.* 8, 10. Longe ventura suprema prospicere; et *ib.* Vidimus frequenter ad vitam post conclamata suprema redeuntes. ℙ *Suprema* interdum sunt τὰ λείψανα, reliquiae et cineres cadaveris in rogo combusti. *Solin.* 1. *med.* Priscorum testantur molem Orestis suprema. *Ammian.* 25, 9, *f.* Cum Juliani supremis Procopius mittitur, ea humaturus in suburbano Tarsensi. ℙ Item ultima voluntas. *Quint. decl.* 1, 2. Neque gravissimum patrem suprema sua juveni jactasse crediderim. *Tac. A.* 1, 8. Nihil primo senatus die agi passus, nisi de supremis Augusti. *Papin. Dig.* 29, 1, 36. Miles in supremis ordinandis, ignarus uxorem esse praegnantem, etc. ℙ *Supremo*, et *supremum* adverb. more. *Plin.* 11, 53, 115. Anima exitura supremo; et *ib.* 37, 55. Ut neque ab homine supremum eos (*oculos*) spectari fas sit; et *Ov. Met.* 12, 526. Quae mihi tunc primum, tunc est conspecta supremum. Sic *T[ac.]* *H.* 4, 14. Liberi a parentibus supremum dividunt[ur]; et *Quint. decl.* 6, 6. *f.* Supremum, et in aetern[um]. *Virg. A.* 3, 67. animamque sepulcro Condimus, [et] magna supremum voce ciemus. V. CONCLAMO. Ap. *Festum*, et in *Inscr.* ap. *Manut.* in *Orthogr[aph.]* in alia ap. *Mazoch. de Ascia*, *p. m.* 130. duplici [p] *suppremus* scribitur: sed contra est frequentior u[sus] et poetarum auctoritas primam saepe corripienti[um].

[SUPUNNĀ, ae, f. Deae Fulginatium prop[rium] nomen, alias ignotae. *Inscr.* ap. *Mur.* 102, 8. [Su]punnae sacrum. *F.*]

SUPUS. V. SUPPUS.

SŪRĀ, ae, f. γαστροκνημία, pars posterior hum[ani] cruris crassior et carnosior. *Plin.* 11, 45, 105. [Su]rae homini tantum, et crura carnosa. *Pl. Ps.* 4, [7,] 120. Rufus quidam, ventriosus, crassis suris. [*A*]*pil.* ap. *Non.* 4, 5. Apertae surae, brachia au[...] procera horrorem mihi ex corde exsuscitabant. [*La*]*ctant. Op. D.* 13. *med.* Crura non aequali modo [...]cta, ne indecens habitudo deformaret pedes: sed [...]retibus suris clementer exstantibus, sensimque [...]nuatis, et firma sunt, et ornata. *Ov. A. Am.* 3, [...] sura chartas celare ligatas. *Claud. in Eutr.* 2, [...] pars compede suras Cruraque signati nigro live[nt] ferro. *Juven.* 16, 14. grandes magna ad subs[ellia] surae. ℙ Synecdoche potest esse in his, h. e[t] sura pro crure ponatur. *Virg. Ecl.* 7, 32. et *A.* [1,] 341. alte suras vincire cothurno. *Pl. Ps.* 4, 7, [...] Ubi suram aspicias, scias posse eum gerere cra[ssas] compedes. *Hor. Od.* 2, 4, 21. Brachia, et vult[um] teretesque suras Integer laudo. *Virg. A.* 12, [...] suras incluserat auro. *Grat. Cyn.* 338. tegat i[...] fascia suras. ℙ Item os minus ipsius cruris, [quod] anatomici *fibulam* vocant. *Cels.* 8, 1. *f.* Alteru[m] ab exteriore parte surae positum est: quod ip[sum] quoque sura recte nominatur: id brevius, supr[aque] tenuius, ad ipsos talos intumescit. Adde *ib.* 11. [ℙ] *Sura* cognomen fuit apud Romanos. Mamilium [Su]ram memorat *Plin.* 18, 16, 42. Suram proconsu[lem] 7, 12, 10. Accium Suram *Plin. alter ep.* 10, 7[...] Licinium Suram *Inscr.* ap. *Grut.* 429, 3. 4. 5. 6. Aurelium Suram *ib.* 762, 3. Duos alios Suras [...] 1, 50. et 6, 64. P. Cornelium Lentulum Suram, [Ca]tilinae socium, et ob id in carcere necatum, [...] est, inquit *Plutarch.* in *Cic.*, inde cognomen [acce]pisse, quod cum Sullae quaestor fuisset, et mag[nam] vim pecuniae prodegisset, postulatus rationem [red]dere, dixit, se non posse, sed praebiturum su[ram] verberandam: quod facere solent pueri, cum i[n pi]lae ludo peccarunt. ℙ *Sŭra* pro *Syra* nomen est [an]cillae ap. *Pl. Truc.* 2, 4, 51. et 2, 6, 60. et *Ter.* [...] *a.* 1. *sc.* 1. et 2. Sic *Suria* pro *Syria*, nonnull[i le]gunt ap. *Pl. Truc.* 2, 6, 49. et ap. *Tac. A.* 2, 7[...] al. Adde *Inscr.* ap. *Grut.* 32, 5. Sic *Donat.* ad [*Ter.*] *Hec.* 1, 2, 8. Sura veteres legerunt, *u* pro *i* po[nen]tes, ut Musia, Suria. ℙ *Sura, fluvius Germa[niae] in Mossellam se exonerans Hodie est *the S[...]* Meminit *Auson.* in *Mosella* 355. ℙ Sura, oppi[dum] Syriae, ad Euphratem, in Palmyrena. *Plin.* [...] 26. *B. A.*

*SURAE, arum, populi Indiae, cis Gangem. [...] 6, 20. Infra solitudines Dari, Surae, iterumque [so]litudines, etc. *B. A.*

SURCLO, as, a. 1. per sync. pro *surculo*, *as*, surculo connectere, ligare. *Apic.* 4, 5. et 7, 2.

SURCŬLĀCEUS, a, um, adj. ξυλώδης, surcul[o si]milis. *Plin.* 19, 7, 36. Semina duritie surcula[cea,] *h. e.* surculosa, lignosa.

SURCŬLĀRIS, e, adj. ξυλώδης, ad surculos [per]tinens. *Colum.* 3, 11. *med.* Considerandum est, [sur]cularis, necne, sit terra: idque facillime explor[atur] per stirpes, quae sua sponte proveniunt, *h. e.* [sur]culos et virgulta progignens.

SURCŬLĀRĬUS, a, um, adj. surcularis, πολύ[κλω]νος. *Varr. R. R.* 1, 2. *med.* Leges colonicas t[...] in quibus scribimus: Colonus in agro surculari[o ne] capra natum pascat, *h. e.* surculis consito. *P[...]dera* in *Op. post.* T. 1. p. 173. contendit, legen[dum] *capras tum pascat*, etc. ℙ *Surcularia cicada*, [quae] in surculis arborum vivit. *Plin.* 11, 26, 32. Qui[dam] duo alia genera cicadarum faciunt: surcular[iam,] quae sit grandior: frumentariam, quam alii av[ena]riam vocant: apparet enim simul cum frum[entis] arescentibus.

SURCŬLO, as, a. 1. surculos, stolones, ram[os] amputo. *Colum.* 5, 9. *med.* Plantae non nisi [post] biennium ferro tangendae: ac primo surculari [de]bent, ita ut simplex stilus altitudinem maximi s[...]bis excedat.

SURCŬLOSĒ, adv. *Plin.* 18, 16, 43. de h[erba] Medica: Arescit surculose, ac postremo in pulv[erem] inutilem extenuatur, *h. e.* postquam viridis er[at] ac tenera, demum lignosa fit, et surculis dur[i]bus arescit.

SURCŬLOSUS, a, um, adj. surculi naturam [ha]bens, lignosus, duriusculus, φρυγανώδης. *Plin.* [...] 19, 42. Quatuor digitis surculosus, arido sin[...] *Id.* 24, 15, 87. Surculosa herba. *Id.* 19, 6, 31. [Sur]culosae radices. *Id.* 27, 11, 74. Surculosi ram[i.]

SURCŬLUS, i, m. dimin. suri, φρύγανον, κ[...] ramulus, sarmentum in arbore nascens, vel ab [arbore] resectum. *Virg. G.* 2, 85. Nec pingues unam i[n ...]

n nascuntur olivae, etc. nec surculus idem Cru-
niis, Syriisque piris. Plin. 29, 6, 26. Surculus
nido milvi pulvino subjectus. Colum. 6, 15. Si
e bos surculum calcaverit, aut acuta testa, vel
de ungulam pertuderit; et Cels. 5, 26. n. 35. Ubi
ulus corpori infixus est. Id. 8, 10. n. 6. Digi-
fractum satis est ad unum surculum deligari.
illo Cic. Or. 3, 28. Ut ex jure civili, surculo
ingendo, usurpare videantur. Turneb. Advers.
14. docet, significari morem inductum a jure-
ultis, ut qui possessionem agri arboribus consi-
aperet, inde surculum defringeret, secumque
rret. Similiter si ager plantis careret, glebam
ebant. V. CONSERTUS. ¶ Praecipue surcu-
dicitur, qui ex arbore reciditur, inserendi aut
nendi gratia, qui et semen, et malleolus, et ta-
dicitur. Cic. Or. 2, 69. Da mihi ex ista arbore,
seram, surculus. Multa de his Varro R. R.
0. et 41. et Plin. 17. c. 14. et 21. etc. Id. ib. 10,
Salix vel inverso surculo seritur. ¶ Item planta
r, virgultum, stirps, frutex. Colum. 7, 4. med.
pi liberi, et omni surculo ruboque vacantes; et
2. med. Surculo consitus ager. Id. 4, 28. Tres
motus in omni surculo naturales: unum, quo
inet; alterum, quo floreat; tertium, quo matu-
t. Adde 2, 15. med., 3, 1. et 9, 4. ¶ Est etiam
lus, unde pendent poma. Varr. R. R. 1, 59.
Mala Punica demissis suis surculis in dolio are-
manere putant. Plin. 15, 17, 18. Varro et in
arenae servari jubet mala Punica, et immatura
i terra in ollis fundo effracto, sed spiritu ex-
, ac surculo pice illito.
URDAONES, um, populi Hispaniae Tarraco-
s. Plin. 3, 3. Ilerdenses Surdaonum gentis,
quos Sicoris fluvius (est). B. A.
RDASTER, stra, strum, adj. ὑπόκωφος, ali-
tum surdus: dimin., ut Prisc. 3, 610. et 618.
628. docet. Cic. Tusc. 5, 40. Erat surda-
M. Crassus: sed aliud molestius, quod male
bat.
RDE, adv. κωφῶς. Afran. ap. Charis. 2, 194.
tes, quibus animi non sunt integri, surde au-
, h. e. audiunt quidem, sed vel non intelligunt,
on attendunt.
RDESCO, is, n. 3. κωφάομαι, surdus fio, obsur-
. August. ep. 157. n. 4. In parte aures aperiant,
te surdescant.
RDĪGO, iginis, f. surditas. Marc. Empir. 9.
Auricula, quae molestiam surdiginis patitur;
x: Apri lotium remediat surdiginem.
URDĪNUS, a, um, adj. deriv. a surdo. Est
R., ut L. Naevius Surdinus in nummis ap.
l. D. N. V. T. 5. p. 259. F.]
RDĬTAS, atis, f. κώφωσις, privatio sensus au-
. Cic. Tusc. 5, 40. In surditate vero quidnam
ali? Cels. 6, 7. n. 7. extr. Immaturae uvae
adversus surditatem satis proficit.
DUS, a, um, adj. κωφὸς, qui aurium sensu
Cic. Div. 2, 3. Surdus varietates vocum, aut
noscere non potest. Id. Tusc. 5, 40. Epicu-
stri Graece fere nesciunt, nec Graeci Latine.
hi in illorum, et illi in horum sermone surdi.
4. surdis auribus esse. Pl. Cas. 3, 3, 2. Me-
e non sit surda, atque haec audierit. Id. Mil.
200. Audio, ne me surdum verbera, h. e. ne
t surdum, obtundas, eadem saepius iterando.
e surdus est, qui audire non potest, aut non
et qui nulla re movetur, aut flectitur. Ov. Am.
1. nec te precibusve minisve Movimus, o fo-
surdior ipse tuis. Id. Met. 14, 711. Surdior
eto surgente. Hor. Epod. 17, 54. Non saxa
urdiora navitis. Pl. Ps. 1, 3, 24. et Pers. 4,
Ballio, audi. Bal. surdus sum: profecto in-
us es. Ov. Her. 7, 27. Ille quidem male gra-
t ad mea munera surdus. Prop. 2, 16, 13.
uodcumque ad surdas mihi dicitur aures; et
48. Juppiter et surda negligit aure preces.
nt. 2, 8, 28. Per nunquam surdos in tua vota
Lucan. 8, 582. sed surda vetanti Tendebat
s amens Cornelia palmas. Sil. 11, 354. sur-
ori, h. e. qui timore non deterretur. ¶ Cum
il. 10, 554. Mars genitor, votorum haud sur-
rum. Id. 1, 692. surdus pactorum. Colum.
med. Idque nobis poeta, velut surdis verita-
dulget. ¶ Translate. Ov. Met. 9, 653. sur-
adhibent solatia menti. Mart. 10, 13. Et
, heu! lacrimis janua surda tuis. Ov. Am. 1,
surdae fores. Id. A. Am. 1, 531. Thesea cru-
surdas clamabat ad undas. Stat. Th. 12, 200.
rda ferae pulsabimus urbis Limina. Prop. 4,
tuas lacrimas litora surda bibent. Liv. 2, 3.
rem surdam, inexorabilem esse. Plin. 18, 3,
da tellus, h. e. quae culturae non respondet.
Th. 9, 864. et surdos expedit arcus, h. e. qui
rebunt tendenti, neque ictum perferent. ¶
cantare, prov. praecepta dare negligenti, aut
nti Prop. 4, 8, 47. Cantabant surdo, nuda-
ectora caeco. Virg. Ecl. 10, 8. Non canimus
respondent omnia silvae. Liv. 40, 8. Quae
ota vereor ne vana surdis auribus cecinerim.
Heaut. 2, 1, 10. Nae ille haud scit, quam
nc surdo narret fabulam. Hor. Ep. 2, 1, 199.
e asello fabellam surdo. ¶ Surdus praeterea est etiam qui non auditur, mutus, tacitus, de quo nulli loquuntur. Juven. 7, 71. Surda nihil gemeret grave buccina. Prop. 4, 5, 56. Istius tibi sit surda sine aere lyra. Stat. Silv. 1, 4, 19. mihi surda sine illo plectra. Sil. 8, 248. Atque illi sine luce genus, surdumque parentum Nomen, h. e. ignobile, obscurum. Id. 6, 75. et haud surda tractarat proelia fama. Stat. Th. 4, 359. opus surdum atque ignobile. Plin. 22, 2, 3. Auctoritas quanta debeatur etiam surdis, hoc est ignobilibus herbis, perhibebitur. Juven. 13, 193. quos diri conscia facti Mens habet attonitos, et surdo verbere caedit, h. e. occulto, tacito. Sic Plin. 19, 1, 4. Surdi ictus. Ov. Pont. 2, 6, 31. et quoniam laudem pietate mereris, Non erit officii gratia surda tui, h. e. a me non tacebitur. ¶ Surda vota ap. Pers. 6, 28. sunt, quibus Dii surdi fuerunt. ¶ Surdus locus, ubi sonus et vox supprimitur. Varr. L. L. 8, 38. med. Surdum theatrum. Vitr. 3, 3. de theatris: Diligenter est animadvertendum, ne sit locus surdus, sed ut in eo vox quam clarissime vagari possit. Sen. Herc. Fur. 576. de Orpheo: Mulcet non solitis vocibus inferos, Et surdis resonat clarius in locis: scil. ibi degunt umbrae silentes, ea est sedes silentum, etc. V. SILENS. ¶ Surdus sonus est durus, mutus, insuavis. Quint. 12, 10. med. Zephyri, si nostris litteris scribantur, surdum quiddam et barbarum efficient. ¶ Quandoque refertur ad visum: nam surdus color est fulgore carens, languidus, hebes, obtusus. Plin. 37, 5, 18. de smaragdis: Quibusdam intercurrit umbra, surdusque fit color; et ib. 20. Poliuntur sexangula figura, quoniam hebescunt, ni color surdus repercussu angulorum excitetur. ¶ Et ad odoratum: surdus enim odor est remissus, languidus, et qui vix sentitur. Pers. 6, 36. spirant cinnama surdum. ¶ Refertur ad alia quoque. Plin. 35, 2, 2. Argenteae facies surdo figurarum discrimine, h. e. obscuro, et vix internoscendo, cum colorum ac picturae lumine nullo illustrentur. Id. 13, 15, 30. Mensae vitia, lignum: ita vocatur materia surda, et indigesta simplicitas, h. e. in qua nulla venarum varietas, nullus splendor. ¶ Res surdae, inanimae, sensus expertes. Plin. prooem. 20. Res surdae, ac sensu carentes. Id. 24, 1, 1. Surdis etiam rerum sua cuique sunt venena, ac minimis quoque. Adde 27, 13, 119. ¶ Surdissimus est August. ep. 39. (al. 41.)

SURĒNA, ae, f. nomen piscis est ap. Varr. L. L. 4, 12. ¶ Ap. Parthos nomen erat summae dignitatis post regem, cui ex officio obtingebat novum regem diademate coronare, [ut docet Plut. in Crasso c. 21., cujusque auctoritas par illi erat, qui nunc apud Turcas Gran Visir appellatur, et olim apud quosdam reges Gran Contestabile. Videtur esse ab Hebr. שַׂר sar, princeps, imperator, et pronomen נוּ énu, noster. F.] Tac. A. 6, 42. f. Surena, patrio more, Tiridaten insigni regio evinxit. Ammian. 24, 2. med. Surena post regem ap. Persas promeritae dignitatis.

[SURGASTEUS, i, m. Ita appellatus fuisse videtur Deus, qui in nummis Tii, urbis Bithyniae, ap. Eckhel. D. N. V. T. 2. p. 438. Ζεὺς Συργάστης dicitur, quique per synaloephen dictus est Συργάστης pro Συνεργάστης, quasi cooperator. Inscr. ap. Grut. 170, 3. Dis paternis Surgasteo magno patrono etc. F.]

SURGĬTE pro surrigite V. v. sq.

SURGO, is, rexi, ectum, a. 3. extollo, erigo: idem quod subrigo, seu surrigo per syncopen. Pl. Epid. f. Plaudite, valete, lumbos surgite atque extollite. Sil. 3, 659. pontum surgens super aethera Corus. Al. leg. spargens. Avien. Perieg. 484. qua Boreali vertice ad aethram Concrescunt Alpes, surgit caput Apenninus. Al. leg. Apennino. Arnob. 5, 169. Scribit Flaccus, surrexisse se Deos, etc. ¶ Surgere se est erigi, ἀνίστημι, ὄρνυμαι, cum sedentes, aut jacentes erigimur: sed accusativus se usu ita omittitur, ut surgo neutrius naturam induisse videatur. Cic. Off. 3, 31. med. Surrexit e lectulo, et ad se adolescentem jussit venire. Id. Verr. 2, 4, 65. f. Praetor de sella surrexit, et abiit. Sall. fragm. ap. Non. 4, 430. Sella surgere, caput aperire solitum. Alii aliter leg. Plin. ep. 3, 5. med. Surgere a coena. Ov. Met. 2, 771. et Fast. 6, 735. humo. Id. Met. 3, 273. solio; et ib. 9, 701. et ib. 12, 579. toro. Virg. A. 7, 771. ab umbris Mortalem infernis ad lumina surgere vitae. ¶ Surgere absolute, e lecto, et a somno surgere. Cic. Inv. 2, 4. f. Ille multo ante lucem surrexit. Ov. Met. 13, 676. mensa somnum petiere remota, Cumque die surgunt. Id. Am. 1, 13, 21. ad Auroram: Non tu causidico, non tu jucunda diserto. Cogitur ad lites surgere uterque novas; et ib. 38. Surgis ad invisas a sene mane rotas. Hor. Sat. 2, 2, 81. vegetus praescripta ad munia surgit. ¶ De his, qui surgunt dicendi causa. Cic. Rosc. Am. 1. Credo, vos mirari, quid sit, quod, cum tot summi oratores sedeant, ego potissimum surrexerim. Id. Or. 2, 78. Surgere ad dicendum. Adde Ov. Met. 13, 2. ¶ Ponitur pro exsistere, oriri, nasci, erumpere. Sen. Thyest. 822. Sol occiduus tenebras jubet surgere. Hor. Sat. 1, 9, 72. hunccine solem Tam nigrum surrexe mihi? pro surrexisse. Ov. Met. 4, 92. lux Praecipitatur aquis, et aquis nox surgit ab isdem. Id. Pont. 4, 9, 53. surgat pius ignis ab ara. Mart. 14, 86. solet a nudo surgere ficus equo; et ib. 167. trito pollice pusula surgit. Quint. 8, 3. in. Amoeni fontes surgentes. Virg. G. 3, 400. surgente die. Id. A. 3, 481. surgentes Austri. Id. G. 1, 161. nec potuere seri, nec surgere messes. Id. Ecl. 4, 8. ferrea primum Desinet, ac toto surget gens aurea mundo. ¶ Item pro crescere, ab imo in altum attolli. Hor. Sat. 2, 2, 124. venerata Ceres culmo surgeret alto. Ov. Met. 3, 891. Vivaque per rimas, proceraque surgit arundo. Virg. A. 1, 369. ingentia cernes Moenia, surgentemque novae Carthaginis arcem. Ov. Met. 8, 192. Fistula disparibus paulatim surgit avenis. Colum. 6, 23. Fruticem surrecturum in altitudinem compescere. Virg. A. 3, 196. et Ov. Met. 14, 711. et ib. 15, 508. mare surgit; et Pers. 3, 95. surgit tibi lutea pellis, h. e. intumescit. Ov. Met. 1, 43. Jussit et extendi campos, subsidere valles, etc. lapidosos surgere montes. Lucan. 2, 678. tunc aggere multo Surgit opus. Plin. ep. 6, 16. med. Area cinere mixtisque pumicibus surrexerat. ¶ Surgere etiam dicuntur, quae alta et erecta stant. Juven. 6, 628. in aede Isidis, antiquo quae proxima surgit ovili; et 10, 43. volucris, sceptro quae surgit eburno. Virg. A. 10, 476. humeri surgunt qua tegmina summi; et ib. 725. surgentem in cornua cervum. ¶ Translate. Id. ib. 1, 582. quae nunc animo sententia surgit? et ib. 9, 667. pugna aspera surgit; et ib. 10, 28. in Teucros Aetolis surgit ab Argis Tydides, h. e. insurgit; et ib. 12, 313. discordia surgit. Sen. Thyest. 943. Dolor ex aliqua causa surgens. Tac. H. 2, 42. Rumor surgit. Virg. A. 6, 103. non ulla laborum, O virgo, nova mi facies, inopinave surgit; et ib. 10, 813. saevae altius irae Dardanio surgunt ductori; et ib. 4, 274. (ib. 6, 364. et ib. 10, 524.) Ascanium surgentem, et spes heredis Iuli Respice, h. e. ad majora procedentem; et ib. 4, 47. Quam tu urbem, soror, hanc cernes! quae surgere regna Conjugio tali! Ov. Fast. 5, 228. surgit honor, h. e. venit. Id. A. Am. 1, 186. surgit ingenium suis velocius annis. Id. Am. 1, 1, 27. Sex mihi surgat opus numeris, in quinque residat, h. e. incipiat. Virg. A. 6, 762. surgere ad auras Aetherias. ¶ Passive impersonaliter. Juven. 4, 144. Surgitur, et magno proceres exire jubentur Concilio. Jul. Obsequ. Prod. 130. Nocte lux ita fulsit, ut, tanquam die orto, ad opus surgeretur. ¶ Surrexti syncope pro surrexisti ap. Mart. 5, 79. et surrexe pro surrexisse ap. Hor. l. c. in.

SURĬO, is, n. 4. καπρίζω, libidine prurio: a sus. Proprie enim de suibus dicitur: translate de aliis brutis, et homine. Fest. in Suillum: Immundissimi sunt sues ex omni mansueto pecore, et ardentissimae libidinis: ita ut opprobrium mulieribus inde tractum sit, cum subare, et surire dicuntur. ¶ Sunt, qui ita distinguunt, ut subare de feminis dicatur, surire de maribus. Arnob. 5, 177. Ejus lascivia surientis assumpta, etc. Adde Appul. cujus verba V. in SUBO.

[SŪRIO, onis, m. dimin. Suri, seu Syri. Est cogn. R. Inscr. ap. Grut. 830, 5. M. Statius Surio Aemiliae Suriae conjugi carissimae. F.]

SŪRISCA. V. SYRISCUS.

*SURĬUM, i, n. opp. Colchidis. Plin. 6, 4. B. A.

*SURĬUS (sc. fluvius) vel Surium (sc. flumen), in Colchide. In ripa ejus Surium oppidum situm. Plin. 2, 103. Et in Surio Colchidis flumine. Id. 6, 4. Nunc (Colchis) habet Surium (oppidum) tantum, et ipsum ab amne influente ibi cognominatum. B. A.

SURPĬCŬLA. V. SIRPICULA.

SURPTUS. V. SURREPTUS.

SURPŬI. V. in SURRIPIO.

SURRECTĬO, onis, f. ἀνάστασις, resurrectio. Arat. 1, 314. surrectio Christi Ut furto celetur, emis. V. SUBRECTIO.

SURRECTĬTO. V. SUBREPTITO.

SURRECTUS. V. SUBRECTUS.

SURRĔGIT et Sorctus antiqui ponebant pro surrexit, et ejus participio: quasi sit surrectus, quibus L. Livius frequenter usus est. Festus.

SŪRĬUS, a, um, adj. idem ac Syrius. V. SURUS, a, um. Inscr. ap. Grut. 5, 1. Jovi O. M. et Deae Suriae. Adde alias ap. eund. 86. 4. 5. 6.

SURRĔMIT, sumpsit. Inque manum surremit hastam; et mox: Idem surrempsit usurpavit pro, puerum sustulerit. Haec Festus: quae mutila esse videntur, atque excidisse nomen scriptoris.

SURRENTĪNUS, a, um, adj. Συρρεντῖνος, ad Surrentum, nunc Sorrento, pertinens, quod est oppidum maritimum extremae Campaniae non procul a promontorio Minervae. Plin. 3, 5, 19. Surrentini montes. Id. 14, 6, 8. n. 3. et 23, 1, 20. et 21. laudat Surrentina vina, convalescentibus maxime probata propter tenuitatem salubritatemque: eisque tertiam dat palmam post Setina, et Falerna. Ov. Met. 15, 710. Et Surrentino generosos palmite colles. V. Stat. Silv. 2, 2. Praeterea Plin. 14, 2, 4. n. 6. et 35, 12, 46. Surrentinas testas, hoc est calices fictiles commendat, bibendis vinis aptissimos. Mart. 14, 110. Surrentina bibis, nec murrhina picta, nec aurum Sume: dabunt calices haec tibi vina suos. Id. ib. 102. Accipe non vili calices de pulvere natos, Sed Surrentinae leve toreuma rotae. Inscr. ap. Mur. 1083, 7. Imp. Caes. Trajano Hadriano Aug. decuriones, municipesq. Surrentini pecunia conlata.

SURRENTIUM, i, n. promontorium in Mauritania Caesariensi. *Plin.* 5, 1. *B. A.*

SURRÉPO, etc. V. SURREPO.

SURREPTUS et Subreptus, a, um, part. a *surripio:* ὑφαρπασθεὶς, clam et dolo raptus, furto ablatus, subductus. *Lex vet. Atinia* ap. *Gell.* 17, 7. Quod subreptum erit, ejus rei aeterna auctoritas esto. *Pl. Poen.* 5, 4, 76. Hujusce filias apud vos habetis servas, quas vos ex patria liberas surreptas esse scitis. *Id. Poen. prol.* 104. Rogitat, unde sit, cujatis, captane, an surrepta sit. *Lucan.* 10, 519. subrepta paratis A famulo Ganymede dolis Arsinoe. *Suet. Gr.* 15. *f.* Puer adhuc catenis subreptus, refugit in patriam. *Cic. Phil.* 14, 4. Qua enim in urbe tam immanis Annibal capta, quam in Parma surrepta Antonius? *h. e* per dolum occupata. ℙ *Surptus* syncope est: habeturque ap. *Pl. Poen.* 4, 2, 80. et 5, 2, 98., ut quidem in multis MSS. legitur. Item *surruptus* in quibusdam codicibus citata lege *Atinia*, et ap. *Pl. Poen. prol.* 109. etc.

SURRIGO. V. SUBRIGO.

[SURĪNENSIS, e, adj. ad Surrinum pertinens, Etruriae oppidum, nunc *Soriano nel Patrimonio di S. Pietro*, ut placet *Marin. Frat. Arv.* p. 424. Hinc *Surrinenses, ium,* absolute, sunt incolae illius oppidi. *Inscr.* ap. *Mur.* 201, 6. et 1083, 8. Vitellius L. F. Merenna (lege *Merenda*) Augustalis Surrinensium. *F.*]

SURRĪPĬO et Subripio, is, ipui, reptum, a. 3. ὑφαιρέω, clam et dolo aufero, suffuror, subduco: a *sub* et *rapio*. *Cic. Brut.* 19. *med.* Qui a Naevio vel sumpsisti multa, si fateris; vel si negas, surripuisti. *Id Dom.* 25. *med.* Qui ex ejus custodia, per insidias, regis filium captivum surripuisset. *Id. Fam.* 13, 77. *med.* Servus meus cum multos libros surripuisset, aufugit. *Hor. Ep.* 1, 16, 55. Nam de mille fabae modiis cum surripis unum. *Mart.* 12, 29. Praetori mappam surripit Hermogenes. ℙ Translate. *Cic. Att.* 5, 16. Etsi in ipso itinere et via discedebant tabellarii, et eramus in cursu, tamen surripiendum aliquid putavi spatii, ne, etc.; et *Pl. Men.* 3, 2, 26. Surripuisti te mihi dudum de foro: i. e. e meo conspectu te subduxisti. *Ov. Trist.* 5, 11, 8. Cum me surripuit principis ira tibi. *Id. Her.* 11, 66. Crimina sunt oculis subripienda patris, *h. e.* subtrahenda. *Sen. ep.* 1. Tempus, quod adhuc aut auferebatur, aut surripiebatur, aut excidebat, collige, et serva: *auferebatur* a potentioribus per officia et cultum: *surripiebatur* ab amicis per blanditias et sermones: *excidebat* tua negligentia. Ita *Lipsius*. *Cic. Par.* 6. *f.* Virtus nec eripi, nec surripi potest unquam. *Ov. Pont.* 4, 2, 29. Sed quid solus agam? quaque infelicia perdam Otia materia, surripiamque diem? *h. e.* animo meo tristi subtraham, consumam, transigam. *Petr. Sat.* 119. Persarum ritu male pubescentibus annis Subripuere viros, *h. e.* virilitatem exsecando ademerunt. ℙ Syncope est in his *Hor. Sat.* 2, 3, 283. unum me surpite morti, *h. e.* subducite, surripite; et *Od.* 4, 13, 20. Quae me surpuerat mihi; et *Lucret.* 2, 314. Cernere jam nequeas, motus quoque surpere debent; et *Pl. Capt. prol.* 8. Puerum servus surpuit. Adde 3, 5, 102. et 5, 4, 14.

SURROGO. V. SUBROGO.

SURRUPTUS. V. SURREPTUS.

SURSUM et Sursus, adv. ἄνω, in supera parte, et versus superam partem: et inservit verbis tum quietis, tum motus. Contrarium est *deorsum:* et videtur conflari ex *super* et *versum*. *Varr. R. R.* 1, 6. Qui colunt deorsum, magis aestate laborant; qui sursum, magis hieme, *h. e.* campestres agros aut collinos. *Cic. N. D.* 2, 56. Nares, eo quod omnis odor ad supera fertur, recte sursum sunt; et *ib.* 33. *med.* Naturis his, ex quibus omnia constant, sursum deorsum, ultro citroque commeantibus. *Ter. Eun.* 2, 2, 47. Te totos hos menses quietum reddam, ne sursum deorsum cursites. *Id. Adelph.* 4, 2, 35. Praeterito hac recta platea sursum. *Pl. Amph.* 3, 4, 25. Dein sursum ascendam in tectum. *Mart.* 1, 97. Aspicit nihil cursum. *Gell.* 2, 30. Propellere aliquid sursum. *Tubero* ap. *eund.* 6, 4. Palpebras quoque ejus, ne connivere posset, sursum ac deorsum diductas insuebant. ℙ Jungitur cum *versum*, aut *vorsum*. *Lucret.* 2, 188. Sursus enim vorsus gignuntur, et augmina sumunt. *Cato R. R.* 33. Vineam sursum vorsum semper ducito. *Cic. Or.* 39. *med.* Cum gradatim sursum versus reditur. ℙ Proverbii speciem habet illud *Sen. ep.* 44. Omnia ista longa varietas miscuit, et sursum deorsum fortuna versavit. *Petr. fragm. Trag. Burm.* 65. *f.* Sunt mulieres plus sciae, sunt nocturnae, et, quod sursum est, deorsum faciunt.

SŪRUS, a, um, adj. idem ac Syrus, ex consuetudine Latinorum vertendi in *u* Graecam litteram *υ*, ut *Surius* idem est ac *Syrius*. Est autem Surus cogn. R. valde frequens. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 166. *n.* 306. M. Pinnius M. L. Surus. *Sura* porro est nomen proprium ancillae ap. *Pl. Truc.* 2, 4. 51. et 2, 6, 60. et *Ter. Hec. a.* 1. *sc.* 1. et 2. V. SURA.

SURUS, i, m. palus, fustis, ut *Festus* docet et suo loco, et in *Rigido*, et eo *Ennium* usum esse ait. Inde est diminutivum surculus. Hinc *crebrisurum* teste *eodem* ap. *Enn.* significat vallum crebris suris, id est palis munitum. *Gloss. Isid.* Surus, musculus brachiorum, et surculus. ℙ *Surus, nomen viri proprium. *Hirt. B. G.* 8, 45. ℙ Et nomen elephanti, i. forte q. Syrus. *Plin.* 8, 5. Cato eum *(elephantum)*, qui fortissime proeliatus esset in Punica acie, Surum tradidit vocatum, altero dente mutilato. Cf. *Syrus* in Auctario. *B. A.*

SUS, (raro *Suis*,) suis, m. et f. ὗς, σῦς, porcus, vel porca, et dicitur tam de feris, quam domesticis. *Varr. R. R.* 2, 4. *med.* Sus Graece dicitur ὗς, olim θῦς dictus ab illo verbo, quod dicunt θύειν, quod est immolare. Ab suillo enim genere pecoris immolandi initium primum sumptum videtur: cujus vestigia, quod initiis Cereris porci immolantur, et quod initiis pacis, foedus cum feritur, porcus occiditur: et quod nuptiarum initio antiqui reges, ac sublimes viri in Etruria in conjunctione nuptiali, nova nupta et novus maritus primum porcum immolant. *Ov. Fast.* 4, 414. A bove succincti cultros removete ministri, Bos aret, ignavam sacrificate suem. *Cic. N. D.* 2, 64. Sus vero quid habet praeter escam? cui quidem, ne putresceret, animam ipsam pro sale datam dicit esse Chrysippus? *Varr. R. R.* 2, 1. *med.* De suibus nemini ignotum, nisi qui apros non putat sues vocari; et *ib.* 4. Qui suum gregem vult habere idoneum. *Hor. Ep.* 2, 2, 75. lutulenta ruit sus. *Prud. adv. Symm.* 2, 813. Spurca suis nostro amne natat. *Plin.* 28, 17, 67. Macrae suis feminae herbis pastae lardum. *Mart. Spect.* 14. Sus fera, jam gravior, maturi pignora ventris Emisit fetum. ℙ Sues Veneri invisi fuerunt. *Fest.* in *Suillum:* Suillum genus invisum Veneri prodiderunt poetae, ob interfectum ab apro Adonim, quem diligebat Dea: quidam autem, quod immundissimi sint sues ex omni mansueto pecore, et ardentissimae libidinis, ita ut opprobrium mulieribus inde tractum sit, cum subare et surire dicuntur. ℙ *Sus Minervam docet*, est, indoctus docet sapientem. *Fest.* Sus Minervam in proverbio est: ubi quis id docet alterum, cujus ipse inscius est. *Cic. Acad.* 1, 4. *extr.* Nam etsi non sus Minervam, ut ajunt, tamen inepte quisque Minervam docet. *Id. Or.* 2, 57. *f.* Docebo sus (ut ajunt) oratorem eum, quem, etc. Itali dicunt, *i paperi menano a ber l'oche*. ℙ *Sidon. ep.* 7, 15. *in carm.* Rura paludicolae temnis populosa Ravennae, Et quae lanigero de sue nomen habet, *h. e.* Mediolani agrum. Cum enim Gallis consilium esset eam urbem condendi, solum effodientibus feruut inventam suem dimidio lanatam, a quo portento ductum Mediolani nomen. V. *Isid. Or.* 15, 1. *med.* ℙ Est etiam hoc nomine piscis, qui a *Plin.* 11, 51, 112. caper, vel potius aper vocatur. *Ov. Hal.* 132. Lolligo, durique sues, sinuosaque serpens. ℙ Pro genitivo *suis* olim *sueris* dixere, ut *boveris* pro *bovis*. *Pl. fragm.* ap. *Fest.* in *Spectile:* Pernam, sumen sueris, spectile, callum, glandia. *Varr. L. L.* 4, 22. *med.* Perna a pede sueris. Alii aliter leg. ℙ In dat. plur. etiam *subus*, ut *bobus* habet. *Lucret.* 6, 974. nam setigeris subus acre venenum est; et *ib.* 977. eadem subus haec jucunda videtur. *Plin.* 29, 4, 23. A quíbusdam animalium, ut subus, manditur.

SŪSA, orum. V. SUSIANUS.

*SUSCEPTIBĪLIS, e, adj. *Salisb. Policr.* 3, 2. At omnia susceptibilia contrariorum. *B. A.*

SUSCEPTĬO, onis, f. ὑποδοχὴ, actus suscipiendi. *Cic. Fin.* 3, 9. *extr.* Quae proficiscuntur a virtute, susceptione prima, non perfectione, recta sunt judicanda. *Id. Acad.* 1, 6. *med.* Laborum dolorumque susceptio. *Id. Mur.* 1. *f.* Studium meae defensionis ab accusatoribus, atque etiam ipsa susceptio causae reprehensa est. Adde *Gell.* 9, 3. *extr.*

SUSCEPTO, as, a. 1. frequent. a *suscipio*, sed ejusdem fere significationis. *Appul. Met.* 2. *f.* Viciariam pro me lanienam susceptavit.

SUSCEPTOR, oris, m. διαδοχεὺς, qui aliquid suscipit. *Justin.* 8, 3. *med.* Mittit, qui opinionem sererent, regem magna pecunia locare et muros, et templa facienda: et ut per praecones susceptores sollicitarent, *h. e.* conductores, redemptores, ἐργολάβους. ℙ Item patronus, qui causam suscipit alicujus. *Impp. Acad.* et *Honor. Cod. Theod.* 2, 12, 6. Nemo militantium fiat susceptor, defensorve causarum. ℙ De eo, qui domi suae aleatores, furta et fures, item servos fugitivos suscipit et receptat, ὑποδέκτης. *Ulp. Dig.* 11. *tit.* 5. *qui est* De aleatoribus, 1. Susceptorem verberatum praetor non vindicat. *Paul. Sentent.* 5. *tit.* 3. *med.* Sublatis susceptoribus grassantium cupido conquiescit. *Ascon* in *Verr.* 2, 1, 39. Hic extraordinariarum Verris pecuniarum susceptor esse ostenditur, *h. e.* receptator pecuniarum ex sordidis lucris et furtis collectarum. ℙ *Susceptores* etiam dicti, qui per provincias pecuniam tributorum, et species nomine civitatium aut principis excipiebant, in aerarium mox inferenda, διαδέκται: eaque in codice describebant, et apochas solventibus dabant; habebantque aliquam similitudinem cum quaestoribus Romanis. De his est in *Cod. Justin.* 10. *tit.* 70. et *Cod. Theod.* 12. *tit.* 6., ubi multa de his. Adde *Ammian.* 17, 10. et *Inscr.* ap. *Mur.* 720, 2. Susceptorum Ostiensium, sive Portuensium antiquissimum corpus.

SUSCEPTUS, a, um, part. a *suscipio:* δεδεγμένος, initus, acceptus, non recusatus, assumptus. *Ov. A. Am.* 3, 198. Oraque suscepta mane laventur aqua. *Stat. Silv.* 1, 3, 43. graminea suscepta crepidine f mant Balnea, *h. e.* fundata, imposita, suffulta. C *ad Quir.* 1. Ut si meas rationes vestrae saluti ant posuissem, sempiternam poenam sustinerem mea v luntate susceptam. *Id. Quint.* 24. Susceptum neg tium transigere. *Id. fragm.* ap. *Lactant.* 2, 3. susceptas publice religiones disputatio talis exst guat. *Varr. L. L.* 5, 3. *f.* Sementinae feriae sat nis causa susceptae. *Cic. Sull.* 9. *extr.* Bellum ceptum cum omnibus improbis. *Propert.* 2, 7, Haec mihi vota tuam propter suscepta salute *Cic. Verr.* 2, 4, 35. Scelus susceptum, *h. e.* adm sum. *Justin.* 11, 10. A captiva susceptum puer Herculem vocavit. *Virg. A.* 4, 327. siqua mihi te suscepta fuisset Ante fugam soboles. *Ov. Tr* 5, 6, 3. modo suscepti causam dimittis amici, i in fidem et clientelam suscepti. Hinc *suscepti* solute, clientes. *Symm. ep.* 5, 39. (al. 41.) Epi tus causidicorum more prolapsus, dum vult imp sus placere suscepto, Sanctum Sabinum incauto mone perstrinxit. *Imppp. Grat., Valent. et Th Cod.* 12, 22, 1. Ne causarum patroni sub unius sona suscepti aliena negotia inserenda esse per tent. *August. ep.* 59. (al. 149.) *n.* 16. Antistites, lut advocati, susceptos suos misericordissimae runt potestati. Adde *Serv.* ad *A.* 6, 609. et *Amm* 30, 4. *med.* ℙ *Susceptum* absolute, res susce inceptum facinus. *Ov. Met.* 11, 200. suscepta magna labore Crescere difficili.

SUSCĬPĬO, is, scepi, sceptum, a. 3. ὑποδέχο παραδέχομαι, sumo, capio, excipio, recipio, conci a *sus* pro sursum, et *capio*, ut vult *Prisc.* 1, 5 vel potius a *sub* et *capio*, quasi *succipio:* ita e scriptum se invenisse in aliquot MSS. ad *A.* 1, *Pierius* testatur: et ita veteres dixisse, *Serv. ib* ad *v.* 148. confirmat. Est igitur proprie *susci* subtus accipere aut prehendere, subjecta manu ve re excipere. *Virg. A.* 11, 805. (et *ib.* 4, Concurrunt trepidae comites, dominamque ruen Suscipiunt. *Lucret.* 5, 402. de Phaethonte: so cadenti Obvius, aeternam suscepit lampada mu *Virg. A.* 6, 248. tepidumque cruorem Suscipiunt teris. *Plin.* 20, 1, 2. Succus suscipitur aqua c sti, atque subsidit. *Propert.* 4, 9, 36. Et cava scepto flumine palma sat est: (similis est locus *A. Am.* 3, 198.) *Sen. Troad.* 726. Suscipe, d rector habenas. *Id. Herc. Oet.* 1483. Oeteum mus suscipiat ignis. Alii leg. *ignem*. *Virg.* 179. silici scintillam excudit Achates, Suscepi ignem foliis. ℙ Item suffulcio, sustineo, su firmo, suspendo. *Sen. ep.* 90. *med.* Quid loqua pideas moles, in rotundum ac laeve formatas, bus porticus et capacia populorum tecta suscipi *Id. Ben.* 6, 15. *f.* Labentem domum suscipere. *ep.* 10, 48. Fulturae ac substructiones, quibus trum subinde suscipitur, non tam firmae mihi, sumptuosae videntur. *Pall.* 9, 9. Quo facto, l puteorum structura suscipiat. ℙ Translate. *ep.* 2, 4. Facilitatis meae fiducia debes famam functi pudoremque suscipere. *Quint.* 9, 4. *med.* dam clausulae sunt claudae atque pendentes, sequentibus suscipi ac sustineri solent, *h. e.* stere ac fulciri. ℙ Item subeo, contraho, adm concipio, percipio, haurio. *Lucret.* 3, 461. c Suscipit immanes morbos, durumque laborem *Cic. Tusc.* 1, 46. *f.* et *Dom.* 37. Suscipere dolo et *Vat.* 8. gemitum. ℙ Translate. *Cic. Verr.* 55. Suscipere invidiam atque offensionem apud los; et *Att.* 6, 1. *f.* odium alicujus, (alio sens *infra.*). *Id. Cluent.* 56., *Mur.* 4. et *Planc.* 21. culpam. *Id. Phil.* 11, 4. (et *Catull.* 88, 4.) scel se; et *Verr.* 2, 5, 40. *med.* crimen, et vituper nem inconstantiae. *Id. Phil.* 2, 3. *f.* omnes ritates. *Id. Cluent.* 11. *f.* multa parricidia. *Id. nil.* 3. et *Font.* 12. maculam et ignominiam; et 24. *med.* Neque enim istorum facinorum tam cium crimen P. Sullae persona suscipit. ℙ Item ineo, recipio. *Cic. Off.* 1, 9. Aut inimicitias laborem, aut sumptus suscipere nolunt; et *Har.* 4. Cujus ille inimicitias non solum suscepit pr meam salutem, verum etiam appetivit. *Brut.* a inter *ep. Cic.* ad *Brut.* 1, 17. *in.* Valentissimu tonium suscipere pro republica non dubitavit i cum; et *Cic. Dom.* 11. Suscipere laborem, sim tem, contentionem pro dignitate alicujus. *Id.* 1, 7. *med.* pericula. *Id. Caecin.* 6. *f.* molestiam *Manil.* 3. poenam dignam suo scelere; et *Off.* aes alienum amicorum. ℙ Item assumo, recipi gredior, προςλαμβάνω. *Cic. Or.* 1, 22. *med.* P gnum quiddam suscipere ac profiteri. *Id. Quin* Quod turpissime susceperas, perseverare et t gere non potuisti. *Id. Q. Fr.* 3, 1, 4. *extr.* C ejus suscipio, ut me putem praestare debere. ad *Anton. Fam.* 11, 3. *f.* Etiam atque etiam quid suscipias, quid sustinere possis. *Id. Leg.* Suscipere, gerere, deponere bellum. *Id. Cat. med.* aliquod negotium. *Id. Att.* 4, 15. iter. *Rem. Am.* 153. Suscipe sanguinei juvenilia m Martis, *h. e.* militiam sequere. *Just.* 7, 4. *f.* occidendum virum, regnumque adultero trade susceperat. *Balb.* ad *Cic. post ep.* 15. *l.* 8. a Suscipere curam et cogitationem, ut aliquid fia *Mil.* 15. *med.* fortissime gravissimam partem rei

Id. Sext. 2. partes pietatis potius, quam defen-
s; querelae, quam eloquentiae; doloris, quam
ii. *Id. Fam.* 5, 8. sibi perpetuam propugna-
m pro ornamentis alicujus. *Id. Or.* 3, 17. pa-
nium voluptatis. *Id. Sext.* 22. salutem reipu-
e contra improbos cives. *Id. Rosc. Am.* 38. *f.*
officii, quod te putas posse sustinere. *Id. Fam.*
extr. benevolentiam; et *Nep. Dat.* 9. odium
quem; et *ib.* 10. *extr.* erga aliquem. *Cic. Fam.*
. bene ac fortiter aliquod consilium; et *Planc.*
. Cursum illum tenere, quem a prima aetate
peris. *Id. Har. resp.* 28. Hanc orationem tam
m, tam gravem non suscepissem, nisi hanc
nam et has partes deberem et possem sustine-
et *Verr.* 2, 5, 58. *f.* Tantum sibi auctoritatis
publica suscepit, ut, etc.; et *Coel.* 16. Mihi
ritatem patriam, severitatemque suscipio. *Id.*
t. 36. *med.* Suscipere personam viri boni,
simulare; et *Liv.* 7, 30. aliquem in amici-
Pleriq. alii leg. *accipere;* et *Cic. Leg.* 2,
ed. aliquem in civitatem. ℙ Pertinet etiam
cra. *Cic. Vat.* 6. Cum inaudita ac nefaria sa-
usceperis, cum inferorum animas elicere, cum
rum extis Deos mactare soleas, etc. *Id. Dom.*
religionibus suscipiendis caput est interpre-
quae voluntas Deorum immortalium esse vide-
Varr. ap. *Non.* 2, 724. Quod humatus non sit,
i porca praecidanea suscipienda Telluri ac Ce-
Liv. 5, 52. In Jovis epulo num alibi, quam in
olio, pulvinar suscipi potest? *h. e.* institui, po-
lectisternium faciendum. ℙ Et ad funera. *Suet.*
. 1. de Druso: Corpus ejus per municipiorum
arumque primores, suscipientibus obviis scri
decuriis, ad Urbem devectum, sepultumque
campo Martio. ℙ *Suscipere votum,* concipere,
, nuncupare, voto se obstringere: cui respon-
lvere, cum voti compotes facti, Diis praesta-
uae vovimus. *Mart.* 8, 4. Suscipit et solvit
ice vota suo. *Pl. Amph.* 1, 1, 75. et *Ov Fast.*
5. Suscipere vota Jovi. *Liv.* 27, 45. *med.* Ut
rentur ipsi votorum, quae pro iis suscepis-
ℙ *Suscipere filium* est tollere, *h. e.* agnosce-
educare, ut in TOLLO dicemus. *Ter. Andr.* 2,
Puerum ne resciscat mihi esse ex illa, cautio
am pollicitus sum suscepturum. *Cic. Att.* 11,
Haec ad te die natali meo scripsi, quo utinam
tus non essem. *Id. Har. resp.* 27 Eodem enim
re et suscipimur in lucem, et hoc coelesti spi-
gemur. ℙ Hinc *suscipere liberos*, procreare,
, educare. *Pl. Ep.* 4, 1, 34. Filiam, quam
suscepi. *Cic. Phil.* 3, 6. *f.* Ipsa ex libertini
usceperit liberos. *Id. Verr.* 2, 3, 69. Suscepe-
im liberos non solum tibi, sed etiam patriae.
cipere aliquem, tuendum, fovendum suscipere:
patroni faciunt in clientes. *Vat.* ad *Cic. Fam.* 5,
ne, sicut soles, amas, suscipe me totum. *Plin.*
6. *extr.* Suscepi candidatum, et suscepisse me
est: ego ambio, ego periclitor. ℙ In dialo-
suscipere dicitur, qui post intervallum rursus
incipit, et institutum sermonem continuat.
R. R. 1, 2. *med.* Suscipit Stolo: Tu, inquit,
, etc., ὑπολαβὼν ἔφη. *Virg. A.* 6, 722. Dicam
m, nec te suspensum, nate, tenebo, Suscipit
es. *Appul. Met.* 4. Suscipit unus: tune solus
s, etc. ℙ In disserendo est assentiri, admit-
Cic. Tusc. 1, 32. Qui, quod tota in hac causa dif-
im est, suscipiunt, posse animum manere cor
acantem: illud autem, quod facile ad creden-
st, id certe non dant, ut, cum diu permanse-
e intereat. *Id. N. D.* 2, 24. Suscepit autem
minum, consuetudoque communis, ut benefi-
cellentes viros in coelum fama ac voluntate
nt.
SCĬPŬLUM, i, n. vas quodlibet, quo aliquid
tur. *Not. Tir.* p. 148. *F.*]
CĪRI pro sciri, ap. *Pl. Men.* 2, 3, 78. corru-
est. [*Bothius* ibi leg. *subsili.* *F.*]
CĬTĀBŬLUM, i, n. ὁρμητήριον, incitamentum.
ap. *Non.* 2, 826. Phonascus adsum vocis su-
lum.
SCITĀMEN, inis, n. suscitabulum. *Appul.*
. *B. A.*
CĬTĀTĬO, onis, f. ad vitam revocatio. *Tert.*
Chr. 23. ex *Lucae* 2, 34. ubi Vulgata habet *re-*
io.
CĬTĀTOR, oris, m. *Tert. adv. Prax.* 28. *f.*
nslate. *Sidon. ep.* 8, 2. Litterarum quodam-
jam sepultarum suscitator, fautor, assertor.
CĬTĀTUS, a, um, part a *suscito*, excitatus.
Max. 9, 3. *n.* 3. *extr.* Inflictoque in terram pe-
scitatoque pulvere, etc. ℙ Item expergefa-
Appul. Met. 2. *f* Jam tumultu eo Fotide su
, etc. ℙ Item ad vitam revocatus, resuscita-
August. Serm. 44. *de verb. Dom. n.* 2. De ho-
s in spiritu quotidie suscitatis gaudet mater
a. Adde *ib. n.* 3, 5. et al.
CĬTO, as, avi, atum, a. 1. ἐγείρω, susum cito
o, excito, exsuscito. *Virg. G.* 1, 97. Et qui
so quae suscitat aequore terga, Rursus in
m verso perrumpit aratro. *Lucan.* 10, 225.
neque suscitat undas Ante Canis radios, nec,
Ov. Her. 5, 54. Aura levis rigido pendentia lin-
lo Suscitat. *Val. Fl.* 2, 125. Fama suscitat

aures, *h. e.* erigit, subrigit. *Lucr.* 5, 1165. Suscitare delubra Deum; et *Eum. Pan. ad Constant.* 22. *med.* Basilicas et forum in tantam altitudinem suscitari, ut, etc. ℙ *Suscitare ignem*, sopitum rursus accendere. *Virg. A.* 5, 743. cinerem et sopitos suscitat ignes. *Ov. Met.* 8, 641. hesternos suscitat ignes. ℙ *Suscitare crepitum*, ciere, movere, edere. *Prop.* 2, 3, 4. Et crepitum dubio suscitet ira pede. Sic *Phaedr.* 5, 5. Movetque plausus, et clamores suscitat. ℙ Dormientem, aut sedentem surgere facio. *Pl. Most.* 2, 1, 35. Hic deposuit caput, et dormit: suscita; et *Mil.* 3, 1, 95. Quae me somno suscitet. *Cic. Tusc.* 4, 19. *f.* Miltiadis tropaeis se e somno suscitari. *Catull.* 80, 3. et cum te octava quiete E molli longo suscitat hora die. *Pl. Rud.* 4, 2, 17. Non illum exspectare oportet, dum herus se ad suum officium suscitet. *Val. Fl.* 3, 545. celerem frondosa per avia cervum Suscitat, *h. e.* e cubili excitat, et ad cursum impellit. *Cic. Rosc. Com.* 13. Te ab tuis subselliis contra te testem suscitabo. De subselliis seu gradibus in theatro. *Mart.* 5, 35. Et suscitanti Lectio reluctatur. *Id.* 3, 95. Et sedeo qua te suscitat Oceanus. *Id.* 6, 9. In Pompejano dormis, Laevine, theatro, Et quereris, si te suscitat Oceanus. ℙ Item ad vitam revoco, resuscito. *August. Serm.* 44. *de verb. Dom. n.* 1. Nemo dubitet qui Christianus est, etiam nunc mortuos suscitari; et *ib. n.* 2. Nisi enim ad mortuos suscitandos Dominus venisset, etc. Adde *ib. n.* 3. 4. 5. et al. ℙ Item abigo. *Catull.* 68, 124. Suscitat a cano vulturium capite. ℙ Translate. *Brut.* et *Cass.* ad *Anton. Fam.* 11, 3. *med.* Suscitare bellum civile; et *Claud. in Eutr.* 2, 281. Curetumque alacres ad tympana suscitat enses. *Nazar. Pan. ad Constant.* 8. Ne sopitam memoriam malorum oratio mea suscitet. *Sen. Ag.* 789. Suscita sensus tuos; et *Ov. A. Am.* 3, 597. Quamlibet exstinctos injuria suscitat ignes; et *Virg. A.* 5, 454. Acrior ad pugnam redit, et vim suscitat ira; et *ib.* 2, 618. ipse Deos in Dardana suscitat arma; et *ib.* 9, 462. Turnus in arma viros suscitat. *Hor. Od.* 2, 10, 18. quondam cithara tacentem Apollo suscitat musam. *Id. Od.* 3, 27, 11. Oscinem corvum prece suscitabo Solis ab ortu, *h. e.* excitabo, eliciam. *Val. Fl.* 8, 233. Suscitat affixam moestis Aetida curis, *h. e.* erigit ac recreat. *Id.* 3, 209. Vesvius attonitas acer cum suscitat urbes, *h. e.* turbat, terret, ac fugam parare cogit.

SŪSĪĀNUS, a, um, adj. ad Susa pertinens. Nam *Susa, orum*, τὰ Σοῦσα, nomen est amplae urbis Asiae, in regno Persarum, cujus conditorem *Plin.* 6, 27, 31. scribit, fuisse Darium Hystaspis filium; ibique veterem fuisse Persarum regiam. *Prop.* 2, 13, 1. Non tot Achaemeniis armantur Susa sagittis. Hinc *Susiane, es,* regio circa Susa: et *Susiani, orum,* ejus regionis incolae ap. *Plin. l. c.*

SŪSĪNĀTUS, a, um, adj. susinus, ut Susinatum oleum, *Marc. Empir.* 7. *f.* h. e. ex liliis.

SŪSĬNUS, a, um, adj. σούσινος, ex liliis confectus: a σοῦσον, quod Persica ac Phrygia lingua lilium significat. *Plin.* 13, 1, 2. Susinum unguentum tenuissimum omnium est; constat ex liliis, balanino, calamo, melle, etc. Addo *Cels.* 5, 21.

SŪSIS, idis, f. Σουσὶς, adj. quae ad Susa, et Susianen, et ad Persas pertinet. *Sidon. ep.* 7, 17. in carm.: Elapsus regi truculento Susidis orae; et *ep.* 8, 9. *in carm. med.* Aulae Susidis ut tenere culmen Possit.

SUSPECTĀTĬO. V. SUSPICIO, onis.

SUSPECTĀTUS, a, um, part. a *suspecto:* suspectus. *Appul. Met.* 4. Miserrimus pater, suspectatis coelestibus odiis, et irae Superum metuens, etc.

SUSPECTĬO, onis, f. idem ac suspicio. *Enn.* ap. *Non.* 11, 16. Severiter suspectionem ferre falsam, futilium est. *Ter. Andr.* 3, 2, 21. Nam qui istaec tibi incidit suspectio? *Paul. Nol. carm.* 11, 16. Duceret in sanctum suspectio falsa parentem. Alii leg. *suspicio.* *Auson. ep.* 24, 8. Concinnat verisimilis suspectio culpas. Alii leg. *suspicio.* *Cels.* 2, 10. *med.* Nulla cruditatis suspectione remanente. *Quint. decl.* 1, 2. *f.* Vel aliquo indicio, vel suspectione muliebri. *Front. Strat.* 1, 8. *med.* Ne suspectione proelii deducerent vires. Omnib. his loc. excepto illo *Ennii*, alii *suspicio* reponunt. V. SUSPICIO, onis. ℙ Est etiam actus suspiciendi, h. e. admirandi, magni aestimandi. *Arnob.* 7, 221. Efficitur, ut videatur magnus, quem suspectio minoris extulerit.

SUSPECTO, adv. suspiciose. *Paul. Dig.* 34, 9, 11. Qui mortem liberorum suspecto decedentium non defenderunt.

SUSPECTO, as, a. 1. ἀναβλέπω, sursum specto, frequent. a *suspicio.* *Ter. Eun.* 3, 5, 35. Virgo in conclavi sedet, suspectans tabulam quandam pictam. *Plin.* 8, 16, 21. Leo suspectans. *Id.* 11, 29, 35. Solicite suspectantibus populis *(locustas volantes)* ne suam operiant terram. ℙ Est etiam suspicari, suspectum habere. *Tac. H.* 3, 82. Omnem prolationem, ut inimicam victoriae, suspectabant. *Id. A.* 4, 3. Pellit domo Sejanus uxorem, ne pellici suspectaretur; et *ib.* 12, 65. Agrippinam magis magisque suspectans. *Id. ib.* 15, 51. *extr.* Suspectante Nerone, haud falsa esse, quae vera non probarentur. *Id. H.* 2, 27. *extr.* Suspectare perfidiam. *Appul. Apol.* Vidua non minus suspectans novam domum *(mariti)*, quam ipsa jam ob unum divortium suspectanda. ℙ Deponentis forma. *Ammian.* 28, 1. Impetrarunt, ut hi, quos suspectati sunt, illico rapti compigerentur in vincula.

SUSPECTOR, aris. V. in SUSPECTO, as.

SUSPECTOR, oris, m. qui suspicit, admirator. *Sidon. ep.* 3, 5. Morum vestrorum suspector admiratorque.

SUSPECTUS, a, um, part. a *suspicio:* ὕποπτος, is de quo suspicionem habemus: a *suspicio*, vel a *suspicor.* *Sall. Jug.* 73. Bomilcar suspectus regi, et ipse eum suspiciens. *Caes. B. G.* 5, 52. *f.* Nulla fere fuit civitas non suspecta nobis. *Cic. Am.* 15. In tyrannorum vita omnia suspecta atque sollicita. *Id. Cat.* 1, 7. Si me meis civibus suspectum tam graviter, atque offensum viderem. *Id. Tusc.* 3, 1. Medicina animi pluribus suspecta et invisa. *Id. Off.* 2, 9. *f.* Quo quis versutior et callidior est, hoc invisior et suspectior, detracta opinione probitatis. *Id. ib.* 3, 25. Cum filius patri suspectus esset de noverca. *Suet. Gr.* 16. (et *Tac. H.* 1, 13) Cum filiam patroni doceret, suspectus in ea, et ob hoc remotus. [*Huc pertinet etiam *Ejusd. Vit.* 14. suspectus et in morte matris fuit: ubi alii *in mortem:* quae falsa est lectio. V. *Oudend.*] *Id. Tit.* 6. Suspectissimum quemque sibi haud cunctanter oppressit. *Sall. Jug.* 74. *extr.* Ne super tali scelere suspectum se haberet. *Tac. H.* 1, 46. Adjungitur Licinius Proculus, intima familiaritate Othonis suspectus consilia ejus fovisse. *Id. A.* 3, 29. *extr.* Suspectus jam nimiae spei Sejanus; et *ib.* 60. Suspecti capitalium criminum. *Ulp. Dig.* 26, 7, 6. *f.* Suspectum aliquem facere. [**Vell.* 2, 35, 3. suspectus societate consilii.] ℙ De rebus inanimis. *Hor. Ep.* 1, 16, 50. Accipiter metuit suspectos laqueos. [**Liv.* 21, 7. ut in suspecto loco, i. e. non satis tuto, periculoso; et 31, 47. sinus Euboicus suspectus nautis.] *Plin. ep.* 10, 91. Locus suspectus et mollis: sc. ad aquam perducendam. *Pall.* 1, 16. Si provincia de morbis aestate suspecta est. *Plin.* 27, 9, 55. Folia filicis serpentem non recipiunt: ideo substerni utile est in locis suspectis. *Ov. Met.* 15, 332. Est locus Arcadiae, etc. Ambiguis suspectus aquis. *Sen. Ag.* 464. Suspecta varius occidens fecit freta. *Ser. Sam.* 50, 929. Suspectum tempus, *h. e.* quo accedere solet febris. Sic *Sen. Ben.* 6, 8. Suspectae horae quartanae. *Plin.* 20, 6, 23. Suspectos tumores sanare. *Id.* 31, 6, 37. Aquam frigidam suspectam haurire. *Ov. Met.* 1, 616. crudele, suos addicere amores: Non dare, suspectum. [**Suet. Aug.* 43. in ea parte consedit, quae suspecta maxime erat, i. e. cujus ruina maxime metuebatur. Cf. *Dom.* 14. ubi bis occurrit; et *Tit.* 7.] ℙ Item suspicans, suspicax. *Cat. distich.* 4, 89. Suspectus cave sis, ne sis miser omnibus horis. Nam timidis et suspectis aptissima mors est. *Appul. Met.* 9. Suspectus e re nata, quae gesta sunt, etc. ℙ [*Item invisus. *Ov. Ep.* 20, 173. Hic facit, ut jaceas, et sis suspecta Dianae: quem locum laud. *Ruhnk.* ad *Ejusd. Her.* 19, 148.] ℙ De eo, quem admiramur, et laudamus. *Vitr.* 9, 3. Grati in ejus rei concertationibus sunt suspecti. ℙ [*Confund. *suspectus* et *susceptus.* V. *Spald.* ad *Quint.* 11. p. 415. *crit.*]

SUSPECTUS, us, m. ἀνάβλεψις, actus suspiciendi, h. e. sursum aspiciendi. *Plin.* 9, 38, 62. Color nigricans aspectu, idemque suspectu refulgens. *Id.* 37, 9, 40. Color praecellens debet esse in suspectu. Adde 21, 8, 22. ℙ Metonymice est altitudo. *Virg. A.* 6, 578. Tartarus Bis patet in praeceps tantum, tenditque sub umbras, Quantus ad aetherium coeli suspectus Olympum. *Id. ib.* 9, 530. Turris erat vasto suspectu, et pontibus altis. ℙ Item admiratio, cultus. *Ov. Fast.* 5, 31. Protinus intravit mentes suspectus honorum. *Sen. Ben.* 2, 26. Nimius sui suspectus, et insitum mortalitati vitium se suaque mirandi. *Id. Consol. ad Marc.* 5. Facta ejus dictaque quanto meruit suspectu celebramus. *Vitr.* 7. *praef. f.* Quorum excellentiae, prudentesque cogitationum apparatus, suspectus habent in Deorum sessimonio.

SUSPENDĔO. V. SUPPENDEO.

SUSPENDĬOSUS, a, um, adj. qui suspendio sibi mortem conscivit. *Varr.* ap. *Serv.* ad *A.* 12, 603. Suspendiosis, quibus justa fieri jus non sit, suspensis oscillis, veluti per imitationem mortis, parentari. *Plin.* 28, 4, 12. Laqueus suspendiosi circumdatus temporibus, capitis dolorem sedat. Adde *Ulp. Dig.* 3, 2, 11.

SUSPENDĬUM, ii, n. ἀγχόνη, ἀρτάνη, suspensio per laqueum collo injectum. *Cic. Verr.* 2, 3, 56. *med.* Ut homines injuriae tuae remedium morte ac suspendio quaererent. *Ov. Am.* 1, 12, 17. Praebuit illa arbor misero suspendia collo. *Pl. Aul.* 1, 1, 11. Utinam me Divi adaxint ad suspendium. *Id. Cas.* 1, 23. Hercle me suspendio satius est mortuum. *Petr. Sat.* 94. et *Suet. Aug.* 65. Suspendio vitam finire. *Plin.* 28, 1, 2. Suspendio interemptus. *Id.* 8, 37, 56. Erinaceus apprehensus pede altero e posterioribus, suspendio ac fame necatur. *Appul. Met.* 9. *med.* Suspendium sese et totis illis, et ipsis legibus mandare proclamans. V. MANDO, as.

SUSPENDO, is, endi, ensum, a. 3. ἀναρτάω, ἀνακρεμάω, sursum appendo, in alto ligo, ut pendeat

Plin. 19, 6, 34. Allium super prunas suspendere. *Id.* 23, 7, 63. aliquid illigatum licio e collo; et 17, 23, 35. *n.* 26. vitem sub ramo vinculo. *Id.* 30, 4, 11. et *ib.* 15, 48. aliquid in fumo. *Id.* 37, 9, 40. aliquid collo. *Virg. G.* 2, 389. Oscilla ex alta suspendunt mollia pinu; et *ib.* 4, 307. tignis nidum suspendit hirundo. *Id. A.* 1, 322. humeris habilem suspenderat arcum. *Id. ib.* 5, 488. trajecto in fune columbam, etc. malo suspendit ab alto. *Apic.* 2, 1. Singula ad fumum suspenduntur. *Id.* 2, 4. Lucanica ad fumum suspenditur. *Id.* 7, 7. Aqualiculum porci ad fumum suspendis. [*Ov. Met.* 6, 576. Stamina barbarica suspendit callida tela: ubi v. *Gierig.*] ¶ Item appendo obstricta gula occidendi causa. *Pl. Poen.* 1, 2, 34. Restim tute tibi cape, ac suspende te. *Id. Rud.* 5, 3, 59. Perii hercle: nisi me suspendo, occidi. *Cic. Verr.* 2, 3, 23. *med.* Hominem corripi, ac suspendi jussit in oleastro. *Vet. Lex.* ap. *Liv.* 1, 26. et *Cic. Rab. perd.* 4. Caput obnubito: infelici arbori reste suspendito. *Cic. Or.* 2, 69. Uxorem suam suspendisse se de ficu. *Ulp. Dig.* 48, 13, 6. Sacrilegos in furcas suspendere. *Ov. Met.* 15, 101. pisces hamo. ¶ *Suspendere in trutina aliquid* ap. *Juven.* 6, 436. est trutina examinare. Sic *Pers.* 4, 10. Scis etenim justum gemina suspendere lance. ¶ De rebus votivis, quae appenduntur in templis. *Virg. A.* 6, 860. Tertiaque arma patri suspendet capta Quirino; et *ib.* 9, 408. siqua ipse meis venatibus auxi, Suspendive tholo, aut sacra ad fastigia fixi. *Hor. Od.* 1, 5, 15. Suspendisse potenti Vestimenta maris Deo. Adde *Virg. A.* 12, 767. ¶ Est etiam fulcire, sustinere, firmare, suscipere. *Sen. Ben.* 6, 15. *f.* Agentem ex imo rimas insulam incredibili arte suspendere. *Plin.* 33, 4, 21. Tellus ligneis columnis suspenditur. *Mart.* 2, 43. Tu Libycos Indis suspendis dentibus orbes: Fulcitur testa fagina mensa mihi, *h. e.* mensas citreas eboreis pedibus fultas habes. *Lucan.* 3, 396. terra levis mediam virgultaque molem Suspendunt. [*V. Cort.* ad h. l.] *Colum.* 12, 18. *med.* Dolia subjectis parvis lapidibus suspendere. Sic 3, 13. *med.* Praestat, vineam non conserere, quam in summa terra suspendere, *h. e.* leviter demersam deponere. *Id.* 2, 16. *extr.* Lupinum robustius glebas solidiores diutius sustinet et suspendit. ¶ *Suspendere aedificium* est in altum super arcus, aut fornices exstruere. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 3, 24. Primus balneolas suspendit, inclusit pisces. *Id. Top.* 4. *med.* Damnum factum est ejus operis vitio, quod ita aedificatum est, ut suspendi non posset. *Pall.* 1, 20. Subjectis inde cuniculis pavimenta suspendat, et ignem suggeret. *Caes. B. C.* 2, 9. Tignis suspendere contignationem; et *ib. med.* Turris tectum ex contignatione prima suspendere ac tollere. *Plin.* 16, 36, 64. Arundinibus cameras levissime suspendere. *Id.* 34, 8, 19. *n.* 14. Canachus servum (*statuam*) ita vestigiis suspendit, ut linum subter pedes trahatur, *h. e.* suspensis pedibus, et vix solum tangentibus fecit. *Quint.* 11, 3. *med.* Pedem summis digitis suspendere, *h. e.* ita levare, ut solis digitis insistat. ¶ *Pall.* 6, 11. Pavimenta in frigidis regionibus, et ubi pruinae sunt, glacie suspenduntur, et pereunt: intumescunt, et sustolluntur. ¶ Aliquando est arare, quia vomere terra sustollitur. *Virg. G.* 1, 68. si non fuerit tellus fecunda, etc. tenui sat erit suspendere sulco. *Stat. Th.* 4. 117. Qui ripas, Lyrice, tuas litora multo Vomere suspendunt. ¶ Et in alto locare. *Val. Fl.* 2, 85. Junonem (*Juppiter*) volucri primam suspendit Olympo, Horrendum chaos ostendens, poenamque barathri, *h. e.* in summo Olympo ligavit. *Sil.* 3, 556. Castraque praeruptis suspendunt ardua saxis. ¶ Translate est interrumpere, differre, aliquantisper sistere. *Liv.* 39, 29. Movit aliquantum oratio regis legatos: itaque medio responso rem suspenderunt. *Ov. Fast.* 4, 849. Dat tamen exsequias: nec jam suspendere fletum Sustinet: et pietas dissimulata patet. *Quint.* 1, 8. de lectione pueri: Sciat ubi suspendere spiritum debeat, quo loco versum distinguere. *Id.* 11, 3, 35. Observandum, quo loco sustinendus, et quasi suspendendus sermo sit, quo deponendus. [*Cf. *Ern. lex. technol. lat. rhet.* p. 491.] ¶ De morbis. *Plin.* 25, 12, 91. Psyllion illitum fronti epiphoras suspendit; et 28, 7, 21. Lac madida lana frontibus impositum, fluxiones oculorum suspendit. ¶ Item incertum reddere, suspensum habere. *Ov. Met.* 7, 307. Illa brevi spatio silet, et dubitare videtur, Suspenditque animos ficta gravitate. *Plin. ep.* 2, 20. Ut diu miseram exspectatione suspendat; et *Quint.* 9, 2. *med.* Cum diu suspendisse judicum animos, subjecit quod multo esset improbius. *Suet. Tib.* 24. Precantem senatum, et procumbentem sibi ad genua, ambiguis responsis, et callida cunctatione suspendens. Adde *Quint. decl.* 8, 4. ¶ Item admirantem detinere, stupore defigere. *Hor. Ep.* 1, 1, 97. Suspendit picta vultum mentemque tabella. ¶ *Suspendere naso.* V. NASUS.

SUSPENSE, adv. suspenso animo. *August. Conf.* 10, 34. *f.* Evellis aliquando non sentientem, quia suspensius incideram.

SUSPENSIO, onis, f. κρεμασμός, actus suspendendi. Translate. *Hirt. B. Afr.* 48. *med.* Exercitus ejus magis suspensione animi ante adventum Jubae commovebatur. Alii leg. *magis suspensiore animo.* ¶ Est etiam locus suspensus, h. e. arcuato, aut fornicato opere factus. *Vitr.* 5, 10. Flamma facilius pervagabitur sub suspensione. *Id. ib. paulo supra suspensuram vocat.*

SUSPENSURA, ae, f. opus a terra elevatum, et suspensum. *Vitr.* 5, 10. de balneis: Suspensurae caldariorum ita sunt faciendae, etc. *Sen. ep.* 90. *med.* Quaedam nostra prodiisse memoria scimus, ut suspensuras balneorum, et impressos parietibus tubos, per quos circumfunderetur calor, *h. e.* balnea a terra substructionibus, et pilis elevata, ut siccióra sint, et facilius calorem concipiant. *Pall.* 1, 40. Suspensuras cellarum sic facies: aream primo bipedis sternis, etc. *Plin.* 9, 54, 79. et 26, 3, 8. balneas hujusmodi *pensiles* vocat.

SUSPENSUS, a, um, part. a *suspendo*: κρεμασθείς, κρεμαστός, appensus, pendens. *Cato R. R.* 162. Perna suspensa in vento, et in fumo. *Lucr.* 1, 305. fluctifrago suspensae in litore vestes Uvescunt: eaedem dispansae in sole serescunt. *Id.* 6, 1126. suspensa manet vis aere in ipso. *Ov. Met.* 8, 652. erat alveus illic Fagineus, curva clavo suspensus ab ansa. *Liv.* 8, 16. *med.* Cum vinculis ruptis, religata ad pinnam muri reste suspensus, manibus se demisisset. *Cels.* 10, 8. *n.* 3. *f.* Brachium commode ex cervice suspensum. *Plin.* 28, 8, 27. Caro hyaenae suspensa collo continet partus. *Id.* 26, 5, 14. Herba suspensa in collo comprimere dicitur strumas. *Id.* 20, 20, 81. Radicem ejus filo suspensam e collo gerere. *Id.* 32, 8, 29. Suspensae pedibus ranae. ¶ Ἑλληνισμὸς est in illo *Hor. Sat.* 1, 6, 74. et *Ep.* 1, 1, 56. de pueris: Laevo suspensi loculos tabulamque lacerto, *h. e.* habentes loculos et tabulam e laevo brachio suspensam. ¶ *Sen. Ben.* 4, 12. *med.* Suspensum amici bonis libellum dejicio, creditoribus ejus me obligaturus, *h. e.* pendentem conspicuo loco, et amici bona venalia continentem. Alii leg. *suspensis amici bonis*, etc. ¶ De iis, quae Diis dicantur, et in templis appenduntur. *Tibull.* 2, 4, 23. Aut rapiam suspensa sacris insignia fanis. *Plin.* 18, 3, 3. Frugem furtim pavisse, puberi capitale erat: suspensumque Cereri necari jubebant. ¶ De iis, qui obstricta gula suspensi necantur. *Ov. Ib.* 301. More vel intereas capti suspensus Achaei; et *Gell.* 15, 10. Virgines corporibus suspensis demortuae. ¶ *Suspensus* etiam dicitur, qui leviter imprimitur, nec toto pondere gravat. *Colum.* 12, 49. (et 52.) Oliva injicitur quam mundissimis molis suspensis, ne nucleus frangatur. *Lucr.* 5, 1068. morsuque potentes Suspensis teneros imitantur dentibus haustus. *Phaedr.* 2, 4. Suspenso pede evagari. *Ter. Phorm.* 5, 6, 28. Suspenso gradu ire. Sic *Ov. Fast.* 6, 338. Et fert suspensos, corde micante, gradus; et *ib.* 1, 425. vestigia furtim Suspenso digitis fert taciturna gradu. *Sil.* 15, 617. Erepit, suspensa ferens vestigia, castris. *Virg. Cir.* 212. suspensa levans digitis vestigia primis. *Sen. Controv.* 1. *praef. f.* Per spinosum locum ambulantem suspensos pedes ponere. [*Ov. Met.* 8, 398. primos suspensus in artus. *Plin. Pan.* 22, 4. ac ne eum quidem vacantem solum, qui nonnisi suspensum et instabile vestigium caperet, i. e. cui propter exiguum spatiolum, nonnisi suspenso pede, aut primoribus pedum digitis inniti liceret. Projecturae parietum, suggrundia et sim. intell.] *Quint. decl.* 1, 13. *f.* Suspensa manu sonantem blande cardinem flectere. Et translate. *Plin. ep.* 6, 12. Suspensa manu commendare aliquem, *h. e.* leviter, perfunctorie, dubitanter. ¶ Item levatus, sublatus, elatus. *Cic. Tusc.* 2, 27. Equi illi Neptunii, qui per undas currus suspensos rapuisse dicuntur. *Plin. ep.* 8, 20. Radix suspensa pariter, et mersa; et *Virg. A.* 7, 810. vel mare per medium fluctu suspensa tumenti Ferret iter. *Sil.* 1, 470. Corus suspensum in terras portat mare. *Colum.* 3, 13. *med.* Neque parum refert, suspensissimum esse pastinatum, et si fieri possit, vestigio quoque inviolatum. *Prop.* 3, 4, 8. Nunc mihi siqua tenes, ab origine dicere prima Incipe: suspensis auribus ista bibam, *h. e.* arrectis. ¶ Item in alto fultus, sustentatus, pendens. [*Liv.* 38, 7. suspenso furculis ab hostibus muro, i. e. quum hostes muro subruto subposuissent furcas, ne collaberetur.] *Petr. Sat.* 135. Humilis casa fumoso suspensa tigillo. *Hor. Sat.* 2, 8, 54. suspensa graves aulaea ruinas In patinam fecere. *Claud. Nupt. Hon.* 163. haec caerulea suspensa leaena Innatat, *h. e.* innitens, sedens. [*Huc pertinet etiam illud *Luc.* 3, 491. nunc aries suspenso fortior ictu Incussus densi compagem solvere muri tentat: ubi *Cort.* frequentem hujus vocabuli in his usum, quo idem est quod attractus, adductus, illustrat multis exemplis.] ¶ Item in alto situs, editus. *Virg. A.* 8, 190. saxis suspensam hanc aspice rupem. *Sil.* 12, 532. Anagnia dorso suspensa tumenti. *Cic. Agr.* 2, 35. Roma coenaculis sublata atque suspensa. *Virg. Cir.* 53. Haec suspensa rapit carpente cacumina morsu Vel salicis lentae, etc. *Plin.* 15, 10, 9. Grandissimus pineis nucibus fructus altissimeque suspensus. *Pall.* 1, 40. Balneum constituere loco ab humore suspenso. ¶ De volantibus. *Sil.* 12, 94. Suspensum librans media inter nubila corpus Enavit, Superosque novus conterruit ales. *Stat. Th.* 3, 463. Nubila suspenso celerem temerasse volatu Pers[...] *Claud. Idyll.* 1, 76. stipatque volantem Alituum [...]pensa cohors. *Id. IV. cons. Honor.* 543. vix te s[...]pensa sequuntur Agmina. ¶ Translate est an[...] pendens, incertus, dubius, anceps, sollicitus. *C[...] Att.* 2, 18. Intellexi, quam suspenso animo et so[...]cito scire averes, quid esset novi. *Id. Agr.* 2, [...] Nolo, suspensam et incertam plebem R. obsc[...] spe et caeca exspectatione pendere; et *ib.* 1, 8. S[...]licitam mihi civitatem suspicione, suspensam m[...] perturbatam vestris legibus tradidistis. *Id. Or.* [...] 56. *med.* Suspenso animo et occupato Crassum [...] respondisse video. *Id. Phil.* 7, 1. Animus abe[...] a sententia, suspensus curis majoribus. *Id. Clu[...]* 3. *med.* Ne diutius oratione mea suspensa exspe[...]tio vestra teneatur; et *ib.* 19. *f.* Timor ejus, [...]turbatio, suspensus incertusque vultus, crebra c[...]ris mutatio. *Planc.* ad *Coss.* etc. *Fam.* 10, 8[...] cui forte diutius et hominum exspectationem, [...] spem reipubl. de mea voluntate tenuisse suspens[...] *Liv.* 8, 13. *f.* Tot populos inter spem metum[...] suspensos animi habetis. [*De constructione v. [...] *dem.* ad *Pl. Mil.* 3, 1, 124. Plura Livii exem[...] suppeditat *Gloss. Liv.* s. h. v.] *Plin. ep.* 6, 2[...] Suspensam dubiamque noctem spe ac metu exegi[...] *Ov. Her.* 16, 84. Suspensus timor, *h. e.* suspe[...] faciens. [*V. *Ruhnk.*] *Claud. B. G.* 457. men[...] suspensa silentia librant, *h. e.* quae servari so[...] cum quis animi suspensus est. *Tac. A.* 1, 11. [...]berio, etiam in rebus, quas non occuleret, susp[...] semper et obscura verba. *Cic. Fam.* 5, 13. [...] sapientiae maxima, non aliunde pendere, nec [...]trinsecus aut bene aut male vivendi suspensas ha[...]rationes, *h. e.* extra nos petitas, atque adeo i[...]tas. *Hirt. B. Afr.* 18. Suspensiore animo con[...] veri. V. SUSPENSIO. ¶ Absolute. *Plin. e[...]* 4. Est enim suspensum et anxium, de eo, quem [...]dentissime diligas, interdum nihil scire. *Id. ep.* [...] 40. *med.* Rem totam, dum te consulerem, in[...]penso reliqui; et *Cajus Dig.* 9, 4, 15. Si adh[...] suspenso sit statuta libertas, *h. e.* in pendenti. [...] Item cohibitus, compressus, [*interruptus. *L[...]* 38. Suspensa de legibus res ad novos tribunos [...]tum dilata.] *Ov. Am.* 1, 7, 57. Suspensaeque [...] lacrimae fluxere per ora. (Adde *Albinov.* 1, [...] *Quint. decl.* 19, 14. *extr.* Non diviso dolore, [...] per partes, non per intervalla suspenso. [*L[...] 4, 531. Tentavere prius suspenso vincere bello[...] *Cort.* laud. *Lucan.* 4, 219. haerent suspensis ag[...] bellis.] ¶ *Aura suspensa levisque* ap. *Lucr.* 3, [...] est placida, quieta, silens, quasi a cursu cohi[...]

SUSPICABILIS, e, adj. *Arnob.* 1, 28. medic[...] vocat artem suspicabilem.

SUSPICATRIX, icis, f. suspicax. *Varr.* [...] 6, 3. *f.* ex *veteri Scriptore.*

[SUSPICATUS, a, um, part. a *suspicor*: s[...]cionem habens. *Caes. B. G.* 4, 32. Caesar id, [...] erat, suspicatus. *Id. B. C.* 1, 40. Fore id sus[...]tus, quod accidit.

SUSPICAX, acis, adj. omn. gen. ὑπολ[ηπτικός] [...]spiciosus. *Liv.* 40, 14. Minime malus ac susp[...] frater. *Quint. decl.* 18, 2. In rumore tam susp[...] post tormenta patiens. *Tac. A.* 1, 13. Suspic[...] alicujus animum perstringere; et *ib.* 3, 11. S[...]cax silentium, [*i. e. quod suspicionem prae[...] Adde *Sen. Ira* 2, 29., quamquam ibi immerit[...]bitat *Lipsius.*

SUSPICIO, is, exi, ectum, a. 3. ἀναβλέπω, [...]sum aspicio. *Cic. N. D.* 2, 2. Cum coelum [...]ximus, coelestiaque contemplati sumus. *Id.* [...] *resp.* 9. *med.* Quis cum in coelum suspexerit, [...] esse non sentiat? *Plin.* 35, 8, 34. Varie for[...] vultus, respicientes, suspicientesque, et despi[...]tes. *Lucan.* 6, 476. submisso vertice montes [...]cuere jugum: nubes suspexit Olympus. V. in [...] loc. ¶ Translate est [*animo, cogitatione ali[...] alto quasi loco positum assequi, efferri ad: [...] *erfassen, sich empor schwingen. Cic. Amic.* 9. [...]hil enim altum, nihil magnificum ac divinum s[...]cere possunt, qui suas omnes cogitationes ab[...]runt in rem tam humilem tamque contemtam. [...] Hinc est] admirari; quasi supra nos aspiciam[...]lum esse collocatum in sede sublimiori, quem a[...]ramur. *Cic. Div.* 2, 72. Et eam naturam suspi[...]dam admirandamque hominum generi pulcri[...] mundi, ordoque rerum coelestium cogit con[...] *Id. Off.* 2, 10. Itaque eos viros suspiciunt, [...]misque efferunt laudibus. *Id. Or.* 28. de elo[...]tia: Quam suspicerent omnes, quam admirare[...] quam se assequi posse diffiderent. *Hor. Ep.* [...] 18. 1 nunc, argentum, et marmor vetus, aera [...] et artes Suspice. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 9. [...] honores praemiaque vestra suspicio, ut, etc. [...] 6, 22, 24. Mirum in modum justitiam ille susp[...] ¶ [*Hinc in universum est colere, honore ali[...] dignum habere. *Vell.* 2, 146, 2, Suspicit pote[...] humilis, non timet. *Suet. Claud.* 28. libertorum [...]cipue suspexit Posiden.] ¶ Item suspectare, [...]pectum habere. *Sall. Jug.* 73. Bomilcar susp[...] regi, et ipse eum suspiciens. ¶ [*Confund. [...] *cere* et *adspicere.* V. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* p. [...] Porro *Suspicere* et *suscipere.* V. *Gierig.* ad [...] *Pan.* 62, 7. *Cort.* ad *Lucan.* 6, 645.]

USPICĬO, onis, f. ὑποψία, ὑπόληψις, actus su-
andi, metus, conjectura, incerta opinio de ma-
a *suspicor*. *Cic. Fin.* 1, 16. Improborum facta
no suspicio insequitur, deinde sermo atque fama,
accusator, tum judex. *Caes. B. G.* 1, 4. *extr.*
ue abest suspicio, quin ipse sibi mortem consci-
t. *Hirt. B. Afr.* 45. Quod et tempestas erat tur-
enta, et nulla suspicio hostis. *Caes. B. G.* 1, 19.
ad has suspiciones certissimae res accederent.
l. fragm. ap. *Non.* 2, 900. Multis suspicionibus
entia plebi facturus videbatur. *Pl. Ps.* 1, 5, 149.
picio est mihi, nunc vos suspicarier, me idcirco
c promittere, etc. *Id. Merc.* 1, 2, 100. Suspi-
me prehendit. *Ter. Andr.* 2, 2, 22. Mihi inci-
suspicio. *Cic. Fam.* 13, 24. Ut omnem offensio-
suspicionis, quam habebas de Lysone, depone-
et *ib.* 3, 12. *extr.* Dare alicui suspicionem ficte
nciliatae gratiae. *Caes. B. G.* 7, 62. Acerri-
reliqui resistebant, nec dabat suspicionem fugae
quam; et *ib.* 1, 39. Timoris suspicionem vitare;
b, 2, 33. infidelitatis sustinere. *Nep. Dat.* 10.
praebere alicui insidiarum. *Id. Eum.* 4. injicere
ibus, his locis esse castra. *Caes. B. C.* 3, 38.
rre. *Nep. Dat.* 11. parere. *Cic. Att.* 7, 8. af-
e. *Auct. ad Her.* 4, 27. occulte facere. *Cic.*
ent. 64. commovere in aliquem. *Id. Fam.* 2, 16.
eo nonnullis, velle me navigare. *Nep. Ann.* 2.
Annibalem in suspicionem regi adducerent. *Caes.*
C. 6, 18. Res venit in suspicionem. *Cic. Fl.* 33.
ianus, qui tibi in suspicionem nullo suo delicto
t. *Id. ad Brut.* 1, 6. Venire alicui in suspicio-
de aliqua re. *Id. Har. resp.* 17. Multi sunt, in
hujus maleficii suspicio cadat. *Id. Phil.* 11,
n eandem cadere suspicionem collega non pot-
et *Verr.* 2, 5, 4. *f.* Leonidae cujusdam familia
uspicionem vocata est conjurationis. *Id. Rosc.*
10. In hac re nulla subest suspicio. [**Id. ib.*
65. in quem ea suspicio conveniret: quod modo
rat: ad quem ea suspicio pertineret. *Frotsch.*
ic. Sull. p. 46.] *Ter. Hec.* 4, 2, 23. Exsolvere
spicione. *Id. Eun.* 3, 1, 46. Suspicionem au-
Cic. Verr. 2, 3, 59. *f.* levare atque ab se
vere; et *ib.* 60. *extr.* omnem ab sese propulsa-
Id. fragm. pro C. Cornel. ap. *Ascon.* tollere.
Ps. 4, 1, 29. abs se segregare. *Id. Trin.* 3, 3,
movere ab aliquo. *Cic. Inv.* 1, 16. Si aliquas
s honestas suspiciones injectas diluemus. Est
eg. *suspectationes.* [*Ita *Cod. Erf.* non improb.
vio. ℙ In rebus oratoriis v. *suspicio* varie usur-
. Primum quidem *suspiciones* dicuntur, cum
ator, in narratione imprimis rei facta vel di-
omnibus modis suspecta facit, quantum fieri
t, si forte ex aliqua tali vel levissima macula
augeri possit, V. *Auct.* ad *Her.* 2, 2. — De-
vero etiam in constitutione conjecturali proprie
iones dicuntur argumenta et περιστάσεις, quae
ctum probandum vel arguendum proferuntur.
c. Inv. 2, 12. 13. — Denique *suspicio* in con-
rsiis figuratis, s. coloratis est, ubi accipi vo-
aliud latens et auditori quasi inveniendum.
uint. 9, 1. et 2. Haec ex *Ern. lex. technol. lat.*
p. 391. sq. transscripsimus, ubi plura de his
ies.] ℙ *Suspicionem habere* tum active sumi-
pro suspicari. *Cic. ad Pompej.* 2. *post ep.* 11.
d Att. Suspicionem nullam habebam, te mare
turum. ℙ Tum passive, pro in suspicione esse,
uspectum. *Nep. Ep.* 5. *f.* Habebat enim Me-
es suspicionem adulterii. *Cic. Cluent.* 62. Ea
tis firmam veneni suspicionem non habet. *Id.*
6, 4. *med.* Haec navigatio habet quasdam su-
nes periculi. *Pl. Mil.* 2, 4, 35. Suspicionem
nam sum visa sustinere. *Ter. Hec.* 4, 2, 23.
hac suspicione exsolvam. *Caes. B. G.* 5, 44. *f.*
inter Gallos sine ulla suspicione versatus.
Hirt. B. Afr. 87. ℙ Interdum suspicio est
, cogitatio, conjectura, levis cognitio. *Cic.*
1, 23. Multas esse gentes sic immanitate ef-
s, ut apud eas nulla suspicio Deorum sit; et
25. Istam intelligentiam non modo compre-
e animo, sed ne suspicione quidem possum
ere. ℙ Item levis sensus, leve indicium. *Pall.*
med. Mulsa, quae suspicionem tantum possit
dulcedinis. *Petr. Sat.* 94. *f.* Nulla suspicio-
neris laesus. ℙ [Singulare est illud *Front.*
(ed. *A. Maio*) *ep.* 2. *f.* Quod librarii manu
a est, a labore gravi digitis consului, qui
m in suspicione, *h. e.* qui ex chiragra jam jam
turi videntur. V. SUSPECTUS, a, um, *F.*]
unda syllaba longa est, quasi sit contracta a
tio, vel potius a *suspicio* ab antiquo *suspici-*
ro *suspectum*. *Phaedr.* 3. *prol.* Suspicione si
rabit sua; et 3, 10. Maligna insontem depri-
spicio. *Mart.* 11, 45. Oblinitur, minimae si-
t suspicio rimae. *Auson. ep.* 24, 8. Concin-
risimilis suspicio culpas. Est qui leg. *suspe-*
Paul. Nol. carm. 11, 16. Duceret in sanctum
o falsa parentem. Hic quoque alii *suspectio.*
quoque semper produxisse dicitur ab eruditis,
us metrorum rationem accurate inspexerunt.
atinum poetam, qui corripuerit, inveni adhuc
m. [**Heusing. observv. antib. n.* 339. v. *su-*
ortum putat ex *suspicitio*. ideoque *suspitio*
dum: improb. *Schneid. Gr. Lat.* 1. p. 250.]

SUSPĬCĬŌSĒ, adv. ὑπόπτως, suspicionem injiciendo. *Sen. Contr. prooem.* 3. Affectus efficaciter movit: figurabat egregie, praeparabat suspiciose. *Cic. Dejot.* 6. Non modo non credibiliter, sed ne suspiciose quidem. *Id. Rosc. Am.* 20. Cum aliquid habeat, quod possint criminose ac suspiciose dicere. *Id. Brut.* 34. *extr.* Qui suspiciosius aut criminosius diceret, audivi neminem. [**Suspiciose dicere, loqui, arguere* est ejus, qui ita loquitur, ut auditor plus suspicetur, quam audiat, ut judices veram esse rem suspicentur, de qua quis verba coram ipsis faciat. V. *Schütz. cl. Cic.* s. h. v. *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* p. 182. sq. ed. *Fr.* et *Math.* ad *Cic. Rosc. Am.* 28, 76. V. etiam in *suspicio*, *onis.*]

SUSPĬCĬŌSUS, a, um, adj. ὑποληπτικός, pronus ad suspicandum, suspicionum plenus. *Ter. Ad.* 4, 3, 14. Omnes, quibus sunt res minus secundae, magis sunt suspiciosi. *Cic. Verr.* 2, 5, 29. An te, id quod fieri solet, conscientia timidum suspiciosumque faciebat? *Id. Q. Fr.* 1, 1, 4. *f.* Durum in suos esse nimium, aut suspiciosum. *Id. Fl.* 28. In tam suspiciosa ac maledica civitate. *Sen. V. B.* 15. Vita anxia, suspiciosa, trepida, casuum pavens. ℙ Item de quo suspicio habetur, suspectus. *Cic. Fl.* 3. Suspiciosissimum negotium. *Id. Fam.* 1, 7. *med.* Suspiciosissimum tempus. *Id. Part.* 33. Haec sunt, quae suspiciosum crimen efficiunt. *Id. Cluent.* 19. *extr.* Quae erant ante suspiciosa, aperta et manifesta facere. *Id. Rosc. Am.* 7. Id quod adhuc est suspiciosum, perspicuum facere. *Cato* ap. *Gell.* 9, 12. et *Non.* 2, 763. Homo famosus, et suspiciosus. *Suet. Dom.* 10. *med.* Suspiciosi joci, [*i. e. qui suspicionem movere possunt.] *Sen. ep.* 114. *in.* Suspiciosae sententiae, in quibus plus intelligendum est, quam audiendum.

[SUSPĬCĬTER, adv. idem ac suspiciose. *Non.* 4, 337. Observare, curiose et suspiciter circum aspicere. *F.*]

SUSPĬCO, as, V. in v. sq.

SUSPĬCOR, aris, atus sum, dep. 1. ὑπολαμβάνω, οἴμαι, suspicionem habeo alicujus mali, vereor. *Caes. B. G.* 1, 44. *f.* Debere se suspicari, simulata Caesarem amicitia, etc.; et *ib.* 4, 6. Eo cum venisset, ea quae fieri suspicatus erat, facta cognovit. *Cic. Cluent.* 9. Mater nihil mali misera suspicans, filium mittit. *Brut.* ad *Cic. ad Brut.* 1, 13. Temere atque injuriose suspicari de aliquo. *Id. Mil.* 23. *f.* Cives optime de republica meriti, in quibus homines non modo res praeclarissimas obliviscuntur, sed etiam nefarias suspicantur. *Ov. Her.* 10, 83. venturos aut hac aut suspicor illac, Qui lanient avido viscera dente, lupos. ℙ Item universim opinor, puto, conjicio, cogito, reputo. *Cic. N. D.* 1, 11. *f.* In quo neque figuram divinam, neque sensum quisquam suspicari potest. *Id. Or.* 3, 4. *med.* Postulamus, ut majus quiddam de L. Crasso, quam quantum a nobis exprimitur, suspicentur. *Id. Brut.* 14. *med.* Licet aliquid etiam de M. Popilii ingenio suspicari, *h. e.* existimare, eum fuisse magno ingenio. *Ov. Met.* 3, 461. de Narcisso: Et, quantum motu formosi suspicor oris, Verba refers aures non pervenientia nostras, *h. e.* ex motu oris conjicio. *Id. Her.* 20, 6. Suspicor, ingenuas erubuisse genas. ℙ Pro spero. *Ov. Pont.* 3, 1, 155. Suspicor, hoc damno tibi non fore; et *ib.* 2, 10, 19. Quorum te memorem (quamquam procul absumus) esse Suspicor, et casus velle levare meos. *Cic. Fam.* 1, 6. Me consolatur spes, quod valde suspicor fore, ut infringatur hominum improbitas. Similem *Plauti* locum mox habes. Adde *Cic. Q. Fr.* 2, 9. ℙ Activa positione *Pl. Cas.* 2, 6, 42. Ne a me memores malitiose de hac re factum, aut suspices. Alii leg. *suspicere. Id. Men.* 5, 9, 22. Spem date mihi, quam suspico. Alii leg. *suspicor. Id. fragm.* ap. *Donat.* ad *Ter. Hec.* 3, 1, 33. Fortasse se amare suspicavere. Alii leg. *te amare suspicabere:* alii *suspicari,* aut *suspicarier.*

SUSPĪRĀTĬO, onis, f. στέναγμα, actus suspirandi, suspirium. *Quint.* 11, 3. *med.* Suspiratione sollicitudinem fateri. *Plin. praef. H. N. med.* Inde illa nobilis M. Ciceronis suspiratio: O te felicem, M. Porci, a quo rem improbam petere nemo audet! *h. e.* exclamatio, quae fere suspirando fit.

SUSPĪRĀTUS, a, um, part. a *suspiro: Sil.* 15, 82. Quid suspiratos magno in discrimine nautis Ledaeos referam fratres? *Sidon. ep.* 1, 5. Proximitas suspirata.

SUSPĪRĀTUS, us, m. idem quod suspiratio, suspirium. *Cic. Att.* 1, 18. Consul est impositus is nobis, quem nemo praeter nos philosophos aspicere sine suspiratu posset. *Ov. Met.* 14, 129. Respicit hunc vates, et suspiratibus haustis, Nec Dea sum, dixit.

SUSPĪRĬŌSĒ, adv. *Colum.* 7, 5. *f.* de ovibus: Suspiriose laborantibus auriculae ferro rescindendae. [*Schneiderus* recte pro *suspiriose* edidit *suspirio. F.*]

SUSPĪRĬŌSUS, a, um, adj. ἀσθματικός, qui spirandi difficultatem patitur. *Plin.* 23, 7, 63. Siccae fici utiles anhelatoribus et suspiriosis. *Colum.* 6, 38. Mulae suspiriosae sanguis detrahitur.

SUSPĪRĪTUS, us, m. idem quod suspirium. *Liv.* 30, 15. Cum crebro suspiritu et gemitu aliquantum temporis consumpsisset. *Pl. Merc.* 1, 2, 3. Abige abs te lassitudinem: simul enicato suspiritus.

SUSPĪRĬUM, ii, n. respiratio. *Lucan.* 4, 328. Rescissoque nocent suspiria dura palato; et 9, 928. nec dat suspiria cursus Vulneris, *h. e.* non sinit respirare, et verba incantantia intermittere celeritas vulneris se diffundentis. *Sil.* 11, 220. anhelis faucibus acta Versabant penitus dirum suspiria murmur. [*Recte haec *Furnal.* primo loco posuit. *Forc.* secundo collocaverat.] ℙ Frequentius est στέναγμα, suspiratio, *h. e.* ab imo pectore respiratio: quae plerumque doloris aut curarum signum est. *Cic. Tusc.* 4, 34. Sine sollicitudine, sine desiderio, sine cura, sine suspirio. *Prop.* 3, 6, 27. Odi ego, quos pungunt nunquam suspiria, somnos. *Pl. Cist.* 1, 1, 58. Hoc, sis, vide, ut petivit suspirium alte! *Id. Truc.* 2, 7, 41. Traxit ex intimo ventre suspirium. *Tibull.* 3, 6, 61. Sollicitus repetam tota suspiria nocte. *Ov. Met.* 10, 402. suspiria duxit ab imo Pectore; et *ib.* 1, 656. alto suspiria pectore prodis. *Mart.* 10, 13. Urere nec miserum cessant suspiria pectus. *Id.* 1, 110. de catella: Collo nixa cubat, capitque somnos, Ut suspiria nulla sentiantur. *Colum.* 6, 14. Crebrum suspirium facere. ℙ [Est etiam morbus orthopnoea, et anhelitu gravior, respirationem maxime infestans, suffocatio, quae nunc a medicis *angina di petto di Heberden* vocatur, ut multis argumentis probavit *Jo. M. Zecchinelli* in *Nuovi Saggi dell' Accad. di Pad.* T. 1. p. 56—71. *Sen. ep.* 54. Uni morbo quasi assignatus sum: quem quare Graeco nomine appellem, nescio. Satis enim apte dici suspirium potest. Brevis autem valde, et procellae similis, impetus est: intra horam fere desinit; et *mox:* Aliud quidquid est, aegrotare est: hoc est animam agere: itaque medici hanc meditationem mortis vocant. *F.*]

SUSPĪRO, as, avi, atum, a. 1. ἀναπνέω, sursum spiro, in altum exhalo, spirando emitto. *Lucan.* 6, 369. Quique nec humentes nebulas, nec rore madentem Aera, nec tenues ventos suspirat, Anauros. *Sil.* 12, 135. tellus atro exundante vapore Suspirans; et 13, 425. eructat acerbam Cocyti laxo suspirans ore paludem. *Id.* 4, 779. Edonis inclusum suspirat pectore Bacchum. *Pall.* 11, 14. *f.* Relicto brevi foramine, quo aestuantia vina suspirent; et *ib.* 17. Mundo linteo tegas, per quod facile confectio aestuabunda suspiret. Adde *Claud. Rapt. Pros.* 3, 343. ℙ Item spiritum ab imo pectore traho, suspirium duco, στένω: quod fere sollicitudinis, aut doloris signum est. *Cic. Att.* 1, 18. Reperire neminem possumus, quocum jocari libere, aut suspirare familiariter possimus. *Enn.* ap. *Cic. Div.* 1, 21. Curae suspirantes. *Claud. IV. cons. Honor.* 572. Liniger imposito suspirat vecte sacerdos, Testatus sudore Deum, *h. e.* anhelat, laborat sub onere. *Id. in Eutrop.* 1, 268. atque inter singula dicta Flebile suspirat. *Id. Laud. Stil.* 1, 56. defixaeque hospite pulcro Persides arcanum suspiravere calorem. *Lucr.* 2, 1163. suspirat arator Crebrius in cassum magnum cecidisse laborem. *Ov. Met.* 2, 655. suspirat ab imis Pectoribus. *Id. Her.* 21, 201. Ingemit, et tacito suspirat pectore. ℙ Translate. *Claud. Epith. Pall. et Celer.* 11. fluitant arcus, ramisque propinquis Pendentes placido suspirant igne pharetrae, *h. e.* quasi amore incensae suspirant. *Catull.* 64, 97. Qualibus incensam jactastis mente puellam Fluctibus, in flavo saepe hospite suspirantem! *Ov. Fast.* 1, 417. Hanc cupit, hanc optat: sola suspirat in illa. *Tibull.* 4, 5, 11. si forte alios jam nunc suspirat amores, *h. e.* cogitat, et cupit. *Juven.* 11, 152. Suspirat longo non visam tempore matrem, Et casulam, et notos tristis desiderat haedos. *Prud. Cath.* 2, 44. Suspirare lucra. *Val. Fl.* 1, 133. Nec Jove majorem nasci suspirat Achillem, *h. e.* nec optat. *Stat. Th.* 4, 19. et cunctis dependet ab armis Suspiranda domus, *h. e.* familia desiderabilis, et militiam procul agitantibus suspiriorum causa futura. *Vet. Poeta* ap. *Cic. Div.* 1, 21. mentis metu Perculsu', curis sumptu' suspirantibus.

SUSQUĔ DĔQUĔ, ἄνω καὶ κάτω, sursum et deorsum. *Sus* enim est *susum* pro *sursum: de* valet *deorsum*, praesertim in compositis, ut *demitto*, *descendo*, etc. *Susque deque ferre*, aut *habere* significat, inquit *Gell.* 16, 9., aequo animo esse, et quod accidit, non magni pendere, atque interdum negligere et contemnere: et propemodum id valet, quod Graece dicitur ἀδιαφορεῖν. *Laberius ib.* Nunc tu lentus es: nunc tu susque deque esse habituram putat. *Cic. Att.* 14, 6. Odiosa illa fuerant, legiones venire: nam de Octavio susque deque. ℙ *Susque deque esse*, rem nihili esse, et de qua non sit laborandum. *Varr.* ap. *Gell. ib.* Quod si non horum omnium similia essent principia ac postprincipia, susque deque esset. *Lucil. ib.* Verum haec ludus ibi, susque omnia deque fuerunt: Susque et deque fuere, inquam, omnia ludu' jocusque: Illuo opus durum, ut Setinum accessimu' finem. Al. leg. *susque haec deque fuere, inquam,* etc. ut tollatur illud *et*, quod videtur superfluum. ℙ *Festus* interpretatur *susque deque*, plus minusve; quae interpretatio non potest aptari locis allatis, neque placet criticis.

SUSSĬLĬO. V. SUBSILIO.

SUSSULTO. V. SUBSULTO.

SUSTENTĀCŬLUM, i, n. ἔρεισμα, fulcimentum,

quod aliquid sustinet. *Tac. H.* 2, 28. Sin victoriae sanitas, sustentaculum, columen in Italia vertetur, etc. ¶ Translate pro alimento posuit *August. Mor. Eccl. Cath.* 33. Viliore victu vivere placet, minimeque sumptuoso corporis sustentaculo aetatem tranquillam ducere.

SUSTENTĀTĬO, onis, f. dilatio. *Cic. Inv.* 1, 49. *med.* Utrum statim fieri necesse sit; utrum habeat aliquam moram et sustentationem. ¶ Est etiam rhetoricum schema, Graece παράδοξον et ἐποχή. *Quint.* 9, 2. Sed nonnunquam communicantes aliquid inexspectatum subjungimus, quod et per se schema est, ut in Verrem Cicero (*Verr.* 2, 5, 5.): quid deinde? quid censetis? furtum fortasse, aut praedam aliquam? deinde cum diu suspendisset judicum animos, subjecit quod multo esset improbius, hoc Celsus sustentationem vocat. Est autem duplex, etc. V. ibi cetera. ¶ Item cohibitio. *Lact.* 6, 18. *f.* Quae sustentatio sui recte patientia nominatur. ¶ Item alimentum, nutritio. *Ulp. Dig.* 2, 3, 22. *med.* Necessitas imponatur marito omnem talem mulieris sustentationem sufferre.

[SUSTENTATRIX, icis, f. quae sustentat, sive alit. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 2, 19. Neque his modo sufficiens (*urbs*) quae moenibus suis atque gremio teneantur, sed procul etiam laborantibus et dimicantibus idonea sustentatrix una viris, unaque his omnibus, quae sint multitudini necessaria, opulens et abundans. *F.*]

SUSTENTĀTUS, a, um, part. a *sustento*: fulcitus. *Lucr.* 5, 96. multosque per annos Sustentata, ruet moles et machina mundi. ¶ Translate. *Cic. Mur.* 2. Cui respublica a me uno traditur sustinenda, magnis meis laboribus sustentata. *Id. Or.* 1, 56. *med.* Jurisconsultus non suo artificio, sed alieno, hoc est non juris scientia, sed eloquentia sustentatus. *Sall. Jug.* 60. *extr.* Milites Jugurthini paulisper ab rege sustentati, postquam majore vi hostes urgent, profugi discedunt. *Tac. H.* 2, 15. Cohortium praefecti, sustentata diu acie, telis obruuntur. ¶ Item dilatus, suspensus. *Ov. Rem. Am.* 405. Sustentata Venus gratissima. V. SUSTENTO.

SUSTENTĀTUS, us, m. actus sustentandi. *Appul. Apol.* Levia sustentatui, gravia demersui. *Auson. Perioch. Odyss. Homeri* 5. Dea calvaticam nanti accommodat, cujus ille sustentatu ad usque Phaeacum litus evadit.

SUSTENTO, as, avi, atum, a. 1. ἀποστηρίζω, fulcio, conservo, tueor: frequent. a *sustineo. Virg. A.* 10, 338. Huic frater subit Alcanor, fratremque ruentem Sustentat dextra. *Plin.* 8, 40, 61. Canis cadaver in Tiberim abjecti (*domini*) sustentare conatus. *Claud. B. G.* 221. caeca sub nocte vocati Naufraga Ledaei sustentant vela Lacones, *h. e.* navim sustinent, ne mergatur. *Id. Laud. Stil.* 2, 143. sic Hercule quondam Sustentante polum, melius librata pependit Machina. ¶ Translate est confirmare, defendere, tueri. *Cic. Fam.* 7, 1. *f.* Tu mihi istam imbecillitatem valetudinis tuae sustenta et tuere. *Id. Att.* 4, 10. A ceteris oblectationibus deseror: litteris sustentor et recreor; et *ib.* 3, 23. *f.* Terentiam, unam omnium aerumnosissimam, sustentes tuis officiis; et *ib.* 10, 4. *med.* Praeclara conscientia sustentor, cum cogito, me de republica meruisse optime; et *Fam.* 6, 4. *f.* Tu velim tete, ut debes et soles, tua virtute sustentes. *Id. ib.* 14, 4. *f.* Sustenta te, mea Terentia, ut potes. *Id. Fl.* 2. Spes siqua reliqua est, quae fortium civium mentes cogitationesque sustentet. *Id. Mil.* 36. Nunc me una consolatio sustentat, quod, etc. *Id. Rab. Post.* 2. Fide sustentare amicos. *Id Q. Fr* 2, 3. *med.* C. Cato a Crasso sustentatur; et *Off.* 2, 24. *med.* Valitudo sustentatur notitia sui corporis, etc. et *Virg. A.* 10, 609. Venus Trojanas sustentat opes. *Id. ib.* 11, 224. Multa virum meritis sustentat fama tropaeis. *Tac. A.* 1, 65. *f.* Caecina dum sustentat aciem, suffosso equo delapsus, etc. *h. e.* hortatur, et a fuga retinet; et *ib.* 2, 17. Arminius manu, voce, vulnere sustentabat pugnam. [**Vell.* 2, 114, 1. valetudo militum sustentabatur cura Caesaris.] ¶ Saepe refertur ad rem familiarem, et tolerare significat, re juvare, opitulari. *Plin. ep.* 9, 30. *f.* Quos praecipue indigere scias, sustentare et fovere. *Ter. Ad.* 3, 5, 3. Hic alit illas: solus omnem familiam sustentat. *Cic. Prov. cons.* 5. *med.* Qui se nunc subsidiis patrimonii, aut amicorum liberalitate sustentant; et *Tac. A.* 4, 13. Mutando sordidas merces sustentabatur; et *Cic. in Sen.* 5. Cum suam rem confecisset, egestatem et luxuriam domestico lenocinio sustentavit. *Cic. Fam.* 16, 21. *med.* Huic locum in proximo conduxi, et, ut possum, ex meis angustiis illius sustento tenuitatem. *Caes. B. G.* 2, 14. *extr.* Auxiliis atque opibus aliorum sustentare bella. *Plin.* 35, 11, 40. *n.* 23. Venditando coronas sustentaverat paupertatem. *Cic. Coel.* 16. Alere adolescentes, et parsimoniam patrum suis sumptibus sustentare; et *Caes. B. G.* 7, 17. Pecore e longinquioribus vicis adacto extremam famem sustentabant. *Liv.* 2, 34. Ex Tuscis frumentum Tiberi venit: eo sustentata est plebs. *Tac. A.* 4, 63. *extr.* Magna post proelia saucios largitione et cura sustentabant. ¶ Translate. *Cic. Tusc.* 1, 19. Animus nulla re egens, aletur et sustentabitur iisdem rebus, quibus astra sustentantur et aluntur. ¶ Absolute. *Pl. Stich.* 3, 2, 14. Valuistin' usque? *Ep.* sustentatum est sedulo; et 4, 2, 8. Valuistin' bene? *Pam.* sustentavi sedulo. Sic *Juven.* 3, 27. et pedibus me Porto meis. ¶ Est etiam fero, patior, perfero, non demitto animum in adversis. *Pl. Capt.* 5, 1, 3. Miserias plurimas sustentavi. *Cic. Pis.* 36. *med.* Cum sustentare vix posses moerorem tuum, doloremque decessionis. *Suet. Tib.* 72. *med.* Sustentare morbum, *h. e.* ferre, et vim ejus dissimulare. *Claud. in Eutrop.* 1, 265. procellas invidiae. ¶ Item resisto, obnitor. *Caes. B. G.* 2, 6. Oppidum magno impetu Belgae oppugnare coeperunt: aegre eo die sustentatum est; et *ib.* 5, 38. Nervii legionem oppugnare incipiunt: nostri celeriter ad arma concurrunt: aegre is dies sustentatur. *Tac. A.* 15, 10. *f.* Sustentare hostem. *Auct. B. Hisp.* 17. legionum impetus. [*Huc pertinet etiam illud *Vell.* 2, 104, 2. Erat et ab eo quibusdam in locis gestum, quibusdam sustentatum feliciter (*bellum*). ¶ Hoc sensu dicitur etiam absolute. *Liv.* 34, 18. nec, nisi in tempore subventum foret, ultra sustentaturi fuerint.] ¶ Item cohibeo, sisto, ἐπέχειν. *Hirt. B. Afr.* 82. Dubitante Caesare, atque eorum studio cupiditatique resistente, et etiam atque etiam aciem sustentante. *Albin.* 1, 229. de Tiberi: Sustentabat aquas, cursusque inhibebat equorum. ¶ Item differo, quasi in medio cursu rem sistere, ne procedat. *Cic. Q. Fr.* 2, 7. Aedificationem Arcani ad tuum adventum sustentari placebat. *Id. Cat.* 4, 3. *extr.* Malum id opprimi sustentando ac prolatando nullo pacto potest, quacumque ratione placet, celeriter vobis vindicandum est. *Id. Fam.* 13, 64. De Pausania Alabandensi, sustentes rem, dum Nero veniat.

*SUSTĬNENTĬA, ae, f. tolerantia. *Vulg. Interpr.* 1 *Thess.* 1, 3. Caritatis sustinentia. Adde *Siracid.* 2, 13. *B. A.*

SUSTĬNĔO, es, tinui, tentum, a. 2. ὑφίστημι, ἀνέχω, fulcio, sustento, fero, cadere non sino: quasi sursum teneo. *Hirt. B. Afr.* 19. *med.* Fornice exstructo, quo pons sustinebatur. *Hor. Sat.* 1, 6, 116. lapis albus Pocula cum cyatho duo sustinet. *Liv.* 21, 35. *f.* Sustinere se a lapsu. *Pl. As.* 3, 3, 67. Hic istam colloca crumenam in collo plane. *Lib.* Nolo ego te, qui herus sis mihi, onus istuc sustinere. *Cic. Sen.* 10. *med.* Cum Milo humeris sustineret bovem vivum; et *Ov. Fast.* 1, 36. a funere conjugis uxor Sustinet in vidua tristia signa domo. *Pl. Poen. prol.* 90. Homo, quantum hominum terra sustinet, sacerrimus. *Liv.* 23, 45. Vix arma membraque sustinentes pugnabant. *Sall. fragm. H.* ap. *Arusian. Mess.* 3. Sustinere corpora plerique nequeuntes; et *Ov. Met.* 6, 27. infirmos baculo quoque sustinet artus. *Id. ib.* 4, 411. Avis sustinet se alis. *Id. Her.* 3, 119. manibus clypeos, et acutae cuspidis hastam, Et galeam pressa sustinuisse coma. *Plin.* 6, 27, 31. Lacus omnia illata pondera sustinens; et 36, 15, 24. *n.* 8. Populus R. universus binis cardinibus sustinetur: de theatris versatilibus loquitur. *Virg. A.* 11, 750. Sustinet a jugulo dextram. (Eodem modo locutus est *Stat. Th.* 2, 684.) *Plin.* 33. 11, 49. Vas ad sustinenda obsonia. *Modest. Dig.* 31, 1, 35. *f.* Quem scis magna onera sustenturum. ¶ Item sisto, cohibeo, contineo. *Cic. Att.* 13, 21. Arbitrabar sustineri remos, cum inhibere essent remiges jussi, id non esse ejusmodi, didici heri, cum ad villam nostram navis appelleretur: non enim sustinent, sed alio modo remigant. *Lucil. ib.* Sustineas currum, ut bonu' saepe agitator, equosque. *Ov Fast.* 5, 301. Saepe Jovem vidi, cum jam sua mittere vellet Fulmina, ture dato sustinuisse manum; et *ib.* 6, 398. Sustinere gradum. *Prop.* 3, 1, 41. Orpheu, te duxisse feras, et concita dicunt Flumina Threicia sustinuisse lyra. Alii leg. *detinuisse.* ¶ *Sustinere se*, in medio cursu se sistere. *Val. Fl.* 3, 100. Restitit ille gradu, seseque a lumine ferri Sustinuit praeceps; et *Sen. Hipp.* 793. te Dea noctium Dum spectat, celeres sustinuit vias. *Liv.* 25, 36. Nunc agendo, nunc sustinendo agmen; et 5, 39. Aliud priori simile miraculum eos sustinuit. ¶ Item habeo, teneo. *Ov A. Am.* 1, 47. qui sustinet hamos, Novit quae multo pisce natentur aquae; et *ib.* 2, 216. Ingenua speculum sustinuisse manu. *Pl. Men.* 1, 3, 13. Sustine hoc, Penicule. Sic *Afran.* ap. *Non.* 2, 333. Accipe hoc tegmen tu, et sustine. *Ov. A. Am.* 3, 148. Sustineat similes fluctibus illa sinus, *h. e.* habeat, gestet in capite comam in modum sinus dispositam. V. SINUS. Pro habere, tenere est et illud *Pl. Trin.* 2, 2, 99. Multa ego possum docta dicta loqui: historiam veterem atque antiquam haec mea senectus sustinet. ¶ Similiter per translationem est tueor, fero, defendo, in suo statu rem conservo. [**Matth.* ad *Cic. Man.* 6, 14. docet: *sustinere* est servare aliquid, quod cum onere comparatur; *retinere* servare ita ut non elabatur vel intereat; *continere* ne dilabatur.] *Cic. Rab. Post.* 16. Veterem amicum suum labentem excepit, corruere non sivit, fulsit et sustinuit re, fortuna, fide, hodieque sustinet. *Id. Fam.* 9, 8. *med.* Sed superiorum temporum fortuna reipublicae causam sustineat; et *Div. Verr.* 8. *f.* Non tibi venit in mentem, quid negotii sit, causam publicam sustinere? et *Off.* 3, 2. Sustines magnam exspectationem imitan-
dae industriae nostrae; et *ib.* 1, 34. *f.* Magi
debet civitatis dignitatem et decus sustinere
vare leges, jura describere. ¶ Item gero. *Ci*
2, 3, 86. Fungi ac sustinere aliquid muneris
publica. *Id. Or.* 2, 24. *med.* Tres personas u
stineo summa animi aequitate, meam, adv
judicis; et *Suet. Gr.* 24. Nunquam ita docuit,
gistri personam sustineret. ¶ Item fero,
Cic. Dom. 38. Poenam subire, ac sustiner
Met. 8, 500. Et quos sustinui bis mensum
labores. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 34. *f.* Ma
hic sollicitudinem curamque sustineo. *Cic.*
6. Qui non modo mala futura timet, verum
fert sustinetque praesentia; et *Ulp. Dig.* 18
Si venditor se periculo subjecit, periculum
bit, quoad, etc., *h. e.* praestabit. ¶ *Sustin*
rem est, quod *Hor. Od.* 2, 5, 3. ruentis In V
tolerare pondus. *Ov. A. Am.* 2, 486. Susti
mundum sima capella marem. ¶ Item resis
nitor, par sum, non cedo, duro, subsisto. *C*
7, 6. O Dii! quis hujus potentiam poterit su
Brut. ad *Cic. Fam.* 11, 10. *f.* Non, si Varro
sauros haberem, sustinere sumptum possen
leg. subsistere sumptui. [*Ita *Orell. sustine*
ptum e glossa esse docens.] *Plin. ep.* 1, 12.
putas hos tantos dolores tamdiu sustinere?
cet isti latroni vel uno die supersim. *Ov.*
384. Hectora qui solus, qui ferrum, ignemq
vemque Sustinuit toties, unam non sustine
Cic. Acad. 4, 6. *med.* Philo ea sustinere vix
quae contra Academicorum pertinaciam dic
Id. Verr. 2, 5, 39. Videbat, illis navarchis
tantum hoc crimen sustinere se nullo modo
Vat. ad *Cic. Fam.* 5, 10. Si mehercule Appii
berem, tamen hoc sustinere non possem. *Ci*
6, 6. Non putat se sustinere causas posse mu
si tibi concesserit. ¶ Et cum infinito. *Ov.*
530. non sustinet ultra Perdere blanditias
Deus; (Adde *Her.* 5, 32.) et *Phaedr.* 4, 15.
ut sustineas tibi Habitu esse similes, qui s
tute impares. ¶ In re militari. *Nep. Ann.*
stium vim cum rex sustinere non posset, fu
tem petiit. *Caes. B. G.* 7, 10. *f.* Magno an
stium impetum sustinere. *Id. B. C.* 1, 45.
tute et patientia nitebantur, atque omnia
sustinebant. *Id. B. G.* 2, 6. *extr.* Nisi su
sibi mittatur, se diutius sustinere non poss
Fam. 12, 6. *f.* Brutus Mutinae vix jam sus
Liv. 33, 36. *med.* Nec ultra sustinuerunt c
Galli, quin terga verterent. ¶ *Non sustin*
quem, roganti non resistere, repellere non
[*Cf. *Cort.* ad *Lucan.* 5, 793. et ad *eund.*
Ov. Met. 14, 787. Has rogat auxilium: ne
phae justa petentem Sustinuere Deam. *Liv.*
Senatus querentes eos non sustinuit. *Ov.*
75. Et Numitor dixisse potest: da, Romul
sem Hunc senibus: nec avum sustinuisse nep
leg. *avo*, ut *negare* vel *resistere* subintelliga
de *Colum.* 11, 1. Nam cum infinito est auder
in animum inducere, persistere. *Ov. Fast*
nec jam suspendere fletum Sustinet; et *Plin*
20. Si quis aquam per pedes fluentem haurir
neat; et *Albin.* 1, 135. Tene ego sustineo
scelerata videre? et *Suet. Gall.* 30. *extr.*
(*caedem*) spectare sustinuissent, exsecratus
Met. 11, 321. quae se praeferre Dianae Susti
ib. 4, 446. Sustinet ire illuc, coelesti sede
(Tantum odiis iraeque dabat) Saturnia Juno
Priap. 48. Quicumque vestrum, qui venitis
nam, Libare nullos, sustinet mihi versus, et
Sat. 116. Si urbanioris notae homines sustine
per mentiri. *Quint.* 3, 6. *med.* Sed non susti
conscius mihi dissimulanti, *h. e.* non audeo,
sum dissimulare. Adde *Cic. Verr.* 2, 1, 4.
hoc loquendi genus prae ceteris *Vell.* 2, 40,
tantum usurpare sustinuit; 2, 86, 2. qui n
nerent pro se deprecari; 2, 81, 1. non sus
gare; 2, 22, 5. sustinet petere. Adde *Plin.*
3. non sustinuisti te rogari; et 86, 4. non
non sequi. Ingentem exemplorum numerum
in *ind. Curt. ed. Snakenb.* Porro ap. *B. Cr*
Suet. s. h. v.] ¶ Ponitur et pro differre: q
ram injicere, et rem sistere, ne ad finem p
Liv. 5, 45. *med.* Vix temperavere animis,
templo impetum facerent: compressique a
rem in noctem sustinuere. *Id.* 3, 60. Sustin
silio bellum. *Mart.* 9, 4. Exspectes et sustin
guste, necesse est. Nam tibi quod solvat,
bet arca Jovis. *Albin.* 1, 371. Fortuna arbit
pus dispensat iniquis: Illa rapit juvenes,
illa senes. ¶ Item suspendere, cohibere. *Ci*
4, 34. Obsistere opinionibus, assensus lubri
tinere; et *ib.* 15. *f.* Sustinere se ab omni
¶ Pertinet etiam ad rem familiarem, et s
alere, sustentare. *Id. Verr.* 2, 3, 5. *f.* Re
taria alimur et sustinemur. *Liv.* 39, 9. *f.*
scens, maligne omnia praebentibus suis, m
lae munificentia sustinebatur. *Id.* 6, 15. *m*
eo, quod affluit opibus vestris, sustinendo
tates aliorum. *Virg. G.* 2, 514. Hinc anni
hinc patriam, parvosque nepotes Sustinet.
9, 14. *f.* Sustinere penuriam temporum. ¶ *S*
alicui vitam, servare, tueri. *Maecenas* ap.

. Vita dum superest, bene est. Hanc mihi, vel
ta Si sedeam cruce, sustine.
USTOLLO, is, tuli, sublatum, a. 3. αἴρω, ἀναίρω,
sum tollo, attollo, elevo, erigo. *Pl. Cist.* 1, 1,
. (et *Poen.* 1, 2, 136.) Amiculum hoc sustolle
em. *Sil.* sine trahi, cum egomet trahor. *Id.*
n. 5, 3, 49. Graecae sunt hae columnae: sustolli
nt. *Catull.* 64, 210. Dulcia nec moesto sustol-
vela parenti; et 235. Candidaque intorti sustol-
vela rudentes. *Pl. Mil.* 2, 3, 38. Hoccine si
es sciat? credo hercle, has sustollat aedes totas:
ue hinc in crucem, *h. e.* aedes evertat, et me in
em tollat. *Ser. Samm.* 38, 716. sanguis papu-
alte sustollit acutas. ¶ Item aufero. *Pl. Cist.* 2,
7. Dico ei, quo pacto eam ab hippodromo vide-
herilem filiam nostram sustollere. ¶ Frequen-
imum habet usum in praeteritis: ab obsoleto *su-
o*, quod ab antiquis usurpatum fuisse, *Charis.*
20., *Diomed.* 1, 369. et *Prisc.* 8, 817. testantur.
liis temporibus simplici *tollo* Latini libentius usi
. *Cic. Fam.* 7, 5. Sustulimus manus et ego,
Balbus; et *Dejot.* 10. Dejotarum cum plures in
um sustulissent. *Id. N. D.* 3, 31. Sol in currum
m sustulit. *Id. Verr.* 2, 1, 3. Cives R. in cru-
sustulit. *Id. Tusc.* 4, 22. *f.* Herculem in coe-
sustulit fortitudo. *Hor. Od.* 2, 7, 13. Sed me
hostes Mercurius celer Denso paventem sustulit
. *Cic. Q. Fr.* 2, 10. *med.* Tunc, ut dico, certe
ulissem, ut, etc. *h. e.* in lecticam, et in villam
m portassem. *Caes. B. G.* 4, 28. Naves, quae
tes sustulerant, ex portu solverunt. Sic *Hirt.
Afr.* 54. Quod C. Avienus navem commeatu, fa-
a sua, atque jumentis occupavisset, neque mi-
n unum ab Sicilia sustulisset. *Caes. B. C.* 2, 20.
io signa sustulit, seseque Hispalim recepit. *Prop.*
, 37. Audistis aliquem, tergo qui sustulit or-
? ¶ Et translate. *Cic. Att.* 2, 25. Nostras lau-
in astra sustulit; et *ib.* 6, 2. *med.* Salaminii
in coelum decretis suis sustulerunt. *Id. Q. Fr.*
f. et *Div.* 1, 36. Clamorem satis magnum su-
runt. *Pl. Truc.* 2, 8, 10. Postquam filiolum
rit, animos sustulit. Adde *Liv.* 28, 5. ¶ Est
n subeo, suscipio. *Cic. Rosc. Am.* 4. Fide ve-
fretus plus oneris sustuli, quam ferre me posse
ligo. *Id. Phil.* 13, 10. *extr.* Qui ex Fadia su-
rit liberos. V. TOLLO. ¶ Item sumo, acci-
Cic. Or. 3, 45. Cum verba jacentia sustulimus
dio, sicut mollissimam ceram, ad nostrum ar-
um formamus et fingimus. ¶ Item aufero, amo-
detraho. *Cic. Acad.* 4, 19. *med.* Sublata as-
one, omnem et motum animorum, et actionem
m sustulerunt. *Id. Phil.* 1, 2. Dictatoris no-
funditus ex republica sustulisset. *Id. Att.* 2,
ned. Caepionem de oratione sua sustulit, quem
natu acerrime nominarat. *Caes. B. G.* 6, 40.
Quem timorem Caesaris adventus sustullit.
Jug. 49. Metellum edicto adjumenta ignaviae
lisse. *Id. ad Caes. or. de rep. ord.* 2, 7. Si stu-
pecuniae aut sustuleris, aut minueris. *Cic.*
15, 12. Eam rem Servilia sublaturam ex S. C.
se dicebat. *Just.* 6, 8. Telo si primam aciem
fregeris, reliquo ferro vim nocendi sustuleris.
em everto, perdo. *Cic. Off.* 1, 11. Majores no-
Carthaginem et Numantiam funditus sustule-
¶ Item neco. *Cic. N. D.* 3, 33. Q. Varius
sum ferro, Metellum veneno sustulerat. *Hor.*
2, 17, 27. Me truncus illapsus cerebro Sustule-
nisi Faunus ictum Dextra levasset. *Poeta* ap.
Ner. 39. Quis neget Aeneae magna de stirpe
nem? Sustulit hic matrem, sustulit ille patrem,
hic occidit, ille sublatum humeris portavit. ¶
simplici *tulit.* *Phaedr.* 3, 13. Tunc illa talem
lit sententiam.
USTŬLO. V. in v. praec.
SUM, idem quod sursum, apud veteres. *Cato*
R. 157. *f.* Ad nasum admoveto: ita subducito
m animam, quam plurimum poteris. *Pl. Cist.*
78. Quid nunc supina susum in coelum conspi-
Varr. R. R. 1, 6. Qui colunt deorsum, magis
ate laborant: qui susum, magis hieme. Ita in
suis *Petr. Victor.*, alii *sursum.* *Inscr.* in *Giorn.
d.* T. 32. p. 99. Clivom stravi lapide ab imo su-
longum pedes CCCXL., latum cum marginibus
s VIIII. ¶ Contrarium est *jusum*, deorsum,
usum fuisse videtur vulgus Romanum, unde Ita-
m recentiorum *giuso*, *giù* ortum habuit, et Gal-
m *jus.* *August. Tract.* 8. in *ep.* 1. *S. Joann. n.*
Quod susum, faciens jusum; quod deorsum, fa-
s sursum. Jusum vis facere Deum, et te su-
? et *Tract.* 10. *n.* 5. Susum me honoras, ju-
me calcas.
USURRĀMEN, inis, n. susurratio. *Appul. Met.*
. Magico susurramine amnes reverti, solem in-
ri. *Capell.* 7. *in. post carmen:* Atlantiades hi-
susurramine sic respondit.
USURRĀTIM, adv. susurrando. *Capell.* 6, 227.
de proximo susurratim decenter arrisit.
USURRĀTĬO, onis, f. secreta inter paucos col-
tio, sermones de aliqua re taciti, et susurratim
ti. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 1. *med.* Quod ad Cae-
m, crebri et non belli de eo rumores: sed su-
ationes dumtaxat veniunt. Al. leg. *susurratores.*
USURRĀTOR, oris. V. v. praec.

*SUSURRIŌSUS, a, um, adj. ψιθυριστὴς *Cyrill. B. A.*

*SUSURRĬUM, i, n. *Vulgat. Jobi* 4, 12. *B. A.*

SŬSURRO, as, avi, atum, a. 1. ψιθυρίζω, submissum et confusum strepitum edo, qualis est apum, aut aquae decurrentis, aut venti leniter spirantis. Vox est per onomatopoeiam a sono facta. *Virg. G.* 4, 260. de apib.: Tum sonus auditur gravior, tractimque susurrant. *Id. Cul.* 103. compellente vagae pastore capellae Ima susurrantis repetebant ad vada lymphae; et *ib.* 153. quos leniter afflans Aura susurrantis possit confundere venti. Adde *Claud. Nupt. Hon.* 2, 13. ¶ Translate est submissa voce, et in aure loqui, occulte sermones serere. *Ov. Her.* 19, 19. Aut ego cum cara de te nutrice susurro; et *ib.* 21, 233. Is quoque nescio quam, nunc ut vaga fama susurrat, Neglectam queritur testis habere fidem. *Id. Met.* 3, 643. Pars mihi significat, pars, quid velit, aure susurrat. ¶ Passive impersonaliter. *Ter. Andr.* 4, 4, 40. Jam susurrari audio, civem Atticam esse hanc. ¶ Cum accusativo. *Mart.* 3, 63. Cantica qui Nili, qui Gaditana susurrat; et *Nemes. Ecl.* 1, 72. Silvestris nunc te platanus, Meliboee, susurrat, Te pinus. *Lampr. Alex. Sev.* 44. *extr.* Susurrans versum Persii.

SŬSURRO, onis, m. ψιθυρὸς, ψιθυριστὴς, qui occulte maledicendo odium in aliquem, aut dissensionem molitur, obtrectator, delator. Causam nomini praebuit, quod delatores, ne exaudiri possint, in aures soleant susurrare. *Sidon. ep.* 5, 7. *f.* Aures mariti susurronum faece completas opportunitate falsi sermonis eruderat. *Hieron. ep.* 11. *n.* 1. Non eadem sententia est tribunalis Christi, et anguli susurronum.

SŬSURRUM, i, n. idem ac susurrus. V. in v. sq.

SŬSURRUS, i, m. ψιθυρισμὸς, submissus et confusus sonus, murmur, strepitus: ut venti inter frondes, aquae decurrentis, apum murmurantium, et hujusmodi. *Virg. Ecl.* 1, 54. vicino ab limite sepes Saepe levi somnos suadebit inire susurro. *Calpurn. Ecl.* 1, 3. Et spumant rauco ferventia musta susurro. *Venant.* 8. *carm.* 6, 356. Cum matrem dulci fauce susurrus *(infantis)* alit. ¶ De sono submisso, et in aure loquentium, occulto sermone. *Cic. Tusc.* 5, 36. Demosthenes illo susurro delectari se dicebat aquam ferentis mulierculae, insusurrantisque alteri. *Hor. Sat.* 2, 8, 77. tum in lecto quoque videres Stridere secreta divisos aure susurros. *Id. Od.* 1, 9, 18. Lenes susurri, *h. e.* verba, quae amans amanti in aurem dicit. *Prop.* 1, 11, 13. blandos audire susurros. ¶ Ab *Ov. Met.* 12. inter comites Famae ponuntur, v. 61. dubioque auctore susurri. *Pl. Rud.* 5, 3, 48. Palam age: nolo murmur ullum, neque susurrum fieri. *Lucan.* 5, 104. tacito mala vota susurro Concipere, *h. e.* occulta prece. Sic *Pers.* 2, 6. murmur humilesque susurros Tollere de templis, et aperto vivere voto. ¶ De occulta delatione. *Juven.* 4, 110. tenui jugulos aperire susurro. ¶ In illo *Ov. Met.* 7, 825. Procrin adit, linguaque refert audita susurra: alii *susurra* neutrum plurale: sic *Met.* 12. *modo cit.* dubioque auctore susurra: in aliquot codicib. haberi; alii *susurra* adjectivum faciunt: et *lingua susurra* esse insusurrante: quod magis placet. Malebat *Gronovius*, lenique refert audita susurro. ¶ In quarta decl. *Appul. Flor. n.* 17. Et fistula susurru jucundior, et buccina significatu longinquior.

SŪTĒLĂ, ae, f. κακοῤῥαφία, dolosa astutia, techna callide consuta: a *suo*, per metaphoram, ut *cautela* a *caveo*, *suadela* a *suadeo*, quemadmodum Graeci dicunt καττύειν, et συῤῥάπτειν δόλους, immo et *Pl. Amph.* 1, 1, 211. consuere dolos. *Festus:* Sutelae, dolosae astutiae, a similitudine suentium dictae sunt. *Pl. Capt.* 3, 5, 35. Atque ob sutelas tuas te morti misero. Adde *Cas.* 1, 7.

*SUTELŌSUS, a, um, adj. δικοῤῥάφος *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

SŪTERNĂ. V. SUTRINUS.

*SUTHUL, opp. Numidiae. *Sall. B. J.* 37. (al. 41.) et 38. (al. 42.) *B. A.*

SŪTĬLIS, e, adj. ῥαπτὸς, consutus. *Virg. A.* 12, 273. teritur qua sutilis alvo Balteus, et laterum juncturas fibula mordet. ¶ *Sutiles coronae*, ex meris rosarum foliis consutis factae; cum pactiles et textiles e multiplici flore, plectiles e ramusculis sibi invicem implexis essent. *Plin.* 21, 3, 8. Summa auctoritas pactili coronae: sutiles Saliorum sacris invenimus, et solemnes coenis. *Mart.* 9, 91. Perfundas glaciem triente nigro, Frontem sutilibus ruber coronis; et 5, 64. Pinguescat nimio madidus mihi crinis amomo: Lassenturque rosis tempora sutilibus. Adde 9, 94. et *Ov. Fast.* 5, 335. Hinc *Tert. Cult. fem.* 7. Enormitates sutilium atque textilium capillamentorum. ¶ *Sutiles thyrsi* dicuntur ab *Auct. Priap.* 20., quia mucro hastae compactis hederis tegebatur. ¶ *Naves sutiles* lino, vel sparto sutae. *Plin.* 24, 9, 40. et *Varr.* ap. *Gell.* 17, 3. V. *Varr. l. c.* in SUO, *in.* *Virg. A.* 6, 414. gemuit sub pondere cymba Sutilis, et multam accepit rimosa paludem. ¶ *Lapilli sutiles*, consuti in coronam, vel adsuti diademati, *Prud. Cath.* 7, 158. Sic hyacinthi sutiles, *Id. Hamart.* 269. ¶ *Sutilis domus* ap. *Val. Fl.* 6, 81. est Scytharum Hamaxobiorum, qui ex crudo corio consutas casas et plaustris impositas habitasse dicuntur.

SŪTOR, oris, m. ῥάπτης, qui calceos suit. *Sempron. Asell.* ap. *Gell.* 13, 21. *extr.* Crepidarium cultellum rogavit a crepidario sutore. *Inscr.* ap. *Grut.* 649, 1. C. Atilius C. F. Justus sutor caligarius, *h. e.* qui caligas militares suebat. *Pl. Aul.* 1, 1, 34. Interdiu, quasi claudus sutor, domi sedet totos dies; et 3, 5, 39. Sedentarii sutores. *Mart.* 3, 16. Das gladiatores, sutorum regule, Cerdo: Quodque tibi tribuit subula, sica rapit; et 9, 74., cujus lemma est *Sutor.* Dentibus antiquas solitus producere pelles, Et mordere luto putre vetusque solum, etc. ¶ Habetur artificum vilissimus, et ponitur pro infima plebe. *Juven.* 3, 293. quis tecum sectile porrum Sutor, et elixi vervecis labra comedit? *Cic. Fl.* 7. *med.* Se velle, dixit: id sutores, et zonarii conclamarunt. ¶ *Sutorum collegium*, habetur in *Inscr.* ap. *Don. cl.* 1. *n.* 131. ¶ *Sutor, ne supra crepidam*, proverb. quo monemur ne, quibus in rebus minus intelligimus, in his sententiam proferamus. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 12. Ferunt, Apellem a sutore reprehensum, quod in crepidis una intus pauciores fecisset ansas: eodem postero die, superbo emendatione pristinae admonitionis, cavillante circa crus, indignatum prospexisse, denunciantem, ne supra crepidam judicaret: quod et ipsum in proverbium venit. Adde *Val. Max.* 8, 12. *f.* ¶ Sutores fabularum *Sidon. ep.* 3, 13. sunt qui eas fingunt, et consuunt.

SŪTŌRĪCĬUS, a, um, adj. idem ac sutorius, ut Sutoricium atramentum, *Marcell. Empir.* 8. §. 2. *med.*

SŪTŌRĬUS, a, um, adj. ῥαπτικὸς, ad sutorem pertinens. *Cic. Att.* 6, 1. *med.* Graves habent judices, Turpionem sutorium, et Vettium mancipem. *Plin.* 17, 14, 23. Sutoria fistula, *h. e.* scalprum, quo coria inciduntur. *Inscr.* ap. *Grut.* 649, 2. Comparator mercis sutoriae. ¶ Atramentum sutorium, χάλκανθον. V. *Cic.* et *Plin. l. c.* in ATRAMENTUM. ¶ *Atrium sutorium* memoratur a *Varr. L. L.* 5, 3., qui ibidem ait in Tubilustrio sacrorum tubas lustrari. Meminit etiam *Panvinius* in descript. Urb. R, sed quid fuerit, aut quo loco, nemo dicit.

SUTRĪNUS, a, um, adj. ad sutores pertinens, sutorius. *Tac. A.* 15, 34. Vatinius sutrinae tabernae alumnus. *Plin.* 7, 56, 57. Fulloniam artem Nicias invenit, sutrinam Tychius. ¶ *Sutrina* absolute, officina sutoris, σκυτεῖον. *Plin.* 10, 43, 43. Corvus in oppositam sutrinam evolavit; et *mox:* Sutrinae manceps; et 35, 10, 37. Tonstrinas sutrinasque pinxit. *Tert. Pall.* 5. Magnum incessui munimentum sutrinae Venetiae prospexere, perones effeminatos. ¶ Item ipsa sutoris ars, σκυτική. *Varr.* ap. *Non.* 2, 760. Qui sutrinas facere inscius, nihil homo agis. Al. leg. *suternas* eod. sensu: quod et *Appul. Flor. n.* 9. nonnulli tribuunt. *Vitr. praef.* 6. *f.* Sutrinam, vel fullonicam facere. ¶ *Sutrinum*, ars sutrina. *Sen. ep.* 90. *med.* Non multum abfuit, quin sutrinum quoque inventum a sapientibus diceret. ¶ Est etiam *Sutrinus* adjectivum a Sutrio, ut Sutrinus ager, *Liv.* 26, 34. Sutrina colonia, *Plin.* 3, 5, 8. Sutrini, orum, ejus oppidi cives, *Liv. l. c.*

SUTRĬUM, ii, n. *Sutri*, opp. Etruriae, in Vejentibus, inter lacus Ciminium et Sabatinum, colonia Romanorum. *Liv.* 6, 3., *Vell.* 1, 14. ¶ *Sutrium quasi eant*, proverb. de his, qui celeriter, et simul bene instructi rem quampiam aggrediuntur. Ortum est ex eo, quod cum Sutrium ab Etruscis captum esset, ad illud recipiendum missus M. Furius Camillus, ut est ap. *Liv.* 6, 3., edixit (quo facilius hostes necopinantes opprimeret) ut miles trium dierum cibaria secum ferret: qua celeritate factum est, ut eodem die oppidum reciperetur. *Pl. Cas.* 3, 1, 9. Sed facito dum memineris versus, quos cantat Colax: Cibo cum suo quiqui facito uti veniant, quasi eant Sutrium. Adde *Festum*, et V. adnotata ad eum a *Dacerio*, et ab eruditis ad *Plaut. Taubmanni.*

SUTRĬUS, a, um, adj. ad Sutrium urbem pertinens. *Sil.* 8, 493. Sabatia quique Stagna tenent, Ciminique lacum, qui Sutria tecta.

SUTRIX, icis, f. quae calceos suit. *Inscr.* ap. *Gud.* 199, 5. Juliae Tanabaeae Aug. lib. Liviae Aug. sutrici an. XV. etc. Alia *ib.* 220, 1. Maroniae M. L. Augae sutric. et sarcinatr. a mundo muliebri, etc.

SŪTŪRĂ, ae, f. ῥαφὴ, actus suendi, et ipse locus, ubi duo quaedam suta sunt. *Liv.* 38, 29. Triplex scutale crebris suturis duratum. *Cels.* 7, 4. *n.* 3. Oras vulneris suturae comprehendunt; et *mox:* Sutura oras conjungere; et *ib.* 11. *extr.* Suturam illini spuma argenti. Adde *Petr. Sat.* 13. ¶ De commissuris calvariae. *Cels.* 8, 1. et 4.

SŪTUS, a, um, part. a *suo:* ῥαπτὸς, suendo junctus, consutus, sutilis. *Pacuv.* ap. *Fest.* in *Serilla:* Navis suta lino, et sparteis serilibus. V. SUTILIS. *Cic. N. D.* 2, 60. Tegumenta corporum vel texta, vel suta. *Flor.* 4, 12. *med.* Unius os sutum, recisa prius lingua. *Ov. Trist.* 3, 10, 19. Pellibus, et sutis arcent male frigora bracis. *Virg. G.* 4, 33. seu corticibus tibi, suta cavatis, Seu lento fuerint alvearia vimine texta. *Mart.* 10, 93. Carmina suta toga purpurea, *h. e.* libellus carminum purpura velatus et ornatus. ¶ *Sutum*, *i*, substantive. *Virg. A.* 10, 313. huic gladio perque aerea suta, Per tunicam squalentem auro, latus haurit apertum, *h. e.*

thoracem sutilem ex aere, sive ex aereis lamellis vel catenulis. Alii minus recte leg. *scuta*.

SŬUS, a, um, σφέτερος, ἑός, pronomen possessivum reciprocum: ab ὅς (quod idem aliquando significat) spiritu in *s* converso, ut ab ὗς sus, ab ἕξ sex, etc. Unde olim *sam* pro suam, *sos* pro suos, *sis* pro suis dixere. V. SAS. Dicitur de omnibus rebus, quae ad nos quacumque ratione pertinent. *Pl. Capt.* 2, 3, 39. Non tuum tu magis videre, quam ille suum gnatum cupit. *Cic. Att.* 14, 20. *med.* Meum mihi placebat, illi suum. *Phaedr.* 3, 13. Apes in alta quercu fecerant favos. Hos fuci inertes esse dicebant suos. *Caes. B. G.* 7, 81. Suus cuique erat locus attributus. *Cic. Att.* 9, 12. Illum ulciscentur mores sui. *Id. Sext.* 68. Hunc sui cives e civitate ejecerunt. *Nep. Lys.* 4. *extr.* Ita ille imprudens ipse suus fuit accusator; et *Cic. Quint.* 7. Alphenus utebatur populo sane suo, *h. e.* sibi favente. *Id. Att.* 14, 12. Octavius, quem quidem sui Caesarem salutabant, Philippus non, *h. e.* affines, amici, clientes, fautores. *Stat. Achill.* 1, 377. Facere aliquem suum; et *Nep. Alc.* 3. *med.* Multos liberalitate devinxerat: plures etiam opera forensi suos reddiderat. Sic *Ter. Ad.* 5, 6, 10. Paulatim plebem facio meam. ¶ Mos praescribendi initiis epistolarum familiarium, *suo*, ad significandam necessitudinem, tempore Ciceronis coepisse videtur, ut *Fam.* 12, 12. Cassius Ciceroni suo; et *ib.* 14, 1. Tullius Ciceroni suo; et *ib.* 16, 2. Tullius Tironi suo, etc. Passim vero obtinuit sequenti aetate, ut videre est in *Plinii* epistolis. *Mart.* 14, 11., cujus lemma est *Chartae epistolares.* Seu leviter noto, seu caro missa sodali, Omnes ista solet charta vocare suos. ¶ Illa quoque in *Suus* notanda: *Hor. Epod.* 9, 30. Ventis iturus non suis, *h. e.* qui eum ferant, quo volebat. *Cic. Am.* 3. Factus est consul bis: primum ante tempus; iterum sibi suo tempore, reipublicae paene sero, *h. e.* legibus praefinito. Sic *Agr.* 2, 2. Petere consulatum anno suo. *Id. Brut.* 1. *med.* Cessit e vita suo magis, quam civium suorum tempore; et *Verr.* 2, 3, 60. Scandilius rem se totam relicturum dicit, et suo tempore esse rediturum. *Ov. Her.* 2, 8. Non venit ante suum nostra querela diem, *h. e.* ante tempus praefinitum et pactum; et *Virg. A.* 10, 467. Stat sua cuique dies; et *Modest. Dig.* 3, 5, 26. Ex duobus fratribus, uno quidem suae aetatis, alio vero minore annis, etc. *h. e.* aetatis legitimae, scil. XXV. annor. *Plin.* 33, 4, 21. Aurum arrugia quaesitum non coquitur, sed statim suum est, *h. e.* suae naturae: sine coctura aurum est. ¶ *Suus esse* dicitur, qui sui juris est, liber, sui compos, neque ab alio pendet. *Pl. Pers.* 4, 3, 3. Ancilla, mea quae fuit hodie, sua nunc est. *Ulp. Dig.* 42, 4, 7. *med.* Furiosus venditionem pati non potest, quia non se occultat, qui suus non est. *Ov. Met.* 8, 35. Vix sua, vix sanae virgo Niseia compos Mentis erat. *Cic. Fin.* 4, 4. *f.* Qui sciet, ubi quidquid positum sit, is, etiamsi quid obrutum erit, poterit eruere, semperque esse in disputando suus. *Sen. ep.* 75. *f.* Non homines timere, non Deos; nec turpia velle, nec nimia; in se ipsum habere maximam potestatem. Inaestimabile bonum est, suum fieri. *Nep. Att.* 6. Esse in sua potestate. ¶ Item qui cuique proprius est, et ex natura rei sequitur. *Virg. G.* 2, 82. Miraturque novas frondes, et non sua poma. *Ov. Her.* 12, 133. justo desunt sua verba dolori; et *ib.* 14, 67. lacrimae sua verba sequuntur. *Cic. Or.* 15. *f.* Qui profitetur esse suum, de omni re dicere. ¶ *Suum numerum* habere navis dicitur, quae omnes habet, qui vehendi sunt. *Cic. Verr.* 2, 5, 51. et *Ov. Her.* 10, 36. ¶ *Suum*, res sua cujusque. *Cic. Fam.* 13, 26. *extr.* Illum studeo quam facillime ad suum pervenire. *Pl. Trin.* 2, 2, 34. Ne suum adimerem alteri. *Procul. Dig.* 23, 3, 67. Si eam pecuniam pro suo possidendo usuceperit. Adde *Ulp.* et *Pompon. ib.* 41. *tit.* 11. qui inscribitur *Pro suo*, *l.* 1. 2. et 4. ¶ Jungitur cum *sibi*. V. in SUI. ¶ Et cum particulis *met*, *pte*, majorem vim adjicientibus. *Sall. Jug.* 34. Suomet ipsi more praecipites eant. *Id. Cat.* 24. Neque suamet ipse scelera occultare. *Liv.* 8, 25. Capti a suismet ipsi praesidiis. *Cic. Or.* 3, 3. Crassum suapte interfectum manu. *Pl. Mil.* 2, 4, 38. Cum illa osculata esset suumpte amicum. *Cic. Tusc.* 1, 17. Suopte nutu et suo pondere. *Auct. arg. Rud. Pl.* 4. Suipte patris. ¶ *Cum particula *ce*. *Auct. Itin. Alex.* (ed. *A. Maio*) 105. *extr.* Agros suorum et suosce. *B. A.* ¶ Cum *proprius*. *Liv.* 3, 70. Ni suo proprio eum proelio equites Volscorum tenuissent, *h. e.* opponendo equites equitibus. ¶ Non semper *suus* reciprocum est: sed pro *ejus*, aut *illius* non raro ponitur. Praeter non unum ex allatis locis sunt etiam haec. *Cic. Inv.* 1, 17. (et *Nep. Cim.* 3.) C. Flaminius per seditionem ad populum legem agrariam ferebat. Hunc pater suus, concilium plebis habentem, de templo deduxit. *Id. Att.* 6, 2. *med.* Non destiti rogare et petere mea causa, suadere et hortari sua. *Ov. Fast.* 5, 223. Therapnaeo feci de sanguine florem: Et manet in folio scripta querela suo. *Pl. Amph.* 3, 4, 19. Sufferet suus servus poenas Sosia. *Ter. Hec.* 4, 4, 38. Quamobrem reducam? *Lach.* mater quod suasit sua. Plurima *Gunther.* praeter ceteros congessit *par.* 2. *Latinit. restit.* n. 160. ¶ *Suus* pro *noster*. *Jul. Dig.* 46, 2, 20. Novare autem possumus aut ipsi, si sui juris sumus, aut per alios. *Sui* dixit, quia *sui juris esse* quaedam formula est. *Ulp. ib.* 5, 3, 2. Sive suo nomine, sive per se, sive per alium effecti sumus. Ita *Torrent.* et *Gothofred.* ¶ *Suum* pro *suorum* habet *Ter. Ad.* 3, 3, 57. Et similis majorum suum. Adde *Sisenn.* ap. *Non.* 9, 1.

S Y

SYAGRUS, i, f. σύαγρος, σνάγριος, genus palmae pomum grande ferens, durum, horridum, et a ceteris generibus distans, sapore ferino, quem ferme in apris novimus: evidentissimeque causa est nominis (a σῦς sus, et ἄγριος ferus.) *Plin.* 13, 4, 9. ¶ [*Syagrius* etiam fuit cogn. R., ut Fl. Syagrius consul ann. a Chr. n. CCCLXXXI., et Afranius Syagrius consul anno insequenti. Prioris nomen scribitur *Fl. Suagrius* in *Inscr.* ap. *Fea Framm. de' Fast. cons.* p. 97. *n.* 27. *F.*] ¶ **Syagrus* vel *Syagrum*, promontorium Arabiae Felicis. *Plin.* 6, 23 et 28. A Syagro. *Ptolemaeo* est Σύαγρος ἄκρα. *B. A.*

SYBĂRĪTAE, cives Sybaris, quod est oppidum magnae Graeciae ad sinum Tarentinum, inter Sybarin et Crathidem fluvios. Dicuntur fuisse olim valde potentes, et quatuor circa gentibus imperitasse: iidemque fuisse ingeniosissimi omnium voluptatum architecti, et deliciarum usque ad infamiam amatores. Denique a Crotoniatis uno proelio deleti sunt: cujus proelii famam eodem die, quo gestum est, auditam Olympiae Peloponnesi oppido, *Plin.* 7, 22, 22. narrat. *Quint.* 3, 7. *med.* Frugalitas apud Sybaritas forsitan odio foret. *Sen. Ira* 2, 25. Mindyridem ajunt fuisse ex Sybaritarum civitate: qui cum vidisset fodientem, et altius rastrum allevantem, lassum se fieri questus, vetuit illum opus in conspectu suo facere.

SYBĂRĪTĀNUS, a, um, adj. ad Sybaritas pertinens, ut Sybaritanus exercitus, *Plin.* 8, 42, 64.

SYBĂRĪTĬCUS, a, um, adj. idem quod Sybaritanus. *Mart.* 12, 96. Musaei pathicissimos libellos, Qui certant Sybariticis libellis: scil. qui lascivis rebus pleni sunt, et obsceni argumenti. *Lampr. Elag.* 30. *f.* Sybariticum missum semper exhibuit ex oleo et garo: quem quo anno Sybaritae repererunt, perierunt.

SYBĂRĪTIS, ĭdis, f. Συβαρῖτις, opus Hemitheonis cujusdam cinaedi de generibus voluptatum, et obscenarum deliciarum: a Sybaritis populis. *Ov. Trist.* 2, 417. Nec qui composuit nuper Sybaritida, fugit.

*SYBŎTA, orum (τὰ Σύβοτα *Straboni*), insulae tres inter Epirum et Corcyram insulam. *Plin.* 4, 12. Ante Leucimnam (sic ed. *Hard.* nam in aliis est *Leucadiam*) Sybota. ¶ Item portus Epiri, ad ostium Acherontis. *Cic. Att.* 5, 9. *in.* Meminerunt etiam *Thucyd. Ptolem.* et *Steph. Byz.* Locum *Ciceronis*, huc a *Schellero* relatum, ad insulas supradictas spectare censet *Ernestus*. *B. A.*

[SYBŌTES, ae, m. συβώτης, subulcus. *Manil.* 5, 126. de Hyadib.: Et fidum Laertiadae genuere syboten, *h. e.* Eumaeum Ulyssis porcarium: de quo ita *Hyg. fab.* 126. Ulysses, naufragio facto, nudus Ithacam pervenit, ad quandam casam suam, ubi erat nomine Eumaeus Sybotes, hoc est, subulcus pecoris, quem etc. *F.*]

SYCĂMĪNUS, i, f. συκάμινος, morus, arbor: [Hebr. שִׁקְמִים *sicmim*, plur. num. Hanc memorat his verbis *Plin.* 13, 7, 14. Ex Aegypto multa genera (*plantarum*), quae non alibi. Ante omnia ficus, ob id Aegyptia cognominata. Arbor moro similis folio, magnitudine, aspectu. *F.*] *Cels.* 3, 18. *med.* Alii vel amomum, vel sycamini lacrimam fronti inducunt. Hoc nomen apud medicos reperio: sed cum Graeci morum συκάμινον appellent, mori nulla lacrima est. Sic vero significatur lacrima arboris in Aegypto nascentis, quam ibi μωροσυκον appellant. Haec *Celsus*, qui rursus 5, 18. *n.* 7. Sycamini [quam alias sycomorum vocant] lacrimae. [*Leon. Targa* verba uncis inclusa additicia esse putat. *F.*] ¶ Hoc arboris genere utuntur Aegyptii in aggeribus Nili, per quos incrementa ejus dispensantur, et coercentur. *Ulp. Dig.* 47, 10. *f.* Sed et metallo plectuntur secundum suam dignitatem, siquis arborem sycaminon exciderit. Nam et haec res vindicatur extra ordinem non levi poena, idcirco quod hae arbores colligunt aggeres Niloticos, per quos incrementa Nili dispensantur, et diminutiones aeque coercentur. In *Pandect. Torrentini* habetur; si quis arborem sycaminonem exciderit: ut a recto *sycaminon* Graecae positionis facta sit Latina positio *sycaminon, onis.* ¶ Ap. *Plin.* 5, 19, 17. *Sycaminum* est urbs in Phoenice. ¶ Ap. *eund.* 6, 29, 35. *Hiera Sycaminos* est alia urbs in Thebaide, Aegypti provincia.

SYCĒ, es, f. συκῆ, nomen herbae, quae et peplis. *Plin.* 27, 12, 93. V. PEPLIS. ¶ Item apud Graecos, succus e taeda, quae mas est, effluens, odore gravissimo: ita dictus quia similis est succo arboris fici: nam συκῆ ficum significat, *Id.* 16, 10, 19. Item ulcus in angulo oculi perpetuo humore manans, *Id.* 20, 6, 21. ¶ *Syce, Συκῆ, insula maris Aegaei, Asiae adjacens. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

*SYCĬON AGRON, herba, quae et cucumis [...]guinus dicitur. *Appul. herb.* 113. *B. A.*

SYCĪTES, ae, m. συκίτης οἶνος, vinum e fico[...] συκῆ, ficus. *Plin.* 14, 16, 19. *n.* 3. V. CATORC[...]TES. ¶ *Sycitis, is*, f. συκῖτις, gemma fici c[...]re. *Id.* 37, 11, 73.

SYCŌLATRŌNĪDAE, arum, m. plur. vox f[...] jlocalariter a *Pl. Mil.* 1, 1, 43. ad quandam gen[...] designandam, quasi in ea essent ficorum fures. [...] SYCOPHANTA.

SYCŌMŌRUS, i, f. συκόμορος, lacrima cujus[...] arboris, quae et sycaminus dicitur. V. SYCA[...]NUS.

SYCOPHANTĂ, ae, m. συκοφάντης, delator, [...]lumniator: a σῦκον, ficus, et φαίνω pro ἐγκαλῶ, [...]cuso. Nominis causam affert *Festus* his verbis: [...]cophantas quidam ex hoc dictos putant: Att[...] quondam juvenes solitos ajunt in hortos quorun[...] irrumpere, ficosque deligere, quam ob causam [...]gem factam, qui id fecisset, capital esset ei, q[...] poenam qui persequerentur ob parvula detrime[...] sycophantas appellatos. Haec *Festus*. Alii non [...] hujus etymon ad hujusmodi referunt fabulam, q[...] et *Maximus Planudes* in vita Aesopi refert. [...] Xanthi philosophi servus ficus domino ex agro [...]tos absumpsisset, ejus rei culpam in Aesopum [...] servum suum conjecit; qui ut domino innocen[...] suam probaret, aquam tepidam ebibit, eanden[...] puram, ut hauserat, evomuit. Quod cum jub[...] hero alter quoque fecisset, una cum aqua fic[...] quoque frusta ejecit. Ea ratione prodito calun[...]tore factum est, ut sycophantam dicamus, qu[...] sontem falso crimine calumniatur. Vide et *A[...]phanis Schol.* ad *Plut. v.* 874., ac *Etymolog. M.* A Latinis comicis hoc nomen fere usurpatur pro [...]vis fallaci homine, fraudulento, mendaci, do[...] improbo. *Pl. Poen.* 5, 2, 72. At hercle te hom[...] et sycophantam, et subdolum, qui venisti nos c[...]tum, etc. *Ter. Andr.* 4, 5, 20. Clamitent, me [...]cophantam hereditates persequi. ¶ Interdum [...]iam pro adulatore, et callide blandiente. *Pl. A[...]* 1, 3, 8. Nimis hic scitus est sycophanta, qui qu[...] meus sit pater. Observatote, quam blande m[...] palpabitur. *Id. Men.* 2, 1, 35. Sycophantae, et [...]patores plurimi in urbe hac habitant. *Prud. A[...]* 35. Vae captiosis sycophantarum strophis, Vae [...]sipelli astutiae.

SYCOPHANTĬA, ae, f. συκοφαντία, mendac[...] fallacia. *Pl. As.* 1, 1, 54. Nauclero ipse ornat[...] fallaciam, quam amabat, abduxit a lenone m[...]rem: neque puduit id aetatis sycophantias str[...] *Id. ib.* 3, 2, 1. Perfidiae laudes, gratiasque hab[...] merito magnas, cum nostris sycophantiis, d[...] astutiisque, scapularum confidentia, etc.

SYCOPHANTĬŌSĒ, adv. συκοφαντικῶς, do[...] seu per calumniam. *Pl. Ps.* 4, 7, 113. Ego ne[...]cophantiose quicquam ago, nec malefice.

SYCOPHANTOR, aris, dep. 1. συκοφαντέω, s[...]phantias struo, fallo. *Pl. Trin.* 3, 3, 57. Q[...] quam hoc me aetatis sycophantari pudet.

SYCOPHYLLON, i, n. συκόφυλλον, herba [...] fico similibus, alio nomine hibiscus. *Appul. Herb.*

*SYCŌSIS, is, f. σύκωσις. *Scrib. Larg. compos.* Sycosis, caro excrescens (*palpebrarum*). Cf. [...] 6, 3. *B. A.*

[SYCŌTUM, i, n. συκωτὸν, ita appellatur j[...] anseris ficis saginati, quod et *ficatum* dicitur, [...]ce *fegato*. V. FICATUM. *Vespae judic. coci* *Wernsdorf.* in *Poet. Lat. min.* T. 2. p. 236. Un[...]lam Hydippi, sycotum pono Promethei. *F.*]

*SYCURĪUM, i, n. opp. Thessaliae, ad ra[...] Ossae montis. *Liv. l.* 54. 56. 57. 62 et 64. *Po[...]* est Συκύριον. *B. A.*

*SYCUSSA, ae, f. Συκοῦσσα, insula in mari [...]gaeo, ante Ephesum. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

*SYDOPTA, oppidum Aegypti superioris, v[...] Aegypti Aethiopiaeque confinio. *Plin.* 6, 29. *B[...]*

*SYDRACI, orum, populi Indiae, quorum r[...] *terminus expeditionum Alexandri* appellatur a [...] 12, 6. a quo *Syndraci* vocantur in 6, 23. *B. A.*

SYDUS. V. SIDUS.

*SYEDRA, orum, opp. Ciliciae asperae sive [...]chiae. *Lucan.* 8, 259. *Ptolemaeo* est Σύεδρα. *[...]*

SYĒNĒ, es, f. Συήνη, oppidum Aegypti sup[...]ris, nunc *Assuan*, in confinio Aethiopiae, sub [...] Cancri tropico situm: quare in solstitio aestiv[...] ibi meridie nullas jacit umbras. *Lucan.* 2, 587. [...]bras nusquam flectente Syene; et 10, 234. Can[...]que suam torrente Syenen. *Mart.* 9, 36. fusca [...]ne. ¶ Metonymice est marmor circa Syenen, [...]tis nobile. *Stat. Silv.* 4, 2, 27. aemulus illic [...] Libys, Iliacusque nitent, et multa Syene.

SYĒNĪTES, ae, m. adj. Συηνίτης, qui est ex [...]ne urbe. *Ov. Met.* 5, 74. Ecce Syenites genitus [...]thione Phorbas. Sic *Syenites lapis*, qui circa [...]nen nascitur: quem olim pyropoecilon vocab[...] nunc *granito rosso*, ap. *Plin.* 36, 8, 13. ¶ *Sy[...]tae, arum*, ejus urbis cives. *Id.* 6, 29, 35.

*SYGAROS, i, Σύγαρος, insula in sinu Arab[...] in qua nulli sunt canes, atque aliunde importat[...]tora errantes moriuntur. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

SYLĂ, ae, m. mons Lucaniae, cum silva co[...]mine, et crebris latrociniis infami: unde et no[...]

xisse videtur, nempe a *σύλη* spolium, praeda. rg. *A.* 12, 715. ingenti Syla, summove Taburno. l. *fragm.* ap. *Serv. ib.* In silva Syla fuerunt. Alii ibunt *Sila*, q. v. v. s. l.

SYLEUM, i, n. opp. Phrygiae majoris, vel, ut s placet, Pamphyliae. *Liv.* 38, 14. *med.* *Σίλειον* *Steph. Byz.* *Σίλουον Ptolemaeo. B. A.*

YLFI. V. SULFI.

SYLINA, ae, f. insula Britanniae adjacens. *Sul-* . *Sev.* in *Hist. sac.* 2, 51. *B. A.*

YLLĂ, etc. V. SULLA.

YLLĂBĂ, ae, f. *συλλαβὴ*, comprehensio littera-ı, vel unius vocalis enuntiatio temporum capax: *υλλαμβάνω*, comprehendo, ut proprie hoc nomine etur id, quod ex pluribus litteris constat; quod em una vocali perficitur, abusive syllaba voca- . *Cic. Par.* 3. *f.* Si versus pronuntiatus est syl-a una brevior, aut longior. *Sen. ep.* 48. Tu mi-verba distorques, et syllabas digeris. *Mart.* 9, Sed tu syllaba contumax repugnas, Dicunt Ea-n tamen poetae, Sed Graeci, quibus est nihil ne-um. *Ov. Pont.* 4, 12, 12. Fiat ut e longa sylla-prima brevis, Aut producatur quae nunc corre-s exit, Et sit porrecta longa secunda mora. ℙ synecdochen *Mart.* 1, 62. de Catullo: Verona i syllabas amat vatis: Marone felix Mantua est, . numeros et versus.

YLLĂBĀTIM, adv. *κατὰ συλλαβὰς*, per singulas abas. *Cic. Att.* 13, 25. Ego ne Tironi quidem avi, qui totas *περιοχὰς* persequi solet, sed Spin-i syllabatim. *Id. Acad.* 4, 38. Cum tuus iste cus sapiens syllabatim tibi ista dixerit.

YLLABIRO, as, n. 1. *Salisb. Policr.* 5, 16. Qui abirare non novit. Al. leg. *syllabizare. B. A.*

YLLABUS, i, m. *σύλλαβος*, index paucis com-tens, quae pluribus disputantur. *August. Conf.* 15.

YLLEPSIS, is, f. *σύλληψις*, figura est verborum, onstructionis, *h. e.* dissimilium clausularum per n verbum conglutinata conceptio, cum singula-lictio plurali verbo, vel posteriori tantum, vel no redditur: ut est (*Virg. A.* 1, 20.) hic illius ı, Hic currus fuit. *Nep. Phoc.* 2. Demosthenes ceteris, qui bene de republica mereri existima-ur, in exsilium erant expulsi. *Diomed.* 2, 440. *haris.* 1, 250. Agnoscit *Donat.* syllepsim et in *Ter. Andr. prol.* 3. Populo ut placerent quas set fabulas: *ad* fecisset, *inquit*, *retulit* fabulas, *ad* placerent: et est *figura syllepsis.* Ipsa vox ca est, a *συλλαμβάνω*, comprehendo.

LLŎGISMATĪCUS, a, um, adj. syllogismis ans, ut Syllogismaticum Aristotelis brevilo-n, ap. *Fulg. Myth.* 1. *praef. f.* Hoc *Tert. Anim.* *d.* vocat *Aristotelis minutiloquium.*

LLŎGISMUS, i, m. *συλλογισμὸς*, ratiocinatio, unum ex alio colligimus: v. gr. cum arithmeti-ubductis calculis multarum rerum summam col- id enim proprie haec vox significat. Translate n, cum disputantes, ex eo quod est manifestum, od non est, deducimus: a *συλλογίζω*, per ratio-m colligo. Forma syllogismi in scholis philo-rum est, ut tria habeat enuntiata, quorum propositio, alterum assumptio, tertium com- et conclusio dicitur. Sed ne ipsi quidem phi-hi, ut est ap. *Gell.* 2, 8., nedum oratores, aut rum illum, aut ordinem servant. V. *Quint.* 7, bi etiam species oratorii syllogismi enumerat. *ep.* 2, 3. Crebra *νοήματα*, crebri syllogismi, nscripti, et effecti. *Sen. ep.* 108. *med.* Reli-mbiguitatibus, et syllogismis, et cavillationi-et ceteris acuminis irriti ludicris.

LLOGISTICUS, a, um, adj. *συλλογιστικὸς*, ad gismum pertinens. *Quint.* 5, 10. Cicero sta-yllogisticum ratiocinativum appellat.

LVĂ cum derivatis. V. SILVA.

LŬI vel

LVI, orum, gens Asiae ulterioris, in Iberia. 6, 10. *B. A.*

MAETHEUS, a, um, adj. *Συμαίθειος*, ad Sy-um pertinens. *Ov. Fast.* 4, 472. Quaque Sy-eas accipit aequor aquas.

MAETHIS, idis, f. *Συμαιθὶς*, patronym. a Sy-o. *Ov. Met.* 13, 750. Acis erat Fauno, Nym-e Symaethide cretus.

MAETHIUS, a, um, adj. *Συμαίθιος*, Symae- *Virg. A.* 9, 584. Symaethia circum Flumina. *et.* 13, 879. Terga fugae dederat conversa Sy-ius heros, *h. e.* Acis. ℙ *Symaethii, orum*, ab-, sunt populi Symaethum accolentes, ap. *Plin.* 14. *med.*

MAETHUM et Symethum, i, n. et Symaethus, *Σύμαιθος*, et *Σύμηθος*, fluvius, et oppidum Si-in ora orientali, in agro Leontino, non procul ina. *Plin.* 3, 8, 14. Scopuli tres Cyclopum, Ulyssis, colonia Catina, flumina Symaethum, as. *Sil.* 14, 231. rapidique colunt vada flava ethi. ℙ Secundum fabulas fuit pater ejus hae, ex qua Faunus Acin genuit. V. SYMAE- ℙ Masculino genere usurpant *Serv.* ad *Virg.* 584. et Graeci. ℙ Sunt qui scrib. *Symae-* sed non sequendi.

MBARI, orum, populi Aethiopiae, quorum me- *Plin.* 6, 30. *B. A.*

SYMBĬŌTES, ae, m. *συμβιώτης*, qui cum alio vivit, contubernalis: a *σὺν*, cum, et *βιόω*, vivo. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 855, 7., et emendatior ap. *Mur.* 4431, 6. M. Cornelius Symbiotes.

SYMBŎLĂ, ae, f. *συμβολὴ*, Graecis proprie est collatio: a *συμβάλλω*, confero. Dicitur autem de pecunia, quam sodales pro se quisque conferunt, simul coenaturi: quam *Cic. Or.* 2, 57. *med.* *collectam* vocat. *Pl. Curt.* 4, 1, 13. Symbolarum collatores (*sunt*) apud forum piscarium. *Id. Stich.* 3, 1, 28. Eo condixi in symbolam ad coenam, ad ejus conservum Sagarinum; et *ib.* 34. Symbolam dabo, et jubebo ad Sagarinum coenam coqui. *Ter. Eun.* 3, 4, 1. Aliquot adolescentuli coimus in Piraeeo in hunc diem, ut de symbolis essemus. ℙ Lepide servus ap. *Pl.* cui verbera herus minitatus fuerat, *Ep.* 1, 2, 22. Sine meo sumptu paratae jam sunt scapulis symbolae. ℙ De quaestiunculis in convivio agitatis. *Gell.* 6, 13.

SYMBŎLĬCĒ, adv. *συμβολικῶς*, sub symbolo, per metaphoram, figurate. *Gell.* 4, 11. *Κυάμους* hoc in loco testiculos significare dicunt, eosque more Pythagorae operte atque symbolice *κυάμους* appellatos, quia sint *εἰς τὸ κυεῖν δεινοὶ, καὶ αἴτιοι τοῦ κυεῖν*, et geniturae humanae vim praebeant.

*SYMBOLĬUM, i, n. *Hieron. ep.* 28. *B. A.*

SYMBŎLUM, i, n. et Symbolus, i, m. *σύμβολον*, signum, nota, indicium: et praesertim apud Latinos anulus, quia illo utebantur ad epistolas et vasa obsignanda, et in pignus atque argumentum cujuspiam rei promissae. [*Cato* ap. *Front. ad Anton. Imp.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 1, 2. *f.* Numquam ego evectionem datavi, quo amici mei per symbolos pecunias magnas caperent. *F.*] *Plin.* 33, 1, 4. Anulum Graeci a digitis appellavere: apud nos prisci ungulum vocabant: postea et Graeci et nostri symbolum. ℙ Ipsa quoque imago anulo impressa symbolum est. *Pl. Ps.* 1, 1, 53. Ea causa miles hic reliquit symbolum, expressam in cera ex anulo suo imaginem, ut, qui huc afferret ejus similem symbolum, cum eo simul me mitteret; et 2, 2, 52. Tu epistolam hanc a me accipe, atque illi dato: nam istic symbolum est inter herum meum et tuum de muliere; et 2, 4, 26. *Ps.* Epistolam modo hanc intercepi, et symbolum: *Char.* quem symbolum? *Ps.* qui a milite allatus est modo. Adde *Bacch.* 2, 3, 29. ℙ De quocumque signo, nota, indicio. *Just.* 2, 12. Cum colloquendi copiam non haberet, quo appliciturі erant, symbolos proponi, et saxis proscribi curat: Quae vos, Iones, dementia tenet? etc. Sunt qui hic leg. *symbola:* sunt etiam qui *symbolas:* sed hi male, *Symbolum* cum *symbola* confundentes: quod viri docti jampridem admonuere. *Appul. Dogm. Plat.* 2. *med.* Divisionum aequalitas, et eorum quae pacta sunt, symbola, *h. e.* tabulae, tesserae, arrhae, pignora, et alia quae contractuum signa sunt. Alii leg. *symbolae.* ℙ *Portus symbolorum* vel *symbolon* (*συμβόλων*) in Sarmatia Europaea erat. *Plin.* 4, 12. *Ptolemaeo* ac *Straboni* est *λιμὴν συμβόλων.* Nomen hodiernum portus (cum oppido ibi sito) est *Baluklawa (Baluclawa.).* Itali vocant *Cembalo. B. A.*

*SYME, es, et Syma, ae, f. *Σύμη*, insula maris Aegaei, Asiae adjacens, inter Rhodum insulam Cnidumque Cariae oppidum. *Plin.* 5, 31. *Mela* 2, 7. Meminerunt etiam *Strabo* et *Steph. Byz.* itemque *Thucyd.* 8, 41. seq. *B. A.*

SYMMACHĬĀNUS, a, um, adj. ad Symmachum pertinens. *Sidon. ep.* 8, 10. Symmachianum illud (*dictum*) te cogitare par fuerat: Ut vera laus ornat, ita falsa castigat.

[SYMMACHIS, idis, f. dimin. a *σύμμαχος*, commilito, pugnae socius. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 930, 12. Murdia Symmachis. *F.*]

SYMMACHUS, *Σύμμαχος*. Q. Aurelius Symmachus, filius L. Aurelii Avianii Symmachi (de quo *Ammian.* 27, 3.), Romanus, consul et praefectus Urbi, floruit temporibus Valentiniani II., Theodosii et filiorum, ingenio, doctrina, et eloquentia: laudaturque ab *Ambros.*, *Prud.*. *Auson. ep.* 17., qui suum ei Griphum (qui est *Idyll.* 11.) inscripsit. Vixit ad multam senectutem octogenario major post ann. a Chr. n. CCCCIV. *Macr. Sat.* 5, 1. Quatuor sunt genera dicendi: copiosum, in quo Cicero dominatur; breve, in quo Sallustius regnat, siccum, quod Frontoni adscribitur: pingue et floridum, in quo Plinius Secundus quondam, et nunc nullo veterum minor, noster Symmachus luxuriatur. *Sidon. ep.* 1, 1. tribuit et rotunditatem. ℙ Exstant ejus epistolarum libri decem, in quorum ultimo epistola 54. (al. 61.) est oratio ad Augustos, infenso in Christianos animo scripta, ut aram Victoriae eversam restituant, quam copiose confutant *Ambrosius*, et *Prudentius*, ille prosa, hic versibus. De *Symmachi* Latinitate, ita *Erasmus* in *Cicerone.* Symmachum admirentur, quibus studio est moleste potius, quam bene dicere. *Olaus Borrich. de auctorib. L. L.* Stilus non raro offendit aures melioribus saeculis assuetas. [Praeter epistolas supra memoratas, cura et diligentia *A. Maii* vulgatae sunt ex *Codicib. palimps. Ambros.* et *Vatican.* Novem orationum partes, iterum editae Romae anno MDCCCXXIII., cujus ad easdem commentarium consule, in quo de Symmacho, et Symmachorum gente a pag. XXIII. ad LXIII. fuse ac docte disserit. *F.*]

SYMMETRĬĂ, ae. f. *συμμετρία*, commensus, convenientia mensurae, apta proportio multarum partium inter se congruentium. *Vitr.* 1, 2. Symmetria est ex ipsius operis membris conveniens consensus, ex partibusque separatis, ad universae figurae speciem, ratae partis responsus: ut in hominis corpore, e cubito, pede, palmo, digito, ceterisque partibus symmetros est eurhythmiae qualitas; sic est in operum perfectionibus; et *ib.* 3. *extr.* Membrorum commensus justas habeat symmetriarum rationes. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 1. de Myrone: Numerosior in arte, quam Polycletus, et in symmetria diligentior; et *ib. n.* 6. de Lysippo: Non habet Latinum nomen symmetria, quam diligentissime custodivit, nova intactaque ratione quadratas veterum staturas permutando. *Id.* 35, 10, 36. *n.* 6. Parrhasius primus symmetriam picturae dedit. ℙ Latino vocabulo *commensus* dicitur a *Vitr.* 1, 3. *extr.* et 3, 1. *congruentia* et *aequalitas* a *Plin. jun. ep.* 2, 5., *commoditas* a *Suet. Aug.* 79. *f.*, *competentia* a *Gell.* 1, 1. *f.* Haec non placuerunt scilicet *Plinio* seniori *l. c.* cum dixit, *symmetriam* Latinum nomen non habere.

SYMMETROS, a, um, adj. *σύμμετρος*. *Vitr.* 1, 2. cujus verba V. in dict. praeced.

SYMMYSTES, ae, m. [*συμμύστης*, iisdem sacris initiatus, et, ut loquitur *Appul. Apol.*, eorundem solemnium particeps: a *σὺν*, cum, et *μύστης*, initiatus. *Id. ib.* Unius Liberi patris symmystae, qui adestis, scitis, etc. ℙ Etiam de Christiano presbytero et monacho usurpatur. *Hieron. ep.* 58. *n.* 11. Ad te ipsum (*Paulinum presbyterum*) veniam symmysten, sodalem meum et amicum. *Id. ep.* 66. *n.* 9. *ad Pammachium monachum.* Sed prophetarum quotidie medullas bibas, Christi mystes, patriarcharum symmystes. *F.*]

SYMONĬĀNUM trifolium, vel, ut alii scribunt, *Simonianum*, aut *Symoniacum*, quid sit ap. *Colum.* 6, 17. *med.* incertum olim erat. *Morgagnius ep.* 3. *in Colum.* §. 31. multa disserit, et legendum conjicit *siler:* vel *sil montanum.* [Verum *Pontedera* in *Antiqu. Lat.* et *Graec.* p. 543. et *Schneiderus* ad *Colum. l. c.* ex Codicibus, et ex comparato simili loco *Veg.* 3, 4. *med.* corrupta *Columellae* verba ita scribenda statuerunt: *Si montanum trifolium invenitur* etc., quos secutus Italus interpres *B. Del-Bene* ita vertit: *Se trovasi trifoglio montano. F.*]

SYMPASMA, ătis, n. *σύμπασμα*, medicamentum pulvereum, quod corpori adspergitur: a *συμπάσσω*, conspergo. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 38. et al.

SYMPATHĪĂ, ae, f. *συμπάθεια*, compassio, naturalis consensus, et convenientia, qualis est maris cum lunae natura, et heliotropii cum natura solis. Graeca vox est, et Graecis perpetuo litteris scribitur a *Cicerone*, quem quidam Lexicographi afferunt ad ejus usum confirmandum. Usus est tamen Latine *Vitr.* 1, 1. *f.*, ubi ait: Similiter cum astrologis, et musicis est disputatio de sympathia stellarum. Item *Varr.* ap. *Non.* 6, 57. Quam sympathiam lumbi ad oculos haberent. Adde *Plin.* 28, 7, 23. et *ib.* 9, 41. et 37, 4, 15.

[SYMPĔRASMA, ătis, n. *συμπέρασμα*, conclusio, id quod ex positis, vel concessis concluditur. Est syllogismi species. *Capell.* 4, 98. Quid syllogismus, quid symperasma, quid praedicativus syllogismus, etc. et p. 127. Hoc a Graecis *συμπέρασμα* dicitur, a nobis dici potest confinis conclusio. V. *ib.* in quo differat syllogismus a symperasmate. *F.*]

[SYMPHĔRON, ontis, m. *συμφέρων*, et

[SYMPHĔRUSĂ, ae, f. *συμφέρουσα*, utilis, juvans: est particip. masc. et fem. praes. a *συμφέρω*, confero, prosum. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1160, 14. Staberio Sympheronti fecit Flavia Sabina conjugi benemerenti; et 980, 1. Julia C. L. Sympherusa. *F.*]

SYMPHONĪĂ, ae, f. *συμφωνία*, consonantia, et musicus concentus, *ἀπὸ τοῦ συμφωνεῖν*, quod est consonare, sive concinere. *Hor. A. P.* 374. Ut gratas inter mensas symphonia discors Ostendit. *Sen. ep.* 12. *f.* Ad symphoniam canere. *Cic. Verr.* 2, 3, 44. Cum in eis conviviis symphonia caneret, maximisque poculis ministraretur. *Id. Coel.* 15. Bajis acta convivia, comissationes, cantus, symphonias, etc. *Plin.* 9, 8, 8. Delphinus mulcetur symphoniae cantu, et praecipue hydrauli sono: et 10, 29, 43. Luscinias jussas canere coepisse, et cum symphonia alternasse. *Cels.* 3, 18. Quorundam discutiendae tristes cogitationes: ad quod symphoniae, et cymbala, strepitusque proficiunt. Adde *Isid. Or.* 3, 20. ℙ De classico militari. *Prud. adv. Symm.* 2, 527. signum symphonia belli Aegypto dederat. ℙ Sumitur etiam, sequioris Latinitatis aevo, pro organo musico. *Hieron. ep.* 21. *n.* 29. Male quidam de Latinis symphoniam putant esse genus organi; cum concors in Dei laudibus concentus hoc vocabulo significetur. Attamen *Isid. Or.* 3, 22. *f.* Symphonia vulgo appellatur lignum cavum ex utraque parte, pelle extenta, quam virgulis hinc et inde musici feriunt: fitque in ea ex concordia gravis et acuti suavissimus cantus. V. *Arevali* adnot. ad *l. c.* ℙ Quae de symphonia herba (quam symphoniacam appellant alii) afferuntur a nonnullis, firmanturque verbis *Plin.* 26, 7, 23., incerta omnino sunt. *Harduinus* pro *symphonia*

ex MSS. suis posuit *gromphaena*. Alii aliter. V. v. sq.

SYMPHONĬACUS, a, um, adj. ad symphoniam pertinens. *Arnob.* 2, 73. Idcirco (*rex mundi ex se genitas*) animas huc misit, ut res sancti atque augustissimi nominis symphoniacas agerent et fistulatorias artes? ℙ *Symphoniaci* homines servi, vel pueri, συμφωνιακοὶ, sunt qui ad modulationes musicas concentusque conficiendos comparantur. *Cic. Mil.* 21. Milo tum casu symphoniacos pueros uxoris ducebat. *Id. Div. Verr.* 17. Ab hac praefectus Antonii quidam symphoniacos servos abducebat per injuriam, quibus se in classe uti velle dicebat. *Ascon.* ad hunc locum notat, adhibitos fuisse etiam in navibus symphoniacos, qui remigantibus celeusma canerent, vel per assam vocem, hoc est ore prolatam, vel per citharam, ut in Argo navi. Sed quia hic *in classe* dixit, possumus intelligere, ad hoc symphoniacos capi solere, ut in classe pugnantibus classicum canant: unde ipsi tubae classis nomen positum est *classicum*. Haec *Ascon.* V. ARREPTICIUS. ℙ *Symphoniaci* etiam vocantur, qui scabella pede pulsantes, et tibias ore inflantes saltantibus choris obstrepebant. V. *Augustini l. c.* in SCABELLUM. ℙ *Symphoniaca herba*, quae et hyoscyamos, seu jusquiamus, et insana dicitur ab *Appul. H.* 4.: memoratur etiam a *Pall.* 11, 12. *f.*, et a *Veg. Vet.* 3, 68. [*Bilsenkraut.*]

[SYMPHONUS, a, um, adj. σύμφωνος, consonus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1315, 1. C. Marius Symphonus. *F.*]

[SYMPHORUS, a, um, adj. σύμφορος, utilis, conveniens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 69, 7. Q. Tossasius Symphorus. *F.*]

SYMPHYTON, i, n. σύμφυτον, nomen herbae. [*Beinwell, Wallwurz.*] De symphyto petraeo V. ALUM. Aliud symphyti genus memorat *Plin.* 14, 16, 19. *n.* 5., quod alii helenion, alii medicam vocant.

*SYMPHRATĪDAE, συμφρατίδαι,

*SYMPHRATŌRES, συμφράτορες, et

*SYMPHREATĪDAE, συμφρεατίδαι, nomina, quae Critici tribuerunt *Cic. Leg.* 2, 2. pro quo *Sunii* editur hodie: Locus est: Ut vestri Attici, priusquam Theseus eosdem migrare ex agris, et in astu, quod appellatur, omnes se conferre jussit, et Sunii erant iidem et Attici. Variant libri et sententiae. Caeterum *Symphratidae* et *Symphratores* fuerint *tribules*: *Symphreatidae*, qui puteum communem habent. *B. A.* [*Orell.*, qui desperatum hunc locum appellat, copiosus est in describendis iis, quae ad emendandam scripturae depravationem a VV. DD. facta sunt.]

SYMPĪNIUM, ii, n. vas capax, ex quo plures bibere possunt, vel quo in compotationibus utebantur: a σὺν, cum, et πίνω, bibo. *Arnob.* 7, 235. V. SIMPUVIUM.

SYMPLECTOS, i, m. σύμπλεκτος, nomen pedis metrici, duabus syllabis longis, et tribus brevibus constantis, ut *symphoniacus*. *Diomed.* 3, 478.

SYMPLĒGAS, ădis, f. συμπληγάς: a συμπλήττω, simul percutio, collido. Symplegades duae insulae sunt, vel potius scopuli in Ponto Euxino apud os Bosphori Thracii, quae et Cyaneae dictae sunt. *Mela* 2, 7., *Plin.* 4, 13, 27. et 6, 12, 13. ℙ Poetae fabulati sunt, olim mobiles fuisse, et inter se concurrisse: donec navi Argo medias pertranseunte, Deorum imperio stetere. Origo fabulae inde est, quod parvo discretae intervallo, ex adverso intrantibus geminae cernebantur; paulumque deflexa acie, coeuntium speciem praebebant. *Plin. cit.* 4, 13, 27. Rem luculenter describit *Val. Fl.* 4, 637. et sqq. Hinc *Ov. Met.* 15, 337. timuit concursibus Argo Undarum sparsas Symplegadas elisarum: Quae nunc immotae persistant, ventisque resistunt. *Val. Fl.* 4, 221. et ponto volitet Symplegas inani. *Lucan.* 2, 717. Rapta puppe minor subducta est montibus Argo, Vanaque percussit pontum Symplegas inanem. *Val. Fl.* 5, 300. nil domitis actum Symplegados undis. *Claud. in Eutr.* 2, 30. Vitant instabilem rursum Symplegada nautae. [Adde *Sen. Herc. fur.* 1210. et sqq. *F.*] ℙ Usurpatur etiam de complexione et cohaesione limi in vadis maritimis. *Rut. Itin.* 1, 461. Ut, praebente algam densi symplegade limi, Servet inoffensas semita clara notas. *F.*] ℙ Item natium. *Mart.* 11, 99. Sic (*tunicae*) constringuntur gemina symplegade culi, Et Minyas intrant, Cyaneasque nates. *Auson. epigr.* 108, 8. rotat inguina, suras, Tergum, colla, humeros, luteae symplegadis antrum, *h. e.* podicem.

SYMPLEGMĂ, ătis, n. σύμπλεγμα, συμπλοκή, complexio, copulatio: a σὺν, simul, et πλέκω necto. *Plin.* usurpat de signo, quo duo, aut plures invicem amplexi vel osculantur, vel luctantur: 36, 5, 4. *n.* 6. Cephissodori laudatum est Pergami symplegma, signum nobile digitis corpori verius, quam marmori impressis; et *ib. n.* 10. Pana et Olympum luctantes fecit Heliodorus: quod est alterum in terris symplegma nobile. ℙ Est etiam obscena copulatio spintriarum, ac praecipue histrionum incestos Deorum amores in scena repraesentantium, quales depictae videbantur in tabellis Elephantidis. *Mart.* 12, 43. Sunt illic Veneris novae figurae, Quales perditus audeat fututor: Praestent: et taceant quid (*praestiterint*) exoleti: Quo symplegmate quinque copulentur; Qua plures teneantur a catena. *Arnob.* 7, 239. Mimis nimirum Dii gaudent: et illa vis (*Deorum*) praestans, neque ullis hominum comprehensa naturis libentissime commodat audiendis his aures, quorum symplegmatibus plurimis intermixtos se esse derisionis in materiam norunt.

[SYMPLŎCĒ, es, f. συμπλοκή, complicatio: ita appellatur figura rhetorica, ubi et incipit saepius ab una parte orationis, et toties in unam atque eandem desinit: ut est: Quis legem tulit? Rullus. Quis decemviros, quos voluit, creavit? Rullus. Haec *Capell.* 5, 175. *F.*]

SYMPŎSĬACUS, a, um, adj. συμποσιακὸς, convivalis, ad symposium, seu convivium pertinens. Ap. *Gell.* 6, 13. *in titulo* ita legitur: De quaestiunculis apud Taurum philosophum in convivio agitatis, quae symposiacae vocantur. ℙ Notatur etiam hoc adjectivo liber Platonis, et Plutarchi, quod Symposium inscribitur, quia scilicet hujusmodi quaestiones continet. *Gell.* 4, 11. *f.* Plutarchus in Symposiacis dicit. *Id.* 17, 11. *med.* Plutarchus in libro Symposiacorum.

SYMPŎSĬUM, ii, n. συμπόσιον, compotatio, convivium: a σὺν, simul, et πίνω, bibo. *Cic. Fam.* 9, 24. Ut sapientius nostri, quam Graeci: illi συμπόσια, aut σύνδειπνα, id est compotationes, aut concoenationes, nos convivia, quod tum maxime simul vivitur. ℙ Hoc nomine inscriptus est Platonis liber περὶ ἔρωτος, h. e. de amore, in quo Alcibiadem cum aliis inducit in convivio disputantem. *Gell.* 1, 9. Hic a Symposio Platonis incipere gestit, propter Alcibiadis comissationem. *Nep. Alc.* 2. De quo mentionem facit Plato in Symposio. ℙ [*Symphosium* pro *Symposium* est etiam nomen propr. libertinum. *Inscr.* ap. *Grut.* 978, 6. Hersiliae Symphosium, Callityche Lib. *h. e.* Hersiliae patronae Symphosium et Callityche libertae. *F.*]

SYMPSALMĂ, ătis, n. σύμψαλμα, vocum copulatio in cantando, seu psallendo. *August. in Psalm. sect.* 4, 4. V. PSALMA.

[SYMPTŌMĂ, ătis, n. σύμπτωμα, affectus cum morbo conjunctus. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 18. *med.* Omnia minuuntur, quae Graeci symptomata vocaverunt, nos accidentia passionis; et *mox*: Ex ceteris accidentibus, quae Graeci symptomata vocant, etc. *F.*]

SYNAERĔSIS, is, f. συναίρεσις, Latine complexio, figura est grammaticorum, qua duae vocales in unam contrahuntur, servatis iisdem elementis: ut in illo *Virg. A.* 7, 33. fluminis alveo; et *ib.* 6, 280. Ferreique Eumenidum thalami; et *Varro Atacin.* ap. *Quint.* 1, 5. Cum te flagranti dejectum fulmine, Phaethon. V. SYNALOEPHE. ℙ Huic contraria est diaeresis, ut in *Europai*, *aulai*, frequens ap. *Lucr.*, *Quint. l. c.* et *Donat. de schematib.* p. 1772. Graece.

SYNĂGŌGĂ, ae, f. συναγωγὴ, congregatio, coetus: a συνάγω, congrego. Hoc nomine praecipue Hebraeorum ecclesia, sive societas in rebus sacris appellata est. *Tert. adv. Jud.* 8. et 13. et 3. *adv. Marc.* 22.

SYNĂLOEPHĒ, es, f. συναλοιφὴ, figura poetica, qua ultima vocalis, aut diphthongus praecedentis dictionis a prima vocali, vel diphthongo sequentis excipitur, et quodammodo absorbetur: a σὺν, simul, et ἀλοιφὴ, pressio, vel ἀπὸ τοῦ συναλείφειν, hoc est a conglutinando, propterea quod per eam duae syllabae in unam coalescant, ut in illo *Virg. A.* 2, 1. Conticuere omnes, intentique ora tenebant. ℙ Differt a synaeresi, quod ea in eadem dictione duas vocales contrahit: haec in duarum fine et initio. *Quint.* 1, 5., *Charis.* 4, 249., *Diomed.* 2, 437. omnes Graece. Latine quidem *Quint.* 9, 4. *med.* Nam synaloephe facit, ut ultimae syllabae pro una sonent.

SYNANCHĒ, es, f. συνάγχη, angina: ab ἄγχω, ango, strangulo. *Gell.* 11, 9., *Coel. Aurel. Acut.* 3, 3. Narrat *Gell. ib.* lepidam de angina Demosthenis historiam. Cum legati Milesiorum Athenas venissent quippiam rogatum, Demosthenes contra eorum postulata acri oratione usus, eos dixit rejiciendos. Re in posterum prolata: venerunt ad eum domum legati, et grandem pecuniam polliciti, obtinuerunt, ut ne contra eos amplius diceret. Postridie venit ille in forum, lana multa et fasciis collo circumvolutus: excusavitque synanchen, quod contra Milesios, ut promiserat, verba non faceret. Tum e populo unum exclamasse ferunt, non synanche Demosthenem, sed argyranche laborare.

SYNANCHĬCUS, a, um, adj. συναγχικὸς, ad synanchen pertinens, ut Synanchica passio, *Coel. Aurel. Acut.* 2, 25.

[SYNAPHĪA, ae, f. συνάφεια. *Mar. Victor.* 3, 2568. Ita binae bases, hoc est breves ac longae junctae per synaphiam, ut Graece vocant, nos per conjunctionem. *Id.* 2569. Diximus ionicum ἀπὸ μείζονος gigni, per synaphiam, id est, cum vicissim breves longis, aut longae brevibus syllabis, prout metri mensura fuerit, subjiciuntur. *F.*]

SYNAPOTHNESCONTES, συναποθνήσκοντες, simul morientes, commorientes; titulus cujusdam Graecae comoediae. *Ter. Ad. prol.* 6. Synapothnescontes Diphili est comoedia: Eam Commorient[es] Plautus fecit fabulam.

SYNĂRISTŌSAE, Συναριστῶσαι, h. e. feminae [si]mul prandentes: a σὺν, simul, et ἀριστάω, prand[eo]. Nomen est comoediae *Menandri*, et *Caecilii*, in q[ui]bus tales feminae inducuntur. Memoratur a *Pl[in.]* 23, 9, 81., *Gell.* 15, 15. et *Non.* 4, 364. *In *[Gell]ii l. c. Synaristusae* habet ed. *Elzev.* quam form[am] etiam *Gellio* restituit *Longolius* in editione sua. [Al]teram formam habet *Non.* 4, 364. *B. A.*

SYNATHROESMUS, i, m. συναθροισμὸς, figu[ra] qua multa simul coacervantur: ἀπὸ τοῦ συναθροίζ[ειν], quod est congerere, seu congregare. Potest aut[em] et singulis verbis, et plurium verborum conjunc[tione] fieri. Singulis verbis, ut ap. *Ter. Heaut.* 2, [3,] 15. Mea est procax, potens, magnifica, sumptu[osa], nobilis. Plurium verborum conjunctione, ut [ap.] *Sall. Cat.* 5. Audax animus, cujuslibet rei simulat[or ac dissimulator,] alieni appetens, sui profusus, ardens in cupidit[ati]bus, etc. V. CONGERIES. ℙ Ipsa vox Graeca [est] et Graece scribenda.

SYNCĔRASTUM, i, n. συγκεραστὸν, Graece [dicitur] rerum commixtio, quasi contemperatum: a συ[γκε]ράννυμι, commisceo, contempero. Per synecdoc[hen] ponitur pro omni edulio. *Varr. L. L.* 6, 3. *f.* P[oe]tus in Phagone, Honos syncerasto perit. Sync[era]stum est omne edulium antiquo vocabulo Graec[o].

SYNCĔRASTUS, i, m. συγκεραστὸς, commix[tus]. Est nomen servi ap. *Pl.* in *Poen. a.* 4. *sc.* 2., a [super]bo dictum. *Pl. Poen.* 4, 2, 64. Continuo is me [ex] Syncerasto Crurifragium fecerit.

SYNCĒRUS cum derivatis. V. CINCERUS.

[SYNCHŎRUS, i, m. qui ex eodem choro es[t]: σὺν, simul, et χορὸς, chorus. Est cogn. R. *In[scr.]* ap. *Grut.* 240. *col.* 2. M. Detelius Synchorus.

SYNCHRISMĂ, ătis, n. σύγχρισμα, inunctio[: a συγ]χρίω, ungo. *Pelag. Vet.* 4. *med.* Inde synchris[m]curetur. *Veg. Vet.* 2, 45. Post synchrisma ad[...]randos armos inducitur.

SYNCHRŎNUS, a, um, adj. aequalis, contemp[ora]lis, σύγχρονος. *Hieron. praef.* in *XII. Prophet.* [...] admonitas volo, Osee esse synchronon Isaiae. [...] tamen *Graece scribunt.*

SYNCHYSIS, is, f. σύγχυσις, Graece est confu[sio, per]turbatio ordinis: a συγχύω, seu συγχύνω, confu[ndo]. A grammaticis accipitur pro hyperbato obscuro, [seu] trangressione confusa et perturbata, id est pro[loqu]tio grammaticali, quo verba inter se longius pe[rmi]scentur, et confunduntur, quam aequum sit, ut [ap.] *Hor. Sat.* 1, 5, 49. Namque pila lippis inimicum [et] ludere crudis. Rectus ordo erat: *Namque pila l[ude]re inimicum est lippis et crudis.* *Charis.* 4, 24[...] *Donat. de Tropis* p. 1777. V. HYPERBATON.

[SYNCLĒTICUS, a, um, adj. συγκλητικὸς, s[ena]torius. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1821, 1. [...]lia Syncletice. *F.*]

SYNCŎPĒ, es, et Syncopa, ae, f. συγκοπὴ, c[onci]sio. Vox Graeca: a συγκόπτω, concido. Gram[ma]ticis est figura, qua littera vel syllaba de medi[o di]ctionis subtrahitur, ut *periclum*, *vixet*, *exstin[xti]* et sexcenta hujusmodi apud poetas. Quin et pr[osae] scriptores, *nummum*, *liberum*, *triumvirum* pro *[num]morum*, *liberorum*, *triumvirorum*, etc. dicunt: de re *Cic. Or.* 45. 46. et 47. multa. *Charis.* 4, [...] et *Diomed.* 2, 436. ℙ Est etiam defectio vir[ium] ap. *Veg. Vet.* 1, 35., ubi et *syncopatus equus* [dici]tur, qui tali morbo laborat: et *syncopare*, vi[ribus] deficí.

SYNCŎPO, as. V. f. v. praec.

SYNCRĀSIS, is, f. σύγκρασις, commixtio, te[mpe]ratio. Unus est ex aeonibus Valentinianis, ap. [*Tert.*] *adv. Valent.* 8.

*SYNCRĪSIS, is, f. σύγκρισις, figura rhetori[ca,] q. antithesis sive comparatio rerum atque pers[ona]rum inter se contrariarum. *Jul. Rufinian. de f[ig.] sentent. et eloc.* p. 222. ed. *Ruhnken.* qui hoc e[xem]plum citat ex *Cic. Mur.* 9. Vigilas tu de nocte, [ut] tuis consultoribus respondeas, ille, ut eo qu[o in]tendit mature cum exercitu perveniat, etc. ℙ [Vox] est Graeca, a συγκρίνω, *simul judico, comparo.* [...]

SYNDĬCUS, i, m. σύνδικος, qui ab aliquo c[olle]gio vel civitate ad causam ipsius agendam eju[sque] jura tuenda electus est. *Hermogen. Dig.* 50, [4, 1.] Munerum civilium quaedam sunt patrimonii, [quaedam] personarum: personalia sunt civilia munera, d[efen]sio civitatis, id est ut syndicus fiat, etc. *Arca[d.]* *ib.* 18. §. 13. Defensores quoque, quos Graeci σ[υνδί]κους appellant, qui ad certam causam agendam [vel] defendendam eliguntur. *Cajus ib.* 3, 4, 1. Q[uibus] autem permissum est corpus habere, collegii, s[ocie]tatis, sive cujuscumque alterius nomine, eorum [pro]prium est, ad exemplum reipublicae habere res [com]munes, arcam communem, et actorem, sive s[yndi]cum, per quem tanquam quod communiter agi, [fieri] oporteat, agatur, fiat.

[SYNECDĒMUS, i, m. συνέκδημος, comes i[tine]ris, et qui vulgo *veni-mecum* dicitur: ex σὺν, si[mul,] ἐκ, ex, et δῆμος, populus. Est cogn. R. *Insc[r.]* *Grut.* 41, 9. L. Minucius Synecdemus. *F.*]

SYNECDŎCHĒ, es, f. συνεκδοχὴ, a σὺν, cu[m, et] ἐκδέχομαι, concipio, comprehendo: apud gram[mati]cos est figura verborum per detractionem, cum [de]tractum aliquod verbum satis ex ceteris intellig[itur]

Coelius in Antonium: Stupere gaudio Graecus: ul enim auditur, coepit. Haec *Quint.* 9, 3. *med.* nc *Cic. Fam.* 16, 17. Ego hinc perendie mane co-o: *scil.* discedere. ℙ Apud rhetores est tropus, totum ex parte, vel contra, vel antecedentis ex sequentibus intelliguntur: fitque octo modis, s persequitur *Quint.* 8, 6. Adde *Auct. ad Her.* 33. qui intellectionem vocat, et *Charis* 4, 245., med. 2, 453.

YNECDOCHĪCE, adv. συνεκδοχικῶς, per synec-hen. *Hieron.* 2. *in Matth.* 12, 40. Synecdochice m intelligitur ex parte.

SYNECHES, is, adj. omn. gen. συνεχής, conti-s, perpetuus. *Capell.* 9, 331. Pes brevior pro-usmaticus, id est disemus syneches vocatur, quia assiduitas et frequentia comprehendentis se in-m syllabae nec magnitudinem aliquam, nec mo-divisae potestatis extendit. *F.*]

YNECPHŌNĒSIS, is, f. συνεκφώνησις, figura rica, eadem quae synaeresis, Graecae originis, e usus. *Mar. Victorin.* 1, 2510.

YNEDRUS, i, m. σύνεδρος, consessor, adsessor, iliarius: a σὺν, simul, et ἕδρα, sella. *Liv.* 45, de Macedonib.: Macedonum convocatum conci-: pronunciatum, senatores, quos synedros vo-, legendos esse, quorum consilio respublica ad-istraretur. ℙ De synedris *Lucani* 8, 259. mo-critici legendum *Syedris*, quod est Ciliciae op-m maritimum.

YNEMMĔNON, i, n. συνημμένον, adjunctum, exum, uti explicat *Gell.* 16, 8., ubi ostendit sit συνημμένον ἀξίωμα apud Graecos. ℙ *Nete mmenon, trite synemmenon, paranete synemme-* nomina sunt chordarum musicarum ap. *Vitruv.* quarum prior nete synemmenon, h. e. ultima unctarum, respondere videtur ei, quae a recen-bus musicis dicitur *D la sol*, altera *paranete syn-enon*, h. e. paenultima conjunctarum, *C sol fa*, *a trite synemmenon*, h. e. tertia conjunctarum, *b mi.*

NEPHĒBUS, i, m. συνέφηβος, qui una pube-[Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 241. *col.* 4. aterius Synephebus. *F.*] ℙ *Synephebi* est no-comediae Statii Caecilii. *Cic. Fin.* 1, 2. Syn-bos ego, inquit, potius Caecilii, aut Andriam ntii, quam utramque Menandri legam? *Id.* 7. Ait Statius in Synephebis.

YNERGUS, i, m. συνεργὸς, administer, adju-*Firm. Math.* 1, 4. Quidam terna numina deca-ngulis applicarunt, quos munifices appellandos voluerunt, hoc est synergos. ℙ Est etiam R. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 722. *n.* 434. L. An-Synergus. *F.*]

YNĔROS, otis, m. alter Cupido, seu idem ac : a σὺν, simul, et Ἔρως, Cupido. Est cogn. nscr. ap. *Fabrett.* p. 653. n. 459. C. Vaberius os. *F.*]

YNĔRŪSĂ, ae, f. simul quaerens: a σὺν, si-et ἐροῦσα, part. verbi ἐρέω, quaero, interrogo. ogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 756, 5. Aponia Syn-*F.*]

NĔSIS, is, f. σύνεσις, intelligentia, perspicax facultas: a συνίημι, audio, intelligo. Est ex aeonibus Valentinianorum, ap. *Tert. adv.* t. 8. ℙ Item figura syntaxeos. V. SYNTHE-ℙ Est quoque nomen servile R. *Inscr.* ap. 1280, 8. Synesi Telesphorus matri suae.

YNETHĪA, ae, f. συνήθεια, consuetudo, fa-itas. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 175, 7. Synethia. *F.*]

NETHUS, i, m. et Synethe, es, f. συνηθὴς, aris. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1658, 5. laudius Synethus. Alia ap. *Maff. Mus. Ver.* 1. Cassia Synethe. *F.*]

NGĔNĪCON. V. POLYGYNAECON.

NGRAPHĂ, ae, f. συγγραφή, scriptura, sive ula, quae fit propria manu contrahentium ad rum fidem, et ab utroque subscribitur, ac ab e parte servatur: a συγγράφω, conscribo, si-cribo. Differt a chirographo, ut ostendunt *Asconii* verba in *Verr.* 2, 1, 36. Inter syngra-et cetera chirographa hoc interest, quod in tantum, quae gesta sunt, scribi solent; in aphis etiam contra fidem veritatis pactio venit, on numerata quoque pecunia, aut non integre ata, pro temporaria voluntate hominum scri-ent more institutoque Graecorum: et cete-bulae ab una parte servari solent, syngraphae ae utriusque manu, utrique parti servandae tur. Haec *Asconius*. *Cic. Fam.* 7, 17. Tan-enim syngrapham ad imperatorem, non epi-attulisses, sic pecunia ablata, domum redire abas. *Id. Har. resp.* 13. *f.* Alterum putabo , si habuerit, unde tibi solvet, quod ei per pham credidisti. *Id. Dom.* 50. Facere syn-s cum aliquo. *Id. Mur.* 17. Agere ex syngra-*Id. Att.* 5, 21. *med.* Postulare aliquid ex syn-. [*Cf. quae notavimus ad v. *chirographum.*] *graphe* terminatione Graecanica scribitur in *ir.* p. 124.

GRAPHUS, i, m. idem ac syngrapha. *Pl.* 1, 1. Agedum, istum ostende, quem con-i, syngraphum inter me, et amicam, et le-nam. ℙ Idem *Plautus* syngraphum posuit etiam pro chirographo, quod belli tempore datur, ut liber transitus quoquo sit, diploma. Sic enim ait *Capt.* 2, 3, 90. Eadem opera a praetore sumam syngraphum, quem hic ferat secum ad legionem, hinc ire huic ut liceat domum.

*SYNHIĔTAE, arum, populi Asiae, ultra Maeotim lacum. *Plin.* 6, 7. *B. A.*

*SYNICENSE CASTELLUM in Numidia fuit. *Augustin. de civ. Dei* 22, 8. *med.* qui Hipponi (*regio*, ut credibile est) vicinum id fuisse tradit. V. *Id. ib.* Episcopus Synicensis ecclesiae. ℙ A Synica oppido quodam sic dicto fortasse traxit nomen. *B. A.*

SYNISTOR et Synhistor, ŏris, m. συνίστωρ, vox Graeca conscium significans. Titulus fuit unius ex satyris Menippeis *Varronis*, ex qua fragmentum recitat *Philarg.* ad *Virg. G.* 2, 478. ℙ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 178, 1. M. Fistorio M. L. Synhistori, etc. *F.*]

SYNIZĒSIS, is, f. συνίζησις, subsidentia, a συνίζω, consido, subsido. Est nomen figurae grammaticorum, quae et *Synaeresis*, qua vocales duae in unum quasi subsidunt, et unam syllabam faciunt. Ad illud *Virg. A.* 1, 702. Aurea composuit sponda, etc. *Servius* haec adscribit: Si Dido *aurea*, pulcram significat, et est nominativus: si *sponda*: septimus quidem est, sed synizesis fit, et spondeus est.

SYNNĂDENSIS, e, adj. ad Synnada urbem pertinens, ut Synnadense forum. *Cic. Att.* 5, 21. *med.* Est autem *Synnada, ae*, et *Synnas, adis*, et *Synnada, orum*, τὰ Σύνναδα, oppidum mediterraneum Phrygiae. *Plin.* 5, 29, 29. et *Cic. Fam.* 3, 8. Celebre marmor circa illud effodiebatur. V. PHRYGIUS. *Claud. in Eutrop.* 2, 273. preciosaque picto Marmore, perpetuis cui cedit Synnada venis. *Mart.* 9, 76. De marmore omni, quod Carystos invenit, Quod Phrygia Synnas, Afra quod Nomas mittit. Adde *Stat. Silv.* 1, 5, 37. et *ib.* 2, 2, 87., ubi *moestam Synnada* vocat, ob perpetuos Atyos exsecti luctus et furores, et Corybantum vulnera in sacris Cybeles.

SYNNĂDĪCUS, a, um, adj. Συνναδικὸς, Synnadensis, ut Synnadicus lapis, *Plin.* 35, 1, 1.

SYNNAS, ădis, f. Συννὰς, oppidum Phrygiae. V. SYNNADENSIS. Adjective *Capitol. Gord. III.* 32. Columnae quinquaginta Carysteae, quinquaginta Synnades, quinquaginta Numidicae.

[SYNNAVUS, a, um, adj σύνναος, qui in eodem templo colitur: a σὺν, simul, et ναὸς, templum. Aeolico digammate inserto, Latini, ut saepe alias, pro *synnaus* scripserunt *synnavus*. Hinc *Inscr.* ap. *Grut.* 89, 2. DI Synnavi. Hos ita memorat *Ov. Fast.* 6, 63. Aurea possedit socio Capitolia templo Mater, et, ut debet, cum Jove summa tenet. *Serv.* ad *A.* 2, 225. Delubrum dicitur, quod uno tecto plura complectitur numina, quia uno tecto diluitur: ut Capitolium, in quo Minerva, Juppiter, Juno sunt σύνναοι. *F.*]

SYNŎCHĪTIS, idis, f. συνοχῖτις, gemma, qua magi umbras inferorum evocatas teneri asserunt: a συνέχω, contineo. *Plin.* 37, 11, 73. Ananchitide in hydromantia dicunt evocari imagines Deorum, synochitide umbras inferorum evocatas teneri.

[SYNŎDĀLIS, e, adj. ad synodum pertinens. *Venant. Vit. S. Mart* 3, 415. Concilium allectum fuerat synodale Nemausum. ℙ *Synodalia, ium*, absolute, sunt decreta, quae in synodo sanciuntur. *Id. ib.* 423. Pro vice Martini (*angelus*) peragens synodalia praesens. *F.*]

SYNŎDĪCUS, a, um, adj. συνοδικὸς, in itinere conjunctus: a σὺν, cum, et ὁδὸς, via. *Sinodica luna* dicitur a *Firm. Math.* 3, 6. *med.* et *ib.* 4. *praef. f.* cum est in conjunctione cum sole, quo scilicet tempore lumine omnino caret.

SYNŎDĪTAE, arum, m. plur. συνοδῖται, qui simul, et communi societate vivunt: a σύνοδος, congressus, conventus. Monachi synoditae iidem sunt, qui coenobitae. *Socrates* 4, 23. Τοὺς ἐν κοινοβίοις, ἢ συνόδοις μοναχούς. *Imppp. Theodos.*, *Arcad.* et *Honor. Cod.* 1, 4, 6. (et *Cod. Theod.* 11, 30, 57.) Nulli clericorum, vel monachorum, eorum etiam, quos synoditas vocant, etc. Repetitur hoc idem in eod. *Cod. Theod.* 9, 40, 16., ubi *coenobitae* legitur, ut intelligas, duabus his vocibus idem significari.

SYNŎDONTĪTIS, is, f. συνοδοντῖτις, gemma, quae in cerebro synodontis piscis inveniri dicitur. *Plin.* 37, 10, 67.

SYNŎDUS et Synhodus, i, f. σύνοδος, conventus, coetus, concilium: a σὺν, simul, et ὁδὸς, via. Proprie appellabatur collegium scenicorum et athletarum Romae sub Hadriano Aug. institutum, ut ex Graecis *Inscr.* ap. *Grut.* 315, 9. et 316, 1. patet. Hinc *Inscr.* ap. *eund.* 313, 8. L. Aurelio Apolausto Memphio Augg. Lib. hieronicae, et archieri Synhodi etc.; et 330, 3. M. Aur. Aug. Lib. Agilio Septentrioni pantomimo sui temporis primo, sacerdoti synhodi Apollinis, etc. ℙ Usurpatur etiam de conventu Ecclesiastico religionis causa inito. Hinc *Ammian.* 15, 7. *med.* Athanasium episcopum eo tempore apud Alexandriam coetus in unum quaesitus ejusdem loci multorum (synodus, ut appellant) removit a sacramento, quod obtinebat. *Impp. Valent.* et *Mart. Cod.* 1, 3, 23. Venerabilis synodus innumerabilium paene sacerdotum, qui Chalcedone convenerunt.

SYNŎDUS, ontis, m. συνόδους, όντος, piscis genus ita dicti a dentibus prominentibus: a σὺν, et ὀδοὺς, ὀδόντος, dens. *Ov. Hal.* 107. Et rutilus pagur, et fulvi synodontes, et ex se Concipiens channe.

SYNOECĬŌSIS, is, f. συνοικείωσις, figura verborum per detractionem, per quam duae res inter se diversae in oratione conjunguntur: a σὺν, simul, et οἶκος, domus. Nam res diversas in unam sedem orationis congregat. Habet magnam vim, ut ait *Rutilius Lupus*, vel ex laude vitium, vel ex vitio laudem exprimendi. Hujusmodi est tritum illud: *Tam deest avaro quod habet, quam quod non habet. Quint.* 9, 3. *med.*, ubi tamen Graecis litteris scribit.

SYNOECĪUM, ii, n. συνοικία, contubernium, cohabitatio: a σὺν, simul, et οἶκος, domus. *Petr. Sat.* 93. Aliquis ex his, qui in eodem cynoecio potant. Alii leg. *gynaecio*, seu *gynaeceo*.

SYNŌNĒTON, i, n. συνώνητον (a συνωνέομαι, coemo, comparo) est coemptio, seu comparatio specierum ad annonam pertinentium, quae fiebat in caritate annonae a fisco ad avertendam famem Urbi imminentem. Adigebantur enim provinciales vendere species annonarias, puta frumentum, vinum, etc. justo pretio accepto. *Imp. Constant. Cod. Theod.* 11. *tit.* 15., qui *De publica comparatione* inscribitur, 1.

SYNŌNYMĬĂ, ae, f. συνωνυμία: a σὺν, cum, et ὄνυμα, nomen, Graeca appellatio est figurae rhetoricae, de qua V. INTERPRETATIO. *Quint.* 8, 3. Graece usurpat.

[SYNŌNYMON, i, n. συνώνυμον, nempe ὄνυμα, nomen, quod ejusdem ut aliud est significationis. *Front. de eloqu.* (ed. *A. Maio*) p. 232. Nonne te tumultuariis quibusdam et lucrativis studiorum solaciis fulciebas, synonymis colligendis, verbis interdum singularibus requirendis? ut veterum commata, ut cola synonymorum ratione converteres, ut de vulgaribus elegantia, de contaminatis nova redderes; et p. 237. Securus inde abeas, cui nihil per noctem meditandum aut conscribendum, nihil magistro recitandum, nihil de memoria pronuntiandum, nulla verborum indagatio, nullius synonymi ornatus, nihil de Graeco in nostram linguam pariter vertendum. *F.*]

SYNŎPĒUS. V. SINOPEUS.

SYNŎPHĪTES, ae, m. gemma eadem quae galactites, συνοφίτης λίθος. *Plin.* 37, 10, 59.

SYNOPSIS, is, f. σύνοψις, breviarium multarum rerum sub uno aspectu positarum: a σὺν, simul, et ὄψις, aspectus. *Ulp. Dig.* 27, 9, 5. *med.* Praetor requirat, qui notitiam rerum pupillarium habeat: aut, si nemo invenitur, jubere debet edi rationes; itemque synopsim pupillarium bonorum; advocatumque pupillo dare. Ita *Torrent.*, *Gothofred.*, et *Cujac.* 8. *Observ.* 1. Alii, *itemque si opus est, pupillarium bonorum advocatum pupillo dare.* ℙ Synopsis operis construendi, in quadam *ep. Imp. Valent. ad Sall. praef. Urb.* quae refertur a *Baron. ad ann.* CCCLXXXVI. *n.* 40.

SYNŌRIS, idis, f. συνωρὶς, par duarum rerum, nam συνωρὶς bigam significat. *Hieron. ep.* 130. *n.* 7. A sancta Christi synoride virgini traditum, *h. e.* ab avia et matre. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 786, 7. Furia Synoris.

SYNTAGMĂ, ătis, n. σύνταγμα, opus ordine compositum, praesertim litterarium, tractatus, liber: a συντάττω, ordino, compono. Aliquoties a *Cicerone* usurpatur, ut *Att.* 12, 45. et *ib.* 16, 3. et *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 3., sed Graece ubique.

SYNTAXIS, is, f. σύνταξις, ordo, dispositio, compositio, constructio: a σὺν, simul, et τάξις, ordo. A *Cicerone* adhibetur pro compositione operis litterarii, confectione tractatus aut libri, eodem fere sensu, quo σύνταγμα, *Att.* 13, 16. et *ib* 15, 14. *extr.*, sed Graece. ℙ Grammatici ita vocant constructionem et compositionem partium orationis. *Prisc.* 17. *in.*

SYNTECTĪCUS, a, um, συντηκτικὸς, qui syntexi laborat. *Plin.* 22, 23, 49. Praecordiorum vitiis syntecticis, comitialibus, etc. *Id.* 28, 8, 24. Elephanti sanguis et syntecticis prodest, jecurque comitialibus morbis; et *ib.* 9, 33. Phthisici, syntecticique, et cachetae. *Veget.* 1, 38. (al. 2, 10.) Ex qua re fiunt syntectici, hydropici, etc. Sic ed. *Schneid.* Ed. *Gesner.* habet *sciatici. B. A.*

SYNTEXIS, is, f. σύντηξις, colliquatio, defectio, et consumptio solidae substantiae in corpore animalis, quae ex tabe fit; eadem ac atrophia: a συντήκω, colliquefacio, liquefaciendo consumo. *Plin.* 22, 25, 61. Tali sorbitionis genere emendantur syntexes. *Theod. Prisc.* 2, 1. Multis praecedentibus causis nascitur syntexis, vel atrophia.

SYNTHĒMĂ et Synthēma, ătis, n. σύνθεμα, et σύνθημα, tessera, signum, diploma, quo facultas datur publicae evectionis usurpandae. *Gloss Phil.* Σύνθεμα, sigillum, evectio, tessera. Eaedem: Σύνθημα, insigne, sigillum, evectio. Usurpatur a *Hieron. ep.* 118. *n.* 1. Jam dimisso synthemate equus publicus sternebatur.

SYNTHĒSĪNUS, a, um, adj. ad synthesin pertinens: ut *synthesina vestis*, et *synthesina* absolute. *Suet. Ner.* 51. Plerumque synthesinam indutus. Alii

leg. *synthesin.* [*Intrusit hanc lectionem *Sabellicus* et *Beroaldus*: defendit *Casaub.* At *synthesinam* *indutus* omnes MSS. et *ed. Rom. Mediol. pr. Ven. pr.* aliaeque, quarum recensum v. ap. *Oudend.*] V. v. sq.

SYNTHESIS, is, f. σύνθεσις, plurium rerum congestio, et compositio, ut fit in medicamentis: a συντίθημι, compono. *Ser. Sam.* 30, 578. Synthesis haec prodest unda mollita calenti; et 61, 1069. Antidotus vero multis Mithridatia fertur Consociata modis: sed Magnus scrinia regis Cum raperet victor, vilem deprendit in illis Synthesin, et vulgata satis medicamina risit: Bis denum rutae folium, salis et breve granum, Juglandesque duas, totidem cum corpore ficus. Hanc eandem synthesin eodem modo describit *Plin.* 23, 8, 77. ℙ Item plurium vasorum series. *Stat. Silv.* 4, 9, 44. Aut unam dare synthesin (quid horres?) Alborum calicum, atque caccaborum; et *Mart.* 4, 46. Et crasso figuli polita coelo Septenaria synthesis Sagunti, Hispanae luteum rotae toreuma. V. SEPTENARIUS. ℙ Et plurium vestium copia, quae in arca ad usum servabatur. *Scaev. Dig.* 34, 2, 39. Quaero, an ex universa veste, idest synthesi, tunicas singulas, an et palliola eligere possit. (*Salmas.* in *Vopisc. Bonos.* 15. legit: *an ex synthesi*: et discrimen esse ait inter *universam vestem*, et *synthesin.* V.) *Mart.* 2, 46. Sic micat innumeris arcula synthesibus. ℙ Saepissime accipitur pro veste quadam coenatoria, cujus usus erat domi in coena, foris vero Saturnalium tempore. Erat autem veluti linteum pallium, quo ceteris vestibus depositis involvebantur coenaturi, itemque in Saturnalibus eo amicti prodibant, quia eo tempore crebrius convivia agitabant. Extra haec tempora synthesi indutum prodire, mollitiei dabatur et probro: hinc reprehendit Neronem *Suet. Ner.* 51., quod tali cultu incederet. *Mart.* 5, 79. Undecies una surrexti, Zoile, coena, Et mutata tibi est synthesis undecies. *Id.* 14, 1. de Saturnalium celebratione: Synthesibus dum gaudet eques, dominusque senatus: Dumque decent nostrum pilea sumpta Jovem. ℙ Denique *synthesis*, quae et *synesis*, est figura syntaxeos, ubi constructio non ad verba, sed ad verborum sensum refertur: ut *Virg. A.* 1, 216. Pars in frusta secant. *Sil.* 17, 515. caesique cadant exercitus omnis; et *Stat. Th.* 7, 605. subeunt Tegeaea juventus Auxilio tardi. V. CENTAURUS. ℙ Dicitur autem *synthesis*, qua compositionem seu constructionem significat: et *synesis*, qua intelligentiam: quia aliud dicitur, aliud intelligitur, quo constructio referri debet. Sed haec Graeca sunt.

[SYNTOMUS, a, um, adj. σύντομος, concisus, compendiarius. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Ficoroni, Mem. di Labico* p. 28. M. Aurelius Syntomus. *F.*]

SYNTONATOR, oris, m. videtur esse, inquit *Spon. Miscell. antiqu.* p. 234., organorum musicorum magister: a σύν, et τόνος, tonus, concentus: et affert *Inscr.*, in qua est: C..... Stactus suntonator regis Tholomei (leg. *Ptolemaei*). *suntonator* Latina consuetudine vertendi Graecam υ in *u.* V. v. sq.

SYNTONUS, a, um, adj. σύντονος. *Quint.* 9, 4. *f.* Quotidie magis lascivimus, syntonorum modis saltitantes. Ubi syntona videntur esse musica quaedam scabella, quae pedibus pulsata symphoniacum quendam, ejusdemque semper tenoris sonum edebant moderandae voci aptum. Alii perperam leg. *sybaritarum.* V. PEDICULARIUS, ubi dele verba vel *cymbala.*

SYNTROPHIUM, ii, n. συντρόφιον, herba quae et rubus, seu ruscus dicitur. *Appul. Herb.* 87.

[SYNTROPHUS, i, m. σύντροφος, qui simul educatur, collactaneus. *Tert. adv. Valent.* 8. Quare non et stercejae, et syntrophi nominantur? ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 117. L. Pompejus Suntrophus, *h. e.* Syntrophus. V. SYNTONATOR *f. F.*]

[SYNTYCHUS, i, m. et Syntyche, es, f. simul fortunatus, et fortunata: a σύν, simul, et τύχη, fortuna. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 372, 5. M. Aurelius Syntychus; et 395, 2. Albucia Syntyche. *F.*]

SYPHAX, ācis, m. Σύφαξ, rex Numidiae, de quo V. praesertim *Liv. l.* 29. et 30. et *Sil. l.* 17. *Ov. Fast.* 6, 769. superat Masinissa Syphacem. *Prop.* 3, 9, 61. et victi monumenta Syphacis. Adde *Juven.* 6, 170. et *Sil.* 17, 76. etc.. a quibus paenultima obliquorum producitur. ℙ Corripitur eadem a *Claud. B. Gild.* 90. haurire venena Compulimus dirum Syphacen. Est qui leg. *Annibalem*, quem constat veneno periisse, de Syphace non constat. [Nihil tamen mutand. censet *G. L. Kooenigius* ad *Claud. l. c. F.*]

*SYPHEUM, i, n. oppidum Italiae inferioris, in Bruttiis. *Liv.* 30, 19. *B. A.*

*SYRACELLA, ae, f. oppidum Thraciae, inter Trajanopolin, Apros et Cypsellam. *Anton. Itin. B. A.*

SYRACOSIUS. V. SYRACUSIUS.

SYRACUSAE, arum, f. plur. *Siracusa*, Συρακοῦσαι, urbs Siciliae nobilis, quatuor velut urbibus constans, Neapoli, Achradina, Tyche, et Insula, in ora orientali, cum portu, ubi fons Arethusa, inter Catinam et promontorium Pachinum. Patria fuit Archimedis, Theocriti poetae, Epicharmi, etc. Describitur a *Cic. Verr.* 2, 4, 52. et 53. V. et *Liv. l.* 24. et 25. Condita est ab Archia Corinthio, ut est ap. *Nep. Timol.* 3. et *Tert. Pall.* 2. *f.* Unde *Sil.* 14, 51. quae Sisyphio fundavit nomen ab Isthmo, Et multum ante alias Ephyraeis fulget alumnis. *Ov. Fast.* 4, 873. Utque Syracusas Arethusidas abstulit armis Claudius. ℙ Sunt qui putant adhiberi in singul. num. in illo *Silii ib.* 277. Ipsa Syracusae patulos urbs inclyta muros Milite collecto variisque impleverat armis. ℙ Secundam male corripit *Auson. de clar. urb.* 10, 1. Quis Catinam taceat, quis quadruplices Syracusas?

SYRACUSANUS, a, um, adj. Συρακούσιος, ad Syracusas pertinens, ut Siculus sum Syracusanus, *Pl. Men.* 5, 9, 10. Syracusanus conventus. *Cic. Verr.* 2, 3, 13. Syracusanae mensae, quae a Platone graviter vituperantur, *Id. Fin.* 2, 28. ℙ *Syracusani, orum,* ejus urbis cives. *Cic., Liv., Just., Plin.* etc.

SYRACUSIUS et SYRACOSIUS, a, um, adj. Συρακούσιος, et Συρακόσιος, Syracusanus. *Cic. Tusc.* 5, 35. Vita plena Italicarum Syracusiarumque mensarum. Alii leg. *Syracusanarum.* [*Hoc ortum est ex cdd. quorundam lect. *Syracusarumque. Orell.* vulg. retinuit.] *Ov. Fast.* 6, 277. Syracosia arx, *h. e.* Achradina. *Id. Pont.* 4, 3, 39. urbs. *Id. Ib.* 551. Syracosius poeta, (quem designaverit, non constat.) *Claud. epigr.* 18. senex, *h. e.* Archimedes. *Virg. Ecl.* 6, 1. Prima Syracosio dignata est ludere versu Nostra Thalia, *h. e.* Theocriti, qui bucolica scripsit. ℙ *Syracosius*, dempta subjunctiva diphthongi, tertiam corripit: sed et *Syracusius* corripere potest, dempta praepositiva, et υ in *u* mutata, ut Latini solent. *Pier.* in *Virg.* invenisse se ait in opt. codicib. *Syracusio*, idque jam ab omnibus receptum esse.

*SYRBOTAE, arum, populi Aethiopiae. *Plin.* 6, 30. et 7, 2. *B. A.*

*SYRECAE, arum, populi Africae interioris, in terra Troglodytica. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

SYREON, i, n. *Plin.* 24, 19, 117. Tordylon alii semen silis esse dixerunt, alii herbam per se, quam et syreon vocaverunt, neque aliud de ea proditum invenio, quam in montibus nasci, combustam potu ciere menses, etc.

SYRIA, ae, f. Συρία, provincia Asiae inter Ciliciam, Mesopotamiam, Arabiam, et Aegyptum, alluente mari Phoenicio. In ea est Palaestina, et Phoenicia. Alii hoc nomine etiam Mesopotamiam contineri docent: quin et totam Assyriam. Unde quem *Syrium nardum* vocant, *Horat.* dicit *Assyrium.* V. *Plin.* 5, 12, 13. et *Mel.* 1, 11. et nostrorum temporum geographos. *Manil.* 4, 720. At Syriam produnt torti per tempora crines; et *ib.* 622. et Cilicum populos, Syriamque perustam. Adde *Lucan.* 8, 169. et *Mart.* 10, 76. ℙ *Fuit et Syria oppidum Asiae ulterioris, in Margiana. *Plin.* 6, 16. Qua diruta a barbaris, Antiochus Seleuci filius eodem loco restituit Syriam. Sic ed. *Hard.* In ed. *Elzev.* est *Syrianam. B. A.*

SYRIACUS, a, um, adj. Συριακὸς, ad Syriam pertinens, Syrus. *Plin.* 8, 45, 70. Syriacis bubus non sunt palearia, sed gibber in dorso. *Petr. Sat.* 31. *extr.* Syriaca pruna, *h. e.* Damascena, quia Damascus in Syria est. *Cic. Q. Fr.* 1, 2, 2. *f.* Syriacus praetor; et *ib.* 2, 13. Syriaci publicani, *h. e.* Romani in Syria agentes. *Suet. Tib.* 48. Syriacae legiones, *h. e.* Romanae in Syria tendentes. *Id. Cal.* 10. Syriaca expeditio, *h. e.* qua Germanicus ad componendum Orientis statum profectus est. *C. Memm.* ap. *Serv.* ad *A.* 4, 261. Syriaci calceoli gemmarum stellati coloribus. *Plin.* 14, 16, 19. *n.* 8. et 23, 8, 79. Syriacae siliquae; et *Colum.* 11, 3. Syriaca radix. V. RADICULA. *Id.* 12, 41. Ros Syriacus. V. RHUS.

SYRIARCHA et Syriarches, ae, m. Συριάρχης, qui totius provinciae Syriae sacris praeerat, ut Asiarcha, qui totius Asiae. V. ASIARCHA. Hujus muneris mentionem facit *Imp. Constant. Cod.* 5, 27, 1. ℙ *Syriarches* est etiam cognomen R., ut Junius Syriarches in *Inscr.* ap. *Mur.* 352, 4.

SYRIARCHIA, ae, f. Συριαρχία, dignitas, et munus Syriarchae. *Imppp. Valent., Valens, et Grat. Cod. Theod.* 12, 1, 103.

[SYRIAS, ădis, f. Συριὰς, syriaca. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 662, 9. Aemiliae Syriadi Veturia Primigenia. *F.*]

SYRIATICUS, a, um, adj. Syriacus. *Flor,* 2, 9. Syriaticum bellum. Alii leg. *Syriacum. Front. Princip. hist.* (*ed. A. Maio*) p. 318. Corruptissimi vero omnium Syriatici milites, seditiosi, contumaces, apud signa infrequentes: *scil.* Romani milites, qui in exercitu Syriatico erant. *Pelag. Vet.* 27. Calami Syriatici P. V. Porro *Syriaticus* pro *Syriacus* ubique apud *Florum*, *Solinum*, *Isidorum* legendum contendit *Salmasius*, quicum sentit *Millerus* in sua *Flori* editione. [*Emendavit hunc locum *F.*]

SYRICUS, a, um, adj. Syriacus. *Colum.* 5, 10. *med.* et *Plin.* 15, 14, 15. Syrica mala. *Plin.* docet, ita dicta esse a colore, quia valde rubent, et colorem illum imitantur, qui ex sinopide et sandice mixtis fit, et *Siricum* appellatur ab *eod.* 33, 7, 40. et 35, 6, 24. et *Isid. Or.* 19, 17. item *Phoenicium* a Phoenicia Syriae provincia. *Hard.* eos reprehendit, qui contra MSS. legunt *Scyricum* ap. *Plin.* ℙ E[st] etiam Syricus ad Syron pertinens, quae insula [est] in mari Aegaeo prope Delum, una ex Cycladib[us]. *Plin.* 33, 12, 56. Tertium genus silis est pressu[m], quod alii Syricum vocant ex insula Syro.

*SYRIE, es, f. olim insula, Asiae adjacens, p[ro]pe Ephesum, postea ob limi multitudinem, qua[e] t[er]ra propagabatur, mediis campis adjecta. *Plin.* [2,] 89. *B. A.*

*SYRIGMUS, i, m. stridor, sibilus. De tinn[itu] aurium *Macr.* 4, 12. ubi cf. *Cornar.* not. *B. A.*

[SYRILLUS, vel Surillus, a, um, adj. dimin[ut.] Syri, vel Suri. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 45. *n.* 254. Aponia Syrilla. Alia ap. *Mur.* 2[...] 2. Surilla Triti filia. *F.*]

SYRINGATUS, a, um, adj. excavatus in mod[um] fistulae, intus inanis factus. Haedus syringatus [di]citur ab *Apic.* 8, 6., cujus intestina probe expur[ga]ta, omni emissa faece, et vacua facta sunt, ut c[on]dimentis farciri possint, quibus postea consutis, [in]tegrum coquitur, et mensae infertur.

SYRINGIAS, ae, m. συριγγίας, genus calami, [qui] totus concavus est, utilissimus fistulis, quoniam [ni]hil est ei cartilaginis atque carnis. *Plin.* 16, 36, [...]

SYRINGITIS, idis, f. συριγγῖτις, gemmae ge[nus,] a σύριγξ, fistula. *Plin.* 37, 10, 67. Syringitis [fistu]pulae internodio similis, perpetua fistula cavatu[r.]

SYRINGOTOMIUM, ii, n. συριγγοτόμιον, cu[ltel]lus incidendis fistulis accommodatus: a σύριγξ, fi[stu]la, et τέμνω, seco. *Veg. Vet.* 2, 27. Alii scalp[ellis] (*fistulas*) resecari, et aperiri jubent, et syring[oto]mio decarnari. *Cels.* 8, 3. vocat *modiolum.*

SYRINX, ingis, f. Σύριγξ, Nympha Arcad[ia,] quae cum Panos vim effugere non posset, mis[era]tione Deorum, mutata est in palustres calamos. [*Ov.*] *Met.* 1, 689. Inter Hamadryadas celeberrima N[o]crinas Naias una fuit, Nymphae Syringa vocab[ant.] ℙ Ex iis calamis idem Pan concinnavit fistul[am,] quam saepe inflabat ad Nymphae desiderium le[nien]dum, eodemque nomine σύριγγα appellavit, [quae] vox Graece calamum seu fistulam pastoriciam si[gni]ficat: item canaliculum, seu cavitatem. *Ov. ib.* *Syringes* sunt etiam cavitates subterraneae. *Amm.* 22, 15. *f.* Sunt et syringes subterranei quidam flexuosi secessus. *Id.* 17, 7. *med.* Aut in cave[rnas] minutis terrarum, quas syringas Graece app[ella]mus. ℙ [Est etiam cogn. serv. R. *Inscr.* ap. [...] 1750, 9. Syringis Lib. (*h. e.* libertae) nomine [...]scus. *F.*]

SYRISCUS et Suriscus, a, um, adj. Συρίσκος, [Sy]rus: et videtur in contemptu esse: item in blan[ditiis] tanquam dimin. a *Syrus. Auson. epigr.* 128. E[t] Syriscus. *Virg. Cop.* 1. Copa Syrisca. Alii hic *Syrissa*, ut *Libyssa, Cilissa.* Ap. *Ter. Ad.* 5, [...] Syrus servus se ipse *Syriscum* appellat, quasi blandiens. ℙ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. [...] *nat.* 171, 1. Flavius Syriscus. Alia ap. *Fabr.* p[...] *n.* 14. Flavia Syrisca. Alia ap. *Donat.* 428, 1. [...]cia M. L. Surisca. *F.*]

SYRISSA. V. in v. praec.

*SYRITE, es, f. insula Ioniae, Epheso obj[ecta,] postea mediterranea effecta. *Plin.* 2, 89. *B. A.*

SYRITES, ae, m. συρίτης, genus lapidis. [*Plin.*] 11, 37, 83. In vesica lupi lapillus, qui syrites [ap]pellatur.

SYRIUM. V. in v. sq.

SYRIUS, a, um, adj. Σύριος, ad Syriam perti[nens,] Syriacus, Syrus. *Plin.* 23, 4, 59. Syrium oleu[m,] *e.* lirinon, quod laudatissimum in Laodicea Sy[riae,] ut *Id.* 21, 5, 11. docet. *Id.* 18, 7, 12. *n.* 1. Sy[rium] triticum. *Virg. G.* 2, 87. nec surculus idem Cr[ustu]miis, Syriisque piris, gravibusque volemis. *Serv.*: Syriis, id est nigris. *Colum.* 5, 10. *med.* [...]rentina pira, quae Syria dicuntur. *Tibull.* 3, 4[...] Stillabat Syrio myrtea rore coma, *h. e.* nardo. [...] *ib.* 6, 63. Syrio madefactus tempora nardo. [...] idem significat 2, 10, 30. Cum dabitur Syrio m[unere] plenus onyx. ℙ *Syria Dea*, eadem ac *Coe[lestis]* *Dea* Carthagine et Hierapoli culta, alia fuit a [Ge]nere Syria seu *Dea Coelesti*, quae Tyri, Ascal[one] et Bybli colebatur: haec enim Venus, seu [...] seu Astarte; illa Juno, seu Tellus, seu Atar[gatis] erat, quam tamen *Plin.* loco mox citando, et [...] in *Crasso* 17. perperam cum Derceto, seu Ve[nere] confundunt. Porro *Syria* Dea turrita quidem et quandoque leoni insidet, vel saepius sedet [in]ter duos leones humi stratos, vel ab unico leone es[t ge]stata, et tympanum dextra tenet: a Matre [...] seu Matre Deum, tum etiam a Cybele disting[uitur,] ut patet ex locis mox afferendis. *Flor.* 3, 19. S[yrus] quidam fanatico furore simulato, dum Syriae [Deae] comas jactat, ad libertatem et arma servos con[cita]vit. *Macr. Sat.* 1, 23. *f.* Adad (*h. e.* Jovi Heli[opo]litano) Assyrii Deam nomine Adargatin subjung[unt,] solem terramque intelligentes; et *mox*: Sub eo simulacro species leonum sunt, eadem ratione [ter]ram esse monstrantes, qua Phryges finxere Ma[trem] Deum, id est Terram, leonibus vehi. *Plin.* 5, 19. Bambix, quae alio nomine Hierapolis voc[atur,] Syris vero Magog. Ibi prodigiosa Atargatis, [Grae]cis autem Derceto dicta colitur. *Appul. Met.* [8.] te omnipotens et omniparens Dea Syria, et Bell[ona] et Mater Idaea, cum suo Adone Venus domina

m reddant; et *ib.* 9. Ab ipsis pulvinaribus Matris um clanculum furati aureum cantharum; et *mox:* opter unum caliculum, quem Deum Mater sorori ae Deae Syriae hospitale munus obtulit, noxios ligionis antistites ad discrimen vocari capitis? *In-* r. ap. *Grut.* 86, 4, Deae Syriae sacrum. Hic vero s Deae signum inter leones sedentis conspicitur. a ap. *Mur.* 94, 9. I. O. M. sacrum, Deae Syriae crum. *Mart.* 4, 43. Juro per Syrios tibi tumores, *e.* quos excitabant se verberando et sauciando sdem Deae sacerdotes. ¶ *Syrii, orum,* Syriae uli, qui saepius *Syri* dicuntur. *Just.* 36, 2. ¶ *rium* appellatur a quibusdam succus expressus flo- lilii. *Plin.* 21, 19, 74., ubi alii leg. *siraeum,* quae sapa, contra *Harduin.* ¶ Est etiam *Syrius* Syron pertinens, insulam maris Aegaei, unam Cycladibus, prope Delum, et primam producit: Pherecydes Syrius, *Plin.* 7, 51, 52. et *ib.* 56, 57. *Ov. Met.* 13, 175. ¶ De canicula V. SIRIUS. djecit quaedam *F.*]

YRMĂ, ătis, n. et Syrma, ae, f. σύρμα, vestis elonga, fluxa, et pone laciniam trahens: mollium delicatorum propria: a σύρω, traho. *Sen. Oed.* de Baccho molliter induto: Et sinus laxi, flui- que syrma; et *Herc. Fur.* 474. cum parum forti du Auro decorum syrma barbarico trahit. *Prud.* *ych.* 362. Ut tener incessus vestigia syrmate ver- , Sericaque infractis fluitent ut pallia membris. tebantur etiam tragoedi, quo proceriores vide- ur, heroum Deorumque personam agentes. *Ju-* 8, 229. longum tu pone Thyestae Syrma, vel igones, seu personam Menalippes. *Valerius* in *rm.* ap. *Prisc.* 6, 679. Quid hic cum tragicis ver- s et syrma facis? V. SCHEMA. *Sidon. ep.* 8, *in carm.* Paulum depositis, alumna, plectris rsam stringe comam virente vitta, Et rugas tibi natis profundi Succingant hederae expeditiores. etonymice est ipsa tragoedia, et tragicus sti- *Mart.* 12, 95. Transtulit ad tragicos se nostra lia cothurnos: Aptasti longum tu quoque syrma *Id.* 4, 49. Musa nec insano syrmate nostra et. *Juven.* 15, 30. Nam scelus a Pyrrha, quam- n omnia syrmata volvas, Nullus apud tragicos lus facit.

YRMĂTAE, arum, populi Asiae ulterioris, i. sse q. et Sauromatae. *Plin.* 6, 16. *B. A.*

RMĂTĬCUS, a, um, adj. ut Syrmaticum jumen- , ap. *Veg. Vet.* 3, 22. h. e. claudicans, et dolore o coxam trahens: a σύρω, traho.

YRNOS, i, insula maris Aegaei. *Plin.* 4, 12.

YRŎCĬLIX, ĭcis, m. Συροκίλιξ, qui est ex Ci- Syriae provincia. Hinc *Syrocilices* ap. *Mel.* 1, nt populi Asiae, in confinio Ciliciae atque Sy- degentes. *F.*]

YRON, i, n. herba quaedam ap. *Plin.* 27, 7, 19. n scapo est striato, foliis mollibus, parvis; vo- a quibusdam syron. *F.*]

YROPHOENISSĂ, ae, f. quae est ex Phoenicia e provincia. *Hieron.* in *Isai.* 5, 23, 12. Mulier phoenissa, quae dicitur Chananaea. *F.*]

ROPHOENIX, icis, m. et f. qui est ex Phoe- Syriae provincia. *Juven.* 8, 159. Obvius as- Syrophoenix udus amomo. Adde *Lucil.* ap. 4, 431.

RPE. V. SIRPE.

YRTĬBOLOS, i, f. *Plin.* 6, 26, 29. Persae ru- mare semper accoluere, propter quod is sinus cus vocatur: regio ibi maritima syrtibolos, *h.* gio palustris, syrtibus similis: a σύρτις, et βῶ- gleba. *F.*]

RTĬCUS, a, um, adj. ad Syrtim pertinens. *Sen.* 14. Deprehensi in mari syrtico, modo in sicco uuntur, modo torrente unda fluctuantur. *Id.* 0. Gentes syrticae in defosso latent: quibus er nimios solis calores, nullum tegumentum sa- pellendis caloribus solidum est, nisi ipsa arens s. *Plin.* 8, 11, 11. Syrticae solitudines. ¶ ur et generatim pro arenoso, sterili. *Lucan.* 8. Syrticus Ammon. *Sidon. ep.* 8, 12. Syrticus et vagum solum.

RTIS, ĭdis, adj. f. Syrtica. *Plin.* 37, 10, 67. des gemmae in litore Syrtium, jam quidem et cania inveniuntur.

RTIS, is, f. σύρτις, locus arenosus in mari, na- tibus periculosus, quod mare ibi vadosum est, e vehens cumulos, qui loci faciem subinde im- t, dorsaque et brevia modo hic, modo illic t, in quae tracta navis undarum cursu, dehi- periclitatur: a σύρω, traho. *Sall. Jug.* 80. de : Oppidum situm inter duas Syrtes, quibus ex men inditum. Nam duo sunt sinus in extrema , impares magnitudine, pari natura: quorum ma terrae praealta sunt, cetera, uti fors tulit, alia in tempestate vadosa: nam ubi mare ma- esse, et saevire ventis coepit, limum arenam- t saxa ingentia fluctus trahunt: ita facies loco- cum ventis simul mutatur. Haec *Sall.* Itaque sunt Syrtes, major, et minor: illa nunc dicitur *di Sidra,* et *di Zaloco:* haec *golfo di Capes.* ibuntur a *Lucano* 9, 303. Syrtes vel primam o natura figuram Cum daret, in dubio pelagi que reliquit, etc. *Avien. Perieg.* 293. Major vasta sibi late trahit aequora Syrtis, Infidumque rati pelagus fuerit. *Hor. Od.* 1, 22, 5. Syrtes aestuosae. *Id. Epod.* 9, 3. exercitatae Noto. *Id. Od.* 2, 6, 3. barbarae. *Lucan.* 9, 861. dubiae; et 5, 484. vadosae. *Val. Fl.* 7, 86. saevae. *Virg. A.* 5, 51. Gaetulae; et *ib.* 4, 41. et *Ov. Met.* 8, 120. Syrtis inhospita. *Sil.* 17, 635. naufraga. *Tibull.* 3, 4, 91. horrenda. *Lucan.* 9, 431. vaga; et *ib.* 713. ambigua. *Sen. Hipp.* 570. incerta. *Prop.* 2, 7, 71. incerto mutantur flamine Syrtes. ¶ De re impossibili. *Id.* 3, 17, 7. Et placidum Syrtes portum, et bona litora nautis Praebeat hospitio saeva Malea suo. *Sen. Hipp.* 568. ignibus junges aquas, Et amica ratibus ante promittet vada Incerta Syrtis. ¶ De terris arenosis ac sterilibus, quae vel ad Syrtes Africae, vel alibi sunt. *Lucan.* 3, 295. Usque Paraetonias Eoa ad litora syrtes. *Id.* 9, 447. nam litore sicco, Quam pelago, syrtis violentius excipit Austrum. *Prud. Apoth.* 511. Nec responsa refert Libycis in syrtibus Ammon. *Id. Cath.* 11, 65. Ipsasque arenas syrtium Fragrasse nardo et nectare; et *ib.* 7, 30. de Helia: Casto fruentem syrtium silentio, *h. e.* solitudinis. ¶ Metaphora est *syrtis patrimonii* de eo, qui naufragium bonorum luxuria fecit, ap. *Cic. Or.* 3, 41. qui tamen, ut nimis longe petitam, improbat, et *scopulum* libentius diceret. ¶ Habet etiam genitiv. *Syrtidos.* *Lucan.* 9, 709. Natus et ambiguae coleret qui Syrtidos arva Chersydros.

SYRTĪTES, ae, m. V. SITITES.

SYRUS, a, um, adj. Σύρος, qui est ex Syria, Syrius, Syriacus. *Hor. Od.* 1, 31, 12. Vina Syra reparata merce. *Mart.* 4, 46. Et nigri Syra defruti lagena, *h. e.* vitrea, quia vitrum, teste *Plin.* 36, 26, 76., in Phoenicia Syriae originem habuit. *Ov. A. Am.* 1, 76. Cultaque Judaeo septima sacra Syro. *Juven.* 3, 62. Jampridem Syrus in Tiberim defluxit Orontes, *h. e.* Syrorum multitudo omne genus Romam migravit. ¶ *Syri, orum,* Syriae populi: a quibus litteras quidam repertas volunt, ut *Plin.* 7, 56, 57. ait, et *Pl. Trin.* 2, 4, 141. homines fuisse ait laborum patientissimos. ¶ Hi hortorum cultores operosissimi fuere: indeque proverbium Graecis: Multa Syrorum olera: Πολλὰ Σύρων λάχανα. *Id. Plin.* 20, 15, 16. ¶ Pisce eos in cibis abstinuisse, propterea quod Venus, metu Gigantum fugiens comitata Cupidine parvo, piscibus duobus vecta Euphratem tranaverit, ut fabulatur *Ov. Fast.* 2. a *v.* 459. ¶ Plurimi Syrorum venales Romam portabantur, et servi erant. Unde ap. *Pl. Ps.* et *Ter. Heaut.* et *Ad. Syrus* est nomen servi: et *Syra* ap. *Pl. Merc.* nomen ancillae. *Cic. Or.* 2, 66. Nostros homines similes esse Syrorum venalium: ut quisque optime Graece sciret, ita esse nequissimum. *Id. Prov. cons.* 5. Judaei, et Syri, nationes natae servituti. ¶ Praecipue in lecticis ferendis eorum opera multa erat. *Juven.* 6, 350. quae longorum vehitur cervice Syrorum. *Mart.* 9, 3. Octo Syris suffulta datur lectica puellae; et *ib.* 23. Ut canusinatus nostro Syrus assere sudet.

SYRUS, i, m. scrobs. V. SIRUS. ¶ *Syrus* a rusticis vocatur scopa: a σύρω, traho, quia trahit et verrit sordes. *Varr.* ap. *Non.* 1, 222. Ventique frigido se ab axe eruperant Phrenetici, septentrionum filii, Secum ferentes tegulas, ramos, syros. ¶ *Fuit et Syrus nomen unius ex canibus Actaeonis, sic fortasse dicti, quod Syrius erat canis. *Hyg. fab.* 181. Cf. *Surus* in *f.*, ubi nomen est elephanti. ¶ Syrus, spelunca subterranea. V. SIRUS. ¶ Publius Syrus, mimographus. V. PUBLIUS. *B. A.*

[SYSSITĬETAERIS, ĭdis, f. herba sic appellata a σύσσιτος, convivator, et ἑταιρεία, societas. *Plin.* 24, 17, 102. Syssitietaerida a convictu in Perside nominari, quoniam hilarentur illa. *Harduinus* edidit ex MS. *hestiatorida.* *F.*]

[SYSTALTĬCUS, a, um, adj. συσταλτικος, contrahendi vim habens. *Capell.* 9, 335. Tropi in rhythmopoeia tres sunt, quos systalticos dicimus. *F.*]

[SYSTĂSIS, is, f. σύστασις, coitio, conspiratio. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 475. *n.* 125. Cornelia M. L. Systasis. *F.*]

SYSTĒMĂ, ătis, n. σύστημα, compages, constructio. Solet in scientiarum studiis adhiberi pro ingeniose excogitata rerum dispositione, quo sensu tamen deest nobis Latini scriptoris exemplum. ¶ Transfertur ad explicanda genera multorum tonorum musicalium, qua de re V. *Capell.* 9, 322. *tit. Quid sit systema.*

SYSTŎLĒ, es, f. συστολή, figura poetica, per quam syllaba natura longa corripitur. *Virg. A.* 6, 827. Illae autem, paribus quas fulgere cernis in armis. ¶ Locum etiam habet, cum syllaba longa positione, altera consonante extrita, brevis fit. *Lucan.* 8, 796. Cur obicis Magno tumulum, Manesque vagantes? V. *Diomed.* 2, 437. et *Charis.* 4, 249., qui tamen Graece semper usurpant.

SYSTYLOS. V. DIASTYLOS.

*SYVERUS, i, m. fluvius Atticae. *Plin.* 27, 8. *B. A.*

SYZYGĬĂ vel Syzugia, ae, f. συζυγία, conjugatio, conjunctio. Vox Graeca, a σὺν, simul, et ζευγνύω, copulo, jungo. Figura est poetica, quae fit variorum pedum velut in unum pedem collecta conclusione, ut definit *Sergius* in *Donat.* p. 1822., ut si v. gr. dictio aliqua quatuor syllabarum numerum excedens, in duas partes, aut tres dividatur, ut *aedificatio* nullum per se pedem efficit, at si dividatur hoc modo *aedifi-catio,* duos dactylos facit; si hoc modo *aedifica-tio* choriambum, et pyrrhichium.

T

T Littera consonans, et muta (nam ejus appellatio *te* ab ipsa incipit, et in *e* desinit) cognationem aliquam habet cum *d,* ut in ea littera diximus. Tam praeponitur vocalibus, quam subjungitur, et geminatur in mediis vocibus, ut *tulit, attulit.* Praeponitur etiam consonantibus *l, m,* et *r,* ut *Tlepolemus, tmesis,* quae Graeca sunt, et *trabs, tremo, tritus, Troja, truncus,* quae Latina. *Diomed.* 2, 420. ¶ In fine dictionis corripitur, ut *Virg. A.* 3, 194. Tum mihi caeruleus supra caput adstitit imber. Olim anceps erat. Sic enim multi legunt illud *Ennii* ap. *Cic. Sen. in:* Quae nunc te coquit, et versat in pectore fixa. Ubi alii leg. *sub pectore.* *Liv. Andron.* ap. *Prisc.* 8, 817. Cum socios nostros mandisset impiu' Cyclops. ¶ In notis praenominum *T.* valet *Titus:* at *Ti. Tiberius:* ut *T. Pomponius Atticus, Ti. Claudius Nero.* [*Interdum significat *Taurum,* praenomen. V. *Orell. corp. inscrr. n.* 2725. sqq. — Etiam *tergo: Ib. n.* 4558. *Turmae: ib.* 3413. *Te, Tibi: ib.* 2833. 4757. et 4759. — *Tabularium: ib.* 3207.] ¶ Veteribus senatusconsultis T littera subscribi solebat: eaque nota significabatur, ita tribunos quoque censuisse. *Val. Max.* 2, 2. *n.* 7. ¶ *Tr. pl.* valet *tribunus plebis,* vel *plebei:* et *Tr. mil. tribunus militum:* et *T. P. tribunicia potestate:* et *T. F. I. testamento fieri jussit:* et *T. V. titulo usus.* [*Plura v. in indice ad *Orell. corp. inscrr.* T. 2. p. 472. ¶ Confund. *T* et *C.* *Beier.* ad *Cic. Fragm.* p. 224. *b. T* et *D.* *Id. ib.* p. 175. *a.* *T.* et *L.* *Id. ib.* p. 202. et ad *Off.* 2. p. 97. *T. Ti.* et *L.* praenomm. *Id.* ad *Off.* 2. p. 389. sq. *T* et *Ti. nn.* conf. *Id. ib.* 2. p. 398. et *Q.* 2. p. 399. *T.* et *Th.* V. *intpp.* ad *Curt.* 10, 10, 14. *T.* et *R. ib.* 10, 6, 10. et *intpp.* ad *Cic. Sull.* p. 185. et 188. *ed. Fr.*]

TA

TĀAUTES, Deus ap. Phoenices, ut Saturnus ap. Latinos. *Varr. L. L.* 4, 10. Principes Dei Coelum, et Terra, hi iidem qui in Aegypto Serapis et Isis, qui sunt Taautes et Astarte ap. Phoenicas.

*TABAE, arum, oppidum Phrygiae majoris, vel majori Phrygiae Pisidiaeque conterminum. *Liv.* 38, 13. *B. A.*

*TABALTA, opp. Africae Propriae, in Byzacio. *Ant. Itin.* ¶ Dicitur et *Thasbalte.* *B. A.*

TABĀNUS, i, m. μύωψ, vel οἶστρος, muscae genus, quod et *asilum* Latini nominant, in ore aculeum habens, quo armenta maxime infestat. Unde poetae fingunt, Io puellam tabano a Junone immisso versam fuisse in insaniam. *Varr. R. R.* 2, 5. *med.* de vaccis: Eas aestate tabani concitare solent, et bestiolae quaedam minutae sub cauda. *Plin.* 11, 28, 34. Reliquorum quibusdam aculeus in ore, ut asilo, sive tabanum dici placet, item culicibus, et quibusdam muscis; et *ib.* 33, 38. Tabani ex ligno nascuntur; et *ib.* 36, 43. caecitate moriuntur. *Id.* 30, 11, 30. fiunt ex vermiculis.

*TABAS, ae, opp. Persidis, in Paraetacena. *Curt.* 5, 13. ¶ Graece est Τάβαι. *B. A.*

TĀBĔFACTUS, a, um, part. ab inus. *tabefacio:* τηκτὸς, liquefactus. *Solin.* 2. *med.* Padus intumescit tabefactis nivibus, et liquentibus brumae pruinis. [*Prud. Cath.* 10, 18. Quia cuncta creata necesse est Tabefacta senescere tandem, etc. *Bail.*]

TĂBELLĂ, ae, f. σανίδιον, πινάκιον, parva tabula. *Ov. Fast.* 2, 407. de Remo et Romulo: Sustinet impositos summa cavus alveus unda. Heu quantum fati parva tabella vehit! *Mart.* 1, 3. Hos (*libellos*) eme, quos arctat brevibus membrana tabellis. *Plin.* 33, 1, 6. Inciditque in tabella aerea eam aedem. *Catull.* 32, 5. *tabellam liminis* videtur vocare ipsas ligneas valvas januae. ¶ Translate. *Mart.* 11, 31. Pistor multiplices struit tabellas, *h. e.* quadras placentae instar tabellarum. ¶ De flabello. *Ov. Am.* 3, 2, 37. faciles arcessere ventos, Quos faciat nostra mota tabella manu. ¶ Ludus quidam significatur in illo *Ov. A. Am.* 3, 365. (et *Trist.* 2, 481.) Parva tabella capit ternos utrinque lapillos: In qua vicisse est, continuasse suos. ¶ Saepe dicitur de tabula picta, γραφὴ, δέλτος. *Cic. Fam.* 7, 23. *med.* Exhedria volebam tabellis exornare. *Ov. A. Am.* 1, 71. priscis sparsa tabellis Porticus. *Plin.* 35, 10, 37. Tabellae comicae: in quibus pictae sunt personae et actores comoediarum. *Hor. Sat.* 2, 7, 95. Vel cum Pausiaca torpes, insane, tabella. Adde *Ep.* 2, 2, 180. [*Suet. Tib.* 43. Cubicula — tabellis ac sigillis lascivissimarum picturarum et figurarum adornavit.] ¶ Saepissime de ea, in qua scribitur: item ipsa scriptura, syngrapha, γραμματίδιον, γραμματεῖον. *Ov. Pont.* 4, 2, 27. vix sumptae Musa tabellae Imponit pigras paene coacta manus. *Fe-*

stus: Tabellis pro chartis utebantur antiqui, quibus ultro citrove, sive privatim sive publice opus erat, certiores absentes faciebant: unde adhuc tabellarii dicuntur, et tabellae missae ab imperatoribus. Haec *Fest.* Fiebant tabellae e fago, abiete, buxo, tilia, acere, citro, ebore in tenues laminas secto. His cera inducebatur: unde *ceratae tabellae*, et *cera* simpliciter pro tabellis. *Juven.* 8, 142. falsas signare tabellas, *h. e.* falsa testamenta. *Mart.* 9, 103. Quadringentorum reddis mihi, Phoebe, tabellas, *h. e.* syngrapham. *Juven.* 6, 199. Si tibi legitimis pactam junctamque tabellis Non es amaturus? et *Suet. Claud.* 29. *f.* Tabellas dotis consignare. *Id. ib.* 15. *med.* Ex tabella pronuntiare sententiam, *h. e.* de scripto. *Auct. dial. de Or.* 36. *f.* Testimonium per tabellam dare; et *Cic. Tusc.* 5, 11. Tu quidem tabellis obsignatis agis mecum, et testificaris, quid dixerim aliquando, aut scripserim. [*Cic. Cluent.* 65. tabellae quaestionis, i. e. in quibus scriptum est, qui torti sint, et quid dixerint in equuleo. *Liv.* 43, 16. censores extemplo in atrium libertatis ascenderunt: et ibi signatis tabellis publicis, i. e. scriptis, quae in tabulario essent deposita.] ℙ De votivis, vel pictis, vel inscriptis. [*Cic. N. D.* 3, 37. Nonne animadvertis ex tot tabellis pictis, quam multi votis vim tempestatis effugerint? *Hor. Sat.* 2, 1, 33. quo fit ut omnis Votiva pateat tanquam descripta tabella Vita senis. *Ex *Bail.* adjecit *F.*] *Ov. Fast.* 3, 268. Et posita est meritae multa tabella Deae. *Tibull.* 1, 3, 27. Nunc, Dea, nunc succurre mihi: nam posse mederi, Picta docet templis multa tabella tuis. *Juven.* 12, 27. Et quam votiva testantur fana tabella Plurima: pictores quis nescit ab Iside pasci? [et 100. Legitime fixis vestitur tota tabellis Porticus. [*Bail. Adde *Ov. Met.* 8, 746. memores tabellae.] Exemplum votivae tabellae inscriptae habes ap. *Maff. Mus. Ver* 84, 3. Isidi, Serapi voto suscepto pro salute Scapulae filii sui P. Quinctius Paris S. L. M. Adde aliam ap. *Grut.* 82, 6. [*Cf. *Heindf.* ad *Hor. Sat.* 2, 1, 33.] ℙ De tabella litteraria, in qua pueri scribendi et supputandi artem discebant: quae et *tabula* dicitur. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 4. Fecit et Libyn puerum tenentem tabellam. V. TABULA. ℙ Tabellas postquam scripserant, lino obligatas anulo obsignabant, mittebantque, quo opus erat, epistolae vice, ἐπιστολή. Erant *duplices*, *triplices*, etc. a numero foliorum; *pugillares* a parvitate; *citreae*, *eburneae* a materia. *Ov. A. Am.* 3, 469. Verba vadum tentent abiegnis scripta tabellis; et *ib.* 1, 437. Cera vadum tentet rasis infusa tabellis. *Id. Am.* 3, 14, 31. Cur toties video mitti recipique tabellas? *Cic. Cat.* 3, 5. Tabellas proferri jussimus, quae a quoque dicebantur datae. Primum ostendimus Cethego signum: agnovit: nos linum incidimus, legimus: erat scriptum ipsius manu. [*Liv.* 45, 2. Laureatas tabellas (victoriae nuntias) populo ostendit: paulo ante dicuntur *laureatae litterae*. *Suet. Aug.* 27. tabellas duplices veste tectas tenentem. Vitiose alii *tabulas*.] ℙ Suffragia et sententiae olim voce ferebantur, [*et per calculos. V. in *suffragium*,] postea per tabellas ferri coeptae sunt. In comitiis ferendarum legum binae tabellae dabantur, in quarum una *U. R.* h. e. *uti rogas* scriptum erat, in altera littera *A.* h. e. *antiquo.* In judiciis sive per populum, sive per judices haberentur, ternae: prima *A.* id est *absolvo* habebat: secunda *C.* id est *condemno*: tertia *N. L.* id est *non liquet.* In creandis magistratibus una dabatur tabella, in qua nomina candidatorum perscripta erant, sive expressa, sive per notam primae tantum litterae, ut quidam volunt. Laturus suffragium puncto signabat nomen ejus, cui favebat, ut in PUNCTUM dictum est. *Cic. Fl.* 39. *f.* Cum tabella vobis dabitur, judices, non de Flacco dabitur solum: dabitur de omnibus bonis civibus, etc. *Id. Planc.* 6. *med.* Populo grata est tabella, quae frontes aperit hominum, mentes tegit, datque eam libertatem, ut, quod velint, faciant. *Id. Pis.* 1. *extr.* Me universa civitas non prius tabella, quam voce, priorem consulem declaravit; et *ib.* 40. An ego exspectem, dum de te quinque et septuaginta tabellae diribeantur? *Sen. Ben.* 3, 7. *f.* De quibusdam etiam imperitus judex dimittere tabellam potest, *h. e.* sententiam ferre. *Prop.* 4, 11, 49. Quaelibet austeras de me ferat urna tabellas. *Suet. Aug.* 33. Cum de falso testamento ageretur, non tantum duas tabellas, damnatoriam et absolutoriam, simul cognoscentibus dedit, sed tertiam quoque, qua ignosceretur iis, quos fraude ad signandum, vel errore inductos, constitisset. *Caes. B. C.* 3, 83. Dixit, placere sibi ternas tabellas dari ad judicandum: unam fore, qui liberandos omni periculo censerent: alteram, qui capitis damnarent: tertiam, qui pecunia multarent.

[TĂBELLĀRIS, is, m. V. DIPLOMARIUS. *F.*]

TĂBELLĀRĬUS, a, um, adj. ad tabellam pertinens. *Lex tabellaria* fuit, ne suffragia posthac voce, [*vel calculis,] sed tabella, id est ne palam et aperte, sed clam et occulte ferrentur; qua lege constitutum fuit genus illud libertatis, quo nemo alterius gratiae erat obnoxius, et cui palam refragari non audebat, occulta tabellae voce, sine ulla offensione, poterat repugnare. Quatuor hujusmodi leges fuere, Gabinia, Cassia, Papiria, Coelia: prima in creandis magistratibus, altera in judiciis, tertia in legibus ferendis, quarta in judiciis perduellionis, quod Cassia exceperat, tabellas induxit. Gabinia a Q. Gabinio trib. pleb. lata est ann. U. C. DCXV., Cassia a L. Cassio Longino trib. pleb. biennio post: Papiria a C. Papirio Carbone trib. pleb. ann. U. C. DCXXIII.; Coelia denique a Coelio, itidem trib. pleb. ann. U. C. DCXLVII. De his, et de tabella ipsa verba facit *Cic. Leg.* 3. a *c.* 15. V. etiam *Plin. ep.* 3, 20. et *ib.* 4, 25. et *Sall. or. ad Caes.* 2, 58. ℙ *Tabellaria navis*, quae praemitti solet, et nuntiare secuturae classis adventum. *Sen. ep.* 77. *in.* Subito hodie nobis Alexandrinae naves apparuerunt, quae praemitti solent, et nuntiare secuturae classis adventum: tabellarias vocant. ℙ *Tabellarius* absolute, γραμματοφόρος, qui tabellas seu litteras perfert. [*V. *Manut.* ad *Cic. Fam.* 3, 4.] *Cic. Phil.* 2, 31. Janitor, quis tu? a Marco tabellarius. *Cassius* ad *Cic. Fam.* 12, 12. Si litterae perlatae non sunt, non dubito, quin Dolabella tabellarios meos deprehenderit, litterasque interceperit. *Cic. ib.* 15, 17. Praeposteros habes tabellarios: cum a me discedunt, flagitant litteras: cum ad me veniunt, nullas afferunt. Atque idipsum facerent commodius, si mihi aliquid spatii ad scribendum darent: sed petasati veniunt, comites ad portam exspectare dicunt. ℙ [*Tabellarius ex officio annonae* legitur in *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 312. *n.* 366., qui num *portalettere*, vel *cancelliere* fuerit, subdubitat *Marin. Frat. Arv.* p. 614. V. TABULARIUS. *F.*]

TĂBELLĬO, onis, m. scriba publicus, et juris aliquantum peritus, qui contractuum, et testamentorum instrumenta publice conscribit, ut colligitur ex *Cod. Theod.* 9, 19, 1. et ex *Cod. Justin.* 1, 2, 14. *med.* In *Gloss. Philox.* dicitur ἀγοραῖος et νομικός. *Ulp. Dig.* 48, 19, 9. Solet et ita interdici vel juris studiosis, vel advocatis, vel tabellionibus, sive pragmaticis. *Capitol. Macrin.* 4. Ad Africam isse venatorem primo, post etiam tabellionem, deinceps advocatum fuisse fisci. *Firm. Math.* 4, 5. Tabelliones publicos facit, et qui ex litteris quaerant vitae subsidia.

TĀBEO, es, ui, n. 2. τήκομαι, ἀπομαραίνομαι, liquesco, tabesco. *Ov. A. Am.* 2, 89. de Icaro: Tabuerant cerae: nudos quatit ille lacertos. *Id. Met* 15, 362. Nonne vides, quaecumque mora fluidove calore Corpora tabuerint, in parva animalia verti? (Adde *Lucan.* 7, 823.) *Stat. Theb.* 4, 364. Tabens sanies. *Sen. Med.* 588. Aut ubi in rivos nivibus solutis Sole jam forti, medio ve vere Tabuit Aemus. Adde *Sen. alter. Q. N.* 3, 27. *med. Solin.* 22. *f.* Ubi ignis tabuit, *h. e.* defecit, exstinctus est. ℙ Translate est deficio, consumor, solvor, langueo. *Lucr.* 4, 1254. Namque aliis rebus concrescunt semina membris, Atque aliis extenuantur, tabentque vicissim. *Ov. Met.* 7, 540. de pestilentia: Lanigeris gregibus balatus dantibus aegros, Sponte sua lanaeque cadunt, et corpora tabent. [*Virg. A.* 12, 221. Tabentesque genae: ubi v. *Heyn.*] *Gell.* 7, 8. *extr.* Delphinus amans desiderio tabuit, exanimatusque est. *Virg. A.* 1, 176. optata potiuntur Troes arena, Et sale tabentes artus in litore ponunt. *Mart.* 9, 83. Bisque tuum decies non toto tabuit anno, *h. e.* patrimonium absumptum est. Adde *Ov. Met.* 3, 445 et *ib.* 4, 259., ubi de his usurpat, qui ex amore con tabescunt, et moriuntur. Sic *Prop.* 1, 15, 19. Hypsipyle nullos post illos sensit amores, Ut semel Aemonio tabuit hospitio, *h. e.* Iasonis hospitio excepti amore correpta contabuit.

TĂBERNA, ae, f. οἴκημα, significat omne utile ad habitandum aedificium: nempe ex eo, quod tabulis clauditur, inquit *Ulp. Dig.* 50, 16, 183., quasi *tabulerna*: unde *tabernacula*, et *contubernales*, ut *Fest* in *Adtubernalis*, et in *Contubernalis*, et in *Tabernacula*, et *Paul. l. c. l.* 184. docent. *Don.* ad *Ter. Ad.* 3, 3, 5. vult, dici per metathesin, quasi *trabena*, a trabibus validioribus, quibus superiora suspensa sunt. Hoc sensu dicitur de casa humili et paupere. *Hor. Od.* 1, 4, 13. Pallida mors aequo pulsat pede pauperum tabernas, Regumque turres. Fortasse et illud *ejusd.* huc pertinet, *A. P.* 127. Ne quicumque Deus, quicumque adhibebitur heros, Regali conspectus in auro nuper et ostro, Migret in obscuras humili sermone tabernas. ℙ Saepe dicitur de loco, ubi merces venduntur, et ubi artifices artem suam profitentur, καπηλεῖον, παντοχεῖον: quia olim ex tabulis compactis fiebant, et fronti aedium affigebantur, quo essent praetereuntibus conspectiores. *Cic. Cluent.* 63. *extr.* Instructam ei, et ornatam, medicinae exercendae causa, tabernam dedit. (*Ulp. Dig.* 50, 16, 185. Instructam tabernam sic accipimus, quae et rebus et hominibus ad negotiationem paratis constat.) *Id. Phil.* 2, 9. et *Hor. Sat.* 1, 4, 71. et *Mart.* 1, 118. Taberna libraria. *Tac. A.* 15, 34. sutrina. *Varr. L. L.* 7, 30. et *Hor. Ep.* 1, 14, 24. vinaria; et *Varr. ib.* cretaria, unguentaria. *Hor. Sat.* 1, 3, 131. tonsoris. *Pl. Men.* 2, 3, 81. et *Truc.* 3, 2, 29. diversoria: quae absolute diversoria a *Varr. R. R.* 1, 2. *med.* appellatur; et a *Val. Max.* 1, 7. *f.* meritoria; et a *Paulo Dig.* 33, 7, 13. cauponia. *Pomp. ib.* 1, 2, 2. *med.* (et *Liv.* 3, 48.) lanionis. (laniena. V. LANIENA.) *Ulp. ib.* 8, 5, 8. *med.* casearia. *Paul. ib.* 32, 1, 88. purpuraria. *Ulp. ib.* 18, 1, 32. et *Liv.* 26, 11. argentaria. V. ARGENTARIUS, ii. *S Aug.* 4. unguentaria. *Id. ib.* et *Pomp. Dig.* 33, 7, Tabernam exercere. *Suet. Ner.* 37. locare. *Cic.* 2, 4. *med.* Devertere in tabernam. *Juven.* 3, postquam omnis ubique Fixa catenatae siluit con go tabernae. ℙ *Catull.* 36, 15. Dyrrhachium cat *Hadriae tabernam*, quia ibi erat emporium, conveniebant populi mare Hadriaticum accolen omne genus merces coempturi. ℙ De furnice e panari. *Catull.* 37, 1. et 10., *Virg. Cop.* 3. et *P* 4, 8, 19. ℙ Quid taberna ab officina differat ea voce dictum est. Pro ea tamen aliquando p tur. Nam *Plin.* 10, 43, 60. postquam *sutrinam*, demque mox *officinam* appellavit, paulo post *ta nam* dixit. *Id.* 33, 11, 49. Vasa ex argento Fir na, Clodiana, Gratiana: etenim tabernas mensis optavimus. *Juven.* 13, 44. siccato nectare ter Brachia Vulcanus Liparaea nigra taberna. ℙ tabernis veteribus et novis in foro Romano. V. TUS. In iis olim ludos litterarios fuisse, in *Liv.* 3, 44. ℙ *Tabernae* sc. Rhenanae, oppi ad Rhenum, vulgo *Rheinzabern Tab. Peut.* ℙ *bernae Triboccorum* sive *Tres Tabernae*, oppi priore longius a Rheno, hodie *Elsaszabern. Amn* 16, 21. ℙ Sunt et tertiae in hoc Rhenano tr *Tabernae*, Montanae vulgo cognominatae, *Ber bern*, quas vero nescio (ait *Cellarius*), an in dam veteri litterarum monumento reperiantur. *Tres Tabernae*, locus in via Appia, Ulubris For Appii vicinus. *Cic. Att.* 1, 13. *in.* Adde 2, 1 et 13. *B. A.*

TĂBERNĀCLĀRĬUS, ii, m. qui tabernacula ficit, et curat. *Inscr.* ap. *Grut.* 642, 8. Colleg tabernaclariorum. Alii leg. *tabernaculariorum. Cognolati praef.* huic Lexico praemissam *n.* 19.

TĂBERNĀCŬLUM, i, n. σκήνωμα, subitariu ctum, frondibus aut stragulis opertum, adversu lis et aeris injurias: qualia sunt quae in castris inde excitantur, et modo huc, modo illuc tra runtur: a *taberna*, qua habitationem significat. *stus:* Tabernacula dicuntur a similitudine tabe rum: quae ipsae, quod ex tabulis olim fiebant ctae sunt: non, ut quidam putant, quod tabulis dantur. *Cic. Pis.* 25. *med.* Mihi libertus domun duo ante conduxerat: quae vacua si non fuisse campo Martio mihi tabernaculum collocassem. *Verr.* 2, 5, 12. In ipso aditu portus tabernacula baseis intenta velis collocabat; et *ib.* 33. *extr.* tos dies in litore, tabernaculo posito, perpot *Id. Brut.* 9. *med.* Militare tabernaculum. *Id.* 5, 10. Multis locis ne tectum quidem accipio, tabernaculo maneo plerumque. *Nep. Eum.* 7. tuere tabernaculum. *Hirt. B. Afr.* 1. constit *Caes. B. C.* 3, 85. Signo profectionis dato, tabe culisque detensis; et *ib.* 96. Recentibus caespit tabernacula constrata. *Tac. H.* 5, 22. Incisis ta naculorum funibus, suismet coriis coopertos t dabant. *Plin.* 6, 29, 35. Nomades in taberna viventes. *Suet. Aug.* 36. Auctor fuit, ut proc libus ad mulos et tabernacula, quae publice l solebant, certa pecunia constitueretur. *Inscr. Mur.* 926, 15. Ti. Claudius Amianthus Aug. fab tabernaculis. ℙ *Capere tabernaculum* est l eligere tabernaculo constituendo. Comitiorum exercitum imperari mos erat, qui praesidio e dum populus ferendis suffragiis occupabatur. exercitum extra Urbem, intra pomoerium ta imperabat is, qui comitia habebat. Ei rei tabe culum, aliquo pomoerii loco statutum, intra quod ante cives armati sub signis conveniebant. tabernaculum auspicato constituebatur: si quid tra receptos ritus admissum esset, vitio captum cebatur, et comitia dirimebat, aut vitio creatos se magistratus declarabat. *Cic. Div.* 1, 17. *f.* tabernaculum vitio cepisset imprudens. *Liv.* Quod C. Curtius, qui comitiis praefuerat, parun cte tabernaculum cepisset. *Cic. Div.* 2, 35. scire haruspices de tabernaculo recte capto p runt? Adde *N. D.* 2, 4., *Val. Max.* 1, 1. *n. Laelium Felicem* ap. *Gell.* 15, 27. *extr.* ℙ Tr late. *Cic. Or.* 3, 20. Qui in una philosophia tabernaculum vitae suae collocarunt.

TĂBERNĀRĬUS, a, um, adj. ad tabernam p nens. *Appul. Apol.* Cur tam absurdis, tamque bernariis blanditiis subagitarem? *h. e.* plebejis, sticis, ineptis, vulgaribus, quales in tabernis p lus adhibere solet: vel a cauponibus ad allicie hospites. ℙ *Tabernariae fabulae*, (de quibus ctum est in FABULA.) ap. *Donat. fragm. de moed. et Tragoed.*, *Diomed.* 3, 487. et *Fest.* in *gatarum*, ita dictae sunt ab humilitate persona et argumenti similitudine. ℙ *Tabernarius* abso κάπηλος, qui tabernam qualiscumque mercium g ris exercet. *Cic. Fl.* 8. Opifices, et tabernarios, que illam omnem faecem civitatum, quid est neg concitare? *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 6. *med.* Nisi cum tabernariis, et aquariis pugnarem, veternu vitatem occupasset. [*Inscr.* ap. *Orell. Coll. I Lat. n.* 1368. Tabernarii intra murum negot tes. *F*]

TĂBERNŬLĂ, ae, f. dimin. parva taberna. *S Ner.* 26. Tabernulas effringere, et expilare. *Ulp. Dig.* 5, 1, 19. *med.* et *Appul. Met.* 7. et 9.

it Romae locus, tabernula dictus, in regione quin- Varr. L. L. 4, 8., ubi et tabernola scribitur.

TĀBES, is, f. τῆξις, liquatio, et ipsa res liqua-, liquor, fluor. Volunt esse a τάκω Dorice pro ω, liquefacio. Liv. 21, 36. Per nudam glaciem, entemque tabem liquescentis nivis ingrediebantur, . q. tabum, humor foedus et lutulentus e nive li-facta.] Sen. Q. N. 4, 2. med. Aestate prima ma-iae et integrae adhuc nives: ex mollissimoque es est. Liv. 30, 34. med. Per cumulos corporum tabem sanguinis sequentes hostem. Al. leg. la-. Plin. 9, 35, 58. Cujus aceti asperitas visque tabem margaritas resolvit. Lucan. 8, 688. de ite reciso Pompeji: tunc arte nefanda Submota capiti tabes, raptoque cerebro Exsiccata cutis, e. extractum expressumque quidquid humidi et di inerat, ne caput putresceret. ℙ Item humor ruptus, et corrumpens, sanies, tabum, μάρανσις: n corpora solida solvuntur in fluidam putredinem, e quidquid contigerit, solvit corrumpitque. Plin. 19, 21. Putris tabes arboris. Id. 33, 6, 32. Ar-tum vivum exest ac perrumpit vasa, permanans e dira. Lucan. 7, 791. sidentes in tabem spectat rvos (cadaverum); et ib. 809. tabes cadavera sol-; et 2, 166. cadavera tabe fluunt. Liv. 40, 29. a quae titulum sepulti regis habuerat, inanis in-ta, per tabem tot annorum omnibus absumptis. n. 34, 11, 25. Tabes mercium; et 2, 101, 104. a ferarum occisa corpora in tabem visu suo re-it, h. e. macerat et putrefacit. [*Suet. Vit. 10. orrentes quosdam cadaverum tabem, i. e. ma-, pestiferum odorem.] ℙ Saepe dicitur de hu-e corrupto, viru, quo corpus animalis inficitur, bsumitur. Ov. Met. 3, 49. de angue: Hos necat atos funesti tabe veneni. Id. Pont. 3, 1, 26. ctaque mortifera tabe sagitta madet. Sen. Herc. . 716. Missa est palla tabe Nessea illita. Plin. 16, 15. Dentes flammis indomiti, cavantur tabe itae. ℙ Est etiam morbi genus, quo paulatim pus absumitur. Ejus tres describit species Cels. 22. Una Graece ἀτροφία, qua corpus non alitur, ma macies oritur: altera καχεξία, ubi malus cor-is habitus est, ideoque omnia alimenta corrum-tur: tertia, quam φθίσιν dicunt, oritur fere a ite: inde in pulmonem distillat: ex hoc exulce-o accidit, et febricula, tussis, sputum purulen-, etc. Cic. Tusc. 3, 13. Habet ardorem libido, atem laetitia gestiens, humilitatem metus: sed itudo majora quaedam, tabem, cruciatum, af-ationem. Quint. decl. 5, 15. f. Penitus visceri- immissa tabes quotidie aliquid ex homine prae-it in mortem. Plin. 2, 63, 63. In taedio vitae es lenta nos consumit tabe. [*Tac. A. 12, 50. x hiems seu parum provisi commeatus et orta ex que tabes. Id. H. 5, 3. orta per Aegyptum .] ℙ Tabes oculorum ap. Tac. H. 4, 81. est ex to humore caecitas. ℙ Eadem ratione tabes in ribus dicitur, cum inarescunt, et paulatim defi-t. Plin. 17, 24, 37. n. 5. Inarescunt arbores, mox et macies earum partium fragilis, postre-tabes morsque, non intrante succo, aut non per-ente. ℙ Tabes soli, terrae squalor et sterilitas, nullum gramen provenit. Plin. 8, 21, 33. Ba-co mustelarum virus exitio est: injiciunt eas ca-is, facile cognitis soli tabe. ℙ Metonymice. an. 9, 700. Hic quae prima caput movit de pul- tabes, Aspida somniferam tumida cervice leva- ℙ Translate refertur ad alia, ut corruptela, agio, pestis, morbus. Sall. Cat. 37. extr. et . 37. Tanta vis morbi, uti tabes, plerosque ci- animos invaserat. Id. fragm. ap. Fest. Qui em mos, uti tabes in urbem conjectus; et Cor-s ib. Propter hanc tabem atque perniciem do- totius. Liv. 7, 38. med. In urbe insidentem m crescentis in dies fenoris pati. [*Cf. 2, 23. remo velut tabem venisse ad corpus: de aere o.] Tac. H. 1, 26. Infecit ea tabes le-um quoque motas jam mentes. Id. A. 11, 6. uomodo vis morborum pretia medentibus, sic tabes pecuniam advocatis ferat. Virg. A. 6, 442. durus amor crudeli tabe peremit. Ov. Met. 2, anxia nocte Anxia luce gemit, lentaque miser- tabe Liquitur: scil. invidiae. Plin. 18, 1, 1. es animi contrectata adurit, h. e. livor. Adde 2, 23. et Petr. Sat. 119. f. [*Cf. indicem Drak. .] ℙ In plur. num. Sil. 8, 21. His super inter- tabes, et civica vulnus Invidia augebant. Al. labes. ℙ Praeter rectum, quartum, et sextum m usum habere non videtur. Charis. 1, 73. et quasi reprehendit Cinnam, quod in Smyrna, o ante se usus auctore, tabis dixerit. Sed et us usurpavit 3, 22. Cum haec genera tabis sint. sexto casu Lucr. ut labi pro labe dixit 5, 928., etiam tabi pro tabe, 1, 805. Imbribus et tabi nim-m arbusta vacillant. Prisc. tamen 7, 768., eum- secuti non pauci, tabe legunt: et similiter pro- ultimam, ut in fame, observant. ℙ Tabes et s saepissime in libris commutantur. Sed labes et locum, ubi ruina et pernicies significatur: s, ubi corruptio et contagio.

ĀBESCO, is, n. 3. τήκομαι, in tabem solvor, esco, liquefio: a tabes. Cic. N. D. 2, 10. Fri-bus durescit humor: et idem vicissim mollitur tepefactus, et tabescit calore. Lucr. 6, 515. Igni Cera super calido tabescens multa liquescit; et ib. 964. exstructas ningues radiis tabescere. Colum. 12, 17. Ficus in jure tabescunt. Cels. 6, 15. et Cato R. R. 88. et Plin. 31, 8, 44. Sal tabescit. ℙ Item solvi, minui, interire, deficere: et refertur etiam ad animum. Lucr. 3, 581. cum corpus nequeat perferre animai Discidium, quin id tetro tabescat odore. Id. 2, 1170. omnia paulatim tabescere, et ire Ad scopulum spatio aetatis defessa vetusto. Id. 3, 925. aeterno tabescere luctu. Id. 5, 679. Crescere itemque dies licet, et tabescere noctes. Pl. Stich. 5, 1, 8. Quasi senex tabescit dies. Id. Capt. 1, 2, 30. Ego qui tuo moerore maceror, macesco, consenesco, et tabesco miser, ossa atque pellis sum misera macritudine. Catull. 68, 55. assiduo tabescere lumina fletu. Ov. Trist. 5, 1, 77. assiduis animum tabescere curis. Hor. Sat. 1, 1, 110. Quodque aliena capella gerat distentius uber, Tabescat, h. e. invidia maceretur. Cic. Cat. 2, 4. Ne patiantur, desiderio sui Catilinam miserum tabescere. Id. Tusc. 4, 17. Tabescere molestia. Id. Att. 2, 21. med. (et Ter. Ad. 4, 3, 11.) dolore ac miseria. Id. ib. 14. otio; et ib. 3, 25. Nobis in hac calamitate tabescendum est, h. e. usque ad finem vitae immorandum.

*TABIDĬUM, i, n. opp. Libyae interioris. Plin. 5, 5. ℙ Idem fortasse quod Θαβουδὶς audit Ptol. B. A.

TĀBĬDŌSUS, a, um, adj. tabidus. Est Tert. Apol. 13. f., item Pud. 14. med., ubi et tabiosus legitur.

TĀBĬDŬLUS, a, um, adj. dimin. tabidi. Virg. Cir. 182. Tabidulamque videt labi per viscera mortem.

TĀBĬDUS, a, um, adj. τηκτὸς, liquatus, liquefactus, tabefactus. Liv. 21, 36. f. In levi tantum glacie tabidaque nive volutabantur. ℙ Item tabe infectus, resolutus, corruptus. Sen. Oed. 358. Et felle nigro tabidum spumat jecur; et ib. 147. Deficit pastor grege diminuto, Tabidos inter moriens juvencos. [*Suet. Tib. 51. corrupto demum et tabido corpore funeratam; et Cal. 26. tabidas feras — subjiciebat: ubi v. Brem. Vulg. legitur rabidas.] ℙ Translate. Ov. Pont. 1, 1, 67. mens mihi tabida facta De nive manantis more liquescit aquae. Calpurn. Ecl. 3, 50. domina sine Phyllide tabidus erro, h. e. tabe et macie consumptus, ut qui lenta tabe laborant. ℙ Est etiam tabem afferens, tabificus. Ov. Pont. 4, 8, 49. Tabida consumit ferrum, lapidemque vetustas. Lucan. 6, 737. Hecate pallenti tabida forma. Tac. A. 16, 66. Lentum et tabidum venenum. Mart. 1, 79. Indignas premeret pestis cum tabida fauces. Virg. A. 3, 137. tabida lues. Sen. Herc. Fur. 691. Famesque moesta tabido rictu jacens, h. e. tabe lenta consumens, ut Plin. ait 2, 63, 63. Al. leg. rabido.

TĀBĬFĬCĀBĬLIS, e, adj. tabificus. Accius ap. Non. 2, 852. Pernici orbificor liberorum leto, et tabificabili.

TĀBĬFĬCUS, a, um, adj. τηκτικὸς, liquefaciendi vim habens. Lucr. 6, 736. ubi in campos albas descendere ningues Tabificis subigit radiis sol. ℙ Item tabem seu corruptionem afferens, pestilens, φθισικός. Sen. Oed. 79. Tabifica coeli vitia. Lucan. 9, 723. Ossaque dissolvens cum corpore tabificus seps. Id. 5, 111. Tabificus aer. Suet. Tib. 73. Venenum lentum atque tabificum. Plin. 8, 10, 10. Elephantis terram edisse tabificum est. Id. ib. 37, 56. Tabifica urina. Sil. 6, 276. sanies. ℙ Translate. Cic. Tusc. 4, 16. Tabificae perturbationes mentis, scil. aegritudo et metus: [*nagende Leidenschaften.]

TĀBĬFLŬUS, a, um, adj. tabe fluens, tabidus. Prud. Apoth. 958. cum peccet et ipse Angelus, hospitium qui nescit adire caducum Cratis tabifluae, h. e. corporis mortalis, et tabe pereuntis. Venant. Vit. S. Mart. 4, 430. Tabifluus morbus, h. e. tabificus.

TĀBĬŌSUS. V. TABIDOSUS.

*TABIS, is, mons Orientis. Mela 3, 7. in. Cf. Plin. 6, 17. cujus verba sunt, usque ad jugum incubans mari, quod vocant Tabin. Unde et promontorium fuisse, est qui suspicetur. B. A.

TĀBĬTŪDO, inis, f. tabes, macies. Plin. 22, 25, 61. Alica peculiariter longo morbo ad tabitudinem redactis subvenit. *Sic ed. Hard. ubi antea, v. g. in ed. Elzev., legebatur habitudinem. B. A.

*TABLAE, arum, opp. in insula Batavorum situm, in Vahalis. Tab. Peut. B. A.

TABLĪNUM et Tabulinum, i, n. γραμματοφυλάκιον, χαρτοφυλάκιον, tabularium, locus, in quo tabulae, et instrumenta, monumentaque rerum gestarum asservabantur: per syncopen ex tabulinum, quod a tabula, quomodo et a figulo figlinum dicimus, pro figulinum. Fest. ex Scaligeri restitutione: Tablinum proxime atrium locus dicitur, publicarum rationum causa factus, quod antiqui magistratus in suo imperio tabulas rationum ibi habebant. Plin. 35, 2, 2. Tablina codicibus implebantur, et monumentis rerum in magistratu gestarum. Adde Vitr. 6, 4. et 8. ℙ Accipitur etiam pro loco, in quo tabulae pictae, et signa disponuntur ornatus causa, πινακοθήκη. Appul. Flor. n. 22. Medici cum intraverint ad aegrum, uti visant, nemo eorum quod perpulcra tablina in aedibus cernant, et lacunaria auro oblita, etc. Al. leg. tabulina. ℙ Item locus sub dio, tabulis constratus: de quo Varr. ap. Non. 2, 112. Ad focum hieme coenitabant, aestivo tempore in propatulo, rure in corte, in urbe in tablino, quod maenianum possumus intelligere, tabulis fabricatum. [Al. leg. tabulinum. ℙ Tablinum, seu potius tabulinum locus fuit etiam in castris, qui an a tabulis interstantibus, an a matriculis militum quae ibidem servarentur, ita dictus fuerit, ambigitur. Hyg. Gromat. p. 2. col. 2. Si legiones plures acceperimus, convertemus pedaturam; quod fuerat signis, tabulino dabimus; et mox: Signis pedes CXX., tabulino pedes CCCLX.; vel signis CLXXX., tabulino pedes CCXL. (dabimus). V. Schelii adnot. ad l. c. F.]

TABLISSO, as, n. 1. ταβλίζω, latrunculis, aut talis in tabula ludo. Diomed. 2, 417. et 421. et a veteribus usurpatum fuisse docet, et deinde obsolevisse.

*TABRĂCA, ae, f. Τάβρακα, opp. Numidiae, ad littus maris Mediterranei. Mela 1, 7. Juven. Sat. 10, 194. Claud. in Eutrop. Praef. 2, 71. Plin. 5, 3. ed. Hard. ubi ed. Elzev. habet Trabracha, minus accurate. ℙ Thabracha appellatur ab August. adv. Donat. 6, 32. Θάβρακα Ptol. B. A.

[TABUDENSIS, e, adj. ad Tabudam pertinens, Numidiae urbem in Peut. Tab. memoratam. Inscr. ap. Orell. Coll. Inscr. Lat. n. 533. Ordo decurionum Tabudensium. F.]

TĂBŬLA, ae, f. σανὶς, πίναξ, πλάξ, lamina arboris in longitudinem et latitudinem secta, crassitudine tenui. Ut a φάω pro φημὶ est fabula, ita ab inus. τάω pro τείνω, tendo, est tabula, nimirum ab extensione: hinc ταώς, pavo, quia caudam extendere solitus. V. Etym. M. Cic. Off. 3, 23. Si tabulam de naufragio stultus arripuerit. Juven. 14, 288. qui navem mercibus implet Ad summum latus, et tabula distinguitur unda. Plin. 33, 4, 21. Latera (fossarum) cluduntur tabulis. Id. 36, 15, 24. n. 7. Summa pars scenae e tabulis inauratis. Id. 31, 11, 47. Spongiae aqua perfusae, expressaeque inter duas tabulas. Colum. 7, 4. med. Perforatae tabulae, quibus ovilia consternuntur. ℙ Pro vario tabulae usu varius est ejus significatus. Sumitur enim pro tabula lusoria, qui et alveus dicitur. Sen. Tranqu. 14. med. Lusisse tu Canum illa tabula putas? illusit. Juven. 1, 89. neque enim loculis comitantibus itur Ad casum tabulae, posita sed luditur arca. Ov. de nuce 77. Per tabulae clivum labi jubet alter, et optat, Tangat ut e multis quamlibet una suam. ℙ Item pro pictura; in tabulis enim olim pingebant. Cic. Fin. 5, 1. extr. Epicuri imaginem non modo in tabulis, sed etiam in poculis, et in anulis habere. Id. Par. 5, 2. Echionis tabula te stupidum detinet, aut signum aliquod Polycleti. Id. Brut. 75. Tabulas bene pictas collocare in bono lumine. Prop. 1, 2, 22. Qualis Apelleis est color in tabulis; et 2, 2, 51. fama tabulas anteire vetustas. Ov. Fast. 3, 831. Tabulam coloribus urere, h. e. encausto pingere. Juven. 8, 6. Quis fructus generis, tabula jactare capaci Corvinum, etc.? Plin. 35, 9, 36. n. 2. Zeuxis Agragantinis facturus tabulam, quam in templo Junonis dicarent, etc. Prop. 4, 3, 35. e tabula pictos ediscere mundos. Sic Cic. Att. 6, 2. med. Peloponnesi civitates omnes maritimas esse, Dicaearchi tabulis credidi. Hor. Od. 1, 5, 13. me tabula sacer Votiva paries indicat, etc. h. e. in qua pictum est naufragium. Sic Pers. 6, 32. largire inopi, ne pictus oberret Caerulea in tabula. Juven. 14, 301. mersa rate naufragus assem Dum rogat, et picta se tempestate tuetur. ℙ Item saepe pro scriptura, quia in tabulis ceratis scribebant, quae et tabellae dicuntur. Pl. As. 4, 1, 17. Ne epistola quidem ulla sit in aedibus, nec cerata adeo tabula. Varr. R. R. 3, 5. med. Ornithonis locus deformatus ad tabulae litterariae speciem cum capitulo, i. e. in qua pueri scribere discunt, et ratiocinandi artem. Ejus forma est quadrata et oblonga cum parvo capite perforato, ex quo suspendebatur. Hor. Sat. 1, 6, 74. (et Ep. 1, 1, 56.) de pueris: Laevo suspensi loculos, tabulamque lacerto. Juven. 9, 40. ponatur calculus, adsint Cum tabula pueri. Adde Just. 23, 44. Hinc de puero valde studioso Petr. fragm. Trag. 46. Burm. Quidquid illi vacat, caput de tabula non tollit. Simile videtur illud Cic. Fam. 7, 25. Sed heus tu, manum de tabula: magister adest citius, quam putaramus. Victorius putat respici ad discipulos pictorum, qui absente magistro, penicillis aliquid furtim pingunt: eoque superveniente, manum de tabula tollere admonentur. Erasmus ad illud Apellis dictum ap. Plin. 35, 10, 36. n. 10. omnia sibi cum Protogene paria esse: sed uno se praestare, quod manum ille de tabula non sciret tollere: memorabili praecepto: nocere saepe nimiam diligentiam. Alii ad tabulam lusoriam, et desistendum esse a ludo. Alii ad litterariam, et cessandum a scribendo contra Caesarem, ipso adventante. [*Liv. 9, 46. tabulam posuisse et jurasse, se scriptum non facturum: ubi int. librum e tabulis ceratis, quem scriba apparens magistratui gestabat, ut in eum referret, si quid ille scribi jussisset.] ℙ Tabulae, syngraphae, scripturae contractuum, rationum, aliarumque rerum. Juven. 2, 119. Signatae tabulae: dictum, feliciter; et Pl. Rud. prol. 21. Juppiter bonos in aliis tabulis exscriptos habet; et Truc. 1, 1, 53. Tabulae, ubi aera perscribuntur usuraria. Cic. Rosc. Com. 2.

et 3. et *Or.* 2, 23. *med.* Conficere tabulas, *h. e.* rationes accepti et expensi ex adversariis in codicem referre. *Id. Top.* 3. *f.* Multum differt, in arcane positum sit argentum, an in tabulis debeatur, *h. e.* in nominibus; et *Verr.* 2, 2, 77. *med.* Litterae lituraeque omnes assimulatae, expressae, de tabulis in libros transferuntur. [*Tac. A.* 2, 69. Nomen Germanici plumbeis tabulis inscriptum. *Bail.*] ¶ *Tabula patrocinalis*, eadem ac *hospitalis*. V. PATROCINALIS et HOSPITALIS. ¶ In auctionibus. *Cic. Caecin.* 6. Adest ad tabulam: licetur Aebutius, *h. e.* ad auctionem: erat enim tabula, in qua perscriptae erant res auctioni subjectae. *Id. Att.* 12, 40. *f.* Horti praeconi subjiciantur. Id nisi fit, excludemur: sin ad tabulam venimus, vincemus facultates Othonis. V. SEXTIUS. *Q. Cic. Pet. cons.* 2. Antonium in praetura competitorem habuimus, amico Sabidio et Panthera, quod ad tabulam quos poneret, non habebat, *h. e.* in qua suffragiorum, postquam lata et collecta fuerant, numerus inibatur et perscribebatur. *Varr. R. R.* 3, 5. *f.* Narrat, ad tabulam, cum diriberent, quendam deprehensum tesserulas conjicientem in loculum. Adde *ib.* 17. et *Cic. Pis.* 5. *f.* ¶ De legibus et edictis. *Cic. Phil.* 2, 36. *f.* Toto Capitolio tabulae figebantur, *h. e.* in quibus immunitates aliquibus dabantur ex actis Caesaris, civitatis jus aliis, etc. Sic *Phil.* 1, 1. *med.* Nequa tabula ullius decreti Caesaris, aut beneficii figeretur. *Id. Arch.* 9. Tabulae publicae Heracleensium. *Liv.* 26, 36. Ut prima inter primos nomina sua vellent in tabulis publicis esse. *Plin.* 34, 9, 21. Tabulae aereae, in quibus publicae constitutiones inciduntur. *Cic. Or.* 1, 44. Bibliothecas omnium philosophorum unus mihi videtur duodecim tabularum libellus et auctoritatis pondere, et utilitatis ubertate superare. Adde *ib.* 43. V. DUODECIM. ¶ De tabella, qua in judiciis ferebatur sententia, et in comitiis suffragium. *Cic. Phil.* 11, 8. *med.* Quod si comitia placet in senatu habere, petamus, ambiamus: tabula modo detur nobis, sicut populo data est. Al. leg. *tabella.* [*Ita *Orell.*] *Ascon.* ad illud *ejusd. Verr.* 1, 13. *extr.* Ut discoloribus signis juratorum hominum sententiae notarentur. *Signa* alii ceratas diverso colore tabulas: alii ab judicibus appositas tabulis ceras diversi coloris ajunt. Adde *Div. Verr.* 7. *f.*, ubi *tabellam* primo, mox *tabulam* usurpat. [*Ap. *Orell. tabula* non legitur.] ¶ Laudare per tabulas, i. e. per scriptum. *Ascon. pro M. Scauro*, *f.* Horum magna pars per tabulas laudaverunt, quia aberant. ¶ *Tabula* de proscriptione. *Juven.* 2, 28. In tabulam Sullae si dicant discipuli tres. *Mart.* 5, 69. Antoni, Phario nil objecture Photino, Et levius tabula, quam Cicerone, nocens. ¶ *Tabulae* de testamento, διαθήκη. *Ov. A. Am.* 2, 331. Omnibus his inerunt gratae vestigia curae: In tabulas multis haec via fecit iter, *h. e.* ut heredes scriberentur. *Plin. ep.* 2, 20. Coegit mulierem aperire tabulas, ac sibi tunicas, quas erat induta, legare. *Juven.* 4, 18. si munere tanto Praecipuam in tabulis ceram senis abstulit orbi; et 2, 58. Notum est, cur solo tabulas impleverit Hister Liberto; et 12, 122. si Libitinam evaserit aeger, Delebit tabulas; et 14, 55. mutare tabulas. *Mart.* 5, 39. supremas signare. ¶ *Tabulae novae*, novus rationum codex, veteri deleto, ut aes alienum vetus debitoribus remittatur. *Cic. Phil.* 5, 4. *med.* Postquam ipsum Trebellium vidit sine tabulis novis salvum esse non posse. V. NOVUS. ¶ Praeterea in re rustica *tabula* est modus et mensura agrorum incertae quantitatis, in quadrum conformata. *Pall.* 2, 11. Tabulas pro domini voluntate, vel loci ratione faciemus, sive integrum jugerum continentes, seu medium, etc. et *ib.* 10. Fiunt sulci tanta longitudine, quantam destinaveris tabulae. *Id.* 3, 10. *med.* Seminarium dicimus aeque fossam tabulam pedum duorum semis altitudine. Adde *ib.* 18. *f.* *Id. ib.* 9. *med.* Jugeralis tabula, *h. e.* jugerum. ¶ Aliquando est certae quantitatis mensura. *Var. auct. de limit.* p. 311. *Goes.* Habet itaque tabula una quadratas perticas septuaginta duas; et p. 312. Remanent perticae centum duodecim, quae faciunt tabulam unam, semis, et perticas quatuor. ¶ Denique ap. *Tert. Pall.* 1. et 5. dicuntur *tabulae* rugae et plicaturae in vestibus, eorumque congeries *tabulatum:* quia instar tabularum aliae super alias insident, et superpositae sunt. V. CONTABULATIO.

TĂBŬLĀMENTUM, i, n. tabularum, seu asserum colligatio. *Front. Strat.* 1, 7. Junxit dolia, constravitque tabulamentis. Adde *Vet. Tab.* longe *Frontino* antiquiorem, ap. *Mur.* 587, 1.; ea enim pertinet ad ann. U. C. DCXCVI.

*TABULANDUS, a, um, part. *Auct. Itin. Alex.* (ed. *A. Maio*) 77. Superjectu trabilacularum calcatu tabulandarum etc. *B. A.*

TĂBŬLĀRĬĂ, ae, f. idem quod tabularium. *Claud. Aug.* ap. *Non.* 3, 110. Quorum jacent muri, villa, horrea, curiaque, et tabulariae publicae. ¶ Item munus tabularii, h. e. ars conficiendi rationes. *Impp. Dioclet. et Maxim. Cod.* 7, 9, 3. Post vero ut libertus tabulariam administrando, libertatem non amisisti.

TĂBŬLĀRIS, e, adj. πιναχιχὸς, ad tabulas pertinens. *Plin.* 34, 9, 20. Aeris temperatura statuaria, eademque tabularia, *h. e.* ad ducendas tenues laminas instar tabularum. ¶ Substantive. *Sen. Ira* 3, 19. Torserat per omnia, quae in rerum natura tristissima sunt, fidiculis, tabularibus, equuleo, igne, vultu suo, *h. e.* tabulis corpori admotis, et adstrictis, quibus homo comprimeretur, et paene elideretur. Ita recte *Lipsius*, alii leg. *tribularibus*, h. e. tabulis ferreo denso acumine asperatis in modum tribulae: alii *talaribus*, h. e. ποδοστράβαις, instrumento, quo pedes luxantur: vel ἀστραγαλωτοῖς μάστιξι, flagello ossiculis instructo, ut gravius feriat. V. TESSELATUS. [Sed prior sententia probanda, ut patet ex inventione corporis S. Danielis Levitae Patavii facta, cujus corpus inter duas tabulas, marmoream et ligneam, repertum est, quarum superior multis erat foraminibus perterebrata, utramque vero trabales clavi colligabant, martyris corpus transfodientes. *F.*] ¶ Absolute *tabulare palati* ap. *Veg. Vet.* 2, 11. *f.* videtur esse palati convexitas: qua ratione *palatum coeli* dixit *Ennius.*

TĂBŬLĀRĬUM, ii, n. γραμματοφυλάκιον, locus, in quo tabulae, hoc est instrumenta, et litterae, et acta publica reponuntur. *Inscr.* ap. *Grut.* 170, 6. Q. Lutatius Q. F. Q. N. Catulus Cos. (*scil.* ann. U. C. DCLXXVI.) substructionem, et tabularium ex S. C. faciundum curavit, *h. e.* locum in Capitolio, quo senatusconsulta, plebiscita de societate et foedere ac privilegio, cuicumque concessis, ut ait *Suet. Vesp.* 8., continebantur. *Liv.* 43, 16. Censores in atrium Libertatis ascenderunt, et ibi signatis tabellis publicis, clausoque tabulario, et dimissis servis publicis, etc. *Virg. G.* 2, 502. nec ferrea jura, Insanumque forum, aut populi tabularia vidit. *Cic. Arch.* 4. Hic tu tabulas desideras Heracliensium publicas, quas Italico bello, incenso tabulario, interiisse scimus omnes. *Inscr.* ap. *Grut.* 478, 2. Tabularium censuale. ¶ Etiam in privatorum aedibus tabularia sunt. *Paul. Dig.* 32, 1, 90. In fundo uno ex his, qui praelegati sunt, tabularium est, in quo sunt complurium mancipiorum emptiones, fundorum, et variorum contractuum instrumenta, praeterea et nomina debitorum.

TĂBŬLĀRĬUS, ii, m. ἀριθμητὴς, qui rationum tabulas perscribit, acceptique et expensi rationes conficit. *Sen. ep.* 88. *inter in. et med.* Numerare me docet arithmetica: potius doceat, non esse feliciorem, cujus patrimonium tabularios lassat. *Ulp. Dig.* 11, 1, 6. *extr.* Et adversus tabularium puto actiones dandas, qui in computatione fefellit. Adde *ib.* 50, 13, 1. *med.* ¶ Item tabellio, qui magistratibus apparet, cautiones, acta, et rationes conscribendo, et conscripta custodiendo, γραμματοφύλαξ. Differt a tabellione, qui eorum, quae scribit, custos non est. *Ulp. Dig.* 43, 5, 3. Si custodiam tabularum aedituus, vel tabularius suscepit. *Arcad. ib.* 50, 4, 18. Custodes aedium, vel logographi, vel tabularii. *Inscr.* ap. *Gud.* 160. *n.* 7. L. Cincio L. F. Sabiniano tabulario Class. Raven., etc. Alia ap. *Grut.* 1091, 3. et 1100, 7. Tabularius XX. hereditatium; et 589, 11. Januarius Aug. Lib. tabularius a patrimonio. *Sidon. ep.* 4, 11. *med.* Habebat hunc procuratorem in negotiis, villicum in praediis, tabularium in tributis. *Ammian.* 28, 1. Obscurissime natus est patre tabulario praesidialis officii. ¶ In *Inscr.* ap. *Mur.* 1024, 5. est *tablarius* per sync.

TĂBŬLĀTIM, adv. per tabulas seu modos agri. *Pall.* 3, 9. *med.* Maxime expediet genera vitium tabulatim disponi, decimanis dividi.

TĂBŬLĀTĬO, onis, f. σανίδωσις, plurium tabularum compositio et junctura, contabulatio. *Caes. B. C.* 2, 9. Centones insuper injecerunt, ne tela tormentis missa tabulationem perfringerent. *Vitr.* 5, 5. *f.* Omnia publica lignea theatra tabulationes habent complures.

TĂBŬLĀTUM, i, n. σανίδωμα, superficies plana, tabulis junctis constrata. *Caes. B. G.* 6, 28. In extremo ponte turrim tabulatorum quatuor constituit. *Cato R. R.* 3. Si in tabulato olea nimium diu erit, putescet; et *ib.* 55. Ligna domino in tabulato condito. *Colum.* 2, 22. Foenum in tabulata componere. *Id.* 1, 6. *med.* Siccas res tabulatis congerere. *Id.* 8, 3. de gallinario faciendo: Tabulata supra se quaternos, et infra septenos liberos pedes habeant. *Caes. B. C.* 2, 9. *f.* Tabulatum exstruere. *Stat. Th.* 10, 879. destruere. *Virg. A.* 2, 463. de turri: qua summa labantes Juncturas tabulata dabant. *Val. Fl.* 8, 305. et pedibus pulsant tabuluta frementes. (Adde 3, 463.) *Mart.* 9, 60. tabulata catastae. ¶ Translate est series rerum ordine alia super aliam compositarum; quae et *stratura* dicitur. *Colum.* 12, 39. *med.* Acina in dolium conjicito, pedibusque bene calcato: ubi unum tabulatum feceris, vinum vetus conspergito, postea alterum supercalcato; et *ib.* 43. Uvas superponunt, tum furfures infundunt, et alterum tabulatum uvarum eodem modo collocant. Adde *ib.* 48. et 7, 8. *med.*, ubi de caseo condendo agit. ¶ In arboribus, et praecipue in ulmis, ad quas applicantur vites, *tabulata* sunt ramorum ordines effusiores, et in plana tendentes, non ad altiora crescentes, ut ait *Serv.* ad illud *Virg. G.* 2, 360. contemnere ventos Adsuescant, summasque sequi tabulata per ulmos. *Colum.* 5, 6. *med.* Ulmi cum adolescere incipient, falce formandae, et tabulata instituenda sunt: hoc enim nomine usurpant agricolae ramos truncosque prominentes, eosque vel pro[...] pius ferro compescunt, vel longius promittunt, [...] vites laxius diffundantur. *Id. ib. med.* Palmites cu[...] primum tabulatum apprehenderint, materia proxim[...] putatione disponetur omnibus annis: alioquin in s[...] perius tabulatum excitabitur. *Plin.* 14, 1, 3. P[...] pulus, cujus tabulata in orbem patula, etc. *Id.* 1[...] 1, 5. Platani tabulata, laxeque ramorum trabib[...] scamna patula. ¶ Alia significatione. V. in T[A]BULA.

TĂBŬLĀTUS, a, um, part. a *tabulo:* σεσανιδω[...] μένος, tabulis constratus, aut tectus. *Plin. ep.* [...] 17. *med.* Adhaeret dormitorium membrum, transi[...] interjacente, qui suspensus et tabulatus, conceptu[...] vaporem digerit. Alii rectius *tabulatus* legunt. *Fe*[...] in *Adtubernalis.* Gentes, quae tabulatis habita[...] aedificiis. V. PROVOLO. ¶ In modum pluriu[...] tabularum dispositus. *Tert. Pall.* 1. *med.* Pal[...] jam teretis redundantiam tabulata congregatione f[...] citis. V. TABULA.

TĂBŬLĬNUM. V TABLINUM.

TĂBŬLĬUS, a, um. V. TRIENTIUS.

[TĂBŬLO, as, a. 1. in modum tabulamenti a[...] quid dispono. Part. *Tabulandus* ap. *Auct. Itin. Al*[...] *M.* (ed. *A. Maio*) 77. de fluminis transmission[...] His quippe (*pellibus*) pactis, substratu levium de[...] sarumque itidem, et superjectu trabilacularum (le[...] *trabicularum*) calcatu tabulandarum connexa utri[...] quesecus pellium pragmenta (lege *pagmenta*) usu[...] ratium integraverant sibique pecorique. *F.*]

TĂBUM, i, n. et Tabus, i, m. φθίσις, λύθρ[...] sanguis mortuus vel corruptus, ater cruor, sani[...] pus. Vox fere poetica. *Ennius* ap. *Cic. Tusc.* [...] 44. et *Pis.* 19. Naufragio expulsus, saxis fixus as[...] ris, evisceratus latere, saxa spargens tabo, san[...] sanguine atro. *Virg. A.* 3, 27. Nam quae pri[...] solo ruptis radicibus arbos Vellitur, huic atro [...] quuntur sanguine guttae, Et terram tabo macula[...] et *ib.* 626. vidi, atro cum membra fluentia ta[...] Manderet. *Id. ib.* 8, 485. Mortua jungebat cor[...] ra vivis, etc. et sanie taboque fluentes Complexu [...] misero longa sic morte necabat. *Servius* hic *sani*[...] mortui, *tabum* vivi sanguinem esse ait. Sed [...] discrimen auctores non servant. *Ov. Met.* 2, 7[...] Invidiae nigro squalentia tabo Tecta petit. *Luc*[...] 6, 547. nigramque per artus Stillantis tabi sanie[...] virusque coactum Sustulit. *Quint. decl.* 12, 9. [...] fusa praecordia, et lividae carnes, et express[...] dentibus tabum. [*Tac. H.* 2, 70. infecta tabo [...] mus; 3, 35. noxia tabo humus. Fortasse *Liv.* q[...] que 4, 30, 9. corpora adfecta tabo: ubi v. *Draken*[...] ¶ In mascul. gen. *Sen. Herc. Oet.* 520. Tabum flu[...] tem vulneris dextra excipit, Traditque nobis un[...] lae insertum suae. Alii leg. *tabem insertam.* Eti[...] *Charis.* hoc genus agnoscit 1, 19. ¶ *Tabum*, lu[...] venenum. *Virg. G.* 3, 481. Corrupitque lacus, inf[...] pabula tabo. V. LUES. *Hor. Epod.* 3, 65. Cum p[...] la, tabo munus imbutum, novam Incendio nupt[...] abstulit. *Virg. G.* 3, 557. turpi dilapsa cadav[...] tabo. ¶ Ut *sanies*, ita et *tabum* de sanguine p[...] purarum dicitur, quo inficiuntur lanae. *Stat. S*[...] 1, 2, 125. Vellera Sidonio jam pauca rubescere [...] bo. ¶ Praeter tres casus, quos vides in allatis [...] emplis, non habet alium Latinum usum, quod [...] grammatici veteres monuere.

TĂBURNUS, i, m. *Tavurno,* mons Samnii, a[...] Caudium, olivis inter alios abundans. *Virg. G*[...] 38. olea magnum vestire Taburnum. *Grat. C*[...] 509. veniat Caudini saxa Taburni.

TACĂPENSIS, e, adj. ad Tacapen pertine[...] quod est oppidum Africae ad Syrtim parvam, fe[...] lissimo agro dives. *Plin.* 5, 4, 3. et 18, 22, [...] Hinc Tacapensis ager. *Id.* 16, 27, 50.

*TACATŬA, oppidum Numidiae. *Plin.* 5, 4. [...] Ταχατύη est *Ptolemaeo. B. A.*

TĂCĔO, es, cui, citum, a. 2. σιγάω, nihil di[...] sileo, obmutesco. De notatione V. *Voss. Et*[...] Quid a *sileo* differat, in ea voce dictum est. [...] *Poen.* 1, 2, 49. *Ag.* Ne me obturba, ac tace. [...] taceo. *Ag.* Si tacuisses, jam istuc Taceo non na[...] foret. *Ter. Eun.* 4, 4, 53. Taceamne, an pra[...] cem? et 1, 2, 23. Quae vera audivi, taceo et c[...] tineo omnia; et 3, 2, 36. Tace tu, quem ego [...] infra infimos omnes puto homines; et 5, 2, 60. [...] tace, obsecro. *Cic. Or.* 1, 26. Enuntiabo apud [...] mines familiarissimos, quod adhuc semper tacui, [...] tacendum putavi. *Id. Verr.* 1, 9. *f.* An me tac[...] rum tantis de rebus existimastis? *Hor. Sat.* 1[...] 84. Tacere commissa arcana. *Virg. G.* 4, 122. [...] sera comantem Narcissum, aut flexi tacuissem [...] men acanthi, *h. e.* omisissem dicere de narcisso, [...] *Sen. Hipp.* 558. Taceo novercas, *h.* e. silentio p[...] tereo: nihil dico de novercis. *Ov. Met.* 13, [...] Utque alias taceam, qui saevum perdere posset [...] ctora, nempe dedi; et *Plin.* 28, 1, 1. Tacebi[...] quid in ipso homine prosit homini? *Catull.* 61, [...] Ne diu taceat procax Fescennina locutio. *Tib*[...] 2, 4, 34. Nec prohibent claves, et canis ipse ta[...] *Ov. A. Am.* 1, 271. Vere prius volucres taceant, [...] state cicadae. ¶ Passive et impersonaliter. [...] *Am.* 2, 18, 36. Aureus in medio Marte tace[...] Amor. *Cic. Agr.* 3, 2. Ut doceam Rullum post[...] in his saltem tacere rebus, in quibus de se, e[...]

factis taceri velit. Ter. Eun. 1, 2, 26. Taceri
, vera dicito. Id. Ad. 3, 5, 28. Ignotum est,
um est, creditum est. ℙ Translate est qui-
e, nullo sono obstrepente. Virg. A. 4, 525.
tacet omnis ager. Catull. 7, 7. cum tacet nox.
. 4, 64. Illic Flaminiae, Salariaeque Gestator
, essedo tacente, h. e. strepitum nullum edente.
, 84. 1, liber, ad Geticam Peucen, Istrumque
tem, h. e. gelu constrictum. Alii leg. jacen-
et Sen. Med. 766. tacens ventus. (Adde Petr.
134. in carm.) Id. Thyest. 574. Jam silet mur-
grave classicorum: Jam tacet stridor litui stre-
s. Ov. Her. 15, 198. Plectra dolore lyra est.
H. 3, 85. Solitudo et tacentes loci, h. e. in
s nemo adest. ℙ Illa quoque poetice valde
oda sunt, Ov. Am. 2, 5, 17. Non oculi tacu-
i, conscriptaque vino Mensa: supra v. 15. di-
: Multa supercilio vidi vibrante loquentes; et
m. 3, 512. Saepe tacens odii semina vultus ha-
Id. Am. 1, 4, 66. Blanditiae taceant, h. e.
sint, absint. ℙ Tacenda, indigna laudis:
acenda, laudanda. Hor. Ep. 1, 7, 72. dicen-
tacenda locutus. Ov. A. Am. 2, 604. gravis
ulpa tacenda loqui. Mart. 1, 50. Vir Celtibe-
n tacende gentibus. ℙ [*Conf. tacere et ja-
V. Cort. ad Lucan. 3, 524. Burm. ad Quint.
p. 23.]
ACHEMPSO, insula Aegypti superioris, in Ni-
ethiopiae contermina. Mela 1, 9. Ταχομψώ
erod. 2, 29. ℙ Tacompson, i, n. est Plin.
. qui tamen oppidum appellat, ut et κώμην
. Byz. Oppidi nomen ap. Ptolemaeum est Μετα-
; quod ita dicit situm esse, ut ἀντικρὺ, e re-
, in altera ripa Ψελκὶς, Pselcis, Aethiopiae
um, quod Ψέλκην Strabo dixit, objaceat. V.
rium. B. A.
ACHĪNUS, ă, et ĕ, um, adj. ταχινὸς, νὴ, νὸν,
, velox. Est cogn. R. Inscr. ap. Murat. 2088,
. Vicrius Tachinus. Alia ap. Grut. 702, 9.
Tachine. F.]
CĪBUNDUS, a, um, adj. tacens. Donat. Vit.
n. 77. Saepe aut tacibundus discedebat, aut
us pudore tacebat.
ACINA, fluvius vel fortasse oppidum Italiae in-
is, in Bruttiis. Anton. Itin. B. A.
ACĪTA, ae, f. Dea silentii, quae et Muta fuit
ata. Ov. Fast. 2, 571. Ecce anus in mediis
ns annosa puellis, Sacra facit Tacitae: vix
ipsa tacet. V. ibi sequentia. F.]
CĪTE, adv. σιγῇ, σιωπῇ, tacendo, silentio.
. 3, 2, 42. Quidnam esse dicam? tacite au-
mus. Cic. Manil. 5. f. Hi vos, quoniam libe-
ui non licet, tacite rogant. Liv. 42, 16. f.
ulare, et tacite habere id, patique statuerat:
m pati, ut Id. 7, 1. loquitur. Plin. ep. 5, 17.
agines (majorum) hos adolescentes tacite lau-
adhortari, et agnoscere videntur. Cic. Mil.
. Persapienter, et quodammodo tacite, dat
x potestatem defendendi. Liv. 2, 58. Tacite
ari praetereuntem; et Lucan. 5, 511. vigilum
cedentia membra Transiluit, questus tacite,
fallere posset. Ov. Pont. 4, 10, 54. Et tacite
ns lene Melanthus iter, h. e. sine ullo aqua-
efluentium strepitu. Id. Fast. 1, 65. Jane bi-
nni tacite labentis origo. ℙ Clam, occulte.
15, 2. Occidi eum tacite jubet, corporaque
tra obrui. Val. Max. 6, 5. n. 2. extr. Po-
it, ut aliquis sibi, cui illam rem tacite expo-
daretur; et Cic. Quint. 15. f. De quo libelli
eberrimis locis proponuntur, huic ne perire
n tacite obscureque conceditur. Adde Gell.
. ℙ Apud JCtos ea tacite fieri dicuntur, quae
non exprimuntur, sed tamen fieri aequum
t ab omnibus admitti. Exempla passim in Di-
occurrunt. V. Brisson. de verb. Jur. signif.
CĪTO, adv. idem quod tacite. Just. 18, 4.
fugam tacito molitur.
CĪTULUS, a, um, adj. dimin. taciti. Affe-
Varronis duo loca a Nonio servata: 1, 234.
3., sed utrobique alii rectius vel tacitus, vel
nus reponunt.
CĪTURIO, is, n. 4. tacere cupio. Sidon ep.
Etsi tacere nondum coepimus, certe tacitu-
m deliberavimus.
CĪTURNĪTAS, atis, f. σιγή, σιωπή, actus tacen-
ntium. Cic. Fam. 1, 5. f. Sed nosti hominis
tem et taciturnitatem. Id. Att. 7, 8. Suspicionem
ajorem tua taciturnitas attulerat. Id. Cat. 1,
is exspectas contumeliam, cum sis gravissimo
taciturnitatis oppressus? Hor. Od. 4, 8, 22.
oret Iliae Mavortisque puer, si taciturnitas
et meritis invida Romuli? h. e. silentium poe-
[*Suet. Ner. 23. taciturnitatem pudorem-
orundam pro tristitia et malignitate arguens:
Gal. s'il en voyoit quelquesuns rougir et gar-
silence.] ℙ Virtus servantis arcana commis-
erschwiegenheit.] Ter. Andr. 1, 1, 4. Nihil
pus est ad hanc rem, quam paro, sed
as semper in te intellexi sitas, fide, et taci-
te. Ubi Donatus: Fides est commendatorum
ecutio: taciturnitas vero observantiae genus,
tio constituta, et in celando secreta. Aurel.
pit. 1. med. Amici praecipui erant ob tacitur-nitatem Maecenas, ob patientiam laboris Agrippa. [*Suet. Aug. 66. Desideravit Maecenatis taciturnitatem.]

TĂCĬTURNUS, a, um, adj. σιωπηρὸς, qui natura facile tacet, qui paucorum est verborum, et minime garrulus. Cic. Sext. 9. Quia tristem semper, quia taciturnum, quia subhorridum atque incultum videbant. Nep. Att. 22. Preces ejus taciturna sua obstinatione compressit. Lucr. 4, 584. et Ov. A. Am. 2, 505. taciturna silentia rumpere. Hor. Ep. 2, 2, 83. Ingenium statua taciturnius. ℙ Translate sumitur pro quieto, in quo nullus auditur strepitus. Hor. Od. 3, 29, 24. caretque Ripa vagis taciturna ventis. Pl. Curc. 1, 1, 20. Valetne ostium? Ph. Bellissimum hercle vidi, et taciturnissimum. Ov. Fast. 1, 425. animamque tenens vestigia furtim Suspenso digitis fert taciturna gradu. Prop. 1, 18, 1. Loca deserta et taciturna. ℙ Is, de quo tacetur. Hor. ad librum suum, Ep. 1, 20, 12. aut tineas pasces taciturnus inertes, h. e. a nemine laudatus aut lectus.

TĂCĬTUS, a, um, part. a taceo: σιωπῶν, qui tacet. Pl. Poen. 4, 2, 84. Tacitus tace modo. Id. Rud. 4, 4, 70. Tacita bona est mulier semper, quam loquens. Cic. Cat. 1, 8. med. Quid exspectas auctoritatem loquentium, quorum voluntatem tacitorum perspicis? Pl. Poen. prol. 32. Matronae tacitae spectent, tacitae rideant. Cic. Verr. 2, 2, 73. Cum id quoque constabit, vos jam, me tacito, intelligetis, etc. h. e. me tacente. Id. Marcell. 1. Hoc tacitus praeterire nullo modo possum. Id. Cat. 3, 11. Nihil me mutum delectare potest, nihil tacitum, h. e. tabulae aut signa, quae sunt monumenta tacentia. Id. Verr. 2, 3, 16. Os tacitum alicui praebere, h. e. nihil respondere. Id. Rosc. Com. 7. Nonne ab imis unguibus usque ad verticem summum (siquam conjecturam affert hominibus tacita corporis figura) ex fraude, fallaciis, mendaciis constare totus videtur? Id. Cluent. 23. Vocat me alio tacita vestra exspectatio. [*Liv. 1, 47. nec cum quo tacita serviret, i. e. sine rebus novis tentatis; et 40, 9. si mori tacitum oportet, i. e. non auditum, non defensum.] Virg. Cul. 410. His tumulus super inseritur: tum fronte locatur Elogium, tacita format quod littera voce; Parve culex, etc. Id. A. 4, 363. totumque pererrat Luminibus tacitis, h. e. intentis oculis intuens, et interea nihil dicens: ὑπαλλαγή. Sic ib. 7, 343. Alecto tacitum obsedit limen Amatae, h. e. tacita obsedit. [*Tacitum fulmen ap. Luc. 1, 533. est fulmen sine tonitru. V. Cort.] ℙ De re, et loco, in quo silentium est, et strepitus nullus. Id. ib. 6, 386. Per tacitum nemus ire, h. e. per silvas Elysiorum. Sen. Herc. Fur. 536. Et mutis tacitum litoribus mare, h. e. tranquillum. Mart. 8, 32. Aera per tacitum, h. e. placidum. Ov. Fast. 3, 652. Tacitae aquae. Sen. Med. 158. Tacita quies, h. e. nox et somnus. Id. ib. 114. Tacitis tenebris ire. Id. Herc. Oet. 486. Arcana tacitus nostra defendens specus. Ov. Her. 18, 78. et Fast. 2, 552. Tacita nox. Mart. 9, 62. domus; et 7, 47. taciti regnator Averni. Claud. Cons. Prob. et Olybr. 22. tacitam luna regnante per Arcton. ℙ Substantivi more. Lucan. 10, 252. trahitur Gangesque, Padusque Per tacitum mundi, h. e. per loca subterranea, et cavernas latentes. Virg. A. 9, 30. septem surgens sedatis amnibus altus Per tacitum Ganges, h. e. sine strepitu aquarum. Sil. 10, 354. Somnus per tacitum allapsus. Id. 12, 554. erumpunt sub casside fusae Per tacitum lacrimae. Adde 17, 216. ℙ De re, quae tacetur. Cic. Fam. 3, 8. Prima duo capita epistolae tuae tacita mihi relinquenda sunt. Pl. As. 4, 2, 7. Suspendas potius me, quam tacita tu haec auferas, h. e. haec quae aufers, a me taceantur. Cic. Or. 3, 17. f. Tenere aliquid tacitum. Id. Att. 2, 3. Cetera si reprehenderis, non feres tacitum, h. e. non obtinebis, ut taceam, respondebo enim, et repugnabo. Sic Liv. 1, 50. extr. Ne id quidem ab Turno tulisse tacitum ferunt: dixisse enim, etc. Id. 3, 45. Ferro hinc tibi submovendus sum, ut tacitum feras, quod celari vis: tacitum ferre quis dicitur factum aut vocem suam, cui nemo adversatur, aut reprehendit. Id. 7, 1. Non patientibus tacitum tribunis, quod pro consule uno plebejo tres patricios magistratus nobilitas sibi sumpsisset. Pl. Cist. 1, 2, 10. Tacere nequeo misera, quod tacito usus est. ℙ Tacita assensio ap. Cic. Mil. 5. est quae sine verbis aut voce datur. Tacitae induciae ap. Liv. 2, 18. extr. et ib. 64. et 23, 46. sunt, in quas utrinque convenitur, nulla pactione praemissa. Sic Just. 6, 7. Neutris quidquam hostile facientibus, cum quasi tacito consensu induciae essent. [*Liv. 1, 54. tacitae ambages, i. e. quae factis, non verbis aperiuntur; et 39, 30. tacitum signum, i. e. per tesseram scriptam datum.] ℙ Tacitus sensus, naturalis, insitus. Cic. Or. 60. extr. et Or. 3, 50. med. Omnes tacito quodam sensu, sine ulla arte aut ratione, quae sint in artibus ac rationibus recta ac prava, dijudicant. ℙ Hinc tacita dicuntur praesertim a JCtis, quae sequuntur ex natura rei, et facile intelliguntur et admittuntur ab omnibus, licet verbis aut pacto non exprimantur. Cic. Inv. 2, 47. Non omnia scriptis, sed quaedam, quae perspicua sunt, tacitis exceptionibus caveri. Ulp. Dig. 20, 2, 3. Tacita conventio etiam in his locum habet. Papin. ib. 23, 3, 68. Omnis dotis promissio futuri matrimonii tacitam conditionem accipit. Ulp. ib. 28, 5, 25. Tacita substitutio inesse videtur institutioni; et ib. 29, 2, 66. Ceteris sociis non jubentibus, tacito jure partes ei adcrescunt. [*V. Spald. ad Quint. 9, 2, 73. p. 789. ed. Burm.] ℙ Etiam occultus, arcanus. Virg. A. 4, 67. tacitum vivit sub pectore vulnus; et ib. 306. sperasti tacitus mea discedere terra? Ov. Met. 7, 147. affectu tacito laetari. Claud. Laud. Stil. 1, 280. bellum civile pudoris Obtentu tacitum. Capitol. Gord. 12. Senatusconsultum tacitum, h. e. quod non vulgatur. Docet autem Capitol. ib. non solum sub imperatoribus, sed etiam in libera republica, ita re postulante, tacita senatusconsulta fieri aliquando consuevisse: et modum tradit, quo fierent. Exemplum habes ap. Liv. 4, 11. Sic Cic. Att. 4, 16. med. Senatus decrevit, ut tacitum judicium ante comitia fieret. Id. Cat. 1, 2. Habemus hujusmodi senatusconsultum, verumtamen inclusum in tabulis, tanquam in vagina reconditum. Ov. Her. 17, 143. tacito mando mea verba libello. [*Vell. 2, 93, 3. ob tacitas cum Marcello offensiones. Cf. Cort. ad Lucan. 5, 811. flamma quamvis tacitas urguente medullas: ubi largam exemplorum copiam invenies. Adde eund. ad ib. 6, 430. 1, 247. 4, 425. et 465. — Liv. 32, 20. tacitum concilium, i. e. a quo nihil certi constitutum est.] ℙ Substantivi more. Ov. Am. 3, 7, 51. Sic aret mediis taciti vulgator in undis. V. TANTALUS. ℙ Tacitus, demissus, submissus, [*lenis.] Ov. Met. 9, 300. tacita quoque carmina voce Dixit.

TĂCĬTUS, i, m. C. Cornelius Tacitus, orator clarissimus, aequalis ac familiaris Plinii junioris, sub Vespasiano, Tito, Domitiano, Nerva, Trajano, Hadriano. A Vespasiano, et aliis ad plures honores evectus est. Historiam principum conscripsit ab Augusto usque ad Hadrianum, quae ad nos haud integra pervenit. Scripsit et de claris oratoribus; praeterea vitam Agricolae soceri sui: item de moribus ac situ Germanorum: atque haec omnia stilo sublimi, presso, arguto, et sententioso. Vopisc. Tac. 10. tradit, hunc auctorem tanquam e suis progenitoribus, Tacitum Imp. quotannis decies describi, ne liber periret, eumque in omnibus bibliothecis collocari jussisse.

*TACOMPSON. V. TACHEMPSO. B. A.

TACTĬLIS, e, adj. ἁπτὸς, qui tangi potest, tangibilis. Lucr. 5, 152. Tactile nil nobis quod sit, contingere debet.

TACTĬO, onis, f. ἅψις, actus tangendi. Cic. Tusc. 4, 9. Et qualis est haec aurium, tales sunt oculorum, et tactionum, et odorationum, et saporum. Pl. Aul. 4, 10, 14. Quid tibi ergo meam me invito tactio est? h. e. quid meam rem tangis? Id. Poen. 5, 5, 29. Quid tibi hanc digito tactio est? Adde Cas. 2, 6, 54. et 56. et Aul. 3, 2, 9.

TACTUS, a, um, part. a tango, τεθιγμένος. Prop. 3, 19, 15. qui tactas in foedere ruperit aras. Ov. A. Am. 1, 575. rapias illius tacta labellis Pocula. Id. Trist. 3, 4, 18. Sic cadit, ut tacta surgere possit humo. Id. Met. 4, 386. tactis subito mollescat in undis. Id. Fast. 4, 740. Tactaque fumanti sulfure balet ovis, h. e. fumo sulfuris afflata. Sic Met. 7, 326. neque erant tacti, nisi odore dracones. Id. ib. 3, 729. frondes autumno frigore tactae; et ib. 6, 140. tristi medicamine tactae Defluxere comae. ℙ Item aditus: quia quem locum adimus, pede tangimus. Id. Trist. 4, 10, 109. Tacta mihi tandem longis erroribus acto Juncta pharetratis Sarmatis ora Getis; et ib. 3, 2, 18. Et poenae tellus est mihi tacta meae. ℙ Item illitus, obductus. Varr. R. R. 3, 5. et 12. Paries tectorio tactus. Est qui leg. tectus. V. TANGO. ℙ Item ictus, percussus. Ov. Trist. 2, 144. ulmus fulmine tacta Jovis. Hinc de coelo tactus, fulmine ictus, κεραυνοβλής. Virg. Ecl. 1, 17. De coelo tactae quercus. Cic. Div. 2, 21. Nattae statua, et aera legum de coelo tacta. Liv. 25, 7. Tacta de coelo multa: duae in Capitolio aedes, vallum in castris, etc. Adde 29, 14. et alibi saepe. Plin. 36, 4, 4. n. 1. Simulacrum e coelo tactum. Et absolute. Id. 2, 54, 55. Tacta aedes Junonis. Hic autem loquendi modus κατ' εὐφημισμὸν adhibebatur, ut abstinerent a verbis mali ominis, percussus, ictus, etc. ℙ Translate. Cic. Or. 2, 10. f. Illud tertium, quod a Crasso tactum est, h. e. breviter commemoratum; et Manil. 3, 21. spatio majore canenda, Quam si tacta loquar, Romanae gentis origo, h. e. tractata ab aliis, vulgata, et nota. [*Liv. 23, 22. Nunquam rei ullius alieniore tempore mentionem factam in senatu, quam inter tam suspensos sociorum animos id tactum, quod insuper sollicitaret eos.] Pl. Bacch. 5, 2, 39. Tactus sum vehementer visco; et Ps. 5, 2, 13. Probe tactus Ballio est, h. e. circumventus et fraudatus. Vet. Poeta ap. Cic. Or. 2, 64. Sentin', senem esse tactum triginta minis? V. BOLUS. ℙ Commotus, incitatus. [*Liv. 1, 45. religione tactus hospes; et 5, 22. spiritu divino tactus.] Prop. 3, 1, 39. Carminis interea nostri redeamus ad orbem, Gaudeat ut solito tacta puella sono; et ib. 5, 34. materno tacta dolore Thetis. Ov. Met. 10, 636. rudis,

imoque Cupidine tacta. ℙ [*Confund. *tactum* et *tctatum*. V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 197.]

TACTUS, us, m. ἁφή, ἅψις, actus tangendi, tatio. *Lucr.* 2, 434. Tactus enim corporis est sensus. *Id.* 1, 318. Signa manus dextras ostendunt attenuari Saepe salutantum tactu. *Cic. Univ.* 5. Coelum sub aspectum et tactum cadit. *Plin.* 11, 58, 90. Sanguis tactum non sentit. *Hor. Od.* 3, 2, 10. lacessere asperum tactu leonem. *Ov. Met.* 4, 744. virga recens Vim rapuit monstri, tactuque induruit hujus. *Id. Pont.* 2, 7, 13. Membra reformidant mollem quoque saucia tactum. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 316. Levis tactus. *Cic. Or.* 3, 57. Chordae intentae ad quemque tactum respondent. *Virg. G.* 3, 502. aret Pellis, et ad tactum tractanti dura resistit. *Id. A.* 7, 618. abstinere tactu. *Id. ib.* 2, 683. flamma tactu innoxia; et *G.* 3, 416. mala tactu vipera. [*De v. *tactus* medicorum et magorum proprio multa docte disputat *Gron.* in *observv.* 2, 1. p. 110. sq. *ed. Fr.* ℙ De sideribus, i. q. vis, influxus: quo sensu saepius *contactus* et *contagio* dicuntur. *Cic. N. D.* 2, 15. is solis tactus est, ut non tepefaciat solum, sed etiam comburat. *Div.* 2, 46. plus terrarum situs, quam lunae tactus ad nascendum valere: ita hic *Ern.*, q. v. in *cl. Cic.* Alii, in quorum numero est *Orell.*, ita tamen ut lectionem *tactus* ulteriore examine dignam censeat, habent *tractus*, quod nullum commodum sensum habere dicit *Ern.*; alii *status*, ex *Clerici*, prob. *Davisio*, sententia. Porro *Ern. l. l.* posuit aliud exemplum *Vitruvii* 9, 9. ubi recte, pro librorum lectione: *tractus coeli*, repositum esse censet *tactus coeli*, i. e. pressio aeris. Denique etiam ap. *Virg. A.* 3, 138. pro *vulg. coeli tractus* quorundam codd. lectionem *tactus* praeferendam censet, quia de arboribus et segetibus sermo. ℙ *Tactus viriles* ap. *Ov. Met.* 10, 434. tactusque viriles In vetitis numerant: signif. concubitus cum maritis.] ℙ Unus est ex quinque corporis sensibus, in toto corpore aequabiliter fusus, ut omnes ictus, omnesque nimios et frigoris et caloris appulsus sentire possimus, inquit *Cic. N. D.* 2, 56. *f. Plin.* 11, 4, 3. Habere tactum, atque gustatum.

*TADER, eris, Hispaniae Tarraconensis fluvius. *Plin.* 3, 1. ℙ Hodie est *Segura. B. A.*

*TADIĀTES, ium, populi vetusti (quorum urbs, a qua dicti, fortasse excisa), qui in Sabinis vel in Samnitibus incolebant. *Plin.* 3, 12. *B. A.*

*TADINĀTES, ium, populi Umbriae, ab oppido quodam ignoto, quod Tadium fortasse audiebat, nomen trahentes. *Plin.* 3, 14. *B. A.*

*TADNOS, i, fons Myoshormo vicinus, ad sinum Arabicum. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

*TADU, Aethiopiae insula, vel certe Aethiopiae Aegyptoque contermina, non procul a Meroe. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

*TADŪTI vel Tadute, opp. Numidiae. *Tab. August.* ℙ Reperitur et *Thadute. B. A.*

TAEDĀ et Teda, ae, f. δαΐς, δαΐδος, et contracte δᾴς, δᾳδός, genus arboris picem ferens, ut pinus, picea. *Plin.* 16, 10, 16. 17. 18. 19. sex enumerat genera arborum, ex quibus pix defluit: et sextum, inquit, genus est taeda proprie dicta, abundantior succo, quam reliqua, parciore liquidioreque, quam in picea: flammis ac lumini sacrorum etiam grata. Hae, mares dumtaxat, ferunt, et eam quam Graeci sycen vocant, odoris gravissimi. Laricis morbus est, ut taeda fiat. Haec *Plinius.* Est a quarto casu δαΐδα, aut δᾷδα vocis Graecae allatae: unde diphthongus in antiquis libris, ut ait *Dausquius*, cui adsentiuntur *Cellarius*, et *Voss.* in *Etym.* Sunt tamen multi, qui *teda* scribunt: quos non damnaverim. *Plin. ib.* 11, 21. Pix liquida in Europa e taeda coquitur navalibus muniendis, multosque alios ad usus. *Id.* 37, 3, 11. *n.* 2. Glessum pineae arboris esse, indicio est pineus in attritu odor, et quod accensum taedae modo ac nidore flagret. *Id.* 35, 6, 25. Atramentum laudatissimum fit e taedis. *Id.* 29, 2, 9. Assulis taedae subjectis lanam oleo asperam accendere. *Calp. Ecl.* 2, 28. Me Silvanus amat: dociles mihi donat avenas, Et mea frondenti circumdat tempora taeda, *h. e.* pinu. ℙ Etiam sappii arboris imas partes taedas vocant. *Plin.* 16, 12, 23. ℙ Per synecdochen dicitur de tabulis navium, ut *pinus. Juven.* 12, 57. I nunc, et ventis animam committe, dolato Confisus ligno, digitis a morte remotus Quatuor aut septem, si sit latissima taeda. ℙ Item de assulis taedae, aliusve arboris facile ardentis. *Vitr.* 7, 10. Sarmenta, aut schidias taedae comburere. *Caes. B. C.* 3, 101. (et *ib.* 2, 11.) Completas onerarias naves taeda, pice, stuppa, reliquisque rebus, quae sunt ad incendia, in Pomponianam classem immisit. *Ov. Fast.* 4, 741. Ure mares oleas, taedamque, herbasque Sabinas. *Id. Met.* 8, 460. taedasque in fragmina poni Imperat, et positis inimicos admovet ignes; et *ib.* 3, 373. summis circumlita taedis Admotam rapiunt vivacia sulfura flammam. *Val. Fl.* 2, 235. Injicere taedas ad fastigia tectorum. *Plin.* 2, 106, 110. In Lycia Hephaestii montes taeda flammante tacti, flagrant adeo, ut, etc. *Ov. A. Am.* 3, 573. Ignibus hic lentis uretur, ut humida taeda. ℙ Plurimus taedarum usus in sacris. *Ov. Her.* 12, 34. Ardet ut ad magnos pinea taeda Deos. *Id. Fast.* 4, 492. de Cerere: accendit geminas pro lampade pinus: Hinc Cereris sacris nunc quoque taeda datur. *Juven.* 2, 91. Talia secreta coluerunt Orgia taeda; et *ib.* 157. cuperent lustrari, siqua darentur Sulfura cum taedis. ℙ Item in exsequiis, in quibus inversae praeferebantur. *Sil.* 2, 184. et 13, 547. ℙ Item in nuptiis, in quibus faces praeferebantur: quia mos erat sponsam noctu deducere: et Hymenaeus cum facibus pingitur: unde metonymice *taeda* ipsas nuptias significat. *Ov. Her.* 4, 121. ne nupta quidem, taedaque accepta jugali. *Id. Met.* 9, 721. Conjugii, pactaeque exspectat tempora taedae. *Id. Her.* 6, 134. Me tibi, teque mihi taeda pudica dedit. *Prop.* 3, 17, 25. At vos, innuptae, felicius urite taedas. *Sen. Oed.* 500. Concutit taedas geminus Cupido. *Virg. A.* 4, 18. Si non pertaesum thalami taedaeque fuisset. *Stat. Silv.* 3, 4, 53. taedas jungere. *Ov. Met.* 4, 326. dignari aliquam taeda. *Sen. Herc. Fur.* 493. copulari taedis. *Mart.* 6, 2. sacrae connubia fallere taedae, *h. e.* adulterium admittere. *Prop.* 1, 8, 21. Nam me non aliae poterunt corrumpere taedae, *h. e.* alius amor. ℙ inter instrumenta torquentium. *Lucr.* 3, 1031. Verbera, carnifices, robur, pix, lamina, taedae. *Juven.* 1, 155. Pone Tigellinum; taeda lucebis in illa, Qua stantes ardent, qui fixo gutture fumant. V. SUPERVESTIO. ℙ Est etiam *taeda* arvina in exiguas miculas catillaminum insecta de more, quae in sacris adhibebatur. Ita *Arnob.* 7, 230. ℙ *Taedai* pro *taedae* dixit suo more *Lucr.* 3, 897.

[TAEDĀCĔUS, a, um, adj. ad taedam pertinens, seu qui ex taeda fit. *Appul. Apol.* Idque se ait Crassus taedaceo fumo, et avium plumis comperisse. Ita edidit *Oudendorpius*, alii minus recte *a caede et fumo. F.*]

TAEDESCIT, ebat, impers. 3. idem quod taedet. *Minut. Octav.* 28. *extr.* Quos prius taedescit impudicitiae suae, quam pudescit.

TAEDET, ebat, taesum est, impers. 2. ἄχθομαι, taedium capio. *Cic. Att.* 2, 22. *f.* Taedet ipsum Pompejum, vehementerque poenitet. *Id. Verr.* 1, 12. Sunt homines, quos libidinis infamiaeque suae neque pudeat, neque taedeat. *Id. Att.* 5, 16. Taedet nos vitae. *Ter. Eun.* 2, 3, 5. Deleo omnes dehinc ex animo mulieres: taedet quotidianarum harum formarum. *Pl. Cas.* 1, 54. Abeo intro: taedet sermonis tui. *Id. Most.* 1, 4, 4. Ita me ibi male convivii sermonisque taesum est. *Ter. Phorm.* 3, 2, 2. At enim taedet jam audire eadem millies. *Caecil.* ap. *Gell.* 2, 23. Taedet mentionis: quae (*uxor*) mihi extemplo savium dat jejuna anima. ℙ More personalium. *Hieron. Vit. Malch. n.* 7. Coepi taedere captivitatis, et monasterii cellulas quaerere. *Taedeo, pudeo, pigeo*, etc. antiqui dixere, ut *Prisc.* 11, 922. docet. *Gloss. Philox.* Taedeo, ἀηδίζομαι, ἐξαπαροῦμαι. Hinc praeteritum *taedui. Sidon. ep.* 8, 15. Operis arrepti fasce perspecto, taeduit inchoasse. *Lactant.* 4, 19. ex *Hierem.* 15, 9. Exterrita est, quae parit, et taeduit animam. *Vulgata* habet: Defecit anima ejus.

TAEDĬFER, ra, rum, adj. δᾳδοφόρος, qui taedam fert. *Taedifera Dea* est Ceres, quae dicitur taedas ad ignem Aetnae inflammasse, cum investigare vellet filiam Proserpinam a Plutone raptam: cujus etiam sacra noctu fiebant, in quibus sacerdotes Deam imitati faces deferebant. *Ov. Her.* 2, 42. Et per taediferae mystica sacra Deae. V. DADUCHUS.

TAEDĬO, as, n. 1. taedio afficior, fastidio. *Lamprid. Alex. Sev.* 29. Si necessitas cogeret, ante lucem actis operam dabat, et in longam horam producebat: neque unquam taediavit, aut morosus, aut iratus resedit. *Tert. adv. Jud.* 11. *med.* ex *Deuter.* 28, 65. Dabit tibi Deus cor taedians, et tabescentem animam. *Vulgata* habet: Cor pavidum, et animam consumptam moerore. ℙ *Animal taedians* ap. *Veg. Vet.* 1, 17. *med.* et *ib.* 3, 2. et 68. est fastidio cibi laborans. ℙ *Casaubono* ad *l. Lampr. c.* videtur verbum hoc elegantissimum: mihi non item.

TAEDĬŌSĒ, adv. Tributur *Appul. de Deo Socrat.*, sed varia ibi lectio. *Gloss. Philox.* Taediose, ἀηδῶς.

TAEDĬŌSUS, a, um, adj. taedii plenus. *Firm. Math.* 1, 3. *f.* Ille invisus longam ac taediosam lucis sustinet sarcinam.

*TAEDITŪDO, inis, f. σικχασία *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

TAEDĬUM, ii, n. ἄχθος, οἶκχος, fastidium, satietas. *Sall. Jug.* 66. *f.* Cum taedio rerum adversarum omnia bello potiora duceret. *Liv.* 34, 34. Oppugnatio urbium obsidentibus prius saepe, quam obsessis, taedium affert. *Id.* 8, 2. Ipsos belli culpa sua contracti taedium cepit. *Gell.* 9, 4. *med.* Tenet me taedium alicujus rei. *Ov. Met.* 9, 615. et *Gell.* 7, 18. *extr.* Capere taedium alicujus rei. *Petr. Sat.* 37. Taedio fatigatus. *Tac. A.* 12, 39. curarum fessus. *Just.* 31, 1. *f.* quietis urbanae novae belli causas circumspicere. *Hirt. B. Alex.* 23. Multitudo confecta taedio puellae (*Arsinoes*). *Plin. ep.* 1, 8. Libenter educationis taedium laboremque suscipere. *Id. ep.* 8, 18. *med.* Vir ita perditus morbo, ut esse taedio posset uxori. *Id. ep.* 3, 9. *med.* Satietate et taedio languescere. *Quint.* 2, 2. Parere taedium laboris. *Id.* 8, 3. *med.* Aliqua varietatis gratia levare taedium. *Id.* 4, 2. Figuris variare expositionem ad effugiendum taedium; et 10, 1. Taedium evitare. *Ov. A. Am.* 1, 718. tollere. *Id. Pont.* 3, 7, 3. facere a[...] cui. *Tac. A.* 13, 2. movere sui; et *ib.* 6, 7. [...] Taedio aliquem afficere. *Ov. Met.* 13, 213. ut lo[...] taedia belli Mente ferant placida. *Juven.* 7, 34. T[...] dia tunc subeunt animos. ℙ Dicitur de fastidio [...] juscumque rei. *Plin.* 30, 15, 51. Ova noctuae d[...] in vino taedium ejus adducunt. *Id.* 31, 2, 13. Vin[...] in taedium venire his, qui ex Clitorio lacu biber[...] *Id.* 8, 43, 68. Taedium aquarum asinis, *h. e.* ut aq[...] pedibus tangere reformident. *Id.* 31, 3, 21. Ani[...] lia quae taedium faciunt: ut culices, muscae, [...] ℙ Metonymice de iis, quae taedium faciunt. *P[...]* 26, 13, 86. taedium vocat morbum phthiriasis; e[...] 1, 3. lichenas seu mentagram; et 34, 18, 50. mus[...] et culices. Non sunt, inquit, ea taedia in meta[...] *Id.* 28, 11, 46. Cornus corvini cinis prodest, ut [...] dia animalium capillis non increscant; et 29, 6, [...] Blattarum genus odoris taedio invisum. *Id.* 15[...] 3. Vetustas oleo taedium affert; et 19, 6, 34. de[...] lio: Taedium huic quoque halitu, ut caepis.

TAEDŬLUM antiqui interdum pro fastidioso: [...] terdum quod omnibus taedio esset, ponere s[...] sunt. *Festus.*

TAENĂRĬDES, ae, m. Ταιναρίδης, qui est e[...] conia, in qua est Taenarum. De Hyacintho pu[...] qui Lacon fuit, *Ov. Met.* 10, 183. Tollere Taen[...] des orbem properabat: at illum, etc.

TAENĂRIS, idis, f. Ταιναρὶς, quae ad Taena[...] et Laconiam pertinet, Lacaena. *Ov. Her.* 1[...] Excepit portu Taenaris ora suo. Adde *ib.* 16, 3[...] De Helena uxore Menelai Laconum regis. *Id[...]* 8, 72. Reddita Mopsopia Taenaris urbe soror: [...] naris Idaeo trans aequor ab hospite rapta.

TAENĂRĬUS, a, um, adj. Ταινάριος, ad Ta[...] rum pertinens, Spartanus, Laconicus. *Plin.* [...] 8. Taenarium litus. *Ov. Her.* 16, 274. Taenari[...] mus. *Id. Met.* 2, 247. Taenarius Eurotas. [...] *fab.* 14. *med.* Euphemus Neptuni filius, Taena[...] *h. e.* ex oppido Taenaro. *Virg. G.* 4, 467. Ta[...] riae fauces, alta ostia Ditis. *Prop.* 3, 1, 49. [...] 3, 2, 9.] Taenariis fulta columnis domus, [*h.* [...] *nero antico.* Hinc *Plin.* 36, 18, 29. Sunt et [...] lapides, quorum auctoritas venit in marmora, [...] Taenarius. *F.*] *Prop.* 1, 13, 22. Taenarius [...] *h. e.* Neptunus, cujus templum fuit in Taenaro [...] montorio Laconiae, ut *Paus.* 3, 12. et *Auct. P[...]* 77. docent. *Ov. Her.* 13, 45. Taenaria marit[...] *e.* Helena uxor Menelai Laconiae regis. *Id.* [...] 4, 612. vallis, *h. e.* Inferi, ad quos est descensu[...] Taenaro. *Id. Met.* 10, 13. Ad Styga Taenari[...] ausus descendere porta. *Lucan.* 6, 648. Tue[...] faucibus aer Sedit iners. *Claud. Rapt. Pros.* [...] Taenarius currus, *h. e.* Plutonis. *Coripp. Jo[...]* 7, 308. Juppiter, *h. e.* Pluto. ℙ De purpura, [...] teste *Plin.* 9, 36, 60., laudatissima in mari circa [...] narum promontorium capiebatur, *Val. Fl.* 1, [...] Illis Taenario pariter tremit ignea fuco Purpura[...] 5, 513. Accipe Taenarii chlamydem de sanguine[...] ni. *Stat. Theb.* 7, 659. Taenaria palla. ℙ *T[...] ria insula* ap. *Hyg. fab.* 79. est ipsum Taenari[...] montorium, quod adeo excurrit in mare, ut in[...] aut paeninsula videri possit. ℙ Scribunt a[...] *Taenareus.*

TAENĂRUS, et os, i, m. et f. et Taenarum[...] on, i, n. Ταίναρος, Ταίναρον, mons, et prom[...] rium Peloponnesi in Laconia, valde procurre[...] meridiem, et Messeniae sinum a Laconico divi[...] nunc *Capo Matapan*, cum oppido cognomine p[...] distanti. *Sen. Herc. Fur.* 662. Spartana tellus [...] le attollit jugum, Densis ubi aequor Taenarus [...] premit. *Plin.* 4, 5, 8. ℙ Ibi fuit templum N[...] ni: item specus hiatu profundissimo, quo poeta[...] bulantur patere descensum ad Inferos. *Luca[...]* 36. Dorida tunc Malean, et apertam Taenaron[...] bris. *Sen. Herc. Fur.* 587. Spartanique ader[...] nua Taenari. Adde *ib.* a *v.* 662. et *Stat. Theb.* [...] *v.* 32. a quibus fuse describitur. De femin. g[...] V. quae dicta in ISTHMUS. ℙ De ipsis In[...] *Hor. Od.* 1, 34, 10. Styx, et invisi horrida Ta[...] sedes. *Sen. Troad.* 402. Taenara, et aspero[...] gnum sub domino, etc. ℙ Nobilis fuit mar[...] nigro, ut dictum est in v. praec. *Tibull.* 3, [...] Quidve domus prodest Phrygiis innixa colu[...] Taenare sive tuis, sive Caryste, tuis? [*For[...]* ride Taenarium marmor dixerat, item *Heyn.* a[...] *bull. l. l.*]

TAENĬĂ, ae, f. ταινία, limbus, fasciola, vit[...] nea in modum coronae: cujusmodi sunt, quibus [...] cae pilea sua circumdant: vel ex corona depen[...] quales sunt, quae retro ex mitra Episcopoŕu[...] scendunt. *Festus:* Taenias, Graecam vocem [...] interpretatur Verrius, ut dicat, ornamentum [...] laneum capitis honorari. *Enn. ib.* Volans de[...] cum corona et taeniis. *Virg. A.* 5, 269. Pu[...] ibant evincti tempora taeniis. Ubi *Serv.* Vitt[...] seis: et significat lemniscatas coronas, quae su[...] frondibus et discoloribus fasciis: et, sicut Var[...] cit, magni honoris sunt. *Taeniis* autem mod[...] tis: alias vittarum extremitates dicit, ut (*A.* 7[...] fit tortile collo Aurum ingens coluber: fit l[...] taenia vittae, Innectitque comas. *Mart.* 1[...] Taenia ne madidos violet bombycina crine[...] Item fascia, qua vulnera alligantur. *Caeci[...]*

. Dum taeniam, qui vulnus vinciret, petit. ¶ ua apud Graecos involvebantur cadavera. *Id.* Sepulcrum plenum taeniarum, ita ut solet. ¶ emniscus, h. e. lanea institа insertis floribus et dibus, ad ornatum positum in aedibus. *Accius* (*Deos* seu *Tumulum*) decorare est satius, quam m, taeniis. ¶ A similitudine sunt in chartis *iae*, veluti fasciae, et inanes ductus in rectum urrentes, qui vel glutine carent, vel corrupti . *Plin.* 13, 12, 25. Deprehenditur et lentigo is: sed inserta mediis glutinamentis taenia funapyri bibula, vix, nisi littera (*h. e. scriptura*) ente se. ¶ *Id.* 3. *prooem. f.* de freto Gaditano ens, *taenias candicantis freti* vocat veluti fascias o tractu candicantes, e cautibus in fundo maris rentibus, ubi aqua minus alta est. Unde purrum genus, quae in his inveniuntur, *taeniense* ur, ut est ap. *eund.* 9, 37, 61. ¶ In architea *taenia* est membrum in stylobata, epistylio, capitulo, paululum projectum, et in modum ree procedens, simile plintho, sed exilius. *Vitr.* *med.* ¶ Sunt etiam *taeniae* in ventre homilumbrici tenues, latiusculi, et mira longitudialiquando tricenum pedum, aliquando et plu, ut *Plin.* 11, 33, 38. et alii docent. *Id.* 31, 9, sal taeniarum genera pellit in vino potus. *Ser.* 30, 563. Quid non adversum miseris mortaliaddit Natura, interno cum viscere taenia ser, Et lumbricus edax vivant inimica creanti? qui leg. *tinea:* sed haec primam corripit. Adde *R. R.* 126. ¶ Est hoc nomine et piscis gracioblongus. *Plin.* 32, 7, 24. Idem praestat taejecur siccatum cum oleo cedrino. [**Bändel, fisch*, Cepola taenia, *L.*] ¶ Denique in saest porrectio intestini, per quam proluvies edisuccis perexsiccata vitalibus, inquit *Arnob.* 7, V. NENIA.

ENĬENSIS, e, adj. ad taenias pertinens. Taee genus purpurarum ap. *Plin.* quid sit, dictum v. praec.

ENĬŎLĂ, ae, f. *ταινίδιον*, parva taenia. *Colum.* *med.* Ita, ut radix ejus liquido fimo illita, et uta tribus algae taeniolis pangatur, *h. e.* quim quasi fasciolis.

AENIOSUS, a, um, adj. taeniis plenus. *Και-* est in *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

EPOCON, inquit *Festus*, appellarunt Graeci scribendi deorsum versus, ut nunc dextrorsum mus. Ad quem loc. *Scal.* Oedipode, inquit, est. [Porro hujusmodi scripturae genus Grae*ηδὸν* vocant. Haec autem habet *Mazochius* ossii *Etym.* in V. *Littera.* Tusca vox est ex e petita. Nam est, ut jam alii ante me perunt, a תַּהֲפֹךְ *tahapòc*, vertes, *sc.* 2. p. fut. הֲפֹךְ *haphàc*, vertit. V. *Marin. Frat. Arv.* p. *F.*]

ETER, etc. V. TETER.

FA, opp. Aegypti, in Delta. *Ant. Itin.* ¶ *naeo* est *Ταούα. B. A.*

GASTE vel Tageste, es, f. opp. Numidiae. *Itin.* V. et TAGASTENSIS. *B. A.*

GASTENSIS, e, adj. ad Tagastem pertinens, est oppidum Africae in Numidia, patria S. Aui. *August. Conf.* 2, 3. Municeps Tagastensis. 5, 4, 4. Oppidum Tagastense.

GAX, acis, adj. omn. gen. furunculus: a *tago* *ngo*, qua circumvenire, et fraudare significat. *manus tagax* a *Lucilio* ap. *Non.* 1, 8. et *Paul. epitom.* est furax. *Cic. Att.* 6, 3. Quaestor leibidinosus, tagax. Est qui leg. *sagax*, quod cum habere non videtur. [*Alii *rapax.*]

GENĬĂ, orum, n. plur. *ταγηνίαι*, pisces, qui condiri solent. *Plaut.* in *fragm.* ap. *Fest.* in , ubi alii aliter leg. Ap. *Athenaeum l.* 14. *τα-* sunt placentarum genus.

GES nomine, Genii filius, nepos Jovis, puer didisciplinam haruspicii dedisse duodecim poputruriae. *Festus:* Narrat *Ov. Met.* 15, 554. eno aratori subito e gleba exstitisse, et futuruisse. Eadem fere habet *Cic. Div.* 2, 23. Ad*ucan.* 1, 637. et *Colum.* 10, 345.

GETĬCUS, a, um, adj. ad Tagem pertinens. *nius* ap. *Macr. Sat.* 5, 19. *med.* Tagetica

GO, is, a. 3. *ἅπτομαι*, antiqua consuetudine dipro *tango*, ut ait *Festus:* a *θίγω:* unde prae*tetigi*, et composita *attigo*, *attiguus.* Sic *pa-xere* pro *pango.* *Pacuv.* ap. *Fest.* Ut ego, si am me tagit. *Id. ib.* Aut non cernam, nisi ta*Pl. As.* 2, 2, 106. Cavebis, ne me attigas: si gis, nae hodie malo cum auspicio nomen comeris. Alii leg. *taxis* pro *tetigeris*, ut *faxis* *ceris.* *Varr.* ap. *Non.* 2, 822. et 856. Sed o le, ne meum taxis librum.

GORA, ae, f. oppidum Numidiae. *Anton. B. A.*

GŎRI, orum, populi Asiae ulterioris, ad Ta*Plin.* 6, 7. *B. A.*

GRUS, i, mons Lusitaniae. *Varr. R. R.* 2, od in Lusitania ad Oceanum in ea regione, ubi ppidum Olysippo, monte Tagro, quaedam e concipiunt equae. Quem locum sunt qui corruptum putant. Al. leg. *monte Sacro;* alii *monte Artabro;* sic enim dictum Artabrum promontorium. *B. A.*

*TAGULIS, opp. in regione Syrtica. *Tab. Peut.* ¶ *Tagulus* est *Ant. Itin. B. A.*

*TAGULUS. V. v. praec. *B. A.*

TĀGUS, i, m. *Tejo*, fluvius Hispaniae celebris, in Oceanum influens ad Ulyssiponem urbem. Auriferis arenis celebratur, ut ait *Plin.* 4, 22, 35. Item *Ov. Am.* 1, 15, 34. et *Met.* 2, 251., *Sen. Herc. Oet.* 625., *Lucan.* 7, 755., *Mart.* 1, 50. et 10, 96., *Stat. Silv.* 1, 2, 127., *Sil.* 1, 155., 2, 404. et 16, 551., *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 51. et al. Ut revera olim aurum tulerit, hodie quidem certe desiit: sed hanc famam probabile est inde ortam, quod flavas arenas habeat.

*TALABRICA, opp. Lusitaniae. *Plin.* 4, 21. ¶ *Appiano* ac *Ptolemaeo* est *τὰ Ταλάβριγα. B. A.*

TĂLĀĬŎNĬDES, ae, m. *Ταλαϊονίδης*, Adrastus Talai et Eurynomes filius. *Stat. Th.* 5, 18. Dux Talaionides antiqua ut forte sub orno Stabat. Adde *ib.* 2, 140. ¶ Fuit autem *Talaus*, *Ταλαὸς*, filius Biantis (al. *Iasi*) qui et Eurydicem genuit, quae Orpheo nupsit. *Ov. Ib.* 356. ¶ Item Eriphyle, ejusdem Talai filia. *Id. A. Am.* 3, 13. Si scelere Oeclides Talaionidae Eriphyles Vivus, et in vivis ad Styga venit equis. Ubi notandum genus feminin., nam patronymica Graeca in *des* masculina sunt. [At ed. *Heins.* habet *Talaioniae*, ita ut sit a *Talaionius*, *a*, *um. F.*]

[TĂLĀĬŎNĬUS, a, um. V. v. praec. *F.*]

TĀLĀRIS, e, adj. ad talos pertinens. *Cic. Verr.* 2, 5, 13. (et *ib.* 33. et *Cat.* 2, 10.) Cum iste cum pallio purpureo, talarique tunica versaretur in conviviis muliebribus: *χιτῶνι ποδήρει*, *ποδηνεκεῖ.* Tunicas demissicias *Pl. Poen.* 5, 5, 24. appellat. *Quint.* 11, 3. *med.* Ipsam fori sanctitatem ludorum talarium licentia solvere. ¶ Absolute *talaria*, partes pedum circa talos. *Sen. ep.* 53. *med.* Morbum, qui talaria coepit intendere, necesse est podagram fateri. ¶ Item calceamenta alata, qualia Mercurio tribuuntur, *πτερόεντα πέδιλα.* *Virg. A.* 4, 239. pedibus talaria nectit Aurea, quae sublimen alis, sive aequora supra, Seu terram portant. *Ov. Met.* 4, 666. de Perseo: Et liquidum motis talaribus aera findit. *Cic. N. D.* 3, 23. *f.* Minerva quinta, cui pinnarum talaria affingunt. Adde *Prop.* 2, 23, 57. ¶ *Talaria induere*, parare fugam. *Cic. Att.* 14, 21. *f.* Nemo est istorum, qui otium non timeat; quare talaria induamus. Alii leg. *videamus*, nihil mutata sententia: *videamus* enim est paremus, nobis comparemus. [**Orell.* habet *videamus*, quod longe praeferendum.] ¶ De ima veste, quae talos contingit, *Ov. Met.* 10, 591. de Atalanta currente: Aura refert oblata citis talaria plantis, *h. e.* retro fert et reflat tunicam talarem. [**Negat Ern.* in *cl. Cic.* s. h. v. et *H. Voss.* ad h. l. tunicam talarem posse intelligi.] ¶ *Talares calcei.* V. SUBTALARIS. ¶ *Talaria* tormenti genus. V. TABULARIS.

TĀLĀRĬUS, a, um, adj. talaris. *Cic. Off.* 1, 42. Adde unguentarios, saltatores, totumque ludum talarium. *Id. Att.* 1, 16. Non enim unquam turpior in ludo talario consessus fuit, *h. e.* in loco ubi aleatores conveniunt. ¶ *Lex talaria*, de talorum ludo recte et sine fraude exercendo. Hinc ambigue et festive *Pl. Mil.* 2, 2, 1. Ni hercle defregeritis talos, posthac quemque in tegulis videritis alienum; ego vestra faciam latera lorea; et *ib.* 9. Ne legi fraudem faciam talariae, accuratote, ut sine talis domi agitent convivium.

TĀLĀSĬO seu Talassio, onis, m. vel Talassus, i, seu Talassius, ii, m. vox, qua apud Romanos, sponsa sponsi domum ingrediente, magna voce clamabatur, quemadmodum in itinere tres illi praetextati pueri, a quibus deducebatur, respondentibus vicissim pueris, puellisque, clara voce concinebant, *Hymen, o Hymenaee.* Quidam dicunt carmen nuptiale fuisse, et Deum ipsum nuptiarum praesidem, quem Graeci vocant Hymenaeum. Ab aliis scriptum est, fuisse Deum virginitatis. De nominis causa sic *Liv.* 1, 9., ubi de raptu Sabinarum: Unam longe ante alias specie ac pulcritudine insignem a globo Talasii cujusdam raptam ferunt, multisque sciscitantibus, cuinam eam ferrent, identidem, nequis eam violaret, Talasio ferri clamitatum: inde nuptialem hanc vocem factam. *Serv.* ad *A.* 1, 655. Hinc etiam apud Romanos Talassio invocatur. Cum enim in raptu Sabinarum plebejus quidam raptam pulcherrimam duceret, ne ei auferretur ab aliis, Talassionis eam ducis nobilis esse simulavit: cujus nominis fuit puellae tuta virginitas. Non absimilem historiam narrat *Plutarch.* in *Romulo*, et *Quaest. Rom.* Sed in his alteram quoque adducit nominis causam, ut nempe sit a lanificio, quia Graeci *τοὺς ταλάρους*, hoc est calathos, sive quasillos, quibus lana continebatur, *ταλάσους* quoque appellarent: in nuptiis autem eam vocem usurpatam, ut novae nuptae ad opera, et labores, ac lanificia in primis excitarentur. Eadem *Varronis* sententia fuit ap. *Festum*, qui addit, quendam historiarum scriptorem dicere, virum Talassium nomine rapuisse virginem eximia pulcritudine: et quod ei id conjugium fuerit felix, boni ominis gratia nunc redintegrari. Sunt etiam, qui censent, quia salsedo stimulet Venerem; unde et Venus e mari orta fingitur; hinc Talasionem, seu Talassionem, vel potius Thalassionem, appellatum a *θάλασσα*, hoc est mare. *Mart.* 1, 36. Quid si me jubeas Talassionem Verbis dicere non Talassionis? *Id.* 12, 42. Nec tua defuerunt verba, Talasse, tibi. *Catull.* 61, 134. Lubet jam servire Talassio. ¶ *Talassio* est etiam actus ipse Venerius. *Mart.* 12, 96. sed puella Sit tecum tua, ne Talassionem Indicas manibus libidinosis.

TĀLĀUS. V. TALAIONIDES.

*TALCA, insula in mari Caspio. *Mela* 3, 6. *extr.* ¶ Fortasse eadem, quae *Tazata* appellatur a *Plin.* 6, 17. ¶ Legitur et *Talga. B. A.*

TĀLĔĂ, f. *πάσσαλος*, *θαλία*, *θάλεια*, id quod ab arbore reciditur, ut in solo depangatur, ac plantetur, surculus praecisus ex utraque parte, ut in terra inseratur, quemadmodum illud, quod inseritur ramo, *calamus* vocatur. Praecisis enim lignis vel pedali vel cubitali magnitudine nonnullae arbores seruntur. Est autem a *θάλλω*, floreo, pullulo. *Varr. R. R.* 1, 40. Demum in oleaginis seminibus videndum, ut sit de tenero ramo ex utraque parte aequabiliter praecisum, quas alii clavolas, alii taleas appellant. *Plin.* 17, 17, 28. Myrtus et taleis seritur, morus talea tantum, quoniam in ulmo eam inseri religio fulgurum prohibet. Quapropter de talearum satu nunc dicendum est. Servandum in eo ante omnia, ut taleae ex feracibus fiant arboribus, ne curvae, neve scabrae, aut bifurcae, neve tenuiores, quam ut manum impleant, ne minores pedalibus; ut illibato cortice; atque ut sectura inferior ponatur semper, et quod erit ab radice; accumuleturque germinatio terra, donec robur planta capiat. Haec *Plin.* *Cato R. R.* 45. Taleas oleagineas, quas in scrobe saturus eris, tripedaneas decidito. Adde *Colum.* 4, 31. et 33. *f.* ¶ Inter clavam seu clavolam, et taleam (quas *Varr. l. c.* pro eodem habere videtur) discrimen esse significat *Pall.* cum ait 4, 10. *med.* Citri arbor quatuor modis seritur, semine, ramo, talea, clava; et *mox* tradit utriusque pangendae rationem. Differentiam autem ponit tum in eo, quod talea brevior et gracilior esse potest, quam clava, quae a talea etiam manubrii crassitudine distinguitur: tum in eo, quod talea ita mergi debet, ut aliqua parte exstet: clava tota obruenda. ¶ De quovis ramo, aut surculo. *Ser. Sam.* 12, 167. Fraxinea in flammis quem fundit talea succum. Hic licenter prima in *talea* producitur. ¶ Quas taleas ferreas memorat *Caes. B. G.* 5, 12., iisque pro nummo usos esse Britannos dicit, intelligit breves regulas, aut lamellas quadratas et oblongas ex ferro: cujusmodi hodieque apud Indos alicubi ex aere aut argento pro pecunia in usu esse accepimus. [Sed ibi varia est lectio: etenim pro *taleis* alii leg. *annulis*, alii *lanceis*, alii conjiciunt legend. *talis*, quod vero similius videtur. *F.*] ¶ *Id. B. G.* 7, 73. *f.* Taleae pedem longae ferreis hamis infixis in terram infodiebantur, *h. e.* breves paxilli praefixi ferro, quos stimulos vocabant. V. STIMULUS. ¶ In architectura *taleae* sunt trabeculae, quibus murorum compages intus colligatur. *Vitr.* 1, 5. Tum in crassitudine ejus (*muri oppidorum*) perpetuae taleae oleagineae ustulatae quam creberrime instruantur: uti utraque muri frontes inter se, quemadmodum fibulis, his taleis colligatae aeternam habeant firmitatem. ¶ In versu *Sammonici* allato sunt qui leg. *talia* eod. sensu.

TĀLENTĀRĬUS, a, um, adj. Talentariae balistae ap. *Sisenn.* (referente *Non.* 18, 22.) sunt, quae saxa jaciunt pondo talenti, h. e. librarum sexaginta, si talentum Atticum minus: vel octoginta, si majus accipias: sicut centenariae ap. *Lucil. ib.* quae pondo centum.

TĀLENTUM, i, n. *τάλαντον*, pondus sexaginta minarum (Graece stateram, libram, lancem, trutinam significat): item summa pecuniae totidem minas efficiens. Mina centum drachmas habet: drachma fere, quatenus moneta, denario Romano respondet. V. ARGENTEUS, DENARIUS et DRACHMA. Itaque talentum valet drachmis sex millibus: [quae sunt circiter quos dicimus *mille ducati Veneti*; *F.* *Anglice 193 *l.*] et Romanorum HS. viginti quatuor millia: nam quatuor HS. denarium faciunt. Hoc est talentum Atticum commune, quod fere scriptores Latini intelligunt, nisi aliud addatur. *Rhem. Fann. de ponderib.* 37. Cecropium superest post haec docuisse talentum, Sexaginta minas, seu vis sex millia drachmas, Quod summum doctis perhibetur pondus Athenis. Nam nihil his obolove minus, majusve talento. *Cic. Tusc.* 5, 32. Cum legati ab Alexandro quinquaginta ei talenta attulissent, quae erat pecunia temporibus illis, Athenis praesertim, maxima. *Id. Rab. Post.* 8. Vociferabare, decem millia talentum Gabinio esse promissa. *Virg. A.* 5, 112. ostro Perfusae vestes, argenti aurique talenta. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 8. Docuit neminem minoris talento annis decem. *Id.* 33, 3, 15. Argenti quingenta millia talentorum reportavit. ¶ Quae dicimus de pretio talenti, confirmantur a *Sen. Controv.* 5, 34. *med.*, a *Varr.* ap. *Plin.* 35, 11, 40. *n.* 30. a *Pl. Most.* 3, 1, 115. et 3, 3, 16., ubi duo talenta dicuntur efficere minas CXX., a *Gell.* 3, 37., ubi tria

talenta fieri ait summam septuaginta duo mill. HS., a *Festo* et a *Servio* ad *A.* 5, 112. et ad *ib.* 9, 265., nisi quod ubi *libras* dicit, minae intelligendae sunt: denique a *Prisc. de ponderib.* p. 1348. ℙ De pondere est illud *Virg. A.* 11, 333. oratores Munera portantes aurique eborisque talenta. Quia, inquit *Servius*, et ebur ad pondus venditur. *Plin.* 9, 15, 17. Praecipua magnitudine thynni: invenimus talenta quindecim pependisse. *Id.* 12, 17, 40. Herodotus tradit, singula millia talentum turis annua pensitasse Arabas regibus Persarum. ℙ Fuit alterum talenti Attici genus, quod *majus*, vel *magnum* vocant, habens ad illud, quod modo diximus, proportionem sesquitertiam: h. e. LXXX. minas continens, vel LXXXIII. unc. IV. ut ait *Prisc.* De hoc est illud *Liv.* 38, 38. Argenti probi duodecim millia Attica talenta dato. Talentum ne minus pondo octoginta Romanis ponderibus pendat. ℙ Interdum tamen scriptores *talentum magnum* vocant, quod priore loco descripsimus. *Pl. Most.* 3, 1, 114. Quanti aedes destinat? *Tra.* talentis magnis totidem, quot ego et tu sumus. Eodem modo intelligendus est *Id. Cist.* 2, 3, 19. et *Gracch.* ap. *Gell.* 11, 10. *f.* Magnum enim dixere Latini talentum Atticum prae aliarum nationum talentis, quae minoris aestimationis fuerunt, ut Rhodium, Alexandrinum, sive Aegyptium, Neapolitanum, Syracusanum, Rheginum: quae enumerantur a *Festo*, suo cuique pretio attributo. Qui accuratiorem de tota talenti ratione disputationem cupit, adeat *Gronov. de pecun. Vet.*, *Salm. de modo usur.*, *Budaeum de Asse, Voss.* in *Etym.*, *Camerar.* et alios, qui ex professo hac de re tractarunt.

TĂLEŎLĂ, ae, f. ξυλάριον, parva talea. *Colum.* 3, 17. Complures taleolas terrae mandaverunt. *Id.* 12, 33. Scillam secato quam tenuissime, sicut raphani radicem, taleolasque suspende in umbra, ut adsiccentur; et *ib.* 46. Inulae taleolas facito.

TĂLĬĂ, ae, f. folliculus caepae. *Fest.* Alii leg. *talla* ex illo *Lucil.* ap. *Non.* 3, 67. Flebile caepe simul, lacrimosaeque ordine tallae; et *Gloss. Philox.* Talla, κρομμύου λέπυρον. Dicta est *talla* a θαλλὸς, ramus viridis: et *talia* etiam dici potest, ut ab ἄλλος, alius, inquit *Dacer.* ad *Fest.* V. TALEA.

*TALIĀTA, Moesiae superioris opp. *Notit. Imp.* ℙ *Talia* est *Ant. Itin. B. A.*

TĀLĬO, onis, f. ἀμοιβή, aequalis retributio, par vindicta; sumitur in malam partem, et dicitur a *talis*, quod nempe aliquis tale quid patitur, quale fecit, ex gr. si quis manum alicui amputavit, illi etiam manus amputatur; si quis alteri oculum eruit, ipsi quoque oculus eruitur. *Fest.* Talionis mentionem fieri in duodecim, ait Verrius, hoc modo: Si membrum rapserit (alii *ruperit*, *rupsit*, vel *rupit*), ni cum eo pacit, talio esto. Neque id quid significet, indicat. Puto, quia notum est. Permittit enim lex parem vindictam. *Cato* ap. *Prisc.* 6, 710. Si quis membrum rupit, aut os fregit, talione proximus cognatus ulciscitur. *Plin.* 7, 54, 55. Sicut in Cornelia familia nemo ante Sullam dictatorem traditur crematus: idque voluisse, veritum talionem, eruto C. Marii cadavere. *Gell.* 20, 1. *med.* Taliones illae tuae reciprocae, argutiores profecto, quam veriores fuerunt. *Id. ib.* Talionem imponere; et *ib.* parissimam facere; et *ib.* redimere. Adde *Cic. fragm.* ap. *August. C. D.* 21, 11. ℙ *Sine talione*, impune. *Mart.* 12, 64. Corrumpit sine talione caelebs: Caecus perdere non potest, quod aufert, *h. e.* qui caelebs est, alienam uxorem impune corrumpit, quia nemo ei potest similem injuriam facere. ℙ Masculine. *Tert. adv. Marc.* 4, 16. Ad injuriam coercendam, quam prohibuerat talione opposito. Alii tamen leg. *opposita.*

TĀLĬPĔDO, as, n. 1. παραφέρομαι, pedibus vacillo, et quasi supra talos insisto. *Fest.* Talipedare antiqui dicebant pro vacillare pedibus lassitudine, quasi trahat pedes, ut talis videatur insistere, aut identidem tollere pedes. *Lucr.* 3, 503. Tum quasi talipedans primum consurgit. Alii leg. *vacillans.* [*Ita *Eichstadt.*]

TĀLIS, e, adj. τοῖος, τοιοῦτος, hujusmodi, ejusmodi, ejus, aut hujus generis: cui respondet *qualis:* videtur esse a τηλίκος, Aeolice ταλίκος, tantus. *Cic. Off.* 2, 13. Ut facillime, quales simus, tales esse videamur. *Id. Mur.* 14. *f.* Cum esset talis, qualem te esse video. *Ov. Trist.* 5, 12, 67. tale nihil metuens. *Cic. Att.* 16, 8. *f.* Non equidem hoc divinavi, sed aliquid tale putavi fore; et *Liv.* 5, 1. Qui, a quo tale quid dictum referretur, pro seditionis eum principe habebat. *Id.* 26, 31. Tantum abest, ut et ipsi tale quidquam facturi fueritis. *Cic. Leg.* 2, 5. Omnem legem esse laudabilem, quibusdam talibus argumentis docent. *Id. Univ.* 7. Idque molitus tali quodam est modo. ℙ Saepe ponitur pro *tantus*, et quandam excellentiam notat, in utramque partem, saepius in bonam. *Caes. B. C.* 1, 53. Ut principes talem nuntium attulisse viderentur; et *B. G.* 6, 33. *extr.* Pro tali facinore; et *Nep. Alc.* 6. Quod talem virum e civitate expulissent; et *Sall. Jug.* 67. *f.* Tamen is ad id locorum talis vir consulatum appetere non audebat; et *Phaedr.* 3, 9. Quaeso tam angustam, talis vir, ponis domum? Sic *Pl. Capt.* 5, 2, 2. Quid me oportet facere, ubi tu, talis vir, falsum autumas? *Nep. Paus.* 3. Non putabant de tali tamque claro viro suspicionibus oportere judicari. *Cic. Quint.* 13. In quo ille tot et tales viros defatigat. *Id. Phil.* 2, 29. Quibus rebus tantis, talibus gestis, quid fuit causae, cur, etc.? *Id. Fam.* 15, 4. *f.* Si hoc quod ego gessi, tale atque tantum videbitur, ut, etc. *Id. Cluent.* 53. Judices tali dignitate praediti. *Virg. A.* 1, 339. haud equidem tali me dignor honore; et *Pl. Merc.* 3, 1, 3. Ne plora: nimis stulte facis: oculos corrumpis tales; et *Virg. Ecl.* 5, 81. Quae tibi, quae tali reddam pro carmine dona? et *A.* 11, 303. non tempore tali Cogere concilium, cum muros assidet hostis, *h. e.* tam tristi et calamitoso. Eadem ratione *tale tempus* usurparunt *Lucr.*, *Val. Fl.*, *Sil.*, *Balb.* ad *Cic. post ep.* 15. *l.* 8. *ad Att.* et *Liv.* 22, 35. *extr.* et 30, 37., quorum loca recitat *Drakenborch.* ad *Sil.* 8, 112. ℙ [*Conjunctim ponuntur *talis* et *tantus*, et *tantus* et *talis*, ut Gr. τοιοῦτος καὶ τοσοῦτος et τοσοῦτος καὶ τοιοῦτος. V. *Heindf.* ad *Plat. Gorg.* 26.. *Cic. Fam.* 13, 66. quae tua sponte — faceres in hominem tantum et talem calamitosum. *Id. ib.* 15, 4. si non jejunum hoc — videtur, sed tale atque tantum. *Id. N. D.* 3, 39, 92. conservare urbes tantas atque tales.] ℙ Habet post se particulas *ac*, *atque*, *ut*, *qui*. *Cic. Vat.* 4. Honos talis populi R. voluntate paucis est delatus, ac mihi. *Ter. Phorm.* 5, 8, 39. Faxo tali eum mactatum, atque hic est, infortunio. *Cic. Off.* 1, 26. *med.* Tales nos tunc esse putamus, ut jure laudemur. *Liv.* 42, 42. *med.* Haec quae purgata a me sunt, talia esse scio, ut aures, ut animi audientium sint. *Cic. Fam.* 10, 6. *med.* Talem te esse oportet, qui ab impiorum civium societate sejungas. *Prop.* 2, 16, 34. Ultima talis erit, quae mea prima fides. *Stat. Th.* 2, 170. Dii bene, quod tales stirpemque animosque venitis, Ut responsa juvent. Ubi notandus accusativus Graeca ratione. ℙ Ponitur interdum loco pronominis *hic*, *haec*, *hoc*. *Nep. Cim.* 2. Tali modo custodia liberatus Cimon, etc. et *ib.* 1. Cum talem conditionem aspernaretur. *Ov. Pont.* 3, 3, 22. Talibus affata est libera lingua sonis. *Virg. A.* 5, 79. Purpureosque jacit flores, ac talia fatur; et *ib.* 1, 563. Talibus Ilioneus: cuncti simul ore fremebant Dardanidae. [*Brem.* ad *Nep. Them.* 2, 8. docet, v. *talis* in his plerumque cum improbandi, vel comprobandi quadam notione poni videri. ℙ Componuntur *talis* et *hic*. *Liv.* 5, 2. haec taliaque vociferantes: al. *aliaque*. Utrumque auctoritatibus nititur. V. *Drak.* ad *Liv. l. l.* ℙ Confund. *talis* et *immortalis*. V. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* p. 84. et 307.]

TĀLISCUMQUĔ, lĕcumque, adj. idem ac talis. *Auct. Priap.* 16. Quale fuit malum, quod littera pinxit Acontl, etc. Taliacumque puer dominus florentis agelli Imposuit mensae, nude Priape, tuae.

TĀLĬTER, adv. τοίως, tali modo. *Plin.* 35, 11, 40. Lacunaria primus pingere instituit: nec cameras ante eum taliter adornari mos fuit. *Mart.* 5, 7. Qualiter Assyrios renovant incendia nidos etc. Taliter exuta est veterem nova Roma senectam. *Pall.* 8, 8. Aquam taliter poteris invenire. ℙ Quidam tribuunt et *Varroni R. R.* 1, 18. *f.*, item *Cic. Att.* 10, 17. *f.*, sed omnino *aliter* utrobique legendum.

TĀLĬTRUM, i, n. κόνδυλος, seu κονδυλισμὸς, nodus in digitorum articulis eminens, vel ictus digitorum sic complicatorum: videtur esse a *talus*, quod olim non de pedum modo, sed etiam de manuum ossiculis usurpatum, recte statuit *Voss.* in *Etym.* Sunt qui putant, hac voce significari ictum digiti alteri digito, scilicet indici, impositi, complicati et vibrati, quem Itali *buffetto* vocant, sed non probant. Percussio hujusmodi ita describitur a *Petr. Sat.* 96. Caput miserantis stricto acutoque articulo percussi. V. et *Capell. l. c.* in CONDYLUS. *Suet. Tib.* 68. Fuit articulis ita firmis, ut caput pueri, vel etiam adolescentis talitro vulneraret.

TALLĂ. V. in TALIA.

*TALMIS, opp. locusve Aegypti superioris. *Ant. Itin. B. A.*

TALNA. V. THALNA.

*TALŌRI, orum, Lusitaniae populi. *Inscr.* ap. *Grut.* p. 162. *B. A.*

[TĀLOS, i, m. Τάλως, gigas aerei corporis, Europae a Jove datus, ut custos esset Cretae insulae, quam singulis diebus totam circumiisse dicitur: a Medea peremptus fuit. Ejus fabulam narrant *Apollodor. Biblioth. l.* 1. *c.* 9. §. 26., *Orph. Argonaut. v.* 1338. et seqq. et *Apollon. Rhod. l.* 4. *Argonaut. v.* 1638. — 1688. Ejus, suppresso tamen nomine, mentio est ap. *Catull.* 55, 23. Non custos si fingar ille Cretum. *F.*]

TALPĂ, ae, f. et m. ἀσπάλαξ, animal muri simile, nigri coloris, captum oculis, quod arva et hortos suffodit. [*Voss.* in *Etym.* derivat a Chald. תלף *talleph*, scidit, fodit. *F.*] *Virg. G.* 1, 183. et *ib.* 3, 539. Aut oculis capti fodere cubilia talpae. Ubi *Serv.:* mutavit genus: nam haec talpa dicitur. *Cic. Acad.* 4, 25. *f.* Quid? talpam num desiderare lumen putas? *Plin.* 9, 7, 6. Animalia, quae semper defossa vivunt, ceu talpae. *Id.* 10, 69, 88. Liquidius audiunt talpae obrutae terra. *Id.* 30, 5, 12. Terra a talpis excitata. *Id.* 8, 29, 43. Varro auctor est, a cuniculis suffossum in Hispania oppidum, a talpis in Thessalia. *Hieron.* in *Isai.* 1, 2, 19. Talpa est animal absque oculis, quod semper terram fo… et humum egerit, et radices subter comedens … gibus noxium est.

TALPĀNUS, a, um, adj. Talpana vitis, ap. … 14, 3, 4. *n.* 7. fortasse dicta est, quia mustum … lore talpae fert.

TALPĪNUS, a, um, adj. ad talpam pertinens. … *siod. Var.* 9, 3. de auri fossorib.: Talpinum ani… imitantes itinera fodiunt.

*TALTHYBĬUS, i, m. Ταλθύβιος, praeco … memnonis in Graecorum exercitu. *Pl. Stich.* 2, … *Ov. Her.* 3, 9. *B. A.*

*TALUCTAE, arum, populi Indiae. *Plin.* 6, … *B. A.*

TĀLUS, i, m. ἀστράγαλος, os quasi cubicae f… rae in articulo pedis multorum animalium, quae … fida seu bisulca sunt: nam quae multifida sunt … nec homo), item quae solidae ungulae, tale os … non habent, ut *Arist. Hist. anim.* 2, 1. *med.* e… *partib. animal. c.* 10. *f.* docet. *Plin.* 11, 46, … Talos asinus Indicus, unus solidipedum, ha… Nam sues ex utroque genere existimantur: ideo … di earum (*tali*). Hominem qui existimarunt h… re, facile convicti. Lynx tantum digitos ha… tium, simile quiddam talo habet: leo etiam tor… sius. Talus autem rectus est in articulo pedis … tre eminens concavo, in vertebra ligatus. Haec … ℙ Hujusmodi ossa sex latera habent, sed qua… tantum, quibus insistere possunt, quia duo rel… ita incurva sunt, ut vix illis queat talus cons… re: consistit tamen aliquando, et *rectus talus* … dicitur. Horum lateribus seu figuras, seu pu… figurarum nomen habentia insculpebant, et in … utebantur, qui *talarius*, et *talaris* dicitur, qui… rumque quatuor, ad minimum tribus talis perag… tur. Ditiores, spretis ossibus, ex ebore, cryst… aliave nobiliore materia factos adhibebant. Ex… tuor talorum lateribus prius *unio* seu *canis* (… v.), seu *vulturius* (V. h. v.) dicebatur; huic o… situm, *senio:* reliquorum vero eminens, *ternio*… *trinio*, seu *suppum;* huic oppositum concavum, … *trio*, seu *quaternio:* porro in talis ipsa laterum … ra et facies pro numero erat; in tesseris unicu… ex sex lateribus suum erat punctum. Cum it… tali ita caderent, ut diversa esset omnibus … jactus *Venerius*, seu *basilicus*, atque etiam abs… *Venus*, vocabatur, isque optimus et omnium fe… simus habebatur; damnosus, si unum vel plure… nes ostenderent; pessimus, cum omnes tali ea… figura caderent: senio plerumque felix erat ja… Ceterum, ut in nostris ludis usuvenit, non eas … leges videntur omnes servasse, sed de quibus … ludentes convenerat. Conjiciebantur tali in pyr… seu turriculam, seu fritillum, ex quo cadeba… alveolum, seu tabulam lusoriam, ne, si man… cerentur, fraus aliqua in mittendo fieret. *Sen.* … *col. f.* Nam quoties missurus erat resonante fri… Utraque subducto fugiebat tessera fundo: Cur… recollectos auderet mittere talos, Lusuro semp… milis, semperque petenti, Decepere fidem. *Cic.* … 1, 13. Quatuor tali jacti casu Venereum (*jac*… efficiunt: num etiam centum Venereos, si qua… gentos talos jeceris, casu futuros putas? (Add… 2, 21. et 29.) *Id. Fin.* 3, 16. Ita jacere talum … rectus assistat. *Prop.* 4, 8, 45. Me quoque pe… los Venerem quaerente secundos, Semper dam… subsiluere canes. *August.* ap. *Suet. Aug.* 71. … jactatis, ut quisque canem, aut senionem mis… in singulos talos singulos denarios in medium … ferebat: quos tollebat universos qui Venerem … rat. *Mart.* 14, 14., cujus lemma *Tali eborei.* … steterit nullus vultu tibi talus eodem, Munera … dices magna dedisse tibi. *Id. ib.* 16., cujus le… *Turricula:* Quaerit compositos manus improba … tere talos: Si per me misit, nil nisi vota facit. … pro *quaerit* leg. *quae scit.* *Hor. Od.* 1, 4, 18. … regna vini sortiere talis. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* … lis ludere. *Just.* 38, 11. *f.* Talis aureis ad ex… brationem puerilis levitatis, donatur. ℙ A simi… dine *talos* dicimus etiam in homine: sic enim … tur os in extrema tibia supra calcem. *Cels.* 8, … Excipitur crus infra osse ex transverso talorum … que ipsum super os calcis situm est; et *ib.* 7. *f* … tali, calx, manus, planta; et *ib.* 22. Talus in o… partes prolabitur. *Ov. Met.* 8, 807. Auxerat ar… los macies, genuumque rigebat Orbis, et immo… prodibant tubere tali: (hic *Ov.* significat duos … processus ossium cruris, qui utrinque supra pe… exstant.) *Mart.* 8, 75. Expulit offenso vitiatum … lice talum. *Sen. Ben.* 5, 24. Meministi, talu… torsisse? et *Appul.* eod. sensu *Flor. n.* 16. T… invertere; et *Auct. B. Hisp.* 38. intorquere. ℙ … synecdochen dicitur de imo crure, vel pedibus. … *Cluent.* 40. Purpura usque a talos demissa. … *Ep.* 2, 2, 4. Candidus, et talos a vertice pulch… imos; et *Juven.* 7, 16. Altera quos nudo tra… Gallia talo; et *Ov. Met.* 4, 342. in adludentibus … dis Summa pedum, taloque tenus vestigia tingit. … de *Am.* 3, 6, 6. ℙ Translate. *Hor. Ep.* 2, 1, … Securus, cadat, an recto stet fabula talo, *h. e.* … ceat. V. STO. *Pers.* 5, 104. tibi recto vivere … Ars dedit, *h. e.* bene agere in omnibus. ℙ T…

Sabinorum nominibus praenominis loco videtur e. *Festus.*

AM, adv. τοσοῦτον, adeo, tantum, ita. Jungi- adjectivis et adverbiis positivis; eique respondet n: et saepe *ut* sequitur. *Cic. Att.* 8, 4. Nunquam cuiquam tam humili, tam sordido, tam nocenti, alieno, tam praecise negavi, quam hic mihi. *Or.* 30. *f.* Nemo orator tam multa, ne in Grae- uidem otio scripsit, quam multa sunt nostra. . *B. G.* 1, 16. *f.* Tam necessario tempore, tam inquis hostibus; et *ib.* 44. *med.* Non se tam bar- m, neque tam imperitum esse rerum, ut non t, etc. *Cic. Or.* 2, 90. Non essem tam inurba- uti eo gravarer, quod vos cupere sentirem. . 11, 2, 2. In corporibus tam parvis, atque tam is. *Caes. B. G.* 1, 14. Tam insolenter, et tam *Cic. Div.* 2, 39. (et *Nep. Eum.* 11.) Quasi vero quam sit tam valde, quam nihil sapere, vulga- *h. e.* tantopere. *Id. Or.* 1, 55. Jus civile tam menter amplexus es. *Pl. Trin.* 3, 1, 7. Quam m istuc, aut ubi actum est? *Stas.* illico hic ostium, tam modo, inquit Praenestinus. *Fe-* : Tam modo antiqui ponebant pro modo, ut Ac- Tam modo, inquit Praenestinus. *Accius* est *ccius Plautus.* [*Cf. *Lindem.* ad *Pl. l. l.*] ¶ superlativis. [*Cf. *Ern. cl. Cic.* s. h. v. et . *de Construct.* c. 17. *Ruddim.* 2, 306.] *Cic.* . 12, 5. Nondum erat vestris tam gravissimis ju- s concisus. *Sall. Jug.* 34. *f.* Quam quisque pes- fecit, tam maxume tutus est. *Varr. R. R.* 2, *ed.* Quam paucissimos *(canes)* reliqueris, tam ni in alendo fient. *Cato R. R.* 64. Quam citissi- onficies, tam maxime expedies; et *ib.* 157. *med.* n plurimum ederit, tam citissime sanus fiet. *Id.* *Paul.* in *Veternosus*, ex *Festo:* Quam plurimum , tam maxime sitit. *Id.* ap. *Charis.* 2, 184. maturrime comparavisse. ¶ Et comparativis. . 1, 536. Et quo quaeque magis cohibet res in- nane, Tam magis his rebus penitus tentata la t. *Virg. A.* 7, 787. Tam magis illa fremens, Quam magis crudescunt pugnae. *Cic. Dejot.* r dexteram te istam oro, non tam in bellis et iis *(firmam)*, quam in promissis et fide firmio- ¶ Omisso *tam. Ulp. Dig.* 29, 2, 20. Pro he- gerere non esse facti, quam animi. [**Liv.* 2, uandoquidem non facile loquor, inquit, Quiri- uam, quod locutus sum, praesto: ubi alii leg. *am facile:* sed praeter necessitatem.] ¶ Cum utivis. *Ter. Ad.* 2, 4, 10. Tam ob parvulam Adde *Plin.* 10, 29, 43. ¶ Cum verbis. *Pl.* 4, 2, 9. Ferocem facis, quia te herus tam *Vell.* 2, 88. Nec minora consequi potuit: sed am concupivit. *Pl. Cas.* 4, 4, 24. Quid tu er- nc, quaeso, tam tractas? ¶ Cum substanti- *Pl. Pers.* 4, 3, 64. Nunquam ego te tam esse am credidi. ¶ Post se habet particulas *at-* *quasi;* item *qui* pro *ut.* *Pl. Amph.* 1, 1, 287. consimile est, atque ego. *Id. Curc.* 1, 1, 51. a me pudica est, quasi soror mea sit. *Cic.* 9, 2. Quis est tam Lynceus, qui in tantis te- nihil offendat? ¶ Et bis *tam* usurpatur, *quam* sequatur. V. ROSALIS. ¶ [*Dicitur cum ellipsi oppositi membri. *Cic. Off.* 1, 21. a, si quid adversi eveniat, tam graviter cade- possunt: ubi v. *Beier.* Porro *Brut.* 53, 197. quidem omnia cum perite, et scienter, tum ita er, et presse et satis ornate etc. ubi *Ellendt.* *Or.* 1, 52, 226. quis hoc philosophus tam mollis ocet: *tam* subinde, quamvis sine correlativo te, ad augendam sententiae vim poni paene στικῶς.] ¶ Veteres pro *tamen* usi sunt, ut docet: quia et *tamen* a *tam* descendit. *Novius* i si taceat, dum videat, tam etiam sciat, quid m sit. *Enn. ib.* Ille meae tam poti' paci' po- *Titin. ib.* Bene cum facimus, tam male subi- ut quidam perhibent viri. *Id. ib.* Quamquam nihili, tam ecastor simul vobis consului. *Pl.* 2, 3, 36. Eamus intro, ut prandeamus. *Men.* ocas: tam gratia est. Adde *Ps.* 5, 1, 24., ubi iter leg. ¶ *Tamne?* adeone? *Festus:* Tam- usque, ut Aelius Stilo, et Opilius Aurelius in- tantur: itaque Afranius: Tamne arcula tua est aranearum?

MĀ, ae, f. genus tumoris. *Voss.* in *Etym.* de- a ταμεῖν aor. 2. infin. verbi τέμνω, seco. *Fest.* dicitur, cum labore viae sanguis in crura de- t, et tumorem facit. Lucillius: Inguen ne ex- papulae, tama, ne boa noxit. ¶ *Fuit et oppidi nomen, Aegypto Aethiopiaeque con- i. *Plin.* 5, 29. *B. A.*

MĂRĪCĒ, es, f. ταμαρίκη, frutex idem qui my- *Plin.* 13, 21, 37. et 24, 9, 41.

MĂRĪCI, orum, m. plur. populi Hispaniae onensis, ad Tamarin fluv., nunc *Tamar.* Eo- eminit *Plin.* 4, 20, 34. et *Mela* 3, 1. *F.*]

MARĪCUM, i, n. i. q. tamarice. *Scrib. Larg.* . 128. *B. A.*

MĂRIS, is, fluvius Hispaniae Tarraconensis, anum cadens, hodie *the Tamar.* *Mela* 3, 1.

MĂRISCUS, i, f. idem quod tamarix. *Pall.* Apes ex tamarisci floribus mella conficiunt.

MĂRIX, icis, f. myrice. *Lucan.* 9, 916. Hic ebulum stridet, peregrinaque galbana sudant, Et tamarix non laeta comas. *Serv.* ad *Virg. Ecl.* 4, 2. ait, vulgo *tamaritium* dici: et fortasse ejus temporibus sic loquebantur. *Tamaricis* meminit etiam *Colum.* 7, 9. *med.* ¶ In gen. plur. *Id.* 8, 15. In silvulis tamaricum, aut sirporum frutectis immorari.

TĂMĀSEUS, a, um, adj. Ταμασεῖος, ad Tamasum Cypri oppidum pertinens, ut Tamaseus ager, *Ov. Met.* 10, 644.

TAMDĔ, tam. *Lucil.* V. RHONDE.

TAMDĪU et Tandiu, adv. ὅσον χρόνον, tam diu, tanto tempore, eousque, cui respondet *quamdiu.* *Cic. Att.* 9, 4. Tamdiu requiesco, quamdiu ad te scribo. ¶ Absolute. *Id. Fam.* 2, 1. Te abfuisse tamdiu a nobis, dolui. *Pl. Curc.* 1, 3, 15. Haud quidquam est, magis quod cupiam tamdiu. *Nep. Eum.* 11. Quem tamdiu, tamque valde timuissent. *Tac. Germ.* 37. Ducenti ferme et decem anni colliguntur: tamdiu Germania vincitur: ἐπιφώνημα. ¶ Regit particulas *quoad*, *dum*, *quam*, *donec.* *Cic. Off.* 1, 1. Disces quamdiu voles: tamdiu autem velle debebis, quoad te, quantum proficias, non poenitebit; et *ib.* 2, 12. *f.* Tamdiu laudabitur, dum memoria rerum Romanarum manebit. *Id. Brut.* 1. *f.* Vixit tamdiu, quam licuit in civitate bene beateque vivere. *Nep. Att.* 11. *f.* Beneficia, quae ipse tribuerat, tamdiu meminerat, quoad ille gratus erat, qui acceperat. ¶ Item *ut. Pall.* 1, 15. Quae inductio ante tamdiu subigenda est, ut rutrum, quo calx subigitur, mundum levemus. ¶ In scriptione *Dausquium* sequimur, cui per *m* scribi placet. Sed quia *m* ante *d* aliquantum minuitur, placet aliis per *n*, ut in *tandem.* Sic *eandem* in monumento Ancyr. ap. *Grut.* p. 232. et *tantundem*, in fragmento *Agrar. ib* p. 206. insculptum est. ¶ Scribitur et *tam diu* disjunctim.

TĂMĔ, in carmine positum est pro tam. *Festus,* h. e. in carmine Saliari, inquit *Scalig.*, in quo et *cume* erat pro *cum*, ut refertur a *Scauro* in *Orthogr.* p. 2261.

[TĂMEL, vox composita ex *tamen*, et *ille*, ut *sirempse* ex *similis re ipsa*, aliaque quamplurima. V. FERICULUS. *F.*]

TĂMEN, ὅμως, ὅμως μέν τοι, nihilominus: conjunctio adversativa, respondens particulis *quamquam*, *quamvis*, *licet*, *etsi*, *etiamsi*, et similibus, vel expressis. *Cic. Rosc. Am.* 20. Quamquam abest a culpa, suspicione tamen non caret. *Nep. Milt.* 2. *f.* Etsi praeter opinionem res ceciderat, tamen, etc. *Sall. Cat.* 3. *f.* Quae tametsi animus aspernabatur, tamen, etc. *Cic. Att.* 3, 12. Licet tibi significarim, ut ad me venires, tamen intelligo, etc. *Ter. Andr.* 5, 2, 23. *Simo:* Ego te commotum reddam. *Da.* tamen etsi hoc verum est? *Simo:* tamen. Hic pro *quamquam* poni videtur. *Cic. Fam.* 13, 71. Sed tamen, etsi omnium causa velle debeo, tamen cum omnibus non eadem mihi causa est. ¶ vel tacitis. *Id. ib.* 1, 2. *f.* Cui cum Cato et Caninius intercessissent, tamen est perscripta. *Caes. B. G.* 1, 14. *med.* Cum ea ita sint, tamen si obsides sibi dentur, se cum iis pacem facturum. *Nep. Paus.* 2. *extr.* Accusatus capitis absolvitur: multatur tamen pecunia. *Cic. Har. resp.* 21. *extr.* Pro patria solus exarsi: sic tamen, ut vos, etc. *Id. Att.* 1, 18. Hi non sunt permolesti: sed tamen insident, et urgent. *Pl. Mil.* 2, 3, 35. Si indicium facio, interii: si taceo, interii tamen. *Phaedr.* 3, 10. Nil spernat auris: nec tamen credat statim. *Sall. Cat.* 8. Atheniensium res gestae satis amplae fuere: verum aliquanto minores tamen. [*Exposuit de hoc particulae *tamen* usu *Spald.* ad *Quint.* 1. p. 497. *Beier.* ad *Cic. Fragm.* p. 57. *a.* *Cort.* ad *Lucan.* 1, 379. *Matth.* ad *Cic. Cat.* 3, 5, 10. a quo negatur, significare particulam *tamen, saltem,* quod docuerunt *Ern.* et *Goerenz.* — *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* p. 119. *a.* docet, poni *tamen* interdum etiam pro *quidem:* At recte hanc sententiam ut falsam damnat *Heindf.* ad *Hor. Sat.* 2, 5, 61.] ¶ Jungitur cum nihilominus. *Cic. Fam.* 13, 15. *f.* Et tamen nihilominus Αἰὲν ἀριστεύειν, etc. *Id. Cluent.* 26. Tamen nihilo minus putabant oportere, etc. ¶ *Tamenne* interrogantis est, et urgentis. *Cic. Agr.* 2, 28. *med.* Si quinque hominum millibus, ad vim, facinus, caedemque delectis, locus quaeritur, tamenne patiemini vestro nomine firmari opes, etc.? *Id. Fl.* 9. *extr.* Si testium studium cum accusatore sociatum est, tamenne isti testes habebuntur? Adde *Font.* 3. et *Dom.* 19. *f.* [*Cf. *Frotsch.* ad *Cic. Sull.* p. 51.] ¶ Et omisso *ne. Id. Div. Verr.* 6. Tamen his invitissimis te offeres? tamen in aliena causa loquere? tamen eos defendes, qui, etc.? tamen his operam tuam pollicebere, qui, etc.? ¶ *Si tamen,* servit correctioni, si modo. *Ov. Met.* 4, 535. aliqua et mihi gratia ponto est: Si tamen in dio quondam concreta profundo Spuma fui. *Id. Trist.* 3, 14, 23. Nunc incorrectum populi pervenit in ora. In populi quidquam si tamen ore meum. ¶ Simile est *nisi tamen. Plin. Pan.* 93. Ullamne tibi pro beneficiis referre gratiam parem possumus? nisi tamen illam, ut semper nos meminerimus, etc. *h. e.* nisi solum. *Id. ep.* 6, 21. *f.* Circa me tantum benignitate nimia modum excessit: nisi quod tamen poetis mentiri licet. ¶ *Tamen* in principio respondendi, cum adversamur iis, quae ab alio ante dicta sunt. *Cic. Fam.* 9, 19. *in.* Tamen a malitia non discedis: tenuissimo apparatu significas Balbum fuisse contentum. ¶ [*Tamen* saepe ultimum sententiae locum occupat, ubi vehementiorem reddit vim oppositionis. Notandum vero est, ubique, quoties hunc locum obtinet tamen, plerumque ita verba ordinata esse, ut verbum illud, ad quod particula *tamen* vi sua proxime spectat, statim ante hanc ipsam particulam legatur. *Pl. Capt.* 2, 3, 33. Istuc ne praecipias, facile memoria memini tamen: et paulo post: v. 46. Beneque hero gessisse morem in tantis aerumnis tamen. *Amph.* 1, 3, 44. Ut quum absim, me ames, me tuam absentem tamen. *Cas. prol.* 63. Sciens ei mater dat operam absenti tamen. *Ib.* 1, 17. Praefeci rure recte qui curet tamen. Adde *Capt.* 2, 1, 84. *Ter. Ad.* 2, 1, 20. — In aliis locis, ubi ultimum locum sententiae occupat ista particula, hoc propterea factum videtur, quod non ad unum sententiae vocabulum, sed totum enunciatum ejus vis referenda est. Cf. *Parei Lex.* s. h. v. Ita *Lindem.* ad *Pl. Capt.* 2, 3, 33.] ¶ Pro certe videtur esse in illo *Cic. Caecin.* 3. Si quis mihi hoc judex dicat: potuisti leviore actione confligere, etc. tamen is aut timidior videatur, quam fortem, aut cupidior, quam sapientem judicem esse aequum est. ¶ Pro quamquam. *Ter. Eun.* 1, 2, 90. Tamen contemptus abs te, haec habui in memoria. Alii aliter distinguunt et explicant. Adde *Andr.* 5, 2, 23. et *Pl. Amph.* 1, 3, 44. et *Mil.* 4, 8, 31. et *Cas. prol.* 63., quae tamen aliter accipi possunt. [*Cf. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* p. 108. b.] ¶ Loco v. tandem. *Prop.* 2, 1, 75. Quippe ubi nec causas, nec apertos cernimus ictus, Unde tamen veniant tot mala, caeca via est. *Ov. Met.* 2, 335. totum percensuit orbem Exanimesque artus primo, mox ossa requirens, Repperit ossa tamen peregrina condita ripa. *Ter. Heaut.* 4, 2. *f.* Retraham hercle, opinor, ad me illud fugitivum argentum tamen. *Val. Fl.* 6, 383. Tunc ruit, ut montis latus, aut ut machina muri, Quae scopulis trabibusque diu, confectaque flammis, Procubuit tamen, atque ingentem propulit urbem. *Just.* 30, 2. *med.* Mors ejus diu occultata fuit. Re tamen cognita, etc. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 4, 454. Qui enare conati fuerant, icti saepe ferramentis navium, aut vulnerati a suis, aut afflicti alveis undarum vi, mulcato foede corpore postremo tamen periere. Adde *Pacuv. ib.* et *Pl. Ps.* 4, 7, 86. Quod vero addit *Non.*, sumi etiam pro statim, non probat. [*Cf. *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* p. 119. *a. ed. Frotsch. Brem.* ad *Suet. Aug.* 91. ¶ *Ramsh.* §. 194. *n.* 4. p. 886. docet: *tamen* factum esse ex *tam — em,* ut *item* ex *ita — em:* coll. §. 86. II, 4. ¶ Confund. *tamen* et *tandem.* V. *Drak.* ad *Liv.* 22, 2, 10. *intpp.* ad *Cic. Sull.* p. 139. *ed. Fr. Spald.* ad *Quint.* II. p. 103. Porro *tamen* et *tantum.* *Id. ib.* 1. p. 130. *crit.* — *Tamen*, *tum* et *quum.* V. *intpp.* ad *Cic. Sull.* p. 58. *ed. Fr.*]

TĂMĔNETSI, adv. idem quod etiamsi, quamvis, tametsi. *Poll. Asin.* ad *Cic. Fam.* 10, 33. Tamenetsi tantam calamitatem reip. quam tardissime audire optandum est. *Enn.* ap. *Cic. Or.* 3, 42. At Romanus homo tamenetsi res bene gesta est, Corde suo trepidat. *Cic. Att.* 5, 17. Tamenetsi hoc te audire ex aliis malo. *Catull.* 68, 135. Quae tamenetsi uno non est contenta Catullo, Rara verecundae furta feremus herae. *Auct. Pan. ad Pis.* 26. tamenetsi bella quierunt, Non periit virtus. ¶ Scribi potest etiam divisim.

*TAMES, promontorium Indiae, inter Indum et Gangem, quod Taurus mons attollit. *Mela* 3, 7. *B. A.*

[TĂMĔSĂ, ae, m. Ταμέσας, et *F.*]

[TAMĔSIS, is, m. Τάμεσις, nunc *the Thames,* maximus Britanniae fluvius, Londinium urbem interluens, et a mari Britannico contra portum Iccium exceptus. *Tac. A.* 14, 32. Visa species in aestuario Tamesae subversae coloniae. *Caes. B. G.* 5, 11. Cujus fines a maritimis civitatibus flumen dividit, quod appellatur Tamesis, a mari circiter M. passuum LXXX. et 18. Caesar ad flumen Tamesin in fines Cassivellauni exercitum duxit; quod flumen uno omnino loco pedibus, atque hoc aegre, transiri potest. *F.* et *B. A.*]

TĂMETSI, adv. καί τοι, εἰ καί, quamquam, etsi: per syncop. a *tamenetsi:* et post se saepe habet *tamen:* jungiturque in principiis fere indicativo, in medio etiam subjunctivo. *Cic. Verr.* 2, 3, 25. Non mehercule, quae loquor, crederem, tametsi vulgo audieram, nisi, etc. *Ter. Eun.* 2, 1, 10. Memini, tametsi nullus moneas. *Id. Andr.* 2, 2, 11. Obtundis, tametsi intelligo. *Pl. Aul.* 4, 10, 38. Tametsi fur mihi es, molestus non ero. *Caes. B. G.* 5, 34. Tametsi a duce deserebantur, tamen omnem spem salutis in virtute ponebant. *Cic. Rosc. Am.* 27. Tametsi vicisse debeo, tamen de meo jure decedam. *Id. Fam.* 5, 1. Tametsi nihil mihi fuit optatius, quam, etc. tamen afficior summo dolore, etc. *Id. Verr.* 2, 4, 9. Quantam putas auctoritatem laudationis eorum futuram? Tametsi quae est ista laudatio, cum laudator interrogatus laedat, necesse est?

TĂMĬĂCUS, a, um, adj. ταμιακὸς, in *Gloss. Philox.* exponitur fiscalis. Dicitur autem de his, quae ad fiscum principis pertinent, quod ταμιεῖον, seu ταμεῖον appellatur, h. e. fiscus, aerarium, ut eaedem *Glossae* interpretantur. Est in *Cod. Just.* 11. *tit.* 68., qui *De praediis tamiacis* inscribitur, h. e. de iis, quae in variis provinciis, praesertim in Cappadocia,

fisco principali addicta erant. Ibi *Imp. Zeno l.* 2. memorat *fundos tamiaci juris:* et *l.* 1. *tamiacum* vel *tamiacam* vocat servum, vel servam colendis instruendisque tamiacis praediis adscriptos et addictos.

*TAMIĀNI, orum, populi Africae. *Liv.* 33, 18. *B. A.*

[TĂMĬATHĬCUS, a, um, adj. Ταμιαθικὸς, ad Tamiathin pertinens, Aegypti inferioris urbem, ad Nili ostium Phathmeticum, quae olim diruta, deinde ab Arabibus paulo interiore loco condita, nunc *Damietta*, Ταμίαθις autem a *Steph. Byz.* dicitur. *Sidon. carm.* 23, 255. Tu, si publica fata non vetarent, Ut Byrsan peteres, vel Africanae Telluris Tamiathicum rebellem. Editiones perperam habent *Tanaiticum. F.*]

TAMINĬĀ Uva, genus uvae silvestris, quae *Verrio* ap. *Fest.* dicta videtur, quae tam mira (lege *rubra*) sit, quam minium. *Cels.* 3, 21. *med.* Uva taminia, quam σταφίδα ἀγρίαν Graeci nominant. *Plin.* tamen 23, 1, 13. falso dicit, eandem putari a nonnullis ac astaphidem agriam, cum haec in apricis nascatur, taminia non nisi in opacis: haec nigros acinos habeat, taminia rubentes.

[TĀMĬNO, as, a. 1. idem ac contamino. V. h. v. *Not. Tir.* p. 123. Taminat, attaminat, contaminat. *F.*]

*TAMMĂCUM, i, n. oppidum Africae. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

[TAMNĂCUS, i, m. herba eadem ac parthenium, q. v. v. *Harduinus* pro *tamnacus* legit *amnacus. F.*]

TAM NE. V. TAM.

TAMNUS, i, f. genus vitis silvestris, cujus fructus taminia uva. *Plin.* 21, 15, 50. (ut legit *Harduinus* ex MSS.) In Italia paucissimas (*herbas sponte nascentes*) novimus, fraga, tamnum, ruscum, batin marinam, etc. *Colum.* 10, 373. Lubrica jam lapathos, jam tamni sponte virescunt. Alii leg. *rhamni:* quod improbat *Pontedera* in *Antiqu. Gr. et Lat.* p. 577., et tamnum esse monet bryoniam nigram, ejusque caulem hodieque in Italia in rusticas coenas legi, et vulgo *tanno* appellari.

*TAMOS vel Tamus, i, promontorium Indiae. *Mela* 3, 7. *bis. B. A.*

*TAMPHILĀNUS, a, um, adj. ad Tamphilum aliquem pertinens, ut *Tamphilana domus* ap. *Nep. Att.* 13. *B. A.*

[TAMPHĬLUS, a, um, adj. *Vaillant.* in *Num. Famil.* p. 173. deducit ab ἀμφιλαῖος, extraque manu laevus. Est cognomen R., ut Cn. Baebius Tamphilus Cos. ann. U. C. DLXXII., ejusque frater M. Baebius Tamphilus Cos. ann. insequenti in *Fast. Capitolin.* ap. *Grut.* 293. Eurundem meminit etiam *Liv.* 39, 56. et 40, 18. *F.*]

*TAMŪDA, ae, fluvius Mauretaniae Tingitanae. *Plin.* 5, 2. *Mela* 1, 5. *B. A.*

*TAMUGADENSIS, e, adj. ad Tamugadi spectans, ut *Tamugadensis episcopus* ap. *August. Retract.* 2, 59. et *ep.* 164. *ad Emerit. B. A.*

*TAMUGADI, opp. Numidiae. *Tab. Peut.* ubi, alio in loco, *Thamogadi* appellatur. *B. A.*

*TANĀGER vel Tanagrus, i, m. Lucaniae fluvius. *Virg. G.* 3, 151. *Paul. Nolan. Nat.* III *de Felice* 62. *Ant. Itin.* ¶ In Atinate campo fluvius hic mersus post XX. mill. pass. exibat, teste *Plin.* 2, 103. *B. A.*

TANĂCAE. V. TANIACAE.

TĂNAGRAEUS, a, um, adj. Ταναγραῖος, ad Tanagram pertinens, oppidum Boeotiae in ipsis faucibus Euripi contra Euboeam, teste *Plin.* 4, 7, 12., ubi galli gallinacei ad proelia idonei nascuntur, ut *Varr. R. R.* 3, 9., *Colum.* 8, 2. et *Plin.* 10, 21, 24. docent. *Cic. Dom.* 43. Tanagraea quaedam meretrix. *Stat. Theb.* 9, 745. Prima Tanagraeum turbavit arundo Choroebum.

TĂNAGRĬCUS, a, um, adj. Tanagraeus, ut Tanagrici galli, *Varr. R. R.* 3, 9. et *Colum.* 8, 2. V. v. praec.

TĂNĀIS, is, m. Τανάϊς, fluvius Sarmatiae Europaeae, ex Riphaeis montibus defluens, novissimus inter Europam, Asiamque finis (unde *extremum* dicit *Hor. Od.* 3, 10, 1.): currit longo tractu orientem versus, deinde flectens se in occidentem, in paludem Maeotin influit. *Plin.* 3. *prooem.* et 4, 12, 24. et 6, 7, 7. et *Mela* 1. *f.* ¶ *Tanais* fuit etiam nomen proprium viri ap. *Hor. Sat.* 1, 1, 105., Item ap. *Virg. A.* 12, 513. *V. *Silis.* ¶ *Curt.* 6, 6. 7, 4 et 6. *Tanaim* vocat, qui Laxartes est *Straboni*, *Dionysio*, *Ptolemaeo*, et ceteris: id quod facit *Arrian.* 4, 15. Accurate *Plin.* 6, 16. Ultra Sogdiani, — includente flumine Laxarte, quod Scythae Silin vocant: Alexander, militesque ejus, Tanaim putavere esse. ¶ Romani solent saepe confundere Tanaim et Istrum. Testis ejus rei etiam *Sen. N. Q.* 6, 2. Hinc qui medius inter pacata et hostilia fluit, Danubius ac Rhenus: alter Sarmaticos impetus cohibens, et Europam Asiamque disterminans; alter Germanos, avidam gentem belli, repellens. Non sollicitanda est haec lectio, quod tamen quidam faciunt. Danubium etiam Tanaim vocat *Tibull.* 4. *ad Messalam el.* 1. v. 147. cum inquit: Quaque Hebrus Tanaisque Getas rigat atque Sigynos. Sic emendandus iste versus: Getae enim et Sigyni ad Istrum sunt, non Tanaim. Haec *Hofmannus.* ¶ In illo *Liv.* 1, 38. *Cis Taurum montem usque ad Tanaim amnem*, sunt qui *Halyn* corrigunt, ut omnia fiant plana. ¶ Fuit et nomen oppidi, *Asow* fortasse hodierni, in Tanais ostio siti. *Ptolem.* collato *Plin.* 6, 7. ¶ Tanais, nomen proprium viri ap. *Hor. Sat.* 1, 1, 105. ¶ Et alius, a Turno interfecti. *Virg. A.* 12, 513. *B. A.*

TĂNĀĪTAE, arum, m. plur. Tanais fluvii accolae. *Plin.* 6, 7, 7. et *Ammian.* 31, 3.

TĂNĀĪTĬCUS, a, um, adj. ad Tanaitas pertinens. *Sidon. carm.* 5, 479. Scythicae potor Tanaiticus undae. *Id. carm.* 11, 96. Strinxit hyperboreis Tanaitica crusta pruinis. V. TAMIATHICUS.

[TĂNĀĪTIS, idos et idis, f. adj. ad Tanaim pertinens. Sic vocantur Amazones, quia prope Tanaim habitarunt. *Sen. Hipp.* 399. Qualis, relictis frigidi Ponti plagis, Egit catervas Atticum pulsans solum Tanaitis, aut Moeotis, et nodo comas Coegit emisitque, lunata latus Protecta pelta. *F.*]

TĂNĂQUIL, ilis, f. nomen uxoris Tarquinii Prisci, Romanorum regis quinti, magni animi feminae, et maritum regentis: cujus opera Servius Tullius in regnum successit. V. *Liv.* 1. a *c.* 34. Hinc ponitur pro quacumque uxore imperiosa. *Auson. ep.* 23, 31. Tanaquil tua nesciat istud. *Juven.* 6, 564. Consulit ictericae lento de funere matris, Ante tamen de te, Tanaquil tua. ¶ Genitivum *Tanaquilis* habemus a *Val. Probo* in *Cath.* p. 1444.

[TANARĬUS, a, um, adj. ad Tanarum pertinens, Liguriae fluvium, qui etiamnum vetus nomen servat, quique a *Plin.* 3, 16, 20. memoratur. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 742. *n.* 510. Q. Mucius Tanarius. *F.*]

[TANĀRUS, i, m. ita cognominatus est Juppiter apud Britannos, a Celtica voce *tanar*, quae tonitru significat: idem vero et *Bronton* voce Graecanica eademque significatione, et apud Latinos *Tonans* dictus est. *Inscr.* ap. *Mur.* 331, 6. I. O. M. Tanaro T. Elupius Galer. Praesens Guntia Pri. Leg. XX. V. V. Commodo et Laterano Coss. V. S. L. M. ¶ *Tanarus* fuit etiam fluvius Italiae in Liguria. V. v. praec. *F.*]

*TANAS, ae, m. fluvius Numidiae. *Sall. B. J.* 90. (al. 95.) *B. A.*

*TANATIS vel Tanetos, Britanniae insula, prope Cantuariam. *Solin.* 22. (al. 35.) qui priore forma utitur, probante *Salmasio: Beda* 1, 26. qui posteriore. ¶ Hodie *Thanet* audit. *B. A.*

TANDEM, adv. τελευταῖον, ὀψέ ποτε, post longam moram, ad extremum, denique, demum, aliquando. *Caes. B. G.* 1, 25. Tandem vulneribus defessi pedem referre coeperunt. *Hor. Sat.* 2, 5, 66. tabulas socero dabit, atque, Ut legat, orabit: multum Nasica negatas Accipiet tandem. *Virg. A.* 6, 61. Jam tandem Italiae fugientis prendimus oras. *Cic. Agr.* 6, 61. Jam tandem Italiae fugientis prendimus oras. *Cic. Agr.* 2, 37. Polliceor, me esse perfecturum, ut jam tandem illi fateantur, etc. *Pl. Rud.* 2, 5, 11. Tandem vero serio. *Hor. Od.* 1, 23, 11. Tandem desine matrem Tempestiva sequi viro; et *ib.* 3, 15, 2. Tandem nequitiae fige modum tuae. ¶ Jungitur cum *aliquando* ad majorem vim sententiae. *Cic. Fam.* 11, 28. *med.* Tandem aliquando Romae esse coepimus. *Id. Quint.* 30. *f.* Spes est, hunc miserum aliquando tandem posse consistere. Adde *Ter. Hec.* 4, 4, 61. ¶ Cum *denique. Appul. Met.* 4. Tandem denique asinali verecundia ductus: πλεονασμός. Adde *ib.* 3. et 10. ¶ Saepe effertur interrogando, et urgendo. *Caes. B. G.* 1, 40. Quod si furore atque amentia impulsus bellum intulisset, quid tandem vererentur? *Sall. Cat.* 20. *f.* Quae quousque tandem patiemini, fortissumi viri? *Cic. Part.* 4. Quonam tandem modo? *Id. Leg.* 1, 1. *med.* Quorsum tandem, aut cur ista quaeris? *Id. N. D.* 1, 38. Hoc, per ipsos Deos, quale tandem est? *Id. Or.* 2, 3. *med.* Quid vos tandem? Crassus: num quidnam, inquit, novi? *Pl. Truc.* 2, 1, 27. Numqui male nos agimus tandem? *Ter. Andr.* 5, 3, 4. Ain' tandem? civis Glycerium est? *Id. Phorm.* 2, 1, 1. Itane tandem uxorem duxit Antipho injussu meo? Ubi *Donatus:* Tandem hic expletiva conjunctio, ut (*Cic. Cat.* 1, 1.) Quousque tandem abutere, etc. *Festus:* Tandem cum significet aliquando, interdum tamen ex supervacuo ponitur, ut apud Terentium in Phormione, cum ait: Itane tandem uxorem, etc. At Cicero etiam duplicat significationem, cum ait (*Cat.* 2, 1.) tandem aliquando. Non probabit *Donat.* quod ait de conjunctione expletiva: neque *Festus* quod de supervacua: aut *Servius*, qui utrumque sequitur, ad *Aen.* 1, 335. et 373. Habet enim *tandem* his et similibus locis elegantem vim, quae et in *demum* simili usu apparet. Minime vero probabit *Non.* 4, 453. illud *tandem aliquando* exponens *vix.* Addit *Id. ib.* poni *tandem* etiam pro tamen: afferens illud *Titinii:* Sin forma odio sum, tandem ut moribus placeam viro. At exponendum videtur potius, *saltem.* ¶ De scriptione V. in TAMDIU.

TANDĬU. V. TAMDIU.

*TANETĀNI, orum, incolae Taneti. *Plin.* 3, 15. *B. A.*

*TANĒTUM, i, n. vicus Italiae superioris, in Gallia cispadana, medio inter Parmam Mutinamque loco, hodie *Tanedo. Liv.* 21, 25. et 30, 19. ¶ *Tannetum* est *Ant. Itin. B. A.*

[TANFĀNĀ, ae, f. numinis nomen a Marsis, Germaniae populis, culti. *Tac. A.* 1, 51. Profana simul et sacra, et celeberrimum illis gentibus templum, quod Tanfanae vocabant, solo aequan[t]. Hinc *Ligorius* suam illam *Inscr.* ap. *Gud.* 55 Tanfanae sacrum M. Appulejus M. F. Fel. Paetu[s] etc. putide commentus est.

TANGĬBĬLIS, e, adj. ἁπτὸς, qui tangi pot[est], tactilis. *Lactant.* 7, 11. *f.* Ea, quae visibilia [sunt] oculis, et tangibilia manu. Adde *ib.* 12.

TANGO, is, tetigi, tactum, a. 3. θίγω, ἅπτο[μαι], tactus sensu deprehendo, attingo, contingo: a *t[ago]*, ut *pango* a *pago. Lucr.* 1, 304. Tangere enim tangi, nisi corpus, nulla potest res. *Pl. Rud.* 3, 15. Tange utramvis digitulo minimo modo. *Tusc.* 2, 24. Genu terram tangere. *Hor. Sat.* 2, 42. aliquis cubito prope tangens Inquiet. ¶ I adeo, ingredior, viso. *Cic. Verr.* 2, 1, 10. Ve[rres] simul ac tetigit provinciam, statim, etc. *Sen.* 666. Tangere gressu loca. *Hor. Od.* 3, 3, 53. cumque mundo terminus obstitit, Hunc tangat mis. *Id. ib.* 1, 3, 24. Non tangenda rates tra[nsi]liunt vada. *Ov. Her.* 1, 42. ausus es Thracia [no]cturno tangere castra dolo. *Id. Met.* 4, 778. goneas domos tangere. *Virg. A.* 4, 612. tan[gere] portus. *Juven.* 13, 44. Nil dictu foedum visu haec limina tangat, Intra quae puer est. [*V. ad *Lucan.* 8, 464. *Ruhnk.* ad *Her.* 1, 42.] tingo, liquore aspergo, illino. *Ov. Fast.* 5, Rursus aqua tangit; et *ib.* 4, 790. sparsa tan[gere] corpus aqua. *Pers.* 3, 44. oculos tangebam pa[llido] olivo. *Tibull.* 1, 9, 52. luto corpora tangit A[mor], *h. e.* pallore inficit. *Prop.* 4, 8, 86. Terque m[e] tetigit sulfuris igne caput. *Plin.* 28, 4, 1. Si s[upe]rior palpebra saliva tangatur. *Pall.* 2, 15. *med.* mo bubulo ima planta tangenda est; et 3, 25. Felle lacertae viridis si tangantur cacumina. [*] *Lucan.* 3, 238. ibique *Cort.*] *Tingere* in pleri[sque] allatis locis reponunt alii: sed saniores critici [tan]gere defendunt. Hinc *tangere aves visco* ap. *Sat.* 109. Per antennam pelagiae consederant cres, quas tectis arundinibus peritus artifex te[tigit]. [*Cf. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 19, 44., ubi laudantur hanc formae *tangere* significationem explicue[runt] imprimis *Gron. observv.* 3, 18. p. 288. sqq. *ed.* ¶ *Tangere aliquam* vel *aliquem*, est vitiare. *Aul.* 4, 10, 25. Ergo quia sum tangere ausus, causificor, quin eam habeam potissimum. *Hor.* 1, 2, 54. matronam nullam ego tango. *Catull* 7. insidias mihi instruentem Tangam te prior matione. [*Cf. *Heindf.* ad *Hor.* l. l.] ¶ Pr[o su]mere, capere, auferre, furari. *Cic. Fam.* 2 *med.* De praeda mea teruncium nec attigit, ne[que at]cturus est quisquam. *Id. Agr.* 2, 25. *f.* Id[eo] agros nominare non possum, quia tangam nu[llos] ab invito. [**Liv.* 29, 20. Quae Locris in te[mplo] Proserpinae tacta, violata, elataque inde ess[ent]. *Pl. Aul.* 4, 10, 10. Cur id ausus facere, ut id, non tuum esset, tangeres? et *Ter. Ad.* 2, 1, Tetigin' tui quidquam? ¶ Et contiguum esse. *B. G.* 5, 3. Haec civitas Rhenum tangit. *Cic.* 19. *med.* Villa, quae viam tangit. *Id. Rosc.* 7. *med.* Fundi decem et tres, qui Tiberim fere nes tangunt. ¶ Et pulsare, percutere, ferire. *R. Am.* 336. tangere chordas. *Hor. Od.* 3, 26 sublimi flagello Tange Chloen semel arrogan[tem]. *Tibull.* 4, 1, 97. signata cita loca tangere f[u] V. TACTUS, a, um. ¶ Ἐλάττωσις, seu exten[sio] est in illo *Plauti Mil.* 3, 2, 10. Tetigit calicem culum, *h. e.* exhausit. ¶ Item gustare. *Ov.* 3, 745. Ut Satyri, levisque senex tetigere sapo[rem], Quaerebant flavos per nemus omne favos. *Id.* 7, 750. non illa canes, avidaeque volucres, cani tetigere lupi. *Hor. Sat.* 2, 6, 87. tanger[e] bos dente. *Pl. Poen.* 1, 2, 34. Nisi multa macerantur, salsa sunt, tangere ut non velis. [etiam mentio fieri poterat locutionis *morsu tan[gere]* ap. seriores poetas usitatae. Gr. eodem mo[do] ἅπτεσθαι utuntur. *Cort.* ad *Lucan.* 3, 348. pro *carpere* cd. quidam habet *tangere*, laud. *Polyh.* 30. Quidquid morsu ejus tangitur; item *cim. Avit.* III. *de sent. dei* 115. tangere morsu.] Translate est afficere, movere animum, pertur[bare]. *Cic. Att.* 2, 19. Minae Clodii, contentionesque, mihi proponuntur, modice me tangunt. [**Li[v.]* 5. tetigerat animum memoria nepotum.] *Vir[g.]* 1, 466. Sunt lacrimae rerum: et mentem mor[talia] tangunt. *Ov. A. Am.* 3, 541. Nec nos ambitio amor nos tangit habendi. *Id. Met.* 10, 614. forma tangor, poteram tamen hac quoque t *Id. ib.* 4, 164. Vota tamen tetigere Deos, tet[igere] parentes. *Id. Fast.* 5, 489. si te proverbia tan[gunt]. *Liv.* 3, 17. Si vos urbis, si vestri nulla cura [tan]git; at veremini Deos. *Val. Fl.* 8, 198. et te, sime rector, Haud vani tetigere metus. *Sen. P.* 301. Non patris illos tangit afflicti pudor, No[n pa]tria; et *Hipp.* 27. Si quem tangit gloria si [*Cf. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 2, 89. ubi recte *Burm.* sententia refellitur. Porro *Id.* ad *ib.* 4, 50. *tangi* et *contingi* proprie dici in furorem actos. *Tangere* est etiam aculeato dicto perstringere. *Ruhnk.* in illo *Ter. Eun.* 3, 1, 30. Quo pacto dium tetigerim in convivio, explicuit, coll. *M* ad *Catull.* 21, 8. et *Victorii Varr. lectt.* 9, 19.

n infinito. *Ov. Fast.* 5, 73. Hinc sua majores uisse vocabula Majo, Tangor, et aetati consuse suae, *h. e.* inducor ut credam. ℙ Item deci-e, circumvenire, fraudare: ductum a tangendis o avibus: vel a *tango*, qua ferire significat. *Pl.* 1, 1, 118. Si neminem alium potero, tuum tan-n patrem. *Id. Epid.* 5, 2, 40. Istis te tetigi tri-a minis. *Id. Poen.* 5, 5, 7. Aere militari teti-o lenunculum. *Id. ib. prol.* 101. Tangere homi-n vult bolo. *Turpil.* ap. *Non.* 1, 8. Mihi est ira-pater, quia se talento argenti tetigi. V. TA-US. In his quoque ἐλάττωσις, seu μείωσις, est, . extenuatio. ℙ Ponitur et pro suscipere, ag-li. *Ov. Am.* 3, 12, 17. Aversis utinam tetigis-carmina Musis. ℙ [*Item pro examinare: de onibus. *Cic. Phil.* 8, 9. ne tangantur rationes pis: ad quem l. v. *Schütz.* in *cl. Cic.* — *Id. ib.* *Att.* 15, 11. quum ingressus essem dicere, oportuisset — nec tamen illum locum attinge-quemquam praeterea oportuisse tangi: ita do-, si vera sit lectio, significari, quemquam prae-a oportuisse occidi, praeter Caesarem scil. *Ma-*o tamen verbum *tangi*, quod absit aliquot MSS. '. delendum videri, ita ut post *oportuisse* intelli-r *occidi*. *Or.* nulla lectionis varietate indicata, typogr. omissionem hujus vocabuli ap. *Lamb.* it.] ℙ Et pro leviter, et paucis memorare, iter dicendo tractare. *Lucil.* ap. *Jul. Rufin. de nat. lex.* in *Antiphrasi:* Non tango, quod avarus o, quodque improbu', mitto. *Cic. Rosc. Am.* Neque omnia dicam, et leviter unumquodque m. *Id. Acad.* 4, 44. *med.* Ubi Aristoteles ista it? *Ter. Phorm.* 4, 4, 10. Quid minus utibile quam hoc ulcus tangere, aut nominare uxo-ℙ Et dicto pungere, mordere. *Ter. Eun.* 3, . Quo pacto Rhodium tetigerim in convivio. ngere acu rem. V. ACUS. *Sen. Oed.* 795. Vi-relinques? *Oed.* tangis en ipsos metus. ℙ nfund. *tangere* et *tingere*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 8.]

NGŎMĔNAS facere, *h. e.* perpotare, congrae-Italice *far gozzoviglia:* habetur ap. *Petr. fragm.* . 34. et 73. *Burm.*, ubi alii leg. *tengomenas* γω, madefacio: alii *tingomenas* a tingendo ter-reliquiis meri e poculis dejectis; alii alia ra-interpretantur. V. *Burm. ib.* Porro *tangome-acere*, ex sententia *Fr. Oriolii* in *Opusc. letter.* n. T. 1. p. 60., est sermo abruptus, in quo ditur *noctes*, vel *hiras*, vel *labeas* (*scil.* made-): insulsum enim hominem, qualis fuisse hic ur Trimalchio, ἐλλειπτικῶς loqui decet. [*Emend. locum *F.*]

NĬACAE, arum, f. plur. partes suillae longio-ut costae, et offa penita, σχελίδες, πλευρίδες. *R. R.* 2, 4. *med.*, ubi alii leg. *tanacae* eod. : alii rectius *taeniacae*. V. TOMACINA.

NĪTES, ae, m. Τανίτης, ad Tanin pertinens, oti inferioris urbem, quae nunc *Siani* vocatur. 5, 9, 9. Quae juxta Pelusium est, nomos ha-Pharbaetiten, Bubastiten, Sethroniten, Tani-*F.*]

NĪTĬCUS, a, um, adj. Τανιτικὸς, ad Tanin ens. V. v. praec. *Plin.* 5, 10, 11. Multa op-Nili, quae nomina dedere ostiis, sed celeberri-eptem, proximo Alexandriae Canopico, deinde tico, Sebennytico, Phathmetico, Mendesico, ico, ultimoque Pelusiaco. *Id.* 13, 12, 23. Sai-*charta*) ab oppido, ubi maxima fertilitas, ex bus ramentis; propiorque etiamnum cortici ica, a vicino loco, pondere jam haec, non te, venalis. *F.*]

NOS, i, m. gemmae gens. *Plin.* 37, 5, 19. tur smaragdis et quae vocatur tanos, e Persis s gemma, ingrate viridis, atque intus sordida.

NQUAM et Tamquam, adv. ὥσπερ, ὁμοίως, , quemadmodum, sicut, ceu. *Cic. Vat.* 2. te te, tanquam serpens e latibulis, intulisti. eodem verbo eundem casum regit. *Ter. Phorm.* 14. Nostin' ejus natum Phaedriam? *Da.* tan-te. *Cic. Att.* 6, 1. *med.* Quod video tibi etiam accidisse, tanquam mihi. *Id. Brut.* 74. Ae-llius ista fuit laus, tanquam innocentiae. ℙ nstructionis ratio alium exigat. *Id. Fam.* 13, ud eum sic fui, tanquam domi meae. ℙ Ad-particulas *sic*, *item*, *ita*, et hujusmodi, vel vel post. *Cic. Brut.* 18. Nam Odyssea Latina ic tanquam opus aliquod Daedali. *Ter. Eun.* 33. Tanquam philosophorum habent discipli-ipsis vocabula, parasiti item ut Gnathonici ur. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 1. *f.* Nec te obrui tan-fluctu, sic magnitudine negotii sinas. *Id. ad* 1. *f.* Sed tanquam bona valetudo jucundior , qui e gravi morbo recreati sunt; sic ea om-siderata magis, quam assidue percepta, dele-ℙ Item *si* cum verbis. *Cic. Fam.* 2, 16. *f.* labella quod scripsi, suadeo, videas, tanquam res agatur; et *Rosc. Am.* 32. *med.* Qui tan-si offusa reipublicae sempiterna nox esset, ita t in tenebris. *Id. Q. Fr.* 3, 2. Omnes, tan-si tu esses, ita fuerunt. *Liv.* 40, 9. Ita me , tanquam si mihi quiritanti intervenisses. . 2, 4, 21. Tanquam si claudus sim, cum st ambulandum. ℙ Interdum *si* omittitur. *Cic. Fam.* 12, 9. Tanquam enim clausa sit Asia, sic nihil perfertur ad nos. *Id. Brut.* 1. *extr.* Tanquam illi ipsi acerbitatis aliquid acciderit, angimur. *Liv.* 41, 24. Tanquam regum arcanis interesset, omnia scit. *Plin.* 2, 63, 63. Tanquam nesciamus, hanc esse solam, quae nunquam irascatur homini. ℙ Adjecto *met*, ad addendam emphasim. *Pl. Curc.* 5, 2, 29. Tanquammet genium meum. Alii rectius leg. *Tanquam me*, et *genium meum:* alii *etiam* et *omittunt*. ℙ Pro quasi vero. *Petr. Sat.* 106. O te feminam simplicem! tanquam vulnera ferro praeparata litteras biberint. *Liv.* 42, 3. *f.* Tanquam non iidem ubique Dii immortales sint, sed spoliis aliorum alii colendi exornandique. ℙ Quod ad scriptionem attinet, idem dicito, quod supra de *tamdiu*. V. h. v.

TANTĂLĔUS, a, um, adj. Ταντάλιος, ad Tantalum pertinens. *Prop.* 2, 13, 61. Vel tu Tantalea moveare ad flumina sorte; et *ib.* 1, 68. Tantaleae poterit tradere poma manu. *Stat. Th.* 11, 128. Tantalea mensa. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 336. Non aqua Tantaleis subducitur invida labris. Est qui leg. *Tantalicis*. *Stat. Th.* 1, 279. Tantalea tecta, *h. e.* Argi, qua in urbe regnavit Tantalus. ℙ Tantaleus, i, Ταντάλεὺς, ipse Tantalus: ut *Tyndareus*, Tyndarus. *Prop.* 4, 11, 24. Fallax Tantaleo corripiare liquor.

TANTĂLĬCUS, a, um, adj. Tantaleus. *Sen. Thyest.* 228. novi Aurata reges sceptra Tantalici gerunt. Alii *Tantalei* legunt.

TANTĂLĬDES, ae, m. Ταντάλίδης, filius aut nepos Tantali. *Ov. Ib.* 436. (et *Trist.* 2, 385.) Tantalides tu sis, Tereidesque puer, *h. e.* Pelops Tantali filius. *Id. Her.* 8, 45. (et *Met.* 12, 626., *Amor.* 2, 8, 13., *Fast.* 5, 307. et *Auct. Priap.* 70.) Tantalides omnes, ipsumque regebat Achillem, *h. e.* Agamemnon filius Atrei filii Pelopis; et *ib.* 122. Aut ego Tantalidae Tantalis uxor ero, *h. e.* Orestae filii Agamemnonis. *Id. Pont.* 4, 16, 26. auctor Tantalidae reducis, *h. e.* Menelai, filii Atrei. Alii intelligunt Thyestem filium Pelopis. *Id. Fast.* 2, 627. Tantalidae fratres, *h. e.* Atreus et Thyestes filii Pelopis. *Vet. Poeta* ap. *Cic. N. D.* 3, 38. Quinam Tantalidarum internecioni modus paretur? *h. e.* nepotum Tantali.

TANTĂLIS, idis, f. Ταντάλὶς, filia, vel neptis Tantali. *Ov. Met.* 6, 210. (et *Sen. Herc. Oet.* 197. et *Oed.* 613. et *Med.* 954. et *Stat. Th.* 3, 193.) diro convicia facto Tantalis adjecit, *h. e.* Niobe Tantali filia. Sic *Sen. Ag.* 374. Tantalidos matris funera. *Ov. Her.* 8, 122. Aut ego Tantalidae Tantalis uxor ero, *h. e.* Hermione abneptis Tantali: quia Tantalus Pelopem genuit, hic Atreum, Atreus Menelaum patrem Hermiones. *Id. ib.* 66. Tantalides matres apta rapina sumus, *h. e.* ex genere Tantali. ℙ *Tantalis* fuit etiam urbs Lydiae, postea Sipylum dicta. *Plin.* 2, 91, 93. Sipylum in Magnesia, et prius in eodem loco clarissima urbs, quae Tantalis vocabatur. *Id.* 5, 29, 31. Interiere intus Daphnus, et Hermesia, et Sipylum, quod ante Tantalis vocabatur, caput Maeoniae, ubi nunc est stagnum Sale.

TANTĂLUS, i, m. Τάνταλος, filius Jovis ex Pletone Nympha, pater Pelopis et Niobes, avus Atrei et Thyestae, proavus Agamemnonis et Menelai, rex Phrygiae primum, mox Argivorum. Huic pater concredere sua consilia solitus erat, et ad epulum Deorum admittere: quae cum ille hominibus renuntiasset, ob id dicitur apud Inferos in aqua mento tenus stare, semperque sitire: cumque haustum vult sumere, aqua recedente frustrari: item poma supra caput habere pendentia, quae cum vult decerpere, ramis se tollentibus, aufugere: item saxum super caput ejus imminere, ruenti simile, et perpetuum timorem incutiens. Ita *Hyg. fab.* 82. *Ov. Am.* 2, 2, 43. Quaerit aquas in aquis, et poma fugacia captat Tantalus: hoc illi garrula lingua dedit. *Stat. Th.* 8, 51. cur non exspectant Tantalon undae? Adde *Sen. Herc. Fur.* 752. et *Thyest.* a *v.* 1., *Hor. Sat.* 1, 1, 68. et *Epod.* 17, 65., *Cic. Tusc.* 1, 5., *Ov. A. Am.* 2, 605. et *Am.* 3, 7, 51., *Tibull* 1, 3, 77. et *Petr. Sat.* 82. Alii fabulantur, cum Deos convivio excepisset, filium Pelopem membratim discerptum, eis mandendum apposuisse, ut eorum divinitatem exploraret: illos re cognita, membris ejus in unum reductis, animam per Mercurium revocasse, et humerum, quem Ceres imprudens voraverat, ex eborc supplevisse. Ita *Serv.* ad *G.* 3, 7. et *A.* 6, 603., *Stat. Th.* 1, 246. et *ib.* 11, 128., *Hyg. fab.* 83. et *Sen. Thyest.* a *v.* 144. Quod vero *Serv.* Corinthiorum regem facit, vel memoria lapsus est, vel confundit cum alio Tantalo, qui ibi regnavit, et fuisse dicitur justitia et pietate insignis, et ob id Deorum mensis dignatus: orta fortasse fabula ex eo, quod excelsam Corinthi turrim habitabat, quae altitudine videbatur coelum contingere. Noster enim Tantalus et scelestus fuit, et infelicissimus, (unde videtur dictus esse per syncop. pro ταλάντατος, miserrimus) itidemque filii et nepotes ejus: omnes enim et scelera admiserunt gravia, et misere perierunt. *Sen. Thyest.* 53. odia, caedes, funera Arcesse, imple Tantalo totam domum, *h. e.* scelere, et aerumnis; et *ib.* 145. Animo sume Tantalum, et Pelopem aspice, *h. e.* crudelitatem. ℙ Tantali nomen habuit et filius Thyestae, ab Atreo patruo concisus, et patri in coena appositus. *Id. ib.* 718. ℙ Item filius Niobes ex Amphione, ab Apolline una cum fratribus interemptus. *Ov. Met.* 6, 240.

*TANTARĒNE, es, f. oppidum Aegypto Aethiopiaeque conterminum. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

TANTĪ, περὶ τοσούτου, genit. pretii, et jungitur cum verbis aestimandi. *Cic. Verr.* 2, 3, 84. Frumentum tanti fuit, quanti iste aestimavit. *Ter. Ad.* 2, 1, 49. Ubi me dixero dare tanti. *Pl. Merc.* 2, 4, 22. Tanti quanti poscit, vin' tanti illam emi? *Cic. Am.* 16. Ut quanti quisque se ipse facit, tanti fiat ab amicis. *Plin.* 17, 1, 1. Graviter increpuit, tanti habitare censorem. *Id. ib. f.* Qui frugiferas arbores tanti taxaverant. ℙ *Aliquid esse tanti* est tanti aestimari, seu dignum esse, ob quod aliquid fiat. *Caes. B. G.* 1, 20. *med.* Tanti ejus apud se gratiam esse ostendit, uti, etc. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 14. Tanti non fuit Arsacem capere, Seleuciam expugnare, ut earum rerum, quae hic gestae sunt, spectaculo careres. *Cic. Cat.* 2, 7. Est mihi tanti, Quirites, hujus invidiae tempestatem subire, dummodo a vobis belli periculum depellatur. *Id. Mil.* 22. Etsi id quidem non est tanti, quam quod propter eosdem, etc. *Id. Att.* 2, 13. *f.* Juratus tibi possum dicere, nihil esse tanti. *Ov. Met.* 2, 423. Hoc certe conjux furtum mea nesciet, inquit: Aut, si rescierit, sunt o, sunt jurgia tanti?

TANTĪDEM, tanti etiam, aeque magno pretio. V. TANTUSDEM. *Cic. Verr.* 2, 3, 83. *f.* Tantidem frumentum emerunt, quanti, etc. *Id. ib.* Coegit Segestanenses a Docimo tantidem publice accipere. *Enn.* ap. *Varr. L. L.* 6, 3. Tantidem quasi feta canes sine dentibu' latrat. *Pl. Merc.* 2, 2, 44. Decrepitus senex tantidem est, quasi sit signum pictum in pariete. *Id. Pers.* 1, 2, 18. Ubi quadruplator quempiam injexit manum, tantidem ille illi rursus injiciat manum. ℙ Corripitur paenultima in illo *Varr.* ap. *Non.* 7, 105. Hospes quid miras nummo curare Serapin? Quid? quasi non curet tantidem Aristoteles.

TANTĬLLUS, a, um, adj. dimin. tantuli, μικρὸς, ὅσος. *Ter. Ad.* 4, 2, 24. Quem ego modo puerum tantillum in manibus gestavi meis; δεικτικῶς, adhibendo gestum, quo res parva significetur. Sic *Catull.* 99, 5. nec possum fletibus ullis Tantillum vostrae demere saevitiae. Simili ratione adhibentur *hic*, et *hoc* a *Ter.*, *Plaut*, *Tibull.* V. HIC. *Pl. Most.* 2, 1, 47. Intus potate haud tantillo hac quidem causa minus. *Id. Poen.* 1, 2, 61. Monstrum mulieris! tantilla tanta verba funditat. *Id. Truc.* 2, 6, 56. Hoccine mihi ob labores tantos tantillum dari? ℙ Sequente alia particula. *Cels.* 2, 8. Optimum est, febrem omnino non esse: secundum est, tantillam esse, ut, etc. *Pl. Stich.* 4, 2, 40. Tantillum loci, ubi catellus cubet, id mihi sat est loci. *Id. Rud.* 4, 4, 106. Si hercle tantillum peccassis, quod posterius postules te ad verum converti, nugas magnas egeris.

TANTĬSPER, adv. μέχρι τοῦ, μέχρις ἂν, tamdiu: a *tantus*, et *per*, ubi *per* est parelcon, ut ab ὡς, ὥσπερ. Postulat post se *dum*, et *quoad*. *Cic. Inv.* 2, 50. Deinde est in carcerem deductus, ut ibi esset tantisper, dum culeus, in quem dejectus in profluentem deferretur, compararetur. *Ter. Heaut.* 1, 1, 54. Ego te meum esse dici tantisper volo, dum, quod te dignum est, facies. *Gell.* 6, 4. Viveret tantisper, quoad fieret permutatio. *Ulp. Dig.* 43, 18, 3. *f.* Qui vult ire, agere tantisper, quoad de servitute constet. ℙ Usurpatur etiam sine praedictis particulis, pro aliquanto tempore. *Pl. Aul.* 4, 5, 6. Tantisper hic ego ad januam concessero. *Cic. Att.* 12, 14. Totos dies scribo, non quo proficiam quid, sed tantisper impedior. ℙ Interdum notat interea. *Cic. Tusc.* 5, 7. *f.* Sed videro, quid efficiat: tantisper hoc ipsum magni aestimo, quod pollicetur. *Liv.* 1, 3. Tantisper tutela muliebri res Latina, et regnum avitum, paternumque puero stetit. Adde *ib.* 22. *med.*

TANTŌ, τοσούτῳ, ablativus adverbii more usurpatus: et jungitur comparativis. *Cic. Verr.* 2, 3, 97. Reperietis quinquies tanto amplius istum, quam quantum licitum sit, civitatibus imperasse. *Caes. B. G.* 5, 44. Quanto erat gravior oppugnatio, tanto crebriores nuntii mittebantur. *Id. B. C.* 1, 81. Quantum opere processerant, tanto aberant ab aqua longius. *Plin.* 9, 38, 62. Tanto major vis, quanto recentior. *Ov. Fast.* 6, 539. Vix illam subito posses cognoscere, tanto Sanctior, et tanto, quam modo, major erat: *quam* non refertur ad *tanto*, sed ad *sanctior* et *major*. Sic *Liv.* 2, 20. *med.* Tanto vi majore, quam paulo ante magister equitum, proelium init; et *Cic. Verr.* 2, 3, 45. Tantone minoris decumae venierunt, quam fuerunt? *Just.* 14, 4. *f.* Tanto pulcrior haec Antigono, quam Alexandro tot victoriae fuerunt: ut cum ille Orientem vicerit, hic etiam eos, a quibus Oriens victus fuerat, superaverit. *Nep. Paus.* 4. *f.* Huic ille, quid ex litteris comperisset, aperit. Tanto magis Pausanias perturbatus orare coepit, ne, etc. *Suet. Tib.* 40. Transiit in continentem, potestatemque omnibus adeundi sui fecit: tanto magis quod ab Urbe egrediens, ne quis se interpellaret, edixerat. ℙ *Tanto melior*, laudantis, probantis, acclamantis, plauden-

tis. *Pl. Pers.* 2, 5, 24. Omnes sycophantias instruxi et comparavi, quo pacto ab lenone auferam hoc argentum. *Sag.* tanto melior! *Id. Truc.* 2, 5, 60. Hem tibi talentum argenti. Philippicum est: tene tibi. *Phro.* tanto melior! noster esto. *Sen. ep.* 31. Ad honesta nitentes, quanto magis incubuerint, admirabor, et clamabo: tanto melior! surge et respira, etc. *Phaedr.* 3, 5. Aesopo quidam petulans lapidem impegerat. Tanto, inquit, melior! assem deinde illi dedit. *Ter. Heaut.* 3, 2, 37. Quo pacto id fieri soleat, calleo. *Chre.* tanto hercle melior! Contra. *Id. Ad.* 4, 1, 12. *Sy.* Nihilne in mentem? *Ctes.* nunquam quidquam. *Sy.* tanto nequior! Adde *Pl. Men.* 2, 3, 79. Similia sunt illa *Sen. Tranq.* 15. *med.* Laudemus toties dignum laudibus, et dicamus: tanto fortior! tanto felicior! *Plin. Pan.* 71. Quod factum a cuncto senatu quam vera acclamatione celebratum est! tanto major! tanto augustior! ℙ Jungitur *tanto* etiam cum verbis comparationem significantibus. *Nep. Ann.* 1. Tanto praestitit ceteros imperatores, quanto populus R. antecedit fortitudine cunctas nationes. *Id. Epam.* 2. Doctrinis tanto antecessit condiscipulos, ut, etc. ℙ Et cum *ante*, et *post*. *Cic. Verr.* 2, 5, 34. Si Cleomenes non tanto ante fugisset. *Curt.* 6, 7. *med.* Existimans, haud incorrupta fide tanto post deferre, quae audierat. *Virg. G.* 3, 476. Nunc quoque post tanto videat, etc. ℙ Cum aliis adverbiis. *Pl. Amph.* 3, 2, 62. Bis tanto amici sunt inter se, quam prius: δὶς τόσῳ. *Id. Pers.* 1, 3, 73. Ter tanto pejor ipsa est, quam tu illam esse vis. *Id. Rud.* 2, 6, 37. Ego multo tanto miserior, quam tu. ℙ Cum superlat. *Catull.* 49, 6. Tanto pessimus omnium poeta, Quanto tu optimus omnium patronus. In quibusd. libr. prior hic versus deest.

TANTŎPĔRE et Tanto opere, adv. τηλικοῦτον, τοσοῦτον, tantum, tam vehementer, usque adeo. *Pl. Most.* 2, 2, 92. Cur tantopere extimueras? *Id. Cas.* 3, 2, 2. Hoc erat ecastor, quod me vir tanto opere orabat meus. *Cic. Mur.* 10. Istud nescio quid, quod tantopere didicisti. *Id. Or.* 1, 35. *f.* Neque enim tantopere hanc a Crasso disputationem desiderabam, quantopere ejus in causis oratione delector. *Quint.* in *ep. ad Tryphon.* Si tantopere efflagitantur, quam tu affirmas. *Nep. Att.* 7. Attici quies tantopere Caesari fuit grata, ut, etc. *Ter. Heaut.* 4, 5, 38. Hoc, quia dudum tantopere jusseras, eo coepi. *Id. Ad.* 5, 8, 22. Si vos tantopere istuc vultis, fiat. *Caes. B. G.* 7, 52. Quantopere eorum animi magnitudinem admiraretur, tantopere licentiam arrogantiamque reprehendere. *Pl.* invertit *Bacch.* 2, 2, 1. Mirum est, me, ut redeam, te opere tanto quaesere.

TANTŬLUM, adv. tam parum: diminut. a *tantum*. *Cic. Verr.* 2, 5, 68. *f.* De omnibus nobis siquis tantulum de recta regione deflexerit. *Id. ib.* 71. Si tantulum oculos dejecerimus, praesto esse insidias.

TANTŬLUS, a, um, adj. dimin. tanti, τοσουτοσὶ, tam parvus. *Cic. Sen.* 15. Quae ex fici tantulo grano, aut ex acino vinaceo, aut ex ceterarum frugum ac stirpium minutissimis seminibus tantos truncos ramosque procreat. *Id. Att.* 4, 8. *f.* Dices, tantulane causa? *Id. Rosc. Am.* 45. Deinde cur tantulo venierint. Subintelligitur *pretio*. *Id. Tusc.* 2, 35. Dolorem tantulum malum esse, ut a virtute obruatur. Alii leg. *tantillum*. *Caes. B. G.* 2, 30. Homines tantulae staturae tanti oneris turrim, etc. et *ib.* 4, 22. Neque has tantularum rerum occupationes sibi Britanniae anteponendas judicabat. ℙ Usurpatur etiam substantive, ut cetera adjectiva. *Cic. Verr.* 2, 2, 38. Et vendidisset, si tantulum morae fuisset, quominus ei pecunia illa numeraretur. *Id. Rosc. Am.* 39. *med.* Si ex eo negotio tantulum in rem suam convertisset. *Id. Att.* 15, 27. *f.* Nec quidquam posthac non modo tantum, sed ne tantulum quidem praeterieris. *Hor. Sat.* 1, 1, 59. qui tantuli eget, quantum est opus.

TANTUM, adv. τοσοῦτον, tam vehementer, tantopere: cui respondet *quantum*. Jungitur fere cum verbis. *Pl. Most.* 2, 2, 94. Tu, ut occepisti, tantum quantum quis, fuge. *Cic. Att.* 12, 18. De fano tantum, quantum me amas, velim cogites. *Id. Off.* 1, 14. Id autem tantum abest ab officio, ut, etc. V. ABSUM. ℙ Cum adjectivis pro *tam*. *Virg. G.* 4, 101. Nec tantum dulcia, quantum et liquida. *Hor. Sat.* 2, 5, 80. juventus Non tantum Veneris, quantum studiosa culinae; et *ib.* 3, 313. tantum dissimilis. Ita leg. *Bentl.* Alii *tanto*. *Vell.* 2, 11. C. Marius quantum bello optimus, tantum pace pessimus. ℙ Pro *adeo*, sequente *ut*. *Nep. Con.* 4. Rex tantum auctoritate ejus motus est, ut Tissaphernem hostem judicaverit. **Vet. Schol.* in *Juven. Sat.* 3, 6. Quia nec tantum pauper es, ut te etc. *h. e.* tam pauper. *B. A.* ℙ Absolute. *Cic. Verr.* 2, 2, 54. Ne miremini, qua ratione hic tantum apud istum libertus potuerit. *Pl. Men. prol.* 16. Tantum ad narrandum argumentum adest benignitas. ℙ Significat etiam solum, tantummodo, μόνον. *Cic. Fl.* 15. Dixit publice data: dixit tantum: nihil ostendit. *Id. Par.* 2. Nomen tantum virtutis usurpas: quid ipsa valeat, ignoras. *Id. Verr.* 2, 2, 54. Verrem tantum avaritia semper hiante fuisse, ingenio et cogitatione nulla. *Hor. Sat.* 1, 4, 6. Lucilius hosce secutus, Mutatis tantum pedibus numerisque; et *ib.* 9, 3. notus mihi nomine tantum. *Ov. Trist.* 1, 1, 101. Tantum ne noceas, dum vis prodesse, videto. *Sall. Jug.* 17. Tantum illud vereor, ne, etc. Πλεονασμὸς est in illo *Cic. Att.* 2, 9. *f.* Cogitamus tantum dumtaxat nos defendere. Alii tamen leg. *tum dumtaxat*: alii aliter. [*V. *Orell.* qui *tum dumtaxat* exhibet.] ℙ *Tantum non*, solum non, paene, propemodum, μονονοῦ, ὅσον οὐ· de re non quidem peracta, sed cui parum omnino deest. *Liv.* 5, 7. Cum agger promotus ad urbem, vineaeque tantum non jam injunctae moenibus essent, *h. e.* solum deerat, ut injunctae essent: ceterum erant proximae. *Id.* 34, 40. Tantum non jam captam Lacedaemonem esse. *Id.* 37, 29. *f.* Romanos tantum non jam circumveniri a dextro cornu. *Id.* 4, 2. *f.* Cum hostes tantum non arcessierint. *Suet. Tib.* 11. Tantum non adversis tempestatibus Rhodum enavigavit. ℙ *Tantum quod*, vix dum, commodum. *Cic. Fam.* 7, 23. Tantum quod ex Arpinati veneram, cum mihi a te litterae redditae sunt; et *Vell.* 2, 117. Tantum quod ultimam imposuerat Pannonico bello Caesar manum, cum, etc. *Cic. Att.* 15, 13. *f.* Haec cum scriberem, tantum quod existimabam ad te orationem esse perlatam. *Suet. Ner.* 6. Natus est XVII. cal. Januar. tantum quod oriente sole; et *Aug.* 98. Alexandrina navis, quae tantum quod appulerat. Similia sunt illa *Cic. Verr.* 2, 3, 53. *f.* Tantum quod aratoribus Metellus obsides non dedit, se nulla in re Verri similem futurum. Alii leg. *tantum non*: [**Orell.* habet *tantum quod*.] et *ib.* 3, 45. Componit edictum iis verbis, ut quivis intelligere possit, unius hominis causa conscriptum esse, tantum quod hominem non nominat: causam quidem totam perscribit. ℙ Alia est ratio in illo *Livii* 22, 2. *med.* Jumentorum itinere toto prostratorum passim acervi, tantum quod exstaret aqua, quaerentibus ad quietem parvi temporis necessarium cubile dabant; et 33, 4. *extr.* Cum iis copiis rex hostem opperiebatur. Romanis ferme par numerus erat: equitum copiis tantum, quod Aetoli accesserant, superabant, *h. e.* solum iis superabant, quae ab Aetolis accesserant.

TANTUMMODO, adv. μόνον, μόνως, solum. *Cic. Or.* 3, 14. Neque eum oratorem tantummodo, sed hominem non putant. *Id. Sull.* 10. Quae omnia suppressa voce dixit, tantummodo ut vos, qui ea probabatis, possetis exaudire. ℙ Pro dummodo. *Sall. Jug.* 81. *f.* Cum Poeni aliam conditionem, tantummodo aequam, peterent; et *Att.* ap. *Cic. Att.* 9, 10. *med.* Tantummodo Cnaeus noster ne, ut urbem ἀλογίστως reliquit, sic Italiam relinquat. Πλεονασμὸς est in illo *Suet. Tib.* 11. *med.* Unum hoc tantummodo, neque praeterea quidquam, etc. ℙ Disjungitur etiam aliquando. *Quint. decl.* 340. Hoc insigne non tantum libertatis modo, sed etiam dignitatis esset.

TANTUNDEM. V. TANTUSDEM.

TANTUS, a, um, adj. τόσος, τηλικοῦτος, tam magnus: cui respondet *quantus* vel expresse, vel tacite. *Cic. Phil.* 6, 7. Multas magnasque habui consul conciones: nullam unquam vidi tantam, quanta nunc vestra est. *Caes. B. G.* 2, 11. *f.* Tantam eorum multitudinem interfecerunt, quantum fuit diei spatium. *Pl. Poen.* 5, 4, 105. Cum me hac laetitia tanta, et tantis affecistis gaudiis. *Cic. N. D.* 2, 5. *f.* Tam multarum rerum atque tantarum ordines. *Id. Or.* 1, 10. *f.* Ista tanta tamque multa profitenda non censeo. *Id. Or.* 2, 20. Non idem sentio tanta hac in re, tamque immensa posse fieri. *Id. Verr.* 1, 16. Tot tantaque vitia. *Id. Rosc. Com.* 8. *f.* Qui tantas, et tam infinitas pecunias repudiarit. *Id. N. D.* 3, 38. *extr.* Conservare urbes tantas atque tales. *Id. Fam.* 13, 66. Quae tua sponte faceres in hominem tantum et talem. *Pl. Bacch.* 1, 2, 15. Stultior es barbaro Potitio, qui tantus natu Deorum nescis nomina. ℙ Sequente *ut*, aut *qui*. *Cic. Rosc. Am.* 43. Non fuit tantus homo Sex. Roscius in civitate, ut de eo potissimum conqueramur. *Nep. Ag.* 4. Tanta modestia dicto audiens fuit jussis, ut si privatus in comitio esset Spartae. *Cic. Marcell.* 3. Nulla est tanta vis, quae non ferro ac viribus frangi possit. *Id. Sull.* 2. *extr.* Statuerunt, tantum illud esse maleficium, quod non modo non occultari per se, sed etiam aperiri illustrarique deberet. *Sen. Ira* 3, 4. Irascentem varie aggredieris blandeque: nisi forte tanta persona eris, ut possis iram comminuere. ℙ Cum gen. *Plin.* 2, 47, 46. Jugi modici occursu tantus ille ventorum coercetur. ℙ Tam parvus: vel certe non augens, sed simpliciter qualitatem rei exponens. *Cic. Manil.* 6. Ceterarum provinciarum vectigalia tanta sunt, ut iis ad ipsas provincias tutandas vix contenti esse possimus; et *Fam.* 1, 7. *med.* Senatus auctoritas, cui scis intercessum esse, tantam vim habet, ut magis iratorum hominum studium, quam constantis senatus consilium esse videatur. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 10. *med.* Si bellum tantum erit, ut vos, aut successores sustinere possint. ℙ *Tantum* substantivi more. *Caes. B. G.* 6, 34. *f.* Praesidii tantum est, ut ne murus quidem cingi possit; et *Liv.* 4, 57. Cum tantum belli in manibus esset; et *Pl. Bacch.* 2, 3, 37. Vi coactus reddidit ducentos et mille Philippum. *Nicob.* tantum debuit; et *Liv.* 37, 12. Tantum moratus, dum Eumenes cum classe assequeretur, Samum petere intend[it]; et *ib.* 39. Tantum progressus a castris, ut dimi[dium] turum appareret. ℙ *In tantum*, adeo, tantope[re], usque eo. *Virg. A.* 6, 876. Nec puer Iliaca qu[isquam] de gente Latinos In tantum spe tollet av[os]. *Liv.* 22, 27. In tantum suam felicitatem virtut[em]que enituisse: ἐπιφώνημα. *Sen. Q. N.* 3, 24. Qu[ae]dam aquae fervent in tantum, ut non possint e[sse] usui. *Id. Ben.* 2, 23. Danti in tantum producen[da] notitia est muneris sui, in quantum delectatura eum, cui datur. *Colum.* 12, 24. Cum aqua in t[an]tum refrixerit, quantum ne contacta corpus u[rat]. *Id.* 3, 13. *med.* Humum in tantum deprimere, nec mensuram datam ceperit. ℙ *Tantum est*, h[oc] et nihil amplius. *Ter. Eun.* 5, 6, 24. Numquid aliud mali, quod non dixeris reliquum? *Par.* t[an]tum est. *Id. Hec.* 5, 3, 15. Tantumne est? *Bac.* tantum. *Pl. Merc.* 2, 2, 11. Numquid ampli[us]? *Lys.* tantum est. *Id. Cas. prol.* 85. Argentum quis dederit, ultro ibit nuptum: non manebit ha[u]spices, tantum est. Adde *Trin. prol.* 22. ℙ *Ta[ntum]* tot. *Pl. Ps.* 2, 2, 37. Quasi mihi non sexcenta t[an]ta soli soleant credier. **Id. Amph.* 5, 1, 5. et (3, 5, 4. Ita tanta mira in aedibus sunt facta. *can.* 7, 834. nunquam se tanto vulture coelum duit. *Val. Fl.* 5, 636. quid tantae coeunt in p[rae]lia gentes? *Stat. Th.* 11, 160. ut lamentabile tis Urbibus induerem capiti decus. *Claud. L[aud.] Stil.* 1, 171. Arebant tantis epoti millibus am[nes]. *Cajus Dig.* 30, 1, 64. Legatum valet in tan[tum] quanti inveniantur: εἰς τοσούτους, ὅσοι. *Imp.* (*stant. Cod.* 11, 47, 7. Tanti quoque servi et o[rdi]narii transeant, quanti apud superiores domin[os] possessores vel in solidi ate, vel in parte manser[int]. ℙ Huc trahi videntur et haec. *Cic. Verr.* 2, 3, Intelligetis sexies tantum, quam quantum satum ablatum esse ab aratoribus; et *Hirt. B. Afr.* 1[?] Cum equitibus MC. peditum ac levis armaturae (ter tantis. *Liv.* 3, 17. Tantum hostium intra ros est. [*Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 5, Decem tanta te amo *F.*]

TANTUSDEM, tantădem, tantumdem, adj. οὗτος, aeque tantus, aeque multus: unde genit *tantidem*. *Pl. Poen.* 3, 3, 20. Malo bene facere tumdem est periculum, quantum bono male fac[ere]. *Labeo Dig.* 32, 1, 29. Cum ita legatum esset Titia uxor mea tantandem partem habeat, qua[m] lam unus heres. Ita *Torrent.*, at *Haloand.* ta[nta]lam. *Ulp. ib.* 15, 3, 10. *f.* Si decem in rem ve[r]terit, et postea tantandem summam a do[mino] mutuatus sit. *Cajus ib.* 2, 14, 30. Quia forte tandem pecuniam Titio debuit. *Pomp. ib.* 19, 5, Si tibi scyphos dedi, ut eosdem mihi redderes, modati actio est: si ut pondus argenti redd[eres] quantum in illis esset; tantidem ponderis petitio ℙ Fere usurpatur de pecunia, absolute, more stantivi. *Pl. Ps.* 4, 7, 64. et 109. Tantundem genti, quantum miles debuit, dedit huic. *Cic.* 2, 3, 87. Magistratibus tantundem detur in cel[lam] quantum semper datum est; et *Pl. Pers.* 4, 4, Si tibi subiti nihil est, tantundem est mihi. ℙ aliis rebus. *Caes. B. C.* 3, 63. Erat vallus in tudinem pedum decem: tantundem ejus valli a in latitudinem patebat. *Cic. Tusc.* 1, 43. *f.* que enim ad inferos tantundem viae est. *Pl.* 4, 3, 48. Ego tantundem scio, quantum tu. *praef.* Nec quicquam in te mutavit fortunae a[m]tudo, nisi ut prodesse tantundem posses, ut *Sen. ep.* 47. Servi sunt? imo conservi, si cogit[a]ris, tantundem in utrosque licere fortunae. 1, 5. Inter duo verba, quae idem significant tantundem valent. *Id.* 6, 2, *med.* Virium atque petus non tantundem exigunt. *Tac. H.* 2, 50. tundem apud posteros meruit bonae famae, qua[m] malae. *Ulp. Dig.* 26, 7, 3. Tantundem praesto cit et de his, qui, etc. ℙ Pro *tantum* simplic[iter] *Pl. Truc.* 2, 5, 7. Quae ausa sum tantundem d[i] aggrediri. Alii leg. *tantum clam dolum*.

*TANUSIUS GEMINUS, historiographus, meminit *Suet. Caes.* 9. ℙ Appellatur et *Tamu[sius]* *Sen. ep.* 93. *f.* Annales Tamusii. Cf. *Voss. de* *Lat.* 1, 12. *B. A.*

TĀOS, i, m. gemmae genus: a ταὼς, pavo, pavoni similis est. *Plin.* 37, 11, 72. Taos pa[voni] est similis, item aspidi, quam vocari chelido[niam] invenio.

TĀPANTĂ, τὰ παντα, vox Graeca Latinis lit[teris] scripta. De uxore divitis, quae viri animum obnoxium reddidit, et sola domi imperat, usu[r]. *Petr. fragm. Trag.* 37. *Burm.* In coelum abiit Trimalchionis tapanta est.

[TĀPANTIŌ, ōnis, m. dimin. a *tapanta* de tum, quodque omne reliquum, interpreteris. *In.* ap. *Fabrett.* p. 705. *n.* 263. D. M. Sandalius ambula, sequaere (*h. e.* sequere) me cum oeno ru (*h. e.* oenophoro) et calice, et tapantione, cum reliquis omnibus, quae ad sacrificium Diis nibus peragendum necessaria sunt. *F.*]

TĀPES, ētis, m. et Tapēte, is, n. et Tape[tum] i, n. τάπης, ητος, et τάπις, ιδος, vestis strag[ula] fere villosa, et variis coloribus et figuris picta, parietes, mensae, lecti, pavimenta, equi ster[nuntur]

. Plin. 8, 48, 73. Est et hirtae lanae pilo cras-
in tapetis antiquissima gratia: jam certe priscos
usos, Homerus auctor est. Aliter haec Galli
gunt, aliter Parthorum gentes. Pl. Ps. 1, 2, 14.
xandrina belluata conchyliata tapetia. Id. Stich.
2, 54. Babylonica peristromata, consutaque ta-
ia. Mart. 14, 147. Stragula purpureis lucent vil-
a tapetis. Virg. A. 9, 358. craterasque simul,
crosque tapetas; et ib. 325. Rhamnetem aggre-
ir, qui forte tapetibus altis Exstructus toto pro-
at pectore somnum. Varr. ap. Non. 14, 34. Cu-
in Sardinianis tapetibus. Ov. Met. 13, 638. po-
que tapetibus altis Munera cum liquido capiunt
ealia Baccho. Virg. A. 7, 277. Instratos ostro
pedes, pictisque tapetis. Sil. 17, 64. nullo de-
are tapete Cornipedem Nomas assuetus; et 4,
. Sidonio fulgentem ardore tapeta. Turpil. et
cil. ap. Non. 3, 251. et 14, 34. Glabrum tapete.
p. Fest. legitur tappete. Rectus casus tapes ca-
exemplo: quod et Charis. 1, 45. adnotavit.
TAPHIASSUS, i, mons Aetoliae. Plin. 4, 2.
A.
TAPHIS, oppidum Aegypti superioris, in Thebai-
Anton. Itin. B. A.
APHIUSIUS, a, um, adj. Ταφιούσιος, ad Ta-
m montem pertinens. Plin. 36, 21, 39. Quarti
ris aetites lapis Taphiusius appellatur, nascens
a Leucadem, ubi est mons Taphius.
TAPHRAE, arum, dictus est isthmus Chersonesi
ricae. Mela 2, 1. Plin. 4, 12. ℙ Item oppi-
, in isthmo situm. Plin. ib. B. A.
TAPHROS, i, Τάφρος, i. e. fossa, dictum est
m, quod inter Sardiniam Corsicamque interce-
Plin. 3, 6. ℙ Hodie est le bocche di Bonifa-
B. A.
TAPHRURE, oppidum Africae propriae, in By-
na. Mela 2, 7. ℙ Taphra audit Plin. 5, 4.
Elzev., ubi ed. Hard. habet Gaphara. B. A.
APINOMA, ătis, n. dictio humilis, ταπείνωμα:
πεινὸς, humilis. Sidon. ep. 4, 3. O eloquium
exilis, sed subtilis ingenii, quod nec per scatu-
es hyperbolicas intumescit, nec per tapinomata
essa tenuatur. V. TAPINOSIS.
APINOPHRONESIS, is, f. ταπεινοφρόνησις, vox
ca, quae animi demissionem, seu abjectionem
ficat: a ταπεινὸς, humilis, et φρονέω, sapio,
o. Usurpatur a Tert. adv. Psych. 12. Graece.
APINOSIS, eos, f. ταπείνωσις, humilitas: a τα-
ῶ. Hoc nomine appellatur vitium grammatica-
um rei magnitudo, vel dignitas verbi humili-
deprimitur, seu minuitur, ut siquis parricidam
hominem nequam. Virg. A. 1, 126. Appa-
rari nantes in gurgite vasto. Ubi Serv.: In gur-
vasto, Tapinosis est, id est rei magnae humilis
sitio. Prudenter tamen Virgilius humilitatem
nis epitheto plerumque sublevat, ut hoc loco
addidit. Adde Charis. 4, 242. qui tapinosin
scit et in illo Hor. Od. 1, 6, 6. gravem Peli-
tomachum cedere nescii. Humiliter enim sto-
um pro ira dixisse putat. Item Diomed. 2, 445.
APINOMA.
APORI, orum, populi Lusitaniae, Turdulorum
Plin. 4, 22. Turduli, qui Barduli et Tapori.
APOSIRIS, Ταπόσειρις et Ταπόσιρις, Aegypti
um, in Mareotide. Plin. 27, 7. et 32, 9. Jul.
. rer. gest. Alex. M. 1, 20. ed. A. Maio. B. A.
APPO, onis, m. magnus tappus, et F.]
APPULUS, i, m. dimin. tappi, et F.]
PPUS, i, m. epistomium, seu truncus ligneus,
dolii foramen, unde liquor effunditur, obtura-
quemque Tusci zoffo, Itali vero vetusto nomi-
po etiamnum dicunt. Translate est vir brevis
ae, quique plus latitudinis, quam longitudinis
, qua quidem significatione nunc quoque vulgo
nostrates accipitur. Hinc factum cognomen R.
Aquilejensis ap. Mur. 675, 6. C Appulejus M.
ppo. Liv. 31, 49. et Fast. Capitol. ap. Grut.
. Villius Ti. F. Ti. N. Tappulus Cos. ann. U.
V. Liv. 35, 10. L. Valerius Tappus praetor.
e originem habuit Tapponia gens. Inscr. Bri-
s mendosa ap. Grut. 890, 10., emendata ap.
Mem. Bresc. p. 271. C. Tappo Tapponis F.
t Tapponiae Speculae uxori T. F. I. F.]
ROBANE, es, f. Ceilon, Ταπροβάνη, insula
in Oceano Eoo, Indiae praetenta, in sinu
tico, de qua multa Plin. 6, 22, 24. et Mela
f. Avien. Perieg. 777. Insula Taprobane gi-
etros elephantos, Et super aestiferi torretur
Cancri. Haec immensa patet, vastisque exten-
ris, etc. Ov. Pont. 1, 5, 80. Quo tibi, si
positus laudere Syene, Aut ubi Taprobanen
cingit aqua? ℙ Taprobana Latina positione
ur ap. Appul. de mundo.
PSIA, ae, f. i. q. thapsia. Scrib. Larg. comp.
A.
SITANI. V. THAPSITANI.
ULLAM legem convivalem ficto nomine con-
it jocoso carmine Valerius Valentinus, cujus
it Lucilius hoc modo: Tapullam rident legem
rae opimi. Haec Festus. V. CONGERRO.
PYRI, orum, populi Mediae, ad mare Ca-
Plin. 6, 16. B. A.

*TARACHIA, ae, vel Tarachie, es, f. insula in mari Ionio. Plin. 4, 12. B. A.

*TARANEI, orum, populi Arabiae, de quibus Plin. 6, 28. B. A.

TARANDUS, i, m. animal ap. Scythas. [Hesych. Τάρανδος, ζῶον ἐλάφῳ παραπλήσιον, τοῦ τὰς δορὰς εἰς χιτῶνας χρῶνται Σκύθαι. G. Cuvier ad Plin. loc. mox citand. putat, hoc animal esse, quod nunc Germani das Renthier vocant, et ab iisdem vocibus junctim enuntiatis ortum fuisse tarandi vocabulum. V. RHENO. F.] Plin. 8, 34, 52. Mutat colores Scytharum tarandus, nec aliud ex iis, quae pilo vestiuntur, nisi in Indiis lycaon, cui jubata traditur cervix: et mox: Tarando magnitudo, quae bovi, caput majus cervino, nec absimile, cornua ramosa, ungulae bifidae, villus magnitudine ursorum. Sed cum libuit sui coloris esse, asini similis est. Tergori tanta duritia, ut thoraces ex eo faciant. Colorem omnium arborum, fruticum, florum, locorumque reddit, in quibus latet metuens, ideoque raro capitur. Mirum esset, habitum tam multiplicem dari, mirabilius et villo. Eadem habet Solin. 30. med.

TARANIS, is, m. ita cognominatus est a Gallis Juppiter, cui humano sanguine litabant: est a voce Celtica taran, vel tanar, quae tonitru significat. Lucan. 1, 446. Et Taranis Scythicae non mitior ara Dianae. V. TANARUS.

[TARANUCNUS et Taranucus, i, m. cogn. Jovis, quod idem significat ac Taranis. Inscr. ap. Orell. Coll. Inscr. Lat. n. 2055. Deo Taranucno Veratius Primus ex jussu. Alia ap. eund. ib. n. 2056. Jovi O. M. Taranuco Arria Successa V. S. F.]

TARAS, antis, m. Τάρας, filius Neptuni, qui primus Tarentum condidisse creditur, et a nomine suo appellasse. Graece enim Tarentum Τάρας dicitur. Stat. Silv. 1, 1, 103. et tua mitis Ora Taras, h. e. Tarantis colossus Tarenti, LX. cubitorum altitudine. Adde Lucan. 5, 376., qui sic ipsam Tarentum appellat.

TARATALLA. Mart. 1, 51. Si tibi Mistyllus cocus, Aemiliane, vocatur; Dicetur quare non Taratalla mihi? Horum versuum haec est sententia. Aemilianus quidam cocum suum Mistyllum vocabat, ducto fortasse nomine ab illo Homeri versu Iliad. 1, 465. μίστυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα, h. e. secabant autem et alias res, cur non liceat, inquit Martialis, quemadmodum tibi a primo verbo illius carminis, ita mihi a sequentibus nomen coco imponere, et Taratalla appellare?

TARATANTARA, vox tubae, ab Ennio ficta. Serv. ad A. 9, 503. in eum versum: At tuba terribilem sonitum procul aere sonoro. Hemistichium, inquit, Ennii. Nam sequentia iste mutavit. Ille enim ad exprimendum tubae sonum ait taratantara dixit. Et multa hujusmodi Virgilius, cum aspera invenerit, mutat.

[TARAX, ăcis. V. TETRAX. F.]

TARBELLICUS, a, um, adj. ad Tarbellos pertinens, Aquitaniae populos, ut Tarbellicum aequor, Lucan. 1, 421. et Aturus (fluvius) Tarbellicus, Tarbellorum meminit Plin. 4, 19, 33. et 31, 2, 2. *Adde Caes. B. G. 3, 27. ℙ Tarbellorum caput Aquae Tarbellicae dictum ab Anton. in Itin. item Tarbella civitas a Vibid. Seq. in Atur, vel Aquensis civitas in Notit. civitat. Galliae. Hodie est Acqs vel Dax ad Aturum flumen. B. A. Hinc adjective Tarbella Pyrene ap. Tibull. 1, 8, 9., nam Tarbelli Pyrenaeis montibus vicini sunt.

*TARCHO vel Tarchon, onis vel ontis, m. Τάρχων, dux Hetruscorum, qui Aeneae adversus Turnum et Rutulos suppetias venit. Virg. A. 8, 506. et 603. ubi in priore loco Tarchon vulgo legitur, in posteriore Tarcho. Sed Tarcho utrobique Heynius. Accusativum Tarchonem habes ap. eund. 11, 727. Sil. 8, 474. Lectos Cortona superbi Tarchontis domus et veteres misere Graviscae: ubi Tarcontis est in MS. Atque ita legitur in antiquis edd. Colum. 10, 346. Ceterum de ratione scribendi V. Drakenb. ad locum Silii, et Heynium ad Virg. A. 8, 506. B. A.

*TARCO vel Tarcon. V. v. praec. B. A.

TARDABILIS, e, adj. tardus, torpescens, ut Tardabilis rigor, Tert. Anim. 43.

TARDATUS, a, um, part. a tardo: βραδυνθεὶς, retardatus. Cic. in carm. de suo consul. Div. 2, 12. f. Haec tardata diu species, multumque morata. Id. ad Brut. 2, 1. Si haec non essent tardata et procrastinata, bellum jam nullum haberemus. Caes. B. C. 3, 70. extr. Eadem res, celeritate insequentium tardata, nostris salutem attulit. Virg. A. 5, 453. At non tardatus casu, neque territus heros; et ib. 12, 746. genua tardata sagitta. Plin. 8, 8, 8. Praeacuta bipenni crure tardato, h. e. debilitato.

TARDE, adv. βραδέως, lente, pigre, cunctanter. Pl. Pers. 5, 1, 19. Move manus, propera: tarde cyathos mihi das. Virg. G. 2, 3. proles tarde crescentis olivae. Cic. N. D. 2, 20. Stellae tum celerius moventur, tum tardius. Id. Tusc. 1, 31. Qui in compedibus corporis semper fuerunt, etiam cum soluti sunt, tardius ingrediuntur. Id. Fam. 14, 5. Cum adversis ventis usi essemus, tardeque et incommode navigassemus. Sall. Jug. 11. extr. Haec tardius procedunt, neque lenitur animus ferox; et Cic. Caecin. 2. f. Ut quaeque res est turpissima, sic maturissime judicanda est: at in ea, in qua existimationis periculum est, tardissime judicatur. Ov. Her. 2, 9. tarde, quae credita laedunt, Credimus. ℙ Item sero, ὀψέ: quia quae tarda sunt, sero veniunt. Cic. Mil. 20. f. Cur vesperi? quid necesse est tarde? Id. Acad. 4, 1. f. Triennio tardius, quam debuerat, triumphavit. Id. Fam. 2, 9. In his sum locis, quo et propter longinquitatem, et propter latrocinia tardissime omnia perferuntur. ℙ Differunt tamen tarde et sero. Nam qui tarde facit, adhuc in tempore facere potest: qui sero, non amplius in tempore. Petr. Sat. 7. Tarde, imo jam sero intellexi, me in fornicem esse deductum.

TARDESCO, is, n. 3. βραδύνομαι, tardus fio. Lucr. 3, 418. tardescit lingua, madet mens.

[TARDICORS, ordis, adj. omn. gen., qui tardo et stupido est corde. August. Enchirid. 103. Sed ut intelligamus per quascunque differentias distributum, reges, privatos, nobiles, ignobiles, ingeniosos, tardicordes, fatuos. F.]

TARDIGEMULUS, a, um, adj. dimin. tarde et lente gemens. Naevius ap. Gell. 19, 7. Tardigemulo senio oppressus. Alii rectius leg. tardigenulo, ut sit a tardus, et genu, et idem significet, quod tardigradus. Hinc Virg. A. 5, 431. tarda trementi Genua labant.

TARDIGRADUS, a, um, adj. βραδύπους, qui tarde graditur. Cic. Div. 2, 64. ex Pacuvio: Quadrupes tardigrada, agrestis, humilis, aspera, Capite brevi, cervice anguina, adspectu truci, Eviscerata, inanima, cum animali sono, h. e. testudo.

TARDILOQUUS, a, um, adj. βραδύγλωσσος, qui tarde loquitur. Sen. ep. 40. extr. Summa summarum haec erit, tardiloquum te esse jubeo.

TARDIPES, ĕdis, adj. omn. gen. βραδύπους, qui tarde incedit, aut claudicat, epithetum Vulcani, qui claudus esse dicitur. Catull. 36, 6. Electissima pessimi poetae Scripta tardipedi Deo daturum, h. e. igni. ℙ Tardipes, absolute, est ipse Vulcanus. Colum. 10, 419. Quin et Tardipedi sacris jam rite solutis.

*TARDISILA vel Tardisili, orum, Indicae regionis, vel fortasse gentis, nomen. Plin. 24, 17. Achaemenida colore electri sine folio nasci in Tardisilis Indiae, cujus radice etc., ubi Pintianus legi vult Taxilis. B. A.

TARDITAS, atis, f. βραδύτης, lentitudo, cunctatio, mora: cui celeritas opponitur. Cic. Rab. perd. 7. Cum ingredi vix posset, non ad insequendum sibi tarditatem pedum, sed ad fugiendum impedimento fore putabat. Id. Univ. 9. med. Ut esset mensura, quae in istis octo cursibus celeritates tarditatesque declararet. Id. Off. 1, 36. Cavendum, ne tarditatibus utamur in gressu mollioribus, ut pomparum ferculis similes esse videamur. Id. Fam. 10, 22. Propter tarditatem sententiarum, moramque rerum, cum ea quae consulebantur, ad exitum non pervenirent. Id. Phil. 5, 9. f. Ista legatio moram et tarditatem afferet bello; et ib. 6, 3. med. Plerisque in rebus gerendis tarditas et procrastinatio odiosa est. Id. Sext. 47. Nonnunquam cunctatione et tarditate dum otium volunt etiam sine dignitate retinere, utrumque amittunt. Id. Cat. 3, 8. Tanta fuit operis tarditas, ut neque a superioribus consulibus, neque a nobis ante hodiernum diem (simulacrum) collocaretur. Plin. 8, 44, 69. Gignitur mula ex equo et asina, sed effrenis, et tarditatis indomitae. Tac. A. 2, 39. Tarditas onerariae navis. Id. ib. 16, 14. extr. veneni. Plin. 20, 9, 33 et ib. 13, 51. et 23, 2, 28. Tarditas aurium. ℙ Translate. Cic. Or. 68. Qui aut magistrorum inopia, aut ingenii tarditate, aut laboris fuga non sunt assecuti, i. e. hebetudine. Id. N. D. 1, 5. med. Quod non Academiae vitio, sed tarditate hominum arbitror contigisse. Adde Pis. 1. et Quint. 1, 1. ℙ Significat etiam stultitiam, aut quippiam stultitiae proximum. Cic. Or. 1, 27. extr. Cujus in dicendo aliquid reprehensum est, aut aeterna in eo, aut certe diuturna valet opinio tarditatis. Dixerat paulo sup.: Oratoris peccatum, siquod est animadversum, stultitiae peccatum videtur. Id. Leg. 1, 19. Quid adjectius tarditate et stultitia dici potest? Gell. 16, 12. Tarditas quaedam animi et stupor, qui alucinantibus plerumque usu venit.

TARDITIES, ei, f. idem ac tarditas. Accius ap. Non. 2, 866. Multa amittuntur tarditie et socordia.

TARDITUDO, inis, f. idem ac tarditas. Pl. Poen. 3, 1, 29. Podagrosi estis, ac vicistis cochleam tarditudine. Accius ap. Non. 2, 866. Atque eccos segnes somno et tarditudine.

[TARDIUSCULE, adv. dimin. aliquantisper tarde. M. Aur. ap. Front. ad M. Caes. 5. (ed. A. Maio) ep. 7. Metuo, ne Lorium tardiuscule venias. F.]

TARDIUSCULUS, a, um, adj. dimin. tardi, ὑποβραδὺς, aliquantum tardus. Ter. Heaut. 3, 2, 4. Ille Cliniae servus tardiusculus est; et Plaut. fr. ap. Non. 3, 54. Ad cursuram sum tardiuscula.

TARDO, as, avi, atum, a. 1. ἐπέχω, tardum facio, tarditatem et moram affero, moror, retardo. [*Discrimen inter tardare et morari Doederl. 3, 298. hoc statuit, ut prius finem spectet alicui propositum, actionis quae interrumpatur ratione habita;

morari non nisi locum, in quo quis, ne procedat, teneatur, respiciat; *detinere* v., quod ejusdem fere generis sit cum *tardare*, ab hoc eo *distare*, quod non ad actionem, sed actorem pertineat. V. DETINERE.] *Cic. Fam.* 7, 5. Mea dubitatio aut impedire profectionem videbatur, aut certe tardare. *Id. Att.* 6, 8. Nos Etesiae vehementissime tardarunt. *Ov. Her.* 10, 19. Nunc huc, nunc illuc, et utroque sine ordine curro: Alta puellares tardat arena pedes. *Caes. B. G.* 7, 52. Eorum animi magnitudinem admirari, quos non castrorum munitiones, non altitudo montis, non murus oppidi tardare potuisset. *Hirt. B. G.* 8, 14. *med.* Transeundi difficultas celeritatem insequendi tardare posset. *Caes. B. G.* 7, 46. et *B. C.* 1, 27. Tardare impetum hostium. *Hor. Od.* 2, 17, 24. volucrisque fati Tardavit alas tutela Jovis. *Caes. B. G.* 7, 26. Palus, quae perpetua intercedebat, Ramanos ad insequendum tardabat. *Cic. Caecin.* 27. Me ratio pudoris a praesentis laude tardaret. *Id. Phil.* 11, 10. Vereor, ne exercitus nostri tardentur animis. ℙ Cum infinito. *Caes. B. C.* 2, 43. *extr.* Ut reliqui ob timorem propius adire tardarentur. ℙ Absolute neutrorum more, cessare, procrastinare, differre, moram trahere, *βραδύνω*. *Cic. ad Brut.* 1, 18. Quaesivit, arcesseremusne te, an tardare et commorari te, melius esset. *Id. Att.* 6, 7. Numquid putes reipublicae nomine tardandum esse nobis. *Plin.* 11, 11, 11. Apes fucis imperant, primosque in opera expellunt: tardantes sine clementia puniunt.

TARDOR, oris, m. tarditas, tarditudo. *Varr.* ap. *Non.* 3, 255. Versuum tardor.

TARDUS, a, um, adj. *βραδὺς*, lentus, cunctabundus, piger, remissus: cui opponitur celer, velox, festinus. *Cic. Inv.* 1, 24. *f.* Valens, an imbecillus; longus, an brevior; velox, an tardus. *Id. Or.* 2, 68. Qualem existimas, qui in adulterio deprehendatur? tardum. *Id. Fin.* 2, 13. Tarda et languida pecus. *Id. Att.* 10, 18. Omnia adhuc tarda et spissa. [**Liv.* 44, 8. frumentum, cujus tarda subvectio erat.] *Tibull.* 4, 1, 89. Quis tardamve sudem melius, celeremve sagittam Jecerit? *Cic. Or.* 1, 60. Tardiores tibicinis modos, et cantus remissiores facere. *Id. Att.* 9, 13. *med.* Eo tardior ad discedendum fui, quoad, etc. et *ib.* 7, 3. *med.* Bibulus in decedendo erit, ut audio, tardior. *Sen. Oed.* 293. Quod tarda fatu est lingua, haud te mirari addecet. *Plin.* 23, 1, 19. Cum sit tardum dictu, pluribus (*vinum*) prosit, an noceat, *h. e.* difficile dictu. *Virg. G.* 1, 273. tardus asellus; et *ib.* 2, 206. tardi juvenci; et *ib.* 3, 14. tardis flexibus errat Mincius. *Id. A.* 5, 682. Stuppa vomens tardum fumum. *Tibull.* 1, 3, 16. Quaerebam tardas anxius usque moras. *Ov. Met.* 10, 49. incessit passu de vulnere tardo. *Virg. A.* 2, 436. Pelias vulnere tardus Ulyssi. *Pl. Poen.* 3, 1, 1. Tardo amico nihil est quidquam iniquius; et *mox:* Sicut ego hos duco homines spissigradissimos, tardiores quam corbitae sunt in tranquillo mari; et *ib.* 7. Nequidquam hos procos mi elegi loripedes, tardissimos. *Virg. G.* 1, 32. novum tardis sidus te mensibus addas, *h. e.* aestivis, qui longiores esse videntur, et revera horae aestivae sunt hibernis longiores: vel quia optat, ut diu vivat: vel quia in his Virgo et Libra tarde oriuntur. Ita *Servius.* Sic *ib.* 2, 481. Quid tantum Oceano properent se condere soles Hiberni, vel quae tardis mora noctibus obstet, *h. e.* tarde venientibus, inquit *Servius:* et aestivis dixisse videtur, ne bis idem tempus significaret. *Ov.* tamen *tardam noctem* longam dixit, *Pont.* 2, 4, 26. ℙ Cum gen. *Val. Fl.* 3, 547. tardusque fugae, longumque resistens, *h. e.* tardus ad fugiendum. ℙ Cum infinito. *Sil.* 3, 233. docilis fallendi, et nectere tectos Nunquam tarda dolos. *Coripp. Johann.* 4, 1136. Omnia jam pereunt Maurorum tarda moveri. ℙ Metonymia est in his. *Hor. Sat.* 1, 9, 32. tarda podagra, *Id. ib.* 2, 2, 88. et *Tibull.* 2, 2, 19. senectus. *Sen. Phoen.* 568. Stridente tardum machina ducens onus. *Juven.* 4, 107. Montani quoque venter adest abdomine tardus. ℙ Transfertur ad animum et ingenium, hebetemque et obtusum significat, atque aegre aut vix percipientem ea, quae ab aliis percipi solent: quare et stultus est, aut stulto similis. *Ter. Heaut.* 4, 5, 27. Prorsum nihil intelligo. *Syr.* vah! tardus es. *Cic. Acad.* 1, 8. Sensus omnes hebetes et tardos esse, nec percipere ullo modo res eas, quae subjectae sensibus videntur. *Id. N. D.* 1, 5. *f.* Nimis indociles quidam, tardique sunt. *Id. Tusc.* 5, 24. Primum ingenio eximio sit, necesse est: tardis enim mentibus virtus non facile comitatur. *Id. Agr.* 3, 2. *med.* Quem vestrum tam tardo ingenio fore putavit, cui, Sullam dictatorem fuisse, in mentem venire non posset? ℙ *Tardus sapor* ap. *Virg. G.* 2, 126. *Servio* est, qui vix intelligitur: *Nonio* 4, 457. diuturnus et perseverans: *Philargyrio* gravis, et diu palato immorans. ℙ Refertur et ad orationem. [*Cf. *Ern. Lex. techn. lat. rhet.* p. 393.] *Cic. Or.* 2, 53. In utroque genere dicendi et principia tarda sunt, et exitus tamen spissi et producti esse debent. *Id. Brut.* 59. *extr.* Curio cum tardus in cogitando, tum in instrumendo dissipatus fuit; et *ib.* 70. *f.* Lentulus non tardus sententiis, non inops verbis. *Id. Or.* 64. Spondeus quod est e longis duabus, hebetior videtur et tardior. *Plin. ep.* 4, 7. *med.* Os confusum, haesitans lingua, tardissima inventio, memoria nulla. *Quint.* 10, 3. Sit vel tardus, dum diligens, stilus. *Id. ib.* 7. *med.* Tum et tardior pronunciatio moras habet, et suspensa ac velut dubitans oratio.

TĂRENTĪNUS, a, um, adj. *Ταραντῖνος*, ad Tarentum pertinens. *Varr. R. R.* 1, 14. *extr.* Tarentinus ager. *Plin.* 3, 11, 16. sinus: *golfo di Taranto;* et *Flor.* 1, 18. Tarentinum bellum, *h. e.* quod cum Tarentinis et Pyrrho gesserunt Romani: de quo et in *Epit. Liv.* 12, 13, 14. et 15. etc. Laudat *Plin.* 15, 23, 25. Tarentinas castaneas, ut faciles, nec operosas cibo, planas figura; *ib.* 22, 24. *f.* nuces juglandes, duum generum, fragili putamine (quarum meminit et *Macr. Sat.* 2, 14. *f.*, item *Pall.* 2, 15. *f.*) et duro, quae sunt amplissimae, et minime rotundae; *ib.* 18, 19. ficus, ut praedulces: 29, 2, 9. item *Varr. R. R.* 2, 18. lanas; et *Colum.* 7, 2. et 4. oves, ut mollissimi velleris: quas et Graecas appellant. *Id.* 5, 10. *med.* et *Plin.* 15, 15, 16. et *Macr. Sat.* 2, 15. pira, ut serissima quidem, sed generosissima. ℙ *Favorin.* ap. *Macr. Sat.* 2, 14. oves et nuces Tarentinas dici ait, quasi *Terentinas*, a *tereno*, quod est lingua Sabinorum, molle: unde Terentios quoque dictos putat Varro. Hinc et Horatium fortasse dixisse (*Stat.* 2, 4, 34.) molle Tarentum. ℙ *Cato R. R.* 151. Tarentinam cupressum memorat, quam in Creta nasci, scribit *Plin.* 16, 33, 60. et in Italia advenam esse, quaestuosissimam omnium, et dotem filiarum olim dictam. ℙ Praeterea Tarentina myrtus, sativa, folio minuto, topiariis idonea, laudatur a *Plin.* 15, 29, 37. Tarentinum porrum a *Colum.* 8, 11. *med.* Unde *Mart.* 13, 18., cujus lemma *Porri sectivi:* Fila Tarentini graviter redolentia porri Edisti quoties, oscula clausa dato. ℙ Tarentinus sal, omnium suavissimus atque candidissimus ab *eod. Plin.* 31, 7, 41. ℙ Tarentina purpura, ab *eod.* 9, 39, 63., ubi recitat haec verba *Nepot.* Me juvene violacea purpura vigebat, cujus libra denariis centum venibat: nec multo post rubra Tarentina: huic successit dibapha Tyria, etc. *Hor.* hanc violaceam fuisse significat, *Ep.* 2, 1, 207. Lana Tarentino violas imitata veneno. ℙ Rursus *Plin.* 14, 3, 4. *n.* 7. uvam Tarentinam praedulcem commendat; et *ib.* 6, 8. *n.* 6. Tarentina vina: quae memorantur etiam a *Mart.* 13, 125. in *lemmate.* ℙ Tarentinas delicias dicit *Flor.* 1, 18. *f.* pompas, aurum, purpuram, signa, tabulas, quorum magnam vim, ut ex urbe tunc opulentissima, in triumpho Romani asportarunt. ℙ Tarentini equites genus fuit equitatus, levi armatura instructi, et committendis proeliis apti, quo Tarentini primum usi sunt; hujus meminit *Liv.* 35, 28. et 29. et 27, 40. *f.* Idem equitatus genus describit *Aelian. de instruend. acieb.* et *Lips. l.* 3. *de milit. Rom. f.*

TĂRENTUM, i, n. et Tarentus, i, f. *Taranto*, *Τάρας, αντος*, urbs ampla Magnae Graeciae ad sinum, qui Tarentinus dicitur, in confinio Salentinorum, olim valde potens, ut quae vel cum Romanis bellum gesserit: cujus conditor fuit Taras Neptuni filius. Auxit vero et amplificavit Phalantus Lacedaemonius cum Partheniis illuc appulsus, ut est ap. *Flor.* 1, 18. et *Just.* 3, 4. et 20, 1. *f.* unde Lacedaemonium dicitur ab *Hor. Od.* 3, 5, 56. et ab *Ov. Met.* 15, 50. molle, et imbelle ab *Hor. Sat.* 2, 4, 34. et *Ep.* 1, 7, 45., quia ejus cives ab affluentia rerum omnium deliciis et luxui dediti fuerunt. *Sil.* 12, 433. superba Tarentus. *Sidon. carm.* 5, 430. Ipsaque, quae petiit, trepidaverat uncta Tarentus. ℙ Alia ad Tarentum pertinentia V. in v. praec.

*TARGINES, fluvius Italiae inferioris, in Bruttiis, in sinum Scylaceum cadens. *Plin.* 3, 10. *B. A.*

*TARICHĒA, ae, lacus in Galilaea. *Plin.* 5, 15. ℙ Idem est, qui in N. T. audit *θάλασσα τῆς Γαλιλαίας*, itemque *θάλασσα* vel *λίμνη τῆς Τιβεριάδος*, et utroque nomine conjuncto *θάλασσα τῆς Γαλιλαίας τῆς Τιβεριάδος*. ℙ Fuit et *Tarichea* (Tarichaea), *ae*, vel *Taricheae* (Tarichaeae), *arum*, urbis nomen, ad lacum ejusdem nominis sitae. *Plin. l. c.* *Suet. Tib.* 4. ubi pro vulgato *Taricheam* ed. *Graev.* habet *Tarichaeam*, edd. vero *Ernest.* et *Oudend.* *Taricheas.* *Cass. ep. ad Cic.* in *Cic. Fam.* 12, 11. Data Nonis Martiis ex castris Taricheis: ubi vel adjectivum potest esse v. Taricheis, cum *castris* congruens. *Straboni* est *Ταριχεῖαι*, *Josepho* *Ταριχαῖαι*, *Steph. Byz.* *Ταριχέαι*. ℙ *Taricheae* etiam dictae sunt insulae quaedam Carthagini objectae. *Mela* 2, 7. *med. B. A.*

*TARINĀTES, ium, populi Italiae inferioris, a Tarino quodam oppido fortasse nomen trahentes. *Plin.* 3, 12. ℙ Vestigia nominis servare videtur oppidum hodiernum *Tarano*, ibi, ut videtur, situm. *B. A.*

*TARIOTAE, arum, populi Dalmatiae. *Plin.* 3, 22. ℙ Ibi castellum *Tarona* dictum. *Plin. ib. B. A.*

TARMES, itis, m. *θρὶψ*, teredo, vermiculus carnem exedens, ut docet *Paul.* ex *Festo:* item lignum. Est a *τέταρμαι* praet. perf. pass. verbi *τείρω*, tero. *Pl. Most.* 3, 2, 138. Postes ambo ab infimo tarmes secat. *Vitr.* 2, 9. *med.* Abies procreat, et alit tarmitem, ab eoque vitiatur. Alii leg. *termitem* eod. sensu. Adde *Serv.* ad *Virg. G.* 1, 256.

*TARNANTO, Norici opp. *Tab. Peut. B. A.*

*TARNE, es, f. fons Lydiae. *Plin.* 5, 29. A fonte Tarne. ℙ Potest autem rectus esse *Tarni* *B. A.*

*TARNIS, is, flumen Galliae, in Garumnam influens. *Auson. in Mosell.* 495. *Plin.* 4, 19. Hod vocatur *the Tarn.* ℙ Tarnis, fons. V. TARNE *B. A.*

[TARPĂ, ae, f. *τάρπη*, cophinus, qualus. V. *Hesychii Lex.*, *Etymol. M.* et *Polluc. Onomast. l.* 7. 174. Est cogn. R., nempe Sp. Maetii ap. *Hor. A.* 386. si quid tamen olim Scripseris, in Maetl desce dat judicis aures. *Id. Sat.* 1, 10, 37. haec ego lud Quae nec in aede (*Apollinis Palatini*) sonent ce tantia, judice Tarpa, scil. is erat unus ex critic et emendatoribus, qui in ea aede scriptas fabul poetarum, populo mox recitandas, judicabant, constat ex *Vet. Schol. Cruq.* ad *Hor. l. c.* et *C Fam.* 7, 1. Nobis autem erant ea perpetienda, qu sc. Sp. Maetius probavisset. *F.*]

TARPEJĀNUS, a, um, adj. ad Tarpejum mo tem pertinens, ut Tarpejanus haedus, *Apic.* 8, et 8. *med.*

TARPĒJUS, a, um, adj. ad Tarpejam pertine quae fuit virgo Romana, filia Sp. Tarpeji, sub R mulo. Cum arcem Sabinis prodidisset, ab his p armillis et auro, quae pretium proditionis pac erat, scutis injectis obruta est. *Ov. Met.* 14, 7 arcisque via Tarpeja reclusa Digna animam poe congestis exsuit armis. V. *Liv.* 1, 11., *Prop.* 4. 4., *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 2., *Flor.* 1, 1., *V Max.* 9, 6. *n.* 1. Ejus effigiem in aede Jovis Metel na positam fuisse, docet *Fest.* in *Tarpejae.* ℙ hac Tarpeja, ut scribit *Varr. L. L.* 4, 7., dictus *Tarpejus mons*, *Tarpeja rupes*, *Tarpejum saxu* quod *Capitolium*, et *Capitolinus mons*, et *Saturn* olim nomen habuit, in quo arx, et templum Jo *Fest.* in *Saxum:* Saxum Tarpejum appellatam aj partem montis, qui ob sepultam Tarpejam ibi vir nem, quae eum montem Sabinis prodere pacta er ita nominatus est: vel ab eo, quod quidam nom L. Tarpejus, Romulo regi cum propter raptas vir nes adversaretur, in ea parte qua saxum est, de n xio poena sumpta, Tarpejum dictum: noluerunt nestum locum cum altera parte Capitolii conjun *Prop.* 4, 4. *extr.* videtur docere a Tarpejo patre, n a Tarpeja filia Tarpejae rupi nomen esse factu Sed *Passerat.* pro *duce Tarpejo* legi vult *duce T peja:* alii aliter. *Tac. H.* 4, 7. Qua Tarpeja ru centum gradibus aditur. *Id. A.* 6, 19. Sex. Mar saxo Tarpejo dejicitur. *Prop.* 4, 4, 27. Tarp arx; et *ib.* 1. Tarpejum nemus; et *ib.* 8, 31. Tarp luci. *Liv.* 1, 55. Tarpejus mons. *Virg. A.* 8, 3 Hinc ad Tarpejam sedem, et Capitolia ducit, Au nunc, olim silvestribus horrida dumis. *Prop.* 4, 7. Tarpejus pater, *h. e.* Juppiter Capitolinus. *ven.* 13, 78. Per solis radios, Tarpejaque fulmi jurat. *Lucan.* 8, 863. Tarpeji Dei, *h. e.* qui u cum Jove in Capitolio colebantur, Juno, Miner Apollo, Mars. *Mart.* 7, 60. Tarpeja aula, *h. e.* pitolinum templum. *Id.* 9, 4. Tarpejae frondis nos, *h. e.* corona, quae dabatur victori in ludis pitolinis. Sic *ib.* 41. Tarpejae coronae; et 4, quercus. V. CAPITOLINUS. ℙ De Tarpeja l V. ATERNIA. ℙ In illo *Sen. Ira* 1, 16. *med.* C Tarpejo proditorem hostemve publicum impona etc. intelligitur Tarpejum saxum, ex quo praecipi dabantur: cujus supplicii exempla habentur ap. *L* 6, 20., *Vell.* 2, 24., *Tac. A.* 6, 19. etc. V. SAXU ℙ *Tarpeja pudicitia* ap. *Prop.* 1, 16, 2. est Tarp pudica: sed de alia Tarpeja sermonem esse, et a temporibus nata, longe scilicet post Sp. Tarpeji liam, putant eruditi: *Vulpio* est Pudicitia Patric de qua V. *Liv.* 10, 23. [Alii tamen arbitrantur, eadem loqui *Propertium*, cum ille Vestalem Tar jam Sp. Tarpeji filiam *l. c.* in §. 2. non tam impu citiae, quam proditionis incuset. *F.*]

*TARPHA, ae, f. *Τάρφη Homero*, opp. Locri *Mela* 2, 3. *med. B. A.*

TARQUĬNĬENSIS, e, adj. ad Tarquinios pe nens, oppidum Etruriae, coloniam Romanor nunc *la Turchina*, ad Martham fluv., qui ex l Tarquiniensi, seu Vulsiniensi ortus in mare Tyrr nicum influit. *Plin.* 2, 95, 96. Tarquiniensis lac *Cic. Div.* 2, 23. ager. *Id. de rep.* (ed. *A. Maio*) 21. serva. *Val. Max.* 5, 3. *n.* 3. fundus. Hinc *T quinienses*, *ium*, absolute, ap. *Liv.* 2, 6. *ex Epit.* 7. et *Plin.* 3, 5, 8. sunt illius oppidi ci [*Totum hunc locum ampliavit atque emendavit

*TARQUINĬUS, nomen et familia, cui origin dedit *Tarquinius Priscus*, *Ταρκύνιος Πρίσκος*, qu tus Romanorum rex. *Tarquinius Collatinus*, Lu tiae maritus, et post injuriam illi illatam vindi tamque consul: abdicare tamen se nominis ca coactus. *Tarquinius Superbus*, cognomen a m bus meruit, ultimus Romanorum regum: occassi facinoris a Sexto filio in Lucretiam patrati, cum ta domo Roma expulsus. *Cic. Rab.* 13. Nam h tua quae te hominem clementem popularemque d ctant, etc. sed ne Romuli quidem, aut Numae P pilii, sed Tarquinii superbissimi atque crudeliss regis ista sunt cruciatus carmina. *Ov. Fast.* 2, Ultima Tarquinius Romanae gentis habebat Reg

injustus, fortis ad arma tamen. *Virg. A.* 8, 646. ectus Tarquinius. *Id. A.* 6, 817. Reges Tarqui- . *Hor. Od.* 1, 12, 35. Fasces superbi Tarquinii. *Sat.* 1, 6, 13. Superbus Tarquinius regno pul- . ℙ *Tarquinius* pro tyranno *Liv.* 3, 39. Adde 6, ℙ V. et TARQUINIUS, a, um. *B. A.*
ARQINIUS, a, um, adj. ad Tarquinios perti- s, familiam Tarquiniis oppido oriundam, ex qua Romae regnarunt, Priscus, et Superbus. *Liv.* 47. Tarquinium nomen. *Id.* 2, 18. Tarquinia fa- . Alii leg. *Tarquiniana.*
TARQUITIANUS, a, um, adj. ad Tarquitium tinens, haruspicinae scriptorem Etruscum, cujus *Macr. Sat.* 3, 7. et *Lactant.* 1, 10. *med.* mentio *Ammian.* 25, 2. Etrusci haruspices ex Tarqui- is libris, in titulo *De rebus divinis*, id relatum monstrantes, quod, face in coelo visa, com- ti proelium, vel simile quidquam non oporte- *F.*]
ARQUITIUS, pro Tarquinius per contemptum. *tus:* Tarquitias scalas, quas rex Tarquinius Su- bus fecerit, abominandi ejus nominis gratia ita ellatas esse, ait vulgo existimari Verrius. ℙ De quitio haruspicinae scriptore. V. v. praec. et ENTARIUS. ℙ *Fuit et Tarquitius historiogra- s, qui inter alia etiam *de rebus divinis*, h. e. de sca disciplina (quod et fecit Caecina), scripsit. *r. Sat.* 3, 7. *in. Lactant.* 1, 10. Adde *Plin. Auct.* 2. V. TARQUITIANUS. ℙ Is est for- e, quem *Tarquinium Priscum* appellat idem *r. Sat.* 2, 16. *med.* Tarquinius autem Priscus in ntario arborario etc. ubi pro *Tarquinius* legen- videtur *Tarquitius*. V. *Voss. de Hist. Lat.* 1, ℙ Alium Tarquitium Priscum meminit *Tac. A.* 59. et 14, 46. *B. A.*
ARRACINENSIS, e, adj. ad Tarracinam perti- , oppidum Latii in Volscis, prius Anxur dictum, rachas ab *Ov. Met.* 15, 717. Hinc Ceparius Tar- iensis, ap. *Sall. Cat.* 47. ℙ *Tarracinenses*, absolute, sunt ejus oppidi cives, ap. *Tac. H.* ℙ Scribitur etiam *Terracina*, et *Terracinen- Inscr.* ap. *Gud.* 101, 2. Municip. Terracin. ℙ ia ap. *Grut.* 152, 8. est *Terracena:* sed pa- auctoritatis habet, quia sub Theodorico in- ta est.
RRACONENSIS, e, adj. ad Tarraconem per- s, [urbem Hispaniae ad Subin fluvium, colo- Romanorum, in confinio regionis, quae nunc *ogna* dicitur, in ora maris mediterranei, cujus nit *Plin.* 3, 3, 4., *Mart.* 13, 118., *Sil.* 15, 177. *scr.* ap. *Gud.* 100, 9., ubi *Taraco* scribitur. *A.* 1, 78. Tarraconensis colonia. *Plin.* 3, 1, spania, *h. e.* citerior; et *ib.* 3. provincia. *Id.* , 8. *n.* 6. Tarraconense vinum: quod etiam a *l. c.* et *Sil.* 3, 370. laudatur, ut solis Campa- inis secundum. *F.*]
RRAGENSES, ium, populi Hispaniae Tar- ensis, quorum civitas Tarraga appellata. *Plin.* ℙ Civitatis meminit *Ptolemaeus*. *B. A.*
RRUPIA, vitis genus vel uvae. *Plin.* 14, 3. as, et Bucconiatis, et Tarrupia, in Thurinis us non ante demetuntur, quam gelaverit. *B. A.*
RSATICA, opp. Illyridis, in Liburnia. *Plin.* *Ant. Itin.* et *Tab. Peut.* *B. A.*
RSENSIS, e, adj. a Tarso oppido, quod est e metropolis, apud ostia Cydni fluvii: ut Tar- pelagus, *Colum.* 8, 16. *f.* ℙ *Tarsenses, ium,* te, ejus urbis incolae. *Cic. Att.* 5, 21.
RSURAS, ae, Ταρσούρας, fluvius Colchidis. 6, 4. ed. *Hard.* ubi antea *Tersos* edebatur: sed *ras* refingendum ex *Arriano* censet *Hardui-* *B. A.*
RTANIUS, i, m. Asiae fluvius. *Sall. fragm. rusian.* p. 922. ed. *Sall. Cort.* Tum vero Bithy- pinquantes jam amnem Tartanium. *B. A.*
RTARALIS, e, adj. qui tartaro imbutus est.
RTARUS. *Pelag. Vet.* 16. *med.* Loca, quae osa sunt, lino diligenter tartarali constringes: *nnolino imbevuto di tartano. F.*]
RTAREUS, a, um, adj. Ταρτάρειος, ad Tarta- Inferos pertinens. *Cic.* vertens *Sophoclis* ver- *sc.* 2, 9. Tartarea tenebrica plaga. *Virg. A.* . Tartareus custos, *h. e.* Cerberus. *Claud. Pros.* 1, 215. rex, *h. e.* Pluto. *Virg. A.* 7, 328. *at. Theb.* 5, 66.) Tartareae sorores, *h. e.* Fu- *Id. ib.* 12, 846. Tartarea Megaera. *Lucan.* Tartareum antrum, *h. e.* Inferi; et *ib.* 6, 651. ei reges. *Ov. Met.* 6, 676. Tartareae umbrae. *A.* 6, 295. Tartareus Acheron; et *ib.* 551. thon. *Sen. Hipp.* 1179. Tartarei lacus. *Id. Fur.* 436. Tartareae tenebrae. *Stat. Theb.* 1, rtarei regina barathri, *h. e.* Tisiphone. *Val.* 579. Tartareae volucres, *h. e.* Harpyiae. ℙ ate. *Virg. A.* 7, 513. de Alecto: cornuque re- Tartaream intendit vocem. Ubi *Serv.:* Aut em, aut fortem secundum usum dixit. *Phaedr.* uos (*mures*) immolatos victor (*mustela*) avi- tibus Capacis alvi mersit Tartareo specu: . *Claud. B. Gild.* 180. Splendet Tartareo mensa paratu, *h. e.* ferali, terribili, crudeli. *l.* 6, 435. Tauri Tartaream proflantes pecto- em.
TARINUS, a, um, adj. *Festus:* Tartarino

cum dixit Ennius, horrendo et terribili Verrius vult accipi: a Tartaro, qui locus apud Inferos. *Ennii* versum V. in PALUDUS.
TARTARUS et Tartaros, i, m. et in plur. Tartara, orum, n. plur. Τάρταρος, in fabulis est filius Aetheris et Terrae, pater Gigantum, ut est ap. *Hyg. praef.* et *fab.* 152. Sumitur etiam pro loco profundissimo Inferorum, ex quo manat Acheron fluvius, ut *Serv.* ad *A.* 6, 135. et 295. docet. Est enim carcer Inferorum triplici muro circumdatus, et Phlegethonte cinctus, ubi puniuntur sontes: itaque detinentur, ut ne numinum quidem favore inde extrahi possint. Est ἀπὸ τῆς ταραχῆς, quod cuncta illic turbata: vel ἀπὸ τοῦ ταρταρίζειν, a tremore frigoris. *Virg. A.* 6, 578. Tartarus ipse Bis patet in praeceps tantum, tenditque sub umbras, Quantus ad aetherium coeli suspectus Olympum; et *ib.* 542. at laeva malorum Exercet poenas, et ad impia Tartara mittit. *Lucr.* 3, 1025. lucis egenus Tartarus horrificos eructans faucibus aestus. *Stat. Silv.* 2, 7, 116. de Lucano mortuo: Tu magna sacer et superbus umbra Nescis Tartaron, et procul nocentum Audis verbera. *Virg. A.* 6, 135. et *Ov. Trist.* 1, 2, 22. Tartara nigra. *Ov. Met.* 10, 20. opaca. *Id. ib.* 1, 113. tenebrosa; et *ib.* 11, 670. et *ib.* 12, 523. et 619. inania: scil. quia nulla ibi corpora. *Id. Ib.* 575. et *Sen. Oed.* 869. ima. *Virg. A.* 4, 243. tristia. *Sen. Hipp.* 951. profunda. *Claud. in Ruf.* 1, 122. pigra. ℙ *Pater Tartarus* est Pluto. *Val. Fl.* 4, 258. Et pater orantes caesorum Tartarus umbras etc. ad spectacula pugnae Emittit. *Manil.* 2, 46. tenebris immersum Tartaron atra In lucem de nocte vocant. Ita leg. *Scal.* alii aliter. ℙ Est hoc nomine etiam fluvius in agro Veronensi oriens, cujus meminit *Tac. H.* 3, 9., [qui fossas Philistinas permeans Adriam alluit, et in mare Adriaticum sese exonerat; etiam nunc *Tartaro* dicitur, et *Castagnaro* seu *Canal-bianco*. V. *Plin.* 3, 16, 20. ℙ *Tartarum*, τάρταρον, infimae Latinitatis et Graecitatis tempore, est faex vini indurata, et doliis adhaerens, quae etiamnum Italis *tartaro* dicitur. V. TARTARALIS. *F.*]
TARTESSIACUS et Tartesiacus, a, um, adj. idem ac Tartessius. *Sil.* 6, 1. Jam Tartessiaco quos solverat aequore Titan, In noctem diffusus, equos jungebat Eois Litoribus. *Colum.* 10, 370. Et Tartessiacos, Paphiosque revellere thyrsos, *h, e.* lactucam. V. v. sq. ℙ De re impossibili. *Claud. ep. ad Olybr.* 13. lucem jam condet Hydaspes, Et Tartessiaco, Sol, oriere vado. ℙ Pro Hispano, ut et Tartessius. *Claud. in Ruf.* 1, 101. Non Tartessiacis illum satiarit arenis Tempestas pretiosa Tagi. *Sidon. carm.* 5, 286. Ad Tartessiacum venit Indus aquator Iberum.
TARTESSIS, idis, f. Tartessis lactuca, crispissima vertice, et thyrso candida, quam generant Tartessi litore Gades, laudatur a *Colum.* 10, 185. 192. et 370. et 11, 3. *med.* ℙ Scribitur et *Tartesis.*
TARTESSIUS et Tartesius, a, um, adj. ad Tartessum pertinens, extremae Hispaniae Baeticae urbem, in ora freti Herculei, contra Mauritaniam Tingitanam, alio nomine Cartejam: nunc *Tariffa*. *Plin.* 3, 1, 3. et *Mela* 2, 6. *f.* Quare poetice eo condi dicitur sol, cum occidit. *Sil.* 3, 399. Tartessos stabulanti conscia Phoebo. *Ov. Met.* 14, 416. Presserat occiduus Tartessia litora Phoebus. *Sil.* 10, 538. anhelantes stagna in Tartessia Phoebus Mersit equos. ℙ Muraenam Tartessiam, *Varro* ap. *Gell.* 7, 16. docet magni pretii in coenis fuisse. ℙ Sumitur et pro Hispano. *Sil.* 13, 673. meoque subibat Germano devexa jugum Tartessia tellus. Adde 15, 5. et V. TARTESSIACUS. ℙ *Tartessii, orum*, absolute, sunt incolae illius urbis. *Avien. Or. marit.* 178. Et rursus inde si petat quisquam pede Tartessiorum litus, etc.
TARTESSUS et Tartesus, et Tartessos, i, f. urbs Hispaniae. *Sil.* 5, 399. Audit Tartessos latis distermina terris. V. v. praec. ℙ Est etiam hoc nomine Gadium insula, ap. *Plin.* 4, 22, 36.
*TARVENNA, opp. Galliae Belgicae, in Morinorum agro. *Ant. Itin.* ℙ Ταρουάννα est *Ptolemaeo.* V. *Teruanna*. *B. A.*
*TARUESEDE vel Taruessedum, i, opp. Rhaetiae. *Ant. Itin.* et *Tab. Peut.* *B. A.*
TARVISANUS, et
TARVISIANUS, et
TARVISINUS, a, um, adj. ad Tarvisium, seu Tarvisum pertinens, urbem Venetiae, ad Silim fluvium, quae nunc *Trivigi* et *Treviso* appellatur. Ejus antiquior mentio exstat in *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 328. ad ann. a Chr. n. CXLIII., ibique *Tarvisium*, et in alia ap. *eund. ib.* ad ann. eundem, ubi *Tarvisum*, tum ap. *Venant. Vit. S. Mart.* 4, 665. post ann. DXCVIII, ubi *Tarvisus* gen. fem. dicitur. Ex probabili sententia *Jac. Filiasii Mem. stor. de' Venet.* T. 1. c. 12. haec urbs originem habuit ex Tarvisanis, populis Alpinis: olim degentibus ad fontem Silis seu Plavis fluv., ubi nunc pagus *Tarwis* seu *Tarvesa* exstat, qui ab Augusto, Drusi ductu, devicti, et in inferiorem Venetae regionis partem descendere coacti cognomine oppidum ibidem condiderunt, quod deinde ex Altini praecipue, Opitergii, Aceli, aliarumque proximarum urbium ruinis auctum haud ignobilis Venetiae urbs evasit. *Venant. l. c.* Qua mea Tarvisus resides, si molliter intras, Illu-

strem socium Felicem (*episcopum*), quaeso, require. *Plin.* 3, 18, 22. Venetia regio: fluvius Silis ex montibus Tarvisanis. *Inscr.* ap. *Mur.* 829, 3. Laurentius miles de numero Tarvisiano. Alia ap. *eund.* 1085, 1. T. Firmius Q. F. Tarvisanus. Alia ap. *Grut.* 83, 13. Isid. Reg. L. Publicius Eutyches Mun. Tar. Lib. *h. e.* municipii Tarvisiani libertus. Alia ap. *Jo. Labus. Monum. Epigraf. Cristian.* p. 16. Hic requiescit in pace Ursicinus cives (*h. e.* civis) Tarrisianus (*h. e.* Tarvisianus) Castino V. Cl. Consul. scil. ann. a Chr. n. CCCCXXIV. *Cassiod. Var.* 10, 27. Venetis autem ex Tarvisino atque Tridentino horreis ad definitam superius quantitatem item dari facite tertiam portionem. *Paul. Diac. Hist. Langob.* 2, 12. Ecclesia Tarvisiana. [*Multis hunc locum emendavit *F.*]
TARUM, i, n. lignum aloes. *Plin.* 12, 20, 44.
[TARUS, i, m. *Taro*, fluv. Italiae superioris, in Gallia Cispadana, per agrum Parmensem in Padum se exonerans. *Plin.* 3, 16, 20. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1013, 1. C. Sejus Tarus. *F.*]
*TARUSATES, ium, populi Galliae Aquitanicae. *Caes. B. G.* 3, 23 et 27. *Plin.* 4, 19. *B. A.*
*TARUSCONIENSES, ium, Tarusconis incolae. Fuit autem Taruscon vel Tarusco, oppidum Galliae Narbonensis, Ταρουσκὼν *Ptolemaeo*. *Plin.* 3, 4. Tasconi, Tarusconienses. Sic ed. *Hard.* ubi in ed. *Elzev.* legitur *Tascodunitari*. *B. A.*
*TARUTIUS, i, m. nomen proprium Romanum, v. g. C. Tarutius Firmanus, insignis astrologus, cujus meminit *Cic. Div.* 2, 47. *B. A.*
*TASCONI, orum, populi Galliae Narbonensis. *Plin.* 3, 4. Locum V. in *Tarusconienses*. *B. A.*
TASCONIUM, ii, n. terra alba, similis argillae, ex qua catini fiunt, in quibus coquitur aurum. *Plin.* 33, 4, 21. Catini fiunt ex tasconio. Haec est terra alba similis argillae. Neque enim alia afflatum, ignemque, et ardentem materiam tolerat.
*TASGETIUS, i, m. princeps Gallicus, in Carnutibus regnans, temporis Julii Caesaris. *Caes.* 5, 25. *B. A.*
TASIS, is, f. τάσις, intensio, intentio, vehementia. Vox Graeca a τείνω, intendo. *Capell.* 9, 318. Est autem intensio, quam dicimus tasin, qua vox persistit ac perseverat.
TAT. V. TATAE.
TATA, ae, m. pater, vox puerilis, qua puelli, utuntur, cum patrem vocant, ut mammam appellant matrem. *Varro* ap. *Non.* 2, 97. Cum cibum ac potionem buas ac papas vocent, et matrem mammam, patrem tatam. ℙ Proprie est nutritor, educator. *Mart.* 1, 101. Mammas atque tatas habet Afra, sed ipsa tatarum Dici, et mammarum maxima mamma potest. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 142. *n.* 151. L. Flavio L. F. Anien. Saturnino Fl. Euhodus pater, et Phoebus tata fecerunt; et *ib. n.* 152. Marinus pater piissimo filio fecit, et Anthus tata. Alia ap. *Grut.* 662, 6. M. Elpidius Pamphilus Platoni tatae suo bene merenti fecit. Alia ap. *Mur.* 1492, 6. Primitivo Herennius Fortunatus tata, et Herennia Rhodine mamma B. M. fecerunt. Adde alias ap. *eund.* 983, 3. et 1513, 6. ℙ In alia *Muratorius* p. 1157, 5. et in aliis duabus *Odericius Syllog. vet. inscr.* p. 229. dubitant, nutritoremne, an avum vox *tata* significet: verum ex alia ap. *Grut.* 662, 5., in qua L. Apisius C. F. Capitolinus ex testamento fieri jussit monumentum sibi et suis, cum prius patrem nominet, mox matrem, sororem, fratrem, tandem tatam; videtur hac voce nutritorem potius, quam avum significasse, qui ante sororem fratremque nominandus erat.
TATAE! interjectio exsultantis, et joculariter exclamantis. *Pl. Stich.* 5, 7, 3. *Sag.* Fac tu hoc modo. *Stich.* at tute hoc modo. *Sag.* babae! *Stich.* tatae! *Sag.* papae! *Stich.* pax. V. AT AT. ℙ Item admirantis. *Pl. Truc.* 3, 1, 18. Tatae! ecquis est? nulla est? ecquis aperit hoc ostium? Alii leg. *tat.* V. ATTATE.
TATIANUS, a, um, adj. ad T. Tatium pertinens, Tatiensis. Ap. *Festum* in *Tatium*, Tatiani latrones vocantur propinqui regis Tatii, qui legatos Laurentium pulsarunt, ideoque is a Laviniis interficitur, ut narrat *Liv.* 1, 14.
TATIENSES, ium, m. plur. una ex tribus centuriis equitum populi Romani, regnante Romulo, id est Sabini illi, qui T. Tatii regis ductu bellum Romanis propter virginum raptum intulerunt, deinde foedere percusso domicilium Romam transtulerunt. *Varro L. L.* 4, 9., *Ascon.* in *Verr.* 2, 1, 5., *Liv.* 1, 13. *extr.*, *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 2. Hinc *Ov. Fast.* 3, 131. Quin etiam partes totidem Tatiensibus ille, Quosque vocant Ramnes, Luceribusque dedit. Alii ubique leg. *Titienses* a praenomine, non a nomine regis Sabini. ℙ Quod autem *Ascon.*, *Varr.* et alii *tribus*, non *centurias* appellant, ideo est, quia excerptae sunt ex primis illis tribubus, in quas Romulus universum populum diviserat: quas tribus credi non potest ex solis equitibus constitisse. V. TRIBUS.
TATIES pro Tatienses quidam leg. ap. *Varr. L. L.* 4, 9., ut *Ramnes* pro *Ramnenses*.
TATIUS, a, um, adj. ad T. Tatium Sabinorum regem pertinens, de quo ita *Enn.* ap. *Auct. ad Her.* 4, 12. O Tite, tute, Tati, tibi tanta, tyranne, tu-

listi. *Prop.* 4, 4, 29. Ignes castrorum, et Tatiae praetoria turmae.

*TATIUS, i, m. Τάτιος, Sabinorum dux, qui per proditionem Tarpeiae virginis Capitolio primum capto, urbem postea invasit, ac regnum Romae quinquennio una cum Romulo tenuit: quem postremo tandem ab amicis eorum legatorum, quos Tatiani latrones interfecerant, occisum esse ait Lanuvius, et in Aventiniensi laureto sepultum. V. *Liv.* et *Plut.* in *Romulo. Prop.* 4, 2, 52. Ferus Tatius. V. in *Tatiensis. B. A.*

[TATO, onis, m. incrementum tatae, magnus tata. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 265. *n.* 97. M. Aurelius Tato. *F.*]

*TATRAE, arum, populi circa Maeotin paludem degentes. *Mela* 1, 19. *f. B. A.*

TATTAEUS, a, um, adj. Ταττaῖος, pertinens ad Tattam, ingentem lacum Phrygiae magnae, in confinio Pisidiae et Lycaoniae: unde Tattaeus sal, oculis utilis, laudatur a *Plin.* 31, 7, 41.

TĀTŬLA, ae, m. dimin. tatae, et est vox blandientis. V. TATA. *Inscr.* ap. *Don. cl.* 4. *n.* 63. Aurelio Heraclidae agitatori factionis Venetae, etc. fecit M. Ulpius Apolaustianus tatulae B. M. *Alia* ap. *Passionei cl.* 10. *n.* 6. Felicissima fecit Claudiae .... patronae suae, ... marito ejus tatulae suo. *Alia* ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 4943. Silvi .... Telesphoro .... Domitius Apollonius pater, Domitia Fortunata mater, Silvanus enater (*h. e.* vir sororis, ab εἰνάτηρ ὁ et ἡ, V. JANITRIX.) Julius Telesphorus tata, Cornelia Sees mamma, Threptus tatula dulcissimae et pientissimae animae innocentissimae fecerunt. [*Egregie hujus loci curam gessit *F.*]

[TĀTŬLUS, i, m. idem ac tatula. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 143. *n.* 162. P. Julius P. L. Tatulus. *F.*]

TAU, ap. *Auson.* quid sit, V. in AL. ¶ Hoc nomine etiam vocatur ultima alphabeti Graeci littera, quam ita describit *Paul. Nol. carm.* 26, 624. Tau stilus ipse brevi retrorsus acumine ductus Efficit.

*TAVĒNI, orum, populi Arabiae. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

*TAVĬA. V. v. sq. *B. A.*

*TAVĬUM, i, n. opp. Galatiae, in Trocmorum regione. *Plin.* 5, 32. ¶ *Tavia* est *Ant. Itin. Tabia* in *Notit. eccles.* Τάβια *Hierocl. B. A.*

TAULANTĬUS, a, um, adj. ad Taulantios pertinens, populos Illyricos, quorum urbes Dyrrhachium et Apollonia. *Lucan.* 6, 16. Quemque vocat collem Taulantius incola Petram. *Sil.* 15, 294. Taulantius incola. Adde *Plin.* 3, 22, 26. **Melam* 2, 3. *B. A.*

*TAUM, i, n. aestuarium in Britannia, cujus meminit *Tac. Agric.* 22. Tertius expeditionum annus novas gentes aperuit, vastatis usque ad Taum (aestuario nomen est) nationibus. ¶ In eo Tai vel Tavi fluminis (nunc *the Tweed*, Scotiam ab Anglia separantis) est ostium. Haec *Cellarius.* Sed *Mannertio, Geogr. der Griechen und Römer, Th.* II, in *Britannia*, p. 60. hodie est *de Firth of Tay. B. A.*

[TAUNENSIS, e, adj. ad Taunum pertinens, Germaniae castellum in monte Tauno, cujus mentio ap. *Tac. A.* 1, 56. *Inscr.* ap. *Donat.* 470, 5. T. Fl. Sanctinus, et Perpetuus, et Felix fratres C. R. (*h. e.* cives Romani) et Taunenses ex origine patris, etc. *F.*]

*TAUNUS, i, m. mons Germaniae. *Mela* 3, 2. *Tac. A.* 1, 56. et 12, 28. ¶ *Cluverius* censet esse montem illum, qui ex adverso Moguntiaci vulgo *der Heyrich* et *die Höhe* appellatur. *Ortelius* quoque trans Rhenum ap. Cattos locavit. V. *Mannert. Geogr. der Griechen und Römer*, in *Germania*, p. 528. *B. A.*

TAURĂ, ae, f. ταῦρα, vacca sterilis, [quae nempe sexuales partes internas masculas, externas femineas habet, quales habere solent hermaphroditi. V. *Schneideri not.* ad *Colum.* locum mox citandum. *F.*] *Varr. R. R.* 2, 5. Quae sterilis est vacca, taura appellatur. *Fest.* Tauras vaccas steriles appellabant, ait Verrius, quae non magis pariant, quam tauri: sed vero similius sit ex Graeco dictas, quia Graeci vaccas ταύρας appellant. *Colum.* 6, 22. Et utique taurae, quae locum occupant fecundarum, ablegandae. ¶ Ap. *Serv.* ad *A.* 2, 140. dicitur *taurea.*

*TAURANĬA, ae, f. opp. Campaniae, quod Plinii temporibus nullum erat. *Plin.* 3, 5. Intercidit ibi et Taurania. ¶ Hinc

*TAURANĪNI, orum, ejus incolae, ut volunt quidam, qui pro *Taurasinorum* legunt *Tauraninorum* ap. *Liv.* 40, 38. *B. A.*

*TAURANNITĬUM. V. v. sq. *B. A.*

*TAURANTĬUM, Taurannitium vel Tauraunitium, i, n. regio Armeniae majoris. *Tac. A.* 14, 24. ubi posteriores exhibent formas edd. *Gronov.* et *Ernest.*, priorem quae praecedunt edd. *B. A.*

[TAURĀRIS, e, adj. num haec vox taurarium significet, illum, qui taureas conficit et vendat, minime liquet. *Inscr.* ap. *Mur.* 947, 1. M'. Clodius M'. L. Cadmus tauraris. *F.*]

[TAURĀRĬUS, ii, m. idem ac taurocenta, q. v. v. s. l. *F.*]

[TAURĀSĪNUS, a, um, adj. ad Taurasiam pertinens, Samnii urbem in Hirpinis, ubi nunc *Taurasi.* Ejus mentio est in *Inscr.* ap. *Visc. Mon. degli Scip.* p. 28. *tab.* 3. *ed. Mediol.*, quam una cum Cisauna cepit L. Cornelius Cn. F. Scipio Barbatus ann. U. C. DLXI, cum esset legatus L. Papirii Cursoris eodem anno consulis. *Front. Strat.* 4, 1. *n.* 14. Romani, victo Pyrrho Epirotarum rege, in campis Taurasinis circa urbem Beneventum, castris ejus potiti. Adde *Flor.* 1, 18. et *Oros.* 4, 1.: ubique perperam *Arusinis* pro *Taurasinis* alii legunt. Hinc *Taurasini, orum*, incolae illius urbis, ap. *Liv.* 40, 38. Ager publicus populi Romani erat in Samnitibus, qui Taurasinorum fuerat. In eum cum traducere Ligures Apuanos vellent Cornelius et Baebius consules, edixerunt, Ligures ab Anido montibus descendere cum liberis, conjugibusque: sua omnia secum portarent. V. CORNELIANUS. *F.*]

*TAURENTUS, portus Galliae Narbonensis, idem fortasse qui et Taurois dictus. *Ant. Itin. B. A.*

TAURĔUS, a, um, adj. ταυρινὸς, taurinus, bubulus. *Ov. Fast.* 4, 342. Et feriunt molles taurea terga manus, *h. e.* tympanum ex corio bubulo. *Virg. A.* 9, 706. taurea terga, *h. e.* scutum ex eod. corio. ¶ *Taurea, ae*, absolute est flagrum bubulum, lorum. *Juven.* 6, 491. taurea punit Continuo flexi crimen facinusque capilli. *Tert. ad Mart.* 5. Alii inter venatorum taureas scapulis patientissimis inambulaverunt. ¶ Item vacca sterilis, taura. *Serv.* ad *A.* 2, 140. ¶ De Taureis ludis, V. TAURII. ¶ Taurea est etiam alterum cognomen Jubellii Cerrini, hominis Campani, ap. *Liv.* 23, 47.

TAURI, orum, m. plur. Ταῦροι, populi Scythiae. V. TAURICUS.

*TAURIĀNUM, i, n. oppidum Italiae inferioris, in Bruttiis. *Mela* 2, 4. ¶ Dicitur et Tauroentum. V. *B. A.*

TAURĬCORNIS, e, adj. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 222. Saltat Tonantem tauricornem ludius, *h. e.* Jovem in taurum versum ad rapiendam Europen.

TAURĬCUS, a, um, adj. Ταυρικός, ad Tauros pertinens, populos Scythiae Europaeae, a quibus dicta est Chersonesus Taurica, nunc *die Krim*, ubi habitarunt, et Dianae hospites omnes solebant immolare. *Ov. Pont.* 1, 2, 80. Cultaque Oresteae Taurica terra Deae. *Id Trist.* 4, 4, 63. ubi Taurica dira Caede pharetratae pascitur ara Deae. *Id. Ib.* 386. Thoanteae Taurica sacra Deae. V. IPHIGENIA. ¶ De Taurica Chersoneso *Plin.* 4, 12, 26. ¶ De Tauricis ludis, V. TAURII.

TAURĬFER, ra, rum, adj. ταυροφόρος, tauros ferens. *Lucan.* 1, 473. tauriferis ubi se Mevania campis Explicat, *h. e.* in quibus multa pascua sunt alendo bubulo generi. V. MEVANIA.

TAURĬFORMIS, e, adj. tauri formam habens, ut Aufidus tauriformis, *Hor. Od.* 4, 14, 25. V. AUFIDUS et CORNU.

TAURĬGĔNUS, a, um, adj. tauro genitus. *Accius* ap. *Macr. Sat.* 6, 5. *f.* Taurigeno semine ortum, an humano?

TAURĬI, orum, m. plur. Ταυρίλια, Βουφόνια, ludi apud Romanos in Circo Flaminio, in honorem Deorum inferorum. *Fest.* Taurii ludi instituti Diis inferis ex hac causa videntur. Tarquinio (*Superbo*) regnante cum magna incidisset pestilentia in mulieres gravidas, earum fetus infecti sunt ex carne divendita populo taurorum immolatorum. Ob hoc ludi Taurii appellati sunt, et fiunt in Circo Flaminio, ne intra muros evocentur Dii inferi. Sed Taurios ludos Varro ait vocari, quod eis ludis discipulus pendens a doctore in crudo corio tauri solitus sit impelli, atque usque eo inibi cogi doceri, quoad consisteret, et sola virtute talorum constaret pedum firmitas. Haec *Festus.* Eadem fere habet *Serv.* ad *A.* 2, 140. excepto quod pro *taurii* leg. *taurei.* Meminit et tiam *Varro L. L.* 4, 32. Ibi quoque (h. e. in *Circo Flaminio*) ludis Tauriis circum metas currunt. Alii leg. *Taureis*, alii *Tauricis.* ¶ *Festus:* Taurium aes, quod in Ludos Tauricos consumitur.

TAURĬLĬA, um, n. plur. ludi Romani, iidem qui Taurii. *Liv.* 39, 22. Per eos dies ludi Taurilia per biduum facti religionis causa. Plerique alii leg. TAURII.

TAURĪNAS, atis, adj. ad Taurinum pertinens. *Auct. Pan. ad Constant. Aug.* 6. Taurinates campi, et muri, *h. e.* Taurini. V. TAURINUS.

[TAURĪNĬCĬUM, ii, n. taurorum venatio in arena: est a *taurus* et *nex.* *Inscr.* ap. *Mur. praef.* p. 12. Cujus memoriae omne genus spectaculorum atque taurinicia Dianae ediderunt. V. TAUROCENTA. *F.*]

[TAURĪNĬENSIS, e, adj. ad Taurinum urbem pertinens. V. v. sq. *Taurinienses, ium*, absolute, sunt Taurini incolae. *Inscr.* ap. *Mur.* 1085, 4. Aug. sacrum restituerunt Taurinienses pecunia sua cultores D. D. *F.*]

[TAURĪNUS, a, um, adj. ταυρινὸς, ad tauros seu boves pertinens, bubulus. *Virg. G.* 4, 371. taurino vultu Eridanus. *Ov. Fast.* 6, 197. taurinae cornua frontis. *Virg. A.* 1, 372. Taurinum tergum, *h. e.* corium bubulum. *Id. G.* 4, 171. taurinis follibus auras Accipiunt redduntque. *Claud. Cons. Stil.* 2, 365. Taurina tympana. *Stat. Theb.* 2, 78. Aeraque taurinos sonitu vincentia pulsus, *h. e.* quibus pulsantur tympana ex corio bubulo facta. *Claud. Idyll.* 2, 38. intendunt taurino viscere nervos. *Plin.* 28, 9, 41. Taurinum fel; *et ib.* 17, 68. fimum. *Lucr.* 6, 1067. gluten. *Plin.* 28, 16, 62. sevum. *Id. ib.* 9, 41. Taurinus sanguis recens inter venena est. ¶ *Taurinae, arum*, absolute, dictae sunt caligae ex corio ta[...]no. *Edict. Diocl.* p. 24. De caligis ..... *tauri*[...] muliebres bisoles par ✻. quinquaginta, *taurinae* [...]liebres monosoles par ✻. triginta .... taurinae auratae ..... taurinae lanatae. ¶ Item ad T[...]rinos populos pertinens, qui sunt ad radices Alp[...] Cottiarum, ubi nunc *il Piemonte*, et *il Marche*[...] *di Saluzzo:* quorum urbs Taurinum, seu Aug[...] Taurinorum, *Torino:* prope eum locum, ubi D[...] in Padum influit. *Plin.* 18, 16, 40 et 3, 17, 21. [...] *Sil.* 3, 646. Taurinis ductor statuit tentoria can[...] *Taurinorum meminerunt *Liv.* 21, 38 et 39. *I*[...] 17. *Tac. H.* 2, 66. ¶ Alii Taurini in Hetruria, [...]rum caput Aquae Tauri (*Tab. Peut.*), *Taurini A*[...]*ses* inde dicti a *Plin.* 3, 5. *B. A.*

[TAURĬO, onis, m. dimin. tauri, taurulus. nomen propr. serv. *Inscr.* ap. *Mur.* 916, 10. Dis[...]nibus Taurionis opsonatoris Poppaeae Aug. *F.*

*TAURIS, idis, f. insula Illyriae objecta. [...] *B. Alex.* 5. *B. A.*

*TAURISCUS, a, um, adj. ad Tauriscos spect[...] ut *Taurisca gens* ap. *Plin.* 3, 20. ¶ *Taurisci, o*[...] populi Pannoniae. *Id. ib.* 25. ¶ Diversi, ut [...]tur, ab his sunt Taurisci, quorum meminit *Id. ib.* 19. Carnis, Segeste et Ocra (*interiere*): T[...]scis Noreia. Hi enim Noricum incolebant, ipsi[...]ricorum pars. *Strabo* 3, 19. Τῶν δὲ Νωρικῶν εἰ[...] οἱ Ταυρίσκοι. Fortasse etiam Norici ipsi. V. T[...]*sci. B. A.*

[TAURISCUS, i, m. ταυρίσκος, dimin. tauri, [...]rulus. Est cogn R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 750. *n.* [...] P. Mumius P. L. Tauriscus. *F.*] ¶ *Actori[...]men ap. *Cic. Or.* 3, 59. ¶ et pictoris. *Plin.* 3[...] ¶ et statuarii, Tralliani. *Id.* 36, 5. ¶ et cae[...]ris, Cyziceni. *Id.* 33, 12. *B. A.*

TAURŎBŎLĬĀTUS, a, um, part. ab inus. [...]*robolio*, qui taurobolium accepit. *Lampr. El*[...] Matris Deum sacra accepit, et tauroboliatus e[...] typum eriperet, et alia sacra, quae penitus h[...]tur condita. *Inscr.* ap. *Grut.* 309, 2. et 3. F[...] Aconiae Paulinae taurobolitae (*h. e.* tauroboli[...] Isiacae, etc.

[TAURŎBŎLĬCUS, a, um, adj. ad taurob[...] pertinens. *Inscr.* ap. *Mur.* 1980, 7. Ara taurob[...] *Alia* ap. *Reines. cl.* 1. *n.* 42. Petra taurobolica.

[TAURŎBŎLĪNUS, a, um, adj. idem ac t[...]boliatus. *Inscr.* ap. *Mur.* 387, 2. Ruf. Cejoni[...]ter sacror. invicti Mithrae, taurobolinus M. [...] Id. et Attidis Menotyranni. *F.*]

TAURŎBŎLĬUM, ii, n. ταυροβόλιον, sacri[...] tauri, qui in sacris Matris Deum Cybeles immo[...]tur, quemadmodum criobolium sacrificium a[...] a ταῦρος, taurus, et βάλλω, ferio, interficio. *taurobolium* (vel *tauropolium*, ut legitur in [...] ap. *Grut.* 30, 1. et ap. *Mur.* 130, 3.) *facere* in [...] ap. *Grut.* 30. et 31. et *taurobolium accipere* et [...]*pere* in *Inscr.* ap. *Donat.* 181, 1. et *Grut.* 27, *taurobolium movere* in alia ap. *Don. cl.* 4. *n.* [...] ap. *Mur.* 130, 6. ¶ Qui taurobolium accipieb[...] consecrandus erat, terra egesta in profunda[...] veam demittebatur, quae tabulis passim perf[...] consternebatur: dein taurus auratis cornibus [...] has tabulas immolabatur, cujus sanguis per f[...]na defluens, oculis, naribus, capite, toto d[...] corpore a subjecto homine excipiebatur, qui e[...] hac ratione dicebatur, lustrarique adeo, ut [...] annos purus mundusque esse diceretur. V. [...] περὶ στεφ. 10, 1011. et sqq., *Salmas.* in *Lampr.* [...] 7., *Reines.* ad *Inscr. cl.* 1. *n.* 40. et *Zoegam* [...] *ant.* T. 1. p. 45. et 81. et sqq. ¶ *Taurobolii* [...] vetustior habetur in hac *Inscr.* ap. *Mur.* 333, [...]robolium Matris D. M. Id., quod factum est [...]perio Matris M. Deum pro salute Imperatori[...]saris T. Aelii Hadriani Antonini Aug. Pii P. [...]berorumque ejus, et status coloniae Lugdu[...] App. Annio Atilio Bradua, T. Clodio Vibio [...] Cos. *h. e.* ann. a Chr. n. CLX. Recentior vero [...] in alia *Inscr.* ap. *Grut.* 28, 5. DD. NN. Fl. V[...]niano et Gratiano *imperatoribus* Cejonius Rufi[...]lusianus etc. iterato viginti annis (*post*) ex [...]ptis tauroboliis VI. aram constituit et cons[...] X. Kal. Jun. D. N. Valentiniano Aug. et Ne[...] Cos. *h. e.* ann. CCCXC. ¶ *Taurobolium* ve[...] modo in honorem Deae Cybeles, sed etiam a[...] Deorum fuisse aliquando institutum, patet ex [...] ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 358. in qua: Egitium [...] Aegyptium) taurobolium *in. hon. M. D. M. I.* [...]neris Coelestae etc. (V. PANTELIUM) et in a[...] *Fabrett.* p. 666. *n.* 522., in qua: M. D. M. I. [...]mae parenti, Hermae, et Attidi Menotyrann[...]cto Clodius Hermogenianus Caesarius, taur[...] crioboliog. perfecto, aram dicavit, etc. et [...] ap. *Donat.* 179, 2. Attini sacrum et Minervae [...]cynthiae Concordia collib. Januarii cymbal. l[...]cundo ob criobolium factum M. D. M. I, etc. [...] alia supra allata in TAUROBOLIATUS, ubi Aconia dicitur tauroboliata Isiaca: et ex a[...] *Maff. Mus. Ver.* 82, 3., in qua: Matri Deum [...]di G. Menatius G. F. Fab. Severus fanum ref[...] pronaum de suo fecit ex voto: apparet, te[...] Cybele et Isidi commune fuisse.

[TAURŎBŎLUS, i, m. qui taurobolio co[...]tus est. *Vet. Poet. epigr.* in *Anth. Lat.* T. 1.

m. Quis tibi taurobolus vestem mutare sua- F.]

TAURŎCENTĂ, ae, m. idem ac taurarius, qui venatione cum tauris pugnat: a ταῦρος, taurus, κεντέω, pungo, pugno. *Inscr.* ap. *Gud.* 106, 1. mo duomviratu in foro pompam tauros, taurotas, succursores, et pyctas *(dedit)*; et *mox*: Sedo duomviratu in foro pompam, tauros, taura-, succursores *(dedit)*, postero die venatione tau-, taurocentas, apros, ursos, cetera venatione va- *(dedit)*. Sic Graeca *Inscr.* ap. *Mur.* 643, 1. Πόμ-, ὁμοίως δὲ ταυρομάχιον, πύκτας, καὶ μονομάχους κεν, *h. e. pompam, similiter autem taurorum pu- m, pyctas, et gladiatores dedit.* Hujusmodi porugnas ita describit *Plin.* 8, 45, 70. *med.* Thessam gentis inventum est, equo juxta quadrupedancornu intorta cervice tauros necare; primus id taculum dedit Romae Caesar dictator. Adde i. *Claud.* 21. Eandem taurorum pugnam videre in anaglypto ap. *Selden. Marm. Arundell. n.* 37. 85. *edit.* 2.ae, sub quo sculptum: Ταυροκαθαψίων α B. h. e. *taurorum pugnae dies altera*: fuse au- eandem describit *Heliodor. Aethiop.* 10, 28. et Hinc in *Gloss. Philox.* Pilae, ταυριάριοι, ταυρο- πταί. V. PILA. Porro taurocentas ita describit ych. Κεραιεσσεῖς, οἱ τοὺς ταύρους ἕλκοντες ἀπὸ τῶν των· καλοῦνται δὲ καὶ κεραελκεῖς. F.]

TAUROENTUM, i, n. opp. Italiae inferioris, in ttiis. *Plin.* 3, 5. ℙ Dicitur et Taurianum, quod B. A.

TAURŎIS, entis, Ταυρόεις, portus cum castello, allia Narbonensi, Massyliae pertinens. *Caes.* C. 2, 4. *Mela* 2, 5. ℙ V. *Taurentus. B. A.*

AURŎMĔNĪTĀNUS, a, um, adj. ad Tauromen, Ταυρομένιον, pertinens, nunc *Taormina*, quod oppidum Siciliae in ora orientali, cum portu: Charybdis prospicitur. *Sil.* 14, 256. Tauromea cernunt de sede Charybdim. *Lucan.* 4, 460. orti vorticis undae Tauromenitanam vincunt fer- Charybdin. *Plin.* 2, 97, 100. Tauromenitanus pus saepius die ac nocte reciprocans. *Id.* 14, 2, 3. Tauromenitani colles eugeniam *(uvam)* mi-; et *ib.* 6, 8. *n.* 5. Tauromenitana vina. ℙ *Si*- licenter secundam producit, et *Taurominitana* *Tauromenitana* scribit in *carm.* 9, 163. Vel Taunitana quos Charybdis Ructato scopulos cavat undo.

AUROPHTHALMON, i, n. ita vocatur quoddam marini genus, ab *Appul. Herb.* 79.: a ταῦρος, s, et ὀφθαλμός, oculus. F.]

AUROPŎLOS, i, Ταυροπόλος, sic dicta est Diaquae et templum habebat sub hoc nomine, juxphipolim. *Liv.* 44, 44. Amphipolim quum jam pugnae pervenisset, concursusque matronarum mplum Dianae, quam Tauropolon vocant, cet. *pollod. fragm.* p. 1070. ed. *Heyn.* ipsumque *Hey-* ad l. Cf. etiam *Taurobolium. B. A.*

AURŬBŪLAE, arum, m. plur. ita appellantur diminutiva duo parvi colles in insula Capreensi, Campaniae opposita, quibus nunc nomen est *grande*, et *Toro piccolo*. V. *Romanell. Topogr.* l. T. 3. p. 558. Hinc *Stat. Silv.* 3, 1, 128. dites eae, viridesque resultant Taurubulae, et terris s redit aequoris echo, *h. e.* dum Surrentini temerculi dedicandi moles exstruitur, hi colles in a Surrento opposita ex fabricantium strepitu ant. F.]

URŬLUS, i, m. parvus taurus. *Petr. fragm.* . 39. *Burm.* Totus coelus Taurulus fit.

AURŪNUM, i, n. opp. Pannoniae inferioris, siubi Danubio miscetur Saus, hodie *Belgrad* is appellatum, Germanis autem *Griechisch ssenburg. Plin.* 3, 25. *Ant. Itin.* et *Tab. Peut.* ℙ no est Ταυροῦνος. *B. A.*

URUS, i, m. ταῦρος, primo significat marem um non castratum in genere bubulo, et vaccaadmissarium. Quas notas habere debeat, *Co-* 6, 20. docet. *Varro* quoque de eodem *R. R.* 2, 5., item *Plin.* 8, 45, 70. multa disserunt. *Virg.* 212. tauros procul et in sola relegant Pascua. *l. c.* Tauris minora, quam bubus cornua. ℙ quemcumque bovem. *Hor. Od.* 3, 13, 11. Fesmere tauri. *Virg. G.* 1, 64. terrae Pingue sotc. Fortes invertant tauri. ℙ De tauro Perilo usus Phalarides torquendis reis, *Ov. A. Am.* 3. et *Trist.* 3, 11. a v. 41., *Cic. Verr.* 2, 4, 33. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 32. ℙ Item aviculae genus. 10, 42, 57. Est quae boum mugitus imitetur, elatensi agro taurus appellata, alioqui parva. m radicem arboris. *Quint.* 8. 2. *med.* Taurus l sit, an mons, an signum in coelo, an nomen is, an radix arboris, nisi distinctum, non initur. Voces *radix arboris*, sunt qui putant vis esse; hactenus enim quaenam radix ita appel- est incompertum: hunc autem locum respexisdetur *Diomedes*, qui *l. c.* infra in §. 7. pro eahabet obscenam corporis partem. ℙ Item gecarabaei terrestris. *Plin.* 30, 5, 12. Tauri vor scarabaei terrestres, ricino similes: nomen cula dedere: alii pediculos terrae vocant. Ab erram egestam illinunt strumis. ℙ Item param in corpore animalis, quae est inter podicem otum, Graece ὄῤῥον, Latine orrhopygium, et ap. *Veg. Vet.* 1, 46. hypotaurium. V. LASTAURUS *Festus* in *Solitaurilia*. Harum hostiarum omnium inviolati sunt tauri: quae pars scilicet caeditur in castratione. V. SOLITAURILIA. *Diomed.* 2, 444. Fit ἀμφιβολογία per homonymiam, ut cum dicimus taurum, nec scias, utrum de armento, an obscenam corporis partem, an montem, qui est in Cilicia, an qui est in sideribus, taurum dicamus. ℙ Item translate virum in rebus Venereis fortem, quemadmodum Graeci ἀταύρωτον vocabant puellam, quae virgo adhuc esset. *Hor. Od.* 2, 5, 3. de puella: nec tauri ruentis In Venerem tolerare pondus *(valet)*. *Id. Epod.* 12, 17. Lesbia quaerenti taurum, monstravit inertem. ℙ Huc spectat illud *Petr. Sat.* 25. Hinc puto proverbium natum illud, ut dicatur, posse taurum tollere, quae vitulum tulerit. Proprio tamen sensu *Quint.* 1, 9. Milo, quem vitulum assueverat ferre, taurum tulit. ℙ Item significat montem Asiae maximum, quia Lycia usque ad extremos Seres perducitur, pater multorum montium in Boream et Austrum vergentium, quos veluti ramos emittit. Describitur a *Plin.* 5, 27, 27. et a *Solin.* 38. *med.* ℙ Item coeleste Signum inter Arietem et Geminos. In fabulis est ille, sub cujus specie Juppiter Europam rapuit, et ex Phoenice in Cretam transvexit: vel ille, in cujus formam Io fuit conversa. In ejus cauda sunt septem stellae, quas appellant Vergilias, et Pleiadas, ut *Plin.* 2, 41, 41. docet: in fronte totidem, quas Suculas Latine, Hyades Graece. *Hyg. Astron.* 2, 21. et *ib.* 3, 20. *Virg. G.* 1, 217. Candidus auratis aperit cum cornibus annum Taurus, et averso cedens Canis occidit astro. V. quae in hunc loc. scripsit *Macr. Somn. Scip.* 1, 18. *med.* ℙ *Taurus draconem genuit, et taurum draco*, Tarentinus notusque senarius, Graece refertur a *Firmic. de err. prof. relig.* 27. et *Clement. Alex.* in Προτρεπτικ. p. m. 11. Ταῦρος πατὴρ δράκοντος, καὶ ταῦρου δράκων. V. SABAZIUS. ℙ [*Taurus* fuit etiam cogn. R., seu *nomen hominis*, ut vocat *Quint. l. c.* in §. 5. Hinc in *Fast. triumph.* ap. *Grut.* 297. *col.* 3. T. Statilius T. F. Taurus Procos. ex Africa *(triumphavit)* pridie K. Jul. ann. (U. C.) DCCXIX. F.] ℙ *Taurus, mons Siciliae. V. in *Tauromenium*. ℙ *Tauri promontorium* in Lycia fuit. *Mela* 1, 15. Lycia Sidae portu et Tauri promontorio grandem sinum claudit. Cf. *Plin.* 5, 27. Junctum ei *(Pamphyliae)* mare Lycium est, gensque Lycia: unda vastum sinum Taurus mons, ab Eois veniens litoribus, Chelidonio promontorio disterminat. *Ptolemaeo* est ἱερὰ ἄκρα. Igitur idem (ait *Cellarius*) est *Tauri promontorium* et *Chelidonium* et *Sacrum*, quia ab nonnullis ex eo putabatur Taurus initium habere. V. *Salmas.* ad *Solin.* p. 551. Hodie est *capo Cameroso*. ℙ *Tauri Pylae* dictae sunt angustiae, per quas iter patet ex Cappadocia in Ciliciam. *Cic. Att.* 5, 20. Cf. *Curt.* 3, 4. *in.* ubi *Pylae* audiunt nude. ℙ Fuit et Taurus Asiae fluvius, in finibus Pamphyliae vel Pisidiae. *Liv.* 38, 15. *med.* Ad flumen Taurum. ℙ Quin et Taurus appellatus est unus ex Nili alveis. *Plin.* 5, 31. Namque fallacibus vadis Alexandria, tribus omnino aditur alveis mari, Stegano, Posideo, Tauro. ℙ *Aquae Tauri*, oppidum Etruriae. *Tab. Peut. Thermae Tauri* audit *Rutil.* 1, 249. V. *Aquenses* et *Taurinus* in f. ℙ Fuit et Taurus cognomen Romanum, v. gr. Sex. Pacuvius Taurus, aedilis plebis, de quo *Plin.* 34, 5. item L. Statilius Taurus, augur, cujus meminit *Cic. Att.* 12, 13 et 14. *B. A.*

*TAURUSCI, orum, nomen recentius Noricorum. De his sic *Plin.* 3, 20. Juxtaque Carnos quondam Taurusci adpellati, nunc Norici: his contermini Rhaeti et Vindelici. Sic ed. *Hard.* ubi ed. *Elzev.* exhibet *Taurisci*, quod eodem redit, ut censet *Schellerus*. V. *Taurisci. B. A.*

TAUTŎLŎGĬA, ae, f. ταυτολογία, Graece est ejusdem rei eloquium, ejusdem sententiae per alia atque alia verba repetitio: figura apud poetas frequens, qua res eadem multis verbis idem significantibus explicatur. Hujusmodi est illa ap. *Virg. A.* 1, 550. Quem si fata virum servant, si vescitur aura Aetheria, neque adhuc crudelibus occubat umbris; et *Sil.* 6, 208. Utque erat in pugnas, et Martem, et proelia, et hostem Igneus, et magna audendi flagrabat amore; et 7, 249. jam vos aciem, et proelia, et hostem Poscitis. Adde 14, 613. Vult *Charis.* 4, 242. ταυτολογίαν esse, si quis dicat *egometipse*, cum sufficerit *ego*. Adde *Diomed.* 2, 445. ℙ Vox Graeca est a ταὐτόν, idem, et λέγω, dico: et Graece adhibenda, ut ap. *Quint.* 8, 3. *med.* Latinis tamen litteris scribitur ap. *Capell.* 5, 175. et *Aquil. de fig. sent. et eloc.* p. 26. *Capper.*

TAX, τάξ, vox ficticia, strepitum verberum exprimit. *Pl. Pers.* 2, 3, 12. Tax, tax tergo meo erit: non curo. V. LATEX.

TAXĂ, ae, f. lauri quaedam species, topiario operi idonea, exerescente in medio folio parvulo veluti lacinia folii. *Plin.* 15, 30, 39. ℙ Pro taxatione quidam afferunt duo loca *Digest.* 31, 1, 42. *extr.* et *ib.* 36, 3, 6., sed ibi legitur *taxatio*.

TAXĀTĬO, onis, f. τίμημα, actus taxandi, aestimatio, pretium. [*Cic. or. pro Tull.* (ed. *A. Maio*) 4. Ejus rei taxationem nos fecimus: aestimatio vestra est: judicium datum est in quadruplum: scil. dicebatur *taxatio* pecuniae summa, quae a patrono rei proponebatur ob damnum illatum; *aestimatio* vero, quae a judicibus post damnatum reum decernebatur. *Sen. Ben.* 3, 10. Intra pecuniam versabitur taxatio. *Plin.* 13, 15, 29. Mensa citrea HS. XIV. permutata, latifundii taxatione, si quis praedia tanti mercari malit. *Id.* 9, 35, 58. Illa, corollarium id esse, et consumpturam eam coenam taxationem confirmans. *Id.* 37, 3, 12. Taxatio *(succini)* in deliciis tanta, ut hominis quamvis parva effigies, vivorum hominum vigentiumque pretia superet. *Id.* 7, 12, 10. Hoc super omnem taxationem est. Adde *Quint. decl.* 5, 4. ℙ In contractibus, testamentis, aliisque negotiis est clausula restringens et contrahens rem, de qua agitur: et perscribens ac determinans, quatenus vim habere debeat. *Modest. Dig.* 31, 1, 42. *f.* Hic enim taxationis loco habendum est, quidquid ad te pervenit. *Julian. ib.* 33, 6, 5. Quasi taxationis vicem obtinent haec verba: *quod natum erit.*

TAXĀTOR, oris, m. qui aliquem maledictis tangit. *Fest.* in *Taxat*: Scenici, taxatores dicuntur, quod alter alterum maledictis tangit.

TAXĀTUS, a, um, part. a *taxo*, aestimatus. *Suet. Cal.* 38. Cognoscebat de talibus causis, taxato prius modo summae. *Plin.* 10, 51, 72. Aesopi tragici histrionis patina HS. centum taxata, in qua posuit aves cantu aliquo, aut humano sermone vocales. *Id.* 6, 22, 24. Ad nostrarum navium cursus septem dierum intervallum taxatum. *Flor.* 1, 12. *med.* Tum primum hiematum sub pellibus: taxata stipendio hiberna.

TAXĔĂ, ae, f. lardum est Gallice dictum, ut *Isid. Or.* 20, 2. *med.* ait. V. TAXONINUS. Unde *Afran.* ap. *eund. ib.* Gallum sagatum, pingui pastum taxea, *h. e.* gallum gallinaceum gausape coopertum. V. GAUSAPATUS, seu potius Gallum sago indutum. V. SAGUM. *Arnob.* 7, 229. Quid taxeae? quid naeniae? quid offae? Alii perperam leg. *taedae*.

TAXĔŌTA, ae, m. ταξεώτης, in ordine aliquo constitutus. *Imp. Justin. Cod.* 1, 3, 53. Sancimus, neminem omnino neque curialem, neque taxeotam, episcopum aut presbyterum de cetero fieri. Quidam intelligunt apparitorem esse praesidis, quem aliter *sajonem* dicebant. Ceterum allata modo verba sunt recentioris interpretis, qui ex Graeca in Latinam linguam eam legem vertit.

TAXĔUS, a, um, adj. qui est e taxo arbore, ut Taxea silva, *Stat. Silv.* 5, 5, 29.

TAXĬCUS, a, um, adj. ad taxum arborem pertinens, ut *Taxica venena*, quidam eadem fuisse putarunt, quae nunc *toxica*, teste *Plin.* 16, 10, 20.

*TAXĬLAE, arum, populi Indiae, quorum metropolis Taxila, urbs Indiae grandis, medio inter Indum et Hydaspem loco. *Plin.* 6, 20. ed. *Elzev.* ubi ed. *Hard.* habet *Taxillae*. ℙ Ipsius urbis mentio facta est ap. *Arrian. exped. Alex.* 5, 8. *B. A.*

*TAXĬLES, Indicus rex, de quo *Curt.* 8, 12. *B. A.*

*TAXILLAE, arum. V. *Taxilae. B. A.*

TAXILLUS, i, m. idem ac talus, apud veteres, unde nomen *talus* per syncopen factum est. *Cic. Or.* 45. Axilla, ala factus est fuga litterae vastioris. Quam litteram etiam e maxillis, et taxillis, et vexillo, et paxillo consuetudo elegans Latini sermonis evellit. *Pompon.* ap. *Prisc.* 3, 615. Interim, dum contemplor orcam, taxillos perdidi. ℙ Est etiam parvus cuneus, qui in aliquod foramen injicitur, Italice *tassello* dicitur. *Gargil. de re hortens.* (ed. *A. A. Scottio*) 2, 6. Si ferax *(amygdalus)* non erit, terebrari in radicibus debet, et taxillus e taeda in foramen aptari; vel in locum taedae cuneus, qui esset ex robore. Rem eandem ita describit *Pall.* 2, 15. *med.* Si ferax non erit, taedae cuneum terebrata radice mergamus. Huc spectat locus *Vitr.* 10, 13. ℙ Est item cogn. R., ut Caelius Taxillus Au. II. Vir. in nummo Uticensi ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 4. p. 148.

TAXIM, adv. sensim, leviter, leniter, pedetentim: a *tago*: quasi sensim tangendo. *Varr.* ap. *Non.* 1, 234. Novus maritus taciturnus taxim uxoris solvebat cingulum. *Pomp. ib.* 2, 840. Clandestino tacitus taxim prospectavi periculum. *Lucil. ib.* 771. Simavit taxim ad nares, delphinus ut olim. *Varr. ib.* 17, 3. Hanc eandem voluptatem tacitus taxim consequi lapathio et ptisana possum. ℙ *Taxim* verbum V. in TAGO.

*TAXIMAGŬLUS, i, m. rex in ea parte Britanniae, quae est ad Cantium, et tota maritima est. *Caes. B. G.* 5, 22. *B. A.*

TAXO, as, avi, atum, a. 1. frequentat. a *tago* pro *tango*, ut *vexo* a veho. *Gell.* 2, 6. et *Macr. Sat.* 6, 7. Taxare pressius crebriusque est, quam tangere, unde proculdubio id inclinatum est. *Festus*: Taxat, et taxatio a verbo tango dicuntur. *Appul. fragm. Met.* 10, 717. *Oud.* Ipsoque *(priapo)* pando et repando ventrem saepiuscule taxabam. ℙ Translate est notare, reprehendere: quasi verbis crebro ferire, dictis pungere. *Suet. Aug.* 4. Cassius Parmensis quadam epistola, non tantum ut pistoris, sed etiam ut nummularii nepotem, sic taxat Augustum: Materna tibi farina, etc. *Plin.* 15, 15, 16. In piris taxatur superbia cognomine, *h. e.* quaedam pira *superba* appellantur, ut est ap. *Colum.* 5, 10. *med.*, quia parva sunt, sed ocissima omnium, inquit *Plin. l. c.* ℙ Item pretium alicui rei constituere, aestimare: vel quia ad aestimandum ponderandumque

crebro tactu ac tractatu opus est: vel quia Graeci quoque dicunt τάσσειν τιμὴν. *Plin.* 33, 5, 27. Chrysocolla aspera taxatur in libras denariis septem; media denariis quinis; attrita denariis tribus. *Id.* 35, 11, 40. *n.* 30. Talentum Atticum denariis sex millib. taxat Varro. *Suet. Aug.* 41. Senatorum censum ampliavit, ac pro octingentorum millium summa duodecies HS. taxavit. ¶ Dicitur et de aliis rebus. *Plin.* 6, 33, 38. Agrippa hoc intervallum XL. passuum mill. taxat; et *ib.* 28, 33. Timosthenes totum sinum quatridui navigatione in longitudinem taxavit, bidui in latitudinem. ¶ Translate. *Sen. ep.* 24. Quodcumque illud est malum, tecum ipse metire, ac timorem tuum taxa. *Id. Consol. ad Marc.* 19. Tanti quodque malum est, quanti illud taxavimus. *Id. ep.* 81. *med.* Uni sapienti notum est, quanti res quaeque taxanda sit.

[TAXONĪNUS, a, um, adj. ad taxum, seu taxonem pertinens, qui idem est ac meles, Italis nunc *tasso*, Germanis *Dachs*, Gallis *taisson* dictus: ab Hebr. דָּשֵׁן *dasèn*, pinguis, quia hoc animal solet maxime pinguescere. Ceterum videtur esse vox veterum Gallorum, seu Celtarum, quia taxea Gallice, teste *Isid. Or.* 20, 2., laridum significat. *Marcell. Empir.* 36. *in.* Adipis leoninae unciae quatuor, adipis leopardinae unciae quatuor, adipis taxoninae unciae tres. *F.*]

TAXUS, i, f. σμῖλαξ, arbor abieti similis, baccasque ferens, quibus letale venenum inest, praecipue in Hispania, Corsica, et Arcadia. *Virg. Ecl.* 9, 30. Sic tua Cyrneas fugiant examina taxos. *Plin.* 16, 10, 20. Similis his (*abieti et piceae*) etiamnum aspectu est, ne quid praetereatur, taxus, minus virens, gracilisque, et tristis, ac dira, nullo succo, ex omnibus sola baccifera. Mas noxio fructu. Letale quippe baccis, in Hispania praecipue, venenum inest. Vasa etiam viatoria ex ea vinis in Gallia facta, mortifera fuisse compertum est. Hanc Sextius smilacem a Graecis vocari dixit, et esse in Arcadia tam praesentis veneni, ut qui obdormiant sub ea, cibumve capiant, moriantur. Sunt, qui et taxica hinc appellata dicant venena, quae nunc toxica dicimus, quibus sagittae tinguntur. Repertum, innoxiam fieri, si in ipsam arborem clavus aereus adigatur. *Caes. B. G.* 6, 30. *extr.* Taxo, cujus magna in Gallia Germaniaque copia est, se exanimavit. Adde *Nemes. Ecl.* 4, 52. ¶ Ob noxiam vim inter ferales habetur, ideoque Inferis tribuitur. *Sil.* 13, 595. vasta comas, nemorosaque brachia fundit Taxus, Cocyti rigua frondosior umbra. *Lucan.* 6, 645. de Dite: Phoebo non pervia taxus opacat. Adde 3, 419. et *Claud. Rapt. Pros.* 3, 386. ¶ Per synecdochen ponitur pro hasta. *Sil.* 13, 210. Letum triste ferens auras secat Itala taxus.

TĀYGĔTA, ae, et Taygete, es, f. Ταϋγέτη, filia Atlantis et Pleiones, una ex Pleiadibus. *Virg. G.* 4, 252. Taygete simul os terris ostendit honestum Plias, et Oceani spretos pede reppulit amnes. Adde *Ov. Met.* 3. 595. et *Fast.* 4, 174.

TĀYGĔTUS, i, m. et Taygeta, orum, n. plur. mons Laconicae, apud Eurotam fl. et Spartam urbem, Amyclis imminens, unde *Amyclaeus* dicitur: non ille quidem admodum magnus, sed tamen excelsus et erectus, sacer Libero Patri, ut tradit *Serv.* ad *G.* 2, 487. item Castori et Polluci, qui in ejus radicibus nati dicuntur, quod et *Homerus* asserit in Hymnis. *Virg. l. c.* ubi campi, Sperchiusque, et virginibus bacchata Lacaenis Taygeta. *Claud. B. G.* 193. Culmina Taygeti trepidae vidistis Amyclae. *Lucan.* 5, 51. gelidique inculta juventus Taygeti. ¶ Hujus montis bona pars cum terrae motu corruisset, Spartam oppressit. *Cic. Div.* 1, 50. et *Plin.* 2, 79, 81. ¶ *Taygeti metalla*, h. e. marmor. V. LACEDAEMONIUS.

*TAZATA, ae, insula in mari Caspio. *Plin.* 6, 17. ¶ V. *Talea*. *B. A.*

TE

TĒ, σὲ, quartus et sextus casus pronominis *Tu*. ¶ E item adjectio syllabica per se nihil significans, apposita vocibus *tu* et *te*, vim addens, ut *tute fecisti*, tu ipse per te, et non alius. *Enn.* ap. *Auct. ad Her.* 4, 12. O Tite, tute, Tati, tibi tanta, tyranne, tulisti. *Id.* ap. *Non.* 7, 9. Bene mones: tute ipse cunctato. *Cic. Fam.* 1, 8. Ut tute mihi praecepisti. *Id. Att.* 12, 18. *f.* Tute scis. *Pl. Epid.* 1, 1, 76. Nisi quid tibi in tete auxilii est, absumptus es. *Lucr.* 1, 102. et 4, 913. addit *met.*

TEĀNENSES, ium, m. plur. incolae oppidi Teani, quod hoc nomine duplex fuit, unum in Campania, cognomento Sidicinum, nunc *Tiano*, cujus meminit *Plin.* 3, 5, 9. *Inscr.* ap. *Romanell. Topogr. Napol.* T. 3. p. 457. Imp. Caes. Trajano Hadriano Aug. Teanenses D. D. ¶ Alterum in Apulia, prope fluv. Frentonem, cognomento Apulum, nunc *Civita*, cujus mentio est ap. *Plin.* 3, 11, 16. *Inscr.* ap. *eund. ib.* T. 2. p. 433. L. Pacidejo L. F. Ter. Carpiano patrono Teanensium Apulum, etc.

*TEARI, orum, populi Hispaniae Tarraconensis, Julienses cognominati. *Plin.* 3, 3. ¶ Eorum caput Tiariulia, Τιαριουλία *Ptolemaeo*. *B. A.*

*TEĀRUS, i, m. Τέαρος, Thraciae fluvius, in Astica regione. *Plin.* 4, 11. *B. A.*

[TEĀTES, ium, m. plur. incolae oppidi in Apulia, cui Teate nomen, nunc *Chieti di Capitanata*, quinque millibus passuum a fluv. Frentone. *Liv.* 9, 20. Teates quoque Apuli ad novos consules foedus petitum venerunt. *F.*]

TEĀTĪNUS, a, um, adj. ad Teate pertinens, oppidum Marrucinorum, nunc *Chieti di Apruzzo*, prope Aternum fluv. *Sil.* 17, 458. cui nobile nomen Marrucina domus, clarumque Teate ferebat. Hinc *Teatini*, *orum*, absolute, incolae illius oppidi, ap. *Plin.* 3, 12, 17. Teatini Marrucinorum. ¶ Sunt qui scribunt *Theatinus*.

TĔBĀ, ae, f. collis. *Varr. R. R.* 3, 1. *med.* Lingua prisca et in Graecia Aeoles Boeotii sine afflatu vocant colles, tebas: et in Sabinis, quo e Graecia venerunt Pelasgi, etiam nunc ita dicunt, cujus vestigium in agro Sabino, via Salaria, non longe a Reate, milliarius clivus appellatur Thebae. Haec *Varro*, cui se hac in re minime credere profitetur *Jos. Scal.*

TECHNĂ, ae, f. τέχνη, Graeca vox est, quam Latine artem, seu artificium interpretari possumus. Utuntur hac voce et Latini, sed fere in deteriorem partem, pro dolo, astutia, impostura, fraude, sive fallacia. *Ter. Heaut.* 3, 1, 62. Falli te sinas technis per servulum. *Pl. Most.* 2, 1, 23. Metuo, ne technae meae perpetuo perierint. *Id. Bacch.* 3, 2, 8. Technam de auro adversum meum fecit patrem.

TECHNĬCUS, a, um, adj. τεχνικὸς, artificiosus. *Quint.* 2, 13. *f.* Et se velut decretis technicorum tutos putent, *h. e.* eorum, qui regulas artis tradiderunt.

TECHNŎPAEGNĬON, ii, n. τεχνοπαίγνιον, ludus artificiosus: a τέχνη, ars, et παίγνιον, ludus. *Ausonius* hoc nomine inscripsit carmen suum, quod est *Idyll.* 12., in cujus praefatione ad Pacatum procons. Technopaegnion, inquit, nomen dedi, ne aut ludum laboranti, aut artem crederes defuisse ludenti. Continet autem illud carmen versus monosyllaba finitos, et interdum etiam inceptos, omnesque multa arte compositos.

TECLĀRIUS. V. TEGULARIUS.

[TECMESSĂ, ae, f. Teuthrantis regis filia, ab Ajace Telamonio dilecta. *Ov. A. Am.* 3, 517. et *Hor. Od.* 2, 4, 6. *F.*]

*TECMON, onis, Τέκμων, ωνος, Epiri oppidum. *Liv.* 45, 26 *B. A.*

TĔCŎLITHOS, i, m. τηκόλιθος, lapis, qui et spongia dicitur, et invenitur in spongiis, vim habens medendi vesicae, et rumpendi calculos, si in vino bibatur: unde ei nomen a λίθος, lapis, et τήκω, liquefacio, consumo. *Plin.* 36, 19, 35. ¶ Est alius hoc nomine nuclei olivae similis, eandem contra calculos vim habens. *Id.* 37, 10, 68. et *Solin.* 37. *med.*

TECTĒ, adv. κρυφίως, occulte, latenter: cui *aperte* contrarium est. *Cic. Att.* 1, 14. *med.* Et tamen ab illo aperte, tecte quidquid est datum, libenter accepi. *Planc.* ad *Coss. Fam.* 8, 8. Furnio plura verbo, quam scriptura mandata dedimus, ut et tectius ad vos perferrentur, et nos essemus tutiores. *Cic. Fam.* 9, 22. *med.* Quod tu appellas suo nomine, ille tectius penem. *Tibull.* 4, 5, 17. Optat idem juvenis, quod nos, sed tectius optat. *Ov. A. Am.* 1, 276. Vir male dissimulat: tectius illa (*puella*) cupit. ¶ Item caute, tute. *Cic. Or.* 68. *f.* Oratio nec plagam gravem facit, nisi petitio fuit apta; nec satis tecte declinat impetum, nisi etiam in cedendo, quid deceat, intelligit.

TECTŎNĬCUS, a, um, adj. τεκτονικὸς, ad aedificia, vel ad aedificandum pertinens: a τέκτων, fabricans. *Auson. Idyll.* 10, 298. Quis potis innumeros cultus, habitusque locorum Pandere, tectonicas per singula praedia formas?

TECTOR, oris, m. qui tegit: et praecipue qui parietes opere tectorio perficit, κονιατής. *Varr. R. R.* 3, 2. *med.* Villa tua, quam neque pictor, neque tector vidit unquam. *Vitr.* 7, 3. *f.* Graecorum vero tectores, mortario collocato, arena et calce ibi confusa, etc. *Front. Aquaed.* 117. recenset varios opifices aquaeductibus inservientes, villicos, castellarios, circitores, silicarios, tectores, aliosque opifices. *Tert. Idol.* 8. Scit albarius tector et tecta sarcire, et tectoria inducere, et cisternam liare, et cymatia distendere, et multa alia ornamenta praeter simulacra parietibus incrustare. Adde *Inscr.* ap. *Grut.* 642, 10. ¶ Tres alias Inscriptiones habet *Gudius*; ex quarum duabus apparet, *tectorum* corpus fuisse, et in castris quoque locum habuisse. Prima est p. 17. *n.* 2. M. Claudius M. L. Organius sacerdos Bonae Deae, et sacerdos corp. Lutor. et Tector. Altera p. 149. *n.* 5. A. Anicius Q. F. Felix V. C. tector praetorianorum. Tertia p. 163. *n.* 4. C. Domitius C. F Bassus Coh. III. Leg. III. Italicae Praefect. Mil. et Fabror. Tector. (in impressis est *Rector* errore operarum.) *Graevius* in *not. ad Cic. Planc.* 25. sibi ait non liquere, quem usum in castris tectores habuerint: fortasse in machinis bellicis operam posuisse.

TECTŌRĬŎLUM, i, n. parvum tectorium. *Cic. Fam.* 9, 22. Bella tectoriola: dic ergo etiam pa[vimenta] isto modo: non potes.

TECTŌRĬUM, ii, n. κονίαμα, quidquid pari[eti] exstructo, vel pavimento inducitur, tum firmitat[is] tum ornatus causa, sive pura calce, aut gypso; si[ve] arena calce mixta; sive marmore tuso et calc[e]: haec enim omnia *tectorii* nomine significantur. P[ri]mum vocatur *albarium opus*, secundum *arenatu[m]*, tertium *marmoratum*, de quibus agit *Vitr.* 7, 2. 3., et quartum *testaceum*, de quo *Varr. R. R.* 3, Vestibulum exaequatum tectorio opere testaceo, *e.* e fictili cocto contuso et calce. *Cic. Verr.* 2, 55. *f.* Columna, ex qua tantum tectorium vetus litum sit, et novum inductum. (*Prisc.* 18, 11 legit *dejectum sit:* alii *deletum.*) *Id. Q. Fr.* 3, 1, Totum in eo est (quod mihi erit curae) tectorium concinnum sit. *Varr. R. R.* 3, 8. Parietes ac marae munitae tectorio. *Sen. ep.* 86. *med.* Bal obscura, et gregali tectorio inducta. *Colum.* 8, *med.* Cubilia lapide fabricata, et expolita tecto[rio]. *Vitr.* 5, 10. *med.* Inferior pars, quae ad pavim[en]tum spectat, primum testa cum calce trulisse[tur], deinde opere albario, sive tectorio poliatur. *Id.* 3. *med.* Quo fundatior erit ex arenato directura, firmior erit ad vetustatem soliditas tectorii. *P[lin.]* 35, 16, 56. Chia terra lacte diluta tectoriorum [al]baria interpolantur; et 36, 23, 55. Tectorium [nisi] ter arenato, et bis marmorato inductum est, satis splendoris habet: et *paulo sup.* Tectoria ri[mae] foedant. *Ulp. Dig.* 15, 3, 3. *med.* Domum exo[rna]re tectoriis; et *Nerat. ib.* 7, 1, 44. Novum te[cto]rium parietibus, qui rudes fuissent, imponere potest. *Juven.* lepide *tectorium* appellat fucum, mulieres faciem illinunt, 6, 466. Tandem aperit tum, et tectoria prima reponit. ¶ Ipsa qu[oque] materia, ex qua tectorium fit, *tectorium* dici[tur]. *Plin.* 30, 6, 17. Pecudis lienem tectorio inclu[dunt] in pariete, *h. e.* calce, vel gypso, vel denique l[uto] inquit *Hard.* et 36, 23, 55. Tectorium inducer[e] ete et croco subactum. ¶ Translate. *Pers.* 5, dignoscere cautus, Quid solidum crepet, et pi[ctae] tectoria linguae, *h. e.* sermonem auditu blandum verba simulata, tegentia fraudem et animum su[b]lum. *August. ep.* 1. (al. 132.) *ad Volusian.* Sa[nc]rum litterarum studium solida res est, nec ullo guae tectorio inane aliquid ac pendulum crepita[t] *e.* eloquentia inani et fucatis verbis sine rerum sententiarum pondere. ¶ Ap. *Cat.* est operi[men]tum, puta stragulum, cento, quo quippiam teg[itur]. *R. R.* 11. Opercula doliorum et tectoria priva. *tedera* ex tribus *Codd.* corrigit *tectaria*, h. e. t[eg]menta, et *Schneiderus* idem recepit.

TECTŌRĬUS, a, um, adj. ad tegendum perti[nens]. *Tectorium opus*, quo teguntur parietes, κονίαμα. v. praec. *Cic. Leg.* 2, 26. Sepulcrum tectorio exornare. *Varr. R. R.* 1, 57. Granarii pariete[s] solum, opere tectorio marmorato loricandi. *Mil.* 1, 1, 18. Peniculus tectorius: quem *Plin.* que appellat 28, 17, 71. penicillum tectorium. 35, 6, 25. Atramentum tectorium, glutino adm[ixto] sole perficitur. ¶ Ap. *Plaut.* alii leg. *panicul[a te]ctoria*, h. e. comam lanosam arundinum, quibus casae integi solent.

*TECTOSĂGAE, arum. V. v. sq.

*TECTOSĂGES, um, Τεκτοσαγεῖς, populi Ga[lliae] Narbonensis, Volcarum pars, unde *Volcae Tec[tosa]ges* dicti a *Plin.* 3, 4. *Mela* 2, 5. *in.* *Caes. B.* 6, 24. ¶ Fortissimi aliquando Gallorum f[uere] Pyrenaeis proximi et Cimminiis; ita vocati, a quod sagis vestirentur: adeo olim potentes o[pibus] et virium praestantia, ut per Graeciam, tunc v[i]cem gentium, magna hominum manu profecti Asia supra Phrygiam Cappadociamque in Ga[llo]sc. ac Gallograecia, sedes posuerint, incolum[es] omni finitimorum incursu. ¶ *Tectosagi* au[tem] *Liv.* 38, 16. et 24. *Teutosagae* autem *Auson. de urb. in Narbone* 9. ubi tamen in aliis edd. *Tectos[ages]* legitur. *B. A.*

*TECTOSĂGI, orum. V. v. praec. *B. A.*

TECTŬLUM, i, n. parvum tectum, parva mus. *Hieron. ep.* 117. *n.* 9. Ne maledici hon[…] sub uno tectulo vos manentes, lectulum quoqu[e] minentur habere communem.

TECTUM, i, n. ὄροφος, pars domus supe[rior] qua ceterae teguntur. *Cic. Q. Fr.* 3, 1, 4. *f.* solutum offendi in aedibus tuis tectum. *Lu[cr.]* 191. cum subsiliunt ignes ad tecta domorum. *Rud. prol.* 78. Deturbavit ventus villae tectu[m] tegulas. ¶ Per synecdochen est ipsa domus. *Att.* 5, 16. *med.* Multis locis ne tectum quiden cipio, et in tabernaculo maneo plerumque. *Id.* *Com.* 12. Tum erat ager incultus sine tecto: est cultissimus cum optima villa. *Id. Verr.* 2, 5 *med.* Ita vivebat iste bonus imperator hibernis sibus, ut eum non facile, non modo extra tec[tum] sed ne extra lectum quidem quisquam videret. *Cat.* 3, 12. Vos, Quirites, in vestra tecta disc[edite]. *Id. Agr.* 2, 33. *med.* Recipere aliquem tectis [ae]dibus suis. *Liv.* 1, 15. De tectis moenibusqu[e] micare; et *ib.* 9. Cum frequentem tectis urbe[m] dissent. *Virg. Ae.* 4, 402. ingentem formicae f[arris] acervum etc. populant, tectoque reponunt. 1, 631. tectis juvenes succedite nostris. *Id.*

Frondea tecta. Ov. Met. 5, 287. claudit sua
a Pyreneus; et ib. 12, 417. Tecta intrare; et
14, 250. subire; et ib. 8, 549. succedere tectis;
ib. 9, 148. excedere. Id. Her. 1, 109. inimicos
ere. Id. Met. 3, 697. Claudere aliquem in te-
solidis, h. e. in carcere. Id. A. Am. 2, 362.
m sub tectis hospes et uxor erant.
ECTURA, ae, f. tectorium, crusta calcis, mar-
is contusi, aut alterius materiae, quae parieti-
superinducitur. Pall. 1, 15. Parietum tectura
fiet fortis, et nitida. Id. ib. 17. In quocumque
pavimenti, vel parietis tectura succumbat.
ECTUS, a, um, part. a tego: κεκαλυμμένος,
rtus, contectus, intectus. Cic. N. D. 2, 47.
tiae aliae coriis tectae sunt, aliae villis vestitae;
b. 60. Ut tecti, ut vestiti esse possimus. Hor.
2, 1, 40. tectus vagina ensis. Mart. 5, 14.
llo caput tectus Nannejus. Ov. Met. 12, 291.
a tectus lanugine malas; et ib. 212. Antrum te-
m arboribus. Id. Trist. 4, 2, 41. Rhenus viridi
e tectus ab ulva. Id. Pont. 2, 10, 28. Nym-
tecta sub aqua aequorea. Id. Fast. 2, 665.
gestis tectus in armis. Lucan. 3, 6. Montis
men tectum nubibus. Id. 7, 393. Urbium rui-
tectae pulvere. Petr. Sat. 109. Per antennam
giae consederant volucres, quas tectis arundi-
s peritus artifex tetigit, h. e. occulte immissis.
l. Fl. 6, 262. manu tacita cui plurima crevit
do.) Caes. B. C. 2, 15. Miles dextera ac sini-
muro tectus, quaecumque usui sunt, sine pe-
lo supportat. ℙ Tectae dicuntur oves Taren-
e (quae et Graecae), quia, cum mollissimam
m ferrent, pellibus contectae pascebantur, ne
ra aut conspurcarentur, aut dumis adhaeres-
nt. Varr. R. R. 2, 11. med., Colum. 7, 2. et
8, 47, 72. ℙ Tecta via quaenam fuerit, V.
ECTUS. ℙ Tectae naves, constratae: quibus
tae opponuntur. Liv. 36, 43. Centum quinqua-
a tectis navibus, apertis ferme quinquaginta
ecti. Adde 31, 46. Etiam Caes. B. C. 3, 100.
s instratasque scaphas memorat. ℙ Trans-
est occultus, obscurus, secretus. Cic. Fam.
2. Totus est sermo verbis tectus, re impuden-
et ib. f. Tectis verbis ea ad te scripsi, quae
tissimis agunt Stoici. Id. Rosc. Am. 36. f. Pau-
cultior atque tectior vestra ista cupiditas es-
Ov. Rem. Am. 619. tectus amor. Cic. Fin. 2,
Qui occultus et tectus dicitur, tantum abest
e indicet, etc. ℙ Item cautus. Cic. Or. 2,
Unum te in dicendo mihi videri tectissimum:
riumque hoc esse laudis tuae, nihil a te un-
esse dictum, quod obesset ei, pro quo di-
. Alii aliter leg. Id. Dejot. 6. Quis conside-
r illo? quis tectior? quis prudentior? Alii
r leg. Id. Rosc. Am. 40. Tecti ad alienos esse
mus: intimi multa apertiora videant, necesse
ℙ Item protectus, defensus, tutus. Id. Or.
. f. Nostri clarissimorum hominum auctori-
leges et jura tecta esse voluerunt. Id. Manil.
ericula facile innocentia tecti pellemus. Nep.
5. Legationis jure satis tectum se arbitraba-
ℙ Item celatus. Ter. Hec. 3, 3, 27. Te ob-
mus, uti adversa ejus per te tecta tacitaque
omnes sint.
ECUM, i, n. Galliae Narbonensis flumen, ex
ibus Pyrenaeis decurrens, inque Oceanum ca-
. Hodie est the Tech vel Tec. Meminit Plin.
. Flumina Tecum, Vernodubrum. ℙ Tichis
llatur a Mela 2, 5. B. A.
CUM. V. TU.
ĒCŪSA, ae, f. τεκοῦσα, pariens, genitrix:
cip. aor. 2. verbi τέκω seu τίκτω, pario. Est
R. Inscr. ap. Fabr. p, 351. n. 41. Hortesia
sa. F.]
DĀ. V. TAEDA.
DANĪUS, i, m. Τηδάνιος Ptolemaeo. Illyriae
s, in Liburnia, qui flumen Tedanium (casus
s est) adjicit Plin. 3, 21. B. A.
DIGNĪLŎQUĪDES, vox ficta jolculariter a Pl.
4, 6, 22. h. e. te digna loquens.
EGANŪSA, ae, f. insula Laconiae adjacens.
4, 12. qui in sinu Laconico sitam eam refert.
la 2, 7. med. e regione ait esse Acritae pro-
orii. ℙ Scribitur et Theganusa: et profecto
ationem exhibent Pausanias et Ptolemaeus. B. A.
GĔĀ, ae, et Tegee, es, f. Τέγεη, oppidum
diae in Peloponneso. Plin. 4, 6, 10. Ap. Serv.
5, 299. est Tegeum, a Tegeo Arcadiae filio.
nitur et pro ipsa Arcadia. Stat. Th. 11, 177.
egee regem indefessa reposcit: Orbaque Par-
is ululat mihi mater in antris, h. e. Arcadia
t a me Parthenopaeum filium regis sui: cujus
r Atalanta. Adde Claud. B. G. 576.
EGEĀTAE, arum, incolae urbis Tegeae in Ar-
. Cic. de Div. 1, 18. B. A.
GĔĀTĬCUS, a, um, adj. Tegeeus. Stat. Silv.
18. Et de Maenalia volucer Tegeaticus umbra,
Mercurius in Arcadia natus. Sic ib. 5, 1, 102.
iat e celsis ales Tegeaticus astris.
GĔĀTIS, idis, f. Tegeatica. Sil. 13, 329. de
Deo Arcadiae: Dextera lascivit caesa Tegea-
capra. Stat. Th. 9, 571. Torva sagittiferi ma-

ter Tegeatis ephebi, h. e. Atalanta mater Parthenopaei.

TĔGĔEUS, a, um, adj. Τεγέειος, ad Tegean, vel Tegeum Arcadiae oppidum pertinens: et ponitur pro Arcadico. Virg. G. 1, 17. (et Prop. 3, 2, 30.) Pan ovium custos, tua si tibi Maenala curae, Adsis, o Tegeee, favens. Id. A. 5, 299. Alter ab Arcadia Tegeeae sanguine gentis. Alii leg. Tegeae de sanguine. Id. ib. 8, 459. de Euandro: Tum lateri atque humeris Tegeeum subligat ensem. Ov. A. Am. 2, 55. et Fast. 2, 167. Tegeea virgo, h. e. Callisto filia Lycaonis Arcadiae regis, in ursam versa, et facta sidus, quod Ursam majorem, et Plaustrum vocant. Id. Met. 8, 317. et 380. nemorisque decus Tegeea Lycei, h. e. Atalanta in Scyro urbe Arcadiae nata. Id. Her. 9, 87. Tegeeus aper, h. e. qui fuit in Erymantho Arcadiae monte. Id. Fast. 1, 627. Tegeea parens, h. e. Carmenta Euandri Arcadii mater: quae dicitur Fast. 6, 531. Tegeea sacerdos. Id. ib. 1, 545. domus, h. e. Euandri. Stat. Silv. 1, 5, 4. volucer Tegeeus, h. e. Mercurius Arcas. Sic Claud. Rapt. Pros. 1, 89. Atlantis Tegeee nepos. Val. Fl. 1, 375. Tegeeum limen, h. e. Arcadia. ℙ Sunt qui scrib. Tegeaeus, sed minus recte; ex Graeca enim diphthongo ει Latina vocalis ē, non diphthongus ae, derivat.

TĔGES, ĕtis, f. φορμὸς, φορμὶς, straguli genus, quam et stoream appellant, ex ulva, sive scirpo, aut sparto in lodicis similitudinem, quo viliores utuntur: a tego. Varr. R. R. 1, 22. Quae fiunt de cannabi, lino, junco, palma, scirpo, ut funes, restes, tegetes. Mart. 11, 32. Nec toga, nec focus est, nec tritus cimice lectus, Nec tibi de bibula sarta palude teges; et ib. 56. Et teges, et cimex, et nudi sponda grabati. Plin. 21, 18, 69. Similia praecipit et de junco, quem mariscon appellant, ad texendas tegetes. Colum. 5, 5. med. Sub ortum Caniculae palmeis tegetibus vineas adumbrabat. Id. 12, 50. Canneae tegetes, quibus oliva excipitur. Juven. 6, 117. Ausa Palatino tegetem praeferre cubili, h. e. vilem lodicem meretriciam. Id. 7, 221. Institor hibernae tegetis. Mart. 6, 39. Filii in grabatis tegetibusque concepti.

*TEGETĀRIUS, i, m. qui concinnat vel plicat tegetes. Gloss. Gr. Lat. ψιαθοποιός, ψιαθοπλόκος, Tegetarius. B. A.

TĔGĔTĬCŬLĂ, ae, f. φορμίδιον, parva teges. Varr. R. R. 3, 8. Sed pro columbariis in pariete mutulos, aut palos in ordinem, supra quos tegeticulae cannabinae sint impositae. Id. ib. 2, 11. med. Diligentiores tegeticulis subjectis oves tondere solent, ne flocci intereant. Mart. 9, 93. Dat tibi securos vilis tegeticula somnos. Alii rectius leg. lecticula: nam antepaenult. in tegeticula brevis est.

TĔGĔUS. V. TEGEEUS.

[TĔGIĀNENSIS, e, adj. ad Tegianum pertinens, nunc Diano, oppidum Lucaniae prope fluv. Tanagrum. Hinc Tegianenses, ium, absolute, sunt incolae illius oppidi. Inscr. ap. Grut. 484, 6. A. Veratio A. F. Pal. Severiano equiti Rom. Cur. reip. Tegianensium. Alia ap. Romanell. Topogr. Napol. T. 1. p. 415. Senatus, populusque Tegianensis. ℙ Hinc factum nomen gentilicium. Inscr. ap. Mur. 1407, 14. Tegeanensi Primae, quae vixit Ann. XXXIII. M. VII. D. XII. M. Teg. Crescens conj. dulcissimae, etc. F.]

[TĔGICŬLUM, i, n. idem ac tegimen. Donat. ad Ter. Phorm. prol. 27. Φόρμιον tegiculum dicunt Graeci, quo insternitur pavimentum. F.]

TĔGĪLE, is, n. tegmen, velamen. Appul. Met. 9. Exiguo tegili tantummodo pubem injecti. Alii leg. tegillo.

TĔGILLUM, i, n. καλυμμάτιον, parvum tegmen, et speciatim cucullus, vel petasus e scirpis factus, vestis vilis, et plebeja, ut e Festo ac Nonio constat: dimin. a tegulum, quod a tectum qua vestem signat, ut a recta, quod itidem vestis genus, regilla. Fest. Tegillum, cuculliunculum ex scirpo factum. Pl. Rud. 2, 7, 18. Tegillum eccillud mihi unum arescit: id, si vis, dabo. Varro ap. Non. 2, 846. In aere volitans milvius, aquam e nubibus tortam indicat fore, ut tegillum pastor sibi sumat. V. v. praec.

TĔGĬMEN et Tegŭmen, inis, n. tegumentum, tegmen. In MSS. multorum auctorum, passim promiscue inveniuntur, ut ap. Liv. 4, 39., Virg. A. 3, 594., Ov. A. Am. 3, 112. et Met. 1, 672., Sen. Herc. Fur. 1151., Sil. 1, 402. etc. Utrumque enim probe dicitur. Videtur tamen tegimen usitatius esse, et criticis magis placere: tegumen magis antiquitatem sapere: quod adnotavit Pier. ad Virg. l. c. Neque soli poetae his usi, sed et prosae scriptores. Sen. Q. N. 6, 25. Parietes, quibus fertur omne tegimen cavi. Colum. 7, 4. med. Campis omni surculo ruboque vacantibus ovem Graecam pascere meminerimus, ne et lana carpatur, et tegumen. Alii leg. tegumenta. Id. 1, 8. med. Vestem, manicas, tegumina recognoscat. Alii leg. tegmina. Tac. A. 2, 21. Germanicus, quo magis adgnosceretur, detraxerat tegimen capiti.

*TEGIUM, i, n. oppidum Mysiae vel Troadis, vel fortasse in Teuthrania Mysiae parte. Plin. 5, 30. B. A.

*TEGLICĬUM, i, n. oppidum Moesiae inferioris. Anton. Itin. B. A.

TEGMEN, inis, n. κάλυμμα, σκέπασμα, operimentum, tegumentum: per syncop. a tegimen, vel tegumen, significat omne id, quod quocumque modo tegit et operit. Cic. Tusc. 5, 32. Mihi amictui est Scythicum tegmen; calceamentum, solorum callum. Ov. Met. 12, 91. removebitur omne Tegminis officium: tamen indestrictus abibo, h. e. loricae, galeae, clypei. Lucan. 7, 499. tutoque latet sub tegmine pectus, h. e. lorica. Virg. A. 7, 742. tegmina capitum, h. e. galeae. Eod. sensu Sil. 1, 402. Perque ipsum tegimen crepitantia dissipat ossa. Val. Fl. 6, 349. septeno validam circumfert tegmine molem, h. e. scutum. Sic ib. 53. tegmina caelata. (Adde Lucr. 3, 651.) Liv. 5, 38. f. Multos imperitos nandi, graves loricis aliisque tegminibus hausere gurgites. Virg. A. 7, 666. tegmen torquens immane leonis, h. e. pellem, tergus leoni detractum. Lucr. 3, 604. tegmine dempto, h. é. corpore, quod est tegumentum animae. Val. Fl. 5, 361. tegmina flammea murice, h. e. vestes; et 6, 702. tegmina plantae, h. e. calcei. Catull. 64, 129. surae, h. e. tibialia. Lucan. 9, 771. sine ullo tegmine poples erat, h. e. sine pelle, aut carne. Virg. Ecl. 1, 1. patulae recubans sub tegmine fagi, Ov. Med. fac. 54. Hordea exsuere de palea et tegminibus suis, h. e. cortice et folliculis. Colum. 10, 243. arbos Punica, quae rutilo mitescit tegmine grani. Id. 3, 10. med. Tegmina et umbracula vitium. Stat. Th. 1, 406. subit uno tegmine, h. e. tecto, domo. Claud. III. cons. Honor. praef. 3. excusso saliit cum tegmine proles, h. e. ovi putamine. Ov. Met. 11, 514. spoliataque tegmine cerae Rima patet, praebetque viam letalibus undis, h. e. obturamento. Lucr. 1, 986. Nec res ulla geri coeli sub tegmine posset. Sic Cic. vertens Arati carmina, N. D. 2, 44. lato sub tegmine coeli. Laevius ap. Gell. 19, 7. f. nimis poetice flumina gelu concreta tegmine esse onychino dixit.

TEGMENTUM, i, n. tegumentum, tegmen. Afr. ap. Non. 2, 833. Accipe hoc tegmentum, et sustine. Cic. N. D. 2, 57. Palpebrae quae sunt tegmenta oculorum. Alii leg. tegumenta. Caes. B. G. 2, 21. f. Scutis tegmenta detrahere, h. e. vela, et sacculos, quibus contecta erant. Id. B. C. 3, 44. f. Ex centonibus aut coriis tunicas aut tegmenta facere; et ib. 62. Tegmenta galeis ex viminibus facere. Adde ib. 63. f.

TĔGO, is, xi, ctum, a. 3. καλύπτω, στέγω, σκεπάζω, operio, contego, obduco, velo, vestio, a στέγω, dempto σ. Cic. Div. 2, 69. f. Cum projectus esset inhumatus, amica corpus ejus texit suo pallio. Caes. B. C. 2, 10. Tigna musculi tegendi causa ponere. Plin. 6, 24, 28. Chelonophagi testudinum superficie casas tegentes. Tibull. 1, 9, 68. Horrida villosa corpora veste tegam. Sen. contr. 13. med. Numquid vestem nihil in matrona tecturam concupivit? Prop. 4, 3, 44. Hyppolyte texit galea molle caput. Mart. 14, 138. Nobilius villosa tegant tibi lintea citrum. Virg. G. 4, 414. Tegere lumina somno. Inscr. ap. Grut. 172, 11. M. Avianius M. F. Conjunctus II. Vir iter texit, et tectum S. P. h. e. iter stravit. ℙ Saepe refertur ad sepulturam. Prop. 2, 20, 44. Me licet unda ferat, te modo terra tegat. Ov. Met. 15, 55. Nec procul hinc tumulum, sub quo sacrata Crotonis Ossa tegebat humus. Id. Am. 2, 6, 59. Ossa tegit tumulus. Lucan. 2, 548. Sicanio tegitur qui Carbo sepulcro. Adde Prop. 3, 6, 38. et Mart. 9, 30. et 5, 34. ℙ Latus tegere quid sit, V. LATUS, eris. ℙ Translate est celare, occultare, abscondere. Cels. B. C. 3, 32. Ut honesta praescriptione rem turpissimam tegerent. Nep. Dion. 1. extr. Crudelissimum nomen tyranni sua humanitate tegebat. Cic. Pis. 24. Triumphi nomine tegere atque velare cupiditatem suam. Id. Quint. 26. Mendacio tegere aliquid. Sall. Jug. 89. Turpia facta oratione tegere. Phaedr. 4, 23. Superba jactas, tegere quod debet pudor. Sen. Hipp. 153. Astu doloque tegere nefas. Ov. Trist. 3, 6, 10. Pectoribusque dabas multa tegenda meis. Hor. Ep. 1, 18, 38. et A. P. 200. Tegere commissa. Lucan. 9, 1106. abscondunt gemitus, et pectora laeta Fronte tegunt. Id. 2, 360. flamea nuptae tectura pudorem. Liv. 41, 2. Nebula matutina texerat inceptum. Lucan. 8, 202. Ostendit terras Titan. et sidera texit. Cic. Rab. Post. 15. f. Ferae latibulis se tegunt. ℙ Item tueri, protegere, defendere. Caes. B. C. 3, 26. f. Qui portus ab Africo tegebatur, ab Austro non erat tutus; et ib. 1, 85. Quos in sua potestate habuit, conservavit et texit. Cic. Fam. 13, 66. extr. Tegere ac tueri aliquem in aliqua re. Id. Planc. 1. Is meam salutem atque vitam sua benivolentia, praesidio, custodiaque texit. Sall. Cat. 6. Libertatem, patriam, parentesque armis tegere. Liv. 8, 6. Legatos ab ira impetuque hominum tegere. ℙ Tegere aliquem, cingere, circumstare, adesse solaminis aut auxilii causa. Stat. Silv. 5, 1, 25. licet omnis pariter matertera vatem, Omnis Apollineus tegeret Bacchique sacerdos.

*TEGRAE, arum, Moesiae inferioris oppidum. Tab. Peut. ℙ Tegra est in Notit. Imper. B. A.

TĒGŬLĂ, ae, f. κέραμος, πλίνθος, testae genus, quo domus teguntur: a *tego*, quamvis prima syllaba producatur, ut in *regula* a *rego*. In quo differat *tegula* ab *imbrice*, V. in IMBREX. *Ter. Eun.* 3, 5, 40. Deum sese in hominem convertisse, atque per alienas tegulas Venisse clanculum per impluvium. *Pl. Mil.* 2, 6, 23. Quod meas confregisti imbrices et tegulas. *Cic. Phil.* 2, 18. Cum tamen tu nocte socia, hortante libidine, cogente mercede, per tegulas demitterere. *Jabolen. Dig.* 19, 1, 18. Tegulas aedificiis imponere. *Pomp. ib.* 41, 3, 30. in aedificium conjicere. *Ulp. ib.* 43, 23, 7. *extr.* si quis de aedificio sustulerit. *Id. ib.* 39, 2, 24. *med.* Tegulae vento dejectae. *Ov. Fast.* 6, 316. Strataque erat tepido tegula quassa solo. *Id. Ib.* 304. Opprimat hostili tegula facta manu. *Suet. Gr.* 9. Pauperem se, et habitare sub tegulis quodam scripto fatetur. Adde *Ov. A. Am.* 2, 622., *Mart.* 7, 36. et *Juven.* 3, 201. ℙ *Extrema tegula stare*, proverb. lapsui vicinum esse. *Sen. ep.* 12. *med.* ubi *Lips.* mallet *regula*. ℙ *Tegula* fuit cognomen R., ut P. Licinius Tegula, ap. *Liv.* 31, 12. *f.* ℙ Etiam *tegla* et *tecla* legitur in *Inscriptionib.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 241.

[TĒGŬLĀRĬUM, ii, n. V. TUGURIUM. *F.*]

TĒGŬLĀRĬUS, ii, m. qui tegulas facit. *Vet. Tab. marm.* ap. *Mur.* 305. Myro Aug. L. pictor, Felix Aug. L. juscul., Anteros tegul. *Inscr.* ap. *Pratill. Via App.* p. 180. P. Anicius P. L. Eros tegularius. ℙ Etiam *teclarius* legitur pro *tegularius*, ut *tecla* pro *tegula*. V. h. v. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 11. *n.* 92. Hermia teclarius ollam dedit.

TĒGŬLĪCĬUS, a, um, adj. tegulis contectus. *Inscr.* ap. *Grut.* 54, 11. Deo Mercurio attegiam teguliciam ex voto posuit.

TĒGŬLUM, i, n. idem quod tegumen tecti. *Plin.* 16, 36, 64. Tegulo enim aquaticarum arundinum domos suas Septentrionales populi operiunt; et *ib.* 37. Scirpi fragiles ad tegulum, tegetesque. ℙ *Est et tegulum i. q. tegula. *Pompon.* in *Pandect.* 41, 3, 30. Ad tegulorum vel columnarum usucapionem. Sic ed. *Torrent.* ubi ed. *Holoand.* habet *tegularum*. *B. A.*

TĒGŬMEN, inis, n. idem ac tegmen. *Liv.* 1, 20. Et super tunicam aeneum pectori tegumen, coelestiaque arma, quae ancilia appellantur, ferre. *Id.* 36, 32. Testudo collecta in suum tegumen. Alii hic leg. *tegimen*, alii *tegmen*: sed *tegumen* in MSS. est frequentius. *Tac. G.* 17. Tegumen omnibus sagulum fibula aut spina consertum. V. et TEGIMEN.

TĒGŬMENTUM, i, n. tegumen, tegmen, integumentum. *Cic. N. D.* 2, 60. Tegumenta corporum vel texta, vel suta. *Accius* ap. *eund. Fin.* 5, 11. *med.* Pinnarumque contextu corpori tegumenta faciebat. *Caes. B. C.* 2, 9. *med.* Quod genus tegumenti erant experti nullo telo transjici posse. *Liv.* 9, 19. (et 1, 43.) Scutum Romano, majus corpori tegumentum. *Sen. ep.* 90. *med.* Humus tegumentum repellendis caloribus. *Id. Consol. ad Helv.* 8. Tegumenta capitum. *Suet. Cal.* 55. *f.* Equo purpurea tegumenta dedit. ℙ Translate. *Pl. Trin.* 2, 2, 32. Istaec ego mihi semper habui aetati tegumentum meae, *h. e.* tutelam. *Cic. Coel.* 20. Quaerere tegumenta vitiorum. Alii leg. *integumenta*.

[TĒGŬRĬUM, ii, n. 2. V. TUGURIUM. *F.*]

TĒĬUS, a, um, adj. Τήϊος, ad Teum pertinens, oppidum Ioniae in paeninsula, cum portu, inter Erythras et Colophonem: ubi Anacreon natus esse dicitur: ejus meminit *Liv.* 37, 27. Naves Teum postero die accessere. *Hor. Epod.* 14, 9. Non aliter Samio dicunt arsisse Bathyllo Anacreonta Teium. *Id. Od.* 1, 17, 18. Vitabis aestus, et fide Teia Dices, etc. *Ov. Trist.* 2, 364. Praecepit lyrici Teia Musa senis. Adde *A. Am.* 3, 330. et *R. A.* 762. ℙ *Teia* ap. *Prop.* 4, 8, 31. et 58. est nomen proprium meretricis.

TĒLĂ, ae, f. ἱστὸς, (ab ἵστημι, sto) quidquid ex lana, lino, sericove texendo conficitur. A *texo* fit *texela* (ut a *tutor tutela*, a *medeor medela*, etc.) et per syncop. *tela*, ut a *maxilla mala*, ab *axilla ala*, etc. Porro duplex fuit telae texandae modus: antiquissimus, quo tela pendula, seu recta, texebatur a stante, cum nempe ejusdem stamina a ligno transverso suspensa, ponderibus lapideis infra appensis extendebatur: deinde licia inferius decussatim implicabant gemina tramae strata, quae ope liciatorii antrorsum retrorsumque trahebantur: denique subtemen inter tramae stamina immissum sursum versus radio, seu spatha, quam textrix manu tenebat, impulsum percussumque in telam densabatur. V. STAMEN. Hanc texendi rationem exhibet pictura, quam ex perantiquo *Virgilii* Cod. Vaticano primus protulit *Jo. Ciampin. De Musiv. sacr. profanarumque aed. structuris P.* 1. c. 13. *tab.* 35., emendatam parumper dedit etiam *Braun. De vest. sacerd. Hebr. l.* 1. c. 16. Hujusmodi telae usum ad quartum usque a Chr. n. saeculum durasse, apparet ex *Servii l. c.* in V. RECTA, ae. Aliquod tamen discrimen inductum est ab Aegyptiis, qui, testibus *Herodot. l.* 2. c. 35. et *Etymol. M.* in V. Ἐποιχομένην, sedentes subtemen deorsum detrudere coeperunt, cum aliae quidem gentes, ut dictum est, stantes sursum impellerent. Alter vero texendi modus est, quo, ut hodiernum apud nos, tela ad libellam directa, quae plana seu jugalis dicitur, (V. JUGALIS.) jugo jungitur, et textrix sedens ope scamillorum, quae Itali nunc *calcole* vocant, stamina decussata versat, et subtemen inter tramae fila ope panuclii, quod Itali *navicella* nunc dicunt, inserens, idem pectine densat, deorsumque telae textum impellit: qua quidem textura postea longiores panni lanei, linei, sericique contexi coeperunt, ex quorum partibus desectis plures vestes fierent; cum e contrario antiquitus tantum telae texebatur, quantum ad unam tunicam, aut una feminalia, aut tibialia, et id genus alia conficienda satis esset. V. INCONSUTUS. Utriusque telae conficiendae formam docet *Sen. ep.* 90. *med.* Posidonius dum vult describere primum, quemadmodum subtemen insertum, quod duritiem utrinque comprimentis tramae remolliat, spatha coire cogatur, et jungi; textrini quoque artem dixit a sapientibus inventam, oblitus postea repertum hoc subtilius genus, in quo (*Ov. Met.* 6, 55. et sqq.) Tela jugo juncta est, stamen secernit arundo; Inseritur medium radiis subtemen acutis, Quod digiti expediunt, atque inter stamina ductum Percusso feriunt insecti pectine dentes. Utriusque telae discrimen paucioribus verbis indicat *Ov. Fast.* 3, 819. Illa (*Minerva*) etiam stantes radio percurrere telas Erudit, et rarum pectine densat opus, *h. e.* docet antiquiorem telae stantis seu pendulae modum, quae radio; et recentiorem jugalis, quae pectine perficitur. ℙ Ad priorem tantum telae rationem pertinent haec loca *ejusd. Her.* 1, 9. Nec mihi etc. Lassaret viduas pendula tela manus; et *Met.* 4, 275. Quae radio stantis percurrens stamina telae; et *ib.* 6, 576. Stamina barbarica suspendit callida tela. ℙ Ad posteriorem vero spectant sequentia. *Cic. Verr.* 2, 4, 26. *med.* Mulier, Lamia nomine, per triennium isti, plena domo telarum, stragulam vestem confecit: nihil nisi conchylio tinctum. *Virg. G.* 1, 294. et *A.* 7, 14. Arguto tenues percurrens pectine telas. *Id. ib.* 4, 264. et *ib.* 11, 75. tenui telas discreverat auro. *Ov. Met.* 6, 68. Illic et lentum filis immittitur aurum, Et vetus in tela deducitur argumentum. *Id. Fast.* 4, 609. assiduis exercet brachia telis. *Val. Fl.* 4, 369. Lyda nurus sparso telas maculaverit ostro. *Ter. Heaut.* 2, 3, 44. Telam texere. *Cic. Acad.* 4, 29. *f.* retexere. *Pl. Ps.* 1, 4, 7. detexere. *Appul. Met.* 6. struere. *Ter. Andr.* 1, 1, 48. Lana ac tela victum quaeritare. *Ulp. Dig.* 32, 1, 70. §. 11. Lino autem legato, tam factum, quam infectum continebitur, quodque netum, quodque in tela est, quod est nondum detextum. *Id. ib.* 34, 2, 22. Quod in tela est, nondum pertextum, vel detextum, contextum appellatur. ℙ Dicitur etiam de filo, seu stamine ipso ad texendum idoneo. *Virg. G.* 3, 561. Nec tondere quidem morbo illuvieque peresa Vellera, nec telas possunt attingere putres. *Id. G.* 1, 285. licia telae addere. *Tibull.* 1, 7, 84. Ducit inops tremula stamina torta manu, Firmaque conductis adnectit licia telis. ℙ Item de jugo textorio, atque adeo de toto instrumento texendae telae apto. *Cato R. R.* 10. et 14. Tela jugalis. ℙ De opere araneae. *Catull.* 68, 49. tenuem texens sublimis aranea telam. *Pl. Stich.* 2, 2, 24. Ut operam omnem aranearum perdam, dejiciamque earum omnes telas. Adde *Ov. Met.* 6, 145., *Mart.* 8, 33. et *Juven.* 14, 61. ℙ Translate est quodcumque opus subtili artificio elaboratum. *Cic. Or.* 3, 60. *f.* Quamquam ea tela texitur, et ea incitatur in civitate ratio vivendi, ut, etc. *Pl. Bacch.* 2, 3, 116. Exorsa haec tela non male omnino mihi est. *Id. Ps.* 1, 4, 6. Neque exordiri primum, unde occipias, habes, neque ad detexundam telam certos terminos. *Cic. Acad.* 4, 29. *f.* Penelopes telam retexere. V. PENELOPE.

TĔLĂMŌNES, um, m. plur. ἄτλαντες, hominum simulacra, sub pondere nitentium, quae in aedificiis mutulos, vel coronas sustinent, Atlantis instar, quem suis humeris coelum fulcire propter astrologiae scientiam poetae fabulati sunt. Dicti sunt παρὰ τὸ τλῆναι, quod est sufferre, sustentare, et a Graecis ἄτλαντες etiam dicuntur eadem origine; hinc τλάμων Dorice pro τλήμων, ferens, sustinens: a τλάω, fero, unde ob euphoniam *telamones* pro *tlamones* Latini dixerunt. *Hesych.* Τελαμὼν, ὁ ἀναφορεύς. *Vitr.* 6, 10. *f.* Item siqua virili figura signa mutulos, aut coronas sustinent, nostri telamones appellant, cujus rationes, quid ita, aut quare, ex historiis non inveniuntur: Graeci vero eos ἄτλαντας vocitant. ℙ *Servius* ad *A.* 1, 745. et *ib.* 4, 246. docet ex *Ennio*, Atlantem, Latine *Telamonem* dici, sicut Nilus Latine est *Melo*. ℙ Hinc *Telamo* est etiam nomen proprium servile. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 270, 9. Telamo C. Caesaris servus.

TĔLĂMŌNĬĂDES, ae, m. Ajax Telamonis filius. *Ov. Met.* 13, 221. Nec Telamoniades etiam nunc hiscere quidquam Ausit.

TĔLĂMŌNĬUS, a, um, adj. ad Telamonem pertinens, qui fuit filius Aeaci et Endeidis, seu Deidis Chironis filiae, frater Pelei, pater Ajacis et Teucri, ex Periboea, seu Eriboea, et Hesiona, unus ex Argonautis, ut *Just.* 44, 3. et *Val. Fl.* 1, 353., *Stat. Th.* 5, 379. et *Hyg. fab.* 14. 89. et 97. docent. Hinc *Telamonius* dicitur Ajax. *Ov. A. Am.* 2, 737. Qua... tus erat Calchas extis, Telamonius armis. Ad... *Met.* 13, 194. et *Trist.* 2, 515.

TELĀNAE Ficus, atrae, pediculo longo, mem... rantur a *Plin.* 15, 18, 29., *Cat. R. R.* 8. et *Ma...* *Sat.* 2, 16.; unde autem dictae sint, non comperi... Sunt qui leg. *Tellianae.*

*TELANDRIA, ae, f. insula maris Mediterran... Lyciae adjacens, e regione Telandri. *Plin.* 5, ... *B. A.*

*TELANDRUS, i, Τήλανδρος, Lyciae opp., in ... nibus Cariae. *Plin.* 5, 27. ed. *Hard.* ubi antea m... dose legebatur *Telanurus*. *B. A.*

*TELANURUS. V. v. praec. *B. A.*

[TĒLĀRĬUM, i, n. instrumentum texendae ... lae. *Isid. Or.* 19, 29. *in.* Tela pro longitudine ... minum dicta, cujus derivativum est telaria. *Ducang. Gloss. med. et inf. Latinit.* in V. Te... *rium. F.*]

TELCHĪNES, um, m. plur. Τελχῖνες, filii Solis ... Minervae, vel Saturni et Aliopes, ut alii volu... assessores Matris Idaeae, seu Cybeles in Creta, ... etiam Idaei, Curetes, Corybantes, Dactyli d... sunt. Hi profecti in Rhodum insulam, Ialysum ... bem incoluerunt. Tandem cum omnia aspectu ... in pejus commutarent, a Jove sunt submersi. ... *Met.* 7, 365. Phoebeamque Rhodon, et Ialysios T... chinas, Quorum oculos, ipso mutantes omnia ... Jupiter exosus fraternis subdidit undis. ℙ S... qui memorent, Telchines in Rhodo novem fu... Rheae comites in Cretam, qui quoniam Jovis al... curam gesserunt, Curetes nominati sunt. ℙ *C... Cyclopibus conjungit *Stat. Th.* 2, 274. *B. A.*

*TELCHIUS, i, m. Telchius et Amphitus, T... χιος καὶ Ἄμφιτος, Castoris ac Pollucis aurigae ... quibus vera gens Heniochorum orta est. *Plin* ... 5. *B. A.*

TĒLĔBŎAE, arum, m. plur. Τηλεβόαι, po... Aetoliae seu Acarnaniae, latrocinio famosi, inc... insularum inter Leucadiam, et Achaiam, quae i... Teleboides dictae sunt. *Plin.* 4, 12, 19., *Pl. A...* 1, 1, 56. 95. etc. ℙ Horum pars migravit aliqua... in mare inferum, et Capreas, insulam in sinu N... politano, incoluit. *Virg. A.* 7, 735., *Tac. A.* 4, ... et *Sil.* 7, 418. ℙ Caprearum rex primus fuit T... ipsaque insula eodem nomine dicta est. *Sil.* 14, ... Et Neptunicolae transverberat ora Telonis. *Id.* ... 543. antiqui saxosa Telonis Insula. ℙ Sunt ... scrib. *Theleboae*.

TĒLĔGŎNUS, i, m. Τηλέγονος, filius Ulyssi... Circe. Hic patrem, cum grandis jam natu e... videre cupiens, eum incognitum in Ithaca interf... cum et ipse incognitus a patre hospitio prohib... tur. Inde in Italiam rediens Tusculum cond... *Hor. Od.* 3, 29, 8., *Ov. Fast.* 3, 92. et *ib.* 4, ... *Stat. Silv.* 1, 3, 83., *Sil.* 7, 692. et 12, 535., *F...* 2, 23, 42. et *Hyg. fab.* 127. ℙ *Telegonos* vult ... *Trist.* 1, 1, 114. vocari libros suos amatorios, ... sibi exitium, ut Telegonus Ulyssi, attulerunt.

[TĒLĔMACHUS, i, m. Τηλέμαχος, Ulyssis f... ex Penelope, quem, Trojam proficiscens cum u... parvulum reliquit. *Ov. Her.* 1, 98. et 107., ... *Ep.* 1, 7, 40., *Catull.* 61, 228. et *Hyg. fab.* 127.

*TELEMUS, i, m. Τήλεμος, Protei filius, au... *Hyg. fab.* 128. ℙ Alius, Eurymi filius, inter Cy... pas vates egregius, qui Polyphemo praedixit q... cunque ab Ulysse passus est. *Ov. Met.* 13, 770. ... lemus Eurymides. Adde *Hyg. l. c. B. A.*

*TELENDOS vel Telendus, i, insula Cypro ... ciaeque vicina. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

*TELEPHARES, is, statuarius quidam, Pho... sis. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

TĒLĔPHĬON, ii, n. τηλέφιον, herba portul... similis caule et foliis, cui rami a radice sep... octonive fruticant, foliis crassis, carnosis nasc... in cultis, et maxime inter vites. Illinitur lenti... et vitiligini. *Plin.* 27, 13, 110.

TĒLĔPHUS, i, m. Τήλεφος, Herculis filiu... Auge Nympha, al. ex Augaea filia Alcaei Arca... regis. Hic avi jussu expositus in silvis a cerva ... tritus est, deinde dono datus regi Mysiae pro ... educatus ei successit in regno Mysiae, seu Ly... Cum Graecos ad expeditionem Trojanam proficis... tes prohibere vellet, ne per Mysiam transirent ... Achille vulneratus est. Huic plagae remedium ... lum inveniebatur. Tandem Apollinis oraculum ... suluit, qui respondit, eum sanari non posse, ... ab eadem hasta, qua percussus fuerat. Igitur ... plex medicinam ab Achille petiit. Achille assen... te Ulysses ex hastae illius rubigine malagma ... cit, et vulneri imposuit, quod sanatum est. ... *Met.* 12, 112. opusque meae bis sensit Telephus ... stae. *Id. Trist.* 5, 2, 15. Telephus aeterna con... ptus tabe perisset, Si non, quae nocuit, dextra ... lisset opem. Adde *Rem. Am.* 47. et *Pont.* 2, 2. ℙ *Telephus, nomen tragoediae ab Accio com... ptae. *Prisc.* 10, 887. et *De metris Comicis*, p. ... Aliam hoc nomine tragoediam meminit *Juven.* ... V. *Heynium* ad *Apollod.* p. 460. 673. ℙ Teleph... poeta Graecus, sodalis Horatii. *Hor. Od.* 1, 13 ... et 2. et 3, 19, 26. ℙ Telephus, Grammat... Pergamenus, scripsit fere omnia, quae ad Gram... ticam pertinent; inter alia *Collationes epithet...*

...rei congruentium, ad copiam parandam elo-
...nis: item *Historiam Pergami*, *Vitas Poetarum*
Floruit sub Adriano Imperatore et Verum Grae-
linguam docuit. *Capitol.* in *Vero.* V. *Voss. de*
. *Gr.* 4, 16. ¶ Telephum servum meminit *Suet.*
. 19. *B. A.*

TELEPTE, opp. Africae propriae, in Byzacena.
t. Imper. et *Ant. Itin.* *B. A.*

TELESIA, ae, Italiae oppidum, in Samnio. *Liv.*
13. et 24, 20. ¶ Hodie *Telese* vocatur. *B. A.*

TELESINUS, a, um, adj. ad Telesiam perti-
, Samnii urbem, nunc *Telese*. *Inscr.* ap. *Don.*
. *n.* 175. Huic ordo splendidissimus, et hone-
imus populus Telesinus statuam ponendam de-
it. ¶ Est etiam inde ortum cognomen R. Hinc
ius Telesinus dux Samnitium ap. *Vell.* 2, 27.
. Luccius Telesinus Cos. ann. a Chr. n. LXVI.
nscr. ap. *Grut.* 1102, 4. *F.*]

TELESPHORIO, onis, m. dimin. telesphori. Est
. R. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 691. D. M.
Bruttii Telesphorionis, etc. *F.*]

TELESPHORIS, idis, f. a *telesphorus*. Est no-
serv. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 579, 4. Telesphoridi
itiae Domitiani ornatrici, etc. *h. e.* ornatrici
itiae uxoris Domitiani. *F.*]

TELESPHORUS, i, m. τελεσφόρος, finem desti-
m afferens: a τέλος, finis, et φέρω, fero. Hoc
ine apud Pergamenos praecipue cultus fuit Deus
ulapii filius, hujus, et Hygiae comes, qui pu-
tur morbis finem, seu perfectam sanitatem af-
: stans semper, et puerili statura, et cucullo
lutus effingitur: ejus meminit *Paus.* 2, 11., ne-
vero Latinorum. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.*
, 5. M. Ulpius Telesphorus. *Faenii Telesphori*
init etiam *Mart.* 1, 115. Hos tibi vicinos, Fau-
, Telesphorus hortos Faenius, et breve rus,
ue prata tenet. *F.*]

TELESTES, is vel ae, m. Cretensis, pater Ian-
Ov. Met. 9, 716. Virgo, Dictaeo nata Teleste.
m poeta Graecus. V. v. sq. *B. A.*

TELESTINUS, a, um, adj. initiatus mysteriis:
εστής, initiator. *Inscr.* ap. *Mur.* 197, 7. et 1991,
ullonia L. F. Tertulla sacrorum Isidis locum
t C. Telegennio Sperato sacerdoti, VI. Vir.
, telestinis ejus, posterisque suis. *F.*]

TELESTUS, i, m. vetus poeta Graecus. *Plin.*
10. ¶ Sunt qui scribunt *Telestes*. *B. A.*

TELETHRIUS, i, m. Τελέθριον ὄρος Straboni,
Euboeae. *Plin.* 25, 8. ¶ Revera adjectivum
subaudito *mons*. *B. A.*

TELETA et Telete, ae, f. τελετή, initiatio, con-
tio, expiatio: item sacrificium, et impensa,
initiando fit: nam τὰ τέλη mysteria quoque, et
significant. *Appul. Met.* 11. Indidem mihi prae-
, quae forent ad usum teletae necessario prae-
nda. Ea protinus gnaviter, et aliquanto libera-
partim ipse, partim per meos socios coemenda
uro; et *mox:* Jentaculum religiosum, et teletae
ima consummatio; et *infra:* Rursus interpel-
et cogor tertiam quoque teletam susceptare.
ust. C. D. 10, 9. Per quasdam consecrationes
rgicas, quas teletas vocant. Adde *ib.* 23. et *ib.*
. *Inscr.* poetica ap. *Donat.* 73. tu pius moves
cris Teletis; et *mox:* Tu Dindymenes Atteos-
antistitem Teletis honoras taureis consors,
¶ *Telete* est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.*
4. Hateria Telete.

TELETHUSA, ae, f. Τελέθουσα, uxor Ligdi,
r Iphidis puellae, quae in marem mutata est.
Met. 9, 695. et 765. *F.*]

TELETUS, i, m. τελετός, perfectus. Ap. *Tert.*
Valent. 8. unus est ex aeonibus Valentinianis.
leg. *Theletus*, a θελητός, cupitus.

TELICARDIOS, i, m. gemma colore cordis, a
ος, perfectus, et καρδία, cor. *Plin.* 37, 10, 68.
ardios colore cordis Persas, apud quos gigni-
magnopere delectat, muchulam appellant.

TELIGER, ra, rum, adj. qui tela fert, βελοφόρος.
Herc. Oet. 543. Timende matri teliger saeve
, *h. e.* Cupido.

TELINUM, i, n. τήλινον, genus unguenti pretio-
i: ita dictum, quia praecipuum eorum, ex
us componitur, est foenum Graecum, quod
ecis τῆλις, Unde similiter τήλινον ἄλευρον dicunt
ci farinam ex foeno Graeco confectam. *Plin.*
, 3. Telinum fit ex oleo recenti, cypero, cala-
meliloto, foeno Graeco, melle, melino, maro,
aco. *Tert. Pall.* 4. *med.* Quod apud Omphalen
amo, aut telino spero factum. ¶ Aliam hujus
inis originem affert *Isid. Or.* 4, 12. Unguenta
dam dicuntur a locis, ut telinum, cujus Julius
ar (*h. e.* C. Jul. Caes. Strabo poeta tragicus)
init, dicens: Corpusque suavi telino unguimus.
a *Plin.* standum videtur.

TELIRRHIZOS, i, f. gemma cinerei coloris, aut
candidis radicibus: a τέλειος, perfectus, et ῥί-
adix. *Plin.* 37, 10, 68.

TELIS, is, f. τῆλις, Graeca foeni Graeci appella-
unde *telinum*. *Plin.* 24, 19, 120.

TELIUS, a, um, adj. τέλειος, perfectus. *Auson.*
. 18, 19. Quot telios primus numerus solusque
atur, *h. e.* numerus senarius, qui perfectus di-
, quia suis partibus aequalis est: etenim unum, duo et tria faciunt sex: dicitur autem *primus numerus telius*, quia is est primus ex numeris perfectus, secundus enim est octo et viginti, tertius tercentum et octoginta sex. Hic porro *Auson.* more suo secundam syllabam in *telios* corripit, quae natura longa est. *F.*]

TELLENAE Tricae. *Arnob.* 5, 176. Jamdudum me fateor haesitare, circumhiscere, tergiversari, tricas, quemadmodum dicitur, conduplicare Tellenas. *Herald.* in *not.* p. 220. Haustum fortasse proverbium e Graecorum fontibus, apud quos τὰ τοῦ Τέλληνος ἀείδειν dicuntur, qui ineptam cantilenam identidem inculcant. Aliter, et fortasse rectius ita interpretatur *Aus. Popma* ad *Varr. l.* mox *cit.* Tricae Tellenae παροιμιωδῶς dicuntur res impeditae et intricatae, a Tellena urbe antiqua Latii, quam Ancus Marcius rex vi cepit, ut *Liv.* 1, 33. et *Plin.* 3, 5, 9. narrant. *Varr.* ap. *Non.* 1, 26. Putas, eos non citius tricas Tellenas, quam id extricaturos? Al. leg. *Atellanas*.

TELLIANAE Ficus. V. TELANAE.

TELLUMO, onis, m. Deus terrae. *August. C. D.* 7, 23. *f.* ex *Varrone*: Unam eamdemque terram habere geminam vim; et masculinam, quod semina producat; et femininam, quod recipiat atque enutriat. Inde a vi feminina dictam esse Tellurem, a masculina Tellumonem.

TELLURUS, i, m. Deus terrae, Tellumo. *Capell.* 1, 16.

TELLUS, uris, f. Dea terrae. De notatione V. *Voss.* in *Etym.* *Cic. N. D.* 3, 20. *med.* Si est Ceres a gerendo, terra ipsa Dea est: quae enim est alia Tellus? *Id. Har. resp.* 10. Postulationes esse Jovi, Saturno, Neptuno, Telluri. *Id. Q. Fr.* 3, 1, 4. Epistola, in qua de aede Telluris, et de porticu Catuli me admones. Fit utrumque diligenter: ad Telluris quidem etiam tuam statuam locavi. *Hor. Ep.* 2, 1, 143. Tellurem porco, Silvanum lacte piabant. *Varr. R. R.* 1, 1. Primum invocabo, qui omnes fructus agriculturae coelo et terra continent, Jovem et Tellurem: itaque quod ii parentes magni dicuntur, Juppiter pater appellatur, Tellus terra mater. ¶ De Inferis et Manibus. *Prop.* 1, 19, 16. et Tellus hoc ita justa sinat. *Virg. A.* 6, 140. Telluris operta subire. ¶ Ut *Ceres* pro frugibus, *Bacchus* pro vino, *Vulcanus* pro igne, sic *Tellus* pro ipsa terra ponitur. *Cic. Somn. Scip.* 4. *extr.* Nam ea, quae est media et nona, tellus, neque movetur et infima est, et in eam feruntur omnia suo nutu pondera. *Lucr.* 6, 577. Ventus ubi atque animae subito vix maxima quaedam, Aut extrinsecus, aut ab ipsa tellure coorta, In loca se cava terrai conjecit, etc. *Hor. Epod.* 16, 43. Reddit ubi Cererem tellus inarata quotannis. *Tibull.* 4, 1, 161. presso tellus consurgit aratro. *Virg. G.* 1, 99. Exercetque frequens tellurem, atque imperat arvis. *Id. A.* 1, 175. ac magno telluris amore Egressi optata potiuntur Troes arena. *Ov. Met.* 1, 434. diluvio tellus lutulenta recenti. *Id. Am.* 2, 16, 3. Sol licet admoto tellurem sidere findat. *Id. Fast.* 4, 299. Sicca diu fuerat tellus: sitis usserat herbas. *Id. Ib.* 237. nuda tellure jacere. *Id. Trist.* 4, 9, 23. Trans ego tellurem, trans latas audiar undas. ¶ Item pro solo, pavimento. *Id. Met.* 8, 561. Pumice multicavo, nec levibus atria tophis Structa subit: molli tellus erat humida musco: Summa lacunabant alterno murice conchae. *Id. Fast.* 6, 404. Nunc solida est tellus: sed lacus ante fuit. ¶ Item pro peculiari regione. *Hor. Od.* 1, 7, 28. promisit Apollo, Ambiguam tellure nova Salamina futuram. *Virg. A.* 6, 23. Contra elata mari respondet Gnossia tellus. *Tibull.* 1, 8, 57. Tuscula tellus; et 3, 4, 91. barbara Scythiae; et 4, 1, 78. Phaeacia. *Ov. Pont.* 1, 4, 33. Achiva; et *ib.* 3, 82. Exsulibus tellus ultima Tibur erat. *Prop.* 2, 8, 21. Et si qua extremis tellus se subtrahit oris. ¶ Ultimam syllabam in *tellus* licenter corripuit *Capell.* 6, 213., cujus locum habes in V. INTERRIVATUS.

TELLUSTRIS, e, adj. tellurem incolens, terrestris. *Capell.* 7, 237. Tellustres, silvicolaeque Divi. Alii leg. *telluristres*.

[TELMESSENSIS, e, adj. idem ac Telmessius. Hinc *Telmessenses*, *ium*, absolute, incolae Telmessi urbis. *Tert. Anim.* 46. Telmessenses nulla somnia evacuant, imbecillitatem conjectationis incusant. *F.*]

TELMESSICUS et Telmissicus et Telmessius, a, um, adj. ad Telmessum, vel Telmissum pertinens, urbem maritimam in confinio Cariae, et Lyciae, unde Telmessicus sinus, *Liv.* 37, 16. *f.* qui latere uno Cariam, altero Lyciam contingit. Et Ptolemaeus Telmissius, *Id. ib.* 56. Telmissicum vinum laudat *Plin.* 14, 7, 9. Nomen oppidi Graece Τελμησσός est, et Τελμισσός. In eo excellit haruspicum disciplina, inquit *Cic. Div.* 1, 41., quare urbem religiossimam vocat *Plin.* 30, 1, 2.

TELMESSIS, idos, f. Τελμησσίς, Telmessica. *Lucan.* 8, 248. magnosque sinus Telmessidos undae.

TELMESSIUS, TELMISSIUS } V. TELMESSICUS.

*TELOBI, opp. Hispaniae Tarraconensis, cis Iberum flumen, in ripa Rubricati ulteriore. *Mela* 2, 6. *med.* ¶ Τήλοβις est *Ptol.* *B. A.*

*TELOBIS, is, Τήλοβις, fluvius Hispaniae Tarraconensis, alio nomine Rubricatus. *Mela* 2, 6. *med.* Inter Subin et Telobin amnes Tarraco urbs est, cet. Sic legit *Is. Voss.* Ed. *Gronov.* habet *I. S. e. T. majus; Tarraco* cet. quanquam ipse mavult *I Subus e. T.* (*sc.* urbem) *majus* (*sc.* flumen); *Tarraco* cet. *B. A.*

TELONARIUS, ii, m. vectigalibus exigendis praepositus: a τελώνιον, telonium, quod significat locum, ubi publicani sedent, et vectigal exigunt. *Impp. Arcad. et Honor. Cod. Theod.* 11, 28, 3. *f.* Publicani, et telonarii. Adde *Non.* 1, 65., ubi in quibusdam codicib. legitur *telonearius:* quod magis ad analogiam telonii accedit.

TELONIUM, ii, n. publicanorum mensa, τελώνιον. *Tert. Idol.* 12. et *Baptism.* 12., ubi alii leg. *teloneum.*

*TELOS vel Telus, i, f. Τῆλος, insula maris Aegaei, Cariae objecta, una ex Sporadibus, in qua (dicta sunt *Gesneri*) conficiebatur unguentum praestantissimum, quod ab ea *Telinum* dicebatur. *Plin.* 4, 12. Telos unguento nobilis, a Callimacho Agathusa appellata. ¶ V. *Telinum*. *B. A.*

TELUM, i, n. βέλος, τόξευμα, proprie de iis dicitur, quae missilia sunt, et ad feriendum eminus comparata, sive manu, sive tormento emittantur: a τῆλε, procul, longe, ut *Fest.* et *Serv.* ad *A.* 8, 249. et ad *ib.* 9, 509. docent. *Cajus Dig.* 50, 16, 233. Telum vulgo quidem id appellatur, quod ab arcu mittitur: sed nunc omne significat, quod mittitur manu: ita sequitur, ut et lapis et lignum et ferrum hoc nomine contineatur. *Sall. Cat.* 43. et 52. et *Jug.* 47. Arma, tela, equos, et cetera instrumenta militiae parare. *Lucan.* 4, 776. nimbus telorum. *Liv.* 38, 26. *f.* nubes. *Virg. A.* 12, 285. tempestas; et *ib.* 3, 46. seges. *Liv.* 44, 35. *f.* Romani omni genere missilium telorum, ac saxis maxime vulnerabantur. *Sisenn.* ap. *Non.* 6, 5. Manuales lapides dispartit, propterea quod is ager omnis ejusmodi telis indigebat. *Ov. A. Am.* 1, 169. volatile telum. *Val. Fl.* 2, 524. volucre. *Virg. A.* 12, 294. trabale. *Ov. Met.* 5, 67. penetrabile. *Virg. A.* 2, 544. imbelle sine ictu. *Stat. Th.* 9, 802. immane. *Ov. Met.* 6, 257. exitiabile. *Virg. A.* 5, 582. infesta tela; et *ib.* 9, 555. densissima. *Cic. Har. resp.* 1. *extr.* hebetiora atque leviora. *Stat. Th.* 11, 630. noxia. *Ov. Met.* 14, 402. saeva. *Lucr.* 2, 48. fera. *Lucan.* 8, 304. stridula. *Id.* 3, 580. irrita. *Id.* 8, 382. illita dolis, *h. e.* venenata. *Id.* 7, 562. languida, aut contenta. *Sen. Thyest.* 382. inertia. *Cic. Or.* 3, 39. Si telum manu fugit. *Virg. A.* 4, 71. Feram telis agere. *Ov. Fast.* 3, 700. aliquem petere. *Cic. Quint.* 16. Tela conjicere in aliquem. *Id. Prov. cons.* 9. *f.* intendere in aliquem. *Virg. A.* 5, 497. torquere in aliquem. *Lucan.* 4, 40. vibrare. *Quint.* 4, 5. et *Lucan.* 3, 327. spargere. *Caes. B. G.* 3, 4. mittere. *Hirt. B. G.* 8, 9. *med.* longius permittere. *Caes. B. G.* 2, 21. adjicere; et *ib.* 25. vitare; et *ib.* 1, 8. *extr.* Hostem telis repellere. *Virg. A.* 2, 410. obrui telis; et *ib.* 7, 520. raptis concurrere telis. *Cic. Or.* 1, 46. Inter hostium tela versari. *Ov. Fast.* 3, 316. arbitrium est in sua tela Jovi, *h. e.* fulmina. *Id. Am.* 2, 5, 52. Excutere irato tela trisulca Jovi. ¶ Dicitur etiam de ense, gladio, sica, et hujusmodi, quibus feritur cominus, ξίφος, μάχαιρα, ἐγχειρίδιον. *Cajus Dig.* 47, 2, 56. Teli appellatione et fustis, et ferrum, et lapis, et denique omne, quod nocendi causa habetur, significatur. *Cic. Cat.* 3, 3. *extr.* Misit, qui ex aedibus Cethegi, si quid telorum esset, efferret: ex quibus ille maximum sicarum numerum et gladiorum extulit. *Auct. ad Her.* 1, 11. et *Liv.* 2, 46. Ajax gladio incubuit: Ulysses intervenit: e corpore cruentum telum educit. *Liv.* 1, 40. *extr.* Elatam securim in caput dejecit: relictoque in vulnere telo, etc. *Sall. Cat.* 28. Catilina consuli insidias tendere, parare incendia: ipse esse cum telo, item alios jubere hortari, uti, etc. et *Cic. Cat.* 1, 6. *med.* Omnes sciunt, te stetisse in comitio cum telo. *Hirt. B. Afr.* 84. Infesto telo venire ad aliquem. *Cic. Rosc. Am.* 12. Totum telum corpore recipere. *Ov. Met.* 8, 883. frontis nunc pars caret altera telo, *h. e.* cornu. *Id. ib.* 1, 330. positoque tricuspide telo Mulcet aquas rector pelagi, *h. e.* tridente Neptunus coercet undas maris. ¶ De caestibus, et eorum ictu. *Virg. A.* 5, 438. Corpore tela modo, atque animis vigilantibus exit. *Stat. Th.* 6, 772. manibus nunc obvia tela Discutiens. ¶ Translate. *Pl. Amph.* 1, 1, 112. Itaque me malum esse oportet: atque hunc telo suo sibi, malitia a foribus pellere. *Sall. in or. Macri Licin. ad pleb. med.* Vis tribunicia, telum a majoribus libertati paratum. *Cic. Pis.* 11. *f.* Pompejo de corpore reipubl. tuorum scelerum tela revellente. *Ov. Pont.* 4, 6, 36. Tela linguae subire. *Lucr.* 3, 306. Nec gelidis torpet telis perfixa pavoris; et 4, 1045. Veneris qui telis accipit ictum. *Liv.* 3, 55. Qua lege tribuniciis rogationibus telum acerrimum datum est. *Cic. Fam.* 7, 16. ex *vet. Poeta.* Usquequaque sapere oportet: id erit telum acerrimum. *Liv.* 6, 35. Quandoquidem tantum intercessionem pollere placet, isto ipso telo tutabimur plebem. *Cic. Fam.* 5, 16. Omnibus telis fortunae proposita est vita nostra. *Suet. Cal.* 53. Peroraturus, stricturum se lucubrationis suae telum minabatur. *Rut. Itin.* 1, 451. saevi post tela doloris, Dicitur humanum (*Bellerephonti*) displicuisse genus. ¶ De

pleuritide: quia dolore corpus, quasi gladius, transverberat, ut *Isid. Or.* 4, 6. ait. *Seren. Sam.* 22, 402. Est et vis morbi, quod telum commemoratur, Cum subito dolor insanus furit incitus ictu. ℙ De radiis lucis. *Lucr.* 1, 147. Non radii solis, non lucida tela diei. Adde 2, 59. et 3, 92. ℙ De mentula. *Just.* 38, 1., *Mart.* 11, 78. et *Auct. Priap.* 9. ℙ Commode ponitur pro stimulo, incitamento. *Varr.* ap. *Non.* 4, 349. Remotissimum ad discendum formido: contra delectatio pro telo ad discendum. *Cic. Am.* 17. Non mediocre telum ad res gerendas existimare oportet benevolentiam civium. *Liv.* 4, 28. *med.* Virtute pares, necessitate, quae ultimum ac maximum telum est, superiores estis.

*TEMBROGIUS, i, m. fluvius Bithyniae. *Plin.* 6, 1. Adcipit vastos amnes, inter quos Tembrogium et Gallum. ℙ *Thymbres* appellatur a *Liv.* 38, 18. ed. *Drakenb.* ubi dativum *Thymbreti* habes, pro quo *Thymbri* legit *Gronovius*, a recto *Thymbris*. *B. A.*

TĚMĚNĪTES, ae, m. Τεμενίτης, epithetum Apollinis, cujus signum pulcherrimum et maximum in Sicilia fuit prope Syracusas, in loco, qui Temenos dicebatur: a luco fortasse, qui ibidem erat, nam τέμενος lucum significat. *Suet. Tib.* 74. et *Cic. Verr.* 2, 4, 53.

[TĚMĚNĪTIS, idis, f. Τεμενῖτις, nomen unius ex Tarenti portis, quia fortasse prope eandem lucus, Graece τέμενος, erat. *Liv.* 25, 9. Parte alia portam Temenitida adiret Annibal. ℙ Hoc nomine fuit etiam fons prope Syracusas, in loco qui Temenos dicebatur. *Plin.* 3, 8, 14. Et Temenitis, et Archidemia, et Magaea fontes in Syracusano potantur agro. V. v. praec. *F.*]

[TĚMĚNUS, i, m. τέμενος, lucus, vel delubrum quodcumque Diis sacrum. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1781, 4. M. Livius Temeni et Ambrosi L. Demetrius. *F.*]

TĚMĚRĀRĬĒ, adv. temere. *Tert. Virg. vel.* 3. Virgines nuda plane fronte temerarie audaciam excitatae. Sciopp. leg. *in temerariam*. *Impp. Diocl. et Maxim. Cod.* 9, 1, 18. Quo temerarie commissa congrua ultione plectantur.

TĚMĚRĀRĬUS, a, um, adj. ἄβουλος, ἄλογος, qui temere agit, inconsultus, praeceps, nimis audax, sine consilio et ratione. *Caes. B. G.* 6, 19. Homines temerarios atque imperitos falsis rumoribus terreri. *Mart.* 4, 43. Non sum tam temerarius, nec audax. *Caes. B. G.* 1, 31. *f.* Hominem esse barbarum, iracundum, temerarium: non posse ejus imperia diutius sustineri. *Ter. Andr.* 1, 4, 2. Sane pol illa temulenta est mulier, et temeraria. *Quint. decl.* 17, 18. Exclama: temerarie, quid facis? *Ov. Met.* 10, 545. Parce meo, juvenis, temerarius esse periclo. *Nep. Timoth.* 3. *med.* At ille temeraria usus ratione, non cessit majorum natu auctoritati. *Cic. Caecin.* 12. Feci, quae dicis, omnia: ea sunt et turbulenta, et temeraria, et periculosa. *Ov. Met.* 8, 407. licet eminus esse Fortibus: Ancaeo nocuit temeraria virtus. *Liv.* 25, 37. *f.* Ad consilium prima specie temerarium magis, quam audax, animum adjecit. *Ov. Her.* 18, 189. temerarius Amor. *Id. Met.* 12, 59. Illic Credulitas, illic temerarius Error, Vanaque Laetitia est. *Id. Fast.* 5, 467. Quem lupa servavit, manus hunc temeraria civis Perdidit: o quanto mitior illa fuit! *Id. Met.* 2, 50. temeraria. *Id. Trist.* 5, 13, 17. querela; et *Pont.* 6, 6, 27. Juppiter in multos temeraria fulmina torquet. *Mart.* 12, 14. frena temeraria, *h. e.* equus intractabilis et praeceps. *Plin.* 17, 22, 35. *n.* 11. Temerarium est, ante crassitudinem pollicarem viti imperare. *Plin. alter ep.* 4, 9. *med.* Temerarium est, secundis non esse contentum. ℙ *Haud temerarium est*, non casu fit, non de nihilo est, non est sine ratione: aliquid portendit. *Pl. As.* 2, 1, 14. Sed quid hoc, quod picus ulmum tundit? haud temerarium est. *Id. Aul.* 2, 2, 7. Non temerarium est, ubi dives blande appellat pauperem. ℙ *Temerarius*, incertus, non stabilis, fortuitus. *Festus* in *Navalis scriba:* Columbariorum questus temerarius incertusque. ℙ De tributo temerario, V. in TRIBUTUS.

TĚMĚRĀTOR, oris, m. βεβηλωτὴρ, qui temerat, violator, corruptor. *Stat. Th.* 11, 12. Quantus Apollineae temerator matris Averno Tenditur, *h. e.* Tityus, qui Latonam temerare tentavit. *Id. Achill.* 1, 600. stat fine dato metuenda sacerdos, Exploratque aditus, ne quis temerator oberret Agmine femineo. *Impp. Valent. et Valens Cod.* 12, 53, 2. Si quis praesentis legis temerator exsistat. ℙ De falsario. *Modest. Dig.* 48, 10, 29. Poenam temeratoris luit: perinde enim punitur, atque si falsum fecerit.

TĚMĚRĀTUS, a, um, part. a *temero:* βεβηλωθεὶς, contaminatus, violatus. *Liv.* 26, 13. *med.* Arae, foci, Deum delubra, sepulcra majorum temerata ac violata. *Virg. A.* 6, 841. Ultus avos Trojae, templa et temerata Minervae. *Ov. Her.* 17, 3. Sacra hospitii temerata; et *ib.* 5, 101. temerati foedera lecti; et *ib.* 9, 49. temerata puella; et *ib.* 14, 17. nox temerata sanguine. *Id. Met.* 9, 626. Et scripsi, et petii: temerata est nostra voluntas. *Lucan.* 1, 225. et *Sen. Med.* 614. temerata jura. *Tac. A.* 1, 30. linquere castra infausta temerataque, *h. e.* seditionis scelere infecta. *Mart.* 5, 71. Rura Cleonaeo nunquam temerata leone. *Stat. Achill.* 1, 302. Trux puer, et nullo temeratus pectora motu, *h. e.* nullo amoris affectu tactus. *Tab. aenea* ap. *Grut.* 502. *col.* 1. *l.* 11. Priscus Tarquinius propter temeratum sanguinem, quod patre Demarato Corinthio natus erat, et Tarquiniensi matre generosa, sed inopi, cum domi repelleretur a gerendis honoribus, postquam Romam migravit, regnum adeptus est. *Temeratus sanguis* de eo dicitur, qui ex parentibus imparis conditionis ortus est. Litus temeratum, V. in TEMERO *f.*

TĚMĚRE, adv. εἰκῆ, ἀβούλως, sine ratione, sine consilio, casu, inconsulte, imprudenter, stulte. *Cic. Inv.* 1, 34. Domus ea, quae ratione regitur, omnibus instructior est rebus, quam ea, quae temere et nullo consilio administratur. *Id. Off.* 1, 29. Ne quid temere ac fortuitu, inconsiderate, negligenterque agamus. *Id. N. D.* 1, 16. *med.* Inconsulte ac temere dicere aliquid. *Caes.* ad *Cic. post. ep.* 8. *l.* 10. *ad Att.* Te nihil temere, nihil imprudenter facturum judicaram. *Cic. N. D.* 2, 2. Id evenit non temere, nec casu. *Id. Font.* 1. Audacter hoc dico, non temere confirmo. *Ter. Ph.* 5, 3, 19. Sic erit: non temere dico. *Cic. Fam.* 4, 13. *med.* Non scribo hoc temere. *Id. Phil.* 8, 5. *med.* Omnino irasci amicis non temere soleo, ne si merentur quidem. *Id. Div.* 2, 55. Oracula partim ficta aperte, partim effutita temere. *Liv.* 10, 40. *f.* Priusquam occurreretur, emisso temere pilo ictus pullarius, ante signa cecidit. *Sall. Cat.* 32. *med.* Catilina voce supplici postulare a patribus, ne quid de se temere crederent. *Ov. Fast.* 6, 327. Hi temere errabant in opacae vallibus Idae. *Pl. Trin.* 4, 2, 162. Nunquam edepol temere tinniit tintinnabulum: nisi qui illud tractat aut movet, mutum est, tacet, *h. e.* sponte, ex se solum. ℙ *Non temere est*, non de nihilo est, non est sine ratione, aliquid portendit, significat, οὐκ ἄλλως. *Ter. Heaut.* 4, 1, 7. Nescio quid tristis est: non temere est: metuo quid siet; et *Ph.* 5, 8, 9. et *Pl. Aul.* 4, 3, 1. Non pol temere est, quod tu tam times. *Virg. A.* 9, 375. Haud temere est visum, conclamat ab agmine Volscens. ℙ *Temere* pro facile. *Pl. Bacch.* 1, 1, 52. Rapidus fluvius est hic non hac temere transire potest. *Ter. Ph.* 4, 5, 2. Hoc temere nunquam amittam ego a me, quin, etc. *Nep. Att.* 20. Nullus dies temere intercessit, quo non ad eum scriberet. *Hor. Ep.* 2, 2, 13. non temere a me Quivis ferret idem. *Id. Sat.* 2, 2, 116. non temere edi luce profesta Quicquam, praeter olus fumosae cum pede pernae. *Liv.* 30, 30. Non temere incerta casuum reputat, quem fortuna nunquam decepit. *Quint.* 1, 3. Illud ingeniorum velut praecox genus non temere unquam pervenit ad frugem. *Suet. Tit.* 6. *extr.* Non temere quis tam adverso rumore, magisque invitis omnibus transiit ad principatum; et *ib.* 8. *med.* Quaedam sub eo tristia acciderunt: ut conflagratio Vesevi, incendium Romae, item pestilentia, quanta non temere alias. *Julian. Dig.* 50, 17, 64. Ea, quae raro accidunt, non temere in agendis negotiis computantur. Adde *Cat.* ap. *Charis.* 2, 196. ℙ Item incomposite, sine ordine, passim, hic illic. *Hor. Od.* 1, 12, 7. vocalem temere insecutae Orphea silvae. Alii interpretantur *sponte*, *nullo impellente*. *Liv.* 22, 42. Argentum quibusdam locis temere per vias, velut objectum praedae, vidisse. *Apul. Met.* 4. Parva casula cannulis temere contecta. ℙ *Temere jacere*, toto corpore stratum porrectumque esse, sine cura aut decoro. *Hor. Od.* 2, 11, 13. sub alta vel platano, vel pinu jacentes sic temere. *Ov. Am.* 1, 14, 21. Tum quoque erat neglecta decens, ut Threcia Bacche Cum temere in viridi gramine lassa jacet. *Virg. A.* 9, 329. Tres juxta famulos temere inter tela jacentes. ℙ Comp. *Temerius* est *Accii* ap. *Non.* 2, 841.

TĚMĚRĬTAS, atis, f. ἀβουλία, inconsiderantia, praeceps deliberatio, incogitantia. *Caes. B. G.* 7, 42. Temeritas, quae maxime illi hominum generi est innata, ut levem auditionem habeat pro re comperta; et *ib.* 52. Temeritatem cupiditatemque militum reprehendit, quod sibi ipsi judicavissent, quo procedendum, aut quid agendum videretur. *Cic. Marcell.* 2. *extr.* Nunquam temeritas cum sapientia commiscetur, nec ad consilium casus admittitur. *Id, Sen.* 6. *extr.* Temeritas est florentis aetatis, prudentia senescentis. *Hirt. B. Alex.* 85. Caesar incredibili ejus vel temeritate, vel fiducia motus, etc. *Cic. Off.* 1, 29. Omnis actio vacare debet temeritate, et negligentia. *Liv.* 6, 30. et 22, 25. Temeritas atque inscitia. *Id.* 42, 49. Inscitia et temeritas. *Cic. Div.* 2, 41. Quibus in rebus temeritas et casus, non ratio nec consilium valet. *Id. N. D.* 3, 24. Fortunam nemo ab inconstantia et temeritate sejunget. *Id. Div.* 1, 34. Exercitus qui stultitia et temeritate alicujus administratur. *Id. Planc.* 4. Populus non delectu aliquo aut sapientia ducitur ad judicandum, sed impetu nonnunquam, et quadam etiam temeritate. *Id. Div.* 1, 4. Omnibus in rebus temeritas in assentiendo, errorque turpis est. *Id. Har. resp.* 26. Plenus inconsideratissimae ac dementissimae temeritatis. *Id. Cat.* 3, 7. Furiosa temeritas. *Sen. Ag.* 145. caeca. *Id. Octav.* 838. Temeritate in praeceps ferri. *Sall. Jug.* 7. *f.* Et proelio strenuus erat, et bonus consilio: quorum alterum ex providentia timorem, alterum ex audacia temeritatem afferre plerumque solet. *Id. fr.* ap. *Non.* 4, 403. Ad haec moribus adversa in pravitatem, secunda in casu fortunam in temeritatem declinando corrumpeba ℙ *Cic. N. D.* 2, 32. *extr.* Cum dicimus natura c stare administrarique mundum, non ita dicimus, glebam, aut fragmentum lapidis, nulla cohaere natura; sed ut arborem, ut animal, in quibus nu temeritas, sed ordo apparet, et artis quaedam si litudo, *h. e.* confusio, et qualitas contraria disp tioni atque ordini. ℙ In plur. num. *Quint. decl.* 1. Si temeritates quoque nostras conscientia reor non potest pati.

TĚMĚRĬTER, adv. idem ac temere. *Accius* *Non.* 11, 54. Hoc in re est, quod tu tam temeri meam benevolentiam interiisse es ratus. *Ennius* q que usus est: teste *Prisc.* 15, 1010.

TĚMĚRĬTŪDO, inis, f. idem ac temeritas. *cuv.* ap. *Non.* 2, 867. Egon' tyrannum novi tem tudinem?

TĚMĚRO, as, avi, atum, a. 1. βεβηλόω, corr po, contamino, polluo. *Festus:* Temerare, viol sacra et contaminare; dictum videlicet a temerit *Tibull.* 3, 5, 7. Non ego tentavi nulli temeranda rorum Audax laudandae sacra docere Deae. *Met.* 15, 75. Parcite mortales dapibus temerare fandis Corpora. *Id. ib.* 7, 535. Temerare flu venenis. *Tac. A.* 1, 53. Eandem Juliam in ma monio M. Agrippae temeraverat. *Ov. Am.* 1, 8, thalamos temerare pudicos. *Id. Pont.* 4, 10, 82. ram non temerare fidem. *Id. Met.* 8, 741. Cer nemus violasse securi Dicitur, et lucos ferro te rasse vetustos. *Id. Trist.* 2, 503. incestis teme vocibus aures. *Stat. Th.* 3, 463. Nubila suspe celerem temerasse volatu Persea, *h. e.* primum netrasse, et quodammodo violasse, quia volare aera non hominibus, sed avibus datum est. Sic *Fl. de Argo*, quae prima dicitur navigasse, 1, illicitas temerare rudentibus undas; et *ib.* 801 *Lucan.* 3, 193. temeratum litus; et *Sil.* 15, 532. meratae Alpes, *h. e.* ab Annibale primum transi cum humanis gressibus negatae viderentur, ut 17, 502. loquitur. *Lucan.* 1, 147. temerare ferr *h. e.* caedibus et sanguine inficere. *Sil.* 2, 472. temerare piget, rabidi jejunia ventris Insolitis gunt vesci, *h. e.* morsu violare etiam ea, quae hominibus non sunt. *Claud. B. G.* 102. delubra lis temerare profanis, *h. e.* aspicere quae non li

TĚMĚSAEUS, a, um, adj. Τεμεσαῖος, ad Te sen, Τεμέσην, Bruttiorum urbem pertinens: qua Temsa, vel Tempsa, Τέμψη, dicitur: hinc *Tem* *nus, a, um*, q. v. v. s. l. Meminere *Plin.* 3, 5, *Ov. Met.* 15, 52. et 707. et *Mela* 2, 4. *med.* Cele fuit aere flando et perficiendo. *Stat. Silv.* 1, 1, Et queis se toties Temese dedit hausta metallis. *Fast.* 5, 441. Temesaeaque concrepat aera. (*Stat. Silv.* 1, 5, 47.) *Id. Met.* 7, 207. Te quo Luna, traho, quamvis Temesaea labores Aera minuant. ℙ In illo *ejusd. Med. fac.* 41. Et qua aliquis Temesaea removerit aera: est qui leg. *T* *seia moverit.* ℙ *Stat.* in illo *Achill.* 1, 413. Aera mant Temesae: Temesas ponit inter urbes Grae

TĚMĒTUM, i, n. vox prisca vinum signific ut *Fest.*, *Gell.* 10, 23. et *Plin.* 14, 13, 14. doc unde *abstemius* et *temulentus*. De notatione alii V. tamen in BRIA. *Hor. Ep.* 2, 2, 162. ac uvam, Pullos, ova, cadum temeti: nempe modo etc. *Juven.* 15, 25. De Corcyraea temetum dux urna. *Pomp.* ap. *Fest.* Non multi temeti, sed rimi. *Varr.* ap. *Non.* 1, 14. Temetum olfa *Plin. l. c.* olere. *Cic. fr.* ap. *Non. ib.* Carent te omnes mulieres. *Pl. Aul.* 2, 6, 5. Cereri ne ha cturi nuptias? quia temeti nihil allatum intel ℙ *Temeti timor* facete dicitur parasitus et he quia hujusmodi homines edaces bibacesque esse lent. *Novius* ap. *Fest.* Sequimini: i prae, mi sequere temeti timor. Ita *Dacier.* leg., *Both.* Sequimini, praemiati, sequere, etc. ℙ *Ricci* in *Prosod. Bonon.*, qui primam, aut secundam labam corripi posse putat, incerta omnia affert.

TEMNĪTES, ae, m. Τημνίτης, et

[TEMNĬUS, a, um, adj. qui ex Temno est, Aeolidis, nunc *Melemèn*, cum monte cognon *Cic. Fl.* 18. Heraclides ille Temnites homo ine et loquax. Hinc *Temnitae, arum*, absolute, inc illius urbis ap. *eund. ib.* 19. Cn. Lentulus Tem rum patronus. Item *Temnii, orum*, absolute, *Tac. A.* 2, 47. Temnios, Philadelphenos, Aege levari tributis placuit. *F.*]

TEMNO, is, a. 3. καταφρονέω, parvi facio, spe contemno. Ducunt a τέμνω, seco, quod interdu milem habet significationem. [*Doederl. hujus bi originem ab adverbio *temere*, repetit.] Ver est fere poeticum. *Lucr.* 3, 971. semper aves abest: praesentia temnis. *Hor. Sat.* 1, 1, 115. stat equis auriga suos vincentibus, illum Prae tum temnens extremos inter euntem; et *ib.* 2, 2, Jejunus raro stomachus vulgaria temnit. *Virg* 6, 620. Discite justitiam moniti, et non temnere vos; et *ib.* 7, 236. ne temne, quod ultro Pra mus manibus vittas ac verba precantia. *Ov. A.* 3, 299. Est et in incessu pars non temnenda de *Tac. H.* 3, 47. Haud temnendae manus ducto Praeteritum est *tempsi*, ut videre est in *conte*

et *temni* dictum esse putat *Scal.* ita legens illud *l.* ap. *Non.* 2, 855. Quodque adeo fuerint, qui emnere superbum. Alii leg. *tempsere superbi.* nt qui putant, etiam a *Cic.* verbum ipsum usur- *Att.* 13, 20. *med.* Id ago scilicet, ut judicia vi- temnere. Sed plerique omn. leg. *tenere.*

EMO, onis, m. ῥυμὸς, lignum longum et exten- in curru, vel aratro, cui jugum in anteriori par- dnectitur. *Is. Vossio* videtur esse a στήμων, , ab ἵστημι, sto. *Varr. L. L.* 6, 4. Temo di- a tenendo: is enim continet jugum. *Colum.* 6, *ed.* Juvenci jugum quarto die accipiunt, cui ra- illigatur, et temonis vice trahitur. *Virg. G.* 73. junctos temo trahat aereus orbes. *Ov. Met.* 07. Aureus axis erat, temo aureus, aurea sum- Curvatura rotae. *Juven.* 4, 126. Regem ali- capies, aut de temone Britanno Excidet Arvi- , *h. e.* ex essedo, in quo pugnat: synecdoche. etae non raro usurpant de plaustro Bootae, seu ntrionibus. *Stat. Th.* 1, 370. hiberno depren- avita ponto, Cui neque Temo piger, neque ami- idere monstrat Luna vias. *Cic.* vertens *Arati* ina, *N. D.* 2, 42. *f.* Arctophylax, vulgo qui ur esse Bootes, Quod quasi temone adjunctam se quatit Arcton. ℙ Ex eo cognoscebant, quan- nox processisset. *Enn.* ap. *Varr. l. c.* et *Fest eptentrion.*: Quid noctis videtur? in altissimo clypeo temo superat stellas, *h. e.* multa nox ut *Varr. ib.* dicit. *Sen. Herc. Fur.* 130. Septem s Arcades ursae lucem verso temone vocant *Met.* 10, 447. interque Triones Flexerat obliquo trum temone Bootes. *Lucan.* 4, 523. flexoque e temone paverent, *h. e.* die adventante. *Stat.* 1, 692. sed jam temone supino Languet hyper- ae glacialis portitor Ursae. ℙ *Temones* a simi- ine vocat *Colum.* 6, 19. longas perticas, quasi ras in machina, qua boves et equi colligantur ndi causa. ℙ *Temo* in *Cod. Theod.* 6, 26, 14. t 18. nomen est praestationis, seu functionis, solvebatur ab his, qui tirones praebere debe- supplendo exercitui, et pro iis pecuniam solve , aestimatione facta, quanti tiro quisque vale- Videtur autem dici a τιμάω, aestimo, et *temo* pte esse pro *timo.*

EMONĀRĬUS, a, um, adj. ad temonem perti- genus praestationis, de quo in v. praec. *Imppp.* ., *Valent. et Theod. Cod. Theod.* 11, 16, 14. ium vilium munerum, ac totius capitulariae, (ut rem, quam volumus intelligi, communi de- atione signemus) temonariae functionis fieri nus exsortes. *Impp. Constant. et Constans. Cod.* 12, 24, 1. Temonaria onera. ℙ *Temonarius,* bsolute, qui hujusmodi praestationem seu tri- n exigit. *Imp. Constant. ib.* 29, 2.

MPĒ, n. plur. indecl. τὰ Τέμπεα, πη, regiun- Thessaliae amoenissima, in valle, per quam us amnis decurrit, cincta Olympo, Ossa, et montibus, inter Larissam et oram maritimam. bulis est ab Hercule aperta fuisse, diductisque ntibus, viam Peneo factam, ut est ap. *Sen.* *Fur.* a. v. 283. Describuntur his verbis a *Plin.* 15. Peneus inter Ossam et Olympum numerosa alle defluit quingentis stadiis, dimidio ejus spatii abilis. In eo cursu Tempe vocantur quinque passuum longitudine, et ferme sesquijugeri lati- e, ultra visum hominis attollentibus se dextra que leniter convexis jugis. Intus sua luce vi- te allabitur Peneus, viridis calculo, amoenus ripas gramine, canorus avium concentu. *Id.* 16, 2. Thessalica Tempe. *Hor. Od.* 1, 7, 4. Thes- *Virg. G.* 4, 317. Peneia. *Hor. Od.* 3, 1, 24. ta Zephyris. *Lucan.* 8, 1. nemorosa. *Mela* 2, cro nemore nobilia. *Sen. Troad.* 815. opaca. *Th.* 6, 88. umbrosa; et *ib.* 10, 119. tenebrosa. *l.* 64, 285. viridantia. ℙ Nihil amoenitati lo- icit difficilis aditus et angustiae, quas ita de- t *Liv.* 44, 6. Sunt Tempe saltus transitu diffi- nam praeter angustias per quinque millia, qua um jumento onusto iter est, rupes utrinque ita ae sunt, ut despici vix sine vertigine quadam oculorum animique possit: terret et sonitus et do per mediam vallem fluentis Penei amnis. ℙ alibi loca amoena *Tempe* dicuntur. *Virg. G.* 9. Speluncae, vivique lacus, et frigida Tempe, tusque boum, mollesque sub arbore somni Non t. *Ov. Fast.* 4, 477. Eloria Tempe. *Id. Am.* . Heliconia. *Stat. Th.* 1, 485. Theumesia. *Ca-* 64, 35. Phthiotica; *nisi forte eadem sunt ac alica.* ℙ *Tempea* Graeca positione, τὰ Τέμπεα. *gm. Solini* in *Anthol. Lat.* T. 2. p. 386. *Burm.* quoque qui resono colitis cava Tempea coetu.

MPĔRACŬLUM, i, n. temperatura. *Appul.* *n.* 6. Et cinnami merces, et ferri temperacu- argenti metalla.

MPĔRĀMENTUM, i, n. temperatura, mixtio cum proportione, proportio diversarum qua- m in corpore mixto, μίξις, κρᾶσις. *Plin.* 9, 36, Concharum ad purpuras et conchylia (eadem est materia, sed distat temperamento) duo genera, etc. *Id.* 19, 8, 44. Eruca praecipue um contemptrix, diversae est, quam lactuca, ae: idcirco jungitur illi fere in cibis, ut nimio i par fervor immixtus temperamentum aequet. *Scrib. Comp.* 230. Teruntur ex cinere lixiva, qua culinarii utuntur, donec habeat mellis liquidi tempe- ramentum, *h. e.* spissitudinem. Hac eadem ratione saepius usurpatum legas apud eundem *Scrib.* ℙ Po- nitur et pro modo, mediocritate, moderatione. *Plin.* 17, 24, 37. *n.* 6. Omnia modo constant, certoque temperamento. *Id.* 12, 25, 54. Incidentis manus li- bratur artifici temperamento, ne quid ultra corti- cem violet. *Cic. Leg.* 3, 10. *med.* Inventum est temperamentum, quo tenuiores cum principibus ae- quari se putarunt. *Liv.* 28, 44. *f.* Et si nulla alia re, modestia certe et temperamento linguae adole- scens senem vicero. Alii leg. *temperando linguae.* *Plin. Pan.* 3. Servare, et tenere temperamentum in aliqua re. *Just.* 2, 7. Tanto temperamento inter ple- bem senatumque egit, ut ab utrisque parem gratiam traheret. ℙ *Temperamentum coeli* ap. *eund.* 2, 1. est constitutio aeris quaecumque. ℙ In corpore et- iam animalis est certa qualitatum constitutio et mo- dus, ex quo valetudo bona, vel mala exsistit. *Co- lum.* 3, 12. *med.* Opus est inter has tam diversas inaequalitates magno temperamento, quod in corpo- ribus quoque nostris desideratur, quorum bona va- letudo calidi et frigidi, humidi et aridi, densi et rari certo et quasi examinato modo continetur. Nec tamen hoc temperamentum in terra, quae vineis de- stinetur, pari momento libratum esse debere, etc.

TEMPĔRANS, antis, a *tempero:* σώφρων, mo- deratus, continens, temperatus. *Cic. Font.* 14. Fru- gi hominem, judices, et in omnibus vitae partibus moderatum ac temperantem, plenum pudoris, ple- num officii, plenum religionis, videtis positum in vestra fide ac potestate. *Id. Par.* 3, 1. *f.* An tempe- rantem eum dices, qui se in aliqua libidine conti- nuerit, in aliqua effuderit? *Id. Att.* 15, 1. Cum ho- minem temperantem, summum medicum, tantus im- proviso morbus oppresserit. *Liv.* 26, 22. Cives graviores temperantioresque a cupidine imperii. Alii leg. *temperatiores. Cic. Font.* 13. Homo sanctissimus ac temperantissimus. ℙ Cum gen. *Ter. Ph.* 2, 1, 40. Si est, ut culpam in se admiserit, ex qua re mi- nus rei foret aut famae temperans, *h. e.* minus par- ceret rei familiari, aut famae suae. *Tac. A.* 13, 46. *extr.* Integre sancteque egit procax otii, et potesta- tis temperantior, *h. e.* moderatior in potestate. *Plin. Pan.* 52. *med.* Temperans gaudii seraeque laetitiae.

TEMPĔRANTER, adv. μετρίως, σωφρόνως, mo- dice, moderate. *Cic. Att.* 9, 2. *med.* Nam quod ais, si hic temperantius egerit, consideratius consilium te daturum; qui hic potest se gerere non perdite? *Tac. A.* 15, 29. Ille de nobilitate generis multum praefatus, cetera temperanter adjungit; et *ib.* 4, 33. Noscenda vulgi natura, et quibus modis tempe- ranter habeatur.

TEMPĔRANTĬĂ, ae, f. σωφροσύνη, moderatio, modestia. *Cic. Tusc.* 3, 8. Temperans, quem Grae- ci σώφρονα appellant, eamque virtutem σωφροσύνην vocant, quam soleo equidem tum temperantiam, tum moderationem appellare, nonnunquam etiam modestiam: sed haud scio, an recte ea virtus fruga- litas appellari possit. *Id. Part.* 22. Quae vero mo- derandis cupiditatibus, regendisque animi motibus laudatur, ejus est munus in agendo: cui temperan- tiae nomen est; et *Fin.* 1, 14. Temperantia est, quae in rebus aut expetendis, aut fugiendis rationem ut sequimur, monet; et *ib.* 5, 23. *med.* et *N. D.* 3, 15. Temperantia constat ex praetermittendis vo- luptatibus. *Id. Inv.* 2, 54. Temperantia est rationis in libidinem, atque in alios non rectos animi impe- tus firma et moderata dominatio. Ejus partes sunt continentia, clementia, modestia. *Id. Or.* 2, 60. *med.* Dicacitatis moderatio et temperantia distin- guet oratorem a scurra. *Id. Fam.* 1, 9. *med.* Novi enim temperantiam et moderationem naturae tuae. *Id. Off.* 3, 25. *extr.* Conformatio et moderatio con- tinentiae et temperantiae; et *ib.* 33. Restat quarta pars, quae decore, moderatione, modestia, conti- nentia, temperantia continetur. *Id. Tusc.* 5, 20. Summa fuit ejus in victu temperantia. *Tac. G.* 23. Sine apparatu expellunt famem: adversus sitim non eadem temperantia. *Plin. ep.* 1, 12. *med.* Increverat valetudo, quam temperantia mitigare tentavit; et *Tac. A.* 1, 14. Moderandos feminarum honores di- ctitans, eademque se temperantia usurum in his, quae sibi tribuerentur. [*Discrimen inter *temperan- tia* et *temperatio* item *temperatus Doederl.* 2, 209. hoc fere constitui posse videtur, ut haec virtutem significent, qua nonnisi homines gaudeant, illud et- iam rebus tribui queat.] ℙ Item temperamentum. *Sall. Jug.* 49. Metellum magnum et sapientem virum fuisse comperior, tanta temperantia inter ambitio- nem saevitiamque moderatum.

TEMPĔRĀTĒ, adv. μετρίως, moderate, tempe- ranter, modice. *Cato R. R.* 69. Lenibus lignis faci- to calescat: ubi temperate tepebit, cummin indito. *Vitr.* 2, 9. *med.* Arbores humoris temperate, parum terreni habentes. *Cic. Att.* 12, 32. Ages, ut scribis, temperate; et *ib.* 13, 1. Ita scripsisti, ut neque se- verius, neque temperatius scribi potuerit. Alii leg. *temperantius. August. Mus.* 6, 15. Temperatissime et castissime vivere.

TEMPĔRĀTĬO, onis, f. εὐκρασία, μίξις, mixtio, temperatura. *Cic. Verr.* 2, 4, 44. *f.* Tu solus vasis Corinthiis delectaris? tu illius aeris temperationem solertissime perspicis? *Vitr.* 7, 11. Caerulei tempe- rationes Alexandriae primum sunt inventae. *Cic. N. D.* 2, 5. Magnitudo commodorum, quae percipiun- tur coeli temperatione, fecunditate terrarum, etc. et *ib.* 10. Omnia, quae terra concipiat, semina tem- peratione caloris et oriri et augescere. *Id. Tusc.* 4, 13. *med.* Est enim corporis temperatio, cum ea con- gruunt inter se, e quibus constamus, sanitas: sic animi dicitur, cum ejus judicia opinionesque concor- dant: eaque animi est virtus, quam alii ipsam tem- perantiam dicunt esse, alii obtemperantem tempe- rantiae praeceptis. ℙ Translate est moderatio, gu- bernatio. [*Differentiae inter *temperatio* et *mode- ratio*, notationis, quam in *tempore* posuimus, ratio- ne habita, *Doederl.* 2, 209. hanc fere summam dedit, ut *moderatio* mentem, *temperatio* universam hominis na- turam spectet: hoc, ut nostr. *Seelenruhe*, statum signifi- cet, ubi ratio primum locum occupatum teneat; illud, ut nostr. *Selbstbeherrschung*, in certamine rationis cum animi affectibus positum sit. Quid *temperantia* di- stet, v. in h. v.] *Cic. Somn. Scip.* 4. *f.* Sol dux et princeps, et moderator luminum reliquorum, mens mundi et temperatio. *Id. Tusc.* 4, 1. De mo- ribus institutisque majorum, et disciplina ac tempe- ratione civitatis loqui. *Id. Leg.* 3, 5. Haec est, quam maxime probat temperationem reipublicae: quae effici non potuisset, nisi tali descriptione ma- gistratuum. ℙ Item temperamentum. *Id. ib.* 12. Sed praesto est hujus vitii temperatio, quod senatus lege nostra confirmatur auctoritas; et *paulo post:* Potest ex temperatione juris, cum potestas in po- pulo, auctoritas in senatu sit, teneri ille moderatus et concors civitatis status.

TEMPĔRĀTĪVUS, a, um, adj. qui temperat, ut Temperativa medicamina, ap. *Coel. Aurel. Tard.* 4, 1. Itali *medicamenti mitiganti* dicunt.

TEMPĔRĀTOR, oris, m. ἁρμοστὴρ, moderator, gubernator. *Cic. Or.* 21. Magni igitur judicii, sum- mae etiam facultatis esse debebit moderator ille, et quasi temperator hujus tripartitae varietatis. *Mart.* 4, 55. Quam fluctu tenui, sed inquieto Armorum Salo temperator ambit. Ubi Salonem fluvium vocat armorum temperatorem, quia ejus aquis temperan- tur enses. *Sen. V. B.* 14. Temperator voluptatis, *h. e.* qui voluptate temperate utitur.

TEMPĔRĀTŪRĂ, ae, f. κρᾶσις, μίξις, mixtio, temperamentum, temperatio. *Vitr.* 7, 9. Tempera- tura minii. *Plin.* 34, 9, 20. Sequens temperatura statuaria est, eademque tabularis, hoc modo; et *mox:* Appellatur etiamnum et formalis temperatura aeris tenerrimi; et *paulo post:* Novissima est, quae vocatur ollaria, vase nomen hoc dante, etc. et *ib.* 2, 5. Insula aes non gignens, sed officinarum tem- peratura nobilitata; et *ib.* 15, 43. Ferrum a rubigi- ne vindicatur cerussa, et gypso, et liquida pice: haec est temperatura, a Graecis antipathia dicta. ℙ Translate. *Sen. ep.* 1. *med.* Quaecumque attribuit conditio nascendi, et corporis temperatura; et *Varr.* ap. *Non.* 2, 848. Quaero ex te, utrum hoc adduxerit coeli temperatura, an terrae bonitas, i. e. temperies.

TEMPĔRĀTUS, a, um, part. a *tempero:* συγκε- κραμένος, εὔκρατος, mixtus. *Cic. Tusc.* 1, 25. *med.* Auribus oblectatio magna parta est, inventa et tem- perata varietate et natura sonorum. *Plin.* 20, 9, 40. Vinum temperatum ex aqua coelesti. *Id.* 19, 5, 28. Amaritudo temperata multo. *Id.* 11, 42, 97. Zo- roastrem caseo vixisse annis viginti ita temperato, ut vetustatem non sentiret. ℙ Translate est admi- nistratus. *Vell.* 2, 60. *f.* Omnia pretio temperata, vendente rempublicam consule. ℙ Saepe est mo- deratus, modicus, temperans, modestus, μέτριος. *Cic. Fam.* 12, 27. Est autem ita temperatis modera- tisque moribus, ut summa severitas summa cum hu- manitate jungatur. *Id. Att.* 4, 6. Homo in sum- ma magnitudine animi multa humanitate tempe- ratus. *Id. N. D.* 3, 36. Vir justus, temperatus, sapiens. *Hor. Od.* 2, 3, 1. rebus in arduis Ser- vare mentem, non secus in bonis Ab insolenti temperatam Laetitia. *Id. ib.* 3, 4, 66. Vim tem- peratam Dii quoque provehunt In majus: Idem odere vires Omne nefas animo moventis. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 15. Ecquem Caesare nostro acriorem in rebus gerendis, eodem in victoria temperatiorem audisti? *Sen. ep.* 18. Hoc multo fortius est, ebrio ac vomitante populo siccum ac sobrium esse: illud temperatius, non excerpere se, nec insigniri, nec misceri omnibus. ℙ Commode transfertur ad ora- tionem. *Cic. Or.* 2, 53. Neque est ulla temperatior oratio, quam illa, in qua asperitas contentionis oratoris ipsius humanitate conditur. *Id. Or.* 57. *extr.* Sit oratio permixta et temperata numeris, nec disso- luta, nec tota numerosa; et *ib.* 27. *med.* Oratio mo- dica ac temperata. ℙ *Temperata regio*, *tempera- tum tempus*, in quo calor et frigus ita temperata sunt, ut neutrum saeviat. *Plin.* 14, 2, 4. *n.* 3. Eu- genia (*vitis*) ferventibus locis, Rhaetica temperatis, Allobrogica frigidis copiam praestant. *Vitr.* 1, 4. Regiones coeli neque aestuosae, neque frigidae, sed temperatae. *Caes. B. G.* 5, 12. Loca sunt tempera- tiora, quam in Gallia, remissioribus frigoribus. *Varr. R. R.* 2, 5. *med.* Temperatissimum anni tem- pus. *Colum.* 3, 20. Mitis ac temperatus annus. Ad-

de *Mart.* 10, 30. ¶ *Prela temperata*, parata ad opus et instructa, ut iis quandocumque uti liceat. *Cato R. R.* 12. Prela temperata quinque, supervacanea tria. V. *Turneb. Adv.* 8, 6.

[TEMPĔRĀTUS, us, m. temperantia, abstinentia. *Arnob.* 5, 167. Quid temperatus ab alimonio panis, cui rei dedistis nomen castus. V. CASTUS, su. *F.* *V. in *Temperantia*.]

TEMPĔRI. V. TEMPORI.

TEMPĔRĬES, ei, f. εὐκρασία, diversarum rerum mixtio aequata, ita ut nulla res aliam excedat. *Plin.* 34, 2, 3. Corinthii aeris tria genera: candidum, argento quam proxime accedens, in quo illa mixtura praevaluit: alterum, in quo auri fulva natura: tertium, in quo aequalis omnium temperies fuit. *Id.* 2, 78, 80. Magna et in colore temperies: scil. ut neque nimis fuscus sit, neque nimis candidus in cute hominum. Ap. *Claud. Nupt. Honor. et Mar.* 268. similem locum habes. Rursus *Plin.* 16, 11, 22. Resina, si cum aqua levius decoquatur, rufo colore lentescit: alia temperies ad crapulam. ¶ Saepe dicitur de temperata coeli constitutione, cum neque frigus, neque aestus nimius est, εὐημερία. *Plin. ep.* 5, 6. Accipe temperiem coeli, regionis situm, villae amoenitatem. *Ov. Pont.* 2, 7, 71. Temperie coeli corpus animusque juvantur: Frigore perpetuo Sarmatis ora riget. *Id. Met.* 15, 211. Excipit (*aestatem*) autumnus etc. mitisque inter juvenemque senemque, Temperie medius; et *ib.* 1, 50. Nix tegit alta duas (*coeli zonas*): totidem inter utramque locavit, Temperiemque dedit, mixta cum frigore flamma. *Lucan.* 10, 207. Sub Jove temperies, et nunquam turbidus annus. *Ov. Met.* 4, 344. temperie blandarum captus aquarum, *h. e.* quae neque frigidae nimis sunt, neque calidae. ¶ *Temperies anni* ap. *Plin.* 18, 25, 60. est tempus anni hieme adventante, cum sementis faciendae tempus est, foliis arborum deciduis. ¶ Translate. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 217. Servat inoffensam divina modestia vocem, Temperiem servant oculi, *h. e.* modum. *Id. Epithal. Pall. et Celer.* 64. amor mentisque benignae Temperies, doctique sales et grata senectus, *h. e* moderatio animi. *Stat. Silv.* 2, 6, 48. tranquilla morum temperies. *Claud. B. Get.* 143. Temperiem coelo pariter, belloque referre, *h. e.* aestate temperare hiemem, et victoria bellum finire. ¶ De virtute Temperantiae *Id. Laud. Stil.* 2, 103. Justitia utilibus rectum praeponere suadet, etc. durum Patientia corpus Instruit, etc. Temperies, ut casta petas, Prudentia, ne quid Inconsultus agas. [*De notatione h. v. v. in *tempero*. Quid a *tepor* differat, dictum est in h. v.]

TEMPĔRO, as, avi, atum, a. 1. κεράννυμι, varias res proportione servata commisceo. *Cic. Off.* 3, 33. Quod simplex esse debet, ex dissimilibus rebus misceri et temperari non potest. *Id. Somn. Scip.* 5. Acuta cum gravibus temperans, varios aequabiliter concentus efficit. *Id. Un.* 7. Ea cum tria sumpsisset, unam in speciem temperavit. *Ov. Fast.* 5, 401. Lectas Pagasaeis collibus herbas Temperat, et varia vulnera mulcet ope. *Mart.* 9, 12. Temperare pocula Tonanti, *h. e.* miscere, propinare, praebere. *Vitr.* 10, 22. *med.* Temperavit ahena aquae ferventis, et picis, desuperne contra capita hostium, et stercoris humani, et arenae coctae cadentis, *h. e.* mixtis aqua, pice, etc. implevit. *Plin.* 7, 56, 57. Aes conflare, et temperare. *Id.* 29, 3, 11. vinum. *Id.* 34, 14, 41. ferrum. *Id.* 14, 17, 21. acetum melle. *Id.* 2, 18, 16. colores, *h. e.* colorum varietatem efficere. *Hor. Epod.* 17, 80. desiderii poculum. *Suet. Ner.* 2. *f.* venenum. *Plin.* 13, 2, 2. unguentum. *Id.* 27, 10, 59. collyrium. *Id.* 23, 2, 29. Oxymeli antiqui hoc modo temperabant: mellis minas decem, aceti quinque, salis pondo libram, etc. ¶ Quemadmodum temperando fit ferrum durius, et incidendo aptius, sic *temperare ungues* dixit *Stat. Th.* 2, 130. de tigride: Bella cupit, laxatque genas, et temperat ungues. ¶ Item mitigo, lenio. *Plin.* 20, 7, 26. Temperare asperitatem oxypori addito dulci. *Cic. N. D.* 2, 53. Etesiarum flatu nimii temperantur calores. *Virg. G.* 1, 110 scatebrisque arentia temperat arva. Sic *Claud. Cons. Prob.* etc. 260. Oebaliae qui temperat arva Galesus, *h. e.* sitientia irrigat. *Plin.* 17, 12, 18. Vitis solem umbra temperans. *Hor. Od.* 4, 12, 1. Jam veris comites, quae mare temperant. *Id. ib.* 3, 19, 6. quis aquam temperet ignibus. *Mart.* 3, 25. Si temperari balneum cupis fervens. ¶ Translate. *Cic. Phil.* 12, 11. Cujus acerbitas morum, immanitasque naturae, ne vino quidem permixta temperari solet. *Hor. Od.* 2, 16, 26. amara lento Temperet risu. *Suet. Tib.* 34. Annonamque macelli, senatus arbitratu, quotannis temperandam censuit, *h. e.* pretium annonae minuendum. ¶ Item guberno, moderor, rego, administro: quod fit non uno eodemque semper modo, sed varias rationes miscendo, et nunc hac, nunc illa utendo, pro temporum et rerum varietate. *Plin.* 2, 6, 4. Sol vices temporum, annumque semper renascentem ex usu naturae temperat. *Ov. Met.* 13, 366. Temperare ratem. *Hor. Od.* 1, 12, 14. (et *ib.* 3, 4, 45.) de Jove: qui res hominum ac Deorum, Qui mare ac terras, variisque mundum Temperat horis. *Id. ib.* 8, 6. Gallica nec lupatis Temperet ora frenis. *Id. ib.* 4, 3, 17. O testudinis aureae Dulcem quae strepitum, Pieri, temperas. *Cic. Tusc.* 1, 1. Mores instituta vitae, resque domesticas ac familiares nos profecto et melius tuemur, et lautius: rem vero publicam nostri majores certe melioribus temperaverunt et institutis, et legibus. *Hor. Sat.* 2, 5, 70. mulier si forte dolosa, Libertusve senem delirum temperet. *Petr. Sat.* 137. Fortunamque suo temperet arbitrio. *Ov. Am.* 1, 3, 10. Temperat et sumptus parcus uterque parens, *h. e.* moderatur, ne modum excedant. ¶ Item modum pono, contineo, moderor, cohibeo. *Cic. Marcell.* 3. Animum vincere, iracundiam cohibere, victoriam temperare. *Sall. Cat.* 11. *extr.* Secundae res sapientum animos fatigant: ne illi corruptis moribus victoriae temperarent. *Virg. A.* 1, 61. mollitque animos, et temperat iras. *Pl. Epid.* 1, 2, 8. Temperare in amore. *Id. Rud.* 4, 7, 28. et *Liv.* 28, 44. linguae. *Liv.* 2, 23. *med.* et 32, 20. manibus: et 2, 22. oculis. *Id.* 33, 20. irae. *Id.* 5, 45. *med.* animis. ¶ In illo *Stat. Th.* 1, 304. de Mercurio: Summa pedum propere plantaribus alligat alis, Obnubitque comas, et temperat astra galero, *h. e.* coercet, pileo obvolvens, ne fulgore perstringant. ¶ *Temperare sibi* est se continere. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 7. *med.* Usque mihi temperavi, dum perducem eo rem, ut, etc. *Auct. ad Her.* 4, 18. Eum sibi credis a mendacio temperaturum? *Caes. B. G.* 1, 33. Neque sibi homines feros temperaturos existimabat, quin, etc. *Liv.* 5, 45. *med.* Vix temperavere animis, quin extemplo impetum facerent. *Plin.* 18, 6, 8. *n.* 2. Nequeo mihi temperare, quo minus unum exemplum antiquitatis afferam. *Id.* 34, 8, 19. *n.* 6. Non quivit temperare sibi in eo (*signo*) quamquam imperiosus sui inter initia principatus, transtulitque in cubiculum, alio ibi signo substituto. ¶ Item abstineo, parco. *Cic. Verr.* 2, 1, 59. *f.* Te putet quisquam sociis temperasse, qui aedem Castoris testem furtorum tuorum esse volueris? et *ib.* 4, 6. Non recuso, quin ita me audiatis, ut si cuiquam ulla in re unquam temperaverit, vos quoque ei temperetis. *Caes. B. G.* 1, 7. *f.* Neque homines inimico animo, temperaturos ab injuria et maleficio existimabat. *Claud. II. cons. Stil.* 270. Temperare a venatibus. *Virg. A.* 2, 8. a lacrimis. *Liv.* 30, 20. et *Tac. A.* 15, 16. lacrimis. *Liv.* 32, 34. risu. *Suet. Vit. Lucan.* Neque verbis neque factis adversis principem temperavit. ¶ Cum infinito. *Vet. Poeta* ap. *Cic. Div.* 1, 21. puerum Priamo qui foret Postilla natus, temperaret tollere. *Pl. Poen. prol.* 34. Matronae canora hic sua voce tinnire temperent; et *ib.* 22. dormire temperent; et 5, 2, 76. Maledicere huic tu temperabis, si sapis. *Gell.* 4, 9. Dies, in quibus rem quampiam novam exordiri temperandum est. ¶ Cum accus. communi. *Pl. Stich.* 1, 2, 59. Ubi facillime spectatur mulier, quae ingenio est bono? *Pan.* cui malefaciundi est potestas, quae ne faciat, id temperat. ¶ Passive impersonaliter. *Liv.* 1, 29. *extr.* Templis Deum temperatum est. *Id.* 5, 7. Tum vero jam superfundenti se laetitiae vix temperatum est. *Id.* 32, 10. *med.* Aegre temperatum est, quin, etc. et 2, 23. *med.* Nec manibus temperatum foret, ni propere consules intervenissent. ¶ [*Etymon hujus vocis solent a v. *temporis* facere, ut *Becm. Orig. L. L.* p. 1082. *Tempero* est rem suo tempore facio, i. e. certo ordine ac modo, prudenter nec nimis cito nec nimis sero. Amplexi sunt hanc notationis rationem praeter alios *Lünemannus* et *Kärch.* in Lexicis suis primam hujus verbi significationem in eo quidem ponentes, quo de certis alicujus rei terminis finibusque per certas quasi temporis partes positis, i. e. cum moderationis notione dicitur. At *Doederl.* 2, 206. utrumque vocabulum *tempus* et *temperare* deduci vult a *tepore*, quod statum signif. medium inter frigus et calorem. V. TEPOR et TEMPUS.] ¶ *Temperint* pro *temperent* antique, ut *edint* pro *edant*, est *Plauti Truc.* 1, 1, 41.

TEMPESTAS, atis, f. χρόνος, idem quod tempus, in sing. num. [*Quid a *tempus* differat, v. in h. v.] *Varr. L. L.* 6, 6. *med.* In duodecim tabulis: solis occasu diei suprema tempestas esto: libri augurum pro tempore tempestatem dicunt, id est supremum augurii tempus. *Pl. Cas. prol.* 18. Ea tempestate flos poetarum fuit: qui nunc abierunt hinc communem locum. *Sall. Cat.* 17. *f.* Fuere item ea tempestate, qui crederent, etc. *Liv.* 27, 37. *med.* Carmen illa tempestate forsitan laudabile rudibus ingeniis. *Cic. Or.* 3, 28. Raro habet etiam in oratione poeticum aliquod verbum dignitatem: neque enim illud fugerim dicere, ut Coelius (*Antipater*) Qua tempestate Poenus in Italiam venit. *Pl. Truc.* 2, 4, 29. Tempestas, memini, quondam fuit, cum inter nos sorderemus unus alteri. Adde *Lucil.* ap. *Non.* 1, 6. et *Ov. Met.* 1, 183. et *Prop.* 4, 9, 1. ¶ Item pars temporis, v. gr. annus, aut anni pars. *Sall. Cat.* 57. Multis tempestatibus haud sane quisquam Romae virtute magnus fuit. *Id. Jug.* 101. Sulla rudis antea et ignarus belli, solertissumus omnium in paucis tempestatibus factus est. *Liv.* 1, 5. Euander, qui multis ante tempestatibus ea tenuerat loca. *Pacuv.* ap. *Non. l. c.* Quam te post multis tueor tempestatibus. *Hor. Sat.* 1, 5, 96. Postera tempestas melior, via pejor. Nisi malis diem intelligere, ut [*Cic. de r*… (ed. *A. Maio*) 1, 44. Sic omnia nimia, cum … in tempestate, vel in agris, vel in corporibus la… tiora fuerunt, in contraria fere convertuntur. Ha… ex *Platone:* Ἐν ὥραις τε, καὶ ἐν φυτοῖς, καὶ ἐν σ… μασι, etc. *F.*] *Id.* vertens *Homeri* versum, *Div.* … 25. Tertia de Phthiae tempestas laeta locabit. H… *merus* habet *Iliad.* 9, 363. Ἤματί κεν τριτάτῳ Φθ… ἐρίβωλον ἱκοίμην. ¶ Item constitutio coeli et aer… in utramque partem. De tempore tranquillo, se… no, et ventis ferentibus opportuno ad navigandu… *Cic. Fam.* 14, 4. *med.* Tuas litteras exspectass… Brundisii, si esset licitum per nautas, qui tempes… tem praetermittere noluerunt. *Id. ib.* 16, 1. *m*… Et comites et tempestates, et navem idoneam ut … beas, diligenter videbis. *Id. Q. Fr.* 2, 2. *f.* … lim, quam primum bona et certa tempestate c… scendas. *Id. Att.* 9, 13. Fuit pridie Quinquat… egregia tempestas, qua ego illum usum puto. *C*… *B. G.* 1, 23. Nactus idoneam ad navigandum te… pestatem, tertia vigilia solvit. *Tac. Agr.* 38. … Classis secunda tempestate portum tenuit. ¶ … tra navigationem. *Enn.* ap. *Cic. Div.* 2, 39. Cum … nuit laevum bene tempestate serena. *Virg. A.* 9, … clara tempestas. *Lucr.* 4, 168. liquidissima co… *Id.* 1, 178. Dum tempestates adsunt, et vivida … lus Tuto res teneras effert in luminis oras, *h. e.* … sereni dies, tum pluvii opportune advenientes. … 2, 32. cum tempestas arridet, et anni Tempora … spergunt viridantes floribus herbas. ¶ De coeli … tu turbato ob nimium ventum, aut imbrem, pro… lam, fulgura, tonitrua, grandinem, etc. χει… [*nostr. *Wetter.* V. *Doederl.* 2, 207.] *Plin.* 18, … 69. *n.* 1. Coelestis injuriae genus unum, quod t… pestates vocamus, in quibus grandines, procel… ceteraque similia intelliguntur: quae cum acc… rint, vis major appellatur. *Cels.* 2, 1. Ex tempe… tibus optimae aequales sunt, sive frigidae, sive … lidae: pessimae quae maxime variant. *Cic. Ver*… 4, 40. Erat hiems summa, tempestas perfrig… imber maximus. *Caes. B. C.* 1, 48. Tanta tem… stas cooritur, ut nunquam illis locis majores a… fuisse constaret. *Cic. Phil.* 5, 6. Lex maximo in… tempestate, ventis, procellis, turbinibus, inter… mina et tonitrua fertur. *Id. Off.* 2, 6. Proce… tempestates, naufragia, ruinae, incendia. *Id.* … 6, 3. Virtus neque naufragio, neque incendio a… titur; nec tempestatum, nec temporum permut… ne mutatur. *Id. Rosc. Am.* 45. Venti veheme… res, aut immoderatae tempestates. *Id. N. D.* 2 … *f.* Si segetibus aut vinetis cujuspiam tempesta… cuerit. *Id. Verr.* 2, 5, 10. Hic situs, atque … natura esse loci coelique dicitur, ut nullus unq… dies tam magna turbulentaque tempestate fu… quin aliquo tempore ejus diei solem homines … deant. *Id. Inv.* 2, 31. *med.* Subito magnis con… tis tempestatibus fluvius Eurotas ita magnus e… hemens factus est, ut, etc. *Virg. A.* 5, 694. … sis imbribus atra Tempestas sine more furit. *Id*… 1, 323. Et foedam glomerant tempestatem, in… bus atris Collectae ex alto nubes; et *ib.* 2, 310. … pestas a vertice silvis Incubuit. *Liv.* 2, 62. F… tempestas cum grandine et tonitribus coelo dej… *Pl. Most.* 1, 2, 27. Tempestas venit, confring… gulas imbricesque; et *ib.* 57. Venit ignavia: ea… hi tempestas fuit: ea mihi, adventu suo, grandi… imbremque attulit. ¶ De mari jactato ventis. … *Att.* 2, 6. Ad lacertas captandas tempestates … sunt idoneae. *Id. Inv.* 2, 31. Cum nautae ad… tempestate in alto jactarentur. *Caes. B. G.* 4 … Tanta tempestas subito coorta est, ut nulla e… navium cursum tenere posset. *Id. B. C.* 3, 27. … pestas naves afflixit. ¶ Tempestatis descripti… habes ap. *Virg. A.* 1. a v. 87. et *ib.* 3. a v. … *Hor. Epod.* 10., *Ov. Met.* 11. a v. 480. et *Tri*… 2., *Sen. Ag.* a v. 406., *Lucan.* 5. a v. 594., … *Fl.* 8. a v. 322. etc. ¶ Signa imminentis te… statis collegit *Lucan.* 5. a v. 541. ¶ Romani … pestates pro Diis coluere. *Inscr.* ap. *Visc. Mo*… *gli Scip. tab.* 5. *A.* L. Scipio filios Barbati c… dedet Tempestatebus aede mereto, *h. e.* dedit … pestatibus aedem merito: haec autem inscripti… tinet ad L. Cornelium Scipionem, qui consul… ann. U. C. CCCCXCIV. *Cic. N. D.* 3, 20. Qu… nubes retuleris in Deos, referendae certe erunt … pestates, quae populi R. ritibus consecratae … *Hor. Epod.* 10, 23. Libidinosus immolabitur c… Et agna Tempestatibus. *Ov. Fast.* 6, 193. Te… que, Tempestas, meritam delubra fatemur, … paene est Corsis obruta classis aquis. ¶ Tra… est quaevis perturbatio, periculum, calamitas… fortunium. *Cic. Cat.* 1, 9. Video quanta temp… invidiae nobis impendeat; et *Har. resp.* 2. … ante prospexi, quanta tempestas excitaretur, … ta impenderet procella reipublicae. *Nep. A*… Utilissimum ratus, impendentem evitare temp… tem, clam se a custodibus subduxit. *Cic. Sex*… *extr.* Quem neque periculi tempestas, neque ho… aura potuit unquam de suo cursu demovere; … 67. Repentina vi perculsi ac tempestate pop… et *ib.* 20. Navis reipublicae, ereptis senatui g… naculis, fluitans in alto tempestatibus sedit… ac discordiarum. *Id. Or.* 1, 1. Qui locus q…

anquillitatis plenissimus fore videbatur, in eo mae moles molestiarum, et turbulentissimae estates exstiterunt. *Id. Dom.* 53. *med.* Tu, pro- patriae, turbo ac tempestas pacis atque otii. *luent.* 35. Vis illa fuit, et ruina quaedam at- tempestas, et quidvis potius, quam judicium. *Verr.* 2, 2, 37. *extr.* Hiemi sese fluctibusque nittere maluit, quam non istam communem Sicu- n tempestatem calamitatemque vitare. *Hor. Ep.* 85. Fluctibus in mediis et tempestatibus urbis. *Ag.* 62. Alia ex alia cura fatigat, Vexatque os nova tempestas. *Val. Max.* 1, 8. *n.* 2. *extr.* *tempestatem* pestilentiam, quae per triennium nos afflixit. P Illa poetica sunt: *Stat. Th.* 8. Martem ait tota perfusum pectora belli Tem- te, *h. e.* turbis, caedibus, calamitatibus, quae comitantur. *Virg.* quoque *A.* 7, 223. et *Liv.* 10. et 43, 18., item *Claud. in Eutrop.* 2, 579. *ud. Stil.* 1, 246. et *B. Get.* 112. et 641. et ali- mpestatem de bello et proelio dixere. *Id. Cons. Theod.* 220. Nullaque mutati tempestas prodi- ris, *h. e.* turbatio. *Hor. Ep.* 1, 15, 31. Perni- et tempestas, barathrumque macelli. Simile lud *Pl. Capt.* 4, 3, 3. Quanta pernis pestis ve- quanta labes larido! P De magna vi et co- licujus rei. *Cic. Pis.* 36. *f.* Qui cum concursum ntium ac tempestatem querelarum ferre non s, in oppidum devium profugisti. *Virg. A.* 12, it toto turbida coelo Tempestas telorum, ac s ingruit imber. *Claud. in Ruf.* 1, 101. Non siacis illum satiarit arenis Tempestas pretiosa *Id. Idyll.* 1, 98. Indus odor penetrat nares, letque salubri Tempestate viros. P In genit. est *tempestatum*: sed et *tempestatium*, ut *civi- n*, reperitur. *Inscr.* ap. *Spon. Miscell.* p. 76. O. M. tempestatium divinarum potenti, etc.

MPESTĪVĒ, adv. ὡραίως, εὐκαίρως, suo tem- , opportune, in tempore: neque maturius, ne- erius. *Cic. N. D.* 2, 62. *f.* Serere, colere, tem- e demetere, et percipere fructus. *Plin.* 16, 36, aedi solebant arundines tempestive sub Arctu- tc. (*h. e.* mense Septembri) postquam varietas sit, caedi ante solstitia coeptae. *Cato R. R.* ene et tempestive arare. *Colum.* 2, 8. *med.* Nec o, quosdam praecepisse, ne seminarentur agri, cum terra pluviis permaduisset: quod ego, si estive competat, conducere non dubito: sed si unt imbres, etc. *Id.* 3, 21. *med.* Uvae, quae rescere incipiunt, tempestive leguntur. *Plin.* , 8. Vinum aegris dare tempestive. *Suet. Vesp.* Jtebatur et versibus Graecis tempestive satis; . *Trist.* 4, 10, 81. Felices ambo, tempestive- epultos! Ante diem poenae quod periere meae. *ruc.* 1, 1, 41. Qui nostrae aetati tempestive erint. Alii leg. *tempestivo*. *Just.* 34, 1. Quae- ous causas belli tempestive fortuna querelas anorum obtulit. *Hor. Od.* 4, 1, 9. Tempesti- in domo Pauli comissabere Maximi.

MPESTĪVĬTAS, atis, f, ὡραιότης, εὐκαιρία, us quippiam agendi opportunum. *Plin.* 10, 34, Columbae pullis primo salsiorem terram colle- gutture in ora inspuunt, praeparantes tempe- atem cibo. *Id.* 18, 30, 73. Tempestivitas con- frumenta. *Id.* 11, 14, 14. Alterum genus est s aestivi, quod ideo vocatur ὡραῖον a tempesti- praecipua. *Cic. Sen.* 10. *med.* Sua cuique par- tatis tempestivitas est data, ut et infirmitas rum, et ferocitas juvenum, et gravitas jam antis aetatis, et senectutis maturitas naturale lam habeat, quod suo tempore percipi debeat. temperie et temperamento. *Plin.* 29, 6, 39. tatem oculorum consequi, et stomachi totius- orporis tempestivitates.

MPESTĪVO, adv. V. *Plauti l. c.* in TEMPE- E.

MPESTĪVUS, a, um, adj. tempori aptus et niens), opportunus, idoneus, καίριος, εὔκαιρος. *N. D.* 2, 53. Etesiae tempestivi et salutares us, quae oriuntur e terra. *Just.* 44, 1. Hispa- licibus et tempestivis imbribus in omnia fru- genera fecunda est. *Plin.* 16, 43, 84. Tempe- caesura arborum. *Cic. Manil.* 12. Nondum stivo ad navigandum mari, Siciliam adiit. *Ep.* 2, 2, 142. Et tempestivum pueris conce- ludum. *Liv.* 5, 12. *f.* Orationem tempestivam ncordia ordinum, patribus plebique gratam ha- *Id.* 45, 19. Aggredi aliquem tempestivis tem- us. Sunt qui malint *sermonibus*. *Ov. Met.* 5, veniet narratibus hora Tempestiva meis. *Auct. de Or.* 14. Num parum, inquit, tempestivus eni secretum consilium tractantibus? *Stat. Th.* 4. oscula moestis Tempestiva genis posuit. 11, 17, 17. Apparatus indice tempestivum eligentium. *Cic. Tusc.* 1, 45. Multa mihi ad m tempestiva fuere, *h. e.* multae causae ac ra idonea, quibus mortem obirem. P *Tem- um est*, opportunum, idoneum tempus est. 16, 39, 74. Caedi tempestivum quae decorti- r, cum germinant, alias cortice inextricabili. . 1, 8. *f.* Si tempestivum erit, confestim; si , postero die fines oculis perlustrare. P *Tem- s* surgere dicitur, qui tempore opportuno ad agendum surgit, quod est hominis operosi et recte valentis. *Plin.* 7, 53, 54. Nullis evidentibus causis obiere, dum calciantur matutino, duo Caesares, Q. Fabius Max., C. Vulcatius Gurges: omnes adeo sani atque tempestivi, ut de progrediendo cogitarent. *Id.* 29, 4, 25. Refrigeratum sub dio dari tempestivis, antecedente vomitione. P *Tempestiva convivia*, quae nulla dilatione interposita, legitima coenae hora ineuntur: aut etiam aliquanto maturius, quod solent, qui negotiis carent, et orexi laborant, et gulae inserviunt. Eaque saepe in reprehensione ponuntur. Olim Romani, duri homines, et operi rustico dediti, sub occasum solis ex Sabinorum disciplina, cibum sumebant: deinde hora diei decima coenae dari coepta, et crescentibus opibus ac luxu, etiam nona, aut octava, ut ex *Hor. Ep.* 1, 7, 71., *Mart.* 4, 8., *Juven.* 1, 49. et aliis constat. Itaque tempestive accumbere dicebantur, qui temporius mensae assidebant, largius et diutius cibo, et poculis, laetisque sermonibus operam daturi. *Cic. Sen.* 14. Ego vero propter sermonis delectationem tempestivis quoque conviviis delector, nec cum aequalibus solum, sed cum vestra etiam aetate. (*Cato* senex delectari se dicit tempestivis conviviis, non propter epulas, sed, ut *ib.* 13. dicitur, propter coetum amicorum, et remissionem animi ex jucundis sermonibus.) *Id. Att.* 9, 1. Multa in me, et severe in tempestivis conviviis disputantur; et *ib.* 13. *med.* Quas eos coenas obire, scripsit ad me Sextus! quam lautas! quam tempestivas! *Id. Arch.* 6. Quis me reprehendat, si quantum alii tribuunt tempestivis conviviis, quantum aleae, quantum pilae, tantum mihi egomet ad haec studia recolenda sumpsero? *Id. Mur.* 6. Nemo fere saltat sobrius, neque in convivio moderato atque honesto: tempestivi convivii, amoeni loci, multarum deliciarum comes est extrema, saltatio. *Suet. Cal.* 45. *extr.* Senatum objurgavit edicto, quod Caesare proeliante, et tantis discriminibus objecto, tempestiva convivia, circum, et theatra, et amoenos secessus celebrarent. *Tac. A.* 11, 37. Tempestivis epulis delinitus, ubi vino incaluit, iri jubet, etc. Adde *H.* 2, 68., *Cic. Verr.* 2, 3, 25., *Sen. Ira* 2, 28. *med. Quint. decl.* 9, 10. et *decl.* 331. *med.*, *Imppp. Valent. Valent. et Gratian. Cod. Theod.* 14, 9, 1., *Appul. Apolog.* et *Curt.* 6, 2. et 8, 1. P Aliquot in locis, quae partim recitata, partim indicata sunt, praesertim *Cic. Mur.*, *Suet.* et *Curt.*, alii leg. *intempestivus*, ut est ap. *Manut. de quaes. per epist. par.* 1, 5. Sunt autem qui ita distinguunt, ut *tempestiva convivia* sint, quae consueto coenandi tempore inchoantur et finiuntur, *intempestiva*, quae multo ante praeveniuntur (ut *Vopisc. Flor. f.* loquitur), et in multam noctem producuntur: illa saepe honesta sint, haec semper turpia. Verum haec discrimina, et ipsam variantem lectionem, tum ex optim. lib., tum ratione rejiciunt alii, *Graev.*, *Gronov.*, *Cellar.* et praecipue *Salmas.* ad *l.* modo *c. Vopisci*, ubi disputat contra *Lips. in excursu* A *ad Annal. Taciti*. 14. P Cum de frugibus, aliisque fructibus sermo est, *tempestivum* dicimus maturum, percipiendo et utendo aptum, ὡραῖον. *Cic. Sen.* 2. In percipiendis frugibus maturitas tempestiva. *Id. Off.* 2, 4. *med.* Tempestivos fructus ex bestiis capere. *Cato R. R.* 54. Ubi ocymum tempestivum erit, dato primum. *Colum.* 3, 21. *med.* Nec pariter vetus, atque tempestivus fructus praecipitat vindemiam. *Cato R. R.* 31. Materies tum erit tempestiva (*caesurae*), cum semen suum maturum erit. *Virg. G.* 1, 256. Aut tempestivam silvis evertere pinum. *Gell.* 2, 29. Cassita in sementes forte concesserat tempestiviores, *h. e.* citius solito maturescentes. *Colum.* 7, 3. Tempestivum gregem iniri, *h. e.* cum est ad pariendum idoneus. *Hor. Od.* 1, 23, 12. et *ib.* 3, 19, 27. puella tempestiva viro; et *Fest.* in *Romam*. Impulsas captivas auctoritate virginis cujusdam tempestivae nomine Romes, incendisse classem.

TEMPESTŬŌSUS, a, um, adj. θυελλώδης, procellosus. *Sidon. ep.* 4, 6. Ad tempestuosos hostium incursus trepidare.

TEMPESTUS, a, um, adj. idem quod tempestivus. *Paulus ex Festo.*

[TEMPLĀRIS, e, adj. ad templum pertinens. *Auct. de limit.* p. 295. *Goes.* Fines templares sic quaeri debent: ut si in quadrifinio est positum (*templum*), et quatuor possessionibus finem faciet, quatuor aras quaeris, et aedis quatuor ingressus habet, ideo ut ad sacrificium quisque per agrum suum intraret. *F.*]

TEMPLĀTIM, adv. per templa, ut vicatim, per vicos. *Tert. Apol.* 42. *f.* Plus nostra misericordia insumit vicatim, quam vestra religio templatim.

TEMPLUM, i, n. locus, qui ab omni parte aspici, vel ex quo omnis pars videri potest. *Fest.* Contemplari dictum est a templo, id est loco, qui ab omni parte aspici, vel ex quo omnis pars videri potest, quem antiqui templum nominabant. *Varro* etiam *L. L.* 6, 2. a tuendo sic dici ait, idest ab aspiciendo, quia qua tuemur, templum est. Templum trifariam dicitur, a natura in coelo, ab auspicio in terris, a similitudine sub terra. Igitur primum templum de coelo dicitur: cujus quatuor partes erant secundum augures, qui spectabant conversi a Septentrione in Austrum, sinistra ab Oriente, dextra ab Occasu, antica ad Meridiem, postica ad Septentrionem. [*Cf. *Cort.* ad *Lucan.* 1, 155.] *Ennius:* Contremuit templum magnum Jovis altitonantis. *Ter. Eun.* 3, 5, 42. Qui templa coeli summa sonitu concutit. *Cic. Somn. Scip.* 3. Deus, cujus hoc templum est omne quod conspicis. *Enn.* ap. *Varr. l. c.* coeli caerula templa. P Praecipue vere *templum*, ἱερεῖον, accipi solet pro regione in terris, aut agro, qui certo carmine ab augure lituo finitus, et notatus consecratusque esset, unde in omnes coeli partes liber erat aspectus. Sane augures interdum ea, quorum altitudo impediret, quo minus liber quoquoversus aspectus foret, demoliri jubebant: ac C. Marius Honoris aedem eo summissiorem fecit, ne, si forte publicis obesset auspiciis, augures eam demoliri juberent. *Liv.* 1, 6. *extr.* Palatinum Romulus, Aventinum Remus ad inaugurandum templa capiunt. *Id.* 8, 14. *extr.* et *Cic. Vat.* 10. *templum* vocant Rostra: quod is locus inauguratus erat. Hinc *templum facere*, et *concipere* ap. *Varr. l. c.* dicebantur augures, locum auspiciis captandis designantes: et *effari templa*, *ib.* 5, 7. Sic *Cic. Leg.* 2, 8. *f.* Urbemque, agros et templa liberata et effata habento. P Nec vero solum haec vox de regionibus apertis, et sub dio usurpata est, sed etiam de locis septis, et tectis, cujusmodi erant loca, in quibus senatus habebatur. Nam in loco per augures consecrato senatum haberi necesse erat, alioquin senatusconsulta non erant justa. Porro senatus habebatur vel in templo simpliciter per augures consecrato, ut in Curia Hostilia, vel Pompeja, vel Julia, vel in aede alicui Deo sacra, ut in aede Jovis. Apollinis, Martis, Bellonae, Castoris, Concordiae, Virtutis, Fidei, etc. *Cic. Dom.* 51. Curia sedes ac templum publici consilii. Adde *Liv.* 1, 30. et 26, 31. *f.* et *ib.* 33., quibus locis templum de curia dicitur: et 2, 1. de asylo. P Item *templi* vox de aedibus, quae Diis consecratae fuerunt, usurpatur, ναός. *Cic. Verr.* 2, 4, 43. Herculis templum est apud Agrigentinos non longe a foro, sane sanctum apud illos et religiosum. P Poni videtur etiam pro sepulcro, seu sacello, in quo monumentum sepulcrale alicujus viri aut mulieris praestantioris, cui cultus fere divinus habetur, ut *Non.* 6, 92. observat. *Virg. A.* 4, 457. Praeterea fuit in tectis de marmore templum Conjugis antiqui, *h. e.* Sichaei. *Sil.* 1, 81. Urbe fuit media sacrum genetricis Elissae Manibus, et patria Tyriis formidine cultum (*templum*). P Sub terra dicitur de Inferis. *Enn.* ap. *Varr. l. c.* Archerusia templa alta Orci salvete infera. P De mari. *Pl. Mil.* 2, 5, 3. Quae me in locis Neptuniis, templisque turbulentis servavit. Adde *Rud.* 4, 2, 4. P Transfertur quoque ad multas res, ut *Templum mentis*, pro interioris animi secretis, *Templum linguae*, id est pars, seu locus. *Lucr.* 4, 628. Linguae sudantia templa. *Id.* 5, 104. Mentis templa. P In architectura templa vocantur tigna minora transversim collocata super cantherios, quae tectum domus sustinent: super hujusmodi templa asseres deinde compinguntur, qui tegulas superpositas habent. *Vitr.* 4, 2. Supra cantherios templa, deinde insuper sub tegulas asseres. *Id. ib.* 7. Supra id fastigium columen, cantherii, templa ita sunt collocanda, etc. *Festus* etiam hujus notionis meminit, cum scripsit, templum dici etiam tignum, quod in aedificiis transversum ponitur.

TEMPŎRĀLIS, e, adj. ἐπίκαιρος, ἔγχρονος, qui ad tempus durat, temporarius. *Sen. Q. N.* 7, 23. Omne, quod causa temporalis accendit, cito intercidit. *Quint.* 6, 2. Adjiciunt quidam peritorum, πάθος temporale esse. *Tac. Agr.* 46. Temporales laudes. *Ulp. Dig.* 29, 1, 1. Militibus liberam testamenti factionem Julius Caesar concessit: sed ea concessio temporalis fuit. *Hermogen. ib.* 47, 10, 45. Temporali exsilio coerceri. In *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv. n.* 43. *lin.* 16. Arae temporales refectae, *h. e.* caespiticiae, in quibus non perpetua et stata peragebantur sacrificia, sed quae extraordinarii tantum sacri causa constituebantur. P *Verbum temporale* ap. *Varr. L L.* 7, 4. et *ib.* 8, 62. est, quod tempus significat, et per tempora declinatur; et *ib.* 9, 1. *f. declinatio temporalis.* Sic *temporale nomen* ap. *Prisc.* 2, 581. est, quod tempus significat, ut *mensis*, *annus*: et *temporalia adverbia* ap. *eund.* 15, 117., ut *pridem*, *nunc*, *modo*. P Ad tempora capitis pertinens. *Veg. Vet.* 2, 11. et 16. Temporales venae.

TEMPŎRĀLĬTAS, atis, f. ratio temporis. *Tert. Pall.* 1. *med.* Et si quid praeterea conditio, vel dignitas, vel temporalitas vestit. *Id. Resurr. carn.* 60. Donec vita ipsa transferatur a temporalitate in aeternitatem.

TEMPŎRĀLĬTER, adv. ad tempus. *Tert. adv. Jud.* 2. *med.* Lex temporaliter observata.

[TEMPŎRĀNĔUS, a, um, adj. tempestivus. *August. Conf.* 13, 18. *med.* Erumpat temporanea lux nostra. Usurpat etiam *Vulg.* interpres *ep. Jac.* 5, 7. Ecce agricola exspectat pretiosum fructum terrae, patienter ferens, donec accipiat temporaneum et serotinum: sc. imbrem autumnalem et vernum. *F.*]

[TEMPŎRĀRĬĒ, adv. idem ac temporaliter. *Salv. Gubern. D.* 5, 8. *med.* Hoc enim pacto aliquid pa-

rentibus temporarie attribuitur, ut in futuro totum filiis auferatur. Adde ib. 7, 22. F.]

TEMPŎRĀRĬUS, a, um, adj. ἔγχρονος, idem quod temporalis, temporibus serviens, ad tempus durans: cui opponitur perpetuus. Nep. Att. 11. Illius liberalitatem neque temporariam, neque callidam fuisse. Sen. ep. 90. med. Hae sunt amicitiae, quas temporarias populus appellat, h. e. temporibus accommodatas, eisque mutatis desinentes. Plin. 36, 15, 24. n. 7. Fecit in aedilitate sua opus maximum non temporaria mora, verum etiam aeternitatis destinatione. Id. 34, 7, 17. Temporarium theatrum. Id. 18, 26, 66. n. 2. Cuculus ales temporarius: scil. quia aestate tantum apparet. Id. 11, 38, 90. Sanguis solus in corpore temporarium sentit incrementum. Plin. alter ep. 6, 13. f. Nonnulli, quorum temporaria gravitas, vel potius gravitatis imitatio ridebatur. Quint. 5, 10. med. Ira temporarius animi motus. Curt. 4, 5. med. Ut sunt Graecorum temporaria ingenia, h. e. pro temporum ratione mutabilia. Plin. Pan. 91. f. Non ergo temporarium et subitum est, quod, etc.

TEMPŎRĀTIM, adv. pro temporum ratione, per tempora. Tert. Pall. 2. Terra temporatim vestiri amans. Id. Anim. 28. Moses decursus generis humani ab exordio mundi quosque per singulas nativitates nominatim, temporatimque digessit.

TEMPŎRI et Tempĕri, adv. ἐν καιρῷ, κατὰ καιρὸν, suo tempore, idoneo tempore, mature. Tempori est ab antiquo declinatu tempus, eris, ut pignus, eris. Titin. ap. Non. 4, 362. Date pensam lanam: qui non reddet tempori Putatam recte, facite ut multetur malo. Cato R. R. 2. Rogat, satisne temperi opera sient confecta; et ib. 3. Ex quavis olea, oleum bonum fieri potest, si tempori facies. Pl. Men. 3, 1, 17. Edepol venio advorsum temperi. Id. Rud. 4, 2, 16. Vigilare oportet hominem, qui vult sua tempori conficere officia. Id. Ps. 1, 3, 153. Cedo mihi, quid es facturus? Ps. tempori ego faxo scies. Colum. 8, 4. Ut propter cibi spem temporius ad officinam redeant. Ov. Met. 4, 197. de sole: modo surgis Eoo Temperius coelo, modo serius incidis undis. Alii leg. temporius. Cic. Fam. 9, 16. f. Memini, te mihi Phameae coenam narrare: temperius fiat: cetera eodem modo. Faceta ironia est in illo Pl. Aul. 3, 3, 5. Coquite, facite, festinate nunc jam, quantum lubet. Congr. Temperi: postquam implevisti fustibus istorum caput. Adde Cas. 2, 6, 59. et Men. 5, 4, 30.

TEMPŎRO, as, a. 1. Tert. Resurr. carn. 61. Accepisti dentes ad pulsus linguae temporandos. Alii leg. temperandos: nam hoc idem significare videtur.

TEMPSĀNUS et Temsanus, a, um, adj. ad Tempsam seu Temsam pertinens: quod est oppidum Bruttiorum, quod et Temese appellatum fuit, ut in TEMESAEUS dictum est. Cic. Verr. 2, 5, 15. Illud Temsanum incommodum proferes. Liv. 34, 45. Tempsanus ager de Bruttiis captus erat. ℙ Est etiam cogn. R., ut L. Postumius Tempsanus praetor, ap. Liv. 39, 23.

[TEMPSIS, is, f. Τέμψις, cacumen Tmoli montis, in quo supra CL. annos vivunt incolae, ut ex Mutiano refert Plin. 7, 48, 49. Videtur esse a Tempe appellatum. F.]

TEMPTOR vel Temtor, oris, m. qui temnit. Sen. Ag. 605. perrumpet omne Servitium temptor levium Deorum. Alii plerique leg. contemptor, nempe ex illo Virg. A. 7, 648. contemptor Divum.

TEMPUS, oris, n. χρόνος, καιρὸς, ὥρα, intervallum, quo aliquod corpus movetur, vel aliquid fit. Cic. Inv. 1, 26. Tempus autem est, id quo nunc utimur (nam ipsum quidem generaliter definire difficile est) pars quaedam aeternitatis cum alicujus annui, menstrui, diurni, nocturnive spatii certa significatione. Id. Univ. 9. f. Hos siderum errores id ipsum esse, quod rite dicitur tempus, multitudine infinita, varietate admirabili praeditos. Varr. L. L. 5, 2. Tempus esse dicunt intervallum mundi, et motus: id divisum in partes aliquot, maxime ab solis et lunae cursu: itaque ab eorum tenore temperato tempus dictum. Cic. Mur. 34, f. Quod enim fuit tempus aut nostra, aut patrum memoria, quo haec ambitio non fuerit? Id. Mil. 26. Erit illud profecto tempus, et illucescet aliquando ille dies, cum, etc. Ov. Ib. 136. Leniat aut odium tempus et hora meum. Cic. ad Quir. 9. f. Neque aequum est tempore et die memoriam beneficii definire. Id. Quint. 1. Diligentia quanta sit, nisi tempus et spatium datum sit, intelligi non potest. Ter. Hec. 3, 3, 14. Neque ut celari posset, tempus spatium ullum dabat. Cic. Fam. 3, 10. med. Suspicio, de qua alienum tempus est mihi tecum expostulandi; purgandi autem mei necessarium. Id. Div. 2, 45. f. Tempus nascendi. Caes. B. G. 2, 19. med. committendi proelii. Id. ib. 1, 3. Qui eo tempore principatum in civitate sua obtinebat. Cic. Fam. 5, 7. Si id egissemus, omne tempus una fuissemus; et Off. 1, 2. Cum statuissem aliquid hoc tempore ad te scribere. Id. Fam. 3, 4. med. Te ipsum, ex quo tempore tu me diligere coepisti, quotidie pluris feci; et ib. 5, 17. Superioribus temporibus ad te nullas litteras misi. Id. Brut. 83. Duo fuerunt per idem tempus dissimiles inter se. Id. Cat. 1, 4. extr. Quos ad me id temporis venturos esse praedixeram. ℙ Cum abl. et praepos. in. Ov. Met. 12, 512. parvoque in tempore nudus Arboris Othrys erat. Plin. 8, 22, 37. Cum ceteris congregari per annos novem: quo in tempore si, etc. Catull. 66, 35. is aut in tempore longo Captam Asiam Aegypti finibus addiderat. ℙ Cum infinito. Cic. Or. 2, 42. f. (et Top. 1. extr.) Tempus esset jam de ordine argumentorum aliquid dicere. Nep. Ann. 13. Tempus est hujus libri facere finem. Liv. 6, 18. med. Tempus est etiam majora conari. Virg. A. 5, 638. jam tempus agi res. Hor. Ep. 2, 2, 215. Tempus abire tibi est. [*Cf. Brem. ad Nep. Ag. 3, 4.] ℙ Dicimus cum Cic. tempus ponere, consumere, insumere in aliqua re. Cum eod. terere, conterere. Et traducere. Et cum Plin. jun. studiis impendere. Et cum Caes. tempus constituere alicui rei. Et cum Quint. in ep. ad Tryph. dare, h. e. impendere, insumere. Sic Ov. Pont. 2, 9, 50, dare tempora studiis. Et cum Cic. conferre tempus ad aliquid. ℙ De parte diei, aut anni. De hora. Ter. Heaut. 1, 2. f. Tu, ut tempus est diei, vide sis, ne quo hinc abeas longius, h. e. ut hora est diei. Nep. Pel. 2. extr. Domum Charonis devenerunt; a quo et tempus, et dies erat datus; et Cic. Fam. 7, 1. Matutina tempora lectiunculis consumere. Id. Or. 1, 7. Extremum tempus diei. Id. Leg. 1, 3. Subsiciva quaedam tempora incurrunt, quae ego perire non patior. De tempestate. Caes. B. G. 1, 54. Maturius, quam tempus anni postulabat, exercitum in hiberna deduxit. Hirt. B. Alex. 43. Hiberno anni tempore. Cic. Verr. 2, 4, 48. Circa Ennam sunt lectissimi flores omni anni tempore. [Hinc in nummo Annii Veri Caesaris M. Aurelii Antonini Aug. filii, de quo agit Eckhel. D. N. V. T. 7. p. 83., videre est quatuor pueros, quorum prior canistrum floribus oppletum capite ferens, ver denotat; alter cum falce et spicis aestatem; tertius cum fructibus ac lepore autumnum; quartus ramum querneum dextra, sinistra vero avem aquaticam tenens, hiemem exprimit: tres priores nudi sunt, ultimus veste tectus: sub his legitur Temporum felicitas. Similes figurae visuntur insculptae in pluribus monumentis sepulcralibus. V. Zoeg. Bassiril. T. 2. p. 222. F.] ℙ Per metonymiam ponitur pro plaga coeli. Varr. R. R. 2, 2. med. Stabula spectent magis ad orientem, quam ad meridianum tempus. ℙ Item pro opportunitate. Nep. Alc. 8. extr. Tempus rei gerendae non dimisit; et ib. 5. Tempus ejus interficiendi quaerere instituerunt. Cic. Phil. 7, 9. f. Tempus habes tale, quale nemo habuit unquam. Vell. 2, 21. Insidiari temporibus. Sil. 11, 194. nunc hora, viri, nunc tempus: adeste. [*Cf. Brem. ad Nep. Alc. 5, 2. ubi similis usus Gr. v. χρόνος comparatur.] ℙ Res quoque ipsae, et causae, et negotia, calamitates, discrimina, eventus, temporis appellatione significantur. Cic. Verr. 2, 5, 1. Provinciam Siciliam dubiis formidolosisque temporibus a belli periculis tutam esse servatam. Id. Fam. 2, 18. med. Tempora reipubl. qualia futura sint, quis scit? mihi quidem turbulenta videntur fore. Id. Manil. 1. Omne meum tempus amicorum temporibus transmittendum putavi; et Planc. 32. Non solum quid cuique debeam, sed etiam quid cujusque intersit, et quid a me cujusque tempus poscat. Id. Quint. 1. Quae res in civitate duo plurimum possunt, hae contra nos ambae faciunt in hoc tempore; et Cluent. 50. Quasi ego potuerim illud, quod tam populare esset, in illo tempore praeterire; et Nep. Milt. 5. Hoc in tempore nulla civitas Atheniensibus auxilio fuit. [*V. Brem. ad h. l.] Liv. 30, 37. Indignatus, dici ea in tali tempore, audirique. Lucr. 1, 93. Nec miserae prodesse in tali tempore quibat. Cic. Cluent. 50. Omnes illae orationes causarum et temporum sunt, non hominum ipsorum et patronorum. Id. Fam. 4, 9. Tempori cedere, id est necessitati parere, semper sapientis est habitum; et ib. 1, 5. Ejusmodi tempora post tuam profectionem consecuta sunt, ut meam erga te fidem absens experirere. Id. Off. 1, 10. Incidunt saepe tempora, cum ea, quae videntur digna justo homine, commutantur, fiuntque contraria. Adde Ov. Ib. 84. [*Cf. Ern. cl. Cic. s. h. v.] ℙ Ad tempus, est commode, opportune, in tempore, ad constitutum tempus. Cic. Coel. 7. med. Dum illi placere vultis, ad tempus ei mendacium vestrum accommodavistis. Id. Att. 13, 45. Ut Puteolos excurrere possem, et ad tempus redire. Liv. 38, 25. Quo cum consul ad tempus cum praesidio venisset, etc. ℙ Item e re nata. Plaut. ad Cic. Fam. 10, 9. f. Si itineri meo se opposuerit, ad tempus consilium capiam. Cic. Off. 1, 8. f. Permultum interest, utrum perturbatione aliqua animi, quae plerumque brevis est, et ad tempus; an consulto et cogitata fiat injuria. ℙ Item ad aliquod tempus. Liv. 28, 42. Dux tumultuarius L. Marcius, et militari suffragio ad tempus lectus. Cic. Am. 20. Coluntur simulatione (quos metuimus) dumtaxat ad tempus. ℙ Ad hoc tempus, usque adhuc. Caes. B. G. 2, 17. Nervii cum equitatu nihil possent: neque enim ad hoc tempus ei rei student, etc. ℙ In tempus, ad aliquod tempus. Tac. A. 14, 20. Pompejum incusatum a senioribus, quod mansuram theatri sedem posuisset: nam antea subitariis gradibus, et scena in tempus structa ludos edi solitos. ℙ In omne tempus, in perpetuum. Cic. Fam. 5, 15. An tuus gratus et optatus: dicerem jucundus, nisi verbum in omne tempus perdidissem. Ov. Am. 3, 62. Te dominam nobis tempus in omne peti. ℙ tempus, in tempore. Pl. Men. 1, 2, 30. Non po sti magis per tempus mihi advenire, quam adve Id. Truc. 1, 2, 84. Per tempus subvenistis m Contrarium est post tempus. Id. Capt. 4, 2, 90. stultus: post tempus venis. ℙ Tempore et in tem re, temperi, ad tempus, tempestive, opportu Phaedr. epil. 3. Qui sint, requires: apparebunt te pore. Cic. Fam. 7, 18. Multa, mihi crede, asseq re: ego enim renovabo commendationem, sed te pore. Ov. Her. 4, 109. Tempore abest, aberit diu Neptunius heros. Id. Rem. Am. 131. Temp ars medicina fere est: data tempore prosunt, Et ta non apto tempore vina nocent. Plin. 18, 6 n. 3. Suo quaeque tempore facienda. Ter. Heau 3, 123. In tempore ad eam veni. Id. Andr. 3, 2 Atque adeo in ipso tempore eccum ipsum obvi Liv. 33, 5. Nisi pedites equitesque in tempore venissent. Tac. A. 1, 58. Puer quo ludibrio co ctatus sit, in tempore memorabo. ℙ Tempore gnificat etiam longo aliquo tempore. Ov. Trist 6, 1. Tempore ruricolae patiens fit taurus ara etc. Tempore paret equus lentis animosus habe etc. Tempore Poenorum compescitur ira leon ℙ Pro tempore, ut tempus fert, aut permittit. S Jug. 53. f. Pauca pro tempore milites horta aciem in planum deducit. Caes. B. G. 5, 8. Ut q in Gallia gererentur, cognosceret, et consilium tempore, et pro re caperet. Adde Ov. Trist. 4 23. ℙ De tempore, mature, tempori. Auct. B. H 33. f. Ipse de tempore coenavit, resinam et nar identidem sibi infudit. ℙ Omni tempore, sem Caes. B. G. 1, 11. Ita se omni tempore de po R. meritos esse, ut, etc. Cic. Phil. 14, 7. f. omni tempore verae pacis auctor fuissem. Prop 17, 19. Nos quocumque loco, nos omni tempore cum, Sive aegra pariter, sive valente sumus. L addit praeposit. 1, 26. quem tu, Dea, tempor omni Omnibus ornatum voluisti excellere rebus Ex tempore, extemplo, statim, illico. Cic. Or 50. Versus hexametros, aliosque variis modis a numeris fundere ex tempore. Adde Arch. 8. ℙ I pro re nata, ut tempus exigit. Id. Fam. 12, 1 Sed melius ex re, et ex tempore constitues. Id. 2, 9. med. Expedire rem, et consilium ex temp capere. ℙ In re grammatica tempus est inflexio borum, qua praeteritum, praesens, et futurum si ficatur. Varr. L. L. 7, 8. In verborum genere tempora adsignificant, quod ea erant tria, prae tum, praesens, futurum, declinatio facienda fuit plex, ut saluto, salutabam, salutabo. ℙ Item q titas syllabae longae vel brevis. Cic. Or. 57. chaeus temporibus et intervallis est par iambo. de Hor. Sat. 1, 4, 58. ℙ Item numerus, rhythi minima mora ac particula temporis, quae fit i loquendum, vel legendum. Quint. 9, 4. med. N enim hiare semper vocalibus, aut destitui temp bus volunt, sermo et epistola. Id. 11, 3. f. Ne loquendo distinctionibus, temporibus, affection moleste utemur. ℙ Pertinet et ad rem musicam. 1, 12. in. An vero citharoedi non simul et memo et sono vocis, et pluribus flexibus serviunt, cum terim alios nervos dextra percutiunt, alios l trahunt, continent, probant; ne pes quidem oti certam legem temporum servat?

TEMPUS, oris, n. κρόταφος, pars capitis utri inter oculos et aures. Auct. ad Her. 4, 55. f. torquet brachium, et Graccho percutit tempus. 9, 6. med. Pes ingeniculati ad id fulcitur ca tempus Serpentis, qui est inter Arctos implica et paulo post: Contra rostrum, et capitis ten dexterum. Flor. 4, 12. med. Recreatus ex vul in tempus. Virg. A. 9, 418. it hasta Tago per pus utrumque. Sil. 12, 414. per geminum trans rit tempus arundo. Stat. Th. 10, 110. fusos a pore laevo Sustentat crines. ℙ Per synecdo ipsum caput. Catull. 61, 161. tremulum movens na tempus anilitas Omnia omnibus annuit. ℙ pius adhibetur in plurali. Cels. 8, 1. Duae sut super aures tempora a superiore capitis parte dis nunt. Plin. 20, 6, 23. Allium medetur tempo doloribus illitum elixum. Virg. A. 5, 416. Ten ribus geminis canebat sparsa senectus. Lucan 711. solido fregit cava tempora plumbo. Mart. 83. Et latum nitidae, Marine, calvae Campum t poribus tegis comatis. Hor. Od. 1, 7, 23. Tem ra populea fertur vinxisse corona. Tibull. 2, 2 puro destillent tempora nardo. Virg. A. 10, 89 inter Bellatoris equi cava tempora conjicit hast ℙ Synecdoche est in illo Prop. 4, 9, 15. jacuit sus tria tempora ramo Cacus, h. e. tria capita: ceps enim fuit. Sic Id. ib. 10. Per tria partitos dabat ora focos. ℙ De vultu et facie. Id. 2, 27. si caeruleo quaedam sua tempora fuco Tinxe et ib. 18, 83. Cui non his verbis aspergat temp surdo Aut pudor ingenuus, aut reticendus amor In veterib. Gloss. legitur: Timpus, κρόταφος, Dausqu. in Orthogr. Sic timpora ap. Virg. in q dam MS. vidisse se testatur Ciofanus, et ap. Cor Johann. 4, 754. et alibi scriptum fuisse fatetur

zucchellius, qui hoc poema *Corripi* primus edi-
[*Quaedam adjecit *F.*]
TEMPYRA, orum, opp. Thraciae, non longe a
dope monte, medio loco inter Nestum Hebrum-
flumina. *Liv.* 38, 41. *Ov. Trist.* 1, 9. (al. 10.)
B. A.
ĒMŬLENTER, adv. μεμεθυσμένως, ebrie. *Co-*
8, 8. *f.* Jam nunc Gangeticas, et Aegyptias
temulenter eructant.
ĒMŬLENTĬĂ, ae, f. μέθυσμα, ebrietas: a te-
um. *Plin.* 14, 13, 14. Cato scribit, ideo propin-
feminis osculum dare, ut scirent, an temetum
ent. Hoc tum nomen vino erat, unde et temu-
ia appellata. *Id. ib.* 2. *med.* Siquidem temulen-
sola non facit; et *ib.* 22. Quasi per se parum
at libidines temulentia. *Novius* ap. *Fest.* in
etum: Agite, exite, temulentiamque tollite.
ĒMŬLENTUS, a, um, adj. μέθυσος, vinolentus,
osus. *Novius* ap. *Fest.* in *Temetum.* Filias ha-
temulentas: sed eccas video. *M. Coel.* ap. *Quint.*
. Ipsum offendunt temulento sopore profligatum,
praecordiis stertentem. *Ter. Eun.* 4, 3, 13.
ulenta es. *Cic. Sext.* 9. Qui non modo tempe-
m tueri impendentem temulentus, sed ne lucem
em insolitam posset. *Id. in Sen.* 6. Vini, so-
, stupri plenus, gravibus oculis, fluentibus buc-
pressa voce et temulenta. *Sidon. ep.* 3, 13.
Putidior, temulentior. *Tac. H.* 2, 68. Apud
llium omnia indisposita, temulenta, pervigiliis
Bacchanalibus, quam disciplinae et castris pro-
a. *Prud. adv. Sym.* 1, 135. de Baccho: Hoc
msaltante choro, temulentus adulter, etc. Alii
merulentus. ¶ Translate. *Appul. Met.* 5. Videt
is aurei genialem caesariem ambrosia temulen-
, i. e. saturam et madentem.
ĒMUNCŬLUS, i, m. dimin. temonis. *Not. Tir.*
1. Temo, temunculus. *F.*]
EN', pro tene? *Pl. As.* 3, 3, 79. Ten' oscule-
verbero? *Id. ib.* 107. Ten' complectatur, car-
x? Adde *Pers.* 1, 29.
ENĀCĬĂ, ae, f. perseverantia, aut duritia. *Enn.*
on. 1, 5. de equo: Cujus tenacia infrenari mi-
equit.
ENĀCĬTAS, atis, f. γλισχρότης, firmitas, et per-
antia aliquid retinendi. *Cic. N. D.* 2, 47. *f.*
nque partim oris hiatu et dentibus ipsis capes-
, partim unguium tenacitate arripiunt, partim
citate rostrorum. ¶ Saepe ponitur pro par
nia, avaritia, sordibus. *Liv.* 34, 7. Sed in pur-
, quae teritur absumiturque, injustam quidem,
liquam tamen causam tenacitatis video.
ENĀCĬTER, adv. συνοχηδὸν, cum tenacitate, ar-
firmiter. *Ov. Her.* 9, 21. de Hercule: Tene
t geminos pressisse tenaciter angues? *Val.*
7, 5. *n.* 2. Cum manum cujusdam tenacius ap-
ndisset. *Macr. Sat.* 7, 3. Hami angulosi, quam
ti mucrones, tenacius infiguntur. *Id. Somn.*
1, 6. *med.* Quae extima sunt, non tenaciter
m, sed etiam insolubiliter vinciuntur. *August.*
extr. Tenacius habitabit, et fixius. ¶ Trans-
Ov. Her. 3, 43. miseros tristis fortuna tena-
urget, *h. e.* pertinaciter et obstinate. *Appul.*
5. Tenacissime dissimulare. *Solin.* 52. *med.*
discit, et retinet tenacius.
ENĀCŬLUM, i, n. retinaculum, vinculum, quo
id tenetur. *Terent. praef.* 29, 2383. Angusto-
enaculo Certat vincere ponderis In praeceps fa-
fugam.
NAX, acis, adj. γλίσχρος, qui arcte tenet, fir-
haeret, facile et constanter retinet. *Catull.*
4. Tenax hedera huc et huc Arborem implicat
s. *Virg. A.* 12, 404. prensatque tenaci forcipe
m. *Id. ib.* 3, 3. dente tenaci Ancora fundabat
. *Id. G.* 4, 412. et *Ov. Met.* 11, 252. vincla
ia; et *ib.* 4, 377. Complexus tenax. *Id. Pont.*
, 14. Mixta tenax segeti crescere lappa solet.
Epod. 2, 24. tenaci in gramine jacere. *Tac. A.*
med. Loca limosa, tenacia gravi coeno. *Plin.*
, 6. *med.* Glebis tenacissimum solum. *Virg.*
, 161. Tenaces cerae. *Plin.* 16, 36, 64. Plani-
arundinum contusa, et interjecta navium com-
ris, ferruminat textus, glutino tenacior. *Id.*
, 15. Herba asperitate etiam vestium tenaci, *h.*
io hirsuto, et vestibus adhaerescente, ut *Id.*
9, 116. tradit. *Id.* 22, 22, 39. Cutis tenacior
i, *h. e.* magis retinens, ne defluat. *Id.* 36, 24,
althea cum adipe suillo et ficu, res omnium te-
sima. *Ov. Am.* 3, 4, 13., *Pl. Cas.* 4, 3, 13. et
39, 25. *f.* Equus tenax, i. e. dentibus frenum
s, et sessori non parens. *Sen. Herc. Oet.* 1639.
inus, et robur tenax, *h. e.* solida, dura. [*De
Liv. 28, 30. pondere tenacior navis, i. e. flu-
magis quam ceterae resistens cursumque te-
] ¶ *Tenaces*, et *Tenacia* absolute, res tena-
t gluten, vinculum, et fructuum pediculi. *Pall.*
Capita olearum ulmeis vinculis, vel tenacibus
scumque constricta; et *ib.* 25. Pira lecta cum
ibus suis, *h. e.* ramulis et pediculis. *Id.* 4, 10.
m pendent poma, tenacibus, sicut in arbore
tur, intorseris; et *paulo post:* mala cum tena-
lecta. (*Colum.* hac eadem de re *pediculis* uti-
2. 44.) *Id.* 10, 17. Incisos botryonum tenaces
pice amburere. ¶ Translate. *Plin. ep.* 10,

7. Memoria tenacissima benefaciendi. *Inscr.* ap. *Grut.* 546, 5. Socerae tenacissimae memoriae posuit L. Julius Maximus. *Quint.* 1, 1. *in.* Tenacissimi sumus eorum, quae rudibus annis percipimus. *Hor. Od.* 3, 3, 1., *Ov. Met.* 10, 405. et *Quint.* 11, 1. *f.* Vir tenax propositi. *Juven.* 8, 25. justitiae. *Pers.* 5, 48. Parca tenax veri. *Colum.* 1, 7. Nec dominus in unaquaque re, cui colonum obligaverit, tenax esse juris sui debet. *Plin. ep.* 10, 17. Probus, et industrius, et disciplinae tenacissimus. *Manil.* 4, 165. Tenax animi. ¶ Constans, firmus, stabilis, in bonam partem. *Ov. Pont.* 2, 6, 21. Turpe referre pedem, nec passu stare tenaci. *Id. Am.* 2, 6, 14. Et stetit ad finem longa tenaxque fides. *Vell.* 2, 29. *med.* Tenax amicitiarum. [*Id.* 2, 84, 3. Dellius, exempli sui tenax: ubi v. *Ruhnk.*] *Virg. A.* 4, 188. de Fama: Tam ficti pravique tenax, quam nuntia veri. ¶ in malam partem. *Ov. Pont.* 1, 2, 63. Cum video, quam sint mea fata tenacia, frangor; et *ib.* 2, 9, 28. rogabit, Ne sit ad extremum Caesaris ira tenax. *Suet. Claud.* 2. Tenaces morbi. ¶ Parcus, avarus, sordidus. *Cic. Coel.* 15. Filius familias patre parco ac tenaci. *Pl. Capt.* 2, 2, 39. Tenaxne pater ejus est? *Phi.* immo edepol pertinax. *Ter. Ad.* 5, 4, 12. Saevus, tristis, parcus, truculentus, tenax. *Ov. Met.* 7, 656. parcumque genus, patiensque laborum, Quaesitique tenax. *Suet. Caes.* 67. Milites habebat tam cultos, ut argento et auro politis armis ornaret, quo tenaciores eorum in proelio essent metu damni. ¶ De Inferis, quia quos semel acceperunt, nunquam reddunt. *Sen. Hipp.* 625. Regni tenacis dominus, et tacitae Stygis. *Id. Herc. Fur.* 678. Gradumque retro flectere haud unquam sinunt Umbrae tenaces. ¶ In quacumque re parcus. *Cic. Planc.* 22. *med.* Eosdem, cum jam essent experti, quid valerent, restrictos et tenaces fuisse.

*TENCHTĔRI vel Tencteri, orum, Τέγκτηροι, populi Germaniae, ad Rhenum. *Caes. B. G.* 4, 1. 4. et 15. *Tac. A.* 13, 15. et *H.* 4, 21. et 64. et *Germ.* 32. *B. A.*

*TENDĒBA, orum, Τένδηβα, Cariae opp. *Liv.* 33, 18. bis. *B. A.*

TENDĬCŬLĂ, ae, f. παγίδιον, tenus, laqueus, quem avibus, sive feris tendimus. Hinc translate *Tendiculae litterarum* sunt captiones ex litteris et syllabis, cum non rei aequitati, sed summo juri insistimus, ipsisque voculis adversarium irretire conamur. *Cic. Caecin.* 23. Tum aucupia verborum, et litterarum tendiculas in invidiam vocant. ¶ Sunt etiam *tendiculae* longae perticae, quibus fullones vestimenta distendunt. *Sen. Q. N.* 1, 3. Idem videbis accidere, si quando volueris observare fullonem, cum os aqua implevit, et vestimenta tendiculis diducta leviter aspergit. Alii tamen leg. *ridiculis* a *ridicula, ae.*

TENDO, is, tetendi, tensum et tentum, a. 3. τείνω, dilato, explico, extendo, porrigo, distendo. Volunt esse ab τέννω, Aeol. pro τείνω. *Colum.* 6, 14. *med.* Intumescit collum, nervique tenduntur. *Virg. A.* 3, 268. Tendunt vela Noti. *Ov. Am.* 3, 2, 72. Tende, precor, valida lora sinistra manu! *Virg. A.* 7, 164., *Ov. Met.* 12, 564. et *Sen. Herc. Oet.* 1722. Tendere arcum. *Hor. Od.* 1, 29, 9. sagittas arcu. *Virg. A.* 5, 508. oculos pariter, telumque. *Hor. Od.* 1, 1, 34. barbiton; et *Caes. B. G.* 2, 13. manus ad aliquem; et *ib.* 7, 48. alicui de muro manus. *Id. B. C.* 2, 5. manus ad coelum. *Ov. Pont.* 2, 9, 65. brachia orantia ad aliquem. *Id. Fast.* 1, 505. brachia in ripam. *Id. Met.* 11, 379. manus in litora. *Id. Her.* 10, 145. Has tibi plangendo lugubria pectora lassas, Infelix tendo trans freta longa manus. *Id. Met.* 8, 849. tendens super aequora palmas. ¶ *Tendere retia, plagas*, extendere capiendis feris, avibus, piscibus. *Cic. Off.* 3, 17., *Hor.*, *Virg.*, *Ov.*, *Tibull.*, *Prop.* etc. Hinc translate *Pacuv.* ap. *Fest.* in *Nequitum:* Sed cum contendi nequitum vi, clam tendenda est plaga. *Ter. Ph.* 2, 2, 16. Non rete accipitri tenditur, neque miluo, qui male faciunt nobis: illis, qui nihil faciunt, tenditur. *Prop.* 2, 23, 68. insidias in me componis inanes: Tendis iners docto retia nota mihi. *Sall. Cat.* 28. Tendere insidias consuli. [*Cf. *Cic. Legg.* 1, 17, 47. *Suet. Caes.* 35.] ¶ Translate. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 65. non anxia mentem Spes agit, et longo tendit praecordia voto. ¶ [*Tendi* dicuntur *nervi* iis, qui noctu cubantes in lecto afficiuntur in pedibus cruribusve ea nervorum contractione, quam Itali nunc *granchio* vocant. *Plin.* 28, 6, 17. Pedes in humo deponi *(prodest)*, si nervi in his, cruribusve tendantur in lectulo. V. NERVUS. *f.* ¶ *Tendere nervum* in obscenis est, et significat tentigine laborare. Ludit in ambiguo *Auct. Priap.* 70. Nemo meo melius nervum tendebat Ulixe. Hinc *Mart.* 11, 60. sed Phlogis ulcus habet, Ulcus habet, Priami quod tendere possit alutam. V. TENTUM. *F.*] ¶ *Tendere noctem*, extendere, ducere. *Hor. Ep.* 1, 5, 10. impune licebit Aestivam sermone benigno tendere noctem. Alii leg. *extendere.* Addit *Bentl.* illud *Hieronymi ep.* 130. *n.* 15. Nunquam dies tibi longi erunt, sed, quamvis aestivis tendantur solibus, breves videbuntur. ¶ *Tendere tabernaculum*, explicare et ponere; et fere ad rem militarem pertinet. *Prop.* 3, 9, 45. Tarpejo conopea tendere saxo. *Caes. B. C.* 3, 82. Alterum ei jubet praetorium tendi. Hinc *tendere* absolute, tentoria, seu castra habere. *Virg. A.* 2, 29. Hic Dolopum manus, hic saevus tendebat Achilles. *Id. ib.* 8, 605. legio latis tendebat in arvis. *Caes. B. G.* 6, 36. Ut qui sub vallo tenderent mercatores, recipiendi sui non haberent facultatem. *Curt.* 7, 2. *f.* Hanc seorsum cohortem a ceteris tendere ignominiae causa jubet. *Id.* 3, 8. *mid.* Cum incondita multitudo, maxime propter jumenta, laxius tenderet. [*Tac. H.* 1, 31. ad electos — in porticu tendentes: cp. 55. iisdem hibernis tendentes; et 59. Lugduni tendentibus *Liv.* 44, 13. ut in iisdem castris tenderet. Plura v. in *Gloss. Liv.* s. h. v. Cf. *B. Crus. cl. Suet.* p. 766.] *Hyg. Gromat.* p. 11. *col.* 2. Ut sciamus, quot alae in praetentura tensurae sint. *Inscr.* ap. *Grut.* 1096, 6. Cn. Marcio Cn. F. Gal. Plaetorio Celeri, praeposito numerorum tendentium in Ponto. ¶ Etiam in acie positus miles *tendere* dicitur. *Hirt. B. Afr.* 17. Ut una cohors post alteram ante signa tenderet. [*Diligenter rem exsecutus est *Guischardus Mem. mil. Vol.* 2. p. 198 — 207. vel T. 2. p. 279 — 288. Dicendi ratio eadem est, quae in exemplis infra laudatis, ubi absolute eundi, porrigendi notione positum est, ita ut de sub intell. v. *se* frustra quidam monuisse videantur.] ¶ Hinc ponitur pro resistere in pugna. *Sall. Cat.* 63. [*60, 5.] Ubi videt Catilinam, contra ac ratus erat, magna vi tendere. *Virg. A.* 5, 21. Nec nos obniti contra, nec tendere tantum Sufficimus. [*Frequens est hic dicendi usus, quam multis exemplis adstruxerunt *Cort.* ad *Sall. l. l.* ubi v. quae addidit *Kritz.*, porro *Gronov.* et *Drak.* ad *Liv.* 32, 32, 7.: quem locum Noster cum aliis ejusdem generis ex Livio congestis huc transferre ex inferiore loco debebat. Accurate hoc loquendi genus tractavit etiam *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 458. sq.] ¶ Metonymice est porrigere, offerre, exhibere: quia porrigendo manus tendimus. *Id. ib.* 2, 674. complexa pedes in limine conjux Haerebat, parvumque patri tendebat Iulum. *Id. G.* 4, 534. tu munera supplex Tende petens pacem. *Cic. Or.* 1, 40. *f.* Vagari magna cum caterva toto foro, praesidium clientibus, opem amicis, et prope cunctis civibus lucem ingenii et consilii sui porrigentem atque tendentem. *Id. Font.* 12. Populo R. non metum belli, sed spem triumphi tendere. Pleriq. alii leg. *ostendere.* [*Ita *Orell.*] ¶ Saepe est ire, pergere, iter dirigere, contendere: quod fit pedes gressusque extendendo. *Cic. Att.* 16, 5. *f.* Dubito, an Venusiam tendam, et ibi exspectem. *Plin.* 31, 2, 3. Villa ab Averno lacu Puteolos tendentibus imposita litori. *Nep. Milt.* 1. *extr.* Cursum direxit *(navibus)* quo tendebat, pervenitque Chersonesum. *Plin. ep.* 1, 5. *med.* Coimus in porticum Liviae, cum alter ad alterum tenderemus. *Hirt. B. Afr.* 95. Iter in Hispaniam tendebant. *Virg. A.* 1, 660. iter ad naves tendebat Achates. *Ov. Met.* 2, 547. Ad dominum tendebat iter. *Liv.* 23, 34. Cum quaereret, qui, et unde, et quo *(navigando)* tenderent cursum. *Lucr.* 5, 628. de Luna: Tanto posse minus cum Signis tendere cursum. *Sil.* 9, 216. ex acie tende in Capitolia cursum; et 10, 73. Ac retro cursum tendentem ab crebra suorum Agmina. *Virg. A.* 2, 321. cursuque amens ad litora tendit. Est qui leg. *cursumque:* ut hic *Servius*, et *Burm.* ad *Ov. Met.* 2, 547. monent. *Plin.* 2, 5, 4. Levia tendunt in sublime. [*Colum.* 5, 6. Sursum tendit palmes. *Bail.*] ¶ Cum accus. sine praepos. *Lucan.* 7, 477. Tunc ausae dare signa tubae: tunc aethera tendit, Extremique fragor convexa inrupit Olympi. *Id.* 9, 729. de draconib. alatis: tenditis altum Aera cum pennis. Alii plerique leg. *ducitis.* Illud autem *aethera tendit* alii interpretantur, intendit, impellit. ¶ Pro vergere, inclinatum esse. *Plin.* 11, 37, 66. Gula tendit ad stomachum, is ad ventrem. *Id.* 5, 27, 27. Taurus mons ad occasum tendens; et 6, 13, 15. Portae Caspiae, quae per Iberiam in Sarmatas tendunt. *Prop.* 1, 6, 31. At tu, seu mollis qua tendit Ionia, etc. ¶ Translate *tendere ad aliquem*, studio in eum ferri, favere, partis alicujus esse. *Liv.* 4, 9. Tutores in ea quoque re partium memores, ad suum tendere; et 21, 5. Tendendo duo ad Carthaginienses, Thraso ad societatem Romanam, etc. et *ib.* 28. In concionem vocari placuit: ubi cum alii alio tenderent, nec procul res seditione esset, etc. ¶ Pro spectare, respicere, aliquid tanquam scopum sibi praefigere. *Brut.* ad *Att. inter ep. Cic. ad Brut.* 1, 17. *med.* Atqui eo tendit, id agit, ad eum exitum properat, ut sit illi Octavius propitius. *Liv.* 4, 13. Ipse, ut est humanus animus insatiabilis eo, quod fortuna spondet, ad altiora et non concessa tendere. *Ov. Trist.* 4, 10, 17. Frater ad eloquium viridi tendebat ab aevo. *Cic. Div.* 2, 2. Ad reliqua alacri tendebamus animo, sic parati, etc. ¶ *Tendere animum*, intendere. *Stat. Achill.* 1, 543. Tende animum vigilem, fecundumque erige pectus. ¶ *Tendere*, contendere, niti, instare, urgere; et assiduitatem, aut pertinaciam significat. *Liv.* 32, 32. Necdum sciebat, an, quod summa vi ut tenderent, amicis et propinquis mandaverat, imperium prorogaretur. *Id.* 4, 8. *f.* Et tribuni magis necessariam, quam speciosi ministerii procurationem intuentes, ne in parvis quoque rebus incommode adversarentur, haud sane tetendere; et *ib.* 7. Comitia tribunorum militum

ut habeantur, tendunt. *Id.* 3, 15. Eo acrius contra tribuni tendebant, ut plebi suspectos eos criminando facerent. *Id.* 37, 53. Ne videar nimis pertinaciter in obtinendo eo tetendisse. [*V. supra.] ℙ Cum inf. *Hor. Ep.* 1, 10, 20. aqua tendit rumpere plumbum; et *ib.* 2, 2, 57. Tendunt extorquere poemata. *Liv.* 6, 38. Si civitati leges imponere tendent. *Virg. A.* 2, 220. manibus tendit divellere nodos. *Pers.* 5, 139. si vivere cum Jove tendis. *Juven.* 10, 154. Jam tenet Italiam: tamen ultra pergere tendit. ℙ *Tendi* pro *tetendi* dictum quidam putant a *Prop.* 3, 6, 37. qui nostro tendisti retia lecto. *Broukus.* testatur ita esse in omnib. MSS., sed standum esse a veterib. grammaticis, qui leg. *nexisti.* V. NECTO.

TENDOR, oris, m. τάσις, tensio. *Appul. Met.* 4. Animi dolore, et faucium tendore, et corporis lassitudine fatigata.

*TENE. V. v. sq. *B. A.*

*TENĔA, ae, f. vicus maritimus Achaiae, inter Corinthum et Mycenen. *Cic. Att.* 6, 2. *med.* ed. *Ernest.* ex correctione *Graevii.* Aliae edd. *Tene*, minus recte. *Steph. Byzant.* Τενέα, κώμη Κορίνθου, ἀπὸ Τένου τοῦ Κύκνου. Κεῖται μεταξὺ Κορίνθου καὶ Μυκήνης. Τὸ ἐθνικὸν, Τενεάτης. Λέγεται καὶ Τενία, ἡ χώρα. *Strabo* 8. p. 262. Καὶ ἡ Τενία δ' ἐστὶ κώμη Κορινθίας, ἐν ᾗ τοῦ Τενεάτου Ἀπόλλωνος ἱερὸν, κ. τ. λ. ℙ Item urbs Arcadiae. *Mela* 2, 3. *med.* In Arcadia sunt urbes, Psophis, Tenea, et Orchomenon. Sed nemo, quod sciam (dicta sunt *Cellarii*), hoc nomine opp. in Arcadia posuit: ut suspicari possis *Tegea* forsan legendum esse, quod vix credibile, unam ex tribus primariis praeteriri a ceteris omnibus posse. Haec *Cellarius.* Locum *Melae* perperam citat *Ernestus Clav. Cic.* sub v. *Tene. B. A.*

TĔNĔBELLAE, arum, f. plur. parvae tenebrae. *Claud. Mamert. Stat. anim.* 2, 9. *f.* Eruentur ex abditis tenebellarum.

TĔNEBRAE, arum, f. plur. σκότος, privatio luminis: a *teneo*, ut a *verto* est *vertebrae*, a *salio salebrae*, quod homines in tenebris quasi teneantur, nec libere se commovere audeant, metuentes, ne vel impingant uspiam, vel e locis sublimioribus decidant. [*Doederl.* 3, 165. nullam verborum *tenebrae* et *tenere* synonymiam intelligens, sensus originisque cognationem vidit in *tenebrae* et *nebula*, comp. Gr. δνόφος, δνοφερός. — A *caligine*, cujus vocabuli cum nostro conjuncti plurima exempla collegit, *tenebras* ita differre, ut illud gradationem quandam *tenebrarum* contineat: *obscuritas* minus quiddam significare, quam *caligo* et *tenebrae.*] *Cic. N. D.* 2, 38. Nos autem tenebras cogitemus tantas, quantae quondam eruptione Aetnaeorum ignium finitimas regiones obscuravisse dicuntur. *Id. Agr.* 2, 17. Tetrae tenebrae et caligo. *Id. in Sen.* 3. Caligo et tenebrae. *Id. Fin.* 3, 11. *med.* Homines tenebras et solitudinem nacti, nullo dedecore se abstineant. *Sall. Cat.* 58. de Tulliano: Incultu, tenebris, odore foeda atque terribilis ejus facies. *Sen. Thyest.* 993. spissior densis coit caligo tenebris. *Virg. G.* 1, 248. obtenta densantur nocte tenebrae. *Id. A.* 11, 824. tenebris nigrescunt omnia circum. *Lucan.* 1, 543. Involvere orbem tenebris. *Plin.* 2, 10, 7. Luna solem subeunte, repentinas obduci tenebras. *Ov. Met.* 2, 395. tenebras inducere rebus. *Lucr.* 2, 60. Radii solis discutiunt tenebras. *Ov. Met.* 7, 703. aurora pellit; et *ib.* 2, 144. fugat. *Virg. A.* 8, 591. lucifer resolvit. *Stat. Th.* 12, 254. nigrantes astra laxant; et *Juven.* 12, 18. densae coelum abscondere tenebrae. *Virg. A.* 2, 92. Afflictus vitam in tenebris luctuque trahebam. ℙ De nocte. *Nep. Eum.* 9. *f.* Antigonus, tenebris obortis, ignes conspicatur; et *Mart.* 10, 47. Somnus, qui faciat breves tenebras. *Liv.* 31, 23. Classem in statione usque ad noctem tenuit: primis tenebris movit. *Cic. Phil.* 2, 30. *med.* Redii luce, non tenebris; et *Pl. Ps.* 1, 1, 88. Certum est mihi ante tenebras tenebras persequi, *h. e.* aute noctem vitam finire. Sic de morte *Prop.* 2, 16, 17. juro, Me tibi ad extremas mansuram, vita, tenebras. *Quint. decl.* 10, 12. Omnibus tenebris, *h. e.* omnibus noctibus. ℙ De eo, qui deliquium animi et virium patitur. [*Cf. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 13, 23.] *Pl. Curc.* 2, 3, 30. Tenebrae oboriuntur, genua inedia succidunt. *Lucan.* 3, 735. oculos vastae obduxere tenebrae. *Plin.* 7, 6, 5. Dolores capitis, oculorum vertigines, tenebraeque. *Ov. Her.* 13, 23. tenebris exsanguis obortis Succiduo dicor procubuisse genu. Adde *Met.* 2, 181. et *Trist.* 1, 3, 92. ℙ De caecitate. *Id. Met.* 3, 515. tenebrasque et cladem lucis ademptae Objicit. *Lucr.* 3, 416. Occidit extemplo lumen, tenebraeque sequuntur. *Stat. Th.* 4, 407. Longaevi rex vatis opem, tenebrasque sagaces Tiresiae consulit. ℙ De Inferis. *Sen. Oed.* 868. Tuque tenebrarum potens, In Tartara ima, rector umbrarum, rape. *Hor. Od.* 4, 7, 25. et *Virg. A.* 7, 325. Tenebrae infernae. *Sen. Herc. Fur.* 436. Tartareae. *Id. Oed.* 591. aeternae. *Id. Hipp.* 93. altae. *Id. Herc. Fur.* 861. turpes. *Virg. G.* 3, 551. Stygiae. *Catull.* 3, 13. malae tenebrae Orci. *Sen. Herc. Oet.* 279. Emerge, conjux, atque dispulsas manu Abrumpe tenebras. *Virg. A.* 6, 545. Discedam, explebo numerum, reddarque tenebris. *Ov. Met.* 15, 154. Quid Styga, quid tenebras, quid nomina vana timetis? ℙ *Tenebris*, in tenebris, noctu. *Ov. Am.* 1, 6, 10. Mirabar, tenebris si quis iturus erat. *Tibull.* 1. 7, 65. Haec (*anus*) me deducit tenebris. Adde 2, 1, 76. ℙ *Per tenebras*, idem. *Lucan.* 2, 686. ℙ Translate est obscuritas, ignoratio, oblivio. *Cic. Arch.* 6. *f.* Quae jacerent omnia in tenebris, nisi litterarum lumen accederet. *Plin. ep.* 9, 14. Pergamus itinere instituto, quod ut paucos in lucem famamque provexit, ita multos e tenebris et silentio protulit. *Cic. Dejot.* 11. Vestram familiam abjectam et obscuram e tenebris in lucem evocavit. *Id. Att.* 7, 11. Quaeso, quid hoc est? aut quid agitur? mihi enim tenebrae sunt. *Quint.* 8, 2. *f.* Tenebris orationis lumen inferre. *Cic. Acad.* 4, 19. Offundere tenebras rebus; et *ib.* 6. obducere rebus clarissimis; et *ib.* 39. Latent ista omnia, crassis occultata et circumfusa tenebris. *Lucan.* 9, 985. Pharsalia nostra Vivet, et a nullo tenebris damnabitur aevo. *Lucr.* 2, 15. Qualibus in tenebris vitae, quantisque periclis Degitur hoc aevi quodcumque est! et *Phaedr.* 3, 10. tenebras dispulit calumniae, Certumque fontem veritatis repperit. *Plin. Pan.* 44. Aetatem in tenebris agere, *h. e.* remotum a convictu, a foro, a republica; et *ib.* 69. *extr.* Sunt in ore hominum, et in ore famae magna nomina ex tenebris oblivionis, indulgentia Caesaris. *Quint.* 1, 2. *med.* Lumen illud conventus honestissimi tenebris ac solitudini praetulissem. ℙ Metonymice locus abditus, latebrae. *Catull.* 55, 2. Demonstres, ubi sint tuae tenebrae. Alii leg. *tabernae.* *Cic. Sext.* 9. Homo emersus subito ex diuturnis tenebris lustrorum ac stuprorum. ℙ Item domus vilis et obscura. *Juven.* 3, 222. optima Sorae, Aut Fabrateriae domus, aut Frusinone paratur, Quanti nunc tenebras unum conducis in annum. *Mart.* 2, 14. Grylli tenebrae, *h. e.* tenebrosa balnea Grylli, ut *Id.* ait 1, 60. ℙ Item carcer. *Sall. Jug.* 16. Clausi in tenebris, cum moerore et luctu morte graviorem vitam exigunt. *Tubero* ap. *Gell.* 6, 4. In atras et profundas tenebras eum claudebant, ac diu post repente educebant. ℙ Item turba, perturbatio, confusio: ducta translatione ab obscura tempestate et procellis. *Cic. Dom.* 10. Quae cum illis reipublicae tenebris, caecisque nubibus et procellis cum senatum a gubernaculis dejecisses, populum e navi exturbasses, etc. *Id. Rosc. Am.* 32. *med.* Qui tanquam si offusa reipublicae sempiterna nox esset, ita ruebant in tenebris, omniaque miscebant. *Id. in Sen.* 3. Ex superioris anni caligine et tenebris lucem in republica dispicere coepistis, [*Adde *Dom.* 44. et *Fam.* 12, 13. ubi v. *Ernest.* ℙ *Tenebrae* sunt etiam hominum abjectorum et humilium et pravorum. *Cic. Sen. p. R.* 4. mens oppleta sordibus ac tenebris: unde *Pis.* 26. tenebras appellat hujusmodi hominem. ℙ *Tenebrae* sunt etiam hominis ita in angustias redacti, ut aestuet, nesciatque, quid agat. *Id. Caecil.* 14. qui tibi aestus, qui error, qui tenebrae erunt. ℙ De vehementi animi commotione, tristitia etc. *Id. Tusc.* 3, 34. ei quid tenebrarum obfudit exilium. *Ern. cl. Cic.* s. h. v.] ℙ In sing. num. *Lampr. Commod.* 16. Repentina caligo ac tenebra in Circo cal. Januariis oborta.

TĔNEBRĀRĬUS, a, um, adj. ut Tenebrarius homo, *Vopisc. Firm.* 2., ubi alii leg. *tenebrarum.*

TĔNEBRĀTĬO, onis, f. σκότωμα, ut Tenebratio visus, *Coel. Aurel. Tard.* 1, 2. et 4. *n.* 66.

TĔNEBRESCO, is, n. 3. tenebrosus fio. *August. de Genes. ad litt.* 1, 10. *f.* Pars illa, in qua sumus, tenebrescit in noctem. In MSS. est *tenebrascit.* *Hieron. in Isai.* 5, 12, 10. Prae timoris magnitudine mortalibus cuncta tenebrescunt.

TĔNEBRĬCO, as, n. 1. tenebresco. *Tert. adv. Jud.* 13. *med.* ex *Amos* 8, 9. Sol media die tenebricavit. *Vulg.* habet *tenebrescere.*

TĔNEBRĬCŌSĬTAS, atis, f. caligo, tenebrae. *Coel. Aurel. Tard.* 1, 4. *n.* 73. Tenebricositate vexari, *h. e.* caligine oculorum.

TĔNEBRĬCOSUS, a, um, adj. σκοτώδης, obsitus, vel offusus tenebris, obscurus. *Cic. Acad.* 4, 23. Esse sensus quidem nec obscuros dicit, nec tenebricosos. *Id. Pis.* 8. *extr.* Tu ex tenebricosa popina consul extractus, cum illa saltatrice tonsa. *Id. Vat.* 5. Illud tenebricosissimum tempus ineuntis aetatis tuae patiar latere. *Id. Prov. cons.* 4. Lateant libidines ejus illae tenebricosae, quas fronte et supercilio, non pudore et temperantia contegebat. *Catull.* 3, 11. Qui nunc it per iter tenebricosum Illuc, unde negant redire quemquam.

TĔNEBRĬCUS, a, um, adj. idem ac tenebricosus, apud poetas. *Cic. Tusc.* 2, 9. vertens carm. *Sophocl.* Haec a tartarea tenebrica abstractum plaga Tricipitem eduxit Hydra generatum canem. *Tert. Pall.* 4. *f.* Tenebrica vestis, *h. e.* atra. *Pacuv.* ap. *Non.* 2, 849. *ex lectione Scal.* sepes, *h. e.* carcer tenebricosus.

TĔNEBRĬO, onis, m. σκοτίας, nebulo, lucifugus, qui tenebras sectatur, et in his libenter delitescit flagitii causa: item qui fraudibus et mendaciis tenebras ob oculos hominum objicit, fallendi artifex. *Varr.* ap. *Non*, 1, 67. M'. Curius cum dilectum haberet, nec citatus in tribu civis respondisset, vendidit tenebrionem. (Idem pluribus verbis narrat *Val. Max.* 6, 3. *n.* 4.) *Afran. ib.* Huc venit fugiens tenebrionem Tyrium. *Varr. ib.* Si et accusator et reus erunt tenebriones, uterque utrumque
perato.

TĔNEBRO, as, a. 1. tenebras induco. *Appul.*
8. Jam vespera semitam tenebrante. *Lactant.*
ex *Amos* 8, 9. Et tenebrabitur dies lucis. Alii
obtenebrabitur. *Vulgata* habet *tenebrescere fa*
etc. *Ammian.* 19, 8. Itaque vespera tenebrante
stica parte evado. *Donatus* etiam *Virgilio* t
A. 3, 635. telo lumen tenebramus acuto. Se
ctius *terebramus* alii.

[TĔNEBROSE, adv. σκοτεινῶς, in tenebris.
ron. in Jon. 4, 6. Timuit videlicet, ne, si pro c
bitis hederae nascerentur, unde occulte et te
se biberet, non haberet. *F.*]

TĔNEBROSUS, a, um, adj. σκοτεινὸς, tene
sus, obscurus. *Virg. A.* 5, 839. Aera dimovit
brosum, et dispulit umbras; et *ib.* 6, 107. tene
palus Acheronte refuso. *Ov. Met.* 1, 113. tene
Tartara; et *ib.* 5, 359. sedes, *h. e.* Inferi.
2, 79. tenebrosus carcer. *Sen. Ag.* 999. s
Mart. 1, 60. tenebrosa balnea Grylli. *Petr. S*
Per tenebrosum et sordidum egressum extrah
tona. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 329. tenebrosa sil
h. e. quae apud Inferos servantur. *Val. Fl.* 3
Cimmerium domus, et superis incognita tellus
ruleo tenebrosa situ. *Tert. Anim.* 1. *f.* Teneb
carcer. ℙ Translate. *Imp. Justin. Cod.* 6,
med. Tenebrosissimus error abolitus est.
Apoth. 195. Corde tenebroso verum perpendere

TĔNĔDĬUS, a, um, adj. Τενέδιος, ad Te
pertinens, quae est insula parva maris Aegae
tra Sigeum promontorium Troadis, cum ur
gnomine, condita a Tene Cycni filio. *Cic. V*
1, 19. Tenedo Tenen ipsum abstulit, qui apu
nedios sanctissimus Deus habetur, qui urbem
dicitur condidisse. Adde *N. D.* 3, 15. *f.* ℙ
dia securis, proverb. de severa, tetrica, et ex
justitia: nam Tenes legem tulerat, ut homo
rim tenens a tergo judicis staret, ut illum qu
dacii convinceretur, aut insontem accusaret,
ctum statim occideret. Ita *Suidas* in Τενέδ
θρωπος. Alii dicunt statuisse, ut in adulter
prehensus securi statim a deprehendente feri
eamque ita servasse, ut etiam de filio suo dep
so interrogatus, ipsum quoque sic puniri op
responderit. Alia ap. *Erasm.* in *Adag.* habes.
Q. Fr. 2, 11. Tenediorum libertas securi T
praecisa est, cum eos praeter me, et Bibulu
Calidium et Favonium nemo defenderet, *h. e.*
severe, ac statim negata et praecisa est. [
rel. inter epist. *Front. ad M. Caes.* (ed. *A.*
ep. 1, 9. Tum securim Tenediam, quam minar
de aliquo, ac reconde. *F.*]

TĔNELLŬLUS, a, um, adj. dimin. tenelli
vius ap. *Prisc.* 10, 903. Manu lascivula et te
Catull. 17, 15. Et puella tenellulo delicatior

TĔNELLUS, a, um, adj. dimin. teneri, ἁ
ρος. *Varr. R. R.* 1, 41. Aqua recenti insito
ca: tenellum enim cito facit putre. *Id. ib.*
Ungulae tenellae pullorum equinorum. *Pl.*
1. *v.* 20. Bella et tenella Casina. *Stat. Silv*
86. ludusque tenello, Risus, et e nostro ve
gaudia vultu, *h. e.* puero tenello. *Domit. Ma*
Suet. Gr. 18. Epirota (*h. e.* Q. Caecilius Epiro
nellorum nutricula vatum.

TĔNĔO, es, ui, tentum, a. 2. κρατέω, κατέ
beo, retineo: a τείνω, tendo, quia tenendo,
Voss., manus nervi tenduntur. *Pl. Merc.* 5,
Eut. Porrige brachium, prehende: jam tenes?
teneo. *Eut.* tene. *Id. Pers.* 3, 3, 8. Accipe
gentum, impudens: tene sis argentum: etiam
gentum tenes? *Ter. Eun.* 3, 5, 49. Os tuum
dens videre nimium vellem, qui esset status,
lum te tenere asinum tantum. *Cic. Coel.* 26.
pyxidem teneret in manu, conaretur tradere
dum tradidisset. *Ov. A. Am.* 1, 320. Et tenui
pellicis exta manu. *Id. Fast.* 1, 99. Ille ten
xtra baculum, clavemque sinistra; et *ib.* 2, 10
sunt haec digitis arma tenenda tuis. *Phaedr*
Et quem tenebat ore demisit cibum. (Add
Div. 2, 68.) *Plin.* 25, 13, 105. Decoctum
nendum in ore. *Ov. Her.* 3, 114. Tenere a
in sinu; et *ib.* 469. et *ib.* 13, 157. sinu. *Claud*
3, 19. Absentem tentura virum. ℙ *Tenere* d
arbores, cum satae comprehendunt. *Sen. ep.*
Positae vites etiam Martio exacto, tenent, e
plexae sunt non suas ulmos. *Colum.* 5, 6.
radicibus ulmi junxeris, male vitis compre
et cum tenuerit, incremento arboris opprime
3, 11. *f.* Rubrica alit vitem, cum tenuit. ℙ
solo dicitur, quidquid terrae cohaeret. *Jabo*
50, 16, 115. ℙ *Tenere*, imperio, ditione
Hor. Od. 3, 14, 25. tenente Caesare terras.
A. 1, 626. Cyprum ditione tenebat. *Val. Fl.*
dulcem sceptris Calydona tenerem. [*Huc pe
etiam ista: *Cic. Sext.* 19. tenere rempubl. *M*
totam remp. in hac causa tenetis et gubernatis
11, 16. cum equitum centurias teneas, in qui
gnas. *Att.* 10, 11. ego meum facile teneo.
qui tenent, dicitur, omisso reipubl. verbo ap
Att. 2, 8.: Σκοπὸς est — illis, qui tenent; e
12. An — iis me dem, qui tenent, qui pot
— *Suet. Tit.* 7. tam artifices saltationis, ut m

tenuerint, i. e. principatum obtinuerint. V. *ev.* ad h. l.] ℙ Et utcumque possidere. *Cic. Off.* 3. Multa hereditatibus, multa emptionibus, mul- lotibus tenebantur. ℙ Item obtinere, occupare. . 1, 5. Euander multis ante tempestatibus ea te- rat loca. *Cic. Manil.* 11. *f.* Quam provinciam istis a praedonibus liberam per hosce annos? *s. B. G.* 2, 22. Adeantuannus, qui summam im- i tenebat. *Virg. G.* 1, 115. amnis abundans Exit, bducto late tenet omnia limo; et *ib.* 4, 321. quae gitis hujus Ima tenes, *h. e.* possides, atque in- s. ℙ [*Huc pertinet etiam illud dicendi genus: *re portus, insulam, littus, terram,* ubi hoc ver- signif. appellere. Ita expl. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 198. teneant portus: ubi comp. *Ejusd. Fast.* 1, Nave secat fluctus Hesperiamque tenet. *Liv.* 49. Quinqueremes insulam Vulcani tenuerunt: ue *intpp.* Porro docet *Id. l. Ov. l.* dici *tenere* sensu etiam de itinere terrestri, coll. *Ov. Fast.* 13. Jamque nemus Bacchi Tmoli vineta tenebat: ue *Heins.* qui ductu MSS. quorund. conj. Jam chea, nemus Tmoli, vineta. Adde *Liv.* 30, 25. onem tenere, i. e. eo pervenire; et 1, 37. mon- — Sabini petebant et pauci tenuere; cf. 36, 21. 16. *Cic. Har. Resp.* 11. terram tenere non po- , i. e. tangere: ubi v. *Graev.* ℙ Hinc metaph. ur pro consequi, quod velis, conficere rem. *Cic.* . 1, 1. res aliter teneri non potest; et *Sext.* 32. am manibus tenetur. *Agr.* 2, 17. qui per cur- rectum regnum tenere non potuerunt. *Liv.* 42, nulta, quae non vi, non dolo, Philippus, omnia rtus, potuisset moliri, (Persea) admirando re- successu tenuisse. ℙ Interdum assumit notio- utendi *Cic. Tusc.* 4, 3. qui nihil prolatum erat us, id, quod erat, tenebant; et *Fl.* 23. Jam id o; sed primum illud tenebo.] ℙ Huc pertinet ula *teneo te*, qua utuntur, qui, quod maxime bant, sentiunt se consecutos. [*Duplex notanda hujus dicendi rationis notio. Est solemnis for- in disputatione de iis, qui adversarium aliquo s dicto ita convictum habent, ut negare amplius eat. Ita in loco, quem *Noster* primum posuit, ligendum. Ceterum debebant haec iis adjungi, ibus *teneri* ad res judiciales pertinet causasque das.] *Cic. Acad.* 4, 48. Teneo te, inquam: ista Academiae est propria sententia. [*Adde *t.* 20. coll. *N. D.* 1, 26. — Alterum dicendi ge- st proprie intelligendum de iis, qui amicos per- reversos, vel periculo aliquo liberatos ample- ur, vel quamcunque aliam rem diu speratam nenterque exoptatam nacti sunt. Huc pertinent quos Forc. mox posuit.] *Ter. Heaut.* 2, 4, 27. one te, Antiphila, maxime animo exoptata meo? *Sen. Ben.* 7, 4. [*V. *Ruhnk.* ad *Ter. Heaut.* 2, . et ad *Ov. Her.* 18, 183. et quos *ib.* laud., ad *Virg. E.* 1, 31. et *Graev.* ad *Suet. Caes.* 59. *ere Deos* dicuntur, qui eos benevolos et propi- habent. V. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 21, 239. ubi . *Amor.* 3, 3, 12. formaque numen habet. Con- m est *carere* Diis.] ℙ *Tenere* est etiam ama- n et amicarum. *Tibull.* 1, 6, 3. et 2, 7, 34., *Am.* 3, 7, 3. etc. [*Cf. *Burm.* ad *Quint. decl.* p. 749. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 2, 103. et quos . *Brukh.* ad *Tibull.* 1, 6, 3. et *intprr.* ad *Phaedr.* . 3. Item *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 15, 88.] ℙ Est detinere, morari. *Cic. Att.* 11, 3. Eum, qui s attulit, diutius tenui, quia quotidie aliquid xspectabamus. *Id. Fam.* 16, 7. Septimum jam Corcyrae tenebamur; et *ib.* 19. Si ob eam rem ris, accipio causam: si id te non tenet, advo- t *ib.* 11, 17. *f.* Non tenebo te pluribus. *Id.* 2, 1, 13. Ne diutius teneam, pecunia attribu- umerata est. [*Plura habet *Sshütz. cl. Cic.* s. ℙ Item impedire, inhibere. *Lucan.* 5, 136. oebi tenuere viam: ubi v. *Burm.* Cf. *Ruhnk.* *v. Her.* 7, 126. tenuit vias. ℙ Item *reticere.* *Or.* 2, 54. Ea, quae occurrant, cum salsissime ossint, tenere.] ℙ Item continere, includere: e se aliquo loco. *Virg. G.* 2, 371. Texendae etiam, et pecus omne tenendum. *Nep. Dion.* m a conventu remotum se Dion domi teneret. *B. G.* 3, 17. Sabinus idoneo omnibus rebus lo- stris sese tenebat; et *ib.* 5, 52. Magnam par- Galliae in officio tenuit. ℙ [*Item complecti, *umfassen, begreifen, enthalten.* *Hor. Sat.* 2, . Haec populos, haec magnos formula reges, to sapiente, tenet: ubi *Heindf.* comp. Gr. *ειν* ex *Plat. Men.* §. 6.] ℙ Item abstinere. *Ov.* , 4, 10. Vix a te videor posse tenere manus. n supprimere, compescere. *Cels. praef. med.* ressum corpus resolvere, solutum tenere. *Id.* . *med.* Id assumptum leniter, sine ulla stoma- xa ventrem tenet. *Virg. G.* 4, 483. tenuitque s tria Cerberus ora. *Cic. Par.* 5, 1. Tenere diam, coercere avaritiam. *Id. Verr.* 2, 4, 18. ciferari palam: lacrimas vix tenere. *Id. Att,* 3. Tenere dolorem. *Id. Dom.* 6. compressum ntum. *Id. Brut.* 80. *f.* somnum. *Id. Vat.* 8. risum. [*Id. Verr.* 2, 3, 1. tenere cupidita- ℙ *Tenere se*, se continere, abstinere, parce- *d. Q. Fr.* 2, 3. *med.* Ego teneo ab accusando e hercule: sed tamen teneo. *Id. Acad.* 4, 4. Nec se tenuit, quin contra suum doctorem li- brum etiam ederet. *Id. ad Dolab. post ep.* 14. *l.* 15. *ad Att.* Teneri non potui, quin tibi apertius illud idem his litteris declararem. ℙ Cum inf. *Pl. Merc. prol.* 51. Conclamitare tota urbe, et praedicere, omnes tenerent mutuitanti credere, *h. e.* caverent, abstinerent, parcerent. ℙ *Tenere* est etiam defende- re, in re militari. *Virg. A.* 8, 653. Stabat pro tem- plo, et Capitolia celsa tenebat. *Caes. B. C.* 1, 44. *extr.* Perturbatis antesignanis, legio, quae in eo cornu constiterat, locum non tenuit, atque in pro- ximum collem se recepit. ℙ Item servare, retinere. *Pall.* 5, 2. *f.* Agri qui diu aquam tenent. *Cic. Phil.* 1, 11. Si consuetudinem meam, quam in republica semper habui, tenuero; et *ib.* 5, 13. Qui ordo in sententiis rogandis servari solet, eundem tenebo in viris fortibus honorandis. *Id. Off.* 1, 30. Tenere modum voluptatis fruendae. [*Tenere in promissis est facere promissa, pacta. *Cic. Off.* 3, 29. tenen- dum est, quod promiseris. *Balb.* 15. foedus cum magis fide illius populi, justitia vestra — teneretur. — Eadem ratio est in illo dicendi genere: *tenere morem.* Legitur ap. *Cic. Tusc.* 5, 11, 34. *Fl.* 7. *in. Virg. A.* 3, 408. Huc pertinet etiam locus *Cic. Off.* 3, 10. Itaque praeclarum a majoribus accepimus mo- rem rogandi judicis, si eum teneremus cet. ubi *Ern.* in *cl. Cic.* ultima verba expl. amicum haberemus: ad modum eorum quae supra notavimus: *tenere Deos.* In notis *teneremus* ad *morem* retulit.] ℙ Item diri- gere, rectum servare, tendere. *Virg. A.* 1, 373. vos qui tandem? quibus aut venistis ab oris? Quove te- netis iter? *Cic. N. D.* 3, 34. Navigabat Syracusas: cumque secundissimo vento cursum teneret, etc. *Caes. B. G.* 5, 8. Leni Africo profectus, media nocte vento intermisso, cursum non tenuit, et longius de- latus aestu, etc. *Cic. Planc.* 21. *f.* Ut te ad cursum istum tenendum, quem a prima aetate suscepisti, cohortentur. *Liv.* 31, 45. *med.* Cassandream pe- tentes, primo ad Mendin tenuere. ℙ Item ob- tinere. *Cic. Brut.* 21. Tenuit cum hoc locum quen- dam etiam Ser. Fulvius. *Liv.* 4, 30. *f.* Plebs te- nuit, ne consules in proximum annum crearen- tur. *Id.* 24, 19. Tenuit, ne incepto abiretur. *Caes. B. C.* 3, 42. Pompejus interclusus Dyrrachio, ubi propositum tenere non potuit, secundo usus con- silio, edito loco castra communit. *Cic. Sen.* 11. Appius tenebat non modo auctoritatem, sed etiam imperium in suos. *Id. Verr.* 1, 4. *f.* Hoc praetore Siculi neque suas leges, neque nostra senatus con- sulta, neque communia jura tenuerunt. [*Similia habes in *Schütz. cl. Cic.* s. h. v.] *Id. Caecin.* 24. Scaevola causam apud centumviros non tenuit. [*Cf. de hac dicendi formula *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 18, 244. coll. *Drak.* ad *Liv.* 39, 3. *Schütz. cl. Cic.* s. h. v. *n.* 14.] *Plin. ep.* 6, 5. Tenuit Varenus, ut sibi evocare testes liceret. ℙ *Tenet consuetudo, fama,* invaluit, inducta est, obtinet. *Quint.* 2. *in.* et 8, 5. Tenuit consuetudo, quae quotidie magis invale- scit, ut, etc. *Liv.* 1, 4. Tenet fama, lupam sitien- tem ex montibus, etc. [*Cf. *Spald.* ad *Quint.* 1. 1.] ℙ *Tenere*, detinere, delectare, pascere. *Cic. Fin.* 5, 18. Pueri pompa, ludis, atque hujusmodi spectaculis tenentur. *Id. Acad.* 4, 7. *med.* Ut oculi pictura teneantur, et aures cantibus. [*Huc perti- nent et ista: *Cic. Or.* 62. teneri ab oratore. *Coel.* 11. ingenio alicujus teneri: i. e. audire aliquem li- benter quod ingeniose dicit. *Fam.* 7, 20. a quo et- iam advenae teneri solent.] ℙ Item sustentare, tue- ri. *Cic. N. D.* 2, 53. *f.* Tribus rebus animantium vita tenetur, cibo, potione, spiritu. [*Id. Or.* 3, 45. terra tenetur nutu suo. Cf. *Matth.* ad *Cic. Mur.* 28, 58.] ℙ *Tenere* dicitur lex, decretum, cum suam vim habet atque obligat. *Cic. Phil.* 11, 5. Vo- piscus, qui ex aedilitate consulatum petit, solvatur legibus: quamquam leges eum non tenent. *Paul. Dig.* 27, 1, 31. Statim tenuit eum prius decretum. *Papin. ib.* 39, 1, 18. Omnes nuntiatio tenebit. *Ulp. ib.* 9, 4, 35. Tenet condemnatio. ℙ Hinc *teneri lege*, adstringi, obligari. *Cic. Caecin.* 14. *med.* Hoc interdicto Aebutius non tenetur. *Id. Har. resp.* 8. Eos, qui id fecissent, lege de vi teneri. [*lege teneri* h. l. ad eos pertinet, qui contra eam fecerunt, ex ea rei sunt, et ejus poenam meruere. V. *Schüz. cl. Cic.* s. h. v. *n.* 17.] *Id. Att.* 12, 18. Quasi voto quodam et promisso me teneri puto. [*Schütz. cl. Cic.* s. h. v. *n.* 15.] *Id. Q. Fr.* 2, 3. *med.* Qui non discessissent, ea poena, quae est de vi, tenerentur, [*i. e. mererentur. *Schütz. cl. Cic.* s. h. v. *n.* 16.] ℙ Item durare. *Liv.* 23, 44. Imber continens per noctem totam usque ad horam tertiam diei insequen- tis tenuit. *Id.* 2, 3. Per aliquot dies ea consultatio tenuit. *Id.* 24, 47. *f.* Romae foedum incendium per duas noctes ac diem unum tenuit. ℙ Hinc *de te- nente* est uno tenore, continuo, Galli nunc dicunt *d'un tenant*, Itali *de seguito.* *Auct. Pervig. Ven.* 46. De tenente tota nox est perviglanda canticis. ℙ Item gerere, sustinere. *Cic. Or.* 3, 14. *med.* Neque ad- huc, quam personam teneant, aut quid profiteantur, intelligere potuerunt. ℙ Item convincere, capere. *Cic. Quint.* 20. Tribuni igitur appellabantur. Hic te, inquit, teneo, non est istud judicum pati, etc. ℙ *Teneri*, convictum esse, obnoxium esse. *Cic. Cae- cin.* 2. Si negassent, facile honestissimis testibus in re perspicua tenerentur. *Id. Verr.* 2, 2, 78. Nemo ita in manifesto peccato tenebatur, ut, etc. *Id. Cluent.* 44. *f.* Nec ullo argumento Cluentianae pecu- niae crimen tenebitur. [*Cf. *Schütz.* in *cl. Cic.* s. h. v.] ℙ *Teneri furti*, h. e. actione furti. *Paul. Dig.* 6, 1, 4. Sed et furti, et ad exhibendum tene- bitur, qui dolo malo, etc. ℙ [*Ut tenerentur pu- blico* ap. *Suet. Cal.* 40. est: obligarentur, vectigal aerario pendere cogerentur.] ℙ *Teneor hoc facere,* h. e. debeo, *Vorstius de Latin. mer. sup.* c. 17. usur- pari ait a *Justinian.* in *Institut. Jur.* nullo tamen designato loco. ℙ Item animum occupare, allice- re, movere, impellere. *Cic. Vat.* 6. Quae te tanta pravitas mentis tenuit, qui tantus furor, ut, etc.? *Id. ad Quir.* 1. Ut aliquando vos memoria mei, mi- sericordia, desideriumque teneret. *Id. Att.* 7, 2. *med.* De triumpho nulla me cupiditas unquam te- nuit. *Id. Tusc.* 1, 41. Magna me spes tenet, bene mihi evenire. *Id. Att.* 1, 11. *f.* Summum me libro- rum studium tenet, sicut odium jam ceterarum re- rum. *Sall. Jug.* 3. *extr.* Nisi forte quem inhonesta et perniciosa libido tenet; et *ib.* 35. Nondum vos dominationis eorum satietas tenet. ℙ Et passive. *Cic. N. D.* 1, 17. *med.* Neque ira, neque gratia te- neri. *Id. Acad.* 1, 2. Teneri studio philosophiae. *Id. Sen.* 10. *med.* desiderio alicujus rei. *Virg. A.* 1, 679. amore magno alicujus. [*Constructionis causa huc transtulimus locum *Cic. Leg.* 3, 13. nisi illi ipsi, qui frangere eas deberent, cupiditatis ejusdem tenerentur. Ita *Orell.* cum *edd.* plerisque et *edd. Alii* aliter. Eandem constructionem habes ap. *Quint. Inst.* 5, 14, 11. et *Dig.* 6, 1, 4. *Tac. A.* 11, 7, 5. ℙ *Teneri* signif. etiam conjunctum esse, contineri. *Cic. Leg.* 1, 7. *f.* ut homines deorum agnatione et gente teneantur.] ℙ Ponitur saepe pro intelligere, scire, videre. *Pl. Capt.* 3, 5, 39. Nunc ego teneo, nunc scio, quid sit hoc negotii. *Ter. Andr.* 1, 1, 58. Nam Andriae illi id erat nomen. *So.* teneo; et 3, 2, 18. Teneo quid erret; et *Heaut.* 4, 3, 22. Te- nes, quid dicam? *Caecin.* ad *Cic. Fam.* 6, 7. *f.* Tu pro tua prudentia, quibus rebus gaudeat, quibus ca- piatur Caesar, tenes. *Pl. Ps.* 1, 2, 81. Tenes, quor- sum haec tendant, quae loquor? *Cic. Div.* 1, 15. Quae a Romanis auguribus ignorantur, a Cilicibus, Lyciis tenentur. [*Id. Sext.* 10. reconditos sensus alicujus tenere.] ℙ Cum infinito. *Pl. Bacch.* 4, 4, 10. Nullus frugi esse potest homo, nisi qui et bene, et male facere tenet. *Lucr.* 3, 650. Corpore cum re- liquo pugnam caedesque petissit, Nec tenet, amis- sam laevam cum tegmine saepe Inter equos abstraxe rotas. ℙ Est etiam meminisse. *Virg. Ecl.* 9, 45. numeros memini, si verba tenerem. *Pl. Pers.* 2, 2, 1. Satin' haec meministi, et tenes? *Mart.* 4, 37. Et teneo melius ista, quam meum nomen. *Cic. Cat.* 3, 8. Tenetis memoria in Capitolio turres de coelo esse percussas. *Id. Fam.* 6, 2. Velim statu- tum habeas, me tui memoriam cum summa benevo- lentia tenere. ℙ Pro certo habere, affirmare, as- serere. *Cic. Par.* 1. *f.* Illud arcte tenent, accurate- que defendunt, voluptatem esse summum bonum. *Id. Fin.* 3, 13. *f.* Quod idem Peripatetici non te- nent. *Id. Acad.* 4, 22. *f.* Illud, quod multos annos tenuisset, Zenonique magistro credidisset. [*Plura, in quibus ad animum v. *tenendi* relatum est, habes ap. *Schütz.* in *cl. Cic.* s. h. v.] ℙ *Tenivi* in praeter- ito dixisse veteres, testes sunt *Charis.* 3, 220. et *Diomed.* 1, 363. et 369. item *tetini.* *Festus* in *Pu- rime*, item *tetinerim, is, it.* *Accius*, et *Pacuv.* ap. *Non.* 2, 838. item *tetinisse: Pacuv. ib.* ℙ [*Con- fund. *tenere* et *tumere.* V. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 6, 66. *Tenere* et *continere.* V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 87. *Tenenda* et *tuenda* cet. *Id. ib.* 2. p. 45. *Tenere* et *tueri.* *Cort.* ad *Lucan.* 1, 275.]

TENER, ra, rum, adj. *τέρην, ενος,* tactu cedens, mollis, tractabilis, flexibilis: cui opponitur *durus:* a Graeca voce allata per metathesin. *Sabini* enim, teste *Favorino* ap. *Macr. Sat.* 2, 14. *f.*, dicebant *terenum* pro *tenerum.* [*Alii deducunt a *teneo*, ut proprie *tener* significet id, quod impressiones extrin- secus factas facile accipiat ac servet.] *Cic. Or.* 3, 45. Nihil est tam tenerum, neque tam flexibile, ne- que quod tam facile sequatur, quocumque ducas, quam oratio. [*Ita saepius legitur ap. *Cic.* V. *Schütz. cl. Cic.* s. h. v.] *Hor. Sat.* 1, 3, 116. Qui teneros caules alieni infregerit horti. *Id. Od.* 4, 12, 9. Dicunt in tenero gramine pinguium Custodes ovium carmina fistula. *Ov. A. Am.* 1, 299. prata tenerrima. *Prud. Cath.* 3, 70. et fragili Lac tenerum premitur calatho, *h. e.* caseus mollis. *Virg. Ecl.* 2, 51. cana legam tenera lanugine mala; et *ib.* 10, 49. ne teneras glacies secet aspera plantas. *Cic. Leg.* 1, 1. Procera et tenera palma. *Ov. Rem. Am.* 83. Tenerae uvae. *Gell.* 17, 15. Sagittis elleboro tinctis ictae ferae, teneriores ad epulas fiunt. ℙ *Tener* dicitur *aer* a *Lucr.* 2, 145., *Virg. A.* 9, 698., *Ov. Met.* 4, 615. et alibi, quia facile cedit. [*Cf. *Drak.* ad *Sil.* 13, 162. ℙ *Tener somnus* ap. *Ov. Her.* 13, 172. est mollis, facilis. Adde *Eund. A. Am.* 2, 546. Cum tener ad partes tu quoque, somne, venis. *Stat. Sylv.* 1, 3, 43. et teneros invitant murmura somnos: ubi v. *Markl.*] ℙ *Tenera vestis* est rara, levis, et facile flexilis. *Pacat. Pan. Theodos.* 33. *f.* Tenero perlucentes amictu, et vix leve carbasum vitando sole tolerantes. ℙ *Tenera alvus* est fluens, *Cels.*

3, 18. *med.* Servanda alvus est quam tenerrima. ‖ Saepe refertur ad aetatem primam animalis. *Phaedr.* 2, 4. simul exieris pastum cum tenero grege, Aquila est parata rapere procellos tibi. *Val. Fl.* 1, 491. teneras complexus pectore tigres. *Sen. Troad.* 794. Tener juvencus. *Prop.* 2, 5, 9. me numina laedunt, Me tener in cunis et sine voce puer. *Lucil.* ap. *Prisc.* 6, 697. Inde venit Romam tener ipse etiam, atque puellus. *Quint.* 2, 2. Ut teneriores annos ab injuria sanctitas docentis custodiat. *Ov. Met.* 15, 201. de anno: Nam tener, et lactens, puerique simillimus aevo Vere novo est. *Auct. dial. de Or.* 29. Horum fabulis et erroribus teneri statim et rudes animi imbuuntur. *Plin. Pan.* 15. Disjunctissimas terras, teneris adhuc annis, viri firmitate lustrasti. ‖ *Teneri*, absolute, pueri. *Claud. Laud. Stil.* 2, 59. tantumque reservat Depositum teneris, *h. e.* filiis Theodosii. *Juven.* 14, 215. Parcendum est teneris. ‖ *Tener mundus*, recens conditus. *Virg. Ecl.* 6, 34. et ipse tener mundi concreverit orbis. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 253. teneri primordia mundi. ‖ *Teneri manes*, pueri mortui. *Stat. Th.* 6, 121. ‖ *A teneris unguiculis, a tenero*, a pueritia, ab infantia. *Cic. Fam.* 1, 6. Praesta te eum, qui mihi a teneris, ut Graeci dicunt, unguiculis es cognitus: ἐξ ὀνύχων. *Hor. Od.* 3, 6, 23. puella incestos amores De tenero meditatur ungui. Et absolute *Virg. G.* 2, 272. adeo a teneris consuescere multum est. Alii leg. *in teneris*. *Quint.* 1, 2. *med.* Assuescat jam a tenero non reformidare homines. *Nazar. Pan. Constant.* 4. Ipsum a tenero intuentes, in ipsum oculis ac mente conversi. *Colum.* 5, 6. *med.* Plurimum refert, ut plantae eam partem coeli spectent, cui ab tenero consueverunt. ‖ Translate. *Cic. Tusc.* 3, 6. Non enim silice nati sumus, sed est naturale in animis tenerum quiddam atque molle. *Sen. ep.* 11. *med.* Rubor magis in juvenibus apparet, quibus et plus caloris est, et tenera frons, *h. e.* verecunda: cui opponitur *os durum*. Sic *Ov. Her.* 2, 143. Tener pudor. *Cic. Amic.* 13. *f.* Neque audiendi, qui virtutem duram et quasi ferream esse volunt: quae est cum multis in rebus, tum in amicitia, tenera atque tractabilis. *Id. Fam.* 5, 21. *med.* Teneriore mihi animo videbare, sicut omnes fere, qui vita ingenua, in beata civitate, et libera viximus, *h. e.* minus forti, et in calamitate minus confirmato. *Claud. Laud. Seren.* 100. in matrem teneris conversa querelis, *h. e* dulcibus, minime acerbis. *Ov. A. Am.* 2, 546. Tener somnus. ‖ Saepe refertur ad mores delicati hominis, luxu dediti, mollis. *Juven.* 12, 39. vestem Purpuream, teneris quoque Maecenatibus aptam. *Id.* 1, 22. Cum tener uxorem ducat spado. ‖ *Tener poeta*, qui de amoribus tractat. *Ov. A. Am.* 3, 333. Et teneri possis carmen legisse Properti. *Id. Rem. Am.* 757. teneros ne tange poetas. *Catull.* 35, 1. Poetae tenero, meo sodali. *Ov. A. Am.* 2, 273. teneros versus mittere, *h. e.* amatorios; et *Am.* 2, 8, 2. tenerum carmen. ‖ Mollis est etiam in his. *Ov. Met.* 11, 153. Pan teneris jactat sua carmina Nymphis. *Id. Am.* 3, 2, 53. tener Bacchus. *Pl. Ps.* 1, 1, 65. Teneris labellis molles morsiunculae. *Petr. Sat.* 118. Ut quisque versum pedibus instruxit, sensumque teneriore verborum ambitu intexuit, putavit se continuo in Heliconem venisse. ‖ [*Ap. *Cic. Att.* 6, 2. *insula tenera* dicitur Cyprus, propter mollitiem incolarum. *Schütz. cl. Cic.* s. h. v.] ‖ *Tener vaccula* pro *tenera* est ap. *Catull.* 20, 14. Tenerque, matre mugiente, vaccula. Alii leg. *teneraque*, alii rectius *tenella*.

TĔNĔRASCO, is, n. 3. idem ac teneresco. *Lucr.* 3, 767. Scilicet in tenero tenerascere corpore mentem.

TĔNĔRĒ, adv. ἁβρῶς, molliter. *Pall.* 1, 6. *f.* Agri praesulem non ex dilectis, et tenere educatis servulis ponas. *Auct. dial. de Or.* 26. Oratores nostri tenere dicere, histriones diserte saltare dicuntur. *Plin. ep.* 4, 27. Audivi recitantem Sentium multa tenuiter, multa venuste, multa tenere. *Petr. Sat.* 24. Complosit illa tenerius manus. *Plin.* 23, 3, 35. Cortex quam tenerrime derasus.

TĔNĔRESCO, is, n. 3. ἁπαλύνομαι, tener fio, mitesco. *Plin.* 17, 22, 35. *n.* 17. In tantum tenerescere acinos, ut rumpantur. *Id.* 28, 12, 50. Cutem in facie erugari, et tenerescere, et candorem custodiri lacte asinino putant. *Cels.* 6, 6. *n.* 4. Papaperis lacrima combusta, donec tenerescat. *Tert. Res. carn* 22. Tenerescentes arbores.

TĔNĔRĬTAS, atis, f. ἁπαλότης, teneritudo, mollities. *Plin.* 9, 42, 67. Torpedinis jecori teneritas nulla praefertur. *Id.* 15, 24, 29. Callum, teneritas, crassitudo uvarum. *Id.* 19, 8, 61. *n.* 13. Teneritas brassicae. *Id.* 37, 7, 28. gemmae. ‖ Translate. *Vitr.* 1, 2. *med.* Ab severo more Doricorum, et a teneritate Corinthiorum temperabitur earum institutio proprietatis. *Cic. Fin.* 5, 21. In primo ortu inest teneritas et mollities quaedam, ut nec res videre optimas, nec agere possint. *Vitr.* 4, 1. *med.* Teneritas aetatis.

TĔNĔRĬTER, adv. tenere. *Charis.* 2, 162. Tenere an teneriter dici debeat, quaesitum est: nam quidam teneriter efferunt, ut celeriter: alii vero tenere, ut libere.

TĔNĔRĬTŪDO, inis, f. idem ac teneritas. *Varr. R. R.* 1, 36. Sin siccitates sunt, et terra teneritudinem habet. *Pall.* 6, 9. Sit caseus loco clauso, ut teneritudinem servet, atque pinguedinem. *Id.* 2, 15. *med.* Teneritudo corticis. *Suet. Tib.* 44. Pueri primae teneritudinis.

*TENES, ae vel is, m. Τένης et Τέννης, Cycni et Scamandrodices filius, Tenedi urbis conditor, et Deus urbis, ut refert Lycophronis Scholiasta. *Cic. Verr.* 1, 19. Tenem apud Tenedios in Sicilia putant esse sanctissimum deum, ac eorum urbem condidisse. V. *Strab.* 8, 13. *Pausan.* in *Phocic.* 14. (p. 329. seq. *Wechel.*) *B. A.*

[TĔNESMODES, is, adj. τεινεσμώδης, tenesmo similis. *Theod. Prisc.* 2, 2, 18. Si commotiones *(ventris)*, vel pondera, perseveraverint, quae tenesmodes appellamus, haec frequenter procurant ventris exponendi suavitatem. *F.*]

TĔNESMUS, i, m. τεινεσμός, et τηνεσμός, morbus extremi directique intestini, in quo frequens est desidendi cupiditas, et dolor, ubi aliquid excernitur: descendunt autem pituitae mucisque similia, interdum etiam leviter subcruenta, sed his interponuntur nonnunquam ex cibo quoque recte cocta. Ita describit *Cels.* 4, 18., sed Graece scribit, ut et *Nep. Att.* 21. in multis libr. Est autem a τείνω, tendo, quia intestinum extenditur, et vellicatur. Qui hujusmodi morbo laborant, quoddam quasi pondus habere sibi videntur in extremitate recti intestini, ideoque Latini eidem commotiones, vel pondera tribuunt (V. v. praec.), Itali vero nunc *pondi* eundem appellant. Latine *Plin.* 28, 14, 59. Tenesmos, id est crebra et inanis voluntas desurgendi, tollitur poto lacte asinino. *Id.* 20, 6, 23. Tenesmo allium in pulte medetur; et *ib.* 21, 84. Malvae semen tenesmo, et dysentericis utilissime infundi. Adde *Scrib. Comp.* 142.

[TENETĀNUM vinum memorat *Veg. Vet.* 4, 10., sed quod et quale fuerit, ignoratur. *F.*]

[TĒNĔUS, a, um, et

[TĒNIENSIS, e, adj. ad Tenum, Τῆνον, nunc *Tino*, pertinens, unam ex insulis Cycladibus in mari Aegaeo, cujus *Plin.* 4, 12, 22. et *Ov. Met.* 7, 469. meminere. *Plin.* 9, 37, 61. Purpurarum genus Teniense in Tenei maris ora collectum. *Harduinus* rectius ex MSS. leg. *taeniense in taeniis maris collectum.* V. TAENIA. *F.*]

TĔNĪTAE (al. Tenirae) credebantur esse sortium Deae, dictae quod tenendi haberent potestatem. *Paul.* ex *Festo.*

TĔNOR, oris, m. τόνος, accentus: a τείνω, extendo: quia per eum vox tenditur. *Quint.* 1, 5. *med.* Adhuc difficilior observatio est per tenores (quos quidem ab antiquis dictos tonores comperi, videlicet declinato a Graecis verbo, qui τόνους dicunt), vel accentus, quas Graeci προςῳδίας vocant; et *infra:* Item Quantum, Quale interrogantes gravi, comparantes acuto tenore concludunt. [*Praeferenda nobis videtur eorum sententia, qui hujus vocabuli etymon faciunt a *teneo*, primamque significationem ponunt, qua non interruptum alicujus rei cursum denotet, ut in loco *Virg. A.* 10, 340. trajecto missa lacerto Protinus hasta fugit, servatque cruenta tenorem: quod exemplum Noster in *f.* sq. §. collocaverat. Cf. *Heyn.* ad *Virg.* l. l.] ‖ Translate sumitur pro serie, continuatione aequabili, progressu. *Cic. Or.* 6. de stilo mediocri: Isque uno tenore, ut ajunt, in dicendo fluit, nihil afferens praeter facilitatem, et aequabilitatem: aut addit aliquos, ut in corona, toros, omnemque orationem ornamentis modicis verborum sententiarumque distinguit. *Virg. G.* 2, 336. Non alios prima crescentis origine mundi Illuxisse dies, aliumve habuisse tenorem Crediderim. *Liv.* 8, 38. *med.* Fremitus aequalis, tenorque idem pugnae in defatigationem ultimam aut noctem spectabat. *Id.* 22, 27. *med.* Virum bonum egregiumque socium Hieronem esse, atque uno tenore, ex quo in amicitiam populi R. venerit, fidem coluisse. *Id.* 35, 16. *med.* Ab Rheginis et Neapolitanis, ex quo in nostram venerunt potestatem, uno et perpetuo tenore juris semper usurpato, nunquam intermisso, quae ex foedere debent, exigimus. *Id.* 41, 15. *med.* Interrumpi tenorem rerum, in quibus peragendis continuatio ipsa efficacissima est, minime convenire. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 212. justique tenorem Flectere non odium cogit, non gratia suadet. *Ov. Her.* 17, 14. Dumque tenor vitae sit sine labe meae. (Adde *Liv.* 40, 12.) *Id. A. Am.* 2, 729. Hic tibi servandus tenor est, cum libera dantur Otia. *Id. Met.* 3, 111. Sic ubi tolluntur festis aulaea theatris, Surgere signa solent, primumque ostendere vultum, Cetera paulatim: placidoque educta tenore Tota patent; et *Claud. Rapt. Pros.* 3, 361. Exploratque habiles truncos, rectique tenorem Stipitis, *h. e.* rectam proceritatem, rigorem. *Stat. Silv.* 5, 3, 98. Et queis lasciva vires tenuare Thalia Dulce, vel heroos gressu truncare tenores, *h. e.* quibus placet elegiacum carmen, et interrumpere pentametris versibus tenorem carminis heroici. ‖ *Tenorem austeritatis* in smaragdis vocat *Plin.* 37, 5, 18. perpetuum illum colorem austerum et saturum, qui tota gemma in eorum aliquo genere, nullo vitio corruptus, probatur. ‖ Ap. JCtos *tenor legis* est ejus sentent[ia]. *Paul. Dig.* 9, 2, 56. Mulier si in rem viri damn[um] dederit, pro tenore legis Aquiliae convenitur. [...] *Sentent.* 2. *tit.* 21. *extr.* Filiafamilias, mortuo [pa]tre, si in servi contubernio perseveraverit, pro [te]nore S. C. Claudiani conventa efficitur ancilla. *H[er]mog. Dig.* 42, 1, 46. Auctorum verba emend[ata] tenore sententiae perseverante, non est prohibitu[m].

*TENOS vel Tenus, i, f. Τῆνος, insula ma[ris] Aegaei, una ex Cycladibus, Delo vicina. *Mela* [...] 7. *Plin.* 4, 12. *med. Liv.* 36, 21. *Ov. Met.* 7, [4...] *B. A.*

TENSĂ, rectius quam Thensa, ae, f. (ἅρμα θ[...] *Gloss. Philox.*, θήσση pro θήνση dicitur *Plutar[ch.]* in *Coriol. c.* 25.) vehiculum, quo Deorum signa, [...]que exuviae in pompa transferuntur. Tensae fig[ura] fortasse fuit, qualis in nummis gentis Rubriae [...] *Morell. Thesaur. numm. fam. Rom.* passim cernit[ur]. *Festus:* Tensam ait vocari Sinnius Capito vehi[cu]lum, quo exuviae Deorum ludicris Circensibus [in] pulvinar vehuntur. Fuit et ex ebore, ut apud T[...]nium in Barbato: et ex argento. Haec *Festus*. [...]*scon.* in *Verr.* 2, 1, 59. Tensas alii a divinit[ate] dici putant: alii, quod ante ipsas lora tendun[t], quae gaudent manu tenere et tangere qui eas de[du]cunt. *Serv.* ad *A.* 1, 21. Thensa cum aspirati[one] scribitur, ἀπὸ τοῦ θείου, id est a re divina. H[aec] *Servius*. Alii sic dictas putant, quia statuae [Deo]rum in his velabantur linteis ad cubiculi speciem [...]sis; sed hi currus linteis velati rectius *carpenta* [di]cuntur, q. v. v. *Cic. Verr.* 2, 1, 59. Quam tu v[iam] tensarum atque pompae ejusmodi exegisti, ut ipse illa ire non audeas. *Id. ib.* 5, 3. Qui ex te[nsa]rum orbitis praedari sit ausus; et *ib.* 7, 72. [...] Omnes Dii, qui vehiculis tensarum solemnes co[...] ludorum initis. *Id. Har. resp.* 11. *med.* Si puer patrimus et matrimus terram non tenuit, aut [ten]sam, aut lorum omisit. *Liv.* 5, 41. Quae augus[tis]sima vestis est tensas ducentibus, triumphanti[bus]que, ea vestiti medio aedium eburneis sellis sed[ent]. *Suet. Aug.* 43. Accidit votivis Circensibus, ut [cor]reptus valetudine, lectica cubans, tensas deduce[ret]. *Id. Vesp.* 5. Neronem monitum per quietem, tensam Jovis e sacrario in domum Vespasiani, inde in Circum deduceret. ‖ De quocumque cu[...] vehiculo. *Titin.* ap. *Non.* 4, 219. Vende then[sam] atque mulos: sine eam pedibus grassari: confr[inge] ejus superbiam. ‖ In *Inscr.* optimae notae ap. G[rut.] 35, 12. inscriptum est *tensa:* in alia Ligoriana [ap.] *Gud.* 8, 1. thensa: primam tamen scriptionem p[rae]tulerim, quia veri est similius, esse Latinae orig[inis] a *tendo*, quam Graecae a θεῖος. Confirmat *Dio[n.]* qui 1, 372. docet, *tensam* dictam esse, non *ten[...]* ad vitandum cacophaton, ne verbum turpe son[aret] in sacris.

[TENSĀRĬUS, ii, m. qui frena et cingula a[ptat] equis, eosque loro et jugo jungit. *Accius* ap. [...] 3, 95. Frena tensarii equorum accomodant, [...] leg. *Scal.*, alii aliter. *Inscr.* quae pertinet ad [...] a Chr. n. CLXXXIV., ap. *Grut.* 35, 12. Nomen[cla]tor tensar. jugaris. Alii hic leg. *tensarius*, alii [...]*sarum*, qui nempe praeerat equorum jugis ad te[nsas] in pompam trahendas destinatis, earumque duct[ores] nominatim ciebat, ut ordine exirent. *F.*]

[TENSĪBĪLIS, e, adj. qui tendi potest. *Cas[siod.]* *de Music.* Instrumentorum musicorum genera [sunt] tria: percussionale, tensibile, inflatile. Tensi[bilia] sunt chordarum fila sub arte religata, quae am[...] plectro percussa mulcent aurium delectabiliter [sen]sum: in quibus sunt species cithararum dive[rso]rum. *F.*]

TENSĬO, onis, f. τάσις, actus tendendi, inte[...] *Vitr.* 1, 1. *med.* Brachia, quae in eas tensione[s] cluduntur, cum extenduntur aequaliter, etc. [...] nervos extentos. *Hyg. Gromat. in.* Nunc pap[...]num tensionem ostendemus. ‖ Morbi genus e[st in] illo *Scrib. Comp.* 101. et 255. Tensio, et con[tra]ctio nervorum; et 260. praecordiorum. *Veg.* [...] 1, 53. *extr.* Tensione laborare.

TENSŪRĂ, ae, f. tensio. *Veg. Vet.* 1, 2[...] Quae tensura, ut ita dixerim, corporis aliter la[...] non potest. Adde 2, 25. *Hyg. Gromat. in.* Pa[...] unus occupat ped. X, accipit incrementum tens[urae] ped. II., tegit homines VIII. ‖ Eadem ac ten[...] *Theod. Prisc.* 4, 1. *med.* Si non pausaverit ve[...] tensura, idem veretrum oleo unges.

TENSUS, a, um, part. a *tendo:* τεταμένος, tentus, tentus: cui *remissus* opponitur. *Quin[t.]* [...] 6. *f.* Via rectissima linea tensa. *Id.* 11, 3. [...] Tensi digiti. *Lucan.* 7, 469. lacerti. *Id.* 2, 683. dentes. *Stat. Silv.* 3, 1, 51. Tensus arcus: et [...] 9, 473. poples. *Quint.* 11, 3. *med.* Vox quo re[mis]sior, hoc gravior: quo tensior, hoc tenuis et a[cuta] magis est. *Sidon. carm.* 2, 407. Est locus Oc[eani] longinquis proximus Indis, Axe sub Eoo, N[aba]thaeum tensus in Eurum, *h. e.* protentus. ‖ T[rans]lato et obsceno sensu usurpatur de eo, qui tenti[gine] laborat. *Auct. Priap.* 6. Tormento, citharaque [ten]sior *(mentula)*; et 70. cithara tensior ipse su[...]

TENTĀBUNDUS, a, um, adj. πειράζων, sae[pe] manu explorans. *Liv.* 21, 36. Ut aegre expe[diret] miles tentabundus, manibusque retinens virgult[a ac] stirpes circa eminentes demittere sese posset.

ENTĀMEN, inis, n. idem ac tentatio. Ov. . 3, 341. Prima fide, vocisque ratae tentamina psit Caerula Liriope. Ubi fide dixit pro fidei, e antiquo. Id. ib. 7, 734. Quid referam, quo- tentamina nostra pudici Repulerint mores?

ENTAMENTUM, i, n. πειρασμός, experimen-, periculum. Virg. A. 8, 143. His fretus non tos, neque prima per artem Tentamenta tui pe-: me, me ipse, meumque Objeci caput. Ov. 15, 628. postquam mortalia cernunt Tenta- ta nihil, nihil artes posse medentum, Auxilium este petunt. Id. ib. 7, 727. tentamenta fide, periculum fidei uxoris, ut in v. praec.; et Gell. 5. Exponit igitur tentamenti gratia controver- parum consistentem. Adde Ascon. in Div. Verr. . [*Tac. H. 2, 38.]

ENTĀTIO, onis, f. πεῖρασις, πειρασμὸς, actus andi, periculum, experimentum. Liv. 4, 42. re Hortensius pati, tentationem eam credens everantiae suae. Adde 41, 23. med. ℙ Ten- morbi, accessus. Cic. Att. 10, 17. Valetudi- tuam jam confirmatam esse et a vetere morbo, novis tentationibus, gaudeo.

ENTĀTOR, oris, m. πειραστής, qui tentat. Hor. 3, 4, 71. Notus et integrae Tentator Orion ae.

ENTĀTUS, a, um, part. a tento: πεπειρασμένος, quo periculum factum est, exploratus. Cic. 28. Nullo modo animus audientis aut incitari, leniri potest, qui modus a me non tentatus sit. Att. 12, 18. med. Habeo nihil tentatis rebus bus, in quo acquiescam. Caes. B. C. 1, 26. Saepius rem frustra tentatam Caesar aliquan- imittendam sibi judicabat. Sall. Jug. 23. Prius a pati decrevit, quam bellum sumere, quia tum antea secus cesserat. Suet. Ner. 49. Pu- es duos arripuit, tentataque utriusque acie, rur- condidit. Ov. Met. 10, 289. saliunt tentatae e venae. Id. ib. 11, 326. Lingua tacet; nec tentataque verba sequuntur. Id. Trist. 3, 9, tis Per non tentatas prima cucurrit aquas. Id. m. 1, 394. Perprime tentatam (ancillam), h. e. rime, quam prius precibus tentaveris. ℙ In- us, illectus ad fidem mutandam, sollicitatus ad us patrandum. Sall. Jug. 52. Tentati popula- animi. Nep. Ep. 4. Tentata ejus est abstinen- Diomedonte Cyziceno. Ov. Met. 11, 239. pre- tentata repugnas. Tac. H. 2, 20. med. Ten- Othonianorum fides per colloquium et promissa. l. 2, 28. Tentatus, ut infernas umbras carmi- eliceret. [*Tentatus h. l. non significat, il- mutandae causa fidei, sed precibus invitatus. i ratione dictum est ap. eund. ib. 1, 19. si ta- tenderent in pace tentare, quae ne civilium m bellorum victores expostulaverint; et ep. 75. ntes eadem alios probare causam senatui jussit. öttich. Lex. Tac. p. 459.] ℙ Item vexatus. Sat. 1, 1, 80. si condoluit tentatum frigore s. Just. 42, 1. In ultionem tentati ab Antio- Parthici regni. Nep. Cat. 2. f. A multis tenta- non modo nullum detrimentum existimationis etc. h. e. accusationibus petitus. Flor. 3, 5. Mithridates male tentatum veneno spiritum fer- pulit. Cic. Coel. 22. f. Domus illa, quae ten- celere isto nefario dicitur, plena est integrita- fficii, religionis.

NTĪGO, iginis, f. πριαπισμός, turpis pruritus dorum virilium. Hor. Sat. 1, 2, 118. malis ine rumpi? Adde Auct. Priap. 23. et 34. et al. 7, 67. ℙ Item verendorum muliebrium. al. 6, 128. de Messalina: adhuc ardens rigi- entigine vulvae.

NTĪPELLIUM, ii, n. forma sutoris. Festus: pellium Artorius putat esse calciamentum fer-, quo pelles extenduntur. Idem, Afranium e in Promo: Pro manibus credo habere ego tentipellium, h. e. manus praeduras instar e sutoriae. ℙ Translate est medicamentum, utis rugae extenduntur, τετάνωθρον. Gloss. Phi- Tentipellium, φάρμακον πρὸς ῥυτίδας. Festus itinium, ait Verrius, existimare, id medica- m esse, quo rugae extenduntur, cum dicat: pellium inducis, rugae in ore extenduntur; cum οπικῶς dixerit. Hic apparet, verba rugae in xtenduntur esse glossema, quod in textum, ut alias factum fuisse constat, receptum est. V. NOTHRUM.

NTO, as, avi, atum, a. 1. tangendo exploro, tracto: a sup. tentum verbi teneo. [*Gr. ψη-, ut expl. in loco Lucretii mox cit. Eichstadt. in ind. ed. suae Lucr. s. v. tento.] Est enim multum tenere ac tractare, ut solent quip- exploraturi. Virg. G. 3, 563. invisos siquis at amictus. Lucr. 4, 234. si quadratum tenta- et id nos Commovet in tenebris. Phaedr. 3, l lectum accedit, tentat in tenebris caput. Ut tonsum, gladio pectus transigit. [*Cf. Burm. l. et ad Petr. 78.] Ov. Met. 10, 282. mani- oque pectora tentat, Tentatum mollescit ebur. . 8, 5. med. Pulli singuli tentandi, nequid n habeant in gutture; et ib. 11. med. Sae- e digitis loca feminarum tentanda sunt: nam nptu gerunt ova, quibus jam partus appro- pinquat. Ov. Fast. 2, 254. Corvus tentat ficum rostro. Cic. Leg. 2, 3. Nec enim ullum hoc frigidius flumen attigi, ut vix pede tentare id possim. Plin. 5, 27, 27. de Tauro monte: Ubi brachia emittit, tentanti maria similis. [*Porro commemorari debebant hic et ista: Suet. Ner. 49. tentata acie pugionum: cf. Tac. H. 2, 49. ubi leg. pertentare pugiones. Porro Suet. Rhet. 5. acumen stili tentare, i. e. probare, Gr. ἀποπειρᾶσθαι. V. Oudend. ad h. l. et Burm. ad Petron. 70. ℙ Hinc auctore Burm. ad Suet. Tib. 72. et Ov. Her. 20, 139. proprium verbum est in explorando venarum pulsu. Quint. Inst. 11, 3, 88. p. 1018. ed. Burm. tentantis venas medici similitudine.] ℙ Translate. Cic. Leg. 1, 22. f. Cum se ipse perspexerit, totumque tentaverit, intelliget, quanta instrumenta habeat ad obtinendam sapientiam. ℙ Item quaerere. Phaedr. 4, 7. de vipera: Haec cum tentaret, siqua res esset cibi, Limam momordit. Juven. 7, 3. cum celebres notique poetae Balneolum Gabiis, Romae conducere furnos Tentarent; et ib. 175. tenta, Chrysogonus quanti doceat, vel Pollio quanti. Virg. A. 3, 145. Tentare auxilium laborum; et ib. 11, 761. et, quae sit fortuna facillima, tentat; et ib. 9, 67. Tentare aditus. Suet. Caes. 11. Tentavit per partem tribunorum, ut sibi Aegyptus provincia daretur. [*Eadem constructio et in Livii loco 4, 49. tentatum a L. Sextio — ut rogationem ferret etc. Ceterum hujus §. exempla parum quidem differre videntur ab iis, quae sequenti adscripta sunt: nam eandem habent non quaerendi, sed experiendi, periculum faciendi significationem. Sed illud notandum, esse viros doctos, qui originem hujus vocis a tendo deducendam doceant. Ita B. Crus. in cl. Suet. p. 767. Hinc primam vocis notionem esse volunt: periculum facere rei, experiri, conari aliquid, ut Gr. διατείνεσθαι, omni studio sive virium intentione aliquid agere; cf. Lex. Xenoph. s. h. v. Nos uno cognationis nomine comprehendentes verba teneo, tendo, tento ad Gr. τείνειν referendam originem censemus eorumque praeferendam sententiam, qui primam verbi notionem tangendi praedicent, i. e. porrectis digitis seu manibus explorandi.] ℙ Item experiri, periculum facere, periclitari, πειράζω. Cic. Verr. 2, 5, 50. med. Homines in proeliis, non in conviviis, belli fortunam tentare, periclitari solent. [*Cf. Cort. ad Sall. Jug. 7.] Brut. ad Cic. ad Brut. 1, 16. Experiar, et tentabo omnia. Cic. Tusc. 1, 4. Tentavi, quid in eo genere possem. [*Lucr. 5, 1366. Inde aliam atque aliam culturam dulcis agelli Tentabant.] Virg. Ecl. 4, 32. Tentare Thetim ratibus. Claud. Cons. Prob. et Olybr. 135. Solstitio Meroen, bruma tentabimus Istrum, h. e. adibimus. [*Eadem ratione dicitur: tentare aera ap. Ov. Her. 7, 161. et tentare aequora ib. 7, 57. et tentare Oceanum ap. Tac. Germ. 34, 3.] Ov. Am. 1, 8, 47. Tentare alicujus vires in arcu. Phaedr. 1, 23. cum fur panem misisset cani, Objecto tentans an cibo posset capi. Virg. G. 3, 8. tentanda via est, qua me quoque possim Tollere humo. Id. A. 4, 293. Tentaturum aditus, et quae mollissima fandi Tempora; et ib. 5, 499. Ausus et ipse manu juvenum tentare labores. Id. ib. 11, 912. ineant pugnas et proelia tentent. Cic. Agr. 2, 7. med. Tentare patientiam alicujus; et. Tusc. 1, 41. prudentiam; et Div. 1, 17. med. scientiam. [*Cf. Schütz. cl. Cic. s. h. v. Ruhnk. ad Rut. Lup. p. 103. b. ed. Fried. Neque omitti hic debebant dicendi formulae: tentare spem triumphi ap. Liv. 28, 28. et ib. 21, 12. spem pacis, i. e. periculum facere, an triumphum, pacem consequi possis. Similia sunt haec ap. Eund. 8, 18. adversus hos tentare magis quam tueri libertatem; 33, 23. tentare relationem; 8, 33. silentium per praeconem tentare; 9, 8. tentare intercessionem.] ℙ Item aggredi, conari. Ov. Met. 2, 171. gelidi caluere Triones, Et vetito frustra tentarunt aequore tingi. Nep. Att. 4. Qui cum persuadere tentaret, noli, oro te, inquit Pomponius, etc. Lucr. 658. sol coelum radiis accendere tentas. Virg. A. 12, 103. mugitus cum prima in proelia taurus Terrificos ciet, atque irasci in proelia tentat, h. e. parat, meditatur. Id. de eadem re G. 3, 232. Et tentat sese, atque irasci in cornua discit. Pers. 4, 23. nemo in sese tentat descendere. ℙ Tentare aliquem est conari in suam sententiam pertrahere, et labefactare: et fere in malam partem. Cic. Cluent. 63. Cum essent animi servorum spe et metu tentati, ut aliquid in quaestione dicerent; et ib. 30. Tentare judicium pecunia. Suet. Tib. 12. f. singulorum animos ad res novas, Virg. A. 4, 113. animum alicujus precando. Tac. H. 1, 74. aliquem promissis et minis. Juven. 10, 304. prodiga corruptoris Improbitas ipsos audet tentare parentes. [*Sola precandi significatione legitur ap. Tac. cujus exempla v. in TENTATUS.] ℙ De stupro appellare. Tibull. 1, 3, 73., Ov. A. Am. 1, 389. et Val. Max. 6, 1. n. 7. ℙ Est etiam tangendo irritare, provocare. Cic. Manil. 9. Erat metus injectus iis nationibus, quas populus R. neque lacessendas bello, neque tentandas putavit. [*Discrimen inter tentare et lacessere bello Heumann. ad h. l. ita constituit, ut hoc posterius sit bellum inferre; illud: illatis nonnullis incommodis experiri, quo id feratur animo, sive bellandi occasionem praebere: coll. Agr. 2, 7. leviter aliquem tentare, quo id animo ferre possit. De usu, quo verb. tentandi hac significatione absolute ponitur, dictum est infra.] Lucan. 2, 529. Tentandasque ratus moturi militis iras. Mart. 6, 64. rabido nec perditus ore Fumantem nasum vivi tentaveris ursi. ℙ Et invadere, infesto animo aggredi, vexare. Cic. Rab. perd. 1. med. In his rebus evertendis unius hominis senectus, infirmitas, solitudoque tentata est. Caes. B. C. 3, 40. Simul ex terra scalis et classe moenia oppidi tentans, etc. Flor. 2, 14. Populus R. virum Thraciae auxiliis ingentibus validum temere tentavit. [*Liv. 33, 5. urbis tentandae conatu absistit; cf. 26, 38. 37, 16. Porro Id. 9, 35. tentare munitiones: plura v. in Gloss. Liv. s. h. v. ℙ Etiam absolute tentare dicitur pro aggredi bello. Liv. 29, 26. mens in Africam trajiciendi, nulli ante Scipionem duci tentata. Suet. Claud. 17. Neque tentatam ulli post D. Julium (Britanniam): ubi Oudend. comp. praeter locum Caes. l. Vell. 2, 113. et Ov. Pont. 7, 121.] ℙ Hac ratione saepe de morbis dicitur. [*Cf. Heindf. ad Hor. Sat. 1, 1, 80.] Cic. Tusc. 4, 14. Animi valentes morbo tentari non possunt, corpora possunt. Virg. G. 3, 441. Turpis oves tentat scabies. Suet. Aug. 81. Initio veris praecordiorum inflatione tentabatur. Id. Vesp. 24. Tentatus est in Campania motiunculis levibus. Plin. 24, 19, 113. Nunquam tentari ab eo morbo. ℙ De vino, quod vires adimit, et vacillare facit. Plin. 23, 1, 20. vina tentant caput. Id. 20, 7, 26. Tentantes aquas non nocere lactucam edentibus. Virg. G. 2, 93. tenuisque Lageos Tentatura pedes olim, vincturaque linguam. ℙ In multis libris legitur tempto: atque ita scriptum est in vet. Lap. ap. Manut. in Orthogr., placuitque Faerno: at displicet Manutio, Dausq., Cellar., cum contra rationem suae originis sit. [Verum Marin. Iscriz. Alb. d. 142. et Frat. Arv. p. 339. et 343. ex pluribus lapidib. optimae notae probat, lectionem tempto passim receptam apud Latinos fuisse. F. [*Utrumque tempto et temto Mss. confirmare videntur. V. Schneid. Gr. Lat. 1. p. 469. sq. coll. Bentl. ad Ter. Phorm. 3, 3, 19.]

TENTOR, oris, m. qui tenet. In laterculo lapideo familiae quadrigariae T. At. Capitonis, ap. Grut. 339, 5. et in alio 340, 3. inter varia officia inservientium equis et quadrigis Circensibus, enumerantur tentores: quos alii fuisse putant, qui in Circo vestes certantium et aurigarum tenebant: alii qui equos currusve, aut repagula ipsa tenebant, antequam emittendi signum ederetur: alii denique, qui frena et lora equis aptabant, et eos quadrigis jungebant. Haec postrema sententia veri videtur similior.

TENTORĬOLUM, i, n. σκηνίδιον, parvum tentorium. Auct. B. Afr. 47. med. Pauci sub pellibus acquiescebant: reliqui ex vestimentis tentoriolis factis, etc.

TENTORĬUM, ii, n. σκηνὴ, σκήνημα, tabernaculum, papilio, extensis velis contra solem coelique injurias excitatum, quo milites praecipue in expeditionibus uti solent. V. PAPILIO. Est a tentus part. v. tendo. Virg. A. 1, 472. Rhesi niveis tentoria velis Agnoscit lacrimans. Hirt. B. G. 8, 5. Tecta, quae conjectis celeriter stramentis, tentoriorum gratia erant inaedificata. Lucan. 6, 269. armaque late Spargit, et effuso laxat tentoria campo; et 9, 912. simul jussit statui tentoria ductor; et 1, 369. cavo tentoria fixa Lemanno. Suet. Tib. 18. med. Saepe tentorio pernoctabat. Ov. Fast. 3, 527. Sub Jove pars durat: pauci tentoria ponunt.

TENTŌRĬUS, a, um, adj. ad tendendum, et ad tentoria pertinens, σκηνικός. Valer. in epist. ap. Trebell. Claud. 14. Huic dabis pellium tentoriarum decurias triginta.

TENTUS, a, um, part. a tendo: τεταμένος, tensus, extentus, distentus: et fere poetice usurpatur. Lucr. 2, 618. Tympana tenta tonant palmis. Id. 6, 1193. frons tenta, h. e. cutis circa frontem dura et intenta, ut Cels. 2, 6. loquitur. Lucil. ap. Non. 2, 868. Tres a Deucalione grabati restibu' tenti. Id. ib. pelles in ordine tentae, h. e. tentoria. Hor. Ep. 16, 50. Refertque tenta grex amicus ubera. Id. Sat. 2, 5, 40. pingui tentus omaso Furius. Ov. Her. 10, 30. carbasa tenta Noto. Alii leg. tensa. Id. Met. 6, 243. tento cornu concita sagitta, h. e. arcu corneo contento. Val. Fl. 1, 185. tento poplite proni Decurrunt. ℙ Tentum, absolute, tentorium. Flor. 2, 12. med. Cum in conspectum venisset hostis, in tentum recepit. Ita Salmas., alii templum. ℙ Tentus obsceno sensu. Mart. 11, 73. et Auct. Priap. 20. 27. 34. 80. 81. V. TENSIO, TENSURA, TENSUS et TENTIGO. ℙ Tentum, absolute, τὸ αἰδοῖον ἀῤῥενικὸν τεταμένον. Catull. 80, 6. ℙ Tentus a teneo, detentus. Ammian. 16, 12. med. Pater ejus diu obsidatus pignore tentus in Galliis. Id. 29, 5. med. Ut tentus ab Igmazene custodiretur. Ulp. Dig. 24, 3. 22. med. Tentus cupidine alicujus rei.

TENTYRĪTES, ae, m. ad Tentyra, (ut vocat Juven. 15, 35. et 17.) seu Tentyridem (ut Plin. 5, 9, 11.) pertinens, urbem Aegypti in Thebaide, haud longe a ripa sinistra sive occidentali Nili, quae nunc Dendera appellatur. Hinc ap. eund. 5, 9, 9. Nomos Tentyrites. ℙ Tentyritae, arum, absolute sunt incolae illius urbis, atque insulae, quae ab

eod. 28, 3, 6. Tentyris dicitur. *Id.* 8, 25, 38. Gens hominum est huic belluae (*crocodilo*) adversa in ipso Nilo, Tentyritae ab insula, in qua habitat, appellata. Adde *Sen. Q. N.* 4, 2.

TENTYRĪTĬCUS, a, um, adj. ad Tentyra pertinens, de qua urbe in voce praeced., ut Tentyriticum linum, *Plin.* 19, 1, 2.

TĔNŬĀBĬLIS, e, adj. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 4. *med.* Unctiones tenuabiles, et apertibiles.

TĔNŬĀTIM, adv. *Apic.* 2, 4. Intestinum perquam tenuatim productum.

TĔNŬĀTUS, a, um, part. a *tenuo:* λεπτυνθεὶς, tenuis factus. *Hor. Sat.* 2, 2, 84. Seu recreare volet tenuatum corpus, etc. *Ov. Met.* 15, 246. tenuatus in auras, Aeraque humor abit; et *ib.* 14, 497. cui respondere paranti Vox pariter, vocisque via est tenuata, comaeque In plumas abeunt; et *ib.* 7, 531. Luna quater plenum tenuata retexuit orbem. *Plin.* 13, 12, 23. Charta curiosa interpolatione tenuata. *Tac. A.* 15, 63. Senile corpus, et parco victu tenuatum. Sic *Prop.* 2, 18, 21. exiles videor tenuatus in artus. Translate. *Claud. VI. cons. Honor.* 127. Pollentini tenuatus funere campi Hostis.

TĔNŬESCENS, entis, part. ab inus. *tenuesco*, qui tenuatur. In fragmento, quod *Censorino* tribuitur, *med. cap.* 3. Hac (*luna*) universa gignentia crescente pubescunt, tenuescente tenuantur.

TĔNŬĬĀRĬUS, a, um, adj. *Vestiarius tenuiarius* et *textor vestiarius tenuiarius* est, qui vestes tenuiores facit (h. e. leviores, rariores, tenuissimo filo textas: cujusmodi a ditioribus aestate gestantur, qui, ut ait *Juven.* 6, 258., tenui sudant in cyclade; quorum Delicias et panniculus bombycinus urit:) vel earum institor est. *Inscr.* ap. *Grut.* 650, 8. M. Cincius M. L. Theophilus vestiarius tenuarius; et 1111, 7. L. Agrio vestiario tenuiario Imp. Caes. Antonini Pii, etc. Alia ap. *Gud.* 200, 1. Juliae Aug. L. Promenae textr. tenuiariae vestiariae C. Julius C. F. Psamenus textor vestiarius tenuiarius.

TĔNŬĬCŬLUS, a, um, adj. πρόψιλος, εὐτελὴς, diminut. tenuis. *Cic. Fam.* 9, 19. Tenuiculo apparatu significans Balbum fuisse contentum.

TĔNŬIS, e, adj. λεπτὸς, subtilis, exilis, gracilis, cui *crassus* opponitur. Est a τείνειν, quod est tendere. Ut proprie sit idem quod τεταvὸς, extentus, exporrectus. Nam quae extenduntur, ea attenuantur, ut liquet in pannis, laminis, atque aliis. *Virg. A.* 4, 264. et tenui telas discreverat auro. *Id. G.* 3, 166. laxos tenui de vimine circlos; et *ib.* 1, 92. Tenues pluviae; et *ib.* 2, 217. Tenuis nebula; et *ib.* 4, 311. aer. Sic *Ov. Her.* 1, 79. hoc crimen tenues vanescat in auras. *Cels praef. f.* et *Cic. Fat.* 4. Athenis tenue coelum, ex quo acutiores etiam putantur Attici: crassum Thebis, itaque pingues Thebani, et valentes. *Cic. Div.* 1, 57. Coelum tenue purumque, et propterea salubre. *Quint.* 11, 3. Tenuis aut praepinguis vox. *Cic. N. D.* 2, 57. Natura oculos membranis tenuissimis vestivit. *Ov. A. Am.* 3, 77. Tenuis pellis; et *ib.* 1, 14, 5. et *Tibull.* 1, 10, 68. Tenues capilli. *Mart.* 14, 3. in tenues secta ligna tabellas. *Colum.* 7, 2. *med.* Tenuioris velleris arietes. *Ov. Am.* 3, 7, 30. Tenues acus. *Id. A. Am.* 3, 707. et *Met.* 4, 104. et *Fast.* 2, 319. vestes; et *Tibull.* 2, 6, 35. vestes tenues, quas femina Coa Texuit. *Ov. A. Am.* 3, 445. tenuissima filo toga. *Liv.* 25, 23. *f.* Ad mille fere armati tenui agmine per silentium eo deducti. Sic *Tac. A.* 1, 64. *f.* Nam medio montium et paludum porrigebatur planities, quae tenuem aciem pateretur. *Ov. Met.* 14, 411. et *Fast.* 2, 565. Tenues animae, *h. e.* vita functae, et sine corpore. Sic *Tibull.* 3, 2, 9. cum tenuem fuero mutatus in umbram. *Mart.* 11, 101. Thaida tam tenuem potuisti, Flacce, videre? *h. e.* tam exilem, gracilem; et *Nemes. Cyn.* 137. canes macie tenues. Sic *Catull.* 89, 1. Gellius est tenuis. Translate. *Cic. Acad.* 4, 14. Tenuis et acuta distinctio; et *Ov. Pont.* 4, 6, 37. tenui cura limare aliquid, *h. e.* acri. *Lucr.* 4, 910. tenues aures, *h. e.* purgatae, acutae, attentae. *Cic. Or.* 5. et 24. Orator tenuis, *h. e.* subtili dicendi genere utens. V. SUBTILIS; et *Id. Acad.* 4, 20. *med.* Rationes latiore specie, non ad tenue elimatae. *Mart.* 6, 64. Tenues Athenae, *h. e.* doctae et ingeniosae. [*Genus dicendi *tenue* in utramque partem rhetoribus Latinis dici solet. Ubi cum laude commemoratur, illum notat elocutionis characterem, qui Gr. ἰσχνὸς vocatur, habetque venustatem et elegantiam sedatiorem, moderatioremque, et ab elato, vehementi, gravi, amplo, acri dicendi genere abhorret. Classicus locus est *Cic. Or.* 9. Pericles si tenui genere uteretur, nunquam ab Aristophane poeta fulgere, tonare, et permiscere Graeciam dictus fuisset. Alterum significationis genus, quod legitur paulo post, ubi *tenuis* et *inornatus* conjunctim posita sunt, continet moderationem illam, qua quis magis docendo, quam concinnando aut inflammandis animis occupatur. Plura si cupias, adi *Ernest. Lex. techol. lat. rhet.* p. 393. unde haec transscripsimus. Cf. *Schütz. cl. Cic.* s. v.] Est etiam parvus, exiguus, paucus. *Hor. Od.* 1, 33, 5. Insignem tenui fronte Lycorida Cyri torret amor: (exiguam frontem inter dotes formae ponunt *Petr. Sat.* 126. et *Mart.* 4, 42.) *Phaedr.* 4, 12. Tenui contentus cibo. *Cic. Tusc.* 3, 20. *f.* Tenuem victum antefert copioso. *Id. Verr.* 2, 2, 22. Oppidum tenue. *Id. N. D.* 2, 19. *f.* Lunae tenuissimum lumen facit proximos accessus ad solem, digressus autem longissimus quisque plenissimum. *Ov. Her.* 11, 75. Ut mare fit tremulum, tenui cum stringitur aura; et *Mart.* 3, 82. Et aestuanti tenue ventilat frigus; et *Virg. G.* 1, 68. et *ib.* 2, 289. terram tenui suspendere sulco. *Plin.* 16, 36, 66. Tenue foramen. *Id.* 31, 2, 2. Tenui intervallo discernente. *Id.* 3, 5, 9. Tenuis amnis. *Liv.* 1, 4. aqua; et *Ov. A. Am.* 1, 291. de tauro; Signatus tenui media inter cornua nigro; et *Plin.* 3, 4, 5. Magnae quondam urbis tenue vestigium. *Tibull.* 1, 3, 60. Dulce sonant tenui gutture carmen aves. *Mart.* 7, 61. Tenues vici, *h. e.* angusti. [**Caes. B. C.* 1, 45. tenue fastigium: quod *Oudend.* eadem ratione intelligendum censet, qua ap. *Flor.* 2, 8, 9. tenue fretum, ap. *Vell.* 2, 3. tenuis trames *Tac. A.* 1, 64. tenuis acies. Aliter *Herzog.* q. v.] Item levis. *Id.* 14, 71. Sordida si flavo fuerit tibi pulvere vestis, Colligat hunc tenui verbere cauda levis. *Propert.* 3, 1, 8. Tenuis pumex. *Tenue vinum* ap. *Plin.* 14, 9, 11. et 15, 28, 33. et 23, 1, 22. et 24. est, quod liquorem seu succum habet subtilem, liquidum, et aquoso similem: cui opponitur oleosum, crassum, pingue. Eodem sensu dixit *Virg. G.* 2, 93. tenuisque Lageos Tentatura pedes olim vincturaque linguam. (Ubi *Serv.:* penetrabilis, et quae cito descendit in venas.) Ex quib. apparet, tenue vinum non esse dilutum. Eodem sensu *Plin.* 11, 38, 90. Pinguissimus asinis sanguis, tenuissimus homini; et 31, 5, 30. Tenuissimus omnium aquarum Borysthenes, ideoque innatans Hypani [*Interdum i. q. *vilis. Cic. Fin.* 2, 28. negat Epicurus tenuissimo victu id est contemptissimis escis et potionibus minorem voluptatem percipi, quam rebus exquisitissimis ad epulandum. V. *Heindf.* ad *Hor. Sat.* 2, 2, 53. qui comp. Gr. λεπτὴ δίαιτα.] Translate est levis, parvi momenti, aut pretii. *Cic. Har. resp.* 18. *f.* Corpus nostrum tenuissima saepe de causa conficitur. *Id. Or.* 1, 37. In minimis tenuissimisque rebus labi; et *ib.* 28. *med.* In artificio perquam tenui et levi plus adhiberi diligentiae, puam in hac re, quam constat esse maximam. *Id. Caecin.* 15. Tenuis suspicio. *Tac. A.* 12, 39. Tenue damnum. *Virg. G.* 1, 177. tenuesque piget cognoscere curas. *Quint.* 1, 4. Grammatica, ars tenuis ac jejuna. *Virg. G.* 4, 6. In tenui labor, at tenuis non gloria. *Tenuis poeta*, qui res tenues tractat, ut amores, jocos, bucolica, et hujusmodi. *Mart.* 10, 103. Nec sua plus debet tenui Verona Catullo. *Virg. Ecl.* 6, 8. Agrestem tenui meditabor arundine Musam. *Tenuis*, imbecillus. *Caes. B. G.* 5, 39. *f.* Cum tenuissima valetudine esset. *Id. B. C.* 1, 32. *f.* Tenuis atque infirmus animus. *Plin.* 12, 16, 35. Myrrha tenuis viribus. *Quint.* 10, 2. *med.* Nec, cui tenue ingenium erit, sola velit fortia et abrupta: cui forte quidem, sed indomitum, amore subtilitatis et vim suam perdat, et elegantiam, quam cupit, non assequatur. *Id.* 12, 8. Neque enim quisquam tam ingenio tenui reperitur, qui cum omnia, quae sunt in causa, diligenter cognoverit, ad docendum certe judicem non sufficiat. Saepe refertur ad humilitatem generis et gradus. *Cic. Leg.* 3, 10. *med.* Inventum est temperamentum, quo tenuiores cum principibus aequari se putarint; et *ib.* 13. *med.* Respondit, duos se habere vicinos, superiorem equitem R., inferiorem libertinum: quorum cum essent magnificae villae, concedi sibi oportere, quod iis, qui tenuioris ordinis essent, liceret. [*V. *Goerenz.* ad h. l.] *Liv.* 2, 3. Erant in Romana juventute adolescentes aliquot, nec ii tenui loco orti. Et ad paupertatem. *Auct. ad Her.* 4, 38. *med.* Huic pater non tenuissimum patrimonium reliquit. *Cic. Off.* 2, 20. Qui se locupletes, honoratos, beatos putant, hi ne obligari quidem beneficio volunt: at vero ille tenuis, cum, quidquid factum est, se spectatum, non fortunam putet, etc. *Suet. Caes.* 46. Tenuis, et obaeratus. *Virg. A.* 5, 690. tenues Teucrum res eripe leto. *Nep. Milt.* 6. Populi nostri honores quondam fuerunt rari et tenues, nunc autem effusi atque obsoleti; et *Sen. Hipp.* 209. Tenues penates. *Caes. B. G.* 6, 34. *f.* Misera et tenuis praeda. *Mart.* 7, 42. Muneribus cupiat siquis contendere tecum, Audeat hic etiam, Castrice, carminibus. Nos tenues in utroque sumus. *Sil.* 6, 19. Tenuis opum, non patre nitens, linguave. Poetae, ut primam producant, *u* consonantem faciunt, ipsamque vocem syllaba breviorem: vel, ut aliis placet, proceleusmaticum pedem pro dactylo ponunt. *Virg. G.* 2, 180. Tenuis ubi argilla, et dumosis calculus arvis; et *ib.* 121. Velleraque ut foliis depectant tenuia Seres. *Lucr.* 3, 244. Qua neque mobilius quidquam, nec tenuius exstat. *Seren. Sammon.* 18, 324. Ebibe, seu salibus piper adde, et tenue cuminum. Utuntur etiam synaeresi. *Stat. Th.* 5, 597. Rapta cutis: tenuia ossa patent, nexusque madentes Sanguinis imbre novi; et *ib.* 6, 196. Obnubit tenuia ora comis, ac talia fletu, etc. *Id. Silv.* 1, 4, 36. Sperne coli tenuiore lyra. *Id. Th.* 4, 697. Dixerat: ast illis tenuior percurrere visus Ora situs. Adde *ib.* 12, 2.

TĔNŬĬTAS, atis, f. ψιλότης, λεπτότης, subtilitas, exilitas, gracilitas. *Cic. Tusc.* 1, 22. Casurusne in conspectum videatur animus, an tanta ejus tenuitas, ut fugiat aciem. *Sen. Q. N.* 2, Siccitas et tenuitas aeris. *Phaedr.* 1, 12. Tenu crurum. *Plin.* 13, 12, 24. chartae. *Id.* 16, 6 cutis. *Id.* 19, 1, 2. *n.* 1. lini. *Id.* 11, 37, 65. pillamenti. *Id.* 35, 10, 36. *n.* 11. Tenuitatis s mae linea. *Cic. Brut.* 16. *f.* Valitudo modo bona tenuitas ipsa delectat; et *Plin.* 18, 11, 27. Sum laus siliginis bonitate, et cribri tenuitate cons et 8, 33, 51. Camaeleonis cauda praelonga in te tatem desinens. In liquoribus est qualitas m me crassa, aut pinguis, aut oleosa, per quam cile fluunt, et penetrant. *Plin.* 31, 3, 23. Te tas aquae, colante terra. *Id.* 11, 39, 92. Subti tem animi non constare tenuitate sanguinis. Translate. *Quint.* 12, 2. *med.* Dialectica si to sibi vindicaverit in foro certamen, obstabit mel bus, et sectas ad tenuitatem suam vires ipsa su litate consumet. *Cic. Fin.* 3, 12. Limata quae et rerum, et verborum tenuitas. V. SUBTILIS De angustia rei familiaris, et paupertate. *Cic Tiron. Fam.* 16, 16. *med.* Et, ut possum, ex angustiis illius sustento tenuitatem. *Cic. Or.* 2, Cum innumerabilem Magio pecuniam dixisset da idque Scaurus tenuitate Magii redargueret. *Id.* 2, 21. *med.* Tenuitas aerarii. *Id. Div.* 2, 13. rum, quas terra procreat, vel ubertas, vel tenu

TĔNŬĬTER, adv. λεπτῶς, subtiliter, gracil *Caes. B. G.* 3, 13. Pelles pro velis, alutaeque nuiter confectae. Item leviter, parum. *Cic.* 2, 2, 65. Nimium tenuiter Siculorum erga te v tatis argumenta colligere videor. *Colum. Arb* Sarmentum tenuissime scalpello acuto ita, ne me lam laedas, adradito. *Auct. ad Her.* 3; 8. Non cesse est omnes has partes in laudem aut vitup tionem transferre, propterea quod saepe ne inci quidem; saepe ita tenuiter incidunt, ut non sin cessariae dictu; et *ib.* 4, 36. Respondere crimin tenuiter et nugatorie. *Cic. Verr.* 2, 4, 16. A mare argentum eo modo, quo qui unquam tenu me in donatione histrionum aestimavit. T dicendi ratione, attenuate, presse, subtiliter, te. *Cic. Or.* 14. *f.* Non ad philosophorum m tenuiter disserere, sed ad copiam rhetorum, *Gell.* 6, 2. *med.* Contra ea Chrysippus tenuiter ta, et argute disserit. *Plin. ep.* 4, 27. Recitat ta tenuiter, multa sublimiter, multa venuste, ta tenere. *Id. ep.* 6, 21. Scripsit mimiambos t ter, argute, venuste. *Cic. Inv.* 2, 16. *f.* Illae a mentationes tenuius, et acutius, et subtilius tra tur: hi autem loci gravius et ornatius. V. SU LIS. Est etiam misere. *Ter. Ph.* 1, 2, 95. Quid rei gerit? *Ge.* sic, tenuiter: *Da.* Non mu habet, quod det, fortasse. *Ge.* immo nihil, spem meram.

TĔNŬO, as, avi, atum, a. 1. λεπτυνω, ter facio, minuo. *Ov. Pont.* 2, 7, 43. assiduo v tenuatur ab usu. *Sen. Q. N.* 5, 3. *f.* Sol matuti aera spissum et humidum ortu suo tenuat. (*Stat. Th.* 1, 337.) *Ov. Rem. Am.* 445. Grandia multos tenuantur flumina rivos, *h. e.* multis riv ducta minuuntur. *Virg. G.* 3, 129. Ipsa autem cie tenuant armenta volentes; et *Ov. A. Am.* 1, et *Met.* 15, 551. leves Proteus se tenuabit in u *h. e.* in tenues aquas se convertet. *Id. Trist.* 11. Spiritus et vacuas prius hic tenuandus in a ibit. *Quint.* 11, 3. *med.* Tenso collo tenuatur atque fatigatur. Translate. *Ov. Trist.* 3, 1 meae famam tenuent oblivia culpae; et *Her.* 20 Idem, qui facimus, factam tenuabimus iram. *Met.* 5, 374. mecum vires tenuantur amoris. *Cath.* 8, 54. Jejuno tenuare artus. Elevar cendo. *Hor. Od.* 3, 3, 70. Quo, Musa, tendis sine pervicax Referre sermones Deorum, et M modis tenuare parvis. *Pacat. Pan. ad Theodo* Tanti viri praestat gesta in summam referre, q enumerando tenuare. *Tenuare carmen*, stilo deducere, et de rebus levioribus canere, in lyricis, in elegis, et cum amatoria aut buc tractantur, et hujusmodi. *Prop.* 3, 1, 5. Di quo pariter carmen tenuastis in antro. *Stat. Sil* 7, 2. Fortis heroos, Erato, labores Differ, Maximo carmen tenuare tento.

*TENUPSIS, oppidum Aethiopiae, ad Nilum men, in Nubeorum vel Nubarum regione. *Pli* 30. *B. A.*

TĔNUS, μέχρι, ἄχρις, usque ad: cum ablat nominibus singularibus jungatur: et genitivo pluralibus; non semper tamen, quia et cum p libus ablativum habet, et cum singularibus ge vum: Grammatici volunt esse adverbium, quia praepositio cum genitivo effertur. Postponitur suo casui. [*Quae vir quidam doctus in *Wolfii a litt.* 4, 341. de significatione hujus vocis habet quidem obscurius dicta videntur, quam ut trans in nostrum librum possint.] *Cic. Dejot.* 13. A chus Tauro tenus regnare jussus. *Coel. Fam.* Illi rumores Cumarum tenus caluerunt. *Lucr.* 4 Labrorum tenus. *Virg. A.* 1, 741. summo t attigit ore; et *ib.* 2, 553. lateri capulo tenus didit ensem; et *ib.* 3, 427. pube tenus; et *ib* 210. laterum tenus. *Id. G.* 3, 53. Crurum tenus. *Fast.* 2, 145. media tenus eminet alvo. *Id. Met*

et 673. Pectoribusque tenus molles erectus in as; et *ib.* 6, 258. pennis tenus acta sagitta. *Cels.* 3. Demittere se inguinibus tenus in aquam cali-. *Tac. A.* 13, 41. Cuncta tectis tenus sole illu-a fuere. *Liv.* 26, 24. Corcyrae tenus. Alii leg. cyra, sed *Gronovio* invito. *Id.* 44, 40. Aqua e genus tenus alta: *genus* genitivus a *genus, us.* genu legunt. *Ascon.* in *Mil.* 14. Domi tenus ssus est. *Hor. Od.* 3, 15, 16. cadi faece tenus . *Claud. Rapt. Pros.* 2, 34. vestis poplite fusa s. *Just.* 12, 6. Rerum suarum magnitudinem o tenus extollere. *Tac. A.* 15, 40. *f.* Tres re-es solo tenus dejectae. *Val. Fl.* 7, 433. Nec us (*verbis*) incipiat, demens videt, ordine nec , Quove tenus. [*Tac. A.* 15, 45. Graeca do-a ore tenus exercitus; animum bonis artibus induerat. Cf. *Quint. Inst.* 12, 2, 17. ille vir s, qui haec non vocibus tantum sibi nota atque inibus aurium tenus in usum linguae perceperit, qui virtutes ipsas mente complexus ita sentiat, in cogitando laborabit, sed quod sciet vere di-] ℙ Cum accus. *Id.* 1, 537. regio, quae vir-s aequor ad Helles, Et Tanam tenus immenso endit ab Euro. *Ov. Her.* 12, 27. Scythiam tenus nivosam, etc. Alii leg. *Tanai*, et *Scythia. Suet.* . 52. Eadem nave Aethiopiam tenus Aegyptum pe-vit. Plerique alii leg. *Aethiopia.* ℙ Cum aliquot us coalescit, ut *hactenus, quadantenus, eate-quatenus*, etc. quae v. ss. ll. ℙ *Verbo, nomi-nus* opponuntur τῷ *re, revera, factis*, et hu-odi. *Cic. Leg.* 3, 6. Veteres verbo tenus acute uidem, sed non ad hunc usum popularem atque m, de republica disserebant, *h. e.* in disputan-[*nos: *soweit der allgemeine Begriff* Respublica te.] et *Liv.* 34, 5. In quos jecit magis hoc l verbo tenus, quam ut re insimularet. *Ulp.* 2, 2, 1. *med.* Haec verba cum affectu accipi-non verbo tenus. *Tac. A.* 15, 6 *extr.* Usurpa-omine tenus urbium expugnationes. *Gell.* 17, 19. sophi, ἄνευ τοῦ πράττειν, μέχρι τοῦ λέγειν: id icat factis procul, verbis tenus. ℙ Minime t, quod quidam conjunctim scribunt *pubetenus, tenus, oretenus*, et alia, tanquam adverbia sint. *ian.* 26, 4. *med.* Ne verbo quidem tenus insi-m indicio ullo reperto. V. tamen VERTEBRO-US. ℙ Veteres quidam grammatici *Sergius* 55. et *Cledon.* p. 1934. concedunt praeponi posse asui, *tenus pube:* raroque id fieri, etiam *Prisc.* 14, 982.

NUS, us, m. τένος, laqueus ad captandas aves, *n.* 1, 17. interpretatur. *Pl. Bacch.* 4, 6, 22. ab transenna hic turdus lumbricum petit: pen-hodie pulcre: ita intendi tenus. Aliter expo-*erv.* ad *A.* 6, 62. Tenus, inquit, proprie est na pars arcus, ut Plautus ostendit in Bacchid. tendi tenus. Suspicari licet, inquit *Lambinus*, m accipere *tenus* in plur. numero, ut signifi-o extrema cornua arcus, quibus nervus sedet. eutrius generis et tertiae declinationis, *tenus*, faciunt, et vel laqueum, vel paxillum intelli-in quo laqueus tenditur. *Tert. Pall.* 3. Filum tis pristinae modum, quam philyrae tenus jun-, texuisse Mercurium, narrant. Alii leg. *quam ae taeniis.*

OS. V. TEIUS.

PĔFĂCIO, is, eci, actum, a. 3. χλιαίνω, te-reddo. *Cic. N. D.* 2, 15. de sole: Is ejus tra-st, non ut tepefaciat solum, sed etiam saepe rat. *Hor. Sat.* 2, 3, 136. In matris jugulo n tepefecit acutum. *Cels.* 3, 6. *med.* Si sudare s coepit, linteum tepefacere oportet, paulatim-tergere. *Plin.* 15, 4, 5. Oleo natura tepefa-orpus, *Id.* 10, 33, 49. Alcyones nidum molli-umis consternunt tepefaciendis ovis. ℙ Me-necessitate secundam producit *Catull.* 64, 360. epefaciet permixta flumina caede. V. LIQUE-O.

PĔFACTUS, a, um, part. a *tepefacio:* χλιαν-tepidus factus. *Cic. N. D.* 2, 10. Frigoribus cit humor: et idem vicissim mollitur tepefa-et tabescit calore. *Virg. A.* 9, 418. it hasta per tempus utrumque Stridens, trajectoque tepefacta cerebro. *Plin.* 19, 1, 3. Aqua soli-epefacta. *Varr. R. R.* 2, 1. *med.* Vinum tepe-.

PĔFĪO, is, factus sum, n. pass. anom. χλιαί-tepidus fio. *Plin.* 11, 6, 5. Insecta omnia, ibus nostris occultata, mature tepefiunt. *Cels.* Medicamentum semper ante tepefieri convenit.

PENS, entis, part. a *tepeo:* χλιαινόμενος. *Virg.* 330. Zephyrique tepentibus auris Laxant arva *Id. A.* 10, 555. deturbat terrae, truncumque em Provolvens, etc. *Plin.* 30, 7, 20. Cor re-epensque adhuc devorare. *Id.* 36, 25, 62. Sub-s pavimentis Graeci domos contegentes, tra-ente, *h. e.* eo coeli tractu, ubi modica frigo-t. *Petr. Sat.* 132. Coliculi tepens thyrsus, *h.* s et calescens. ℙ Translate. *Ov. Her.* 11, scio quem sensi corde tepente Deum, *h. e.* ex amore.

ĔO, es, ui, n. 2. χλιαίνομαι, tepidus sum. *R.* 69. Dolium calfacito: minus, quam si velis, tepeat: lenibus lignis facito calescat: ubi temperate tepebit, tum cummin indito. *Mart.* 6, 59. Odit et hibernos, si tepuere, dies. *Plin.* 29, 4, 25. Carnibus gallinaceorum (ita ut tepebant, a-vulsae) appositis, venena serpentium domantur. *Cels.* 3, 6. *med.* Ubi quam maxime tepuit, et idoneus esse cibo aeger videtur. ℙ Translate est sentire amo-rem. *Hor. Od.* 1, 4, 19. Nec tenerum Lycidan mi-rabere, quo calet juventus Nunc omnis, et mox vir-gines tepebunt. ℙ Est etiam calorem remittere, defervere. *Mart.* 2, 1. Te conviva leget mixto quin-cunce, sed ante, Incipiat positus quam tepuisse ca-lix. ℙ Translate remissum esse in amore, amorem paulatim deponere. *Ov. Am.* 2, 2, 53. Seu tepet, indicium securas perdis ad aures: Sive amat, officio fit miser ille tuo. *Id. Rem. Am.* 7. Saepe tepent alii juvenes: ego semper amavi. *Nemes. Ecl.* 1, 13. Nunc album caput: et veneres tepuere sub annis. *Quint.* 6, 1. *med.* Ut est longe vehementissimus hic, cum invaluit, affectus, ita si nihil efficit, tepet. ℙ Part. *Tepens* V. in v. praec.

TĔPESCO, is, n. 3. χλιαίνομαι, tepere incipio, tepidus fio. *Cic. N. D.* 2, 10. Maria agitata ventis ita tepescunt, ut intelligi facile possit, in tantis il-lis humoribus inclusum esse calorem. *Virg. A.* 9, 701. fixo ferrum in pulmone tepescit. *Ov. Pont.* 3, 4, 56. Illa recens pota est, nostra tepescit aqua. *Id. Met.* 3, 412. Silvaque sole lacum passura tepe-scere nullo. ℙ Item calorem paulatim remitto, de-fervesco. Translate. *Lucan.* 4, 284. Paulatim cadit ira ferox, mentesque tepescunt. *Ammian.* 28, 1. Negotio tepescente ob diuturnam morborum aspe-ritatem.

TEPHRĬAS, ae, m. marmoris genus coloris ci-nerei: a τέφρα, cinis. *Plin.* 36, 7, 11. Contra ser-pentes autem a quibusdam laudatur praecipue ex his, quem tephriam appellant, a colore cineris.

[TEPHRĬON, ii, n. τέφριον, (a τέφρα, cinis), collyrium, de quo *Cels.* 6, 6. *n.* 7. Praeter haec ex frequentissimis collyriis est id, quod quidam cy-thion, quidam a cinereo colore tephrion appellant. In quibusd. edition. *cythion* et *tephrion* Graecis litte-ris scribuntur. *F.*]

TEPHRĪTIS, idis, f. τεφρῖτις, gemma, quae no-vae lunae speciem habet, in cornua curvatae, ci-nerei tamen coloris: unde et nomen habet, nempe a τέφρα, cinis. *Plin.* 37, 10, 68. Tephritis novae lunae speciem habet curvatae in cornua, quamvis cinerei coloris.

TĔPĬDĀRĬUS, a, um, adj. χλιαρὸς, qui aquam tepidam continet. *Vitr.* 5, 10. Supra hypocaustum ahena tria sunt componenda, unum caldarium, alte-rum tepidarium, tertium frigidarium, etc. *Inscr.* ap. *Mur.* 466, 3. Cella tepidaria. ℙ *Tepidarium, ii*, absolute est locus in balneis, in quo tepida aqua la-vabantur; quemadmodum *caldarium*, in quo calida; *frigidarium*, in quo frigida. *Cels.* 1, 3. Commune est omnibus post fatigationem cibum sumpturis in tepidario sedere. *Vitr. l. c.* Ipsa caldaria, tepida-riaque lumen habeant ab occidente hiberno.

TĔPĬDĒ, adv. χλιαρῶς, cum tepore. *Colum.* 8, 5. Curandum erit, ut pulli tepide habeantur: nam nec calorem, nec frigus sustinent. *Plin. ep.* 5, 6. *med.* Si natare latius, aut tepidius velis, in area pi-scina est. ℙ Translate est remisse, languide. *Au-gust. Conf.* 8, 11. *med.* Cum diceret mihi consuetudo violenta: Putasne, sine istis poteris? Sed jam tepi-dissime hoc dicebat.

TĔPĬDO, as, a. 1. χλιαίνω, tepidum facio. *Plin.* 17, 26, 41. In eodem agro Sulmonensi, pago Fabi-no (ubi nunc urbs *Popoli* est), bruma, tanto magis si nives jaceant, geletve, ne frigus vites adurat, cir-cumfundunt riguis, quod ibi tepidare vocant, memo-rabili natura in amne solo. Etiamnum, teste *Ro-manell. Topogr. Nap.* T. 3. p. 162., ejusdem loci in-colae cum id faciunt, se vites *calidare* vocant.

TĔPĬDUS, a, um, adj. χλιαρὸς, teporem habens. *Sen. ep.* 92. *med.* Frigidum aliquid et calidum novi-mus: inter utrumque tepidum est. Si tepido illi plus frigidi ingessero, fiet frigidum: si plus calidi affudero, fiet novissime calidum. *Lucr.* 2, 857. Nec frigus, neque item calidum, tepidumque vaporem. *Hor. Sat.* 1, 3, 81. Tepidum jus ligurire. *Id. Od.* 2, 6, 17. Ver ubi longum, tepidasque praebet Juppi-ter brumas. *Varr. R. R.* 1, 6. Fastigia collina te-pidiora, quam infima aut summa. *Id. ib.* 3, 10. An-ser incubat tempestatibus dies XXX., tepidioribus XXV. *Plin.* 10, 59, 79. Incubant feminae tricenis diebus: si vero tepidiores sint, vigintiquinque. *Plin. alter ep.* 5, 6. *med.* Cubiculum hieme tepidissimum, quia multo sole perfunditur. *Lucan.* 9, 523. quid-quid pulvere sicco Separat ardentem tepida Bereni-cida Lepti. ℙ *Tepidum*, adverbii more. *Ov. Pont.* 4, 10, 43. Notus, adverso tepidum qui spirat ab axe. Est qui leg. tepidus. ℙ Est etiam *tepidus*, qui calorem remisit, qui languido calore est. *Ov. Her.* 6, 90. (et *Trist.* 1, 5, 12.) Certaque de tepidis colli-git ossa rogis. *Id. Fast.* 2, 645. huc ignem curto fert rustica testu, Sumptum de tepidis ipsa colona focis. ℙ Translate est remissus, segnis, languidus. *Id. Rem. Am.* 629. Quid juvat admonitu tepidam re-calescere mentem? (Adde *A. Am.* 2, 445.) *Id. ib.* 434. Adflarant tepidae pectora vestra faces, *h. e.* le-vis et parvus amor accenderat pectus. Sic *Met.* 11, 225. Quamvis haud tepidos sub pectore senserat ignes. Adde *Am.* 2, 19, 15.

TĔPOR, oris, m. χλιαρότης, ἀλέα, modicus calor, qualitas inter calorem et frigus, sed ad calorem ma-gis accedens. *Lucr.* 2, 516. Finit enim calor, ac frigus: mediique tepores Inter utrumque jacent. *Cic. Sen.* 15. *med.* Uva vestita pampinis nec modico tepo-re caret, et nimios solis defendit ardores. *Id. N. D.* 2, 10. Maria agitata ventis ita tepescunt, ut in-telligi facile possit, in tantis illis humoribus inclu-sum esse calorem. Nec ille (*maris*) externus et ad-venticius habendus est tepor, sed, etc. *Lucan.* 8, 365. Quidquid ad Eoos tractus, mundique teporem Labitur, emollit gentes clementia coeli. *Claud. III. cons. Hon. praef.* 4. Ovaque maternus rupit hiulca tepor. *Id. in Ruf.* 2, 95. alternum Zephyri jam bruma teporem Senserat. *Sen. Herc. Oet.* 381. pri-mus tepor, *h. e.* primum ver. [*Liv.* 41, 2. ad pri-mum teporem solis.] *Catull.* 46, 1. Jam ver egeli-dos refert tepores. *Plin.* 11, 18, 20. Apes ante fo-res in teporem solis promotae. *Id.* 2, 50, 51. Par-tes Italiae, quae a Septentrione discedunt ad tepo-rem. *Id.* 16, 33, 60. de cupresso: Alibi non nisi in tepore proveniens, *h. e.* in tepidiori coeli tractu, ἐν τοῖς ἀλεεινοῖς. *Id. ib.* 32, 59. vocat *arbores teporis*, quae in eo coeli tractu proveniunt. ℙ Est etiam de-fectus caloris, ubi esse solet, aut debet. *Tac. H.* 3, 32. *f.* Balineas petit: excepta vox est, cum tepo-rem incusaret, statim futurum, ut incalescerent. ℙ Translate. *Auct. dial. de Or.* 21. *med.* Nisi forte quisquam ceteros ejusdem lentitudinis ac teporis li-bros legit. [*Cf. *Ern. Lex. technol. lat. rhet.* p. 253. — Differt a *temperies*, quod in bonam partem dici solet. V. *Doederl.* 2, 206. sq.]

TĔPŌRĀTUS, a, um, part. a *teporo:* χλιανθεὶς, tepidus factus. *Plin.* 36, 26, 66. Fragmenta vitri te-porata agglutinantur tantum.

[TĔPŌRO, as, avi, atum, a. 1. tepidum reddo. *Dracont.* 1, 143. Nec flammas restinguit aqua, gla-ciemve teporat Flammeus ignis aquae. *F.*]

TĔPŌRUS, a, um, adj. teporem habens, tepidus. *Auson. Eclog. de solstit.* 1. Sol profectus a teporo veris aequinoctio. *Sidon. ep.* 9, 16. Priusquam duo-decimum mensem Favonius flatu teporo maritaret.

TĔPŬLA aqua Romam in Capitolium ex agro Lucullano perducta, ut est ap. *Front. Aquaed.* 8., dicta videtur a tepore, quod tepida esset, vel mi-nus frigida, quam ceterae, quae in usum populi Romani adductae sunt. Meminit etiam *Plin.* 36, 15, 24. *n.* 9.

TER, τρὶς, τριάκις, tribus vicibus. *Cato R. R.* 104. Haec rude misceto ter in die, dies quinque con-tinuos; et *Cic. Rosc. Am.* 46. Unde vix ter in anno audire nuntium possunt. *Hor. Od.* 1, 13, 13. ter et quater Anno revisens aequor Atlanticum. *Suet. Aug.* 40. Ter in annum tesseras dare. *Cels.* 4, 12. Ter aut quater die perfricari. *Varr. R. R.* 2, 4. *f.* Ter quinquagenos sues habere; et *Enn.* ap. *Cic. Div.* 1, 48. *f.* ter quatuor corpora sancta avium; et *Hor. Ep.* 4, 8. bis ter ulnarum toga. (*Barth.* et *Bentl.* ut barbariem damnant, et *trium* legi volunt.) *Plin. Pan.* 61. Cum, ter consule adsidente, tertio consu-lem designatum rogari sententiam cernerem. *Inscr.* ap. *Mur.* 158, 1. Ter et semel Cos. *h. e.* duobus Augg. Severo III. et Antonino Pio Cos., ut legitur in alia ap. *Fabrett.* p. 130. *n.* XIV., nempe ann. a Chr. n. CCII., quo iidem consules simul processerunt. Adde alias ap. *Reines. cl.* 5. *n.* 23. Et *Marin. Iscriz. Alb.* p. 49. quem omnino hac de re consulas, oportet. ℙ *Terque quaterque*, saepius. *Virg. G.* 2, 398. omne quotannis Terque quaterque solum scindendum; et *ib.* 12, 155. Terque quaterque manu pectus percussit honestum. ℙ Etiam *ter* absolute positum interdum pro saepe, vel aliquoties ponitur. Sic enim *Servius* interpretatur illud *A.* 1, 120. ast illam ter fluctus ibidem Torquet agens circum; et *ib.* 3, 421. atque imo barathri ter gurgite vastos Sorbet in abruptum fluctus; et *ib.* 10, 873. Aeneam magna ter voce vo-cavit. Adde *ib.* 4, 690. ℙ Junctum nominibus po-sitivis superlativum significat. *Hor. Od.* 2, 14, 7. ter amplum Geryonem, *h. e.* tergeminum, tricorpo-rem. *Ov. Met.* 8, 51. O ego ter felix, si, etc. Sic *Virg. A.* 1, 98. O terque quaterque beati! τρισμάκα-ρες, τρισόλβιοι.

[TĔRAMNON. V. ATERAMNON. *F.*]

*TERBENTINUS, a, um, adj. i. q. terbinthinus. *Veg. de re vet.* 2, 54. (al. 3.) *B. A.*

TERCĒNĀRIUS, a, um. V. TRECENARIUS.

TERCENTĒNI. V. TRECENTENI.

TERCENTI. V. TRECENTI.

TERCENTUM et Ter centum, trecenti, τριακό-σιοι, nomen numerale indeclinabile. *Virg. A.* 1, 276. tercentum totos regnabitur annos Gente sub He-ctorea. *Ov. Met.* 14, 146. Tercentum messes, ter-centum musta videre. ℙ Accipitur pro quovis ma-gno numero. *Virg. G.* 1, 15. Ter centum nivei ton-dent dumeta juvenci; et *A.* 4, 510. Tercentum to-nat ore Deos.

TERDĔCĬES, adv. ter et decies. *Vitr.* 9, 4. Quem circulum luna terdecies in duodecim mensibus per-currit. *Juven.* 14, 28. terdecies respirare. *Cic. Verr.* 2, 3, 8. Sestertium terdecies. *Auson. ep.* 7, 32. Bi-

nas terdecies, semel quaternas, *h. e.* triginta. ℙ Scribitur et divisim *ter decies.*

TERDĒNI et Ter deni, ae, a, adj. distribut. quod etiam pro cardinali ponitur, τριάκοντα, triginta. *Virg. A.* 8, 47. Ex quo terdenis urbem redeuntibus annis Ascanius clari condet cognominis Albam. *Ov. Fast.* 4, 635. ter denae vaccae. *Sil.* 15, 259. terdena bove donatur.

*TEREBELLA et Terebellium ex *Cels.* 3, 23. proscribuntur a *Morgagno epist.* in *Cels.* 3. *B. A.*

TĔRĒBINTHĬNUS, a, um, adj. τερεβίνθινος, qui est ex terebintho, ut Terebinthina resina, ap. *Cels.* 5, 6. *trementina* Italice. *Plin.* 24, 6, 22. In arborum differentia placet terebinthina, odoratissima, atque levissima. *Petr. Sat.* 33. Terebinthina tabula.

TĔRĒBINTHIZŪSA, ae, f. nomen Graecum (τερεβινθίζουσα) gemmae sic dictae, quod terebinthi colorem refert. *Plin.* 37, 8, 37.

TĔRĒBINTHUS, i, f. τερέβινθος, arbor materia lenta, et nigra, radice valida, in profundum acta, lauri paene folio, oleae flore, sed puniceo, baccis primum herbaceis, mox rubris, et, cum maturuerint, nigricantibus, magnitudine fabae, resinosis, et sulphurosis. Circa Idam, Macedoniamque est brevis, fruticosa, et contorta, in Syria vero magna et copiosa. Duo ejus sunt genera, sexu distincta, ex quibus mas sterilis est. Haec fere ex *Plin.* 13, 6, 21. et 13., qui 24, 6, 18. enumerat aliquot ejus usus in medicina. *Virg. A.* 10, 136. Inclusum buxo, aut Oricia terebintho. *Plin.* 13, 6, 12. Syria et terebinthum habet. Ex his mascula est sine fructu. Feminarum duo genera, alteri fructus rubet lentis magnitudine, alteri pallidus, etc.

TĔRĔBRĂ, ae, f. τέρετρον, τρύπανον, instrumentum, quo ligna perforantur: a *terendo. Colum.* 4, 29. *f.* Nam antiqua terebra, quam solam veteres agricolae noverant, scobem faciebat, perurebatque eam partem, quam perforaverat; et *mox:* Gallica terebra sic excavat truncum, ne foramen inurat: quippe non scobem, sed ramenta facit. *Plin.* 17, 15, 25. Gallica terebra, quae excavat, nec urit. *Cato R. R.* 41. Terebra vitem pertundere. *Cels.* 8, 3. Terebrarum duo sunt genera: alterum simile ei, quo fabri utuntur; alterum capituli longioris, quod ab acuto mucrone incipit, deinde subito latius fit, etc. *Plin.* 37, 13, 76. Plurimum in his *(in scalptura gemmarum)* terebrarum proficit fervor. *Id.* 7, 56, 57. ejus inventorem Daedalum facit. ℙ *Terebra aliquem pertundere* translate est vi extorquere, aut scrutari, et curiosius quaerere. *Plaut.* ap. *Non.* 1, 315. ℙ De terebra chirurgica ossibus perforandis, *Cels. l. c.* ℙ De militari perfodiendis muris urbium, *Vitr.* 10, 19. et *Lips. Poliorcet. l.* 3. *dial.* 1.

TĔRĔBRĀMEN, inis, n. id quod terebra exteritur. *Fulg. Myth.* 2, 19. Furfuracea tinearum terebramina.

TĔRĔBRĀTĬO, onis, f. τρύπησις, actus terebrandi. *Colum.* 4, 29. *med.* In illa autem, quae fit per terebrationem, etc. ℙ Item foramen ipsum terebra factum. *Vitr.* 9, 9. *med.* Translata ex terebratione in terebrationem.

*TEREBRĀTOR, oris, m. τρυπητὴς *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

TĔRĔBRĀTUS, a, um, part. a *terebro:* foratus. *Ov. Fast.* 6, 697. Prima, terebrato per rara foramina buxo, Ut daret, effeci, tibia longa sonos. *Vitr.* 9, 9. Terebrata gemma. *Plaut.* ap. *Fest.* in *Subscudes.* Terebratus multum siet: et subscudem addite. Hic turpiculi quid latere videtur.

TĔRĔBRĀTUS, us, m. idem ac terebratio. *Scrib. Comp.* 206. De industria a medicis cum terebratu exciditur, quod laedit eam os.

TĔRĔBRO, as, avi, atum, τρυπάω, terebra pertundo. *Liv. Epit.* 52. *med.* Dum ossa capitis medici terebrare contendunt. *Cato R. R.* 41. et *Colum.* 5, 9. *f.* Vitem terebrare Gallica terebra. *Plin.* 17, 15, 25. Terebrare vitem in obliquum ad medullam. *Vitr.* 10, 22. *med.* Terebratur foramen digitale. *Suet. Tib.* 68. Fuit articulis ita firmis, ut recens et integrum malum digito terebraret. *Virg. A.* 3, 635. telo lumen terebramus acuto. Alii *tenebramus. Plin.* 29, 6, 39. Gryllus terram terebrat, stridit noctibus. ℙ Translate est blande se ingerere, expalpare, quaerendo extundere, instando et blandiendo pertentare. *Pl. Bacch.* 5, 2, 82. Hanc veniam illis sine te exorem. *Nicob.* ut terebrat! ℙ Allegorice. *Pers.* 5, 138. regustatum digito terebrare salinum Contentus perages, *h. e.* tenui victu uti: quasi micas salis in vacuo salino anxie quaerens, prementibus digitis, et paene terebrantibus.

[TĔRĔBRUM, i, n idem ac terebra. *Hieron. in Isai.* 12, 44, 12. Quis possit hoc credere, quod ascia, lima, et terebro malleoque formetur Deus? *Id.* hac eadem voce utitur etiam al. *F.*]

TĔRĒDO, inis, f. τερηδών, tarmes, vermis, qui in ligno nascitur, illudque rodit: a *tero.* Quidam etiam deducunt a sono, quem edit in rodendo. Proprie de iis vermibus dicitur, qui in mari ligna terebrant. *Plin.* 16, 41, 80. Teredines tantum in mari sentiuntur: nec aliam putant teredinem proprie dici. Terrestres, tineas vocant: culicibus vero similes thripas. *Ov. Pont.* 1, 1, 69. Estur ut occulta vitiata teredine navis. Adde *Vitr.* 5, 12. et *Colum.* 4, 24. ℙ Interdum tamen generatim de terrestribus quoque usurpatur. *Plinius* ipse vestium vermes sic appellat 8, 48, 74. ubi de praetextis Servii Tullii ait: Mirumque fuit, nec defluxisse eas, nec teredinum injurias sensisse annis quingentis sexaginta. *Id.* 28, 20, 81. Carnes nullas teredinem sentire, luna decrescente induratas sale. *Id.* 23, 7, 70. Mororum succus celerrime teredinem sentit.

*TERĒDON, onis, Τερηδὼν, oppid. vel vicus in Chaldaea, situm ubi Euphrates in sinum Persicum sese exonerat. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

TĒRĒIDES, ae, m. Τηρεΐδης, Itys, filius Terei. *Ov. Ib.* 436. Tuntalides tu sis, Tereidesque puer. Alii aliter leg.

TĔRENSIS, is, f. Dea frugibus terendis praesidens. *Arnob.* 4, 131. V. NODUTERENSIS.

TĔRENTĬĀNUS, a, um, adj. ad Terentium pertinens. *Cic. Am.* 24. *med.* Terentiano verbo libenter utimur. *Id. fragm.* ap. *Quint.* 6, 3. *med.* Nec minus niger, nec minus confidens, quam ille Terentianus est Phormio, *h. e.* qui a *Terentio* inducitur in comoedia eo nomine inscripta. Sic *Id. Fin.* 1, 1. *f.* Terentianus Chremes; et *Tusc.* 3, 27. Terentianus ipse se puniens, *h. e.* Heautontimorumenos. *Quint.* 11, 1. *med.* Terentianus pater. ℙ *Terentianus exercitus* ap. *Liv.* 23, 32. *med.* est, qui a M. Terentio Varrone ducitur.

TĔRENTĬĀNUS Maurus, grammaticus, natione Afer, scripsit poema vario carminum genere, de litteris, syllabis, pedibus, metris. Hunc suavissimum grammaticorum appellat *Muretus.* Est scriptor aetatis incertae, sed tamen paulo post *Martialis* tempora floruisse videtur. V. *Fabric. Biblioth. Lat.* 4, 7.

TĔRENTĪNUS, a, um, adj. ad Terentum spectans, ut Ludi Terentini, qui alio nomine saeculares vocantur, qui centesimo quoque anno tribus diebus continuis, tribusque noctibus celebrabantur: tametsi postea ambitione principum minore interjecto spatio aliquoties fuerint celebrati. *Auson. Idyll.* 11, 34. Trina Terentino celebrata trinoctia ludo. Adde *Varr.* ap. *Censor. de die nat.* 17. V. SAECULARIS. ℙ Terentinae nuces. V. TARENTINUS. ℙ Terentina tribus, una ex tribubus populi R. Erat in Sabinis. Denominata est a Terento, loco in Campo Martio. Facta est anno U. C. CCCCLV. M. Fulvio Paeto, T. Manlio Torquato Coss. a P. Sempronio Sopho, et P. Sulpicio Saverrione censoribus, quo anno etiam Aniensis addita est. *Liv.* 10, 9. *f.* et *Cic. Planc.* 22. Saepe in *vet. Inscr.* sic scribitur *Ter.*, quandoque integre *Terentina,* ut in *Inscr. cit.* in V. HONORATIANUS.

TĔRENTĬUS, ii, m. Τερέντιος, poeta comicus, natione Afer, patria Carthaginiensis, libertus fuit Romae Terentii Lucani: a quo ob liberale ingenium mature manumissus, et optimis litteris eruditus, in hominum nobilissimorum amicitiam pervenit, praecipue Scipionis et Laelii: quorum etiam opera adjutus creditur in scribendo, ob sermonis elegantiam, ut testatur *Cic. Att.* 7, 3. *f.* (*Terentii* etymon V. in TARENTINUS.) Scripsit fabulas sex, quae omnium manibus teruntur. Posthac visendarum Athenarum cupiditate ductus, ex quo navim conscendit, nusquam deinde conspectus est. Quo fit, ut naufragio credatur periisse. Latius exsequitur ejus vitam *Donatus,* vel, ut alii putant, *Suetonius:* apud quem *C. Caesar* ut puri sermonis amatorem laudat. *Cicero* quoque *ib.* lecti sermonis esse, et omnia dulcia dicere, sedatis vocibus Menandrum convertentem affirmat. *Hor. Ep.* 2, 1, 59. Vincere Caecilius gravitate, Terentius arte Dicitur. *Varr.* ap. *Non.* 4, 377. In argumentis Caecilius poscit palmam, in ethesin Terentius, in sermonibus Plautus. *Vulcatii Sedigiti* de eo judicium habes ap. *Gell.* 15, 24.

TĔRENTĬUS Scaurus, grammaticus, quem *Gell.* 11, 15. dicit floruisse Hadriani temporibus, librum de Caeselii Vindicis grammatici erroribus scripsit: item de orthographia: laudaturque etiam ab *Auson. Profess. n.* 15. et 20. et *epist.* 18, 26. et in *praefatiuncula ad Syagr.* 20. Docet *Capitol. Ver.* 2. duos fuisse Scauros grammaticos, patrem, et filium: illum Hadriani praeceptorem, hunc Veri: ubi *Salm.* adscribit, filium dictum esse *Scaurinum.*

TĔRENTUS, i, m. locus in extremo campo Martio, ad Tiberim, ubi ara fuit Ditis patris et Proserpinae sub terra obruta, quae ludis tantum saecularibus effossa ostendebatur, iisque peractis rursus operiebatur. Ejus arae inventionem *Val. Max.* miraculo adscribit 2, 4. *n.* 5. quodam Valesio, tribus filiis suis gravi pestilentia laborantibus, coelesti voce admonito, ut aquam calidam iis praeberet; quod cum fecisset, hausta aqua ex Tiberi, et accenso igne calefacta, eos morbo liberatos fuisse, et indicasse patri, praeceptum sibi esse in somniis, ut Diti patri et Proserpinae furvae hostiae immolarentur, cumque ob id aram exstruere pararet, effossa terra eam reperisse jam olim exstructam, iisque ipsis Diis inscriptam: peractoque sacro rursus terra aggesta occuluisse. (Alii addunt, hunc Valesium ex eo *Terentinum* cognominatum fuisse.) Ejus exemplo Valerium Poplicolam, pestilentia rursus grassante, iisdem Diis sacra fecisse, addito lectisternio, et ludis trinoctio: inde saecularium ludorum originem ductam. *Verrius* ap. *Festum* putat, dictum esse *Terentum*, qu
terra ibi ab equis quadrigariis ita leviter *terat*
ut eorum levis mobilitas aequiparet motus rapid
velocis lunae. Hoc, inquit *Festus,* quam aniliter
latum sit, cuivis manifestum est. Alii putant,
men habere a Tarento urbe, *a* in *e* mutato: quin
hunc ipsum locum *Tarentum* dici in quibusdam
bris. *Ov. Fast.* 1, 501. Fluminis illa latus, cui s
vada juncta Terenti, Aspicit. *Mart.* 4, 1. Hic co
ingenti redeuntia saecula lustro, Et quae Romul
sacra Terentus habet. *Id.* 10, 63. Bis mea Roma
spectata est vita Terento, *h. e.* binos spectavi
dos saeculares, qui scilicet celebrati sunt a Cl
dio, et Domitiano intra annos XL., de quibus S
Claud. 21. et *Dom.* 4. verba facit. *Stat. Silv.* 4,
37. mecum altera saecula condes, Et tibi longa
renovabitur ara Terenti. Adde *ib.* 1, 4, 17. ℙ
femin. gen. ex Graecanica terminatione. *Mart.*
70. Coepit, Maxime, Pana quae solebat, Nunc ost
dere Canium, Terentos.

TĔRES, ĕtis, adj. στρογγύλος, κυλινδρώδης, obl
gus simul et rotundus, cum aliquo laevore, ut c
mnae scapus, cylindrus, truncus arboris. *Fest.*
res, in longitudine rotundatus, quales asseres
tura ministrat. [*Etymon est a *tero*, et proprie
gnificat id, quod tornando rotunditatem habet.
primo loco poni debebant exempla, in quibus
tur de hastilibus aliisque ejusdem generis rebus:
de in universum rotundi, laevoris notionem vi
casse videtur.] *Colum.* 4, 33. *med.* Fissile adm
culum manet diutius, quam teres palus. *Caes*
G. 7, 73. *med.* Teretes stipites feminis crassitu
Virg. Ecl. 8, 16. Incumbens tereti Damon sic co
olivae. *Id. A.* 6, 207. Teretes trunci arborum.
Met. 6, 22. levi teretem versabat pollice fusum
ib. 2, 735. Teres virga. *Virg. A.* 7, 665. Et t
pugnant mucrone veruque Sabello. *Liv.* 21, 8.
sile telum hastili abiegno, et cetera tereti, prae
quam ad extremum. *Catull.* 64, 262 tereti aere
nitus ciere, *h. e.* aereis bacillis crotalorum
praebentibus. *Hor. Od.* 2, 4, 21. Teretes s
Lucr. 1, 35. et *Virg. A.* 8, 633. Teres cervix.
A. Am. 1, 621. laudare capillos, Et teretes dig
exiguumque pedem. *Catull.* 61, 181. Brachi
teres. *Suet. Caes.* 45. Teretibus membris esse.
Ruhnk. ad *Rut. Lup.* p. 150. sq. *ed. Fr.*] *Hor. E*
11, 28. Teres puer: procerus, et bene hab
et *Od.* 1, 1, 28. rupit teretes Marsus aper pla
Sen. Hipp. 45. Teretes laquei. *Catull.* 64, 65.
strophium; et *Ov. Fast.* 2, 320. zona, *h. e.* ex
culis complicatis et contortis. Sic *Virg. A.* 11,
habena fundae. *Lucan.* 3, 565. catena. *Clau*
Eutr. 2, 185. mitra. *Virg. A.* 5, 313. et *Val. F*
59. gemma; et *Ov. Met.* 10, 260. teretes lapilli.
ven. vocat 2, 61. cylindros. Sic *Claud. Rapt.*
2, 40. Collectae tereti nodantur iaspide vestes.
Teres bustum vocat *Catull.* 64, 363. in quo supe
sita est columella: cujusmodi fuit sepulcrum A
medis ap. *Cic. Tusc.* 5, 23. ℙ Aliquando ita
tur, ut solam rotunditatem cum laevore signi
Auson. Idyll. 12, 9. teres lens; et *Idyll.* 14, 9.
tes guttae *roris;* et *Sapient. in Solon.* 8. Tere
bis. *Id. epist.* 4, 47. Teretes feminum gyri. ℙ
vorem significare videtur etiam *Plinius,* cum a
araneo telam faciente, 11, 24, 28. Tam tereti
et tam aequali deducit stamina, ipso se po
usus. ℙ Et longitudinem. *Varr.* ap. *Non.* 4,
semiviri (*Galli*) teretem comam volantem jact
tibi. ℙ Translate. *Hor. Sat.* 2, 7, 85. de Sapi
Responsare cupidinibus, contemnere honores F
et in se ipso totus: teres atque rotundus, Ex
ne quid valeat perlaeve morari, *h. e.* minime sc
aut angulosus, ita ut nulla labes, nullum v
ejus animo adhaerere possit. [*Cf. *Heindf.* el
tem admodum, locique sententiae congruenten
tam.] *Auson. Idyll.* 16, 4. de viro bono: va
ferat quid opinio vulgi, Securus: mundi insta
bens: teres atque rotundus, Externae ne quid
per laevia sidat. ℙ *Teretes aures,* purgatae, la
atque adeo acri sensu praeditae. [*V. *Ern.*
technol. Lat. rhet. p. 395.] *Cic. Or.* 9. Attic
aures teretes et religiosae. *Id. opt. gen. Or.*
teretes aures habent, intelligensque judicium
[**Teres vox*, quam disputationibus aptam ju
Quint. 11, 3, 64. sine dubitatione est, quam v
lem, expeditam celeremque alibi appellare rh
solent. Nam quidquid teres, h. e. rotundum e
leriter movetur. Ita *Ern.* in *lex. technol. lat.*
l. l.] ℙ *Teres oratio,* aequabilis, et veluti rot
ac volubilis, non salebrosa, non aspera, sed f
ter fluens. *Cic. Or.* 3, 52. Est et plena qua
oratio, sed tamen teres: et tenuis, non sine
ac viribus: et ea, quae particeps utriusque ge
quadam mediocritate laudatur. *Gell.* 13, 19.
Ciceroni mollius teretiusque visum est, in quin
Verrem (*Verr.* 2, 5, 66.) fretu scribere, quan
to. Perangusto, inquit, fretu: erat enim cr
vetustiusque, perangusto freto, dicere. [*Pr
ra explicatio exstat in *Ern. cl. Cic.* Ducta met
ra est a membris corporis humani succulenti
hinc teretibus, quae imprimis pulcra sunt.
igitur *oratio est*, quae habet copiam rerum, e
borum, et ornamentorum, neque tamen nimia

r consequatur, quo accedente, ut membrum in ore; sic oratio tumida et deformis fit. Cf. *Ern. technol. lat. rhet.* 1. 1.]

ERESES, ium, populi quidam Hispaniae Baeti- Fortunales cognominati. *Plin.* 3, 1. *B. A.*

ÉREUS, i, m. disyl. Τηρεύς, rex Thracum, Mar- Bistonide Nympha filius: de quo in PHILO- A dictum est. *Ov. Fast.* 2, 629. Et soror, et ne, Tereusque duabus iniquus. *Id. Met.* 6, 492. oluere ambae: voluisti tu quoque, Tereu; et scelus est pietas in conjuge Tereo. *Mart.* 14, Artificem mediis immittam Terea flammis; et let Philomela nefas incesti Tereos, et quae, ℙ *Tereus* fuit tragoedia Accii, de qua mentionem facit *Cic. Att.* 16, 2. Delectari mihi Tereo atur, et habere majorem Accio, quam Antonio am.

ERGEDUM, i, n. Aethiopiae oppidum, vel for- Aegypti Aethiopiaeque conterminum. *Plin.* 6, B. *A.*

RGĔMĪNUS et Trigeminus, a, um, adj. *Ter- ni* dicuntur tres uno partu edidi, τρίδυμοι. *Plin.* 3. Tergeminos nasci, certum est, Horatiorum tiorumque exemplo. *Liv.* 1, 24. Trigemini fra- *Colum.* 2. *prooem.* Hominis tum demum de- tur sterile senium, non cum desinit mulier tri- nos, aut geminos parere, sed cum omnino nul- conceptum edere valet. *Id.* 3, 8. Albanae Cu- e familiae trigeminorum matres; et *ib.* 10. *med.* arius submittens fetus earum pecudum, quae mino partu commendantur. Adde 7, 6. et *Pl.* 3, 1, 122. ℙ Fuit comoedia *Plauti*, inscripta *emini*, cujus meminit *Gell.* 7, 9. ℙ Est etiam x, triplicatus. *Liv.* 1, 26. Horatius trigemina a prae se gerens. *Id.* 6, 6. Tergeminae victo- triplicem triumphum agere. Alii leg. *trigemi- Plin.* 15, 28, 34. Quorundam pomorum terge- natura est: corpus, deinde lignum, rursusque n in ligno, ut persicis. *Ov. Trist.* 4, 7, 16. eminumque virum, tergeminumque canem, *h. e.* onem tricorporem, et Cerberum tricipitem. Sic 5, 28. tripectora tergemini vis Geryonae. *Ti-* 3, 4, 88. de Cerbero: Cui tres sunt linguae, minumque caput. *Virg. A.* 4, 511. Tergemina te, *h. e.* quae in coelo est Luna, in terris Dia- Proserpina apud Inferos: unde et *triformis* di- *Stat. Th.* 6, 289. tergemina luna, *h. e.* trino- *Id. Silv.* 3, 4, 83. Hunc nova tergemina pe- t Gratia dextra, *h. e.* tribus dextris, quia Gra- res sunt. *Id. ib.* 4, 8, 21. jus tergeminae pro- *h. e.* trium liberorum. *Id. ib.* 1, 1, 91. Jovis tergeminus, *h. e.* fulmen trisulcum. *Gell.* 13, Verba illa Ciceronis in Pisonem (*c.* 1.) trigemi- decepit, fefellit, induxit. *Hor. Od.* 1, 1, 8. eminis honoribus tollere aliquem, *h. e.* triplici stratu curuli, aedilitate, praetura, consulatu. ntelligunt sex, additis tribus non curulibus, vel s ex his, et censura. Alii *tergeminos* inter- ntur maximos, amplissimos: atque hoc sensu e *Mart.* 3, 46. At tibi tergeminum mugiet ille s, *h. e.* maximo plausu te prosequetur. Nobis placet a *triplicis* significatione discedere. ℙ m tribuunt et *Cic. Phil.* 11, 1. Ecce tergemi- in scelere par, etc. sed plerique alii leg. *Ecce geminum.* [*Ita *Orell.*] ℙ *Trigemina porta* e fuit prope Ostiensem, in circuitu Servii Tul- d radices Aventini, et prope salinas ad Tibe- sed unde dicta sit, non constat: neque enim ttendum est, quod quidam putarunt, tergemi- Horatios ea prodiisse in pugnam contra Curia- quia ea porta fuit, ut diximus, ad radices ini, qui nondum fuerat urbi adjectus (*Liv.* 1, vero igitur similius est, eam a tribus portis isse appellatam, qualis antiquitus fuit quae et- m Pompejis in Campania cernitur, similis o nostris recentioribus, quae tres plerumque s habent, unum medium curribus et equis, ge- m hinc inde hominibus olim pervium. Hujus *minae portae* mentio est etiam in *Inscr.* ap. *Mus. Ver.* 130, 5. et *Mur.* 948, 3., item in p. *Morcell. de stil. inscr. Lat.* T. 1. p. 425. Me- e ejusdem portae etiam *Pl. Capt.* 1, 1, 22., 4, 16. et 35, 10. et *Plin.* 18, 3, 4. ℙ *Trige-* est etiam cognomen C. Curiatii in nummo hu- entis ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 199., quod r adscitum a trigeminis fratribus Curiatiis, qui a tres alios trigeminos fratres Horatios pugna- ℙ Nonnulli discrimen statuunt inter *tergemi-* et *trigeminus*, ut illud dicatur de tribus uno editis, hoc de quacumque alia re triformi, aut ci. Illud certius, a poetis *tergeminus* dici, a e scriptoribus utrumque, quod ex allatis *Inscr.* 5., et nummo in §. 6. evincitur. ℙ In *Dig.* 5, bis legitur ap. *Torrent.* tregemini, quod men- n videtur.

RGĔNUS, indecl. trium generum, ut *omne* omnium generum. *Auson. Idyll.* 11, 43. Hu- efficiunt habitacula tergenus artes; et *ib.* 49. enus omnigenum, genitor, genitrix, generatum.

RGĔO, es, et Tergo, is, tersi, tersum, a. 2. et Cf. *Ramsh. Gr. Lat.* §. 74. p. 209.] ψάω, mun- itidum facio, abstergo, derado. [*Etymon est cum v. *tero*: quocum saepissime usu concurrit, ita ut prima vocis significatio non ad siccandas res humore affectas pertineat; sed tangendi, afficiendi notionem requirat. Maxime huc facit locus *Lucr.* 6, 119. Aridus unde aureis terget sonus ille, diuque dicitur, etc. Neque magis siccandi notio latere videtur in loco *Silii* 16, 136. Aurora obscuri tergebat nubila coelo: ubi nihil nisi celer saepiusque repetitus Aurorae tactus, quo per coeli spatium fertur, a poeta describitur. Cf. exempla ad f. hujus §. posita.] *Varr. L. L.* 5, 8. *extr.* Mantelium, ubi manus terguntur. *Cic. Par.* 5, 2. Qui tractant ista, qui tergunt, qui ungunt, qui verrunt. *Cato R. R.* 2. et *Colum.* 2, 22. Per ferias potuisse fossas veteres tergeri. *Pl. Poen.* 1, 2, 9. Nunquam concessavimus lavari, aut fricari, aut tergeri, aut ornari. *Quint.* 11, 3. *med.* Tergere nares. *Id.* 6, 3. *med.* frontem sudario. *Ov. Her.* 21, 166. Spissaque de nitidis tergit amoma comis. *Id. Met.* 8, 663. aquatam (*mensam*) mentae tersere virentes; et *ib.* 13, 132. manuque simul veluti lacrimantia tersit Lumina. *Plin.* 11, 48, 108. Duros habentibus oculos, ut subinde pedibus eos tergeant. *Juven.* 14, 62. Hic lavet argentum, vasa aspera tergeat alter. *Id.* 13, 44. et jam siccato nectare tergens Brachia Vulcanus. *Virg. A.* 7, 626. Pars leves clipeos, et spicula lucida tergent. Ubi *Pierius*: Quamvis codices nonnulli *tergunt* legant, plures tamen et probatiores *tergent.* [*Etiam *Liv.* de poliendis armis dixit *tergere*, ut Gr. ἐκτρίβειν. Cf. 26, 51.] *Hor. Sat.* 2, 2, 24. gallina tergere palatum, *h. e.* gallinam comesse. ℙ Translate. *Sen. Herc. Oet.* 907. furoris fonte Cinyphio scelus sub axe Libyco tersit, *h. e.* expiavit. *Mart.* 6, 1. Sextus mittitur hic tibi libellus, Quem si terseris aure diligenti, Audebit minus anxius tremensque Magnas Caesaris in manus venire, *h. e.* emendaveris. ℙ *Tersti* syncop. pro *tersisti* nonnulli leg. ap. *Catull.* 66, 30., alii *tristi* pro *trivisti*. Sic *intristi* pro *intrivisti* ap. *Ter. Ph.* 2, 2, 4.

TERGESTĪNUS, a, um, adj. ad Tergeste (Τέργηστον) pertinens, oppidum Istriae in intimo recessu sinus cognominis (*golfo di Trieste*), colonia Romanorum in tribu Pupinia, XXIII. mill. pass. ab Aquileja, cujus mentio est in *Inscr.* ap. *Donat.* 292, 10. L. Messius L. F. Pup. Potens Tergeste Mil. Coh. IIII. Pr. Genialis (*corrige* Pr. 7. Genialis) etc. *Plin.* 3, 18, 22. Tergestinus sinus. ℙ *Tergestini, orum*, absolute, sunt incolae illius oppidi. *Hirt. B. G.* 8, 24. Ne quod simile incommodum accideret, ac Tergestinis accidisset.

TERGILLA, ae, f. cutis suis crassa, cum sua pulpa, seu adipe: dimin. tergoris. *Gloss. Phil.* Tergilla, sive tergillum, φορίνη, χοίρου δέρμα. *Apic.* 4, 3. Spathulam porcinam coctam tessellatim concides cum sua sibi tergilla.

[TERGILLUS, i, m. nomen propr. unius ex septem testibus in testamento M. Grunii Corocottae Porcelli, de quo V. in BUBULARIUS. Est derivatum a v. praec. *tergilla, ae. F.*]

TERGĪNUS, a, um, adj. qui est ex tergore, scorteus, coriaceus. *Lucil.* ap. *Non.* 2, 99. Cuja opera terginu' calix per castra cluebat. Ita leg. *Scal.*, alii aliter. ℙ *Terginum, i*, absolute, et subintelligitur lorum, quo caedebantur servi nocentes. *Pl. Ps.* 1, 2, 21. Nunquam aedepol vestrum durius tergum erit, quam terginum hoc meum. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 469. Orationem facere compendI potest, Solvi dum salvo in tergo et tergino licet. Alii aliter leg.

TERGĪVERSANTER, adv. cum detrectatione. *Vell.* 1, 9. Filium ejus Paulli, qui ad Cannas quam tergiversanter perniciosam reipubl. pugnam inierat, tam fortiter in ea mortem obierat.

TERGIVERSĀTIO, onis, f. νωτισμός, τοῦ νώτου στροφή, subterfugium, detrectatio, recusatio, declinatio. *Cic. Mil.* 20. Quid ergo erat morae, et tergiversationis? *Hirt. B. Afr.* 8. *med.* Haec ita unicuique praecipiebat, ut, fieri posset, necne, locum nullum excusatio haberet, nec moram tergiversatio. *Front. Aquaed.* 5. Appius multis tergiversationibus extraxisse censuram traditur, donec et viam, et hujus aquae ductum consummaret, *h. e.* cunctationibus.

TERGĪVERSĀTOR, oris, m. νωτιστής, περικάμπτης, qui tergiversatur, cunctator. *Gell.* 11, 7. Non enim Lucilium legistis, qui tergiversatorem *bovinatorem* dicit. *Arnob.* 7, 247. Tergiversatorem in obsequio esse.

TERGĪVERSOR, aris, dep. 1. νωτίζω, στρέφομαι, ἀναστέλλομαι, proprie est tergum obvertere, et subterfugere. Unde in *Gloss. Phil.* apte exponitur νωτοστροφεῖν. *Cic. Tusc.* 5, 28. Itaque eam tergiversari non sinent, secumque rapient ad tormenta. *Id. Att.* 7, 1. Non est locus ad tergiversandum contra Caesarem; et *ib.* 12. *med.* An cuncter et tergiverser, et iis me dem, qui, etc.? ℙ Refertur etiam ad judicia. *Mart. Dig.* 48, 16, 1. Tergiversari, in universum ab accusatione desistere. *Cic. Planc.* 19. Quid taces? quid dissimulas? quid tergiversaris? *Id. Fl.* 20. Hunc aestuantem et tergiversantem judicio ille persequitur. Item ad disputationes, controversias, et cetera hujusmodi, quae verborum contentionem habent, pro fallere, et dicta mutare, ut *Non.* 1, 197. ait. *Cic. Tusc.* 3, 18. Quid tergiversamur, Epicure, nec fatemur, eam nos dicere voluptatem, etc.? *Id. Off.* 3, 33. In his tribus generibus non incallide tergiversantur.

TERGO, is. V. TERGEO.

TERGŎRO, as, a. 1. tergus facio, tego. *Plin.* 8, 52, 78. Sues indurantes attritu arborum costas, lutoque se tergorantes, *h. e.* quasi tergus novum e luto sibi inducentes.

TERGUM, i, n. νῶτος, dorsum tum bestiarum, tum hominis. Falsum est enim, quod quidam grammatici docuerunt, *tergum* esse hominum tantum, *tergus* bestiarum. *Phaedr.* 4, 9. Peras imposuit Juppiter nobis duas: Propriis repletam vitiis post tergum dedit, Alienis ante pectus suspendit gravem. *Asin. Poll.* ad *Cic. Fam.* 10, 32. *med.* Cum manibus ad tergum rejectis inambularet. *Cic. N. D.* 2, 49. *f.* Grues in tergo praevolantium capita reponunt; et *ib.* 63. *med.* Boum terga non sunt ad onus accipiendum figurata. *Liv.* 3, 55. *f.* Tergo, ac capite puniri, *h. e.* virgis caedi, et securi percuti. ℙ *Terga vertere, dare*, fugere. *Caes. B. G.* 1, 53. Ita proelium restitutum est, atque omnes hostes terga verterunt, nec prius fugere destiterunt, quam, etc. *Liv.* 22, 29. (et 36, 38.) Qui plures simul terga dederant, conversi in hostem, etc. *Juven.* 15, 75. et *Tac. Agr.* 37. Terga fugae praestare. *Ov. Met.* 10, 706. praebere. Hinc terga absolute pro fuga. *Ov. A. Am.* 1, 209. Tergaque Parthorum, Romanaque pectora dicam. ℙ *Dare terga*, oneri cedere, ut qui ferendo impares inclinantur. *Prop.* 3, 7, 5. Turpe est, quod nequeas, capiti committere pondus, Et pressum inflexo mox dare terga genu. ℙ Servorum terga plagis obnoxia. *Pl. Bacch.* 2, 3, 131. Si illi sunt virgae ruri, at mihi tergum domi est. *Id. Capt.* 3, 4, 117. Vae illis virgis miseris, quae hodie in tergo morientur meo! *Id. As.* 2, 4, 75. Dabitur pol supplicium mihi te tergo vestro. *Id. Men.* 2, 2, 3. Vae tergo meo! *Sall. or. Macri Licin. ad pleb. f.* Abunde libertatem rati, quia tergis abstinetur. ℙ Sumitur pro parte postica et aversa cujuscumque rei. Hinc illa *ab tergo, post tergum*, ap. *Cic., Caes., Liv., Just.* et alios frequentissime. Sic *Liv.* 25, 15. Ut ad terga collis hostem pertraheret. *Juven.* 13, 16. qui jam post terga reliquit Sexaginta annos. *Id.* 1, 5. summi plena jam margine libri, Scriptus et in tergo, necdum finitus Orestes. *Virg. G.* 2, 271. de arbore: quae terga obverterit axi. ℙ *Terga*, extima pars, tegumentum. *Id. A.* 10, 784. linea terga clipei; et *ib.* 482. tot ferri terga, tot aeris. ℙ *Terga aquae*, superficies, qua naves vehit, quemadmodum tergo jumenta ferunt onera: qua ratione et *dorsum maris* dicimus. *Ov. Pont.* 1, 2, 82. Dura meant celeri terga per amnis equo. *Claud. B. G.* 338. de Rheno, et Istro: Ambo habiles remis, ambo glacialia secti Terga rotis. *Lucan.* 9, 341. Eminet in tergo pelagi; et 5, 564. niger inficit horror Terga maris. ℙ *Terga arvorum*, itidem superficies. *Virg. G.* 1, 97. proscisso quae suscitat aequore terga; et *ib.* 2, 236. glebas cunctantes, crassaque terga. ℙ *Terga serpentum* totum corpus interdum significant. *Virg. G.* 3, 426. Squamea convolvens sublato pectore terga; et *A.* 2, 208. sinuantque immensa volumine terga. Sic *Petr. Sat.* 89. Stabant gemina nati pignora Lauconte, quos repente tergoribus ligant Angues corusci. ℙ Eadem ratione dixit *Virg. A.* 6, 421. de Cerbero: ille fame rabida tria guttura pandens Corripit objectam, atque immania terga resolvit Fusus humi; et *ib.* 1, 637. sociis ad litora mittit Viginti tauros, magnorum horrentia centum Terga suum, *h. e.* integros sues centum; et *ib.* 8, 183. Perpetui tergo bovis, *h. e.* integre apposito, neque in frusta dissecto. ℙ *Tergum* pro tergore, seu corio. *Virg. A.* 1, 372. Taurino quantum possent circumdare tergo. ℙ Et pro aliqua re ex tergore facta. *Ov. Met.* 15, 304. derepta bicorni Terga capro, *h. e.* utres. Sic *Met.* 14, 225. venti bovis tergo inclusi. *Id. Fast.* 4, 212. et 342. Et feriunt molles taurea terga manus, *h. e.* tympana. Sic *Stat. Achill.* 2, 154. Euia pulsant Terga manu; et *Th.* 8, 221. aera sonant, Idaeaque terga. *Virg. A.* 9, 412. de hasta: Et venit aversi in tergum Sulmonis, ibique Frangitur, *h. e.* in scutum. Sic *ib.* 10, 718. et tergo decutit hastas; et *Ov. Met.* 12, 96. telum Misit in Aeacidem, quod aes, et proxima rupit Terga novena boum. *Stat.* quoque scutum describens *Th.* 4, 166. Quatuor indomitis Capaneus erepta juvencis Terga, superque rigens injectu molis ahenae Versat onus. *Lucan.* 10, 12. terga testudinis Indae. ℙ In illo *Juven.* 11, 82. Sicci terga suis rara pendentia crate, etc. et *Ov. Met.* 8, 648. Sordida terga suis, etc. non solum corium intelligimus, sed cum sua carne et pingui, quod est laridum. V. v. sq. ℙ Masc. gen. *Pl. As.* 2, 2, 52. Habeo, opinor, familiarem tergum, ne quaeram foris. Ita leg. etiam *Non.* 3, 242. ℙ *Tergibus* pro *tergis* a recto *tergu*, ut *genu*, quidam leg. ap. *Lucr.* 2, 87. neque quidquam a tergibus obstet. Alii *tergis*, ut versus sit spondaicus. Fortasse legendum *a tergo ibus* (ἀρχαϊκῶς pro *eis*). V. IS.

TERGUS, ŏris, n. δέρμα, corium, pellis, cutis: a *tego*, ut vult *Varr. L. L.* 4, 22. *med.* Quare non defuere, qui *tegus* legendum putarent. Sunt etiam qui ita distinguunt, ut *tergus* significet pellem recens detractam; *corium*, postquam confecta est:

quod est falsum omnino. *Cels.* 7, 25. Cutis circa glandem prehenditur et extenditur, deinde juxta pubem in orbem tergus inciditur, donec coles nudetur; et *ib. n.* 2. Subter a summa ora cutis inciditur, atque ita superius tergus relaxatum cedere retro potest. *Id.* 4, 1. *med.* Ventriculus constat ex duobus tergoribus, *h. e.* tunicis, membranis, tegumentis. *Virg. A.* 1, 215. Tergora diripiunt costis, et viscera nudant. *Plin.* 8, 10, 10. de eleph.: Durissimum dorso tergus, ventri molle. *Sil.* 3, 209. squalenti tergore serpens. ¶ Pro scuto e tergore. *Ov. Met.* 13, 347. Gestasset laeva taurorum tergora septem. *Mart.* 7, 2. Martis tergus Geticum, *h. e.* lorica, thorax. ¶ Pro larido. *Ov. Met.* 8, 649. Servatoque diu resecat de tergore partem Exiguam, sectamque domat ferventibus undis. V. v. praec. Ap. *Phaedr.* 2, 1. divisum tergus juvenci est ipsum corpus sectum in partes. ¶ De corpore serpentis. V. in v. praec. ¶ Ponitur et pro tergo. *Colum.* 6, 37. *f.* Ut equa facilem sui tergoris ascensum minori quadrupedi praebeat. *Prop.* 2, 20, 6. Helle, Aurea quam molli tergore vexit ovis. Est qui leg. *vellere.* *Virg. A.* 9, 763. raptas fugientibus ingerit hastas In tergus. Ita leg. etiam *Charis.* 1, 54. et 118, et habetur in Romano codice ap. *Pierium:* alii *tergum.* [*Invertit Noster hujus loci ordinem ita ut quae primum locum tenere debuerint, ad finem rejecerit: propria enim hujus vocis notio eadem est cum *tergi* vocabulo.]

*TERĬAS, ae, m. fluvius Siciliae, de quo *Plin.* 3, 8. ¶ Hodie appellatur *San Leonardo. B. A.*

TERĪNAEUS, a, um, adj. ad Terinam pertinens, oppidum Bruttiorum ad sinum cognominem, a Crotoniensibus conditum, et ab Annibale dirutum, prope urbem, quae nunc *Nocera* dicitur. *Plin.* 3, 5, 10. Crotoniensium Terina, sinusque ingens Terinaeus. *golfo di Sant' Eufemia;* et *Cic. Tusc.* 1, 48. Elysius Terinaeus.

*TERIOLI, orum, arx cum oppidulo, in Rhaetia, inque Athesis ripa. *Notit. Imper.* Praefectus legionis tertiae Italicae transvectione specierum deputatae Teriolis; et *mox:* Tribunus gentis per Rhaetias deputatae Teriolis. ¶ Hodiernum nomen est *Tyrol. B. A.*

TERJŪGUS, a, um, adj. idem ac ternus, ut *quadrijugus* quaternus. *Auson. ep.* 8, 11. Perfer in excursu vel terjuga millia epodon.

TERMEN, inis, n. idem ac terminus. *Varr. L. L.* 4, 4. Terminus cum in Latio aliquot locis dicitur, ut apud Accium, non terminus, sed termen: [hoc Graeci τέρμα. *Vet. Inscr.* ap. *P. Vict. Aldin. Ant. lap. Ticin.* p. 65. . . . . . . termen Pon. Cur. qui judiciis suis procurandum injunxit. *F.*]

TERMENTĀRIUM pro Terimentarium, ii, n. linteum: a terendo. *Varr. L. L.* 4, 4. Hinc linteum, quod teritur corpore, termentarium.

TERMENTUM, i, n. *Festus:* Termentum pro eo quod nunc dicitur detrimentum, utitur Plautus in Bacchidibus. *Plauti* locus est *Bacch.* 4, 9, 5. Non Pelides termento fuit, prae ut ego herum expugnabo meum. Alii leg. *tormento.* [At *Both.* ex MSS. et ex conjectura sic: Non pol id est! termentum fuit, prae ut herum expugnavi meum! *F.*]

*TERMĒRA, opp. Cariae. *Plin.* 5, 29. *B. A.*

TERMES, ĭtis, m. ramus desectus ex arbore, nec foliis repletus, nec nimis glaber. Ita describit *Paul.* ex *Festo.* *Gell.* 3, 9. *extr.* Palmae termes ex arbore cum fructu avulsus, spadix dicitur. *Grat. Cyn.* 20. et inculto Silvanus termite gaudens. Adde *ib.* 132. ¶ Praecipue ramus olivae. *Hor. Epod.* 16, 45. Germinat et nunquam fallentis termes olivae. ¶ De tarmite V. TARMES. ¶ *1. q. terebinthus. *Colum.* 7, 9. Oleastris, termitibus. Sic ed. *Schneid.* ubi ed. *Gesner.* cum aliis, *tamaricibus.* ¶ Fuit et Termes, *Τέρμες Ptolemaeo*, opp. Hispaniae Tarraconensis, non procul a Numantia, hodie *Lerma* dictum. *Plin.* 3, 3. *Flor.* 3, 22. *extr.* V. *Termestinus.* ¶ *Termes, etis*, opp. Ioniae. *Plin.* 5, 29. *B. A.*

[TERMESSENSES, ium, m. plur. *Τερμησσεῖς*, incolae Termessi, urbis Pisidiae, quae ex *Stephan. Byz.* duplex fuit, major et minor, quarum una nunc fortasse *Estenap.* dicitur. *Liv.* 38, 15. Termessenses eo tempore Isindensium arcem, urbe capta, obsidebant. In *S. C.* ap. *Mur.* 582. iidem *Termenses*, modo *Thermenses*, modo *Termeses*, *majores Pisidiae* dicuntur. *F.*]

[TERMESTĪNUS. a, um, adj. ad Termestem pertinens, opp. Hispaniae citerioris, cujus mentio ap. *Plin.* 3, 3, 4. est. *Tac. A.* 4, 44. Facinus atrox in citeriore Hispania admissum a quodam agresti nationis Termestinae. Hinc *Termestini*, *orum*, absolute sunt incolae illius oppidi. *Liv. Epit.* 54. Q. Pompejus consul in Hispania Termestinos subegit. *F.*]

TERMĬNĀLIS, e, adj. ὅριος, ad terminum pertinens. *Tert. Jejun.* 11. *f.* Palos terminales figere. *Paul. Sent.* 5, 22. Terminos effodere, arboresve terminales evertere. *Ammian.* 18, 2. *med.* Ubi terminales lapides Alamannorum et Burgundiorum confinia distinguebant. ¶ *Terminalis sententia*, quae liti finem imponit. *Imp. Justin. Cod.* 4, 31, 14. Litem sententia terminali componere. ¶ *Terminalis tuba*, quae signum dat termini et finis ludorum. *Appul. Met.* 10. Ubi discursus reciproci multimodas ambages tubae terminalis cantus explicuit, aulaeo subducto, et complicatis sipariis, scena disponitur. ¶ [*Terminalis* vocatur cannabis silvatica, quia termini locum habet, cum secus vias ac sepes seritur. *Appul. H.* 1, 14. Cannabis alia est usualis, alia agrestis, quam Itali terminalem appellitant. Nascitur locis asperis et secus vias ac sepes. *F.*] ¶ *Terminalia*, *orum*, et *ium*, festa in honorem dei Termini, VII. cal. Mart., ut docet *Lactant. Mort. persecut.* 12., quo nempe tempore annus terminabatur, die ante Regifugium. *Varr. L. L.* 5, 3, *Cic. Phil.* 12, 10., *Liv.* 43, 13. et 45, 44. et *Macr. Sat.* 1, 13. V. *Ov. Fast.* 2. a *v.* 639. De genitivo plurali V. dicta in SATURNALIA. *Hor. Epod.* 2, 59. Vel agna festis caesa Terminalibus. *Cic. Att.* 6, 1. *in.* Accepi tuas litteras a. d. quintum Terminalia.

TERMĬNĀTĒ, adv. cum termino. *Auct. de cas. litter.* p. 243. *Goes.* Fundo terminate finem constituimus.

TERMĬNĀTĬO, onis, f. ὁρισμός, actus terminandi. *Inscr.* ap. *Grut.* 197, 5. 198, 2. L. Messius Rusticus curator alvei et riparum Tiberis et cloacarum urbis R. R. restituit secundum praecedentem terminationem proxim. cipp. Ped. CX. ¶ Item definitio, distinctio, discretio. *Cic. Fin.* 5, 10. Exposita rerum expetendarum terminatione, cur ista se res ita habeat, deinceps demonstrandum est. *Id. Or.* 53. Ut igitur poetica, et versus inventus est terminatione aurium, observatione prudentium. [*Terminatio* hic est, intpr. *Schütz.* in *cl. Cic.*, i. q mensura.] *Id. ib.* 59. Ante circumscribitur mente sententia, confestimque verba concurrunt: quae mens statim dimittit, ut suo quodque loco respondeat: quorum descriptus ordo alias alia terminatione concluditur, *h. e.* modo hunc, modo illum terminum ac positionem verborum structurae imponendo.

*TERMĬNĀTOR, oris, m. ὁροθέτης. *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

TERMĬNĀTUS, a, um, part. a *termino:* ὡρισμένος. *Plin.* 6, 27, 31. Regiones ab oriente Indo, ab occidente Tigri, a septentrione Tauro, a meridie rubro mari terminatae. *Cic. Fin.* 1, 13. *f.* Propterea, quod ipsa natura divitias, quibus contenta sit, et parabiles, et terminatas habet. [*Apte *Goerenz.* comp. verba ex Epicuri κυρίαις δόξαις ap. *Diog. Laert.* 10, 144. ὁ τῆς φύσεως πλοῦτος καὶ ὥρισται καὶ εὐπόριστός ἐστιν.] *Id. Fam.* 3, 12. *f.* Jam imperio annuo terminato, [*i. e. finito. Sequentem locum ex *Bail.* adduxit *Furnal.*] *Id. Or.* 20. Oratio conclusa et terminata. [*In *Orell. ed.* haec verba loco citato non reperi. *Schütz.* in *cl. Cic.* s. h. v. laud. ejusd. *Or.* 58. univera comprehensio et species orationis clausa et terminata est: porro *ib.* 6. alii laevi et structa et terminata (oratione).] *Colum.* 10. *praef. f.* Materia per se, et quasi suis finibus terminata; et *Julian. Dig.* 47, 2, 58. Si negotium terminatum est, *h. e.* transactum, peractum. *Paul. ib.* 50, 16, 230. Res judicio terminatae. *Id. ib.* 42, 1, 45. Lis terminata.

TERMĬNĀTUS, us, m. idem quod terminus. *Lex de aquaed.* ap. *Front. Aquaed.* 129. Quique erunt circa fontes, et fornices, et muros, et rivos, et specus, terminatus, arbores, vites, vepres, sentes, ripae, maceria, salicta, aruudineta, tollantur, excidantur.

TERMĬNO, as, avi, atum, a. 1. ὁρίζω, terminos constituo, certis finibus circumscribo, definio, finio. [*De ratione hujus verbi exposita v. *Doederl.* 4, 364.] *Lucr.* 1, 998. Terra mare, et contra mare terras terminat omnes. *Cic. Off.* 1, 10. *f.* Illorum fines, sicut ipsi dixerant, terminavit: in medio relictum quod erat, populo R. adjudicavit. *Id. Caecin.* 8. Ingrediens intra finem ejus loci, quem oleae terminabant. *Liv.* 5, 50. Fana omnia, quod ea hostis possedisset, restituerentur, terminarentur, expiarentur. *Inscr.* ap. *Grut.* 196, 4. Ti. Claudius Drusi F. Caisar Aug. Germanicus, auctis populi R. finibus, pomerium ampliavit, terminavitque. *Alia* ap. *eund.* 199, 1. Cippis terminarunt viam. *Cic. N. D.* 2, 54. Stomachus palato extremo atque intimo terminatur. *Id. Cat.* 3, 11. Quorum alter fines vestri imperii non terrae, sed coeli regionibus terminaret. *Id. Mil.* 27. Qui Janiculo et Alpibus spem possessionum terminabat suarum. *Id. Sen.* 23. An censes, me tantos labores suscepturum fuisse, si iisdem finibus gloriam meam, quibus vitam, essem terminaturus? *Id. Tusc.* 1, 25. *med.* Pythagoras sonos vocis, qui infiniti videbantur, paucis litterarum notis terminavit, [*i. e. ad certum numerum revocavit;] et *ib.* 2, 19. *med.* Terminare magnitudinis et diuturnitatis modum. *Liv* 32, 4. Sic immensa panditur planities, ut subjectos campos terminare oculis haud facile queas, *h. e.* eorum fines oculis cernere. *Just.* 22, 5. *f.* Gloriam tam honestae militiae tantam in omne aevum futuram, ut terminari nullo tempore oblivione possit. *Cic. Off.* 3, 33. Epicurus bona voluptate terminavit, mala dolore. ¶ [Pro composito *distermino*, h. e. terminis statutis secerno ac discrimino. *Liv.* 32, 28. *f.* Praetores terminare jussi, qua ulterior citeriorve provincia servaretur. *Id.* 42, 1. Senatui placuit, consulem ad agrum publicum a privato terminandum in Campaniam ire. *Inscr.* ap. *Marcell. de stil. Inscr. Lat.* T. 1. p. 240. Cn. Sentius S turninus, C. Clodius Licinus Cos. terminaverunt l cum publicum ab privato. V. *Marin. Iscriz. Alb.* 23. [*Ex *Bail.* transtulit *F.*] ¶ *Terminare orati nem*, concludere, absolvere, finire. *Cic. Marce* 11. Unde est orsa, eodem terminetur oratio. *Id. O* 59. Censent, cadere tantum numerose oportere te minarique sententiam. *Id. Or.* 3, 47. *extr.* Vult cla sulas longa plerumque syllaba terminari. [*C *Schütz. cl. Cic.* s. h. v.]

TERMĬNUS, i, m. τέρμα, τέρμων, ὅρος, finis, mes: v. gr. lapis, aut stipes, qui ponitur ad den tandos fines agrorum, regionum, ditionum. [*A curatissime hujus vocabuli naturam describit *D derl.* 4, 369. sq.] *Cic. Acad*, 4, 43. Est enim in eos non de terminis, sed de tota possessione conte tio. *Plin.* 18, 2, 2. Feriae religiosae terminis agr rum, *h. e.* Terminalia. *Just.* 7, 1. Macedoniae t mini perangusti fuere; et 1, 1. Rudes ad resiste dum populos, terminos usque Libyae, perdomu *Id.* 21, 6. Alexandria in terminis Africae et Aegy condita. *Tac. A.* 12, 23. Terminos urbis propag re; et *ib.* 24. ponere. Apud Romanos Deus fuit: quo *Ov. Fast.* 2, 639. solito celebretur honore, parat indicio qui Deus arva suo. Termine, sive pis, sive es defossus in agro Stipes ab antiquis: quoque numen habes. Te duo diversa domini parte coronant: Binaque serta tibi, binaque liba runt; et *ib.* 639. Tu populos, urbesque, et regna gentia finis: Omnis erit sine te litigiosus ager. *stus:* Termino sacrificabant, quod in ejus tutela nes agrorum esse putabant. Denique Numa Pom lius statuit, eum, qui terminum exarasset, et ips et boves sacros esse. Haec *Festus.* *Lactant.* 1, *f.* Quid? qui lapidem colunt informem, cui non est Terminus, hic est, quem pro Jove Saturnus citur devorasse. *Id. ib.*, *Ov. l. c.*, *Liv.* 1, 55. *Serv.* ad illud *A.* 9, 448. Capitoli immobile saxu narrant hujusmodi fabulam: Cum Tarquinius Sup bus templum Jovi facere vellet in monte Tarp ubi varia sacella erant multorum Deorum: vis est iis religionibus locum liberare, ut uni Jovi va ret. Itaque auspicio facto, cum ceterorum exau rationem admitterent, aves, in Termini (addit *L* 5, 54. *extr.* et Juventatis) fano non addixere: q res, firmum fore ac stabile Romanorum imperi portendere credita est. Exstructo igitur templo, pra Terminum reliquere in tecto foramen, ut, q non cesserat, libero coelo frueretur: atque ob i Deo non nisi sub divo sacrificare mos fuit. *Fest* Terminus quo loco colebatur, super eum foran patebat in tecto, quod nefas esse putarent, ter num intra tectum consistere. ¶ Significat etiam nem cujuscumque rei. *Cic. Am.* 16. Constitue sunt, qui sint in amicitia fines, et quasi termini ligendi. *Id. Quint.* 10. *med.* Certos mihi fines minosque constituam, extra quos egredi non sim. *Id. Or.* 1, 49. Crassus mihi visus est orat facultatem, non illius artis terminis, sed ingenii finibus describere. *Id. Fam.* 6, 22. Cum consilii eum tibi finem statueris, quem ipsa fortuna ter num nostrarum contentionum esse voluit. *Hirt. Afr.* 54. Quoniam ipsi sibi neque modum, neque minum constituunt, etc. *Cic. Cat.* 4, 10. Pom res gestae iisdem, quibus solis cursus, regioni ac terminis continentur. *Id. Rabir. perd.* 10. Nihil longius, quam vitae termini postulant, c tare. *Plin. ep.* 6, 29. Hos terminos dignitati ac recundiae tuae statuo. *Cic. Or.* 1, 16. Nullis ter nis circumscribere aut definire jus tuum. *Vell.* 2, Neque in pecunia, neque in gloria concupiscenda modum norat, aut capiebat terminum. *Pl. As* 2, 13. Ego pol te redigam ad egestatis terminos. Translato et obsceno sensu significat etiam τὸ αἰ ον ἀρρενικόν. V. *Pompon. l. c.* in OCQUINISCO. [*Terminus* est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1(2. P. Quintius L. F. Quir. Terminus. *F.*]

TERMĪTĒUS, a, um, adj. a *termes, itis.* G *Cyn.* 446. ipse manu ramum pallente sacerdos T miteum quatiens, *h. e.* ramum oleagineum.

TERMO, onis, m. idem ac terminus, apud v res. *Ennius* ap. *Fest.* Ingenti vadit cursu, qua ditu' termo est; et *idem:* Hortatore bono p quam jam finibu' termo est.

TERNĀRĬUS, a, um, adj. τριττὺς, qui tria c tinet. *Colum.* 11, 2. *med.* de scrobib.: Eorum q ternarii, hoc est quoquo versum pedum quatuor est commodum terrenum, quatuordecim ab uno unt; ternarii autem duodeviginti. T [*Ternar ii*, m. absolute, idem videtur esse ac nummus reus, qui triens dicitur, q. v. v. *Pelag. Vet. med.* Ungula subter molliter raditur scalpello fa cali, et a qua ternarii magnitudo tollitur. *F.*]

TERNI, ae, a, adj. dispertitiv. τρεῖς, τρία, t *Varr. R. R.* 2, 1. Ea partes habet novem, ter nas; et *Plin.* 20, 17, 73. Ternis in die pilulis. *Verr.* 2, 3, 48. Ut in jugera singula ternis medim decidere liceret. *Virg. A.* 5, 247. Muneraque in ves ternos optare juvencos. ¶ Extra distribution *Ov. Met.* 10, 22. Terna Medusaei vincirem gutt monstri, *h. e.* tria guttura Cerberi. *Virg. A.* 5, 5 Tres equitum numero turmae, ternique vagan Ductores. Adde *Tibull.* 4, 1, 112. ¶ In sing. nu

riplex. *Virg. A.* 5, 120. terno consurgunt ordi-remi. *Claud. Laud. Seren.* 88. te Gratia terna vit, docuitque loqui, *h. e.* Gratiae tres. ℙ In plur. saepius *ternum*, quam *ternorum* dicimus. . 16, 36, 67. Intervallo ternorum pedum. *Id.* 17, 73. Mensura ternum digitorum. *Id.* 25, 6, Caules ternum cubitorum. *Id.* 11, 29, 35. Ter-pedum longitudo.

ERNIDENI, ae, a, adj. dispertitiv. terni et de-*Plin.* 18, 26, 62. Ternadena ova subjicito aesta-ta, hieme pauciora, non tamen infra novena. qui putant ternadena ova esse triginta, non ecim: quorum sententia vel ex eo refellitur, quod jusdem *Plinii* praecepto 10, 54, 75. ova impari er numero supponenda sunt.

ERNIO, onis, m. numerus tria continens. *Gell.* 0. Numerus ternio, qui Graece dicitur τριάς. *Gell.* 7, 257. Multiplicet ternio seipsum, fiunt erna novem. ℙ Ita etiam vocatur jactus in lu-lorum, et tesserarum a numero punctorum, ubi n *trio* pro *ternio* legitur. *Isid. Or.* 18, 65. Ja-quisque apud lusores veteres a numero voca-r, ut unio, binio, trio, quatrio, quinio, se-*F.*]

ERNOX, trina nox. V. HERCULEUS.

ERNUS. V. TERNI.

ERO, is, trivi, tritum, a. 3. τρίβω, comminuo, nuo, contero, tenuo, consumo. [*Prima vo-gnificatio non est comminuendi etc. sed frican-ngendi. Hinc patet, quam recte hujus loci pla ordine suo disosita sint. Etym. faciunt a τείρω, τέρω.] *Petr. fragm. Trag.* 74. *Burm.* nata mola buxea piper trivit. *Plin.* 34, 10, 22. e aliquid in mortario; et *ib.* 18, 50. aliquid in am. *Hor. Sat.* 1, 1, 45. Millia frumenti tua it area centum. *Plin.* 18, 10, 23. Spicam in cum palea terere. *Id.* 16, 40, 77. Teritur li-ligno, ignemque concipit attritu. *Pl. As.* 1, . Illuc me ducis, ubi lapis lapidem terit, *h. e.* trinum, ad molam. *Virg. G.* 2, 519. teritur nia bacca trapetis. *Varr. R. R.* 1, 13. Id se-m aream faciundum, ubi triturus sit frumen-*Ov. Trist.* 4, 6, 13. Hoc (*tempus*) tenuat den-terras renovantis aratri: Hoc rigidas silices, damanta terit. *Mart.* 14, 51. Non tam saepe lintea fullo tibi, *h. e.* consumet, purgando et poliendo atteruntur vestes. *Id.* 9, 23. Nec , nisi magna, meis crystalla teruntur. *Virg.* 2, 34. Nec te poenitet calamo trivisse label-*Ov. A. Am.* 1, 506. Nec tua mordaci pumice teras, *h. e.* frices, et leviges. *Tibull.* 1, 9, ec amplexus aspera barba terit, *h. e.* terendo ovet. *Virg. A.* 5, 324. calcemque terit jam Diores, *h. e.* perstringit. *Calces deterere* di-*. Merc.* 5, 2, 111. eodem sensu. *Cels. praef.* 1. Duce alii Erasistrato, teri cibum in ventre ndunt, *h. e.* concoqui. ℙ Est etiam tornare, polire: quod fit abradendo. *Plin.* 36, 26, 66. n torno terere. *Virg. G.* 2, 444. Hinc radios e rotis. ℙ *Terere locum aliquem* dicuntur, qui enter adeunt: et *terere viam*, *iter*, qui saepius redeantque. [*Plin. Pan.* 50, 3. nec jam cla-orum virorum receptacula habitatore servo te-r: ubi *Arnz.* corrumpendi, absumendi notio-idit in h. verbo.] *Mart.* 2, 11. Quod ambu-porticum terit serus; et 10, 10. Mane saluta-mina mille teras. *Hor. Epod.* 4, 14. Et Appiam s terit. *Virg. G.* 1, 380. angustum formica iter. *Ov. A. Am.* 1, 52. Nec tibi, ut invenias, terenda via est. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* flavaeque terens querceta Maricae Liris. ℙ e *aliquid*, translate est saepius uti. *Cic. Acad.* *f.* Jam enim hoc verbum satis hesterno sermo-vimus, *h. e.* usu mollivimus, si forte rude at-sperum videbatur. *Id. Fin.* 3, 4. *med.* In o sermone haec ipsa quondam rerum nomina um nova videbantur, quae nunc consuetudo trivit. *Mart.* 8, 3. jam plus nihil addere Fama potest: teritur noster ubique liber, *h.* itur ab omnibus. Adde 11, 3. ℙ Pro calca-olare, proterere. *Claud. in Ruf.* 1, 228. ju-Deorum Majestas teritur. ℙ *Terere tempus*, *aetatem*, *otium*, est traducere, agere: et fe-malam partem. *Cic. Phil.* 5, 11. *med.* r interea tempus: belli apparatus refrige-*Id. Or.* 3, 31. Neque teramus in his discen-bus aetatem. *Hor. Epod.* 16, 1. Altera jam r bellis civilibus aetas. *Virg. A.* 4, 271. qua ibycis teris otia terris? *Liv.* 1, 57. Regii s otium conviviis comissationibusque inter se nt; et *paulo post:* In convivio luxuque cum ibus tempus terentes. *Id.* 37, 27. *f.* Appro-re non ausae naves, diem trivere. *Pl. Trin.* 66. In ejusmodi negotio diem sermone terere, es mera est. ℙ In bonam. *Liv.* 26, 19. Nul-prius ullam rem egit, quam in Capitolium ngressusque aedem consideret, et plerumque in secreto ibi tempus tereret. *Virg. A.* 9, mne aevum ferro teritur, versaque juvencum fatigamus hasta. ℙ Ut illum Dii terant, qui n olitor caepam protulit. Ita *Naevius* ap. 6, 681. h. e. proterant, conterant, perdant. ena sententia est in illo *Pl. Capt.* 4, 2, 108. Bojus est, Bojam terit. V. TRITUS et BOJI. ℙ *Tristi* syncope pro *trivisti*. V. TERGEO. ℙ *Terui* in praeterito pro *trivi* agnoscitur a *Charis.* 3, 220. et confirmatur a nonnullis illo *Pl. Ps.* 3, 2, 29, Priusquam teruerunt, oculi ut exstillent, facit. Sed alii leg. *triverunt*. V. dicta in ATTERO.

[TERPNUS, a, seu ē, um, adj. τερπνός, ή, όν, delectabilis, jucundus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 647. *n.* 399. L. Sexsaejus Terpnus. Alia ap. *Mur.* 704, 5. Fuscia Q. F. Terpne. ℙ Hoc nomine fuit citharoedus, cujus cantu oblectatum Neronem, scribit *Suet. Ner.* 20. *F.*]

TERPSICHORE, es, f. Τερψιχόρη, una novem Musarum, quae choris et coetibus praeest. Dicta est a τέρποκω, delector, et χορός, chorus, tripudium, quod choreis et tripudiis delectetur, vel, ut *Plutarchus* ait, quod maximae vitae pars hisce rebus delectetur et gaudeat. Huic quidam citharae inventionem tribuunt. V. MUSA. ℙ Translate ponitur pro omni poetico studio. *Juven.* 7, 35. tunc seque suamque Terpsichoren odit facunda et nuda senectus.

[TERPSILAUS, i, m. a populo dilectus, delectatio populi: a τέρψις, delectatio, et λαός, populus. Est cogn. R. libert. *Inscr.* ap. *Donat.* 312, 10. Terpsilaus Aug. Lib. Prox. a studiis, *h. e.* proximus a studiis, qui scilicet secundo loco erat a studiis Augusti. V. STUDIUM. *F.*]

[TERPSIS, idis, f. τέρψις, delectatio. Ita appellatur una ex famulabus Diones ap. *Capell.* 9, 306. Eratine Cypridis filia, et Himeros Cupidinis assecutor, item Terpsis e famulitio Diones concinentes gratissime intravere. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Donat.* 407, 5. Antistiae Terpsidi Antistia Apate soror gemellae fecit pientissimae. *F.*]

TERPUSA, ae, f. τέρπουσα, delectans, particip. a τέρπω, delecto. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Gud.* 350, 4. Volusia L. L. Terpusa. *F.*]

TERRA, ae, f. γῆ, γαῖα, χθών, elementum frigidum et siccum, quod quoniam reliqua omnia gravitate exsuperat, infimum sibi inter ea locum vindicavit. *Varro L. L.* 4, 4. dictam ait, juxta Aelium Stilonem, quod pedibus teratur: suamque sententiam eo confirmat, quod in augurum libris *tera* scribatur unico *r*. *Cic. N. D.* 2, 39. Ac principio terra universa cernatur, locata in media mundi sede, solida, et globosa, et undique ipsa in sese nutibus suis conglobata, vestita floribus, herbis, arboribus, frugibus. *Id. Tusc.* 1, 17. Persuadent enim mathematici, terram in medio mundo sitam ad universi coeli complexum quasi puncti instar obtinere, quod κέντρον illi vocant. [*Tellus* ex vulgari ratione significat terram, qua media posita in rerum natura est: *terra* dicitur elementum, opp. ceteris elementis: *solum* adhibetur, quatenus firmum est, opp. maxime aquae, mari: *humus* simili notione comprehenditur, quatenus infima quasi naturae pars est. Cf. *Doederl.* 1, 173. sq.] ℙ Variis modis accipitur. *Varr. R. R.* 1, 9. Terra tribus modis dicitur, communi, proprio, et misto. Communi, ut cum dicimus, orbem terrae, et terram Italiam, aut quam aliam. In ea enim et lapis, et arena, et cetera ejus generis sunt in nominando comprehensa. Altero modo dicitur terra proprio nomine, quae nullo alio vocabulo, neque cognomine adjecto appellatur. Tertio modo dicitur terra, quae est mista, in qua seri quid potest, et nasci, ut argillosa, aut lapidosa, et sic aliae. Haec *Varro:* quae quidem omnia confirmari etiam possunt exemplis petitis ex *Cic.*, *Lucr*, *Vitr.*, *Liv.* et aliis, ℙ Sunt qui velint hoc nomine in sing. num. totum elementum significari, in plur. aliquot ejus regiones. *Virg. A.* 1, 7. multum ille et terris jactatus, et alto. *Cic. Catil.* 1, 8. Dubitas, si hic morari aequo animo non potes, abire in aliquas terras? ℙ Sed haec differentia aut falsa est, aut certe non perpetua. Nam et *terram* frequentissime pro una qualibet regione legimus, et *terras* pro toto orbe. *Cic. Am.* 4. Eorum, qui in hac terra fuerunt, Magnamque Graeciam, quae tum florebat, etc. Dicimus etiam, *terra Italia*, *terra Graecia*, pro regione Italiae, Graeciae, etc *Pl. Trin.* 4, 2, 88. Advecti ad Arabiam terram sumus. *Id. Men.* 2, 1, 4. Si adveniens terram videas, quae fuerat tua; et *Ov. Trist.* 1, 1, 127. nobis habitabitur orbis Ultimus, a terra terra remota mea. ℙ *Terra iter facere* opponitur navigationi; sive pedibus, sive equo, aut curru eatur. *Cic. Planc.* 40. *extr.* Iter Brundisium terra petere contendi: nam maritimos cursus praecludebat hiemis magnitudo. *Liv.* 31, 16. Classe tradita Heraclidi, ut Maroneam peteret, ipse terra eodem pergit. ℙ *A terra*, ab infimo solo. *Varr. R. R.* 3, 7. Ordines quamplurimi esse possunt a terra usque ad cameram; et *ib.* 8. Infimum ordinem oportet abesse a terra non minus tres pedes. ℙ *Ad terram*, *in terram*, humi, ad solum. *Pl. Capt.* 4, 2, 17. Tum genu ad quemque jecero, ad terram dabo. *Id. Poen. a.* 2. *v.* 38. Tam crebri ad terram accidebant, quam pira. *Id. Pers.* 2, 4, 22. Te hodie si prehendero, defigam in terram colaphis; et 5, 2, 15. et *Rud.* 4, 3, 71. Affligere aliquem ad terram. *Ter. Ad.* 3, 2, 18. Capite aliquem in terram statuere. ℙ *De terra*, ex humo. *Cic. Caecin.* 21. Qui saxa jacerent, quae de terra ipsi tollerent. ℙ *Terrae* dativus a poetis dicitur pro *ad*, vel *in terram*. *Virg. G.* 2, 290. penitus terrae defigitur arbos; et *ib.* 318. radicem affigere terrae. *Ov. Met.* 2, 345. terrae procumbere. *Virg. A.* 11, 87. Sternitur et toto projectus corpore terrae. [*Liv.* 5, 51. Sacra in ruina rerum nostrarum terrae celavimus. V. *Schell. Observ.* in *Liv.* p. 308. *Plin. H. N.* 14, 21. In fodiuntque terrae tota. Ceterum duplex est virorum doctorum de hoc dicendi genere sententia: alii, quos *Forc.* secutus est, pro dativo: alii pro genitivo accipiunt *terrae*. *Ruddim.* 2, 274. quaedam saltem dandi casu vult accipi: *Ramsh.* §. 147. p. 419. ubique genitivum intelligit, et quietis et motionis significatu adhiberi solitum.] ℙ In plur. num. etiam ubi opus non est. *Plin. ep.* 6, 20. *med.* Nec multo post illa nubes descendere in terras, operire maria. *Pl. Rud. prol.* 1. Qui gentes omnes, mariaque, et terras movet. *Cic. Agr.* 2, 23. *f.* Pecunia tanta, quanta sit in terris. *Virg. A.* 1, 228. Despiciens mare velivolum, terrasque jacentes. ℙ *Terrae*, terrarum orbis: item homines, et humana negotia. *Id. G.* 2, 538. hanc vitam in terris Saturnus agebat; et *ib.* 1, 25. urbesne invisere, Caesar, Terrarumque velis curam. *Ov. Pont.* 3, 3, 61. Sic regat imperium, terrasque coerceat omnes Caesar. *Stat. Th.* 1, 179. summe Deorum, Terrarumque sator. *Ov. Fast.* 2, 131. Hoc tu per terras, quod in aethere Juppiter alto, Nomen habes: hominum tu pater, ille Deum. *Id. Met.* 15, 832. Pace data terris. *Virg. Ecl.* 4, 13. siqua manent sceleris vestigia nostri, Irrita perpetua solvent formidine terras. ℙ *Terra ortus*, *terrae filius* tam in bonam, quam in malam partem adhiberi potest: tum quia terra orti dicuntur, quorum antiquissimum genus est, et in ipsa vetustate sepultum; tum quia etiam ita appellantur ignobiles homines, qui patrem et avum ciere non possunt. *Quint.* 3, 7. *f.* Multum auctoritatis affert vetustas, ut iis, qui terra dicuntur orti: αὐτόχθονες. *Cic. Att.* 1, 13. *med.* Huic terrae filio, nescio cui, committere epistolam tantis de rebus non audeo. *Minuc. Fel. Octav.* 22. *f.* Inopinato visos, coelo missos; ignobiles et ignotos, terrae filios nominamus. ℙ *Terram videre*, vel *in terra esse* dicuntur, qui ad molesti prolixique laboris finem propemodum pervenerunt. Sumptum a navigantibus. *Pl. Merc.* 1, 2, 84. Equidem jam me censebam esse in terra, atque in tuto loco. *Cic. Mur.* 2. *f.* Quo tandem animo me esse oportet prope jam ex magna jactatione terram videntem? ℙ *Terra, marique*, vel *aut terra, aut mari*, est in omnibus locis, vel quacumque ratione. *Pl. Ps.* 1, 3, 83. Ego in hoc triduo aut terra, aut mari alicunde evolvam id argentum tibi. *Cic. Fin.* 5, 4. Ut nulla pars coelo, mari, terra, ut poetice loquar, praetermissa sit. *Vat.* ad *Cic. Fam.* 5, 9. Ego tamen, terra marique ut conquireretur, praemandavi. ℙ *Percontari a terra ad coelum*, proverbialis locutio est, quae significat minute exquirere, et ab initio ad finem usque rem totam sciscitari. *Pl. Pers.* 4, 4, 54. Volo hanc ego percontari. *Sa.* A terra ad coelum, quidlubet. ℙ Genitivus pluralis *terrarum* eleganter jungitur cum quibusdam adverbiis loci, et vim quandam addit orationi. *Cic. Verr.* 2, 5, 55. Ubicumque terrarum et gentium. *Id. Att.* 5, 10. *med.* Nesciebam ubi terrarum esses. *Ter. Ph.* 3, 3, 18. Quoquo hinc asportabitur terrarum. ℙ A veteribus terra Dea habita est, variis nominibus appellata, Tellus, Vesta, Ceres, Mater, Cybele, etc. *Cic. N. D.* 3, 20., *Plin.* 2, 63, 63. et *Ov. Fast.* 6, 299. et 460. Fabulantur autem esse eam filiam Demogorgonis, quae ex incertis patribus Noctem pepererit, Tartarum, Famam, Tagem, Antaeum, Pythonem, Typhonem, Tityum, etc. V. *Hyg. praef.* et *fab.* 55. 140. et 152., quibus locis plurimos ejus filios recenset, ut merito una rerum naturae partium cognomine appelletur maternae venerationis, ut ait *Plin. l. c.*, ubi et laudes ejus fuse persequitur. *Varr. R. R.* 1, 1. Juppiter appellatur, Tellus Terra mater. *Suet. Tib.* 75. Terram matrem, Deosque Manes orare, ne mortuo sedem ullam, nisi inter impios darent. Adde *Liv.*, *Lucr.*, *Ov.* quos in MATER attulimus. ℙ *Sub terras*, aut *terris* poetice refertur ad Inferos. *Virg. A.* 4, 654. Et nunc magna mei sub terras ibit imago. *Prop.* 3, 3, 61. Sub terris si jura Deum, et tormenta gigantum. *Id.* 2, 14, 31. Illi sub terris fiant mala multa puellae, Quae, etc. *Humus* quoque hac ratione accipienda videtur in illo *ejusd.* 4, 11, 100. Dum pretium vitae grata rependit humus. ℙ *Terrai* in genit. pro *terrae* dixit more suo *Lucr.* 1, 212. et alibi saepe. Etiam *terras* dixere veteres, ut *monetas*, *familias*, etc. *Naev.* ap. *Prisc.* 6, 679. Magni Atlantes filii terras.

TERRACINA. V. TARRACINENSIS.

TERRAEMOTUS, et Terrae motus, us, m. σεισμός, terrae concussio, quae a ventis inclusis, et exitum quaerentibus fieri videtur: qua de re multa a *Plin.* 2. a c. 79. et a *Seneca Q. N.* 6., item ab *Ammian.* 17, 7. *f.* disputantur. *Cic. Div.* 1, 35. Tantos terrae motus tota in Italia factos esse, ut multa oppida corruerint, multis locis labes factae sint, terraeque desederint, fluminaque in contrarias partes fluxerint, atque in amnes mare influxerit; et *ib.* 18. *med.* Cum terrae saepe fremitus, saepe mugitus, saepe motus praedixerint. *Id. Har. resp.* 28.

f. Factus in Piceno nuntiatur terraemotus horribilis. *Lucr.* 6, 585. quas exitus hic animai Disturbat urbes, et terraemotus obortus. *Plin.* 2, 84, 86. Maximus terrae memoria mortalium exstitit motus, Tiberii Caesaris principatu. ℙ Saepius divisim *terrae motus* scribitur, ut in quibusdam ex supra allatis exemplis.

[TERRĀLIS, e, adj. Herba terralis appellatur sisymbrium ap. *Appul. Herb.* 105. *F.*]

[TERRĀRĬUM, ii, n. agger terreus, qui viae locum tenet, ut via prope Tarvisium, quae nunc *Terraglio* dicitur. *Inscr.* ap. *Fea*, *Relaz. d'un viagg. ad Ostia* p. 53. Pro Sal. Imp. Caes. Aug. N. L. Septimii Severi Pertinacis Herculi Numini Sancto cum basi marmorata, acceptatoribus et terraris (pro terrariis) C. Sentius Portesis S. P. D. D. (V. ACCEPTATOR et *Ducang. Glossar. med.* et *inf. Latin.* in V. *Terrarium. F.*]

[TERRĀRĬUS, a, um, adj. in terra degens. *Vet. Schol.* ad *Pers.* 6, 24. Solent quidam gulae dediti, tantae subtilitatis habere palatum, ut dignoscant turdos, an cellarius, an terrarius sit, *h. e.* an aviario inclusus fuerit, ibique pastus, an libere iu terra sua altus. *F.*]

TERRĒNUS, a, um, adj. γαιώδης, qui est e terra, terreus. *Cic. Tusc.* 1, 18. *extr.* Corpora nostra terreno principiorum genere confecta. *Virg. A.* 11, 850. terreno ex aggere bustum. *Liv.* 38, 20. Terreni colles. *Id.* 33, 17. *med.* Campus terrenus, operique facilis. *Vitr. praef.* 8. *f.* Terrenus fructus escarum nutrit animalia. *Ov. Trist.* 5, 6, 39. Terrena horrea formicarum. *Id. Met.* 7, 107. fornax, *h. e.* e lateribus coctis exstructa. *Plin.* 35, 12, 46. vasa, *h. e.* fictilia. *Ulp. Dig.* 43, 10, 1. In viam terrenam glaream injicere. *Ov. Met.* 15, 273. ubi terreno Lycus est epotus hiatu. ℙ *Terrenum* absolute i. q. ager. *Liv.* 23, 19. Cum hostes obarassent quidquid herbidi terreni extra murum erat. *Colum.* 2, 2. Genera terreni tria, campestre, collinum, montanum. *Id.* 3, 11. *med.* Est vineis amicus etiam silex, cui superpositum est modicum terrenum. *Plin.* 9, 51, 74. Sepia in terreno parit inter arundines. ℙ Est etiam qui in terra degit, aut fit terrestris, χερσαῖος. *Cic. N. D.* 1, 37. Bestiarum terrenae sunt aliae, partim aquatiles. *Lucan.* 6, 400. Terrenus homo. *Plin.* 9, 57, 83. Terreni vermes. *Colum.* 11, 2. *f.* Per hos dies abstinent terrenis operibus religiosiores agricolae. *Plin.* 3, 8, 14. et 6, 17, 19. Terrenum iter, i. e. non flumine, aut mari; et *ib.* 21. *med.* Terrena demonstratio, *h. e.* explicatio mensurarum itineris terrestris. *Stat. Th.* 2, 404. Terrena frigora membris ducere, *h. e.* nuda humo cubando sentire. *Ov. Met.* 7, 248. Terrena numina. ℙ *Terrena via* dicitur, quae nec glarea, nec silice, nec lapide quadrato est strata. *Ulp. Dig.* 43, 11, 1. Nec potest vel in viam terrenam glaream injicere, aut sternere viam lapide, quae terrena sit, vel contra lapide stratam terrenam facere.

TERRĔO, es, rui, ritum, a 2. φοβέω, ταράσσω, terrorem incutio, metum injicio, perterrefacio, turbo. *Cic. Fam.* 2, 16. *med.* Nec me ista terrent, quae mihi a te ad timorem proponuntur. *Id. Rosc. Am.* 24. Suae quemque malae cogitationes conscientiaeque animi terrent. *Id. Planc.* 35. *f.* Equestrem ordinem consul proscriptionis denuntiatione terrebat. *Id. Par.* 2. Eum tu hominem terreto istis mortis aut exilii minis. *Id. Har. resp.* 4. Urbem caede incendiisque terreret. *Phaedr.* 1, 2. tigillum missum subito vadi Motu sonoque terruit (*ranas*); et *ib.* 11. insueta voce terreret feras. *Ov. Met.* 14, 817. Omnipotens tonitruque et fulgure terruit urbem. *Prop.* 4, 6, 47. Nec te, quod classis centenis remiget alis, Terreat. *Caes. B. G.* 7, 49. Ut si nostros depulsos loco vidisset, quo minus libere hostes insequerentur, terreret. *Auct. Pan. ad Constant.* 22. Illico obvius adfuisti, et praesentia tua, ne auderent transitum, terruisti. *Sall. in or. Lepidi contra Sull.* Vos metu gravioris servitii a repetunda libertate teremini. *Vell.* 2, 110. *extr.* Alicujus animum quatere atque terrere. *Sil.* 3, 35. At Stygius saevis terrens latratibus umbras Janitor. *Liv.* 28, 26. *med.* Territuri succlamationibus, concurrunt. *Caes. B. G.* 7, 84. Multum ad terrendos nostros valuit clamor.

TERRESTER, is, e, et Terrestris, e, adj. χερσαῖος, qui in terra est, ad terram pertinens, terrenus. *Cic. Univ.* 10. Animantium genera quatuor: unum coeleste, alterum aerium, tertium aquatile, terrestre quartum. *Id. N. D.* 2, 30. Ex admiratione rerum coelestium atque terrestrium. *Id. Verr.* 2, 5, 27. *f.* Unum horruissent Apronium, terrestrem archipiratam; et *ib.* 6, 58. Ut in Capitolio, hoc est in terrestri domicilio Jovis poneret. *Pl. Capt.* 1, 2, 86. Terrestris coena est, multis oleribus. *Flor.* 2, 2. Ille rudis, ille pastorius populus, vereque terrester, *h. e.* qui terra tantummodo hactenus res gesserat. *Plin.* 10, 23, 33. Coturnices, parva avis, et terrestris potius, quam sublimis. *Nep. Them.* 2. Exercitus terrestres: opponuntur classibus. *Id. Alcib.* 5. *med.* Victi erant quinque proeliis terrestribus, tribus navalibus. *Hirt. B. Alex.* 25. et 32. et *Plin.* 5, 6, 6. Terrestre iter: navigationi opponitur.

TERRĔUS, a, um, adj. γαιώδης, qui e terra est, terrenus. *Varr. L. L.* 4, 8. Sub muro terreo Carinarum. *Id. R. R.* 1, 14. Fossa, et terreus agger. *Caes. B. G.* 1, 43. Planities erat magna, et in ea tumulus terreus satis grandis.

TERRĬBĬLIS, e, adj. φοβερὸς, terrorem incutiens, terrificus, horrendus, formidabilis. *Cic. Sext.* 8. Alter, Dii boni! quam teter incedebat! quam truculentus, quam terribilis aspectu! *Id. Par.* 2. *med.* Mors terribilis est iis, quorum cum vita omnia exstinguuntur. *Sall. Cat.* 58. Incultu, tenebris, ardore foeda atque terribilis ejus (*carceris*) facies. *Liv.* 4, 26. Cum alia aliis terribiliora afferrentur. *Enn.* ap. *Prisc.* 8, 842. Terribilis sonitus. *Id.* ap. *Cic. Or.* 3, 42. tumultus. *Ov. Met.* 1, 147. noverca. *Id. Her.* 9, 34. fera. *Virg. A.* 6, 277. Terribiles visu formae; et *ib.* 299. terribili squalore Charon. *Id. ib.* 12, 946. furiis accensus et ira Terribilis. *Stat. Silv.* 3, 3, 73. affatu tyrannus. ℙ Item verendus, venerabilis. *Imp. Justin. Cod.* 3, 1, 13. *med.* Cum terribiles in medio proponuntur Scripturae, etc.

TERRĬBĬLĬTER, adv. *Arnob.* 2, 57. Sonus coeli terribiliter concrepantis. *August. Confess.* 12, 25. Terribiliter admonere.

TERRĬCŎLĂ, ae, m. et f. ἐπιχθόνιος, qui terram habitat. *Appul. de Deo Socrat.* Inter terricolas, coelicolasque. *Lucil.* ap. *Lactant.* 1, 22. Terricolas Lamias, Fauni quas, Pompiliique Instituere Numae. Alii leg. *terriculas.*

TERRĬCŬLĂ, ae, f. terriculamentum, terriculum. *Afran.* ap. *Non.* 4, 319. Pertimuistis cassam terriculam adversarii. *Lactant. Mort. persecut.* 16. *med.* Terriculas tyrannicae potestatis fide stabili, et robore animi profligare. *Minuc. Fel. Octav.* 37. Omnes suppliciorum terriculas illudunt. V. TERRICULUM.

TERRĬCŬLĀMENTUM, i, d. μορμολύκειον, phantasma, spectrum terrorem incutiens. *Appul. Apol.* Noctium occursacula, bustorum formidamina, sepulcrorum terriculamenta. *Sidon. ep.* 7, 1. Prodigiorum terriculamenta.

TERRĬCŬLUM, i, n. idem quod terriculamentum, et terricula. *Accius.* ap. *Non.* 3, 244. Proinde haec ista tua aufer terricula, atque animum iratum comprime. *Liv.* 5, 9. Sine tribuniciae potestatis terriculis. *Id.* 34, 11. *f.* Nullis minis, nullis terriculis se motos. ℙ *Livii* loca etiam ad *Terricula, ae,* pertinere possunt.

TERRĬFĬCĀTĬO, onis, f. terriculamentum. *Nonius* 2, 513.

TERRĬFĬCO, as, a. 1. idem ac terreo. *Lucr.* 1, 133. Et quae res nobis vigilantibus obvia mentes Terrificet. *Virg. A.* 4, 210. caecique in nubibus ignes Terrificant animos. *Stat. Th.* 7, 677. quid femineis ululatibus, inquit, Terrificas moriture viros?

TERRĬFĬCUS, a, um, adj. φοβερὸς, terrorem incutiens, terribilis, formidabilis. *Virg. A.* 5, 524. Seraque terrifici cecinerunt omina vates. *Lucr.* 2, 632. Terrificas capitum quatientes numina cristas. *Ov. Met.* 1, 179. Terrifica caesaries. *Val. Fl.* 1, 785. Terrificum sacrum.

TERRĬGĔNĂ, ae, m. et f, γηγενής, ex terra genitus. *Cic. Div.* 2, 64. ex poeta: Terrigenam, herbigradam, domiportam, sanguine cassam, potius quam hominum more cochleam dicere. *Ov. Her.* 12, 99. Donec terrigenae (facinus mirabile!) fratres In se constrictas conseruere manus, *h. e.* nati ex dentibus serpentis ab Iasone satis. Adde *ib.* 6, 35. et *Val. Fl.* 7, 505. etc. Rursus *Ov. Met.* 5, 325. Typhoeus terrigena. *Sil.* 9, 306. exercitus: scil gigantum; et *Val. Fl.* 2, 18. monstra terrigenum gigantum. *Lucr.* 5, 1410. Quam silvestre genus capiebat terrigenarum, *h. e.* primorum hominum. Ap. *Sil.* 6, 254. terrigena est serpens. Adde *Stat. Th.* 6, 506.

TERRĬGĔNUS, a, um, adj. e terra genitus. *Tert. adv. Marc.* 2, 12. Aquigena et terrigena animalia.

TERRĬLŎQUUS, a, um, adj. δειματολόγος, qui terrorem afferentia loquitur. *Lucr.* 1, 103. Terriloquis victus dictis desciscere quaeres.

TERRĬPĂVĬUM.
TERRĬPŬDĬUM. } V. TRIPUDIUM.

TERRĬSŎNUS, a, um, adj. δειματοηχής, qui sono terret. *Claud. Laud. Stil.* 1, 109. non terrisonus stridor venientis Alani, etc.

TERRĬTĬO, onis, f. terrendi actio, terror. *Ulp. Dig.* 47, 10, 15. *med.* Nuda ergo interrogatio, vel levis territio non pertinet ad hoc edictum.

TERRĬTO, as, a. 1. δειματόω, frequenter terreo. *Virg. A.* 4, 187. et magnas territat urbes. *Liv.* 8, 28. Minis territare. *Pl. Ep.* 4, 1, 4. Pavor territat mentem animi. *Id. Bacch.* 4, 8, 44. Territare aliquem morte. *Caes. B. G.* 5, 6. *f.* metu; et *ib.* 7, 63. supplicio. *Quint. decl.* 10, 7. Territare somnos. *Stat. Th.* 3, 321. de fulmine: coelumque trisulca Territat omne coma. [*Front. de fer. Alsiens.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 3. *med.* Tum Jovem ferunt canem custodem opposuisse umbris territandis, *h. e.* Cerberum. *F.*]

TERRĬTŌRĬĀLIS, e, adj. ad territorium pertinens, ut Territoriales termini. *Front. de limit.* p. 47. *Goes.*

TERRĬTŌRĬUM, ii, n. ἀγρὸς, χωρίον, ager circa oppidum. *Varr. L. L.* 4, 4. Colonis locus communis, qui prope oppidum relinquitur, territorium: quod maxime teritur. *Pomp. Dig.* 50, 16, 239.
Territorium est universitas agrorum intra fines c
jusque civitatis: quod ab eo dictum quidam aju
quod magistratus ejus loci intra eos fines terren
id est submovendi jus habent. *Sicul. Flaccus*
condit. agror. p. 3. *Goes.* Praemensumque quod u
versis suffecturum videbatur solum, territis fuga
que inde civibus, territoria dixerunt; et *paulo pos*
Bellis gestis, victores populi terras omnes, ex q
bus victos ejecerunt, publicavere, atque universa
ter territorium dixerunt, intra quos fines jus ducen
esset. *Front. de limit. ib.* p. 42. Territorium
quidquid hostis terrendi causa constitutum est. S
vius ad *A.* 5, 755. Sulco ducto loca murorum de
gnabant, aratrum suspendentes circa loca portaru
unde et territorium dictum est, quasi terriboviu
tritum bobus et aratro. Ex his notationibus quaen
praeferenda sit, *Voss.* in *Etym.* disputat. *Cic. P*
2, 40. Quo quidem vomere portam Capuae pa
perstrinxisti, ut florentis coloniae territorium min
retur. *Plin.* 29, 6, 34. Extra territorium abi
Pall. 4, 10. *med.* Quod ego in territorio Neapoli
no in fundis meis comperi.

TERRĬTUS, a, um, part. a *terreo*: φοβηθ
terrore affectus, exterritus. *Sall. Jug.* 42. Ar
capere alii, alii se abdere, pars territos confirma
Just. 5, 3. *f.* Hac denuntiatione territi, etc. S
Herc. Oet. 700. pavido territa vultu, Fertur rap
regina gradu. *Phaedr.* 1, 15. hostium clamore su
to territus. *Virg. A.* 11, 699. subitoque aspe
territus haesit. *Ov. Met.* 3, 115. territus hoste n
Cadmus; et *ib.* 2, 492. *vacca* metu venantum te
ta fugit. *Sall. fragm.* ap. *Arusian. Mess.* et *Liv.*
34. Territus animi. *Manil.* 5, 576. Altera si Gorg
veniat, non territus ire.

TERROR, oris, m. φόβος, δέος, ἔκπληξις, mag
timor incussus: a *terreo*. *Cic. Tusc.* 4, 8. *f.* T
ror est metus concutiens: ex quo fit, ut terror
pallor, et tremor, et dentium crepitus consequa
Id. Fin. 5, 11. Ferae, sibi injecto terrore mor
horrescunt. *Sall. Jug.* 7. *med.* Esse maximo te
ri alicui. *Id. fragm.* ap. *Non.* 2, 534. In oppido
gens terror erat, ne munimenta madore infirma
tur. *Caes. B. C.* 3, 13. Tantus terror incidit exe
tui, ut, etc. et *ib.* 1, 14. Tantus repente terror
vasit, ut, etc. *Id. B. G.* 7, 8. Maximum terror
inferre hostibus. *Cic. Att.* 2, 23. *med.* Non me
cres terrores jacere atque denuntiare. *Liv.* 6,
Ingentem terrorem afferre. *Id.* 3, 4. *f.* Tantum
rorem incussere patribus, ut, etc. *Id.* 34, 28.
stes adorti Romanos, in terrorem ac tumultum c
jecerunt. *Id.* 10, 1. *f.* Aequi tantum Romae te
rem facere, ut tumultus ejus causa dictator dic
tur. *Nep. Att.* 9. Magnis terroribus vexari.
Font. 11. *med.* Alicujus minis et terrore commo
Id. Off. 3, 31. *f.* Terrore coactus. *M. Coel.*
Quint. 4, 2. *f.* exanimatus. *Lucan.* 3, 98. att
tus; et 1, 487. percussus. *Sen. Troad.* 1136. te
attonitos tenet populos; et *ib.* 434. turbat atque
tat Phrygas. *Ov. Fast.* 3, 282. vulgi pectora te
habet. *Id. Met.* 3, 100. gelidoque comae terrore
gebant. *Id. A. Am.* 3, 477. terrore pallens. *Id. F*
4, 271. pavens. *Tac. A.* 1, 21. Paucos ad terro
ceterorum, affici verberibus jubet. *Suet. Cal.*
Vultum componere ad speculum in omnem terro
ac formidinem. *Catull.* 64, 338. Nascetur vobis
pers terroris Achilles. ℙ De metu Deorum, et
ligione, δεισιδαιμονία. *Tac. G.* 40. *extr.* Arcanus
terror, sanctaque ignorantia, quid sit illud, q
tantum perituri vident. ℙ [*In oratione ap. *Cic.*
ror est Gr. δεινότης, s. σεμνότης. *Cic. Brut.* 11,
ejusdem (Periclis) vim dicendi terroremque tim
runt. Cf. *Thucyd.* 2, 65. Porro *ib.* 77, 268. ut
na esset animi et terroris oratio: ita *Orell. Sch*
et *Ellendt.* ex *Purgoldi* conjectura legunt *fervori*
ℙ De ipea re, quae terrori est. *Vell.* 2, 4. *med.*
duos consulatus, duosque triumphos, et bis exc
terrores reipublicae, *h. e.* dirutas Carthaginem
Numantiam. [**Plin. Pan.* 83, 8. An, cum vid
quam te nullus terror, nulla comitetur ambi
i. e. satellitum, quibus stipatus esse solet tyrann
Lucr. 5, 40. ita ad satiatem terra ferarum Nunc
iam scatit, et trepido terrore repleta est Per ne
ra ac montes magnos. ℙ Ad illud *Virg. A.*
357. Quod si tantus habet mentes et pectora te
Servius adscribit, terrorem esse proprie, qui
infertur; metum, quem habent timentes: sed
loco terrorem pro metu *Virgilium* usurpasse. [*
rig. ad *Plin. Pan.* 11, 3. docet: *terror* ad mala p
sentia, *metus* ad futura pertinere.]

TERROSUS, a, um, adj. γαιώδης, terram a
xtam habens. *Vitr.* 2, 4. Arena terrosa; et *ib.*
Terrosi montes.

TERRŪLĂ, ae, f. dimin. terrae. *Imp. Leo*
10, 15, 1. In alienis terrulis nemo audeat, in
dominis, opes abditas perscrutari, *h. e.* ag
Impp. Honor. et Theodos. 11, 24, 6. [Quicun
in ipsis vicis terrulas contra morem fertiles poss
runt. *Inscr.* ap. *Lup. Epitaph. Sev.* p. 159. S
mius Jubenalis hoc monimentum virgine in fr
pedes XII., in agro pedes XVI. cum terrula
ab ante et dextra laevaque ad murum, sicut te
nus demonstrat, longum pedes LII., latum p

/. etc. *F.*] Agnoscitur haec vox etiam a *Prisc.* 5.

ɪRŬLENTĒ, adv. terreno modo. *Prud.* περὶ 10, 378. Rem spiritalem terrulente quaerere. eg. *terrulenter.*

ɪRŬLENTUS, a, um, adj. terrenus. *Prud.* τεφ. 2, 196. Quod terrulentum ac sordidum, is necesse est decoqui. *Id. Harmat. praef.* 5. *Cain)* terrulentis, ille (*Abel*) vivis fungitur, terra natis, ut olera, et fruges.

:RSOR, oris, m. καταμάκτης *Gloss. Gr. Lat.*

:RSORĬUM, i, n. pannus, spongia ad tergen- *Gloss. Gr. Lat.* ἐκμαγεῖον, Tersorium. *B. A.*

ɪSUS, a, um, part. a *tergeo:* ψηστὸς, purus, s, detersus. *Festus:* Tersum diem pro sereno n ab antiquis. *Pl. Stich.* 5, 5, 4. Mulier bene auta, tersa, ornata, ficta est, infecta est tamen. *Met.* 2, 736. ut tersis niteant talaria plantis. ℙ late. *Stat. in epist. praefixa lib. Silv.* 2. Vir opti- ɛc minus in judicio litterarum, quam in omni vi- lore tersissime. *Quint.* 10, 1. *med.* Elegiae mihi atque elegans maxime videtur auctor Tibul- *Id.* 10, 1. *med.* Multo est tersior, ac purus Horatius. *Plin. ep.* 9, 22. Si elegos ejus in sumpseris, leges opus tersum, molle, jucun- et *ib.* 2, 3. Praefationes tersae, graciles, . *Quint.* 12, 10. *med.* Judicium acre ter- ıe.

ɪSUS, us, m. *Appul. Met.* 1. E promptuario unctui, lintea tersui profer, *Id. Apol.* Petere d tersui dentium.

ɪTĬĂDĔCĬMĀNI, orum, m. plur. milites le- tertiaedecimae. *Tac. H.* 3, 27.

ɪTĬĀNUS, a, um, adj. τριταῖος. *Tertiana* , quae tertio quoque die recurrit, quae *tiana* absolute dicitur. *Cic. N. D.* 3, 10. rtianas quidem febres, et quartanas divinas *Petr. Sat.* 17. Tertianae impetum timere. *Cels.* Qui tertiana timeri potest, exspectandus est ertius. *Plin.* 24, 19, 107. Herba adalligata o tertianas arcere traditur. ℙ *Tertiani, orum,* ertiae legionis milites. *Tac. A.* 13, 38. et 24.

ɪTĬĀRĬUS, a, um, adj. tertiam alicujus rei recipiens. *Plin.* 34, 17, 48. Stannum tertia- ocant, in quo duae nigri plumbi potiones sunt, ia albi. ℙ *Tertiarius* absolute, triens, seu pars sextarii. *Cato R. R.* 95. Sumito bitu- tertiarium, et sulfuris quartarium. Hoc ta refert *Plin.* 17, 28, 47. Cum bituminis ter- te, et sulfuris quarta. Alii pro *tertia parte tertiario*, pro *quarta* vero *quartario*, scilicet et *quarta* parte sextarii, quod eodem recidit. *tiarius* quoque dicitur ap. *Vitr.* 3, 1. *med.* nu- octavus ratione numeri senarii, quia conti- pra sex tertiam partem, nempe duo: Graece ος. V. EPITRITUS. ℙ Praeterea tertia- ocat idem *Vitr.* 4, 7. *med.* trigonam figuram nationis in tecto. V. *Bald.* in *Lex. Vitr.*

ɪTĬĀTĬO, onis, f. τρίτευσις, operis alicujus repetitio. *Colum.* 12, 50. Sint tres labrorum s, ut unus primae notae, idest primae pres- oleum recipiat; alter secundae; tertius ter- nam plurimum refert non miscere iterationem, que minus tertiationem cum prima pressura.

ɪTĬĀTO. V. QUARTATO.

ɪTĬĀTUS, a, um, part. *a tertio:* tertio re- s. *Colum.* 2, 4. Campi uliginosi cum arati fue- circa solstitium iteratos esse oportebit, ac dein- ca Septembr. calendas tertiatos. ℙ *Tertiata* tertio repetita, et imperfecte prolata: quod turbatione fieri solet. *Appul. Met.* 5. Tremens- exsangui colore lurida, tertiata verba semia- oce substrepens, sic ad illas ait. ℙ [*Tertia- tra* sunt tertia parte longiora, quam lata. *Grom.* p. 8. *col.* 1. Castra, in quantum fieri , tertiata esse debebunt, ut flatus aurae ae- xercitus leniat: hoc dixi tertiata, ut puta in n ped. duo mill. quadringenti, in latum mille ti. *F.*]

ɪTĬCEPSOS. V. BICEPSOS.

:RTĪNUS, a, um, adj. ad tertium pertinens. gn. R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 172, 1. P. ius Tertinus. Alia ap. *Grut.* 563, 7. Tertinia a. *F.*]

ɪTĬO et Tertium, adv. τὸ τρίτον, tertia vice. *un.* 3, 3, 24. Non hercle veniam tertio. *Cic.* 14. Ille iterum, ille tertio, auctionibus fa- pecuniam dedit, qua ad bellum utereris. *Id.* , 59. Nemo est, quin saepe jactans, Venerium aliquando, nonnunquam etiam iterum ac ter- *Cato* ap. *Charis* 2, 196. Veniunt iterum at- rtium tumultuosius. *Plin.* 14, 22, 28. Idque tertiumque. *Caes. B. C.* 3, 43. Circumvalla- npejum instituit, haec spectans: quod angusta nentaria utebatur, etc. simul ut pabulatione jum prohiberet, etc. tertio ut auctoritatem et. *Cels.* 4, 4. *f.* Sanguis mittendus est iterum ue, et quotidie paulum aliquid. *Liv.* 23. 3. m doleo vicem, cui ter proditae patriae su- um est crimen: semel, cum defectionis ab is; iterum cum pacis cum Annibale auctor fuisti; tertio hodie. *Id.* 3, 22. Consules creati Q. Fabius Vibulanus tertium, et L. Cornelius Malugi- nensis; et *ib.* 67. Satis honorum, satis superque vitae erat: mori consulem tertium oportuit. ℙ *Varro* ap. *Gell.* 10, 1. distinguit inter *tertio*, *quarto*, et *tertium*, *quartum*, ut in QUARTO et QUARTUM dictum est. Narrat autem *Tiro Tullius ib.*, cum Pompejus aedem Victoriae dedicaturus, suum no- men et honores inscribi vellet, dubitatum fuisse, *tertione consul*, an *tertium* scribendum esset: cum- que alii hoc, alii illud praeferrent, interrogatum *Ciceronem* judicare de viris doctis veritum esse, ne quorum opinionem improbasset, ipsos videretur im- probasse: itaque persuasisse, ut *tert.* scriberetur. Haec *Tiro.* V. SECUNDUM. ℙ Ceterum *tertium* et *quartum* praetor aut consul in veterib. monumen- tis frequens est. *Inscr.* ap. *Grut.* 1, 1. M. Agrippa L. F. Cos. tertium fecit. *Front. Aquaed.* 10. Cum Agrippa jam tertium consul fuisset. In *monum. Ancyr.* ap. *Grut.* 230. Consul quintum: consul undeci- mum: tribunicia potestate duodecimum; consul ter- tium decimum. *Tertio* et *septimo* consul dixere olim *L. Coelius Antipater*, et *Q. Claud. Quadrig.* ap. *Gell. l. c.*, item *Plin. Pan.* 60. ℙ *Tertio* pro ter. *Pall.* 1, 11. Parietes tertio prius debebis obducere, ut tectorium sine corruptione suscipiant. Adde *Trebell. l. c.* in SECUNDO.

TERTĬO, as, a. 1. opus aliquod tertio repeto. *Colum.* 2, 4. *med.* Jugerum talis agri commode pro- scinditur operis duabus, una iteratur, tertiatur do- drante operae. *Pall.* 10, 1. Ager pinguis tertia vice arabitur: quamvis humido anno possit et antea ter- tiari.

TERTĬOCĒRĬUS. V. SECUNDICERIUS.

[TERTĬŎLUS, a, um, adj. diminut. tertii. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Donat.* 312, 7. Tertius Augu- storum servus Aelio Tertiolo filio dulcissimo. *F.*]

TERTĬUM, adv. V. TERTIO.

TERTĬUS, a, um, adj. τρίτος, proximus a se- cundo. *Cic. Fam.* 9, 22. Si quod sit in obscenitate flagitium, id aut in re esse, aut in verbo: nihil esse tertium. *Id. Att.* 5, 20. *med.* Mancipia vaenibant ter- tiis Saturnalibus, *h. e.* tertio die Saturnalium. *Caes. B. G.* 1, 1. Gallia est divisa in partes tres: quarum unam incolunt Belgae, aliam Aquitani, tertiam Cel- tae. *Catull.* 62, 63. Tertia pars patri data, pars data tertia matri, Tertia sola tua est. *Gell.* 9, 4. *med.* Sauromatas cibum capere semper diebus ter- tiis: medio abstinere: tertio quoque die. *Quint.* 1, 5. *med.* Syllaba proxima extremae, aut ab ea tertia. *Ov. Met.* 13, 28. sic ab Jove tertius Ajax, *h. e.* fi- lius Telamonis, qui patrem habuit Aeacum, avum Jovem; et *ib.* 14, 237. Tertius e nobis. *Id. Fast.* 4, 584. Nupta Jovis fratri tertia regna tenet, *h. e.* Inferos. *Id. Trist.* 2, 53. tertia numina, *h. e.* Dii Inferi. *Plin.* 31, 2, 19. Tertio die, quam quis bibe- rit; et *alter Plin. ep.* 4, 27. Tertius dies est, quod audivi recitantem Augurinum. ℙ *Tertiae*, tertia pars. *Plin.* 33, 9, 46. Miscentur argento tertiae ae- ris Cyprii. *Id.* 34, 5, 11. Quibus ex foedere tertias praedae R. populus praestabat. *Id.* 7, 12, 10. Spin- ther secundarum (*partium*), tertiarumque Pamphi- lus. V. PARS. ℙ *Ad tertiam partem decoquere* ali- quid est ita coquere, ut duabus partibus consumptis, una supersit: *ad tertias decoquere* est, ut, una con- sumpta, duae restent. *Plin.* 21, 18, 71. Junci radix in tribus heminis aquae decocta ad tertias, tussi me- detur. *Varr. R. R.* 1, 2. *med.* Aquam ad tertiam partem decoquere. *Colum.* 12, 20. Cum ad tertias subsederit coctura; et *ib.* 25. et 38. *f.* Succum in tertiam partem decoquere. ℙ *Tertius* est praeno- men R. *Inscr.* ap. *Donat.* T. 1. p. 555. Tertius Ru- fellius Verus IIII. Vir A. P. *h. e.* aedilicia potestate. *Alia* ap. *Moff. Mus. Ver.* 123, 7. Tertius Vercobius Surus Mil. Coh. XII. Ur. ℙ Item *Tertius* et *Tertia* est cogn. R., illius nempe, qui, vel quae tertio loco nascebatur, ut *Primus* vel *Prima*, et *Secundus* vel *Secunda*, qui vel quae ante illum illamve; tametsi non semper is ordo servabatur. *Inscr.* Patavina ap. *Grut.* 826, 7. C. Sempronius Q. F. Primus vivos F. (*h. e.* fecit) sibi et Q. Sempronio Tertio fratri suo. Hinc jocus *Ciceronis* ap. *Macr. Sat.* 2, 2. Servilia mater M. Bruti minimo pretiosum fundum emerat a Caesare, subjiciente hastae bona civium. Et dice- batur is cum illa consuetudinem habere, simulque cum filia ejus Junia Tertia, C. Cassii Longini uxo- re: Tunc *Cicero:* Quo melius emptum sciatis, com- paravit Servilia hunc fundum, Tertia deducta, *h. e.* tertia parte pretii detracta, seu Tertia filia perdu- cta. *Suet. Caes.* 10. idem narrat.

TERTĬUSDĔCĬMUS, a, um, τρισκαιδέκατος, de- cimus tertius. *Colum.* 6, 36. et *Plin.* 8, 44, 69. Mense tertiodecimo. *Cels.* 3, 4. *med.* Tertiusdeci- mus dies. *Tac. A.* 1, 37. Tertiadecuma legio.

TERTĬUSVĪCĒSĬMUS, a, um, adj. εἰκοστὸς τρί- τος, vicesimus tertius. *Gell.* 17, 7. Nigidius in ter- tiovicesimo grammaticorum commentariorum.

[TERTULLĬĀNISTA, ae, m. Tertulliani secta- tor. *Isid. Or.* 8, 5. Tertullianistae dicti a Tertullia- no presbytero Africanae provinciae, civitatis Car- thaginiensis, animam immortalem esse, sed corpo- ream praedicantes, et animas hominum precatorum post mortem in daemones verti putantes. *F.*]

TERTULLĬĀNUS, i, m. Τερτυλλιανὸς, scriptor Ecclesiasticus, patria Carthaginiensis, multa scri- psit, quae exstant, stilo aspero, et, ut ita dicam, salebroso, novatis insolenti deductione verbis, et phrasi saepe impedita, et obscura; non tamen sine veteris probaeque eruditionis ornamentis. Floruit sub Severo, et Caracalla. *Lact.* 5, 1. *f.* Septimius Tertullianus fuit omni genere litterarum peritus, sed in eloquendo parum facilis, et minus comptus, et multum obscurus fuit.

[TERTULLĪNUS, a, um, adj. ad Tertullum per- tinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Gud.* 248, 6. Petro- nia Tertullina. *F.*]

TERTULLUS, a, um, adj. dimin. tertii. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 654. Sex Sulpi- cius Tertullus Cos. scil. ann. a Chr. n. CLVIII. *Inscr.* ap. *Grut.* 679, 1. Cornelia Tertulla. *Cic. Att.* 15, 11. et *ib.* 14, 20. *Tertullam* vocat, quam *Suet. Caes.* 50. et *Macr. Sat.* 2, 2. *Tertiam* appellant. V. et *Tac. A.* 3, 76.

TERTUS, a, um, idem ac tersus apud veteres. *Varro* ap. *Non.* 2, 847. Atrei terta nitet galea. *Id. ib.* Alii sunt circumtonsi, et terti, atque unctuli, ut mangonis esse videantur servi.

TERTYLLĬĀNUS, et Latino more Tertullianus, a, um, adj. ad Tertyllum, seu Tertullum pertinens, quod est nomen viri proprium: Senatus consultum Tertyllianum (de quo est *tit.* 17. *l.* 38. *Digest.*) di- ctum ab Ovinio Tertyllo, matres ad legitimam filio- rum hereditatem admittit, ut docet etiam *Martian. ib.* 36, 34.

TERTYLLĬĀNUS vel Tertullianus, i, m. JCtus circa tempora Alexandri Severi, memoratur ab *Ulp. Dig.* 29, 2, 30. *f.* scripsitque libros Quaestionum, et de castrensi peculio.

TERVĔNĔFĬCUS, a, um, adj. maxime venefi- cus. *Pl. Bacch.* 4, 7, 15. Ut pergraecetur tecum, tervenefico.

*TERVĬUM, i, n. Italiae oppidum, in Piceno. *Plin.* 3, 13. ed. *Hard.* ubi antea, v. g. in ed. *Elzev.*, legebatur *Helvinum. B. A.*

TĔRUNCĬUS, ii, m. nummi aerei nomen, quo olim quadrans vocabatur, quia tres uncias continet, quae est quarta pars assis. *Plin.* 33, 3, 13. Qua- drans antea teruncius vocatus a tribus unciis. Alii leg. *triuncis*, sed invito *Hard. Varr. L. L.* 4, 36. Teruncius a tribus unciis, sembellae quod valet di- midium; et est quarta pars, sicut quadrans, assis. ℙ Mansit in usu loquendi ad significandum exiguum nummum, aut minimam pecuniae summam. *Cic. Fam.* 2, 17. De praeda mea teruncium non attigit, nec tacturus est quisquam. *Id. Att.* 6, 2. *med.* Om- nino nullus in imperio meo sumptus factus est: nul- lus, inquam, ne teruncius quidem. *Id. Fin.* 3, 14. Interit magnitudine maris Aegaei stilla muriae: et in divitiis Croesi teruncii accessio. *Pl. Capt.* 3, 1, 17. Neque ridiculos jam teruncii faciunt, i. e. nau- ci, flocci faciunt. *Appul. Apol.* Dos erat a credi- tore omnis ad teruncium pridie sumpta. ℙ *Heres ex teruncio* est ex quarta parte, seu ex quadragesi- ma; putant enim nonnulli, teruncium fuisse mone- tam argenteam, quae esset pars quadragesima dena- rii, seu quarta pars libellae, h. e. tres unciae. *Cic. Att.* 7, 2. *med.* Curius fecit palam te (*heredem*) ex libella, me ex teruncio.

*TESANA, castellum in Rhaetia. *Paul. Dial. Langob.* 3, 31. *B. A.*

TESCA et Tesqua, orum, n. plur. Verrius ait, esse loca augurio designata: Opilius Aurel. loca con- secrata ad augurandum: libri autem Pontific. do- cent, sancta loca esse undique septa: in his enim scriptum est: templumque, sedemque, tescumque, sive Deo, sive Deae dedicaverit, ubi eos accipias volentes propitiosque. Hostius belli Istrici l. 1. Per gentes alte aetherias et tesca volabis, Tem- pla antiqua Deum: Cicero vero aspera, difficilia aditu dixit, cum ait: loca aspera, tesca tuor. Ac cius in Philocteta: Quis tu es mortalis, qui in de- serta, et tesca te adportas loca? Hactenus ex *Festo. Varr. L. L.* 6, 2. Loca quaedam agrestia, quod alicujus Dei sunt, dicuntur tesca; et *mox:* post al- lata verba *Accii:* Qui tesca dixit, non erravit: ne- que ideo quod sancta, sed quod ibi mysteria fiunt, ac tuentur (h. e. *curantur:*) tuesca dicta, post te- sca. Haec *Varronis* notatio minus placet iis, qui du- cunt a δασύσκιος, et per sync. δάσκιος, valde umbro- sus: a δασὺς, spissus, et σκιὰ, umbra. Nam prae- ter *Ciceronem* et *Accium* modo allatos, *Hor.* quoque et *Lucan.* tesca intelligunt loca umbrosa, aspera, inculta, deserta, inamoena. *Gloss. Philox.* Tesqua, κατάκρημνοι, καὶ ῥάχεις, καὶ ἔρημοι τόποι. *Hor. Ep.* 1, 14, 19. nam quae deserta et inhospita tesca Cre- dis, amoena vocat qui mecum sentit. *Lucan.* 6, 41. Amplexus fines, saltus, nemorosaque tesca, Et sil- vas. *Tesqua* multi leg. hic, et ap. *Hor.* Sic *Appul. Flor. n.* 11. Nullus in tesquis suis fructus est, sed infelix lolium, etc. et *n.* 17. Merulae in remotis tesquis fringultiunt.

*TESSARA, oppidum Aethiopiae, vel certe Ae- gypto Aethiopiaeque conterminum. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

TESSELLA, ae, f. ἀβακίσκος, κυβίσκος, βόλιον, ψῆφος, tesserula, quaevis res formam habens qua- dratam: cujusmodi sunt lapides, aut laterculi, qui-

bus pavimenta sternuntur: aut tabellae, quae inseruntur ornatus gratia. *Sen. Q. N.* 6, 31. Vidisse se affirmabat in balneo tessellas, quibus solum erat stratum, alteram ab altera separari, iterumque committi. *Juven.* 11, 131. nulla uncia nobis Est eboris, nec tessellae, nec calculus ex hac Materia. *Plin.* 37, 10, 54. Androdamas argenti nitorem habet, ut adamas, quadrata, semperque tessellis similis. *Id.* 17, 16, 26. Exempta cortici tessella, surculo a latere plano adigendo, *h. e.* scutula. V. h. v.

TESSELLĀRĬUS, ii, m. ψηφοθέτης, qui tessellas facit, et inserit. *Imp. Constant. Cod. Theod.* 13, 4, 2. Tessellarii, aurifices, specularii, etc. *Inscr.* ap. *Mur.* 958, 4. Hic artifex artis tessellariae lusoriae.

TESSELLĀTIM, adv. tessellarum modo. *Apic.* 4, 3. Spathulam porcinam tessellatim concides. *Id.* 7, 9. Pernam, detracta cute, tessellatim incidis.

*TESSELLĀTOR, oris, i. q. tessellarius. *Gloss. Gr. Lat.* Ψηφοθέτης, tessellarius, tessellator. *B. A.*

TESSELLĀTUS, a, um, part. a *tessello:* tesellis, id est parvis quadratis lapillis compositus, ut *Tessellatum pavimentum* ap. *Suet. Caes.* 46. Munditiarum, lautitiarumque studiosissimum multi prodiderunt, quamvis tenuem adhuc, et obaeratum, in expeditionibus tessellata et sectilia pavimenta circumtulisse. V. adnotata ad hunc *Suet.* locum in SECTILIS. ℙ *Tessellatum flagrum* est, cui tessellae, seu potius ossicula ex talis ovium implicita identidem sunt ad duriores plagas incutiendas: flagellum hujusmodi μάστιξ ἡ ἀστραγαλωτὴ Graecis dicitur. *Appul. Met.* 8. Arrepto denique flagro, multinodis commulcat ictibus.

TESSELLO, as, a. 1. tessellis sterno, ψηφοθετέω. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 208. Eusebia cum suis tessellavit P. CXX.

TESSĔRĂ, ae, f. κύβος, figura geometrica constans sex lateribus: a τέσσερες Ionice pro τέσσαρες, quatuor, quia undique quadrata est, [*Isid. Or.* 18, 63. Tesserae vocatae, quia quadrae sunt ex partibus omnibus. *F.*] *Macr. Somn. Scip.* 1, 5. *med.* Fit, tribus dimensionibus impletis, corpus solidum, qualis est tessera, quae cubus vocatur. ℙ Item frustum ligni, panni, aut lapidis, plerumque quadrata figura, ad quippiam ornandum, ad insitionem, ad pavimenta sternenda: quae et *tesserula* et *tessella* dicitur. *Plin.* 35, 36, 9. *n.* 2. de Zeuxide: Opes tantas acquisivit, ut in ostentatione earum, Olympiae aureis litteris in palliorum tesseris intextum nomen suum ostentarit. [V. *Visc. Iconogr. Rom.* T. 1. p. 374. *ed. Mediol. F.*] *Id.* 36, 25, 62. de subdialib.: Tunc nucleo crasso sex digitos induci, et ex tessera grandi, non minus alta duos digitos, strui. V. SECTILIS. *Pall.* 1, 9, *f.* Aestivae mansiones vel testaceum accipiant pavimentum, vel tesseras, aut scutulas, etc. *Id.* 4, 10. *f.* Ficus virides servari possunt, singulae intra viridem cucurbitam clausae, locis unicuique cavatis, et item tessera, quae secatur, inclusis. ℙ Tabella brevis est in illo *Just.* 3, 5. *med.* Tantum ardorem militibus injecit. ut non de salute, sed de sepultura solliciti, tesseras insculptis suis et patrum nominibus, dextro brachio deligarent, ut ex indicio titulorum tradi sepulturae possent. ℙ *Tessera hospitalis*, significabat jus hospitii. Mos erat dari hospitibus abeuntibus tesseram dimiatam, qua, si redirent, conferendo cum altera dimidia, agnosci possent, et ut veteres hospites admitterentur, ut in HOSPITALIS dictum est. *Pl. Poen.* 5, 2, 86. *Agor.* Ego sum ipsus, quem tu quaeris. *Poen.* Si ita est, tesseram si vis hospitalem, eccam attuli. *Agor.* Agedum huc ostende. Est par probe: nam habeo domi. *Id. Cist.* 2, 1, 27. Hic apud nos confregisti tesseram, *h. e.* hospitii jus violasti. ℙ *Tessera militaris*, regula, taleola, seu tabella, symbolum discernendis sociis ab hostibus, et exploratoribus, significandis jussis imperatoris, obeundis vigiliis, etc. quae et *signum mutum* dicitur: [quod usuvenisse apud Romanos reipublicae tempore, docet *Lips. de milit. Rom. l.* 5. *c.* 9. Sub Augustis vero signum erat *vocale*, *F.*] nunc enim verba, aut sonus adhibebantur, σύνθημα, σύμβολον. Ejus inventorem *Plin.* 7, 56, 57. Palamedem facit, Trojano bello. *Virg. A.* 7, 637. Classica jamque sonant: it bello tessera signum. Ubi *Servius:* Symbolum bellicum, quod ad pugnam exeuntibus datur: scilicet propter confusionem, ut fuit in exercitu Marii *Lar Deus*, in Sullae *Apollo Delphicus*, in Caesaris *Venus genitrix;* et *Sil.* 15, 478. tacitum dat tessera signum, Dimissa in colles pugna silvasque ferantur. *Id.* 7, 347. discurrit tessera castris, Intentique docent, quae sint properanda, etc. *Stat. Th.* 10, 17. dat tessera signum Excubiis: positaeque vices. *Liv.* 27, 46. Tessera per castra ab Livio consule data erat, ut tribunus tribunum, centurio centurionem, eques equitem, pedes peditem acciperet. Adde 7, 35. et 36. et 9, 32., *Stat. Th.* 7, 236, *Claud. Laud. Stil.* 1, 331. et *Suet. Galb.* 6. Simile est illud *Pomponii Dig.* 1, 2, 2. *med.* Q. Fabius ad Carthaginienses missus legatus, cum essent duae tesserae positae, una pacis, altera belli, arbitrio sibi dato, utram vellet, referret Romam; utramque sustulit: et ait Carthaginienses petere debere, utram mallent accipere. V. *Gell.* 10, 27., ubi eandem rem, sed paulo aliter, narrat. ℙ *Tessera frumentaria*, aut *nummaria* fuit, qua exhibita, unusquisque frumenti, aut pecuniae certam summam a praefecto annonae accipiebat: similis iis, quas nuper Patavini vocabant *bolle*. Ea dabatur pauperioribus levandae inopiae. *Suet. Aug.* 40. Ne plebs frumentationum causa frequentius a negotiis vocaretur, ter in annum quaternum mensium tesseras dare destinavit: sed desideranti consuetudinem veterem, concessit rursus, ut sui cujusque mensis acciperet; et *ib.* 41. *extr.* Frumentum in annonae difficultatibus saepe levissimo, interdum nullo pretio, viritim admensus est, tesserasque nummarias duplicavit. *Inscr.* ap. *Donat.* 262, 6. Hic primus ob honorem Cereal. tesseris sparsis, in quibus aurum, argentum, aes, vestem, ceteraq. populo divisit. Adde *Suet. Ner.* 11. *f.* et *Juven.* 7, 174. Similis est his illa *Mart.* 8, 78. Nunc dat spectatas tessera larga feras, *h. e.* in congiariis missilibus jaciebantur et tesserae, quae quibus contigissent, nobilem aliquam feram consequebantur. [Hujusmodi tesserae ex aere, et cum litteris argenteis, meminit *Marin. Frat. Arv.* p. 695. in cujus parte antica legitur: *Ant. Aug. Lib. II.* h. e. *Antonini Augusti liberalitas secunda:* in postica: *Fru. N. LXI.* h. e. *frumentum numero* (scilicet *ostio*) *sexagesimo primo.* ℙ *Tessera gladiatoria* toties dabatur gladiatoribus, quotiescumque in pugna victores fuissent. Harum plures attulit *Morcell. de stil. Inscr. Lat.* T. 1. p. 417. et seq., et *Marin. Fratr. Arv.* p. 823., quarum interpretationem videsis in SPECTATUS. *F.*] ℙ Denique *tesserae lusoriae* sunt cubi ossei, vel lignei punctis distincti, quibus in alveolum jactis luditur, [ital. *dadi*,] cujus nominis originem Itali habent a verbo *do*, quod vide in §. 10. Porro duplex discrimen inter tesseras et talos ostendit *Mart.* 14, 15. Non sim talorum numero par tessera, dum sit Major, quam talis, alea saepe mihi; et 4, 66. Supposita est blando nunquam tibi tessera talo, Alea sed parcae sola fuere nuces. Est autem unum discrimen, quod quatuor talis veteres, tesseris vero tribus plerumque, quandoque et duabus ludebant: alterum, quod major erat alea, et majus periculum in tesseris, quam in talis. Adde tertium, quod talorum alia erat figura, alia tesserarum, ut in utrorumque descriptione videre est. Tribus autem sesseris plerumque lusisse veteres, satis compertum est ex *Hesych.* Τρὶς ἕξ, νικητήριος βόλος. *Vet. Schol. Cruquii* an *Hor. Od.* 2, 7, 25. Ἀρχιποσίαν significat, id est tesserarum jactu datum in bibendo primatum. Veneris autem jactus laetissimus dicebatur, qui habebat numerum ter senarium, *h. e.* senarium numerum in tribus tesseris. Italis *tirar diciotto con tre dadi* idem est ac vincere. Hinc alveolum, seu tabulam lusoriam videre est ap. *Maff. Mus. Ver.* 256, 8., in qua sex sunt verba inscripta, sex litteris quaeque constantia, et terno hinc inde ordine disposita, quibus ludi conditio indicatur. Quandoque tamen duabus tantum tesseris usos fuisse, arguitur tum ex *Plin.* 37, 2, 6. ubi narrat, Pompejum ex Asia Romam transtulisse alveum lusorium cum tesseris e gemmis duabus; tum ex *Senecae* loco in §. sq. mox citando. *Gell.* 1, 2. Κύβος est figura ex omni latere quadrata: quales sunt, inquit M. Varro, tesserae, quibus in alveolo luditur: ex quo ipsae quoque appellatae κύβοι. (Adde *Vitr.* 5. *praef*) *Cic. Div.* 2, 41. Quid enim sors est? idem propemodum, quod micare, quod talos jacere, quod tesseras: quibus in rebus temeritas et casus, non ratio nec consilium valet. *Petr. Sat.* 33. Sequebatur puer cum tabula terebinthina, et crystallinis tesseris. *Ter. Ad.* 4, 7, 21. Ita vita est hominum, quasi cum ludas tesseris. Si illud, quod maxime opus est jactu, non cadit, illud quod cecidit forte, id arte ut corrigas. *Mart.* 14, 17. Hic mihi bisseno numeratur tessera puncto. Adde *Ov. A. Am.* 3, 354. et *Trist.* 2, 475. *F.*] ℙ Quia in utroque ludo jactus est, et utrobique fortuna dominatur, aliquando promiscue ponuntur. *Sen. Apocol. f.* Aeacus jubet illum alea ludere pertuso fritillo. Et jam coeperat fugientes semper tesseras quaerere, et nihil proficere. Nam quoties missurus erat resonante fritillo, Utraque subducto fugiebat tessera fundo: Cumque recollectos auderet mittere talos, Decepere fidem. Hactenus *Sen.* At hic potius videtur utriusque ludi, tesserarum nempe et talorum, mentio fieri. ℙ Illud *Petr. Sat.* 81. Cujus anni et tesseram venerunt: *Burm.* interpretatur, qui multum processit aetate, et puer vetulus jam factus est. Senes autem talis et tesseris delectantur, at est ap. *Cic. Sen.* 16. *extr.*

TESSĔRĀRĬUS, a, um, adj. ad tesseras pertinens. *Ammian.* 14, 6. *med.* et 28, 4. *med.* Tesseraria ars, *h. e.* ludendi tesseris. ℙ *Tesserarius*, et *tesseraria*, absolute, tesserarum faciendarum artifex. *Inscr.* ap. *Grut.* 624, 8. Antistitae Ɔ. L. Delphidis Tesser. Lignar. sodalicii Marmorarior. ℙ In militia *tesserarius* est, qui acceptam ab imperatore, aut tribuno tesseram per contubernia nuntiabat, ut *Veg. Mil.* 2, 7. docet. *Tac. H.* 1, 25. Barbius Proculus tesserarius spiculatorum. *Inscr.* ap. *Grut.* 550, 2. Cn. Laudius Cn. Fil. Fal. Thallus, tesserarius in Leg. III. Ital. et 365, 6. C. Arrio C. F. Cor. Clementi, singulari praefectorum Pr., tesserario, optioni, etc. et 1108, 7. C. Galerio C. Lib. Agathon. serario Coh. XII. Praet. militum.

TESSĔRŬLĂ, ae, f. συνθημάτιον, parva tess Speciatim dicitur de tabella suffragiorum. *Varro R.* 3, 5. *f.* Narrat, ad tabulam, cum dirimer quendam deprehensum tesserulas conjicientem in culum: eum ad consulem tractum a fautoribus c petitorum. ℙ Item de symbolo, seu signo frun tario, quod qui ad praefectum annonae refereb certam frumenti accipiebant mensuram. *Pers.* 5, scabiosum tesserula far Possidet. V. TESSE ℙ *Tesserulae* item dicebantur exigui quidam et drati lapilli, ex quibus elegantiora pavimenta s nebantur, quae ab antiquis *tessellata* dicta sunt. *cil.* ap. *Cic. Or.* 44. Quam lepide lexeis compos ut tesserulae arte Endo pavimento, atque emble te vermiculato! [V. *Plin.* 36, 25. *Bail.*]

TESTĂ, ae, f. ὄστρακον, κεράμιον, nomen g rale cujuscumque vasis fictilis cocti, ut vasa esca et vinaria, lucernae, urceoli, calices, etc. q *tosta*, a torreo. *Auct. ad Her.* 4, 6. Si Prometh cum mortalibus ignem dividere vellet, a vicinis testa ambulans carbunculos corrogaret. *Virg.* 1, 391. testa cum ardente viderent Scintillare ole *Plin.* 31, 10, 46. *n.* 4. Nitrum uritur in testa o tum, ne exsultet. *Virg. Mor.* 50. infert Inde testisque tegens superaggerat ignes. *Hor. Ep.* 1 69. Quo semel est imbuta recens, servabit odo Testa diu. *Tibull.* 2, 6, 29. At tibi laeta tra Samiae convivia testae. *Mart.* 4, 89. Antipoli nec quae de sanguine thynni Testa rubet; et 7, Et Libycae fici pondere testa gravis. *Plin.* 14, 4 (*Pretium vini*) singulis testis millia nummum, amphoris. *Hor. Od.* 1, 20, 2. (*Vinum*) Graeca q ego ipse testa Conditum levi, *h. e.* cado, aut d *Appul. Met.* 9. Scabiem vetustam cariosae testae cipit exscalpere, *h. e.* scabiem dolii carie exes vetustatem. *Juven.* 14, 308. dolia nudi Non ar Cynici (*Diogenis*): si fregeris, altera fiet Cras mus, aut eadem plumbo commissa manebit. Se Alexander, testa cum vidit in illa Magnum hal torem, etc. Sic *Ov. A. Am.* 2, 695. mihi fundat tum Consulibus priscis condita testa merum. *P* 2, 10, 32. Accipiat manes parvula testa meos, olla, urna sepulcralis. *Mart.* 12, 48. junctaqu sta viae, *h. e.* dolium curtum (ut ait *Lucr.* 4, 1 ad mejendum. De urceo oleario. *Id.* 12, 63. et 7. De testarum suffragio. V. OSTRACISMUS. Item lateres cocti, et tegulae, et imbrices. *V R. R.* 2, 3. *med.* Lapide aut testa substerni o tet caprile, quo minus sit uliginosum ac lutulent *Vitr.* 2, 8. *f.* De ipsa autem testa, si sit opti seu ad structuram, statim nemo potest judic quod in tempestatibus, et aestate, in tecto cum collocata, tunc si firma est, probatur. Adde 7, et 4. et *Auson. Parent.* 11, 9. ℙ Item genus q dam crotalorum fictilium, vel e testis piscium quibus infra, qui in quibusdam saltationibus p bantur. *Juven.* 11, 170. audiat ille Testarum c tus cum verbis. *Suet. Ner.* 20. *f.* Adolescent equestris ordinis, et quinque amplius millia e p robustissimae juventutis undique elegit, qui d in factiones plausuum genera condiscerent (bom et imbrices, et testas vocabant), operamque n rent cantanti sibi. ℙ *Testae* sunt et ipsa fragm ta vasorum fictilium: item lapidis, aut ossis. *Sis* ap. *Non.* 2, 433. Dissipatis imbricum fragminibu testis tegularum. *Ov. Met.* 8, 661. (et *Mart.* 2, mensae sed erat pes tertius impar: Testa paren cit. V. *Statii l. c.* in ASAROTUM. *Plin.* 32, 8, Testis cadi salsamentarii tusis cum axungia. *Id* 3, 5. Testa trita colorare lineas. *Id.* 36, 22, Lapides aspergine, et gelu, pruinisque rumpu in testas. *Cels.* 6, 9. *med.* Bacca hederae conj in foramen, dentem findit: isque per testas exci Adde 7, 12. *n.* 1., *Prop.* 4, 7, 46., *Tac. H.* 5 *Juven.* 3, 270. et *Pers.* 3, 61. De ipso osse *Cel* 16. Neque in cubito tantum, sed in omnibus qu membris longis, quae per articulum longa testa guntur. *Id.* 7, 12. *n.* 1. Donec labans ossis t recipiatur. ℙ De macula in cute, testae calo referente. *Plin.* 26, 15, 92. Mastos illita aufer stas in facie. Ita *Hard.* ex suis MSS. omnib.: *tineas.* ℙ Praeterea *testa* est operimentum du simul et fragile multorum piscium, et quorun animalium, ut ostreorum, cochleae, etc. *Cic. D.* 2, 39. *med.* Genera fluitantium beluarum, tim ad saxa nativis testis adhaerentium. *Plin.* 6, 21. Ostrea nigra et carne et testa; et *ib.* 7, Muricum, vel conchyliorum testae cinis; et *ib.* 46. Muricum vel purpurae testae; et *ib.* 43. se rum. *Id.* 30, 8, 21. Cochleae exemptae testis. *V L. L.* 4, 13. testam vocat etiam corneam vesten studinis. [*Minuc. Fel. Octav.* 3. Pueros vide certatim gestientes, testarum in mare jaculati bus ludere. Is lusus est testam teretem, jacta ne fluctuum levigatam, legere de litore; eam tes plano situ digitis comprehensam, inclinem ip atque humilem, quantum potest, super undas i tare, etc. Hujusmodi lusus Graece ἐποστρακισμὸς citur, Galli nunc dicunt *jouer au ricochet.* *F.*] Metonymice dicitur de ipsis ostreis, aliisque p bus testam habentibus. *Hor. Sat.* 2, 4, 31.

omne mare est generosae fertile testae. ℙ Trans- e de glacie. *Vet. epigr.* in *Anth. Lat.* T. 2. p. 62. rm. Thrax puer, adstricto glacie dum luderet bro, Frigore concretas pondere rupit aquas. Dum- imae partes rapido traherentur ab amne, Absci- heu! tenerum lubrica testa caput. *Ov. Trist.* 3, 37. Vidimus ingentem glacie consistere pon- : Labricaque immotas testa premebat aquas. Est leg. *crusta.* ℙ Item de calvaria, hinc *testa* Ita- m. *Auson. epig.* 72. Abjecta in triviis inhumati bra jacebat Testa hominis, nudum jam cute cal- um. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 761. Comam, cutemque icis revulserat A fronte tortor, nuda testa ut nine Cervicem ad usque dehonestaret caput. *Coel. el. Tard.* 1, 1. Pati aliquid membranam cerebri runt, alii eam, quae testam circumtegit: et *ib.* . *f.* Anatresim testae faciendam. ℙ [Est et- cogn. R., ut C. Trebatius Testa ap. *Cic. Fam.* 3. et saepe alias memoratus. *F.*]

ESTĀBĬLIS, e, adj. qui jus habet testimonii ndi. *Gell.* 6, 7. *(Ex lege Horatia)* jus testimonii ndi ei tribuitur, testabilisque una omnium femi- m ut sit, datur.

ESTĀCĔUS et Testacius, a, um, adj. ὀστρακι- ὀστρακώδης, qui e testa, h. e. fictili cocto, vel gro, vel tuso factus est. *Vitr.* 2, 8. *f.* Testacea ctura, et lorica; et 7, 4. *f.* et *Colum.* 1, 6. Te- um pavimentum. *Plin. ep.* 10, 46. et 48. opus. r. ap. *Grut.* 874, 5. Monumentum testacium. ap. *Reines. cl.* 8. *n.* 61. Hypogaeum testacium. m testae colorem habens. *Plin.* 37, 7, 31. Gem- melleae et testaceae. *Id.* 15, 15, 16. Signina , quae alii a colore testacea appellant. ℙ *Te- um*, absolute, testaceum opus, h. e. testa tusa lce mixta. *Id.* 36, 23, 55. Uliginosa, et ubi go vitiat, testaceo sublini utilius. *Pall.* 6, 11. digitorum testaceum superfundemus, et frequen- irgis verberabimus, ne rimis possit aperiri. ℙ *aceus*, testa, h. e. crusta dura et fragili obdu- , ut cochlea, ostrea, ὀστρακόδερμα. *Plin.* 32, 0. Pastinacam, et omnia testacea modice collui is, quia saporis gratia perit. *Id.* 11, 37, 55. Insectorum omnium, et testacei operimenti, moventur.

ESTĀMEN, inis, n. idem quod testimonium. *carm. adv. Marc.* 3, 99. Scilicet hoc testamen virtutis imago.

ESTĀMENTĀRĬUS, a, um, adj. ad testamen- pertinens. *Cic. Verr.* 2, 1, 42. Testamentaria *h. e.* quae quippiam cavet circa testamenta. 35, 2, 2. Adoptione testamentaria Salutiones entes Scipionum nomini. *Ulp. Dig.* 50, 16, 130. amentariae hereditates, *h. e.* quae ex testamen- oveniunt. *Salv. adv. avar.* 3, 7. Servi Romana inis libertate donantur, in qua scilicet et pro- atem peculii capiunt, et jus testamentarium quuntur. ℙ *Testamentarius*, absolute, qui te- ntum conscribit, et conficit. *Ulp. ib.* 28, 5, 9. Si testamentarius contra voluntatem testatoris tionem detraxit, vel mutavit. Adde *ib.* 29, 6, 36, 1, 3. *f.* ℙ Item qui testamenta falsa con- ῥαδιουργός. *Cic. Off.* 3, 18. Neque enim de si- , veneficis, testamentariis, furibus, peculato- hoc loco disserendum est.

ESTĀMENTOGRAPHUS, i, m. qui testamen- scribit: vox hybrida, a *testamentum*, et γράφω, o. *Not. Tir.* p. 52. Testamentum, testamenta- testamentographus. *F.*]

ESTĀMENTUM, i, n. διαθήκη, declaratio ulti- nostrae voluntatis. *Ulp. Dig.* 28, 1, 1. Testa- um est voluntatis nostrae justa sententia de eo, quis post mortem suam fieri velit. Est a *testa-* quod a *testor*, ut a *moneo monumen*, unde *mo- ntum*; a *doceo documen*, unde *documentum*, et ia, in quibus semper *mentum* est vocis produ- Quare merito *Gellius* 6, 12. Servium Sulpi- JCsultum reprehendit, quod testamentum com- um dixerit a mentis contestatione. Quid (in- *Gellius*) calceamentum, quid paludamentum, pavimentum, quid vestimentum, quid alia mille hujuscemodi formam producta? etiamne ista osita dicemus? *Cic. Verr.* 2, 1, 43. Testamen- facere. *Id. Har. resp.* 20. conscribere. *Id.* t. 11. mutare. *Id. Phil.* 2, 42 *f.* irritum face- *Id. Or.* 1, 57. rumpere. *Id. Cluent.* 14. obsi- . *Id. Fam.* 7, 21. Testamenti factionem habe- *Id. Phil.* 14, 3. Subjicere testamenta; et *Par.* supponere, (eod. sensu.) *Hor. Ep.* 1, 7, 9. nare. *Nep. Att.* 5. Testamento aliquem ado- *Just.* 5, 11. Regnum alicui testamento lega- *Cic. Verr.* 2, 2, 18. *f.* Hereditas, quae venerat mento. *Id. Off.* 3, 24. Testamento aliquid ali- linquere. *Id. Fin.* 2, 31. *med.* cavere aliquid. 14, 22, 28. Testamentum nuncupare. V. NUN- . ℙ Testamentum ad civis R. jura pertinuit: neque testamentum facere, legibus Romanis, aliquid testamento a cive accipere, nisi civis tuit. Itaque *Cicero*, cum Archiam in jure ci- versatum esse contenderet, ea maxime ratione est *(ib.* 5. *f.)*, quod eum testamentum legibus nis, iis praesertim temporibus, quae accusa- riminabatur, fecisse affirmaret; et *Dom.* 32. ui etiam in exsilio ut civis habitam esse ratio- nem, rogatione Clodia neglecta, ostendere vellet, dixit: Quis in locum meum judicem subdidit? quis meorum amicorum testamentum discessu meo fecit, qui mihi non idem tribuerit, quod et si adessem? ℙ Porro apud Romanos tria olim testamentorum gene- ra fuere, ut *Gell.* docet 15, 27., unum, quod cala- tis comitiis, in populi concione, bis in anno, fie- bat: alterum in procintu: tertium deinde accessit per familiae emancipationem, cui aes et libra adhi- bebatur. V. s. 1. [et ap. *Cajum Instit.* 2. §. 101. ed. *Goesch. F.*] ℙ *Testamentum vetus*, et *novum* sunt duae maximae partes, in quas dividuntur Sacra Bi- blia, legem veterem ante Christum, et novam post Christum continentes. Haec appellatio magis in usu erat, quam *instrumenti* temporibus *Tertulliani*, ut ipse docet *adv. Marc.* 1., ac deinceps apud Christianos passim obtinuit. Cur ita dicatur, explicat *Lact.* 4, 20.

TESTĀTĬM, adv. ὀστρακηδόν, minutim apud ve- teres: tractum a testarum natura, quae in exigua fragmenta solent confringi. *Pomp.* ap. *Non.* 2, 842. Jam istam colaphis comminuissem testatim tibi. *Ju- ventius* ap. *Charis.* 2, 196. Caput ei testatim de- fregero.

TESTĀTĬO, onis, f. ἐπιμαρτύρησις, actus testan- di, seu testem aliquem citandi, testificatio. *Liv.* 8, 6. Inter foederum ruptorum testationem ingenti fra- gore coeli procellam effusam. Respicit ad ea, quae dixerat *ib.* 5. *f.* „Haeccine foedera Tullus, etc. ℙ Item testimonii dictio. *Cajus Dig.* 22, 4, 4. Sine scripturis valet quod actum est, si habeas probatio- nem: sicuti et nuptiae sunt, licet testatio sine scri- ptis habita est. ℙ Duplex est *testatio*: altera quae fit a testibus praesentibus: altera quae ab absenti- bus per tabulas, ut *Quint.* 5, 7. *in.* docet: eaque sae- pe *testatio* dicitur, cum testes ante contestationem causae dicunt testimonium, scriptoque subsignant. *Id. ib. med.* Saepe inter se collidi solent inde testa- tio, hinc testes: haec enim se pars jurejurando, illa consensu signantium tuetur. *Paul. Dig.* 3, 2, 21. L. Titius crimen intendit C. Sejo: atque in eam rem testationem apud praefectum recitavit. *Ulp. ib.* 48, 19, 9. Ne tabelliones libellos concipiant, vel testa- tiones consignent. *Mart. ib.* 48, 10, 1. Falsas testa- tiones facere, vel testimonia falsa dicere. ℙ Item quodlibet indicium, signum, argumentum, quo res quaepiam probatur. *Florent. Dig.* 28, 1, 24. Unum testamentum pluribus exemplis consignare, inter- dum necessarium est, si forte navigaturus, et se- cum ferre, et relinquere judiciorum suorum testa- tionem velit.

TESTĀTO, adv. facto testamento. *Paul. Dig.* 49, 14, 45. Bona eorum, qui in custodia decesserunt, heredibus eorum non auferuntur, sive testato, sive intestato decesserint. ℙ Item coram testibus. *Scae- vola ib.* 45, 1, 122. *med.* Cum coheres tutores sae- pius testato convenerit. *Ulp. ib.* 15, 4, 1. Jussum accipiendum est, sive testato quis, sive per episto- lam, sive verbis, aut per nuntium jusserit. *Id. ib.* 18, 6, 1. *med.* Testata denuntiare emptori, ut etc. *Appul. Apol.* Quas tamen litteras tabulario publico praesente, et contrascribente Aemiliano, testato de- scripsimus.

TESTĀTOR, oris, m. κληροδότης, testamenti con- ditor. *Suet. Ner.* 17. Cautum, ut in testamentis pri- mae duae cerae, testatorum modo nomine inscripto, vacuae signaturis ostenderentur. *Papin. Dig.* 28, 3, 17. Voluntas testatoris ex aequo et bono tuebitur. Adde *Lact.* 4, 20. ℙ Item qui testimonium dicit. *Prud. Cath.* 12, 85. Hunc et prophetis testibus, Is- demque signatoribus Testator et sator jubet Adire regnum et cernere.

TESTĀTRIX, icis, f. quae testamentum fecit. *Cels. Dig.* 31, 1, 30. Ex mediocritate facultatum, quas testatrix reliquit. Adde *Modest. ib.* 35. et *Scae- vol. ib.* 89. *f.* etc.

TESTĀTUS, a, um, part. a *testor*: qui testes vo- cavit. *Cic. Fin.* 2, 20. Lucretia testata cives, se ipsa interemit. *Virg. A.* 12, 496. Multa Jovem, et laesi testatus foederis aram. *Ov. Met.* 5, 44. testa- tus jusque fidemque, Hospitiique Deos, ea, se pro- hibente, moveri. ℙ Item qui testimonio quippiam ostendit, et probavit. *Ov. Met.* 2, 486. Assiduoque suos gemitu testata dolores. V. TESTOR. *Hor. Od.* 1, 28, 10. habentque Tartara Panthoiden, ite- rum Orco Demissum, quamvis clypeo Trojana refi- xo Tempora testatus, etc. V. *Ov. Met.* 15. a v. 161., ex quo locus hic *Horatii* explicatur. ℙ Passive. *Liv.* 34, 41. Testata quoque ipso Nemeorum die voce praeconis libertas est Argivorum; et *Plin. ep.* 4, 21. Patrem illarum defunctum quoque perseverantissime diligo, ut actione mea librisque testatum est. ℙ Hinc est ab omnibus cognitus, receptus, admissus, confessus, indubitatus, exploratus, quasi omnes vul- go testes de eo sint. *Cic. Verr.* 1, 16. Ejusmodi res ita notas, ita testatas, ita magnas, ita manifestas proferam, ut, etc. *Id. Fam.* 11, 27. *med.* Haec te- stata sunt, et illustria. *Id. Verr.* 2, 2, 76. *f.* Ut res quam maxime clara ac testata esse posset. *Ov. Met.* 9, 277. Herculis testatos orbe labores referre. *Cic. Coel.* 27. Ut res multorum oculis esset testatior. *Nep. Alc.* 4. *med.* Ejus devotionis quo testatior es- set memoria, exemplum in pila lapidea incisum. *Hirt. B. G.* 8, 42. Quo notior testatiorque virtus ejus esset. *August. Conf.* 8, 6. Testatissima mirabilia. ℙ *Testato*, ablat. absolut. cum testatum sit, et vulgo certum. *Plin.* 8, 36, 54. Cerebro ursi veneficium in- esse Hispaniae credunt, testato, quoniam potum in ursinam rabiem agat. ℙ Denique *testatus* est, qui testamentum fecit. *Ulp. Dig.* 38, 16, 1. Intestati appellantur, qui cum possent testamentum facere, te- stati non sunt. V. TESTOR. ℙ *Testatae tabulae* passive ap. *Catull.* 68, 122. sunt tabulae testamenti.

TESTĔUS, a, um, adj. fictilis. *Macr. Sat.* 7, 15. *med.* Medicinae ratio est cum testeis, terrenisque corporibus. *Id. Somn. Scip.* 1, 11. *f.* testeum indu- mentum animi vocat corpus. *Prud.* περὶ στεφ. 5, 553. Fragmen testeum.

[TESTĪCĬUS, a, um, adj. ad testu, seu testum pertinens. *Testicius panis*, idem ac clibanicius, et artopticius. *Cato R. R.* 74. Panem testicium sic fa- cito. Manus, mortariumque bene lavato. Farinam in mortarium indito, aquae paulatim addito, subigi- toque pulcre: ubi bene subegeris, defingito, coqui- toque sub testu. Ita leg. *Schneiderus*, usus lectione editionum principum. Vulgatam enim lectionem *de- psiticium*, vel *depsticium* ineptam putat, quia omnis farina in panem depsitur, adeoque omnis panis es- set *depsticius*; sed qui sub testu coquitur, recte di- citur *testicius*, diversus a *furnaceo*, quo quidem me- lior est, utpote magis coctus, teste *Galeno De alim. facult. l.* 1. *c.* 2. *f.* Confer locum *Plin.* 18, 11, 28 Quamquam etiam *testuacium* recte legeretur, ita enim *Varro* vocat. *F.*]

TESTĪCŬLĀTUS, a, um, adj. testiculis praedi- tus. *Veg. Vet.* 4, 7. [Omnibus prope mensibus equis tam spadonibus, quam testiculatis, minuendus est sanguis. *F.*] ℙ *Testiculata* dicitur herba, quae et mercurialis, et orchion, [quia, ut ait *Appul. Herb.* 82., veluti testiculis binis parvis circa exordium est ornata. *F.*]

TESTĪCŬLOR, aris, dep. 1. *Paul.* ex *Festo*: Te- sticulari est jumentis maribus feminas, vel mares feminis admovere: licet alii dicant testilari. ℙ *Te- sticulari* per jocum dictum pro testari, testes ci- tare, quidam leg. ap. *Pl. Amph.* 2, 2, 193., sed mul- to plures illum versum, ut insiticium ac spurium, rejiciunt.

TESTĪCŬLUS, i, m. ὀρχίδιον, ὄρχις, dimin. testis. Sunt testiculi, δίδυμοι, duo globuli uno scroto com- prehensi, in quibus semen masculi animalis elabora- tur. Hi et *testes*, et *colei* dicuntur. Describuntur a *Cels.* 7, 18. Adde *Auct. ad Her.* 3, 20., *Juven.* 6, 339., *Mart.* 3, 24. ℙ [*Translate *Pers.* 1, 103. Haec fierent, si testiculi vena ulla paterni Viveret in no- bis? h. e. si quid roboris virilis haberemus. ℙ Est et herbae nomen ap. *Appul. H.* 15. V. TESTICU- LATUS *f. Bail.*]

TESTĪFĬCĀTĬO, onis, f. probatio per testes, te- statio, praesertim quae fit per tabulas cum subscri- ptione testium, ut in TESTATIO dictum est. *Cic. Brut.* 80. Sese chirographa, testificationes, indicia, quaestiones, manifestam rem deferre; et *Verr.* 2, 5, 39. *med.* Iste in tabulas refert: obsignat signis ami- corum, ut, siquando opus esset, hac testificatione uteretur. Adde *Mur.* 24. ℙ Item quaevis declara- tio, indicium, testimonium. *Cic. Fam.* 1, 1. Egit causam tuam cum summa testificatione tuorum in se officiorum, et amoris erga te sui. *Id. Phil.* 9, 6. *f.* His honoribus habitis Ser. Sulpicio, repudiatae ab Antonio legationis manebit testificatio sempiterna.

TESTĪFĬCĀTUS, a, um, part. a *testificor*: testa- tus. *Ov. Her.* 21, 133. Quid tibi nunc prodest ju- randi formula juris, Linguaque praesentem testifi- cata Deam? ℙ Item qui testimonium dixit. *Cic. Caecin.* 16. Siquos armatos conspexissent, ut statim testificati discederent. ℙ Item simpliciter qui con- firmavit, vel professus est. *Tac. A.* 15, 36. Testi- ficata edicto non longam sui absentiam; et *Ov. Fast.* 1, 39. posteritas puppim servavit in aere, Hos- pitis adventum testificata Dei, *h. e.* ostendens se pro certo habere. ℙ Passive testimonio firmatus, proba- tus, notus et manifestus factus. *Cic. Att.* 1, 17. *med.* Mihi nota fuit, et abs te aliquando testificata tua voluntas omittendae provinciae. *Ov. Fast.* 4, 326. Mira, sed in scena testificata loquar.

TESTĪFĬCOR, aris, atūs sum, dep. 1. μαρτυρέω, testimonium dico, testis sum, testor, confirmo, pro- fiteor. *Cic. Quint.* 6. Testificantur isti, P. Quin- tium non stitisse, se stitisse. *Id. Phil.* 6, 3. Testi- ficor, denuntio, ante praedico, M. Antonium nihil eorum facturum. *Id. Verr.* 2, 5, 7. *f.* Haec cum maxime testificaretur, in vincula conjectus est. *Id. Or.* 2, 55. Testificatur pater, se tibi Privernatem fundum reliquisse. *Id. Or.* 10. *f.* Testificor, me a te rogatum, et recusantem, haec scribere esse au- sum. *Suet. Galb.* 9. Civem R. se testificans. *Ov. A. Am.* 2, 269. turdoque licet, missaque columba, Te memorem dominae testificere tuae. *Tac. A.* 14, 12. *med.* Quo, matre demota, auctam lenitatem suam testificaretur. ℙ Cum accus. *Cic. Att.* 8, 1. Uti in urbe retinenda tunc, si nunc in Italia non relinquen- da testificabar sententiam meam, *h. e.* palam osten- debam. *Id. Fam.* 2, 4. *extr.* Hoc non feci inflam- mandi tui causa, sed testificandi amoris mei; et *Ov. Fast.* 2, 301. Nunc quoque detecti referunt mo- numenta vetusti Moris, et antiquas testificantur

opes, h. e. demonstrant, quales fuerint priscorum opes. Id. Am. 1, 8, 93. Cum te deficient poscendi munera causae, Natalem libo testificare tuum, h. e. assere, affirma, et libo parando confirma. ℙ Testificari aliquem, testem vocare. Coel. ad Cic. post ep. 9. l. 10. ad Att. Deos hominesque, amicitiamque nostram testificor, me tibi praedixisse. Ov. Her. 20, 160. Ille homines, haec est testificata Deam. Id. Fast. 5, 250. Et Stygiae numen testificatur aquae.

TESTĬMONĬĀLIS, e, adj. ad testimonium pertinens. Tert. adv. Psych. 16. f. Admitto testimonialem comparationem, h. e. quae pro testimonio est. Impp. Arcad. et Honor. Cod. Theod. 7, 20, 12. Plerique testimonialibus fraude quaesitis fiunt veterani, h. e. litteris testimonium habentibus honestae missionis. [Adde ib. 21, 4. Fragm. jur. civ. antejust. (ed. A. Maio) p. 57. Qui in foro suario negotiantur, habent excusationem litteris allatis a praefecto Urbis testimonialibus negotiationis. F.]

TESTĬMONĬUM, ii, n. μαρτυρία, id quod a teste dicitur rei cuipiam affirmandae, testatio, testificatio. Donat. ad Ter. Andr. 5, 4, 28. duplicem esse ait testimonii modum, manifestum, et caecum: manifestum esse, qui certos testes et praesentes habet: caecum, in quo multitudinem aut civitatem dicimus scire, ut Cicero: Testis est Sicilia tota (V. similem loc. Manil. 11.); quod tamen audientem consternat. Est etiam in caeco jusjurandum, tabulae, absentesque personae. Haec Donatus. Hirt. B. Alex. 48. Multis signis et testimoniis eorum, qui difficulter odia dissimulant, animadvertere poterat. Caes. B. G. 5, 50. med. Quorum egregiam fuisse virtutem, testimonio Ciceronis cognoverat. Phaedr. 1, 17. Ovis damnata falso testimonio, Quod non debebat, solvit. Ter. Ph. 2, 1, 63. Servum hominem causam orare leges non sinunt: neque testimonii dictio est. Cic. Rosc. Am. 36. Testimonium dicere in aliquem, in re quapiam; et ib. et Sull. 30. de re aliqua. Id. N. D. 3, 34. contra aliquem. Id. Dom. 52. Cui senatus testimonium hujus urbis atque imperii conservati dedit. Quint. 11, 1. f. et Plin. ep. 6, 22. f. Testimonium alicui reddere. Colum. 3, 9. med. cujuspiam rei perhibere alicui. Modest. Dig. 48, 10, 27. falsum praebere. Cic. Fam. 5, 12. med. Ut mihi non solum praeconium, sed etiam grave testimonium impertitum clari hominis magnique videatur. Id. Rosc. Am. 35. et Verr. 2, 1, 5. Dicere aliquid pro testimonio. Id. Fam. 5, 17. Publio tuo neque opera, neque consilio, neque labore, neque gratia, neque testimonio defui. Planc. ad Cic. Fam. 10, 17. f. Amicum eum reipublicae cognosse videor: libenterque ei sum testimonio, et omnibus ero, qui bene merentur. Plin. ep. 3, 9. f. Laedere aliquem testimonio. Varr. R. R. 1, 4. f. Vocare aliquem ad testimonium. Petr. Sat. 2. citare. Macr. Sat. 1, 4. citare in testimonium. ℙ Saepe significat dictum testis absentis, quod relatum in tabulas et subsignatum profertur in causa apud judicem, aut alium quempiam. Callistrat. Dig. 22, 5, 3. Divus Hadrianus proconsuli rescripsit, testibus se, non testimoniis crediturum. Verba epistolae haec sunt: Quod crimina objiciebat apud me Alexander Apro, et non probabat, nec testes producebat, sed testimoniis uti volebat, quibus apud me locus non est. Sabino quoque in haec verba idem princeps rescripsit: alia est auctoritas praesentium testium, alia testimoniorum quae recitari solent. Liv. 39, 8. f. Falsi testes, falsa signa, testimoniaque, et indicia, ex eadem officina exibant. Cic. Mil. 17. Legite testimonia testium vestrorum. Dixit C. Cassinius, etc. Nep. Lys. 4. Petit a Pharnabazo, ut ad ephoros sibi testimonium daret, quanta sanctitate bellum gessisset. Plin. ep. 3, 9. med. Industriam, fidem, constantiam alicujus plenissimo testimonio comprobare. Id. ep. 7, 33. Factum alicujus ornare testimonio; et ep. 10, 17. Prosequi aliquem libenter testimonio ap. quempiam. ℙ Latius etiam accipitur pro omni eo, quod ab aliqua re externa sumitur ad faciendam fidem, indicio, argumento. Hoc interest (inquit Auct. ad Her. 4, 3. f.) inter exemplum et testimonium, quod illo demonstratur, id, quod dicimus, cujusmodi sit: hoc, esse illud ita, ut nos dicimus, confirmatur. Cic. Par. 2. Testimoniorum duo sunt genera, divinum et humanum: divinum, ut oracula, ut auspicia, ut vaticinationes, et responsa sacerdotum, haruspicum, conjectorum: humanum, quod spectatur ex auctoritate, et ex voluntate, et ex oratione aut libera, aut expressa: in quo insunt scripta, pacta, promissa, jurata, quaesita. Id. Leg. 3, 1. Gaudeo, quod te interpellavi, quandoquidem tam praeclarum mihi dedisti judicii tui testimonium. Caes. B. G. 1, 44. Ejus rei testimonium esse, quod nisi rogatus, non venerit; et ib. 5, 28. Res est testimonio, quod, etc.; et Cic. Caecin. 18. et Rosc. Com. 4. Ejus rei ipsa verba formulae testimonio sunt. Auct. ad Her. 2, 19. Cui rei mors indigna Palamedis testimonium dat. Caes. B. C. 2, 53. Cum laboris sui periculique testimonium afferre vellent, millia sagittarum circiter XXX. in castellum conjecta, Caesari renumeraverunt. Nep. Ep. 4. f. Abstinentiae hoc satis erit testimonium. Id. Timoth. 4. Timothei autem moderatae sapientisque vitae complura possumus proferre testimonia. Plin. 7, 30, 31. Augustns carmina Virgilii cremari vetuit: majusque ita vati testimonium contigit, quam si ipse sua probavisset. Vell. 2, 116. Cossus victoriae testimonium etiam in cognomen filii contulit.

TESTIS, is, m. et f. et Teste, is, f. μάρτυρ, qui testimonium dicit, sive in judicio, sive extra: item qui praesens adest alicui rei, eamque testificari potest. Ex jure autem civili testes quinque in testamentis faciendis necessario aderant; septem vero ex jure praetorio, ut habet Imp. Justin. Instit. 2, 10.; at in testamentis holographis, ut statuerunt Impp. Theod. et Valentin. Novell. 4., nullius testis est necessitas. Cic. Phil. 2, 4. Si negem, quo me teste convinces? Id. Font. 3. Satis idonei testes, et conscii. Id. ad Quir. 6. extr. Rerum gestarum auctores, testes, laudatores fuerunt. Id. Font. 6. Testes cupidi, et conjurati, et ab religione remoti. Id. Par. 34. obscuri, aut tenues. Id. Fin. 1, 21. incorrupti atque integri. Id. Brut. 93. f. Ab inferis locupletissimos testes excitare. Id. Vat. 1. Testis religiosus. Id. Quint. 23. med. Testes dare in aliquam rem graves, aut leves. Id. Fam. 1, 7. Nemini possum aut studii erga te, aut officii, aut amici animi esse testis. Id. Prov. cons. 18. Pompejus idem mihi testis de voluntate Caesaris, et sponsor est illi de mea. Id. Verr. 2, 1. 14. Satis multos testes in hanc rem reliquos esse. Id. Fam. 3, 10. med. In eo me non perseverasse, testes sunt rationes civitatum; et ib. 5, 5. Meus in te animus quam singulari officio fuerit, populus R. testis est. Ascon. in Verr. 1. f. Testes inducere; et ib. producere. Liv. 3, 71. edere. Cic. Balb. 18. proferre. Id. Fin. 2, 21. adhibere. Id. Verr. 2, 2, 59. f. citare in aliquam rem; et ib. 2, 18. Testibus uti; et Rosc. Com. 15. Testis fidem infirmare. Ov. Fast. 5, 683. Facere aliquem testem, h. e. citare, quod dixit Phaedr. 1, 17. Sic Ter. Ad. 2, 1, 49. Ubi me dixero dare tanti, testes faciet illico, vendidisse me. ℙ Gum feminini et neutr. gen. nominibus. Ov. Pont. 3, 9, 50. Atque incorruptae pondera testis habet. Sen. Octav. 76. Nutrix testis nostri fida doloris. Suet. Claud. 40. Inducta teste in senatu, haec, inquit, etc. Prop. 2, 7, 91. Sidera sunt testes, et matutina pruina. Ov. Fast. 4, 885. Stat mihi non parvo virtus mea: vulnera testes, Armaque: quae sparsi sanguine saepe meo. ℙ Teste, is, neutr. generis ap. Alcim. 6, 576. Coelum teste vocat (Susanna), famamque recusat inanem Judicio contenta suo. ℙ Testibus praesentibus quippiam facere est palam, aperte. Sed ambigue et jlocaliter utitur Pl. Curc. 1, 1, 30. Pal. Semper curato, ne sis intestabilis. Phaedr. Quid istuc est verbi? Pal. Caute ut incedas via: quod amas, amato testibus praesentibus, h. e. testiculis non privatus. V. INTESTABILIS et infra. ℙ Testis, spectator, qui praesens adest, et oculis suis cernit. Ov. A. Am. 3, 397. ignoti nulla cupido: Fructus abest, facies cum bona teste caret. Lucan. 9, 886. puduitque gementem, Illo teste mori. Juven. 6, 310. ac luna teste moventur. Auct. Priap. 2. Ludens haec ego teste te, Priape, Scripsi non nimium laboriose; et 15. extr. Magnis testibus ista res agetur. ℙ Postremo hoc loco jocus est in ambiguo: nam testes sunt etiam testiculi, ὄρχεις, qui integritatis, ut ait Phaedr. 3, 11., testes sunt. Plin. 11, 49, 110. Testes pecori ad crura decidui. Id. 28, 19, 80. Dexter asini testis in vino potus.

[TESTĬTŪDO, inis, f. idem ac testatio. Not. Tir. p. 52. Obtestatur, testitudo. F.]

TESTĬTRAHUS, i, m. adj. qui testes, h. e. testiculos trahit: epitheton arietis, qui ob magnitudinem et pondus testiculorum trahere illos potius videtur quam sustinere. Laberius ap. Tert. Pall. 1. Aries reciprocicornis, lanicus, testitrahus. Alii perperam leg. vestitrahus. Huc spectat locus Lucilii ap. Non. 4, 3. Ibat forte aries, inquit. Jam quod genu' quantis Testibu'! vix uno filo hosce haerere putares, Pellicula extrema exaptum pendere onus ingens.

TESTOR, aris, atus sum, dep. 1. μαρτυρέω, testis sum, ostendo, significo, doceo. Ov. Pont. 4, 15, 11. Coufiteor: testere licet: signate Quirites. Sall. in epist. Mithridat. ad Arsac. 5. Sceleris eorum haud ignarus, et ea quae accidere, testatus antea. Liv. 25, 10. Benigne allocutus Tarentinos, testatusque, quae praestitisset civibus eorum, etc. Hor. Od. 2, 1, 29. Latino sanguine pinguior Campus sepulcris impia proelia Testatur. Tibull. 4, 1, 10. ut puro testantur sidera coelo. Quint. 6. prooem. Nullam terras despicere providentiam, tester? et 8. prooem. med. Ut Graeco verbo testatum est. Prop. 3, 5, 51. Sunt Agamemnonias testantia litora curas. Ov. Pont. 1, 9, 43. Carmina jure damus raros testantia mores. Id. Met. 14, 306. nec verba locuti Ulla priora sumus, quam nos testantia gratos. ℙ Et universim affirmo, profiteor. Cic. Div. 1, 58. Nunc illa testabor, non me sortilegos, neque eos, qui quaestus causa hariolentur, ne psychomania quidem agnoscere. Id. Or. 68. Numerus autem (saepe enim hoc testandum est) non modo non poetice junctus, etc. Id. Mur. 37. Ego quod facio, me pacis, concordiae, salutis omnium causa facere, clamo atque testor. ℙ Item testes invoco, adhibeo. Cic. Q. Fr. 1, 3. Testor omnes Deos, me hac una voce a morte esse revocatum; et Cluent. 68. f. Sceleratas eju[s] preces, et nefaria vota cognovimus, quibus illa et iam Deos immortales de suo scelere testatur. Virg. A. 2, 154. Vos aeterni ignes, et non violabile ve strum Testor numen. Pl. Rud. 5, 2, 51. Venus Cy renensis, testem te testor mihi. Prop. 2, 1, 37. The seus Infernis, Superis testatur Achilles, Hic Ixioni den, ille Menoetiaden. ℙ Item testamentum facere διατίθημι. Cic. Inv. 2, 21. Nostra est pecunia, d qua is, cujus agnati sumus, testatus non est; e mox: Possit ne quisquam de filii pupilli re testar Liv. 1, 34. Cum ignorans nurum ventrem ferre, in memor in testando nepotis decessisset. Quint. 7, 6. Quis dubitaret, quin ea voluntas fuisset testanti ut is non nato filio heres esset, etc.? ℙ Vetustiss mi etiam testo, as, dixere, teste Prisc. 8, 797.

TESTU, indecl. et Testum, i, n. operculum ficti ad tegenda vasa culinaria. Cato R. R. 74. et 75. foco caldo sub testu coquito leniter; et ib. 76. U guito focum ubi coquas, calfacito bene et testum et ib. Testo caldo operito; et ib. 84. Omnia in cat num indito: catinum testu operito. Ov. Fast. 509. Stant calices: minor inde fabas, olus alter h bebant, Et fumant testu pressus uterque suo. Pli 30, 13, 39. Fimo ovium sub testo calefacto. Hard. ex MSS. ℙ Item vas ipsum fictile. Petr. S 136. med. Animadverto Enotheam cum testu ign pleno venientem. Ov. Fast. 2, 645. Ara fit: h ignem curto fert rustica testu. Adde Mummium, Afran. ap. Charis. 1, 118. V. v. sq. ℙ Etiam si v fictile non sit, nomen retinet. Plin. 32, 7, 26. R narum corda sub aereo testo discoxere. ℙ Omnib allatis loc. alii leg. testo: quidam alicubi testa. Su etiam qui testus, us, faciunt masc. gen., sed null quod sciam, auctore.

TESTŬĀCĬUM, ii, n. κλιβανίτης ἄρτος, panis g nus, quod in testa coquebatur. Varr. L. L. 4, Libum, quod libaretur, prius quam essent, (h. e. co ederent) coctum: testuacium, quod in testu cal coquebatur, ut etiam nunc Matralibus id faciu matronae.

TESTŪDĬNĔĀTUS et Testudinatus, a, um, καμαρωτὸς, fornicatus, concameratus, et incurv testudinis more. Colum. 12, 15. Crates pastora culmo textae erigantur, et inter se acclive testudine to tecto more tuguriorum, ficum a rore defenda Vitr. 2, 1. med. Efficiunt carbarico more testudina turrium tecta. Id. 6, 3. Cavaedium testudinatu V. CAVAEDIUM. Varr. L. L. 4, 33. Fornix tes dinatus. V. TESTUDO.

TESTŪDĬNĔUS, a, um, adj. χελώνιος, ex tes dinis tegumento factus: ut Testudinea lyra. V. sq. Prop. 4, 6, 32. Aut testudineae carmen iner lyrae. (Adde Tibull. 4, 2, 22.) Mart. 9, 60. T studineum hexaclinon, h. e. sectis testudinum ter ribus ornatum. Sic Juven. 6, 80. conopeum. Ja len. Dig. 32, 1, 98. extr. Cui testudinea legata sent, ei lectos testudineos pedibus inargentatos beri. ℙ Testudineus gradus, valde lentus. Pl. A 1, 1, 9. Si fustem cepero, aut stimulum in manu testudineum istum tibi ego grandibo gradum.

TESTŪDO, dinis, f. χέλυς, χελώνη, animal ex nere amphibiorum, foedissimum et pigerrimum, ait Sen. Ben. 7, 9., testa praedura contectum (u nomen), quadrupes, tardigradum, caudatum, cap brevi, cervice anguina, adspeciu truci, ut ait cuv. ap. Cic. Div. 2, 64. Multa de his Plin. 9, 12., ubi marinas in India tantae magnitudinis es ut singularum superficie habitabiles casas intega et cymbas faciant. Id. 32, 4, 14. earum genera ait quatuor, terrestre, marinum, lutatium, et f viatile: persequiturque plurimas ex omnibus utili tes in medicina. Meminit et Cic N. D. 2, 48. et Liv. 36, 32. med. Testudinem, ubi collecta in su tegumen est, tutam ad omnes ictus video esse: exserit partes aliquas, quodcumque nudavit, ob xium atque infirmum habere. Phaedr. 2, 6. Tes do cum abdidisset cornea corpus domo. Sen. 121. med. Supinata testudo inquieta est desiderio turalis status: nec ante desinit niti, quatere quam in pedes constitit. ℙ Testudo volat, prove ap. Claud. in Eutr. 1, 352. pro quo Itali dicunt: l'a no vola. ℙ Testudinum putamina secare in laminas, ctosque et repositoria his vestire, Carvilius Pollio in tuit, prodigi et sagacis ad luxuriae instrumenta inge inquit Plin. 9, 11, 13. Hinc Mart. 12, 66. Ge mantes prima fulgent testudine lecti. Virg. G. 463. Nec varios inhiant pulcra testudine postes. Met. 2, 737. Pars secreta domus ebore et testud cultos Tres habuit thalamos. Adde Lucan. 10, 12 Juven. 11, 94. et 14, 308. ℙ Per synecdochen di tur de organo musico, in quo fides extenduntur, thara, lyra, barbiton. V. dicta in CHELYS. C N. D. 2, 57. f. Quocirca et in fidibus testudine sonatur, aut cornu. Virg. G. 4, 464. cava sol aegrnm testudine amorem. Ov. A. Am. 3, 147. studo Cyllenea. Hor. Od. 4, 3, 17. O testudinis reae Dulcem quae strepitum, Pieri, temperas. A. P. 394. Dictus et Amphion Saxa movere sono studinis. Val. Fl. 1, 277. Thracius hic noctem d testudine vates Extrahit; et ib. 187. Orpheus tes dine blandus. Adde Juven. 6, 380. et Sil. 11, 2 ℙ Translate usurpatur de quovis tegumento, tes

ta. *Mart.* 13, 86. cujus lemma *Echinus*: Iste digitos testudine pungat acuta, Cortice deposi-ollis echinus erit. ℙ Est testudo in re militari, conglobati milites, et scuta scutis arcte jungen-invicem se protegunt, et ingruentia tela defen-: Graeci συνασπισμὸν dicunt. *Liv.* 34, 39. Sub-supra capita scutis, continuatisque ita inter se, n modo ad caecos ictus, sed ne ad inferendum m ex propinquo telum loci quidquam esset, te-ne facta subibant. *Id.* 44, 9. Quadrato agmine , scutis super capita densatis, stantibus pri-secundis submissioribus, tertiis magis et quar-postremis etiam genu nixis, fastigiatam, sicut aedificiorum sunt, testudinem faciebant: et in e extrema et ex lateribus soli non habebant su-apita elata scuta, ne nudarent corpora, sed enta pugnantium more: ita nec ipsus tela ex missa subeuntes laeserunt, et testudini injecta, is in modum, lubrico fastigio innoxia ad imum antur. *Val. Fl.* 4, 146. Diversasque simul so-invadere turmas Admonuit: pergunt rupta te-ne fusi. *Tac. H.* 3, 31. Jam legiones in testu-glomerabantur. *Id. A.* 13, 39. Quadripartito itu, hos in testudinem conglobatos subruendo inducit: alios scalas moenibus admovere. *Id.* 27. Elatis super capita scutis, densa testudine dunt; et *ib.* 4, 23. Impetu invasere vallum, op-s plerique scalis, alii per testudinem suorum: ebantque jam quidam, etc. *Caes. B. G.* 2, 6. dine facta, portis succedunt, murumque sub-. *Virg. A.* 9, 505. Accelerant acta pariter te-e Volsci, Et fossas implere parant; et 514. libet subter densa testudine casus. V. *Am-* 26, 8. *med.* et *Lips. l.* 1. *Poliorcet. dial.* 5. ℙ machina lignea subjectis rotis, in qua suspen-ur aries, coriisque crudis, aut centonibus cili-tegebatur, uti tutiores essent, qui eam muris ebant: admota autem, aries emittebatur, qui m subrueret. Eam, quod tardos habebat co-, testudinem arietariam dixerunt, ut ait *Vitr.* ., vel quia aries modo exserebat caput, more inis, modo retrahebat: vel a figura tegumen-studinis tergum referente. *Id. ib.* 20. et 21. describit testudines, quarum item usus in ex-tionibus: earumque construendarum rationem *Caes. B. G.* 3, 42. Turres, testudinesque , et scalis vallum ascendere coeperunt. Adde ℙ In architectura est locus in aedibus for-ctus in modum testudinis conformato: nam, *Varr. L. L.* 4, 33., cavum aedium si sub divo dicitur impluvium; si fornice testudinato te-testudo. Non solum tamen cavum aedium, uaecumque camara fornicata ita appellatur. *Brut.* 22. *med.* Omnibus exclusis commentatum dam testudine cum servis litteratis fuisse. *R. R.* 3, 5. Testudo fit magna, in qua millia turdorum ac merularum includere possint; . Pullos refert in testudinem eam, in qua pa-habet. *Virg. A.* 1, 509. foribus Divae, media ne templi, Septa armis, solioque alte subnixa Adde *Sisenn.* ap. *Non.* 1, 286.

TŬLA, ae, f. ὀστράκιον, parva testa, vel te-agmentum. *Colum.* 11, 3. de porris capita-m testulae vel conchae quasi sedes in singu-jectae seminibus adobruuntur, ut fiant capita incrementi. ℙ [Est etiam idem ac lucerna *Seren.* ap. *Diomed.* 3, 511. Cede testula tri-. *irrita*), Sol occurrit tibi per speculum, Pa-*h. e.* tolle lucernam ardentem, quae superva-, oriente jam sole. *Prud. Cath.* 5, 17. seu stula Succum linteolo suggerit ebrio. *F.*] ℙ s in comitiis Atheniensium ferebantur suffra-inc testula collabefieri, ap. *Nep. Arist.* 1. est i. Sic *Them.* 8. Testularum suffragiis e ci-jectus. V. OSTRACISMUS.

TUM, i, n. idem quod testa, materia fictilis. *Sever. H.* 2, 2. *de statua Nabuchod. f.* Sed atque testum inter se confusum coire non po-ℙ De vase fictili V. in TESTU.

Ă, ae, f. palumbes: fortasse est a φάττα, pa-*Serv.* ad *Ecl.* 1, 58. Columbae, quas vulgus cat: et non dicuntur Latine, sed multorum as Latinum facit.

ĂNĬCUS, a, um, adj. τετανικὸς, qui tetano la-*Plin.* 23, 7, 67. Cinis fici datur tetanicis, et s. *Id.* 26, 12, 81. Peucedani succo perungun-stici, tetanici. Adde 32, 10, 41.

ĂNOTHRUM, i, n. τετάνωθρον, medicamen-uo rugae in cute tolluntur, et pellis extendi-τετανὸς, extensus: Latine *tentipellium*. *Plin.* 4. Ichthyocollam utilem in capitis doloribus t, et tetanothris.

ĂNUS, i, m. τέτανος, omnis convulsio, et ri-corporis, vel membrorum: cujusmodi est ri-immobilitas cervicis, cum spinae nervi, et utrinque ex aequo obriguerunt, ita ut cervi-ebras neutram in partem flecti permittant: a xtendo. *Plin.* 23, 1, 24. Vinum non est dan-duritia praecordiorum, neque in opisthotono, *Id.* 31, 10, 46. Prodest atrophis, opistho-etanis. Adde *Cels.* 4, 3. qui Graece utitur, *Comp.* 101.

ARTAEUM, i, n. τεταρταῖον, numerus quater-narius: vox Graeca. *Colum.* 3, 20. Quod indicaverimus eximium genus (*vitium*), id quantae possumus, multitudinis efficiamus; deinde quod proximum a primo: tum quod est tertiae notae, vel quartae quoque: eatenus velut athletarum quodam contenti simus tetartaeo. Alii leg. *tetradio*, quod idem significat: τετράδιον, et τετραδεῖον, a τετρὰς, quaternio. [*Schneiderus* tamen ex comparatione loci similis ejusd. *Colum. ib.* 9., quem habes in OLYMPIONICES, pro *athletarum*, aut *lectarum*, ut alii leg., recipiendum putat *equarum*. *F.*]

TĔTARTĒMŎRĬON, ii, n. τεταρτημόριον, quadrans, ac speciatim quarta pars zodiaci, hoc est tria signa. Vox Graeca, a τέταρτος, quartus, et μόριον particula. *Plin.* 7, 49, 50. Durat et ea ratio, quam Petosiris, ac Necepsos tradiderunt, et tetartemorion appellant, a trium signorum portione, qua posse in Italiae tractu CXXVI. annos vitae contingere pareret. [*Hyg. de limit.* p. 173. *Goes.* Cum sol orbem medium conscendit, umbras omnium rerum in hoc nostro tetartemorio meridiano axi facit ordinatas. *F.*] ℙ *Tetartemoria*, ae, f. ap. *Capell.* 9, 315. est brevior toni distantia, quartam ejus partem recipiens, sicut *tritemoria* quae tertiam.

TĒTER et Taeter, tra, trum, adj. μιαρὸς, foedus, turpis, molestus, gravis, horridus. Quidam ducunt ab *ater*, ut proprie nigrum ac tenebricosum significet: itaque scribunt sine diphthongo: unde *tetricus* prima fere correpta. Alii a *taedeo*, ut de re dicatur quocumque modo molesta, et cujus quemque taedeat: itaque diphthongum adhibent adstipulantibus *Manut.*, *Dausq.*, *Cellar.* et aliis, qui testes afferunt, praeter Virgilium Mediceum, veterem *Inscr.* ap. *Grut.* 658, 10., ubi *taetra ora* scriptum est, quae tamen *Insr.* non optimae est notae, [et in Cod. palimps. *Frontonis* edito iterum ab *A. Maio* p. 162. *F.*] Utraque scriptio proba est. *Lucr.* 2, 509. aliis aliud tetrius esset Naribus, auribus, atque oculis, orisque sapori; et *ib.* 420. Aut foeda specie tetri turpesque videntur. *Caes. B. C.* 3, 49. Angustiis loci, odore tetro, et multitudine cadaverum. *Sall. Cat.* 55. Loca tetra, inculta, foeda, atque formidolosa. *Cic. Agr.* 2, 17. Tetrae tenebrae, et caligo. *Lucr.* 4, 172. tetra nimborum nocte coorta. *Cic. Tusc.* 4, 20. Taetra et immanis bellua. *Lucr.* 6, 976. nobis coenum teterrima cum sit Spurcities, eadem subus haec jucunda videtur; et *ib.* 21. Tetro sapore conspurcare omnia. *Id.* 1, 934. Tetra absinthia; et 2, 412. cadavera; et 5, 993. ulcera; et *ib.* 1125. Tartara. *Prop.* 2, 19, 11. venena. *Virg. A.* 10, 727. lavit improba teter Ora cruor. *Hor. Od.* 3, 11, 19. de Cerbero: Spiritus teter, saniesque manat Ore trilingui. *Lucan.* 1, 618. pallida tetris Viscera tincta notis. *Cic. ad Brut.* 1, 15. *med.* Taetrum spectaculum. *Id. Cat.* 1, 5. Pestis tetra, horribilis, infesta. *Id. Sext.* 8. Alter, o Dii boni! quam teter incedebat! quam truculentus! quam terribilis aspectu! *Suet. Cal.* 50. Vultum natura horridum ac tetrum, etiam ex industria efferabat. *Juven.* 10, 191. Deformis et teter vultus; et 6, 417. mulier teterrima vultu. *Accius* ap. *Non.* 3, 522. Vestitus teter. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 15. teterrima hiems. *Petr. Sat.* 35. *extr.* vox. ℙ Translate est malus, dirus, flagitiosus, noxius, turpis. *Cic. Q. Fr.* 2, 13. Homo taeter et ferus. *Id. Coel.* 6. Quis taetrior hostis huic civitati? et *Vat.* 3. Quamquam sis omni diritate atque immanitate taeterrimus. *Id. Tusc.* 1, 40. Taeterrimum esse in aliquem. *Id. Off.* 2, 22. Nullum vitium taetrius, quam avaritia. *Hor. Sat.* 1, 2, 33. tetra libido. *Catull.* 76, 25. taetrum deponere morbum, *h. e.* amorem. *Id.* 60, 2. Tam mente dura procreavit ac taetra, Ut supplicis vocem contemptam haberes. *Liv.* 22, 9. *f.* Tetra prodigia. *Lucil.* ap. *Hor. Sat.* 1, 4, 60. discordia. *Accius* ap. *Cic. Tusc.* 2, 7. Tetri cruciatus. *Cic. Off.* 3, 25. Tetrum facinus admittere. *Id. Q. Fr.* 2, 6. *med.* Ei tres sententiae taeterrimae defuerunt, *h. e.* infensae hominum odio habentium. *Id. Verr.* 2, 1, 24. Tetra atque impura legatio, *h. e.* perniciosa iis, ad quos accessit. *Id. Fam.* 10, 14. Teterrimum bellum. ℙ *Tetrum*, adverbii more. *Prud. Cath.* 4, 22. Tetrum flagrat enim vapore crasso Horror conscius aestuante culpa.

TETHĂLASSŎMĔNON Vinum, ap. *Plin.* 14, 8, 10., est quod marina aqua miscetur: est part. praet. perf. pass. τεθαλασσωμένος, verbi θαλασσόω, mari mergo, aqua marina misceo.

TETHYĂ, orum, n. plur. τήθυα et τήθεα, *carnumi* nunc vocant vulgo Tusci, animalia marina ex genere mollium, quae *molluschi* Itali vocant, quaeque *Linneus* appellat perperam *ascidias rusticas*, cum neutro genere essent efferenda *ascidia rustica*: ab ἀσκίδιον, utriculus, quia parvi utris figuram habent: ita vero appellata a τήθη, nutrix, quia similia sunt nutricum mammis, quas Itali ex eadem origine *tette* dicunt. *Plin.* 32, 9, 31. Tethya torminibus et inflationibus occurrunt: inveniuntur haec in scopulis marinis sugentia, fungorum verius generis, quam piscium: eadem et tenesmum dissolvunt, renumque vitia. Ita ex *Dalecampio*, etenim *Harduinus* multa perperam immutavit. *Id. ib.* 30. Lateris dolores leniunt tethya similia ostreo in cibo sumpta. *Id. ib.* 10, 39. Cachecticis tethya utilia sunt cum ruta ac melle. Haec *Plinius* hausit partim ex *Aristot. H. animal. l.* 4. *c.* 6. et *de partib. animal. l.* 4. *c.* 5., partim ex *Xenocrat. de aliment. ex aquatil. c.* 29.

TETHYS, yos, f. Τηθὺς, Coeli et Vestae filia, soror Saturni, et Titani, uxor Oceani, mater fluviorum et Nympharum: ita est appellata a τήθη, nutrix, quia humor omnia nutrit. *Ov. Fast.* 5, 81. Duxerat Oceanus quondam Titanida Tethyn; et *ib.* 168. de Hyadib.: pars credidit esse Tethyos has neptes, Oceanique senis. *Virg. Cir.* 392. Miratur pater Oceanus, et candida Tethys. *Id. G.* 1, 31. Teque sibi generum Tethys emat omnibus undis. *Solin. fragm.* in *Anth. Lat.* T. 2. p. 383. *Burm.* Tethya marmoreo fecundam pandere ponto. Adde *Colum.* 10, 200. ℙ Haec dicitur *magna*, et *cana* a poetis. *Ov. Fast.* 2, 191. canamque petit Saturnia Tethyn. *Catull.* 66, 70. Luce autem canae Tethyi restituor. *Stat. Achill.* 1, 222. Delphinas bijuges, quos illi maxima Tethys Nutrierat. *Val. Fl.* 2, 36. palmas Tethys grandaeva sinusque Sustulit. Quidam hujus epitheti *grandaeva* causam afferunt, ut distinguatur a filia Nerei, et matre Achillis. Sed hujus nomen scribitur *Thetis*, Θέτις cum aspiratione in prima syllaba, quae et corripitur, et *i* in secunda: et est neptis illius magnae. *Catull.* 64, 28. Tene Thetis tenuit pulcherrima Neptunine? Tene suam Tethys concessit ducere neptem? ℙ Metonymice ponitur pro mari. *Lucan.* 1, 413. an sidere mota secundo Tethyos unda vagae lunaribus aestuet horis; et 2, 588. Tethynque fugacem Qui ferit Hesperius Baetis. *Sen. Her. Fur.* 886. Quodcumque alluitur solum longo Tethyos ambitu. *Sil.* 5, 395. Ceu pater Oceanus cum saeva Tethye Calpen Herculeam ferit. *Id.* 17, 244. ab occasu Tethyn impellit, et ortu. Adde 3, 60., *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 35. et al. *Mart. Spect.* 3. et *Avien. Perieg.* 31.

TĔTĪNI, tetinerim, tetinisse. V. TENEO.

TETRACHORDON, i, n. et Tetrachordos, i, m. et f. τετράχορδον, et τετράχορδος, quatuor chordas, seu quatuor sonos habens. Ab antiquis musicis tetrachordon dicebatur quatuor in ordine positorum sonorum congruens fidaque concordia, ut *Capell.* 9, 324. definit, *h. e.* quod dicunt recentiores musici *una quarta*. In toto veterum musicarum vocum systemate quinque tetrachorda constituebantur, quibus universa modulationum varietas continebatur; ita tamen, ut dissimiles essent dispositiones, et intervalla tonorum, et hemitoniorum in tetrachordis diatonici generis, chromatici, et harmonici, ut explicat *Vitr.* 5, 4. et *Capell.* 9, 323. ℙ *Tetrachordos machina* dicitur ab *eod. Vitr.* 10, 13. organum hydraulicum, quod quatuor sonorum differentias habet. ℙ Translate *anni tetrachordon* dixit *Varr.* ap. *Non.* 2, 22. quatuor anni tempora significans, quemadmodum *Macr. Sat.* 1, 19. *med.* ait, Mercurio attributum fuisse tetrachordon, quia numerus quaternarius significat vel totidem plagas mundi, vel quatuor vices temporum, quibus annus includitur.

TETRĂCŌLON, i, n. periodus quatuor membris constans, τετράκωλον. *Sen. Contr.* 4, 25. *f.* Myrrhedius dixit illud tetracolon: Serviebat forum cubiculo, praetor meretrici, carcer convivio, dies nocti. *Id. ib. praef.* 5. *med.* de Capitone declamatore: Nulli non post primum tetracolum praeferendus. Primum tetracolum quorum faciam, quaeritis? Latronis, Fusci, Albutii, Gallionis. Alii leg. *tetradeum*.

TETRĂDĬUM. V. TETARTAEUM.

TETRĂDŌRON. V. DIDOROS.

TETRADRACHMUM, i, n. τετράδραχμον, nummus quaternas valens drachmas. *Cassius* ad *Cic. Fam.* 13, 13. Nam jam ternis tetradrachmis triticum apud Dolabellam est. *Liv.* 37, 58. Tetradrachma Attica triginta quatuor millia septingenta. *Id.* 34, 52. Signati argenti octoginta quatuor millia fuere Atticorum: tetradrachma vocant. Trium fere denariorum in singulis argenti est pondus. *Budaeus*, *Gronov.* aliique *quatuor fere* legendum recte censent, quia drachma denario Romano fere respondet, ut in ea voce dictum est. Sunt praeterea qui *tetradrachmam* leg., ut sit femin. gen., quod minus placet.

TETRAGNĂTHĬON, ii, n. τετραγνάθιον, genus quoddam phalangii, quod quadruplicem maxillam habere videtur: a τετρὰς, quaternio, et γνάθος, maxilla. *Plin.* 29, 4, 27. Tetragnathii duo genera habent: pejor medium caput distinguente linea alba, et transversa altera; at cinereus posteriori parte candicans.

*TETRAGŌNIS, idis, Asiae opp. sub monte Caucaso, in regione Paropamisadarum. *Plin.* 6, 24. Cartana opp. sub Caucaso, quod postea Tetragonis dictum (*est*). *B. A.*

[TETRĂGŌNĬUM, ii, n. τετραγώνιον, idem ac pallium, quod erat quadratum. *Not. Tir.* p. 159. Chlamys, tetragonium. *F.*]

TETRĂGŌNUM, i, n. τετράγωνον, aspectus quadrangularis alicujus astri, apud astrologos. *Auson. Ecl. de ratione puerperii maturi*, 21. Fulgor tetragono aspectus vitale coruscat; et *f.* Tetragono absolvet dubiarum vincla morarum. Alii priore loco leg. *tetragono aspectu*, ut sit *tetragonus, a, um*, adj. Ceterum nimia hic licentia paenultima corripitur ab *Ausonio*. Absolute *tetragonum* usurpant etiam *Capell.* 6, 229., *Front. de colon.* p. 122. *Goes.* et *Sidon. ep.* 8, 11. *med.*

[TETRĂGŌNUS, a, um, adj. τετράγωνος, quadratus. *Boeth. Arithm.* 1, 27. Tetragonus numerus dicitur, quem duo aequales numeri multiplicant, *h. e.* 2 × 2 = 4. *F.*]

TETRĂLIX, icis, f. τετράλιξ, herba alio nomine erix, et sisara, apibus gratissima. *Plin.* 11, 16, 15. et 21, 16, 56.

TETRĂMĔTER, ra, rum, adj. τετράμετρος. Versus tetrameter dicitur, qui quatuor pedibus constat, cujusmodi est illud carmen, quod in exemplum adducitur a *Diomed.* 3, 506. Fulmina nubibus obvia torques. Sunt tamen alia multa tetrametrorum genera, quae v. apud grammaticos et praesertim ap. *Diomed. l. c.* *Terentianus de metr.* p. 2430. usurpat *tetrametrus* in recto casu, quod magis accedit ad Graecam vocem.

*TETRANAULŎCHUS, i, Thraciae opp., ad Pontum Euxinum. *Plin.* 4, 11. *B. A.*

TETRANS, antis, m. τετρὰς, quarta pars rei cujuspiam. *Vitr.* 10, 11. Circino dividuntur circinationes eorum tetrantibus in partes quatuor, vel octantibus in partes octo. *Id.* 4, 2. *med.* Tetrantes columnarum, *h. e.* quarta pars crassitudinis summi scapi columnarum. Adde *ib.* 3. ¶ In re agraria est locus, ubi se conserunt duae lineae, seu duo rigores decussatim acti. *Hyg. de limit.* p. 160. *Goes.* Tetrantum veterum lapides adhuc parent. Adde p. 164. et 181. ¶ Item quidquid eo loco ponitur, ubi duae illae lineae concurrunt. *Front. de limit.* p. 132. Termini lapidei crassi semipede, habentes longum tetrantem. ¶ Item instrumentum ipsum, quo duae illae lineae designantur. V. Indicem *Goesii.* ¶ *Tetrantorum* pro *tetrantum* dixit *Vitr.* 3, 3. *med.*

TETRĂO, onis, m. τετράων, avis ex genere anserino, de qua *Plin.* 10, 22, 29. Decet tetraonas suus nitor, absolutaque nigritia, in superciliis cocci rubor. Alterum eorum genus vulturum magnitudinem excedit: nec ulla ales, excepto struthiocamelo, majus corpore implens pondus, in tantum acuta, ut in terra quoque immobilis prehendatur. Gignunt eos Alpes, et septentrionalis regio. In aviariis saporem perdunt. Moriuntur contumacia spiritu revocato. *Suet. Cal.* 22. *med.* Hostiae erant phoenicopteri, pavones, tetraones, Numidicae, Meleagrides, Phasianae. Meminit et *Tert. adv. Marc.* 1, 13. *extr.* [**der Auerhahn.*]

[TETRĂONYMUS, a, um, adj. τετραώνυμος, quatuor habens nomina. V. TRIONYMUS. *F.*]

TETRAPHARMĂCUM, i, n. emplastrum quoddam, quatuor rebus constans, nempe cera, pice, resina, sevo taurino, aut, si hoc desit, vitulino: valet autem ad pus movendum. *Cels.* 5, 19. *n.* 9. et *ib.* 26. *n.* 35. et *Scrib. Comp.* 211., sed Graece uterque. *Veg. Vet.* 4, 28. *med.* Tetrapharmacum, quod facit ad omnia vulnera elimpidanda, et velociter curanda: adipem taurinam ceram, picem, oleum. ¶ Item ferculum quatuor ciborum generibus instructum. *Spart. Hadr.* 21. Inter cibos unice amabat tetrapharmacum, quod erat de phasiano, sumine, perna et crustulo. *Id. Ael. Ver.* 5. Tetrapharmacum, seu potius pentapharmacum, quo postea semper Hadrianus est usus, ipse dicitur reperisse, hoc est, sumen, phasianum, pavonem, pernam crustulatam, et aprugnam. *Lampr. Alex. Sev.* 30. Usus est Hadriani tetrapharmaco frequenter.

TETRAPHŎRI. V. HEXAPHORI.

*TETRAPHYLĬA, ae, Τετραφυλία, Athamaniae oppidum. *Liv.* 38, 1. *B. A.*

[TETRAPLĂSĬUS, a, um, adj. τετραπλάσιος, quadruplus. *Capell.* 9, 322. Atque est in tetraplasia ratione, ut sunt duodecim ad tria. *F.*]

TETRAPLEURUS, a, um, adj. τετράπλευρος, quadrilaterus: a τέτρα in compositis pro τέτταρα, quatuor, et πλευρὰ, latus. V. POLYPLEURUS.

[TETRAPLO, as, a. 1. τετραπλασιάζω, quadruplico. *Capell.* 9, 322. Diesis tetraplatur. *F.*]

TETRAPTŌTA. V. DIPTOTA.

TETRĂPUS, ŏdis, adj. omn. gen. τετράπους, quadrupes: hoc nomine inscriptus est liber octavus *Apicii*, eo quod in eo agitur de quadrupedum animalium opsoniis et condituris.

*TETRAPYRGĬA, oppidum Ciliciae. *Tab. Peut.* *B. A.*

TETRARCHĂ, ae, et Tetrarches, ae, m. τετράρχης, qui quartam regni partem obtinet: a Graeco nomine allato. Ita vocatur non solum qui cum aliis tribus regnum aliquod occupat, sed etiam qui post tetrarchas imperium adeptus est, licet plures sint, vel etiam pauciores: item qui solus eam regionem tenet, quae aliquando a quatuor tetrarchis possessa fuit. *Hirt. B. Alex.* 67. Dejotarus tetrarches Gallograeciae tunc quidem paene totius, quod ei neque legibus, neque moribus concessum esse ceteri tetrarchae contendebant, etc. *Cic. Att.* 2, 9. Qui regna, qui praedia tetrarchis, qui immanes pecunias paucis dederunt. *Hor. Sat.* 1, 3, 12. Omnia magna loquens, modo reges, atque tetrarchas. *Lucan.* 7, 226. sicci sed plurima campi Tetrarchae, regesque tenent, magnique tyranni. *Sidon. ep.* 5, 7. Indagavimus tandem qui apud tetrarcham nostrum novi principis amicitias criminarentur, *h. e.* Chilpericum, qui Lugduni rerum potiebatur, diviso tunc in quatuor regna imperio Burgundionum.

TETRARCHĬĂ, ae, f. τετραρχία, principatus quartae partis alicujus regionis. *Cic. Div.* 1, 15. Quod posteaquam a Caesare tetrarchiae regno, pecuniaque mulctatus est. *Id. Dejot.* 15. Negat, unquam se a te in Dejotari tetrarchia pedem discessisse. *Hirt. B. Alex.* 78. Mithridati Pergameno tetrarchiam Gallograecorum jure gentis et cognationis adjudicavit, occupatam et possessam paucis ante annis a Dejotaro.

TETRAS, ădis, f. numerus quaternarius. *Tert. adv. Valent.* 7. et 8. et *Capell.* 7, 239.

TETRĂSĒMUS. V. DISEMUS.

TETRĂSOMUS. V. BISOMUS.

TETRASTICHUS, a, um, adj. τετράστιχος, quatuor habens ordines: a στίχος, ordo, et τετρὰς, quaternio. Porticus tetrastichoe (ita enim legi vult *Salmas.* ad *Treb. Gall.* 18.) sunt, quae quatuor habent columnarum ordines. ¶ *Tetrastichum*, carmen quatuor versibus constans. *Quint.* 6, 3. *f.* Ovidius ex tetrasticho Macri carmine librum in malos poetas composuit. ¶ Absolute. *Mart.* 7, 84. Quod non insulse scribis tetrasticha quaedam.

[TETRASTROPHUS, a, um, adj. qui quatuor strophis constat: a τέτρα pro τέτταρα, quatuor, et στροφὴ, stropha. *Venant.* 3. *prol.* 4. Credebam enim quasi sono Pindarico compactos tetrastrophus (scil. versus), pedestri glutine sugillatos, et ac si enthymematum parturiens catenatum vinculum, fecunda fluxisse oratio, spiris intertexta, sophismate peregrino. *F.*]

TETRASTYLOS, a, um, adj. τετράστυλος, quatuor columnas habens: a τετρὰς, quaternio, et στύλη, columna. *Vitr.* 3, 2. Frons loci, quae in aede constituta fuerit, si tetrastylos facienda fuerit, dividatur, etc. *Id.* 6, 3. Cava aedium tetrastyla sunt, quae, etc. ¶ *Tetrastylon* absolute, locus in quo quatuor columnae sunt, vel quatuor columnarum ordines. *Capitol. Gord.* 32. Villa eorum ducentas columnas in tetrastylo habens. *Inscr.* ap. *Grut.* 124, 1. Ibique sacerdotes in tetrastylo consederunt.

[TETRĂSYLLĂBUS, a, um, adj. τετρασύλλαβος, qui quatuor continet syllabas. *Mar. Victor.* p. 2486. Quo genere trisyllabi, et tetrasyllabi usque ad hexasyllabos additamento temporum processerunt. *F.*]

[TETRAX, ăcis, m. τέτραξ et τέτριξ, aliis idem esse videtur ac tetrao, aliis vero idem ac otis. *Nemes. fragm. de aucup.* 1, 1. Et tetracem, Romae quem nunc vocitare taracem Coeperunt, avium est multo stultissima. *F.*]

TETRĒ et Taetre, adv. foede, turpiter, atque adeo moleste, graviter. *Cato* ap. *Charis.* 2, 196. Tetre aetatem exigit. *Claud. Laud. Stil.* 2, 135. Blanda quidem vultus, sed qua non tetrius ulla Ultrices fucata genas. *Cic. Div.* 1, 29. Multa facere impure atque taetre, cum temeritate et impudentia. *Id. Dom.* 39. *extr.* Quod senatus severe de religione decerneret, impurissime teterrimeque violasti. *Id. Att.* 7, 12. Istum quidem, cujus φαλαρισμὸν times, omnia teterrime facturum puto.

[TETRĒRARCHUS, i, m. τετρήραρχος, quadriremium praefectus: a τετρήρης, quadriremis, et ἀρχὸς, princeps. *Not. Tir.* p. 177. Trierarchus, tetrerarchus. Hic perperum *triarcus, tetrarchus* legitur. *F.*]

[TETRĬCĬĀNUS, a, um, adj. ad Tetricum pertinens Galliae tyrannum. *Inscr.* ap. *Grut.* 1063, 10. I. O. M. Cohors I. Aelia Dacorum Tetricianorum. V. TETRICUS. *F.*]

TETRĬCĬTAS, atis, f. σκυθρωπασμὸς, tristitia vultus, supercilium, severitas, gravitas. *Auct. Pan. ad Pis.* 90. Talis inest habitus *(oris)*, qualem nec dicere moestum, Nec fluidum, laeda sed tetricitate decorum Possumus; supra dixerat: plenus gravitate serena Vultus.

TETRĬCUS, a, um, adj. σκυθρωπὸς, caperato vultu tristitiam prae se ferens, tristis, severus, asper, rigidus: a *teter.* Sed a *tetro* quandoque differt. Etenim *Sidon. ep.* 4, 9. de Vectio viro illustri: Severitas ejus temperamenti, quae non sit tetra, sed tetrica. [**Doederl.* 3, 233. nullam sibi hujus v., neque a *teter* factam, derivationem utique veram probari dicit: sed fieri posse, ut a v. *tero* originatio deducatur, ut *tetricus* eum significet, qui nullam, ne minimam quidem rem, sine severitate tractare soleat, idem fere qui ap. nos *Pedant.* Cf. quae de discrimine h. v. a *difficilis* et *morosus diximus*, [v. in h. v.] *Sen. Herc. Fur.* 579. Et qui fronte nimis crimina tetrica Quaerunt, ac veteres excutiunt reos. *Ov. A. Am.* 1, 721. Hoc aditu vidi tetricae data verba puellae. *Liv.* 1, 18. Disciplina tetrica ac tristis Sabinorum. *Ov. Am.* 3, 8, 61. exaequet tetricas licet illa Sabinas. *Id. Trist.* 2, 397. tetricus domitor Chimaerae, *h. e.* Bellerophon aversus ab amoribus, pudicus. *Sen. ep.* 36. Nimis horridi animi et tetrici esse. *Mart.* 6, 10. At quam non tetricus, quam nulla nubilus ira! et 12, 71. Udorum tetricus censor et asper erat. *Id.* 4, 73. et 7, 95. tetricae Deae, *h. e.* Parcae. *Id.* 11, 3. Lectores tetrici. *Claud. Fesc.* 31. Permissisque jocis turba licentior Exsultet, tetricis libera legibus. *Mart.* 5, 20. Nec lites tetricae, forumque triste, *h. e.* graves, seriae, et nullum jocis locum dantes. Sic 10, 19. Totos dat tetricae dies Minervae, Dum centum studet auribus virorum. *Id.* 11, 43. Tetricis vocibus corripere aliquem. ¶ Metonymice. *Id.* 6, 70. Tetricae febres; et 7, 80. tubae, *h. e.* bellicae. ¶ *Tetrica rupes*, et *Tetrica* absolute, mons in S... nis, ita dictus vel quia asperrimus, vel quia inc... batur ab hominibus tetricis et severis. *Virg. A...* 713. Qui Tetricae horrentis rupes, montemque S... rum, Casperiamque colunt. *Sil.* 8, 419. et a T... ca comitantur rupe cohortes. ¶ [*Tetricus* fuit... iam cognomen Tyranni Galliae sub Aureliano A... qui *C. Pesuvius Tetricus* appellatus est. Ejus vi... scripsit *Trebellius Pollio.* V. *Eckhel. D. N. V...* 7. p. 455. *F.*]

TETRINNIO, is, n. 4. verbum fictum ad ... mendam anatum vocem. *Auct. carm. de philom.* In fluviisque natans forte tetrinnit avis.

TETRĬTŪDO, inis, f. idem ac tetricitas. *Ac...* ap. *Non.* 2, 854. Ne haec aspernabilem tetritudo ... in occulto faxit.

TETRO, as, a. 1. ἀμαυρόω, foedo, conspurco ... ridum, obscurumve facio. *Pacuv.* ap. *Non.* 2, ... Beluarum ac ferarum adventus ne tetret loca.

TETTĬGŌMETRĂ, ae, f. τεττιγομήτρα, cicada... matrix, idest involucrum, ex quo cicadae oriun... a τέττιξ, cicada, et μήτρα, matrix, uterus. ... 11, 26, 32. Fit primo vermiculus, dein ex eo, ... vocatur tettigometra, cujus cortice rupto ... solstitia evolant, noctu semper.

TETTĬGŌNĬĂ, ae, f. τεττιγόνια, cicadae mi... genus. *Plin.* 11, 26, 32. Quae cicadae canunt ... cantur achetae; et quae minores ex his sunt, ... goniae, sed illae magis canorae.

TĔTŬLI cum deriv. V. FERO.

*TEUCA, ae, f. Τεύκη, regina Illyriorum, ... castitate meruit, ut longo tempore viris fortis... imperaret, et Romanos saepe frangeret. *Plin.* ... ¶ *Teutana* audit *Flor.* 2, 5. edd. (*Gronov.* et *G...* ubi aliae edd. *Teuta*, *Teuca*, etc. *B. A.*

TEUCER. V. TEUCRUS.

*TEUCERA, ae, oppidum Galliae Belgicae ... Ambianorum terra, non longe a Samarobriva. ... *Peut.* *B. A.*

*TEUCHĪRA, ae, Τεύχειρα, oppidum Cyren... etiam Arsione dictum. *Plin.* 5, 5. *B. A.*

TEUCHĪTES, ae, m. τευχίτης, junci odorati ... cies laudatissima: ita dicta videtur a τεῦχος, ... quia vase clausa ex Nabathaea Romam affereb... ne quid odoris ejus exhalaret. *Plin.* 21, 18, 72. ... datissimus ex Nabathaea juncus cognomine te... tes, proximus Babylonius, pessimus ex Afric... sine odore, etc.

TEUCRI, orum. V. TEUCRUS.

TEUCRĬĂ, ae, f. regio Troadis, vel ipsa T... sic dicta a Teucro filio Scamandri. *Virg. A.* ... Ergo omnis longo solvit se Teucria luctu.

TEUCRĬON, ii, n. τεύκριον, herba spargen... cos tenues, folia parva, asperis in locis nascen... stero sapore, nunquam florens, neque semen gig... Medetur lieni: constatque sic inventam (inveni... tem Teucer). Cum exta super eam projecta e... adhaesisse lieni, eumque exinanisse. Ob id a qu... dam splenion vocatur. Narrant, sues qui ra... ejus ederint, sine splene inveniri. Haec *Plin.* ... 20. **Teucria* audit *eid.* 26, 7. ¶ Alia herba ... 24, 15. Chamaedrys herba est, quae Latine tr... dicitur: aliqui eam chamaeropem, alii Teucri... pellant. Adde *Appul. Herb.* 24 et 56. *B. A.*

TEUCRIS, idis, f. Τευκρὶς, Trojana, Troas... *bin.* 1, 81. captivas Teucridas inter Cum staret ... jux Hectoris, atque soror. ¶ In illo *Cic. A...* 12. et *ib.* 13. *extr.* Teucris illa lentum sane nego... Αἴνιγμα esse videtur, et conjecturis campum ... praebens.

TEUCRĪUS, a, um, adj. Trojanus, Teucrus ... 13, 36. miles quateret cum Teucria bello Moe...

TEUCRUS et Teucer, cri, m. Τεῦκρος, filius ... mandri, nobilis Cretensis, qui una cum patre, ... Creta inopia frugum laboraret, navigavit in ... giam, ibique Dardani filia uxore ducta, sedem ... nomenque Trojanis dedit, qui passim a *Virg.* T... dicuntur, itemque ab *Ov.*, *Val. Fl.* et aliis. ... *A.* 3, 108. Teucrus Rhoeteas primum est advect... oras, Optavitque locum regno. *Charis.* 1, 11. ... Menander Menandri, Teucer Teucri, aper ... quamquam Virgilius extulit Teucrus, et Euar... Eadem habet *Prisc.* 6, 692. Longiorem de Teuc... bulam habes ap. *Serv.* ad *Virg. l. c.* ¶ Adje... *Catull.* 64, 344. Cum Phrygii Teucro manabun... guine rivi. *Ov. Met.* 14, 72. Teucras fuerat me... carinas. ¶ Teucer alius Telamonis regis Sa... nis filius fuit, et frater Ajacis, qui a patre in... lium pulsus, quod fratris injuriam ob arma A... Ulyssi adjudicata, ultus non fuisse, navigavit i... prum, ibique urbem, quam condidit, Salamin... pellavit, nomine patriae suae. *Hor. Od.* 1, ... Teucer Salamina patremque Cum fugeret, etc. ... *Just.* 44, 3. ¶ *Fuit et Teucer tragoedia Pa... *Cic. Or.* 1, 58. *Prisc.* 4, 634. et 5, 668. ¶ et n... artificis. *Plin.* 33, 12. Habuit et Teucer crus... famam *B. A.*

TEUDALENSIS. V. THEUDALENSIS.

*TEURNĬA, ae, f. opp. Norici, vulgo *Villa...* placet *Cluverio, Harduino* ad *Plin.* ac *Cellario.* ... 3, 24. Cf. *Inscr.* ap. *Grut.* p. 473. n. 6. *B. A.*

*TEUTANI, orum, populi Peloponnesi, in S... nia. *Plin.* 3, 5. Pisae *(urbs Etruriae)* ortae ...

Pisisque (*in Elide*) sive a Teutanis, Graeca e. Sic ed. *Hard.* ubi olim legebatur *Atintanis.* h. *Byz.* Τιτάνα χωρίον τῆς Σικυωνίας, νῦν δὲ Τευον καλεῖται. *B. A.*

EUTATES, ae, m. Deus veterum Gallorum, et manorum, qui idem ac Mercurius fuit, quique ana hostia colebatur. Ejus vultum barbatum, ematum, et duabus alis hinc inde ornatum cer- est in nummis G. Titiae ap. *Morell. Num. famil.* ., ut *B. Borghesius* in *Decad. numism.* 11. *oss.* obat. *Lucan.* 1, 444. Ex quibus immitis placa- sanguine diro Teutates, horrensque feris altari- Esus, etc. *Lactant.* 1, 21. *in.* Galli Esum at- Teutatem humano cruore placabant. *Caes. B.* 6, 17. Galli Deum maxime Mercurium colunt. *G.* 9. Germani Deorum maxime Mercurium co- , cui certis diebus humanis quoque hostiis litare habent. Adde *Mel.* 3, 2., *Minuc. Fel. Octav.* 30. *ert. adv. Gnost.* 7. ℙ Scribitur et *Theutates.*

EUTHĂLIS, idis, f. herba eadem quae sangui- , et polygonos. *Plin.* 27, 12, 91. *Sic ed. *Hard.* ed. *Elzev.* scribit *theuthalis. B. A.*

EUTHRANIA. V. TEUTHRANTEUS.

EUTHRANS. V. TEUTHRANTIUS.

EUTHRANTĒUS, a, um, adj. Τευθράντειος, ad hrantiam pertinens; quae est regio Mysiae, in Caicus amnis oritur. (A *Plin.* 5, 30, 33. Teu- nia dicitur, Τευθρανία, a Teuthrante Pandionis Thespii patre, Mysiae rege.) *Ov. Met.* 2, 243. osque senex, Teuthranteusque Caicus.

EUTHRANTĪUS, a, um, adj. Theuthranteus, ράντιος, ad Teuthrantem Pandionis filium perti- , qui fuit pater Thespii, cujus quinquaginta fi- ex Megamede Arnaei filia susceptas, Hercules, mium leonis interfecti, uxores habuit. *Ov. Her.* . Non tibi crimen erunt Teuthrantia turba soro- V. *Sen. Herc. Fur.* 477. ℙ *Teuthrans* ap. *Prop.* , 11. et *Sil.* 11, 288. videtur esse nomen parvi flu- ut lacus in Campania, circa Bajas. V. *Broukhus.*

EUTHRAS, antis, m. Τεύθρας, rex Mysiae. *n. fab.* 99 et 100. V. et *Teuthrantius, a, um,* ūthras, parvus fluvius. V. in *Teuthrantius.* it et Teuthras unus ex Aeneae sociis. *Virg. A.* 02. *B. A.*

EUTHRĒDON, onis, m. Τευθρηδών, pater Pro- qui cum navibus XL. ad Trojam expugnatum *Hygin. fab.* 97. *B. A.*

EUTHRĬA, ae, insula maris Hadriatici, Dio- arum una. *Plin.* 3. *c. ult. B. A.*

TEUTHRION, i, n. herba ap. *Plin.* 21, 7. *Bail.*]

EUTĬCUS, i, m. Gentii Illyrici regis orator. 44, 31. *B. A.*

EUTOBODIĀCI, orum, populi Galatiae. *Plin.* . *B. A.*

EUTOBURGIENSIS, e, ad Teutoburgium per- s. *Tac. A.* 1, 60. Teutoburgiensis saltus.

EUTOBURGĪUM vel Teutoburgum, i, n. op- n Pannoniae inferioris. *Ant. Itin.* ℙ Aliud, a Teutoburgiensis saltus, clade Variana nobilita- Eruditorum plurimorum consensu hodie voca- Detmold sive *Dietmellen* in *Westphalia. B. A.*

EUTOMATUS, i, m. rex Nitiobrigum, populi ae. *Caes. B. G.* 7, 31. et 46. *B. A.*

UTŎNI, orum, m. plur. Τεύτονοι, populi Ger- e prope Cimbros, ad sinum Codanum, quos s delevit. *Cic. Manil.* 20. *f.* Idem cum Cim- idem cum Teutonis bellum administraret. *Caes.* . 1, 34. *f.* Ut ante Cimbri, Teutonique fecis- *Lucan.* 6, 259. Cantaber exiguis, aut longis nus armis. Adde *Sen. Ira* 1, 11., *Mel.* 3, 3. et *ib.* 6., *Plin.* 35, 4, 8. et 37, 2, 11. *n.* 1., 3, 3., *Epit. Liv.* 67., *Suet. Caes.* 11. et *Val.* 6, 1, *n.* 3. *extr.* ℙ Dicuntur et *Teutones,* n. plur. *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 67. Teutones llia, Cimbros in Italia vicit. *Vell.* 2, 12. *med.* excisa Teutonum. ℙ Sunt qui scrib. *Theutoni, euthoni.*

UTŎNĬCUS, a, um, adj. ad Teutonos perti- *Prop.* 3, 2, 44. Teutonicas Roma refringat *Lucan.* 1, 256. Teutonicus furor. *Id.* 2, 69. nici triumphi, *h. e.* de Teutonis acti. *Vell.* 2, Teutonica militia. *Val. Max.* 6, 1. *f.* victoria, qua Teutones victi sunt. ℙ Item universim rmanos pertinens. *Mart.* 14, 26. Teutonici ca- *Claud. in Eutr.* 1, 406. Teutonicus vomer, aeique juvenci. ℙ *Teutonici, orum,* absolu- eutoni. *Sen. ep.* 94. *f.* Cum Marius Teutoni- imbrosque concideret.

EUTRĬA, ae, f. insula maris Ionii, Apuliae a, una ex Diomedeis. *Plin.* 3, 26. *B. A.*

XO, is, xui, xtum, a. 3. ὑφαίνω, filum filo rendo telam conficio: a *tego,* ut *taxo,* a *tago,* trama stamen tegitur. De texendi modo in A, ae, et TELA dictum est. *Ter. Heaut.* 2, Texentem telam studiose ipsam offendimus. 4, 3, 18. Texitur haec castris quarta lacerna *Tibull.* 2, 6, 35. Illa gerat vestes tenues, emina Coa Texuit. *Prop.* 3, 4, 33. in vacuo r aranea lecto. *Catull.* 68, 49. tenuem texens is aranea telam. *Cic. N. D.* 2, 48. Araneolae rete texunt, ut, si quid inhaeserit, conficiant. aliis rebus, quae instar telae nectuntur. *Virg.* *G.* 1, 266. Nunc facilis rubea texatur fiscina virga. *Id. A.* 11, 64. molle feretrum Arbuteis texunt virgis, et vimine querno. *Id. G.* 2, 371. Texendae sepes etiam, et pecus omne tenendum. *Prop.* 3, 2, 36. Texere rosas, *h. e.* corollas facere. [**Ov. Met.* 10, 123. Tu modo texebas varios per cornua flores. *Bail.*] *Virg. G.* 4, 250. Apes floribus horrea texent. *Id. Ecl.* 9, 42. lentae texunt umbracula vites. *Plin.* 21, 18, 69. Texere tegetes. *Id.* 13, 12, 23. et 25. chartas; et *ib.* 11, 22. navigia ex papyro; et 18, 26, 63. qualos, crates, fiscinas. *Lucan.* 4, 131. cana salix madefacto vimine parvam Texitur in puppim. *Mart.* 7, 2. de lorica: Quam vel ad Aetolae securam cuspidis ictum Texuit innumeri lubricus unguis apri. *Id.* 14, 38. Texere tecta calamis paludis. ℙ Pro construere, fabricari. *Cic. Att.* 4, 16. *f.* Paulus in medio foro basilicam jam paene texuit. *Virg. A.* 11, 326. Bis tenas Italo texamus robore naves. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 846. immanem pyram Texebat ustor fumidus pinu arida. ℙ Translate. *Cic. Fam.* 9, 21. Privatas causas, easque tenues, agimus subtilius: capitis, aut famae scilicet ornatius: epistolas vero quotidianis verbis texere solemus. *Pl. Trin.* 3, 3, 68. Quamvis sermones possunt longi texier. *Cic. Q. Fr.* 3, 5. Sane texebatur opus luculenter, *h. e.* libri de republica. ℙ Allegoria est in illo *ejusd. Or.* 3, 60. *f.* Quamquam ea tela texitur, et ea incitatur in civitate ratio vivendi, ut, etc. et *Ov. Pont.* 1, 3, 27. Cum bene firmarunt animum praecepta jacentem, Rursus amor patriae ratione valentior omni, Quod tua texuerunt scripta retexit opus.

TEXTERNA, ae, f. taberna, vel officina textoris. *Appul. Flor. n.* 9. Vestem de texterna emere, baxeas de suterna praestinare. Alii leg. *textrina,* et *sutrina.*

TEXTĬLIS, e, adj. ἱφαντός, πλεκτὸς, texendo factus. *Cic. Tusc.* 5, 21. Textile stragulum. *Virg. A.* 3, 485. Textilia dona; et *Sen. Med.* 572. et *Plin.* 33, 3, 19. Aurum netur, et texitur lanae modo et sine lana; et *mox:* Agrippina induta paludamento, auro textili sine alia materie; et *Lucr.* 2, 35. Textiles picturae; et *Val. Max.* 9, 1. *n.* 4. *extr.* Tabernacula textilibus signis adornata. *Mart.* 6, 80. Textilia serta. Alii leg. *tonsilia. Cic.* vertens *Sophoclis* carmina, *Tusc.* 2, 8. Ipse illigatus peste interimor textili, *h. e.* tunica imbuta sanguine Nessi. *Petr. Sat.* 55. Induere ventum textilem, *h. e.* vestem tenuissimam subtilitate ventos aequantem, nebulam lineam. *Mart.* 12, 31. textilis umbra supini Palmitis. ℙ Absolute *textile* est pannus textus, ὕφος, ὕφασμα. *Cic. Leg.* 2, 18. Textile ne operosius, quam mulieris opus menstruum. *Liv.* 45, 35. Navis ornata spoliis non insignium tantum armorum, sed etiam regiorum textilium. *Prop.* 1, 14, 22. Quid relevant variis serica textilibus? *Plin.* 13, 9, 18. Palmae foliis utuntur ad textilia. ℙ Ex *Lucr.* 5, 1349. discimus, prius vestes pelliceas nodis aut spinis circa corpus adnexas, deinde tegumenta quaedam rudia ex juncis, viminibus, philyris, papyro, ac tandem ex lana in restis modum torta, et instar storeae plexis nexisque fuisse contexta: deinde post ferri usum inventum opus textile ab Aegyptiis, teste *Plin.* 7, 56, 57., apud quos lini copia fuit. *Lucr. l. c.* Nexilis ante fuit vestis, quam textile tegmen: Textile post ferrum est. V. *Sen. ep.* 90. *med.*

*TEXTĬO vel Testio, onis, f. textura. *Schol. Antiq.* in *Juvenal. Sat.* 2, 76. p. 585. ed. *Cramer.* Multicia dicuntur vestes subtilissimae, ob multitudinem testionis et filorum. V. *Cramer.* annotationem ad l. *B. A.*

TEXTOR, oris, m. ὑφάντης, qui texit. *Hor. Ep.* 1, 19, 13. simulet textore Catonem. *Mart.* 12, 59. Hic instat tibi textor, inde fullo. *Juven.* 9, 30. Lacernas male percussas textoris pectine Galli. Adde *Cic. Planc.* 25. *med.*, ubi alii leg. *tector,* et *Pl. Aul.* 3, 5, 45.

TEXTŌRĬUS, a, um, adj. ὑφαντικὸς, ad textorem, et ad texendum pertinens. *Colum.* 9, 6. Alvearia opere textorio salicibus connectuntur. ℙ Translate. *Sen. ep.* 113. *med.* Textorium, inquis, totum mehercule istud est, *h. e.* captatorium

TEXTRĪCŬLĂ, ae, f. parva textrix. *Arnob.* 5, 166. Textriculae puellae.

TEXTRĪNUS, a, um, adj. ὑφαντικὸς, ad texendum pertinens, textorius. *Firm. de err. prof. relig.* 17. Minerva textrinae artis magistrae. ℙ *Textrina* absolute, et *Textrinum,* ars, et officina textoris, ἱστουργεῖον. *Vitr.* 6, 7. *f.* Plumariorum textrinae, pictorumque officinae. *Cic. Verr.* 2, 4, 26. Nulla domus in Sicilia locuples fuit, ubi iste non textrinum instituerit. Est qui leg. *textrinam;* et *ib.* 46. Quod oppidum istum textrinum ad muliebrem vestem conficiendam fuit. *Sen. ep.* 90. *med.* Posidonius textrini quoque artem a sapientibus dixit inventam. *Suet. Gr.* 23. Palaemon mulieris verna primo, et ferunt, textrinum, deinde, herilem filium dum comitatur in scholas, litteras didicit. Alii leg. *textrinam,* h. e. texendi artem: quo sensu afferri solet et locus *Plin.* 11, 24, 28., ubi pro *pertinax ratio textrinae* legitur *per se tenax ratio tramae. Hieron. ep.* 117. *n.* 8. Torosulus juvenis, qui ipse sacculum signet, textrinum teneat, pensa ditribuat, regat familiam. ℙ Translate *textrinum* est navale, ubi texuntur naves, ναυπήγιον. *Enn.* ap. *Serv.* ad *A.* 11, 326. Idem campus habet textrinum navibu' longis.

TEXTRIX, icis, f. ὑφάντρια, mulier textoriae artis perita. *Tibull.* 2, 1, 65. Atque aliqua assidue textrix operata Minervam Cantat. Alii leg. *assiduae textis operata Minervae. Mart.* 4, 19. de endromide: Requanicae pinguem textricis alumnam. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 9. *n.* 77. Textrix vestiaria tenuiaria. *Appul. Met.* 6. Modicum te progressam textrices orabunt anus, *h. e.* Parcae, quae vitae stamina texunt.

TEXTŪRĂ, ae, f. ὕφανσις, ὕφασμα, συμπλοκὴ, actus texendi, vel etiam opus texendo factum. *Lucr.* 3, 210. Quam tenui constet textura, quamque loco se Contineat parvo. *Prop.* 4, 5, 23. Coae textura Minervae. *Pl. Stich.* 2, 2, 24. Ut operam omnem aranearum perdam, et texturam improbam. *Lucan.* 9, 777, laterum textura, cavumque Pectus.

TEXTUS, a, um, part. a *texo:* ὑφαντὸς, consertus, intextus. *Cic. N. D.* 2, 60. Tegumenta corporum vel texta, vel suta. *Mart.* 11, 56. texta purpura. *Sen. Ag.* 883. Induere conjugis fidae manu textos amictus. *Val. Fl.* 4, 93. Sol bisseno sidere textam Loricam induitur. *Id.* 2, 409. Dona duci promit chlamydem, textosque labores, *h. e.* in chlamyde intextos. *Hor. Epod.* 2, 45. claudere textis cratibus laetum pecus. *Ov. Fast.* 6, 262. Et paries lento vimine textus erat. *Stat. Th.* 1, 583. vimine querno Texta domus. *Plin.* 30, 10, 27, Casae fissis arundinibus textae. *Liv.* 30, 3. *f.* Arundine textis, storeaque tectis hibernaculis habitare. *Ov. Fast.* 4, 435. implet lento calathos e vimine textos; et *ib.* 870. Textaque composita juncea vincla rosa. *Sen. Herc. Fur.* 807. Tunc gravia monstri colla permulcens manu, Adamante texto vincit, *h. e.* catena solida et infragili. *Virg. A.* 5, 588. Creta fertur labyrinthus in alta Parietibus textum caecis iter, ancipitemque Mille viis habuisse dolum. ℙ *Textum,* absolute, vestis texta, pannus; et quodcumque opus textum. *Ov. Her.* 9, 163. Illita Nessaeo misi tibi texta veneno; et *ib.* 17, 223. Purpura nempe mihi, pretiosaque texta dabuntur. *Id. Met.* 8, 640. rude textum. *Mart.* 8, 28. Babylonica picta superbe Texta, Semiramia quae variantur acu. *Id.* 13, 51. texta rosis facta, *h. e.* corollae. *Catull.* 64, 10. et *Ov. Met.* 14, 530. et *Fast.* 1, 506. pinea texta carinae. *Mart.* 3, 58. Vimineo texto ferre ova. ℙ Ipsa textura alicujus rei. *Stat. Th.* 10, 56. pepli mirabile textum. *Virg. A.* 8, 625. clypei non enarrabile textum; et *Lucr.* 6, 1052. ferrea texta. Adde 5, 95. et *Th.* 5, 354. ℙ Translate. *Quint.* 9, 4. *med.* Neque illud in Lysia dicendi textum tenue atque rarum, laetioribus numeris corrumpendum erat; et *Appul. Apol.* Omne calumniae textum retexere. ℙ *Textum* pro *testu* legitur a multis ap. *Cat. R. R.* 76. et 84.

TEXTUS, us, m. ratio texendi, textura. *Lucr.* 4, 729. multo magis haec sunt tenuia textu, Quam quae, etc. *Plin.* 9, 37, 61. Capiuntur purpurae parvulis rarisque textu veluti nassis; et *ib.* 35, 58. Lolliam Paulinam vidi smaragdis margaritisque opertam, alterno textu fulgentibus. *Id.* 18, 7, 10. *n.* 6. Grana in stipula crinito textu spicantur. ℙ Transfertur ad contextum orationis. *Quint.* 8, 6. *med.* Praeter haec usus est allegoriae, ut tristia dicamus melioribus verbis, aut bonae rei gratia quaedam contrariis significemus, aliud textu. *Manil.* 3, 270. quarum ratio manifesta per artem Collecta est, venietque suo per carmina textu. *Ammian.* 15, 7. Rem brevi textu percurram; et *ib.* 8. Ut ostendit textus superior, *h. e.* verba praedicta. *Id.* 27, 12. *f.* Quod contra foederum textum juvarentur Armeniae; et *ib. paulo sup.* Textus gestorum. Sic 28, 1. Hymetii negotium est actitatum, cujus hunc fuisse novimus textum.

TH

[THABENENSIS, e, adj. ad Thabenam pertinens, Numidiae urbem, non procul ab ora maritima, Byzacenam versus, cujus meminit *Hirt. B. Afr.* 77. Hinc *Thabenenses, ium,* incolae illius urbis, ap. *eund. ib.* Thabenenses, qui sub ditione et potestate Jubae esse consuessent, in extrema ejus regione maritima locati. *F.*]

*THABUSĬON vel Thabusium, i, n. nomen castelli in majore Phrygia. *Liv.* 38, 14. *B. A.*

[THAIS, ĭdis, f. Θαΐς, meretrix famosissima Alexandrina, quae se quaestus causa Athenas contulit. *Prop.* 2, 5, 3. Turba Menandreae fuerat nec Thaidos olim Tanta, in qua populus lusit Erichthonius. *Id.* 4, 5, 43. Thais pretiosa, *h. e.* quae magno pretio noctes suas amatoribus vendebat. *F.*]

*THALA, ae, f. oppidum Numidiae. *Sall. B. J.* 75. (al. 78.) *Tac. A.* 3, 21. *Flor.* 3, 1. *B. A.*

THALĂMEGUS, i, m. θαλαμηγὸς, navis deliciarum magis, quam belli causa ornata, thalamis et cubiculis instructa, pretiosisque obducta velis, aliisque regiis ornamentis, qua utebantur reges Aegypti sursum prorsum Nilo navigantes solatii causa; inventa a Philopatore rege, et ab aliis deinceps usurpata: videturque ita dicta παρὰ τὸ ἄγειν τὸν θάλαμον, *h. e.* quia thalamos habet, et cubicula. *Suet. Caes.* 52. de Caesare et Cleopatra: Eadem nave tha-

lamego paene Aethiopia tenus Aegyptum penetravit. *Sen. Ben.* 7, 20. hujus generis naves *cubiculatas* vocat, *Plin.* vero 7, 30, 31. *in vittatas.*

THALĂMUS, i, m. θάλαμος, cubiculum interius sponsorum, aut conjugum: item universim feminarum in aedibus. Vox Graeca, et poetica. *Vitr.* 6, 10. In prostadis dextra ac sinistra cubicula sunt collocata, quorum unum thalamus, alterum amphithalamus dicitur. *Virg. A.* 6, 623. Hic thalamum invasit natae. *Ov. Met.* 10, 456. thalami jam limina tangit, Jamque fores aperit: jam ducitur intus. *Id. Her.* 12, 57. Ut positum tetigi thalamo male saucia lectum. ℙ Item cubile, lectus. *Prop.* 2, 12, 14. Lacaena Cum Menelaeo surgeret e thalamo. *Id.* 3, 5, 63. Sed thyiae thalamo, aut Oriciae terebinthi Effulto pluma versicolore caput. *Petr. Sat.* 26. Thalamum veste exornare. ℙ Saepe refertur ad nuptias, et conjugium. *Virg. A.* 4, 550. degere vitam Expertem thalami; et *ib.* 18. Si non pertaesum thalami taedaeque fuisset; et *ib.* 7, 253. Quantum in connubio natae thalamoque moratur. *Sen. Oed.* 489. Tradere virginem thalamis; et *Troad.* 891. Ire ad thalamos. *Ov. Fast.* 3, 689. Parare thalamos. *Sen. Ag.* 992. Vidua ante thalamos; et *ib.* 256. Consors thalami; et *Herc. Fur.* 852. thalamis jugatae virgines. *Id. Herc. Oet.* 419. Virginum thalamos petit: siqua negata, rapit. *Ov. Met.* 12, 143. Tentasset Peleus thalamos quoque forsitan illos, *h. e.* illam petisset uxorem; et *ib.* 7, 21. quid in hospite, regia virgo, Ureris, et thalamos alieni concipis orbis? *h. e.* cogitas habere maritum externum. *Id. Am.* 1, 8, 19. thalamos violare pudicos. *Virg. A.* 9, 593. Turnique minorem Germanam nuper thalamo sociatus habebat; et *ib.* 10, 649. thalamos ne desere pactos; et *ib.* 7, 388. Thalamum alicui eripere. *Stat. Th.* 5, 463. Thalamus coactus. ℙ Dicitur et de quovis habitaculo. *Virg. A.* 6, 280. Ferreique Eumenidum thalami. *Id. G.* 4, 189. de apib.: ubi jam thalamis se composuere, siletur In noctem. *Plin.* 8, 46, 71. de Api: Delubra et gemina, quae vocant thalamos. ℙ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 639, 8. P. Lucrinius P. L. Thalamus. *F.*]

THĂLASSĂ, ae, f. θάλασσα, mare: Graeca vox, qua inscribitur liber nonus *Apicii* auctoris culinarii, quia in eo libro de piscibus marinis condiendis, et de salsamentis agitur. ℙ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 313, 2. Aelia Thalassa. ℙ Hinc *Thalassus*, *i*, item cogn. R. *Alia* ap. *eund.* 652, 1. C. Rustius C. L. Thalassus. *F.*]

THĂLASSEGLĒ, es, f. herbae nomen. *Plin.* 24, 17, 102. Democritus tradit, thalasseglen circa Indum amnem inveniri, quae ob id nomine alio potamantis appellatur. Hac pota lymphari homines, obversantibus miraculis. V. POTAMANTIS.

[THĂLASSĔROS, otis, m. θαλασσερὸς, ita appellatur collyrium quoddam ap. *Galen. de composit. medicam.* 4, 7. *med.* cujus ipse compositionem docet. Videtur esse a θάλασσα, mare, et ἔρος seu ἔρως, amor. *Inscr.* ap. *Töchon, Cachets des ocul.* p. 64. L. Sacii Menandri thalasseros delacrymatorium. *Alia* ap. *eund. ib.* p. 60. M. Ulpii Heracletis thalasseros. ℙ Est etiam nomen proprium R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 372, 4. Euphrae patri Thalasseros filius fecit. *F.*]

*THALASSĬA, orum, n. plur. pro locis maritimis dixit *Sidon. ep.* 1, 5. *B. A.*

THĂLASSĬCUS, a, um, adj. θαλασσικὸς, idem ac thalassinus. *Pl. Mil.* 4, 4, 43. Palliolum habeas ferrugineum: nam is colos thalassicu' st; et 4, 6, 67. Nescio quis tecum incedit, ornatu quidem thalassico.

THĂLASSĪNUS, a, um, adj. θαλάσσινος, marinus, ut Thalassinus color, idest caeruleus, qui est similis fluctibus maris: a θάλασσα, mare. *Lucr.* 4, 1120. teriturque thalassina vestis Assidue.

THĂLASSIO. V. TALASIO.

THĂLASSION Phycos, θαλάσσιον φῦκος, fucus marinus, herba lactucae similis, trium generum: latum, et alterum longius, quadantenus rubens, tertium crispis foliis, quo in Creta vestes tingunt. *Plin.* 26, 10, 66.

THĂLASSĪTES Vinum dicitur, quod cum vasis suis in mare demergitur, ut ejus praecocior sit vetustas, inquit *Plin.* 14, 8, 10. Est autem vox a Graeco θάλασσα, mare. V. ABROTONITES.

THĂLASSŎMELI, n. θαλασσόμελι, aqua medicata aequis portionibus maris, mellis, imbris. Mare ex alto, et ad hunc usum advehunt, fictilique vase et picato condunt. Prodest ad purgationes maxime, sine stomachi vexatione, et sapore grato, et odore. Haec *Plin.* 31, 6, 35. Est a θάλασσα, mare, et μέλι, mel. *Seren. Sammon.* 28, 537. Saepe thalassomeli adjecto cumulavimus imbri.

[THĂLATTĬO, onis, m. dimin. a θαλάττιος, marinus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 638, 6. C. Junius Thalatio. Hic perperam altera littera *t* omissa est. *F.*]

THĀLES, is, et etis, m. Θαλῆς, vir Milesius, unus ex septem sapientibus, quem Milesii omnium sapientissimum judicarunt, delato ad eum communi consensu tripode aureo, quem Apollinis oraculo moniti fuerant, sapientissimo omnium deberi, ut est ap. *Val. Max.* 4, 1. *n.* 7. *extr.* V. SAPIENS. Fuit primus cultor physicae, astronomiae, geometriae, astrologiae. Aquam sensit rerum omnium esse principium. Ab eo Ionica disciplina fluxit, sicut a Pythagora Italica. *Pl. Capt.* 2, 2, 24. Thalem talento non emam Milesium; nam ad sapientiam hujus nimius nugator fuit. *Cic. N. D.* 1, 33. Usque a Thale Milesio. *Id. Or.* 3, 34. Praeter Milesium Thalen. *Appul. Flor. n.* 18. Thali ea merces persolvetur ab omnibus. *Val. Max. l. c.* Tum Milesii consensu Thaleti mensam dederunt. ℙ Ferunt, deambulantem, et intente coelestia suspicientem, in puteum, quem non adverterat, incidisse. *Tert. Anim.* 6. *f.* Enormis intentio philosophiae solet plerumque nec prospicere pedibus: sic Thales in puteum. ℙ Ejus dictum celebre fuit, Ἐγγύα, παρέστη δ' ἄτη: Sponde, noxia est praesto, ut est ap. *Auson.* in *VII. Sap.* 7. ℙ Primam syllabam recte corripit *Auson.* in *VII. Sap. de Cleobul. f.* et *de Thalet. in.*, producit *Sidon. carm.* 15, 45. 79. et 89.

*THALESTRIS, regina Amazonum, quam alii Minitheam vocant. Haec cum trecentis mulieribus occurrit, triginta quinque dierum inter confertissimas gentes itinere facto, Alexandro in Hyrcania res gerenti, ut liberos ex rege susciperet, et, ut visa est uterum implesse, discessit. *Curt.* 6, 5. ℙ Θαληστρία est *Straboni.* *B. A.*

THALĒTĬCUS, a, um, adj. a Thalete. *Sidon. carm.* 15, 89. Quartus Anaxagoras Thaletica dogmata servat.

THĀLĪA, ae, f. una Musarum, dicta a θάλλειν, quia semper virescat poetarum gloria. Graece est Θάλεια, unde Latinum Thalia ει in *i* longum converso. *Serv.* ad *Ecl.* 6, 2. ait, *Thalea* per *e* Latine dici debere, ut in *Cytherea*, et *Medea*. Et sane in Romano codice sic scribi monet *Pierius*. Non tamen *Maronem* sic scripsisse verisimile est, quando *Servius* ipse agnoscit, eum propter euphoniam *Thalia* per *i* maluisse. Et sane utrumque rectum est, cum ει nunc abeat in *i*, nunc in *e* longum. *Virg. ib.* Nostra nec erubuit silvas habitare Thalia. *Festus:* Thaleae nomen dictum alii ab aetatis flore ajunt, alii quod carmina semper floreant. V. MUSA. ℙ Est etiam una Gratiarum. Hae enim tres sunt, *Aglaie*, *Thalia*, *Euphrosyne*. V. GRATIAE. ℙ Item Nymphae nomen in Sicilia, juxta Symaethum fluv. *Virg. A.* 5, 826. V. PALICUS.

[THĂLĬARHUS, i, m. θαλίαρχος, magister convivii: a θαλία, convivium, et ἀρχὸς, princeps. Est nomen proprium, fictum fortasse, juvenis cujusdam, qui conviviis paulo liberius delectari consueverat, ap. *Hor. Od.* 1, 9, 8. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* in *Giorn. Arcad.* T. 28. p. 348. L. Vettius Thaliarcus, h. e. Thaliarchus. *F.*]

THĂLĬETRUM, i, n. θαλίητρον, herba folio coriandri, sed paulo pinguiore, caule papaveris, in campestribus praecipue nascens, utilis contra ulcera. *Plin.* 27, 13, 112., ubi *Hard.* leg. *Thalitruum*, ex MSS. [*Al. leg. *Thalictrum*. *Bail.* Ceterum est, quod nos dicimus *Krötendistel, Heilblatt.*]

[THĂLĪNUS, a, um, adj. θάλινος, e germinibus seu ramis factus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 241. *col.* 2. Jegius Thalinus. *F.*]

THALLĂ. V. TALIA.

*THALLI, orum, populi Asiae ulterioris, de quibus *Plin.* 1, 5. Thallos iis esse confines, qui ab oriente Caspii maris fauces attingerent. Sic ed. *Hard.* ubi antea *Thalos* legebatur. *B. A.*

[THALLŪMĒTUS, i, m. nomen proprium liberti T. Pomponii Attici: a θαλλὸς, germen, et μῆτος, prudentia. *Cic. Att.* 5, 12. Quoniam meos cum Thallumeto nostro pervolutas libros. *F.*]

THALLUS, i, m. θαλλὸς, caulis, germen virens plantarum: a θάλλω, vireo, pullulo. De caepis *Colum.* 11, 3. *f.* Nisi arundines disposueris, thalli caeparum ventis prosternentur. *Pall.* 2, 24. Vellendi sunt thalli adhuc semisicci cum semine, et sic in sole siccandi. Addunt et *Lucil.* ap. *Non.* 3, 67. ℙ De termite olivae *Virg. Cir.* 376. Amyclaeo spargens altaria thallo, [*h. e.* quem Itali *aspersorio*, et *aspergolo* dicunt. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 2073, 7. M. Thessius Thallus. *F.*]

[THALLŪSA, ae, f. θάλλουσα, florens, germinans: particip. praes. a θάλλω, floreo, germino. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 3. *n.* 13. Claudia Thallusa. *F.*]

[THALNĂ, et Talna, ae, m. cogn. R. ignotae originis et significationis. In *Fast. cons.* ap. *Grut.* 293. ad ann. U. C. DXCI. M'. Juventius T. F. T. N. Thalna. Hujus meminit etiam *Liv.* 45, 21. *Cic. Att.* 13, 29. lucidimus in Talnam modestum et frugi. Consule *B. Borghes.* in *Decad. numism.* 5. *oss.* 5. *F.*]

*THALPIUS, i, m. unus ex procis Helenae, qui cum Graecis ad Trojam expugnatum ivit. *Dict. Cret.* 1, 17. *med.* V. *Hom. Il.* B. v. 620. *Appoll.* 3, 10. *B. A.*

[THALPUS, i, m. θάλπος, calor. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 250. *col.* 2. C. Virius C. L. Thalpus. *F.*]

*THALUDAEI, orum, populi Arabiae. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

[THAMBUS, i, m. θάμβος, stupor. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 911, 2. M. Julius Aug. L. Thambus. *F.*]

*THAMAR, Arabiae fluvius. *Plin. ib.* ℙ I oppidum Judaeae. V. v. sq. *B. A.*

*THAMARO, oppidum Judaeae. *Tab. Peut.* ℙ In V. T. *Thamar*, et *Hazezon.* vel *Hazezon. T mar*, vel *Hazezon. Engeddi* appellatur. V. *G* 4, 7. et 10, 2. et *Paralipom.* 20, 2. *B. A.*

*THAMNITĬCUS, a, um, adj. ad Thamnum Thamnathsare spectans. *Plin.* 5, 14. Topar Judaeae Thamnitica. *B. A.*

*THAMUDĒNI, orum, populi Arabiae Fel *Plin.* 6, 28. ℙ Eorum caput Badanatha dic teste *eod. ib. B. A.*

[THAMUGADENSIS, e, adj. ad Thamuga pertinens, Numidiae urbem, cujus mentio e *Inscr.* ap. *Grut.* 1090, 16. L. Aelius Perpetuus l tione functus patriae coloniae Ulpiae Thamugad Numidia. *August. ep.* 164. Thamugadensis ep pus. *F.*]

THĂMYRIS, is, m. et Thamyras, ae, m. Θ ρις, poeta Thessalus ex Oechalia urbe, dicitur Musis de cantu certasse, (ea conditione, ut si ceret, eas sibi omnes morigeras haberet; si vin tur, earum arbitrio vapularet) victusque lyr oculis mulcatus fuisse. *Prop.* 2, 18, 19. Me et Thamyrae cantoris fata sequantur. *Ov. A* 7, 62. Quid miserum Thamyran picta tabella ju Adde *Ib.* 274. et *A. Am.* 3, 399. Sic *Stat. T* 183. mutos Thamyris damnatus in annos, Ore s citharaque (quis obvia numina temnat?) Con praeceps.

[THĂMYRUS, i, m. congregatus: a θάμ congregatio, ap. *Hesych.* Est cogn. R. *Insc Mur.* 2097, 37. T. Marcius Thamyrus. *F.*]

THĂNĂTĬUS, ii. V. ASCLEPIODOTON.

THANNUM et Thamnum, i, n. θάμνος, fr quidam, cujus flores et coliculos teneros repo bet *Colum.* 12, 7., et condituraе servari. [S tur et *tamnus*, q. v. v. s. l. *Tert. Anim.* 32. E docles quia se Deum delirarat, idcirco, thamn piscis fui, inquit. Cur non magis et pepo ta sulsus, et chamaeleon tam inflatus? *F.*]

*THAPSĂCUS vel Thapsacum, i, Θάψακος riae oppidum, ad Euphratem fluvium. *Plin.* 5 ℙ Dictum et Amphipolis, teste *eod. ib. B. A.*

*THAPSAGUS, i, oppidum Libyae inter *Plin.* 5, 5. *B. A.*

THAPSĬA, ae, f. θαψία, frutex quidam foeniculi, caule inani, nec excedente baculi l tudinem, semine ferulae, radice candida. In lacteo succo manat: vim autem habet venena quippe qui etiam effodientibus nocet: remediu tem est cerato corpus prius obducere. Dictus Thapso paeninsula Africae, ubi plurimum pro et vehementissimus est. Habet aliquos usus i dicina. *Plin.* 13, 22, 43. [*Thapsia Ascle L.] ℙ *Lucan.* 9, 919. Thapson *Erycinam* c mine appellat, quia in Eryce quoque Siciliae n invenitur: unde et Ἐρυκινή dicitur a *Nicand Theriacis.* [*Summa est lectionis varietas: alii leg. *thapsus*, et *tapsos*, et *taxos*, et *taxus.*]

[THAPSĬTĀNUS, a, um, adj. ad Thapsum tinens, Africae Byzacenae oppidum maritimum jus meminit *Hirt. B. Afr.* 28. [*Cf. *Mannert. graph.* X, 2. p. 241.] Hinc *Thapsitani*, vel *T psitani*, *orum*, absolute, sunt illius oppidi in *Id. ib.* 97. Thapsitanis Caesar HS. XX. millia, ventui eorum HS. XXX. millia multae nomine i nit. *Inscr.* ap. *Grut.* 512. *lin.* 28. Tampsitan Leptitanorum, etc. *F.*]

THAPSOS. V. THAPSIA.

*THAPSUS vel Thapsos, i, f. Θάψος, paeni Siciliae, cum oppido maritimo, non longe a S cusis. *Ov. Fast.* 4, 477. *Virg. A.* 3, 689. *Si* 207. *Insulam* appellat *Serv.* ad *Virg.* l. c. Th insula non longe a Syracusis, plana et paene f bus par. *Servio* astipulatur *Dioscorides*, νῆσ cens, itemque *Anton.* in *Itin.* p. 517. ubi lege *selingii* notam. Fallitur *Marcellus*, cum vult psum unam esse Sporadum, quamvis praeeunte buerit *Nicandri Scholiastam*, in *Theriac.* v. 53 Item oppidum Africae propriae, in Byzacena, saris bello ac victoria illustratum. *Liv.* 33 *Auct. B. Afr.* 28. 44. 46. 79 et 80. *Plin.* ℙ Scribitur et sine aspiratione. *B. A.*

*THARNE, es, f. locus quidam, de quo *Pli* 37. Circa Briletum et Tharnen. ubi *Harduinus* vult *circa Brilettum et Parnetha*. *Id. ib.* At in leto et Tharne, *cet. B. A.*

*THARRĪAS, ae, m. medicus quidam, de *Cels.* 3, 20. *in.* et 21. *med. B. A.*

[THARSĂ, ae, m cogn. R a θάρσος, au *Inscr.* mendosa ap. *Reines. cl.* 16. *n.* 36. et *Do* 5. *n.* 32., emendatior et plenior ap. *Rezzonic. quis. Plin.* p. 67. et *Giovio Lett. Lar.* p. 217. C nius Calvos VI. Vir sibi, et Pliniis Tharsae Verecundae Pat. *h. e.* patronis. *F.*]

THARSOMĔNUS, Thrasymenus, ap. *Qui* 5. *med.* V. CATAMITUS.

[THARSUS, i, m. θαρσὺς, audax. Est cog *Inscr.* ap. *Grut.* 1124, 3. T. Maevius Tharsus.

*THASIE, es, f. regio Asiae, in Iberia. *Pl* 10. Regio Thasie. *B. A.*

THĂSĪUS, a, um, adj. Θάσιος, ad Thasum, Θά-ν, pertinens, quae est insula Thraciae in mari Aeaeo, valde ferax frugum et marmoris. Unde *Stat. ilv.* 1, 5, 34. Non huc admissae Thasos, aut undosa arystos; et *ib.* 2, 2, 92. Hinc Nomadum lucent aventia saxa, Thasique. *Sen. ep.* 86. *med.* Thasius pis, quondam rarum in aliquo spectaculum templo, scinas nostras circumdedit. *Plin.* 36, 6, 5. Fecere e Thasio Cycladum insularum, aeque et e Lesbio: idius hoc paulo. *Virg. G.* 2, 91. Sunt Thasiae tes, sunt et Mareotides albae. *Varr.* ap. *Gell.* 7, . et *Plin.* 15, 22, 24. Thasiae nuces, et Albenses lebrantur. *Vet. Poeta* ap. *Plin.* 14, 14, 16. Quin-e Thasi vini depromam, bina Falerni. *Plin. ib.* , 22. Thasos duo genera vini diversa facere pro-tur, unum quo somnus concilietur, alterum vero, o fugetur. ℙ [*Thasii, orum*, absolute, sunt in-lae illius insulae. *Nep. Cim.* 2. Thasios opulen-fretos suo adventu fregit. F.] ℙ Scribitur et *assus*, *Thassius*.

*THASĬUS, i, m. Delius, sacerdotis cujusdam ollinis filius, a canibus consumptus est. *Hygin.* *b.* 247. ℙ *Thasus* vel *Thrasus* audit *Ovid. in in* v. 477. ubi priorem formam habet ed. *Burman.* steriorem ed. *Heins. B. A.*

*THATICE, es, f. Aegypti oppidum, Aethiopiae terminum. *Plin.* 6, 29. Tacompson, quam qui-n adpellaverunt Thaticen. *B. A.*

THAUMĂCI, orum, Θαυμακοὶ, oppidum Thessa-e, in Magnesia, non procul a sinu Maliaco. *Liv.* 4. Thaumacos—aggeribus oppugnabat. *Id.* 36, Thaumaci loco alto siti. Cf. *Strabo.* ℙ *Thau cia* vel *Thaumacie* est *Plin.* 4, 9. V. et *Steph.* . et *Homer. Il.* B. v. 719. *B. A.*

THAUMACĬA vel

THAUMACIE. V. v. praec. *B. A.*

HAUMANTĒUS, a, um, adj. Θαυμάντειος. Vir-Thaumantea *Ov. Met.* 14, 845. est ipsa Thau-tias Iris.

HAUMANTĬAS, ădis, et

HAUMANTIS, idis, f. adj. Θαυμαντιάς, et Θαυ-ίς, Iris, filia Thaumantis ex Electra, filia Ocea-soror Harpyiarum. Haec est ministra Junonis, t Mercurius Jovis, et Triton Neptuni, ut est ap. *Silv.* 3, 3, 80. Dicta est a θαῦμα, miraculum, Iridem omnes mirantur propter varietatem et itatem colorum. *Cic. N. D.* 3, 20. Ob eam iam, quia speciem habeat admirabilem, Thau-te dicitur esse nata. *Virg. A.* 9, 5. Ad quem roseo Thaumantias ore locuta est. *Ov. Met.* 4, Laeta redit Juno: quam coelum intrare paran-Roratis lustravit aquis Thaumantias Iris. *Id.* 2, 647. Morphea, qui peragat Thaumantidos , Somnus Eligit. *Val. Fl.* 8, 115. cum veste cta Labitur ardenti Thaumantias obvia Phoebo. iam Jovis ministra esse dicitur. *Claud. Rapt.* . 3, 1. Juppiter interea cinctam Thaumantida is Ire jubet, totoque Deos arcessere mundo. *Virg. A.* 9, 803.

HAUMASTUS, a, et ē, um, adj. θαυμαστὸς, , cum admiratione spectandus. Est cogn. R. . ap. *Mur.* 844, 5. Q Pomponius Thaumastus. ap. *Grut.* 1047, 1. Verania Thaumaste. *F.*]

HEAETĒTUS, i, m. Θεαίτητος, titulus unius ialogis Platonis, in quo disputat adversus falso tam a Sophistis scientiae comparandae ratio-*Gell.* 13, 18. *B. A.*

HEĂGĔNES, is, m. et f. a Dea genitus, et

HEĂGĔNIS, idis, f. a Dea genita: a Θεὰ, et γείνομαι, nascor, gignor. Est cogn. R. . ap. *Fabr.* p. 131. *n.* 67. Cn. Julius Theagenes. ap. *eund.* p. 305. *n.* 302. Dionysio benemerenti genes uxor. Alia ap. *eund.* p. 61. *n.* 354. Tre-Theagenis. Alia ap. *Grut.* 688, 9. Julia Epi-a Juliae Theagenidi filiae. *F.*]

EAMĒDES, is, m. lapis est in Aethiopiae ibus nascens, contrarius magneti, quippe qui m sibi appositum statim abigit. *Plin.* 36, 16, [*Sunt qui dicant, esse, quem nos appell. *Tur-* .]

HEANGĔLA, Θεαγγέλα *Steph. Byz.*, Cariae op-, unum ex iis, quae ab Alexandro Magno Ha-asso fuerunt attributa. *Plin.* 5, 29. *B. A.*

HEANGĔLIS, idis, f. herba quaedam; a Θεὸς, , et ἄγγελος, nuntius, quasi Deorum nuntia, pota divinandi facultatem praebeat. *Plin.* 24, 02. Theangelida in Libano Syriae, qua pota divinent. *F.*]

HEANGĔLUS, i, m. θεαγγελεὺς, Deorum nun-qui Deorum solemnitates denuntiat, praeco. etymon v. in v. antec. Est cogn. R. *Inscr.* *abr.* p. 316. *n.* 400. M. Junius Theangelus. *F.*]

ĔATĪNUS. V. TEATINUS.

ĔATRĀLIS, e, adj. θεατρικὸς, ad theatrum ens. *Cic. Sext.* 54. Theatrales, gladiatoriique ssus dicuntur omnino solere, levitate nonnul-, emptos plausus exiles et raros excitare. 4. 1, 16. Erat in castris Percennius quidam, lim theatralium operarum. *Id. ib.* 11, 13. ralis lascivia. *Sidon. ep.* 3, 13. *f.* Theatra-rmones, *h. e.* obsceni. *Plin.* 7, 30, 31. Thea-lex, *h. e.* de ordine sedendi in theatro. V. A. *Suet. Dom.* 8. Licentiam theatralem pro-miscue in equite spectandi inhibuit. *Id. Aug.* 40. Theatralis poena, *h. e.* quae lege Roscia primum statuta fuerat, mox lege Julia theatrali (de qua *Plin.* 33, 2, 8.) ab Augusto renovata est in eos, qui equites cum non essent, in quatuordecim spectassent. [Eandem tertio restituisse Domitianum, patet ex *Suet. l. c.* et *Mart.* 5, 8. *F.*]

THĔATRĬCUS, a, um, adj. θεατρικὸς, theatralis. *August. Doctr. Chr.* 2, 18. Ad theatricas nugas converti. *Id. C. D.* 6, 6. Theatricae turpitudines; et *ib.* 7. Theatrica arma; [et *Music.* 2, 5. §. 8. Theatrici operarii. *F.*]

THĔATRĬDĬUM, ii, n. θεατρίδιον, dimin. parvum theatrum. Vox Graeca, quae plerumque Graece scribitur ap. *Varr. R. R.* 3, 5. θεατρίδιον avium.

THĔATRUM, i, n. θέατρον, aedificium semicirculi specie, ad spectandum ludos scenicos factum: a θεάομαι, specto, video. Olim stantes aderant spectaculis, ut est in *Epit. Liv.* 48. *f.* et *Val. Max.* 2, 4. *n.* 2.; crescente luxu theatra facta sunt, ut a sedentibus spectaretur. Primo lignea fuere, et temporaria, quae peractis ludis solverentur: postea ex lapide structo, et mansura. In his erant scena, ubi actores agebant: cavea seu arena, ub edebantur spectacula: orchestra, ubi senatores: gradus plurimi, ubi reliqui spectabant: et primo quidem promiscue, postea lege Roscia, primi quatuordecim ordines graduum orchestrae proximi equitibus assignati, reliqui plebi. *Cic. Fin.* 3, 20. Theatrum cum commune sit, recte tamen dici potest, ejus esse eum locum, quem quisque occuparit. *Id. Att.* 2, 19. *med.* Populi sensus maxime theatro et spectaculis perspectus est: nam gladiatoribus qua dominus, qua advocati sibilis conscissi. *Id. Or.* 3, 50. *f.* In his si paulum modo offensum est, ut aut contractione brevius fieret, aut productione longius, theatra tota reclamant, *h. e.* spectatores. *Hor. Ep.* 1, 19, 41. spissis indigna theatris Scripta pudet recitare. *Ov. A. Am.* 1, 497. curvo theatro sedere; et *ib.* 3, 394. et *Trist.* 3, 12, 24. terna theatra, *h. e.* Pompeji, Marcelli, et Statilii Tauri. *Vitr.* 5, 3. et sqq. de theatrorum rationibus praecepta tradit. ℙ [*Theatrum tectum* est idem ac odeum, q. v. v. s. l. *Inscr.* quae adhuc exstat Pompejis in latere theatri hujusmodi, ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 3294. C. Quinctius C. F. Valg., M. Porcius M. F. duovir. Dec. Decr. theatrum tectum Fac. Locar. eidemque Probar. *Stat. Silv.* 3, 5, 91. Et geminam molem nudi tectique theatri. Hinc *Tert. Apol.* 6. *med.* Video et theatra nec singula satis esse, nec nuda. *F.*] ℙ Ap. Graecos theatra pro curia erant: in his enim de republica agebatur, conciones habebantur, de summa rerum deliberabatur. *Cic. Fl.* 7., *Nep. Timol.* 4., *Liv.* 24, 39. et 33, 28. et *Tac. H.* 2, 80. ℙ De quocumque loco ad edenda spectacula apto. *Virg. A.* 5, 282. campus, quem collibus undique curvis Cingebant silvae: mediaque in valle theatri Circus erat; et *ib.* 664. ad tumulum, cuneosque theatri. [*Prima haec est vocis significatio, primoque loco poni debebant hujus §. exempla.] ℙ Translate sumitur pro loco celebri, et omnium oculis exposito. *Cic. Tusc.* 2, 26. *extr.* Omnia benefacta in luce se collocari volunt: sed tamen nullum theatrum virtuti conscientia majus est. *Id. Fam.* 12, 29. Ea familiaritas, quae mihi cum L. Lamia est, magno theatro spectata est tum, cum, etc. *Id. Verr.* 2, 5, 14. Ut me, et quaesturam meam quasi in aliquo orbis terrae theatro versari existimarem. *Id. Brut.* 2. Cum forum populi R. fuisset quasi theatrum illius ingenii. *Quint.* 1, 2. *med.* Optimus quisque praeceptor frequentia gaudet, ac majore se theatro dignum putat.

THĒBAE, arum, f. plur. Θῆβαι, et in sing. num. Thebe, es, Θήβη, nomen urbis. Multae sic vocatae sunt, sed duae celebres fuerunt, in Aegypto, et in Boeotia. In Aegypto caput est Thebaidis regionis, olim centum portis insignis, unde et Hecatompylos dicta est: condita a Busiride rege, et tota pensilis, adeo ut reges vel maximos exercitus sole-rent subter educere, nullo oppidanorum sentiente, ut est ap. *Plin.* 36, 14, 20. ℙ In sing. num. *Juven.* 15, 6. Atque vetus Thebe centum jacet obruta portis. Adde *Plin.* 5, 9, 11. ℙ In Boeotia condita fuit a Cadmo ad Ismenum fluvium, et Cithaeronem montem: ejus vero moenia Amphion aedificasse dicitur, saxis ultro ad ejus citharae sonum convolantibus. Fuit patria Bacchi, Herculis, Epaminondae, Pelopidae, et Pindari. Eversa est ab Alexandro M. *Plin.* 4, 7, 12. et 5, 19, 17. et 7, 29, 30. etc. Septem habuit portas, quarum nomina habes ap. *Stat. Th.* 8. a v. 353. Hinc *Juven.* 13, 36. Rari quippe boni: numero vix sunt totidem, quot Thebarum portae, vel divitis ostia Nili. ℙ In sing. num. *Stat. Th.* 9, 255. premit agmina Thebes Hippomedon; et *ib.* 294. diraeque ad moenia Thebes Solus abi. Adde *ib.* 5, 681. et *ib.* 10, 594. et *Sen. Oed.* 112. ℙ *Thebae, urbs Phthiotidis, cujus meminit *Liv.* 28, 7. 32, 33. 33, 5. et 39, 25. itemque *Plin.* 4, 8. ubi *Thebae Thessaliae* appellatur. ℙ Alia hoc nomine, in Cilicia. *Ov. Met.* 12, 110. Eetioneas implevi sanguine Thebas. Adde 13, 173. et cf. *Hom. Il.* A. v. 366. B. v. 691. et Z. v. 397. In Troade ponit *Plin.* 5, 30. *Campus Thebe* audit *Melae* 1, 18. et *Campus Thebes Liv.* 37, 19. Cf. *Herod.* 7, 42. ℙ Fuit et Thebae oppidum Italiae, sed excisum, in Lucania. *Plin.* 3, 11. Praeterea interisse Thebas Lucanas, Cato auctor est. *B. A.*

THĒBAEUS, a, um, adj. Θηβαῖος, ad Thebas pertinens. *Claud. Idyll.* 1, 91. columnae Thebaeo monte revulsae, *h. e.* in Thebaide Aegypti; et *Spart. Nigr.* 12. Quod ille a rege Thebaeorum acceperat, *h. e.* Thebaidis Aegypti.

THĒBAĪCUS, a, um, adj. Θηβαϊκὸς, ad Thebas Aegyptias pertinens. *Plin.* 36, 8, 13. (et *ib.* 22, 43.) Thebaicus lapis, interstinctus aureis guttis, invenitur in Africae parte Aegypto adscriptae. *Id.* 23, 4, 51. Thebaicae palmae. *Id.* 31, 9, 45. Thebaicus sal. *Id.* 36, 6, 9. Thebaica arena. *Id.* 18, 7, 12. *n.* 2. Thebaicum triticum. *Spart. Nigr.* 12. Simulacrum ex Thebaico marmore. ℙ *Thebaicae, arum*, palmulae, seu dactyli. *Stat. Silv.* 4, 9, 26., *Petr. fragm. Trag.* 40. *Burm.* et V. CARICUS.

THĒBAIS, idis, f. Θηβαΐς, regio Aegypti, contermina Aethiopiae, cujus caput Thebae. *Plin.* 5, 9, 9., 12, 21, 46., 13, 4, 9., 16, 21, 33., 18, 18, 47. etc. ℙ Item insigne *P. Papinii Statii opus*, bellum illud continens, quod Argivi ad Thebas Boeotias gesserunt: in quo Eteocles et Polynices fratres mutuis vulneribus ceciderunt. *Stat. Th.* 12, 811. O mihi bissenos multum vigilata per annos Thebai: jam certe praesens tibi fama benignum Stravit iter, etc. *Id. Silv.* 3, 5, 36. cumque tuis crevit mea Thebais annis. Adde *Juven.* 7, 82. ℙ *Thebais* inscribitur etiam tragoedia *Senecae*, quae et *Phoenissae*. ℙ *Thebaides*, mulieres Thebanae. *Ov. Met.* 6, 163. Thebaides jussis sua tempora frondibus ornant. ℙ Adjective. *Stat. Silv.* 2, 2, 60. Jam Methymnaei vatis manus, et chelys una Thebais, et Getici cedat tibi gloria plectri, *h. e.* Arion Methymnaeus, Amphion Thebanus, et Orpheus Geticus seu Thrax cedant tibi. *Sen. Ag.* 315. Thebais hospes. Alii aliter leg. Ap. *Ov. A. Am.* 3, 778. Thebais est Andromache uxor Hectoris, filia Eetionis regis Thebarum Phrygiae, vel Ciliciae: quarum et *Sen.* meminit *Troad.* 219. ℙ *Fuit et Thebais Lydiae flumen. *Plin.* 5, 29. Trallis perfunditur Thebaide, ubi tamen Codd. habent *Thebaite*, a recto *Thebaites* sc. *B. A.*

THĒBĀNUS, a, um, adj. Θηβαῖος, ad Thebas Boeotias pertinens. *Cic. Fat.* 4. Coelum crassum Thebis, itaque pingues Thebani, et valentes. *Hor. Od.* 1, 19, 2. Thebanae Semeles puer, *h. e.* Bacchus. *Id. A. P.* 394. Amphion Thebanae conditor arcis. *Id. Ep.* 1, 3, 13. Thebanos modos aptare fidibus Latinis, *h. e.* Pindaricos. *Lucan.* 4, 551. Thebani fratres, *h. e.* Eteocles et Polynices, qui se invicem occiderunt. *Prop.* 2, 8, 2. duces, *h. e.* iidem fratres: qui dicuntur a *Petr. Sat.* 80. Thebanum par. *Manil.* 5, 458. Thebana juvabit Dicere bella uteri, mixtumque in fratre parentem, *h. e.* bellum eorundem fratrum, et Oedipum eorum patrem, qui simul et frater fuit, quia ex incesto suae matris concubitu eos genuit. *Lucan.* 1, 551. flamma Scinditur in partes, geminoque cacumine surgit, Thebanos imitata rogos, *h. e.* quibus illi duo fratres combusti sunt. V. *Stat. Th.* 12. a v. 429. Ap. *Mart.* 8, 51. Phryxus Thebanus, *h. e.* filius Athamantis Thebarum regis. *Id.* 1, 91. Thebanum aenigma, *h. e.* quale fuit Sphingis apud Thebas, quod solvit Oedipus Thebanus. *Prop.* 3, 16, 6. Thebanus Deus, *h. e.* Hercules. *Stat. Th.* 12, 131. Planxit ab Isthmiaco genitrix Thebana sepulcro, *h. e.* Leucothea mater Melicertae: quae ab *Ov. Fast.* 6, 476. Dea Thebana dicitur. *Stat. Th.* 1, 711. Thebana mater, *h. e.* Niobe. *Ov. Am.* 3, 12, 35. semina, *h. e.* dentes serpentis sati a Cadmo. *Id. Trist.* 3, 3, 67. soror, *h. e.* Antigone soror Polynicis et Etheoclis. V. *Stat. Th.* 12. a *v.* 349. Rursus *Ov. Trist.* 4, 3, 29. cum Thebana cruentum Hectora Thessalico vidit ab axe rapi, *h. e.* Andromache filia Eetionis regis Thebarum, quae est in Cilicia, uxor Hectoris.

*THEBĀSA, oppidum Lycaoniae, sub monte Tauro. *Plin.* 5, 27. ex lectione ed. *Hard.* et Codd. MSS. Al. leg. *Tembasa* vel *Tenbasa*. ℙ Hinc *Thebaseni, orum*, dicti sunt incolae. *Id.* 5, 32. ed. *Hard.* ubi ed. *Elzev.* habet *Thebasani*. ℙ V. TEBASENI. *B. A.*

*THEBASĀNI. V. in v. praec. *B. A.*

THĒBĒ, es, f. Θήβη, Nympha, a qua Thebarum urbs cognominata est: adamata fuisse dicitur in fabulis ab Asope fluvio Boeotiae, atque ex eo quinque filias suscepisse. *Ov. Am.* 3, 6, 33. Quid referam Asopon? quem cepit Martia Thebe, Natarum Thebe quinque futura parens. *Martia* dicitur, vel quia ipsa urbs Thebae bellicosa admodum fuit, seu quia ex eadem Nympha Mars etiam filiam suscepisse dicitur. ℙ [Fuit et Thebe Alexandri Pheraeorum tyranni uxor. *Cic. Inv.* 2, 49. et *Off.* 2, 7. *F.*] ℙ Ipsa quoque urbs *Thebe* dicitur in sing. num. V. THEBAE.

*THEBES vel Thebez, oppidum Samariae. *Vulg. Jud.* 9, 50. *Hieron. de locis. B. A.*

*THEBESTE, oppidum Numidiae. *August. adv. Donat.* 6, 38. et *Cod. Theod.* 11, 30, 5. ℙ *Teveste* audit *Anton. Itin.* et *Tab. Peut.* Τεουέστη *Ptolemaeo*. *B. A.*

[THEBOGENES, is, adj. omn. gen. qui Thebis genitus est. *Varr.* ap. *Non.* 2, 794. Ismenius hic Thebogenes fluit scaturix, *h. e.* diffluit opulentia, cujus ipse videtur esse scaturigo. Hujus tibi, cinis seu choraulae praedivitis meminit *Plin.* 37, 1, 3. *F.*]

THECA, ae, f. θήκη, repositorium, vagina, loculus, in quo aliquid recondimus: a τίθημι, pono. *Varro R. R.* 1, 48. Proinde ut grani theca sit gluma, et apex arista. *Cic. Verr.* 2, 4, 23. Efferri sine thecis vasa, extorqueri alia de manibus mulierum. *Id. Att.* 4, 7. Quare in hoc thecam nummariam non retexeris. *Quint.* 6, 3. Chrysippus, cum in triumpho Caesaris eborea oppida essent translata, et post dies paucos Fabii Maximi lignea, thecas esse oppidorum Caesaris dixit. *Prop.* 2, 7, 17. abrepta desertus conjuge Achilles Cessare in thecis pertulit arma sua. [Alii rectius leg. *in Teucros.* V. CALAMARIUS. *F.*]

THECATUS, a, um, adj. theca inclusus. *Sidon. ep.* 1, 2. *med.* Arcum thecatum gestare.

*THEIUM, i, n. Athamaniae oppidum. *Liv.* 38, 1. *B. A.*

[THEIUS, a, um, adj. θεῖος, et Ionice θήϊος, divinus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 283, 6. Ser. Asinius Theius. *F.*]

*THELBON, oppidum Mesopotamiae. *Tab. Peut. B. A.*

[THELETE, es, f. θελητή, expetita. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur. Append.* T. 4. p. 7. *n.* 5. Clodia L. L. Thelete. *F.*]

THELETUS. V. TELETUS.

[THELGE, es, f. quae impellit quocumque vult: a θέλγω, impello. Est cogn, R. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 309. *n.* 326. Dis Manibus Claudiae Thelges. *F.*]

[THELGON, ontis, m. θέλγων, impellens quocumque vult: part, a θέλγω, impello. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 666. Sex. Vetuleni Thelgontis. *F.*]

*THELIS ab Ennio vocabatur, quam *Thetin* nuncupant. Est qui legendum putet ap. *Varr. L. L.* 6, 5. Ea Thelis illi mater, etc. Sed in editis est *Thetis.* Certior est locus *Varr. R. R.* 3, 9. Nec continuo his quas Melicas appellant falso, quod antiqui ut Thetin, Thelin dicebant, sic Medicam Melicam vocabant. *B. A.*

*THELPUSA, ae, f. Θέλπουσα, oppidum Arcadiae. *Plin.* 4, 6. ed. *Hard.* ubi ed. *Elzev.* habet *Telphusa*, astipulante *Pausania* in *Arcad.* 24. *B. A.*

[THELUSA, ae, f. θέλουσα, volens: part. a θέλω, volo. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 475. *n.* 125. Baebia P. O. L. Thelusa. *F.*]

[THELYCUS, a, um, adj. θηλυκὸς, femineus. *Thelycon, i*, n. absolute vocatur ap. *Appul. Herb.* 82. herba, quae et thelygonon dicitur. ℙ *Thelycus* est nomen serv. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 125. *n.* 38. Thelyco Eutychi Actes Aug. L. L. alumno a manu, vixit ann. XX. *F.*]

THELYGONON, i, n. θηλύγονον, herbae nomen, quae etiam mercurialis dicitur. *Plin.* 26, 10, 60. Arsenogonon, et thelygonon herbae sunt habentes uvas floribus oleae similes, pallidiores tamen, semen album papaveris modo. Thelygoni potu feminam concipi narrant. Arsenogonon ab ea semine oleae, nec alio distat. Hujus potu mares generari perhibentur, si credimus. Haec *Plin.* Ratio autem nominis est, prioris quidem ab ἄρσην, ενος, mas, et γόνος, generatio: alterius a θῆλυς, femineus. V. *Appul. Herb.* 82. ℙ Est etiam thelygonos species crataeogoni, gustu lenior. *Id.* 27, 8, 40. ℙ [*Et satyrii. *Id.* 26, 10. *B. A.*]

[THELYMORPHUS, i, m. feminea forma praeditus: a θῆλυς femineus, et μορφὴ, forma. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1114, 3. L. Vibius Thelymorphus. *F.*]

THELYPHONON, i, n. θηλύφονον, quidam dixere aconitum, ap. *Plin.* 27, 3, 2., quia tactis eo genitalibus feminini sexus animalium, mortem inferat: a θῆλυς, femineus, et φόνος, caedes. ℙ Praeterea hoc nomine significatur herba, cujus tactu moriuntur scorpiones: unde et scorpion vocatur. *Id.* 25, 10, 75.

THELYPTERIS, is, f. θηλύπτερις, genus filicis non fruticosum, brevius, mollius, et densius, foliis ad radicem canaliculatis, et pinnatis: unde nomen, πτερὸν enim ala est. *Plin.* 27, 9, 55.

THELXIOPE, es, f. una ex quatuor Musis, ex Jove secundo natis. *Cic. N. D.* 3, 21., ubi alii aliter leg.

THEMA, ătis, n. θέμα, id quod positum est: vox Graeca, a τίθημι, pono. Sumitur pro argumento et materia controversiae declamandae, et pro quaestione, quae dissertationis fundamentum est. *Sen. Contr.* 3, 20. *f.* Scholastici exempla cum dixerunt, volunt et illa ad aliquod controversiae thema redigere. Adde *Contr.* 28. *med.* et *Quint.* 7, 2. *f.* et 9, 2. *f.* ℙ Item pro positione coeli in natali alicujus, sidere natalicio, horoscopo, genitura. *Suet. Aug.* 94. Tantam mox fiduciam fati Augustus habuit, ut thema suum vulgaverit, nummumque argenteum nota sideris Capricorni, quo natus est, percusserit.

[THEMETRENSIS, e, adj. ad Themetram pertinens, urbem Africae, cujus mentio tantum est in *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 482. Civitas Themetra ex Africa hospitium fecit cum C. Silio C. F. Fab. Aviola: et *mox:* C. Silius C. F. Fab. Aviola civitatem Themetrensem in fidem clientelamque suam recepit. V. *Morcell. de stil. Inscr. Lat.* T. 1. p. 303. *F.*]

THEMIS, idis, f. Θέμις, filia Aetheris et Terrae, ut ait *Hyg. praef.*, soror Jovis secundi, ex cujus incesto concubitu Minervam et Astraeam natas fabulantur: quod tangit *Claud. Rapt. Pros.* 1, 107. *Festus.* Themin Deam, putabant esse, quae praeciperet hominibus id petere, quod fas esset: eamque id esse existimabant, quod fas est. (*Themin* accusativus Graecae positionis, τὴν Θέμιν.) ℙ Habita est etiam vaticiniorum Dea: unde et fatidica dicta est: habuitque templum in Boeotia juxta Cephisum amnem. Ad ejus oraculum accessit Deucalion cum Pyrrha uxore, post diluvium, pro consilio recuperandi humani generis, ut *Ov. Met.* 1, 320. narrat. *Ammian.* 21, 1. Vaticina verba, quibus numen praeesse dicitur Themidis: quam ex eo quod fixa fatali lege decreta praescire facit in posterum, quae τεθειμένα sermo Graecus appellat, ita cognominatam, in cubili solioque Jovis vigoris vivifici theologi veteres collocarunt. *Serv.* ad *A.* 4, 246. antiquissimam Deam esse dicit, et quae ante Apollinem et Saturnum oracula edebat, eodem ad *ib.* 3, 104. teste. *Ov. l. c.* Fatidicamque Themin, quae tunc oracla tenebat. *Lucan.* 5, 80. adhuc rudibus Paean pythona sagittis Explicuit, cum regna Themis tripodasque teneret. *Claud. Rapt. Pros.* 1, 116. sic Atropos urget: Sic cecinit longaeva Themis. *Id. in Ruf. praef.* 1, 14. Ad Themidis coeunt antra severa Dei. *Ov. Met.* 7, 762. alma Themis; et *ib.* 4, 642. Parnassis: scil. quia in Parnasso Deucalion ejus oraculum consuluit, teste eod. *ib.* 1, 316. ℙ Themidis habitum ita describit *Capell.* 2, 42. Venit etiam quaedam decens et pudicissima puellarum, quae praesul domus custosque Cylleniae, verum Themis, aut Astraea, aut Erigone dicebatur: spicas manu, celatamque ex ebeno πίνακα argumentis talibus afferebat. Erat in medio avis Aegyptia, ibis: sed cum petaso vertex atque os pulcherrimum videbatur, quod serpentis gemini lambebat implexio: subter praenitens virga, cujus caput auratum, media glauca, piceus finis exstabat, sub textra testudo minitansque nepa, a laeva caprea, etc. ℙ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 2079, 10. Pinaria Themis. *F.*]

*THEMISCYRA, ae, f. Θεμισκύρα, Cappadociae urbs. *Plin.* 6, 3. ℙ *Themiscyrium* vocatur a *Mela* 1, 19. *med. B. A.*

THEMISCYRAEUS, a, um, adj. ad Themiscyran, Θεμίσκυραν, pertinens, quae est urbs Cappadociae maritima, apud Thermodontem fluvium. *Ammian.* 22, 8. *med.* Thermodon Themiscyraeos interlabens lucos.

*THEMISCYRENUS, a, um, i. q. Themiscyraeus, ut *Themiscyrena regio* ap. *Plin.* 6, 3. et 24, 17. *B. A.*

[THEMISON, onis, m. Θεμίσων, insignis medicus, Laodicenus Syrus, qui Pompeji M. aetate vixit. Ejus meminere *Plin.* 29, 1, 5., *Juven.* 10, 221., *Cels. praef.* ℙ Is novam medicinae condidit sectam, quae *methodica* est appellata. *Sen. ep.* 95. *med.* Alia est Hippocratis secta, alia Asclepiadis, alia Themisonis. *F.*]

[THEMISONES, ium, m. plur. Θεμισώνιοι, incolae Themisonii Phrygiae magnae urbis, prope Cibyram, nunc *Teseni. Plin.* 5, 29, 29. Hydrelitae, Themisones, Hierapolitae. *F.*]

*THEMISTA, ae, f. Epicurea, Lampsacena, Leontei filia. *Cic. Fin.* 2, 21. et *in Pis.* 29. *Lactant.* 3, 25. ℙ V. *Menag.* ad *Laert.* 10, 5. et *H. Mul. Phil.* p. 498. *B. A.*

*THEMISTAGORA, ae, una ex quinquaginta Danai filiabus. *Hyg. fab.* 170. *B. A.*

*THEMISTEAS, promontorium Carmaniae. *Plin.* 6, 25. *B. A.*

*THEMISTO, us vel onis, f. Θεμιστώ, Hypsei filia, uxor Athamantis, mater Sphincei (*f.* Plinthii *legendum*) et Orchomeni, quorum utrumque impulsu Inus interfecit. *Hyg. fab.* 1. et 239. *B. A.*

[THEMISTOCLES, i, m. Θεμιστοκλῆς, vir celeberrimus, de quo V. v. sq. *Themistocli* in secundo casu *Cic. Or.* 2, 71. et *Brut.* 15. V. *Angelum Maium* ad *Cic. de re publ.* 1, 14. p. 40. ed. *Lond. B. A.* ℙ *Themistocles*, etis, m. est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 360, 1. Appuleja Zosime Sex. Appulejo Lib. meo Themistocleti V. F. *F.*]

THEMISTOCLEUS, a, um, adj. Θεμιστόκλειος, ad Themistoclem pertinens, qui fuit Atheniensis, nobilis imperator, Persarumque ad Salaminem debellator. Ob invidiam e civitate ejectus, deinde proditionis falso damnatus, in Asiam fugit, ibique vitam finivit, quam *Nepos* conscripsit. *Cic. Att.* 10, 8. Themistocleum consilium; et *ib.* Themistocleo exsilio mori.

*THENA, opp. nomen Aegypto atque Aethiopiae contermini. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

*THENAE, arum, opp. Africae propriae in Byzacena. *Plin.* 5, 4. *Ant. Itin. B. A.*

[THENITANUS, a, um, adj. ad Thenas seu Thenam pertinens, coloniam in provincia Byzacena Africae, cujus mentio ap. *Plin.* 5, 4, 3. est. *Tenitanorum*, absolute, sunt incolae illius urbis. *Inscr.* ap. *Grut.* 363, 3. Decuriones et coloni coloniae Aeliae Augustae Mercurialis Thaenitanorum. Hic *Thaenitanorum* cum diphthongo scribitur, ex more Latinorum, qui plerumque ē ex η Graecorum in diphthongum mutare solent. V. SCENA. Haec porro colonia, cum appelletur Aelia Augusta, videtur deducta a T. Aelio Hadriano Aug. *F.*]

THENSA. V. TENSA.

*THEOCHRESTUS, i, Θεόχρηστος, historicus qui Libyca scripsit, teste *Plin.* 37, 2. *B. A.*

[THEOCLYMENUS, a, um, adj. a Deo auditus: a Θεὸς, Deus, et κλύω, audio. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1491, 6. Q. Sosius Theoclymenus. *F.*]

[THEOCOLUS, i, m. Dei cultor, sacerdos: a Θεὸς, Deus, et obsoleto κολέω, colo. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 820, 4. M. Aurelius Theocolus. *F.*]

[THEOCRITUS, i, m. θεόκριτος, divino judicio electus: a Θεὸς, Deus, et κριτὸς, judicio delectus. Hoc nomine fuit bucolicorum poetarum princeps, Syracusanus, qui floruit circa ann. ante Chr. CCLXXV., et Hieroni juniori, regi Syracusarum apprime carus ob carminum suavitatem. Scripsit dialecto Dorica XXX. idyllia, et XII. epigrammata, tum ludicrum poemation, cui *Syrinx* nomen, quae omnia exstant. *Quint.* 10, 1. *med.* Admirabilis in suo genere Theocritus, sed Musa illa rustica et pastoralis non forum modo, verum ipsam etiam urbem reformidat. *Macr. Sat.* 5, 2. Virgilius Theocritum sibi fecit pastoralis operis auctorem, ruralis Hesiodum. ℙ Est etiam nomen serv. in *Inscr.* ap. *Gr*[ut.] 1024, 5. Theocriti Augg. Lib. Pyladi pantomimo [h]onorato, etc. *F.*]

THEODAMANTEUS et Thiodamanteus, a, um, adj. Θειοδαμάντειος, ad Theodamantem pertinens. *Prop.* 1, 20, 6. Thiodamanteo proximus ardor H[y]lae. [*V. v. sq.]

*THEODAMAS vel Thiodamas, antis, m. Θειοδάμας et Θειοδάμας, pater Hylae fuit, qui quum Hercules cum Deianira et Hylo filio Dryopes venienti es[uri]entique cibum denegasset, ille arreptum unum [e] bobus Theodamantis mactavit atque coxit. Quapropter Theodamas, convocatis popularibus, arma [ad]versus Herculem movit: feruntque in eo certamine ita ab hostibus pressum fuisse Herculem, ut etiam Deianiram uxorem armaret, quae et in mamilla [vul]nerata est. Ipse tamen victoriam obtinens, Theodamantem occidit, filiumque ejus Hylum secum [ab]duxit, quem tum deinde pro carissimo habuit, cumque etiam cum Argonautis reliquis proficiens [ad]duxit. *Hyg. fab.* 14. *med.* et 271. V. et *Apollod.* 9. et 2, 7. ℙ V. *Theodamanteus. B. A.*

*THEODECTES, ae, m. Θεοδέκτης, orator, genere, Phaselites, discipulus Platonis, Isocrat[is], Aristotelis. *Cic. Or.* 51. et 57. *Id. Tusc.* 1, 24. *Max.* 8, 14. *Quint.* 11, 2. etc. V. et *Laert.* 5 et *Suidam* in v. *B. A.*

[THEODONION, ii, n. herba eadem ac paeo[nia], quae videtur ita appellata a Θεὸς, Deus, et [do]num; quasi ea sit donum Dei. Ejus meminit *[Ap]pul. Herb.* 64. *F.*]

THEODOREUS, a, um, adj. ad Theodorum [per]tinens. *Quint.* 4, 2. *med.* Theodorei solam [relin]quunt ultimam partem, etc. h. e. sectatores et [disci]puli Theodori Gadarei, insignis rhetoris, de qu[o] 3, 1. et *Suet. Tib.* 57.

THEODORICIANUS, a, um, adj. ad Theo[doricum] cum Gothorum regem pertinens, cujus vultus c[ete]risque veluti delineationem graphice descriptam [ha]bes ap. *Sidon. ep.* 1, 2. *f. Id. ep.* 2, 1. *f.* [le]ges Theodosianas calcans, Theodoricianasque [pro]ponens.

[THEODORUS, a, um, adj. Dei donum: a [Θεὸς], Deus, et δῶρον, donum. Est cogn. R. *Cic.* 2, 2, 42. Cn. Pompejus Theodorus. *Inscr.* ap. 386, 2. Cassia Theodora. *F.*]

*THEODOSIA, ae, f. Θεοδοσία, opp. in Cher[ro]so Taurica. *Mela* 2, 1. *Plin.* 4, 12. ℙ Hodi[e] *Caffa. B. A.*

THEODOSIANUS, a, um, adj. a Theodosi[o] Theodosianus Codex, ita dictus a Theodosio [II]re, qui vixit saeculo Christi V., complectit[ur] Christianorum principum constitutiones. V. T[HEO]DORICIANUS. Sic Theodosiana lex, *Imp. J*[ust.] *Cod.* 5, 13, 1. §. 16.

[THEODOSIOPOLIS, is, f. duplex hoc n[omine] fuit urbs, una in Mesopotamia, haud procul a[b] Dara, cujus meminit *Procop. de aedif.* 2, 2., in Armenia, cujus *Id. de B. Persic.* 1, 10., u[bi] que autem docet, Justinianum Imp. muris mun[iisse] adversus Persarum incursiones. *Coripp. Joa*[nn.] 70. Theudosioypolin ut densus vallaverit hostis[;] scribitur hic ob metri necessitatem, Graece en[im] Dorice Θευδοσίου πόλις, ut et *Claud. in Ruf.* quos coelo Juppiter arcet, Theudosius terris. iam *Id.* scribit alibi eadem de causa. *F.*]

THEODOTION, ii, n. collyrii genus: [a Θεὸς,] Deus, et δίδωμι, do, quasi a Deo datum fuerit. ap. *Tochon, Cachets des ocul.* p. 71. Junii Tau[ri Theo]dotion ad omnem lippitudinem. *F.*]

[THEODOTUS, a, et ē, um, adj. Θεόδο[τος,] Deo datus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 101,

lius Theodotus. Alia ap. Fabr. p. 306. n. 307.
lia Theodote. F.]

THEODULUS, i, m. Dei servus: a Θεὸς, Deus,
ῦλος, servus. Est cogn. R. Inscr. ap. Mur. 1297,
nnius Theodulus. F.]

HEOGENES, is, m. et F.]

HEOGENIS, idis, f. a Deo genitus, et geni-
a Θεὸς, Deus, et γίγνομαι, nascor. Est cogn.
Inscr. ap. Grut. 1154, 3. Cn. Balonius Cn. L.
ogenes. Alia ap. eund. 1126, 1. Trebellia Theo-
s. F.]

HEOGITO, ŏnis, m. Deo proximus: a Θεὸς,
, et γείτων, ονος, vicinus. Est cogn. R. Inscr.
iorn. Arcad. T. 84. p. 347. Q. Varius Theogi-
F.]

HEOGNIS, ĭdis, m. proverbium est ap. Lucil.,
refert Gell. 1, 3. Etiam priusquam Theognis
eretur, cum significare volumus antiquissimum
iod tempus, quo res aliqua facta est. Fuit enim
gnis perantiquus poeta Graecus.

HEOGONIA, ae, f. θεογονία, Deorum origo.
nomine exstat opus Hesiodi, in quo Deorum
alogias explicat. Cic. N. D. 1, 14. Cum vero
odi theogoniam interpretatur, tollit omnino in-
perceptasque cognitiones Deorum.

HEOLOGIA, ae, f. θεολογία, scientia, quae agit
Deo, et de rebus, quae ad Deum proxime refe-
ur, ut de angelis, de mundi origine, et simili-
Varr. ap. August. C. D. 6, 5. tria genera theo-
ae esse dicit, mythicon, physicon, civile. My-
n, quo utuntur poetae; physicon, quo philoso-
civile, quo populi; et f. Prima theologia ma-
accommodata est ad theatrum; secunda ad
dum; tertia ad urbem. Videtur tamen August.
et alia multa, quae deinceps recitat, non ipsis
onis verbis, sed sententia retulisse.

HEOLOGICUS, a, um, adj. ad theologiam per-
ns, θεολογικὸς, ut Doctrina theologica, Am-
. 16, 5.

HEOLOGUS, i, m. θεολόγος, qui circa Dei et
divinarum contemplationem versatur. Cic.
. 3, 21. Principio Joves tres numerant ii, qui
logi nominantur; et mox: Soles ipsi quam mul-
theologis proferuntur. Arnob. 3, 106. Quas (in-
s) theologi, quas poetae vestri, ipsi vos quoque
miniosis celebratis in ritibus.

HEOMBROTIOS, i, f. θεομβρότιον, herba ma-
: a Θεῶν, Deorum, et βροτὸς, vescus, edulis.
24, 17, 102. Democritus tradit, theombrotion
nta schoenis a Choaspe nasci, pavonis picturis
em, odore eximio. Hanc autem a regibus Per-
n comedi ac bibi contra omnia corporis incom-
, instabilitatemque mentis. F.]

HEOMBROTUS, i, m. Θεόμβροτος, philoso-
, Metroclis auditor, praeceptor Demetrii Alex-
ini. Plin. 7, 37. V. et Laert. in Metrocle.

HEOMEDES, is, m. Dei cura: a Θεὸς, Deus,
ήδος, cura. Est cogn. R. Inscr. ap. Fabrett.
07. n. 320. L. Naevio L. L. Theomedi Ante-
. F.]

HEOMENES, is, Θεομένης, auctor, de electro
sit, teste Plin. 37, 2. B. A.

HEOMNASTUS et Theomnestus, i, m. a Deo
oratus: a Θεὸς, Deus, et μνηστὸς, et Dorice
ὸς, memoratus. Est nomen propr. viri Syra-
ni. Hinc jocus Cic. Verr. 2, 4, 66. Theomna-
quidam, homo ridicule insanus, quem Syracu-
Theoractum vocant, qui illuc ejusmodi est, ut
pueri sectentur, ut omnes, cum loqui coeperit,
eant. ℙ Item libertini. Inscr. ap. Grut. 357,
Sergiae M. F. Peregrinae Theomnestus, et Lais,
idyme liberti. F.]

HEOMOLPUS, i, m. Deum canens: a Θεὸς,
, et μολπὴ, cantus. Est cogn. R. Inscr. ap.
t. 451, 8. Aurelius Theomolpus. F.]

HEON, onis, m. et Theonis, idis, f. Θέων, et
ίς. Est nomen propr. serv. R. Inscr. ap. Grut.
11. Theon Caes. Aug. L. Alia ap. Mur. 1220,
heonidi dulcissimae Charia mater. F.]

THEONINA, ae, herba, al. portulaca. Appul.
. 103. Bail.]

HEONINUS, a, um, adj. Θεώνειος, ad Theonem
dicum poetam pertinens, ut Theonino dente ro-
, idest conviciis et maledictis lacessere. Hor.
1, 18, 82. qui Dente Theonino cum circumrodi-
[Hic Vet. Schol. Cruq. L. Attienus Theon li-
nus, dicacitatis amaritudine praeter ceteros, ita
num suum exasperavit, ut domo ejus submove-
, et quaternario (an quadrantario?) legato,
etur restem sibi palumque emere: scil. quo se
nderet V. Mart. l. c. in RESTIS. F.]

HEONOE, es, f. Θεονόη, Thestoris filia, soror
ippes et Calchantis, quam ludentem a mari pi-
rapuerunt, et in Cariam detulerunt. Plura de
ap. Hyg. fab. 190. B. A.

HEONOMUS, i, m. lex Dei: a Θεὸς, Deus, et
, lex. Est cogn. R. Inscr. ap. Rosin. Dissert.
g. tab. 15. col. 3. M. Garonius Ↄ. L. Theono-
F.]

HEOPAES, aedis, m. θεόπαις, a Deo datus
: a Θεὸς, Deus, et παῖς, puer. V. EUPHEN-
F.]

*THEOPHANE, es, f. Θεοφάνη, Bysaltidis filia, virgo formosissima, quam cum plures proci peterent a patre, Neptunus sublatam transtulit in insulam Crumissam, et ut eos deciperet, Theophanem in ovem commutavit formosissimam, ipsum autem in arietem, cives autem Crumissenses in pecora. Haec et plura Hyg. fab. 188. B. A.

[THEOPHANES, is, m. Θεοφανὴς (a Deo manifestatus, a Θεὸς, Deus, et φαίνομαι, appareo) historicus Mitylenaeus, qui res Pompeji M. scripsit versibus, ab eo inde civitate Romana donatus. Cic. Arch. 10. et Caes. B. C. 3, 18. Familiarissimus fuit Pompejo, particepsque consiliorum ejus, teste Cic. Att. 5, 1. V. et Tac. A. 6, 18. F.]

[THEOPHILUS, ă, et ē, um, adj. θεόφιλος, η, ον, Dei amans: a Θεὸς, Deus, et φίλος, amicus. Est cogn. R. Inscr. ap. Fabrett. p. 244. n. 670. D. Manlius D. L. Theophilus. Alia ap. Maff. Mus. Ver. 280, 3. Rutilia Theophila. Alia ap. Mur. 199, 1. Julia Theophile. Mart. 7, 69. Haec est illa tibi promissa Theophila, Cani. Hic secunda syllaba producitur, metri necessitate. F.]

[THEOPHRASTUS, i, m. Θεόφραστος (a Θεὸς, Deus, et φράζω, loquor) philosophus ex Eresso Lesbi urbe, Aristotelis et Platonis discipulus, scholaeque successor, praeceptor Demetrii Phalerei. Euphrastus, deinde Theophrastus vocatus est ob oris et eloquentiae suavitatem, cum antea Tyrtamus appellaretur. Cic. Or. 19. Theophrastus divinitate loquendi nomen invenit. Adde eund. Brut. 31., Att. 2, 3., Tusc. 3, 28 et al. F.]

[THEOPNOE, es, f. ita appellatur rosmarinus: a Θεὸς, Deus, et πνοὴ, odor. Appul. H. 79. Rosmarinum Zoroastrei theopnoen (vocant), Latini salutarem. F.]

THEOPOMPEUS. V. v. sq.

THEOPOMPINUS vel Theopompius, a, um, adj. ad Theopompum pertinens. Cic. Att. 2, 7. Itaque ἀνέκδοτα, quae tibi uni legamus, Theopompino genere, aut etiam asperiore multo pangentur. Alii leg. Theopompio, a Graeco Θεοπόμπειος: vel Theopompeo. Sic Id. Or. 61. Placet omnia dici Isocrateo, Theopompeoque more.

[THEOPOMPUS, i, m. Θεόπομπος (a Θεὸς, Deus, et πέμπω, mitto, a Deo missus) orator et historicus Chius, Isocratis discipulus, qui floruit Philippi, Alexandri, et hujus successorum temporibus, ac ingenio acerrimo, et mordaci dicendi genere inclaruit. Ejus meminit Nep. Alc. 11. et Cic. Or. 2, 13. et 23., et ib. 3, 9. f. et al. ℙ Est etiam cogn. R. Inscr. ap. Grut. 1134, 4. M. Coccejus Theopompus. F.]

[THEOPREPES, is, m. θεοπρέπης, Deo conveniens: a Θεὸς, Deus, et πρέπω, conveniens sum. Est nomen propr. libert. Inscr. ap. Grut. 471, 4. et emendatior ap. Orell. Coll. inscr. Lat. n. 2952. Theoprepen Aug. Lib. procuratorem D. N. M. Aur. Severi Alexandri Pii Fel. Aug. provinciae Achaiae et Epiri et Thessaliae (honorat) Tysander Aug. Lib. officialis. F.]

[THEOPROPUS, i, m. θεοπρόπος, vates: a Θεὸς, Deus, et πρέπω, convenio. Est nomen propr. serv. Inscr. in tessera gladiatoria ann. U. C. DCC. ap. Gor. Inscr. Etr. T. 1. p. 265. Teopropus Fabi, h. e. Theopropus servus Fabii. F.]

[THEORACTUS, i, m. a Deo percussus. Est nomen propr. viri Syracusani. V. THEOMNASTUS. F.]

THEOREMA, ătis, n. θεώρημα, speculatio, propositio speculativa, perceptio, et ipsa res, quae speculando percepta est. Vox Graeca est, et Graece usurpatur a Cic. Fat. 6., ubi θεωρήματα vertit percepta vel praecepta: at Latine a Gell. 1, 2. ubi ait: Se in theorematis tantum nugalibus oblectantes; theorematis dixit pro theorematibus, ut poematis, emblematis, epigrammatis, peripetasmatis a Latinis dictum est. Adde 17, 19.

THEOREMATIUM, ii, n. θεωρημάτιον dimin. parvum, seu breve theorema. Gell. 1, 13. Instructius deliberatiusque fore arbitramur theorematium hoc de mandatis obsequendis.

THEORETICE, es, f. θεωρητική, ars est, quae posita est in sola inspectione et contemplatione rerum, nullumque praeterea actum exigit: qualis est astrologia. Ita definit Quint. 2, 18., sed ipsam vocem Graecis litteris scribit.

[THEORETICUS, a, um, adj. θεωρητικὸς, contemplativus. V. PHILARGICUS. F.]

THEORIA, ae, f. θεωρία, spectatio, speculatio. Graeca vox Graece usurpatur a Cic. Att. 12, 6. et Lactant. 7, 9. med. Latine ab Hieron. 12. in Ezech. 40, 4. Quo dicto ostendit, nihil theoria et scientia dulcius.

THEORICE, es, f. θεωρική, facultas contemplandi. Hieron. ep. 30. n. 1. Eloquia divina aut de natura disputant, ut in Genesi; aut de moribus, ut in Proverbiis; aut de logica, pro qua nostri theoricen sibi vendicant, ut in Cantico Canticorum.

[THEORUS, i, m. (et Theoris, idis, f.) θεωρὸς, oraculi consultor, vel qui divinarum rerum curam gerit. Est cogn. R. Inscr. ap. Grut. 991, 7. P. Quinctilius P. Quinctilii Asiatici L. Theorus. Alia ap. eund. 305, 4. Caesia C. L. Theoris. F.]

[THEOSTASIS, i, f. Deorum statio, ut Graecostasis est Graecorum statio: a Θεὸς, Deus, et στάσις, statio. Ita appellata videtur cella, in qua erant Deorum simulacra in templis. Inscr. ap. Mur. 125, 2. P. Rutilius Syntrophus marmorarius, donum quod promisit, in templo Minervae marmoribus et impensa sua theostasim exstruxit. F.]

[THEOTIMUS, a, um, adj. θεότιμος, Deum colens: a Θεὸς, Deus, et τιμάω, honoro. Est nomen serv. R. Inscr. ap. Grut. 618, 12. D. M. Theotimae Caesaris Eros et Euphemus matri fecerunt. F.]

THEOTOCOS, i, f. Θεοτόκος, quae Deum peperit. Graeca vox a Θεὸς, Deus, et τίκτω, pario: diciturque de una Virgine MARIA. Imp. Justin. Cod. 1, 1, 6. Semper virgo MARIA theotocos, seu B. M. deipara.

*THEOXENA, ae, f. Θεόξενα, invicti animi mulier, quae a Philippi Macedonis militibus cincta, quum eorum manus effugere non posset, suis liberis et marito mortis consciscendae auctor, tandem virum comitem mortis complexa in mare se dejecit. Narrat copiose Liv. 40, 4. B. A.

*THEOXENUS, i, m. Θεόξενος, medicus quidam, cujus meminit Cels. 5, 18. Et nomen ducis. Liv. 33, 18. B. A.

*THERA, ae, f. Θήρα, una ex Cycladibus, hodie Santorin. There audit Sen. N. Q. 6, 24. V. Theraeus, a, um. ℙ Thera, Amphionis filia. Hyg. fab. 69. Amphion enim, qui Thebas muro cinxit, septem filiarum nomine portas constituit. Hae autem fuerunt, Thera, Cleodoxe, Astynome, Astycratia, Chias, Ogygia, Chloris. B. A.

[*THERAEUS, a, um, adj. ad Theram, Θήραν, pertinens, unam ex insulis Cycladibus in Aegaeo mari, ex qua profecti sunt Theraei, qui Cyrenen in Africa condidere. Tibull. 4, 1, 139. Nec fera Theraeo tellus obsessa colono. Plin. 21, 18, 70. Laus prima Hammoniaco cypero, secunda Rhodio, tertia Theraeo. Ita leg. Harduinus, alii perperam legebant Thracio. B. A. et F.]

*THERAMENES, is, m. Θηραμένης, civis Atheniensis, Agnonis filius, discipulus Socratis, praeceptor Isocratis, unus ex triginta tyrannis, qui cum a collegis multos insontes supplicio affici videret, ea de re conquerens, cum ceterorum omnium, tum praecipue Critiae, qui reliquis ut potentia, ita et immanitate antecedebat, odium in se concitavit: tandemque per calumniam circumventus, et innocens, capitis damnatus, quum cicutam avide hausisset, quod reliquum erat e poculo ejiciens, Propino, inquit, hoc pulchro Critiae. Cic. Tusc. 1, 40. Meminit etiam Id. Or. 2, 22. et 3, 16. B. A.

THERAMNAEUS. V. v. sq.

THERAPNAEUS, a, um, adj. Θεραπναῖος, ad Therapnas pertinens, quod est oppidum Laconiae, Θεράπναι, apud Eurotam fluvium, Amyclas, et Spartam: patria Helenes. Ponitur et pro Spartano. Ov. Her. 16, 195. nec dedignare maritum, Rure Therapnaeo nata puella, Phrygem, h. e Helena: quam Id. vocat A. Am. 3, 49. Therapnaeam maritam. Stat. Theb. 7, 793. Therapnaei fratres, h. e. Castor et Pollux. Id. Silv. 4, 2, 48. Membra Therapnaea resolutus gymnade Pollux. Mart. 9, 104. Therapnaeae Amyclae. Ov. Fast. 5, 223. Therapnaeus sanguis, h. e. Hyacinthi pueri Amyclaei. Sil. 13, 43. Non unquam affirmat Therapnaeis Ilion armis Cessurum, h. e. Menelai regis Spartae, et sociorum Graecorum. Secunda hic syllaba corripitur more Graecorum, quibus m et n liquescunt. Adde 8, 414. ℙ Canopus, Aegypti oppidum, cur Therapnaeus dicatur a Statio Silv. 3, 2, 111. V. CANOPUS. ℙ Item pro Tarentino, quia Tarentum olim Lacones tenuere. Stat. Silv. 2, 2, 111. Blanda Therapnaei placeant vineta Galesi. ℙ Et pro Sabino, quia Sabini a Lacedaemoniis oriundi. Sil. 8, 414. Therapnaeo a sanguine Clausi Exsultat Nero, h. e. C. Claudius Nero: nam gens Claudia ex Sabinis Romam venit. Pari ratione Amyclaeus dictus est ab eod. 15, 546. ℙ Scribitur et Theramnae, Theramnaeus.

[THERAPONTIGONUS, i, m. nomen propr. fictum a Pl. Curc. 3, 38. a θεραποντὶς, ancilla, et γόνος, ortus, scilicet ancilla genitus. Id. ib. 50. Multam me tibi salutem jussit Therapontigonus dicere. F.]

*THERASIA, ae, f. Θηρασία, insula Cretae adjacens. Plin. 2, 87. et 4, 12. Sen. N. Q. 6, 21. ℙ Alia, Siciliae adjacens, postea Hiera appellata. Plin. 3, 9. ubi Thermissa haud dubie scribi satius fuisse censet Harduinus, si exemplaria ulla faverint; cum id ei nomen fuisse, Θερμίσσαν, Strabo fateatur. Ceterum Therasia appellatur a Martian. Capell. 6. med. p. 208. Grot. Prima dicitur Lipara, secunda Therasia, etc. Sed Plinium fortasse secutus est Martianus. B. A.

[THERE, es, f. θήρα et Ionice θήρη, venatio. Est cogn. R. Inscr. ap. Mur. 1641, 2. Avillia Ↄ. L. There. F.]

THERIACUS, ă et ē, um, adj. θηριακὸς, a θηρίον, fera, dicitur de his, quae animalium, et praecipue serpentum venenis remedio sunt. Plin. 29, 4, 21. Fiunt ex vipera pastilli, qui theriaci vocantur a Graecis, exemptis interaneis, etc. Id. 14, 18, 12. (et 23, 1, 11.) Vitis theriace vocatur, cujus et vinum, et uva contra serpentium ictus medetur. Pall. 3, 28. Theriacam vitem sic facies: sarmentum, quod pan-

gendum est, trium digitorum spatio in ima parte findatur, et sublata medulla, ad ejus vicem theriacae medicamen addatur, etc. *Plin.* 32, 6, 22. Et algam maris theriacen esse, Nicander tradit. ℙ Absolute *theriaca* et *theriace*, f. compositio medicamenti ad serpentum morsus. *Plin.* 20, 24, 100. Serpylli duum denariorum pondus, opopanacis, et mei tantundem, trifolii, anesi, ammii, apii, etc. Hac theriaca Antiochus adversus omnia venena usus traditur. *Id.* 29, 1, 8. *med.* Theriace vocatur excogitata compositio luxuriae. Fit ex rebus externis, cum tot remedia dederit natura, quae singula sufficerent. *Tert. Anim.* 24. Theriacam componere. *Hieron. adv. Jovin.* 2. *n.* 6. Carnes viperae, unde theriaca conficitur. *Scrib. Comp.* 163. Ponam theriacarum compositiones.

[*THERIBETHRON, i, n. herba ap. *Appul. Herb.* 7. ubi fortasse leg. *thorybethron*. *Bail.*]

[THĒRICLĔUS, a, um, adj. Θηρίκλειος, ad Thericlem pertinens. Hinc *Thericlea pocula* erant fictilia a Thericle figulo quodam Corinthio elaborata, qui Aristophani coaetaneus fuit. Hujusmodi vasa terra nigra, et maximi ponderis fiebant, ad latera depressa, satis profunda, ansis hinc inde prominentibus, quibusdam etiam animalium figuris anaglyptico opere distinguebantur. Mox ad eorum similitudinem fieri coeperunt calices ex terebintho (*Theophrast.* mox citand.) ex vitro (*Suidas*, et *Etym. M.*), ex argento (*Cic.* mox citand.) et auro (*Plutarch.* in *Philopoem.* et *Josephus Antiquit. Jud.* 11, 1.) *Plin.* 16, 40, 76. *n.* 3. Celebratur et Thericles nomine, calices ex terebintho solitus facere torno, per quem probatur materies. Hic profecto *Plin.* male interpretatus est *Theophrasti* locum *de Hist. plant.* 5, 4., ubi haec habemus: *Τορνεύεσθαι δὲ ἐξ αὐτῆς (τῆς τερμίνθου) καὶ κύλικας Θηρικλείους· ὥστε μηδ᾽ ἂν ἕνα διαγνῶναι πρὸς τὰς κεραμέας.* *Plinius* itaque Thericlem e ligno terebinthino pocula tornasse, perperam tradit, et inde ea nomen accepisse: satis enim aperte *Theophrastus* declarat, Thericlem figulina vasa torno confecisse: quod ipsum etiam ex *Athenaeo* 11, 6. et ex *Hesychii Lexico* evincitur. *Cic. Verr.* 2, 5, 18. De Diodoro Verri dicitur, habere eum perbona toreumata; in his pocula duo quaedam, quae Thericlea nominantur, Mentoris manu summo artificio facta; et *mox:* Abesse ab domo paulisper maluit Diodorus, quam praesens illud optime factum argentum amittere. Alii leg. *Heraclea*, et sic habet *Olivetus;* at *Lambinus*, *Canterus*, *Graevius*, *Lallemandus* et *Ernestius* receperunt in textum *Thericlea*, tum quia sic in plurimis MSS. codicibus scriptum invenerunt, tum quia nuspiam mentio est de poculis Heracleis, contra vero saepissime habetur de Thericleis, ut supra ostendimus. De his vasis Thericleis multa habet *Larcherus* in *Act. Acad. Paris. inscript. et politior. litterar.* T. XLIII. p. 196. V. *Bentlejum*, *Dissert. de Phalarid. ep.* p. 109. et sqq. *F.* et *B. A.*]

[THĒRĪDĂMAS, antis, f. nomen canis venaticae: a θὴρ, ηρὸς, fera, et δαμάω, vinco. *Ov. Met.* 3, 232. Prima Melanchaetes in tergo vulnera fecit, Proxima Theridamas. *F.*]

*THERIMACHUS, i, insignis sculptor, de quo *Plin.* 35, 10. *B. A.*

[THĒRĬON, ii, n. et Theriophonon, i, n. herba eadem ac dracontea: a θηρίον, bestia, et φόνος, nex, quia necat dracones. *Appul. Herb.* 14. Aliqui therion, Zoroaster theriophonon, Romani dracontem dicunt. *F.*]

THĒRĬŎNARCĂ, ae, f. θηριονάρκη, herba magorum torporem afferens serpentibus: est a θηρίον, fera, et νάρκη, torpor. *Plin.* 24, 17, 102. ℙ Item alia a magica, et in nostro orbe nascens, fruticosa, foliis subviridibus, flore roseo, serpentes necat: cuicumque admota ferae, et haec torporem affert. *Id.* 25, 9, 68.

*THERIONARCE, es, f. insula Cariae adjacens. *Plin.* 5, 31. *B. A.*

THĔRISTRUM, i, n. θέριστρον, vestis muliebris aestiva, teste *Polluce Onomast.* 7, 13.: [a θερίζω, aestatem transigo, quod a θέρος, aestas. *Hieron.* 2. *in Isai* 3, 23. Mulieres habent et theristra, quae nos palliola possumus appellare: θέριστρα ab eo, quod ἐν θέρει, hoc est aestate et caumate corpora protegant feminarum. Adde *Isid. Or.* 19, 25. *med.* *Tert. Pall.* 4. Qualis ille Hercules in theristro Omphales. Pro *theristro* alii leg. *serico*. ℙ Translate usurpat *Hieron. ep.* 107. *n.* 7. Nunquam (*puella*) exeat foras, ne inveniant eam qui circumeunt civitatem; ne percutiant, et vulnerent, et auferant theristrum pudicitiae, et nudam in sanguine derelinquant. *F.*]

THERMAE, arum, f. plur. (subaudi *aquae*) θερμὰ ὕδατα, loca ubi sunt aquae sponte calentes, ut in Bajis, et Aponi fonte, et aliis locis, quae memorat *Mart.* 6, 42.: a θερμός, calidus. Unde quaedam oppida prope hujusmodi aquas sita, eodem nomine appellantur, ut in Sicilia: de quibus V. *Plin.* 3, 8, 14., *Cic. Verr.* 2, 2, 35. et *Sil.* 14, 232. ℙ Item balneae structiles, in quibus calefit aqua fornacibus, ut Thermae Agrippae, *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 6., 35, 4, 9. et 36, 25, 64. Neronianae, *Mart.* 7, 34. et 12, 84, *Sen. ep*, 122. *med.* Non vivunt contra naturam qui fundamenta thermarum in mare jaciunt; nec delicate natare ipsi sibi videntur, nisi calentia stagna fluctu ac tempestate feriantur. V. BALNEUM. [*Inscr.* Ostiae reperta ap. *Orell. Coll. inscr. Lat. n.* 3327. Thermas maritimas intresecus (sic pro *intrinsecus*) refectione cellarum, foris soli adjectione DDD. NNN. Valens, Gratianus, et Valentinianus Auggg. decorarunt. (Hinc *Minuc. Fel. Oct.* 2. Placuit ostiam petere amoenissimam civitatem, quod esset corpori meo siccandis humoribus de marinis lavacris blanda et apposita curatio; et 4. In istis ad tutelam balnearum jactis, et in altum procurrentibus petrarum obicibus residamus.) *Alia* Pompejana ap. *eund. n* 4326. Thermae M. Crassi Frugi aqua marina, et balneum aqua dulci, Januarius L. *Alia* Ocriculana ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 582. Sex. Cluvio Martino restauratori thermarum hiemalium, etc. *Alia* ap. *Mur.* 484, 3. M. Sentio Crispino C. V., quod opera thermarum aestivalium vetustate corrupta S. P. (*h. e.* sua pecunia) restituit, exornavit, etc. ℙ Thermas Herculi dicatas ab antiquis fuisse, patet ex his verbis *Athenaei* 12. *Τὰ θερμὰ λουτρὰ τὰ φαινόμενα ἐκ τῆς γῆς πάντες Ἡρακλέους φασὶν εἶναι ἱερά: calida lavacra exsilientia ex terra omnes Herculi dicunt esse sacra;* et *Aristoph.* in *Nub. v.* 1047. *Ποῦ ψυχρὰ δῆτα πώποτ᾽ εἶδες Ἡράκλεια λουτρά; ubi frigida sane unquam vidisti Herculana lavacra?* Hinc *Inscr.* in thermis Herculanis detecta in Dacia, ap. *Mur.* 64, 7. Herculi, Genio loci, Fontibus calidis Calpurnius Julianus V. C. Leg. Leg. V. Mac., Leg. Aug., Pr. Pr. Moes. V. L. S. *Alia* ap. *eund.* 43, 6. Fabius Maximus V. C. rector provinciae thermas Herculis vi terraemotus eversas a fundamentis restituit. (V. THERMOPYLAE) *Rosin. Dissert. isagog.* c. 3. p. 15. putat, Herculi dicatas fuisse thermas, quia Hercules Osce significat montem torrefactum, unde thermales aquae scatere solent, Hebraice enim הָר *har*, mons, et קָלִי *kalì*, torrefactus. *F.*] ℙ Allatus *Senecae* locus in §. 2. illud maxime animadvertendum nos monet, quotiescumque thermae ab Augustis praesertim Romae conditae memorantur, non balnea solum publica indicari, sed aedificia plane admiranda, in quibus praeter lavacra et laconica nihil eorum defuisse videtur, quae voluptatem explere, animumque relaxare possent. Nam in thermis spatiari, natare, ludere, litteris etiam operam dare fas fuit: ibi xysti, porticus, arae, platanones, piscinae, θεατρίδια, cellae, bibliothecae tabulis pictis, statuis, signis omnis generis ornabantur. V. *Morcell. de stil. inscr. Lat.* T. 1. p. 234.

THERMAEUS Sinus idem qui Thermaicus. *Tac. A.* 5, 10.

THERMĂĪCUS Sinus, *Golfo di Salonichi*, sinus mari Aegaei, in Macedoniam extensus, in cujus intimo recessu ad Bor. Thessalonica urbs sita est, ubi antea Thermae. *Plin.* 4, 10, 17.

THERMANTĪCUS, a, um, adj. θερμαντικὸς, calefaciendi vim habens: a θερμαίνω, calefacio. *Appul. Herb.* 120. Menta virtutem habet thermanticam. *Pelag. Vet.* 16. *med.* Unctiones thermanticae.

THERMĂPĂLĂ Ova, ova calida et mollia. *Theod. Prisc.* 2, 10. a θερμὸς, calidus, et ἁπαλὸς, mollis.

THERMĀRĬUS, ii, n. thermarum artifex, vel potius custos. *Inscr.* ap. *Grut.* 636, 13. D. M. Virino Verecundi F. thermario. [*Alia* ap. *Pratill. Via App.* p. 279. D. M. Cornelio C. L. Euhodo locator. thermar. Dianae L. Cornelius C. F. thermarius patri B. M. Pos. *F.*]

*THERME, es, f. Θέρμη, olim dicta est Thessalonica Macedoniae urbs. *Plin.* 4, 10. *B. A.*

[THERMENSIS, e, adj. ad Thermas pertinens, Siciliae urbem, quam memorat *Plin.* 3, 8, 14. *Termenses*, *ium*, absolute, sunt incolae illius urbis. *Inscr.* ap. *Grut.* 430, 6. Regio Thermensium, *h. e.* *il rione*, quem in urbe Neapoli incolebant cives ex Thermis oriundi, commercii fortasse causa. ℙ *Thermenses* alii fuerunt in Pisipia, qui et *Termenses*, et *Termessenses* vocantur in *Inscr.* ap. *Grut.* 500. et *Mur.* 582. *F.*]

THERMĬNUS, a, um, θέρμινος, e lupinis factus: a θέρμος, lupinum. *Plin.* 23, 4, 49. Therminum (*oleum*) e lupinis emollit, proximum rosaceo effectum habens.

THERMĪTĀNUS, a, um, adj. ad Thermas pertinens, Siciliae oppidum, de quo V. in THERMAE. *Cic. Verr.* 2, 2, 34.

THERMŌDON, ontis, m. [*hodie *Pormon*,] Θερμώδων, fl. Cappadociae, qui in mare Euxinum inter Themiscyram ad Occ., et Polemonium ad Or. prolabitur. Eum Amazones incoluere. *Virg. A.* 11, 659. Quales Threjiciae cum flumina Thermodontis Pulsant, et pictis bellantur Amazones armis. *Ov. Pont.* 4, 19, 51. Et tu femineae, Thermodon, cognite turmae. *Sil.* 8, 432. Perstrepit et tellus, et Amazonius Thermodon. *Prop.* 4, 4, 69. celerem prope Thermodonta: τὸν Θερμώδοντα. ℙ Ap. *Plin.* 11, 18, 19. et 37, 8, 37. habetur in quarto casu *Thermodoontem*. Sic ap. *Virg. l. c.* quidam leg. *Thermodoontis:* quod non placet criticis. Obstant enim loca *Ovidii* et *Silii* allata: et *Stat. Silv.* 1, 6, 56. Thermodontiacas calere turmas: *hendecasyll.*

THERMODONTĒUS et
THERMODONTĬACUS et
THERMODONTIUS, a, um, adj. ad Thermodontem et Amazones pertinens, Θερμωδόντειος. *Pr* 3, 12, 15. Qualis Amazonidum nudatis bellica ma mis Thermodonteis turma lavatur aquis. Alii l *Thermodontiacis*. *Ov. Met.* 12, 611. Thermodont ca malles cecidisse bipenni; et *ib.* 9, 189. Therm dontiaco caelatus balteus auro. *Claud. Rapt. Pr* 2, 66. Thermodontiaca Tanain fregere securi. *S* *Med.* 214. Armata peltis quidquid exterret coh Inclusa ripis vidua Thermodontiis. *Id. Herc.* (21. Spolia hostis Thermodontiae.

[THERMŎDŌRUS, i, m. caloris donum: a θέρ calor, et δῶρον, donum. Est cogn. R. *Inscr.* *Grut.* 34, 7. Ti. Claudius Ti. F. Thermodorus.

THERMŎPŌLĪUM, ii, n. θερμοπώλιον, caupo ubi calida venduntur: a θερμὸς, calidus, et πωλ vendo. Nam calida olim in deliciis erant, Qua re vide, quae fuse notavit *Fulv. Ursinus Appe de triclinio*, *Lips. l. Elect.* 1. c. 4., *Hieron. Mer rialis l.* 1. *Variar. lect. c.* 8. et alii. *Pl. Curc.* 2, 13. Tum isti Graeci palliati, capite operto, qui bulant: quos semper videas lubentes esse in therm polio. *Id. Trin.* 4, 3, 6. Satin' in thermopolio c dalium es oblitus, postquam thermopotasti gu rem? Adde *Rud.* 2, 6, 45.

THERMŎPŎTO, as, a. 1. calida bibo, Vox brida, a θερμὸς, calidus, et *poto*, bibo. *Pl. T* 4, 3, 6. Postquam thermopotasti gutturem, *h* calida potione gulam oblectasti.

THERMŎPYLAE, arum, f. plur. angustiae tae montis in Thessalia, ubi ex Phthiotide in Ph dem transitus est, XXV. pedum tantum spatio, pe sinum Oetaeum, seu Maliacum. V. *Liv.* 36, Dictae sunt a θερμὸς, calidus, et πύλη, porta, ibi sunt aquae calidae Herculi consecratae. Ju has erat oonventus frequens totius Graeciae st diebus. Ibi Leonidas Tpartanorum rex cum qua millibus militium partim ex Spartanis, partim ex ciis, adversus quingenta millia et amplius Persar duce Xerxe rege triduum dimicavit, quarta die, missis sociis, cum sexcentis Spartanorum in host castra irrupit, per omnia castra victor vagatus cecidit, stravit omnia, tandem cum suis inter in tes stratorum hostium catervas interiit. *Cic. T* 1, 42. et *Fin.* 2, 30. et *Just.* 2, 11. *Catull.* 68, Lymphaque in Oetaeis Malia Thermopylis.

THERMOSPŎDĬUM, ii, n. θερμοσπόδιον, a μὸς, calidus, et σποδὸς, cinis, vas est culina calido cinere plenum, in quo coquuntur cibi, ne frigefiant, reponuntur. *Apic.* 4, 2. *med.*

THERMŬLAE, arum, f. plur, parvae ther *Mart.* 6, 42. Etrusci nisi thermulis lavaris.

[THERMUS, a, um, adj. θερμὸς, calidus. cogn. R. ut Q. Minucius M. F. Tharmus in nu ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 255. *F.*]

THĔRŎDĂMANTĒUS, a, um, adj. Θηροδα τειος, ad Therodamantem pertinens, Scythia gem, qui leones humano sanguine saginatos a custodiam aluisse dicitur, quo saeviores haberet quando insidiis peteretur. *Ov. Ib.* 385. Therodo teos ut qui sensere leones. *Id. Pont.* 1, 2, 121. tibi Therodamas, crudusve rogabitur Atreus. qui leg. *Theromedon*, et *Theromedonteus*. [Es tem *Therodomas* a θὴρ, fera, et δαμάω, d *Theromedon* a μέδω, impero. *F.*]

[THĒRON, ontis, m. nomen canis: a θη venans. *Ov. Met.* 3, 211. Nebrophonosque valen trux cum Laelape Theron. *F.*]

*THEROTHOES, um, populi Africae, in T lodytica. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

*THERSANDER, dri, m. Θέρσανδρος, Poly filius ex Argia, ideoque unus ex Epigonis, qui cum ceteris Graecorum principibus ad Trojam gavit. Hunc *Virg. A.* 2, 261. inter eos comm rat, qui tempore excidii Trojani in equo durateo runt occultati. Adde *Hygin. fab.* 71. *B. A.*

*THERSILOCHUS, i, m. Θερσίλοχος, Ante filius, in bello Trojano occisus, quem *Virg.* 482. inter viros fortes enumerat, qui etiam apu feros arma tractent. *B. A.*

THERSĪTES, ae, m. Θερσίτης, Graecorum nium foedissimus, quem Achilles sibi procaciter viciantem pugni ictu interfecit. Hujus insignis formitas ab *Homero l.* 2. *Iliad.* graphice exp effecit, ut cum hominem vehementer foedum s ficare velimus, Θερσίτειον βλέμμα, idest Ther faciem, eum habere dicamus. *Juven.* 8, 269. M pater tibi sit Thersites, dummodo tu sis Aea similis. Adde 11, 31. ℙ Ap. *Sen. Ira* 3, 23. T sites pro homine conviciatore, et maledico poni

[THĔRUCHUS, i, m. servi nomen ap. *Pl.* 4, 3, 13. Videtur esse a θὴρ, ηρὸς, fera, et habeo, teneo. *F.*]

THĒSAURĀRĬUS, a, um, adj. θησαυριστικὸς thesaurum pertinens. *Pl. Aul.* 2, 8, 23. Ap subveni mihi: confige sagittis fures thesaurario *Thesaurarius*, absolute, thesauri praepositus, σαυροφύλαξ. *Imppp. Grat.*, *Valent. et Theodos.* 10, 23, 1. Omnem summam auri, vel argen thesaurarios uniuscujusque provinciae referri pr pimus. Alii leg. *thesauros*.

THĒSAURENSIS, is, m. thesauri custos, saurarius. *Imppp. Valent.*, *Valens et Grat. Co* 24, 2. Nullus thesaurensis, vel officialis Comitis

rorum semel deprehensus eversor, quocumque to repetat militiam suam.

THESAURIZO, as, are, 1. thesaurum colligo, repono. *Salv. adv. avar.* 1, 2. Ut qui cupiditati avaritiae thesaurizarent, etc. et *mox*: De meritis saurizantium. Adde *ib.* 4. et al. et *August. C. D.* 10. ¶ Translate. *Id. Salv. ib.* 3, 12. Discipli-n parentes thesaurizare jubet filiis, non pecu-m; et *Gub. D.* 5, 9. Deus enim nos vocat ad poe-ntiam, sed nos thesaurizamus iram: *tesaurizza-ira* habet *Cavalc. Frutt. ling. F.* et *B. A.*]

THESAUROCHRYSONICOCHRYSIDES, ae, m. ...αυροχρυσονικοχρυσίδης, nomen conflatum ex Grae-vocibus θησαυρός, χρυσόνικος, χρυσός, significan-is thesaurum, et nomina duarum personarum Chri-icus, et Chrysis. *Pl. Capt.* 2, 2, 35. *Heg.* Quod erat ei nen? *Phi.* Thesaurochrysonicochrysides. *Heg.* Vi-cet propter divitias inditum id nomen quasi est. . imo edepol propter avaritiam ipsius, atque au-iam: nam ille quidem Theodoromedes fuit ger-no nomine. Alii leg. *Thesaurocrypsonychochrysi-*, a vocibus θησαυρός, κρύπτω, ὄνυξ, χρυσός, si-ficantibus thesaurum, abscondo, unguis, aurum, aureus. [Rectius videtur legere et interpretari ...hius, qui pro *Thesaurochrysonicochrysides* reponit ...saurochrysconicocraesides, scilic. thesauro aureo ...ens Croesum. Deinde *tenaciam* pro *audaciam* , et versum sequent. *nam ille quidem* etc. insiti-n recte reputat, ideoque expungit. *F.* *Prob. *Lin-*. q. v.]

THESAUROPHYLACIUM, i, n. *Interpr. Iren.* 36. *B. A.*

THESAURUS, i, m. θησαυρός, acervus, colle-rerum in futuros usus reconditarum: ἀπὸ τοῦ εἰς ...ον τίθεσθαι, at *Scaliger* ex θέω, fut. θήσω, pono, etustissimo αὖρον, aurum, derivat. *Vitr.* 5, 9. 'hesauri sunt civitatibus in necessarriis rebus a oribus constituti. ¶ Et praesertim pecuniae, , argenti. *Papin. Dig.* 41, 2, 44. Peregre pro-urus pecuniam in terra custodiae causa condide-cum reversus locum thesauri in memoria non teret, an desiit pecuniam possidere? *Brut.* ad *Fam.* 11, 10. *f.* Non, si Varronis thesauros ha-m, subsistere sumptui possem. *Virg. A.* 1, 362. iliumque viae, veteres tellure recludit Thesau-ignotum argenti pondus et auri. *Pl. Trin.* 4, 4, 'hesaurum effodiebam intus, dotem, filiae tuae daretur. *Sall. Jug.* 78. Oppidum magnum ubi ique thesauri Jugurthae erant. *Id. ib.* 10. Non citus, neque thesauri praesidia regum sunt, ve-amici: γνώμη. *Cic. Sen.* 7. Nec vero quemquam m audivi oblitum, quo loco thesaurum obruisset. . *Sat.* 2, 6, 11. Thesaurum invenire. ¶ A s, *Paulo Dig.* 41, 1, 31. accipitur pro veteri ositione pecuniae, cujus non exstat memoria, ut dominum non habeat. Adde *eund. ib.* 2, 3., *vol. ib.* 6, 1, 67. et *Callistrat. ib.* 49, 14, 3. imiliter *Imp. Leo Cod.* 10, 15, 1. definit the-um, condita ab ignotis dominis temporis vetu-is mobilia. *Javolen. Dig.* 34, 2, 39. Si argen-praesentis custodiae causa, non perpetuae, ve-thesauro, depositum esset. *Spart. Hadr.* 18. hesauris ita cavit, ut, si quis in suo reperisset, potiretur; si quis in alieno, domino daret; si in publico, cum fisco aequaliter partiretur. *Inscr. Fabr.* p. 77. *n.* 88. Jovi custodi, et Genio the-orum aram C. Julius Aug. Lib. Satyrus D. D. st etiam ipse locus, in quo aliquid servandum nitur, apotheca, conditorium. *Liv.* 39, 50. Ad-ent quidam, esse thesaurum publicum sub ter-saxo quadrato septum: eo vinctus Philopoemen ittitur. *Virg. G.* 4, 228. Siquando sedem augu-, servataque mella Thesauris relines, *h. e.* fa-aut alvearibus. *Plin.* 10, 72, 93. Condit in the-os maxillarum cibum sphingiorum et satyrorum is. *Id.* 17, 14, 22. Monedula condens semina esauros cavernarum. *Id.* 34, 7, 17. Thesaurum gere. *Naevius* ap. *Gell.* 1, 24. Orcinum thesau-vocat vel sepulcrum, vel Inferos. ¶ Trans-*Cic. Or.* 1, 5. *med.* Thesaurus rerum omnium, oria. *Id. Part.* 31. *extr.* Qui illos locos, tan-n thesauros aliquos argumentorum, notatos ha-. *Id. Att.* 15, 27. Excudam aliquid Ἡρακλείδιον, l lateat in thesauris tuis, *h. e.* in pluteis secre-bus. *Pl. Poen.* 3, 3, 12. Istic est thesaurus stul-n lingua situs, ut quaestui habeant male loqui oribus. *Plin. ep.* 1, 22. Nihil est, quod discere , quod ille docere non possit. Mihi certe, quo-aliquid abditum quaero, ille thesaurus est, *h.* omptuarium omnis doctrinae. ¶ Acervus, cu-s. *Pl. Merc.* 1, 1, 51. Tu quidem thesaurum mihi apportavisti mali. *Id.* ap. *Non.* 6, 45. e qui domi uxorem meam impudicitia impetivit, quem teneo thesaurum stupri, *h. e.* per quem i meae multa stupra fiunt. *Appul. Met.* 5. The-us abditae fraudis. ¶ De libro, in quo rerum imarum abundans copia sit. *Plin. praef. H. N.* Quoniam, ut ait Domitius Piso, thesauros tet esse, non libros. ¶ Ap. *Pl. Trin. prol.* 18. *er. Eun. prol.* 10. *Thesaurus* nomen comoediae ¶ *Thesaurum* neutr. gen. legitur ap. *Petr. m. Trag.* 46. *extr. Burm.* ¶ Olim *thensaurus* sere, et ita haberi in optimis MSS. *Virg., Ter.* et *Livii*, et in *Pandectis Florentinis* perpetuo, critici testantur, praecipue *Pier.* ad *Virg. Ecl.* 2, 1. et *A.* 1, 363. Cum enim mos fuisset veteribus supra vocalem longam circumflexi accentus notam vel lineolam appingere, qua significabatur vocalem illam esse producendam, eam postmodum imperitiores librarii compendii signum esse putarunt, et *n* adscripserunt. Hinc *formonsus, Atlans, obtunsus*, et multa alia, quae docti homines postea improbarunt. [Ceterum hanc scribendi rationem non omnino absurdam esse, docet ex vet. lapidib. et nummis *Marin. Frat. Arv.* p. 590. *F.*]

THESEIS, idis, f. Θησηΐς, patron. a Theseo: poema est Thesei gesta continens. *Juven.* 1, 2. Vexatus toties rauci Theseide Codri. ¶ [Hoc nomine fuit etiam una ex Amazonibus. *Hyg. fab.* 163. *F.*]

THESEIUS, a, um, adj. Θησήϊος, ad Theseum pertinens. *Ov. Met.* 15, 492. Theseius heros, *h. e.* Hippolytus Thesei filius. *Stat. Th.* 4, 81. Theseia Troezen, *h. e.* in qua Thesei majores regnarunt. *Id. ib.* 12, 681. dicta.

THESEUS, a, um, adj. Θησεῖος, ad Theseum pertinens. *Sen. Hipp.* 129. Thesea conjux. *Ov. Fast.* 3, 499. aspicies venienti nocte coronam Gnosida. Theseo crimine facta Dea est. *Id. A. Am.* 3, 459. Demophoon Thesei criminis heres, *h. e.* quo Theseus Ariadnen deseruit. *Prop.* 1, 3, 1. Thesea carina, *h. e.* qua Theseus clam aufugit Ariadne relicta. *Tibull.* 3, 6, 39. Theseae perjuria linguae, *h. e.* quibus Theseus Ariadnen decepit. Contra *Ov. Trist.* 1, 3, 66. O mihi Thesea pectora juncta fide! *h. e.* antiqua et firma, qua Theseus amavit Pirithoum. *Id. Met.* 8, 263. Thesea laus, *h. e.* ob occisum ab eo Minotaurum. ¶ Sumitur et pro Atheniensi, Attico, quia Theseus Athenis regnavit. *Mart.* 13, 104. Theseus Hymettus. Sic 4, 13. Thesei favi. *Prop.* 3, 20, 24. Scandam ego Theseae brachia longa viae, *h. e.* qua itur Athenas per duplicem murum a Piraeeo ad urbem ductum.

THESEUS, i, et eos, m. disyl. Θησεύς, filius Aegaei regis Athenarum, et Aethrae, nepos Pandionis. In fabulis est, filium fuisse Neptuni. Dum esset adolescens, opera Medeae novercae paene veneno periit. Sed post mortem patris ad regnum evectus, tam multa digna memoratu peregit, ut inter plures Hercules unus connumeretur. Debellavit Amazones una cum Hercule, earumque reginam Hippolyten cepit, quam in Graeciam duxit, et accepit in uxorem, ex qua Hippolytum genuit. Creontem regem Thebarum Argivos in bello caesos sepeliri prohibentem interfecit. Oppressit terribilem taurum in Attica, apud Marathonem, id est eum, quem Hercules in Creta domuerat, et in Graeciam adductum Atticae immiserat. Minotaurum in labyrintho occidit, et incolumis ex eo evadens Ariadnae Minois filiae opera, quae ei fili glomerem dederat, quo vias signaret, eam, sororemque ejus Phaedram secum abduxit, sed relicta Ariadna in Naxo insula, sibi conjugio Phaedram copulavit. Debellavit Centauros. Scyronem, Procusten, et Sinin latrones Atticae, item Cercyonem Arcadiae neci dedit. Thebas domuit. Pirithoum praecipua coluit amicitia, quocum descendit ad Inferos, id est in Molossiam regionem Epiri, ad rapiendam Proserpinam, sed occiso Pirithoo, ipse captus est, et aliquandiu in vinculis a Plutone detentus, donec ab Hercule, qui illum summa prosequebatur benevolentia, liberaretur. Primus instituit Athenis Panathenaea, hoc est communem celebritatem in honorem Minervae, quae Graece Ἀθηνᾶ nominatur. Idem in Isthmo funebres ludos instituit. Quae omnia versibus persecuti sunt *Ov. Met.* 7. a *v.* 433. et *Stat. Th.* 12. a *v.* 576. V. etiam *Ov. Her.* 10. ¶ Tres illi optiones Neptunus dedit, ille autem diversis temporibus optavit, ut Minotaurum conficeret, ut sibi ad Inferos daretur aditus, ut Hippolytum filium, qui a Phaedra noverca ejus amore capta, et rejecta falso accusatus fuerat, quod se de stupro interpellasset, ulcisceretur. Igitur optavit interitum filii sibi de noverca suspecti, et promissum a Neptuno exegit. Sed filii interitu impetrato in maximos luctus incidit. Postremo jam senior, tot tantisque rebus gestis, regno, patriaque pulsus, in insulam Scyrum navigavit, ubi periit, interemptus a Lycomede (al. a Nicomede), vel ex loco edito post coenam deambulando delapsus, ut quidam volunt. Apud Inferos eo poenae genere cruciari traditur, ut saxo affixus perpetuo sedeat, nec relevare se possit. *Virg. A.* 6, 618. sedet, aeternumque sedebit Infelix Theseus. *Ov. Fast.* 6, 737. Notus amor Phaedrae, nota est injuria Thesei. *Id. Met.* 8, 267. Sparserat Argolicas nomen vaga fama per urbes Theseos: et populi, etc. *Prop.* 2, 11, 7. Nec sic incolumem Minois Thesea vidit. *Ov. Her.* 10, 3. Quae legis, ex illo, Theseu, tibi litore mitto, Unde, etc.

THESIDES, ae, m. Θησείδης, Hippolytus Thesei filius. *Ov. Her.* 4, 65. Thesides, Theseusque duas rapuere sorores, *h. e.* Theseus rapuit abduxitque Ariadnen: ejus sororem Phaedram Hippolytus sua pulcritudine cepit. Adde *Auson. epigr.* 20. ¶ *Thesidae, arum*, Athenienses, quorum rex Theseus. *Virg. G.* 2, 382. Praemiaque ingeniis pagos et compita circum Thesidae posuere.

THESIUM, ii, n. θήσειον, herba radice bulbosa, gustu aspera, purgandae alvi vim habens. *Plin.* 21, 17, 67. et 22, 22, 31. [*flachsblättriges Leinkraut, Thesium linophyllum, L.]

THESIS, is, f. θέσις, h. e. positio: vox Graeca a τίθημι, pono: A rhetoribus adhibetur ad significandam quaestionem infinitam, seu materiam et argumentum disputationis infinitae, quod Latine *propositum* dici potest, ut *Cic. Top.* 21. docet. Quod si quaestio definita sit, et certis personis, locis, temporibus, actionibus determinata, hypothesis dicitur, Latine *causa*, ut in ea voce dictum est. Exemplum thesis est, an ducere uxorem vitae caelibi praestet: hypothesis, an Milo Clodium recte occiderit. Plura de his *Quint.* 3, 5., ubi haec vox aliquoties Latine scribitur et inflectitur. *Sen. Contr. prooem.* Declamabat Cicero, non quales nunc controversias dicimus, nec tales, quales ante Ciceronem dicebantur, quas theses vocabant. ¶ De *thesi* quae opponitur *arsi*, V. ARSIS. ¶ De distinctionibus, et intervallis orationis, V. POSITURA. ¶ [*Thesis* est etiam sacramentum, (V. *Festi* et *Asconii l. c.* in SACRAMENTUM, *in.*) depositum pecuniae, vel alicujus rei, quod Graece παρακαταβολή, Italice nunc *caparra* dicitur, quodque tunc aliquis amittit, cum voti damnatus est. Hinc *Callimach. Hymn.* in *Cerer. v.* 48. Τέκνον πολύθεστε τοκεῦσι, *h. e.* fili multum votis expetite parentibus. *Inscr.* ap. *Morcell. de stil. inscr. Lat.* T. 2. p. 322. Pro salute C. Caesaris Aug. Germ. et reditu, F. P. Pr. (*h. e.* Fortunae Primigeniae Praenestinae) thesis, Q. Cosidius Tertius D. D. (V. *Viscont. Mus. Pio-Clem.* T. 2. p. 88. *ed. Med.*, et aliter vocem *thesis* interpretantem *Marin. Frat. Arv.* p. 589.) *F.*]

THESMOPHORIA, orum, n. plur. θεσμοφόρια, sacra Cereris, *initia* Latine dicta, ab Erechtheo Athenarum rege instituta, quo tempore frumenti satio a Triptolemo inventa est, ut *Justin.* tradit 2, 6.: ita dicta a θεσμός, lex, et φέρω, fero. Prima enim Ceres leges tulisse dicitur, ideoque θεσμοφόρος cognominata est, quia ante frumenta homines sine lege vagabantur: ex agrorum autem divisione nata sunt jura, ut *Macr. Sat.* 3, 12. et *Serv.* ad *A.* 4, 58. docent. *Arnob.* 5, 173. Vultis considemus mysteria et illa divina, quae Thesmophoria nominantur a Graecis, quibus gente ab Attica sancta illa pervigilia consecrata sunt, et pannychismi graves? Adde *Macr. l. c.* et *Hyg. fab.* 147.

THESMOPHORUS, a, um, adj. Θεσμοφόρος, legifer. In *Inscr.*, quae tamen sublestae fidei est, ap. *Mur.* 30, 3. dicitur Ceres frugifera, aristigera, thesmophora. V. v. praec.

[**THESMUS**, i, m. θεσμός, lex. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 291, 9. L. Naevius Thesmus. *F.*]

THESPIACUS, a, um, adj. Θεσπιακός, Thespius. *Val. Fl.* 1, 93. Thespiaca moenia. *Stat. Silv.* 2, 7, 16. Thespiaci luci, *h. e.* nemus Heliconis prope Thespias.

THESPIADES, ae, m. Θεσπιάδης, Tiphys Argus gubernator, Thespiis ortus. Hic primus fuisse dicitur, qui gubernaculo, quod ipse invenit, in navi usus est. *Val. Fl.* 1, 367. Et lunam quarto densam videt imbribus ortu Thespiades. Adde 1, 124. ¶ In plur. num. *Thespiadae, arum*, et *dum*, posteri filiorum, quos Hercules ex quinquaginta puellis Thespii filiis suscepit. Horum quidem nomine Myscelus, Alemonis filius, in magnam Graeciam transgressus, Crotonem condidit, ut est ap. *Ov. Met.* 15, 19. Cujus urbis cives postea *Thespiadae*, et *Thespiades* sunt appellati. *Sil.* 11, 17. patefecit amicas Alta Croton portas, Afrisque ad barbara jussa Thespiadum docuit submittere colla nepotes. Adde *Hyg. fab.* 162. ¶ Alios Thespiades memorat *Stat. Th.* 2, 629. Chromin et Periphantem.

THESPIAE. V. THESPIUS.

THESPIAS, ădis, f. patronym. Θεσπιάς, filia Thespii. Thespiades fuere quinquaginta, quas omnes dicitur Hercules unus matres fecisse. V. THESPIUS. *Sen. Herc. Oet.* 369. nempe Thespiades vacant, Brevique in illas Arsit Alcides face. ¶ *Thespiades Deae*, Musae a Thespiis Boeotiae oppido, quod prope Helicon est, nobilis earum sedes. *Varr. L. L.* 6, 2. *f.* Musae ab terrestribus locis cognominatae Libethrides, Pimpleides, Thespiades, Heliconides. *Ov. Met.* 5, 309. nobiscum, siqua est fiducia vocis, Thespiades certate Deae. Adde *Cic. Verr.* 2, 4, 2. et *Plin.* 36, 5, 4. *n.* 12.

THESPIENSIS, e, adj. ad Thespias oppidum Boeotiae pertinens. *Thespienses*, absolute, ejus incolae. *Cic. Verr.* 2, 4, 60.

[**THESPIS**, is, et idis, m. Θέσπις, primus poeta tragicus, personarum inventor, ex Icaria civitate Atticae. Vixit Solonis temporibus. *Hor. A. P.* 276. Ignotum tragicae genus invenisse Camenae Dicitur, et plaustris vexisse poemata Thespis. *F.* *V. et *Laert.* 3, 56. Cf. *Bentleium, Dissertation upon Phalaris*, p. 231. seq. et *Guil. Schneiderum de Originibus Tragoediae Graecae.* 4. et 5. *B. A.*

THESPIUS, a, um, adj. Θέσπιος, ad Thespias pertinens. *Val. Fl.* 1, 478. Thespia moenia. ¶ Sunt autem *Thespiae*, Θεσπιαί, Boeotiae oppidum in confinio Phocidis, prope Heliconem, sedem Mu-

sarum. Ibi fuit nobile signum marmoreum Cupidinis, a Praxitele factum, propter quem Thespiae visebantur: nam alia visendi causa nulla erat, inquit *Cic. Verr.* 2, 4, 2. et 60. et *Plin.* 36, 5, 4. *n.* 5. ℙ [*Fuit et Thespiae Thessaliae opp., in Magnesia. *Plin.* 4, 9. *Bail.*] ℙ *Thespii, orum*, Thespiarum incolae. *Arnob.* 6, 196. ℙ *Thespius*, aliis *Thestius*, Teuthrantis filius, rex Mysiae, quinquaginta habuit filias, quas omnes Hercules nocte una, inquit *Arnob.* 4, 145., perdocuit et nomen virginitatis exponere, et genitricum pondera sustinere. Adde *Stat. Silv.* 3, 1, 43.

THESPROTIS, idis, adj. f. Θεσπρωτὶς, Thesprotia. *Avien. Arat.* 384. ortus Thesprotide terra.

THESPROTIUS, a, um, Θεσπρώτιος, ad Thesprotiam pertinens, quae est regio Epiri maritima, contra Corcyram, Chaoniae proxima, in qua Buthrotum: cujus populi Thesproti, Θεσπρωτοί, dicti sunt a Thesproto Pelasgi filio, Epiri rege. *Liv.* 8, 24. Thesprotius sinus; et *Sil.* 15, 297. Thesprotia arva. *Lucan.* 3, 179. Thesproti, Dryopesque ruunt. *Plin.* 4, 1, 1, Flumen Thesprotiae Tyamis.

THESPROTUS, a, um, adj. Θεσπρωτὸς, Thesprotius. V. v. praec. ℙ Dicitur etiam de ora Cumana in mari infero, quia eam olim occuparunt Abantes ex Euboea in Thesprotiam, indeque columba duce illo transvecti. *Prop.* 1, 11, 3. Et modo Thesproto mirantem subdita regno Proxima Misenis aequora litoribus. Alii leg. *Thesproti. Colum.* 10, 130. veteres Thesproto litore Cumae. Alii leg. *caesposo*, aut *caeposo*. Haec ex *Scal.* ad *Virg. Cul.* 14.

*THESPROTUS, i, m. Θεσπρωτὸς, regnavit in ea regione, ubi Avernus lacus dicebatur esse. *Hygin. fab.* 88. *B. A.*

THESSĂLĬA, ae, f. Θεσσαλία, regio ampla Macedoniae meridionali adjecta, inter Pierium montem ad septentrionem, ubi ab illa sejungitur, mare Aegaeum ad orientem, Phocidem ad meridiem, Epirum ad occidentem. In ea sunt Tempe, loca amoena; Olympus, Pierus, Ossa, Pelion, Oeta, Pindus, Othrys, montes nobilissimi, Apidanus, Pamisus, Enipeus, Peneus, celebrati amnes; Phaerae, Larissa, Gomphi, Pagasae, nobiles urbes; Pharsalici campi, et alia, quae enumerant *Plin.* 4, 8, 15. et *Mela* 2, 3. Describit etiam *Lucan.* 6. a *v.* 333. ℙ *Thessaliam regionem* adjective dixit *Appul. Met.* 1. *f.* V. dicta in ARABIA. ℙ In Thessalia herbae venenatae plurimum proveniebant: quarum occasione Thessali ob veneficia male audierunt. *Prop.* 1, 5, 6. Et bibere e tota toxica Thessalia. V. THESSALUS. ℙ Ibi primum domiti sunt equi a Centauris, ut est ap. *Lucan.* 6, 306. V. CENTAURUS. ℙ Celebris est etiam pugna memorabili Caesaris et Pompeji in campis Pharsalicis. *Lucan.* 8, 428. Thessalia bellum civile peractum est.

THESSĂLĬCUS, a, um, adj. Θεσσαλικὸς, ad Thessaliam pertinens. *Plin.* 16, 44, 92. Thessalica Tempe. *Id.* 12, 1, 5. Marcellus Eserninus, spado Thessalicus. *Ov. Her.* 9, 100. Thessalica juga, *h. e.* vertex Pelii montis, unde Centauros dejecit Hercules. *Sen. Herc. Oet.* 168. Thessalici aggeres, *h. e.* Pelion et Ossa montes Thessaliae. *Ov. Trist.* 4, 3, 30. Thessalicus axis, *h. e.* currus, ad quem alligatum Hectorem Achilles circum Trojam raptavit. *Lucan.* 4, 528. Thessalicae sagittae, *h. e.* signum Sagittarii, qui est Chiron. Thessalus. *Lucr.* 2, 500. Thessalicus color, *h. e.* purpureus. V. MELIBOEA. *Val. Fl.* 5, 219. Thessalicus dux, *h. e.* Iason dux Argonautarum. *Id.* 7, 1. hospes: *idem*; et 1, 244. tyrannus, *h. e.* Pelias rex Thessaliae. *Sen. Med.* 415. dux, *h. e.* Acastus Peliae filius. *Id. Troad.* 181. eodem nomine Achillem designat, Larissae in Thessalia ortum. *Id. ib.* 324. Thessalica navalia, *h. e.* classis Achillis. *Id. Ag.* 120. trabs, *h. e.* navis Argo in Thessalia facta. *Val. Fl.* 8, 161. et *Claud. in Ruf.* 1, 174. Thessalici remi, *h. e.* ejusdem navis Argus. *Id. Nupt. Hon. et Mar.* 19. crines, *h. e.* coma Achillis. *Val. Fl.* 3, 173. reges, *h. e.* Argonautae, inter quos multi fuere regio sanguine: itaque eos *Stat.* quoque *Achill.* 1, 156. appellat. *Sen. Hipp.* 397. Thessalicum hastile, *h. e.* sarissa Macedonica. ℙ Ad venena et incantationes pertinent haec. *Ov. Am.* 3, 7, 27. et *Val. Fl.* 7, 198. Thessalicum venenum. *Sen. Hipp.* 791. Luna tracta Thessalicis carminibus. *Id. Med.* 790. Luna vexata Thessalicis minis. *Mart.* 9, 30. Thessalico lunam deducere rhombo. ℙ Ad pugnam civilem Caesaris et Pompeji. *Lucan.* 7, 202. Thessalicus dies; et *ib.* 808. Thessalica flamma, *h. e.* quae arsere caesorum rogi; et *ib.* 448. Thessalicae caedes. *Id.* 6, 62. clades. *Id.* 8, 529. Thessalici cineres; et 9, 181. manes; et *ib.* 1019. ruinae; et 6, 409. laurus. ℙ Ad equos, qui in Thessalia primum domiti. *Lucan.* 6: 396. Primus ab aequorea percussis cuspide saxis Thessalicus sonipes bellis feralibus omen Exsiluit. *Varr. R. R.* 2, 7. Nobiles in Graecia Thessalici equi. *Val. Fl.* 1, 424. Oraque Thessalico melior contundere freno Castor. ℙ Cum *Lucan.* Haemum montem *Thessalicum* dicit 10, 499., Thessaliam cum Thracia confundit. Sic 6, 576. Qua juga devexus Pharsalia porrigit Haemus. Vel respicit ad caedes Martis in Thracia, quarum similis fuit clades Pharsalica. Mos est veterum auctorum Thraciae, Macedoniae, Thessaliae loca, utpote regionum vicinarum, confundere. V. PHILIPPI, OTHRYS et OSSA.

THESSĂLIS, idis, f. Θεσσαλὶς, quae est ex Thessalia. *Ov. Met.* 12, 190. Elateia Caenis Thessalidum virgo pulcherrima. *Id. Her.* 13, 112. Nulla caret fumo Thessalis ara meo. *Prop.* 1, 19, 10. Thessalis antiquam venerat umbra domum, *h. e.* manes Protesilai Thessali, Laodomiae mariti. ℙ De saga, et venefica. *Lucan.* 6, 451. Abducit Superos alienis Thessalis aris; et *ib.* 564. caris cognato in funere dira Thessalis incubuit membris; et *ib.* 452. Thessalidum carmen. *Claud. B. Get.* 237. Thessalidas credunt patriis lunare venenis Incestare jubar. Adde *Lucan.* 6, 605. et 628. et *Stat. Th.* 3, 140.

THESSĂLIUS, a, um, adj. Θεσσάλιος, Thessalicus, Thessalus. *Ov. Pont.* 1, 3, 74. Thessaliamque adiit hospes Achillis humum. Alii leg. *Thessalicam. Grat. Cyn.* 228. Thessalium quadriga decus, *h. e.* quadriga equorum Thessalicorum.

*THESSALOCE, es, dicta est olim Magnesia ad Maeandrum, teste *Plin.* 5, 29. *B. A.*

*THESSALONĪCA, ae, vel Thessalonice, es, f. Θεσσαλονίκη, urbs Macedoniae, V. in *Thessalonicensis.* ℙ Thessalonice, Philippi Alexandri M. patris filia, Cassandri uxor, ab Antipatro filio, quem frustra per ubera, quae eum lactaverant, deprecata est, interfecta est. *Justin.* 14, 6. *in.* et *extr.* Adde 16, 1. *in.* Cf. *Pausan.* in *Arcad. med.* p. 242. *Wechel.* et *Boeot. med.* p. 287. *Wechel.* Ap. *Justin.* 14, 6. *extr.* Aridaei filia appellatur, sed mendose *B. A.*

THESSĂLONĪCENSIS, e, adj. ad Thessalonicam, seu Thessalonicen pertinens, quae est urbs Macedoniae in intimo recessu sinus Thermaici, cum portu, et navali: nunc *Salonichi*: sic appellata a Philippo rege Macedoniae, Alexandri M. patre, quia in ejus agro Thessalos ingenti clade afflixerat. Θεσσαλῶν νίκη. Ejus incolae *Thessalonicenses* dicuntur a *Cic. Prov. cons.* 2. Ipsa urbs *celeberrima* dicitur a *Liv.* 45, 30. (Adde *Plin.* 4, 10, 17.) *Claud. in Ruf.* 2, 279. murosque subibat Thessalonica tuos.

THESSĂLUS, a, um, adj. Θεσσαλὸς, ad Thessaliam pertinens, Thessalicus. *Sen. Herc. Oet.* 134. Thessalum solum. *Claud. IV. cons. Hon.* 541. Thessala gens. *Plin.* 8, 45, 70. Thessalorum gens. *Stat. Achill.* 1, 100. Thessala vada, *h. e.* mare Thessaliam alluens. *Id. ib.* 2, 382. Thessalus senior, *h. e.* Chiron. *Prop.* 2, 18, 30. Thessala tela, *h. e.* arma Achillis. *Hor. Od.* 1, 10, 15. Thessali ignes, *h. e.* accensi a vigilibus in castris Achillis ad Trojam. *Stat. Silv.* 2, 7, 55. Thessali currus, *h. e.* Achillis Hectorem raptantis. *Sen. Troad.* 325. Thessalae naves, *h. e.* classis Achillis. *Stat. Th.* 3, 518. et *Achill.* 1, 156. Thessala pinus; et *Val. Fl.* 2, 445. puppis, *h. e.* Argo navis. *Id.* 5, 278. Thessalus dux, *h. e.* Iason. *Id.* 8, 380. Thessala tentoria, *h. e.* Argonautarum. *Id.* 4, 13. frena, *h. e.* optima, quia domandorum equorum ratio in Thessalia initium habuit ℙ In illo *Claud. Laud. Seren.* 12. consorte redempto, Casta maritali successit Thessala fato, *Thessala* est Alceste filia Pelia regis Thessaliae. V. ALCESTE, ut *Thessalus* est Achilles ap. *Ov. Am.* 2, 8, 11. Thessalus ancillae facie Briseidos arsit. ℙ Thessali ob copiam herbarum nocentium, veneficiis et incantationibus infames fuerunt, praecipue feminae. *Tibull.* 2, 4, 55. Quidquid habet Circe, quidquid Medea veneni, Quidquid et herbarum Thessala terra gerit. *Plin.* 30, 1, 2. Menander Thessalam cognominavit fabulam, complexam ambages feminarum detrahentium lunam. *Claud. in Ruf.* 1, 136. novi quo Thessala cantu Eripiat lunare jubar. *Lucan.* 6, 519. Thessala nudis Egreditur bustis, nocturnaque fulgura captat. *Juven.* 6, 609. Thessala philtra. Adde *Pl. Amph.* 4, 3, 10., *Prop.* 3, 23, 10. et *Lucan.* 6, 614. ℙ Universim pro magico. *Hor. Epod.* 5, 45. Quae sidera excantata voce Thessala, Lunamque coelo deripit. *Id. Od.* 1, 27, 21. Quae saga, quis te solvere Thessalus Magus venenis poterit?

*THESSĂLUS, i, m, Θέσσαλος, Thesprotius, a quo Thessalia dicta. *Vellei.* 1, 3. *in.* etc. ℙ Item medicus, qui, convivio instituto, Babylone invitavit Alexandrum, ut ea occasione venenum ei ab Antipatri filiis Cassandro et Iolla propinaretur. *Curt.* 10, 4. ℙ Thessalus, Trallibus oriundus, medicus sub Nerone Imperatore, qui triduanum jejunium aegris quibuslibet imperabat, totiusque medicinae perfectam cognitionem intra sex menses pollicebatur, contra cujus placita multis in locis disputat Galenus. Solus medicinae arcana se pernosse jactitans, scripsit *contra Hippocratis aphorismos*: cum tamen ipsemet nihil novi invenisset, sed Themisonis principiis mordicus inhaereret. Obiit Romae, in via Appia sepultus. Scripsit porro *de communitatibus et Syncritica. Plin.* 29, 1. Cf. *Galen. Meth.* 1, 2. *B. A.*

THESTĬĂDES, ae, m. Θεστιάδης, filius aut nepos Thestii Lacedaemonii, patris Ledae, et Althaeae. *Ov. Fast.* 5, 305. Respice Thestiaden: flammis absentibus arsit, *h. e.* Meleagrum filium Althaeae Thestii filiae. *Id. Met.* 8, 303. et 434. Thestiadae clamant, *h. e.* Plexippus et Toxeus Thestii filii, Altaeae fratres.

THESTIAS, ădis, f. Θεστιὰς, filia Thestii, nempe Althaea mater Melagri. *Ov. Trist.* 1, 7, 17. cremasse suum fertur sub stipite natum Thestias. V. MELEAGER.

*THESTIUS, i, m. Θέστιος, pater Ledae et thaeae. *Hygin. fab.* 77. 155. et 174. Adde *fab.* V. *Thestiades.* ℙ Et rex Mysiae, alio nomine T spius. V. *Thespius, a, um*, ad *f. B. A.*

THESTŎRĬDES, ae, m. Θεστορίδης, filius nepos Thestoris. Fuit autem Thestor Mycena pater Calchantis, celebris vatis in expeditione jana Graecorum. *Ov. Met.* 12, 18. veri providus gur Thestorides. *Stat. Achill.* 1, 496. O nimi Phoebi, tripodumque oblite tuorum, Thestori Adde *ib.* 516.

*THESTYLIS, is, f. mulier rustica ap. *Virg.* 2, 11. *B. A.*

THĒTĂ, n. g. θῆτα, nomen litterae Grae quae apud nos valet *th* aspiratum. Haec in G corum judiciis nota erat condemnationis, quem modum apud Latinos C., quod ea sit prima litt in dictione θάνατος, mors. Huc allusit *Pers.* 4, Et potis es vitio nigrum praefigere theta. *Mart* 37. [Nosti mortiferum quaestoris, Castrice, sign Est operae pretium dicere theta novum, *h. e.* en ctionem, quo signo quaestor ille se reos conden re indicabat. *Auson. epigr.* 128. Miselle docto tibi sit obsceno, tuumque nomen Θ sectilis sig *h. e.* tibi sit figura Graeca diphthongi, qua sig catur laqueus, et nomen hinc tuum nigro theta tetur. ℙ Fuit etiam defunctorum nota in brev lis militum, et in lapidibus sepulcralibus. *Ruf. vect. in Hieron.* 2. *n.* 36. Si quis accepto brevic in quo militum nomina continentur, nitatur insp re, quanti ex militibus supersint, quanti in b ceciderint, et requirens qui inspicere missus propriam notam Θ ad uniuscujusque defuncti no adscribit, et propria rursus nota (scil. V.) su stitem signat. Hinc etiam in vet. lapidibus, Θ videre est ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 610. ℙ Q doque item erat nota critica scriptionem aliquam probans. *Sidon. carm.* 9, 335. Isti qui valet ex tioni Districtum bonus applicare theta. *F.*]

*THETIDIUM, i, n. Θετίδιον, Thessaliae o dum, in Pharsalia. *Liv.* 3, 6. et 7. *B. A.*

THĔTIS, is, et idis, f. Θέτις, Nympha m filia Nerei et Doridos, uxor Pelei Thessaliae r mater Achillis, neptis Tethyos. V. TETHYS. P 6, 709. Thetis, hujus Thetidis: quamvis ablat. ab hac Theti. *Catull.* 64, 21. Tum Thetidi pater jugandum Pelea sensit. *Ov. Her.* 20, 61. Et, T di quales vix rear esse, pedes. *Pl. Epid.* 1, 1 Tum ille prognatus Theti, sine, perdat: aliae portabant et Nerei filiae. *Hor. Epod.* 13, 12 Achille: mortalis Dea nate puer Thetide. *Sen. Fur.* 734. Thetidis socer, *h. e.* Aeacus Pelei p *Stat. Achill.* 1, 80. Ne pete Dardaniam fru Theti, mergere classem. ℙ Metonymice est m *Virg. Ecl.* 4, 32. Tentare Thetin ratibus. *Mart* 30. Hic summa levi stringitur Thetis vento. *Cl Rapt. Pros.* 1, 148. Hic latrat Gaetula Thetis, mare Libycum. ℙ In illo *Mart.* 10, 13. Et T unguento palleat uncta tuo. *Thetis* per hyperb et vastum balneum instar maris.

[THEUDALENSIS et Teudalensis, e, adj Theudalen, ut *Ptolem. l.* 4. *c.* 3. vocat, vel ad T dalin, ut *Plin.* 5, 4, 3. appellat, oppidum imm Africae proconsularis, Hipponi Diarrhyto finitim Hinc *Teudalenses, ium*, absolute, in *Inscr.* ap. 512. sunt incolae illius oppidi. *F.*]

[THEUDENSIS, e, adj. ad Theudam, sive T zam, pertinens, provinciae Byzacenae urbem Africa. *Plin.* 5, 4, 4. Theudense oppidum. *F*

*THEUDORĬA, ae, opp. Athamaniae. *Liv.* 3 *B. A.*

*THEUDŪRUM, n. opp. Galliae Belgicae. *A Itin. B. A.*

*THEUMA, vicus Thessaliae. *Liv.* 32, 13. *B. A.*

THEUMĒSĬUS, a, um, adj. Θευμήσιος, ad T mesum pertinens, qui est mons Boeotiae apud bas. *Stat. Th.* 4, 372. Hinc Theumesia arva, *I* 2, 383. quae circa Thebas et eum montem jac et Theumesius juvenis, *ib.* 331. h. e. Polynices banus. Theumesius leo, *Id. ib.* 4, 85. pellis leon quam gestabat Polynices, ut ostenderet, se Th num esse, et ex posteris Herculis, qui ut in Nemaea, sic in Theumesia regione immanem nem interfecerat, ut est ap. *eund. Stat. Th.* 1, ubi Theumesia Tempe sunt loca circa Thebas a amoena, ac Thessala Tempe. Theumesia co *ib.* 3, 624. hasta Tydei, quam caeso hosti The in pugna eripuerat. Theumesia Thyas, *ib.* mulier Orgia Bacchi Thebani celebrans. Den Theumesius amnis, *ib.* 9, 462. est Ismenus The sum et Thebas alluens. ℙ *Rectius, ut vid scribendum *Teumesius* vel *Teumessius*, sine asp ratione. *Steph. Byz.* Τευμησσός, ὄρος Βοιωτίας. Οἱ κατοικοῦντες, Τευμήσιοι. Θευμήσιος, quod p bent *Facc.* et *Forc.*, ni vehementer erro, vox n est. *B. A.*

[THEVESTĪNUS et Tevestinus, a, um, adj Thevesten, seu Tevesten, aut Tebesten perti Numidiae coloniam, quam *Ptolem.* 4, 3. Θεου appellat, et *Ant. Itin.* inter Ammudaram et Alt

nset: et cujus mentio est in hac *Inscr.* ap. *Do-* 214, 7. Imp. Caes. Tranatus Hadrianus Aug. a Carthagine Thevesten stravit per Leg. III. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 272, 10. Tyrrhenus Proc. Reg. Thevestinae. *Alia* ap. *Don. cl.* 5. *n.* M. Ulp. Augg. Lib. Probus Proc. Africae Reg. st. *F.*]

HEURGĬA, ae, f. θεουργία, Graece sonat opus um: a Θεὸς, Deus, et ἔργον, opus. Accipitur *ugust. C. D.* 10, 9. et 10. pro genere magiae, per quaedam sacra Dii daemonesque evocantur, i homines accedere coguntur animae purgandae ia.

HEURGĬCUS, a, um, adj. θεουργικὸς, ad theur- pertinens, ut Consecratio theurgica teletae, *ust. C. D.* 10, 9. Theurgica ars, *ib.* 10.

HEURGUS, i, m. θεουργός, qui theurgiam tra-, et sacris Deos elicit. *August. C. D.* 10, 10.

THEUTALIS, f. herba ap. *Plin.* 27, 12. *Bail.*]

'HEUTATES, deus Gallorum. V. *Teutates.* ℙ stronomus sive astrologus, Aegyptius. *Arnob. ed.* p. 116. *Herald.* (al. p. 92.) Quando side- motus aut ratio coepta est genethliaca sciri? post Theutatem Aegyptium, aut post Atlantem, torem — coeli? *B. A.*

HIA, ae, f. Θεία, Hyperionis conjux, mater , ut est ap. *Pind. Isthm.* 5. *Catull.* 66, 43. Ille ue eversus mons est, quem maximum in oris enies Thiae clara supervehitur, *h. e.* Sol. ℙ n insula maris Aegaei, Cretae vicina, una ex adibus. *Mela* 2, 7. *med. Plin.* 3, 12. qui in 2, uis temporibus enatam refert. *B. A.*

HIASITES, ae, m. θιασίτης, sodalis, idem ac ώτης, qui in honorem Bacchi θιάσους, *h. e.* cho- , ducit. *Paul.* ex *Festo:* Thiasitas, sodalitas. legend. recte putant *sodales* pro *sodalitas.*

HIASIUS, a, um, adj. ad thiasum, seu thia- pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Donat.* 424. . Quinctius P. L. Thiasius. *F.*]

HIASUS, i, m. θίασος, saltatio, sive chorea, Baccho exhibebatur: a θιασόω, Orgia celebro. . *Ecl.* 5, 30. Instituit Daphnis thiasos inducere ho. *Stat. Silv.* 3, 41. Confectus thiasis, *h. e.* ndo fessus. *Catull.* 63, 27. Simul haec comiti- tys cecinit notha mulier, Thiasus repente lin- trepidantibus adulat, *h. e.* coetus Bacchantium, iasum agentium; et 64, 251. florens volitabat us Cum thiaso Satyrorum, et Nysigenis Sile- ℙ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Rosin. Dis- isagog. tab.* 16. *col.* 3. L. Mammius L. L. Thia- *F.*]

HIATIS, i, m. mensis apud Aegyptios. *Plin.* 2, 80. Tradunt Aegyptii, mensis, quem thia- ocant, die XXVII. fere in Augustum mensem rente, si quis etc. *F.*]

HIBII, orum, populi Ponti, oculis perpetuo ntes; quod cum ἵππον vocent Graeci, ambi- te vocis deceptus *Plinius* in altero oculo gemi- pupillam, in altero equinam effigiem habere it, 7, 2. V. *Plutarch. Sympos.* 5. 680. *Voss. de* l. 3, 23. *Salmas.* ad *Solin.* p. 46. et 47. *B. A.*

HIBURSICENSIS, e, adj. ad Thibursicum per- s, Buri sedem episcopalem provinciae procon- is Africae, nunc *Tubersokc. Inscr.* ap. *Donat.* 5. Resp. municipii Severiani Antoniniani liberi ursicensium Bure, *h. e.* Burensium. *F.*]

HIGNICENSIS, e, adj. ad Thignicam perti- , Numidiae urbem in *Tab. Peut.* memoratam, *Tunga* vel *Tighiba. Inscr.* ap. *Donat.* 81, 1. emmio Felici flamini Aug. perp. utriusque par- ivitatis Thignicensis, etc. *F.*]

HIMANEI, orum, populi Arabiae. *Plin.* 6, 28.

HIMARUM, i, n. oppidum Thessaliae. *Liv.* 32, *B. A.*

HIMIDENSIS, e, adj. ad Thimidam Regiam nens, urbem episcopalem Africae proconsula- *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 400. C. Julio no curatori splendidissimae reipublicae Thimi- ium Regiorum, etc. *F.*]

HINITES, ae, m. Θινίτης, praefectura seu no- Aegypti in Thebaide, cujus caput urbs This ad entalem Nili ripam, quae nunc *Tunah* appel- . *Plin.* 5, 9, 9. Summa pars, contermina Ae- iae, Thebais vocatur. Dividitur in praefectu- ppidorum quas nomos vocant, Ombiten, Apol- liten, Hermonthiten, Thiniten, etc.

HIODAMANTEUS, a, um, adj. Θειοδαμάντειος, hiodamantem pertinens, Hylae patrem. V. OPES. *Prop.* 1, 20, 6. Thiodamanteo proxi- ardor Hylae.

HIRMIDA, ae, Numidiae oppidum. *Sall. B. J.* *B. A.*

HISBAEUS, a, um, adj. ad Thisben pertinens, tiae oppidum, cujus ager columbis abundat: meminit *Stat. Th.* 7, 261. Dionaeis avibus cir- sona Thisbe. *Ov. Met.* 11, 300. Thisbaeas agita- mbas.

HISBE, es, f. Θίσβη, puella Babylonia, cu- more deperiit Pyramus. *Ov. Met.* 4, 55. et. sqq. YRAMUS. ℙ Hoc nomine fuit etiam oppidum otiae. V. v. praec. *F.*]

HIUS, ii, m. θεῖος, patris, et matris frater, *h. e.* patruus, et avunculus. *Isid. Or.* 9, 6. Fratrue- les materterae filii sunt: sobrini consobrinorum filii: thius Graecum nomen est. *F.*]

THLADĬAS et Thlasias, ae, m. θλαδίας, et θλα- σίας, eunuchus, cui non evulsi, ut spadoni, sed con- tusi et fracti sunt testes, seu fissa ferula compressi et paulatim confracti, ut *Colum.* 6, 26. et *Pall.* 6, 7. dicunt, Similis est thlibias, θλιβίας; a θλίβω, premo, elido. Utriusque mentio fit ab *Ulp.* 50, 16, 128. Spadonum generalis appellatio est: quo nomine tam hi, qui natura spadones sunt, item thlibiae, thlasiae, sed et si quod aliud genus spadonum est, continetur. *Paul. ib.* 48, 8, 5. [Hi quoque, qui thlibias faciunt, in eadem causa sunt, qua hi, qui castrant. *Plin.* hos thladias seu thlasias ait esse. quibus *franguntur testes.* Is enim sic 11, 49, 110. Homini tantum injuria, aut sponte naturae frangun- tur testes; idque tertium, ab hermaphroditis et spa- donibus semiviri genus habent. *F.*]

THLASPI, is, n. θλάσπι, herba est duorum ge- nerum: unum angustis foliis, digitali longitudine, cauliculo semipedali, peltarum specie, semine in- cluso lenticulae effigie, nisi quod infringitur, unde et nomen (nempe a θλάω, frango), flore albicanti: alterum latis foliis, radice magna. Haec ex *Plin.* 27, 13, 113. *Cels.* 5, 23. *n.* 3. Thlaspis P. ✕ V. = =: *Scrib. Comp.* 170. Thlaspis ✕. P. VI. et victoriati.

THLIBIAS. V. THLADIAS.

*THMUIS, is, Θμοῦϊς, εως, Aegypti opp., in Del- ta. *Ammian.* 12, 16. ed. *Vales.* Adde *Anton. Itin. Hieron. adv. Jovin.* 2, 6. *med.*

THOANTEUS, a, um, adj. a Thoante, ut *Diana Thoantea* ap. *Val. Fl.* 8, 208. id est Taurica, cui ho- stiis humanis sacrificabant. Sic *Ov. Ib.* 386. Thoan- teae Taurica sacra Deae. Adde *Sil.* 14, 260.

THOANTĬAS, ădis, f. Hypsipyle filia Thoantis. *Ov. Her.* 6, 163. Haec ego conjugio fraudata Thoan- tias oro.

THOANTIS, idis, f. Θοαντὶς, Thoantias. *Stat. Th.* 5, 650. laceras comitata Thoantis Advenit exse- quias; et *ib.* 700. Secum ante ora virum fremebun- da, Thoantida portans.

*THOAR, oppidum in Meninge insula. *Plin.* 5, 7. *B. A.*

THŌAS, antis, m. Θόας, rex Tauricae Chersonesi, ad quem delata est Iphigenia Agamemnonis filia, et ab eodem Dianae Tauricae sacris praefecta. Hunc postea occidit Orestes, a sorore adjutus, cum illum quoque Thoas Dianae arae destinasset. *Ov. Pont.* 3, 2, 59. Regna Thoas habuit Maeotide clarus in ora, Nec fuit Euxinis notior alter aquis. ℙ Thoas alter filius Liberi Patris ex Ariadne Minois filia, pater Hypsipyles, rex Lemni insulae. Cum ceterae omnes Lemni mulieres viros suos, et parentes trucidassent, solus a filia servatus est, et clam navi impositus in Chium insulam pervenit. *Ov. Her.* 6, 135. et *Stat. Th.* 5. a *v.* 240. ℙ *Alius, filius Andraemonis, unus ex procis Helenae, qui una cum ceteris Graecis ad Trojam expugnatum ivit. *Hygin. fab.* 81, 97. et 114. ℙ Alius Thoas, cujus meminit *Virg. A.* 10, 415. *B. A.*

THOCUM. V. THROCUM.

THŎLUS, i, m. θόλος, umbilicus tecti, ubi tra- bes omnes conveniunt, summa et media pars came- rae rotunda, aut in modum scuti: item ipsa camera rotunda forma in fastigiatum cacumen desinens. Di- ctum volunt ἀπὸ τοῦ θέειν ὅλον, quia totus circum- currit. *Ov. Fast.* 6, 282. de aede Vestae: Par fa- cies templi (h. e. *rotunda*), nullus procurrit in illo Angulus: a pluvio vindicat imbre tholus. *Vitr.* 4, 7. In medio tecti ratio ita habeatur, uti quanta dia- metros totius operis erit futura, dimidia altitudo fiat tholi praeter florem. *Id.* 7, 5. *med.* Tholorum rotunda tecta. *Claud. Idyll.* 6, 62. Afflatosque vago temperat igne tholos, *h. e.* fornices, cameras. Adde *Varr.* ap. *Non.* 6, 2. ℙ In tholo sacrarum aedium suspendebantur donaria Diis oblata. *Virg. A.* 9, 406. siqua tuis pro me pater Hyrtacus aris Dona tu- lit: siqua ipse meis venatibus auxi, Suspendive tho- lo, aut sacra ad fastigia fixi. *Stat. Th.* 4, 733. fi- gamque superbis Arma tholis. *Id. Silv.* 1, 4, 32. di- ves praedae, tamen accipit omni Exsuvias Diana tholo, captivaque tela, Bellipotens. *Val. Fl.* 1, 56. 1, decus, et pecoris Nephelaei vellera Grajo Redde tholo. ℙ Per synecdochen est ipsum aedificium tho- lo instructum, aut rotunda figura exstructum: cu- jusmodi fuit aedes Vestae, et Pantheon; et ap. *Varr. R. R.* 3, 5. Inter eas piscinas accessus semita in tholum, qui est ultra, rotundus, columnatus, ut est in aede Catuli, si pro parietibus feceris colu- mnas. *Mart.* 2, 59. Ex me Caesareum prospicis ec- ce tholum. *Ov. Fast.* 6, 295. Esse diu stultus Ve- stae simulacra putavi: Mox didici, curvo nulla sub- esse tholo. ℙ Tholum macelli *Varro* memorat ap. *Non.* 6, 2. significans in macello domum fuisse tholo tectam. Verba *Varronis* sunt: Et pater Divum tri- sulcum fulmen igni fervido actutum mittat in tho- lum macelli. Est qui leg. *Marcelli.*

THOMIX, icis, f. θῶμιξ. *Festus:* Thumices Grae- co nomine appellantur cannabi impoliti, et sparto le- viter tortae restes, ex quibus funes fiunt. Luci- lius: Vidimus vinctum thomice cannabina. Opilius Aurelius ait, mollem pulvillum, quem in collo ha- bent (*jumenta*), restis ne laedat, thomicem vocari. Haec *Festus.* ℙ Hujusmodi funes *tumiclas* appellare videtur *Appul. Met.* 8.

*THORA, Samariae opp. *Tab. Peut. B. A.*

THORĀCĀTUS, a, um, adj. θωρακοφόρος, thora- ce indutus. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 5. Parrhasius pinxit navarchum thoracatum. *Id.* 37, 9, 37. Formatam- que inde effigiem Neronis thoracatam.

[THORĀCIUM, ii, n. θωράκιον, dimin. thoracis. *Ampel.* 8. Sicyone in Achaia sunt posita Ulyssis chla- mys et thoracium. *F.*]

[*THORACOMACHUS, i, m. θωρακόμαχος, ve- stimenti genus militaris ap. *Vet. Auct.* de rebus bellicis (sub Notitia utriusque imperii) p. 18. *Labb. Bail.*]

THŌRAX, acis, m. θώραξ, pectus, totum illud corporis spatium, quod duodecim costis utrinque cir- cumscribitur, et pertinet anteriore quidem parte ad pectorale os, et septum transversum, declinat vero posteriore ad spinam duodecim vertebris circum- scriptam. *Plin.* 27, 7, 28. Absinthium thoracem purgat cum iride sumptum. *Cels.* 5, 25. *n.* 8. Ad thoracis dolores catapotium. ℙ Accipitur item pro quovis munimento pectus tegente, sive illud laneum sit, sive ferreum, sive ex alia materia confectum, lorica. *Mart.* 7, 1. Accipe belligerae crudum tho- raca Minervae. *Val. Fl.* 3, 87. densis thoracibus horrens Stat manus. *Virg. A.* 10, 337. thoraca si- mul cum pectore rupit. *Suet. Aug.* 82. Hieme qua- ternis cum pingui toga tunicis, et subuculae thorace laneo, et femoralibus, et tibialibus muniebatur. Sic *Liv.* 4, 20. In thorace linteo scriptum. *Claud. in Ruf.* 2, 260. Thoracum validos pulsant suspiria ne- xus. ℙ [Est etiam imago alicujus usque ad thora- cem expressa, Itali *busto* dicunt. *Treb. Claud. Goth.* 3. Illi clypeum aureum, senatus totius judicio, in Romana curia collocatum est, ut etiam nunc vide- tur; expressa thorace vultus ejus imago. *Vitr. Com- pend.* 2. Ut est in Urbe Triton aeneus cum totidem thoracibus ventorum factus ad templi Androgei Cy- renensis similitudinem. *F.*]

*THORICOS vel Thoricus, i, vetus opp. Atticae. *Mela* 2, 3. *med. Plin.* 37, 5. qui *locum* appellat. Cf. *Steph. Byz.* cujus verba sunt: Θορικὸς, δῆμος τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς. ℙ Thoricos etiam dictum est At- ticae promontorium. *Plin.* 4, 7. ed. *Hard.* ubi ed. *Elzev.* cum aliis *Doriscum* praebet. *B. A.*

THŌRIUS, a, um, adj. ut Thoria lex, cujus me- minit *Cic. Or.* 2, 70., lata est a Sp. Thorio trib. pleb. ann. U. C. DCXLVI. de re agraria, ut, agris penes pristinos possessores manentibus, vectigal ple- bi agros non habenti divideretur. Qua lege vitiosa et inutili publicum, ut ait *Cic. Brut.* 36., vestigali levavit.

*THORONOS, i, insula inter Corcyram et littus Italicum sita. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

THOS, ōis, m. θώς, ωὸς, genus luporum. *Plin.* 8, 34, 52. Nam thoes (luporum id genus est proce- rius longitudine, brevitate crurum dissimile, velox saltu, venatu vivens, innocuum homini) habitum, non colorem, mutant, per hiemes hirti, aestate nu- di. *Id.* 10, 74, 95. Dissident thoes, et leones. *So- lin.* 30. *med.* Aethiopicis lupis proprium est, quod in saliendo ita nisus habent alitis, ut non magis profi- ciant cursu, quam meatu. Homines tamen nunquam impetunt. Bruma comati sunt, aestate nudi: thoas vocant. *Grat. Cyn.* 253. Hic et semiferam thoum de sanguine prolem Finxit. ℙ Sunt, qui inter lupos cervarios numerent. *Gloss. Philox.* Lupus cerva- rius, θώς. Sed *Plinius* de thoe, et lupo cervario distinctis agit locis. Alii pantheris accensent. Sane *Scholiastes Homeri* in 10. et 13. *Iliad.* θῶες exponit πανθῆρας, quasi dicas, *minutos pantheras.* [At *Cu- vierius* ad locum prius cit. *Plinii* putat, thoem esse lupi genus, quod Galli nunc *chacal*, Itali *lupo dora- to* vocant. *F.*]

[*THORYBETHRON, i, n. herba ap. *Plin.* 26, 8. V. *Theribethron. Bail.*]

*THOSPITES, ae, lacus Armeniae majoris, in Mesopotamiae confinio, quem Tigris efficit. *Plin.* 6, 27. *B. A.*

THOTH, Θὼθ, nomen Mercurii quinti apud Ae- gyptios, qui eodem nomine primum anni mensem vocant. Hic Argum interemisse, ob eamque causam in Aegyptum profugisse, atque Aegyptiis leges et litteras tradidisse dicitur; eodemque nomine anni primus mensis apud eos vocatur. *Cic. N. D.* 3, 22. et *Lact.* 1, 6.

THŌUS, i, m. θόος, nomen canis ap. *Ov. Met.* 3, 220. a θέω, curro, vel a θοός, velox.

THRĀCĀ, ae, et Graeca positione Thrace, es, f. Θρᾴκη, idem quod Thracia. *Virg. A.* 12, 334. gemit ultima pulsu Thraca pedum. *Cic. fr.* (*de rep.* 2, 4.) ap. *Serv. ib.* Colonia vero, quae deducta est a Grae- cis in Asiam, Thracam, Italiam: [in *Cod. Vat.* ap. *A. Maium* legitur *Thraciam.* *F.*] (Adde *Hor. Ep.* 1, 3, 3. et *ib.* 16, 13.) *Ov. Fast.* 5, 257. Jamque gravis Thracen, et laeva Propontidos intrat. *Id. Pont.* 4, 5, 5. Cum gelidam Thracen, et opertum nubibus Haemon, etc. *Hor. Od.* 3, 25, 10. nive candida Thrace. ℙ Adjective. *Val. Fl.* 2, 201.

Athos, et pontus, et ingens Thraca palus, *h. e.* palus Maeotis.

*THRACAS, Italiae opp., i. q. Tarracina. *Ov. Met.* 15, 717. *B. A.*

THRĀCĒ. V. in v. praec.

THRĀCES. V. THRAX.

THRĀCIA, ae, f. *Romania*, Θρᾴκη, regio ampla Europae. Terminatur a Septentr. Haemo monte, quo a Moesis sejungitur, a Mer. mari Aegaeo, ab Occ. Strymone fl., quo secernitur a Macedonia, ab Or. Ponto Euxino, Bosphoro Thracio, Propontide, et Hellesponto. Dicta est a Thrace Martis filio. Alii qui putant dictam esse ab asperitate, nempe a τραχύς, asper, durus, agrestis. Est enim regio, ut *Mela* 2, 2. scribit, nec coelo, nec solo tractabilis, et nisi qua mari propior est, infecunda frigidaque. Habet item feros homines, aspero cultu et indecenti: ceterum feroces, immitesque, et ad bella proclives. Quare poetae inter eos habitare Martem, et ab iis praecipue coli dicunt. Montes in ea celebres sunt, Rhodope, Haemus, Pangaeus, Orbelos, sacris Liberi Patris, et coetu Maenadum, Orpheo primum initiante, celebrati: flumina Hebrus, Strymon, Nestos. V. plura ap. *Melam l. c.* et *Plin.* 4, 11, 18. etc. *Ov. Met.* 6, 434. gratata est scilicet illis Thracia. *Lucan.* 2, 162. non Thracia tantum Vidit Bistonii stabulis pendere tyranni, etc. ℙ *Thracia, gemma quaedam, de qua *Plin.* 37, 10. *B. A.*

[THRĀCĬCUS, a, um, adj. idem ac Thracius. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 172. *n.* 332. et *Schiass. Guid. al Mus. Bologn.* p. 56. D. M. Aurelii Galli Trib. Leg. VII. Cl., qui in bello Thracico acie desideratus est, etc. *F.*]

THRĀCĬUS, a, um, adj. Θρᾴκιος, qui est ex Thracia. *Virg. Ecl.* 4, 55. Thracius Orpheus. *Id. A.* 5, 565. equus, *Hor. Od.* 1, 25, 11. ventus. *Ov. Fast.* 2, 226. Rhaetica nunc praebent, Thraciaque arma metum. *Sen. Thyest.* 56. Thracium nefas, *h. e.* quale in Thracia factum est a Progne, Philomela, Tereo. *Id. Herc. Fur.* 149. Thracia pellex, *h. e.* Philomela. *Id. Troad.* 225. Thracii greges, *h. e.* oves in Syron insulam translatae saginae causa. *Stat. Silv.* 3, 3, 193. immitem potuit Styga vincere supplex Thracius, *h. e.* Orpheus supplex apud Inferos pro uxore. ℙ Thraciae nomine aliquando et Thessaliam significari, dictum est in voce THESSALICUS.

THRĀCUS, a, um. V. THRAX.

THRAECĒ, pro *Threce*, et Thraecius pro *Threcius* alicubi scriptum reperitur.

[THRAECĪDA, ae, m. qui Thraecen occidit: a *Thraex*, et *caedo*: unde adjectivus *Threcidicus*. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1759, 8. A. Valerius A. L. Thraecida; et 1570, 8. L. Annii Thraecidae, etc. et 1754, 17. Thraecida P. Nannonii Nepotis servus. *F.*]

THRAEX, aecis, et Threx, ecis, m. Θρᾷξ, et Θρήξ, idem ac Thrax: et dicitur de gladiatorum genere parmula Thracia, et sica utentium, ut *Festus* docet (apud quem legitur *Thraex* cum diphthongo), vel quia, ut alii volunt, qui primi sic pugnarunt, Thraces erant. *Sen. Q. N.* 4, 1. *med.* Quamvis staturam habeas Threcis cum Threce compositi, *h. e.* staturam humilem: nam Threces in pugna se demittebant, et sub brevi parma se colligebant, ut mirmillonem adversarium, cum quo fere committebantur, subeundo confoderent. [*Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 189. *n.* 434. Dis iniquis qui rapuerunt animulam tam innocuam L. Tettl Alexandri, is V. A. V. D. XI. (*h. e.* vixit annis quinque, diebus undecim) Threption Caes. N. doctor Thraecum fecit. *Alia* ap. *Mur.* 1751, 4. Telephus Samnes (lege *Samnis*) natione, Thraex. Hujusmodi gladiatoris armaturam videsis ap. *Grut.* p. 335., et paulo melius ap. *Fabrett. Col. Traj.* p. 256., ubi M. Antonius Exochus Threx, natione Alexandrinus, dextra cestum, sinistra palmam tenet, ad latus dextrum harpen, et spicas, symbolum nempe urbis Alexandrinae, et coronam lemniscatam habet, ad sinistrum vero latus gryphus est pileum, libertatis insigne, ferens. Similis etiam est Trecis figura ap. *Maff. Mus. Ver.* p. 444. *n.* 2., ubi Priscus Threx dextra cestum et harpen, sinistra parmam tenet, ad pedes vero pileum libertatis. *F.*]

THRĀNIS, is, m. θρᾶνις, piscis cetacei generis, quem alii xiphiam vocant. *Plin.* 32, 11, 53.

THRASCĬAS, ae. m. θρασκίας, et θρακίας in marmore ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 177. Θρακίας, Circius, Italice *maestro tramontana*, ventus flans inter septentrionem, et occasum solstitialem. *Plin.* 2, 47, 46. et *Vitr.* 1, 6. *med.* Caret autem Latino nomine, ut notat *Sen. Q. N.* 5, 16. *f.*, ab aliquibus tamen *Circius* vocatur, ut supra vidimus. *Cf. *Veg. de re milit.* 4, 38. Septentrionalem vero cardinem sortitus est Aparctias sive septentrio, cui adhaeret a dextra θρασκίας sive Circius. *Agathem. de Geogr.* 2, 12. Παλιν δὲ Ἀπαρκτίου ὡς πρὸς δύσεις Θρασκίαν ἢ Μέσην; et *mox:* Θρασκίας δὲ [διαμερὸς ἐστι καὶ ἀντιπνέων] Εὐρονότῳ. *B. A.*

[THRĂSĔA, ae, m. Θρασέας (a θράσος, audacia), cogn. R.; fuit enim P. Fannius Thrasea Paetus Patavinus, philosophus Stoicus, et senator Romanus, qui a Nerone mori jussus venas utriusque brachii sibi excidendas porrexit. Hujus viri mentio est ap. *Tac. A.* 16, 21. et 33. et al. *Juven.* 5, 36. Quale (*vinum*) coronati Thrasea, Helvidiusque bibebant Brutorum et Cassl natalibus. *F.*]

THRĂSĬMĔNUS. V. TRASIMENUS.

[THRĂSĬUS, ii, m. Θράσιος, nomen viri, qui cum ad exorandas a Jove pluvias Busirin docuisset hospites immolare, omnium primus mactatus est. *Ov. A. Am.* 1, 649. Cum Thrasius Busirin adit, monstratque piari Hospitis effuso sanguine posse Jovem, Illi Busiris, fies Jovis hostia primus, Inquit, et Aegypto tu dabis, hospes, aquam. *F.*]

THRĂSO, onis, m. Θράσων, nomen gloriosi militis ap. *Ter. Eun.* a θράσος, insolentia, jactantia, audacia. ℙ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 195, 2. M. Caesius M. F. Thraso. *F.* ℙ *Fuit et Thraso, Hieronymi tyranni Siculi amicus. *Liv.* 24, 5. ℙ et nomen statuarii nobilis. *Plin.* 34, 8. ℙ Thrasonem Tyndaritanum meminit *Cic. Verr.* 2, 2, 22. *B. A.*]

THRĂSŌNĬĀNUS, a, um, adj. ad Thrasonem pertinens, *Sidon. ep.* 1, 9. *f.* Volo paginam glorioso, id est quasi Thrasoniano fine concludere, Plautini Pyrgopolynicis imitator.

[THRĀSȲBŪLUS, i, m. Θρασύβουλος, Atheniensis exsul, comparato exercitu, triginta tyrannorum dominationem Athenis sustulit, juvante Lysandro Lacedaemoniorum duce, exsulesque reduxit. Insuper plebiscitum tulit, quod ἀμνηστίαν, sive *legem oblivionis* vocant, quo injuriarum memoria deleretur. V. AMNESTIA. Ejus vitam scripsit *Cornel. Nepos*, quem consule. *F.*]

*THRĀSȲMĂCHUS, i, m. Θρασύμαχος, Chalcedonius, sophista celeberrimus, primus cum Gorgia arte quadam verba vinxit. Scripsit etiam de rerum natura. *Cic. Or.* 3, 16. et 32. *Id. Or.* 12. *Quint.* 3, 1. et 3. *B. A.*

*THRAUSI, orum, populi Thraciae. *Liv.* 38, 41. *B. A.*

THRAUSTON, θραυστόν. V. PHYRAMA.

THRAX, ācis, m. adj. Θρᾷξ, ᾳκός, qui est ex Thracia. *Hor. Od.* 2, 19, 16. Lycurgi Thracis exitium. *Virg. A.* 3, 13. Terra procul vastis colitur Mavortia campis: Thraces arant. *Hor. Od.* 1, 27, 1. scyphis pugnare Thracum est. *Claud. in Ruf.* 1, 338. Et Thracas defende tuos. *Sen. Herc. Fur.* 1170. et *Oet.* 1790. Thrax cruentus, *h. e.* Diomedes Thracius, qui hospites equis suis discerpendos dabat. ℙ Fuerunt Thraces gladiatorum genus, de quib. V. THRAEX. *Plin.* 11, 43, 99. Studioso Thraci in C. Caesaris ludo notum est dextram fuisse proceriorem. Alii leg. *Threci. Hor. Sat.* 2, 6, 44. Thrax est Gallina Syro par. Alii leg. *Threx.* ℙ *Thracus* pro *Thrax. Gell.* 19, 12. Quod cuipiam Thraco insipienti usuvenisse, fabula est. Homo Thracus, inquit, ex ultima Barbaria, etc. *Val. Fl.* 2, 201. Thraca palus. Rursus *Gell.* 10, 25. Rumpia genus teli est Thracae nationis.

THRĒCĒ, es, f. Thrace, Thracia, Graeca positione, Θρῄκη. *Ov. A. Am.* 2, 588. Mars Threcen occupat, illa (*Venus*) Paphon.

[THRĒCĬCUS et Thracicus, a, um, adj. idem ac Thracius. *Capitol. Maxim. sex.* 2. Hic adolescens et semibarbarus, et vix adhuc Latinae linguae (*sciens*), prope Threcica (*lingua*) imperatorem publice petiit, ut sibi etc. *Jornand. de reb. Get.* 15. Maximinus barbara lingua petit ab imperatore, ut sibi, etc. et *mox:* Numquid vis post cursum, Thracice, luctari? Fortasse legendum *Thracisce. F.*]

THRĒCĬDĬCUS, a, um, adj. ad Threces gladiatores pertinens: de quibus V. THRAEX. *Cic. Phil.* 7, 6. Mirmillo in Asia depugnavit: cum ornasset Threcidicis (*armis*) comitem et familiarem suum, illum miserum fugientem jugulavit. *Auson. Caesar. n.* 18. Threcidico princeps (*Commodus*) bella moyens gladio. Alii male leg. *Threicio. Plin.* 33, 9, 45. Parma Threcidica.

THRĒCISCUS, i, m. idem ac Thrax. *Capitol. Maxim.* 3. Quid vis, Threcisce? [Numquid delectat luctari post cursum? V. THRECICUS. *F.*]

THRĒCĬUS, a, um, adj. Θρῄκιος, Thracius. *Ov. Am.* 1, 14, 21. Tum quoque erat neglecta decens, ut Threcia Bacche. V. *Cic. l. c.* in v. sq.

THRĒĬCĬUS, a, um, adj. Θρηΐκιος Ionice pro Θρᾴκιος, Thracius. *Cic. Off.* 2, 7. *med.* Barbarus compunctus notis Threiciis, *h. e.* servus olim ob fugam, aliudve crimen stigmatis signatus, more Thracum, qui punctis et sanguine brachia pingebant. Alii leg. *Threciis.* [*Orell. cum recentt. habet *Thraciis. Cod. Basil.* exhibet *Thraeciis*, quam scripturam minime aspernandam censet.] *Virg. A.* 11, 659. Threiciae Amazones. *Id. ib.* 6, 120. Orpheus Threicia fretus cithara, fidibusque canoris; et *ib.* 645. Threicius sacerdos, *h. e.* Orpheus, qui *Ov. Met.* 11, 2. est Threicius vates. *Prop.* 3, 1, 42. Threicia lyra, *h. e.* Orphei. *Virg. A.* 7, 208. Threicia Samos. V. SAMOTHRACIA. *Id. ib.* 5, 312. Threiciae sagittae. *Ov. A. Am.* 2, 431. Threicius Boreas; et *ib.* 3, 182. Threicia gruis. *Id. Her.* 9, 89. Threicii penates, *h. e.* Diomedis regis Thraciae, qui hospitum corporibus equos pavit. *Lucan.* 7, 833. Threiciae hiemes; et 9, 954. Threiciae fauces, *h. e.* fretum Hellesponti. *Sil.* 12, 525. Threicia Cales. V. CALENUM. *Sen. Oed.* 434. Threicius Pindi vertex, *h. e.* Thessalicus. Pindus enim in Thessalia est, quae regio interd... Thraciae nomine venit apud poetas, ut in v... THESSALICUS admonuimus.

THRĒISSA et Thressa, ae, f. adj. quae est ... Thracia, Threicia: ut *Libyssa* Libyca, *Cressa* C...tensis, Θρῄισσα, et Θρῇσσα. *Virg. A.* 1, 320. qua... equos Threissa fatigat Harpalyce. *Val. Fl.* 2, ... thalamisque tuis Threissa propinquat. *Ov. Her.* 100. Ducar Abydeno Thressa puella toro. Alii ...ter leg. *Val. Fl.* 2, 132. carasque toris induc... Thressas; et *ib.* 165. Ipsi urbem, Thressaeque ...gant. Adde *ib.* 239.

THRĒNUS, i, m. θρῆνος, lamentatio, luctus ...nebris: a θρέω, clamo. *Auson. Profess. n.* 7, 3. ...nuum functi memora Leonti Nomine threnum; ... 14, 5. tristis threnus; et *n.* 5, 3. flebilis; et *n.* ... moestus.

[THREPTĪON, onis, m. dimin. threpti. Est c... R. *Inscr.* ap. *Grut.* 321, 11. C. Veratius T...ption. *F.*]

[THREPTUS, i, m. et Threpte, es, f. alum... altellus, et alumna, altella. V. ALUMNUS. ... cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 268. C... nejus C. F. Threptus. *Alia* ap. *Grut.* 311, 7. D... Teiae Threptes, etc. *F.*]

THREX. V. THRAEX.

*THRIASII, orum, Thriuntis incolae. Fuit ... tem Thrius, Θριοῦς, opp. Peloponnesi, in El... *Plin.* 4, 6. ubi legendum videtur *Thriusii*, quod ... bat *Hard. Steph. Byz.* in Θριοῦς· Τὸ ἐθνικὸν Θρ...τιος καὶ Θριούσιος. *B. A.*

*THRIASIUS campus, Θριάσιον πέδιον, in At... erat. *Plin.* 4, 7. ℙ Oppidi nomen, unde nomen ... cepit, Thria, Θρία, teste *Steph. Byz. B. A.*

THRĪDAX, ācis, f. θρίδαξ, lactuca silvestris. ...*ren. Sammon.* 24, 448. thridaci junges ramenta ...nae. [Adde *Appul. Herb.* 30. *F.*]

*THRION ab Atheniensibus jucundum quod... edulium vocabatur, quod frondibus ficulnis, ... θρία Graece vocantur, involvebatur. *Varr. L.* 4, 22. (p. 31. ed. *Bipont.*) A globo farinae dil... to item in oleo cocti, dicti a globo, ut thrio... placenta. Cf. *Schol.* ad *Aristoph. Acharn.* 1100. ...*luc.* 6, 8. Sunt et ἴτρια Graecis lagana, si qui... tasse hoc loco ita legendum putet. *Turn. Adv.* 2. Sed alia omnia *Scal. B. A.*

THRĪPES, um, m. plur. θρίπες, a τρίβω ... sunt vermes culicibus similes, arborum ligna ... rantes et erodentes. *Plin.* 16, 41, 80. ℙ Tran... dicuntur de rebus minimis in quocumque ge... et pro quisquiliis Divorum ap. *Capell.* 2, 40.

THROCUM, i, n. genus sellae ap. Plaut. *Fe...* ubi alii rectius leg. *thocum* a θῶκος, sedes, ... dra: alii *thronum.*

*THRONĪUM vel Thronion, i, n. Θρόνιον, o... Locridis, ad Boagrium flumen, non procul a Maliaco. *Plin.* 4, 7. *Liv.* 32, 36. 33, 3. 25, 3... 36, 20. *B. A.*

THRŎNUS, i, m. θρόνος, sella augusta, s... solium: quasi θράνος, a θράω, sedeo. *Vet.* ... ap. *Suet. Aug.* 70. Omnia se a terris tunc nu... declinarunt: Fugit et auratos Juppiter ipse thr... Alii rectius leg. *toros. Plin.* 35, 9, 36. *n.* 2. J... ter in throno, adstantibus Diis. *Id.* 2, 70, 70. ... quem sub divo Augusto cognominavere Caesaris ... non, *h. e.* sidus quoddam. *Auct. Pervig. Ve...* Cras Dione jura dicet fulta sublimi throno. ... *Hamart. praef.* 10. Vox ecce summo missa pers... throno, *h. e.* summo coelo, ubi thronus Dei es...

THRYALLIS, idis, f. θρυαλλίς, herba e spi... rum genere. *Plin.* 21, 17, 61. ℙ Alia, qu... lychnitis dicitur, habet folia terna, aut, cum ... mum, quaterna, crassa et pinguia, et ad luc... rum lumina apta. *Plin.* 25, 10, 74.

*THRYUM, i, n. Θρύον, oppidum Pelopon... in Messenia. *Plin.* 4, 5. *B. A.*

*THUBUSCUM, i, n. oppidum Mauritaniae ... sariensis. *Tac. A.* 4, 24. ℙ l. fortasse q. T... suptus. *B. A.*

THŪCȲDĪDĪUS, a, um, adj. Θουκυδίδειο... Thucydidem pertinens, qui fuit historicus Ath... sis, summo ingenio, et maxima in enarrandis ... eloquentia cum brevitate conjuncta: sed ad f... sem orationem minime apta. Thucydidii dicti ... qui in dicendo eum sequuntur. *Cic. Or.* 9. ... autem aliqui se Thucydidios esse profitentur ... vum quoddam imperitorum et inauditum genus. Thucydides res gestas et bella narrat et proelia, ... viter sane et probe: sed nihil ab eo transferri p... ad forensem usum et publicum. Ipsae illae c... nes ita multas habent obscuras abditasque se... tias, vix ut intelligantur: quod est in oratione ... vitium vel maximum. Haec *Cic.*

[THUGGENSIS, e, adj. ad Thuggam perti... Africae urbem in provincia Zeugitana mediterr... nunc *Dugga:* cujus mentio est in *Inscr.* ap. *L...* 342, 6. Municipium liberum Thugga: et C... Thugga. *Alia ib.* Perpetuus sacerdos pagi T... gensis. Hinc corrigendus *Plinius*, qui inter o... libera recenset 5, 4, 4. Theudense, Teges... Tigense. Lege *Thuggense. F.*]

THULĒ et Thyle, es, f. Θούλη et Θύλη, u... insularum ad Borealem Europae plagam sit...

e quidem Romanis cognitae fuerint. Unde *Virg.* 1, 30. tibi serviat ultima Thule. *Pytheas Massiliensis* ap. *Plin.* 2, 75, 77. et 4, 16, 30. et 6, 34, scripsit, distare eam navigatione sex dierum in entrionem a Britannia: ibique accedente sole ad icem mundi, continuos dies senis mensibus esse; tesque e diverso, ad brumam remoto. Paulo ali- *Mela* 3, 6. *f.* In Thule breves utique noctes t, sed per hiemem, sicut aliubi, obscurae, ae- e lucidae, quod per id tempus jam se altius sol ens, quamquam ipse non cernatur, vicino ta- splendore proxima illustrat: per solstitium vero ac, quod tum jam manifestior non fulgorem mo sed sui quoque partem maxime ostentat. *Solin. med.* Multae circum Britanniam insulae, e qui- Thyle ultima: in qua aestivo solstitio sole de- cri siděre faciente transitum, nox paene nulla: mali solstitio dies adeo conductus, ut ortus jun- sit occasui: et *paulo post:* Thyle larga et diu- pomona copiosa est: et *mox:* Ultra Thylen pi- m et concretum mare. *Tac. Agr.* 10. Dĭspecta et Thyle, quam hactenus nix et hiems abdebat: mare pigrum et grave navigantibus perhibent. *ud. III. cons. Honor.* 53. ratibusque impervia le. *Stat. Silv.* 4, 4, 62. nigrae litora Thules: *ram* vocat, quia creditum est, tractu illo coe- esse caliginosum, ut apud Cimmerios. Sic *ib.* 5, 20. Vel super Hesperiae vada caligantia Thu- ¶ Hactenus antiquorum sententiae. Quem m locum eo nomine designaverint, utrum *Is- d;* an *Scandinaviam*, quae peninsula est, et a vete- s habita pro insula; an *Schetland*, quae incolis *tensell* est; an *Tilemarck* Norvegiae tractum, ae sunt geographorum opiniones. Pro *Schetlan-* stat *Cellar. l.* 2. *Geograph. antiq. c.* 4., aut pro ua ex insulis *del Fero*, vel *Faro*, quae in eadem latitudine sunt: alii multi pro *Island.* ¶ Qui bunt *Thule*, deducunt vel a Thulo rege, ut *Sui-* ; vel a θολὸς, fuscus color, caligo. Sunt etiam a τῆλε, procul. *Salmas.* in *Solin.* negat, *Thyle* uam scribi debere. Sunt tamen opt. Codices *Ta-* , *Solini*, *Arnob.* qui id habent.

THUMATA, ae, f. Arabiae oppidum. *Plin.* 6, *B. A.*

HUNNUS. V. THYNNUS.

THUNUSIDENSIS, e, adj. ad Thunusidam, seu nusdam (ut scribit *Ptolem.* 4, 3.) pertinens, ur- episcopalem Numidiae inter Hipponam et Ta- cam. *Plin.* 5, 4, 4. Oppida civium R. Thunusi- se, Tuburnicense, etc.

HURARIUS, Thurureus, Thuribulum, etc. V. RARIUS etc.

THURIAS, ātis, adj. omn. gen. idem ac *Thuri-* *Thuriates, ium*, absolute, sunt incolae urbis riorum. *Inscr.* ap. *Grut.* 199, 1. Thempsani, renses, Thuriates. *F.*]

HURINUS, a, um, adj. ad Thurios pertinens, d est oppidum Magnae Graeciae, a Philoctete ditum inter duo flumina Crathin et Sybarin, non ge a loco, ubi Sybaris fuit, urbs quondam deli- infamis. *Plin.* 14, 6, 8. *n.* 6. Thurina vina lau- Memorat etiam *ib.* 3, 4. *n.* 7. Thurinos colles, uibus uvae non ante demetuntur, quam gelave et 16, 21, 23. Thurinum agrum, quo coloniam uctam ducet *Liv.* 34, 53. ¶ *Thurinus sinus* s est Tarentini, ad meridiem, ubi Thurii fuere. *Met.* 15, 51. Praeterit et Sybarin, Salentinum- Neaethum, Thurinosque sinus. ¶ *Thurini*, *m*, ejus agri et oppidi homines. *Plin.* 34, 6, 15. *Liv.* 25, 1. ¶ *Thurinus* cognominatus est Au- tus adhuc infans in memoriam majorum originis, proavus ejus e pago Thurino fuit; vel quod in ione Thurina recens eo nato, pater ejus adver- fugitivos prospere rem gesserat. V. *Suet. Aug.* *xtr.* et *ib.* 7. ¶ *Melae* 2, 4. *med.* est *Thurium*, *n.* ¶ Sunt qui scribant *Turii*, *Turinus*, sine piratione.

HUS. V. TUS.

HUSCANICUS, Thusci, etc. V. TUSCANI- S, etc.

HUSSAGETAE. V. THYRSAGETAE.

HYA, ae, f. θύα et θυία, θύον et θύϊον, arbor rata, radicem habens admodum crispam, multis ribus utilem, in Cyrenaica interiore nascens, et a Ammonis delubrum. Theophrastus magnum arbori honorem tribuit, memoratas ex ea refe- s templorum veterum contignationes, quandam- immortalitatem materiae in tectis contra vitia rruptae. (V. CITRUS.) *Plin.* 13, 16, 30. c *Prop.* 3, 5, 63. Sed thyae thalamo, aut Ori- terebinthi Effultus pluma versicolore caput. ¶ t etiam Thya Hyperionis conjux, mater Solis. c *progenies Thyae* ap. *Catull.* 66, 44. est ipse [Alii rectius leg. *Thiae*. *F.*]

HYADES, um, f. plur. Θυάδες, mulieres Bac- sacrificulae, Bacchae, Maenades, Bassarides: ύω, sacrifico: unde et Bacchus Thyoneus dictus Quidam rationem nominis referunt ad Thyam hisi filiam, quae prima omnium Bacchi sacris ata, Orgia ejus celebraverit. *Hor. Od.* 2, 19, as pervicaces sit mihi Thyadas Cantare. *Ov.* 6, 513. complent ululatibus auras Thyades, is per sua colla comis. *Stat. Th.* 12, 791. qua- les Bacchea ad bella vocatae Thyades amentes, magnum quas poscere credas, Aut fecisse nefas. *Catull.* 64, 390. Saepe vagus Liber Parnassi vertice summo Thyadas effusis euantes crinibus egit. *Sen. Oed.* 442. Thyades oestro membra remissae. ¶ In sing. num. *Virg. A.* 4, 301. qualis commotis excita sacris Thyas, ubi audito stimulant trieterica Baccho Orgia. *Stat. Th.* 5, 92. insano veluti Theumesia Thyas Rapta Deo, cum sacra vocant. ¶ *Vel. Long.* in *Orthogr.* p. 2220. et *Pierius* in loco *Virgilii* reperit *Thyias* in Codice Mediceo. Sic *Hesych.* Θυϊάς, Βακχίς.

*THYAMIS, is, m. Θύαμις, Epiri fluvius, in Thesprotia. *Cic. Att.* 7, 2. *med.* Adde *Plin.* 4, 1. ¶ *Thyamis* restitui *Cic. de Leg.* 2, 3. *med.* vult *Turnebus*, ubi vulgo legitur *Thebanus*. *B. A.*

THYANAEUS. V. TYANAEUS.

THYAS, ădis, f. V. in THYADES.

THYATĪRENUS, a, um, adj. ad Thyatiram (Θυάτειραν) pertinens, Lydiae urbem, quae Lyco amni alluitur, ut *Plin.* 5, 29, 31. docet. *Thyatireni*, *orum*, ejus incolae. *Id. ib.* 30, 33.

THYBRIS. V. TIBERIS.

*THYDONOS, i, Cariae oppidum. *Plin.* 5, 29. *B. A.*

THYĒNE. V. DODONIS.

THYESTES, ae, m. Θυέστης, filius Pelopis et Hippodamiae, nepos Tantali, frater Atrei, qui cum fratri, cui pessime cupiebat, aliter nocere non posset, uxorem ejus per adulterium polluit. Propter hujusmodi flagitium Atreus eum in exsilium ejecit, deinde revocavit ab exsilio, ejusque filios illi epulandos apposuit. Tunc sol retro fugisse fertur, ne scelera illa cernens pollueretur. V. ATREUS. Thyestes Apollinem consuluit, quanam ratione fratrem ulcisci posset: qui respondit, ex illo, et ejus filia Pelopea exoriri posse eorum scelerum ultorem. Igitur sese cum filia commiscuit, ex eaque Aegisthum procreavit, qui Atreum primo interfecit, deinde cum Clytemnestra adulterium patravit, tandem Agamemnonem sustulit. *Pers.* 5, 8. aut si quibus olla Thyestae Fervebit. *Cic. Tusc.* 3, 12. Tu te, Thyesta, damnabis, etc. *Mart.* 5, 53. quid scribis, amice, Thyesten? *h. e.* tragoediam de Thyeste. *Sen. Thyest.* 271. Dignum est Thyeste facinus. *Lucan.* 7, 451. astra Thyestae Impulit, et subitis damnavit noctibus Argos, *h. e.* retro solem impulit. ¶ Potest esse etiam 3. declinat. *Thyestes, is*, ut fuse docet *Prisc.* 6, 705. V. ORESTES.

THYESTĒUS, a, um, adj. Θυέστειος, ad Thyesten pertinens. *Lucan.* 1, 544. qualem fugiente per ortus Sole Thyesteae noctem duxere Mycenae. *Ov. Pont.* 4, 6, 47. Utque Thyesteae redeant si tempora mensae, Solis ad Eoas currus agetur aquas. *Id. A. Am.* 1, 327. Cressa Thyesteo si se abstinuisset amore. V. AEROPE. *Hor. Epod.* 5, 86. Thyesteae preces, *h. e.* ut ait *Cic. Pis.* 19. Thyestea exsecratio. *Sen. Contr.* 1, 1. *med.* Thyesteo more furere.

THYESTĬADES, ae, m. Θυεστιάδης, filius aut nepos Thyestae. *Ov. A. Am.* 2, 407. Inde Thyestiaden thalamoque animoque recepit, *h. e.* Aegisthum Thyestae filium: de quo et *Claud. VI. cons. Honor.* 113. Ense Thyestiadae poenas exegit Orestes.

THYLE. V. THULE.

[THYMALLUS, i, m. piscis ita dictus, quod spiret thymi floris odorem: a θύμον, thymum, et *halo*. *Ambros. Hexaem.* 5, 2. Neque te inhonoratum nostra prosecutione, thymalle, dimittam, cui a flore nomen inolevit; seu Ticini unda te fluminis, seu amoeni Athesis unda nutrierit, flos es. Adde *Isid. Or.* 12, 6. *med.* *F.*]

THYMBRĂ, ae, f. θύμβρα, herba est grati odoris, apibus quaesita, et post thymum optima mella reddens, sapore similis saturejae, ut docet *Colum.* 9, 4. et 10, 233. [**Saturei*, Satureja hortensis, *L.*] Graeci hoc nomine cunilam appellant, *Plinio* 19, 8, 50. teste. *Virg. G.* 4, 31. graviter spirantis copia thymbrae: *graviter* hoc loco bene et multum significat, ut *Servius* adscripsit. *Petr. Sat.* 135. Et thymbrae veteres, et passis uva racemis. *Stat. Silv.* 1, 2, 21. artus Floribus innumeris, et olenti spargere thymbra. ¶ *Thymbre* est etiam oppidum Troadis, teste *Plin.* 5, 30, 35., dictum a copia thymbrae in ejus agro nascentis. Unde

THYMBRAEUS, a, um, adj. Θυμβραῖος, ad Thymbram oppidum, et agrum, et montem pertinens Apollo, quia ibi templum habuit, in quo Achilles a Paride interfectus est (unde fabulati sunt, Apollinis sagitta vulneratum fuisse) *Thymbraeus* cognominatus est. Ita *Serv.* ad illud *Virg. A.* 3, 85. Da propriam, Thymbraee, domum. *Festus:* Thymbraeum Apollinem Virgilius a monte Thymbraeo appellavit, qui est in agro Trojano. Hinc *Thymbrae rector* a *Stat. Silv.* 4, 7, 22. dicitur. *Macr. Sat.* 1, 17. *med.* aliunde ducit. Θυμβραῖος, inquit, Ἀπόλλων ὁ τοὺς ὄμβρους θεῖς: quod est Deus imbricitor. ¶ *Thymbraeum* a quibusdam dicitur sisymbrium silvestre. *Plin.* 20, 22, 91.

THYMĒLAEA, ae, f. θυμέλαια, (a θύμον, thymum; et ἐλαία, olea) quia thymi odorem, et folia oleae similia habet, nomen fruticis, in quo nascitur granum Gnidium; ab aliis chamelaea, ab aliis cneoron dictus, similis oleastro, foliis angustioribus, gummosis, si mordeatur, myrti magnitudine; semine, colore et specie farris, ad medicinae tantum usum. *Plin.* 13, 21, 35. V. CASIA. [*Daphne Gnidium, *L.*]

THYMĔLĒ, es, et Thymela, ae, f. θυμέλη, Graecis est altare: a θύω, sacrifico: et ab ejus similitudine locus editus in orchestra, idest pulpitum illud, in quo musicis instrumentis inserviebatur scenae a citharoedis, et tibicinibus: unde *thymelici*. Quidam putant, hoc sensu dixisse *Sidon. ep.* 9, 13. *in carm.* 2, 68. Bimari remittat urbe Thymelen, Palenque doctas Citharistrias Corinthus, *h. e.* doctas artem pulsandorum instrumentorum, quibus in thymele utuntur. Verum alii volunt, respici ad Thymelen celebrem saltatricem, aut tibicinam uxorem Latini histrionis, et mimi: de qua *Juven.* 1, 36. et a trepido Thymele submissa Latino; et 8, 197. zelotypus Thymeles: et *Mart.* 1, 5. Qua Thymelen spectas, derisoremque Latinum, Illa fronte, precor, carmina nostra legas. ¶ In *Cod. Theod.* 8, 7, 21. et 22. memorantur actuarii thymelae, *h. e.* rerum scenicarum publicae voluptati inservientium. *Inscr.* ap. *Spon. Miscell. antiqu.* p. 148. Logista thymelae.

THYMELICUS, a, um, adj. θυμελικός. Thymelici dicebantur citharoedi, et tibicines, qui in thymele canebant. *Isid. Or.* 18, 47. Thymelici erant musici scenici, qui in organis, et lyris, et citharis praecinebant. Et dicti thymelici, quod olim in orchestra stantes cantabant super pulpitum, quod thymele vocabatur. ¶ Diversi erant a scenicis. *Scenici* enim dicebantur histriones, qui in scena fabulam agebant, *thymelici* vero, qui personam ex fabula non habentes, ante scenam in orchestra musicis instrumentis scenae subserviebant. *Vitr.* 5, 8. Itaque ex eo scenici, et thymelici Graece separatim nominantur. *Ulp. Dig.* 3, 2, 4. Neque thymelici, qui certaminibus sacris deserviunt, ignominiosi habentur. ¶ *Thymelicus*, aliquando ponitur generatim pro scenico. *Appul. Apol.* Thymelicum choragium. *Imppp. Grat., Valent. et Theodos. Cod. Theod.* 15. *tit.* 7. *qui est* de Scenicis, 5. Quisquis thymelicam ex urbe abduxerit; et *Imppp. Theodos., Arcad. et Honor. ib.* 12. Nulla femina, nec puer thymelici consortio imbuantur. *August. C. D.* 6, 7. *extr.* Thymelica obscenitas. *Inscr.* ap *Grut.* 332, 6. Athenodorus xysticus Paridi thymelico benemerenti fecit. ¶ *Thymelicus pes* pentasyllabus constat longa, tribus brevibus, et longa, ut *constituerant*. *Diomed.* 3, 479.

THYMĬĀMĂ, ătis, n. θυμίαμα, genus suffimenti odorati ex variis aromatibus compositum, ut ex stacte, galbano, et ex majori parte ture, quod incenditur ad suffitus: a θυμιάω, odores incendo. V. AMMONIACUS.

[THYMĬĀMUS, a, um, adj. qui thymum amat: a *thymum* et *amo*. Ita translate vocantur duo seneciones Attici, qui conveniebant meretrices, a quibus ideo et oves tonsitandae appellantur. Porro Attici thymo praecipue utebantur in cibis condiendis. *Pl. Bacch.* 5, 2, 3. *Bacch.* Quis has huc oves adegit? *Ni.* Oves nos vocant pessumae. *Bacch.* Rerin' ter in anno has tonsitari? Vetulae sunt thymiamae. *F.*]

[THYMĬĀTĒRĬUM, ii, n. θυμιατήριον, turibulum. *Ambros. ep.* 5. (al. 4.) Cum spiritu adoles aureum illud thymiaterium. Alii leg. *thymiamaterium*, ut etiam in *Jerem.* 52, 19. *F.*]

THYMĪNUS, a, um, adj. θυμινὸς, ex thymo factus. *Colum.* 6, 33. Cum melle acapno, vel, si id non est, utique thymino celeriter levatur.

THYMĪTES, ae, m. θυμίτες οἶνος, vinum thymo conditum. *Colum.* 12, 35. Vinum absynthiten, et hyssopiten, et abrotoniten, et thymiten, et marathriten, et glechoniten sic condire oportet. V. ABROTONITES.

THYMĬUM, ii, n. θύμιον, species verrucae, de qua V. in ACROCHORDON. *Plin.* 32, 10, 45. Ad thymia crudis maenis utuntur.

*THYMNIAS sinus Cariae adjacebat. *Plin.* 5, 28. *Mela* 1, 16. *B. A.*

*THYMOETES, ae, m. Θυμοίτης, Priami filius ex Arisbe (ut quidam volunt), cujus uxor quum filium peperisset eodem die, quo Hecuba Paridem, asserentibus hariolis eo die natum esse puerum, cujus causa Ilium everteretur, jussit Priamus utrumque interfici. Et Paris quidem matris astu clam traditus est educandus: Thymoetis autem puer est interfectus. Cujus injuriae ultione in multos dies dilata, Thymoetes, quum equi lignei dolum sentiret, commodum sibi vindictae tempus oblatum ratus, primus auctor fuit, ut in urbem reciperetur. Haec fere *Servius*, enarrans locum illum *Virg. A.* 2, 32. Primusque Thymoetes Duci intra muros hortatur et arce locari, Sive dolo, seu jam Trojae sic fata ferebant. V. TYMOETES. *B. A.*

[THYMOIDES, is, m. θυμοειδής, qui vultu iram et animos refert, animosus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1169, 6. L. Furio Thymoite filio suo, etc. Hic *Thymoite* pro *Thymoidi* scribitur vel errore quadratarii, vel vitio pronuntiationis. *F.*]

THYMOSUS, a, um, adj. θυμώδης, thymo abundans, vel ex thymo factus. *Plin.* 11, 15, 15. Thymosum mel non coit, et tractu praetenuia fila mittit.

THYMUM, i, n. *θύμον*, frutex humilis, odoratus, apibus gratissimus, et optimum mel faciens. [*Thymian, Quendel.*] *Plin.* 21, 21, 89. Thymum colligi oportet in flore, et in umbra siccari. Duo autem sunt genera ejus: candidum radice lignosa, in collibus nascens: quod et praefertur: alterum nigrius florisque nigri. Haec *Plin.*, qui deinde recenset ejus in medicina utilitates. [*Thymus vulgaris, et Satureja capitata, L.*] *Hor. Od.* 4, 2, 27. More apis Matinae Grata carpentis thyma. *Virg. A.* 1, 440. redolentque thymo fragrantia mella. *Id. Ecl.* 7, 37. Galatea thymo mihi dulcior Hyblae. *Ov. Fast.* 5, 271. volucres ego mella daturas Ad violam et cytisos, et thyma cana voco. *Id. A. Am.* 1, 96. apes per flores et thyma summa volant. *Mart.* 11, 42. Et thyma Cecropiae Corsica ponis api, *h. e.* quae amara sunt et venenatum mel creant. ℙ Graece est etiam *θύμος*, ὁ: unde *Aemil. Macer c. de satureja extr.* Si desit thymus, pro thymo ponere thymbram, etc. Non imitandus; quippe qui etiam primam licenter producit.

THYNIA, ae, f. regio Bithyniae, in qua Thyni, populi Thraciae sedem habuere. *Catull.* 31, 5. Vix mi ipse credens Thyniam atque Bithynos Liquisse campos.

THYNĬACUS, a, um, adj. *Θυνιακὸς*, ut Thyniacus sinus, a Thynia promontorio et oppido dictus, est in ora occidentali Ponti Euxini, in Astica regione Thraciae. *Ov. Trist.* 1, 10, 35. Thyniacosque sinus, et ab his per Apollinis urbem, etc.

THYNIAS, ădis, f. *Θυνιάς*, *ἄδος*. *Thyniades Nymphae* sunt Bithynae: nam Bithyni a Thynis dicti. V. THYNUS. Porro Bithynia est Phrygiae contermina, cujus provincia est Mysia, ubi Hylas a Nymphis raptus dicitur. Poetae solent regionum nomina saepe confundere, praesertim cum vicinae sunt. Itaque *Prop.* Hylae raptum describens, 1, 20, 34. Grata domus Nymphis humida Thyniasin, pro *Thyniadibus*, dativus pluralis Graecae positionis, ut *Dryasin, Hamadryasin* habetur *ib.* 12. et 32. V. h. v. ℙ *Fuit et Thynias Thynorum oppidum, in Thracia, ad Pontum Euxinum. *Plin.* 4, 11. ℙ et Thraciae promontorium, teste *Mela* 2, 2. ℙ et insula Ponti Euxini. *Plin.* 5, 32. *Mela* 2, 7. Fortasse eadem quae *Apollonia Thynias* audit *Plin.* 6, 12. *B. A.*

[THYNĬCUS, a, um, adj. *Θυνικὸς*, ad Thynos pertinens. *Isid. Or.* 19, 32. Thynicus (*anulus*) purus est, primum in Bithynia fabricatus. *Id.* deinde *ib.* affert molles versiculos Maecenatis ad Horatium Flaccum, qui cum mendose legantur in omnib. editionib., lectionem praetulimus *Burmanni*, qui eos ita retulit in *Ant. Lat.* T. 2. p. 412. Lucentes, mea vita, nec smaragdos, Beryllos mihi, Flacce, nec nitentes, Nec percandida margarita quaero, Nec, quos Thynica lima perpolivit, Anellos, nec iaspios lapillos. *F.*]

THYNNĀRĬUS et Thunnarius, a, um, adj. ad thynnum seu thunnum pertinens. *Ulp. Dig.* 8, 4, 13. Piscationem thynnariam exercere.

THYNNUS et Thunnus, i, m. *θύννος*, ingens piscis marinus ex genere cetario, animal pariens ut balenae, pristes, etc. [*Der Thunfisch*, Scomber Thynnus, *L.*] Intrant thynni e magno mari Pontum verno tempore gregatim, ibique fetificant. Capti membratim caeduntur, cerviceque et abdomine commendantur: cetera parte plenis pulpamentis sale asservantur. V. *Plin.* 9. c. 15., ubi plura de his. *Hor. Sat.* 2, 5, 44. Plures adnabunt thunni, et cetaria crescent. *Ov. Hal.* 98. Et pavidi magno fugientes agmine thunni. *Mart.* 10, 48. Et madidum thynni de sale sumen erit, *h. e.* muria thynni saliti. ℙ Adhibetur *thynnus* ad significandum tum marem, tum feminam. *Plin.* 9, 15, 18. V. LUPUS.

*THYNOS, i, oppidum Ciliciae. *Plin.* 5, 27. ubi MSS. habent *Tyros*, notante *Harduino*. *B. A.*

THYNUS, a, um, adj. *Θυνὸς*, pertinens ad Thynos Thraciae populos, qui in Asiam transgressi partem Bithyniae incoluerunt. *Plin.* 4, 11, 18. et 5, 32, 43. *Hor. Od.* 3, 7, 3. Thyna merce beatus juvenis. *Id.* dixit *Ep.* 1, 6, 33. Bithyna negotia. V. BITHYNIA.

[THYON, yi, n. *θύον*, suffimentum. *Plin.* 37, 2, 12. ait, succinum in Italia etiam thyon vocari; quia fortasse eo utebantur ad suffimenta. *F.*]

THYONE, es, uxor Nisi, et mater vel nutrix Bacchi, *Θυώνη*. *Cic. N. D.* 3, 23.

THYONEUS, i, m. trisyllab., *Θυωνεὺς*, cognomen Bacchi, a *Θυώνη*, Thyone Bacchi matre vel nutrice. Quidam a *θύω*, sacrifico, deductum putant, quod illi adhuc inter homines versanti sacrificaretur. *Ov. Met.* 4, 13. Additus his Niseus, indetonsusque Thyoneus. *Hor. Od.* 1, 17, 23. Semeleius Thyoneus.

THYONĬĀNUS, i, m. ad Thyoneum pertinens. *Catull.* 27, 5. hinc abite lymphae Vini pernicies, et ad severos Migrate: hic merus est Thyonianus, *h. e.* hoc vinum omnino merum est, et quod Bacchum deceat. Adde *Auson. praef. Idyll.* 13.

[THYONŎE, es, f. quae mente sacrificat: a *θύω*, sacrifico, et *νόος*, mens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 41, 7. Lania C. F. Thyonoe. *F.*]

[THYŌTES, ae, m. *θυώτης*, qui sacrificat: a *θύω*, sacrifico. *Val. Fl.* 2, 437. Obvius at Minyas terris adytisque sacerdos Excipit, hospitibus reserans secreta thyotes. *F.*]

[THYRAEUS, i, m. *θυραῖος*, janitor, qui januae praeest: a *θύρα*, janua, ostium. Ita cognominatur Apollo ap. *Tert. Cor. mil.* 13. *f.* Ostiis diabolus affinxit Janum a janua, Limentinum a limine; et apud Graecos Thyraeum Apollinem, et Antelios daemones. *Id. Idol.* 15. Etiam apud Graecos Apollinem *Θυραῖον*, et Antelios daemonas ostiorum praesides legimus. *F.*]

THYRĒ, es, f. *Θύρη*, et *Θούρη*, opp. Messeniorum. Cum de Thyreatis agri finibus bellum esset inter Argivos, et Lacedaemonios, res pugnae CCC. militum utrinque commissa est, quibus omnibus interfectis, Othryades Spartanus, qui solus evaserat, se interemit, et aliis se comitem dedit. *Stat. Th.* 4, 48. Et Lacedaemonium Thyre lectura cruorem.

THYRĔĀTIS, idis, f. *Θυρεᾶτις*, quae est ex Thyre oppido: de quo V. in v. praec. *Ov. Fast.* 2, 663. ad Terminum: Si tu signasses olim Thyreatida terram, Corpora non leto missa trecenta forent. Alii leg. *Thyreida*, a *Thyreis, idis*, quia prima in *Thyre* producitur. Sed quia Graece etiam *Θούρη* scribitur, abjecta praepositiva diphthongi, potest etiam corripi.

THYRŌMA, ătis, n. porta, *θύρωμα*, ostium, janua: a *θύρα*, quod idem significat. *Vitr.* 4, 6. Genera sunt thyromatum haec: Doricum, Ionicum, Atticurges.

[THYRRENSIS, e, adj. ad Thurrium, seu Thyrreum pertinens, Acarnaniae urbem prope Leucadem, in cujus nummis ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 2. p. 187. *ΘΥΡΡΕΙΩΝ* vel *ΘΥΡΡΗΙΩΝ* legitur. *Liv.* 36, 12. Thyrreum a Medione profectus. Ceterum detecta Medione fraus cautiores, non timidiores Thyrrenses fecit. Alii hic leg. *Thyrienses. F.*]

THYRSĂGĔTAE, (*Θυσσαγέται* ap. *Herodot.* 4, 22. Thussagetae, ap. *Plin.* 4, 12, 26. et 6, 7, 7. Thyssagetae, ap. *Mel.* 1, 19. *f.*) populi Sarmatiae, apud Maeoticam paludem finitimi Gelonis, Turcis, Budinis, Basternis, qui silvas incolunt, victumque sibi venatu comparant. Poetae fabulantur, eos ita appellatos a thyrsis Bacchicis; hinc *Val. Fl.* 6, 134. Non ego sanguineis gestantem tympana bellis Thyrsageten, cinctumque vagis post terga silebo Pellibus, et nexas viridantem floribus hastas. Fama, ducem Jovis, et Cadmi de sanguine Bacchum Hac quoque turiferos, felicia regna, Sabaeos, Hac Arabas fudisse manu: mox rumperet Hebri Cum vada, Thyrsagetas gelida liquisse sub Arcto. Illis omnis adhuc veterum tenor, et sacer aeris Pulsus, et Eoae memoratrix tibia pugnae.

THYRSĬCŬLUS, i, m. parvus thyrsus. *Appul. Herb.* 68. Thyrsiculi purpurei.

[THYRSĬCUS, a, um, adj. ad thyrsum pertinens. *Venant. praef. med.* Quid ibi affabre dictum sit, ubi quis sanus vix creditur, nisi secum pariter insanitur? quo gratulari magis est, si vivere licet, post bibere? de quo convivam thyrsicum, non fatidicum licet exire, sed fatuum. *F.*]

THYRSĬGER, ra, rum, adj. qui thyrsum gerit, Bacchi cognomen. *Sen. Med.* 110. Candida thyrsigeri proles generosa Lyaei. *Id. Hipp.* 753. Et tu thyrsigera Liber ab India. Adde *Pall. de Insit.* 87.

[THYRSĬTĔNENS, entis, part. ab inus. *thyrsiteneo*, qui thyrsum tenet. *Vet. Poeta* in *Anth. Lat.* T. 1. p. 11. *Burm.* Lenee, vitisator, Bromie, Semeleie Bacche, Thyrsitenens, etc. *F.*]

THYRSUS, i, m. *θύρσος* Graece significat quicquid sic consurgit, ut in gracilitatem attenuetur, ut arbores coniferae, coni piceae, etc. *Hesych.* *Κῶνοι, οἱ θύρσοι, καὶ οἱ στρόμβυλοι, καὶ οἱ στρόμβοι.* Speciatim dicitur de caule, id est de eo in herbis, quod virgulae in modum, vel teli rectitudinem consurgit. *Serv.* in *A.* 12, 413. Caulem autem medium fruticis, qui vulgo thyrsus dicitur. *Plin.* 19, 8, 39. Inventum omnes thyrsos, vel folia lactucarum prorogare urceis conditos, ac recentes in patinis coquere. *Id.* 25, 8, 41. Cynoglossos, quae tres thyrsos seminis emittit. *Id.* 26, 8, 33. Herba tyrso longo et levi. *Id.* 19, 8, 42. Vivet asparagus thyrso primum emicante, qui caulem educens tempore ipso fastigatus in toros striatur. *Colum.* 10, 370. Et Tartessiacos, Paphiosque revellere thyrsos, *h. e.* lactucae. Adde *Suet. Aug.* 77. ℙ Est praeterea hasta aculeata, hederis et pampinis obtecta, quam Bacchus gestare solitus fuit, et Bacchae in Orgiis quatiebant. Sane *Macr. Sat.* 1, 19. ait, Liberum Patrem tenere thyrsum, quod est latens telum, cujus mucro hedera lambente protegitur. *Hor. Od.* 2, 19, 8. Liber gravi metuende thyrso. *Stat. Th.* 9, 614. Thyrsi teretes. *Sen. Herc. Fur.* 904. Thyrsus virens. *Id. Oed.* 628. thyrsos vibrare; et *Herc. Oet.* 243. quatere. *Auct. Priap.* 20. Sutilibus Liber committit proelia thyrsis. ℙ Translato et obsceno sensu est mentula. *Appul.* in *Anechom.* 17. Thyrsumque pangant hortulo in Cupidinis. ℙ [Metonymice sumitur pro furore, ardore, stimulo, instinctu. *Lucr.* 1, 921. Percussit thyrso laudis spes magna meum cor. *Ov. Trist.* 4, 1, 43. Sic ubi mota calent sacro mea pectora thyrso. ℙ *Thyrsus* est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 185, 4. et ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat.* n. 2337. T. Flavio C. F. Thyrso, etc. *F.*]

[THYRSŌTUS, a, um, adj. *θυρσωτὸς*, thyrso praeditus, thyrsi formam habens. *Colum.* 10, ... jam tamni sponte virentes, Et scilla thyrsuta se... nunc horrida rusco Prodit. Alii aliter leg. V. ... SCUM. *F.*]

THYSDRĬTĀNUS, a, um, adj. ad Thysdr... vel Thysdrum, aut Thusdrum pertinens, *Θύσδ...* oppidum Africae in Byzacena regione, prope S... tim minorem. *Plin.* 7, 4, 3. Ipse in Africa vidi ... tatum in marem nuptiarum die L. Cossicium ci... Thysdritanum. Addit *Gell.* hunc ipsum locum ... scribens 9, 4. vivebatque, cum proderem haec. ... *Thysdritani, orum*, absolute, sunt incolae il... oppidi ap. *Hirt. B. Afr.* 97.

THYSSĂGĔTAE. V. THYRSAGETAE.

T I

[TĪANUS, a, um, adj. ad Tium (*Τῖον* et *Τῖ...*) pertinens, maritimam Bithyniae urbem ad Billae... fluvium, in finibus Paphlagoniae, nunc *Filios*, ... jus meminit *Mela* 1, 19. Hinc *Tiani, orum*, ... lute, incolae illius urbis. *Plin. ep.* 10, 79. H... cleotarum et Tianorum civitates. *F.*]

TĬĀRĀ, ae, f. et Tiaras, ae, m. *τιάρα*, ἡ ... *τιάρας*, ὁ, cidaris, ornamentum capitis apud ... sas: quorum reges soli recta tiara, et cum acu... ne utebantur, ut *Hesych.* in *Lex.* et *Sen. Ben.* ... 31. *extr.* tradunt: ceteri sine apice, et inclinat... Etiam apud Phrygas fuit ejus usus, sed sacerd... bus praecipue, et regibus, teste *Servio* ad *A.* ... 247., ubi *Virg.* Hoc Priami gestamen erat, ... jura vocatis More daret populis, sceptrumque, ... cerque tiaras. *Ov. Met.* 11, 181. de Mida: T... pora purpureis tentat velare tiaris. *Val. Fl.* ... 699. At viridem gemmis, et Eoae stamine sil... Subligat extrema patrium cervice tiaram. *Ju...* 6, 515. et Phrygia vestitur bucca tiara; et ... 267. Tunc miles tremulus posita tulit arma ti... *Sidon. carn.* 7, 98. Parthicus ultro Restituit ... signa pavor, positoque tiara Funera Crassorum ... vit. [*Id. carm.* 23, 250. Tu fluxis equitata Ba... Parthis Constans, intrepidusque sic adires, Ut ... stu posito tumentis aulae, Qui supra satrapas ... det tyrannus, Lunatum tibi flecteres tiaram. ... *Hieron.* vulgarem tiaram ita describit *ep.* 64. ... Quartum est genus vestimenti rotundum pileol... quasi sphaera media sit divisa, et pars altera ... natur in capite. Hoc Graeci et nostri *τιάραν*, ... nulli galerum vocant. Non habet acumen in s... mo, nec totum usque ad comam caput tegit, ... tertiam partem a fronte inopertam relinquit; at ... ita in occipitio vitta constrictum est, ut non ... cile labatur ex capite. Est autem byssinum, ... sic fabre opertum linteolo, ut nulla acus vest... forinsecus appareant.

*TIARAE, arum, collis nomen imminentis lit... Mitylenaeorum. *Plin.* 19, 3. Quibusdam locis ... cepta (*tubera*) riguis seruntur, sicut Mitylenis ... gant nasci, nisi exundatione fluminum, inve... semine a Tiaris. *Theophrast.* ap. *Athen.* — ... *Τιαρῶν, τοῦτο δ᾽ ἐστὶ χωρίον, ἐν ᾧ πολλὰ γίνεται* ... *B. A.*

TĬĀRĀTUS, a, um, adj. tiara ornatus. *Si...* *ep.* 8, 3. *f.* Inter satrapas regum tiaratorum.

[TIBĒ pro tibi olim scriptum usurpatumque f... ut *sibe* pro *sibi*. V. SIBE. *Inscr.* vetustissima ... Scipionis, qui Africani majoris filius, et min... pater adoptivus fuit, ap. *Visc. Monum. degli S...* *tab.* 5. *litt.* G., Quibus sei in longa licuisset ... utier vita, etc. *Vatt. R. R.* 3, 16. Cursu lamp... tibe trado. Sic aliquot opt. MSS. *F.*]

*TIARE, es, f. oppidum Mysiae. *Plin.* 5, ... ℙ Hinc *B. A.*

*TIARĒNI, orum, incolae sunt dicti. *Plin.* ... ed. *Hard.* ubi antea legebatur *Tyareni. B. A.*

*TIBARĀNI, orum, populi Ciliciae, circa A... num montem et Pindenissum oppidum. *Cic. F...* 15, 4. His (*Eleutherocilicibus*) erant finitimi ... scelere et audacia Tibarani: ab his, Pinden... capto, obsides adcepi. *B. A.*

*TIBARĀNUS, a, um, adj. *Plin.* 37, 9. P... feruntur iis Indicae (*chrysolithi* subintellige, ... *gemmae*, V. *Chrysolithus*), et, si variae non s... Tibaranae. Sic, post *Salmasium*, scripsit *Har...* *nus*, et quod Ponticas paulo post gemmas ejus... fere generis *Plinius* commendat; et quod Tibar... seu Tibarani populi, ad Pontum siti sunt. V... legitur *Bactrianae.* MSS. Reg. et Colb. *Zibara...* *B. A.*

*TIBARĒNI, orum, *Τιβαρηνοί*. populi Scyth... ad Pontum Euxinum, Chalybibus vicini. *Mel...* 20. Tibareni Chalybas attingunt, quibus in risu... suque summum bonum est. Ultra Tibarenos M... syni turres ligneas subeunt, etc. *Plin.* 6, 4. *Av...* *descript. orb. terrar*, v. 947. *Val. Fl.* 5, 148. ... *Apoll. Rhod.* 2, 376. *Orph. Argon.* 739. *Xen...* *Exped. Cyri* 5, 5. in. *B. A.*

TĬBĔRĔIUS, a, um, adj. Tiberianus. *Stat.* ... 3, 3, 66. Tibereia aula.

*TIBERIĂCUM, i, n. oppidum Galliae Belgi... *Anton. Itin. B. A.*

TĬBĔRĬĀNUS, a, um, adj. ad Tiberium ... Rom. III. pertinens, ut Tiberianus, principatus...

iana tempora, ap. *Tert. adv. Marc.* 4, 6. et 7.
iana domus, *Suet. Vit.* 5. *med.* scorta, *Id. ib.*
tus senatusconsultum Tiberianum, *Sidon. ep.*
f. V. *Tac. A.* 3, 51. [et *Lipsii* et *Ernesti*
. ad hunc locum. *F.*] ℙ Tiberiana etiam
sunt quaedam pira, quae maxime Tiberio prin-
lacuere. *Plin.* 15, 15, 16.
BERĪAS, adis, f. Τιβεριὰς, urbs Galilaeae,
erode condita, et sic appellata in honorem Ti-
Caesaris. *Plin.* 5, 15. *B. A.*
BĔRĪNIS, idis, f. Τιβερινὶς, quae Tiberim in-
vel ad Tiberim habitat. *Ov. Fast.* 2, 597.
at: annuerunt Nymphae Tiberinides omnes,
Nymphae Tiberis.
BĔRĪNUS, a, um, adj. Τιβερινὸς, ad Tiberim
nens. *Cic. Manil.* 12. Ante ostium Tiberinum
m hostium videbatis. *Virg. A.* 1, 17. (et *Ov.*
4, 329.) Tiberina ostia. *Id. ib.* 11, 449. Ti-
um flumen. *Claud. VI. cons. Hon.* 182. gra-
. *Plin.* 34, 6, 11. Tiberinus campus, *h. e.* qui
i alluitur. *Hor. Sat.* 2, 2, 31. lupus, *h. e.*
in Tiberi altus. *Claud. II. cons. Stil.* 173.
Paeonium texit Tiberina draconem, *h. e.* in-
Aesculapii, nata in medio Tiberi ex corbibus
eo injectis, ut *Liv.* 2, 5. narrat. *Id. ib.* 10.
rg. *G.* 4, 369. Tiberinus pater, *h. e.* ipse Ti-
Deus habitus, ut cetera flumina. Sic *Virg. A.*
. Deus ipse loci fluvio Tiberinus amoeno Popu-
nter senior se attollere frondes Visus: eum te-
glauco velabat amictu Carbasus, et crines um-
tegebat arundo. In *Inscr.* ap. *Grut.* 478, 6.
mpp. Dioclet. et Maxim. dicitur *Tiberinus pater*
um omnium. Alia Hortana ap. *Fabrett.* p. 432.
Sex. Atusius Sex. Fil. Fabia Roma Priscus
Aug. primus omnium aram Tiberino posuit,
caligatus voverat. ℙ Absolute etiam de flu-
Virg. A. 7, 30. fluvio Tiberinus amoeno Vor-
s rapidis, et multa flavus arena In mare pro-
t. *Prop.* 4, 2, 7. Hac quondam Tiberinus
aciebat. *Ov. Fast.* 6, 105. Adjacet antiqui Ti-
lucus Helerni. *Id. Fast.* 4, 292. Ostia con-
t, qua se Tiberinus in altum Dividit. ℙ Fuit
hoc nomine nonus rex Albanorum, Capeti
, Agrippae pater, qui in trajectu Tiberis sub-
is, celebre ad posteros nomen flumini dedit,
antea *Albula* diceretur. *Liv.* 1, 3., *Ov. Fast.*
9. et *Met.* 14, 614. et *Varr. L. L.* 4, 5. *extr.*
non audiendus *Servius*, qui ad *A.* 8, 330. ne-
omen Tiberini amnis a Tiberino rege ortum es-
ℙ *Tibrinus* est a *Tibris*, ut *Tiberinus* a *Tibe-*
Claud. Laud. Seren. 16. rediensque per undas
lia Tibrinas. *Sidon. carm.* 7, 75. Ganges, Pha-
Araxes, Tanaisque Tibrinum tremuere meum.
st etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 655, 1. et
datior in *Anth. Lat.* T. 2. p. 197. *Burm.* Ti.
ius Esquilina Aug. L. Tiberinus. *F.*]
IBĔRĬOPŎLĪTĀNUS, a, um, adj. ad Tiberio-
pertinens, Phrygiae majoris urbem, a *Ptol.*
memoratam. *Inscr.* ap. *Spon. Miscell. antiqu.*
l. Ti. Claudius Artemidori F. Quir. Phoebus
iopolitanus. *F.*]
BĔRIS, et per sync. Tibris, is, et idis, m.
e, Τίβερις, fluvius Etruriae (olim *Albula* di-
postea etiam *Tybris*, ut *Plin.* 3, 5, 4. docet,
t ejus cursum describit) qui ex Apennino ortus,
ue auctus fluminibus Romam interluit, et in
Tyrrhenum duobus ostiis influit. Nomen ha-
Tiberino rege, ut in voce praec. diximus, vel
bri rege Tuscorum, ut est ap. *Virg. A.* 8, 330.,
πὸ τῆς ὕβρεως, quia Romae imaginem praebebat
fossae, quam intra moenia sua Syracusani
duxerant, Atheniensium devictorum opera usi
im et injuriam, ut *Serv.* ad *Virg. l. c.* et ad *ib.*
0. fabulatur. Quam ob rem nonnullis *Thybris*,
ybris scribere placuit. Sed consuetudo Latina
cas litteras abjicit, ut Lapidib. productis *Ma-*
et *Cellar.* ostendunt. Et fortasse nomen regis
sci per *thy* scriptum fuit: at nomen fluvii per
as litteras Latini scripserunt. *Hor. Od.* 2, 3,
illa, flavus quam Tiberis lavit. *Id. Sat.* 2, 1,
r uncti Trananto Tiberim; et *ib.* 3, 291. Mane
quo tu indicis jejunia, nudus In Tiberi stabit.
. *A.* 2, 782. leni fluit agmine Tibris; et *ib.* 3,
Siquando Tibrim, vicinaque Tibridis arva In-
. *Lucan.* 6, 810. quam Tibridis alluat unda.
Met. 15, 432. Apenninigenae quae proxima Ti-
s undis. *Claud. in Eutr.* 2, 127. defenso Ti-
. ℙ De Deo fluvii praeside. *Virg. A.* 8, 72.
e, o Tibri, tuo genitor cum flumine sancto;
. 10, 421. Da nunc, Tibri pater. ℙ Prosae
tores integro utuntur: poetae et integro et con-
o, praesertim cum de Deo sermo est.
BERIUS, a, um, V. v. sq.
ĪBĔRĬUS, ii, m. Τιβέριος, praenomen R., ut
empronius Gracchus, de quo *Liv.*, *Cic.* aliique
ulti. *Auct. Epit. nom. R.* Tiberii vocitari coe-
it, qui ad Tiberim nascebantur. ℙ Unico hoc
omine plerumque est appellatus Ti. Claudius
. Nero, qui Liviae Drusillae matris ejus arti-
eum a priore marito Ti. Claudio Nerone repu-
Augusto nupsisset, a vitrico adoptatus, et im-
R. successor constitutus est, cujus vitam scri-
Suetonius. ℙ Adjective usurpavit *Plin.* 36, 7,

11. Sic et (*marmora*) Augustum, ac deinde Tiberium, in Aegypto Augusti ac Tiberii primum principatu reperta; Augustum undatim crispum in vertice, Tiberium sparsa, non convoluta canitie. V. *Isid. Or.* 16, 5. ℙ Licenter secundam syllabam producit *Sidon. carm.* 7, 104. Capreasque Tiberl, Et caligas Caji, Claudl censura secuta est. Recte cum plerisque aliis corripuit *Hor. Sat.* 2, 3, 173. Te, Tiberi, numerare cavis abscondere tristem; et *Phaedr.* 2, 5. Caesar Tiberius cum petens Neapolim. *F.*]

TĪBĬĂ, ae, f. κνήμη, os cruris exterius, ut *Cels.* 8, 1. *f.* docet. *Id. ib.* 11. Cum os scapularum ab humero recedit, et in brachio radius a cubito, et in crure tibia a sura. ℙ Per synecdochen accipitur pro ipso crure. *Phaedr.* 5, 7. concidit casu gravi Nec opinus, et sinistram fregit tibiam. *Plin. ep.* 1, 20. *med.* Genu, aut tibia, aut talus. ℙ A similitudine ita dicitur musicum instrumentum teres et foraminosum, ex arundine aut buxo, aliove ligno, vel ex cruribus gruum, cervorum, aut asinorum, interdum ex ebore, aere, aliave materia ductili: quod ligula inflatum, et foraminibus modo digito obstructis, modo apertis, jucundum edit sonum, αὐλός. Dicitur esse inventum Palladis, quae, cum inflando nimium buccas sibi deformare videretur, abjecit: abjectam sustulit Satyrus, et usurpavit. *Ov. Fast.* 6. a *v.* 696. Hoc idem de Alcibiade narrat *Gell.* 15, 17. Videntur autem Phryges primi adhibuisse in sacris Magnae Deum Matris. Differt a fistula, quae multis calamis constat singula foramina habentibus: tibia uno calamo et foraminibus pluribus. V. *Hor. Od.* 4, 1, 22. Multus fuit ejus usus in scena canendis rebus gestis clarorum virorum, in funeribus, in nuptiis, et in sacris. V. *Ov. Fast.* 6. a *v.* 659. *Hor. A. P.* 202. Tibia non, ut nunc, orichalcho juncta, tubaeque Aemula, sed tenuis, simplexque foramine pauco Adspirare, et adesse choris erat utilis, atque Nondum spissa nimis complere sedilia flatu. *Id. Od.* 3, 19, 18. cur Berecythiae Cessant flamina tibiae? *Id. ib.* 7, 30. Tibiae cantus. *Cic. N. D.* 2, 8. *f.* Tibiae modulate canentes. *Id. Brut.* 51. *f.* Si tibiae inflatae non referant sonum. *Pl. Stich.* 5, 4, 41. Age tibicen, refer ad labias tibias: suffia celeriter tibi buccas. *Nep. Ep.* 2. Cantare carmina tibiis. *Lucr.* 4, 586. tibia digitis pulsata canentum. *Quint.* 1, 10. Duces maximos et fidibus, et tibiis cecinisse, traditum est. *Tibull.* 2, 1, 86. Phrygio tibia curva sono. *Virg. A.* 11, 737. ubi curva choros indixit tibia Bacchi: *curva* dicitur, quia affixum habebat cornu, seu aereum orificium latius in extremo, ut graviorem sonum ederet. Hinc *Stat. Th.* 6, 120. Cum signum luctus cornu grave mugit adunco Tibia, cui teneros suetum producere Manes Lege Phrygum moesta. (*teneros Manes* dicit, quia tibiae cantus primum adhibitus est in funeribus puerorum, postea etiam virorum.) *Ov. Trist.* 51, 48. Tibia funeribus convenit ista meis. [*Plin.* 7, 56, 57. *med.* Obliquam tibiam Midas in Phrygia (*invenit*): geminas tibias Marsyas in eadem gente. *Obliquam tibiam* Graeci πλαγίαυλον dicunt. V. PLAGIAULES. *F.*] ℙ Tibiarum aliae fuere dextrae, aliae sinistrae; [seu aliae incentivae, aliae succentivae *F.*] Illae dextra parte oris et manu dextra a tibicine tenebantur; hae sinistra; et a tibicine modo singulae, modo ambae simul inflabantur, [si tamen fides habenda est *Diomedi*, *F.*] qui 3, 489. docet, si quando monodio agebatur, unam tibiam inflasse artifices; si quando synodio, utramque. Μονῴδιον est cum solus agit histrio sine choro; συνῴδιον, cum choro aut alia persona. [Sed verosimilius est, eas dextras fuisse appellatas, quae, ut ait *Theophrast. Hist. plant.* 4, 12., fiebant ex arundinis parte, quae πρὸς τοὺς βλαστοὺς, et, ut ait *Plin.* 16, 36, 66., quae cacumen antecedit: has *Herodot.* 1, 17. αὐλοὺς ἀνδρηΐους vocat, et *Appul. Flor. n.* 3. gravi bombo concinere docet: sinistras vero, quae, ut ait *Theophrast. l. c.*, πρὸς τῇ ῥίζῃ, et, ut *Plin. l. c.*, quae radicem antecedit: has vero *Herodot. l. c.* αὐλοὺς γυνηκηΐους vocat, et *Appul. l. c.* acuto tinnitu concinere ait. Ex his patet, tibias dextras fuisse, quae gravi sono seria; sinistras, quae acuto festiva argumenta pronuntiabant. Eaedem autem et pares et impares dicebantur: tibicines enim duabus tibiis simul flabant, duabus scilicet dextris, aut duabus sinistris, et tunc paribus tibiis canere dicebantur; cum vero una dextra, et altera sinistra tibia flabant, imparibus: impares porro vocabantur non solum ob sonum diversum, sed etiam quia imparem foraminum numerum habebant; plura enim in sinistra erant, quam in dextra. Hinc in διδασκαλίᾳ *Ter. Andr.* Modos fecit Flaccus Claudii (*servus*, vel *libertus*) tibiis paribus dextris et sinistris, *h. e.* primum duabus paribus dextris, deinde duabus paribus sinistris. Et in *Ter. Heaut.* Acta primum tibiis imparibus, deinde duabus dextris. V. plura de hujusmodi tibiarum differentia ap. *Schneid.* in *Ind. Script. R. R.* in V. *Tibia*, qui ibidem docet, *Plinium* perperam vertisse *Theophrasti l. c.*, qui de iisdem tibiis classicus est. *Varr. R. R.* 1, 2. *med.* Dextera tibia alia, quam sinistra, ita ut tamen sit quodammodo conjuncta, quod est altera ejusdem carminis modorum incentiva, altera succentiva. *Festus:* Dextrarum tibiarum genus est, quae dextra tenentur. *Appul. Flor. n.* 3. Primus Hyagnis manus in canendo discapedinavit, primus duas tibias uno spiritu animavit, primis laevis et dextris foraminibus acuto tinnitu, et gravi bombo concentum musicum miscuit. *F.*] ℙ De tibiis Sarranis. V. SARRANUS. ℙ *Apertae* dicuntur, cum nullo occluso foramine, pleniorem sonum emittunt: unde proverb. ap. *Quint.* 11, 3. *med.* Illa vero jam paene apertis, ut ajunt, tibiis, etc. *h. e.* clariore voce. *Solin.* 5. *med.* tibias memorat praecentorias, vascas, puellatorias, gingrinas, milvinas, Lydias, etc., quae V. suis locis. ℙ *Tibia* dicitur aliquando de carmine, quod cantatur ad tibiam. *Hor. Od.* 1, 12, 1. Quem virum aut heroa lyra vel acri Tibia sumis celebrare, Clio? *h. e.* celebrandum sumis carmine ad lyram, vel tibiam decantato. ℙ Si *Nonio* credimus, olim masc. gen. usurparunt. *Varr.* ap. *eund.* 3, 256. Quaero meas lubidines ad tibias bilingos. Sed lege *bilingues.*

TĪBĬĀLĪS, e, adj. ad tibiam instrumentum musicum pertinens. *Plin.* 16, 36, 66. Arundo tibialis calami, quem auleticon dicebant, *h. e.* faciendis tibiis idonei. *Sidon. ep.* 9, 13. *in carm.* 2. *med.* Date ravulos choraulas, Quibus antra per palati Crepulis reflanda buccis Gemit aura tibialis. ℙ Item ad crus. Hinc *tibiale, is*, n. περικνημὶς, tegumentum tibiae seu cruris. *Suet. Aug.* 82. Hieme feminalibus et tibialibus muniebatur. ℙ De ocrea militari. *Paul. Dig.* 49, 16, 14. *med.* Si miles tibiale, vel humerale alienavit, castigari verberibus debet.

TĪBĬĀRĬUS, ii, m. qui tibias facit, αὐλοποιός. *Inscr.* ap. *Mur.* 949, 1. P. Curius Eupor. tibiarius de Sacra via.

TĪBĬĀTIM, adv. a tibia, qua crus notat. *Titin.* ap. *Fest.* in *Mulleos.* Jam cum mulleis te ostendisti, quos tibiatim calceas. Ita restituit corruptum locum *Jos. Scal.* V. MULLEUS.

TĪBĪCEN, inis, m. αὐλητὴς, qui tibia canit: ea forma, qua *liticen*, *fidicen*, *carnicen*, *lyricen:* nisi quod paenultimam producit, quia contrahitur ex *tibiicen.* *Ov. Fast.* 6, 657. Temporibus veterum tibicinis usus avorum Magnus, et in magno semper honore fuit. *Cic. Acad.* 4, 7. et 27. Simul inflavit tibicen, a perito carmen agnoscitur. *Id. Leg.* 2, 24. Honoratorum virorum laudes cantu ad tibicinem prosequi. *Id. Agr.* 2, 34. Immolare hostias majores ad praeconem, et ad tibicinem. *Plin.* 28, 2, 3. In precationibus tibicinem canere, ne quid aliud exaudiatur. *Id.* 10, 43, 60. Funus celebrare exsequiis, praecedente tibicine. *Gell.* 1, 11. Tibicines inter exercitum (*Lacedaemoniorum*) positi canere inceptabant. *Id.* 4, 13. Viperarum morsibus tibicinem scite modulateque adhibitum mederi. ℙ [Alii erant tibicines Graeci, quibus lasciva modulatio; alii Latini, quibus gravitas propria erat. *Sen. ep.* 76. *med.* Habet tibicen quoque Graecus et praeco concursum; at in illo loco, in quo vir bonus quaeritur. Adde *Varr. R. R.* 3, 17. *F.*] In illo autem *Cic. Mur.* 12. Transit idem jureconsultus tibicinis Latini modo: unde tu me, inquit, etc., tangitur mos JCtorum, qui tum actori formulas petendi, tum reo exceptionem opponenti dictabant. Nam quemadmodum tibicen in scena cum modos faceret, modo ad hunc, modo ad illum histrionem se convertebat, et cantum tibiae ad utriusque agendi rationem accommodabat; ita JCtus modo actori verba praeibat, quibus peteret; modo ei, unde petebatur, quibus exciperet. ℙ Ex more adhibendi tibicines in exsequiis, factum est proverb. *ad tibicines mittere*, h. e. parare necessaria funeri. *Petr. Sat.* 129. Si idem frigus genua manusque tentaverit tuas, licet ad tibicines mittas, *h. e.* actum est de te: desperata est vita tua. Alii leg. *tubicines:* quia tubae quoque in funeribus locum habuerunt. V. TUBA. ℙ Fuit Romae tibicinum collegium, ut significat *Val. Max.* 2, 5. *n.* 4. *Inscr.* ap. *Grut.* 175, 10. Collegio tibicinum et fidicinum Romanorum qui S. P. P. S. *h. e.* qui sacris publicis praesto sunt. De eorum quondam secessione et reductione lepidam historiam habes ap *eund. ib.*, *Liv.* 9, 30. et *Ov. Fast.* 6. a *v.* 657. ℙ Praeterea *tibicen* dicitur lignum stans, columella, pila rusticorum aedificium sustinens: a similitudine, inquit *Festus*, tibiis canentium, qui ut canentes sustinent, ita ille aedificia. *Catull.* 61, 158. Quo tibicine (*domus*) serviat, *h. e.* viro tuo, qui tanquam columen est. *Ov. Fast.* 4, 695. Haec modo verrebat stantem tibicine villam. *Juven.* 3, 193. Nos urbem colimus tenui tibicine fultam Magna parte sui. ℙ Translate. *Arnob.* 2, 92. Post Atlantem gestatorem, bajulum, tibicinem illum, ac destinam coeli.

TĪBĬCĪDĂ. V. CIBICIDA.

TĪBĪCĬNĂ, ae, f. αὐλητρὶς, quae tibia canit. *Mart.* 14, 64. cujus lemma *Tibiae.* Ebria nos madidis rumpit tibicina buccis: Saepe duas pariter, saepe monaulon habet. *Gell.* 1, 11. Feminas etiam tibicinas in exercitu habuit.

*TIBICINĀTOR, oris, m. αὐλητὴς *Gloss. Cyrill.* *B. A.*

TĪBĪCĬNĬUM, ii, n. ars tibicinis. *Appul. Flor. n.*

3. Marsyas cum in artificio patrissaret tibicinii; et *n.* 4. Cum esset in tibicinio apprime nobilis.

TIBICINO, as, n. 1. tibiis cano. *Fulg. Myth.* 3, 9. Ordo tibicinantium. ℙ Item tibicine, seu columella fulcio, sustento. *Tert. Anim.* 38. Desiderabit inquilinus profutura domui, toto inquilinatus sui tempore, non ut ipse substruendus, nec ut ipse loricandus, nec ut ipse tibicinandus, sed tantummodo continendus.

*TIBIGENSE oppidum appellatur a *Plin.* 5, 4. quod Θίγιβα audit *Ptolemaeo.* Fuit autem in Numidia. *B. A.*

*TIBĪLIS, opp. Numidiae. *August. ep.* 128. *in.* ℙ Scribitur et *Thibilis.* ℙ Hinc

*TIBILITĀNUS, a, um, adj. ad Tibilim spectans. *August. de civ. Dei* 22, 8. Aquae Tibilitanae. ℙ *Thibilitanae* vocantur in *Tab. Peut. B. A.*

TIBĪNUS, a, um, adj. a *tibia*, ut Tibini modi, *Varr.* ap. *Non.* 4, 251. et 1, 246.

TIBĪSĒNUS, a, um, adj. ad Tibisim pertinens, qui est fluvius Scythiae, ex Haemo monte nascens, et septentrionem versus in Istrum influens. *Val. Fl.* 6, 50. viridem Myracen, Tibisenaque juxta Ostia.

*TIBISSUS, i, m. Daciae fluvius, hodie *Theis. Inscr.* ap. *Grut.* p. 448. n. 3. ℙ Τίβισκος est *Ptolem. Pathissus* autem *Plin.* 4, 12. *B. A.*

TIBRĬCOLA, ae, m. et f. Tibrin accolens. *Prud.* περὶ στεφ. 4, 174. Pascit item sanctis Tibricolas dapibus.

TIBRĪNUS. V. TIBERINUS.

TIBRIS. V. TIBERIS.

TĪBULLUS, i, m. ex gente Albia fuit hoc cognomine poeta elegiacus, cujus annus natalis fuisse videtur U. C. DCXC. aut DCXCV., et eodem fortasse die, quo natus est Ovidius. Parentes habuit ex equestri ordine. Quod ingenio facili, et egregia forma foret, et amplo patrimonio, nobiliores civitatis sibi conciliavit, in quorum numero fuit Messala Corvinus. Familiariter dilexit Horatium, Ovidium, et Macrum poetas. In amores et delicias paulo proclivior fuit. Libros tres, vel quatuor Elegiarum, sive Amorum composuit. Obiit virenti adhuc aetate, dum pergeret cum Messala in Phaeaciam. Eum ut elegantem, ut tersum commendat *Quint* 10, 1., cultum vocat *Ov. Am.* 1, 15, 28. et *ib.* 3, 9., ubi ejus mortem deflet. V. etiam *Hor. Ep.* 1, 4., et *Vell.* 2, 36. ℙ [*Tibullus, a, um,* adj. Hujusmodi cogn. R., nisi obstaret primae syllabae quantitas, videtur esse diminutivum Tiburtis. *Inscr.* ap. *Grut.* 654, 3. Antia Tibulla. *F.*]

TĪBŬLUS, i, f. genus pinus gracile, succinctius, et enode, liburnicarum ad usus, paene sine resina. *Plin.* 16, 10, 17. [*Pinus pinaster, Ait.]

TĪBUR, ŭris, n. *Tivoli*, Τίβουρις, oppidum Latii, Roma ipsa vetustius, in confinio Sabinorum, ad Anienem fluvium. Conditum fuit a Catillo, seu Catilo Arcade, vel a Tiiburte, seu Tiburno ejus filio, ut est ap. *Sil.* 8, 366. et *Hor. Od.* 1, 18, 2. In ejus agro fuit maxima pomorum copia, et crebri fontes. *Id. ib.* Circa mite solum Tiburis. *Id. ib.* 4, 2, 30. circa nemus uvidique Tiburis ripas; et *ib.* 3, 10. quae Tibur aquae fertile praefluunt. *Id. ib.* 3, 4, 23. Tibur supinum, *h. e.* in colle situm. *Virg. A.* 7, 630. Atina potens, Tiburque superbum. Ubi *Serv.*: aut nobile: aut tangit illud, quod cum aliquando a senatu auxilia poscerent Tiburtes sub commemoratione beneficiorum, hoc responsum acceperunt: superbi estis. *Mart.* 1, 13. (et 4, 62.) Herculeum Tibur, *h. e.* ubi Hercules praecipue colebatur. (V. HERCULEUS.) *Id. ib.* et 4, 64. *f.* vocat *gelidum*, quia in magnis caloribus jucunda ibi propter crebros fontes mansio erat. Confirmat *Stat. Silv.* 1, 3., ubi multae ejus loci laudes. ℙ Sunt qui scrib. *Tybur*, invito *Dausqu.* et *Lapidib.*

TIBURNUS, i, m. Deus praeses Tiburis, et ipsum Tibur. *Stat. Silv.* 1, 3, 74. illa recubat Tiburnus in umbra: Illic sulphureos cupit Albula mergere crines. *Hor. Od.* 1, 7, 13. Et praeceps Anio, et Tiburni lacus, et uda Mobilibus pomaria rivis. ℙ Adjective. *Prop.* 3, 21, 23. Hic Anio Tiburne fluis, Clitumnus ab Umbro Tramite. Alii leg. *Tiburte.*

TĪBURS, urtis, et Tiburtis, e, adj. ad Tibur pertinens, Tiburtinus. *Liv.* 8, 12. Pedanos tuebatur Tiburs, Praenestinus, Veliternusque populus. *Inscr.* ap. *Grut.* 254, 2., 446, 3. et 1088, 12. Senatus populusque Tiburs. *Varr. R. R.* 1, 9. *f.* In Tiburti terra. *Hor. Sat.* 1, 6, 108. Cum Tiburte via praetorem quinque sequuntur Te pueri. V. TIBURTINUS. *Glaucia* ap. *Cic. Or.* 2, 65. *extr.* Villam in Tiburte (*subaudi* agro) habes, cortem in Palatio. *Gell.* 19, 5. In Tiburte rus concesseramus; et *mox*: Promit e bibliotheca Tiburti librum. *Liv.* 7, 11. Adversus Tiburtem hostem. *Stat. Silv.* 1, 3, 99. Tiburtes Fauni. *Hor. Sat.* 2, 4, 70. Tiburtia poma. *Virg. A.* 7, 670. moenia. ℙ *Tiburtes, um,* incolae Tiburis. *Plin.* 16, 44, 87. Tiburtes originem multo ante Romam habent. *Liv.* 7, 11. Commeatu ab Tiburtibus adjutus; et *mox*: Tiburtes bello continere. *Virg. A.* 11, 757. praedam Tiburtum ex agmine Tarchon Portat ovans. *Tac. A.* 14, 22. Idque finibus Tiburtum acciderat. *Inscr.* ap. *Grut.* 1088. Saufejae Alexandriae V. V. Tiburtium calatores Tiburtes posuerunt, *h. e.* Virgini Vestali Tiburtium; et 419, 5. Collegium fabrum Tiburtium. *Tiburtium* habet etiam *Front. Aquaed.* 6. et 66.

TIBURTĪNUS, a, um, adj. ad Tiburtes, et Tibur pertinens. *Prop.* 4, 7, 85. Hic Tiburtina jacet aurea Cynthia terra. *Mart.* 7, 28. silva Dianae Tiburtinae, *h. e* silva in agro Tiburtino Dianae sacra; et *ib.* 80. Tiburtinae oves, *h. e.* quae in Tiburte agro pascuntur; et *ib.* 13. Tiburtini soles. *Plin.* 15, 18, 19. Tiburtina ficus de praecocibus. *Sen. ep.* 119. Tiburtinus calix, *h. e.* fictilis Tibure factus. *Mart.* 4, 57. Tiburtina frigora. V. TIBUR *f.* et *Plin.* 36, 6, 5. et *ib.* 22, 48. Tiburtinus lapis: quem *Vitr.* 2, 7. ait, in aedificiis sufferre et ab oneribus, et a tempestatibus injurias, sed ab igni non posse esse tutum, et ab eo tactum dissilire et dissipari. Ejus multus est Romae usus. *Pall.* 1, 10. calcem quoque ex eo structuris utilem coqui, tradit. *Inscr.* ap. *Mur.* 1271, 3. Loco empto, quo Tiburtini (scil. *lapides*, vel *cippi*) positi quatuor demonstrant: in Fr. P. VI. in Agr. P. VIII. *Alia* optimae notae ap. *Visc. Mus. Pio-Clem.* T. 1. p. 73. ed. Mediol.: Columellam sub horologio Tiburtinam posuerunt. *Alia* ap. *Grut.* 1108, 6. Placuit lapide Tibur. ambos (*defunctos*) in se circumdare, et titulum inscribere D. C. *h. e.* decurionum consensu. ℙ *Tiburtina via* Roma ab Exquilina porta Tibur ducebat. *Plin. ep.* 7, 29. ℙ *Tiburtina pila*, locus Romae, de quo V. *Marlian.* 5, 9. et 26. Memoratur a *Mart.* 5, 22. ℙ *Tiburtinum, i,* villa in Tiburte. *Cic. Phil.* 5, 7. et *Sen. Ben.* 4, 12.

[TĪBURTĬUS, a, um, adj. idem ac Tiburs, vel Tiburtinus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 202. *col.* 1. Nonius Tiburtius. *F.*]

*TICER, fluvius Hispaniae Tarraconensis, versus Galliae fines, in mare Mediterraneum cadens. *Mela* 2, 6. ℙ *Tichis* est *Plin.* 3, 3. ℙ Hodie *Ter* vocatur. *B. A.*

*TICHĬUS, untis, nomen unius ex Oetae montis cacuminibus, et fortasse castelli super illo siti. *Liv.* 36, 16, 17 et 19. *B. A.*

TĪCHŎBĂTES, ae, m. qui super erectos muros graditur: a τεῖχος, murus, et βαίνω, gradior, quemadmodum *schoenobates* est qui per funem ambulat. *Vopisc. Carin.* 18. Exhibuit tichobaten, qui per parietem eluso urso cucurrit.

[TĪCĬDA et Ticidas, ae, m. cogn. R. incertae originis et significationis. *Aulus* autem *Ticidas* fuit poeta Latinus, Ciceroni et Caesari aequalis. *Ov. Trist.* 2, 433. Quid referam Ticidae, quid Memmi carmen, apud quos Rebus abest nomen, nominibusque pudor. Et quorum libris modo dissimulata Perillae Nomine, nunc legitur dicta Metella suo? *Appul. Apol.* Eadem opera accusent C. Catullum, quod Lesbiam pro Clodia nominavit; et Ticidam similiter, quod, quae Metella erat, Perillam scripserit. *Prisc.* 5, 673. Sole quoque vocativo usus A. Ticidas in Hymenaeo: Felix lectule talibus sole amoribus. Ita pro *Atticidas* legendum putat *Vit. M. Giovenazzi* in *Aveja* p. 26. *Sext. Gramm.* 11. Lydiae (scil. *poematis Valerii Catonis, quod Lydia appellatum fuit*) Ticida meminit: Lydia doctorum maxima cura liber. V. PERILLA. Alius fuit L. Ticida, qui C. Julii Caesaris partes est secutus, cujusque mentio est ap. *Hirt. B. Afr.* 44. et 46. *F.*]

TĪCĪNENSIS, e, et

TĪCĪNUS, a, um, adj. ad Ticinum pertinens, Insubriae urbem, nunc *Pavia*, cui nomen dedit Ticinus amnis, nunc etiam *Ticino* dictus, qui eam alluit. Eadem vero urbs, ex probabili conjectura *P. V. Aldini* in *Ant. Lap. Ticin.* p. 53., duplici olim nomine *Papia Ticinum* vocabatur, unde mox, altero compendii causa omisso, prius tantum in usu vulgi remansit. V. PAPIA. Urbis mentio est ap. *Plin.* 3, 17, 21. et *Tac. A.* 3, 5. et *H.* 2, 17. et 68.: fluminis vero ap. *Liv.* 21, 45. et *Plin.* 2, 103, 106. et 3, 16, 20. et *ib.* 17, 21. *Claud. VI. cons. Hon.* 194. frondentibus humida ripis Colla levant pulcher Ticinus et Addua, etc. Adde *Sil.* 4, 81. et 82. et 7, 31., qui ubique primam et secundam producit. *Sidon.* tamen primam corripit *carm.* 7, 552. post damna Ticini. Quod vero legunt aliqui ap. *Sil.* 6, 706. Adde etiam Ticini spumantes sanguine ripas: meliores lib. habent *Addes Ticini*, etc. Hinc *Ticinenses campi* ap. *Aurel. Vict. Epit.* 35. *Sil.* 12, 548. quaeque (*umbrae*) ad Ticina fluenta Oppetiere necem. [*Hujus loci amplificandi atque emendandi curam egregie gessit F.*]

[TĪFĀTĪNUS, a, um, adj. ad Tifata pertinens, montium seriem in Campania prope Capuam, cujus meminit *Sil.* 12, 486. arduus ipse Tifata insidit; et *Liv.* 26, 5. Annibal in valle occulta post Tifata montem imminentem Capuae consedit. Hinc *Tifatina Diana* est ibi culta, ut *Vell.* 2, 25. narrat. *Inscr.* ap. *Mur.* 446, 4. Imp. Caesar Vespasianus Aug. Cos. VIII. fines locorum dicator. Dianae Tifatinae restituit. *Alia* ap. *Reines. cl.* 6. *n.* 91. C. Vellejo C. F. Pal. Urbano Mag. Fan. Dian. Tif., etc. *h. e.* magistro fani Dianae Tifatinae. *F.*]

TIFERNĀTES, um, m. plur. incolae Tiferni, duplicis generis: alii cognomine Tiberini, qui incolunt Tifernum, nunc *Citta di Castello*, oppidum Umbriae ad Tiberim fluvium, quorum meminit *Plin.* 3, 14, 19.; alii Metaurenses, quorum urbs Tifernum, nunc *S. Angelo in Vado*, in eadem Umbria versus fon[tes] Metauri amnis. *Id. ib.* ℙ [Aliud porro fuit Tif[er]num oppidum situm ad fluvium cognominem, n[unc] *Biferno*, qui ex Tiferno monte, nunc *Matese*, [in] mare Adriaticum influit. Oppidi mentionem ha[bet] *Liv.* 9, 44. et 10, 44., fluvii *Plin.* 3, 11, 16. et *M[el.]* 2, 4., montis vero *Liv.* 10, 30. Tifernum oppid[um] fuisse prope pontem *di Limosano* putat *Roman[elli] Topogr. Napol.* T. 2. p. 477. Ex hoc oppido, [aut] et fluvio adjectivus nondum repertus est. *F.*]

*TIGAVAE, arum, opp. Mauretaniae Caesarien[sis]. *Plin.* 5, 2. *B. A.*

[TĪGELLĪNUS et Tigillinus, i, m. dimin. tig[elli]. Est cogn. R, ut C. Sophonius Tigellinus, patre A[gri]gentino, praefectus praetorio sub Nerone, de [quo] multa *Tac.* 14, 48. — 57. et *H.* 1, 72., *Juven.* 1, [155.] et *Suet. Galb.* 15. *F.*]

[TĪGELLĬUS, ii, m. M. Tigellius Hermoge[nes], musicae artis scientia praeditus, C. Caesari dict[ato]ri fuit familiaris, postea Cleopatrae, quia dulc[e] cantabat, et jocabatur urbane; Augusto quoque placuit, ut inter familiares ac domesticos habere[tur]. Erat autem largitor adeo, ut omnibus musicis [et] circulatoribus multa donaret, et ideo morte [ejus] tristes esse factos ait Horatius. Porro autem [ip]sam insectandi hominis non mediocris ingenii ha[buit] Horatius, quod carmina ejus parum scite modu[lata] esse dicebat. Haec *Porphyr.* ad *Hor. Sat.* 1, 2. Ambubajarum collegia, pharmacopolae, Men[dici,] mimae, balatrones, hoc genus omne Moestum [ac] sollicitum est cantoris morte Tigelli. Fuit a[lius] hic Tigellius et tibicen et cantor, Phameae [f.] natione Sardus, Ciceroni parum aequus; id [quod] ipse indicat *Fam.* 7, 24. et *Att.* 13, 49. Adde [Hor.] *Sat.* 1, 3, 4. *F.*]

TĪGILLUM, i, n. δοκίς, δοκίδιον, trabecula, [bre]vum tignum: ut *sigillum* a *signum*. *Tibull.* 2, 1, [39.] Illi (*ruris Dii*) compositis primum docuere ti[gnis] Exiguam viridi fronde operire casam. *Furcas* [hoc] sensu *Sen. ep.* 90. *med.* dixit. *Catull.* 67, 39. [...] suffixa tigillo. *Liv.* 1, 26. *f.* Transmisso per [viam] tigillo, velut sub jugum misit juvenem. *Juve[n.]* 45. Nemo dabit regum quanti subsellia constent quae conducto pendent anabathra tigillo. *Ph[aedr.]* 1, 2. Parvum tigillum. *Appul. Met.* 9. Viden [...] quodam tigillo constrictum, jamque exanimem [...]dere dominum; et *ib.* 1. Tigillum, quod fene[strae] subditum altrinsecus prominebat. ℙ De tigillo [so]rorio, V. SORORIUS. ℙ De quovis ligno. *Pl[aut.]* 2, 4, 21. Clamat, suam rem perisse, de suo ti[gillo] fumus siqua exit foras.

TĪGILLUS, i, m. cogn. Jovis, qui tanqua[m ti]gillum mundum continet ac sustinet. Ita *Au[g.]* *C. D.* 7, 11.

[TIGISENSIS, e, et *F.*]

[TIGISITĀNUS, a, um, adj. ad Tigin, seu [Tigi]sin pertinens, urbem Mauretaniae Caesariensi[s] *Ptolem.* 4, 2. Τιγίν, et in *Itin. Anton.* Tigisi [ap]pellatam. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 6. *n.* 122. Julio [...]culo V. C. patrono Tigisensium. *August. ep.* 68 (al. 162. *n.* 3.) Secundus Tigisitanus, qui tunc [...]bat in Numidia primatum. *F.*]

TIGNĀRĬUS, a, um, adj. ad tignum pertinen[s]. *faber tignarius*, qui tigna dolat, in asseres et [tabu]las secat, et domorum tecta et contignationes [...] δοκοτέκτων, δοκοποιός, item universim qui in [qua]cumque crassioris ligni opere artifex est: qu[i] fuit usus et in militia variis machinis conficie[ndis]. *Cajus. Dig.* 50, 16, 235. Fabros tignarios dic[imus] non eos dumtaxat, qui tigna dolant, sed omnes [qui] aedificant. *Cic. Brut.* 73. *f.* Atheniensium plu[s in]terfuit firma tecta in domiciliis habere, quam [Mi]nervae signum ex ebore pulcherrimum: tamen me Phidiam esse mallem, quam vel optimum fa[brum] tignarium. ℙ In *Inscr.* ap. *Grut.* 360, 2. hab[etur] Collegium fabrorum tignariorum Ostiensium [...] 194, 2. Colleg. Fabr. tignarior. dendrophorum. [...] de 45, 8. et 99, 9. ℙ In prima allata *Inscr.*, [...] que 435, 8. et in duab. aliis ap. *Fabrett.* p. 70[...] 215. et p. 707. *n.* 288. et in aliis ap. *Don. cl.* 6. et *cl.* 5. *n.* 60. scriptum est *tignuarius.*

[TIGNOSERRĀRĬUS, ii, m. faber tignarius [qui] tigna in asseres et tabulas serra secat. *Inscr.* [...]pe Florentiam reperta, quam refert *Laur. Cam[...]* in *Inscr. dell' Accad. Colombaria* T. 1. p. 96. [...] C. Sevio Dec. Col. Tignos. M. Sevius Fr. D. *h.* [...] curioni collegii tignoserrariorum. Itaque, si [...] habenda erudito viro, hic inauditi hactenus co[llegii] mentio est. Is insuper narrat, in agro Flore[ntino] parvum quoddam esse flumen, olim *Sevis*, [nunc] *Sieve* appellatum, quod fortasse propter f[...] gentis Seviae transiens, eidem nomen dediss[e pu]tat. *F.*]

TIGNUM, i, n. et Tignus, i, m. materies [aedi]ficando utilis et opportuna. *Cajus Dig.* 50, 16[, 62.] Tigni appellatione in lege XII. Tabularum omn[is ge]nus materiae, ex qua aedificia constant, sign[ifica]tur. *Ulp. ib.* 47. *tit.* 3. qui est *De digno junct[o]* idem docet: et praeterea ea addit: Quidam [et] tegulam quoque, et lapidem, caementa, ceter[aque] siqua aedificiis sunt utilia, (tigna enim a te[gendo] dicta sunt) hoc amplius et calcem et arenam a[p]pellatione tignorum contineri: sed et in vineis

ellatione omnia vineis necessaria continentur, ut perticae, pedamenta. Haec *Ulp.*, quae confir- itur a *Festo.* ¶ Praecipue dicitur de trabeculis, s, asseribus, δοκὸς, ἰκρίον. Differt a *trabe*, quae proprie significat duo ligna compacta, ut ait *Fe-* : vel dicitur de crassiore arboris trunco dolato. r. 2, 191. Et cum subsiliunt ignes ad tecta do- um, Et celeri flamma degustant tigna, trabes- ; et 6, 240. Disturbare domos, avellere tigna, esque. *Caes. B. C.* 2, 9. Supra eum locum duo a transversa injecerunt, quibus suspenderent contignationem: supraque ea tigna directo trans- as trabes injecerunt, easque axibus religaverunt. *Met.* 8, 647. furca levat ille bicorni Sordida ter- uis nigro pendentia tigno. *Lucr.* 5, 1266. levare adere tigna, Et terebrare etiam, ac pertundere, ue forare. *Caes. B. G.* 4, 17. Tigna bina ses- edalia in flumen defigere, fistucisque adigere. . *A. P.* 279. modicis instravit pulpita tignis. p. 4, 6, 50. tigna cava, *h. e.* naves. ¶ In masc. *Liv.* 44, 5. Longi duo validi asseres in terra gebantur: in eos transversi incumbentes tigni ad enos longi pedes injungebantur. ¶ *Tignum jun-* apud JCtos est immissum in parietem alienam. XII. Tabularum neque solvere permittit tignum ivum aedibus vel vineis junctum, neque vindica- Quod providenter lex effecit, ne vel aedificia hoc praetextu diruantur, vel vinearum cultura etur. Sed in eum, qui convictus est junxisse, in um dat actionem. *Ulp. l. c.*

IGRĬFER, ra, rum, adj. tigres ferens. *Si- carm.* 2, 444. tigriferi pharetrata per arva Ni- is.

GRĪNUS, a, um, adj. ad tigrem spectans, ut sae tigrinae, quae longis macularum notis refe- virgatas, ut poetae vocant, tigres: quomodo n ab intorto macularum discursu dictae sunt sae pantherinae. *Plin.* 13, 15, 30. Mensis prae- a dos in venam crispis, vel in vortices parvos: oblongo evenit discursu, ideoque tigrinum ap- tur: hoc intorto, et ideo tales pantherinae vo- ur.

GRIS, is, et idis, m. et f. τίγρις, ὁ, καὶ ἡ, Me- m, et Armenorum lingua sagittam significat, ut *r. L. L.* 4, 20. et *Plin.* 6, 27, 31. docent. Hinc m nomen ferae omnium velocissimae, saevissi- , et variis maculis pellem distinctam habenti: multa copia in Armenia, India, et Hyrcania. *ro l. c.* Tigris, qui est, ut leo, varius, qui vi- capi adhuc non potuit. *Plin.* 8, 17, 25. Augu- tigrim primus omnium Romae ostendit in cavea suefactum. *Manil.* 5, 707. Ille tigrim rabie sol- *Lucan.* 1, 327. Utque ferae tigres nunquam ere furorem, Quas nemore Hyrcano, matrum lustra sequuntur, Altus caesorum pavit cruor ntorum, etc. *Ov. Met.* 7, 32. Hoc ego si pa- tum me de tigride natam, etc. fatebor. *Virg.* 367. Hyrcanaeque admorunt ubera tigres. *Id.* 5, 29. Armenias curru subjungere tigres. *Sil.* 1. Caucaseae tigres. *Virg. G.* 2, 151. rabidae. eg. *rapidae*. *Lucan.* 5, 405. Ocior et coeli flam- et tigride feta. *Virg. A.* 9, 730. Immanem ve- pecora inter inertia tigrim. *Id. G.* 3, 248. pes- tigris; et *ib.* 4, 407. atra. *Hor. Od.* 1, 23, 9. ra. *Sen. Oct.* 86. trux. *Id. Hipp.* 63. varia; et 44. virgata. *Id. Thyest.* 707. jejuna. *Ov. Her.* 6. Quis scit, an haec saevas tigridas insula ha- ¶ De hac fera verba facit *Plin.* 8, 18, 25. V. in RAPTOR; et *Solin.* 17. et *Melam* 3, 5. *med.*, e ratione eam venandi multa disserunt. ¶ De quae fieri non potest. *Hor. Ep.* 16, 31. tigres dere cervis; et *A. P.* 13. Serpentes avibus ge- ntur, tigribus agni. ¶ Dicuntur tigres Bacchi m trahere. *Virg. A.* 6, 806., *Hor. Od.* 3, 3, *Ov. Am.* 1, 2, 48. et *Her.* 2, 80. et *A. Am.* 1, *Sil.* 15, 80. et 17, 647. et *Sen. Med.* 84. ¶ is *inanis* est pellis tigrina. *Stat. Th.* 6, 722. genitus Talao victori tigrin inanem Ire jubet. . tigridis exsuvias *A.* 11, 577. dixit. Absolute *Th.* 9, 685. equus, quem discolor ambit Tigris, ratis adverberat unguibus armos. *Claud. Rapt.* 1, 17. quem Parthica velat Tigris, et auratos dum colligit ungues. ¶ Ab eadem sagittae ve- ate datum est nomen fluvio Asiae celebri, qui ontibus Armeniae ortus, Assyriam et Mesopota- disterminans, Chaldaeam intersecans, Euphra mum receptus in sinum Persicum influit. V. 6, 27, 31. Adhibetur solum in masc. gen. *Hor.* , 14, 46. Nilusque et Ister, te rapidus Tigris, *Lucan.* 3, 261. At Tigrim subito tellus absor- iatu, Occultosque tegit cursus, rursusque re- n Fonte novo flumen pelagi non abnegat undis. *Plin. l. c.*) *Id* 8, 370. effusaque plano Tigridis solo; et 6, 256. Quaque caput rapido tollit cum de magnus Euphrates; et 8, 213. populosque tes Euphraten, et adhuc securum a Caesare Ti- *Manil.* 4, 804. Et tigris, et rubri radiantia li- ponti. *Sen. Herc. Fur.* 1324. Persica violentus Tigris. ¶ Item cani venatico ap. *Ov. Met.* 3, ¶ Est et navis hoc nomine ap. *Virg. A.* 10, ab insigni ejus ferae in prora; atque etiam in ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 410. D. M. L. Va- lerii Papiriani Mil. Cl. Pr. Mis. ex III. Tigride, na- tione Alex., etc.

[TIGURĪNUS, a, um, adj. ad Tigurum, seu Ti- gorum pertinens, olim Helvetiae pagum, nunc splen- didam urbem, quae *Zurigo* dicitur. *Caes. B. G.* 1, 12. Is pagus appellatur Tigurinus, nam omnis ci- vitas Helvetia in quatuor pagos divisa est. *Inscr.* ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 366. Genio pagi Ti- gor. P. Gracchius Paternus Cur. Col. Fec. Hinc *Tigurini, orum*, incolae illius pagi, ap. *Caes. ib.* Tigurini eodem proelio L. Pisonem legatum inter- fecerant. *F.*]

*TILAVENTUM flumen in Venetis fuit. *Plin.* 3, 18. Flumina, Romantinum, Tilaventum majus mi nusque. Τιλαουέμπτος est *Ptolemaeo*, hodie vero *Tagliamento* dictum. *B. A.*

TĬLĬĂ, ae, f. φιλύρα, arbor, de qua *Plin.* 16, 14, 25. In tilia mas et femina differunt omni modo. Namque et materies mari dura, rufiorque, ac no- dosa, et odoratior: cortex quoque crassior, ac de- tractus inflexibilis. Nec semen fert, aut florem, ut femina, quae crassior arbore, materie candida, prae- cellensque est. Mirum in hac arbore, fructum a nul- lo animalium attingi *exceptis apibus. Virg. G.* 3, 183.): foliorum corticisque succum esse dulcem. In- ter corticem ac lignum tenues tunicae multiplici membrana, e quibus vincula, tiliae vocantur: te- nuissimae earum philyrae, coronarum lemniscis ce- lebres antiquorum honore. Materies teredinem non sentit, proceritate perquam modica, verum utilis. Haec *Plin.*, qui 24, 8, 33. prosequitur ejus utilitates in medicina. *Virg. G.* 1, 173. Caeditur et tilia ante jugo levis, *h. e.* ad jugum faciendum, ne col- la boum laedantur; et *ib.* 2, 449. Tiliae laeves; et *ib.* 4, 183. pingues. *Ov. Met.* 10, 92. molles. ¶ Tiliarum etiam philyris usi sunt veteres ad scriben- dum. V. PILYRA. ¶ Falluntur, qui primam syl- labam produci posse putant, ex illo *Seren. Sammon.* 12, 167. Fraxinea in flammis quem fundit tilia suc- cum. *Talea* enim legendum: vel *tilia* pro *talea* est. V. TALEA.

TĬLĬĂCĔUS, a, um, adj. φιλύρινος, qui est ex tilia. *Capitol. Anton. P.* 13. Cum esset longus, et senex, incurvareturque, tiliaceis tabulis in pectore positis fasciabatur, ut rectus incederet.

TĬLĬĂGĬNĔUS, a, um, adj. tiliaceus, *Colum.* 12, 45. *med.* Arculae fagineae, vel etiam tiliagi- neae, quales sunt, in quibus vestimenta forensia conduntur.

TĬLĬĀRIS, e, adj. tiliaceus. *Coel. Aurel. Tard.* 5, 1. *med.* Tabula tiliaris.

*TILURI PONS, locus, fortasse opp., Illyridis. *Anton. Itin. B. A.*

[TĪMĂ, ae, et Time, es, f. τιμή, dignitas, ho- nor. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1252, 6. Cn. Cor- nelius Alexander fecit sibi, et Corneliae Timae ma- tri suae. *Alia* ap. *Gud.* 294, 4. Juniae Time Junia Mariana sorori. *F.*]

*TIMĀCHI, orum, populi Moesiae. *Plin.* 3, 26. *B. A.*

*TIMĂCHUS, i, m. Moesiae fluvius. *Plin.* 3, 26. *B. A.*

*TIMĂCUM, (Timachum), i, n. oppidum duplex Moesiae, majus minusque. *Tab. Peuting. B. A.*

*TIMAEUS, i, m. Τίμαιος, historicus Siculus, Tauromenites; regnante Agathocle vixit, tempori- bus Ptolemaeorum Lagi ac Philadelphi. *Cic. de Or.* 2, 14. *Id. Fam.* 5, 12. et *Nat. Deor.* 2, 27. *Nep. Alcib.* 11. ¶ Timaeus alter, philosophus, Locren- sis, Pythagoreus, Platoni aequalis, cujus nomine Plato librum inscripsit *de natura* s. *de mundo*, quem Latine convertit Cicero. *Cic. de Fin.* 5, 29. Adde *Tusc.* 1, 25. *extr.* ¶ Timaeus ex amicis Alexan- dri Magni, qui rege in urbe Oxydracarum periclitan- ti subveniens, multis adverso corpore vulneribus ac- ceptis, egregiaque edita pugna, cecidit, narrante *Curt.* 9, 5. *B. A.*

*TIMAGĔNES, is, m. Τιμαγένης, rhetor et hi- storicus, omnium in literis studiorum antiquissimam Musicen esse dixit, ut ait *Quint.* 1, 10. Ejus memi- nit *Hor. Ep.* 1, 19, 15. et cum laude *Ammian.* 15, 9. Sed ei lingua immoderatius uso Augustus domo sua interdixit, et ejus hospiti Pollioni Asinio dixit: θηριοτροφεῖς, i. e. viperam nutris. *Sen. de Ira* 3, 23. ¶ Alius historicus, qui de rebus scripsit Ale- xandri Magni, ut colligitur ex *Curt.* 9, 5. *B. A.*

*TIMAGŎRAS, ae, m. Τιμαγόρας, Atheniensis, capitali judicio affectus, quod Darium, ad quem legatus missus fuerat, more Persarum adulando ado- raverat. *Val. Max.* 6, 43. ¶ Item insignis pictor, Chalcidicus, de quo *Plin.* 35, 9. *B. A.*

[TĪMANDRĂ, ae, f. honorans virum: a τιμάω, honoro, et ἀνὴρ, ἀνδρὸς, vir. Est nomen propr. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 682, 1. Timandra mater. *F.*] ¶ *Ledae filia, Helenae soror, Echemo Arcadi nupsit. *Serv.* ad *Virg. A.* 8. Cf. et *Pausan.* 8, 5. *B. A.*

*TIMANTHES, is, m. Τιμάνθης, pictor egregius, qui Parrhasii pictoris temporibus vixit. Hujus est Iphigenia oratorum laudibus celebrata, qua stante ad aras peritura, quum moestos pinxisset omnes, et tristitiae omnem imaginem consumsisset, patris vul- tum velavit, quem digne non poterat ostendere. Sunt et alia ingenii ejus exemplaria, veluti dormiens Cyclops in parvula tabella, cujus et sic magnitudi- nem exprimere cupiens, pinxit juxta Satyros thyrso pollicem ejus metientes: atque in omnibus ejus ope- ribus intelligitur plus quam pingitur. Haec *Plin.* 35, 9. *extr.* et 10. Adde *Cic. Brut.* 18. et *Or.* 22. *Quint.* 2, 13. *B. A.*

*TIMARCHĪDES, is, nobilis statuarius, cujus meminit *Plin.* 34, 8. *B. A.*

*TIMARCHUS, i, statuarius quidam ap. *Plin. ib. B. A.*

*TIMARĔTE, es, f. Τιμαρέτη, filia Myconis pi- ctoris, qui minoris cognomine distinctus est, quae et ipsa pinxit. *Plin.* 35, 9. et 11. *B. A.*

*TIMARIS, idis, f. regina quaedam, memorata a *Plin.* 37, 10. *B. A.*

*TIMARISTUS, i, scriptor quidam, fortasse me- dicus, qui de plantis scripsisse dicitur a *Plin.* 21, 31. *B. A.*

TĪMĀVUS, i, m. Τίμαυος, fluvius Carnorum ul- tra Aquilejam, et prope Tergeste in Tergestinum si- num maris Adriatici influens. *Plin.* 2, 103, 106. et 3, 18, 22. ¶ Novem ei capita seu fontes tribuunt. *Mela* 2, 4. Interfluit Timavus novem capitibus ex- surgens, uno ostio emissus. (Adde *Strab. l.* 7.) *Virg. A.* 1, 249. fontem superare Timavi, Unde per ora novem It mare proruptum, etc. *Claud. VI. cons. Hon.* 197. inque novem consurgens ora Timavus. Hinc *Timavum multifidum* dixit *Mart.* 8, 28. Idem *Ledaeum* cognominat 4, 25. V. LEDAEUS. ¶ *Virg.* post descriptum *l. c.* Timavum subdit v. 251. Hic ta- men ille (*Antenor*) urbem Patavl, sedesque locavit Teucrorum, etc. Ex quo creditum est, esse Medoa- cum, qui Patavium interfluit, nunc *Brenta*. Certe *Mart.* 13, 89. Euganeum; *Lucan.* 7, 194. Anteno- reum appellat: et *Stat. Silv.* 4, 7, 55. T. Livium Patavinum, Timavi alumnum. Mens tamen *Virgilii* non fuit Timavum Euganeum et Patavinum fac- re, cum nimis procul ab ea urbe sit: sed cum Venus ibi cum Jove in aethere summo, et vertice coe- li (ut ait v. 227. et 229.) loquens indicatur, atque inde terras jacentes despiciens, postquam, Ante- noris navigationem in ultimum usque maris Adriati- ci sinum descripsit, conversis paulum oculis Euga- neam oram monstrat, et subdit: Hic tamen ille ur- bem Patavl, etc. Accedunt prope huic interpretatio- ni, qui v. *hic* non adverb., sed pronomen putant.

[TIMBRĬĀNUS, a, um, adj. ad Timbriam perti- nens, Phrigiae oppidum, in cujus nummis ap. *Sestin. class. gen.* p. 127. *TIMBPIAΔEΩN. Plin.* 5, 27, 25. Philomelienses, Timbriani. Alii perperam leg. *Tym- briani. F.*]

TĬMĔFACTUS, a, um, part. ab inus. *timefacio: Lucr.* 2, 43. His tibi tum rebus timefactae religio- nes Effugiunt animo. *Cic. Off.* 2, 7. timefacta liber- tas. Alii leg. *tremefacta.*

TĬMENS, entis, part. a *timeo: Ov. Met.* 14, 215. mortem timens. *Lucr.* 6, 1237. Vitai nimium cupidi, mortisque timentes. *Virg. A.* 2, 729. comiti timens.

TĬMĔO, es, ui, a. 2. φοβοῦμαι, vereor, formido, horreo, metuo. Volunt quidam esse a δεῖμα, me- tus. Quid a *metuo* differat, V. ibi. *Ter. Ph.* 5, 8, 9. Non pol temere est, quod tu tam times. *Cic. Fam.* 1, 5. Quamquam omnia sunt metuenda, nihil magis quam perfidiam timemus. *Ter. Andr.* 2, 5, 8. Nunc nostrae parti timeo, quid hic respondeat. *Caes. B. C.* 3, 27. Qui modo sibi timuerant.. *Sall. Jug.* 43. Timere libertati. *Ter. Heaut.* 3, 2, 20. Syre, tibi timui male. *Cic. Att.* 7, 6. De republica valde ti- meo. *Caes. B. G.* 5, 57. De suo ac legionis periculo nihil timebat. *Gell.* 19, 1. *med.* Timere pro anima alicujus. *Nep. Dion.* 4. Ne cum inter se timerent, alteruter alterum praeoccuparet, *h. e.* alter alterum timeret. *Cic. Sull.* 20. *f.* A quo quidem genere ego nunquam timui. *Ter. Andr.* 1, 5, 29. Misera timeo incertum hoc quorsum accidat. *Cic. Att.* 12, 24. Neque ei deesse volebam, et quid possem, timebam; et *ib.* 2, 20. *med.* Haec quo sint eruptura, timeo. *Id. Div. Verr.* 13. Jam nunc timeo, quidnam pro exspectatione omnium, et magnitudine rerum di- gnum eloqui possim. *Brut.* ad *Cic. Fam.* 11, 10. *f.* Haec quemadmodum explicari possint: aut, a te cum explicabuntur, ne, impediantur, timeo. *Cic. Att.* 3, 8. Istic quid agatur, magnopere timeo. ¶ *Timeo ut* de iis, quae fieri cupimus: *timeo ne* de iis, quae nollemus. *Cic. Fam.* 14, 2. *f.* Omnes labores te excipere video, timeo, ut sustineas. *Ter. Andr.* 1, 5, 34. Hoc timet, ne deseras se. ¶ Cum infini- to. *Plin.* 17, 14, 24. Timebant prisci truncum fin- dere. *Hor. Ep.* 1, 5, 2. Nec modica coenare times olus omne patella, *h. e.* aversaris, dedignaris. *Ov. Pont.* 3, 1, 119. Quid trepidas? quid adire times? *Id. Her.* 15, 172. nec saxo desiluisse time. *Tibull.* 1, 4, 17. Nec jurare time. *Sen. Ag.* 73. Metui cu- piunt, metuique timent. ¶ *Timere quippiam ali- cui,* h. e. ne noceat. *Plin.* 14, 16, 19. *n.* 1. Timent aegris vini noxam. *Juvenal.* 6, 17. Furem time- re caulibus aut pomis. *Quint.* 4, 1. Judex reli- giosus libentissime patronum audit, quem justi- tiae suae non timet, *h. e.* ne suae justitiae insi- dietur. ¶ De rebus inanimis. *Pall.* 3, 24. Cau- les solum pingue diligunt, arenam et glaream ti- ment. ¶ Passive. *Lucan.* 8, 300. pila timentur Parthis. *Mart.* 3, 41. Mentoris manu ducta Lacerta

vivit, et timetur argentum; et 11, 18. Fines mus populatur, et colono Tanquam sus Calydonius timetur. *Ov. Her.* 4, 104. dente timendus aper. *Id. Met.* 14, 256. ursa timenda. *Hor. Epod.* 6, 9. Voce timenda complere nemus. *Id. Od.* 3, 1, 5. Reges timendi. ℙ Impersonaliter. *Sen. Med.* 885. Avidus furit ignis: jam domus tota occidit: urbi timetur. Adde *Lucan.* 7, 138. ℙ Part. *Timens* V. s. l.

[TĬMESCO, is, n. 3. idem ac timeo. *Not Tir.* p. 71. Timet, timescit. Hinc part. *timescens* ap. *Ammian.* 31, 4. *f.* Athanaricus paria timescens abscessit. Alii leg. *pertimescens*. *F.*]

[TĪMĒSITHEUS et Timasitheus, i, m. aestimans seu honorans Deum: a τίμησις, et Dorice τίμασις, aestimatio, et Θεός, Deus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Spon. Miscell. antiq.* p. 148. C. Furius Sabinius Aquila Timesitheus. Hic idem videtur esse pater Furiae Sabiniae Tranquillinae, uxoris M. Antonii Gordiani Imp., qui a *Capitol. Gord.* 27. perperam dicitur *Misitheus*. V. *Eckhel. D. N. V.* T. 7, p. 319. ℙ Hoc etiam nomine appellatus est Liparensium seu Liparithanorum vir princeps. *Liv.* 5, 28. Forte eo anno in summo magistratu erat Timasitheus quidam. Adde *Val. Max.* 1, 1, 4. *extr.* *F.*]

*TIMICI, opp. Mauretaniae Caesariensis. *Plin.* 5, 2. ℙ Τιμίκη est *Ptolemaeo*. ℙ Hinc

*TIMICITANUS, a, um, ad oppidum illud spectans. *Notit. Afric.* (inter *Episcop. Mauritan.*) Honoratus Timicitanus. *B. A.*

TĬMĬDĒ, adv. φοβερῶς, pavide, verecunde, minus audacter. *Cic. Fin.* 5, 2. *extr.* Tum ille timide, vel potius verecunde, Facio, inquit, equidem. *Id. Tusc.* 2, 53. Nequid abjecte, nequid timide, nequid ignave, nequid serviliter, muliebriterve faciamus. *Quint.* 11, 1. *med.* Timidissime dicere. *Caes. B. C.* 1, 19. Omnia timidusque trepidantius agere. *Cic. Quint.* 16. Timide, et pedetentim istuc descendunt, vi ac necessitate coacti, inviti. *Caecin.* ad *Cic. Fam.* 6, 7. Parce et timide de aliquo scribere. *Cic. Sull.* 29. Timide modiceque dicere de aliquo. *Hor. A. P.* 171. de sene: res omnes timide gelideque ministrat. *Sen. Hipp.* 593. timide qui rogat, Docet negare. ℙ Contrarium est *fidenter*. *Cic. Div.* 2, 31. *med.* Timide fortasse signifer *(signum)* evellebat, quod fidenter infixerat.

TĬMĬDĬTAS, atis, f. δειλία, proclivitas ad timorem, angustus et parvus animus. [*Discrimen est inter *timor* et *timiditas*: hoc sumitur ethice estque habitus vitiosus; *timor* physice estque affectus. *Ignavia* cum *timiditate* congruit, ut genus cum specie: fieri potest, ut, *timiditas* excusari queat, *ignavia* nunquam. Cf. *Doederl.* 2, 196.] *Cic. Tusc.* 5, 18. In quem cadit metus, in eundem formido, timiditas, pavor, ignavia. *Id. Part.* 23. Verecundiam timiditas imitatur. *Id. Fin.* 4, 19. Ex rebus timiditas, non ex vocabulis nascitur. *Pacuv.* ap. *Non.* 3, 246. Fare, quae cor tuum timiditas territat. *Cic. Or.* 2, 74. Cautio et timiditas in causis; et *ib.* 3. Pudore a dicendo, et timiditate ingenua quadam refugisti. *Id. Tusc.* 3, 7. Timiditas et ignavia. *Id. Mil.* 16. Quantae in periculis fugae proximorum, quantae timiditates. *Plin. ep.* 2, 10. *extr.* Cunctatio cum modum excedit, verendum est, ne inertiae et desidiae, vel etiam timiditatis nomen accipiat.

TĬMĬDŬLĒ, adv. aliquantum timide. *Appul. Met.* 4. Timidule per balneas reptare.

TĬMĬDUS, a, um, adj. δειλός, ἐπιδεής, qui est angusti animi, meticulosus, pavidus. *Sen. Ben.* 4, 26. *f.* Timidus dicitur aliquis, quia stultus est: dicitur timidus proprie, natura etiam ad inanes sonos pavidus. *Cic. Fam.* 2, 18. Moleste ferebat, se a te, quem omnium fortissimum judicaret, timidum atque ignavum judicari. *Id. Pis.* 50. *med.* Timidus ac tremens. *Id. Off.* 1, 24. Nunquam periculi fuga committendum est, ut imbelles timidique videamur; et *ib.* 3, 32. *f.* Quae timido animo, humili, demisso, fractoque fiunt. *Id. Fam.* 7, 17. Timidus in labore militari. *Id. Fin.* 2, 20. Ita non timidus ad mortem, ut in acie sit ob rempublicam interfectus. *Hirt. B. G.* 8, 13. Utrum secundis rebus insolentiores, an adversis timidiores essent. *Ov. Met.* 5, 224. timidissime Phineu; et *A. Am.* 1, 117. timidissima turba columbae. (*Varr. R. R.* 3, 7. Nihil enim timidius columba.) *Id. Her.* 19, 172. Timidus amor. *Id. Met.* 1, 525. Timido cursu fugere. *Id. Am.* 1, 5, 8. timidus latebras sperat habere pudor. *Id. Met.* 6, 791. Timida fides. *Id. Her.* 16, 375. spes. *Id. Pont.* 2, 8, 51. vota. *Id. Trist.* 5, 8, 28. Timidae preces; et *Fast.* 1, 4. Timida navis; et *Trist.* 2, 228. manus. ℙ Cum infinito. *Hor. Od.* 4, 9, 52. Pro patria timidus perire; et *ib.* 3, 19, 2. mori. Adde *Sil.* 16, 575. Cum genitivo. *Hor. A. P.* 28. Timidus procellae. *Sen. V. B.* 21. Nocturna animalia abduntur in aliquas rimas timida lucis ℙ *Mater timidi flere non solet* ap. *Nep. Thras.* 2. proverb.

*TIMOCHARES, is, m. Τιμοχάρης, Ambraciensis quispiam regis Pyrrhi amicus, qui ad C. Fabricium Consulem furtim venit, ac praemium petivit: et si de praemio conveniret, promisit regem venenis necare: idque facile esse factu dixit; quoniam filii sui pocula in convivio regi ministrarent. Eam rem Fabricius ad senatum scripsit. Senatus legatos ad regem misit: mandavitque, ut de Timochare nihil proderent, sed monerent, uti rex circumspectius ageret, atque a proximorum insidiis salutem tutaretur. Refert *Gell.* 3, 8. ex Valerii Antiatis historia. *B. A.*

*TIMOCLES, is, statuarius quidam. *Plin.* 34, 8. ℙ Et saltator. *Cic. in Pis.* 36. *B. A.*

[TIMOCRĂTES, is, m. Τιμοκράτης, censu potens: a τιμή, census, et κρατέω, potens sum. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 834. T. Flavius T. F. Fab. Timocrates Roma. *F.*] ℙ *Metrodori Epicurei frater, qui, quia nescio quid ab Epicuro dissentiebat, totis voluminibus ab eo concidebatur. *Cic. Nat. Deor.* 1, 33. *B. A.*

[TIMŎLAUS, i, m. honorans populum: a τιμάω, λαός, populus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 560. *n.* 77. D. M. Licinii Timolai. *F.*]

TĪMŎLEONTEUS, a, um, adj. Τιμολεόντειος, ad Timoleontem pertinens, qui fuit vir Corinthius, pacis et belli artibus nobilis: ut Timoleonteum gymnasium, *Nep. Timol.* 5.

TIMOLĪTES. V. TMOLITES.

TĪMOLUS. V. TMOLUS.

*TIMOMACHUS, i, m. Τιμόμαχος, pictor nobilis, Byzantius, Caesaris dictatoris aetate fecit Medeam et Ajacem, quos ipse Caesar LXXX talentis emit, in temploque Veneris dicavit. *Plin.* 7, 38. et 35, 11. *Auson. Epigr.* 121. et 122. *B. A.*

*TĪMON, onis, m. Τίμων, Atheniensis, temporibus vixit belli Peloponnesiaci, ut ex Aristophane ac Platone perspicere licet; a quibus describitur ut inhumanus, ac vitans hominum congressus, praeterquam unius Alcibiadis adolescentis. Interrogatus quae cum illo causa esset amicitiae, *Quod sciam*, inquit, *illum quandoque multorum malorum Atheniensibus causam futurum.* Quum semel in concionem ascendisset, facto silentio mirantibus omnibus inquit, *Est mihi, O! viri Athenienses, pone domum parvus hortus, ubi ficus coaluit quaedam, in qua permulti nostri cives se suspenderunt. In eodem nunc ego loco aedificare volo. Quamobrem visum est mihi vos publice admonere, si quis forte sit, qui se prius velit suspendere, antequam arbor excidatur.* His igitur de causis ab Atheniensibus μισάνθρωπος est appellatus, quasi genus hominum infensum habuerit. Sed et mortuo mirum contigit, ut sepulcrum ejus, quod erat in litore, mare quasi perosum, exundatione ab se absterruerit, longeque expulerit. In ejus sepulcro hoc erat epitaphium, quod ipse sibi fecit: Ἐνθάδ᾽ ἀποῤῥήξας ψυχὴν βαρυδαίμονα κεῖμαι· Τοὔνομα δ᾽ οὐ πεύσεσθε, κακοὶ δὲ κακῶς ἀπόλοισθε. *Hic sum post vitam miseramque inopemque sepultus: Nomen non quaeras: Dii, lector, te male perdant.* Haec et plura *Plutarchus* in *Antonio* p. 948. De hoc etiam *Cic. de Amicit.* 23. et *Tusc.* 4, 11. *extr.* ℙ Item insignis pictor, de quo *Plin.* 34, 8. ℙ Timon, Apolloniates seu Nicenus philosophus, apud Chalcedonem philosophiam et oratoriam exercuit, temporibus Ptolemaei Philadelphi. Scripsit tragoedias, comoedias et satyras. *Gell.* 3, 17. Timon amarulentus librum maledicentissimum conscripsit, qui σίλλος inscribitur. In eo libro Platonem philosophum, quem dixeramus tenui admodum pecunia familiari fuisse, contumeliose appellat, quod impenso pretio librum Pythagoricae disciplinae emisset, exque eo Timaeum nobilem illum dialogum continuasset. ℙ Alius, hoc nomine, ap. *Liv.* 33, 5. et 37, 44. *B. A.*

[TIMONIACENSIS, e, adj. ad Timoniacum pertinens, Galatiae oppidum. *Plin.* 5, 32, 42. Sebasteni, Timoniacenses. *F.*]

*TIMONĪUS, a, um, adj. ad Timonem pertinens. Huc refertur de *Turnebi* sententia (*Advers.* 24, 33.) *Sen. ep.* 8, 66. Non est quod nunc existimes me dicere Timoneas (Timonias) coenas, et pauperum cellas, *h. e.* solitarias, coenas non coenas, non κοινὰς s. communes. Sed variat lectio Gronov. ad *modicas coenas*. V. *Chiliad.* *B. A.*

TĬMOR, oris, m. φόβος, opinio mali impendentis, metus, formido, pavor. [*Etymon. *Pseudo-Fronto* facit ita, ut hoc voc. et *tumor* uno nomine comprehendat; negante *Doederl.* l. mox l.: alii ad Gr. δειμός referunt. *Thiersch.* Gr. p. 387. originem vidit in τίω, quod vehementer prob. *Doederl.* 2, 194. ubi v.] *Cic. Tusc.* 4, 8. Timor est metus mali appropinquantis. *Pl. Cas.* 3, 5, 25. et 59. Timor praepedit linguae dicta. *Id. Rud.* 1, 2, 85. Prae timore in genua concidit. *Cic. Phil.* 2, 36. Bonum te timor faciebat, non diuturnus magister officii. *Id. Att.* 5, 20. Cassio animus accessit, Parthis timor injectus est. *Id. Agr.* 1, 8. Spem improbis ostendistis, timorem injecistis. *Sall. in or. Lep. ad pop. R.* et *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 18. Timorem facere alicui. *Cic. Or.* 2, 51. *extr.* incutere. *Brutus et Cassius ad Anton. Fam.* 11, 2. *med.* Maximo timore affici de aliquo. *Val. Fl.* 8, 35. icta timore gravi. *Caes. B. G.* 1, 22. *f.* timore perterritus. *Id. ib.* 39. Timor exercitum occupavit. *Sall. Cat.* 32. mihi incessit. *Petr. Sat.* 128. mentem altus habet. *Tac. A.* 12, 51. Timor aeger. *Cic. ad Brut.* 1, 3. perculsus. *Id. Fam.* 2, 10. *f.* Haec aestas habuit hunc exitum satis felicem: ea quae sequitur, magno est in timore. *Id. Att.* 5, 14. Magno timore esse, *h. e.* valde timere. *Lucan.* 3, 82. et 6, 671. Timori esse alicui, *h. e.* terribilem esse. *Colum.* 11, 3. *f.* Ubi timor est, ne autumnalis satio hiemis gelicidiis peruratur. *P[l.] Truc.* 4, 3, 50. Timore torpere. *Ter. Ad.* 4, 4, [2.] obstupescere. *Ov. Met.* 7, 630. pavido mihi membr[a] timore Horruerant. *Cic. in Sen.* 8. Timorem alic[ui] depellere. *Id. Cat.* 1, 7. *extr.* eripere. *Id. Fam.* [1,] 21. *f.* omnem abjicere; et *Somn. Scip.* 1. omitter[e.] *Ov. Her.* 18, 57. deponere. *Virg. A.* 1, 202. mi[t]tere; et *ib.* 454. lenire. *Hirt. B. Alex.* 8. minuer[e.] *Ov. Met.* 9, 774. Mederi timori. *Caes. B. C.* 3, 6[..] Colligere se ex timore. *Ov. Met.* 14, 490. sors [..]tem ubi pessima rerum, Sub pedibus timor est, *h.* [e.] victus est, nullus. ℙ In plur. num. *Catull.* 64, [..] Quantos illa tulit languenti corde timores! *Hor. E[p.]* 1, 4, 12. timores inter et iras. Adde *Od.* 1, [..] 15. ℙ Metonymice est causa timoris, terror. *Pr[op.]* 3, 5, 40. et audaci tu timor esse potes. *Ov. Fa[st.]* 1, 551. Cacus Aventinae timor atque infamia silv[ae.] *Plin.* 8, 32, 50. Febrium morbos non sentit hoc a[ni]mal, quin et medetur huic timori. ℙ De iis, qu[o]rum causa timemus. *Stat. Silv.* 3, 2, 78. fugit e[t] vagas ratis acta per undas etc. tot gracili ligno co[m]plexa timores. ℙ *Timor*, religio, δεισιδαιμο[νία.] *Sil.* 3, 30. Sed nulla effigies, simulacrave nota D[eo]rum Majestate locum, et sacro implevere timo[re.] *Petr. in fragm.* et *Stat. Th.* 3, 661. Primus in o[r]be Deos fecit timor. [*Discrimen inter *timor* et *ti[mi]ditas* v. in h. v. — Ab *horror* vv. *timor* et *metus* differunt, quod his causa efficiens semper obver[sa]tur: illud talem animi statum significat, ubi c[au]sa non intelligitur. Plura habes ap. *Doederl.* 2, [..] sq.] ℙ In fabulis Deus est, filius Aetheris et T[er]rae, ut habet *Hyg. praef.*; aut Erebi et Noctis, *Cic. N. D.* 3, 17. *extr.* ℙ *Timos* pro *timor*, *vapos*, *odos*, *labos*, *colos*, dici potest. *Non.* 8, V. COLOR.

[TĪMORĀTUS, a, um, adj. qui Deum ti[met.] *Hieron. in Isai* 14, 50, 10. Hos vulgo appell[ant] timoratos in religione Dei. Protegit enim Domi[nus] iter eorum, et viam timoratorum custodit. *Vulgat. Luc.* 2, 25. *Act.* 8, 2. et *Esdr.* 4, 3[..] *B. A.*

*TIMOSTHĔNES, is, m. Τιμοσθένης, Rhod[ius,] Ptolemaei secundi navarchus, scripsit *de portu[bus]* libros decem, itemque Periplus quosdam. *Plin.* [..] 9. *B. A.*

[TĪMŎTHEUS, i, m. τιμόθεος, honorans De[um:] a τιμάω, honoro, et Θεός, Deus. Est cogn. R. *In[scr.]* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 343. T. Aelius Timoth[eus.] *F.*] *Timotheus*, i, m. Τιμόθεος, Atheniensis, potentissimus ac dives, muros Athenis aedifica[vit.] Hujus imaginem pictores assentationis gratia f[ece]runt, juxtaque Fortunam retibus civitates ei in[clu]sas deferentem, illum autem ipsas excipient[em:] quamobrem indignatum eum ferunt pictori fui[sse,] quod felicitati potius ejus res gestas quam vi[rtuti] videretur adscribere. Haud multo post hoc fact[o] Fortuna quasi aegre ferente, rebus excidit. Au[ctor] *Suidas*. Hujus et docti hominis meminit *Cic. de* [..] 1, 32. Adde et *de Or.* 3, 34. *Tusc.* 5, 41. Vi[tam] ejus scripsit *Nepos*. ℙ Timotheus, Milesius, [mu]sicus, qui decimam et undecimam chordam lyrae [ad]didit, et antiquam musicam in molliorem mo[dum] mutavit. Emicuit tempore Philippi Macedonis, [cu]jus filius Alexander sono excitabatur, et ad res [bel]licas alacrius instruebatur. Scripsit de musica [li]bros XVI, encomia, dithyrambos. Haec *Su[id.]* V. et *Cic. de Leg.* 2, 15. *Quint.* 2, 3. *Macr.* [..] 5, 22. addito *Athen.* 14, 9. Cf. et *Leopard. Em[end.]* 8, 14. ubi decretum Lacedaemoniorum in hunc [Ti]motheum (quod servavit *Boeth. de Mus.* 1, [..] 1372. quoque Timotheum sua terra Lacedaem[on.] exegere, quod multipliciorem fecisset musica[m] emendatur et explicatur, itemque doctissimum *Burgessimum*, Episcopum nuper Menevensem, h[unc] autem Sarisburiensem, in *A Vindication of Bi[shop] Cleaver's Edition of the* Decretum Lacedaemoni[orum] contra Timotheum, etc. ℙ Item insignis scul[ptor,] de quo *Plin.* 34, 8. *B. A.*

[TĪMOXĔNUS, i, m. τιμόξενος, honorans h[ospi]tem: a τιμάω, honoro, et ξένος, hospes. Est c[ogn.] R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 137. *n.* 127. Aelius Tim[oxe]nus. *F.*]

*TIMPORUM, i, Thraciae oppidum, medio inter Hebrum Nessumque flumina. *Anton. Itin.* *Cellarius* legit *Tempyrum*. Cf. *Tempyra*. *B. A.*

TĪNA, ae, f. et Tinum, i, n. vas vinarium eorum genere, quae mensae inferuntur, ex q[uo] vinum in pocula defunditur: videtur esse a δῖνο[ς,] δῖνος, vasculi species, scil. a δινόω, in gyrum [ago,] quia rotundum est: hinc etiam repetenda for[ma] Italorum *tina* et *tino*, quae idem vas signifi[cant.] *Varr.* ap. *Non.* 15, 7. Antiquissimi in conviviis [..] vini primo, postea tinas ponebant. *Paul.* ex [..] Tinia (lege *tina*), vasa vinaria. [*Not. Ti[r.]* 149. Canava, camea (*fortasse* cavea), tinum.

TINCA, ae, f. piscis palustris, et fluviatilis [..] squamis. [*Fortasse is, quem nos dicimus *Sch[leie,]* Cyprinus Tinca, *L.*] *Auson. Idyll.* 10, 125. [..] non et virides, vulgi solatia, tincas Norit? ℙ [..] etiam cogn. R. *Cic. Brut.* 46. *med.* Ego memi[ni] Tincam Placentinum, etc. *F.*]

TINCTĪLIS, e, adj. βαπτός, tinctus. *Ov.* [..]

0, 64. Nam volucri ferro tinctile virus inest. de *Not. Tir.* p. 82. *F.*]

TINCTIO, onis, f. baptismus. *Tert. Cor. Mil.* [Semel jam (*causae*) in sacramenti tinctione eje-e. Alii leg. *testatione*. *F.*]

INCTOR, oris, m. βαφεύς, infector. *Vitr.* 7, Tinctores cum volunt sil imitari, violam aridam aqua confervescere faciunt, etc. *Inscr.* ap. *Ma-Papir. dipl.* p. 251. Hic quiescit Seberus tin-. *F.*]

INCTORIUS, a, um, adj. ad tingendum perti-. *Tinctoriam mentem habere*, ap. *Plin.* 7, 7, 5. ur, qui caedes meditatur, et gladiatorio animo ait *Ter. Ph.* 5, 7, 71.) ferrum sanguine tingere rit. Ita *Hard.* Alii aliter leg. Hinc *tinctorium loss. Isid.* est gladius. *Mela* 2, 1. *f.* Deo pro lacris enses et tinctoria dedicant. Alii rectius *cinctoria*. ℙ [*Tinctorium, ii*, absolute, est s, in quo vestes tinguntur, Itali *tintoria* dicunt. *Tir.* p. 82. Tinctilis, tinctorium, tinctura. *F.*]

INCTURA, ae, f. βαφή, infectio, inductio co-. *Plin.* 37, 9, 38. Adulteratur maxime tinctura. 31, 10, 46. *n.* 2. Ad inficiendas purpuras, tin-asque omnes. V. v. praec.

INCTUS, a, um, part. a *tingo*: βαπτὸς, βαφεὶς, rsus, madefactus, instinctus, imbutus. *Ov.* 9, 170. gelido ceu lamina candens Tincta lacu lit. *Plin.* 17, 14, 24. Calamus tinctus aqua. 8, 4. *med.* Sanguis spongia subinde in aceto a cohibendus. *Cic. N. D.* 3, 28. Tunica sangui-entauri tincta. *Hor. Od.* 2, 16, 35. Lanae bis murice tinctae. *Tibull.* 1, 9, 44. coma viridi ce tincta nucis. *Hor. Od.* 3, 10, 14. tinctus pallor amantium. *Ov. Pont.* 3, 3, 106. spicula laci felle tincta; et *ib.* 1, 26. Tinctaque morti-tabe sagitta madet. ℙ *Tincta*, absolute, sunt es quilibet non nativi. *Cic. Leg.* 2, 18. Color s praecipue decorus Deo est, tum in ceteris, maxime in textili. Tincta vero absint, nisi a cis insignibus. ℙ *Tinctus lumine*, illustratus. 5, 719. globus si forte pilai Dimidia ex parte enti lumine tinctus. ℙ Translate. *Cic. Or.* 2, rator sit mihi tinctus litteris, audierit aliquid, it, etc. et *Brut.* 58. Auditus est nobis Laeliae saepe sermo. Ergo illam patris elegantia tin-vidimus. *Quint.* 4, 2. *med.* Verba expressa, et, lt Zeno, sensu tincta esse debebunt, *h. e.* non , et ad ornatum fusa, sed significantia. [*Mart.* . Sales lepore Attico tincti. *Id.* 10, 33. versus aerugine tincti, *h. e.* mordaces et contumelio-*ers.* 3, 36. cum dira libido Moverit ingenium nti tincta veneno. *Ov. Pont.* 4, 6, 34. Verba tinctum singula virus habent.

NCTUS, us, m. βάμμα, intinctus. In sexto ca-g. *Plin.* 10, 48, 68. Avis croceo tinctu cibis ssima.

NEA, ae, f. σής, vermiculus in pulvere et situ ns, et erodens chartas, vestes, et similia. *Ep.* 1, 20, 12. ad libr. suum: tineas pasces rnus inertes. *Cato R. R.* 98. Vestimenta ti-ne tangant, amurcam decoquito, ea ungito fun-arcae, etc. *Ov. Pont.* 1, 1, 72. Conditus tineae tur ore liber. *Hor. Sat.* 2, 3, 118. cui stragu-stis, Blattarum ac tinearum epulae, putrescat ca. *Vitr.* 5, 12. *f.* tineam cum carie et teredi-njungit, quibus ligna exeduntur. ℙ Metony-st in illo *Mart.* 11, 1., ubi libellos suos vocat *arum tineas ineptiarum*, quasi tineis ludibrium nt, earumque toti futuri sint. ℙ Est a ταινία, ta praepositiva diphthongi, qua voce proprie aut vitta tenuis et oblonga significatur; meta-ce, praeter alia, vermiculus tenuis et oblon-cujusmodi sunt, quos *Plin.* scribit 31, 3, 22. lidis fontibus nasci. *Hard.* autem in MSS. suis *taenias*. Etiam lumbrici, ἕλμινθες, qui in ho-m visceribus gignuntur, et praecipue pueros ve-, tineae sunt eidem *Plin.* 27, 13, 120. et 21, 3. et 23, 8, 77. et 24, 10, 47. etc. Similiter *Met.* 14, 373. agrestes tineas vocat bombyces, olent canis frondes intexere filis: *Nemes. Cyn.* vermiculos infestos auribus canum: *Colum.* 9, et *Virg. G.* 4, 246.) vermiculos ex stercore ionum nascentes, et apum alveis inimicos; et . *med.* vermes molestos seminibus ficulneis. et pediculos, hoc nomine appellat *Claud. in p.* 1, 113. miserabile turpes Exedere caput ti-: deserta patebant Intervalla comae; et *ib.* 260. re respersus tineas, *h. e.* caput tineosum. Hinc um *tigna*. ℙ Creditur *Seren. Sammon.* pri-syllabam produxisse 30, 564. interno cum vi-tinea serpens, etc. Sed plerique alii leg.

INEARIA et Tiniaria, ae, f. *Scrib. Comp.* 83. st et herbae, quam πόλιον vocant, nos, ut r, tiniariam, fasciculus. *Theophrast. Hist.* 1, 16. ait, πόλιον utile esse πρὸς τοὺς σῆτας tineas) ἐν τοῖς ἱματίοις. V. POLION. *F.*]

INEATICA et Tiniatica, ae, f. herba eadem r esse ac tinearia, eujusque meminit *Marcell.* r. 17. *med.* *F.*]

NEOLA, ae, f. parva tinea. *Veg. Vet.* 1, 4. rici, vermes, et tineolae, quas alii pediculos ant.

TINEOSUS, a, um, adj. ἑλμινθώδης, plenus ti-neis, ut Alvei tineosi, ap. *Colum.* 9, 14. *f.* *Not. Tir.* p. 176. Tinea, tineosus.

TINGENS, entis, part. a *tingo*: Absolute est tin-ctor, βάπτων. *Plin.* 9, 28, 62. Sed id tingentium officinae ignorant. Adde 37, 9, 40.

[TINGENS, is, e, adj. idem ac Tingitanus. *Co-ripp. Johann.* 5, 278. Abylae Tingensis ad arva Im-proba tendit iter. *F.*]

TINGITANUS, a, um, adj. ad Tingin pertinens, quod est oppidum Mauretaniae, nunc *Tanger*, ad fretum Gaditanum, Oceano obversum. *Mamert. Genethl. Maxim.* 16. *f.* Tingitanum litus. [*Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 241, 5. T. Vario Clementi Praef. auxiliorum in Mauretaniam Tingitanam missorum. *F.*] ℙ **Tingitanius, a, um*, i. q. Tingitanus. *Plin.* 5, 2. Tingitaniae provinciae longitudo CLXX. M. passuum est: ubi codd. quidam antiqui *Tingitanae*. *Inscr.* ap. *Grut.* p. 482. *n.* 7. Tempore expeditionis in Tingitaniam. Potest autem utrobique esse sub-stantivum, nempe *Tingitania, ae*, f. *B. A.*

TINGO et Tinguo, is, nxi, nctum, a. 3. τέγγω, βρέχω, ὑγραίνω, βάπτω, madefacio, inficio, humore imbuo: a prima Graeca voce allata. *Sen. Oed.* 42. tenuis Ismenos fluit, Et tingit inopi nuda vix unda vada. *Prop.* 1, 6, 32. Lydia Pactoli tinguit arata liquor; et 4, 4, 22. Et sibi tinguendas dixit in amne comas. *Ov. Met.* 4, 342. in undis Summa pedum ta-loque tenus vestigia tingit; et *ib.* 2, 621. Tingere ora lacrimis. *Id. ib.* 172. et *Virg. G.* 1, 246. Arctos Oceani metuentes aequore tingi. *Just.* 44, 3. *f.* et *Mart.* 14, 33. Ferrum aqua tingere; et *Virg. G.* 4, 172. stridentia aera lacu. *Ov. Rem. Am.* 700. in amne faces: exstingere. *Id. Her.* 19, 44. Pallade membra; et *Mart.* 2, 59. tingi nardo. ℙ Item co-lorem induco, inficio. *Sen. Hipp.* 376. et *Ov. Her.* 4, 72. Flava verecundus tinxerat ora rubor. *Tibull.* 4, 2, 28. Et niveam Tyrio murice tingit ovem. *Ov. Met.* 6, 9. Phocaico bibulas tingebat murice lanas. *Mart.* 1, 78. Tingit cutem Charinus: et tamen pal-let. *Plin.* 6, 19, 22. Tinguntur sole populi. *Ov. Am.* 1, 14, 2. Tingere comam; et *ib.* 2, 5, 40. ebur. *Id. A. Am.* 3, 269. pallidum corpus purpureis virgis. *Id. Fast.* 1, 321. (et *Met.* 7, 599.) calido strictos tincturus sanguine cultros. *Hor. Od.* 3, 23, 11. Vi-ctima pontificum securim Cervice tinguet. ℙ [Item *laborare a smalto*. *Plin.* 33, 9, 46. Tingit et Aegy-ptus argentum, ut in vasis Anubim suum spectet; pingitque, non caelat argentum. ℙ *Tingere num-mos*, est eos ex aere cusos argento vel auro ita infi-cere, ut aurei vel argentei videantur. *Ulp. Dig.* 48, 10, 8. Quicumque nummos aureos raserit, tinxerit, finxerit, si quidem liberi sunt, ad bestias dentur; si servi, summo supplicio afficiantur. *F.*] ℙ *Tin-gere lumine*, illustrare, quia lumen colores aperit. *Lucr.* 6, 172. volucri loca lumine tingunt Nubes. ℙ Ipse etiam colori tingi dicitur, h. e. induci. *Plin.* 21, 26, 97. Hoc fuco hysginum tingunt. *Id.* 16, 18, 31. et 6, 31, 36. Purpuram tingere. *Id.* 33, 13, 57. caeruleum. ℙ *Tingere universim* pro imbuere. *Ov. Met.* 11, 142. de Mida: Rex jussae cecidit aquae: vis aurea flumen Tinxit; et *ib.* 4, 388. incerto fon-tem medicamine tinxit. *Plin.* 18, 1, 1. Tingere tela venenis. *Id.* 14, 6, 8. *n.* 5. Tingentes vinum fumo: utinam non et herbis, ac medicaminibus noxiis. ℙ Translate. *Mart.* 8, 3. Romano lepidos sale tinge libellos. *Sen. ep.* 66. Virtus quidquid attigit, in si-militudinem sui adducit, et tingit. V. TINCTUS, a, um. ℙ *Tinguo* pro *tingo* recte scribi docent *Manut.*, *Pier.*, *Dausqu.*, *Brochous.* ad *Prop.* etc. ex lib. veterib., unde *distinguo*, *exstinguo*.

TINGOMENE. V. TANGOMENAS.

*TINIA, ae, m. Umbriae fluvius, in Tiberim ca-dens hodie *Topino* dictus. *Plin.* 3, 5. *Sil.* 8, 453. Τενέας est *Straboni*. *B. A.*

*TINNETIO, onis, vicus Rhaetiae. *Anton. Itin. B. A.*

TINNIBULATUS. V. TINTINNABULATUS.

TINNIMENTUM, i, n. κωδώνισμα, idem quod tin-nitus. *Pl. Rud.* 3, 5, 26. Illud quidem edepol tin-nimentum est auribus.

TINNIO, is, ivi, et ii, n. κωδωνίζω, sonum edo: et proprie dicitur de metallis, cum pulsata resonant: ab ipso sono fictum, qui *tin tin* referre videtur. *Varr. R. R.* 3, 16. de apib.: Cum evolaturae sunt, jaciendo in eas pulverem, aut circum tinniendo aere perterritas, quo voluerit, perducet. *Pl. Trin.* 4, 2, 62. Nunquam temere tinniit tintinnabulum. *Ve-nant. carm.* 2, 20, 90. tinniverunt, cum crepuere ferae (*catenae*). *Quint.* 12, 10. *med.* Pleraque nos illa quasi mugiente littera cludimus *m*, qua nullum Graece verbum cadit: at illi *n* jucundam, et in fine praecipue quasi tinnientem, illius loco ponunt. ℙ Dicitur de his, qui acuta voce sunt, strident, ob-strepunt, moleste garriunt. *Pl. Poen. prol.* 32. Ma-tronae tacitae spectent, tacitae rideant, canora hic voce sua tinnire temperent. *Id. Ps.* 3, 2, 99. Mo-lestus ne sis, nimium jam tinnis: non places. *Id. Cas.* 2, 3, 32. Ohe, jam satis, uxor, est, com-prime te: nimium tinnis. ℙ In illo *Suet. Ner.* 20. *f.* Si paulum subbibisset, aliquid se sufferti tinniturum promisit: *tinnire* ponitur pro leviter canere, ad evi-tandam scilicet invidiam, ne videretur Nero se ipse laudare, antequam audiretur. Sic *Calp. Ecl.* 5, 16. vere novo, cum jam tinnire volucres Incipient. ℙ *Aures tinnire* dicuntur, cum aut acutam vocem au-diunt, aut quippiam intus habent tympanum acute feriens: quod morbi genus est. V. TINNITUS. *Catull.* 51, 10. sonitu suopte Tinniunt aures. Alii leg. *tintinant*. [*M. Aurel.* ad *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 2, 5. Longus sermo nobis super te exortus est; itaque nec tibi dubito ibidem in foro diu tinnisse auriculas. V. *Plinii l. c.* in TINNITUS. *F.*] ℙ Translate. *Cic. Att* 14, 21. *extr.* Exspe-cto maxime, ecquid Dolabella tinniat, *h. e.* pecu-niam mihi debitam solvat, quae numerando tinnire solet. Ita *Graevius*. *Pers.* 5, 105. veri speciem di-gnoscere calles, Nequa subaerato mendosum tinniat auro, *h. e.* solidum non crepet, sed vana specie et inani sonitu.

TINNITO, as, n. 1. frequent. a tinnio. *Auct. carm. de Philom.* 9. Parus enim quamvis per noctem tinnitet omnem. Alii leg. *tinniat*. [*Adde *Commod. Instruct.* 64. Nec enim dico, ut te in trivio tinnites, h. e. gloriae captandae causa te jactites. *Bail.*]

TINNITUS, us, m. κωδωνισμός, sonor metalli tinnientis. *Virg. G.* 4, 64. Tinnitusque cie, et Ma-tris quate cymbala circum. *Id. A.* 9, 809. strepit assiduo cava tempora circum Tinnitu galea. *Ov. Met.* 5, 204. sonuit tinnitibus ensis acutis. *Id. Fast.* 4, 183. Ibunt semimares, et inania tympana tun-dent: Aeraque tinnitus aere repulsa dabunt. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 15. Dracones in Gorgone Minervae ad ictus citharae tinnitu resonant. *Id.* 19, 1, 2. *n.* 1. de lino: Nervositas filo aequalior paene, quam ara-neis, tinnitusque, cum dente libeat experiri. *Id.* 2, 3, 3. Circumactorum tinnitus siderum. *Sil.* 13, 146. tinnitus lituum, *h. e.* acutus sonitus. ℙ *Tinnitus aurium* est sonor quidam exilis et acutus, quasi ae-ris tinnientis, qui praeter naturam sentitur in auri-bus, βόμβησις ἀκοῆς. *Plin.* 20, 15, 57. Cuminum silvestre auribus instillatur ad sonitus atque tinni-tus. *Id.* 23, 4, 42. Oleum amygdalinum gravitatem auditus discutit, sonos incertos et tinnitus. *Id.* 28, 2, 5. Absentes tinnitu aurium praesentire sermones de se, receptum est. V. TINNIO. ℙ Translate. *Auct. dial. de Or.* 26. Malim hercule C. Gracchi im-petum, aut L. Crassi maturitatem, quam calami-stros Maecenatis, aut tinnitus Gallionis, *h. e.* verba et sententias acute sonoras, sed vi et sensu caren-tes: [**Wortgeklingel.*]

TINNULUS, a, um, adj. λιγυρὸς, διαβομβῶν, tin-niens, acute resonans. *Ov. Pont.* 1, 1, 38. Jactan-tem Pharia tinnula sistra manu. *Id. Met.* 4, 393. Tinnulaque aera sonant. *Sen. Troad.* 833. Tinnulas plectro feriente chordas. *Calpurn. Ecl.* 4, 74. tin-nula fistula. *Catull.* 61, 12. Nuptialia concinens Voce carmina tinnula. *Pomp.* ap. *Macr. Sat.* 6, 4. *med.* Vocem reddere tenuem et tinnulam. *Stat. Silv.* 1, 6, 71. Illic cymbala tinnulaeque Gades, Illic agmina confremunt Syrorum, *h. e.* puellae Gadita-nae canoro choro prurientes, ut ait *Juven.* 11, 162. ℙ Translate. *Quint.* 2, 3. *med.* Rhetores tumidos, et corruptos, et tinnulos, et quocumque alio caco-zeliae genere peccantes, certum habeo, non virium, sed infirmitatis vitio laborare, ut corpora non robo-re, sed valetudine inflantur. V. v. praec.

TINNUNCULUS, i, m. κέγχρις, genus accipitris, quod in aedificiis nidificare solet, et libenter cum columbis versatur, easque ab aliorum accipitrum injuriis defendit. Ferunt, ejus pullos singulos ficti-libus ollis condi, spirantibusque opercula superponi, et gypso lita vasa in angulis columbarii suspendi: quam rem avibus amorem loci sic conciliare, ne un-quam deserant. *Colum.* 8, 8. et *Plin.* 10, 37, 52. ℙ Scribitur et *tinunculus*.

[TINTINNABELLUM, i, n. dimin. tintinnabuli. *Not. Tir.* p. 128. Tintinnabulum, tintinnabellum. *F.*]

TINTINNABULATUS, a, um, adj. qui tintinna-bulum habet. *Sidon. ep.* 2, 2. *med.* Cui concentui licebit adjungas fistulae septiforis armentalem ca-menam, quam nostrorum montium Tityri exercent inter greges tintinnabulatos, inter depasta buceta reboantes. Alii leg. *tinnibulatos*, eodem sensu.

TINTINNABULUM, i, n. κώδωνάλον, κώδων, in-strumentum plerumque aeneum, interdum etiam ex stanno, argento, plumbo, aut ex omnibus his una admixtis conflatum, quod percussum tinnitum edit: a *tintinno*. Ejus usus fuit apud antiquos in balneis; eo enim lavaturi convocabantur, et qui in balneo es-sent, evocabantur, ut aliis locum darent. Hinc *Mart.* 14, 163. cujus lemma *Tintinnabulum*. Redde pilam: sonat aes thermarum: ludere pergis? etc. *Juven.* 6, 440. Tot pariter pelves, et tintinnabula dicas Pulsari. *Pl. Trin.* 4, 2, 162. Nunquam ede-pol temere tinniit tintinnabulum. Nisi qui illud tra-ctat, aut movet, mutum est, tacet. *Plin.* 36, 13, 13. *n.* 4. Pendeant exapta catenis tintinnabula, quae vento agitata longe sonitus referant. *Suet. Aug.* 91. Tintinnabulis fastigium aedis redimiit, quod ea fere januis dependebant. *Paul. Nol. carm.* 18, 336 ut praesepia vidit Nuda boum, et nullos dare tintinna-bula pulsus, Excussa ut cervice boum crepitare so-lebant; Mollius aut lentis cava linguis aera ferire, Armentum reduces dum gutture ruminat escas. ℙ

In domibus tintinnabuli sonitu familia excitabatur, janitores praesertim, ut indicat *Suet. Aug.* 91. ¶ In sacrificiis quoque adhibebantur tintinnabula. V. *Pl. Ps.* 1, 3, 98. et sqq. ¶ Alios praeterea usus tintinnabulorum recensuit *Hier. Magius* in libello hac de re conscripto, quem V.

TINTINNACŬLUS, i, m. κροταλίζων, flagrator, lorarius, carnifex: a *tintinno*, quia caedendo loris corpora tinnitus quidam excitabatur. *Pl. Truc.* 4, 3, 8. Nisi ad tintinnaculos vultis vos educi viros. *Turneb. Advers.* 11, 21. scribit, tintinnaculos dictos fuisse carnifices, qui tintinnabula habebant, quibus utebantur in sumendis suppliciis, nam qui ad supplicium ducebantur, tintinnabula gerebant, teste *Zonara.*

[TINTINNĬĀLĀ, ae, m. qui alis suis tinnitum edit. *Vet. Schol. Cruq.* ad *Hor. Sat.* 1, 5, 14. Culices tintinnialas vocant plebeji a sonitu alarum. *F.*]

TINTINNIO, is, n. 4. et Tintinno, as, n. 1. et Titinnio, is, ac Titinno, as, tinnitum edo, tinnio, resono instar tintinnabuli. *Naev.* ap. *Fest.* Tantum ubi molae crepitum faciebant, tintinnabant compedes. *Afran. ib.* et ap *Non.* 1, 188. Ostiarii impedimenta titinnire audio. *Nig.* ap. *Non. ib.* Itaque ex aere in Saliaribus Albanus tintinnat.

TINTINNUM, i, n. tintinnabulum. *Ven. carm.* 2, 20, 49. Tintinnum rapit alter inops, magis improbus ille, Qui jumentorum colla tenere solet.

TINTĬNO, as. V. TINNIO.

TĪNUS, i, f. genus lauri silvestris. *Plin.* 15, 30. 39. Tinus: hanc silvestrem laurum aliqui intelligunt: nonnulli sui generis arborem. Differt color: est enim ei caerulea bacca. Adde 17, 10, 11. et *Ov. Met.* 10, 98. et *A. Am.* 3, 692., ubi alii leg. *pinus:* ut et ap. *Colum.* 9, 4. [*der lorbeerartige Schneeball*, Viburnum Tinus, *L.*]

*TIOS, i, oppidum Bithyniae, Milesiorum colonia. *Mela* 1, 19. *med.* ¶ *Tium* vocatur a *Plin.* 6, 1. Τῖον a *Ptolemaeo.* Τήϊον appellat *Strabo. B. A.*

*TIPARĒNUS, i, insula maris Aegaei, Argolidi objecta. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

*TIPASA, oppidum Mauritaniae Caesariensis. *Plin.* 5, 2. ¶ Aliud, in Numidia. *Anton. Itin. B. A.*

TIPHĒ, es, f. τίφη, genus frumenti Graecis peculiare, ex quo fit in nostro orbe oryza. *Plin.* 18, 8, 29. et *ib.* 10, 20. *n.* 4. [*Secundum *Spreng. Triticum monococcum*, *L.*, *Peterskorn, Einkorn.*]

*TIPHICENSE oppidum in Africa fuit. Meminit *Plin.* 5, 4. *B. A.*

[TĪPHUS, i, m. τίφος, locus palustris, palus. Est nomen propr. serv. R. *Inscr.* ap. *Donat.* 412, 7. Palinuro L. Aponii posuit Tiphus frat. cariss. Alia ap. *Mur.* 933, 1. Tiphus Atiae supra jumenta. *F.*]

[TĪPHYNUM, i, n. collyrium ex floribus liliaceis, τίφυνος enim Graecis est liliaceus, ut lirinus: a τίφυον, tiphyon, herba coronaria, cujus *Plin.* 21, 11, 39. meminit. *Inscr.* ap. *Tôchon, Cachets des ocul.* p. 6. M. Ulpii Heracletis tipinum. *Visc. Op. var.* T. 3. p. 328. putat, scribendum *tiphinum*, quod est pro *tiphynum. F.*]

TĪPHYON, ii, n. τίφυον, et τὸ ἴφυον, genus floris aestivi, nunc incognitum. *Plin.* 21, 11, 39.

TĪPHYS, yos, m. Τῖφυς, Phorbantis (al. *Hagnii*) et Hymanes filius, Boeotius, vir arte carpentaria celebris, qui primus gubernandi naves adminicula instituit, Argonautarumque in Colchica expeditione gubernator fuit. *Virg. Ecl.* 4, 34. Alter erit tum Tiphys, et altera, quae vehat, Argo Delectos heroas. *Ov. Her.* 6, 48. Quid tibi cum patria, navita Tiphy, mea? *Vet. Poeta* ap. *Charis.* 4, 243. Tiphyn aurigam celeris fecere carinae.

TIPPŬLA et Tipulla, ae, f. genus insecti sex pedes habentis, sed tantae levitatis, ut super aquam currens non desidat. *Varr.* ap. *Non.* 2, 857. Levis tippula linifici frigidos transit lacus. *Pl. Pers.* 2, 2, 62. Neque tippulae levius pondus est, quam fides lenonia. [*Legitur et *tipula. Bail.*]

*TIQUADRA, ae, insula Hispaniae adjacens, una e Balearibus. *Plin.* 3, 5. *B. A.*

*TIRACIENSES, ium, populi Siciliae, a Tiracia quodam oppido fortasse nomen trahentes. *Plin.* 3, 8. si lectio certa. *B. A.*

*TIRĒNUS pons fuit Minturnis, fortasse in fluvio Liri; nam is Minturnas praeterlabitur. *Cic. Att.* 16, 13. ubi codd. in hoc nomine variant. *B. A.*

*TIRESIAS, ae, m. Τειρεσίας, vates Thebanus, mutatus quondam, ut Poetae tradunt, in feminam, post septem annos in virilem formam rediit. Excaecatus est a Junone, quod pro Jove in re Venerea sententiam tulisset. Sunt tamen qui excaecatum asserant, ob Palladem in lavacro nudam visam. V. *Spanhem.* ad *Callim. lavacr. Pallad.* 82. *Broukh.* ad *Prop.* 4, 9, 57. et copiose admodum *Burm.* ad *Ov. Met.* 3, 322. De eo *Hygin. fab.* 68. et 75. *Cic. Tusc.* 5, 39. *de Divin.* 1, 40. et 2, 3. *Hor. Sat.* 2, 5, 1. *Stat. Th.* 2, 96. ubi consule *Lact.* sive *Lutat.* Scholiastam. ¶ Pro caeco Tiresiae nomen a *Juvenale* positum est *Sat.* 13, 248. Tandemque fatebere laetus, Nec surdum nec Tiresiam quemquam esse deorum. ¶ Avium auspicia invenit, teste *Plin.* 7, 56. *B. A.*

*TIRIDA, ae, Thraciae oppidum, sed excisum, cujus meminit *Plin.* 3, 11. ed. *Hard.* ubi ed. *Elzev.* habet *Tinda. B. A.*

*TIRIDATES, is, m. nomen regis Parthiae atque Armeniae. *Hor. Od* 1, 26, 5. *Suet. Ner.* 13. *Justin.* 42, 5. *Plin.* 7, 39. et 30, 2. ¶ Scribitur et *Teridates* (Gr. Τηριδάτης) v. g. in ed. *Jani Horat. B. A.*

*TIRIS, insula Italiae inferiori objecta, ad Bruttios, recentiorum temporibus aquis obruta. *Plin.* 3, 10. *B. A.*

*TIRISTASIS, is, Thraciae oppidum, ad Propontidem. *Plin.* 4, 11. *B. A.*

TĪRO, onis, m. ἀπειροπόλεμος, νεοστράτευτος, miles novus, et rudis militiae. *Cic. Tusc.* 2, 16. Aetas tironum plerumque melior: sed ferre laborem, contemnere vulnus, consuetudo docet. *Caes. B. C.* 3, 28. Altera navis ducentos viginti ex legione tironum sustulerat: altera ex veterana paulo minus ducentis. ¶ Adjective. *Liv.* 21, 43. *med.* Pugnantes cum exercitu tirone. *Cic. Fam.* 7, 3. *med.* Signa, tirone et collecticio exercitu, cum legionibus robustissimis contulit. *Id. Phil.* 11, 15. Non tam veteranos intuendos vobis arbitror, quam tirones milites. *Hirt. B. Afr.* 16. Quid tu, miles tiro, tam feroculus es? ¶ *Tiro* translate dicitur, quicumque in qualibet arte novus et rudis est. *Cic. Or.* 1, 50. *extr.* Fateor, callidum quemdam hunc, et nulla in re tironem ac rudem, nec peregrinum atque hospitem in agendo esse debere. *Id. Verr.* 2, 2, 6. *med.* Tametsi non provinciae rudis erat et tiro. *Id. Rosc. Am.* 6. *f.* Qui cum ante hanc pugnam tiro esset scientia, facile ipsum magistrum scelere audaciaque superavit. *Id. Div. Verr.* 15. Video L. Appulejum, hominem non aetate, sed usu forensi atque exercitatione tironem. *Ov. A. Am.* 3, 565. Ille vetus miles sensim et sapienter amabit, Multaque tironi non patienda feret. *Varr. R. R.* 1, 20. Ut tironem bovem cum veterano adjungant, imitando enim facilius domatur. ¶ Praecipue *tiro* dicitur adolescens, quo primum tempore, sumpta virili toga, in forum prodit. V. TIROCINIUM. *Plin.* 8, 48, 74. Cum toga pura tirones induuntur. *Ov. Fast.* 3, 788. Ergo ut tironem celebrare frequentia possit, Visa dies dandae non aliena togae. *Suet. Ner.* 7. Deductus in forum tiro, populo congiarium, militi donativum proposuit. ¶ Et orator, in foro primum verba facturus. *Sen. Excerpt. controv. prooem.* 2. *med.* ¶ [*Tiro* est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1178, 2. Q. Aemilius T. F. Pol. Tiro. ¶ Hinc celebris fuit hoc nomine servus primum, deinde hoc eodem cognomine libertus M. Tullii Ciceronis, qui in omni litterarum genere exercitatissimus patroni a studiis fuit: ab eo impense dilectus, et a filio ejus, quod plures epistolae *l.* 16. *ad Fam.* satis ostendunt. V. *Gell.* 7, 3. et 13, 9. Ille etiam, teste *Isid. Or.* 1, 22., auctor fuit notarum, quae nunc *Tironianae* appellantur, a *Grutero* editae iterum *Amstael.* ann. 1707., quasque eodem item ordine disposita fuisse jam ante *Isidori* tempora, evincitur ex hujus *Glossis* ad V. *Dramea*, et *Mutilus*, ubi nunc legitur: *Dramea post framearum* (corrige *frameam*), et *Mutilus post rufum, ante rubrum* (corrige *rubeum*); cum reapse nunc habeant *Not. Tir. p.* 126. Framea, dramea; et p. 128. Rufus, mutilus, rubens. De hisce notis consulenda est *Ulrici Frid. Koppii Palaeographia critica*, *Manheimii* ann. 1827. et sqq. edita. *F.*] ¶ *Fuit et Tiro nomen proprium virorum R.; v. g. Numisius Tiro, de sicariis Antonii triumviri, cujus meminit *Cic. Phil.* 2, 4. et *Phil.* 5, 6. item Sabinus Tiro, auctor libri κηπουρικῶν sive rerum hortensium, quem Maecenati dicasse dicitur a *Plin.* 19, 10. Calestrium Tironem meminit *Plin. alter* 7, 16. et 32. *B. A.* ¶ Sunt quibus placet scribi *tyro*, inter quos est *Manut.* in *Orthogr.* ex vet. Inscript. diligenter a se descripta: quam tamen viri docti spuriam esse contendunt. Contra in alia optimae notae ita scribitur ap. *Grut.* 358, 3. Praef. Chor. novae tironum. Adde alias ap. *eund.* 152, 4. et 335, 5. et aliam ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 12., in qua octies *tiro* scribitur. Has sequuntur *Cellar.*, *Voss.*, *Dausqu.* et alii.

TĪROCĬNĬUM, ii, n. πρωτοπειρία, μάθησις, primum rudimentum, seu experimentum militiae: et significat etiam ipsam imperitiam novi militis. *Hirt. B. Afr.* 31. Atque haec propter exercitus sui praesentis paucitatem et tirocinium praeparaverat, non hostium vi et metu commotus. *Flor.* 2, 3. Quotidiani, et quasi domestici hostes tirocinia militum imbuebant. Sic *Val. Max.* 5, 4. *n.* 2. Neque illum aut aetatis infirmitas, aut militiae tirocinium, aut infelicis proelii exitus interpellare valuit. Et translate. *Liv.* 39, 47. Cum senatus simul et tirocinio, et perturbatione juvenis moveretur. *Manil.* 1, 188. Lunaque per totidem luces mutatur, et orbes, Nec tirocinio peccat. ¶ *Tirocinium* pro ipsis tironibus, ut *servitium* pro ipsis servis. *Liv.* 40, 35. *f.* Cum contemptum tirocinium etiam meliores barbaros excitare ad rebellandum possit. ¶ *Tirocinium ponere*, aut *deponere*, primum experimentum militiae dare, militiam addiscere, stipendia mereri incipere. *Just.* 12, 4. Constantiores futuri, si non solum tirocinia, verum et incunabula in ipsis castris posuissent. *Id.* 9, 1. Ut sub militia patris tirocinii rudimenta deponeret. ¶ Transfertur a[d] alia. *Plin.* 7, 48, 49. Galeria Copiola reducta es[t] in scenam ludis pro salute divi Augusti votivis annum centesimum quartum agens: quae product[a] fuerat tirocinio a M. Pomponio aedili plebis, ant[e] annos nonaginta unum; et *Sen. Contr.* 3, 20. Pot[est] est tirocinium esse homicidium, parricidium no[n] potest. ¶ *Tirocinium fori* dicebatur, cum primum in forum adolescentes, sumpta virili toga, dedu[ce]bantur, ut publice versari, et agere cum popul[o] inciperent: et *tirocinium eloquentiae*, cum orato[]res futuri oratoriae arti et agendis causis initia[]bantur. *Suet. Aug.* 26. Ut Cajum et Lucium filio[s] amplissimo praeditos magistratu, suo quemque t[i]rocinio deduceret in forum. *Id. Tib.* 54. Neronem et Drusum patribus commendavit, diemque utriu[s]que tirocinii, congiario plebi dato, celebravit. *I[d.] Cal.* 10. Uno eodemque die togam sumpsit, barbar[am]que posuit, sine ullo honore, qualis contigerat t[i]rocinio fratrum ejus. *Liv.* 45, 37. Si in L. Pau[llo] accusando tirocinium ponere, et documentum el[o]quentiae dare voluit. ¶ *Tirocinium navium*, cu[m] primum mari committuntur. *Plin.* 24, 7, 26. Z[o]pissam eradi navibus, diximus, cera marino sa[le] macerata, optima haec a tirocinio navium.

TĪRONĀTUS, us, m. tirocinium. *Impp. Hon[or.] et Theodos. Cod. Theod.* 7, 13, 21. Tempore tiron[a]tus eorum procuratores, qui refugas occultandos p[u]taverint, in judicio praesententur.

TĪRONĬĀNUS, a, um, adj. ad Tironem Cicer[o]nis libertum spectans. *Gell.* 1, 7. In oratione Ci[ce]ronis quinta in Verrem, in libro spectatae fidei, T[i]roniana cura atque disciplina facto. Adde 13, 20.

TĪRUNCŬLĂ, ae, f. quae in arte aliqua adh[uc] rudis est, nova, adolescens. *Colum.* 7, 12. *f.* [de] cane: Quoniam tiruncula nec recte nutrit, et edu[ca]tio totius habitus aufert incrementum, *h. e.* q[uae] primum peperit. *Hieron. ep.* 31. *n.* 14. Saluta Bl[e]sillam et Eustochium, tirunculas nostras.

TĪRUNCŬLUS, i, m. parvus tiro, juvenculus [ru]dis in militia, aliave re quapiam. *Sen. ep.* 108. *m[ed.]* Ut probarem tibi, quam vehementes haberent tir[un]culi impetus primos ad optima quaeque. *Colum.* [] 1. *f.* Villicum familiae praeponi convenit aetatis [] primae, nec ultimae: nam servitia sic tiruncul[um] contemnunt, ut senem. *Plin. ep.* 3, 6. Quod [] quamquam tirunculum, sollicitavit ad emendum[, h.] *e.* rudem in cognitione signorum. *Suet. Ner.* 21. Tirunculus miles. *Juven.* 11, 142. Nec frustum [ca]preae subducere, nec latus Afrae Novit avis no[ster] tirunculus, *h. e.* rudis servulus. [*Hieron. Vit.* [Hi]lar. *n.* 5. Tirunculus Christi. *F.*]

TĪRYNS, ynthis, et ynthos, f. Τίρυνς, υνθ[ος], oppidum Peloponnesi in Argolide, Argis vicin[um], ubi Herculem educatum fuisse tradit *Serv.* ad [*A.*] 7, 662., postea excisum ab Argivis. *Stat. Th.* [] 146. suus excit in arma Antiquum Tiryntha D[eus,] non fortibus illa Infecunda viris, famaque imm[ensi] alumni Degenerat. *Plin.* 4, 5, 9. Et ubi fuisse [Ti]ryntha tradunt.

TĪRYNTHĬUS, a, um, adj. Τιρύνθιος, ad Tir[yn]tha pertinens: et saepe de Hercule dicitur, et [de] ad eum pertinentibus. *Virg. A.* 7, 661. et *ib.* 8, [] postquam Laurentia victor, Geryone exstincto, [Ti]rynthius attigit arva. *Val. Fl.* 3, 133. totusque [] Tirynthius arcu. *Ov. A. Am.* 1, 187. manibus [] duos Tirynthius angues Pressit. *Id. Met.* 13, [] Tirynthia tela. *Id. Met.* 7, 410. Tirynthius he[ros]. (At *Tirynthius heros* ap. *Stat. Th.* 6, 489. est [] mis filius Herculis, ut *ib.* 346. dicitur.) *Id.* [] 2, 305. juvenis. *Id. Met.* 6, 112. de Jove: Am[phi]tryon fuerit, cum te, Tirynthia, cepit, *h. e.* Alc[me]na Herculis mater. *Stat. Th.* 11, 45. Tirynthia [pu]bes, *h. e.* milites Tirynthii sub duce Agyleo He[rcu]lis filio, ut est ap. *eund.* 4. a *v.* 146. Rursus *Id.* [] 4, 6, 17. O bona nox, junctaque utinam Tiryn[thia] luna! *h. e.* geminata, ut fuit, cum conceptus [] Hercules ab Alcmena. *Id. ib.* 2, 2, 109. Tiryn[thia] aula, *h. e.* Herculanum ab Hercule conditum. [] 2, 300. et 1, 661. Externas acies quatit ut, Ti[ryn]thia tecta, *h. e.* Saguntum, ab Hercule conditum [] in SAGUNTOS dictum est. Est autem ordo; *q[uatit]* *Tirynthia tecta, ut externas acies.* Rursus *I[d.]* [] 35. Tirynthia gens, *h. e.* gens Fabia, quae origi[nem] trahebat ab Hercule. V. FABII. Sic *Id.* 8, 218. [Ti]rynthius heros, *h. e.* Q. Fabius Max. cunctator; [] quo *Id.* 2, 3. Fabius, Tirynthia proles. ¶ *T[iryn]thii, orum*, cives Tirynthis, quos *Theophrast[us]* *Plin.* 7, 56, 57. turrim primos aedificasse tradit. Sunt qui scrib. *Tyrins*, et *Tyrinthius.*

TIS. V. TU.

*TISAEUS, sc. mons, vel Tisaeum, sc. ὄρος (Τισαῖον *Polyb.*), i, in Thessalia fuit. *Liv.* [] *extr. B. A.*

*TISAGŎRAS, ae, m. Τισαγόρας, frater Milti[adis], ducis celeberrimi. *Nep. Milt.* 7. *B. A.*

*TISAMĔNĒS. V. v. sq. *B. A.*

*TISAMĔNUS, i, Τισάμενος, rex Argivus, Or[estis] filius, ab Heraclidis expulsus. *Hyg. fab.* 124. [*Ov.*] *in Ibin* 348. Adde *Front. Strateg.* 1, 2. ubi ed. [Mi]*chel.* (1553.) *Thyamenus.* ¶ Reperitur et *Ti[same]nes. B. A.*

TISANŪSA, ae, f. Capriae opp., cum portu. *Mela* 6. *Plin.* 5, 28. *B. A.*

TISDRĪTĀNUS, a, um, adj. ad Tisdrum perti-s, Africae propriae urbem inter Thapsum et Usel-. *Plin.* 7, 4, 3. L. Cossicius civis Tisdritanus. c *Tisdritani*, *orum*, absolute, incolae illius ur- *Hirt. B. Afr.* 97. Tisdritanos propter humilita- civitatis certo numero frumenti multat. *F.*]

TISĪAS, ae, m. Siculus, primus rhetoricam scri- *Cic. Or.* 1, 20. *med. Brut.* 12. *in.* et *Inv.* 2, 2. *Quint.* 2, 16. et 17. et 3, 1. ℙ Et sculptor nius, de quo *Plin.* 34, 8. *B. A.*

TISICRĀTES, is, insignis sculptor, Sicyonius. . 34, 8. *B. A.*

TISĪPHŎNE, es, f. *Τισιφόνη*, Aetheris et Terrae , secundum *Hyg. praef.*, vel Plutonis, vel Ere- Noctis, una ex tribus Furiis: a *τίω*, punio, et ις, caedes, quia caedibus gaudet: vel a *τίσις*,), et *φόνος*, mors. Ejus cultum *Stat. Th.* 1. a 00. describit. *Virg. A.* 6, 570. Continuo sontes x accincta flagello Tisiphone quatit insultans, osque sinistra Intentans angues, vocat agmina a sororum; et *ib.* 10, 761. Pallida Tisiphone ia inter millia saevit. *Id. Cul.* 217. Obvia Tisi-ie, serpentibus undique compta, Et flammas, et a quatit mihi verbera poenae. *Sen. Herc. Fur.* Saeva Tisiphone caput Serpentibus vallata. *d. Rapt. Pros.* 1, 39. crinitaque sontibus hydris hone. *Prop.* 3, 3, 62. Tisiphones atro si fuit e caput. *Ov. Met.* 4, 480. Tisiphone madefa- sanguine sumit Importuna facem. *Id. Her.* 2, Pronuba Tisiphone thalamis ululavit in illis.

SĪPHONĒUS, a, um, adj. *Τισιφόνειος*, ad Ti-nem pertinens. *Ov. Trist.* 4, 9, 5. Fac modo mnes, cupiasque eradere vitae Tempora, si pos- Tisiphonea tuae, *h. e.* furialia, et scelerata, qui-mihi malum creare studuisti.

ISSANA, ae, f. *Isid.* 20, 3. Tissana, zema, apo , Graeca vocabula sunt. ℙ Sed librariorum sse peccatum potius, quam ipsius auctoris bar-s, qui dedit *Ptisana*, ut putat *Gesnerus. B. A.*

ISSAPHERNES, is, m. *Τισσαφέρνης*, satraps cus, cui filiam nuptum dedit rex Artaxerxes. *Con.* 3. et *Ages.* 2. *Justin.* 5, 1. 6, 1. etc.

ISSE, es, f. opp. Siciliae, Aetnae monti vici- v. v. sq. ℙ Hinc

ISSENSIS, e, et *F.*]

ISSINENSIS, e, adj. ad Tissen pertinens. Si- urbem, ad radices Aetnae, nunc fortasse *Rau-*, cujus ita meminit *Sil.* 14, 267. Venit Ama iris, et parvo nomine Tisse. *Cic. Verr.* 2, 3, Tissensibus perparva civitate, sed aratoribus iosissimis. *Plin.* 3, 8, 14. eosdem vocat *Tis-es*, quod fortasse mendum scriptionis pro *Tis-*. *F.*]

AN, ānis, m. *Τιτάν*, et Titanus, i, m. frater , pater Asteries. *Lactant.* 2, 10. *Hyg. fab.* liis Titan est Asteries maritus, ex qua genuit en. *Serv.* ad *A.* 4, 511. ℙ Item filius Coeli stae, frater Saturni, pater Titanum, seu Ti-um, qui bellum patruo in Tartessiorum salti-ut ait *Just.* 44, 4.) indixerunt, ut regnum ei ent, et patri redderent: sed victi sunt ab Jove ni filio, cui post Saturnum cessit hereditario egia coeli. *Pl. Pers.* 1, 1, 26. Quid faciam? e adversor? quasi Titani, cum Diis bellige- *Cic. Leg.* 3, 2. *f.* Plato Titanum e genere t eos, qui ut illi coelestibus, sic hi adversen-agistratibus. *Id. N. D.* 2, 28. Dii cum Tita-cum gigantibus propria bella gesserunt. *Hor.* 4, 42. scimus, ut impios Titanas, immanem-irmam Fulmine sustulerit caduco. *Ov. Fast.* . dicit Titanas a Saturno immissos fuisse con-ovem filium, qui se regno spoliaverat. *Serv.* 6, 580. scribit, Titanas esse filios Terrae, con-turnum tulisse arma, et dictos esse, *ἀπὸ τῆς* , ab ultione: ex his unum Solem abstinuisse uria Deorum, et ob id coelum meruisse. *Sen.* 410. *Titana* vocat Enceladum sub Aetna sepul- ℙ Item filius Hyperionis, Titanis nepos: qui n pro Sole ponitur. *Tibull.* 4, 1, 50. de Ne- Vixerit ille senex quamvis, dum terna per Saecula fertilibus Titan decurrerit horis. *A.* 4, 118. ubi primos crastinus ortus Extule-tan. *Ov. Fast.* 1, 617. Respiciet Titan actas rtius idus, *h. e.* tertius dies post idus. ℙ De theo, qui Titanis nepos est *Juven.* 14, 34. arte benigna, Et meliore luto finxit praecor-itan.

ĀNES. V. in v. praec.

ĀNIĀCUS, a, um, adj. idem ac Titanius. *Ov.* , 399. de Medea: Hinc Titaniacis ablata dra-s intrat Palladias arces, *h. e.* qui ex Titanum ne nati esse dicebantur.

ĀNIS, idis, f. adj. *Τιτανίς*, quae ad Titanas, tanem pertinet. *Juven.* 8, 132. omnem Tita-ugnam Inter majores, ipsumque Promethea *Ov. Met.* 13, 968. Prodigiosa petit Titani-ria Circes, *h. e.* filiae Titanis; et *ib.* 14, 376. *Fl.* 7, 212. nec durus Titanida despice Cir-t absolute. *Ov. Ib.* 14. Quanta sit herbarum, , potentia, nulli, Quam mihi cognitius. *Id.* *om. IV. Fast.* 5, 81. Duxerat Oceanus quondam Titanida Tethyn, *h. e.* filiam Coeli et Vestae, sororem Titanis, seu Titani.

TĪTĀNĬUS, a, um, adj. ad Titanem, vel Titanes pertinens. *Virg. A.* 6, 580. Hic genus antiquum Terrae, Titania pubes, Fulmine dejecti. *Sil.* 12, 725. Titania bella. *Val. Fl.* 5, 464. tellus, *h. e.* Colchi, ubi Sol praecipue colebatur, et Aeetes Solis filius regnavit. Alii leg. *proles*, *h. e.* ipse Aeetes. *Id.* 4, 91. antra, *h. e.* ubi Sol nocte sub Oceano cubat. *Ov. Met.* 1, 395. Conjugis augurio Titania mota est, *h. e.* Pyrrha neptis Promethei, qui Titanis nepos fuit. *Id. ib.* 3, 173. perluitur solito Titania lympha, *h. e.* Diana, soror Titanis, *h. e.* Solis; et *ib.* 6, 346. positoque genu Titania terram Pressit, *h. e.* Latona filia Cei, qui fuit unus ex Titanibus. Ap. *eund. ib.* 14, 382. et 438. *Titania* est Circe Solis filia; et *Fast.* 4, 943. Luna soror Solis. ℙ *Titanius*, absolute, Sol. *Avien.* in *Arat.* 127. immerso cum jam Titanius orbe Imbuit, et tremulo Tartesia terga rubore. ℙ *Titanius ales* ap. *Claud. Idyll.* 1, 7. est phoenix Soli sacra.

TĪTĀNUS. V. TITAN. *Tremulus Titanus* est convicium in senem, ap. *Pl. Men.* 5, 2, 101., ubi alii mallent *Tithonus*.

*TITARĒSOS vel Titaresus, i, m. fluvius Thessaliae, Olympum montem praeterfluens. *Lucan.* 6, 376. Defendit Titaresus aquas, lapsusque superne Gurgite Penei pro siccis utitur arvis. *B. A.*

[TITHĂSUS, a, um, adj. *τιθασός*, mansuetus. Est cogn. R. *Inscr.* in *Giorn. Arcad.* T. 9. p. 284. P. Marcius Tithasus. *F.*]

TĪTHŌNAEUS, a, um, adj. ad Tithonum pertinens, ut Memnon Tithonaeus, h. e. Tithoni filius. *Avien. Perieg.* 368. Mēmnon ubi Tithonaeus Suspectat roseas Aurorae matris habenas.

*TITHŌES, is, rex Aegypti, labyrinthum exstruxit. *Plin.* 36, 13. *B. A.*

TĪTHŌNIS, idis, f. *Τιθωνίς*, Aurora uxor Tithoni. *Stat. Silv.* 5, 1, 34. citius Tithonida moesti Deficient rores, *h. e.* lacrimae, quibus Aurora Memnonem filium ad Trojam occisum deflet.

TĪTHŌNĬUS, a, um, adj. ad Tithonum pertinens, ut Tithonia conjux, h. e. Aurora. *Ov. Fast.* 3, 403. quae et Tithonia absolute dicitur a *Val. Fl.* 1, 311. et 3, 1. et a *Stat. Th.* 12, 3. senectus, *Stat. Silv.* 4, 3, 151.

TĪTHŌNUS, i, m. *Τιθωνὸς*, filius Laomedontis, frater Priami. *Serv.* ad *A.* 1, 493. fratrem Laomedontis facit. Cum juvenis esset et decorus, ab Aurora, ut fabulae ferunt, dilectus et raptus fuit, ex qua Memnonem genuit. *Virg. A.* 4, 585. Tithoni croceum linquens Aurora cubile. ℙ Immortalitatem impetravit a Diis, non tamen caruit infelici senecta. *Hor. Od.* 2, 16, 30. Longa Tithonum minuit senecta. ℙ Audita Memnonis filii morte, in cicadam versus est. *Id. ib.* 28, 8. Tithonusque remotus in auras.

*TITHRŌNE, es, f. opp. Phocidis. *Plin.* 4, 3. ed. *Hard.* ubi ed. *Elzev.* habet *Trichone. B. A.*

[*TITHYMĂLIS, idis. V. v. sq.]

TĪTHYMĂLUS, i, m. et f. *τιθύμαλος*, planta, quam Latini herbam lactariam appellant, alii lactucam caprinam (marinam dicunt *Cels.* 5, 7. et *Appul. Herb.* 108.), narrantque, lacte ejus inscripto corpore, cum inaruerit, si cinis inspergatur, apparere litteras. Genera ejus multa, quae enumerat, ac describit *Plin.* 26, 8, 39. et sqq., simulque singulorum vires et utilitates in medicina. [*Wolfsmilch*, Euphorbia, *L.*] Eorum unum appellatione feminina *tithymalis*, *idis*, *τιθυμαλίς*, dicitur. [*Euphorbia paralias, *L.*] *Id. ib.* 41. ℙ Scribitur et *Tithymallus. Seren. Sammon.* 46, 841. Aut tithymallus atrox vulnus contrita perungit; et 64, 1106. Et tithymallus item tali satis apta medelae.

TĪTĬĀLIS, e, adj. Titiensis. *Inscr.* ap. *Grut.* 304, 9. Q. Caecilio Feroci kalatori sacerdotii Titialium Flavialium, etc. *h. e.* sacerdotum institutorum in honorem Vespasiani et Titi Impp. ex gente Flavia.

TĪTĬĀNUS, a, um, adj. ad Titium aliquem pertinens. *Afr. Dig.* 23, 3, 50. et *Paul. ib.* 45, 1, 85. *f.* Titianus fundus. ℙ *Charis.* 1, 73. a *Tito* derivat. Titus, inquit, ut lupus. Thermas Titinas, ut pelles lupinas, non dicimus, sed Titianas.

TĪTĬENSIS, e, adj. Sodales Titienses iidem sunt, qui sodales Titii. V. TITIUS. *Inscr.* ap. *Mur.* 299, 5 Septemviro epuloni, sodali Titiensi, etc. ℙ *Titienses* dicti sunt vel turma equitum, vel tribus ex Sabinis hominibus a Romulo instituta. Titiensis tribus, inquit *Fest.*, a praenomine Tatii regis appellata videtur. *Liv.* 1, 13. Eodem tempore et centuriae tres equitum conscriptae sunt: Ramnenses ab Romulo, ab Tito Tatio Titienses appellati. Lucerum nominis et originis causa incerta est. *Id.* 10, 6. Ut tres antiquae tribus, Ramnenses, Titienses, Luceres, suum quaeque augurem habeant. Adde *Ov. Fast.* 3, 131. Sed *Varr. L. L.* 4, 9, 14. et 16. appellat *Tatiensem*, nempe a nomine *Tatius*, ut *Titiensis* est a *Titius*. V. TATIENSES.

TĪTĬES, iidem qui Titienses, h. e. tribus, aut equitum turma ex Sabinis hominibus instituta a Romulo, et a Titi Tatii eorum regis praenomine appellata. *Prop.* 4, 1, 31. Hinc Tities, Ramnesque viri, Luceresque coloni. In quibusdam libris legitur *Titiens* inserto *n*, ut in *totiens* etc.

TĪTILLĀMENTUM, i, n. idem ac titillatio. *Fulg. Myth.* 2, 18. Tantalus, cui fallax aqua gulosis labia titillamentis attingit.

TĪTILLĀTIO, onis, f. *γαργαλισμός*, actus titillandi. *Cic. N. D.* 1, 40. *med.* At has leviores ducis voluptates, quibus quasi titillatio (Epicuri enim hoc verbum) sensibus adhibetur. *Id. Sen.* 14. At non est voluptatum tanta quasi titillatio in senibus. *Hieron. ep.* 52. *n.* 3. Adolescentia inter incentiva vitiorum, et carnis titillationes, quasi ignis in lignis viridibus, suffocatur.

TĪTILLĀTUS, a, um, part. a *titillo. Auson. epigr.* 108, 16. Titillata brevi cum jam sub fine voluptas Fervet, et ingesto peragit ludibria morsu. *Tert. Pud.* 22. *med.* Mulier titillatam prosternens carnem. ℙ Translate. *Capell.* 2, 42. Femina nulla prorsus invidia titillata.

TĪTILLĀTUS, us, m. titillatio. In sexto casu sing. *Plin.* 11, 37, 77. *de membrana praecordiorum*, h. e. *septo transverso*: In eadem praecipua hilaritatis sedes: quod titillatu maxime intelligitur alarum.

TĪTILLO, as, a. 1. *γαργαλίζω*, est levi attrectatione alarum, aliarumve mollium corporis partium risum cuipiam movere: a *τίλλω*, vello, seu vellico, geminatione primae syllabae. Nam ex levi vellicatione, sive tractatione provenit titillatio. [*Aliam hujus v. derivationem habet *Doederl.* 3, 1. qui a *tigtigulo* contractum putat *titillo*; ita ut in *tetigisse* prima verbi origo quaerenda sit.] *Lucr.* 2, 429. quae Titillare magis sensus, quam laedere possunt, *h. e.* quae nec omnino laevia sunt, nec omnino aspera, sed angellis paulum prostantibus. ℙ Per translationem accipitur pro commovere, provocare, blandiri. *Cic. Fin.* 1, 11. *f.* Nam si ea sola voluptas esset, quae quasi titillaret sensus, ut ita dicam, et ad eos cum suavitate afflueret. *Id. Off.* 2, 18. *med.* Multitudinis levitatem voluptate quasi titillantes. *Hor. Sat.* 2, 3, 179 Praeterea ne vos titillet gloria.

*TĪTILLŌSUS, a, um, adj. *γάργαλον ἔχων Gloss. Gr. Lat.* *i. e.* qui nimis facile a quocumque tactu ridet. *B. A.*

TĪTILLUS, i, m. titillatio. *Imp. Constant. Cod. Theod.* 8, 5, 2. Flagrum, cujus in cuspide infixus brevis aculeus pigrescentes artus (*animalis publici*) innoxio titillo poterit admonere.

*TITINĬA, ae, f. uxor Cottae, pro qua contra Serv. Naevium dixit M. Cicero. *Cic. Brut* 60. *B. A.*

TĪTĪNĬUS, ii, m. nomen proprium veteris poetae Latini, comoediarum togatarum scriptoris, cujus plurima fragmenta ad nos pervenerunt per *Nonium*, *Charisium*, *Priscianum*, *Servium*, aliosque servata. [Sunt qui perperam *Titinnius* scribunt, et a verbo *titinnio* pro *tintinnio* deducunt; sed unica littera *n* scribendum esse hujusmodi nomen, arguunt tum nummi G. Titiniae ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 325., tum locus *Seren. Sammon.* 59, 1043. Praeterea si forte premit strix atra puellos, Virosa immulgens exsertis ubera labris, Allia praecepit Titini sententia necti, Qui veteri claras expressit more togatas. Hujus porro nominis etymon *B. Borghesius* in *N. Framm. de' Fast. cons.* T. 2. p. 93. recte deducit a praenomine *Titus*, cum certo constet, plura alia praenomina ab eodem fonte fuisse derivata, ut a *Publio* est *Publicius*, a *Marco* est *Marcius*, a *Sexto* est *Sextius*, etc. *F.*]

TĪTINNĬO V. TINTINNIO.

TĪTĬO, onis, m. *δαλός*, torris, lignum adustum, quod ab igne extrahitur. *Lactant.* 4, 14. *med.* Titionem vulgus appellat extractum foco torrem semiustum, et exstinctum: *exstinctum* intellige sine flamma: nam sive ignem habeat, sive non, titio est. *Varr.* ap. *Non.* 2, 874. et 4, 184. A novo marito cum item e foco in titione ex felici arbore ignis, et in aquali aqua allata esset. *Cels.* 2, 17. Extincti titiones, involutique panniculis. *Appul. Met.* 7. *f.* Ardentem titionem gerens. Adde *Hyg. fab.* 171.

TĪTĪVILLĪTĬUM, ii, n. vox est nullius significationis, inquit *Festus*, ut apud Graecos *βλίτυρι*, et *σκινδαψός*. At *Fulg. de prisco serm. n.* 20. titivillitium dici voluerunt fila putrida, quae de telis cadunt: quasi textivillitium, a *texo* et *villus*. *Pl. Cas.* 2, 5, 39. Non ego istuc verbum emissim (*empsitem* habet *Fest.*) titivillitio. *M. Cornutus* ap. *Fulg. ib.* Titivilles, Flacce, do tibi. [*Gronovius* compositam vocem putat ex *Titi*, nomine proprio pastoris, vel caprarii, qui ex ovibus vel capris male curatis *villitium*, h. e. villos pro lana colligere solitus esset: mox ap. *M. Cornutum* legit *Titi villos* pro *Titivilles*. *F.*]

TĪTĬUS, ii, m. nomen fuit cujusdam incompositae saltationis, et gesticulationis, de qua ita *Cic. Brut.* 62. *f.* Sextus Titius homo loquax sane, et satis acutus, sed tam solutus et mollis in gestu, ut saltatio quaedam nasceretur, cui saltationi Titius nomen esset. ℙ Est autem *Titius* nomen R. gentil. ut supra. *Sex. Titius.* ℙ Adjective etiam *Titium atrium* memorat *Liv.* 39, 44. a nomine possessoris dictum. ℙ *Titia lex* non una fuit. Unam refert *Cic. Mur.* 8., sed qua de re, et a quo lata sit, non constat. *Id.*

Leg. 2, 6. leges Titias et Appulejas memorat, quae videntur agrariae fuisse. Alia fuit de muneribus, nequis pecuniam donumve ob causam orandam acciperet, ut est ap. *Tac. A.* 11, 5., sed ibi plerique omnes leg. *Cincia* pro *Titia*. Videtur tamen designari ab *Auson. epigr.* 89. de JCto: Scatiniam metuens non metuit Titiam: *nempe* accipiebat ille a moechis uxoris, quod lex Titia non vetabat, non a clientibus, quod illa cavebat. Alia fuit lata a Sex. Titio trib. pleb., ut vectigal agris publicis assignatis impositum quaestor colligeret. *Val. Max.* 8, 1. *damnat. n.* 3. Videtur hic esse idem, a quo saltationis genus nomen habuisse supra diximus. Alia fuit de lusu, nequis in pecuniam luderet, sponsionemve in ludo, nisi qui virtutis causa susceptus esset, faceret. Hanc memorat *Mart. Dig.* 11, 5, 3. Denique alia fuit de tutoribus in provinciis a praeside dandis. V. ATILIA. ℙ *Titii sodales* retinendis Sabinorum sacris quondam instituti sunt a Tito Tatio rege, ut ait *Tac. A.* 1, 54., et a Romulo post ejus mortem ad colendam memoriam confirmati. *Id. H.* 2, 95. De his *Lucan.* 1, 602. Septemvirque epulis festis, Titiique sodales. Adde *Inscr.* ap. *Grut.* 19, 4, 243, 5. et 7., 305, 1. et 2. etc. Hos *Varro L. L.* 4, 15. non a Tito Tatio, sed a Titiis avibus dictos docet, quas ii in auguriis certis observare solebant, ceteri augures non solebant. V. TITUS. ℙ *Titia curia* itidem a Tito Tatio dicta est, teste *Festo* in *Titiensis*.

TĬTŬBANS, antis, part. a *titubo:* ὑποφερόμενος, vacillans. *Cic. Dom.* 54. Nedum valeat id, quod imperitus adolescens mente ac lingua titubante fecisse dicatur. *Ov. Met.* 4, 26. de Sileno: Quique senex ferula titubantes ebrius artus Sustinet. *Id. ib.* 11, 90. Silenus titubans annisque meroque. *Id. Fast.* 6, 677. convivae valido titubantia vino Membra movent. ℙ Translate. *Pl. Ps.* 1, 1, 42. Lacrimans titubanti animo, corde, et pectore.

TĬTŬBANTER, adv. παραφόρως, ϑολερῶς, inconstanter. *Cic. Coel.* 7. Posuistis enim, atque id tamen titubanter et strictim, conjurationis hunc propter amicitiam Catilinae participem fuisse. *Auct. ad Her.* 4, 41. Titubanter et inconstanter de aliqua re loqui.

TĬTŬBANTĬA, ae, f. idem ac titubatio. *Suet. Vit.* 6. De hac tulit marem titubantia oris prope mutum et elinguem. *Id. Claud.* 30. Titubantia linguae.

TĬTŬBĀTĬO, onis, f. actus titubandi. *Auct. ad Her.* 2, 8. *f.* Ut ne parvula quidem titubatione, aut offensione impediremur. *Macr. Sat.* 7, 6. *med.* Titubatio linguae.

TĬTŬBĀTUS, a, um, part. a *titubo:* περιφερόμενος. Passive. *Virg. A.* 5, 331. Hic juvenis jam victor ovans vestigia presso Haud tenuit titubata solo: σφάλλομαι.

TĬTŬBO, as, avi, atum, n. 1. παραφέρομαι, πτέω, σφάλλομαι, instabilis sum, insistere nequeo, trepido, subinde haereo, vacillo: et proprie de pedibus et lingua dicitur. [*Discrimen inter h. v. et *vacillare, nutare, labare*, exposuit *Doederl.* 3, 62.] *Cic. Coel.* 28. Quaero, cur Licinium titubantem, haesitantem, cedentem, fugere conantem mulieraria manus ista de manibus emiserit? *Phaedr.* 4, 14. irrigatus multo venas nectare, Sero domum est reversus titubanti pede. *Cic. Fl.* 10. Testes, si verbo titubarint, quo revertantur non habebunt. *Ov. Met.* 3, 607. Ille mero somnoque gravis titubare videtur, Vixque sequi. *Id. A. Am.* 1, 597. Ebrietas ut vera nocet, sic ficta juvabit. Fac, titubet blaeso subdola lingua sono. *Sen. Herc. Oet.* 1599. Lassus an pondus titubavit Atlas? *h. e.* quod attinet ad pondus. Hellenismus. *Pall.* 1, 9. Solida contignatio fiat, ne gradus ambulantium tremorem fabricae titubantis excutiat. ℙ Transfertur ad animum. *Nep. Eum.* 9. Hic omnibus titubantibus, et de rebus summis desperantibus. Eumenes ait, etc. *Sen. Med.* 937. Quid, anime, titubas? et *Hor. Ep.* 1, 13, 19. cave, ne titubes, mandataque frangas. *Ter. Heaut.* 2, 3, 120. Verum illa ne quid titubet. ℙ Passive impersonaliter. *Pl. Mil.* 3, 3, 70. Ne quid, ubi miles venerit, titubetur. *Cic. Or.* 3, 50. Versus aeque prima et media et extrema pars attenditur: qui debilitatur, in quacumque sit parte titubatum. ℙ [*De etym. hujus verbi nihil certi proferri potest. Duplicem quidem conjecturam proponit *Doederl.* 3, 60. sq. unam: posse syllabam *ti* pro radice accipi, *tuboque* eadem ratione terminationis locum tenere, ut, in *statuo, fatuo;* in quibus elisio litterae *b* non magis offenderet, quam in *oriundus*, etc. Alteram: posse etiam *tub* fundamenti loco haberi, et *ti* reduplicationis genus esse, ita ut *duo, dubius* primam fortasse originem facerent, cujus saltem rei vestigia cognatio sensus in vv. *titubanter* et *dubitanter* praebere videretur. Sed pari verisimilitudine etiam *stupere* et *titubare* uno cognationis nomine comprehendi posse.]

TĬTŬLĀTUS, a, um, part. a *titulo:* titulo instructus, insignitus. *Pomp.* ap. *Non.* 1, 68. Mulier ubi aspexit tam mirifice titulatam truam. V. TRUA *f. et. Schol.* ad *Juven.* 6, 459. Magnarum gemmarum elencho, quos et titulatos appellant. V. ELENCHUS.

*TĬTŬLCĬA, ae, oppidum Hispaniae Tarraconensis, inter Complutum ac Toletum. *Anton. Itin. B. A.*

[TĬTULLUS, a, um, adj. dimin. Titi. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1507, 7. T. Tanejus Titullus. Alia ap. *Maff. Mus. Ver.* 417, 7. Numeria Titulla. Adde *Mart.* 8, 44. *F.*]

TĬTŬLO, as, a. 1. titulum seu nomen indo. *Tert. adv. Jud.* 9. *med.* Magos quoque Samaritanorum appellatione titulavit. *Id. Anim.* 13. Animae nomine totius hominis mentio titulata est. *Id. carm. de Judic. Dom.* 2. Et vernas roseis titulabit floribus auras, *h. e.* ornabit, et quasi titulo insignes faciet. [*Capell.* 1, 15. *f.* Licet per zodiacum tractum nonnulli (*Dii*) singulas, vel binas domos animalibus titularint. *F.*]

TĬTŬLUS, i, m. ἐπιγραφή, χαρακτήρ, inscriptio, nota, index, elogium, quo res dignoscitur, et quid valeat, contineat, cujus sit, cur facta sit, monstratur, ut titulus sepulcri, aedium, libri, statuae, picturae, et hujusmodi. Volunt esse diminutivum a *Titus* praenomine R., quod a τιτός, honoratus, a τίω: quia honor et pretium suum rebus a titulo accedit. *Ov. Rem. Am.* 1. Legerat hujus Amor titulum nomenque libelli. *Plin. ep.* 5, 13. Materiam ex titulo cognosces: cetera liber explicabit. *Colum. praef.* 9. Tituli, quem scripsimus huic disputationi, ratio reddita est. *Suet. Dom.* 10. Patremfamilias detractum e spectaculis in arenam, canibus objecit, cum hoc titulo: Impie locutus parmularius, *h. e.* elogio. *Mart.* 13, 3. Addita per titulos sua nomina rebus habebis, *h. e.* lemmata. *Ov. Met.* 9, 791. dant munera templis: Addunt et titulum: titulus breve carmen habebat. *Id. Trist.* 4, 2, 20. Ergo omnis poterit populus spectare triumphos: Cumque ducum titulis oppida capta leget. *Juven.* 5, 34. (*vinum*) cujus patriam titulumque senectus Delevit multa veteris fuligine testae, *h. e.* pittacium. *Suet. Dom.* 5. Plurima et amplissima opera incendio absumpta restituit: sed omnia sub titulo tantum suo, ac sine ulla pristini auctoris memoria. *Liv.* 28, 46. *f.* Aram condidit dedicavitque, cum ingenti rerum ab se gestarum titulo. *Juven.* 6, 123. titulum mentita Lyciscae, *h. e.* proscribens in foribus fornicis, illic prostare Lyciscam, cum esset Messalina. *Prop.* 4, 5, 51. Aut quorum titulus per barbara colla pependit, *h. e.* servi venales, qui praeferebant tabellam indicantem, quid valerent, quo vitio laborarent, et hujusmodi, ut cautum fuit edicto aedilicio, quod *Gell.* 4, 2. recitat. ℙ De aedibus conducticiis aut venalibus. *Plin. ep.* 7, 27. *med.* Domus proscribebatur, seu quis emere, seu quis conducere vellet. Venit Athenodorus, legit titulum, auditoque pretio, etc. et *Ov. Rem. Am.* 301. nec ea contenta rapina, Sub titulum nostros misit avara lares, *h. e.* coegit me aedes venales proscribere proposito titulo, scil. tabella, qua pretium indicabatur. Sic *Tibull.* 2, 4, 53. Quin etiam sedes jubeat si vendere avitas, Ite sub imperium, sub titulumque lares. ℙ Translate. *Ov. A. Am.* 2, 625. At nos nocturnis titulos imponimus actis, *h. e.* quasi adjecto titulo omnibus noscenda proponimus. ℙ De epigraphe sepulcrali. *Plin. ep.* 6, 10. Post decimum mortis annum reliquias neglectumque cinerem sine titulo, sine nomine jacere. *Id. ep.* 9, 19. Victuri nominis famam supremis etiam titulis prorogare. *Juven.* 6, 239. titulo res digna sepulcri. *Inscr.* ap. *Mur.* 863, 1. D. Valer. Pastor Eq. Publ. heres titulum fecit: (in hac, et in sequentib. potest significare etiam ipsum sepulcrum cum titulo: quod et in aliis lapidib. non paucis observavi.) *Alia* ap. *eund.* 856, 2. Ego filiis titulum posui, quod mei mihi filii debuerunt. *Alia ib.* 913, 4. Flavia Nice conjunx B. M. titulum cum valvis aeneis D. S. P. ℙ Huc pertinet formula *titulo usus*, quae legitur in aliquot vetustis lapidibus, quaeque idem significat ac illae *titulo honoris usus* (*Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 145, 1.) vel *honore usus impensam remisit* (*Alia* ap. *eund.* 422, 1.), vel *honore decreti usus impendium remisit, et statuam de suo posuit* (*Alia* ap. *Grut.* 445, 6.). Hisce vero formulis indicatur is, qui inscriptionem lapidi apposuit, usus quidem fuisse causa et facultate statuae in sui alteriusve honorem erigendae, remisso tamen civitati vel collegio, cujus jussu ea posita est, impendio, sibique tantum reservato. *Inscr.* ap. *Grut.* 458, 8. L. Postumio P. F. Fab. Fuscino Eq. Publ. pontifici ordo piissimus funus publicum et statuam equestrem auratam decrevit, P. Postumius Marianus curator reipubl. Augustan. Taur. pater titulo usus. Alia ap. *eund.* 1091, 11. Bedusiae Q. F. Justae collegia Fabr. et Centonarior., Q. Lucretius Amianus maritus titulo usus; et 322, 1. Aemiliae C. F. Aequae Sacerd. divae Plotinae Coll. Cent. titulo usa; et 390, 7. C. Claudio C. F. Fab. Sabiniano equo publico collegia Fabr. et Cent., titulo usus; et 419, 7. Pietati Hostiliae Hostilianae VI. vir. Aug. socii primae benemerenti T. V. *h. e.* titulo usae. Alia ap. *Don. cl.* 9. *n.* 10. L. Antestio L. F. Fab. Sabino equo publico, VI. vir. Quinq., patrono Colleg. Fabr., titulo usus. Rem porro conficiunt binae *Inscr.* ap. *Grut.* 471, 1. et 2., in quarum quidem prima *P. Statio P. F. Fab. Paullo Postumio juniori*, etc. mox additur *titulo usus D. D.;* in altera eidem *P. Statio P. F. Fab. Paullo*, etc. additur *P. Cominius Aufilenus Minicianus optimo ac rarissimae fidei amico.* Ex his evincitur, priorem quidem statuam cum inscriptione positam fuisse [...] Statio ex decreto decurionum, cujus tamen impe[...] sam ipse P. Statius decurionibus remisit, ac de su[...] solvit; alteram vero eidem P. Statio a P. Comini[...] et ipsius Cominii impensis, statutam fuisse. [...] De brevi scriptura, aut voce indicante honore[...] magistratus, res gestas, quibus homo clarus h[...] betur, et nobilis: item de ipsis honoribus. *C[...] Pis.* 9. Qui tanquam truncus atque stipes, si st[...] tisset modo, posset sustinere tamen titulum co[...] sulatus. *Hor. Od.* 4, 14, 1. Quae cura patru[...] quaeve Quiritium Plenis honorum muneribus tua[...] Auguste, virtutes in aevum Per titulos memor[...] que factos Aeternet? *Tibull.* 4, 1, 33. At tua m[...] titulus capiet sub nomine facta: Aeterno sed er[...] tibi magna volumina versu. *Hor. Sat.* 1, 6, [...] Qui stupet in titulis, et imaginibus. *Prop.* 4, [...] 32. Et domus est titulis utraque fulta suis. *Luc[...]* 8, 73. Femina tantorum titulis insignis avoru[...] *Ov. Fast.* 2, 15. At tua prosequimur studioso [...] ctore, Caesar, Nomina, per titulos ingredimur[...] tuos; et *ib.* 1, 601. quidam celebres aut torq[...] ademptae, Aut corvi titulos auxiliaris habent, *[...] Torquati*, aut *Corvini* cognomen habent. *Id. M[...]* 7, 56. Magna sequar: titulum servatae puppis A[...] vae, etc. *Juven.* 11, 86. Cognatorum aliquis titu[...] ter consulis, atque Castrorum imperiis, et dicta[...] ris honore Functus. *Id.* 8, 240. Tantum igitur [...] ros intra toga contulit illi Nominis et tituli. [...] *Cicerone* loquitur, quem Roma *patrem patriae* [...] xit. *Ov. Met.* 4, 643. Tempus, Atla, veniet, [...] quo spoliabitur auro Arbor: et hunc praedae ti[...] lum Jove natus habebit; et *Liv.* 28, 40. Et si [...] penes C. Lutatium Punici perpetrati belli titu[...] fuit, ita penes te hujus fuerit. *Ov. Her.* 7, [...] Nec mihi parcatur: puero parcatur Iulo. Te s[...] est titulum mortis habere meae. ℙ Ironia est[...] illo *ejusd. Fast.* 6, 190. de T. Manlio: Vixit, [...] occideret damnatus crimine regni: Hunc illi t[...] lum longa senecta dabat. ℙ *Titulus*, digni[...] nobilitas, clarus sanguis. *Stat. Silv.* 2, 7, 62. [...] castae titulum decusque Pollae Jucunda dabis a[...] cutione. ℙ Nonnunquam est causa, praetex[...] species. *Liv.* 36, 17. *f.* Illud proponere animo [...] stro debetis, non vos pro Graecia libertate [...] tum dimicare: quamquam is quoque egregius t[...] lus esset, etc. *Id* 37, 54. Licet vobis memini[...] quem titulum praetenderitis adversus Philip[...] belli. *Hor. Sat.* 2, 3, 212. prudens scelus ob t[...] los admittis inanes. *Vell.* 2, 45. Clodius sub [...] norificentissimo ministerii titulo M. Catonem a[...] publica relegavit. *Plin. ep.* 2, 11. *f.* Ipse pr[...] batur accepisse sestertium decem millia, foedi[...] mo quidem titulo, nomine unguentarii, qui t[...] lus a vita hominis compti semper et pumicati [...] abhorrebat. *Just.* 5, 1. Et erat hic quidem tit[...] cum Graecis coeundi, re autem timebat, ne, [...] *Id.* 9, 7. *med.* Olympias, audita regis nece, [...] titulo officii ad exsequias cucurrisset, in c[...] pendentis Pausaniae capiti coronam auream i[...] suit. *Id.* 3, 3. Statim, titulo ferendi sociis a[...] lii, bellum adversus Philippum decernitur. ℙ [...] nomen, appellatio. *Cic. Tusc.* 5, 10. Dicant, [...] per beatum esse sapientem. Quod si titulus [...] delectat, insignis et pulcher, Pythagora, Soc[...] Platone dignissimus, inducant animum, etc. [...] *Her.* 6, 100. titulo conjugis uxor obest. *Just[...]* 11. Insignis haec munificentia non summa ta[...] verum etiam titulo muneris fuit. ℙ Item in[...] signum. *Petr. Sat.* 55. Ciconia, avis exsul hi[...] titulus tepidi temporis. ℙ *Tituli*, milites [...] lantur, quasi tutuli, quod patriam tuerentur[...] de et Titi praenomen ortum est: *Festus.* ℙ [...] iam neutro genere usurpatur. *Inscr.* ap. *Fa[...]* p. 8. *n.* XLVII. Amphio mi frater hoc titulum[...] suit. *F.*]

TITURĬANUS, a, um, adj. ad Titurium p[...] nens, quod est nomen propr. R., ut Tituriana[...] des, *Suet. Caes.* 67. V. *Caes. B. G.* 5, 26. et[...]

*TITURNĬUS, i, m. nomen proprium Romar[...] ut M. Titurnius Rufus, de quo *Cic. Fam.* 13 [...] ℙ *Titurnius, a, um*, adj. *Id. ib.* Titurnia [...] lia. *B. A.*

TĬTUS, i, m. praenomen Rom., quod *Fest.* [...] ait, quasi *tutus* a tuendo. V. TITULUS. [...] *de nomin. ratione*, e Sabino nomine *Titurio* [...] xisse tradit: alii a τίω, honoro, unde τιτός[...] Est etiam cogn. R. *Inscr*, ap. *Grut.* 532, 1[...] Ulpius Titus. ℙ Item nomen avis, scil. colu[...] agrestis, teste *Isid. Or.* 12, 7. *med.*, quae et[...] *avis* dicitur a *Varr. L. L.* 4, 15. Hanc laudat[...] a castitate: alii contra salacem valde esse affir[...]

TĬTYRUS, i, m. τίτυρος, animal ex ove et[...] co genitum, ut *musimo* est ex capra et a[...] Aliis est aries major, Laconum lingua: aliis[...] cus lingua Afrorum: aliis satyrus: item cer[...] thecus: item calamus, avena: item otiosus, [...] notiones Graecorum sunt. *Eugen. Tolet. carm[...]* in *Anth. Lat.* T. 2. p. 453. *Burm.* Tityrus ex[...] bus oritur, hircoque parente. ℙ Pastoris [...] celebre *Virgilii* carminibus Bucolicis, quibu[...] iam nomen dedit. *Ov. Am.* 1, 15, 25. Tityru[...]

etes, Aeneiaque arma legentur, Roma triumti dum caput orbis erit. ¶ Ipse Virgilius. p. 2, 25, 72. Huic licet ingratae Tityrus ipse at. ¶ Quilibet rudis pastor. *Virg. Ecl.* 8, 55. tent et cycnis ululae: sit Tityrus Orpheus.

ITYUS, i, m. *Τιτυὸς*, filius Jovis ex Elara filia homeni, quam praegnantem Juppiter, timens onis iram, occultavit in terram, ex quo factum ut nascens puer ex terra natus videretur. Cum integram aetatem pervenisset, tantae magnitudigigas evasit, ut jacens novem jugera occuparet. uando captus amore Latonae Apollinis matris, de stupro interpellavit. Quamobrem Apollo us, sagittis ipsum confodit, et apud inferos revit, ejusque jecur vulturibus lancinandum apit, hac lege, ut consumptum renasceretur illiet sic nunquam vultures a discerpendo cessarent, ipse a patiendo. *Virg. A.* 6, 595. Nec non et on terrae omniparentis alumnum Cernere erat. *Pont.* 1, 2, 41. Sic inconsumptum Tityi, semque renascens Non perit, ut possit saepe perire, r. *Tibull.* 1, 3, 75. Porrectusque novem Tityus jugera terrae Assiduas atro viscere pascit aves. *ius* ad *Virg. l. c.* hac fabula amorem et libidisignificari ait. V. HEPATARIUS.

T L

LEPOLĔMUS, i, *Τληπόλεμος*, Herculis filius Astyocha Phylae filia, Polyxus maritus. *Ov.* 12, 537. Unus fuit de procis Helenae, et ad jam una cum ceteris Graecis expugnatum ivit, *Hygin. fab.* 81. et 97. *B. A.*

LOS, *Τλῶς*, Lyciae oppidum. *Plin.* 5, 27. *B. A.*

T M

MĂRĬUS, a, um, adj. *Τμάριος*, ad Tmarum inens, qui est mons Epiri cum nemore, centum ibus nobilis, prope Dodonam, ubi et quercus, olumbae fatidicae fuisse dicuntur, et Jovis Doei templum. *Claud. B. Get.* 18. caeso Tmarii augure luco, Arbore praesaga, fabulas anie loquaces. ¶ Ipse mons Tomarus dicitur a *praef.* 4. Graece et *Τόμαρος*, et *Τομοῦρος*, et *ος*, et *Τάμαρος*.

MĔSIS, is, f. *τμῆσις*, species hyperbati, qua a vox, praesertim composita, dividitur, et intramque partem alia interponitur. *Virg. G.* 1, septem subjecta trioni, pro septentrioli. *Id.* , 416. Et multo nebulae circum Dea fudit amipro circumfudit. Ubi *Servius:* Figura tmesis quae fit, cum secto uno sermone aliquid intermus. Sed hoc tolerabile est in sermone como: ceterum in simplici nimis est asperum, quod n faciebat antiquitas, ut *(Ennius)* Saxo cere minuit brum. ¶ Oratores etiam hac figura tur. *Cic. Sext.* 31. *med,* Quod judicium cumsubierat, damnabatur. V. CEREBRUM.

IOLĪTES, ae, m. et is, m. [et Tĭmōlītes, ae, d Tmolum seu Timolum pertinet, montem, et n cognominem Lydiae, quae nunc *Baz-Daghi* ur, ita appellata a Tmolo Martis filio, ut *Plu*. in *Flumin. in Pactol.* tradit. *F.*] *Plin.* 14, Nec Tmoliti per se gratia, ut vino, sed cujus admixto reliquorum suavitatem accipiat, simul tatem, quoniam vetustiora protinus videntur. 7, 3. Sed animadvertimus, Lydiam Tmoli- Siciliam Mamertinum, Campaniam Falernum *um*) procreare. *Cic. Fl.* 3. Timolites ille vica- *Plin.* 5, 29, 30. hujus urbis cives vocat Meolitas, quod nempe in medio monte Tmolo haant.

IOLĬUS, a, um, adj. ad Tmolum pertinens. *Pont.* 4, 15, 9. Africa quot segetes, quot Tmorra racemos. *Virg. G.* 2, 97. Sunt et Ammivites, fortissima vina, Tmolius assurgit quiet rex ipse Phanaeus: subaudi *mons.* Sunt qui t *Virg.* Graecam vocem *οἶνος* in mente hae: et ad eam *τὸ Tmolius* retulisse. V. similem ndi rationem in ABROTONITES.

IOLUS et Tĭmōlus, i, m. *Τμῶλος*, mons PhryMagnae, in confinio Lydiae, ad fl. cognominem, ro Trallensi, et Sardensi, vitibus consitus. Inter rocum plurimum gignit. Ex eo Pactolus amnis uit, aureas arenas ferens. *Ov. Met.* 11, 150. arduus alto Tmolus in ascensu, clivoque exs utroque Sardibus hinc, parvis illinc finitur epis. *Id. ib.* 6, 15. Deseruere sui Nymphae a Timoli. *Plin.* 5, 29, 30. Celebratur Lydia me Sardibus in latere Tmoli montis, qui animolus dicebatur. *Virg. G.* 1, 56. nonne vicroceos ut Tmolus odores, India mittit ebur, s sua tura Sabaei? ¶ Est et fluvius eo nomiex ipso monte nascens, et in Maeandrum in: in quo solum inveniri lapidem, quem cotiappellant, auctor est *Theophrastus* ap. *Plin.* , 43. ¶ Sunt qui scrib. *Tymolus.*

T O

ANI, orum, populi Arabiae, quorum memi*lin.* 5, 28 *B. A.*

*TOCHĂRI, orum, *Τόχαροι*, populi Asiae, trans Caspium mare. *Plin.* 6, 17. V. et *Dionys. Perieg.* 752. *B. A.*

[TOCĪTES, ae, m. ita appellatur herba aristolochia ap. *Appul. Herb.* 19. Videtur esse a *τοκίτης*, quod a *τίκτω*, pario. *Bail.*]

*TOCOLOSIDA, oppidum Mauritaniae Tingitanae. *Anton. Itin.* *B. A.*

TŎCULĬO, vel Tocullio, onis, m. *τοκογλύφος*, parvus feneratur: a *τόκός*, usura. *Cic. Att.* 2, 1. *extr.* Neque enim ista tua negotia provincialia esse putabam, neque te in toculionibus habebam, *h. e.* non putabam, te esse in iis, qui usuram exercent, pecuniam cum fenore exigentes a provincialibus. Utitur autem *Cic.* verbo a Graeca lingua derivato, quia ad Atticum scribit Graecae linguae studiosissimum. In quibusd. libris legitur *decurionibus*, quod sane mendosum videtur.

[TODILLUS, vel Todinus, a, um, adj. ad todum, seu todillum pertinens, parvam quandam avem, de quo ita *Festus* in *Todi.* Aves parvae, quarum meminit *Plautus* in *Syro:* Cum extritis (al. *extortis*) talis, cum todillis crusculis. Haec eadem fere habet *Id.* in *Succrotilla.* Hinc *B. Borghesius* in *Giorn. Arcad.* T. 15. p. 306. seu *Dec. numism.* 7. *oss.* 2., hujusmodi avem deprehendere sibi visus est in nummo ap. *Morell. Thes. fam. R. tab.* 6. *incert. n.* 1., cui subscriptum est TOD., quibus litteris cognomen *Todillus* indicari videtur, iis proprium, qui brevibus cruribus praediti sunt. Illa eadem *Plauti* verba habentur ap. *Prisc.* 3, 611., sed *Aug. Krehlius* in sua *Prisciani* editione pro *todillis* legit ex MS. *todinis*, et hanc refert notam interlinearem ibidem repertam: Todus genus parvissimae avis tibias habens perexignas. V. SCHOENICULAS. *F.*]

TOECHARCHUS, i, m. *τοίχαρχος*, qui in navi praeest remigibus, *τοῖχος* enim dicitur de lateribus navis, ubi sunt remiges. *Hyg. fab.* 14. *f.* de Argonaut: Toecharchi autem fuerunt Zetes et Calais Aquilonis filii. *Scheff. s. f. l.* 4. *de mil. nav.* legit *tucharchi*, quod *οι* aliquando in *u* Latinum transeat.

TOFACĔUS et Tofacius, et Tophaceus, a, um, adj. *πώρινος*, qui ex tofo est. *Plin.* 17, 7, 4. Est argilla alba, rufa, columbina, argillacea, tofacea, arenacea. *Pall.* 9, 9. Structus lapide tofacio.

TOFĪCĬUS et Tophicius, a, um, et

TOFĪNUS et Tophinus, a, um, adj. qui est ex tofo, *πώρινος*. *Capitol. Maxim.* 6. Lapides toficios friare. *Suet. Claud.* 21. Circo marmoreis carceribus, auratisque metis, quae utraque et tofina, ac lignea ante fuerant, exculto.

TOFŌSUS et Tophosus, a, um, adj. idem quod tofaceus. *Sidon. ep.* 3, 13. Verruca humore tofosa.

TŌFUS, i, m. *πῶρος*, lapis cavernosus, et scaber, qui facile in arenam resolvitur. Pro eo etiam *tophus* scribitur, quasi plane Graecum sit. *Virg. G.* 2, 214. Et tofus scaber, et nigris exesa chelydris Creta. *Plin.* 17, 4, 3. Nam tofus scaber natura friabilis. *Id.* 36, 22, 48. Tofus aedificiis inutilis est mortalitate materiae. *Vitr.* 2, 7. In Campania ruber, et niger tofus in Umbria, et Piceno, et Venetia albus, qui etiam serra dentata, uti lignum, secatur. *Ov. Met.* 8, 561. Pumice multicavo, nec laevibus atria tophis Structa subit; et *ib.* 3, 159. de antro: nam pumice vivo, Et levibus tophis nativum duxerat arcum. *Stat. Silv.* 4, 3, 52. de via Domitiana: Illi saxa ligant, opusque texunt Cocto pulvere sordidoque topho. *Front. Aquaed.* 122. Pilae topho exstructae.

TŎGA, ae, f. *τήβεννος*, *τήβεννα*, exterior vestis communis omnium Romanorum, tum nobilium, tum ignobilium, tum locupletum, tum inopum. Unde *togatam gentem* pro Romanis posuit *Virg. A.* 1, 286. atque hinc carebant togae jure, quibus aqua et igni interdictum erat, ut docet *Plin. ep.* 4, 11. Dicta est a *tegendo*, tum quia totum tegebat corpus, tum quia aliis interioribus vestibus superinjiciebatur: tum etiam quia olim straguli vice lectos ea sternebant, ut dicere videtur *Varr.* ap. *Non.* 14, 25. Hinc est ut togam pro tecto etiam usurpaverit *Titinius* ap. *eund.* 1, 3., quae tamen notio jam obsolevit. Igitur toga vestis fuit rotunda, et usque ad pedes demissa, clausa, et sine manicis, quae uno conjectu totum corpus, et utrumque brachium operiebat. Ea in superiori parte, qua ad cervices sedebat, ita laxe aperiebatur, ut dextrum brachium commode exseri, imo et totus humerus ostendi posset: brachium vero sinistrum non per eundem hiatum exserebatur, sed ex inferiori parte sub ipsa toga extensum extremam oram in rugas plicaturasque contractam colligebat, subducebatque ad sinistrum latus, laeva manu exstante. Rugas eas et plicaturas, tam quae superne a dextra cervicis parte cadentes exserto brachio colligebantur ad pectus, atque oblique ad sinistrum humerum instar baltei decurrebant, quam quae ex ima ora sinistro brachio collecta subductae contrahebantur, *sinum togae* appellabant. *Quint.* 11, 3. *med.* Sinus decentissimus, si aliquando supra imam togam fuerit, nunquam certe sit inferior: ille, qui sub humero dextro ad sinistrum oblique ducitur, velut balteus, nec strangulet, nec fluat. *Suet. Caes.* 82. Sinistra manu sinum ad ima crura deduxit, quo honestius caderet, etiam inferiore corporis parte velata. *Gell.* 4, 17. *f.* Prolato e sinu togae libro. ¶ Neque tamen semper, neque omnibus idem mos fuit togae gestandae, nam antiquissimis temporibus nulli sinus fuere, tum quia brachium sub toga tunc tenere solebant (oratores in principiis dicendi), quod praeter ceteros diserte notat *Quint. l. c.*, tum quia ipsa toga angustior illis fuit, et magis corpori adstricta. Itaque gestu alio, quam postea, eos necesse est usos esse, quorum brachium (inquit *Id. ib.*) sicut Graecorum, veste continebatur. Postea fusior laxiorque adhiberi coepta est, maxime vero ab iis, qui molli vestitu gauderent, ex qua majores sinus fiebant, adeo ut interdum a dextera parte totum humerum usque ad lumbos detegerent, ad ostendendam pretiosam tunicam, vel latum clavum in ea intextum; a sinistra vero laciniam in humerum usque rejicerent. Praeterea adolescentes cum primum virilem togam sumebant, solebant priore illo anno brachium (dextrum intellige; nam sinistrum semper collectam togae laciniam sustinendo quodammodo impeditum erat) non exserere, praesertim si forensia stipendia auspicarentur, ut loquitur *Sen. Excerpt. controv.* 5, 6., qui tamen mos etiam temporibus Ciceronis exoleverat, ut ex ipsius oratione *Coel.* 5. colligitur. Candidati quoque in honorum petitionibus brachium continebant, et tunc solum exserebant, cum prensandi causa manus porrigenda esset: quod est *trans pondera dextram porrigere* ap. *Hor. Ep.* 1, 6, 49. h. e. dexteram togae pondere cohibitam exserere, et extendere. V. PONDUS. ¶ Cum Romanis mos esset aperto semper capite, praesertim in Urbe, incedere, (extra Urbem enim in itinere pileos, petasos, aut aliud tegumenti genus contra aeris injurias adhibebant) facile tamen erat, si opus esset, caput toga operire, quod fiebat partem superiorem togae sub dextrum humerum dejectae revocando, et supra caput adducendo: atque ea positione toga super utrumque humerum aequaliter sedebat, et nihilominus satis adhuc patebat ante pectus ad brachium exserendum: hac ratione caput obvolvebant sacra facturi, quod videre est in icone veteris lapidis ap. *Ferrar. de re vestiar. l.* 1. *c.* 10. Caesar quoque a conjuratis impetitus eodem modo caput obnupsit, ut est ap. *Suet. Caes.* 82. Verum tamen est, aliquando non superiorem oram, sed inferiorem laciniam ad caput tegendum fuisse adhibitam, quod *Lipsius* ap. *eund. Ferrar. l. c.* multis ostendit. ¶ An toga cingeretur, quaestio est. Affirmat *Macrobius*, quem satis refellit *Ferrar. l. c. c.* 12. At *Manut. de quaesit. per epist.* de tunica *Macrobium*, non de toga locutum fuisse putat. Sane in omnibus togatorum hominum imaginibus, quas affert *Id. Ferrar.*, nullus cinctus apparet, sed toga partim sinistro humero, partim sinistro brachio fulta sustinetur. ¶ Materia togae fuit lana coacta, quae si longiore pilo esset, *toga pexa* dicebatur, scilicet ob villorum densitatem: hinc tritam togam *pexae* opponit *Martial.* 2, 44. et 3, 36. ¶ *Toga rosa* dicebatur, quae ex lana minime villosa confecta erat, eratque apta aestivo tempori, sicut *pexa* hiemali, *Id.* 2, 85. ¶ A texturae etiam et lanae genere togae dicebantur *rallae*, *densae*, etc. ¶ Color togae albus fuit, h. e. nativus albae lanae, qui nonnihil ad fuscum accedit; propterea ut non alba solum, sed etiam candida esset, amplius adhuc dealbabatur, creta adhibita ad id apta; quam ob rem *cretatam ambitionem* dixit *Pers.* 5, 177. candidatos intelligens. ¶ Toga vero atrata, seu pulla adhibebatur in privato luctu. V. PULLUS. Nam in luctu publico, togis depositis, saga sumebant. *Cic. Phil.* 12. et 14. ¶ Toga palmata dicebatur quae palmas intextas habebat. V. PALMATUS. ¶ Toga picta, h. e. acu elaborata. V. PICTUS. ¶ Alia praeterea fuere togarum genera, *Praetexta*, de qua V. suo loco; *Pura*, quae *Praetextae* opponitur, quia scilicet nullo purpurae praetextu distincta, quam sumebant adolescentes, cum praetextam deponebant. *Cic. Att.* 9, 6. Ciceroni meo togam puram cum dare Arpini vellem. Eadem dicebatur *virilis*, quia virilitatis initium indicabat: *libera*, quia initium quoddam erat libertatis ut ait *Ov. Fast.* 3, 771. Quo autem die sumebatur, is dies celebrabatur magna propinquorum amicorumque frequentia: ascendebantque in Capitolium, religionis, et boni ominis causa, teste *Val. Max.* 5, 4. Atque hoc est quod *Plin. ep.* 1, 9. vocat officium togae virilis, et *Tert. Idol.* 16. solemnitates togae. *Inscr.* ap. *Grut.* 463, 2. L. Ragonio L. F. Pop. Urinatio domino ob honorem togae virilis Ofellius ser. arcarius. ¶ Toga purpurea fuit inter regum insignia, ut patet ex *Liv.* 31, 11. ¶ Quod ad usum togae attinet, certum est ex testimonio *Varr.* ap. *Non.* 14, 25. virorum aeque et mulierum communem fuisse; postea vero stolis uti matronae coepere, togas reliquere meretricibus, quod praeter alia satis ostendit illud *Hor. Sat.* 1, 2, 62. quid inter-Est, in matrona, ancilla, peccesve togata? Viri vero omnium ordinum promiscue togis usi sunt, tenuiores etiam: modo sumptus ad eam coemendam suppeteret, praecipue vero clientes, qui patronorum, et potentiorum limina frequentabant, togati huc illuc cursitabant salutaturi sportulasque accepturi: qua de re saepissime *Martialis*, qui propterea 10, 47. inter ea, quae vitam faciunt beatio-

rem, *togam raram* enumerat, h. e. rara officia salutationum; et *ib.* 18. togas ipsas usurpat pro clientibus salutationum officia obeuntibus. V. etiam TOGATUS. Plura de toga dicenda essent, an extra Urbem adhiberetur, an in castris, conviviis, etc. de quibus ex professo, et luculenter *Ferrar. de re vestiar.*: neque enim nobis omnia complecti in animo fuit. Quod in castris quoque usus togae fuerit, apparet ex *Liv.* 44, 16., ubi narrat, sex millia togarum missa Roma ad exercitum in Macedonia hibernantem: sed arcendo frigori, non ad proelia ineunda missa esse, arbitrari licet. ℙ Translate toga pro pace accipitur: hinc notum illud *Cic.* carmen in *Pis.* 30. Cedant arma togae, *h. e.* pacis artibus. *Id. Or.* 3, 42. Vir omnibus belli, ac togae dotibus eminentissimus. *Tert. Pall.* 5. Plus laesere rempublicam togae, quam loricae. ℙ Et pro adolescentia. *Prud. Cath. praef.* 7. Aetas prima crepantibus Flevit sub ferulis: mox docuit toga Infectum vitiis falsa loqui. ℙ De involucro. *Mart.* 13, 1. Ne toga cordylis, et paenula desit olivis. ℙ De meretrice plebeja. *Tibull.* 4, 10, 3. Si tibi cura toga est potior, pressumque quasillo Scortum, *h. e.* si tibi curae est togata mulier. V. supra.

TŎGĀTĀRĬUS, ii, m. qui fabulas agit, quae togatae appellantur. *Suet. Aug.* 45. Histrionum licentiam adeo compescuit, ut Stephanionem togatarium per trina theatra virgis caesum relegaverit. Alii leg. *togatarum*, nempe comoediarum togatarum actorem. V. TOGATUS.

TŎGĀTŬLUS, a, um, adj. pauperculus, dimin. a *togatus*; qua dicitur de tenuioribus, qui principes civitatis officii gratia in forum deducebant, ac deinde domum reducebant ad sportulam captandam. *Mart.* 10, 74. quamdiu salutator Anteambulones, et togatulos inter Centum merebor plumbeos die toto?

TŎGĀTUS, a, um, adj. τηβεννοφόρος, toga indutus. *Togati* Romani appellati sunt, quoniam usus togae proprius Romanorum fuit: ut Graeci dicebantur *palliati*, quod pallio uterentur. *Virg. A.* 1, 286. Romanos rerum dominos, gentemque togatam. *Cic. Phil.* 5, 5. Graeculus judex modo palliatus, modo togatus. ℙ Interdum speciatim *togati* dicti sunt homines tenuiores, qui Principes civitatis officii gratia in forum ducebant, ac deinde domum reducebant. Togis enim amicti erant, non tunicis tantum, ut turba forensis. *Juven.* 1, 95. sportula primo Limine parva sedet turbae rapienda togatae. *Id.* 7, 142. an tibi servi Octo, decem comites post te, an sit sella, togati Ante pedes. *Mart.* 3, 46. Exigis a nobis operam sine fine togatam, *h. e.* officium salutatoris et anteambulonis. ℙ Interdum *togatus* accipitur pro urbano, cui *sagatus*, id est militaris, opponitur. Nam toga pacis, sagum belli insigne fuit. *Cic. Sull.* 30. *med.* Cui uni togato senatus supplicationem decrevit, *h. e.* civilem magistratum gerenti. *Id. Or.* 1, 24. Quasi unus e togatorum numero, atque ex forensi usu homo mediocris. ℙ Ap. *Hor. Sat.* 1, 2, 63. et 82. *togata* est meretrix: quia *stolata* est matrona. V. STOLA et STOLATUS. Ap. *Mart.* 6, 64. mater togata est adultera: quod colligitur etiam ex *eod.* 2, 39. et ex *Juven.* 2, 70. ℙ *Togata* etiam dicta est ea Galliae pars, quae togis Romano more utebatur, nempe Cisalpinae pars Cispadana, a Placentia Anconam usque. *Plin.* 3, 14, 19., *Mela* 2, 4. ℙ *Togatae fabulae* dupliciter intelliguntur: vel universim de omnibus fabulis Romani argumenti: in quibus comprehenduntur praetextatae, tabernariae, atellanae, planipediae. His opponuntur palliatae, h. e. Graecae. Vel peculiari ratione de iis Romanis fabulis dicuntur, in quibus res levioris argumenti agebantur, et viliores personae Romano more inducebantur: quibus opponuntur praetextatae, quae regum et magistratuum res, mores, et personas continebant. *Sen. ep.* 8. *f.* Non attingam tragicos, aut togatas nostras, habent enim hae quoque aliquid severitatis, et sunt inter comoedias et tragoedias mediae. *Vell.* 2, 9. Clara etiam fuere ingenia, in togatis Afranii, in tragoediis Pacuvii, etc. *Hor. A. P.* 287. Vel qui praetextas, vel qui docuere togatas. *Cic. Sext.* 55. Cum ageretur togata, Simulans, ut opinor. Adde *Fest.* in *Togatarum*, et *Diomed.* 3, 487.

*TOGIENSES, ium, populi Istriae, vel Istriae saltem vicini, a Togio quodam oppido sic dicto fortasse nomen trahentes. *Plin.* 3, 19. *B. A.*

*TOGISONUS, i, Italiae fluvius, in Gallia Transpadana, in Venetorum terra. *Plin.* 3, 16. *B. A.*

TŎGŬLA, ae, f. τηβέννιον, parva toga. *Cic. Pis.* 23. Togulae lictoribus ad portam praesto fuerunt. *Mart.* 9, 101. Trita quidem nobis togula est, vilisque, putrisque.

*TOLBIACUM, i, n. oppidum Galliae Belgicae. *Tac. H.* 4, 79. ℙ *Tolpiacum* audit *Anton. Itin.* hodie vero *Zulpich* vel *Zulch*. *B. A.*

*TOLE, es, f. oppidum Aethiopiae, sub Aegypto, a Meroe quinque dierum itinere, in Boream. *Plin.* 6, 30. *B. A.*

TOLENTĪNAS et Tollentinas, atis, adj. qui est ex oppido Tolentino in Piceno, ad Cluentum fluvium. Hinc *Tolentinates* ejus incolae. *Plin.* 3, 13, 18. ℙ *Tolentinus* et *Tollentinus*, *a*, *um*, adj. *Inscr.* ap. *Grut.* 410, 2. T. Flaminio pontifici Tolentin. Alia 194, 2. C. Junius Minatius Praef. Fabr. Municip. Tollentini. Alia ap. *Reines. cl.* 6. *n.* 68. L. Metello VI. Vir. Tolentin. ℙ *Tolentinensis*, *e*, idem. *Inscr.* ap. *Reines.* in *Append. n.* 8. Pagani pagi Tolentinens.

TOLENTĪNENSIS, et

TOLENTĪNUS. V. in v. praec.

TŎLĔRĀBĬLIS, e, adj. εὐφόρητος, qui facile ferri, et tolerari potest, probabilis, non contemnendus. *Cic. Cat.* 4, 8. Servus est nemo, qui modo tolerabili conditione sit servitutis. *Id. Or.* 1, 2. *med.* Cum boni perdiu nulli, vix autem singulis aetatibus singuli tolerabiles oratores invenirentur. *Id. Sen.* 3. Tibi propter opes, et copias, et dignitatem tuam, tolerabiliorem senectutem videri. *Id. ad Brut.* 1, 18. Rei familiaris jactura tolerabilis. *Liv.* 22, 27. Minucius cum jam ante vix tolerabilis fuisset secundis rebus: tum utique immodice immodesteque gloriari. *Virg. A.* 5, 767. quibus aspera quondam Visa maris facies, et non tolerabile numen. *Juven.* 7, 69. Tolerabile hospitium. *Plin. ep.* 5, 5. Sed hoc utcumque tolerabile: gravius illud, quod, etc. *Paul. Dig.* 28, 5, 18. Hanc esse tolerabilissimam sententiam puto. ℙ Active, qui tolerare potest. *Ter. Heaut.* 1, 2, 30. Nam parentum injuriae uniusmodi sunt ferme: paulo qui est homo tolerabilis. Alii *interpretantur*: qui est paulo tractabilior. *Colum.* 7, 3. Saepe hiemis saevitia pastorem decipit, et eas oves interimit, quas ille tempore autumni ratus adhuc esse tolerabiles, non submoverat, *h. e.* posse hiemem ferre, et superstites esse. Alii exponunt, adhuc posse tolerari, h. e. ali in annum sequentem.

*TOLERABILĬTAS, atis, f. ἀνεκτότης *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

TŎLĔRĀBĬLĬTER, adv. ἀνεκτῶς, cum tolerantia, patienter, facile. *Colum.* 2, 2. Quas Graeci συζυγίας ἐναντιοτήτων, nos discordantium comparationes tolerabiliter diximus. *Cic. Fam.* 15, 20. Quo tolerabilius feramus igniculum desiderii tui, crebris nos litteris appellato. *Cels.* 2, 13. *med.* Veratrum datur optime vere, tolerabiliter autumno. *Colum.* 11, 2. His diebus quae superiore mense facere non potueris, adhuc tolerabiliter efficies.

TŎLĔRANDUS, a, um, part. a *tolero*: ἀνεκτὸς, qui tolerari potest, aut debet, ferendus, tolerabilis. *Cic. Att.* 1, 17. *med.* Nobis inter nos nostra sive incommoda, sive vitia, sive injurias esse tolerandas. *Sen. Octav.* 100. Toleranda pati. *Claud. epigr.* 39. Paupertas me saeva domat, dirusque Cupido: Sed toleranda fames, non tolerandus amor. *Tac. H.* 1, 21. Othoni luxuria etiam principi onerosa, inopia vix privato toleranda. *Stat. Th.* 1, 195. tolerandaque nullis Aspera sors populis.

TŎLĔRANS, antis, part. a *tolero*: καρτερικὸς, patiens, sufferens. *Colum.* 8, 16. Piscium genera dulcis undae tolerantia. *Tac. A.* 4, 1. *f.* Corpus laborum tolerans; et *ib.* 14, 42. Aemulum non tolerans. *Colum.* 6, 22. Externi frigoris tolerantior equino genere vacca est. *Id.* 7, 1. Asellus plagarum et penuriae tolerantissimus. *Aurel. Vict. Caes.* 11. Iners domi, bello tolerantior.

TŎLĔRANTER, adv. καρτερικῶς, tolerabiliter, patienter. *Cic. Fam.* 4, 6. *med.* Et cum frangerem jam ipse me, cogeremque illa ferre toleranter. *Id. Tusc.* 2, 18. Toleranter dolorem pati. *Plin.* 8, 45, 70. At nunc anniculae fecunditatem poscuntur, tolerantius tamen bimae.

TŎLĔRANTĬA, ae, f. καρτερία, ἀνοχὴ, ὑπομονὴ, τλῆσις, patientia. *Cic. Par.* 4, 1. Sapientis animus magnitudine consilii, tolerantia rerum humanarum, contemptione fortunae, virtutibus denique omnibus, septus, vincetur et expugnabitur? *Quint.* 2, 20. *extr.* Tolerantia tamen doloris laude sua non carebit. *Tac. Agr.* 20. Pax vel incuria, vel tolerantia priorum, haud minus quam bellum, timebatur.

TŎLĔRĀTĬO, onis, f. ἀνάσχεσις, actus tolerandi. *Cic. Fin.* 2, 29. Toleratio doloris.

TŎLĔRĀTUS, a, um, part. a *tolero*: quod patienter ferimus. *Tac. A.* 4, 44. Lentulo gloriae fuerat bene tolerata paupertas. *Id. H.* 1, 3. Ipsa necessitas fortiter tolerata, *h. e.* mors. *Id. A.* 12, 11. Clementiam ac justitiam, quanto ignara Barbaris, tanto toleratiora capesseret. Alii leg. *tolerantiora*.

[TŎLĔRĀTUS, us, m. idem ac toleratio. *Salv. Gub. D.* 3, 7. *med.* Ut quae ipsi toleratu humano indigna credimus, Deum a nobis digne haec tolerare credamus. *F.*]

*TOLERIENSES, ium, populi Latii, a Tolerio vel Toleria oppido quodam nomen fortasse trahentes. *Plin.* 3, 5. *B. A.*

TŎLĔRO, as, avi, atum, a. 1. ἀνέχομαι, καρτερέω, patienter fero, sustineo, perfero, patior. *Cic. Fam.* 7, 18. Forti animo istam tolera militiam. *Id. Cat.* 2, 10. *f.* Se facilius hiemem toleraturos putant. *Id. Q. Fr.* 1, 1, 8. *f.* Sumptus et tributa civitatum ab omnibus tolerari aequabiliter. *Ter. Hec.* 3, 5, 28. Tolerari alicujus mores sua modestia. *Sall. Cat.* 10. facile labores, pericula, dubias atque asperas res. *Id. Jug.* 34. aequo animo servitutem. *Tac. G.* 4. sitim, aestumque. *Id. H.* 2, 56. *extr.* aegre damus et injurias. ℙ Cum infinito. *A.* 3, 3. Magnitudinem mali perferre visu non t[…] ravit. *Plin.* 26, 1, 3. Qui perpeti medicinam t[…] raverant. ℙ Tribuitur et rebus inanimis, quae versus externam injuriam durant, nec deficiunt. 33, 4, 21. Tasconium tolerat afflatum, ignem[…] et ardentem materiam. *Id.* 14, 2, 4. *n.* 4. V[…] aestus austrosque tolerat; et *ib. n.* 6. Tolera[…] annos moerica (*vitis*) contra omne sidus firmissi[…] et *ib. n.* 1. Germana imbres tempestatesque tole[…] *Id.* 36, 22, 48. de tophis: Hi tractabiles in op[…] laborem quoque tolerant, sub tecto dumtaxat: as[…] gine, et gelu, pruinisque rumpuntur in testas. 35, 14, 49. Sesquipedalis paries non plus qu[…] unam contignationem tolerat. Sic *tolerare pon[…]* virium satis habere ferendo. *Plin.* 10, 3, 3. A[…] lae non tolerantes pondus apprehensum, una n[…] guntur. ℙ Est etiam sustentare, alere. *Virg.* 8, 409. tolerare colo vitam, tenuique Minerva. *A.* 15, 45. *extr.* Persimplici victu, et agresti pomis vitam tolerare. *Plin.* 33, 10, 47. Oct[…] millia equitum sua pecunia tolerare. *Caes. B. C.* 58. *f.* Pabulo et hordeo equitatum tolerare; et 49. Ex perfugis cognoscebant, equos eorum vix[…] lerari, reliqua vero jumenta interisse. *Tac. A.* 24. Miles fame absumptus, nisi quos corpora e[…] rum toleraverant. *Colum.* 6, 24. *f.* Faba fresa vinum recte tolerat vaccam fetam. *Id.* 8, 17. *f.* sces, etiam diu clausi, semetipsos tolerare poss[…] *Ulp. Dig.* 50, 16, 203. *med.* Agri, ex quibus pa[…] familias fructus caperet, quibus se toleraret. *M[…]* 7, 64. Qua nunc arte graves tolerabis inutilis an[…] *Plin.* 7, 43, 44. Juventam inopem in caliga mili[…] tolerare. *Caes. B. G.* 7, 71. Frumentum se ex[…] dierum triginta habere: sed paulo etiam longius lerare posse parcendo; et *ib.* 5, 45. Frument[…] quod eo tolerandae hiemis causa devexerat. ℙ *[…]lerare inopiam*, *famem*, utcumque sustinere. *Trin.* 2, 2, 57. et 77. Tolerare egestatem ejus[…] *Caes. B. G.* 1, 28. Domi nihil erat, quo famem lerarent. *Sall. Cat.* 38. Juventus, quae in agris nuum mercede inopiam toleraverat. ℙ *Tole[…]* *sumptus*, utcumque sufficere sumptibus. *Sall.* 25. Mulieres, quae ingentes sumptus stupro co[…] ris toleraverant. *Ter. Heaut.* 3, 2, 33. Cum tol[…] re hujus sumptus non queat. ℙ *Tolerare* absol[…] h. e. tolerare vitam, utcumque vitam agere. *A.* 4, 40. Posse ipsam Liviam statuere, nuben[…] post Drusum, an in penatibus iisdem tolerandum beret. ℙ *Toleror*, *aris*, dep. etiam dixisse vet[…] *Prisc.* 8, 800. sine ullo tamen teste, confirmat.

TOLES, ium, m. et f. plur. *Festus.* Toles, mor in faucibus, quae per diminutionem tons[…] dicuntur. *Tolae*, *arum* in *Gloss. Philox.* T[…] παρίσθμια. *Item.* Tolia, tonsillae, παρίσθμια. *Vet.* 1, 38. A tolibus, et glaudulis, et arteriis mor erit candidus et viscosus. *Id. ib.* 3, 64. T[…] a tolibus si fuerit, his signis agnoscitur. ℙ E[…] *tolles*, et *tollae* scribitur. *Ser. Sam.* 16, 289. […] autem vocitant tolles, attingere dextra Debebis, gryllus erit pressante peremptus. *Marcell. E[…]* 15. *med.* Has tolles, has tonsillas evoco, e[…] excanto de istis membris, medullis. Adde *Isid.* 11, 1. *med. Plin. Val.* 2, 43. Lupini ex aceto fomentum optimum est, et tollis et parothetis (*parotisin* Graeca positione pro *parotidibus*) util[…] [*Multis hunc locum auxit *F.*]

TŎLĒTĀNUS, a, um, adj. ad Toletum, *Toledo*, pertinens, quae est urbs Hispaniae T[…] conensis, ad Tagum fluvium. *Grat. Cyn.* 341. Toletano praecingant ilia cultro, *h. e.* gladio Hispaniensi, cultro venatorio. ℙ *Toletani*, *[…]* ejus urbis incolae. *Liv.* 35, 22. *Plin.* 3, 3. et *I[…]* ap. *Grut.* 273, 1.

*TOLISTOBOGI. V. v. sq. *B. A.*

*TOLISTOBOII, orum, Τολιστόβοιοι, popul[…] latiae (Gallograeciae) quorum meminit *Liv.* 38[…] et 19. ℙ *Tolistobogi* audiunt *Plin.* 5, 32. Τολ[…] βόγοί *Ptolemaeo*; *Straboni* autem Τολιστοβῶγ[…] Τολιστοβῶγοι: porro *Flor.* 2. 11. *Tolostobogi.* […]

TOLLĒNO, onis, m. κηλώνειον, genus mach[…] quo trahitur aqua, alteram partem praegra[…] pondere: dictus a tollendo. Ita describit *Festu[…]* cujus verbis non obscure colligitur, tollenonem cum trabi in terram defixae superne imponitur e[…] ligatur altera transversa, quae nunc sustoll[…] nunc deorsum agitur, cujus rei exemplum vid[…] in quibusdam ruralibus puteis. *Plaut. fragm* *Fest.* in *Reciprocare.* Quasi tolleno, aut p[…] Graecum reciproces plana via. *Plin.* 19, 4[…] Hortos e puteo rota organisve pneumaticis, vel lenonum haustu rigandos. ℙ Ejusdem mach[…] usus fuit etiam in urbium propugnationibus, Archimedes in obsidione Syracusarum Romanas ves ferrea manu in proram injecta extollebat, puppim statuebat, gravi ex altera parte plumb[…] bramento ad solum recellente, ut legere est ap. 24, 34., qui similis tollenonis meminit etiam 38[…] eundem graphice describit *Veg. Mil.* 4, 21. et tice *Sil.* 14, 320. et sqq., quos consule. In qu[…] dam editionib. legitur ap. *Sen. Q. N.* 2, 9. […] vero nec tolleno magis, nec ullum aliud tormen[…]

, ubi tamen optimae editiones pro *tolleno* habent
ius.
TOLLES. V. TOLES.
TOLLO, is, sustuli, sublatum, a. 3. αἴρω. ἀναι-
, sursum erigo, elevo, extollo. [*Cf. *Doederl.*
175.] *Varr.* ap. *Plin.* 7, 20, 19. Mulum suum
ebat Fufius. *Pl. Truc.* 2, 6, 45. Nequeo caput
ere: ita nunc doleo. *Id. Most.* 1, 4, 17. Tollere
uem jacentem. *Cic. Har. resp.* 15. *extr.* Tollam
us tectum. *Hor. Od.* 3, 4, 21. in arduos tollor
inos. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 10. Protogenes ma-
n de tabula non sciebat tollere. *Plaut. fragm.* ap.
. 3, 178. Pileum quem habuit, deripuit, eum-
ad coelum tollit. *Phaedr.* 2, 6. Aquila in subli-
sustulit testudinem. *Cic. Phil.* 11, 10. *med.* Vos
coelum, si fieri poterit, humeris nostris tollemus.
Verr. 2, 1, 3. Cives R. in crucem sustulit. *Pl.*
ch. 3, 6, 42. Tollam ego te in collum, atque
o hinc auferam. *Cic. Off.* 3, 25. Phaethon opta-
ut in currum patris tolleretur: sublatus est. *Id.*
r. 2, 4, 43. *med.* Clamor a vigilibus tollitur.
g. A. 2, 222. Clamorem tollere ad sidera: et *ib.*
745. in coelum. *Cic. Fat.* 5. *f.* In quo Alcibia-
cachinum dicitur sustulisse. *Hor. A. P.* 381. Ne
sae risum tollant impune coronae. *Virg. A.* 11,
clamor magnus se tollit in auras. *Cic. Tusc.* 5,
Se tollere a terra altius possunt. *Id. Caecin.* 21.
. Qui saxa jacerent, quae de terra ipsi tollerent.
Merc. prol. 75. Parare navim, metretas quae
entas tolleret; et *Cic. Fam.* 16, 10. Litterulae
e tui desiderio oblanguerunt: hac tamen episto-
oculos paulum sustulerunt, *h. e.* recreatae sunt.
ollere aliquem rheda, *Hor. Sat.* 2, 6, 42. Sic
Q. Fr. 2, 2, 10. Tunc certe sustulissem: scil.
ecticam. Sic tollere in navim, *Liv.* 45, 6. et
re absolute eod. sensu *Virg. A.* 3, 601., *Ov.*
. 11, 441. et *Sil.* 6, 500. Sic tollere aliquem in
rum, *Ov. A. Am.* 3, 157. ¶ Tollere liberos, et
a tollere, et nutrire atque educare. Mos olim
filios recens natos per obstetricem in terram
munem omnium parentem deponere, et quos
nt alere, expositos ibi relinquere: si contra, de
a levare, et matri aut nutrici tradere: unde et
allevare: et *Levanam* Deam commenti sunt,
adesset et faveret levantibus. *Ter. Heaut.* 4, 1,
Meministi', mihi te maximo opere dicere, si
llam parerem, nolle tolli? *Chre.* Scio quid fece-
sustulisti. *Id. Andr.* 1, 3, 14. Quidquid pepe-
t, decreverunt tollere. *Pl. Truc.* 2, 4, 45. Si
peperissem, id educarem ac tollerem. Adde
h. 1, 3, 3. et *Vet. Poeta* ap. *Cic. Div.* 1, 21.
nc *tollere liberos* universim, procreare, gignere.
Phil. 13, 10. *extr.* Is autem humilitatem despi-
audet cujusquam, qui ex Fadia sustulerit libe-
Suet. Ner. 5. *extr.* Decessit morbo aquae inter-
, sublato filio Nerone ex Agrippina. ¶ *Tolle-*
adum, ambulare. *Pl. Bacch.* 3, 6, 6. Is est:
contra, et tollam gradum. ¶ *Tollere ma-*
, *pedem.* V. MANUS, PES. ¶ Translate. *Pl.*
. 2, 8, 10. Postquam filiolum peperit, animos
lit. *Ter. Hec.* 3, 5, 56. Qui paulum vobis aces-
ecuniae, sublati animi sunt. *Lucil.* ap. *Non.*
34. Re in secunda tollere animos, et in mala
ttere. *Cic. Or.* 3, 26. *extr.* Dicendo augere ali-
, et tollere altius. *Id. fragm.* ap. *Non.* 1, 4.
esse, in quo se animus excellens tollat. *Id.*
. 15, 9. Ad coelum aliquem tollere verissimis
stissimis laudibus. *Id. Att.* 2, 25. Nostras lau-
n coelum sustulit. *Virg. Ecl.* 5, 51. Daphnin
uum tollemus ad astra. *Hor. Od.* 1, 1, 8. Tol-
aliquem honoribus. *Virg. G.* 3, 421. de angue:
ntemque minas, et sibila colla tumentem. *Id.*
, 876. Nec puer Iliaca quisquam de gente Lati-
n tantum spe tollet avos. *Liv.* 3, 7. Tollere
os alicui. ¶ Pro solari, erigere, excitare.
Sat. 2, 8, 59. quis esset Finis, ni sapiens sic
entanus amicum Tolleret? ¶ Item auferre, re-
re. *Virg. A.* 8, 439. Tollite cuncta, inquit, coe-
ue auferte labores. *Phaedr.* 2, 8. tollere haec
a, Quantum est laboris! et *ib.* 1. Et quae de-
pars tuae modestiae, Audacter tolle. Sic *Mart.*
. sume, tolle: dono; et *Cic. Div. Verr.* 1. *f.*
eorum simulacra Verres ex delubris religiosis-
sustulisset. *Id. Am.* 13. Solem e mundo tollere
tur, qui amicitiam e vita tollunt. *Id. Verr.* 2,
. Ne quis frumentum de area tolleret, ante-
cum decumano pactus esset. *Id. Rosc. Am.* 7.
cile hunc hominem incautum et rusticum de
o tolli posse; et *Liv.* 24, 6. Aliquem e medio
e, *h. e.* evertere, exterminare, occidere. *Cic.*
. 3, 33. Q. Varius Drusum ferro, Metellum
o sustulerat; et *Lucil.* ap. *Non.* 1, 4. Audivi,
febris una, vini cyathus unus potuit tollere.
4, 2. sorbitio tollit quem dira cicutae. *Brutus*
ic. Fam. 11, 20. Adolescens laudandus, tollen-
h. e. occidendus. Contra *Cels.* 2, 14. et 4, 18.
us facile tollitur. *Plin.* 26, 12, 75. Dolores et
res tollunt folia plantaginis. *Id.* 33, 6, 35. Ad
icum foeditates tollendas, maculasque. ¶
slate. *Cic. Quint.* 21. *extr.* Cujus rei memoriam
m tolli funditus ac deleri arbitror oportere. *Id.*
12, 6. *f.* Ubi mihi dubitationem omnem tolle-
Id. Rosc. Am. 2. *med.* Delere ex animo alicu-

jus suspicionem omnem, metumque tollere. *Id. Or.* 62. Genus hoc orationis detrahit actionis dolorem, aufert humanum sensum actoris, tollit funditus veritatem et fidem. *Id. Leg.* 2, 12. *f.* Legem, si non jure rogata est, tollere. ¶ Pro demoliri, diruere. *Ulp. Dig.* 43, 8, 2. *med.* Si quis in publico aedificaverit, non esse eum cogendum tollere, ne ruinis urbs deformetur. Adde *ib.* 8, 2, 16. et 6, 1, 27. et 37. ¶ Item destruere, delere. *Cic. Off.* 1, 11. Majores nostri Carthaginem, et Numantiam funditus sustulerunt. *Id. Phil.* 1, 1. *f.* Dictaturam funditus ex republica sustulit. ¶ *Tollere diem* est adimere tempus agendi cum populo, aut judicii finiendi, ferendaeque sententiae. *Cic. Leg.* 3, 18. P c cante senatu, quod fit ambitione saepissime, nullo magistratu adjuvante, tolli diem utile est. *Id. Dom.* 17. *extr.* Siqua res illum diem aut auspiciis, aut excusatione sustulit, tota causa judiciumque sublatum est. *Liv.* 25, 3. *f.* concilio diem eximere, dixit. ¶ Pro inducere, delere, emendare quod scriptum est. *Caecin.* ad *Cic. Fam.* 6, 7. Cum mendum scripturae litura tollatur. *Cic. Att.* 13, 44. *extr.* Ut id nomen ex omnibus libris tollatur. *Hor. Sat.* 1, 10, 51. de Lucilio: dixi fluere hunc lutulentum, saepe ferentem Plura quidem tollenda relinquendis. *Id. Ep.* 2, 2, 122. Luxuriantia compescet, nimis aspera sano Levabit cultu, virtute, carentia tollet. ¶ Quidam huic verbo praeteritum *tetuli*, ut *tuli* tribuerunt, ut a *pello pepuli*, sed *tuli* verbo *fero* datur. *Diomed.* 1, 376. et *Prisc.* 10, 896. ¶ Est etiam qui *tolli*, sed sine idoneo auctore. Dubia est enim lectio in illo *Ulp. Dig.* 46, 4, 13. *med.* Acceptilationem aliquid egisse, tollisseque totam obligationem: nam *tulisse* alii leg.

TOLLO, onis, m. idem quod tolleno. Fuerunt, qui fulcirent auctoritate *Plauti Rud.* 2, 5, 24. et *Colum.* 10, 26., sed frustra: nam priore loco pro *tolloni gratia* legendum *Ptolemocratia*, in altero pro *tollonibus* rectius *tendentibus.*

TŌLŌSĀNUS, a, um, adj. ad Tolosam (nunc Gallice *Toulouse*, Italice *Tolosa*) pertinens, quae est urbs Galliae Narbonensis, in limite Aquitaniae, ad Garumnam fluvium, olim litterarum studiis celebris, ob idque *Palladia* cognominata a *Mart.* 9, 100. Marcus Palladiae non inficianda Tolosae Gloria. Τόλωσα. Hinc *Tolosani*, *orum*, ap. *Plin.* 4, 19, 33. ejus cives. ¶ *Aurum Tolosanum* proverbio dictum est de re exitiosa et habenti funesta: eadem ratione qua *equus Sejanus.* Narrat *Just.* 32, 3. Gallos Tectosagos, cum in Asia grandem vim auri sacrilega praeda collegissent, reversos in antiquam patriam Tolosam, pestifera lue fuisse comprehensos, nec ante solutos, quam illud aurum, monitu haruspicum, in Tolosensem lacum mergerent. Id postea Q. Servilius Caepio consul R. expiscari jussit, excidiumque sui atque exercitus sibi ipse molitus est. Romanos vero insecutus est Cimbricus tumultus, velut ultor illius pecuniae. Fuere argenti pondo centum decem millia, auri quinquies decies centum millia. Adde *Gell.* 3, 9. Meminit et *Cic. N. D.* 3, 30.

TŌLŌSAS, atis, adj. omn. gen. Tolosanus. *Mart.* 12, 32. Nec quadra deerat casei Tolosatis. *Sidon. ep.* 9, 16. *in carm.* Qui Tolosatem tenuit cathedram. ¶ *Tolosates*, *ium*, Tolosani. *Caes. B. G.* 1, 9. Qui non longe a Tolosatium finibus absunt; et *ib.* 7, 7. Praesidia in Ruthenis, et Tolosatibus constituit.

TŌLŌSENSIS, e, adj. idem ac Tolosanus. *Just.* 32, 3. Tolosensis lacus. *Inscr.* ap. *Grut.* 939, 3. Diis Manibus C. Fabricii C. L. Vol. Proximi Tolosensis etc. Adde 1093, 5.

*TOLUMNIUS, i, rex Veientium. *Liv.* 4, 19. *Prop.* 4, 11, 23. ¶ Item augur, qui pro Turno bellavit adversus Aeneam. *Virg. A.* 11, 429. et 12, 258. et 460. *B. A.*

[TŌLŪTĀRIS, e, adj. idem ac tolutilis, seu qui tolutim incedit. Translate utitur *Fronto*, cujus locum vide in QUADRUPEDUS. *F.*]

TŌLŪTĀRIUS Equus, ἱπποφορεύς, εὔδρομος, a *tolutim*, quia tollit alterno glomeratu pedes, ambo enim ejusdem lateris crura simul movet. Aliqui volunt, dictum esse a pedum volubilitate, quasi *volutarium.* Hujus generis equi etiam *gradarii* dicuntur, quia gradu non vulgari incedant, sed alternis crura molliter explicantes, commodam sessori praebeant vectationem, circa ullam succussationis molestiam: quod *Virg.* dixit *G.* 3, 117. Insultare solo, et gressus glomerare superbos; et *Mart.* 14, 199. ad numerum rapidos qui colligit ungues; et *Sil.* 3, 336. Aut inconcusso glomerat (*equus*) vestigia dorso, Aut molli pacata celer rapit esseda collo. *Sen. ep.* 87. *med.* Ita non omnibus obesis mannis, et asturconibus, et tolutariis praeferres unicum illum equum a Catone defrictum? *In loco *Senecae* notari potest edd. *Gron. Lips.* et *Grut.* habere *tollutariis. B. A.*

TŌLŪTĪLIS, e, adj. ut Tolutilis gradus, *Varr.* ap. *Non.* 1, 60. h. e. tolutim incedens.

TŌLŪTĬLŎQUENTĬA, ae, f. linguae volubilitas: a *tolutim*, et *loquendo. Naevius* ap. *Non.* 1, 12. O pestifera trux tolutiloquentia.

TŌLŪTIM, adverb. ἐπιτροχάδην, εὐδρόμως, pedes molliter tollendo, quod proprie ad equorum gradariorum incessum attinet, qui alternis crura molliter explicantes, commodissimam sessori praebent vectationem, quinque a *Polluc. Onom. l.* 1. §. 193. εὔδρομοι appellantur. *Varr.* ap. *Non.* 1, 12. Ut equus, qui ad vehendum est natus, tamen traditur magistro, ut equiso doceat tolutim incedere. *Plin.* 8, 42, 67. In eadem Hispania Callaica gens est, et Asturica: equini generis (hi sunt, quos thieldones vocamus, minori forma appellatos asturcones) gignunt, quibus non vulgaris in cursu gradus, sed mollis alterno crurum explicatu glomeratio: unde equis tolutim carpere incursus traditur arte. *Pl. As.* 3, 3, 116. Demam hercle jam hordeo, tolutim ni badizas. *Lucil.* ap. *Non. l. c.* Si omne iter evadit, stadiumque acclive tolutim. *Varr. ib.* de equitante: Haec postquam dixit, cedit citu', celsu' tolutim. *Novius ib. ib.* Edixi iturum hominem in Tuscos tolutim.

*TOMABEI, orum, populi Arabiae, quorum meminit *Plin.* 6, 28.

TŎMĀCĪNA, ae, f. idem ac tomaculum, nempe a τομή, quia est segmentum carnis, et in primis porcinae. *Varr. R. R.* 2, 4. *med.* Quotannis e Gallia apportantur Romam pernae, tomacinae, et taniacae, et petasones. V. TANIACAE.

TŎMĀCŬLUM, i, n. vel per syncopen Tomaclum, ἀλλᾶς, τεμάχιον, genus edulii, quod fere fit ex jecore, abdomine, testiculis, et vulvis suum minutim concisis et jam semicoctis, infusis ovis crudis, et caseo optimo, et liquamine, pipere, aniso, gingibere, tegiturque omento suillo. Est a τέμνω, seco, concido, unde τομή, sectio, et τὸ τέμαχος, et diminut. τεμάχιον. *Juven.* 10, 355. Exta, et candiduli divina tomacula porci. *Mart.* 1, 42. fumantia qui tomacla raucus Circumfert tepidis cocus popinis. *Petr. Sat.* 31. *extr.* Tomacula ferventia supra craticulam argenteam posita. Adde *ib.* 49. *extr.* *Theod. Prisc.* 2, 10. Cibis congruis digestibilibu nutrio; ut sunt ova, tomacula, buccellae candidae in aqua calida maceratae.

*TOMALA, opp. Arabiae Felicis. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

TŎMĒ, es, f. sectio, incisio, τομή: a τέμνω, seco. *Auson. epist.* 4, 90. Tum quod bucolice tome relinquit, *h. e.* caesura, quae in bucolicis versibus adhibetur, *h. e.* cum versus hexametri pes quartus est dactylus dictionem finiens, ut in illo *Virg. Ecl.* 1, 8. Saepe tener nostris ab ovilibus imbuet agnus. ¶ Universim *tome* est sectio, et divisio cujusque versus. Hinc primam, secundam, tertiam tomen versus hendecasyllabi pluribus exponit *Terent.* p. 2440.

TŌMENTUM, i, n. κνάφαλον, et γνάφαλον, proprie sunt flocci ex texta lana derasi a fullonibus, et in culcitas farti: inventum Galliarum: quare varia tomentorum genera Gallicis nominibus discernuntur, ut *Plin.* ait 8, 48, 73. et 19, 1, 2. *n.* 1, Eodem vocabulo appellari possunt etiam acus, palea, pluma, qua farciuntur culcitae. *Isid. Or.* 19, 27. Tomentum appellatum, quod aut in filo, aut in tela tumeat, nec subtilitatem habeat. *Varr. L. L.* 4, 35. In culcitas tomentum, aliudve quid calcare. *Suet. Tib.* 54. Adeo alimenta Druso subducta, ut tomentum ex culcita tentaverit mandere. (Adde *Tac. A.* 6, 23.) *Mart.* 14, 159., cujus lemma *Tomentum Lingonicum:* Oppressae nimium vicina est fascia plumae. Vellera Lingonicis accipe rasa sagis; et *ib.* 160., cujus lemma *Tomentum Circense:* Tomentum concisa palus Circense vocatur. Haec pro Lingonico stramina pauper emit. V. CIRCENSIS. De tomento ex pluma, et foeno est *epigr.* 16. et 162. *ib.* Fiebat et ex foliis albis, et mollibus herbae, quae *gnaphalion* ob id appellata est. *Plin.* 27, 10, 61. *Appul. Apol.* Capillus stuppeo tomento assimilis. Alii perperam legunt *tormento.*

TŎMIS, is. V. TOMOS.

TŎMĪTAE, arum, m. plur. Tomi oppidi incolae. *Ov. Trist.* 1, 2, 85. Nescio quo videam positos ut in orbe Tomitas.

TŎMĪTĀNUS, a, um, adj. ad Tomum oppidum, seu Tomitas pertinens, ut Tomitana terra. *Ov. Pont.* 1, 1, 1. *Id. ib.* 3, 8, 9. et Palladis uti Arte Tomitanae non dedicere nurus.

TŌMIX, icis, f. θῶμιγξ, restis, funiculus ex cannabe, junco, sparto, palma, aliave materia. *Vitr.* 7, 3. Asseribus dispositis, tum tomice ex sparto Hispanico arundines Graecae tusae ad eos religentur. *Colum.* 12, 32. Marrubii caules teneros in sole siccato, deinde fasciculos facito, et tomice palmea, aut juncea ligato. *Plin.* 17, 10, 11. Sic et spinas sepis causa serunt, tomice moris spinarum circumlita. (Enarrant hoc fusius *Colum.* 11, 3. *in.* et *Pall.* 1, 34.) *Pall.* 1, 13. Binas perticas erigemus tomicibus alligatas. ¶ Sunt qui scrib. *thomix* Graecas litteras secuti. V. THOMIX.

TŎMOS, seu Tomus, i, f. *Kiow*, urbs Moesiae inf. in ora Ponti Euxini, celebris exsilio P. Ovidii Nasonis. Dicta est a τομή, sectio, vel a τόμος, h. e. frustum sectione ablatum: quia ibi Medea, cum fugeret ex Colchide una cum Iasone, Absyrtum fratrem secum adductum in membra discerpsit, eaque in variis locis sparsit, ut patrem persequentem in illii membris colligendis occupatum retardaret. *Ov. Trist.* 3, 9, 33. Inde Tomos dictus locus hic, quia fertur in illo Membra soror fratris consecuisse sui. Alii leg. *Inde Tomis dictus*, etc. ut sit *Tomis, is.* Sic *Pont.* 4, 14, 59. Jam mihi cara Tomos. Alii leg. *Tomos.* ¶

Est etiam *Tomi, orum*, Τόμοι. *Stat. Silv.* 1, 2, 254. nec tristis in ipsis Naso Tomis. *Claud. Epith. Pall. et Celer.* 70. Danubius veteresque Tomi. *Sidon. carm.* 23, 159. et te Notum, Naso tener, Tomosque missum.

TŎMUS, i, m. τόμος, Graece est sectio, pars: tomus itaque est operis longioris, in partes secti, pars quaedam. *Mart.* 1, 67. Erras, meorum fur avare librorum, Fieri poetam posse qui putas tanti, Scriptura quanti constat, et tomus vilis. [*M. Aurel.* ad *Front. ad Caes.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 2, 13. Feci tamen mihi per hos dies excerpta ex libris sexaginta in quinque tomis. *F.*] *Hieron. ep.* 22. *n.* 38. Accipe tibi tomum magnum novum, et scribe in eo. ℙ *Item piscis nomen ap. *Plin.* 32. ult. ubi ed. *Hard.* habet *thynnus.* ℙ Tomus, urbs Moesiae. V. *Tomos. B. A.*

*TOMYRIS, is, f. Τόμυρις, regina nobilis Massagetarum in Scythia, quae Cyrum debellavit et interemit, si fides *Herodoto* (1, 205. sq.), ex quo *Justinus* repetit 1, 8. Nam alia omnia *Xenophon. Tibull.* 4, 1. 143. Nec qua regna vago Tomyris finivit Araxe. ℙ *Thamyris*, audit *Val. Max.* 9, 10. *Tamyris* (Tamiris) autem *Frontin. Strateg.* 2, 5. ℙ De orthographia hujus vocis. V. *Broukhus.* ad *Tibull. B. A.*

TŎNANS, antis, part. a *tono:* βροντῶν, qui tonat. In *commentar. augur.* ap. *Cic. Div.* 2, 18. et *Phil.* 5, 3. Jove tonante, fulgurante, comitia populi habere nefas. *Plin.* 15, 30, 40. Tonante coelo coronari lauro contra fulminum metus. *Virg. A.* 5, 820. sub axe tonanti. *Ov. Her.* 19, 81. tonantes venti. *Hor. Od.* 1, 34, 7. Diespiter per purum tonantes Egit equos. ℙ *Tonans* absolute, Juppiter. *Ov. Her.* 9, 7. velit hoc germana Tonantis. *Id. Fast.* 2, 69. Tonans Capitolinus, *h. e.* Juppiter tonans, cui Augustus aedem exstruxerat in clivo Capitolino, cujus meminit *Suet. Aug.* 29. et 91. *Ov. Met.* 1, 170. Hac iter est Superis ad magni tecta Tonantis. Adde *Lucan., Val. Fl., Mart., Sen. Trag., Claud.* etc. ℙ *Falcifer Tonans* ap. *Mart.* 5, 16. est Saturnus. *Sceptriferi Tonantes* ap. *Sen. Med.* 59. Juppiter, et Juno. ℙ Translate. *Just.* 32, 4. Annibalem Romano tonantem bello Italia contremuit.

TŎNĀTĬO, onis, f. tonandi actus. V. CONATIO.

TONDĚO, es, totondi, tonsum, a. 2. κείρω, lanam, capillos, barbam, et hujusmodi caedo. *Cic. Tusc.* 5, 20. Ne tonsori collum committeret, tondere filias suas docuit: ita regiae virgines, ut tonstriculae tondebant barbam et capillum patris. *Cels.* 6, 6. *n.* 8. Sed ante tonderi ad cutem convenit. *Pl. Merc.* 3, 1, 29. et *Plin.* 18, 27, 67. *n.* 4. Tondere oves. *Catull.* 61, 138. nunc tuum cinerarius tondet os, *h. e.* capillum et barbam. *Tibull.* 3, 1, 9. Lutea sed niveum involvat membrana libellum: Pumex et canas tondeat ante comas, *h. e.* abradat pilos membranae, et laeviget. *Plin.* 28, 4, 6. Tondere naevos in facie, religiosum habent etiam nunc multi. ℙ *Tondere* dicitur etiam qui tondetur: ut *lavare*, qui lavatur. *Varr. R. R.* 1. 37. Ne decrescente luna tondens calvefiam. *Suet. Aug.* 79. In capite comendo tam incuriosus, ut raptim compluribus simul tonsoribus operam daret, ac modo tonderet, modo raderet barbam. *Virg. Ecl.* 1, 29. Candidior postquam tondenti barba cadebat. *Quint.* 1, 6. *f.* Lavamus, et tondemus, et convivimus. ℙ Pro metere, secare. *Tibull.* 4. 1, 172. Tondeturque seges maturos annua partus: ἐλληνισμὸς. *Virg. G.* 1, 289. Nocte leves melius stipulae, nocte arida prata Tondentur. *Sen. Phoen.* 130. Colonus agros uberis tondet soli. ℙ Item putare. *Colum.* 4, 21. Vitis in pollicem tondeatur. *Plin.* 15, 1, 2. Oleae tondentur, cum et vites. *Id.* 12, 25, 54. Tondetur balsamum fruticans. *Virg. G.* 4, 137. Ille comam mollis jam tum tondebat acanthi. ℙ Item carpere, pasci. *Virg. Cul.* 50. Tondentur tenero viridantia gramina morsu. *Lucr.* 2, 659. tondentes gramina lanigerae pecudes. *Virg. A.* 3, 537. equos in gramine vidi Tondentes campum late. *Id. G.* 1, 15. tondent dumeta juvenci. *Prop.* 3, 11, 29. violas tondere manu, *h. e.* decerpere, legere. *Sil.* 13, 839. Illa autem, quae tondetur praecordia rostro Alitis, *h. e.* laceratur et carpitur. Sic *Virg. A.* 6, 597. rostroque immanis vultur obunco Immortale jecur tondens. Alii leg. *tundens;* et *Sen. Ag.* 18. Ubi tondet ales avida fecundum jecur. ℙ Translate est spoliare, privare. *Pl. Bacch.* 2, 3, 8. Hunc tondebo auro usque ad cutem. *Prop.* 3, 17, 22. de Scylla: Tondens purpurea regna paterna coma. ℙ Praeteritum agnoscitur ab omnibus grammaticis. V. DETONDEO. ℙ Etiam *tondo, is,* in tertia conjug. usurpatur. *Vet. Kalendar.* ap. *Grut.* 138. mense Majo: Oves tonduntur.

*TONDEROS, i, Asiae ulterioris fluvius, de quo *Plin.* 6, 23. Ariana regio—cultores congregat circa duos maxime fluvios, Tonderon et Arosapan. *B. A.*

TŎNESCO, is, n. 3. idem ac tono. *Varr.* ap. *Non.* 2, 858. Tunc repente coelitum altum tonitribus templum tonescit.

TONGĔRĚ, Aelius Stilo ait, noscere, esse, quod Praenestini tongitionem dicant pro notione. Significat et latius dominari. Ennius: Alii rhetorica tongent. Et, vincere, etiam quandoque videtur significare. Haec *Festus.*

TONGĬTĬO, onis, f. V. v. praec.

TONITRĀLIS, e, adj. βρονταῖος, in quo fit tonitru. *Lucr.* 1, 1096. Neve ruant coeli tonitralia templa superne.

TŎNITRŬĀLIS, e, adj. qui tonitrua immittit, *h. e.* Juppiter. *Appul. de Mundo.* Dicitur (*Juppiter*) et fulgurator, et tonitrualis, et fulminator. V. RITUALIS *f.*

[TŎNITRŬO, as, n. 1. idem ac tono. *Commod. Instruct.* 6, 7. Insipiens Jovem tonitruare tu credis. *F.*]

TŎNĬTRUS, us, m. in abl. sing. Tonitru, et in dat. plur. Tonitribus: item Tonitruum, i, n. et in plur. Tonitrua, βροντή, βρόμος, sonus nubis ictae, fragor ille, qui fit in nubes: a *tono.* *Virg. A.* 4, 122. tonitru coelum omne ciebo. *Cic. Div.* 2, 18. Nonne perspicuum est ex prima admiratione hominum, quod tonitrua, jactusque fulminum extimuissent, credidisse ea efficere rerum omnium praepotentem Jovem? *Liv.* 1, 16. Subito coorta tempestas, cum magno fragore tonitribusque, tam denso regem operuit nimbo, etc. *Juven.* 5, 117. facient optata tonitrua coenas, *h. e.* optatas propter tubera, quae erant in deliciis ciborum, et dicebantur crescere praecipue tempore crebrorum tonitruum. *Festus* in *Claudiana tonitrua.* Ut veri tonitrus similitudinem imitaretur. *Plin.* 8, 47, 72. Tonitrua solitariis ovibus abortus inferunt. *Sen. Q. N.* 2, 56. Haec antiqui *fulgetra* dicebant, *tonitrua* nos pluraliter dicimus: antiqui aut *tonitruum* dixerunt, aut *tonum.* *Stat. Th.* 1, 258. tonitrus agis, et mea fulmina torques. *Plin.* 36, 13, 19. *n.* 2. Tonitruum terribile exsistit. *Gell.* 10, 12. Tonitrus et imbres fieri derepente. *Trebell. Gall.* 5. Auditum praeterea tonitruum, terra mugiente, non Jove tonante. ℙ Genitivus plur. sumitur saepius a *tonitrus*, quam a *tonitruum.* *Pacuv.* ap. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 2. Clamor tonitruum et rudentum sibilus. ℙ Reperitur etiam *tonitruus, i,* m. *Hieron. adv. Jo. Hierosol. n.* 10. Tonitruus Gentium, flumen eloquentiae Christianae. ℙ *Tonitra* quoque pro *tonitrua* sunt qui leg. in fragmento *Accii* ap. *Prisc.* 6, 686. ℙ Affertur a quibusdam Lexicographis et a *Charis.* 1, 23. tonitru *n.* 4., sed hujus positionis nullum adhuc exemplum vidimus.

TŎNO, as, nui, n. 1. βροντάω, strepo: et proprie de nubibus dicitur: a τόνος, sonus intentus et vehemens. *Enn.* ap. *Sen. ep.* 118. et *Virg. G.* 3, 260. quem super ingens Porta tonat coeli. *Pl. Amph.* 5, 1, 10. et 78. Ut subito, ut propere, ut valide tonuit! *Cic. Div.* 2, 72. Si fulserit, si tonuerit, si tactum aliquid erit de coelo. *Sen. Med.* 531. Nunc summe toto Juppiter coelo tona. *Id. Hipp.* 682. Divum rector, in me tona. [*Front. ad Verum Imp.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 1. *med.* Ea ipsa tonandi potestas non Diti patri, neque Neptuno, neque Diis ceteris, sed imperatori summo Jovi tradita est, ut fragoribus nubium, et sonoribus procellarum, velut quibusdam coelestibus vocibus, altissimum imperium a contemptu vindicaret. *F.*] ℙ Transfertur ad significandum quemlibet sonum vehementem, boatum, fragorem. *Lucr.* 2, 618. Tympana tenta tonant. *Virg. A.* 3, 571. horrificis juxta tonat Aetna ruinis; et *ib.* 9, 540. pondere turris Procubuit subito, et coelum tonat omne fragore; et *ib.* 12, 757. Exoritur clamor: coelum tonat omne tumultu. *Sen. Tro.* 173. excelsum nemus Fragore vasto tonuit. *Mart.* 9, 69. Murmure jam saevo verberibusque tonas. *Val. Fl.* 4, 612. Et tonat afflicta semper domus ignea massa. ℙ *Tonare* dicuntur grandia loquentes, et eloquio insignes: nam, ut ait *Plin. ep.* 1, 21. *med.*, oratio lata, et magnifica, et excelsa tonat, fulgurat, omnia denique perturbat ac miscet. Itali dicunt, *fa strepito e impressione negli animi.* *Cic. Or.* 9. Pericles ab Aristophane poeta fulgere, tonare, permiscere Graeciam dictus est. *Colum. praef.* 1. *f.* Neque ille ipse Cicero territus cesserat tonantibus Demostheni Platonique. *Prop.* 3, 15, 40. Qualis Pindarico spiritus ore tonat. *Virg. A.* 11, 383. Proinde tona eloquio, solitum tibi. ℙ Regit etiam accusativum. *Virg. A.* 4, 510. Tercentum tonat ore Deos, *h. e.* magna voce inclamat. *Prop.* 4, 1, 134. Et vetat insano verba tonare foro. *Mart.* 8, 3. Aspera vel paribus verba tonare modis. *Claud. Rapt. Pros.* 1, 83. tunc talia celso Ore tonat. *Id. epist.* 3, 4. Carmina seu fundis, seu Cicerona tonas. *Id. Cons. Prob. et Olybr.* 218. gratamque facem per inane rotantes Prospera vibrati tonuerunt omnia nimbi. ℙ In tert. conjugat. *Varr.* ap. *Non.* 1, 245. Tibi tympana non inani sonitu Matris Deum tonimus.

TŎNOR, oris, m. ita dictus est ab antiquis tenor, hoc est accentus, teste *Quint.* 1, 5. V. TENOR.

[TŎNŌTICUS, a, um, adj. τονωτικὸς, vim habens intendendi, seu roborandi et firmandi. *Theod. Prisc. de diaet.* 9. Mastix foris tonotica. *F.*]

TONSĂ, ae, f. κώπη, remus: ita dictus quia quasi tondetur ferro, ut ait *Fest.* Alii ducunt a *tundendo*, quia tundit aquam: *Serv.* ad *A.* 7, 28. a decutiendis fluctibus, sicut tonsores a decutiendis capillis. *Enn.* ap. *Fest.* Alius in mari vult magno tenere tonsam. *Val. Fl.* 1, 369. Tum valida Clymenus percusso pectore tonsa, Frater et Iphiclus puppim trahit. ℙ Saepius adhibetur in plur. *Enn.* ap. *Fest.* Poste recumbite, vestraque pectora pellite to[nsis.] (Pro *poste* est qui mallet *pone.*) *Id. ib.* exin [...]runt ad pectora tonsas. *Virg. A.* 7, 28. in [...] luctantur marmore tonsae; et *ib.* 10, 299. socii [...] surgere tonsis. *Lucan.* 3, 527. impulsae tonsis [...]muere carinae. Adde 5, 448., *Sil.* 11, 491., [...] *Ag.* 443. et *Lucr.* 2, 554. ℙ Sunt qui docent, [...]sam proprie esse remi palmulam: et per syne[c]chen de toto remo dici. *Manil.* hac ratione [...] videtur 4, 284. Aut remos agitare, et lentas fl[...]re tonsas.

[*TONSICULA, ae, f. piscis ap. *Cassiod.* *Ep.* 12, 4. *Bail.*]

TONSĬLIS, e, adj. qui tonderi potest. *Pli[n.]* 50, 76. Caprae in Cilicia circaque Syrtes villo [ton]sili vestiuntur, *h. e.* oblongo, et ad texendum a[pto.] Ex eo enim fit pannus, qui dicitur *Camelot.* [...]sus *Id.* 16, 10, 18. Picea jam in domos rece[pta] tonsili facilitate. ℙ Item tonsus: ut *rasilis, r[...]* *Mart.* 3, 58. de villa: Non otiosis ordinata m[yr]tis, Viduaque platano, tonsilique buxeto. *Plin.* [...] 2, 6. Primus C. Matius nemora tonsilia invenit. [...] *Mattius* ap. *Gell.* 20, 9. Tonsiles tapetes ebrii f[...] *h. e.* villo brevi admodum, aut nullo.

TONSILLĂ, ae, f. palus, ad quem naves li[gan]tur: dimninut. tonsae. *Fest.* Tonsillam ait esse [...]rius palum dolatum in acumen, et cuspide pra[efer]ratum, ut existimat, quem configi in litore n[avis] religandae causa. Pacuvius in Medo: Access[...] eam, et tonsillam pegi laevo in litore. Accius: [...]cite tonsillas litora in lecta indite. Haec *Fe[st.]* Locum *Pacuvii* descripsit etiam *Prisc.* 10, 894.

TONSILLAE, arum, f. plur. παρίσθμια, ἀντ[...] glandulae in summis faucibus, quae interdum [in]flammantur et intumescunt, deglutiendi faculta[tem] impediunt, et nonnunquam exulcerantur. Ea[rum] curationem *Cels.* 6, 10. et 7, 12. *n.* 2. tradit. [...] 11, 37, 66. Tonsillae in homine, in sue glandu[lae:] quod inter eas uvae nomine ultimo dependet pa[...] homini tantum est. *Cic. N. D.* 2, 54. Linguam [...] radices ejus haerens, excipit stomachus: oris [...] que ex parte tonsillas attingens, palato extrem[o] que intimo terminatur.

TONSĬO, onis, f. *Cato R. R.* 2. *f.* Pecus c[...]deret, tonsionem uti faciat. Alii leg. *auctionem.*

TONSĬTO, as, a. 1. saepe tondeo. *Pl.* [**Ba[cch.]* 5, 2, 9. Rerin', ter in anno tu has (*oves*) tonsi[tari?]

TONSOR, oris, m. κουρεὺς, qui capillum et [bar]bam aut forfice tondet, aut cultro radit. Ro[mani] prioribus annis sine tonsoribus fuere (ut narrat [*Plin.*] 7, 59, 59.), intonsi enim vivebant: quod signif[icat] (inquit *Varro R. R.* 2, 11. *med.*) antiquorum [sta]tuae, pleraeque capillum et barbam magnam ha[ben]tes. Inducti sunt Romam primum ex Sicilia [a P.] Ticinio Mena ann. U. C. CCCCLIV. Prius ver[o] Romanos barbam tonsores forfice tondebant, [unde] eis nomen factum, deinde cultro seu novacul[a ra]debant, tandem volsellis vellebant. Hinc *Ma[rt.]* 47. Pars maxillarum tonsa est tibi, pars tibi [rasa] est, Pars vulsa est: unum quis putet esse c[aput?] Primus omnium radi quotidie instituit Africanu[s...]quens: Augustus cultris semper usus est, ut [*Varro*] *R. R.* 2, 11. et *Plin. l. c.* narrant. *Cic. Tusc.* 5[, 20.] Dionysius ne tonsori collum committeret, to[ndere] filias suas docuit. *Hor. Ep.* 1, 1, 94. Si curatu[s in]aequali tonsore capillos Occurro, rides. *Ma[rt.]* 57. Tonsorem capiti adhibere. *Suet. Aug.* 79, [ton]sori operam dare, *h. e.* tonsorem adhibere. ℙ [...] officia domus Augustae. *Inscr.* ap. *Mur.* 897, 8. [...]natus Ti. Germanici tonsor. ℙ Non solam bar[bam] aut capillum, sed etiam ungues curabant. *Pl.* [...] 2, 4, 33. Quin ipsi pridem tonsor ungues de[mse]rat: collegit, omnia abstulit praesegmina. V. [...] *Max. l. c.* in v. sq. ℙ Lepidum epigramma in [ton]sorem imperitum habes ap. *Mart.* 11, 84. ℙ Pr[...]tatore. *Arnob.* 6, 197. Saturnus cum obunca [falce] ramorum luxuriantium tonsor. ℙ *Res nota es[t lip]pis, et tonsoribus*, inquit *Hor. Sat.* 1, 7, 3., [signi]ficans pervulgatam, et in ore omnium esse[...] LIPPUS.

TONSŌRĬUS, a, um, adj. κουρικὸς, ad tons[orem] et ad tondendum pertinens. *Cic. Off.* 2, 7. et [...] *Sat.* 108. *med.* Cultros metuens tonsorios, i. e. [...]culas. *Val. Max.* 3, 2. *n.* 15. Cultellum tonso[rium] quasi unguium resecandorum causa poposcit. [...] 14, 36., cujus lemma *Ferramenta tonsoria:* To[...]dis haec arma tibi sunt apta capillis: Ung[uibus] haec longis, utilis illa genis. *Pall.* 1, 43. Ca[...]toria ferramenta, atque tonsoria, *h. e.* tond[endis] ovibus.

TONSTRĬCŬLĂ, ae, f. κουρευτρίδιον, dimin. [ton]stricis. *Cic. Tusc.* 5, 20. Regiae virgines, ut [ton]striculae, tondebant barbam et capillum patri[s.]

TONSTRĪNĂ, ae, f. κουρεῖον, officina ton[soris.] *Pl. Epid.* 2, 2, 13. Per omnem urbem quem su[m de]fessus quaerere, per medicinas, per tonstrina[s, in] gymnasiis, atque in foro. (Adde *Amph.* 4, 1[...] *Id. As.* 2, 2, 86. In tonstrina ut sedebam, me [...] percontarier. *Plin.* 36, 22, 47. Cotes saliva [...]nis proficientes in tonstrinarum officinis. *Id.* [...] 36. Aranei tela vulneribus tonstrinarum sang[uinem] sistit, *h. e.* novacula factis in radendo.

TONSTRĪNUS, i, m. tonsor. *Petr.* 46. sec. *Burm. Scheff.* Al. *tonsorium*, sc. virum. *B. A.*

ONSTRIX, icis, f. κουρεύτρια, quae tondet, mu- tonsoris officio fungens. *Pl. Truc.* 2, 4, 51. Ton- cem Syram novisti nostram. Adde *ib.* 4, 2, 59. 4, 4, 3. et *Mart.* 2, 17. *Inscr.* ap. *Grut.* 594, Sextiae L. Tertiae tonstrici Sextia Xanta Scr. *abr.* p. 214. *n.* 547. legit *Ser.*) libraria Em. Oll. V. TOSTRIX.

ONSŪRA, ae, f. κουρά, κάρσις, actus tondendi. *rr. R. R.* 2, 11. Quidam in anno bis tondent *(oves)*, semestres faciunt tonsuras. *Plin.* 28, 8, 29. Ni- lana primae tonsurae. (V. APTATURA.) *Ov. Am.* 1, 517. Nec male deformet rigidos tonsura illos. ℙ Item putatio. *Plin.* 17, 27, 46. Vitis um tonsuram annuam quaerit, alternam myrtus, icae, oleae. Adde 16, 37, 68.

ONSUS, a, um, part. a *tondeo*: καρτὸς, κουρίας, coma, barba, aut lana resecta est. *Hor. Ep.* 1, 7. Tonsa cutis. *Ov. Met.* 8, 151. Tonsus capil- *Mart.* 11, 39. Tonsa barba. *Plin.* 8, 42, 66. arum juba. *Virg. G.* 3, 443. Tonsae oves. *Hor.* 3, 5, 14. lanae. *Mart.* 6, 64. Vir tonsus ad culum. *Cic. Pis.* 8. *f.* Tu ex popina consul extra- cum illa saltatrice tonsa, *h. e.* cum Gabinio sule, quem ut saltatorem reprehendit *ib.* 10. et *tonsam* vero dicit, non quod nullam haberet am: cum *c.* 11. tribuat ei comptos capillos, et lentes cincinnorum fimbrias; sed quia breviore a utebatur lasciviae causa; pueri enim meritorii tondebantur. Hinc *Suet. Aug.* 45. Matrona in ilem habitum circumtonsa; et *Ner.* 44. Concu- s tondere ad virilem modum. *Prop.* 4, 11, 38. quorum titulis Africa tonsa jaces, *h. e.* captiva: o enim subactos tondere comam, et victori cri- porrigere (ut est ap. *Ov. Am.* 1, 14, 45. et *t.* 1, 645.) mos fuit. Allegorice omni decore iata. ℙ *Tonsus puer, minister*, est simplex, is, rudis: nam quos habebant delicatos, coma- habebant, et comptos. *Mart.* 10, 98. Suspectus ne tamen recumbam, Praesta de grege sordida- villa Tonsos, horridulos, rudes, pusillos Hirco- ihi filios bubulci; et 11, 12. pocula trade tonso ministro. ℙ *Tonsus reus*, absolutus: quia, du- e judicio, rei sordidati capillum et barbam sub- ebant ad captandam misericordiam: absoluti ebant. *Id.* 2, 74. Ad alta tonsum templa cum misit. ℙ Est etiam putatus. *Hor. Od.* 4, 4, luris ilex tonsa bipennibus. *Quint.* 8, 3. Steri- platanum, tonsasque myrtos, quam maritam m, et uberes oleas praeoptaverim, *h. e.* ad spe- putatas, ut in hortis ornatui sint. Sic *Plin. ep. med.* Ambulatio pressis, varieque tonsis viridi- inclusa. *Virg. A.* 5, 774. et *G.* 3, 21. caput e foliis ornatus olivae. Ubi *Serv.*: minutis fo- ompositae, ut *A.* 1, 706. tonsisque ferunt man- villis. Ubi *Id.* vel minutis, vel compositis, ut 556. Omnibus in morem tonsa coma pressa co- *h. e.* ex minutis, aut apte compositis foliis erta. (Fallitur hic *Serv.* v. *tonsa* cum *coma* com- ns.) *Ov. Rem. Am.* 191. tonsa humus, *h. e.* foe- ia facta. *Virg. G.* 1, 71. alternis tonsas cessa- vales, *h. e.* messura facta; et *ib.* 4, 277. tonsae s, *h. e.* non silvosae, sed cultae, resectis super- fruticibus, et arboribus silvescentibus.

ONSUS, us, m. idem ac tonsura. *Pl. Amph.* 1, 8. Sura, pes, statura, tonsus, oculi, nasus, vel . *Accius* ap. *Non.* 2, 850. Sed quaenam haec nulier, funesta veste, tonsu lugubri?

ONUM, i, n. *Vitr.* 9, 9. *med.* Moventur sigilla, ntur metae, calculi, aut tona projiciuntur, buc- canunt. Alii rectius leg. *ova.*

ONUS, i, m. accentus, tenor: a τόνος, quod rie est intentio, et speciatim soni intentio. *Vitr.* vocat *sonitum*. *Id. ib.* Harmonia tetrachordo- et tonos, et dieses habet binas: diesis autem oni pars quarta. Adde *Macr. Somn. Scip.* 2, 1. et *Capell.* 9, 315., ubi de tonis plura. ℙ In re matica est accentus, προσῳδία. *Nig.* ap. *Gell.* 5. Secunda syllaba superiore tono est, quam a: deinde novissima dejicitur, at in casu vocan- mmo tono est prima. *Ipse Gell. ib.* Summum m προσῳδίαν acutam dicit. V. ACCENTUS. ℙ icturis splendor intermedius inter lumen et um- tonus dicitur. [V. *Winckelmann*, *Stor. dell'* 7, 4. §. 6.] *Plin.* 35, 5, 11. Deinde adjectus plendor, alius hic quam lumen, quem, quia in- oc et umbram esset, appellaverunt Graeci to- commissuras vero et transitus armogen. ℙ *Q. N.* 2, 56. Tonitrua nos pluraliter dicimus: ui aut tonitruum dixerunt aut tonum. Hoc ap. inam invenio, facundum virum, qui habuisset od in eloquentia nomen, nisi illum Ciceronis a pressisset.

PARCHĂ, ae, m. τοπάρχης, regionis praefe- est a τόπος, locus, regio, et ἀρχή, principatus. *t. Hadr.* 13. *med.* Toparchus, et reges ad ami- n invitavit.

PARCHĬA, ae, f. τοπαρχία, regionis praefectu- *Plin.* 5, 14, 15. Reliqua Judaea dividitur in to- ias decem.

PAZĬĂCUS, a, um, adj. ad topazion pertinens. *Venant. carm.* 8, 6, 273. Pulcra topaziacis oneratur zona lapillis.

TOPAZĬON, ii, n. vel Topazios, ii, f. τοπάζιον, et τοπάζιος, gemma suo genere virens, in insula Rubri maris Topazo primum reperta: cujus duo genera faciunt, prasoiden, et chrysopteron, similem chrysopraso. Ejus enim tota similitudo ad porri succum dirigitur. Est autem amplissima gemmarum: et sola nobilium limam sentit, et usu atteritur. Haec ex *Plin.* 37, 8, 32. ℙ A *Prudentio* dicitur *topazon*, τόπαζον, in *Psych.* 861. Sardoum juxta appositum, pulcherque topazon. ℙ Narrat *Plin. l. c.* eam insulam a Troglodytis ita dictam, quia valde nebulosa sit, ideoque saepe quaesita a navigantibus: nam topazin (τοπαζειν) illorum lingua significationem habere quaerendi. Hinc etiam Graecis τοπάζω est quaero.

[TOPĀZUS, a, um, adj. idem ac topaziacus, seu topaziis ornatus. *Venant. Vit. S. Mart.* 2. *f.* Hos chlamys, ast illos armilla topaza decorat. *F.*]

TOPER et Topper, adv. prisca et obsoleta vox, et, ut ait *Quint.* 1, 6. *f.*, ab ultimis et jam oblitteratis petita temporibus, quae et cito, et fortasse significare dicitur a *Festo*: qui utramque significationem adstruit ex *Naevio*, *Coelio*, *Accio*, *Ennio*, *Pacuvio*. Si notationem spectas, qua a *toto opere* deducunt etymologi, unico *p* scribi debet: si libros veteres sequeris, duplici. V. NUPER *in.*

TOPHUS cum derivatis. V. TOFUS.

TŎPĬĂ, orum, n. plur. picturae, in quibus regiones, nemora, portus, litora, flumina, et alia id genus repraesentantur. *Vitr.* 7, 5. agens de ratione pingendi in aedificiis, cum dixisset, antiquos primum tectorio opere, et coloribus crustarum marmorearum varietates imitatos fuisse; postea, inquit, ingressi sunt, ut etiam aedificiorum figuras, columnarumque et fastigiorum eminentes projecturas imitarentur; patentibus autem locis, ut exhedris, propter amplitudinem parietum, scenarum frontes tragico more, aut comico, aut satyrico designarent: ambulationibus vero, propter spatia longitudinis, varietatibus topiorum ornarent, ab certis locorum proprietatibus imagines exprimentes. Pinguntur enim portus, promontoria, litora, flumina, fontes, euripi, fana, luci, montes, pecora, pastores: nonnullis locis item signorum megalographiam, habentem Deorum simulacra, seu fabularum expositas explicationes, non minus Trojanas pugnas, seu Ulyssis errationes per topia, ceteraque, quae sunt eorum similibus rationibus ab rerum natura procreata. Hactenus *Vitr.*, cujus verba longiora huc transtulimus, tum ut facile intelligi posset, de pictura hic sermonem esse, non de topiario opere (de quo V. v. sq.), quod nonnulli putarunt; tum ut quid *topiorum* nomine veniat, clare ex ipsius *Vitruvii* verbis explicaretur. ℙ Est tamen ubi *topia* sunt topiario opere ex arborum frondibus loca contecta: ut ap. *Spart. Hadr.* 10. *med.* Triclinia de castris, et porticus, et cryptas, et topia diruit.

TOPĬĀRĬUS, a, um, adj. Topiarium opus. Hujusmodi opus ex arbore, aut frutice, aut herba, aut vitandi aestus causa factum, ut sunt testudines, camerae, naves, aviculae, et hujusmodi, quae ex buxo, vel hedera, fieri consueverunt. Quidam topiarium dici ex eo volunt, quia funiculos Graeci τόπια, et τοπεῖα appellant. Ratio appellationis est, quod in opere topiario frutices, et arbusculae tonsiles, quae varie torquentur et flectuntur, usque dum animalium, vel aliarum rerum similitudinem repraesentent, topiis sive funiculis soleant religari. Id magis placet, quam ut dicantur ita, quia arbusculae illae flexiles et sequaces sint instar funiculorum: quod quibusdam aliis videtur. Haec *Voss.* in *Etym.* Alii tamen ita dici censent a τόπος, locus, eo quod varia in eo loca constituuntur: sive per excellentiam, quod loca istiusmodi ad voluptatem mire faciunt. *Plin.* 15, 30, 39. Accedit in topiario opere lauri genus, quae taxa dicitur. *Id.* 21, 11, 39. Vincapervinca semper virens, topiaria herba; et 18, 28, 69. *n.* 1. Arbores urbanae, et quae topiario tantum quaeruntur. *Id.* 22, 22, 34. Acanthos topiaria et urbana herba, elato longoque folio, crepidines marginum, assurgentiumque pulvinorum toros vestiens. ℙ *Topiaria ars*, quae versatur circa topiaria opera. *Cic. Q. Fr.* 3, 1, 2. *f.* Ut denique illi palliati topiariam facere videantur, et hederam vendere. ℙ *Topiarius*, *ii*, absolute, qui topiaria opera facit: ut sunt, inquit *Firm. Math.* 8, 10. *f.*, qui buxeas arbores tondentes, in belluas fingunt, aut virides porticus in circulum flexis vitibus faciunt. *Cic. l. c.* Topiarium laudavi: ita omnia convestivit hedera, qua basim villae, qua intercolumnia ambulationis. Adde *Plin.* 18, 26, 65. *n.* 2. et *Plin. jun. ep.* 3, 19. V. QUARTILLA.

TOPĬAS ficus *Colum.* 5, 10. *med.* recenset inter varia ejus arboris genera, quae praecipua bonitate commendantur. Ubi vel ficus significat, quae topiario operi inservire possunt, vel legendum est *Chias*, ut mallet *Pontedera.*

TŎPĬCĂ, orum, n. plur. τοπικά, libri, in quibus de inventione argumentorum disseritur: a τόπος, locus, quod in iis doceatur, quemadmodum ex certis locis argumenta eruantur. Ita inscripti sunt libri Aristotelis, et Ciceronis. *Cic. Fam.* 7, 19. Institui topica Aristotelea conscribere.

TŎPĬCĒ, es, f. τοπική, ars inveniendorum argumentorum. *Cic. Top.* 2. Inveniendi vero artem, quae topice dicitur, quae ad usum potior erat, et ordine naturae certe prior, totam reliquerunt.

*TOPIRIS, idis, oppidum Thraciae, vel Macedoniae Adjectae, inter Strymonem Nestumque flumina. *Plin.* 4, 11. ℙ In nummis Getae est *Topirus*, cum *Ulpiae* cognomento. ℙ Τοπιρὶς appellatur a *Ptolemaeo*, a *Procopio* Τόπερος, Τόπηρος autem in *Act. Concil. Ephes. B. A.*

TOPOGRAPHĬĂ, ae, f. τοπογραφία, a τόπος, locus, et γράφω, scribo, pingo. Est descriptio veri loci. At

TŎPOTHĔSĬĂ, ae, f. τοποθεσία, a τόπος, et τίθημι, pono, est descriptio loci ficti. Ita inter duo haec distinguit *Serv.* ad *A.* 1, 163. Priore describendi ratione utuntur oratores, ut *Cic. Verr.* 2, 4, 52. et *ib.* 2, 5, 37. et *Liv.* 44, 6; posteriore poetae, ut *Virg. l. c.* et *Stat. Th.* 2, 32. ℙ Graece utraque vox usurpatur. *Cic. Att.* 1, 13. Τοποθεσίαν quam postulas, Miseni et Puteolorum, includam orationi meae; et *ib.* 16. *f.* Velim ad me scribas, cujusmodi sit Ἀμαλθεῖον tuum, quo ornatu, qua τοποθεσίᾳ.

TOPPER. V. TOPER.

TŌRAL, ālis, et Torale, is, n. περίκλινον, stragulum, quod circa torum apponitur ornatus gratia. *Varr. L. L.* 4, 35. Quibus operiebantur, operimenta, et pallia, et opercula dixerunt. In his multa peregrina, ut sagum, etc. Contra Latinum torale, quod ante torum. *Petr. fragm. Trag.* 40. *Burm.* Advenerunt ministri, ac toralia proposuerunt toris, in quibus retia erant picta, subsessoresque cum venabulis, et totus venationis apparatus. ℙ Est alius *Varronis* locus, quo significatur stragulum toro superpositum: ap. *Non.* 1, 35. Quod frontem lecticae struebant, ex ea herba torta torum appellatum: hoc quod injicitur, etiamnum toral dicitur. *Lampr. Elag.* 19. Primus omnium, privatorum toros aureis toralibus texit. *Hor. Ep.* 1, 5, 22. ne turpe toral, ne sordida mappa Corruget nares. *Id. Sat.* 2, 4, 84. Et Tyrias dare circum illota toralia vestes. *Inscr.* ap. *Mur.* 341. *lin.* 31. Discumbentes, toralibus segmentatis, etc.

*TORALLIBA, insula maris Indici. *Plin.* 6, 21. Crocala—Bibaga—deinde Toralliba VIIII mill. pass. a supra dicta. *B. A.*

*TORANĬUS, i, m. Τωράνιος, mango quidam, qui, ut auctor est *Plin.* 7, 12. M. Antonio jam triumviro, eximios forma pueros, alterum in Asia genitum, alterum trans Alpes, ut geminos vendidit; tanta unitas erat, etc. *B. A.*

*TORCŬLA, ae, f. i. q. torcular. *Gloss. Vet.* Torculae, ἐλαιοτριβεῖα. *B. A.*

TORCŬLAR, aris, n. et Torcularium, ii, n. locus in villa, ubi prelo uva, aut olea premitur: a torquendo. *Vitr.* 6, 9. Torcular proximum sit culinae. *Colum.* 1, 6. *med.* Torcularia praecipue, cellaeque oleariae calidae esse debent, quia commodius omnis liquor vapore solvitur. *Plin.* 15, 1, 2. Distat, an maturitas illa (*oleae*) in torcularibus fiat, an ramis. *Id.* 15, 3, 3. Omnino est olei causa calor: quare et in torcularibus, et jam in cellis multo igne quaeritur. *Colum.* 12, 50. *med.* Oleam diligenter mundatam protinus in torcular deferri, et integram in fiscinis novis includi, prelisque subjici, ut quantum possit, paulisper exprimatur. *Id. ib. med.* Ut neque fumus, neque fuligo in torcular admittatur: et *mox:* Ad eum statum coeli et torcular, et cella olearia constituenda est, qui maxime a frigidis ventis aversus est. [*M. Aurel.* ad *Front ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 4, 6. Loti igitur in torculari cenavimus; non loti in torculari, sed loti cenavimus. *F.*] ℙ Item tota illa machina, qua prelum constat, ut videre est ap. *Cat. R. R.* 13. et 18., ubi torcularii aedificandi rationem tradens, omnia vasa et ligna, quae ad illud construendam requiruntur, recenset. Adde *Vitr.* 6, 9. ℙ Sumitur et pro lacu, in quo reponuntur uvae, aut oleae prelo elidendae, ληνός. *Plin.* 18, 26, 62. Torcular lavare, et recondere. *Id. ib.* 31, 74. Inventum parvis prelis, et minori torculari, aedificio breviore, etc. V. integr. loc. in PRELUM. ℙ Quidam posuerunt in recto *torculare*, a quo sit *torcularis* in patrio paenult. producta: *torcular* autem dici per ἀποκοπήν. *Charis.* 1. p. 14. et 65. et 118. ℙ Lis est de quantitate paenultimae. Produci ajunt *Charis.* 1, 14. et *Prisc.*, ut in *lacunar.* Et produxisse videtur *Venant. carm.* 8, 5, 169. Calcaturus erat qui torcularia solus. Sed in MSS. legitur: Calcaturus erat qui solus torcular altum. *Voss. l.* 2. *de Gram. c.* 23. et *Scal.* corripi volunt.

TORCŬLĀRĬUS, a, um, adj. ad torcular pertinens. *Varr. R. R.* 1, 22. Vasa torcularia trina. *Colum.* 1, 6. *med.* Cella olearia, torcularia, vinaria, defrutaria. *Id.* 12, 18. Lacus vinarii et torcularii. ℙ *Torcularius*, *ii*, absolute, qui in torculari uvas aut oleas premit. *Colum.* 12, 50. Immodica multitudo baccae torculariorum vincit laborem.

*TORCULĀTOR, oris, m. *Gloss. Gr. Lat.* ληνοβάτης, calcator, torculator. *B. A.*

TORCŬLO, as, a. 1. in torculari exprimo. *Venant. epist. praef. carm.* 6. *l.* 5. Quod ille torcularet in fletu, iste apothecaret in fructu.

TORCŬLUM, i, n. torcular, prelum. *Varr. R. R.* 1, 55. Amurcam e torculis oleariis fluere in agros. *Plin.* 18, 31, 74. Viginti jugeribus unum sufficit torculum. *Plin. alter* 9. *ep.* 20. Decerpere uvam, torculum invisere. ℙ Videtur his locis significare locum, in quo prelum est, ut de *torcular* diximus. Non item in illo *Varr.* ap. *Non.* 1, 233. Vineis ubi ampla cella torculum reponant.

TORCŬLUS, a, um, adj. ad torcular et prelum pertinens. *Cato R. R.* 1. et 11. et 14. Vasa torcula instructa tria. *Id. ib.* 68. et 135. Funem torculum siquis faciet, eo indere oportet coria bona octo, etc. et *ib.* 63. Funem torculum esse oportet extentum pedes quinquaginta quinque.

TORDYLĬON et Tordylon, i, n. τορδύλιον, et τόρδυλον, semen silis, seu seselis. Alii dicunt, esse herbam per se, quam et syreon vocaverunt, in montibus nascentem. *Plin.* 20, 22, 87. et 24, 19, 117.

TORES pro torques, ut *aureus tores* dictum est a *Servilio* ap. *Charis.* 1, 118.

*TORĔTAE, arum, populi Asiatici, circa Pontum Euxinum et Maeotin lacum. *Mela* 1, 19. *med. Plin.* 6, 5. ℙ Fortasse iidem, qui Τορεάται appellantur a *Strabone. B. A.*

TOREUMĂ, ătis, n. τόρευμα, vas, vel aliud quippiam caelatum, insculptumque, ita ut figurae parum exstent: sive scalpro aut torno id fiat; sive fuso metallo in formis; sive opere figulino ex argilla, vel gypso: a τορέω, perforo, trajicio, penetro; atque adeo caelo, sculpo. V. CAELATURA. *Sall. Cat.* 21. Tabulas, signa, toreumata emunt. *Cic. Pis.* 27. *med.* Nihil apud hunc lautum, nihil elegans: toreuma nullum, maximi calices, etc. *Id. Verr.* 2, 4, 18. Habere eum perbona toreumata: in his pocula duo Mentoris manu, summo artificio, facta; et *ib.* 2, 2, 52. Toreumata sane nota ac pretiosa auferuntur. *Mart.* 4, 46. Hispanae luteum rotae toreuma. *Id.* 14, 102. Accipe non vili calices de pulvere natos, Sed Surrentinae leve toreuma rotae. *Id.* 4, 39. et 10, 87. Phidiaci toreuma coeli. Adde alia *Mart.* loca, in quibus fere semper de poculis sermo est. ℙ In dat. plur. habet *toreumatis.* [*Appul. Flor. n.* 7. Eo igitur factum, solus Alexander ut ubique imaginum suus esset, utque omnibus statuis, et tabulis, et toreumatis idem rigor acerrimi bellatoris cerneretur. V. EMBLEMA. ℙ *Toreuma, ae,* f. est cogn. R. (V. SCHEMA.) *Inscr.* Patavina, paucis abhinc annis reperta, edita vero in *Giorn. dell' Ital. lett.* T. 24. p. 309. DIs Manibus Claudiae Ti. Augusti L. Toreumae annor. XVIIII. Hac ego bis denos nondum matura per annos Condor humo multis nota Toreuma jocis, etc. *F.*]

[TŎREUMĀTUS, a, um, part. ab inusit. *toreumo:* toreumate caelatus. *Not. Tir.* p. 157. Toreuma, toreumatus. *F.*]

TŎREUTĂ, ae, m. τορευτὴς, qui toreumata facit. *Plin.* 35, 8, 34. Celebrando pictores, statuarios, toreutas.

TŎREUTĬCE, es, f. τορευτική, ars faciendi toreumata. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 2. de Phidia: Primus artem toreuticen aperuisse atque demonstrasse merito judicatur. *Id.* 35, 10, 36. *n.* 9. Neque in pictura, neque in toreutice, ullius qui servierit, opera celebrantur.

[TŎREUTUS, a et e, um, adj. τορευτὸς, ἡ, ὀν, toreumate caelatus. Est nomen serv. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 994, 11. Bacchylo Caesaris Ser. fecit Toreute conjugi karissimo. *F.*]

*TORĪNI, orum, populi Scythiae, seu Sarmatiae Europaeae, laxamatis proximi, ubi perfecti mellis copia. *Val. Fl.* 6, 145. Mellis honos Torinis, ditant sua mulctra Satarchen. *B. A.*

TORMEN. V. TORMINA.

TORMENTŬOSUS, a, um, adj. tormentum et cruciatum afferens. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 6. *med.* Ligationes tormentuosi organi.

TORMENTUM, i, n. στρεβλωτήριον, machina, qua tela, saxa, aliave missilia nervo aut fune contento torquentur et jaciuntur: a *torqueo.* Hujusmodi sunt, quae in bello et obsidionibus, ad longius feriendum, et muros deruendos adhibuere, ballistae, catapultae, etc. *Cic. Tusc.* 2, 24. Ballistae lapidum, et reliqua tormenta telorum eo graviores emissiones habent, quo sunt contenta et adducta vehementius. *Liv.* 24, 34. Archimedes inventor et machinator bellicorum tormentorum. *Caes. B. C.* 1, 17. Tormenta in muris disponere. *Id. B. G.* 2, 8. Ad extremas fossas castella constituit, ibique tormenta collocavit. *Id. ib.* 5, 25. Fundis, tormentis, sagittis hostes propellere. *Hirt. ib.* 8, 14. *extr.* Tormento missa tela in hostium cuneos conjicere. *Liv.* 44, 10. Temere appropinquantes saxis tormento emicantibus percutiebantur. *Cic. Phil.* 8, 7. Tormentis verberare urbem. *Sil.* 6, 279. Donec tormentis stridens magnoque fragore Discussit trabs acta caput. *Plin.* 8, 53, 79. Tormento rotare aliquid. *Id.* 34, 14, 39. Tormentis ferrum excutere, *Tac. A.* 2, 81. Tormentis hastas, saxa, et faces ingerere. *Id. H.* 4, 23. *f.* Adactae tormentis ardentes hastae; et *ib.* 3, 20. *f.* Tormenta et machinas advehere. *Plin.* 8, 14, 14. Ballistis, tormentisque, ut oppidum aliquod, expugnata serpens. *Ov. Met.* 9, 217. hunc Corripit Alcides, et terque quaterque rotatum Mittit in Euboicas tormento fortius undas. *Virg. A.* 11, 616. Fulminis in morem, aut tormento ponderis acti, Praecipitat longe. *Id. ib.* 12, 921. Murali tormento concita saxa fremunt. ℙ Sunt qui putant, metonymice poni pro ipso telo, quod tormento jacitur. *Caes. B. C.* 2, 9. *med.* Quod unum genus tegumenti nullo telo, neque tormento transjici potest; et *ib.* 3, 51. *extr.* et *ib.* 56. Tantum a vallo prima acies aberat, uti ne in eam telum tormentumve adjici posset. *Plin.* 8, 23, 35. Nec pedibus tantum pavendas serpentes, sed missili volare tormento. *Stat. Th.* 9, 145. non illum impacta moverent Tormenta oppositum. ℙ Dicitur et de intento fune, aut vinculo, quia intorquendo fit. *Auct. Priap.* 6. Tormento citharaque tensiorem. Hic *Scaliger* putat, hanc esse primam hujus vocis sententiam. *Grat. Cyn.* 26. quadruplici tormento adstringere limbos: *scil.* retis. *Petr. Sat.* 102. *med.* Praesto tibi erimus sine tormentorum injuria, *h. e.* sine vinculorum loreorum incommodo. *Quint. decl.* 19, 15. Non tamen tormenta laxavi, etc. *Appul. Apol.* Capillus horrore impexus atque impeditus, stuppeo tormento assimilis. *Pl. Curc.* 2, 1, 12. Tormento non retineri potuit ferreo, quin reciperet se huc esum ad praesepim suam, *h. e.* vinculo, aut catena, qua in catapultis adducta, magna pondera jaciuntur. ℙ Praeterea *tormentum* est cruciatus, qui alicui adhibetur eliciendae veritatis gratia, aut puniendi, aut saeviendi, igne, eculeo, fidiculis, fune, et hujusmodi, βάσανος. V. TORQUEO. *Cic. Dej.* 1. *f.* More majorum de servo in dominum ne tormentis quidem quaeri licet. *Id. Phil.* 11, 2. Verberibus ac tormentis quaestionem habuit pecuniae publicae. *Plin. ep.* 10, 97. Per tormenta quaerere, quid veri sit. *Just.* 2, 9. Per tormenta conscios caedis nominare cogi. *Suet. Tib.* 19. *extr.* Tormentis exprimere confessionem cogitati facinoris. *Cic. Cluent.* 63. Tormentis omnibus vehementissimis quaerere: et *mox:* Vi tormentorum adducti in veritate manserunt. *Id. Part.* 14. *f.* Metu mortis vim tormentorum perferre. *Id. Mil.* 21. *f.* Tormentis cogi confiteri; et *ib.* 22. Dedere aliquem tormentis *Id. Tusc* 5, 28. Dare se in tormenta. *Suet. Cal.* 16. *f.* Excruciare aliquem gravissimis tormentis. *Id. Tib.* 62. Veretris deligatis, fidicularum simul urinaeque tormento distendere. *Caes. B. G.* 6, 18. Igni atque omnibus tormentis cruciatum aliquem interficere. *Sen. ep.* 67. *med.* Tormenta patienter ferre. *Just.* 44, 2. Inter tormenta risu exsultare. *Suet. Tib.* 62. Longa et exquisita tormenta. ℙ De ipsa machina, aut instrumento, quo torquentur homines. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 32. de tauro Perilli: Ideone tot conditores artis statuariae elaboraverant, ut ex ea tormenta fierent? *Curt.* 6, 11. *med.* Admovere tormenta. *Plin.* tibiam vocat *tormentum*, quia per ejus foramina quodammodo torquetur aer, ut varios sonos edat: 10, 29, 43. de cantu lusciniae: Omnia tam parvulis in faucibus, quae exquisitis tibiarum tormentis ars hominum excogitavit. ℙ Transfertur ad significandos cruciatus acres ex morbo. *Plin. ep.* 1, 12. Cruciatus et indignissima tormenta pati. (*ex podagra.*) *Plin. alter* 22, 22, 37. Inflationes discutere, et coli tormenta. *Id.* 20, 4, 13. Napos super umbilicum imponi contra tormenta vulvae. *Id.* 19, 8, 44. Nasturtium nomen accepit a narium tormento. Adde *Cels.* 7, 11. et *Colum.* 6, 7. ℙ De curis et doloribus animi. *Hor. Ep.* 1, 2, 58. Invidia Siculi non invenere tyranni Majus tormentum. *Ov. Trist.* 5, 13, 3. Aeger enim traxi contagia corpore mentis: Libera tormento pars mihi nequa foret. *Cic. Tusc.* 5, 1. Varia et multa tormenta fortunae. *Juven.* 2, 137. tormentum ingens nubentibus haeret, Quod nequeunt parere, et partu retinere maritos. *Id.* 9, 18. Deprendas animi tormenta latentis in aegro Corpore, deprendas et gaudia. *Plin. ep.* 8, 23. *extr.* In tantis tormentis eram, cum scriberem haec. *Id. Pan.* 86. Operae pretium est referre, quod tormentum tibi injunxeris, nequid amico negares, *h. e.* quantam tibi vim feceris, quam te ipse torseris. ℙ De amore. *Mart.* 7, 29. Testile, Victoris tormentum dulce Voconi. *Ov. Am.* 3, 10, 15. de Cerere: Hanc quisquam lacrimis laetari credit amantum? Et bene tormentis, secubituque coli? *Juven.* 6, 208. Ardeat ipsa licet, tormentis gaudet amantis.

TORMĬNĂ, um, n. plur. δυσεντερία, acria intestinorum tormenta. *Cels.* 4, 15. Proxima his, inter intestinorum mala, tormina esse consueverunt: δυσεντερία Graece vocatur. Intus intestina exulcerantur: ex his cruor manat: isque modo cum stercore aliquo semper liquido, modo cum quibusdam quasi mucosis excernitur: interdum simul quaedam carnosa descendunt. Frequens dejiciendi cupiditas, dolorque in ano est. Cum eodem dolore exiguum aliquid emittitur, atque eo quoque tormentum intenditur, etc. *Colum.* 6, 7. Sequitur torminum vitium, quorum signum est cruenta et mucosa ventris proluvies. *Cato R. R.* 156. et 157. Quibus tormina molesta erunt. *Cic. Tusc.* 2, 19. *f.* Quamvis idem forticulum se in torminibus, et in stranguria s praebeat. *Plin.* 29, 5, 33. Inflationibus, et torm nibus affici. *Id.* 22, 25, 72. Inflationes et tormi contrahere. *Id.* 26, 8, 47. Tormina discutere. *ib.* 28. Aizoum torminibus resistit. ℙ De acri d lore ex alio morbo. *Id.* 20, 8, 30. Cichorium u nae tormina discutit. *Id.* 30, 15, 50. Jumentoru urinae tormina finiuntur. ℙ *Tormines*, m. in re plurali posuit *Non.* 1, 135. non imitandus. ℙ In nu Sing. non est in usu: nisi quod *Alcim.* pro quo tormento posuit illo carmine: Carnis delicias imm so tormine pendit. Ita *Ricciol.* in *Prosod. Bon* designans *Carmen ad Fuscin. soror.* In ejus tam editionib. castigatiorib. nihil hujusmodi invenitur.

TORMĬNĀLIS, e, adj. ad tormina pertinens, Sorba torminalia, quae medentur torminibus. *C* 2, 30. *med.* Sorba, quae torminalia vocantur. *P* 15, 21, 23. Quartum genus (*sorborum*) tormin appellant, remedio tantum probabile, assidu proventu, minimumque pomo, arbore dissimile, liis paene platani. *Celsus* quoque 4, 30. et 19. i remedia contra fluxum ventris ponit et sorba tor nalia.

TORMĬNOSUS, a, um, adj. δυσεντερικὸς, dy tericus, qui tormina patitur. *Cic. Tusc.* 4, Itaque dicimus gravedinosos quosdam, quosdam minosos, non quia semper sint, sed quia saepe s

*TORNADOTUS, i, Assyriae fluvius, in Sitt na. *Plin.* 6, 27. Antiochia inter duo flumina, grin et Tornadotum. *B. A.*

*TORNĀTES, ium, populi Galliae Aquitani *Plin.* 4, 19. *B. A.*

*TORNATĬLIS, e, adj. τορνευτὸς, qui torno ctus est. *Vulg. Interpr. Cant.* 5, 14. Manus il (*sunt*) tornatiles aureae, plenae hyacinthis: ve ejus eburneus etc. *B. A.*

TORNĀTOR, oris, m. τορνευτής, qui tor *Firm. Math.* 4, 7. *f.* Facit quoque tornatores, simulacrorum sculptores.

*TORNATURA, ae, f. actus tornandi. *Vulg. terpr.* 1 *Reg.* 18, 18. Et cedro omnis domus in secus vestiebatur, habens tornaturas, et junct suas fabrefactas. Adde *Vulg.* 3 *Esdr.* 6, 18. *B*

TORNĀTUS, a, um, part. a *torno:* τορνευ torno factus, rotundus. *Lucr.* 4, 361. Fit, q tornata ut saxorum structa tuantur. Alii leg, *quasi ut ad tornum*, etc. [*Cic. de rep.* (ed. *A. M* 1, 14. Dicebat enim Gallus, sphaeram a Th Milesio primum esse tornatam. *F.*] *Calpurn.* 6, 55. de equo: Terga sedent, micat acre c sine pondere cervix, Et tornata brevi substrin ungula cornu, *h. e.* rotunda. ℙ Translate. *A. P.* 440. delere jubebat, Et male tornatos in reddere versus, *h. e.* elaboratos. *Bentl.* leg. *te tos*, et acriter defendit. [*August. de catechiz. r* 48. *n.* 12. Stilus sonantioris, et quasi tornat eloquii. *F.*]

TORNO, as, a. 1. τορνεύω, torno polio, rot *Cic. Univ.* 6. Idque ita tornavit, ut nihil effici sit rotundius. *Plin.* 36, 13, 19. *n.* 3. Columna in officina turbines ita librati pependerunt, ut p circumagente tornarentur; et *ib.* 22, 43. Lapi vatur, tornaturque in vasa coquendis cibis u *Id.* 11, 39, 92. Hippopotami corii crassitudo ut inde tornentur hastae. *Seren. Sammon.* 23, Mollibus ex hederae tornentur pocula lignis. [Translate est ita affabre aliquid fingere, ut videatur politum. *Hieron ep.* 50. *n.* 2. Nam s plosisset pedem, intendisset oculos, rugasset tem, jactasset manum, barbam tornasset, ten illico ob oculos offudisset judicibus, *h. e.* ba manibus palpasset; qui gestus proprius est ori lium cum locuturi sunt. *F.*]

TORNUS, i, m. τόρνος, instrumentum fa quo ligna, ebur, et hujusmodi circumagendo r dantur, ac poliuntur: a voce Graeca allata. 7, 56, 57. Normam, et libellam, et tornum, e vem Theodorus Samius invenit. *Id.* 16, 40 *n.* 3. Calices ex terebintho facere torno. *Id.* 2 66. Vitrum torno teritur. *Vitr.* 10, 19. *med.* ficere aliquid in torno. *Virg. G.* 2, 449. torn sile buxum. *Id. Ecl.* 3, 38. pocula fagina, quibus torno facili superaddita vitis, *h. e.* post pocula torno polita sunt, superaddita est iis per scalpturam. *Seb.* vero *Ciampius* in *Diss. ant. toreut.* p. 43. putat, veteres etiam, ut rec res, tornandi artem ita calluisse, ut unius ope pocula anaglypticis cujusque generis distingu figuris. ℙ Translate *Auct. Pan. ad Pis.* 83. exornata figuris Advolat excusso velox sententi na, *h. e.* sententia periodo circumscripta, et dam verborum ambitu veluti rodundata. *Pr* 25, 43. Incipe jam angusto versus includere to

[TŎRONAEUS, et *F.*]

[TŎRONĀĬCUS, a, um, adj. Τορωναῖος, ρωναϊκὸς, ad Toronen seu Toronam pertinens, doniae urbem, de qua *Plin.* 4, 10, 17. et 9, 3 Hinc *mare Toronaeum* ap. *Tac. A.* 5, 10., et *naicum* ap. *Liv.* 44, 11. ℙ *Toronaei, orum* solute, incolae illius urbis ap. *Plin.* 4, 10, 17

*TORŌNE, es, f. Τορώνη, Macedoniae opp in Chalcidica, in sinu inde nominato Tor *Mela* 2, 3. *in. Plin.* 4, 10. Adde 9, 31.

o. 28, 7. 44, 12. et 45, 30. ¶ Dicitur et *Toro-* *Liv.* 31, 45. Toronae promontorium. ¶ Fuit lacus illic viciniae sic dictus. *Plin.* 18, 12. In rone Chalcidis lacu. *B. A.*

TÖROSŬLUS, a, um, adj. diminut. torosi. *Hie-* *in Jovin.* 2. *n.* 14. *f.* Formosuli nostri, et to- uli, et vix summis pedibus adumbrantes vestigia. *d. ep.* 117. *n.* 8. Dolet sibi praelatum juvenem to- ulum, et in sordibus delicatum. *F.*]

TŎRŌSUS, a, um, adj. μυώδης, ἐπίσωμος, qui os in corpore exstantes habet, musculosus, la- tosus. *Ov. Met.* 7, 428. feriuntque secures Colla osa boum. *Colum.* 6, 1. Parandi sunt boves cer- e longa et torosa; et *ib.* 20. Tauris torosior cer- . *Pers.* 3, 86. multumque torosa juventus. ¶ itur et de aliis rebus. *Albinov.* 2, 79. de Her- e: Clava torosu tibi pariter cum pelle jacebat. *Q. N.* 1, 7. Virgula vitrea, striata, vel pluri- angulis in modum clavae torosa. Alii rectius *tortuosa. Plin.* 21, 15, 53. Herba hirsutior, osiore caule, *h. e.* carnosiore. Adde 19, 5, 29.

TORPĒDO, inis, f. νάρκησις, torpor, stupor, pi- tia, tarditas, segnities. *Cato* ap. *Gell.* 11, 2. *r.* Si nihil exerceas, inertia atque torpedo plus rimenti facit, quam exercitio. *Sall. in or. Phi-* *i contra Lepid. f.* Si tanta torpedo animos op- ssit, ut obliti scelerum Cinnae, nihilo minus vos pido permissuri sitis; et *in or. Licinii ad pleb. f.* upavit vos nescio quae torpedo, quia neque ria movemini, neque flagitio. *Tac. H.* 3, 63. Tanta torpedo invaserat Vitellii animum, ut rincipem eum fuisse ceteri non meminissent, ipse visceretur. ¶ Hoc nomine est piscis ex genere um, qui cartilaginem pro spina habent, ita dicta, d torpedinem accedentibus infert, Italis *torpe-* vocatur. *Varr. L. L.* 4, 12. Vocabula piscium aque translata a terrestribus: alia a colore, ut lus: alia a vi quadam, ut lupus, canicula, tor- . *Plin.* 9, 42, 67. Novit torpedo vim suam, non torpens: mersaque in limo se occultat, ium qui securi supernatantes obstupuere, corri- s. *Id.* 32, 1, 2. de ead.: Torpedo etiam procul longinquo, vel si hasta virgave attingatur, nvis praevalidos lacertos torpescere, quamlibet ursum veloces alligari pedes. *Cic. N. D.* 2, 50. Bestiae aliae fuga se, aliae occultatione tu- ur: atramenti effusione sepiae, torpore torpedi- Exstat *Claudiani* hoc de pisce carmen. *rampfroche, Zitterroche*, Raja Torpedo, *L.*]

ORPĔFĂCIO, is, eci, a. 3. torporem induco, idum reddo. *Non.* 2, 870. Torporavit pro tor- cit.

ORPĔO, es, ui, n. 2. ναρκέω, ἀνεσθήτως ἔχω, um aut motum amitto, stupore et tarditate cor- r, langueo, obtorpesco. [*Etymon *Doederl.* 27. sq. facit a *torrere*, ut discriminis inter *tor-* et *rigere* ratione habita, nostrum vocabulum d referendum censeat, quod propter siccitatem tatemque moveri non possit; rigere id signifi- cujus vires gelu sint constrictae. — A *stupere* bulum *torpendi* distat eo, quod hoc proprie ad us, illud ad animum pertinet. *Id. ib.*] *Virg.* , 499. torpent infractae ad proelia vires. *Suet.* . 80. de eodem: Dextrae manus digitum saluta- tam imbecillum interdum sentiebat, ut torpen- contractumque frigore, vix cornei circuli sup- ento scripturae admoveret. *Ov. Am.* 3, 7, 35. vetat et nervos magicas torpere per artes? *Id.* 10, 43. tum denique flevi: Torpuerant molles dolore genae; et *ib.* 11, 82. Torpuerat gelido a retenta metu. *Sen. Herc. Fur.* 652. Torpet luminum Hebetesque visus vix diem insuetum t. *Plin.* 7, 50, 51. Hebescunt sensus, mem- orpent, praemoritur visus. *Id.* 24, 4, 7. Tor- es membrorum partes corroborat decoctum dis; et *ib.* 16, 92. Radix ari aspidas fugat, aut riat, ita ut torpentes inveniantur. *Liv.* 21, 56. *f.* entes gelu; et *ib.* 58. *f.* Torpentes rigore nervi. ransfertur ad animum. *Pl. Amph.* 1, 1, 179. eo: totus torpeo: non edepol nunc, ubi terra- sim, scio. *Cic. N. D.* 1, 37. Deum sic feria- volumus cessatione torpere, ut, etc. *Virg. G.* 24. Nec torpere gravi passus sua regna veter- *h. e.* pigritia, otio, desidia languere. *Liv.* 28, *f.* Adeo torpentibus metu qui aderant, ut ne ge- s quidem exaudiretur. *Claud. in Ruf.* 1, 58. os indecores longo torpebimus aevo, *h. e.* ces- nus, otio marcebimus. *Hor. Sat.* 2, 7, 95. cum Pausiaca torpes insane tabella; et *Liv.* 1, t 6, 23. Frigere ac torpere senis consilia. *Stat.* 10, 90. Et nunquam vigili torpens Ignavia vul- *Claud. in Eutr.* 2, 156. in nostro jam milite r Torpuit. ¶ Et ad res inanimas. *Stat. Th.* 52. torpentesque lacus, pigraeque paludes; et , 172. et *Claud. Rapt. Pros. praef.* 2, 18. Tor- amnis, *h. e.* nullo, aut lentissimo cursu. *Co-* 1, 4. *extr.* Locus depressus hieme pruinis tor- *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 169. Hiems fri- torpens. *Id. Rapt. Pros.* 1, 262. Plagae tor- s, *h. e.* zonae frigidae coeli; et *ib. praef.* 2. *f.* aque Musarum longo torpentia somno. *Juven.* 203. Torpens palatum. *Ov. Pont.* 1, 10, 13. tamen exacuet torpens sapor ille palatum, *h. e.* tardus, obtusus. *Sen. Med.* 348. Orpheus tacuit torpente lyra. *Claud. in Eutr.* 1, 513. et adductus sub verbera torpuit ensis, *h. e.* hebes fuit.

TORPESCO, is, n. 3. ναρκέω, torpere incipio, torpeo, languesco, stupore et tarditate corripior, hebesco. *Sen. Med.* 926. Cor pepulit horror: mem- bra torpescunt gelu. *Plin.* 11, 37, 89. Arteriae ca- rent sensu: praecisisque torpescit tantum pars ea corporis. *Id.* 23, 4, 50. Elaeomeli qui bibere, tor- pescunt. *Id.* 21, 26, 98. Scorpiones visa lychnide torpescunt. *Id.* 8, 16, 21. de leonib.: Vix credibili modo torpescente tanta illa feritate, quamvis levi injectu operto capite. *Sen. Herc. Fur.* 763. de Sty- ge: Stupent undae, segne torpescit fretum. ¶ Trans- late. *Sil.* 16, 14. vigor cogitur senio torpescere re- rum. *Sall. Cat.* 16. Ne per otium torpescerent ma- nus, aut animus. *Id. Jug.* 2. Ingenium incultu at- que socordia torpescere sinunt. *Tac. H.* 1, 71. De- liciis et desidia torpescere. ¶ De rebus inanimis. *Plin.* de margaritis, 9, 35, 54. Flavescunt tamen et illae senecta, rugisque torpescunt.

TORPĬDUS, a, um, adj. ναρκώδης, qui non sentit, torpens stupidus, tardus, languens. *Liv.* 7, 36. et 25, 38. *med.* Torpidi somno, paventesque ad necopi- natum tumultum. *Id.* 22, 53. Quod malum cum stu- pore ac miraculo torpidos defixisset, etc. *Auson. Idyll.* 10, 264. de pisce moribundo: Torpida supre- mos patitur jam cauda tremores. *Lactant.* 2, 8. *med.* Quod insensibile est, iners et torpidum sem- per jacet.

[TORPĬTŪDO, inis, f. idem ac torpedo. *Not. Tir.* p. 94. Torpidus, torpitudo. *F.*]

TORPOR, oris, m. νάρκη, νάρκωσις, stupor ex de- fectu sensus, tarditas, languor. *Cic. N. D.* 2, 50. *extr.* Tutantur se atramenti effusione sepiae, torpo- re torpedines. *Val. Max.* 3, 8. *extr. n.* 6. Torpore hebetati artus. *Cels.* 2, 8. *med.* In coxae doloribus si vehemens torpor est, frigescitque crus, et coxa, etc. *Ov. Pont.* 1, 2, 29. Fine carent lacrimae, nisi cum stupor obstitit illis, Et similis morti pectora torpor habet. *Id. Met.* 1, 548. torpor gravis alligat artus. *Plin.* 29, 4, 7. Aspides percussos torpore et somno necant. *Id.* 20, 21, 84. Torporem afferre. *Id.* 22, 25, 71. obducere. *Id.* 2, 101, 104. contrahe- re. *Id.* 30, 10, 27. exsuere. *Id.* 28, 4, 7. sedare. *Id.* 19, 8, 44. excitare. *Virg. A.* 12, 867. Illi mem- bra novus solvit formidine torpor. ¶ Transfertur ad animum. *Tac. H.* 2, 99. Accedebat huc Caecinae ambitio vetus, torpor recens nimia fortunae indul- gentia soluti in luxum: [*et cp. 77. torpor Vitellii oppon. vigilantiae Vespasiani. Porro *Germ.* 46. sor- des omnium et torpor procerum.]

TORPŌRĀTUS, a, um, part. a *torporo*, torpidus factus, stupefactus. *Lactant.* 2, 8. *f.* Humida nimis rigoribus torporata concrescunt.

TORPŌRO, as, a. 1. ναρκέω, torporem induco, torpefacio. *Turpil.* ap. *Non.* 2, 870. Stupidus astat: ita ejus aspectus repens cor torporavit homini amore.

[TORQUĀTĬĀNUS, a, um, adj. ad Torquatum aliquem pertinens. *Front. Aquaed.* 5. Torquatiani horti. *Inscr.* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 6. Fortu- nae Torquatianae Q. Caecilius Narcissus D. D. *h. e.* Fortunae, quae praecipue a familia Torquatorum colebatur. *F.*]

TORQUĀTUS, a, um, adj. στρεπτοφόρος, torque ornatus. *Ov. Her.* 2, 119. Adluit Alecto brevibus torquata colubris. ¶ *Palumbus torquatus*, cujus col- lum circulo quodam pennarum alterius coloris, qua- si torque cingitur, φάσσα, φάττα. *Mart.* 13, 67. In- guina torquati tardant hebetantque palumbi. ¶ *Tor- quatus miles*, torque ob virtutem ab imperatore do- natus. *Plin.* 33, 2, 10. docet, olim auxilia et exter- nos aureis torquibus donatos fuisse, at cives non nisi argenteis. ¶ Fuere *torquati simplares* et *dupla- res*: illi postquam torquem meruerant, simplicem annonam consequebantur: hi duplicem. *Veg. Mil.* 2, 7. *f.* ¶ *Torquatus* cognomen habuit T. Manlius L. F., qui singulari certamine cum Gallo praevalido ad Anienem congressus, prostrato occisoque tor- quem detractum, respersumque cruore collo suo cir- cumdedit, et ita in castra rediit: quod cognomen ad posteros ejus transiit. Rem narrant *Claud. Qua- drig.* ap. *Gell.* 9, 13., *Cic. Fin.* 1, 7. et *Off.* 3, 21., *Liv.* 7, 10. et *Flor.* 1, 13. Hinc *Lucan.* 7, 583. cae- duntque Metellos, Corvinosque simul, Torquataque nomina.

TORQUĔO, es, rsi, rtum, et rsum, a. 2. κάμπτω, cum quadam vi flecto, inflecto, verto. *Virg. G.* 2, 448. Ityraeos taxi torquentur in arcus. *Cic. Leg.* 2, 15. *f.* Cervices, oculosque pariter cum modorum fle- xionibus torquere. *Sen. Brev. Vit.* 12. Vocem infle- xu modulationis inertissimae torquere. *Hor. Ep.* 2, 1, 127. Torquet ab obscenis jam nunc sermonibus aurem. *Ov. Her.* 4, 46. Torquentem frenis ora se- quacis equi. *Virg. G.* 1, 174. Stivaque, quae cur- rus a tergo torqueat imos. *Plin.* 16, 40, 79. Quer- cus supra terram rimosa facit opera, torquendo se- se. *Ov. A. Am.* 1, 505. ferro torquere capillos, *h. e.* crispare. *Id. Met.* 3, 41. de serpente: Ille volu- bilibus squamosos nexibus orbes Torquet. *Virg. A.* 3, 669. Sensit, et ad sonitum vocis vestigia torsit; et *ib.* 4, 220. oculosque ad moenia torsit. *Stat. Th.* 11, 312. paulum si devius hostis Torsit iter; et *Virg. A.* 9, 724. Portam vi multa converso cardine tor- quet, Obnixus latis humeris. *Cic. Off.* 1, 36. *f.* Ca- vendum, ne in festinationibus suscipiamus nimias celeritates: quae cum fiunt, anhelitus moventur, vultus mutantur, ora torquentur, *h. e.* deformiter flectuntur, distorquentur. *Virg. A.* 3, 208. nautae Adnixi torquent spumas, et caerula verrunt, *h. e.* vi vertunt, frangunt miscent. Sic *Ov. Fast.* 5, 644. Il- le meas remis advena torsit aquas, *h. e.* adverso flu- mine navigavit. *Virg. A.* 5, 738. torquet medios nox humida cursus, *h. e.* ad occasum, accedens ad auro- ram. *Ulp. Dig.* 21, 1, 23. Torquere laqueum, *h. e.* circa gulam adstringere. *Liv.* 4, 54. collum alicui, *h. e.* injectis in collum manibus constringere, et ob- torquere. V. OBTORTUS. ¶ Translate. *Cic. Or.* 16. Oratio ita flexibilis, ut sequatur, quocumque torqueas. *Id. Coel.* 6. Versare suam naturam, et regere ad tempus, atque huc et illuc torquere et fle- ctere. Alii leg. *flectere et torquere.* [*Locus est de homine omnium obsequi studiis volente, et prout res et locus postulat, ita mores et vitam instituente.] *Id. Leg.* 1, 10. Opinionum vanitas imbecillitatem animorum torquet et flectit, quocumque coepit. *Id. Caecin.* 27. Juris retineri sententiam, an verbo et littera jus omne torqueri, statuite, utrum utilius es- se videatur, *h. e.* detorqueri, perverti, corrumpi. ¶ [**Auct. ad Her.* 3, 14. vocem quoque jungere opor- tebit, et torquere sonum, i. e. cum aliquo impetu et laterum viribus inclinandum, inflectendum, im- mutandum. Cf. *Ernest. lex. technol lat. rhet.* p. 396. sq.] ¶ Est etiam circumflectere, circumagere, ver- sare. *Juven.* 2, 55. et *Plin.* 28, 2, 5. Torquere prae- gnantem stamine fusum. *Id.* 35, 11, 40. *n.* 31. Pi- ger torquens spartum. *Petr. Sat.* 29. Parcae aurea pensa torquentes. *Ov. Met.* 12, 475. Torquere sta- mina pollice. *Pers.* 3, 51. buxum flagello. *Virg. A.* 9, 93. torquet qui sidera mundi. *Cic. Acad.* 4, 39. *med.* Terra circum axem se summa celeritate conver- tit et torquet. *Id. Univ.* 7. *med.* Torquere aliquid in orbem. *Ov. Met.* 2, 70. assidua rapitur vertigine coelum, Sideraque alta trahit, celerique volumine torquet. *Sen. Med.* 744. Rota resistat membra tor- quens: tangat Ixion humum. ¶ Flumina dicuntur *torquere undas, saxa*, etc. cum torrente cursu vol- vunt, et secum abripiunt. *Virg. A.* 6, 550. Tarta- reus Phlegethon torquet sonantia saxa. Sic *Lucan.* 4, 767. Quantus Bistonio torquetur turbine pulvis; et *Hor. Ep.* 2, 2, 73. Torquet nunc lapidem, nunc ingens machina tignum, *h. e.* volvit, trahit, aut tol- lit. ¶ Translate. *Virg. A.* 12, 179. tuque, inclyte Mavors, Cuncta tuo qui bella, pater, sub numine torques; et *ib.* 4, 269. Regnator, coelum et terras qui numine torquet. ¶ Pro sustinere, gestare, sed cum versatione aliqua. *Id. ib.* 7, 666. tegumen tor- quens immane leonis; et *ib.* 4, 482. Axem humero torquet stellis candentibus aptum. ¶ Saepe est ja- culari, jacere: ductum a funda, quae antequam ja- ciat, circumagitur. *Virg. G.* 1, 309. Stuppea tor- quentem Balearis verbera fundae. *Id. A.* 4, 208. Juppiter torquet fulmina; et *ib.* 9, 670. cum Juppi- ter humidus austris Torquet aquosam hiemem. *Lu- can.* 4, 62. de Euro: Ille suo nubes, quascumque in- venit in axe, Torsit in occiduum Nabathaeis flatibus orbem; et *Virg. A.* 10, 585. jaculum torquet in ho- stem; et *ib.* 12, 536. telumque ad tempora torquet. *Val. Fl.* 3, 193. Torquere hastam alicui, *h. e.* in ali- quem. *Ov. Met.* 11, 29. glebas, ramos, silices. *Id. Fast.* 2, 11. valido pila lacerto. ¶ *Torquere sibila*, instar teli acuta emittere. *Prop.* 4, 8, 8. draco ex ima sibila torquet humo. *Val. Fl.* 7, 525. anguis stetit, et trepidantia torsit Sibila. ¶ Frequentissi- me est cruciatu afficere adhibitis tormentis fidicula- rum, eculei, ignis, rotae, verberum, et hujusmodi, vel eliciendae veritatis, vel puniendi, vel saeviendi causa: βασανίζω: ductum ex eo, quod reorum mem- bra praeter naturam flectuntur et curvantur. *Pl. Curc.* 5, 3, 12. Ita te nervo torquebo, itidem uti ca- tapultae solent. *Cic. Fin.* 3, 13. Non posse sapien- tem beatum esse, cum eculeo torqueatur. *Suet. Aug.* 27. Q. Gallium praetorem, per centuriones et mili- tes raptum de tribunali, servilem in modum torsit, ac fatentem nihil jussit occidi. *Tac. A.* 15, 57. Epi- charim tormentis dilacerari jubet: at illam non ver- bera, non ignes, non ira eo acrius torquentium, ne a femina spernerentur, pervicere, quin objecta de- negaret. *Ulp. Dig.* 2, 1, 7. In servos autem, et eos, qui inopia laborant, corpus torquendum est. *Id. ib.* 48, 18, 1. Torquere servum in caput domini, *h. e.* contra dominum. ¶ Translate est cruciare, mo- lestiam afferre, angere, vexare. *Cic. Att.* 7, 9. *extr.* Equidem dies noctesque torqueor. *Plin. ep.* 9, 21. Ne torseris illum, ne torseris etiam te: torqueris enim, cum tam lenis irasceris. *Id. ep.* 7, 30. Tor- queor, quod discipulum optimae spei amisisti. *Ov. Her.* 9, 36. Torqueor, infesto ne vir ab hoste cadat. *Hor. Sat.* 2, 8, 67. torquerier omni Sollicitudine di- strictum, ne panis adustus, Ne male conditum jus apponatur. *Id. Ep.* 1, 2. 37. Torqueri invidia, vel amore. *Ov. Her.* 20, 123. Torqueor ex aequo, vel te nubente vel aegra. *Id. Met.* 11, 130. de Mida: et inviso meritus torquetur ab auro. *Id. Pont.* 1, 1, 60. Poenitet, et facto torqueor ipse meo. *Quint.* 12, 1. Sceleris compos sollicitudine, poenitentia, poe-

narum omnium exspectatione torquetur. *Cic. Or.* 3, 9. Aliquanto me major in verbis et in sententiis eligendis, quam eum, labor et cura torquet. *Id. Par.* 2. *f.* Tuae libidines te torquent. *Id. Or.* 1, 11. Verbi controversia jamdiu torquet Graeculos homines, contentionis cupidiores, quam veritatis. *Phaedr.* 3, 14. ille se torquet diu, Nec quaestionis positae causam intelligit. *Ov. A. Am.* 1, 176. Eheu, quam multos advena torquet amor! *Id. Pont.* 1, 5, 21. torquet me Fortuna. *Id. A. Am.* 2, 124. Ulysses aequoreas torsit amore Deas. *Hor. A. P.* 435. Torquere aliquem mero, *h. e.* ebrium facere, ut verum dicat. *Phaedr.* 1, 26. convivam fame. [*Idem habes ap. *Plin. Pan.* 31, 6. ℙ A tormentis deductum etiam hoc est ap. *Cic. Sull.* 28. torqueatur vita Sullae, i. e. examinetur, accurate exploretur. Cf. de hoc loco *intpp.* ap. *Frotsch.* p. 163.] ℙ De rebus inanimis. *Virg. G.* 2, 247. ora Tristia tentantum sensu torquebit amaror; et *Val. Fl.* 4, 508. de Vesuvio: vix dum ignea montem Torsit hiems, *h. e.* vexavit, laceravit. ℙ Alterum supinum *torsum* agnoscit *Prisc.* 9, 871., et confirmat particip. *Detorsus.*

TORQUIS, is, m. et f. στρεπτὸς, circulus aureus, vel argenteus, aliquando gemmis ornatus, qui ex pluribus filis in se retortis in collo et ante pectus pro ornamento gestatur: a *torqueo.* Hinc *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 86. Colla nec ornatu patitur mollire retorto, *h. e.* torque. *Naevius* ap. *Charis.* 1, 118. Collum marmoreum torques gemmata coronat. *Quadrig.* ap. *Gell.* 9, 13. et *Non.* 3, 245. Torquem detraxit, eamque sanguinolentam sibi in collum imponit. *Ov. Fast.* 1, 601. aut torquis ademptae, Aut corvi titulos auxiliaris habent. *Prop.* 4, 10, 44. Torquis ab incisa decidit unca gula. *Stat. Th.* 10, 517. colloque decorus Torquis in hostiles cecidit per vulnus arenas. *Claud. Laud. Stil.* 2, 240. tum flava repexo Gallia crine ferox, evinctaque torque decoro. *Calpurn. Ecl.* 6, 43. rutiloque monilia torque Extrema cervice natant. *Cic. Off.* 3, 21. *f.* T. Manlius Galli torque detracto, cognomen invenit. *Quint.* 6, 3. *med.* Cum Augusto Galli torquem aureum centum pondo dedissent. *Varr.* ap. *Non. l. c.* Torques aureae, et scuta caelata argento. *Lucil. ib.* Torques magni. *Cic. Verr.* 2, 4, 80. Corona, et phaleris, et torque donare aliquem. *Inscr.* ap. *Mur.* 799, 6. M. Blossio Pudenti donis militaribus donato ab Imp. Vespasiano Aug., torquibus, armillis, phaleris, corona aurea, etc. ℙ A similitudine est circulus, quo ligantur boves. *Virg. G.* 3, 166. Ac primum laxos tenui de vimine circlos Cervici subnecte: dehinc, ubi libera colla Servitio adsuerint, ipsis e torquibus aptos Junge pares. ℙ Item quilibet circultus, corona. *Id. ib.* 4. 276. Saepe Deum nexis ornatae torquibus arae. *Manil.* 5, 584. de ceto natante: Hinc vastis urgent immensi torquibus orbes, *h. e.* sinuosis fluctibus in morem torquis cetum circumagentem se cingentibus. *Plin.* 10, 42, 58. Avis viridis toto corpore, torque tantum miniato in cervice distincta. ℙ *Torques* in recto sing. ponit *Charis. l. c.* Sic *Val. Fl.* 2, 111. it barbara vestis, Et torques insigne loci. Sunt qui leg. *torquis*, ut producatur vi caesurae, velut *sanguis.*

TORRĔFĂCĬO, is, a. 3. φρύγω, ξηραίνω, torridum reddo, arefacio, ad ignem solemve sicco. *Colum.* 6, 7. *med.* Quidam vinaceorum duas libras torrefaciunt, et ita conterunt.

TORRĔFACTUS, a, um, part. a *torrefacio.* *Colum.* 2, 21. Et subinde opportunis solibus (*seges*) torrefacta proteritur. *Id.* 12, 15. Torrefacto sesama; et *ib.* 57. Nuces avellanae torrefactae.

TORRENS, entis, part. a *torreo:* urens. *Pacuv.* ap. *Fest.* Flammeo vapore torrens terrae fetum exusserit. *Virg. G.* 4, 425. Jam rapidus torrens sitientes Sirius Indos Ardebat. *Id. A.* 6, 550. Torrentes flammae. *Hor. Od.* 3, 1, 31. Sidera torrentia agros. *Claud. Fesc.* 19. gelido specu torrentiorem fallere Sirium. *Stat. Silv.* 3, 1, 52. coeli cum torrentissimus axis Incumbit terris. *Virg. A.* 9, 105. et *ib.* 10, 113. Per pice torrentes, atraque voragine ripas. ℙ Item redundans, exaestuans, et defluens cum impetu, concitatus, rapidus, ut amnes imbribus aucti, et de montibus decurrentes. *Virg. A.* 10, 603. torrentis aquae, vel turbinis atri More furens. *Id. G.* 2, 451. Torrens unda. *Id. Ecl.* 7, 52. torrentia flumina: χαραδραῖοι ποταμοί; et *Varr. R. R.* 1, 12. *extr.* Torrentes fluvii. *Just.* 44, 1. Cursus amnium torrentes rapidique. *Val. Fl.* 4, 409. Nilus toto gurgite torrens. *Plin.* 3, 16, 20. de Pado: Augetur ad Canis ortus liquatis nivibus, agris, quamvis torrentior, nihil tamen ex rapto sibi vindicans. *Id.* 2, 103, 106. Fluvius Novanus omnibus solstitiis torrens, bruma siccatur. *Id.* 3, 4, 5. Rhodanus deferens Ararim, nec minus se ipso torrentes Isaram et Druentiam. *Sen. ep.* 23. Eorum, quae fluminibus innatant, alia lenior unda detinuit, alia vehementior rapuit: alia proxime ripam, cursu languescente, deposuit, alia torrens impetus ejecit in mare. *Stat. Th.* 7, 316. abruptis cum torrentissimus exit Pontibus. ℙ Hyperbole est poetica, in magna caede *torrens cruor* ap. *Lucan.* 7, 637. Sic ap. *eund.* 2, 220. Sanguine caeruleum torrenti dividit aequor. *Juven.* 6, 318. quantus Ille meri veteris per crura madentia torrens! ℙ *Torrens* absolute, fluvius subitis imbribus concitatus, qui alioquin siccitatibus exarescit, χαράδρα, χείμαῤῥος, ξηροπόταμος, vel ab aestu, quo fertur, vel quia cito torrescit et siccatur. *Ov. Rem. Am.* 651. Flumine perpetuo torrens solet acrius ire: Sed tamen haec brevis est, illa perennis aqua. *Id. Am.* 1, 7, 43. tumidi ritu torrentis agebar. *Virg. A.* 2, 305. rapidus montano flumine torrens Sternit agros, sternit sata laeta, boumque labores. *Id. ib.* 7, 567. fragosus Dat sonitum saxis et toto vortice torrens. *Sen. Phoen.* 71. Rapax torrens. ℙ Translate. *Sil.* 12, 189. Torrens armorum et virorum; et 13, 760. abundans Umbrarum huc agitur torrens. *Quint. decl.* 17, 18. *f.* Nihil est improvisorum dolore torrentius, *h. e.* concitatius. *Lucan.* 7, 505. de Fortuna: Abstulit ingentes, fato torrente, ruinas, *h. e.* ruente impetu se ferente praecipiti. *Prisc.* 8, 804. hunc ipsum recitans versum, interpretatur, vertente, volvente. *Val. Fl.* 4, 262. vix ora virum, vix tollere passus Brachia torrenti praeceps agit undique nimbo. ℙ Proverbium est illud *Juven.* 4, 89. dirigere brachia contra torrentem. V. BRACHIUM. ℙ Commode refertur ad copiam verborum, et abundantiam orationis. *Cic. Fin.* 2, 1. *f.* Cum fertur, quasi torrens, oratio, multa cujusquemodi rapit. *Quint.* 3, 8. *med.* Torrens et aequaliter concitata oratio; et 10, 7. *med.* Inanis verborum torrens. *Juven.* 10, 9. torrens dicendi copia; et *ib.* 126. saevus et illum Exitus eripuit, quem mirabantur Athenae Torrentem, et pleni moderantem frena theatri, *h. e.* Demosthenem. *Id.* 3, 74. sermo promptus, et Isaeo torrentior. *Plin.* 26, 3, 7. Torrenti et meditata oratione blandiens.

TORRENTER, adv. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 198. torrentius amne Hiberno, tortaque ruunt pernicius hasta.

TORRĔO, es, ui, tostum, a. 2. ξηραίνω, proprie significat siccare, arefacere: ab antiquo *torrus*, vel, ut prisci scribebant, *torus*, aridus, torridus, ut *Festus* docet. *Virg. A.* 7, 720. cum sole novo densae torrentur aristae; et *ib.* 1, 183. frugesque receptas Et torrere parant flammis, et frangere saxo. *Plin.* 7, 2, 2. Pisces unguibus dissectos sole torrere. *Id.* 23, 7, 71. succum pomi expressum ad solem. *Id.* 14, 9, 11. uvam in tegulis. *Id.* 11, 20, 22. sole verno apes mortuas. ℙ Est etiam igne urere, ita tamen ne in cinerem redigas. sed ut coquendo fit, φρύγω. *Cic. Somn. Scip.* 6. Terram quasi quibusdam circumdatam cingulis: e quibus medium illum et maximum solis ardore torreri. *Id. Pis.* 18. In Phalaridis tauro inclusum succensis ignibus torreri. *Pl. Cas.* 2, 5, 1. In furnum calidum condito, atque ibi torreto me pro pane rubido. *Virg. G.* 2, 396. Pinguiaque in verubus torrebimus exta colurnis. *Ov. Fast.* 2, 578. Torrere aliquid in igne. *Id. ib.* 6, 313. furnis torrebant farra coloni. *Plin.* 32, 7, 27. Delphini jecur in fictili torrent, donec pinguitudo similis oleo fluat. *Id.* 30, 6, 15. Cochleas in pruna torrere. *Id.* 15, 23, 25. Torrere castaneas. *Id.* 33, 4, 25. aurum, *h. e.* candefacere, liquare, excoquere. *Id.* 26, 3, 8. ad ignes corpora, *h. e.* vehementer calefacere. *Liv.* 35, 5. Sol ingenti ardore torrebat minime patientia aestus corpora Gallorum. ℙ Tribuitur et frigori ut *uro.* *Varr.* ap. *Non.* 6, 23. Capite aperto esse jubet, ante lucem suscitat, frigore torret, venatum ejicit. *Hor. Sat.* 1, 5, 78. montes torret Atabulus. *Acron.* exponit *incendit*, quia, inquit, nimio calore flans ventus illam regionem exsiccat. Sed V. ATABULUS. ℙ Poetae ad amoris aestum transferunt. *Hor. Od.* 4, 1, 12. Venus torret jecur. *Id. ib.* 3, 9, 13. Me torret face mutua Thurini Calais filius Ornyti; et *ib.* 19, 28. Me lentus Glycerae torret amor. *Prop.* 3, 23, 13. Correptus saevo Veneris torrebar aheno. Adde *Ov. Am.* 3, 2, 40. et *Sen. Hipp.* 641. ℙ *Torrere* dicuntur sitis, febris, et hujusmodi. *Tibull.* 1, 4, 36. Et Canis arenti torreat arva siti. *Prop.* 4, 9, 21. sicco torret sitis ora palato. *Ov. Her.* 21, 169. At mihi (vae miserae!) torrentur febribus artus. Adde *Juven.* 9, 17. ℙ Pro comburere. *Tibull.* 1, 10, 49. Illa velim rapida Vulcanus carmina flamma Torreat, et liquida deleat amnis aqua. *Ov. Pont.* 2, 9, 44. Quique repertorem torruit arte sua, *h. e.* Phalaris Perillum. ℙ *Torreo* neutrorum more, torreor, uror. *Colum.* 1, 4. *f.* Collis medius neque hieme pruinis torpet, aut torret aestate vaporibus. Alii leg. *torretur.* *Id.* 4, 19. Exilis terra, et acclivis torrensque aestu, humilius jugum poscit. *Liv.* 44, 38. *f.* Militem itinere fatigatum, onere fessum, madentem sudore, ardentibus siti faucibus, ore atque oculis repletis pulvere, torrentem meridiano sole, hosti objicere recenti, quieto. Alii leg. *torrente.*

TORRESCO, is, n. 3. *Lucr.* 3, 904. Ignibus impositum calidis torrescere flammis.

TORRĬDĀTUS, a, um, part. a *torrido:* combustus. *Capell.* 6, 196. Anhelis ardoribus torridatus.

TORRĬDO, as, a. 1. comburo, aduro. *Non.* 1, 51. Torris dicitur fax, unde et torridare dicimus comburere.

TORRĬDUS, a, um, adj. ξηρὸς, siccus, aridus ex nimio calore: a *torreo.* [*Aridus* et *torridus*, de iis quae nihil humoris, succi intrinsecus continent, omnes fere notiones communes habent: a *siccus* differunt, quod hoc nonnisi ad superficiem pertinet. *Arida* et *torrida* opp. *humidis: sicca*, opp. *madidis.* *Doederl.* 4, 244.] *Liv.* 4, 30. Siccitate eo anno la-
boratum est: defectus aquarum circa torridos font
rivosque stragem siti pecorum morientium dedit.
22, 43. *f.* Campi siccitate torridi. *Colum.* 7, 5.
8. Torridus sal, *h. e.* sole, aut igne siccatus, ut f
cilius teri possit. *Sil.* 12, 372. tellus saxoso torri
dorso. *Sen. Herc. Oet.* 135. saxa rigentia, Et d
meta jugis horrida torridis. *Lucan.* 4, 239. Torri
ora, *h. e.* siti arida. Sic *Vet. Poeta* in *Anth. L*
T. 2. p. 365. *Burm.* de mense Augusto: Fontan
latices, et lucida pocula vitro Cerne ut demerso t
ridus ore bibat. *Lucan.* 9, 718. Torrida dipsas;
ib. 790. Torridus prester. ℙ Item igne accens
ustus, torrens. *Prop.* 2, 21, 5. torridus aestuat a
Incipit et sicco fervere terra Cane. *Id.* 3, 11,
Torrida sacrilegum testantur limina Brennum. *Vi*
G. 1, 234. Zona corusco Semper sole rubens, et t
rida semper ab igni. *Id. Ecl.* 7, 48. Torrida
stas. *Ov. Fast.* 2, 24. farra, *h. e.* tosta. *Lucr.*
1219. fulminis plaga torrida tellus. *Claud. in R*
2, 41. Libya torrida semper solibus. *Calpurn. E*
1, 7. Torrida cur solo defendimus ora galero?
Transfertur ad ea, quae usta videntur. *Cic. Agr.*
34. *med.* Homo vegrandi macie torridus. *Plin.*
20, 43. Torridus sole color. ℙ Tribuitur et fri
ri. *Liv.* 21, 32. Pecora jumentaque horrida frigo
Calpurn. Ecl. 5, 107. ne torrida nimbis Ins
hiems. ℙ *Torrida vox* ap. *Calpurn. Ecl.* 3, 59.
sicca, anhela, et exilis. Sic *Ecl.* 6, 23. qui
stillantes, aride, voces Rumpis, et expellis m
singultantia verba.

TORRIS, is, m. δαλὸς, lignum semiustum, tit
sive ardens adhuc sit, ut ap. *Virg. A.* 12, 298.
bustum torrem Corynaeus ab ara Corripit, et
nienti Ebuso, plagamque ferenti Occupat os fl
mis: olli ingens barba reluxit, etc. *Val. Fl.* 3,
Vivus torris. *Sidon. ep.* 3, 13. *med.* Cadaver sid
te strue torrium devolutum reddere pyrae jam fa
diosus pollinctor exhorret. *Ov. Met.* 8, 456. flag
tem mater ab igne Eripuit torrem, sparsitque
quentibus undis. ℙ Sive exstinctus, ut ap. *eu*
ib. 512. Funereum torrem medios conjecit in ig

TORROR, oris, m. qualitas rei torridae, si
tas. *Coel. Aurel. Tard.* 5, 4. *med.* Solis terror,
arena ignita; et *ib.* 3, 6. *f.* Ἡλίωσις, quam
corporis torrorem dicimus.

TORRUS. V. TORREO.

TORSĬO, onis, f. στρέφος, actus torquendi,
mentum. *Hieron. in Isai.* 6, 13, 8. Tunc strop
mata, quae nos torsiones ventris interpretati sum
tenebunt eos. *Plin.* 20, 17, 67. Privatim ejus u
contra torsiones stomachi in tepida aqua, et cr
tates, *h. e.* tormina ab humoribus acribus pro
nientia. *Hard.* habet *rosiones:* ut et 28, 7,
**Vulgat. Esaiae* 13, 8. Torsiones et dolores. *B.*

*TORTA, ae, f. i. q. tracta. *Vulgat. Exod.*
23. et *Sam.* 1, 10, 3. *Ausonio* vindicat etiam *Sca*
Auson. Lect. 2, 13. p. 122. *B. A.*

TORTĒ, adv. ἐστραμμένως, καρσίως, oblique, tra
verse. *Lucr.* 4, 303. Fit quoque, de speculo in
culum ut tradatur imago. Nam quaecumque r
parte interiore latebunt, Inde tamen, quamvis
te, penitusque remota, Omnia per flexos aditus e
cta licebit Pluribus haec speculis videantur in a
bus esse.

TORTĬCĬUS. V. TORTIVUS.

TORTĬCORDĬUS. V. PRAVICORDIUS.

TORTĬLIS, e, adj. ἑλικὸς, εὐστρεφὴς, στρεπ
qui torqueri potest, flexilis, tortus: a *torqueo.*
A. 7, 351. fit tortile collo Aurum ingens colu
h. e. monile, torquis aurea. *Ov. Her.* 16, 252.
tilis e digitis excidit ansa meis. *Lucan.* 6, 198.
tilibus vibrata falarica nervis. *Ov. Met.* 1,
Bucina tortilis; et *ib.* 13, 915. piscis. *Plin.* 9,
74. Polypi pariunt ova tortili vibrata pampino.

*TORTILOQUĬUM, i, n. διάλεκτος συνεστραμμ
συνεστραμμένη ὁμιλία *Gloss. Cyrill. B. A.*

TORTĬO, onis, f. στρέμμα, στρέφος, actus
quendi, inflexio. *Firm. Math.* 8, 15. Publicis
mentis lacerati, aut ignibus exusti, seu tortion
gitima peribunt. *Veg. Vet.* 1, 46. *extr.* Ex co
ptione vesicae tortione moriuntur. Addunt qui
locum *Senecae Contr.* 1, 4. *med.*, sed ibi leg. *tor*
neque *tortio* locum habere potest.

TORTĪVUS, a, um, adj. *Tortivum mustum*, q
appellat *Cato R. R.* 23., vocatur etiam *circum*
cium, et *circumcidaneum:* et est illud, quod no
me pressum est. Fiebat autem hoc modo: Cum
sierat sub prelo fluere, circumcidebant pedes
ceorum, et rursus premebant, ut *Varr. R.*
54. et *Colum.* 12, 36. docent. Ap. *Colum. ib*
Plin. 14, 20, 25. quidam leg. *torticium.*

TORTO, as, a. 1. frequent. a *torqueo*, cr
Pomp. ap. *Non.* 2, 872. Ubi insilui in cochlea
eculeum, ibi tolutim tortor. *Lucr.* 3, 661. On
jam seorsum cernas ancisa recenti Vulnere tor
h. e. partes anguis membratim discissi torqueri
sensum doloris ostendere. *Arnob.* 3, 106. Avet
mus videre Deas gravidas dolorum acuminibus f
ejulate, tortari. *Id.* 1, 30. Sub eorum (*daemon*
tortantes et illi se casibus jussione non alia san
et constantiae restituerunt, *h. e.* Apostoli dae
niacos, a daemone tortos, sanitati restituerunt.
leg. *portantes.*

TORTOR, oris, m. *βασανιστής*, qui torquet et cru- at, sive ad eliciendam veritatem, sive ad punien- m, sive ad saeviendum. *Cic. Cluent.* 63. *med.* Cum n tortor, atque essent tormenta ipsa defessa. *Id.* *il.* 11, 3. Ponite ante oculos verbera, eculeum, rtorem carnificemque Samiarium. *Sen. ep.* 14. *med.* us agit tortor, quo plura instrumenta doloris ex- suit. *Juven.* 14, 21. quoties aliquis tortore voca- , Uritur ardenti propter duo lintea ferro. *Hor.* *l.* 3, 5, 49. de Regulo: Atqui sciebat, quae sibi rbarus Tortor pararet. ℙ Apollo cognomine *tor-* colebatur Romae in quadam parte urbis, teste *et. Aug.* 70., fortasse in primis faucibus Suburae, ienta pendebant ubi flagella tortorum, ut est ap. *rt.* 2, 17., vel potius ita cognominatus, quia Mar- n sua manu excorians visebatur. ℙ Translate. *ven.* 13, 195. Occultum quatiente animo tortore gellum.

[TORTŬLUS, a, um, adj. diminut. torti. Est n. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 250, 12. Albucia Tortula ridiae Tortulae matris dignissimae. *F.*]

TORTUM. V. TORTUS.

TORTŪNI, orum, populi Arcadiae. *Plin.* 4, 6. *A.*

TORTŬOSE, adv. *Tert. adv. Valent.* 3. Serpens anfractus seriem suam evolvat, tortuose pro- at.

TORTŬOSĬTAS, atis, f. Translate. *Tert. adv.* *re.* 4, 43. *f.* Et quae ratio tortuositatis istius? n simpliciter pronunciare potuisset, etc. Adde *n. Chr.* 20.

TORTŬOSUS, a, um, adj. *ἑλιγματώδης*, multis ibus sinuosus, anfractuosus, obliquus, flexuosus. *N. D.* 2, 54. *f.* Est autem alvus multiplex, et uosa; et *ib.* 57. *f.* Soni ex tortuosis locis et in- is referuntur ampliores. *Id. Cluent.* 64. Serrula nca et tortuosa. *Plin.* 11, 46, 106. Lynx simile ddam talo habet, leo etiam tortuosius. *Id.* 21, 100. Rusci radix bibitur in calculorum valetudi- et tortuosiore urina, *h. e.* turbidiore, atque hominem torquente, dum quasi tortuosa exit. ranslate. *Cic. Acad.* 4, 31. Ut omnes istos acu- , et tortuosum genus disputandi relinquamus, longe petitum, implicatum, difficile. *Id. Div.* 3. Visa quaedam tortuosa et obscura. *Id. Am.* Neque enim fidum potest esse multiplex inge- , et tortuosum; et *August. Conf.* 2, 10. Quis it tortuosissimam istam et implicatissimam no- tatem? *Gell.* 13, 11. Res anxiae aut tortuosae.

ORTŪRĂ, ae, f. tortio, torsio. *Pall.* 3, 9. Ca- sarmenti cum deponitur, torquendum non est, aliquo modo vexandum, etc. quoniam ipsa tortu- xatio est, etc. *Veg. Vet.* 1, 40. *extr.* Hinc tor- et extensio ventris, dolorque generatur. *Id. ib.* 5. Ex tortura quoque, si in aspero vel lapidoso re jumenta coguntur ad cursum, indignationes tur.

ORTUS, a, um, part. a *torqueo*: *στρεπτὸς*, in- s, inflexus, implexus, tortilis, flexus. *Virg.* , 575. tortos incidere funes. *Cels.* 7, 4. *n.* 4. m duplex triplexque, sic tortum, ut unitas in cta sit. *Calpurn. Ecl.* 3, 71. Tortum vimen; et 7, 53. Retia auro torta. *Ov. Her.* 19, 37. Tor- e versato ducentes stamina fuso. *Virg. G.* 1, torta redimitus tempora quercu; et *ib.* 3, 38. us anguis; et *ib.* 4, 121. tortusque per herbam ceret in ventrem cucumis; et *ib.* 3, 106. illi in- verbere torto, Et proni dant lora. *Id. A.* 7, Dat sonitum saxis, et torto vortice torrens. *H.* 5, 22. Circum brachia torta veste; et *Prop.* , 40. Cum patuit lecto stamine torta via, h. e. inthi; et *ib.* 3, 65. Plumbea cum tortae spar- ur pondera fundae; et *ib.* 7, 41. Torti capilli. *Ov. Am.* 1, 14, 25. de capillis: Quam se prae- nt ferro patienter, et igni, Ut fieret torto fle- orbe sinus! *Sen. Med.* 718. Tortae radices. *Id.* *Fur.* 787. Longus torta cauda draco. *Nemes.* 4, 40. torto non squamea tractu Signat humum ns. *Petr. fragm. Trag.* 67. *Burm.* Torta peri- . *Varr.* ap. *Non.* 2, 846. Aqua torta, *h. e.* plu- gitata vento, et transversim defluens. ℙ Trans- *Pl. Men.* 4, 2, 25. Conditiones tetuli tortas, agosas, *h. e.* obscuras, perplexas. ℙ Est et- n gyrum actus, tornatus. *Ov. Am.* 1, 8, 7. concita rhombo Licia. *Stat. Silv.* 4, 9, 43. no patinas in orbe tortas, *h. e.* Cumis rota fi- urrente fabrefactas. *Mart.* 13, 28., cujus lem- *octana.* Haec tibi quae torta venerunt condita , *h. e.* vase fictili in modum metae facto. Alii expon. Alii pro *meta* leg. *mentha.* ℙ Item . *Ov. Her.* 4, 158. proavi fulmina torta manu. *Met.* 4, 708. quantum Balearica torto Funda plumbo medii transmittere coeli. *Sil.* 11, 419. lla per auras Lancea nudatos exercet torta la- . Adde *Mart. Spect.* 11. ℙ Item crucia- *βασανισθείς*. *Suet. Aug.* 40. *f.* Cavit, ne vin- nquam, tortusve quis, ullo libertatis genere tem adipisceretur. *Just.* 22, 1. *f.* Socii capti ue, de illo negaverunt. ℙ Translate. *Hor.* , 18, 38. Commissumque teges et vino tortus V. *A. P.* 435. ℙ *Tortum* absolute, vel tor- m, vel funis tortus, quo utuntur torquentes, a tortura. *Pacuv.* ap. *Non.* 2, 849. Nam te in tenebris saepe lacerabo fame Clausum, et fatigans artus torto distraham.

TORTUS, us, m. idem ac torsio. *Cic.*, vertens carmina *Sophocl.*, *Tusc.* 2, 9. Tortu multiplicabili draco. *Virg. A.* 5, 276. serpens Nequicquam longos fugiens dat corpore tortus. *Stat. Achill.* 2, 419. flexae Balearicus actor habenae Quo suspensa trahens libraret vulnera tortu, *h. e.* circumactione fundae. *Arnob.* 6, 196. Buccinarum tortus animare, *h. e.* tortuosas buccinas inflare.

[TORVĪDUS, a, um, adj. idem ac torvus. *Arnob.* 6, 196. Leo fremebundus hiatibus torvidis. *F.*]

TORVĬTAS, atis, f. *ὑποδρασία*, torvus aspectus, et severitatis aut irae indicium: a ferocia taurorum dicta, ut *Fest.* docet: unde *ταυρηδὸν*, torviter. *Tac. H.* 2, 9. Corpus insigne oculis, comaque, et torvitate vultus. *Plin.* 8, 17, 23. de pantheris: Ferunt odore earum mire sollicitari quadrupedes cunctas, sed capitis torvitate terreri. *Ammian.* 31, 2. *med.* Alani oculorum temperata torvitate terribiles. ℙ Transfertur ad animum pro severitate, austeritate, asperitate, rusticitate. *Plin.* 35, 4, 9. M. Agrippa, vir rusticitati proprior, quam deliciis, etc. Verum eadem illa torvitas tabulas duas mercata est, etc. *Plin.* 7, 19, 18. Exit hic animi tenor aliquando in rigorem quendam, torvitatemque naturae duram et inflexibilem.

TORVĬTER, adv. *ταυρηδὸν*, rigide, severe, rustice. *Enn.* ap. *Non.* 11, 57. Quem nunc tu tam torviter increpuisti. Adde *Pomp. ib.*

TŎRŬLUS, i, m. *σχοινίον*, funiculus: diminut. a *torus*, quod proprie funem notat. *Pl. Amph. prol.* 144. Tum meo patri autem torulus inerit aureus sub petaso. *Ammian.* 29, 1. *med.* Torulo capiti circumflexo. Sunt, qui his locis torulum interpretantur parvum conum in capite ex capillis contortis factum, quod ornamentum praecipue mulierum est, ut legitur ap. *Varr. L. L.* 4, 35. *f.* Torulus in mulieris capite ornatus. Et ad *Plautum* quidem quod attinet, putant respexisse eum ad morem Atheniensium, qui ut se *αὐτόχθονας*, h. e. antiquissimae originis, et terrae filios declararent, capillos torquebant in conum, aureasque cicadas innectebant: nam cicadae e terra procreari credebantur. Non desunt tamen qui *Plauti* et *Varronis* loca aliter omnino legunt. V. *Taubmann.* ad *Plaut. l. c.* ℙ Toruli in animalibus sunt parvi tori, hoc est partes carnosae, seu pulposae. *Appul. Met.* 7. Terga pulposis torulis obesa. Alii leg. *toris.* ℙ Hinc ap. *Vitr.* 2, 9. *med.* torulus accipitur pro ea ligni parte, quae medulla etiam appellatur, quae magis albescit, tenerior quoque est, et teredinibus, et putredini magis obnoxia, quae idcirco rejici jubetur, cum ad aliquod intestinum opus lignum secatur. Verba *Vitruvii* sunt: Ima autem (*pars arboris*) cum excisa quadrifluviis disparatur, ejecto torulo ex eadem arbore, ad intestina opera comparatur. Similia horum ante dixerat, *post in. ejusd. cap.*

TŎRUS, i, m. *σχοινίον*, funiculus tortus, qui duplicatus, aut triplicatus funem facit. *Varr.* ap. *Non.* 1, 35. videtur deducere a *tortus*, sed est potius a *τόρος*, viriculum, unde *τορέω*, et *τορνεύω*, torno; proprie enim *torus* significat rotundum quid, nulla habita ratione materiae, ex qua idem fit. V. infra. *Cato R R.* 135. Funem exordiri oportet longum pedes LXXII., toros tres habeat, lora in toros singulos novem, lata digitos duos. Cum tortus erit, longus pedes XLIX. (Itali vulgo dicunt *tre cordoli.*) *Colum.* 11, 3. *in.* Semina spinarum, quae inhaerent toris funiculorum. ℙ De vitium vinculo. *Id. Arb.* 16. Vitis diutius perennat, quae firmis toris, et idoneis locis religata est. *Id.* 5, 6. *med.* Vitis novella tribus toris ad arborem religetur, uno, qui est in crure arboris, a terra quatuor pedibus distans: altero, qui summa parte vitem capit: tertio, qui mediam vitem complectitur. ℙ In architectura est membrum turgens, rotundum et oblongum instar funis, Italice *bastone*, et *bastoncino*, ut videre est in basi Tuscanica, in qua unus, et in Dorica ac reliquis, in quibus duo tori sunt. *Vitr.* 3, 3. *med.* Dempta plintho, reliquum dividatur in partes quatuor, fiatque superior torus quartae: reliquae tres aequaliter dividantur, et una sit inferior torus, etc. ℙ In animali est pars carnosa exstans, sive pulpa carnis musculosae, bonam habitudinem, et vires ac robur indicans, ut in lacertis brachiorum. *Cic.*, vertens carmen *Sophocl.*, *Tusc.* 2, 8. *f.* O pectora, o terga, o lacertorum tori! *Val. Fl.* 4, 244. Ingentes humeros, spatiosaque pectoris ossa Protulit, horrendosque toris informibus artus. *Ov. Her.* 9, 59. Non puduit fortes auro cohibere lacertos, Et solidis gemmas apposuisse toris. *Id. Met* 15, 229. flet Milo, cum spectat inanes Illos, qui fuerant solidorum mole tororum Herculeis similes, fluidos pendere lacertos. *Id. ib.* 14, 283. de sue: Colla tument toris. *Sen. Hipp.* 1042. de tauro: Opima cervix arduos tollit toros. *Virg. A.* 12, 7. movet arma leo, gaudetque comantes Excutiens cervice toros. *Id. G.* 3, 81. de equo: Luxuriatque toris animosum pectus. Adde *Stat. Th.* 6, 872. et *Plin.* 18, 7, 18. ℙ De venis tumentibus. *Cels.* 7, 18. *f.* Et tumoris aliquid est, ac per ipsos venarum toros inaequale est. ℙ De arboribus. *Plin.* 17, 23, 35. *n.* 28. Alias utile, toros futuri draconis pasci, *h. e.* nutriri, et crescere crassitudinem et robur draconis futuri in vite. *Id.* 19, 8, 42. Asparagus viret thyrso primum emicante, qui caulem educens, tempore ipso fastigatus, in toros striatur, *h. e.* in ramulos teretres et oblongos instar funiculorum. ℙ Transfertur ad orationem, ut *nervus.* *Cic. Or.* 6. *f.* de stilo mediocri: Uno tenore in dicendo fluit, nihil afferens praeter facilitatem et aequabilitatem: aut addit aliquos, ut in corona, toros, omnemque orationem ornamentis modicis distinguit. ℙ Est etiam *torus* culcita, quae lecto imponitur, sive discubitorio, s. funebri, s. coenatorio. Putant alii esse a *tortus*, quia, ut ait *Serv.* ad *A.* 1, 712. et *ib.* 2, 2., veteres discumbebant super herbam tortam. Alii a tortis funibus dici volunt, quia lecti super extentos funes ponebantur: sed alii rectius a rotunditate pulvinorum, quibus discumbentes incumbebant. *Plin.* 8, 48, 73. Antiquis torus e stramento erat, qualiter etiam nunc in castris. *Virg. A.* 5, 388. viridante toro consederat herbae; et *Juven.* 6, 5. Silvestrem montana torum cum sterneret uxor Frondibus et culmis, vicinarumque ferarum Pellibus. *Ov. Her.* 5, 14. Mixtaque cum foliis praebuit herba torum. *Id. Met.* 10, 556. Datque torum caespes. *Id. Fast.* 1, 401. Dulcia qui dignum nemus in convivia nacti, Gramine vestitis accubuere toris. *Virg. A.* 2, 2. Inde toro pater Aeneas sic orsus ab alto. *Ov. Met.* 6, 431. Torum sternere. *Id. Fast.* 2, 795. premere. *Id. Her.* 3, 118. Toro jacere. *Id. Fast.* 5, 520. discumbere. *Id. Met.* 11, 472. ponere se. *Id. A. Am.* 2, 370. In toro cubare. *Stat. Silv.* 3, 1, 37. *ad Hercul.* Hic tibi Sidonio celsum pulvinar acantho Texitur, et signis crescit torus asper eburnis, *h. e.* lectus collocandis signis Deorum in lectisternio. *Virg. A.* 6, 603. lucent genialibus altis Aurea fulcra toris, epulaeque ante ora paratae. *Ov. Met.* 12, 578. repetito munere Bacchi, Surrexere toris; et *ib*, 9, 502. pereain, precor, ante, toroque Mortua componar. *Hieron. in Helv. n.* 20. Nunciatur interim vir venisse cum sociis. Illa (*uxor*) ad hirundinis modum lustrat universa penetralia, si torus rigeat, si pavimenta verrerint (*servi*), si ornata sint pocula, si prandium praeparatum. ℙ Saepe refertur ad conjugium, ut thalamus. *Ov. Met.* 1, 318. Hic ubi Deucalion, etc. Cum consorte tori, parva rate vectus adhaesit. *Id. Pont.* 3, 3, 50. legitimos sollicitare toros. *Id. Her.* 2, 41. Junonemque toris quae praesidet alma maritis. *Sab.* 2, 9. Prima meis tu pacta toris. *Ov. Fast.* 3, 511. Tu mihi juncta toro. *Id. Pont.* 2, 8, 29. Tori socia; et *Her.* 21, 140. pollicitis debita jura tori. *Id. Am.* 3, 6, 82. Socii tori jura dare alicui. *Id. Fast.* 5, 206. Inque meo non est ulla querela toro. *Plin.* 34, 3, 6. Receptus in torum ℙ Contra de consuetudine turpi. *Sen. Hipp.* 97. Quaerere stupra et illicitos toros. *Ov. Trist.* 2, 278. Obscenus torus. ℙ Metonymice ipsa illa, quae conjugio aut consuetudine alicujus gaudet. *Plin.* 35, 10, 16. *n.* 12. Alexander se vicit: nec torum tantum, sed etiam affectum donavit artifici, *h. e.* Apelli Campaspen donavit, cum intellexisset, ejus illum amore captum, dum nudam pingeret. ℙ *Tori riparum* sunt elatiores riparum partes herbis vestitae, quae lecti vicem sedenti praebere possunt. *Virg. A.* 6, 673. lucis habitamus opacis, Riparumque toros, et prata recentia rivis Incolimus. *Stat. Th.* 4, 819. inde toros riparum, et proruta turbant Gramina. Sic *Plin.* 19, 4, 20. Fimum tres pedes alte cum terra misceri, areis distingui: easque resupinis pulvinorum toris ambiri singulas tramitum sulcis, *h. e.* partibus humi elatioribus, et lecti speciem praebentibus, ut hodieque in hortis videre est. ℙ *Torus*, seu *torrus*, torridus, aridus. V. in TORREO.

TORVUS, a, um, adj. *ἀγριωπὸς*, *σκυθρωπὸς*, specie ipsa ferociam prae se ferens, aspectu terribilis: qualis est taurorum vultus. *Festus:* Torvitas a ferocia taurorum dicta est. *Virg. G.* 3, 51. optima torvae Forma bovis, cui turpe caput, cui plurima cervix. *Id. Ecl.* 2, 63. torva leaena. *Id. A.* 3, 636. de Polyphemo: lumen Ingens, quod torva solum sub fronte latebat; et *ib.* 677. adstantes lumine torvo Aetnaeos fratres. *Plin.* 8, 42, 64. Equus torvo aspectu. *Prop.* 2, 2, 8. Torvus aper. *Virg. A.* 6, 571. Torvi angues. *Cic.* in *Arat. N. D.* 2, 42. torvu' draco serpit. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 299. Torva ursa. *Hor. Ep.* 1, 19, 12. Torvo vultu ferus. *Ov. Met.* 5, 92. Ille tuens oculis immitem Phinea torvis: et omisso substantivo. *Id. ib* 6, 34. Aspicit hanc torvis; et *Her.* 17, 15. Si non est ficto vultus mihi tristis in ore, Nec sedeo duris torva superciliis. *Id. Pont.* 2, 8, 22. Torvaque nescio quid forma minantis habet. *Prop.* 3, 16, 24. torvi publica cymba senis. *Claud. Rapt. Pros.* 3, 387. torva Megaera. *Ov. A. Am.* 2, 309. Medusa. *Arnob.* 6, 196. Leonis torvissima facies. ℙ De rebus inanimis. *Plin.* 2, 25, 33. (et *Tac. A.* 2, 14.) Cometes visu torvo; et 16, 33, 60. Cupressus natu morosa, fructu supervacua, baccis torva. ℙ Torvi dicuntur fluvii, quia finguntur taurino capite et cornibus. *Val. Fl.* 8, 218. Torvus Ister. ℙ *Torva vox*, aspera, terribilis. *Appul. Flor. n.* 17. Vox humana, et tuba rudore torvior, et lyra concentu variatior. *Virg. A.* 7, 399. torvumque repente Cla-

mat. ℙ *Torvus* in bonam partem. *Claud. IV. cons. Hon.* 517. Quantus in ore pater radiat! quam torva voluptas Frontis, et augusti majestas grata pudoris! *h. e.* mascula, bellicosa, gravis. Adde *III. ib.* 24. Hac ratione videtur *Statius* torvum Maronem dixisse, *Silv.* 5, 3, 62. h. e. grandiloquum, ac terribilem imitari conantibus. ℙ Translate. *Plin.* 17, 23, 35. *n.* 27. Cultura quoque torva fiunt vina, *h. e.* aspera, immitia, austera. *Catull.* 66, 20. Invisente novo proelia torva viro. *Pacuv.* ap. *Fest.* Cum recordor ejus ferocem et torvam confidentiam. *Id. ib.* Feroci ingenio torvus. ℙ *Torvum*, et *torva* adverbii ritu. *Stat. Th.* 12, 127. magni memor illa mariti It torvum lacrimans. *Virg. A.* 6, 467. ardentem et torva tuentem Lenibat. Adde *Val. Fl.* 2, 555.

[TOSTO, as, a. 1. idem ac torreo. *Plin. Val.* 2, 28. *med.* Corticem agrifolii interiorem et exteriorem rades, et mittes in cacabum novum, et pones super carbones, non ut comburatur, sed ut tostetur. *F.*]

[TOSTRIX, icis, f. quae edulia torret. Nostris quoque diebus mulierculas cernimus in viis et nundinis allata seu oblata edulia in sartagine pretio frigere, et in veru vel craticula torrere, quas nos vulgo *friggitrici* dicimus. *Inscr.* Romana, nunc *Cusercoli* translata in aedibus *Marchionis a Balneo*, quam vidit, exscripsit, et ad nos misit *B. Borghesius.* Galloniae Ͻ. L. Paschusae tostrici. Aliquis fortasse malit *tostrici* pro *tonstrici* scriptum fuisse. *F.*]

TOSTUS, a, um, part. a *torreo:* ξηρανθεὶς, siccatus, torrefactus, coctus, ambustus, combustus. *Ov. Fast.* 4, 939. Est Canis (Icarium dicunt) quo sidere moto, Tosta sitit tellus. *Catull.* 45, 6. in Libya, Indiave tosta. *Colum.* 12, 5. Tostum hordeum. *Ov. Met.* 12, 155. Tosta caro; et *Fast.* 6, 482. tosta liba. *Enn.* ap. *Cic. Tusc.* 3, 19. Arae fractae et disjectae, fana flamma deflagrata, tosti alti stant parietes. *Ov. Met.* 2, 283. tostos en aspice crines, Inque oculis tantum, tantum super ora favillae.

TOT, τοσοῦτοι, tam multi, nomen numerale indeclinabile: cui respondet *quot* vel expresse, vel tacite. *Cic. Or.* 2, 32. *med.* Quot homines, tot causae. *Id. Hor. resp.* 8. Nego, de ullo opere publico tot senatus exstare consulta, quot de mea domo. *Id. Manil.* 16. *f.* Neminem unquam tam impudentem fuisse, qui a Diis immortalibus tot et tantas res tacitus auderet optare, quot et quantas Dii immortales ad Cn. Pompejum detulerunt. *Id. Coel.* 28. An timebant, ne tot unum, valentes imbecillum, alacres perterritum superare non possent? et *ib.* Tot viri ac tales. *Liv.* 24, 26. *f.* Tot ac tam validae manus. *Id.* 5, 54. *med.* Tot, tam valida oppida. *Cic. Balb.* 20. *f.* Si tot consulibus meruisset, quoties ipse consul fuisset. *Cato R. R.* 114. Ubi vites ablaqueantur, quantum putabis ei rei satis esse, tot vites ablaqueato. *Cic. Fam.* 5, 20. *med.* Quae cum viderem tot vestigiis impressa, ut in his errari non posset, non adscripsi, etc. ℙ Absolute. *Ter. Andr.* 1, 5, 24. Quid primum exsequar? tot me impediunt curae, quae meum animum divorse trahunt. *Pl. Ps* 1, 2, 82. En excetra tu, quae tibi amicos tot habes. ℙ Indefinite. *Cajus Dig.* 34, 5, 8. Volo dari ei, qui id egerit, a ceteris heredibus aureos tot. ℙ *Tot*, tam pauci. *Albinov.* 1, 339. Vix credent, tantum rerum cepisse tot annos.

TOTFĀRĬĀM, tanti, tot. *Varro:* In totfariam locis. Ita *Scal. ad Fest.* in *Multifariam.*

TŎTĬDEM, ἴσοι, aeque multi: et vel tacite, vel expresse *quot* postulat. *Cic. Brut.* 96. Totidem, quot dixit, scripta verbis oratio. *Pl. Most.* 3, 1, 114. Talentis totidem, quot ego et tu sumus. *Juven.* 13, 26. Rari quippe boni: numero vix sunt totidem, quot Thebarum portae. *Caes. B. G.* 48. Equitum millia erant sex, totidem numero pedites. *Hor. Sat.* 1, 10, 60. siquis amet scripsisse ducentos Ante cibum versus, totidem coenatus. *Id. Ep.* 1, 6, 34. Mille talenta rotundentur, totidem altera. *Nep. Milt.* 7. Cum totidem navibus, atque erat profectus, Athenas rediit. *Cic. Div.* 2, 43. Proclus et Eurysthenes gemini fratres fuerunt, nec totidem annos vixerunt, anno enim Procli vita brevior fuit; et *Att.* 6, 2. *med.* Istum ego locum totidem verbis a Dicaearcho transtuli; et *Hor. Sat.* 2, 3, 298. Dixerit insanum qui me, totidem audiet: totidem audiet verba, et idem significantia.

TŎTĬES, adv. τοσάκις, tot vicibus. *Cic. Att.* 7, 12. Velim mihi ignoscas, quod ad te scribo tam multa toties. *Hor. Sat.* 2, 3, 193. cur Ajax, heros ab Achille secundus, Putrescit, toties servatis clarus Achivis? *Virg. A.* 4, 536. Quos ego sum toties jam dedignata maritos. *Hor. Carm. saec.* 23. Ter die claro, totiesque nocte. *Cic. Cluent.* 18. Quotiescumque dico, toties mihi videor in judicium venire ingenii. *Id. Fam.* 7, 7. Illud soleo mirari, non me toties accipere tuas litteras, quoties a Quinto mihi fratre afferantur. *Liv.* 2, 13. Moverat eum subeunda dimicatio toties, quot conjurati superessent. ℙ In plurimis auctorum MSS. scribitur *totiens*, *quotiens*, *aliquotiens:* et in multis opt. libr. editum est: quod sane reprehendi non potest: quin grammaticorum aliqui ita scribi jubent ut est ap. *Pier.* ad *Virg. Ecl.* 3, 72. Nihilominus *Manutio*, *Dausqu.*, *Cellar.* magis placet *n* omitti. V. MILLIES.

TOTJŬGIS, e, et Totjugus, a, um, adj. tam multiplex, tam varius, tantus, tot. *Appul. de Deo Socrat.* Totjuga sidera sursum in aethere comparent. *Id. Flor. n.* 18. Haec tanta et totjuga invitamenta; et *n.* 9. Homo tam numerosa arte multiscius, totjugi scientia magnificus. *Id. Met.* 2. In qua domo totjugis jam diebus ne fumus quidem visus est ullus.

TOTMŎDĂ, neutr, plur. tot et tanta. *Catull.* 115, 3. Cur non divitiis Croesum superare potis sit, Uno qui in saltu totmoda possideat? Est qui leg. *tot bona.*

*TOTŌNIS VILLA, oppidum fuit Galliae Belgicae. *Paul. Diac. Langob.* 1, 5. ℙ Dictum et *Theodonis villa*, et *Palatium Theodonis.* Hodie a Germanis appellatur *Diedenhofen*, a Gallis *Thionville. B. A.*

TOTTONĀRĬUS, a, um, adj. V. TREPIDARIUS.

TOTUS, a, um, adj. ὅλος, integer, universus, solidus. In genit. habet *totius*, in dat. *toti* in omnibus generib. Pertinet ad quantitatem continuam, sicut *omnis* ad numerum: *totus* partium plenitudinem significat, *omnis* numeri. V. OMNIS. [*Accuratius de hac re disputantem habes *Doederl.* 4, 357. sq.] *Cic. Mil.* 23. Cui senatus totam rempublicam, omnem Italiae pubem, cuncta populi R. arma commiserat. *Id. Fin.* 2, 34. Omne coelum, totamque cum universo mari terram mente complexus. *Id. Univ.* 5. *f.* Ut unum opus, totum atque perfectum ex omnibus totis atque perfectis absolveretur. *Id. Or.* 1, 26. *f.* Tota mente atque omnibus artubus contremisco. *Id. Fin.* 4, 1. *f.* Universa re et tota sententia dissentire. *Pl. Most.* 1, 2, 67. Non videor mihi sarcire posse aedes meas, quin totae perpetuae ruant. *Liv.* 1, 12. Curtius effusos egerat Romanos toto, quantum foro spatium est. *Sall. Cat.* 31. *f.* Ut Romae per totam urbem vigiliae haberentur. *Caes. B. G.* 1, 26. *med.* Eaque tota nocte continenter ierunt: nullam partem noctis itinere intermisso, in fines Lingonum pervenerunt; et *ib.* 3, 13. Naves totae factae ex robore; et *ib.* 1, 30. Toti Galliae bellum inferre; et *ib.* 5, 11. *extr.* Hunc toti bello imperioque praefecerant. *Phaedr.* 5, 7. Homo se in pulpito totum prosternit; et 4, 14. Toto die. *Ter. Eun.* 2, 2, 46. Sex te totos hos menses quietum reddam. *Lucr.* 2, 274. Nam tum materiam totius corporis omnem Perspicuum est ire. ℙ Illa referuntur ad animum. *Nep. Dion.* 2. Quem Dion adeo adamavit, ut se totum ei traderet. *Ter. Ad.* 4, 2, 50. Ctesipho in amore est totus. *Hor. Sat.* 1, 9, 2. Nescio quid meditans nugarum, et totus in illis. *Cic. Att.* 14, 11. *f.* Modo venit Octavius mihi totus deditus. *Id. Q. Fr.* 2, 1. *extr.* Plancius totus noster est. *Caes. B. G.* 6, 5. Totus et mente et animo in bellum insistit. *Just.* 12, 13. *med.* Totus in laetitiam effusus. *Cic. Cluent.* 26. *f.* Homo totus ex fraude et mendacio factus. ℙ *Totus alicujus* esse dicitur, qui ab eo stat, illique favet. *Cic. Fam.* 15, 7. Et sum totus vester, et esse debeo. *Liv.* 23, 14. Senatus in societate Romana cum fide perstare, plebs novarum, ut solet, rerum, et Annibalis tota esse. *Id.* 37, 49. Totos adhuc Antiochi Aetolos esse. *Ter. Eun.* 5, 9, 10. Fratris igitur Thais tota est. *Chae.* scilicet. ℙ Alio sensn *Val. Fl.* 1, 207. Ecce sacer, totusque Dei per litora Mopsus, Immanis visu, vittamque comamque per auras Surgentem, laurusque rotat, *h. e.* Deo plenus. ℙ *Totum* absolute. *Cic. Q. Fr.* 3, 1, 1. Totum in eo est, tectorium ut concinnum sit; et *Colum.* 12, 4. Totum in eo est, ne contrectentur pocula, vel cibi, nisi ab impube. ℙ *Ex toto*, omnino, prorsus, ὅλως. *Ov. Pont.* 4, 8, 72. Nec tamen ex toto deserere illa potes. *Cels.* 7, 4. *n.* 3. Sostratus fistulas ventris insanabiles esse credidit; id non ex toto ita se habere, usus ostendit; et *ib.* 9. Lineae, quae citeriorem partem ab ulteriore ex toto diducant. *Id.* 8, 20. *med.* Femur luxatum quidam semper iterum excidere contendunt: sed clari admodum auctores, ex toto se restituisse, memoriae prodiderunt. *Plin.* 11, 17, 17. de apib.: Fessum regem humeris sublevant: validius fatigatum ex toto portant; et *Colum.* 5, 8. *f.* Creta ex toto repudianda est; et 2, 21. Antequam ex toto grana indurescant, messis facienda est. ℙ *In totum*, ex toto. *Id.* 12, 1. *med.* Munia, quae domi capessenda, non in totum muliebri officio relinquenda sunt: et *mox:* Ea porro persuasissimum habere debebit, aut in totum, aut certe plurimum domi se morari oportere. *Plin.* 2, 90, 92. Natura in totum abstulit terras, ubi Atlanticum mare est, immenso spatio. *Id.* 31, 7, 42. Res in totum diversa. *Id.* 35, 2, 2. Quod in totum exolevit. *Id.* 25, 4, 17. In totum temeraria medicina; et 10, 4, 5. Marius in totum ea abdicavit. ℙ *In totum*, in universum. *Colum.* 11, 2. *med.* Itaque in totum praecipimus: ut quisque natura locus frigidus erit, is primus conseratur. Adde 3, 2. *f.* ℙ *Totus* pro *omnis*, h. e. eo loco, quo *omnis* bene se haberet: hinc *tutto* Italorum. *Phaedr.* 1, 11. Clamorem subito totis tollit viribus. *Hirt.*
B. Alex. 5. Cum totus convenisset equitatus. *P*
Mil. 2, 2, 57. Cui bini custodes semper totis hor
accubant. ℙ De rebus, quae numero constan
Stat. Th. 1, 81. totos in poenam ordire nepote
Appul. Met. 6. Accumbebat cum sua Junone Jupp
ter, ac deinde per ordinem toti Dei. *Sidon. e*
9, 14. *f.* Plerique laudabunt facundiam tuam, pl
rimi ingenium, toti pudorem. ℙ Paenultimam g
nitivi poetae, cum commodum est, corripiun
Lucr. 1, 82. spatium summai totius omne. *Id.*
1022. Totius humorem saccatum ut corpori' funda
ℙ Pro *totius* dixere etiam *toti*. *Afr.* ap. *Prisc.*
694. Adeo ut te satias caperet toti familiae. S
uni, *soli*, *nulli*, etc, quae V. s. 1. ℙ Item *tot*
et *toto* in dativo pro *toti*. *Pl. fragm.* ap. *Varr.*
L. 6, 5. *f.* Gannit odiosus omni totae famili
Auct. ad Her. ap. *Prisc.* 6, 678. Res totae rei sin
lis. *Prop.* 3, 9, 57. toto quae praesidet orbi.
Tŏtus prima brevi est tantus τοσοῦτος: cui resp
det *quotus.* *Manil.* 6, 3. *med.* Denique quotcu
que pedum spatia facienda censueris, totam p
tem longitudinis et latitudinis duces, *h. e.* tanta
ℙ [*Confund. *totum* et *tum*. V. *Beier.* ad *Cic.* C
2. p. 388.]

*TOXANDRI, orum, populi Germaniae, in
Scaldim Mosamque flumina. *Plin.* 4, 17. ℙ H
rum regio Toxandria audit *Ammian.* 17, 17. *B.*

*TOXICĀTUS, a, um, toxico imbutus. *Sa*
1, 6. Urbs texicata veneficio adulatorum. *B. A.*

TOXĬCUM, i, n. τοξικὸν, proprie venenum
quo imbuuntur sagittae, ut letale vulnus infera
a τόξον, quod tum arcum, tum sagittas aliqua
significat, ut ap. *Homer. Il.* 8, 296. *Festus:* T
cum dicitur cervarium venenum, quo quidem p
ungere sagittas soliti sunt. Caecilius in Gamo:
hominem miserum toxico transegerit. *Ov. Pont.*
7, 11. Aspicis et mitti sub adunco toxica fer
Et telum causas mortis habere duas. ℙ Alii
unde notationem duxere: vel quia instar sagit
cito perimat; vel a *taxus*, ut prius *taxicum* dict
sit. *Plin.* 16, 10, 20. de taxo arbore: Sunt qu
taxica hinc appellata dicant venena, quae nunc
xica dicimus, quibus sagittae tingantur. ℙ
quovis veneno. *Afr.* ap. *Fest.* Uxorium istud t
cum mittite. *Ov. Am.* 2, 2, 63. non ad misce
coimus Toxica. *Colum.* 10, 18. de terra: Nec pati
taxos, nec strenua toxica sudat, *h. e.* herbas m
tiferas. *Lucan.* 9, 820. Toxica fatilegi carpunt
tura Sabaei. *Hor. Epod.* 17, 61. Toxicum vel
Mart. 1, 19. Toxica saeva. *Prop.* 1, 5, 6. Et
bere e tota toxica Thessalia. Adde *Suet. Cl*
44. et *Ner.* 35. ℙ Toxicon, τοξικὸν, genus la
ni, quod colligitur et trahitur, nervis in arcu
cumdatis, adhaerescente roscida languine: a
ξον, arcus. *Plin.* 26, 8, 30.

[TOXŎBŎLOS, i, f. τοξοβόλος, sagittas j
lans: a τόξον, arcus, et βάλλω, jaculo. V.
sq. *F.*]

[TOXŎTIS, idis, f. τοξότις, sagittaria, ar
nens. Ita vocatur artemisia herba ap. *Appul. H*
10. Artemisia a Graecis dicitur toxotis. Pytha
ras (*vocat*) toxobolon. *F.*]

T R

TRĂBĀLIS, e, adj. δοκώδης, ad trabem p
nens: ut Trabalis clavus, quo trabes figuntur *H*
Od. 1, 35, 18. Clavos trabales, et cuneos m
Gestans, *Cic. Verr.* 2, 5, 21. *med.* Ut hoc be
cium, quemadmodum dicitur, trabali clavo fig
h. e. fixum firmumque faceret. Adde *Petr. Sat.*
ℙ Item trabis magnitudinem aequans: et adhib
a poetis per hyperbolen. *Virg. A.* 12, 294. et
Fl. 8, 301. Telo trabali graviter ferire. *Stat.*
4, 6. dextraque trabalem Hastam intorsit. *Cl*
Rapt. Pros. 2, 172. Pluto trabali sceptro saxa
rit. *Id. cons. Mall. Theod.* 318. Trabalis vectis.

[TRĂBĀRĬUS, a, um, adj. qui ex trabe
Isid. Or. 19, 1. *f.* Trabariae amnicae, naves,
ex singulis trabibus cavantur, quae alio no
litorariae dicuntur. Hae et caudicae ex uno l
cavato factae, et inde caudicae, quia a qua
usque ad decem homines capiant. V. CAUDEX.

TRĂBĔĂ, ae, f. ἁλουργίς, περιπόρφυρος,
Romanorum, ornatu et colore a vulgari toga
ferens; erat enim candida purpureis pannis vi
ta: inde illi nomen. *Suet. fragm.* ap. *Serv.* a
7, 612. tria ejus genera fuisse docet: unum q
Diis sacratum, et fuit totum purpureum: alte
item purpureum, sed habebat aliquid albi: ter
augurum proprium, purpura et cocco mixtum. *P*
8, 48, 74. Trabeis usos accipio reges. *Id.* 9,
63. Purpurae usum Romae semper fuisse vi
sed Romulo in trabea. *Virg. A.* 7, 187. Ipse
rinali lituo parvaque sedebat Succinctus trabea
cus. *Id. ib.* 11, 334. Et sellam, regni, trab
que, insignia nostri. Latini regis verba sunt.
Fast. 2, 504. trabeaque decorus Romulus. ℙ
gium trabeae genus, quod in albo purpureas
scias habebat intextas instar trabium (unde et
men), induebatur etiam a consulibus, quibus
solemnioribus diebus: quia sicut jura regum,
et insignia iis data sunt. *Virg. A.* 7, 612.

irinali trabea, cinctuque Gabino Insignis reserat ridentia limina consul. *Claud. in Ruf.* 1, 249. st trabeas exsul, *h. e.* post consulatum. Sic 2. *Eutr. prol.* 10. Annus, qui trabeas, hic dedit silium. *Id. Laud. Stil.* 2, 3. Trabeas induere, *h.* consulatum inire. ℙ Item ab equitibus in trans-ctione, ut *Val. Max.* 2, 2. *f.* docet: et alias oque, cum solemnitas posceret: ut factum in mpa funebri Germanici Caesaris, narrante *Tac.* 3, 2. Hinc *trabea* equestrem ordinem significat, fasces consulatum. *Stat. Silv.* 5, 2, 17. non san-ine cretus Turmali, trabeaque Remi, nec pau-e clavo. Adde *Mart.* 5, 41. ℙ Falsi sunt, qui tarunt, *trabeam* militarem vestem fuisse. Aperte *ud.* a militari ornatu distinguit, *Cons. Prob. et ybr.* 178. et *III. cons. Hon.* 5. et *IV. ib.* 12. et *ns. Mall. Theod.* 14. etc. Frustra etiam alii lo-n *Livii* afferunt ex 32, 6., ubi non *consul tra-tus*, sed *trajectus* omnino legendum est. ℙ it hoc cognomine poeta comicus, cujus memi-*Cic. Fam.* 9, 21., *Fin.* 2, 4. et *Tusc.* 4, 31., n *Charis.* 2. *extr.* Octavum ei locum inter Lati-comicos tribuit *Vulc. Sedig.* ap. *Gell.* 15, 24. jus praenomen fuit Q., nomen gentilicium igno-ur. *F.*]

RĂBEĀLIS, e, adj. ad trabeam pertinens. *Si-. carm.* 2, 2. Effulgens trabealis mole metalli num pande novum consul vetus. *Trabeale metal-* vocat aurum, quod posterioribus imperatorum poribus assui trabeis mos fuit. Hinc *Claud. ud. Stil.* 2, 340. graves auro trabeae.

RĂBĔĀTUS, a, um, adj. trabea indutus. *Ov. t.* 1, 37. et *Met.* 14, 823. Trabeatus Quirinus. *A.* 3, 2., *Suet. Dom.* 14. et *Val. Max.* 2, 2. *f.* beati equites. *Stat. Silv.* 4, 2, 32. Hic cum Ro-leos proceres, trabeataque Caesar Agmina mille ul jussit discumbere mensis, *h. e.* equestrem inem. V. TRABEA. *Claud. Cons. Mall. Theod.* Trabeata domus, *h. e.* in qua est consulatus. *IV. cons. Hon.* 417. Et sulcata diu trabeato ru-colono, *h. e.* consule, vel consulari. *Impp. odos. et Valent. Cod. Theod.* 10, 10, 33. Tra-a quies, *h. e.* consulum. [*Cf. *Lips.* ad *Tac.* 3, 2., *Ruben. de lato clavo* 1, 5. *Ferrat. de re* p. 1. l. 2, 6.] ℙ *Trabeatas* inscripsit C. Me-s grammaticus novum fabularum togatarum s, quas ipse docuit, uti narrat *Suet. Gr.* 21. ., fortasse quia equestris ordinis personas in-t.

RĂBĔCŬLĂ et Trabicula, ae, f. δοκίδιον, par-rabs. *Cato R. R.* 18. Trabeculam pedum XXIII. s imposito sesquipedalem. *Vitr.* 10, 21. *med.* uerat mediam contabulationem supra trabecu-*Vet. Inscr.* optimae notae, exarata ann. U. C. LIX., ap. *Grut.* 207. *col.* 1. insuper mutulos iculas abiegineas duas crassas imponito.

RĂBĪCĂ navis, quod sit trabibus confixa. *Pa-us*: Labitur trabica in alveos. Haec *Paul.* ex *o.*

RABILACŬLA, ae, f. *Auct. Itin. Alex.* (ed. *Maio*) 77. Superjectu trabilacusarum. Nili men-est pro *trabicularum*. *B. A.*

RABS, ăbis, f. δοκὸς, [videtur esse a τράπηξ ράφηξ *F.*] proprie significat duo ligna compa-ut ex *Festo* docet *Paulus*: quia lignum sim-*tignum* dicitur: *trabes compactiles* opinor vo-a *Vitr.* 4, 7., qui 5, 1. *f.* memorat *trabes ex us*, item *ex tribus tignis bipedalibus compactas.* non semel *Lucr.* junxit *tigna trabesque*, ut 92. et 196. et 6, 240. Hoc sensu *Plin.* 3, 5, 9. Tiberis propter aspera et confragosa, ne sic em (*navigabilis*) praeterquam trabibus verius, n ratibus, *h. e.* pluribus tignis compactis, et odum ratis compositis. ℙ Saepius tamen de lici tigno usurpatur, sive ex arbore sit, sive lia materia. *Id.* 16, 40, 76. *n.* 2. Trabs e la-longa pedes CCXX., bipedali crassitudine alis. *Caes. B. G.* 3, 13. Naves totae factae ex re: transtra ex pedalibus in latitudinem tra-. *Gell.* 1, 13. *f.* Firma et procera trabe cum esset, qui arietem faceret. *Plin.* 16, 38, 73. ad caput trabis quamlibet praelongae admota, ab altero capite vel graphii sentitur. *Claud.* . *Pros.* 1, 242. trabibus solidatur ahenis Cul-*Id. Nupt. Hon. et Mar.* 88. trabibusque sma-s Supposuit caesas hyacinthi rupe columnas, trabibus, quae sunt smaragdi. (Simile est *Pers.* 1, 69. heroas sensus; et *Stat. Th.* 11, ostes turmae.) [*Cf. *Gron. observv.* 3, 21. p. sq.] *Plin.* 33, 3, 15. Trabes argenteae. *Id.* , 12. Fores obditae ferratis trabibus. *Id.* 36, . *n.* 1. Trabes ex lapide Syenite fecere reges, scos vocantes, Solis numini sacratos. *Ov. Met.* . de angue: Ipse modo immensum spiris fa-ibus orbem Cingitur, interdum longa trabe r exit. ℙ Synecdoche est in his. *Hor. Od.* 13. ut trabe Cypria Myrtoum pavidus nauta mare, *h. e.* navi. Sic *Virg. A.* 4, 566. Jam turbari trabibus. *Ov. Pont.* 1, 3, 76. Quo trabs Colchas sacra cucurrit aquas, *h. e.* na-rgo: de qua et *Sen. Ag.* 120. Phasiaca fugiens Thessalica trabe. *Hor. Od.* 3, 2, 26. veta-ub isdem sit trabibus, *h. e.* sub eodem tecto, et domo. *Val. Fl.* 6, 383. ut machina muri, Quae scopulis, trabibusque diu, confectaque flammis, Procubuit tandem, *h. e.* arietibus, balistis, et hujusmodi. *Mart.* 14, 91. Libycae trabes, *h. e.* mensae citreae, quas 2, 43. Libycos orbes dixit. ℙ Synecdoche, et hyperbole simul in his. *Stat. Th.* 5, 566. Et trabe fraxinea Capaneus subit obvius, *h. e.* ingenti hasta. Sic *ib.* 9, 124. Lernaeam jacit ipse trabem. *Sen. Herc. Fur.* 103. et *Med.* 962. Vastam rogo flagrante corripiat trabem, *h. e.* ingentem facem. *Stat. Th.* 1, 621. trabibus duris proterere exanimes artus, *h. e.* validis et magnis fustibus. ℙ Saepe iidem poetae *trabem* dicunt de arbore excelsa. *Virg. A.* 6, 181. Fraxineae trabes, *h. e.* fraxini; et *ib.* 9, 87. lucus Nigranti picea, trabibusque obscurus acernis. *Ov. Met.* 14, 360. Densum trabibus nemus; et *ib.* 8, 329. Silva frequens trabibus; et *ib.* 10, 372. securi Saucia trabs ingens, etc. Quo cadat, in dubio est. Adde *Prop.* 3, 21, 38., *Val. Fl.* 5, 640., *Varr.* ap. *Non.* 2, 845., *Stat. Ach.* 2, 430. et *Sen. Oed.* 537. [*Cf. *Gron. observ.* 1, 18. p. 79. *ed. Frotsch.*] ℙ Pro *trabs* dixere *trabes* in recto, ut *plebes*, *pedes*, pro *plebs*, *pes*. *Enn.* ap. *Cic. N. D.* 3, 30. et *Fat.* 15. Utinam ne in nemore Pelio Caesa cecidisset abiegna ad terram trabes; et ap. *Varr. L. L.* 6, 3. Trabes remis rostrata per altum. [*V. *Heindf.* ad *Cic.* l. modo l.] ℙ Item *trabis*, ut *canes* et *canis*. Ita enim in quodam MS. legitur ap. *Jul. Obsequ.* 122. Trabis ardens ab occasu ad coelum extenta. Porro significatur hic meteori genus, Craece δόκος, nempe longa fax trabis specie in coelo apparens, de qua *Sen. Q. N.* 7, 4., item *ib.* 1, 1. et 15. et *Plin.* 2, 26, 26. [**Lucan.* 7, 156. ubi v. *Cort.*] ℙ [Est etiam τὸ αἰδοῖον ἀῤῥενικόν. *Catull.* 29, 10. O Memmi, bene me ac diu supinum Tota ista trabe lentus irrumasti. *F.*]

[TRĂCHĂLĂ, ae, m. τραχαλᾶς, ita per contumeliam cognominatus est Constantinus M. Aug., quia obesa fuit cervice: a τράχαλος Dorice pro τράχηλος, cervix, collum. *Aurel. Vict. Epit.* 41. Constantinus proverbio vulgari Trachala, decem annis praestantissimus, duodecim sequentibus latro, decem novissimis pupillus ob profusiones immodicas nominatus. V. TRACHALUS, i. *F.*]

*TRACHALLUS, i, m. Τράχαλλος, orator Domitiani temporibus sublimis et satis apertus fuit, et quem velle optima crederes: auditus tamen major. *Quint.* 6, 3. 10, 1. et 12, 5. *B. A.*

TRĂCHĂLUS, i, m. τράχαλος Dorice pro τράχηλος, cervix. Ita etiam vocatur pars superior, quemadmodum media μήκων, ima πυθμήν. *Festus*: Trachali appellantur muricum et purpurae superiores partes. Unde Ariminenses, maritimi homines, cognomen traxere Trachali. V. TRACHALA. ℙ [Est etiam cogn. Galerii Cos. ann. a Chr. n. LXVIII. in *Inscr.* ap. *Grut.* 300, 1. *F.*]

[TRĂCHAS, ae, f. Τράχης, eadem ac Anxur, et Tarracina: ita appellata a τραχὺς, asper, quia, ut ait *Hor. Sat.* 1, 5, 26. Impositum saxis late candentibus Anxur. Hinc *Ov. Met.* 15, 717. Trachasque obsessa palude. *F.*]

TRĂCHĒLUS, i, m. τράχηλος, Graece collum significat. Itaque hoc nomine *Vitr.* 10, 15. *med.* partem quandam catapultae appellat; a colli similitudine. [Alii pro *tracheli* leg. *carchebi*, alii melius *carchesia*. V. *Bald. in Lex. Vitr.* *F.*]

TRĂCHĪĂ, ae, f. τραχεῖα, adjectivum Graecum, a τραχὺς, asper, appositum arteriae, per quam spiritus ore in pulmonem trahitur. Semel Latinis litteris scribitur ap. *Macr. Sat.* 7, 15.

*TRACHIOTIS vel Tracheotis, idis, f. Τραχειῶτις, cognominata est Seleucia Ciliciae urbs. *Plin.* 5, 25. ℙ Τραχεῖα est *Ptolemaeo.* *B. A.*

[TRĂCHŌMĂTĬCUS, a, um, adj. τραχωματικὸς, ad asperitatem tollendam idoneus. *Marc. Empir.* 8. §. 7. *med.* Descriptio trachomatici collyrii, etc. Ejus etiam meminit *Alex. Trallian. de medic. l.* 2. *c.* 6. Κολλούριον τραχωματικὸν πρὸς τραχέα βλέφαρα, *h. e.* collyrium trachomaticum ad asperas palpebras. *F.*]

*TRACHONĪTIS, idis vel idos, f. Τραχωνῖτις (sc. γῆ, terra, regio), regio Syriae Palaestinae, ut scribit *Plin.* 5, 18. V. et *Joseph. Antiq.* 18, 6. et *Jud.* 2, 9. et *Luc.* 3. *in.* ℙ Τράχων etiam audiebat, teste *Josepho.* *B. A.*

TRĂCHYN et Trachin, īnis, f. Τραχὺν et Τραχὶν, oppidum Thessaliae in Phthiotide, sub Oeta monte, conditum ab Hercule. Ejus nomen est Heraclea, cognomen Trachyn: a τραχὺς, asper, salebrosus: quia ejusmodi loco situm est, quare per *y* rectius scribitur. *Plin.* 4, 7, 14. *Sen. Troad.* 818. lapidosa Trachyn. *Id. Herc. Oet.* 135. Ad Trachyna vocor, saxa rigentia, Et dumeta jugis horrida torridis; et *ib.* 195. aspera Trachyn; et *ib.* 1432. rigenti cernitur Trachyn jugo. *Ov. Met.* 11, 627. Herculea Trachyne jube, sub imagine regis, Halcyonen adeant.

TRĂCHYNĬUS et Trachinius, a, um, adj. Τραχύνιος, ad Trachinis oppidum pertinens. *Ov. Met.* 11, 269. Trachynia tellus; et *ib.* 502. puppis, *h. e.* qua Ceyx vehebatur, cum naufragio periit; et *ib.* 282. et 351. Trachynius heros, *h. e.* Ceyx filius Luciferi, qui ibi regnavit. *Stat. Silv.* 3, 5, 57. Trachinia Halcyone, *h. e.* quae Ceycis uxor fuit. *Lucan.* 3, 177. tum Maenala liquit Arcas, et Herculeam miles Trachinius Oeten. ℙ *Trachiniae*, tragoedia Sophoclis, ex qua aliquot versus Latine redditos a *Cicerone*, habes *Tusc.* 2, 8.

[TRĂCHYS, ya, y, adj. τραχὺς, εῖα, ὺ, asper, a, um. *Plin.* 12, 25, 54. Balsamo tria genera. Tenui et capillacea coma, quod vocant eutheriston: alterum scabro aspectu incurvum, fruticosum, odoratius; hoc trachy appellant: tertium, etc. *F.*]

TRACTĂ, ae, f. et Tracta, orum, n. plur. κάταγμα, manipulus lanae, postquam tractus, *h. e.* pectine carminatus est, qui colo involvitur, deinde netur. *Tibull.* 1, 7, 86. Firmaque conductis annectit licia telis, Tractaque de niveo vellere ducta putat. *Varr.* ap. *Non.* 3, 247. Denique suis manibus lanea tracta ministrasset infectori. ℙ In panificio tracta sunt partes farinae manibus bene agitatae, subactae, et in longum seu in orbem tractae in modum membranarum, quas *sfoglie* Itali vocant; nam *trahere panem* ap. *Plin.* 18, 11, 27. est subigere (et *Gloss. Philox.* Tracta, λάγανα). *Id. ib.* Eum (*panem*) novem diebus macerant, decimo ad speciem tractae subigunt uvae passae succo. *Cato R. R.* 76. Alicam in aquam infundito: ubi bene mollis erit, in mortarium purum indito, siccatoque bene: deinde manibus depsito: ubi bene subactum erit, farinae libras quatuor paulatim addito, id utrumque tracta facito: et *mox*: Placentam fingito: tracta singula in totum solum primum ponito, deinde de mortario (*in quo farcimen est*) tracta linito, tracta addito singulatim, etc. ℙ Ap. *Apicium* 2, 1., 4, 3., 5, 1. et 8, 7. est quoddam placentae genus in modum membranae factae, deinde concisae: unde pullus tractogalatus dicitur, qui tracta atque lacte conditur. Sic 5, 1. Pultes tractogalatae. Sic 8, 7. Porcellus tractomelitus, *h. e.* tracta et melle conditus. ℙ [Etiam in mulomedicina *tracta* dicitur emplastrum ex variis medicamentis compositum, et in tela linea distentum. *Pelag. Vet.* 4. *in.* Armum sale et oleo confricato ipso die, et postero die tracta uteris, cujus haec erit compositio, etc.: et *mox*: Per dies multos armum aqua calida foveto, ut madefiat; cotidie tractam imponito. Eadem fere ex *eod.* mutuatus est *Veg. Vet.* 2, 45., *ubi recte Gesnerus* pro *stracta*, ut mendose legebatur, ex *Hippiatr. Graec.* p. 89., ubi τράκτωμα, *tracta* legendum putaverat. *F.*]

TRACTĀBĬLIS, e, adj. ἁπτὸς, εὐμεταχείριστος, qui sub tactum cadit, qui tractari facile potest. *Cic. Univ.* 4. *med.* Corporeum autem, et adspectabile, itemque tractabile omne necesse est esse, quod natum est. *Plin.* 30, 13, 39. Ulcera tractabiliora fieri, ac sanari celerius. *Vitr.* 2, 9. *f.* Materies laricis prolixa, tractabilis ad intestinum opus, non minus quam sapinea. Sic *Plin.* 36, 22, 48. Tophi tractabiles in opere. *Id.* 18, 28, 67. *n.* 5. Falcium genus brevius, ac vel inter vepres tractabile. *Id.* 21, 17, 68. Scilla folium habet latum et tractabile; et *Stat. Silv.* 5, 1, 83. ille subactis Molem immensam humeris, et vix tractabile pondus Imposuit, *h. e.* portabile. *Ov. Her.* 19, 71. Est mare (confiteor) nondum tractabile nanti, *h. e.* tentandum, adeundum. *Virg. A.* 4, 53. non tractabile coelum, *h. e.* non pacatum, non quietum, non placidum. *Quint.* 11, 3. *med.* Vox tractabilis, *h. e.* facilis, flexibilis. ℙ Transfertur ad animum [*et significat eum, cum quo agi potest, qui agi secum patitur, nostr. *der sich behandeln lässt.* Gall. *traitable.*] *Virg. A.* 4, 438. sed nullis ille movetur Fletibus, aut voces ullas tractabilis audit, *h. e.* mitis, placidus, flexibilis, exorabilis; et *Cic. Am.* 13. *f.* Neque audiendi, qui virtutem duram, et quasi ferream esse volunt: quae est cum multis in rebus, tum in amicitia, tenera atque tractabilis. *Id. Att.* 10, 11. *med.* Ego meum (*filium*) facile teneo, nihil est enim eo tractabilius; et *Suet. Aug.* 65. *f.* Agrippam nihilo tractabiliorem; immo in dies amentiorem, in insulam transportavit. *Ov. R. Am.* 123. Impatiens animus, nec adhuc tractabilis arte. *Plin. ep.* 9, 24. Te tam tractabilem video, ut in ira regi possis. *Curt.* 3, 2. *f.* Erat Dario mite ac tractabile ingenium.

TRACTĀBĬLĬTAS, atis, f. qualitas, qua aliquid tractari potest. *Vitr.* 2, 9. Populus, salix, tilia in sculpturis commodam praestant tractabilitatem.

TRACTĀBĬLĬTER, adv. faciliter. *Gell.* 6, 2. *med.* Omnem illam vim, quae de fato extrinsecus ingruit, inoffensius tractabiliusque transmittunt.

*TRACTARI, orum, populi Scythiae Europaeae, circa Tauricam Chersonesum. *Plin.* 6, 12. *Stactari* praefert *Vossius.* *B. A.*

TRACTĀTĬO, onis, f. μεταχείρισις, actus tractandi, et versandi inter manus. *Cic. Off.* 2, 5. Quae in rebus inanimis, quaeque in usu, et tractatione beluarum fiunt utiliter ad hominum vitam. *Id. Or.* 3, 52. Qui in armorum tractatione versantur. *Id. Div.* 2, 3. *med.* Nec vero qui fidibus aut tibiis uti volunt, ab haruspicibus accipiunt earum tractationem, sed a musicis. *Id. Or.* 18. Vocis bonitas non est in nobis: sed tractatio atque usus in nobis. *Gell.*

5, 21. Assidua veterum scriptorum tractatio. *Sen. Tranq.* 3. Actione rerum, et reipublicae tractatione, et officiis civilibus se detinere. ¶ Transfertur ad ea, quae studio, aut oratione, aut scriptione tractantur. *Cic. Or.* 59. *f.* Est in utroque (*in poesi, et in oratione soluta*) et materia et tractatio, materia in verbis, tractatio in collocatione verborum. *Id. Brut.* 4. Quae cum studiose tractare coepissem, ipsa mihi tractatio litterarum salutaris fuit. *Id. Acad.* 4, 2. *med.* Philosophiae tractatio optimo atque amplissimo quoque dignissima est. *Id. Or.* 23. *f.* Quae observata sunt in usu et tractatione dicendi. *Id. ib.* 2, 41. *med.* Nequaquam satis est reperire quid dicas, nisi id inventum tractare possis. Tractatio autem varia esse debet, ne aut cognoscat artem qui audiat, aut defatigetur similitudinis satietate. [*Gr. ἐργασία dicitur. Ceterum egregie hujus vocabuli in rebus oratoriis usum explanavit *Ernest.* in *Lex. techn. lat. rhet.* p. 397. sq. Cf. etiam TRACTO.] ¶ Huc pertinet illud *Sen. Contr.* 1, 1. *med.* Adjecit quaestionem Gallio alteram, An abdicari possit jam adoptatus. Hoc autem ex aequitatis parte pendet: et tractatio magis est, quam quaestio; et *Contr.* 3. *med.* Latro hac usus est divisione: An licuerit filio, An vindicare oportuerit. An oportuerit, tractationis quidem est, quam ut quisque vult, variat. *Tractatio* est extensio et amplificatio quaestionis principalis, de qua in Controversia agitur, et veluti appendix ejus: atque adeo non novam quaestionem constituens, sed cum illa simul tractanda. ¶ Est etiam ratio et modus agendi cum aliquo. Unde *mala tractatio*, cum quis alterum injuria afficit, ut filium pater injuste abdicans, aut maritus uxorem aliquo modo vexans. Hinc illa in lemmatis Controversiarum, et Declamationum *Senecae* et *Quintiliani*, v. gr. ap. *Sen. Excerpt. controv.* 3, 7. Filio furenti, et sua membra lanianti pater venenum dedit. Accusatur ab uxore malae tractationis. V. *Quint. decl.* 8, 10. et 18. Similiter *malam tractationem* dicit *Arnob.* 4, 142. qua Gentes obscenis fabulis Deos suos libidinosos et adulteros faciunt. *Quint.* 7, 4. Accusare aliquem malae tractationis; et *ib.* 3. Actiones dementiae, malae tractationis, reipubl. laesae. *Id. decl.* 383. Malae tractationis damnatus. *Tert. Poen. f.* appellat *malam tractationem*, qua Nabuchodonosor poenitens superbiae suae, in se ipsum saeviit, ferinam vitam in silvis tolerando.

TRACTĀTOR, oris, m. qui manu tangit, et tractat. *Tractatores* erant, qui delicatis dominis membra singula vel in balneo, vel in lectulo artifici manu leniter tractabant, et fricabant, tum valetudinis, tum voluptatis causa. *Sen. ep.* 66. *extr.* An potius optem, ut malacissandos articulos exoletis meis porrigam? ut muliercula, aut aliquis in mulierculam ex viro versus, digitulos meos ducat? Quidni ego feliciorem putem Mucium, qui sic tractavit ignem, quasi illam manum tractatori praestitisset? ¶ Hinc *tractatrix* ap. *Mart.* 3, 82. Percurrit agili corpus arte tractatrix, Manumque doctam spargit omnibus membris. ¶ Est etiam *tractator*, qui de aliqua re tractat commentando, disserendo, aut concionem habendo. *Gloss. Phil.* Tractator, ὁμιλητικός. *Spart. Get.* 4. Fuit a natura decorus, tractator, gulosus, cupidus ciborum et vini varie conditi, *h. e.* cavillator. V. RETRACTATOR. *Sidon. ep.* 4, 11. *in carm.* Orator, dialecticus, poeta, Tractator, geometra, musicusque, *h. e.* qui S. Scripturas interpretatur, Sic *ep.* 2, 9. *med.* Origenes scaevus cavendusque tractator. *Sulpic. Sev. dial.* 1, 6. Origenes tractator sacrarum Scripturarum peritissimus. Adde *Hieron. in Helv. n.* 6., et *adv. Joann. Hieros. n.* 10. et *August. ad Hieron. post hujus epist.* 97, 116. *n.* 34. [*Cf. *Cresoll. Theatr. Rhet.* 3, 2. p. 160.]

TRACTĀTŌRĬUM, ii, n. locus, in quo causae, et aliae res aguntur. *Sidon. ep.* 1, 7. It in tractatorium frequens senatus.

TRACTĀTRIX, icis, f. V. TRACTATOR.

TRACTĀTUS, a, um, part. a *tracto*: ἑλκτός, ῥυτός, vi tractus, raptatus. *Ov. Met.* 13, 410. tractata comis antistita Phoebi. Alii aliter leg. [*Recte se habet vulg. tractata. Cf. *Jahn.* ad h. l.] *Enn.* ap. *Grammat. ignot.*, ut referunt *Columna* et *P. Merula*: tractatu' per aequora campi. ¶ Item contrectatus. *Pl. Mil.* 2, 6, 8. Meamne hic in via hospitam tractatam et ludificatam, ingenuam et liberam? *Hor. Ep.* 2, 1, 235. tractata notam labemque remittunt Atramenta. *Ov. Met.* 10, 285. cera tractata pollice multas Vertitur in facies. *Plin.* 21, 7, 19. Tractata iris pustulas ambusti modo facit. ¶ Translate mente et studio agitatus. *Cic. Or.* 3, 14. *f.* Quae omnia oratori quaesita, audita, lecta, disputata, tractata, agitata esse debent. *Id. Or.* 33. *f.* Nec vero dialecticis modo sit instructus, sed habeat omnes philosophiae notos et tractatos locos. *Hor. A. P.* 150. et quae Desperat tractata nitescere posse, relinquat. [*V. in TRACTATIO.] ¶ Item acceptus, exceptus. *Cic. Coel.* 2. Pater parum pie tractatus a filio. *Id. Manil.* 5. Mercatores ac naviculatores injuriosius tractati. ¶ Item actus, transactus. *Auct. ad Her.* 4, 24. Vita alicubi honeste tractata. *Tac. A.* 1, 9. *extr.* Pauca admodum vi tractata, quo ceteris quies esset. ¶ Item agitatus. *Id. ib.* 4, 43. Tunc tractatae Massiliensium preces, *h. e.* in senatu de his actum. Sic *ib.* 16. Tractatae religiones. *Liv.* 44, 13. *med.* Tractatae inter Eumenem et Persea conditiones amicitiae.

TRACTĀTUS, us, m. ψηλάφησις, διαχείρισις, tractatio, contrectatio. Fere adhibetur in sexto casu. *Plin.* 15, 22, 24. Nucum tractatu infectae manus. *Id* 17, 7, 4. Tofacea terra tractatu aspera; et *ib.* 10, 12. Plantae tractatu mansuescunt, ut ferae. ¶ Translate est studium, commentatio, dissertatio. *Quint. prooem.* 8. Ingenia asperiorum tractatu rerum atteruntur. *Cic. Or.* 3, 23. Artes aliter ab iis tractantur, qui eas ad usum transferunt: aliter ab iis, qui ipsarum artium tractatu delectati, nihil in vita sunt aliud acturi. *Quint.* 3, 7. *med.* Ante hominem patria, ac parentes, majoresque erunt: quorum duplex tractatus est. Aut enim, etc. *Id.* 7, 3. Nec uno modo definitur res eadem, sed latiore varioque tractatu; et *ib.* 6. *extr.* Tractatus omnes sunt qualitatis, aut conjecturae. *Gell.* 14, 2. *med.* De his judicialis officii tractatibus posthac dicere conabimur. *Plin.* 14, 4, 5. Separatim toto tractatu sententia ejus indicanda est. ¶ Item productio, prolatio. *Coripp. Johann.* 3, 7, Tractatu vario noctem sermone trahentes. Id sumptum videtur ex *Virg. A.* 1, 752. vario noctem sermone trahebat. ¶ Ap. Eccles. scriptores *tractatus* aliquando est concio de rebus sacris, et praesertim de sensu S. Scripturae. *August. ep. ad Quodvultd. praefixa libro de haeresib.* 4. Tractatus populares, quos Graece homi lias vocant. V. TRACTATOR.

TRACTĪCĬUS, a, um, adj. qui trahitur. *Aurel. Vict. Epit.* 23. *f.* scribit, Elagabalum, quia post mortem tractus per vias, et in Tiberim projectus fuit, *tracticium*, et *Tiberinum* per contemptum fuisse appellatum. Adde et *Lampr. Elag.* 17.

*TRACTĪLIS, e, adj. ἕλκυστος *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

TRACTIM, adv. ἑλκηδόν, σύρδην, trahendo, longo tractu, producte, diu, protelo, et sine intermissione, jugiter. *Virg. G.* 4, 260. de apib.: Tum sonus auditur gravior, tractimque susurrant. *Lucr.* 3, 529. In pedibus primum digitos livescere et ungues: Inde pedes et crura mori: post inde per artus Ire alios tractim gelidi vestigia leti. *Gell.* 7, 20. ad illud *Virg. G.* 2, 224. et vicina Vesevo Ora jugo. Vocalis, inquit, in priore versu extrema, eademque in sequenti prima, canoro simul, atque jucundo hiatu tractim sonat. *Id.* 4, 6. et 7, 10. Succidaneae hostiae nominatae, littera *i* tractim pronuntiata, *h. e.* producte. *Sen. ep.* 40. *med.* postquam reprehendit eos, qui nimis festinanter dicunt; Recte, inquit, facies, si non videris istos, qui quantum dicant, non quemadmodum, quaerunt: et ipse malueris aliquando vel juxta Vinicium dicere, qui cum quaereretur, quomodo diceret, Asellius ait, tractim, *h. e.* lente. ¶ In illo *Pl. Amph.* 1, 1, 157. Quid, si ego illum tractim tangam, ut dormiat? ludit *Pl.* in verbo: nam *tractim tangere* est sensim, et leniter tangere, manum trahendo, non infligendo: quod faciunt nutrices, blande, et tracta manu palpantes infantulos, ut somnum capiant. Unde *Sisenn.* ap. *Charis.* 2, 196. recte exponit, lente. Sed ap. *Pl. l. c.* Mercurius ironice significat, velle se Sosiam adeo valide pugno percutere, ut ad terram trahat, et sopiat. Supra dixerat *v.* 146. Agite pugni: jampridem videtur factum, heri quod homines quatuor in soporem collocastis nudos.

*TRACTĬO, onis, f. ἕλκυσις, σύρσις *Gloss. Cyrill. B. A.*

[TRACTĪTĀTUS, a, um, part. ab inus. *tractito*, ut *dictito, factito*, tractatus saepe, actus, expositus. *Pl. Truc. prol.* 10. Athenas tractitatum hoc it proscenium. Ita ex MS. edidit *Bothius*, cum alii legerent: *Athenae istae sunto, ita ut hoc*, etc. *F.*]

TRACTO, as, avi, atum, a. 3. ἕλκω, σύρω, frequent. a *traho*, rapio, vi duco. *Enn.* ap. *Macr. Sat.* 6, 2. O lex Trojae, germane Hector! quid ita cum tuo lacerato corpore miser? Aut qui te sic respectantibus tractavere nobis? *Lucr.* 3, 902. malis morsuque ferarum tractari, *h. e.* distrahi et dilaniari. ¶ Translate. [*Cic. Arch.* 2. *med.* In ejusmodi persona, quae propter otium ac studium, minime in judiciis periculisque tractata est, i. e. saepe multumque versata. Transscripsimus hunc locum a v. *tractatus*, ubi perperam a *Nostro* adscriptus erat. Ceterum sunt, qui male v. *tractandi* intelligunt, ut in dicendi ratione *tractare personam*. Ita *Passerat*, et qui hunc seq. *Burm.* ad *Ov. Rem. Am.* 5, 381.] ¶ Item frequenter tangere, manu versare, attrectare, contrectare, ψηλαφάω, χειρίζω. *Cic. Tusc.* 5, 38. Ea, quae gustamus, olfacimus, tractamus, audimus, in ea ipsa, ubi sentimus, parte versantur. *Pl. Mil.* 2, 6, 30. Tractavisti hospitam ante aedes meas. *Lucr.* 4, 624. suaviter omnia tractant Humida linguai circum sudantia templa: At contra punguntsensum, etc. *Virg. A.* 3, 501. aret Pellis, et ad tactum tractantis dura resistit. *Colum.* 6, 2. Vitulos oportet, cum adhuc teneri sunt, consuescere manu tractari. *Hor. Sat.* 2, 4, 79. puer unctis Tractavit manibus calicem, dum furta ligurit. *Ov. Am.* 1, 8, 60. Tractat inauratae consona fila lyrae, *h. e.* pulsat, sonat; et *Liv.* 7, 32. Tractare tela, i. e. uti telis; et *Sil.* 15, 466. proelia, i. e. committere. ¶ *Tractare igni*, domare, coquere. *Lucr.* 5, 951. Nec dum res igni scibant tractare, neque uti Pellibus, et corpus spoliis vestire ferarum. ¶ *Tractare terram*, versare, coler *Lucr.* 5, 1288. Aere solum terrae tractabant, aer que belli Miscebant fluctus. *Colum.* 2, 4. Quand arabitur, observabimus, ne lutosus ager tractetu ¶ *Tractare gubernaculum*, navem regere. *Cic. Sex* 9. ¶ *Tractare artem*, exercere. *Ter. Phorm. pro* 17. In medio omnibus palmam esse positam, qui a tem tractant musicam. *Cic. Acad.* 4, 7. *extr.* Qu est, quod arte effici potest, nisi is, qui artem tr ctabit, multa perceperit? ¶ *Tractare lanam*, ca minare, pectere, nere. *Just.* 1, 3. ¶ [*Suet. Ne* 34. tractans lanuginem ejus, i. e. mulcens.] ¶ *Tr ctare pecuniam, rem alicujus*, administrare, proc rare. *Cic. Div. Verr.* 10. Eras enim tu quaesto pecuniam publicam tu tractabas. *Id. Fam.* 13, 77. Dionysius servus meus, qui meam bibliothecam m torum nummorum tractavit. *Plin. ep.* 10, 28. ex Tractare rationes Prusiensium. ¶ Translate *trac re aliquem* est agere cum aliquo, accipere, suscipe ὑποδέχεσθαι, [*μεταχειρίζεσθαι, nostr. *behandeln.*] C *Fam.* 1, 3. *extr.* Omnibus rebus eum ita tractes, intelligat, meam commendationem non vulgarem fu se. *Id. Phil.* 2, 10. Non tractabo ut consulem: ille quidem me ut consularem. *Id. Fam.* 13, 27. N liberalius, nec honorificentius potuisse tractari se praesentem, nec rem familiarem absentis patr sui. *Id. Q. Fr.* 1, 3. *med.* Me summa simulatio amoris summaque assiduitate quotidiana sceleratis me insidiosissimeque tractavit; et *ib.* 2, 6. *med.* mis aspere tractare aliquem. *Sall. Cat.* 39. Placid tractare plebem. [*Sensum hujus loci viris do parum recte intellectum bene exposuit *Kritz.*] H *Ep.* 1, 17, 11. Benignius se ipsum tractare. 3, 14. *extr.* Paulatim permulcendo tractandoque m suefecerant plebem: ducta metaphora ab iis, blandiendi causa, tractim ac leniter ducendo man tangunt et fricant. ¶ *Tractare se*, se gerere. *Fam.* 13, 12. Quo in munere ita se tractavit, ut cepisse ab eo beneficium viderer, non dedisse; *Cat.* 3, 12. Ita me in republica tractabo, ut mem rim, etc. ¶ *Tractare causam, negotium*, ger administrare, curare. *Id. Or.* 1, 37. Causas am rum tractare atque agere. *Id. Fam.* 3, 12. *med.* N quam mihi videor tractasse causam difficiliorem. *Trin.* 2, 2, 46. Minus caute et cogitate rem s tractavit. *Liv.* 23, 28. et *Tac. A.* 1, 59. Tract bellum. *Sall. Cat.* 51. rempublicam. [*Exempla citi, qui omnium maxime hoc verbum frequen habes in *Böttich. Lex. Tac.* p. 462. Cf. etiam *D* ad *Liv.* 7, 32, 11. Eadem ratione dictum est, ut circumscribendi genus quoddam dici possit, il quod *Forc.* ab initio laudaverat, *trahendi sen* vindicans, *Lucr.* 5, 930. Volgivago vitam tractal more ferarum: ubi *vitam tractare* nihil aliud e quam vitam agere, vivere, satis superque docent ejusdem generis exempla in TRACTATUS, a, laudata.] ¶ *Tractare personam aliquam*, agere. *Rosc. Com.* 7. Cujus personam praeclare Rosci scena tractare consuevit. *Hor. Ep.* 1, 18, 14. tes mimum tractare secundas. ¶ *Tractare ani* versare, commovere. *Cic. Or.* 28. Hujus eloq tiae est tractare animos: hujus omni modo perm re. ¶ Saepissime refertur ad animum, et signi mente agitare, commentari, disserere, dicendo scribendo explicare. *Hor. Ep.* 2, 1, 116. trac fabrilia fabri. *Juven.* 11, 27. e coelo descendit θι σεαυτόν, Figendum, et memori tractandum pec *Quint. decl.* 5, 15. Aliena cogitationibus, nostra lore tractantur. *Tac. A.* 2, 5. Ille celebranda ctoriae intentus tractare proeliorum vias, et sibi saeva, vel prospera evenissent. *Nep. Eu* *extr.* Simulata deditione, tractare de condition *Gell.* 1, 23. Placuit, hanc rem, super qua tr vissent, ne quis enuntiaret. *Liv.* 33, 31. *med* consilia decem legatorum tractabantur. *Cic. O* 8. Res tragicas paene comice, tristes remisse, ras hilare, forenses scenica prope venustate trac *Id. Acad.* 1, 8. Philosophiae pars, quae erat in serendo, sic tractabatur ab utrisque. *Quint.* *extr.* Hoc loco tractanda quaestio est, utiliusne sit, *Id. prooem.* 1. *med.* Tractare prima rhetoricae menta. *Plin.* 2, 46, 45. Scrupulosius tractabo tos, *h. e.* de ventis disseram. *Suet. Aug.* 35. negotiis ad senatum referendis tractare. *Tac.* 13. Augustus supremis sermonibus cum trac quinam adipisci principem locum abnuerent, au lent. *Sen. Troad.* 1066. gaudet magnus aeru dolor Tractare totas, *h. e.* recensere, commem [*Variam hujus verbi in rebus oratoriis ratione scripsit *Ern.* in *Lex. techn. lat. rhet.* p. 397. sq etiam TRACTATIO.] ¶ *Tractare verba*, adhi in illo *Quint.* 11, 1. Neque vetera aut translata ficta verba in incipiendo, narrando, argumen tractabimus. [*Cf. longam eamque doctiss *Spalding.* annotationem ad h. l.] ¶ Ap. E scriptores est interdum interpretari Sacras Lit *Prud.* περὶ στεφ. 13, 101. Disserit, eloquitur, tr docet, instruit, prophetat. V. TRACTATOR et CTATUS, us.

TRACTŌGĂLĀTUS, et

TRACTŌMĔLĬTUS. V. in TRACTA.

TRACTŌRĬUS, a, um, adj. ἑλκτικός, ad tr dum pertinens, ut *tractoriae machinae*, ἑλκτικά

quibus gravia onera trahuntur. *Vitr.* 10, 1. ctorium genus machinarum est, cum onera manis pertrahuntur, aut ad altitudinem sublata colantur. ¶ *Tractoriae litterae* sequiori Latinae uae aetate dictae sunt, quae dabantur a principe atis aliisque ab eo missis aliquo, ut eis necessaitineri publice praeberentur, adscriptis locis, per e transituri erant, et evectione ac viatico, quod peditari oporteret. Est in *Cod. Just.* 12. *tit.* 52. *De Tractoriis et stativis* inscribitur sub *Imppp. od., Arcad. et Honor.*, earumque alibi in *eod. l.* et ap. *August.* non semel fit mentio. Sicubi au *Tractatoriae* editum est, mendum esse critici ant.

RACTUM, i, n. V. in TRACTA.

RACTUOSUS, a, um, adj. glutinosus. *Coel. rel. Acut.* 2, 32. Sudor crassus, et tractuosus, ue viscosus. *Theod. Prisc.* 4, 2. *med.* Semen est ve, tractuosum, glutinosum.

TRACTURA, ae, f. actus trahendi. *Veg. Vet.* 59. Hinc enim collisiones, suppurationes, apostetaque nascuntur, cum nimis locis inaequalibus mitur, vel discentes tracturam mercurius aut spideteritur. *Gesnerus* legend. putat *vel indecente tura. F.*]

RACTUS, a, um, part. a *traho*: ἑλκτὸς, vi du, raptatus. *Cic. Phil.* 11, 2. *f.* Corpus tractum laceratum abjecit in mare. *Ov. Met.* 12, 591. tor circum sua Pergama tractus. *Id. Fast.* 4, Longaque in immundo pulvere tracta coma. *Plin.* 4, 45. Tractus per mediam urbem in Capitolium. *Met.* 7, 218. currus tractus volucrum cervice onum. *Sen. Ag.* 859. Tractus ad coelum canis rorum Triplici catena. *Id. Hipp.* 730. hanc moe prius Recreate crinis tractus, et lacerae comae, sunt, remaneant. *Id. Med.* 684. tracta magicis tibus Squamifera turba. *Sen. alter Ira* 2, 25. Cujus aures tracti subsellii stridor offendit. ¶ simpliciter ductus, eductus. *Ov. Met.* 2, 606. tum a vulnere ferrum. *Id. ib.* 5, 95. de vulnere m. *Id. Fast.* 1, 431. a pedibus velamen. ¶ deductus. *Cic. N. D.* 2, 55. *extr.* Venae et arae a corde tractae et profectae, in corpus omne ntur. *Plin.* 15, 14, 15. Est quibusdam malis uineus color origine ex mori insitu tracta. *Id.* 14, 48. Lanae tractae, *h. e.* carminatae, pexae. ranslate. *Cic. Div.* 1, 32. *med.* Animos hominum dam ex parte extrinsecus esse tractos et haustos. *Brut.* 6. Scio ab isto initio tractum esse sermo. *Tac. A.* 1, 35. *med.* Segestes consensu gentis ellum tractus. *Plin.* 33, 1, 6. Consuetudo traab eo tempore, quo, etc. *Id.* 15, 29, 35. Gesi obsonii nomine inde tracto; et *ib.* 15, 16. Ex ractum, quod, etc. ¶ Item dilatus, protra. *Sall. Jug.* 40. *extr.* Tractum bellum. *Ov. Met.* 584. tractum duo per quinquennia bellum. *Cic.* 9. Tracta comitia. *Stat. Th.* 2, 145. at Inachio is sub pectore regi Tracta quies, *h. e.* protractus nus. *Cels.* 3, 9. *f.* Aegros medici duo tractos expedierunt. ¶ *Oratio tracta*, fusa, continuat extensa aequabili cursu. *Cic. Or.* 20. de histo-In concionibus et hortationibus tracta quaedam, iens expetitur, non haec contorta et acris oratio. *Or.* 2, 15. In historia verborum ratio, et genus ionis fusum atque tractum, et cum lenitate quaaequabili profluens, sine hac judiciali asperitate, ine sententiarum forensium aculeis persequenest.

RACTUS, us, m. ἕλκυσις, actus trahendi. *Sall.* 80. Limum, arenamque, et saxa ingentia flutrahunt. Syrtes ab tractu nominatae. *Virg. G.* 82. Primus equi labor est lituosque pati, tractugementem Ferre rotam. *Val. Fl.* 6, 358. Ut boxsuvias multo qui frangere olivo Dat famulis: unt illi, tractuque vicissim Taurea terga domant. 9, 46, 70. de venatu canicularum: Funem illi atum ab humeris ejus trahunt: hunc dimicans it, modicus alias tractus. ¶ *Tractus calami*, us. *Prop.* 4, 3, 5. Aut si qua incerto fallet te ra tractu, Signa meae dextrae jam morientis it. ¶ *Tractus corporis*, motus, quo corpus alimodo trahitur, et movetur. *Quint.* 6, 3. Risus solum facto aliquo, dictove, sed interdum quoetiam corporis tractu lacessitur. ¶ *Tractus* i, inflexio, declinatio, qua verbum in varias ponnes trahitur, ducitur, et mutatur. *Id.* 8, 3, 32. ractu et declinatione talia sunt, qualia apud Cinem beatitas, et beatitudo. ¶ *Tractus aquae*, stus, potus: eo modo, quo *trahere*, *ducere po* dicimus. *Lucan.* 4, 368. Continuus multis surum tractus aquarum, Aera non passus vacuis urrere venis, Arctavit clausitque animum. V. MPHIGER. ¶ De serpentibus, et humi corpus entibus, συρμός. *Virg. G.* 2, 154. Squameus in am tractu se colligit anguis. *Ov. Met.* 15, 725. ream tractu squamae crepitantis arenam Sulcat. *d. B. Get.* 22. insopitisque refusum Tractibus ti custodem velleris anguem. *Id. II. cons. Stil.* draco reptavit placido tractu. ¶ De rebus in um productis. *Ov. Met.* 6, 20. repetitaque longo era mollibat nebulas aequantia tractu; et *Lucr.* 07. longos flammarum ducere tractus. (Adde *G.* 1, 367. et *Lucan.* 2, 270.) Sic de longo aquarum cursu. *Lucan.* 5, 565. longo per multa volumina tractu Aestuat unda minax. *Id.* 10, 257. Aequoreosque sales longo mitescere tractu, *h. e.* cursu fluminis Nili. De cursu et flatu ventorum. *Val. Fl.* 1, 614. venti Induxere hiemem, raucoque ad litora tractu Unanimi freta curva ferunt. [*Cf. *Cort.* ad *Lucan.* 2, 270.] ¶ Similia sunt illa, sive propria, sive metaphorica, quibus significatur series et ordo in longum ductus. *Lucan.* 3, 551. puppes Sulcato varios duxerunt gurgite tractus. *Ov. Met.* 2, 320. Phaeton Volvitur in praeceps, longoque per aera tractu Fertur. *Tac. A.* 15, 64. Durante tractu et lentitudine mortis; et *ib.* 10. Eludere hostem tractu belli; et *Val. Fl.* 2, 664. has inter variis nox plurima dictis Rapta vices, nec non simili lux postera tractu, *h. e.* simili longo sermone. *Cic. Or.* 2, 50. Quod tuum principium, Dii immortales, fuit! qui timor! quae dubitatio! quanta haesitatio, tractusque verborum! *h. e.* lenta et in longum ducta pronuntiatio; [*Aliter dictum est *tractus* in loco *Cic.* seq.] *ib.* 13. Neque verborum collocatione, et tractu orationis leni et aequabili perpolivit illud opus, [*ubi pro omni orationis habitu et veluti corpore *tractus* dictum videtur, ut ap. *Quint.* 9, 4, 61. Cf. *Ern. Lex. technol. lat. rhet.* p. *Quintiliano* autem 8, 3, 32. tractus verborum dicitur de ea productione, qua verba derivata extenduntur, et syllabis crescunt, ut *sullaturit*, παραγόμενα *Gr.* dicta. V. supra, et *Ernest.* l. l.] *Quint.* 4, 2. *f.* Figurae sint, quae varietate taedium effugiant, et mutationibus animum levent, ne in eundem casum, similem compositionem pares elocutionum tractus incidamus; [*Quo sensu hoc dictum sit, reperies ap. *Ern.* l. l.] et *Plin. ep.* 5, 8. *med.* Historia maxime vi, amaritudine, instantia: oratio tractu, et suavitate, atque etiam dulcedine placet. ¶ De aliis rebus in longum porrectis. *Lucan.* 2, 629. Nec licet ad duros Martem convertere Iberos, Cum mediae jaceant immensis tractibus Alpes. *Claud. in Ruf. praef.* 1, 7. spatiosis tractibus orni Securas venis explicuere comas. *Liv.* 3, 28. Contemplatus, qui tractus castrorum, quaeque forma esset. *Claud. Rapt. Pros.* 3, 9. Coelitibus ordine sedes prima datur: tractum proceres tenuere secundum Aequorei. ¶ Hinc saepe dicitur de quocumque spatio, ut parte coeli, vel terrae, plaga, regione. *Cic. Planc.* 9. Totus ille tractus celeberrimus Venafranus, Allifanus, tota illa aspera et montuosa regio. *Caes. B. C.* 3, 112. Hoc tractu oppidi pars erat regiae exigua. *Plin.* 17, 22, 35. *n.* 16. Genera vitium separari, ac singulis conseri tractibus, utilissimum. *Virg. G.* 2, 182. tractu surgens oleaster eodem. *Id. A.* 3, 138. lues tabida membris, Corrupto coeli tractu, miserandaque venit. [*Ernest.* legend. censet *tactus* ex cdd. quibusdam. Ceterum *tractus coeli* potius interpret. *haustum aeris.* V. *Burm.* Noster secutus est *Servium.*] *Hor. Ep.* 1, 15, 22. Tractus uter plures lepores, uter educet apros. *Id. Od.* 4, 2, 26 tendere in altos nubium tractus. [*Plura variorum scriptorum exempla collegit *Boettich.* in *Lex. Tac.* p 162. sq.] ¶ Item de cursu et spatio temporis. *Vell.* 2, 9. Eodem tractu temporum nituerunt oratores, etc. *Val. Max.* 8, 13. *n.* 2. *extr.* de senectute: Quid isto tractu aetatis aut longius, aut beatius? *Lucr.* 1, 1002. Quod neque clara suo percurrere flumina cursu Perpetuo possint aevi labentia tractu. Adde 5, 1215. ¶ *Tractum habere*, temporis spatium habere. *Ulp. Dig.* 32, 1, 11. *med.* Hoc legatum, *Cum voluerit*, tractum habet, quamdiu vivat is, a quo, etc. ¶ [*Confund. *tractus* et *tactus*. V. *Spalding.* ad *Quint* 6, 3, 7. Porro *tractu* et *tractatu*. *Id. ib.* 9, 4, 60.]

TRADITIO, onis, f. παράδοσις, actus tradendi, datio. *Cic. Top.* 5. *extr.* Abalienatio est rei traditio alteri nexu, etc. *Liv.* 32, 14. 33, 31. et 34, 30. Traditio urbis; [*Bene illud notandum, ap. *Livium* v. *traditio* interdum involvere proditionis notionem.] et *Plin.* 37, 1, 4. Sulla dictator traditione Jugurthae semper signavit, *h. e.* ut ait *Val. Max.* 8, 14. *n.* 4. Annulo, quo signatorio utebatur, insculptam habuit traditionem Jugurthae sibi a Boccho rege factam: de qua V. *Sall. Jug. f.* ¶ Translate est institutio, doctrina. *Quint.* 12, 11. *med.* Quaelibet ex iis artibus in paucos libros contrahi solet, adeo infinito spatio ac traditione opus non est. *Id.* 3, 1. *in.* Ne jejuna atque arida *(praeceptorum)* traditio averteret animos. *Tac. A.* 16, 16. extr. Datur hoc illustrium virorum posteritati, ut, quomodo exsequiis a promiscua sepultura separantur, ita in traditione supremorum accipiant habeantque propriam memoriam, *h. e.* in tradenda posteris eorum morte per historiam. ¶ De opinione veteri, et per manus veluti tradita, cui vulgo assentimur. *Gell.* 13, 22. *med.* Apparet non id poetice a Plauto dictum, sed eam quoque traditionem fuisse, ut Nerio a quibusdam uxor esse Martis diceretur. *Id.* 16, 5. Incompertam et vulgariam traditionem rei non exploratae secuti. ¶ De datione rei contra fidem. *August. Baptism.* 7, 2.

TRADITOR, oris, m. qui dat, δότης: et translate qui docet. *Arnob.* 3, 113. Neque traditor alicujus esse scientiae potis est, ut non ejus, quod tradit, rationem teneat. Adde *Tert. Cor. Mil.* 4. *f.* ¶ Item qui contra fidem dat, προδότης. *Tac. H.* 4, 24. Quin potius interfecto traditore, etc. *Ursin.* et *Acidal.* suspicantur, corruptam vocem esse, et *proditore* legendum. *Sedul.* ad Judam, 5, 61. Traditor immitis, fere proditor, impie latro.

TRADITUS, a, um, part. a *trado*: παραδοθείς, datus, exhibitus. *Caes. B. G.* 1, 27. Ne, armis traditis, supplicio afficerentur; et *ib.* 28. Obsides, arma, perfugae traditi. *Ov. Met.* 14, 335. Haec ubi nubilibus primum maturuit annis, Praeposito cunctis Laurenti tradita Pico est, et *Nep. Alc.* 7. Alcibiadi tota respublica domi bellique tradita, *h. e.* commissa. *Ov. Fast.* 4, 52. post illum tradita regna Procae. *Id. Fast.* 3, 280. Coeptaque sunt pure tradita sacra coli, *h. e.* a Numa instituta et monstrata. *Caes. B. G.* 4, 7. Germanorum consuetudo haec est, a majoribus tradita, quicumque bellum inferant, resistere. Sic *Hor. Sat.* 1, 4, 117. Traditum ab antiquis morem servare. *Tibull.* 2, 1, 2. Ritus ut a prisco traditus exstat avo. *Flor.* 3, 1. *f.* Jugurtha traditus Sullae in manum; et *Lucan.* 4, 206. seque et sua tradita venum Castra videt. *Sall. Jug.* 34. Leges, majestas vestra, divina et humana omnia hostibus tradita sunt; et *Just.* 6, 6. *extr.* Per praeconem corpora interfectorum ad sepulturam poscit: hoc est enim signum apud Graecos victoriae traditae, *h. e.* victoriae concessae. *Sall. Cat.* 49. *f.* Traditus in custodiam; et *Sen. Med.* 473. neci. ¶ Frequenter *transditus* legere est in libris, retenta scilicet integra praepositione componente: sic *transdo* pro *trado*, *trasno* pro *trano*, *transjicio* pro *trajicio*, et alia multa: quae scriptio antiquitatem sapere videtur: nec tamen est improbanda. Admittitur enim a grammaticis, et habetur in optim. MSS. *Caes.* non unis. Contra *trafero* et *tralatus*, et *tramitto*, et *traveho*, et *traverto*, et *travolo*, in probatis Codicib. etiam *Ciceronis* legi multi testantur. *Donat.* ad illud *Ter. Phorm. prol.* 2. transdere hominem in otium; Veteres, inquit, *transdere* sonantius, quod nos lenius dicimus *tradere*: ut *tralatum* non *translatum* e contrario. *Cic. Att.* 16, 3. Ἀρχέτυπον tralatum in macrocolum; et *Fam.* 1, 4. Qui a te causam regiam alio traferebant. Alii plerique leg. *transferebant*. *Inscr.* ap. *Grut.* 662, 8. Isdem corporibus tralatis. *Caes. B. G.* 7, 12. Parte jam obsidum transdita. *Id. B. C.* 3, 57. Transditus et commendatus. In legibus XII. Tab. ap. *Fest.* in *Sub vos.* Transque dato, endoque plorato, *h. e.* transdito.

[TRADITUS, us, m. idem ac traditio. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 1, 31. Accepisse tamen traditu veteri, Jovis ac Junonis templum illud fuisse. *F.*]

TRADO, is, didi, ditum, a. 3. παραδίδωμι, ἐγχειρίζω, de manu in manum transfero, do, porrigo: a *trans* et *do*: unde et *transdo* scribitur, ut diximus in TRADITUS, a, um. [*Discrimen inter *tradere* et *dedere* ita *Doederl.* 4, 136. statuit, ut prius nil nisi in manus alterius aliquid porrigere significet, *dedere* sensu morali juridico quem dicunt ad eum pertineat, qui possidendi jus in re, quam alteri tribuat, omnino abdicet.] *Pl. As.* 3, 3, 99. Mi patrone, mihi trade istuc: magis decorum est, libertum potius, quam patronum, unus in via portare. *Id. Merc.* 2, 2, 6. Istos rastros villico ipsi facito coram ut tradas in manum. *Id. Curc.* 3, 15. Ego hoc effectum lepide tibi tradam. *Id. Mil.* 2, 3, 34. Custodem me illi miles tradidit. *Phaedr.* 1, 28. aquila Incolumes natos supplex vulpi tradidit, *h. e.* reddidit. *Hor. Sat.* 2, 5, 51. Qui testamentum tradet tibi cumque legendum. *Cic. Tusc.* 1, 40. *med.* Poculum alicui tradere. *Caes. B. C.* 1, 68. Saxa praerupta iter impediebant, ut arma per manus necessario transderentur, militesque inermes magnam partem itineris conficerent. *Sen. Thyest.* 1091. Tradere aliquem igni; et *Troad.* 1110. artus tumulo. *Id. Oed.* 489. virginem thalamis. [*Lucan.* 2, 341. revertor Jam nulli tradenda viro: ubi *Mart. Lag.* docet, *tradere* et *transmittere* vocabula esse propria in hac re de concessis alii conjugiis. V. *Tac.* l. mox l.] *Caes. B. G.* 7, 77. *med.* Transdere se hostibus. *Liv.* 34, 29. Miserat ad legatum Romanum, traditurum se urbem. *Id.* 5, 27. Tradere aliquid cuipiam in potestatem. *Id.* 26, 12. urbem in manum hostium. Alii leg. *in manu*; et 37, 9. *med.* Legationes tradentes in fidem civitates suas benigne audivit. *Cic. Q. Fr.* 1, 2, 4. *f.* Tradere aliquem in custodiam, vel in pistrinum. *Nep. Phoc.* 4. ad supplicium. *Suet. Vit.* 14. supplicio. *Cic. Verr.* 2, 1, 50. Aedem Castoris sartam tectam tradere, *h. e.* successori exhibere. *Tac. A.* 4, 40. Filiam suam alicui tradere. ¶ Contra fas, et fidem quippiam dare. *Cic. Dom.* 23, *med.* Integerrimas pacatissimasque gentes alicui ad diripiendum tradere. *Id. Prov. cons.* 5. Publicanos miseros tradidit in servitutem Judaeis. *Id. Rosc. Am.* 22. Quem dedi putabas, defendi intelligis: quos tradituros sperabas, vides judicare. *Ter. Phorm.* 2, 1, 7. Tradere causam adversariis. *Ov. Met.* 8, 91. tibi trado patriosque, meosque Penates. [*Luc.* 2, 608. Tradidit Hesperiam, i. e. Hesperiam, ut quam defendere amplius non posset, hostibus occupandam reliquit. V. *Cort*] ¶ Prodere. *Claud. in Ruf.* 2, 261. Tradimur, heu! tantumque sequi prohibemur amorem. *Sedul. hymn.* 2, 73. Tunc ille Judas carnifex Ausus magistrum tradere. ¶ Tradere in fugam. *Accius* ap. *Non.* 2, 663. Remisque nixi properiter navem in fugam tradunt. ¶ Cum infinito. *Hor. Od.* 1, 26, 1. tristitiam et metus Tradam protervis in

mare Creticum Portare ventis. ℙ Translate est offerre alicui tuendum, ornandum. *Cic. Fam.* 7, 17. *med.* Commendare et tradere alicui quempiam. *Caes. B. C.* 3, 57. Tradere et commendare aliquem alicui. *Hor. Ep.* 1, 9, 3. rogat, ut tibi se laudare et tradere coner. *Cic. Fam.* 7, 6. *f.* Totum denique hominem tibi ita trado de manu, ut ajunt, in manum tuam istam, victoria et fide praestantem. *Pl. Most.* 2, 1, 59. In tuam custodiam meque, et meas spes trado. Adde *Hor. Sat.* 1, 9, 47. [*Cf. *Heindf.* qui similem usum *Gr.* συνιστάναι comparat, laud. *Lex. Xenoph.* h. v.] ℙ *Tradere memoriae*, mandare. *Cic. Somn. Scip.* 1. *extr.* Ades animo, et omitte timorem, et quae dicam, trade memoriae. ℙ *Tradere se*, se adjicere, dedere. *Luccej.* ad *Cic. Fam.* 5, 14. Lacrimis ac tristitiae se tradere. *Plin. ep.* 1, 9. *f.* se studiis aut otio. *Cic. Am.* 23. se totum voluptatibus. *Id. Div.* 1, 29. se quieti; et *Phil.* 2, 2. se in disciplinam alicujus. *Id. Inv.* 1, 3. *f.* Ex seditiosa et tumultuosa vita tradere se in studium aliquod quietum. ℙ [*Hinc eleganter *Cic. ad Quir.* p. *R.* 6. cum duo consules, emti pactione provinciarum auctores se inimicis reip. tradidissent. *Ern. cl. Cic.* s. h. v.] ℙ *Tradere palmam*, et absolute *tradere*, est victoriam alteri cedere. *Sen. Ben.* 5, 3. Luctator ter abjectus perdidit palmam, non tradidit; et *mox:* Victorem facit non judex, sed vox cedentis, et tradere jubentis. *Plin.* 14, 4, 5. Ut non puderet inviso alias et ostentaturo tradere palmam. *Suet. Ner.* 45. Cum inscriptione Graeca: Nunc demum agona esse, et traderet tandem. V. CIRRUS. [*Cf. *B. Crus.* notam ad h. l.] ℙ Tradere pueros magistris, *Ov. Am.* 1, 13, 17. et *Cic. Tusc.* 3, 1. scilicet erudiendos. ℙ Pro transmittere, relinquere. *Pl. Trin.* 3, 2, 16. Itane majores famam tradiderunt tibi tui, ut virtute eorum anteparta per flagitium perderes? *Id. Men.* 2, 3, 59. Qui in morte regnum Hieroni tradidit. *Ant.* ad *Cic. post ep. ad Att.* 13. *l.* 14. Tenero pueri animo persuadere, non esse tradendas posteris inimicitias. *Plin. ep.* 1, 12. Plerumque morbi quoque per successiones quasdam, ut alia, traduntur. *Sil.* 4, 32. traduntque metus. ℙ Hinc *tradere* dicuntur quicumque rerum gestarum memoriam scribendo pervenire ad posteros faciunt. *Cic. Div.* 1, 53. Signa ejus generis, qualia permulta historia tradidit. *Id. Inv.* 2, 1. *f.* Quarum nomina multi poetae memoriae tradiderunt. *Id. Or.* 3, 16. *med.* Cujus ingenium immortalitati scriptis suis Plato tradidit. *Liv.* 3, 67. Hoc posteris memoriae traditum iri, Aequos et Volscos ad moenia urbis Romae impune armatos venisse. *Liv.* 8, 10. Ejus pugnae memoriam posteris tradiderunt. *Plin. ep.* 6, 16. Petis, ut tibi avunculi mei exitum scribam, quo verius tradere posteris possis. *Plin. alter* 10, 24, 34. Tradit Fabius Pictor in Annalibus suis, hirundinem, etc. *Val. Fl.* 2, 166. Obvia quaeque eadem traditque, auditque: neque ulli Vana fides. ℙ *Tradunt*, narrant, ferunt, et *traditur*, fertur, dicitur. *Cic. Tusc.* 1, 3. Galbam, Africanum, Laelium doctos fuisse, traditum est. *Liv.* 9, 28. Sive a Poetelio dictatore, sive ab C. Junio consule (nam utrumque traditur) Nola est capta. *Id.* 1, 31. *f.* Ipsum regem tradunt operatum his sacris se abdidisse; et 2, 8. *f.* Non crediderit factum, an tantum animo roboris fuerit, nec traditur certum, nec interpretatio est facilis. *Cic. Sext.* 67. *med.* Aristides unus omnium justissimus fuisse traditur. *Plin.* 13, 1, 1. Unguenta quis primus invenerit, non traditur. *Front. Aquaed.* 7. Non esse aquam Marciam, sed Anionem (de hoc enim constantius traditur) in Capitolium perducendam. ℙ *Tradere*, docere. *Cic. Fin.* 4, 4. Quae dialectici nunc tradunt et docent, nonne ab illis inventa sunt? et *mox:* Via et artificio aliquid tradere. *Id. Acad.* 4, 28. *f.* Tradere elementa loquendi. *Id. Or.* 1, 18. *f.* Rhetores qui dicendi praecepta tradunt. *Id. Div.* 2, 1. Optimarum artium vias tradere suis civibus. ℙ Praecipue dicitur de iis, qui sacra et religiones docent. Loca scriptorum congessit *Broukus.* ad illud *Tibull.* 2, 1, 2. Ritus ut a prisco traditus exstat avo. Sunt autem *Cic. Div.* 1, 41. et *Leg.* 2, 11. *Caes. B. G.* 6, 14. et *Ov. Met.* 11, 90. ℙ De rebus inanimis. *Lucr.* 4, 302. Fit quoque, de speculo in speculum ut tradatur imago, *h. e.* transferatur, transmittatur: (*ib.* 308. e speculo in speculum tralucet imago.) *Id.* 6, 789. multa multarum semina rerum permixta gerit tellus, discretaque tradit. ℙ *Traditu iri*, pro *traditum iri*, V. PRAESTO, as. ℙ [*Conf. *tradere* et *credere.* V. *Spald.* ad *Quint.* 10, 2, 20.]

TRĀDŪCO et Transduco, is, xi, ctum, a. 3, διάγω, de loco in locum duco, transveho, trajicio. transfero, per locum aliquem duco: a *trans* et *duco:* quare et *transduco* scribitur, ut in TRADITUS, a, um dictum est. *Caes. B. G.* 1, 12. Caesar certior factus, tres copiarum partes Helvetios id flumen transduxisse; et *ib.* 2, 5. Flumen Axonam exercitum transducere maturavit; et *ib.* 10. Omnem equitatum pontem transducit. *Liv.* 40, 25. *f.* Exercitum ex Gallia traducere in Ligures. *Caes. B. G.* 1, 11. Helvetii per angustias et fines Sequanorum suas copias transduxerant. *Virg. Ecl.* 8, 99. Atque satas alio vidi traducere messes. (V. EXCANTO et PELLICIO.) *Caes. B. G.* 1, 35. Multitudinem hominum trans Rhenum in Galliam transducere; et *ib.* 48. copias praeter castra. *Pl. Cas.* 3, 3, 16. Jamne hanc traduxti huc ad nos vicinam tuam, quae te adjutaret. *Ter. Ad.* 5, 7, 12. Traduce et matrem et familiam omnem ad nos. Alii leg. *traduc. Suet. Cal.* 15. Carpento traduci in pompa. *Cic. Cluent.* 48. Traducere equum: in transvectione; cum nempe equites a censore non adempto equo, transeunt. *Liv.* 45, 39. victimas in triumpho. [*Duci* et *traduci* proprie dicuntur de pompis. Cfr. *Ruhnk.* ad *Ter. Heaut.* 4, 4, 18.] *Ulp. Dig.* 6, 2, 11. Aquaeductum per domum alicujus transducere. [**Liv.* 36, 3. regem Antiochum in Europam ad bellum gerendum traduxisse, i. e. movisse, ut transiret in Europam. — Ceterum *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 776. sq. haec notat: ubi hoc verbum esset ducere in adversam partem, nostr. *überführen*, praeferendam videri scripturam *transducere:* quamquam discrimen, quod significationum diversitas suaderet, haud accurate servasse antiquos scriptores pateret ex perpetua varietate in libris; coll. *Drak.* ad *Liv.* 42, 22, 6.] ℙ Translate. *Cic. Att.* 1, 18. *med.* C. Herennius trib. pl. ad plebem P. Clodium traducit, *h. e.* ex patricio plebejum facit. *Suet. Cal.* 12. Augur destinatus, priusquam inauguraretur, ad pontificatum traductus est. *Cic. Or.* 51. Orationem vult plenam esse gravitatis, ut eos qui audient, ad majorem admirationem possit traducere. ℙ Pro convertere. *Cic. Fam.* 1, 2. *med.* Ut mihi viderer animum hominis ab omni alia cogitatione ad tuam dignitatem tuendam traducere. *Id. Brut.* 93. *f.* Animos judicum a severitate paulisper ad hilaritatem risumque traducere. *Just.* 44, 5. populum barbarum ac ferum legibus ad cultiorem usum. *Ov. Met.* 15, 483. de Numa: gentemque feroci Assuetam bello pacis traduxit ad artes. *Varr. L. L.* 8, 5. *f.* Traducere aliquem e mala consuetudine in meliorem. *Cic. Cluent.* 52. *f.* Traduxit me ad suam sententiam; et *Or.* 2, 48. *f.* Tum omnem orationem traduxi et converti in increpandam Caepionis fugam. *Virg. G.* 3, 157. Post partum cura in vitulos traducitur omnis. *Sen. Ira* 2, 13. *extr.* Sine ira facilius scelera tollentur: mali punientur, et traducentur in melius. *Plin.* 37, 12, 75. Inventum est ex veris gemmis in alterius generis falsas traducere. ℙ Cum dativo. *Tibull.* 1, 1, 5. Me mea paupertas vitae traducat inerti, *h. e.* transferat me a vita contentionis et negotii plena ad otiosam et desidem. ℙ *Traducere aliquem*, ostentui habere, spectandum proponere, derisui exponere, diffamare: quasi ducere per ora hominum. *Petr. Sat.* 132. Hoc de te merui, ut traduceres annos primo florentes vigore? *Sen. Ben.* 4, 32. *med.* Hic corpore deformis est, adspectu foedus, et ornamenta sua traducturus. *Juven.* 8, 16. Si tenerum attritus Catinensi pumice lumbum Squalentes traducit avos, i. e. dedecorat. *Mart.* 6, 77. Rideris, multoque magis traduceris, Afer, Quam nudus medio si spatiere foro; et 3, 74. Desine, si pudor est, miseram traducere calvam. *Sen. ep.* 100. *f.* Luxuriam objurgare, libidinem traducere, impotentiam frangere. V. TRADUCTUS. ℙ *Traducere collusorem* dicitur a *Sen. Ben.* 2, 17. *med.* malignus lusor, qui eum fallit, et ludibrio exponit, ita mittendo pilam, ut non possit recte excipere, et remittere. ℙ *Traducere se*, se ostendere, se spectandum praebere. *Juven.* 11, 30. nec enim loricam poscit Achillis Thersites: in qua se traducebat Ulysses Ancipitem, *h. e.* quamvis loricam Achillis judicio militari obtinuisset, tamen ea se indutum anceps animi conspiciendum dabat, veritus, ne sibi parum conveniret, et ludibrii causa esset. ℙ *Traducere aliquid*, palam facere, vulgare, diffamare. *Petr. Sat.* 17. *extr.* Peto et oro, ne traducere velitis tot annorum secreta. *Id. fragm. Trag.* 41. *Burm.* Poemata domini sui acutissima voce traduxit, *h. e.* cantando ostentavit, et nota fecit. *Mart.* 1, 54. Quae tua traducit manifesto carmina furto. ℙ *Traducere tempus, vitam*, agere, transigere. *Cic. Fam.* 4, 6. *f.* Ut commentemur inter nos, qua ratione nobis traducendum sit hoc tempus. *Id. Tusc.* 3, 11. Vitam tranquille placideque traducere. *Sil.* 9, 4. consul traducere noctem Exsomnis. *Petr. Sat.* 14. Ipsi qui Cynica traducunt tempora coena. *Cic. Sen.* 23. Otiosam aetatem et quietam, sine ullo labore et contentione traducere. *Hor. Ep.* 1, 18, 97. traducere leniter aevum. Adde *Tac. H.* 4, 67. et *Aug.* ap. *Gell.* 15, 7. *extr.* Huc pertinet illud *Cic. Att.* 5, 9. Faciam denique, ut summa modestia et summa abstinentia munus hoc extraordinarium traducamus, *h. e.* hanc provinciae administrationem. ℙ *Traducere verbum*, ab uno in alium sensum transferre, μεταφέρειν. *Gell.* 17, 2. *med.* Graeci ἐφόδιον a sumptu viae ad aliarum quoque rerum apparatus traducunt. ℙ Et ab una in aliam linguam. *Id.* 1, 18. M. Varro L. Aelium errasse ostendit, quod vocabulum Graecum vetus traductum in linguam Romanam, proinde atque si primitus Latine fictum esset, resolverit in voces Latinas, ratione etymologica falsa, *h. e.* vocem *lepus* dici putarit, quasi *levipes:* cum sit vocabulum antiquum Graecum. ℙ Et ab una voce aliam declinatione deducere. *Id.* 2, 6. *Jactare* multo fusius largiusque est, quam *jacere*, unde id verbum traductum est. *Id.* 17, 2. *med.* Apprime crebrius est, *cumprime* rarius: traductumque ex eo est, quod *cumprimis* dicebant pro eo, quod est *i primis.*

TRĀDUCTĬO et Transductio, onis, f. διαγωγή, διακομιδή, actus traducendi, et ex uno in alium lo cum transferendi, transvectio. *Auson. Grat. act.* Possem vocare Germanicum deditione gentilium Alemannicum traductione captorum. *Cic. Sext.* 7 Traductio ad plebem furibundi hominis ac perditi, *h. e.* translatio Clodii ex patricio ordine ad plebem ℙ Item circumductio ante ora hominum ostensionis vel ludibrii causa. *Sen. Ira* 1, 6. Praeses legum damnatum, cum dedecore et traductione vita exigi ℙ Translate. *Id. ep.* 85. *in.* Interrogationes ad tra ductionem nostram excogitatae. ℙ Praeterea es translatio verbi ab uno sensu ad alium: quae et me tonymia dicitur. *Cic. Or.* 3, 42. Ne illa quidem traductio atque immutatio in verbo quandam fabr cationem habet, sed in oratione: Africa terribili tr mit horrida terra tumultu. Pro Afris est sump Africa. ℙ Est etiam hoc nomine alia figura rhet rica, qua idem verbum saepius repetitur, et qua per aures audientium traducitur. *Auct. ad Her.* 14. Traductio est, quae facit, ut cum idem verbu crebrius ponatur, non modo non offendat animu sed etiam concinniorem orationem reddat, hoc p cto: Qui nihil habuit in vita jucundius vita, is cu virtute vitam non potest colere. Item: Eum tu h minem appellas, qui si fuisset homo, nunquam ta crudeliter vitam hominis petiisset. Item: Pleni su omnes libri, plenae sapientum voces, plena exe plorum vetustas. ℙ Item alia, qua idem verbu saepius repetitur, sed alio sensu: quae et paronom sia dicitur. *Cic.* sic describit *Or.* 39. Cum contin ter idem verbum non in eadem sententia ponitur; *Auct. ad Her. l. c.* Cum idem verbum modo ponit in hac, modo in altera re; et *ib.* 21. Cum ad res d similes similia verba accommodantur; et *Quint.* 3. Translationem ejusdem verbi ab uno intelle ad alium, ut si dicas cum *Ovidio*, Cur ego non cam, Furia, te furiam? Aut, avium dulcedo ad a um ducit. Aut, cur eam rem tam studiose cur quae multas tibi dabit curas? [*Est Gr. ἀντανάκλ οις. Cf. *Ern. lex. technol. lat. rhet.* p. 400.] ℙ *T ductio temporis*, fluxus, cursus. *Cic. Div.* 1, Est quasi rudentis explicatio, sic traductio tem ris nihil novi efficientis, et primum quidque re cantis.

[TRĀDUCTĪVUS, a, um, adj. qui aliunde hitur, derivativus. *Mar. Vict.* p. 2552. Haec duo metra (dactylicum et iambicum) quamvis iambicum heroi sit traductivum, utpote cum tri ter de hexametro manasse noscatur, haec sola sunt prototyporum prototypa dici, et omnium trorum elementa. *F.*]

TRĀDUCTOR, oris, m. qui traducit, seu tra fert. *Cic. Att.* 2, 9. Sciat hic noster Hierosoly rius traductor ad plebem, *h. e.* Pompejus Hieroso morum expugnator, qui Clodium a patricio or ad plebejum transtulerat.

TRĀDUCTUS et Transductus, a, um, part *traduco:* διαγόμενος, de loco ad locum ductus, tr latus, trajectus. *Varr. R. R.* 1, 8. Ex arbori in arbores traductis vitibus, vinea fit. *Caes. B.* 2, 4. Germani Rhenum antiquitus transducti. 9, 39. Exercitus traductus silvam Ciminiam. 42, 22. *med.* Liguribus traductis Padum ager assignatus. *Caes. B. G.* 6, 39. *f.* Centuriones ca virtutis in superiores ordines hujus legionis trans cti. *Paul. Dig.* 41, 1, 29. Linea in directum insulam transducta. ℙ Item derisui expositus, famatus. *Liv.* 2, 38. Vestras conjuges, vestros ros traductos per ora hominum. *Just.* 36, 1. ductus per ora civitatium, populis in ludibrium voris ostenditur. *Suet. Tit.* 8. *f.* Delatores fla lis caesi, ac traducti per amphitheatri aren *scil.* ludibrii causa. *Petr. Sat.* 87. Despectum et derisum traductumque inter discipulos. ℙ Ac transactus. *Cic. Planc.* 12. *f.* O adolescentiam ductam eleganter! ℙ **Traducta Julia* dicta est gi, urbs Mauritaniae Tingitanae. *Plin.* 5, 1. N est Tingi, quondam ab Antaeo conditum, post Claudio Caesare, cum coloniam faceret, adpella Traducta Julia. Quem ad locum sic *Hardui* Obscure haec Plinius, et fortasse false; nec *Traducta* in Mauritania fuit, sed in Hispania B ca. V. *Salm.* ad *Solin.* p. 288 *b. B. A.*

TRĀDUCTUS, us, m. locus, per quem ali traduci potest. *Ammian.* 18, 8. Praesidium per traductus agentes. Alii leg. *tractus.*

TRĀDUX, ŭcis, m. palmes vitis, unus vel res, non terra mersus, sed alte et longe produ ac toro seu vinculo alteri arbori, vel alterius palmiti similiter extento connexus: quem Ital. ru *tirella* dicunt: quidam *trasferito.* *Varr. R.* 8. *med.* Quartum est pedamentum nativum eju neris, ubi, ex arboribus in arbores traductis bus, vinea fit: quos traduces, quidam rumpo pellant. *Colum.* 5, 7. *f.* Ut novi traduces om annis inter se ex arboribus proximis connecta et veteres decidantur. Si tradux traducem non tingit, media virga inter eos deligetur: cum de fructus pondere urgebit, subjectis adminiculis s neatur. *Id.* 4, 29. *med.* In insitione, quae fit

ebrationem, primum de vicino fructuosissimam
rtet considerare vitem, ex qua (velut traducem
aerentem matri) palmitem attrahas et per fora-
n transmittas. *Plin.* 17, 23, 35. *n.* 23. Traduces
llica cultura bini utrinque lateribus, si pars qua-
geno distet spatio; quaterni, si viceno, inter se
ii miscentur, alliganturque una conciliati, vir-
torum comitatu obiter rigorati, qua deficiant:
si brevitas non patiatur ipsorum, adalligato
tenduntur in viduam arborem unco. Traducem
um praecidere solebant, etc. *Tac. H.* 2, 25.
l. In vineas nexu traducum impeditas refugere.
Translate. *Sever. Aetn.* 566. visere sacra mar-
ra resve vetustas Traduce materia, *h. e.* adeo fir-
, ut opera ex illa facta ad posteros usque tradu-
it: ducta metaphora a vitibus, quae traducum
conservantur. *Prud. Apoth.* 983. Vitandus ta-
i error erit, ne traduce carnis Transfundi in so-
em credatur fons animarum, *h. e.* per carnem,
e ab uno in alium quasi tradux propagatur. His
s *tradux* cum nomine feminini generis jungitur,
lux, advena, auctor, etc. V. et UMBILICARIS.
RĂGĂCANTHĂ, ae, f. τραγακάνθα, herba in
ta nascens, spinae albae radice, ex qua lacrima
at varios habens in medicina usus. *Plin.* 13, 21,
26, 14, 87. et 30, 9, 23. Est ita appellata a
ος, hircus, et ἄκανθα, spina. [**Bocksdorn,*
ragalus Tragacantha, *L.*] ¶ *Tragacanthum,*
. est ipsius herbae sive arboris gummi, Italice
ante, et *adraganti,* ap. *Cels.* 4, 4. *n.* 3. et 5,
t *Scrib. Comp.* 75. et 108.
TRĂGANTHES, is, f. ita vocatur genus quod-
herbae artemisiae, ap. *Appul. Herb.* 11. Est au-
a τράγος, hircus, et ἄνθος, flos. *F.*]
RĂGĂNUS, i, m. porcellus hircum pilo et ha-
corporis quodammodo referens: a τράγος, hir-
Apic. 8, 7. *f.*
RĂGĂSAEUS, a, um, adj. Τραγασαῖος, ad Tra-
m oppidum Troadis pertinens. *Plin.* 31, 7, 41.
ne nec crepitat, nec exsilit sal Tragasaeus.
RĂGĔLĂPHUS, i, m. τραγέλαφος, animal juxta
in amnem nascens, barba et armorum promisso
hirco simile; cetera cervo: unde et nomen sor-
est: nam τράγος hircum, ἔλαφος cervum signi-
. *Plin.* 8, 33, 50. Adde *Solin.* 19.
RĂGĒMĂ, ătis, n. τράγημα, τρωκτὰ, τρωγάλια,
s, qui crudus comedi solet, et secundis mensis
ni, bellaria: a τρώγω, rodo, comedo. Graece
etur a *Gell.* 13, 11. et ab ejus exscriptore
r. Sat. 2, 8. Latine *Plin.* 13, 4, 9. Palmulas
jas Syri, et Juba tragemata appellant; et *Plin.*
5, 7. *f.* Tragemata etiam fugienda sunt, qua-
nt nuces, dactyli.
RĂGĒMĂTĬUM, ii, n. τραγημάτιον, diminut.
matis. *Hieron. Reg. S. Pach. n.* 52. Si vero
tragematia, vel poma, dabit ei janitor ex his
dere. *F.*]
RAGĬA, ae, f. insula maris Aegaei. *Plin.* 4,
Τραγίαι est *Plut. B. A.*
RAGĬAE, arum, nomen insularum quarundam
asse unius insulae) Ioniae adjacentium. *Plin.*
. ¶ Si de una insula intelligendum, verosi-
est eandem esse quae et Tragia audit. *B. A.*
ĂGĬCE, adv. τραγικῶς, more tragico, ritu tra-
um. Translate graviter, sublimiter, stilo gra-
erbis grandibus, quibus tragici utuntur. *Cic.*
. 11. Hanc enim mortem rhetorice et tragice
e potuerunt. *Sen. ep.* 100. *f.* Volo luxuriam
gari, libidinem traduci, impotentiam frangi:
liquid oratorie acre, tragice grande, comice
Cic. Or. 3, 8. Res comicas tragice tractare.
ĂGĬCŌCOMOEDĬĂ, ae, f. genus fabulae ex
edia et comoedia mixtae, qualis est *Amphitruo*
ti, eod. teste *ib. prol.* 59. et 63. ibi enim et
tragicae personae sunt, et servi, qui comicae,
untur.
ĂGĬCUS, a, um, adj. τραγικὸς, ad tragoediam
ens. *Cic. opt. gen. Or.* 1. Pacuvius tragicus
. *Vitr.* 5, 8. Genera scenarum tria, tragi-
comicum, satyricum. *Hor. Sat.* 1, 5, 64.
ici cothurni. *Id. Ep.* 1, 3, 14. Tragica ars.
. P. 220. Tragicum carmen; et *ib.* 275. Came-
agica. *Juven.* 12, 120. cerva, *h. e.* quae in tra-
a Iphigeniae pro ea supposita dicitur. *Cic. Pis.*
Tragico illo Oreste, aut Athamante dementior,
qui in tragoediis inducitur, ac describitur. ¶
tur saepe ad rationem loquendi in tragoediis
atam, grandia verba, sublimem et gravem sti-
Hor. A. P. 236. Tragicus color. *Gell.* 2,
Consarcinare verba tragici tumoris. *Cic. Brut.*
ed. Fuit Sulpicius vel maxime omnium grandis,
t ita dicam, tragicus orator. *Id. Or.* 2, 56.
haec tragica atque divina: faceta autem et ur-
etc. *Mart.* 8, 18. Cum posset tragico fortius
oqui. *Suet. Cal.* 25. Tragicum illud subinde
at: Oderint, dum metuant. ¶ Absolute.
Ep. 2, 1, 166. Nam spirat tragicum satis, et
er audet. ¶ *Tragicus,* scriptor tragoedia-
aut actor. *Pl. Pers.* 4, 2, 4. Satin' estis me-
! *Sag.* Tragici, et comici nunquam aeque sunt
ati. Adde *Petr. Sat.* 132. *med.* ¶ Interdum
us dicitur de re atroci, crudeli, impia, fune-
t ejusmodi, ut tragoediae argumentum esse

possit. *Liv.* 1, 46. Tulit enim et Romana regia sceleris tragici exemplum. *Ov. Trist.* 2, 407. Tempore deficiar, tragicos si persequar ignes, *h. e.* amores, qui funestum exitum habuerunt, et tragoediis materiam praebent. *Juven.* 2, 29. tragico pollutus adulter Concubitu, *h. e.* scelerato, nefando. *Val. Max.* 5, 8. Patres tragicae asperitatis. *Prop.* 2, 16, 29. Tum me vel tragicae vexetis Erynnies, *h. e.* dirae, crudeles, cujusmodi inducuntur in tragoediis Orestis, Penthei, et similium.

TRĂGĬON, ii, n. τράγιον, genus fruticis. [*Quibusdam dicitur *Bockskraut,* quod hircum olet.] *Plin.* 13, 21, 36. Tragion fruticem sola Creta insula gignit, terebintho similem et semine, quod contra sagittarum ictus efficacissimum tradunt. *Id.* 27, 13, 115. Tragonis, sive tragion, nascitur in Cretae tantum insulae maritimis, junipero similis et semine, et folio, et ramis. Succus ejus lacteus in gummi spissatus, vel semen, impositione spicula e corpore ejicit.

TRĂGOEDĬĂ, ae, f. τραγῳδία, poematis gravissimi genus, quo regum, principumve, aut eorum, qui in aulis regum versantur, calamitates depinguntur, tristissimum fere habens exitum. Dicta est a τράγος, hircus, et ᾠδή, cantus, quia praemium ejus, qui tragoedia vicisset, olim hircus erat, quem ille Baccho sacrificabat. Unde *Hor. A. P.* 220. Carmine qui tragico vilem certavit ob hircum; [et *ib.* 275. Ignotum tragicae genus invenisse camenae Dicitur, et plaustris vexisse poemata Thespis, Quae canerent agerentque peruncti faecibus ora. Ubi haec habet *Porph.* Ex hoc etiam putant quidam, tragoediam appellatam quasi trygoediam, quia faecem τρύγα appellant, *scil.* τρὺξ, γὸς, Dorice τρὰξ, γὸς, faex. *F.*] ¶ Differt a comoedia, quod in hac humiles, et privatae personae introducuntur. Ad haec, comoedia a turbulentioribus fere rebus initium sumens, tranquillum laetumque sortitur exitum: tragoedia autem totum quidem argumentum habet luctuosum, exitum autem tristissimum. *Cic. Sen.* 7. Sophocles ad summam senectutem tragoedias fecit, *h. e.* scripsit, docuit. *Id. Phil.* 11, 6. Tragoediam agere. *Suet. Cal.* 57. Pantomimus tragoediam saltavit. *Hor. Od.* 2, 1, 9. severae Musa tragoediae. *Ov. Am.* 3, 1, 11. Venit et ingenti violenta Tragoedia passu: Fronte comae torva, palla jacebat humi. *Id. Trist.* 2, 381. Omne genus scripti gravitate tragoedia vincit. ¶ Translate sumitur pro magnificentia, magniloquentia, re ingenti. *Cic. Or.* 1, 51. Neque vero istis tragoediis tuis, quibus uti philosophi maxime solent, Crasse, perturbor. ¶ *Tragoedias agere, movere, excitare,* est gravi dicendi genere uti, amplificare, exaggerare: interdum etiam tumultum commovere, seditionem concitare. *Cic. Or.* 2, 51. Ne aut irrisione, aut odio digni putemur, si aut tragoedias agamus in nugis, etc. *Id. Mil.* 7. Quantas tragoedias excitat! *Quint.* 6, 1. *med.* Nam in parvis litibus has tragoedias movere tale est, quasi si personam Herculis et cothurnos aptare infantibus velis. ¶ [*Tragoedia* translato sensu dicitur a *Plin. ep.* 9, 7. quaedam villa. V. COMOEDIA. *F.*]

[TRĂGOEDĬOGRĂPUS, i, m. τραγῳδιογράφος, tragoediarum scriptor. *Mar. Vict.* p. 2532. Quod genus si hexametrum sit, Phrynichium (lege *Philiscium*) de auctoris tragoediographi nomine nuncupabitur, aptum canendis laudibus Cereris et Bacchi. *Hieron. Chron. Euseb. ad ann. MDLX. ab Abraham.* Aristarchus tragoediographus agnoscitur. *F.*]

TRĂGOEDUS, i, m. τραγῳδὸς, actor tragoediae. *Cic. Or.* 1, 28. Vox tragoedorum, gestus paene summorum actorum est requirendus. *Hor. Ep.* 2, 2, 129. Qui se credebat miros audire tragoedos. ¶ Fuit hoc nomine Romae vicus in regione Esquilina, ap. *Sex. Ruf.*, in quo quia Jovis statua ab Augusto dedicata fuit, ut est ap. *Suet. Aug.* 57., is Juppiter Tragoedus appellatus est. Alii putant sic dictum Jovem, quod ap. *Pl. Amph.* inducatur histrionicam faciens: nam ea fabula mixta est ex tragoedia et comoedia. Fortasse etiam sic dictus est, quia tragoedi habitu indutus erat. **Quint.* 12, 5. ¶ Et poeta tragicus. *Id.* 1, 8. Utiles Tragoedi; alunt et Lyrici, si tamen in his non auctores modo, sed etiam partes operis elegeris. *B. A.*

TRĂGŎNIS. V. TRAGION.

TRĂGŎPAN, anis, f. avis aquila major, cornua curva in temporibus habens, colore ferrugineo, capite puniceo. *Plin.* 10, 49, 70., qui tamen inter fabulosas recenset. Adde *Mel.* 3, 9. et *Solin.* 30. [*Fortasse avis, quae nobis dicitur *Bartgeier,* Vultur barbatus, *L.*]

TRĂGŎPŌGON, onis, f. τραγοπώγων, herba hircinae barbae similis: a τράγος, hircus, et πώγων, barba. *Plin.* 27, 13, 117. Est et tragopogon, quam alii comen vocant, caule parvo, foliis croci, radice longa, dulci, super caulem calyce lato, nigro, nascitur in asperis, sine usu. Adde 21, 15, 52.

TRĂGŎRĬGĂNUM, i, n. τραγορίγανον, herba serpyllo silvestri similis. [**Bockstymian,* Thymus tragoriganum, *L.*] *Plin.* 20, 17, 68. ubi et recenset ejus utilitates in medicina. Dicta est a τράγος, hircus, et *origanum,* quia hircis grata esse dicitur: et species origani est. Mascul. gen. *tragoriganus* est ap. *Cels.* 5, 11.

TRĂGOS, i, m. τράγος, genus vepris. *Plin.* 13, 21, 37. Tragon et Asia fert, sive scorpionem, veprem sine foliis, racemis rubentibus ad medicinae usum. *Id.* 27, 13, 116. Est et alia herba tragos, quam aliqui scorpion vocant, semipedem alta, fruticosa, sine foliis, pusillis racemis rubentibus, grano tritici, acuto cacumine, in maritimis nascens. ¶ Item genus pultis. V. TRAGUM. ¶ Item genus spongiarum spissum ac praedurum, et asperum. *Plin.* 9, 45, 69. et 31, 11, 41.

TRĂGŬLĂ, ae, f. κερκὶς, βολὶς, παλτὸν, genus teli missilis, ceu hasta: a trajiciendo dictum, ut vult *Varr. L. L.* 4, 24., vel a trahendo, ut *Festus.* Tragula, inquit, genus teli, dicta, quod scuto infixa trahatur. *Lucil.* ap. *Fest.* in *Spara:* Tunc spara, tum rumices portantur, tragula porro. *Liv.* 24, 42. Scipionis femur tragula confixum erat. *Caes. B. G.* 5, 35. *med.* T. Balventio utrumque femur tragula transjicitur. *Id. ib.* 46. Tragulam mittere; et *ib.* 1, 26. Inter carros rotasque mataras, ac tragulas subjiciebant. *Auct. B. Hisp.* 32. Tragulis jaculisque pugnare. *Varr.* ap. *Non.* 18, 8. et 21. Cervum sparo tragulave trajicere. *Sall. fragm. ib.* Ictu tragulae sauciari. *Sil.* 3, 318. cui tragula semper Fulmineam armabat, celebratum missile, dextram. Adde *Gell.* 10, 25. ¶ Translate. *Pl. Epid.* 5, 2, 25. Tragulam in te injicere adornat: nescio, quam fabricam facit, *h. e.* molitur insidias, fallaciam struit, dolum machinatur. Sic *Ps.* 1, 4, 14. Volui injicere tragulam in nostrum senem: verum is, nescio quo pacto, praesensit prius. *Id. Cas.* 2, 4, 18. Ego pol istam jam aliquovorsum tragulam decidero, *h. e.* istas uxoris machinas dissolvam ac dejiciam. Ex hoc loco, et ex verbis *Festi* allatis quidam suspicantur, tragulam hamatum telum fuisse, quod infixum corpori non evelli oporteret, sed recidi. ¶ Est praeterea rete piscatorium subere instructum, quod et statarium dicitur, quodque per aquam trahitur, verriculum, ἀμφίβληστρον. *Plin.* 16, 8, 13. Usus suberis ancoralibus maxime navium, piscantiumque tragulis, et cadorum obturamentis. ¶ Pro traha. *Varr. L. L.* 4, 31. *f.* De his, quae jumenta ducunt: tragula ab eo quod trahitur per terram: sirpea quae virgis sirpatur, etc. *Scal.* putat scribendum *trahula,* ut sit diminutivum a *traha,* vel *trahea.* V. TRAHA.

TRĂGŬLĀRĬUS, ii, m. qui tragulas jacit. *Veg. Mil.* 2, 15. *f.* Erant tragularii, qui ad manubalistas, vel arcubalistas dirigebant sagittas.

TRAGUM, i, n. et Tragos, i, m. τράγος, genus pultis ex tritici semine, hoc est zea, factum. *Plin.* 18, 7, 16. Ex tritici semine tragum fit, in Campania dumtaxat, et Aegypto; et *ib.* 10, 20. *n.* 4. Adjiciuntur his (*panum generibus*) bromos, siligo excepta, et tragos, externa omnia, ab Oriente invecta, oryzae similia. *Cels.* 2, 20. Boni succi sunt siligo, alica, oryza, amylum, tragum, ptisana.

*TRAGURIUM, i, n. Τραγούριον, oppidum Dalmatiae, hodie, ut creditur, *Trau* dictum. *Plin.* 3, 22. ¶ Item insula maris Hadriatici. *Mela* 2, 7. *med. B. A.*

TRĂGUS et Tragos, i, m. τράγος, genus herbae. V. TRAGOS. ¶ Item genus piscis in coeno maris degens. *Ov. Hal* 112. rapidique lupi, percaeque, tragique. Adde *Plin.* 32, 11, 54. A *Festo* dicitur genus conchae mali saporis. ¶ Item foetor alarum in homine, qui Latine *hircus:* nam τράγος Graece idem sonat. *Mart.* 11, 22. Inde tragus, celeresque pili, mirandaque matri Barba.

TRĂHĂ, vel Trahea, ae, f. ἕλκηθρον, genus vehiculi sine rotis, quo rustici utuntur: a *trahendo:* non enim volvitur, sed trahitur. In *Gloss. Philox.* exponitur τυκάνη τὰς βώλους ἀφανίζουσα, machina glebas dissolvens, et evanescere faciens. *Colum.* 2, 21. *med.* Si in area teratur frumentum, equis melius, quam bubus ea res conficitur: et si pauca juga sunt, adjicere tribulam et traham possis. ¶ *Traha* est etiam instrumentum, quo veteres super glaciem utebantur. *Jornand. de reb. Goth.* 55. Ita rigescit (*Danubius*), ut in silicis modum vehat exercitum pedestrem, plaustraque, et traculas (lege *trahulas,* vel *tragulas*). *Pomp. Sab.* ad *Virg. l.* mox *cit.* Traha agricolarum instrumentum a trahendo. Scythae appellaverunt sangi, sed est pulcrioris formae, et supra glaciem utuntur: rotas non habet, sed trahitur. ¶ *Trahea* per epenthesin, ut *navita* pro *nauta. Virg. G.* 1, 164. Tribulaque, traheaeque, et iniquo pondere rastri.

TRĂHĀRĬUS, ii, m. qui traham ducit, vel traha vehit. Translate de infimae conditionis hominibus, qui milites comitantur, usurpat *Sidon. ep.* 6, 1. ad episcopum: Tu hastatorum antesignanorumque paulisper contubernio sequestratus, ultimos calones tuos lixasque non despicis, et ad extimos trahariorum, qui per insipientiam suam adhuc ad carnis sarcinas sedent, crucis diu portatae vexilla circumfers.

TRĂHAX, acis, adj. omn. gen. ἑλκτικὸς, qui omnia ad se trahit, rapax, avidus. *Pl. Pers.* 3, 3, 6. Procax, rapax, trahax: trecentis versibus tuas impuritias traloqui nemo potest.

TRĂHO, is, xi, ctum, a. 3. ἕλκω, σύρω, aliqua vi duco, rapio: a *traveho* pro *transveho* per sync. Differt a *duco:* nam trahimur inviti, ducimur volen-

tes. *Sen. ep.* 107. *f.* Ducunt volentem fata, nolentem trahunt. *Cic. Div.* 1, 39. *med.* Magnes ferrum ad se allicit et trahit. *Plin.* 36, 20, 38. Haematites trahit in se argentum, aes, ferrum. *Caes. B. G.* 1, 53. *med.* Cum a custodibus in fuga trinis catenis vinctus traheretur. *Sall. Jug.* 80. Limum, arenamque et saxa ingentia fluctus trahunt. *Id. fragm.* ap. *Serv.* ad *A.* 3, 425. Charybdis naves ad litora trahit. *Virg. ib.* Scylla naves in saxa trahens. *Petr. Sat.* 89. Aliquem ad terram trahere, *h. e.* sternere. *Sen. Octav.* 810. Cupido captum Jovem coelo traxit; et *Virg. A.* 2, 403. trahebatur passis Priameia virgo Crinibus a templo adytisque Minervae. *Lucr.* 3, 234. vapor trahit aera secum. ¶ Ponitur et pro contrahere. *Lucr.* 6, 966. ignis liquidum facit aes, aurumque resolvit: At coria et carnem trahit et conducit in unum. *Ov. Am.* 2, 2, 33. Cum bene vir traxit vultum, rugasque coegit. *Lucr.* 6, 1188. in manibus trahier nervi, et tremere artus. ¶ Et pro raptare, id est ita ducere, ut tamen humo non sustollatur. *Pl. Cist.* 1, 1, 117. Amiculum hoc sustolle saltem. *Sil.* sine trahi, cum egomet trahor. *Sen. ep.* 44. *f.* Per insidiosum iter non tantum ferunt sarcinas, sed trahunt. *Hor. A. P.* 215. traxitque vagus per pulpita vestem. *Id. Od.* 1, 4, 2. Trahuntque siccas machinae carinas. *Virg. G.* 3, 535. montesque per altos Contenta cervice trahunt stridentia plaustra. *Juven.* 10, 99. Hujus, qui trahitur, praetextam sumere mavis, An, etc.? *h. e.* unco impacto raptatur. *Virg. G.* 4, 94. latamque trahens inglorius alvum. *Id. A.* 5, 468. genua aegra trahens. *Id. ib.* 1, 481. et *Varr. L. L.* 4, 31. Trahere aliquid per terram. *Cic. Fam.* 7, 32. aliquem pedibus. ¶ Item educere, haurire. *Cic. N. D.* 2, 9. *f.* Ex puteis jugibus aquam calidam trahi. *Plin.* 25, 5, 22. Elleborum trahit alvum, et bilem pituitasque. *Virg. A.* 1, 511. operumque labores Partibus aequabat justis, aut sorte trahebat. *Veg. Vet.* 3, 43. Sanguinem jumento de cervice trahere. *Cels.* 4, 7. Malagmata, quae materiam trahunt, *h. e.* evocant, extrahunt. ¶ De bibentibus. *Hor. Epod.* 14, 3. pocula arente fauce trahere. *Sen. Ag.* 878. Merumque in auro trahunt. *Ov. Met.* 15, 330. aquam moderato gutture. *Lucan.* 7, 822. Has trahe, Caesar, aquas: hoc, si potes, utere coelo. *Id.* 9, 934. Trahere ore venena. *Id.* 3, 351. ubera. *Phaedr.* 3, 1. odorem naribus. *Sen. Ira* 2, 10. *f.* Navigium aquam trahit, i. e. per rimas admittit. *Mart.* 8, 51. Si dubia est (*Telethusa*), septunce trahar, *h. e.* septem tantum cyathos bibam. V. SEPTUNX. ¶ Pro evellere, extrahere. *Ov. Met.* 6, 290. trahens haerentia viscere tela. *Id. Fast.* 5, 399. traxitque e corpore ferrum. *Mart.* 1, 14. gladium de visceribus. ¶ Item ducere. *Ov. Met.* 2, 230. Trahere auras ore. Eodem sensu *Plin.* 11, 3, 2. animam. Sic *Liv.* 3, 6. Mortuus Aebutius erat Romanus consul, collega exigua in spe trahebat animam. *Ov. Met.* 2, 752. Et tanto penitus traxit suspiria motu, Ut, etc. *Virg. A.* 1, 375. imoque trahens a pectore vocem. *Phaedr.* 1, 21. Leo cum jaceret spiritum extremum trahens. ¶ *Trahere lanam* significat nere, tractare, facere. *Varr.* ap. *Non.* 15, 1. Simul manibus trahere lanam, nec non simul oculis observare ollam pultis, ne aduratur. *Juven.* 2, 54. Vos lanam trahitis, etc. *Lucr.* 4, 4, 376. quasi carmine lana trahatur. *Hor. Od.* 2, 18, 7. Nec Laconicas mihi Trahunt honestae purpuras clientae. *Ov. Met.* 14, 265. Trahere vellera digitis. *Id. H.* 3, 75. Nos humiles, famulaeque tuae data pensa trahemus. ¶ *Trahere aliquem ad supplicium* est ducere aliquem ad mortem, ap. *Tac. A.* 11, 35. *f.* et *trahere* absolute, sensu persimili, *Liv.* 2, 11. *med.* Cum a lictoribus jam traheretur, provocavit. ¶ *Trahere, rapere*, simile est ac *agere et ferre*, ἄγειν καὶ φέρειν. *Sall. Jug.* 45. Populus libertatem in lubidinem vertere: sibi quisque ducere, trahere, rapere. *Id. Cat.* 11. Rapere omnes, trahere, domum alius, alius agros cupere. *Pl. Trin.* 2, 2, 12. Cetera rape, trahe, fuge, late. *Sall. Or. ad Caes.* 2, 3. Quod commodum est, trahunt, rapiunt. [*Cf. *Kritz.* ad *Sall. Cat.* 11, 4.] ¶ Translate. *Sall. Cat.* 7. *extr.* Ea res nos longe ab incepto traheret, *h. e.* abduceret. *Id. Jug.* 103. Trahere consilium ex re aliqua. *Ov. Pont.* 4, 8, 62. laudem ab aliqua re. *Cic. Manil.* 7. *med.* Non possunt in una civitate multi fortunas amittere, ut non plures secum in eandem calamitatem trahant. *Id. Arch.* 11. Trahimur omnes studio laudis, et optimus quisque maxime gloria ducitur. *Id. Off.* 1, 6. Omnes trahimur et ducimur ad cognitionis et scientiae cupiditatem. [*Trahimur* naturali impetu, *ducimur* rationis jussu, quam *Goerenzii* interpretationem veram praedicat *Beier.* Aliter *I. F. Heus.* non modo necessariam, sed jucundam etiam nobis esse istam ad cognoscendum propensionem. Similiter *Degen: trahimur*, scil. inviti: quando multa, quae cognitu necessaria sunt, non sine molestia ediscuntur. *I. M. Heus.* et *Schütz.* vv. *et ducimur* cum edd. quibusdam abesse volunt. *Orell.* ne orationis quidem varietatem notans vulgatam servavit.] *Nep. Milt.* 8. Trahi ad cupiditatem imperii. *Virg. Ecl.* 2, 65. trahit sua quemque voluptas. *Id. ib.* 5, 709. quo fata trahunt retrahuntque, sequamur. *Ov. Met.* 13, 84. de Hectore: tantum trahit ille timoris, *h. e.* secum trahit. ¶ Pro pertrahere, adducere. *Planc.* ad *Cic Fam.* 10, 4. Quid est, quod me in aliam partem trahere possit? et *Ov. Am.* 1, 4, 8. Atracis ambiguos traxit in arma viros. *Liv.* 33, 9. Ratus, partem profligatam cetera tracturam. *Tac. A.* 4, 60. *med.* Fratrem quoque Neronis Drusum traxit in partes; et *Liv.* 25, 16. Trahere ad defectionem Lucanos. *Id.* 42, 44. Aliis ad regem trahentibus civitatem, aliis ad Romanos. *Id.* 5, 25. Partem tribunorum plebis patres in suam sententiam traxerant. [*V. *Boettich. Lex. Tac.* p. 463. sq. Ejusdem fere generis sunt et ista: *Liv.* 39, 32. pervicit, ut dejecto Fabio fratrem traheret, i. e. ad consulatum perduceret, efficeret, ut consul crearetur. — *Trahere rem ad hostes* dicuntur, qui deditionem et volunt, et perficiunt. Sic ap. *Liv.* 23, 8. coll. 24, 2. Plebs ad Poenos rem traheret. Cf. 32, 19. — Porro *Id.* 1, 7. Tempore illi praecepto, at hi numero avium, regnum trahebant: scil. ad caput factionis suae. *Id.* 9, 28. captae decus Nolae ad consulem trahunt, i. e. ad eum auctorem referunt.] ¶ Item diripere, vexare, distrahere. *Sall. ep. Mithrid. ad Arsac. f.* Quibus non humana ulla, neque divina obstant, quin socios, amicos, procul, juxta sitos, inopes potentesque trahant, excidant. *Tac. A.* 15, 1. Jam de Armenia concessum: proxima trahi. [*Plura praebet *Boettlicherus* l. l.] ¶ *Trahere pecuniam*, per luxum distrahere, indignis modis insumere. *Sall. Cat.* 21. Cum tabulas, signa, toreumata emunt; nova diruunt, alia aedificant; postremo omnibus modis pecuniam trahunt, vexant; *direxare*, et *lacerare* eod. sensu dixerunt *Id.* et *Plaut.* ¶ *Trahere*, in se ducere, concipere, contrahere. *Ov Met.* 11, 305. Videre hanc pariter, pariter traxere calorem; et *ib.* 2, 306. Trahere nigrum colorem. *Id. Trist.* 5, 13, 3. contagia. *Plin.* 12, 13, 27. situm. *Id.* 32, 10, 42. vitium. *Colum.* 12, 15. humorem; et *ib.* 50. *f.* saporem. *Juven.* 14, 325. rugam. *Colum.* 1, 6. *med.* Vina maturitatem trahunt. ¶ Illa similia sunt *Plin.* 15, 14, 15. Mala cetera e causis traxere nomen, germanitatis gemella, nunquam singula in fetu; cognationis melapia; mustea a celeritate nascendi, etc. *Ov. Met.* 4, 291. nomen quoque traxit ab illis. *Id. Fast.* 1, 596. Ille Numantina traxit ab urbe notam. *Cic. Phil.* 1, 6. *med.* Cognomen ex contumelia traxit. ¶ Item illa *Plin.* 5, 24, 21. et 6, 28, 32. Trahere originem ab aliquo. *Cic. Fam.* 4, 3. molestiam ex pernicie reipublicae. *Juven.* 11, 23. a censu famam. *Cic Balb.* 23. *f.* spolia de hostibus. *Liv.* 25, 14. *f.* praedam ex agris hostium. [*Perperam Noster duo huc exempla e *Livio* et *Cic.* huic §. adscripsit; pertinent ista ad eum locorum numerum, qui absumendi, rapiendi significatum trahendi verbo vindicat.] ¶ Pertinet saepe ad cogitationem, deliberationem, consilium: et significat agitare animo, reputare, considerare. *Sall. Jug.* 98. Marius anxius trahere cum animo suo, omitteretne inceptum, an fortunam opperiretur; et *ib.* 102. Dubius belli atque pacis rationes trahere. *Ter. Andr.* 1, 5, 25. Tot curae quae meum animum divorse trahunt. *Liv.* 38, 56. Multa alia, in Scipionis exitu maxime vitae, in diversum trahunt, ut quibus scriptis adsentiar, non habeam. *Tac. A.* 15, 1. Vologeses in diversas curas trahebatur. *Caes. B. C.* 1, 21. *f.* Tanta erat summa rerum exspectatio, ut alius in aliam partem mente atque animo traheretur. *Sall. Jug.* 88. *f.* Sese quisque praeda locupletem, victorem domum rediturum, alia hujuscemodi animis trahebant. [*Plura *Taciti* exempla reperies ap. *Böttich.* in *Lex. Tac.* p. 464. Imprimis notandum ejusdem scriptoris exemplum *Ann.* 14, 14. ut est vulgus cupiens voluptatum et, si eodem princeps trahat laetum, nos: *sich eben dahin neigt.*] ¶ Item ad tempus, et est in longum ducere. *Cic. Att.* 10, 8. *med.* Si trahitur bellum, etc. *Liv.* 5, 10. Unum bellum annum jam tertium trahi. Adde *Sall. Jug.* 25. *f.* *Id. ib.* 40. Jugurtha trahere omnia, et alias, deinde alias morae causas facere. *Id. ib.* 29. Saepe gratia, interdum jurgiis trahere tempus. *Val. Max.* 4, 4. *in.* Trahere aliquem sermone, quousque, etc. *Suet. Tib.* 31. *f.* Tanta consulum auctoritas (*erat*), ut legati ex Africa adierint eos, querentes trahi se a Caesare, *h. e.* protrahi, et negligi negotia sua. [*Brem.* ut rariorem hanc dicendi rationem notat.] *Liv.* 25, 15. Romani, quamquam circumventos hostis urgebat, tamen aliquandiu pugnam traxere. *Id.* 32, 35. De industria rem in serum trahere. *Ov. Met.* 9, 766. Ficto languore moram trahere. *Petr. Sat.* 111. Femina quintum jam diem sine alimento trahebat. *Sen. ep.* 101. Praecipiti abreptus angina, vix compressum arctatis faucibus spiritum traxit in lucem. *Quint.* 1, 10. *f.* Trahere aliquid in longius. *Cels.* 2, 6. *med.* Alvus varia potest paulo diutius trahere: in praecipiti vero jam esse denuntiat, quae liquida, etc. et 4, 16. Intestinorum laevitas interdum aegros trahit, interdum praecipitat. ¶ Absolute. *Flor.* 4, 2. *med.* Decem annos traxit ista dominatio. *Cels.* 2, 8. *med.* Si quis etiam in eo morbo diutius traxit, ubi capilli fluunt, etc. ¶ *Trahere vitam*, agere: et saepe de iis dicitur, qui misere vivunt, et quasi inviti. *Plin.* 28, 1, 2. Vitam non adeo expetendam censemus, ut quoquo modo trahenda sit. *Phaedr.* 4, 5. Vitam l[...] xu trahere. *Id.* 3, 7. in silvis asperam vitam tr[...]hens. *Virg. A.* 2, 92. Afflictus vitam in tenebr[is] luctuque trahebam. *Claud. Rapt. Pros.* 3, 259. So[...] domi luctu senium tractura relinquor. *Ov. Trist.* [...] 7, 65. Sic animum tempusque traho: meque ipse r[e]duco A contemplatu, submoveoque, mali. ¶ H[...] et illa pertinent. *Stat. Th.* 2, 145. at Inachio tenu[...] sub pectore regi Tracta quies, dum mente Deos, i[n]ceptaque versat Hospitia. Sic *Prop.* 1, 14, 9. opt[...] tam mecum trahit illa quietem. *Ov. Am.* 2, 19, [...] per nulla traham suspiria somnos. *Virg. G.* 3, 9[...] frustraque laborem Ingratum trahit. *Id. A.* 1, 75[...] vario noctem sermone trahebat. *Mart.* 11, 104. tr[...]ctae per pocula noctes. *Tac. H.* 4, 70. Classic[...] segne plerumque otium trahens, velut parto impe[...] fruebatur. ¶ *Trahere verba*, difficulter loqui, [...]gultu, aut fletu, aliave re impediente. *Sil.* 8, [...] Cui sic, verba trahens largis cum flectibus, An[...] Incipit. ¶ *Trahere stipendia*, agere, mereri, [...] aes militare accipere. [*Nos quoque dicere so[...]mus *ziehen, beziehen.*] *Just.* 12, 4. *med.* Siquor[...] patres occidissent, nihilominus pupilli stipendia [...]trum trahebant, quorum pueritia inter varias ex[pe]ditiones militia erat. ¶ Pro vertere, in aliqu[am] partem accipere, interpretari. *Sall. Jug.* 97. Om[...] non bene consulta in virtutem trahebantur. *Liv.* [...] 23. Jovis Solisque equis aequiparari dictatorem, religionem etiam trahebant. *Tac. A.* 4, 64. F[...]tuita ad culpam trahentes; et *ib.* 12, 52. Idque [...] clementiam Caesar trahebat, quod stirpem hostil[...] iterum conservaret; et *ib.* 1, 62. Cuncta Germa[...] in deterius trahens. *Id. H.* 2, 20. Ornatum d[...] coloniae in superbiam trahebant. *Id. A.* 1, 76[...] Cur abstinuerit spectaculo ipse, varie traheba[...] alii taedio coetus, quidam tristitia ingenii. ¶ [...] promere, eloqui, dicendo exsequi. *Pers.* 5, [...] His ego centenas ausim deposcere voces, Ut qu[...]tum mihi te sinuoso in pectore fixi, Voce tra[...] pura, totumqae hoc verba resignent, Quod latet [...]cana non enarrabile fibra.

*TRAIA CAPITA, oppidum Hispaniae Tarr[aco]nensis. *Anton. Itin. B. A.*

TRAJĀNĀLIS, e, adj. ad Trajanum pertinens, [...] fuit XIV. Romanorum Imp. tam bonis moribus [...] in acclamationibus subsequentium imperatorum i[...] Romani precarentur: Augusto felicior, Trajano [me]lior, ut est ap. *Eutr.* 8, 5. Exstat ejus laudati[o] Plinio juniore conscripta, quae panegyricus dici[tur]. *Inscr.* ap. *Grut.* 19, 3. C. Plaetorius C. F. [...] Phoebus VI. Vir Augustal, Sodal. Trajanal. et [Ha]drianal. V. SODALIS.

TRAJĀNENSIS, e, adj. ad coloniam Traja[nam] pertinens, urbem ad ripam Rheni sitam, et in [An]ton. *Itin.* memoratam, ubi nunc *Kellen* est. *I*[...] ap. *Grut.* 332, 2. S. P. Q. Trajanensis. Alia [...] *eund.* 429, 1. Plebs, ordoque Trajanensis. [Ali[...] *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 2003. Cives Trajanenses.

[TRAJĀNŎPŎLĪTĀNUS, a, um, adj. ad T[raja]nopolin pertinens, Thraciae urbem ad Hebrum [flu]vium, quae et Augusta Trajana dicitur. *Inscr* [...] *Donat.* 344, 7. P. Aelius Avitus Trajanapol. n[atio]ne Thrax. *F.*]

TRAJĀNUS, a, um, adj. ad Trajanum perti[nens]. V. TRAJANALIS. *Inscr.* ap. *Grut.* 177, 6. T[raja]nae Thermae. ¶ *Trajana aqua* fuit eadem ac [Au]relia (V. AURELIUS), quam Trajanus Aug. e [la]cu Sabatino, nunc *di Bracciano*, in Transtiberi[nam] regionem deduxit, cujus aquaeductus deinde int[erru]pti, a Paulo V. Pont. Max. maxima ex parte res[titu]ti, ac proinde nunc *acqua Paola* dicitur. Id e[vinci]tur ex *Inscr.*, quae ann. MDCCCXXX. decem [...] millib. ab Urbe reperta, edita vero est in *Bullett. Institut.* T. 3. p. 220. Imp. Caes. Divi Nervae F. [Ner]va Trajanus Aug. Germ. Dacicus, Pont. Max. [...] Pot. XIII., Imp. VI Cos. V. P. P. aquam Traj[anam] pecunia sua in urbem perduxit, emptis locis p[er la]titud. P. XXX. ¶ *Trajana via*, eadem fuit a[c Ap]pia, quae Roma per paludes Pomptinas et per [Ap]ninum ducebat Brundusium, ab Trajano Aug. [...] tuta, cujus mentio est in nummis ap. *Eckhel.* [...] *V.* T. 6. p. 421. et seq.; eadem *via Trajana* [...] dicitur in *Inscr.* ap. *Grut.* 199, 1. Alia vero f[...] Frentanis, quae in *Inscr.* ap. *Mur.* 1050, 7. *Tr*[...] *Frentana* appellatur; item alia ap. *eund.* 1091, [...] *nova Trajana* nuncupata; item apud *eund.* 4[...] *tres Trajanae* appellatae. [*Ad voces *trajanus*[...] *janalis*, et *trajanensis* multa doctissime adsc[...] *F.* ¶ **Forum Trajani*, oppidum Sardiniae. [...] *Itin.* ¶ *Colonia Trajana* Galliae Belgicae opp[idum] fuit, in terra Gugernorum, inque Rheni ripa. [...] *Itin.* et *Tab. Peut.* *B. A.*]

TRAJECTĬCĬUS, a, um, adj. qui alio traji[citur], translaticius. *Modest. Dig.* 22, 2, 1. Traje[cticia] pecunia est, quae trans mare vehitur, ceter[um si] eodem loco consumatur, non erit trajecticia. [...] *Sent.* 2. *tit.* 14. Trajecticia pecunia, propter p[ericu]lum creditoris, quamdiu navigat navis, infinita[s usu]ras recipere potest. Adde *Papin. ib.* 4. *Ulp.* [...] 4, 2. *f.* et *African. ib.* 44, 7, 22. *Imp. Justin.* [...] 4, 32, 26. In trajecticiis autem contractibus ve[...]cierum foenori dationibus, usque ad centesima[m]

mmodo licere stipulari, nec eam excedere jubemus, et veteribus legibus hoc erat concessum.

TRAJECTIO et Transjectio, onis, f. διάβασις, actus ajiciendi, transitio. *Vitr.* 2, 9. *f.* Tabulae in subundiis si essent ex ea (*larise*) collocatae, ab tractionibus incendiorum aedificia periculo liberarenr. *Cic. Div.* 1, 1. Assyrii trajectiones motusque ellarum observaverunt. [*Trajectiones stellarum ut μετέωρα*, Germanis *Sternschnuppen.* Ita *Ern. cl. Cic.* s. v.] Adde *ib.* 2, 6. ℙ Item transitus aris, aut fluminis, transvectio, transfretatio. *Id. tt.* 8, 15. Cautior certe est mansio: honestior eximatur trajectio, *h. e.* mare trajicere, et Pompem sequi. ℙ *Trajectio verborum* est transpositio de o loco in alienum, ὑπέρβατον. *Auct. ad Her.* 4, . *f.* Transgressio est, quae verborum perturbat ornem perversione, aut transjectione. Transjectione c modo: Instabilis in istum plurimum fortuna vait. Item: Omnes invidiose eripuit tibi bene vivencasus facultates. Hujusmodi transjectio, quae m non reddit obscuram, multum proderit ad conuationes, etc. *Cic. Or.* 69. Uti trajectione verrum. Adde *Quint.* 8, 2. *med.* ℙ De ipso contextu ationis. *Quint.* 8, 2. Plus tamen est obscuritatis contextu et continuatione sermonis, quare nec sit n longus, ut eum prosequi non possit intentio, nec jectione tam tardus, ut in hyperbaton finis ejus fferatur. ℙ De hyperbole, qua ultra id, quod rum est, verba trajicimus. *Cic. Or.* 3, 53. et *int.* 9, 2. *in.* Tum augendi minuendive causa, veatis superlatio atque trajectio. [*Cf. *Ern. Lex. hnol. lat. rhet.* p. 400. sq.]

RAJECTO, as, a. 1. frequent. a *trajicio. Cels.* 14. *med.* Sinus umbilici ad imum acu trajecta duo lina ducente, *h. e.* transuitur.

RAJECTOR, oris, m. qui trajicit. *Prud. Hart.* 882. ignis Trajector nebulae, et vasti penetor operti.

RAJECTORIUM, ii. n. infundibulum, quod Itali go *pipa* vocant. *Plin. Val.* 1, 37. Herbam symiacam mittes super carbones, et per trajectom totum fumum ore trahes; et 58. *med.* Facies chiscos in modum olivae, et mittes in testam cum bonibus, et pones trajectorium super testam, et peries de mappa, et os tenebis in trajectorium, ic fumum trahes. *F.*]

RAJECTURA, ae, f. projectura. *Vitr.* 4, 7. . Supra trabes, et supra parietes trajecturae mutuim, quarta parte altitudine columnae, projiciantur.

RAJECTUS et Transjectus, a, um, part. a *tra- o:* διαπεπαρμένος, transverberatus, transfixus. *s. B. G.* 7, 25. Scorpione ab latere dextro transus, exanimatusque concidit; et *ib.* 82. Transjepilis muralibus interibant. *Plin.* 11, 37, 77. rtem cum risu trajecta praecordia attulerunt. *Ov. t.* 5, 709. Pectora trajectus Lynceo Castor ab e. ℙ Item transvectus. *Cic. ad Quir.* 8. *med.* Ma- parva navicula trajectus in Africam. *Liv.* 21, Exercitus Pado trajectus Cremonam. ℙ Item smissus. *Varr. R. R.* 3, 9. *med.* In caveis cree perticae trajectae sint, ut omnes sustinere posgallinas. *Plin.* 25, 5, 22. Trajectus per aurem ulus; et 26, 7, 21. Radix trajecta in auricula. em traductus. *Ulp. Dig.* 9, 2, 29. Per cujus don trajectus erat aquaeductus. *Ov. Am.* 3, 6, 3. mnem: Nec tibi sunt pontes, nec quae sine remiictu Concava trajecto cymba rudente vehat. ℙ jectus amnis. *Liv.* 21, 30. Rhodanus tantus amnis, ita fluminis vi, trajectus. ℙ [*Trajecti surculi Suet. Ner.* 48. trajectos surculos rasit, sunt surtransversae viae injecti. Ita *B. Crus.* Alii interp. trajecta paenula inhaeserant, vel quos trajicies. transibat.] ℙ Item qui transiit. *Hor. Sat.* , 28. emovit veterem novus (*morbus*), ut solet, or Trajecto lateris miseri capitisve dolore. [*Prom hoc medicorum verbum est, *Gr.* μεθίστασθαι.] em translatus. *Tac. A.* 12, 39. Ut quondam Subri excisi, et in Gallias trajecti forent. *Inscr. Grut.* 523, 6. C. Atilius C. F. Pom. Crescens miit in leg. IX. annis VIIII., trajectus in praetoCoh. V. Pr. militavit ann. III.

RAJECTUS et Transjectus, us, m. διάβασις, sitio, transvectio, praesertim maris, aut flumi- *Caes. B. G.* 4, 21. In Morinos proficiscitur, inde erat brevissimus in Britanniam trajectus; . 5, 2. Omnes ad portum Itium convenire jubet, ex portu commodissimum in Britanniam transm esse cognoverat. *Plin.* 6, 23, 26. Ex quo montorio in adversa ora ad Macas trajectus distat I. pass. *Suet. Aug.* 17. Tempestate in trajectu onflictatus. *Caes. B. C.* 2, 20. Ne itinere, aut ctu intercluderetur. *Liv.* 1, 3. Tiberinus in tra- Albulae amnis submersus. ℙ Item locus, unde ciendi facultas est. *Hirt. B. Alex.* 56. Legiones, in Africam ducturus erat et auxilia mittit ad ctum. [*Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 731. *n.* 450. Corscapharior. et lenunculario. traject. Luculli, ubi Lucullus advenas trajicere solet. *F.*] ℙ *jectus* etiam nomen quorundam oppidorum fuit, *Trajectus Mosae*, hodie *Maastricht*, et *Traje- Rheni*, hodie *Utrecht.* Posterioris meminit *Ant. in.* omisso tamen v. *Rheni.* ℙ *Trajectum* lingua ica oppidum sonat. *Bed. Hist.* 5, 12. V. *Cangium* in *Gloss.*. *Cellar. Geogr. Antiq.* T. 1. p. 281. et cf. *Ant. Itin.* p. 86, 369 et 608. ed. *Wesseling. B. A.*

TRAJICIO et Transjicio, is, jeci, jectum, a. 3. διαβάλλω, trans et ultra jacio, jaciendo supero. De ratione scribendi in TRADITUS dictum est. *Caes. B. C.* 3, 19. Neque ullum telum per pactiones colloquentium transjiciebatur. *Prop.* 2, 9, 18. alio trajice tela tua. *Liv.* 25, 14. et 41, 4. Arreptum vexillum trans vallum hostium trajecit. *Cic. Fin.* 4, 9. *med.* Si Annibal ad portas venisset, murumque jaculo trajecisset. *Ov. Fast.* 4, 781. Moxque per ardentes stipulae crepitantis acervos Trajicias celeri strenua membra pede. *Prop.* 4, 4, 75. super raros foeni flammantis acervos Trajicit immundos ebria turba pedes; et *ib.* 2, 35. Est etiam aurigae species Vertumnus, et ejus, Trajicit alterno qui leve pondus equo, *h. e.* desultoris. *Lucr.* 4, 425. Et quocumque oculos trajecimus, omnia ferri. ℙ Item transfundo. *Varr. R. R.* 1, 64. Quod est levissimum ac summum, ut trajiciant in alia vasa. *Scrib. Comp.* 45. Cerussam terere in mortario, deinde in cacabum trajicere. ℙ Item transfodio, transfigo, ἀναπείρω. *Caes. B. G.* 5, 43. Pilum in hostes mittit, atque unum ex multitudine procurrentem transjicit. *Hirt. B. G.* 8, 48. Commius lancea infesta medium femur ejus magnis viribus trajicit. *Virg. A.* 9, 633. sagitta Perque caput Remuli venit, et cava tempora ferro Trajicit. *Id. ib.* 10, 399. Tum Pallas, bijugis fugientem Rhoetea praeter, Trajicit. *Liv.* 41, 11. *med.* Rex trajecit ferro pectus, ne vivus caperetur. *Suet. Oth.* 11. Uno se trajecit ictu infra laevam papillam. Adde *Sen. Ben.* 3, 23. *f. Ov. Met.* 6, 243. tento concita cornu, Sicut erant juncti, trajecit utrumque sagitta. *Cels.* 7, 8. et 9. Acu trajicere aliquid. ℙ Item transveho, navibus trans flumen, aut mare duco, διαπορθμεύω. *Nep. Att.* 2. Athenas se contulit: eodem magnam partem fortunarum trajecit suarum. *Caes. B. C.* 1, 84. *extr.* Caesar equitum partem flumen transjicit. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 9. *f.* et *ib.* 11. Exercitum Rhodanum trajeci. *Liv.* 22, 21. et 23, 31. Legiones in Siciliam trajicere. *Id.* 2, 11. et 21, 26. copias trans flumen. *Varr. R. R.* 2, 7. Si flumen trajiciendum est. Alii leg. *travehundum est.* V. TRANSVEHO. ℙ *Trajicere se*, flumen aut mare transire. *Brut.* ad *Cic. Fam.* 11, 13. *f.* Si quo etiam casu Isaram se trajecerint. *Liv.* 28, 18. *f.* et *Val. Max.* 9, 8. *n.* 1. Duabus navibus in Africam trajecisse sese in hostilem terram. ℙ De itinere terrestri. *Varr. R. R* 2, 4. *med.* Sus usque adeo pinguitudine crescere solet, ut se ipsa stans sustinere non possit, neque progredi usquam. Itaque eas si quis quo trajicere vult, in plostrum imponit. *Brut.* ad *Cic. Fam.* 11, 9. Si se Alpes Antonius trajecerit. ℙ Trajicere flumen, transire. *Liv.* 21, 56. *f.* Cum ratibus Trebiam trajicerent. *Claud. VI. Cons. Hon.* 486. trajecit clypeo Tiberim. *Suet. Caes.* 57. Si flumina morarentur, nando trajiciens. ℙ Ipsi etiam qui transeunt, *trajicere* dicuntur. *Liv.* 29, 22. *f.* Senatus censuit, primo quoque tempore in Africam trajiciendum, *Just.* 2, 13. *med.* Cum solutum pontem offendisset, piscatoria scapha trepidus trajecit. *Liv.* 37, 13. Ad Aethaliam insulam trajecit; et *mox:* Romanae naves vacuo ab hostibus mari Samum trajecerunt. *Id.* 30, 2. Ne qua classis ex Africa trajiceret. *Id.* 30, 24. *f.* Ut classe quinquaginta navium Hasdrubal Aegimurum trajiceret. *Just.* 23, 1. *extr.* A Sicilia in Italiam trajecit. *Liv.* 7, 30. Cum videremus, ubi conflagrassent Sidicini, ad nos trajecturum illud incendium esse. *Virg. A.* 6, 536. roseis Aurora quadrigis Jam medium aetherio cursu trajecerat axem. ℙ [*Dicuntur *trajicere* etiam res, quae ex loco in locum transeunt. Sic legitur de incendio ap. *Liv.* 31, 48. quum una direpta et incensa esset, trajecturumque id incendium, vel, ut ex continentibus tectis, in alteram tam propinquam coloniam esset. ℙ Ponitur etiam notione perrumpendi. *Id.* 42, 7. mediam trajecit (pars equitum) aciem, i. e. perrupit. ℙ Porro notandum illud *Prop.* 1, 19, 12. Trajicit et fati littora magnus amor, i. e. superat, etiam post mortem durat, nos: *Liebe ist stärker als der Tod.*] ℙ Adhibetur etiam pro transferre, universim. *Just.* 8, 5. Pecora pastores nunc in hibernos, nunc in aestivos saltus trajiciunt. *Liv.* 30, 10. Malos antennasque de nave in navem trajicere. *Petr. fragm. Trag.* 74. *Burm.* Annulum trajecit in dexteram manum. *Papin. Dig.* 26, 7, 38. *med.* et *Paul. ib.* 48, 13, 9. Trajicere pecuniam in provinciam. V. TRAJECTICIUS. ℙ Translate. *Cic. Div. Verr.* 14. Cum ex illius invidia deonerare aliquid, et in te trajicere coeperit. *Ov. Met.* 12, 628. arbitrium litis trajecit in omnes. *Quint.* 9, 2. *in.* Romovere a se (*culpam*), et in alium trajicere. *Liv.* 2, 22. *med.* Ut de foedere rem ad novos magistratus trajicerent. Plerique leg. *rejicerent.*

TRALATUS. V. TRANSLATUS.

TRALLES, ium, m. plur. populi Illyrii, Τράλλες. *Liv.* 37, 39 et 40. ℙ Item urbs Lydiae, prope fines Cariae. Unde

TRALLIANUS, a, um, adj. Τραλλιανός, ad Tralles Lydiae urbem pertinens. *Cic. Or.* 70. *extr.* Quasi vero Trallianus fuerit ipse Demosthenes. *Id. Phil.* 3, 6. Aricina mater: Trallianam aut Ephesiam putes dicere. ℙ *Tralliana pellis* V. BABYLONICUS. ℙ *Tralliani, orum*, sunt incolae illius urbis. *Cic. Fl.* 22.

*TRALLICON, i, n. vetus oppidum Cariae, ad Harpasum flumen. *Plin.* 5, 29. *B. A.*

[TRALLIS, idis, f. patron. a Trallibus populis. Est cogn. R., ut *Turpilia Trallis* in *Inscr.* mendosa ap. *Carl. Antiq. Ital.* T. 3. p. XXXIX. et mutila ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 1204. quae nunc exstat in *Mus. Semin. Venet.* C. Turpilius Felix V. F. sibi, et Betuviae Feliculae, C. Pollenio Liberali Ful. (*h. e.* fulloni, ut in alia ap. *Grut.* 333, 5. Philomuso fulloni colleg. castrensium, etc.) collegio Dendrophorum, Turpilis Vitali, Aprioni, Etruscae, Eulalo, Primo, Trallidi collibertis, C. Settidio Donato, L. Annio Venusto discipulis bonis. *F.*]

TRALOQUOR et Transloquor, eris, dep. 3. rem omnem enarro, a principio ad finem usque eloquor. *Pl. Pers.* 3, 3, 6. Trecentis versibus tuas impuritias traloqui nemo potest.

TRALUCEO. V. TRANSLUCEO.

TRAMA, ae, f. [ἤτριον, πλοκή, *F.*] textura panni, aut telae, quae ex stamine et subtemine consertis fit: a *trameo*, [quia fila staminis ita decussantur, ut subtemen immissum trameare possit. *Varr. L. L.* 4, 23. Trama, quod tranat frigus id genus vestimenti. *Scal.* legit: *quod trameat frugionis* (*h. e.* phrygionis) *vestimentum.* Videtur hic *Varro* loqui de eo opificio, quod Italis *ricamo* dicitur. *F.*] *Sen. ep.* 90. *med.* Quemadmodum tela suspensis ponderibus rectum stamen extendat: quemadmodum subtemen insertum, quod duritiam utrinque comprimentis tramae remolliat, spatha coire cogatur et jungi. *Plin.* 11, 24, 28. de aranei tela: Crebratae pexitas telae, et quadam polliturae arte, ipsa per se tenax ratio tramae. ℙ Translate. *Pl. Rud.* 5, 2, 35. *Grip.* Quid dare velis? *La.* nummos trecentos. *Grip.* tricas. *La.* quadringentos. *Grip.* tramas putridas. *La.* quingentos. *Grip.* cassam glandem fabulare, *h. e.* res nullius pretii. *Pers.* 6, 73. mihi trama figurae Sit reliqua: ast illi tremat omento popa venter? *h. e.* macer ego sim, ossa ac pellis, et veluti sola textura ossium ac nervorum: ille vero bene habitus, et ventre promisso ex pinguitudine. ℙ [Videtur autem Latinorum vulgus, olim tramam dixisse non texturam staminis et subteminis, sed ipsum tantummodo subtemen, cum etiamnum Itali *trama* hac eadem significatione usurpent, et stamini, quod iidem *orsojo* dicunt, opponant. Id patet ex loco *Servii* ad illud *Virg. A.* 3, 483. Fert picturatas auri subtemine vestes: Filo, quod intra stamen currit, quod Persius (V. supra) tramam dixit: nam male quidam subtemen stamen accipiunt, cum stamen de auro esse non possit. *Venant. praef.* ad *carm. acrostich.* 5, 6. *med.* Littera vero, quae tingitur in descendenti versiculo, et tenetur in uno, et currit in altero, ut ita dicatur, stat pro stamine, et pro trama currit in tramite, *h. e.* inservit tum complendo versiculo, qui in latus descendit et stamen repraesentat; tum incipiendo alteri, qui, ut trama in tela, transverse trameat in finali versiculo. *F.*]

[TRAMEN, inis, n. idem ac trama. V. v. praec. *Not. Tir.* p. 160. Tramen, stamen, subtemen. ℙ Item pro subtemine. V. v. cit. *Gloss. Philox.* Tramen, ῥοδάνη. *F.*]

TRAMEO. V. TRANSMEO.

TRAMES, itis, m. τρίβος, callis, semita transversa, et minus frequens, et iter compendiaciens: a *trameo.* [*Cf. *Doederl.* 4, 68.] *Pl. fragm.* ap. *Varr. L. L.* 6, 3. *f.* Domum ire coepi tramite recta via. *Varr. ib.* Trames a transverso dictus. *Cic. Phil.* 13, 9. Egressus est non viis, sed tramitibus, paludatus. *Id. ib.* 12, 11. Haec ego in urbe praevideo: facilis est circumspectus, unde exeam, quo progrediar, quid ad dextram, quid ad sinistram sit: num idem in Apennini tramitibus facere potero? *Sall. Jug.* 52. Per tramites occultos exercitum Metelli antevenit. *Id. Cat.* 59. *med.* Uti per tramites occulte profugerat in Galliam. *Liv.* 2, 39. Inde in Latinam viam transversis tramitibus transgressus. *Just.* 38, 9. Fugientem Phraates equitum celeritate, per compendiosos tramites occupatum retrahit. *Id.* 44, 4. Relatum domum, tramite angusto, per quem armenta commeare consueverant, projici jubet. *Suet. Aug.* 16. *med.* Per devios tramites refugiens. ℙ *Servius* ad illud *Virg. G.* 1, 108. supercilio clivosi tramitis undam Elicit: Tramites, inquit, sunt convalles, quae de lateribus utrinque perviae limitant montes: quae solent etiam saltus nuncupari. Sed hic tramitem nunc pro valle aut saltu accipere debemus. *Virg. A.* 11, 515. Furta paro belli convexo in tramite silvae, Ut bivias armato obsidam milite fauces. *Prop.* 3, 21, 23. Clitumnus ab Umbro Tramite fluit; et *ib.* 11, 44. Etsi forte meo tramite quaeris avem. ℙ De quacumque via. *Virg. A.* 6, 676. Hoc superate jugum, et facili jam tramite sistam. *Hor. Sat.* 2, 3, 48. velut silvis, ubi passim Palantes error certo de tramite pellit, Ille sinistrorsum, hic dextrorsum abit. *Ov. Fast.* 3, 13. molli declivis tramite ripa. *Stat. Th.* 2, 48. de Taenaro: Hoc, ut fama, loco pallentes devius umbras Trames agit. *Ov.* de via, qua exitur ab Inferis, *Met.* 10, 53. Carpitur acclivis per muta silentia trames, Arduus, obscurus, caligine densus opaca. *Prop.* 4, 1, 103. Adspicienda

86 *

via est coeli, versusque per astra Trames, *h. e.* zodiacus, quem *Virg. G.* 1, 238. viam, *Ov. Met.* 2, 130. limitem appellat. *Poeta* aequalis *Gellii* 19, 11. Dulcemque florem spiritus Duco ex aperto tramite, *h. e.* ex ore. ℙ Videtur etiam sumi pro itione, qua ultro citroque transmeatur. *Prop.* 3, 14, 25. Dii faciant, mea ne terra locet ossa frequenti, Qua facit assiduo tramite vulgus iter. *Virg. A.* 5, 609. de Iride: Illa viam celerans per mille coloribus arcum, Nulli visa, cito decurrit tramite virgo. ℙ Translate est ratio, modus, via. *Lucr.* 6, 25. de Epicuro: Exposuitque bonum summum, quo tendimus omnes, Quid foret: atque viam monstravit tramite prono, Qua possemus ad id recto contendere cursu. ℙ Allegorice. *Varr. L. L.* 4, 1. *med.* Non mediocres tenebrae in silva, ubi haec captanda: neque eo, quo pervenire volumus, semitae tritae: neque non in tramitibus quaedam objecta, quae euntem retinere possent. *Gell.* 13, 9. Videtis, hanc partem familiae non solum generis ipsius tramitibus, sed temporum quoque spatio differre, *h. e.* propagationibus transversalibus, tanquam diverticulis a via militari deductis.

TRĀMIGRO. V. TRANSMIGRO.

TRĀMITTO. V. TRANSMITTO.

TRĀNĀTO et Transnato, as, a. 1. idem quod *trano*, natando transeo. *Caes. B. G.* 1, 53. Perpauci viribus confisi transnatare contenderunt. *Plin.* 6, 27, 31. Nec e Tigri pisces in lacum transnatant. *Id.* 8, 22, 34. Reverti ad stagnum, et cum transnataverit, effigiem recipere. Adde *Tac. H.* 4, 66. et *ib.* 5, 28 et 21. Praeterea multa sunt *Livii* loca, in quibus *transnatare*, et *tranatare*, et *tranare*, et *trasnare* promiscue legitur in MSS. et editis libris: quae collegit *Drakenb.* ad *Liv.* 21, 27.

TRĀNĀTUS et Transnatus, a, um, part. a *trano*: nando trajectus. *Front. Strat.* 1, 7. et *ib.* 3, 13. Transnato flumine.

TRĀNĀVIGO. V. TRANSNAVIGO.

TRĀNO et Transno, as, avi, atum, a. 1. διανήχομαι, nando trajicio: a *trans* et *no, as.* De ratione scribendi V. in TRADITUS. *Caes. B. C.* 1, 48. *f.* Quibus erat proclive transnare flumen. *Hirt. A. Alex.* 29. *med.* Equites demissioribus ripis flumen transnarunt. *Liv.* 1, 10. *f.* In Tiberim desiluit, et incolumis ad suos transnavit. *Tac. A.* 2, 17. *f.* Tranare Visurgim conantes. *Lucr.* 1, 15. ferae pecudes rapidos tranant amnes. *Stat. Ach.* 1, 451. Pelasgas Ut vidit transnare rates. *Virg. G.* 3, 270. superant montes, et flumina tranant. *Id. Cul.* 214. Lethaeas transnare per undas. *Curt.* 8, 13. Quasi flumen transnaturus foret. ℙ Passive. *Ov. A. Am.* 2, 181. Obsequio tranantur aquae. *Virg. Cul.* 359. Elysiam tranandus agor delatus ad undam. ℙ Item quocumque modo transire, transmeare. *Stat. Th.* 9, 311. sublimi transnantem flumina curru. *Virg. A.* 4, 245. agit ventos et nubila tranat. *Lucr.* 4, 177. Tranare auras. *Sil.* 3, 682. per auras In Libyen niveis tranavit concolor alis. *Id.* 13, 185. sagitta tranat per auras; et *ib.* 238. tranavit hasta viri pectus. *Id.* 16, 335. ingentia tranat Exsultans spatia. *Lucr* 4, 602. Tranare foramina. *Sil.* 17, 366. pericula.

TRANQUILLĀTUS, a, um, part. a *tranquillo*: tranquillus factus. *Nep. Att.* 4. *f.* Tranquillatis rebus Romanis, remigravit Romam.

TRANQUILLĒ, adv. γαληνῶς, leniter, placide, citra motum et perturbationem. *Cic. Tusc.* 3, 11. *f.* Si volumus hoc, quod datum est, vitae tranquille placideque traducere. *Id. Or.* 28. *f.* Qui nihil potest tranquille, nihil leniter, nihil partite, definite, distincte, facete dicere. *Pl. Cist.* 1, 1, 112. Sed amabo, tranquille: ne quid, quod illi doleat, dixeris. *Sen. ep.* 71. *med.* Animus tranquillius inter divina mansurus. *Suet. Aug.* 2. *med.* Tranquillissime senuit.

[TRANQUILLĪNUS, a, um, adj. ad tranquillum pertinens. Est cogn. R., ut Furia Sabinia Tranquillina uxor Gordiani III. Aug. in *Inscr.* ap. *Mur.* 251, 6.

TRANQUILLĪTAS, atis, f. γαλήνη, γαληνότης, quies maris tempestatis expers, ut *serenitas* est status quietus coeli. [*Cf. in TRANQUILLUS.] *Cic. Acad.* 4, 31. *med.* Proficisci probe navigio, bono gubernatore, ac tranquillitate. *Id. Att.* 6, 8. *med.* Nos longis navibus tranquillitates aucupaturi eramus. *Caes. B. G.* 3, 15. Tanta subito malacia ac tranquillitas exstitit, ut se loco naves movere non possent. *Liv.* 26, 11. Ubi recepissent se in castra, mira serenitas cum tranquillitate oriebatur: *scil.* aeris. [**Plin. Pan.* 66, 3. quos insidiosa tranquillitas provectos improvisus turbo percuderat: ubi notandus hujus vocabuli in mala re rarior usus. Cf. TRANQUILLUS.] ℙ Per translationem accipitur pro quavis quiete, ut *tranquillitas vitae*, et *animi*, hoc est securitas motuum omnium, et perturbationum expers. *Cic. Tusc.* 4, 5. *f.* In parte animi, participe rationis ponunt tranquillitatem, id est placidam quietamque constantiam. *Id. Or.* 1, 1 Nam qui locus quietis et tranquillitatis plenissimus fore videbatur, etc. *Id. Off.* 1, 20. *f.* Ut tranquillitas animi, et securitas adsit. *Id. Mur.* 27. Qui remoti a studiis ambitionis, otium ac tranquillitatem vitae secuti sunt. *Tac. Agr.* 40. Tranquillitatem et otium penitus auxit. *Sen. Tranq.* 2. Magnum et summum est, Deoque vicinum, non concuti. Hanc stabilem animi sedem Graeci εὐθυμίαν vocant: ego tranquillitatem voco. *Petr. Sat.* 118. Forensibus ministeriis exercitati, frequenter ad carminis tranquillitatem, tanquam ad portum faciliorem, confugerunt. ℙ De colore. *Plin.* 37, 10, 56. Cinaediae praesagiunt habitum maris, nubilo colore, aut tranquillitate. ℙ *Tranquillitas tua*, sequiori aevo est compellatio magnorum principum. Habetur ap. *Eutrop. praef.* et 1, 12.

TRANQUILLO, adv. V. TRANQUILLUS.

TRANQUILLO, as, a. 1. γαληνόω, tranquillum facio, tempestates sedo. *Plin.* 2, 103, 106. Mare tranquillatur oleo. ℙ Translate sumitur pro sedare, lenire, liberare a perturbationibus, cui opponitur *perturbare*. *Cic. Top.* 26. Ut aut perturbentur animi, aut tranquillentur. *Pl. Capt.* 1, 2, 21. Vultum alicujus tranquillare, *h. e.* exhilarare. *Hor. Ep.* 1, 18, 102. Quid pure tranquillet, honos, an dulce lucellum.

TRANQUILLUS, a, um, adj. γαληνὸς, quietus, sedatus, placidus: et proprie de mari dicitur, quando nulla exagitatur tempestate, ut *serenus* de coelo. [*Cf. *Gronov.* et *Drakenb.* ad *Liv.* 3, 14, 6. 28, 27, 11. et *Doederl.* 1, 81. — De discrimine inter h. v. et *quietus Ernesti n.* 2068. docet, usurpari *tranquillus* de rebus et animo, *quietus* de rebus et personis: quod *Doederl.* 1, 80. non ubique scriptorum locis confirmari demonstrat, coll. *Cic. Or.* 52. Isocrates in transferendis verbis tranquillior. Accuratius *Weber Uebungsschule* 1. p. 136. significare *tranquillus* sedatum, perturbationum expertem animi statum, opp. affect. vehementia, deducta metaphora a mari pacato: *quietus* dici de eo, qui labore vacuus, otio, somno tempus transigat. Hinc *tranquillus* nonnisi bono sensu; *quietus* in utramque partem posse adhiberi. — Etym. facit *Doederl.* 1. 1. a *traho*, ita ut *tranquillus* frequent. forma sit ab inus. *traculus.*] *Cic. Cluent.* 49. *f.* Mare, quod sua natura tranquillum est, ventorum vi agitatur atque turbatur. *Liv.* 24, 8. *med.* Quilibet nautarum vectorumque tranquillo mari gubernare potest. *Ov. Pont.* 2, 7, 8. Tranquillas etiam naufragus horret aquas. *Val. Fl.* 2, 609. Tranquilla aequora. *Plin.* 2, 79, 81. Tranquillum coelum, *h. e.* sine vento; et *ib.* 45, 44. Tranquillus dies. *Id.* 9, 27. Tranquillae noctes. *Liv.* 2, 61. Tranquilla serenitas. ℙ Absolute. *Pl. Cas. prol.* 26. Tranquillum est, alcedonia sunt circum forum. *Plin.* 9, 10, 12. Testudines eminente dorso per tranquilla fluitantes. *Sen. Troad.* 200. Immoti jacent Tranquilla pelagi. *Liv.* 31, 23. Primis tenebris movit, et tranquillo pervectus Chalcidem, etc. *scil.* mari. Sic 24, 8. Non tranquillo navigamus, sed jam aliquot procellis submersi paene sumus. *Sen. ep.* 85. *f.* Tranquillo, ut ajunt, quilibet gubernator est. *Plin.* 9, 7, 6. Saepe adnotata piscium aestivo calore quaedam anhelatio, et alia tranquillo velut oscitatio. *Cic. Off.* 1, 24. In tranquillo tempestatem adversam optare, dementis est. ℙ Translate est pacatus, placidus, quietus, sedatus, expers perturbationum. *Cic. Off.* 1, 29. Appetitus sint tranquilli, atque omni perturbatione animi careant. *Pl. Cist.* 3. *v.* 21. Facere aliquem ex irato tranquillum. *Id. Poen.* 5, 4, 66. Hanc canem faciam tibi oleo tranquilliorem. *Ter. Andr.* 3, 5, 14. Qui me hodie ex tranquillissima re conjecisti in nuptias. *Cic. Fin.* 1, 21. Placata, tranquilla, quieta, beata vita; et *ib.* 18. Nihil quieti videre, nihil tranquilli potest. *Id. Or.* 1, 8. Pacatae tranquillaeque civitates. *Sall. Cat.* 16. *extr.* Tutae tranquillaeque res omnes. *Plin. ep.* 3, 20. Omnia disposita, moderata, tranquilla, majestatem loci pudoremque retinebant. *Cic. Sen.* 20. *med.* Tranquillo animo esse. *Id. Att.* 7, 7. Cetera videntur esse tranquilla: tranquillissimus autem animus meus, qui totum istuc aequi boni facit; et *Liv.* 2, 63. Consules, educta ex urbe juventute, tranquilliorem ceteram plebem fecerunt. *Id.* 38, 28. In ceteris provinciis tranquillae res fuerunt. *Cic. Att.* 14, 3. Tranquillae tuae quidem litterae: quod utinam diutius, *h. e.* tranquilla omnia nuntiantes. *Id. Tusc.* 3, 15. Frons tranquilla et serena. *Id. Pis.* 15. Meum illud turbulentissimum tempus tuo tranquillissimo praestat. *Hor. Sat.* 2, 1, 57. tranquilla senectus. *Lucan.* 1, 171. pax. *Id.* 2, 266. tranquilla otia sine armis agere. *Id.* 1, 129. alter (*Pompejus*) vergentibus annis In senium longoque togae tranquillior usu; et *Lucr.* 3, 294. tranquillum pectus, et vultus serenus. [**Vell.* 2, 127. *f.* vultu vitaque tranquillum, animo exsomnem.] *Pl. Ep.* 3, 4, 8. tranquillus locus, *h. e.* ubi tranquille agitur. ℙ Refertur aliquando ad rationem dicendi. *Cic. Or.* 52. *f.* Est enim Isocrates, ut in transferendis faciendisque verbis tranquillior, sic in ipsis numeris sedatior. ℙ Absolute. *Pl. Amph.* 1, 2, 16. Seditionem in tranquillum ex saevis transfert tempestatibus. *Liv.* 3, 40. *med.* Bellis perfectis, republica in tranquillum redacta. *Id.* 4, 43. In urbe ex tranquillo nec opinata moles discordiarum exorta est. *Ter. Phorm.* 4, 4, 8. Qui te ad scopulum e tranquillo inferat. *Id. Eun.* 5, 9, 8. Meo fratri gaudeo amorem omnem in tranquillo esse. *Lucr.* 5, 11. Fluctibus e tantis vitam, tantisque tenebris In tam
tranquilla, et tam clara luce locavit. *Liv.* 3, 14. *f.*
Cetera tribuni tranquillo peregere. ℙ *Tranquillo*
adverbii modo. *Val. Fl.* 1, 38. tranquilla tuens,
nec fronte timendus. ℙ Est etiam cogn. R. ut C.
Suetonius Tranquillus grammaticus, rhetor et historicus. V. SUETONIUS.

TRANS, πέραν, ultra: praepositio accusativum
regens. *Cic. Att.* 12, 19. Cogito interdum trans Ti
berim hortos aliquos parare. *Id. Fam.* 2, 15. *f*
Tuae res gestae ita notae sunt, ut trans monten
Taurum etiam de Matrinio sit auditum. *Id. Quint*
3. Tollitur ab atriis Liciniis Naevius, et trans Alpes
usque transfertur. *Caes. B. G.* 1, 1. et 5. Qui tran
Rhenum incolunt. *Pl. Merc.* 2, 3, 19. Trans mar
hinc illam venum asportet. *Virg. Ecl.* 8, 102. tran
caput jace cineres. *Ov. Met.* 9, 114. curvos tran
ripam miserat arcus. *Hor. Ep.* 1, 11, 27. qui tran
mare currunt. ℙ Translate. *Quint. decl.* 6, 10. *f*
Non nisi ab ultimo parricidio exigitur poena tran
hominem, *h. e.* ultra, et postquam morte homo ess
desiit. ℙ In compositione si sequatur vocalis, in
tegra manet: si consonans, modo *ns* amittit, mod
retinet, ut *trajicio* et *transjicio*, *tralatio* et *transla*
tio, *tramitto*, *traduco* et *transmitto*, *transduco*, ite
transcendo et *transscendo*, *transcribo* et *transscrib*
etc. V. TRADITUS. ℙ [*Etymon hujus vocis ple
rique faciunt a Gr. πέραν: *Scheid.* ad *Sanct. Min.*
228. derivat a *traho*. Utramque ferri posse puta
Doederl. 3, 110. quamquam synonymiae rationen
quam *Scheid.* demonstrat: ut *trans* idem sit, ac
dixeris *tractionem* s. κατὰ *tractionem eximie* per fl
vium, vallem: haud facile unquam satisfacturam ce
set. — Significatus differentiam inter h. v. et *ult*
haud quidem difficilem intellectu beneque exposita
a *Buttm.* in Lexil. 2. p. 25. uberius persequitur e
emplisque illustrat *Doederl.* l. l.]

TRANSĂBĔO, is, n. anom. διαπορεύω, ultra a
eo. *Val. Fl.* 4, 510. de harpyis fugientibus: Tu
bine sic rapido populos atque aequora longe Tra
abeunt. *Stat. Th.* 6, 507. at hunc putri praeter t
lure jacentem Taenarei currus, et Thessalus ax
et heros Lemnius, obliqua quantum vitare dabat
Transabiere fuga. ℙ Item trajicio, transfig
Virg. A. 9, 431. viribus ensis adactus Transab
costas, et candida pectora rupit. Alii leg. *transa*
iit, a *transadeo, is*, eod. sensu: alii *transadig*
Adde *Stat. Th.* 2, 9. *Id. ib.* 9, 224. Lernaeam j
cit ipse trabem: volat illa sagittis Aequa fuga, m
diumque, nihil cunctata, Politen Transabit, et ju
cti clypeum cavat improba Mospi, *h. e.* transfig
Politen, et porro pergens perforat Mopsi clypeu
Adde *Sil.* 12, 264.

*TRANSACINCUM, i, n. oppidum Pannoniae i
ferioris, cui opponebatur Acincum. *Not. Imp.*
Hodie vocatur *Pest.* *B. A.*

TRANSACTĬO, onis, f. περαίωσις, actus tran
gendi, peractio. *Tert. Anim.* 55. *med.* Cum tra
actione mundi reserabuntur regna coelorum.
Item pactio inter litigantes de re dubia, et lite
certa, neque finita, συμβιβασμός. *Scaev. Ulp.*
Hermog. Dig. 2. *tit.* 15. qui De *transactionibus*
scribitur *l.* 3. 7. etc. Transactionem facere. *Pa*
ib. 50, 16, 230. Transactione composita.
TRANSIGO.

TRANSACTOR, oris, m. διαπράκτωρ, qui tran
git, cujus ministerio ad rei alicujus transaction
utimur. *Cic. Verr.* 2, 2, 28. Qui est rerum huj
modi omnium transactor, et administer.

TRANSACTUS, a, um, part. a *transigo*: δια
πραγμένος, peractus, perfectus, absolutus. [*
rum quantum *Forc.* h. l. notionum exemplorum
ordinem miscuit, quem in melius redactum habes
REDIGO.] *Ter. Ad.* 2, 4. *f.* Transacta re, c
vertam me domum cum obsonio. *Pl. Cas. prol.*
Transacta fabula. *Id. Capt.* 2, 2, 95. Hic om
transactum reddet, si illuc venerit. *Cic. Or.* 2
Transactis jam meis partibus, ad Antonium audi
dum venistis. *Id. Tusc.* 4, 25. Cum jam rebus tra
actis et praeteritis orationes scribimus, num ii
scribimus? *Tac. H.* 2, 38. *f.* Singulis velut icti
transacta bella. ℙ Illud *Ter. Andr.* 1, 5, 13.
cta transacta omnia, *Donat.* proverbiale esse ai
id negotii, de quo nihil supersit ad agendum.
Cic. Cat. 3, 6. *f.* Atque illud, quod faciendum
mum fuit, factum atque transactum est. *Id. F*
14, 4. Si est spes nostri reditus, eam confirmes,
rem adjuves: sin, ut ego metuo, transactum
quoquo modo potes, ad me fac venias. ℙ Est
iam transactione compositus. *Ulp. Dig.* 2, 15
et *Papin. ib.* 17. Transactum negotium. *Ulp.*
38, 17, 1. *f.* Quod ait senatus, Quae judica
transacta, finitave sunt: ita intelligendum, ut tra
acta debeamus accipere scilicet bona fide, ut va
transactio. ℙ Item transfixus, trajectus. *Lu*
9, 824. et 828. Biliscus cuspide Murri transac
ℙ Item transadactus. *Sen. Oep.* 357. Ferrum
ambos tenue transactum pedes. ℙ Item elaps
actus, de tempore. *Nep. Them.* 9. *extr.* Ann
mihi temporis des, quo transacto, etc. *Tac. A*
18. Transacta aetas. *Suet. Cal.* 59. Nulla nox s
aliquo terrore transacta. *Id. Tib.* 11. *f.* Transa
tribuniciae potestatis tempore.

TRANSĀDACTUS, a, um, part. a *transadi*

pul. Met. 8. Ferro sub papillam dexteram trans-
icto.
TRANSĂDĔO, is, a. anom. transabeo, transfigo.
TRANSABEO.
TRANSĂDĪGO, is, a. 3. ita adigere, seu inigere
quid, ut ex altera parte exstet. *Virg. A.* 12,
. et qua fata celerrima, crudum Transadigit co-
s et crates pectoris ensem. *Appul. Met.* 4. Sum-
m gladium suum per medium pectus ictu fortissi-
transadigit. ℙ Transadigere aliquem, trans-
re, trajicere, *διαπειρᾶν*, *Virg. A.* 12, 273. Ho-
unum ad medium, teritur qua sutilis alvo Bal-
s, egregium juvenem, et fulgentibus armis,
nsadigit costas. *Stat. Th.* 5, 125. Quatuor hos
, decus et solatia patris, Transadigam ferro.
10, 140. Haec fatus jaculo Lucam, qui maxi-
s aevi, Transadigit. *Appul. Met.* 9. Injecta lan-
, duorum alterum per pectus medium transadegit.
RANSALPĪBUS, adverbii ritu, trans Alpes.
l. 15, 30. *f.* Petoritum enim est non ex Graeca
idiatum, sed totum transalpibus. *Gronov.* mal-
in, vel *de transalpibus.* Alii ediderunt *transalpi-*
factum. Simile est illud *Flori* 2, 3. Sic de sub-
bus, id est de sub ipsis Italiae faucibus. V. v. sq.
RANSALPĬCUS, a, um, adj. idem ac Transal-
us. *Not. Tir.* p. 144. Transalpes, Transalpicus,
nsalpinus.
RANSALPĪNUS, a, um, adj. qui trans Alpes
Cic. Mur. 41. Transalpina Gallia. *Id. Fam.*
15. Bracatae, et Transalpinae nationes. *Id. Off.*
. Transalpina bella. *Suet. Caes.* 24. Legio una
ransalpinis conscripta. *Cic. in Sen.* 7. Cogna-
materna Transalpini sanguinis.
RANSAUSTRĪNUS, a, um, adj. [*i. q. austri-
] *Capell.* 6. p. 197. de zonis: Altera regio
saustrini halitus desertione contrahitur.
TRANSBĔNĔVENTĀNUS, a, um, adj qui trans
eventum est, urbem Hirpinorum in Italia. *Paul.*
carm. 27, 377. quod illum Transbeneventanis
us advenientem, etc. *F.*]
RANSBĬBO, is, a. 3. idem quod bibo, ut Dare
id transbibendum, ap. *Coel. Aurel. Tard.* 4,
et *ib.* 8. *med.*
TRANSCENDENTĬĂ, ae, f. idem ac transcen-
Aggen. in Front. p. 63. *Goes.* Initalis contro-
iae status transcendit in controversiam, quae
loco tertio: transcendentiam non habet de hoc
us) effectivus, sed dum consummatus fuerit,
itur. *F.*]
RANSCENDO, is, di, a. 3. *ὑπερβαίνω*, ascen-
o transgredior: a *trans* et *scando.* *Lucan.* 4,
audet transcendere vallum Miles. *Caes. B. G.*
. *med.* Fossam transire, et maceriam transcen-
conantur. *Cic. Somn. Scip.* 6. *f.* Transcendere
asum, vel Gangem transnatare. *Liv.* 36, 24.
m per semiruta, partim scalis integros muros
cendere. *Caes. B. C.* 3, 46. Transcendere fos-
et *ib.* 1, 67. *med.* valles maximas ac difficilli-
et *ib.* 58. *f.* in hostium naves. *Just.* 37, 3.
in Bithyniam transcendit; et *Liv.* 28, 42. *med.*
Hasdrubal in Italiam transcendit. *Id.* 3, 8.
iantibus Hernicis, in fines suos transcendisse
s. *Tac. A.* 4, 44. Exercitu flumen transcen-
Prop. 1, 14, 19. limen, *h. e.* domum ingredi.
Petroc. Vit. S. Mart. 1, 241. Nec transcen-
praetenta obstacula muri. [*Ap. *Liv.* h. v.
atur interdum de finium, sive te ea transgres-
, quae ex una regione in alteram ab exercitu
lta 10, 20. Per Vescinos in Campaniam —
cendunt. Porro 28, 31. In Sedetanum agrum
cenderunt.] ℙ Translate. *Liv.* 40, 9. et 11.
scendere ordinem aetatis, naturae, moris Ma-
um, juris gentium, *h. e.* non servare. *Lucr.*
. avarities, et honorûm caeca cupido Quae mi-
homines cogunt transcendere fines Juris. *Quint.*
med. Nemo tam demens fuerit, ut id, quod
simum duxerit se habere, remittat, et ad le-
transcendat, *h. e.* dicendo transeat. [*Cf.
2, 130, 3.] *Jul. Hyg.* ap. *Gell.* 16, 6. *extr.*
inore aetate in majorem transcendisse. *Sen.*
d. 702. Transcendere aliquem aetate, *h. e.* diu-
ivere; et *ib.* ingenio, *h. e.* superare. *Id. Thyest.*
Vota transcendi mea, *h. e.* plus quam optabam
ui. *Tac. A.* 3, 54. Prohibita impune transcen-
h. e. violare. *Sil.* 3, 607. At tu transcendens,
anice, facta tuorum, *h. e.* superans, transiens.
miliaris est haec dicendi ratio Silio. Cf. 4,
et 1, 226.] *Appul. Apol.* Ad testimonium illud
i a suspicionibus Aemiliani transcensurus.
. 9, 44. an (Piso) consulto binos consules,
ratus, transscenderit etc., i. e. omiserit. Si-
atione positum h. v. est ap. *Eund.* 32, 7. tran-
endo media, summa imis continuare.] ℙ Scri-
et *transscendo*, ut *transscribo*, servatis scilicet
ous praepositionis litteris: sic *transsulto, trans-*
, *transsuo.*
ANSCENSUS, a, um, part. a *transcendo*, scan-
trajectus. *Sex. Ruf. Brev.* 6. Transcensis
us, feliciter adversus eos pugnavit.
ANSCENSUS, us, m. actus transcendendi.
ian. 19, 5. *f.* Occurrere multitudini transcensu
um jam propugnacula ipsa prensanti.
ANSCINDO, is, scĭdi, scissum, a. 3. *κατακόπτω*, omnino scindo, conscindo, lacero. *Pl. Pers.* 4, 8, 1. Transcidi loris omneis adveniens domi. ℙ Hoc praeteritum potest etiam duci a *trans*, et *caedo*, quod multis criticis magis placet.

[TRANSCŌLO, as, a. 1. per colum transadigo. *Theod. Prisc.* 4, 1. *in.* Reliquum vinum permiscens cum passo Cretico coque: agitatum transcolas in trullionem. *F.*]

*TRANSCORPŎRO, as, a. 1. *Vet. Interpr. Iren.* 1, 24. *B. A.*

TRANSCRĪBO, is, ipsi, ptum, a. 3. *ἀπογράφω*, ab alio describo, exscribo. *Cic. N. D.* 3, 30. L. Alenus transcripsit tabulas publicas, cum chirographum sexprimorum imitatus est, [*i. e. describere corrumpendi causa, ut *Cluent.* 24.] *Auct. ad Her.* 4, 4. Si vestra manu fabulas aut orationes totas transcripsissetis. *Plin.* 14, 2, 4. *n.* 5. Graecinus, qui alioqui Cornelium Celsum transcripsit. *Id. praef. med.* Transcribere aliquid ad verbum. ℙ De pingentibus: nam *γράφω* et scribere, et pingere est. *Plin.* 25, 2, 4. Pinxere effigies herbarum, atque ita subscripsere effectus. Verum et pictura fallax est, et coloribus tam numerosis, praesertim in aemulatione naturae, multum degenerat transcribentium sors varia. ℙ Interdum significat scribere in coloniam, *h. e.* transferre ex urbe in aliam urbem. *Virg. A.* 5, 750. Transcribunt urbi matres. Ubi *Servius:* Romani moris verbum est. Transcripti enim in colonias deducebantur. *Cic.* et *Liv.* verbo *adscribere* hoc sensu usi sunt, ille *Phil.* 2, 40., hic 31, 49. et 33, 24. ℙ Translate. *Sen. ep.* 4. Cum puerilem animum deposueris, et te in viros philosophia transcripserit. *Sen. alter Thyest.* 13. In quod malum transcribor! ℙ Interdum per scripturam, seu instrumentum rem nostram in alterius dominium transferre. *Proculus Dig.* 19, 5, 12. Ut eos fundos eodem pretio mulier viro transcriberet. *Scaevola ib.* 32, 1, 39. *med.* Agri plagam Publio et Cajo transcribi volo, pretio facto viri boni arbitratu. Hinc translate *Virg. A.* 7, 421. Turne, patiere, tua Dardaniis transcribi sceptra colonis? *h. e.* transferri, tradi. *Ov. Met.* 7, 172. ergo ego cuiquam Posse tuae videor spatium transcribere vitae? *h. e.* annos tibi demere, et parenti tuo addere? ut supra *v.* 168. dixerat. *Id. Ib.* 190. tuasque Aeacus in poenas ingeniosus erit: In te transcribet veterum tormenta virorum. Manibus antiquis causa quietis eris, *h. e.* in te transferet. *Sidon. carm.* 2, 461. Acquisita meo servit tibi Creta Metello: Transcripsi Cilicas, *h. e.* cessi, in tuam ditionem transtuli. *Quint. decl.* 12, 18. Spiritus nostros transcribis, salutem nostram exponis, *h. e.* ea, quae ad vitam tuendam nobis opus sunt, aliis tradis. V. TRANSCRIPTIO. [*Huc pertinent etiam, quas ap. seriores poetas, imprimis autem ap. ecclesiasticos scriptores usurpatas videmus elocutiones istas: *transscribi in malum, in servitutis obsequia, vita pauperum transscribitur in spolia fraudulentorum, transscribi in jus emptoris, cet.* quae omnia et plura laudavit *Gron.* in *Observv. in Eccl.* 16. p. 640. *ed. Fr.*] ℙ *Transcribere nomina*, mutare creditoris nomen, et in alium transferre jus exigendi: vel contra, mutare nomen debitoris, et in se suscipere obligationem solvendi. *Liv.* 35, 7. Cum multis fenebribus legibus constricta avaritia esset, via fraudis inita erat, ut in socios, qui non tenerentur iis legibus, nomina transcriberent. *Cajus Dig.* 16, 1, 13 Si hereditatem emerit, et aes alienum hereditarium in se transcribat. V. TRANSCRIPTICIUS. ℙ *Transcribere milites*, ex uno in alium ordinem transferre. *Val. Max.* 2, 7. *n.* 9. et 15. Turmas equitum, ademptis equis, in funditorum alas transcripsit. ℙ Scribitur et *transscribo*, ut in TRANSCENDO dictum est.

TRANSCRIPTĬO, onis, f. [translatio obligationis in alium, quae fit transcribendo ejus nomen. V. v. praec. *Cajus Institut.* (ed. *Goesch.*) 3. §. 130. A persona in personam transcriptio fit, veluti si id quod mihi Titius debet, tibi id expensum tulero, id est, si Titius te delegaverit mihi. *F.*] ℙ Est etiam translatio criminis in alium, excusatio. *Quint. decl.* 13, 11. Jam privati veneni transcriptio est: *scil.* dives causabatur, se nihil deliquisse, quia in privato suo apes pauperis vicini veneno necasset.

[TRANSCRIPTĬCĬUS, a, um, adj. ad transcriptionem pertinens. *Cajus Institut.* (ed. *Goesch.*) 3. §. 128. Litteris obligatio fit veluti in nominibus transcripticiis: fit autem nomen transcripticium duplici modo. V. TRANSCRIBO. *F.*]

TRANSCRIPTUS, a, um, part. a *transcribo:* descriptus, exscriptus. *Cic. Cluent.* 14. Testamentum in alias tabulas transcriptum signis adulterinis obsignavit. *Plin. H. N. praef. med.* Transcriptus ad verbum. *Gell.* 2, 2. *f.* Posuimus verba Quadrigarii, ex annali ejus sexto transcripta. ℙ Item alienatus, venditus, alteri concessus, ut in TRANSCRIBO dictum est. *Impp. Acad. et Honor. Cod.* 11, 2, 3. Auctores transcripti praedii teneantur obnoxii.

*TRANSCUDĀNI, orum, populi Lusitaniae. *Inscript.* ap. *Grut.* p. 162. *n.* 3. *B. A.*

TRANSCURRO, is, transcurri, et transcucurri, ursum, a. 3. *μετατρέχω*, ultra curro, cursu me aliquo confero. *Pl. Mil.* 2, 6, 43. Cito transcurre curriculo ad nos: post, quando exierit Sceledrus, cito transcurrito ad vos rursum curriculo domum. *Ter. Eun.* 4, 6, 25. Ego hinc transcurro ad forum. *Liv.* 25, 39. Captis propioribus castris in altera transcursum castra ab Romanis est. *Curt.* 4, 13. *med.* Haud dubius sine noxa transcursuros, si nemo se opponeret. *Ter. Hec.* 3, 4, 17. Transcurso in arcem opus est tibi, *h. e.* transcurrendum est. *Virg. A.* 9, 111. ingens Visus ab Aurora coelum transcurrere nimbus. *Lucr.* 4, 192. transcurrere per spatium. *Sil.* 12, 414. per geminum transcurrit tempus arundo. *Suet. Cal.* 24. Cum noctu profugisset ab urbe, transcurrissetque Campaniam, Syracusas petiit. *Ov. Met.* 14, 358. effigiem, nullo cum corpore, falsi Finxit apri, praeterque oculos transcurrere regis Jussit. *Plin.* 2, 26, 25. Fax praeter ora populi meridiano transcucurrit. *Claud. III. cons. Honor.* 208. Bacchi transcurrere metas; (Adde *Petr. Sat.* 136.) et *Gell.* 5, 10. Tempus transcurrit. *Colum.* 3, 10. Reliquas trunci partes humor omnis et alimentum transcurrit, dum ad ultimum perveniat. ℙ De navigantibus. *Caes. B. C.* 1, 58. Remos transcurrentes detergere, si possent, contendebant. *Val. Fl.* 4, 614. limite recto Puppis, et aequali transcurrat carbasus aura. *Id.* 8, 176. redeuntibus aura Gratior, et notae Minyis transcurrere terrae. ℙ Translate. *Cic. Brut.* 81. Dum Cyri, et Alexandri similis esse voluit, qui suum cursum transcurrerant, *h. e.* non per gradus, sed quasi saltibus cursum gloriae confecerant. *Hor. Sat.* 2, 2, 80. Hic tamen ad melius poterit transcurrere quondam; [**Vell.* 2, 1, 1. a virtute descitum, ad vitia transcursum.] et *Auct. ad Her.* 4, 34. Translationem dicunt pudentem esse oportere, ut cum ratione in consimilem rem transeat, ne sine delectu temere et cupide videatur in dissimilem transcurrisse. *Claud. Laud. Stil.* 2, 51. in prolem transcurrit gratia patrum. ℙ Brevi perstringere, cursim dicere, *Sen. Contr.* 1, 2. *med.* Cestius timuit se in narrationem demittere, sed illam transcurrit. *Quint.* 9, 3. *f.* Haec omnia copiosius sunt exsecuti, qui non ut partem operis transcurrerunt, sed proprie libros huic operi dedicaverunt. *Plin.* 34, 8, 19. Distinctis celeberrimorum (*statuariorum*) aetatibus, insignes raptim transcurram. Adde *Quint.* 4, 2. *in.*

TRANSCURSĬO, onis, f. decursus. *Imp. Justin. Cod.* 6, 23, 27. *f.* Testamenta mortuorum per decennii transcursionem evanescere, nullo patimur modo.

[TRANSCURSŌRĬUS, a, um, adj. qui facile transcurritur. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 3, 36. Neque id breve, aut transcursorium fuit. *F.*]

TRANSCURSUS, a, um, part. a *transcurro:* currendo transitus. *Ammian.* 21, 7. *extr.* Euphrate navali ponte transcurso. *Appul. Met.* 9. *in.* Raptim transcursa prima porticu. *Id. Flor. n.* 1. Haec ignorantibus transcursa, *h. e.* non animadversa.

TRANSCURSUS, us, m. *μεταδρομὴ*, actus transcurrendi, transcursio. *Sen. Q. N.* 2, 7. Avibus maximis minimisque per aera transcursus est. *Suet. Aug.* 90. Consternatus per nocturnum iter transcursu fulguris. ℙ [**Vell.* frequenter hac voce utitur ad significandam scripturae suae brevitatem. Cujis generis exempla *Forc.* perperam antecedentibus adscripserat] 2, 55. Admonet promissae brevitatis fides, quanto omnia transcursu dicenda sint; et *ib.* 99. *med.* Illud etiam in hoc transcursu dicendum est; et *ib.* 86. In hoc transcursu tam arctati operis. ℙ In transcursu, obiter, breviter. *Plin.* 18, 13, 34. In transcursu ea (*rapa*) attigere nostri: paulo diligentius Graeci. *Id.* 3, 5, 6. *in.* Breviter atque in transcursu.

TRANSDĀNŬBĬĀNUS et Transdanuvianus, a, um, adj. qui trans Danubium Germaniae fluvium habitat. *Liv.* 40, 58. *f.* Transdanubiana regio. *Inscr.* sub Vespasiano Imp. ap. *Grut.* 453. Plura quam centum mill. ex numero Transdanuvianorum ad praestanda tributa transduxit.

TRANSDITUS. V. TRADITUS.

TRANSDO. V. TRADO.

TRANSDŪCO. V. TRADUCO.

TRANSENNĂ, ae, f. *κιγκλὶς*, opus cancellatum, sive reticulatum, atque, ut Graeci vocant, *δικτυωτὸν*, cancelli ferrei, vel lignei, vel viminei, qui fenestris, aut etiam mercibus oppositi visui pervis sunt. Appellatio ex eo videtur esse, vel quia aspectus transeat, contra quam fit in corpore solido, vel quia perticae, unde transenna fit, se transeant mutuo, ut quae lignis constent transversis. Ita *Voss.* in *Etym.* Sed *Non.* 2, 859. interpretatur fenestram. *Per transennam aspicere* proverbialis locutio est, qua significatur non propius, neque singillatim, sed procul, obiter, et summatim inspicere, tractaque videtur a mercatoribus, qui mercibusquas contrectari nolunt, cancellos objiciunt, ut praetereuntibus procul modo contemplari liceat, nec explicant eas nisi licitatori idoneo. *Cic. Or.* 1, 35. *med.* Similiter nunc petis a Crasso, ut eam copiam ornamentorum suorum, quam constructam uno in loco, quasi per transennam praetereuntes strictim aspeximus, in lucem proferat, et suo quidque loco collocet. Sunt qui putant, locum hunc *Ciceronis* corruptum esse, itaque legi debere, ut verba illa *per transennam* delenda sint, tanquam a librariis per imperitiam intrusa: quorum sententiae, seu potius

conjecturae, quia celeberrimae quaeque *Ciceronis* editiones, et *Non.* 11, 23. repugnant, acquiescere non possumus. ℙ Ceterum haec vox alias quoque habet notiones: nam significat etiam rete ex funiculis cancellatis factum ad struendas avibus insidias. *Pl. Bacch.* 4, 6, 22. Nunc ab transenna hic turdus lumbricum petit: pendebit hodie pulcre, ita intendi tenus, *h. e.* per transennam hic turdus procedit ad capiendum lumbricum, sed irretitus pendebit. ℙ Translate vero ponitur pro insidia, dolo, fallacia. *Id. Rud.* 4, 7, 10. In aetate hominum plurimae fiunt transennae, ubi decipiuntur dolis: atque edepol in eas plerumque esca imponitur, quam siquis avidus poscit escam avariter, decipitur in transenna avaritia sua. *Id. Pers.* 4, 3, 11. Hunc ego hominem hodie in transennam doctis ducam dolis. ℙ Praeterea significat funem extensum, ducta fortasse similitudine a transenna, qua rete significat, quae funibus extensis tendebatur. [*Gloss. Philox.* Βρόχος ἐν ἀφετηρίαις τεταμένος, transenna. *F.*] *Sall. fragm.* ap. *Non. l. c.* Transenna demissum Victoriae simulacrum cum machinato strepitu, coronam capiti imponebat. *Non. l. c.* hunc locum affert, ut suam probet interpretationem, qua dixit, transennam significare fenestram. Plenius hunc eund. loc. *Sallustii* recitat *Macr. Sat.* 2, 9. Praeterea cum sedenti in transenna demissum Victoriae simulacrum, cum machinato strepitu tonitruum, coronam ei imponebat; tum venienti ture, quasi Deo supplicabatur. *Nonius* omittit τὸ *in*, quod et *Servius* facit ad *A.* 5, 488. [Hinc etiam *Isid. Or.* 19, 1. *med.* Transenna dicitur extentus funis. *F.*] Hoc modo commode funis extentus intelligitur, per quem signum illud demitteretur: praesertim cum de Metello sedente in aedibus eorum, qui eum ad coenam invitaverant *Sallustius* loquatur. Si legas *in transenna*, durum videtur de fune intelligere: neque tamen ausim *Nonii* fenestram probare. [*Ammian.* 20, 11. *med.* Afflictabant multo vehementius Persas ictus varii ballistarum, tanquam per transennam a clivis ductilibus decurrentes. *Id.* 25, 6. *med.* Tanquam e transenna simul emissi, spe citius ripas occupavere contrarias. *F.*]

TRANSĔO, is, ivi, et ii, itum, anom. διαβαίνω, ultra eo, trajicio, transgredior, a *trans*, et *eo*, *is*. *Caes. B. G.* 1, 9. *extr.* Sequani ne itinere Helvetios prohibeant: Helvetii ut sine maleficio et injuria transeant. *Id. ib.* 4, 30. Neminem postea belli inferendi causa in Britanniam transiturum confidebant. *Ov. Met.* 4, 69. voces transeunt per rimas. *Virg. A.* 11, 718. pernicibus plantis transit equum cursu; et *Nep. Ann.* 3. Alpes cum exercitu transiit. *Cic. Fin.* 3, 22. Crassus nisi egisset, nunquam Euphratem transire voluisset. *Id. Or.* 42. *f.* Cum studiorum causa mare transissem. *Plin.* 27, 9, 46. In pane devoratur, ne adurat, cum gulam transit. *Cato R. R.* 76. Caseum per cribrum facito transeat. *Plin.* 12, 3, 7. Odor foliorum transit in vestes, una conditus. *Id.* 8, 58, 83. Transire viam; et *Cic. Att.* 9, 3. Domitii filius transiit Formias VIII. Id. currens ad matrem Neapolim; et *Caes. B. G.* 1, 28. *med.* Ne Germani e suis finibus in Helvetiorum fines transirent; et *ib.* 4, 10. Mosa insulam efficit, neque longius in Oceanum transit. *Sall. Jug.* 115. Per media castra palam transire. ℙ Passive. *Caes. B. G.* 5, 18. Flumen pedibus aegre transiri potest; et *ib.* 2, 10. Ubi de flumine transeundo spem fefellisse intellexerunt. (Sic *Hirt. ib.* 8, 27. Flumen erat ponte propter magnitudinem transeundum.) *Id. ib.* 1, 6. Rhodanus nonnullis locis vado transitur. *Hirt. B. Alex.* 36. Cum locus angustus atque impeditus esset transeundus. *Plin.* 29, 4, 27. Ferunt, non transiri ab eo orbitam. *Manil.* 4, 398. Ut veniant gemmae, totus transibitur orbis, *h. e.* transcurretur. ℙ Impersonaliter. *Cic. Fin.* 2, 14. *f.* A dignitate transitum est ad honestatem dictorum atque factorum. ℙ In transeundo. *Varr. L. L.* 9, 1. *f.* Flectitur in transeundo vox. ℙ *Transire ad aliquem*, ire. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 7. Ipsum ad te transire jussi, ex quo omnia cognoscere posses. *Ter. Phorm.* 4, 5, 6. Transi ad uxorem meam; et 5, 7, 28. Transi sodes ad forum. Et omissa praeposit. *Pl. Stich.* 3, 1, 33. Ego per hortum amicam transibo meam. ℙ De transfugis. *Caes. B. C.* 1, 60. Transit etiam cohors Illurgavonensis ad eum. *Nep. Dat.* 6. *med.* Coacti sunt cum eis pugnare, ad quos transierant. *Liv.* 1, 27. Nec manere, nec transire aperte ausus, sensim ad montes succedit. *Cic. Verr.* 2, 1, 15. *med.* Relinquere, deserere, ad adversarios transire. Adde *Caes. B. C.* 3, 60. *extr.* ℙ [*De philosopho. *Suet. Gr.* 18. transiit ad Q. Sextii philosophi sectam.] ℙ *Transire*, transvehi, praetervehi. *Liv.* 10, 46. Pedites equitesque insignes donis transiere ac transvecti sunt. ℙ *Transire* dicitur cibus, qui in stomacho concoquitur et egeritur. *Varr. R. R.* 2, 11. Casei maximi cibi sunt bubuli, et qui difficillime transeant sumpti: secundo ovilli: minimi cibi, et qui facillime dejiciantur, caprini. *Plin.* 11, 37, 79. Insatiabilia animalium, quibus a ventre protinus recto intestino transeunt cibi. *Id.* 23, 1, 22. Vinum tenue et austerum celerius per urinam transit. ℙ Et morbus, qui ab uno in alium transfertur. *Plin.* 30, 5, 14. In dolore praecordiorum si catulus lactens admoveatur, transire in eum morbus dicitur. Adde 28, 10, 42. et 29, 6, 39. ℙ et quae aliunde veniunt. *Plin.* 15, 18, 19. Ficus ad nos ex aliis transire gentibus, Chalcide, Chio. ℙ et quae mutantur. *Ov. Met.* 11, 643. ille in humum, saxumque, undamque, trabemque transit. *Plin.* 9, 41, 65. Et cum confecere conchylia, transire melius in Tyrium putant. *Id.* 25, 9, 57. Initio gustu dulcis, mox in amaritudinem transit. *Id.* 22, 24, 52. Aqua mulsa longa vetustate transit in vinum. *Id.* 11, 37, 55. Oculi hyaenae in mille colores transeunt subinde. *Id.* 37, 6, 23. Transeunte in minium candore. ℙ De tempore. *Cic. Att.* 7, 7. Cum legis dies transierit. *Tibull.* 1, 4, 23. transiit aetas Quam cito! *Sen. Thyest.* 398. cum transierint mei Nullo cum strepitu dies, Plebejus moriar senex. *Afric. Dig.* 7, 1, 37. Quinquennium transiit. *Sen. Troad.* 438. Partes fere nox alma transierat duas. ℙ [*Hinc transfertur ad alias res addita commutationis et mobilitatis notione.] *Id. Thyest.* 509. quidquid irarum fuit, Transierit. [*Tac. H.* 1, 52. precarium ferri imperium et brevi transiturum; 3, 49. fortuna imperii transit.] ℙ Pro transfodere, trajicere. *Sil.* 10, 253. Ilia cornipedis subrecta cuspide transit. ℙ Translate est dicendo gradum facere. *Ov. Met.* 8, 106. Consumptis precibus, violentam transit in iram. *Cic. Inv.* 1, 21. *extr.* Ac de narratione quidem satis dictum videtur, deinceps ad partitionem transeamus. *Plin.* 17, 10, 13. Seminarii curam ante convenit dici, quam transeatur ad alia genera. *Liv.* 45, 37. *f.* Transeatur ad aliam concionem. ℙ Item in dicendo, aut legendo praeterire. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 11. *f.* Quam quisque sententiam dixerit, in commentario est rerum urbanarum: ex quo tu quae digna sunt, selige, multa transi, in primis ludorum explosiones, et funerum. *Plin. ep.* 5, 3. *med.* Neronem enim transeo. *Id. ib.* 8, 21. Alii transeunt quaedam, imputantque quod transeant: ego nihil praetereo. *Id. ib. ep.* 6. Levia haec et transeunda. *Stat. Silv.* 5. *praef.* Ingratus sum, si lacrimas tuas transeo. ℙ *Transire silentio*, praeterire. *Cic. Att.* 2, 19. *med.* Equidem malueram, quod erat susceptum ab illis, silentio transire. ℙ *Hoc me transit*, me praeterit, fugit, latet. *Stat. Th.* 2, 335. nil transit amantes. Sentio: pervigiles acuunt suspiria questus. [*Cf. *Quint. Inst.* 9, 4, 29. transire intentionem: ibique *Spald.*] ℙ Inter deliberandum *transire* dicuntur, qui sententiam suam alio vertunt. *Liv.* 34, 34. Simulando se transire in eorum sententiam, omnes in assensum consilii sui traduxit. *Hirt. B. G.* 8, 53. Senatus frequens in alia omnia transiit. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 13. Transierant illuc, ut ratio ejus esset habenda, qui neque exercitum, neque provincias tradere vellet. V. OMNIS et EO, is. ℙ Pro celeriter percurrere. *Cic. Rosc. Am.* 32. *extr.* Sed in animo est leviter transire, ac tantummodo perstringere unamquamque rem. *Gell.* 9, 4. Eos libros omnes duabus proximis noctibus cursim transeo. ℙ Item exire, excedere. *Cic. Tusc.* 4, 17. *f.* Rutilius transisse videtur modum: quippe qui ob eam causam a vita recesserit. *Id. Verr.* 2, 3, 95. Si semel in judicando finem aequitatis et legis transieritis. *Id. Fam.* 5, 12. *med.* Qui semel verecundiae fines transierit. Adde *Off.* 1, 29. ℙ Item non curare, aut superare. *Cic. Fam.* 9, 1. *f.* Videor sperare debere, si te viderim, et ea quae premant, et ea quae impendeant, me facile transiturum; et *Tac. H.* 2, 59. Vitellius brevi audito quamvis magna transibat, impar curis gravioribus. ℙ Item vincere, anteire. *Quint.* 12, 11. *f.* Verum ut transeundi spes non sit, magna tamen est dignitas subsequendi. *Lucan.* 4, 497. quaecumque per aevum Exhibuit monimenta fides, servataque ferro militiae pietas, transisset nostra juventus. [*V. *Cort.* ad h. l. et ad 6, 437. 8, 353.] *Id.* 2, 564. Non privata cupit, Romana quisquis in urbe Pompejum transire parat. ℙ Item penetrare. *Cic. Acad.* 4, 37. Erit persuasum etiam, solem, lunam, stellas Deos esse, quod quaedam animalis intelligentia per omnia ea permeet et transeat. ℙ *Transire vitam, annos*, et hujusmodi est transigere, agere, ducere. *Sall. Cat.* 1. Ne vitam silentio transeant. Est qui leg. *transigant* contra consensum MSS., teste *Cortio*. [*Hoc verbum restituendum etiam est ap. *Eund. ib.* 2, 8. ubi v. *Kritz.*] *Tac. Agr.* 6. *f.* Ipsum tribunatus annum quiete et otio transit. Sic *Sen. ep.* 90. Pluviis per devexa labentibus, hiemem transiere securi. ℙ *Transiet* pro *transibit* multi leg. ap. *Tibull.* 1, 4, 23. Sic *transéam* pro *transibo* dixit *Trebell. Valer. jun. f.* V. EO, is.

TRANSĔRO et Transsero, is, a. 3. trajicio, transire facio. *Cato R. R.* 133. Calicem pertusum sumito tibi, per eum ramulum transerito.

TRANSERTUS et Transsertus, a, um, part. a *transero*: insitione transmissus. *Stat. Silv.* 2, 1, 101. Vidi ego transertos alieno in robore ramos Altius ire suis.

TRANSĔUNTER, adj. ὑπερβατῶς, in transitu, obiter, breviter. *Ammian.* 28, 1. *med.* Quem, transeunter indiciorum fide discussa, supplicio letali damnavit. *August. C. D.* 15, 23. Quaestio transeunter commemorata.

TRANSFĔRO et Trafero, ers, tuli, latum, anom. μεταφέρω, ex uno in alium locum fero, tran porto, traduco, trajicio. *Plin.* 29, 4, 16. Muste catulos suos, ut auctor est Cicero, quotidie tran fert, mutatque sedem. *Pl. Stich.* 5, 1, 5. Cadu hinc a me huc cum vino transferam. *Catull.* 6 166. Transfer omine cum bono Limen aureolos p des. *Hirt. B. Alex.* 60. *f.* Marcellus castra Baeti transfert: omissa praeposit. quae inest in verb *Liv.* 42, 60. Ut trans Peneum transferret castr *Caes. B. C.* 3, 66. Caesar paulo ultra eum locu castra transtulit; et *ib.* 1, 74. Se statim signa tran laturos confirmant; et *ib.* 60. Signa ex statio transfert; et *ib.* 61. In Celtiberiam bellum tran ferre. *Nep. Arist.* 2. Ut summa imperii a Laceda moniis transferretur ad Athenienses. *Ter. Ad.* 4, 13. Illinc huc transferetur virgo. [*Eadem transd cendi notio est in illo *Cic. Quint.* 3. Tollitur a pra conum consessu Naevius et trans Alpes usque trans *Lucr.* 4, 314. de speculo in speculum transfert imago. *Hor. Od.* 1, 30, 4. Transferre se in aed alicujus. *Liv.* 37, 58. et 39, 32. et 45, 43. Tra ferre in triumpho militaria signa, coronas, auru argentum, *h. e.* palam ferre in pompa triumphi. A leg. *in triumphum.* [*V. *Kreyss.* qui legendum c set in *triumpho.*] *Cic. Phil.* 3, 12. Hortos compi vit, ad se ex his omnia ornamenta transtulit; *Stat. Ach.* 1, 329. Ac sua dilecta cervice moni transfert, *h. e.* in cervicem dilectam filii. ℙ Tr serere. *Varr. R. R.* 1, 39. Semina, quae trans runtur e terra in terram, viviradices; et *ib.* 40. quae de arbore transferas, ea deplantes poti quam defringas. *Colum. Arb.* 20. Ab sicciore et e liore in humidiorem, pinguiorem agrum transfe ℙ Item inserere. *Varr. R. R.* 1, 40. Videndum ex arbore in quam transferatur. Adde *ib.* 41. Translate. *Nep. Ep.* 8. Quibus ille permisit, nem ut causam in se transferrent, suaque opera ctum contenderent, ut legi non obedirent. [*Sa apud priores omittitur ejus mentio, a quo aliq transit ad alterum. V. exempla ap. *Drak.* ad *Epit.* 97. judicia quoque per L. Aurelium Cott praetorem ad equites Romanos translata sunt (s a senatu).] Sic *Cic. Font.* 4. culpam; et *Sext.* crimen in alium. Et absolute eod. sensu *Quint.* 1, 15. Omnia tibi composita et simulata sunt, quam scelus transferretur ingenio. [*Haud raro usurpatur, ut omittatur ejus significatio ad quem vor, potestas, culpa transiit. *Tac. H.* 4, 52. amicos pidinibus aliquando aut erroribus imminui, transfe i. e. abalienari dum in alios transferunt amiciti et cp. 11. civitas — verterat transtuleratque; ille ambiri, coli; 1, 25. suscepere duo manipulares perium populi Romani transferendum, et transt runt; cp. 29. res sine discordia translatas. *Ann* 65. tradito Cotye veniret transferretque invid criminis, i. e. a se amoveret, in alium quasi tr lato crimine; sed quis ille sit ne cogitari quidem est h. l. — Sed non desunt exempla illius brev quentiae etiam apud priores. *Cic. Rhet.* 1, 12. sa transfertur, i. e. a reo in alium. *Quint. Ins* 13, 7. transferri, i. e. ad alium, judicem: ub *Spald.*] Rursus *Id. Decl.* 6, 2. *med.* Animi vitiun utilitatem transferre. *Cic. Brut.* 12. *extr.* Orati aliis destitit scribere, totumque se ad artes con nendas transtulit, *h. e.* se convertit; et *Mur.* 2 Cum te de curriculo petitionis deflexisses, anim que ad accusandum transtulisses. *Id. Or.* 1, *med.* Sed, si placet, sermonem alio transfera *h. e.* convertamus. *Liv.* 3, 68. *f.* Nisi a portis stris moenibusque ad illorum urbem hunc belli rorem transtulero. ℙ Cum dativo. *Ter. He* 2, 94. Animus paulatim elapsus est Bacchidi, a huic transtulit amorem, *h. e.* in hanc. Alii leg. [*Cf. *Ruhnk.* ad h. l.] *Petr. Sat.* 89. *med.* ne auxilio sibi: Uterque fratri transtulit pias vices. Pro differre, rejicere. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8 Causa haec integra in proximum annum transl tur. *Cic. Mil.* 9. Subito reliquit annum suum que in annum proximum transtulit. ℙ Pro apt accommodare. *Cic. Off.* 1, 16. *med.* Quod ab nio positum in una re, transferri in multas po *Id. Acad.* 4, 14. Num illa definitio possit in a rem transferri quamlibet. *Id. Verr.* 2, 2, 51. uno complector crimine omnia, neminem isto p tore senatorem fieri potuisse, nisi qui isti pecu dedisset. Hoc idem transfero in magistratus, c tiones, sacerdotia. ℙ Item transcribere. *Rosc. Com.* 3. Qui tabulas conficiunt, menstruas ne rationes in tabulas transferunt. *Id. Verr.* 2 77. *med.* Litterae lituraeque omnes assimulatae pressae, de tabulis in libros transferuntur. *Id.* 3, 8. *med.* Ut de tuo edicto totidem verbis tr ferrem in meum. ℙ Ex una in aliam linguam tere. *Cic. Att.* 6, 2. *med.* Istum ego locum toti verbis a Dicaearcho transtuli. *Plin.* 18, 3, 5. volumina censeret in linguam Latinam transfere *Quint.* 1, 6. Analogia, quam proxime ex Gr transferentes, proportionem vocaverunt. *Id.* Κατ' ἀντίληψιν Latine ad verbum translatum no venio. ℙ Metaphora et translatione uti, cum men aut verbum, ut ait *Quint.* 8, 6., transf ex eo loco, In quo proprium est, in eum, in

t proprium deest, aut translatum proprio melius . Cic. Or. 3, 37. Utemur verbis, aut iis, quae opria sunt, aut iis, quae transferuntur, et quasi eno in loco collocantur. *Id. Or.* 19. *f.* Intexunt ulas, verba apertius transferunt; et *ib.* 25. In-orum apparet, cum verbum aliquod altius trans-tur, idque in oratione humili: quod idem in alia ceret. Adde *ib.* 27. ℙ *Trafero* quidam leg. ap. cr. 3, 518., item ap. *Cic.*, ut dictum est in TRA-TUS.

TRANSFĪGO et Trafigo, is, ixi, ixum, a. 3. διαπείρω, trajicio, transigo. *Caes. B. G.* 5, 44. Trans-itur scutum Pulfioni, et verutum in balteo defigi-. *Nep. Dat.* 11. Aversum ferro transfixit. *Pl. st.* 2, 1, 11. Qui hastis corpus transfigi solent: ηνισμός. *Mart.* 5, 50. Meque petis stricto me-m transfigere ferro. *Liv.* 21, 8. *f.* Ferrum pedes s longum, ut cum armis transfigere corpus posset. 2, 46. Q. Fabium gladio per pectus transfigit. 22, 6. Consulem lancea transfixit. *Pl. Pers.* 1, 25. Sagitta Cupido cor meum transfixit; et *ib.* Vide, ulmeae catapultae tuum ne transfigant la-, *h. e.* ne virgae tuum latus lacerent. ℙ De *tra-o* V. dicta in TRADITUS.

TRANSFĪGŪRĀBĬLIS, e, adj. qui transfigurari est. *Tert. Car. Chr.* 6. *med.* Angeli in carnem anam transfigurabiles.

TRANSFĪGŪRĀTĬO, onis, f. μεταμόρφωσις, actus nsfigurandi, transformatio. *Plin.* 7, 55, 56. as immortalitatem animae, alias transfiguratio-, alias sensum inferis dando. *Tert. adv. Prax.* Transfiguratio interemptio est pristini. Omne quodcumque transfiguratur in aliud, desinit e quod fuerat, et incipit esse quod non erat.

TRANSFĪGŪRĀTOR, oris, m. qui transfigurat. *t. adv. Marc.* 5, 12. ex 2. *Cor.* 11, 13. Pseudoa-tolos dicit operarios dolosos, transfiguratores , per hypocrisin scilicet. *Vulgata* habet: Pseu-postoli sunt operarii subdoli, transfigurantes in apostolos Christi.

TRANSFĪGŪRĀTUS, a, um, part. a *transfigu-* μεταμορφωθεὶς, transformatus. *Suet. Ner.* 46. urco posteriore corporis parte in simiae speciem nsfiguratus. *Ulp. Dig.* 7, 4, 10. *med.* Proinde rnamentum dissolutum, aut transfiguratum, ex-guit usumfructum. *Suet. Cal.* 22. Aede Castoris Pollucis in vestibulum transfigurata, *h. e.* con-sa, mutata. ℙ Translate. *Sen. ep.* 94. *med.* facienda ac vitanda percepit, nondum sapiens , nisi in ea, quae didicit, animus ejus trans-ratus est.

TRANSFĪGŪRO, as, avi, atum, a. 1. μεταμορ-, figuram et formam muto, in aliam figuram o, transformo. *Suet. Ner.* 28. Puerum in mu-rem naturam transfigurare. *Plin.* 8, 22, 34. nsfigurari in lupum; et 9, 31, 51. Cancrorum us transfigurari in scorpiones. *Id.* 13, 25, 50. tices transfigurantur in pumicem. *Stat. Silv.* 2, 78. Et qui corpora prima transfigurat, *h. e.* dius, qui Metamorphoses cecinit. ℙ Pro mu-simpliciter. *Plin.* 17, 24, 37. *n.* 9. Amygdalae dulcibus transfigurantur in amaras. ℙ Trans-. *Sen. ep.* 6. Intelligo, non emendari me tan-, sed transfigurari. *Quint.* 6, 2. Movere judi-animos, et in eum, quem volumus, habitum nare, et velut transfigurare.

TRANSFIXUS, a, um, part. a *transfigo:* διαπεπαρμένος, trajectus, transfossus, transactus. *Cic.* . 2, 30. Evelli jussit eam, qua erat transfixus, tam. *Caes. B. G.* 1, 25. Scuta uno ictu pilo-transfixa. *Liv.* 2, 6. *f.* Contrario ictu per nam uterque transfixus. *Virg. A.* 1, 48. trans-m pectus. *Lucan.* 7, 528. sonipes transfixus pe-a ferro. *Plin.* 22, 23, 47. Siccantur pendentes gi suilli, junco transfixi. ℙ *Transfixa hasta,* ecta. *Virg. A.* 11, 644. latos huic hasta per os Acta tremit, duplicatque virum transfixa do-. *Lucan.* 9, 138. Ora ducis, quae transfixo limia pilo Vidimus.

TRANSFLŪMĬNĀLIS, e, adj. *Gloss.* πεϱατικοί, nsfluminales. *B. A.*

TRANSFLŬO, is, uxi, uxum, n. 3. μεταῤῥέω, ndo transeo. *Plin.* 11, 38, 91. Sanguinem in u refugere, multisque non transfluere transfos-*Id.* 16, 35, 63. Si vas fiat e ligno hederae, transfluere, ac remanere aquam, si qua fue-mixta. ℙ Translate. *Claud. ep.* 4, 5. Trans-re dies.

TRANSFLŬVĬO, as, n. flumen transgredior. *nmod. Instruct.* 50, 10. Transfluviat hostis, te latebra condat. *F.*]

TRANSFŎDĬO, is, ōdi, ossum, a. 3. διορύττω, είρω, trajicio, transforo, transfigo. *Caes. B.* 7, 82. Galli in scrobes delapsi transfodieban-, *h. e.* se ipsi acutissimis vallis induebant, ut 73. dixerat. *Liv.* 39, 42. *f.* Deinde fugiendi la-transfodisse. *Appul. Flor. n.* 2. *extr.* de aqui-Unde rostro transfodiat, unde unguibus inun-vel agnum, vel leporem. Adde *Just.* 1, 9. *f.*

TRANSFORMĀTĬO, onis, f. μεταμόρφωσις, mu-formae. *August. Trin.* 15, 8. *extr.* Tam opta-transformationis donum.

TRANSFORMĀTUS, a, um, part. a *transformo:* μεταμορφωθεὶς, forma mutatus. *Ov. Met.* 14, 74. Scylla transformata in scopulum.

TRANSFORMIS, e, adj. qui formam mutat. *Ov. Fast.* 1, 373. de Proteo: Ille sua faciem transformis adulterat arte. *Id. Met.* 8, 871. Transformia corpora habere.

TRANSFORMO, as, avi, atum, a. 1. μεταμορφόω, formam alicui muto, transfiguro, verto. *Virg. G.* 4, 441. de Proteo: Omnia transformat sese in miracula rerum; et *A.* 7, 416. Alecto in vultus sese transformat aniles. *Ov. Fast.* 3, 515. gemmasque novem transformat in ignes, *h. e.* in novem stellas. *Id. Met.* 13, 652. nam tactu natarum cuncta mearum In segetem, laticemque meri, baccamque Minervae Transformabantur. ℙ Translate. *Quint.* 1, 2. *f.* Maxima pars eloquentiae constat animo, hunc affici, hunc concipere imagines rerum, et transformari quodammodo ad naturam eorum, de quibus loquimur, necesse est.

TRANSFŎRO, as, a. 1. διατρυπάω, perforo, transfigo, trajicio. *Sen. Ben.* 2, 6. Gladius idem et stringit, et transforat: quam presso venerit articulo, refert.

TRANSFOSSUS, a, um, part. a *transfodio:* διαπεπαρμένος, transfixus. *Plin.* 30, 4, 11. Cochlea acu transfossa. *Tac. A.* 3, 20. *extr.* Quamquam transfosso oculo, adversum os in hostem intendit. *Virg. A.* 9, 543. Confixique suis telis et pectora duro Transfossi ligno. *Val. Fl.* 6, 221. cadit impiger una Inguine transfosso clari Taulantis alumnus.

TRANSFRĒTĀNUS, a, um, adj. transmarinus. *Tert. Apol.* 25. Peregrinos Deos non putem patrium solum, in quo nati, adulti, nobilitati, sepultique sunt, transfretanis dedisse.

TRANSFRĒTĀTĬO, onis, f. *Gell.* 10, 26. Negant, apud idoneum scriptorem reperiri posse pro transfretatione transgressum.

TRANSFRĒTO, as, avi, atum, a. 1. διαπορθμεύω, fretum transeo, transmitto, mare trajicio. *Suet. Caes.* 34. Brundusium consules Pompejusque confugerant, quamprimum transfretaturi. *Gell.* 10, 26. Eos qui fretum transmiserant, quos transfretasse dici solitum est, Sallustius transgressos dixit. *Ammian.* 22, 6. Mandatum est navigiorum magistris, ne quis transfretare auderet Aegyptum. *Id.* 31, 4. Transfretabantur in dies noctesque navibus ratibusque, et cavatis arborum alveis agminatim impositi, *h. e.* trans Danubium vehebantur. ℙ Translate. *Tert. Poen.* 1. Universam vitae conversationem sine gubernaculo rationis transfretantes, *h. e.* totam vitam agentes.

TRANSFŬGA, ae, m. ἀποστάτης, αὐτόμολος, qui in bello fugit, et ad hostes accedit. Quid a *perfuga* distet, ibi dictum est. V. etiam FUGITIVUS. *Paul. Dig.* 49, 15, 19. *med.* Transfuga non is solum accipiendus est, qui aut ad hostes, aut in bello transfugit, sed et qui per induciarum tempus ad eos, cum quibus nulla amicitia est, fide suscepta transfugit. [*Alias hujus vocabuli derivationes habes ap. *Pseudo — Front.* p. 351. *Popm.* p. 542. *Schmits.* p. 123. *Ern. n.* 2407. *Habicht. n.* 728. A quibus longe diversissimam habet *Doederl.* 4, 238. docens: *perfuga* esse ut *perfidus*, *perjurium*, per prave, perdite fugiens explicandum. *Perfugam* enim transire ad hostes eo consilio, ut suos prodat; *transfugam*, ut partes suas relinquat, aut mutet. In voce *perfugae* notari crimen, *transfugae* nomen aut omni morum improbitate carere, aut summum animi inconstantiae tribui. Porro *perfugam* cognatum esse cum *proditore*, eo quidem discrimine ut, cum uterque prave agat, *proditor* ad adversarios non fugiat, *perfuga* fugiat. Eandem cognationis rationem esse vv. *transfuga* et *desertor:* utrique ignaviam esse causam: ac *desertorem* quidem fugientem a loco certaminis refugium quaerere in silvis vel regionibus domesticis: sed *transfugam* tutelae hostium se tradere. Denique *transfuga* et *perfuga* proprie dici de militibus signa relinquentibus: *profugus* ad civem, *fugitivus* ad servos esse referendum.] *Cic. Div.* 1, 44. *f.* Non omnia illum transfugam ausum esse senatui dicere. *Sall. Jug.* 58. Interim transfugas, et alios opportunos, Jugurtha ubi gentium, aut quid agitaret, exploratum misit. ℙ Transfugarum poenas habes in his. *Epit. Liv.* 51. Scipio transfugas et fugitivos bestiis objecit. *Liv.* 30, 43. *extr.* De perfugis gravius, quam de fugitivis consultum: nominis Latini qui erant, securi percussi; Romani in crucem sublati. *Tac. G.* 12. Proditores, et transfugas arboribus suspendunt. *Paul. Dig.* 48, 19, 38. Transfugae ad hostes, vel consiliorum nostrorum renuntiatores, aut vivi exuruntur, aut furca suspenduntur. *Mart. ib.* 8, 3. *extr.* Transfugas licet, ubicumque inventi fuerint, quasi hostes interficere. ℙ Transfertur ad alia. *Lucan.* 8, 335. transfuga mundi, Terrarum totos tractus, coelumque perosus. *Mart.* 14, 131. Si Veneto, prasinove faves, quid coccina sumis? Ne fias ista transfuga sorte, vide. *Hor. Od.* 3, 16, 22. nil cupientium Nudus castra peto, et transfuga divitum Partes linquere gestio. *Plin.* 29, 1, 8. Paucissimi Quiritium medicinam attigere, et ipsi statim ad Graecos transfugae: *scil.* quia Graece, non Latine de ea scripsere. *Stat. Silv.* 1, 2, 203. tumidae sic transfuga Pisae Amnis in externos longe flammatus amores, Flumina demerso trahit intemerata canali, *h. e.* Arethusa. *Plin. ep.* 8, 14. *f.* Secuti sunt quasi transfugam, quem ducem sequebantur. *Claud. in Eutr.* 1, 15. Nilus nostri tentat jam transfuga mundi Se rubro miscere mari. *Tryphon. Dig.* 49, 15, 12. *f.* Transfuga metalli.

TRANSFŬGĬO, is, gi, n. 3. διαφεύγω, signa desero, et ad hostes transeo: de militibus proprie dicitur. *Auct. B. Hisp.* 11. C. Fundanius ex castris adversariorum ad nos transfugit. *Liv.* 34, 25. *extr.* Multi proxima nocte, funibus per murum demissi, ad Romanos transfugerunt. Adde *Nep. Dat.* 6. et *Ag.* 6. Translate. *Cic. Quint.* 30. Ab afflicta amicitia transfugere, atque ad florentem devolare. *Pl. Mil.* 2, 6, 106. Illius oculi, atque aures, atque opinio transfugere ad nos, *h. e.* inserviunt, favent, sunt pro nobis.

TRANSFŬGĬUM, ii, n. ἀπόστασις, αὐτομολία, defectio ad hostes, transitio. *Liv.* 22, 43. Simul, ut, quo longius ab hoste recessisset, transfugia impeditiora levibus ingeniis essent. *Tac. H.* 2, 34. Nihil eorum Vitellianos fallebat, crebris, ut in civili bello, transfugiis. *Prud. adv. Sym.* 2, 503. et creditur istis Numinibus, qui transfugio meruere sacrari? *h. e.* qui alienigenae cum essent, Romam transmigravere, ut ibi colerentur.

TRANSFULGĔO, es, n. 2. translucendo appareo. *Plin.* 37, 7, 28. Commendatio summa sandaresi, quod velut in translucido ignis obtentus, celantesque se transfulgent aureae guttae.

TRANSFŪMO, as, n. 1. fumi modo transeo, exeo. *Stat. Th.* 6, 399. compressae transfumat anhelitus irae. *Sidon. carm.* 23, 331. Equi ad claustra fremunt, repagulisque Incumbunt simul, ac per obseratas Transfumant tabulas.

TRANSFUNCTŌRĬUS, a, um, adj. qui leviter, remisse, et perfunctorie fit. *Tert. adv. Marc.* 1, 27. Transfunctoria praecepta, secura delicta. *Id. adv. Valent.* 6. Transfunctoria expugnatio.

TRANSFUNDO, is, udi, usum, a. 3. μεταχέω, de vase in vas fundo, defundo, diffundo, trajicio, transmitto. *Colum.* 12, 12. Cum saepius aquam in alia vasa transfuderint. *Plin.* 33, 6, 34. Linteo saccant, faecemque abjiciunt, idque quod defluxit, transfundunt. *Id* 36, 26, 66. Arena liquata in alias fornaces transfunditur. *Id.* 37, 9, 47. Asteria inclusam lucem pupillae modo quandam continet, ac transfundit cum inclinatione. *Cels. praef. med.* Sanguis in eas venas transfunditur. *Scrib. Comp.* 122. *med.* Transfunditur cum his, quae sunt in mortario, calice novo. ℙ Translate est transferre, transdere. *Cic. Fam.* 9, 14. *med.* Libentius omnes meas laudes ad te transfuderim. Alii leg. transtulerim, [*quae scribarum est emendatio parum quidem necessaria.] *Id. Phil.* 2, 31. Omnem se amorem abjecisse illinc, atque in hanc transfudisse. *Petr. Sat.* 79. Et transfudimus hinc et hinc labellis Errantes animas. *Lucr.* 8, 770. sed te Cornelia, Magne, Accipiet, nostraque manu transfundet in urnam, *h. e.* ex litore, in quo jaces, transferet, et condet in urnam sepulcri. *Stat. Th.* 5, 633. hoc ne ferens onus illaetabile matris Transfundam gremio? *Claud. IV. cons. Honor.* 49. Nam cum barbaries penitus commota, etc. suas in nos transfunderet Arctos, *h. e.* Arctoos populos in nos immitteret. *Curt.* 8, 8. *med.* Eorum mores in Macedonas transfundo.

TRANSFŪSĬO, onis, f. μεταγγισμὸς, actus transfundendi. *Cels. praef. med.* Ut vera sit illa transfusio: *scil.* sanguinis in arterias. *Plin.* 34, 18, 52. Lavatur in linteis raris aqua coelesti, separaturque terrenum transfusione. ℙ Translate. *Ulp. Dig.* 46, 2, 1. Novatio est prioris debiti in aliam obligationem transfusio atque translatio. ℙ [Idem ac transmigratio. *Cic. fragm. or. pro Scaur.* (ed. *A. Maio*) 10. A Poenis admixto Afrorum genere Sardi non deducti in Sardiniam, atque ibi constituti, sed amandati et repudiati coloni: quare cum integri nihil fuerit in hac gente plena, quam valde eam putamus tot transfusionibus coacuisse? *h. e.* degenerasse, quasi vinum, alio liquido admixto, acorem contraxisse. *F.*]

TRANSFŪSUS, a, um, part. a *transfundo:* μεταγγισθεὶς, in aliud vas fusus. *Plin.* 33, 6, 34. Vas, in quo turbida transfusa sunt. *Cels. praef. med.* Transfuso in arterias sanguine febrem fieri. ℙ Translate est translatus, transditus. *Tac. A.* 4, 52. Non in effigies mutas divinum spiritum transfusum. *Paul. Dig.* 35, 2, 1. *med.* Jam enim transfusum legatum esse, et decem deberi. **Cic. de re publ.* (ed. *A. Maio*) 1, 18. Transfusa latius studia. *B. A.*

TRANSGĔRO, is, a. 3. transfero. *Plin.* 10, 33, 50. Picae ova transgerunt alio. Ita *Hard.* ex MSS., alii *transferunt.*

TRANSGLŪTĬO, is, a. 4. devoro. *Veg. Vet.* 3, 78. Ut sanguinem suum transglutiat. *Marcell. Empir.* 16. *med.* Ita ut succus transglutiatur: et *mox:* Catapotia devoranda, id est transglutienda dato.

TRANSGRĔDĬOR, eris, essus sum, dep. 3. ὑπεϱ-

βαίνω, ultra gradior, transeo. *Cic. Fam.* 3, 8. *med.* Postea quam ego Taurum transgressus sum. *Brut.* ad *Cic. Fam.* 11, 20. Prius ut Alpes transgrederer, quam, etc. *Hirt. B. Afr.* 50. Quae (*loca*) erant transgredienda Caesari, antequam ad eum collem perveniretur. *Tac. A.* 3, 2. Ubi colonias transgrederentur, atrata plebs, etc. Adde quae allata sunt in TRANSGRESSUS. ¶ Dicitur et de iis, qui fluvium aut mare transeunt, quod quidem olim reprehendebant, sed defendit *Gell.* 10, 26. in illo *Sall. fragm.* Transgressos omnes recipit mons, etc. *h. e.* cum transfretassent. *Liv.* 33, 22. Cornelius adjiceret, Bojos adversus se transgredientes Padum. *Tac. A.* 13, 39. *extr.* Si amnem Araxem ponet transgrederentur. *Vell.* 2, 120. Ultra Rhenum cum exercitu transgreditur. Adde *Flor.* 3, 10. *med.* et V. TRANSGRESSUS. ¶ Translate. *Tac. A.* 3, 66. Paulatim ab indecoris ad infesta transgrediebantur. *Id. H.* 4, 66. Transgredior ad vos, seu me ducem, seu militem mavultis; et *ib.* 39. et *Agr.* 7. Transgredi in partes alicujus. *Plin.* 7, 49, 50. Transgredi mensuram, *h. e.* excedere; et *Vell.* 2, 108. Nulla festinatio hujus viri mentionem transgredi debet, *h. e.* praeterire, omittere. *Val. Max.* 4, 2. *in.* Transgrediamur ad egregium humani animi deflexum. Sic 8, 1. de damnat. *n.* 5. Possumus et ad illos brevi diverticulo transgredi, quos, etc.

TRANSGRESSĬO, onis, f. διάβασις, transitio, transitus. *Cic. Pis.* 33 Alpium vallum contra ascensum transgressionemque Gallorum. *Mamert. Pan. Maxim.* 7. Quid majus evenire potuit illa tua in Germaniam transgressione? ¶ Est hoc nomine tropus, Graeca appellatione hyperbaton, qui verborum perturbat ordinem (ut ait *Auct. ad Her.* 4, 32. *f.*) perversione, aut transjectione, ὑπέρβατον. *Cic. Or.* 3, 54. Verborum concinna transgressio. *Quint.* 9, 4. Quaedam vero transgressiones et longae sunt nimis, et interim etiam compositione vitiosae, quae in hoc ipsum petuntur, ut exsultent atque lasciviant, quales illae Maecenatis: Sole et aurora rubent plurima. Inter sacra movit aqua fraxinos. Ne exsequias quidem unus inter miserrimos viderem meas. [*Cf. de hac dicendi forma *Ern. lex. technol. lat. rhet.* p. 401. sq.] ¶ Progressio, quo non oportet. *August. Quaest. in Exod. n.* 108. In peccatis transgressio est. Trangressio vero undenario numero significatur, quoniam transgreditur denarium, hoc est legem: *scil.* decalogum.

TRANSGRESSĪVĀ verba dicuntur a *Diomed.* 1, 336. quae formam propriae declinationis non servant, ut *audeo, es, ausus sum:* et *gaudeo, es, gavisus sum.*

TRANSGRESSOR, oris, m. qui transgreditur. *Arnob.* 7, 215. Ut contempti se vellent de audacibus et transgressoribus vindicare. *Tert. Resurr. carn.* 39. Quia jam transgressor legis videbatur. Adde *Drac. Hexaem.* 2, 352. et *Alcim.* 2, 120. qui *transgressorem* vocant diabolum, quia διάβολος idem significat. *F.*]

TRANSGRESSUS, a, um, part. a *transgredior:* ultra gressus. *Liv.* 40, 53. Consul per invios montes vallesque saltus cum exercitu transgressus. *Id.* 39, 45. Galli Transalpini per saltus ignotae viae in Italiam transgressi. *Plin.* 2, 83, 85. Prata, oleaeque in contrarias sedes transgressae. *Id.* 18, 18, 54. Sol transgressus in Virginem. *Id.* 7, 26, 27. Pompejus transgressus ad solis occasum, *h. e.* ad regiones occidentales. ¶ Passive. *Liv.* 10, 27. Consules transgresso Apennino in agrum Sentinatem pervenerunt. ¶ De iis, qui fluvium aut mare transeunt. *Caes. B. G.* 2, 19. Equites nostri flumen transgressi. *Liv.* 42, 1. In Corsicam transgressus. *Tac. Agr.* 18. Hunc Britanniae statum, media jam aestate transgressus Agricola, invenit; et *A.* 12, 27. Ut eam gentem Rheno transgressam Agrippa in fidem acciperet. ¶ Translate. *Val. Max.* 2, 6. *n.* 8. Quae nonagesimum annum transgressa, etc. Adde *Vell.* 2, 7. *Id. ib.* 75. Augustus transgressus ad Deos. *Val. Max.* 4, 7. *n.* 2. *extr.* Constantis amicitiae exempla sine ulla ejus mentione transgressus; et *Plin.* 7, 25, 25. Caesar dictator signis collatis quinquagies dimicavit, solus M. Marcellum transgressus, qui undequadragies dimicaverat.

TRANSGRESSUS, us, m. διάβασις, transitus, transfretatio. *Sall. fragm.* ap. *Gell.* 10, 26. Nactus obscuram noctem, aestu secundo, furtim, aut celeritate vitare proelium in transgressu conatus est. *Tac. A.* 11, 10. In transgressu amnis.

TRANSJĂCĬO, is, a. 3. idem quod trajicio, ultra jacio. *Solin.* 52. *med.* Indorum nemora in tam proceram sublimantur excelsitatem, ut transjaci ne sagittis quidem possint.

TRANSJECTĬO. V. TRAJECTIO.

TRANSJECTUS. V. TRAJECTUS.

TRANSĬGO, is, egi, actum, a. 3. trans ago, [*spatium aliquod agendo, i. e. proprie: movendo, promovendo percurro, sive alia quacunque ratione absolvo. Atque cum *agere* imprimis dicatur de armentis, pecoribus, quae ducuntur, propelluntur, prodire coguntur, primo loco posuimus exemplum *Sil.* 10, 472. dum rapta volucris Transigeret cursu sonipes certamina campi, i. e. dum spatium, ubi certamen esset, celeri pede transcurreret. ¶ Deinde sequi posse visum est dicendi genus ap. *Pall.* usitatum, quo *transigere* dicitur de pecore abducendo venditionis causa, nostr. *vertreiben.*] *Pall.* 12, 13. *extr.* Trimae educare optime possunt: quod teneriores matres generant, transigendum est. *Id.* 3, 26. Ubi facultas est transigendi, venditis qui subinde nati sunt, etc. ¶ [*Hinc ad tempus refertur, et dicitur *transigere vitam, annos*, et hujusmodi, a spatio, vel campo metaphora deducta. *Noster* praeter *Sall. Cat.* 2., ubi tamen cum *Kritz.* legendum videtur *transiere*, quidquid etiam *Doederl.* 4, 366. de discrimine inter *transigere, peragere* dixerit, laud. ista:] *Suet. Tib.* 7. Adolescentiam omnem per haec fere transegit. *Tac G.* 15. Quoties bella non ineunt, non multum venatibus, plus per otium transigunt. *Sen. ep.* 90. *f.* Placidas transigebant sine suspirio noctes. *Claud. epigr.* 2. patriis aevum transegit in arvis. *Tac. Agr.* 18. Transigere tempus per ostentationem, aut officiorum ambitum. *Suet. Claud.* 12. Sponsalia filiae, natalemque geniti nepotis silentio, ac tantum domestica religione transegit. *Tert. ad nat.* 2, 19. *med.* Pios et insontes amoeno in loco dicimus perpetuitatem transacturos, *h. e.* perpetuo victuros. ¶ [*Unde in universum absolvendi, finem imponendi, perfungendi, rem conficiendi orta significatio, Gr. διατελεῖν, διαπράττεσθαι. In *Forc.* libro haec erant hoc ordine notata.] *Ter. Andr. f.* Intus transigetur, si quid est, quod restet. *Cic. Fam.* 13, 14. Peto a te, ut negotium conficiendum cures, ipse suscipias, transigas. *Liv.* 32, 28. (et 38, 25) Prius de praetoribus transacta res, quae transigi sorte poterat. *Id.* 34, 18. *f.* Nec cogitaret modo, imperaretque quae in rem essent, sed pleraque ipse per se transigeret. *Sall. Jug.* 31. *f.* Reliqua cum Bestia, et Scauro secreta transegit. *Cic. Rosc. Am.* 51. Quae domi gerenda sunt, ea per Caeciliam transiguntur; et *Suet. Aug.* 13. Philippense bellum duplici proelio transegit. *Cic. Div. Verr.* 14. Quid cum coeperit (*Hortensius*) unumquodque transigere, expedire, absolvere? Ubi *Ascon. Transigere* quod manifestum est: *expedire* definiendum: *absolvere* dividendum. An *transigere* est, quod aut confiteri non timeat, aut negatione excludat: *expedire,* quod definitione solvatur: *absolvere*, quod per qualitatem licitum esse monstretur? *Pl. Ps.* 1, 5, 151. Transigere fabulam. Adde *Truc. prol.* 11. ¶ *Transactum est.* V. TRANSACTUS. ¶ Pro controversiam mutuo consensu dirimere, convenire, decidere, pactionem facere. *Ter. Hec.* 3, 5, 61. Postremo inter se transigant ipsi, ut lubet. *Cic. Verr.* 2, 2, 32. *med.* Qui cum reo transigat, post cum accusatore decidat; et *ib.* 3, 54. Quod erat vix HS quadraginta millium, transigunt HS ducentis millibus. *Id. Att.* 4, 16. *f.* Cum privatis non poterat transigi minore pecunia. ¶ Inter *transigere* et *pacisci* hoc interest, quod qui transigit, quasi de re dubia, et lite incerta, neque finita transigit: qui vero paciscitur, donationis causa rem certam et indubitatam liberalitate remittit. Ita *Ulp. Dig.* 2. *tit.* 15. qui De transactionibus est, 1. ¶ Translate. *Tac. Agr.* 34. *f.* Transigite cum expeditionibus, imponite quinquaginta annis magnum diem, *h. e.* expeditiones militares uno proelio, et insigni victoria finite. *Appul. Met.* 8. Inedia denique misera, et incuria squalida, tenebris imis abscondita, cum luce jam transegerat, *h. e.* cum vita jam convenerat, ut eam relinqueret. [*Plura exempla haec sunto: *Tac. G.* 19. Cum spe votoque uxoris semel transigitur. *Quint. Inst.* 7, 1, 44. pulchre fuerit cum materia, tumultu et clamore transactum. — Ceterum notandum, hanc constructionem sequiorum scriptorum, *cum aliqua re transigere*, ortam esse ex priorum dicendi more *transigere* cum aliquo. ¶ Denique *transigere* usurpatur etiam de armis, quae trans aliquam rem jaciuntur; ita ut perforent, transfigant, trajiciant, transadigant. Gr. διαπείρω. Exempla *Forc.* laudaverat ista:] *Sil.* 13, 376. Bellatorem alacer per pectora transigit ensem. *Sen. Oed.* 857. Ferrum per ambos tenue transactum pedes Ligabat artus. *Phaedr.* 3, 10. Gladio pectus transigit. *Tac. A.* 14, 37. *extr.* Se ipsum gladio transegit. *Sil.* 5, 576. tum librat ab aure Intorquens jaculum, et versantem in vulnere sese Transigit. *Val. Fl.* 6, 246. Oebasus laevum per luminis orbem transigitur. *Lucan.* 4, 545. Viscera non unus jamdudum transigit ensis. *Sil.* 5, 473. Transegit juvenem cuspis Sidonia. [*Cf. *Boettich. Lex. Tac* p. 465.]

TRANSJĬCĬO. V. TRAJICIO.

TRANSĬLĬO et Transsilio, is, livi, et lii, et lui, a. 4. ὑπεράλλομαι, μεταπηδάω, ultra salio, saltu transeo. *Plin.* 9, 8, 9. Mugilum velocitas retia transilit. *Pl. Truc.* 2, 1, 38. Illac per hortum transilivit ad nos. *Liv.* 30, 25. Neque poterant transilire armati ex humilioribus in altiorem navem. *Id.* 1, 7. Fama est, ludibrio fratris Remum novos transiluisse muros. *Ov. Fast.* 4, 727. transilui positas ter in ordine flammas. *Flor.* 3, 3. *med.* Rex ipse quaternos senosque equos transilire solitus, vix unum, cum fugeret, ascendit, *h. e.* ex uno in alium equum desultoris modo transultare, ut ait *Liv.* 23, 29. ¶ Translate. *Ov. Pon*
1, 5, 75. Per tantum terrae, tot aquas vix crede
possim, Indicium studii transiluisse mei, *h.*
transisse, et penetrasse. *Auct. B. Hisp.* 19. M
terfamilias de muro se dejecit, et ad nos trans
liit, *h. e.* transfugit. *Plin.* 29, 1, 5. Eadem aeta
Neronis principatu ad Thessalum transilivit, *h.*
ejus aetatis homines, qui aliam medicorum secta
probaverant, Thessalo medico favere, quasi tran
fugae coeperunt. *Id.* 33, 2, 8. Ad ornamenta e
(*usum aureorum anulorum*) etiam servitute libera
transiliunt. *Hor. Od.* 1, 3, 23. si tamen impia
Non tangenda rates transiliunt vada, *h. e.* pra
tervehuntur, permeant, navigant; et *ib.* 18, 7.
quis modici transiliat munera Liberi, *h. e.* tran
grediatur, excedat nimis bibendo. *Plin.* 37, 6, 2
Onyx in gemmam transilit ex lapide Caramania
h. e. nomen onychis marmoris transit ad gemma
quoque significandam. *Cic. Par.* 3, 1. Transili
lineas. V. LINEA. ¶ Pro omittere, praeteri
negligere, silentio transire. *Cic. Or.* 3, 40. Ing
nii specimen est quoddam, transilire ante ped
posita, et alia longe repetita sumere. *Id. Phil.*
33. *extr.* Ne ex multis rebus gestis M. Antonii una
pulcherrimam transiliat oratio, ad Lupercalia
niamus. *Plin. Paneg.* 56. Quid est enim in prin
patu tuo, quod cujusquam praedicatio vel transi
re, vel praetervehi debeat? *Ov. Pont.* 1, 2, 1
Nos quoque praeteritos sine labe peregimus ann
Proxima pars vitae transilienda meae.

TRANSĪLIS, e, adj. qui transit. *Palmes tran
lis*, qui ita productus est, ut in vicinam arbor
transire, et tradux fieri possit. *Plin.* 17, 23,
n. 26. Oneratis (*traducibus*) vetustate melius
nare tempus, ut transilem faciant.

TRANSĬTANS, antis, part. ab inus. *transito,*
Cic. Att. 5, 21. *med.* L. Tullius legatus ceter
abstinens, sed Julia lege transitans, *h. e.* per p
vinciam transiens.

TRANSĬTĬO, onis, f. διάβασις, actus transeun
transitus, trajectus. *Vitr.* 9, 4. *med.* Donicum id
Sol de eo trigono in aliud signum transitionem
cerit. *Ov. Rem. Am.* 615. Dum spectant oculi l
sos, laeduntur et ipsi: Multaque corporibus tra
tione nocent. *Cic. Brut.* 16. Transitiones ad p
bem, *h. e.* a patricio ordine ad plebejum. *Id.*
D. 1, 18. et 37. *f.* et *ib.* 39. Transitio imagin
h. e. fluxus, cum aliae aliis transeuntibus suc
dunt. ¶ Saepe est transfugium, defectio. *I*
28, 15. *f.* Sed transitio sociorum, fuga ut tut
mora videretur, effecit; et *ib.* 16. Itaque transi
nes ad hostem fiebant. *Id.* 27, 20. Exercitus c
transitionibus, tum adverso proelio imminutus.
25, 15. Vocare per colloquia ad transitionem. *J*
1, 5. Medorum transitionem pollicitus. ¶ *Tra*
tio a rhetoribus vocatur, quae, ut ait *Auct.*
Her. 4, 26., ostendit breviter, quid dictum
proponit item brevi, quid sequatur hoc modo.
patriam cujusmodi fuerit, habetis: nunc in pa
tes qualis exstiterit, considerate. *Id.* 1, 9. Tra
itionibus nullis uti. [*Cf. *Ern. lex. technol.*
rhet. p. 402.] ¶ Apud grammaticos est inclin
verbi, aut nominis per casus, aut personas. *V*
L. L. 8, 59. Et in obliquis casibus transitio
in aliquam formulam, qua assumpta, reliqua f
lius possunt videri verba, unde sint declinata.

TRANSĬTĪVUS, a, um, adj. qui transit. Tra
tiva verba, aut nomina dicuntur a grammati
quorum significatio et vis in aliam personam tra
it: et contra Intransitiva, quae non transe
Prisc. 14, 982.

TRANSĬTOR, oris, m. qui transit. *Ammian.*
2. Ut subterraneus serpens foramen subsidens
cultum, assultu subito transitores observans
cessit.

TRANSĬTŌRĬĒ, adv. in transitu, obiter,
functorie. *Hieron. adv. Helv. n.* 13. Transit
dicere. *Id. ep.* 51. *n.* 2. loqui. *August. serm.*
de Temp. considerare.

TRANSĬTŌRĬUS, a, um, adj. transitioni in
viens, pervius. *Boeth. Cons. phil.* 5. *pros.* 6.
hodierna quoque vita non amplius vivitis, q
in illo mobili transitorioque momento. *Lampr. A*
Sev. 28. Statuas imperatoribus in foro Divi Ner
quod transitorium dicitur, locavit. (*Aurel.*
Caesar. 12. de Nerva: Dedicato prius foro, q
appellatur Pervium.) *P. Vict. de reg. Urb.*
Transitorium forum ponit in regione quarta.
ctum est ex eo, quod per illud facilis erat tra
tus in alia loca. *Suet. Ner.* 31. Domum a Pal
Esquilias usque fecit: quam primo transitori
mox incendio absumptam restitutamque, Aur
nominavit: *scil.* quia per eam transitus erat a
latio in Esquilias.

TRANSĬTUS, a, um, part. a *transeo: Liv.*
43. Alpes vix integris vobis ac vigentibus tra
tae. *Just.* 38, 4. *med.* Paene operosius trans
eorum finibus, quam possessis. *Manil.* 2, 367.
terius ductus locus est per transita signa.

TRANSĬTUS, us, m. μετάβασις, locus qua tr
iri potest, et ipsa transitio. *Cic. Tusc.* 5, 20.
Ejus fossae transitum ponticulo ligneo conjun
Hirt. B. G. 8, 20. Flumine impeditum transi

ebat; et *ib.* 13. Proelia, quae ad vada transi-
que fiebant paludis. *Caes. ib.* 6, 6. Erat inter
bienum atque hostem difficili transitu flumen.
n. 6, 28, 32. Inde in montes octo dierum trans-
s. *Id.* 3, 11, 16. Qua in Graeciam brevissimus
nsitus. *Liv.* 28, 1. Cum transitu Hasdrubalis
atae Hispaniae viderentur. *Id.* 21, 20. Dare
nsitum Poeno per agros urbesque suas. *Just.*
13. occupare maturata fuga. *Id.* 15, 4. Trans-
m inde in Indiam fecit; et 29, 4. Prohibere
nsitum; et *Tac. A.* 15, 10. alicujus arcere. *Id.*
4, 19. *med.* Arcere transitu aliquem. *Just.* 1, 8.
hibere aliquem. *Tac. A.* 12, 13. Capta in transi-
urbs Ninos; et *H.* 1, 70. Transitum Alpium pa-
s; et *ib.* 3, 59. Foeda hieme per transitum Apen-
i conflictatus exercitus. *Gell.* 15, 19. Transitus
alienam familiam: *scil.* per arrogationem. *Plin.*
2, 28. Acetum scillinum transitum auditus ape-
Ov. Met. 4, 77. datus est verbis ad amicas
nsitus aures. *Plin.* 22, 24, 51. Aqua mulsa le-
transitum spiritus, *h. e.* asperam arteriam, per
m meat spiritus. *Id.* 11, 36, 43. Mutationes,
in alias figuras transitus, μεταμορφώσεις. ℙ De
nsfugio et transitione ad hostes. *Tac. H.* 1, 76.
lem formido provinciam Narbonensem ad Vitel-
n vertit, facili transitu ad proximos et validio-
. ℙ In pictura *transitus* est, ubi unus color
tur, et alius incipit. *Ov. Met.* 6, 65. de Iride:
quo diversi niteant cum mille colores, Transitus
e tamen spectantia lumina fallit: Usque adeo
d tangit, idem est: tamen ultima distant. *Plin.*
5, 11. Commissuras colorum et transitus appel-
erunt harmogen. *Id.* 37, 2, 8. Circumagentibus
naculis in purpuram candoremque, et tertium ex
que ignescentem, velut per transitum coloris.
HARMOGE. ℙ In dicendo est transitio ab una
perorata ad aliam. *Just.* 42, 2. Sed quoniam in
eniam transitum facimus, origo ejus paulo al-
repetenda est. *Quint.* 9, 2. *med.* Unde etiam
usti transitus fiunt: non quia transitus ipse sit
ema, etc. *Id.* 7, 6. Hinc erit ad alia transitus,
ivisio, num quisquis, etc. ℙ Transitus verbo-
et nominum est eorum declinatio a prima per-
a in reliquas, a recto casu ad obliquos. *Varr.*
L. 8, 62. Ut apparet in meo, neo, veho: ac his
imilia fiunt transitu, meas, nes, vehis; et *ib.*
Sic socer, macer, quod in transitu fiat ab alte-
risyllabum soceri, ab altero bisyllabum macri.
ib. 9, 3. *med.* Similitudo, quae est in transiti-
de casu in casum. ℙ *In transitu*, cursim, ob-
, breviter. *Quint.* 7, 3. *med.* Quae libro quin-
viter in transitu attigeram. *Id.* 6, 2. Affectuum
simplex natura, nec in transitu tractanda.

RANSJŪGĀTUS, a, um, adj. ultra jugum trans-
Mela 2, 2. Athos mons a Xerxe in Grajos
ente perfossus transjugatusque est, factus freto
gabili pervius. Alii leg. *trasnavigatus.*

RANSJUNGO, is, xi, ctum, a. 3. μεταζεύγνυμι,
n quadriga locum veterinis mutare, ut mulam
onariam facere, quae praecedere solita sit, vel
ram, quae sinistra esse solebat. *Ulp. Dig.* 21,
8. *med.* Si mula talis sit, ut transjungi non
it.

RANSLAPSUS, a, um, part. a *trans* et *labor.*
d. in Eutr. 1, 376. rapit coeli per insania cur-
Diva potens, unoque Padum translapsa volatu,
h. e. praetervolans.

RANSLĀTĬCĬE, adv. remisse, leviter, perfun-
ie, negligenter: quasi ut vulgo et passim solet.
Dig. 37, 14, 1. Patronorum querelas adversus
tos praesides audire, et non translaticie exse-
debent. *Mart. ib.* 48, 16, 1. *med.* Praevarica-
n esse eum ostendimus, qui colludit cum reo, et
laticie munere accusandi defungitur. *Papin. ib.*
1, 55. *med.* Sed nec illud translaticie omitten-
est. Omnibus his locis sunt qui leg. *translative.*

RANSLĀTĬCĬUS et Tralaticius, a, um, adj.
rebro ex uno in alium locum transfertur: atque
non nuper inventus, aut novus, sed aliunde
tus, ut ait *Ascon.* ad *Verr.* 2, 1, 44. *extr.*, ubi
In re tam usitata satis est ostendere, omnes
jus ita dixisse, vetus edictum translaticium-
sse. *Id. Att.* 5, 21. *med.* Cum ego in edicto
icio centesimas me observaturum haberem.
3, 18. *f.* Edictum, quo nunc consules, ser-
e consuetudinis causa, tralaticio utuntur. *Suet.*
10. M. Antonius ne publicum quidem et trans-
um jus ulla in re sine pactione gravissimae mer-
impertiens. ℙ Hinc ponitur pro usitato, vul-
recepto, solemni, passim occurrente, vulgo
ato, consueto. [*Nempe *translaticius* proprie
uod a majoribus ad nos translatum est.] *Petr.*
110. Intelligebam, me non tralaticia deformi-
esse insignitum. *Suet. Ner.* 33. *f.* Efferre ali-
raptim translaticio funere. *Phaedr.* 5, 7. Dii
locuti more translaticio: hic antepaenultima in
aticio producitur, licet ea in vocabulis simili-
sinentibus brevis esse soleat. V. NATALICIUS
TURNALICIUS. *Petr. Sat.* 113. Nec Giton
t tralaticia propinatione dignum judicabat; et
4. Aut praeteriens aliquis tralaticia humanitate
bit, *h. e.* tumulum lapidibus operiet. Alii leg.
abit; et *Suet. Ner.* 7. *f.* Patronis non transla-

Tom. IV.

ticias, ut assolet, breves, sed maximas plurimasque postulationes certatim ingerentibus. *Plin. ep.* 9, 37. Translaticia, et quasi publica officia a familiaribus amicis contra ipsorum commodum exigere. Est qui leg. *translativa.* *Gell.* 9, 9. Verba hercle non translaticia, sed cujusdam nativae dulcedinis. ℙ *Translaticium est*, minime novum, usitatum, consuetum. *Cic. Fam.* 3, 8. *med.* Hoc vero, ex quo suspicio nata est, me exquisisse aliquid, in quo te offenderem, traslaticium est. *Plin.* 10, 29, 41. Animalium (*quaedam alicubi*) non nasci, translaticium: invecta emori, mirum. *Id.* 7, 5, 4. Tralaticium in Aegypto est, et octavo mense gigni. Est qui leg. *translativum.* ℙ De scriptione V. in TRADITUS.

TRANSLĀTĬO et Tralatio, onis, f. μεταφορά, actus transferendi, trajectio. *Plin.* 17, 11, 14. Plantas ex seminario transferre in aliud, operose praecipi arbitror, licet translatione folia latiora fieri spondeant; et *Colum.* 3, 10. Etiam feracissimi palmites translationem saepe reformidant. *Varr. R. R.* 1, 41. In aliis translationibus videndum, ut quod transferatur, in cacumen habeat gemmam, *h. e.* insitionibus. *Suet. Ner.* 9. Translatio domicilii. *Cic. Off.* 1, 14. pecuniarum a justis dominis ad alienos non debet liberalis videri. *Id. Verr.* 2, 4, 42. criminis. ℙ Apud rhetores *translatio*, μετάληψις, est cum ad removendum crimen, et declinandum indicium reus aut causam, aut factum in alium transfert, ut ait *Cic. Inv.* 1, 11. De hac multa *Quint.* 3, 6. Hodie vocant *exceptionem declinatoriam.* V. PRAESCRIPTIO. ℙ Item cum verbum in quandam rem transfertur ex alia, quod propter similitudinem recte videtur posse transferri, ut ait *Auct. ad Her.* 4, 34., μεταφορά, ut prata rident, vites gemmant, telum manu fugit. Multa de ea *Cic. Or.* 3, 38. et sqq., item *Quint.* 9, 3. V. METAPHORA. *Cic. l. c.* 41. Verecunda debet esse translatio; et *ib.* 38. *f.* Translationes audaciores. [*Usum hujus vocabuli in disciplina Latinorum rhetorica, quem quadruplicem dicit, doctissime exposuit *Ern.* in *Lex technol. lat. rhet.* p. 403. sq.] ℙ Pro interpretatione ex una in aliam linguam. *Quint.* 1, 4. Quas conjunctiones a plerisque dici scio: sed haec (*convinctio*) ex συνδέσμῳ magis propria translatio videtur. Adde *Hieron. ep.* 99. *n.* 1. ℙ Item pro actu scribendi. *Sidon. ep.* 8, 3. Apollonii Pythagorici vitam dum parere festino, celeriter ejecit in tumultuarium exemplar turbida et praeceps et opica translatio. ℙ Translatio dicitur a grammaticis figura metathesis, qua litterarum ordo mutatur. *Diomed.* 2, 437. et *Donat. de Schematib.* p. 1773. ℙ De *tralatio* V. in TRADITUS.

TRANSLĀTĪVE, adv. V. TRANSLATICIE *f.*

TRANSLĀTĪVUS et Tralativus, a, um, adj. μεταστατικός, qui transfertur, vel transferri potest, aut solet. Constitutio translativa est illa, in qua causa pendet, quia actio non fit iis circumstantiis, quibus facienda est, ac proinde indiget transactionis, et commutationis, e. gr. Utrum populus Romanus, an centumviri de hac re judicare debeant, Utrum cum eo, qui vasa argentea publica de loco privato sustulerit, furti, an peculatus agi oporteat. *Cic. Inv.* 1, 8. At cum causa ex eo pendet, quod non aut is agere videtur, quem oportet, aut non cum eo, quicum oportet, aut non apud quos, quo tempore, qua lege, quo crimine, qua poena oportet; translativa dicitur constitutio, quia actio translationis, et commutationis indigere videtur. *Id. ib.* 2, 19. Cum autem actio translationis, aut commutationis indigere videtur, quod non aut is agit, quem oportet, aut cum eo, quicum oportet, aut apud quos, qua lege, qua poena, quo crimine, quo tempore oportet; constitutio translativa appellatur. ℙ *Translativa quaestio*, aut *causa* ap. *Quint.* 3, 6. eodem fere pertinent. ℙ *Translativus*, usitatus, communis, receptus. V. TRANSLATICIUS.

TRANSLĀTOR, oris, m. qui transfert. *Cic. Verr.* 2, 5, 58. *med.* Verres ille, vetus proditor consulis, translator quaesturae, aversor pecuniae publicae, *h. e.* qui cum esset quaestor aerarius Marianarum partium, pecuniam publicam, Carbonis consulis et exercitus ejus nomine ex aerario sumptam, avertit, et ad Sullam transfugiens transtulit, ut est ap. *Cic.* et *Ascon. Verr.* 2, 1, 4. *med.* ℙ Item interpres. *Hieron. ep.* 57. *n.* 5. Sufficit mihi ipsius translatoris auctoritas, qui etc. *Id.* in *Daniel.* 4, 5. Exceptis Septuaginta translatoribus, qui haec omnia nescio qua ratione praeterierunt. Adde *praef. in Psalt. juxta LXX.*, ubi alii *interpretibus* pro *translatoribus* legunt. ℙ Est etiam qui exscribit. V. *Sidon. l. c.* in COACTIM.

TRANSLĀTUS et Tralatus, a, um, part. a *transfero:* μετακομισθεὶς, in alium locum latus, transvectus. *Nep. Arist.* 3. Pecunia omnis Athenas translata. *Ov. Met.* 13, 868. Cumque suis videor translatam viribus Aetnam Pectore ferre meo. *Plin.* 19, 12, 60. Omnia translata meliora grandioraque fiunt, maxime porri; et 6, 26, 29. Oppidum translatum ab Dario ad montes. *Caes. B. G.* 7, 8. *f.* Cum videat omne ad se bellum translatum. *Hor. Epod.* 15, 23. translatos alio moerebis amores. *Ov. Met.* 15, 419. Deserat ante dies, quam consequar omnia dictis In species translata novas; et *Tac. A.* 15, 26. Legiones in Syriam translatae. *Id. H.* 1, 13. Reipublicae cura frustra a Nerone translata, si apud Othonem relinqueretur, *h. e.* Neroni erepta, et alii transdita. *Inscr.* ap. *Grut.* 662, 8. Isdem corporibus tralatis, *h. e.* cadaveribus in aliud sepulcrum traductis. *Plin.* 18, 7, 12. *n.* 1. Ad verbum translata sententia. *Id.* 30, 10, 27. Stellionis nomen in maledictum translatum; et *Lucan.* 10, 110. Nondum translatos Romana in saecula luxus. *Suet. Ner.* 52. Versus translati, *h. e.* transcripti. ℙ *Translata verba*, quae, ut ait *Cic. Or.* 27., per similitudinem ab alia re, aut suavitatis, aut inopiae causa transferuntur, μεταφορικά. *Cic. ib.* Illustrant orationem, quasi stellae quaedam, tralata verba atque immutata. ℙ *Translatum exordium* est, quod aliud conficit, quam causae genus postulat: ut si quis docilem faciat auditorem, cum benivolentiam causa desiderat: aut si principio utatur, cum insinuationem res postulat. Haec *Cic. Inv.* 1, 18. *med.* ℙ De scriptione V. in TRADITUS.

TRANSLĀTUS et Tralatus, us, m. translatio. De transvectione aut pompa. *Sen. Tranq.* 1. *med.* Praestringit animum apparatus alicujus paedagogii, diligentius, quam in tralatu, vestita et auro culta mancipia. Ita recte leg. *Gronov.*, alii aliter. *Val. Max.* 2, 4. *n.* 6. Translatum antea Poeniceis indutum tunicis, M. Scaurus exquisito genere vestis cultum induxit, *h. e.* ludionum turbam, quae in scena saepius ante spectatorum oculos traducitur, velut in pompa fit.

TRANSLĔGO, is, a. 3. διαγινώσκω, cursim lego, legendo transcurro. *Pl. As.* 4, 1, 5. Age quaeso, mi hercle (*syngraphum*) translege.

[TRANSLŪCĀNUS, a, um, adj. qui trans lucum est. *Inscr.* ap. *Grut.* 201, 7. Municipes et incolae pagi translucani, et pagi suburbani. *F.*]

TRANSLŪCĔO et Traluceo, es, n. 2. lucem transfero, lucendo transeo. *Lucr.* 4, 308. Usque adeo e speculo in speculum traluceat imago. Supra dixerat *ib.* 302. Fit quoque, de speculo in speculum ut tradatur imago. ℙ Item διαφαίνω, lucem transmitto, pelluceo. *Ov. Met.* 4, 354. In liquidis translucet aquis, ut eburnea siquis Signa tegat claro, vel candida lilia vitro. *Plin.* 17, 14, 24. Translucens fissura. *Colum.* 4, 29. *med.* Nisi cortex cortici sic applicetur, ut nullo loco transluceat, nequit coalescere, *h. e.* rimam habeat, qua lux transeat. *Plin.* 6, 17, 20. de serico: Tam longinquo opere petitur, ut in publico matrona transluceat. *Id.* 37, 10, 67. Selenitis ex candido translucet melleo fulgore. *Id.* 36, 26, 67. Vitris in candido translucentibus. *Id.* 37, 10, 63. Gemma nigerrimo colore translucens.

TRANSLŪCĬDUS et Tralucidus, a, um, adj. διάφανος, qui ita lucet, ut visum transmittat, pellucidus. *Plin.* 37, 9, 46. Translucida crystallus. *Id.* 11, 37, 55. *extr.* Membrana vitri modo translucida. *Id.* 37, 5, 18. Smaragdi densi, nec e liquido translucidi; et *ib.* 4, 15. Translucidus color; et *ib.* 10, 57. Gemma candore translucido. ℙ Translate. *Quint. prooem.* 8. *med.* Cultus muliebris et luxuriosus non corpus exornat, sed detegit mentem. Similiter illa translucida et versicolor quorundam elocutio res ipsas effeminat, quae illo verborum habitu vestiuntur. [*Cf. *Ern. lex. technol. lat. rhet.* p. 406.]

TRANSMĀRĪNUS, a, um, adj. ὑπερθαλάσσιος, qui trans mare est, vel petitur. *Pl. Most.* 2, 2, 66. Ego transmarinus hospes sum Diapontius. V. DIAPONTIUS. *Cic. Verr.* 2, 5, 18. Privatim autem nec proficisci quoquam potes, nec arcessere res transmarinas ex iis locis, in quibus tibi habere, mercari nihil licet. *Id. Or.* 3, 33. Quid enim M. Catoni praeter hanc politissimam doctrinam transmarinam, atque adventiciam defuit? *h. e.* praeter jurisprudentiam. Nam Romani petivere leges trans mare per tres legatos a civitatibus Graeciae, ut patet ex historia legum XII. Tabularum. *Quint.* 7, 3. *f.* Transmarina peregrinatio. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 245. Mercator omnis generis mercium transmarinarum.

TRANSMĔĀBĬLIS, e, adj. qui transmeari potest. *Auson. Grat. act.* 35. *extr.* Spatio non transmeabili.

TRANSMĔĀTŌRIUS, a, um, ad transmeandum aptus. *Tert. adv. Valent.* 27. Christus delatus in Virginem transmeatorio potius, quam generatorio more.

TRANSMĔĀTUS, a, um, part. a *transmeo:* transitus, trajectus. *Ammian.* 27, 8. *med.* Transmeato lentius freto. *Appul. Met.* 6. Transmeato limite.

TRANSMĔO et Trameo, as, avi, atum, a. 1. μεταβαίνω, trans, aut ultra meo, transeo, pertranseo, permeo. *Lucr.* 4, 603. Qualia (*foramina*) sunt vitri, species quae trameat omnis. *Tac. A.* 12, 62. Transmeantibus terra marique ducibus, exercitibusque. *Plin.* 33, 5, 26. Quidquid non transmeat (*in cribrando*), repetitur in pila. *Id.* 30, 11, 29. Sole XII. Signa transmeante. *Id.* 10, 29, 41. Larius lacus, ad quem ciconiae non transmeant. ℙ Sunt qui ap. *Lucr.* tum *l. c.* tum 6, 348. pro *trameat* leg. *traviat* eod. sensu. ℙ De scriptione V. in TRADITUS.

TRANSMĬGRĀTĬO, onis, f. *Prud. Hamart.* 448.

Haec illa est Babylon, haec transmigratio nostrae Gentis.

TRANSMIGRO, as, n. 1. μετοικέω, in alium locum migro, domicilii causa alio me transfero, habitationem commuto. *Liv.* 5, 54. Aliam urbem quaerere, quo transmigremus; et *ib.* 53. Transmigrare Vejos. *Suet. Tib.* 15. E Carinis Esquilias in hortos Maecenatianos transmigravit. *Plin.* 16, 32, 59. Arbores exorari, ut vivant, atque transmigrent.

TRANSMISSIO, onis, f. actus transmittendi. De trajectione maris, aut fluminis, διάπλοος. *Cic. Att.* 4, 17. O navigationem amandam! quam mehercule ego valde timebam, recordans superioris tuae transmissionis. *Id. Phil.* 1, 3. Ab urbe ea transmissio in Graeciam laudabatur.

TRANSMISSUS et Tramissus, a, um, part. a *transmitto*: διαπόρθμιμος, ultra missus, trajectus, transvectus: praesertim trans mare, aut flumen. *Liv.* 28, 41. *extr.* Magna classis in Siciliam tramissa. Alii leg. *transmissa*. *Tac. Agr.* 28. Cohors Usipiorum in Britanniam transmissa. *Virg. A.* 3, 403. ubi transmissae steterint trans aequora classes. *Val. Fl.* 1, 463. de Lynceo: possit qui rumpere terras, Et Styga transmisso tacitam deprendere visu. ℙ Item trajectus. *Tac. A.* 12, 13. Transmissus amnis. *Val. Fl.* 2, 623. Exsuperant Pityamque vadis, transmissaque puppi Lampsacus, *h. e.* navis Lampsacum praetervecta est. ℙ Item transadactus. *Sen. Herc. Oet.* 1165. Transmissus ensis per latus. ℙ Item transverse missus, injectus. *Liv.* 1, 26. *f.* Transmissum per viam tigillum. *Suet. Cal.* 22. *f.* Super templum Augusti ponte transmisso, Palatium Capitoliumque conjunxit. ℙ Item transactus, praeteritus. *Lucan.* 7, 212. Attonitique omnes veluti venientia fata, Non transmissa, legent. *Plin. ep.* 8, 11. Incipit (*aeger*) refici, transmissumque discrimen convalescendo metiri. *Stat. Silv.* 1, 4, 124. nemo modum transmissi computet aevi. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 141. Nec tibi sufficiat transmissae gloria vitae. ℙ Et praetermissus. *Tac. A.* 16, 12. Junius mensis transmissus, quia duo Torquati ob scelera interfecti infaustum nomen Junium fecerant. Adde *ib.* 4, 55.

TRANSMISSUS, us, m. διάπλοος, trajectio, transmissio mari, aut flumine. *Caes. B. G.* 5, 13. Hibernia dimidio minor, quam Britannia: sed pari spatio transmissus, atque ex Gallia, est in Britanniam. *Gell.* 10, 26. Maris transitus, transmissusque navibus factus. ℙ Item traditio. *Pacuv.* ap. *Non.* 7, 112. Nunc regnum potitur transmissu patris.

TRANSMITTO et Tramitto, is, isi, issum, a. 3. διαπέμπω, de loco ad locum mitto, ultra mitto. *Pl. Epid.* 1, 2, 52. et 3, 4, 27. Mihi ut illam tramittas: argentum accipias. *Paul. Dig.* 11, 4, 4. Ad officium proconsulis comprehensos fugitivos transmittere. *Tac. A.* 13, 55. Transmittere pecora et armenta in campum: *scil.* pascendi causa. *Flor.* 4, 2. *f.* Primum de Gallia triumphum transmiserat Rhenus, Rhodanus, Oceanus. ℙ Item transfero. *Colum.* 7, 8. *med.* de caseo: Cum transmiserint in formas coactam materiam. *Just.* 36, 4. *extr.* Asia Romanorum facta, cum opibus suis vitia quoque Romam transmisit. *Liv.* 21, 20. Ne in Italiam transmittant Galli bellum. [*Tac. A.* 2, 6. Insula Batavorum — transmittendum ad bellum opportuna.] *Tac. A.* 2, 38. Urgere modestiam senatus: eandem vim in me transmittere. [*Insolentius paulo usurpatur h. l. v. *transmittere* pro adhibere.] ℙ Item tradere. *Sil.* 7, 383. Alloquitur juvenem, cui mos tramittere signa, Et belli summam primasque jubebat habenas. *Plin. ep.* 8, 18. Haec hereditas transmittenda erat filiae fratris. ℙ Cum infinito. *Stat. Silv.* 3, 3, 78. et longo transmittit habere nepoti. Simile est illud *Virg. A.* 9, 362. dat habere nepoti; et *ib.* 5, 263. donat habere viro. ℙ Item transveho, trajicio, trans mare, aut flumen navibus, aut ponte transduco. *Vell.* 2, 51. Mare praesidiis classium sepserat, quo minus Caesar legiones posset transmittere. *Liv.* 28, 5. *f.* Inde classem in Euboeam ad urbem Oreum transmittunt. ℙ *mare*, aut *flumen transmittere*, trajicere, διαπλεῖν. *Liv.* 21, 20. *extr.* Satis constante fama, jam Iberum Poenos transmisisse. *Tac. A.* 15, 7. et *Plin. ep.* 8, 8. Euphratem ponte transmittebat. *Cic. Att.* 16, 6. Duo sinus fuerunt, quos tramitti oportet: utrumque pedibus aequis transmisimus. *Id. N. D.* 2, 49. Grues loca calidiora petentes, maria transmittunt. *Id. Att.* 8, 11. Ante puto transmissurum (*mare*), quam potuerit conveniri. *Sil.* 14, 20. de freto Siculo: Sed spatium, quod dissociat consortia terrae, Latratus fama est, Et matutinos volucrum tramittere cantus. ℙ Saepe hoc sensu absolute adhibetur. *Cic. Att.* 8, 13. Si nactus hic esses Cnaeum nostrum, spes dubia pacis: sin ille ante transmisisset, exitiosi belli metus. *Id. ib.* 16, 7. Cum a Leucopetra (inde enim transmiseram) stadia CCC. processissem, rejectus sum austro vehementi. *Liv.* 25, 31. *f.* Otacilius cum quinqueremibus LXXX. Uticam ab Lilybaeo transmisit. *Id.* 42, 7. Ex Corsica subacta Cicerejus in Sardiniam transmisit. *Id.* 21, 51. Hostes jam transmiserant ad vastandam Italiae oram. *Id.* 30, 24. Centum onerariae naves in Africam transmiserunt. ℙ *Transmittere ad aliquem*, transfugere. *Vell.* 2, 84. Domitius maximo et praecipiti periculo transmisit ad Caesarem. ℙ Est etiam ultra ire, transcurrere. *Lucr.* 2, 326. et *Virg. A.* 4, 154. cervi transmittunt cursu campos. *Stat. Th.* 9, 239. et *Sil.* 4, 347. fluvium transmittere nando. *Id.* 8, 554. tramittere saltu Murales fossas. ℙ Translate *transmittere discrimen* ap. *Plin. ep.* 8, 11. est evadere. ℙ Item superjacio, jaciendo supero, aut transcurro. *Ov. Met.* 4, 708. quantum Balearica torto Funda potest plumbo medii transmittere coeli. *Stat. Th.* 6, 677. transmittere flumina disco. *Plin.* 28, 4, 6. Cum quis tectum, in quo sit gravida, transmiserit lapide, vel missili. ℙ Item transitum do. *Colum.* 12, 50. Cannas diligenter spisse tectas injicito, ita ut ne baccam transmittere queant. *Id.* 1, 6. *f.* Piscinae exstructum pavitumque solum habeant, ne humorem transmittant. *Plin.* 16, 10, 19. Abies folio pinnato densa, ut imbres non transmittat. *Id.* 9, 22, 38. Lacus Benacus Mincium amnem transmittens. *Id.* 13, 12, 24. Charta transmittens litteras liturae metum affert. *Id.* 18, 11, 29. *n.* 3. Cribrum angustissimum, et tantum arenas transmittens. *Id.* 11, 37, 78. Intestini laxitas cibum in inferiora transmittit. *Tac. A.* 13, 15. Primum venenum transmisit exsoluta alvo. *Plin.* 36, 15, 24. *n.* 3. Amplitudinem cavis eam fecisse proditur, ut vehem foeni large onustam transmitteret. *Plin. alter ep.* 8, 8. Flumen navium patiens, quas obvias quoque, et contrario nisu in diversa tendentes, transmittit et praefert: et *ep.* 2, 17. Cryptoporticus patentibus fenestris Favonios accipit transmittitque. *Stat. Th.* 9, 802. sed ferri lumine diro Turbatus sonipes, sese dominumque retorsit In latus, atque avidam transmisit devius hastam. *Sen. ep.* 99. *med.* Acquiescamus his, quae hausimus: si modo non perforato animo hauriebamus, et transmittente quidquid acceperat, *h. e.* obliviscente, non continente. *Liv.* 21, 24. *extr.* Galli capti donis, cum bona pace exercitum per fines suos, praeter Ruscinonem oppidum transmiserunt. *Val. Fl.* 3, 433. ipse recenti Stat tumulo, placida transmittens agmina lauro, *h. e.* ante se ire jubens, et transvehi. ℙ Item trajicio, transfigo. *Sil.* 5, 521. stetit aeris in ora Cuspis, et oppositas vetita est tramittere crates; et 7, 658. transmittit cuspide pectus. ℙ Item transadigo. *Pl. Mil.* 1, 1, 29. Si connisus esses, per corium, per viscera, perque os elephanto brachium transmitteres. *Sen. Thyest.* 1089. trisulco flammeam telo facem Per pectus hoc transmitte. ℙ Translate est mandare, committere. *Cic. Manil.* 14. *extr.* Et quisquam dubitabit, quin huic tantum bellum hoc transmittendum sit? [*Similia sunt ista: *Tac. A.* 4, 41. mox Caesarem, vergente jam senecta, secretoque loci mollitum, munia imperii facilius transmissurum; et *ib.* c. 54. poma — intacta ore servis transmisit: quibus contemtus vel incuriae notionem inesse docet *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 466. Ejusdem generis esse videntur *Plin. Pan.* 7, 5. An senatum populumque Romanum, exercitus, provincias, socios transmissurus uni etc. et 37, 2. ac deinceps proximo cuique transmittenda cepissent. Cf. exempla, quae ab initio posita sunt, *Sil.* 7, 383. et *Plin. ep.* 8, 18. Quibus addi poterat *Virg. A.* 3, 29. Me famulo famulam Heleno transmisit habendam: quem locum *Cort.* laud. ad *Lucan.* 2, 341. docens vv. *tradere* et *transmittere* propria esse in h. re de concessis alii conjugibus.] ℙ Item omittere, negligere. *Tac. A.* 15, 31. Apud nos vis imperii valet, inania transmittuntur. *Id. H.* 4, 31. *extr.* Cum cetera jurisiurandi verba conciperent, Vespasiani nomen haesitantes, aut levi murmure, et plerumque silentio transmittebant. *Id. A.* 13, 39. *f.* Summa dissimulatione transmittere aliquid. *Stat. Th.* 8, 595. leo imbelles vitulos, mollesque juvencos Transmittit: magno furor est in sanguine mergi. ℙ Item praeterire, praetermittere. *Sil.* 7, 162. Haud fas, Bacche, tuos tacitum transmittere honores. *Tac. H.* 4, 9. Eam sententiam modestissimus quisque silentio, deinde oblivio transmisit; et *ib.* 1, 13. Ex rumoribus nihil silentio transmittentium. [*Suet. Cal.* 10. quae ipse pateretur, incredibili dissimulatione transmittens. *Id. Claud.* 11. Ne M. quidem Antonium inhonoratum ac sine grata mentione transmisit. *Id. Vesp.* 15. qui se omnibus edictis sine honore ac mentione ulla transmiserat.] ℙ Item agere, ducere, transigere, cum de tempore sermo est. *Sen. ep.* 19. Vitam per obscurum transmittere. *Stat. Silv.* 4, 2, 12. steriles transmisimus annos: Haec aevi mihi prima dies. *Plin. ep.* 9, 6. Omne hoc tempus inter pugillares et libellos jucundissima quiete transmisi. *Plin. alter* 8, 25, 38. Crocodilus quatuor menses hiemis inedia transmittit in specu. *Stat. Th.* 3, 278. vigiles operi transmittere noctes, *h. e.* in opere transigere. Huc et illa pertinent. *Plin. ep.* 1, 22. Incredibilem febrium ardorem immotus opertusque transmittit; et *ep.* 6, 4. Ecquid denique secessus, voluptates, regionisque abundantiam inoffensa transmitteres. *Cic. Manil.* 1. Omne meum tempus amicorum temporibus transmittendum putavi, [*i. e. tribuendum. Ceterum pertinet hic locus ad eum, quem supra *Forc.* laud., *Cic. Manil.* 14., ubi mandandi, committendi notione positum legitur v. *transmittere*.] ℙ Monent critici, saepissime in MSS. *Livii*, *Silii*, *Statii*, *Ciceronis* etc. *tramitt*... scriptum esse, et paene frequentius quam *transmitt*... V. TRADITUS.

TRANSMONTĀNUS, a, um, adj. ὑπερόρειος, qu... ultra montes habitat. *Liv.* 39, 2. *med.* Subactis ei... Apenninum omnibus, tum transmontanos adortus... *Plin.* 3, 3, 4. Astures divisi in Augustanos et Trans... montanos. [*Inscr.* ap. *Donat.* 298, 2. et *Orell. Col.* ... *Inscr. Lat. n.* 154. Pintajus Pedilici F. Astur Trans... montanus, castello Intercatia. *F.*]

TRANSMOTĪO, onis, f. actus transmovendi. *C*... *pell.* 5, 172. Metathesis est transmotio quaedam... hoc est cum rem a nobis alio transmovemus. Al... leg. *transmutatio*. *Aquila R. de fig. sentent.* p. 1... *Capper.* Metastasim, transmotionem, quidam int... figuras nominant, cum rem a nobis alio transmov... mus. [*Cf. *Ern. lex. technol. lat. rhet.* p. 406. sq.]

TRANSMŌTUS, a, um, part. a *transmoveo*, μ... ταχινηθείς. *Tac. A.* 13, 35. Quippe Syria transm... tae legiones.

TRANSMŎVĔO, es, vi, tum, a. 2. μετακινέ... de loco in alium locum moveo, transfero. *T*... *Eun.* 3, 1, 9. Labore alieno magnam partam gl... riam verbis saepe in se transmovet, *h. e.* sibi a... tribuit.

TRANSMŪTĀTĪO, onis, f. actus transmutan... *Quint.* 1, 5. Duos in uno nomine faciebat barbari... mos Tinca Placentinus, *preculam* pro *pergula* ... cens, et immutatione, cum *c* pro *g* uteretur, ... transmutatione, cum *r* praeponeret *e* antecedenti.

TRANSMŪTO, as, a. 1. μεταλλάττω, idem ... simplex *muto*, vel transfero. *Hor. Od.* 3, 29, ... de Fortuna: Transmutat incertos honores, Nu... mihi, nunc aliis benigna. *Lucr.* 2, 487. transm... tans dextera laevis. Quidam codices habent *tram*... *tans*, quemadmodum etiam *tramitto* pro *transmi*... legitur. V. dicta in TRADITUS.

TRANSNĀTO. V. TRANATO.

TRANSNĀVĬGO et Tranavigo, as, a. 1. διαπλ... ultra navigo. *Front. Strat.* 1, 4. *f.* Angustias m... ris transnavigare. *Sulpic. Sever. Dial.* 1, 1. ... maria transnavigavimus. V. TRANSJUGATUS.

TRANSNO. V. TRANO.

TRANSNŌMĬNĀTĬO, onis, f. a quibusdam ... pellatur figura metonymia: nam μετονυμία ad v... bum transnominatio est. *Beda de trop. S. Scri*... ap. *Pithaeum* p. 348. *Diomed.* 2, 452. et *Donat.* ... *trop.* p. 1776.

TRANSNŌMĬNO, as, a. 1. μετονομάζω, non... commuto. *Suet. Gr.* 18. L. Crassicius, genere T... rentinus, ordinis libertini, cognomine Pasides, n... Pansam se transnominavit. *Id. Dom.* 13. *f.* Septe... brem mensem, et Octobrem ex appellationibus ... Germanicum, Domitianumque transnominavit.

[TRANSNŪBO, is, a. 3. marito repudiato i... nubo. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Ma*... 1, 10. Cum mulier consentiret, ut, deserto Phil... po, (*Pausanias*) ad sese transnuberet. V. NUBO.]

TRANSNŪMĔRO, as, a. 1. ὑπεραριθμέω. *A*... *ad Her.* 4, 50. Tu illo plures mittas oportet, si... die vis transnumerari, *h. e.* numerari pecuniam, ... numeratam transferri.

TRANSPĀDĀNUS, a, um. adj. Ὑπερηρίδα... trans Padum habitans. *Cic. Fam.* 12, 5. *med.* T... clientes Transpadanos etiam mirifice conjunctos c... causa habebamus. *Plin.* 3, 17, 21. Transpada... regio. *Id.* 10, 29, 41. Italia. *Catull.* 39, 13. ... Transpadanus, ut meos quoque attingam. ℙ *Tr*... *padani*, *orum*, absolute, ap. *Plin.* 18, 13, 34. ... regionis Transpadanae incolae.

TRANSPECTUS, us, m. διόρασις, actus trans... ciendi visus. *Lucr.* 4, 272. Janua cum per se tr... spectum praebet apertum.

[TRANSPERTŪSUS, a, um, part. ab inus. *tr*... *pertundo*: transforatus. *Auct. de limit.* p. 302. *G*... Terminus si transpertusus fuerit, cisternam sign... cat, alveum transit, et ipsa aqua viva in arca t... nii est. Adde p. 266. *F.*]

TRANSPĪCĪO et Transspicio, is, exi, ectum, a... διακύπτω, ultra aspicio, prospicio. *Lucr.* 4, ... Quod genus illa foris, quae fere transpiciun... *Lactant. Op. D.* 8. *med.* Per eas igitur membra... sensus ille, qui dicitur mens, ea, quae sunt fo... transpicit.

TRANSPLANTĀTUS, a, um, part. ab inus. *tr*... *planto*: μεταφύτευτος, serendo translatus. *Sedul*... 258. mollesque per hortos Numina sicca rigant: ... rique hac arte videntur Transplantatorum cult... esse Deorum.

TRANSPŌNO, is, sui, situm, a. 3. μετατίθ... transfero, transporto. *Gell.* 4, 5. Illam statu... suaserunt in inferiorem locum transponere. *Id*... 9. Locum istum totum huc ex Pisonis annali tr... posuimus. *Pall.* 10, 13. Brassicam Novembri ... choante transponere, i. e. transerere. ℙ Trans... men, vel mare vehere, trajicere, transmittere. *J*... 23, 3. Victorem exercitum transponere in Itali... *Tac. A.* 2, 8. Classis laevo amne transposuit n... tem dextras in terras iturum; et *Plin. ep.* 10, ... Erit facile per illam brevissimam terram adve... fossa onera transponere in flumen.

[TRANSPORTĀNĔUS, a, um, adj. qui tr... portatur. *Cassiod. Var.* 10, 30. Cutis hujus (...

antis) ulcerosis vallibus exaratur, a qua trans-
rtaneorum nefanda passio nomen accepit, quae
tantam duritiam solidatur, ut putes esse osseam
tem, h. e. eorum qui elephantiasi laborant. F.]
TRANSPORTATIO, onis, f. διακομιδή, transla-
, transvectio. Sen. Cons. ad Helv. 6. extr. Om-
s istae populorum transportationes quid aliud,
am publica exsilia sunt? h. e. migrationes.
TRANSPORTATUS, a, um, part. a transporto:
i trans flumen aut mare trajectus. Liv. 27, 9.
ansportati milites in Siciliam prope magni motus
usa fuere. Mart. 13, 72. Argiva primum sum
nsportata carina.
TRANSPORTO, as, avi, atum, a. 1. μετακο-
ω, transfero, trajicio, transveho. Et de his di-
r, quae navi trans mare, aut flumen transfe-
ntur. Caes. B. G. 5, 1. Naves paulo latiores ad
ra, et ad multitudinem jumentorum transportan-
n. Id. ib. 4, 16. med. Exercitum Rhenum trans-
tare. Id. B. C. 1, 54. Milites his navibus flu-
n transportat; et ib. 2, 23. Curio in Africam
fectus, duas legiones transportabat. Curt. 7, 8.
se ratibus equitem phalangemque transportatu-
esse pronuntiat. Cic. Att. 7, 17. De pueris in
eciam transportandis cogitabam. Id. Pis. 20.
. Macedonia, in quam tantum exercitum trans-
tasses. Adde Liv. 26, 17. et 45, 41., Nep. Milt.
Virg. A. 6, 328. et Mart. 13, 72. Sic Plin.
. 12. f. Danubius duratus glacie ingentia tergo
a transportat. ¶ Item deporto exsilii causa.
t. Aug. 65. f. Agrippam nihilo tractabiliorem,
o in dies amentiorem, in insulam transportavit.
TRANSPOSITIVUS, a, um, adj. qui transponit.
nt. 3, 6. med. Μετάληψις, quam nos varie trans-
vam, transumptivam, transpositivam vocamus.
RANSPOSITUS, a, um, part. a transpono:
slatus. Gell. 12, 1. Arborem in locum alium
spositam videas.
TRANSPUNGO, is, a. 3. punctim transfodio.
. Aurel. Tard. 3, 4. med. Ut etiam ipsum quo-
lienem igneo cautere transpungendum probet. F.]
RANSRHENANUS, a, um, adj. qui trans Rhe-
incolit. Caes. B. G. 5, 2. extr. Germanosque
nsrhenanos sollicitare dicebantur. Adde ib. 4,
Plin. 19, 1, 2. Transrhenani hostes, h. e.
avi.
RANSSERTUS. V. TRANSERTUS.
RANSTHEBAITANI Milites, qui ultra Thebai-
tendebant praesidii causa. Treb. Gall. 4., ubi
aliter leg.
RANSTIBERINUS, a, um, adj. Ὑπερτιβερινός,
s Tiberim incolens. Mart. 1, 42. Hoc, quod
nstiberinus ambulator.
RANSTIGRITANUS, a, um, adj. trans Tigrim
eniae fluvium situs. Sex. Ruf. Brev. 25. Trans-
tanae regiones. Ammian. 18, 9. gentes. Adde
6. f. et 22, 7.
RANSTILLUM, i, n. parvum transtrum, tigil-
Vitr. 5, 12. Deinde inter eas (arcas) ex trans-
inferior pars sub aqua exaequanda et purgan-
h. e. ex parvis trabibus in imo arcarum positis.
RANSTINEO, es, a. 2. Pl. Mil. 2, 5, 58. Ni-
beat, quod commeatus transtinet trans parietem,
commeatus seu transitus trans parietem patet:
s nobis pervius est. [*V. Lindem. ad h. l.]
RANSTRUM, i, n. sedile remigum in navibus,
σκάφης, καταζύγωμα πλοίων. Est a transeo, per
open, quasi transitrum. Vel ita dicitur quasi
sversim stratum. Festus: Transtra et tabulae
m dicuntur et tigna, quae ex pariete in parie-
porriguntur. Virg. A. 5, 663. furit immissis
anus habenis Transtra per et remos, et pictas
e puppes. Ov. Met. 14, 534. et incurvae fuma-
transtra carinae. Virg. A. 4, 573. considite
tris, Solvite vela citi. Pers. 5, 147. Tu mare
ilias? tibi torta cannabe fulto Coena sit in tran-
Epit. Liv. 89. In se mucrone verso, ad tran-
navis obnixus corporis pondere, incubuit. ¶
stra etiam in aedificiis sunt ligna transversa,
ex pariete in parietem porriguntur, ut ex Fe-
ictum est. Vitruv. in tectis locat, 2, 1. et 4,
5, 1. f., et significat tigna illa, quae ad li-
m in summitate parietum collocantur, eosque
unt et continent: his autem impositi canterii
gium faciunt, et tectum sustinent. ¶ Item
cumque tigna in plano transversim posita. Id.
1. de testudine militari: Ita supra transtrorum
tiem, quae supra basim fuerat, postes erant
i, etc. Plin. 34, 12, 32. de atram. sutor. fa-
o: Decoquitur, et in piscinas ligneas funditur.
bilibus super has transtris dependent restes la-
extentae, etc.
RANSVADATUS, a, um, adj. ab inus. trans-
Hieron. ep. 14. n. 10. Expandenda vela sunt
s, et quaestionum scopulis transvadatis, epi-
celeuma cantandum est. F.]
ANSVARICO, as, a. 1. divarico, pedes et cru-
storqueo. Veg. Vet. 3, 60. Jumentum cum
lare coeperit, prioribus pedibus transvaricat.
Tir. p. 132. Varicat, praevaricat, transvaricat.
ANSVECTIO et Travectio, onis, f. διακόμισις,
transvehendi, transportatio. Cic. Tusc. 1, 5.
quaeso, num te illa terrent, triceps apud Inferos Cerberus, Cocyti fremitus, transvectio Acherontis, mento summam aquam attingens siti enectus Tantalus? Plin. Pan. 51. Immanium transvectione saxorum Urbis tecta quatiuntur. ¶ Transvectio item dicebatur recensio, seu recognitio, cum equites solemniter recensebantur, et ante oculos censorum, vel principis equis praetervehebantur. Transvectionem equitis habes in nummo gentis Liciniae ap. Morell. Fam. R. tab. 1. n. 7. ap. Spanhem. Diss. numism. T. 2. p. 101. Fiebat autem hoc maxime modo. Idibus Quinctilib. ex instituto Q. Fabii, ut refert Liv. 9, 46., Val. Max. 2, 2. f. Plin. 15, 4, 5. et Aurel. Vict. Vir. illustr. 32., equites trabeati equis insidentes, corona ornati oleaginea, ab Honoris, sive Martis templo in Capitolium transvehebantur. Si sine culpa essent, abibant; sin aliter, sistebant, et equum vendere jubebantur. Suet. Aug. 38. Equitum turmas frequenter recognovit, post longam intercapedinem reducto more transvectionis. V. TRANSVEHO. ¶ In MSS. codicib. multis legitur travectio.

[TRANSVECTO, as, a. 1. frequent. idem fere ac transveho. Jul. Valer. res gest. Alex. M. (ed. A. Maio) 2, 37. Denique corpori regio transvectando cum bajulos quosque nobilissimos suorum atque indigenas esse jussisset. F.]

TRANSVECTUS. V. v. sq.

TRANSVEHO et Traveho, is, exi, ectum, a. 3. διακομίζω, ultra veho, transfero, transduco, transmitto: praesertim cum de iis sermo est, qui mari aut flumine transmittunt. Caes. B. C. 3, 29. extr. Nuntios ad eum mittit, quid militum transvexisset. Liv. 21, 47. med. Ut jam Hispanos omnes inflati transvexerint utres. Sen. Herc. Oet. 1964. Non puppis umbras furva transvexit meas. Sil. 4, 488. Et medio abruptus fluitabat in amne solutis Pons vinclis, qui Dardanium transvexerat agmen; et ib. 494. Flumineam texit, qua transvehat agmina, classem. Suet. Caes. 58. Neque exercitum in Britanniam transvexit, nisi, etc. Plin. 4, 4, 5. Magnitudo navium plaustris transvehi prohibet. Id. ib. 12, 24. Bosphorus Thracius, qua Darius copias ponte transvexit. Id. 3, 18, 22. Navem Argo humeris transvectam Alpes, diligentiores tradunt. Ulp. Dig. 47, 13, 3. Qui corpus defuncti in itinere per vicos aut oppidum transvexerunt. ¶ De iis, quae in triumphi pompa transferuntur. Flor. 2, 12. Primus dies signa tabulasque, sequens arma pecuniasque transvexit. Liv. 39, 7. Arma spoliaque multa Gallica carpentis transvecta. ¶ Pro transire, tranare. Varr. R. R. 2, 7. Equi boni futuri signa sunt, si cum flumen travehundum est, gregi in primis praegrediatur, etc. Alii leg. trajiciendum. ¶ Item transfigere, trajicere. Cels. 7, 7. n. 8. Acus immittenda est, ut tertiam partem palpebrae transvehat. Alii rectius leg. transuat. ¶ Hujus verbi usus frequentior est in passivo, prima, quam posuimus, significatione: et quidem fere in praeterito. Cic. vertens Homeri locum Fin. 5, 18. Nam nemo haec unquam est transvectus caerula cursu. Sall. Jug. 21. Medi, Persae navibus in Africam transvecti, proximos nostro mari locos occupavere; et 30. f. Legiones ex Sicilia in Africam transvectae. Liv. 32, 16. Cum duabus quinqueremibus Corcyram transvectus. Sen. Herc. Fur. 889. Transvectus vada Tartari, Pacatis redit Inferis. Claud. Laud. Seren. 22. surdoque carina Remige Sirenum cantus transvecta tenaces. ¶ Translate. Tac. H. 2, 76. Abiit jam, et transvectum est tempus, quo, etc. [*Id. Agr. 18. transvecta aetas. Ita nemo praeter Tacitum locutus esse videtur, sed apposite Walch. contulit Hor. Sat. 2, 2, 82. sive diem festum rediens advexerit annus.] ¶ De volante Claud. Laud. Stil. 2, 272. Transvehitur Tuscos, Apenninusque volatu Stringitur. ¶ De iis, qui equo feruntur. Tac. Agr. 37. Transvectae praecepto ducis a fronte pugnantium alae, aversam hostium aciem invasere. Id. A. 12, 41. Et ludicro Circensium Britannicus in praetexta, Nero triumphalium veste transvecti sunt. ¶ Transvehi dicebantur equites R., cum solemniter recensebantur, ut in TRANSVECTIO dictum est. Suet. Aug. 38. Neque detrahi quemquam in transvehendo ab accusatore passus est. Ulp. Dig. 2, 4, 2. §. 4. Vocari in jus non potest, qui equo publico in causa publica transvehatur. Liv. 9, 46. Ab eodem Q. Fabio Maximo institutum dicitur, ut equites Idib. Quinctilib. transveherentur. Adde Val. Max. 2, 2. f. [Inscr. ap. Grut. 1026, 4. D. M. Sex. Gavii Sex. F. Proculi Vix. An. XVI. equo publico transvectus est. F.]

TRANSVENA, ae, m. hospes, qui ex longinqua regione transiens ad nos pervenit. Tert. Spect. 5. Traditur, Lydos ex Asia transvenas in Etruria consedisse. Id. carm. de Sodom. 81. Transvena Loth aderat, sapiens, justique colonus.

TRANSVENDO, is, a. 3. vendendo transfero. Inscr. ap. Grut. 801, 5. Neque ulli licebit locationis causa in annis centum quandoque transvendere.

TRANSVENIO, is, n. 4. ex aliquo loco transeundo advenio. Tert. Anim. 23. f. Anima inde (h. e. a Deo) transvenit.

TRANSVERBERATUS, a, um, part. a transverbero. Liv. 38, 22. f. Transverberatis scutis quidam intra se conserti haerebant. Tac. H. 1, 42. Transverberatus in utrumque latus.

TRANSVERBERO, as, a. 1. διελαύνω, transfigo, trajicio. Cic. Fam. 7, 1. med. Aut praeclara bestia venabulo transverberatur. Virg. A. 11, 667. cujus apertum Adversi longa transverberat abiete pectus. Id. ib. 10, 336. hasta volans clypei transverberat aera. Appul. de Deo Socrat. Aves aera volitando transverberant.

TRANSVERSARIUS, a, um, adj. ἐπικάρσιος, transverse positus. Caes. B. C. 2, 15. Pilae interponuntur, transversaria ligna injiciuntur, quae firmamento esse possint. Vitr. 10, 11. f. Tigna collocantur, in capitibus utraque parte habentia transversaria confixa. Adde 8, 6.

TRANSVERSE et

TRANSVERSIM, adv. ἐγκαρσίως, in transversum, oblique. Vitr. 9, 9. med. In columella horae ex analemmatis transverse describantur. Cels. 5, 26. n. 24. Fascia transverse comprehendere oras debet. Tert. Bapt. 8. Manibus ita transversim obliquatis, ut, etc.

*TRANSVERSIO, onis, f. Formarum transversiones appellavit Ovidii Metamorphoses Vetus Auctor ap. Barth. ad Stat. Th. 1. p. 118. B. A.

*TRANSVERSO, as, a. 1. Farinas transversare, i. e. transversim inspergere, dixit Sept. Serenus sec. Barth. l. c. in Transversio, p. 117. B. A.

TRANSVERSUS et Traversus, a, um, part. a transverto: πλάγιος, ἐπικάρσιος, obliquus. Linea transversa est, quae rectam decussat: ut si v. g. recta sit ab Ortu in Occasum, transversa dicetur, quae a Septentrione in Meridiem protensa eandem secabit. Caes. B. G. 2, 8. Ab utroque latere collis transversam fossam obduxit. Cic. Verr. 2, 4, 53. Ceterae urbis partes una via lata perpetua, multisque transversis divisae. Id. Or. 3, 33. Transverso foro ambulare. Liv. 2, 39. Inde in Latinam viam transversis tramitibus transgressus Satricum ademit. Id. 22, 12. Per agrum Sabinum Tibur venit, inde Praeneste, ac transversis limitibus in viam Latinam est egressus. Hor. A. P. 446. versibus incomptis allinet atrum Transverso calamo signum. Colum. 2, 4. f. In arando maxime est observandum, semper ut transversus mons sulcetur. Id. 7, 10. Febricitantium signa sunt, cum obstipae sues transversa capita ferunt. Plin. 9, 15, 21. Mugiles tam praecipuae velocitatis, ut transversa navigia interim superjactent. Id. 17, 18, 29. Taleae ne plus quatuor digitos transversos emineant; et 11, 37, 54. Oculi contuitu multiformes, truces, torvi, graves, transversi, limi, etc. ¶ Stricte si loquamur, differunt transversa et obliqua: illa sunt, quae dum secant, angulos rectos faciunt, haec obliquos. Plin. 53, 9, 45. Plurimum refert, concava sint (specula), an elata; transversa, an obliqua; supina, an recta. [*Adde quod Doederl. 4, 362. haec docet: differre obliquus a transversus ut nostr. schief, schräg et quer, semperque aliquid vituperationis involvere.] ¶ Ex transverso, de transverso, in transversum, per transversum adverbii more pro transverse ponuntur, ἐξεστραμμένως. Pl. Ps. 4, 1, 45. Ex transverso cedit, quasi cancer solet. Cic. Att. 15, 4. f. Ecce autem de traverso L. Caesar, ut veniam ad se, rogat. Auct. ad Her. 4, 10. Ecce ibi iste de transverso, heus, inquit, etc. Plin. 4, 12, 26. Paeninsula ad formam gladii in transversum porrecta. Id. 16, 42, 81. Pondus sustinere validae abies, larix, etiam in transversum positae. Id. 18, 20, 49. n. 3. Aratione per transversum iterata. Id. 37, 9, 37. Gemma per transversum linea alba praecingitur. ¶ Transversum, et transversa, neutr. plur. absolute, idem ac transverse. Front. de limit. p. 43. Goes. Collectus pluvialis aquae transversum secans, finem alterius fundi influit. Virg. A. 5, 19. Mutati (venti) transversa fremunt. Id. Ecl. 3, 8. transversa tuentibus hircis, h. e. transversis oculis aspicientibus, et invidentibus. Adde Val. Fl. 2, 154. et Stat. Th. 1, 348. V. LIMUS, a, um. ¶ Ex transverso, ex inopinato, praeter opinionem, casu. Petr. fragm. Trag. 55. Burm. Quod non exspectes, ex transverso fit. Scrib. Comp. 231. Haec calamitas ex transverso accidit. ¶ Transversus, translate. Cic. Brut. 97. Cujus in adolescentiam, per medias laudes quasi quadrigis vehentem, transversa incurrit misera fortuna reipublicae, h. e. adversa, et quae cursum laudis intersisteret. Sen. ep. 8. Ne resistere quidem licet, cum coepit transversos agere felicitas, h. e. animum a recta via virtutis deflectere. Plin. 9, 17, 31. Quae reputatio aufert transversum animum ad contemplationem eorum, qui, etc. h. e. ab hac instituta de piscibus disputatione declinare facit. Sic 28, 1, 1. Dictae erant omnium rerum naturae, inter coelum ac terram nascentium, restabantque quae ex ipsa tellure fodiuntur, si non herbarum ac fruticum tractata remedia auferrent transversos. ¶ Transversum digitum, aut unguem discedere, proverbialis hyperbole, h. e. minimo spatio. Pl. Aul. 1, 1, 17. Si tu hercle ex istoc loco digitum transversum aut unguem latum excesseris. Cic. Acad. 4, 18. med. Ab hac regula mihi non licet transversum, ut ajunt, digitum discedere. Id. Att. 13, 20. In omni vita sua quemque a recta conscientia traversum unguem

non oportet discedere. ℙ De scriptione diximus in TRADITUS.

TRANSVERTO, is, a. 3. transmuto, converto. *Appul. Apol.* Quis credat effici potuisse, ut quae defensio fuerat, eadem, manentibus iisdem litteris, in accusationem transverteretur? *Firm. Math.* 6, 15. Mentis levitate instabiles faciet ista conjunctio, eorumque consilia hac atque illac varia cogitatione transvertet, ne animus eorum aliquando unius consilii ratione utatur. ℙ Item averto. *Arnob.* 7, 219. Inhonestas famas adjungitis Diis vestris, si eos aliter negatis praestare quae bona sunt, atque inimica transvertere, nisi prius empti capellarum fuerint atque ovium sanguine. *Tert. Praescr.* 37. Qua licentia, Valentine, fortes meos transvertis?

[TRANSVĬŎLĀTUS, a, um, part. a *transviolo. Not. Tir.* p. 88. Violat, transviolat; violatus, transviolatus. *F.*]

[TRANSVĬŎLENTUS, a, um, adj. plus quam violentus. *Not. Tir.* p. 88. violentus, transviolentus. *F.*]

[TRANSVĬŎLO, as, a. 1. V. TRANSVIOLATUS. *F.*]

[TRANSULMĀNUS, a, um. V. ULMANUS. *F.*]

TRANSULTO et Transsulto, as, n. 1. μεταπηδάω, ὑπεράλλομαι, transilio: ex *trans*, et *salto*. *Liv.* 23, 29. Sed quibus desultorum in modum binos trahentibus equos inter acerrimam saepe pugnam in recentem equum ex fesso armatis transultare mos erat.

TRANSŪMO et Transsumo, is, umpsi, umptum, a. 3 μεταλαμβάνω, ex alio sumo. *Stat. Th.* 3, 292. hastam laeva transsumit, et alto, Haud mora, desiluit curru. *Id. ib.* 2, 242. mutatosque velint transsumere cultus. ℙ De ratione scribendi. V. TRANSCENDO.

TRANSUMPTĬO, onis, f. figura rhetorica, Graece μετάληψις, quae ex alio in aliud veluti viam praestat. *Quint.* 8, 6. V. METALEPSIS.

TRANSUMPTĪVUS, a, um, adj. qui transumit. *Quint.* 3, 6. cujus verba V. in TRANSPOSITIVUS.

TRANSŬO et Transsuo, is, ui, utum, a. 3. διαῤῥάπτω, suendo transeo, acu trajicio. *Cels.* 7, 7. *n.* 8. Acu transui juxta pilos exteriorem partem palpebrae oportere; et *n.* 11. Ad ipsas radices per medium transuere acu duo lina ducente. *Colum.* 6, 4. Media pars subula transuitur. *Sen. Phoen.* 254. de Oed.: Calidoque teneros transuit ferro pedes, Et in alta nemora pabulum misit feris. ℙ De scriptione V. TRANSCENDO.

TRANSVŎLĬTO, as, n. 1. idem quod transvolo. *Lucr.* 1, 355. Inter septa meant voces, et claustra domorum Transvolitant.

TRANSVŎLO et Travolo, as, avi, atum, a. 1. διαπέτομαι, volando transeo, transcurro. *Plin.* 10, 29, 41. Perdices non transvolant Boeotiae fines in Attica; et *ib.* 23, 30. Grues Pontum transvolaturae. *Sen. Hipp.* 1233. Vultur relicto transvolet Tityo ferus. *Plin.* 9, 8, 7. Delphini tanta vi exsiliunt, ut plerumque vela navium transvolent. ℙ Celeriter transcurro more volantis. *Asin. Poll.* ad *Cic. Fam.* 10, 31. *med.* Si cetera transissem, num etiam Alpes poteram transvolare, quae praesidio illius tenentur? *Liv.* 3, 63. Eques se ad equos recipit: transvolat inde in partem alteram, suis victoriae nuntius. *Plin.* 5, 9, 10. Nilus insulas ita innumeras spargit, quasdamque tam vastae magnitudinis, ut quamquam rapida celeritate, tamen dierum quinque cursu non breviore transvolet. *Id.* 7, 12, 10. Cogitatio animum subito transvolans, *h. e.* praeteriens. *Auct. ad Her.* 4, 22. Alexandro si vita longior data esset, Oceanum manus Macedonum transvolasset, *h. e.* transcendisset. *Hor. Sat.* 1, 2, 108. Transvolat in medio posita, et fugientia captat, *h. e.* praeterit, negligit. *Pl. Epid.* 1, 1, 33. Arma travolaverunt ad hostes, *h, e.* transfugerunt, ut paulo ante *v.* 28. dixit. *Varr. L. L.* 4, 25. Trua, quod travolat ea aqua, *h. e.* defluit. ℙ De scriptione V. in TRADITUS.

TRANSVOLVO, is, a. 3. evolvo, revolvo, decurro. Translate. *Prud. Cath.* 11, 29. Donec rotata annalium transvolverentur millia.

[TRANSVŎRĀTĬO, onis, f. actus transvorandi. Per metonymiam est locus, per quem transeunt ea, quae vorantur. *Coel. Aurel. Tard.* 1, 4. *n.* 109. Tunc si medicamentum ad superiora cucurrerit, et transvorationis ceperit partes. *Id. ib.* 2, 11. *n.* 135. Aliquando etiam remeantis materiae causa laxiora transvorationis efficiuntur loca. *Id. ib.* 13. *n.* 176. Terminatur enim hoc (*electario*) asperitas faucium, et transvorationis partes leniuntur, et tussicula mitigatur. *F.*]

TRANSVŎRO, as, a. 1. vehementer voro. *Arnob.* 1, 40. Beluarum ritu comminutis cum ossibus transvorare. ℙ Translate. *Appul. Apol.* Suasi uxori meae, cujus jam, ut isti ajunt, universas opes transvoraram, *h. e.* consumpseram.

TRANSŪTUS et Transsutus, a, um, part. a *transuo:* trajectus. *Ov. Fast.* 2, 363. sacerdotes verubus transsuta salignis Exta parant.

TRĂPĒTUM, i, n. et Trapetus, i, m. et in plur. Trapetes, um, m. τραπητὸν, et τραπητὸς, et τράπης, ητος, instrumentum terendis oleis aptum: a τραπέω, calco, quod a τρέπω, verto. [Trapetum fuse describitur a *Cat. R. R.* 20. et sqq. Erat autem grande mortarium seu vas amplum rotundum, intus cavatum ex lapide Sinuessano seu Pompejano, in cujus medio ex eodem lapide relicta quaedam quasi columna miliarium dicebatur, bini circa idem orbes ex sphaerae segmento facti, seu duae molae, ad perpendiculum erecti, ope cupae, seu assis faginei, per eosdem transmissae, et ferrea columella, seu *perno di ferro*, in medio miliario firmatae, ita vertebantur, ut olearum carnes, minime vero earundem nuclei, frangerentur, quarum deinde massa, seu sampsa, prelo subjecta et expressa oleum daret. *F.*] *Varr. L. L.* 4, 31. *med.* Trapetes molae oleariae vocantur: trapetes a terendo; nisi Graecum. *Id. R. R.* 1, 55. Primus quisque acervus demittatur ad trapetas, quae res molae oleariae e duro et aspero lapide. *Colum.* 12, 50. *med.* Oleo conficiendo molae utiliores sunt, quam trapetum: trapetum, quam canalis et solea. *Cato R. R.* 12. Cuneos sex, trapetos quinque; et *ib.* 22. Trapetus emptus in Suessano: et *mox:* Si orbes in veteres trapetos parabis; et *ib.* 18. Trapetibus locum dextra sinistra, etc. *Virg. G.* 2, 519. teritur Sicyonia bacca trapetis. *Plin.* 15, 6, 60. Inventum, ut lavarentur oleae ferventi aqua, protinus prelo subjicerentur solidae: ita enim amurca exprimitur, mox trapetis premerentur iterum. *Id.* 7, 56, 57. *med.* Oleum et trapetas invenit Aristaeus Atheniensis. [*Ulp. Dig.* 19, 2, 19. Dolia colono praestanda, et prelum, et trapeta instructa funibus. Trapeti figuram habes ap. *Schneid.* ad *Cat. tab.* 11. *n.* 6. *F.*]

*TRAPEZA, ae, promontorium Troadis, in Hellespontum incurrens. *Plin.* 5, 30. *B. A.*

TRĂPEZĪTĂ, ae, m. τραπεζίτης, mensarius, argentarius, nummularius, apud quem pecunia ponitur vel custodiae, vel fenoris causa: a τράπεζα, mensa. *Pl. Capt.* 1, 2, 90. Quantillum argenti mihi apud trapezitam siet. *Id. Curc.* 2, 3, 66. Dedisti tu argentum? inquam, immo apud trapezitam situm est. *Id. Trin.* 2, 4, 23. Trapezitae mille drachumarum, quas de ratione debuisti, redditae. *Id. Epid.* 1, 2, 40. Quadraginta minas unde auferre me vis? a quo trapezita peto? *Id. Capt.* 2, 3, 89. Sequere me, viaticum ut dem a trapezita tibi.

TRĂPEZOPHŎRUM, i, n. τραπεζοφόρον, fulcrum mensam sustinens: a τράπεζα, mensa, et φέρω, fero: sive illud sit columella, sive signum aliquod ita conformatum, ut capiti ejus, et manibus elatis imponi mensa, et consistere possit. *Paul. Dig.* 33, 10, 3. Supellectile legata haec continentur: mensae, trapezophora, delphica, subsellia, etc. *Cic. Fam.* 7, 23. Quod tibi destinaras trapezophoron, si te delectat, habebis.

[TRĂPEZŎPŎLĪTAE, arum, m. plur. Τραπεζοπολῖται, incolae Trapezopolis, urbis mediterraneae Cariae, prope Maeandrum, nunc *Karagiü-lu* appellatae. *Plin.* 5, 29, 29. Apolloniatae, Trapezopolitae, Aphrodisienses liberi. *F.*]

*TRĂPĒZUS, untis, f. Τραπεζοῦς, urbs Ponti, hodie *Trapezunt* vel *Trebisonde*. *Tac. A.* 13, 39. et *H.* 3, 47. *Mela* 1, 19. *Plin.* 6, 4. ubi *Trapezus liberum*, sc. oppidum, appellatur. *B. A.*

TRĂSĬMĒNĬCUS, a, um, adj. ad Trasimenum pertinens, ut Trasimenica strages, qua Romani ab Annibale afflicti sunt. *Sidon. carm.* 9, 247. Postponat Trebiam, gravesque Cannas, Stragem nec Trasimenicam loquatur.

TRĂSĬMĒNUS Lacus, et Trasimenus, absolute, *lago di Perugia*, Τρασιμένη λίμνη, lacus Etruriae inter Cortonam et Perusiam: celebris pugna et victoria Annibalis de Romanis: de qua *Liv.* 22, 4. et sqq., *Flor.* 2, 6. et *Val. Max.* 1, 6. *n.* 6. Tertium fulmen Annibalis fuisse dicit *Flor.*, nam primum inter Ticinum et Padum, alterum Trebia, quartum Cannae fuere. *Sil.* 4, 739. ego sum, celsis quem cinctum montibus ambit Tmolo missa manus, stagnis Trasimenus opacis. (V. LYDIUS.) *Id.* 5, 8. Nunc volvente die Trasimeni nomina servant. *Ov. Fast.* 6, 765. Trasimenaque litora testes. Varia est hujus vocis scriptura, nam et *Trasymenus* legitur (unde *Trasumenus* prisco more fecere), et *Tarsomenus* corrupta voce, et *Thrasymenus*, et *Thrasumenus*. Quam posuimus, frequentior esse dicitur in MSS. *Livii*, *Flori* et *Val. Max.*

TRĀVĔHO. V. TRANSVEHO.

TRĀVĬO, as, n. 1. V. TRANSMEO.

TRAULIZI, τραυλίζει, leviter balbutit: vox Graeca a τραυλὸς, balbus, blaesus. *Lucr.* 4, 1157. Balba, loqui non quit, traulizi: muta, pudens est.

[TRAULUS, a, um, adj. τραυλὸς, balbutiens, balbus. Est cogn. R. ap. *Tac. A.* 11, 36. Ne Trauli quidem Montani equitis Romani defensio recepta est. *F.*]

TRĀVŎLO. V. TRANSVOLO.

[TREB. praen. R. Legitur in *Inscr.* ap. *Rosin. Dissert. isag. tab.* 15. *col.* 3. Treb. Statorius Tr. L. Terminalis. Alibi hujus praenominis mentio non exstat, ac propterea num *Trebius*, an *Trebatius*, an *Trebellius* interpretandum sit, ignoratur. *F.*]

TRĔBĂCĬTER, adv. callide absolute. *Sidon. ep.* 9, 11. *med.* Malui factum confiteri simpliciter, quam trebaciter diffiteri.

[TRĔBĀNI, orum, n. plur. incolae urbis Trebae in Aequis Italiae populis, quae nunc *Trevi* appella tur, ad Anienis fluvii dexteram, cujusque menti est ap. *Front. Aquaed.* 93. *Plin.* 3, 5, 9. Trebani Tusculani, Verulani, Veliterni. *Inscr.* ap. *Mur* 652, 2. Respublica Trebanorum. *F.*]

TRĔBĀTĬUS, ii, m. C. Trebatius Testa JCtu fuit tempore Ciceronis, qui illum Caesari commen dans in Gallia bellum gerenti, valde laudat *Fam* 7, 5., in sequentibus autem epistolis, quam sibi familiaris, quantumque eum diligat, luculente ostendit. Eidem Topica sua inscripsit. Ipse autem Trebatius suo tempore magnae fuit in respondend jure auctoritatis: ejus meminit *Hor. Sat.* 2, 1, et *ib.* 78. *doctum* appellat. Idemque scripsit de re ligionibus, ut citatur a *Gell.* 6, 12. et a *Macr. Sa* 1, 16. et alibi: item de aliis ad jus pertinentibus citanturque ejus responsa ab *Ulp.*, *Paul.*, *Venul Jabol.* variis in locis *Digestor.*

TRĔBAX, acis, adj. omn. gen. in rebus gerend exercitatus, rerum peritus, atque adeo callidu astutus: videturque ductum a Graeco τριβακὸς, qu idem significat. *Sidon. ep.* 1, 11. *med.* Colligit trebacissimus senex: *paulo ante dixerat:* homo tium, temporumque varietatibus exercitatus.

TREBELLĬĀNUS, a, um, adj. ad Trebelliu pertinens, ut Trebellianum senatusconsultum (quo est *tit.* 1. *l.* 36. *Dig.*) De fideicommissariis h reditatibus, factum sub Nerone, VIII. cal. Septemb Annaeo Seneca, Trebellio Maximo coss. Sic Treb lianus fideicommissarius, *Paul. ib.* 36, 3, 15. JCtos.

TREBELLĬCUM Vinum, genus vini generosi Campania, ad quartum a Neapoli lapidem. *Pl* 14, 6, 8. *n.* 6.

TREBELLĬUS, ii, m. nomen Romanum, ut Trebellius, L. Trebellius, ap. *Cic. Quint.* 5. et *Phil.* 4. ℙ Trebellius Pollio scriptor historic temporibus Constantii Imp., vel certe Constanti ejus filii, sub initium saeculi Christi IV.: scrip vitas quorundam imperatorum, quae adhuc exstan Ejus meminit *Vopisc. Aurel.* 2. et *Firm.*, *Sat.* etc.

TRĔBĬĂ. V. in TREBIATES.

TRĔBĬĀNUS, a, um, adj. ad Trebiam pertinen de qua V. in v. sq. *Arnob.* 3. p. 126. Trebiani D *h. e.* quos Piso novem esse in Sabinis credit ap Trebiam, ut *Id. ib.* p. 122. tradit. Fortasse Tr biam illam intelligit, quae est in Umbria; haec en regio Sabinis contermina est. [*Suet. Tib.* 31. Tr bianis legata in opus novi theatri pecunia. *F.*]

TRĔBĬĀTES, um, m. plur. populi Umbria quorum urbs Trebia, nunc *Trevi*. *Plin.* 3, 14, ℙ Trebia est etiam fluvius ex Apennino ortus, et Padum influens prope Placentiam: celebris pugna victoria Annibalis de Romanis. *Liv.* 21, 52. et sq *Flor.* 2, 6., *Lucan.* 2, 46. et *Sil.* 4, 495. et s Masculino gen. *Id.* 6, 717. Et nostrum Trebia etc. et 4, 645. Trebia perfide: *fluvius* aut *amnis* su audiri potest. Adde 9, 189.

*TREBĬUS, i, m. nomen proprium virorum v. g. Trebius Niger, historicus, L. Luculli sodal in Gallia Baetica proconsul, de quo *Plin.* 9, 25. 30. 10, 18. et 32, 2. Trebium aedilem meminit 18, 3. nesciente *Schellero*, an sit idem cum prae dente. *B. A.*

TREBLĂ, ae, f. instrumentum rusticum, f tasse dictum pro *tribla* per sync. a *tribula*. *Cato R.* 135. Plostra, treblae albae, etc. Sed haec ctio adeo varia est, aliis *trabes*, aliis *trabulae*, a *trebulae* legentibus, aliis *Trebulam* urbem intel gantibus, ut nihil certi statui possit. ℙ Propi *Catonis* lectioni accedit *trebola*, quae sola orthog phia differre a *tribula* videtur, quaeque fuit cog R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1029, 4. C. Septimulejo C. Trebolae, etc.

*TEEBONĬUS, i, m. Τρεβώνιος *Plutarcho* ac *Str boni*, Τρηβόνιος autem *Metaphrast. Jul. Caes. Gall.* praenomine C., Caesaris legatus, postea percussoribus ejus, fraude Dolabellae interfect crudelissime, ut narrat *Cic. Phil.* 11, 1. V. et *Ca B. G.* 5, 24. 7, 81. etc. *Cic. Fam.* 12, 16. et *Vell.* 2, 69. Hic legem Treboniam tulit in tribuna A. DCXCVIII. ut Pompeius duas Hispanias, Crassus Syriam in quinquennium, et Caesar Gallia in aliud quinquennium obtinerent. ℙ C. Treb nium, equitem Romanum, patrem supradicti, m minit *Cic. Phil.* 13, 10. ℙ Trebonium quenda memorat *Hor. Sat.* 1, 4, 114. Deprensi non bel est fama Treboni. Quem locum satis festinanter Trebonio Caesaris legato intelligit *Gesnerus*. *B. A.*

*TREBŬLA, ae, f. Τρήβυλα, trium oppidoru nomen. V. in *Trebulanus*, *a*, *um*. *B. A.*

TRĔBŬLĀNUS, a, um, adj. ad Trebulam per nens: quod est trium oppidorum nomen. Primu in Sabinis est, cujus populi Trebulani cognomi Mutuscaei memorantur a *Plin.* 3, 12, 17. Secu dum itidem in Sabinis, cujus populi Tribulani Su fenates *Plinio ib.* Tertium in Campania, nunc *Tr glia*, a quo sunt Trebulani Balinienses. *Id.* 3, 5, ℙ Ad hos postremos spectat Trebulanum rus apu *Cic. Att.* 5, 2. Trebulanus ager, *Agr.* 2, 25. *Fam.* 11, 27. Trebulanum vinum, ap. *Plin.* 14, 8, 6., quod videri potest *il Trebbiano:* quamqua hoc in Etruria nasci dicitur, in agro Florentin

; non longe inde. Trebulanus caseus ad Trebu-
a in Sabinis pertinere videtur, qui a *Mart.* 3, 33.
xime laudatur. ℙ *Trebulani, quorum absolute
minit *Liv.* 10, 1. *in.* sunt, ut probabile est, qui
tuscaei cognominantur; id quod censet *Schelle-*
. *B. A.*
TRECASSES, ium, populi Galliae Lugdunensis.
n. 4, 18. V. TRICASSES. *B. A.*
TRĔCĒNĀRIUS, a, um, adj. [τριακόσιος, qui
cena producit. *Varr. R. R.* 1, 2. *med.* In agro
entino trecenariae appellantur vites, quod ju-
um trecenas amphoras reddat, *h. e.* culeos quin-
im, quos paulo supra posuerat: hi autem am-
ras faciunt trecentas. Hinc *Colum.* 3, 9. *med.*
madmodum Terentius Varro affirmat, sexcente-
urnas priscis cultoribus singulas vinearum juge-
udisse, *h. e.* trecentas amphoras, nam amphora
s urnas continet; et *Suet. Gr.* 23. Cum agros
o coleret, ut vitem, manu ejus institutam, satis
stet, trecenta sexaginta quinque vasa edidisse.
c etiam in *Geopon.* 5, 17. Βαῤῥῶν διισχυρίζεται,
ἕκαστον πλέθρον τῆς ἀμινίας ἀμπέλου τριακοσίας
ορὰς ἤνεγκεν. ℙ Item qui trecentorum militum
tor est, vel potius qui trecenum HS. stipendium
et. V. DUCENARIUS. *Inscr.* ap. *Grut.* 365, 6.
Mur. 1073, 4. C. Arrio C. F. Cor. Clementi, 7.
. VII. Pr., trecenario, donis donato ab Imp.
driano hasta pura, corona aurea, etc. Alia ap.
rett. p. 634. *n.* 293. A. Numisieno Gallo trecena-
donis donato, Primop. Leg. XIV. Gem. etc. ℙ
m *tercenarius* scribitur eadem significatione.
r. ap. *Grut.* 387, 8. C. Cestio C. F. Stel. Sabino
Leg. VIII. Aug. ex tercenario, etc. Alia ap. *eund.*
, 5. Q. Hedio L. F. Pol. Rufo Ter. Leg. XX. G.
ℙ Item *tricenarius* scribitur. *Inscr.* ap. *Don.*
5. *n.* 231. et *Mur.* 869, 4. Sex. Vibio Gallo tri-
rio (perperam ap. *Don.* legitur *ricenario*, ap.
. autem *ricinario*), primopilari Praef. Kastror.
. XVII. Gem., donis donato ab Imp. etc. Alia
Reines. cl. 8. *n.* 39. M. Stabii Viri centurionis
, II. Pr. tricenarii. *F.*]
RECĒNI, ae, a, adj. τριακόσιοι, a trecenteni
syncop. nomen numerale distributivum. *Liv.* 8,
ed. (et 32, 29. et 39, 38. *f.*) Scribebantur qua-
legiones quinis millibus peditum, equitibus in
ulas legiones trecenis; et 22, 52. In capita Ro-
a trecenis nummis quadrigatis, in socios duce-
Hor. Od. 2, 14, 5. Non si trecenis, quotquot
dies, Amice, places illacrimabilem Plutona
is. ℙ Extra distributionem. *Liv.* 42, 47. *extr.*
entulo treceni milites Italici generis dati. Alii
trecenti; et *ib.* 66. Amissis trecenis peditibus.
leg. *trecentis*. *Plin.* 8, 10, 10. Vivere ducenis
s, et quosdam trecenis. ℙ Dicitur et *terceni*.
en. Restaur. schol. 11. Tercena illa sestertia,
sacrae memoriae magister acceperam. Adde
Ruf. Brev. 12., ubi alii leg. *tercenta*. ℙ Sae-
librariis peccatum est in *treceni*, commutanti-
in *triceni*, quod est triginta.
RECENTĒNI, ae, a, adj. τριακόσιοι. *Colum.*
. *f.* Sex latera sunt, quae consummata efficiunt
millia trecenteni et quadraginta (*pedes*). ℙ Di-
et *tercenteni*. *Mart.* 2, 1. Tercentena quidem
ras epigrammata ferre. ℙ Legitur et *tricenteni*.
RĔCENTĒSĬMUS, a, um, adj. τριακόσιος, qui
nta continet. *Liv.* 4, 7. Anno trecentesimo de-
, quam, etc. *Val. Max.* 8, 13. *f.* Trecentesi-
annum cumulasse.
RĔCENTI, ae, a, adj. τριακόσιοι, tercenti. *Cic.*
. 3, 4. *f.* Trecentos fortissimos viros trucidavit.
. *A.* 10, 172. Sexcentos illi dederat Populonia
r Expertos belli juvenes, ast Ilva trecentos.
ll. 9, 2. Antistans mihi millibus trecentis. *Id.*
18. Quos (*moechos*) simul complexa tenet tre
s; et 48, 3. Usque ad millia basiem trecenta.
. 12, 70. postquam nummi venere trecenti. ℙ
ur et *tercenti*. *Mart.* 4, 37. Tercenta debet
s, hoc bis Albinus. Alii leg. *trecenta*: nam et
admittit metri ratio. ℙ Ap. *Colum.* 5, 2. *med.*
leg. Pedum quoquoversus tricentorum.
RĔCENTĬES, adv. ter centies. *Catull.* 29, 15.
nties comesset, aut trecenties, subintelligitur
na millia sestertiorum. ℙ Dicitur et *tercenties*,
ertim si divisim scribatur. ℙ Item *tricenties*.
1.
RECHĔDIPNUS, a, um, adj. [τρεχέδειπνος, qui
oenam festinanter accurrit; a τρέχω, curro, et
ον, coena. Τρεχέδειπνος vero ap. *Plut. Sympos.*
vocatur qui, etsi coenam appeteret, cunctan-
tamen et lentius ad convivium veniebat: et ap.
hr. l. 3. *ep.* 4. ita nominatur parasitus quidam,
arde advenire horam convivii conqueritur. *Gloss.*
x. Τρεχέδειπνος, cupidicinus, *h. e.* cupidicenus,
coenae cupidus. V. LAUDICENUS. Est etiam
n propr. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1121, 6. Campano
fecit pater Trecedipnus. *Scribe* Trechedipnus.
echedipnum, *i*, absolute est toga cursoria, qua
i ad coenam seu sportulam accipiendam cives
rsitabant. *Not. Tir.* p. 161. Pero, trechedi-
, ligula. Ita legend. pro *perio*, *tragitipinum*,
, quae ibi perperam leguntur *Juven.* 3, 67.
cus ille tuus sumit trechedipna, Quirine. *Vet.*
. Trechedipna, vestimenta parasitica curren-
tium ad coenam. Sunt qui pro *trechedipna* leg. *rechedipna*, nulla tamen significatione. *F.*]

TRĒDĔCIM, adv. numerale, τρισκαίδεκα, tres et decem. *Liv.* 36, 45. Tredecim captis navibus, decem mersis. *Tac. H.* 5, 19. *f.* Centum tredecim senatores. *Gell.* 5, 2. Equus emptus talentis tredecim. ℙ Divisum et inversum. *Cic. Rosc. Am.* 7. *med.* Fundos decem et tres reliquit. ℙ Ap. *Front. Aquaed.* 33. legitur *tresdecim*. Non plus, inquit, erogant, quam tresdecim. Sunt qui negant *tresdecim* recte dici: sed hic ita scriptum est pro *quam quinarias fistulas tresdecim*.

TRĒDĔCĬMUS, a, um, adj. τρισκαιδέκατος, decimus tertius. *Plin.* 1. in *Indice librorum*: Libro tredecimo continetur de peregrinis arboribus, etc. Ita quidam *Lexicographi*: sed editiones vet. et *Harduini* habent vel notis numeralibus, vel *decimo tertio*: quare *tredecimus* suspectum esse debet, nec usurpandum.

TRĔGĔMĬNUS. V. TERGEMINUS.

[TREJENSIS, e, adj. ad Trejam, nunc quoque hujus nominis, urbem in Piceno mediterraneam. *Inscr.* ap. *Grut.* 446, 1. Ordo et plebs Trejensis. Hinc *Trejenses*, *ium*, absolute, incolae illius urbis. *Plin.* 3, 13, 18. Septempedani, Tollentinates, Trejenses. *F.*]

TREIS, τρεῖς, idem quod *tres*, retentis Graecis litteris ex prisco scribendi more. *Virg. A.* 8, 429. Treis imbris torti radios, treis nubis aquosae Addiderant, rutili treis ignis. Alii leg. ubique *tres*. ℙ Ex hoc factum est *tris*, quod vel ap. *Virg.* saepe legitur: imo *tres* et *tris* uno eodemque loco, ut quidem *Gellii* tempore legebatur, ipso teste 13, 20. Locus est *Aen.* 10, 350. Tres quoque Threjicios Boreae, de gente suprema, Et tris quos Idas pater, et patria Ismara mittit. Ubi *Gell.* Tres illic, tris hic. Pensicula utrumque et modulare: reperies suo quodque in loco sonare aptissime. *Prisc.* 7, 775. facit *tres* rectum casum, *treis* vel *tris* quartum. *Cornel.* quoque *Fronto de differ. voc.* p. 2201. Treis, inquit, in accusativo casu, tres in nominativo et vocativo. Sed, opinor, incerta regula est: nam ap. *Virg.* legimus *tris* etiam in recto in opt. libris, ut *A.* 5, 560. Tris equitum numero turmae, ternique vagantur Ductores. Illud certius, quae in *ium* in genitivo plur. desinunt, ea in recto et quarto et per *is* aut *eis*, et per *es* scribi posse: sed *eis* ad Graecam magis diphthongum accedere, *is* ad Latinam consuetudinem: quae tamen aliquando, *Quintiliano* teste 1, 7. *med.*, supervacua videri coepit, et deponi. Plura in hanc rem habes ap. *Noris. Cenotaph. Pis. dissert.* 4. *c* 3.

TRĔMĔBUNDUS, a, um, adj. περίτρομος, valde tremens. *Cic. Dom.* 52. *med.* Si postem tremebunda manu tenuit. *Ov. Met.* 4, 133. Dum dubitat, tremebunda videt pulsare cruentum Membra solum. *Claud. in Eutrop.* 2, 440. Ipse leo dama cervoque fugacior ibat Sudanti tremebundus equo. *Auct. ad Her.* 3, 14. Leniter tremebunda voce. *Sil.* 10, 119. cornus tremebunda, *h. e.* hasta tremens, ut ait *Ov. Met.* 6, 235. Rursus *Sil.* 5, 628. tremebunda tela. *Colum.* 10, 396. de cucumere: Candidus, effectae tremebundior ubere porcae, *h. e.* mobilior, aut mollior.

TRĔMĔFĀCIO, is, eci, actum, a. 3. κατασείω, ἐκπλήττω, tremorem induco, concutio, percello. Vox poetica. *Cic. carm. de suo cons. Div.* 1, 11. *f.* Aut cum se gravido tremefecit corpore tellus, *h. e.* terrae motu contremuit. *Claud. B. Get.* 201. Insolito belli tremefecit murmure Thulen. *Virg. A.* 6, 804. de Alcide: licet etc. Lernam tremefecerit arcu. *Id. ib.* 10, 115. de Jove: Annuit, et totum nutu tremefecit Olympum. Sic *Arnob.* 4, 140. de eod.: Supercilio et nutu totum motans et tremefaciens coelum.

TRĔMĔFACTUS, a, um, part. a *tremefacio*: ἐκπλαγεὶς, timore concussus, perculsus. Vox est poetica. *Prop.* 2, 7, 72. Nec folia hiberno tam tremefacta Noto. *Ov. Her.* 9, 81. Crederis infelix, scuticae tremefactus habenis, Ante pedes dominae procubuisse tuae. *Claud. Rapt. Pros.* 3, 235. tremefactaque nutat Insula cornipedum strepitu. *Sen. Herc. Oet.* 1574. Astra tuo vultu tremefacta. *Val. Fl.* 6, 526. Barbarica chlamys ardet acu, tremefactaque vento Implet equum. Alii leg. *tumefacta*. *Virg. A.* 10, 101. Jove dicente Deum domus alta silescit, Et tremefacta solo tellus. *Id. ib.* 2, 228. Tum vero tremefacta novus per pectora cunctis Insinuat pavor. *Stat. Ach.* 1, 247. Cum pueri tremefacta quies, oculique jacentis Infusum sensere diem. ℙ Sunt qui tribuunt et *Ciceroni Off.* 2, 7. Quamvis tremefacta libertas. Sed plerique omnes leg. *timefacta*.

TRĔMENDUS, a, um, part. a *tremo*: φρικτέος, φοβερὸς, tremorem et timorem incutiens, terribilis, metuendus. Vox fere poetica. *Hor. Od.* 4, 2, 15. cecidit tremendae Flamma Chimaerae. *Virg. G.* 4, 469. Manesque adiit, regemque tremendum. *Hor. Od.* 1, 16, 11. tremendo Juppiter ipse ruens tumultu. *Ov. Fast.* 5, 46. sceptra tremenda Jovis. *Id. Met.* 3, 577. Aspicit hunc oculis Pentheus, quos ira tremendos Fecerat. *Stat. Th.* 10, 164. vates visu auditque tremendus. *Hor.* 4, 14, 12. arces Alpibus impositas tremendis; et *ib.* 6, 7. Achilles tremenda cuspide pugnax. *Virg. A.* 8, 335. Tremenda monita matris Carmentis. *Val. Fl.* 2, 209. Tremendum nefas. *Sen. Med.* 46. tremenda coelo pariter ac terris mala. *Plin.* 8, 18, 25. Tigris animal velocitatis tremendae.

TRĔMENS, entis, part. a *tremo*: τρέμων, contremiscens, tremulus. *Cic. Pis.* 30. Timidus ac tremens; et *ib.* 41. Horrens, tremens. *Hor. Epod.* 10, 7. aquilo altis montibus Frangit trementes ilices. *Sen. Ag.* 366. Libantque manu vina trementi. *Cic. Tusc.* 4, 22. Hector toto pectore tremens. *Virg. A.* 2, 509. Arma diu senior desueta trementibus aevo Circumdat nequidquam humeris. *Sen. Med.* 258. Senio tremens debili, atque aevo gravis. *Cic. Q. Fr.* 1, 2. Me trementi voce exsulem appellavit. *Ov. Trist.* 3, 11, 54. Exhibuit querulos ore tremente sonos. *Val. Fl.* 5, 339. mox stare paventes Viderat intenta pueros nece, seque trementum Spargere caede manus. *Sen. Herc. Fur.* 694. Morbus tremens, *h. e.* qui tremorem inducit. *Virg. A.* 1, 216. Pars in frusta secant, verubusque trementia figunt.

TRĔMĬDUS, a, um, adj. tremens, tremulus. Legitur in quodam MS. ap. *Prop.* 4, 1, 43. Cum pater in gnati tremidus cervice pependit. Sic *intremidus* ap. *Stat. Th.* 11, 325. ad lituos hilarem intremidumque tubarum Prospiciebat equum. Sed plerique omnes utroque loco leg. *trepidus*. Quare *tremidus* abstinenda, donec aliquid certius suppetat. Ita *Broukus*. At *Broukusii* dubitationem tollit locus in *Not. Tir.* p. 153. Tremit, tremor, tremidus, tremulus.

TRĔMĬPES, edis, adj. omn. gen. pedibus tremens. *Varr.* ap. *Non.* 6, 65. Nec quassatipennas anates, tremipedes, buxeis rostris pecudes. Alii leg. *tremipedas*, ut sit a recto *tremipedus*, quod minus placet. Alii *remipedes*, [quod est longe rectius. V. REMIPES et QUASSATIPENNAS. *F.*]

TRĔMISCO, is, n. 3. τρέμω, tremere incipio, aut tremo, contremisco. *Virg. A.* 5, 694. tonitruque tremiscunt Ardua terrarum. *Lucr.* 6, 547. plaustris concussa tremiscunt Tecta viam propter. *Virg. A.* 12, 916. Cunctaturque metu, telumque instare tremiscit. *Ov. Met.* 14, 214. latitans, omnemque tremiscens Ad strepitum. ℙ Cum accusativo est timere. *Virg. A.* 11, 403. Myrmidonum proceres Phrygia arma tremiscunt. *Id. ib.* 3, 648. sonitumque pedum, vocemque tremisco. (*Pier.* in plerisque antiquis libris *tremesco* invenit, tum hoc, tum superiore loco. Similiter *ingemescant* habent quidam MSS. *Liv.* 21, 53. Improbant et rejiciunt *Voss.* et alii.) *Stat. Th.* 9, 535. Quercum nutantem nemus, et mons ipse tremiscit, Qua tellure cadat, quas obruat ordine silvas.

TRĔMISSIS, is, m. nummus valens tertiam solidi aurei partem, ut *semissis* dimidiam: idem ac triens. V. hanc vocem §. 3. *Lampr. Alex. Sev.* 39. Vectigalia publica contraxit: tuncque primum semisses aureorum formati sunt: tunc etiam, cum ad tertiam partem auri vectigal decidisset, tremisses: dicente Alexandro, etiam quartarios futuros, quod minus non posset. *Impp. Arcad. et Honor. Cod.* 12, 40, 3. Militibus nostris per Illyricum non binos tremisses pro singulis chlamydibus, sed singulos solidos dari praecipimus. ℙ Recte adnotat *Casaub.* ad *Lampr.* vocem esse inepte formatam, et sine analogia, a *tres* et *assis*; cum *semissis* analogiam servet, a *semi* et *assis*. De ipsa multa *ibid.* disputat *Salmas.*

TRĔMO, is, ui, n. 3. τρέμω, tremore concutior, commoveor, agitor: a voce Graeca allata. *Varr. L. L.* 5, 6. *med.* Tremo dictum a similitudine vocis quae tunc, cum valde timetur, apparet. *Ter. Eun.* 1, 2, 4. Totus tremo, horreoque. *Cic. Acad.* 4, 15. *f.* Tremere, et exalbescere, objecta terribili re extrinsecus. *Naevius* ap. *eund. Or.* 2, 70. *extr.* Sapiens, si algebis, tremes. *Pl. As.* 2, 2, 23. Pro monstro est, quando qui sudat, tremit. *Id. Cas.* 3, 5, 1. Cor metu mortuum est: membra miserae tremunt. *Sen. Ep.* 11. Quibusdam tremunt genua dicturis. *Virg. A.* 7, 722. pulsuque pedum tremit excita tellus. *Lucr.* 3, 490. et *Virg. G.* 3, 84. micat auribus, et tremit artus. (*artus* est quartus casus Graecae syntaxis. Sic *Hor. Sat.* 2, 7, 57. tremis ossa pavore.) *Id. A.* 3, 627. et tepidi tremerent sub dentibus artus, *h. e.* palpitarent. Sic *Sen. Thyest.* 755. Erepta vivis exta pectoribus tremunt. *Val. Fl.* 1, 427. Illis Taenario pariter tremit ignea fuco Purpura, *h. e.* vento agitatur. (Sic *Ov. Met.* 2, 875. tremulae sinuantur flamine vestes.) *Virg. A.* 11, 644. latos huic vasta per armos Acta tremit, *h. e.* micat hastile, et concutitur, cum ferrum infixum corpori est. *Sen. Oed.* 50. Seges altis flava spicis tremit; et *Agam.* 432. unda vix aestu levi Tranquilla Zephyri mollis afflatu tremit. ℙ *Tremere animo*, ap. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 1. *med.* valde timere. Sic *Sen. Ag.* 833. horreo atque animo tremo. ℙ Metonymie timorem significat, et accusativum etiam regit. *Liv.* 22, 27. In ea civitate, in qua magistri equitum virgas ac secures dictatoris tremere atque horrere soliti sunt. *Virg. A.* 8, 296. Te Stygii tremuere lacus, te janitor Orci. *Sen. Troad.* 317. clusus, atque hostem tremens; et *ib.* 262. Varios casus tremere. *Ov. Met.* 2, 519. offensam Junonem tremere. *Sil.* 2, 53. nos jussa virum nutusque tremamus. Eodem modo usurpantur *horreo*, et *trep*[illegible], et *tremisco*. ℙ [*Discrimen inter *tremere* et *trepi-*

dare, quorum unam eandemque originationem a Gr. τρέω, ita tamen, ut *trepido* a *tremo* derivandum censeat, facit *Doederl.* 2, 202. sq., secundum ejusdem auctoris sententiam in eo positum est, quod *tremere*, per metaphoram ad animum timore captum pertineat, *trepidare* externa corporis signa timoris significet.]

TRĔMŌDĬĀ. V. TRIMODIA.

TRĔMOR, oris, m. τρόμος, σεισμὸς, corporis solidi motus, quo in suo loco stans movetur: cujus generis est motus terrae, cum ventis, seu ignibus inclusis concutitur, item motus in hominibus frigentibus, timentibus, febricitantibus. *Virg. G.* 2, 479. Unde tremor terris, qua vi maria alta tumescant. [*Qui poetarum dicendi mos receptus ab arg. aet. scriptoribus est. *Böttich.* in *Lex. Tac.* p. 457. haec laudat. *Tac. A.* 14, 27. Laodicea tremore terrae prolapsa. Ap. *Plin. ep.* 6, 20. ter legitur tremor terrae. *Flor.* 2, 6, 14. Commissam aciem secutus ingens terrae tremor. V. infra] *Cic. Tusc.* 4, 8. *f.* Ex quo fit, ut pudorem rubor, sic terrorem pallor, et tremor, et dentium crepitus consequatur. *Id. Fl.* 4. *med.* Tamen id, quod dixit, quanto cum pudore, quo tremore, et pallore dixit! *Virg. G.* 3, 250. tota tremor pertentat equorum Corpora. *Id. A.* 2, 121. gelidusque per ima cucurrit Ossa tremor. *Id. ib.* 7, 446. juveni subitos tremor occupat artus. *Sen. Herc. Fur.* 414. Gelidus per artus vadit exsangues tremor. *Id. Troad.* 168. artus horridus quassat tremor. *Id. Herc. Oet.* 706. Vagus per artus errat excussos tremor. *Claud. Rapt. Pros.* 3, 152. imis vibrat tremor ossa medullis. *Plin.* 24, 7, 24. Ad spasmos, tremores, opisthotonos, etc. pix liquida. *Lucr.* 6, 592. Tremorem incutere. *Id.* 5, 587. Tremor ignis; et *Mart.* 5, 78. Lascivi docili tremore lumbi. ¶ Absolute de terrae motu. *Lucr.* 6, 286. tremor terras graviter pertentat. *Ov. Met.* 15, 798. motamque tremoribus urbem. *Lucan.* 7, 414. Moeniaque in praeceps laturos plena tremores. *Claud. in Eutr.* 2, 27. Bacchatus per operta tremor Chalcedona movit. Adde *Plin.* 36, 10, 15. et *Sen. Q. N.* 6, 21. *med.* [*Cf. *Böttich.* l. l.] ¶ Pro terrore, active. *Mart.* 5, 24. Hermes turba sui, tremorque ludi; et *ib.* 65. Cacus silvarum tremor.

TRĔMŬLĔ, adv. cum tremore. *Appul. Met.* 5. Extimae plumulae tremule resultantes inquiete lasciviunt.

TRĔMŬLUS, a, um, adj. τρομώδης, τρομερὸς, tremens. *Plin.* 14, 22, 28. Tremulae manus effundentes plena vasa. *Prop.* 1, 5, 15. Tremulus horror. *Lucr.* 2, 367. teneri tremulis cum vocibus haedi. *Id.* 5, 696. tremulum jubar ignis. *Virg. A.* 8, 22. aquae tremulum labris ubi lumen ahenis Sole repercussum, etc. *Id. Ecl.* 8, 105. Tremulae flammae. *Ov. Her.* 11, 75. Ut mare fit tremulum, tenui cum stringitur aura. *Id. Met.* 6, 326. Tremulae cannae. *Petr. Sat.* 131. cupressus. *Val. Fl.* 1, 620. vela super tremulum volitantia malum. *Lucan.* 2, 621. tremulo contentae fune carinae; et 4, 444. Tremulum lorum. *Claud. in Ruf.* 2, 356. tremulos vibrare colores. ¶ Saepe dicitur de senibus. *Hor. Od.* 4, 13, 5. Anus pota cantu tremulo Cupidinem sollicitat. *Ter. Eun.* 2, 3, 44. Incurvus, tremulus, labiis demissis. *Prop.* 4, 1, 73. Tremuli anni. *Ov. Met.* 10, 414. anus tremulasque manus annisque, metuque Tendit. *Id. ib.* 15, 212. Inde senilis hiems tremulo venit horrida passu. *Petr. Sat.* 137. tremulo deduxit vertice canos. *Catull.* 61, 161. tremulum movens Cana tempus anilitas. *Claud. B. Get.* 483. Et tremulos regit hasta gradus. ¶ *Tremulus*, cui ex morbo tremunt membra. *Plin.* 20, 9, 34. Brassicam paralyticis, et tremulis dari jubet; et *ib.* 18, 75. Sacopenium sanat vertigines, tremulos, opisthotonicos. *Id.* 23, 4, 47. Oleum balsaminum utile tremulis, spasticis, ruptis. ¶ *Tremulus equus* est vividus, alacer, vigoris plenus. *Nemes. Cyn.* 256. lumina vivida torquent, Hinnitusque cient tremuli, frenisque repugnant. *Virg.* quoque *G.* 3, 84. et 250. tremorem in equis laudat. ¶ Metonymice est tremorem incutiens. *Cic.* in *Arat.* 68. Tum fixum tremulo quatietur frigore corpus. *Prop.* 1, 5, 15. Tremulus horror. ¶ *Tremulum*, adverbii more positum idem est ac tremule. *Mart.* 14, 203. de puella Gaditana: Tam tremulum crissat, tam blandum prurit, ut, etc. ¶ Est etiam cogn. R., ut Q. Marcius Tremulus Cos. ann. U. C. CCCCXLVIII. in *Fast. Capitol.* ap. *Grut.* 297. *col.* 1.

TRĔPĬDANS, antis, part. a *trepido*: διαγωνιῶν, qui trepidat, et prae timore festinat. *Hirt. B. Alex.* 31. Diverso clamore perterriti Alexandrini, trepidantes in omnes partes discurrere coeperunt. *Ov. Met.* 13, 73. videoque trementem, Pallentemque metu, ac trepidantem morte futura. *Petr. Sat.* 121. Jam fragor armorum trepidantes personat aures. *Tac. H.* 3, 58. *med.* Largus promissis, et quae natura trepidantium est, immodicus. ¶ Item qui sine timore festinat, discurrit, et satagit. *Liv.* 23, 7. *f.* In foro otiose inambulavit, trepidante tota civitate ad excipiendum Poenum, visendumque. Adde *Virg. G.* 4, 69. V. TREPIDO. Sic *Cato* ap. *Serv.* ad *A.* 4, 121. Sedere non potest in equo trepidante. V. TREPIDARIUS. ¶ Tremulus. *Petr. Sat.* 131. Et circumtonsae trepidanti vertice pinus. *Sen. Thyest.* 768. Trepidantes foci. *Ov. Met.* 15, 576. et *Lucan.* 6, 557. Exta trepidantia.

TRĔPĬDANTER, adv. περιδεῶς, cum trepidatione, timide. *Suet. Ner.* 49. *med.* Quod ut sensit, trepidanter effatus, etc. *Caes. B. C.* 1, 19. Cum omnia trepidantius timidiusque ageret, quam superioribus diebus consuesset.

TRĔPĬDĀRĬUS, a, um, adj. *Trepidarii equi* dicuntur, qui brevi, minuto, et festino gradu incedunt, crebriter salientibus pedibus ambulant: quasi *tripedarii*, τριποδίζοντες, ter pede terram pulsantes, et quadam tripudio subsultantes. Vel dicti sunt a *trepidando*, quia pedibus trepidant ac tremunt: unde *trepidiarii* ab aliis vocantur. De his videtur esse illud *Catonis* ap. *Serv.* ad *A.* 4, 121. Sedere non potest in equo trepidante. Prior tamen notatio et appellatio verior videtur. *Veg. Vet.* 2, 56. *f.* Ipsos equos, quos vulgo trepidarios, militari verbo tottonarios vocant, ita edomant ad levitatem et quaedam blandimenta vecturae, ut asturconibus similes videantur. V. plura ap. *Salmas.* ad *Capitol. Max.* 3. V. et TRIPODO.

TRĔPĬDĀTĬO, onis, f. θόρυβος, festinatio sollicita, turbatio, tumultus, timor. *Cic. Dejot.* 7. Vultus hominum te intuentium atque admirantium recordare, numquae trepidatio? numqui tumultus? numquid nisi moderate, nisi quiete? *Vell.* 2, 124. Quae senatus trepidatio, quae populi confusio, quis orbis metus. *Liv.* 37, 23. Trepidatio et fuga hostium. *Petr. Sat.* 82. Cum vultu atque ipsa trepidatione mendacium prodidissem. *Hirt. B. Alex.* 75. Cujus rei subita trepidatio magnum terrorem attulit nostris. *Justin.* 2, 12. *f.* Circumspicientes fugam pelluntur Persae, et mox proelio victi in fugam vertuntur, in qua trepidatione multae captae naves, multae mersae. *Tac. A.* 12, 43. Crebris terrae motibus prorutae domus: ac dum latius metuitur trepidatione vulgi, invalidus quisque obtriti; et *ib.* 11, 38. Ferrum accepit: quod frustra jugulo ac pectori per trepidationem admovens, ictu tribuni transfigitur; et *ib.* 15, 16. Deformis fugientium trepidatio. *Id. H.* 1, 41. Trepidatione ferentium Galba projectus e sella, ac provolutus est. *Liv.* 2, 53. Consul castra confestim aggreditur, tantamque trepidationem injecit, ut, etc. *Id.* 3, 3. Necopinata res plus trepidationis fecit, quod etc. *Suet. Ner.* 34. Reliquum temporis cum magna trepidatione vigilavit, coeptorum opperiens exitum. ¶ *Trepidatio* est etiam ubi nullus timor, *h. e.* festinatio et actus satagendi. *Liv.* 3, 50. Tandem ut jam ex trepidatione concurrentium turba constitit, ac silentium fuit, ordine cuncta exposuit. Adde 2, 46. ¶ Item tremor. *Sen. Ira* 3, 10. Qui comitiali vitio solent corripi, jam adventare valetudinem intelligunt, si calor summa deseruit, et incertum lumen, nervorum trepidatio est.

TRĔPĬDĔ, adv. περιδεῶς, trepidanter. *Liv.* 22, 31. Ad mille hominum amissum: classis a litoribus hostium plenis trepide soluta. *Id.* 7, 11. Relictis trepide castris; et 10, 12. Nam et stativa trepide deserta fuerant. *Suet. Ner.* 23. Quam trepide anxieque certaverit, vix credi potest. *Phaedr.* 2, 5. Est ardelionum quaedam Romae natio, Trepide concursans, occupata in otio, Gratis anhelans, multa agendo nihil agens.

TRĔPĬDO, as, avi, atum, n. 1. ταρβέω, τρέω, πτώσσω, σπαίρω, cum tremore festino, cum tumultu et confusione propero, discurro, huc illuc me verto. *Festus* in *Trepit.* Trepit, vertit, unde trepido, trepidatio: quia turbatione mens vertitur. [*Cf. quae dicta sunt in *tremo.*] *Ter. Ad.* 3, 2, 25. Quid est? quid trepidas? quid festinas, mi Geta? Animam recipe. *Pl. Cas.* 2, 7, 9. Ut ille trepidabat! ut festinabat miser! *Caes. B. G.* 5, 33. Tum demum Titurius, uti qui nihil ante providisset, trepidare, et concursare, cohortesque disponere. *Hirt. B. Afr.* 82. Animadvertit, hostes circa vallum trepidare, atque ultro citroque pavidos concursare, et modo se intra portas recipere, modo inconstanter immoderateque prodire. *Sall. Cat.* 32. Repente omnes tristitia invasit: festinare, trepidare, neque loco, neque homini cuiquam satis credere. *Id. Jug.* 42. Alii se abdere, pars territos confirmare, trepidare omnibus locis. ¶ Cum casibus motus ad locum. *Id. ib.* 71. Romani milites improviso metu incerti, ignarique quid potissimum facerent, trepidare ad arcem oppidi, ubi signa et scuta erant. *Liv.* 23, 16. *med.* Dum in sua quisque ministeria discursu trepidat ad prima signa. *Phaedr.* 4, 5. Cum victi mures mustelarum exercitu Fugerent, et arctos circum trepidarent cavos: *scil.* festinarent ingredi. ¶ Passive impersonaliter. *Ter. Hec.* 3, 1, 35. Tace, trepidari sentio, et cursari sursum prorsum. *Caes. B. G.* 6, 36. Totis trepidatur castris, atque alius ex alio causam tumultus quaerit. *Sil.* 4, 26. Praecipitat timor, ac vastis trepidatur in agris. Adde *Juven.* 3, 200. ¶ Significat etiam tremere ac timere, simpliciter. *Enn.* ap. *Cic. Or.* 3, 42. At Romanus homo, tamenetsi res bene gesta est, Corde suo trepidat. *Pl. Epid.* 1, 1, 58. Nescio edepol, quid tu timidus es, trepidas, Epidice; ita voltum tuum video, videre commeruisse. *Ov. Trist.* 1, 5, 37. trepidare metu; et 3, 10, 67. formidine. *Just.* 22, 5. Qui tanta audacia hostium perculsi trepidaturi si[…] Adde *Ter. Eun.* 5, 6, 8. ¶ Cum accusativo. *S*[…] *Herc. Oet.* 1058. Nec damae trepidant lupos. *Juv*[…] 10, 21. Et motae ad lunam trepidabis arundinis u[…] bram; et 8, 152. et occursum nusquam trepida[…] amici. ¶ Cum infinito. *Stat. Th.* 1, 639. non […] pia degener arma Occulis, aut certae trepidas occ[…] rere morti. ¶ Cum conjunctivo, et *ne* particu[…] *Juven.* 14, 64. Ergo miser trepidas, ne stercore f[…] da canino Atria displiceant. Adde 1, 97. ¶ It[…] festinare, satagere, commoveri, discurrere, s[…] timore. *Virg. A.* 4, 121. Dum trepidant alae, s[…] tusque indagine cingunt. *Liv.* 27, 28. *med.* Ex[…] tant vigiles, aperirique portam jubent: consul[…] adesse. Vigiles, velut ad vocem eorum excita[…] tumultuari, trepidare, moliri portam. *Id.* 44, 38. Hostes stabant compositi suis quisque ordinibus: […] bis tunc repente trepidandum in acie instruenda e[…] et incompositis concurrendum. *Virg. A.* 12, […] Fama est, praecipitem, patrio mucrone relicto, D[…] trepidat, ferrum aurigae rapuisse Metisci. *Hor.* […] 1, 10, 21. aqua per pronum trepidat cum murm[…] rivum. ¶ Cum infinito. *Id. Od.* 2, 4, 23. C[…] octavum trepidavit aetas Claudere lustrum. *V*[…] *A.* 9, 114. Ne trepidate meas, Teucri, defend[…] naves. *Lucan.* 6, 416. propius jam fata mov[…] Degeneres trepidant animi. ¶ Item tremulo m[…] concuti, agitari, palpitare, subsilire. *Ov. A.* […] 2, 89. Tabuerant cerae: nudos quatit ille lacer[…] Et trepidat: nec, quo sustineatur, habet; et […] 11, 75. avis laqueo capta Plangitur, ac trepid[…] adstringit vincula motu. *Hor. Od.* 4, 11, 11. […] didum flammae trepidant rotantes Vertice fum[…] *Pers.* 3, 88. Nescio quid trepidat mihi pectus. […] *Met.* 1, 554. Sentit adhuc trepidare novo sub cor[…] pectus; et *ib.* 14, 196. elisi trepident sub denti[…] artus. *Pers.* 1, 20. Ingentes trepidare Titos, […] carmina lumbum Intrant, et tremulo scalpuntur […] intima versu, *h. e.* subsilire, exsultare, commo[…] et plaudere. Sic *Arnob.* 7, 213. Trepidare laet[…] ¶ [*Significat *trepidare* etiam ferociam, vehe[…] tiam, rigorem animi ostendere in rebus parum […] te tractandis, in moribus emolliendis: Gr. ζυγ[…] χεῖν et ἀποδυσπετεῖν. *Prop.* 2, 3, 49, Ac veluti […] mo taurus detrectat aratra, Post venit adsueto […] lis ad arva jugo: Sic primo juvenes amore fero[…] Dehinc domiti posthaec aequa et iniqua ferunt: […] *Casaub.* ad *Pers.* 5, 170. p. 456.] ¶ *Servius* a[…] lud *A.* 4, 121. Dum trepidant alae, etc. adscri[…] putare quosdam, *trepidare* dictum esse ab equis […] bro ictu terram pulsantibus, ut in TREPIDAR[…] dictum est.

TRĔPĬDŬLUS, a, um, adj. ὑπότρομος, dimi[…] trepidi. *Gell.* 2, 29. Atque ubi rediit cassita, […] trepiduli circumstrepere, orareque matrem, et[…]

TRĔPĬDUS, a, um, adj. ἔντρομος, τρομερὸς, […] more et timore properans, festinus ex metu, […] dus, anxius, sollicitus. *Sall. Jug.* 102. Qui o[…] trepidi improviso metu, attamen virtutis mem[…] aut arma capiebant, aut capientes alios ab host[…] defensabant. *Just.* 2, 13. *med.* Cum solutum […] tem offendisset, piscatoria scapha trepidus traj[…] *Liv.* 2, 24. Curia moesta ac trepida, ancipiti m[…] et ab cive, et ab hoste. *Virg. A.* 3, 616. Hi[…] dum trepidi crudelia limina linquunt, Immem[…] socii deseruere; et *ib.* 9, 169. trepidus formid[…] et *ib.* 4, 672. exanimis, trepidoque exterrita c[…] *Ov. Trist.* 3, 1, 54. et *Plin.* 2, 7, 5. Trepidus […] tus. *Lucr.* 5, 41. terror; et 3, 847. tumultus. […] *Ep.* 1, 19, 48. Trepidum certamen. *Nemes.* […] 151. periculum, *h. e.* trepidos faciens. *Tac.* […] 70. *f.* et *ib.* 14, 59. Incerta et trepida vita, […] plena timoris, sollicita, et circumspiciens undi[…] ne quid adversi incidat. *Curt.* 7, 1. *f.* Tre[…] alicui litteras mittere, *h. e.* de re trepida. Sic […] pidum nuntium *Just.* 31, 2. *extr.* ¶ *Trepidae* […] dubiae, ancipites, timoris, tumultus, discri[…] plenae, in quibus huc illuc cursitare solent hom[…] opem ac remedium quaerentes. *Tibull.* 2, 3, […] Saepe duces trepidis petiere oracula rebus. *Li*[…] 17. *med.* et 56. Et senatus, ut in trepidis rebus […] ctatorem dici jussit. *Sil.* 7, 1. trepidis Fabius […] unica rebus. *Sall. Jug.* 96. *med.* Quae post[…] oppidani cognovere, res trepidae, metus in[…] malum improvisum. Adde *Hor. Od.* 3, 2, 5. In sing. num. *Liv.* 1, 27. *med.* Tullus in re tre[…] duodecim vovit Salios, fanaque Pallori ac Pa[…] *Id.* 26, 5. Romani, ut in re trepida, ita int[…] copias partiti sunt. Adde 4, 46. ¶ Cum geni[…] *Virg. A.* 12, 588. Vestigavit apes, fumoque i[…] vit amaro. Illae intus trepidae rerum per cere[…] stra Discurrunt. *Liv.* 5, 11. et 36, 31. Me[…] trepidi rerum suarum. *Sil.* 12, 13. trepidique […] tis Exspectant ipsis metuentes moenibus ho[…] *Tac. A.* 6, 21. *med.* Magis ac magis trepidus […] rationis ac metus. ¶ Est etiam *trepidus* sine […] re, nempe qui festinat et satagit, sollicitus […] quapiam, et morae impatiens. *Virg. G.* 4, 7[…] apib.: Tum trepidae inter se coeunt, pennisqu[…] ruscant, Spiculaque exacuunt rostris, aptantqu[…] certos. *Id. A.* 4, 642. At trepida et coeptis im[…] bus effera Dido. Ubi *Servius:* festina, nam […] tura nihil timebat. *Lucan.* 7, 297. Spe tre[…]

at. Th. 11, 325. ad lituos hilarem, trepidumque
arum Prospiciebat equum, h. e. quod ait Virg.
3, 84. stare loco nescientem, audito tubarum
o, micantem auribus, et trementem artus. Sic
. 13, 146. trepido, ac lituum tinnitu stare ne-
nti Imperitans violenter equo. Adde Virg. A. 9,
3. et ib. 7, 638. ¶ Item tremulus, agitatus.
. Met. 12, 278. ferrum Igne rubens faber lacubus
nittit: at illud Stridet, et in trepida submersum
ilat unda. Alii leg. tepida. Virg. G. 1, 296. Et
iis undam trepidi despumat aheni, Ubi Servius:
pidum dicit, quia quod bullit, quasi tremere vi-
ur. Sen. Herc. Oet. 708. cor attonitum salit, Pa-
umque trepidis palpitat venis jecur.
TREPIT, vertit (a τρέπω) unde trepido, trepida-
: quia turbatione mens vertitur. Paul. ex Festo.
TREPONDO, n. indecl. τρίλιτρον, trium librarum
ndus. Quint. 1, 5. Nam dua, et tre, et pondo
ersorum generum sunt barbarismi. At duapondo,
trepondo usque ad nostram aetatem ab omnibus
tum est, et recte dici Messala confirmat. Scrib.
mp. 165. Ejusdem radicis trepondo, panacis pon-
IIII. et Comp. 271. Adipis porcinae trepondo.
TRERES, um, Τρῆρεις, populi Thraciae, circa
mium (Scopium) montem, non procul a Mace-
ia. Plin. 4, 10. B. A.
TRES, Treis, et Tris, tria, ium, ibus, τρεῖς,
α, nomen numerale cardinale. Prima positio La-
est, altera Graecam diphthongum retinet: tertia
em Graecum sapit, eadem diphthongo vel servata,
contracta. Poetae modo hac, modo illa utuntur,
ium judicium secuti. V. TREIS. Virg. A. 5,
. Tres equitum turmae numero, ternique vagan-
Ductores. Hor. Sat. 1, 5, 25. Millia tum pran-
ria repimus. Ov. Fast. 2, 691. trium minimus.
n veneficiis hic numerus singularem vim habere
ditus est. Virg. Ecl. 8, 77. Necto tribus nodis
nos, Amarylli, colores. Ov. Fast. 2, 573. Et
itis tria tura tribus sub limine ponit; et ib. 4,
. Terque manu permulsit eum, tria carmina di-
Adde Met. 14, 387. ¶ Interdum adhibetur ad
ca significanda. Pl. Mil. 4, 2, 29. et Trin. 4,
121. Heus, te tribus verbis volo. Catull. 1, 5.
us es unus Italorum Omne aevum tribus explicare
rtis; et 79, 4. Si tria notorum suavia reppererit.
Phorm. 4, 3, 33. Ut est ille bonus vir, tria non
mutabitis verba hodie inter vos. Mart. 13, 124.
retana Nepos ponat, Setina putabis. Non ponit
ae, cum tribus illa bibit. Ov. Pont. 4, 3, 26.
isset verbis charta notata tribus.
RESDECIM. V. TREDECIM.
RESSIS, tres asses. Varr. L. L. 4, 36. A tri-
assibus tressis: et sic proportione usque ad non-
s; et ib. 8, 49. A tressibus virilia multitudinis
resses, et his tressibus: cum sit singulare hoc
sis. V. SEXIS. ¶ Translate, vilis, minimi
ii. Pers. 5, 76. Hic Dama est, non tressis
o.
RESVIRI, orum, m. plur. 2. triumviri, praeser-
capitales: quorum munus erat praeesse carceri,
natos punire, cognoscere de furtis et delictis
orum, et hujusmodi minorum criminum. Pl.
h. 1, 1, 3. Quid faciam nunc, si tresviri me in
erem compegerint? Id. Aul. 3, 2, 2. Quia ad
viros jam ego deferam tuum nomen. Id. As. 1,
. Ibo ego ad tresviros, vestraque ibi nomina fa-
erunt: capitis te perdam ego, et filiam. Cic.
3, 19. f. Propter sacrificiorum multitudinem
viros epulones esse voluerunt. Liv. 32, 2. f.
m rerum causa tresviros creare consul jussus.
e 39, 44. et 40, 29., quib. omnib. locis in MSS.
o tresviri, modo trisviri, modo treviri legitur:
etiam triumviri reposuerunt: idque eo factum
tur, quod olim IIIviri scriptum fuit: ex quo
tres, alii tris, alii trium exararunt. [*De dis-
ine inter tresviri et triumviri v. in h. v.]
TREVENTINATES, et Tereventinates, et Ter-
inates, ium, m. plur. 3. incolae Treventi, seu
venti, seu Terventi, nunc Trivento, urbis in
nio, ad Trivium fluv., cujus meminit Frontin.
olon. p. 141. Goes., ubi Trebentum appellatur.
. 3, 12, 17. Saepinates, Treventinates. Inscr.
Guarin. Comment. 12. p. 28. P. Arruntio P. F.
Justo, Q., Aed., Pat. Col., Pat. Mun. Saepin.,
Mun. Vicentini, Pat. et Cur. R. P. Terevent.,
Alia ap. Romanell. Topogr. Napol. T. 2. p. 475.
alonio Longino Marcello C. V. Quaest. Cand.,
Pro. Afr., Trib. Pleb., Leg. Propraet. Prov.
siae, Pr., Pr. Aer. Sat. Terventina Test. (lege
ventinates P.) patrono optimo D. D. F.]
REVERICUS, a, um, adj. ad Treviros urbem
inens, ut Trevericus ager, Plin. 18, 20, 49. n.
11, 49, 109. Sic Tac. A. 3, 42. extr. Treveri-
tumultus. Id. H. 5, 17. Trevericum proelium.
n. de Urb. n. 4. Trevericaeque urbis solium,
proxima Rheno, etc.
REVIR. V. in v. sq.
REVIRI et Treveri, orum, m. plur. Τρήβιροι,
ampla in Gallia Belgica ad Mosellam fluvium.
A. 3, 42. Ala equitum conscripta Treveris,
Adde Auson. epist. praefixa Idyll. 6. et Grat.
ad Grat. 14. extr. et Ammian. 15, 11. ¶ Haec
ius Augusta Trevirorum dicitur, ut in Inscr. ap.
Grut. 111, 9. et 225, 4. ¶ Nomen habet a Trevi-
ris, seu Treveris (Τρηβιροῖς) populis Galliae Belgi-
cae, quorum saepe mentio ap. Caesar. et Tac. Ad-
de Plin. 4, 17. et Epit. Liv. 107. ¶ Ludit in am-
biguo Trevirorum, et Tresvirorum Cic. Fam. 7.
scribens ad Trebatium in Gallia militantem, ep. 13.
f. Treviros vites censeo, audio, capitales esse; mal-
lem auro, aere, argento essent. ¶ In sing. num.
Tac H. 3, 35. Alpinus Montanus Trevir; et ib. 4,
55. Julius Tutor Trevir. Lucan. 1, 441. Tu quo-
que laetatus converti proelia, Trevir. Inscr. ap.
Mur. 1088, 5. Aeternae memoriae Justini Mercato-
ris civis Treveri, etc. Alia ib. 6. Q. Secundi Qui-
gonis civis Treveri, seviri Augustal. etc. ¶ Pri-
mam perperam corripit Venant. carm. 10, 19, 21.
Perducor, Treverum qua moenia celsa patescunt.
[TRIACADION, onis, m. dimin. τριακαδίων: a
τριακάς, trigesimus dies mensis. Est cogn. R. Inscr.
ap. Grut. 241. col. 3. Ti. Claudius Triacadion. F.]
TRIACONTAS, ădis, f. τριακοντάς, numerus tri-
cenarius. Tert. adv. Valent. 49. f.
TRIAMBI. V. IAMBUS.
TRIANGULARIS, e, adj. τρίγωνος, tres angulos
habens, idem ac triangulus. Capell. 6, 190. Vel
lineares ductus, vel circulares flexus, vel triangula-
res abraduntur anfractus.
TRIANGULUS, a, um, adj. τρίγωνος, tres ha-
bens angulos, triquetrus. Cic. Div. 2, 42. med.
Cum (sidera errantia) in eam partem orbis venerint,
in qua sit ortus ejus, qui nascitur, aut in eam, quae
conjunctum aliquid habeat; ea triangula ibi, et
quadrata nominant. Quint. 1, 10. med. Quadrata
amplius spatium complectuntur triangulis: triangula
ipsa plus aequis lateribus, quam inaequalibus. Cels.
7, 25. n. 2. Triangula forma cutis excidenda est,
sic ut vertex ejus ad frenum, basis in tergo extremo
sit. Colum. 5, 2. Esto ager triangulus pedum quo-
quoversus trecentorum. Plin. 13, 11, 218. Papy-
rus brachiali radicis crassitudine, triangulis lateri-
bus. Id. 3, 8, 14. Sicilia Triquetra dicta a trian-
gula specie. Id. 15, 23, 25. Triangulae castaneae.
Id. 2, 16, 13. Triangulus solis radius. Capell. 6.
in. rapiturque triangulus ignis. ¶ Triangulum,
vel triangulus absolute, triangula forma, τρίγωνον.
Cic. N. D. 2, 49. f. Grues trianguli formam effi-
ciunt: et mox: Basis autem trianguli, tanquam a
puppi, ventis adjuvatur. Plin. 27, 8, 39. Cauliculus
duum cubitorum, triangulo similis. Front. Expos.
form. p. 32. 33. 35. etc. Goes. usurpat masculino gen.
*TRIARE, es, f. regio Asiae ulterioris, in Iberia.
Plin. 6, 10. Regio Thasie, et Triare usque ad Par-
gadras montes. B. A.
TRIARIUS, ii, m. miles veteranus spectatae vir-
tutis, qui in tertio aciei loco collocabatur, pilis ar-
matus. Qui sint triarii, et unde dicantur, docet hic
locus Varronis L. L. 4, 16. Hastati dicti, qui pri-
mi hastis pugnabant: pilani, qui pilis: principes,
qui a principio gladiis: et post commutata re mili-
tari, minus illustres sumuntur. Pilani, triarii quo-
que dicti, quod in acie tertio ordine extremis subsi-
dio deponebantur. Quod hi subsidebant, ab eo sub-
sidium dictum. A quo Plautus: Agite nunc, subsi-
dite omnes quasi solent triarii. Haec Varro. Liv.
22, 5. Nova de integro pugna exorta est, non illa
ordinata per principes, hastatosque, ac triarios,
etc. Ex Liv. 8, 8. et 10. colligitur, etiam triarios
hastis longis pugnasse, mutato scilicet veteri insti-
tuto: quemadmodum ap. eund. 2, 30, et 46. primae
aciei pila tribuuntur. ¶ Tertio loco proelium ini-
bant post profligatos hastatos, qui primo loco, et
principes, qui secundo loco pugnam capessebant.
Hinc factus est locus proverbio, ut, cum in re ali-
qua laboratur, eoque res adducta est, ut extremo
conatu, summisque viribus sit enitendum, rem ad
triarios rediisse dicamus, ut docet Liv. 8, 8., ubi
omnem pugnandi apud Romanos ordinem luculenter
describit. ¶ [Est etiam cogn. R. ut P. Valerius
Triarius ap. Ascon. argum. in Cic. or. pro Scaur., et
C. Valerius Triarius in Inscr. ap. Mur. 487, 4. F.]
[TRIAS, ădis, f. τριάς, numerus ternarius. Ca-
pell. 7, 239. Trias vero princeps imparium numerus,
perfectusque censendus. F.]
TRIATRUS, tertius dies post Idus. Paulus ex
Festo. Quinquatrus festivus dies dictus, quod post
diem quintam Iduum celebraretur, ut triatrus, et
sexatrus, et septimatrus, et decimatrus.
TRIBACCA Margarita, τριγλήνη, h. e. inauris ex
tribus baccis seu margaritis contexta. P. Syrus ap.
Petr. fragm. Trag. 55. Burm. Quo margarita cara
tribacca, Indica? Sunt qui aliter leg.
*TRIBALLI, orum, Τριβαλλοί, populi Moesiae
inferioris. Plin. 3, 26. 4, 14. et 10. ¶ Inter Thra-
cas numerat Strabo. B. A.
TRIBAS, ădis, f. τριβάς, h. e. fricans: a τρίβω.
Dicitur de femina turpem libidinem cum pari ple-
rumque exercente: quam Pl. Pers. 2, 2, 45. subigi-
tatricem vocat. Phaedr. 4, 14., Mart. 1, 91. et 7,
67. et 70. et Coel. Aurel. Tard. 4, 9.
TRIBLA. V. TREBLA.
[TRIBOCCI et Triboci, orum, m. plur. Germa-
niae superioris populus ad Rhenum, ubi nunc il ves-
covado di Strasburgo. Caes. B. G. 1, 51. Tum de-
mum necessario Germani suas copias castris eduxe-
runt, generatimque constituerunt paribusque inter-
vallis Harudes, Marcomannos, Triboccos. Inscr.
ap. Donat. 301, 9. Surus Sparuci F. domo Tribocus.
Alia ap. Marin. Iscriz. Alb. p. 111. T. Nigrio Simili
Triboco ex Germania superiore, etc. F.]
TRIBON, onis, m. τρίβων, ωνος, pallium tritum,
aut lacerna. Vox Graeca, a τρίβω, tero. Auson.
epigr. 53. Pera, polenta, tribon, baculus, scyphus,
arcta supellex Ista fuit Cynici.
TRIBONIANUS, i, m. celebris JCtus, quaestor
fuit Justiniani Imp., eique operam suam praebuit in
jure civili concinnando. Ceterum multis vitiis insi-
gnis, assentatione, fraudulentia, avaritia, omnis
religionis contemptor, praesertimque Christianae.
Haec ex Suida. Ejus meminit Imp. Justin. in pro-
oem. Institutionum, et de confirmat. Dig. §. 9.
TRIBRACHYS et Tribrachus, τρίβραχυς, nomen
pedis metrici tres breves syllabas habentis, ut Hele-
na, dominus, agitur: a τρεῖς, tres, et βραχὺς, bre-
vis. Quint. 9, 4. med. et Diomed. 3, 475. qui tri-
brevem Latine vocat.
TRIBREVIS. V. in v. praec.
TRIBUARIUS, a, um, adj. ad tribum pertinens.
Cic. Planc. 19. Itaque haesitantem te in hoc sodali-
tiorum tribuario crimine ad communem ambitus cau-
sam contulisti, h. e. in crimine corrumpendarum
tribuum in petitione alicujus honoris; et 15. Tribua-
ria res.
TRIBULA, ae, f. idem ac tribulum. Colum. 2,
21. med. Et, si pauca juga sunt, adjicere tribulam,
et traham possis, quae res utraque culmos facillime
comminuit. Id. 1, 6. f. Optima est area silice con-
strata, quod celeriter frumenta deteruntur, non ce-
dente solo pulsibus ungularum, tribularumque. Ad-
de 12, 50. med.
TRIBULARIA, ium. V. in TABULARIS.
TRIBULATIO, onis, f. θλῖψις, cura angens et
pungens, aegritudo, aerumna, afflictatio: a tribu-
lis, h. e. spinis. Vox est Ecclesiae scriptoribus fa-
miliaris. Tert. adv. Jud. 11. August. in Psalm. 125
n. 2. et alibi saepe: Hieron. ep. 108. n. 18. et alibi.
TRIBULATUS, a, um, adj. acuminatus in mo-
dum tribuli. Pall. 1, 43. Falciculas brevissimas
tribulatas, quibus filicem solemus abscindere.
TRIBULIS, e, adj. φυλέτης, φράτης, φράτωρ, qui
ex eadem tribu est. Cic. Fam. 13, 23. L. Cossinio
amico et tribuli tuo valde familiariter utor. Liv. 2,
16. Vetus Claudia tribus additis postea novis tribuli-
bus, qui ex eo venirent agro, appellata. Cic. Planc.
19. Tribulibus gratiosum esse; et ib. Tribules decu-
riare. Ter. Ad. 3, 3, 85. Estne hic Hegio tribulis
noster? ¶ Interdum accipitur pro non divite, ut
tribus pro pauperibus, h. e. qui tantum tribum suam
citare, non magistratus, nec sacerdotia poterant.
Hor. Ep. 1, 13, 15. Ut cum pileolo soleas conviva
tribulis. Mart. 9, 50. de toga trita: Nunc anus, et
tremulo vix accipienda tribuli. Adde 58.
*TRIBULIUM, i, n. oppidum Dalmatiae. Plin.
3, 22. B. A.
TRIBULO, as, a. 1. θλίβω, est tribula, aut alio
quocumque instrumento comminuere. Gloss. Phil.
Θλίβω, tribulo, presso, premo. Cato R. R. 23. Si
indideris defrutum aut marmor, aut resinam, dies
viginti permisceto crebro, tribulato quotidie. For-
tasse legendum rutabulo, nam Colum. 12, 23. docet,
easdem res rutabulo ligneo permiscendas. [*Docet
Doederl. 3, 87. esse tribulare diminutivi genus quod-
dam a terere, legique ap. Tertull. ea significatione,
qua tricae per res tempus vel hominem terentes in-
tellig.]
TRIBULOSUS, a, um, adj. asper, spinosus, tri-
bulis plenus. Sidon. ep. 3, 2. f. Viarum voragines
frigorum siccitate tribulosae. ¶ Translate. Id. ep.
1, 7. med. Tribulosissima dissimulatio.
TRIBULUM, i, n. τρίβολον, rusticum instrumen-
tum, quo frumenta in area teruntur. Varr. L. L.
4, 3. Hinc in messe tritura, quod tum frumentum
teritur, et tribulum, quo teritur. Id. R. R. 1, 22.
Corbes, fiscinae, tribula, mallei, rastelli; et 52.
E spicis in aream excuti grana, quod fit apud alios
jumentis junctis, ac tribulo. Id fit e tabula lapidi-
bus, aut ferro asperata, quae imposito auriga, aut
pondere grandi trahitur jumentis junctis, ut discu-
tiat e spica grana. Plin. 18, 30, 72. Messis alibi
tribulis in area, alibi equarum gressibus exteritur.
Virg. G. 1, 164. Tribulaque, trabeaeque, et iniquo
pondere rastri. Ubi Servius: Genus vehiculi omni
parte dentatum, quo teruntur in area fruges: quo
maxime in Africa utebantur.
TRIBULUS, i, m. τρίβολος, genus spinae, herba
foliis ad portulacae effigiem accedentibus, tenuiori-
bus viticulis, in terra stratis, spinis secundum folia
rigidis et praeduris. Virg. G. 1, 153. Lappaeque,
tribulique, interque nitentia culta Infelix lolium, et
steriles dominantur avenae. Ov. Met. 13, 803. Aspe-
rior tribulis, feta truculentior ursa. Plin. 21, 15,
54. Aliqua et secundum spinam habent folium, ut
tribulus, et ononis. ¶ Est et alterum tribuli ge-
nus aquaticum, non nisi in amnibus nascens, coma
dumtaxat aquis exstante, folio ulmi effigie. Id. 21,
16, 58. Tribulus non nisi in palustribus nascitur:
dira res alibi, juxta Nilum et Strymonem amnes ex-
cipitur in cibis, inclinatus in vadum, folio ad effi-

giem ulmi, pediculo longo, etc. ¶ Per metaphoram Graecis τρίβολοι, Latinis *tribuli* dicuntur stimuli illi ferrei, qui aliter vocantur murices, quos spargere moris erat in bello contra equitatum, aut quadrigas falcatas, aut oppidanorum eruptionem. Nempe ita dicti sunt a triquetra figura, et ob eminentes cuspides. *Veg. Mil.* 3, 24. Toto campo Romani tribulos abjecerunt, in quos currentes quadrigae cum incidissent, deletae sunt. Tribulus autem est quatuor palis confixum propugnaculum, quod quomodo abjeceris, tribus radiis stat, et erecto quarto infestum est. Haec *Veg. Coripp. Johann.* 4, 617. Et tribulos per castra locat, furcasque bicornes; Exacuitque sudes, et magnas obibe cautes.

TRĬBŪNAL, alis, n. δικαστήριον, βῆμα, locus excelsus arcuata figura, in quo residebat, qui jus civibus aut peregrinis reddebat: a *tribunus*. Nam proprie est sedes tribuni, hoc est locus sublimior, ubi is jus dicit: sed per synecdochen sumitur pro quovis loco, ubi jus redditur. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 8. *f.* Nullius inopiam, ac solitudinem non modo illo populari accessu, ac tribunali, sed ne domo quidem et cubiculo esse exclusam. ¶ Apud Romanos fuit suggestus editior, unde conspici magistratus ab omnibus poterat, multorum hominum capax, in quo sella curulis, jurisdictionis insigne, locata erat, ubi sedens praetor cognoscebat et pronuntiabat. Fuisse locum multorum hominum capacem, indicat *Cic. Brut.* 84. dum inquit: Volo hoc oratori contingat, ut cum auditum sit, eum esse dicturum, locus in subselliis occupetur, compleatur tribunal, etc. et *Or.* 1, 37. Nobis in tribunali Q. Pompeji praetoris Urbani sedentibus; et *Tac. A.* 1, 75. Tiberius judiciis assidebat mixtim, vel in cornu tribunalis, ne praetorem curuli depelleret. *Ascon.* in *argum. Milon.* Populus corpus P. Clodii in curiam intulit, cremavitque subselliis, et tribunalibus, et mensis, et codicibus librariorum, quo igne et ipsa quoque curia flagravit, et Porcia basilica. ¶ Sellae curulis meminit *Cic. Verr.* 2, 2, 38. Palam, inquit, de sella ac tribunali pronuntiat: si quis, etc. Adde *Mart.* 11, 98. et *Tac. A.* 15, 29. ¶ Forma tribunalis fuit arcuata. *Vitr.* 5, 1. de basilica Julia, quam ipse architectatus fuerat, *med.* Item tribunal est in ea aede hemicycli schematis minore curvatura formatum. Ejus autem hemicycli in fronte est intervallum pedum quadraginta sex, introrsus curvatura pedum quindecim: uti eos, qui apud magistratus starent, negotiantes in basilica ne impedirent. ¶ *Pro*, vel *de tribunali* idem est ac in tribunali, quemadmodum dicimus *pro rostris*. *Cic. Fam.* 3, 8. Idque pro tribunali cum aliquid ageretur, intelligi potuisse. *Id. Pis.* 5. Pro Aurelio tribunali delectus servorum habebatur. *Id. Verr.* 2, 5, 7. Ad se vocari, et de tribunali citari jussit. ¶ De tribunali ii tantum magistratus jus dixere, qui sellam curulem habebant, ut consules, praetores, aediles, praesides in provinciis, et proconsules: nam tribuni, quaestores, triumviri, et alii in subselliis sedebant, ut scribit *Asconius* in *Div. Verr.* 15. *Mart.* 11, 98. Sedeas in alto tu licet tribunali, Et e curuli jura gentibus reddas. ¶ In theatro erat suggestus editior, et ab aliis gradibus separatus, ex quo spectabat praetor, et imperator. *Suet. Aug.* 44. Virginibus Vestalibus locum in theatro separatim, et contra praetoris tribunal dedit. Adde *Vitr.* 5, 7. ¶ In castris quoque erat tribunal, ex quo imperator jus dicebat, aut milites alloquebatur, quod olim de caespite exstruebatur. *Tac. H.* 3, 10. Sensit ludibrium miles, disjectisque qui tribunal tuebantur, etc. *Id. ib.* 4, 25. Conscendit tribunal Vocula, prehensumque militem duci jussit. ¶ Claros viros, et summo aliquo honore functos, praeter honorem sepulcri, etiam tribunalis seu suggestus exstructione coli post vitam mos fuit. Exemplum habes ap. *Tac. A.* 2, 83., ubi de funere Germanici. Quo referri posse videtur *Inscr.* ap. *Grut.* 751, 11. P. Aelius Venerianus hoc vas disomum sibi et Felicitati suae posuit, et tribunal ex permissu Pontif. perfecit, *h. e.* suggestum, in quo vas illud disomum, seu sarcophagus bina corpora continens, impositum fuit. ¶ *Plinius* vocat *tribunal* tumulum vel suggestum editiorem instar tribunalis, quod sibi quidam populi Oceanum accolentes exstruebant, contra aestus et effusiones ejus: 16, 1, 1. Illic misera gens tumulos obtinet altos, aut tribunalia structa manibus, ad experimenta altissimi aestus, casis ita impositis. ¶ Translate significat eminentiam. *Appul. Flor. n.* 16. *med.* Quid superest ad honoris mei tribunal et columen, ad laudis meae cumulum? ¶ *Tribunale* in recto et quarto casu. *Quint.* 1, 6. *med.* Inhaerent quidam molestissima diligentiae perversitate, ut *audaciter* potius dicant, quam *audacter*, licet omnes oratores aliud sequantur; et *emicavit*, non *emicuit*, et *conire*, non *coire*. His permittamus et *audivisse*, et *scivisse*, et *tribunale*, et *faciliter* dicere. Legitur etiam in *vet. Tab. aen.* ap. *Mur.* 582. *lin.* 34.

TRĬBŪNĀTUS, us, m. χιλιαρχία, δημαρχία, magistratus, seu dignitas tribunorum. Aliud fuit tribunatus, aliud tribunicia potestas. Nam Sulla tribunatum non sustulit, sed tribuniciam potestatem. Rursus Romani imperatores tribunatum non gessere, sed tribuniciam potestatem sumpserunt. Nam cum plebejis fas esset solis tribunatum gerere, religio imperatoribus fuit tribunatum sibi vindicare, cum patricii essent: cum vero tribuni pleb. sacrosancti essent, imperatores sibi potestatem tribuniciam usurpavere, ut et ipsi sacrosancti essent et inviolabiles. *Cic. Am.* 12. De C. Gracchi autem tribunatu quid exspectem, non libet augurari. *Id. Or.* 1, 7. Tribunatum plebis petere. *Id. Att.* 11, 9. Inire tribunatum. ¶ De tribunatu militari. *Cic. Q. Fr.* 2, 15. *med.* M. Curtio tribunatum a Caesare petivi. *Id. Fam.* 7, 8. Sum admiratus, cur tribunatus commoda, dempto praesertim labore militiae, contemseris. Adde 5. *med.* et *Plin.* 7, 30, 31.

*TRIBUNCI, orum, oppidum vel castellum in Gallia Belgica, in Nemetum agro. *Ammian.* 16, 12. (p. 149. *Vales.*) Ad castra, quae prope Tribuncos et Concordiam munimenta Romana fixit. In ed. *Lindenbrog.* p. 91. *Triburcos* scribitur, non *Tribuncos. B. A.*

TRĬBŪNĬCĬUS, a, um, adj. δημαρχικὸς, ad tribunos plebis pertinens. *Sall. or. Licin. trib. pleb. med.* Vis tribunicia, telum a mojoribus libertati paratum. *Cic. Q. Fr.* 2, 15. *f.* Tribunicii candidati compromiserunt. *Id. Or.* 2, 28. *med.* Cum tribunicia potestas est constituta. *Id. Agr.* 2, 8. *med.* Tribuniciae leges, *h. e.* a tribunis pleb. latae. *Id. Att.* 1, 1. Comitia tribunicia, *h. e.* quibus tribuni pleb. creantur. *Id. Leg.* 3, 9. *med.* Mucronem tribunicium exacuere in aliquem. *Id. red. in sen.* 5. Subsidia reipublicae contra tribunicios furores. *Liv.* 2, 1. Si plebs agitari coepta esset tribuniciis procellis. *Cic. Fam.* 2, 18. *med.* Incidere in terrores tribunicios. *Id. Cluent.* 39. Noratis animos ejus, ac spiritus tribunicios. *Hirt. B. Alex.* 65. Tribuniciae contentiones. *Sall. Jug.* 41. seditiones. *Plin.* 36, 15, 24. 3, 8. conciones. *Id. praef. H. N. in.* Triumphalis, et censorius tu, sexiesque consul, et tribuniciae potestatis particeps. *Caes. B. C.* 1, 7. Tribunicia intercessio. *Lucan.* 2, 125. Saeva tribunicio maduerunt robora tabo. ¶ De tribunicia potestate imperatorum V. in dictione praeced. ¶ *Tribunicius*, qui tribunus fuit, ut *aedilicius*, qui aedilis, *quaestorius*, qui quaestor, etc. *Cic. Phil.* 13, 14. *f.* Clarissimi viri, aedilicii, tribunicii, quaestorii. Adde *Liv.* 3, 35. ¶ Sub Augustis *inter tribunicios relati* seu *allecti* dicuntur, qui ex eorundem privilegio tribunicia dignitate donabantur, licet reapse tribuni pleb nunquam fuissent, ut nempe praeturae capessendae idonei fierent. *Inscr.* mutila et mendosa ap. *Maff. Mus. Ver.* 377, 8., quae tamen ita nunc legitur Vicetiae, Marco Salonio a Ti. Claudio Caesare Augusto Germanico censore adlecto in senatum, et inter tribunicios relato, ab eodem adscito in numerum Saliorum, etc. Alia Patavina ap. *Grut.* 440, 4. T. Mustio C. F. Hostilio Fabricio Medullae Augurino allecto inter tribunicios ab Imp. Nerva Caesare August., Praet., etc. ¶ De tribunatu militari. *Caes. B. C.* 1, 77. *extr.* Centuriones in ampliores ordines, equites R. in tribunicium restituit honorem. ¶ Scribitur et *tribunitius*.

TRĬBŪNUS, i, m. δήμαρχος, magistratus apud Romanos, qui primo tribubus praefuit: ut curio, qui curiis. Romulus populum in tres partes divisit, quae *tribus* dictae: singulis suos attribuit duces, qui tribuni appellati, ut *Ascon.* in *Verr.* 2, 1, 5. docet. V. TRIBUS. *Pomp. Dig.* 1, 2, 2. *med.* Dicti tribuni, quod olim in tres partes populus divisus erat, et ex singulis singuli creabantur: vel quia tribuum suffragio creabantur. ¶ Varia tribunorum genera fuerunt, de quibus protinus ordine suo.

Tribuni aerarii (quos tribunos aeris *Plin.* 33, 2, 7. appellat) erant, qui acceptam pecuniam publicam a quaestoribus urbanis in stipendium exercitus, ad quaestores provinciarum deferebant, militibus erogandam, ut est ap. *Ascon.* in *Verr.* 2, 1, 13. *tribuni*, a *tribuendo* dicti, ut *Fest.* docet in *Aerarii:* sed ab re *Varr. L. L.* 4. *f.* Quibus attributa erat pecunia, ut militi redderent, tribuni aerarii dicti: id quod attributum erat, aes militare. *Cato* ap. *Gell.* 7, 10. Aes militare, quod a tribuno aerario miles accipere debebat. ¶ Non erant magistratus, sed ordo: et aliquando una cum senatorio et equestri ordine judicia exercuerunt, ut patet ex *Cic. Q. Fr.* 2, 5. *f.*, qui eorum meminit et *Cat.* 4, 7. *med.* V. AURELIUS, a, um. Sed judicia eis ademit Augustus, ut in ejus vita *Suet.* 41. narrat.

Tribunus Celerum, Italice *capitano del corpo di guardia*, magistratus quidam in monarchia, qui praeerat trecentis illis Celeribus equitibus, qui regis corpus custodiebant, et rem militarem cum regibus curabat. Fuit antiquissimus omnium magistratuum. Nam ab ipso Romulo institutus est. *Pomp. Dig.* 1, 2, 2. Iisdem temporibus et tribunum Celerum fuisse constat. Is autem equitibus praeerat, et veluti secundum locum a regibus obtinebat: quo in numero fuit Junius Brutus, qui auctor fuit regis ejiciendi. ¶ Diversus erat a ceteris tribunis. Nam ceteri, qui tres erant, tribubus praeerant, unus Ramnensibus, alter Tatiensibus, tertius Luceribus; sed hic tribus centuriis equitum, qui Celeres vocabantur, imperabat. Dictus est a similitudine aliorum tribunorum.
Ut enim duces tribuum dicti tribuni, quod praeera[
tribubus, quae tres erant, ita tribunus Celerum i[
appellatus, quod tribus equitum centuriis praeera[
Hoc nomen retentum est usque ad institutionem co[
sulum. Nam postea magistratus iste pro tribu[
dictus est magister equitum, et postremo praef[
ctus praetorio. *Pomp. l. c.*

Tribuni militares, Italice *colonnelli*, duces legi[
num, qui peditibus legionum, non item equitibu[
praeerant. Dicti sunt tribuni, auctore *Varr. L.* [
4, 14., quod ab initio terni essent, tum, cum leg[
ex tribus millibus conficiebatur ex ternis, quae tu[
erant, tribubus, Ramnium, Tatiensium et Luceru[
sumpti. ¶ Initio tres fuerunt, qui singuli mil[
peditibus praeerant. Postea ut numerus peditu[
in legione auctus est, sic etiam tribunorum mi[
tarium: ita ut a tribus ad quatuor, atque ab [
ad sex pervenerint. Progressu temporis duodeci[
legi coeperunt, terni in singulas legiones quae quatu[
erant. Deinde quaterni in singulas legiones crea[
sunt, ut essent sexdecim. Interjectis inde temp[
ribus, cum legio ex quinque millibus conscribi ja[
esset coepta, et postremo cum ex sex millib[
tribuni militum ad quatuor legiones viginti qu[
tuor, in singulas seni, lecti sunt. *Cic. Cluent.* [
Qui M. Aemilio legati, et praefecti, et tribuni m[
litares fuerunt. Adde *Plin.* 34, 3, 6. ¶ Ut e[
rum numerus, sic electio varia fuit. Modo en[
ab imperatore, modo populi suffragio creati su[
qnae varietas usque ad extrema reipubl. tempo[
perduravit. ¶ Officium eorum erat in castris m[
lites continere, et ad exercitationem produce[
vigilias circuire, rei frumentariae praeesse, que[
las commilitonum audire, valetudinarios inspice[
denique et dare, et observare castrensia omn[
¶ Dividebantur in *Rufulos*, sive *Rutulos*, et [
mitiatos. V. RUFULUS, COMITIATUS.

Tribuni militum consulari potestate, magistra[
Romae, qui consulare imperium obtinebant, [
consulum loco rempublicam administrabant. [
rum haec origo narratur. Crebris seditionibus p[
bis, quibus consules de suo quoque corpore cre[
petebat, externis etiam bellis ingruentibus, ple[
que ipsa delectum pati negante, coacti tandem [
tres sunt, ut aut civibus, aut hostibus de victo[
concederent. Ab eorum sententiis, qui tribu[
plebis caede violandos putabant, primores patr[
abhorrebant. Per haec consilia eo res deducta [
ut sex tribuni militum, tres ex patribus, et t[
ex plebe, consulari potestate praediti crearent[
de consulibus nihil immutaretur. Igitur anno [
C. CCCX. tres tribuni militares creati sunt, [
consularem potestatem haberent, et quidem ex [
tribus, consentiente plebe. Progressu temporis [
do tres, modo quatuor, modo sex, aliquando [
solis patribus, aliquando ex patribus et plebe f[
runt. *Liv.* 4, 6. 7. etc. [*Id.* 5, 1. affirmat ann. [
C. CCCLI. octo tribunos mil. cons. pot., quot n[
quam antea, creatos fuisse; sed *B. Borghesius* [
A. Framm. de Fast. cons. T. 2. p. 37. historic[
Patavinum erroris arguit, probatque, duos post[
mos ab *eod. l. c.* memoratos, M. nempe Furi[
Camillum, et M. Postumium Albinum, non tri[
nos mil., sed censores eo anno fuisse, *F.*]

Tribuni plebis, magistratus Romae, ex gen[
minorum, et ordinariorum, non dissimilis iis, [
apud Lacedaemonios Ephori dicebantur, ut ait [
Leg. 3, 7., cujus officium erat injuriam omn[
intercessione sua prohibere, et commoda plebis [
versus patres tueri. ¶ Hic magistratus hanc [
buit originem. Plebs ob feneratorum avaritiam [
re alieno oppressa saepe postulavit a patribus, [
contractuum obligationibus liberaretur, et sae[
numero decepta, tandem ann. U. C. CCLXI. c[
spiravit, ne amplius patricios in bello, neque [
alia in re adjuvaret: itaque secessit in montem [
crum, neque reduci inde potuit, priusquam ea [
tineret, quae jamdiu concupierat: inter quae il[
praecipuum fuit, ut magistratus quotannis crea[
tur, qui plebis jura defenderet, ceteris magist[
tibus intercederet, et ne ipsi quidem supremo c[
sulari imperio parere teneretur. Qui in eum [
gistratum lecti sunt, *tribuni plebis* appellati. *L*[
2. a *c.* 32. ¶ Praecipua tribunorum potestas f[
in intercessionibus. Intercedere autem nihil ali[
erat, nisi prohibere, ne vis a ceteris magistra[
bus plebi fieret, vel ne aliqua lex ferretur pl[
invisa. Qui negant, eos magistratum fuisse, [
cile arguuntur multis *Livii* locis 2, 33. et 56., [
2., 23, 23., *Sallustii Jug.* 41., *Varronis* ap. *G*[
13, 12., *Ciceronis Or.* 1, 7. et *Pomp. Dig.* 2, 2, [
qui omnes tribunatum pleb. *magistratum* voca[
¶ Inibant magistratum mense Decemb., fuitque [
rum tanta auctoritas, ut quicquid senatus dec[
visset, ita demum ratum haberetur, si tribuni [
probassent. Stabant ergo positis subselliis in [
stibulo curiae, ubi habebatur senatus, quia te[
plum ingredi non licebat, et quaecumque sena[
res decrevissent, tribunis animadvertenda perfe[
bantur, ut si pro republica fore viderentur, [
probarent, cetera ad arbitrium rejicerent. Si [
natusconsultum approbassent, T. litteram in te[
subscribebant, qua nota significabatur, ita trib[

os quoque censuisse. *Val. Max.* 2, 2. *n.* 7. ¶ llud etiam observatum est inter tribunos, ut, si teri omnes unam rem probassent, unus vero pro-buisset, plus ceteris omnibus polleret, eosque npedire posset. *Liv.* 2, 4. ¶ Ne vero unquam rum potestas minui, aut violari a quoquam pos-t, statutum est, ut sacrosancti haberentur, ita qui iis injuriam intulisset, sacer esset. V. SA-ROSANCTUS. ¶ Nihilominus hanc potestatem Sulla dictator debilitavit, iratus plebi, quod con-a se pro C. Mario bello civili stetisset. Tulit enim, tribunis pleb. legum ferendarum jus esset, neve , qui tribuni pleb. fuissent, alios postea magistra-s capere liceret, ut scriptum est in *Appiani* histo-. Tribunorum tamen jura post restituta sunt par-n a Cotta, partim a Pompejo, et Crasso Coss. *con.* in *Div. Verr.* 3. et *prooem. Act. in Verr.* 15. *Epit. Livii* 97. ¶ Tribunatus pleb. symbola nt subsellium et virga viatoria, ut videre est in mmo G. Caniniae ap. *Morell. Numism. fam. R. n.* de quo consulendus *B. Borghesius Dec. numism.* *n.* 9. V. SUBSELLIUM. ¶ Tempore monar-iae imperatores tribuniciam potestatem sibi sum-erunt. V. TRIBUNATUS. *Suet. Aug.* 27., *Tac.* 3, 56. Tribuni autem remanserunt cum eadem ercedendi auctoritate. V. *Tac. H.* 4, 9. et *Plin.* 1, 23. et 9, 13. *med.* ¶ *Tribunus plebejus,* od quidam leg. ap. *Liv.* 2, 33. et 34, 56., non itur, cum MSS. omnes aut *plebis*, aut *plebei*, aut *bi* habeant, testibus criticis viris ap. *Drak.* ad umque loc. V. PLEBES.

TRĬBŬO, is, ui, utum, a. 3. δίδωμι, ἀπονέμω, , praesto, impertior: a *tribus:* quia proprie olim ebatur de iis, quae a tribubus in publicum con-ebantur. Latius deinde usurpari coepit, ut *do*, . *Cic. Off.* 1, 15. Ut ei plurimum tribuamus, a plurimum diligimur; et 5. In hominum socie-e tuenda, tribuendoque suum cuique. *Sall. or.* *ilippi contra Lep. Caes. B. C.* 3, 4. Cujus sce-ibus tanta praemia tribuistis. *Id. ib.* 3, 13. Ju-, se eum non deserturum, eundemque casum subi-um, quemcumque ei fortuna tribuisset. *Phaedr.* 5. Ego primam (*partem praedae*) tollo, nomi-quia leo: Secundam, quia sum fortis, tribuetis i; et 7. quibus honorem et gloriam Fortuna tri-t. *Nep. Att.* 11. *f.* Tribuere alicui beneficia. *c. A.* 1, 75. Pretium aedium Aurelio tribuit. *Ov.* *t.* 9, 401. cum jurare pararet, Dona tributurum thac se talia nulli. *Prop.* 3, 23, 3. Noster amor s tribuit tibi, Cynthia, laudes. *Ov. Trist.* 3, 1, Dii tibi dent, nostro quod non tribuere parenti, lliter in patria vivere posse tua. *Id. Her.* 16, 1. nc tibi Priamides mitto, Ledaea, salutem, Quae oui sola te mihi dante potest. *Id. Met.* 14, 620. ntinus quo regnarat, eodem Monte jacet positus, uitque vocabula monti. *Id. Trist.* 3, 1, 44. buere pacem terris. *Tac. A.* 12, 40. alicui ve-m. *Lucan*, 4, 358. vitam cuipiam *Cic. Mil.* 34. ericordiam fortissimo viro; et *Coel.* 12. silentium tioni alicujus; et *Fin.* 4, 5. *extr.* magnam in-toribus gratiam. *Cic. Div.* 2, 71. Nihil prorsus niis tribuendum est. *Mart.* 11, 5. Aurum Fa-ius, te tribuente, volet, *h. e.* te donante. ¶ tribuere. *Tac. A.* 4, 64. Ni Caesar obviam is-, tribuendo pecunias ex modo detrimenti. ¶ *buere alicui quippiam*, affirmare de aliquo, quod ppiam in eo sit. *Lucr.* 5, 1171. His igitur sen-tribuebant, propterea quod Membra movere ebantur. ¶ Translate permittere, concedere, donare. *Cic. Tusc.* 1, 49. *f.* Sed nunc quidem tudini tribuamus aliquid: cras agamus haec. *Off.* 1, 30. Sin sit quisquam, qui aliquid tribuat ptati, diligenter ei tenendum esse ejus fruendae lum. *Ov. A. Am.* 1, 689. nisi hoc matris preci-tribuisset Achilles. [*Cf. *Beier.* ad *Cic. Off.* 1. l.] mputare, assignare. *Nep. Dat.* 5. Eam esse con-tudinem regum, ut casus adversos hominibus tri-nt, secundos fortunae suae. *Id. Alc.* 7. Ut om-minus prospere gesta ejus culpae tribuerent. *Cic.* *n.* 2, 16. *med.* Quod illi tribuebatur ignaviae: nobis id existimari posse, non arbitror. *Nep.* *nol.* 4. Neque hoc illi quisquam tribuebat super-putabat, illum hoc facere superbe. *Id. Att.* 6. . Ejus observantia omnibus erat carior, cum officio, non timori, neque spei tribui viderent, eam adhiberi officii causa, non propter timo-aliquem, aut spem. ¶ Deferre, aestimare. *um.* 2, 17. Prato veteres Romani primas in agri-tione tribuerunt; et *Cic. Q. Fr.* 3, 4. *med.* Tibi us generis in scribendo priores partes tribuo, m mihi; et *Fam.* 4, 1. *f.* Ego tantum tibi tri-, quantum mihi fortasse arrogo; et *ib.* 13, 22. tissimum mihi feceris, si huic commendationi e tantum tribueris, quantum cui tribuisti pluri-n. *Id. Brut.* 51. Mihi, benevolentia, credo, du-, tribuebat omnia. *Tac. A.* 6, 50, Tribuere uid honori amici abeuntis. *Caes. B. G.* 1, 13. *f.* gnopere tribuere virtuti alicujus. *Cic. Fam.* 13, Universo ordini publicanorum semper libentissime ui: idque magnis ejus ordinis erga me meritis re debui. *Tac. A.* 14, 14. *f.* Quos ne nominatim iam, majoribus eorum tribuendum puto. [*Cf. *l.* 2, 16, 2. et 128, 3.] ¶ Impendere. *Caes.* *B. C.* 3, 2. His rebus, et feriis Latinis, comitiisque perficiundis undecim dies tribuit. *Nep. Att.* 4. Reliqua tempora tribuere litteris. Adde *Ann.* 13. ¶ Dividere, partiri, *Cic. Brut.* 41. *med.* et *Or.* 4. Rem universam tribuere in partes. Hinc *tributio* distributio, *tributus* divisus. ¶ [*Discrimen inter hoc verbum et *commodare* et *praebere Doederl.* 4, 136. ita constituit, ut, sive sponte, sive tributi necessitate id fiat, *tribui* dicat, quae in justam possessionem tradantur; *praebere* et *commodare* ad voluptatem usumque magis quam possessionem esse referenda, ea tamen discrepantia interposita, primum quidem, ut *praebens* in universum et sine conditione, *commodans* in tempus tantummodo et servato recipiendi jure aliquid alicui tradat; deinde ut *commodare* rem vel factum, *praebere* nonnisi rem spectet; denique, ut *commodans* votum, *praebens* necessitatem respiciat. ¶ Confund. *tribuere* et *attribuere*. V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 1. p. 231.]

TRĬBUS, us, f. φυλή, una ex partibus majoribus populi R. Nam Romulus primum divisit universum populum in tres partes, quae *tribus* dictae sunt, vel a numero, vel a tributo pendendo. Singulas tribus in centurias decem, quae curiae appellatae. Ex singulis tribubus singulas centurias equitum constituit, qui Ramnenses, Tatienses, Luceres nominati sunt. Postea crescente populo, hae centuriae ad trecentos crevere, ut omnes simul equites nongenti essent: inde sub Tarquinio ad sexcentos. Itaque tres illae tribus et pedites et equites continebant: sed procedente tempore id nomen solis centuriis equestribus haesit: quae causa est, cur a *Varr. L. L.* 4, 9., *Cic. de rep.* 2, 7., *Flor.* 1, 5. et *Ascon.* in *Verr.* 2, 1, 5. non centuriae, sed tribus dicantur. V. *Graevium ad Flor. l. c.* ¶ [Crescente civium numero, multisque aliis populis in civitatem Romanam allectis, aliae subinde tribus additae sunt. Tarquinius enim Priscus, duplicato earum veterum numero, sex fecit (*Liv.* 1, 36. *f.*). Servius Tullius eas omnes divisit in quatuor urbanas, Collinam, Esquilinam, Palatinam, et Suburanam seu Sucusanam, et septendecim rusticas, illas ita appellando, quod in urbe essent, has quod in agro Romano (*Liv.* 1, 43. et 2, 21. et *Dionys. Halic.* 4, 15.). Postea vero earundem numerus usque ad triginta quinque auctus est (*Liv.* 1, 53. et *Epit.* 19.), qui deinceps idem semper remansit etiam sub Augustis, ut patet ex hac *Inscr.* ap. *Grut.* 246. 8. Imp. Caesari Trajano Aug. Trib. XXXV. etc. Earum nomina fuerunt, Aemilia, Aniensis, Arniensis, Camilia, Claudia, Collina, Cornelia, Crustumina, Esquilina, Fabia, Falerina, Galeria, Horatia, Lemonia, Maecia, Menenia, Oufentina vel Offentina, Palatina, Papiria, Poblilia vel Publicia, Pollia, Pomptina, Pupinia, Quirina, Romilia vel Romulia, Sabatina, Scaptia, Sergia, Stellatina, Suburana vel Sucusana, Terentina, Tromentina, Velina, Veturia vel Voturia, Voltinia. Tribus vero honorariae, et militares dumtaxat, fuerunt, Aelia, Augusta, Aurelia, Flavia, Julia, Ulpia; soli enim milites his decorantur in antiquis monumentis, quod ideo factum videtur, quia milites barbarae plerumque originis, vel libertinae conditionis, et nimis remoti a sede et corpore tribuum Romanarum, ac propter paupertatem minus idonei impendiis iis sustinendis, quae in aliquam tribum adscribendis subeundae erant, imaginariam aliquam tribum a nomine gentilicio illius imperatoris, cujus beneficio civitatem essent adepti, derivatam sibi attribuebant. Julia vero a C. Julio Caesare vel ab Augusto, Flavia a Flaviis Vespasiano vel Tito vel Domitiano, Ulpia ab Ulpio Trajano, Aelia ab Aelio Hadriano, Aurelia et Augusta a M. Aurelio denominatae fuisse videntur. Tribus porro vel e lapidibus corruptis et mutilis, vel ex falsis interpretationibus et conjecturis prolatae, sunt, Appia, Campana, Civica, Cluentia, Cluvia, Dumia, Latina, Minucia, Narniensis, Ocriculana, Papia, Pinaria, Popillia, Septimia, Staberina, Valerina, Vejentina, Vergiṇia vel Vergilia vel Verinia vel Verria. Tribus denique Sappinia Umbriae solius propria fuisse videtur. Haec fere ex *Orellio* in *Coll. Inscr. Lat.* T. 2. p. 11 — 28. et 147., qui accuratissime expendit earum nomina, quae aliter recitat *Panvinius*, aliter *Manutius*, aliter *Sigonius*. *F.*] ¶ Postquam tribus permissae sunt censoribus, rusticae honestiores urbanis esse coeperunt: partim quia agrestium vita, quae laboriosa est, vitae urbanorum, quae est plena otii ac desidiae, anteferebatur, ut ait *Varr. R. R.* 2. *in.*, partim quia censores urbanas tribus omni sordidissimorum hominum genere, idest non solum artificibus, et turba forensi, sed etiam libertinis inquinaverant. Igitur a nobilibus et ingenuis, non solum qui ruri vitam agebant, sed etiam qui urbem incolebant, in rusticas commigratum est. Eos enim pudebat numerari cum negotiatoribus, cum artificibus, cum turba forensi, cum libertinis. Hinc censores, et cum novos homines in tribus referrent, et cum aliquem ex veteribus civibus vellent honore afficere, in tribus rusticas transferebant. V. *Plin.* 18, 3, 3. ¶ In tribus referre jus censorum fuit, postquam instituti sunt: hi enim poterant novas tribus addere, et cives de una in aliam transferre. Atque huc pertinet *tribu movere*, *h. e.* ex tribu nobiliori in ignobiliorem transmittere ignominiae causa. *Cic. Or.* 2, 67. Africanus censor tribu movebat eum centurionem, qui in Pauli pugna non affuerat. Adde *Liv.* 4, 24. *f.* et 45, 15., ubi quid sit *movere tribu*, clare explicat. ¶ *Tribus explere* quid sit, V. in EXPLEO. ¶ Convocare populum in tribus, *Cic. Leg.* 3, 19. *med. h. e.* per tribus, et ad tributa comitia. ¶ Quotiescumque ad nomen civis R. tribus adscribitur, ejus nomen ponitur in ablativo sine praepositione, et fere cognomini praeponitur. *Cic. Verr.* 1, 8. *f.* Inventum tamen esse ex eadem familia Q. Verrem Romilia, qui id se perfecturum polliceretur. *Id. Phil.* 9, 7. Ser. Sulpicius Q. F. Lemonia Rufus. *Lucil.* ap. *Non.* 6, 82. Calvu' Palatina vir nobilis, ac bonu' bello. V. *Cic. Fam.* 8, 8. ubi multa habebis hujusce constructionis exempla, quae passim occurrunt etiam in veteribus Inscriptionibus. ¶ Interdum *tribus* dicitur de pauperioribus, ut *tribulis*. *Cic. Planc.* 18. Neque hoc liberis nostris interdicendum est, ne observent tribules suos, ne diligant, ne reficere necessariis suis suam tribum possint. Alii leg. *conficere*, quod alio trahit sententiam. *Mart.* 8, 15. Dat populus, dat gratus eques, dat tura senatus: Et ditant Latias tertia dona tribus, *h. e.* tertium congiarium. Alii aliter leg. aut interpretantur. Maxime omnium rem conficit illud *Plin.* 19, 4, 19. In herbis aliqua sibi nasci tribus negant, caule in tantum saginato, ut pauperis mensa non capiat. ¶ Unus aliquando duas tribus habuit, alteram nativitate, alteram adoptione. *Inscr.* ap. *Grut.* 226, 3. C. Julio C. F. Fab. Scapt. Caesari Aug. (*Suet. Aug.* 40. Fabianis et Scaptiensibus tribulibus suis die comitiorum singula millia nummum a se dividebat.) Alia ap. *eund.* 435, 1. L. Manlio A. E. An. Gal. Boccho Trib. Mil. Leg. XV. Adde aliam ap. *Mur.* 723, 5. Sed respuit haec omnia *Maffejus* in *Mus. Ver.* p. 199. ¶ Libertinae conditionis homines alicui ex tribubus urbanis fuisse adscriptos, aliquando etiam alicui ex rusticis, aut militaribus, constat. *Tert. Resurr. carn.* 57. *f.* Oro te, si famulum tuum libertate mutaveris; quia eadem caro atque anima permanebunt, quae flagellis et compedibus et stigmatibus obnoxiae retro fuerant, idcirco ne illa eadem pati oportebit? non opinor, Atqui et vestis albae nitore, et aurei anuli honore, et patroni nomine, ac tribu, mensaque honoratur. *Inscr.* ap. *Labus. Epigr. ant.* p. 20. P. Valerio P. L. Palat. Tacito VI. Viro seniori et Augustali. Alia ap. *Maff. Mus. Ver.* 309. T. Scutrius T. Lib. Fab. Sabinianus Roma, Q. Sosius Q. Lib. Jul. Theomnestus Regio. ¶ Tribus apponi desierunt in antiquis monumentis ante Constantini M. tempora, ut habet *Mur. Inscr.* p. 1795., cum ipsae, ut ait *Ammian.* 14, 6. *med.*, otiosae jam fuissent. ¶ Translate. *Colum.* 3, 2. Inerticula tamen nigra, quam quidam Graeci amethyston appellant, potest in secunda quasi tribu esse, *h. e.* gradu, ordine, pretio. [*Cf. de hoc usu *Gronov. observv.* 4, 10. p. 419. *ed. Fr.*]

TRĬBŪTĀRĬUS, a, um, adj. ὑπόφορος, δασμοφόρος, solvendo tributo obnoxius. *Cajus Instit.* (ed. *Goesch.*) §. 21. Praedia provincialia alia stipendiaria, alia tributaria vocamus. Stipendiaria sunt ea, quae in his provinciis sunt, quae proprie populi Romani esse intelliguntur. Tributaria sunt ea, quae in his provinciis sunt, quae proprie Caesaris esse creduntur. *Just.* 1, 7. Sed civitates, quae Medorum tributariae fuerant, etc. *Plin.* 12, 1. Et jam ad Morinos usque pervecta, ac tributarium etiam detinens solum. Adde *Suet. Aug.* 40. et *Flor.* 3, 4. ¶ *Tributaria necessitas*, est necessitas tributi conferendi. *Just.* 32, 2. Antiochus sub specie tributariae necessitatis nocte templum Elymaei Jovis aggreditur. ¶ *Tributariae litterae*, in quibus munera promittuntur, et tribuuntur. *Cic. Verr.* 2, 4, 66. Ubi intellexi, multum apud illum tabulas non commendaticias, sed tributarias valuisse. V. *ib.* 4, 26. unde huic loco lux. ¶ *Tributaria causa*, in qua de tributo agitur. *Hermog. Dig.* 49, 14, 46. ¶ *Tributaria poena* est ea, quae loco tributi solvitur. *Hieron. Chron. Euseb.* ad *ann.* DCCLXXX. *ab Abraham.* Athenienses pueri a Theseo tributaria poena liberantur. V. MINOTAURUS.

TRĬBŪTĬM, adv. per singulas tribus, κατὰ φυλάς. *Cic. Att.* 4, 17. Nummis ante comitia tributim uno loco divisis. *Id. Flacc.* 7. Tributim et centuriatim descriptis ordinibus. *Id. Mur.* 34. *med.* Spectacula tributim data, et ad prandium vulgo vocati. *Hor. Sat.* 2, 1, 69. Primores populi arripuit, populumque tributim. *Liv.* 3, 55. Legem centuriatis comitiis tulere, ut quod tributim plebes jussisset, populum teneret, *h. e.* comitiis tributis. V. TRIBUTUS. Sic 7, 16. *f.* Legem, novo exemplo, ad Sutrium in castris tributim de vicesima eorum, qui manumitterentur, tulit.

TRĬBŪTĬO, onis, f. distributio, divisio, partitio. *Cic. N. D.* 1, 19. Hanc ἰσονομίαν appellat Epicurus, hoc est aequabilem tributionem. *Ulp. Dig.* 14, 4, 5. *f.* Tributio fit pro rata ejus, quod cuique debetur. ¶ Item tribuendi actus, collatio tributi. *Ulp. Dig.* 2, 14, 52. Siquas summas, propter tributiones praedii pignori nexi factas, creditor solvisset. *Arcad. ib.* 50, 4, 18. *med.* Et eos, qui fenus

exercent, tributiones ejusmodi agnoscere debere, rescriptum est. Alii leg. *intributiones*.

TRIBUTOR, oris, m. qui tribuit. *Appul. Trismeg.* p. 92. Mundus praestitor est, et tributor omnium, quae mortalibus videntur bona.

TRĪBUTŌRIUS, a, um, adj. ad tribuendum pertinens. *Tributoria actio* apud JCtos est, quae datur creditoribus, si quis eorum queratur, quasi minus ei tributum sit, quam oportuerit (ut ait *Justin. Instit.* 4. *tit.* 7.) in eo casu, in quo servus in merce peculiari, sciente domino, negotiatur: et dicitur tributoria, quia ipsi domino distributionem eorum, quae in illa negotiatione recepta sunt, praetor permittit. Est in Digestis *tit.* 4. *lib.* 14. qui *De tributoria actione* inscribitur. V. plura ap. JCtos.

TRIBŪTUS, a, um, part. a *tribuo*: datus, concessus. *Lucr.* 1, 799. demptis paucis, paucisque tributis. *Cic. Or.* 2, 11. Cui primum mulieri hunc honorem in nostra civitate tributum puto. *Caes. B. C.* 2, 21. Tributa praemia. *Callistrat. Dig.* 27, 1, 17. Tributa immunitas. ℙ *Tributum* absolute, εἰσφορά, τέλος, pecunia, quae a privatis reipublicae penditur. Quid a vectigali differat, ibi dicetur. Triplex fuit apud Romanos, secundum capita, secundum censum, et extra ordinem, seu temerarium. *Festus*: Tributorum collatio cum sit alia in capita, alia ex censu, dicitur etiam quoddam temerarium, ut post urbem a Gallis captam conlatum est, quia proximis quindecim annis census alius non erat: item bello Punico secundo, M. Valerio Laevino, M. Claudio Marcello Coss., cum et senatus, et populus, quod habuit, detulit. Haec *Festus*. Dicebatur *tributum in capita*, quod a singulis pendebatur. Id solvebant patres matresque familias pro numero liberorum. *Tributum ex censu* imperabatur singulis familiis pro ratione fortunarum. *Temerarium* dictum, quod extra ordinem, in magno reipublicae discrimine, et temere, *h. e.* non habita ordinis, tribuum, aut census ratione, conferebatur. Exempla ap. *Liv.* 5, 25. et 26, 36. invenies. *Varr. L. L.* 4. *f.* Tributum dictum a tribubus, quod ea pecunia, quae populo imperata erat, tributim a singulis pro portione census exigebatur. *Ulp. Dig.* 50, 16, 27. Stipendium a stipe appellatum est, quod per stipes, id est modica aera, colligatur. Idem hoc etiam tributum appellari, Pomponius ait: et sane appellatur ab intributione tributum, vel ex eo, quod militibus tribuatur. *Caes. B. C.* 3, 32. Tributum imponere in capita singula servorum et liberorum. *Liv.* 23, 31. Duplex tributum imperare. *Cic. Verr.* 2, 2, 53. Omnes Siculi ex censu quotannis tributa conferunt; et *ib.* 2, 3, 42. Imacharenses tributum ferre miseros ac perditos coegisti. Alii leg. *facere*. *Id. Fam.* 3, 7. Intolerabilia tributa exigere a civitatibus. *Caes. B. G.* 6, 13. Tributum pendere. *Cic. Fam.* 15, 4. Multas civitates acerbissimis tributis liberavi. *Paul. Dig.* 50, 15, 8. Tributum capitis alicui remittere. *Tac. A.* 2, 47. *f.* Urbes levari tributis in tempus. *Id. H.* 3, 55. His tributa dimittere; et *ib.* 4, 71. Facilius tributa tolerare. *Id. G.* 43. pati. *Just.* 16, 3. *med.* Cum Athenienses Graeciae et Asiae tributum in tutelam classis descripsissent. *Plin.* 21, 13, 45. Gens ea ceram in tributa Romanis praestat. *Ulp. Dig.* 50, 15, 3. Tributo capitis obligari. *Liv.* 4, 60. Indicere tributum populo. *Stat. Silv.* 4, 1, 4. urbem frenare tributis. *Mart.* 7, 55. mentula damnata tributi. V. *Suet. Dom.* 12. ℙ Dicitur etiam *tributum*, cum plures aliquid conferre tenentur ad sarciendam jacturam rei privatae, v. gr. mercium jactum in mare ad levandam navim in tempestate: aut cum socius in negotiatione contribuit ceteris in re communi. *Paul. Dig.* 14, 2, 2. *med.* Placuit omnes conferre oportere, quia id tributum ob servatas res deberent. *Callistrat. ib.* 4. Jactus in tributum, nave salva, venit; et *Ulpian. ib.* 4, 5. In tributum vocantur qui in potestate servos habent, a creditoribus mercis. ℙ Translate. *Mart.* 10, 17. Saturnalicio Macrum fraudare tributo Frustra, Musa, cupis. *Juven.* 3, 188. praestare tributa clientes Cogimur. *Stat. Silv.* 1, 4, 86. gaudet Trasimenus, et Alpes, Cannensesque animae; primusque insigne tributum Ipse palam lacera poscebat Regulus umbra. ℙ In masc. gen. *Pl. Epid.* 2, 2, 43. Tributus cum imperatus est, negant pendi potesse: Illis quibus tributus major penditur, pendi potest. *Cato* ap. *Non.* 3, 252. Cum tributus exigitur. *Gell.* 13, 20. *med. Hic peccatus* recte Latineque dicitur: sicut *hic incestus*, et *hic tributus*, quod *tributum* nos dicimus, a plerisque veteribus dicta sunt. ℙ *Tributus*, distributus, divisus. *Cic. Fin.* 2, 6. Omnem vim loquendi in duas tributam esse partes. ℙ *Tributus* a tribu. *Comitia tributa* fuere, in quibus plebs R. non per centurias, et ex censu, sed per tribus suffragium ferebat. Itaque in his locus erat infimo cuique, et pauperrimo, non erat patribus. *Laelius Felix* ap. *Gell.* 15, 27. Cum ex generibus hominum suffragium fertur, curiata comitia esse: cum ex censu et aetate, centuriata: cum ex regionibus, et locis tributa. *Festus* in *Populi*. Populi commune est in legibus ferendis cum plebe suffragium: nam comitia centuriata ex patribus et plebe constant in centurias divisis: at cum plebes sine patribus tributis comitiis convenit, quod plebes scivit, plebiscitum id ea causa appellatur. *Liv.* 2, 60. *f.* Insignem annum maxime comitia tributa efficiunt, res major victoria suscepti certaminis, quam usu: plus enim dignitatis comitiis ipsis detractum est, patribus ex concilio submovendis, quam virium aut plebi additum, aut demptum patribus; et *ib.* 56. Volero rogationem tulit ad populum, ut plebeji magistratus tributis comitiis fierent. Haud parva res sub titulo prima specie minime atroci ferebatur: sed quae patriciis omnem potestatem, per clientium suffragia creandi quos vellent tribunos, auferret. Sunt qui his *Livii* locis *tribunicia* legunt, quod ea comitia per tribunos plebis haberentur: sed saniores critici rejiciunt.

TRĪCAE, arum, f. plur. λῆροι, res frivolae, futiles, nullius pretii, nugae. [*Doederl.* 3, 87. *tricae* derivat a *terere*, ita ut sint *res tempus vel hominem terentes*.] *Plin.* 3, 11, 16. Diomedes ibi delevit urbes duas, quae in proverbii ludicrum vertere, Apinam et Tricam. *Pl. Rud.* 5, 2, 35. *Gri.* Quid dare velis, eloquere propere. *La.* nummos trecentos. *Gri.* tricas. *La.* quadringentos. *Gri.* tramas putridas. *Mart.* 14, 1. Sunt apinae tricaeque, et siquid vilius istis. ℙ Sic etiam dicuntur impedimenta, et implicationes: quia res frivolae seria agentem impediunt. *Non.* 1, 26. ait, tricas esse pilos aut fila, quae pedes pullorum gallinaceorum irretiunt, et involvunt, et ingredientes impediunt. *Turpil. ib.* Judicia, lites, turbas, tricas, cociones maximos. *Varr. ib.* Putas eos non citius tricas Atellanas, quam id extricaturos? *Pl. Pers.* 5, 2, 18. Quomodo me hodie versavisti? ut me in tricas conjecisti? *Cic. Att.* 10, 8. *f.* Tullia quomodo fert publicam cladem! quomodo domesticas tricas! *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 5. *med.* Ut plus biennium in his tricis moretur. ℙ ambages verborum, praesertim quae a lentis debitoribus, aut fraudare volentibus effutiuntur. *Pl. Pers.* 4, 3, 62. Nihil mihi opus est litibus, neque tricis. *Id. Curc.* 5, 2, 15. Quod argentum, quas tu mihi tricas narras? *Id. Most.* 3, 1, 45. Quin tu istas mittis tricas?

TRĪCAMĔRATUS, a, um, adj. ex part. τρίστεγος, τριώροφος, tres habens camerationes, contignationes, tabulata. Hinc *tricameratum*, *i*, absolute. V. *Hieron. l. c.* in BICAMERATUS.

[TRĪCASSĪNUS, a, um, adj. ad Tricasses pertinens, Galliae Lugdunensis urbem, nunc *Troyes*, cujus meminit *Plin.* 4, 18, 32. *Inscr.* ap. *Mur.* 1088, 7. Q. Catulio Decimio Titi Catulii Fil. Tricassin., etc. Hinc *Tricassini*, *orum*, absolute, sunt incolae illius urbis. *Ammian.* 16, 2. Brevi otio cum milite recreatus ad Tricassinos tendebat: et *mox*: Per multa discrimina venerat Tricassas. *Inscr.* ap. *Grut.* 371, 8. Adjutor Procc. civitatis Senonum, Tricassinorum, Meldorum, Parisiorum. *F.*]

TRĪCASTĪNI, orum, m. plur. populi Galliae Narbonensis, quorum tractus dicitur *le Tricastin*, in provincia Delphinatus, versus Rhodanum fluvium. Eorum urbs est Augusta Tricastinorum, *Saint Paul*. *Plin.* 3, 4, 5. Hinc adjective *Sil.* 3, 466. Jamque Tricastinis incedit finibus agmen.

TRICCAEUS, a, um, adj. ad Triccam pertinens, oppidum Thessaliae ad Peneum fluvium, ubi templum Aesculapii fuit, cujus meminit *Plin.* 4, 8, 15. *Avien.* in *Arat.* 206. Triccaei sidus stat nominis.

TRĪCĒNĀRĬUS, a, um, adj. qui triginta continet. *Front. Aquaed.* 29. et 48. Tricenaria fistula, *h. e.* quae digitos triginta habet in lumine in rotundum coacto, ut *Id. ib.* explicat. Adde *Vitr.* 8, 7. *med.* et *Pall.* 9, 12., ubi haec ratione ponderis exponuntur. ℙ Tricenariae caerimoniae dicebantur, quibus sacra adituris triginta continuis diebus certis quibusdam rebus carendum erat. *Paul.* ex *Festo* in *Denariae*. ℙ *Tricenarius homo*, triginta annorum. *Sen. Excerpt. controv.* 3, 3. *f.* Nec tricenario quidem filio adoptare licet. *Arnob.* 2, 58. Quot vultis annos agens? vultis vicenarius? vultis tricenarius? ℙ *Tricenarius* in militia. V. TRECENARIUS.

TRĪCĒNI, ae, a, adj. τριάκοντα, triginta, nomen numerale distributivum. Primam syllabam producit: at *treceni*, quod est trecenti, corripit. Saepe tamen in libris commutantur, incuria aut ignoratione librariorum. *Plin.* 7, 16, 15. Dentes triceni bini viris attribuuntur. *Colum.* 2, 15. *f.* Minores singulae pecudes tricenis diebus singulas vehes stercoris efficiunt; et *Mart.* 10, 27. Et tua tricenos largitur sportula nummos: singulis sportulam accipientibus dantur nummi triginta. ℙ Pro cardinali *triginta*, extra distributionem. *Plin.* 18, 16, 43. Medica ab uno satu tricenis annis durat. *Mart.* 1, 44. Bis tibi triceni fuimus, Mancine, vocati: Et positum est nobis nil here praeter aprum. Adde 4, 26. ℙ In gen. plurali est *tricenum*, ut cetera distributiva, ut Tricenum annorum, pedum, etc. *Plin.* 7, 49, 50. et 11, 33, 38. et *Front. Aqu.* 49.

TRĪCENNĀLIS, e, adj. ad tricennium pertinens. *Ruf. Invect. in Hieron.* 1, 11. Nullum dicebam me usum hujuscemodi operis habuisse, et ad Latinum sermonem tricennali jam paene incuria torpuisse. ℙ *Tricennalia*, *ium*, absolute est solemnitas trigesimo quoque anno celebrata. *Oros.* 7, 28. *extr.* Constantinus tricennalibus suis Dematium Caesarem legit, *h. e.* anno tricesimo imperii sui. V. DECENNALIS.

TRĪCENNĬUM, ii, n. triginta annorum spatium. *Imp. Justin. Cod.* 7, 31, 1. *med.* Possessio continua meretur in decennium, vel viginti annorum spatium vel tricennium. *Sidon. ep.* 8, 6. *med.* Per ipsum fe re tempus, ut decemviraliter loquar, lex de praescriptione tricennii fuerat proquiritata, cujus perem ptoriis abolita rubricis lis omnis in sextum tract quinquennium terminabatur. Adde *Cassiod. Var.* 18. et *ib.* 3, 31.

TRĪCENTĒNI. V. TRECENTENI.

TRĪCENTI. V. TRECENTI.

TRĪCENTIES, adv. idem ac trecenties. *Mar* 3, 22. Dederas, Apici, bis tricenties ventri.

TRĪCEPS, ipitis, adj. omn. gen. τρικέφαλος, q habet tria capita: a *tricapitis*, per syncopen, ut *b ceps* a *bicapitis*. *Cic. Or.* 48. Quid in verbis junctis quam scite insipientem, non insapientem; iniquum non inaequum; tricipitem, non tricapitem? *Tusc.* 1, 5. Dic, quaeso, num te illa terrent, tr ceps apud Inferos Cerberus? etc. *Ov. Met.* 7, 19 Tuque triceps Hecate. V. HECATE. ℙ Transla est triplex. *Varr. L. L.* 4, 32. De eo triceps histo ria: nam et Procilius non idem prodidit, quod Pis nec quod is, C. Aelius Stilus secutus.

[TRĪCĒSĬMĀNI, orum, m. plur. ita appellant milites legionis tricesimae Ulpiae Victricis. *Ammia* 18, 9. Tricesimani, Decimanique Fortenses. A leg. *Fretenses*. V. FORTENSES et FRETENSIS. I

TRĪCĒSĬMĀRIUS, a, um, adj. *Sext. Plac.* Tricesimaria purgatio. *B. A.*

TRĪCĒSĬMUS et Trigesimus, a, um, adj. τρ κοστὸς, ultimus ex triginta: nomen numerale ord nale. *Cic. Off.* 2, 8. Sexto tricesimo anno po Alii leg. *trigesimo*. *Id. Fam.* 12, 2. Idem tricesim post die feci. *Id. Sen.* 6. *med.* Cujus a morte tertius et tricesimus est annus. Alii leg. *trigesim Just.* 12, 15. Intra trigesimum annum. *Mart.* 16. Bis jam paene tibi consul trigesimus instat; 10, 103. quatuor accessit trigesima messibus aest *Claud. B. G.* 488. tricesima bruma. *Hor. Sat.* 1, 69. tricesima sabbata, *h. e.* Pascha, solemnis J daeorum dies, tricesima hebdomada recurrens, choando annum mense Septembri. *Galba* ad C *Fam.* 10, 3. Antonius legiones eduxit duas, secu dam et quintamtrigesimam. Alii leg. *trigesima quintam*. ℙ *Manut.*, *Dausqu.* et *Cellar.* in *Ortho* probant, ac praeferunt *tricesimus*: quia simile τοῖς *tricies*, *triceni*, etc. Idem sentiunt de *vicesim*

TRĪCESSIS, triginta asses, seu tres decuss *Varr. L. L.* 4, 36.

TRĪCHALCON, i, n. 2. τρίχαλκον, quarta p oboli apud Graecos, *Vitr.* 3, 1. *med.* Quadran obolorum, quae alii dichalca, nonnulli tricha faciunt. V. DICHALCON.

TRĪCHAPTUM, i, n. τρίχαπτον: a θρὶξ, τριχ capillus, et ἅπτω, necto; vestis tam tenui et s tili textura, ut capillorum similis esse videat *Hieron. in Zach.* 3, 14, 14. et *in Ezech.* 4, 16,

[TRĪCHEUS, a, um, adj. τρηχὺς, εῖα, ὺ, asp ita Ionice pro τραχὺς, tricheus vero scribitur vulgi pronunciatione, qua Graecorum η per La norum *i* effertur. *Trichea*, *orum*, absolute, s salebrae, loca salebrosa. *Tert. in Valent.* 14. stituta passioni illi suae in trichea multiplicia que perplexa. Alii leg. *trechea*. V. TRACHIA.

TRĪCHĬAS, ae, m. τριχίας, genus piscis mar quem quidam putant esse sardiniam, *Sardelle*: gat *Hard.*, quia sardiniae non intrant amnes, q trichiae faciunt: est ita appellatus a θρὶξ, cap lus, quia ejus caro frequentibus et subtilissi spinis capillorum instar repleta est. *Plin.* 9, 20. Intrantium Pontum soli non remeant trichi Sed hi soli Istrum amnem subeunt, etc.; et *ib.* 74. *med.* Piscium lupus, et trichias bis anno pa

TRĪCHĬĀSIS, is, f. τριχίασις (a θρὶξ, pilus, pillus) morbus est oculorum, quo palpebrarum ad oculum conversi, illum irritant et pungunt: quo verba facit *Cels.* 7, 7. *n* 8. et *Mart.* 10, Infestos oculis uris, Hygine, pilos. Restituit *M gagnius* hanc vocem *Veg. Vet.* 2, 15. Quodcum jumentum in oculis trichiasin patietur, id est, pili aliam palpebram urentes lacrimas moveant, sumque conturbent, hac ratione curato. Alii p peram leg. *tritiacem*, aut *tyriacem*. [*Emenda hunc locum *F.*]

TRĪCHĪLA, ae, f. et Trichilum, i, n. perg compluviata ex vitibus, cucurbitis et cucumeri pedamentis et jugis firmata, implicitisque fron bus concamerata, quae et hypampelus dicitur: detur esse a *triclinium*, quod aliquando et *tric linium* dicitur. V. TRICLINIUM et TRICHIN Eandem ita describit *Sidon. ep.* 5, 17. Sub um palmitis adulti, quam stipibus allatis, cancellat que pendentibus pampinus superducta texuerat, sederamus; et *Prop.* 4, 8, 35. Unus erat tribus secreta lectulus umbra, *h. e.* in trichila. *V Cop.* 7. Sunt cupae, calices, cyathi, rosa, tibi chordae, et trichila umbriferis frigida arundinib *Colum.* 10, 378. Tum modo dependens trichilis, do more chelydri Sole sub aestivo gelidas per minis herbas Intortus cucumis, praegnansque curbita serpit; et 394. At qui sub trichila man tem repit ad undam Candidus, effetae tremeb

r ubere porcae, etc. *h. e.* cucumis, qui sub per-
a repit. *Caes. B. C.* 3, 96. In castris Pompeji
ere licuit trichilas stratas, magnum argenti pon-
e expositum, recentibus caepitibus tabernacula
stra a, L. etiam Lentuli et nonnullorum taber-
ula protecta hedera. Alii *triclinia strata* legunt.
cr. ap. *Visc. Mus. Pio-Clem.* T. 1. p. 73. ed. *Med.*
nsam quadratam id trichila, abacum cum basi,
ologium, labrum cum fulmentis marmoreis po-
runt. ℙ Eadem significatione etiam *tricla*, vel
lea, vel *triclia* scribitur. *Inscr.* ap. *Mur.* 119,
Ti. Claudius Divi Claudi Lib. Actius collegio
gno Trib. (lege *LLib. h. e.* libertorum) Divae
gustae triclam cum columnis et mensis S. P. D.
Alia ap. *Maff. Mus. Ver.* 257, 6. et *Mur.* 507,
Commune est puteum, et iter ad tricleam. Alia
Fabrett. p. 156. *n.* 254. D. M. Ulpiae Sabinae
jugi P. Rufinius Ephestion locum concessum et
atum ab heredibus Flavl Libani. Quae posita
infra hanc tricliam in Long. P. VII., in Lat.
V. Alia ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 36. Huic mo-
nento cedet hortus, in quo tricliae, viniola,
eum, aediculae, etc. Alia ap. *eund. ib.* p. 210.
Octavius Daphnicus tricliam fecit a solo im-
sa sua, etc. ℙ Ex allatis in §. 1. et 2. exem-
apparet, trichilam esse plerumque pergulam
porariam ex vitis, cucumeris vel cucurbitae
nitibus et foliis contextam; aliquando et stabi-
fixamque et ex opere latericio fabrefactam,
nadmodum etiam nostris hisce temporibus ru-
is solemus calybas, Italice *capanne*, excitare
ciarum causa in villis amoenioribus ad evitan-
aestivi temporis fervorem. [*Optime de
ndando hoc loco meritus est *F.*]

RICHĪNUS, a, um, adj. τρίχινος, pilis densus,
uasi impeditus, a τρίχες, quomodo a Graecis
appellantur. Generatim notat densum, sive
sum, quod ex eo conjicere est, quia pergulis
dere nomen trichilarum, quia δασύφυλλοι, id
densae foliis. *Voss.* in *Trichilae. Varr.* ap.
. 2, 864. Quod tunc quaestus trichinus erat,
est uber. *Nonius* interpretatur tardum, et
i impeditum, vel siccum, et sine succo, ut
capilli.

RICHĪTIS, idis, f. τριχῖτις, genus aluminis.
. 35, 15, 52. Concreti aluminis unum genus
ston appellant Graeci, in capillamenta quaedam
scentia dehiscens. Unde quidam trichitin po-
appellavere. Hoc fit e lapide, ex quo et chal
vocant, ut sit sudor quidam ejus lapidis in
iam coagulatus.

RĬCHŎMĀNES, is, n. τριχομανὲς, herba capil-
ntis abundans, adianto similis, exilior modo,
grior, foliis lenticulae, amaris, et adversis
se. *Plin.* 27, 13, 111. *Id.* 22, 21, 30. *Ad-
ppul. de herb. 47. *B. A.*

RĬCHŎPHYES, is, n. τριχοφυὲς, herba eadem
ichomanes: a θρὶξ, capillus, et φύω, gigno.
l. Herb. 47. *F.*]

RĬCHORDIS, e, adj. tres chordas habens. *Si-*
ep. 5, 5. *med.* Novus Amphion in citharis tri-
libus temperandis.

RĬCHORUS, a, um, adj. τρίχωρος, tripartitus,
s loculamentis distributus: a τρὶς, ter, et χῶ-
locus. Etiam absolute *trichorum, i,* usurpa-
Stat. Silv. 1, 3, 57. quid nunc ingentia mi-
Aut quid partitis distantia tecta trichoris.
. Pesc. 12. Domus ejus hodie Romae visitur,
appellatur Pescenniana, in qua simulacrum
in trichoro constituit, *h. e.* in uno ex tricho-
jus domus, ut quidem explicat *Casaub.* At
as. putat, *trichorum* idem esse ac *trigonum*,
triangulari forma factum, quia Deorum et
ipum virorum aedes, honoris causa, fastigia-
rant; sed a *Casaubono* standum plerisque vi-
Inscr. ap. *Orell. Coll. inscr. Lat. n.* 1595.
ni domus Augustae Imp. Caes. Nervae Trajani
Ser. Zmaragdias Silvani signum, porticus,
tricorum dedicavit, etc. Alia ap. *Fabrett.* p.
n. 505. Septimia Severina sarcofagum et pan-
cum tricoro disposuit et perfecit. In utroque
vitio saeculi deest aspiratio in vocibus *tri-*
, sarcofagum, panteum et *tricoro.* ℙ Ad-
e. *Paul. Nol. ep.* 32. (al. 72.) *n.* 10. Reliquiis
olorum et martyrum intra absidem trichora
ltaria sacratis, *h. e.* in tribus loculamentis
ltari intra absidem posito: alii leg. *trichoram,*
ipsam absidem referatur, quae ex tribus ab-
s constaret: sed prior sententia magis placet.
etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 54, 4. Q.
tius Trichorus. [*Hunc locum ita emendavit
avitque *F.*, ut merito ipsi totus possit tribui.]

ICHRUS, τρίχρους, *h. e.* tres habens colores:
, et χρόα, color: nomen est lapidis. *Plin.*
, 68. Trichrus ex Africa nigra est, sed tres
s reddit: a radice nitrum, medio sanguinem,
o ochram. Ita *Hard.* ex MSS. Alii leg. a
nigrum, medio sanguineum, summo can-

CĬES, adv. τριακοντάκις, trigesies, triginta
s. *Colum.* 5, 2. *f.* Pedes tricies triceni fiunt
nti. *Mart.* 5, 39. Supremas tibi tricies in an-
no Signanti tabulas, Charine, misi Hyblaeis ma-
didas thymis placentas. *Plin.* 3, 5, 6. Liguribus
ager tricies datus. *Id.* 4, 16, 30. Insula patet tri-
cies octies centena viginti quinque millia P. *h. e.*
3825. milliaria. *Vitr.* 1, 6. Semel et tricies mille
et quingenties, *h. e.* 31500. ℙ Cum de pecunia
sermo est, post *tricies* subintelligitur *centena mil-
lia;* sic etiam post *vicies, centies,* etc. *Mart.* 4,
37. Ex insulis, fundisque tricies soldum (*redit*),
h. e. tricies centena millia sestertium plena et in-
tegra, seu ter millies mille, *scil.* 3,000,000. Sic
Id. 1, 100. dixit *vicies* plenum. [*Inscr.* in *Annal.
dell' Instituto* T. 4. p. 151. (*L. Dasumius P. F. Stel.
Tullius Tuscus. Cos.*) thermas municipales, quas P.
Tullius pater ejus Cos. Aug. sestertio ter et tr. (*h.
e.* tricies) testamento fecit, adjecta pecunia, am-
pliatoque opere perfecit. Vides itaque hic *sestertio
ter et tr.* interpretandum esse *colla spesa di* 3,300,300.
sesterzi. V. SESTERTIUS. ℙ Ap. *Cic. de rep.*
(ed. *A. Maio*) 3, 10. et in *Fragm. or. pro Fontejo*
(ed. *Niebhurio*) 3. scribitur *triciens.* V. MILLIES. *F.*]

TRĬCĪNIUM, ii, n. trium hominum cantus. *Sym-
mach. ep.* 1, 41. (al. 47.) Tricinium semivolucrum
puellarum, *h. e.* trium Sirenum cantus.

[TRĬCĬPĬTĪNUS, a, um, adj. derivativ. a *trici-
pite.* Est cogn. R. Hinc L. Lucretius T. F. M.
N. Tricipitinus Cos. ann. U. C. CCXCII. in *Fast.
Capitol.* ap. *Grut.* 289. et *Liv.* 3, 8. *F.*]

TRICLA, et Triclea, et Triclia, ae, f. V.
TRICHILA.

TRICLĪNĬARCHA et Tricliniarches, ae, m. τρι-
κλινιάρχης, servus convivio praepositus, et totius
tricliniaris ministerii curator. *Petr. Sat.* 22. Jam
tricliniarches experrectus lucernis occidentibus ole-
um infuderat. *Inscr.* ap. *Grut.* 474, 4. Tricliniar-
cha. Adde alias ap. *eund.* 578, 1. et 579, 7.

TRICLĪNĬĀRIS, e, et

TRICLĪNĬĀRĬUS, a, um, adj. ad triclinium, et
ad coenandum pertinens. *Varr.* ap. *Non.* 15, 14.
Dolia, et apothecas tricliniares. *Id. L. L.* 7, 16.
Tricliniaris gradus, *h. e.* quo tricliniaris lectus
ascenditur; et *ib.* 8, 33. Tricliniares mappae. *Plin.*
37, 2, 6. Tertio triumpho transtulit lectos tricli
niares tres, etc. *Inscr.* ap. *Grut.* 576, 6. Sex. Pom-
pejo Volesio Sex. Pompei ser. tricliniar. etc. Alia
ap. *Don. cl.* 7. *n.* 35. Volusianus Caritus Aug. N.
ser. tricliniar. *Labeo Dig.* 33, 5, 20. Vestimenta
tricliniaria sumere, i. e. coenatoria, cubitoria. ℙ
Absolute *tricliniarius* est servus tricliniarius. *Inscr.*
ap. *Zacchar. Excurs. litt.* p. 362. et ap. *Marin. Frat.
Arv.* p. 535. Dis. Manibus T. Flavii Aug. L. For-
tunati Caes. N̄. tricliniarii ex Dec. III̅. ℙ Item ab-
solute *tricliniares* videntur *Viscontio* in *Op. var.*
T. 2. p. 59. *ed. Med.* fuisse sodales collegiorum
omnium, qui Trebulae Mutuscae in tricliniis pu-
blicis epulandi causa convenire solebant. Horum
meminit *Inscr.* Trebulana ap. *Fabr.* p. 699. *n.* 210.
Aureliae Crescentiae (lege *Crescentinae*) patronae,
conjugi Aurelii Felicissimi patroni municipii Trebu-
lani Mut. statuam ponendam tricliniares decreve-
runt: dedicata natali die, XVI. Kal. Feb. Arriano
et Papo Cos. *h. e.* ann. a Chr. n. CCXLIII. ℙ Ab-
solute *tricliniaria* sunt stragula ornandis lectis in
triclinio. *Plin.* 8, 48, 74. Metellus Scipio, tricli-
niaria Babylonica sestertium octingentis millibus
venisse jam tunc, posuit in Catonis criminibus. *Id*
9, 39, 63. Qua purpura quis non jam, inquit, tri-
cliniaria facit? ℙ Item ipse locus triclinii in ae-
dibus. *Varr. R. R.* 1, 13. *f.* Ut spectent sua ae-
stiva tricliniaria ad frigus orientis, hiberna ad so-
lem occidentem. ℙ Legitur et *triclinaris, tricli-
narius.* [*Etiam hujus loci curam egregie gessit *F.*]

[TRICLĪNĬASTES, ae, m. idem ac tricliniarius.
Not. Tir. p. 162. Triclinium, tricliniastes. Alii *tri-
cliniensis. F.*]

TRICLĪNĬUM, ii, n. τρικλίνιον, lectus trium ca-
pax, in quo mensae accumbebatur: a τρεῖς, tres,
vel τρὶς, ter, et κλίνη, lectus. Fuerunt quidem et
minores, in quibus duo accumbebant, *biclinia* di-
cti, aut unus tantum, *scimpodia;* et latiores, in
quibus quatuor, aut quinque (*Hor. Sat.* 1, 4, 86.
Saepe tribus lectis videas coenare quaternos.); sed
fere tres simul hi lecti capiebant: qui qua ratione
atque ordine discumberent, in ACCUMBO dictum
est. *Juven.* 5, 17. Tertia ne vacuo cessaret culcita
lecto. ℙ *Triclinium sternere* est componere ad
discumbendum, et stragula veste ornare: quae in
luxu a ditioribus Babylonica, aut e purpura diba-
pha adhibebatur. *Vitr.* 6, 10. Oeci quadrati tam
ampla magnitudine, uti faciliter in eis, tricliniis
quatuor stratis, ministrationum ludorumque operis
locus possit esse spatiosus. *Varr. R. R.* 3, 13. Erat
locus celsus, ubi triclinio posito coenabamus. *Cic.
Verr.* 2, 2, 74. *f.* Non quaero, unde habueris quin-
quaginta tricliniorum lectos, unde tot candelabra;
et *Verr.* 2, 3, 25. Cum Apronius e palaestra redis-
set, et in triclinio, quod in foro straverat, decu-
buisset. *Mart.* 10, 13. Strataque non unas cingunt
triclinia Bajas. *Plin.* 33, 11, 52, Triclinia argen-
tea, testudinea, lignea, etc. ℙ Postquam mensae
citreae, quae rotundae erant, in honore magno
apud omnes esse coeperunt, pro lectis usi stiba-
dio sunt, seu sigmate. V. SIGMA et STIBADIUM.
ℙ Metonymice est coenatio, *h. e.* locus, ubi ster-
nuntur lecti ad coenandum. *Cic. Att.* 13, 52. Villa
ita completa militibus est, ut vix triclinium, ubi
coenaturus ipse Caesar esset, vacaret: et *mox:*
Praeterea tribus tricliniis accepti οἱ περὶ αὐτὸν val-
de copiose. *Id. Or.* 2, 65. *f.* Quando tandem, Gal-
ba, de triclinio tuo exibis? Cum tu, inquit, de
cubiculo alieno. *Quint.* 11, 2. *med.* et *Phaedr.* 4,
24. Triclinium illud supra convivas corruit. *Manil.*
5, 507. triclinia templis Concertant: tectique auro
jam vescimur auro. *Varr. L. L.* 7, 14. Triclinia
hiberna et aestiva. ℙ *Triclinium sternere* est et-
iam lectos tricliniares in triclinio ponere. *Varr.
L. L.* 8, 4. Qui triclinium constrarunt, si quem
lectum de tribus unum imparem posuerunt, etc.
Cic. Mur. 36. Rogatus, ut triclinium sterneret, stra-
vit pelliculis haedinis lectulos Punicanos. ℙ In
illo *Plin.* 33, 11, 51. Lectos mulierum totos operiri
argento, et triclinia quaedam; et 34, 3, 8. Tri-
clinia aerata, abacosque, et monopodia, etc. *Hard.*
intelligit mensas in tricliniis: additque auctoritatem
Vitruvii 6, 10. Quae omnia tamen non videntur es-
se satis, ut rem conficiant. ℙ [*Trichilinium* pro
triclinium scribitur in *Inscr.* ap. *Guasc. Mus. Capi-
tol.* T. 2. p. 191. Is monumentum ex pecunia col-
lata sociorum aedificavit arbitratu suo, idemque
tectoria perfecit, et trichilinium sociorum ex sua
pecunia opere tectorio perpoliit. *F.*]

TRĪCO, onis, m. ἐριστὴς, contentiosus, litium
amans, rixator: et praecipue qui, ne solvat aes
alienum, tricas comminiscitur et impedimenta: et
universim, nequam, nebulo, male feriatus. *Lucil.*
ap. *Non.* 1, 26. Nec mihi amatore hoc opu', nec
tricone vadato. *Id. ib.* 85. Luciu' Cotta senex, Cras-
si pater huju' Panaetl Magnus trico fuit nummariu',
solvere nulli Lentus. (in voce *Panaetl* videtur la-
tere mendum.) *Capitol. Ver.* 4. Ut vagaretur no-
cte, et commissaretur cum triconibus, et commit-
teret rixas. [Alii leg. *commisceretur cum triconi-
bus.* V. STRIGO, onis. *F.*]

TRĬCOCCUM, i, n. genus heliotropii, ubique
nascentis, foliis minoribus, quam helioscopii, et
in terram vergentibus, semine scorpionis caudae
simili: unde et scorpiuron vocatur. *Plin.* 22, 11, 29.

*TRICOLLI, orum, populi Galliae Narbonensis.
Plin. 3, 4. *B. A.*

TRĬCŌLUM, i, n. τρίκωλον, periodus, sententia
tribus membris constans: a τρεῖς, tres, et κῶλον,
membrum. *Sen. Contr.* 4, 25. *f.* In tricolis, et in
omnibus hujus generis sententiis curamus, ut nu-
merus constet; non curamus, ut sensus; et *Contr.*
2, 12. *f.* Dixit quasi tricolum tale, qualia sunt,
quae basilicam infestant, *h. e.* molesta sunt audien-
tibus in basilica oratorem. ℙ Vox est adjectiva;
unde grammatici de Odis Horatianis: Ode monoco-
los, dicolos, tricolos, etc.

TRĪCONGĬUS, ii, m. cognomen Novellii Tor-
quati Mediolanensis, tribus congiis vini epotis uno
impetu, spectante Tiberio principe. *Plin.* 14, 22, 28.

TRĪCOR, aris, dep. 1. tricas loquor, involute
et perplexe dico, nugor. *Cic. Att.* 14, 19. *med.*
Publilius tecum tricatus est; et *ib.* 15, 13. *med.*
Vectenum accusat: tricatur scilicet, ut homo ta-
lis, *h. e.* moras nectit, tergiversatur, futiles ex-
cusationes affert, ne solvat. V. TRICAE. ℙ
[Etiam *trico, as,* a. 1. *Not. Tir.* p. 150. Tricat,
intricat, extricat, retricat, protricat. *F.*]

*TRICORII, orum, Τρικόριοι, populi Galliae Nar-
bonensis. *Plin.* 3, 4. Rursus a mari Tricorium (i.
e. Tricoriorum), et intus Tricollorum, Vocontio-
rum (regio). Quo in loco sunt qui τὸ *Tricorium*
de oppido intelligunt, minus recte. Adde *Liv.* 21,
31. *B. A.*

TRĬCORNĬGER, a, um, adj. tria cornua gerens.
Auson. Idyll. 13. *technopaegn. de litt. monosyll. f.*
Furca tricornigera specie paene ultima sum Ψ.

TRĬCORNIS, e, adj. τρίκερως, tria habens cor-
nua. *Plin.* 8, 21, 30. Indicos boves unicornes, tri-
cornesque. Adde *Solin.* 52.

*TRICORNĬUM, i, n. oppidum Moesiae superio-
ris. *Tab. Peut. B. A.*

TRĬCORPOR, ŏris, adj. omn. gen. τρίσωμος, tria
habens corpora. *Virg. A.* 6, 289. et forma tricor-
poris umbrae: *idest* Geryonis. *Sil.* 3, 422. Geryo-
nis peteret cum longa tricorporis arva. *Id.* 13,
201. Monstrum Geryones immane tricorporis irae.

*TRICORYPHOS, i, τρικόρυφος, i. e. triceps;
Arabiae mons, cujus meminit *Plin.* 6, 28. *B. A.*

TRĪCOSUS, a, um, adj. fallax, tergiversator,
qui tricatur. *Lucil.* ap. *Non.* 2, 84. Hic tricosu',
bovinatorque, ore improbu' duro. Alii rectius leg.
strigosu'. V. STRIGOSUS. *Inscr.* ap. *Grut.* 50,
1. de Hercule: Alcmenes, Jovis et magni fortis-
sima proles, Tricosus subito post mea fata (al.
facta) vocor.

[TRĬCOSTUS, a, um, adj. qui tres costas ha-
bet. Est cogn. R. vetustissimum, ut Sp. Verginius
A. F. A. N. Tricostus Caeliomantanus Cos. ann. U.
C. CCLXXXXVI., de quo multa *B. Borghesius* in
Fragm. de' fast. cons. Capit. T. 1. p. 58. *F.*]

TRĬCUSPIS, idis, adj. omn. gen. τριγλώχιν, tres
habens cuspides, tridens. *Ov. Met.* 1, 330. posito-

que tricuspide telo Mulcet aquas rector pelagi. [*Cf. Gierig. ad h. l.]

TRĬDACNĂ, orum, n. plur. genus ostreorum: a τρὶς, ter, et δάκνω, mordeo. *Plin.* 32, 6, 21. Necnon inter nos nepotis cujusdam nomenclator tridacna appellavit; tantae amplitudinis intelligi cupiens, ut ter mordenda essent.

TRĪDENS, entis, adj. comm. gen. τριόδους, ὁ καὶ ἡ, τριγλώχιν, tres habens dentes, seu cuspides, tricuspis, trifidus. *Val. Fl.* 1, 687. volat immissis cava pinus habenis, Infinditque salum, et spumas vomit aere tridenti. Sic *Virg. A.* 5, 143. et *ib.* 8, 690. Convolsum remis rostrisque tridentibus aequor. Alii retento, aut omisso que leg. *stridentibus*: de quo multa grammatici, praecipue *Pierius*. V. STRIDEO. *Plin.* 8, 51, 77. Ruminales hostias, donec tridentes fierent, puras negavit. Alii leg. *bidentes*. ℙ Absolute est ferrum piscatorium, hastae praefixum, quo majores pisces transfiguntur, fuscina, τρίαινα. *Plin.* 9, 30, 48. Polypus aegre multis tridentibus confici potuit; et *ib.* 15, 20. Thynni ne tridente quidem in eos saepius jacto territi; et *ib.* 29, 45. Saepiae percussae tridente. ℙ Fuit telum gladiatoris retiarii. *Juven.* 8, 203. movet ecce tridentem, Postquam librata pendentia retia dextra Nequidquam effudit. V. FUSCINA. ℙ Poetae sic vocant sceptrum Neptuni. *Virg. G.* 1, 12. tuque o, cui prima frementem Fudit equum magno tellus percussa tridenti, Neptune. *Id. A.* 2, 610. Neptunus muros magnoque emota tridenti Fundamenta quatit; et 418. saevitque tridenti Spumeus, atque imo Nereus ciet aequora fundo. *Prop.* 2, 20, 48. Lerne pulsa tridente palus.

TRĬDENTĬFER, et

TRĬDENTĬGER, a, um, adj. τριαινοφόρος, tridentem ferens: appositum Neptuni. *Ov. Met.* 8, 595. o proxima coelo Regna vagae, dixi, sortite, tridentifer, undae; et *ib.* 11, 203. Cumque tridentigero tumidi genitore profundi.

TRĬDENTĪNUS, a, um, adj. ad Tridentum pertinens, quae est urbs Rhaetiae ad Athesim fluvium, celebris concilio Oecumenico, quod ibi ann. MDXLV. inchoatum sub Paulo III., absolutum est ann. MDLXIII. sub Pio IV. *Plin.* 3, 16, 20. Tridentinae Alpes; et *ib.* 19, 23. Fertini, et Tridentini, et Berunenses, Rhaetica oppida. *Flor.* 3, 3. *med.* Tridentina juga.

TRĬDENTĬPŎTENS, entis, adj. tridente potens: epitheton Neptuni, ut *ignipotens* Vulcani, *bellipotens* Martis et Palladis, *arcipotens* Apollinis. *Sil.* 15, 159. Dive tridentipotens, cujus maria ire per alta Ordimur. Est qui leg. *tridente potens*.

TRĪDŬĀNUS, a, um, adj. τριήμερος, trium dierum spatio durans. *Appul. Met.* 10. Munus gladiatorium triduani spectaculi pollicitus. *Hieron. ep.* 54. *n.* 10. Venter praefertur, esuriens triduanis jejuniis semper. *Paul. Nol. carm.* 21, 207. Triduanum funus. [*Boeth. Cons. phil.* 3. *pros.* 3. Triduana febris. *F.*]

TRĪDŬUM, i, n. τριημερία, trium dierum spatium, ut *biduum* duorum, *quatriduum* quatuor. *Pl. Cist.* 1, 1, 106. Ut hanc hoc triduum solum sinas esse hic. *Id. Mil.* 3, 1, 141. Ubi triduum continuum fuerit, jam odiosus siet. *Ter. Phorm.* 3, 2, 4. Neque te exorare, ut maneas triduum hoc? *Id. Andr.* 2, 6, 9. Bidui est, aut tridui haec sollicitudo: deinde desinet. *Caes. B. G.* 1, 26. *extr.* Ipse triduo intermisso, cum omnibus copiis eos sequi coepit. *Cic. Mil.* 9. *f.* Clodius respondit, triduo illum, ad summum quatriduo periturum; et *Leg.* 2, 22. *f.* Decrevit habendas triduum ferias; et *Mart.* 2, 6. Quid prodest mihi tam macer libellus, Si totus tibi triduo legatur? *Plin.* 23, 8, 80. Folia commanducata per triduum terna. *Id.* 2, 97, 100. Aestus idem triduo in mense consistit, septima, octava, nonaque Luna

[TRĬENNĀLIS, e, adj. ad triennium pertinens, trietericus. *Inscr.* sublestae fidei ap. *Mur.* 2019, 5. Libero Patri Sac. ludis triennalibus datis et populo epulis distributis, etc. V. ORGIA. *F.*]

TRĬENNĬUM, ii, n. τριετία, trium annorum spatium. *Caes. B. G.* 4, 4. Usipetes agris expulsi, et multis locis Germaniae triennium vagati. *Nep. Ann.* 3. Proximo triennio omnes gentes Hispaniae bello subegit. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 2. Praeclarum est summo cum imperio fuisse in Asia triennium. *Id. Fam.* 15, 16. *med.* Bienninm aut triennium est, cum virtuti nuntium remisisti. ℙ *Triennia* absolute sunt *trieterica sacra* in honorem Bacchi celebrari solita. *Ov. Met.* 9, 641. Ismariae celebrant repetita triennia Bacchae. V. TRIETERICUS.

TRĬENS, entis, m. τριημόριον, tertia pars assis, quae sunt unciae quatuor. *Varr. L. L.* 4, 36. et *Hor. A. P.* 327. ℙ Item tertia pars numeri senarii, *h. e.* duo, apud mathematicos. *Vitr.* 3, 1. *med.* ℙ Item nummus aureus, tertia pars solidi. *Gall.* in *ep.* ap. *Treb. Claud.* 17. *f.* Misi ad eum aureos Valerianos centum quinquaginta, trientes Saloninianos trecentos, *h. e.* tremisses cum effigie Salonini Aug. filii mei. ℙ Item nummus aereus tertiam valens partem assis, obolo similis. *Plin.* 33, 3, 53. Nota aeris fuit ex altera parte Janus geminus, ex altera rostrum navis: in triente vero et quadrante ratis. *Liv. Epit.* 60. Frumentum semisse et triente plebi dare. (V. SEMISSIS.) *Juven.* 3, 267. nec habet quem porrigat ore trientem. *Messala* ap. *Plin.* 34, 13, 38. Serviliorum familia habet trientem sacrum, cui summa cum cura magnificentiaque sacra quotannis faciunt: quem ferunt alias crevisse, alias decrevisse videri, et eo ex aut honorem, aut diminutionem familiae significari. *Liv.* 22, 10. *med.* Ludi magni voti aeris trecentis triginta tribus millibus, trecentis triginta tribus, triente. ℙ Adjective *trientes pensiones* dixit *Lamprid.*, cujus locus in TRIENTARIUS recitabitur. Sic *usurae trientes* ap. *Paul. Dig.* 35, 2, 3. *extr.* cum tertia pars centesimae quotannis penditur. ℙ Cum *as* etiam universam hereditatem significet, *triens* est ejus pars tertia. *Suet. Aug.* 101. Heredes instituit Drusum ex triente, et ex partibus reliquis Germanicum, liberosque ejus. *Cic. Att.* 7, 8. Dolabellam video Liviae testamento cum duobus coheredibus esse in triente. ℙ Item tertia pars pedis, in mensuris. *Vitr.* 10, 6. Cum trientes a bubus ducerentur, *h. e.* scapi trientales, seu crassitudinem habentes quatuor pollicum, quae est quarta pars pedis in duodecim divisi. ℙ Item tertia pars digiti, in iisdem mensuris. *Front. Aquaed.* 26. et 38. Modulus habet diametri digitum unum, et trientem. ℙ Item tertia pars jugeri. Itaque cum jugerum habeat pedes quadratos 28,800, triens ejus est pedum 9,600, ut *Colum.* 5, 1. *med.* docet. Adde *ib.* 2. ℙ Item alterius cujuscumque rei. *Cic. Att.* 7, 8. Cum sciemus, quantum quasi sit in trientis triente, *h. e.* in tertia parte ipsius trientis. *Colum.* 12, 20. *f.* Si humida fuerit vindemia, trientem; si sicca, quadrantem medicaminis in binas amphoras miscere solitus sum. *Plin.* 23, 7, 68. Prunorum baccae in vino si decoquantur, ita ut triens ex hemina supersit. *Manil.* 3, 563. Bis quinos annos Aries, unumque triente Fraudatum dabit, *h. e.* annos undecim demptis quatuor mensibus, qui sunt triens, seu tertia pars anni. Adde 566. et 568. ℙ Quatuor cyathi, qui sunt tertia pars sextarii (nam sextarius duodecim cyathos continet) *trientis* nomine appellantur: et fuit poculum quatuor cyathorum capax, in conviviis, et compotationibus adhiberi solitum. *Prop.* 3, 8, 29. Cum fuerit multis exacta trientibus hora. *Mart.* 6, 86. Setinum, dominaeque nives, densique trientes, Quando ego vos, medico non prohibente, bibam? et 9, 88. Septem post calices Opimiani Denso cum jaceam triente blaesus. *Id.* 10, 49. Cum potes amethystinos trientes, Et nigro madeas Opimiano, *h. e.* calices ex amethysto, quatuor cyathorum capaces. Adde 1, 107. et 4, 83. et 9, 91. et 11, 6. et 39. etc. ℙ *Triens tertius* est duarum librarum pondus cum triente. *Festus.* Trientem tertium pondo coronam auream dedisse Jovi donum scripsit Quinctius dictator. (V. *Liv.* 6, 29.) Id significare ait Cincius, duas libras pondo et trientem, qua consuetudine hodieque utimur, cum lignum bes alterum dicimus, etc. V. BES.

TRĬENTAL, alis, n. poculum tertiam partem sextarii capiens, id est quatuor cyathorum. *Pers.* 3, 100. Calidumque triental Excutit e manibus. Alii leg. *trientem*. V. v. praec.

TRĬENTĀLIS, e, adj. τριτημοριαῖος, qui trientem continet, ut Herba trientalis, quae altitutine aequat tertiam pedis partem, *h. e.* pollices quatuor. *Plin.* 27, 5, 17. Asplenum sunt qui hemionion vocant, foliis trientalibus multis, radice limosa, etc. *Vitr.* 10, 6. De materia trientali scapos quatuor compegit.

TRĬENTĀRĬUS, a, um, adj. qui trientem continet, ut Trientariae usurae, quibus quaterna annua (non duodecim) pro centum penduntur. *Capitol. Anton. B.* 2. Fenus trientarium, hoc est minimis usuris exercuit, ut patrimonio suo plurimos adjuvaret. Adde *Lampr. Alex. Sever.* 21., qui 26. hoc fenus trientarium vocat *pensiones trientes*. Usuras, inquit, feneratorum traxit ad trientes pensiones, etiam pauperibus consulens. V. TRIENS.

TRĬENTĬUS et Tabulius ager dictus est, qui pro tertia parte pecuniae datus est a senatu iis, qui pecuniam mutuam reipublicae dederant in Punicum bellum, ut narrat *Liv.* 31, 13. *extr.*, ubi alii pro *Tabulius* leg. *Tributus*, aut *Tributius*, ut significetur ager triente tributus. Alii *Tabulius* retinent, et tabulas publicas referunt, in quibus illius aeris alieni summa praescripta erat.

TRĬĒRARCHUS, i, m. τριήραρχος, et τριηράρχης, praefectus triremis: a τριήρης, triremis, et ἀρχός, princeps. *Cic. Verr.* 2, 1, 20. Sese, cum esset trierarchus, etc. *Tac. A.* 2, 16. Trierarchum Liburnicarum navium interfici jubet. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 448. Trierarchis et remigibus, qui militaverunt in classe, quae est Miseni, civitatem dedit et connubium, etc.

TRĬĒRIS, is, f. τριήρης, vox Graeca idem significans, quod Latina *triremis*. Ajunt usurpari a *Nepote Alc.* 4. et *Liv.* 30, 25., sed utroque loco alii *triremem* leg. Habet tamen sine varietate lectionis *Isid. Or.* 19, 1., item *Inscr.* ap. *Grut.* 1030, 2. L. Annio Severo Mil. classis Pr. Misenensis ex Capricorno triere (*trierie* insculptum est inscitia lapic dae), *h. e.* militi classis praetoriae Miseni const tutae, in trieri, cui nomen Capricornus. Sunt alia *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 8. *n.* 46., *Fabrett.* p. 365. 111. 113. 114. etc. *Donium cl.* 6. *n.* 9. 10. 11. *Mur.* 293, 6. et 2027, 4., in quibus scriptum e III. Minervae, III. Herculis, III. Salutis, III. Pi tatis, etc., ubi legunt eruditi *triere Minervae*, *trie Salutis*, *Pietatis*, etc., quae sunt nomina navium ducta a παρασήμῳ, *h. e.* insigni in puppi picto. Sae autem sermo est de militibus classis Ravennatis a Misenensis, quas ad tutelam superi et inferi ma collocavit Augustus, ut est ap. *Suet. Aug.* 49. Ali *Inscriptiones* huc pertinentes habet *Fabrett. de c lumn. Traj.* p. 113. ℙ *Trieris* adjective est a *Auct. de B. Afr.* 44. Item altera navis trieris ex dem classe. Ita legunt *Oudendorpius*, et *Oberlin* ex vet. codice; vulgo *triremis*. ℙ Est etiam *Tr ris* oppidum Phoeniciae. *Plin.* 5, 20, 17.

TRĬĒTĒRĬCUS, a, um, adj. τριετηρικός, qui t tio quoque anno fit: a τρὶς, ter, et ἔτος, annus, de, τριετία, triennium. *Trieterica sacra*, sive *gia*, fuere sacra Bacchi, quae tertio quoque an sumptuosiora annuis ejus orgiis, agitabantur. stituta sunt, cum ex India victor Liber Pater diisset, et appellata a triennio, quo peregrina est. *Virg. A.* 4, 302. qualis commotis excita cris Thyas, ubi audito stimulant trieterica Bacc Orgia, nocturnusque vocat clamore Cithaeron. *Met.* 6, 587. Tempus erat, quo sacra solent tri rica Bacchi Sithoniae celebrare nurus. *Id. Rem.* 593. Ibat, ut Edono referens trieterica Baccho solet fusis barbara turba comis. *Stat. Ach.* 1, Alternum revocare piae trieterica matres Consuera Adde *Hyg. fab.* 131. ℙ Noctu celebrabantur, u et *Nyctelia* dicta sunt. *Stat. Th.* 2, 661. non h trieterica vobis Nox patrio de more venit. ℙ [*trietericus* dictus est Bacchus. *Vet. Poeta* in *A Lat.* T. 1. p. 11. *Burm.* Semeleie Bacche, Thy tenens, bimater, trieterice, Nysie, Liber. *F.*]

TRĬĒTĒRIS, idis, f. τριετηρίς, trium anno spatium, triennium: a τριετία, triennium. Hoc dem vulgo obtinuit, sed reapse trieteris est spat duorum annorum, et initium tertii. Hinc *Cen de die nat.* 18. Idque tempus Graeci τριετηρίδα ap labant, quod tertio quoque anno intercalaba quamvis biennii circuitus, et revera διετηρίς es Unde mysteria, quae Libero Patri fiunt alternis nis, trieterica a poetis dicuntur. V. LUSTR *Stat. Silv.* 2, 6, 72. Cum tribus Eleis unam tri rida lustris, *h. e.* annos tresdecim. *Sidon. ep.* 2 *in carm.* Hinc est quod decimam tuae saluti actam trieteridem dolemus. *Mart.* 10, 53. ra trieteride nona, *h. e.* anno aetatis vigesimo septi *Id.* 9, 85. bis trieteride juncta, *h. e.* sex annis. *son. Caes.* 3. Julius, ut perhibent, divus triete regnat. ℙ Item sacrum, quod tertio quoque a fit, ut Trieterica Bacchi, de quibus in v. praec. *N. D.* 3, 23. Dionysius quintus Niso natus et ne, a quo trieterides constitutae putantur. *Th.* 4, 722. et atra sacrum recolit trieteris Op tem; et *ib.* 7, 93. da, parve, tuum trieteride m Instaurare diem. Utroque loco *Stat.* Nemeaea tamina significat.

*TRĬFĀNUM, i, n. locus vel oppidum Latii, dio inter Sinuessam Minturnasque loco. *Liv.* 8, *B. A.*

TRĬFĀRĬAM, adv. τρίχα, τριχῶς, tribus parti aut locis. *Liv.* 3, 22. Ita trifariam adortus ca circumvenit. *Id.* 5, 26. Trifariam Romani mu bant. *Suet. Vit.* 13. Sed vel praecipue luxuriae, vitiaeque deditus, epulas trifariam semper, in dum quadrifariam dispertiebat. ℙ Item tribus dis. *Appul. Dogm. Plat.* 3. Destruitur utravis positio universalis trifariam.

TRĬFĀRĬĒ, adv. idem quod trifariam, usurp a *Diomed.* 1, 279., et praeterea legitur in libell *progenie Augusti*, qui *Messalae Corvino* tribuitu

TRĬFĀRĬUS, a, um, adj. *Solin.* 27. Quorum farium genus scinditur. Ita codices quidam, alii *trifariam*. *Cass. Var.* 5, 40. *med.* Instru trifariis linguis, *h. e.* tribus.

TRĬFĀTĬDĬCUS, a, um, adj. *Auson. Idyll.* 85. Atque trifatidicae Sibyllae. *Trifatidicas* ap lat, quia veteribus tres praecipue cognitae fuer Cumaea, Erythraea, et Cumana. Alii tamen *et leg. fatidicae*.

TRĬFAUX, aucis, adj. omn. gen. τρίγναθος, fauces habens. *Virg. A.* 6, 417. Cerberus haec gens latratu regna trifauci Personat.

TRĬFAX, ăcis, telum longitudinis trium cub rum, quod catapulta mittitur. Ennius: aut per ceret paries percussu trifaci. Haec *Paulus* ex *sto*. *Trifax* dictus a trina facie, *h. e.* triangul Sic *bifax* in *Gloss. Philox.* est διπρόσωπος.

TRĬFER, ra, rum, adj. τρίφορος, qui ter in a fructum fert, ut *bifer* qui bis. *Colum.* 5, 10. Ficus biferae, et triferae. *Plin.* 16, 27, 50. V et triferae sunt, quas ob id insanas vocant, quon in iis alia maturescunt, alia turgescunt, alia flor *Id.* 15, 18, 19. Ficus trifero proventu. ℙ De cto singulari masculino idem dic, quod de b q. v. V.

RĬFĬDUS, a, um, adj. τριφυής, qui in tria di-
itur, aut dividi potest, triplex: a tris, et findo.
. Met. 2, 325. Naides Hesperiae trifida fumantia
mma Corpora dant tumulo, h. e. fulmine trisulco
Val. Fl. 6, 53. Cuncta phalanx insigne Jovis,
lataque gestat Tegmina dispersos trifidis ardori-
ignes. Id. 1, 641. trifida Neptunus in hasta
. tridenti. Sic Claud. Rapt. Pros. 2, 181. trifida
ptunus cuspide montes Impulit. Stat. Th. 1, 64.
idaeque in Phocidos arcto Longaevum implicui
em, h. e. Trigemina qua se spargit in campos
(ut ait Sen. Oed. 278.), quod est trivium. Id.
. ib. 772. Phocaea trifidas regio qua scindit vias.
Med. 687. Serpens trifidam linguam exsertat, h.
linguis micat ore trisulcis, ut Virg. G. 3, 439.
Sic Sil. 6, 222. trifido vibrata per auras Lin-
micat motu. Claud. Cons. Mall. Theod. 203.
fida Sicania, h. e. triquetra. Auct. Laud. Herc.
. de apro Erymanthi: Horrebant trifidis nigran-
corpora setis, h. e. tricuspidibus. Sic Sil. 6,
. de rostro in prora navis: micat aereus alta Ful-
aqua trifidi splendentis in aequore rostri.
RĬFĪLIS, e, adj. tria fila habens. Mart. 6, 74.
dio recumbit imus ille qui lecto, Calvam trifilem
itactus unguento, h. e. calvam tria tantum fila,
capillos, vel admodum paucos capillos habentem.
RĬFĬNĬUM, ii, n. τριορία, ubi trium agrorum
inus est. Siculus Flacc. de condit. agr. p. 6.
s. Trifinium, id est locus, quem tres possesso-
attingunt. [Inscr. Hispana ap. Grut. 201, 5.
finium II. Vir. Sacilernusii Idiensis, Soliensis ex
entia Julii Proculi judicis, Imp. Caesare Juliano
. h. e. trifinium posuerunt duumviri (fratres) Sa-
rnius Idiensis, et Sacilernius Soliensis, etc. ann.
ur. n. CXCIII. quo per duos circiter menses im-
vit M. Didius Julianus. F.]
RĬFISSĬLIS, e, adj. qui tripliciter finditur, tri-
. Auson. ep. 128, 7. Ψ dicit esse: nam trifissi-
orma est.
RĬFŎLĪNUS, a, um, adj. ad Trifolium perti-
, qui est mons Campaniae prope Neapolim, un-
ino ibi provenienti nomen factum est. Plin. 14,
. n. 6. Campania semper inter plebeja vina et
olinis gloriata. Juven. 9, 56. Te Trifolinus ager
ndis vitibus implet. Mart. 13, 114. Non sum
rimo, fateor, Trifolina Lyaeo: Inter vina ta-
septima vitis ero.
RĬFŎLĪUM, ii, n. τρίφυλλον, herbae genus, ita
m a tribus foliis, quibus constat. Plin. 21, 9,
Folio coronat et trifolium. Tria ejus genera:
anthes vocant Graeci, alii asphaltion, majore
, quo utuntur coronarii: alterum acuto, oxy-
yllon: tertium ex omnibus minutissimum, etc.
ib. 21, 88. ubi ejus vires recenset.
ĪFORMIS, e, adj. τρίμορφος, tres formas, seu
ras habens. Ov. Met. 15, 859. Juppiter arces
erat aetherias, et mundi regna triformis, h. e.
, maris, Inferorum, quae Junoni, Neptuno,
oni, sed sub Jove, parent. Sen. Herc. Oet. 1202.
rmis canis, h. e. Cerberus. Id. Ag. 841. Ge-
es triformis, h. e. tricorpor. Hor. Od. 3, 22,
Ov. Met. 7, 94. et 177. Diva triformis, h. e.
bi soror, quae in coelo est Luna, in terris Dia-
apud Inferos Hecate. Appul. Met. 11. Trifor-
acies. Hor. Od. 1, 27, 23. Triformis chimae-
Auson. Idyll. 11, 40. sphinx. Sen. Med. 7.
te.
ĬFUR, ūris, m. τρίφωρ, maximus fur, insi-
fur, plus quam fur. Nam τρὶς, hoc est ter, in
ositione augendi vim habet, et accipitur pro
. Pl. Aul. 4, 4, 6. Non fur, sed trifur. V.
LEX.
ĬFURCĬFER, ra, rum, adj. maximus furcifer,
nis furcifer, plus quam furcifer. Pl. Rud. 3,
. Tun', trifurcifer, mihi audes inclementer di-
Id. Aul. 2, 4. f. Fur trifurcifer.
ĬFURCĬUM, ii, n. id quod in modum trigemi-
urcae erigitur. Appul. Herb. 77. Gramen, quod
trifurcium habet.
ĬFURCUS, a, um, adj. τριγλώχιν, tres habens
des, seu acumina, ut bifurcus duo. Colum. 5,
urculi sint bifurci, vel trifurci; et ib. 10. med.
em trifurcam maxime ponito. Adde Arb. 20.
ĪGA, ae, f. τρίζυγες ἵπποι, tres equi sub curru
, seu currus tribus equis actus, ut biga duo-
quadriga quatuor: est vox contracta a tri et
. Isid. Or. 18, 36. Quadrigas Soli, bigas
e, trigas Inferis, sejugas Jovi, desultores Lu-
, et Hespero consecraverunt. Trigas Diis In-
quia hi per tres aetates homines ad se rapiunt,
per infantiam, juventutem et senectutem. Ulp.
21, 1, 38. f. Si triga venierit, redhibenda erit
sed et si quadriga, redhibeatur: sed si duo
mularum sint, et una mula vitiosa sit, vel par,
par redhibebitur, alterum non. ¶ Item tri-
rum numerus. Arnob. 4. p. 136. Pinnatorum
inum trigas, et quadrigas Appollinarium no-
n.
ĪGĂMĬA, ae, f. conditio illius, qui tertio
n duxit, qui tertias contrahit nuptias. Hie-
n Jovin. 1. n. 37. Concedit quidem Deus nu-
concedit digamiam, et, si necesse fuerit, for-
ni et adulterio praefert etiam trigamiam. F.]

TRĬGĂMUS, a, um, adj. τρίγαμος, qui tres conjuges vel simul, vel successive duxit. Hieron. adv. Jovin. 1. n. 24. [Quod si Salomonis exempla ei placent, jam non digamus erit et trigamus, sed nisi septingentas habuerit uxores, et trecentas concubinas, typum ejus et meritum implere non poterit. F.]

TRĬGĀRĬUS, a, um, adj. ad trigam pertinens. Trigarius, ii, trigae agitator. Plin. 28, 17, 42. Ferunt, Neronem hac potione recreari solitum, cum sic quoque se trigario approbare vellet. Id. 29, 1, 5. Nullius histrionum equarumque trigarii comitatior egressus in publico erat, ¶ Trigarium, ii, absolute, est locus, in quo trigae et universi equi ad cursum exercentur, cavallerizza Italis. [Gloss. Philox. Trigarium, τόπος, ὅπου ἵπποι γυμνάζονται. F.] Plin. 37, 13, 77. Ne equos quidem in trigariis praeferri ullos vernaculis (h. e. Italicis) animadverto. P. Vict. de urbe Roma ponit in regione IX. trigaria septa. Inscr. ap. Marin. Iscriz. Alb. p. 102. Fecit Mindia Helpis C. Julio Thallo marito suo bene merenti, qui egit officinas plumbarias Transtiberina (scil. regione), et trigarii, etc h. e. et in regione trigarii, nempe nona. V. eund. ib. ¶ [Translate trigarium est quarumcumque rerum trias. Capell. 7. p. 239. Monadem fabricatori Deo, diadem materiae procreanti, triadem idealibus formis consequenter aptamus: animam vero rationis, et iracundiae, cupiditatisque distribuere trigario. (Alii perperam leg. tricario: est enim quod ait Hieron. in Ezech. 1, 1, 7. Rationale animae, et irascitivum, et concupiscitivum). Id. 9. p. 303. Ipsaque tripus trini cursus praesagia pollicetur, hoc est exstantis, instantis, et rapti. Demum trigarium supplicantis semper germanitatis adveniat. Hanc igitur sive trigeminam feminam, sive tres in unius nominis vocabulum conspirantes, etc. F.]

[TRĬGĔMĬNO, as, a. 1. triplico. Front. de orat. (ed. A. Maio) 1. med. Quae ratio sit verba geminandi, et interdum trigeminandi, nonnunquam quadruplicia, saepe quinquies, aut eo amplius superlata ponendi. F.]

TRĬGĔMĬNUS. V. TERGEMINUS.

TRĬGEMMIS, e, adj. τρίλιθος, τριόφθαλμος, qui tres habet gemmas. Colum. 3, 19. Vallis, et uliginosi campi situ serimus etiam trigemmem (malleolum), qui est paulo minor dodrante, longior utique semipede, isque non ab eo trigemmis dictus est, quod omnino trium oculorum est; cum fere circa plagam qua matri abscissus est, plenus sit gemmarum; sed quod his exceptis, quibus est frequens in ipso capite, tres deinceps articulos, totidemque gemmas habet. Plin. 17, 21, 35. n. 3. Iidem (malleoli) cum decisi, nec intorti, trigemmes.

[TRĬGĔRĀNUS, a, um, adj. tribus gruibus comitatus: a τρεῖς, tres, et γέρανος, grus. Est epithethon tauri, qui pro numine colebatur apud veteres Gallos. In antiquo marmore sub Inscr. Tiberio Aug. imperante insculpta, quae sic legitur ap. Mur. p. 1066. Tib. Caesare Aug. Jovi Optumo Maxsumo aram nautae Parisiaci publice posierunt: mox n. 2. fig. 4. Tarvos (lege tauros) Trigaranus (lege trigeranus.) Infra taurus apud arborem, et tres grues supra eundem repraesentantur. F.]

TRĬGĒSĬES, adv. τριακοντάκις, tricies. Vitr. 1, 6. med. [Quae fiunt semel et tricies millies mille et quingenties mille: hujus autem octava pars, quam ventus tenere videtur, est ter millies mille, et nongenties trigesies septies mille, et passus quingenti. Schneiderus hic, comparatione facta cum Plin. 2, 108, 112. f., recte probat, hunc Vitruvii locum a Romana scribendi ratione abhorrentem, interpolatum a Jocundo fuisse, atque ita legendum ex Cod. Sulpician. Quae fiunt passus trecenties quindecim centena millia: hujus autem octava pars, quam ventus tenere videtur, et tricies nongenties triginta septem millia, et passus quingenti, h. e. quae fiunt passus 31,500,000.; hujus autem octava pars est 3,937,500. Vides igitur vocem noningenties in nongenties mutandam, et trigesies prorsus evanescere ex tota Latinitate, cujus loco uti nos decet aliis duobus tricies, aut trigies, quae idem significant, et aliqua fulciuntur scriptorum Latinorum auctoritate. F.]

TRĬGĒSĬMUS. V. TRICESIMUS.

[TRĬGĬES, adv. idem ac tricies. Capell. 7. p. 241. Sexies septuagesies dipondius facit quadringentos trigies dipondius, h. e. $6 \times 70 = 432$. F.]

TRĬGINTA, adv. τριάκοντα, ter decem: nomen numerale cardinale, indeclinabile. Cic. Cluent 27. Judices triginta et duo. Virg. A. 1, 273. Triginta magnos volvendis mensibus orbes. Mart. 7, 81. Triginta toto mala sunt epigrammata libro. ¶ Corripuit ultimam Manil. 2, 322. Ter triginta quadrum partes per sidera reddant; et Juvenc. 4, 636. Argenti triginta minas posuere profani.

[TRĬGINTĀSEXVIR, iri, m. qui unus est numero seu collegio virorum triginta sex, ut vigintivir, qui unus est ex viris viginti. Videtur ita significari, qui in aliquo municipio est ex primoribus triginta sex, ut decemprimus, qui inter primos decem excellit. Inscr. Nomentana in Giorn. Arcad. T. 3. p. 200. T. Titius T. F. Ser. (h. e. Sergia tribu) Tappo XXXVI. Vir. F.]

*TRIGISANUM, i, n. oppidum Norici. Tab. Peut. B. A.

TRIGLĪTIS, is, f. τριγλῖτις, gemma nomen habens ab effigie, aut colore mulli piscis, qui τρίγλα Graecis est. Plin. 37, 11, 72.

TRIGLYPHUS, i, m. τρίγλυφος, vox est architectorum, qua significatur pars quaedam zophori in ordine Dorico, tribus canaliculis, seu cavitatibus in longum ductis ornata, ap. Italos lavoro fatto a canaletti nel fregio: a τρὶς, ter, et γλύφω, scalpo. [Originem, et rationem hujus ornamenti ita describit Vitr. 4, 2. med. Projecturas tignorum, quantum eminebant, ad lineam et perpendiculum parietum praesecuerunt: quae species cum invenusta iis visa esset, tabellas ita formatas, uti nunc fiunt triglyphi, contra tignorum praecisiones in fronte fixerunt, et eas cera caerulea depinxerunt, uti praecisiones tignorum tectae non offenderent visum. Ita divisiones tignorum tectae triglyphorum dispositione intertignium et opam habere in Doricis operibus coeperunt. F.]

TRĬGŎDES. V. TRYGODES.

TRĪGON, ōnis, m. τρίγων, genus pilae minimae, durae, et firmo pilo fartae, qua ludebatur in thermis, seu balneis, exercitationis gratia, nomen inde ductum, quod a tribus ludentibus jactabatur, et ita dispositis, ut trigoni, seu trianguli figuram efficerent, vel quod locus huic ludo destinatus triangularis formae fuit. Mart. 4, 19. Seu lentum ceroma teris, tepidumve trigona, Sive harpasta manu pulverulenta rapis. Id. 12, 83. Captabit tepidum dextra laevaque trigonem, Imputet exceptas ut tibi saepe pilas. (tepidum dicit, quia ludentes agitatione corporis calescebant: vel quia locus ipse tepidus erat, quod significare videtur Stat Silv. 1, 5, 58.: vel potius quia ludentium manus ipsius attrectatu tepescebant.) Id. 7, 72. Sic palmam tibi de trigone nudo Unctae det favor arbiter coronae: Nec laudet Polybl magis sinistras: nudum dixit, quia nudi et uncti eo exercebantur. ¶ Plurimus erat in eo usus sinistrae manus. Mart. satis indicat loco modo allato: item 14, 46. cujus lemma Pila trigonalis: Si me mobilius scis expulsare sinistris, Sum tua: si nescis, rustice, redde pilam.

TRĬGŌNĀLIS, e, adj. Pila trigonalis ap. Mart. 14, 46. eadem est ac trigon. V. v. praec. et SPARSIVUS.

TRĬGŌNĪCUS, a, um, adj. trigonus, triangularis, τρίγωνος. Firm. Math. 2, 32. med. Trigonica, vel quadrata, vel diametra, vel hexagona radiatio. Adde praef. 4. f. et ib. 1. med. V. TRIGONUS.

TRĬGŌNĬUM, ii, n. trigonum, triangulus. Innocent. de casis litter. p. 224. Goes. Via excurrit usque in trigonium constitutum. ¶ Apud Graecos est nomen duarum herbarum, ut est ap. Appul. Herb. 3. et 65.

TRĬGŌNUS, a, um, adj. τρίγωνος, triangularis, triangulus: vox Graeca a τρὶς, et γωνία, angulus. Signa trigona dicuntur ab astronomis, quae ita disposita sunt, ut triangulum in zodiaco efficiant, v. gr. Aries, Leo, Arcitenens, quae quatuor Signis invicem distant. V. TRIQUETRUS. Manil. 2, 276. dicuntur Signa trigona, In tria partitus quod ter cadit angulus astra; et 342. trigoni ductus; trigona pars. ¶ Trigonum, i, n. absolute, triangulus, τρίγωνον. Id. 523. Namque Aries, Leo, et Arcitenens sociata trigono, etc. Colum. Arb. 22. et 5, 10. Ternas nuces in trigonum statuito. Vitr. 10, 11. f. Quemadmodum Pythagoricum trigonum orthogonium describitur. Varr. L. L. 6, 4. et Gell. 2, 21. f. Ita sitae stellae, ut terna trigona faciant. ¶ Paenultimam male corripuit Auson. Idyll. 11, 50. Per trinas species trigonorum regula currit; et Eclogar. de rat. puerper. 39. cunctantia matrum Vota levat, trigono vires sociante sequenti. ¶ Est etiam piscis nomen ex genere pelamidum, seu thynnorum, ita fortasse appellati ex forma, quia triangula erat ejus sectio, hinc a Xenocrate c. 35. vocatur τρίτομος. Hujus piscis salsamento conditi meminit Athenaeus 3, 116. et Pl. Capt. 4, 2, 71. Pernam, atque ophthalmiam, horaeum, et scombrum, et trigonum, et cetum, et mollem caseum. V. Schneider. in Ind. Scriptor. R. R. in V. Pelamis [*Est piscis, quem nos dicimus Stachelroche, Raja pastinaca, L.]

[TRĬHĒMĪTŎNĬON, ii, n. τριημιτόνιον, tonus cum dimidio. Hyg. de limitib. p. 172. Goes. A Marte deinde ad Solem ter tantum esse dicunt, quantum a polo ad Saturnum, hoc est trihemitonion. F.]

TRĬHŎRĬUM, ii, n. Auson. Idyll. 10, 87. Nec duraturus (capito) post bina trihoria mensis. Adde ep. 4, 62.

TRĬJŬGIS, e, adj. tribus equis junctis tractus. Auson. ep. 8, 6. Vel cisio trijugi, si placet, insilias.

TRĬJŬGUS, a, um, adj. trijugis, τρίζυξ: et translate triplex. Appul. Met. 6. de Cerbero: Canis praegrandis trijugo, et satis amplo capite praeditus. Paul. Nol. carm. 20, 131. Innectens (funis) trijugum supremo stamine ferrum.

TRĬLĂTĔRUS, a, um, adj. τρίπλευρος, tria habens latera. Front. Expos. form. p. 35. Goes. [Rectarum linearum et circumferentium forma trilatera est trium laterum, totidemque angulorum ex duabus rectis lineis et una circumferenti, vel ex duabus

circumferentibus et una recta. Quadrilatera forma est quatuor laterum, totidemque angulorum ex duabus circumferentibus lineis, et duabus rectis. Plurilatera forma est, quae plus quam quatuor lineis comprehensa est. Planarum autem et rectis lineis comprehensarum alia erunt trilatera, alia quadrilatera, alia singulis adjectis super hunc numerum plurilatera in infinitum. *F.*]

TRILIBRIS, e, adj. τρίλιτρος, pondo trium librarum. *Hor. Sat.* 2, 2, 33. mullum laudas, insane, trilibrem. *Gall. Imp.* in *ep.* ap. *Treb. Claud.* 17. Misi ad eum pateras gemmatas trilibres duas, scyphos aureos gemmatos trilibres duos.

TRILINGUIS, e, adj. τρίγλωσσος, tres habens linguas. *Hor.* de Cerbero tricipiti *Od.* 3, 11, 19. saniesque manet Ore trilingui. *Val. Fl.* 7, 184. cantuque trilingui Ipsam (*Hecaten*) flammiferos cogam compesceres tauros. ℙ Massilienses a Phocensibus oriundos *Varr.* ap. *Isid. Or.* 15, 1. *f.* vocat *trilingues*, quia Graece, Latine, et Gallice loquebantur: qua ratione *Appul. Met.* 11. Siculi trilingues: quia Graece, Punice, et Latine loquebantur. *Hieron. in Ruf.* 3. *n.* 6. Ego Hebraeus, Graecus, Latinus; trilinguis. *Prud. Hamart.* 588. de vipera: moriturum obscena maritum Ore sitit patulo: caput inserit ille trilingue Conjugis in fauces. Alii minus recte leg. *trilinguae*, ut sit a *trilinguus*, *a*, *um*.

TRILIX, icis, adj. omn. gen. τρίμιτος, tribus liciis constans. *Mart.* 14, 145. Vellera cum sumant Patavinae multa trilices, Et pingues tunicas serra secare potest. *Arnob.* 3. p. 112. Vestis indigent Dii tegmine; ut virgo Tritonia curiose iis stamen neat: et qualitate pro temporis aut trilices tunicas, aut de serico componat. Hinc *Appul. Flor. n.* 9. Habebat indutui tunicam interulam tenuissimo textu, triplici licio, purpura duplici. ℙ Item triplici textura. *Virg. A.* 3, 467. Loricam consertam hamis, auroque trilicem, *h. e.* trino nexu intextam, inquit *Servius. Val. Fl.* 3, 199. Per clypei cedentis opus, cratemque trilicem.

TRILONGUS Pes est Molossus tribus longis syllabis constans, ut *Aeneas. Terent. de pedib.* p. 2413. ℙ Hunc alii Graeco nomine *trimacrum*, τρίμακρον, appellant.

TRILORIS. V. DILORIS.

TRIMACRUS. V. TRILONGUS.

*TRIMAMMION. V. v. sq. *B. A.*

*TRIMANIUM, i, n. oppidum Moesiae inferioris. *Tab. Peut.* ℙ Τριμμάνιον est *Ptolemaeo.* *Trimammion* stat in *Anton. Itin. B. A.*

TRIMATUS, us, m. τριετία, trium annorum aetas. *Plin.* 8, 43, 68. Partus a trigesimo mense ocissimus, sed a trimatu legitimus. *Colum.* 8, 5. *f.* Summovebimus autem veteres (*gallinas*), id est quae trimatum excesserunt. *Plin.* 10, 20, 22. Pavo colores incipit fundere in trimatu. *Inscr.* ap. *Grut.* 1148, 13. Phosporus obiit in trimatu.

TRIMEMBRIS, e, adj. triplicia habens membra, tricorpor. *Hyg. fab.* 30. de Hercule: Geryonem Chrysaoris filium trimembrem uno telo interfecit.

*TRIMENSTRUUS, a, um, adj. τριμηνιαῖος *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

TRIMESTRIS, e, adj. τρίμηνος, qui est trium mensium. *Varr. R. R.* 2, 3. In nutricatu haedi trimestres cum sunt facti, tum submittuntur. *Plin.* 37, 10, 59. Trimestre spatium. *Id.* 7, 48, 49. Arcadum anni trimestres fuere. *Suet. Caes.* 80. Trimestris consul. *Auson. Idyll.* 11, 24. trimestres Annorum coelique vices. *Plin.* 10, 63, 73. Trimestris vitulus. *Id.* 18, 7, 2. *n.* 3. Trimestre triticum, *h. e.* quod tertio a satu mense metitur. (V. ALICASTRUM.) *Id.* 10, 25, 36. Trimestres aves, turdi et turtures, *h. e.* qui tres menses apud nos vivunt, deinde abeunt. *Colum.* 2, 4. *med.* et *ib.* 9. Trimestris satio, *h. e.* eorum, quae tribus mensibus maturescunt: et fit initio veris. ℙ *Trimestria* absolute, semina quae trimestri spatio maturescunt. *Id.* 11, 2. *med.* et 2, 13. *f.* et *Plin.* 18, 26, 65. *n.* 2.

TRIMETER et Trimetrus, tra, trum, adj. τρίμετρος, tres mensuras habens. *Quint.* 9, 4. *med.* Trimetrum est, *Pro misero dicere liceat*, sex enim pedes tres percussiones habent. *Terent.* de versu iambico, p. 2432. Sed ter feritur: hinc trimetrus dicitur, Scandendo binos quod pedes conjungimus. V. ICTUS, us. ℙ Item tribus pedibus constans. *Diomed.* 3, 506. Versuum genera praecipua sunt quinque: aut enim dimetri sunt, aut trimetri, aut tetrametri, aut pentametri, aut hexametri. Trimetri exemplum ponit: Jam vaga tollere Phoebus Lumina destinat ortu. *Hor. A. P.* 252. de iambo: Pes citus, unde etiam trimetris accrescere jussit Nomen iambeis cum senos redderet ictus Primus ad extremum similis sibi. ℙ Varia sunt trimetrorum genera, heroum, Archilochium, etc. quae V. *ib.* p. 513. et alibi.

TRIMETRIUS, a, um, adj. senariis constans. *Auson. ep.* 16, 78. Aesopiam trimetriam, Quam vertit exili stilo, *h. e.* Aesopi fabulas trimetris versibus constantes. *Sidon. in carm. ep.* 15. *l.* 9. quaterna tempora Spondeus addat, nt moram volucripes Habeat parumper insitam trimetria. V. v. praec.

TRIMETRUS. V. TRIMETER.

[TRIMITALIS, e, adj. τρίμιτος, τριμίτινος, tribus liciis textus. *Not. Tir.* p. 156. Horreum, urna, trimitalis. Videtur *trimitalis* perperam scriptum pro *triental*. *F.*]

TRIMODIA, ae, f. vas trium modiorum capax. *Varr.* ap. *Non.* 1, 14. Trimodiam, amphoramque eandem temeti, ac farris modium. ℙ *Trimodia satoria*, cujus usus praecipue in serendo. Ex eo enim semina in segetem jaciuntur. Inde est Italicum *tramoggia*. *Colum.* 2, 9. *med.* Nonnulli pelle hyaenae satoriam trimodiam vestiunt, atque ita ex ea, cum paulum immorata sunt semina, jaciunt. *Id.* 12, 50. *med.* Multa ante olivitatem praeparanda sunt, scalae, corbulae, decemmodiae, trimodiae satoriae, quibus districta bacca suscipitur, etc. Adde *ib.* 18. ℙ Ap. *Varr.* leg. et *tremodia*.

TRIMODIUM, ii, n. τριμέδιμνος, τρίψικτος, mensura trium modiorum. *Pl. Men. prol.* 14. Nunc argumentum vobis demensum dabo, Non modio, neque trimodio, verum ipso horreo. *Plin.* 33, 1, 6. Neque enim aliter potuissent trimodia illa anulorum Carthaginem ab Annibale mitti.

*TRIMONTIUM, i, n. Sic tandem dicta est Philippopolis, urbs Thraciae, a tribus montibus, quibus insidet, scilicet. *Plin.* 4, 11. *B. A.*

TRIMULUS, a, um, adj. dicitur de puero trimo. *Suet. Ner.* 6. Trimulus patrem amisit. [*Front. ad Verum Imp.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 9. Nepotem trimulum amisi. *F.*]

TRIMUS, a, um, adj. τριετής, trium annorum: videtur esse vox contracta ex *tri* et *annus;* hinc prima syllaba longa est. *Varr. R. R.* 2, 5. *med.* de vaccis: Non minores oportet inire bimas, ut trimae pariant; et *ib.* 7. *med.* Post annum et sex menses equulum domari posse, sed melius post trimum. *Plin.* 8, 50, 76. Caprae ante trimas minus utiliter generant. *Hor. Od.* 3, 11, 9. equa trima. *Pl. Rud.* 3, 4, 39. Filia, trima quae periit mihi. *Plin.* 17, 11, 16. Arborem nec minorem bima, nec majorem trima transferri. *Id.* 18, 24, 54. Semen optimum anniculum, bimum deterius, trimum pessimum. *Id.* 36, 23, 55. In antiquarum aedium legibus invenitur, ne recentiore trima calce uteretur redemptor. *Pall.* 4, 11. *med.* Vaccae aetatis trimae.

TRINACRIA, ae, f. Τρινακρία, nomen Siciliae a tribus ejus promontoriis, Pachyno, Peloro, Lilybaeo, ἄκρα enim summitas, et promontorium est. V. TRIQUETRUS. Describitur a *Claud. Rapt. Pros.* 1. a *v.* 140. Vox est adjectiva, et *insula* subintelligitur. *Virg. A.* 3, 440. Trinacria fines Italos mittere relicta; et 582. intremere omnem Murmure Trinacriam. Adde *Just.* 4, 2. ℙ Etiam Rhodus olim sic dicta est. *Plin.* 5, 31, 36.

TRINACRIS, idis, f. Τρινακρίς, quae ad Trinacriam spectat, Sicelis. *Ov. Fast.* 4, 419. Terra tribus scopulis vastum procurrit in aequor Trinacris: a positu nomen adepta loci. *Id. Met.* 5, 347. Trinacris insula. *Id. Trist.* 5, 13, 22. Et careat dulci Trinacris Hybla thymo. ℙ Absolute. *Id. Pont.* 2, 10, 22. Trinacris est oculis, de duce, visa meis, *h. e.* Sicilia.

TRINACRIUS, a, um, adj. Τρινάκριος, ad Trinacriam pertinens. *Virg. A.* 3, 429. Trinacrius Pachynus; et *ib.* 4, 384. Trinacria unda. *Ov. Fast.* 4, 287. Trinacrium mare. *Virg. A.* 4, 554. Trinacria Aetna; (quae *Catullo* 68, 53. est Trinacria rupes.) et *ib.* 5, 450. pubes; et *ib.* 1, 200. Trinacrium litus; et *ib.* 5, 473. Trinacrii equi; et 530. viri.

TRINEPOS, otis, m. τριτέγγονος, quintus nepos, filius adnepotis mei, vel adneptis meae: et refertur ad tritavum. Nepotum enim hic est ordo: nepos, pronepos, abnepos, adnepos, trinepos: quibus si praemittas filium, sex erunt cognationis gradus a primo patre. Post trinepotem qui sunt, proprio carent vocabulo, et *posteriores* vocantur. *Cajus Dig.* 38, 10, 2. et *Paul. ib.* 10. V. ADNEPOS *f.*

TRINEPTIS, is, f. τριτεγγόνη, filia adnepotis, vel adneptis meae. V. dict. praec. et loca ibi laudata.

TRINICIUM Carmen constat monometro acatalecto, ut est hoc: Calidum jubar est. *Servius* in *Centimetr.* p. 1821.

TRINITAS, atis, f. τριάς, numerus tria continens. *Tert. adv. Valent.* 17. Facta exinde trinitas generum est ex trinitate causarum. ℙ Antonomastice Trinitatis nomine significantur tres Divinae Personae, de quibus *Tert. adv. Prax.* et alibi saepe, *August.*, *Prud.*, multique praeterea rei Christianae scriptores.

*TRINIUS (sc. fluvius), i, m. vel Trinium (sc. flumen), i, n. in Italia, in finibus Samnitium ac Frentanorum, in mare Hadriaticum influens. *Plin.* 3, 12. Flumen Trinium: *ubi casus rectus est.* Hodie *Trigno* audit, indicantibus *Cellario* atque *Harduino. B. A.*

*TRINOBANTES, populi Britanniae orientales, penes Iamesam aestuarium, ut auctor est *Ptolemaeus*, apud quem Τριγόαντες appellantur. *Caes. B. G.* 5, 20. *in.* et 21. *B. A.*

TRINOCTIALIS, e, adj. trium noctium. *Mart.* 12, 77. sed ipse Divum Offensus genitor trinoctiali Affecit domicoenio clientem.

TRINOCTIUM, ii, n. τριννύκτιον, trium noctium spatium. *Fab. Pictor* ap. *Gell.* 10, 15. De eo lecto trinoctium continuum non decubat. Ipse *Gell.* 3, 2. *f.* Non posse impleri trinoctium, quod, et *Auson. Idyll.* 11, 34. Trina Terentino celebrata tr noctia ludo. *Val. Max.* 2, 4. *n.* 5. Ludis trinoct factis.

TRINODIS, e, adj. τρίοζος, tres habens nodo Est appositum clavae Herculis, ap. *Ov. Her.* 4, 11 Ossa mei fratris clava perfracta trinodi. Adde *Fa* 1, 575. ℙ Translate. *Auson. ep.* 21, 38. trinode dactylum Vidi paratum crucianti canterio: Sponde illi lentipes ibat comes, *h. e.* trisyllabum.

[TRINOMINIS, e, adj. τριώνυμος, tria habe nomina. *Hieron. ep.* 108. *n.* 9. Ingressa est Hier solymam urbem trinominem, Jebus, Salem, Jer salem, quae ab Aelio postea Hadriano de ruinis cineribus civitatis in Aeliam suscitata est. *Id. a Lucifer.* 12. Aut tria nomina audiens, tres De credidit, et idololatra effectus est: aut in tribus v cabulis trinominem credens Deum, in Sabellii h resim incurrit. *F.*]

TRINSO. V. TRISSO.

TRINUMMUS, vel Trinumus, i, m. nomen Plautinae comoediae, inde ductum, quia sycoph ta quidam inducitur operam suam tribus nummis cans ad artes nugatorias, ut ibi legitur 4, 2, 1.

TRINUNDINUM, i, n. spatium dierum septen cim, intra quos nundinae Romae ter habebant quia nono quoque die populus ad mercatum con niebat, ut in NUNDINAE dictum est. Ternae e nundinae cum diebus interjectis conficiunt ea quam posuimus, summam dierum; non, ut quid existimant, septem et viginti. Est autem *trinun num* syncope ex *trinum nundinum*. Per id tem leges proponebantur, ut, antequam perferren posset eas populus considerare: comitia crea magistratibus indicebantur, ne repente suffragi ferrent pro eo, quem creasse mox poeniteret; e candidati spatium haberent prensandi. Accusa nes quoque et judicia populi trinundino intermi habebantur, ut et reo defensionis, et populo jud recte ferendi spatium esset. *Cic. Fam.* 16, 12. *n* Neque se jam velle, absente se rationem haberi se praesente trinundinum petiturum. *Liv.* 3, Comitia decemviris creandis in trinundinum ind sunt. Alii hoc et superiore loco leg. *trinum nu num.* Rursus *Cic. fragm.* ap. *Prisc.* 7, 733. Pr ex promulgatione trinundinum dies ad ferendum testasque venisset. *Prisc.* putat *trinundinum* pro *trinundinarum*, ut *amphorum* pro *amphorar* aliis placet esse ellipsim, qua praeposit. *in* omi tur. Sic *Phil.* 5, 3. Ubi lex Caecilia, et Didia? promulgatio trinundinum? et *Dom.* 17. *f.* Sit a satio trinundinum, prodicta die, qua die judic sit futurum. ℙ Haec autem non ita accipie sunt, ut ipsis tertiis nundinis aut lex ferretur, comitia haberentur, aut de reo judicium a po fieret; sed ut priusquam haec fierent, et postq indicta essent, trinae nundinae intercederent. NUNDINAE. ℙ Adjective. *Macr. Sat.* 1, 16. Scita atque consulta trinundino die proposita, a gulis atque universis facile noscebantur.

TRINUS, a, um, τρισσός, adjectivum nume distributivum, idem ac *ternus:* quare in libris s unum pro altero ponitur. *Caes. B. G.* 5, 51. cum tribus legionibus circum Samarobrivam t hibernis hiemare constituit, *h. e.* singulis hibe castris singulae legioni positis. *Suet. Ner.* 56. culam cellarem trinis in die sacrificiis colere pe veravit. ℙ Extra distributionem. *Cic. Att.* 11, Tullia mea venit ad me, litterasque reddidit tri *Caes. B. G.* 7, 46. Milites celeriter ad munitio perveniunt, eaque, transgressis trinis castris, tiuntur. *Liv.* 9, 43. Trinis castris intra pa dies exsuti. *Id.* 10, 18. Litteras ad collegam cessendum missas, in trinis annalibus invenio. *Fast.* 4, 480. trina cornua; et *ib.* 6, 216. nom *Suet. Aug.* 45. *f.* theatra. *Sen. Herc. Fur.* Stygius canis trina capita concutiens. *Plin.* 2, 31. Trinos soles antiqui saepius videre. ℙ In gulari triplex. *Stat. Silv.* 4, 9, 15. tua dicta, trino juvenis foro tonabas. V. FORUM. *Au Idyll.* 11, 63. Interdictorum trinum genus; et Trinum dicendi genus est. ℙ Negat *Varro L* 9, 3. *med.* recte dici *nuptiae tres*, aut *tres bi* sed *trinae*. Ex quo fuere qui crederent, *trinus* cum iis tantum, quae carent singulari numero, contra sunt loca *Livii, Ovidii, Senecae, Plinii* al

TRIOBOLUS, i, m. τριώβολος, nummus tres los valens, *h. e.* drachmae dimidium. Senos obolos drachma efficit. Trioboli nota ab al parte effigiem Jovis, ab altera noctuam habe *Pl. Bacch.* 2, 3, 26. Negare, sese debere tibi bolum. *Id. Rud.* 5, 2, 43. Postulo talentum gnum: non potest triobolum hinc abesse. ℙ *H trioboli*, nequam, et nullius pretii. *Id. Poen.* 168. Non ego homo trioboli sum, nisi illi masti exturbo oculos. ℙ De pondere dimidiae drach *Cato. R. R.* 127. Puero dato pro aetate triobol et vini heminam. V. INTRIBULATUS.

[TRIOCALINUS, a, um, adj. Τριοκαλῖνος, Triocalam pertinens, mediterraneum Siciliae dum, inter fluvios Himeram et Crimissum, in nummis ap. *Sestin. Class. gen.* p. 22. ΤΡΙΟΚ detur fuisse, ubi nunc *S. Maria di Monte-verg*

quo meminit Sil. 14, 740. Et mox servili vastata iocala bello. Diodor. Sic. in Excerpt. ex lib. 36. , ita vocatum διὰ τὸ τὰ τρία καλὰ ἔχειν. Cic. Verr. 5, 4. In Triocalino (scil. agro), quem locum fu tivi jam ante tenuerunt, Leonidae cujusdam Siculi milia in suspicionem vocata est conjurationis. ℙ riocalini, orum, absolute, incolae illius oppidi. in. 3, 8, 14. Triocalini, Tiracienses, Zanclaei. F.]

TRIŎDĒIUS, a, um, adj. ad Triviam pertinens, mpe Dianam, quae Graece Τριοδῖτις dicitur, a όδος, trivium. Inscr. ap. Grut. 28, 6. et Mur. 7, 2. Et veneranda movet Cybeles triodeia signa. ic Cybeles cum Diana confunditur, quae etiam ecate appellatur. Hinc Inscr. in Anthol. Lat. T. 2. 150. Hecates ministram trina secreta edoces.

TRIŌNES, um, m. plur. βόες, boves. Varr. L. 6, 4. Triones etiam nunc boves appellantur a bu lcis, maxime cum terram arant: e quibus valen res dicti glebarii, quod facile glebas proscindant. c omnes, qui terram arabant, a terra teriones. nde triones, ut dicerentur a detritu: et mox: Pos nt triones dici septem, quod ita sitae stellae, ut rna trigona faciant. Adde Gell. 2, 21. ℙ Trio s item dicuntur duo Arcti, seu duae Ursae, ma r, et minor, quae sunt duo signa coelestia prope uilonem, et Circulum hiemalem sita, quia utrius e signi stellae plaustrum, et boves junctos refe nt. Cic. N. D. 2, 41. Altera dicitur esse Helice, jus quidem clarissimas stellas totis noctibus cerni s, Quas nostri septem soliti vocitare triones. rg. A. 3, 516. Arcturum, pluviasque Hyadas, ge nosque triones. Ov. Met. 2, 171. gelidi. Mart. 80. Odrysii. Id. 9, 46. Hyperborei; et 6, 58. rrhasii. Claud. III. cons. Hon. 205. pigri; et IV. 3. Scythici. Id. Gigantomach. 11. inoccidui. ℙ singulari num. ap. Ov. Met. 10, 446. interque ionem Flexerat obliquo plaustrum temone Bootes. i leg. Triones; et ib. 1, 64. Scythiam, Septem e trionem Horrifer invasit Boreas. Sed hoc loco ῶνις est vocis Septentrio, qua utitur etiam Virg. 3, 381. ℙ Fuit Trio cogn. R., ut L. Lucretius io: hinc in nummis G. Lucretiae ap. Morell. Thes. mism. fam. R. n. 2. et 3. videre est lunam, et se m stellas, seu triones cum inscriptione L. Lucre Trio.

TRIŌNYMUS, a, um, adj. τριώνυμος, tria ha s nomina, trinominis. Prisc. 2, 580. In propriis oque (nominibus) hanc vim habent (ut diversis minibus idem significent) dyonyma, vel trionyma, tetraonyma, ut P. Cornelius Scipio Africanus. lpic. Sev. 2. Hist. Sacr. 42. Suspecti habebamur, onymam solitarii Dei unionem secundum Sabel m credidisse. V. Hieron. l. c. in TRINOMINIS.

RIŎPĒIS, idis, f. et

RIŎPĒIUS, a, um, adj. patron. V. DRYOPEIUS.

TRIŎPES vel Triopas, ae, m. Τριόπης, Τριό , rex Thessaliae, pater Erisichthonis. Hygin. ron. 2, 14. Cf. Callim. H. in Cer. v. 24. V. et yopeius. B. A.

RIŎPHTHALMUS, i, m. gemmae genus in Si nia, quod trium oculorum effigiem prae se fert. n. 37, 11, 71. Triophthalmus cum onyche nasci , tres hominis oculos simul exprimens.

TRIOPĬA, ae, f. olim dicta est Cnidos insula. n. 5, 28. B. A.

RIORCHES, ae, m. τριόρχης, avis ex accipi m genere, a τρεῖς, tres, et ὄρχις, testiculus, a tres testiculos habet. Plin. 10, 8, 9. Trior m a numero testium, cui principatum in auguriis monoe dedit: buteonem hunc appellant Romani. er Bussard, Unkenfresser, die Sumpfweihe, Fal Buteo, L.]

RIORCHIS, is, f. herba ex genere centaurii. n. 25, 6, 32. Tertia est centauris, cognomine rchis. Qui eam secat, rarum est, ut non vul et sese. Haec succum sanguineum mittit. Theo astus defendi eam, impugnarique colligentes tra t a triorche accipitrum genere, a quo et nomen epit.

RĬPĀLIS, e, adj. qui tribus palis sustinetur. rr. ap. Non. 3, 171. Quid tu? non vides, in vi , quod tria pala habeant, tripales dici?

RĬPARCUS, a, um, adj. nimis parcus, sordi , tenax. Pl. Pers. 2, 3, 14. Triparcos homi , vetulos, avidos, aridos.

RĬPARTĪTO et Tripertito, adv. τριμερῶς. Cic. c. 5, 14. Bona tripertito dividere. Liv. 21, 7. em tripartito aggredi.

RĬPARTĪTUS et Tripertitus, a, um, part. ab . tripartior: in tres partes divisus, τριμερής. Off. 3, 2. f. Divisio tripartita. Id. Verr. 2, 3, . Causa tripertita. Pomp. Dig. 1, 2, 2. §. 38. tat ejus (h. e. Sex. Aelii) liber, qui inscribitur pertita, quoniam lege XII. Tabular. praeposita, itur interpretatio, dein subtexitur legis actio.

RĬPĀTĬNUM, i, n. trium ferculorum epulae. n. 35, 12, 46. Tripatinum, inquit Fenestella, ellabatur summa coenarum lautitia: una erat aenarum, altera luporum, tertia myxonis piscis.

RĬPECTŎRUS, a, um, adj. τρίστερνος, τρίστη , tria habens pectora. Lucr. 5, 28. Quidve tri ora tergemini vis Geryonai?

RĬPĔDĀLIS, e, adj. τριπόδης, trium pedum mensuram habens. Varr. R. R. 3, 9. Fenestrae latitudine tripedali. Liv. 38, 21. f. Parma tripedalis. Plin. 17, 22, 35. n. 7. Altitudo tripedalis. Id. 18, 30, 73. Paries tripedali crassitudine. Id. 27, 12, 79. Herba caulem habens tripedalem.

TRĬPĔDĀNĔUS, a, um, adj. idem ac tripedalis. Cato R. R. 45. Taleas oleaginas, quas in scrobe saturus eris, tripedaneas decidito. Colum. 3, 2. Tripedaneae vites. Id. 5, 5. Scrobs in longitudinem et altitudinem tripedaneus. Plin. 34, 6, 11. Tripedaneae statuae.

TRĬPERDĪTUS, a, um, adj. plane perditus: ea ratione, qua trifur, triparcus, triveneficus, et alia. Priperdita inscribebatur comoedia Novii, ex qua fragmentum recitat Non. 3, 162.

TRĬPERTĪTUS. V. TRIPARTITUS.

TRĬPES, ĕdis, adj. omn. gen. τρίπους, qui habet tres pedes. Hor. Sat. 1, 3, 13. modo sit mihi mensa tripes. Mart. 12, 32. Ibat tripes grabatus, et bipes mensa. Liv. 40, 2. et 45. Quod tripedum mulum Reate natum, nunciatum erat. Auson. Idyll. 11, 39. Qui bipes, et quadrupes foret, et tripes, omnia solus. ℙ Tripes absolute dicitur instrumentum cocorum, quod Itali treppiede vocant. V. FRIXURA.

TRĬPĔTĬA, ae, f. ita vocabatur a Gallis rusticis sellula tribus pedibus fulta, teste Sulpic. Sev. dial. 2, 1. [Sedebat Martinus in sellula rusticana, ut sunt istae in usibus servulorum, quas nos rustici Galli tripetias, vos scholastici, aut certe tu, qui de Graecia venis, tripodas nuncupatis. V. TRIPUS. F.]

TRIPHALLUS, i, m. τρίφαλλος, cogn. Priapi, et significat eum, qui magnum phallum habet: nam tri in compositione auget. Auct. Priap. 83, 9. At o, Triphalle, saepe floribus novis Tuas sine arte deligavimus comas. Alii leg. Priape. Varro unam ex suis satyris Menippeis inscripsit Triphallus, ἢ περὶ ἀῤῥενότητος, ex qua fragmentum recitat Non. 2, 484. et Charis. 1, 61. Unam quoque e suis Naevius ap. Gell. 2, 19., ubi alii, ut etiam ap. Varr. l. c., leg. Ithyphallo.

*TRIPHȲLĬA, ae, f. regio Peloponnesi, in Elide. Liv. 28, 8. 32, 5. 33, 34. ℙ Et Epiri regio. Id. 32, 13. ubi tamen Gronovius omnino: Stymphaliam inter et Elimiotidem. Drakenborchius legit: In Stymphaea terrae Elimiotidos. B. A.

TRĬPICTUS, a, um, part. ab inus. tripingo. Prud. Apoth. 381. de titulo Crucis Christi: Pilatus jubet ignorans: i, scriba, tripictis Digere versiculis, quae sit suffixa potestas, h. e. triplici lingua scriptis.

[TRIPISTĂ, ae, f. Pelag. Vet. 6. §. 19. Petroselini Macedonici sem., dauci — 1., myrrhae 1, spicae nardi —, costi —, tracanti, tripistae —, acori — 1, piperis —, croci —, guttae ammoniacae —, cassiae — 1. etc. Haec eadem exscripsit Veg. Vet. 3, 68. in. Petroselini Macedonici unciam unam seminis, dauci unam, myrrhae, spicae nardi, costi, tragacanti singulas uncias, acori, piperis, sacchari ana unciam unam, guttae ammoniacae uncias duas, cassiae unciam unam, etc. Ex horum locorum comparatione patet, tripistae esse vocem nihili, et positam perperam fuisse pro singulas, alias vero discrepantias lector per se facile viderit, et qua ratione componendas cognoverit. F.]

TRĬPLĀRIS, e, adj. Triplaris numerus est, cum de duobus numeris minor ter in majore numeratur, ut sunt tria ad unum, quindecim ad quinque, viginti septem ad novem. Haec Macr. Somn. Scip. 2, 1. med., qui hac voce utitur etiam Sat. 1, 6. et al. ℙ [Item triplaris, vel triplicarius in militia, aut in decuriis servorum vel libertorum dicebatur, qui triplicem annonam beneficii loco accipiebat; ut duplaris vel duplicarius, qui duplicem; et sesquiplaris vel sesquiplicarius, qui sescuplam. Inscr. ap. Mur. 844, 6. Q. Pomponio Vero Eq. III. Pl. Aurel. A. F. (h. e. equiti triplari Aureliani Augusti fecit) Abucius Pius Nat. Vind. Com. S. B. M. (h. e. natione Vindelicus commilitoni suo bene merenti.) Alia ap. eund. 690, 2. Ti. Claudio Aug. L. Felici immuni triplicario benemerenti ex consensu decuriae universae, etc. F.]

TRĬPLĀSĬUS, a, um, adj. τριπλάσιος, triplaris. Capell. 9. p. 322. Atque est in triplasia ratione, ut quatuor ad duodecim.

TRĬPLEX, icis, adj. omn. gen. τριπλοῦς, tribus rebus constans. Cic. Tusc. 1, 10. Plato triplicem finxit animam: cujus principatum, id est rationem, in capite posuit; iram in pectore; cupiditatem subter praecordia locavit. Id. Acad. 1, 5. Philosophandi ratio triplex: una de vita et moribus: altera de natura et rebus occultis: tertia de disserendo. Ov. Met. 9, 184. nec me pastoris Iberi (Geryonae) Forma triplex, nec forma triplex tua, Cerbere, movit. Virg. A. 10, 202. gens triplex, h. e. tres populi, vel unus populus in tres tribus divisus, ut ait Serv. Ov. Met. 12, 594. triplex cuspis, h. e. tridens Neptuni. Id. Her. 12, 79. triplex Diana, h. e. quae eadem in coelo est Luna, Diana in terris, Hecate apud Inferos. Id. Met. 12, 40. triplex mundus, h. e. coelum, terra, mare. Sic ib. 5, 368. de Plutone: Cui triplicis cessit fortuna novissima regni. Id. ib. 3, 33. triplici stant ordine dentes. Hor. Od. 1, 3, 9. et Virg. A. 10, 784. aes triplex, h. e. tribus laminis constans, vel crassissimum. Ov. Fast. 3, 801. et Virg. A. 6, 549. triplex murus. ℙ Triplices, tres. Ov. Met. 8, 453. et 481. triplices sorores, et triplices Deae, h. e. Parcae. Sic Ib. 76. Quaeque ratum triplici pollice netis opus. Id. Met. 4, 425. triplices Minyeides, h. e. tres sorores Minyae filiae. Prop. 3, 15, 24. triplices greges, h. e. tres coetus bacchantum, quorum duces tres erant feminae, ut est ap. Ov. Met. 3, 713. ℙ Triplices, codicilli, pugillares trium tabellarum, ad scribendum, ut duplices duarum. Mart. 7, 72. et 10, 87. Nec vani triplices, brevesque mappae. Id. 14, 6. Tunc triplices nostros non vilia dona putabis, Cum se venturam scribet amica tibi. Cic. Att. 13, 8. Nihil erat, quod ad te scriberem: modo enim discesseras, et paulo post triplices remiseras. ℙ Triplex, triplum. Liv. 45, 40. et 43. Pediti in singulos dati centeni, duplex centurioni, triplex equiti. Scrib. Comp. 218. Emplastrum recipit singulorum pondo libram, olei veteris triplex adjicitur. ℙ Triplex dicitur etiam qui ter aliquid perficit. V. QUADRUPLEX. ℙ Triplex, magnus, multus. Hoc sensu triplici fluctu (τρικυμίᾳ) dixit Sall. fragm. ap. Serv. ad illud A. 1, 120. ast illam ter fluctus ibidem Torquet agens circum. [Hinc etiam trifur, trifurcifer, triphallus etc. dicitur. ℙ In ablat. sing. triplice pro triplici scripsit Prud. Apoth. 383. Fronte crucis, titulus sit triplex triplice lingua. Adde Venant carm. 7, 4, 12. F.]

TRĬPLĬCĀBĬLIS, e, adj. qui triplicari potest. Pro triplici usurpat Sedul. 1, 281. de Ss. Trinitate: Semper ut una manens Deitatis forma perennis Quod simplex, triplicet, quodque est triplicabile, simplet.

TRĬPLĬCĀRĬUS, ii. V. TRIPLARIS.

TRĬPLĬCĀTĬO, onis, f. actus triplicandi. Macr. Somn. Scip. 1, 20. med. Secundum triplicationem cum septimae partis adjectione. V. QUADRUPLICATIO. Firm. Math. 2, 26. f. Nulla vel duplicatione. Adde Capell. 7. p. 246. et al. ℙ Ap. JCtos triplicatio est secunda actoris defensio contra rei duplicationem opposita, seu triplicatio est id, quod tertio loco post actionem refertur, atque in judicium objicitur. Cajus Dig. 27, 10, 7. et Justin. Instit. 4, 14. §. 2.

TRĬPLĬCĀTUS, a, um, part. a triplico: triplex effectus. Plin. 7, 48, 49. Cornici novem nostras tribuit aetates Hesiodus, quadruplum ejus cervis, id triplicatum corvis. [Sidon. ep. 2, 2. med. Oscines corvi voce triplicata puniceam surgentis aurorae facem consalutantes. F.]

TRĬPLĬCES. V. TRIPLEX.

[TRĬPLĬCĬTER, adv. τριοσῶς, trifariam, tribus modis. Auct. ad Her. 4, 42. Commutabimus tripliciter: verbis, pronuntiando, traducendo. Capell. 3. p. 54. L vero littera tripliciter sonat. F.]

TRIPLĬCO, as, a. 1. τριπλασιάζω, tribus vicibus multiplico. Macr. Somn. Scip. 1, 20. med. Triplicabis septem, et faciunt viginti unum. Manil. 3, 573. triplicabit Aquarius annos. Gell. 1, 20. Idem ipse numerus triplicatur. V. TRIPLICABILIS.

TRIPLINTHĬUS. V. DIPLINTHIUS.

TRIPLUS, a, um, adj. idem ac triplex. Cic. Univ. 7. med. Deinde tertiam, quae esset secundae sesquialtera, primae tripla.

[TRĬPŌDĀTĬO, onis, f. actus tripodandi, tripodum, tripudium. Inscr. ap. Marin. Frat. Arv. n. 41. a. lin. 38. Post tripodationem deinde signo dato publici introierunt, et libellos acceperunt. F.]

TRĬPŌDES. V. TRIPUS.

TRĬPŌDĬUS, a, um, adj. ita appellatur pes trisyllabus prima brevi, duabus reliquis longis, qui et bacchius, et pariambus dicitur. Diomed. 3, 475.

[TRĬPŌDO, as, avi, atum, n. 1. salto, pedibus terram pulso, idem ac tripudio. Sunt qui verbum utrumque a ter et pedes derivant ex illo Hor. Od. 3, 18, 15. Gaudet invisam pepulisse fossor Ter pede terram; et Ov. A. Am. 1, 111. Dumque, rudem praebente modum tibicine Tusco, Ludius aequatam ter pede pulsat humum. Inscr. ap. Marin. Frat. Arv. n. 41. a. lin. 31. Ibi sacerdotes clusi, succincti, libellis acceptis, carmen descindentes (V. DISCINDO.) tripodaverunt in verba haec: Enos Lases juvate, enos Lases juvate. Putant nonnulli, hoc verbum ex tripus, odis, deductum, et ex iis motibus, quos Pythia ex mensa tripede responsa ferens patiebatur, sive ex iis choreis, quae circa tripodem ducebantur, sacros illos sacerdotum saltus significatos fuisse; nisi forte a pes, pedis, derivare hanc vocem magis placeat, quod nempe sacerdotes ita metricis modis terram pulsarent, ut tribus pedibus saltare viderentur. Solemnis hujus cantus atque saltatus prima veluti vestigia ap. Liv. 1, 20. Salios item duodecim Marti Gradivo legit Numa, ac per urbem ire canentes carmina cum tripudiis, solemnique saltatu jussit. Porro, quemadmodum saltare fabulam, Cyclopem, Oedipodem, saltare carmina significat haec omnia solo gestu agere, et spectatoribus intelligenda exhibere (V. SALTO.); ita carmen tripodare in verba haec significat carmen cum saltatu pronuntiare; verbumque tripodo ad ea refertur, quae activa dicuntur. Veg. Mil. 2, 23. Saltus quoque et ictus facere pariter assuescant (ju-

niores milites), insurgere tripodantes in clypeum, rursusque subsidere, nunc gestiendo provolare cum saltu, nunc cedentes in terga resilire. Alii pro *tripodantes* rectius legunt *trepidantes*.' ℙ Etiam de equis usurpatur, qui etiam *trepidiarii* dicuntur. *Pelag. Vet.* 11. *med.* Hoc autem vitium a labore contrahitur, si aut in duro, aut inter lapides equus fortiter tripodaverit, aut burdo majorem sarcinam tulerit, aut mula diu juncta laboraverit. *F.*]

[TRĬPODUM, i, n. idem ac tripodatio, et de equis usurpatur. *Pelag. Vet.* 17. *med.* Post hanc curam cooperimus (*equum*) sagis, et in sole calido sedentes exercemus tripodo usque ad sudorem. *Sarchianius* interpres Italus vertit: *sotto la sferza del sole al galoppo.* Inde ita sumpsit *Veg. Vet.* 3, 47. *med.* Post curam operitur (equus) sagis, et in sole calido exercetur a sessore trepidans, dum sudet. *F.*]

TRĬPŎLĪTĀNUS, a, um, adj. ad Tripolim pertinens. [Plures fuerunt hoc nomine urbes. Inter praecipuas est Tripolis Africae, maritima cum portu, apud Syrtim minorem. *Eutr.* 8, 18. Oriundus ex Africa, Tripolitana provincia, oppido Lepti. Hinc *Tripolitani, orum*, absolute, ejus urbis incolae ap. *Ammian.* 28, 6. *med.* Qua spe Tripolitani frustrati. ℙ Alia est in Phoenicia, Syriae provincia, de qua *Plin.* 5, 20, 17. Hinc *Tripoliticus, a, um.* V. v. sq. ℙ Alia in Thessalia, cujus *Liv.* 42, 55. meminit. *Id.* 36, 10. Depopulatus est agrum Tripolitanum. ℙ Item alia in Lydia, cujus incolas *Tripolitanos* memorat *Plin.* 5, 29, 30. *F.*]

TRĬPŎLĪTĬCUS, a, um, adj. Tripolitanus, ut Tripoliticum vinum. *Plin.* 14, 7, 9. circa Tripolim Syriae nascens.

[TRĬPŎLĬUM, ii, n. τριπόλιον, herba, cujus meminit *Plin.* 26, 7, 22. Tripolium in maritimis nascitur saxis, ubi alludit unda, neque in mari, neque in sicco, folio isatis crassiore, palmo alto, radice alba, odorata; eadem videtur quibusdam, quae polium. V. POLION. *F.*]

[TRĬPONTĬUM, ii, n. locus, ubi sunt tres pontes. *Not. Tir.* p. 179. Pons, tripontium, subpontium. Hinc eodem nomine, nunc *Treponti*, vocatur locus ad viam Appiam haud longe a Foro Appii. *Inscr.* ap. *Morcell. de stil. inscr. Lat.* T. 2. p. 129. Imp. Caesar Nerva Aug. viam a Tripontio ad Forum Appii ex glarea silice sternendam sua pecunia inchoavit. *F.*]

TRĬPORTENTUM, i, n. magnum portentum. *Pacuv.* ap. *Varr. L. L.* 6, 3. *med.* Deorum triportenta.

*TRIPSĂCA, ae, f. herba quaedam. *Theod. Prisc. de Diaeta*, c. 9. *Bail.*

TRĬPTŎLĔMĬCUS, a, um, adj. ad Triptolemum pertinens, ut Triptolemicus dens, *h. e.* aratrum, vel sarculus ap. *Fulg. Myth. prol.* 1. p. 604. *Stav.* [Quo septa herbosis radicibus tellus Triptolemicum contumax abnueret dentem. *F.*]

TRĬPTŎLĔMUS, i, m. Τριπτόλεμος, filius Celei, regis Eleusinis, et Metanirae, qui primus in Graecia agriculturae rationem creditur invenisse. Alii dicunt fuisse Atheniensem. Cum ejus pater Cererem filiam quaerentem liberalissime hospitio suscepisset, illa pro remuneratione ostendit ei omne genus agriculturae, filium etiam ejus Triptolemum recens natum, per noctem igne fovit, per diem divino lacte nutrivit, et eum alatis serpentibus superpositum, per totum orbem misit ad usum frumentorum hominibus indicandum. *Auct. ad Her.* 4, 6. Si Triptolemus, cum omnibus semen largiretur, ipse ab aliis hominibus id mutuaretur. *Ov. Trist.* 3, 8, 1. Nunc ego Triptolemi cuperem conscendere currus, Misit in ignotam qui rude semen humum. Adde *Stat. Silv.* 4, 2, 35. ℙ Ipsam fabulam narrat *Ov. Fast.* 4. a *v.* 507. ℙ *Triptolemo fruges dare*, proverb. ap. *eund. Pont.* 4, 2, 10., dare alicui id, quo maxime abundat.

TRĬPTŌTA. V. DIPTOTA.

TRĬPŪDĬO, as, n. 1. χορεύω, salto, pedibus terram pavio. [*Originationem v. in TRIPUDIUM.] *Petr. Sat.* 36. Ad symphoniam quatuor tripudiantes procurrerunt. *Sen. Tranq.* 15. *med.* Scipio triumphale illud et militare corpus movit ad numeros, non molliter se infringens, sed ut illi antiqui viri solebant virilem in modum tripudiare. *Venant. carm.* 8, 4, 4. Creditur et sacro tripudiare gradu. Hic licenter prima in *tripudiare* producitur. *Mamert. Genethl.* 10. *f.* Cuncta gaudio calere, cuncta plausibus tripudiare; et *Grat. act. ad Jul.* 29. Tripudiabat crebris saltibus multitudo. ℙ Translate. *Cic. Sext.* 41. Sed illum tot jam in funeribus reipublicae exsultantem ac tripudiantem legum, si posset, laqueis constringeret. [*Sidon. ep.* 3, 3. *med.* Licet multi complexibus tuorum tripudiantes adhaerescerent. *F.*]

TRĬPŪDĬUM, ii, n. auguralis vox, qua significatur auspicium ex pullorum pastu, cum pullis vescentibus aliqua offae particula illis ex ore in terram excidebat. *Cic. Div.* 2, 34. Sed quia cum pascuntur, necesse est aliquid ex ore cadere, et terram pavire, terripavium primo, post terripudium dictum est. Hoc quidem jam tripudium dicitur. Cum igitur offa jam cecidit ex ore pulli, tum auspicanti tripudium solistimum nuntiant. Ergo hoc auspicium divini quicquam habere potest, quod tam sit coactum et expressum? Quo antiquissimos augures non esse usos, argumento est, quod decretum collegii vetus habemus, Omnem avem tripudium facere posse. Haec *Cicero.* Hoc genus auspicii fuit proprium rerum gerendarum, idest imperatoris in bello: eique consules, praetores, dictatoresque paruerunt, qui foris rem gesserunt. Hujus haec fuit consuetudo: singulis magistratibus, qui imperium haberent, pullarii praesto erant: hi jussu eorum, antequam proelium inciperetur, esurientes pullos e cavea emittebant, iisque offam objiciebant, et diligenter spectabant, an pascerentur, et quomodo pascerentur, atque rei eventum ex eorum pastu conjiciebant. Nam si, offa objecta, aliquid e pullorum pascentium ore in terram cecidisset, auspicium prosperum habebatur, sin minus, infaustum. (*Fest.* in *Puls.*) Faustissimum vero erat, si integrae offae ex pullis caderent, quo significabatur universum hostium exercitum prostratum iri; infaustum, si nihil caderet; infaustissimum, si pulli non pascerentur. *Liv.* 10, 40. Tertia vigilia noctis Papirius silentio surgit, et pullarium in auspicium mittit. Cum pulli non pascerentur, auspicium mentiri ausus, tripudium solistimum consuli nuntiavit. Consul laetus auspicium egregium esse, ac Deis auctoribus rem gesturos pronuntiat, signumque pugnae proponit. Adde *Suet. Tib.* 2. ℙ Hoc auspicium fuit proprium eorum imperatorum, qui in consulatu, praetura, dictatura provinciam lege curiata obtinuissent: hi non nisi addicentibus pullis rem ullam aggrediebantur: at proconsules, et propraetores, qui ex privatis provincias, et bella plebiscito, et comitiis tributis obtinuerant, tripudium non observabant. *Cic. Div.* 2, 36. Quam multi anni sunt, cum bella a propraetoribus, et proconsulibus administrantur, qui auspicia non habent? itaque nec amnes transeunt auspicato, nec tripudio auspicantur. ℙ Est etiam saltatio, qua pedibus terra pulsatur, et pavitur, χορεία. *Liv.* 25, 17. Armatum exercitum decucurrisse cum tripudiis Hispanorum, motibusque armorum et corporum suae cuique genti adsuetis. *Id.* 1, 20. Salios ancilia ferre, ac per urbem ire canentes carmina, cum tripudiis solemnique saltatu jussit. *Catull.* 63, 26. Quo nos decet citatis celerare tripudiis. [*Quibus probari posse videtur hujus vocabuli derivatio, quam *Doederl.* 4, 36. sq. facit a *pultare* antiqua forma verbi *pulsare.*]

TRĬPUS, odis, adj. omn. gen. τρίπους, οδος, qui tres pedes habet, seu fulcra, quibus sustinetur, ut vas, sella, et hujusmodi. Vox Graeca, quae praecipue dicitur de sella, vel mensa tripede in templo Apollinis Delphici, in qua Pythia, seu Phoebas mulier sacerdos sedebat, et responsa dabat. V. PYTHIA, ae. *Cic. N. D.* 3, 16. *med* Ex Jove et Lysithoe est is Hercules, quem concertavisse cum Apolline de tripode accepimus. *Virg. A.* 3, 359. interpres Divum, qui numina Phoebi, Qui tripodas, Clarii lauros, qui sidera sentis. *Sen. Med.* 86. qui tripodas movet, *h. e.* Apollo, qui oraculum editurus tripodem commovebat: unde *Lucan.* 5, 121. Immotos tripodas, vastaeque silentia rupis (*Appius*) Sollicitat; et *Claud. in Ruf. praef.* 1, 12. tripodas plenior aura rotat. *Ov. A. Am.* 3, 789. Phoebei tripodes. *Id. Fast.* 3, 865. Mittitur ad tripodas, certa qui sorte reportet, Quam sterili terrae Delphicus edat opem. ℙ De ipsis oraculis, cujuscumque sint. *Sen. Med.* 885. Sonuistis αἲ αἲ, tripodas agnosco meos. *Val. Fl.* 1, 544. Inde meae quercus, tripodesque, animaeque parentum Hanc pelago misere manum. *Stat. Th.* 1, 509. Salve prisca fides tripodum. ℙ Tripodes mensae, aut sellae erant apud Graecos dona viris fortibus dari solita. *Virg. A.* 5, 110. Munera principio ante oculos, circoque locantur In medio, sacri tripodes, viridesque coronae, Et palmae pretium victoribus, etc. Ubi *Servius:* Sic pulcri, ut sacros putares: vel quales sacrari solent, nec enim sacrilegus erat, ut sacra donaret: et sic dictum est, ut (*Aen.* 3, 466.) Dodonaeosque lebetas, *h. e.* quales sunt in Dodona. *Hor. Od.* 4, 3. Donarem tripodas, praemia fortium Grajorum. ℙ Tripodes sellas, qui pauperiorum esse solent, dixit *Sidon. ep.* 4, 24. *med.* pro *tripedes.* V. TRIPETIA.

[TRĬPUXĪNUM vel Tripyxinum, i, n. collyrium ita fortasse appellatum, quia in tribus pyxidibus, seu capsulis, alia aliam invicem comprehendente, servabatur: a τρίς, ter, et πυξινος, buxeus. (V. PYXINUM et PYXIS.) *Pelag. Vet.* 30. *med.* Collyrium tripuxinum. Balsami — II., croci — II., myrrhae — II., salis sani (lege *Spani*) — IIII., lepidos — IIII., os (lege *ossis*) sepiae — II., feronitri (lege *afronitri*, vel *aphronitri*, et adde —), alcyonii —, mellis Attici —. Haec eadem ita paucis immutatis refert *Veg. Vet.* 4, 27. *med.* Pelagonius item alia collyria composuit. Opobalsami, croci, myrrhae, salis Hispani (al. *Spani*), lepidis, ossis sepiae, singulas uncias, cadmiae uncias duas, afronitri unciam unam, mellis Attici libram. Vides itaque, hic *Vegetium* posuisse *opobalsami* pro *balsami*, ut legitur ap. *Pelagonium;* item *lepidis* pro *lepidos*, Latina scilicet positione pro Graeca, est enim *lepis, idis*, vel *idos;* addidisse *cadmiae uncias duas;* omisisse *alcyonii —;* et *mellis Attici libram* pro *mellis Attici —*, quod prius tamen praestat; nam mel Atticum videtur, ut *Celsi* 6, 6. *n.* 2. verbis utar, ess[e] mixtura, qua temperandum est hujusmodi colly[rium]; tandem aliquantulum discriminis esse in quan[ti]titatibus specierum ab utroque praescriptarum. *F.*]

TRĬQUETRUS, a, um, adj. τρίγωνος, tres ha[bens] angulos, triangulus. *Lucr.* 4, 654. Esse tri[]quetra aliis, aliis quadrata necesse est. *Caes.* d[e] Britannia, *B. G.* 5, 13. Insula natura triquetra cujus unum latus est contra Galliam, etc. *Colum* 5, 2. Ager quadratus, aut longus, aut cuneatu[s] aut triquetrus, aut rotundus. *Plin.* 2, 25, 23. Tri[]quetra figura, vel quadrata. *Id. ib.* 17, 15. Marti sidus nunquam stationem facere Jovis sidere trique[]tro, *h. e.* cum distat a Jove tertia coeli parte, *h. e.* gradibus centum viginti: qui trinus aspectus dicitu[r] Hinc *triquetrum* absolute. *Id. ib.* 15, 12. Errante[s] tres radiorum solis contactu reguntur, et in trique[]tro a partibus centum viginti stationes matutina[s] faciunt; et *ib.* 18, 16. Luna in quadrato solis div[i]dua est: in triquetro seminani ambitur orbe. *Triquetra* dicta est Sicilia a tribus promontoriis, e[t] triangula specie, ut *Plin.* ait 3, 8, 14. V. TRINA[] CRIA. *Quint.* 1, 6. *med.* significat, quaeri soler[] an *triquedra* rectius dicatur, a tribus sedibus se[u] locis: ἕδρα enim sedes est. *Hor. Sat.* 2, 6, 5[] quid? militibus promissa Triquetra Praedia Caesa[r] an est Italia tellure daturus? *Sil.* 6, 489. Huc Er[] naea cohors, Triquetris quam miserat oris Re[x] Arethusa, tuus. Adde *Lucr.* 1, 717.

TRĬRĒMIS, e, adj. τριήρης, tres habens rem[o]rum ordines, ut navis triremis. *Nep. Dion.* 9. N[a]vem triremem armatis ornat, fratrique suo tradi[t] *Caes. B. C.* 2, 6. *med.* Conspicatae naves trirem[es] duae navem Bruti, etc. *Ascon. in Verr.* 2, 1, 2[] Trierarchus navi triremi praepositus. *Hirt. B. Af[r.]* 44. Altera navis triremis ex classe errabunda. Fere *triremis* absolute dicitur: eratque trina rem[o]rum serie instructa, alia super aliam disposita, qu[a]rum ima aquae, superior foris propior erat: medi[a] inter utramque. Remiges imi θαλαμῖται dicti sun[t] medii ζυγῖται; summi θρανῖται, ut *Graevius* adnota[]vit ad *Flor.* 4, 11., et alii ad illud *Virg. A.* 5, 11[] triplici pubes quam Dardana versu Impellunt: tern[o] consurgunt ordine remi. V. dicta in DECEMRE[]MIS. *Ascon. l. c.* Triremis ternos remorum ordine[s] habet: ita et biremis, et quadriremis, et deince[ps] dicuntur. *Plin.* 7, 56, 57. Triremem Thucydid[es] (*scribit primum fecisse*) Aminoclem Corinthiu[m] *Cic. Verr.* 2, 5, 17. *med.* Navem Cybeam max[i]mam, triremis instar, pulcherrimam atque ornati[s]simam, etc. *Caes. B. C.* 2, 23. Appulsa ad lit[]trireme constrata.

TRĬRŎDĬUM. V. DIRODIUM.

TRIS, tres. V. TREIS.

TRĬSAECLĬSĔNEX, ecis, adj. omn. gen. qui tri[a] saecla vixit. Epitheton est Nestoris usurpatum *Laevio* ap. *Gell.* 19, 7.

[TRISCĔLUM, i, n. idem ac triquetra figura: τρισκελής, tria habens crura, quod a τρεῖς, et σκέλο[ς] crus. *Isid.* enim *Or.* 20, 4. *f.* Trisceles Graec[e] Latine tripedes. *Hyg. fab.* 176. Sicilia in triscel[o] posita. Hinc in Siciliae nummis plerumque vide[]est triplicia crura divaricata cum capite femineo i[n] eorundem medio. *F.*]

TRISCHOENUS, a, um. V. SCHOENUM *f.*

TRISCURRĬA, orum, n. plur. res admodum scu[r]riles, et libero homine indignae, quales fuerunt p[a]triciorum Romanorum exercitationes in arena, et i[n] scenis gladiatorum, et mimorum vices subeuntium particula *tri* hoc loco auget, quemadmodum in *tr[i]furcifer.* *Juven.* 8, 190. populi frons durior huju[s] Qui sedet, et spectat triscurria patriciorum, Pl[a]nipedes audit Fabios, ridere potest qui Mamerc[o]rum alapas. *Scaliger* legit *transcurria*, h. e. [ex]cursiones in arena. Alii *triscuria*, h. e. indigna[m] patriciorum curam. Alii denique alia hujusmo[di] multa comminiscuntur.

TRĬSĒMUS, a, um, adj. τρίσημος, triplex. *C[a]pell.* 9. p. 330. V. DISEMUS.

[TRĬSEXTĬUM, ii, n. mensura tum liquidorum tum aridorum, continens triplex sextarium. *No[t.]* *Tir.* p. 147. Sextarium, bissextium, trisextium, qu[a]drisextium. *F.*]

[TRISMĔGISTUS, i, m. Ἑρμῆς Τρισμέγιστος Ἑρμῆς μέγας καὶ μέγας (ut vocatur in *Inscr.* trilingu[i] *Rosett.*) Mercurii epitheton, sive Hermetis, q[ui] quasi *ter maximus* dictus, vel *valde maximus:* fu[it] nepos majoris Mercurii, quem fabulantur fuiss[e] filium Nili. Hunc tamen secundum asserunt occ[i]disse Argum, Aegyptiisque praefuisse, et leges li[t]terasque tradidisse: sed litterarum characteres an[i]malium arborumque figuras habuisse. Hic condid[it] urbem, quam a se Hermopolin nominavit. Dictu[s] est autem Trismegistus, quod et philosophus max[i]mus, et sacerdos, et maximus denique rex fueri[t]. Haec ex *Diodoro Sic.* hausit *Baileyus. Lactant.* []6. Ut ei (*Mercurio*) Trismegisto cognomen impon[e]ret (*scientia multarum rerum.*) *Id.* 6, 25. Trism[e]gistus Hermes. ℙ Dialogus, *Asclepius* dictus, d[e] Deo, hominibus et rerum universitate, cujus Latin[a] tantum interpretatio exstat, quae a nonnullis *Appu[]lejo* tribuitur, Trismegisti esse vulgo creditur. *F.*]

TRĬSŎMUS. V. BISOMUS.

TRISPASTOS, i, f. τρίσπαστος, *scil.* machina, ae, ut ait *Vitr.* 10, 3. *in.*, per tres orbiculos cir- nvolvitur. Est autem a τρὶς, ter, et σπάω, tra- V. POLYSPASTON.

RISPITHAMI, orum, m. plur. τρισπιθαμοὶ, po- i ultra Indiae fines siti, qui tres spithamas longi- ine non excedere dicuntur. *Plin.* 7, 2, 2. Supra in extrema parte montium Trispithami, Pygmaei- narrantur, ternas spithamas longitudine, hoc ternos dodrantes non excedentes. Ita legit *Hard.* *Spithamoei Pygmaei.*

RISSO, as, n. 1. verbum fictum a voce hirundi- *Auct. carm. de Philom.* 26. Trissat hirundo va- Alii leg. *trinsat.*

RISTATAE, arum, m. plur. τριστάται, nomen apud Graecos secundi gradus post regiam digni- m (tres primi), quos nos magistratus utriusque itiae, et praefectos annonarii tituli nominamus. *Hieron. in Ezech.* 7, 23, 23.

RISTE, adv. *Prop.* 2, 16, 1. quid fles Anxia ca- a tristius Andromacha? *Cic. Sen.* 19. Facilius norbos incidunt adolescentes, gravius aegrotant, tius curantur, *h. e.* aegrius, molestius, diffici- *Id. Fam.* 4, 13. Quo facilius, quibus est ira- , respondere tristius possit, *h. e.* asperius.

RISTEGA, orum, n. plur. τὰ τρίστεγα, trinae ium contignationes: a τρὶς, ter, et στέγος, con- atio. *Hieron.* in *Ezech.* 12, 41, 7. **Alc. Avit.* 245. Tristegaque hic facies, simulac coenacula, llis. *Vet. Schol.* in *Juven. Sat.* 3, 199. Superio- ecta et tristega. *Vulg. Genes.* 6, 16. Et triste- acies in ea. *B. A.*

RISTI. V. in TERO et TERGEO.

RISTICULUS, a, um, adj. ὑποδύσθυμος, sub- tis, aliquantum tristis. *Cic. Div.* 1, 46. Filio- suam Tertiam, quae tum erat admodum parva, nadvertit tristiculam. [Adde *M. Aurel.* ap. *Front.* *Caes.* (ed. *A. Maio*) 3, 17. *F.*]

RISTIFICUS, a, um, adj. ἀλγύνων, qui tristi- affert. *Cic. Div.* 1, 7. ex poeta: Tristificas ant Neptuno reddere voces. *Macr. Sat.* 7, 12. Acetum acore tristificum. *Prud. Cath.* 4, 76. ificus tyrannus.

RISTIMONIA, ae, f. tristitia. *Hirt. B. Afr.* Magno metu ac tristimonia sollicitabantur. Alii *tristitia.* Addunt quidam Lexicographi locum *Naevio* in *Colace* ap. *Fest.* Tristimoniam detur- ex animo. V. v. sq.

RISTIMONIUM, ii, n. tristitia. *Petr. fragm.* g. 63. *Burm.* Cum nos in tristimonio essemus.

RISTIS, e, adj. λυπηρὸς, σκυθρωπὸς, moerens, stus, contracta fronte curam animi significans. ym. vocis multifariam faciunt. Papias: *tristis* i tritus, quia *tristis* est animo contrito. *Voss.* τρέστης vel ταράσσω vel τρίζω derivat. *Mart.* cognationis nomine jungit *tristis*, τρύω et *er: Doederl.* deinque 3, 235. sq. a *trahere* de- , ita ut *tristis* proprie sit, qui frontem irae, ciae causa contraxerit: non, quae solita est vo- explicatio, quem calamitas confecerit, nos: *den Unglück mürbe gemacht hat.* — Discrimen inter is et *moestus* v. in h. v.] *Pl. Bacch.* 4, 4, 18. vos moestos tam, tristesque esse conspicor? *Verr.* 2, 4, 14. Se sane tristem et conturbatum um revertisse. *Id. Mur.* 21. *f.* Videsne tu illum em, demissum? jacet, diffidit, abjecit hastas. *Sat.* 91. Video Gitona tristem confusumque. *Cas.* 2, 3, 7. Amor hominem faciet ex tristi le- m et lenem. *Hor. Ep.* 1, 18, 89. Oderunt hi- n tristes, tristemque jocosi. *Pl. Cist.* 1, 1, 55. quam ego te tristiorem vidi esse: quid, cedo, obsecro, tam abhorret hilaritudo? *Ter. Hec.* 3, 0. Quid tu igitur lacrimas? aut quid ès tam tri- *Caes. B. G.* 1, 32. Sequani tristes capite de- o terram intueri. ¶ De eo, qui tristem se si- t contrahendo vultum, licet tristis non sit. *Eun.* 3, 5, 47. Cape flabellum hoc, et ventu- huic facito: accipio tristis. *Donatus* exponit, us, quasi sit ironia: ut in illo *ib.* 4, 1, 8. In- tristis: mansit. ¶ *Tristia* sunt quaecumque es faciunt, vel tristitiam indicant, aut porten- *Pl. Most.* 3, 2, 124. Vultu tristi est senex. *Sat.* 115. Tristissimam exegimus noctem. *Sen.* . 3, 27. *med.* Sine ullis solibus triste nubilo um est. *Cic. ad Brut.* 2, 1. Tristes de Bruto ro litterae nuntiique afferebantur. *Id. Div.* 2, . Tristissima sunt exta sine capite. *Id. Pis.* *med.* Ut tuum laetissimum diem cum tristissimo conferam. *Id. Fam.* 15, 7. Defensus tristibus oribus, ornatus secundis; et *Hor. A. P.* 73. a bella. *Virg. G.* 4, 252. tristi languebunt ora morbo. *Id. A.* 2, 115. isque adytis haec a dicta reportat; et *ib.* 5, 840. somnia. *Ov.* . 4, 10, 112. fata. *Juven.* 2, 62. et *Ov. Met.* 43. sententia tristis; et *Liv.* 5, 51. Tristissimi ii solatium. *Hor. Sat.* 1, 3, 87. cum misero es venere calendae: *Sen. Herc. Fur.* 835. Via anes tristis; et 1136. iter triste laboris. *Liv.* 40. Cum medici salutis causa tristiora remedia bent, *h. e.* acerbiora, et acriorem doloris sen- inducentia. ¶ Et praesertim quae ad funus nent. *Sen. Oct.* 101. Tristi morte finire mala. *Virg. A.* 3, 301. dapes, et tristia dona Libabat cineri Andromache. *Id. G.* 4, 256. tristia funera ducunt. *Mart.* 1, 97. tristes lacernae, *h. e.* fuscae, pullae, atrae. Sic 14, 158. tristis lana. *Ov. Met.* 12, 4. officium triste, *h. e.* exsequiarum. *Virg. A.* 6, 222. ingenti subiere feretro Triste ministerium. ¶ Et quae ad Inferos. *Sen. Herc. Oet.* 1065. tristes Erebi Dii. *Virg. A.* 4, 243. tristia Tartara. *Hor. Od.* 2, 14, 10. et *Virg. A.* 6, 438. tristique palus inamabilis unda. *Sil.* 13, 571. tristis Acheron: *moestum* dicit *Sen. Thyest.* 17. ¶ Pro minaci. *Sil.* 2, 2. Tristia magnanimi portabat jussa senatus. *Virg. A.* 10, 611. quid, o pulcherrime conjux, Sollicitas aegram, et tua tristia dicta timentem? *Tac. A.* 4, 71. *med.* Tristibus dictis atrocia facta conjungere. [*Cf. *Boettich. lex. Tac.* p. 468.] ¶ Pro noxio. *Ov. Met.* 6, 140. tristi medicamine tactae Defluxere comae. *Lucr.* 5, 347. si tristior incubuisset Causa, darent late cladem magnasque ruinas. ¶ Interdum ad saporem amarum transfertur, quo vultum contrahere solemus, et conformare ad tristitiam. *Virg. G.* 1, 75. triste lupinum; et *ib.* 2, 126. tristes succi; et *ib.* 3, 448. tristis amurca. *Sil.* 3, 281. tristes epulae. *Ov. Pont.* 3, 1, 23. tristia absinthia. *Id. Trist.* 4, 6, 12. tristis sapor. *Plin.* 16, 6, 8. glans cerro tristis. *Catull.* 99, 13. Ut mi ex ambrosio mutatum jam foret illud Suaviolum tristi tristius helleboro. *Lucr.* 4, 635. aliis quod triste et amarum est, Hoc tamen esse aliis possit praedulce videri. *Ov. A. Am.* 1, 521. Nec male odorati sit tristis anhelitus oris. ¶ Quoniam vero tristitia in fronte hominis irae, saevitiae, minarum, gravitatis indicium est; *tristis* aliquando est iratus. *Pl. Cas.* 2, 3, 14. Eja mea Juno: non decet te esse tam tristem tuo Jovi. *Tibull.* 4, 4, 19. lacrimis erit aptius uti, Siquando fuerit tristior illa tibi. *Prop.* 1, 6, 10. illa minatur, Quae solet ingrato tristis amica viro. Adde *Afran.* ap. *Non.* 4, 455. ¶ Item saevus, immitis, severus, tetricus, in utramque partem. *Virg. A.* 6, 315. Navita sed tristis (*Charon*) nunc hos, nunc accipit illos: Ast alios longe submotos arcet arena. *Id. A.* 2, 337. tristis Erinnys. *Tibull.* 3, 3, 35. tristes sorores, *h. e.* Parcae. *Hor. Sat.* 1, 5, 102. tristes Dii. *Virg. A.* 3, 365. Celaeno tristes denuntiat iras. *Id. A.* 2, 548. tristia facta. *Plin. Pan.* 41. Qui fronte gravi, et tristi supercilio utilitatibus fisci contumaciter adessent. ¶ In bonam partem. *Cic. Or.* 2, 71. *med.* Vultus quo severior est et tristior, hoc illa quae dicuntur, salsiora videri solent: a risu et amoenitate remotior est. *Ter. Andr.* 5, 2, 16. Tristis severitas inest in vultu, atque in verbis fides. Ubi *Donatus*: Ad laudem interdum sumitur, non ad amaritudinem, tristis. *Cic. Verr.* 2, 1, 10. P. Sulpicius judex tristis et integer. *Sen. Hipp.* 984. Tristis virtus perversa tulit Praemia recti. *Cic. Brut.* 30. Rutilius in quodam tristi et severo dicendi genere versatus est. [**Tac. Dial.* 20. Vulgus quoque — adsuevit jam exigere laetitiam et pulchritudinem orationis; nec magis perfert in judiciis tristem et impexam antiquitatem, i. e. siccitatem, omni laeto cultu carentem. Cf. quae hujus generis dicendi exempla plura laudat *Ern.* in *lex. technol. lat. rhet.* p. 407. sq.] *Id. fragm.* ap. *Non.* 4, 455. Gravitatis suae liquit illum tristem et plenum dignitatis sonum. *Id. Off.* 1, 30. *med.* Erat in Crasso multus lepos, in Scauro singularis severitas, in Laelio multa hilaritas, in Scipione ambitio major, vita tristior. *Hor. Sat.* 1, 10, 11. Et sermone opus est modo tristi, saepe jocoso. ¶ Item infelix, infaustus. *Liv.* 8, 24. *extr.* Alexandri Epirensis tristis eventus. *Cic. Mur.* 20. Tua sors tristis, atrox. *Val. Max.* 5, 10, 2. *extr.* Dolori succumbere, ipsa clade, quae nuntiata erat, tristius duxit. ¶ Item aspectu horridus. *Stat. Ach.* 2, 408. tristes ursae. *Plin.* 13, 22, 40. Arbor cortice non scabro quidem, sed qui circumgelatus videri possit, tam tristis aspectu est. ¶ Elegans est illa metaphora ejusdem *Plin.* 16, 25, 40. Non omnes arbores florent: et sunt tristes quaedam, quaeque non sentiant gaudia annorum. *Sen. ep.* 12. Apparet has platanos negligi: nullas habent frondes: quam nodosi sunt, et retorridi rami! quam tristes et squalidi trunci! ¶ *Triste*, res tristis. *Virg. Ecl.* 5, 80. Triste lupus stabulis, maturis frugibus imbres, Arboribus venti, *h. e.* res noxia. *Hor. Sat.* 1, 8, 41. Umbrae cum Sagana resonarint triste et acutum. *Stat. Th.* 4, 19. triste salutantes. *Id. Silv.* 5, 1, 64. Nec frons triste rigens. ¶ *Tristia*, res tristes, aerumnae, calamitates, curae. *Ovidius* libros suos de exsilio et aerumnis ita inscripsit. *Id. Fast.* 6, 463. interdum miscentur tristia laetis. *Hor. Od.* 1, 16, 25. nunc ego mitibus Mutare quaero tristia.

TRISTITAS, atis, f. tristitia. *Pacuv.* ap. *Non.* 2, 869. Vultum alligat quae tristitas? Adde *Turpil.* *ib.* Alii leg. *tristitias* in recto casu: alii *tristities.*

TRISTITIA, ae, f. ἀθυμία, ἀηδία, moestitia, aegritudo, cura ex malo impendente, aut praesente. *Val. Max.* 2, 6. *n.* 14. Cum tristitia et moerore in vita remanent. *Sall. Cat.* 32. Ex summa laetitia atque lascivia repente omnes tristitia invasit. *Cic. Or.* 2, 17. *f.* Judex tum ad tristitiam, tum ad laetitiam est contorquendus. *Luccej.* ad *Cic. Fam.* 5, 14. Lacrimis ac tristitiae se tradere. *Hirt. B. Afr.* 10. Magno metu ac tristitia sollicitari. *Ov. Met.* 9, 396. tristitiam compescere. *Hor. Od.* 1, 7, 17. finire. *Tac. G.* 27. et *Ov. Pont.* 2, 1, 10. ponere. *Plin.* 21, 21, 91. abolere. *Id.* 24, 6, 15. animi resolvere. *Id.* 23, 1, 22. Vino tristitia et cura hebetatur. *Sen. Tranq.* 15. Vinum tristitiae medetur. *Petr. Sat.* 24. Tristitiam ad ultimam perductus. *Val. Max.* 1, 6. *n.* 12. Subita tristitia implicati militum animi. *Cic. Att.* 12, 40. *med.* Hilaritate tristitiam temporum condire, *h. e.* tristia tempora. ¶ Translate. *Plin.* 11, 18, 20. Apes morbos sentiunt: index eorum tristitia torpens. *Cic. N. D.* 2, 40. Sole recedente, quasi tristitia quaedam contrahit terram. *Plin.* 18, 21, 50. Sarculatio induratam hiberno rigore soli tristitiam laxat temporibus vernis. *Id.* 2, 6, 4. Sol coeli tristitiam discutit, atque etiam humani nubila animi serenat. *Id.* 9, 9, 11. Delphinorum similitudinem habent tursiones: distant et tristitia aspectus, abest enim illa lascivia. ¶ *Tristitia rei*, acerbitas, asperitas. *Cic. Off.* 1, 12. Qui proprio nomine perduellis esset, is hostis vocaretur, lenitate verbi tristitiam rei mitigante. ¶ Ut *tristis* iratum aliquando significat, sic *tristitia* iram. *Ov. Her.* 3, 89. Propter me mota est, propter me desinat ira: Simque ego tristitiae causa, modusque tuae. *Prop.* 1, 18, 9. Quid tantum merui? quae te mihi crimina mutant? An nova tristitiae causa puella tuae? ¶ Item gravitatem, severitatem: et fere de illa dicitur, quae nimia est, et ab omni risu, joco, comitate abhorret, uno tenore morosa, aspera, rigida et dura: qualis dicitur fuisse in Stoicis. *Suet. Ner.* 23. Taciturnitatem pudoremque quorundam pro tristitia ac malignitate arguens. [*Cf. *Ern.* ad h. l. qui *trist.* expl. per acerbitatem et iniquitatem in judicando: approb. *Brem.*] *Plin. ep.* 1, 10. Nullus horror in cultu (al. *vultu*), nulla tristitia, multum severitatis. *Id. ep.* 8, 21. Severitatem comitatemque miscere, ne illa in tristitiam, haec in petulantiam excedat. *Cic. Or.* 2, 58. *med.* Tristitiam ac severitatem mitigare ac relaxare. *Sil.* 8, 611 Laeta viro gravitas, ac mentis amabile pondus, Et sine tristitia virtus. ¶ Interdum de vultu ad gravitatem composito, qui auctoritatem ac dignitatem conciliat. *Cic. Prov. cons.* 5. *f.* Ille vos tristitia vultuque decepit. *Id. Am.* 18. *f.* Tristitia autem, et in omni re severitas, habet illa quidem gravitatem: sed amicitia remissior esse debet. ¶ [*Proprium etiam vocabulum est de affectata morum severitate. *Quint. Inst. prooem.* 15. sed vultum, et tristitiam, et dissentientem a ceteris habitum pessimis moribus praetendebant: ubi *Spald.* praeter *Juv.* 2, 8, 9. laud. *Quint.* qui 2, 1, 34. agens iterum de ostentantibus ex professo philosophiam, *barbam* et *tristitiam* jungit. Cf. *Ter.* locum *Eun.* 3, 5, 47. in *tristis* laud.] ¶ *Tristitias* in genitivo, ut *familias*, *monetas*, etc. *Enn.* ap. *Calpurn. Pison.* MS. referente *Merula* ad *fragm. Enn.* p. 19. et 417. Omnibus endo locis ingens apparet imago Tristitias.

TRISTITIAS. V. TRISTITAS.

TRISTITIES, ei, f. idem quod tristitia. *Appul. Met.* 4. Tristitie animi, languore corporis anxiatus; et *ib.* 9. Mira tristitie deformis; et *ib.* 10. Senili tristitie striata frons, *h. e.* rugis: nam in tristitia frons in rugas contrahitur. ¶ Ap. *eund. ib.* 6. in fabula Psyches *Tristities* et *Sollicitudo* ancillae Veneris sunt.

TRISTITUDO, inis, f. tristitia. *Appul. Met.* 3. Omnem de tuo pectore tristitudinem mitte. *In. Apol.* Nihil tam laetum dices, quin possit ad tristitudinem intelligi. *Sidon. ep.* 8, 11. *f.* Animus tristitudine gravis.

TRISTOR, aris, depon. 1. moerore afficior, tristis sum: λυπέομαι. *Sen. Ira* 2, 7. Concitari, tristarique ob scelera. *Id. Prov.* 2. *med.* Nunquam flere, nunquam tristari.

TRISULCUS, a, um, adj. τριγλώχιν, tricuspis, tridens, trifidus, triplex. Vox fere poetica. *Trisulcum fulmen*, quod feriendo tres veluti sulcos facit: vel quia ob celeritatem triplex esse videtur: vel quia triplex est vis ejus, afflare, scindere, cremare. *Varr.* ap. *Non.* 6, 2. Et pater Divum trisulcum fulmen igni fervido actutum mittat. *Festus*: Trisulcum fulgur fuit ab antiquis dictum, quia aut incendit, aut afflat, aut terebrat. *Sen. Thyest.* 1089. trisulco flammeam telo facem Per pectus hoc transmitte. *Ov. Ib.* 471. Aut Jovis infesti telo feriare trisulco. *Id. Met.* 2, 848. cui dextra trisulcis Ignibus armata est. Adde *Sen. Hipp.* 189. ¶ *Trisulca lingua* serpentis, quae adeo celeriter vibratur, ut triplex videri possit: vel revera trifida, ut *Plin.* 11, 37, 65. affirmare videtur. *Virg. A.* 2, 475. et linguis micat ore trisulcis. *Appul. Met.* 6. Trisulca vibramina draconum. *Val. Fl.* 2, 500. de monstro marino: atque ordine curva trisulco Fulmineus quatit ora fragor, *h. e.* instructa triplici ordine dentium, ut de serpente ait *Ov. Met.* 3, 34. Sic *Stat. Th.* 5, 509. ter lingua vibrat, terna agmina adunci Dentis. *Id. ib.* 11, 532. de apro: lunataque dentibus uncis Ora sonant, quod *fulmineum fragorem* illustrat. ¶ *Trisulca Sicilia*, triquetra, tribus promontoriis, quasi cuspidibus instructa. *Claud. Rapt. Pros.* 1, 145. Nunc illam socia raptam tellure trisulcam Op-

ponit natura mari. ℙ *Trisulcae fores*, valvis tribus obductae: quae fere binae erant: sed pro januae amplitudine aliquando plures, sic ut complicari et quasi convolvi possent: ceterum ab uno tantum latere cardinibus suspensae. *Varr.* ap. *Serv.* ad *A.* 1, 453. Trisulcae fores pessulis libratae dehiscunt, graves atque innixae in cardinum tardos turbines. ℙ *Trisulcus ramus*, trifidus, tria cacumina habens. *Pall.* 4, 10. *med.* Si cacumen velis ponere, trisulcum ramum decidas, et sic obrues, ut diversa cacumina velut tres surculos reddant. ℙ *Trisulcum sermonem* tribuit *Prud. Hamart.* 203. Lucifero in anguem verso et Euam decipienti.

TRĬSYLLĂBUS, a, um, adj. τρισύλλαβος, tribus constans syllabis. *Varr. L. L.* 8, 52. A socer fit trisyllabum soceri. *Capell.* 5. p. 170. Trisyllabis clausulam terminantibus lex est, ut trochaeo praecedente paenultimam molossus subsequatur.

TRIT, syllaba significans vocem murium. *Naevius* ap. *Charis.* 2, 213.

*TRITANNUS, i, m. ut auctor est Varro in relatione prodigiosa virium, gladiator fuit, qui in ludo gladiatorio Samnitium armatura celebris, et rectos et transversos cancellatim toto corpore habuit nervos, in brachiis etiam manibusque. Filium habuit Cnei Pompeii militem pari fortitudine natum. Hic hostem ex provocatione pugnantem inermi dextra superatum uno digito et captum in castra Imperatoris sui reportavit. Haec *Plin.* 7, 20. Adde *Solin.* 4. *Lucil.* ap. *Cic. de Fin.* 1, 20. *B. A.*

TRĬTĂVĬĂ, ae, f. mater atavi aut ataviae. JCti locis citandis in voce sequenti.

TRĬTĂVUS, i, m. τρίπαππος, pater atavi et ataviae, ut docent *Fest.* in *Stritavum*, et *Cajus Dig.* 38, 10, 3. et *Paul. ib.* 10. Addit *Paul. ib.* Parentes usque ad tritavum apud Romanos proprio vocabulo nominantur: ulteriores, qui non habent speciale nomen, majores appellantur. *Pl. Pers.* 1, 2, 5. Pater, avus, proavus, abavus, atavus, tritavus, quasi mures semper edere alienum cibum. Adde *Varr. R. R.* 3, 3. cujus verba V. in LEPORARIUM.

TRĬTE, es, f. τρίτη, *h. e.* tertia. Ap. *Vitr.* 5, 4. usurpatur ad significandam tertiam chordam, seu tonum in scala musica. ℙ *Fuit et Trite nomen unius e quinquaginta Danai filiabus, teste *Hygin. fab.* 170. *B. A.*

*TRITEA vel Tritia, ae, f. Τρίτεια, oppidum Phocidis, in finibus Locridis. *Plin.* 4, 3. ubi *Tritea* appellatur. ℙ Fuit et Tritia Achaiae oppidum. *Cic. Att.* 6, 2. *med. B. A.*

TRĬTEMŎRĬĂ. V. in PENTASYLLABUS et TETARTEMORION.

TRĬTHALES. V. ERITHALES.

*TRITĬA. V. TRITEA. *B. A.*

[TRĬTĬĀNUS, a, um, adj. triplo major, ut exponit *Gesner.* in *Thesaur. ling. et erud. R.*, tanquam a τρίτος, tertius. *Plin.* 19, 8, 41. *n.* 2. Tritianum hoc genus (*brassicae*) vocatur. Haec videtur esse, quam Itali *cappuccio* vocant, botanici *brassica capitata*. Fortasse nomen accepit a Tritio Hispaniae Tarraconensis oppido. *F.*]

TRĪTĬCĀRĬUS, a, um, adj. triticeus. *Kalendar. rust. Farnes.* ap. *Grut.* 138. mense Augusto legitur: Messes frumentar., item triticar. ℙ *Triticarius, ii*, absolute est nomen officii et muneris in domo Augusta, simile illi, qui *a frumento* dicitur in *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 369. *n.* 131. T. Aelius Aug. Lib. Aelianus a frumento Cub. Caesar. N̄. Hinc alia ap. *eund.* p. 401. *n.* 295. P. Aelio Aug. Lib. Callinicus Tritic. V. FRUMENTUM.

TRĪTĬCEĬUS, a, um, adj. vox ficta joci causa, ut opponatur *hordeio*, *h. e.* optimo, pleno, praegnanti, ab *horda*, quo vocabulo significatur vacca praegnans. *Pl. Cas.* 2, 8, 38. 57. Emito sepiolas, lepadas, loliguncula hordeias. *Ch.* Imo triticeias, si sapis: *scil.* cum ille imperite *hordeias* dixisset pro praegnantibus, subdit servus, quasi ille *hordeaceas* intelligeret, *imo triticeias*, quia nempe triticum hordeo longe praestat.

TRĪTĬCEUS, a, um, adj. σιτικός, σιτηρός, ad triticum pertinens. *Virg. G.* 1, 219. At si triticeam in messem, robustaque farra Exercebis humum, solisque instabis aristis. *Ov. Fast.* 1, 693. Triticeos fetus, passuraque farra bis ignem, Hordeaque ingenti fenore reddat ager. *Cato R. R.* 54. Paleae triticeae, et hordeaceae. *Varr. R. R.* 2, 5. Furfures triticei. *Mart.* 13, 12., cujus lemma est *Frumentum triticeum*. Tercentum Libyci modios de messe coloni Sume, suburbanus ne moriatur ager. *Colum.* 8, 5. Labrusca cum farre triticeo minuto cocta objicitur (*pullis gallinarum*) esurientibus, *h. e.* farina ex tritico, quam *Pall.* 11, 21. videtur farriculum appellare. *Far* pro farina Latini aliquando dixere.

TRĪTĬCĬĀRĬUS, a, um, adj. a tritico ductum. Apud JCtos condictio triticiaria dicitur actio personalis, per quam res omnis, excepta pecunia numerata, condicitur, hoc est denunciatur, et repetitur, sive mobilis sit, sive immobilis, sive pondere constet, sive mensura, ut docet *Ulp. Dig.* 13. *tit.* 3. qui *De condictione triticiaria* inscribitur, *l.* 1.

TRĪTĬCĬNUS, a, um, adj. triticeus, ut Triticinum amylum, *Plin. Valer.* 5, 31.

TRĪTĬCUM, i, n. σῖτος, πυρός, nobilissimum frumenti genus, radice in fibras sparsa, foliis ternis, aut quaternis, aut quinis, oblongis et angustis, seque mutuo amplectentibus; culmo quatuor vel quinque nodis discreto, ex quibus singula folia oriuntur: spica in summo aristis munita, vel etiam sine iis, in qua grana sunt glumis involuta. Dictum putat *Varr. L. L.* 4, 22. a *terendo*, quod e spicis teratur. *Plin.* 18, 7, 12. Tritici genera plura, quae fecere gentes. Italico nullum equidem comparaverim candore, ac pondere, montanis modo comparetur Italiae agris externum, etc. *Colum.* quoque 2, 6. plura tritici genera recenset, robum, siliginem, trimestre, etc. *Id. ib.* 9. *med.* Omne triticum solo uliginoso post tertiam sationem vertitur in siliginem. *Cels.* 2, 18. *med.* Plus alimenti est in pane, quam in ullo alio. Firmius est triticum, quam milium, id ipsum, quam hordeum: et ex tritico firmissima siligo, deinde similia, deinde cui nihil ademptum est: infirmior est ex polline: infirmissimus cibarius panis. ℙ [Triticum a paeninsula Chersoneso Taurica, seu Scythica, nunc *la Crimea*, Vespasiano imperante primum Romam advectum fuisse, constat ex *Inscr.* ap. *Grut.* 453. Ti. Plautius M. F. Silvanus Aelianus, Scytharum rege a Cherronensi (*paeninsula*), quae est ultra Borusthenem, opsidione submoto, primus ex ea provincia magno tritici modo annonam P. R. adlevavit. *F.*]

[TRĬTĬENSIS, e, adj. ad Tritium pertinens, oppidum Hispaniae Tarraconensis, inter Deobriculam et Virovescam, cujus mentio est ap. *Plin.* 3, 3, 4. *med.* Duplex fuit, alterum cognominatum Toboricum a *Mela* 3. *f.*; alterum Μέταλλον a *Ptolem.* 2, 6., quod postremum mutandum videtur in Μεγάλον, seu Μεγάλη, subintelligendo πόλις, urbs: siquidem ita habet *Inscr.* ap. *Grut.* 434, 5. T. Mamilio Silonis F. Quir. Praesenti Tritiensi Megale, etc. *h. e.* Tritiensi Megalensi. *F.*]

[TRĬTŎLĬUM, ii, n. quid significet haec vox, et unde sit derivanda, incompertum adhuc est. *Not. Tir.* p. 158. Mappa, culcita, tritolium, epitolium, pulvinus. Ex his patet, *tritolium* pertinere ad aliquod lecti discubitorii instrumentum; quodnam autem fuerit, aeque ignotum videtur ac *epitolium*, quod conjectura tantum diximus in ea voce significare sellam balnearem, licet *Ducang.* in *Gloss. med.* et *inf. Latinit.* in V. *Epitolium* interpretetur *balneares aedes*. Fortasse utraque vox repetenda est a θόλος, camerae fastigium rotundum, omissa aspiratione, et a τρὶς, ter, quippe quod triangulam formam haberet, ut *epitolium* ab ἐπὶ, quia supra positum esset. Viderint eruditi. *F.*]

TRĪTON, onis, m. Deus marinus, filius Neptuni, et Salaciae Nymphae marinae, quem poetae tingunt Neptuni tubicinem esse. *Ov. Met.* 2, 8. Caeruleos habet unda Deos, Tritona canorum, Proteaque ambiguum. *Id. Her.* 7, 50. Caeruleis Triton per mare curret equis. *Id. Am.* 2, 11, 25. concussas Triton exasperat undas. *Id. Met.* 1, 333. Neptunus Caeruleum Tritona vocat, conchaeque sonaci Inspirare jubet, cava buccina sumitur illi Tortilis, in latum quae turbine crescit ab imo. Buccina, quae medio concepit ut aera ponto, Litora voce replet sub utroque jacentia Phoebo, *Lucan.* 9, 348. Deus, quem toto litore pontus Audit ventosa perflantem murmura concha. *Hyg. Astron.* 2, 23. *f.* Triton quoque fertur, cum concham inventam excavasset, secum ad gigantes, qui Diis bellum moverant, tulisse, et ibi sonitum quendam inauditum per concham misisse: hostes autem veritos, ne qua esset immanis fera ab adversariis adducta, fugae se mandasse. *Cic. N. D.* 1, 28. Qualis ille maritimus Triton pingitur, natantibus invehens beluis adjunctis humano corpori. *Plin.* 9, 5, 4. Tiberio principi nunciavit Olysiponentium legatio ob id missa, visum auditumque in quodam specu concha canentem Tritonem, qua noscitur forma. ℙ Hoc nomine est navis, ut etiam *Centaurus*, *Chimaera*, *Scylla*, *Pristis* ap. *Virg. A.* 5. a *v.* 116. *Id. ib.* 10, 209. Hunc vehit immanis Triton, et caerula concha Exterrens freta: cui laterum tenus hispida nanti Frons hominem praefert, in pristin desinit alvus. ℙ Est etiam nomen marini piscis grandioris, ex genere magno pelamidum, ex quo horaea cybia fiunt, inquit *Plin.* 32, 11, 53. ℙ Festive de Hortensio, Lucullo, aliisque piscinarum amatoribus *Cic. Att.* 2, 9. Ne de istis quidem piscinarum Tritonibus poterit se jactare, *h. e.* qui ita piscinis delectantur, ut quasi Tritones in aquis vivere videri possint. V. PISCINARIUS. ℙ Fluvius est nomine Triton in Africa, Τρίτων, ωνος, in Tripolitana regione ad Syrtin minorem, qui secundum *Plin.* 5, 4, 4. non procul a continente excipitur vasta palude *Tritonia*, et *Tritonide* ab eo dicta. Ibi fabulantur genitam esse Palladem, ut *Mela* 1, 7. et *Sil.* 1, 322. et 9, 297., vel primitus visam, ut *Festus* tradit. Parentes enim ejus fuisse ajunt Neptunum et Tritonidem ejusdem paludis Nympham: unde et ipsa Tritoniae cognomen habet, et ea palude valde delectari dicitur. Quare solebant ad ejus ripas virgines Libycae, ludicris inter se decertantes natalem Palladis celebrare, ut *l. c. Mela* scribit. *Lucan.* 9, 347. (*Pars ratium*) Torpentem Tritonos adit illaesa paludem. Hanc et Pallas amat, patrio quae vertice nata Terrarum primam Libyen (n[...] proxima coelo est, Ut probat ipse calor) tetig[...] stagnique quieta Vultus vidit aqua, posuitque [...] margine plantas, Et se dilecta Tritonida dixit [...] unda. *Stat. Th.* 2, 722. seu tu Libyco Tritone [...] pexas Lota comas. *Claud. IV. cons. Hon.* 36, [...] gineum Tritona bibit, sparsosque venenis Gorgon[...] vidit thalamos. *Sidon. carm.* 15, 5. de Palla[...] posito nam fulmine necdum Cinyphio Tritone tru[...] hilaraverat artus. ℙ Alius est Triton in Boeot[...] cui quidam tribuunt quae de Pallade modo dixim[...] *Serv.* ad *A.* 2, 171. ℙ *Triton* palus in Thracia, [...] qua qui se novies immerserit, in avem convertit[...] *Vibius Sequest. de paludib.* et *Ov. Met.* 15, 358.

TRĪTŌNĬĀCUS, a, um, adj. ad Tritoniam p[...] tinens. *Ov. Met.* 6, 384. exitium satyri remini[...] tur alter, Quem Tritoniaca Latous arundine vict[...] Affecit poena, *h. e.* tibia a Pallade inventa. ℙ [...] *Met.* 15, 357. Cum Tritoniacam novies subiere [...] ludem. V. v. praec.

*TRĪTONĪCE, es, f. oppidum Moesiae inferi[...] litorale, inter Calatem et Tristim. *Mela* 2, 2. *B*[...]

TRĪTŌNIS, idis, adj. f. Τριτωνίς, ad Trito[...] paludem, aut fluvium pertinens: de qua V. in T[...] TON. *Sil.* 3, 322. qui stagna colunt Triton[...] alta paludis. *Lucr.* 6, 750. Palladis ad templ[...] Tritonidos almae, *Ov. Met.* 5, 645. Atque le[...] currum Tritonida misit in arcem Triptolemo, [...] Athenas urbem Palladi sacram. *Id. Her.* 6, [...] Quid tibi cum Minyis, quid cum Tritonide pinu [...] *e.* cum navi Argo, quae Pallade monstrante ae[...] cata est, ut ait *Val. Fl.* 1, 93. ℙ *Tritonis* a[...] lute, palus Tritonis fluvii. *Sil.* 9, 297. Et Pa[...] Libycis Tritonidos edita lymphis. Adde 4, 535[...] *Stat. Th.* 7, 185. ℙ Item ipsa Pallas. *Virg*[...] 2, 226. saevaeque petunt Tritonidis arcem. [...] *Met.* 3, 127. Is sua jecit humi monitu Triton[...] arma. V. TRITON. ℙ Item olea, quae Pal[...] sacra. *Stat. Silv.* 2, 7, 28. Quae Tritonide fer[...] Athenas Unctis, Baetica, provocas trapetis. ℙ [...] *Sil.* 2, 65. et *Hyg. fab.* 14. est nomen Nympha[...]

TRĪTŌNĬUS, a, um, adj. Τριτώνιος, ad Tr[...] nem fluvium, Tritoniam paludem, et ad Palla[...] pertinens. Fere est cognomen Palladis, ut in T[...] TON dictum est. *Virg. A.* 11, 483. Armipo[...] praeses belli, Tritonia virgo. *Id. ib.* 5, 704. T[...] nia Pallas. ℙ *Tritonia*, absolute, Tritonia [...] las. *Virg.*, *Ov.*, *Lucan.*, *Stat.*, *Sil.*, *Claud.*[...]

*TRĪTŌNOS vel Tritonon, i, Graeciae oppid[...] in Doride. *Liv.* 28, 7. Tritonon et Drymas, D[...] dis parva — oppida cepit. *B. A.*

*TRĪTATREUS, ei et eos, Jovis et Proserp[...] filius. *Cic. N. D.* 3, 21. *B. A.*

TRĪTOR, oris, m. τρίπτης, τριπτήρ, qui t[...] *Plin.* 35, 11, 40. *n.* 41. Erigonus tritor colo[...] Nealcae pictoris, in tantum profecit, ut, etc. *I*[...] ap. *Reines. cl.* 11. *n.* 97. P. Silius Victor tritor [...] gentarius. Alii exponunt, caelator. Sic in *G*[...] *Philox.* Tritor, τορευτής, *h. e.* qui torno polit. [...] aliquid simile in TERO. ℙ *Compedium* et *stim*[...] *rum tritor* ap. *Pl. Pers.* 3, 3, 15. et 5, 2, 17. [...] vicia sunt in malum servum, qui saepe in comp[...] bus sit, et stimulis fodiatur: cui simile est *ulmit*[...] ap. *eund. ib.* 2, 4, 7.

TRĪTŪRĂ, ae, f. τρῖψις, actus terendi, tri[...] *Appul. Met.* 9. Muli pectora copulae sparteae t[...] ra continua exulcerati. ℙ Item ἀλοητός, actu[...] rendi frumenta, et tempus ipsum, quo teru[...] *Varr. L. L.* 4, 4. In messe tritura, quod tum [...] mentum teritur. *Colum.* 2, 20. Area ut sit ad [...] turam habilis, radatur, etc. *Id.* 1, 6. *f.* La[...] et glebulae, quas per trituram fere terrena re[...] tit area. *Virg. G.* 1, 190. Magnaque cum ma[...] veniet tritura calore.

TRĪTŪRĀTĬO, onis, f. tritura. *August. T*[...] *in Joann.* 27. *f.*

TRĪTŪRO, as, a. 1. ἀλοάω, frumenta spicis [...] cutio. Translate. *Sidon. ep.* 7, 6. *med.* In hac [...] mundi variis passionum flagellis triturari.

TRĪTURRĪTUS, a, um, adj. tres habens tu[...] *Triturrita* locus est Etruriae contiguus portui Pi[...] ad ostia Arni fluvii. *Rutil. Itin.* 1, 527. Inde [...] turritam petimus, sic villa vocatur, Quae late[...] pulsis insula paene fretis.

TRĪTUS, a, um, part. a *tero*: τριπτός, tund[...] comminutus, contritus. *Ov. Fast.* 4, 151. Ne[...] geat niveo tritum cum lacte papaver Sumere. [...] *Met.* 8, 369. dentes in querno stipite triti. *Id.* 7[...] 4, 6, 19. Ut patria careo, bis frugibus area [...] est. *Plin.* 24, 19, 113. Trita inter duos lap[...] herba. *Id.* 35, 16, 55. Terra trita ex aqua, [...] comminuta et macerata. *Id.* 26, 14, 87. Radi[...] pulverem trita. *Petr. fragm. Trag.* 68. *Burm.* [...] vis tritus ex lapide speculari. *Mart.* 9, 14. ge[...] trita pollice. *Id.* 3, 65. succina trita redolent. [...] 2, 29. Et splendent vulso brachia trita pilo, [...] levia facta. ℙ Item longo usu et attrectatione [...] tritus. *Hor. Ep.* 1, 1, 95. si forte subucula p[...] Trita subest tunicae. *Ov. Met.* 15, 124. colla [...] trita labore. *Mart.* 11, 11. pocula trita labri[...] 32. tritus cimice lectus. ℙ *Via trita* est frequ[...] et a pluribus calcata. *Cic. Phil.* 1, 3. Cum [...]

um, iterque illud, quod tritum in Graeciam est, avissem. *Sen. V. B.* 1. Tritissima quaeque via, celeberrima maxime decipit. *Tibull.* 4, 13, 9. retis vivere silvis, Qua nulla humano sit via tri-pede. *Lucr.* 1, 924. Avia Pieridum peragro loca, lius ante Trita solo. *Ov. Pont.* 2, 7, 44. curvis bia trita rotis. *Id. Met.* 2, 167. ruunt, tritum-relinquunt Quadrijugi spatium. *Plin.* 9, 31, 51. icri os Ponti evincere non valent: quamobrem re-ssi circumeunt: apparetque tritum iter. *Id.* 8, 50. Semitae humanis vestigiis tritae. *Prop.* 4, 16. Et mea nocturnis trita fenestra dolis, *h. e.* pius adita, et crebro itu redituque meo paene rita. ℙ Translate est a multis usurpatus, trans-cius, vulgatus, contritus. *Cic. Fl.* 27. Quid in eco sermone tam tritum atque celebratum est, m, si quis despicatui ducitur, ut Mysorum ulti-esse dicatur? *Id. Off.* 1, 10. *med.* Summum summa injuria, factum est jam tritum sermone verbium. *Id. Brut.* 81. *med.* Ut eam laudis viam issimam esse duceret, quam majores ejus ei tri-reliquissent. *Id. Acad.* 2, 7. *med.* Faciamus tando usitatius hoc verbum, ac tritius. *Plin.* 12, 54. Tritior mos. Ita *Hard.* Alii aliter leg. 2, 1. *med.* Cum homines quotidie faciendo tri-es manus ad aedificandum perfecissent, *h. e.* ex-tatiores, peritiores. *Cic. Fam.* 9, 16. *med.* Fra-tuus, quem litteratissimum fuisse judico, facile ret, hic versus Plauti non est, hic est: quod tri-aures haberet notandis generibus poetarum, et uetudine legendi. ℙ Turpem sensum habet ap. 3, 9, 30. Et famulos inter femina trita suos. masculo usurpat *Mart.* 2, 51. et *Petr. Sat.* 87. *ritum, i,* absolute vocatur lomenti genus vilis-m ap. *Plin.* 33, 13, 57. *f.* ℙ Item tithymalli is, quod prophetae Asclepiu diadema, Latine m appellatur, ut ait *Appul. Herb.* 108.

RITUS, us, m. τρῖψις, actus terendi. In sexto sing. *Cic. N. D.* 2, 9. *f.* Nam et lapidum con-u atque tritu elici ignem videmus, et recenti ione. *Plin.* 34, 12, 30. Sory tritu pinguiter ni-cens, *Id.* 33, 4, 21. Aurum tritu perpolitum. 6, 4. Via aspera et saxis exstantibus impedi-ut cum summo labore ac pedum tritu sit cuique iendum.

RIVĔNĔFĬCUS, a, um, adj. valde veneficus. auget, ut in *trifur*, *triportentum*. *Pl. Aul.* 1, Mirum, quin tua me causa faciat Juppiter Phi-m regem, aut Darium, trivenefica.

TRIVERBĔRO, onis, m. *Gloss. Cyrill.* Verberi-obduratus. *B. A.*

RĬVĬA, ae, f. Τριοδῖτις, Diana sic dicta, ut ait *L. L.* 6, 2. *med.*, quod in trivio fere ponitur pidis Graecis: vel quod Luna dicitur esse, quae elo tribus viis movetur, in altitudinem, et lati-nem, et longitudinem: vel quod, ut alii dicunt, vias percurrit, coelestem, terrestrem, infernam. ulantur etiam fuisse filiam Jovis et Pheraeae i filiae, a matre fuisse in trivio expositam, a oribus sublatam, et in triviis enutritam. *Enn. Varr. l. c.* Ut tibi Titanis Trivia dederit stirpem um. *Virg. A.* 6, 35. Deiphobe Glauci, Phoebi iaeque sacerdos. *Tibull.* 1, 5, 16. Vota no-Triviae nocte silente dedi. *Ov. Fast.* 1, 389. canum Triviae libare. Adde *Catull.*, *Val Fl.*, *Trag.*, *Mart.*, *Claud.* et *Tac. A.* 3, 62. ℙ est adjectiva, ut Trivia Dea ap. *Prop.* 2, 23, ℙ Triviae lacus est in Latio, prope Ariciam nemore Dianae sacro, nunc *lago di Nemi.* Me-t *Virg. A.* 7, 516. V. NEMORENSIS. De eo *Silv.* 3, 1, 56. Fumat Aricinum Triviae ne-, et face multa Conscius Hippolyti splendet la-*conscius* vocatur, quia ibi Hippolytus a Diana ltatus dicitur, ut in HIPPOLYTUS dictum est. *Ov. Fast.* 3. a *v.* 261. ℙ Triviai virginis *Lu-* 1, 84. dixit more suo.

RĬVĬĀLIS, e, adj. ἀγοραῖος, ἐπιτυχὼν, ad tri-pertinens: atque adeo vulgaris, plebejus, vilis, nunis. *Quint.* 1, 4. *f.* Litterarii paene ista ludi, et trivialis scientiae, *h. e.* grammaticae, n doceri pueros in triviis, mos fuit Graecorum. ocum *Justini* in TRIVIUM. *Suet. Rhet.* 6. De-at modo splendide atque adornate, tum cir-cise ac sordide, et tantummodo trivialibus ver-*Id. Aug.* 74. Triviales ex circo ludii. *Juven.* 5. Communi feriat carmen triviale moneta. *Cal-Ecl.* 1, 28. non hoc triviali more viator, Sed ipse canit. *Nemes. Ecl.* 4, 2. calamis ac ver-octus uterque, Nec triviale sonans.

RĬVĬĀLĬTER, adv. passim, per trivia. *Arnob.* 242. Infantes parvuli trivialiter et populariter tuti.

RĬVĬĀTIM, adv. per trivia, ut Triviatim dis-re, *Capell.* 1. p. 2.

RIVICUS vel Trivicum, i, oppidum vel vicus ae, in Hirpinis, hodie *Trevico. Hor. Sat.* 1, 5, Villa Trivici. *B. A.*

RĬVIR, iri, m. idem ac triumvir. *Inscr.* opti-notae ap. *Morisan. Inscr. Reg.* p. 266. T. Erve-T. F. Sabinus trivir Aed. Pot. II. testamento le-, etc. V. TRIUMVIR *f. F.*]

RĬVĬUM, ii, n. τρίοδος, locus in quem tres viae eniunt, ut *bivium*, in quem duae, *quadrivium*, in quem quatuor. *Cic. Div.* 1, 54. *med.* Ut ventum est in trivium, eadem qua ceteri, fugere noluit. ℙ Sumitur tamen saepe pro quocumque loco frequenti, quo homines convenire solent. *Id. Agr.* 1, 3. Ut in atriis auctionariis potius, quam in triviis, aut in compitis auctionentur. *Just.* 21, 5. de Dionysio tyr.: Ludimagistrum professus pueros in trivio docebat. *Virg. A.* 4, 609. Nocturnis Hecate triviis ululata per urbes. ℙ Trivia, ut etiam quadrivia, erant rusticorum sacris attributa. Nam ibi oves caedebant, et serta appendebant. *Tibull.* 1, 1, 15. Nam veneror, seu stipes habet desertus in agris, Seu vetus in trivio florida serta lapis. ℙ Arripere maledictum ex trivio, *h. e.* verba contumeliosa ex faece plebis in triviis commorantis. *Cic. Mur.* 6. ℙ Adjective *Dii trivii*, qui triviis praesunt. V. BIVIUS.

*TRIULATTI, orum, populi Alpini. *Plin.* 3, 20. *B. A.*

TRĬUMPHĀLIS, e, adj. θριαμβευτικός, ad triumphum pertinens. *Plin.* 22, 3, 4. Triumphales coronae, *h. e.* quibus triumphantes utebantur. *Quint.* 11, 1. Habitus triumphalis. ℙ *Vir triumphalis*, qui triumphavit, sicut *consularis*, qui consul fuit. *Suet. Aug.* 25. Solos triumphales, quamquam et socios expeditionum, et participes victoriarum suarum, nunquam donis impertiendos putavit. *Id. Cal.* 3. Oravit causas etiam triumphalis, *h. e.* triumphalibus ornamentis insignitus. Alii perperam leg. *triumphales*, h. e. in quibus agitur de triumpho aliquibus decernendo. *Vell.* 2, 6., *Quint.* 11, 1. et *Ov. Fast.* 6, 364. Consularis ac triumphalis vir. ℙ *Triumphalis provincia*, ex qua devicta imperator triumphum reportavit. *Cic. Pis.* 19. *med.* Ex ea provincia, quae fuerit ex omnibus una maxime triumphalis. ℙ *Currus triumphalis*, quo vehebantur triumphantes. *Plin.* 7, 26, 27. Curru triumphali revectus est. ℙ *Corona triumphalis*, qua imperator in triumpho coronabatur. Hae coronae primum ex lauro fieri solebant, postea ex purissimo auro confectae sunt, quod inde aurum coronarium appellabatur. *Plin.* 22, 3, 4. ℙ *Porta triumphalis*, porta urbis Romae, per quam triumphi agebantur, hoc est imperatores triumphantes in Urbem deducebantur. Haec inter Flumentanam et Carmentalem fuit haud longe a Tiberi, et ad Martium campum ducebat. *Cic. Pis.* 23. *Suet. Aug.* 100. ℙ *Vestes triumphales* fuere, qui bus imperatores induti triumphabant, idest tunica purpurea palmata, et toga non solum purpura, sed cocco etiam auroque distincta. *Plin.* 8, 48, 74. *Inscr.* ap. *Mur.* 2043, 1. M. Coccejus Aug. Lib. Ambrosius praepositus vestis albae triumphalis fecit. ℙ *Aurum triumphale* est, quod vestibus triumphalibus inseritur. *Plin.* 9, 36, 60. de purpurae succo, seu colore purpureo: Diis advocatur placandis, omnemqne vestem illuminat; in triumphali miscetur auro. ℙ *Coena triumphalis*, convivium, quod imperator triumphans facto sacrificio in Capitolio celebrabat. *Plin.* 9, 55, 81. Coenis triumphalibus Caesaris dictatoris sex millia numero muraenarum mutuo appendit. ℙ *Triumphales imagines*, h. e. virorum triumphalium. *Hor. Ep.* 8, 12. ℙ *Statua triumphalis*, quae habitu triumphantis facta est. *Plin. ep.* 2, 7. Heri a senatu Vestricio Spurinnae, principe auctore, triumphalis statua decreta est. ℙ *Triumphalia ornamenta*, erant insignia, quibus triumphantes olim uti solebant; quae postea favore principum concedebantur interdum iis quoque, qui non triumphassent. *Suet. Aug.* 38. Super triginta ducibus justos triumphos, et aliquanto pluribus triumphalia ornamenta decernenda curavit. ℙ Hujusmodi ornamenta erant corona aurea, patera aurea, equi albi, toga picta, tunica palmata, sella curulis, et scipio eburneus (*Liv.* 10, 7. et 30, 15.), quae omnia interdum *triumphalia* absolute appellantur. *Tac. H.* 4, 4. Muciano triumphalia de bello civili data. *Vell.* 2, 116 Triumphalia adipisci. *Suet. Claud.* 24. et *Ner.* 15. Triumphalia ornamenta. ℙ [*Triumphalis* praetor creatus primum circa ann. a Chr. n. CCCXXX. ab Imp. Constantino M., quod munus bellicae felicitatis causa institutum fuisse legitur in *Cod. Theod.* 6, 4, 5. et 25. *Inscr.* ap. *Oderic. Syllog.* p. 131. Alfenio Cejonio Juliano Kamenio V. C. praetori triumfali, etc. Alia ap. *Fabrett.* p. 776. *n.* 267. Lolliani V. C. Praet. triumpalis. Ita pro *triumphalis.* V. TRIUMPHUS. *F.*] ℙ *Triumphale* cognominatum est Ipastargi, oppidum Hispaniae Baeticae. *Plin.* 3, 1. *B. A.*

TRĬUMPHĀTOR, oris, m. θριαμβευτής, qui triumphat. *Appul. Apol.* Ille vir de Sabinis, deque Samnitibus triumphator. ℙ Est unum ex appositis Jovis, ut Fulminator, Serenator, etc. *Id. de Mundo f.* Triumphator, Propagator, Tropaeophorus. ℙ Translate. *Minuc. Fel. Octav.* 37. Triumpator erroris.

TRĬUMPHĀTŌRĬUS, a, um, adj. idem quod triumphalis. *Tert. adv. Marc.* 5, 10. *extr.* Verbum triumphatorium, et insultatorium.

[TRĬUMPHĀTRIX, icis, f. quae triumphat. Ita est appellata honoris causa legio nona a C. Julio Caesare, ut videtur, ob victoriam in Hispania relatam adversus Cn. Pompejum juniorem, Magni filium, quae postea ab Augusto *Hispaniensis* etiam fuit cognominata, ut constat ex duabus *Inscr.* ap. *Mur.* 813, 1. et ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 4952., quemadmodum alia *fulminatrix*, alia *adjutrix*, alia *rapax*, alia *victrix* vocatae fuerunt. *Inscr.* paucis abhinc annis in Histria reperta, nunc in *Mus. lapid. Semin. Venet.*, et a *Jo. Labusio* illustrata in *Gazzett. di Venez. ann.* 1833. *n.* 56. L. Vinusius L. F. Veter. Leg. VIIII. Triumph. Septumiae P. F. Sabinae uxori, Vinusiae Tertullae F. annor..... *F.*]

TRĬUMPHĀTUS, a, um, part. a *triumpho*: θριαμβευθείς, de quo triumphatum est. *Virg. G.* 3, 33. Bisque triumphatas utroque ab litore gentes. *Ov. Am.* 1, 15, 26. Roma triumphati dum caput orbis erit. *Plin.* 5, 5, 5. Omnia armis Romanorum superata, et a Cornelio Balbo triumphata. *Virg. A.* 6, 837. Ille triumphata Capitolia ad alta Corintho Victor aget currum. *Ov. Fast.* 3, 732. Teque triumphato viscera tosta bove, *h. e.* bello et praeda abacto. Sic *Id. Pont.* 2, 1, 45. Deque triumphato, quod sol incenderit, auro Aurea Romani tecta fuisse fori. ℙ Dicitur etiam de hostibus victis, et in triumphum adductis. *Vopisc. Aurel.* 33. Zenobia cum eo (*Aureliano*) ingressa est, victa et triumphata; et 39. Tetricum triumphatum correctorem Lucaniae fecit, filio ejus in senatu manente.

[TRĬUMPHĬGER, ra, rum, adj. qui gerit triumphum. *Dracont. Satisf.* 22. Nominis Asdingui bella triumphigera. *F.*]

TRĬUMPHO, as, avi, atum, a. 1. ἐπιπομπεύω, θριαμβεύω, triumphum ago. *Varr. L. L.* 5, 7. *med.* Triumphare appellatum, quod cum imperatore milites redeuntes clamitant per urbem in Capitolium eunti, Io triumphe, io. Idque a θριάμβῳ Graeco Liberi Patris cognomento potest dictum esse. *Cic. Mur.* 7. Cum Murenae pater amplissime atque honestissime ex praetura triumphasset. *Liv.* 5, 28. Camillum triumphantem albi per urbem vexerant equi. *Id.* 36. 39. Proconsulem P. Cornelium triumphaturum esse censebat. *Ov. Fast.* 5, 52. Illa (*Majestas*) coronatis alta triumphat equis. *Cic. Phil.* 11, 8. Africanus, qui de Numantinis triumphaverat. *Id. Pis.* 23. *extr.* Tu inventus es, qui consulari imperio praeditus, ex Macedonia non triumphares. *Ov. Pont.* 2, 8, 39. Sic fera quamprimum pavido Germania vultu Ante triumphantes serva feratur equos, *h. e.* triumphalem currum trahentes. *Vell.* 2, 96. *extr.* Hujus victoriae compos Nero, ovans triumphavit, *h. e.* ovationem, non triumphum egit. ℙ Cum accusativo. *Gell.* 2, 11. *f.* Triumphavit cum imperatoribus suis triumphos duos. *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 61. Achaeos bis proelio fudit, triumphandos Mummio tradidit. *Lact.* 6, 23. *f.* Hic terram triumphabit, hic erit consimilis Deo. *Trebell. XXX. Tyr.* 24. Aurelianus eum (*Tetricum*), quem triumphaverat, correctorem totius Italiae fecit. Adde *Aurel. Imp* in *ep.* ap. *Treb. ib.* 30. ℙ Passive. *Tac. A.* 12, 19. *extr.* Pro Mithridate non potentiam, neque regnum precari, sed ne triumpharetur, neve poenas capite expenderet, *h. e.* in triumpho duceretur. ℙ Impersonaliter. *Cic. Off.* 2, 8. Portari in triumpho Massiliam vidimus, et ex ea urbe triumphari, sine qua nunquam imperatores nostri ex Transalpinis bellis triumpharunt. *Liv.* 3, 63. *extr.* Tum primum sine auctoritate senatus, populi jussu triumphatum est. ℙ Translate. *Prop.* 2, 7, 28. Mirum, si de me jure triumphat amor. Adde *Ov. Am.* 2, 18, 18. ℙ Saepe est sibi placere, exsultare, gaudio efferri, velut si rem magnam adeptus sit. *Ter. Heaut.* 4, 2, 5. Triumpho, si licet me latere tecto abscedere. *Cic. Cat.* 2, 2. In quo exsultat et triumphat oratio mea. *Id. Cluent.* 5. *f.* Tum vero illa egregia mater palam exsultare laetitia, ac triumphare gaudio coepit, victrix filiae, non libidinis. *Id. Verr.* 2, 5, 46. Laetaris tu in omnium gemitu, et triumphas. *Caes.* ad *Cic. post ep.* 16, 9. *ad Att.* Meum factum probari a te, triumpho et gaudeo. Alii leg. *triumpho gaudio*. *Pl. Bacch.* 4, 9, 48. Ut sit mulsum, qui triumphent milites.

TRĬUMPHUS, i, m. θρίαμβος, genus honoris, qui haberi solitus est iis, qui imperium a populo acceptum summa cum virtute ac felicitate administrassent, nimirum ut domum redeuntes magna cum celebritate et pompa in Urbem ingrederentur: ductum a voce Graeca allata. V. TRIUMPHO. *Plin.* 7, 56, 57. ejus auctorem facit Liberum Patrem. *Sall. Jug.* 34. Incedunt per ora vestra magnifice, sacerdotia, et consulatus, pars triumphos suos ostentantes. *Id. ep. Mithrid. ad Arsac. med.* et *Cic. Verr.* 2, 5, 26. et 30. Aliquem per triumphum ante currum suum ducere. *Plin.* 7, 43, 45. Lucius Metellus primus elephantos duxit in triumpho. *Cic. Verr.* 2, 5, 39. *med.* Agere triumphum de aliquo; et *Fam.* 3, 10. ex aliqua re. *Plin.* 7, 26, 27. ducere, *h. e.* agere. *Vatin.* ad *Cic. Fam.* 5, 10. *med.* Agere res justissimi triumphi, *h. e.* ut ob eas triumphus debeatur. *Cic. Balb.* 4. Pompejus tot habet triumphos, quot orae sunt partesque terrarum. *Id. Off.* 1, 22. *f.* et *Nep. Cat.* 2. Mihi Pompejus hoc tribuit, ut diceret, frustra se triumphum tertium deportaturum fuisse, nisi meo in rempubl. beneficio, ubi triumpharet, esset habiturus. *Id. Fin.* 4, 9. *med.* Cum senatus triumphum Africano decerneret. ℙ Translate. *Id. Phil.* 14, 5. Is demum est justus triumphus ac verus, cum bene de republica meritis testimonium a consensu civitatis datur. *Id. Vat.* 16. Tribules ita te ode-

runt, ut repulsam tuam triumphum suum duxerint. *Just.* 14, 4. *med.* Triumphum de se ipso ducere, *h. e.* seipsum triumphandum alteri praebere. *Plin.* 37, 2, 6. Triumphus luxuriae, *h. e.* cum luxuria maxime viget. ℙ Triumphus honorum omnium amplissimus fuit, qui suffragio, aut studio civium deferrentur. Ut autem imperium mandatum est consulibus, dictatoribus, praetoribus, et privatis hominibus, iisque item omnibus prorogatum est, sic consules, dictatores, praetores primum, deinde etiam reliqui triumpharunt. Igitur si qui de triumpho postulando cogitarent, aliquandiu ad Urbem manebant, lictores, facesque laureatos habebant, senatu in aedem Bellonae evocato, res a se gestas exponebant: denique triumphum petebant. Decreto inde a senatu triumpho, quoniam sine imperio triumphare nemo poterat, qui sine magistratu Urbem triumphi causa inituri erant, eis legem de imperio ferre necesse erat, id est ut eo die, quo Urbem inirent, cum imperio essent. ℙ Triumphi nullo bello gesto acti exemplum habes ap. *Liv.* 40, 38. ℙ Pompa triumphi, quamquam alia aliis temporibus pro rerum ac victoriarum conditione fuit, tamen in hoc vere fuit semper eadem, ut senatus, qui ad portam obviam prodierat, ante iret: tum spolia de hostibus capta, et praeda omnis auri atque argenti, et oppidorum captorum simulacra, et captivorum hostium duces vincti subsequerentur: tum imperator auratis quadrigis, laurea coronatus, dextra lauri ramum tenens, os minio illitus, bulla ornatus, vestibus triumphalibus indutus, id est tunica palmata, et toga picta, veheretur: currum vero legati, et tribuni militum in equis, et pedibus exercitus omnis victor laureatus cum cantu et clamore assectaretur. Erat etiam in curru ei a tergo, qui suggeret: Respice post te: hominem memento te, ut ait *Tert. Apol.* 33. Hanc vero pompam imperator per Urbem in Capitolium ducebat, ibique taurum immolabat, ac splendidum convivium apparabat. Ad vesperam positis imperii insignibus domum omnino privatus se referebat, tibiis et fistulis praecinentibus. *Cic. Pis.* 25. Disseris de triumpho. Quid tandem habet iste currus? quid vincti ante currum duces? quid simulacra oppidorum? quid aurum? quid argentum? quid legati et tribuni in equis? quid clamor militum? quid tota illa pompa? quid vehi per Urbem? *Liv.* 34, 52. Triduum triumphavit. Die primo arma, tela, signaque aerea et marmorea transtulit: secundo aurum argentumque factum, infectumque, et signatum: tertio die coronae aureae, dona civitatum, translatae CXIV., et hostiae ductae, et ante currum multi nobiles captivi obsidesque, inter quos Demetrius regis Philippi filius fuit. Ipse deinde Quinctius in Urbem est invectus, milites secuti currum frequentes, ut ex omni provincia exercitu deportato. His duceni quinquageni aeris in pedites divisi, duplex centurioni, triplex equiti. V. *Ov. Pont.* 2, 1. et *Trist* 4, 2., *Liv.* 3, 29. et *Vopisc. Aurel.* 34. ℙ Fuit et aliud triumphi genus, quod speciali nomine *Ovatio* appellabatur, de quo V. suo loco. ℙ Olim *triumpus* scriptum fuit, teste *Cic. Or.* 48. et *Quint.* 1, 5. *med.*, et apparet in nummo gentis Papiae ap. *Morell. Numism. Fam, R. tab.* 1. *n.* 1., in quo videre est caput Dei Triumphi laureatum cum tropeo. Posteriori aevo etiam *triumfus*, quod improbandum. V. TRIUMPHALIS.

[TRĬUMPILĪNI, orum, m. plur. incolae vallis, quae nunc *Val Trompia* dicitur in agro Brixiano. *Plin.* 3, 20, 24. Euganeae gentes, quarum oppida XXXIV. enumerat Cato. Ex iis Triumpilini, venalis cum agris populus: et *mox*: Gentes Alpinae devictae, Triumpilini, Camuni, etc. *F.*]

TRĬUMVIR, iri, m. unus ex magistratu trium virorum. [*Contra morem Latinorum *duumviri*, *triumviri* a recentioribus dicuntur etiam ii, qui non re sed cogitatione tantum, i. e. propter consilii, gloriae etc. communionem quandam uno collegii nomine comprehendi possunt. Cf. *Doederl.* 4, 348.] *Sall. Jug.* 46. Cajum Gracchum triumvirum coloniis deducendis ferro necaverant. *Nep. Att.* 12., *Vell.* 2, 88. et *Gell.* 3, 9. M. Antonius, qui postea III Vir R. P. C. fuit. *Varr.* ap. *Gell.* 13, 12. Ego triumvir vocatus a P. Porcio tribuno plebis, non ivi. ℙ Romae triumviri multiplices fuere: Epulones, Capitales, Mensarii seu Monetales, Nocturni, Agrarii seu Coloniae deducendae, Reipubl. constituendae. De his ordine deinceps. ℙ De genitivo plurali V. in *Triumviri Capitales.*

Triumviri Agrarii, seu *Coloniae deducendae*, dicti sunt, qui plebem Romanam in agros hostibus ereptos, cum eo colonias mitti placeret, deducebant. Sed modo triumviri, modo quinqueviri, modo septemviri, modo decemviri, modo viginti viri agris dandis, vel coloniae deducendae creati sunt. Pertinebat ad hujus magistratus officium, ut et agros novis colonis dividerent, et urbes designarent, et aedificare volentibus areas partirentur, et commodis regionibus urbem distinguerent, et legibus magistratibusque civitatem sisterent, et ad speciem optimi gubernaculi rempublicam effingerent. *Liv.* 3, 1. Triumviros agro dando creant T. Quintium, A. Virginium, P. Furium. Adde 4, 11., 6, 21., 8, 16. et aiibi.

Triumviri Capitales, erant tres viri magistratu ornati, qui carceris custodiam habebant, ut, cum animadverti oporteret, interventu eorum fieret. Creati sunt post praetorem peregrinum, eo tempore, quo centumviri litibus judicandis, quatuorviri curandarum viarum, triumviri monetales. *Pomp. Dig.* 1, 2, 2. ℙ Sunt qui hunc magistratum eundem esse censeant, atque magistratum duumvirorum capitalium, qui a Tullo Hostilio originem habuere. Sed differebant. Nam duumviri semper binario numero creati sunt, deinde exercebant judicium de perduellione, denique rarissime creati sunt, idest in causa P. Horatii, in judicio M. Manlii, in judicio C. Rabirii, ac postremo vetustate evanuerunt, ut docet *Sigonius l.* 2, *de ant. jure C. R. c.* 18.; at vero triumviri capitales tres semper fuere, nullum judicium exercuere, sed tantum carceri praeerant: denique perpetui erant in republica. *Cic. Or.* 46. Planeque *duorum virorum judicium*, aut *triumvirorum capitalium*, aut *decemvirorum litibus judicandis* dico nunquam. Sententia est, in genitivo plurali usitatius dici *duumvirum, triumvirum, decemvirum*, per syncopen. *Val. Max.* 5, 4. *n.* 7. Sanguinis ingenui mulierem praetor apud tribunal suum, capitali crimine damnatam, triumviro in carcere necandam tradidit: et *infra:* Quae tam admirabilis spectaculi novitas ab ipso ad triumvirum, a triumviro ad praetorem, a praetore ad concilium judicum perlata, remissionem poenae mulieri impetravit. V. TRESVIRI.

Triumviri Coloniarum, qui fere duumviri, interdum quatuorviri, erant magistratus prope consulatui aut praeturae compar, qui colonias regebant. Hi etiam triumviri, aut duumviri, aut quatuorviri jure dicundo appellabantur. *Inscr.* ap. *Grut.* 491, 4. III. Vir in Col. Auxim. bis. Alia ap. *Gud.* 135, 7. Petronius Saturninus III. Vir I. D. Adde 141, 1.

Triumviri Epulones, qui postea quinqueviri, ac ultimo septemviri, fuere sacerdotes, qui Jovi ceterisque Diis epulas instruebant. V. EPULO. *Liv.* 33, 42. Romae eo primum anno (id est DLVII.) triumviri Epulones facti, C. Licinius Lucullus, T. Romulejus, qui legem de creandis his tulerat, et L. Porcius Lecca: his triumviris item, ut pontifici, lege datum togae praetextae habendae jus.

Triumviri Locorum Publicorum Persequendorum, in provinciis erant iidem ac Romae *Curatores Locorum Publicorum Judicandorum*, ut habetur in *Inscr.* ap. *Grut.* 200, 5, 6. Illorum porro munus erat loca publica a privatis possessa rei publicae, causa cognita, restituere. *Inscr.* Genevensis ap. *Grut.* 398, 6. T. Julio T. F. Corn. Valeriano patrono coloniae, III. Vir. Locor. P. Persequendor., etc. Adde aliam Viennensem ap. *eund.* 458, 2.

Triumviri Mensarii, fuere tres viri magistratu praediti, qui aliquando et Quinqueviri Mensarii fuerunt; utrique autem creati sunt ad aes alienum plebis Romanae dissolvendum, quo illa paene obruta erat improbitate feneratorum, atque ita dicti sunt, quod ad mensas sederent, et pecuniam publicam fenori darent. V. MENSARIUS.

Triumviri Monetales, fuere tres viri magistratu praediti, qui auri, argenti, aeris flatoribus praeerant, et his notis inscribebantur, A. A. A. F. F. *h. e.* auro, argento, aere flando, feriundo. *Pompon. Dig.* 1, 2, 2. §. 30. Eodem tempore et Triumviri monetales (*creati sunt*) aeris, argenti, auri flatores. V. MONETALIS.

Triumviri Nocturni, fuere qui Urbis curam nocte gerebant. Non multo tempore post rogationem duumvirorum classis restituendae, quae facta est eo anno, quo App. Claudius Caecus censuram gessit, M. Valerio et P. Decio Coss. creati sunt, ut ab iis difficili bellorum, et civilium seditionum tempore, muri custodiaeque portarum per milites stationarios munirentur. Id etiam eorum curae injunctum est, ut et nocturnas seditiones a civibus arcerent, et quies Urbi servaretur. Hujus magistratus partes in officium praefecti vigilum demum traductae sunt. *Paul. Dig.* 1, 15, 1., *Liv.* 9, 46. et *Val. Max.* 8, 1. *n.* 6. *damnat.*

Triumviri Reipublicae Constituendae, fuere C. Octavius, M. Antonius, et M. Lepidus, hoc enim nomine dominationis suae consilia tegebant. *Flor.* 4, 6., *Suet. Aug.* 27., *Vell.* 2, 88. et *Epit. Liv.* 120. *cum supplemento Freinshemii.*

Triumviri alii memorantur a *Livio* pro variis reipublicae necessitatibus instituti, ut 25, 5. conquirendae juventuti per agros ad supplendos exercitus, *ib.* 7. sacris conquirendis, et reficiendis aedibus Fortunae, etc., a *Suet. Aug.* 37. senatui legendo. In quodam nummo G. Aciliae ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 119. legitur III VIR. VALETV, quod nonnulli interpretantur *Triumviri Valetudini Tuendae*, alii rectius *Triumvir. Valetudo.* Etiam in municipiis et coloniis aliquando pro Quatuorviris et duumviris fuerunt triumviri, ut patet ex *Inscr.* ap. *Donat.* 76, 3. L. Manlio L. F. Pal. Severo III. Viro Bovillensium, etc. Alia ap. *Morisan. Inscr. Reg.* p. 266. T. Ervenus T. F. Sabinus trivir (ita pro *triumvir*) Aed. Pot. II. (*h. e.* aedilicia potestate iterum) testamento legavit municipibus Reginis Jul., etc.

TRĬUMVĬRĀLIS, e, adj. ad triumviros pertinens. *Hor. Epod.* 4, 11. Sectus flagellis triumviralibus, *h. e.* triumvirum capitalium. Sic *Tac. A.* 5, 9. Triumvirale supplicium. *Sen. Ben.* 2, 11. Triumvirali proscriptio, *h. e.* III Virum R. P. C.

TRĬUMVĬRĀTUS, us, m. ἀρχὴ τῶν τριῶν, magstratus, quem tres collegae administrant. *Ci Brut.* 31. Qui quidem in triumviratu judicaverit contra P. Africani avunculi sui testimonium. *Liv.* 9, 4 Tribunatu ante gesto, triumviratibusque, nocturn altero, altero coloniae deducendae. *Plin.* 9, 35, 5 Ne triumviratu suo nimis superbiat Antonius, *h.* R. P. C.

TRĬUNCIS, e, adj. trium unciarum, τεταρτημοριος. *Gall. Imp.* ap. *Treb. Claud.* 17. Paragaude triuncem unam. V. TERUNCIUS.

TRIXĀGO, inis, f. herba eadem, ac Graeco n mine chamaedrys. *Plin.* 24, 15, 80. **Veget. de veter.* 1, 17. 1, 42. (al. 2, 14.) et 3, 24. (al. 23.) *B. A.*

*TRIXIS, is, f. arboris genus, quam vicinum v cant a seminis similitudine. *Plin.* 15, 7. *B. A.*

TRŌAS, ădis, adj. f. Τρωὰς, ad Trojam per nens, et ejus circa agrum, et regionem, et Phr giam. *Ov. Her.* 13, 94. Qui primus Danaum Tro da tangat humum; et *ib.* 16, 181. Occurrent den tibi Troades agmine matres. *Sen. Troad.* 94. agn sco Troada turbam. ℙ *Troas*, absolute muli Trojana, aut ex Phrygia. *Virg. A.* 5, 613. in s secretae Troades acta Amissum Anchisen fleba *Ov. Met.* 13, 566. Troada telorum lapidumque inc sere jactu Coepit, *h. e.* Hecubam. *Id. Her.* 13, 1 Troasin invideo, *h. e.* Troadibus, dativus plura Graecae positionis, ut *heroisin* ap. *eund.* et *Drya* ap. *Prop.* ℙ *Troas*, regio circa Trojam, qu *Plin.* 5, 30, 32. describit. *Nep. Paus.* 3. Qui loc in agro Troade est, *h. e.* in agro, cui nomen T as: duo casus continuati. ℙ Fabula. *Claud. Eutr.* 2, 404. quoties crinitus ephebus Aut rigid Nioben, aut flentem Troada fingit. ℙ Est eti tragoediae nomen a Q. Tullio Cicerone script *Cic. Q. Fr.* 3, 6. Quatuor tragoedias XVI. die absolvisse cum scribas, tu quidquam ab alio mut ris? et χρέος quaeras, cum Electram, et Troad scripseris? *Male ergo innuit *Angelus Maius*, u cum locum, qui Q. Ciceronem tragici carminis sc ptorem fuisse refert, exstare in *Comment. antiq. Cic. pro Archia poeta* a se edito. V. p. 55. *Mediol.* 1814. ℙ Fuit et Troas urbs Troadis. *Pl* 5, 30. *Paul.* in *Pand.* 15, 8. Dicta et *Alexand Troas* a *Liv.* 35, 42. et 37, 35. et *Alexandria* s pliciter a *Cic. Acad.* 4, 4. et *Antigonia* a *Plin. l.* et *Troas Antigonia Alexandr.* in *numo Titi* ap. *G zium.* ℙ *Troades*, fabula Accii. *Prisc.* 6. p. 6 ℙ Troades fabula, quae superest, *Senecae* trib tur a *Prisciano* et *Valerio Probo*, sed idem bis *l cubam* vocat. Philosophi esse, et Euripidis Tr das longe vincere, judicabat olim *Heinsius.* *B.*

[TROCHAEĪDES, is, adj. omn. gen. τροχαιειδ *h. e.* similis trochaeo, similitudinem trochaei bens. *Capell.* 9. p. 335. Alius vero est numer qui trochaeides nominatur, id est, qui figur quandam speciemque trochaei habere videtur, elationibus geminis, et longa positione consistens.

TROCHAEUS, i, m. τροχαῖος, pedis nomen arte metrica, idem ac choreus, duabus sylla constans, quarum prima longa est, brevis alte a τρέχω, curro, quia chori, in quibus usitat est, agilius moventur in morem currentium. *Qu* 9, 4. §. 80. Iambo contrarium e longa et bre hunc choreum nos, ut alii trochaeum, nominem *Cic. Or.* 3, 47. Nam cum sint numeri plures, ia bum, et trochaeum frequentem segregat ab orat Aristoteles. *Prud.* περὶ στεφ. *praef.* 8. nos citos ia bicos Sacramus, et rotatiles trochaeos. ℙ I nomine veteres appellarunt et tribrachyn, id pedem ex tribus brevibus constantem, ob eand rationem. *Quint. l. c.* §. 82. Tres breves troch um, quem tribrachyn dici volunt, qui trochaei men choreo imponunt. *Cic. Or.* 57. Contraque cidere in spondeo et trochaeo, quorum alter l gis constaret, alter e brevibus fieret. [*Recte h locum emendavit *F.*]

TROCHĀĬCUS, a, um, adj. trochaeis consta ut Trochaicum metrum. *Diomed.* 3, 504. et 5 [Trochaicus versus, *Terent. de metr.* p. 2437. *Trochaicus* item dicitur, qui tribrachis constat. v. praec. ℙ *Quint.* 9, 4. §. 140. At ille comi (*versus*) aeque senarius, quem trochaicum voca pluribus choreis qui trochaei ab aliis dicuntur, p rhichiisque decurrit. *F.*]

TROCHĬLISCUS, i, m. parvus trochilus. *L vius* poeta ap. *Appul. Apol.* Philtra omnia undiq eruunt, Trochilisci, iynges, taeniae. Alii recti leg. *trochisci.* V. TROCHISCUS. [*Emendavit h. l.

TROCHĬLUS, i, m. τρόχιλος, avicula quaeda quae etiam rex avium, et regulus tum a Graec tum a Latinis appellatur, eoque nomine cum aq la pugnare dicitur. *Plin.* 10, 74, 95. Dissident aq lae et trochilus, si credimus, quoniam rex app latur avium. V. REGAVIOLUS. ℙ *Hard.* ali ab hoc eum esse putat, de quo *Plin.* 8, 25, 37. crocodilo: Hunc saturum cibo piscium, et semp esculento ore, in litore somno datum, parva quae trochilos ibi vocatur, rex avium in Italia,

tat ad hiandum pabuli sui gratia. ℙ In archi-
ctura est membrum, quod et *scotia* dicitur. *Vitr.* 3. *med.* [*Quod ad paenultimae attinet quanti-tem, quam pro brevi sumendam curavit *Forc.*, ud abs re erit notare, syllabam illam passim cor-pere Aristophanem in *Avv.*, τροχίλον autem scriptum periri ap. *Herod.* 2, 68. *Bail.*]

[*TROCHISCILUS, i, m. parvus trochiscus. *Ap-l. Apol.* l. p. 153. *Stevv. Bail.*]

TROCHISCUS, i, m. τροχίσκος, parvus trochus, ı parva rota. *Trochisci* dicuntur compositiones aedam medicorum in formam rotulae, seu globuli, as Latini *pastillos* vocant. *Cels.* 5, 17. Graece urpat, Latine *Coel. Aurel. Tard.* 2, 7. et *Veg. t.* 2, 9. *f.* V. IYNX, et TRAJECTORIUM. ℙ em piscis quidam ap. *Plin.* 9, 52. *B. A.*

TROCHLEA, ae, f. τροχὸς, τροχίλιον, machina ıctoria ad sublevanda et demittenda onera, conti-ns rotulam aeneam, ligneamve (cui proprie no-n *trochlea* competit), axiculum per eam rotulam ıjectum, et funem, qui circa rotulam currit. Ex-ıplum ejus in puteis habemus. Ab aliquibus *recha-s* dicitur. *Vitr.* 10, 2. Alligatur in summo troch-, quam etiam nonnulli rechamum dicunt. In ochleam induntur orbiculi duo, per axiculos ver-iones habentes, per cujus orbiculum summum jicitur ductarius funis, etc. *Cato R. R.* 5. *f.* ochleas Graecanicas binas, quae funibus sparteis cantur. *Lucr.* 4, 903. Multaque per trochleas, tympana pondere magno Commovet, atque levi tollit machina nisu. ℙ *Trochleis pituitam ad-cere*, translate dicitur pro difficulter et cum stre-u exspuere. *Quint.* 11, 3. *med.* de pronuntiatio-: Jam tussire et exspuere crebro, et ab imo pul-ne pituitam trochleis adducere, etsi non utique is sunt vitia, quia tamen propter vocem accidunt, issimum huic loco subjiciantur.

TROCHLEATIM, adv. per trochleam. *Sidon. ep.* 17. *med.* Linteum villis onustum erecto trochlea-ı fune nutabat. [*Un fioccoso sciugatojo pendeva peso alla carrucola. F.*]

TROCHUS, i, m. τρόχος, circulus, seu rota fer-, quae ludi causa a pueris ferreo manubrio, quod vis dicebatur, impulsa mittebatur; habebat autem um infixos parvos anulos, qui, dum jaceretur, itum et sonum reddebant. Differt a turbine, a turbo erat ligneus, vel etiam fortasse ex alia teria, sed non circularis, at in modum metae fa-s. Trochus Graecorum inventum fuit, hinc *Hor.* 3, 24, 57. Graecum appellat: est autem dictus ρέχω, curro. *Prop.* 3, 12, 6. Increpat et versi is adunca trochi. *Mart.* 14, 168. Inducenda ro-est: das nobis utile munus: Iste trochus pueris, mihi canthus erit; et *ib.* 169. Garrulus in laxo anulus orbe vagatur? Cedat ut argutis obvia tur-trochis. Adde 11, 22., *Hor. A. P.* 380., *Ov. A.* 3, 383. et *Trist.* 2, 486. ℙ Trochi figuram ibet *Hieron. Mercur. l.* 3. *de art. gymn. c.* 8. [et ickelmann. Monum. ant. ined.* T. 2. *tab.* 194. 195. *F.*]

TROCMI, orum, populi Gallograeciae. *Liv.* 38, *Plin.* 5, 32. *B. A.*

TROES. V. TROS.

TROEZENIUS, a, um, adj. Τροιζήνιος, ad Troe-em pertinens. *Plin.* 4, 12, 19. Troezenius ager. 14, 18, 22. Troezenium vinum. *Id.* 37, 7, 25. ezenii carbunculi. *Ov. Met.* 8, 566. Troezenius os, *h. e.* Lelex filius Pitthei, qui Troezene re-vit. ℙ *Troezenii, orum*, oppidi incolae. *Mela* 3. *med.* ℙ Est autem *Troezen, enis*, Τροιζὴν, *Troezene, es*, et *Troezena, ae*, f. trium oppido-nomen: quorum primum est in Peloponneso ad m Argolicum, in quo regnavit Pittheus avus The-maternus: alterum ibidem in Messenia: tertium Asia minore, circa Cariam, de quibus *Mela l. c. Plin.* 4, 5, 9., 5, 29, 29. et 31, 2, 8. Primum ris est nobilius. *Stat. Th.* 4, 81. Theseia Troe-*Ov. Met.* 15, 296. prope Pittheam Troezena.

TROGILIUS, a, um, adj. Hinc *ora Trogilia* ap. 5, 29. quae promontorium est Ioniae, e regio-Sami. *Straboni* est ἡ Τρωγίλιος ἄκρα, *Ptolemaeo* γύλιον ἄκρον. Τρωγύλλιον appellatur in *Act. Apost.* 15. ℙ Hinc *insulae Trogiliae*, tres insulae Sa-adjacentes. *Plin.* 5, 31. ℙ *Trogilii, orum*, in-e Trogili. Fuit autem Trogilus, ὁ Τρώγιλος, s in Sicilia, prope Syracusas. *Liv.* 25, 23. Tro-rum portus. *B. A.*

TROGINI, orum, populi Galatiae. *Cic. de Div.* 7. ubi, cum nusquam alibi *Troginorum* mentio a sit, *Trocmorum* conjiciebat *J. Gronovius*. V. *ar. Orb. descr.* T. 2. p. 152. sq. et *Davis.* ad l. l. [*Orell.* exhibet *Trogmorum*.]

TROGLODYTAE, arum, m. plur. Τρωγλόδυται, Africae, in Aethiopia sub Aegypto: ita dicti a λη, foramen, caverna, et δύνω, vel δύω, subeo, est a specubus, in quibus habitabant. *Sen. ep. ned.* Non in defossis latent Syrticae gentes? qui-propter nimios solis ardores nullum tegumen-satis repellendis caloribus solidum est, nisi ipsa s humus. ℙ Serpentibus vivunt, venationibus i, velocissimi, ab uxore et colloquio alieni. dant margaritis, et myrrha. Eorum regio Tro-glodytica dicta fuit, in ora Occ. sinus Arabici. *Plin.* 5, 8, 8., 7, 2, 2., 8, 8, 8.

TROGLODYTICUS, a, um, adj. Τρωγλοδυτικὸς, ad Troglodytas pertinens. *Plin.* 12, 16, 35. Tro-glodytica myrrha. *Id. ib.* 21, 46. Troglodytica ba-lanus. ℙ *Troglodytica*, et *Troglodytice* (subaudi *regio*) Troglodytarum terra. *Plin.* 2, 70, 71. et *ib.* 71, 76.

TROGLODYTIS, idis, f. adj. Τρωγλοδυτὶς, Tro-glodytica, ut Troglodytis myrrha, *Plin.* 6, 29, 34. et *Scrib. Comp.* 90.

TROGON. V. TRYGON.

TROGUS POMPEJUS, natione Gallus, philoso-phus ac historicus disertissimus, floruit sub Augusto, scripsitque quatuor et quadraginta voluminibus uni-versi orbis, sed praecipue Graecorum historiam, quam *Justinus* in epitomen redegit. Trogi vero libri non exstant. *Just. praef.* et 38, 3. *extr.* et 43. *in.* et *extr.*

TROJA, ae, f. Τροία, et Τροΐα, Ilium, urbs olim nobilissima Asiae minoris in Phrygia, apud Idam montem, et Xanthum fluvium, tria mill. pass. ab ora litorali. Celebris est carminibus *Homeri*, et *Virgilii*, qui bellum Graecorum, a quibus diruta est, cecinere. Id bellum decem duravit annos: ca-ptaque est urbs vel dolo equi duratei, vel proditione Aeneae, vel Thymoetis viri Trojani. Ejus fatum consistere creditum est in Palladio, cineribus Lao-medontis, et in vita Hectoris, Troili, Paridis. *Virg. A.* 3, 3. omnis humo fumat Neptunia Troja. *Neptu-niam* dicit, quia a Neptuno una cum Apolline ejus muri, rogatu Laomedontis, exstructi fuisse dicun-tur. ℙ Aliquando *Troia* est trisyllaba. *Sen. Troad.* 824. Misit infestos Troiae ruinis Non semel arcus. Adde 853. ℙ *Troja*, seu Trojanus ludus, erat equestris puerorum ludus apud Romanos, in Circo agi solitus. Nomen ex eo sortitus est, quod a Tro-janis eum accepissent Romani, ut quem Aeneas pri-mus instituerit in Sicilia ad filii Ascanii, puerorum-que celerrimorum exercitationem. Horum puerorum sex erant turmae, quorum totidem duces seviri equitum Romanorum dicebantur, tres nempe seniorum, tres-que juniorum, qui et principes juventutis antiquitus sunt appellati. Ubi vero Augustorum filii creati se-viri sunt, soli jam ipsi *principes juventutis* appellari coepti sunt: si quando bini Caesarum filii essent, major seniorum, minor juniorum turmis, una sin-guli cum aliis duobus senatorum ex gente patricia filiis praefecti: si unus tantum esset, is vel senio-rum, vel juniorum turmis dux datus, ut aetas ejus ferebat. V. plura huc pertinentia ap. *Morcell. de stil. Inscr. Lat.* T. 1. p. 377. et SEVIR. *Festus*: Troja et regio Priami, et lusus puerorum equestris dicitur. *Virg. A.* 5, 596. Hunc morem, hos cur-sus, atque haec certamina primus Ascanius, longam muris cum cingeret Albam, Rettulit, et priscos do-cuit celebrare Latinos, Quo puer ipse modo, secum quo Troia pubes. Albani docuere suos: hinc maxi-ma porro Accepit Roma, et patrium servavit hono-rem. Trojaque nunc, pueri Trojanum dicitur agmen. *Suet. Aug.* 43. Sed et Trojae ludum edidit frequen-tissime, majorum minorumque puerorum delectu. *Id. Caes.* 39. Trojam lusit turma duplex, majorum minorumque puerorum. *Id. Cal.* 18. *f.* Edidit et Circenses, interjecta Trojae decursione. Adde *Claud.* 21. ℙ *Troja* dictus est etiam locus in agro Lau-rente, quo primum in Italia Aeneas cum suis con-stitit, inquit *Festus*, cui adde *Liv.* 1, 1. *med.*, qui *paulo supra* tradit, etiam locum in Venetis, in quem primum Antenor egressus est, *Trojam* vocatum esse, et pagum *Trojanum*.

TROIADES, ae, m. Τρωϊάδης, Trojanus. *Vet. Poeta* in *Anth. Lat.* T. 2. p. 315. *Burm.* Troiades-que puer, geminique sub aethere pisces, *h. e.* Si-gnum Aquarii, Ganymedes. Alii leg. *Trojanusque*. ℙ *Troiades, um*, f. plur. Τρωϊάδες, mulieres Tro-janae. *Pers.* 1, 4. Ne mihi Polydamas et Troiades Labeonem Praetulerint. Troiades per contemptum vocat Romanos proceres, qui se Trojugenas credi volebant, sed mollem et ignavam vitam vivebant. (Simile est illud *Virg. A.* 9, 617. O vere Phrygiae; neque enim Phryges.) Respicit autem ad duos *Ho-meri* versus, quos recitat *Cic. Att.* 2, 5.

TROJANUS, a, um, adj. Τρωϊανὸς, ad Trojam pertinens. *Virg. A.* 2, 4. Trojanas ut opes, et la-mentabile regnum Eruerint Danai. *Hor. Ep.* 1, 2, 1. Trojanum bellum. *Id. Od.* 1, 28, 11. Trojana tempora, *h. e.* belli Trojani. *Ov. Fast.* 4, 121. Trojanus judex, *h. e.* Paris. *Id. Am.* 3, 9, 29. Tro-jani fama laboris, *h. e.* Trojani belli. *Lucan.* 1, 598. et *Claud. in Eutr.* 1, 328. Minerva Trojana, *h. e.* Palladium Troja Romam advectum, et in tem-plo Vestae asservatum. *Suet. Tib.* 6. *extr.* Trojani ludi, *h. e.* ludus Trojae, de quo V. in TROJA. ℙ *Equus Trojanus*, proverbiali locutione pro clan-destinis insidiis accipitur, et latenti periculo: tra-ctum a fabula equi lignei, cujus fraude Graeci Trojae potiti esse dicuntur. *Cic. Mur.* 37. Intus, intus, inquam, est equus Trojanus, a quo nunquam me consule dormientes opprimemini. ℙ *Porcus Trojanus*, dicebatur aper, qui integer torrebatur, minutioribus animalculis veluti gravidus, quemad-modum et equus ille armatis hominibus gravidus fuit. *Macr. Sat.* 2, 9. *f.* Similem habes ap. *Petr. fragm. Trag.* 40. *Burm.* ℙ *Trojani, orum*, Tro-jae et Phrygiae incolae. *Virg. A.* 11, 421. etc.

TROICUS, a, um, adj. Τρωϊκὸς, Trojanus. *Cic. Brut.* 10. Neque enim jam Troicis temporibus tan-tum laudis in dicendo Ulyssi tribuisset Homerus. *Nep. Dat.* 2. et *Vell.* 1, 5. Troicum bellum. *Ov. Pont.* 2, 10, 14. Ne careant summa Troica bella manu. *Id. Ib.* 418. Troica vela, *h. e.* classis Ae-neae. *Id. Met.* 15, 730. Troica Vesta. V. VESTA. *Juven.* 8, 221. Troica scribere, *h. e.* bellum Tro-janum. ℙ Troicus ephebus *Avieno* in *Arat.* 549. est Ganymedes. V. AQUARIUS. ℙ Troicum ignem appellat *Stat. Silv.* 1, 1, 35. ignem perpetuum, qui Romae servabatur in templo Vestae, quia ejus Deae sacra ex Troja Aeneas in Italiam advexerat.

*TROILIUM, i, n. oppidum Etruriae. *Liv.* 10, 46. *B. A.*

TROILUS, i, m. Τρωΐλος, diminut. Trois, filius Priami et Hecubae, mortuo Hectore fratre, ejus virtutis heres multas de Graecis victorias reporta-vit: ter Achilli congressus, ab eo tandem interfe-ctus est. Ejus vita inter Trojana fata numeraba-tur. *Virg. A.* 1, 478. ℙ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Gud.* 304, 10. Q. Gargilius Troilus. *F.*]

TROJUGENA, ae, adj. comm. gen. Τρώϊος, Tro-janus, quasi in Troja, seu Troade genitus, ea for-ma, qua Graecos vocamus *Grajugenas*, quasi ge-nitos in Graecia. *Virg. A.* 8, 117. Trojugenas, et tela vides inimica Latinis. *Id. ib.* 3, 359. Troju-gena interpres Divum, qui numina Phoebi, etc. *Lucr.* 1, 464. Tyndariden raptam, belloque sub-actas Trojugenas gentes. *Catull.* 64, 356. Troju-genum infesto prosternet corpora ferro. *Juven.* 1, 100. jubet a praecone vocari Ipsos Trojugenas, *h. e.* patriciorum R. nobilissimos, qui se genus ducere jactabant a primis illis Trojanis Romae conditori-bus. Adde 11, 95. ℙ Dicitur de Romanis. *Liv.* in veteri carmine 25, 12. Amnem Trojugena Can-nam Romane fuge.

TROIUS, a, um, adj. Τρώϊος, trisyll. Troicus, Trojanus. *Virg. A.* 1, 600. Troius Aenaeas Liby-cis ereptus ab undis; et 123. Arma virum, tabu-laeque, et Troia gaza per undas; et 253. Troia arma. *Ov. Her.* 1, 28. Troia fata canunt. *Tibull.* 2, 5, 40. Troia sacra.

TROMENTINA Tribus Romana, una ex rusticis appellata est ab agro Tromento in Etruria, ubi constituta est ann. U. C. CCCLXIX. una cum Stel-latina, Sabatina, et Arniensi. *Festus*: et *Liv.* 6, 5. *extr.* *Inscr.* ap. *Grut.* 1109, 8. T. Plotius T. F. Tromentina Rufinus. Alia ap. *eund.* 64, 6. Q. Asi-sieno Q. F. Tro. Agrippae, etc. **Cic. Att.* 4, 16. *med.* Sed quidam judices, in his Opimius VEIEN. TRO. Antius, tribunos plebis appellarunt, ne in-jussu populi judicarent. *B. A.*

*TRONUM, i, n. Dalmatiae oppidum. *Ant. Itin. B. A.*

[TROPA, ae, f. τροπὴ, conversio, a τρέπω, ver-to. Hinc *Tropae chimerinae*, τροπαὶ χειμεριναὶ, di-citur bruma, seu solstitium hiemale, cum nempe sol ex circulo Tropico Capricorni ad illum Cancri converti incipit, *Vet. Kalend. Farnes.* ap. *Grut.* 138. *mense Decembr.* Hiemis initium, sive tropae chimerinae. *F.*]

TROPAEATUS, a, um, adj. tropaeo ornatus. *Ammian.* 23, 5. Trajanus, et Verus hinc sunt di-gressi victores, et tropaeati. *August. de partic.* p. 2012. Clypeatus, et tropaeatus nomina sunt, non participia, quia non a verbo veniunt.

TROPAEI, orum, m. plur. τροπαῖοι, venti alta-ni, qui in terra geniti, cum mare perflarint, re-deunt ad continentem; ita dicti ἀπὸ τῆς τροπῆς, *h. e.* a conversione. Iidem, cum in mare tendunt, *apogaei* vocantur, quod a terra proficiscantur. *Plin.* 2, 43, 44. Namque et e fluminibus, et e sinubus, et e mari videmus, etiam tranquillo, et alios, quos vocant altanos, e terra consurgere; qui cum e mari redeunt, tropaei vocantur; si pergant, apogaei. ℙ Tropaei item dicuntur in certo lusus genere, qui alios vellicant infestantque, et, ne deprehendantur, convertunt se. *Suet. Claud.* 8. Et quoties post ci-bum obdormisceret, quod ei fere accidebat, olea-rum ac palmularum ossibus incessebatur, interdum ferula flagrove velut per ludum excitabatur a tro-paeis. Alii rectius leg. *copreis*.

TROPAEOPHORUS, i, m. τροπαιοφόρος, tropae-um referens. *Appul. de Mundo f.* Juppiter Trium-phator, Propagator, et Tropaeophorus.

TROPAEUM, i, n. τρόπαιον, monumentum a vi-ctore erectum in honorem Deorum, eo loci, ubi ho-stes in fugam vertit: a τροπὴ, conversio, fuga, a τρέπω verto. Prima tropaea ex arboribus confe-cta sunt, quas amputatis minoribus ramis hostium spoliis ornabant. Deinde coepta sunt fieri ex la-pide, et in montibus et locis altioribus locari. Et Romae in arcubus marmoreis figebantur: in num-mis etiam insculpebantur. Hinc *Cic. Inv.* 2, 23. Cum Thebani Lacedaemonios bello superavissent, et fere mos esset Grajis, cum inter se bellum ges-sissent, ut ii, qui vicissent, tropaeum aliquod in finibus statuerent, victoriae modo in praesentia de-clarandae causa, non ut in perpetuum belli memo-

ria maneret, aeneum statuerunt tropaeum. Accusantur apud Amphictyonas, *h. e.* quia aeneum, non ligneum, constituerant tropaeum. *Sall. fragm.* ap. *Serv.* ad *A.* 11, 6. Pompejus devictis Hispanis, tropaea in Pireneis jugis constituit. *Tac. A.* 2, 22. Caesar congeriem armorum struxit, superbo cum titulo: Debellatis inter Rhenum Albimque nationibus, exercitum Tiberii Caesaris ea monimenta Marti, et Jovi, et Augusto sacravisse; et 18. Miles struxit aggerem, et in modum tropaeorum arma, subscriptis victarum gentium nominibus, imposuit. *Virg. l. c.* Ingentem quercum decisis undique ramis Constituit tumulo, fulgentiaque induit arma, Mezenti ducis exsuvias, tibi magne tropaeum Bellipotens: aptat rorantes sanguine cristas, Telaque trunca viri, et bis sex thoraca petitum, Perfossumque locis, clypeumque ex aere sinistrae Subligat, atque ensem collo suspendit eburnum; et 83. Indutosque jubet truncos hostilibus armis Ipsos ferre duces, inimicaque nomina figi, *h. e.* occisorum nomina inscribi. *Flor.* 3, 2. *f.* Ipsis, quibus dimicaverant, locis saxeas erexere turres, et desuper exornata armis hostilibus tropaea fixere: cum hic mos inusitatus fuerit nostris: nunquam enim populus R. hostibus domitis victoriam suam exprobravit (*usque ad ea tempora*). *Suet. Caes.* 11. Tropaea C. Marii de Jugurtha, deque Cimbris atque Teutonis, olim a Sulla disjecta, restituit. *Cic. Pis.* 38. In Macedonia tropaea posuit, quae bellicae laudis victoriaeque omnes gentes insignia et monumenta esse voluerunt. *Id. Inv.* 2, 23. Tropaeum statuere. *Tac. A.* 15, 18. sistere. *Val. Fl.* 4, 739. regia tecta Bebryciis praefixa tropaeis. *Inscr.*, quae pertinet ad ann. a Ch. n. LXXXVI, ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 457. In Capitolio post tropaea. ℙ Metonymice est victoria, et spolia, quae vincendo parantur. *Nep. Them.* 5. Haec est altera victoria, quae cum Marathonio possit comparari tropaeo. *Hor. Od.* 2, 9, 19. nova Cantemus Augusti tropaea Caesaris. *Ov. Her.* 9, 103. Se quoque Nympha tuis ornavit Iardanis armis, Et tulit e capto nota tropaea viro; et *ib.* 17, 241. Cytherea vicit, habetque Parta per arbitrium bina tropaea tuum. *Id. R. Am.* 157. Vince Cupidineas pariter Parthasque sagittas, Et refer ad patrios bina tropaea Deos. ℙ Translate. *Cic. Verr.* 2, 2, 47. Utrum hoc signum cupiditatis tuae, an tropaeum necessitudinis atque hospitii, an amoris indicium esse voluisti? *Ov. Her.* 21, 213. ut miserabile corpus, Ingenii videas bina tropaea tui. *Prop.* 3, 7, 34. Maecenatis erunt vera tropaea fides. ℙ Multi scribunt *trophaeum* addita aspiratione, quae tamen in Graeca origine nulla est: quare a *Cellario* rejicitur, et a *Pierio* ad *Virg. G.* 3, 32. et *A.* 11, 172. scribitur, in melioribus libris nullam esse. Defenditur tamen a *Dausquio*, qui et a Graecis aliquando ait τρόφαιον scribi, et alia inde affert exempla, quibus ea scriptio firmatur. Sane Latini *Riphaei*, *Bosphorum*, et *triumphum* scribunt, licet in Ῥιπαῖοι, Βόσπορος, et θρίαμβος nulla sit aspiratio. Rectius tamen *tropaeum* retinueris.

[TROPHĬMA seu potius Trophema, ătis, n. τρόφημα, alimentum pueris aliquibus praebitum. *Paul. Dig.* 16, 3, 26. Habere me a vobis auri pondo plus minus decem, et discos duos, saccum signatum, ex quibus debetis mihi decem, quos apud Titium deposuistis: item quos trophimati decem: item ex ratione patris vestri decem, et quod excurrit. Alii *Trophimati* scribunt, ut sit dativus singularis a nomine proprio viri *Trophimas*, *atis*, quod minus probandum videtur. *F.*]

[TROPHĬMUS, i, m. et Trophime, es, f. τρόφιμος, et τροφίμη, alimentum praebens, nutricius et nutricia. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 187. *n.* 427. Dis Manibus M. Tiberii Trophimi, etc. Super hac inscriptione exstat in lapide sculpta cerva puerulum lactans, quae Telephi, filii Herculis, educationem repraesentare, simulque cognomini alludere videtur. Alia ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 690. Baebia Trophime. *F.*]

TROPHŌNĬĀNUS, a, um, adj. a Trophonio, ut Trophoniana Chaeronis narratio, ap. *Cic. Att.* 6, 2. *h. e.* de Trophonii antro.

TROPHŌNĬUS, ii, m. Τροφώνιος, insignis architectus, qui subterraneum fanum in Lebadia Boeotiae regione construxit, quod ab ipso Trophonii antrum cognominatum est. Ibi cum aliquandiu oracula reddidisset, atque tandem fame interiisset, ferunt Genium quendam antrum hoc subiisse, atque ex eo oracula reddidisse. Qui hinc oracula sciscitabantur, linea tunica tantum induti, taeniis cincti et caligati in aditu specus sedere soliti sunt, atque inde flatu quodam sub terram abripiebantur. Gestabant autem secum placentas, quas Lemuribus, serpentibusque occurrentibus objicerent. Deinde accepto oraculo, rursus per alium hiatum in terram restituebantur. Creditum est, quotquot in hoc antrum descendissent, nunquam postea risisse. Hinc factus est locus Graeco proverbio, ut homines tristes et tetrici in Trophonii antro vaticinari dicantur. V. *Adagia Erasmi.* Meminit hujus Trophonii *Cic. Div.* 1, 34., *N. D.* 3, 19. et *Tusc.* 1, 47., itemque *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 7. et 31, 2, 11. Omnium accuratissime *Paus.* 9, 39. Trophonii antrum describit. ℙ *Cic. N. D.* 3, 22. et *Arnob.* 4. p. 135. Mercurium secundum, Valentis et Phoronidis filium, sub terris habitantem Trophonii nomine appellari tradunt. ℙ Jovem Trophonium *Liv.* 45, 27. memorat, qui fuit praecipuum numen, deinde Trophonii architecti illius templi nomen increbuit.

[TROPĬCE, adv. τροπικῶς, per tropos. *August.* 4. *de Genes. ad litt.* 9. Maluit tropice loqui. *F.*]

TRŎPĬCUS, a, um, adj. quasi dicas conversivus: a τρέπω, verto. Signa tropica sunt quatuor, Libra, Capricornus, Aries, et Cancer, ita dicta, quod Sol cum ad ea in Zodiaco pervenerit, conversionem cursus sui, et anni mutationem facit: nam cum est in signo Cancri, quo tempore dies longissimi sunt, solstitium aestivum facit, paulatimque revertitur, descenditque usque ad Capricornum, ubi solstitium hiemale efficit, diesque brevissimos: similiter cum est in signo Arietis, noctes diebus aequales reddit, et Ver inducit; cum vero Libram ingressus est, tunc quoque dies aequat noctibus, et affert Autumnum. *Manil.* 3, 614. Sed tamen in primis memori sunt mente notanda, Partibus adversis quae surgunt condita signa, Divisumque tenent aequo discrimine coelum; Quae Tropica appellant, quod in illis quatuor anni Tempora vertuntur signis, nodosque resolvunt, Totumque emittunt converso cardine mundum, Inducuntque novas operum, rerumque figuras. Sequitur inde *Manilius* quatuor horum signorum effectus explicare. *Auson. Idyll.* 16, 7. dies quam longus erit sub sidere Cancri, Quantaque nox tropico se porrigit in Capricorno. *Id. Eclog. de ratione dier. anni.* Nonaginta dies et quatuor ac medium sol Conficit, a tropico in tropicum dum permeat astrum. ℙ Apud astronomos Tropici sunt duo circuli in sphaera, quorum alter Zodiacum in signo Cancri tangit, alter in signo Capricorni, quia nimirum Sol cum ea signa tetigit, revertitur, ut dictum est. *Hyg. Astr.* 1, 6. Graece Hos *Plinius* 2, 70, 70. solstitialem, et brumalem vocat. ℙ *Tropica*, absolute, *h. e.* mutationes conversiones. *Petr. Sat.* 88. Coepi causam desidiae praesentis excutere, cur pulcherrimae artes periissent: tum ille, pecuniae, inquit, cupiditas haec tropica instituit. ℙ *Tropicus* a tropis rhetoricis. *Gell.* 13, 24. *f.* Ut tropica quadam figura mutationem vocabuli fecerint. *August. contra mendac. c.* 10. Tropicae locutiones.

*TROPINA, orum, locus vel oppidum in India, cis Gangem. *Plin.* 6, 20. *B. A.*

TRŎPIS, is, f. τρόπις, Graece sentinam navis significat: translate sumitur pro fundo lagenae, atque hinc pro vino vapido, quod in fundo lagenae est: hujusmodi vino utebantur veteres in balneis vel ad lavanda corpora, vel ad vomitum provocandum. *Mart.* 12, 83. Fumosae feret ipse tropin de faece lagenae.

TRŎPŎLŎGĬA, ae, f. τροπολογία, figuratus sermo. *Hieron. in Joel.* 2, 18. Juxta tropologiam omnis anima terra est Domini.

TRŎPŎLŎGĬCE, adv. τροπολογικῶς, figurate. *Hieron. in Ezech.* 1, 6, 2. Videntur mihi tropologice montes esse, qui ad perfectam scientiam pervenerunt: colles, qui paulo inferiores sunt. *Id. in Sophon.* 1, 8. Tropologice aliquid exponere.

TRŎPŎLŎGĬCUS, a, um, adj. τροπολογικὸς, per tropos expressus. *Sidon. ep.* 9, 3. *med.* Tropologicum genus, et figuratum. *Hieron. adv. Joann. Jerosol. n.* 7. Tropologica interpretatione aliquid subvertere.

TRŎPUS, i, m. τρόπος, ut plerique grammatici definiunt, inquit *Quint.* 9, 1., est dictio ab eo loco, in quo propria est, translata in eum, in quo propria non est. Ipse vero tum *ib.*, tum 8, 6. ita definit: Tropus est verbi vel sermonis a propria significatione in aliam cum virtute mutatio. *Cic. Brut.* 17. *f.* Latine vocat immutationem verbi. *Quintilianus* vero *l. c.* dicit *verbi vel sermonis*, quia sunt tropi, qui uno verbo fiunt, ut metaphora: et qui pluribus, ut allegoria. Tropis utimur vel quia necesse est, ut cum proprium deest; vel quia significantius; vel quia decentius. Ubi nihil horum sit, quod transferetur, improprium erit, inquit *Quint. l. c.* ℙ Differunt tropi a figuris, quae fiunt in sententia etiam propriis verbis, et certo ordine collocatis: tropi vero etiam uno verbo, sed immutato. *Quint.* 9, 1. [*Cf. *Ern. lex. technol. lat. rhet.* p. 408.] ℙ Est etiam cantus, sonus. *Venant. carm.* 10, 10, 54. Reddebantque suos pendula saxa tropos; et *ib.* 60. vox erat una tropis; et *ib.* 12, 4. Mulceat atque aures fistula blanda tropis.

TRŌS, ōis, m. Τρώς, ωὸς, rex Phrygiae, filius Erichthonii, nepos Dardani, pater Assaraci, et Ganymedis, qui postea Jovis pincerna fuit. Ab eo Troja nomen habet. *Virg. G.* 3, 36., *Sil.* 11, 297., *Ov. Fast.* 4, 33. et *Auson. Idyll.* 12. *de hist. v.* 19. ℙ Adjective est Trojanus. *Virg. A.* 1, 578. et *ib.* 10, 108. Tros, Rutulusve fuat, nullo discrimine habebo. *Id. ib.* 6, 51. cessas in vota precesque Tros, ait, Aenea? *Id. ib.* 1, 176. Egressi optata potiuntur Troes arena; et *ib.* 5, 265. Demoleus cursu palantes Troas agebat. *Ov. Her.* 1, 13. In te fingebam violentos Troas ituros. *Virg. A.* 12, 137. Laurentum, Troumque acies, urbemque Latini.

[TROSĬUS, a, um, adj. vulneratus: a τρῶσις vulnus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 170, 3. C. Avilius Licinius Trosius. *F.*]

*TROSMIS, is, f. Moesiae inferioris oppidum, in Istri ripa. *Ov. Pont.* 4, 9, 79. *B. A.*

TROSSŬLI, orum, m. plur. Equites apud Romanos, qui sub Romulo *Celeres*, et postea *Flexumines* appellati fuerant: ita dicti, quod Trossulum opp Etruriae sine peditibus expugnassent, ut ait *Fest* Idem narrat *Plin.* 33, 2, 9. *Vet.* vero *Schol.* ad *Pers* 1, 82. addit, fuisse illud oppidum non longe a Volscis at *Plin. l. c.* affirmat, fuisse citra Volsinios. Cum autem *Liv.* 9, 41. narret, Decium consulem Volsiniensium castella aliquot vi cepisse, argui posse vi detur Trossulum captum ab equitibus eo anno, *h. e.* U. C. CCCCXLVI., Numio quodam duce, ut ai *Schol. l. c.* ℙ *Nonius* 1, 240. scripsit, Trossulo quasi torosulos dictos, hoc est bene habitos, et musculorum toris praevalidos. Eum induxit, ut it scriberet, altera hujus vocis significatio, qua di coepit de iis, qui cultu, et vitae delicatioris gener aliis antecellunt. *Varr.* ap. *Non. l. c.* Nunc emu Trossuli nardo nitidi vulgo Attico talento equum *Pers. l. c.* Unde istud dedecus, in quo Trossulus e sultat tibi per subsellia laevis. ℙ Quia autem Trossuli vox in malam partem accipi coeperat, hinc factum videtur, ut equites nominis hujus puderet, e praesertim, qui veram nominis causam ignorarent ut scribit *Plin. l. c.* ex *Junio Gracchano.* ℙ De j ctantibus nobilitatem et divitias, Trojugenis, Troi dibus, delicatam, mollem et ignavam vitam agen bus. *Sen. ep.* 87. *med.* Cato canterio vehebatur, hippoperis quidem impositis, ut secum utilia port ret. O quam cuperem illi nunc occurrere alique ex his Trossulis in via divitibus, cursores et Num das, et multum ante se pulveris agentem! *Id.* 76. *in.* Quid ergo? idem faciam, quod Trossuli, juvenes?

[TROTTONĀRĬUS, a, um, adj. est epithet militare equi, qui et trepidarius dicitur, Italice *tr tante, che trotta*, succussator, qui succussat: h jusmodi equorum incessus Romanis minus proba videtur, quippe qui sessori incommodus esset. *V Vet.* 1, 56. *f.* Sed Parthi ipsos equos, quos vul trepidarios, militari verbo trottonarios (alii l *tottonarios*) vocant, ita edomant ad levitatem, quaedam blandimenta vecturae, ut asturconibus miles videantur. *Id. ib.* 4, 6. *f.* Inter colatorios, eos, quos trottonarios (alii leg. *tottonarios*) vul appellat, ambulatura eorum (*Persarum*) media et cum neutris sint similes, habere aliquid cred tur ab utrisque. *F.*]

TROUS, a, um, adj. Τρωὸς, Troicus, Trojan *Ov. Met.* 12, 73. curru instabat Achilles, Troa Peliace sternebat cuspidis ictu Agmina. Alii *totaque.*

TROXĂLIS, idis, f. τρωξαλίς. *Plin.* 30, 6, Esse animal locustae simile sine pennis, quod tro lis Graece vocetur, Latinum nomen non hab aliqui arbitrantur: nec pauci auctores, hoc e quod gryllus vocetur. Ita *Hard.*, alii leg. *tryxa*

TRŬĂ, ae, f. vasis genus, de quo ita *Varr. L.* 4, 25. Trulla a similitudine truae, quae q magna, et haec pusilla, ut truula. Hinc Gr τρυβλίον, nos trullam. Truae, quae a culina in vatrinam aquam fundunt: trua, quod travolat e aqua. Ab eodem est appellatum trulleum, si enim figura, nisi quod latius concipit aquam, quod manubrium cavum non est, nisi vinaria tr accessit. Haec *Varro*, ad quae verba *Scaliger* scribit, rectius Graece dici τορύνην, *h. e.* τὸ κιν ριον τῆς χύτρας, instrumentum, quo agitantur et scentur in olla ea, quae coquuntur. *Festus* in *troare.* Truant, movent, truam quoque vocant, permovent coquentes exta. *Non.* 1, 68. a *tere* deducit. *Titin. ib.* Cocus magnum ahenum qua fervit, paula confutat trua. *Pomp. ib.* Mulier aspexit tam mirifice tutulatam truam, *h. e.* in s mo capuli quasi tutulo quodam ornatam. Alii *titulatam*, pulcris litteris, vel notis inscript [Hinc in *Mus. Borbon.* T. 3. *tab.* 31. videre est am in summo capuli inscriptam: *Victor. Fec.* F

TRŬCĪDĀTĬO, onis, f. σφαγιασμὸς, actus tr danei, caedes crudelis. [*Cf. quae dicta sunt in *cido.*] *Cels. praef. med.* Interiora (*hominis*) gravissimis vulneribus, et ipsa trucidatione mut ἀνατομῇ. *Cato* ap. *Gell.* 13, 24 *med.* Succidias manas facis, tantas trucidationes facis: decen nera facis, *h. e.* decem homines eodem tempore terficiendo. *Cic. Phil.* 4, 5. Nullus ei ludus vid esse jucundior, quam cruor, quam caedes, q ante oculos trucidatio civium. *Liv.* 28, 16. non jam pugna, sed trucidatio velut pecorum [**Ein Schlachten wars, nicht eine Schlacht zu nen.*] *Plin.* 17, 27, 45. Interlucatio arboribus dest: sed omnium annorum trucidatio inutilissi

TRŬCĪDĀTOR, oris, m. σφαγεὺς, qui truci *August. C. D.* 1, 1. Hucusque cruentus saevi inimicus: ibi accipiebat limitem trucidatoris fu Adde *ep.* 105. *med.*

TRŬCĪDĀTUS, a, um, part. a *trucido:* κατ μος, crudeliter caesus. *Tac. A.* 2, 45. Trucid

giones. *Just.* 4, 3. Inter aras et patrios lares tru-dati.

TRŬCĪDO, as, avi, atum, a. 1. ἀρταμέω, ἐπι-άττω, crudeliter caedo, pluribus vulneribus con-do. Videtur esse a *trux* et *caedo*. [*Doederl. 1, . contractum vult ex *tauricido*, ut *trucido* proprie t taurum interficere; deinde hominem inermem ut pecus caedere. Quae unice vera videtur ratio. . 3, 189. sq. ubi de discrimine hujus verbi et *ju-lare* item *obtruncare* disputat.] *Cic. Manil.* 3. ves R. necandos trucidandosque denotavit. *Liv.* , 18. *med.* Tribunos militum verberatos, servili-sque omnibus suppliciis cruciatos trucidando oc-lit. *Sall. Cat.* 61. *f.* Ne capti sicut pecora truci-mini. *Hirt. B. Afr.* 26. *med.* Villas exuri, pecus ripi trucidarique. *Hor. A. P.* 185. Ne pueros co-m populo Medea trucidet. *Cic. Cat.* 1, 4. Truci-re aliquem ferro. *Plin.* 9, 6, 5. Orcae balaenas veatas angustiis trucidant, *h. e.* lancinant morsu. . 11, 11, 11. Multae (*apes*) singulos (*fucos*) aggres-e trucidant. *Hor. Ep.* 1, 12, 21. seu pisces, seu rrum, et caepe trucidas, *h. e.* dentibus conficis, ndis, vesceris. *Suet. Cal.* 29. Trucidaturus fra-m. ℙ Translate. *Cic. Har. resp.* 1. *f.* Haud test gravioribus a me verbis vulnerari, quam est gravissimo viro P. Servilio confectus ac trucida-s. *Liv.* 6, 37. Trucidare plebem fenore, *h. e.* op-imere, et, ut ait *Pl. Curc.* 4, 2, 22., lacerare. *Liv. ib.* 26. *f.* Fenore circumventam plebem cor-s in nervum ac supplicia dare. *Cic. Coel.* 18. Ju-ntus ne effundat patrimonium, ne fenore trucide-r. *Lucr.* 6, 145. nubes multo si forte humore re-it Ignem, continuo magno clamore trucidat, *h.* violenter exstinguit.

TRUCTĂ, ae, m. et Tructus, i, m. piscis fluvia-is. [*Gloss. Philox.* Τρώκτης, tructa. *Isid. Or.* 12, *med.* Varii nuncupati pisces a varietate, quos vul-s tructas vocat. *Plin. Val.* 5, 43. Omnem aspra-m piscem, videlicet ut sunt lupi, corvi, pisces flumine, qui petram habent, ut trcuti, squali, nede. *Eucher.* 18. Limacem pariter nunc sibi cta petat. *F.* *Ap. Anglos appellatur *trout. B. A.*]

TRŬCŬLENTĔ, vel Truculenter, adv. ἀπηνῶς, ltu severitatem praeferente terroris incutiendi tia, atrociter, superbe, torviter. *Cic. Agr.* 2, *med.* Concio tandem exspectata P. Rulli, quod et nceps erat agrariae legis, et truculentius se gere-t, quam ceteri. *Quint.* 6, 1. Aspicere aliquem culentissime.

TRŬCŬLENTĬĂ, ae, f. asperitas, torvitas, su-bia, severitas. *Pl. Truc.* 3, 2, 7. Tuam exspe-truculentiam. ℙ Translate. *Tac. A.* 2, 24. uculentia coeli praestat Germania, *h. e.* saevitia, lementia.

TRŬCŬLENTUS, a, um, adj. ἀπηνής, qui vultu vitiam praefert, trux, atrox, saevus, asper, ter-ilis: a *trux*, ut a *macer macilentus*, etc. [*Cf. e *Doederl.* 1, 42. sq. de hujus vocis originatione vocabulis synonymis *trux* et *torvus* docet.] *Ter.* . 5, 4, 10. Ille clemens, placidus, nulli laedere , arridere omnibus: ego agrestis, saevus, tristis, cus, truculentus, tenax. Ubi *Donatus:* saevus tis, tristis animo, truculentus vultu, et aliter i potest, ut tristis sit, qui dolet; truculentus et vus, qui terret. *Pl. As.* 2, 3, 21. Oculi trucu-ti; et *Tac. H.* 4, 22. Quo truculentior visu fo-. *Plin.* 8, 4, 5. Tigris etiam feris ceteris trucu-ta. *Cic. Sext.* 8. Quam teter incedebat! quam culentus! quam terribilis aspectu! *Ov. Met.* 13, . spectat truculenta loquentem, Falsaque juran-, tumidaque exaestuat ira. *Tac. A.* 1, 25. Tru-entis vocibus strepere, *h. e.* seditiosis, et mina-n plenis. *Pl. Bacch.* 4, 5, 3. Truculentus est vus senex. ℙ Agrestis, rusticus. *Sen. Hipp.* . Truculentus et silvester, et vitae inscius tri-m juventam, Venere deserta, colis. ℙ Saevus, us, crudelis. *Ov. Pont.* 2, 7, 31. Nulla Getis o gens et truculentior orbe: Sed tamen hi nostris emuere malis. *Id. Met.* 13, 804. Asperior tribu-, feta truculentior ursa. (Adde *Her.* 11, 9.) *Tac.* 12, 50. Truculentior quam antea, tanquam ad-sus defectores, et in tempore rebellaturos. *Auct. Her.* 4, 8. *med.* Truculentissimum ac nefarium inus. ℙ Truculenta pelagi, et truculentum ae-r *Catull.* 63, 16. et 64, 179. est mare procello-, aspectu foedum atque horrificum. ℙ *Trucu-tus* inscribitur ultima ex iis, quae restant, *Plauti* moediis, quia inducitur quidam saevo ingenio, et uptatum inimico.

TRŬCŬLO, as, n. 1. verbum turdorum vocem raesentans, quo utitur *Auct. carm. de Philom.* 15. m turdus truculat, sturnus tunc pusitat ore. Al. *trutilat. F.*]

TRŪDIS, is, f. contus, pertica, longurius prae-ferro, quo naves impelluntur, ubi aqua brevis , aut litus proximum: item alia: a *trudo*. *Isid.* 18, 7. Trudes hastae sunt cum lunato ferro: ab quod trudunt, et detrudunt. *Virg. A.* 5, 208. ratasque sudes, et acuta cuspide contos Expe-nt. Ubi *Pierius:* In Mediceo, et antiquis aliquot s exemplaribus *trudes* legitur. Neque timendum labae, cum tam multa reperiantur, quae derivata ngis, brevia tamen ipsa sunt, ut *duces* a *duco:* ita *dicax*, *lucerna*, *sopor*, *fragilis*, *coma*, etc. Hanc lectionem etiam *Isid. l. c.* agnoscit. *Tac. A.* 3, 46. Quidam trudibus, aut furcis inertem molem prosternere.

TRŪDO, is, usi, usum, a. 3. ὠθέω, vi impello, propello. *Voss.* in *Etym.* a τρύω, tero, derivat. *Lucr.* 6, 1031. Trudit et impellit, quasi navim velaque ventus. *Id.* 1, 292. venti Quamlibet in partem trudunt res ante, ruuntque impetibus crebris. *Id.* 6, 433. pugno aliquid, aut brachii conjectu trudere. *Id.* 3, 1014. adverso nixantem trudere monte Saxum, quod tamen a summo jam vertice rursum Volvitur. *Mart.* 3, 82. Cubitisque trudit hinc et inde convivas. *Tac. A.* 1, 63. Cohortes fugientium agmine impulsae trudebantur in paludem, ni, etc. et *ib.* 2, 11. Hostes undique effusi trudunt adversos, instant cedentibus; et *Hor. Epod.* 2, 30. Aut trudit acres hinc et hinc multa cane Apros in obstantes plagas. *Virg. G.* 1, 310. glaciem cum flumina trudunt. *Id. ib.* 3, 373. Sed frustra oppositum trudentes pectore montem. *Id. A.* 4, 405. formicae grandia trudunt Obnixae frumenta humeris. ℙ Item expello, ejicio. *Pl. As.* 3, 1, 30. Nae ille ecastor hinc trudetur largus lacrimarum foras. *Claud. in Eutr.* 1, 130. tandem ceu funus acerbum, Infaustamque suis trusere penatibus umbram. Adde *Laud. Stil.* 2, 113. ℙ Item edo, emitto, cum de plantis sermo est. *Virg. G.* 2, 31. Truditur e sicco radix oleagina ligno; et 74. se medio trudunt de cortice gemmae; et 335. pampinus trudit gemmas, et frondes explicat omnes. ℙ De aqua. *Claud. de Apono* 13. quacumque cavernas Perforat, offenso truditur igne latex. ℙ Translate. *Cic. Att.* 1, 1, 16. *med.* Nunc est exspectatio comitiorum, in qua omnibus invitis trudit noster Magnus Auli filium. *Id. Har. resp.* 28. Unus est inferior gradus, aut interitus, aut servitutis, quo ne trudamur, Dii immortales nos admonent. *Id. Tusc.* 1, 29. *extr.* Socrates cum paene in manu mortiferum illud teneret poculum, locutus ita est, ut non ad mortem trudi, verum in coelum videretur ascendere. *Id. fragm.* ap. *August. contra Acad.* 3, 7. Voluptatem Epicuri solis inter se pectoribus esse communem, in quorum societatem et hominem et sapientem trudi, nefas esse. *Sen. ep.* 41. *f.* In vitia alter alterum trudimus. *Cato* ap. *Gell.* 7, 3. *med.* Secundae res laetitia transvorsum trudere solent a recte consulendo atque intelligendo. *Tac. H.* 5, 25. Atrociore Civilis rabie semet in arma trusos, *h. e.* impulsos ad arma capienda. *Hor. Od.* 2, 18, 15. Truditur dies die; et *Petr. Sat.* 82. Quod hodie non est, cras erit. Sic vita truditur; et *Ter. Andr.* 4, 4, 40. Fallacia alia aliam trudit. Proverb. Ital. *l'un diavolo caccia l'altro.*

TRŬELLĂ. V. TRULLA.

TRŬENTĪNUS, a, um, adj. ad Truentum pertinens, quod est flumen Piceni, nunc *il Tronto*, cum oppido cognomine, quod nunc *Civitella del Tronto* appellatur: hoc in *ep.* 1. *Pompeji ad Dom. post ep.* 12. *l*, 8. *ad Att.* Castrum Truentinum dicitur. *Sil.* 8, 433. Quique Truentinas servant cum flumine turres. ℙ *Truentini*, *orum*, ejus oppidi incolae, et fluminis accolae. *Plin.* 3, 15, 20. Forum Truenti norum. V. FORODRUENTINI.

TRULLĂ, ae, f. πτυΐδιον, diminutivum truae, quasi sync. a *truula*, ut *Varr. L. L.* 4, 25. docet. Videtur idem esse ac rudicula, aut cochlear, aut concha manubriata. *Cato R. R.* 13. Labra olearia, conchas majores duas, et minores duas, trullas aheneas tres, amphoras olearias duas. *Colum.* 9, 12. Custos novum loculamentum guttis mellis respersum admoveat: tum manibus, aut etiam trulla congregatas apes recondat. *Liv.* 37, 11. *f.* Contis binis a prora prominentibus, trullis ferreis multum conceptum ignem prae se portabant, *h. e.* ollis concavis in modum rudiculae, aut cochlearii majoris. ℙ Item instrumentum, quo structores calcem inducunt parieti. *Pall.* 1, 15. Prima trullis frequentetur inductio, cum siccari coeperit, iterum inducatur; et *ib.* 13. *f.* Impensa pumicea cannam induemus, et trulla aequabimus. Adde *Isid. Or.* 19, 18. ℙ Item vasis potorii genus, τρύβλιον. *Cic. Verr.* 2, 4, 27. *med.* Erat vas vinarium ex una gemma praegrandi, trulla excavata, manubrio aureo: (*trulla* hic est ipsius vasis pars cava.) et *f.* Mittit etiam trullam gemmeam rogatum. *Hor. Sat.* 2, 3, 143. Qui Vejentanum festis potare diebus Campana solitus trulla, *h. e.* fictili. Etiam ligneas trullas *Cato R. R.* 13. *f.* memorat. *Mart.* 9, 97. Clinicus Herodes trullam subduxerat agro: Deprensus dixit, stulte quid ergo bibis? *Scaev. Dig.* 34, 2, 37. Trullae, scyphi, modioli, phialae. *Plin.* 37, 2, 7. T. Petronius moriturus invidia Neronis principis, ut mensam ejus exheredaret, trullam murrhinam trecentis talentis emptam fregit. In *Suppos. Amph. Plautini, scena quae incipit* Quis tam vasto, *v.* 20. In popinam devortundum est mihi: lances detergam omnes, omnesque trullas hauriam. *Inscr.* optimae notae ap. *Morisan. Inscr. Reg.* p. 266. T. Ervenus T. F. Sabinus testamento legavit municipibus Reginis Jul. trullam argenteam anaglyptam P. II. S. *h. e.* pondo II. semis. ℙ Haec satis probant, *trullam* esse potorium vas. Sunt, qui lasanum, scaphium significare putent, vel matellam, in illo *Juven.* 3, 107. Si bene ructavit, si rectum minxit amicus, Si trulla inverso crepitum dedit aurea fundo. (Aurea ditioribus et delicatioribus aliquando fuisse scaphia, constat ex *Mart.* 1, 38.) et *Plin.* 34, 2, 3. Vasa Corinthia isti elegantiores modo in esculenta transferunt, modo in lucernas, aut trulleos (alii *trullas*) nullo munditiarum respectu. Huc pertinere ajunt et locum *Mart.* modo allatum. ℙ Ap. *Ulp. Dig.* 34, 2, 20. *med.* in ed. *Torrentini* habetur *trylla:* et ap. *Scaev. ib.* 37. *truella.*

TRULLĔUM, i, n. vasis genus, quo manus perluuntur, χέρνιβον. *Varr. L. L.* 4, 25. Trua, quod travolat ea aqua. Ab eodem est appellatum trulleum. Simile enim figura, nisi quod latius concipit aquam, et quod manubrium cavum non est. *Id.* ap. *Non.* 15, 32. Itaque ea sibi modo ponere, ac suspendere, quae utilitas postularet, trulleum, matellionem, pelvim, nasiternam. Adde *Caton. R. R.* 10. ℙ *Trulleus, i*, m. idem quod *trulleum*, legitur ab *Harduino* ap. *Plin. l. c.* in v. praec.

[TRULLĬO, onis, m. dimin. trullei, vel idem ac trulleum. *Plin. Val.* 3, 38. Folia herbae parietariae conteres diligenter, et exprimes colabisque, et mittes in trullionem, aut acetabulum, succum, ut bulliat. *Theod. Prisc.* 4, 1. *in.* Vinum cum passo Cretico agitatum transcolas in trullionem, sed immittis simul supra memorata de mortario in ipsum trullionem. *F.*]

TRULLISSĀTĬO, onis, f. κονίασις, tectorii inductio: item ipsum tectorium inductum. *Vitr.* 7, 3. *med.* Parietes quam asperrime trullissentur, postea autem supra, trullissatione subarescente deformentur directiones arenati; et *ib.* 4. *med.* Calce ex aqua liquida dealbentur, uti trullissationem testaceam non reputant: et *mox:* Trullissationem inducere.

TRULLISSO, as, a. 1. κονιάω, παραχρίω, trulla tectorium induco. *Vitr.* 7, 3. Coronis explicatis, parietes quam asperrime trullissentur: et *mox:* Inferior pars testa cum calce trullissetur. Adde *ib.* 4. et 5, 10.

[TRŬNCĀTĬO, onis, f. ἀποκοπή, amputatio. *Impp. Valent. et Valens Cod. Theod.* 7, 13, 5. Si quis ad fugienda sacramenta militiae fuerit inventus truncatione digitorum damnum corporis expedisse, et ipse flammis ultricibus concremetur, et dominus ejus, qui non prohibet, gravi condemnatione feriatur. V. MURCUS. *F.*]

TRUNCĀTUS, a, um, part. a *trunco:* ἀποκοπθείς, amputatus, abscissus. *Just.* 11, 14. *f.* Qui poenam captivitatis truncata corporis parte tulerant. *Tac. A.* 1, 17. Quod tricena aut quadragena stipendia, senes, et plerique truncato ex vulneribus corpore, tolerent. *Stat. Th.* 4, 590. Truncatusque Pelops. V. PELOPS. *Claud. in Ruf.* 2, 411. truncatos alii rapuere lacertos, Amputat ille pedes, humerum quatit ille solutis Nexibus. *Sil.* 4, 541. frons truncata, *h. e.* altero oculo spoliata. ℙ Translate. *Claud. B. G.* 88. desertus ab omni Gente sua, manibusque redit truncatus, et armis, *h. e.* spoliatus militibus, et armis.

TRŬNCO, as, avi, atum, a. 1. ἀποκόπτω, truncum reddo, obtrunco, amputo, mutilo, scindo. [*Discrimen inter hoc v. et *mutilo Doederl.* 4, 325. hoc statuit, ut *truncare* ad majora, ut caput, brachia, pedes, manus; *mutilare* ad partes minores, ut cornua, (de quibus proprie sic dici volunt,) pertineat.] *Ov. Met.* 8, 647. truncat olus foliis, *h. e.* inutilibus foliis spoliat. *Lucan.* 6, 566. truncare caput; et 584. cadavera; et *Tac. H.* 3, 33. Dum pecuniam sibi quisque trahunt, majore aliorum vi truncabantur. *Val. Fl.* 6, 567. jam non per curva volantem Stagna, nec in medio truncantem marmore cervos, *h. e.* in mari glacie concreto sagittis conficientem. *Claud. Gigantomach.* 70. truncare aquas. *Sidon. ep.* 2, 2. *med.* Si caedua silva truncetur. ℙ Translate. *Stat. Silv.* 2, 3, 98. lascivia vires tenuare Thalia Dulce, vel heroos gressu truncare tenores, *h. e.* pedes diminuere, et pentametrum de hexametro facere, elegos scribere.

TRŬNCŬLUS, i, m. parvus truncus. *Trunculi suum* ap. *Cels.* 2, 20. et 22., et 4, 7. *extr.* sunt frusta extrema membrorum suillorum, et praesertim pedum, secta et parata in cibum, ἀκροκώλια, petioli. V. TRUNCUS, i.

TRŬNCUS, a, um, adj. κολοβός, cui aliquid abscissum est, mutilatus, mutilus, truncatus: v. gr. arbor ramis spoliata, corpus abscisso capite, brachio, aliove membro. *Just.* 2, 9. *f.* Non duabus manibus amissis victus, truncus ad postremum, veluti rabida fera, dentibus dimicavit. *Virg. A.* 6, 496. populataque tempora raptis Auribus, et truncas inhonesto vulnere nares. *Mart.* 2, 83. Trunci naribus auribusque vultus. *Stat. Silv.* 5, 3, 52. Pelops truncus, *h. e.* humero minor. *Virg. A.* 11, 9. tela trunca, *h. e.* fracta. *Stat. Th.* 2, 711. trunci enses, et lunatae hastae. *Val. Fl.* 2, 300. trunca alnus, *h. e.* navis sine clavo, et armamentis. *Id.* 6, 251. truncum lignum, *h. e.* hasta fracta, et sine cuspide. *Virg. A.* 3, 665. trunca pinus. *Stat. Th.* 4, 455. trunca nemora, *h. e.* arbores decacuminatae. *Plin.* 7, 11, 10. Varie ex integris truncos gigni, ex truncis integros, *h. e.* aliquo membro carentes aut debiles. *Liv.* 41, 9. Puer trunci

corporis in agro Romano natus. *Ov. Met.* 9, 1. de Acheloo in taurum verso: et *Stat. Th.* 4, 107. et *Sil.* 3, 42. trunca frons, *h. e.* cornu spoliata. *Sen. Oed.* 1021. truncum corpus, *h. e.* oculis carens. Eodem sensu *Sil.* 9, 399. trunca frons. *Gell.* 17, 9. Litterae truncae atque mutilae. [*Discrimen est inter *truncus* et *debilis*: hoc veram membri alicujus amissionem significat; *debilis* nonnisi usum membri alicujus perditum indicat. *Doederl.* 4, 327.] ¶ Cum genitivo. *Virg. G.* 4, 310. Animalia trunca pedum. *Sil.* 10, 311. truncus capitis. ¶ Interdum *trunca* dicitur ipsa res, quae abscissa est. *Sen. Contr.* 1, 4. Ridebant adulteri truncas viri fortis manus. *Val. Fl.* 4, 181. hinc trunca rotatis Brachia rapta viris. ¶ In pumilione membra adeo contracta sunt et brevia, ut *trunca* esse videantur. *Prop.* 4, 8, 41. Nanus et ipse suos breviter concretus in artus Jactabat truncas ad cava buxa manus. ¶ Translate. *Liv.* 31, 29. *med.* Capua, urbs trunca, sine plebe, sine magistratibus. *Quint.* 11, 3. *med.* Manus vero, sine quibus trunca esset actio ac debilis, vix dici potest, quot motus habeant. *Cels. praef.* Rerum quoque naturae sibi cognitionem vindicaverunt, tanquam sine ea trunca et debilis medicina esset. *Stat. Th.* 12, 478. Geticae non plura queruntur Hospitibus tectis trunco sermone volucres; et *ib.* 5, 333. It truncum sine honore pecus, *h. e.* armentum, cui taurus vir gregis ademptus est. *Gell.* 2, 23. *f.* Versus sunt hi Caecilii trunca quaedam ex Menandro dicentis, *h. e.* fragmenta, et mutilas sententias.

TRUNCUS, i, m. στέλεχος, pars arboris crassior et rectior a radice ad cacumen, ex qua rami exeunt: sive ramos habeat haerentes, sive amputatis truncata sit. [*Truncus* et *stirps* in eo quidem conveniunt, quod utrumque vocabulum de firma arboris parte, opposs. ramis et foliis dicitur: at *stirps* appellatur firma arboris pars quatenus totum alit et continet, ramos et folia quasi stolones, appendices habens: *truncus* mutilatam, siccam arboris partem designat, opp. ramis, foliis, ipsoque cacumine, quatenus ornant. Ita *Doederl.* 4, 322. ubi v.] *Lucr.* 1, 352. cibus in totas (*arbores*) usque ab radicibus imis per truncos, ac per ramos diffunditur. *Cic. Or.* 3, 46. In arboribus non truncus, non rami, non folia sunt denique, nisi ad suam retinendam conservandamque naturam. *Virg. G.* 3, 233. arboris obnixus trunco; et *ib.* 2, 78. trunci enodes. *Hor. Sat.* 1, 8, 1. truncus ficulnus. *Ov. Met.* 8, 346. acernus. *Colum. Arb.* 17. Melius truncis, quam plantis olivetum constituitur. (*plantae* sunt viviradices.) *Virg. A.* 11, 83. Indutosque jubet truncos hostilibus armis Ipsos ferre duces, inimicaque nomina figi, *h. e.* tropaea. ¶ Per synecdochen ipsa arbor. *Val. Fl.* 8, 461. cum Chaonio radiantia trunco Vellera vexit ovans. ¶ Sumitur et pro ramo, qui e trunco deciditur. *Id.* 8, 287. Illi autem intorquent truncis frondentibus undam, *h. e.* ramis majoribus prae festinatione non spoliatis fronde, vice remorum. ¶ Translate est corpus hominis, non consideratis brachiis, quae sunt veluti rami. *Cic. Or.* 18. Status erectus et celsus; nulla mollitia cervicum: trunco magis toto se ipse moderans, et virili laterum flexione. *Id. Rosc. Com.* 10. Nemo illum ex trunco corporis spectabat, sed ex artificio comico aestimabat. Sic *Ov. Her.* 9, 93. Inque canes totidem trunco digestus ab uno Cerberos. *Id. Am.* 3, 7, 15. Truncus iners jacui, species, et inutile pondus. ¶ Item cadaver praeciso capite. *Virg. A.* 2, 557. jacet ingens litore truncus. *Lucr.* 3, 655. Et caput abscissum, calido viventeque trunco. Adde *Claud. III. cons. Hon.* 76. ¶ Truncus columnae est scapus. *Vitr.* 4, 1. *med.* Trunco toto strias, uti stolarum rugas, matronali more demiserunt. Sic *Id.* 3, 3. truncos in stylobatis vocat medias eorum partes, seu media corpora exaequata, non consideratis spiris, coronis, etc. Simile est illud *Plin.* 16, 40, 76. *n.* 2. Quae obeliscum in Vaticano Circo statutum, quatuorque truncos lapidis ejusdem, ad sustinendum eum, adduxit. ¶ In illo *Virg. Mor.* 56. Non illi suspensa focum carnaria juxta, Durati sale terga suis, truncique vacabant: *trunci* sunt trunculi. V. TRUNCULUS. ¶ Translate a trunco arboris. *Cic. Tusc.* 3, 34. Stirpes sunt aegritudinis quam multae, quae ipso trunco everso, omnes elidendae sunt. ¶ Est convicium in hominem stupidum, ut *stipes*, *caudex*. *Cic. N. D.* 1, 30. *med.* Qui potest esse in ejusmodi trunco sapientia? *Id. Pis.* 9. Qui tanquam truncus atque stipes, si stetisset modo, posset sustinere tamen titulum consulatus.

TRŬO, as, a. 1. trua moveo, misceo. V. TRUA.

TRŬO, onis, m. avis eadem, quae onocrotalus. *Festus.* V. ONOCROTALUS. ¶ Jlocaliter *Caecilius* (*ibid.*) irridens magnitudinem nasi: Pro Dii immortales! unde prorepsit truo? Dicitur enim *truo* supra rostrum nares habere valde prominentes.

TRŪSĀTĬLIS, e, adj. qui truditur: a supino *trusum* verbi *trudo*: *Mola trusatilis* est, quae manu hominis truditur et circumagitur: unde et *manualis* dicitur, χειρομύλη. *Cato R. R.* 10. et 11. Molas asinarias unas, et trusatiles unas, Hispanienses unas. *Gell.* 3, 3. *f.* Cum (*Plautus*) ob quaerendum victum, ad circumagendas molas, quae trusatiles appellantur, operam pistori locasset.

TRŪSĬTO, as, a. 1. frequent. a *truso*. *Phaedr.* 2, 7. Subito latrones ex insidiis advolant, Interque caedem ferro mulum trusitant, *h. e.* verberando et vulnerando impellunt. Alii aliter leg.

TRŪSO, as, a. 1. frequent. a *trudo*. *Catull. carm.* 56, 5. Deprendi modo pupulum puellae Trusantem, *h. e.* puerum irrito conatu stuprum puellae inferre allaborantem.

TRŪSUS, a, um, part. a *trudo*. *Tac. H.* 5, 25. Proceres in arma trusos. *Ammian.* 14, 10. Rufinus ad discrimen trusus est ultimum.

TRŬTĬNA, ae, f. τρυτάνη, foramen, intra quod est ligula sive examen in libra, et statera, seu foramen anuli ex quo pendet scapus seu librile, seu jugum in statera: ita vero appellatur a τρύω, tero, quia τρύεται τῷ βάρει τῶν ὄγκων. *Vet. Schol.* ad *Persii loc. mox citand.* Trutina est foramen, intra quod est ligula, de qua examinatio fit. ¶ Accipitur pro ipsa libra, aut statera. *Vitr.* 10, 8. Id autem ex trutinis, quae staterae dicuntur, licet considerare: cum enim ansa propius caput, unde lancula pendet, uti ad centrum est collocata, et aequipondium in alteram partem scapi, etc. *Varr. L. L.* 4, 36. Per trutinam solvi solitum, vestigium etiam nunc manet in aede Saturni, quod ea etiam nunc propter pensuram, trutinam habet positam. *Id.* ap. *Non.* 2. 861. Trutina argentaria. V. staterae et librae figuram in *Mus. Borbon.* T. 1. *tab.* 55., ibique annotata. ¶ Translate. *Cic. Or.* 2, 38. Quae non aurificis statera, sed quadam populari trutina examinantur. *Juven.* 6, 435. Committit vates et comparat; inde Maronem, Atque alia parte in trutina suspendit Homerum. *Pers.* 1, 6. examenve improbum in illa Castiges trutina. *Hor. Ep.* 2, 1, 29. Romani pensantur eadem Scriptores trutina. *Id. Sat.* 1, 3, 72. in trutina ponetur eadem. *Inscr.* ap. *Visc. Mus. Pio-Clem.* T. 1. p. 73. *ed. Mediol.* TT. Cocceii Gaa et Patiens quaestores III. protectum ante porticum, trutinam, et pondera D. D. S. posuerunt.

TRŬTĬNĀTUS, a, um, part. a *trutino*: examinatus. Translate. *Sidon. ep.* 7, 9. *in conc. med.* Statu satis superque trutinato personae, temporis, provinciae, civitatis. [*Sym. Laud. in Valent.* (ed. *A. Maio*) 2, 5. Nec urbium tuarum fata trutinata sunt. *F.*]

TRŬTĬNOR, aris, dep. 1. pondero, examino, σταθμάομαι. Translate. *Pers.* 3, 82. Exporrecto trutinantur verba labello. ¶ *Trutino*, *as*, a. 1. idem. *Hieron. ep.* 36. *n.* 14. Sint alii diserti, et inflatis buccis spumantia verba trutinent. *Paul. Petr.* 3, 137. nec livor adussit Invidiae tanti trutinantem pondera facti. *Cass. Var.* 5, 40. Diu trutinandus est, cui traduntur examina.

TRUX, trŭcis, adj. omn. gen. ἀπηνής, δεινώψ, qui vultu saevitiam praefert, aspectu terribilis, torvus, truculentus. Volunt esse ab *atrox* per aphaeresin. [*Doederl.* 1, 41. *trux* per contractionem factum docet a *taurox*, Gr. ταυρηδὸν βλέπων. Maxime frequent. h. verb. Tacito. V. *Boettich. Lex. Tac.* p. 470.] *Pacuv.* ap. *Cic. Div.* 2, 64. de testudine: Capite brevi, cervice anguina, aspectu truci. *Cic.* in *Arat. Div.* 2, 42. de dracone: E trucibusque oculis duo fervida lumina flagrant. *Id. Agr.* 2, 25. Hujuscemodi me aliquid ab hoc horrido ac truce tribuno plebis exspectasse. *Lucan.* 7, 291. faciesque truces, oculosque minaces. *Hor. Epod.* 5, 3. Quid iste fert tumultus? et quid omnium Vultus in unum me truces? *Claud. Laud. Stil.* 1, 229. lucosque vetusta Relligione truces, *h. e.* sacrum horrorem incutientes. ¶ Item saevus, ferox, immitis, ferus. *Tibull.* 1, 10, 76. Ferae truces. *Pl. Bacch.* 5, 2, 29. arietes. *Lucan.* 7, 128. et *Stat. Th.* 11, 574. animi. *Auct. argum. Truc. Plaut.* 5. mores. *Sen. Herc. Fur.* 936. Saevi ac truces tyranni. *Id. ib.* 735. Magna pars regni trucis est ipse dominus. *Id. Oed.* 479. Truces puellae, *h. e.* Amazones. *Id. Troad.* 832. Chiron trucis pueri magister, *h. e.* Achillis. *Id. Octav.* 400. truces fremitus tubae. *Hor. Epod.* 2, 5. Neque excitatur classico miles truci. *Sil.* 1, 67. Expavere trucem per vasta silentia vocem. *Hor. Ep.* 1, 19, 1. Ira (*genuit*) truces inimicitias, et funebre bellum. *Plin.* 22, 6, 7. Herbae aspectu hispidae, tactu truces; et *Mart.* 14, 37. Truces blattae, *h. e.* crudeles et inimicae librorum. *Plin.* 2, 36, 36. Truces venti. ¶ Cum infinito. *Sil.* 13, 220. trux audere, *h. e.* ferox, et temerarius ausis, ut ait *Ov. A. Am.* 2, 83. ¶ Agrestis, durus, asper, et inimicus voluptatum. *Id. ib.* 477. Blanda truces animos fertur mollisse voluptas. *Prop.* 2, 25, 50. Trux tamen a nobis ante domandus eris. *Mart.* 11, 86. Mella dari, nucleosque jubet, dulcesque placentas, Et quidquid pueros non sinit esse truces, *h. e.* refractarios, asperos. *Quint.* 11, 1. *in.* Trux atque violentum dicendi genus adhibere. ¶ Comp. *Trucior* ap. *Ammian.* 25, 1. *med.* Ut flagitabat major vis, et trucior. Alii leg. *atrocior*. Praeterea *Trucior*, et Sup. *Trucissimus* agnoscuntur a *Rhemn. Palaem.* p. 1369., sed sine exemplis.

TRȲBLĬUM, ii, n. τρύβλιον, catinus, paropsis, patina. *Pl. Stich.* 5, 4, 8. Hoc convivium est pro opibus nostris satis commode nucibus, fabulis, ficulis, olea in tryblio, etc. Adde *Varr. L. L.* 4, 25.

TRYCHNOS, i, f. τρύχνος, quae et *strychnos*, herba duorum generum, quorum alterum Latine vesicaria dicitur, acinis coccineis, granosis folliculis, etc. V. *Plin.* 21, 31, 105. V. SOLANUM.

[TRYGĒTUS, i, m. τρυγητός, vindemia. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1144, 10. Calpurnius Trygetus. V. TRYX. *F.*]

TRYGĬNON, i, n. τρύγινον, genus atramenti e vinaceis facti: a τρύξ, υγός, vini faeces. *Plin.* 35, 6, 25. Est autem vox adjectiva, et *atramentum* subauditur.

[TRYGODES, is, n. τρυγῶδες, collyrii cujusdam nomen: a τρύξ, υγός, faex, hinc τρυγώδης, faeculentus. *Cels.* 6, 6. *n.* 8. Euelpides autem, qui aetate nostra maximus fuit ocularius medicus, utebatur eo (*collyrio*), quod ipse composuerat: trygodes nominabat. Alii minus recte *trigodes* legunt. *F.*]

TRYGON, ŏnis, m. τρυγών, ονος, piscis marinus, alio nomine pastinaca: ita dictus a stridore, quem edit: τρύζω enim, vel τρίζω est strido, cujus aor. 2 ἔτρυγον, unde est τρυγών. *Auson. ep.* 4, 60. letalis trygon, mollesque platessae: *letalis* dicitur, qui letalia vulnera infligit. V. PASTINACA. [*Der Stachelroche*, Raja pastinaca, *L.*] ¶ *Trygon* dicitur etiam avis quaedam solo hoc nomine nota, quam ex turturum genere fuisse videtur. Ejus meminit *Plin.* 10, 16, 18. Is tradit noctuam, bubonem, picum arbores cavantem, trygonem, cornicem, a cauda de ovo exire. Alii perperam leg. *picum, arbores cavantem trogonem*, ita ut *trogonem* sit a τρώγων rodens.

TRYLLĂ. V. TRULLA.

[TRYPHĒ, es, f. τρυφή, luxus, mollities. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1456, 5. Cornelia Tryphe. *F.*]

[TRYPHĒNUS, a, um, adj. delicatus: a τρυφάω, in deliciis vivo. Est nomen propr. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 2076, 2. Prospectus, et Tryphenus. Alia ap. *Labus. Monum. Bresc.* p. 87. Valeria Ↄ. L. Tryphaena. *F.*]

[TRYPHĒRUS, a, um, adj. τρυφερός, delicatus. Est nomen propr. R. *Juven.* 11, 135. Sed nec structor erit discipulus Trypheri doctoris. *Inscr.* ap. *Donat.* 428, 25. Vibia Tryphera. *F.*]

[TRYPHO, onis, m. τρυφῶν, delicatus, mollis: a τρυφάω, delicate vivo. Est cogn. libert. R. *Cic. Fam.* 13, 60. L. Livinejus Trypho, L. Reguli libertus. *F.*] ¶ *Medicus quidam, de quo *Cels.* 6, 5. *extr.* et *praef.* 7. ¶ Item rex Syriae. *Justin.* 36, 1. 38, 9. et 39, 1. ¶ Ptolemaeus Tryphon propter luxum cognominatus. V. PHILOMETOR. ¶ Tryphone, qui Alexandri Balae filio bimulo regnum asseruisse dicitur, V. *Duker.* ad *Epit. Liv.* 55. *B.*]

[TRYPHOSUS, a, um, adj. delicatus: a τρυφάω, delicate vivo. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 15, 13. L. Sallustius Tryphosus; et 1257, 10. Flavia Tryphosa. *F.*]

TRYX, ygis, f. τρύξ, mustum. *Festus:* Tryx antiqui vinum appellabant, unde trygetus (τρυγητός, vindemia) adhuc dicitur.

TRYXĂLIS. V. TROXALIS.

TU

TŪ, tŭī, tĭbi, tē, omn. gen. σύ, σοῦ, σοί, σέ, pronomen primitivum secundam personam signans: a τὺ Dorice pro σύ. *Ter. Andr.* 2, 1, 9. Tu si hic sis, aliter sentias. *Phaedr.* 3, 8. *extr.* quotidie speculo vos uti volo: Tu, formam ne corrumpas nequitiae malis: Tu, faciem ut istam moribus vincas bonis. *Hor. Od.* 1, 9, 15. nec dulces amores Sperne puer, neque tu choreas. *Catull.* 68, 21. Tu mea tu moriens fregisti commoda, frater. *Pl. Men.* 5, 9, 20. Tun' meo patre es prognatus? *h. e.* tune? *Ter. Ad.* 3, 2, 55. Propera tu, mea Canthara, curre. *Id. Eun.* 4, 3, 22. Tam infandum facinus, mea tu, ne audivi quidem. *Pl. Cist.* 3, 5, 18. Jam tibi istuc cerebrum dispercutiam, excetra tu. Sic *Pers.* 2, 4, 7. Nescio, inquam, ulmitriba tu. *Ter. Eun.* 4, 7, 32. Miseret tui me. *Pl. Bacch.* 3, 1, 12. Neque mei, neque tui puditum est. *Id. Ps.* 1, 1, 3. Duorum labori parsissem lubens, mei te rogandi, tui respondendi mihi. *Ov. Her.* 11, 74. Copia placandae sit modo parva tui. Alii *placandi*, quamvis de femina sermo sit, (ut est in illo *Pl. Truc.* 2, 4, 19.) Quando tui videndi est copia. *Sciopp.* in *Min. Sanct. l.* 3. c. 8. *f.* improbat eum *Heins.* illud *placandae*: at *Perizon.* probat. Sed partibus *Heinsii* stat etiam *Ruhnk.* q. v. p. 111. *Fr.*] *Pl. Merc.* 1, 1, 71. Tibi aras, tibi occas, tibi seris, tibi eidem metis. *Ter. Phorm.* 4, 3, 11. Quis te istaec jussit loqui? *Id. Heaut.* 5, 1, 48. ne istuc loqui? *Id. ib.* 1, 1, 31. Quid de te tantum meruisti? *Sil.* 15, 185. Evastanda tibi tellus, ... ¶ [*Notandus usus, quo pronomen *tu* maxime apponi solet, quum praecepta qualiscunque generis dantur, pronuntiantur. *Hor. Sat.* 2, 2, 20. tu pulmentaria quaere Sudando: ubi *Heindf.* hanc regulam propositam his firmat exemplis. *Ep.* 1, 16, 53. nihil admittas in te formidine poenae; 1, 18, ... Arcanum neque tu scrutaberis illius unquam;

44. tu cede potentis amici Lenibus imperiis; *v.* 87. , tum tua navis in alto est, Hoc age, ne mutata rorsum te ferat aura. *A. P.* 385. Tu nihil invita es faciesve Minerva. *Juv.* 2, 61. Tu nube atque e. Adde *Virg. G.* 3, 163. Tu quos ad studium atque m formabis agrestem, jam vitulos hortare, viam- e insiste domandi, etc. — Parum accurate sunt in his abundanter positum pronomen *tu* praedi- t.] ¶ Interdum syllabicas adjectiones *te* et *met* nittit, quae in designando majorem vim addunt. TE et MET. *Ter. Phorm.* 2, 2, 4. Tute hoc risti: tibi omne est exedendum, *h. e.* tu ipse, n alius. *Id. Eun.* 5, 2, 54. et *Virg. Ecl.* 3, 35. e ipse. *Lucr.* 4, 913. (et *Ter. Heaut.* 2, 3, 133.) temet in culpa cum sis, ne cernere possis. *Prisc.* 947. Met jungitur obliquis tuimet, tibimet. *Sen. pp.* 122. Tibimet ipse supplicia irroga. ¶ *Tibi* erdum, ut *mihi*, in oratione abundat quidem, sed ganti ornatu. *Cic. Rosc. Am.* 46. Alter tibi descen- de palatio et aedibus suis: habet animi relaxan- causa rus amoenum. *Sil.* 13, 854. Hic Marius iet tibi origine parva In longum imperium con- . ¶ Ablativus *te*, si praepositio *cum* adjunga- , praeponitur. *Pl. Capt.* 5, 1, 10. Tecum ser- i fidem. *Nep. Them.* 9. *extr.* De quibus tecum ui volo. ¶ Cum verbis orandi aliquando *tecum te* ponitur. *Pl. Bacch.* 3, 3, 90. Mnesiloche, tecum oro, ut illius animum regas; et 3, 6, 25. cum orarem, ut faceres, etc. *Id. Rud.* 3, 4, 68. cum oro, senex, ut illas serves. *Enn.* ap. *Fest. Orare:* Quod tecum precibus pater orat. *Ter.* c. 4, 4, 64. Egi atque oravi tecum, uxorem ut eres. *Titin.* ap. *Non.* 2, 330. Nunc tecum obse- , ut mihi subvenias. *Gell.* 20, 1. *med.* Quaeso um, degrediare paulisper, etc. ¶ Pluralia sunt , *vestrum* aut *vestri*, [*V. infra.] *vobis*, ὑμεῖς, ῖν, ᾶς. *Caes. B. G.* 6, 34. *med.* Quid vos hanc eram et tenuem sectamini praedam? *Hor. Sat.* 3, 174. Extimui, ne vos ageret vesania discors. *Od.* 3, 14, 10. vos o pueri, et puellae. *Cic.* r. 1. Ut ea res vobis populoque R. pacem afferat. . *Andr.* 4, 4, 24. *Da.* Cujum puerum hic appo- sti? *My.* vestri. *Da.* cujus, vestri? *My.* Pamphili. . *Verr.* 2, 1. *in.* Neminem vestrum ignorare ar- or, judices. *Pl. Rud.* 4, 4, 100. O mei paren- , huc opesque, spesque vestrum cognoscendum didi. ¶ His quoque syllabicae adjectiones hae t. *Pl. Capt.* 3, 5, 18. Ita vosmet ajebatis. *Liv.* 17. *med.* Nullum consilium libentius sequar, m quod vosmet ipsi attuleritis. *Id.* 3, 56. A us crudelitate vosmet ipsi armis vindicastis. ¶ s cum collectivis nominibus singularis numeri. 7, 40. *med.* Vos, Romanus exercitus. *Sil.* 3, . Vos, Gaetulia sueta, etc. Alii leg. *Gaetule* e. Simile est illud *Virg. A.* 9, 525. Vos, o Cal e, precor, aspirate canenti: nam *Calliope* om- Musas involvit: *h. e.* tu Calliope, et sorores tuae. *Sil.* 12, 390. Sed vos, Calliope, nostro donate ri. *Cic. Q. Fr.* 3, 1, 5. *med.* Tabellarii a vo- venerunt, *h. e.* a te, a Caesare, et ab aliis, qui c estis. *Ter. Andr.* 4, 4, 15. Unde est? dic cla- *My.* a vobis, *h. e.* a te, et hero tuo, a domo ve- . ¶ Praepositio *cum* addita *vobis* postponitur. *Mil.* 2, 5, 33. Sum stulta multum, quae vobis- fabuler. ¶ Genitivi *vestrum*, et *vestri* hoc erunt, quod *nostrum*, et *nostri*. V. EGO. [*De plur. forma v. quae dicta sunt in *Noster*.] ¶ *strorum* pro *vestrum* est *Plauti Most.* 1, 3, 123. xima pars vestrorum intelligit. ¶ Olim pro *tui* erunt *tis*, ut *mis* pro *mei*, *sis* pro *sui*. *Pl. Mil.* 2, 42. Quia tis egeat, quia te careat. [*V. quos dat ad h. l. *Lindem.*] ¶ *Tis* etiam pro *tuis* usur- ur. *Inscr.* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 127. Cum functus jungar tis umbra figuris. ¶ Et *tibe tibi*. V. SIBE. Hinc *Varr. R. R.* 3, 16. *med.* c cursu lampada tibe trado. Alii tamen leg. *tibi.* *Conf. *tu* et dum. V. *Wund. varr. lectt. praef.* 6. Porro *tui*, *tibi*, *potiti*. *Beier.* ad *Cic. Off.* 401.]

TUĀTI, orum, populi Hispaniae Baeticae, de bus *Plin.* 3, 1. *B. A.*

ŬĀTIM. V. NOSTRATIM.

ŬBĂ, ae, f. σάλπιγξ, instrumentum musicum ex e (unde *aeneatores* tubicines dicti) aliove metallo, u sonum edens: inventum Pisaei Tyrrheni filii culis, ut *Plin.* 7, 56, 57., *Sil.* 5, 12. et *Hyg.* . 274. tradunt. Hic enim primus concha pertusa inavit: cujus instar postea aenea tuba facta est. le *Tyrrhenus clangor* ap. *Virg.* et *Stat.* Docent *l.* 5, 8. et ex eo *Macr. Sat.* 6, 8. curvam fuisse nodum litui. Unde *Lucan.* 1, 431. quos aere re- vo Stridentes acuere tubae. Veri tamen valde ile est, et rectas tubas fuisse, ut hodieque: certe *getii* tempore recta fuit, ut ipse tradit *Mil.* 3, 5. re differt a bucina, et cornu, quae semper cur- A tibia vero tum magnitudine, quia tibia mi- ; tum materia, quia tibiae fere ligneae; tum for- , quia tibiae rectae, et multis foraminibus in- ctae ad varietatem sonorum; tum denique sono o, qui in tibia suavis, in tuba asper et fractus: le *Enn.* ap. *Prisc.* 8, 842. At tuba terribili sonitu tantara dixit; et *Virg. G.* 4, 72. vox Auditur ctos sonitus imitata tubarum. *Plin.* 11, 51, 112. Tubarum raucitas. *Virg. A.* 9, 503. At tuba terribilem sonitum procul aere canoro Increpuit. Hinc ei *clangor* tribuitur: quae vox et ipsa asperitatem sonat. ¶ Usus tubae praecipuus fuit in castris ad ciendum militem ad munia sua, ut ait *Tac. H.* 4, 29., et praesertim accedendis animis in pugnam: item ad alia, ut ex subjectis exemplis apparet. *Caes. B. C.* 3, 46. Tuba signum dari, atque in hostes impetum fieri jussit. *Nep. Chabr.* 1. Suos jam incurrentes tuba revocavit. *Liv.* 29, 27. Exta in mare porricit, tubaque signum dedit proficiscendi. *Flor.* 2, 16. *med.* Civitas direpta primum, deinde tuba praecinente deleta est; et *Lucan.* 2, 690. tuba praemonitos perducat ad aequora nautas. ¶ *Hirt. B. G.* 8, 20. *extr.* Concilio repente cantu tubarum convocato, etc. *Suet. Ner.* 19. Isthmum perfodere aggressus, praetorianos ad inchoandum opus cohortatus est, tubaque signo dato, primus rastello humum effodit. *Val. Fl.* 3, 84. de Marte: ingentes animae, clamorque, tubaeque Sanguineae juvere Deum. *Lucan.* 4, 750. sonipes motus clangore tubarum. *Id.* 6, 130. cecinere tubae. *Id.* 1, 578. insonuere. *Petr. Sat.* 124. intremuere. Alii leg. *intonuere:* alii *imfremuere.* *Tac. A.* 1, 68. Datur cohortibus signum, cornuaque et tubae concinuere. *Sen. Octav.* 400. Non bella norat, non tubae fremitus truces. *Claud. in Eutr.* 2, 145. inflare moraris Tartaream, Bellona, tubam. ¶ Sunt qui docent, *tubam* habuisse locum initio proelii solummodo: aliis temporibus bucinam, lituos, cornua. *Lucan.* 7, 475. tunc stridulus aer Elisus lituis, conceptaque classica cornu, Tunc ausae dare signa tubae, *h. e.* lituis primum et cornibus vocatus miles in aciem: deinde tuba immissus in hostes. V. *Isid. Or.* 18, 4. Sed haec vera non sunt: illud verius, lituos, cornua, bucinam, tubam saepe a scriptoribus, praesertim poetis, promiscue usurpari. ¶ Adhibebatur *tuba* et in funeribus atque exsequiis. *Virg. A.* 11, 191. Spargitur et tellus lacrimis, sparguntur et arma: It coelo clamorque virum, clangorque tubarum. *Ov. Her.* 12, 140. Carmina funerea flebiliora tuba. *Pers.* 3, 103. Hinc tuba, candelae: tandemque beatulus alto Compositus lecto, etc. Adde *Hor. Sat.* 1, 6, 43., *Ov. Am.* 2, 6, 6. Docet autem *Gell.* 20, 2. ex *Attejo Capitone*, siticines dictos, qui tuba canebant in exsequiis: eosque proprium genus tubae habuisse a ceteris distinctum. [*Pauperum funeribus tibiae adhiberi solebant, V. *Passerat.* ad *Prop.* 2, 10, 20.] ¶ Item in ludis, et sacris, et pompis sacrorum. *Varr. L. L.* 5, 3. Tubilustrium appellatur, quod eo die sacrorum tubae lustrantur. *Juven.* 6, 249. Floralis tuba, *h. e.* in ludis Floralibus adhibita. *Virg. A.* 5, 113. Et tuba commissos medio canit aggere ludos. *Ov. Fast.* 1, 716. Canteturque fera nil, nisi pompa, tuba. *Calpurn. Ecl.* 1, 67. jussitque silentibus armis, Inter sacra tubas, non inter bella, sonare. Adde *Juven.* 10, 214. et *Stat. Silv.* 3, 1, 139. ¶ Translate. *Cic. Fam.* 6, 12. *med.* Quem illi appellant tubam belli civilis, *h. e.* auctorem, concitatorem. *Juven.* 15, 51. sed jurgia prima sonare Incipiunt animis ardentibus: haec tuba rixae. Dein clamore pari concurritur. *Claud. Gigant.* 60. Jam tuba nimborum sonuit, *h. e.* sonitus tonitruum, procellae, etc. ¶ Metonymice est belli signum, et ipsum bellum. *Claud. Rapt. Pros.* 1, 64. neu foedera fratrum Civili converte tuba. *Id. Laud. Stil.* 1, 246. Post domitas Arctos alio prorumpit ab axe Tempestas . . . . . . Australis sonuit tuba; et 192 Ante tubam nobis audax Germania servit, *h. e.* ante proelium: vel antequam bellum indicamus. *Mart. Spect.* 28. Et freta navali sollicitare tuba. ¶ De carmine epico, gravi, altisono. *Id.* 8, 3. *f.* Angusta cantare licet videaris avena, Dum tua multorum vincat avena tubas; et 56. Ingenium sacri miraris abesse Maronis, Nec quemquam tanta bella sonare tuba. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 197. Talem nulla refert antiquis pagina libris, Nec Latiae cecinere tubae, nec Graeca vetustas. Adde *Mart.* 10, 64. et 11, 3. ¶ De grandiloquentia universim usurparunt *Prud. contra Sym.* 2, 68. et *Sidon. ep.* 4, 3. *f.* ¶ In machina, quae in altum extollit aquam, *tuba* est fistula, ap. *Vitr.* 10, 12. ¶ A *Fest.* in *Secespitam* dicuntur *tubae* foramina, in reticulo aeneo, per quae manibus sacra tangere licet in sacrariis templorum reposita, ut in templo Bonae Deae.

*TUBANTES, um, populi Germaniae, medio inter Rhenum Albimque loco. *Tac. A.* 1, 51. et 13, 55. *B. A.*

TŬBĀRĬUS, ii, m. qui tubas facit, σαλπιγγοποιός. *Aurel. Arcad. Dig.* 50, 6, 6. Tubarii, cornuarii, arcuarii.

TŪBĔR, ĕris, n. ὄγκος, tumor, callus prominens in corpore animalis sive natura, sive ex morbo: est ab ὕβος, tuber in dorso cameli. *Plin.* 8, 18, 26. Cameli bina habent tubera in dorso, sub pectore alterum, cui incumbunt. *Id. ib.* 45, 70. Boves tubere super armos a cervicibus eminente. *Id.* 30, 12, 33. Tubera, et quaecumque molliri opus est, anserino adipe curantur. *Id.* 26, 14, 87. Chironia cum melle trita tubera aperit. *Id.* 22, 24, 50. Mel tubera discutit. *Ter. Ad.* 2, 2, 37. Colaphis tuber est totum caput, *h. e.* factum est tuber; adeo usque quaque tumet. ¶ Translate. *Hor. Sat.* 1, 3, 73. Qui, ne tuberibus propriis offendat amicum, Postulat, ignoscet verrucis illius, *h. e.* majoribus vitiis. ¶ *Ubi uber, tibi tuber*, proverb. ap. *Appul. Flor. n.* 18., quo significatur, commodum absque incommodo non inveniri: *uber* enim bonum est, *tuber* molestum. Itali dicunt: *non si può aver il mele senza le mosche:* et *non si può pigliar pesce senza immollarsi.* ¶ Etiam in arboribus nodi quidam et tumores duri e ligno eminentes, *tubera* sunt. *Plin.* 16, 16, 27. Bruscum, et molluscum, tuber utrumque aceris; et *ib.* 43, 84. Dat et alnus tuber sectile, sicut citrum acerque. *Id.* 25, 8, 54. Aristolochia tuberibus radicis rotundis. ¶ *Tubera* οἶδνα, et ὕδνα, calli quidam terrae, de quibus haec *Plin.* 19, 2, 11. Maximum miraculum est, aliquid nasci aut vivere sine ulla radice. Tubera haec vocantur, undique terra circumdata, nullisque fibris nixa, aut saltem capillamentis, nec utique extuberante loco, in quo gignuntur, aut rimas agente: neque ipsa terrae cohaerent: cortice etiam includuntur: ut plane nec terram esse possimus dicere, nec aliud, quam terrae callum. Siccis haec fere, et sabulosis locis, fruteciosisque nascuntur. Excedunt saepe magnitudinem mali cotonei. Duo eorum genera: arenosa dentibus inimica, et altera sincera. Laudatissima Africae, etc. Ex iis sunt, quae nascuntur, et seri non possunt. Haec *Plin.* qui haec addit *ib.* 3, 12. Cum fuerint imbres autumnales, ac tonitrua crebra, tunc nasci, et maxime e tonitribus, nec ultra annum durare: tenerrima autem verno esse. *Id.* 19, 2, 11. Lartio Licinio mordenti tuber accidit, ut deprehensus intus denarius primos dentes inflecteret. ¶ Probata valde fuere in deliciis mensarum. *Juven.* 5, 116. post haec raduntur tubera, si ver Tunc erit, et facient optata tonitrua coenas Majores, tibi habe frumentum, Alledius inquit, O Libye: disjunge boves, dum tubera mittas. *Mart.* 13, 50. Rumpimus altricem tenero quae vertice terram Tubera boletis poma secunda sumus. ¶ *Terrae tuber* est tumor terrae, quem talpae faciunt: convicium est in hominem nihili. *Petr. fragm. Trag.* 58. *Burm.* Recte: videbo te in publicum (*subaudi* exeuntem), mus (*h. e.* talpa), immo terrae tuber. ¶ *Tuber terrae* est etiam herbae genus, de quo V. CYCLAMINOS.

TŪBĔR, ĕris, m. fructus arboris cognominis. Inter malorum genera ita recenset *Plin.* 15, 14, 14. Peregrina sunt zizypha, et tuberes, quae et ipsa non pridem venere in Italiam; haec ex Africa, illa ex Syria. Sex. Papinius, quem consulem vidimus (*h. e.* ann. a Chr. n. XXXVI.) primus utraque attulit: et *mox*: Tuberum duo genera: candidum, et a colore syricum dicitur. *Hard.* perperam esse ait quae vulgo *nucipersica*, Gallice *pèches-noix*, Italice *pesche-noci*, dicuntur. *Suet. Dom.* 16. Pridie quam periret, oblatos tuberes servari jussit in crastinum. *Mart.* 13, 42. Non tibi de Libycis tuberes, et apyrina ramis, De Nomentanis sed damus arboribus; et *ib.* 43. Lecta suburbanis mittuntur apyrina ramis, Et vernae tuberes. Quid tibi cum Libycis? ¶ Item femin. gen. de ipsa arbore, quam Itali *azzeruolo* et *lazzeruolo* vocant. *Plin.* 16, 25, 42. Ex his, quae hieme, Aquila exoriente, concipiunt, floret prima omnium amygdala: ab ea proxime armeniaca: dein tuberes. *Colum.* 11, 2. *med.* Surculi qui primi florem afferunt, inserendi sunt, ut cerasorum, tuberum, amygdalarum. *Pall.* 2, 15. *f.* Hoc mense tuberes inseruntur cydoneo. *Vet.* Interpres Italus. *Di questo mese* si *innestano i tuberi*, *cioè gli azzeruoli nel melo cotogno.* Operose tuberum culturam docet *Id.* 10, 14. Mense Septembri circa calendas Octobres tuberes seremus sobole, vel nucleis, cujus tenera diligenter nutriri debet infantia, etc.

TŪBĔRANS, antis, part. ab inus. *tubero:* tuber faciens. *Appul. Met.* 2. Rosa soluta in sinu tuberante.

[TŪBĔRASCENS, entis, part. ab inus. *tuberasco:* protuberans. *Auct. Itin. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 14. Crebrioribus quippe musculis tuberascens. V. EX TUBERASCO. *F.*]

TŪBĔRĀTUS, a, um, adj. tuberibus asper, tuberosus. *Fest.* in *Ocrem.* Ocrem antiqui montem confragosum vocabant: unde fortasse etiam ocreae sint dictae, inaequaliter tuberatae.

TŪBERCŬLUM, i, n. φυμάτιον, parvum tuber. *Cels.* 6, 13. Solent in gingivis tubercula quaedam oriri dolentia: παρουλίδας Graeci appellant. *Id.* 7, 6. In capite multa variaque tubercula oriuntur: γάγγλια, μελικηρίδας, et ἀθερώματα nominant. *Plin.* 22, 22, 45. Tuberculum fabae. *Id.* 11, 11, 12. de apib.: Regias imperatoribus futuris exstruunt amplas, separatas, tuberculo eminentes. *Colum* hac eadem de re 9, 11. *med.* Fere in ipso fine cerarum velut papilla uberis apparet eminentior, et laxioris fistulae, qnam sint reliqua foramina, quibus popularis notae pulli detinentur; et *Pall.* 7, 7. *f.* Est autem hoc futuri regis signum: inter cetera foramina, quae pullos continent, unum majus ac longius velut uber apparet.

*TUBĔRO, as, tumesco. *Vet. Onomast.* φυματόω, tubero. *B. A.*

TŪBĔRO, onis, m. agn. R. in gente Aelia, ut L. Aelius Paetus Tubero, qui fuit historicus, Q. Aelius Paetus Tubero filius ejus, qui JCtus, etc. *Gell.* 6,

3. et 4. et alibi. *Cic. Brut.* et alibi. Fortasse id agnomen a tuberibus in corpore ortum est. ℙ *Tubero, Indiae fluvius. *Mela* 3, 7. *extr. B. A.*

TŪBĔROSUS, a, um, adj. tuberibus plenus. *Varr. R. R.* 1, 49. Falcibus consectanda quae foeniseces praeterierunt, ac quasi herba tuberosum reliquerunt campum. *Petr. Sat.* 15. Nescio quis calvus, tuberosissimae frontis.

[TUBERTUS, a, um, adj. idem videtur esse ac tuberatus. Est cogn. R., ut P. Postumius Tubertus. V. POSTUMIUS et POSTUMUS. *F.*]

*TUBERUS sc. fluvius, vel Tuberum, sc. flumen, in Gedrosia fuit. *Plin.* 6, 23. Flumen Tuberum navigabile. *B. A.*

TŪBĪCEN, icinis, m. σαλπιγκτής, qui tuba canit: sicut *tibicen*, qui tibia. In militia fuere tubicines, cornicines, et bucinatores, qui tuba, cornu, bucina dabant signum militibus ad munia sua exsequenda, et praecipue ineundi proelii. Canebant etiam ubicumque opus esset, in ludis, in sacris, etc. V. TUBA. *Liv.* 2, 64. *f.* Cornicines, tubicinesque in equos impositos canere ante vallum jubet. *Ov. Met.* 3, 705. Ut fremit acer equus, cum bellicus aere canoro Signa dedit tubicen. *Sen. ep.* 78. *med.* Evincamus omnia, quorum praemium non corona, nec palma est, nec tubicen praedicationi nominis nostri silentium faciens; sed virtus et firmitas animi, *h. e.* tuba signum dans, ut praeco audiatur. *Petr. fragm. Trag.* 64. et 69. *Burm.* Tubicines imitari, *h. e.* ore clauso, et inflatis buccis sonum tubae similem edere. *Varr. L. L.* 4, 24. Tubicines sacrorum. ℙ Item in exsequiis. V. TUBA. Hinc illud *Petr. Sat.* 129. ad tubicines mittere. V. TIBICEN. ℙ Tubicines etiam dicti sunt, docente *Festo*, qui sacerdotes publice sacra faciebant tubarum lustrandarum causa.

*TUBICINĀTOR, oris, m. σαλπικτής *Gloss. Cyrill. B. A.*

*TUBIBĪNO, as, σαλπίζω *Gloss. Cyrill. B. A.*

TŪBĬLUSTRĬUM, ii, n. festum, quo fiebat agna in atrio sutorio lustratio tubarum, quae in sacris adhibebantur. Bis in anno fiebat, X. kal. April. Minervae, et X. kal. Jun. Vulcano. De priore *Ov. Fast.* 3, 849. Summa dies e quinque tubas lustrare canoras Admonet, et forti sacrificare Deae. De altero *Id. ib.* 5, 725. Proxima Vulcani lux est: Tubilustria dicunt. Lustrantur purae, quas facit ille, tubae. Adde *Varr. L. L.* 5, 3. et *Fest.* in *Tubilustria.*

[TUBLĪNĀTES, ium, m. plur. incolae oppidi Tublini, nunc *Toblino*, ap. Tridentum. V. *Inscr.* in COLLUSTRIUM. *F.*]

[TŪBOCANTĬUS, ii, m. idem ac tubicen: a *tuba* et *cano*. *Inscr.* ap. *Mur.* 936, 5. Alcimas Zmurnius (*h. e.* Smyrneus) tubocantius. *F.*]

*TUBUCCI, oppidum Lusitaniae. *Ant. Itin. B. A.*

TŪBŪLĀTĬO, onis, f. dispositio alicujus rei in modum tubuli, excavatio. *Appul. Flor. n.* 9. Flexa tubulatione ligulae. *Arnob.* 3. p. 108. Nonnullos turgentibus malis, aut buccarum tubulatione saccibucces. Alii minus recte leg. *cumulatione.*

TŪBŬLĀTUS, a, um, adj. cavatus ad effigiem tubuli. *Plin.* 9, 36, 61. Alterum purpura vocatur cuniculatim procurrente rostro, et cuniculi latere introrsus tubulato, qua profertur lingua. *Plin. alter ep.* 2, 17. Adhaeret dormitorium membrum, transitu interjacente, qui suspensus, et tubulatus conceptum vaporem huc illuc digerit et ministrat, *h. e.* tubulis instructus. V. *Senecae l. c.* in TUBUS.

TŪBŬLUS, i, m. σιφώνιον, σωληνίσκος, diminut. tubi, sed idem fere significans, nempe canalem, fistulam, per quam aqua, aut fumus, aut calor ex igne permeat. *Varr. R. R.* 1, 8. *med.* Aliquot arundines colligatas libris dimittunt in tubulos fictiles cum fundo pertuso, qua humor transire possit. *Vitruv.* 8, 7. Ductus aquae fiunt generibus tribus, rivis per canales structiles, aut fistulis plumbeis, seu tubulis fictilibus. *Plin.* 35, 12, 46. Ad tecta imbricibus tegulisque, ad aquas tubulis, ad balineas mammatis. *Procul. Dig.* 8, 2, 12. Non licet tubulos habere admotos ad parietem communem, quia per eos flamma terretur paries. ℙ *Tubuli* etiam dicuntur massae metalli igne fusi et excocti, quas hodie *panes* aut *offas* appellant: fortasse quia conformati in laminas, et convoluti, foramine remanente, tubos referunt. *Plin.* 33, 6, 35. Et plerumque omnes hi colores in iisdem tubulis inveniuntur: et *mox:* Spuma ut sit utilis, iterum coquitur, confractis tubulis ad magnitudinem anulorum. ℙ Est etiam cognomen R., ut L. Hostilius Tubulus, vir praetorius, de quo mentio est ap. *Cic. N. D.* 1, 23. et *Fin.* 2, 16. et in nummo ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 227. in quo leg. L. H. TVB.

*TUBUNAE, arum, oppidum Mauritaniae Caesariensis. *August. ep.* 77. et *adv. Donat.* 6, 12. *B. A.*

*TUBURBIS. V. v. sq. *B. A.*

*TUBURBO, oppidum duplex Africae Propriae, in Zeugitana. Tuburbo majus, sc. oppidum, meminit *Tab. Peut.* Minus commemorat *Ant.* in *Itin.* ℙ *Tuburbis* exhibet *Plin.* 5, 4. *B. A.*

TUBURCĬNĀBUNDUS, a, um, adj. avide comedens, vorax. Vox est *Catonis*, et tanquam nimis vetusta, rejicitur a *Quint.* 1, 6. *med.*, ubi alii scrib. *tuburchinabundus.* [*Ita *Spald.* quem cf.] V. LURCABUNDUS.

TUBURCĬNĀTUS, a, um, part. a *tuburcinor*, esus, devoratus. *Appul. Met.* 6. Prandio raptim tuburcinato.

TUBURCĬNOR, aris, dep. 1. λαφύσσω, raptim comedo, ut *Non.* 2, 851. interpretatur. *Titin. ib.* Tuburcinari sine me vultis reliquias. *Turp. ib.* Melixa intus cessat: credo hercle, heluo tuburcinatur. *Pl. Pers.* 1, 3, 41. Tuburcinari de suo, siquid est domi.

*TUBURNICENSE oppidum in Numidia. *Plin.* 5, 4. *B. A.*

TŪBUS, i, m. σωλήν, σίφων, canalis teres et concavus, fistula major, per quem aqua, aliudve transmeat. *Sen. ep.* 90. *med.* Quaedam nostra demum prodiisse memoria scimus, ut suspensuras balneorum, et impressos parietibus tubos, per quos circumfunderetur calor, qui ima simul et summa foveret aequaliter. *Colum.* 1, 5. Aquam fictilibus tubis deducere. *Plin.* 16, 42, 81. Alni ad aquarum ductus in tubos cavantur. *Id.* 5, 31, 34. Tubo coriis facto aquam trahere. *Pall.* 1, 18. Ex lacubus tubi fictiles subjectis doliis manantia vina defundant. ℙ Translate de pudendo muliebri. *Mart.* 11, 61. Modo qui per omnes viscerum tubos ibat. ℙ *Varr. L. L.* 4, 24. et *Fest.* in *Tubilustrium* docent, tubos dictas esse in fastis et a tubicinibus sacrorum ipsas tubas, quas in sacris adhibebant.

*TUBUSUPTUS, i, oppidum Mauritaniae Caesariensis. *Plin.* 5, 2. V. THUBUSCUM. *B. A.*

[TUCCA, ae, m. κρεωβόρος, carnivorus, teste *Laur. Lydo de magistrat. Rom.* 1, 23. Τοῦκκας ὁ κρεωβόρος, ὃν οἱ ἰδιῶται ζικκὰν ἐκάλεσαν καθ' ἡμᾶς, Videtur ζικκὰς esse id, quod Itali *ciccia* vocant, hinc *ciccioli* sunt frustula carnis, quae ex adipe suilla igne soluta remanent. Inde factum cogn. R., ut Plotius Tucca Virgilii amicus, de quo V. *Donat. Vit. Virg. n.* 11. et *Hor. Sat.* 1, 5, 40. et *ib.* 10, 81. Ad cognominis significationem alludere videtur *Mart.* 12, 41. Non est, Tucca, satis, quod es gulosus, Et dici cupis et cupis videri. Item ad nominis *Id.* 3, 14. Romam petebat esuritor Tuccius Profectus ex Hispania. V. TUCETUM. ℙ Ex dictis apparet, *Tucca* et *tucetum* seu *tuccetum* esse nomina originis Celticae, quae vulgo prius ab Italis, et Hispanis usurpata, mox etiam Romanam civitatem consecuta fuerint, hinc etiam nunc ap. Germanos *tauchen* significat *immergere, immollare. F.*] ℙ *Tucca, ae, f.* oppidum Africae Propriae, in Zeugitana, cognomento *Therebinthina*. *Anton. Itin.* ℙ Item oppidum maritimum in Mauretania Caesariensi, ad Ampsagam flumen. *Plin.* 5, 2. *B. A.*

*TUCCABORI, oppidum Africae Propriae. *Cyprian.* ap. *Cellar.* ℙ *Thuccabori* appellat *August. adv. Donatist.* 6, 24. ℙ Idem oppidum esse, quod et Tucca audit, censet *Schellerus. B. A.*

*TUCCIA, ae, f. virgo Vestalis, incestus accusata, aquae in cribro prolatae prodigio se purgavit. *Plin.* 28, 2. Exstat Tucciae Vestalis incestae precatio (*Licetus* legit *incestus deprecatio*), qua usa aquam in cribro tulit, anno Urbis DCIX. *Val. Max.* 8, 1. Eodem auxilii genere Tucciae virginis Vestalis incesti criminis reae castitas infamiae nube obscurata emersit: quae conscientia certae sinceritatis suae, spem salutis ancipiti argumento ausa petere est. Arrepto enim cribro, Vesta, inquit, si sacris tuis castas semper admovi manus, effice, ut hoc hauriam e Tiberi aquam, et in aedem tuam perferam. Audaciter et temere jactis votis sacerdotis rerum ipsa natura cessit. Nec fidem ei derogat *August. de Civ. Dei* 10, 16. Quod virgo Vestalis, de cujus corruptione quaestio vertebatur, aquam impleto cribro de Tiberi hauriens, minime profluentem, abstulit controversiam; et *mox:* Haec ego atque alia hujusmodi, nequaquam illis, quae in populo Dei facta legimus, virtute atque magnitudine conferenda judico: quanto minus ea, quae illorum quoque populorum, qui tales Deos coluerunt, legibus judicata sunt prohibenda, magica scil. vel Theurgica. Adde *Tert. Apol.* 22. et cf. *Dion. Hal.* 2. p. 129. ℙ Hujus (ait *Hofmannus*) itaque Tuciae memoriam ad nostra usque tempora conservatam vult clarissimus quidam Vir in lucerna, quae in Gazophylacio Galvaniano ostenditur, imagine pedalis ferme longitudinis, aerea pervetusta, qua Virgo Vestalis maturioris aevi faberrime repraesentatur, insignis. Sed pluribus hanc sententiam rationibus refellit *Fortunius Licetus, de lucernis Antiquorum* 6, 83. ℙ Scribitur et *Tucia. B. A.*

[TUCCĪTANUS, a, um, adj. ad Tuccin pertinens, Hispaniae Baeticae oppidum, cujus mentio est ap. *Plin.* 3, 1, 3. *Inscr.* ap. *Grut.* 323, 12. Valeriai C. F. Atinai flaminicai coloniai Aug. Gemellai Tuccitanai, etc. *Tuccitani, orum*, absolute, sunt incolae illius oppidi. *Aliae* ap. *eund.* 267, 2, 3. et 4. Respublica Tuccitanorum. *F.*]

*TUCCIUS, i, m. nomen proprium virorum R., ut M. Tuccius, cujus meminere *Liv.* 35, 41. et *Coel. in Cic. Fam. l.* et. *ep.* 8. *in.* Quin et L. Tuccium Vallam, medicum, commemorat *Plin.* 7, 53. *B. A.*

TŪCĒTUM et Tuccetum, i, n. genus edulii seu farciminis ex carne bubula, vel porcina una cum arvina reconditi in usus mensarum. *Gloss. Phil.* Tucetum, ζωμὸς παχύς. *Fulg. de prisc. serm. n.* 41. Tuceta dicuntur escae regiae. *Callimorphus Pisaeis* Ambrosio redolent tuceta sapore. *Pers.* 2, 43. grandes patinae, tucetaque crassa. *Vet. Schol.* ad *h.* Tuceta apud Gallos Cisalpinos bubula dicitur, condimentis quibusdam crassis oblita ac macerata: ideo toto anno durat. Solet etiam porcina eodem genere condita servari, aut ad saturarum jura. Hinc Plotius Virgilii amicus in eadem regione Tucca e[st] nominatus. (V. TUCCA.) *Appul. Met.* 2. Paraba[t] quod naribus jam inde hariolabar, tucetum perqua[m] sapidissimum. *Id. ib.* 5. Mirisque illis et beat[is] edulibus, atque tucetis sorores oblectat. *Id. ib.* Tuceta concinnat, apponit scitule; et *ib.* 9. Pulme[n]ta recentia tucetis temperat. *Arnob.* 2. p. 73. spirulas, et botulos facecent, isicia, catillamen[ta] suminatam cum his carnem, et glaciali conditio[ne] tuceta, *h. e.* condimentis quibusdam, et glacie [in] caveis subterraneis a putredine servata. ℙ In lo[co] supra allatis plerique libri *tuccetum* scribunt.

TUCHARCHUS. V. TOECHARCHUS.

*TUCIA. Virgo Vestalis. V. *Tuccia.* ℙ Fuit Tucia fluvius prope Romam decurrens. *Sil.* 13, Tucia deducit tenuem sine nomine rivum. Ubi a[lii] codices *Turia. B. A.*

*TUDE, oppidum Hispaniae Tarraconensis, h[o]diernum *Tuy. Anton. Itin.* ℙ *Tyde* audit *Plin.* 20. *B. A.*

TŪDER, ertis, n. *Todi*, colonia et urbs Umbria[e] in colle, apud Tiberim fl., media inter Perusia[m] et Narniam. *Sil.* 6, 644. excelso summi qua vert[ice] montis Devexum lateri pendet Tuder, atque ubi tis, etc. Adde *Plin.* 3, 14. 19.

TŪDERNIS, is, f. adj. quae est Tudertis ag[ri] ut Tudernis vitis, *Plin.* 14, 3, 4. *n.* 7.

TŪDERS, tis, adj. omn. gen. qui est ex Tude[rte] oppido. *Sil.* 4, 222. Et Gradivicolam celso de c[olle] Tudertem. *Id.* 8, 464. haud parci Martem coln[ere] Tudertes. *Inscr.* ap. *Grut.* 19, 6. Pro salute co[lo]niae, et ordinis decurionum, et populi Tudertis.

[TŪDERTĪNUS, a, um, adj. idem ac Tude[rs] *Tudertini, orum*, absolute, incolae Tudertis opp[idi] *Inscr.* ap. *Donat.* 248, 3. Spoletini, Trebiates, [Tu]dertini, et Vettionenses. *F.*]

TŪDES, is et itis, m. σφῦρα, malleus: ab antiq[uo] *tudo* pro *tundo*, quomodo et *frago* pro *frango*, *pago* pro *pango* dicebant veteres. *Fest.* Tud[ites] malleos appellabant antiqui, a tundendo. Inde A[te]jus Capito existimat Tuditano cognomen indit[um] quod caput malleoli simile habuerit. *Sever. A[etn.]* 659. Fabriles operae tudibus contundere massas stinant.

*TUDIĀTOR, oris, m. *Gloss.* Tudiatores, χαλ[κο]τυποι. Fuerint ergo fabri aerarii. *B. A.*

*TUDICIUS, i, m. nomen senatoris, de quo [Cic.] *pro Cluent. c.* 70. *in. B. A.*

TŪDĬCŬLA, ae, f. machina lignea, qua tund[un]tur oleae: a *tudo* pro *tundo*. *Colum.* 12, 50. Est et organum erectae tribulae simile, quod tu[di]cula vocatur, (alii leg. *rudicula*), idque non inc[om]mode opus efficit, nisi quod frequenter vitiatur, si baccae plusculum ingesseris, impeditur. In *Gl[oss.]* *Phil.* tudicula est τορύνη, *h. e.* trulla, qua quipp[iam] in olla teritur, et agitatur. *Gesnero* videtur ei si[mi]lis esse, quam nos dicimus *Kaffeemühle.*

TŪDĬCŪLO, as, a. 1. commoveo, misceo, to: a tudicula. *Varr.* ap. *Non.* 2, 844. Haec nobis tibive tudiculasse? *Apic.* 5, 2. Cum bene buerit, tudiculabis, et in mortario teres.

TŪDĪTĀNUS, a, um, adj. Est cogn. R., u[t] Sempronius C. F. C. N. Tuditanus ann. U. C. cum M. Cornelio Cethego. V. vocis etym. in *l. c.* in TUDES. *Enn.* ap. *Cic. Brut.* 15. Add[itur] orator Corneliu' suaviloquenti Ore Cethegus Mar[co] Tuditano collega, Marci filius. ℙ *Sempron[ium]* Tuditanum meminerunt *Liv.* 41, 21. *Cic. Brut.* *B. A.*

TŪDĪTES. V. TUDES.

TŪDĬTO, as, a. 1. frequent. a *tudo*. Hujus bi participium tantummodo in usu est. *Fest.:* T[udi]tantes negotium, significare ait Cincius, i. e. a[gi]tes. Ennius libro secundo: haec inter se tota v[i] ditantes. Et Lucretius item lib. 2. (1141.) Nec ditantia rem cessant extrinsecus ullam Corpora ficere. Haec *Fest.:* Rursus *Lucret.* 3, 395. Et q[ui] tis intervallis tuditantia possint Concursare, et[c.] *e.* propellentia, protrudentia.

TŪEO, es, a. 2. idem quod tueor, defendo. *Leg.* 3, 3. ex XII. *Tab.* Censores vectigalia tue[nto] Alii leg. *tuentor*. *Inscr.* non optimae notae ap. *F[abr.]* p. 498. *n.* 23. Rogo per Superos, qui estis, mea tueatis. ℙ [*Pass. *Varr. L. L.* 6, 2. Ibi sacra fiunt, ac tuentur. *Id. R. R.* 3, 1. jores nostri in pace a rusticis Romanis alebant et in bello ab his tuebantur. *Vitruv. praef.* 8. omnes non ali sine elementorum potestate, n[ec] crescere, nec tueri. *Cajus Dig.* 27, 10, 7. Con[silio] et opera curatoris tueri debet non solum patri[mo]nium, sed et corpus et salus furiosi. Adde *Pa[ul.]* *ib.* 28, 3, 17. Transscripsimus haec ex v. sq. v. ap. *Ramsh.* §. 74. p. 204.]

TŪEOR, eris, tuitus sum, dep. 2. ὁράω, βλ[έπω] aspicio, intueor, video. *Varr. L. L.* 6, 2. Tueri duo significat: unum ab aspectu: unde

ud: Tueor te senex, proh Juppiter! et (*Ennius*) is pater aut cognatu' volet nos contra tueri? Al- um a curando ac tutela, ut cum dicimus, bel- m tueor, et tueri villam. Haec *Varro. Pacuv.* . *Non.* 4, 468. Quam te post multis tueor tempe- tibus? *Virg. A.* 4, 362. Talia dicentem jamdu- m aversa tuetur. *Id. Ecl.* 3, 8. transversa tuen- us hircis. *Id. A.* 1, 713. Expleri mentem nequit, descitque tuendo; et *ib.* 8, 265. nequeunt expleri rda tuendo Terribiles oculos, vultum, etc. et *ib.* 794. de leone: Asper, acerba tuens. [*Videndi tionem h. v. ap. poetas tantum habet, locumque c. *Tusc.* 3, 1, 2. quem *Noster* laud., delevimus, i nunc omnium consensu, ita ut ne lectionis qui- m discrepantia notetur, *intueri* pro *tueri* legitur.] Pro sentire. *Lucr.* 6, 1161. Nec nimio cuiquam sses ardore tueri, Corporis in summam ferviscere rtem. ¶ Considerare, inspicere. *Grat. Cyn.* 345. lnera, morbos, Causasque, affectusque canum tua ra tueri est. ¶ Et quia quae asservare volumus, jugiter aspicimus; hinc metonymice ponitur pro rvare, custodire, tutari, διασώζειν, διατηρεῖν. *Doederl.* 4, 306. recte comparat nostr. *schützen,* formam intens. a *schauen.*] *Cic. Fin.* 5, 23. Ju- ta societatem conjunctionis humanae munifice et que tuens. *Id. Fam.* 1, 9. A quibus tuendus erat, relictus. *Id. Manil.* 5. Videte, ne vobis turpissi- um sit, illud quod accepistis, tueri et conservare n posse. [*Eundem verborum ordinem restituit *ind.* ap. *Cic. N. D.* 2, 23, 60. ut ad omnia tuen- conservandaque consensisse videantur: ubi no- plus esse *conservare* quam *tueri.*] *Id. Tusc.* 1, Mores et instituta vitae, resque domesticas ac fa- liares et melius tuemur, et lautius. *Nep. Att.* 21. *d.* Curam diligentiamque in valetudine tuenda ad- bere. *Id. Phoc.* 1. Tueri gloriam paternam. *Cic. sc.* 2, 21. dignitatem. *Id. Fam.* 13, 49. rem, atiam, et auctoritatem suam. *Id. Tusc.* 3, 5. *f.* me- critatem officiorum, et vitae communem cultum que usitatum. *Id. Brut.* 20. L. Paulus personam ncipis civis facile dicendo tuebatur. *Id. Att.* 1, *f.* Tueor, ut possum, illam a me conglutinatam ncordiam. ¶ [*Imprimis dicuntur *tueri* templa, asque aedes, qui ea sarta tecta conservant. *Cic. rr.* 1, 1, 50. aedem Castoris P. Iunius habuit tu- dam. *Plin. Pan.* 51, 1. Idem tam parcus in aedi- ando, quam diligens in tuendo: ubi v. *Gierig.*] tem alere. [*Significat in universum praebere ali- ea, quae qualiacunque opus sunt. Cf. *Heusing Cic. Off.* 1, 4, 4.] *Cic. Dejot.* 8. Antea majo- copias alere poterat, nunc exiguas vix tueri pot- . *Id. Par.* 6, 1. *f.* Nunquam eris dives, ante am tibi ex tuis possessionibus tantum reficiatur, eo tueri sex legiones, et magna equitum ac pedi- n auxilia possis. *Colum.* 6, 3. Tueri armentum eis. *Liv.* 5, 4. Agrum colere, unde domi mili- eque se ac suos tueri posset. *Nep. Ep.* 3. *med.* icorum in se tuendo caruit facultatibus. *Colum.* 12. Canem in primis mercari, tuerique debet agri- a. ¶ Item tutari, defendere. *Phaedr.* 3, 7. eri domum a furibus. *Cic. Dejot.* 8. Fines suos excursionibus hostium et latrociniis tueri. *Id.* . 1, 38. Armis prudentiae causas tueri et defen- e. [*Frequentissima est utriusque verbi *tueri* et *endere* conjunctio: exempla habes ap. *Doederl.* 4, . sq. qui ita distinguendum statuit, ut *tueri,* opp. *gligere,* nonnisi voluntatem periculumque non aesens, sed futurum respiciat; *defendere,* opp. *erere,* ad factum ipsumque impetum spectet. c pupillorum esse *tutores,* reorum *defensores:* umque tamen verbum vi non differre; *defendens* m majorem animum virtutemque propulsando im- u exhibere; *tuens* praestare diligentia atque amo- in evitando periculo futuro.] *Plin.* 20, 14, 51. legium olfactu capita tueri contra frigorum inju- m, et ab siti traditur. *Id.* 24, 19, 118. Ipsa her- tusa tuetur ab inflammationibus plagas. *Virg.* 9, 175. de legione: Excubat, exercetque vices, d cuique tuendum est. *Quint.* 5, 13. *med.* Ver- fortiter et industrie tuitus contra piratas Sici- m dicitur. Est qui leg. *tutatus.* Absolute. *Caes. C.* 3, 111. *extr.* Quod tam late tueri tam parva nu non poterat. ¶ [*Est etiam colere. *Cic. m.* 3, 9. officiis tuendis erga te observantia: ubi *nut.* laud. 13, 68. Tuebor omni observantia pa- m tuum.] ¶ Apud JCtos tueri lex aut praetor itur, cum alicui favet, et jus ejus defendit. *Ulp. g.* 48, 5, 19. *extr.* Si nupta esse desierit, accusa- oterit: neque enim aliam lex tuetur, quam eam- e nupta est. *Id. ib.* 37, 8, 1. *med.* Ubi juste du- ri potest, an, etc. decreto tuenda est, ne prae- icium partui fiat. Adde *ib.* 43, 17, 1. ¶ Item ere, praestare. *Cic. Rab. Post.* 15. Simulacrum tinae dignitatis, quod Caesar solus tuetur et su- et. *Id. Att.* 2, 20. Caecilium, quibus rebus pos- , tueor diligenter. *Id. Fam.* 2, 16. *extr.* Ut nos rosque nostros ita tueare, ut amicitia nostra et s tua postulabit. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 11. m munus tuere, et me defende ac suscipe. *ueri* h. l. eadem ratione dictum est, qua nos, *er Rolle, einem Amte genugthun. Schütz.* in cl. . s. v. praeter h. l. laud. ista: *Phil.* 8, 10. m magnum est personam in republ. tueri prin-cipis. *Brut.* 20. L. Paullus Africani pater personam principis civis facile dicendo tuebatur. Quem locum *Forc.* supra laudaverat sub notione servandi custodiendi. — Administrandi sensum vindicat in his: *Suet. Tib.* 25. partes sibi, quas Senatui liberet, tuendas in Republ. depoposcit. *Id. Gr.* 8. minus idoneus ad tuendam scholam.] ¶ *Tuor* etiam dixerunt pro *tueor,* ut *Festus* docet: unde *contuor.* [*At notandum: *tuor* nonnisi videndi, spectandi notione usurpari. V. *Doederl.* 4, 306.] *Lucr.* 4, 450. Omnia, quae tuimur, fieri tum bina tuendo. *Id.* 4, 362. Fit, quasi tornatu ut saxorum structa tuantur. *Catull.* 20, 4. Herique villulam, hortumque pauperis Tuor. *Stat. Th.* 3, 151. haec oscula, nati, Vestra tuor? Adde *Albin.* 1, 137. [*ubi v. *Ruhnk.* p. 122. *ed. Fried.*] Hinc part. *Tutus* V. s. l. ¶ [*Confund. *tueri* et *tenere.* V. *Cort.* ad *Lucan.* 1, 275. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 45.]

TŪFA, ae, f. [vox cadentis Latinitatis, qua denotatur apex cassidi militum insertus, ex Indicorum boum caudis factus, ut ex *Cosma Indicopleuste* probat *Ducangius* in *Glossar. med. et inf. Graecitatis.* Hinc *Laur. Lydus de magistrat. R. l.* 1. *c.* 8. *Δόρατα ἀκροξιφίδας μὲν οὐκ ἔχοντα, ἠωρημένας δὲ λοφίας, καλοῦσι δὲ αὐτὰς οἱ μὲν Ῥωμαῖοι οὔβας, οἱ δὲ βάρβαροι τούφας,* *h. e.* Lanceae spiculis carentes, at longioribus setis ornatae, quas Romani jubas, barbari tufas appellant. Inde autem ortum videtur Gallorum recentiorum *toupet,* quem Itali *ciuffo* dicunt. *Veg. Mil.* 3, 5. Muta signa sunt aquilae, dracones, vexilla, flammulae, tufae, pinnae. *F.*]

[TUFĬCĀNI, orum, m. plur. incolae Tufici, oppidi in Umbria, cujus mentio est in *Inscr.* ap. *Mur.* 1120, 4. et 5., et in *alia* ap. *Donat.* 350, 1. *Plin.* 3, 14, 19. Trebiates, Tuficani, Tifernates. *F.*]

*TŪGĬA, ae, f. oppidum Hispaniae Taraconensis, inter Sucronem Baetimque flumina, non longe a Mentesa. *Anton. Itin.* ¶ Hinc

*TUGIENSIS, e, adj. ad Tugiam pertinens. *Plin.* 3, 1. Tugiensis saltus. *B. A.*

TŬGŬRĬŎLUM, i, n. καλύβιον, parvum tugurium. *Appul. Met.* 4. Dormientis anus perfracto tuguriolo. *Arnob.* 6. p. 191. Tuguriola Diis dare, conclavia et cellulas fabricari. *Hieron. ep.* 112. *n.* 5. Tuguriolum parvum.

TŬGŬRĬUM, ii, n. καλύβη, casa rustica, ex leviore materia excitata, arundine, ulva, carice, filice, junco et hujusmodi, et paleis tecta, aut corticibus fagi, tiliae, abietis, piceae, ut *Plin.* 16, 9, 14. tradit. *Festus:* Tuguria a tecto appellantur domicilia rusticorum sordida. Afranius in Virgine: Sordidum tugurium et turpe. Caecilius in Hypobolimaeo: Habitabat in tugurio sine operculo. *Capell.* 3. p. 52. *E* littera vel in *o* reformatur, ut a tegendo toga; vel in *u,* ut a tego tugurium. *Pompon. Dig.* 50, 16, 180. Tugurii appellatione omne aedificium, quod rusticae rei magis custodiendae convenit, quam quod urbanis aedibus, significatur. Ofilius ait, a tecto, tanquam tegularium (alii leg. *tegurium*) esse dictum, ut toga, quod ea tegamur. *Varr. R. R.* 3, 1. Principium, quo agri coli sunt coepti, atque in casis et tuguriis habitabant, nec murus, nec porta quid esset, sciebant. *Colum.* 12, 15. Crates erigantur inter se acclives testudineato tecto, more tuguriorum. *Virg. Ecl.* 1, 69. Pauperis et tuguri congestum caespite culmen. Adde *Cic. Sext.* 43. ¶ [Scribitur etiam *tegurium.* V. *Inscr.* in COLLUSTRIUM, in qua tegurium est aedicula seu parvum templum, quatuor plerumque columnis, vel pilis lapideis suffultum, quod Itali *capitello* vocant. *F.*]

TŬGŬRĬUNCŬLUM, i, n. tuguriolum. *Hieron. Vit. Hilar. n.* 9. Tuguriunculum, quod junco et carice texerat.

[TŪISCO, onis, m. numen apud veteres Germanos cultum. *Tac. G.* 2. Germani celebrant carminibus antiquis Tuisconem Deum, terra editum, et filium Mannum, originem gentis conditoresque. *F.*]

TŬĬTĬO, onis, f. διατήρησις, actus tuendi, custodia. *Cic. Top.* 23. *f.* Natura partes habet duas, tuitionem sui, et ulciscendi jus. *Macr. Sat.* 21, 2. *med.* Si talia vis videri tuitionem pudoris. *Ulp. Dig.* 37, 11, 2. Praetor filium tueri debebit: quae tuitio ei, qui emancipatus est, necessaria est, *h. e.* decretum in favorem filii, quo jus ejus defenditur. *Id. ib.* 7, 4, 1. et *ib.* 9, 9. Parvi refert, utrum jure sit constitutus ususfructus, an vero tuitione praetoris. *Impp. Theodos., Valent. et Arcad. Cod.* 1, 46, 1. Nunquam in negotiis privatorum vel tuitio militaris, vel executio tribuatur. *Inscr.* ap. *Grut.* 348, 1. Inlatis arcae Seviror. ob locum et tuitionem statuae HS. N. $\overline{\text{IIII}}$, *h. e.* custodiam et conservationem. *Alia,* quae Patavii etiamnum exstat, ap. *Fabr.* p. 485. *n.* 160. Frontem templi vervis et hermis marmoreis pecunia sua ornavit, et tuitioni dedit HS. ∞ ∞ N. CCXXXXII. *Alia* ap. *Maff. Mus. Ver.* 164, 5 Et in tuitionem HS. CCCIↃↃↃCC.

TŬĬTOR, oris, m. qui tuetur, inspicit, custodit. *Paul. Dig.* 16, 1, 1. Appellantur tutores, quasi tuitores atque defensores: sicuti aeditui, qui aedes tuentur. *Paul.* ex *Festo* in *Aedituus.* Aedituus sacrae aedis tuitor, id est curam agens. Alii leg. *tutor.*

TŬĬTUS. V. in TUEOR.

*TULCIS, fluvius Hispaniae Tarraconensis, Tarraconem praeterlabens. *Mela* 2, 6. *med. B. A.*

*TULINGI, orum, populi Galliae Belgicae. *Caes. B. G.* 1, 5. *B. A.*

TULLIA. V. TULLIUS.

TULLĬĀNĒ, adv. more Tullii. *Diomed.* 1, 198. A nomine proprio ducuntur adverbia, ut a Tullio Tulliane. *August. contra Pel.* 2, 10. *n.* 37. Tulliane jocari.

TULLĬĀNUS, a, um, adj. ad Tullium aliquem pertinens. *Cic. Att.* 15, 29. De Tulliano semisse M. Axianum adhibebis; et *ib.* 26. De illo Tulliano capite libere cum Cascelio loquare, *h. e.* sorte et summa pecuniae. *Macrob. Somn. Scip.* 1, 1. Tullianus Scipio, *h. e.* qui a M. Tullio Cicerone loquens inducitur in somnio Scipionis. ¶ *Tullianum* pars inferior carceris Romae, uti appellatur a *Livio* 34, 44. *extr.,* ubi sontes necabantur. *Sall. Cat.* 58. Est locus in carcere, quod Tullianum appellatur, ubi paululum escenderis ad laevam, circiter duodecim pedes humi depressus. Eum muniunt undique parietes, atque insuper camera lapideis fornicibus vincta: sed incultu, tenebris, odore foeda atque terribilis ejus facies est. In eum locum postquam demissus Lentulus, quibus praeceptum erat, laqueo gulam fregere. *Varr. L. L.* 4, 32. *med.* et *Fest.* Carcer a coercendo, quod exire prohibentur. In hoc pars, quae sub terra, Tullianum, ideo quod additum a Ser. Tullio rege. Adde *Liv.* 29, 22. *f.* ¶ Etiam extra urbem Romam carcer Tullianum appellatur, nempe in Thessalia ap. *Appul. Met.* 9. Statimque vinctos in Tullianum compingunt.

TULLĬŎLA, ae, f. dimin. Tulliae. Sic saepe *Cic.* appellat filiam suam, praesertim in *Epist. Famil.*

TULLĬUS, ii, m. nomen propr. R. hominis. *Ser. Tullius* fuit sextus rex Romanorum. *M. Tullius Cicero* princeps Romanae eloquentiae. V. CICERO. Fortasse ductum est a *tulliis,* quos, ut ait *Festus,* alii dixerunt esse silanos, alii rivos, alii vehementes projectiones sanguinis arcuatim fluentis. Ennius in Ajace: Misso sanguine tepido, tullii efflantes volant: *θερμαὶ σύριγγες ἄνω φυσῶσι μέλαν μένος.* ¶ Adjective *Tullia lex* lata a M. Tullio Cicerone in consulatu, duplex fuit: alia de ambitu, vetans biennio, quo quis petat, gladiatores dare, nisi ex testamento praestituta die: alia de legatione, ne, sicut antea, infinitum tempus ejus esset, sed annuum. V. *Cic. Sext.* 64. et *Vatin.* 15., item *Leg.* 3, 8. ¶ *Tullia,* nomen propr. feminae. Nobilis est filia Ser. Tullii, uxor Tarquinii Superbi, quae per cadaver interfecti patris, in via jacentis, carpentum quo vehebatur, agi jussit, ut *Liv.* 1, 48. narrat. Fuit et filia Ciceronis hoc nomine, quae et *Tulliola* appellata. V. v. praec.

*TULLUM, i, n. oppidum Galliae Belgicae, in agro Leucorum, ad Mosellam flumen, hodie *Toul* nuncupatum. *Anton. Itin. B. A.*

[TULLUS, i, m. praenomen R. Hinc Tullus Hostilius tertius Romae rex. *Cic. de rep.* (ed. *A. Maio*) 2, 17. Mortuo rege Pompilio, Tullum Hostilium populus regem comitiis curiatis creavit. *Inscr.* ap. *Mur.* 751, 6. Tul. Tullius Tul. F., P. Sertorius P. F. censores. ¶ Etiam cogn. fuit, ut L. Volcatius Tullus Cos. ann. U. C. DCLXXXVIII., memoratus a *Cic. Cat.* 1, 6. et *Sall. Cat.* 18. *F.*]

TŬLO, is, tetuli, latum, a. anom., φέρω, antiquum et obsoletum verbum, a veteribus usurpatum, teste *Diomed.* 1, 369. et 376. et *Prisc.* 8, 817. et 10. p. 896. ¶ Praeterito *tetuli* usi sunt *Plaut., Terent.* et alii. V. FERO. Dempta vero reduplicatione transit in supplementum verbi *Fero.*

TUM, δὲ, μάλιστα δὲ, conjunctio, quae in oratione plerumque subsequitur conjunctionem *cum:* ejusdem fere significationis, nisi quod *tum* majus quiddam in se contineat, aut specialius. Nam si membra ambo ejusdem sint ponderis, magis utimur *tum* geminato. [*Cf. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 339. p. 294. *Ramsh.* §. 197. p. 897. sqq.] *Cic. N. D.* 1, 1. Cum multae res in philosophia nequaquam satis adhuc explicatae sunt, tum perdifficilis et perobscura quaestio est de natura Deorum. *Id. Tusc.* 4, 1. Cum multis locis nostrorum hominum ingenia virtutesque soleo mirari, tum maxime iis in studiis, quae in hanc civitatem e Graecia transtulerunt. V. CUM. ¶ In rebus paribus, ut dixi, *tum* geminatur. *Cic. Verr.* 2, 2, 43. *f.* Tum semper, tum in his ipsis rebus. *Id. Att.* 9, 4. Dissero in utramque partem tum Graece, tum Latine. ¶ Saepe conjungitur cum *autem,* pro *tum etiam.* *Cic. N. D.* 2, 39. *f.* Isque tum fusus, et extenuatus sublime fertur, tum autem concretus in nubes cogitur. *Id. Leg.* 1, 5. In ripa inambulantes, tum autem residentes. ¶ Item cum *vero,* etiam sine particula *cum* praecedente, pro *tum etiam.* *Id. Or.* 1, 43. *f.* Ex his enim et dignitatem maxime expetendam videmus, tum vero justus atque honestus labor honoribus, praemiis, atque splendore decoratur. ¶ Accipitur etiam pro *et,* praesertim si saepius repetatur. *Id. N. D.* 2, 20. Quia tum occultantur, tum rursus aperiuntur; tum abeunt, tum recedunt; tum antecedunt, tum subsequuntur; tum celerius moventur, tum tardius, tum omnino ne moventur quidem. [*V. *Zumpt.* l. supra l.] ¶ Est etiam adverbium, et accipitur pro dein-

de, vel praeterea. *Virg. A.* 6, 249. atri velleris agnam Aeneas matri Eumenidum, magnaeque sorori Ense ferit, sterilemque tibi, Proserpina, vaccam: Tum Stygio regi nocturnas inchoat aras. *Ter. Andr.* 1, 5, 33. Laborat e dolore, atque ex hoc misera sollicita est; tum autem hoc timet, ne deseras se. *Cels.* 1, 3. *med.* Qui vomuit, ambulare debet, tum ungi, deinde coenare. *Colum.* 4, 24. Secundum plagam posita gemma pruinis et frigore, tum deinde aestu laborat. *Ter. Eun.* 2, 3, 78. Quid tum postea? Sic, Tum praeterea. *Cic. Verr.* 1. *f.* [*Cf. *Ramsh.* §. 198. p. 899. sq.] ¶ Item pro tunc. *Id. Att.* 7, 6. Nisi forte haec illi tum arma dedimus, ut nunc cum bene parato pugnaremus. ¶ In hac acceptione similiter conjungitur eleganter, cum *vero*, vel *autem*. *Virg. A.* 1, 489. Tum vero ingentem gemitum dat pectore ab imo. ¶ Item cum *denique*, vel *demum*. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 10. Tum denique fore beatas respublicas putavit, si aut docti, aut sapientes homines eas regere coepissent. *Liv.* 2, 20. *f.* Tum demum impulsi Latini, perculsaque inclinavit acies. [*Discrimen inter *tum* et *tunc* *Zumpt. Gr. L.* §. 285. difficile quidem explicatu judicans propter libros veterum scriptorum parum diligenter in hac re editos, illud tamen ad verum proxime accedere perhibet: *tunc*, nostr. *damals*, opp. esse partic. *nunc*; *tum*, nostr. *da*, opp. esse partic. *quum*. *Ramsh.* §. 197. p. 898. *tum*, nostr. *dann*, *da*, esse contrarium partic. *nunc*, certumque aut praeteriti aut futuri temporis punctum designare; *tunc* idem sed majori quadam certitudine ac vi demonstrare. V. *B. Crus. cl. Suet.* p. 789. et in l. nostro *tunc*. Item quos *Frotsch.* laud. ad *Rut.* Lup. p. 175. b. ¶ *Tunc temporis* ap. *Just.* 31, 2. Civitas Hannibalem, tum temporis consulem, in foro exspectabat. ¶ Confund. saepissime *tum* et *tunc*. V. *Drak.* ad *Liv.* 2, 12, 15. *Garat.* ad *Cic. Phil.* 7, 5. *in.* *Cort.* ad *Lucan.* 1, 60. 167. 3, 197. 443. — *Tum* et *cum*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 3, 9. *Beier.* ad *Cic. Off.* 1, 161. 2, 89. — Porro conf. *tum-tum* et *cum-tum* *Beier.* ad *Cic. Off.* 2, 124. — *Tum* et *tamen*. *Id. ib.* p. 121. 191. — *Tum* et *totum*. *Id. ib.* p. 388. — *Tum* et *tune*. *Wunderl. varr. lectt. praef.* 34. 57. — *Tum* et *tuus*. *Id. ib.* p. 23. — Cf. *tu* in *f.*]

TUMBĂ, ae, f. τύμβος, et τύμβα, (ut est in *Gloss. Phil.*) sepulcrum, tumulus. *Prud.* περὶ στεφ. 11, 9. Sunt et muta tamen tacitas claudentia tumbas Marmora.

TŬMĔFĂCIO, is, feci, factum, a 3. ἐξογκόω, tumidum facio. *Ov. Met.* 15, 304. vis fera ventorum Extentam tumefecit humum.

TŬMĔFACTUS, a, um, part. a *tumefacio*: ὀγκωμένος, inflatus. Translate. *Prop.* 3, 4, 3. Non me laetitia tumefactum fallis inani; et 4, 1, 63. Ut nostris tumefacta superbiat Umbria libris. *Mart.* 4, 11. Dum nimium vano tumefactus nomine gaudes.

TŬMENS, entis, part. a *tumeo*: οἰδαίνων. *Virg. A.* 2, 273. perque pedes trajectus lora tumentes; et 381. anguem Attolentem iras, et caerula colla tumentem. *Colum.* 11, 2. Gemmae vitis tumentes. *Phaedr.* 2, 7. Sacci multo hordeo tumentes. ¶ Translate. *Tac. H.* 1, 16. Nero longa Caesarum serie tumens. V. alia huc pertinentia in TUMEO. ¶ *Anni tumentes*, prima adolescentia. *Stat. Achill.* 1, 292. Virginitas matura toris, annique tumentes. V. similem locum in TUMESCO.

[TŬMENTĬĂ, ae, f. tumiditas. *Coel. Aur. Acut.* 1, 10. Capitis tumentia. Adde *ib.* 3, 8. *F.*]

TŬMĔO, es, ui, n. 2. οἰδαίνω, ὀγκόω, turgeo, inflatus, tumidus sum. [*De discrimine inter *tumere* et *turgere* v. *tumidus*.] *Pl. Pers.* 2, 5, 11. Quid hoc in collo tibi tumet? *Sag.* vomica est: pressare parce *Ov. Met.* 3, 72. plenis tumuerunt guttura venis; et 33. Igne micant oculi, corpus tumet omne veneno. [*Lucr.* 4, 1042. Irritata tument loca semine.] *Plin.* 2, 66, 65. In poculis repletis media maxime tument. *Mart.* 11, 56. Lingonicis agedum tumeat tibi culcita lanis. *Id. Spect.* 26. Vela tument sinu. *Id.* 13, 58. Aspice, quam tumeat magno jecur ansere majus; et ib. 44. vivo lacte papilla tumet. *Juven.* 3, 293. cujus aceto, Cujus conche tumes? *h. e.* ventrem habes saturum et distentum. *Prop.* 4, 2, 14. Et coma lactenti spicea fruge tumet. *Ov. Fast.* 3, 238. Uvidaque e tenero palmite gemma tumet; et *ib.* 2, 776. unda tumet a vento. *Tibull.* 4, 1, 194. tument freta ventis. *Id.* 1, 9, 72. lumina tument fletu. *Plin.* 15, 14, 15. Pulmonea mala stolide tument. *Sen. Herc. Oet.* 552. Juppiter fronte subita tumuit, *h. e* cornua emisit in taurum versus. *Id. ib.* 775. Euboica tellus vertice immenso tumens, *h. e.* celso monte se attollens. Sic *Claud. de Apono* 12. Conspicuo clivus molliter orbe tumet. ¶ Absolute. *Plin.* 29, 2, 9. Rutam tritam imponunt contusis, tumentibusque. ¶ Translate. *Virg. A.* 6, 48. pectus anhelum Et rabie fera corda tument. *Hor. Ep.* 1, 1, 36. Laudis amore tumes, *h. e.* plenus es, laboras cupidine laudis. ¶ Usurpatur et de tumentibus prae libidine, ὀργάω, σπαργάω. *Tibull.* 1, 9, 36. de puero: Dum tumet, et teneros conserit usque sinus. *Hor. Sat.* 1, 2, 116. tument tibi cum inguina. V. TUMOR. ¶ [*Dicitur etiam de furore bestiarum, quas mansuefactas cruor gustatus in pristinam cupidinem agit. *Lucan.* 4, 2, 41. Admonitaeque tument gustato sanguine fauces.] ¶ Saepe dicitur de iratis, quia in ira bile tumet jecur, ut *Hor. Od.* 1, 13, 4. ait. *Cic. Tusc.* 3, 9. Inflatus et tumens animus in vitio est: sapientis autem animus semper vacat vitio, nunquam turgescit, nunquam tumet: at iratus animus ejusmodi est: nunquam igitur sapiens irascitur. (Illa *nunquam tumet* absunt in MS. *Verburgii*: sed paulo ante *Cic. tumidum ac turgidum* dixerat.) *Liv.* 31, 8. *extr.* et *Sen. Phoen.* 352. Tumet animus ira; et *Troad.* 1096. Leo tollit minas, atque animis tumet. *Val. Fl.* 6, 2. Mars acri corde tumet. *Sen. Thyest.* 267. Nescio quid animus majus et solito amplius, Supraque fines moris humani tumet, *h. e.* plenus irae concipit, et parat. [*Cf. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 8, 57. et prae ceteris *Bentl.* ad *Hor. A. P.* 197.] ¶ *Tumere* etiam dicuntur, qui seditionem bellumve irritati, aut praesentis status pertaesi moliuntur. [*Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 7, 121. ductam metaphoram putat a gemmis arborum, quae tumescunt, cum flores et folia parturiunt. *Burm.*, quem *Ruhnk.* vitup., a mari fluctuoso. At v. *Nostr.* in *tumor.*] *Plin. Pan.* 28. Congiarium quod ante principes ad odium sui leniendum tumentibus plebis animis objectabant. *Tac. H.* 3, 32. Nec multum virium a tergo, quoniam Galliae tumeant. *Claud. B. Get.* 381. hinc animo frustra tumuistis inani. *Cic. Att.* 14, 4. Quotidie aliquid novi suspicor: tument negotia; [*Pertinet huc illud *Herod.* 3, 76. et 127. οἰδεόντων πρηγμάτων.] et *Ov. Her.* 7, 121. Bella tument. ¶ Cum dativo. *Stat. Silv.* 2, 1, 58. Accensum quis bile feret, famulisque tumentem Leniet? *h. e.* irascentem servis. ¶ ¶ Cum infinito. *Val. Fl.* 1, 198. nec nunc mihi jungere montes Mens tumet, aut summo deposcere fulmen Olympo. ¶ Pro superbire, efferri. *Phaedr.* 1, 3. Tumens inani graculus superbia. *Virg. A.* 11, 854. Ut vidit fulgentem armis, ac vana tumentem. *Val. Fl.* 3, 677. parta jam laude tumens. *Mart.* 4, 46. Saturnalia divitem Sabellum Fecerunt: merito tumet Sabellus. *Plin.* 37, 1, 13. Tumere gloria. *Just.* 39, 2. successu rerum. Adde *Claud. in Ruf.* 1, 165. et *Juven.* 8, 40. ¶ Refertur et ad inflatum ac turgens dicendi genus. *Auct. dial. de Or.* 18. Nec Ciceroni obtrectatores defuisse, quibus inflatus et tumens, nec satis pressus videretur. *Mart.* 4, 49. A nostris procul est omnis vesica libellis: Musa nec insano syrmate nostra tumet, *h. e.* nihil tragicum canit. ¶ [*Conf. *tumere* et *timere* V. *Cort.* ad *Lucan.* 1, 204. 354. 5, 431. 8, 371.]

TŬMESCO, is, n. 3. ὀγκόομαι, tumens fio, turgesco, intumesco. *Tac. H.* 2, 77. *f.* Contecta et tumescentia vulnera. *Cic. Prognost. Dig.* 1, 7. et *Virg. G.* 2, 479. et *Ov. Met.* 1, 36. Maria tumescunt. *Id. ib.* 6, 377. inflata colla tumescunt. *Lucan.* 10, 224. de fluvio: ingresso vere tumescit Tabe nivis. *Sen. Herc. Fur.* 936. succo tumescit herba. ¶ Translate est superbire. *Quint.* 1, 2. *med.* Mens aut languescit, aut contra tumescit inani persuasione. *Claud. in Eutr.* 1, 176. alteque tumescunt Serviles animi. *Id. II. cons. Stil.* 61. Lydia Pactoli fonte tumescit. ¶ Item clam moveri, gliscere. *Virg. G.* 1, 463. caecos instare tumultus Saepe monet, fraudemque, et operta tumescere bella. *Vell.* 2, 15. Mors Drusi jam pridem tumescens bellum excitavit Italicum. V. TUMEO. ¶ Item irasci. *Ov. Her.* 8, 57. Rumpor, et ora mihi pariter cum mente tumescunt. *Claud. IV. cons. Hon.* 242. rabie succensa tumescit. ¶ *Id. epithal. Pall. et Celer.* 125. matura tumescit Virginitas, *h. e.* tument papillae. *Hieron. adv. Jovin.* 1. *n.* 12. Uteri tumescentes. V. TUMENS, TUMEO, TUMIDUS *f.* et TUMOR.

*TUMEX, icis, f. a *tumendo*, Vibex *Vet. Gloss. B. A.*

TŬMICLĂ, ae, f. syncope pro *tumicula*, h. e. restis, funiculus: diminutivum a *tomix*, quam vocem vide. *Appul. Met.* 8. Illico me tumicula spartea deligatum tradidit Philebo.

TŬMĬDĒ, adv. inflate. *Pl. As.* 3, 3, 115. Ut tumide is! Ita *Meursius*. Alii *ut tu incedis!* *Sen. Suas.* 1. *f.* Ut sententiam adjectione supervacanea, atque tumide perderet. Alii leg. *tumida*. *Id. Contr.* 4, 25. *f.* Tumidissime dixit Murrhedius.

TŬMĬDĬTAS, atis, f. ὄγκος, tumor. *Firm. Math.* 8, 29. *med.* Qui ventris tumiditate correpti hac ex causa moriantur. Adde *Hieron. ep.* 53. *n.* 11.

*TŬMĬDO, as. *Gloss. Gr. Lat.* Tumidare, οἰδαλνειν. *B. A.*

TŬMĬDŌSUS, a, um, adj. tumidus, tumens, ut Tumidosi colles, *Ammian.* 21, 10. Alii leg. *tumulosi*.

TŬMĬDŬLUS, a, um, dimin. tumidi, ut Tumidula gingivula, *Appul. Apol.*

TŬMĬDUS, a, um, adj. οἰδαλέος, ὀγκώδης, inflatus, tumens, tumefactus. *Cic. Tusc.* 3, 9. Membrum tumidum ac turgidum vitiose se habet. (*tumidum* medici dicunt praeter naturam inflatum: *turgidum*, cum ex tumore quippiam erumpere paratum est. [*Accuratius hoc discrimen exposuit *Doederl.* 4, 190. sq.] *Id. ib.* Sapientis animus nunquam turgescit, nunquam tumet.) *Hor. Od.* 3, 3, 48. Qua tumidus rigat arva Nilus. *Id. Ep.* 2, 2, 201. agimur tumidis velis aquilone secundo. *Virg. A.* 3, 157. et *ib.* 8, 671. Tumidum mare. *Ov. A.* 1, 9, 13. Tumidi Euri; et *ib.* 2, 14, 15. Tumidus venter. *Id. Met.* 1, 460. Tumidus anguis; et *ib.* 15, 77. Tumidae uvae; et *Am.* 2, 16. *extr.* Tumidi mo[n]tes; et *Tac. A.* 2, 23. Tumidae terrae Germania[e] *passi montuosi*; [*Recte ita *Noster*. Neque vide[o] qui difficilior explicatu locus esse possit, cujus o[m]nino plana sententia exstet: causas nempe *Tacit[us]* exhibet, quibus auster validior factus sit, quaru[m] causarum primam posuit montuosos Germaniae tr[a]ctus: augetur enim venti vehementia, cum per va[l]lium angustias in planitiem emittitur. — Varias h[u]jus loci interpretationes conjecturasque inspici p[os]sunt ap. *Rupert.* Quid *Boettich.* in *lex. Tac.* p. 47 sq. sibi velit, haud sane assequor.] et *Colum.* 1. Tumidior terra; et *Cels.* 2, 6. Tumidiores ocu[li] *Ov. Rem. Am.* 337. Tumidae papillae. *Stat. Th.* 204. Tumida virginitas, *h. e.* papillis tumidis. simílem locum in TUMESCO. [*Cf. *Ruhnk.* ad *J[...] Ruf.* p. 263. sq. *ed. Fr.*] ¶ Translate est irat[us] quia in ira bile tumet jecur, ut *Hor. Od.* 1, 13, ait. *Id. A. P.* 94. Iratusque Chremes tumido deli[ti]gat ore. *Virg. A.* 6, 407. tumida ex ira tum co[rda] residunt. *Stat. Ach.* 1, 155. Insidias et bella m[o]ventur. *Just.* 41, 3. *med.* de Parthis: Ingenia ge[ntis] tumida, seditiosa, fraudulenta, procacia. *Flor.* 12. Tumidae gentium inflataeque cervices. V. si[mi]lia in TUMEO. ¶ Item superbus, elatus, inflat[us] *Lucan.* 5, 233. Tumidis infesta numina. *Ov. M[et.]* 8, 495. Successu tumidus *Prop.* 2, 19, 15. Tu[mi]dus honor, *h. e.* superbos faciens. *Stat. Th.* 2, tumidi solio, et late dominantibus armis. *Hor. S[at.]* 2, 5, 98. Crescentem tumidis infla sermonibus utre[m] et *Sen. Ben.* 2, 16. Alexander tumidissimum anim[al] *Sil.* 11, 25. Eridani tumidissimus accola, Celt[...] ¶ De inflato dicendi genere. *Liv.* 45, 23. *med.* N[...] negaverim nostrorum (*Rhodiorum*) tumidiorem s[er]monem esse. *Plin. ep.* 7, 12. Ut tibi tumidius vide[a]tur, quod est sonantius et elatius; et *ep.* 9, 26. Vi[d]es mihi in scriptis meis adnotasse quaedam, ut tumi[da] quae ego sublimia; ut improba, quae ego audent[ia] ut nimia, quae ego plena arbitrabar. *Quint.* 12, M. Tullium suorum homines temporum incessere [au]debant, ut tumidiorem. *Gell.* 7, 14. Plerumque [in]flati atque tumidi fallunt pro uberibus; squale[ntes] et jejuni pro gracilibus. ¶ [*Conf. *tumidus* et [ti]*midus*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 1, 204.]

TŬMOR, oris, m. οἴδημα, ὄγκος, inflatio, [ab]scessus. *Cic. Tusc.* 4, 37. *extr.* Citius repenti[nus] oculorum tumor sanatur, quam diuturna lippit[udo] depellitur; et *ib.* 3, 9. Num manus affecta r[ecte] est, cum in tumore est? *Auct. ad Her.* 2, 27 Deformatum, tumore praeditum, decoloratum fu[isse] constat, ergo veneno necatus est. *Prop.* 2, 23, Turpia cum faceret Palladis ora tumor, *h. e.* infl[atio] buccarum in sonanda tibia. *Mart.* 8, 64. tumor [...] citat papillas. *Claud. in Ruf.* 1, 72. Tumor pel[...] *Front. de colon.* p. 126, et 127. *Goes.* Tumores [ter]rae, tumuli, colliculi. Sic *Ov. Met.* 15, 305. [Tu]mor ille loco permansit, et alti Collis habet spec[iem] *Claud. Rapt. Pros.* 2, 101. curvata tumore P[...] planities, et mollibus edita clivis Creverat in [col]lem. *Mart.* 4, 64. Et planus modico tumore ve[rtex] Coelo perfruitur sereniore. *Plin.* 20, 25, 96. F[...] hypomarathri illinuntur tumoribus ardentibus; e[t] 2, 4. Tumores subitos sanare. *Id.* 24, 4, 6. di[scu]tere. *Id.* 20, 16, 61. sedare. *Id.* 33, 6, 35. *f.* [le]nire. *Id.* 22, 85, 69. maturare atque aperire. 24, 8, 37. sistere; et 35, 17, 57. cohibere; e[t] 21, 89. tollere. ¶ Item libidinis titillatio. *[...] Priap.* 83, 42. Et inquietus inguina arrigat tu[mor] V. TUMEO. ¶ Translate est motus hominum ira, aut rerum novarum cupiditate in seditio[nem] aut bellum spectantium: ductum a tumoribus, in pus erumpere minantur. [*Cf. *tumeo.*] *Cic.* 14, 5. Ne deserere viderer hunc tumorem. *C[laud.] in Ruf.* 2, 117. praesens tumor, et civilia n[...] classica, etc. ¶ Item quaevis animi perturbat[io] aegritudo. *Cic. Tusc.* 3, 12. Cum tumor anim[i re]sedisset; et *ib.* 31. *f.* Nos omnia in consolatio[nem] unam conjecimus; erat enim in tumore animus *ib.* 4, 29. *f.* Vetat Chrysippus ad recentes quas[i tu]mores animi remedium adhibere. ¶ Et praese[rtim] ira: qua animus velut inflatur. *Sen. Ira* 1, 16. Ira habet non solidum robur, sed vanum tumo[rem] et *ib.* 3, 2. *f.* Ira violavit legationes, rupto [jure] gentium, rabiesque infanda civitatem tulit; ne[c] tum tempus, quo resideret tumor publicus. [...] *A.* 8, 40. tumor omnis et irae Concessere D[eum] Est qui leg. *timor*, sed invitis libr. meliorib. [...] teste. *Sen. Thyest.* 519. Ponatur omnis ira, [et] animo tumor Erasus abeat. *Lactant. Ira D.* 18. Ut residente per intervallum temporis animi tu[more] haberet modum castigatio. *Arnob.* 1. p. 15. N[...] tumor indignationis in Diis est. ¶ Item supe[rbia] elatio, arrogantia. *Sen. Hipp.* 136. durus et insolens Ad recta flecti regius non vult tumor. 11, 11. *f.* Hinc illi aucta insolentia, mirusque [...]mo increvit tumor. *Claud. epist.* 1, 6. Me dol[...] cautum, me lubrica duxerit aetas, Me tumor i[...]lerit, me devius egerit ardor. *Lucan.* 10, 99. [...]tos tumores Mente gerit famulus Magni cervic[e] vulsa. ¶ De tumido dicendi genere, et vanilo[quen]tia. *Gell.* 2, 23. *f.* Consarcinare verba tragic[i tu]moris. *Quint.* 9, 4. *f.* Affectamus etiam tumo[rem] qui spondeis atque iambis maxime continetur.

l. de declamatorib.: Haec ipsa tolerabilia es-, si ad eloquentiam ituris viam facerent: nunc rum tumore, et sententiarum vanissimo strepitu tantum proficiunt, ut cum in forum venerint, nt se in alium terrarum orbem delatos. Alii leg. rum tumore. *Sen. Ben.* 2, 11. *f.* Quid opus rrogantia vultus? quid tumore verborum? ipsa e extollit.

UMSA, ae, oppidum Africae Propriae, in Zeu-a. *Tab. Peut.* ℙ *Tuniza* est *Ant. Itin. B. A.*

JMŬLĀMEN, inis, n. tumulus. *Inscr.* ap. *Fa-* p. 634. *n.* 290. Ipse meis quod constitui tumu-a membris.

JMŬLĀTUS, a, um, part. a *tumulo: ταφεὶς,* lo conditus. *Ov. Pont.* 1, 6, 49. Inque Tomi-jaceam tumulatus arena. *Mart.* 11, 91. Aeoli-Canace jacet hoc tumulata sepulcro.

JMŬLO, as, a. 1. *θάπτω,* sepelio, in tumulo o. *Catull.* 64, 153. nec injecta tumulabor mor-erra. *Ov. Met.* 15, 716. et quam tumulavit alu-, *h. e.* Cajeta. *Id. ib.* 8, 710. neu sim tumu-s ab illa.

JMŬLŌSUS, a, um, adj. *Sall. Jug.* 96. Per-in locum tumulosum. V. TUMIDOSUS.

JMULTŬĀRĬĒ, adv. *ἐκ τοῦ παρατυχόντος,* cum ltu, festinanter. *Ammian.* 24, 2. *med.* His ra-ac tumultuarie actis. *Spart. Caracall.* 6. Tu-arie cum Parthorum satrapis manum contulit.

ŬMULTŬĀRĬO, adv. idem ac tumultuarie. *Jul. r. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 1, 65. Quod yrae cantus et musicam tumultuario convenis-*F.*]

JMULTŬĀRĬUS, a, um, adj. *αὐτοσχέδιος,* in ltu factus, ut *tumultuarii milites,* qui in tumul-ocabantur, id est in bello Italico, et Gallico. ilites fiebant per conjurationem. Nam quia sin-interrogare non vacabat propter praesens peri-; qui fuerat ducturus exercitum, ibat ad Ca-um, et exinde proferens duo vexilla, unum ro-, quo pedites evocabat, alterum caeruleum, quites, dicebat: *Qui vult salvam rempublicam, equatur,* et qui convenissent, simul jurabant. dicebatur ista militia conjuratio. Hinc illud *A.* 8, 4. simul omne tumultu Conjurat trepi-atium. (Adde *Serv.* ad *Virg. A.* 2, 157. et V. *de ant. jure C. R. c.* 15.) *Liv.* 5, 37. Quip-ibus velut tumultuario exercitu raptim ducto ad undecimum lapidem occursum est. *Id. f.* Mens ea senatui fuit, ut in Hispania tu-arii milites legerentur. *Gell.* 16, 10. *med.* tarii asperis reipubl. temporibus, cum juven-inopia esset, in militiam tumultuariam lege-r. Adde *Liv.* 35, 23. ℙ Translate sumitur mni eo, quod sine praemeditatione, et subito m est, *παρατυχῶν,* ut Tumultuarium opus, ltuaria oratio, etc. Nam in tumultu omnia ropere administrari publice privatimque solita, cum bellum urgens, et quasi muris immi-solemnes actus non admitteret. *Quint.* 10, 7. Sed nec tumultuarii, nec fortuiti sermonis con-m mirabor unquam. *Liv.* 6, 29. Locum, quem ltuario opere communirent, capiunt. *Id.* 21, hil tumultuariae pugnae simile erat, quales pugnationibus urbium per occasionem partis us conseri solent. *Gell.* 11, 7. Homo celebra-n causis, sed repentina et quasi tumultuaria ina praeditus. *Id.* 6, 16. Qui tumultuariis et ditis linguae exercitationibus ad famam se fa-ae permiserat. *Sidon. ep.* 2, 10. Tumultua-carmen inscripsi, *h. e. improvvisato:* etenim ox: Quae imaginarie tantum, et quodammodo atiliter effingimus.

MULTŬĀTĬM, adv. properanter, temere. *ep.* 4, 11. Non tumultuatim doctrinae suae erogaturus.

MULTŬĀTĬO, onis, f. actus tumultuandi. 38, 2. Haec tumultuatio regem cupientem, si querentur, raptim evadere angustias, revo-primos, et eadem, qua venerat, via referre t signa. ℙ Significat etiam militum tumul-orum conjurationem. *Isid. Or.* 9, 3. *med.* Con-io est, quae fit tumultu, quando vicinum ur-ericulum singulos jurare non patitur: sed re-colligitur multitudo, et tumultuosa in ira tur. Haec tumultuatio dicitur. V. TUMUL-RIUS.

UMULTŬĀTOR, oris, m. *ὀχλοκόπος Gloss. Gr. B. A.*

ŬMULTŬĀTUS, a, um, part. a *tumultuor:* umultuatur. *Petr. Sat.* 79. Non diu tumultua-tabuli januam effregi. *F.*]

MULTŬO. V. in v. sq.

MULTŬOR, aris, atus sum, dep. 1. *θορυβέω-* tumultum cieo, turbas facio, inquietus sum. *ad Her.* 4, 15. In otio tumultuaris, in tumul-lus es otiosus. *Pl. Poen.* 3, 1, 21. In re po-placida, atque interfectis hostibus, non decet ltuari. *Suet. Galb.* 9. Tumultuari Gallias com-*Cic. Agr.* 2, 37. Ego is consul, qui saepe e causa tumultuer. *Id. Coel.* 15. *med.* Quid ltuaris, soror? quid insanis? *Id. fragm. August. contra Acad.* 3, 7. Clamat Zeno, et lla porticus tumultuatur, hominem natum ad nihil aliud, quam honestatem. *Quint. decl.* 2, 18. Hominis, qui ferro occiditur, tumultuatur exitus, et similis est repugnanti. ℙ Positione activa. *Pl. Rud.* 3, 2, 14. Quid sit, mihi expedi, quid tumultues. *Cic. Off.* 1, 23. Fortis et constantis est, non perturbari in rebus asperis, nec tumultuantem de gradu dejeci. *Just.* 12, 15. Tumultuantes milites, insidiis periisse regem suspicantes. *Suet. Cal.* 55. Equiti R. tumultuanti per centurionem denuntiavit, abiret sine mora, *h. e.* obstrepenti in ludis; et *Plin.* 8, 9, 9. Tumultuantem elephantum catenis coercere. ℙ Passive impersonaliter. *Liv.* 25, 21. Cum tumultuatum in castris sciret *Caes. B. G.* 7, 61. Hostibus nuntiatur, in castris Romanorum praeter consuetudinem tumultuari. ℙ Translate. *Quint. proem.* 7. Oratio carens ordine, tumultuetur necesse est, et sine rectore fluitet, nec cohaereat sibi.

TŬMULTŬŌSĒ, adv. *θορυβωδῶς,* cum tumultu. *Liv.* 2, 28. Rem consulere ordine non licuit, adeo tumultuose excepta est clamoribus undique, et indignatione patrum; et 29. Senatus tumultuose vocatus, tumultuosius consulitur. *Caes. B. G.* 7, 45. Equitibus imperat, ut paulo tumultuosius omnibus in locis pervagarentur. *Cic. Verr.* 2, 2, 14. *extr.* Ut hominem id aetatis, minime litigosum, quam tumultuosissime adoriantur. *Suet. Cal.* 45. Jubet sibi post prandium quam tumultuosissime, adesse hostem nuntiari. Adde *Afran.* ap. *Charis.* 2, 107.

TŬMULTŬŌSUS, a, um, adj. *θορυβώδης,* tumultu plenus, tumultuarius. *Pl. Trin.* 5, 2, 52. Quis homo tam tumultuoso sonitu me excivit subito foras? *Cic. Fam.* 2, 12. Tumultuosae conciones. *Id. Inv.* 1, 3. *f.* Ex seditiosa et tumultuosa vita se in studium aliquod quietum tradere. *Liv.* 2, 10. Primam periculi procellam, et quod tumultuosissimum pugnae erat, parumper sustinuit; et 24. Latini equites cum tumultuoso advolant nuntio, Volscos infesto exercitu ad urbem oppugnandam venire. *Suet. Ner.* 40. *f.* Coenae tempore interpellatus tumultuosioribus litteris. *Vell.* 2, 74. Caesar Italiam longe, quam speraverat, tumultuosiorem reperit. *Hor. Od.* 3, 1, 26. Tumultuosum mare; et *Cels.* 1, 2. et 8, 4. *med.* Somnus gravior, tumultuosa somnia. ℙ De eo, qui tumultum excitat. *Liv.* 4, 28. In otio tumultuosi, in bello segnes. ℙ Translate. *Quint.* 3, 8. *med.* Saepius subsidit in controversiis impetus dicendi, etc. verum id quoque aequalius erit, non tumultuosius, neque turbidius. ℙ In aliquib. MSS. ap. *Suet.* legitur *tumultosus,* ut *monstrosus, montosus,* etc.

TŬMULTUS, us, m. *θόρυβος,* turba, perturbatio, trepidatio, seditio, motus discursantium, trepidantium, strepentium, rumor sive in bello, sive in seditione, sive ob aliam quamlibet causam: a *tumor,* aut *tumeo. Cic. Cat.* 2, 12. Ut Urbi sine vestro motu ac sine ullo tumultu satis esset praesidii. *Id. Dejot.* 7. Vultus hominum te intuentium recordare: numquae trepidatio? numqui tumultus? numquid nisi moderate, nisi quiete? *Liv.* 25, 13. *med.* Per tumultum ac trepidationem omnia agi. *Caes. B. G.* 5, 26. Initium repentini tumultus ac defectionis ortum est ab Ambiorige. *Nep. Att.* 2. Cinnano tumultu civitatem esse perturbatam. *Virg. G.* 1, 465. caecos instare tumultus. *Id. A.* 2, 122. Ithacus vatem magno Calchanta tumultu Protrahit in medios. *Hor. Sat.* 2, 2, 16. Saeviat, atque novos moveat fortuna tumultus. *Ov. Met.* 5, 5. Inque repentinos convivia versa tumultus. *Sall. Jug.* 57. Formidinem et tumultum facere. *Liv.* 25, 26. Tumultum praebere; et *ib.* 4. *f.* Turbae ac tumultus concitatorem esse. *Cic. Cat.* 3, 3. Tumultum injicere civitati. *Liv.* 36, 19. edere. *Id.* 25, 29. *f.* sedare. *Tac. H.* 4, 16. comprimere. *Lucan.* 1, 297. componere. *Liv.* 25, 23. *extr.* Sine strepitu ac tumultu aliquid facere; et *ib.* 25. *med.* Cum omnia terrore ac tumultu streperent. *Id.* 28, 19. *extr.* Arx etiam inter tumultum capta est. *Sen. Herc. Fur.* 714. Acheron rapitur tumultu ingenti. ℙ De aeris, aut maris tempestate, procella, fragoribus. *Hor. Od.* 1, 16, 11. tremendo Juppiter ipse ruens tumultu; et *ib.* 3, 27, 17. vides, quanto trepidet tumultu Pronus Orion? *Lucan.* 5, 592. pelagi coelique tumultus. *Sen. Herc. Fur.* 1091. Tumultus maris. *Ov. Met.* 3, 308. de Semele: corpus mortale tumultus Non tulit aetherios, *h. e.* Jovem accedentem cum tonitru ac fulminibus. ℙ *Tumultus* dicebatur a Romanis bellum aliquod subitum, quod ob periculi magnitudinem, hostiumque vicinitatem, magnam Urbi trepidationem incutiebat. Proprie autem tumultum dicebant bellum Gallicum, aut Italicum, *Cic. Phil.* 8, 1. Belli nomen ponendum in sententia quidam non putabant, tumultum appellare malebant, ignari non modo rerum, sed etiam verborum. Potest esse bellum sine tumultu, tumultus esse sine bello non potest. Quid est aliud tumultus, nisi perturbatio tanta, ut major timor (al. *tumor*) oriatur, unde etiam nomen ductum est tumultus? Itaque majores nostri tumultum Italicum, quod erat domesticus, tumultum Gallicum, quod erat Italiae finitimus, praeterea nullum tumultum nominabant. Gravius autem esse tumultum, quam bellum hinc intelligi licet, quod bello vacationes valent, tumultu non valent. Haec *Cic.* qui *Phil.* 3, 12. Rem, inquit, administrandam arbitror sine ulla mora, et confestim gerendam censeo, tumultum decerni, justitium indici, saga sumi dico oportere, delectum haberi sublatis vacationibus in Urbe, et in Italia. Hisce verbis *Cicero* omnia tumultus signa expressit, quibus apparet, omnia in tumultu praepropere administrari publice, privatimque solita, cum bellum urgens, et quasi muris imminens solemnes actus non admitteret. *Liv.* 7, 9. Dictator cum tumultus Gallici causa justitium edixisset, omnes juniores sacramento adegit. *Id.* 34, 56. Bojorum gentem ad defectionem spectare. Ob eas res tumultum esse decrevit senatus. ℙ Etiam alibi subitum bellum. seditio repentina *tumultus* dicta. *Liv.* 41, 6. Sedato tandem Istrico tumultu: et *paulo post:* In Sardinia magnum tumultum esse, cognitum est. ℙ Translate de mixtione et conflictu rerum diversarum et contrariarum. *Hor. Sat.* 2, 2, 75. simul assis Miscueris elixa, simul conchylia turdis, Dulcia se in bilem vertunt, stomachoque tumultum Lenta feret pituita. *Sen.* de *Thyeste,* qui natos suos comederat, *Thyest.* 999. Quis hic tumultus viscera exagitat mea? Quid tremuit intus? *Claud. Laud. Stil.* 1, 162. tam varius vocum generumque tumultus. ℙ De perturbatione animi et mentis ex cogitationibus in diversa trahentibus. *Hor. Od.* 2, 16, 9 Non enim gazae, neque consularis Summovet lictor miseros tumultus Mentis. *Id. Sat.* 2, 3, 208. species veri scelerisque tumultu Permixtae. *Petr. Sat.* 123. pulsata tumultu Pectora, perque duas scinduntur territa causas. *Sen. Herc. Fur.* 1219. Nondum tumultu pectus attonito caret. *Id. Oed.* 328. quid fari queam Inter tumultus mentis attonitae vagos? *Lucan.* 7, 183. gaudet monstris mentisque tumultu. *Claud. in Ruf.* 1, 20. Abstulit hunc tandem Rufini poena tumultum. ℙ *Tumultus sermonis,* cum verba confusa et fracta exprimuntur, non articulate et distincte, propter linguae impedimentum. *Plin.* 7, 12, 10. Surae proconsulis rictum in loquendo contractionemque linguae, et sermonis tumultum piscator quidam in Sicilia reddidit. ℙ *Tumultus criminum* ap. *Quint. decl.* 1, 4. est confusa coacervatio criminationum. ℙ Ap. *Hor. Ep.* 1, 19, 19. O imitatores, servum pecus! ut mihi saepe Bilem, saepe jocum vestri movere tumultus! *h. e.* conatus et contentiones assequendi imitando aliorum scripta, simulque nimium ac servilem metum, ne longius abeatis. ℙ Metonymia est in his. *Tibull.* 2, 6, 25. urbique tumultus Portatur validis mille columna jugis, *h. e.* terrorem et tumultum injiciens, ne, vicis intrementibus, aedes ruant. (V. similem loc. ap. *Sen. ep.* 90. *med.* et *Juven.* 3. a *v.* 254.) *Stat. Silv.* 1, 2, 234. Omnis plebejo teritur praetexta tumultu, *h. e.* concursu plebis: ubi autem concursus, ibi tumultus. ℙ In illo *ejusdem Theb.* 6, 588. variasque per artes Instimulant docto languentia membra tumultu: *tumultus* est creber motus et agitatio crurum a meditantibus cursuram facta, instar eorum, qui in tumultu discursant. ℙ Genitivus *tumulti,* ut *senati,* etc. antiquorum est. *Sall. Cat.* 62. Cohortes veteranae, quas tumulti causa conscripserat. Ita legit *Non.* 8, 50. et probat *Cortius:* alii *tumultus. Ter. Andr.* 2, 2, 28. et *Hec.* 3, 2, 21. Nihil ornati, nihil tumulti. *Pl. Cas.* 3, 5, 22. et *Poen.* 1, 1, 79. Quid intus tumulti fuit? Adde *Enn., Turp., Afran., Pomp., Acc.* ap. *Non* 8, 7. et 50.

TŬMŬLUS, i, m. *λόφος,* colliculus e terra nonnihil eminens: a *tumeo. Fest.* Tumulum Stilo Aelius sic definit: Tumulus est cumulus arenae editus, secundum mare in altum elevatae; unde similiter et manu factus, et naturalis proprie dici potest. [*Doederl.* 2, 122. docet: esse *tumulus* quasi diminutivum a *tumor terrae.*] *Ov. Met.* 4, 240. tumulumque super gravis addit arenae. *Caes. B. G.* 1, 43. Planities erat magna, et in ea tumulus terreus satis grandis. *Cic. Att.* 14, 13. Quaeris utrum magis tumulis prospectuque, an ambulatione *ἁλιτενεῖ* delecter. *Ov. Met.* 15, 397. tumulus sine ullis arduus arboribus. *Cic. Cat.* 2, 11. Tumuli silvestres. ℙ Saepe ponitur pro sepulcro, quia ibi coacervari terra consuevit. *Virg. A.* 3, 321. Priameia virgo Hostilem ad tumulum Trojae sub moenibus altis Jussa mori. *Cic. Arch.* 10. Cum Alexander in Sigaeo ad Achillis tumulum astitisset. *Ov. Met.* 4, 157. Componere tumulo; et *ib.* 14, 176. condere; et *ib.* 8, 236. ponere. *Albinov.* 1, 161. tumulo ponemur in uno. *Tac. A.* 2, 7. Tumulum alicui struere. *Lucan.* 8, 713. raptim parare alicui. *Ov. Met.* 2, 326. tumulo dare corpora. *Virg. Ecl.* 5, 42. Et tumulum facite, et tumulo superaddite carmen. *Ov. Her.* 7, 194. et *Fast.* 3, 547. et *Trist.* 3, 3, 72. Hoc tamen in tumuli marmore carmen erit. ℙ *Tumulus honorarius,* est cenotaphium, hoc est vacuum sepulcrum, quod in mari submerso, eique, cujus corpus haberi non poterat, erigi solebat. *Suet. Claud.* 1. Ceterum exercitus ei honorarium tumulum excitavit, circa quem, etc. ℙ In neutro genere. *Inscr.* infimae notae ap. *Reines. cl.* 20. *n.* 197. Sibi posterisque suis hoc tumulum fecit.

TUN', tune? V. in TU.

TUNC, adv. *τότε,* tum, eo tempore: cui respon-

det nunc. In MSS. facile *tunc* et *tum* commutantur. [V. in TUM. De discrimine inter *tunc* et *tum ib.* dictum est. — Originem quod attinet, sunt qui doceant, esse *tum*, et *tunc* ortum, eodem quidem modo, quo *nunc* ex *num*. V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 1. p. 336. Sed particulae notione, qua certum idque ipsum tempus, id momentum cum vi quadam significat, de quo sermo est, illud videtur ut verius commendari, contractum esse *tunc* ex *tumce*.] *Cic. Phil.* 7, 5. Sed erat tunc excusatio oppressis, misera illa quidem, sed tamen justa: nunc nulla est. *Nep. Eum.* 3. Macedones milites ea *tunc* erant fama, qua nunc Romani feruntur. *Id. Timoth.* 3. Philippus jam tunc valens multa moliebatur. *Pl. Capt.* 4, 2, 107. Cujus erat tunc nationis, cum hinc abiit? *Id. Merc.* 3, 2, 9. Cum senex sis, tunc in otium te colloces, dum potestur. *Prop.* 1, 1, 23. Tunc ego crediderim vobis, et sidera, et amnes Posse Cytaeaeis ducere carminibus. *Colum. praef.* 1. *f.* Quas ordine suo tunc demum persequar, cum praefatus fuero, etc. *Id.* 9, 15. Si favi transversi inhaerent, tunc scalprato ferramento est opus. *Just.* 36, 4. Hujus testamento heres populus R. tunc instituitur. *Pl. Most.* 3, 2, 54. Tunc tibi chorda tenditur: inde in ferriterium: postea in crucem recta. *Stat. Th.* 5, 81. nam me tunc libera curis Virginitas, annique tegunt: pro *tegebant*, tempus pro tempore. ¶ Additur et genitivus *temporis*. [*V. in *tum* similem usum.] *Just.* 1, 4. De gente obscura tunc temporis Persarum Cambysi (*filiam*) in matrimonium tradit. *Appul. Met.* 11. Quippe quod tunc temporis videre praesentes plurimi. ¶ [*De confusione part. *tunc* et *tum*, quae solemnis fere est in libb. MSS. v. *tum*.]

*TUNDIS, Indiae oppidum. *Tab. Peut. B. A.*

TUNDO, is, tŭtŭdi, tunsum, et tusum, a. 3. κόπτω, repetitis ictibus caedo, pulso, verbero, percutio: ab obsoleto *tudo*: unde praeteritum *tutudi*, et *tuditans*. *Cic. Verr.* 2, 5, 54. *f.* Caedunt acerrime virgis: denique Sestius, converso bacillo, oculos misero tundere vehementissime coepit: et *mox:* Cum jacenti latera tunderentur. *Plin.* 34, 15, 43. Ferrum rubens non est habile tundendo, *h. e.* quod tundatur. *Id.* 19, 1, 3. Linum textum tunditur clavis semper injuria melius. *Colum.* 2, 21. Spicas fustibus tundere. *Claud. Laud. Stil.* 2, 464. pingues nec grandine tundat olivas Scorpios. *Pl. As.* 2, 1, 14. Quid hoc, quod picus ulmum tundit? *Prop.* 3, 15, 35. Dea magna Cybebe Tundet ad Idaeos cymbala rauca choros. *Hor. A. P.* 430. tundere pede terram, *Id. Epod.* 17, 55. saxa Neptunus alto tundit hibernus salo. *Catull.* 11, 4. litus tunditur unda. *Claud. in Ruf.* 1, 276. carina, geminis quae lassa procellis Tunditur. *Ov. Am.* 1, 6, 54. Huc ades (*Borea*), et surdas flamine tunde fores; et *ib.* 2, 9, 10. Pectoraque infesta tundat aperta manu. *Virg. A.* 6, 598. Vultur rostro jecur tundens. *Tibull.* 1, 5, 44. Et miserum sancto tundere poste caput, *h. e.* caput posti illidere. *Lucr.* 4, 932. Tundier, et crebro pulsarier aeris ictu. *Virg. G.* 3, 382. Gens effrena virum Riphaeo tunditur Euro. ¶ Est etiam pinsere, in pila comminuere, μάσσω, πτίσσω. *Plin.* 13, 22, 43. et 20, 19, 79. Tundere aliquid in pila. *Id.* 19, 5, 29. Tundere aliquid in pollinem. *Id.* 33, 7, 49. in farinam. ¶ Translate est obtundere saepius idem repetendo, et usque ad fastidium audientium: ductum, inquit *Donat.*, a malleo fabrorum, *Ter. Hec.* 1, 2, 48. Tundendo atque odio denique effecit senex. *Prop.* 4, 5, 35. Tundat Amycle, Natalem Majis Idibus esse tuum. *Virg. A.* 4, 447. assiduis hinc atque hinc vocibus heros Tunditur. *Pl. Poen.* 1, 3, 25. Pergin' aures tundere? [*Agit de hoc signif. *Doederl.* 1, 125. sqq. ubi ab hoc verbo *studium* derivandum censet. V. *Studeo.*] ¶ *Eandem incudem tundere*, proverbialis dictio, in idem studium incumbere, in una eademque re assidue laborare. *Cic. Or.* 2, 39. Siquem plane rudem institui ad dicendum velim, his potius tradam assiduis: uno opere eandem incudem diem noctemque tundentibus. ¶ Dicitur interdum de eo, qui unico ictu percutit. *Ov. Met.* 5, 291. seque jacit vecors e summae culmine turris, Et cadit in vultus, discussique ossibus oris Tundit humum moriens. *Lucr.* 4, 265. lapidem digito cum tundimus, ipsum Tangimus extremum saxi, summumque colorem. ¶ Praeteritum *tutudi* paenultima correpta (quae in *contudit* ab *Ennio* producitur, tanquam a *tudi* disyllabo: ab aliis passim corripitur. V. CONTUNDO.) agnoscitur a *Varr. L. L.* 8, 56., item a *Charis.* 3, 217. et *Prisc.* 10. p. 891. ¶ *Tunsi* pro *tutudi* agnoscitur a *Diomed.* 1, 369. ¶ Etiam *tusi* olim dixere: unde *tusus*. *Naevius* ap. *P. Merulam in collect. fragment. Ennii* p. 42. Qui terrai Latiai hemones tuserunt Vires, fraudesque Poenicas, fabor.

TUNES, ētis, f. urbs Africae, in ora maris Mediterr., ampla, cum arce, et portu amplo, caput regni Tunetani, piratica infamis. *Liv.* 30, 9. Occupat relictum fuga oppidum Tuneta. *Id. ib.* 36. Ut Tunetem venirent.

TUNGRI, orum, m. plur. nunc *Tongres*, urbs Eburonum, in Belgio, media inter Trajectum ad Mosam in Or. et Fanum S. Trudonis in Occ. *Plin.* 4, 17, 31. ¶ De fonte aquae calidae, ap. Tungros, nunc *die Bäder zu Spa*. *Id.* 31, 2, 8. Tungri civitas Galliae fontem habet insignem, plurimis bullis stellantem, ferruginei saporis. Purgat hic corpora, tertianas discutit, calculorumque vitia. ¶ In singulari num. *Inscr.* ap. *Grut.* 334, 3. M. Ulpius Felix natione Tunger. *Sil.* 7, 681. Terrificis Maurus prorumpit Tunger in armis. Alii rectius leg. *Terrificus nigris prorumpit Maurus in armis.*

TŬNĬCA, ae, f. χιτών, vestis interior, corpori adhaerens, cui toga superinduitur, viris et mulieribus usurpata, olim sine manicis, deinde manicata, et cinctu constricta. De notatione V. *Vossium.* Romani tunica diu caruerunt, sola toga contenti, ut *Gell.* 7, 12. docet. *Ascon. in fin. comment. pro M. Scaur.* Cato praetor judicium, quia aestate agebatur, sine tunica exercuit, campestri sub toga cinctus. In forum quoque sic descenderat, jusque dicebat, idque repererat ex vetere consuetudine, secundum quam et Romuli aetatis statuae in Capitolio, et in Rostris Camilli fuerunt, togatae sine tunicis. Haec *Ascon.* Non est tamen negandum, antiquissimam fuisse Romae tunicam, cum *Livius* 1, 2. scribat, Numam Saliis tunicae pictae insigne dedisse. Sed hoc non probat, vulgarem omnium tunc ejus fuisse usum, sed Saliorum peculiarem. ¶ Postea substrictam et brevem citra humerum desinentem induere coeperunt, Graece ἐξωμίδα dictam: manicas quoque addiderunt delicati homines ad manus usque operiendas: quod probro dedit P. Scipio Africanus P. Sulpicio Gallo ap. *Gell. l. c. Virg.* quoque reprehendit *A.* 9, 616. et *Cic. Cat.* 2, 10. ¶ Plebecula, et turba forensis tunica saepe utebatur sine toga: unde *tunicatum popellum* dixit *Hor. Ep.* 1, 7, 65. ¶ Qui tunicam simul gestabant ac togam, hanc deponebant in exercitationibus, quo expeditiores essent: unde illud *Juven.* 2, 143. tunicati fuscina Gracchi. ¶ Mulierum tunicae laxiores erant et prolixiores, quam virorum; horum vero, quam militum, ut est ap. *Gell. l. c.*, ad ulnas cruraque adversus oculos protegenda. *Quint.* 11, 3. *med.* Cui lati clavi jus non erit, ita cingatur, ut tunicae prioribus oris infra genua paulum, posterioribus ad medios poplites usque perveniant: nam infra mulierum est, supra centurionum. *Ov. Fast.* 1, 407. Illa super suras tunicam collecta ministrat. *Id. A. Am.* 3, 301. Haec movet arte latus, tunicisque fluentibus auras Excipit. ¶ Duas etiam tunicas gestare, aut etiam plures mos fuit, frigori arcendo. *Suet. Aug.* 82. Hieme quaternis cum pingui toga tunicis, et subucula, et thorace laneo muniebatur. *Varr.* ap. *Non.* 2, 312. Mihi puero modica una fuit tunica et toga, sine fasciis calciamenta, equus sine ephippio. *Calpurn. Ecl.* 3, 30. ambas Diduxi tunicas, et pectora nuda cecidi. ¶ Cum plures erant, ea proprie *tunica* dicebatur, quae sub toga statim: quae interius, propria interdum nomina habuit, *subucula*, *indusium*, *interula*. *Varr.* ap. *Non.* 14, 36. Posteaquam binas tunicas habere coeperunt, instituerunt vocare subuculam, et indusium. ¶ Saepissime tamen communi nomine *tunica* dicta, quae carni adhaeret, et est Italis *camicia*. *Masur. Sabin.* ap. *Gell.* 10, 15. *tunicam intimam* dixit: *tunicam* absolute *Ov. Fast.* 2, 171. et 347. et *Am.* 1, 5, 9. et 13. et *ib.* 7, 47. et *ib.* 2, 15, 12. et *ib.* 3, 7, 40. et *ib.* 14, 21. et *Prop.* 2, 2, 66., quibus locis *tunica* indusium est, eaque detracta, membra patent. ¶ Servis verberandis tunica detrahebatur. *Juven.* 6, 475. periit libraria, ponunt Cosmetae tunicas. *Pl. Pers.* 3, 1, 34. Ubi captum est flagrum, dum tunicas ponit, etc. Adde *Petr. fragm. Trag.* 49. *Burm.* ¶ Quae sub toga erat tunica, in viris duplex fuit, recta, et clavata. *Recta* quid sit, V. in RECTA, ae. De *clavata* V. in CLAVUS et CLAVATUS. Ee tunica palmata V. PALMATUS. ¶ De tunica Jovis V. in PALMATUS. ¶ Tunica pallio propior: [nos: *das Hemde ist mir näher als der Rock.*] proverbium, quo significatur, non omnes aeque conjunctos nobis curae esse, sed esse alios aliis cariores: similiter ex rebus nostris quasdam esse, quae magis tangunt, aut pluris interest curare et servare: quia tunica corpus tangit, pallium non item. *Pl. Trin.* 5, 2, 30. Hunc priorem aequum est me habere. Tunica propior pallio est. ¶ *Tunica molesta* est supplicii genus, de qua dictum est in MOLESTUS et SUPERVESTIO, et TAEDA. ¶ Translate est membrana, integumentum, velamentum, cutis cujuspiam rei. *Cels.* 7, 24. Colligendae venae, vinciendaeque, ubi tunicis inhaerebant; et *ib.* 2. Quidquid abscedit, velamento suo includitur: id antiqui tunicam nominabant. *Id.* 4, 1. Renes tunicis superconteguntur. *Id.* 7, 7. *n.* 14. et *Plin.* 11, 37, 54. Tunicae oculorum. *Id.* 22, 22, 46. boletorum. *Juven.* 14, 153. lupini, *h. e.* siliqua, theca. *Quint. decl.* 13, 12. Cum se ruptis jam tunicis in patulum capita (*florum*) fuderunt. *Plin.* 24, 3, 3. Cortex ligni, corticique tunica subjecta. *Id.* 16, 14, 25. de tilia: Inter corticem ac lignum tenues tunicae multiplici membrana; et *ib.* 30, 66. Arundines longis vestiri tunicis, *h. e.* foliis calamum amplectentibus. *Id.* 11, 35, 41. Genus tinearum tunicas suas trahentium, quo cochleae modo. *Lucr.* 4, 56. Cum veteres ponunt tunicas aestate cicadae. *Virg. G.* 2, 74. se medio trudunt de cortice gem mae, Et tenues rumpunt tunicas. *Catull.* 95, 7. Volusi annales laxas scombris saepe dabunt tunica

TŪNĬCĀTUS, a, um, adj. χιτωνοφόρος, qui so indutus est tunica, hoc est, qui nullam tunica superinduit togam: cui opponitur *togatus:* qual fuere pauperiores apud Romanos, praesertim turb forensis, denique etiam divites, cum sese exerc bant. *Cic. Coel.* 5. Ut exercitatione ludoque, ca pestri tunicati uteremur. *Hor. Ep.* 1, 7, 65. Vil vendentem tunicato scruta popello. ¶ Metalepti sumitur pro indocto, imerito. Sic *Auct. dial.* *Or.* 7. vulgus imperitum appellat populum tunic tum. ¶ Translate *tunicatum caepe* dixit *Pers.* 3. h. e. multa involucra velut tunicas habens. *Tunicata quies* est quae habetur ruri, ubi, to depositis, tunicati homines liberius vivunt. *Ma* 10, 51. O soles, o tunicata quies!

*TUNICENSE OPPIDUM in Africa Propria fu *Plin.* 5, 4. *B. A.*

TŬNĬCO, as, a. 1. χιτωνίζω, tunica aliquem duo. *Varr.* ap. *Non.* 2, 873. Haec lanigeras tonderi docuit, tunicareque homulum.

TŬNĬCOPALLĬUM. V. in PALLA.

TŬNĬCŬLA, ae, f. χιτώνιον, parva tunica. *Va* ap. *Non.* 3, 247. Ut venalem tuniculam poneret q tidie. *Turpil.* ap. *eund.* 14, 8. Epistola excidit hi, inter tuniculam ac strophium quam colloca ram. *Pl. Rud.* 2, 6, 65. Redactus sum usque hanc unam tuniculam, et ad hoc misellum palli ¶ Parvum integumentum, folliculus, membran *Fest.* in *Gluma.* Gluma hordei tunicula. *Plin.* 12, 76. et 29, 6, 38. Tuniculae oculorum. *Id.* 10, 27. Tunicula stellionis, quam eodem modo, anguis, exsuit.

*TUNNUM, i, n. Britanniae oppidum. *Not.* *per.* (ap. *Cellar.*) *B. A.*

TUNSUS, a, um, part. a *tundo:* κοφθεὶς, re titis ictibus caesus, percussus, contusus. *Virg.* 4, 302, Tusa per integram solvuntur viscera lem; et *ib.* 3, 133. Cum graviter tunsis gemit a frugibus. *Id. A.* 11, 37. Ingentem gemitum tu ad sidera tollunt Pectoribus; et *ib.* 1, 485. Sup citer tristes, et tunsae pectora palmis Iliades. *pul. Met.* 7. *f.* Tunsis ac diverberatis vehemen uberibus. ¶ Item tundendo comminutus, pinsit μεμαγμένος. *Virg. G.* 4, 267. tunsum gallae ad scere saporem. *Colum.* 6, 8. Tunsum allium; e 13. *med.* Grana mali Punici tunsa. *Id.* 6, 7. pressi quindecim coni, totidemque gallae, et u rumque ponderis vetustissimus caseus: quibus unum tunsis admiscentur vini quatuor sextarii. *pul. Met.* 4. Hordeum tunsum minutatim.

TŬOR, eris, dep. 3. V. TUEOR.

TŬOR, oris, m. visus. *Appul. de Deo Soc* Fila tenuia usque adeo, ut radios omnes nostri ris raritate transmittant.

TURĀCŬLUM, quod legitur ap. *Varr. L. L* 8. *f.*, monet *Scal.* legendum esse *auguraculum.*

[TŪRĀLIS, e, adj. idem ac turarius. *Serv.* *Virg. A.* 5, 745. Acerra, id est, arca turalis, quod continet, pro eo quod continetur. *F.*]

TŪRĀRĬUS et Thurarius, a, um, adj. ad pertinens. *Turarius*, *ii*, qui tura tractat, et dit. *Firm. Math.* 8, 25. *f.* Turarios faciet, pigmentarios, seu pharmacopolas. *Tert. Idol.* Nisi si quis et de turario dissimulabit. *Inscr.* *Mur.* 952, 6. L. Faenio L. Ↄ. L. Favori thura ¶ *Tibiae turariae*, quae et *Lydiae*, quibus c bant in sacris, dum tus adoleretur, memora a *Sol.* 5. *med.* et fuisse putat *Salmas.*, quas 16, 36, 66. *f.* appellat tibias sacrificas Tuscor e buxo factas; et quas designat *Virg. G.* 2, Inflavit cum pinguis ebur Tyrrhenus ad aras. *Vicus Turarius* fuit Romae in regione Urbis ut est ap. *Sex. Rufum*, et *P. Victor. de Regio* *Urb. R.* Meminit etiam *Cic. Verr.* 2, 1, 59., *Ascon.* tradit, in eo fuisse signum Vertumni. Q autem hoc signum ponunt alii in vico Tusco, quidam putant, Tuscum et Turarium vicum dem esse, vel saltem Vertumni signum fuiss extremo Turario, eo loci, ubi Tuscum tange quod ex eo etiam veri fit simile, quia *Ascon.* tumnum in extremo Turario locat. Sunt et qui perperam cum Jugario confundunt, [quem positum Tusco, seu Turario fuisse, in altero pe latere basilicae Juliae, probavit *Nibbyus* *Foro R.* p. 95. *F.*] ¶ De scriptione V. in TH

TURBĀ, ae, f. τύρβη, tumultus, seditio, tus et trepidatio plurium, perturbatio multitud ut *rixa* duorum: a Graeca voce allata, quae At pro σύρβη, tumultus. Alii volunt esse per syn a θόρυβος idem significante. *Ulp. Dig.* 47, 8 Praetor ait: Cujus dolo malo in turba dam factum esse dicetur, etc. Turbam ex quo nu admittimus? Si duo rixam commiserint, ut non accipiemus in turba id factum, quia duo ba non proprie dicuntur. Enimvero si perpl fuerint: decem puta, aut quindecim homines, ba dicetur: quid ergo, si tres aut quatuor? t utique non erit: et rectissime Labeo inter tu et rixam multum interesse ait: nam turbam tutdinis hominum esse turbationem et coetus

xam duorum. Hactenus *Ulpianus*. *Cic. Fam.* 6, *f.* Quanta in turba, quantaque in confusione rum omnium viveremus. *Id. Rosc. Am.* 32. *med.* erum, ut fit, multa saepe, imprudentibus imperatobus, vis belli ac turba olitur. *Caes. B. C.* 2, 35. ugientium multitudine ac turba portae castrorum ccupantur. *Sall. Cat.* 38. Semper in civitate quiis opes nullae sunt, bonis invident, malos exllunt, turba atque seditionibus sine cura alunr. *Quint.* 2, 16. Seditiones turbaeque populares citantur. *Tac. H.* 4, 1. *f.* In turbas et discoras pessimo cuique plurima vis. *Cic. Verr.* 2, 5, . *f.* Maximas in istius castris effecisse turbas ditur. *Sall. or. Macri Licin. ad pleb. med.* Turbas ncitare. ℙ Dicitur etiam de perturbatione, quae paucis fit. *Cic. Verr.* 2, 4, 66. Ecce autem no- turba atque rixa. *Ter. Eun.* 4, 3, 11. Eunuum quem dedisti nobis, quas turbas dedit! et 4, *f.* Jam tum inceperat turba inter eos. *Id. Heaut.* 2, 17. Quantas turbas concivi insciens! *Id. Eun.* 1, 2. Timeo, nequam ille hodie turbam faciat, t vim Thaidi. *Id. Heaut.* 1, 2, 16. Propter eam ec turba atque abitio evenit. *Pl. Aul.* 2, 9. *extr.* igiam intro, ne quid hic turbae fiat. *Acc.* ap. *on.* 12, 26. Non vides, quantam turbam, quanve fluctus concites? Adde *Caecil. ib.* ℙ De obus tantum. *Ov. Fast.* 2, 715. Oscula quisque ae matri properata tulerunt, Non intellecto crela turba Deo, *h. e.* Titus et Aruns filii Tarquinii perbi. ℙ Metonymice accipitur pro incondita ltitudine hominum, ὄχλος. *Cic. Verr.* 1, 7. Vit ad ipsum Fornicem Fabianum in turba Verrem. *p. Dat.* 6. Si in turbam exisset, ab homine tam cessario se relictum. *Just.* 11, 13. *f.* Dario maem turbam hominum esse, sibi virorum. *Juven.* 195. Ζωὴ καὶ ψυχή modo sub lodice relictis Ute- in turba. *Quint.* 1, 2. Turbam hominum fugere. *c. Sen.* 23. *med.* Cum ex hac turba et colluvione cedam. *Ov. A. Am.* 2, 210. Ipse face in turba, a venit illa, locum. *Manil.* 2, 136. nec in turm, nec turbae carmina dicam, *h. e.* imperitae ltitudine. *Propert.* 3, 1, 12. Turba scriptorum; *ib.* 48. puellarum. *Sen. V. B.* 2. Argumentum ssimi turba est, *h. e.* quod vulgus et plures seuntur. ℙ Item pro multitudine, copia confusa rumcumque rerum. *Cic. N. D.* 1, 15. Chrysips magnam turbam congregat ignotorum Deorum. *Brut.* 97. Ut te eripias ex turba patronorum; et Qui istam turbam voluminum effecerit. *Lucr.* 919. praeter vulgum turbamque animantum. *Sil.* 129. turba luporum. *Cic. Or.* 2, 77. *f.* Ea quae ellunt, serventur ad perorandum: si quae erunt diocria, in mediam turbam atque in gregem conantur. *Ov. Pont.* 4, 5, 27. Cum tamen a turba um requieverit harum. *Id. ib.* 7, 35. Nec te missuper jaculorum turba moratur. *Id. Met.* 6, 219. turba rotarum, Duraque mollierant subjectas gula glebas; et *ib.* 4, 722. aper quem turba can circumsona terret; et *ib.* 10, 144. volucrum; 106. arborum. *Quint.* 8, 2. *med.* inanium verum. *Plin. ep.* 9, 25. castrensium negotiorum. *mes. Ecl.* 4, 28. squamea. *Lucan.* 9, 405. malo- ; et 608. serpentum. *Plin.* 11, 37, 61. Dentes ltis piscium in lingua et toto ore, ut turba vulum molliant, quae attritu subigere non queunt. *int. decl.* 9, 11. *extr.* Ut reum, quem premere rocitas criminum non potest, turba confundat. *t.* 32, 2. Turba querelarum confusus adolescens, ente obticuit. ℙ Ap. *Liv.* 33, 44. est hoc noe oppidum in Hispania citeriore. ℙ *Item Aquiiae oppidum. *Not. civit. Gall. B. A.* ℙ [*Cond. *turba* et *turma*. V. *Gronov. observv. in eccles.* 79. *ed. Fr.*]

URBĂMENTUM, i, n. τάραχος, idem ac turba- *Sall. or. Lepidi ad populum R. f.* Maxima turnenta reipubl. atque exitia probate. *Tac. H.* 1, Quaeque alia turbamenta vulgi.

URBASSO. V. in TURBO, as.

URBĂTĒ, adv. τεταραγμένως, confuse, turbue. *Caes. B. C.* 1, 5. Aguntur omnia raptim atturbate.

URBĀTĬO, onis, f. ταραχή, confusio, perturio. *Liv.* 24, 28. In hac turbatione rerum in conem vocari placuit. *Flor.* 4, 6. Divitiarum spes turbatione reipublicae. *Gell.* 19, 1. Turbatio ris et vultus. *Appul. Met.* 9. Raptim tunicam ctus, sed plane prae turbatione pedibus intectis, currit cubiculo.

URBĀTOR, oris, m. ταρακτής, qui turbat. *Liv.* 2. Jam ad consulatum vulgi turbatores accingi; *b.* 48. Turbatores vulgi tribuni plebis. *Sen. Con-* . 3, 17. *f.* Turbator otii. *Tac. A.* 1, 55. Arius turbator Germaniae. [*Cf. *ep.* 30. et 3, 27.]

URBATRIX, icis, f. perturbatrix. *Stat. Th.* 369. Accumulat crebros turbatrix fama pavores. *d. Psych.* 668. Tempestas placidae turbatrix inpacis.

URBĀTUS, a, um, part. a *turbo*: ταραχθείς, κτός, perturbatus, commotus, confusus. *Petr.* 131. Turbatum sputo pulverem medio sustulit to. *Hor. Sat.* 1, 1, 60. limo turbatam haurit am. *Suet. Tib.* 69. Turbatiore coelo nunquam coronam lauream capite gestavit. *Virg. G.* 3, 259. abruptis turbata procellis freta. *Suet. Cal.* 23. *med.* Turbatius mare ingressus. *Ov. Met.* 8, 859. Turbati capilli; et *Suet. Caes.* 40. Fastos turbatos correxit. *Liv.* 3, 70. Priusquam hostis turbatos ordines reficeret. *Suet. Ner.* 19. Turbatus religione simul ac periculo. *Caes. B. C.* 2, 12. Hostes turris ruina commoti, inopinato malo turbati. *Sil.* 2, 529. Turbatus ira; et 642. malis. *Sall. or. Philippi contr. Lepid.* Omnia seditionibus turbata. *Liv.* 7, 26. Oculis simul ac mente turbatus. *Stat. Th.* 9, 570. Tristibus interea somnum turbata figuris. *Petr. Sat.* 106. Turbato vehementius vultu proclamat. *Cic. Planc.* 4. *extr.* Populi voluntates turbatas placare. *Just.* 18, 2. *f.* Turbata cum Romanis pax. *Plin. ep.* 8, 14. *med.* Omnia soluta, turbata, atque etiam in contrarium versa; et *ep.* 9, 5. *extr.* Quae si confusa, turbata, permixta sunt, etc. ℙ Cum genitivo. *Sil.* 14, 677. de Archimede: meditantem in pulvere formas, Nec turbatum animi, tanta feriente ruina.

TURBELLAE, arum, f. plur. turbatio, turbae, confusio. *Pl. Bacch.* 4, 9, 134. Tantas turbellas facio. *Id. Ps.* 1, 1, 107. Scis tu, mea si commovi sacra, quo pacto, et quantas soleam turbellas dare. *Appul. de Deo Socrat.* Quae omnes turbellae tempestatesque procul a Deorum coelestium tranquillitate exsulant. ℙ Sunt qui unico *l* scribunt *turbelae*, sed improbat *Voss.* in *Etym.*, non enim, inquit, simile est illis *suadela*, aut *loquela*, sed his *popellus*, *tenellus*, *umbella*, etc.

TURBEN, inis, n. idem ac *turbo*, *inis*, quidam leg. ap. *Virg. A.* 7, 378. et *Tibull.* 1, 5, 3., secuti auctoritatem quorundam ap. *Charis.* 1, 118.; sed praeterquam quod omnes fere libri *turbo* praeferunt, ipse *Charis. ib.* p. 48. stulte facere ait, qui *turben* dicunt. Fallitur etiam *Servius*, qui *ad Virg. l. c.* etiam *Catull.* dixisse *turben* affirmat. Ipse tamen *turbo* (V. *Catull. l. c.* in TURBO, inis.) retinet: neque aliter sane dici debet.

TURBĬDĀTUS, a, um, part. a *turbido*: turbidus. *Capell.* 2. p. 40. Aer ex calore supero, madoreque infero turbidatus.

TURBĬDĒ, adv. θολερῶς, confuse, turbulente. *Cic. Tusc.* 4, 10. Intelligatur igitur, perturbationem, jactantibus se opinionibus inconstanter et turbide, in motu esse semper. *Tac. A.* 3, 12. Turbide et seditiose tractare exercitus. *Gell.* 5, 9. *f.* Oris vinculo solutus, per omne inde vitae tempus non turbide, neque adhaese locutus est. *Nazar. Pan. Constant.* 33. *med.* Vota hominum metu interclusa, turbide aliquid egerunt, cum cumulata eruperunt.

TURBĬDO, as, a. 1. conturbo. *Solin.* 49. *f.* Cameli proculcatione limum excitant, ut (*aqua*) turbidetur. *Sidon. ep.* 6, 2. Animae serenitatem saecularium versutiarum flatibus turbidare. *Capell.* 1. p. 18. Haec laetitia commutationum assiduarum nubilo crebrius turbidabatur.

TURBĬDŬLUS, a, um, adj. dimin. turbidi, aliquantum turbidus. *Prud. Apoth.* 276. Turbiduli sensus, et litigiosa fragosis Argumenta modis.

TURBĬDUS, a, um, adj. θολερός, turbatus, impurus, sordidus. *Cic. Tusc.* 5, 34. Cum aquam turbidam, et cadaveribus inquinatam bibisset. *Virg. G.* 2, 137. auro turbidus Hermus, *h. e.* arenas aureas trahens. *Id. A.* 6, 296. Acheron coeno turbidus; et *ib.* 11, 876. Volvitur ad muros caligine turbidus atra Pulvis; et *ib.* 4, 245. Turbida nubila; et *ib.* 12, 283. tempestas; et *ib.* 685. turbidus imber. *Plin. ep.* 8, 17. Immite et turbidum coelum. *Cic. Inv.* 1, 3. *f.* Ex turbida tempestate in portum se tradere. *Sen. Hipp.* 790. Lumen turbidum lunae. *Lucr.* 5, 998. turbida ponti aequora. *Ov. Her.* 18, 7. freta ventis turbida. *Hor. Od.* 3, 3, 4. Auster Dux inquieti turbidus Adriae. *Plin.* 11, 10, 10. Turbidi dies. *Ov. Her.* 10, 16. coma turbida a somno. ℙ Translate est turbarum plenus, confusus, tumultuosus. *Nep. Pel.* 4. Hoc tam turbido tempore Epaminondas domi quietus fuit. *Quint.* 1, 10. *med.* Haec ei cura inter turbidissimas actiones vel terrenti optimates, vel ja timenti fuit. *Cic. Fam.* 6, 14. *f.* Fac animo magno fortique sis, et, si turbidissima sapienter ferebas, tranquilliora laete feras. *Id. Tusc.* 1, 33. Mens, quae omni turbido motu semper vacet. *Ov. Trist.* 1, 11, 34. Pectora sunt ipso turbidiora mari. *Cic. Phil.* 2, 16. In turbidis rebus. *Tac. A.* 16, 13. Turbidis casibus. [*Ita maxime hoc verbum frequent. Tacito. Exempla v. in *Boettich. Lex. Tac.* p. 472.] ℙ Absolute. *Liv.* 3, 40. In turbido minus perspicuum fore putant, quid agatur. *Tac. H.* 1, 21. Cui compositis rebus nulla spes, omne in turbido consilium. *Sen. ep.* 3. *f.* Quidam adeo in latebras refugerunt, ut putent in turbido esse, quidquid in luce est. ℙ Cum genitivo. *Tac. H.* 4, 48. C. Caesar turbidus animi. ℙ Refertur et ad orationem. *Quint.* 3, 8. *med.* Verum id quoque aequalius erit, non tumultuosius atque turbidius. ℙ Saepe est commotus aliquo affectu, et praesertim ira, quae maxime omnium perturbat. *Stat. Silv.* 3, 5, 14. quem (*Ganymeden*) turbida semper Juno videt, refugitque manum, nectarque recusat. (Similis est locus *Mart.* 9, 26.) *Virg. A.* 11, 742. et Venulo adversum se turbidus infert. Sic *ib.* 9, 57. huc turbidus atque huc Lustrat equo muros, aditumque per avia quaerit. (eod. modo *Stat. Th.* 7, 669. et *ib.* 8, 539. locutus est.) *Stat. Silv.* 3, 1, 39. turbidus ira. *Sil.* 12, 417. turbidus irae. *Id.* 13, 214. turbidus ausi, *h. e.* temerarius, inconsultus. *Ov. A. Am.* 3, 245. Dictus eram cuidam subito venisse puellae: Turbida perversas induit illa comas; et *Virg. A.* 10, 648. atque animo spem turbidus hausit inanem, *h. e.* arrogantia elatus, tumens. *Id. ib.* 11, 814. ex oculis se turbidus abstulit Aruns, *h. e.* timore perculsus. ℙ Item qui turbas molitur, tumultuosus, seditiosus.' *Tac. A.* 1, 38. Reduxit in hiberna turbidos, et nihil ausos. *Id. H.* 3, 49. Eo suffragio turbidissimus quisque delecti. *Id. A.* 14, 59. Turbidum ingenium. *Id. H.* 4, 11. Civitas adhuc turbida, et novis sermonibus laeta; et 39. *extr.* Sic egesto quidquid turbidum, redit urbi sua forma legesque, et munia magistratuum. [*Cf. *Boettich. Lex. Tac.* p. 472.] ℙ Turbida acies, ap. *Sen. Herc. Fur.* 954. et turbida frons, ap. *eund. Hipp.* 432. turbati animi indicia sunt. ℙ *Turbidum*, turbide, adverbii more. *Hor. Od.* 2, 2, 5. recenti mens trepidat metu, Plenoque Bacchi pectore turbidum Laetatur.

TURBĬNĀTĬO, onis, f. στρόμβωσις, conformatio in turbinem. *Plin.* 15, 21, 23. Aliis rotunditas mali, aliis turbinatio piri, aliis ovata species.

TURBĬNĀTUS, a, um, adj. κωνοειδής, in figuram turbinis desinens. *Plin.* 11, 37, 69. Cor homini infra laevam papillam turbinato mucrone in priora eminens. *Id.* 37, 4, 15. Adamas laterum sexangulo laevore turbinatus in mucronem. *Id.* 15, 15, 17. Turbinatior piris figura. *Inscr.* ap. *Don. cl.* 2. *n.* 80. et *Mur.* 475, 2. Turbinato lapide viam sternere.

TURBĬNĔUS, a, um, adj. in modum turbinis. *Ov. Met.* 8, 556. Corpora turbineo juvenilia vortice mersit, *h. e.* aquis in modum turbinis praecipiti cursu inundantibus: de torrente enim loquitur.

TURBO, as, avi, atum, a. 1. ταράττω, τυρβάζω, misceo, confundo, perturbo: a *turba*. *Cic. Har. resp.* 22. Miscere, ac turbare. *Id. Cluent.* 49. *extr.* Mare, quod sua natura tranquillum sit, ventorum vi agitari atque turbari. *Sen. Hipp.* 827. Turbare decus capitis; et *Herc. Fur.* 931. tempestas fretum Violenta turbat. *Liv.* 30, 18. Hastati elephantos peditum aciem turbantes invadunt. *Id.* 3, 70. Permissus equitatus turbaverat ordines. *Id.* 32, 36. Spem pacis turbare. *Plin.* 23, 1, 6. Uvae recentes alvum turbant. *Id.* 24, 10, 47. Hedera mentem turbat. *Val. Fl.* 7, 132. et tanto turbetur Graecia luctu. ℙ Item proturbo, sterno, occido. *Stat. Th.* 9, 745. Prima Tanagraeum turbavit arundo Choraebum. [**Tac. A.* 12, 55. missi e Syria in subsidium equites — turbantur, quod duri circum loci — equestre proelium haud patiebantur. *Boettich.* qui h. l. in *Lex. Tac.* p. 471. laudat, conferendum censet *Liv.* 38, 13, 12. Tum quoque equites, in agmen Romanum eruptione facta, haud modice primo impetu turbavere, ibique *Drak.* Adde *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 3, 88. et *Burm.* ad *Val. Fl.* 4, 293.] ℙ Absolute, vel cum casu communi est turbas excitare, tumultuari, seditionem, discordiam moliri. *Cic. Q. Fr.* 3, 1. *extr.* Simul, nequid ille turbet, vide. *Pl. Bacch.* 5, 1, 5. Magis quam id reputo, tam magis uror, quae meus filius turbavit. *Id. Cas.* 5, 2, 6. Ita ridicula auditu, iteratu ea sunt, quae ego intus turbavi. *Ter. Hec.* 4, 4, 12. Dum ne reducam, turbent porro, quam velint. *Varr. R. R.* 3, 17. Cum mare turbaret. *Virg. A.* 6, 801. Et septemgemini turbant trepida ostia Nili, *h. e.* Aegyptus turbatur. *Lucr.* 2, 125. Corpora, quae in solis radiis turbare videntur. *Tac. A.* 3, 47. Si una alterave civitas turbet; et *ib.* 4, 1. Nonus Tiberio annus erat compositae reipublicae, cum repente turbare Fortuna coepit. *Id. H.* 1, 85. Milites nihil in commune turbantes. ℙ *Turbare turbas* hoc sensu dixit *Pl. Bacch.* 4, 10, 1. ℙ [**Turbare sacra*, *festa*, *thiasos*, *deum sedes* est profanare, ut expl. *Gron.* in *Observv.* p. 69. *ed. Fr.* exemplis praeter alia laudatis istis: *Ov. Met.* 4, 32. solae Minyeides intus Intempestiva turbantes festa Minerva. *Quint. Decl.* 265. publica sacra turbare.] ℙ Passive. *Cic. Q. Fr.* 3, 9. Ad te ne haec quidem scribo, quae palam in republica turbantur. ℙ Impersonaliter. *Ter. Eun.* 4, 3, 7. Nescio quid profecto, absente nobis, turbatum est domi. *Cic. Sull.* 20. Quo facilius Romae ea, quae conabatur, efficeret, si in Hispania turbatum esset. *Virg. Ecl.* 1, 12. totis Usque adeo turbatur agris. ℙ *Turbare rationes*, et *turbare* absolute est rem familiarem ita exhaurire, ut sumptibus ferendis et aeri alieno dissolvendo non sufficiat, decoquere, conturbare. V. CONTURBO. *Ulp. Dig.* 11, 3, 1. *extr.* Rationem sibi commissam turbare. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 8. M. Servilius postquam, ut coeperat, omnibus in rebus turbarat, nec quod non venderet, cuiquam reliquerat. [*V. *Manut.* ad h. l.] *Petr. Sat.* 119. greges servorum, ostrumque renidens, Quae turbant censum. Adde *Juven.* 14, 94. ℙ *Turbasso* antique pro *turbavero*, ut *levasso*, *imperasso*, *rogasso*, etc. *Cic. Leg.* 3, 4. Qui turbassit in agendo, fraus actoris esto. Alii leg. *turbassitur*. [*Ap. *Orell.* locus ita se habet: *Ast si quid turbassitur in agendo*, etc.]

TURBO, inis, m. λαῖλαψ, τυφών, ventus vortico

sus et validissimus, qui obvia quaeque prosternit. *Sen. Q. N.* 5, 13. Ventus circumactus, et eundem ambiens locum, et se ipsa vertigine concitans, turbo est. Qui si pugnacior est, ac diutius volutatur, inflammatur, et efficit, quem πρηστῆρα Graeci vocant. Hic est igneus turbo; et *ib.* 7, 5. Turbo circa terram concipitur ac fertur. Ideoque arbusta radicitus vellit, et quacumque incubuit, solum nudat: silvas interim et tecta corripiens, inferior fere nubibus, utique nunquam altior; et *mox:* Turbo omni nube velocior rapitur, et in orbem vertitur. Eadem fere *Plin.* 2, 48, 50. habet *Cic. Fam.* 12, 25. Ut Minerva, quam turbo dejecerat, restitueretur. *Pl. Curc.* 5, 2, 47. Exoritur ventus turbo: spectacula ibi ruunt. *Virg. A.* 2, 416. Adversi rupto ceu quondam turbine venti Confligunt; et *ib.* 1, 87. venti ruunt, et terras turbine perflant. *Sen. Ag.* 478. turbo convolvit mare. *Lucan.* 4, 767. Quantus Bistonio torquetur turbine pulvis; et *Val. Fl.* 4, 452. niger intorto turbine nimbus. *Catull.* 64, 107. Indomitus turbo contorquens flamine robur. *Id.* 68, 63. in nigro jactati turbine nautae. *Lucr.* 1, 273. venti rapido percurrunt turbine campos; et 293. venti interdum vortice torto (*res*) Corripiunt, rapidique rotanti turbine torquent. *Lucan.* 5, 594. Avulsit laceros, percussa puppe, rudentes Turbo rapax. *Virg. A.* 10, 603. torrentis aquae, vel turbinis atri More furens. *Sen. Troad.* 230. turbinis vasti modo. *Lucan.* 5, 611. Violentus turbo. *Virg. A.* 6, 592. At pater omnipotens densa inter nubila telum Contorsit, praecipitemque immani turbine adegit, *h. e.* vi et impetu fulminis ruentis instar turbinis. *Id. ib.* 3, 572. Aetna atram prorumpit ad aethera nubem Turbine fumantem piceo, et candente favilla. ℙ Clemens turbo *Val. Fl.* 6, 747. est placidus et sine impetu rapiens. ℙ Translate. *Ov. Am.* 2, 9, 28. Nescio quo miserae turbine mentis agor. *Cic. Dom.* 53. *med.* Tu procella patriae, turbo ac tempestas pacis atque otii. *Id. Pis.* 9. *med.* In maximis turbinibus ac fluctibus reipublicae navem gubernare, salvamque in portu collocare. *Catull.* 64, 149. ego te in medio versantem turbine leti Eripui. *Sil.* 11, 101. O confuse nimis Gradivi turbine Varro, *h. e.* Marte adverso, et pugna infelici, quae velut turbo cuncta disjicit. *Ov. Met.* 7, 614. Attonitus tanto miserarum turbine rerum, *h. e.* tanta turbatione rerum ex pestilentia. Sic *Sen. Agam.* 196. horum te mala Ventura moveant, turbo queis rerum imminet. *Lucan.* 2, 243. Virtutis jam sola fides, quam turbine nullo Excutiet Fortuna tibi. ℙ Turbo vulgi *Claud. II. cons. Stil.* 200. est multitudo. ℙ Cujusque rei cursus in gyrum, revolutio, circumactio. *Lucr.* 5, 623. cum coeli turbine ferri: et 631. de luna: flaccidiore turbine fertur Inferior, quam sol. *Id.* 6, 640. per fauces montis ut Aetnae Exspirent ignes interdum turbine tanto. *Sen. Hipp.* 1236. incitatis membra turbinibus ferat Nusquam resistens orbe revoluto rota. (Adde *Herc. Oed.* 945. et 1069.) *Virg. A.* 12, 531. Praecipitem scopulo atque ingentis turbine saxi Excutit. *Claud. Laud. Stil.* 1, 287. Aegaeus turbo, *h. e.* mare procellosum, et ventis circumactum. *Stat. Th.* 4, 813. hos turbo rapax, hos lubrica fallunt Saxa, *h. e.* torrentes aquarum vortices. *Sil.* 3, 191. Ater letifero stridebat turbine serpens, *h. e.* spiris se circumvolvens. *Sen. Thyest.* 621. Res Deus nostras celeri citatas Turbine versat. *Pers.* 5, 78. Verterit hunc dominus, momento turbinis exit Marcus Dama. V. CIRCUMAGO *f.* et VERTIGO *f.* *Ov. Am.* 3, 15, 5. usque a proavis vetus ordinis heres, Non modo militiae turbine factus eques, *h. e.* per varios militiae gradus, et quadam veluti circuitione. *Id. Trist.* 4, 10, 7. hos duos versus repetens habet *Fortunae munere.* ℙ Item vis, impetus. *Virg. A.* 11, 284. quantus In clypeum assurgat, quo turbine torqueat hastam. *Val. Fl.* 3, 78. hasta volans immani turbine transtris Insonuit. *Lucan.* 3, 465. lancea denso balistae turbine rapta, Haud unum contenta latus transire. *Sil.* 4, 542. intorquens directo turbine robur. *Val. Fl.* 3, 243. Talia magnanimi diverso turbine fundunt Tela viri; et 6, 279. magnoque doloris Turbine Gesandrum Mavors rapit. ℙ Item turba, confusio, seditio, tumultus, in illo *Val. Fl.* 2, 262. et insomni lassatas turbine tandem Conticuisse domos. ℙ Est etiam *turbo* genus instrumenti lusorii, nempe lignum forma metae inversae, ima sui parte in acutum desinens, in summo latius, quod a pueris scutica circumagitur, βέμβηξ, στρόβιλος. Quid a *trocho* differat, V. ibi. *Virg. A.* 7, 378. Ceu quondam torto volitans sub verbere turbo, Quem pueri magno in gyro, vacua atria circum, Intenti ludo exercent: ille actus habena Curvatis fertur spatiis: stupet inscia supra Impubesque manus mirata volubile buxum. Dant animos plagae. *Tibull.* 1, 5, 3. Namque agor, ut per plana citus sola verbere turbo, Quem celer assueta versat ab arte puer. ℙ Item quidquid instar lusorii turbinis factum est: ut cardinis ima pars, et similia. *Cic. Fat.* 18. *f.* Revertitur ad cylindrum, et ad turbinem suum, quae moveri incipere, nisi pulsa, non possunt. *Plin.* 37, 4, 15. Si duo turbines latissimis suis partibus jungantur. *Id.* 2, 10, 7. Figura umbrae similis metae ac turbini inverso. *Id.* 27, 4, 5. In turbinibus cadorum eam (*herbam*) serunt, ut aizoum majus, *h. e.* in cadis turbinatis. *Varr.* ap. *Serv.* ad *A.* 1, 453. Fores graves atque innixae in cardinum tardos turbines. *Plin.* 9, 36, 61. Turbo conchae, *h. e.* concha turbinata. Sic *Ov. Met.* 1, 335. cava buccina sumitur illi Tortilis, in latum quae turbine crescit ab imo. ℙ De re, quae circumagitur. *Plin.* 36, 13, 19. *n.* 3. Columnarum in officina turbines ita librati pependerunt, ut puero circumagente tornarentur. ℙ Quemadmodum in ludo puerili turbo erat conus inversus, seu meta, ita instrumentum nendi, quod *fuso* dicunt Itali, est compositum ex duplici cono inverse posito, quo quidem utebantur in re magica et incantationibus. V. RHOMBUS. *Hor. Epod.* 17, 6. Canidia parce vocibus tandem sacris, Citumque retro solve, solve turbinem. *Albinov.* 1, 164. Hanc lucem celeri turbine parca neat. *Catull.* 64, 313. tum prono in pollice torquens Libratum tereti versabat turbine fusum. ℙ Si credimus *Charis.* 1, 117., docuit *Caesar de Analog.* 2. etiam de tempestate *turbonem* dici debere. ℙ *Turben* in recto singul. V. s. s. 1.

[TURBO, onis, m. idem ac turbator, qui turbat. Est nomen propr. gladiatoris ap. *Hor. Sat.* 2, 3, 310. ℙ Item cogn. R., ut Q. Marcius Turbo praef. praetorii Hadriani Augusti, cujus mentio est in *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 242, 4. et ap. *Spart. Hadr.* 5. et 6. ℙ Item est idem ac *turbo, inis,* q. v. v. *F.*]

TURBOR, oris, m. turba, perturbatio. *Coel. Aurel. Acut.* 1, 15. *n.* 149. Novo turbore corpus afficiunt; et *ib.* 2, 1. *med.* Phreneticis alienationem cum turbore effici.

TURBŬLĂ, ae, f. *Appul. Met.* 10. *f.* Vitatis turbulis, et electo secreto litore; et *ib.* 11. Turbulae complent totas plateas.

TURBŬLENS, entis, adj. turbulentus. *Callistr. Dig.* 48, 19, 28. In quibusdam civitatibus turbulentibus. Ita *Torrent.* et *Gothofr.*, at *Haloand.* turbulentis.

TURBŬLENTĒ, adv. ταραχωδῶς, confuse. *Cic. Dom.* 26. Omnia contra leges moresque majorum temere, turbulente, per vim, per furorem esse gesta. *Id. Part.* 30. Turbulentius agere. *Sidon. ep.* 2, 13. *med.* Turbulentissime regere.

TURBŬLENTER, adv. idem ac turbulente. *Cic. Fam.* 2, 16. *f.* Extremum illud erit: nos nihil turbulenter, nihil temere faciemus.

TURBŬLENTĬĂ, ae, f. confusio, turba, perturbatio. *Tert. adv. Herm.* 41. Haec inquies non est, haec turbulentia et passivitas non est.

TURBŬLENTO, as, a. 1. διαθορυβέω, perturbo. *Appul. Met.* 9. Me strepitu turbulentant; et *ib.* 2. Hospes totam civitatem turbulentat.

TURBŬLENTUS, a, um, adj. θολερὸς, valde turbatus, turbidus. *Cic. Verr.* 2, 5, 10. *med.* Nullus dies tam magna turbulentaque tempestate fuit, quin aliquo tempore ejus diei solem homines viderent. *Phaedr.* 1, 1. Cur turbulentam fecisti mihi Aquam bibenti? *Pl. Mil.* 2, 5, 3. Loca Neptunia turbulenta. *Cic. Fin.* 1, 6. *med.* Turbulenta atomorum concursio hunc mundi ornatum efficere non poterit. ℙ Item turbarum plenus, valde turbatus, confusus, θορυβώδης. *Pl. Epid.* 1, 1, 68. Heu edepol res turbulentas! *Id. Rud.* 4, 4, 142. Credebam edepol, turbulentam praedam eventuram mihi. *Varr.* ap. *Gell.* 13, 11. Multos (*convivas*) esse non convenit, quod turba plerumque est turbulenta. *Cic. Pis.* 15. Illud meum turbulentissimum tempus profectionis tuo tranquillissimo praestat. *Id. Fam.* 12, 10. *f.* Ille ex turbulenta republica, hic ex pace et victoria bellum excitavit. *Id. Caecin.* 12. Feci quae dicis omnia: et ea sunt et turbulenta, et temeraria, et periculosa. *Id. N. D.* 2, 28. Falsae opiniones, errores turbulenti, et superstitiones paene aniles. *Liv.* 2, 61. Turbulentior inde annus excepit, L. Valerio, Ti. Aemilio consulibus. *Cic. Tusc.* 4, 5. Mederi animis, nec eos turbulentos esse pati, *h. e.* aegritudinibus turbatos. ℙ Item turbarum amans, seditiones et discordias excitans, ὀχλώδης. *Cic. Brut.* 28. *med.* Civis ut vita, sic oratione turbulentus. *Id. Or.* 2, 11. *f.* Sex. Titius seditiosus civis, et turbulentus; et 31. *med.* Turbulenti et mali cives. *Id. Att.* 4, 3. *med.* Conciones turbulentae Metelli, temerariae Appii, furiosissimae Publii. *Tac. H.* 2, 38. Turbulenti tribuni. *Suet. Caes.* 16. Turbulentissimae leges. *Cic. Att.* 15, 4. Antonii turbulenta consilia.

TURBYSTUM, i, n. *Plin.* 33, 5, 26. Chrysocolla nisi rapuit colorem, adduntur scytatum, atque burbystum: ita vocant medicamenta sorbere (*h. e.* colorem bibere) cogentia.

TURCAE, arum, m. plur. populi Scythiae, Caucasios montes inter Pontum Euxinum et Caspium mare incolentes: qui suis sedibus aliquando egressi, imperium longe lateque propagarunt. *Plin.* 6, 7, 7. Dandari, Tussagetae, Turcae. *Mela* 1, 19. *f.* Thyssagetae, Turcaeque vastas silvas occupant, aluntur venando. ℙ [Hos sequiori tempore etiam Turci, Τουρκοὶ appellantur ab *Historiae Byzant.* scriptoribus, ut a *Theophane Byzantio* ap. *Photium Biblioth. Cod.* LXIV., qui Massagetas eos antiquitus dictos ait, eorumque legatos ad Justinum Aug. juniorem missos narrat, quod itidem factum fuis prodit *Coripp. Laud. Just.* 3, 390., ubi eorum p pulorum *Sultan* appellatur, q. v. v. s. l. *F.*]

*TURCILINGI, orum, Germaniae populi, int Viadrum (*the Oder*) ac Vistulam flumina. *Pau Diac. Langobard.* 1, 1. Heruli atque Turciling *B. A.*

TURDĂ. V. TURDUS.

TURDĀRĬUM, ii, n. locus, in quo inclusi turd merulae, aliaeque hujusmodi altiles aves sagina tur, (qui locus a *Varr. R. R.* 3, 5. et *Colum.* 10. describitur.) Et

TURDĀRĬUS, ii, m. turdos alens et saginan Alterutra harum vocum, vel utraque significari p est in illo *Varr. L. L.* 5. *in.* Ut verba litteras al assumant, alia amittant, alia commutent, ut fit turdo, in turdario, in turdelico.

[TURDĒLĂ, ae, f. idem ac turdus. *Isid. Ori* 12, 7. *med.* Turdela quasi major turdus. *F.*]

TURDELIX, icis, f. parvus turdus. V. TU DARIUS.

TURDETĀNI, orum, m. plur. populi Hispani ulterioris in Baetica, quorum regio Turdetan *Liv.* 21, 5. et 34, 17. ℙ Jlocaliter *Pl. Capt.* 2, 60. cum dixisset, multis militibus opus esse, i ter eos enumerat *paniceos*, *placentinos*, *turdetan ficedulenses,* ludens nimirum in ambiguo: nam *Tu detani* et populi sunt, et significare possunt eos, q turdos saginant, et vendunt, et qui turdorum av sunt: qui jocus in aliis quoque nominibus, qui il dem leguntur, latet.

TURDILLUS, i, m. dimin. turdi, parvus tu dus. Legitur a quibusdam ap. *Sen. ep.* 96. *f.*, u alii aliter. V. TURTURILLA.

TURDŬLI, orum, m. plur. populi Hispani quos alii eosdem faciunt ac Turdetanos, alii div sos. V. geographos. *Varr. R. R.* 2, 10. scri neque hos, neque Basculos esse ad pecuariam r idoneos: fortasse quia natio nimis mollis fuit, fugitans laboris. ℙ Adjective. *Liv.* 34, 20. Co sul Turdulo bello occupatus.

TURDUS, i, m. κίχλη, genus avis praestanti s pore in cibis. *Hor. Ep.* 1, 15, 41. Nil melius tu do, nil vulva pulcrius ampla. *Mart.* 13, 92. In aves turdus, si quis me judice certet. Adde *ib.* ℙ *Turda, ae,* f. an Latine dicatur, lis est. Neg *Varr. L. L.* 8, 38. et *R. R.* 3, 5. Contra *Casa* ex libr. MSS. et editis, et *Vet. Schol.* ita leg. ill *Pers.* 6, 24. Nec tenuem solers turdarum nosse s livam. ℙ De ratione alendorum turdorum mu *Varr. R. R.* 3, 5. et *Colum.* 8, 10. ℙ Est et scis hoc nomine, quem et ipsum κίχλην vocant Gr ci, a colore turdi avis dictus, ut *Varr. L. L.* 4, docet. *Quint.* quoque 8, 2. inter ea, quae a sin litudine nomen habent, *soleam* et *turdum* pon *Plin.* 32, 11, 53. Turdus inter saxatiles nobil Adde 9, 15, 20. et *Colum.* 8, 16. *f.* et 17. [**Me drossel* vel *Meeramsel.*] ℙ *Turdus* fuit etiam co R., ut C. Papirius Turdus, ap. *Liv.* 41, 6. et *nummis* G. Papiriae ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p.2

TŪRĔUS, et Thureus, a, um, adj. λιβανώδ λιβανικὸς, ad tus pertinens. *Virg. G.* 2, 117. so est turea virga Sabaeis. *Id. A.* 6, 225. conge cremantur Turea dona focis. *Colum.* 3, 8. Tu planta. *Ov. Fast.* 4, 410. Detis et in veteres tu grana focos. *Stat. Th.* 4, 412. turea altaria, *h* in quibus tus adoletur. ℙ De scriptione V. in TU

TURGĔO, es, rsi, n. 2. οἰδέω, inflatus sum, meo. *Virg. Ecl.* 7, 48. laeto turgent in palm gemmae. *Id. G.* 1, 315. Frumenta in viridi stip lactentia turgent. *Ov. Met.* 15, 202. Herba t gens. *Plin.* 12, 17, 37. Caules praedulci liqu turgentes. *Mart.* 13, 47. accepta spongia tur aqua; et *ib.* 68. uva mero; et 14, 45. pila plu *Juven.* 14, 136. pleno turget sacculus ore. *Pr* 4, 4, 27. Turgens rana. *Id.* 1, 21, 3. turgen lumina fletu. *Cato R. R.* 157. Si lienes turgent, si cor dolet. *Enn.* ap. *Prisc.* 9, 870. Cyclopis v ter velut olim turserat alti, Carnibus humanis stentus. *Ov. Fast.* 3, 357. turgentia ora, *h. e.* tus tumens ex ictu. *Plin.* 20, 13, 51. Rutam coctam imponunt mammis turgentibus. ℙ Tra late. *Claud. in Eutrop.* 1, 350. si talibus, inq Creditur, et nimiis turgent mendacia monstris, *h* plena sunt. ℙ De oratione inflata. *Auct. ad H* 4, 10. *med.* Ut corporis bonam habitudinem tu imitatur saepe; ita gravis oratio saepe imperitis detur ea, quae turget et inflata est. *Hor. A. P.* professus grandia turget: Serpit humi tutus nimi timidusque procellae. ℙ De iratis, ut *tumeo.* *Cas.* 2, 5, 17. et *Most.* 3, 2, 10. Uxor in ferm to tota est: ita turget mihi. ℙ In *Gloss. Phil* et *turgit*, et *turgo* legitur. Ex quo discimus, iam in tertia conjugat: usurpari posse, ut *ferr fulgeo*, et similia. ℙ Scribitur et *turgueo.*

TURGESCO, is, n. 3. ὀγκόομαι, turgere incip tumesco. *Varr. R. R.* 3, 9. *med.* Ne aqua in rum corpore turgescat. *Colum.* 10, 325. valide gescit lurida caule Brassica. *Ov. Am.* 3, 10, turgescere semen in agris. *Pers.* 5, 56. Hic sa irriguo mavult turgescere somno, *h. e.* crassus pinguis fieri. *Plin.* 8, 50, 76. Turgescentibus gultis. ℙ Translate. *Cic. Tusc.* 3, 9. Sapien

imus semper vacat vitio, nunquam turgescit, nquam tumet. *Id. ib.* vertens carmina *Homeri:* orque meum penitus turgescit tristibus iris. *Pers.* 8. turgescit vitrea bilis. *Id.* 5, 18. Non equi-m hoc studeo, bullatis ut mihi nugis Pagina tur-scat, *h. e.* plena sit, crescat. *Quint.* 12, 10. Ge-cendi, quod immodico tumore turgescit.

TURGĬDŬLUS, a, um, adj. dimin. turgidi. *Ca-ll.* 3, 18. Flendo turgiduli rubent ocelli. *Paul.* *tr.* 5, 450. Saepe gemens jugis post annua vota boris De jam turgidulis numerabat damna racemis.

TURGĬDUS, a, um, adj. ὀγκώδης, inflatus, tu-ens, tumidus: a *turgeo*. *Cic. Tusc.* 3, 9. Mem-um tumidum ac turgidum. *Pl. Mil.* 4, 3, 15. ulier lippa, atque oculis turgidis. *Mart.* 6, 39. ille (*puer*) sima nare, turgidis labris. *Plin.* 7, , 46. Aqua subter cutem fusa turgidus. *Appul.* *et.* 6. Turgidus venter; et *Ov. A. Am.* 2, 661. c habilem quaecumque brevis; quae turgida, ple-m. *Hor. Od.* 3, 13, 4. haedus, Cui frons turgi-cornibus. *Id. ib.* 4, 12, 4. fluvii Hiberna nive rgidi, *Id. ib.* 2, 10, 24. et *Ov. Am.* 2, 11, 42. rgida vela vento. *Hor. Od.* 1, 3, 19. mare turgi-m. ℙ Translate. *Petr. Sat.* 2. Grandis, et, ut dicam, pudica oratio non est maculosa, nec tur-da, sed naturali pulcritudine exsurgit. *Hor. Sat.* 10, 36. Turgidus Alpinus jugulat dum Memnona, . *h. e.* inflato stilo scribens. *Claud. Laud. Stil.* 158. nec quos promoveris, alto Turgidus allo-eris fastu. *Appul. Met.* 9. Vultu turgido, sub-ctisque superciliis incessit iratus; et *ib.* 2. Femi-e vesania turgidae.

TURGĬO, onis, m. idem ac turio. Videtur esse *urgeo*, inde etiam *turio*, extrita littera, deriva-m. *Plin. Val.* 1, 55. Rutae turgiones ad denarios os dolorem statim tollunt. *F.*]

TURGOR, oris, m. *Capell.* 2, 35. Distentus gno cum turgore. Adde 5. *f.*

TURĬĀNUS, a, um, adj. ad Q. Turium pertinens, gotiatorem in Africa. *Cic. Fam.* 12, 26. Ne pa-re, Erotem Turium, Q. Turii libertum heredita-n Turianam avertere. Alius cujusdam C. Turii etoris meminit *Hor. Sat.* 2, 1, 49. ℙ *Turiana sia* memoratur a *Marciano Dig.* 39, 4. 16. §. 7. er species ad vectigal pertinentes; ubi tamen alii . *thymiama*, *cassia*.

TURIASONENSIS, e, adj. ad Turiasonem per-ens, Hispaniae Tarraconensis municipium, nunc *razona*, in cujus nummis ap. *Eckhel. D. N. V. T.* 59. MUN. TURIASO. *Plin.* 3, 3, 4. Oscenses ionis Vescitanae, Turiasonenses. *F.*]

TURĬBŬLUM, et Thuribulum, i, n. θυμιατήριον, in quo tus adoletur. *Liv.* 29, 14. Turibulis e januas positis, atque accenso ture precantes, etc. *Cic. Verr.* 2, 4, 21. De L. Papirio turi-um emisti. *Curt.* 8, 9. Cum rex Indiae se in lico conspici patitur, turibula argentea ministri nt, totumque iter, per quod ferri destinavit, ribus complent. ℙ Est sidus in coelo, quae et dicitur. *German.* in *Arat.* 390. Scorpius erecta quet qua spicula cauda, Turibulum vicinum Au-s sacro igne videbis Arcturum contra. V. ARA. de *Vitruv.* 9, 7. De scriptione V. in TUS. Sic n aliis derivatis.

TURĬCENSIS, e, adj. idem ac Tigurinus, ad ricum pertinens, Helvetiae oppidum, nunc *Zurigo*. *cr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 454, 7. D. M. Hic situs L. Ael. Urbicus, qui vixit An. uno M. V. D. V. io Aug. Lib. P. P. Sta. Turicensis XL. G. (*h. e.* epositus stationis Turicensis quadragesimae Gal-rum) et Aelia Secundina *puero* dulcissimo F. *F.*]

TURĬCRĔMUS, et Thuricremus, a, um, adj. ut ricremae arae, *Lucr.* 2, 353. et *Virg. A.* 4, ., in quibus tus in honorem Deorum crematur. Turicremi foci, *Ov. Her.* 2, 18. et Turicremi es, *Lucan.* 9, 989.

TURĬENSIS, e, adj. ad Turiam pertinens, His-iae Tarraconensis fluvium, qui nunc *Guadalabiar* itur, quique, ut ait *Sall. fragm. Hist.* 2. ap. *Prisc.* 680. Valentiam parvo intervallo praeterfluit. moratur etiam a *Mela* 2, 6. et *Plin.* 3, 3, 4., d quem editiones perperam habent *Turium* pro *riam*. Ita enim *Claud. Laud. Seren.* 72. roseis for-sus Turia ripis. Hinc *Cic. B.* 2. Accusator fa-r, hunc in Hispania, acerrimis illis proeliis et ximis, Sucronensi, et Turiensi, interfuisse. *F.*]

TURĬFER, et Thurifer, a, um, adj. λιβανωτοφό-, tus ferens. *Plin.* 6, 23, 26. Turifera regio. *Fast.* 3, 720. Et domitas gentes, turifer Inde, s. *Val. Fl.* 6, 138. turiferos, felicia regna, Sa-os. *Claud. III. cons. Hon.* 71. Turiferi Arabes. *Rapt. Pros.* 2, 81. Quidquid turiferis spirat Pan-ia silvis. ℙ Ap. *Prud. Apotheos.* est qui tus Diis let, 359. Catholica non es de plebe, sed unus grege turifero.

TURĬFĬCĀTOR, oris, m. qui tus offert. *August.* *tra litter. Petil. c.* 103. Nolo mihi dicas: Non traditor, non sum turificator, non sum per-tor.

TURĬFĬCĀTUS, a, um, part. a *turifica*. Ita abantur, qui Christiani cum essent, metu adacti is tura incendebant. *Cyprian. ep.* 55. *in.* Desi-derasti, ut rescriberem tibi, qua ratione Cornelius Trophimo, et turificatis communicet. *F.*]

[TURĬFĬCO, as, n. 1. idolis tura incendo. *An-thelm. Laud. Virg.* 694. Cui (*pino*) proceres stolidi tunc turficare solebant. *F.*]

*TURIGA, ae, oppidum Hispaniae Baeticae. *Plin.* 3, 1. Ucultuniacum, quae et Turiga nunc est. Sic. ed. *Hard.* ubi ed. *Elzev.* habet *Curiga*. *B. A.*

TURII, orum. V. in THURINUS.

TURĬLĔGUS, et Thurilegus, a, um, adj. qui tus colligit. *Ov. Fast.* 4, 569. modo turilegos Arabas, modo despicit Indos.

TURIO, onis, m. tener arborum, arbustorumque summus ramusculus. *Colum.* 12, 48. *extr.* Lauri turiones in hoc usu mittito, ut olivas deprimant. *Apic.* 8, 1. Elixatur perna aprina in aqua marina cum lauri turionibus et anetho. V. TURGIO.

*TURISSA, ae, oppidum Hispaniae Tarraconen-sis, prope montes Pyrenaeos, in agro Vasconum. *Anton. Itin.* ℙ *Iturissa* appellatur a *Mela* 3, 1. *B. A.*

*TURIUS sc. fluvius, vel Turium, sc. flumen, in Hispania Tarraconensi erat, inque mare Mediterra-neum influebat. Hodie est *the Guadalabier*. *Plin.* 3, 3. Flumen Turium (*nominat*). *Mela* 2, 6. post med. Saetabim et Turium et Sucronem non magna excipit flumina. ℙ Appellatur et *Turias* vel *Turia*. *Sall. fr.* ap. *Prisc.* 6. vel in ed. *Cort. Sall.* 957. In-ter laeva moenium et dextrum flumen Turiam, quod Valentiam parvo intervallo praeterfluit. *B. A.*

TURMA, ae, f. ἴλη, agmen triginta equitum, si-ve, cum tribus decurionibus, triginta trium. Nam *Varr. L. L.* 4, 16. disertim scribit, suo etiam tem-pore tres fuisse in turma decuriones; *Festus* autem ita de decurionibus: Decuriones appellantur, qui de-cem equitibus praesunt. Postea res mutata est. Nam turma facta est triginta duorum equitum, et unus toti turmae est praepositus, qui quanquam triginta duobus equitibus praeesset, tamen pristino retento nomine, et ipse decurio vocabatur. Clare id ita ostendit *Veg. Mil.* 2, 14. Quemadmodum inter pe-dites centuria, vel manipulus appellatur, ita inter equites turma dicitur. Et habet una turma equites XXXII. Huic qui praeest, decurio nominatur. Ut enim centum et decem pedites ab uno centurione sub uno vexillo gubernantur, similiter XXXII. equites ab uno decurione sub uno vexillo reguntur. ℙ De ori-gine vocis ita *Varr. l. c.* Turma terna est, quod terdeni equites ex tribus tribubus Tatiensium, Ram-nium, et Lucerum fiebant. Itaque primi singularum decuriarum decuriones dicti, qui ab eo in singulis turmis sunt etiam nunc terni. Haec *Varr. Cic. Marc.* 2. *f.* Nihil sibi ex ista laude centurio, nihil cohors, nihil turma decerpit. ℙ Translate usurpatur pro quacunque multitudine. *Hor. Od.* 3, 4, 44. ut im-pios Titanas immanemque turmam Fulmine sustu-lerit corusco. *Claud. in. Ruf.* 2, 343. Ipse saluta-tum reduces post proelia turmas Ibat, *h. e.* exer-citum omnem pedestrem et equestrem. *Id. III. cons. Hon.* 133. Floret cristatis exercitus undique turmis. Plin. 34, 8, 19. *n.* 6. Turma Satyrorum. *Cic. Att.* 6, 1. *med.* In turma statuarum equestrium. [*ℙ De confus. inter *turma* et *turba* V. in h. v.]

TURMĀLIS, e, adj. qui est ejusdem turmae. *Liv.* 8, 7. T. Manlius super castra hostium cum suis turmalibus evasit. *Id.* 25, 18. *med.* Diu cunctan-tem perpulere turmales, ne impune insultare Cam-panum pateretur. ℙ Item ad turmam pertinens. *Stat. Silv.* 5, 2, 17. non sanguine cretus Turmali, trabeaque Remi, *h. e.* equestri ordine. *Claud. B. G.* 347. Excitet incestos turmalis buccina somnos. ℙ Jocus est in illo *Cic. Or.* 2, 65. Scipio Corinthiis statuam pollicentibus eo loco, ubi aliorum essent imperatorum, turmales dixit displicere, *h. e.* eque-stres: sed intelligit etiam gregales, et in turba collo-catas. ℙ *Turmale*, adverbii more. *Stat. Theb.* 4, 10. Bellona mixta viris turmale fremit, *h. e.* instar turmae.

TURMĀRĬUS, a, um, adj. turmalis. *Imp. Con-stant. Cod. Theod.* 6, 35, 3. Ne exactorum, vel turmariorum, quos capitularios vocant, curam sub-eant, *h. e.* qui turmas tironum exigebant.

TURMĀTIM, adv. ἰλαδὸν, per turmas. *Liv.* 5, 39. Vagantibus circa moenia turmatim barbaris. *Caes. B. C.* 93. Equites hoc acrius instare, et se turmatim explicare coeperunt. ℙ Translate. *Lucr.* 2, 113. cum solis lumina fundunt radios per opaca domorum, Corpora multa minuta per inane videbis misceri, et proelia pugnasque Edere turmatim cer-tantia. *Inscr.* sublestae admodum fidei ap. *Grut.* 329. Viatores, cives optimi, vel advenae, sive bi-ni, sive singuli inceditis, sive turmatim.

*TURMENTINI, orum, populi Italiae, a Tur-mento quodam oppido sic dicto fortasse nomen tra-hentes. *Plin.* 3, 11.

TURMODIGI, orum, populi Hispaniae Tarraco-nensis. *Plin.* 3.

*TURNI LACUS. V. in voc. seq. *B. A.*

*TURNUS, i, m. Τοῦρνος, dux Rutulorum, Dau-ni filius, frater Juturnae nymphae, ab Aenea occi-sus. *Liv.* 1, 2. *Virg. A.* 7. seqq. *Tib.* 2, 5, 48. *Ov. Fast.* 4, 879. et *Met.* 14, 451. ℙ Turnus Herdo-nius, Aricinus, a L. Tarquinio Superbo interfectus. *Liv.* 1, 50. seqq. ℙ In illo *Colum.* 10, 138. ed. *Gesner.* Et Turni lacus, et *etc.* *lacus Turni* fortasse i. est q. *lacus Juturnae*, de quo *Val. Max.* 1, 8. et *Flor.* 2, 12. Sic saltem *Gesner.* ad *Colum.* Sed, cum *Turis* pro *Turni* habeat ed. *Schneider.*, *Turris* autem omnino ed. *Jenson.*, legendum forsan *Turris lacus*, ut sit i. q. *Lacusturris* vel *Lacuturris*. *Plin.* 19, 8. Nuper subiere lacuturres ex convalle Arici-na, ubi quondam fuit lacus, turrisque quae remanet. Si salva sit vetus lectio, nomen profluxit, ut credi-bile est, a Turno Herdonio, Aricino; quod *Gesnero* interpretanti obloqui quodammodo videtur. *B. A.*

*TUROBRĪCA, ae, f. oppidum Hispaniae Baeticae. *Plin.* 3, 1. *B. A.*

*TUROCELUM, i, n. oppidum Umbriae, sed ex-cisum, dictum et Netriolum. *Plin.* 3, 14. *B. A.*

TURŌNES, um, m. plur. incolae urbis, quae eo-dem nomine, nunc *Tours*, vocatur, in Gallia Lugdu-nensi, ad Ligerim fluvium. Eorum meminit *Caes. B. G.* 2, 35. et *ib.* 7, 4. et *Plin.* 4, 18, 32. et *Lucan.* (si modo hic versus *Lucani* est) 1, 437. Instabiles Turones circumsita castra coercent; et *Sidon. carm.* 5, 210. cum bella timentes Defendit Turonas, aberas. Alii leg. *Turonos*. Hinc *Hirt. B. G.* 8, 46. Duas in Turonis legiones ad fines Carnutum posuit. Hinc

TURŌNĬCUS, a, um, adj. ad Turones pertinens. *Sulpic. Sever. Vit. S. Mart.* 9. Episcopatus Turo-nicae Ecclesiae.

TURPĀTUS, a, um, part. a *turpo:* foedatus. *Stat. Theb.* 4, 106. Herbulea turpatus gymnade vultus Amnis.

TURPĬCŬLUS, a, um, adj. dimin. ὑπαισχρός, sub-turpis. *Cic. Or.* 2, 61. Tantum interest, quod gravitas honestis in rebus severe, jocus in turpicu-lis, et quasi deformibus ponitur. *Catull.* 41, 3. Ista turpiculo puella naso. *Varr. L. L.* 6, 5. *med.* Pueris turpicula res in collo quaedam suspenditur, ne quid obsit, bonae scaevae causa, *h. e.* fascinum, veretrum.

TURPĬDO, inis, f. idem quod turpitudo. *Tert. Cor. mil.* 14. Turpido et dedecoratio. [At in mul-tis melioris notae editionibus legitur *turpitudo*, li-cet hanc vocem nuper detexerit *A. Maius* in suo *Cic. de rep.* 1, 2. quam tamen *Fr. Oriolius* in *torpedinem* commutari mallet. *F.*]

TURPĬFĬCĀTUS, a, um, part. ab inus. *turpifico:* turpis factus. *Cic. Off.* 3, 29. Quanta foeditas turpificati animi debet videri.

*TURPILIA, ae, f. mulier quaedam, de qua *Cic. Fam. ep.* 7, 21. *B. A.*

TURPĪLIUS, ii, m. vetus poeta comicus, prae-nomine Sextus, cujus multa fragmenta afferunt *No-nius* et *Priscianus*. [Olympiade CLXIX. grandae-vum Senuessae diem obiisse supremum, narrat *Hie-ron.* in *Chron. Euseb.* ad ann. U. C. DCLIII. Septi-mam ei palmam in comoedia Latina tribuit his ver-bis *Volcat. Sedigit.* ap. *Gell.* 15, 24. In sexto se-quitur hos loco Terentius, Turpilius septimum, Trabea octavum obtinet. *F.*]

TURPĬLOQUĬUM, ii, n. αἰσχρολογία, sermo de rebus turpibus. *Tert. Pud.* 17. *f.*

TURPĬLŪCRĬCŪPĬDUS, i, m. αἰσχροκερδής. *Pl. Trin.* 1, 2, 63. Turpilucricupidum te vocant ci-ves tui.

*TURPILŪCRIS, e, adj. αἰσχροκερδής *Gloss. Gr. Lat.* *B. A.*

[TURPĬLŪCRUS, i, m. qui turpe lucrum sequi-tur. *August. de opere monachor. c.* 13. Unum scio, quod nec furtum faciebat (*Apostolus Paulus*), nec effractor, aut latro erat; nec auriga; aut venator, aut histrio, nec turpilucrus. *F.*]

TURPĬO, onis, m. qui turpia loquitur, vel agit. Est cogn. R., ut L. Ambivius Turpio actor comicus, cujus mentio saepe est in didascaliis comoediar. *Terentii*, et ap. *Cic. Sen.* 14. et *Tac. dial. de Or.* 20. *F.*]

TURPIS, e, adj. αἰσχρός, δυσειδής, deformis, foedus, inhonestus: cui *pulcher* opponitur. *Cic. Off.* 1, 35. Natura, quae partes corporis aspectum es-sent deformem habiturae atque turpem, eas contexit atque abdidit. *Hor. Sat.* 1, 2, 102. crure malo, et pede turpi esse. *Pl. Poen.* 1, 2, 125. Qui lubet spectare turpes, pulcram spectandam dare? *Mart.* 8, 79. Omnes aut vetulas habes amicas, Aut turpes, vetulisque foediores. *Ter. Phorm.* 1, 2, 56. Vesti-tus turpis *Sen. Oed.* 429. et *Ov. A. Am.* 290. asellus. *Virg. G.* 3, 299. Turpes podagrae, *h. e.* quae ar-tus turpes reddunt: et *ib.* 441. Turpis scabies: et 557. turpi dilapsa cadavera tabo. Sic *Mart.* 14, 67. Turpes muscae: et 10, 37. ranae. *Id.* 7, 37. Tur-pis ab inviso pendebat stiria naso. *Virg. A.* 5, 357. faciem ostentabat, et udo Turpia membra fimo: et *Hor. Ep.* 1, 5, 22. ne turpe toral, ne sordida map-pa Corruget nares: et *Mart.* 12, 32. *f.* plena turpi olla resina. In illo *Virg. G.* 3, 51. optima torvae Forma bovis, cui turpe caput, cui plurima cervix: *Non.* 4, 459. et *Servius* exponunt, magnum, *h. e.* enorme, atque adeo deforme. Eodem sensu acci-piendum ajunt illud *G.* 4, 395. turpes sub gurgite phocas. Sed non est necesse a communi significa-tione discedere: nam et *Ov. Met.* 1, 300. phocas deformes dixit. Idem dic de illo *Mart.* 11, 21. Turpe Ravennatis guttur onocrotali: et 1, 105. Turpes esseda quod trahunt bisontes. ℙ Saepissi-

me est indecens, flagitiosus, indignus, infamis. *Cic. Phil.* 2, 34. O praeclaram illam eloquentiam tuam, cum es nudus concionatus! Quid hoc turpius? quid foedius? *Id. Tusc.* 3, 17. Quid est autem nequius, aut turpius effeminato viro? *Id. Rosc. Am.* 18. Homo turpissimus atque inhonestissimus. *Id. Att.* 9, 9. *med.* Iste omnium turpissimus et sordidissimus. *Id. Fin.* 2, 30. *med.* Cum esset proposita aut fuga turpis, aut gloriosa mors. *Virg. A.* 2, 400. pars ingentem formidine turpi Scandunt rursus equum: et *ib.* 6, 276. turpis egestas. *Hor. Ep.* 1, 1, 43. repulsa. *Stat. Theb.* 8, 59. turpes Eumenidum lacrimae: *scil.* quia non decet eas misericordia flecti. *Crassus* ap. *Cic. Or.* 2, 55. *f.* Quidquid est vocis ac linguae, omne in istum turpissimum calumniae quaestum contulisti. *Cic. Quint.* 15. *med.* Mors honesta saepe vitam quoque turpem exornat. *Pl. Most.* 1, 3, 133. Turpes mores. *Juven.* 6, 298. turpi fregerunt saecula luxu Divitiae molles. *Auct. ad Her.* 1, 6. Cum turpem causam habemus, hoc est cum ipsa res animum auditoris a nobis alienat. *Juven.* 8, 18. At vos, Trojugenae, vobis ignoscitis, et quae Turpia cerdoni, Volesos Brutosque decebunt. ℙ Speciatim est libidinosus, obscenus. *Cic. Off.* 1, 34. Luxuria cum omni aetati turpis, tum senectuti foedissima est. *Id. Fam.* 9, 22. Nihil esse obscenum, nihil turpe dictu. *Id. Font.* 11. Homo turpi adolescentia, vita infami. *Propert.* 2, 13, 36. Turpis amor surdis auribus esse solet. *Hor. Od.* 1, 33. 9. turpis adulter. *Id. Sat.* 1, 4, 111. a turpi meretricis amore deterrere aliquem. *Ter. Heaut.* 5, 4, 19. Pudet dicere hac praesente verbum turpe. *Quint.* 1, 2. Turpia facta. Adde *Juven.* 2, 9. et 7, 239. ℙ *Turpe*, res turpis, probrosa, indigna. *Quint.* 1, 2. *med.* Turpe ducet cedere pari *Ov. Am.* 1, 10, 26. Turpe erit, ingenium mitius esse feris: et *ib.* 9, 4. Turpe senex miles, turpe senilis amor. *Cic. Off.* 2, 22. Habere quaestui rempubl. non modo turpe est, sed sceleratum etiam et nefarium. *Id. Tusc.* 2, 4. *f.* Hoc mihi videtur esse turpissimum. ℙ *Turpe*, adv. turpiter. *Catull.* 42, 7. illa, quam videtis Turpe incedere, mimice, ac moleste. *Stat. Theb.* 3, 334. vacua jacet hostis arena Turpe gemens. Adde *Claud. in Eutrop.* 2, 446.

TURPĬTER, adv. αἰσχρῶς, deformiter, foede. *Hor. A. P.* 3. ut turpiter atrum Desinat in piscem mulier formosa superne. *Ov. Am.* 2, 17, 20. Vulcanus turpiter obliquo pede claudicat. ℙ Item indecore. *Id. ib.* 1, 7, 47. tunicam summa deducere turpiter ora Ad mediam. ℙ Item obscene, nequiter. *Cic. Tusc.* 3, 17. Aderit temperantia, quae te turpiter et nequiter facere nihil patiatur. *Ov. Met.* 4, 187. Turpiter jacere. ℙ Item cum probro et infamia. *Caes. B. G.* 7, 20. *med.* Dimicare non ausi, turpiter se in castra receperunt: et 80. *med.* Neque recte, aut turpiter factum celari poterat. *Id. B. C.* 3, 24. *f.* Relinquas naves turpiter fugere coegerunt. *Just.* 12, 2. Turpiter se dedere Seleuco maluit. *Phaedr.* 1, 25. Turpiter derideri. *Cic. Att.* 6, 3. Hortensius filius fuit Laodiceae, gladiatoribus, flagitiose et turpiter. *Id. N. D.* 1, 12. Empedocles in Deorum opinione turpissime labitur. *Ov. Trist.* 5, 6, 13. Turpius ejicitur, quam non admittitur hospes.

TURPĬTŪDO, inis, f. αἰσχρότης, deformitas. *Cic. Off.* 3, 29. *med.* Turpitudo in deformitate corporis habet aliquid offensionis. *Apul. Apol.* Qui minus se commendabilem forma putaret, virtutis laude turpitudinem tegeret. ℙ Translate est probrum, dedecus, infamia, labes, macula, vitium. *Cic. Font.* 12. *f.* Ecquis unquam reus sic accusatus est, ut nullum probrum, nullum facinus, nulla turpitudo, quae a libidine aut a petulantia, aut ab audacia nata esset, ab accusatore objiceretur? *Id. Phil.* 7, 5. Quanta erit reipublicae turpitudo, quantum dedecus, quanta labes, dicere in hoc ordine sententiam M. Antonium consulari loco? *Id. Tusc.* 2. *f.* Omnia fugiendae turpitudinis, adipiscendaeque honestatis causa facere. *Id. Verr.* 1, 16. Conceptam huic ordini turpitudinem atque infamiam delere ac tollere. *Suet. Aug.* 42. Populo non promissum congiarium flagitanti turpitudinem et impudentiam exprobravit edicto. *Auct. ad Her.* 1, 6. Si causa turpitudinem habebit. *Cic. Or.* 2, 58. Locus et regio quasi ridiculi turpitudine et deformitate quadam continetur. *Id. Fin.* 3, 11. *med.* Homines nullo dedecore se abstineant, nisi eos per se foeditate sua turpitudo ipsa deterreat. *Nep. praef. med.* In scenam prodire, et populo esse spectaculo, nemini fuit turpitudini. *Caes. B. G.* 2, 27. Equites, ut turpitudinem fugae virtute delerent, omnibus in locis pugnabant. *Sall. Cat.* 13. Quas divitias honeste habere licebat, per turpitudinem abuti properabant: et 61. Cum summa turpitudine in exsilio aetatem agere. *Cic. Pis.* 26. *f.* Ut mihi illa omnia immortalem gloriam dederint, tibi sempiternam turpitudinem inflixerint. *Gell.* 18, 3. Homo turpitudine pristinae vitae defamatissimus. *Cic. Or.* 2, 59. *extr.* Verborum turpitudinem, et rerum obscenitatem vitare. *Id. Har. resp.* 15. Sanctissima sacella suffossa, incensa, inaedificata, oppressa, summa denique turpitudine foedata. *Quint.* 3, 7. *med.* Turpitudo generis, *h. e.* natalium dedecus.

TURPO, as, avi, atum, a. 1. αἰσχύνω, μιαίνω, turpem facio, inquino, foedo. *Enn.* ap. *Cic. Tusc.* 1, 35. et *ib.* 3, 19. Jovis aram sanguine turpari. *Virg. A.* 10, 832. Sanguine turpantem comptos de more capillos. *Id. ib.* 12, 611. Canitiem immundo perfusam pulvere turpans. *Hor. Od.* 4, 13, 11. te rugae Turpant, et capitus nives. *Id. Sat.* 1, 5, 60. at illi foeda cicatrix Setosam laevi frontem turpaverat oris. *Sil.* 7, 631. turpatque decora juventa Ora novus pallor. *Tac. H.* 5, 4. Sue abstinent memoria cladis, quod ipsos scabies quondam turpaverat. ℙ Translate est probro, turpitudine, dedecore afficere. *Cic. fragm.* ap. *Hieron. ep.* 66. *n.* 7. Caesar cum quosdam ornare voluit, non illos honestavit, sed ornamenta ipsa turpavit. *Stat. Theb.* 8, 432. Hic et mente Lacon, crudi torrentis alumnus, Nec turpavit avos, *h. e.* non degeneravit: et *ib.* 10, 436. summumne hoc cladibus, inquit, Deerat, ut afflictos turparum ego proditor Argos?

TURRĀNĬĀNUS, a, um, adj. ad Turranium pertinens, quod est nomen propr. R. hominis. Turraniana pira *Plin.* 15, 15, 16., *Colum.* 5, 10. *f.* et *Macr. Sat.* 2, 15, *f.* inter pirorum genera enumerant. Ea fortasse dicta sunt a Turranio Nigro, quem laudat *Varr. R. R. prooem.* 2. *f.*

*TURRANĬUS, i, m. nomen proprium R., ut D. Turranius, homo χρηστομαθής, qui cum Q. Cicerone in praediis Arpinatibus fuit, cumque Cicerone aliquandiu in Cilicia. *Cic. Att. ep.* 1, 6. et 6, 9. Fortasse est ille ipse, qui commemoratur apud *Plin.* 3, 1. et 9, 8. Turranius Niger, V. in *Turranianus, a, um.* Turranium quendam, poetam tragicum, meminit *Ov. Pont. ep.* 4, 16, 29. Musaque tragicis innixa cothurnis. *B. A.*

TURRĬCŪLĂ, ae, f. τυῤῥίδιον, πυργίον, parva turris. *Vitr.* 10, 19. *med.* Supra medium tecti fastigium turricula. ℙ Accipitur etiam pro vase illo in modum turris facto, per quod tali in alveolum mitti solent, et alio nomine *pyrgus* dicitur. *Mart.* 14, 16., cujus titulus est *Turricula.* Quaerit compositos manus improba mittere talos: Si per me misit, nil nisi vota facit.

TURRĬFER, ra, rum, adj. turriger. *Ov. Fast.* 4, 219. At cur turrifera caput est ornata corona? Alii leg. *turrita.*

[TURRĬGĔNĂ, ae, adj. comm gen., qui in turri genitus. Ita vocantur Tyrrheni, quia omnium primi turres exstruxerint, et in iisdem habitarint. V. TYRRHENI. *Rut. Itin.* 1, 595. Famam Lachanii veneratur, numinis instar, Inter Turrigenas Lydia tota suos, *h. e.* Etruria tota. Alii minus recte leg. *terrigenas*, alii vero *Tyrrhigenas*, quasi genitos a Tyrrho gentis ejusdem auctore. V. LYDIA et LYDIUS. *F.*]

TURRĬGER, ra, rum, adj. πυργοφόρος, turres gerens, turritus. *Plin.* 11, 2, 1. Turrigeros elephantorum miramur humeros. Sic *Sil.* 9, 560. Turrigerae ferae moles. *Virg. A.* 10, 253. Turrigerae urbes: et *ib.* 7, 631. antemnae. *Lucan.* 3, 514. et 4, 226. carinae. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 229. Ardua turrigerae surgunt in culmina ripae. ℙ *Turrigera* est epitheton Matris Deum, cujus caput turribus ornatum pingitur, quia terra urbes sustinet. *Ov. Fast.* 4, 224. Attis Turrigeram casto vinxit amore Deam: et *ib.* 6, 321. Turrigera frontem Cybele redimita corona. *Id. Trist.* 2, 24. Turrigera Opis. ℙ Item effigiei Urbium, ut ex *Virg. l. c.* cui adde *Lucan.* 1, 188. et *Rut. Itin.* 1, 117.

*TURRĬLIS, e, adj. *Turriles lusus Val. Max.* 8. tribuit *Bynckershoeck.* in *Praetermiss.* ad 2. §. 41. *D. de O. I.* ubi ita edidit *Torrenius:* Ut enim in rebus seriis Scaevolam, ita in scurrilibus lusibus hominem agebat. Sed ingens (ait *Gesnerus*) est varietas. V. *Torrenii* editionem. *Turriles* autem interpretatur *Bynckershoeckius*, ubi per pyrgum s. turriculam jactantur tali. *B. A.*

[TURRĪNUS, a, um, adj. ad turrim pertinens. Est cogn. R., ut C. Mamilius Q. F. Q. N. Turrinus Cos. ann. U. C. DXV. apud *Piranes. Fast. Capitol.* p. 20. *F.*]

TURRIS, is, f. τύῤῥις, πύργος, aedificium in magnam altitudinem protensum, celsa moles. Duplicem habet positionem, in *e*, et in *i*, in quarto et sexto casu, sed frequentius in *i*, ut *puppim*, *sitim*, *securim*, et hujusmodi. *Virg. A.* 2, 460. Turrem in praecipiti stantem. Ita leg. *Charis.* 1, 25. At *Pier.* in omnibus MSS. *turrim* vidit: et *Gell.* 13, 20. ita legendum monet. *Pl. Bacch.* 4, 4, 59. Balista pervortam turrim et propugnacula. *Accius* ap. *Prisc.* 7, 761. Apud vetustam turrem. *Val. Flacc.* 1, 14. Spargentemque faces, et in omni turre furentem. *Ov. A. Am.* 415. Quis Danaen nosset, si semper clausa fuisset, Inque sua turri perlatuisset anus? *Cic. Tusc.* 5, 20. *med.* Concionari ex alta turri solebat. *Tibull.* 1, 8, 19. vocat *turres* praealtas Tyriorum domos, quem loc. luculenter illustrat *Broukus.* ℙ [*Turris aequa cum muro* videtur esse urbis propugnaculum, quod nos *baluardo*, *bastione* dicimus. *Inscr.* Aeclanensis ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 566. IIII. Vir. D. S. S. (*h. e.* Quatuorviri de senatus sententia) portas, turreis, moiros, turreisque aequas qum moiro faciundum coiraverunt. 'Α
χαισμοὶ vocum *turreis* pro *turres*, tum *moiros*
moiro pro *muros* et *muro* (V. MURUS), tum *qum* p
cum, tandem *coiraverunt* pro *curaverunt*, hujus m
numenti vetustatem arguunt. V. INTERTURRIU
F.] ℙ Sunt et bellicae machinae, *turres* dict
nempe aedificia plerumque lignea, in magnam al
tudinem erecta, subjectisque rotis huc illuc mo
lia; in imo instructa ariete ad subruendum muru
obsessae urbis; in medio aut summo pontem hab
tia immittendum in moenia, cum propugnatorib
qui hostem missilibus a moenibus defendendis
ceant. V. *Caes. B. C.* 2, 8. His etiam vallum
strorum, et oppidorum moenia muniri mos fuit.
ves etiam turribus instructas aliquando fuisse le
mus. V. *Caes. B. G.* 5, 39. et *B. C.* 2, 8., *Luc*
3, 514. et 4, 226. et *Sil.* 14, 300. etc. *Cic. Pr*
cons. 2. Macedonia, quae erat antea munita plurin
rum imperatorum non turribus, sed tropaeis.
Fam. 15, 4. *med.* Oppidum vallo et fossa circum
di, sex castellis castrisque maximis sepsi, agge
vineis, turribus oppugnavi. ℙ Denique *turris*
genus aciei in quadrum dispositae. *Cato* ap *F*
et *Gell.* 10, 9. V. SERRA. *ℙ *Turris Straton*
oppidum. V. *Strato.* ℙ *Turris Eudieru*, locus
Macedonia. *Liv.* 44, 3. ℙ *Turris Libysonis*
Ad turrim Libysonis, locus vel oppidum in Sardin
Plin. 3, 7. Colonia, quae vocatur ad turrim Lil
sonis. In *Anton. Itin.* nude appellatur *Ad turr*
ℙ *Turris Caesaris*, locus sive oppidum in Apul
Gab. Peuting. ℙ *Turres Julianae, Aurelianae,*
corum duorum ignotorum, sive oppidorum, non
in Apulia. *Itin. Hierosol.* ℙ *Turris*, *is*, *m.*
vius Carnorum, qui apud Forum Julium decurrit,
in mare Hadriaticum apud Aquileiam influit. *P*
3, 18. Hodiernum nomen *Torre* vel *Turre.* *B.*

TURRĪTUS, a, um, adj. πυργωθεὶς, πυργωτὸς, tu
bus instructus et munitus. *Ov. Am.* 3, 8, 48. Quo
turritis incingere moenibus urbes? *Id. Pont.* 3,
105. Turriti muri. *Lucan.* 6, 40. Castella turri
Virg. A. 8, 693. Tanta mole viri turritis pup
bus instant. Ubi *Servius:* Agrippa primus hoc ge
turrium invenit, ut de tabulatis subito erigerent
simul ac ventum esset in proelium, turres hostil
improvisae: in navigando essent occulta. ℙ It
turriger, πυργοφόρος. *Hirt. B. Afr.* 30. et 41. E
phantis turritis triginta ante aciem instruc
Plin. 8, 7, 7. Viginti elephanti turriti cum
xagenis propugnatoribus. *Sil.* 9, 239. hos *tu*
tas moles appellat. *Id.* 13, 366. Tempora mu
cinctus turrita corona, *h. e.* ornata corona mur
quae referebat muros urbis captae cum pinnis et t
ribus, ut *Gell.* docet 5, 6. ℙ *Turrita* est Ma
Deum, et Urbium effigies, ut in TURRIGER dict
est. *Prop.* 4, 11, 51. Vel tu, quae tardam movi
fune Cybeben, Claudia, turritae cara ministra De
Virg. A. 6, 785. Berecynthia mater Invehitur cu
Phrygias turrita per urbes. *Sidon. carm.* 5, 13.
derat exserto bellatrix pectore Roma, Cristat
turrita caput. ℙ *Turritus*, celsus, sublimis, e
nens instar turris. *Virg. A.* 3, 535. gemino den
tunt brachia muro Turriti scopuli. *Lucan*, 2, 3
Turritaque premens frontem matrona corona, *h.*
capillorum alte aedificato capite, ut ait *Juven.*
502. Sic *Hieron. ep.* 130. *n.* 7. Cerussa ora depin
re, ornare crinem, et alienis capillis turritum v
ticem struere. *Prud. Psych.* 183. Turritum to
caput accumularat in altum Crinibus.

*TURRUS, i, m. Italiae fluvius, in terra Car
rum, non longe ab Aquileia. *Plin.* 3, 18. *B. A*

TURSĬO, onis, m. genus piscis. *Plin.* 9, 9,
Delphinorum similitudinem habent, qui vocan
tursiones. Distant et tristitia quidem aspectus:
est enim illa lascivia: maxime tamen rostris cani
larum maleficentiae assimulati.

TURTUR, uris, m. τρυγὼν, avis ex genere
lumbarum: ita dicta a sono, quem edit: ut et Gr
ce ἀπὸ τοῦ τρύζειν. Vivit octonis annis, inquit *P*
10, 35, 52., cum bibunt, colla non resupinant,
ib. 34, 52. his anno pariunt, *ib.* 53, 74. ova plu
mum terna; *ib.* 58, 79. occultantur hieme, et p
nas amittunt, *ib.* 24, 35. amici sunt psittacis,
merulis, *ib.* 74, 96. Unde *Ov. Her.* 15, 38. Et
ger a viridi turtur amatur ave. (Adde *Am.* 2, 6, 1
Virg. Ecl. 1, 59. Nec gemere aeria cessa
turtur ab ulmo. ℙ Est in deliciis ciborum.
Most. 1, 1, 44. Tibi istos habeas turtures, pisc
aves. *Juven.* 6, 38. tollere dulcem Cogitat herede
cariturus turture magno, Mullorumque jubis,
h. e. muneribus, quae ab heredipetis mitteban
his, qui filios non habebant. Adde *Mart.* 3, 60.
82. et 13, 53. ℙ *Turtur* obscene pro mentula us
patur in illo *Plauti Bacch.* 1, 1, 35. Ubi ego
piam pro machaera turturem, etc. V. v. sq. ℙ
turturibus in villa alendis agunt *Varr. R. R.* 3, 8.
Colum. 8, 9. et *Pall.* 1, 25. ℙ Cave tibi a *Servio*, qui
l. Virg. c. feminino genere usurpari docet, neque e
aeria ad *turtur* refertur, sed ad *ulmo.* [Ceter
turtura fuit nomen proprium feminae. *Inscr.* Cl
stiana ap. *Clem. Cardinal. Iscriz. Velitern.* p. 2
Turtura Victorina, quae vixit annos XVIII, etc.

TURTŬRILLĂ, ae, f. parvus turtur. Quia t

ires molles sunt, et lascivi, praesertim feminae; leo *Sen. ep.* 96. *extr.* Hi, inquit, qui expeditiones ericulosissimas obeunt, fortes viri sunt, primores ue castrorum: isti, quos publica quies, aliis labo- ntibus, molliter habet, turturillae sunt, tuti con- meliae causa, *h. e.* imbecilles homines, delicati, feminati. *Isid* in *Gloss.*, eumque secutus *Lipsius*, rturillam ajunt dici locum, in quo corruptelae fie- nt, ducta itidem a turturibus denominatione. Alii *Senecae* loco perperam aliter leg.

TŬRUNDĂ, ae, f. μάζα, ψωμός, offa, vel quid mile, cujusmodi sunt, quibus farciuntur altilia ad ginam: ab inusit, *turo*, *as*, pro quo compositum *turo* in usu est, quod verbum vide suo loco; *tu- nda* autem appellata videtur, quia Italorum *turác- olo* similis est. *Cato R. R.* 89. Anseres sic farcito. olline, vel farina hordeacea conspersa turundas ciat; eas in aquam intingat, in os indat. *Varr. R.* 3, 9. *f.* Gallinas farciunt turundis hordea- is, partim admixtis ex farina loliacea, aut semine i ex aqua dulci. ℙ Ita etiam appellatur libum crum, quod saepe in veteribus anaglyptis videre t a sacrificantibus manu prolata Diis oblatum. *on.* 17, 18. Turunda, ut libum sacrum quoddam farre, genus panificii. *Varr. fragm. ib.* Alii af- unt libum ac turundam. ℙ Item linamentum ex is, quod immitti in ulcus a medico seu chirurgo let. *Cato R. R.* 157. *f.* Si fistula erit, turundam ro trudito: si turundam non recipiet, diluito, in- o in vesicam; ita premito, in fistulam introeat. *crib. Comp.* 201. Emplastrum manibus subigetur, redactum in turundas ampliores, quas magdalidas unt, reponetur. Alii pro *turundas* perperam leg. *undas. F.*]

[TŬRUNDŬLĂ, ae, f. dimin. turundae. Ita pro *undula* reponendum profecto est in loco *Apuleji* hac voce allato. *F.*]

[TURZĒTĀNUS, a, um, adj. ad Turzonem, icae in provincia proconsulari oppidum, promon- io Mercurii proximum, nun *Turuza*, et a *Ptolem.* 3. Τούρζω appellatum. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. r.* 462, 2. Splendidissimus Ordo Turzetanorum.

TUS et Thus, turis, n. λίβανος, lacrima exiguae oris in Arabia, quae siccata adoletur in sacris. *nob.* 7, 233. Tus viscum est ex corticibus pro- ns, ita ut ex amygdalo, ceraso, lacrimabili de- latione coalescens. *Id. ib.* 232. morem ejus incen- di in honorem Deorum, non admodum antiquum e ait, cum neque heroicis temporibus usurpatum neque Etruria mater superstitionis noverit, ne- Albani reges, aut Numa adhibuerit. *Plin.* 12. 4. de natura ejus, ac variis generibus multa dis- t, et de loco, ubi nascitur, et de modo colligen- *Cicero*, *Tibull.*, *Hor.* et *Plin. jun.* conjungunt et *odores*, ut in ODOR observavimus. *Hor. Ep.* 1, 23. Angulus iste feret piper et tus ocius uva. *g. G.* 1, 57. India mittit ebur, molles sua tura aei. *Id. A.* 11, 481. Succedunt matres, et tem- m ture vaporant. *Prop.* 3, 8, 19. coronatas ubi piaveris aras. *Tibull.* 1, 8, 53. et 4, 6, 1. dare s honores. *Pers.* 5, 120. nullo ture litabis. *Ov. Met.* 89. Ferre tura altaribus; et *ib.* 1, 248 in aras; et 1, 577. pia Superis. *Id. Pont.* 3, 1, 162. ad Deos; *b.* 4, 8, 29. flammis. *Id. ib.* 2, 1, 32. imponere s. *Id. Fast.* 4, 935. dare focis. *Id. Trist.* 1, 2, et *ib.* 2, 59. pro Caesare. *Plin.* 13, 1, 1. et 54, 56. Ture supplicare. *Tibull.* 1, 3, 34. red- e menstrua tura Lari. *Hor. Od.* 3, 8, 2. acerra s plena. *Pers.* 1, 43. nec scombros metuentia mina, nec tus, *h. e.* ne eant involutum scombros, et quidquid chartis amicitur ineptis, ut ait *Hor.* 2, 1, 270. Tria tura ponere sub limine. *Ov. t.* 2, 573. *h. e.* tria turis grana. ℙ *Mascula* quid sint, V. in MASCULUS. ℙ *Tus terrae*, ba. V. CHAMAEPITYS. ℙ Qui *thus* scribunt, unt ἀπὸ τοῦ θύειν: habentque adstipulantes ali- t Lapides, quos refert *Dausqu.* Contra oppo- t *Manut.* et *Cellar.* libros veteres, *Virgilii* prae- im, et auctoritatem *Charisii* 1, 58. et *Servii* ad 1, 57., qui a *tundendo* dictum putant: quia gle- turis, antequam in ignem conjiciantur, tundi so- . Sed ut haec notatio improbetur, et a θύειν atur origo, multa sunt Graeca vocabula, quae a consuetudine Latine facta. Latinis etiam lit- s scribuntur, ut *silva* ab ὕλη, *fama* ab φήμη, o a φρύγω, et alia non pauca. *Serv.* ad *A.* 6, 4. s, et Orchus veteres dicebant: quibus sequens s detraxit aspirationem. [*Marin. Frat. Arv.* p. , adductis pluribus veterum locis, probat quod n *Servius* hic asserit, antiquitus *thus*, deinde *tus* ptum fuisse. *F.*]

TUSCA, ae, Africae fluvius, Numidiam ab Afri- ropria disterminans. *Plin.* 5, 3. *B. A.*

TUSCĀNENSIS, e, adj. ad Tuscanam pertinens, am urbem, quae nunc *Toscanella*, in antiqua uria ad Martham fluv., haud longe ab urbe, quae c *Viterbo* appellatur. *Inscr.* ap. *Mur.* 1090, 7. M. C. Coponii Crescentis Dec. Tuscanensium, etc. *lin.* 3, 5, 8. vocantur *Tuscanienses*, sed fortas- inus recte, nam ipsa urbs in *Inscr.* ap. *Marin. t. Arv.* p. 333. *Tuscana* appellatur. *F.*]

TUSCĀNĬCUS et Thuscanicus, a, um, adj. Tu- scanus: praesertim cum de architecturae rationibus sermo est. *Varr. L. L.* 4, 33. Tuscanicum dictum (*impluvium*) a Tuscis, posteaquam illorum cavum aedium simulare coeperunt. *Vitr.* 3, 2. Ornantque signis fictilibus earum fastigia Tuscanico more. *Id.* 4, 7. *f.* De Tuscanicis generibus sumentes columna- rum dispositiones. *Plin.* 35, 12, 45. Ante hanc ae- dem Tuscanica omnia in aedibus fuisse, auctor est M. Varro. *Id.* 36, 23, 56. Quae sextam partem altitudinis in crassitudine ima habent, Doricae (*co- lumnae*) vocantur: quae nonam, Ionicae: quae septi- mam, Tuscanicae. *Id.* 34, 7, 16. Signa Tuscanica per terras dispersa, quae in Etruria factitata, non est dubium; et *ib.* 18. Videmus Tuscanicum Apolli- nem in bibliotheca templi Augusti. *Quint.* 12, 10. Tuscanicae statuae. ℙ De scriptione V. TUSCUS.

TUSCĀNUS et Thuscanus, a, um, adj. ad Tu- scos pertinens, Etruscus. *Tuscanae dispositiones* ap. *Vitr.* 4, 6. *f.* sunt opera architectonica ad rationem a Tuscis inventam effecta: quae quidem ratio erat omnium simplicissima, ut videre est in figuris, quae a *Philandro*, et aliis exhibentur. De ea agit *Vitr. ib.* 7.

TUSCĒ et Thusce, adv. Tusco more, aut sermo- ne. *Varr.* ap. *Gell.* 2, 25. Cum dicamus ab Osco, Tusco, Graeco, Osce, Tusce, Graece. *Gell.* 11, 7. Quasi nescio quid Tusce, aut Gallice dixisset.

*TUSCENIUS, i, homo obscurus, qui de Q. Ci- cerone quaestus erat. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 2. *B. A.*

TUSCI. V. TUSCUS.

TUSCĬĂ et Thuscia, ae, f. *la* Toscana, Etruria, Tuscorum regio. *Varr. L. L.* 4, 4.

TUSCŬLĀNENSIS, e, adj. ad Tusculanum per- tinens: de quo in voce sequenti. *Cic. Fam.* 9, 6. Tusculanenses dies, *h. e.* in Tusculano acti.

TUSCŬLĀNUS, a, um, adj. ad Tusculum, nunc *Frascati*, pertinens, quod est oppidum Latii inter Romam et Labicum, conditum a Telegono Ulyssis et Circes filio, qui cum patrem imprudens necasset, in ea se loca recepit, ut est ap. *Sil.* 7, 692. et 12. 535. Adde *Hor. Od.* 3, 29, 8. et *Stat. Silv.* 1, 3, 83. Scribit *Fest.* in *Tuscos*, dictum esse vel a stu dio sacrificandi, ut *Tusci*; vel quod aditum diffici- lem habeat, quasi δύσκολον. Hinc Tusculanus ager, *Varr. L. L.* 6, 2. *med.* Tusculana sacra, *Id. ib.* 5, 3. Tusculanus silex. *Plin.* 36, 18, 29. Tusculana aqua, *Cic. Balb.* 20. Tusculani colles, *Liv.* 3, 7. Tusculana arx, *ib.* 23. Tusculanus populus, *Id.* 8, 37. ℙ *Tusculani, orum*, Tusculi cives. *Varr. L. L.* 5, 3., *Cic. Off.* 1, 11. et *Plin.* 3, 5, 9. ℙ *Tusculanum* subaudi *rus*, aut *praedium*, villa Cice- ronis in Tusculano agro: a quo *Tusculanas disputa- tiones* inscripsit, in ea habitas. *Id. Div.* 2, 1. et *Att.* 1, 6. et *ib.* 15, 2. *f.* Fuerunt autem eo loci aliorum quoque villae, Varrronis, Hortensii, Pom- peji, C. Julii Caesaris, Balbi, L. Crassi, Metelli, etc. quod vicinae essent Urbi, et commeantibus per- commodae. Harum mentio fit a *Cic. var. in loc.* et *Plin.* 22, 6, 6. et 35, 11, 40. *n.* 26. Hinc Tuscula- ni secessus *Mart.* 10, 30.

TUSCŬLUM et Thusculum, i, n. exiguum turis. *Pl. Aul.* 2, 8, 15. Nunc tusculum emi, et hasce co- ronas floreas: haec imponentur in foco nostro Lari. ℙ De oppido V. v. praec.

TUSCŬLUS, a, um, adj. ad Tusculum perti- nens, de quo V. TUSCULANUS. *Sil.* 7, 692. Quod peperere decus Circaeo Tuscula dorso Moenia, La- ertae quondam regnata nepoti. *Stat. Silv.* 4, 4, 16. Tuscula umbra, *h. e.* nemus Tusculanum. *Tibull.* 1, 8, 57. et *Mart.* 9, 61. tellus. *Id.* 4, 64. Alba- nos quoque, Tusculosque colles. ℙ *Tusculi, orum*, ejus oppidi incolae. *Id.* 7, 31. Aut Tusci tibi, Tu- sculive mittunt.

TUSCUS et Thuscus, a, um, adj. Τυῤῥηνὸς, ad Tusciam, et Tuscos pertinens, Etruscus, Tyrrhe- nus. *Cic. Or.* 3, 19. et *Plin.* 3, 5, 8. Tuscum ma- re inferum: *mar di Toscana*; et *Plin.* 2, 88, 89. Tuscus sinus. *Ov. A. Am.* 3, 386. amnis, *h. e.* Ti- beris, qui Tusciae fluvius est. Sic *Hor. Od.* 3, 7, 28. alveus. *Sil.* 7, 378. Tusci stagna profundi, *h. e.* Trasimenus lacus. *Varr. L. L.* 4, 9. Tusca vocabu- la. *Colum.* 10, 341. sacra, *h. e.* quae Tages Tu- scus invenit. *Lucan.* 1, 584. Tuscus vates. *Ov. Fast.* 4, 884. dux, *h. e.* Mezentius. *Id. ib.* 6, 201. Tu- scum duellum, *h. e*, bellum Romanorum cum Etru- scis. *Mart.* 8, 56. Tuscus eques, *h. e.* Maecenas Tuscorum regum progenies. *Id.* 13, 118. Tusci ca- di, *h. e.* vina Tusca, per synecdoch. *Id.* 14, 98. et *Pers.* 2, 60. Tusca fictilia, *h. e.* quae in Tuscia, et praecipue Aretii fiebant. *Juven.* 11, 109. Ponebant igitur Tusco ferrata catino. *Ov. Med. fac.* 65. Tuscum semen, *h. e.* zea, quae per antonomasiam *semen* di- citur, ut *Plin.* docet 18, 8, 19. et *ib.* 11, 29. *n.* 2. et farinam candidissimam facit. Tuscum dicitur, quia optimum in Campania provenit (*Id. ib.*), quae est Tusciae vicina. ℙ *Tusco modo dotem quaerere*, h. é. meretriciis artibus victitare: quia Tuscorum quidam filias suas exponere solebant, ut corpore quaestum facerent. *Pl. Cist.* 2, 3, 20. Non enim hic, ubi es, Tusco modo tute tibi indigne dotem quaeras corpore. Alii v. *modo* referunt ad modos musicos tibicinum, et fidicinum, ad quos lascivis numeris puellae saltarent, ut viros illicerent. ℙ *Tusci, orum*, Etrusci, quorum ante Romanum im- perium, ut ait *Liv.* 5, 23., late terra marique opes patuere, mari supero inferoque. V. ibi reliqua. Ab his Romani haruspicinam, divinationem, religiones multas, ac ritus, et insignia magistratuum, ludos- que sumpsere. V. ETRUSCUS et LYDIUS. ℙ *Tuscus vicus* fuit Romae, ita dictus a Tuscis militi- bus quibusdam, qui contra Aricinos, Porsena rege, pugnantes, cum victi fuissent, fuga Romam inermes delati, ibique hospitio benigne excepti, sedes fixere, unde locus eis ad habitandum datus, Tuscus dictus. Ita *Liv.* 2, 14. *f.* Aliter *Varr. L. L.* 4, 8. es *Tac. A.* 4, 65. Coelium Vibennam Tuscum auxilio venis- se Romulo contra Sabinum regem: habitasse cum suis in monte, qui ab eo Coelius est dictus: quod nimis munitum locum tenerent, venisse in suspicionem, et in plana deductos esse, eumque locum Tuscum vicum appellatum. Similia his habet *Festus*. ℙ In eo vico habitabat turba impia, ut ait *Hor. Sat.* 2, 3, 228., et homines qui ipsi sese venditant, ut ait *Pl. Curc.* 4, 1, 21. h. e. scorta et lenones. *Mart.* 11, 27. significat ibi fuisse etiam sericarum vestium artifices. ℙ *Tuscos* ait *Festus* dictos esse, vel a Tusco rege filio Herculis, vel ab eo, quod unice studiosi sacrificandi, ἀπὸ τοῦ θύειν, quasi θυόσκοοι: quod confirmant non solum *Serv.* ad *A.* 2, 781., sed etiam *Plin.* 3, 5, 8. his verbis: Lydi, a quorum rege Tyrrheni, mox a sacrifico ritu lingua Graeco- rum Tusci sunt cognominati. Hinc est, quod *Thu- scus* a multis scribi placuit, quibus favet *vet. Inscr.* ap. *Grut.* 474, 3.; sed contra sunt multo plures inscripti Lepides, libri MSS. et *Manut.*, *Dausqu.*, *Cellar.* Accedit ratio in TUS allata.

[TŪSILLAE, arum, f. plur. sunt eaedem ac ton- sillae. *Isid. Or.* 11, 1. *med.* Toles Gallica lingua dicuntur, quas vulgo per diminutionem tusillas vo- cant, quae in faucibus turgescere solent. V. TO- LES. *F.*]

TUSSĒDO, inis, f. idem ac tussis. *Appul. Met.* 9. Multi nares languidas assiduo pulsu tussedinis hiulci.

TUSSĬCŬLĂ, ae, f. parva tussis. *Plin. ep.* 5, 19. *med.* Veteris infirmitatis tussicula admonitus, rursus sanguinem reddidit. *Cels.* 3, 22. *med.* Tus- sicula suis remediis finienda. [*Front. ad Anton. Imp.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 1, 2. *med.* Pullo nostro tussiculam sedaverit et dies clementior, et nutrix ejus, si cibis aptioribus vescatur. *F.*]

TUSSĬCŬLĀRIS, e, adj utilis ad tussim, ut Tus- sicularia medicamenta, *Coel. Aurel. Tard.* 2, 13. *med.* Tussicularis herba, [ap. *eund. ib.* 2, 7. *f.* eadem est ac tussilago. *F.*]

TUSSĬCŬLŌSUS, a, um, adj. tussi laborans. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 13. *f.* Tussiculosa et frigida senilis est aetas.

TUSSĬCUS, a, um, adj. qui multum tussit. *Firm. Math.* 5, 16. Luna alios tussicos, alios splenicos efficiet. Adde *Marcell. Empir.* 20.

TUSSĬLĀGO, inis, f. βήχιον, herba, cujus duo sunt genera. Silvestris ubi nascitur, subesse aquas credunt: et hoc habent signum aquileges. Folia sunt majuscula, quam hederae, quinque aut septem, subalbida a terra, superne pallida, sine caule, sine flore, sine semine, radice tenui. Altera a quibus- dam appellatur, similis verbasco. Nomen habet a tussi sananda. *Plin.* 26, 6, 16. [**Huflattich, Brand- lattich.*]

TUSSĬO, is, a. 4 βήσσω, tussim edo. *Pl. As.* 4, 1, 49. Forte si tussire occoepsit, ne sic tussiat, ut cuiquam linguam in tussiendo proferat. *Hor. Sat.* 2, 5, 106. siquis Forte coheredum male tussiet. *Petr. Sat.* 117. Plurimum tussire. *Mart.* 1, 20. fuerant tibi quatuor, Aelia, dentes: Expulit una duos tussis, et una duos. Jam secura potes totis tussire diebus. *Id.* 2, 26. Quod querulum spirat, quod acerbum Naevia tussit. ℙ *Tussiens*, tussi la- borans. *Plin.* 21, 20, 83. Irim circumligari infan- tibus dentientibus, et tussientibus. *Id.* 23, 8, 77. Nuces tussientibus inimicae. *Id.* 29, 3, 11. Ova cocta et trita cum melle dantur tussientibus.

TUSSIS, is, f. βήξ, est vehementissima quaedam afflatio, qua plurimus simul, celerrimeque foras spiritus agitur, propellitque una secum suo impetu ea, quae vias suas obstruunt. *Ter. Heaut.* 2, 3, 132. Gemitus, screatus, tussis, risus abstine. *Virg. G.* 3, 496. et quatit aegros Tussis anhela sues. *Ca- tull.* 44, 7. Malamque pectore exspui tussim; et *ib.* 19. frigus gravedinem et tussim fert. *Plin.* 23, 4, 51. Tussim exasperare. *Id.* 28, 6, 17. concitare. *Mart.* 11, 86. Fauces aspera vexat tussis. *Cels.* 4, 6. Sicca tussis, quae nihil emollitur; et *ib.* 4. *n.* 4. Tussis vehementissime urget; et 8, 9. infestat. *Id.* 4, 6. Tussim levare. *Plin.* 30, 6, 15. lenire. *Id.* 23, 1, 27. inhibere. *Colum.* 6, 10. sanare. *Id. ib.* et 31. veterem discutere. *Plin.* 26, 6, 16. sedare; et *ib.* 15. Radix tussi et faucibus prodest. *Id.* 23, 8, 80. Folia lauri liberant a tussi; et 32, 8, 29. Tussi li- berari; et 25, 5, 24. veteri mederi.

[TUSURĪTĀNUS, a, um, adj. ad Tusurum, seu Tisurum pertinens, provinciae Byzacenae oppidum, quod a *Ptolem.* 4, 3. Τίσουρος dicitur. *Inscr.* Aqui- lejae reperta, in *Antolog. Rom.* ann. 1776. *n.* 18.

Geminius Restuti F. natus ex civitate Tusuritana Africae proconsularis. F.]

TŪSUS, a, um, part. a tundo: tunsus. Vitruv. 2, 5. Testam tusam et suceretam arenae adjicere. Plin. 36, 25, 62. Ruderi novo tertiam partem testae addere. Pall. 1, 9. extr. Supra marmor tusum cernatur. Veg. Vet. 7, 16. Haec omnia tusa, et bene cribrata. Appul. Herb. 28. Herba tusa, et imposita.

TŪTĀCŬLUM, i, n. idem quod tutamentum, munimentum. Prud. adv. Sym. 2, 387. fida ut tutacula nudis, Invalidisque paret.

TŪTĀMEN, inis, n. ἀσφάλισμα, ὀχύρωμα, munimentum, defensio, defensaculum. Virg. A. 5, 262. Donat habere viro decus, et tutamen in armis. Arnob. 2, 71. Domorum, aut vestium tutamina sibi conquirere; et 1, 15. A Deo deposcimus rebus fessis tutamina.

TŪTĀMENTUM, i, n. idem ac tutamen, unde factum est. Liv. 21, 61. f. Nix sola, ignibus aliquoties conjectis ab hoste, etiam tutamentum fuerit. Appul. Met. 1. Circumspiciens tutamenta sermonis, h. e. an tutum esset loqui.

TŪTĀNUS, i, m. Deus apud Romanos, idem, ut putant, atque Hercules, cui ara fuit extra portam Capenam: a tutando, quod adversus Annibalem tutatus esset populum R. Alius igitur fuit a Tutuno, vel Tutino, qui idem ac Priapus. Var. ap. Non. 1, 242. Noctu Annibalis cum fugavi exercitum, Tutanus hoc, Tutanu' Romae nuncupor, Hac propter omnes, qui laborant, invocant. V. REDICULUS.

TŪTARCHUS. V. TOECHARCUS.

TŪTĀTIO, onis, f. tuitio, defensio. Firm. Math. 4, 7. Qui regias opes thesaurosque fidei tutatione custodiant.

TŪTĀTOR, oris, m. tutor. Appul. de Deo Socrat. Dubiis praemonitor, periculosis tutator, egenis opitulator. Inscr. ap. De-Vita Antiquit. Benev. cl. 1. n. 3. Jovi Tutatori. Nummus Diocletiani ap. Eckhel. D. N. V. T. 8. p. 9. Jovi tutatori Augustorum.

TŪTĀTUS, a, um, part. a tutor: qui tutatus est. Ov. Trist. 5, 6, 15. Nil nisi me solum primo tutatus. ℙ Passive. Sym. ep. 9, 11. Ut auxilio tuo tutata possessio a molestiis vindicetur.

TŪTĒ, pronomen. V. TU et TE.

TŪTĒ, adv. ἀσφαλῶς, ἀκινδύνως, secure, sine periculo, tuto. Auct. ad Her. 3, 5. med. Eum tute vivere, qui honeste vivat; et ib. 7. Tute cauteque agere aliquid. Pl. Trin. 1, 2, 102. Crede huic tute. Colum. 5, 10. f. Sive transferre voles, sive inserere, satis tute utrumque facere poteris. Cn. Pomp. ad Cic. post. ep. 11. l. 8. ad Att. Nam te hic tutissime fore puto.

TŪTĒLA, ae, f. πρόβλημα, munimentum, tutamen: a tueor. Varr. R. R. 1, 14. Nunc de septis, quae tutandi causa fundi fiant, dicam. Earum tutelarum genera quatuor, unum naturale, alterum agreste, tertium militare, quartum fabrile. Primum Varro docet esse sepem vivam; secundum sepem mortuam ex palis statutis, et longuriis, aut arborum truncis; tertium ex fossa aut aggere; quartum ex maceria. Plin. 29, 2, 8. Lanae tutelam praestant contra frigora. Id. 21, 14, 49. Cera varios in colores pigmentis traditur ad innumeros mortalium usus, parietumque et armorum tutelam, h. e. ad tectoria picta parietum illinenda, et arma ab robigine defendenda. ℙ Tutela animalium est non solum cura, ut defendantur ab injuriis aut aeris, aut ferarum, sed etiam ut alantur. Colum. 6, 2. f. Quoniam quae sequenda sunt in emendis domandisque bubus, tradidimus, tutelam eorum praecipiamus. Id. 9. in. Venio nunc ad tutelam pecudum silvestrium, et apium educationem. Id. 7, 1. in. Asellus exiguae tutelae est. Sic Just. 16, 3. Tributum in tutelam classis describere. Et Suet. Caes. 68. Cum tenuiorum tutelam locupletiores in se contulissent. Sen. Consol. ad Helv. 9. Est haec terra vix ad tutelam incolentium fertilis. ℙ Tutela aedificiorum est cura, qua sarta tecta praestantur. Plin. 18, 5, 6. Ut villarum tutela non sit oneri. Id. 35, 3, 4. M. Aufidius tutelae Capitolii redemptor. Cels. Dig. 31, 1, 30. Legare pecuniam in tutelam viae. Inscr. ap. Grut. 471, 5. et 175, 7. Dare certam summam pecuniae in tutelam sepulcri. ℙ Tutela navis est alicujus numinis signum in puppi, non in prora, ut quidam falso putarunt; unde praesidium navigantibus sperabatur. V. NAVIS. In prora autem insigne navis erat, quod eidem nomen dabat. V. ib. Ov. Trist. 1, 10, 1. Est mihi, sitque precor, flavae tutela Minervae Navis: et a picta casside nomen habet, h. e. tutela est Minerva, nomen autem navis est galea seu cassis in prora. Sil. 14, 410. Numen erat celsae puppis vicina Dione; et ib. 542. Scuta virum, cristaeque, et inerti spicula ferro, Tutelaeque Deum fluitant. Sen. ep. 76. Navis bona dicitur, non quae pretiosis coloribus picta est, nec cujus tutela ebore caelata est, etc. Adde Petr. Sat. 105. et 108. ℙ Quandoque tamen, praecipue apud Phoenices et Graecos, idem simulacrum in puppi positum et navis tutela erat, eidemque nomen dabat. V. ib. Hinc eadem navis Hammonis simulacrum in puppi habebat, eademque Hammon nominabatur. Sil. ib. 436. ferus inde citatum Missile adorata contorquet Sabrata puppe. Hammon numen erat Libycae gentile carinae, Cornigeraque sedens spectabat caerula fronte; et mox 572. Uritur undivagus Python, et corniger Hammon: scil. naves, quibus nomen erat Python, et Hammon. ℙ Tutela prorae ap. Ov. Met. 3, 617. est proreta. V. PRORETA, ℙ Tutela loci, Genius, loci praeses. Petr. fragm. Trag. 57. Burm. et Inscr. ap. Grut. 104. et 105. ubi et Genius custos hominis tutela dicitur. Tutela Lemni est Vulcanus, Auct. Priap. 37. Tutela Lemni dispares movet gressus. Hinc Hieron. in Esai. 57, 7. Ipsa Roma orbis domina in singulis insulis domibusque Tutelae simulacrum cereis venerans ac lucernis, quam ad tuitionem aedium isto appellant nomine, ut tam intrantes, quam exeuntes domos suas, inoliti semper commoneantur erroris. In duab. Inscr. ap. Mur. 103, 9. et 10. dicitur Tutela Aug. ℙ Universim est defensio, praesidium, patrocinium, ἐπιτροπή. Cic. Fin. 4, 14. Cum de hominis summo bono quaererent, nullam in eo neque animi, neque corporis partem vacuam tutela reliquerunt. Id. Mur. 10. Omnia haec nostra studia latent in tutela ac praesidio bellicae virtutis. Id. Prov. cons. 14. Sit in ejus tutela Gallia, cujus virtuti, fidei, felicitati commendata est. Id. N. D. 3, 22. Apollo, cujus in tutela Athenas antiqui historici esse voluerunt. Id. Or. 1, 53. Duos filios suos parvos tutelae populi commendavit. Prop. 3, 11, 41. Diique Deaeque omnes, quibus est tutela per agros, h. e. qui habent agros in tutela. Plin. 32, 2, 11. Surculi curalii infantiae alligati tutelam habere creduntur, h. e. vim amuleti, et arcendi veneficii. Suet. Aug. 49. Classem Miseni, et alteram Ravennae, ad tutelam superi et inferi maris collocavit. ℙ Item remedium, medicina. Grat. Cyn. 478. Aut incurvatae siqua est tutela prodagrae. ℙ Saepe est vis ac potestas in capite libero constituta ad tuendum eum, qui per aetatem sua sponte se defendere nequit, jure civili data ac permissa, ut Servius ap. Paul. Dig. 26, 1, 1. definit: daturque pupillo impuberi, sicut curatio puberi. Pacuv. ap. Cic. Or. 2, 46. f. Gnati ejus parvi, qui tibi in tutelam est traditus. Varr. R. R. 3, 2. med. M. Cato nuper Luculli accepit tutelam. Just. 4, 2. Filiorum tutelam alicui committere. Liv. 39, 9. Tutelam ita gesserat, ut rationem ejus gerere non posset. Dicimus tutelam suscipere, administrare, gerere, dare, mandare, deponere, et similia. V. Digest. toto fere l. 26. et 27. ubi haec passim habentur. Tutelam reddere, exigere, reposcere, est tutelae rationes reddere, exigere. Papin. ib. 27, 3, 21. et Ulp. ib. 13. et Marcell. ib. 26, 7, 28. ℙ Aliquando tutela est ipsum patrimonium pupilli. Cic. Att. 1, 5. med. Mirabamur, te ignorare, de tutela legitima, in qua dicitur esse puella, nihil usucapi posse. Id. Fl. 34. Nihil potest de tutela legitima sine omnium tuorum auctoritate deminui. Ulp. Dig. 26, 7, 5. Si tam exiguam esse tutelam probabitur, ut ex nummo refecto praedium puero comparari non possit. ℙ Venire in tutelam suam, pervenire in tutelam, tutelae suae fieri, dicitur pupillus, cum annos pubertatis ingressus sub tutore esse desinit. Cic. Or. 1, 39. f. Nisi postumus, antequam in tutelam veniret, mortuus esset. Id. ib. Si filius non esset, qui in tutelam veniret, M. Curius esset heres. Id. Rosc. Com. 6. Fraudare pupillum, qui in tutelam pervenit. Sen. ep. 33. f. Isti, qui nunquam tutelae suae fiunt. Suet. Claud. 2. Diu, atque etiam post tutelam receptam, alieni arbitrii, et sub paedagogo fuit. ℙ Translate. Pl. Trin. 4, 2, 28. et Truc. 2, 1, 43. Ecquis huic tutelam januae gerit? Id. Trin. 4, 3, 51. Meo tergo tutelam geram. His loc. notandus loquendi modus gerere tutelam alicui. ℙ Passive. Hor. Od. 4, 6, 31. Virginum primae, puerique claris Patribus orti, Deliae tutela Deae, h. e. qui in tutela Dianae estis. Massur. ap. Gell. 5, 13. med. In officiis apud majores ita observatum est: primum tutelae, deinde hospiti, deinde clienti, tum cognato, postea affini. Prop. 4, 8, 3. Lanuvium annosi vetus est tutela draconis.

TŪTĒLĀRIS, e, adj. ἐπιτροπικὸς, ad tutelam pupillorum pertinens. Ulp. Dig. 12, 3, 4. Tutelaris causa. Paul. ib. 27, 7, 8. Tutelaria instrumenta. Sidon. ep. 4, 24. f. Frater et soror sub annis adhuc tutelaribus agunt. Capitol. M. Aurel. 19. f. Praetorem tutelarem primus fecit, cum antea tutores a consulibus poscerentur, ut diligentius de tutoribus tractaretur. Adde Ulp. ap. Modest. Dig. 27, 1, 6. med. ℙ Dii tutelares dicuntur, in quorum tutela urbes et loca sunt. Hi in oppugnatione urbium certo carminis genere evocari solebant, ne cum ipsis etiam Diis bellum susceptum videretur, et ut urbes eorum ope destitutae facilius caperentur, ut docet Macr. Sat. 3, 9. (ubi et ejus evocationis carmen recitat. Arnob. 3, 114. Tutelaribus Diis supplicare.

TŪTĒLĀRIUS, ii, m. qui cujuspiam rei tutelam, et munus sartae tectae praestandae suscipit. Plin. 34, 7, 17. Capite tutelarios cavere pro ea (cane ex aere) instituti publici fuit. Inscr. ap. Grut. 363, 2. Praetor tutelarius. Alia ap. eund. 465, 5. Praetor K. tutelarius.

TŪTĒLĀTOR, oris, m. qui tutelam gerit. Capell. 2. p. 39. de Genio: Hic tutelator, fidissimus que germanus, animos omnium mentesque custodi

TŪTĒLĀTUS, a, um, part. ab inus. tutelo, i alicujus rei tutelam assignatus. Aggen. de limi agror. p. 58. Goes. In tutelam rei urbanae assi gnatae sunt silvae, de quibus ligna in reparationem publicorum moenium traherentur. Hoc genus ag tutelatum dicitur.

TŪTĒLĪNA et Tutilina (ut habetur in vet. Insc ap. Grut. 99, 6,), ae, f. Dea, quam frumentis co lectis et reconditis, ut tuto servarentur, praeposue runt, ut ait August. C. D. 4, 8. Meminit et Mac Sat. 1, 16. Tert. Spect. 8. de Circo: Columnae Ses sias a sementationibus, Messias a messibus, Tutel nas a tutelis fructuum sustinent. Plin. 18, 2, verbis Tertulliani lucem affert, docens in Circo tri fuisse simulacra columnis imposita, Sejae, Seg stae, et hujus, de qua loquimur: cujus nomine al stinet, quia Tutelinam sub tecto nominare, religi erat: quique id fecissent, ferias observabant, ut a Macr. l. c. ℙ Etiam Varr. L. L. 4, 34. et a Non. 1, 243. Tutelinae meminit, sed videtur alia intelligere, a tutela urbis Romae dictam, cujus a fuit in Aventino, ut est ap. Panvin. in descript. U bis Romae: Verba Varr. ap. Non. sunt: Non T tilinam, quam ego ipse invoco, quod meae aur abs te obsidentur.

*TUTĬA, ae, oppidum Hispaniae Tarraconensi Flor. 3, 22. extr. ℙ Et fluvius Latii. Liv. 2 11. B. A.

[TŪTĬCĀNUS, a, um, adj. ad Tuticum, si Equum Tuticum pertinens. V. vocem sequent. E cogn. R. Hinc in epist., quam Tuticano scripsit C Pont. 4, 12, 9. Et pudeat, si te, qua syllaba pa te moratur, Arctius appellem, Tuticanumque v cem. Non potes in versum Tuticani more veni Fiat ut e longa syllaba prima brevis. Porro vid hic Ovidium excusare difficultatem vocis, cu quantitas hexametro repugnat. Inscr. ap. Maff. M Ver. 119, 6. P. Baebio P. Fil. Pob. Tuticano, e Alia ap. Fabr. p. 641. n. 349. Caecilia Tuti na. F.]

[TŪTĬCUS, a, um, adj. magnus, summus. V Oscae originis, ut probat Lanzius Sagg. di ling Etr. T. 2. p. 619. et Rosin. dissert. isag. p. Hinc Meddixtuticus, q. v. V. Et Equustuticus, oppidum Apuliae in Hirpinis, memoratum a Cic. A 6, 1., quod in Itin. Hierosol. dicitur Equus Magn V. EQUUSTUTICUS. Inde est Tuticanus, q. v. s. l. F.]

*TUTIENSES, ium, gens vetus Lati, a Tu vel Tutio oppido quodam deperdito nomen fortas trahentes. Plin. 3, 5. B. A.

*TUTĪNI, orum, populi Calabriae, quorum m minit Plin. 3, 11. B. A.

TŪTĪNUS. V. MUTINUS.

TŪTO, adv. ἀσφαλῶς, sine periculo, impune, te. Caes. B. G. 3, 24. Illi etsi propter multitu nem se tuto dimicaturos existimabant; et ib. 7, extr. Ut tuto ab repentino hostium incursu comm re possent. Nep. Con. 2. Non quaesivit, ubi t viveret. Id. Them. 8. Tuto in aliquo loco versa Cic. Fam. 14, 3. Ut tuto loco sim, quod labor id mihi nunc facillimum est, h. e. in tuto sim. Sall. J 15. extr. Ut ubivis tutius, quam in meo regno esse Cic. Att. 8, 1. Non me quaerere, ubi tutissimo sem. Alii leg. tutissime. Affert Charis. 2, alium locum Cic. ex Att. Ubi tutissimo essent. fortasse hunc eundem designat, qui est l. 8. Item sine metu, secure. Sen. Oed. 613. de Ni apud Inferos: Interque natos Tutalis tandem s Tuto superba fert caput fastu gravi.

TŪTO, as. V. v. sq.

TŪTOR, aris, atus sum, dep. 1. ἀσφαλίζω, tue defendo, conservo, protego. Cic. N. D. 2, Genae ab inferiore parte tutantur (oculos) sub ctae, leviterque eminentes. Plaut. de bono ser Men. 5, 6, 3. Cogitat, ut rem heri diligenter tu tur. Plin. praef. 7. Natura arbores cortice a goribus et calore tutata est. Liv. 3, 22. Volsci tabantur se vallo; et 5, 2. Egregiis muris situ naturali urbem tutantes. Phaedr. 1, 31. Qui committit homini tutandum improbo. Sall. Jug. extr. Numidas in omnibus proeliis magis pe quam arma tutata sunt. Alii leg. tuta; et ib. Se ob regnum tutandum arma cepisse. Virg. A. 676. Sin aliquam expertus sumptis spem sumis armis, Hanc primum tutare domum. Tac. A. 41. Locorum ingenio tutari se contra copias re Id. ib. 1, 30. Hiems imbribus adeo saevis, ut egredi tentoria, vix tutari signa possent, quae bine atque unda raptabantur. ℙ Translate. S Jug. 87. Mihi spes omnes in memet, quas nece est et virtute et innocentia tutari. Tac. A. 1, Signa et aquilam amplexus, religione se tutaba et ib. 4, 52. extr. Capessendis accusationibus, reos tutando, prosperiore eloquentiae, quam mo fama fuit. Virg. A. 5, 343. Tutatur favor Eur lum, lacrimaeque decorae. Liv. 6, 26. Tutari ab ira alicujus. Hor. Ep. 2, 1, 170. aspice, P tus Quo pacto partes tutetur amantis ephebi, Ut tris attenti, lenonis ut insidiosi, h. e. scite aga servet. ℙ Propulsare, arcere. Sall. or. Le

ntra Sull. Ne in tutandis periculis magis, quam ulciscendo teneamini. ¶ Tutari inopiam est iod dixerunt Cic., Caes., Plin. sustentare egestam, paupertatem, parsimoniam, famem. Caes. B. 1, 52. extr. Ipse praesentem inopiam, quibus oterat, subsidiis tutabatur. ¶ Etiam tuto, as, tiva positione dictum est. Pl. Merc. 5, 2, 25. voco vos, Lares viales, ut me bene tutetis. Pacuv. . Non. 7, 70. Tu mulier tege te, et tuta templa iberi. Naev. ib. Tuos qui celsos terminos tutant. mp. ib. Non erat quod corpus tremulum famula taret toga. ¶ Hinc passive Pl. Amph. 2, 2, 20. tria et prognati tutantur, servantur. V. TUTAUS.

TUTOR, oris, m. ἐπίτροπος, qui tuetur, defenr. Hor. Epod. 2, 22. et te, pater Silvane, tutor nium. Cic. Har. resp. 6. med. Castus tutor relionum. Suet. Tit. 6. Neque ex eo destitit particim, atque etiam tutorem imperii agere. Cic. Phil. 5. Quis unquam tantis opibus fuit, qui se popuR. tutorem dicere auderet? Petr. Sat. 133. tur Bacchi, h. e. Priapus, qui una cum Sileno dicir esse comes et custos Bacchi: quia vinum sequiitur ebrietas, et turpis libido. Inscr. ap. Dael. Numism. Cap. p. 92. Herculi Tutori domus ovelliana. ¶ Tutor praecipue est, qui pupilli eritiae usque ad pubertatem regendae praeponir, ut in TUTELA dictum est: et differt a curato, qui post pubertatem, et furiosis quoque et mencaptis datur, ὀρφανιστής, qua de re JCti toto l. g. 26. Cic. Att. 12, 28. med. Amo illum morum: tutor sum liberis: totam domum diligo. Id. ecin. 25. Quod mulier sine tutore auctore proserit. Plin. ep. 9, 13. med. Datum se a consuus tutorem Helvidii filiae, petentibus matre ejus vitrico. Id. ep. 2, 1. med. Ille tutor mihi relis affectum parentis exhibuit. Cic. Or. 1, 53. Tuem instituere filiorum orbitati. Just. 13, 2. extr. nstituere. Id. 7, 5. f. Agere tutorem pupilli ¶ tor praetorius dicebatur, qui a praetore urbano batur. Ita Cajus Instit. 1. (edente iterum Goeenio) §. 184. Quis vero tutor dativus, et optivus, legitimus sit, V. in DATIVUS. ¶ Latiore siificatione pro curatore ponitur, praesertim cum mulieribus sermo est. Cic. Mur. 12. med. Mues propter infirmitatem consilii majores in tuto potestate esse voluerunt. Liv. 39, 9. extr. Tue a tribunis et praetore petito, cum testamentum eret, unum Aebutium instituit heredem. ¶ De . gen. Nerat. Dig. 26, 1, 18. Feminae tutores dari possunt, quia id munus est masculorum. V. CTOR. ¶ Translate. Cic. Brut. 96. med. Post rtensii mortem orbae eloquentiae quasi tutores icti sumus. Id. in Sen. 2. Cum respublica non um parentibus perpetuis, verum etiam tutoribus uis esset orbata. Ov. Trist. 3, 14, 13. Hanc ogeniem carminum meor:) tibi commendo; quae magis orba parente, Hoc tibi tutori sarcina maerit. ¶ [Est etiam cogn. R., ut Julius Tutor Tac. H. 4, 55. F.]

TUTORĪNUS, a, um, adj. ad tutorem pertis. Est cogn. R. Inscr. ap. Maff. Mus. Ver. 244, Calventia Tutorina. F.]

TUTORĬUS, a, um, adj. ad tutorem pertinens. t. 30, 3. Mittitur, qui tutorio nomine regnum inistret. [Inscr. ap. Fea Relaz. d'un viagg. ad ia p. 14. Jovi Tutorio Q. Veturius Secundus, ¶ Tutoria, ae, absolute, videtur esse eadem tutrix. Inscr. ap. Grut. 637, 7. Ulpiae Athedi T. Flavius Genethlius nummularius tutoriae emerenti. F.]

UTRIX, icis, f. quae pupilli tutelam gerit. Ju. Imp. Cod. 5, 35, 3. Et ita filiorum suarum icem eam exsistere sancimus. [Fulg. Myth. praef. His te, inquit, tutricibus spoponderam largitu, h. e. Musis. F.]

ŪTŪBO, as. V. CUCUBO.

ŪTŪLĀTUS, a, um, adj. tutulum habens. Varr. L. 6, 3. med. Tutulati dicti hi, qui in sacris capitibus habere solent ut metam; id tutulus aplatur; ab eo quod matresfamilias crines convolu ad verticem capitis, quos habent uti velatos, dit tutulos: sive ab eo, quod tuendi causa capilli ant: sive ab eo, quod altissimum in urbe quod , ea res tutissima, tutulus vocatur. Enn. ib. et Fest. in Tutulum, de Numa Mensas constituit, mque ancilia primus, Libaque, fictores, Argeos, Tutulatos, h. e. flamines lanato pileo, ut dicetur voce sequenti. Pomp. ap. Non. 1, 68. Mulier ubi aspexit tam mirifice tutulatam truam. V. UA.

ŪTŬLUS, i, m. πύργος πλοκάμων, κορυφή, κόβος, capillorum in conum congeries in vertice itis nobilium feminarum: quem Lucan. 2, 358. at turritam frontis coronam, Stat. Silv. 1, 2, suggestum comae; et Juven. 6, 502. ait, illo inas alte aedificare caput. Inscr. ap. Grut. 579, Aponiae Successae a tutul. ornatr. C. Batonius gonus atriensis. ¶ Hujusmodi ornatum praeci gestabant flaminicae, vitta purpurea innexa cris, et extructa in altitudinem, ut Festus docet: addit, sic vocari etiam pileum lanatum, forma ali figuratum, quo flamines, et pontifices utuntur. Idem habes etiam in verbis Varr. in voce praeced. V. APEX. Tert. Pall. 4. f. Super omnes apices et tutulos sacer sugestus deducit oculos. ¶ Addit Varr. l. c. tutulum dici etiam altissimam urbis partem, quia tutissima est. Hoc si probas, primam syllabam, contra atque fecit Ennius, producere poteris: nempe a tutus, vel a tutor, aris.

TŪTŪNUS, i, m. Deus idem qui Priapus, ut docent August. Civ. D. 4, 11. et Arnob. 4. p. 131. et 133. V. MUTINUS. ¶ Alius est Tutanus, de quo suo loco.

TŪTUS, a, um, part. a tuor pro tueor, qui tutatus est, defendit, protexit. Sall. Jug. 56. Plerosque velocitas, et regio hostibus ignara tuta sunt; et ib. 77. extr. Numidas in omnibus proeliis pedes magis, quam arma tuta sunt; et ib. 90. Quae ad hoc tempus Jugurtham tuta sunt. omnia removistis. In plurimis MSS. exstare affirmat Cortius, probantque Grut. et alii, additis etiam Livii 10, 37.. Plinii 7. prooem. et Frontini Strat. 2, 12. locis, tametsi in tutatus ab aliis mutata sint. ¶ Hinc nomen transiit, et significat tectum, munitum, septum, extra pericula positum, incolumem, ἀκίνδυνος, ἀσφαλής. Caes. B. G. 2, 28. Cum victoribus nihil impeditum, victis nihil tutum arbitrarentur. Cic. Verr. 2, 5, 15. med. Nullius res tuta, nullius domus clausa, nullius vita septa, nullius pudicitia munita contra tuam cupiditatem et audaciam posset esse. Id. Dom. 42. Quae majores nostri religionibus tuta nobis et sancta esse voluerunt, ea iste labefactavit. Liv. 31, 23. f. Refractus carcer, emissique captivi, quos Philippus tanquam in tutissimam custodiam condiderat. Hor. Od. 3, 16, 7. tutum iter et patens. Phaedr. 2, 6. Testudo tuta naturae munere. Id. 4, 16. navis Ferri secundis tuta coepit flatibus. Id. 1, 31. Qui vos ab omni tutas praestem injuria. Asin. Poll. ad Cic. Fam. 10, 31. med. Tutum me ab insidiis inimici sciebam non futurum. Ov. Her. 11, 44, infans tecto tutus ab hoste fuit; et ib. 16, 344. Et tuta a bello Bistonis ora fuit. Cels. 5, 23. n. 3. Mithridates dicitur adversus venenorum pericula tutum corpus suum reddidisse. Liv. 36, 32. med. Testudinem, ubi collecta in suum tegumen est, tutam ad omnes ictus video esse. Hirt. B. Alex. 1. Incendio tuta est Alexandria, quod sine contignatione ac materia sunt aedificia. Virg. A. 10, 713. jaculis, tutisque procul clamoribus instant, h. e. ex tuto loco editis. ¶ Est etiam tutus, qui tutos praestat. Cic. Manil. 11. med. Quis locus tam firmum habuit praesidium, ut tutus esset? Caes. B. C. 1, 46. Commodiorem ac tutiorem nostris receptum dat. Tibull. 4, 1, 83. tutam castris praeducere fossam. Phaedr. 2, 4. feles Dolosa tuto condidit sese cavo. Nep. Them. 2. Praedones maritimos consectando, mare tutum reddidit. Ter. Heaut. 2, 2, 86. Consilium quod cepi, rectum esse et tutum scio. Id. Ad. 4, 2, 13. Me jam in cellam aliquam concludam: id tutissimum est. Caes. B. G. 3, 24. Tutius esse arbitrabantur, sine ullo vulnere victoria potiri. ¶ Tutus et securus differunt: ille ab externo periculo procul est: hic etiam interna cura caret. Sen. ep. 105. f. Tutum aliqua res in mala conscientia praestat, nulla securum. Just. 39, 4. Periculoso regno securam ac tutam vitam anteponens. V. SECURUS. ¶ Tutum absolute, locus tutus. Pl. Most. 5, 1, 7. Postquam ex obsidione in tutum eduxi maniplares meos. Liv. 2, 19. Concursu suorum receptus in tutum est. Nep. Chabr. 4. Nando in tutum pervenerunt. Ter. Heaut. 4, 3, 11. et Cic. Har. resp. 25. Collocare aliquid in tuto. Cic. Fam. 12, 2. f. et Ter. ib. 30. Esse in tuto. ¶ Tutus interdum est cautus, prudens, sanus. Liv. 9, 32. Celeriora, quam tutiora consilia, magis placuere ducibus. Id. 22, 38. f. Tuta celeribus consiliis praeponere. Ov. Trist. 3, 12, 36. Non nisi vicinas tutus ararit aquas. Hor. A. P. 28. Serpit humi tutus nimium, timidusque procellae. Id. Sat. 2, 3, 137. ex quo est habitus male tutae mentis Orestes. ¶ Tutum est, prudentis et cauti est. Prop. 1, 15, 42. O nullis tutum credere blanditiis! ¶ Cum infinito. Id. 1, 20, 51. His, o Galle, tos monitis servabis amores, Formosum Nymphis credere tutus Hylan, h. e. cavens credere, εὐλαβούμενος. Alii leg. visus, minus recte. ¶ Cum genitivo. Lucan. 9, 345. Pars ratium major regimen clavumque secuta est, Tuta fugae. Alii leg. fuga. ¶ Tutum adverb. tuto. Festus: Tutum frequenter dicitur maxime. Varro: Tutum sub sede fuissent.

TŬUS, a, um, σός, qui ad te pertinet: pronomen possessivum, a tu, vel a τεός Dorice pro σός. Ter. Andr. 2, 2, 16. Tuus pater modo me prehendit: ait, tibi uxorem dare sese hodie. Pl. Pers. 4, 4, 37. Indica, fac pretium. Dor. tua merx est, tua indicatio est. Cic. Fam. 13, 16. Qui in bello tecum fuisset. et de tuis unus esset, h. e. de tuis fautoribus. Id. Att. 4, 15. Nunquam tu sine causa a tuis et hominibus et rebus abesse voluisses. Ter. Andr. 5, 6, 11. Age, me in tuis secundis respice: tuus est nunc Chremes: facturum quae voles scio esse omnia, h. e. tibi addictus, obsequens, obnoxius. Id. Hec. 4, 3, 12. Id tua nihil refert, utrum, etc. h. e. tua causa. Id. Heaut. 4, 5, 35. Ita tu istaec tua misceto, ne me admisceas, h. e. tua commenta, dolosa consilia, fraudes. Pl. Trin. 2, 2, 47. Lys. Bene volo ego illi facere, si tu non nevis. Phil. nempe de tuo. Lys. de meo: nam quod tuum est, meum est: omne meum est autem tuum. Stat. Th. 4. amnem alloquens 833. neque enim tibi cana repostas Bruma nives raptasque alio de fonte refundit Arcus aquas, etc. Sed tuus, et nulli ruis expugnabilis astro, h. e. ipse tui dominus, tui juris, neque ulli debens aquas. ¶ Item accommodatus, opportunus, utilis. Mart. 10, 19. Sed ne tempore non tuo disertam Pulses ebria januam, videto; et mox: Seras tutior ibis ad lucernas. Haec ora est tua, dum furit Lyaeus. ¶ Tuum est, tui officii est, tua interest, ad te spectat. Ter. Andr. 4, 1, 55. Tuum est, siquid praeter spem evenit, mihi ignoscere. Pl. Stich. 5, 4, 36. Haud tuum istuc est te vereri. ¶ Affigitur interdum syllabica adjectio. Pl. Capt. 2, 3, 11. Tuopte ingenio. Id. Trin. 3, 2, 40. Tuapte sponte. Appul. Apol. f. Tuismet litteris.

*TUTZIS, locus, vel oppidum, in Aegypto, in Thebaide, Anton. Itin. B. A.

T Y

TYĂNĒĬUS, et

TYĂNAEUS et Thyanaeus, a, um, adj. ad Tyanam seu Thyanam pertinens: utroque enim modo scriptum invenitur. Est autem Tyana oppidum Cappadociae ad radices Tauri montis, patria Apollonii celebris magi. Ov. Met. 8, 719. ostendit adhuc Tyaneius illic Incola de gemino vicinos corpore truncos. Alii aliter leg. Vopis. Aurel. 23. Canem se relicturum apud Tyanaeos negarat; et ib. 22. Cum Tyanam venisset, etc. Quidam leg. Tyana Graecos secuti, quibus τὰ Τύανα. Ammian. 21, 14. Tyanaeus Apollonius.

*TYBA vel Tybe, es, f. vicus, vel oppidum, trans Euphratem, in confinio Cappadociae. Cic. Fam. 15, 1. Pacorem transisse Euphratem et castra posuisse Tybae, magnumque tumultum esse in provincia Syria excitatum. B. A.

TYBRIS. V. TIBERIS.

TYBUR. V. TIBUR.

[TYCHĂ, ae, f. ita vocata est pars urbis Syracusarum, a templo Fortunae, quae Graece Τύχη, et Dorice Τύχα dicitur. Cic. Verr. 2, 4, 53. Tertia est urbs, quae, quod in ea parte Fortunae fanum antiquum fuit, Tycha nominata est: in qua et gymnasium amplissimum est, et complures aedes sacrae; coliturque ea pars, et habitatur frequentissime. Adde Liv. 24, 21. 25, 25. F.]

[TYCHĒ, es, f. τύχη, fortuna. Est cogn. R. frequens. Inscr. ap. Grut. 313, 1. Firmia Tyche. F.]

[TYCHICUS, a, um, adj. τυχικός, fortuitus. Est cogn. R. Inscr. ap. Mur. 140, 5. Q. Haterius Tychicus. F.]

TYCHĬUS, a, um, adj. fortunatus: a τύχη, fortuna. Est nomen servile R. Inscr. ap. Mur. 60, 5. Crescentianus, Florus, et Tychius actores. ¶ Tychius fuit etiam sutor celeberrimus, de quo et ap. Homer. Iliad. l. 7. v. 220. mentio est. Plin. 7, 56, 57. Sutrinam invenit Tychius Boeotius. Ov. Fast. 3, 823. Nec quisquam invita faciat bene vincula plantae Pallade: sit Tychio doctior ille licet. F.]

*TYDE, es, f. castellum sive oppidum Hispaniae Tarraconensis, non longe a Minio amne, ac mari Atlantico, in Groviorum terra. Plin. 4, 20. Sil. 3, 367. et 16, 369. ¶ Tude est in Anton. Itin. hodie autem Tuy. ¶ In Sil. 11. Tynda pro Tyde mavult legere Salmasius, improbante tamen Is. Voss. ad Melam 2, 2. B. A.

TYDEUS, i, m Τυδεύς, disyllab. filius Oenei regis Calydonis ex Periboea, al. Eurybuea, vel, ut aliis placet, Althaea, frater Meleagri, et Deianirae, pater Diomedis. Cum fratrem suum Menalippum inscius occidisset, ad Adrastum regem Argivorum se contulit, cujus filiam Deiphilen in conjugem sumpsit. Postea a Polynice, qui et ipse ibi exsulabat, et alteram Adrasti filiam Argiam nomine in uxorem habebat, legatus ad Eteoclem regem Thebarum, fratrem ejusdem Polynicis, micsus est, ut pacti memor fratri regnum redderet. Ad quem cum venisset, et legatione functus esset, Eteocles negavit, se regno cessurum esse. Quo responso Tydeus vehementer commotus est, ita ut non sit veritus et hostis, et solus Thebanos omnes, quotquot tum forte cum Eteocle essent in convivio, ad quodlibet certaminis genus provocare. Atque ut animose provocavit, ita omnes (sic illi Pallas propitia erat) strenue vicit. Quam ob rem Thebani dolore ac indignatione accensi, reversuro insidias tetenderunt, collocatis ad opportunum locum, qua Tydeus transiturus erat, quinquaginta juvenibus cum duobus ducibus, Maeone filio Aemonis, et Lycophonte filio Antophoni. Sed eos omnes Tydeus ad ipsum locum occurrentes stravit, occiditque, fretus Deorum auguriis, uni tantum Maeoni parcens, quem acceptae cladis nuntium ad Eteoclem remisit. Reversus ad Adrastum censuit, bellum Eteocli inferendum esse. Collectis igitur undique copiis, cum Adrasto, et Polynice, reliquisque Graeciae principibus, ad bel-

lum Thebanum profectus est, in quo post multas res praeclarissime gestas a Menalippo quodam Thebano letaliter vulneratus occubuit. Filium reliquit Diomedem. *Serv.* ad *A.* 6, 479. et *ib.* 11, 239., *Hyg. fab.* 69. et 70. et *Stat. Th.* passim, qui *ib.* 8. *f.* tradit, letaliter vulneratum a Menalippo, ipsum nihilominus telo occidisse, allatumque caput ejus dentibus lacerasse: quod etiam *Ov. Ib.* 429. significat. *Virg. cit. A.* 6. Hic illi occurrit Tydeus, hic inclytus armis Parthenopaeus. *Stat. Th.* 8, 664. Tydeos illa dies: illum fugiuntque tremuntque; et *ib.* 1, 41. immodicum irae Tydea.

TYDĪDES, ae, m. Τυδείδης, filius Tydei, Diomedes. *Hor. Od.* 1, 15, 28. atrox Tydides melior patre. *Ov. Pont.* 2, 2, 13. Nec, quod Tydidae temeraria dextera fecit, Numina sunt telis ulla petita meis. *Virg. A.* 1, 100. O Danaum fortissime gentis Tydide. *Claud. cons. Hon.* 6, 470. Nunc mihi Tydiden attollant carmina vatum.

*TYDĬI, orum, populi Asiae ulterioris, trans Maeotim lacum, circa Caucasum montem. *Plin.* 6, 7. *B. A.*

[TYLOS, i, m. vermis multipes. V. *Plinii l. c.* in MILLEPEDA. *F.*] ¶ *Tylos, Τύλος, insularum duarum nomen est in sinu Persico, margaritis abundantium, et gossampinis (gossympinis) arboribus, quae cucurbitas ferunt mali cotonei amplitudine, quae, maturitate ruptae, ostendunt lanuginis pilas, ex quibus vestes pretioso linteo conficiuntur. *Plin.* 6, 28. 12, 10 et 11. et 16, 42. *Solin.* 65. Cf. *Theophrast. de plant.* 4, 9. et 5, 6. *B. A.*

*TYMBRIĀNI, orum, populi Asiae minoris, in Pisidia. *Plin.* 5, 27. *B. A.*

*TYMOETES, ae, m. Τυμοίτης, Priami filius. *Servius* Euphorionis verba referens: Priamus (inquit) ex Arisba filium vatem suscepit. Qui quum dixisset quadam die nasci puerum, per quem Troja posset everti: pepererunt simul et Tymoetae uxor et Hecuba, quae Priami legitima erat. Sed Priamus Tymoetae filium, uxoremque jussit occidi. Hactenus *Servius* ad *Virg. A.* 2, 32. Primusque Tymoetes Duci intra muros hortatur, et arce locari. V. et *Thymoetes. B. A.*

TYMPĂNĬCUS. V. TYMPANITICUS.

TYMPĂNĬŎLUM, i, n. dimin. parvum tympanum. *Arnob.* 6. *f.* Tympaniola, tibiae, psalteria.

*TYMPĂNIS, idis, f. *Cic. N. D.* 3, 35. Hunc (*Dionysium tyrannum*) nec Olympius Jupiter fulmine percussit, nec Aesculapius — interemit; atque in suo lectulo mortuus in Tympanidis rogum illatus est. Sed locus (ait *Ernestus*) sine dubio corruptus, in quo frustra adhuc viri docti desudarunt. V. *Davisium* et *Buherium* ad h. l. ¶ Tympanis, fluvius Indiae. *Jul. Valer. rer. gest. Alex. M.* 3, 78. ed. *A. Maio. B. A.*

TYMPĂNISTĂ, ae, m. τυμπανιστής, qui tympana pulsat. *Appul. de Deo Socrat.* Barbara numina gaudent strepitu tympanistarum, et choraularum.

TYMPĂNISTRĬĂ, ae, f. τυμπανίστρια, quae tympanum pulsat. *Sidon. ep.* 1, 2. *f.* Nullus ibi lyristes, choraules, mesochorus, tympanistria, psaltria canit. *Inscr.* ap. *Don. cl.* 8. *n.* 1. Aeliae Receptae tympanistriae M. D. M. I.

TYMPĂNĪTES, ae, m. τυμπανίτης, species hydropis, in qua ventre vehementer intento, creber intus, ex motu spiritus, sonus est, ut *Cels.* 3, 21. describit. *Veg. Vet.* 1, 43., *Plin. Val.* 3, 12. et *Coel. Aurel. Tard.* 3, 8. Nam *Cels.* Graece usurpat.

TYMPĂNĪTĬCUS, a, um, adj. tympanite laborans. *Plin.* 25, 5, 24. Medetur podagricis, hydropicis, incipientibusque tympaniticis. (Est qui leg. *tympanicis.*) Adde *Veg. Vet.* 3, 27.

TYMPĂNĬUM, ii, n. τυμπάνιον, diminut. tympani, genus margaritae superne rotundae, ab inferiore parte planae. *Plin.* 9, 35, 54. Quibus (*margaritis*) una tantum est facies, et ab ea rotunditas, aversis planities, ob id tympania nominantur. V. TYMPANUM.

TYMPĂNIZANS, antis, part. ab inus. τυμπανίζων, tympanum pulsans. *Suet. Aug.* 68. *extr.* Versus in scena pronuntiatus de Gallo Matris Deum tympanizante. V. TYMPANISTRIA.

TYMPĂNOTRĪBĂ, ae, m. τυμπανοτρίβης, qui tympanum terit, h. e. pulsat. *Pl. Truc.* 2, 7, 48. Tun' tantilli doni causa moechum malacum, cincinnatum, umbraticolam, tympanotribam amas? *h. e.* mollem et effeminatum, quales erant Cybeles sacerdotes tympana pulsantes.

TYMPĂNUM, i, n. τύμπανον, instrumentum vocale, quod digitis palmaque pulsando sonum edit: a τύπτω, pulso. Fuit rotunda figura, (ut indicat versiculus ap. *Suet. Aug.* 68. de Gallo tympanizante: Videsne, ut cinaedus orbem digito temperet?) superne quidem in orbem conformatum, at inferiori parte planum: unde margaritae quaedam tali figura *tympana* dicuntur a *Paul. Dig.* 34, 2, 32. §. 8. Cum quaedam ornamentum mamillarum ex cylindris XXXIV., et tympanis margaritis XXXIV. legasset, etc. et *tympania* diminutiva forma a *Plin.* 9, 35, 54. usurpantur. Tegebatur corio, praesertim bubulo, confecto et extento. Unde *Ov. Fast.* 4, 342. Et feriunt molles taurea terga manus. *Stat. Th.* 2, 78. Aeraque taurinos sonitu vincentia pulsus. *Id. ib.* 8, 221. gemina aera sonant. Idaeaque terga. *Claud. III. cons. Stil.* 364. taurinaque pulsu Baccharum Bromios invitant tympana remos. *Phaedr.* 3, 20. de asino mortuo: Detracta pelle sibi fecerunt tympana. ¶ Usus ejus plurimus in sacris Matris Deum Idaeae. *Virg. A.* 9, 619. Tympana vos, buxusque vocant Berecynthia Matris Idaeae. *Catull.* 63, 8. Niveis citata cepit manibus leve tympanum, Tympanum, tubam, Cybelle, tua, Mater, initia; et *ib.* 20. Cybelles Phrygia ad nemora Deae Ubi cymbalum sonat vox, ubi tympana reboant. *Lucr.* 2, 618. Tympana tenta tonant palmis. *Catull.* 64, 261. Plangebant aliae proceris tympana palmis. ¶ Narrat *Just.* 41, 2. *med.* Parthos signum in proelio non tuba, sed tympano dare consuevisse, quod hodieque in acie apud nos usuvenit. ¶ Translate. *Quint.* 5, 12. *f.* Nos qui oratorem studemus effingere, non arma, sed tympana eloquentiae demus? *h. e.* genus dicendi molle, nervis carens, et ad solam voluptatem compositum. *Sen. V. B.* 13. *med.* Nulli corpus tuum patientiae vacat, sed in manu tympanum est, *h. e.* non es mollis, sed mollia et effeminatorum propria tractas. ¶ A similitudine *tympana* esse tecta vehiculorum, scribit *Servius* ad illud *Virg. G.* 2, 444. Hinc radios trivere rotis, hinc tympana plaustris. Sed *Philarg. ib.* ait, esse rotas ex solidis tabulis factas: quod magis placet. (Hinc *Pomp. Sab.* in *Virg. G.* 1, 163. Sunt enim vehicula, quorum rotae non sunt radiatae, sed tympana cohaerentia axi, et juncta cantho ferreo. Axis autem cum rota volvitur.) Hujusmodi sunt enim etiam rotae, quae calcando ab hominibus, vel alio modo versatae, fune se circumvolvente subvehunt pondera, vel mittunt: quales in portubus esse solent exonerandis navibus. *Lucr.* 4, 903. Multaque per trochleas et tympana pondere magno Commovet, atque levi sustollit machina nisu. Adde *Vitr.* 10, 4. et *Ulp. Dig.* 19, 2, 19. ubi tympanum et trochleas ponit ad relevandum prelum olearium. Ap. *Plin.* quoque 18, 34, 77. *n.* 1. tympanum circinatum est tabula solida rotae figura. Praeterea rotae interiores molendini solidae, dentatae, et ad perpendiculum in cultrum collocatae *tympana* dicuntur a *Vitr.* 10, 10. qui *ib.* 9. tribuit etiam organo hydraulico, et *ib.* 14. aliis machinis. ¶ Praeter haec est membrum in architectura, h. e. spatium triangulare planum, fastigii coronis circumclusum, habens summitatem in medio. Ita *Barbarus* ad *Vitr.* 3, 3. *med.* ¶ Denique in valvis januarum tympana sunt quadratae tabulae affixae ad ornatum, *pianetti*, et *quadri* a nonnullis Italis dictae, *riquadrati* ab aliis. *Id.* 4, 6. *med.* ¶ *Typanum* pro *tympanum*, priore correpta, a Graeco τύπανον, quidam leg. ap. *Catull.* 63, 8., quem locum supra §. 2. recitavimus. ¶ *Tympanus*, *i*, m. est etiam cogn. R. *Liv.* 34, 47. L. Postumius quaestor, cui Tympano fuit cognomen.

[TYMPHĀĬCUS, a, um, adj. ad Tymphaeos pertinens, populos Aetoliae, quorum *Plin.* 4, 2, 3. meminit. *Id.* 35, 17, 57. Graecia pro cimolia Tymphaico utitur gypso. *F.*]

[TYNCHĂNŪSĂ, ae, f. τυγχάνουσα, obtinens, assequens: praticip. praes. a τυγχάνω, obtineo. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1144, 8. Aelia Tynchanusa. *F.*]

TYNDĂRĔUS, i, m. Τυνδάρεος, idem qui Tyndarus. *Accius* ap. *Prisc. de versib. Com.* p. 1325. Quantam Tyndareo gnata, et Menelai domus Molem excitarit belli, et pastor Ilius. *Pacuv.* ap. *Non.* 9, 3. Tyndareo fieri contumeliam. *Ov. Her.* 8, 31. Me tibi Tyndareus, vita gravis auctor, et annis, Credidit. *Id. Ib.* 356. Tyndareique gener, *h. e.* Agamemnon maritus Clytemnestrae filiae Tyndari. Adde *Her.* 17, 250., *Cic. Fat.* 15. et *Hyg. fab.* 77. et 78. ¶ Priore *Ovidii* loco alii leg. *Tyndareos*, ut sit simile τῷ *Androgeos* ¶ *Tyndareus* adject. V. TYNDARIUS,

TYNDĂRĪDES, ae, m. Τυνδαρίδης, filius Tyndari. *Val. Fl.* 4, 247. miratur et ipse Tyndarides, *h. e.* Pollux. *Id.* 6, 212. Tyndariden petit, et Superos sic voce precatur, *h. e.* Castorem. *Ov. Fast.* 5, 700. Tyndaridae fratres, hic eques, ille pugil. *Id. Met.* 8, 301. Tyndaridae gemini, spectatus caestibus alter, Alter equo. *Cic. N. D.* 2, 2. *med.* Iidem Tyndaridae Persen victum nuntiaverunt. *Quint.* 11, 2. *med.* Mihi totum Tyndaridis fabulosum videtur. *Hor. Od.* 4, 8, 31. Clarum Tyndaridae sidus ab infimis Quassas eripiunt aequoribus rates. *Id. Sat.* 1, 1, 100. at hunc liberta securi Divisit medium, fortissima Tyndaridarum, *h. e.* filiorum et natarum Tyndari: nam masculina appellatio etiam feminas complectitur. Unde *fratrum* nomine etiam sorores veniunt, ut in FRATER dictum est. *Quint.* 9, 4. *med.* Sigulis verbis bini pedes continentur, ut in his: fortissima Tyndaridarum. Est qui leg. *Tyndariarum:* item qui *Tyndaris: horum*, etc. sed haec ex conjectura.

TYNDĂRIS, ĭdis, f. Τυνδαρὶς, filia Tyndari. *Virg. A.* 2, 601. Non tibi Tyndaridis facies invisa Lacaenae, *h. e.* Helenae; et *ib.* 568. tacitam secreta in sede latentem Tyndarida aspicio. *Prop.* 2, 23, 87. Tyndaris externo patriam mutavit amore. *Id.* 3, 6, 30. Tyndaridi poterat gaudia ferre suae. *Ov A. Am.* 1, 796. Quodque tibi geminus, Tyndari Castor erat. *Id. Trist.* 2, 396. Aegysthi crimen Tyndaridosque legis, *h. e.* Clytemnestrae. ¶ Fui etiam hoc nomine oppidum litorale Siciliae, in or occidentali prope Mylas, Romanorum colonia. *Cic Verr.* 2, 5, 49. et *Plin.* 3, 8, 14. et 2, 92, 94. *Livio* 36, 2. dicitur *Tyndarium.* Hinc

TYNDĂRĪTĀNUS, a, um, adj. ad Tyndarider oppidum pertinens. *Tyndaritani*, ejus incolae. *Cic Att.* 15, 2. *f.* et *Verr.* 2, 2, 65.

TYNDĂRĬUS, a, um, adj. Τυνδάριος, ad Tyn darum pertinens. *Val. Fl.* 1, 570. In bifidum dis cessit iter, fratresque petivit Tyndarios, *h. e.* Ca storem et Pollucem filios Tyndari; et *ib.* 167. Tyn dariusque puer. Alii hic leg. *Tyndareos* genitivum pro *Tyndarei.* ¶ Lacon, Spartanus: quia Tynda rus Spartae rex fuit. *Sil.* 15, 320. Tunc et Tynda rii Latias Fortuna Tarenti Auxit opes, *h. e.* a Spar tanis hominibus maxime aucti et amplificati. Sunt qui ubique leg. *Tyndareus.*

TYNDĂRUS, i, m. Τύνδαρος, filius Oebali, re Oebaliae seu Laconiae, ex Leda Thestii filia uxore una cum Jove genuit Castorem, Pollucem, Helenam et Clystemnestram. *Hyg. fab.* 78. Item Tymandram quae Echemo Arcadi nupsit, et Euandrum genui *Serv.* ad *A.* 8, 130. ¶ Dicitur et *Tyndareus*, quem V. suo loco.

[TYNIDRUMENSIS, e, adj. ad Tynidrumu pertinens, Numidiae oppidum a *Ptolem.* 4, Θουνούδρομον appellatum, quod *Morcell. Afr. Chris T.* 1. p. 342. postea *Tuzudrumen* dictum cense *Plin.* 5, 4, 4. Oppida civium Romanorum, Tubu nicense. Tynidrumense. *F.*]

[TYNNUS, a, um, adj. τυννὸς, ἡ, ὸν, parvu Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 801, 11. Lucil Tynna. *F.*]

*TYPANĒI, orum, incolae Typanearum. Fu autem Typaneae, Τυπανέαι *Steph. Byz.* et *Ptolemae* oppidum Peloponnesi, in Elide. *Plin.* 4, 6. *B.*

TYPHĒ, es, f. τύφη, planta aquatica, seu p lustris, farciendis pulvinaribus adhiberi solita, que admodum tomentum Circense. *Isid. Or.* 17, *med.* Typhe vero, quae se ab aqua inflat. Un etiam ambitiosorum, et sibi placentium homin tumor typhus dicitur. V. h. v. *F.*]

TYPHOEUS, i, m. trisyllab. Τυφωεὺς, unus Gigantibus, Titani et Terrae filius, quem illa J irata ad perniciem Coelestium fertur edidisse: τύφος, fumus, fastus, arrogantia. Cum in ing tem corporis molem adolevisset, Jovem provoca de coeli possessione dejecturus: a fulmine ictus Sicilia sub Aetna sepultus est, ubi adhuc spira dicitur, atque ignem evomere; (*Claud. Rapt. Pr* 2, 22. summa peremptus, Ima parte viget, m riens, et parte superstes,) vel secundum alios, Inarime insula Campaniae. *Virg. A.* 9, 716. I rime Jovis imperiis imposta Typhoeo. *Lucan.* 100. Campana fremens ceu saxa vaporat Condi Inarimes aeterna mole Typhoeus. *Ov. Met.* 5, 3 Trinacris et magnis subjectum molibus urget Aet rias ausum sperare Typhoea sedes. Nititur quidem, pugnatque resurgere saepe: Dextra Ausonio manus est subjecta Peloro: Laeva, Pac ne, tibi: Lilybaeo crura premuntur: Degravat A na caput, sub qua resupinus arenas Ejectat, fla mamque fero vomit ore Typhoeas. *Id. Fast.* 4, 4 Alta jacet vasti super ora Typhoeos Aetne. *Sil.* 196. Tum Catane nimium ardenti vicina Typho ¶ Confunditur a poetis cum Briareo. *Ov. Met.* 303. quo centimanum dejecerat igne Typhoea. A *Claud. B. G.* 63. ¶ Adjective. *Virg. A.* 1, 6 Nate, patris summi qui tela Typhoea temnis, *h* quibus Typhoea stravit. Sunt qui leg. *Typhoia*, ste *Servio*, Τυφώϊα. ¶ Scribitur et *Typhoeus* j cta diphthongo, quasi sit Graece Τυφοῖος, sed nus recte.

TYPHOIS, idis, f. Τυφωΐς, ad Typhoea pe nens. *Ov. Her.* 15, 11. Arva Phaon celebrat di sa Typhoidos Aetnae, *h. e.* sub qua Typhoeus ja

TYPHŌĬUS, a, um, adj. Τυφώϊος, ad Typh pertinens. *Claud. Rapt. Pros.* 3, 183. rupitne phoia cervix Inarimen?

TYPHON, onis, m. τυφὼν, ventus vortic mira velocitate, sed sine igne e nube erumpens τύφω, fumigo. *Plin.* 2, 48, 49. Sin vero depr sinu arctius rotati effregerint (*nubem venti*) sine ne, hoc est sine fulmine, vorticem faciunt, qui phon vocatur, id est vibratus ecnephias. Defert secum aliquid abruptum e nube gelida, convolv versansque, et ruinam suam illo pondere aggrav et locum ex loco mutans rapida vertigine: praeci navigantium pestis, non antennas modo, verum navigia contorta frangens: tenui remedio aceti advenientem effusi, cui frigidissima est nat Idem illisu ipse repercussus, correpta secum in lum refert, sorbetque in excelsum. Haec *Plin Apul. de Mundo:* Aeris inferioris qualitas turb flatibus, typhonisque conflictu fit procellosa. A *Gell.* 19, 1., ubi Graece usurpat. ¶ Quod qui leg. ap. *Lucan.* 7, 156. Et trabibus mixtis av typhonas aquarum, Alii leg. *siphonas*, rectius. Poetae etiam ignitum turbinem *typhona* vocant.

cc. 3, 130. Quantus ubi immenso prospexit ab here typhon, Igne simul ventisque rubens: quem piter alte Crine tenet: trepidant diro sub lumine ppes. ℙ Est etiam nomen Gigantis, idem qui phoeus. *Lucan.* 4, 595. Nec tam justa fuit terra-n gloria Typhon, Aut Tityos, Briareusque fe-x: et 6, 92. Antraque letiferi rabiem Typhonis helant. Adde *Claud. Rapt. Pros.* 2, 22. *Hyg. fab.* 2. et *Ov. Fast.* 2, 461., item *Capell.* qui primam llabam corripuit 2. p. 43. Ditemque, ferumque phonem.

*TYPHONĒUS, a, um, adj. ad Typhonem spe-ans. *Mela* 1, 13. Specum, quem Typhoneum vo-nt, — quia aliquando cubile Typhonis fuit. ℙ ic specus in Cilicia fuit. *B. A.*

*TYPHONĬCUS, a, um, adj. τυφωνικός. *Vulgat. t. Apost.* 27, 14. Typhonicus ventus, *i. e.* typhon. *A.*

[TYPHONĬOS, i, m. ita vocatur herba, quae iter hyosciamus, ap. *Apul. Herb.* 4. ℙ Item alia, ae et bulbus scylliticus, ap. *eund. ib.* 42. *F.*]

TYPHŌNIS, idis, f. Τυφωνίς, filia Typhonis. *al. Flacc.* 4, 428. Insuper Harpyiae Typhonides, Tonantis.

TYPHUS, i, m. τῦφος, Graeca vox proprie fu-um significans, translate fastum, superbiam, ela-nem, jactantiam. *Arnob.* 2, 43. Si non mentis atio, et typhus qui appellatur a Graecis, obstaret: 53. Typhum superciliumque deponere: et 56. Ty-o et arrogantia sublevati: et 63. Typhum et arro-ntiam frangere: et 88. Si arrogantia, si typhus, elatio abesset a vobis. *August. Confess.* 7, 9. mo immanissimo typho turgidus. Adde *ib.* 3, 3. *apell.* 5, 187. Sin sanna typhi naris imum torse-. V. TYPHE *F.*]

*TYPĬCE, adv. *typically. Vulgat. Interpr.* 1 *Co-th.* 10, 11. *B. A.*

*TYPĬCO, as, a 1. typo exprimo. *Guil. Brito il.* 12, 211. Virginis intactae typicans nova gau-. *B. A.*

TYPĬCUS, a, um, adj. τυπικὸς, symbolicus. *dul.* 1, 192. typicique cruoris Auxilio ventura do-, quod sanguine fuso Humana pro gente pius suc-mberet Agnus. *Id.* 3, 208. Cumque dehinc popu-n sese in deserta secutum (Ut typicus Moses, ve-sque propheta) videret *(Christus)* Antiquam sentire nem, etc. *Arator.* 2, 74. typicae documenta fi-rae. [*Emendavit hunc locum *F.*]

TYPUS, i, m. τύπος, proprie est nota, signum, ma percutiendo seu pulsando impressa, ut vibex corpore exsistens ex verbere, aut vestigium humi e impressum: est a τύπτω, percutio. Sed a Grae-Latinisque scriptoribus sumitur pro figura, ima-e, forma, effigie cujuscumque rei, ex qua similia lta facile est efficere, et proprie significat id, d Italice nunc *bassorilievo* dicitur, Latine ecty-m. V. *Visc.* in *praef. T.* 4. *Mus. Pio-Clem.*, ubi de re multa habentur. *Plin.* 35, 12, 43. Um-m ex facie ejus ad lucernam in pariete lineis cir-mscripsit; quibus pater ejus, impressa argilla, um fecit: et *Cic. Att.* 1, 10. Praeterea typos tibi ndo, quos in tectorio atrioli possim includere. *ampr. Elag.* 3. Studens et Matris typum, et Ve-e ignem, et Palladium, et ancilia, et omnia Ro-nis veneranda in illud transferre templum: et 7. tris etiam Deum sacra accepit, et tauroboliatus , ut typum eriperet, *h. e.* effigiem ejus Deae, e parva theca inclusa cultoribus ejus osculanda ebebatur a pastophoro. V. hanc vocem suo loco. ℙ Medicis *typus* dicitur forma, ordo, et mo- febrium recurrentium, ut tertianae, quartanae, . ex quo ipsius morbi vis et ratio dignoscitur. *l. Aurel. Acut.* 1, 14. Typum quotidianum ma-um corpusculorum statione fieri; tertianum mino-, quartanum minutissimorum. *Apul. Herb.* 102. frigora, et omnes febrium typos.

TYRA, ae, m. Τύρας, fluvius Sarmatiae Euro-ae, hodie the *Niester* vel *Dniester. Plin.* 4, 12. aepius *Tyras* audit. *Mela* 2, 1. *med. Ov. Pont.* 10, 50. ℙ Et oppidum ad ripam fluminis m. *Plin.* l. c. Clarus amnis Tyra, oppido no-n imponens, ubi antea Ophiusa dicebatur. *Mela* . Tyras *(amnis)* surgit in Neuris; qua exit, sui inis oppidum adtingit. ℙ *Gens Tyra*, ad occi-tale littus Arabici sinus, in terra Troglodytica. *n.* 6, 29. *B. A.*

TYRACINENSIS, e, adj. ad Tyracinam perti-s, Siciliae oppidum, quod per *y*, non per *i* scri-dum constat ex nummis apud *Sestin. Class. gen.* 2. in quibus TYPA legitur. *Plin.* 3, 8, 14 Trio-ini, Tyracinenses, Zanclaei. *F.*]

TURAGĒTAE, arum, populi Sarmatiae Euro-ae, ad Tyram flumen. *Plin.* 4, 12. ℙ Τυῤῥη-αι sunt *Straboni, Herodoto* Τυρῖται. *B. A.*

YRANNĂ, ae, f. mulier, quae tyrannidem oc-at. *Trebell. in XXX. Tyr.* 3ɪ. *f.* Nemo dictu-est, me feminas inter tyrannos cum risu et joco, annas videlicet et tyrannides, ut ipsi de me so-t jactare, posuisse.

YRANNĬCE, adv. τυραννικῶς, tyrannorum more, deliter, violenter. *Cic. Verr.* 2, 3, 48. *f.* Ut hoc pore ea, quae regie, seu potius tyrannice sta-in aratores Apronius, praetermittam.

TYRANNĬCĪDĂ, ae, m. et f. τυραννοκτόνος, qui tyrannum occidit. *Sen. Ira* 2, 23. Tyrannicida tor-tus, ut conscios indicaret, amicos tyranni nomina-vit. *Plin.* 7, 23, 23. Quae femina torta non indica-vit tyrannicidas. *Suet. Tib.* De praemiis tyrannici-darum referendum censuit, *h. e.* C. Julii Caesaris interfectorum. Adde *Quint.* 7, 2. et 7. ℙ Circum-locutione utitur *Cic. Mil.* 29. *med.* Gracci homines Deorum honores tribuunt iis viris, qui tyrannos ne-caverunt. *Id. Att.* 14, 15. Graecam vocem adhibere maluit: Verebar, ne periculosa nostris tyrannocto-nis esset: et *ib.* 16, 15. *med.* Non modo non inimi-cum tyrannoctonis, verum etiam amicum fore.

TYRANNĬCĪDIUM, ii, n. τυραννοκτονία, occisio tyranni. *Sen. Controv.* 1, 7. *med.* Ne fratrem occi-deret, tyrannicidium inquinaret. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 16. Consilia eorum de tyrannicidio non prodidit. Adde *Quint.* 7, 3.

TYRANNĬCUS, a, um, adj. τυραννικὸς, ad ty-rannum pertinens, impotens, superbus, violentus. *Auct. ad Her.* 2, 30. Facinus tetrum, crudele, ne-farium, tyrannicum. *Cic. Leg.* 1, 15. Tyrannicis legibus delectari. *Sen. Ben.* 1, 11. Tyrannicae irae eripere aliquem. *Just.* 16, 4. *med.* Nefandissima quaeque tyrannicae crudelitatis exercuit: et *mox:* Tyrannica dominitio: et 21, 5. *f.* Tyrannica vitia.

*TYRANNĬO, onis, m. Τυραννίων, grammaticus ac geographus, tempore Pompeii Magni, docebat Romae. Is docuit Ciceronis pueros. *Cic. Q. Frat.* 2, 1. Hoc nunc magis animadverto, quod Ty-rannio docet apud me. *Id. Att.* 2, 6. A scriben-do prorsus abhorret animus: etenim γεωγραφικὰ, quae constitueram, magnum opus est: ita valde Erato-sthenes, quem mihi proposueram, a Serapione et ab Hipparcho reprehenditur, quid censes, si Tyrannio accesserit? *B. A.*

[TYRANNĬON, onis, f. diminut. tyrannae. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1042, 4. Terentia M. L. Tyrannion. *F.*]

TYRANNIS, idis, f. τυραννὶς, imperium et po-tentia tyranni, dominatio tyrannica. *Cic. Att.* 14, 9. O Dii boni! vivit tyrannis, tyrannus occidit: et *ib.* 14. Sublato tyranno tyrannida manere video. *Id. Off.* 3, 23. *med.* Tyrannidem occupare. *Id. Tusc.* 2, 22. delere. *Quint.* 7, 2. *f.* affectare. *Nep. Alc.* 7. concupiscere. *Id. Dion.* 3. *f.* Tyrannidis finem facere. *Juven.* 8, 223. Quid Nero tam saeva cruda-que tyrannide fecit? *Ov. Met.* 15, 60. fugerat una Et Samon et dominos, odioque tyrannidis exsul Sponte erat. ℙ Videtur sumi etiam simpliciter pro regno, ut *tyrannus* pro rege. *Nep. Reg.* 2. Hic cum virtute tyrannidem sibi peperisset, magna retinuit felicitate. *Val. Max.* 6, 5. *extr. n.* 1. Cujus aut meritis tantum cives debuerunt, aut moribus credi-derunt, ut suis in suffragiis tyrannidem deferrent. ℙ Est etiam femina tyrannidem exercens, vel uxor tyranni. V. locum *Trebell.* in TYRANNA.

TYRANNOCTŎNUS, i, m. τυραννοκτόνος, idem ac tyrannicida: vox Graeca a τύραννος, tyrannus: et κτείνω, interficio. Usurpatur in sermone familiari a *Cic.* V. TYRANNICIDA.

TYRANNŎPŎLĪTĂ, ae, m. civis ejus urbis, in qua tyrannus imperat. *Sidon. ep.* 5, 8. Vitia nostro-rum tyrannopolitarum.

TYRANNUS, i, m. τυραννος, dominus, monarcha, rex, princeps, qui plenam perpetuamque in subje-ctos potestatem et imperium habet: vox Graeca. *Nep. Milt.* 8. scribit, Miltiadem, qui Chersoneso potitus diu ibi dominationem obtinuerat, tyrannum dictum fuisse, qui non vi, sed incolentium voluntate eam obtinuerat, et bonitate retinuerat: omnes enim et haberi et dici tyrannos, qui potestate sunt perpe-tua in ea civitate, quae libertate usa est. *Virg. A.* 4, 320. Te propter Libycae gentes, Nomadumque tyranni Odere: et *ib.* 7, 166. Pars mihi pacis erit dextram tetigisse tyranni, *h. e.* Aeneae. *Ov. Met.* 1, 276. *de Neptuno:* Convocat hic amnes: qui post-quam tecta tyranni Intravere sui, etc. *Val. Flacc.* 5, 388. et 548. Qui ferat Aeaei sociis responsa ty-ranni. *Lucan.* 7, 226. sicci sed plurima campi Te-trarchae, regesque tenent, magnique tyranni. Adde *Sen. Herc. Oet.* 1685. ℙ Saepius Latine dicitur, qui per vim occupavit imperium, quique illud per insolentiam et libidinem, non jure et aequis legibus exercet. *Sen. Clem.* 1, 12. Tyrannus a rege dis at factis, non nomine: nam et Dionysius major jure meritoque praeferri multis regibus potest: et L. Sul-lam appellari tyrannum quid prohibet! cui occidendi finem fecit inopia hostium. *Cic. Am.* 15. Haec est tyrannorum vita, in qua nulla fides, nulla caritas: nulla stabilis benevolentiae potest esse fiducia: omnia suspecta atque sollicita, nullus locus amicitiae. *Id. Vat.* 9. Tyrannus intolerandus: et *Phil.* 13, 8. teter et crudelis. *Val. Flacc.* 7, 78. trux: et *ib.* 87. infandus. *Ov. Ib.* 371. saevus. *Virg. G.* 4, 492. immitis. *Sen. Herc. Fur.* 739. impotens. *Id. Octav.* 959. ferus. *Cic. Verr.* 2, 5, 40. importunus et amens. *Val. Flacc.* 5, 660. jussa dira tyranni. *Cic. Phil.* 13, 8. Esse tyrannum in aliquem: et *ib.* Dominum et tyrannum comparare in liberos nostros. *Sen. Herc. Fur.* 511. Qui morte cunctos luere supplicium jubet. Nescit tyrannus esse; diversa irroga: Mise-rum veta perire, felicem jube. ℙ *Tyrannum* pro *tyrannorum* est *Pacuv.* ap. *Non.* 2, 867. Tyrannum novi temeritudinem. ℙ Graece τύραννος est ὁ καὶ ἡ. Latine non item.

*TYRELĔPHAS, antis, m. genus elephanti. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (edente *Angelo Maio*) 3, 31. Tunc tyrelephantes, et cum his *etc. si modo sanus sit locus. B. A.*

TYRĬANTHĪNUS, a, um, adj. τυριάνθινος, qui est colore facto ex ianthino, hoc est violaceo, rur-sus Tyria purpura inebriato, ut vestes Tyrianthi-nae, quae colore hujusmodi sunt infectae. *Mart.* 1, 54. Sic interpositus villo contaminat uncto Urbi-ca Lingonicus Tyrianthina bardocucullus. *Vopisc. Carin.* 19. Pallium Tyrianthinum. ℙ De luxu mis-cendi colores in tingendis purpuris V. *Plin.* 9, 40. et 41.

*TYRIDATES, is, m. Τυριδάτης, frater Vologe-sis Parthorum regis, qui Neronis principatu Romam venit, et regni Armeniae diadema ab eo accepit. *Tac. A.* 6. et 7. *B. A.*

*TYRIENSES, ium, populi Pisidiae, quorum op-pidum Tyrus. *Plin.* 5, 27. Sic ed. *Hard.* ubi antea legebatur *Hyriensis. B. A.*

TYRINS. V. TIRYNS.

TYRINTHIUS. V. TIRYNTHIUS.

[TYRISSĒI, orum, m. plur, incolae Tyrissae, Macedoniae, urbis. *Plin.* 4, 10, 17. Phylacei, Cyrrhestae, Tyrissei. *F.*]

TYRIUS, a, um, adj. Τύριος, ad Tyrum perti-nens, quae est urbs maritima Phoeniciae, condita ab Agenore rege: ex qua variis temporibus pars ci-vium migrantes, Carthaginem (quae ideo et *Tyros* dicta est. *Virg. A.* 4, 36. et 43.), Gades, Uticam, Leptin in Africa condidere, Thebas in Graecia, ut est ap. *Plin.* 5, 19, 17., quamquam *Sall. Jug.* 80. Leptin a Sidoniis conditam tradit. *Virg. A.* 1, 350. sed regna Tyri germanus habebat Pigmalion. *Ov. Fast.* 5, 605. Tyria puella, *h. e.* Europa Agenoris filia, quae a Junone dicitur ap. *eund. Met.* 3, 258. pellex. *Mart.* 10, 51. Tyrius taurus, *h. e.* vector Europae. *Claud. Laud. Stil.* 318. Cadmus. ℙ *Ty-rium mare*, inquit *Festus*, in proverbium deductum est: quod Tyro oriundi Poeni adeo potentes maris fuerunt, ut omnibus mortalibus navigatio esset pe-riculosa. Hinc *maria Tyria concire*, rem periculo-sam aggredi. ℙ In mari circa Tyrum laudatissi-mae purpurae capiebantur, ex quibus optimus color *Tyrius* dictus. *Propert.* 4, 5, 22. Et quae sub Ty-ria concha superbit aqua. *Ov. A. Am.* 3, 170. Nec quae bis Tyrio murice lana rubes. *Id. Met.* 6, 222. Tyrioque rubentia fuco Terga premunt: et *ib.* 10, 211. Tyrioque nitentior ostro Flos oritur: et *ib.* 6, 61. et *Stat. Silv.* 1, 2, 151. Tyrium quae purpura sensit ahenum. *Tibull.* 1, 1, 63. Tyrius torus, *h. e.* stragulo Tyrio ornatus: et *ib.* 10, 70. et Tyrio pro-deat apta sinu, *h. e.* veste Tyria. *Claud. Laud. Stil.* 79. radiis auri Tyriaque superbit Majestate torus, *h. e.* Tyrii straguli ornatu. *Id. Idyll.* 1, 20. Tyrium venenum, *h. e.* color purpurae. ℙ *Tyrium* abso-lute, Tyria purpura. *Tert. Poen.* 11. Num in coc-cino et Tyrio pro delictis supplicare nos convenit? ℙ *Tyrii, orum*, Tyri incolae, Phoenices. *Lucan.* 5, 108. ℙ Saepe refertur ad Thebas, quia Cadmus Tyriis quondam pulsus ab oris, in Aonia constitit exsul humo, ut ait *Ov. Fast.* 1, 489., et Thebas condidit. *Stat. Theb.* 1, 10. et *ib.* 12, 693. Tyrii montes, *h. e.* qui circa Thebas sunt. Sic *ib.* 9, 406. Tyrios melior venit annus in agros. *Id. ib.* 3, 406. Tyrius exsul, *h. e.* Polynices filius Oedipodis The-barum regis. *Id. ib.* 11, 205. ductor, *h. e.* Eteocles rex Thebarum, frater Polynicis. *Id. Silv.* 3, 1, 16. Tyrium plectrum, *h. e.* Amphionis Thebani, qui muros Thebarum lyra et cantu exstruxit. Sic *Id. Theb.* 8, 232. canunt Tyriam reptantia saxa Ad che-lyn, et duras animantem Amphiona cautes. Hinc *Tyrii, orum*, ap. *eund. Theb.* 1, 10. et *ib.* 2, 73. et *ib.* 9, 489. sunt Thebani. ℙ Item ad Carthagi-nem, quam, ut ait *Virg. A.* 1, 16., Tyrii tenuere coloni. *Id. ib.* 24. Tyriae arces: et *ib.* 340. Tyriae virgines: et 392. Tyria urbs. *Sil.* 7, 268. Tyrii doli, *h. e.* Punicae fraudes. *Id.* 2, 24. patres, *h. e.* Poenorum senatus. *Id.* 8, 13. Tyrius miles, *h. e.* Annibalis exercitus: et 10, 171. ductor, *h. e.* Anni-bal. *Claud. III. cons. Stil. praef.* 9. Tyriae vires, *h. e.* opes Carthaginiensium. *Id. B. Gild.* 520. Urbs Libyam contra Tyrio fundata potenti, *h. e.* Caralis in Sardinia, condita a Carthaginiensibus. *Ov. Trist.* 2, 533. felix Aeneidos auctor Contulit in Tyrios arma virumque toros, *h. e.* in nuptias Dido-nis, quae Carthaginem condidit, cum Aenea. *Tibull.* 4, 1, 139. tellus fera Tyrio obsessa colono, *h. e.* Africa. *Lucan.* 7, 187. et 10, 457. Tyriae Gades, *h. e.* a Poenis conditae, ut *Vell.* 1, 2. *f.* tradit, et *Plin.* 4, 22, 36. et *Sil.* 3, 4. significant. Hinc *Ty-rii, orum*, Carthaginienses. *Virg. A.* 1, 578. et *ib.* 4, 111. et *Sil.* 1, 82. etc.

[TYRO, onis, et us, f. Τυρώ, Salmonei filia, quae ideo et Salmonis dicitur, quam vocem vide suo loco. Ejus meminit *Hyg. fab.* 60. et 254. et *Propert.* 2, 21, 51. Vobiscum Iole, vobiscum candida Tyro. ℙ *Ty-ro, onis*, m. V. TIRO. *F.*]

TYRŎPĂTĪNĂ, ae, f. placenta in modum casei

confecta ex lacte, ovis, et melle: a τυρὸς, *Apic.* 7, 11. *f.*

TYROS, V. TYRUS.

TYROTARICHUS, i, m. τυροτάριχος, genus obsonii vilioris, ex caseo et salsamentis confecti: a τυρὸς, caseus, et τάριχος, salsamentum. Quidam volunt esse jus ex caseo salito expressum, quo in condimentis usi sint veteres. *Cic. Att.* 4, 8. Multa me in epistola tua delectarunt: sed nihil magis, quam patina tyrotarichi. *Id. Fam.* 9, 16. *med.* Quam tu mihi narras tyrotarichi patinam? et *f.* Tu vero (volo enim abstergere animi tui metum) ad tyrotarichum antiquum redi. Adde *Att.* 14, 16. ℙ Ejus confectio ita describitur ab *Apicio* auctore culinario (si modo quidquam ad *Ciceronis* tyrotarichum pertinet), qui more adjectivorum hac voce utitur 4, 2. *med.* Patella tyrotaricha ex quocumque pisce salso volueris. Coques ex oleo, exossabis, et cerebella cocta, pulpas piscium, jecuscula pullorum, ova dura, caseum mollem excaldatum: haec omnia calefacies in patella: teres piper, ligusticum, origanum, rutae baccam, vinum, mulsum, oleum: patellam ad lentum ignem, ut coquatur, ovis crudis, obligabis, adordinabis: cuminum minutum asperges, et inferes.

TYRRHENI, orum, m. plur. *Toscani*, Etrusci, Tusci, Τυῤῥηνοὶ, populi Italiae, quorum regio Tyrrhenia, sive Etruria, sive Tuscia. Hos quidam indigenas Italiae, alii advenas fuisse dicunt. Qui indigenas censent, hoc nomen ipsis inditum ajunt ab aedificiis munitis, quae in urbium moenibus erigi solent, quae Graece τύῤῥεις, et τύρσεις, Latine *turres* appellantur: quod primi omnium in Italia eas exstruxerint, in iisque habitarint. (V. TURRIGENA.) Sunt, qui dicunt, eos alienigenas esse: alii ajunt, Lydos, sive ponte, sive ob agri sterilitatem, patria relicta, in Italiam navigasse, Tyrrhenum coloniae ducem fuisse, gentique nomen a se imposuisse. Hunc vero Tyrrhenum alii dicunt filium fuisse Atyos ex Callithea, alii Herculis ex Omphale. V. LYDIUS. Alii dicunt a Mysis ortum trahere, et ita appellatos esse a Tyrrheno Telephi filio, qui post Trojae incendium in Italiam venerit. Alii aliam eorum originem tradunt. *Virg. A.* 11, 733. Tyrrheni, quae tanta animis ignavia venit?

TYRRHENIA, ae, f. Etruria, Tuscia, regio Italiae. V. ETRURIA. *Ov. Met.* 14, 452. Concurrit Latio Tyrrhenia tota, diuque, etc.

TYRRHENICUS, a, um, adj. Tyrrhenus. *Inscr.* ap. *Grut.* 690, 5. Stagna sub Oreani Tagus, et Thyrrhenica Iberus, *h. e.* Tagus in Oceanum influens, et Iberus in mediterraneum, cujus pars est Tyrrhenum mare. *Auson. ep.* 24, 88. Tyrrhenica Tarraco, *h. e.* ad Tyrrhenum mare sita. V. v. sq.

TYRRHENUS, a, um, adj. Τυῤῥηνος, ad Thyrrenos pertinens, Tuscus, Etruscus. *Virg. A.* 10, 691. Tyrrhenae acies: et *ib.* 8, 555. Tyrrheni ad limina regis. *Id. ib.* 7, 663. Tyrrhenum flumen, *h. e.* Tiberis: et *ib.* 10, 787. Tyrrheni sanguis, *h. e.* Tyrrhenorum regis. *Val. Flacc.* 7, 83. Tyrrhenus magister, *h. e.* gubernator Tyrrheno mari navigans. *Virg. A.* 8, 458. Et Tyrrhena pedum circumdat vincula plantis, *h. e.* crepidas a Tuscis sumptas, quas primo habuere senatores Romani, postea equites, denique milites, inquit *Servius*. Alii intelligunt calceos senatorios, a Tuscis itidem sumptos. *Ov. Met.* 4, 23. Tyrrhenaque mittis in aequor Corpora, *h. e.* nautas Tyrrhenos, qui Bacchum fallere conabantur: quod ille in delphinas versos in mare mersit, ut *Ov. Met.* 3, 605. narrat. Sic de delphinis *Id. Fast.* 3, 723. Ecce libet subitos pisces, Tyrrhenaque monstra Dicere: et *Sen. Ag.* 451. et *Val Flacc.* 1, 130. Tyrrhenus piscis. *Stat. Achill.* 1, 56. Tyrrheni greges, *scil.* delphinorum. *Stat. Silv.* 5, 3, 82. Tyrrhenae volucres, *h. e.* Sirenes, quae aliquando in scopulo Tyrrheni maris juxta Surrentum habitarunt. ℙ Quia tuba dicitur esse inventum Tuscorum, ut in ea voce dictum est, hinc *Virg. A.* 8, 526. (*Stat. Theb.* 3, 650. et *Sil.* 2, 19.) Tyrrhenusque tubae mugire per aethera clangor. *Stat. Theb.* 6, 404. insonuit Tyrrhenum murmur. *Virg. G.* 2, 193. Inflavit cum pinguis ebur Tyrrhenus ad aras, *h. e.* tibicen: quia quae ad sacra pertinent, Romani a Tuscis acceperunt paene omnia. ℙ *Tyrrhenum mare*, inferum, *mar di Toscana*, Τυῤῥηνὴ θάλασσα, pars maris mediterranei, a Macra flumine usque ad fretum Siculum. *Plin.* 3, 5, 10., *Virg. A.* 1, 71., *Hor. Od.* 3, 24, 4. et alii. *Tyrrhenus* absolute, de Tyrrheno mari. *Val. Flacc.* 4, 715. tantas quamvis Tyrrhenus et Aegan Volvat aquas. ℙ *Thyrrhenum* dicitur etiam mare mediterraneum, qua Hispaniam alluit. *Paul. Nol. carm.* 10, 235. Qua Betis Oceanum, Tyrrhenumque auget Iberus. ℙ *Tyrrhenus* pro Romano, seu Italo. *Sil.* 1, 110. *de Annib.* horreat ortus Jam pubes Tyrrhena tuos. ℙ *Tyrrhenum* pro *Tyrrhenorum* habet *Virg. A.* 11, 171. et 835.

*TYRRHENUS, i, m. Herculis filius, inventor tubae. *Hyg. fab.* 274. *Plin.* 7, 16. Cf. *Virg. A.* 8, 526. et V. *Tyrrhenus, a, um.* ℙ Alii Atyos filium eum fuisse volunt. V. in *Tyrrheni, orum.* ℙ Et nomen viri apud *Virg. A.* 11, 612. *B. A.*

*TYRRHEUM, i, n. oppidum Acarnaniae. *Liv.* 38, 9. Tyrrheum, Tyrrheo. Sic ed. *Gronov.* ubi ed. *Drakenb.* Thyrium, Thyrio. *B. A.*

TYRRHIDAE, arum, m. plur. filii cujusdam Tyrrhi pastoris regis Latini in agros Laurenti, ap. *Virg. A.* 7, 484. *ℙ Patris nomen, Tyrrhus vel Tyrrheus, occurrit apud *Virg. A.* 7, 485. ubi ed. *Heyn. secunda* habet *Tyrrheus.* In ed. prima est *Tyrrhus*, quae vetus lectio est. *B. A.*

*TYRRHUS vel Tyrrheus. V. voc. praec. *B. A.*

*TYRTAEUS, i, m. Τυρταῖος, poeta Graecus, cujus Plato meminit, eumque bonum et sapientem dicit in libris de Legibus. Tyrtaei fragmenta quaedam, quae exhortationes sunt ad virtutes bellicas, et animi praesentiam in pugna, apud *Stobaeum* visuntur in *Serm.* 48 et 49. Instituit Tyrtaeus chorum illum, qui τριχορία dictus fuit, juxta triplex aetatum discrimen, in quo senes incipiebant canentes, Ἄμμες ποτ' ἦμες ἄλκιμοι νεανίαι. Meminerunt *Justin.* 3, 5. *Horat. A. P.* 402. itemque *Plutarchus, Pollux* et *Strabo. B. A.*

TYRUS, et Tyros, i, f. *Sur*, Τύρος, urbs Syriae in Phoenicia, in ora maris mediterranei, ab Agenore, condita. Olim fuit insula, praealto mari DCC. pass. a continenti distans: sed ab Alexandro, M., dum obsideret, operibus terrae conjuncta, ut est ap. *Plin.* 5, 19. 17. Quam obsidionem fuse describit *Curt.* 4. a. c. 2. Olim fuit portu clara, urbibus genitis Lepti, Utica, Carthagine, Gadibus in Africa, et Thebis in Graecia. V. TYRIUS. Graeca positione fere utuntur poetae. *Tibull.* 1, 8, 20. Prima ratem ventis credere docta Tyros: *scil.* quia Tyrii mercaturae dediti, primi docuere carinis, ut ait *Avien. Perieg.* 1065., Ferre cavis orbis commercia, sidera primi Servavere poli. *Sil.* 1, 74. Cum fugeret Dido famulam Tyron, impia diri, etc. *famulam* dicit, quia tunc Pygmalionis tyrannide opprimebatur. V. *Virg. A.* 1, 350. Dicitur a *Lucan.* 3, 217. Tyros iastabilis. *Curt.* enim 4, 4. *f.* crebris terrae motibus vexari tradit. ℙ Nunc, inquit *Plin. l. c.* omnis ejus nobilitas conchylio atque purpura constat. *Tibull.* 4, 2, 16. Vellera det fucis bis madefacta Tyros. *Propert.* 3, 11, 7. Et Tyros ostrinos praebet Cadmea colores. ℙ Hinc metonymice ponitur pro ipsa purpura. *Mart.* 2, 29. Quaeque Tyron toties epotavere lacernae: et 6, 11. Te Cadmea Tyros, me pinguis Gallia vestit. *ℙ Fuit et Tyrus mater Veneris Syriae. *Cic. Nat. Deor.* 3, 23. *B. A.*

[TYRUS, i, m. τυρὸς, butyrum, caseus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 997, 5. Ti. Julius Tyrus. *F.*]

*TYSCOS, i, vicus Asiae minoris. *Liv.* 38, 18. *B. A.*

TYSDRITANUS, a, um, adj. ad Tysdrum pertinens, ut Tysdritana juventus, *Capitol. Gord.* 11. Est autem Tysdrus urbs Africae in regno Tunetano, ad Syrtin minorem. *Id. ib.* 7. et 8. Ap. *Plin.* 5, 4, 4. est Tusdritanum oppidum: ap. *Ptol.* 4, 3. est Θύσδρος.

*TYSIAS, ae, m. Τυσίας, orator. *Cic. de Invent.* 2, 2. Sed rectius scribitur *Tisias*, q. V. *B. A.*

TZ.

*TZITZI, oppidum Aegypti, in Thebaide. *Anton. Itin. B. A.*

U

U, Ultima vocalium Latinarum, (apud Graecos υ, et ου) saepe consonantis vim habet, nempe quoties alteri vocali praeposita eam comprimit, ut in *vaco, velox, vita, vox, vultus.* Poetae autem saepe dissolvunt, ut in *evoluisse*, quod *Ov. Her.* 12, 4. quinque syllabarum facit: et in *silua*, quod *Hor. Epod.* 13, 2. trium. Saepe mutatur in *o*. Olim enim dixere *Hecoba, notrix*, ut ait *Quint.* 1, 4., et passim ap. *Plaut., Lucr., Sall., Virg.*, hodieque legimus *dederont, voltis, volgus, voltus, voster, servos, poblicus, polcher*, etc. Quin multis Italiae populis ignotam olim fuisse, scribit *Prisc.* 1, 554. Interdum pro *i*, ponitur, ut in *lubens, carnufex, maxumus*: et pro *e*, ut *legundi, capiundus.* Aliquando nec vocalis, nec consonans est, ut *Diomed.* 2, 416. et *Prisc.* 1, 555. tradunt. Hoc fit in *quis, quam, quoniam, sanguis, lingua*, et hujusmodi. Graeca υ Latine in hanc vocalem saepe vertur, ut *Sulla, murrhinus, ludius, mus, tus*, etc. ℙ In notis valet vivus, vivens, vir, votum, etc. In numeris V. valet quinque. ℙ Hinc in *vet. Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 610. V. nominibus propriis praefixa significat, illum adhuc vivere, quemadmodum Θ denotat, eundem jam mortuum. V. THETA. [*ℙ Saepissime confund. in inscriptionibus *V.* et *B.* V. *Orell. collect. Inscr. lat.* 1140. ubi *atabisque*: et *ib.* 1162. ubi *curbati.* Porro *ib.* 1175 leg. *boluerit*, et *devevet*; 1368. *balbis* pro *valvis*; 1893. *berna* pro *verna*; 2867. *binara* pro *vinaria*; 2504. *Vase* = *Basi.* — Confund. etiam *u* et *o*. V. *Cort.* ad *Lucan.* 3, 277. *Beier. Cic. Fragm.* p. 185. sq.]

VA

[VĀĀLĀ, et Vālā, et Vallă, ae, m. cogn. R.
quod cuidam C. Numonio datum fuisse videtur o
vallum strenue propugnatum, ut constat ex numm
G. Numoniae ap. *Morell. Numism. fam. R.*, in qu
duo milites Romani vallum adversus unicum hosten
defendunt. *Vaala* autem ἀρχαϊκῶς ibidem scribitu
tam in antica, quam in postica nummi parte, qui
olim vocalis longa duplicatione ejusdem vocalis in
dicabatur, ut *Feelix* et *Suura* pro *Felix* et *Sura*
cum e contrario litterae consonantes nunquam gemi
narentur. Deinceps *Vala* fuit cognomen Numoni
illius, qui Vari legatus eundem turpiter deseruit i
bello Germanico contra Arminium, cujus memini
Vell. 2, 119.; cuique fortasse scripsit *Hor. Ep.* 1
15, 1. Quae sit hiems Veliae, quod coelum, Vala
Salerni, etc. Tandem *Valla* scriptum fuit hujusmo
di cognomen, ut L. Tuccius Valla ap. *Plin.* 7, 53
54. *F.*]

*VABAR, Numidiae fluvius. *Mela* 1, 6. *B. A*

VĂCANS, antis, part. a *vaco*: σχολάζων, vacuu
carens. *Cic. N. D.* 1, 10. Si mens constare pote
vacans corpore. *Virg. G.* 3, 476. videat desertaqu
regna Pastorum, et longe saltus lateque vacante
h. e. sine armentis. *Tac. H.* 3, 11. Vacantium fo
te balnearum fornacibus abditus. *Quint.* 9, 4. *me*
Neque ignoro, in fine pro longa accipi brevem, qu
videtur aliquid vacantis temporis ex eo, quod ins
quitur, accedere, *h. e.* vacui a verbis et pronunti
tione. *Aelius Gallus* ap. *Gell.* 16, 5. Janua proc
a via est, area vacanti intersita, *h. e.* in qua aed
ficati nihil est. *Just.* 25, 2. Neque aliter serva
castra, quam quod deserta sunt: siquidem Gal
ubi omnia vacantia, nec sine defensoribus mod
verum sine custodibus vident, etc. *Id.* 27, 3. Qu
si vacantem Asiae possessionem invasurus: et 42,
Vacans regnum occupare. *Lucan.* 2, 440. fines h
ste vacantes. *Tac. A.* 3, 28. Velut parens omniu
populus vacantia teneret, *h. e.* bona sine domin
et sine herede. Sic *Ulp. Dig.* 30, 1, 93. et *Ma*
ib. 111. Lege Julia bona vacantia ad fiscum per
nent. Quae appellat *Id. Ulp. ib.* 38, 9, 1. bo
vacua. ℙ *Animus vacans*, sine curis, otiosus. *O*
Met. 9, 611. nec petiit horamque, animumque v
cantem. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 3. Cum Romae era
hoc mihi certum ac jucundissimum vacanti negotiu
erat, tecum id otii tempus consumere. *Lucan*
126. Vacans curis. ℙ *Vacantes* in militia sunt s
pernumerarii, ad commoda tantum participanda i
ter milites relati. *Trebell.* XXX. *Tyr.* 18. Ga
dens, quod ejus consilio nullum adscripticium,
est vacantem haberet. *Ammian.* 15, 3. Marinus t
bunus ex campidoctore vacans. Hinc *Suet. Clau*
25. Instituit et imaginariae militiae genus, qu
vocatur super numerum, quo absentes, et titulo
nus fungerentur. V. VACANTIVUS. ℙ *Vacant*
res supervacuae. *Gell.* 6, 5. *med.* Putare, vete
dixerunt, vacantia ex quaque re, ac non necessa
auferre et excidere. ℙ *Mulier vacans*, meretr
virgo, vel vidua. *Quint. decl.* 15, 2. Malignit
est persuasionis humanae, formam vacantem voca
meretricem: et *decl.* 262. *med.* Jam tum non er
maritus, cum animus tuus spectabat vacantes. *Ma*
Dig. 48, 6, 5. Qui vacantem mulierem rapuit,
nuptam, ultimo supplicio punitur. *Vacuam* di
Ov. Her. 20, 149. Elige de vacuis, quam non s
vindicet alter. Si nescis, dominum res habet i
suum. ℙ *Vacantia vina*, quae parata sunt quide
sed in mensam nondum illata. *Sabin.* 1. *f.* Forsit
ante dapes, interque vacantia vina Ultoris pharet
utile tempus erit, *h. e.* cum proci ad coenam con
nient, et intenti obsonia exspectabunt. [*ℙ C
fund. *vacans* et *vagans*. V. *Cort.* ad *Luc.* 5, 126.]

VĂCANTER, adv. κενῶς, supervacue, inanit
frustra. *Gell.* 17, 10. *f.* Vacanter hoc etiam
cumulavit, et inaniter.

[VĂCANTĪVUS, a, um, adj. vacationem habe
Lampr. Alex. Sev. 15. Jurejurando se constrin
ne quem adscriptum, id est vacantivum, haber
ne annonis rempublicam gravaret. Ita pro *vacanti*
recte emendavit *Gruter.* in adnotat. ad *h. l.* ex C
Palat. in quo *vagantivum* erat, adsentientibus *I*
nes. Syntagm. cl. 9. *n.* 47. et *Ducang.* in *Glos*
med. et inf. Latin. V. VACANS. *F.*]

VĂCAT, abat. V. in VACO.

VĂCĀTĬO, onis, f. σχολὴ, cessatio ab opere,
munitas. *Cic. Fam.* 9, 6. *f.* Quae studia vaca
nem habent publici muneris. *Id. Leg.* 1, 4. Null
tibi a causis vacationem dari video. *Id. Brut.*
Vacationem augures, quo minus judiciis operam
rent, non habere. *Id. Verr.* 2, 5, 22. *f.* Quae colo
est in Italia tam bono jure, quod tam immune m
nicipium, quod per hosce annos tam commoda va
tione sit usum rerum omnium, quam Mamertina
vitas per triennium? et *N. D.* 1, 20. Nos bea
vitam in animi securitate, et in omnium vacati
munerum ponimus. *Sen. ep.* 85. Vacatio malor
h. e. vacuitas, privatio. ℙ *Vacatio militiae*, c
tur, cum milites vel propter expletum stipendio
tempus, vel propter aetatem, quae, ex *Sen. Br.*
20., erat annorum L., vel alia quapiam de c
militare non coguntur. *Caes. B. G.* 6, 13. Dru

ilitiae vacationem, omniumque rerum habent im-
unitatem. *Nep. Att.* 7. Incidit bellum civile: cum
aberet annos LX., usus est aetatis vacatione.
*Plura hujus dicendi generis exempla, quo geniti-
s causae vocabulo vacationis adjicitur, habes ex
ic. ap. *Schütz.* in *cl. Cic.* s. v.] *Cic. Phil.* 5, 12.
umultum decerni, delectum haberi, sublatis vaca-
onibus. *Id. ib.* 19. Militibus veteranis, liberisque
orum vacationem esse, senatui placere. [*Ceterum
tandum, *v. vacationis* absolute positam saepissime
contextu orationis esse explicandam.] ¶ Hu-
smodi militares vacationes interdum pretio eme-
ntur: hinc vacatio ponitur etiam pro ipso pretio.
'ac. H. 1, 46. Otho promisit, ex fisco suo vacatio-
s annuas exsoluturum, *h. e.* pecuniam, qua soluta,
eret annum a militia abesse.

VACCA, ae, f. βοῦς, bos femina. *Varr. R. R.*
, 5. Discernuntur in prima vitulus et vitula, in se-
nda juvencus et juvenca, in tertia et quarta taurus
vacca. *Cic. N. D.* 1, 27. *f.* Cur non gestiret tau-
s equae contrectatione, equus vaccae? *Virg. G.*
177. fetae nivea implebunt mulctraria vaccae: et
. 2, 524. ubera vaccae Lactea demittunt: et *Ecl.*
31. Sic cytiso pastae distentent ubera vaccae.
v. Met. 2, 694. Nitida vacca. *Virg. A.* 4, 61. can-
ns. *Colum.* 6, 21. Vaccae probantur altissimae
rmae, longaeque, maximis uteris, frontibus la-
ssimis, oculis nigris et patentibus, cornibus ve-
stis et levibus et nigrantibus, pilosis auribus,
mpressis malis, palearibus et caudis amplissimis,
gulis modicis, et modicis cruribus. ¶ Est hoc
mine fluvius Hispaniae in Lusitania, *Plin.* 4, 21,
. Item oppidum Africae, *Sall. Jug.* 51. et *Hirt.*
Afr. 74., cujus cives *Vaccenses* ap. *Sall.* 70. et
. *Hodiernum nomen fluvii est *the Vouga.* ¶
m oppidum Africae, in Byzacena. *Auct. B. Afr.*
74. ¶ Aliud in Numidia fuit, circa Cirtam,
od tamen rectius *Vaga* appellatur a *Sall. B. J.* c.
. (*al.* 31.) et c. 47. (*al.* 50.) ed. *Cort.* Neque aliter
ud *Sil.* 3, 259. *Augustin. advers. Donat.* 3, 6.
mque *Ptolemaeum.* ¶ *Oppidum Vagense* audit
umque *Plin.* 5, 4. *B. A.*

VACCAEI, orum, m. plur. populi Hispaniae Tar-
onensis, ad Durium fluv. Eorum *Plin.* 3, 3, 4.
minit. *Inscr.* ap. *Grut.* 324, 10. Ex gente Vac-
orum. *F.*]

VACCINIUM, ii, n. flos, seu potius fructus pur-
rei coloris ad nigrim accedentis. Magna lis est
er eruditos in hujus flore, seu fructu constituen-
, alii enim hyacintho, alii violae comparant;
in *Virgilii*, et *Vitruvii loc.* mox *citand.* a viola
tinguitur. Nos auctoritatem sequimur auctoris,
nuperrimam *Plinii Hist. nat.* editionem Parisiis
avit, quique *T.* 10. p. 251., re utrinque accurate
putata, statuit, vaccinium esse, quod nunc Gal-
vaciet, Italice *vacino*, dicitur, nempe *Vacci-
m Myrtillus* LINN., cujusque fructus prius rubei,
x nigri fit coloris. *Virg. Ecl.* 2, 18. Alba ligu-
a cadunt, vaccinia nigra leguntur. Ubi *Servius:*
cinia sunt violae, quas purpurei coloris esse ma-
stum est. Verum discriminis aliquid inter vac-
ium et violam ponit *Id. Virg. ib.* 10, 39. Quid
, si fuscus Amyntas? Et nigrae violae sunt, et
cinia nigra: et *Vitruv.* 7, 14. Tinctores, cum
unt sil Atticum imitari, violam aridam conjicien-
in vas cum aqua confervescere faciunt ad ignem,
et *mox:* Eadem ratione vaccinium temperantes,
ac miscentes, purpuram faciunt elegantem. *Ov.*
st. 1, 1, 5. Nec te purpureo velent vaccinia suc-
Plin. 16, 18, 31. Item vaccinia Italiae mancu-
sata: Galliae vero etiam purpurae tingendae
sa ad servitiorum vestes, *h. e.* In Italia sata ad
anda et illinenda mancipiorum venalium corpora,
niam iis pubertas tardetur; quod mangonibus
le est utile. Hoc ipsum *Id.* 21, 26, 97. tribuit
cintho, unde nonnulli fortasse putarunt, vacci-
m idem fuisse ac hyacinthum. [*Egregie hujus
curam gessit *F.*]

ACCINUS, a, um, adj. βοϊκός, qui est ex vacca.
. 28, 12, 50. Jus e vaccina carne. *Id.* 25, 8,
Vaccinum lac. *Id.* 28, 14, 58. Vaccinus caseus.

VACCIUS, i, m. cognomen Romanum. *Varr.*
R. 2, 5. *B. A.*

ACCULA, ae, f. dimin. βοΐδιον, parva vacca,
ula. *Val. Cato Dir.* 132. Vaccula non unquam
eta cubilia captans. *Catull.* 20, 14. *de Priapo:*
erque, matre mugiente, vaccula, etc. ¶ Fuit
n. R. in gente Voconia, ut M. Voconius Vac-
in *Inscr.* ap. *Grut.* 489, 11.

ACCUS, i, m. cogn. R. significationis non satis
oratae. *Cic. Dom.* 38. In Vacci pratis domus
M. Vacci, quae publicata est, et eversa, ut il-
facinus memoria, et nomine loci notaretur. *Liv.*
9. Vitruvius Vaccus, vir non domi (*Fundis*) so-
, sed etiam Romae clarus: aedes fuere in Pala-
ejus, quae Vacci prata, diruto aedificio publi-
que solo, appellata.

ACEFIO, is, n. 2. anom. vacuus fio. *Lucr.*
1003. multusque vacefit In medio locus. Adde
015.

ACERRA, ae, f. stipes, palus. *Festus:* Vacer-
Verrius et alii complures vocari dicunt stipitem,
quem equos solebant religare. Atejus vero Phi-
lologus, maledictum hoc nomine significari magnae acerbitatis, ut sit vecors et vesanus, teste Livio (*Andron.*) qui dicat: vecors, et malefice vacerra. Haec *Fest.* ex lect. *Scal.* Hinc *Augustus* in sermone quotidiano quaedam frequentius et notabiliter usurpare solitus, ponebat assidue et pro stulto baceolum, et pro pullo pullejaceum, et pro cerrito vacerrosum, ut *Suet. Aug.* 87. narrat. ¶ Habet vacerra et alios usus. *Colum.* 9, 1. *de vivario ferarum pecudum.* Ratio postulat vacerris includi: sic enim appellatur genus clatrorum: idque fabricatur ex robore, quercu, vel subere, *h. e.* sepe ex palis facta: et 6, 19. *de machina curandis jumentis et bubus.* Stipites omnes transversis sex temonibus, quasi vacerrae, inter se ligantur. [¶ Est etiam cogn. R., jurisconsulti nempe, ap. *Cic. Fam.* 7, 8., cujus tamen nomen gentilicium ignoratur. *F.*]

VACERROSUS, V. in v. praec.

VACIA. V. VATIA.

VACILLANS, antis, part. a *vacillo:* inconstans, nutans, titubans. *Cic. Brut.* 60. Cum ex eo in utramque partem toto corpore vacillante, quaesivit, quis loqueretur e lintre. *Id. Fam.* 16, 15. Accepi tuam epistolam vacillantibus litterulis: nec mirum tam gravi morbo, *h. e.* tremente manu exaratis. ¶ Translate. *Cic. Phil.* 3, 12. *f.* In Galliam mutilatum duxit exercitum: cum una legione, et ea vacillante, L. fratrem exspectat, *h. e.* dubiae fidei. [*Vell.* 2, 130, 3. vacillantes gentes.] *Lucr.* 4, 1117. aegrotat fama vacillans, *h. e.* dubitans, an bene de te loquatur. *Eum. Grat. act. ad Constant.* 6. Rusticani aere alieno vacillantes.

VACILLATIO, onis, f. παραφορά, actus vacillandi. *Quint.* 11, 3. *med.* Est et illa indecora in dextrum, ac laevum vacillatio, alternis pedibus insistentium. *Suet. Claud.* 21. *f.* Per ambitum lacus non sine foeda vacillatione discurrens.

*VACILLATOR, oris, m. *Gloss. Lat. Gr.* Vacillator, συκοφάντης. *B. A.*

VACILLO, as, avi, atum, n. 1. διαστάζω, modo huc, modo illuc inclinor, nuto, titubo, fluctuo. Sunt qui putant esse a *bacillum*, quo nituntur qui pedibus male fulti ingrediuntur. [*Doederl.* 3, 61. diminutivum putat a *vagari*, citato in sententiam suam confirmandam *Lucr.* 3, 448. Nam veluti infirmo pueri teneroque vagantur Corpore, sic animi sequitur sententia tenuis. — Differentiam inter *vacillare* et *titubare* ita describit, ut hoc ad pedes, *vacillare* ad superiorem corporis partem spectare doceat, *ib.*] *Lucr.* 6, 574. Hac igitur ratione vacillant omnia tecta: et 5, 1235. sub pedibus tellus cum tota vacillat: et *ib.* 1095. arbor ventis pulsa vacillans. *Cic. fragm.* ap. *Quint.* 8, 3. *med.* et 11, 3. *f.* Quosdam ex vino vacillantes, quosdam hesterna potatione oscitantes. [*Vacillare* proprium et signatum verbum de ebriis. Cf. *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* 2, 7. p. 164. *ed. Fr.*] ¶ Translate est inconstantem esse, labare, dubitare. *Cic. N. D.* 1, 38. Tota res vacillat et claudicat. *Id. Att.* 12, 1. *med.* Γεροντικώτερον est memoriola vacillare. *Id. Off.* 3, 33. *f.* Justitia vacillat, vel jacet potius. *Id. Fin.* 1, 20. Videtur stabilitas amicitiae vacillare. *Id. Cat.* 2, 10. Qui partim inertia, partim male gerendo negotia, partim etiam sumptibus, in vetere aere alieno vacillant. [*i. e. expedire se ex eo, et consistere non possunt.] *Modest. Dig.* 22, 5, 2. Testes, qui adversus fidem testationis suae vacillant, audiendi non sunt: et *ib.* 48, 10, 27. Qui diversa duobus testimonia praebuit, cujus ita anceps fides vacillat, crimine falsi tenetur. ¶ *Lucr.* primam producit, 3, 503. Tum quasi vacillans primum consurgit, et omnes, etc. Est qui leg. *talipedans.* Alii mallent duplici *c* scribere, ut habetur in quibusdam MSS. *Festi* in *Talipedare.*

VACIVE, adv. per otium, cum vacat. *Phaedr.* 5. *praef.* Quartum libellum dum vacive perleges.

VACIVITAS, atis, f. vacuitas. *Plaut. Curc.* 2, 3, 40. Ita cibi vacivitate venio laxis lactibus. *Brut.* ad *Cic. Fam.* 11, 10. Quantam perturbationem rerum urbanarum afferat obitus consulum, quantamque cupiditatem hominibus injiciat vacivitas, non te fugit. [Alii leg. *vacuitas*, alii rectius tum *vacivitas*, tum *vacuitas* glossema putant perperam intrusum. *F.*] [*Orell.* qui *vacuitas* retinuit, haec notat: Si esset *ista vacuitas*, nemo, puto, dubitaret. Ceterum conf. *Ern. cl. Cic.* s. h. v.]

VACIVUS, a, um, adj. vacuus. *Pl. Cas.* 3, 4, 6. Ut bene vacivas aedes fecisti mihi! *Id. Bacch.* 1, 2, 46. Valens afflictet me vacivum virium. *Id. Cas. prol.* 29. et *Ps.* 1, 5, 54. Fac, sis, vacivas, Pseudole, aedes aurium, mea ut migrare dicta possint, quo volo. *Ter. Heaut.* 1, 1, 38. Sine me, vacivum tempus ne quod dem mihi laboris. Alii perperam leg. *vacuum.*

VACO, as, avi, atum, n. 1. κενός εἰμι, σχολάζω, vacuus sum, expers, liber, careo, sum sine re aliqua. *Caes. B. G.* 4, 3. Maximam putant esse laudem, quam latissime a suis finibus vacare agros, *h. e.* esse sine incolis, et cultura. *Ov. Am.* 1, 11, 19. rescribat, multa jubeto: Odi, cum late splendida cera vacat: et *Sen. Thyest.* 107. cernis, ut fontes liquor Introrsus actus linquat? ut ripae vacent? *h. e.* vacuae sint aquis. *Cic. Att.* 12, 10. Tota domus superior vacat, ut scis: [*Nos: *ist noch unbesetzt.*] *Id. Tusc.* 1, 26. *f.* Illa natura coelestis et terra vacat, et humore. *Virg. A.* 3, 123. Hoste vacare domos, sedesque adstare relictas. *Caes. B. C.* 3, 25. *f.* Haec a custodiis classium loca maxime vacabant. *Hirt. B. G.* 8, 41. Ea pars oppidi, quae fluminis circuitu vacabat: et *Ov. Met.* 15, 478. Ora vacent epulis, *h. e.* abstineant. ¶ De rebus corpore carentibus. *Gell.* 19, 12. Carere et vacare affectionibus animi. *Id. Ib.* 115. Vacare dolore. *Id. Am.* 1, 6, 60. nox pudore vacat, Liber Amorque metu. *Sen. Q. N.* 6, 1. et *Liv.* 7, 1. *med.* Vacare a metu ac periculis. *Cic. Acad.* 4, 42. *med.* molestia. *Cels.* 2, 14. *med.* febri. *Id.* 3, 22. et *Jabolen. Dig.* 21, 1, 53. morbis. *Hirt. B. Alex.* 49. Neque ullum genus quaestus praetermittebatur, quo domus et tribunal imperatoris vacaret. *Cic. Fam.* 7, 3. Vacare culpa. *Id. Leg.* 1, 3. cura et negotio: et *ib.* 3, 3. *f.* vitio. *Id.* 1, 10. justitia. *Id. Or.* 3, 11. *f.* Athenienses studiis vacant, peregrini fruuntur. *Id. Tusc.* 2, 26. *f.* Amplitudinem animi contemnendis doloribus, unam esse omnium rem pulcherrimam, eoque pulcriorem, si vacet populo, neque plausum captans se tantum ipsa delectet, *h. e.* careat populo et testibus suae virtutis. [*Plura de h. l. v. ap. *Schütz. in cl. Cic.* s. v.] ¶ *Vacare* dicuntur honores et officia, quae viro carent, qui impleat, σχολάζειν. *Brut.* ad *Att.* inter *ep. Cic. ad Brut.* 17. *med.* Quid nostra victum esse Antonium, si victus est, ut alii vacaret, quod ille obtinuit? *Plin. ep.* 10, 7. Rogo, ut Accium Suram praetura exornare digneris, cum locus vacet: et *ep.* 8. Rogo, dignitati vel auguratum, vel septemviratum, quia vacant, adjicere digneris. Sic *Cic. N. D.* 1, 7. Tres trium disciplinarum principes convenistis. M. Piso si adesset, nullius philosophiae vacaret locus. ¶ Item possessio, hereditas, et hujusmodi, quae dominum non habent. *Ulp. Dig.* 38, 17, 2. *extr.* Agnati ceterique succedent; aut si nemo sit, bona vacabunt. *Paul. ib.* 41, 3, 37. Fundi possessionem nancisci, quae ex negligentia domini vacet. ¶ Et pecunia, quae non est occupata, sed otiosa ac sterilis in arca servatur. *Id. ib.* 26, 7, 11. *extr.* Si tutor pecuniam pupillarem credere non potuit, pupillo vacabit. ¶ Et mulier sine viro, sive vidua sit, sive virgo. V. VACANS. ¶ *Vacare*, immunem esse. *Cic. Sen.* 11. Vacat aetas nostra muneribus iis, quae non possunt sine viribus sustineri. *Liv.* 2, 48. *f.* Id nobis privato sumptu gerere in animo est: respublica et milite illic, et pecunia vacet. *Caes. B. C.* 3, 76. Milites ab opere, integris munitionibus, vacabant. *Cic. N. D.* 1, 1. *f.* Utrum Dii nihil agant, nihil moliantur, omni curatione et administratione rerum vacent. ¶ Quoniam vero qui negotiis carent, vitam otiosam agunt, *vacare* idem est interdum atque otiosum esse, cessare, nihil agere. *Cic. Att.* 12, 38. Tu, quoniam necesse nihil est, sic scribes aliquid, si vacabis. *Id. Fam.* 12, 30. Quamvis occupatus sis, otii tamen plus habes: aut si ne ut quidem vacas, noli, etc. *Id. Brut.* 78. *med.* Nullum tempus illi unquam vacabat aut a forensi dictione, aut a commendatione domestica, aut a scribendo, aut a cogitando. *Hor. Od.* 3, 18, 11. Festus in pratis vacat otioso Cum bove pagus. ¶ Impersonaliter, *vacat*, otium est, tempus vacuum est. *Virg. A.* 1, 376. si prima repetens ab origine pergam, Et vacet annales nostrorum audire laborum, etc. *Ov. Trist.* 2, 216. Non vacat exiguis rebus adesse Jovi: et *Pont.* 3, 3, 1. Si vacat exiguum profugo dare tempus amico. *Quint.* 11, 1. *med.* Vacat mihi esse diserto. *Ov. Am.* 3, 1, 69. teneri properentur amores, Dum vacat. *Plin. ep.* 1, 10. *f.* Quo magis te, cui vacat, hortor, illi te expoliendum permittas. *Id. ep.* 3, 18. Valde raro vacat Romae, aut commodum est audire recitantem: et *ep.* 9, 16. Nobis venari nec vacat, nec libet. *Juven.* 1, 21. Si vacat, et placidi rationem admittitis, edam. ¶ *Vacat*, licet, fas est. *Virg. A.* 10, 625. Hactenus indulsisse vacat. Ejus vero perpetuus imitator *Sil.* 17, 373. sed percipe, conjux, Quatenus indulsisse vacet. ¶ *Vacare alicui rei*, aut *in aliquam rem* non est operam dare, attendere, incumbere, sed vacuum esse aliis omnibus negotiis, et tempus ac spatium habere ad unum aliquod faciendum, cui dicimus vacare: itaque ille dativus aut accusativus est communis commodi, non a verbo pendens. *Cic. Div.* 1, 6. De quibus quid sentiam, si placet, exponam, ita tamen si vacas animo. Ego vero, inquam, philosophiae, Quinte, semper vaco. *Ov. Am.* 2, 6, 29. *de psittaco:* Plenus eras minimo (*cibo*): nec prae sermonis amore In multos poteras ora vacare cibos. Ἑλληνισμός, *ora* est idem ac *quoad ora.* *Just.* 38, 4. *extr.* Ut ne vacaturos quidem bello suo putet. *Plin. ep.* 3, 5. *med.* In itinere, quasi solutus ceteris curis, huic uni vacabat: et *ep.* 1, 8. Ut vaces sermoni, quem apud municipes meos habui. *Vell.* 2, 114. Tanquam distractissimus ille tantorum onerum mole huic uni negotio vacaret animus. *Suet. Aug.* 45. Quod inter spectandum libellis legendis ac rescribendis vacaret. *Id. Gr.* 1. Vacare liberalibus disciplinis. *Tac. A.* 16, 22. clientium negotiis. *Claud. in Eutrop.* 2, 584. Aula choris epulisque vacat. *Ov.*

Pont. 3, 3, 35. dum canto tua regna, tuaeque parentis, In nullum mea mens grande vacavit opus. [*℗ Negligendi significationem habet in illo *Cic. Or.* 3, 11. Athenis jam diu doctrina ipsorum Atheniensium interiit, domicilium tantum in illa urbe remanet studiorum, quibus vacant cives, peregrini fruuntur. *Schütz. cl. Cic.* s. v.] ℗ *Vacare se adeunti*, est quod Itali dicunt *lasciarsi visitare*. *Sen. Br. V.* 2. Queruntur de superiorum fastidio, quod ipsos adire volentibus non vacaverint. ℗ *Vacare* absolute est auscultare. *Ov. Am.* 2, 2, 2. Dum perago tecum pauca, sed apta, vaca. ℗ Cum infinito. *Stat. Theb.* 8, 185. *de Amphiarao:* Et cum te tellus, fatalisque hora vocaret, Tu Tyrias acies adversaque signa vacasti Sternere. ℗ *Vacui* pro *vacari* quidam leg. ap. *Tert. Pall.* 4. *in Pud.* 8. *extr.* et *adv. Valentin.* 9.

[VACUANEUS, a, um, adj. idem fere ac supervacaneus. *Not. Tir.* p. 54. Vacuus, vacuaneus, vacuativus. Hic fortasse pro *vacuativus* legendum *vacantivus*. *F.*]

[VACUATIVUS, a, um, adj. V. v. praec. *F.*]

VACUATUS, a, um, adj. *Colum.* 12, 50. *med.* Vacuata dolia. *Aurel. Vict. Epid.* 43. Sanguine vacuatus. *Sil.* 11, 571. liceat non exhaurire rapacis Impensis belli vacuatos saepe penates. *Lucr.* 6, 1022. rarior aer Factus, inanitusque locus magis, ac vacuatus.

VACUE, adv. inaniter, futiliter, *Arnob.* 3. p. 121. Inaniter, vacue, et sine ulla substantia constituta sunt omnia.

VACUEFACIO, is, feci, factum, a. 3. idem ac vacuo, κενόω. *Nep. Cim.* 2. *f.* Scyrum, quam eo tempore Dolopes incolebant, vacuefecit. *Macrob. Saturn.* 7, 12. Venas inedia vacuefacere. ℗ Ap. *Lactant.* 4, 17. vacuefacere circumcisiones, est tollere, abrogare. ℗ Ap. *Val. Max.* 4, 1. n. 1. fasces securibus vacuefacere, est e fascibus secures eximere. ℗ Vacuefacere alicui locum in coena, *Macrob. Sat.* 1, 2. *med.* locum in coena vacuum praebere.

VACUEFACTUS, a, um, part. a *vacuefacio:* κενωθείς. *Cic. Cat.* 1, 7. Quid quod adventu tuo ista subsellia vacuefacta sunt? *Alii leg.* vacua facta. *Nep. Timol.* 3. Novis civibus bello vacuefactas possessiones divisit, *h. e.* desertas, bello vastatas. *Val. Max.* 2, 7. n. 1. Turpi atque erubescenda sentina vacuefactus exercitus.

VACUITAS, atis f. κενότης, inanitas. *Vitr.* 2, 7. Ignis interveniorum (*in lapidibus*) vacuitates occupans. ℗ Tempus, quo magistratus non sunt, interregnum. *Brut.* ad *Cic. Fam.* 11, 10. Quantam perturbationem rerum urbanarum afferat obitus consulum, quantamque cupiditatem hominibus injiciat vacuitas, non te fugit. [Alii leg. *vacivitas*, q. v. V. s. 1. *F.*] ℗ Translate est privatio, cessatio. *Cic. Fin.* 1, 11. Cum privamur dolore, ipsa liberatione et vacuitate omnis molestiae gaudemus: et *ib.* 2, 11. et 12. Vacuitas doloris. *Id. Tusc.* 5, 14. *med.* aegritudinis. *Id. Off.* 1, 21. *f.* Magnitudo animi est adhibenda, et vacuitas ab angoribus.

VACUNA, ae, f. Dea vacantium, sive otiosorum: vel potius agricolarum, qui post collectas fruges operum vacui eidem imprimis sacra fecisse narrantur. Ejus templa plura fuisse videntur praecipue apud Sabinos. Hinc *Plin.* 3, 12, 17. *f.* Nar amnis Tiberim petens, e monte Fiscello labens, juxta Vacunae nemora. *Acron.* ad illud *Hor. Ep.* 1, 10, 49. Haec tibi dictabam post fanum putre Vacunae: *haec habet:* Vacuna apud Sabinos plurimum colitur. Quidam Minervam, alii Dianam putaverunt, nonnulli et Cererem esse dixerunt; sed Varro in primo rerum divinarum, Victoriam ait, et ea maxime hi gaudent, qui sapientia vincunt. *Porphyrion ib.* Haec Dea incerta specie, ab aliis Diana, ab aliis Bellona habetur. *Ov. Fast.* 6, 307. Nam quoque cum fiunt antiquae sacra Vacunae, Ante Vacunales stantque, caduntque focos. ℗ [Hujusmodi nomen deinde per jocum ad aliam significationem traductum videtur, utpote quae vacationum Dea fuerit. *Auson. ep.* 4, 98. Quas si solveris, o poeta, nugas, Totam trado tibi simul Vacunam. *Vet. Poeta* ap. *Bonad. Carm. ex ant. Lap.* 2. p. 536. Qui legis haec, Divae bona verba precare Vacunae, Nunc saltem vacuo donet ut esse mihi.

[VACUNALIS. V. in v. praec. *F.*]

VACUO, as, a. 1. κενόω, vacuum reddo, vacuefacio. *Mart.* 11, 15. Elysium liceat si vacuare nemus. *Stat. Theb.* 3, 642. Et Lachesin putri vacuantem saecula penso. *Colum.* 3, 13. *med.* Qui ripam rigi jubeat, sulcumque vacuari. *Sidon. carm.* 22, 197. vacuare colus, *h. e.* nere.

VACUUS, a, um, adj. κενός, inanis, exhaustus, nudus, carens, expers: a *vaco.* [*Discrimen inter *vacuus* et *inanis Doederl.* 1, 94. hoc statuit, ut *vacuum* significet id, quod impleri, plenum fieri adhuc possit, quod domino careat; *inane*, quod plenum esse jam debeat, quod nihil eorum contineat, quae opus sint, (*das Gehaltlose*). Hinc *plenus* proprie opp. v. *inanis;* et *occupatus* v. *vacuus.* Ceterum nota, hoc vocabulum saepissime frequentari Tacito et ita quidem plerumque, ut ex orationis demum nexu pateat, quorsum spectet ejus significatio. Nubem exemplorum habes ap. *Böttich. Lex. Tac.* p. 479. sq.] *Phaedr.* 5, 5. Paulo ante vacua, turbam deficiunt loca. *Virg. G.* 3, 109. aera per vacuum ferri. *Id. A.* 6, 269. domos Ditis vacuas, et inania regna. *Liv.* 39, 14. Aliquam partem aedium vacuam facere; et *Cic. Verr.* 2, 4, 2. Urbs vacua atque nuda ab his rebus. *Caes. B. G.* 7, 45. Vacua castra hostium conspicatus. *Hirt. B. Afr.* 9. Ne oppida post se vacua relinqueret, *h. e.* sine praesidiis. *Id. B. G.* 8, 46. *med.* Neque pars Galliae vacua ab exercitu esset. *Caes. B. G.* 2, 12. Oppidum vacuum ab defensoribus. *Liv.* 42, 63. *med.* Vacua defensoribus moenia. *Id.* 5, 41. Vacuae occursu hominum viae. *Cic. Univ.* 4. *med.* Nihil igni vacuum videri potest. *Sall. Jug.* 95. Ager aridus, et frugum vacuus. *Mamert. Grat. act. ad Julian.* 14. Romana urbs annonae vacua. *Sen. Oed.* 1012. Vacui vultus, *h. e.* sine oculis. *Cic. Marcell.* 17. Gladius vagina vacuus: ὑπαλλαγή, vagina gladio vacua. Sic *Ov. Met.* 4, 148. Ense ebur vacuum. *Stat. Th.* 1, 593. vacuum velamine pectus, *h. e.* nudum. *Cels.* 7, 5, *n.* 2. *f.* Telum a spiculis vacuum educere, *h. e.* divulsum, separatum. *Virg. G.* 2, 225. vacuis Clanius non aequus Acerris i. e. infrequentibus. ℗ [*Notanda hic loquendi ratio, qua *vacuam facere domum* dicitur primum de iis, qui de medio sublati faciunt, ut novae nuptiae fieri possint. Ita *Cic. Cat.* 1, 6. quum morte superioris uxoris novis nuptiis domum vacuam fecisses; et *Sall. Cat.* 15, 3. Aurelia Orestilla pro certo creditur, necato filio, vacuam domum scelestis nuptiis fecisse: ubi v. *Cort.* — Similis locus est *Liv.* 1, 46. Aruns Tarquinius et Tullia minor prope continuatis funeribus quum domos vacuas novo matrimonio fecissent: ubi v. *Jac. Gron.*] ℗ *Vacuum* absolute, inane, locus vacuus. *Liv.* 25, 3. *f.* Publicani per vacuum irruperunt. *Virg. G.* 2, 287. in vacuum poterunt se extendere rami, *h. e.* in aera, in apertum. *Lucr.* 1, 367. vacui minus intus habere. ℗ Aliquando *vacuus* est spatiosus, amplus, latus. *Virg. A.* 2, 761. Et jam porticibus vacuis, Junonis asylo, Custodes lecti Phoenix et dirus Ulyxes Praedam asservabant. *Id. ib.* 12, 710. ut vacuo patuerunt aequore campi. *Id. ib.* 2, 528. Porticibus longis fugit et vacua atria lustrat. ℗ Translate est expers, liber, vacans. *Cic. Div.* 2, 11. Animus per somnum sensibus et curis vacuus. *Id. Att.* 10, 16. Consilium periculo vacuum. *Id. Fam.* 4, 4. Vacuus molestiis. *Id. Fin.* 2, 10. cupiditate et timore. *Sall. Cat.* 50. ab odio, amicitia, ira, atque misericordia; et *ib.* 14. a culpa. *Tac. A.* 6, 16. culpa. *Cic. Brut.* 90. Dies nullus ab exercitationibus oratoriis vacuus. *Id. Verr.* 2, 1, 12. *f.* Hora nulla vacua a furto, scelere, crudelitate, flagitio reperietur. *Id. Inv.* 2, 7. *med.* Animus a talibus factis vacuus et integer. *Ter. Heaut.* 1, 1, 38. Tempus nullum vacuum laboris. V. VACIVUS. *F. Ov. A. Am.* 1, 642. vacuas caedis habete manus. *Hor. Sat.* 2, 2, 119. Vacuus operum. *Stat. Th.* 5, 644. animi. ℗ Item immunis. *Tac. A.* 12, 34. Vacui a securibus et tributis; et *ib.* 61. Omni tributo vacui in posterum Coi. *Cic. Verr.* 2, 4, 10. *f.* Soli vacui, expertes, soluti ac liberi fuerunt ab omni sumptu, molestia, munere. ℗ Absolute est minime occupatus, otiosus. *Cic. Leg.* 1, 4. *med.* In longum sermonem me vocas: quem tamen suscipiam, et, quoniam vacui sumus, dicam. [*Adde *Brut.* 5. quum te sciremus esse vacuum.] *Hor. Sat.* 2, 3, 9. vultus erat multa et praeclara minantis, Si vacuum tepido cepisset villula tecto. *Virg. G.* 3, 3. Cetera quae vacuas tenuissent carmine mentes. *Ter. Andr.* 4, 2, 22. Dies mihi hic ut satis sit vereor ad agendum, ne vacuum esse me nunc ad narrandum credas. *Ov. Pont.* 3, 1, 141. Nec rursus jubeo, dum sit vacuissima, quaeras. *Hirt. B. Alex.* 2. Veteranas cohortes vacuas in celeberrimis urbis locis habebant, ut quacumque regione pugnaretur, integris viribus ad auxilium ferendum opportunae essent. *Tac. Agr.* 37. Qui adhuc pugnae expertes summa collium insederant, et paucitatem nostrorum vacui spernebant. *Cic. Att.* 12, 38. Animum vacuum ad res difficiles scribendas afferre, *h. e.* omnis aegritudinis expertem. *Id. Verr.* 1, 9. Animo vacuo ac soluto cogitare aliquid. *Hor. Od.* 1, 6, 17. proelia virginum Cantamus, vacui, sive quid urimur, *h. e.* amoris expertes. *Sall. Jug.* 56. *f.* Postquam Rutilium consedisse jam, et animo vacuum accepit, *h. e.* securum, otiosum ab animo. ℗ *Vacua pecunia*, otiosa, h. e. quae fenori data non est, sed in arca sterilis manet. *Scaevola Dig.* 16, 3, 28. et *African. ib.* 19, 5, 25. *f.* Haec dicitur etiam *vacans.* ℗ *Vacuum est*, vacat. *Sall. fragm.* ap. *Gell.* 9, 12. Postquam, remoto metu Punico simultates exercere vacuum fuit. *Tac. H.* 2, 38. Ubi subacto orbe, et aemulis urbibus excisis, securas opes concupiscere vacuum fuit. *Capell.* 1. p. 9. At praescire Deis vacuum est, *h. e.* licet. ℗ *Vacua* sunt, quae domino carent. *Caes. B. C.* 3, 112. Vacuam possessionem regni sperans. *Tac. A.* 6, 40. *med.* Sacerdotia vacua contulit in alios. *Id. ib.* 12, 50. Vacuam Armeniam Rhadamistus invasit, *h. e.* sine rege. *Id. Agr.* 40. Syriam provinciam Agricolae destinari, vacuam jam morte Atilii Rufi consularis: et *A.* 13, 44. Mulier vacua, *h. e.* sine marito. Sic *Quint. decl.* 376. Vacuis indicere nuptias, non occupatis, *h. e.* innuptis, uxorem non habentibus. *Liv.* 27, 16. Vacuus equus, *h. e.* sine sessore. Alii leg. *vagus.* ℗ Saepe ap. JCtos leguntur *vacua bona*, *hereditas, possessio*, quae a nullo possidentur: et *vacare* etiam dicuntur. V. VACANS. [*Cic. fragm. or. pro Tull.* (ed. *A. Peyronio*) 17. Fines Acerronio demonstravit, neque tamen hanc centuriam Populianam vacuam tradidit. *Inscr.* ap. *Grut.* 1081, 1. Statia Irene jus liberorum habens M. Licinio Timotheo donationis mancipationisque causa HS. N̄. I. mancipio dedit, libripende Claudio Dativo, antestato Cornelio Victore, inque vacuam (lege *eique vacuam*) possessionem monumenti SS. (*h. e.* suprascripti) cessit, et adit (lege *ad id*) monumentum itum, aditum, ambitum atque haustum, etc. (V. ap. *Marin. Papir. diplom.* p. 331. plura huc pertinentia). *F.*] *Cic. Or.* 3, 31. Nostra est omnis ista prudentiae doctrinaeque possessio, in quam homines, quasi caducam atque vacuam, abundantes otio, nobis occupatis involaverunt. *Ov. Her.* 20, 149. Elige de vacuis quam non sibi vindicet alter. Si nescis, dominum res habet ista suum. *Hor. Od.* 1, 5, 10. Qui semper vacuam semper amabilem Sperat, *h. e.* sibi uni vacantem et a nullo alio amatore occupandam. ℗ *In vacuum venire*, heredem succedere bonorum vacantium, primo herede mortuo. *Id. Sat.* 2, 5, 47. leniter in spem Adrepe officiosus, ut et scribare secundus Heres, et siquis casus puerum egerit Orco, In vacuum venias. ℗ *Pendere in vacuum* dicitur, qui cum solvendo non sit, bona ejus venalia proscribuntur tanquam si vacua sint, et dominum quaerant. *Suet. Claud.* 9. *extr.* V. PENDEO. [*Cave credas, *Torrentii* hanc, quam *Forc.* dedit, unicam esse veram que verborum *in vacuum* explicationem. *Salm.* cum aliis *frustra* (ex Gloss. εἰς μάτην) *h. e.* nemine se emptorem profitente, quod probat etiam *Wol. Ern.* cum *Gron.* et *Oudend.*: cotumeliae tantum et sollicitudinis injiciendae causa, non ut auctio fieret. *B. Crusius* explicat: in residuam aeris alieni partem, s. ad dissolvendum, quod deerat ad totam summam, aerario debitam (*für den noch nicht getilgten, noch leer stehenden Rest der Schuldsumme, wo das dedit noch nicht geschrieben war.*)] ℗ *Vacuus*, inanis, futilis. *Petr. Sat.* 102. Sine causa spiritum, tanquam rem vacuam, impendere, ne vix quidem velle existimo. *Tac. H.* 1, 30. Si respublica, et senatus, et populus vacua nomina sunt. Al. leg. *vana. Gell.* 11, 15. *med.* Vacua et inanis productio verbi.

*VADA, ae, f. opp. Galliae Belgicae. *Tac. H.* 5, 20 et 21. *B. A.*

*VADABILIS, e, adj. vadus, vadosus. *Sarisb.* 24. Non vadabilis Alyssus. *B. A.*

[VADATICIUS, a, um. V. EVADATICIAE. *F.*]

VADATUS, a, um, part. a *vador*, qui vadimonio aliquem obstrinxit. *Hor. Sat.* 1, 9, 36. et casu tunc repondere vadato Debebat: quod ni fecisset, perdere litem. [*V. *Heindf.*] ℗ Passive est vadimonio promisso obstrictus, et translate devinctus, obligatus, obnoxius. *Fulg. de prisco serm.* 59. Vadatus, obstrictus, vel sub fidejussione ambulans: sicut Fenestella ait: Apud quem vadatus amicitiae nodulo tenebatur. *Lucil.* ap. *Non.* 1, Nec mihi amatore hoc opu', nec tricone vadato. *Pl. Bacch.* 2, 2, 3. Ita me vadatum amore vinctumque attines. *Appul. Met.* 11. Memineris, mi reliqua vitae tuae curricula adusque terminos ultimi spiritus vadata. *Pacat. Paneg. Theodos.* 17. Pythias et Damon, quorum alter in amici morte vadem obtulit, alter ad diem vadatae mortis occurrit. Adde aliquot loca *Symmachi* in *epist.* quae congessit *Bentl.* ad *Hor. l. c.*, ubi mallet legi *vadatus*, quemadmodum *citatus respondere* Latine dissimile dicitur.

*VADEI, orum, populi Arabiae Felicis. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

VADES. V. VAS, vadis.

VADIMONIS Lacus, [*Lago di Vadimone*, nunc *Bagnaccio*, et *Naviso* appellatus, parvus admodum Etruriae lacus vix III. mill. pass. a Tiberi flumine. Opacam habet silvam sibi innatantem, quae nunquam diu ac noctu visitur eodem loco. Ejus meminere *Liv.* 9, 25., *Plin.* 2, 95, 96., *Sen. Q. N.* 3, 25., *Flor.* 1, 13. *f.* et *Plin. jun. ep.* 8, 20. qui eum graphice describit. V. *Fr. Oriolium* in *Bibliot. It.* T. 11. p. 189.—198. et T. 14. p. 35.—44., qui de ejus situ, hodierno nomine et conditione docte disputat. *F.*]

VADIMONIUM, ii, n. ἐγγύη, ἐγγύησις, ὁμηρ... sponsio sistendi se in judicio ad diem praestitutum per se, vel per advocatos, quod deserere non licet: a *vas*, *vadis*, ut *patrimonium* a *pater*, *matrimonium* a *mater*. Itaque *vadimonium alicui imponere*, est necessitatem injicere comparendi in judicio, *Nep. Timol.* 5. Et *vadimonium obire*, est ad diem constitutam se in judicio sistere, *Cic. Quint.* 16. et quo sensu *idem ib.* dixit ad vadimonium venire; et *Sen. ep.* 8. *med.* Non videor tibi plus prodesse, quam cum ad vadimonium advocatus descenderem? *Vadimonium sistere*, est idem ac obire, seu ad vadimonium venire. *Nep. Att.* 9. Fulviae, cum litibus

ieretur, tanta diligentia officium suum praestitit, nullum illa stiterit vadimonium sine Attico, hic onsor omnium rerum fuerit. Adde *Cic. Quint.* 8., *Cat.* ap. *Gell.* 2, 14. Similiter *vadimonium facere* dem sensu dicitur. *Pl. Epid.* 5, 2, 19. Vadimoum ultro hic mihi facit, *h. e.* ultro se mihi offert. *ven.* 3, 298. feriunt pariter: vadimonia deinde Irafaciunt, *h. e.* citant me in judicium et vadimoum promittere cogunt. *Lucr.* 4, 1116. Labitur inrea res, et vadimonia fiunt, *h. e.* aere alieno opessi dare vades coguntur creditoribus, et judicium bire. *Concipere*, vel *capere vadimonium*, est ex imere certam formulam sponsionis sistendi se, u comparandi. *Cic. Q. Fr.* 2, 15. Negat enim, in nta multitudine eorum, qui una essent, quemam fuisse, qui vadimonium concipere posset. *. Am.* 1, 12, 23. Aptius hae capiant vadimonia rula cerae, Quas aliquis duro cognitor ore legat. *dimonium promittere*, est promittere comparere judicio ad diem praestitutam, per se, vel per vocatum. *Cic. Verr.* 2, 5, 54. Hominem jubet lybaeum vadimonium Venerio servo promittere. *dimonium constituere*, est diem statuere, quo quis judicio comparere debeat. *Cic. Sen.* 7. Omnia, ae curant, meminerunt, vadimonia constituta, qui i, cui ipsi debeant. *Differre vadimonium*, est ferre diem contentionis, quo reus in judicio comrere promiserat. *Cic. Att.* 2, 7. In hominem ire piebam, non mehercule ut differrem cum eo vadinium (nam mira sum alacritate ad litigandum) , etc. *Id. Quint.* 6. Quintius cum ceteris, quae bebat, vadimonia differt. *Vadimonium deserere*, non comparere in judicio ad diem praestitutam. *. Quint.* 23. *med.* Vadimonium mihi deseruit, fraudavit. *Plin. praef. H. N. med.* Inscriones, propter quas vadimonium deseri pos-, *h. e.* inscriptiones librorum promittentes muladeo festiva et magna, ut propter eorum lirum lectionem vadimonium deseri posset. *Vaonium missum facere*, est vadimonii obligation remittere, condonareque. *Cic. Quint.* 14. Qui tea quoque vadimonium missum fecerit. *Res esse vadimonium* dicitur, cum vadimonium conceptum constitutum est, suo tempore obeundum. *Id. ib.* *f.* Itaque ex eo tempore res esse in vadimonium pit. *Vadimonium est mihi cum aliquo*, vadimoobstrictus sum alicui. *Id. ib.* 18. Quid, si ista sa abs te tota per summam fraudem et malitiam a est? si vadimonium omnino tibi cum P. Quin nullum fuit? *Mart.* 14, 135. Nec fora sunt no-, nec sunt vadimonia nota. ¶ [Translate suur pro patratione incesti, quod privignus a noca nefarie compellatus cautae promissionis dilae evitaverat, ap. *Appul. Met.* 10. Perturbatus lescens tale facinus exhorruit: ergo pollicetur, ec patris aliqua profectione liberum voluptati cederetur spatium. Sed impatiens vel exiguae tionis mulier, marito persuadet, longissime diss festinare villulas. Quo facto, maturatae spei nia praeceps, promissae libidinis flagitat vadiium. *F.*]

ĀDO, as, a. 1. vado trajicio. Affertur a Lexiraphis quibusdam locus *Pauli Dig.* 8, 3, 38. Flue interveniente via constitui potest, si aut vado siri potest, aut pontem habeat: secus autem, si ari nequeat, sed pontonibus trajiciatur. Sed *rent.*, *Haloand.*, *Gothofred.* et alii non habent *secus autem, si vadari nequeat.* Addunt etiam c verba *Solini*, sed non indicato loco: Flumen, d propter brevitatem facile vadari poterat. ¶ tior est *Vegetii* locus *Milit.* 2, 25. *med.* Flua, quae sine pontibus vadari nequeunt.

ĀDO, is, si, sum, 3. βαίνω, εἶμι, eo, ambulo: ima Graeca voce allata, quae est ab inus. βάω, ᾀδω. *Cic. Att.* 4, 10. Pompejus in Cumanum t. Ad eum postridie mane vadebam. *Ov. Met.* 137. Vade, ait, ad magnis vicinum Sardibus em. *Cic. Att.* 14, 11. *extr.* Lentulus hodie apud cras mane vadit. *Virg. A.* 11, 176. Vadite, aec memores regi mandata referte. *Plin.* 6, 34, Sequens circulus incipit ab India, vadit per me- Parthos, etc. Et 5, 26, 21. Euphrates in Metamiam vadit per ipsam Seleuciam. ¶ De iis, alacres, magnis, passibus, et cum impetu eunt. *f. Doederl.* 4, 55.] *Liv.* 2, 10. Vadit inde in um aditum pontis. *Id.* 7, 24. Inferenda sunt a, et vadendum in hostem. *Virg. A.* 2, 358. tela per hostes Vadimus haud dubiam in mor. *Id. ib.* 4, 223. Vade age, nate, voca Zephy- et labere pennis. *Ov. A. Am.* 1, 381. Non ego praeceps et acuta acumina vadam. *Tac. H.* 3, Nec vadere per hostes tam parva manu poterat. *A.* 14, 8. Alii, quantum corpus sinebat, va- in mare. *Just.* 11, 12. Darius cum quadringenmillibus peditum obviam vadit Alexandro. *Ov.* *.* 6, 605. Corpus ut aspexit, lacrimis auriga usis Restitit: hunc, tali corripit illa sono: Vaan exspectas, etc. et *Virg. A.* 6, 263. Ille duhaud timidis vadentem passibus aequat. *Flor.* *. med.* Aous amnis per abrupta vadens ¶ nslate. *Plin.* 2, 7, 5. Sedere coepit sententia : pariterque et eruditum vulgus, et rude in eam u vadit. ¶ Praeteritum *vasi* est in compositis *evasi*, *pervasi*: et praeterea *Tert. Pall.* 3. *med.* Ea tempestate Osiridis, qua ad illum ex Libya Hammon vasit.

VĀDOR, aris, atus sum, dep. 1. κλητεύω, est alicui denunciare, ut in jus veniat, ejusque rei vades, seu sponsores ab eo postulare, ne fallat. *Pl. Pers.* 2, 4, 18. Vadatur hic me. *Poe.* Utinam vades desint, in carcere ut sis. *Cic. Quint.* 19. Debere tibi dicis Quintium, procurator negat: vadari vis, promittit: in jus vocas, sequitur: judicium postulas, non recusat. *Id. ib.* 6. Se jam neque vadari amplius, neque vadimonium promittere: siquid agere secum velit Quintius, non recusare. Hic, cum rem Gallicanam cuperet revisere, hominem in praesentia non vadatur. Ita sine vadimonio disceditur. *Liv.* 3, 13. *med.* Tot vadibus accusator vadatus est reum. *Ov. Rem. Am.* 665. Jamque vadaturus, lectica prodeat, inquit, etc. ¶ Docet *Diomed.* 2, 445. esse verbum commune, et passive quoque usurpari. V. VADATUS.

VĀDŌSUS, a, um, adj. διαβατός, mare aut flumen vada frequentia habens, qua vadi, ac transiri pedibus possunt. *Caes. B. C.* 1, 25. *med.* Aggerem ab utraque parte litoris jaciebat, quod his locis erat mare vadosum. *Sall. Jug.* 80. de Syrtib.: Proxima terrae praealta sunt: cetera, uti fors tulit, alta; alia in tempestate vadosa. *Liv.* 37, 14. *f.* Ostium portus in fluminis modum longum, et angustum, et vadosum. *Virg. A.* 7, 728. Vadosus amnis. *Sol.* 52. Ganges ubi vadosissimus est. *Val. Max.* 8, 7. *n.* 1. *extr.* Vadosa litora. *Plin.* 6, 23, 26. Vadosa navigatio palustri similis, per euripos tamen quosdam peragitur, *h. e.* periculosa, difficilis. ¶ *Vadosae aquae* ap. *Lucan.* 8, 698. sunt agitatae, fluctuantes, cujusmodi in vadis et fretis videmus.

VĂDUM, i, n. et Vadus, i, m. πόρος, τὰ βραχέα, locus in mari, aut flumine, ubi aqua brevis est, et pedibus vadi ac transiri potest. *Varr.* ap. *Serv.* ad *A.* 1, 115. Si ab aqua summa non alte est terra, dicitur vadus. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 3, 265. Postquam tantas asperitates, haud facilem pugnantibus vadum, cuncta hosti, quam suis, opportuniora videt. *Cels.* 2, 18. *med.* Levior est piscis, qui in alto, quam qui in vado vivit. *Liv.* 26, 45. *f.* Acer ventus adeo nudaverat vada, ut alibi umbilico tenus aqua esset, alibi genua vix superaret. *Caes. B. G.* 1, 6. Rhodanus nonnullis locis vado transitur. *Id. B. C.* 3, 37. Prima die exercitum vado transducit. *Id. B. G.* 3, 13. Carinae planiores, quo facilius vada ac decessum aestus excipere possent. *Id. B. C.* 1, 61. Partem aliquam Sicoris avertere, vadumque in eo flumine facere; et *ib.* 83. *f.* Illi vadum fluminis tentare si transire possent. *Plin.* 8, 5, 5. Vadum fluminis experiri. *Tac. A.* 12, 33. Praefluebat amnis vado incerto. *Id. ib.* 2, 11. Equitem vado transmittere. *Id. ib.* 68. flumen penetrare; et *ib.* 23. Insulae per occulta vada infestae; et *H.* 4, 27. Cum navis per vada haesisset. *Ov. Fast.* 4, 300. Sedit limoso pressa carina vado. ¶ Interdum sumitur etiam pro fundo. *Plin.* 32, 6, 21. Ostrea neque in luto capta, neque in arenosis, sed solido vado. *Id.* 3. *prooem. f.* de freto Gaditano: Frequentes taeniae candicantis vadi carinas territant. ¶ De fundo putei. *Id.* 31, 3, 23. Ut illa vado exsiliat vena, non e lateribus. *Phaedr.* 4, 9. vulpecula evasit puteo, Hircumque clauso liquit haerentem vado. ¶ Poetae usurpant de ipsa aqua maris aut fluminis. *Virg. A.* 5, 158. longa sulcant vada salsa carina. *Catull.* 64, 58. juvenis fugiens pellit vada remis. *Hor. Od.* 1, 3, 24. Non tangenda rates transiliunt vada. *Sen. Hipp.* 181. Sic cum gravatam navita adversa ratem Propellit unda, cedit in vanum labor, Et victa prono puppis aufertur vado, *h. e.* cursu fluminis. *Id. Phoen.* 116. torta rapidus ducit Ismenos vada; et *ib.* 604. trahens opulenta Pactolus vada, Inundat auro rura. *Id. Herc. Fur.* 680. Placido quieta labitur Lethe vado. *Id. Med.* 762. Violenta Phasis vertit in fontem vada. *Ov. Pont.* 4, 9, 2. Mittit ab Euxinis haec tibi Naso vadis. ¶ *Tentare vadum*, translate. *Id. A. Am.* 1, 437. Cera vadum tentet rasis infusa tabellis, *h. e.* aditum exploret, negotium amatorium aggrediatur. ¶ *Res est in vado*, h. e. in tuto: quia ut in alto magni fluctus, sic ubi aqua brevis est, nullus tempestatis timor. *Ter. Andr.* 5, 2, 4. Omnis res est jam in vado. *Pl. Aul.* 4, 10, 73. Haec propemodum jam esse in vado salutis res videtur. Adde *Rud.* 1, 2, 81. ¶ *Emergere e vado*, maximam rei difficultatem superare: quia navigantes, ubi brevis est aqua, non sine metu ac discrimine sunt, ne impingat navis, aut haereat. *Cic. Coel.* 21. Sed quoniam emersisse jam e vadis, et scopulos praetervecta videtur oratio mea, perfacilis mihi reliquus cursus ostenditur. ¶ *Vadus* adjective, vadosus. *Mela* 2, 5. *med.* Atax ex Pirenaeo monte degressus, qua sui fontis aquis venit, exiguus vadusque est. Alii leg. *vadosus.*

VĀDUS, a, um. V. v. praec.

VAE, οὐαί, interjectio dolentis, et malum denuntiantis, aut timentis: a voce Graeca allata. *Hor. Od.* 1, 13, 1. Cum tu, Lydia, Telephi Laudas brachia, vae! meum Fervens difficili bile tumet jecur. *Virg. Ecl.* 9, 28. Mantua vae! miserae nimium vicina Cremonae. *Pl. Mil.* 2, 3, 51. Vae verbero! edepol tu quidem caecus. *Ter. Eun.* 4, 4, 41. Vae mihi! etiam nunc non credis, indignis nos esse irrisas modis. *Id. Heaut.* 2, 3, 9. (et *Pl. Amph.* 2, 2, 94.) Vae misero mihi! quanta de spe decidi! *Pl. Rud.* 2, 3, 44. Vae capiti atque aetati tuae! et *As.* 2, 2, 7. Vae illi, qui tam indiligenter observavit januam! *Id. Capt.* 3, 4, 118. Vae illis virgis miseris, quae hodie in tergo morientur meo! *Id. Men.* 2, 2, 3. Vae tergo meo! *Mart.* 5, 33. si sciero, vae tibi, causidice. ¶ *Vae victis*, proverb. *Liv.* 5, 48. Auditaque intoleranda Romanis vox, vae victis esse. Adde *Pl. Ps.* 5, 2, 19., *Flor.* 1, 13. *med.* et *Varr.* qui *Vae victis* unam inscripsit e Satyris suis. *Festus* in *Ve*, pro *Vae.* Vae victis in proverbium venisse existimatur, cum Roma capta a Senonibus Gallis, aurum ex conventione et pacto adpenderetur, ut recederent: quod iniquis ponderibus exigi a Barbaris querente Appio Claudio, Brennus rex Gallorum ad pondera adjecit gladium, et dixit, vae victis. Quem postea persecutus Furius Camillus, cum insidiis circumventum concideret; et quereretur, contra foedus fieri, eadem voce remunerasse dicitur. ¶ Cum accusat. *Plaut. Asin.* 2, 4, 75. Vae te! *Sen. Apocol. med.* Vae me! puto, concacavi me. ¶ Ap. *Fest.* scribitur *ve* sine diphthongo: et ita series ibi litterarum postulat. Sed obstat ipsa vocis origo, et usus. V. supra.

VAENĔO. V. VENEO.

VĂFELLUS, a, um, adj. dimin. vafri. *Festus* in voce *Altellus.* Sicut fit diminutive a macro macellus, a vafro vafellus, ita ab alterno altellus.

VĂFER, fra, frum, adj. δόλιος, πανοῦργος, subtilis, callidus, astutus. [**Gloss. Isidor.* vabrum: varium, multiforme. Cf. *Doederl.* 3, 218. sq. ubi plura invenies.] *Cic.* 3. *de rep.* ap. *Non.* 1, 70. Non sunt in disputatione vafri, non veteratores, non malitiosi. *Hor. Sat.* 2, 2, 131. Illum aut nequities, aut vafri inscitia juris Postremum expellet. *Ov. Her.* 20, 29. Dictatis ab eo feci sponsalia verbis, Consultoque fui juris amore vafer. *Cic. N. D.* 1, 15. Jam vero Chrysippus, qui Stoicorum somniorum vaferrimus habetur interpres, etc. [**V. intpp.* ad h. l. et *Ernest.* in *cl. Cic.* s. h. v.] *Sen. ep.* 48. *med.* Interrogationes vaferrimas struere. *Hor. Sat.* 2, 5, 23. captes astutus ubique Testamenta senum: neu, si vafer unus et alter Insidiatorem praeroso fugerit hamo, Aut spem deponas, etc. *Mart.* 6, 64. Stigmata nec vafra delebit Cinnamus arte, *h. e.* solerti. *Id.* 12, 66. Vafra arte emptorem corrumpere. *Pomp.* ap. *Non. l. c.* Lingua vafra. *Val. Max.* 7, 3. *n.* 8. *extr.* Annibalis vafri mores. *Gell.* 7, 3. *med.* Vafra et fallaciosa argumenta. *Hieron. ep.* 38. *n.* 5. Cavillentur vafriora licet, et pingui aqualiculo fartos circumferant homines. ¶ [**Schol. Cruq.* ad *Hor. Sat.* 1, 3, 138. docet: Antiquis v. *faver* etiam pro viro probo accipi: quod exemplis firmari posse negat *Heindorf.*] ¶ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 530. L. Galerius Vafer. *F.*]

VAFRĀMENTUM, i, n. calliditas. *Val. Max.* 7, 3. *n.* 2. *extr.* Quantum imperium quam parvo interceptum est vaframento! et *n.* 4. Lampsacenae urbis salus unius vaframenti beneficio constitit; et *n.* 7. Huic vaframento consimilis illa calliditas.

VAFRĒ, adv. πανούργως, subtiliter, astute, callide. *Cic. Verr.* 2, 2, 53. Nihil sane vafre, nec malitiose facere conatus est. *Val. Max.* 7, 3. *n.* 2, *extr.* Tam vafre telluri impressum osculum.

VAFRĬCIĂ aut Vafritia, ae, f. calliditas, acumen. *Sen. ep.* 49. *med.* Non vacat mihi verba dubie cadentia consectari, et vafritiam in illis meam experiri.

VĂGĀBUNDUS, a, um, adj. ἀλήτης, πλάνος, qui sedem stabilem nullam habet, sed modo huc, modo illuc aberrat, vagus, erro, errabundus. *Solin.* 5. *med.* Flamma flexuosis excessibus vagabunda. *August. Conf.* 5, 6. Per annos ferme novem, quibus eos vagabundus audivi. Adde *ib.* 13, 5.: nam quod quidam afferunt ex *Sen. V. B.* 12. *med.* pro *vagabundus* rectius *reptabundus* legitur. [**Doederl.*, cujus senteentiam sequimur, praeferendam censet vulgatam, recte moneus, vocem *reptabundus*, comparato ejus usu *ib.* cap. 18., haud facile aptam loco hic laudato esse posse. Caeterum idem *Doederl.* *ib.* affert locum *Fenestellae* ap. *Fulg.* 3, 9. Cui cum . . . solitudinum vagabunda errando cursilitas displiceret.] ¶ Nimis licenter secundam corripit *Dracont. Hexahem.* 1, 257. Cum vagabunda volat commotis plausibus ales.

VĂGANS, antis, part. a *vagor:* περιφερόμενος, qui vagatur. *Cic. Div.* 2, 38. Volucres huc, et illuc passim vagantes. *Hor. Od.* 3, 14, 19. Spartacum siqua potuit vagantem Fallere testa. *Ov. Met.* 3, 370. Narcissum per devia lustra vagantem Vidit. *Lucan.* 5, 212. totoque vagantia coelo Lumina. *Sen. Med.* 610. Vagantes scopuli, *h. e.* Symplegades.

VĂGĀTĬO, onis, f. πλάνη, περιφορά, ἄλη, actus vagandi. *Liv.* 5, 8. Neglectum Anxuri praesidium vagationibus militum et Volscos mercatores vulgo receptando, proditis repente portarum custodibus, oppressum est. Alii leg. *vacationibus* multo rectius.

Appul. de Deo Socrat. Nullis bonis sedibus, incerta vagatione, ceu quodam exsilio punitur.

VAGE, adv. πλανωμένως, sparsim. Liv. 26, 39. f. Qui vage effusos per aegros palantesque adortus, etc. Auct. ad Her. 4, 31. Quas idcirco non vage dispersimus, sed a superioribus separavimus. Id. ib. 4, 2. Res variae et dispares in tot poematibus sparsae et vage disjectae.

*VAGEDRUSA, ae, fluvius Siciliae, inter Gelam ac Camarinam. Sil. 14, 229. Qui fontes, Vagedrusa, tuos, etc. Sic ed. Cellar. Aliae edd. Vage Chrysa. B. A.

[VAGENSIS, e, adj. ad Vagam seu Vaccam pertinens. Binas hoc nomine civitates habuit Africa, unam Numidiae prope Cirtam a Sall. Jug. 31. et 47. et Sil. 3, 259. memoratam: alteram Byzacenae, de qua Hirt. B. Afr. 74. Hinc Vagenses, ium, sunt incolae prioris, quos memorat Sall. Jug. 72. et Vagense oppidum utrumque nominat Plin. 5, 4, 4. Oppida civium Romanorum, Ucitana duo, majus et minus, Vagense; et mox (Oppida libera, Ulusubritanum, Vagense aliud, etc.

VAGIENNI et Vagenni, orum, m. plur. pop. Liguriae montanae, prope fontes Padi fl. ad radices Alpium. Horum primaria urbs erat Augusta Vagiennorum, quae a multis creditur Saluzzo, circa ortum Padi. Plin. 3, 5, 7. et ib. 20, 24. Sil. 8, 607. Tum pernix Ligus, et sparsi per saxa Vagenni

VAGINA, ae, f. κολεός, ξιφοθήκη, theca gladii. Plin. 16, 43, 84. Terebris vaginas ex oleastro, buxo, ilice, ulmo, fraxino utilissimas fieri. Cic. Cat. 1, 2. Gladius in vagina reconditus. Id. Marcell. 6. Gladius vagina vacuus. Id. Inv. 2, 4. med. Gladium e vagina educere. Virg. A. 4, 579. et ib. 6, 260. vagina eripere; et ib. 10, 475. Vaginaque cava fulgentem deripit ensem. Ov. Fast. 4, 929. Vagina ducere ferrum; et ib. 2, 792. liberare. Nep. Dat. 11. nudare. Val. Max. 8, 9. n. 2. vaginae reddere. Hor. Sat. 2, 1, 40. ensis Vagina tectus. Claud. Nupt. Hon. et Mar. 192. gladiosque tegat vagina minaces. ℙ Translate est quaevis theca, ubi quippiam includitur, et exire potest. Varr. R. R. 1, 48. Spica in tritico tria habet continentia, granum, glumam, aristam, et etiam primitus spica cum oritur, vaginam; et f. Aristae primitus cum oriuntur, neque plane apparent, qua sub latent herba, ea vocatur vagina, uti qua latet conditum gladium; et ib. 32. Frumentum dicunt quindecim diebus esse in vaginis, quindecim florere, quindecim exarescere. (Adde Cic. Sen. 15.) Plin. 19, 5, 24. Cucurbita omni modo fastigatur vaginis maxime vitilibus, conjecta in eas postquam defloruit. Id. 8, 15, 17. Pardos, pantheras, leones et similia, condito in corporis vaginas unguium mucrone, ne refringatur hebeteturve, ingredi. Id. 9, 8, 8. Delphinus pinnae aculeos velut vagina condens. Id. 11, 37, 77. Omnia principalia viscera membranis propriis, ac velut vaginis inclusit providens natura. Id. 7, 52, 53. Corpus velut vagina animae. ℙ Turpicula allegoria est ap. Pl. Ps. 4, 7, 85. Conveniebatne in vaginam tuam machaera militis? h. e. mentula militis in podicem tuum.

VAGINULA, ae, f. κολεάριον, parva vagina. Plin. 18, 7, 10. n. 7. Et far in vaginulis servant ad satus.

VAGIO, is, ivi, itum, n. μυνυρίζω, κνύζομαι, ploro: proprium infantium, cum fletum emittunt. Est vox a sono facta. Varr. ap. Gell. 16, 17. Iccircoque vagire dicitur, exprimente verbo sonum vocis recentis. [*Cf. Doederl. 3, 156.] Cic. Sen. 23. Quod siquis Deus mihi largiatur, ut ex hac aetate repuerascam, et in cunis vagiam. Ov. Fast. 2, 405. Vagierant clamore pari: sentire putares. Alii leg. vagierunt. Id. ib. 6, 146. At puer infelix vagit, opemque petit; et ib. 4, 207. resonat tinnitibus Ide, Tutus ut infanti vagiat ore puer. Ter. Hec. 4, 1, 2. Audire vocem pueri vagientis. Stat. Silv. 4, 8, 35. cumque tibi vagiret tertius infans, etc. Sunt qui leg. vagitet, ut sit frequentat., ut dormito a dormio. ℙ Varr. L. L. 6, 5. f. docet, ut mugire a vitulo, et bovare a bove, sic vagire ab haedo tractum esse. (V. Ov. Met. 15, 466.) Subdit autem hunc versum Ennii: Clamos ad coelum volvendu' per aethera vagit. Ubi videtur Ennius loqui de clamore edito a militibus in acie ante pugnam, ut adnotavit Hieron. Columna. ℙ Lepori tribuit, et primam corripit Auct. carm. de Philom. 60. Glaucitat et catulus: at lepores vagiunt.

VAGITANUS. V. VATICANUS.

VAGITO. V. VAGIO.

VAGITUS, us, m. κλαυθμυρισμός, fletus infantium. Ov. Her. 11, 85. Vagitus dedit ille miser (sensisse putares) Quaque suum poterat voce rogabat avum. Plin. 7. praef. Natura hominem nudum natali die abjicit ad vagitus statim et ploratum. Quint. 1, 1. med. Vagitum edere. Ov. Met. 15, 466. Aut qui vagitus similes puerilibus haedum Edentem jugulare potest. Mart. 9, 21. Felix, quae tantis sonuit vagitibus, et quae Vidit reptantes, sustinuitque manus. ℙ De ejulatu et gemitu quiritantis ex dolore. Cels. 7. prooem. med. Chirurgus perinde faciet omnia, ac si nullus ex vagitibus alterius affectus oriretur.

VAGO, as. V. in v. sq.

VAGOR, aris, atus sum, dep. 1. περιφέρομαι, πλανάομαι, huc atque illuc feror, oberro, passim volito, erro. [*Discrimen inter palari, errare, vagari v. in PALARI.] Auct. ad Her. 4, 39. Volitabit et vagabitur toto foro. Cic. Phil. 11, 2. f. Tota Asia vagatur, volitat ut rex. Id. Div. 2, 38. Aves huc illuc passim vagantes. Caes. B. C. 1, 59. Illi perterriti virtute equitum minus libere, minus audacter vagabantur. Id. B. G. 4, 6. Germani latius vagabantur; et ib. 4. Usipetes agris expulsi, et multis locis Germaniae triennium vagati, ad Rhenum pervenerunt. Sall. Cat. 6. Qui Aenea duce profugi sedibus incertis vagabantur. Varr. L. L. 5, 3. med. Tibicines feriati per urbem vagantur. Liv. 3, 5. med. Qui populabundi in finibus Romanorum vagabantur. Hirt. B. G. 8, 32. Liberam vagandi latrocinandique facultatem habere. Id. B. Afr. 62. med. Egressi remiges, passimque in litore vagantes. Just. 25, 5. Non contentus in publico vagari, sed potare. Virg. G. 3, 540. Nunc interque canes, et circum tecta vagantur. Suet. Ner. 26. Circum vicos vagabatur ludibundus. Tert. Anim. 44. Anima in somno carebat, quasi per occasionem vagaturi hominis proficiscente de corpore. ℙ Cum accus. Prop. 2, 21, 21. Ino etiam prima terras aetate vagata est: terris habent quidam libri: sed Broukus. terras defendit. Est autem vagata pervagata. Similia sunt maria ambulare, terras navigare ap. Cicer. et fugere et refugere vias ap. Virg. A. 12, 753. ℙ Translate. Cic. Off. 2, 2. med. Quorum vagetur animus errore, nec habeat unquam quid sequatur. Id. Acad. 4, 20. f. Eo fit, ut errem, et vager latius. Id. Or. 1, 48. Ne vagari et errare cogatur oratio; et ib. 3, 44. extr. Ut verba neque alligata sint quasi certa aliqua lege versus, neque ita soluta, ut vagentur. Id. Marcell. 9. med. Vagabitur modo nomen tuum longe atque late: sedem quidem stabilem, et domicilium certum non habebit. Virg. A. 2, 17. Votum pro reditu simulant: ea fama vagatur. Ov. Met. 12, 54. Mixtaque cum veris passim commenta vagantur Millia rumorum. Plin. 5, 5, 5. Vagantes Graeciae fabulae, h. e. modo hoc, modo aliud narrantes. Plin. alter ep. 4, 22. f. Viennensium vitia intra ipsos residunt, nostra late vagantur. ℙ Olim et positio activa in usu fuit. Varr. ap. Non. 7, 2. Quae cum choro pari vagarunt. Enn. ib. Arbores vento vagant. Pacuv. ib. Recepta exsul incerta vagat. Pl. Mil. 2, 5, 14. Quae circum vicinos vagas. Ita legit Non. ib., alii vaga es. Adde Accium, Seren., Turpil., Pompon. ap. Non. ib. et Prud. Cath. 6, 29. Quidam addunt Livium et Tac., sed in his incerta est lectio.

VAGOR, oris, m. vagitus, ejulatus, clamor. Festus: Vagorem pro vagitu Ennius libro sextodecimo: Qui clamos oppugnantes vagore volanti. Lucretius libro secundo (v. 576.) Et superantur item: miscetur funere vagor, Quem pueri tollunt visentes luminis oras. Adde Non. 2, 899.

VAGULATIO, onis, f. in Lege XII. Tabularum significat quaestionem cum convicio. Festus. V. OBVAGULATUM.

VAGULUS, a, um, adj. dimin. vagi. Spart. Hadr. 25. de eod.: Moriens hos versus fecisse dicitur: Animula vagula, blandula, Hospes, comesque corporis, Quae nunc abibis in loca, etc. Sunt qui a vagio ducunt, ut sit querula ob vicinam discessionem a corpore.

VAGUS, a, um, adj. πλανήτης, vagans, oberrans, huc illuc discurrens. Cic. Cluent. 62. med. Cum vagus et exsul erraret, atque undique exclusus Oppianicus. Sall. Jug. 21. et 22. Gaetuli vagi, palantes, quas nox coegerat, sedes habebant. Tibull. 1, 3, 40. Vagus navita. Ov. A. Am. 3, 418. Saepe vagos extra limina ferte pedes. Hor. Od. 4, 4, 2. Aves vagae. Id. ib. 3, 29, 24. Vagi venti. Id. ib. 1, 34, 9. Vaga flumina. Tibull. 2, 6, 3. et 21. aequora. Ov. Met. 1, 596. flumina. Hor. Od. 1, 28, 23. arena, h. e. quae vento dispergitur. Id. Sat. 1, 8, 21. luna. Tibull. 4, 1, 21. Vagus aer. Id. ib. 76. sol. Cic. Univ. 10. med. Sidera, quae infixa coelo non moventur loco, et quae vaga et mutabili ratione labuntur. Id. Fin. 5, 20. med. Motus soluti et vagi a natura bestiis tributi. Prop. 2, 18, 9. et Ov. Met. 2, 673. vagi crines puris in frontibus errant, h. e. soluti et pendentes. Ov. A. Am. 1, 516. Nec vagus in laxa pes tibi pelle natet. V. FOLLEO cum deriv. Sen. Tranq. 2. Peregrinationes vagas suscipere. Mart. 7, 39. Discursus varios, vagumque mane, h. e. matutinae discursio obeundarum salutationum causa. Plin. 11, 37, 76. Fel toto corpore vagum, colorem quoque oculis aufert, h. e. spargens se per totum corpus. ℙ Cum genitivo. Catull. 63, 4. Stimulatus ubi furenti rabie, vagus animi, h. e. ἔκφρων, idem ac amens animi. [*Explicat hujus constructionis rationem Lindem. et Pl. Mil. 3, 1, 124.] ℙ Translate est inconstans, instabilis, incertus. Cic. N. D. 2, 1. De iis immortalibus habere non errantem et vagam, sed stabilem certamque sententiam. Id. Mil. 26. Vide, quam sit varia vitae commutabilisque ratio, quam vaga volubilisque fortuna. Mart. 2, 90. Quintiliane, vagae moderator summ[e] juventae. Prop. 1, 5, 7. Non est illa vagis simili[s] collata puellis, h. e. inconstantibus in amore, e[t] modo huic, modo illi se dantibus. [*Memorabili[s] locus est Vell. 2, 76, 2. ubi Domitius „vagus a[d] huc" dicitur, i. e. qui nondum parti alicui junctu[s] dubitabat adhuc. ℙ Dicitur vagus etiam de impe[-] rio, quod modo huic, modo illi tribuitur, ut ir[-] certum sit, quis mox teneat, nostr. schwankend. Sue[t.] Vesp. 1. et caede incertum diu et quasi vagum im[-] perium suscepit firmavitque.] ℙ Item solutus, libe[r,] nulla certa lege constrictus. Cic. Or. 23. de nume[-] ro oratorio: Solutum quiddam sit, nec vagum ta[-] men, ut ingredi libere, non ut licenter videatur er[-] rare. Id. Or. 2, 16. Si illam quoque partem quae[-] stionum oratori volumus adjungere vagam, et libe[-] ram, et late patentem, ut, etc. ℙ Item commu[-] nis multis. Plin. 27, 4, 11. Ambrosia vagi nomin[is] est, et circa alias herbas fluctuati. ℙ De otioso[,] quia in otio homines vagantur, incerti quid agan[t.] Stat. Silv. 4, 6, 1. Forte remittentem curas, Pho[e-] boque levatum Pectora, cum patulis tererem vagu[s] otia Septis, etc. ℙ De eo, qui libidinis causa v[a-] rios undique amores captat. Mart. 6, 21. Venus l[o-] quitur: Saepe ego lascivum Martem furibunda c[e-] cidi, Legitimos esset cum vagus ante toros. Colu[m.] 12, 1. Curandum est, ut nec vagum villicium, [et] aversum contubernio suo habeamus. Hor. A. P. 3[98.] Concubitu prohibere vago, dare jura maritis.

VAH, ā, interjectio varios affectus significan[s,] per apocopen ex vaha, ut ah ex aha, quod Prisc. [1,] 548. et 2, 570. docet. Valer. Prob. 1, 1430. prima[m] in vaha brevem esse dicit. ℙ Interdum est insu[l-] tantis. Hieron. ep. 20. n. 5. In lingua Latina hab[e-] mus interjectiones quasdam, ut insultando dicam[us] vah, et in admirando papae, et in dolendo hei. T[er.] Heaut. 4, 5, 17. Vah! gloriare evenisse ex sente[n-] tia. Id. Ad. 2, 1, 33. Vah! leno iniqua me non vi[s] loqui. ℙ Interdum admirantis. Pl. Most. 1, 3, [...] Vah! quid illa pote pejus quicquam muliere mem[o-] rarier? Id. Curc. 2, 1, 33. Vah! solus hic hor[no] est, qui sciat divinitus. ℙ Interdum dolentis. T[er.] Andr. 4, 2, 5. Vah! perii! hoc malum integrasc[it.] Id. Heaut. 4, 8, 17. Vah! frustra sum igitur ga[vi-] sus miser. ℙ Et indignantis, stomachantis. [Ter.] Ad. 4, 2, 40. Vah! censen', hominem me esse? [er-] ravi. Id. ib. 3, 2, 17. Tum autem Syrum impul[e-] rem, vah! quibus illum lacerarem modis! Pl. Am[ph.] 2, 1, 32. Vah! apage te a me: pestis te tenet. [ℙ] Et gaudentis atque exsultantis. Ter. Ad. 3, 4, [...] Quis illic est, procul quem video? estne Hegio t[ri-] bulis noster? si satis cerno, is hercle est. Vah! h[o-] mo amicus nobis jam inde a puero; et mox: Qua[m] gaudeo, ubi etiam hujus generis reliquias restare [vi-] deo! vah! vivere etiam nunc lubet. Huc perti[net] illud Augustini Tract. in Joann. 51. in. Cum dol[en-] tes dicimus, heu: vel cum delectamur, vah dicim[us.] ℙ Integrum vaha habemus ap. Pl. Cas. 4, 4, 25.

VAHA. V. in v. praec.

*VAHALIS, is, Rheni alveus sinister, hodie [...] Waal, Wahl vel Wael. Caes. B. G. 4, 10. [...] Oudend. ubi aliae edd. Valis vel VValis habe[nt.] Adde Tac. A. 2, 6. Pacat. in Paneg. Theodos. 5. [...] Vachalis est Sidon. carm. 12, 31. et carm. 23, 2[...] ℙ Occurrit et forma VValis vel Walis ap. Th[eo-] dulf. ad Judices 103. Cui parent Walis, Rhodan[us,] Mosa, Rhenus et Oenus. B. A.

VALA. V. VAALA.

*VALCUM, i, opp. Pannoniae inferioris. Ant[on.] Itin. B. A.

VALDE, adv. ἄγαν, multum, sane, vehement[er,] majorem in modum, perquam; a valide per sy[nc.] ut Prisc. 15, 1011. docet. Jungitur adjectivis p[osi-] tivis. Cic. Fam. 15, 17. med. De Hispania novi [ni-] hil, sed exspectatio valde magna. Id. Har. resp. extr. Cui me praeripere destinatam laudem, va[lde] est iniquum. Catull. 69, 7. nam mala valde est b[e-] stia. ℙ Et verbis. Caes. ap. Cic. Att. 14, 1. Qu[od] quid vult, valde vult. Id. Fam. 16, 19. Litte[ras] tuas valde exspecto. Plin. ep. 9, 35. Diligenti[am] tuam valde probo. ℙ Et adverbiis. Cic. Att. 14, [...] med. Valde vehementer visus est, et libere dic[ere.] Id. ib. 1, 17. [med. Illud valde graviter tuleru[nt,] promulgatum fuisse, etc. Id. Fam. 1, 8. f. Rem valde bene gessisse, rumor erat. Id. Q. Fr. 3, [...] extr. Sumus una tamen valde multum. Plaut. frag. ap. Non. 2, 450. Insanum valde uterque deamat. Etiam tam et quam. Nep. Eum. 11. Quem tam[en] tamque valde timuissent. Catull. 68, 77. Nil n[...] tam valde placeat, Rhamnusia virgo. Petr. Sat. med. De remedio non tam valde laboro. Cic. Div. 39. Quasi vero quidquam sit tam valde, quam n[ihil] sapere, vulgare. Caes. ad Opp. ap. Cic. Att. 9. Gaudeo, vos significare, litteris, quam valde p[ro-] betis ea, quae, etc. Pl. Merc. prol. 102. Vos[...] videte, quam mihi valde placuerit. ℙ Valde qu[am] sane quam. Brut. ad Cic. ad Brut. 1, 13. med. N[os] suos valde quam paucos habet. ℙ Interdum [...] habet affirmandi. Pl. Ps. 1, 3, 110. Meam tu a[mi-] cam vendidisti? Ball. valde, viginti minis. ℙ V[al-] de, ultima correpta, licenter usus est Coripp. [Jo-] hann. 6, 523. mentemque a Marte reflexit, Cons[...] sed valde gravi. ℙ Gradus sunt valdius, valdi[ssime].

e pro *validius*, *validissime*. *Hor. A. P.* 321. Valus oblectat populum, meliusque moratur. *Id. Ep.* , 9, 6. videt ac novit me valdius ipso. *Sen. Br. V. med.* Dicere solent eis, quos valdissime diligunt. a *Muret.*, alii *validissime*.

VALDĬUS. V. in v. praec.

VĀLE, ἔῤῥωσο, ὑγίαινε, χαῖρε, sanus, sive incomis esto: secunda persona numeri sing., temporis raesentis, modi imperativi, verbi *valeo*. Hac voce imur in discessu, vel cum remanentes respondemus eunti. *Ter. Eun.* 1, 2, 110. In hoc biduum, hais, vale. ¶ Item in fine epistolarum. *Cic. Q. r.* 2, 6. *extr.* Mi frater, vale. *Id. Att.* 5, 20. *f.* tiam, atque etiam vale. *Id. Fam.* 14, 2. Valete, ea desideria, valete. *Hor. Sat.* 2, 5, 110. vive, leque. ¶ Differt a *salve*, quod *salve* majus quidm significare videtur, vel quod *vale* ad corpus reratur, *salve* ad pericula et mala externa. *Cic. Fam.* , 4. Vale, mi Tiro, vale, et salve. Quidam hoc scrimen afferunt, quod *salve* dicerent in salutatio matutina, *vale* in vespertina, et cum discebant. SALVEO. Alii ita distingunt, ut *salve* usurpatur in accessu, vel in litterarum principio, *vale* fine. V. SALVEO. Fatentur tamen haec discriina non esse perpetua. ¶ *Vale facere*, est valere bere, vale dicere. V. VALEFACIO. ¶ *Vale*, et *lve* item fuere verba postrema, quibus olim moros affabantur quasi dimittentes. V. SALVEO. l salutationem mortuorum pertinet illud *Mart.* 9, non vis, Afer, avere, vale. *Serv.* ad illud *A.* 2, 4. Sic o, sic positum affati discedite corpus: hoc t, affamini me, ut dici mortuis solet, vale, vale, le. ¶ Etiam irate dimittentes, *vale* dicebant. *. Am.* 1, 6, 71, Qualiscumque vale, sentique abntis amores, Lente, nec admisso turpis amante: le. Vos quoque crudeles rigido cum limine postes, raque conservae ligna, valete, fores. V. VAEO. ¶ Secunda syllaba a poetis aliquando corriur, ut in *cave*. *Virg. Ecl.* 3, 79. Et longum forse vale, vale, inquit, Iola. *Ov. Met.* 3, 501. toque vale, vale, inquit et Echo. V. vocem seent.

VĀLĔDĪCO, is, n. 3. Duabus vocibus *vale*, et *o* constat, quae fere divisae scribuntur: conjun tamen *Ov. Trist.* 1, 8, 21. Idque quod ignoti iunt, valedicere saltem; et *Suet. Aug.* 53. *med.* discedens sedentibus singulis valedicebat. Alii *. valere dicebat*. [*Idque rectius: est enim optirum codd. lectio.]

[VĀLĔFACIO, is, a. 3. idem ac valedico. *Aust. ep.* 65. (al. 236.) Cum tanquam perrecturus ecclesiam suam, valefecisset collegae suo pres tero Gippitano; et *mox:* Valefaciens collegae suo sdem loci presbytero. *Appul. Met.* 4. Post haec efacio discessimus. Alii divisim scribunt *vale to*. *F.*]

VĀLENS, entis, part. a *valeo:* ὑγιής, sanus, iner, incolumis. *Cic. Fam.* 16, 9. Medicus plane firmat, propediem te valentem fore. *Id. Acad.* 7. Si sensus sani sunt, et valentes. *Prop.* 2, , 19. nos omni tempore tecum, Sive aegra, pari- , sive valente sumus. ¶ Item robustus, fortis, idus, ἰσχυρός: cui *imbecillus* opponitur. *Cic. Agr.* 31. Robusti, et valentes, et audaces satellites. *ll.* 3, 1. *f.* Corpore esse vegeto et valenti. *Cic. n.* 7, 1. *med.* Cum homo imbecillus a valentisa bestia laniatur. *Ov. Met.* 9, 108. Nessus adit mbrisque valens scitusque vadorum. *Virg. G.* 426. Poma quoque ut primum truncos sensere entes, Et vires habuere suas, etc. ¶ *Valens us* est, qui multum alimenti habet, et addit vi- corpori. *Cels.* 2, 18. Scire oportet, omnia leguna generis valentissimi esse: valentissimum voco, uo plurimum alimenti est; et *paulo post:* Ex uminibus valentior faba, quam pisum. *Sic saepe capite.* ¶ *Valentes tunicae* sunt denso et crasfilo textae: quibus *tenues* et *rarae* opponuntur. *A. Am.* 3, 109. Si fuit Andromache tunicas ina valentes, Quid mirum? duri militis uxor erat. ranslate est opibus et potentia valens. *Cic. Fam.* 21. Cum illa arma plus posse sensi, quam conum bonorum, quavis conditione pacem accipere ui, quam viribus cum valentiore pugnare. *Id.* 7, 3. Mallem, tantas ei (*Caesari*) vires respuea non dedisset, quam nunc tam valenti resiste- *Nep. Ann.* 6. Cupivit in praesentiarum bellum ponere, quo valentior postea congrederetur. ¶ ertur et ad vires dicendi. *Cic. Brut.* 16. *f.* Quamm in Lysia saepe sunt etiam lacerti, sic ut fieihil possit valentius. *Quint.* 5, 13. *med.* Argu- ta valentiora. *Cic. Fat.* 6. Tibi cum Diodoro nte dialectico magna luctatio est. ¶ Est etefficax, utilis. *Ov. Trist.* 1, 8, 29. Quid nisi ictu, causisque valentibus essem, Temporis et i vinctus amore tibi? *Cels.* 4, 15. *f.* Valens adversus cancerem intestinorum minii gleba. *n.* 20, 18, 76. Silvestri papaveri capita longa pusilla, et ad omnes effectus valentiora. *Cels.* . *med.* Purgationes sunt perniciosae, si nimis ntibus medicamentis fiunt. *Plin.* 22, 22, 43. Vaissimum adjumentum. ¶ Item vim habens noli. [*Noli hoc credere! *Valens*, ut alias ita ethic, nihil aliud, quam vim, facultatem exprimit, qua quis, vel quid ad perficiendam rem satis instructum est.] *Ov. Met.* 5, 174. Non tamen ad letum causas satis illa valentes Plaga dedit. *Id. Pont.* 1, 10, 35. Unda locusque nocent, et causa valentior istis Anxietas animi.

VĀLENTER, adv. ἰσχυρῶς, valide, fortiter, robuste. *Colum.* 1, 5. *f.* Fundamenta ab imo praestructa, valenter resistent contra ea, quae postmodum superposita incumbent. *Ov. Met.* 11, 481. coepit praeceps spirare valentius Eurus. *Cels.* 5, 26. *n.* 21. Quidam acetum vulneri infundunt: sed metus subest, ne nimis valenter ibi retenta materia magnam inflammationem postea moveat. ¶ Transfertur ad vim dicendi. *Sen. Controv.* 3, 22. *med.* Illos locos, quae occupaverat, non diu dicebat, sed valenter. *Val. Max.* 3, 7. *n.* 6. *extr.* Si verba numeres, breviter et abscise; si sensum aestimes, copiose et valenter.

VĀLENTĬA, ae, f. εὐρωστία, ἰσχύς, robur, vires, firmitas. *Macr. Somn. Scip.* 2, 14. *med.* Exercitor corporum valentiam luctatoribus praestat. *Titin.* ap. *Non.* 1, 68. et 2, 901. Sapientia gubernator torquet navem, non valentia. *Naevius ib.* Omnes formidant hominis ejus valentiam. ¶ Fuit hoc nomine oppidum Latii in monte Palatino, quod postea Roma appellatum est: nam ῥώμη valentiam, robur significat. *Solin.* 1. *in.* Sunt qui videri velint, Romae vocabulum ab Euandro primum datum, cum oppidum ibi offendisset, quod exstructum antea Valentiam dixerat juventus Latina: servataque significatione impositi prius nominis, Romam Graece Valentiam nominatam. ¶ Item in Hispania Tarraconensi, *Valenza*, ad Turiam fluvium. *Plin.* 3, 3, 4. ¶ [Item oppidum Galliae Narbonensis ad Rhodanum fluv., nunc *Valence*. Ejus meminit *Plin.* 3, 4, 5. ¶ Item oppidum Sardiniae, cujus incolae Valentini dicuntur a *Plin.* 3, 7, 13. ¶ Item Italiae in Bruttiis, quod et Vibon, et Vibo Valentia, et Hipponium est dictum, nunc *Monteleone*. Ejus meminit *Plin.* 3, 5, 10. Ejus incolae Valentini dicuntur a *Cic. Verr.* 2, 5, 16. ¶ *Valentia* fuit quoque Oriculanorum Dea. *Tert. Apol.* 24. Per Italiam municipali consecratione censentur Vulsiniensium Nursia, Ocriculanorum Valentia, etc. *Inscr.* Ocriculana ap. *Grut.* 2, 12. et *Don. cl.* 1. *n.* 170. Aurelius Faustus Prot. (*h. e.* protector) divini lateris Aug. N. ex visu Deae Valentiae S. P. F. C. *F.*]

[VĀLENTĪNUS, a, um, adj. ad Valentiam pertinens, urbem Sardiniae. V. v. praeced. ¶ Item ad Valentiam Italiae in Brutiis. V. v. praeced. ¶ *Valentinum*, *i*, est urbs Liguriae prope Tanari et Padi confluentiam, quae nunc *Valenza* dicitur. *Plin.* 3, 5, 7. Forum Fulvii, quod Valentinum. ¶ *Valentinus* fuit etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 248, 2. C. Julius Valentinus. ¶ *Valentinus* nominatus fuit etiam haeresiarcha, caput Valentinianorum, qui saeculo secundo vixit, gente Aegyptius, doctus, eloquens, et philosophiae Platonicae sectator, sed supra modum tumidus: nam, cum alium in episcopatu sibi praelatum indignaretur, hausta ex fabulis Hesiodi haeresi, Deos triginta sibi fabricavit, Aeonum illis nomine imposito. Ex horum commixtione (quindecim enim mares, totidem feminas finxerat) Servatorem, veluti Pandoram, natum esse deliravit. Addidit, eum, cum corpore hoc coelitus allato, per Virginem transiisse, resurrectionem insuper infitiatus. Hujus sectatores in Gnosticorum nomen et castra transierunt. Idem Euangelium et Psalmos sub nomine suo edidit. Romam deinde veniens, errores suos ejuravit, brevi tamen in eosdem relapsus, ab Irenaeo, et Tertulliano refutatus est. V. *Tert. adv. Valent.* *F.*]

[VĀLENTĬO, onis, m. dimin. valentis. Est cogn. R. V. in RAUCULUS. *F.*]

VĀLENTŬLUS, a, um, adj. dimin. valentis aliquantum valens. *Pl. Cas.* 4, 4, 26. Obsecro, ut valentula est! paene exposivit cubito.

VĂLĔO, es, ui, itum, n. 2. ὑγιαίνω, ἔῤῥωμαι, sanus sum. *Ter. Andr.* 2, 1, 9. Facile omnes, cum valemus, recta consilia aegrotis damus. *Id. Heaut.* 2, 4, 26. et *Hor. Ep.* 1, 5, 12. Ut vales? et *Plin. ep.* 3, 20. *f.* Quousque illa vulgaria? Eho quid agis? ecquid commode vales? *Pl. Amph.* 2, 1, 34. Equidem valeo, et salvus sum recte. *Cic. Fin.* 2, 13. *f.* Inter optime valere, et gravissime aegrotare nihil dicerent interesse. *Id. Brut.* 19. *f.* Valere corpore. *Nep. Phoc.* 4. pedibus; et *Juven.* 6, 100. stomacho. *Pl. Epid.* 1, 2, 26. Bene ne usque valuisti? *Strat.* a morbo valui, ab animo aeger fui. *Gell.* 13, 30. Cum valebo ab oculis, revise ad me. *Pl. Mil.* 4, 8, 8. Matri oculi si valerent, mecum venisset. *Id. Epid.* 1, 1, 15. Perpetuon' valuisti? *Thespr.* varie, *h. e.* modo valui, modo aeger fui; et *ib.* 18. Quid herilis noster filius? valet? *Thespr.* pugilice atque athletice. *Id. Bacch.* 2, 3, 14. Bene ne usque valuit? *Chry.* pancratice atque athletice. *Dolabella* ad *Cic. Fam.* 9, 9. Recte valere. *Cic. Att.* 4, 14. Vestorius me per litteras fecit certiorem, te Roma profectum esse tardius, quod minus valuisses: si jam melius vales, vehementer gaudeo. *Sall. Jug.* 11. Per ea tempora confectum annis Micipsam parum animo valuisse. ¶ Joculariter *Pl. Aul.* 2, 2, 9. Ain' tu, te valere? *Eucl.* pol ego haud a pecunia perbene. ¶ Impersonaliter. *Id. Pers.* 2, 5, 8. Quid agitur, Sagaristio? ut valetur? ¶ *Si vales, bene est: ego valeo:* formula in initiis epistolarum ad familiares, ap. *Cic.* saepissime. *Sen. ep.* 15. Mos antiquis fuit usque ad meam servatus aetatem, primis epistolae verbis adjicere: Si vales, bene est. ¶ *Valere* usurpatur in salutationibus, cum discedimus, aut discedentem dimittimus, abeunti bene precantes: et in fine epistolarum. *Cic. Att.* 5, 2. *med.* Illum salutavi: postea jam jussi valere. *Hor. Sat.* 2, 5, 109. sed me Imperiosa trahit Proserpina: vive, valeque. *Suet. Tib.* 72. *extr.* Singulos valere dicentes appellaret. V. VALE. ¶ Interdum v. *valere* utimur, cum stomachantes, aut aspernantes abire jubemus aliquem, et nihili eum facere significamus. *Ter. Andr.* 5, 3, 18. et *Ad.* 4, 3, 13. Valeas, habeas illam, quae placet; et *Andr.* 4, 2, 13. Valeant, qui inter nos discidium volunt. *Cic. N. D.* 1, 44. *f.* Si talis est Deus, ut nulla hominum charitate moveatur, valeat. *Tibull.* 2, 6, 9. Castra peto: valeatque Venus, valeantque puellae. *Cic. Att.* 16, 15. *med.* Quare ista valeant: me res familiaris movet. *Petr. Sat.* 79. Valete curae. ¶ Quia in bona valetudine vires suppetunt, *valere* est vires habere, posse, integris viribus esse, validum, robustum esse, ἰσχύειν. [*Fortasse verius, hanc, quam *Noster* cum omnibus quantum scimus lexicographis secundo posuit, primo loco significationem ponere. Nam v. *valere*, licet certa originatio fieri nequeat, tamen ad sanitatem significandam factum esse non videtur, potius ex eo, quod instructum esse viribus ad rem aliquam perficiendam necessariis primum significaverit, (V. *Doederl.* 4, 163. qui uberius hanc rem exponit,) sanitatis notionem deductam esse puta. Hinc *valetudo* etiam de morbo dicitur, quod alias dici non potuisset.] *Pl. Truc.* 4, 3, 38. ancilla loquitur: Plus potest, qui plus valet: vir erat: plus valebat: vicit: quod petebat, abstulit. *Cic. Off.* 1, 30. Alios videmus velocitate ad cursum, alios viribus ad luctandum valere. *Phaedr.* 1, 5, Tum quia plus valeo, me sequetur tertia. *Val. Fl.* 5, 614. Et quantum elata valeat peltata securi. *Hor. A. P.* 39. quid ferre recusent, Quid valeant humeri. [*Apud argenteae aetatis scriptores et poetas *valere* etiam cum infinitivo ponitur. *Suet. Caes.* 79. Nec infamiam discutere valuit. Plura habet *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 103.] *Tibull.* 1, 11, 56. Flet, sibi dementes tam valuisse manus; et 4, 1, 55. Nec valuit Lotos coeptos avertere cursus. Sic *Ov. Met.* 12, 100. nec tertia cuspis apertum, Et se praebentem valuit destringere Cygnum; et *ib.* 13, 393. nec valuere manus educere telum. *Tibull.* 3, 6, 26. Quid valeat laesi sentiat ira Dei; et *ib.* 17. Haec amor, et majora valet. ¶ Translate est pollere, vim, auctoritatem, pondus habere, δύνασθαι. *Cic. Manil.* 16. Haec auctoritas apud exteras nationes valitura est. *Caes. B. G.* 1, 40. Utrum apud eos pudor atque officium, an timor plus valeret. *Id. ib.* 7, 63. Quantum gratia, auctoritate, pecunia valent, ad sollicitandas civitates nituntur. *Id. ib.* 2, 17. Quidquid possunt, terrestribus valent copiis; et *ib.* 4. Valere virtute, auctoritate, et hominum numero; et *ib.* 3, 20. multum equitatu. *Sall. Jug.* 109. *extr.* bello. *Cic. Fam.* 1, 7. *f.* opibus, armis, potentia. *Id. Att.* 4, 17. amicis. *Nep. Dion.* 3. eloquentia. *Caes. B. C.* 2, 44. gratia et misericordia. *Id. B. G.* 5, 52. Tantum apud homines barbaros valuit, esse repertos aliquos principes belli inferendi; et *ib.* 6, 29. *extr.* Sic ad subeundum periculum, et ad vitandum, multum fortuna valuit; et *ib.* 7, 84. Multum ad terrendos nostros valuit clamor. *Matius* ad *Cic. Fam.* 11, 28. *f.* Non vereor, ne meae vitae modestia parum valitura sit in posterum contra falsos rumores. *Cic. Verr.* 2, 3, 62. *f.* Nihil putas valere in judiciis conjecturam, nihil suspicionem, nihil anteactae vitae existimationem, nihil civitatum auctoritates ac testimonia. *Id. Brut.* 14. *f.* Dicitur C. Flaminius ad populum valuisse dicendo. *Id. Cat.* 1, 7. *f.* Tu non solum ad negligendas leges, verum etiam ad evertendas valuisti. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 20. In arte pingendi tantum valuit, ut, etc. *Cic. Acad.* 4, 27. Hoc videtur contra te valere. *Ov. Pont.* 3, 3, 92. Sperandum nostras posse valere preces. *Id. Ib.* 93. valent vota. *Id. Trist.* 1, 3, 45. Multaque in aversos effudit verba Penates, Pro deplorato non valitura viro. *Cic. Catil.* 3, 12. Hoc mihi valet ad gloriam. *Ib. Tusc.* 2, 26. In vulgus insipientium opinio valet honestatis, *h. e.* apud vulgus. *Eum. Pan. ad Constant.* 13. *f.* Quantoslibet valebat exercitus Maximianus. ¶ De iis, quae vim habent in medicina. *Plin.* 34, 18, 55. Sandaracha valet purgare, sistere, excalfacere, perrodere. *Id.* 28, 8, 27. Fimum potum valet ad dysentericos. *Id.* 29, 4, 17. Cimices valent contra serpentium morsus. *Id.* 20, 13, 51. Ruta per se pro antidoto valet. *Id.* 26, 15, 90. Dictamnus valet potu, et illitu, et suffitu. *Cels.* 6, 6. *n.* 21. Id quoque collyrium eodem valet; et *Cic. Fat.* 4. *med.* Affectio astrorum valeat, si vis, ad quasdam res: ad omnes certe non valebit. *Plin.* 17, 7, 4. Hoc genus terrae semel injectum (*agris*) in quinquaginta annos valet et frugum, et pabuli ubertate. ¶ De iis quae stant, et vim suam servant. *Tibull.* 1, 4, 14. vetuit ille

valere, Jurasset cupide quidquid ineptus amor. *Cic. in Senat.* 5. Ut lex Aelia, et Fufia ne valerent. *Id. Dom.* 30. Populus R. Sulla dictatore ferente, municipiis civitatem ademit: ademit iisdem agros: de agris ratum est: de civitate ne tamdiu quidem valuit, quamdiu illa Sullani temporis arma valuerunt. *Id. Div.* 1, 16. *f.* Illa obnuntiatio nihil valuit: aut s valuit, id valuit, ut, etc. [**Sall. Cat.* 9. jus bonumque apud eos non legibus magis quam natura valeat.] *Ov. Ib.* 245. promissa valent. *Sall. Cat.* 14. *extr.* fama; et *ib.* 17. *extr.* Confisus, si conjuratio valuisset, facile apud illos principem se fore. *Cic. Caecin.* 19. *med.* In uno servulo familiae nomen valet. *Id. Leg.* 1, 10. *med.* Quaecumque est hominis definitio, una in omnes valet. ¶ Pro significare, vim et sententiam habere, σημαίνειν. *Varr. R. R.* 1, 31. Ὀλκῶς valet cito. *Cic. Fin.* 2, 4. *med.* Quaerimus verbum Latinum par Graeco, et quod idem valeat. *Suet. Vit.* 18. Becco valet gallinacei rostrum. *Nep. Them.* 2. *f.* Id responsum quo valeret, cum intelligeret nemo, *h. e.* quo spectaret, quid significaret. ¶ Refertur ad pretium, aestimari, δύνασθαι. *Varr. L. L.* 4, 36. *med.* Denarii, quod denos aeris valebant; quinarii, quod quinos. *Plin.* 33, 3, 13. Ita ut scrupulum valeret sestertiis vicenis. *Paul. Dig.* 9, 2, 33. Si servum meum occidisti, non affectionem aestimandam puto, sed quanti omnibus valet. *Ulp. ib.* 19, 1, 13. Quasi minimo valeret hereditas. *Id. ib.* 24, 1, 7. *med.* Si praedia valeant decem. ¶ [*Confund. *valuit* et *voluit.* V. *Brem.* ad *Suet. Caes.* 79.]

VALERIANUS, a, um, adj. ad Valerium aliquem pertinens. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 18, 7. Praedatores Valeriani. ¶ *Valerianus*, qui citatur ab *Arnob.* 6, 194., perperam putatur esse Valerius Antias historicus: is potius videtur esse, qui a *Plin.* 3, 12, 7. dicitur absolute *Valerianus*, et 10, 11, 2. et 14, 1, 3. appellatur *Cornelius Valerianus*, qui de rebus sacris, vel antiquitatibus scripsit. ¶ *Valeriani aurei* ap. *Trebell. Claud.* 17. sunt nummi cum effigie Valeriani Aug., patris Gallieni Aug. [*Emendavit h. l. *F.*]

VALERIENSIS, e, adj. ad Valeriam pertinens, quae est urbs Hispaniae Tarraconensis, cujus incolae *Valerienses* dicuntur a *Plin.* 3, 3, 4.

VALERIUS, a, um, adj. ad Valerios pertinens, ut *Valeria gens*, olim *Valesia*, quae nobilissima, et patricia fuit, et plebeja. In utraque summi viri, et omnibus honoribus functi, et magnis rebus gestis praeclari exstiterunt. *Cic. Fl.* 1, 11. ¶ *Valeria tabula*, h. e. Valerii cujusdam argentarii, qui tabernam in foro habebat, ad quam acta quaedam forensia fieri solebant. *Cic. Vatin.* 9. et 14. *Fam.* 2. V. SEXTIUS. ¶ *Valeria lex* lata est tempore Sullae dictatoris a L. Valerio Flacco interrege, ut omnia quaecumque ille fecisset, essent rata: invidiosa illa quidem, inquit *Cic. Agr.* 3, 2., veruntamen habet excusationem: non enim videtur hominis lex esse, sed temporis. Adde *Rosc. Am.* 43. ¶ [*Valeria lex* altera fuit ab eod. L. Valerio Flacco consule suffecto ann. U. C. DCLXVI. lata, qua, ut ait *Vell.* 2, 23., creditoribus quadrantem solvi jusserat, quamque memorat etiam *Cic. fragm. or. pro Fontej.* V. DODRANTARIUS. *F.*] ¶ Multo antiquior est quae primo a P. Valerio Publicola, deinde a M. Valerio consule de provocatione lata est, ut liceret cuilibet adversus magistratus impune ad populum provocare. *Liv.* 2, 8. et 10, 9. ¶ [*Valeria via* a Tibure, nunc *Tivoli*, ubi desinebat via Tiburtina, ad Cerfeniam, nunc *Colle Armele;* ita vocata a M. Valerio Maximo censore, a quo, collegaque ejus C. Junio Bubulco viae per agros publica impensa factae sunt, teste *Liv.* 9, 43., nempe ann. U. C. CCCCXLVIII. Adde *P. Victor. de regionib. Urb. R.* ¶ *Valeria Claudia via* a Cerfenia ad Alterni fluv. ostia. *Inscr.* ap. *Mur.* 1050, 7. M. Blavio Q. F. IIII. Vir. I. D., aedili, curatori viae Valeriae Claudiae, et Trajanae Frentanae Interamnates, Histonienses, Bucani, etc. *F.*] ¶ *Valeria aquila*, species aquilae omnium minimae, sed viribus praecipuae, μελανάετος Graece, colore nigricanti: quae sola fetus suos alit, cum ceterae fugent: sola sine clangore, sine murmuratione, Haec ex *Plin.* 10, 3, 3. Dicta est *valeria*, quia viribus maxime valet.

VALERIUS, ii, m. nomen propr. R. hominis, ut P. Valerius Publicola, M. Valerius Messala. ¶ *Valerius Antias* aequalis Sisennae et Claudii Quadrigarii, h. e. circa tempora Sullae dictatoris, ut est ap. *Vell.* 2, 9., scripsit annalium grande opus: nam *Prisc.* 9. *f.* citat ejus libr. LXXIV., *Gellius* autem 7, 9. LXXV., qui tamen omnes perierunt. Ejus meminere etiam *Ascon.* in *Cic. Pis.* 22., *Macr. Sat.* 1, 13. *f.* et *Censorin. de die nat.* 17., sed frequentissime omnium *Livius*, qui 33, 10. eum notat, ut omnium rerum numerum immodice augentem. ¶ *C. Valerius Flaccus* e Setia Campaniae urbe ortus, poeta nobilis, et uno fortasse Virgilio minor, scripsit heroico carmine libros octo Argonauticon (quamquam ultimus mutilus ad nos pervenit) Fl. Vespasiano nuncupatos, cujus tempore vixit. Paupere sorte usus est, et admodum juvenis decessit Patavii sub Domitiano. Eum quidam Patavinum fuisse putant, quia multo tempore in hac urbe domicilium habuit. Hinc a *Mart.* 1, 77. vocatur spes et alumnus Antenorei laris. Ejus mortem deflet *Quint.* 10, 1., multumque laudat, ut et Mart. 1, 62. ¶ *Valerius Maximus* civis R., historicus tempore Tiberii Imp., scripsit ad eundem libros novem dictorum factorumque memorabilium, opus varium, jucundum, atque utile: quod periisse putant viri docti: et quod nunc exstat, esse epitomen a quodam Januario Nepotiano Afro concinnatam. Sane quamquam omnia fere in eo verba Latina sunt, stilus tamen asperior est, et aetate, qua vixit, minus dignus. [Ceterum *B. Borghesius* in *Decad. numism.* 14. *oss.* 2. probat, non modo opus illud, sed etiam ejusdem praefationem scriptam ab auctore fuisse Tiberio adhuc imperante. *F.*]

VALESCO, is, n. 3. validus fieri incipio, corroboror. *Lucr.* 1, 940. Sed potius tali facto recreata valescat. *Tac. H.* 1, 32. Scelera impetu, bona consilia mora valescunt. *Id. Ann.* 2, 39. Veritas visu et mora, falsa festinatione et incertis valescunt; et *ib.* 11, 15. Superstitiones valescunt.

*VALETIUM, i, n. oppidum Calabriae. *Mela* 2, 4. ¶ *Balesium* appellat *Plin.* 3, 11. *Balentium* est in *Tab. Peuting. Valentia* denique in *Itin. Hierosol. B. A.*

VALETUDINARIUM. V. in v. sq.

VALETUDINARIUS, a, um, adj. ἀσθενικὸς, νοσώδης, qui frequenter, vel actu aegrotat. *Varr. R. R.* 2, 1. *med.* Alias stipulandum e valetudinario, alias e sano pecore. *Sen. Ben.* 1, 11. *f.* Ebrioso vina mittere, aut valetudinario medicamenta. [*Macer Dig.* 49, 16, 12. *f.* Officium tribunorum est, principiis frequenter interesse, querelas commilitonum audire, valetudinarios inspicere. *F.*] ¶ *Valetudinarium*, subaudi *cubiculum*, locus ubi valetudinarii curantur, in aedibus divitum, in quibus numerosa familia erat, ὑγιαστήριον, διαιτητήριον. *Cels. praef.* Qui ampla valetudinaria nutriunt, quia singulis summa cura consulere non sustinent, ad communia ista confugiunt. *Sen. ep.* 27. Non sum tam improbus, ut curationes aeger obeam: sed tanquam in eodem valetudinario jaceam, de communi malo tecum colloquor. *Id. Q. N.* 1. *praef. med.* Non video, quare sibi placeat, qui robustior est in valetudinario. [*V. *Gronov.*] *Id. Ira* 1, 16. Si intrassem valetudinarium exercitatus et sciens, aut domum divitis, non adeo imperassem omnibus per diversa aegrotantibus, *h. e.* diversis corporis membris. *Colum.* 11, 1. *med.* Languidiorem servum in valetudinarium confestim deducere. *Id.* 12, 3. *med.* Valetudinaria, vel si vacent ab imbecillis, identidem aperire, et immunditiis liberare, ut, cum res exegerit, bene ordinata et ornata et salubria languentibus praebeantur. ¶ [Etiam in castris erat valetudinarium, militibus aegrotis curandis idoneum, cui, ut patet ex *Veg. Mil.* 2, 10., praefectus castrorum, et ipsi etiam tribuni, ut ex *eod. ib.* 3, 2., praeerant, adjutor vero eorundem in hoc ministerio dicebatur optio valetudinarii. *Hyg. Grom.* p. 3. col. 1. Duae (*cohortes*) tendere debebunt in praetentura, supra quas valetudinarium; et *mox:* Ut septuaginta pedes valetudinarium, et reliqua, quae supra tendunt, accipiant, hoc est veterinarum, et fabrica, quae ideo longius posita est, ut valetudinarium quietum esse convalescentibus possit. *T. Arruntenus Paternus Dig.* 50, 6, 6. Quibusdam aliquam vacationem munerum graviorum conditio tribuit, ut sunt mensores, optio valetudinarii, medici, capsarii, etc. *Inscr.* in *Giorn. Pisan.* T. 16. p. 172. Fortunae sacrum T. Statilius Aquilinus Aquile, (*h. e.* Aquileja) 7. Acuvii, optio valetudinarii DD. V. OPTIO. *F.*]

VALETUDO et Valitudo, inis, f. διάθεσις, habitudo corporis in animalibus: a *valeo*. *Manil.* 3, 140. Quaque valetudo constat, nunc libera morbis, Nunc oppressa. *Cic. Att.* 10, 17. Valetudinem tuam jam confirmatam esse et a vetere morbo, et a novis tentationibus, gaudeo. *Id. Sen.* 11. Quam fuit imbecillus P. Africani filius! quam tenui, aut nulla potius valetudine! ¶ Est vocabulum medium, et anceps, ut ait *Gell.* 12, 9., sicut *tempestas, facinus, venenum.* Dicitur enim tum de sanitate, tum de morbo. [*Cf. quae dicta sunt in *Valeo.*] ¶ De sanitate, ὑγία, εὐεξία. *Cic. Off.* 2, 24. *f.* Sed valetudo sustentatur notitia sui corporis, et observatione, quae res aut prodesse soleant, aut obesse; et continentia in victu omni atque cultu, corporis tuendi causa, et praetermittendis voluptatibus; postremo arte eorum, quorum ad scientiam haec pertinent. *Id. Fam.* 9, 18. Valetudinem, intermissis exercitationibus, amiseram. *Hor. Ep.* 1, 4, 10. et cui Gratia, fama, valetudo contingat abunde. *Pl. Curc.* 2, 1, 4. Valetudo decrescit, accrescit labor. ¶ De morbo, et aegra constitutione, ἀῤῥωστία, νόσος. *Cic. Div.* 2, 59. An Serapis potest nobis praescribere curationem valetudinis? *Id. Fam.* 4, 1. Trebatius ad me scripsit, moleste te ferre, quod me propter valetudinem tuam, cum ad urbem accessissem, non vidisses; et *ib.* 6, 2. Gravitas valetudinis, qua tamen jam paulum videor levari. *Caes. B. C.* 3, 2. *extr.* Gravis autumnus exercitum valetudine tentaverat. *Cic. Pis.* 6. Excusatione uti valetudinis. *Id. Fam.* 14, 4. *f.* Valetudine oculorum impediri. *Plin.* 21, 27, 100. Valetudo calculorum. *Caes. B. C.* 1, 31. Valetudine
affectus. *Sen. Tranq.* 2. explicitus. *Justin.* 21,
Valetudinem contrahere. *Id.* 13, 2. Propter val
tudinem majorem, quam patiebatur, *h. e.* morbu
comitialem, qui *morbus major* dicitur. His add
Cic. Att. 11, 23. Valetudine tentari. *Nep. Annib.*
premi. *Suet. Claud.* 26. Sponsam ex valetudine am
sit. [*V. *Böttich. Lex. Tac.* p. 480. sq.] ¶ *V*
letudo perpetua est, quae curari nequit, *malatti*
cronica Italorum. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 724. *n.* 44
med. Qui ad epulandum non convenissent, sport
lae et panes et vinum eorum venirent, et praese
tibus divideretur, excepto eorum, qui trans ma
erunt, vel qui perpetua valetudine detinentur.
Promiscue, apposito adjecto. [*Haec iis antepo
debebant, in quibus *valetudo* simpliciter de adve
sa valetudine dictum est. Nam quia proprie *val*
tudo est conditio corporis κοινῶς, ut Graeci d
cunt, ideo adjectiva sensum vocabuli accuratius d
finientia cum eo solent conjungi.] *Cic. Att.* 5,
Me incommoda valetudo, qua jam emerseram, t
nebat duodecimum jam diem Brundisii. *Id. Bru*
48. *extr.* Semper infirma atque etiam aegra valet
dine fuit. *Nep. Att.* 21. Cum tanta prosperitate us
esset valetudinis, ut annos triginta medicina n
indiguisset. *Hirt. B. Alex.* 44. Gravi valetudine a
fectus. *Caes. B. C.* 3, 62. *extr.* Valetudine min
commoda uti; et *ib.* 49. *f.* optima uti. *Justin.* 4
6. adversa correptus. *Cic. Q. Fr.* 1, 1. *extr.* V
letudini diligentissime servire. *Id. Fam.* 11, 27. p
rum parcere. *Id. Or.* 1, 62. dare operam. *Id. Fa*
14, 7. *f.* et *ib.* 10. Valetudinem diligenter cura
¶ In plur. num. [*i. q. morbi.] *Vitr.* 1, 4. Corp
ra non laborant valetudinibus. *Tac. A.* 6, 50. M
dicus regere valetudines principes solitus. *Suet. Au*
81. Graves et periculosas valetudines expertus e
¶ Translate. *Id. Cal.* 50. Valetudo mentis. *Cic. Tu*
4, 37. *med.* Mala valetudo animi; et *Div.* 1,
f. Qui valetudinis vitio furunt, et melancholi dicu
tur. ¶ De stilo, allegorice. *Id. Brut.* 16. Hab
Lysias certos sui studiosos, qui non tam habit
corporis opimos, quam gracilitates consectentu
quos, valetudo modo bona sit, tenuitas ipsa de
ctat. ¶ *Valetudo* Dea est ap. *Capell.* 1, 16. Ve
ex altera (*parte*) Fortuna, et Valetudo, Favorq
Hinc *Valetudinis* effigiem videre est in nummo
Aciliae ap. *Morell. Numism. fam. R. tab.* 1. *n.*
in cujus postica cernitur mulier stans, quae dext
serpentem tenet, sinistra columellae innititur, c
ca autem legitur VALETV., quo quidem allus
fit ad nomen *Acilius*, Graece enim ἀκέομαι, et
nice ἀκείομαι significat mederi. ¶ Multis pla
scribi *valitudo*, tum quod a *valeo* sit *valiturus*,
litudo: tum quod ita legatur in plurimis opt. MS
et editis libris omnium fere scriptorum. In q
scriptione secunda syllaba corripitur, ut in *altitu*
lassitudo, et similibus. Contra *Manutio* et *Cell*
placet *valetudo*, tum quia secunda syllaba ab *H*
Ep. 1, 4, 10. et *Sat.* 2, 2, 88., *Manil.* 1, 394.
3, 140. producitur: tum quia ita sculptum est
aliquot antiquis lapidib.: tum quia quae ex *rub*
albeo, nigreo, torpeo fiunt nomina, *e* retinent. Ne
tram improbaveris.

VALGITER, adv. valgo modo. *Petr. Sat.*
Commovebat valgiter labra, et me tanquam furti
subinde osculis verberabat. *Id.* in *fragm.* ap. *Fu*
de prisc. serm. n. 46. Obtorto valgiter labello. *V*
giter labra commovere est aperire et distorque
ὑπανοίγειν τὸ στόμα, V. VALGUS.

VALGIUM, ii, n. instrumentum quoddam rus
cum ad areas complanandas: a *valgus.* In Cam
nia sane habetur genus id tali specie, quasi su
duae in diversum collocatae, quo, ut cylindro, s
planantur areae. *Plin.* 17, 10, 14. Seritur me
Aprili, area aequata cylindris, aut valgio, al
densum. *Harduinus* tamen ex meliorib. libris
MSS. legit *volgiolis*, aut *vulgiolis*, quod idem sig
ficat. ¶ *Valgia* a *Fulg. de prisc. serm. n.* 46.
ponuntur labellorum obtortiones. [V. *l. c.* in S
BATIO. *F.*]

*VALGIUS, i, m. nomen Romanum. C. Valgi
Saturnium Rufum, oratorem, et Valgium poeta
confundi saepe docet *Broukhus.* ad *Tibull.* 4, 1,
B. A.

VALGUS, a, um, adj. βλαισὸς, qui suras et c
ra habet extrorsum intortas, idem ac vatius, q
que, ut ait *Petr. Sat.* 102. *f.* crura in orbem p
dit: quique crura habet, simulant quae cornua
nae, ut est ap. *Mart.* 2, 35. Huic contrarius est
rus, ῥαιβὸς, σκαμβὸς, qui crura ad instar litte
V, seu Λ habet, vel qui displosis est cruribus.
stus: Valgos Opilius Aurelius, aliique complu
ajunt dici, qui diversas suras habeant. E cont
rio vari dicuntur incurva crura habentes. *Cels.*
20. Si femur in interiorem partem prolapsum
crus longius altero, et valgius est: extra enim
ultimus spectat. Si in exteriorem, brevius varu
que fit, et pes intus inclinatur. *Pl. fragm.* ap. *F*
Sin ea mihi insignitos pueros pariat postea, aut
rum, aut valgum, aut compernem, aut brocch
filium. *Nov.* ap. *Non.* 1, 98. Valgus, veterno
genibus magnis, talis turgidis. ¶ *Valga suavia*
Pl. Mil. 2, 1, 16. sunt labra valgiter conform
et os prave distortum subsannandi causa. [¶

am cogn. R. *Inscr.* ap. *Guarin. Osserv.* p. 22. C. iinctius C. F. Valgus. *F.*]

*VALI, orum, populi Sarmatiae Asiaticae, trans cum Maeotim. *Plin.* 5, 7. *B. A.*

VĂLĬDĒ, adv. ἰσχυρῶς, πάνυ, valde, vehemen-, majorem in modum. *Pl. Merc. prol.* 2, 42. nare valide coepi hic meretricem. *Coel.* ad *Cic.* m. 8, 2. Quin ego, cum pro amicitia validissime erem ei, etc. *Quint.* 10, 3. *med.* Nec promptum dicere utros peccare validius putem. *Plin. ep.* 9, . Validissime cupere. *Plin. alter* 11, 17, 17. *de ib.* Fessum regem humeris sublevant; validius fa-atum ex toto portant. *Phaedr.* 5, 5. Poetae sunt lesti validius; et 3, 16. Validius clamare. *Pl. nph.* 5, 1, 10. Ut valide tonuit! *Id. Ps.* 1, 2, 12. stra latera loris faciam ut valide varia sint. *Id, id.* 2, 1, 14. Valide fluctuat mare. *Plin. ep.* 1, . *f.* Ille mihi validissime placet; et *ib.* 3, 15. Va-issime dirigere aliquem. *Tac. A.* 14, 65. Roma-s secretis criminationibus incusaverat Senecam, validius a Seneca eodem crimine perculsus est. *in.* 28, 2, 4. Validius abrogant fidem. ¶ In re-onsionibus. *Pl. Ps.* 1, 3, 130. *Ps.* Legirupa. *Ball.* lide. *Ps.* pernicies adolescentum. *Ball.* acerrime. *integr. loc.*

VĂLĬDĬTAS, atis, f. *Apul. Tritmeg.* Membra validitate, et tenuitate diversa.

[VĂLĬDO, as, a. 1. validum reddo, confirmo. *ct. fragm.* inter *oper. ined. Symmach.* (ed. iterum *Maio*) p. 72. Res publicas potuit quassatas va-are. *F.*]

VĂLĬDUS, a, um, adj. εὔρωστος, valens, sanus, nus: a *valeo.* [*De ordine notionum hujus voca-i eadem fere valent, quae in *valeo* dicta sunt, ubi *Ter. Hec.* 3, 5, 6. Bene factum, te advenisse vum atque validum. *Cic. Fam.* 16, 4. *med.* Omnia eris, si, ut spero, te validum videro. *Hor. Od.* 31, 17. Frui paratis et valido mihi, Latoe, do-. *Liv.* 3, 13. Necdum ex morbo satis validus. *n.* 20, 5, 20. Ad colorem validum profici hoc ci-. ¶ Item pollens viribus, robustus, fortis, ἰ-ρός. *Pl. Amph.* 1, 1, 7. Ita, quasi incudem, me serum homines octo validi caedant. *Virg. A.* 2, validis contorsit viribus hastam. *Ov. Met.* 9, . Validi lacerti. *Id.* 7, 538. tauri; et 3, 64. us. *Id. Trist.* 5, 12, 11. valido pectus robore tum. ¶ Translate. *Pl. Men.* 5, 3, 1. Jamne abierunt, qui me cogunt, ut validus insaniam? e. mente sanus. *Hor. Ep.* 1, 8, 7. mente vali-. *Sall. Cat.* 6. Delecti, quibus corpus annis in-num, ingenium sapientia validum erat. ¶ Et bus, armis, potentia, aliave re valens. *Pl. Pers.* 3, 1. Jovi opulento, incluto, Ope gnato, supre-, valido, viripotenti. *Liv.* 2, 39. Ut facile ap-eret, ducibus validiorem, quam exercitu, rem manam esse. *Id.* 7, 39. Jam valida admodum nero manus erat. *Just.* 13, 5. Excursurus cum ida manu fuerat ad Athenas delendas. *Plin. ep.* . *med.* Vir gratia et facundia validus. *Tac. H.* 1, Corpore, opibus, ingenio validus. *Id. A.* 12, 18. iones recens conjuncta nobiscum amicitia validus. *ib.* 6, 8. Ut quisque Sejano intimus, ita ad Cae-is amicitiam validus; et *ib.* 3, 10. et *ib.* 4, 37. erius validus spernendis rumoribus et honoribus. *A.* 6, 31. Validissimus auctor mittendi legatos, e. qui maxime persuasit, ut legati mitterentur. Cum gen. *Id. ib.* 4, 21. Cassius Severus sordi-originis, sed orandi validus. *Id. H.* 2, 19. onia virium et opum valida. *Aurel. Vict. Caes.* *f.* Validus aevi. ¶ De rebus inanimis. *Ov.* 3, 13, 41. Terras findere valido aratro. *Id. Am.* 3, 543. Valido aestu peruri, *h. e.* magno ore; et eod. sensu *Met.* 7, 9. Concipere validos es. *Id. Pont.* 4, 3, 5. puppis valida fundata ca-a. *Id. Rem. Am.* 83. teneras mora percoquit s, Et validas segetes, quod fuit herba, facit. *n.* 16, 21, 37. Validos funes palmae foliis fieri. *ll.* 16, 11. Validus ventus. *Lucan.* 5, 618. Vali-luctus. *Propert.* 2, 25, 48. laquei. *Virg. G.* 2, . Valida hastilia; et *ib.* 4, 331. bipennis. *Tibull.* 4, 65. Saevus Amor docuit validos tentare labo-. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 238. valido decer-e caestu. *Lucan.* 1, 138. quercus validis radici-haerens. *Liv.* 1, 15. Urbs valida muris. *Id.* 17. Munitiones validiores locis impositae. *Tac.* 15, 15. Pons validus et fidus. *Plin.* 18, 17, 46. solo valido fabam serere, *h. e.* pingui ac denso, multi in colendo laboris. Sic *Cato R. R.* 3. Fa-n in locis validis non calamitosis serito. *Quint.* 1. *med. de Archilocho:* Summa in hoc vis elocu-is, cum validae, tum breves, vibrantesque sen-tiae. *Scrib. Comp.* 41. Mala granata semper va-sunt: i. e. acerba, acida. *Virg. G.* 3, 172. Validum dus: cui movendo validae vires opus sunt. *Ti-.* 2, 3, 6. Valido bidente versare solum. ¶ Cum nito. *Plin.* 16, 42, 81. Pondus sustinere validae es, larix etiam in transversum positae. *Claud. Eutrop.* 1, 134. *de cane:* validus servare gregem, ilique rapaces Latratu terrere lupos. ¶ De iis, e vires habent in medicina. *Ov. Met.* 15, 533. llineae valido medicamine prolis Reddita vita t; et *ib.* 7, 316. validosque venefica succos Mer-in aere cavo. *Tac. A.* 13, 15. *f.* Venenum parum validum. *Ov. Fast.* 6, 677. convivae valido titubantia vino Membra movent. *Plin.* 23, 2, 32. Validissima faex aceti contra cerastas. ¶ De cibo, qui multum alimenti habet. *Cels.* 2, 18. *f.* Imbecillis hominibus rebus infirmissimis opus est, robustis apta materia validissima est. *Plin.* 18, 7, 15. Ptisanae usus validissimus, saluberrimusque.

*VALĬI, orum, populi Aethiopiae. *Plin.* 6, 30. *B. A.*

VALLĂ. V. VAALA.

*VALLAEI, orum, Vallarum incolae. Fuit autem Vallae Macedoniae oppidum, in Pieria. *Plin.* 4, 20. *B. A.*

VALLĀRIS, e, adj. ad vallum spectans, ut *Vallaris corona*, qua donari solebat is, qui primus vallum hostium fuisset ingressus. *Liv.* 10, 46. Multae civicae coronae, vallaresque, ac murales conspectae. *Id.* 30, 28. *med.* Qui imperatores, qui consules Romanos sua manu occidissent, muralibus vallaribusque insignes coronis. Adde *Suet. Aug.* 25. et *Plin.* 16, 4, 3. et 22, 3, 4.

VALLĀTĬO, onis, f. munitio vallo circa posito facta. Translate. *Theod. Prisc.* 4, 1. *med.* Istis si uteris, ut missa scriptura demonstrat, integra salute reliquum tempus facile transiges sine vallatione medicorum, *h. e.* sine turba medicorum, qui te quasi vallo contra morbos munire pollicentur. *F.*]

VALLĀTUS, a, um, part. a *vallo:* vallo munitus. *Plin.* 15, 18, 20. Castra Punica ad tertium lapidem vallata. *Sil.* 12, 490. Vallatae portae, *h. e.* vallo clausae. ¶ Translate sumitur pro munito, stipato, circumdato quacumque ratione. *Cic. Mur.* 24. Catilinam interea alacrem atque laetum, stipatum choro juventutis, vallatum indicibus, atque sicariis. *Id. Har. resp.* 16. Sic enim sentio, jus legatorum cum hominum praesidio munitum sit, tum etiam divino jure esse vallatum. *Id. Arch.* 9. Pontus et regiis quondam opibus, et ipsa natura regionis vallatus. *Lucr.* 5, 27. Hydra venenatis vallata colubris. *Lucan.* 6, 185. Vallatus bello, *h. e.* hostibus undique circumfusis, tanquam vallo circumseptus et obsessus. (Eod. modo locutus est *Sen. Herc. Oet.* 1194.) *Id.* 3, 374. moenia clausa Conspicit, et densa juvenum vallata corona. *Propert.* 3, 14, 29. Aut humet ignotae cumulus vallatus arenae: ὀγκωτὸς τάφος, *h. e.* tumulus ex aggesta in parvi collis altitudinem humo. *Flor.* 3, 1. *med.* Urbs in media Africa sita, anguibus arenisque vallata. *Ov. Her.* 4, 159. sol radiis frontem vallatus acutis. *Macrob. Sat.* 2, 11. *f.* Quis neget, indomitam apud illos, et, ut ait Caecilius, vallatam gulam fuisse, qui ex tam longinquo mari instrumenta luxuriae compararent? *h. e.* quasi vallo munitam, et quae vinci nunquam potuerit *Val. Max.* 9, 11. *f.* Arae, pulvinaria, templa praesenti numine vallata sunt.

VALLĔCŬLĂ. V. in VALLIS.

VALLEFACTUS, a, um, adj. vallo seu vanno excretus. *Festus* in *Valvoli:* Valvoli, folliculi fabae appellati sunt, quasi valivoli, quia vallefacti excutiantur. Ita leg. *Salmas.*, alii *vallo fracti*, h. e. fuste comminuti.

[VALLENSIS, e, adj. ad vallem pertinens. Hinc *Forum Claudii Vallense* dictus est vicus, qui et Octodurus, quia in valle Pennina positus fuit. V. OCTODURENSIS. *Inscr.* ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 225. Imp. Caesari Fl. Val. Constantio Pio Felici Invicto Aug. Divi Constantini Pii Aug. filio For. Cl. Val. bono reipublicae nato. Adde aliam *n.* 312. *F.*]

VALLES, is. V. VALLIS.

VALLESCIT, perierit: a vallo militari, quod fit circa castra: quod qui eo ejiciuntur, pro perditis habentur. Haec *Festus:* ubi alii pro *vallescit* leg. *vallefit*, et a vallo, h. e. vanno duci putant, ex quo quae ejiciuntur, neglecta pereunt.

[VALLESTRIS, e, adj. qui in valle positus est. *Ambros. ep.* 30. (*al.* 12.) Quid ergo istud est, nisi in superioribus habitandum, non in vallestribus, et subterraneis habitaculis? *F.*]

*VALLI, orum, populi Asiae, medio loco inter Pontum Euxinum ac Caspium mare. *Plin.* 6, 11. Fortasse i. q. *Vali.* ¶ Fuit et hoc nomine oppidum Africae Propriae, in Zeugitana. *Anton. Itin. B. A.*

VALLĬCŬLĂ, ae, f. ἀγκίον, parva vallis. *Fest.* in *Convallis:* Vallis deminutivum facit vallicula. *Vulgat. Interpr. Levitic.* 14, 37. Et cum viderit in parietibus illius (*domus*) quasi valliculas pallore sive rubore deformes, *etc. h. e.* fossulas. *B. A.*

[VALLĬO, onis, m. dimin. valli. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1362, 3. Ti Julius Actiaci L. Vallio. *F.*]

VALLIS, et Valles, is, f. ἄγκος, planities a duobus lateribus inclusa, ut *Fest.* in *Convallis* definit. *Caes. B. G.* 3, 1. *extr.* Qui vicus positus in valle, non magna adjecta planitie, altissimis montibus undique continetur; et *ib.* 2. *med.* Cum ipsi ex montibus in vallem decurrerent, et tela conjicerent. *Ov. Met.* 3, 155. Vallis erat piceis et acuta densa cupressu; et *ib.* 8, 334. Concava vallis et, qua se demittere rivi Assuerant pluvialis aquae. *Virg. G.* 3, 331. Aestibus at mediis umbrosam exquirere vallem. *Hor. Od.* 1, 17, 17. Hic in reducta valle caniculae Vitabis aestus. *Id. Ep.* 1, 16, 5. Continui montes, ni dissocientur opaca Valle. *Catull.* 68, 59. Rivus de prona praeceps est valle volutus. *Virg. A.* 7, 802. *de amne:* gelidusque per imas Quaerit iter valles. *Id. Ecl.* 5, 84. Saxosas inter decurrunt flumina valles. *Id. G.* 2, 391. Complentur vallesque cavae, saltusque profundi. *Id. Ecl.* 6, 84. Ille canit: pulsae referunt ad sidera valles. *Id. A.* 2, 748. Curva valle recondere aliquem. *Id. ib* 9, 244. Obscurae valles. *Mart.* 5, 71. gelidae. *Tibull.* 1, 4, 43. et 2, 3, 19. caneret dum valle sub alta. *Lucan.* 7, 480. Excepit resonis clamorem vallibus Haemus. *Sen. Oed.* 531. Vallis irrigua. ¶ Translate. *Catull.* 69, 5. tibi fertur Valle sub alarum trux habitare caper, *h. e.* sub cavitate axillarum. *Auson. epigr.* 128, 5. De valle femorum. ¶ Allegorice. *Quint.* 5, 14. *med. de eloquentia:* Feratur igitur non semitis, sed campis: non uti fontes angustis fistulis colliguntur, sed ut latissimi amnes, totis vallibus fluat, ac viam sibi, si quando non acceperit, faciat. ¶ Rectus casus singularis *valles* firmari solet illo *Virg. A.* 11, 522. Est curvo anfractu valles accommoda fraudi, Quam lectionem in aliquot antiquis exemplaribus exstare *Pierius* testatur; et *Servius* confirmat, tum quod metrum ita postulet, tum quod diminut. sit *vallecula*, ut a *vulpes* est *vulpecula.* Additque ex *Horatio:* moveat vulpecula risum. Sed quod ad metrum attinet, potest et *vallis* legi, et produci ultima beneficio caesurae. V. SANGUIS. Diminutivum *Festus* ponit *vallicula*, ut in ea voce dictum est. Illud vero *Horatii* est μνημονικὸν ἁμάρτημα, cum is habeat *Ep.* 1, 3, 18. Ne si forte suas repetitum venerit olim Rex avium plumas, moveat cornicula risum Furtivis nudata coloribus. Etiam *Valer. Prob.* in *Catholic.* p. 1470. agnoscit *valles:* sed cum eo loco de iis agat, quae in *pes* desinunt, ut *puppes, rupes, vulpes*, etc., non video quomodo *valles* inter ea locum habeat.

VALLO, as, avi, atum, a. 1. περιτειχίζω, vallis circumdo et munio. *Hirt. B. Alex.* 27. *med.* Quorum impetum Mithridates magna cum prudentia, consuetudine nostra castris vallatis sustinuit. *Tac. H.* 2, 19. Postquam nox appetebat, castra vallari placuit; et *ib.* 4, 26. *med.* Ibi struenda acie, muniendo vallandoque militem firmabant. *Id. G.* 30. Nosse ordines, intelligere occasiones, disponere diem, vallare noctem. ¶ Translate est quacumque ratione munire. *Lucan.* 4, 224. nulli vallarent oppida muri. *Plin.* 10, 33, 51. Perdices spina et frutice sic muniunt receptaculum, ut contra feras abunde vallentur. *Flor.* 2, 8. *f.* Elephantis aciem utrinque vallaverat; et *ib.* 12. Ita Macedoniam suam armis ferroque vallaverat, ut non reliquisse aditum videretur. *Ep. Liv.* 57. Cum gladio vallare te scieris, vallum ferre desinito. *Mamert. Genethl. Maxim.* 2. *f.* Alpibus Italiam natura vallavit. *Sen. Herc. Oet.* 1932. Non Argolica rapta leoni Fulva pellis contecta juba Laevos operit dura lacertos, Vallantque feri tempora dentes, *h. e.* spolium leonis ab Hercule occisi, ita ab eo gestatum, ut cute capitis ac dentibus caput ipse suum tegeret. *Quint. decl.* 2, 16. Fores vallavit cura servorum, *h. e.* pessulum obdendo muniit. ¶ Illa etiam translata sunt. *Cic. Leg.* 1, 24. Atque haec omnia quasi sepimento aliquo vallabit disserendi ratione. *Sil.* 7, 407. *de Fab. Maxim.* sic castra relinquens Vallarat monitis. *Stat. Theb.* 10, 563. jam tecta replerant Templaque, et ingratae vallantur planctibus arae, *h. e.* circumfunduntur.

VALLŌNĬĂ, ae, f. Dea vallium praeses. *August. C. D.* 4, 8. Collibus Deam Collatinam, vallibus Valloniam praefecerunt.

VALLUM, i, n. ἔρκος, ὁ χάραξ, χαράκωμα, munitio militaris, qua includuntur castra, aut oppida obsessa, ex caespite et aggesta terra, et crebris vallis seu palis infixis, fossa praeducta. *Varr. L. L.* 4, 24. Vallum, vel quod ea (*al.* eo) varicare nemo possit; vel quod singula ibi extrema bacilla furcillata habent figuram litterae V. (V. vocem seq.) et *Liv.* 33, 5. ubi de hac re plura. *Cic. Att.* 9, 12. Populi R. exercitus Pompejum circumsidet, fossa et vallo septum tenet; et *ib.* 5, 20. *med.* Oppidum cinximus vallo et fossa. *Id. Fam.* 15, 4. *med.* Oppidum vallo et fossa circumdedi. *Sall. Jug.* 79. Vallo fossaque moenia circumvenit. *Caes. B. G.* 2, 5. *extr.* Castra vallo fossaque munire; et *ib.* 30. Hostes vallo pedum duodecim in circuitu quindecim millium circummuniti, oppido se continebant; et *ib.* 3, 25. Defensores vallo munitionibusque depellere; et *ib.* 5, 42. Hostes scalis vallum ascendere coeperunt; et *ib.* 3, 5. Vallum scindere, et fossas complere. *Just.* 13, 5. *med.* rescindere. *Vell.* 2, 63. proruere. *Flor.* 4, 2. *med.* rumpere; et *ib.* Castra vallo obducere. *Liv.* 7, 23. (et *Tibull.* 4, 1, 85.) Vallum ducere. et *Id.* 6, 2. Tantum terroris intulerat, ut vallo se ipsi, vallum congestis arboribus sepirent. *Id.* 22, 60. *f.* Pro vallo pugnare, *h. e.* ante vallum. ¶ Translate. *Plin.* 12, 5, 11. Intra sepem eam aestivant pastores opacam pariter, et munitam vallo arboris; et 15, 23, 25. Castaneis armatum echinato calyce vallum. *Cic. Sen.* 15. Spica contra avium minorum morsus munitur vallo aristarum. *Id. N. D.* 2, 57. (et *Plin.* 11, 37, 56.) Munitae sunt palpebrae tanquam vallo pilorum. *Id. Pis.* 33. Alpium vallum contra ascensum transgressionemque Gallorum objicere et opponere. *Quint.*

decl. 13, 3. Undique vallo divitiarum clusi sumus. *Gell.* 13, 27. Caput et os suum manibus oppositis quasi vallo praemoeniunt. *Id.* 1, 15. et *Apul. Dogm. Plat.* 1. *f.* Petulantiae verborum coercendae vallum est oppositum dentium. *Manil.* 1, 149. Ignis in aetherias volucer se sustulit auras, Summaque complexus stellantis culmina coeli, Flammarum vallo naturae moenia fecit.

VALLUS, i, m. ἡ χάραξ, palus, sudes, ramus ex arbore recisus: cujusmodi sunt pedamenta vitium. Videtur esse a *varus*, varis enim ramis munitus est agger; hi autem primum diminutiva forma *varuli*, mox valli dicti, ut a *surula* factum est *Sulla*. V. VAALA. *Virg. G.* 1, 264. Exacuunt alii vallos, furcasque bicornes; et *ib.* 2, 25. Quadrifidasque sudes, et acuto robore vallos. Ubi *Servius:* Bis idem dixit: nam valli et sudes idem sunt. ¶ Saepius dicitur de palis, quibus infixis firmatur et munitur agger excitatus ad sepimentum castrorum: quod inde *vallum* appellatum est. Hujusmodi palos humeris ferebant in expeditionibus Romani milites, praeter arma et cibaria, ut, ubicumque ponenda essent castra, muniendi materia praesto esset: quod significat *Virg. G.* 3, 346. patriis acer Romanus in armis Injusto sub fasce viam cum carpit, et hosti Ante exspectatum positis stat in agmine castris. *Cic. Tusc.* 2, 16. Qui labor et quantus agminis! ferre plus dimidiati mensis cibaria, ferre siquid ad usum velint, ferre vallum: nam scutum, gladium, galeam in onere nostri milites non plus numerant, quam humeros, lacertos, manus. *Epit. Liv.* 57. Scipio Africanus militem quotidie in opere habuit, et triginta dierum frumentum, ad septenos vallos, ferre cogebat. *Liv.* 25, 36. Erat adeo nudus tumulus et asperi soli, ut nec virgulta vallo caedendo, nec terra caespiti faciendo inveniri posset. ¶ Etiam ipsum vallum ex palis contextum *vallus* dicitur. *Caes. B. C.* 3, 63. Erat eo loco fossa pedum quindecim, et vallus contra hostem in altitudinem pedum decem: tantundemque ejus valli agger in latitudinem patebat. *Hirt. B. Alex.* 2. *med.* Omnibus viis triplicem vallum obduxerant. *Tibull.* 1, 11, 9. Non arces, non vallus erat. ¶ Rationem valli faciendi tum a Macedonibus et Graecis, tum ab Romanis usurpatam, luculenter describit *Liv.* 33, 5. ¶ Translate. *Ov. Am.* 1, 14, 15. Non acus abrupit, non vallus pectinis illos, (*scil.* capillos.) *h. e.* densi pectinis dentes, instar valli subrecti. *Id. Met.* 8, 286. stantque velut vallus, vel ut alta hastilia, setae. Alii utroque loco leg. *vallum.* ¶ *Vallus* est etiam genus quoddam vehiculi metendis spicis aptum, de quo *Plin.* 18, 30, 72. Galliarum latifundiis valli praegrandes, dentibus in margine infestis, duabus rotis per segetem impelluntur, jumento in contrarium juncto: ita direptae in vallum cadunt spicae. *Pall.* 7, 2. accurate describit hoc instrumentum rusticum, et *vehiculum* appellat. ¶ *Vallus* item genus quoddam tegulae. *Serv.* ad *Virg. G.* 1, 264. Aelius Gallus, de verbis ad jus civile pertinentibus, vallos appellat tegulas grandes, quae supra collicias infimae ponuntur. *Cato R. R.* 14. Colliciares tegulae quae erunt, pro binis putabuntur: in vallos, quot erunt, in singulos quaternae numerabuntur. Alii perperam pro *in vallos* legunt *in aliis.* ¶ Est etiam *vallus* gen. fem. idem quod *vannus*, vel ejus diminutivum, ut *villum* a *vinum. Varr. R. R.* 1, 52. E spica exteruntur grana: iis tritis, oportet e terra subjactari vallis, aut ventilabris; et *ib.* 23. *med.* Ut habeas vimina, unde viendo quid facias, ut sirpeas, vallos, crates. Adde *eund.* ap. *Serv.* ad *G.* 1, 166. V. VALLEFACTUS.

VĂLOR, oris, m. τιμή, pretium: a *valeo. Plin.* Victoriati valore redimi potest. Ita referunt quidam Lexicographi; sed ea *Plinii* verba merito suspecta esse debent, cum adhuc inveniri non potuerint.

VALVAE, arum, f. plur. θύραι διάπριστοι, ligneae fores, ex duabus, aut tribus, aut pluribus etiam tabulis (cujusmodi Itali dicunt *scuri fatti a libro*), quibus janua, aut fenestra clauditur: quasi *volvae*, quia in aperiendo volvuntur, et complicantur. *Varr.* ap. *Serv.* ad *A.* 1, 453. Valvae sunt, quae revolvuntur, et se velant. *Isid. Or.* 15, 7. Fores et valvae claustra sunt: sed fores dicuntur, quae foras; valvae quae intus revolvuntur, et duplices complicabilesque sunt: sed generaliter usus vocabula ista corrumpit. *Cic. Div.* 1, 34. In templo Herculis valvae clausae repagulis subito se ipsae aperuerunt. *Id. Verr.* 2, 4, 56. Valvas magnificentiores, ex auro atque ebore perfectiores nullas unquam ullo templo fuisse. *Id. ib.* 43. *med.* Convulsis repagulis, effractisque valvis, demoliri signum conantur. *Juven.* 4, 63. facili patuerunt cardine valvae. *Propert.* 4, 8, 51. totas resupinat Cynthia valvas. *Ov. Met.* 2, 4. Argenti bifores radiabant lumine valvae; et *ib.* 1, 172. Atria nobilium valvis celebrantur apertis; et *ib.* 4, 185. Lemnius extemplo valvas patefecit eburnas. *Nep. Paus.* 5. Hinc ne exire posset, statim ephori valvas ejus aedis obstruxerunt. ¶ In sing. num. *Petr. Sat.* 96. Videbamus omnia per foramen valvae, quod paulo ante ansa ostii disrupta laxaverat. Adde *Pomp.* ap. *Non.* 1, 69. et *Sen. Herc. Fur.* 999. ¶ Valvarum nomine significatur etiam ipsum χάσμα, cavitas, lumen januae, aut fenestrae: fiebantque maxime in tricliniis amplae ac patentes, ut coenantibus late prospectus esset in omnes partes. V. v. sq. Differunt a fenestris in eo, quod fenestrae alte a solo incipiunt, et aditum solummodo praebent lumini; valvae ab imo, et etiam ingredientibus. *Plin. ep.* 5, 6. *f.* Cubiculum marmore splendet, valvis in viridia prominet et exit, alia viridia superioribus inferioribusque fenestris suspicit, despicitque. *Id. ep.* 2, 17. Triclinium undique valvas aut fenestras non minores valvis habet: atque ita a lateribus, a fronte quasi tria maria prospectat; a tergo cavaedium, porticum, aream; porticum rursus, mox atrium, silvas, et longinquos respicit montes. *Id. ep.* 5, 6. Triclinium valvis xystum desinentem, et protinus pratum, multumque ruris videt fenestris.

*VALVARIUS, i, m. qui valvas facit. *Gloss. Vet.* Valvarius, δομοιέκτων. *B. A.*

VALVĀTUS, a, um, adj. valvis instructus. *Varr. L. L.* 7, 14. Triclinia valvata et fenestrata. *Vitruv.* 6, 6. Triclinia habeant dextra ac sinistra lumina fenestrarum valvata, uti viridia de tectis per spatia fenestrarum prospiciantur. *Id.* 4, 6. *f.* Fores valvatae; et *f.* Ipsa forium ornamenta non fiunt cerostrota, neque bifora, sed valvata.

*VALVIFRĂGUS et

*VALVIPATUS, a, um, adj. *Sarisb.* 4, 7. Leges illae valvipatae (*quae* patere *jubent* valvas *conviventium*) seu valvifragae (*quae* frangi *jubent* valvas *clausas epulantium*) —— nullo abrogante irritae factae sunt. V. *Cassel. Var. Lect.* 7, 6. *B. A.*

VALVŎLUS, et Valvulus, i, m. λοβός, folliculus leguminum, et praesertim fabae. *Festus:* Valvoli folliculi fabae appellati sunt, quasi vallivoli, quia vallo facti (*lege* fracti) excutiantur. *Colum.* 6, 10. Lentes quoque valvolis exemptae, et minute molitae miscentur aquae calidae; et *ib.* 4. Valvulis ervi bubus medetur. *Id.* 7, 4. de ovibus tectis: Singula capita per hiemem recte pascuntur ad praesepia, tribus hordei, vel fresae cum suis valvulis fabae.

*VAMA, ae, Indiae fluvius navigabilis, quem Ganges excipit. *Plin.* 6, 18. *B. A.*

*VAMACURES, ium, populi Africae, in Mauretania Caesariensi vel fortasse in Numidia. *Plin.* 5, 4. *B. A.*

[VANACĪNI, orum, m. plur. Οὐανακῖνοι apud *Ptolem.* 3, 2., sunt populi Corsicae in septentrionali insulae parte. *Inscr.* ap. *Mur.* 2004, 2. Imp. Caesar Vespasianus Augustus magistratibus et senatoribus Vanacinorum salutem dicit. *F.*]

VANDĂLI, orum, m. plur. *Tacito Germ.* 2. Vandalii, *Plinio* 4, 14, 28. Vindili, vel Valdili, ut in MSS. reperit *Hard.*, populi Germaniae iis olim locis habitare crediti, ubi nunc ducatus Meklenburg. et Pommerania, in varias deinde terras migrarunt, demumque in Galliam progressi, inde in Hispaniam Baeticam, nomen ei provinciae fecere, quae hodieque *Andalusia* dicitur: in Africam quoque trajicientes eam diu tenuerunt. Eorum historiam habes ap. *Isid. de regib. Gothor. Wandalor. et Suevorum.* *¶ Reperitur et forma *VVandali. Salvian. de gub.* 7. *med.* p. 254. *Rittersh.* Ut VVandalis potissimum, id est publicis barbaris, traderentur. *B. A.*

VANDĂLĬCUS, a, um, adj. ad Vandalos pertinens. *Prosper Aquitan. prol. carm. de provid. divin.* 33. heu caede decenni Vandalicis gladiis sternimur, et Geticis. *Coripp. Laud. Just.* 286. Effera Vandalici calcantur colla tyranni.

VĀNĒ, adv. futiliter, frustra. *Tert. Apol.* 49. Vulgus vane de nostra vexatione gaudet. *Id. Pud.* 1. Praecavendo vanissime quibus parcunt, et parcendo ineptissime quibus praecavent. *Appul. Apol.* Multo vanius et nequius excogitatum.

VĀNESCO, is, n. 3. ἀφανίζομαι, vanus fio, in vanum abeo, aut recido, evanesco. *Cic. Leg.* 2, 10. *med.* Animi labes nec diuturnitate vanescere, nec amnibus ullis elui potest. *Alii leg.* evanescit. *Ov. Trist.* 1, 2, 107. incipiunt gravidae vanescere nubes. *Sen. Troad.* 392. calidis fumus ab ignibus Vanescit spatium per breve. *Tac. Hist.* 5, 7. Vanescere in cinerem. *Ov. Am.* 3, 7, 31. Carmine laesa Ceres sterilem vanescit in herbam. *Pers.* 3, 13. Nigra quod infusa vanescat sepia lympha, *h. e.* atramentum diluatur, et nigrorem amittat. ¶ Translate. *Ov. A. Am.* 2, 358. Vanescitque absens, et novus intrat amor. *Catull.* 64, 199. Vos nolite pati nostrum vanescere luctum, *h. e.* in irritum cadere; et *Tac. A.* 2, 40. Inanis credulitas tempore ipso vanescit; et *ib.* 5, 9. Vanescente plebis ira, ac plerisque per priora supplicia lenitis. *Ov. Her.* 12, 85. Spiritus ante meus tenues vanescat in auras. *Id. Am.* 2, 14, 41. Ista sed aetherias vanescant dicta per auras.

VANGĂ, ae, f. sarculum, marra, ligo, bipalium. *Pall.* 1, 43. Serrulas minores, vangas, runcones, quibus vepreta persequimur. *¶ V. *Cangii Gloss. Lat.* in v. *Vanga. B. A.*

VANGĬŌNES, um, m. plur. populi Germaniae ad Rhenum siti, fere ubi nunc *Alsazia* est. *Lucan.* 1, 430. Et qui te laxis imitantur, Sarmata, bracis Vangiones. Adde *Plin.* 4, 17, 31. *¶ Οὐαγγίονες sunt *Ptolemaeo*, Βαγγίονες *Metaphrast.* Julii Caesaris. ¶ Hoc nomine etiam fuit Vangionum civitas quae fortasse est *Worms. Ammian.* 15, 27. *B. A.*

VĀNĬDĬCUS, a, um, adj. ματαιολόγος, qui van[a] dicit, vaniloquus, mendax, *Pl. Trin.* 2, 1, 37. Cu[m] probis potius, quam cum improbis vivere va[]nidicis.

VĀNĬLŎQUENTĬĂ, ae, f. σπερμολογία, vana [et] inanis blateratio. *Liv.* 34, 24. Hac vaniloquenti[a] primum Aristaenum praetorem Achaeorum excitavi[t]. *Tac. A.* 3, 49. Id C. Lutorius in domo P. Petroni[i] socru ejus Vitellia coram, multisque illustribus f[e]minis per vaniloquentiam legerat. *Pl. Pud.* 4, 14. Uxor meas opplebit aures sua vaniloquentia.

VĀNĬLŎQUĬDŎRUS, i, m. vox hybrida, ficta *Pl. Pers.* 4, 6, 20. et conflata ex Latinis vocibu[s] *vanus*, et *loquor*, et ex Graeca δῶρον, donum, s[i]gnificat eum qui vana verba donat, seu dat, qui van[a] venditat.

[VĀNĬLŎQUĬUM, ii, n. 2. κενολογία, idem a[c] vaniloquentia. *August. ep.* 134. (*al.* 160.) *n.* Vaniloquio seductionis sollicitare animos imperito[rum]. *Id. ep.* 166. (*al.* 28.) *n.* 6. Joviniani vaniloquia re[] arguens. *F.*]

VĀNĬLŎQUUS, a, um, adj. σπερμολόγος, q[ui] vana loquitur, mendax. *Pl. Amph.* 1, 1, 223. E[]go istoc magis, quia vaniloquus, vapulabis. ¶ Ite[m] vana jactans. *Liv.* 35, 48. Is, ut plerique, qu[os] opes regiae alunt, vaniloquus, maria terrasque in[a]ni sonitu verborum complevit. *Sil.* 14, 279. D[u]ctores facilem impelli, laetamque tumultus Vanil[o]quo plebem furiabant insuper ore.

VĀNĬTAS, atis, f. κενότης, ματαιότης, inanita[s], levitas, futilitas: atque adeo etiam mendacium: qu[ia] in mentientibus nihil subest praeter inanem verboru[m] sonum. *Cic. N. D.* 2, 21. *med.* Nulla in coelo n[ec] fortuna, nec temeritas, nec erratio, nec vanit[as] inest; contraque omnis ordo, veritas, ratio, co[n]stantia. *Id. Leg.* 1, 10. Si depravatio consuetu[di]num, si opinionum vanitas non imbecillitatem an[i]morum torqueret. *Id. Tusc.* 3, 1. *f.* Ita variis i[m]buimur erroribus, ut vanitati veritas, et opinio[ni] confirmatae natura ipsa cedat. *Id. Off.* 3, 14. vituperandi sunt, qui reticuerunt (*in vendendo*), qu[id] de iis existimandum, qui orationis vanitatem adh[i]buerunt? Adde *ib.* 1, 42. *f.* ¶ In plur. num. *Pli[n.]* 22, 8, 9. Multae circa hoc non magorum solum v[a]nitates, sed etiam Pythagoricorum. Adde 26, 4, et 27, 8, 35. ¶ Item assentatio, quia assentat[or] mentitur, ut placeat. *Cic. Am.* 26. *med.* Blan[da] ista vanitas apud eos valet, qui ipsi illam allecta[nt] et invitant. ¶ Item jactantia, elatio: quia qui jactat, vana et falsa dicit. *Tac. Agr.* 18. Nec Agr[i]cola prosperitate rerum in vanitatem usus, etc. *H.* 3, 73. *med.* Quintius Atticus consul, umbra h[o]noris, et suamet vanitate monstratus. *Suet. Vit.* *f.* de eod: Plurimum meri propalam hausit, passi[m]que divisit pari vanitate atque insolentia.

VĀNĬTĬĒS, ei, f. vanitas. *Ammian.* 21, 1. Vanities aliquando plebeja strepit haec imperite mu[s]sando, *h. e.* prava et falsa opinio. *Id.* 21, 1. *me[d.]* Ad extollendam ejus vanitiem, sidera quoque, jussisset, exhiberi posse promittens.

VĀNĬTŪDO, inis, f. idem ac vanitas. *Pl. Ca[pt.]* 3, 4, 38. Pol ego, ut rem video, tu inventus ver[a] vanitudine qui convincas, *h. e.* vanis dictis, et me[n]daciis. *Pacuv.* ap. *Non.* 2, 886. Turpare vanitudi[ne] aetatem suam.

[VANNĬĀNUS, a, um, adj. ad Vannium per[ti]nens, ut Vannianum regnum, ap. *Plin.* 4, 12, 2[]. V. v. sq. *F.*]

[VANNĬUS, ii, m. Suevis rex a Druso Caesa[re] impositus, sed non toti genti, verum iis tantu[m] qui Maraboduum et Catualdam reges comitati erar[nt]. Sub Claudio pulsus est regno, diuturnitate in sup[er]biam mutatus, et odio accolarum domesticisque di[s]cordiis circumventus. *Tac. A.* 2, 63. et *ib.* 12, 29. *F.*]

VANNO, is, a. 3. λικμάω, est vanno fruges, a[ut] legumina movere ac ventilare, acus, vel paleas frumento, vel legumine vannis expurgare. Obsce[no] sensu. *Lucil.* ap. *Non.* 1, 69. Crissatura (*al.* criss[a]vit), ut si frumentum clunibu' vannat. *Id. ib.* Hu[nc] molere, illam autem ut frumentum vannere cunni[s]. Alii rectius pro *cunnis* leg. *lumbis.*

VANNUS, i, f. λικμός, cribrum cereale, instr[u]mentum latum ex vimine, aliave materia, quo ac[us] paleaeque post trituram a frumento, aut legumi[ne] ventilando, et in sublime ejaculando excernuntu[r]: videtur esse a *vanulus* diminut. vani, deinde per sy[n]cop. *vanlus*, mox *vannus* et *vallus*. V. h. v. *Virg.* 1, 166. et mystica vannus Iacchi. Ubi *Servius:* M[y]stica, quod Liberi Patris sacra ad purgationem an[i]mae pertinebant: et sic homines ejus mysterii pu[r]gabantur, sicut vannis frumenta purgantur. *Pieri[us]* testatur, in optimo illo suo Romano codice *et m[y]stica vallus Iacchi* legi. *Colum.* 2, 21. *med.* Ips[ae] autem spicae melius fustibus tunduntur, vannis e[t] purgantur. *Appul. Met.* 11. Vannos onustas aromi[]tis, et hujuscemodi suppliciis certatim congerunt.

VĀNO, as, a. 1. vana et falsa dico, fallo, decipi[o]. Part. est *Accii* ap. *Non.* 1, 54. et 2, 885. Tanta[] frustrando lactans, vanans protrahit. *Vossius* ma[]let: Tantum ut frustrando lactans, vanans protrah[it].

VĀNŬLUS, a, um, adj. dimin. vani. *Prud.* 1

ὶ στεφ. 304. Vanulae edentulararum cantilenae. i rectius leg. *rancidae*. *F.*]

VĀNUS, a, um, adj. κενὸς, μάταιος, qui frustra , aut fit, inanis, vacuus, cassus. *Virg. G.* 1, 5. sed illos Exspectata seges vanis elusit aristis. *lum.* 2, 9. *med.* Granum extrinsecus albidum, si us etiam conspicitur candidum, leve ac vanum elligi debet. *Hor. Od.* 1, 24, 15. et *ib.* 3, 27, Vana imago, *h. e.* umbra mortuorum sanguine ssa et corpore. *Liv.* 1, 8. *med.* Deinde ne vana ois magnitudo esset, adjiciendae multitudinis causa ylum aperit. *Id.* 2, 47. Et vanior jam erat hoim acies, dum subtracta subsidia mittunt ad caa oppugnanda, *h. e.* rarior, laxioribus ordinibus. *rt.* 4, 14. Contempserat paucitatem hostis, vanam em extentis cornibus ratus; et *infra:* Videtis ores raros, cornua extenta, mediam aciem vanam exhaustam. ℙ Item effectu carens, falsus, fus, irritus. *Cic. Planc.* 42. Cum tibi vana quaem miser atque inania, falsa spe inductus pollice. *Plin.* 30, 2, 5. Quae omnia Nero vana falsa comperit. *Plin. alter ep.* 7, 27. Phantasmata nia et vana ex metu nostro imaginem accipere. *Met.* 8, 345. Cuspis Echionio primum contorta erto Vana fuit. *Liv.* 7, 23. *f.* Ut pila omnia haeque non vana caderent. *Id.* 30, 10. Vana plera tela in superiorem locum mittebant. *Id.* 3, 16. ntus tribunos furor tenuit, ut non bellum, sed am imaginem belli, ad avertendos ab legis cura bis animos, Capitolium insedisse contenderent. *n.* 2, 43, 43. Bruta fulmina et vana. *Suet. Cal.* Testamenta irrita et vana. *Id. Aug.* 91. Soa vana et irrita. *Sen. ep.* 84. *f.* Relinque amm: tumida res est, vana, ventosa. *Ov. Met.* 2, Vanum omen. *Id. ib.* 3, 349. Vana diu visa vox auguris: exitus illam, Resque probat; et *ib.* 681. Vanae preces; et *ib.* 14, 364. Vanam spem i. *Id. Her.* 16, 342. et *Hor. Od.* 1, 23, 3. us metus. *Id. Ep.* 2, 1, 188. Vana gaudia. *A.* 3, 16. promissa. *Petr. Sat.* 1. Rerum tu, et sententiarum vanissimus strepitus. *Virg.* 4, 12. Credo equidem (nec vana fides) genus esse rum. ℙ Absolute. *Hor. Ep.* 2, 2, 25. Corus vanis rerum. *Tac. A.* 4, 59. Oblatum Caeanceps periculum auxit vana rumoris. *Liv.* 26, *f.* Ad vanum et irritum redacta victoria. *Id.* 31. Non tota ex vano criminatio erat. *Sen.* . 182. cedit in vanum labor. ℙ De eo qui re iam frustratus est, et spe excidit. *Tac. H.* 2, *f.* Caecina fama et pudore coeptae temere oppuionis, ne irrisus ac vanus iisdem castris assidetrajecto rursus Pado, etc. ℙ Et cum genit. *g. A.* 10, 631. aut ego veri Vana feror. *Sil.* 261. Nec forsan voti vanus foret, obvia ni vis, ℙ Est etiam infidus, levis, inconstans, menlevia et inania pro gravibus et veris callide comns, ut ait *Gell.* 18, 4. *f.* ubi disserit de illo *fragm.* Cn. Lentulus perincertum stolidior, an or. *Cic. Quint.* 6. *med.* Si veritate amicitia, societas, pietate propinquitas colitur; necesse iste, qui amicum, socium, affinem fama ac nis spoliare conatus est, vanum se, et perfium, et impium esse fateatur. *Liv.* 1, 27. In vulgi vanum ingenium dictatoris corrupit. *ll.* 3, 6, 59. si fugiat nostrae convivia mensae, tum cupiens vana puella torum. *Virg. A.* 2, nec, si miserum Fortuna Sinonem Finxit, vaetiam mendacemque improba finget. *Ov. Met.* 21. Haec mihi non vani (neque erat, cur fallere nt) Narravere senes. *Cic. Rosc. Am.* 40. Varatio. *Liv.* 29, 32. *med.* Inde vanus auctor abti Masinissae ad regem rediit. *Vanus* hoc loendacem simul, et jactatorem gloriosumque sicat: quia qui se jactant, mentiri multa solent. *Virg. A.* 11, 715. Vane Ligus, frastraque anielate superbis. *Val. Max.* 7, 2. *n.* 8. *extr.* dare se, vani: vituperare, stulti est. *Virg. A.* 854. Ut vidit fulgentem armis, ac vana tumen*h. e.* plenum falsae gloriae, inquit *Servius.* autem *vana* adverbii more positum est, ut *A.* 8, infanda furentem. *Propert.* 1, 10, 24. Neu tiro vano verba benigna cadant. ℙ *Vanum est*, m est. *Plin.* 30, 3, 8. Vanum arbitror esse, Canis ortum angues candidos membranam eam ere.

ĀPĬDE, adv. *Vapide se habere*, pro *male se ha-* dicebat Augustus, ut in ejus vita *Suet.* 87. at.

ĀPĬDUS, a, um, adj. ἄχυλος, ἄχυμος, qui vam emittit, et proprie dicitur de vino, quod inum nulliusque virtutis factum est. *Colum.* 12, vini vapidi, ut acre fiat, sextarios duodequininta. *Pers.* 5, 148. Vejentanumque rubellum let vapida laesum pice sessilis obba, *h. e.* pice vinariis vasis illita vinum insipidum facit. ℙ slate. *Id. ib.* 117. Astutam vapido servas sub re vulpem, *h. e.* vitiis corrupto.

APINCUM, i, n. oppidum Galliae Narbonensis. *n. Itin. B. A.*

ĀPOR, oris, m. ἀτμὸς, humor extenuatus, et tum sublatus. *Cic. N. D.* 2, 10. *med.* Aquaquasi vapor quidam aer habendus est; et *ib.* 46. ae terrae, maris, aquarum vaporibus aluntur iis, qui a sole ex agris tepefactis, et ex aquis excitantur. *Sen. Q. N.* 2, 12. Terrenus vapor siccus est, et fumo similis, qui ventos, tonitrua, et fulmina facit: aquarum halitus humidus est, et imbres et nives creat. *Stat. Theb.* 6, 471. crassum rapit ejectatque vaporem Cornipedum flammata sitis. ℙ Item fumus; aut nubes, vel quiddam nubi simile. *Ov. Trist.* 5, 5, 39. cum tu non stultus ab Arcto Terga vapor dederis, Ausoniamque petas, *h. e.* fumus turis in ara incensi. *Virg. A.* 7, 466. volat vapor ater ad auras. *Sen. Herc. Fur.* 909. quidquid Indorum seges, Arabesque odoris quidquid arboribus legunt, Conferte in aras: pinguis exundet vapor. Adde *Stat. Theb.* 10, 110. Hinc *vapore fovere*, suffire. *Cels.* 7, 7. *n.* 2. et 10. et *ib.* 9. *f.* et 8, 4. *med.* et *ib.* 7. *med.* ℙ Item calor. *Cic. Sen.* 15. Terra semen tepefactum vapore et compressu suo diffundit. *Virg. A.* 5, 683. lentusque carinas Est vapor; et *ib.* 698. restinctus donec vapor omnis. *Hor. Ep.* 3, 15. Nec tantus unquam siderum insedit vapor Siticulosae Apuliae. *Plin.* 9, 10, 12. Solis vapore siccatus cortex. *Colum.* 7, 3. *med.* Pecus frigoris impatientissimum, nec minus aestivi vaporis. *Val. Flacc.* 2, 333. coquiturque vaporibus aer. *Ov. Met.* 10, 126. solisque vapore Concava litorei fervebant brachia Cancri; et *ib.* 3, 153. finditque vaporibus arva Phoebus. *Sen. Herc. Oet.* 1366. Non ipse terris major Oceanus meos Frangit vapores: *Colum.* 7, 5. *med.* Vaporibus omni quadrupedi largius bibendi potestas danda: per aestum. ℙ De igne amoris. *Sen. Hipp.* 640. Pectus insanum vapor, amorque torret. ℙ Olim dixere *vapos*, ut *arbos*, *labos*, *honos*, *colos*, etc. *Lucr.* 6, 952. permanat odos, frigusque, vaposque. Adde *Accium*, *Naev.*, *Varr.* ap. *Non.* 8, 27.

VĂPŌRĀLIS, e, adj. vaporeus, ut Vaporalis tenuitas, *August. de Genes. ad litt.* 2, 5.

VĂPŌRĀLĬTER, adv. modo vaporis. *August. de Genes. ad litt.* 2, 4. *extr.* Si potest aqua ad tantas guttarum minutias pervenire, ut super istum aerem vaporaliter feratur. Adde *ib.* 3, 10. *f.*

VĂPŌRĀRĬUM, ii, n. locus in balneo, per quem calor ignis ex hypocausto in cubicula transmeat. Alii ipsum hypocaustum intelligunt. *Cic. Q. Fr.* 3, 1, 1. *f.* In balneariis assa in alterum apodyterii angulum promovi, propterea quod ita erant posita, ut eorum vaporarium esset subjectum cubiculis. Quidam rectius legunt *cubili*, in quo nempe sudaturi sedebant. V. LACONICUS.

VĂPŌRĀTĒ, adv. cum vapore, h. e. calore. *Ammian.* 24, 4. *med.* Effervescente vaporatius sole.

VĂPŌRĀTĬO, onis, f. ἄτμισις, ἀποθυμίασις, vaporis emissio, exhalatio. *Sen. Q. N.* 6, 11. Vaporatio inundantium aquarum. *Gell.* 19, 5. Cum aqua frigore aeris duratur et coit, necesse est fieri vaporationem, et quandam quasi auram tenuissimam exprimi ex ea, et emanare. *Plin.* 28, 6, 18. Vaporatio urinae impubium, decoctae ad dimidias partes, menses feminarum ciet. ℙ *Vaporatio balinearum* ap. *eund. ib.* 4, 14. est fomentum et calefactio in balneo.

VĂPŌRĀTUS, a, um, part. a *vaporo:* calidus, vel calido vapore plenus. *Colum.* 1, 5. *med.* Cum plerique amnes aestate vaporatis, hieme frigidis nebulis caligent. *Id.* 2, 16. *extr.* Glebae solibus aestivis vaporatae, *h. e.* calfactae, et arefactae. *Ammian.* 28, 4. *med.* Vaporatum tempus. ℙ Item in modum vaporis emissus. *Appul. de Mundo:* Nebula est exhalatio vaporata. ℙ *Vaporatae arae*, vaporibus turis fumantes: quas turicremas *Virg. A.* 4, 453. vocat. *Stat. Theb.* 1, 455. largoque refecti Ture, vaporatis lucent altaribus ignes. *Calpurn. Ecl.* 2, 62. Saepe vaporato mihi caespite palpitat agnus, *h. e.* in ara ex caespitibus facta. ℙ Translate. *Pers.* 1, 126. Inde vaporata lector mihi ferveat aure, *h. e.* calefacta, et accensa ex lectione sanorum librorum.

VĂPŌRĔUS, a, um, adj. vaporus. *Arnob.* 6, 205. Velamen aureum in rigoribus (*al.* frigoribus) algidum, laneum vaporeum, *h. e.* fovens et calefaciens. Plerique alii leg. *vaporum.* ℙ Translate quidam afferunt ex *Augustino*, sed non designato loco: Vaporea sanitas, *h. e.* brevis, et vaporis instar vanescens.

VĂPŌRĬFER, ra, rum, adj. ἀτμώδης, vaporem, et calorem emittens, vaporosus. *Stat. Silv.* 3, 5, 96. Sive vaporiferas, blandissima litora, Bajas. *Id. ib.* 1, 3, 45. Vaporiferae fornaces.

VĂPŌRO, as, avi, atum, a. 1. θυμιάω, vaporem emitto, exhalo: vapore et fumo incensae rei perfundo et calfacio; adolendo suflumigo, suffio, vapore et calore foveo. *Plin.* 28, 11, 47. Dum coquuntur carnes, oculos vaporari his praecipiunt. *Id.* 31, 11, 47. Spongiae imponuntur et his morbis, quos vaporari oportet, ferventi aqua perfusae. *Scrib. Comp.* 20. Oculos spongiis expressis vaporare. *Pall.* 1, 20. Ita purus calor olei cellam sine fumi nidore vaporabit. Sic *Hor. Ep.* 1, 16, 6. veniens dextrum latus aspiciat sol, Laevum decedens curru fugiente vaporet. *Lucan.* 5, 100. Campana fremens saxa vaporat Typhoeus. *Virg. A.* 11, 481. Succedunt matres, et templum ture vaporant. *Plin.* 29, 4, 30. Cantharides suspenduntur super acetum fervens, donec per linteolum vaporentur, *h. e.* enecentur. ℙ Neutrorum more est vaporem et calorem emittere, ατμίζειν. *Plin.* 31, 2, 2. Aquae vaporant et in mari ipso: mediosque inter fluctus exsistit aliquid valetudini salutare. *Solin.* 21. Aquae fontanae vaporantes. ℙ Flagrare, incendi. *Lucr.* 5, 1130. Invidia quoniam, ceu fulmine, summa vaporant.

VĂPŌRŌSUS, a, um, adj. vaporibus et calore abundans. *Appul. Met.* 5. Balnearum vaporosi fontes; et *ib.* 9. Fumosae tenebrae vaporosae caliginis.

VĂPŌRUS, a, um, adj. θυμιατικὸς, vaporem et calorem habens. *Nemes. Ecl.* 4, 63. Ter vitis, ter fronde sacra, ter ture vaporo Lustravit. *Prud.* 6. περὶ στεφ. 115. Hos cum defugeret, vaporus ardor, Orant, ut celer ignis advolaret.

VAPPĂ, ae, f. ὀξίνης, ἐκτροπίας, ἐξεστηκὼς οἶνος, vinum insipidum, et nullius virtutis, postquam omnis odor, saporque optimus evaporavit. *Plin.* 14, 20, 25. Vitiumque musto, quibusdam in locis, iterum sponte fervere: qua calamitate, cum deferbuit, deperit sapor, vappaeque accipit nomen, probrosum etiam hominum, cum degeneravit animus. *Hor. Sat.* 2, 3, 144. Qui Vejentanum festis potare diebus Campana solitus trulla, vappamque profestis. ℙ Per metaphoram Latinis vappae vocantur ἄχρηστοι, idest inutiles, ac nihili homines, ignavi, viles, nugatores, in quibus nihil est solertiae, nihil prudentiae, ut jam ex loco *Plinii* supra allato patet. *Hor. Sat.* 1, 1, 103. Non ego avarum Cum veto te fieri, vappam jubeo, aut nebulonem. *Catull.* 28, 4. satisne cum isto Vappa frigoraque et famem tulistis? *Auct. Priap.* 14. Nos vappae sumus, et pusilla culti Ruris numina.

VAPPO, onis, m. animal est volans, quod vulgo *animas* vocant: lectum est apud Lucretium (lege *Lucilium*) hos vappones. Haec *Probus* in *Cathol.* p. 1450.

VĀPŬLĀRIS, e, adj. μαστιγίας, qui vapulat, verbero. Jocose *Pl. Pers.* 1, 1, 22. Fui praeferratus apud molas tribunus vapularis.

VĀPŬLO, as, avi, n. pass. 1. τύπτομαι, μαστιγόομαι, verberor, caedor. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 1. *med.* Susurratores veniunt, alius equitem perdidisse, alius septimam legionem vapulasse. *Pl. As.* 3, 3, 9. Coctum, non vapulatum conductus fui. *Id. Poen.* 4, 2, 33. Ut, ubi vapulandum est, tu corium sufferas. *Quint.* 9, 2. Testis in reum rogatus, an ab reo fustibus vapulasset, et innocens, inquit. *Sen. Apocol. f.* Producit testes, qui illum viderant ab illo flagris, ferulis, colaphis vapulantem. *Ter. Phorm.* 2, 1, 19. Molendum usque in pistrino, vapulandum, habendae compedes. *Id. Adelph.* 2, 2, 5. Ego vapulando, ille verberando usque ambo defessi sumus. *Ulp. Dig.* 47, 10, 15. Saepe territus quasi vapulaturus. ℙ A comicis usurpatur saepe in contemptu: nam cum quis significare vult, aliquem se nihili facere, et spernere, jubet eum vapulare, h. e. perire, dolere, miserum esse. *Pl. Pers.* 2, 3, 16. Quid faciet mihi? verberibus caedi jusserit, compedes imponi? vapulet; ne sibi me credat supplicem fore. *Id. Curc.* 4, 4, 12. Vapulare ego te vehementer jubeo; ne me territes. *Id. As.* 2, 4, 72. Tun' libero homini male servus loquere? *Le.* vapula. Huc pertinet illud proverbium, *Vapula Papiria*, ortum a quadam ancilla, quae libertate donata a Papiria hera sua, patronam mox contempsit, et cum eam salutare deberet, se ipsam salutabat, herae autem augurabatur, ut instar servae vapularet. *Festus* ex *Sinnio Capitone* docet, tunc hoc proverbium dici solitum, cum vellent minantibus significare, se eos negligere et non curare, fretos jure libertatis. Addit etiam locum *Plauti fragm.* his verbis: ideo (*lege* id ego) dico, libertas salve, vapula Papiria: ubi *Aelius* ait, *vapula* positum esse pro *dole; Varro* autem pro *peri*, teste eodem *Festo:* quod quidem pro eorum sententia facit, qui *vapulo* ab ἀπολλύω, pereo, deducunt; et contendunt, non usurpari cum ablat. personae agentis, et praeposit. *a* vel *ab:* et si quando usurpetur, ea ratione usurpari, qua dicimus *perire ab aliquo.* ℙ Translate. *Cic. Att.* 2, 14. Cum se omnium sermonibus sentiat vapulare, *h. e.* sibi obtrectari. *Pl. Stich.* 5, 5, 10. Vapulat peculium, *h. e.* dissipatur. *Sen. Ag.* 93. Nubibus ipsis inserta caput Turris pluvio vapulat Austro; et *alter Sen. Q. N.* 6, 7. *f.* Multa, quae procul a mari fuerant, subito ejus accessu vapulavere.

VĀRĂ, ae, f. machina lignea duobus, vel quatuor lignis arrectariis constans, et superposito altero in modum jugi vel recto, vel curvo, ad aliquid sustinendum. Hujusmodi sunt, quas adhibent structores, iisque tabulata imponunt, quibus insistentes murum exstruunt. *Vitruv.* 10, 19. De materia primum basim subjectis rotis fecit, supraque compegit arrectariis et jugis varas. ℙ Ex his verbis constat, *varam* significare integram istam machinam: sed usurpari potest etiam de aliqua ejus parte, scil. de solis arrectariis, quae ut firmius sustineant, divaricata statui solent. Hinc in *Gloss. Isid.* Varam vibia sequitur: perticae duae sunt inter se colligatae, quae asserem sustinent, unde proverbium: Vibia varam sequitur, *h. e.* cadente vara, vibiam etiam cadere necesse est. Usurpatur autem de iis, quae cum mutuo se sustineant, alterutro cadente, corruunt. Inde hausisse videtur *Auson. Idyll.* 12. *praef.* monosyl-

labor. tantum in fine positor. Ut in vetere verbo est, sequitur varam vibia. Ita legend. contendit Scaliger ib., cum vara videatur esse lignum erectum, vibia transversum, et apud Ausonium contra ac in Gloss. Isid. perperam legatur: Sequitur vara vibiam. Sane ap. Lucan. 4, 439. varae sunt furcillae bicornes erectae, quibus retia ad aucupium tenduntur. Verba Lucani sunt. Aut dum dispositis attollat retia varis Venator. ¶ Vara etiam dicitur, ut Carol. Fea docet in Saggio di nouve illustraz. p. 110., canaliculus ille (Italice incavo, intaccatura), qui cultro prius circa taleam seu ramum fieri solet, antequam serra totus praecidatur. Cum vero hic canaliculus oblique hinc inde incidendus sit, figuram litterae V repraesentet, necesse est, inde ei nomen. (V. Varronis l. c. in VALLUM.) Colum. 5, 9. in. Ex his (ramis) quam recentissimas taleas recidito, ita ut ne corticem aut ullam aliam partem, quam qua serra praeciderit, laedas. Hoc autem facile contingit, si prius varam feceris, et eam partem, supra quam ramum secaturus es, foeno aut stramentis texeris, ut molliter et sine noxa corticis taleae superpositae secentur. Verum Gesnerus et Schneiderus, hosque secutus Bened. Del-Bene Italus Columellae interpres, varam interpretantur perticam furcillatam, Ital. il cavalletto, cui imponitur ramus desecandus, stramine aut foeno antea munitam: quae verbi interpretatio cum ea omnino convenit, quae supra in §. 1. posita est. [*Plura adjecit. F.]

*VARAMUS, i, m. fluvius Venetiae, in Anassum sive Plavem apud Belunum oppidum influens. Leander scribit Caloro dici. Meminit Plin. 3, 18. B. A.

VĀRĀTĬO, onis, f. transitus fluminis, qui fit varando: a varus, ut Varatio fluminis, Auct. de limit. p. 257. et 285. Goes.

[VĀRĀTUS, a, um, part. a varo, qui varavit. Auct. de limit. p. 286. Goes. Si vero varatus inveneris, unde tibi venerit, versuram facies, etc. et mox: Cultellabis a tetrante usque ad punctum lapidis, ad quem varatus venisti. F.]

*VARBĀRI, orum, populi Istriae. Plin. 3, 19. ed. Hard. Antea legebatur Varuani. B. A.

[VARCĬĀNUS, a, um, adj. ad Varcianos pertinens, populos Pannoniae superioris, quorum mentio est ap. Plin. 3, 25, 28. et Ptolem. 2, 15. Inscr. ap. Mur. 814, 7. et Marin. Frat. Arv. p. 299. Flavio Respecto T. (h. e. turma) Optati, N. Varcianus (h. e. natione Varciano), etc. Alia ap. Marin. ib. p. 5. C. Minicio C. F. Vel. Italo Praef. Coh. II. Varc. Eq., etc. F.]

*VARDAEI, orum, gens Illyrica, in Dalmatia. Vatin. in Cic. Fam. 5, 9. Plin. 3, 22. ¶ Ardyaei audiunt Liv. 27, 30. Ἀρδιαῖοι Straboni. Ptolemaeo sunt Οὐάρδαιοι. Appellantur et Bardaei. V. Bardei. B. A.

[VARDĂGĀTENSIS, e, adj. ad Vardagatam pertinens, oppidum haud longe a Dripsino, altero agri Vicetini oppido in montibus Bericis, nunc Vargatara. Inscr. ap. Grut. 480, 5. Sex. Valerio Sex. fil. Fab. Publicolae patrono civitatium Vardagatensium et Dripsinatium. F.]

[VARDŬLI, orum, m. plur. populi Hispaniae citerioris, nunc provincia di Guipuscoa, quorum Plin. 3, 3, 4. meminit. Inscr. ap. Maff. Mus. Ver. 445, 9. Num. Aug. et Gen. Coh. II. Vardulorum C. R. Eq. M., etc. h. e. civium Romanorum equitatae milliariae, etc. Alia ap. Donat. 143, 6. Coh. II. Fida Vardul. C. R. Eq. M. Antoniniana. F.]

*VARETĀTAE, arum, populi Indiae, circa Indum flumen. Plin. 6, 20. B. A.

[VARGŬLĂ, ae, m. est cogn. R., hominis nempe dicacis ap. Cic. Or. 2, 60. Videtur esse diminutivum vargi, qui lingua Arvernorum in Gallia latrunculum significat. V. v. sq. F.]

[VARGUS, i, m. qui furatur. Sidon. ep. 6, 8. Unam feminam, quam forte vargorum (hoc enim nomine indigenas latrunculos nuncupant) superventus abstraxerat, cum non falso indicio comperissent, etc. Proprie autem vargi dicebantur extorres et patria expulsi; hinc in Lege Ripuaria 87. et Salica 57. Si quis corpus jam sepultum exfoderit et exspoliaverit, wargus sit, hoc est expulsus de eodem pago. V. Ducang. Gloss. med. et inf. Latinit. in V. Vargi. ¶ Translate in Gloss. Philox. Vargus, βλαισός. F.]

VĀRĬĂ, ae, f. πάρδαλις, panthera, ita dicta a macularum varietate, quibus est spectabilis. Nam pantherae diversicolorem, maculosamque pellem habent. Plin. 8, 17, 23. Pantherae, et tigris macularum varietate prope solae bestiarum spectantur, ceteris unus ac suus cujusque generis color est; et mox: Nunc varias, et pardos, qui mares sunt, appellant in eo omni genere; et ib. 24. Primus autem Scaurus aedilitate sua varias CL. universas misit. Allusit huc Pl. Epid. 1, 1, 15. ubi, cum Epidicus dixisset, varie se valuisse, respondet Thesprio. Qui varie valent, caprigenum hominum non placet mihi, neque pantherinum genus. ¶ Etiam picarum genus quoddam longa cauda insigne, variae appellantur. Plin. 10, 29, 41. ¶ *Varia, ae, f. Italiae oppidum, in Aequorum terra, ad Anienem amnem. Hor. ep. 1, 14. v. 3. et Tab. Peuting. ¶ Aliud, in Apulia. Plin. 3, 11. V. Uria. ¶ Item oppidum Hispaniae Tarraconensis, in Beronum agro. Id. 3, 4. B. A.

VĂRĬĂBĬLIS, e, adj. qui variatur, seu mutatur. Appul. de Mundo: Aer inferior natura variabilis.

*VARIĀNA, ae, f. oppidum, in Moesia inferiore. Anton. Itin. ¶ Aliud hoc nomine, in Pannonia inferiore. Id. ib. B. A.

VĂRĬANS, antis, part. a vario: ποικίλων. Plin. 14, 2, 4. n. 3. Vix ulla magis tam denso uvarum partu impatiens variantis coeli, h. e. inconstantis, modo hac, modo illa ratione se habentis; et ib. n. 4. Helvolae insignes colore inter purpureas nigrasque medio, saepius varianti: et ob id varianae a quibusdam appellatae. Id. 7, 42, 43. Exempla Fortunae variantis innumera sunt. Colum. 4, 20. med. Variantibus adhuc et acerbis uvis: scil. nondum nigris, sed colore adhuc vario. Just. 9, 1. Variante victoria. Id. 26, 1. Variante hominum partim dolore, partim gaudio.

VĂRĬANTĬĂ, ae, f. idem ac varietas. Lucr. 1, 653. nedum variantia rerum Tanta queat densis, rarisque ex ignibus esse; et 3, 319. unde haec oritur variantia rerum.

VĂRĬĀNUS, a, um, adj. a Q. Quintilio Varo (V. VARUS, a, um.) deductum, ut Variana clades, Suet. Aug. 23. V. Vell. 2. a c. 117. ¶ Vărĭānae etiam dictae uvae, quae alio nomine helvolae, a colore variante. Plin. 14, 2, 4. n. 4. V. locum ejusd. in VARIANS.

VĂRĬĀTIM, adv. variis modis, πεποικιλμένως. Gell. 5, 12. Ve enim particula, quae in aliis atque aliis vocabulis variatim per has duas litteras, cum a littera media immissa dicitur. Sunt qui legunt varia, tum, invitis tamen Codicib.

VĂRĬĀTĬO, onis, f. ποικιλία, παράλλαξις, actus variandi, varietas, diversitas. Liv. 24, 9. Ceterae centuriae sine variatione ulla consules eosdem dixerunt.

*VARIĀTOR, oris, m. ποικιλτὴς Gloss. Cyrill. B. A.

VĂRĬĀTUS, a, um, part. a vario: πεποικιλμένος, varians, varius, diversus. Cic. Mil. 3. med. Eum, qui patris ulciscendi causa matrem necavisset, variatis hominum sententiis, non solum divina, sed etiam sapientissimae Deae sententia liberatum. Liv. 21, 28. Certe variata memoria actae rei, h. e. varie tradita. Quint. 9, 4. med. Figurae laboranti etiam compositioni variatae succurrunt, h. e. mutatae; et Plin. 34, 16, 47. Calculi nigri paulum candore variati. Id. 19, 5, 29. Inula cotoneis malis, vel sorbis, aliquando pipere aut thymo variata, h. e. mixta, ut saporem variet. Appul. Flor. n. 17. Vox hominis et tuba rudore torvior, et lyra concentu variatior. ¶ Distinctus, ornatus, pictus, variegatus. Catull. 64, 50. vestis priscis hominum variata figuris, h. e. distincta, ornata, picta. Ov. Met. 12, 559. formas variatus in omnes, h. e. mutatus. Mart. 4, 46. Et lato variata mappa clavo. Lucan. 4, 79. imperfecto complectitur aera gyro Arcus, vix ulla variatus luce colorem. Id. 9, 713. de angue: Pluribus ille notis variatam pingitur alvum.

VĂRĬCĀTOR, oris, m. qui varicatur. Ulp. Dig. 3, 2, 4. f. Praevaricator est, quasi varicator, qui diversam partem adjuvat, prodita causa sua.

[VĂRĬCĀTUS, a, um, part. a varico. Cassiod. Varr. 6, 6. Superbus quin etiam varicatis gressibus patet. F.]

VĂRĬCES. V. VARIX.

[VĂRĬCĬO, onis, m. dimin. varici. Inscr. quam Imp. Caes. M. Aurelio Antonino Pio Felici Aug., etc. h. e. Caracallae dedicavit Coh. V. Vigilum, cujusque tantum frons edita fuit Romae in Notiz. del giorno ann. 1820. n. 6. et a Car. Fea in Framm. di fast. cons. p. 82., in sinistro latere col. 2. habet: M. Ulpius Varicio. F.]

VĂRĬCO, as, a. 1. ῥαιβόω, crura et pedes ultra modum distendo, alterumque ab altero late diduco, divarico. Quint. 11, 3. med. Varicare supra modum, et in stando deforme est, et accedente motu, prope obscenum. Est qui leg. varicari.

VĂRĬCŌSĒ, adv. Festus in voce Muli Mariani: Milites in furca varicosius onera sua portare consueverant, h. e. magis distendendo et divaricando crura, ut fit, cum grande aliquod onus sustinemus. Alii ad varices referunt, quia bajulantes onera solent varices contrahere: quae interpretatio si admittatur, prima syllaba corripienda est.

VĂRĬCŌSUS, a, um, adj. κιρσώδης, qui varicibus est tumidis, quae plerumque e nimio labore, aut diutina statione oriri solent. Pers. 5, 189. Dixeris haec inter varicosos centuriones. Juven. 6, 395. Haec de comoedis te consulit, illa tragoedum Commendare volet: varicosus fiet haruspex: scil. qui diu stare cogitur in consultatione Deorum. Sidon. ep. 5, 5. Varicosi Arpinatis opulentia loquacitasque, h. e. Ciceronis. V. VARIX.

VĂRĬCŬLĂ, ae, f. exigua varix. Cels. 5, 26. n. 32. Si varicula intus est, ea quoque excidenda.

VĂRĬCUS, adv. crura distendendo, et divaricando: quod faciunt feminae, dum mejunt. Appul. Met. 1. Mulieres varicus super faciem meam residentes, vesicam exonerant, quoad me urinae spurcissimae madore perluerent. Sunt qui rectius leg. varitus, a varus, ut primitus a primus, imitus ab imus.

VĂRĬCUS, a, um, adj. ἀμφιπλὶξ, qui crura distendendo et varicando stat, aut ambulat. Ov. A Am. 3, 303. Illa, velut conjux Umbri rubicund mariti, Ambulat, ingentes varica fertque gradus.

VĂRĬĒ, adv. ποικίλως, πολυμερῶς, variis modi Cic. Div. 2, 42. Eamque vim varie moveri ab i sideribus, quae vocantur errantia. Id. Acad. 1, Qui ab iis, qui illum audierunt, perscripti varie c pioseque sunt. Id. Fam. 16, 4. Varie sum affectu tuis litteris. Pl. Ep. 1, 1, 14. Varie valui; Hirt. B. Alex. 40. Signo dato concurritur: acrit varieque pugnatur. Sic Liv. 5, 28. In Aequis vari bellatum: adeo ut in incerto fuerit, vicissent, vict ne essent. Sall. Cat. f. Ita varie per omnem exe citum laetitia, moeror, luctus, atque gaudia ag tabantur. Hirt. B. Alex. 57. med. Namque id v rie nuntiabatur; et Plin. 36, 13, 19. n. 1. Causa faciendi varie interpretantur. Hirt. B. Afr. 6 extr. Sagittarios varie passimque, locis certis, m ximeque in cornibus collocaverat. Plin. 13, 1, Iidem succi varie alibi ad quaelibet praevaluere. 6, 13, 14. Oceanus varie per sinus et accolas complura nomina dividitur. Cic. Sext. 45. Optim tum numerus late et varie diffusus est, h. e. per v ria hominum genera. ¶ De coloribus proprie di tur. V. VARIETAS. Plin. 37, 10, 63. Mithr gemma multicolor, contra solem varie refulgens; ib. 5, 18. Smaragdi Cyprii varie glauci.

VĂRĬĔGĀTUS, a, um, part. a variego: va ornatus, distinctus. Appul. Met. 11. Navis pictu miris circumsecus variegata. Id. de Deo Socr Monilia ex argento, et auro, et gemmis variega Id. Flor. n. 9. Balteus miris coloribus variegatus

VĂRĬĔGO, as, a. 1. ποικίλλω, ornatus varieta distinguo. Auson. ep. praemiss. Idyll. 13. Figur alius alio scientius variegant. ¶ Appul. Flor. n. neutrorum more usurpat, cum inquit: Lyra au fulgurat, ebore candicat, gemmis variegat.

VĂRĬĔTAS, atis, f. ποικιλμὸς, proprie est d parilitas, dissimilitudo et variantia colorum. VARIE. Cic. Sen. 15. f. Res rusticae latae s apium examinibus, florum omnium varietate. P 8, 30, 44. Hyaenae oculis mille sunt varietates, lorumque mutationes. Id. 9, 17, 30. Mullum spirantem versicolori quadam et numerosa variet spectari. Id. 20, 9, 40. Flos bulborum tritus c rum maculas varietatesque igne factas emendat. 12, 1, 5. Marmorum nitor, picturae varietas. Transfertur ad quamcumque dissimilitudinem, differentiam. Cic. Fin. 2, 3. f. Varietas Latin verbum est, idque proprie quidem in disparibus loribus dicitur: sed transfertur in multa dispar varium poema, varia oratio, varii mores, varia f tuna: voluptas varia etiam dici solet. Quint. 1, Reficit animos ac reparat varietas ipsa. Cic. 1, 30. med. Ut in corporibus magnae dissimilitu nes sunt, sic in animis existunt etiam majores va tates. Id. Font. 2. Huic provinciae, quae ex gentium varietate constaret, Fontejus praefuit. Div. 2, 3. med. Surdus varietates vocum aut mo noscere non potest; et ib. 1, 36. Quae omnia fi et ex coeli varietate, et ex disparili adspiratione rarum. Plin. ep. 2, 17. f. Litus ornant varietate g tissima nunc continua, nunc intermissa tecta villar Cic. Or. 2, 14. Timaeus longe eruditissimus, et rum copia, et sententiarum varietate abundantissim Id. Arch. 9. Bellum magnum atque difficile, et in ta varietate terra marique versatum; et N. D. 1, med. Qui Deos esse dixerunt, tanta sunt in variet ac dissensione, ut eorum molestum sit dinumerare s tentias; et Tac. A. 2, 37. med. Varietas temporu [*i. e. dispar ratio, dissimilitudo temporis sub im ratoribus a tempore reipublicae. Simili ratione rietas usurpatum legitur ap. Cic. Att. 1, 17. Magna mihi varietas voluntatis et dissimilit opinionis ac judicii Quinti fratris mei demonstr est ex litteris suis. Nempe in his locis proprie varietas sed diversitas exspectares. Quod, quom intelligendum, v. ap. Doederl. 3, 271.] et Plin. 5, 5. Vir natura acutus, usu exercitatus, variet promptissimus, h. e. varia eruditione, πολυμαθ ¶ De inconstantia et levitate. Planc. ad Cic. F 10, 18. Nullam rem aliam extimescens, quam rietatem atque infidelitatem exercitus. ¶ Vari tes, ipsae res variae. Liv. 9, 17. Varietatibus tinguendo opere, legentibus diverticula amo quaerere.

[VĂRILLĂ, ae, f. dimin. varae. Est cogn. Inscr. ap. Fabrett. p. 488. n. 174. Babullia Vari Alia ap. Grut. 466, 9. Sempronia Varilla. H corrigendus videtur locus Tac. A. 2. Apuleja V lia sororis Augusti neptis. Lege Varilla pro rilia. F.]

[VĂRĪNUS, a, um, adj. ad varum pertinens. cogn. R. Inscr. ap. Mur. 1054, 3. L. Matuc Varinus. ¶ Varini, orum, absolute sunt po Germaniae inter Albim et Vistulam fluvios. Eor meminit Plin. 4, 14, 28. et Tac. G. 40. F.] Althamerus (Schol. ad Taciti l. c.) censet hos W niensi urbi episcopali (Warne) in Borussis nor reliquisse; sed vulgo Varinos locant, quasi hi s quos nunc maritimos Mecklenburgios nominant. B.

VĂRĬO, as, avi, atum, a. 1. ποικίλλω, vari facio, distinguo, muto: et proprie de coloribus

ur. *Lucr.* 2, 758. omnigenos gignunt variantque ores. *Virg. G.* 1, 441. Sol ubi nascentem malis variaverit ortum. *Ov. Met.* 4, 577. Nigraque eruleis variari corpora guttis. *Id. ib.* 12, 465. s juvenilis erat, variabant tempora cani. *Catull.* , 351. Putridaque infirmis variabant pectora pals, *h. e.* tundendo livida facient; et *Pl. Poen. prol.* Domum abeant, vitent ancipiti infortunio, ne hic varientur virgis et loris domi. *Colum. Arb.* Simulatque uva variari coeperit. *Plin.* 17, 22, *n.* 17. Variante se uva. *Liv.* 23, 5. Variante tuna eventum. *Id.* 12, 2. Ex verna intemperie riante colores frigoraque. *Ov. Am.* 1, 2, 41. mma variante capillos. ℙ Saepe sine casu adietur, neutrorum more. *Colum.* 12, 50. *med.* Cum mum baccae variare coeperint. Sic *Propert.* 4, 13. Prima mihi variat liventibus uva racemis. *in.* 32, 6, 21. Ostrea variant coloribus: rufa Hisniae, fusca Illyrico, nigra Circejis. *Colum.* 7, Universitas (*arietum*) tergoris maculis variat. ℙ anslate est diversum facere, distinguere, mutare acumque ratione. *Cic. Or.* 18. Ergo ille princeps em variabit et mutabit: omnes sonorum, tum endens, tum remittens, persequetur gradus. *Gell.* , 1. *med.* Mutare et variare aliquid. *Cic. Or.* 2, Orationem variare et distinguere quasi quibusm verborum sententiarumque insignibus. *Ov. nt.* 3, 9, 48. Arbitrio variat multa poeta suo. *rg. A.* 9, 154. Discurrunt, variantque vices. *Plin.* 8, 8. Laborem otio, otium labore variare. *Ov. d. fac.* 19. positu variare capillos. *Mart.* 8, 28. xta Semiramia quae variantur acu; et *Val. Flacc.* 11. vestes picto Clyte variaverat auro. *Liv.* 2, Cum timor atque ira in vicem sententias variast. *Id.* 27, 27. *f.* Si, quae de Marcelli morte riant auctores, omnia exsequi velint, *h. e.* varie dunt. ℙ Absolute, dissimilem esse, mutari. *cr.* 4, 649. seminibus distant, variantque figuris. . *Rem. Am.* 525. quoniam variant animi, varias et artes. *Id. Trist.* 2, 153. Sic abeunt redeunte mei, variantque timores. *Propert.* 2, 4, 11. n ita Carpathiae variant Aquilonibus undae, *h. e.* tantur. *Cels.* 2, 1. Ex tempestatibus optimae uales; pessimae quae variant. *Liv.* 27, 27. *extr.* fama variat, ut, etc. *Id.* 38, 57. *extr.* Haec tanto viro, quamquam et opinionibus, et monuntis litterarum variarent, proponenda erant. *Id.* 45. Ita in lege firmum libertati fore praesidium, nec causis, nec personis variet. ℙ Passive imsonaliter. *Liv.* 22, 60. Senatus consuli coeptus: cum sententiis variaretur, etc. *Vell.* 2, 51. *f.* riatum deinde proeliis. [*Suet. Vit.* 1. nisi alianto prius de familiae conditione variatum esset, . varie traditum, expositum esset.]

VARIS, is, oppidum Britanniae, vulgo *Bod-Vary*, Wallia, in comitatu Flintensi, ut censet doctissis *Camdenus*. *Anton. Itin. B. A.*

VARĪTUS. V. VARICUS adv.

VARĬUS, a, um, adj. ποικίλος, πολύχρους, proe est diversi coloris, versicolor, maculosus, ut VARIETAS dictum est. *Varr. R. R.* 2, 2. Arielingua nigra, aut varia. *Cato R. R.* 33. et 73. i uvae variae coeperint fieri. *Sen. Hipp.* 63. Va- tigres. *Virg. G.* 3, 264. lynces. *Pl. Ps.* 1, 2, Vestra latera loris faciam ut valide varia sint, *e.* livida et cruenta. *Petr. Sat.* 28. *extr.* Pica vaintrantes salutabat. *Hor. Od.* 2, 5, 11. autuus Purpureo varius colore. *Id. Sat.* 2, 4, 83. rii lapides. *Tibull.* 1, 8, 45. flores. ℙ [*Varius* am dicitur, qui ex vario semine, sive ex meretrinatus est. *Lampr. Elag.* 2. Semiamira (seu Sonias) autem Antonino Caracallo stupro cognita, ut hinc vel Varius, vel Elagabalus vulgo concers putaretur. Et ajunt quidam, Varii etiam non idcirco eidem inditum a condiscipulis, quod vasemine, de meretrice utpote, conceptus videre. Hactenus *Lampridius*. Ceterum ea contumelionominis Varii interpretatio falsa, etsi vulgaris rit, videtur, cum certo constet, illum fuisse fim Sex. Varii Marcelli. *Inscr.* ap. *Eckhel. D. N. T.* 7. p. 246. Sex. Vario Marcello praesidi prociae Numidiae Julia Soaemias Bassiana C. F. cum is marito et patri amantissimo. *F.*] ℙ Translaetiam sumitur generatim pro dissimili, multiplici, parili, diverso. [*Utrumque, *varius* et *diversus*, *Doederl.* ad radicem quandam *Var* referuntur, hoc idem discrimine interposito, ut *varius*, quod *Forc.* parte jam notavit, ea comprehendat, quae ipsa er se superficie, colore etc. discrepent; *diversus* d significet, quod ab *aliis* differat. Hinc nunm fieri posse, ut unum pro altero ponatur, licet er *varietas* et *diversitas* commutatio quaedam indum obtineat. V. *Varietas*.] *Cic. Fin.* 2, 3. *f.* nsfertur in multa disparia: varium poema, varia tio, varii mores, varia fortuna: voluptas varia am dici solet, cum percipitur ex multis dissimilis rebus. *Id. Or.* 3. *med.* Curricula multiplicium iorumque sermonum. *Id. Fl.* 3. Praeturae juristio, res varia et multiplex sed suspiciones et siltates. *Id. Or.* 1, 51. *f.* Quarum rerum fateor gnam multiplicemque esse disciplinam, et multas, piosas, variasque rationes. *Id. Acad.* 1, 4. *med.* to varius, et multiplex, et copiosus fuit. *Id. Marcell.* 10. *f.* Varia et diversa genera et bellorum et hostium. *Id. Verr.* 2, 5, 19. *med.* Varium jus et dispar conditio. *Sall. Jug.* 5., *Liv.* 2, 6. *f.* et *Just.* 4, 2. *f.* Varia victoria, *h. e.* quae modo apud hos est, modo apud illos. *Plin. ep.* 1, 16. Ingenium varium, flexibile, multiplex, *h. e.* aptum ad omnia, et, ut ait de Catone *Liv.* 39, 40., versatile ad omnia. ℙ Cum dativo. *Hor. Sat.* 2, 3, 53. est genus unum Stultitiae nihilum metuenda timentis, etc. Alterum et huic varium, et nihilo sapientius, *h. e.* contrarium. [*Recte *Heindf.* h. l. ex *schol. Porphyr.* recepit *varum* pro *varium*. Cf. *Doederl.* 3, 271. et quae de hac re supra dicta sunt.] ℙ *Terra varia* dicitur a *Colum.* 2, 4. *med.* cum post longam siccitatem exiguo imbre semimadida est: tunc enim in superficie humida apparet, inferius non item. Hinc rusticum praeceptum ap. *Cat. R. R.* 61. et *Plin.* 18, 19, 49. Sulco vario ne ares, *h. e.* cum sulcus apparet varius, arationis abstineto. ℙ Refertur etiam ad animum, et est levis, inconstans. *Virg. A.* 4, 569. varium et mutabile semper Femina. *Sall. Jug.* 5. Animus audax, subdolus, varius. *Flor.* 4, 3. Antonius ingenio varius. Huc pertinet *Ciceronis* jocus ap. *Quint.* 6, 3. §. 48. Miror, quid sit, quod pater tuus homo constantissimus te nobis varium reliquit, *h. e.* varium ab animi levitate, simulque alludit ad aliam varii significationem, de qua *Plaut. l. c.* supra in §. 1., etenim, ut ait *Id. Quint. ib.* §. 25., dicebatur a patre flagris aliquando caesus. ℙ *Varium est*, varia opinio est. *Cic. N. D.* 2, 5. Quales sint Dii, varium est: esse nemo negat. ℙ *Fuit et Varius nomen Romanum; v. g. Q. Varius Hybrida, Sucronensis, tribunus plebis, homo vastus et foedus, sed eloquentia magnam gratiam consecutus, ut ait *Cic. Brut.* 49. et 62. Adde *de Orat.* 1, 25. *Nat. Deor.* 3, 33. *Quintil.* 5, 12. ℙ Fuit et L. Varus, poeta epicus itemque tragicus, Virgilii Horatiique familiaris, unus ex iis, quibus Augustus Aeneidem commisit emendandam. *Hor. Od.* 1, 6, 1. et *Sat.* 1, 10, 44. *Virg. Ecl.* 9. 35. *Mart. epigr.* 8, 18, 7. *Quintil.* 10, 1. *B. A.*

VĀRIX, ĭcis, m. et f. κιρσὸς, vena faeculento sanguine tumescens: quales in temporibus, ventre, et cruribus in primis oboriri solent ex nimio labore bajulandi, aut ambulandi, aut ex diuturna statione. *Non.* 1, 104. ducit a *varus*, *a*, *um*: quia venae in cruribus tumentes inflexae sunt et obtortae: [sed videtur esse a *varus*, *i*; nam prima in *varicosus* brevis est. *F.*] *Varr. ib.* et 2, 754. Nam si tuam rhedam non habuissem, haberem varices. *Cic. Tusc.* 2, 15. Cum varices secabantur C. Mario, dolebat. *Plin.* 11, 45, 104. C. Marium stantem sibi extrahi varices passum unum hominum, Oppius auctor est. *Sen. ep.* 78. *med.* Ille, qui dum varices exsecandas praeberet, legere librum perseveravit. *Cels.* 7, 8. *med.* Varix ortus, vel tormina insaniam tollunt. *Id.* 7, 17. *in f.* In quorundam ventribus varices sunt, quarum curatio, etc. et *ib.* 31. In cruribus orti varices non difficili ratione tolluntur. Huc autem et eorum varicum, qui in ventre sunt, curationem distuli. ℙ Scitum est scomma Vatinii in Ciceronem, ut narrat *Macr. Sat.* 2, 3. Cum enim hic humeris se reipublicae ab exsilio reportatum gloriaretur, unde ergo, inquit Vatinius, tibi varices? Fuit autem Cicero varicibus crura tumens: unde *Sidon. ep.* 5, 5. varicosum Arpinatem dixit; et *Plin. Secundus* ap. *Quint.* 11, 3. *med.* tradit, in dicendo solitum fuisse togam usque ad calceos demittere, velandarum varicum gratia.

VĀRO, as, a. 1. varis seu varicatis cruribus transeo. *Auct. de limit.* p. 257. *Goes.* Sunt et alii pontes, quorum alvei varantur; et 285. Si in agri quadratura tibi dictanti occurrerit flumen, quod necesse sit varari, sic facies.

[VĀRONILLA, ae, f. dimin. varonis, seu varronis. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Gud.* 229, 11. Aurelia Varonilla. *F.*]

VARRĀMUS, i, m. fluvius, de quo V. in ANASSUM.

VARRO seu Vāro, onis, m. homo durus, et asper. Haec vox et uno *r*, et duobus scripta invenitur, quomodo et *vari*, et *varri* legitur. *Lucil.* ap. *Fest.* in *Squarrosos*: Varronum ac rupicum squarrosa incondita rostra. *Pers.* 5, 138. Varo regustatum digito terebrare salinum Contentus perages. Alii leg. *Baro*, quod idem fere sonat. V. BARO. ℙ *Varrones* familia plebeja apud Romanos. Ita dicti sunt a *varo*, seu *varro*, quod notat hominem durum, asperumque. Sed de hoc aliter ipse *Terentius Varro* ap. *Serv.* ad *A.* 11, 743. his verbis: Est et alia hujus rei historia. Varro enim, cum de suo cognomine disputaret, ait, eum, qui primus Varro sit appellatus, in Ilyrico hostem Varronem nomine quod rapuerat, et ad suos portaverat, ex insigni facto meruisse nomen. ℙ M. Terentius Varro, *Μάρκος Βάῤῥων*, civis R., Ciceronis aetate fuit Romanorum omnium eruditissimus, ut *Quint.* 10, 1. *med.* asserit; et *Lactant.* 1, 6. M. Varro, quo nemo unquam doctior, ne apud Graecos quidem, nedum apud Latinos, etc. Plurimos, doctissimosque scripsit libros de Lingua Latina, de vita populi Romani, de re rustica, de liberis educandis, quem librum *Catonem* appellavit, item satyras, aliaque quamplurima, quae majorem partem periere. *Gell.* 3, 10. *f.* ipsum de se scripsisse ait, cum esset annorum LXXXIV., ad eum diem septuaginta hebdomadas librorum conscripsisse: ex quibus aliquammultos, cum proscriptus esset, direptis bibliothecis suis non comparuisse. Multis eum laudibus prosequuntur (praeter *Quint.*) *Cic. Acad.* 1, 3. et *Brut.* 56., *Lactant. l. c. Arnob.* 5, 161., *August. C. D.* 6, 2. etc. ab eruditione, doctrina et multiplici scientia, non tamen ab eloquentia: quinimo in libris de lingua Latina, dum verborum notationes minute persequitur, frigidus saepissime, et ridiculus apparet. Obiit prope nonagenarius, cum anno aetatis LXXXVIII. adhuc scriberet, ut est ap. *Plin.* 29, 4, 18. ℙ De C. Terentio Varrone poeta V. in ATACINUS.

VARRONĬĀNUS, a, um, adj. ad Varronem pertinens, ut Varroniani milites, ap. *Liv.* 23, 38. h. e. qui sub C. Terentio Varrone Cos. militaverant secundo bello Punico. *Fulg. Myth. praef.* 1. Varroniana ingenia, *h. e.* M. Terentii Varronis; de quo in v. praec. ℙ *Varronianae* dictae sunt etiam viginti et una comoediae Plautinae, quae exstant, quoniam a M. Terentio Varrone selectae et probatae sunt. *Gell.* 3, 3.

*VARUARĪNI, orum, incolae Varuariae, quod oppidum fuit Liburniae. *Plin.* 3, 21. ed. *Hard.* ubi ed. *Elzev.* habet *Varubarini*. *B. A.*

*VARUBARĪNI. V. v. praec. *B. A.*

VĀRUS, a, um. adj. ῥαιβὸς, σκαμβὸς, qui crura displosa habet; in quo differat a *valgo*, seu *vatio* in VALGUS dictum est. [*Originationem eandem habet, quam *varius*, nempe *var*. V. *Doederl.* 3, 271.] *Hor. Sat.* 1, 3, 47. hunc varum, distortis cruribus; illum Balbutit scaurum, pravis fultum male talis. *Lucil.* ap. *Non.* 1, 104. Compernem, aut varam ivisse Amphitruonis ἄκοιτιν. Adde *Pl. Merc.* 3, 4, 54. [*V. *Heindf.* ad *Hor.* l. l.] ℙ Universim de aliis rebus dicitur obtortis et incurvis. *Colum.* 5, 9. Taleam varam facere, *h. e.* extrorsum curvare. *Ov. Am.* 1, 3, 24. simulato vecta juvenco Virginea tenuit cornua vara manu. *Varr. R. R.* 2, 9. de canib.: Debent esse cruribus rectis, et potius varis, quam vatiis. *Ov. Met.* 11, 83. porrectaque brachia varos Esse putes ramos. Alii rectius leg. *veros*. [*V. *Heins. Advers.* 1, 6. p. 71.] ℙ De luctantibus. *Id. ib.* 9, 33. tenuique a pectore varas In statione manus, et pugnae membra paravi. *Mart.* 7, 32. Vara nec injecto ceromate brachia tendis. *Stat. Th.* 6, 850. Collaque demersere humeris, et brachia late Vara tenent. ℙ Est etiam curvus, pravus. *Pers.* 4, 11. rectum discernis, ubi inter Curva subit, vel cum fallit pede regula varo. ℙ Translate. *Id.* 6, 18. geminos, Horoscope, varo Producis genio, *h. e.* vario, dissimili, dispari. ℙ Fuit etiam cogn. R., ut P. Quinctilius Varus. V. VARIANUS. Alius fuit L. Quinctilius Varus, de quo *Hor. Epod.* 5, 73. Non usitatis, Vare, potionibus, etc.

VĀRUS, i, m. est macula, sive tuberculum exiguum, et durum in facie, quod a Graecis ἴονθος appellatur. *Plin.* 23, 4, 42. Oleum amygdalinum purgat, mollit corpora, cutem erugat, nitorem commendat, varos cum melle tollit e facie. *Cels.* 6, 5. Paene ineptiae sunt curare varos, et lenticulas, et ephelidas: sed eripi tamen feminis cura cultus sui non potest; et *paulo post*: Vari commodissime tolluntur imposita resina, etc. *Plin.* 22, 25, 73. Varos emendare. *Id.* 23, 1, 14. purgare; et *ib.* 4, 45. repurgare.

VAS, vădis, comm. gen. ἐγγυητὴς, qui promittit, suo se periculo aliquem judicio stiturum. Proprieque vas erat in re capitali, ut in PRAES diximus. *Cic. Off.* 3, 10. de Damone et Pythia: Vas factus est alter ejus sistendi, ut, si ille non revertisset, moriendum esset ipsi. *Id. Fin.* 2, 24. *extr.* Vadem te ad mortem tyranno dabis pro amico, ut Pythagoreus ille fecit Siculo tyranno? *Liv.* 39, 41. *f.* Qui aut citati non adfuerant, aut vades deseruerant. ℙ Videtur habuisse locum etiam in re civili. Si enim *vadari* in re civili dicimus, cur non et *vades*? *Varr. L. L.* 5, 7. *f.* Vas appellatus, qui pro altero vadimonium promittebat; et *mox*: Caveri lege coeptum est ab his, qui praedia venderent, vades ne darent: ab eo scribi coeptum in lege mancipiorum: vadem ne posceret, etc. *Hor. Sat.* 1, 1, 11. Ille, datis vadibus qui rure extractus in urbem est, Solos felices viventes clamat in urbe. [*V. *Heindf.* ad h. l. coll. *Doederl.* 4, 113]

VAS, vāsis, n. et Vasa, orum, n. plur. σκεῦος, ἀγγεῖον, instrumentum idoneum ad aliquid recipiendum. *Hor. Ep.* 1, 2, 54. Sincerum est nisi vas, quodcumque infundis, acescit. *Cic. Verr.* 2, 4, 27. Plurima ac pulcherrima vasa argentea; et *mox*: Vas vinarium ex una gemma pergrandi, trulla excavata, manubrio aureo. *Id. Mur.* 36. Vasa Samia; et *Lucr.* 3, 435. quassatis undique vasis Diffluere humorem. *Colum.* 12, 20. Defrutum infra tertiam partem vasis considit. *Plin.* 37, 2, 7. Murrhina crassitudine, quanta dictum est vasi potorio. *Id.* 29, 5, 32. Comburere aliquid in vase fictili. *Id.* 28, 9, 35. Lac expressum crebro jactatu in longis vasis. *Id.* 33, 11, 53. Vasorum aureorum pondo MD. ℙ Dicitur etiam de iis, quae aliquid sustinent. *Ulp.*

Dig. 34, 2, 20. *med.* Si vasa sint legata, non solum ea continentur, quae aliquid in se recipiunt edendi bibendique causa paratum, sed etiam quae aliquid sustineant: et ideo scutellas, vel promulsidaria contineri. ¶ Quin et omnis generis supellex nonnunquam vasorum nomine venit. *Pl. Aul.* 1, 2, 17. Cultrum, securim, pistillum, mortarium, quae utenda vasa semper vicini rogant. *Sen. Ben.* 1, 1. Nomina facturi, diligenter in patrimonium et vasa debitoris inquirimus. *Ulp. Dig.* 33, 7, 8. Vasa quae utilia culturae sunt, aratrum, ligones, sarcula, falces, bidentes. *Grat. Cyn.* 219. *vasa* dicit supellectilem venatoriam. ¶ In re militari sunt omnis generis impedimenta, σκεύη πολεμικά: unde illa *conclamare vasa*, et *vasa colligere*, cum movenda sunt castra, et alio transferenda. *Cic. Verr.* 2, 4, 19. Ille ex Sicilia jam castra moverat, et vasa collegerat. *Caes. B. C.* 1, 66. Signum dari jubet, et vasa militari more conclamari; et *ib.* 3, 37. Noctu, ne conclamatis quidem vasis, flumen transit. Adde *Liv.* 27, 47. et 1, 24. ¶ Hinc allegorice *Sen. ep.* 19. Subduc te istis occupationibus: satis multum temporis sparsimus: incipiamus vasa colligere. ¶ Facete. *Pl. Poen.* 4, 2, 40. Facio, quod manifesto moechi haud ferme solent: refero vasa salva: τὰ αἰδοῖα: quo sensu *Auct. Priap.* 70. Hinc legimus, Circen, Atlantiadenque Calypso Grandia Dulichii vasa petisse viri. Alii perperam leg. *jussa tulisse.* V. VASATUS, et VASCULUM. Adde in *S. Script. Reg.* 1, 21, 5. ¶ *Vasa*, alvearia apum. Colum. 9, 6. Ex ferulis commode vasa texuntur. ¶ Translate. *Cic. Tusc.* 1, 22. *f.* Corpus quasi vas est, aut aliquod animi receptaculum. ¶ *Vasibus* pro *vasis* quidam leg. ap. *Sever. Aetn.* 486., sed ibi *vallibus* legendum est. ¶ Dixere etiam *vasum*, i. *Pl. Truc.* 1, 1, 33. Aliquod vasum argenteum, aut vasum ahenum aliquod. *Cato* ap. *Gell.* 13, 23. Neque mihi aedificatio, neque vasum, neque vestimentum ullum est manu pretiosum. Adde *Fab. Pictor.* ap. *Non.* 15, 11. ¶ Item *vasus. Petr. fragm. Trag.* 57. *Burm. med.* Vasus fictilis, imo lorus in aqua. *Gloss. Philox.* Σκεῦος, vasus. Ne imiteris.

VĀSĀRIUM, ii, n. id, quod ituris in provinciam magistratibus supellectilis causa instruebatur, ut vasa, equi, muli, viaticum: a *vas, vasis. Cic. Pis.* 35. Nonne HS. centies et octogies, quod quasi vasarii nomine in venditione mei capitis adscripseras, ex aerario tibi attributum Romae in quaestu reliquisti? *Vitr.* 5, 10. vasaria appellat vasa balnearum, caldarium, tepidarium, et frigidarium. ¶ Translate. *Plin.* 7, 49, 50. Nec sunt omnia vasaria excutienda: mediae tantum partis inter Apenninum, Padumque ponemus exempla. ¶ Ab hac metaphora nomen factum est tabulariis et archivis, in quibus libri censuales servantur. *Impp. Honor. et Theodos. Cod. Theod.* 13, 11, 12. Loca, quae praestationem suam implere non possunt, praecipimus adaequari, ut quid praestare possint mera fide, et integra veritate scribatur: id vero quod impossibile est, e vasariis publicis auferatur. *Cassiod. Var.* 7, 45. *f.* Ita faciatis de vasariis publicis diligenter abradi, etc. ¶ Ap. *Cat. R. R.* 145. dicitur *vasarium* merces, quae datur factoribus pro utendis vasis in conficiendo oleo.

VĀSĀTICUS, a, um, adj. ad Vasates pertinens, ut Vasatica rheda, *Auson. epist.* 7, 18. Sunt autem *Vasates, um*, populi Aquitaniae in Gallia, ad Garumnam fluvium. *Id. Parental.* 24.

VĀSĀTUS, a, um, adj. *Bene vasati* ap. *Lampr. Elag.* 5, 8, 9. et 31. sunt magno peculio instructi, mutoniati, λάσταυροι. V. VAS.

VASCELLUM, i, n. *Inscr.* ap. *Grut.* 1108, 6. Filius in vascello et massa depositus. Ubi *vascellum* videtur esse urnula, in qua cineres conduntur. *Not. Tir.* p. 150. Vas, vasculum, vascellum.

[VASCĬO, onis, m. dimin. vasis, idem ac vasculum. *Theod. Prisc.* 4, 1. *med.* Ursi natura vascione circa stomachum suspensa collo, lino portetur. *F.*]

VASCONES, um, m. plur. populi Hispaniae Tarraconensis ad Pyrenaeorum montium radices in confinio Aquitaniae, inter Iberum fluvium, et Pyrenaeos montes, uti inter Cantabros, Celtiberos, et Ilergetes, ubi hodie *Navarra.* Eorum caput fuit Pompelo (*Plin.* 3, 3, 4.) Hi a Metello Romanorum duce obsessi, in tantam famem compulsi sunt, ut humana carne vescerentur. Hinc *Juven.* 15, 93. Vascones, ut fama est, alimentis talibus usi. ¶ Vascones quoque, populi Galliae Aquitanicae, oriundi a Vasconibus Hispaniae, qui aliquando montes Pyrenaeos transgressi in Aquitania consedere; quorum regio Vasconia, die *Gascogne*, inter dictos montes, Garumnam fluvium, et Oceanum Aquitanicum. ¶ Adjective *Paul. Nol. carm.* 10, 311. Vascone saltu, *h. e.* Pyrenaeo.

VASCŌNIA, ae, f. Vasconum regio. *Paul. Nol. carm.* 10, 202. Vasconiae saltus, et ninguida Pyrenaei Objicis hospitia.

VASCŌNICUS, a, um, adj. ad Vascones pertinens. *Paul. Nol. carm.* 10, 217. Ac si Vasconicis mihi vita fuisset in oris.

VASCŬLĀRIUS, ii, m. σκευοποιός, qui scyphos, aliaque ex auro, vel argento vascula facit. *Cic. Verr.* 2, 4, 24. *med.* In regiam maximam palam artifices omnes, caelatores, ac vascularios convocari jubet. *Ulp. Dig.* 19, 5, 21. *f.* Si cum emere argentum velles, vascularius ad te detulerit. ¶ Collegium vasculariorum, legitur in *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 10. *n.* 10. Argentarius vascularius, ap. *Grut.* 643, 3. et ap. *Mur.* 945, 5., item ap. *Scaevol. Dig.* 44, 7, 61. ¶ [Item *vasclarius* per sync. scribitur. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 291, 9. Aerarii vasclarii. *Alia* ap. *Fabr.* p. 17. *n.* 75. et *Mur.* 948, 9. Q. Critonii C. L. Dassi scalptoris VCLARI, *h. e.* vascularii, qui scilicet scyphos, aliaque vascula ex auro vel argento caelabat. ¶ *Vasclarius* videtur etiam fuisse cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 814, 1. C. Fictorio C. F. Vasclario Fictoriae Pithusae, C. Fictorio C. F. Attico fratri, Fictoria C. F. Atticilla parentibus suis fecit. *F.*]

VASCŬLUM, i, n. ἀγγεῖδιον, vas exiguum. *Cato R. R.* 111. Vasculum facito de materia hederacea. *Quintil.* 1, 2. *med.* Vascula oris angusti superfusam humoris copiam respuunt. *Juven.* 9, 141. argenti vascula puri. ¶ De alveo apum. *Pall.* 7, 7. *med.* Si nulla nascantur examina, duorum vel trium vasculorum multitudinem in unum conferre possumus. ¶ Τὰ αἰδοῖα, peculium, ut Vasculum rude, *Petr. Sat.* 24. *f.* V. VAS.

VASCUS, a, um, adj. vacuus, inanis, levis, quemadmodum in *Gloss. MS.* exponitur. *Vitr.* 3, 2. *f.* Venustatem persequitur visus, cujus si non blandimur voluptati proportione, et modulorum adjectionibus, uti id, in quo fallitur, temperatione augeatur, vascus, et invenustus conspicientibus remittetur aspectus. ¶ Vasca tibia, si *Salmasium* audimus in notis ad *Vopisc. Carin.* 19., est ea, quae μελετητικὸς αὐλὸς in *Gloss. Philox.* dicitur, h. e. tibiae quoddam genus curvum, et obliquum, soni levioris, et acutioris, qua praecipue tibicines inflandi artem ediscere, et meditari consueverant: a vasco sono, quem edebat. *Solin.* 5. *med.* Insula arundinum ferax, quae accommodatissimae sunt in omnem sonum tibiarum, seu praecentorias facias, quarum locus est ad pulvinaria praecinendi; seu vascas, quae foraminum numeris praecentorias antecedunt. ¶ Sunt qui tum ap. *Vitr.*, tum ap. *Solin.* legunt *vastus*, invitis plerisque criticis. ¶ *Salmas.* etiam *Livio* tribuit *vascus*, 24, 48. et *Gell.* 19, 9., sed alii omnes *vastus.*

[VASĬENSIS et Vasionensis, e, adj. ad Vasionem pertinens, Galliae Narbonensis urbem, quae et Forum Vocontiorum, nunc *Vaison.* Hinc *Vasienses, ium*, absolute, sunt incolae illius urbis. *Inscr.* ap. *Mur.* 1091, 2. Imp. Caes. P. Lic. Gallieno invicto P. F. Aug. Vasienses. *Sidon. ep.* 5, 6. et 7, 4. vocat *oppidum Vasionense. F.*]

[VASĬO, onis, m. Deus municipalis a Vasiensibus in Gallia Narbonensi cultus. *Inscr.* ap. *Mur.* 110, 6. Marti, et Vasioni Tacitus. *F.*]

*VASSEI, orum, populi Galliae Aquitanicae. *Plin.* 4, 19. *B. A.*

VASTĀBUNDUS, a, um, adj. vastans. *Ammian.* 31, 8. *med.* Vastabundi omnes per latitudines Thraciae pandebantur impune.

VASTĀTIO, onis, f. actus vastandi, vastitas, depopulatio. *Sall. or. ad Caes.* 1, 4. Fuga mulierum et puerorum, vastatio domorum. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 15. *extr.* Italiam a vastatione defendere. *Cic. Cat.* 2, 8. *med.* Ergo in vastatione omnium tuas possessiones sacrosanctas futuras putas? *Liv.* 7, 15. *f.* et 10, 4. Vastatio agri. *Tac. A.* 15, 27. Regnum vastationibus intactum. *Id. H.* 4, 34. Vastatione incendiisque flagrantes villae.

VASTĀTOR, oris, m. πορθητής, qui vastat. *Stat. Achill.* 2, 317. Tene, inquit, magnae vastator debite Trojae? *Virg. A.* 9, 771. ferarum vastator Amycus. *Ov. Met.* 9, 192. Arcadiae vastator aper; et *ib.* 11, 395. vastatoremque cruento Ore ferum.

VASTĀTŌRIUS, a, um, adj. qui vastat. *Ammian.* 18, 6. Hostium vastatoriae manus. *Id.* 19, 9. *med.* Vastatorius globus.

VASTĀTRIX, icis, f. quae vastat. *Sen. ep.* 95. *med.* Luxuria terrarum marisque vastatrix.

VASTĀTUS, a, um, part. a *vasto*: ἐρημωθείς, πεπορθημένος, depopulatus, direptus. *Liv.* 28, 7. *med.* Urbs vastata ac deserta Philippi bello. *Just.* 29, 4. Vastati Macedones ultionem flagitabant. *Vell.* 2, 110. *f.* Omnia igni ferroque vastata. *Tac. H.* 2, 16. *med.* Direpti vastatique classe, etiam quos cohortes alaeque protegerent. *Hor. Od.* 4, 4, 47. impio Vastata Poenorum tumultu Fana. *Cic. Sext.* 24. *med.* Vastatum et relictum forum. Alii leg. *vastum.* Sic *Liv.* 23, 30. Urbe defensoribus vastata facile potiti sunt hostes, *h. e.* spoliata, deserta. Alii leg. *a defensoribus:* alii *vasta.* Sic *Val. Fl.* 1, 480. venator vastata lustra fugit, *h. e.* feris spoliata.

VASTĒ, adv. ἀχανῶς, late. *Mela* 1, 1. Mare longe lateque diffusum abigit vaste cedentia litora. ¶ Item late aperto ore et hianti in loquendo. *Cic. Or.* 3, 12. Loqui non vaste, non rustice, non hiulce, sed presse, et aequabiliter, et leniter; et *ib.* 43. *extr.* Si verba extrema cum consequentibus ita jungetis, ut ne aspere concurrant, neve vastius diducantur. ¶ Et vehementer. *Ov. Met.* 12, 530. Vastius insurgens decimae ruit impetus undae. *Scrib. Comp.* 107. Vastius podagra correpti.

VASTESCO, is, n. 3. πέρθομαι, vastus fio, horresco, deseror. *Accius* ap. *Non.* 2, 892. Ne so[...] lere tuo Thebani vastescant agri. Addit *Non.* et [...] cum *Cic. N. D.* 2, 39. Terram stirpium asperita[...] vastescere. Sed plerique alii, et ipse *Non.* 4, 48[...] leg. *vastari.*

*VASTETĀNI, orum, populi Hispaniae, qui [...] Bastetani et Bastitani. *Liv.* 27, 46. *B. A.*

VASTĬFĬCUS, a, um, adj. vastitatem inducen[...] *Cic.* vertens carm. *Sophocl. Tusc.* 2, 9. *f.* Haec d[...] xtra Erymanthiam vastificam abjecit beluam.

VASTĬTAS, atis, f. ὑπερμέγεθος, nimia amplit[...] do, magnitudo modum excedens. [*De origine, o[...] dine notionum hujus vocabuli dictum in *vastus*, u[...] v.] *Colum.* 3, 8. India perhibetur molibus ferarum mirabilis; pari tamen in hac terra vastitate belu[...] progenerari quis neget? *Gell.* 9, 13. Hostis forn[...] dandae vastitatis; et *Plin.* 2, 41, 41. Vastitas co[...] li. *Id. ib.* 11, 8. solis. *Id.* 3. *prooem.* de freto Gad[...] Tam modico ore tam immensa aequorum vastit[...] panditur. *Id.* 16, 2, 2. Hercyniae silvae roboru[...] vastitas. ¶ Huc pertinent illa *Colum.* 1, 9. Bubu[...] cum vastitas vocis et habitus metuendum pecudib[...] efficit. *Id.* 4, 18. Vastitas instantis laboris anim[...] debilitat. *Id.* 5, 1. Vastitas scientiae rei rustica[...] *Plin.* 31, 6, 32. Vastitate odoris capita replent[...] ¶ Quia loca infrequentia, spoliata, et deserta vide[...] tur esse ampliora et latiora, ideo *vastitas* est vast[...] tio, solitudo, ruina, πόρθησις. *Sen. Herc. Fur.* 70[...] Sterilis profundi vastitas squalet soli. *Cic. Verr.* 4, 51. *med.* Audistis, quae solitudo esset in agr[...] quae vastitas, quae fuga aratorum, quam desert[...] quam inculta, quam relicta omnia. *Tac. A.* 13, [...] *med.* Ne vastitatem et solitudinem mallent, qua[...] amicos populos. *Cic. Fl.* 1. Cum caedem a vob[...] vastitatem a templis, urbe, Italia depellebam. [...] *Catil.* 1, 5. *med.* Templa Deorum, tecta urbis, v[...] tam civium, Italiam totam ad exitium et vastitate[...] vocas. *Liv.* 3, 26. Tantam vastitatem in Sabi[...] agro reddidit, ut, etc. *Id.* 8, 9. *f.* Fugam et v[...] stitatem late facere. *Cic. Har. resp.* 2. *med.* Ex[...] sionem, inflammationem, eversionem, depopulati[...] nem, vastitatem tectis, atque agris inferre. *Ta[...] H.* 2, 70. Infecta tabo humus, protritis arborib[...] ac frugibus dira vastitas. *Cic. Pis.* 35. Cum milit[...] uno genere morbi affligerentur, neque se recrea[...] quisquam posset; dubitabat nemo, quin violati [...] spites, legati necati, socii bello lacessiti, fana v[...] xata hanc tantam efficerent vastitatem. Sic *Acci[...]* ap. *Non.* 4, 482. Propter te tot tantasque habem[...] vastitates funerum. ¶ Translate. *Cic. Brut.* 6. [...] flere judiciorum vastitatem, et fori.

VASTĬTIES, ei, f. idem ac vastitas, hoc est d[...] structio, separatio. *Pl. Ps.* 1, 1, 68. Harum vol[...] ptatum mihi omnium, atque itidem tibi distracti[...] discidium, vastities venit.

VASTĬTŪDO, inis, f, idem ac vastitas. *Cato R.* 141. Uti tu morbos visos, invisosque, viduert[...] tem, vastitudinemque, calamitates, intemperiasq[...] prohibessis. Adde *Accium*, et *Pacuv.* ap. *Non.* 891. ¶ Item magnitudo. *Gell.* 5, 14. Leo corp[...] ris impetu, et vastitudine oculos omnium in se co[...] verterat.

VASTO, as, avi, atum, a. 1. πέρθω, vastum re[...] do, vastitatem et solitudinem infero, diripio, d[...] populor. [*Cf. quae dicta sunt in *vastus*.] *Ca[...] B. G.* 5, 19. Cum equitatus vastandi praedandiq[...] causa se in agros effunderet. *Cic. Verr.* 2, 3, 5[...] *extr.* Agros vastare atque exinanire. *Id. Cat.* 4, [...] *f.* Italiam vastare et diripere. *Sall. Jug.* 45. *f.* Si[...] modo modestiaque invadere, polluere, vasta[...] omnia. *Calpurn. Ecl.* 5. *f.* Vastare pecuaria morb[...] *Hirt. B. G.* 8, 25. omnia caedibus, incendiis, r[...] pinis. *Caes. ib.* 5, 1. provinciam incursionibus. *Sa[...] Jug.* 59. *med.* Igni magis, quam praeda ager vast[...] batur. *Id.* in *ep. Pomp. ad sen.* Hispaniam ad inte[...] necionem vastavimus. *Phaedr.* 3, 2. de panther[...] Pecus trucidat, ipsos pastores necat, Et cuncta v[...] stans saevit irato impetu. *Tibull.* 4, 1, 153. Atq[...] duae (*zonae coeli*) gelido vastantur frigore sempe[...] *h. e.* infestantur, et incultae desertaeque fiunt. Spoliare. *Catull.* 66, 12. Vastatum fines iverat A[...] syrios. *Hirt. B. G.* 8, 24. *f.* Fines hostium vasta[...] civibus, aedificiis, pecore. *Virg. A.* 8, 7. undiq[...] cogunt Auxilia, et latos vastant cultoribus agro[...] Adde *Stat. Th.* 3, 576. et *ib.* 4, 297. ¶ Transl[...] te. *Sall. Cat.* 15. Animus impurus, Diis hominibu[...] que infestus, neque vigiliis, neque quietibus seda[...] poterat: ita conscientia mentem excitam vastaba[...] *h. e.* turbabat, et usum rationis quodammodo d[...] ripiebat. Alii aliter leg., sed *Corte* multis v. [...] *stabat* tuetur.

VASTŬLUS, a, um, adj. vastior. *Appul. Me[...]* 2. *f.* Tres quidam vegetis et vastulis corporibus f[...] res nostras irruentes.

[VASTŬŌSUS, a, um, adj. qui vasta loca habe[...] *Not. Tir.* p. 135. Vastus, vastuosus. *F.*]

VASTUS, a, um, adj. ἀχανής, supra modum l[...] tus, amplus, patens, immanis. *Caes. B. G.* 3, 1[...] *extr.* Summa erat vasto atque aperto mari difficul[...] tas navigandi; et *ib.* 9. *med.* In vastissimo atqu[...] apertissimo Oceano. *Virg. A.* 3, 421. Vasti fluctus et *ib.* 3; 13. campi; et *ib.* 1, 56. Vastum antrum

ib. 5, 821. Vastus aether; et ib. 6, 237. Spelun- alta fuit, vastoque immanis hiatu. *Id.* 9, 530. rris vasto suspectu. *Ov. Met.* 14, 438. Vastum r, *h. e.* mari vasto; et *ib.* 12, 236. Vastus cra- r. *Pers.* 5, 141. Vasta trabes, *h. e.* ingens navis. Universim, permagnus, ingens, ὑπερμεγέθης. *Cic.* r. 1, 25. *extr.* Vastus homo atque foedus. *Phaedr.* 5. Cervus vasti corporis. *Cic. N. D.* 1, 35. Ele- anto beluarum nulla prudentior: at figura quae stior? *Id. Div.* 1, 24. Belua vasta et immanis. v. *Fast.* 2, 321. de Herc.: tunicarum vincla rela- t, Ut possit vastas exseruisse manus; et *ib.* 4, l. Alta jacet vasti super ora Typhoeos Aetne. *Gell.* 17. *extr.* Clades vastissima pugnae Cannensis. v. *Met.* 10, 551. Impetus est fulvis et vasta leoni- s ira. *Virg. A.* 5, 368. vastis cum viribus effert a Dares. *Id. ib.* 198. (et *Val. Fl.* 2, 534.) Vasti tus. *Id. ib.* 12, 553. vasto certamine tendunt; et 10, 768. Vasta arma; et *ib.* 8, 250. Vasti mo- res, *h. e.* ingentia saxa. *Ov. Pont.* 3, 2, 49. tem- a vastis innixa columnis. *Id. Her.* 4, 81. vastum lido torquere hastile lacerto. *Sen. Herc. Oed.* 11. Vasta moles. *Colum.* 2, 6. Antequam seges rreatur vaporibus aestivi sideris, qui sunt vastis- mi per ortum Caniculae. *Id. ib.* 21. *f.* Post ni- iam ventorum segnitiem vasta tempestas. ¶ De avi pondere. *Virg. A.* 5, 447. ad terram pondere sto Decidit. Adde *Ov. Her.* 9, 88. ¶ De sono, i late auditur. *Id. Met.* 12, 494. et *Virg. A.* 10, 6, Vastus clamor. *Id. ib.* 1, 249. et *Lucan.* 2, l. Vastum murmur; et *Sen. Hipp.* 1171. Vastus gitus; et *Herc. Fur.* 784. sonus; et *ib.* 1103. ge- tus. *Colum.* 7, 12. latratus. *Val. Fl.* 1, 616. va- pariter ruit igneus aether Cum tonitru. ¶ Hinc *sta littera*, quae magnum habet sonum. *Cic. Or.* *med.* Axilla, ala factus est fuga litterae vastio- . ¶ *Vasta oratio*, quae propter crebrum voca- m concursum, vasto, ut ita dicam, et hianti ore erenda est. *Auct. ad Her.* 4, 12. Crebrae voca- m concursiones vastam atque hiantem orationem dunt, ut est hoc: Baccae aeneae amoenissimae pendebant. ¶ Translata sunt et haec. *Sen. Herc.* t. 1232. Vastum malum; et *ib.* 767. nefas. *Ov.* t. 2, 520. Vasta potentia. *Colum. prooem.* 1. *med.* ria et vasta scientia. *Sall. Cat.* 5. Vastus animus moderata, incredibilia semper cupiebat. ¶ In- dum ponitur pro agresti, insulso, incomposito, ondito, invenusto: tales enim esse solent homi- vasti corporis. [*Praeferendam censemus Böt- heri sententiam, qui in *Lex. Tac.* p. 482. *va-* de animo ita dici putat, ut nullis decori legi- coercitum significet. *Doederl.* 3, 226. a *vagan-* verbo hanc notionem deducit.] *Gell.* 19, 9. Ne , tanquam vastos quosdam et insubidos, ἀνα- φδιαίας condemnetis. *Cic. Or.* 1, 25. Sunt quidam ita lingua haesitantes, aut ita voce absoni, aut vultu motuque corporis vasti atque agrestes, ut, . *Gell.* 13, 20. *med.* Ciceroni mollius teretiusque um in quinta in Verrem (*Verr.* 2, 5, 66.) scri- e *perangusto fretu divisa*. Erat enim crassius tiusque *perangusto freto* dicere. *Liv.* 24, 48. nia vasta ac temeraria esse, *h. e.* incondita. ¶ nique pro inani, vacuo, vastato, deserto, ut n pestilentia moriuntur homines, aut in bello liantur urbes incolis, agri frugibus et arboribus, i aedificia corrumpuntur, et armenta abiguntur, . nam quae vacua sunt loca, vasta et majora vi- tur: μηλόβοτος, ἔρημος. [*Non bene *Forc.* hanc is *vastus* notionem in fine posuit, quippe quae mum locum vindicet. Originem enim *vastus* ha- a *vacuo*, estque proprie i. q. desertus, nostr. , atque inde exprimit, quod late patet, nulla re errumpitur, neque inhibetur, late fusum, magnum. illud notandum, quod *vastus* semper aliquid tineat, quod minus placeat propter turpem, foe- n adspectum. Cf. *Böttich. Lex. Tac.* p. 482. et rimis *Doederl.* 3, 225. sqq.] *Accius* ap. *Fest.* n hanc urbem ferro vastam faciet Peleus. *Virg.* 9, 323. Haec ego vasta dabo. *Cic. Agr.* 2, 26. Genus agrorum propter sterilitatem incultum, pter pestilentiam vastum atque desertum. *Liv.* 11. *med.* Infrequentes urbes, agrum vastum ac ertum habere. *Id.* 5, 53. Urbs vasta incendiis nisque. *Sall. Jug.* 52. *med.* Mons vastus ab natu- et humano cultu. *Cic. Somn. Scip.* 6. Vastae itudines. *Enn.* ap. *Serv.* ad *A.* 1, 56. Quae nunc te viduae et vastae virgines sunt, *h. e.* desola- . *Tac. A.* 3, 4. Dies, quo reliquiae tumulo Au- sti inferebantur, modo per silentium vastus, mo- ploratibus inquies.

VĀSUM et Vasus, i, V. in Vas, asis.

VĀTES, is, m, et f. μάντις, προφήτης, homo di- us, fatidicus, qui res futuras praedicit. [**Doe-* l. 3, 75. derivat a *fari*.] *Nep. Att.* 16. *extr.* am quae nunc usu veniunt, cecinit ut vates. *Pl.* l. 3, 3, 37. Bonus vates poteras esse: nam quae t futura dicis. *Virg. A.* 6, 65. tuque o sanctissi- vates, Praescia venturi. *Lucr.* 1, 109. minis istere vatum. *Cic. Leg.* 2, 8. Interpretari fati orum et vatum effata incognita. *Id. N. D.* 1, 20. Haruspices, augures, harioli, vates, et conje- res. *Id. Har. resp.* 13. Haec vate suadente sacra majores nostri Romae collocaverunt, *h. e.* Si- bylla. *Hor. Sat.* 2, 5, 5. ad Viresiam: vides, ut Nudus inopsque domum redeam, te vate. ¶ Saepe dicitur de poetis, qui se quoque jactant divino instinctu afflari. *Phaedr.* 4, 24. Numinum praesentia vati dedit vitam, *h. e.* Simonidi. *Colum.* 10. *praef. med.* Vates maxime venerandus, *h. e.* Virgilius. *Ov. Trist.* 1, 6, 21. Maeonius, *h. e.* Homerus; et *ib.* 3, 7, 20. Lesbia, *h. e.* Sappho. *Pers.* 5, 1. Vatibus hic mos est, centum sibi poscere voces, Centum ora, et linguas optare in carmina centum. ¶ Translate sic dicitur, qui in aliqua arte maxime excellit, quasi a Diis edoctus ejus artis secreta sit. *Plin.* 11, 37, 89. Arteriarum pulsus descriptus ab Herophilo medicinae vate miranda arte. *Val. Max.* 8, 12. *n.* 1. Q. Scaevola legum clarissimus et certissimus vates. ¶ Antiquos poetas, inquit *Varr. L. L.* 6, 3. *med.*, vates appellabant a versibus viendis. Ubi *Scal.* suspicatur legendum *vagiendis*. ¶ *Vates dictus princeps Saliorum musicus, teste *Jul. Capitol.* in *Antonio philos.* 4. *B. A.*

VĀTĬĀ, ae, adj. comm. gen. 1. idem ac vatius. *Varr. L. L.* 8, 5. Cum idem faciat, ac siquis puerorum per delicias pedes male ponere atque imitari vatias coeperit, hos corrigi oportere, si concedant; contra siquis in consuetudine ambulandi jam factus sit vatia, aut compernis, si eum corrigi non concedant, etc. ¶ Numeratur et inter cognomina Romanorum, quod qui primus in Vatia familia id cognominis sortitus est, pedibus fuerit vatiis. *Plin.* 11, 45, 105. Namque et hinc cognomina inventa Planci, Plauti, Scauri, Pansae; sicut a cruribus Vari, Vatiae, Vatinii. ¶ Scribitur et *vacia*.

VĀTĪCĀNUS, i, m. Deus, qui praeesse credebatur primae voci infantium: quasi *Vagitanus*, a vagiendo. *Gell.* 16, 17. Et agrum Vaticanum, et ejusdem agri Deum praesidem appellatum acceperamus a vaticiniis, quae vi atque instinctu ejus Dei in eo agro fieri solita essent. Sed praeter hanc causam M. Varro, in libris rerum divinarum, aliam esse tradit istius nominis rationem. Nam sicut Ajus, inquit, Deus appellatus, araque ei statura est, quae est in infirma nova ria, quod eo in loco divinitus vox edita erat: ita Vaticanus Deus nominatus, penes quem essent vocis humanae initia, quoniam pueri, simul atque parti sunt, eam primam vocem edunt, quae prima in Vaticano syllaba est: iccirco vagire dicitur, exprimente verbo sonum vocis recentis. Haec *Gellius*. In quibusdam *Augustini* codicib. *C. D.* 4, 8, 11. et 20. legitur *Vagitanus* propter rationem a *Varrone* allatam. Aliter *Festus*: Vaticanus collis appellatus est, quod eo potitus sit populus R. vatum responso expulsis Etruscis. ¶ Adjective *Vaticanus mons*, unus ex collibus urbis Romae, Janiculo conterminus, ultra et prope Tiberim. Ibi multa fictilia fiebant. *Juven.* 6, 343. Et Vaticano fragiles de monte patellas. *Cic. Agr.* 2, 35. Vaticanus ager. *Tac. A.* 14, 14. Vaticana vallis, *h. e.* quae inter Vaticanum montem et Janiculum, ubi Circus Neronis fuit. *Plin.* 16, 40, 76. *n.* 2. Vaticanus Circus. V. CIRCUS. Vaticana vina damnat *Mart.* 1, 19., 6, 92., 10, 45. et 12, 48. ¶ *Vaticanum* absolute, mons et ager Vaticanus. *Plin.* 8, 14, 14., 16, 44, 87. et 18, 3, 4. ¶ [*Vaticanus* fuit etiam cognomen sive agnomen R., ut P. Sestius Q. F. Capitolinus Vaticanus Cos. ann. U. C. CCCII., ut ostendit *B. Borghesius* in *Framm. de fasti cons.* T. 1. p 81. *F.*]

VĀTĪCĪNANS, antis, part. a *vaticinor*: θεσπίζων, futura praesentiens. *Cic. Div.* 1, 18. Quod et somniantibus saepe contingit, et nonnunquam vaticinantibus per furorem. *Liv.* 2, 41. Virginium consulem in concionibus velut vaticinantem audiebat. *Ov. Pont.* 2, 1, 61. Jam nunc haec a me, juvenum belloque togaque Maxime, dicta tibi vaticinante nota.

VĀTĪCĪNĀTĬO, onis, f. μαντεία, actus vaticinandi, divinatio, futurorum praedictio. *Cic. Att.* 8, 12. Quarum vaticinationem falsam esse cupio. *Id. N. D.* 2, 3. *extr.* Multa ex Sibyllinis vaticinationibus, multa haruspicum responsis commemorare possumus. *Plin. ep.* 6, 20. *f.* Plerique lymphati terrificis vaticinationibus, etc.

VĀTĪCĪNĀTOR, oris, m. χρησμῳδὸς, qui vaticinatur, vates. *Ov. Pont.* 1, 1, 42. Unde tamen vivat, vaticinator habet.

VĀTĪCĪNĬUM, ii, n. μαντεία, oraculum, divinatio, praedictio futuri. *Plin.* 7, 52, 53. Plena est vita his vaticiniis, sed non conferenda, cum saepe falsa sint. *Gell.* 16, 17. Agrum Vaticanum appellatum acceperamus a vaticiniis.

VĀTĪCĪNOR, aris, atus sum, dep. 1. μαντεύομαι, προφητεύω, divino, praedico, futura praesentio. *Cic. Div.* 1, 18. Quod somniantibus saepe contingit, et nonnunquam vaticinantibus per furorem. *Ov. Her.* 16, 277. fore ut a coeleste sagitta Figar, erat verax vaticinata soror. *Id. Ib.* 271. cui casus ante futuros Telemus Eurymides vaticinatus erat. *Id. Pont.* 3, 4, 93. Deus est in pectore nostro: Haec duce praedico vaticinorque Deo. ¶ Pro furere, insanire, more vaticinantium, aut nugari. [*Cf. quae dicta sunt in *hariolari*.] *Cic. Fam.* 2, 16 *f.* Sed ego fortasse vaticinor: et haec omnia meliores habebunt exitus. *Id. Sext.* 10. Eos, qui dicerent, dignitati esse serviendum, reipublicae consulendum, etc. vaticinari atque insanire dicebat. ¶ Pro docte ac sapienter dicere, et tanquam divina oracula proferre. *Cic. Am.* 7. Agrigentinum quidem doctum quendam virum carminibus Graecis vaticinatum ferunt, quae in rerum natura totoque mundo constarent, quaeque moverentur, ea contrahere amicitiam, dissipare discordiam. *Pl. Ps.* 1, 3, 129. Parricida, sacrilege, perjure. *Ba.* vetera vaticinamini.

VĀTĪCĪNUS, a, um, adj. μαντικὸς, ad vaticinium pertinens. *Liv.* 25, 1. *f.* Et edixit, ut quicumque libros vaticinos, precationesve, aut artem sacrificandi conscriptam haberet, etc. *Ov. Met.* 2, 640. Haec ubi vaticinos concepit mente furores.

[VĀTĪCUS, a, um, adj. ad vatem pertinens. Hinc herba, quae alias strychnos, et Apollinaria et somnifera dicitur, vatica appellatur ab *Appul. Herb.* 74., utpote quae vaticinandi vim praebeat hominibus. *F.*]

VĀTĬĒNUS. V. VATINIUS.

VĀTILLUM. V. BATILLUM.

VĀTĪNĬĀNUS, a, um, adj. ad Vatinium pertinens. *Catull.* 14, 3. Odissem te odio Vatiniano. V. v. sq. *Id.* 53, 2. Vatiniana crimina.

VĀTĪNĬUS, a, um, adj. vitium in cruribus habens, vatiae simile: unde cognomen factum Vatiniis familiae Romanae. *Plin.* 11, 45, 105. Cognomina inventa a cruribus, Vari, Vatiae, Vatinii. Alii leg. *Vatieni*. P. Vatinius, civis fuit Rom. contaminatissimae vitae, et pudoris adeo profligati, ut non invenuste dixerit *Seneca Const. Sap.* 17. *med.* Vatinium assiduo convicio depudere didicisse. In hunc, cum adversus reum, quem Cicero in judicio defendebat, productus esset testis, tam acerbe Cicero invectus est, ut patefactis ejus flagitiis in summum Romani populi odium pervenerit. Hinc factus est locus proverbio, ut *Vatinianum odium* pro capitali, et implacabili odio accipiatur. ¶ *Vatinius* alter Beneventanus, sutor fuit distorti corporis, idemque faber calicum vitreorum, qui quatuor rostra instar nasorum protensa habebant. *Mart.* 14, 96. Vilia sutoris calicem monumenta Vatini Accipe. V. *Tac. A.* 15, 34. ¶ Hinc ipsi calices *Vatinii* absolute dicti sunt. *Mart.* 10, 3. Vatiniorum proxeneta fractorum. V. NASUS.

VĂTĬUS, a, um, adj. βλαισὸς, idem ac valgus, idest qui crura extrorsum obtorta habet. [V. adnotat. in VARUS, a, um. *F.*] *Varr. R. R.* 2, 9. de canib.: Sint cruribus rectis, ac potius varis, quam vatiis. *Ulp. Dig.* 21, 1, 10. *f.* Quaesitum est, an balbus, et blaesus, et atypus, isque, qui tardius loquitur, et varus, et vatius, sanus sit. [*Mart.* 12, 70. Lintea ferret Apro vatius cum vernula nuper. V. VATIA. *F.*] ¶ Scribitur et *vacius*.

*VATRACHĪTES, fluvius Persidis. *Ammian.* 23, 23. (*c.* 6. *med.* p. 376. *Vales.*) *B. A.*

VATRAX et Vătrĭcosus dicitur, qui vitiosis est pedibus. Ita *Nonius* 1, 99. afferens illud *Lucilii*: Ut si progeniem antiquam, qua est Maximu' Quinctus, Qua vatricosu' vatrax. Alii leg. *varicosu' vatrax*: alii *verrucosus*, quia Q. Fabius Maximus, qui Annibali cunctando restitit, *Verrucosus* cognomen habuit. *Vatrax* autem esse videtur, qui tortis est pedibus instar ranae, quae Graece βάτραχος.

*VATRĒNUS, i, m. fluvius Italiae superioris, in Gallia cispadana, in Padum cadens, hodie *Santerno* dictus. *Plin.* 3, 16. *Mart.* 3, 66, 2. ¶ *Portum Vatreni* memorat *Plin. l. c.* *B. A.*

*VATUSĪCUS, a, um, adj. ad locum quendam pertinens, in Gallia Narbonensi situm, idque in agro Centronum. Nomen fortasse Vatusia. *Plin.* 11, 42. Alpes Dalmaticae Docleaten (*caseum*) mittunt, Centronicae Vatusicum. ¶ Legitur et *Natusicum*. *B. A.*

U B

UBRĂ. V. OBBA.

ŪBER, eris, adj. omn. gen. εὔφορος, εὔπορος, εὐθαλής, frugifer, fructuosus, fertilis, ferax, fecundus, abundans, copiosus: et proprie de frugibus, et agris dicitur. In ablat. in *i* desinit, ut memori. Substantivum vero in *e*. V. v. sq. et *Cic. Fin.* 5, 5, 30. Seges spicis uberibus et crebris. *Id. N. D.* 2, 62. *f.* Vitium, et olivetorum uberrimi laetissimique fructus. *Ov. Met.* 4, 89. arbor niveis uberrima pomis. *Tac. H.* 5, 6. Rari imbres, uber solum. *Hor. Od.* 4, 15, 5. Fruges et agris retulit uberes. *Prop.* 1, 22, 10. Umbria Me genuit terris fertilis uberibus. *Sen. Herc. Fur.* 333. quidquid uberi cingit solo Phocis. *Liv.* 29, 25. *f.* Et imbelles (quod plerumque in uberi agro evenit) barbari sunt. *Cato* ap. *Prisc.* 5, 647. Itaque res uber fuit, antequam vastassent regiones. *Just.* 44, 3. *med.* Regio cum aeris ac plumbi uberrima, tum et minio. ¶ Absolute. *Val. Fl.* 1, 510. Non mediae telluris opes, non improba legi Divitis arva plagae: teneant uberrima Teucer, Et Libys, etc. ¶ Dicitur et de aquis. *Cic. Q. Fr.* 3, 1, 2. Vidi permultis locis aquam profluentem et eam uberem. *Lucr.* 1, 348. In saxis et speluncis permanat aquarum Liquidus humor, et uberibus flent omnia guttis. *Id.* 6, 289. sequitur gra-

vis imber, et uber. *Hor. Od.* 2, 19, 10. vini fontem, lactis et uberes Cantare rivos. *Accius* ap. *Non.* 9, 6. Locrorum late viridia, et frugum ubera. *Ov. Trist.* 4, 10, 3. Sulmo mihi patria est, gelidis uberrimus undis. *Albinov.* 1, 116. lacrimae Erumpunt gravidis uberibusque genis; et *ib.* 225. Uberibusque oculis lacrimarum flamina misit. *Sen. Med.* 388. oculos uberi fletu rigat. ¶ De aliis rebus. *Pl. Rud.* 4, 2, 6. Neptunus piscatu me uberi compotivit. *Id. Ps.* 1, 2, 64. Carnaria tria grandia tergoribus oneri uberi, *h. e.* magno pondere. *Ter. Eun.* 2, 2, 21. Imperavi mihi omnia assentari: is quaestus nunc est multo uberrimus. *Just.* 38, 7. *med.* Bello dubium facili magis, an uberi, *h. e.* praedae uberioris, ut *Id.* 22, 5. *f.* ait; et 31, 5. Neque sedem belli Graeciam sibi placere, cum Italia uberior materia sit. *Id.* 21, 5. *extr.* Uberius praemium. *Suet. Caes.* 27. Uberrimo congiario prosequi aliquem. *Cic. Pis.* 40. Illa uberrima supplicationibus triumphisque provincia. *Plin. Pan.* 43. Sitne feracius et uberius, non ad laudem modo, sed ad pecuniam principi, etc. *Cic. Off.* 3, 2. Cum tota philosophia frugifera et fructuosa, tum nullus feracior in ea locus est, nec uberior, quam de officiis. [**Tac. H.* 2, 21. uberioribus inter se probris, quam laudibus stimulabantur.] ¶ Est etiam crassus, plenus. *Pl. Merc.* 3, 1, 21. Si tenue scis, scio, te uberius posse nere. *Masur. Sabin.* ap. *Gell.* 4, 20. Equum nimis strigosum et male habitum, sed equitem ejus uberrimum et habitissimum viderunt. ¶ Saepe transfertur ad copiam rerum verborumque in dicendo. *Cic. Or.* 4. Periclem Anaxagorae fuisse auditorem, a quo uberem et fecundum fuisse. *Id. Or.* 1, 25. Motus animi ad excogitandum acuti, et ad explicandum ornandumque sint uberes. *Id. Brut.* 31. *f.* Quis uberior in dicendo Platone? *Auct. dial. de Or.* 18. Catoni seni comparatus C. Gracchus plenior et uberior est. *Tac. A.* 3, 31. *f.* Oratorum uberrimus. *Ov. Trist.* 2, 74. tuasque Ingenio laudes uberiore canunt. ¶ Sunt qui scrib. *huber*, ab ὕω, vel *humeo* ducentes: sed notatio videtur nimis longe petita.

ŪBER, eris, n. μαζὸς, οὖθαρ, mamma, tum in homine, tum saepius in bestia. Sunt qui ita distinguunt, ut *mamma* sit, quae exterius apparet, *uber* interior officina lactis; alii rectius, ut uber proprie sit papilla seu mammae caput, quod infans sugens comprehendere solet. [*Prior distinctio longe praeferenda. V. *Doederl.* 4, 333.] *Lucr.* 5, 883. puer Ubera mammarum insomnis lactantia quaerit. *Gell.* 12, 1. An putas, naturam feminis mammarum ubera, quasi quosdam naevulos venustiores, etc.? Alii *mammas* esse ajunt hominis tantum, *ubera* bestiarum. *Hor. Epod.* 8, 7. et mammae putres, Equina quales ubera. ¶ Sed haec discrimina auctores non servant. *Plin.* 28, 19, 77. Lac suis potum deficientia ubera puerperarum replet. *Id.* 7, 36, 36. Puerpera carcere inclusam matrem deprehensa est uberibus suis alens. *Virg. Ecl.* 2, 42. Bina die siccant ovis ubera; et *ib.* 3, 30. vitula binos alit ubere fetus; et *ib.* 99. Pressare ubera palmis. *Tibull.* 1, 3, 46. *ubera lactis* dixit pro *ubera lactea*, quod *Virg. G.* 2, 524. habet. *Hor. Epod.* 16, 50. Refertque tenta grex amicus ubera. *Plin.* 8, 42, 66. Equa partum ad ubera non admittit. *Ov. Met.* 13, 826. Oves vix sustinent distentum cruribus uber. *Id. A. Am.* 2, 375. Nec lea cum catulis lactentibus ubera praebet. *Virg. A.* 4, 367. Hyrcanaeque admorunt ubera tigres. *Ov. Met.* 4, 324. fortunata profecto, Siqua tibi soror est, et quae dedit ubera nutrix; et *ib.* 6, 342. Uberaque ebiberant avidi lactantia nati. *Id. Fast.* 2, 419. Ubera ducere. Alii leg. *sugere.* [*Quod minus bene. V. *Heins.*] *Plin.* 20, 11, 44. haurire. *Lucan.* 3, 351. trahere. *Ov. Fast.* 4, 459. raptus ab ubere. [**Tac. G.* 20. sua quemque mater uberibus alit.] ¶ Translate. *Colum.* 3, 21. Alma tellus vitibus annua vice, velut aeterno quodam puerperio laeta, mortalibus distenta musto demittit ubera. *Id.* 10, 89. fracti dente ligonis Putria maturi solvantur ut ubera campi. ¶ De uva, quam faciunt apes, cum alio migrantes arbore pendent. *Pall.* 7, 7. *med.* Cum agmina se in ramo suspenderint, si unius uberis eductione pendebunt, noris, unum regem esse universis: si duo vel plura ubera suspendens se populus imitatur, et discordes sunt, et tot reges esse, quot velut ubera videris, contitentur. ¶ Interdum est ubertas, fertilitas, fecunditas soli, aut arboris, εὐθηνία. *Virg. G.* 2, 185. Quique frequens herbis et fertilis ubere campus. *Id. A.* 7, 262. Divitis uber agri. *Id. ib.* 1, 535. terra potens armis, atque ubere glebae. *Claud. B. G.* 504. palmitis uber Etrusci. *Colum.* 4, 27. *med.* Rusticus debet interdum partem aliquam fetus decutere, ut ubere suo gravatam vitem levet. *Virg. G.* 2, 275. in denso non segnior ubere Bacchus. ¶ *Ubi uber, ibi tuber*, proverb. ap. *Appul. Flor. n.* 18., de quo V. TUBER.

*UBERAE, arum, gens Indiae. *Plin.* 6, 19. ed. *Hard.* ubi ed. *Elzev.* habet *ubere. B. B.*

ŪBĔRĀTUS, a, um, part. ab *ubero*, abundans, copiosus. *Pall.* 3, 17. *med.* Surculi, qui inserendi sunt, sint novelli, fertiles, nodosi, gemmis pluribus uberati, *h. e.* quasi uberibus ornati.

ŪBĔRĬTAS. V. UBERTAS.

ŪBĔRĬTER, adv. εὐπόρως, copiose, fuse, in comparativo tantum et superlativo usurpatum invenitur. *Pl. Trin.* 1, 1, 9. Mores mali, quasi herba irrigua, succreverunt uberrime. *Ov. Pont.* 4, 2, 12. Uberius nulli provenit ista seges. *Cic. Phil.* 2, 31. Cum mulier fleret uberius. ¶ Transfertur ad elocutionem. *Id. N. D.* 2, 7. *med.* Haec uberius disputantur et fusius. *Id. Fam.* 3, 11. Planius loquebantur, et uberius. *Plin. ep.* 4, 17. *extr.* Dicere latius et uberius, quam epistolarum angustiae sinunt. *Cic. Div.* 2, 1. *med.* Magnus locus a tota Peripateticorum familia tractatus uberrime. [**Suet. Rh.* 1. latius et uberius explicare. Oppon. *breviter* et *presse.*]

ŪBĔRO, as, a. 1. πιαίνω, uberem facio, fecundo, laetifico. *Plin. Pan.* 32. Et coelo quidem nunquam benignitas tanta, ut simul omnes terras uberet, foveatque. **Pall.* 11, 8. *f.* Hoc velut coitu steriles arbores uberantur. ¶ Absolute neutrorum more. *Colum.* 5, 9. *med.* Olivetum in duas partes dividere, quae alternis annis fructu induantur: neque enim olea continuo biennio uberat.

*UBEROSUS, a, um, adj. *Gloss. Vet.* Uberosum, γόνιμον. *B. A.*

ŪBERTAS, atis, f. εὐπορία, fertilitas, abundantia, copia. *Cic. Manil.* 6. Asia tam opima est, et fertilis, ut ubertate agrorum, et varietate fructuum facile omnibus terris antecellat. *Id. Verr.* 2, 3, 98. Si ubertas in percipiendis fructibus fuit, consequitur vilitas in vendendis. *Vet. poeta* ap. *eund. Tusc.* 1, 28. Rami baccarum ubertate incurvescere. *Id. ad Quir.* 8. Frugum ubertas, copia, vilitas. *Suet. Dom.* 7. Summa ubertas vini, frumenti vero inopia. *Plin.* 22, 22, 39. Iasione mulieribus lactis ubertatem praestat. *Id.* 37, 13, 77. Soli fertilitas, pabuli ubertas. *Id.* 18, 17, 45. Solum diutissime aquari gaudet, ut praepinguis et densa ubertas diluatur. *Id.* 3, 5, 6. Amnium fontiumque ubertas. *Sil.* 15, 412. Nec pube aequandam, nec opum ubertate Saguntum. *Just.* 18, 3. Ubertas piscium. *Id.* 25, 1. praedae. ¶ Translate. *Cic. N. D.* 2, 65. *extr.* Satis a Socrate dictum est de ubertatibus virtutis et copiis. *Id. Or.* 1, 44. Bibliothecas omnium philosophorum unus mihi videtur XII. Tabularum libellus et auctoritatis pondere, et utilitatis ubertate superare. *Id. Dom.* 26. *med.* Ne quis oriretur in tanta ubertate improborum, qui, etc. ¶ De copia dicendi. *Cic. Or.* 1, 12. Qui discernes eorum, quos nominavi, ubertatem in dicendo et copiam, ab eorum exilitate, qui etc.? *Plin. ep.* 2, 3. Magna Isaeum fama praecesserat, major inventus est. Summa est facultas, copia, ubertas. *Gell.* 12, 1. *extr.* Amoenitates et copiae, ubertatesque verborum. *Quint.* 10, 1. *med. de Cic.* Omnes ex se ipso virtutes extulit immortalis ingenii beatissima ubertate. *Id ib. in.* Verborum ubertatem ac divitias dabis lectio. ¶ In nummo Trajani Decii, Etruscillae, Herennii, Hostiliani, Treboniani, aliorumque legitur *uberitas* pro *ubertas.* V. *Rasch. Lex. rei num.* T. 5. P. 2. p. 759. [*Ultima emendavit *F.*]

ŪBERTIM, adv. ἀφθόνως, copiose, affluenter. *Ammian.* 22, 15. *med.* Nubes incrementa ubertim suggerere Nilo creduntur. ¶ Praecipue locum habet in luctu et lacrimis. *Catull.* 66, 17. Ubertim lacrimulas fundere. *Petr. Sat.* 134. Lacrimis ubertim manantibus. *Suet. Tit.* 10. Populo coram ubertim fleverat. Adde *Caes.* 81., *Sen. Controv.* 4, 25., *Claud. Laud. Seren.* 214. et *Appul. Met.* 3, 5, 8. et 10. [*Hujus loci meliorem ordinem instituit *F.*]

ŪBERTO, as, a. 1. ubertum facio, ubero. *Eum. Grat. act. ad Constant.* 9. *f.* Agros diuturno ardore sitientes expetitus votis imber ubertat. **Plin. Pan.* 32. Ut omnes simul terras ubertet foveatque. *B. A.*

ŪBERTUS, a, um, adj. εὔπορος, fertilis, copiosus, affluens. *Gell.* 7, 14. Sed ea ipsa genera dicendi jam antiquitus tradita ab Homero sunt tria in tribus, magnificum in Ulysse, et ubertum; subtile in Menelao, et cohibitum; mistum, moderatumque in Nestore. Alii rectius leg. *uber est.* Addunt *Solin.* 21. Pannonia solo plano, ubertoque. Sed *Salmas.* et alii *uberique.*

ŬBI, adv. ὅπου, ὂν, ἔνθα, in quo loco: ab ὅπου. *Phaedr.* 3, 6. ubi strigandum est, et ubi currendum, scio. *Caes. B. G.* 1, 13. Ibi futuros Helvetios, ubi Caesar constituisset; et *f.* Ut is locus, ubi constitissent, ex calamitate populi R. nomen caperet. *Cic. Fam.* 1, 10. Velim, ibi malis esse, ubi aliquo numero sis, quam istic, ubi solus sapere videare. *Id. Verr.* 2, 5, 12. In ipso ore portus, ubi primum ex alto sinus ad urbem ab litore inflectitur. ¶ Interrogando, ποῦ; *Cic. Or.* 2, 14. Ubi sunt, qui Antonium Graece negant scire? *Ter. Andr.* 2, 2, 1. et 6. Ubi inveniam Pamphilum? ubi quaeram? *Tibull.* 2, 3, 27. Delos ubi nunc, Phoebe, tua est? ubi Delphica Pytho? [*Haec solemnis est formula exprobrantium. Vim exemplorum collegit *Heins.* ad *Ov. Met.* 4, 150. Interdum desiderantium. V. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 4, 150.] ¶ Post se habet interdum genitivos *loci*, *terrarum*, *gentium*, ornatus gratia. *Cic. Att.* 5, 10. *med.* Quid ageres, ubi terrarum esses, ne suspicabar quidem. *Id. Cat.* 1, 4. Ubinam gentium sumus? in qua urbe vivimus? *Pl. Epid.* 5, 2, 13. Ubi illum quaeram gentium? *Plin.* 7, 24, 24. Ut inanis mens quaerat; ubi sit loci. *Pl. Capt.* 5, 2, 5. Ubi loci fortunae tuae sint, facile intelligis, *h. e.* quo statu. ¶ *Ubi ubi* est ubicumque *Cic. Tusc.* 1, 29. Ubi ubi sit animus, certe quidem in te est. *Pl. As.* 2, 4, 21. Perii, nisi Libanum invenio, ubi ubi est gentium. *Ter. Eun.* 5, 9, 12. Ubi ubi est, fac, quamprimum haec audiat. Sunt qu scrib. *ubiubi* conjuncte. *Liv.* 42, 57. *extr.* Facile ubiubi essent, se conversuros aciem. ¶ Saepe ub refertur ad tempus, et valet cum, quando, post quam. *Varr. L. L.* 5, 9. Ubi lucet, magistratu unguentis unguntur. Ubi praetores venerunt, censores inter se sortiuntur. *Ter. Eun.* 3, 3, 11. Ub friget, huc evasit. *Id. Andr.* 5, 2, 7. Ubi voles arcesse, *Caes. B. G.* 1, 7. Ubi de ejus adventu He vetii certiores facti sunt, legatos ad eum mittun *Sall. Cat.* 2. Ubi pro labore desidia, pro continen tia lubido invasere, fortuna simul cum moribus in mutatur. *Cic. Pis.* 27. *extr.* Ubi galli cantum a divit, avum suum revixisse putat. *Id. Rab. Post.* 1 Ubi semel quis pejeraverit, ei credi postea non opo tet. *Id. Verr.* 2, 2, 20. Ubi quis primum potui istum reliquit. *Virg. A.* 4, 143. Qualis ubi hibe nam Lyciam Xanthique fluenta Deserit, ac Delu maternam invisit Apollo. *Nep. Ep.* 7. *med.* Anima vertebat, ubi id fecisset, totum exercitum perit rum; et *Liv.* 3, 61. Haec ubi inter signa peditu dicta dedit, avolat deinde ad equites. ¶ Saepe e iam refert res, aut personas, pro relativo, *qu quae*, *quod.* *Ter. Heaut.* 4, 6, 8. Hujusmodi r semper commiscere, ubi me exarnifices. *Pl. Mil.* 1, 40. Capiunt navem illam, ubi vectus fui. *Cic. O* 1, 57. Cum multa colligeres ex legibus, et ex sen tusconsultis, ubi si verba sequeremur, confici nih posset. *Id. Tusc.* 5, 8. *med.* Est, ubi id isto m do valeat. *Pl. Truc.* 1, 2, 38. Si rem servassen fuit, ubi negotiosus essem. *Cic. Quint.* 9. *f.* Neq nobis adhuc praeter te quisquam fuit, ubi nostru jus contra illos obtineremus, *h. e.* apud quem. Cum verbis motus ad locum. *Vulcat. Avid. Cass.* Liberam evagandi, ubi vellent, potestatem dedi *Tac. A.* 1, 22. Responde, Blaese, ubi cadaver jeceris. ¶ [Etiam *ube* pro *ubi* scribitur in *Insc* ap. *Gor. Inscr. Etr.* T. 3. p. 173. et *Donat.* 13 1., et in alia ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 93. in no (3.), et in alia ap. *Oderic. Syllog.* p. 165. Plenius v ro *ubei* scribitur in alia ap. *Grut.* 637, 5. *F.*]

ŬBĬCUMQUE, adv. ὅπου ποτὲ, πανταχῇ, quocu que in loco: ab *ubi*, ea forma, qua a *quo* est *qu cumque.* *Cic. Att.* 3, 25. Ut te ante Calendas J nuarias, ubicumque erimus, sistas. *Id. Verr.* 5, 67. Omnes hoc loco cives Romani, et qui adsun et ubicumque sunt, vestram severitatem desideran *Ov. Met.* 7, 736. uni Servor, ubicumque est, u mea gaudia servo. *Id. Am.* 3, 10, 5. Te, Dea, m nificam gentes ubicumque loquuntur. ¶ Cum ge *gentium*, et *terrarum.* *Cic. N. D.* 1, 44. Ubicu que erit gentium, a nobis diligetur. *Id. Phil.* 2, 4 Qui ubicumque terrarum sunt, ibi est omne reip blicae praesidium.

[ŬBĪDĪUS, adv. compar. idem ac uberius. *Sy or. in Grat.* (ed. *A. Maio*) 6. Virentibus ramis a tifex rusticandi alienum germen includit, ut nove la praesegmina coagulo libri ubidius inolescant. E qui malit legere *avidius* *F.*]

ŬBILĬBET, adv. ὁπουπερ ἄν, quocumque lo ubivis. *Sen. Tranq.* 1. *med.* Cibus parabilis facil que, ubilibet non defuturus.

ŬBĬNAM, adv. ποῦ κῆχος, ποῦ γῆς, in quona loco. Interrogativum, vel infinitum est. *Cic. N.* 1, 10. In qua non video, ubinam mens consta possit insistere. *Stat. Silv.* 2, 1, 41. O ubi ing nui crines, mollisque decorae Margo comae? blanc ubinam ora arguta querelis? ¶ Cum gen. *gentiu* eleganter conjungitur. *Cic. Cat.* 1, 4. O Dii i mortales, ubinam gentium sumus? *Pl. Merc.* 2, 97. Ubinam est hic homo gentium?

ŬBIQUĀQUĔ, adv. idem quod ubicumque. *A pul. de Mundo:* Omnia, ubiquaque gererentur, o custarum delatione discebat. Alii leg. *omnia qua cumque ibi.* *Liv.* 22, 4. *med.* Signum omnibus d invadendi: qui ubiquaque proximum fuit, decuc rere. Alii leg. *ubi qua cuipue.* *Pl. Bacch.* 2, 3, Cor meum, et cerebrum finditur, istius hominis u fit quaque mentio. *Tmesis.*

ŬBĬQUĔ, adv. πανταχοῦ, in omni loco, ubicu que, ubilibet. *Caes. B. C.* 2, 20. *extr.* Et qu ubique habeat frumenti ostendit. *Cic. Verr.* 2, 4, Verres quod ubique erit pulcherrimum, aufere *Id. Agr.* 2, 21. *f.* Ceteri agri omnes, qui ubiq sunt, decemviris addicentur. *Id. Div.* 2, 44. *f.* V lunt, omnes eodem tempore ortos, qui ubique si nati, eadem conditione nasci. *Omnes qui ubiq sunt* formula est ap. *Cic.* frequens. *Virg. A.* 2, 3 crudelis ubique Luctus, ubique pavor, et plurin mortis imago. ¶ Cum gen. *Appul. Met.* 1. Nil rerum istarum, quae itineris ubique rite nos con tantur, indigemus. ¶ Etiam cum gen. *gentiu* aut *orbis* usurpatur. *Id. Flor. n.* 16. Laudes be facti tui ubique gentium, semper annorum repra sentet. *Tert. Pall.* 2. *med.* Ut inde velut ex surc lis et propaginibus populi de populis, urbes de urb bus per ubique orbis pangerentur. ¶ Pro ubicu

e. *Jabolen. Dig.* 18, 1, 77. In lege fundi vendi lapidicinae in eo fundo, ubique essent, excee erant. *Haloand.* habet *ubicumque;* et *Liv.* 45, Litteras omnes, quae ubique depositae essent, pecuniam regiam conferri. ℙ *Ubique* pro *et ubi, itaque* pro *et ita. Pl. Rud.* 2, 3, 58. Leno adet ei cistulam, quam habebat, ubique habebat, suos parentes noscere posset. *Liv.* 36, 2. Quiss magistratus eos ludos, quando, ubique faxit, ludi recte facti sunto. *Catull.* 63, 46. Simul vidit; e queis, ubique foret. Adde *Pl. Bacch.* 1, 1, 36. *Merc.* 5, 1, 11. ℙ *Ubique,* pro *et ubi,* dicitur am de tempore, h. e. et quando. *Hor. Sat.* 2, 84. ubique Accedent anni, et tractari mollius ae-Imbecilla volet. *Bentl.* mallet *ubive,* h. e. vel ando. [*Singularis dicendi ratio est ap. *Suet. ud.* 25. ubique plerumque, illud de rebus, hoc tempore. ℙ Confund. *ubi* et *nisi.* V. *Heindf. Cic. N. D.* p. 264. *b. Ubi* et *ibi.* V. *Cort.* ad *can.* 6, 441.]

UBISCI, orum, populi Galliae Aquitanicae. *Plin.* 19. Bituriges liberi cognomine Ubisci. *B. A.*

UBĬŬBI. V. UBI.

UBĬVIS, adv. ὁποσονοῦν, πανταχοῦ, quolibet in o, quasi *ubi tu vis. Cic. Fam.* 6, 1. Nemo est, n ubivis, quam ibi, ubi est, esse malit. *Id. Att.* 22. *extr.* Qui mihi videntur ubivis tutius, quam senatu fore. *Ter. Andr.* 1, 2, 32. Ubivis facis passus sim, quam in hac re, me deludier. *Hor.* 1, 4, 74. Non ubivis, coramve quibuslibet; medio qui, etc. ℙ Conjungitur cum genit. *gen m,* ut ubinam. *Ter. Hec.* 3, 1, 4. Quanto fuerat estabilius, ubivis gentium agere aetatem!

UBĬUS, a, um, adj. ad Ubios pertinens, Gal- Belgicae populos ad Rhenum, quorum urbs prins Colonia Agrippina, seu Agrippinensis, ita aplata ab Agrippina Claudii Aug. uxore, et Neronis . matre. *Tac. A.* 12, 27. Agrippina, quo vim m sociis quoque nationibus ostentaret, in oppin Ubiorum, in quo genita erat, veteranos, colomque deduci impetrat; cui nomen inditum ex voulo ipsius. *Id. H.* 5, 22. Claudia Sacrata mulier a. Hinc *Ubii, orum,* absolute, sunt incolae ilurbis. *Inscr.* ap. *Mur.* 843, 4. L. Pompejus Ce-Praef. Coh. I. Ubiorum. *F.*]

U C

UCALĚGON, ontis, Οὐκαλέγων, sc. *non curans,* janus nobilis et prudens, qui cum Antenore a o propter senectutem abstinuit, portas interim ervans, quemadmodum *Homerus* narrat *Il.* Γ. v. seq. *Virg. A.* 2, 311. Jam proximus ardet legon, *h. e.* domus Ucalegontis. Exinde illud *en. Sat.* 3, 199. Jam poscit aquam, jam frivola nsfert Ucalegon: ubi Ucalegon ponitur pro cive vis. *B. A.*

UCECENSE CASTRUM, oppidum Galliae Narensis, hodie *Uzez* vel *Usez. Notit. civit. Gall. A.*

UCĒNI, orum, populi Alpini, ubi nunc fere *Grele. Plin.* 3, 20. *B. A.*

UCĬA, ae, f. Οὐκία, Hispaniae civitas. *Plin.* 3, *B. A.*

UCĪTĀNUS, a, um, adj. ad Ucim pertinens, nomine duplex fuit oppidum in Africa, majus rovincia proconsulari, minus in Numidia. *Plin.* 4. Oppida civium Romanorum Ucitana duo, us et minus. *F.*]

UCUBIS, is, oppidum Hispaniae Baeticae. *Auct. Hisp.* 7, 24. ℙ Fortasse i. q. Succuba. *B. A.*

UCULTUNIĂCUM, n. oppidum Hispaniae Baee. *Plin.* 3, 1. *B. A.*

U D

UDĪNI, orum, populi Scythiae Asiaticae, circa pium mare. *Plin.* 6, 13. *B. A.*

UDO, as, a. 1. ὑγραίνω, udum reddo, madefacio. *cr. Sat.* 7, 12. Quae udanda sunt corporis, vino ntur; quae siccanda sunt, melle detergentur. *rust. Mor. Manich.* 2, 13. *f.* Si frusto pernae a unxerit, et vappa udaverit. [*Pelag. Vet. gm. palimps.* in *Antolog. di Firenze n.* 93. *ann.* 8. *Settemb.* Cum fervet, peniculum in fuste ligaet sic udas totum corpus. *F.*]

UDO, onis, m. genus calceamenti ex pilis hirci- *Mart.* 14, 140., cujus lemma *Udones Cilicii.* hos lana dedit, sed olentis barba mariti: Ciny- poterit planta latere sinu. Adde *Ulp. Dig.* 34, 6., ubi *Torrent.* habet *odones.*

UDOR, oris, m. ὑγρασία, humor, mador. *Varr. L.* 4, 5. Udus, uvidus: hinc udor, quivis deor- in terram imber. Alii leg. *sudor.*

UDUBA, ae, Hispaniae Tarraconensis fluvius. 3. *B. A.*

UDUS, a, um, adj. ὑγρός, humidus, madefa-: ab *uvidus* per sync. Proprie est plus quam *huus. Sen. Q. N.* 2, 25. Dicis, inquit, nubes ats edere ignem, cum sint humidae, imo udae. *Fast.* 2, 597. adnuerunt omnes Tiberinides udae. *ib.* 6, 401. Udae paludes. *Id. Trist.* 3, 10, 23. vina: (*humida* dixit *Virg. G.* 3, 364. Loquitur autem uterque de vino glacie concreto. V. HUMIDUS.) *Plin.* 24, 15, 89. Udum linteolum. *Sen. Herc. Oet.* 373. Udum stamen intorquere, *h. e.* saliva tinctum, dum netur. *Virg. G.* 3, 388. Udum palatum; et *ib.* 446. udisque aries in gurgite villis Mersatur; et 429. Vere madent udo terrae. *Id. A.* 7, 534. Udae vocis iter, *h. e.* iter udum vocis: ὑπαλλαγή. *Ov. Heroid.* 12, 55. Udi oculi. Sic *Am.* 1, 8, 84. Udae genae; et *Prop.* 2, 6, 10. Uda lumina. *Hor. Od.* 1, 7, 13. mobilibus pomaria rivis, *h. e.* irrigua. *Mart.* 5, 84. Udus aleator, *h. e.* vino madens. *Id.* 8, 44. Et mane sudas Urbis osculis udus. *Id.* 10, 78. Udum gaudium, *h. e.* fletu mixtum. *Rut. Itin.* 1, 633. Hyades udae. Udos ignes. *Appul. Met.* 11. vocat lucem Lunae, quae humorem noctu fulgens demittit. ℙ Absolute. *Plin.* 35, 7, 31. Udo colores illinere. ℙ *Terentian. de syllab.* p. 2402. et alibi *udas* vocat litteras, quas vulgo grammatici liquidas appellant. V. LIQUIDUS. ℙ Turpi sensu *Mart.* 11, 17. Uda puella leges, sis Patavina licet; et *Juven.* 10, 322. quid enim ulla negaverit udis Inguinibus? V. SICCUS.

V E

VĚ, ἤ, vel, aut, conjunctio disjunctiva, et enclitica, quae dictionibus semper postponitur, *Cic. Phil.* 14, 6. *med.* Duabus, tribusve horis; et *ib.* 5, 19. Uti C. Pansa, A. Hittius Coss. alter, ambove, etc. [*De part. *ve* cum nominibus numeral. conjuncta cf. *Bentl.* ad *Hor. Epod.* 5, 23. et *A. P.* 358.] *Cic. Fl.* 5. Ne quid plus minusve dicat. *Id. Q. Fr.* 1, 1, 1. Te rogo, ne demittas animum, neve te obrui sinas. *Prop.* 3, 1, 5. Dicite, quo pariter carmen tenuastis in antro, Quove pede ingressi, quamve bibistis aquam. *Cels.* 5, 26. *n.* 5. Pejus vulnus est, ex quo aliquid excisum est, ex quove caro alia parte abscissa, aliā dependet. *Ulp. Dig.* 43, 6, 1. Ait praetor: In loco sacro facere, inve eum immittere quid, veto. *Ov. Met.* 15, 215. Corpora vertuntur: nec quod fuimusve, sumusve, Cras erimus. *Prop.* 2, 1, 23. Regnave prima Remi, aut animos Carthaginis altae. ℙ Pro *an. Cic. Phil.* 2, 16. Vide, quam te amarit is, qui albus, aterve fueris, ignorans, etc. *Nep. Iphicr.* 3. Cum interrogaretur, utrum pluris patrem, matremve faceret? *Hor. Sat.* 1, 2, 63. quid inter-Est, in matrona, ancilla, peccesve togata? Ubique alii leg. *ne. Caes. B. G.* 7, 14. Neque interesse, ipsosne interficiant, impedimentisve exsuant. Vet. editio A. 1471. habet *impedimentisne:* aliae *ve.* ℙ Interdum cum *ne* copulativa est. *Caes. B. G.* 6, 19. Civitates habent legibus sanctum, si quis quid de republica a finitimis rumore aut fama acceperit, uti ad magistratum deferat, neve cum quo alio communicet. *Id. B. C.* 1, 86. Ne quid eis noceretur, neve quis invitus sacramento dicere cogeretur; a Caesare cavetur. Adde *B. G.* 6, 31. ℙ Est etiam particula, quae tantum praeposita et conjuncta verbis aliquid significat, ut in *vegrandis, vecors, vesanus:* habetque vim modo augendi, modo minuendi, ut *Gell.* docet 5, 12., ubi addit, scribi etiam per diphthongum *ae.* [*V. quae *Heindf.* de hac dicendi ratione adnotavit ad *Hor. Sat.* 1, 2, 229. ℙ Confund. *ve* et *vero.* V. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* p. 278. sq.]

*VEAMĪNI, orum, populi Alpini, quorum meminit *Plin.* 3, 20. ℙ Veaminos in dioecesi Sanitiensi, *Senez,* ponit *Harduinus. B. A.*

*VECA, ae, f. oppidum Hispaniae Tarraconensis cum portu, in ora Austurum. *Plin.* 4, 22. *B. A.*

VĒCORDĬĂ, ae, f. ἀγνωμοσύνη, κακία, improbitas, malitia, perversitas: nam vecors est turbati et mali cordis, ut ait *Festus. Ter. Andr.* 4, 1, 1. Hoccine est credibile, tanta vecordia innata cuiquam ut siet, ut malis gaudeant, atque ex incommodis alterius sua ut comparent commoda? *Sall. Cat.* 15. *f.* Colos exsanguis, foedi oculi, citus modo, modo tardus incessus: prorsus in facie vultuque vecordia inerat. *Gell.* 20, 1. *med.* Egregie homo improbus, atque immani vecordia. ℙ Item furor, vesania dementia, παραφροσύνη. *Sall. Jug.* 75. *f.* Interdum somno excitus, arreptis armis, tumultum facere: ita formidine, quasi vecordia, exagitari. (Adde *ib.* 104.) *Ov. Met.* 12, 227. quae te vecordia, Theseus, Euryte, pulsat, ait, qui, me vivente, lacessas Pirithoum, violesque duos ignarus in uno? Adde *Tac. A.* 1, 32. et *Just.* 24, 6. *f.* ℙ Item stultitia, fatuitas, amentia. *Sall. Jug.* 99. Hostes pro muro dies noctesque agitare, maledicere Romanis, ac Mario vecordiam objectare: militibus nostris Jugurthae servitium minari. *Tac. A.* 4, 22. *f.* Uxor accusata, injecisse carminibus et veneficiis vecordiam marito. Adde *ib.* 3, 50. *med.*

VĒCORS, ordis, adj. omn. gen. ἀγνώμων, παράφρων, ἄνους, excors, vesanus, perversus, demens: a *ve* particula, quae hic minuendi et privandi vim habet, et *cor,* qua animum significat, ut est ap. *Cic. Tusc.* 1, 9. *med. Festus:* Vecors est turbati et mali cordis. [*Cf. *Böttich. Lex. Tac.* p. 483. sq.] *Cic. Har. resp.* 1. *med.* Vecors repente sine suo vultu, sine colore, sine voce constitit *Id. Pis.* 20. Ego te non vecordem, non furiosum, non monte captum, non tragico illo Oreste dementiorem putem? *Id. Dom.* 55. *f.* Itaque istius vecordissimi mentem cura metuque terrebant. *Liv.* 4, 50. Cum modum irae nullum faceret, ipse ad interpellantes poenam vecors de tribunali decurrit; et *ib.* 49. *med.* Audita vox ejus in concione stolida, ac prope vecors. *Id.* 37, 15. Hic impetus prope vecors turbavit hostes. *Cic. Sext.* 55. Cum ille furibundus incitata illa sua vecordi mente venisset. *Just.* 2, 7. *f.* Deformis habitu, more vecordium in publicum evolat. *Tac. A.* 13, 44. Mulieris amore vecors. *Id. H.* 2, 23. *f.* Interfectores Galbae, scelere et metu vecordes, miscere cuncta. *Val. Max.* 9, 2. *n.* 4. Divinis operibus vecordi pertinacia resistebat. *Just.* 24, 8. Templorum antistites, et ipsae vates, sparsis crinibus, cum insignibus atque infulis, pavidi vecordesque in primam aciem procurrunt. *Cic. Har. resp.* 9. *med.* Quis est tam vecors, qui aut cum coelum suspexerit, Deos esse non sentiat; aut cum Deos esse intellexerit, non intelligat, eorum numine hoc tantum imperium esse natum et auctum? *h. e.* hebes, tardus, stupidus. *Hor. Sat.* 2, 5, 74. scribet mala carmina vecors? Laudato, *h. e.* indoctus et stultus. *Aurel. Vict. Caes.* 40. *med.* Ipse debili aetate agrestibus ac Pannonicis parentibus vecordior, *h. e.* imperitior, stolidior. ℙ Est etiam mali cordis, h. e. improbus, malus, perversus. V. VECORDIA.

*VECTA, ae, olim dicta est insula Britanniae adjacens, quae nunc *the isle of Wight. Eumen.* in *Paneg. Constant* 15. ℙ *Vectis* audit *Sueton. Vespas.* 4. *Plin.* 4, 16. *B. A.*

VECTĀBĬLIS, e, adj. ἀγώγιμος, qui vectari potest. *Sen. Q. N.* 3, 25. *med.* Ipsius insulae materia vectabilis, quae non est corporis solidi, quamvis arbores alat.

VECTĀBŬLUM, i, n. ὄχημα, vehiculum. *Gell.* 20, 1. *med.* Jumentum quoque non id solum significat, quod nunc dicitur, sed vectabulum etiam, quod adjunctis pecoribus trahebatur.

VECTĀCŬLUM, i, n. id quo aliquid vehitur. *Tert. Baptism.* 3. et *Anim.* 53.

VECTĀRĬUS, a, um, adj. ad vectandum aptus. *Varr. R. R.* 2, 7. *f.* de equis: Qui vectarios facere vult, ad ephippium, aut ad rhedam. [Alii leg. *vectorios,* at *Schneiderus* mallet *vecturarios,* quod magis probandum. *F.*]

VECTĀTĬO, onis, f. verbale a *vecto:* sed usurpatur passiva significatione. *Sen. Tranq.* 15. *med.* Vectatio, et iter reficiunt animum. *Suet. Cal.* 3. Gracilitas crurum paulatim repleta assidua equi vectatione post cibum.

[VECTĀTOR, oris, m. qui vehitur, item passiva significatione, ut *vectatio. Coripp. Johann.* 3, 253. mixtis vectator et armis Fortis equus, rapidi jactatus turbine cursus, Concidit: scil. vectator, seu eques *F.*]

VECTĀTUS, a, um, part. a *vecto,* deponendi forma: et significatione activa. *Pl. Merc. prol.* 74. Agrum se vendidisse, atque ea pecunia navim parasse, atque eapse merces vectatum undique, *h. e.* vectavisse.

VECTĬĀRĬUS, ii, m. qui premendo vectim machinam commovet. *Vitr.* 6, 9. *med.* Ipsum autem torcular, si non cochleis torquetur, sed vectibus, et prelo premitur, ne minus longum pedes quadraginta constituatur: ita enim erit vectiario spatium expeditum.

VECTĪCŬLĀRĬUS, a, um, adj. τοιχωρύχος. *Fest.* Vecticularia vita dicitur eorum, qui vectibus parietes alienos perfodiunt furandi gratia. Cato: Vecticulariam vitam vivere, repente largiter habere, repente nihil.

VECTĪGAL, alis, n. φόρος, τέλος, pecunia, quae solvitur aerario, aut fisco, earum rerum causa, quae vehuntur, *h. e.* importantur et exportantur: a *veho.* Triplex est, portorium, decuma et scriptura: quae V. suis loc. Differt a *tributo,* quod secundum capita, aut censu penditur: et ex eo militibus stipendia conficiuntur: *vectigal* autem ex importatione et exportatione: et ex eo alia reipublicae munera sustinentur. Quamquam interdum promiscue adhibent. Nam ap. *Suet. Cal.* 40. Quod initio *vectigal* dixit, mox *tributum* appellat. Universim etiam *vectigalia* dicuntur quicumque publici reditus. *Cic. Manil.* 6. In vectigalibus non solum adventus mali, sed etiam metus ipse affert calamitatem: nam cum hostium copiae non longe absunt, etiamsi irruptio facta nulla sit, tamen pecora relinquuntur, agricultura deseritur, mercatorum navigatio conquiescit: ita neque ex portu, neque ex decumis, neque ex scriptura vectigal conservari potest; et *ib.* Vectigalia pensitare; et *ib.* exercere atque exigere; et *Agr.* 2, 21. locare; et *ib.* agro imponere; et *ib.* 3. *f.* Ego Tusculanis pro aqua Crabra vectigal pendam. *Claud. Laud. Stil.* 2, 200. et patrium vectigal solvere gaudet; et *II. cons. ejusd.* 98. Retulit ignotum gelidis vectigal ab oris. *Cic. Brut.* 36. Levare agrum vectigali. *Id. Q. Fr.* 1, 1, 9. Liberare Asiam vectigali iniquo et gravi. *Suet. Aug.* 49. Aerarium militare cum vectigalibus novis instituit. *Plin. Pan.* 41. Vectigalia temperare; et *ib.* 37. nova instituere. *C. Gracch.* ap. *Gell.* 11, 10. augere. *Liv.* 29, 37. Vectigal novum statuere; et *ib.* comminisci. *Hirt. B. Afr.* 97. Vectigalibus regiis abrogatis, ex regno provincia

facta. *Sall. or. Philippi contra Lepid. med.* Mithridates in latere vectigalium nostrorum, quibus sustentamur, *h. e.* agrorum, ex quibus vectigalia percipimus. *Suet. Aug.* 101. (et *Cal.* 16. *med.*) Quantum pecuniae in aerario, et fiscis, et vectigaliorum residuis esset. *Vectigaliorum* dixerunt etiam *Cic. ad Att.* et *de leg. Agrar.* et *Varr. in fragm.* et *Asin. Pollio*, teste *Charis.* 1, 46. et 119.: contra *vectigalium* habent *Messala*, *P. Rutil.* et *Scaurus l.* 3., teste *eod. ib.*, item *Tac. A.* 13, 50. ℙ *Vectigalia* sunt etiam reditus privatorum, quatenus a colono penditur agri domino. *Cic. Off.* 2, 25. Vectigalia urbana rusticis anteponantur. *Id. Par.* 6, 3. Ex meo tenui vectigali, detractis sumptibus cupiditatis, aliquid etiam retundabit. *Hor. Od.* 3, 16, 39. Contracto melius parva cupidine Vectigalia porrigam. Adde *Colum. praef. med.* et *Plin.* 9, 54, 79. et 26, 3, 8. ℙ Vectigal est etiam illud, quod Itali *livello perpetuo* dicunt. *Plin. ep.* 7, 18. Pro quingentis millibus nummum, quae in alimenta ingenuorum promiseram, agrum ex meis actori publico mancipavi: eundem vectigali imposito recepi, tricena millia annua daturus, *h. e.* pro quingentis millib. sestertiorum triginta millia daturus, scilicet usuras semisses soluturus. ℙ Translate. *Claud. ep. ad Ser.* 17. Nulla avium pecudumque fuit, quae ferre negaret Vectigal meritae connubiale lyrae. ℙ Parsimonia est magnum vectigal: γνώμη. *Cic. Par.* 6, 3.

VECTĪGĀLĬĀRIUS, ii, m. qui vectigalia exigit. *Firm. Math.* 3, 13. *in.* Publicani, aut vectigaliarii.

VECTĪGĀLIS, e, adj. ὑποτελής, qui vectigal pendit: cui *immunis* opponitur. Sic provinciae, civitates, agri, et homines, qui vectigalia persolvunt, *vectigales* dicuntur. *Caes. B. G.* 4, 3. *f.* Hos tamen vectigales sibi fecerunt. *Cic. Verr.* 2, 3, 34. *med.* Vectigalis civitas; et *ib.* 43. *f.* Agri vectigales. *Liv.* 21, 41. Annibal vectigalis, stipendiariusque, et servus populi R. a patre relictus. ℙ Sumitur etiam pro eo, quod ex vectigalibus colligitur. Sic *pecunia vectigalis*, quae ex vectigalibus, quae publicani exercebant, exigebatur. *Cic. Verr.* 2, 1, 35. Decem enim naves jussu L. Murenae populus Milesius ex pecunia vectigali populi Rom. fecerat. *Just.* 13, 1. Annuum tributum vectigale. ℙ Item pro eo, quod domino suo pecuniam meret, seu acquirit. *Cic. Phil.* 2, 25. Tum existimavit se suo jure cum Hippia vivere, et equos vectigales Sergio mimo tradere, *h. e.* ex quibus quaestum faceret, ait *Manut.*, nam alii aliter explicant. *Colum.* 1. *praef.* Ex mercenariis aliquem, jam recusantem quotidianum illud tributum, qui vectigalis esse non possit. *Appul. Apol.* Ita ei lecti sui contumelia vectigalis est. ℙ Vectigales etiam dicuntur, qui stipem praebent in funeris sumptus, quod alibi *funeraticium* appellatur, vectigal scilicet Libitinariorum. *Inscr.* ap. *Grut.* 430, 7. Liguriae Q. Fil. Frontinae Q. Hortensii Catulli, huic ordo Narbonensis publice funus, omnes vectigales decrevit.

VECTIO, onis, f. ὄχησις, actus vehendi. *Cic. N. D.* 2, 60. Efficimus etiam domitu nostro quadrupedum vectiones: quorum celeritas atque vis nobis ipsis affert vim et celeritatem, *h. e.* usus jumentorum in portandis, vel trahendis oneribus.

VECTIS, is, m. μοχλός, palus e ferro vel ligno, grandior, rusticis, fabris caementariis et aliis necessarius ad onera promovenda, et alia multa facienda, cujusmodi sunt fustes illi, qui navibus subjiciuntur, cum deducuntur ad pelagus, vel cum ad litora subducuntur. *Caes. B. C.* 2, 11. Saxa, quam maxime possunt, vectibus promovent, praecipitataque muro in musculum devolvunt. ℙ Dicitur quoque in torculari de baculis validis per mediam machinam trajectis, quibus manu ductis machina dum versatur, funem ductarium advolvit. Hinc *vectiarii*. *Vitruv.* 6, 9. *med.* Ipsum autem torcular, si non cochleis torquetur, sed vectibus, et prelo premitur. ℙ Rursus *vectes* sunt instrumenta accommodata ad aliquid subvertendum, evertendum, effringendum. *Hor. Od.* 3, 26, 6. Hic hic ponite lucida Funalia, et vectes, et arcus Oppositis foribus minaces. *Cic. Verr.* 2, 4, 43. *med.* Demoliri signum, ac vectibus labefactare conantur. *Ter. Eun.* 4, 7, 4. In medium huc agmen cum vecti, Donax. *Ov. Met.* 12, 452. Vecte Pelethronium Macareus in pectus adacto Stravit. ℙ Praeterea est instrumentum ex ferro, aliave materia, quo ostium clausum adversus vim munitur. *Virg. A.* 7, 609. Centum aerei claudunt vectes, aeternaque ferri Robora. Hujusmodi vectem invenit Cynira Agriopae filius, teste *Plin.* 7, 56, 57. ℙ Denique est etiam lignum, seu fustis teres, quo bajuli onera ferunt. *Claud. IV. cons. Hon.* 571. sic numina Memphis In vulgus proferre solet; penetralibus exit Effigies, brevis illa quidem, sed plurimus infra Liniger imposito suspirat vecte sacerdos, Testatus sudore Deum. Loquitur *Claud.* de more Aegyptiorum, qui Deorum suorum effigies solemni circumferebant. *ℙ *Vectis, is, f.* insula freti Britannici, quae hodie appellatur *the isle of Wight*. V. *Vecta*. *B. A.*

VECTĪTĀTUS, a, um, part. a *vectito*, vectus. *Arnob.* 5, 183. Emicuit Summanus e terris curru quadrijugo victitatus.

VECTĪTO, as, a. 1. frequent. a *veho*, et *vecto*. Agnoscitur a *Gell.* 9, 6. et a *Flavio Capro de Orthogr.* p. 2246.

*VECTIUS VALENS, medicus, vixit temporibus Claudii Caesaris. *Tac. A.* 11, 30, 31 et 36. *Plin.* 29, 1. ℙ Vectius vel Vettius Bolanus. V. *Bolanus*. *B. A.*

VECTO, as, a. 1. ὀχέω, frequent. a *veho*. *Gell.* 16, 19. Delphinum dorso super fluctus edito vectavisse Arionem. *Hor. Epod.* 17, 74. Vectabor humeris tunc ego inimicis eques. *Cels.* 3, 22. Nave vectari. [*Front. ad M. Caes.* 5. (ed. *A. Maio*) *ep.* 40. vehiculo. *F.*] *Virg. A.* 6, 391. Corpora viva nefas Stygia vectare carina. *Id. ib.* 11, 138. plaustris vectare gementibus ornos. *Ov. Met.* 8, 373. nive candidioribus ambo Vectabantur equis. *Coripp. Johann.* 5, 385. deducere puppes Vectantes alimenta suis.

VECTŌNES, *seu* Vettones, m. plur. populi Lusitaniae, inter Durium et Tagum. *Lucan.* 4, 9. Vectonesque leves profugique a gente vetusta, etc. Adde *Sil.* 3, 378., *Caes. B. C.* 1, 38., *Liv.* 35, 22. *f.* et *Plin.* 3, 3, 4. quibus locis alii scrib. *Vettones*, et Graece Οὐέττωνες, aut Οὐέττονες.

VECTOR, oris, m. qui vehit. *Sen. Tranq.* 5. Debet semper plus esse virium in vectore, quam in onere. *Ov. Fast.* 1, 433. Ecce rudens rauco Sileni vector asellus Intempestivos edidit ore sonos. *Sen. Herc. Oet.* 1907. Atlas stelligeri vector Olympi. *Id. ib.* 553. vector puellae taurus. *Lucil.* ap. *Non.* 1, 60. Ipse equu' non formosu', gradarius, optimu' vector. ℙ Frequenter passive accipitur pro eo, qui in aliena navi, vel equo, vel plaustro vehitur pretio, ἐπιβάτης. *Cic. Phil.* 7, 9. Et summi gubernatores in magnis tempestatibus a vectoribus admoneri solent. *Ov. Her.* 18, 148. Idem navigium, navita, vector ero. *Virg. Ecl.* 4, 38. Cedet et ipse mari vector. *Petr. Sat.* 107. Omnis vector nihil prius quaerit, quam cujus se diligentiae credat. Adde *ib.* 108., *Lucan.* 5, 580. et *Ulp. Dig.* 4, 9, 1. *extr.* et 3. ℙ Translate. *Cic. Att.* 2, 9. *f.* Male vehi malo alio gubernante, quam tam ingratis vectoribus bene gubernare. ℙ De equite, ἱππεύς. *Ov. A. Am.* 3, 555. Sed neque vector equum, qui nuper sensit habenas, Comparibus frenis, artificemque regit. (In MSS. *vector* et *rector* facile commutantur.) *Propert.* 4, 7, 84. carmen breve, quod currens vector ab Urbe legat. ℙ Sensu obsceno de adultero. *Macrob. Sat.* 2, 5. *Julia femina impudica loquitur:* Nunquam, nisi navi plena, tollo vectorem, *h. e.* nisi a marito conceperim, adulterum non admitto.

VECTŌRĬUS, a, um, adj. ut Vectoria navis, ap. *Caes. B. G.* 5, 8. et *Suet. Caes.* 63.

VECTRIX, icis, f. quae vehit. *Paul. Nol. ep.* (*al.* 36.) *n.* 8. *extr.* Vectricem draconis Epidaurio navem venerantur. *Vet. ep.* in *Anth. Lat. T.* 1. p. 628. *Burm.* Vectricis (*equae*) propriae furens in usus, Fessae cornipedis fricas meatum.

VECTŪRA, ae, f. ἀγωγή, φορά, vectio. *Varr. R. R.* 2, 7. *f.* de equis: Quod alii sunt idonei ad rem militarem, alii ad vecturam, alii ad admissuram, etc. V. alium *ejusd.* locum in VEHELA. *Cic. Att.* 1, 3. Misimus, qui pro vectura solveret. *Caes. B. C.* 3, 32. Remiges, arma, tormenta, vecturae imperabantur; et *ib.* 42. Vecturas frumenti finitimis civitatibus descripsit. ℙ *Facere vecturam*, est vehendo parare sibi lucrum. *Quint. decl.* 12, 18. *f.* Classis nostra vecturam facit, et vicinarum civitatum copias reconducit. *Gell.* 5, 3. Protagoram ajunt victus quaerendi gratia vecturas onerum corpore suo factitavisse: quod genus Graeci βαστάζοντας vocant, Latine bajulos appellamus. ℙ Sumitur etiam pro mercede, quae pro vectura solvitur. *Pl. Most.* 3, 2, 136. Tres minas pro istis praeter vecturam dedi. Adde *Sen. Ben.* 6, 15. *f.* V. *Inscr.* in SOLAMEN.

VECTŪRĀRĬUS, ii, m. qui vecturam facit, et Vecturarius, a, um, adj. ad vecturam pertinens. *Imp. Constant. Cod. Theod.* 14, 6, 1. Coctoribus calcis per ternas vehes singulae amphorae vini praebeantur: vecturariis vero amphora per bina millia et nongenta pondo calcis, *h. e.* iis qui agunt jumenta vehentia; et *mox:* Vecturarios etiam ex quatuor regionibus trecentos boves praecipimus dari, *h. e.* trahendis carris.

*VECTURIONES, onum, populi Britanniae, Pictorum pars. *Ammian.* 27, 8. (al. 18.) *B. A.*

VECTUS, a, um, part. a *veho:* ὀχούμενος, portatus, advectus: praesertim navi, equo, aut curru. *Nep. Chabr.* 4. Maluit perire, quam navem relinquere, in qua fuerat vectus. *Pl. Stich.* 4, 1, 25. Mare, quo estis vecti. *Id. Rud.* 1, 5, 11. Equo ligneo per vias caeruleas estis vectae. *Ov. Met.* 1, 319. rate parva vectus. *Virg. A.* 1, 528. Troes miseri maria omnia vecti. *Id. ib.* 7, 65. apes liquidum trans aethera vectae; et *ib.* 124. ignota ad litora vectus. *Ov. Met.* 5, 360. (et *Vell.* 2, 82. *extr.*) Vectus curru. *Id. Fast.* 6, 724. Vectus es in niveis, Postume, victor equis, *h. e.* triumphans. *Quint.* 10, 7. Navis lenibus ventis vecta.

[VĒDĬANTĬUS, a, um, adj. ad Vediantios pertinens, Liguriae populos, a *Ptolem.* 3, 1. et a *Plin.* 3, 5, 7. memoratos. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 620. *n.* 168. Matronis Vediantiabus P. Enistalius P. F. Cl. Paternus Cemenelensis L. M. *F.*]

[VĒDIJŎVIS, et Vediovis, is, m. V. VEJOVIS, et *F.*]

VĒDĬUS, ii, m. Pluto, quasi nocens Deus, ut *Vedijovis* et *Vejovis* nocens Dijovis. *Capell.* 2, 40. Vedius, id est Pluton, quem etiam Ditem, Vejovemque dixere. V. VEJOVIS. *ℙ *Vedius Pollio*, ob saevitiam in servos castigatus ab Augusto. *Plin.* 9, 23 et 53. *Senec. de ira.* T. 3. c. 40. et *de clement.* 1, 18. ℙ Humani aliquid passus est *Ernestus* dum provocat ad *Cic. Att. ep.* 6, 1. quasi ibi mentio facta sit de P. Vedio, Pompeii familiari, homini nequissimo. *B. A.*

[VĒFLĀMEN, inis, m. sunt qui perperam interpretantur *flaminalis*, qui nempe functus est flaminio ad ejus differentiam, qui dicitur *flamen perpetuus*: sed hujusmodi vox, ejusque interpretatio debetur notis male intellectis; etenim in *Inscr.* ap. *Grut.* 347, 1., quam ipsemet paucis abhinc annis Fulginii vidi, non *Praeff. Legg. VII. Clau. et primae adjutricis* ... *E. flamini*, etc., sed *V. F. flamini* legitur, *h. e.* valentis, fidelis: in aliis apud *eund.* 364, 1. et 498, 8. VEFLAMEN, ita distinguendum est *V. E. Flamen*, interpretandum autem *Vir Egregius*, *Flamen.* *F.*]

VĔGĔO, es, a. 2. excito, commoveo, impello. *Enn.* ap. *Non.* 2, 876. Aequora salsa veges ingenti bu' ventis. *Id.* ap. *Fest.* in *Metonymia*. Cum magno strepitu Volcanum ventu' vegebat. Ita leg. *Scal.*, alii aliter. *Lucr.* 5, 1297. Et moderarier hunc (*equum*) frenis, dextraque vegere. *Pomp.* ap. *Non. ib.* Animos Venus veget voluptatibus. *Sen. Tranq.* 15. *f.* Vinum liberat servitio curarum animum, et asserit, vegetque, et audaciorem in omnes conatus facit. Alii rectius pro *vegetque* leg. *vegetatque*. ℙ Neutrorum more. *Varr.* ap. *Non.* 2, 876. Nec natus est, nec morietur: viget, veget ut pote plurimum: *viget*, vires habet: *veget*, excitatur, agilis, promptus, alacris est.

VĔGĔTĀBĬLIS, e, adj. ζωτικός, qui vegetari potest. *Ammian.* 22, 8. *med.* Rha amnis, in cujus superciliis quaedam vegetabilis ejusdem nominis gignitur radix, etc. *Capell.* 6, 223. India salubris Favonii vegetabilibus flabris fecunda aestate annis singulis vegetatur, bisque frugem metit.

VĔGĔTĀMEN, inis. n. vegetandi vis, vegetatio. *Prud. Hamart.* 75. Sunt tria nempe simul, lux, calor, et vegetamen, et *ib.* 299. nostrae vegetamina vitae.

VĔGĔTĀTĬO, onis, f. actus vegetandi. *Appul. Met.* 1. *in.* Ut ipse fatigationem sedentariam incessus vegetatione discuterem, in pedes desilio, *h. e.* equitationis fatigationem pedum motu tollerem.

VĔGĔTĀTOR, oris, m. qui vegetat. *Auson. Ephem. in or.* 16. Irrequies, cuncta ipse movens, vegetator inertum.

VĔGĔTĀTUS, a, um, part. a *vegeto:* vegetando auctus. *Auson. Ecl. de rat. puerp. mat.* 23. Vegetatus infans. *Prud. Cath.* 10, 7. Tibi dum vegetata cohaerent, Spiritus simul et caro vivit.

VĔGĔTĬUS, ii, m. Flavius Vegetius Renatus scripsit *de re Militari libros quatuor*, ex Catone, Celso, Paterno, Frontino, Varrone, et constitutionibus Augusti, Trajani, et Hadriani. Quare multa in his sunt Latine dicta, et veteri probatoque stilo expressa: sed multa itidem, quae aetatem referunt, qua scripta sunt, nempe post exactum dimidium saeculum IV. Christi. Inscripsit enim hos libros ad Valentianum II. Imp., qui Gratiani frater fuit. Alius ab hoc est *Vegetius*, qui *de re Veterinaria* scripsit: alius inquam tum aetate, quia multo junior, tum stilo, quia longe corruptior, et vocibus scatens bene multis non cadentis modo, sed et jam lapsae Latinitatis.

VĔGĔTO, as, a. 1. αὐξάνω, crescere facio, excito, roboro. *Gell.* 17, 2. Cum librum veteris scriptoris legebamus, conabamur postea, memoriae vegetandae gratia, indipisci animo ac recensere, quae in eo scripta essent. *Appul. Met. in.* 11. Non tantum pecuina et ferina, verum inanima etiam lunari lumine vegetari. *Id.* de Mundo: Spiritus, qui animalia omnia vitali et fecunda ope vegetat. *Id.* *Deo Socrat.* Si pugilari valde velis, brachia vegetanda sunt, quibus pugilatur. *Eum. Restaur. sch.* 9. Ut ingenia, quae canendis eorum virtutibus excoluntur, non intra privatos parietes, sed in publico ostentatione vegetentur. *Prud. Hamart.* 448. animam structum vegetaverat Adam. *Auson. ep.* 25, 6. Gaudia non illum vegetent, *h. e.* non recreent. *Tert. Scorp.* 1. Et bellicam machinam retractu tela vegetantem, de scorpio nominant, *h. e.* telorum cursum atque impetum adjuvantem, ut altius feriant, quam si manu jacerentur.

VĔGĔTUS, a, um, adj. εὔεξος, εὔρωστος, εὔκρατος, incolumis, vividus, agilis, et ad obeundas actiones idoneus: a *vegeo*. Proprie dicitur de corpore. *Cic. Att.* 10, 16. *f.* Tu, quoniam quartana cares, et non modo morbum removisti, sed etiam gravedinem, te vegetum nobis in Graecia siste, et litterarum aliquid interea. *Liv.* 22, 47. *extr.* Fessi cum recentibus ac vegetis pugnabant. *Hor. Sat.* 2, 80. ubi curata sopori Membra dedit, vegetus praescripta ad munia surgit. *Suet. Caes.* 45. Nigris v

tisque oculis, valetudine prospera. *Colum.* 6, 20. orva facies tauro, vegetior aspectus. *Plin.* 18, 26, . *n.* 2. Hoc intervallum temporis vegetissimum ricolis, maximeque operosum est, *h. e.* quod vegeti vegetos, et actuosos facit multitudine rerum endarum. ℙ Translate etiam de animo usurpatur, o vivo, acri, integro. *Cic. Tusc.* 1, 17. *f.* Nec n vegeta mens aut in corde cerebrove, aut in Empedocleo sanguine demersa jacet. *Id. Div.* 1, 29. Ut illa tertia pars rationis et mentis luceat, et se getam ad somniandum, acremque praebeat. *Liv.* 22. *med.* Sed vegetum ingenium in vivido pectore gebat, virebatque integris sensibus. ℙ De colorus. *Plin.* 21, 8. Color conchyliorum vegetissius. ℙ Vegetus gustus, ap. *Auson. Ephem de ord. qu.* 3. ℙ Vegeta libertas, ap. *Sen. Hipp.* 459. genia melius recta se in laudes ferunt, Si nobilem imum vegeta libertas alit.

*VEGIUM, i, n. oppidum Liburniae. *Plin.* 3, . *B. A.*

VEGRANDIS, e, adj. δυςαύξητος, qui male cre-, parvus, minutus, gracilis: a *ve* particula mi-ente. *Varr. R. R.* 2, 2. *med.* de ovibus: Quae stea concipiunt, fiunt vegrandes et imbecillae. *Ov.* st. 3, 445. vegrandia farra coloni, Quae male cre-runt, vescaque parva vocant. *Festus:* Vegrande nificari ajunt male grande, ut vecors, vesanus, li cordis, maleque sanus. Alii parvum, sive mi-tum intelligunt, ut cum dicimus vegrande frumen-n. Plautus in Clitellaria: qui nisi iteres, (al. qui i sic biteris) nimium is vegrandi gradu. *Auson.* 22, 13. Hic saepe falsus messibus vegrandibus, men perosus villici. ℙ *Gell.* 5, 12. particulam etiam augendi vim habere docet: unde *Non.* 2, 884. lde grande interpretatur in illo *Lucilii:* Non id-co extollitur, nec vitae vegrandi datur. Sed ple-ue alii leg. cum ipso *Nonio* melioribus fortasse dicibus uso, 4, 167. Non idcirco extollitur vel e, vel gaudii dator. Addunt alii illud *Persii* 1, Ut ramale vetus vegrandi subere coctum. Sed rique alii *praegrandi.* ℙ Scribitur et *vaegrandis,* in *ve* dictum est.

VĔHA, ae, f. idem ac via, a vehendo. *Varr. R.* 1, 2. *med.* Rustici etiam nunc quoque viam veham pellant, propter vecturas; et vellam, non villam, o [vehunt, et unde vehunt. Alii scrib. *veam* ℙ detur etiam idem esse quod *vehela,* ap. *eund. L.* 4, 31. Brevis veha vehiculum dictum.

VĔHĀTĬO, onis, f. actus vehendi, vectura. *Impp. lentinian. et Valens Cod. Theod.* 14, 6, 3. Hujus ationis ita sit ratio partita, ut mille quingenta ra annua deputentur.

VĔHĔLA, *et per syncop.* Vela, ae, f. vectabu-, vehiculum. *Capitol. Maximin.* 13. *med.* Alios ythicis vehelis exhiberet, alios in custodia deti-et. Alii leg. *siccis vehiculis:* h. e. *nudis,* ut *Sal-s.* docet. *Fest.* Vela apud Oscos dicebatur plau-um: unde velarii, stipites in plaustro: et vectura, atura. (Alii leg. *veja, vejarii, veitura:* aut *vehia, iarii, vehitura.*) *Varr. R. R.* 1, 2. *med.* Dicun-qui vecturis vivunt, velaturam (al. vellaturam) ere. (Adde *L. L.* 4, 7. *extr.*) *Plutarch.* in *Ro-l.* 5. Τὴν δὲ πορθμείαν βηλατούραν καλοῦσιν. V. LABRUM.

VĔHĔMENS, entis, adj. δεινὸς, σφοδρὸς, magnus, vis, acer: a *ve* intensiva particula, et *mens,* in-ta aspiratione, ut sonus sit firmior et vegetior. *ll.* 16, 5. Vetus et vehemens, alterum ab aetatis gnitudine compositum elisumque est: alterum a ntis vi atque impetu dicitur. Descripsit haec mo-suo *Macrob. Sat.* 6, 8. *med.*, quae si vera sunt, *emens* proprie de personis dicetur, in quibus est ns; inde autem de rebus. De his *Cato R. R.* 157. assica, quae lenis vocatur, tenui succo vehemen-sima. Sic *Scrib. Comp.* 70. Medicamentum effi-ius et vehementius. *Lucr.* 3, 483. vehemens vio-tia vini Conturbare animam consuevit. *Id.* 6, . Vehemens imber; et *ib.* 310. ictus. *Auct. B. sp.* 3. ventus; et *ib.* 31. clamor. *Hirt. B. G.* 8, fuga. *Pl. Rud. prol.* 70. Arcturus signum sum nium acerrimus: vehemens sum exoriens; cum cido, vehementior. *Plin.* 18, 31, 74. Arcturus tur pridie Id. Septembr. vehementissimo significa-per dies quinque. *Liv.* 9, 19. Pilum haud paulo, m hasta, vehementius ictu missuque telum. *Co-n.* 4, 16. Vitis vehementioribus statuminibus im-danda est, *h. e.* validioribus. *Suet. Aug.* 80. As-uo et vehementi strigilis usu. *Plin.* 24, 9, 38. hementior capitis dolor. *Id.* 20, 22, 87. Vehe-ntior somnus lethargicos premit. *Id.* 17, 24, 37. 9. Vehementior frigorum, aut calorum vis; et 36, , 52. Cisternas arenae purae quinque partibus, cis quam vehementissimae duabus construere. ℙ *hemens vitis* est quae luxuriat, et multos ramos at. *Colum.* 3, 1. Agricola pingui dabit agro gra-m vitem, macro feracem, terrae densae vehe-ntem, multaque materia frondentem. ℙ De per-nis. *Ter. Heaut.* 3, 1, 31. Vehemens in utram-partem es nimis, aut largitate nimia, aut parsi-nia. *Cic. Brut.* 22. *f.* Galbam non in agendo so-, sed etiam in meditando vehementem atque in-sum fuisse. *Id. Or.* 2, 43. Inflammare animum icis acri et vehementi incitatione; et *ib.* 49. Tunc admiscere huic generi orationis vehementi atque atroci illud alterum lenitatis et mansuetudinis coepi; et *ib.* 78. Exordium dicendi vehemens et pugnax. ℙ Est etiam acer, ferox, acerbus, severus, δεινός, cui opponitur mitis, lenis. *Cic. Vat.* 2. Nimium es vehemens, feroxque natura. *Id. Cat.* 4, 6. Severum vehementemque se praebere in aliquem. *Id. Sull.* 31. Qui vehemens in alios, qui inexorabilis esse visus sum. *Id. Verr.* 2, 5, 40. Poterone in eos esse vehemens, qui naves inanes habuerunt; in eum dissolutus, qui solus habuerit constratam navem, etc? *Id. Caecin.* 10. Ita vehemens acerque venit, ut etiam mihi videretur irasci. ℙ De aliis rebus. *Ter. Andr.* 1, 1, 122. Ne haec quidem satis vehemens causa ad objurgandum; et *Adelph. prol.* 17. Vehemens maledictum. *Hor. Ep.* 1, 13, 4. Ne studio nostri pecces, odiumque libellis Sedulus importes opera vehemente minister. ℙ Item iratus, furens ira, incensus, incitatus. *Id. ib.* 2, 2, 28. vehemens lupus, et sibi et hosti Iratus pariter, jejunis dentibus acer. *Phaedr.* 2, 3. Laceratus quidam morsu vehementis canis. ℙ Poetae synaeresi contrahunt, aut *he* exterunt. *Lucr.* 3, 153. Verum ubi vementi magis est commota metu mens. *Hor. Ep.* 2, 2, 120. Vemens, et liquidus, puroque simillimus amni. Simile est *prehendo, prendo.* V. NIHILUM.

VĔHĔMENTER, adv. ἄγαν, σφόδρα, δεινῶς, acriter, valde, impense, multa vi. *Cic. Phil.* 8, 5. *med.* Vehementer me agere fateor, iracunde nego. *Caes. B. G.* 7, 84. *f.* Vehementius perturbare mentes hominum. *Id. B. C.* 2, 41. Vehementius incitare equos; et *ib.* 3, 17. Instare de induciis, vehementissimeque contendere. *Hirt. B. G.* 8, 36. *f.* Vehementissime proeliari. *Cic. Or.* 1, 33. *med.* se exercere in aliqua re. *Id. Tusc.* 4, 23. Nisi forte quae vehementer, acriter, animose fiunt, iracunde fieri suspicamur. *Id. ad Cupienn. post ep.* 16. *l.* 16. *ad Att.* Hoc te vehementer etiam atque etiam rogo. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 8. Haec res vehementer ad me pertinet. *Sall. Cat.* 42. Vehementer simulare aliquid. *Id. Jug.* 4. Vehementissime animum ad virtutem accendi. *Licin. Calv.* ap. *Charis.* 2, 198. probare, *h. e.* fortissime, vere, *Charis.* inquit. [*M. Aurel.* ad *Front. ad M. Caes.* 2. (ed. *A. Maio*) *ep.* 8. Nos istic vehementer aestuamus. Habes et hendecasyllabum ingenuum. *F.*] ℙ Item severe, acerbe, aspere. *Caes. B. G.* 1, 40. Vehementer incusare aliquem. *Cic. Verr.* 2, 4, 66. *f.* Vehementius minari alicui. *Id. Att.* 10, 7. *med.* Quintum puerum accepi vehementer; et *Petr. Sat.* 85. Tam vehementer excandui, ut etc.

VĔHĔMENTESCO, is, n. 3. vehemens fio. *Coel. Aurel. Tard.* 1, 2. Vehementescit haec passio hieme; et *ib.* 4, 6. *f.* Cum viderint, fluorem vehementescere.

VĔHĔMENTĬA, ae, f. σφοδρότης, δεινότης, gravitas, acritudo. *Plin.* 13, 8, 16. Vehementia odoris. *Id.* 19, 5, 27. saporis. *Id.* 23, 1, 21. vini; et 23. *prooem. med.* omphacii mitigatur melle. *Id.* 28, 4, 14. linteorum, strigilumque, *h. e.* vehemens usus. *Id.* 23, 1, 24. venarum, *h. e.* vehemens et incitatus pulsus. ℙ Translate. *Id.* 36, 5, 4. *n.* 10. Pollio Asinius fuit acris vehementiae. *Gell.* 1, 11. *med.* Vehementia Gracchi.

VĔHENS, entis, part. a *veho:* βαστάζων, ὀχέων, qui vehit. *Plin.* 32, 4, 14. *extr.* Tardius ire navigia testudinis pedem dextrum vehentia. *Gell.* 16, 19. *extr.* Delphinus vehens, et homo insidens. *Id.* 20, 1. *med.* Jumentum tergo vehens. ℙ *Vehens* absolute, vehens se, vectus curru, navi, aut equo. *Quadrig.* ap. *Gell.* 2, 2. *f.* Consuli proconsul obviam in equo vehens venit. *Cic. Brut.* 97. Quadrigis vehens.

VĔHES, et Vehis, is, f. ὄχημα, plaustrum, et certa rei mensura, quae una vectura plaustro vehitur. *Colum.* 11, 2. *med.* Satis erit in singula jugera vehes stercoris comparare decem et octo: vehes autem stercoris habet modios octoginta. *Plin.* 18, 23, 53. Justum est, singulas vehes fimi denario ire in singulas pecudes minores, in majores denas. *Id.* 36, 15, 24. *n.* 3. de cloacis: Amplitudinem cavis eam fecisse proditur, ut vehem foeni large onustam transmitteret. *Id.* 2, 58, 59. Qui lapis etiam nunc ostenditur, magnitudine vehis, *h. e.* ea magnitudine, quae plaustro onerando satis est. *Impp. Valentin. et Valens Cod. Theod.* 14, 6, 3. Nongentarum vehum sarcina. ℙ A similitudine, ut *vehes fimi,* est quantum una vectura plaustro vehitur; ita *vehes materiae,* est quantum una opera ab uno dolari potest. *Colum.* 11, 2. *med.* Materies si roborea est, ab uno fabro dolari ad unguem per quadrata debet pedum XX. haec erit vehis una. Pinus autem XXV. pedum ab uno expeditur: quae et ipsa vehis dicitur; nec minus ulmus et fraxinus pedum XXX. cupressus pedum XL. tum etiam LX. pedum, abies atque populus singulis operis ad unguem quadrantur; atque omnes hae mensurae similiter vehes appellantur. Haec *Colum.*

VĔHĬA, Vehiarii, Vehitura. V. VEHELA.

VĔHĬCŬLĀRIS, e, adj. vehicularius. *Arcad. Dig.* 50, 4, 18. Cursus vehicularis sollicitudo personale munus est. V. v. sq.

VĔHĬCŬLĀRĬUS, a, um, adj. ad vehiculum pertinens. *Capitol. Max. et Balb.* 5. Vehicularius fabricator, *h. e.* qui vehicula facit. ℙ *Vehicularius cursus* institutus est ab Augusto, ut *Suet. Aug.* 49. testatur. Is enim, quo celerius scire posset, quid in quaque provincia gereretur, juvenes primo modicis intervallis per vias militares dehinc vehicula disposuit, quibus nuntiis vecti, et subinde ea mutantes brevissimo tempore magna itinerum spatia conficiebant. Atque horum vehiculorum expensae solvebantur fere a provincialibus pro rata parte. Aliquando tamen ex quorundam principum liberalitate ii sumptus suppeditabantur ex fisco. *Capitol. Anton.* 12. Vehicularium cursum summa diligentia sublevavit. (V. VEHICULUM.) *Ammian.* 14, 11. Acceptis litteris, et copia rei vehiculariae data. ℙ *Vehicularius* absolute, qui vehiculis praeest. V. VEHICULUM.

VĔHĬCŬLĀTĬO, onis, f. cura, et munus vehicularii cursus, *h. e.* onus, quod habebant provinciae alendi jumenta, et publici per vehicula cursus conservandi. *Nummus Nervae* ap. *Eckhel. D. N. V. T.* 6. p. 408. Vehiculatione Italiae remissa. V. v. praec.

VĔHĬCŬLUM, i, n. ἅρμα, ὄχημα, plaustrum, vel currus ad vehendum aptus. Est autem nomen generale, sub quo continentur omnia instrumenta, quibus aliquid vehitur. *Cic. Verr.* 2, 5, 72. Omnes Dii, qui vehiculis thensarum solemnes coetus ludorum initis. *Id. ib.* 23. Illi tibi furtorum vehiculum comparaverunt: ubi *Cic.* navem intelligit, ad aves henda Romam ex Sicilia furta Verris, a Mamertinis paratam. ℙ Praecipue tamen sic appellatur currus ad iter faciendum aptus. *Suet. Cal.* 39. Comprehensis ad deportandum meritoriis quoque vehiculis. *Cic. Pis.* 25. *f.* Triumphalia vehicula, *h. e.* quibus triumphantes per Urbem vehebantur. *Id. Att.* 10, 10. *f.* Ego vero vehiculo, si navis non erit, eripiam me ex istorum parricidio. Alii rectius leg. *vel lintriculo:* nam Ciceroni non terra, sed mari eundum erat, si vellet evadere. *Liv.* 34, 1. Juncto vehiculo vehi, *h. e.* a jumentis tracto. *Pl. Aul.* 3, 5, 28. Mihi aequum est dari vehicula, qui vehar. *Tac. A.* 12, 47. *med.* Contecto vehiculo abdere aliquem. *Id. H.* 2, 41. Mixta vehicula, et lixae; et *Plin. Pan.* 20. Nullus in exigendis vehiculis tumultus, *h. e.* quae provinciae praebere debebant imperatori in expeditionem proficiscenti. ℙ Notus fuit Romanis usus vehiculorum, qua Itali voce Graecanica *odometri,* ὁδόμετρα, appellant. *Capitol. Pert.* 8. Nec non vehicula arte fabricae nova iter metientia, horasque monstrantia. *Vitruv.* 10, 14. eorum construendorum rationem fuse persequitur. ℙ A *vehiculis* servus, et *a commentariis vehiculorum,* in domo Augusta fuit curam gerens vehiculorum, quae familiae Augustae in sarcinis vehendis inserviebant. *Inscr.* ap. *Grut.* 592, 4. M. Ulpius Aug. Lib. Crescens ab vehiculis, et M. Ulpius Aug. Lib. Saturninus filius a commentariis vehiculorum, et Cocceja Fortunata fecerunt fratri pientissimo. In alia ap. *Don. cl.* 7. *n.* 109. eod. sensu habetur: P. Titilienus P. L. Charippus M. Antoni vehicularius. ℙ *Vehiculum* etiam dictum fuit instrumentum metendis spicis aptum, quod pluribus verbis describit *Pall.* 7, 2., quodque paucis *Plin.* 18, 30, 72., idemque *vallum* appellat.

VĔHIS. V. VEHES.

VĔHO, is, xi, ctum, a. 3. βαστάζω, ὀχέω, fero, gesto corpore, curru, navi, equo. *Pl. Most.* 3, 2, 94. Habeo homines clitellarios: magni sunt oneris: quidquid imponas, vehunt. *Hor. Sat.* 1, 1, 48. Reticulum panis onusto humero vehere. *Sen. Ben.* 3, 37. Siculi juvenes vexerunt parentes suos; (V. ANAPIS) et *Ter. Phorm.* 4, 1, 9. Venisse eas salvas, audivi ex nauta, qui illas vexerat. *Cic. N. D.* 1, 28. Ille taurus, qui vexit Europam, *Tibull.* 1, 11, 51. Rusticus e lucoque vehit, male sobrius ipse, Uxorem plaustro progeniemque domum. *Id.* 2, 5, 40. Troia qui profugis sacra vehis ratibus. *Ov. Trist.* 2, 385. Tantalides, agitante Cupidine currus, Pisaeam Phrygiis vexit eburnus equis. *Id. A. Am.* 1, 94. de formica: Granifero solitum cum vehit ore cibum. *Val. Flacc.* 3, 54. Aura vehit, *h. e.* ventus secundus fert navem. *Claud. Nupt. Honor. et Mar.* 141. accingere nostram Vecturus dominam. ℙ Etiam flumina *vehere* dicuntur. *Tibull.* 1, 4, 60. Dum coelum stellas, dum vehet amnis aquas. *Ov. Met.* 2, 251. Tagus amne suo vehit aurum. Adde *Curt.* 5, 2. ℙ Frequenter passive usurpatur; atque hac ratione inest in eo vis quaedam alieni arbitrii, inquit *Macrob. Sat.* 6, 7., non enim sui potens est, qui vehitur. *Cic. Div.* 2, 70. Visus est in somnis curru quadrigarum vehi; et *ib.* 68. Equus, in quo ego vehebar, mecum una demersus. *Id. Phil.* 2, 24. Vehebatur in essedo tribunus plebis. *Id. N. D.* 2, 37. *med.* Vehi in navi. *Propert.* 3, 3, 36. Nudus ab inferna, stulte, vehere rate. *Tibull.* 4, 1, 209. per liquidum volucri vehar aera penna. *Varr. L. L.* 4, 32. *f.* Vehi lintribus. *Ov. Met.* 2, 13. Nympha vehitur pisce. *Id. Her.* 16, 113. Vehi puppe. *Id. Met.* 15, 149. nube. *Nep. Dat.* 4. *f.* equo concitato ad hostem. *Cic. Pis.* 25. *med.* Capture plausus, vehi per urbem, conspici velle, *h. e.* curru vehi. V. alia in VECTUS. ℙ *Vehi,* ferri, pro-

gredi, procedere. *Cic. Univ.* 13. Ut animal sex motibus veheretur, ante, et pone, ad laevam, ad dexteram, etc. ¶ *Vehens* pro *vectus* V. supra suo loco. ¶ *Vehere*, trahere. *Hor. Od.* 3, 3, 13. te, Bacche, tuae Vexere tigres, indocili jugum Collo trahentes. *Curt.* 3, 3. Currum Jovi sacratum albentes vehebant equi. Adde 8, 9. et *Festus:* Vehere, portare, vel trahere. ¶ Translate. *Hor. Od.* 3, 24, 47. non tamen irritum efficiet, Quod fugiens semel hora vexit, *h. e.* attulit, adduxit. *Plin. ep.* 4, 27. Me ipsum laudibus vexit. Alii leg. *evexit.* *Claud. B. Get.* 11. ardua Tiphyn Navis ob innocuae meritum sic gloria vexit.

VEJĂ etc. V. VEHELA.

*VEIA, ae, f. venefica mulier, cujus meminit *Hor. Ep.* 5, 29. *B. A.*

*VEIANĬUS, i, m. nomen Romanum. Veianium, insignem gladiatorem, meminit *Hor. ep.* 1, 1, 4. Veianii fratres, duo milites ap. *Varr. R. R.* 3, 16. *B. A.*

VEJENS, entis, adj. ad Vejos pertinens. *Cic. Rosc. Am.* 16. An aliquem ex agro Vejente nominem. *Liv.* 5, 52. *med.* Affecta Vejenti bello respublica. *Id.* 4, 58. Vejens bellum motum ob superbum responsum Vejentis senatus. ¶ *Vejentes, um,* Vejorum cives, et Vejentis agri incolae. *Liv.* 5. etc.

VEJENTĀNUS, a, um, adj. ad Vejentes pertinens. *Liv.* 4, 19. Vejentanus ager. *Plin.* 37, 10, 69. Vejentana Italica gemma est, Vejis reperta, nigram materiam distinguente limite albo. ¶ *Vejentana uva*, et *Vejentanum vinum* memorant *Hor. Sat.* 2, 3, 143. *Pers.* 5, 147. *Mart.* 1, 104., 2, 53. et 3, 49. parvi pretii, et mali saporis. ¶ [*Vejentani, orum,* absolute sunt iidem ac Vejentes. *Inscr.* ap. *Nibbyum, Viagg. antiqu. T.* 1. p. 51. L. Valerio Constantio nobilissimo Caesari nostro ordo civitatis Vejentanorum posuit. *F.*]

[VEJENTILLĂ, ae, f. dimin. Vejentis. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 155. *n.* 241. Castricia Vejentilla. *F.*]

VEJENTĪNUS, a, um, adj. idem ac Vejentanus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1650, 9. L. Calpurnius Vejentinus. ¶ *Vejentina* itidem vocatur tribus Romana in duabus *Inscr.* ap. *Grut.* 912, 15. et 922, 1., quae a *Panvinio* perperam lectae videntur; et ap. *Cic. Planc.* 16., ubi pro *Quid cum Vejentina?* ex optimis Codicib. legend. *quid cum Ufentina;* tandem ap. *eund. Att.* 4, 16., ubi pro mendosa lectione *Opimius Veje. Tro. Antius* legendum *Opimius Vejetorantius* seu potius *Victorantius.* [*Emendavit hunc locum adjectis pluribus *F.*]

[VEJENTĬUS, a, um, adj. nomen gentilicium R., ductum a Vejis, oppido Etruriae. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 434. *n.* 14. Victoriae Augustae sacrum ordo Vejentium, cura agente Vejentio Januario Lib. Ark. *h. e.* liberto arcario Vejentium, qui cum servus eorundem fuisset, ab iis manumissus nomen a patronis suis, ut moris erat, sibi adscivit. V. AMITERNUM. *F.*]

[VEJENTO, onis, m. idem ac Vejens, ea nominum forma, quae Itali *accrescitivi* dicunt. Est cogn. R. ap. *Cic. Att.* 7, 3., hominis cujusdam, qui legatus fuisse videtur M. Calpurnii Bibuli in provincia Syria, quique fortasse proavus vel avus fuit A. Fabricii Vejentonis, de quo *Plin. ep.* 9, 13. et *Tac. A.* 14, 50., aliique mentionem faciunt. *F.*]

VEJI, orum, m. plur. oppidum Etruriae apud Tiberim, Vejentis agri caput, ubi nunc *Isola Farnese:* cujus longam obsidionem et excidium *Liv. f. l.* 4. et *l.* 5. narrat. Post captam direptamque Romam ab Gallis, incesserat Romanae plebi cupido Vejos migrandi. Dissuasit Camillus. V. *Liv.* 5, 50. et sqq. Huc respexit poeta ille, qui insanam Neronis domum notavit his versibus, apud *Suet. Ner.* 39. Roma domus fiet. Vejos migrate, Quirites: Si non et Vejos occupat ista domus.

VEJŎVIS, et antiquius Vedijovis, is, m. vox composita ex *ve* particula, quae hic minuendi vim habet, et *Dijovis*, quam vocem vide suo loco. Duplex est de hujus vocis significatione sententia: alii enim intelligunt Jovem parvulum, qui fortasse idem fuit ac Juppiter Anxur Volscorum Deus. V. ANXUR. *Festus* in *Vesculi:* Ve syllabam rei parvae praeponebant, unde Vejovem, parvum Jovem, et vegrandem fabam, minutam dicebant. *Ov. Fast.* 3, 445. vegrandia farra coloni, Quae male creverunt, vescaque parva vocant. Vis ea si verbi est, cur non ego Vejovis aedem Aedem non magni suspicer esse Jovis? ¶ Huic Deo feriae duplices erant, Kal. nempe Januariis, ut et Aesculapio, in insula Tiberina, in qua utrique templum dicatum fuerat, ut constat ex *Ov. Fast.* 1, 291. et sqq. et *Liv.* 34, 53. Hinc in *Kalendar. Praenestar.* edito a *Logginio.* Feriae Aesculapio, Vediovi (*h. e.* Vedijovi) in insula. Aliae autem feriae erant eidem Nonis Martiis, quia eo die Romulus templum ei in convalli, inter duos lucos, nempe inter arcem Tarpejam, et Capitolinam, ubi asylum aperuit, dedicaverat. *Ov. ib.* 3, 429. Nonis sacrata quod illis Templa putant lucos Vejovis ante duos; et 437. Juppiter est juvenis, juveniles aspice vultus; et 443. Stat quoque capra simul: Nymphae pavisse feruntur Cretides: infanti lac dedit illa Jovi. *Kalendar. Praenest.* Nonis Vediovi (*h. e.* Vedijovi) arcis Vejovis (*h. e.* Vedijovis) inter duos lucos. *Inscr.* ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 1287. Vediovi patrei genteiles Juliei. ¶ Alii deinceps fuerunt, qui putarunt, eundem esse ac Jovem malum, *h. e.* qui non juvandi, sed nocendi potestatem haberet, ut *vesanus* est male sanus, *vecors* est excors: Vejovem itaque esse Plutona, aut Orcum, aut etiam Apollinem sagittipotentem, cui supplicare mos erat, ne obesset, aut laederet, ut contra *Dijovis* dicebatur Juppiter bonus, quasi Deus juvans. *Gell.* 5, 12. Est autem etiam aedes Vejovis Romae inter arcem et Capitolium; et *mox:* Simulacrum Dei Vejovis, quod est in aede, sagittas tenet, quae sunt videlicet paratae ad nocendum: quapropter eum Deum plerique Apollinem esse dixerunt: immolaturque illi capra, ejusque animalis figmentum juxta simulacrum stat. V. VEDIUS. [*Hunc locum ita curavit F., ut totus ipsi merito possit adjudicari.]

VĔIUS, a, um, adj. idem quod Vejens. *Propert.* 4, 10, 31. Forte super portae dux Veius adstitit arcem, *h. e.* Tolumnius Vejentium rex. ¶ *Veja* disyllab. est nomen proprium mulieris ap. *Hor. Ep.* 5, 29. Abacta nulla Veja conscientia.

VEL, ἢ ἤτοι, aut, sive, seu: conjunctio disjunctio disjunctiva. *Caes. B. G.* 1, 6. Allobrogibus se vel persuasuros existimabant, vel vi coacturos, ut, etc. *Cic. Fam.* 2, 7. Cur non adsum vel spectator laudum tuarum, vel socius, vel minister consiliorum? et *ib.* 1, 8. *med.* Ut vel ea defendam, quae Pompejus velit, vel taceam, etiam ad nostra me studia referam litterarum. *Varr. R. R.* 1, 7. *med.* Sequitur, quali terra solum sit fundi; a qua parte vel maxime bonus, aut non bonus appelletur. ¶ Differt a *sive* et *seu:* quia *vel* absolute disjungit, et sine ulla conditione, *sive* et *seu* conditionis et dubitationis aliquid continent. Interdum tamen *sive* pro *vel* ponitur. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 1. *med.* Te rogo, ne dimittas animum, contraque erigas ac resistas, sive etiam ultro occurras negotiis. V. SEU. ¶ *Vel* quoque interdum dubitationem continet, et pro *an* ponitur. *Id. ib.* 2, 4. *f.* Hominem comprehendit, et in custodiam Ephesi tradidit: sed in publicam, vel in pistrinum, non satis ex litteris ejus intelligere potuimus. *Cic. Off.* 3, 10. Pace vel Quirini, vel Romuli dixerim. *Quint.* 3, 6. *med.* Quaerendum arbitrantur, justumne sit, sacrilegium appellari quod objiciatur, vel furtum, vel amentiam. ¶ Vim quoque copulandi habet, pro *et*, seu *tum.* *Virg. A.* 6, 769. Silvius Aeneas, pariter pietate, vel armis Egregius. *Liv.* 1, 42. *extr.* Hunc ordinem ex censu descripsit vel paci decorum, vel bello. *Claud. B. Get.* 131. Pectora Fabricii donis invicta, vel armis. ¶ Pro *etiam.* *Liv.* 9, 24. Hoc ascensu vel tres armati quamlibet multitudinem arcuerint. *Cic. Leg.* 3, 10. Isto quidem modo vel consulatus vituperio est. *Virg. A.* 11, 259. Vel Priamo miseranda manus. *Cic. Acad.* 4, 29. Per me vel stertas licet. Adde *Rosc. Am.* 30. et *Lucil.* et *Varr.* ap. *Non.* 12, 34., ubi et alia duo loca ex *Cic. fragmentis* affert. ¶ Pro *saltem.* *Ter. Phorm.* 2, 1, 71. Postremo, si nullo alio pacto, vel fenore. Alii omitt. *vel.* Si *vel* retineas, possis hic quoque per *etiam* explicare: *se non in altra maniera, anche col prender ad usura.* ¶ Cum superlat., cui quandam vim addit, pro *etiam*, aut *valde*, *praecipue*, *cum primis.* *Cic. Or.* 2, 27. Haec sunt omnia ingenii vel mediocris, exercitationis autem vel maximae. *Liv.* 36, 41. Cujus eo tempore vel maxima apud regem auctoritas erat. *Cic. Fin.* 1, 2. Cum Sophocles vel optime scripserit Electram. *Id. Verr.* 1, 16. Unum senatorem vel tenuissimum esse damnatum. *Id. Or.* 26. *f.* Hoc in genere nervorum vel minimum, suavitatis autem est vel plurimum. ¶ Similis est v. *veluti*, cum quiddam praecipuum subjicimus. Sed hoc etiam modo interpretari possumus, *ut alia omittam*, *ut de aliis taceam*, *hoc unum satis est.* *Ter. Heaut.* 4, 6, 1. Nulla est tam facilis res, quin difficilis siet, quam invitus facias, vel me haec deambulatio quam non laboriosa ad languorem dedit! *Id. Hec.* 1, 1, 1. Per pol quam paucos reperias meretricibus fideles evenire amatores, vel hic Pamphilus jurabat, etc. *Cic. Fam.* 2, 13. Raras tuas quidem, sed suaves accipio litteras: vel quas proxime acceperam, quam prudentes! *Hor. Ep.* 12, 13. Vel mea cum saevis agitat fastidia verbis. *Virg. A.* 11, 406. Vel cum se pavidum contra mea jurgia fingit. ¶ Alii in his quoque vim v. *etiam* agnoscunt. Sic *Cic. Flacc.* 33. *med.* Ita scitote, judices, esse cetera: vel quod ait Luccejus, L. Flaccum sibi dare cupisse sestertium vicies. ¶ [Sequioris Latinitatis tempore *vel* pro *et* usurpatum fuit. *Inscr.* quae pertinet ad ann. a Chr. n. CCCXXI., ap. *Grut.* 363, 1. Tesseram hospitalem cum eo fecerunt, uti se in fidem atque clientelam vel suam vel posterorum suorum reciperet. *Sidon. ep.* 4, 20. Illum equi radiantibus gemmis onusti antecedebant, vel etiam subsequebantur. *F.*]

[VELĂ, ae, f. Gallis nunc *velar*, genus frugis. *Plin.* 22, 25, 75. Irionem inter fruges sesamae similem esse diximus, et a Graecis erysimon vocari: Galli velam appellant. Est autem fruticosum, foliis erucae, angustioribus paulo, semine nasturtii: utilissimum tussientibus cum melle, et in thorace purulentis exscreationibus. *F.*]

VĔLĀBRENSIS, e, adj. ad Velabrum spectans. *Velabrensis caseus* dicebatur, qui Romae in vico Ve-
labri foco et fumo indurabatur, maximoque in preti-
erat. *Mart.* 11, 52. Et Velabrensi massa recoct-
foco. *Id.* 13, 32. Non quemcunque focum, nec fu-
mum caseus omnem, Sed Velabrensem qui bibit
ille sapit. ¶ [*Velabrenses, ium,* absolute, sun-
incolae Velabri. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 164. *n.* 297
Libero Patri et adstatori et conservatori. H.
Coll. (*h. e.* hujus collegii) Velabrensium, etc. *F.*

VĔLĀBRUM, i, n. *S. Giorgio in Valabro*, Βη-
λαυρον, vicus Romae olim celebris, juxta Aventinum
montem. Aliis erat in foro boario, ubi olim tem-
plum Herculis, et Vestae, seu Matutae. Dictum
est a *vehendo*, quod ratibus transvehi soleret. Ho-
etymon attulit *Varr. L. L.* 4, 7. *f.*, ubi Velabrum
a vehendo dictum ait. Item *Plut.* in *Romul.* 5. i-
hanc sententiam: Vocatur autem nunc locus iste Ve-
labrum, eo quod, saepe fluvio exundante, eo loc-
trajectus esset in forum: trajectum autem appellan-
Romani velaturam. Confirmatur loco illo *Tibull.* 2
5, 33. At qua Velabri regio patet, ire solebat Exi-
guus pulsa per vada linter aqua; et *Propert.* 4, 9
5. Qua Velabra suo stagnabant flumine, quaqu-
Nauta per urbanas velificabat aquas. *Ov. Fast.* 6
405. Qua Velabra solent in Circum ducere pompas
Nil praeter salices, cassaque canna fuit. Alii ita di-
ctum volunt a *velis*, quod qui munus aliquod popul-
exhibebant, inde velis viam, quae a Foro ad Ci-
cum maximum ferebat, adumbrarent: quod *ib.* scri-
bit *Plut.* Sed prior sane origo certior est. In ho-
vico erant tabernae oleariorum, qui solebant, qu-
carius venderent, de pretio olei inter se conspirare
ne alter altero vilius distraheret. Hinc *Pl. Cap*
3, 1, 29. Omnes compacto rem agunt, quasi in Ve-
labro olearii. Adde *Hor. Sat.* 2, 3, 229. ¶ [*Ve-
labrum* etiam de velis theatra superne tegentibu-
Ammian. 14, 6. *f.* Nunnulli velabris umbraculoru-
theatralium latent, quae Campanam imitatus lasc-
viam Catulus in aedilitate sua suspendit omnium pr-
mus. *F.*]

VĔLĀMEN, inis, n. κάλυμμα, σκέπασμα, tegme-
operimentum, et praecipue vestis. *Virg. A.* 1, 65
Et circumtextum croceo velamen acantho. *Ov. Me*
6, 566. velamina Progne Deripit ex humeris au-
fulgentia lato. *Tac. G.* 17. Eligunt feras, et detr-
cta velamina spargunt maculis, *h. e.* pelles. *O*
Fast. 6, 579. Nunc pudet, et vultus velamine cel-
amatos. *Id. A. Am.* 3, 267. Quae nimium gracili-
pleno velamina filo Sumat. *Sen. Cons. ad Helv.* 1
Neque tectum ei deerit, neque velamen; et *Juve*
3, 178. clari velamen honoris, *h. e.* vestis insign-
magistratus.

VĔLĀMENTUM, i, n. velamen, involucrum
Sic *Cels.* 7, 18. tunicas, quae testiculos ambiun-
velamenta vocat. ¶ Est idem ac velum, q. v.
Sen. Cons. ad Marc. 15. Ti. Caesar et quem gen-
erat, et quem adoptaverat, amisit: ipse tamen pr-
rostris laudavit filium, stetitque in conspectu posit-
corpore, interjecto tantummodo velamento, quo
pontificis oculos a funere arceret. ¶ Translat-
Sen. V. B. 12. *f.* Quaerentes libidinibus suis patro-
cinium aliquod, seu velamentum. ¶ *Velament-*
dicebantur, quae a Graecis ἱκετήρια, idest res illa-
quas supplices misericordiae movendae causa praef-
rebant, cujusmodi erant rami olearum vittis obvolu-
ti. *Ov. Met.* 11, 279. Velamenta manu praetende-
supplice, etc. *Liv.* 24, 30. *f.* Ramos oleae, a
velamenta alia supplicum porrigentes orare, ut rec-
perent sese. *Tac. H.* 1, 66. Velamenta, et infula
praeferentes.

VĔLĀRIS, e, adj. ad vela pertinens. *Plin.* 1
9, 18. Lignum firmae duritiae, ex quo velares d-
tornant anulos, *h. e.* quibus vela navium exte-
duntur.

VĔLĀRĬUM, ii, n. παραπέτασμα, velum, quod i-
theatro superne extendebatur ad arcendam pluvian-
et solis aestum. *Juven.* 4, 122. sic pugnas Cilici-
laudabat, et ictus, Et pegma, et pueros hinc a-
velaria raptos. V. VELUM.

VĔLĀRĬUS, ii, m. qui ad fores et velum cubicu-
adsistit, et admissiones ad principem disponit,
in CANCELLARIUS dictum est. *Inscr.* ap. *Gru*
599, 7. Ti. Cl. Thallus praepositus velariorum domu
Augustanae, etc. Alia *ib.* 8. L. Flavius Aug. Li-
Primigenius supra velarios de domu Aug. Alia a-
Mur. 916, 4. Straton Augg. Lib. PP. velariorum.
[Item classiarius miles, qui velis navium, et amph-
theatri, ut constat ex *Lampr. Commod.* 15., expl-
candis, complicandisque praeerat. *Inscr.* ap. *Mu*
861, 4. Valerius Nat. Alexandrin. ex velar. duplica-
militavit ann. XXVI. Vix. An. LVI. M. III. D. XII
etc. V. VELUM. *F.*]

VĔLĀTĬO, onis, f. actus velandi. Proprie usur-
patur de virginibus Christianis, quae solemnem vi-
ginitatis professionem exercentes ab episcopo sacr-
velamine, seu, ut ait *Hieron. ep.* 130. *n.* 2., flame-
virginali, decorantur. *August. ep.* 150. (al. 179.)
Velationis apophoretum gratissime accepimus, *h.*
munusculum, quod die velationis Demetriadis, Ju-
lianae filiae, Probae neptis gratissime accep-
mus. *F.*]

VĔLĀTO, adv. *Tert. adv. Marc.* 4, 29. Vela-
Deum discere, *h. e.* obscure, et quasi praetento vel-

*VELATRUM, i, n. velarium. *Tert. de cultu* *. 6. *Bail.*]
ELĀTŪRĂ. V. in VEHELA.
VĒLĀTUS, a, part. a *velo:* κεκαλυμμένος, ope-s, tectus. *Cic. N. D.* 2, 3. *f.* Se Diis im-rtalibus capite velato pro republ. devovere. *. Octav.* 702. Sponsa velata flameo tenui caput. *. Met.* 12, 598. Delius nebula velatus. *Val.* *cc.* 8, 29. Luna velatis cornibus. *Virg. A.* 3, . Cornua velatarum obvertimus antennarum, *e.* velis involutarum. ℙ Vestitus, indutus, ami-s. *Liv.* 3, 26. *f.* Velatus toga. *Hor. Sat.* 1, 2, stola. *Id. Od.* 1, 35, 21. Fides albo velata no. *Ov. Met.* 2, 23. Purpurea veste velatus; et 10, 1. croceo amictu; et *Fast.* 3, 645. tunica incta. *Tibull.* 1, 5, 25. lino. *Ov. Fast.* 6, 412. pede velato non adeunda palus. ℙ Hinc *Festus:* lati appellabantur vestiti et inermes, qui exerci-n sequebantur, quique in mortuorum militum loco stituebantur. Ipsi sunt et ferentarii, qui fundis lapidibus pugnabant. *Id.* in *Adscripticii:* Ad-ipticii velut quidam scripti dicebantur, qui sup-ndis legionibus adscribebantur. Hos et adcensos ebant, quod ad legionum censum essent adscripti: dam velatos, quod vestiti inermes sequerentur rcitum. V. dicta in ACCENSUS, i. ℙ Est m cinctus, ornatus. *Ov. Met.* 5, 110. albenti tus tempora vitta. *Id. Port.* 4, 14, 55. Tem-a sacrata mea sunt velata corona. *Id. Met.* 3, . Pampineis agitat velatam frondibus hastam. *. Flacc.* 4, 298. caestu velatus utroque. *Ov.* . 3, 13, 11. ubi praesonuit solemni tibia cantu, per velatas annua pompa vias. *Pl. Amph.* 1, 1, Velatis manibus orant, ignoscamus peccatum m, *h. e.* praeferentibus velamenta supplicum. VĒLAMENTUM. Sic *Virg. A.* 11, 100. Jamque tores aderant ex urbe Latina Velati ramis oleae, iamque rogantes. Ubi *Servius:* Non coronati enim lugentes decebat, ut qui pro mortuis pre-ntur), sed instructi et ornati, id est in manibus ae ramos ferentes, sicut *Homer. Iliad.* 1, 14. μματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος. Adde *.* 154. ℙ *Accensus velatus.* V. ACCENSUS, i.
VELAUNI, orum, Οὐέλαυνοι, populi Galliae itanicae. *Caes. B. G.* 7, 75. *Plin.* 3, 20. ℙ um caput Vellava, teste *Greg. Turon.* 10, 25. essus Vellavae urbis terminum, ad locum, quem ium vocitant, accedit. *Vellavorum civitas* audit urbs *Notit. civit. Gall.* et profecto Οὐελλάϊοι, l Latine est *Vellavi*, a *Strabone* ipsi populi ap-ntur. *B. A.*
VELDIDĒNA, ae, f. oppidum Rhaetiae, hodie *ten* vel *Wiltau. Anton Itin. B. A.*
VĒLĒDĂ, ae, f. virgo quaedam apud Germanos ae auctoritatis, ut ab eorum plerisque loco nu-s haberetur, ut ait *Tac. G.* 8. V. et *H.* 4, 61. . Hinc *Stat. Silv.* 1, 4, 90. Captivaeque preces dae, *h. e.* Germaniae totius una cum suis nu-bus devictae. [*Apud *Tac.* in multis Codd. legi-*Velleda* duplici *ll. Bail.*]
VĒLEJAS, et Vellejas, atis, adj. omn. gen. ad jam, seu Vellejam pertinens, dirutum Italiae dum, in monte situm, duodecim circa mill. pas-n a Placentia. *Velejates, ium,* absolute, sunt lae illius oppidi, quorum meminit *Plin.* 3, 5, 7. . 16, 20., ubi tamen in editionib. perperam *Ve-s* pro *Velejates* legitur. *Id.* vero 7, 49, 50. a Placentiam in collibus oppidum est Velejatium. *gon Trall. de longaev.* c. 1. Πόλις Βελεΐας. *In-ap. De-Lama, Iscriz. ant.* p. 65. P. Onicius jatium Lib. Sen. Aug. (*h. e.* libertus, sententia usti) IIIIII. Vir sibi, etc. et p. 71. L. Coelio o adlecto inter tribunicios respublica Vellejatium ono. V. *eund.* in toto eo opere cit. de Veleja, ue situ erudite disputantem. *F.*]
ĒLES, itis. V. VELITES.
ĒLIĂ, ae, f. Ὑέλη, Ἐλέα, urbs Lucaniae, in litorali, ad sin. Paestanum, condita a Phocen-s una cum Massilia, teste *Gell.* 10, 16. Dicta b ἕλος, palus, quia paludibus cingitur. *Serv.* in , 359. Velia dicta est a paludibus, quibus cin-, quas Graeci ἕλη vocant. Fuit ergo Helia, sed pit digammon, et facta Velia, ut Enetus, Venetus. ELEATES. *Hor. Ep.* 1, 15, 1. Quae sit hiems ae, quod coelum, Valla, Salerni. ℙ *Velia* ue collis fuit Romae, pars nempe Palatini, ita s, ut putat *Varr. L. L.* 4, 8. *extr.*, [quasi *a*, quod ibi pastores lanam vellere soliti fuerint, res enim consonantes non geminabant. *Id. ib.* ensis *(collis)* septicepsos in Velia ap. aedem Pe-m. *Liv.* 2, 7. Regnum eum (*P. Valer. Publico-*) affectare fama ferebat, quia aedificabat in sum-Velia; ibi alto atque munito loco arcem inexpu-ilem fore. *F.*]
ELIĀTES, ium, populi Liguriae montani. . 3, 5. ℙ Fuere et hoc nomine populi Galliae danae. *Id.* 3, 15. *B. A.*
ĒLIENSIS, e, adj. ad Veliam Lucaniae urbem nens, ut Velienses sacerdotes, *Cic. Balb.* 24. *eliensis* collis Romae. V. v. praec. ℙ *Velien-ium,* absolute, Veliae populi. *Cic. Fam.* 7, t *Plin.* 3, 3, 4.
ĒLĬFER, ra, rum, adj. ἱστιοφόρος, velum fe-rens. *Ov. Met.* 15, 719. Huc ubi veliferam nautae advertere carinam. (Adde *Propert.* 3, 7, 35.) *Val. Flacc.* 1, 126. Pallada velifero quaerentem brachia malo. *Sen. Thyest.* 129. Veliferi venti.

VĒLĬFĬCĀTĬO, onis, f. πέτασις ἱστίων, actus velificandi. *Cic. Fam.* 1, 9. *med.* Cum vero id possis mutata velificatione assequi, stultum est eum tenere cum periculo cursum.

VĒLĬFĬCĀTUS, a, um, part. a *velificor.* Active. *Propert.* 2, 21, 39. Una ratis fati nostros portabit amores Caerula ad infernos velificata lacus. ℙ Pas. sive pro transnavigato, seu per quod naves suis velis navigavere, διαπλεόμενος. *Juven.* 10, 174. Velificatus Athos, et quidquid Graecia mendax Audet in historia.

VĒLĬFĬCĬUM, ii, n. conficiendorum velorum ratio seu ars. *Hyg. fab.* 277. Velificia primum invenit Isis.

VĒLĬFĬCO, as, n. 1. ἱστιοδρομέω, vela facio, vela do, navigo. *Plin.* 9, 33, 52. Per summa aequora velificant. *Propert.* 4, 9, 6. Nauta urbanas velificabat aquas. *Flor.* 3, 7. Ac sic velificantes triumphantium in modum Cretes portibus suis adremigaverunt.

VĒLĬFĬCOR, aris, dep., 1. idem ac velifico. Translate sumitur pro omni diligentia, et conatu rei alicui operam dare, quod etiam dicitur velis, remisque agere. *Cic. Agr.* 1, 9. Quod si quis vestrum spe ducitur, se posse turbulenta ratione honori velificari suo, *h. e.* ascendere ad honores, non virtute, et majorum gloria, sed violenta quadam ratione, ut solet fieri ab iis, qui quascumque fortunas experiuntur, velis in altum elatis. [*Front.* 1. *ad Antonin. Imp.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 2. *med.* Quamquam ex summis opibus ad eloquentiam velificaris, etc. *F.*] ℙ Item pro favere, studere, obsequi, assentari. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 10. *med.* Ne aut velificatus alicui dicaris, aut aliquid, quod referret scire, reticuisse. *Flor.* 1, 9. Brutus favori civium etiam domus suae clade velificatus est. [*Haec non differunt ab iis, quae in anteced. §. leguntur.]

VĒLĬFĬCUS, a, um, adj. ἱστιοδρομῶν, qui velis fit. *Plin.* 13, 11, 21. Noctis dieique velifico navigii cursu.

VĒLĪNUS, a, um, adj. ad Veliam spectans, ut Velinus portus, apud *Velina urbem* Lucaniae eversam. *Virg. A.* 6, 366. aut tu mihi terram Injice, namque potes, portusque require Velinos. ℙ *Velina tribus*, una ex XXXV. tribubus populi Rom. in Sabinis, ita dicta a lacu Velino. Adjecta est una cum Quirina, ultima omnium anno DXII. a censoribus C. Aurelio Cotta, et M. Fabio Buteone, ut ex *Ep. Liv.* 19. constat. Adde *Cic. Att.* 4, 15. *f. Inscr.* ap. *Grut.* 66, 7. L. Calvisius L. F. Velina Secundus. *Alia* 129, 5. C. Rustius C. F. Quartus Vel. IIII. Vir. ℙ Velinus lacus, *Lago di Rieti*, lacus Umbriae, in confinio Sabinae tractus, inter Reate urb. Sabinam, et Interamnam urb. Umbriae, per quem Velinus fl. labitur. *Plin.* 3, 12, 15. Hinc *Virg. A.* 7, 517. Sulfurea Nar albus aqua, fontesque Velini. *Id. ib.* 712. qui Rosea rura Velini (*colunt*). [*Emendavit hunc locum *F.*]

VĒLĬTĀRIS, e, adj. ad velites pertinens, ut Hasta velitaris, quam *Polybius* vocat γρόσφον, quia ii utebantur. *Plin.* 7, 56, 57. Hastas velitares invenit Tyrrhenus. *Liv.* 26, 4. Et septena jacula quaternos longa pedes data, praefixa ferro, quale hastis velitaribus inest. *Sall. Jug.* 113. Praeterea iere sagittarii, et cohors Peligna cum velitaribus armis, itineris properandi causa. Adde *Liv.* 38, 20.

VĒLĬTĀTIM. V. VELLICATIM.

VĒLĬTĀTĬO, onis, f. ἀκροβολισμὸς, ἀψιμαχία, actus velitandi, levis pugna. *Pl. Rud.* 2, 6, 41. Equidem me ad velitationem exerceo; nam omnia corusca prae tremore fabulor. ℙ Translate sumitur pro mutua probrorum objectione, λογομαχία. *Festus:* Velitatio dicta est ultro citroque probrorum objectio, ab exemplo velitaris pugnae. *Pl. As.* 2, 2, 41. Verbis velitationem fieri compendi volo.

[VĒLĬTĀTUS, a, um, part. a *velitor:* levem pugnam primo iniens. Translate de concubitu. *Appul. Met.* 5. Nox, et maritus aderat; primisque Veneris proeliis velitatus, etc. *F.*]

VĒLĬTERNĪNUS, a, um, adj. Veliternus. *Plin.* 14, 6, 8. *n.* 4. Veliternina vina, Privernatiaque.

VĒLĬTERNUS, a, um, adj. ad Velitras pertinens. *Liv.* 8, 12. Veliternus populus. *Id.* 6, 22. hostis. *Id.* 2, 31. ager. *Id.* 6, 36. Veliterni coloni. *Plin.* 12, 1, 5. Veliternum rus. ℙ *Veliterni, orum*, sunt Velitrarum incolae, ap. *Liv.* 8, 14. ℙ *Veliternus, i,* nomen viri proprium, quod num a Velitris urbe derivandum sit, non liquet. *Sil.* 13, 229. Jamque Veliternum media (*Virrius*) transegerat alvo.

VĒLĬTES, um, m. plur. γροσφόμαχοι, ἀψίμαχοι, in militia sunt pedites leviter armati parma breviore, gladio, funda, hastis brevibus ac missilibus, non longis et stabilibus, quales erant hastatorum. Ita videntur appellati, non quasi *volites* a *volando*, ut vulgo creditur, sed quia sub velis, seu vexillis, non sub aquilis legionum militabant: ut vexillarii dicti, qui sub vexillis longe a legionibus erant. V. *Liv.* 38, 21. *f.*, qui 26, 4. occasionem eorum instituendorum tradit in obsidione Capuae: quam ab eo *Val. Max.* 2, 3. *n.* 3. desumpsit. *Varr.* ap. *Non.* 18, 2. et 4. Quem sequuntur cum rotundis velites leves parmis. ℙ Hi pugnae initium dabant, cito procurrentes in hostem, et cito recellentes, si urgerentur: pugnabant etiam interdum immixti equitibus, terga equorum insilientes, ut cum ad teli jactum ventum esset, desilirent subito, et irruerent. In acie certum locum non habebant, sed modo ante omnes, modo a tergo, modo inter ipsos ordines locabantur, ut videre est ap. *Liv.* 23, 29., 26, 4., 27, 18., 30, 33. etc., ex quibus locis apparet discrimen inter eos et antesignanos. Interdum etiam cum sagittariis et funditoribus confunduntur, interdum ab his separantur: quia si nominis vim spectes, sagittarii solis sagittis, funditores solis fundis pugnabant: velites vero et hastis eminus, et cominus gladiis, ut dictum est. *Festus* in *Advelitatio:* Velites dicuntur expediti milites, quasi volites, id est volantes. *Ov. Ib.* 47. Utque petit primo plenum flaventis arenae Nondum calfacti velitis hasta solum; Sic ego te ferro nondum jaculabor acuto. *Liv.* 30, 33. Vias patentes inter manipulos antesignanorum velitibus (ea tunc levis armatura erat) complevit. *Titin.* ap. *Non. l. c.* Ita Spurius animatur in proelium: veles equis recepit se, nec ferit quemquam hostem. Adde *Lucil.* ap. *Fest.* in *Sub vitem.* ℙ Translate. *Cic. Fam.* 9, 20. Me autem a te, ut scurram velitem, malis oneratum esse, non moleste tuli, *h. e.* hominem dictis alios ultro lacessentem, ut veles hostem primus lacessit.

VĒLĬTOR, aris, dep. 1. proelium prima et decursoria pugna incipio. *Appul. Met.* 7. Equus postremis velitatur calcibus; et *ib.* 9. Impetu vesano lapidibus crebris in eum velitantur. ℙ Translate. *Id. ib.* Tunc saga illa primis adhuc armis disciplinae suae velitatur. ℙ Item jurgor, altercor, rixor, verbis contendo: nam a verbis saepe ad manus veniri solet, sicut a velitibus ad gravis armaturae milites. *Pl. Men.* 5, 2, 27. Quid tu tristis es? quid ille autem abs te iratus destitit? nescio quid vos velitati estis inter vos duos; et *Gell.* 6, 11. Cum inquinatissimis hominibus non esse convicio decertandum, neque in maledictis adversus impudentes et improbos velitandum. ℙ *Velitari alicui periculum* ap. *Appul. Met.* 5. est intentare, instar velitis hastam jaculantis. ℙ Etiam *velito, as,* usurpatum fuit, teste *Prisc.* 8, 799.

VĔLĬTRAE, arum, f. plur. *Veletri*, oppidum Volscorum in Latio, via Appia, in clivo situm, colonia Romanorum. *Liv.* 2, 31. Velitras coloni ab urbe missi, et colonia deducta. *Sil.* 8, 379. quos Setia et e celebri miserunt valle Velitrae: *celebrem* dicit, quia ibi origo fuit gentis Octaviae, et natale solum Augusti. V. *Suet. Aug.* 1. 6. et 94. Alii leg. *incelebri*, h. e. infrequenti.

VĔLĬTRĪNUS, a, um, adj. ad Velitras pertinens, Veliternus, ut Velitrini coloni, *Liv.* 6, 36. et absolute, Velitrini, *Suet. Aug.* 94. Utroque loco, et alibi ap. *Liv.* alii leg. *Veliterni.*

VĒLĬVŎLANS, antis, et

VĒLĬVŎLUS, a, um, adj. ἱστιοδρομῶν, epitheton navis, quae, ut aves alis volant, ita velis et vento fertur. *Vet. Poeta* ap. *Cic. Divin.* 1, 31. *extr.* et fera velivolantibus Navibu' complebit manu' litora. *Ov. Pont.* 4, 5, 42. Et freta velivolas non habitura rates. Adde *Lucr.* 5, 1441. et *Enn.* ap. *Serv.* ad *Virg. A.* 1, 228. et ap. *Macr. Sat.* 6, 5. Etiam mare dicitur *velivolum*, quia velis et navibus percurritur. *Liv. Andron.* ap. *Macr. ib.* Tu qui permensus ponti maria alta velivola. *Virg. l. c.* Despiciens mare velivolum, terrasque jacentes. Adde *Ov. Pont.* 4, 16, 21.

VELLĂ pro *villa* dictum est a rusticis, teste *Varr. R. R.* 1, 2. V. VEHA.

VELLĀTŪRĂ, et Velatura, vectura. Unde *vellaturam facere* ap. *Varr. R. R.* 1, 2. *med.* h. e. quaestus causa vecturam facere. V. VEHELA.

VELLEJĀNUS, a, um, adj. ad Vellejum aliquem pertinens. Senatusconsultum Vellejanum dictum est a C. Vellejo Tutore, qui cum M. Silano consul fuit. (Quo vero anno hi consules fuerint, disputat *Marin. Frat. Arv.* p. 788.) Ejus verba recitantur ab *Ulp. Dig.* 16, 1, 2. qui Titulus *ad Senatusconsultum Vellejanum* inscribitur. Eorum autem consulum nomina habentur ap. *Grut.* 470, 1. et 2.

VELLEJAS. V. VELEJAS.

VELLEJUS PĂTERCŬLUS eques R. praenomine Marcus, vel, ut alii volunt, Publicus, aut Cajus, [patria Aeclanensis, ut ex *Inscr.* probat *R. Guarinius* in *Ricerche* di *Eclano* p. 77. *F.*] variis muneribus functus, denique a Tiberio praetor factus, scripsit duobus libris historiam compendiariam de rebus Romanis usque ad excessum Liviae conjugis Augusti, stilo plane Latino, et eleganti, sed adulationis pleno. Cum in Sejani amicitiam receptus esset, ab eodem Tiberio quinquagenarius occisus est. ℙ Adjective *lex Junia Velleja*, aut *Vellea* memoratur a *Scaevola Dig.* 28, 2, 29. et *Ulp. ib.* 3, 3. et *Just.* 2. *Institut. tit.* 13., [quae eadem videtur esse ac S. C. Vellejanum, ut putat *Marin. Frat. Arv.* p. 788. *F.*]

VELLĔRĔUS, a, um, adj. qui est ex vellere,

laneus. *Ascon.* in *Verr.* 1, 8. Crumenae vellereae, et scorteae.

*VELLĬCA, oppidum Hispaniae Tarraconensis, non procul ab Ibero amne, in Cantabria, in Concanorum agro. Meminit *Ptolemaeus.* Hanc vocem restituendam *Flor.* 4, 12. censet *Graevius:* legit enim *Vellicae*, ubi vulgo editur *Belgicae.* Ceterum et veterum quarundam editionum est *Vellicae. B. A.*

VELLĬCĀTIM, adv. μεριχῶς, hinc illinc vellicando, seu carpendo, carptim. *Sisenn.* ap. *Non.* 2, 758. et 911. Nos una aetate in Graecia et Asia gesta litteris idcirco continentia mandavimus, ne vellicatim ac saltuatim scribendo lectorum animos impediremus. *Gell.* quoque hunc locum recitat 12, 15., ubi quidam leg. *velitatim*, h. e. quasi more velitis huc illuc discurrendo: sed non est a priori lectione recedendum.

VELLĬCĀTĬO, onis, f. τιλμὸς, actus vellicandi. Translate est, quod Itali *motto pungente* dicunt. *Sen. V. B.* 5. *med.* Tunc pura mens est, et soluta omnibus malis, cum non tantum lacerationes, sed etiam vellicationes effugerit. *Id. Ira* 3, 43. Detrimenta, injurias, convicia, vellicationes contemnamus.

VELLĬCO, as, avi, atum, a. 1. παρατίλλω, frequent. a *vello:* et proprie fit cum extremas corporis partes digitis carpimus, et premendo vellimus, aut cum aves rostro quippiam pervellunt. *Quint.* 6, 1. *med.* Puer, quid fleret, interrogatus, ex paedagogo se vellicari respondit. *Pl. Most.* 3, 2, 146. Cornix adstat, ea volturios duo vicissim vellicat. *Nemes. Ecl.* 3, 31. de Baccho puero et Sileno: Cui Deus arridens horrentes pectore setas Vellicat, aut digitis aures adstringit acutas. *Paul. Nol. ep.* 36. (al. 49.) *n.* 3. Vellicata blande auricula suscitavit. V. *Plauti l. c.* in SIBILO. ¶ Translate est verbis mordere, dictis pungere, criminari, lacerare. *Cic. Balb.* 26. In conviviis rodunt, in circulis vellicant, maledico dente carpunt. *Hor. Sat.* 1, 10, 79. Vellicat absentem Demetrius. Adde *Sen. Ben.* 2, 28. *extr.* et *Prop.* 2, 4, 8. ¶ Item carpere, et imminuere. *Varr. R. R.* 3, 16. *n.* 7. Apis minime malefica, quod nullius opus vellicans facit deterius.

[VELLĬGER, ra, rum, adj. qui vellus fert. Absolute est Arietis signum in Zodiaco. *Germanici fragm.* in *Anthol. Lat.* T. 2. p. 340. *Burm.* His idem lentos Pisces cum supprimit ignis, Velliger et nigra cursus statione tenebat. *F.*]

VELLĪMEN, inis, n. idem quod vellus. *Varr. R. R.* 2, 11. *med.* Lanam demptam, ac conglobatam alii vellera, alii vellimina appellant. Alii leg. *velumina*, alii *vellumina* eodem sensu.

VELLO, is, velli, et vulsi, vulsum, a. 3. τίλλω, ἀποτίλλω, vi evello, pervello, extraho: a τίλλω. [**Doederl.* 4, 416. *vellere* derivat a *vehere*, quae verba ita putat cognata, ut nostr. *zupfen* et *ziehen.*] *Cic. Verr.* 2, 4, 24. *f.* Tum illa, ex patellis et turibulis quae vellerat, ita scite in aureis poculis illigabat, ut, etc. *Colum.* 5, 11. et *Arb.* 26. *med.* Cuneum vellito, statimque surculos demittito in ea foramina, etc. *Liv.* 9, 14. *med.* Cum pars fossas explerent, pars vellerent vallum atque in fossas proruerent. *Virg. A.* 11, 19. (et *G.* 4, 108.) ubi primum vellere signa Adnuerint Superi, pubemque educere castris. *Id. ib.* 2, 480. postesque a cardine vellit; et *ib.* 11, 566. hastam de caespite vellit. *Plin.* 19, 8, 42. Vellere asparagum ab radice. *Id.* 18, 17, 46. Legumina, quae velluntur e terra, non subsecantur. *Tibull.* 3, 5, 20. modo nata poma vellere. *Ov. Met.* 8, 800. Famem lapidoso vidit in agro, Unguibus et raris vellentem dentibus herbas. *Lucan.* 4, 414. siccas de caespite vulserat herbas; et 6, 218. Affixam vellens oculo pendente sagittam; et *ib.* 545. percussaque viscera nimbis Vulsit. ¶ Saepe dicitur de lana et pilis, μαδίζω. *Varr. R. R.* 2, 11. *med.* Qui etiam nunc vellunt (*oves*), ante triduo habent jejunas, quod languidae minus radices lanae retinent. *Plin.* 8, 48, 73. Oves non ubique tondentur: durat quibusdam in locis vellendi mos. *Mart.* 5, 37. Vellere comam. *Prop.* 3, 23, 33. albos a stirpe capillos. *Plin.* 10, 22, 27. et *Colum.* 8, 13. plumam anserum bis anno. *Hor. Ep.* 2, 1, 45. pilos equinae caudae. *Id. Sat.* 1, 3, 133. barbam. *Lucan.* 6, 562. Illa genae florem primaevo corpore vulsit. *Suet. Caes.* 45. Circa corporis curam morosior, ut non solum tonderetur diligenter, ac raderetur, sed velleretur etiam, ut quidam exprobraverunt, *h. e.* pilos corporis radicitus sibi volsellis erui curaret, ne rursus nascerentur: quod molles et effeminati factitare solebant. Adde *Galb.* 22. ¶ Est etiam perstringere, vellicare, torquere. *Hor. Sat.* 1, 9, 63. vellere coepi, Et prensare manu lentissima brachia. *Ov. A. Am.* 1, 606. Velle latus digitis, et pede tange pedem. ¶ Hinc *vellere aurem*, admonendi gratia. *Virg. Ecl.* 6, 3. Cum canerem reges, et proelia, Cynthius aurem Vellit, et admonuit, etc. *Calpurn. Ecl.* 4, 155. vellit saepius aurem Invida paupertas, et dixit, ovilia cura. *Virg. Cop.* 37. pereat, qui crastina curat: Mors aurem vellens, vivite, ait; venio. V. PERVELLO. ¶ Translate. *Stat. Silv.* 5, 2, 3. Sed mea secreto velluntur pectora morsu, *h. e.* punguntur, torquentur dolore. ¶ Pro divellere, ruere, evertere, V. in VULSUS.

VELLUS, eris, n. μαλλὸς, πόκος, lana ex ove dempta, et conglobata, ut *Varr. R. R.* 2, 11. definit: a *vello*, quia mos fuit aliquando oves lana spoliare non tondendo, sed vellendo, ut *Plin.* 8, 48, 73. tradit. Hinc *Varr. L. L.* 4, 8. *extr.* (et *ib.* 29.) Pastores Palatini ex ovibus, ante tonsuram inventam, vellere lanam sunt soliti: ex quo vellera dicuntur. [*Cf. *Doederl.* 3, 20.] *Plin.* 27, 7, 28. Absinthium in vellere appositum menses ciet. *Hor. Epod.* 12, 21. Muricibus Tyriis iteratae vellera lanae. *Id. Ep.* 1, 10, 27. Aquinatem potantia vellera fucum. *Ov. Met.* 14, 264. Nymphae, quae vellera motis Nulla trahunt digitis, nec fila sequentia ducunt. ¶ De lana nondum detonsa, sed haerente corpori. *Virg. Ecl.* 3, 95. ipse aries etiam nunc vellera siccat. *Tibull.* 2, 1, 62. Molle gerit tergo lucida vellus ovis. *Ov. Her.* 18, 143. Invideo Phryxo, quem per freta tristia tutum Aurea lanigero vellere vexit ovis. ¶ Item de ipsis lanatis ovium pellibus. *Virg. A.* 7, 93. Centum lanigeras mactabat rite bidentes, Atque harum effultus tergo, stratisque jacebat Velleribus. *Colum.* 7, 4. *med.* Pelles eorum propter pulcritudinem lanae majore pretio, quam alia vellera, mercantibus traduntur. *Ov. Fast.* 5, 101. Semicaper, coleris cinctutis, Faune, Lupercis, Cum lustrant celebres vellera secta vias. Adde *ib.* 4, 654. ¶ Item de corio et villo aliorum animalium. *Id. ib.* 2, 339. et *ib.* 5, 395. fulvi setis hirsuta leonis Vellera. *Id. Met.* 6, 592. et *ib.* 3, 197. lateri cervina sinistro Vellera dependent; et *ib.* 11, 3. Ecce nurus Ciconum tectae lymphata ferinis Pectora velleribus. ¶ *Parnassia vellera* ap. *Stat. Silv.* 5, 3, 8. sunt filamenta lanea, et vittae, quibus coronantur poetae, aut larea, hederaceave serta innectunt. ¶ Translate dicitur de rebus lanae similibus. *Virg. G.* 1, 397. Tenuia nec lanae per coelum vellera ferri, *h. e.* nubes vellerum instar. Sic *Lucan.* 4, 124. Phoebus densas in vellera nubes Sparserat. *Mart.* 4, 3. Aspice, quam densum tacitarum vellus aquarum Defluat in vultus Caesaris, inque sinus, *h. e.* nix sicut lana. *Virg. G.* 2, 121. Velleraque ut foliis despectant tenuia Seres, *h. e.* lanuginem. Adde *Petr. Sat.* 119.

[VELLŪTUS, a, um, adj. vellus habens, lanosus, et translate pilosus. V. BELLUTUS. ¶ Est cogn. R., ut L. Sicinius L. F. Vellutus, unus ex primis trib. pleb., cujus mentio est ap. *Ascon.* in *Cic. or. pro C. Corn. med.* et *Liv.* 2, 33. Hinc a *Dionys. Halic.* 6, 89. et *Plut.* in *Coriol. c.* 7. Graeco more appellatur Σικίννιος Βελλουτος. Graeci enim recentiores post vocalem ι longam geminant consonantem, et Latinorum *v* per *β* efferre solent. *F.*]

VĒLO, as, avi, atum, a. 1. σκεπάζω, tego, operio: a *velum.* *Virg. A.* 3, 545. Et capita ante aras Phrygio velamur amictu; et *ib.* 5, 72. Velare tempora myrto. *Quint.* 11, 3. *med.* Togam ad calceos usque demittere velandarum varicum gratia. *Plin. ep.* 6, 24. Ex diutino morbo circa velanda corporis ulceribus putrescebat. *Plin. alter* 19, 6, 34. Allium tenuissimis velatur membranis. *Macr. Sat.* 1, 6. Placuisse, velari loca eo, qua pompa (*Circensium*) veheretur, *h. e.* velis superne contegi. ¶ Item vestio. *Virg. G.* 3, 383. et pecudum fulvis velatur corpora setis. *Id. A.* 8, 33. Tiberim glauco velabat amictu Carbasus. *Ov. Met.* 4, 45. Derceti, quam versa squamis velantibus artus Stagna Palaestini credunt celebrasse figura. *Id. ib.* 8, 252. avem Reddidit, et medio velavit in aere pennis. *Plin.* 34, 5, 10. de statuis: Graeca res est, nihil velare: at contra Romana et militaris, thoraca addere. ¶ *Velare tempora vittis* ap. *Ov. Pont.* 3, 2, 75. est cingere, circumdare. Sic *Pomp.* ap. *Non.* 4, 479. Nunc rogas, quid fiat? restis est vilis, velet gulam, *h. e.* obstringat. ¶ Item orno. *Virg. A.* 2, 249. delubra Deum festa velamus fronde. *Ov. Trist.* 4, 2, 3. Altaque velentur fortasse Palatia sertis. *Id. Fast.* 6, 312. Et velant scabras florida serta molas. *Id. Trist.* 1, 1, 5. Nec te (*liber*) purpureo velent vaccinia fuco. ¶ Item celo, abscondo. *Sen. Hipp.* 721. Scelere velandum est scelus. *Plin. Pan.* 56. Non alia major gloria tua, quam quod agentibus tibi gratias nihil velandum est, nihil omittendum.

*VELOCASSES, ium, populi Galliae Belgicae. *Caes. B. G.* 2, 4. ¶ *Vellocasses* appellantur a *Plin.* 4, 18. itemque *Hirt. B. G.* 8, 7. ¶ Fortasse iidem qui *Bellocassi* audiunt *Caes. B. G.* 7, 75. ¶ Eorum caput Rotomagus, hodie *Rouen. B. A.*

VĒLŌCĬTAS, atis, f. ταχύτης, celeritas, pernicitas: et proprie de corpore dicitur. A *pernicitate* quid differat, in PERNIX dictum est. *Cic. Off.* 1, 30. *med.* Videmus alios velocitate ad cursum, alios viribus ad luctantum valere. *Id. Sen.* 6. *med.* Non viribus, aut velocitatibus, aut celeritate corporum res magnae geruntur, sed consilio, auctoritate, sententia: (*velocitas* corporis est hoc loco in cursibus: *celeritas* in agilitate et mobilitate.) *Hirt. B. G.* 8, 48. *med.* Quod malum dux equi velocitate evitavit. *Id. B. Alex.* 66. *extr.* Iter coeptum simili velocitate conficere. *Just.* 36, 4. *extr.* festinata velocitate contendere. *Hirt. B. Afr.* 69. Numidae mirabili velocitate praediti. *Id. B. G.* 8, 36. Germani pedites summae velocitatis. *Sall. Jug.* 56. Plerosque velocitas, et regio hostibus ignara tutata sunt. *Vell.* 2, 34. Juvenes velocitate pernices. *Just.* 2, 14. Velocitas Famae. *Plin.* 15, 13, 12. Velocitas pomorum cito mitescentium. *Id.* 19, 5, 24. Cucurbitarum velocitas pernix: scil. reptandi, et crescendi. *Tac. A.* 15, 38. Incendium anteiit remedia velocitate mali. *Id. H.* 1, 83. Velocitas occasionum. *Sen. Ira* 2, 35. Ea demum velocitas placet, quae, ubi jussa est, vestigium sistit, nec ultra destinata procurrit, et quae flecti, et a cursu ad gradum reduci potest. ¶ Transfertur ad animum. *Cic. Tusc.* 13. Velocitas corporis celeritas appellatur: quae eadem ingenii etiam laus habetur propter animi multarum rerum brevi tempore percursionem. *Plin.* 12, 10. Velocitas cogitationum, animique celeritas et ingenii varietas multiformes notas imprimit. [*Sen. de amicit. fragm.* (ed. *B. G. Niebuhrio*) 2. Utamur, ut in prima parte dicebam, animi velocitate. *F.* *Val. Max.* 7, 3. *n.* 4. Velocitas sagacitatis.

VĒLŌCĬTER, adv. ταχέως, celeriter. *Ov. Met.* 11, 586. Vise soporiferam Somni velociter aulam. *Plin.* 16, 44, 90. Aquaticae arbores senescunt velociter. *Cic. Somn. Scip.* 9. Animus velocius in hanc sedem suam pervolabit. *Id. Univ.* 9. Velocissime moveri. *Suet. Tit.* 3. Notis velocissime excipere aliquid.

[VĒLŌSUS, a, um, adj. velo instructus. *No. Tir.* p. 177. Velum, velamentum, velosus, ve ficat. *F.*]

VĒLOX, ocis, adj. ταχὺς, celer, citus. [*Et mon vocis facit *Prisc.* 4. p. 105. *Kr.* a *velum*, i. quasi velis plenis vel passis, probante *Doederl.* 38. et 2, 125. Quod *Vossius* ex hac originatione collegit, *velox* proprie dici de navibus, id, itemque alia a *volare* derivationem, rejecit idem *Doederl.* 2, 12 ubi etiam de discrimine agitur inter *velox* et *cel* quae verba ita differre putat, ut motus navigii r mis propulsi a motione navis velis actae.] *Sa Jug.* 20. Genus hominum salubri corpore, velo patiens laborum. *Liv.* 26, 4. Juvenes maxime vig re ac levitate corporum veloces. *Caes. B. G.* 1, 4 Pedites velocissimi ac fortissimi. *Virg G.* 3, 4 Veloces canes. *Id. A.* 5, 253. cervi; et *ib.* 116. V lox navis. *Id. G.* 2, 530. jaculum. *Lucan.* 2, 4 amnis. *Lucr.* 6, 688. flamma. *Plin.* 17, 13, 20. V loces arbores, *h. e.* quae celeriter crescunt. *Id.* 31, 105. Genus herbae soporiferum atque etiam o velocius ad mortem, *h. e.* celerius mortem affere *Id.* 8, 34, 52. Thoes, luporum genus velox sal *Id.* 32, 1, 2. Ad cursum veloces pedes. *Id.* 8, 69. Mulae veloces in cursu. *Id.* 10, 24, 34. Hiru dini flexuosi volatus, velox celeritas. *Virg. A.* 174. Fama malum, quo non aliud velocius ullu *Lucan.* 9, 829. velox currit per tela venenum, In ditque manum. *Quint.* 12, 2. *med.* Velocissima vigatio. *Ov. Met.* 2, 118. Veloces horae. *Mart.* 8. anni. *Id. Spect.* 2. Hic ubi miramur velocia nera thermas, *h. e.* celeriter exstructas. ¶ C infinito. *Stat. Th.* 6, 797. nec jam hic absistere lox. ¶ Item agilis, levis. *Ov. Fast.* 2, 452. male veloci justa soluta Remo. ¶ *Velox via* *Sen. Med.* 190. est quae velociter conficitur. *Id. Troad.* 398. mors Velocis spatii meta novissim *h. e.* quod cito decurritur. ¶ Translate. *Cic. Tu* 1, 19. Nihil est animo velocius: nulla est celerit quae possit cum animi celeritate contendere. *Qu* 6, 4. Ingenium velox ac mobile. [**Tac. Agr.* *Quint.* 10, 3. *med.* Decurrere per materiam stiloqu velocissimo. *Phaedr.* 3, 3. Usu peritus hariolo ve cior, *h. e.* celerior et felicior in conjectando, et rum causis assequendis.

[VELTAGRĂ. V. VERTAGUS. *F.*]

VĒLUM, i, n. ἱστίον, linteum in malo navis, qu expansum ventos excipit, et navem impellit: a *xillum* per syncop., ut *ala* ab *axilla*, *palus* a *xillus*, *mala* a *maxilla*, *talus* a *taxillus*, fuga terae vastioris, ut *Cic. Or.* 45. *med.* docet. [**Doederl.* 3, 4. et 236. *velum* non ex *vexillum*, sed *vehulum* factum docet, ita ut in *vehere* vocis ra sit posita. Quod nobis vehementer probatur.] *Vi A.* 1, 106. stridens Aquilone procella Velum adve ferit; et *ib.* 404. Aut portum tenet, aut pleno su ostia velo. *Ov. Met.* 11, 483. antennis subnectere lum, *h. e.* contrahere, et circum antennas volve et *ib.* 7, 491. pleno concita velo Puppis adest. *Her.* 13, 101. remoque move, veloque carinam. Saepissime in plur. num. usurpatur. *Cic. Or.* 2, Ad id unde aliquis flatus ostenditur, vela dare. *L* 31, 45. *med.* Velis in altum datis Icum pervene *Cic. Tusc.* 4, 4. *f.* Vela facere; et *ib.* 5. pande *Ov. Met.* 3, 663. deducere. V. DEDUCO. *Virg.* 3, 268. Tendunt vela Noti; et *ib.* 683. ventis int dere vela secundis; et *ib.* 4, 574. solvere. *Quint. epist. ad Tryphon.* permittere ventis. *Caes. B.* 2, 25. *f.* dirigere ad aliquem locum. *Cic. Att.* 1, contrahere; et *Virg. G.* 1, 373. legere. *Hirt. Alex.* 45. *med.* subducere; et *ib.* 46. Velis profu re. *Cic. Tusc.* 1, 49. *f.* Passis velis pervehi. *Dom.* 10. Plenissimis velis navigare; et *Virg. A.* 23. Neptunus ventis implevit vela secundis. ¶ Hy allage est in illo *Virg. A.* 3, 472. classem velis ptare: pro aptare vela classi. ¶ Saepe servit al goriae. *Cic. Dom.* 10. Cum senatum a gubernacu dejecisses, populum e navi exturbasses, ipse arc

ta cum grege praedonum impurissimo plenissimis s navigares. *Hor. Od.* 1, 34, 2. Insanientis dum entiae Consultus erro, nunc retrorsum Vela da- atque iterare cursus Cogor relictos. *Id. ib.* 2, 22. sapienter idem Contrahes vento nimium se- do Turgida vela. *Id. Ep.* 2, 2, 201. Non agi- tumidis velis Aquilone secundo: Non tamen ad- is aetatem ducimus Austris. *Id. Od.* 4, 51, 1. ebus volentem proelia me loqui, Victas et urbes, epuit, lyra, Ne parva Tyrrhenum per aequor a darem. *Ov. Pont.* 1, 8, 71. moderatius opta, voti, quaeso, contrahe vela tui. *Id. A. Am.* 2, . Sed neque tu dominam velis majoribus usus ine, nec cursus anteat illa tuos. *Cic. Tusc.* 4, 5. um panderem vela orationis statim, an eam an- aulum dialecticorum remis propellerem. *Mart.* 70. dare vela Famae, *h. e.* permittere se Famae. elis equisque, et *remis velisque*, est omni cona- diligentia, studio, celeritate. *Cic. Tusc.* 3, 11. es misera, detestabilis, omni contentione, velis, ita dicam, remisque fugienda. *Id. Off.* 3, 33. his velis equisque, ut dicitur, decertandum est. EQUUS. Sic *Pl. As.* 1, 3, 5. Remigio veloque, ntum poteris, festina et fuge. ¶ *Velum* extra nauticam est linteum, pannus, velamen, vela- , aulaeum ad quippiam tegendum. *Cic. Verr.* , 12. Tabernacula carbaseis intenta velis. *Id.* 2, 10. *med.* Quos pexo capillo, nitidos vide- manicatis tunicis, velis amictos, non togis. *Plin.* 4, 19. Eadem, si quando recito, in proximo, reta velo sedet; et *Sen. ep.* 80. Allevare velum; *amprid. Alex. Sev.* 4. Ut salutaretur patente ve- dmissionalibus remotis. *Suet. Claud.* 10. Inter tenta foribus vela se abdidit. *Juven.* 6, 226. Or- s paulo ante fores, pendentia linquit Vela do- . Adde 9, 105. ¶ [Etiam in theatro, amphi- tro, et aliquando in foro vela superne extende- ur, ne solis ardor, vel imber spectantium nudis tibus noceret. *Plin.* 19, 1, 6. Carbasina vela us in theatro duxisse traditur Lentulus Spinther linaribus ludis. Mox Caesar dictator totum fo- Romanum intexit, viamque sacram ab domo ad clivum Capitolinum; et *mox:* Vela nuper re coeli, stellata, per rudes ire etiam in am- heatro principis Neronis. *Lucr.* 4, 73. Et vulgo nt id lutea, russaque vela, Et ferrugina, cum nis intenta theatris Per malos vulgata trabes- tremantia flutant. *Prop.* 4, 1, 15. Nec sinuo- vo pendebant vela theatro. Adde *Ov. A. Am.* 03. *Inscr.* reperta paucis abhinc annis in parie- epicta Pompejis, quae programmatis loco fuit; vero in *Relaz. degli scavi di Pompei* p. 4. A. tii Cerii aedilis familia gladiatoria pugnabit pels Pr. K. Junias: venatio, et vela erunt: sc. mphitheatro, in quo munera gladiatoria, et ve- nes dari solebant. *F.*] ¶ Translate. *Cic. Q.* 1, 1, 5. Multis simulationum involucris tegi- et quasi velis quibusdam obtenditur uniuscu- e natura.

ELUMEN. V. VELLIMEN.

ELUT et Velūti, adv. ὥσπερ, οἷον, tanquam, admodum, sicut: a *vel*, et *ut*, aut *uti*. *Pl.* . 4, 1, 2. Studeo hunc lenonem perdere, ve- neum herum miserum macerat. *Caes. B. G.* 3, *xtr.* Laeti, velut explorata victoria, ad castra unt. *Sall. Cat.* 1. Vitam silentio transire, velu- cora, quae, etc. *Nep. Ann.* 1. Velut hereditate tum odium paternum erga Romanos sic confir- t, ut, etc. *Cic. Har. resp.* 4. *med.* Si in me tum facere conabitur, resistam, et ejus cona- refutabo: velut hesterno die, cum mihi mina- r, voce tantum attigi legum initium; consedit conticuit. *Id. Fin.* 2, 35. Elogia monumento- id significant: velut hoc ad portam; et *N. D.* 8. Bestiae aquatiles, quae gignuntur in terra, i crocodili, etc. *Virg. A.* 2, 378. Obstupuit, que pedem cum voce repressit: Improvisum s veluti qui sentibus anguem Pressit humi ni- , trepidusque repente refugit. *Tibull.* 1, 7, 25. e, velut gemmas ejus, signumque probarem, causam memini me tetigisse manum. *Plin.* 27, . Comae hyperici tritae velut cruentant: οἱονεὶ ουσι. ¶ Pro quasi, paene. *Ov. Met.* 2, 116. rras mundumque rubescere vidit, Cornuaque mae velut evanescere lunae. *Plin. de gallis nac.* 10, 21, 24. Dimicatione paritur hoc quoque ipsos, velut ideo tela agnata cruribus suis in- entes. ¶ *Velut si*, tanquam si, quasi. *Caes.* . 1, 32. Absentis Ariovisti crudelitatem, vel- coram adesset, horrebant. *Liv.* 21, 16. Tan- atres metus de summa rerum cepit, velut si ad portas hostis esset. [*Cajus Institut.* 3. (ed. *chenio*) §. 225. Atrox autem injuria aestima- el ex facto, velut si quis ab aliquo vulnera- aut verberatus fustibus caesus fuerit; vel ex , velut si cui in theatro, aut in foro injuria sit; vel ex persona, velut si magistratus in- m passus fuerit. *F.*] ¶ Et sequente *ita, sic.* 29, 28. *med.* Itaque, velut si urbem aggres- Scipio foret, ita ad arma est conclamatum. *Tusc.* 1, 10. Velut in cantu et fidibus, sic ex ris totius natura, etc. *Colum.* 3, 18. *med.* Vel- er fistulam, ita per apertam vitis medullam humor trahitur. *Liv.* 31, 18. *f.* Cum veluti Sagunti excidium, sic Philippo Abydenorum clades ad bellum animos fecisset.

*VEMANIA, ae, f. oppidum Vindeliciae, hodie, ut creditur, *Wangen. Anton. Itin.* et *Tab. Peuting.* ¶ *Vimania* audit *Notit. Imper. B. A.*

VĒNA, ae, f. φλέψ, φλεβὸς, ἀγγεῖον, vas in corpore animalis, quo continetur sanguis ad cor refluens. Differt ab arteria multipliciter, ut in ea voce dictum est. *Cic. N. D.* 2, 55. *extr.* Venae, et arteriae a corde tractae et profectae, in corpus omne ducuntur. *Lucr.* 3, 443. Sanguinem venis detrahere. *Virg. G.* 3, 460. ferire pedis salientem sanguine venam, i. e. sanguinem mittere ad morbi vim frangendam. *Cels.* 2, 10. Venam incidere. *Suet. Vit. Lucan. f.* secare. *Tac. A.* 15, 35. interscindere; et *ib.* 59. abrumpere; et *ib.* 69. abscindere. *Id. ib.* 16, 17. Venas exsolvere; et *ib.* 19. aperire. *Juven.* 6, 46. pertundere. *Colum.* 6, 14. solvere. ¶ Morti damnatos incisis venis interficere saepe mos fuit: ipsique morti addicti hoc se modo vita privabant, quia eorum, ut ait *Tac. A.* 6, 29., qui de se statuebant, humabantur corpora, manebant testamenta, pretium scilicet festinandi. Adde *Sen. Consol. ad Marc.* 22. Exempla passim ap. *Tac.* et *Suet.* occurrent locis modo cit. et alibi. *Cic. Har. resp.* 16. *f.* Eum in vincula conjecit, et medicum intromisit suum, qui legato, socio, amico, libero foedissime et crudelissime venas incideret. Adde *Pis.* 34. ¶ Metonymice est ipse sanguis. *Sidon. carm.* 7, 83. solitosque cruentum Lac potare Getas, et pocula tinguere venis. ¶ *Venae* arterias quandoque significant. *Cic. Fat.* 8. Si cui venae sic moventur, is habet febrem. *Cels.* 3, 6. Venis enim credimus, fallacissimae rei, quia saepe istae lentiores, celerioresve sunt et aetate, et sexu, et corporum natura. *Sidon. ep.* 22. et *Pers.* 3, 107. Venas tangere. Sic *Suet. Tib.* 72. *f.* tentare. *Cels.* 3, 5. *med.* Si protinus venae conciderunt, i. e. arteriarum pulsus, viribus deficientibus, languit. *Ov. Pont.* 3, 1, 69. Ad medicum specto, venis fugientibus, aeger. ¶ Vulgi persuasio fuit, vinum potum statim in venas influere. *Hor. Ep.* 1, 15, 19. de vino: generosum et lene requiro, Quod curas abigat; quod cum spe divite manet In venas animumque meum. *Phaedr.* 4, 14. irrigatus multo venas nectare. *Virg. Ecl.* 6, 15. Inflatum hesterno venas, ut semper, Iaccho. *Plin.* 23, 1, 20. Venae mero excitantur. *Lucr.* 4, 952. cibus in venas cum diditur omnes. ¶ Per metaphoram dicuntur de meatibus aquarum, et metallorum. *Hirt. B. G.* 8, 43. Cuniculis venae fontis intercisae sunt atque aversae. *Mart.* 10, 30. Nec in Lucrina lota Salmacis vena, *h. e.* in aqua. *Cic. N. D.* 2, 60. *med.* Nos aeris, argenti, auri venas penitus abditas invenimus. *Juven.* 9, 31. tenue argentum, venaeque secundae. ¶ Item de ductibus urinae. *Cels.* 4, 1. *med.* A renibus singulae venae colore albae ad vesicam feruntur: οὐρητῆρας Graeci vocant. ¶ Item de meatibus, fibris, et lineis arborum, marmoris, lapidum. *Plin.* 16, 38, 73. In quarundam arborum carnibus pulpae, venaeque sunt. Discrimen earum facile: venae latiores candidioresque, pulpae fissilibus insunt; et 13, 15, 30. Mensis praecipua dos in venam crispis, vel in vortices parvos. *Id.* 37, 6, 24. Indicam onychen plures habere varietates, igneam, nigram, corneam, cingentibus candidis venis oculi modo, intervenientibus quarundam oculis obliquis venis: et *ib.* 10. Mediam gemmam secans flammea vena. *Stat. Silv.* 1, 3, 36. An picturata lucentia marmora vena Mirer? ¶ *Plin.* 17, 11, 15. *venas arearum* dicit areas ipsas seminarii longo tractu ductas. ¶ Vena de intima parte cujusque rei. *Virg. A.* 6, 6. quaerit pars semina flammae Abstrusa in venis silicis. *Id. ib.* 4, 2. Vulnus alit venis, et caeco carpitur igni. *Cic. Cat.* 1, 13. Periculum residebit, et erit inclusum in venis, atque in visceribus reipubl. *Id. Or.* 1, 52. Teneat orator oportet venas cujusque generis, aetatis, ordinis, et eorum apud quos aliquid aget, mentes sensusque degustet, *h. e.* intimam naturam, ingenium, indolem. *Sever. in epist.* ap. *Spart. Pesc.* 3. Haec, si ulla vena paternae disciplinae in nobis viveret, fierent? Similia habet *Pers.* 1, 103. ¶ Illa translata sunt a venis aquarum, aut metallorum. *Hor. Od.* 2, 18. 7. Nec Laconicas mihi Trahunt honestae purpuras clientae: At fides, et ingeni Benigna vena est. *Id. A. P.* 409. ego nec studium sine divite vena, Nec rude quid possit, video, ingenium. *Juven.* 7, 53. Sed vatem egregium, cui non sit publica vena, Qui nihil expositum soleat deducere, etc. *Ov. Trist.* 3, 7, 15. Hoc (*ingenium*) ego Pegasidas deduxi primus ad undas, Ne male fecundae vena periret aquae. *Quint.* 6, 2. *med.* Tenuis et angusta ingenii vena. ¶ *Τὸ αἰδοῖον ἀῤῥενικόν.* *Pers.* 6, 72., *Mart.* 4, 66., 6, 49. et 11, 16.

VĒNĀBŬLUM, i, n. προβόλιον, telum, quo venantes utuntur, aciei longissimae. *Cic. Fam.* 7, 1. Aut praeclara bestia venabulo transverberatur. *Martial.* 14. 31. longo venabula rostro. *Virg. A.* 4, 131. lato venabula ferro. *Ov. Her.* 4, 83. venabula cornea. *Id. Met.* 8, 419. Splendidaque adversos venabula condit in armos. ¶ Sagittarum venabula *Plin.* 8, 8, 8. dicit sagittas grandiores in venatu elephantorum adhibitas.

[VĒNĀFER, fra, frum, adj. idem ac Venafranus. *Inscr.* ap. *Grut.* 567, 3. M. Ovius (lege *Ovinius*) M. F. Ter. Rufus Venafer. *F.*]

[VĒNĀFRĀNĬUS, a, um. V. VENAFRUM. *F.*]

VĒNĀFRĀNUS, a, um, adj. ad Venafrum pertinens. *Hor. Od.* 3, 5, 55. Tendens Venafranos in agros. *Juven.* 5, 86. Ipse Venafrano piscem perfundit; at hic, qui Pallidus affertur misero tibi caulis, olebit Laternam, *h. e.* optimo oleo.

[VĒNĀFRĬUS, a, um. V. v. sq. *F.*]

VĒNĀFRUM, i, n. *Venafro*, urbs Campaniae, in confinio Samnii, in colle, a Vulturno fluvio nonnihil distans, olei ferax. *Hor. Od.* 2, 6, 15. viridique certat Bacca Venafro. *Mart.* 13, 101. Hoc tibi Campani sudavit bacca Venafri. [*Paul. Nol. carm.* 14, 77. Huc et olivifero concurrit turba Venafro. ¶ Hinc derivatum est nomen gentilicium *Venafrius*, et *Venafranius*. *Inscr.* Venafrana ap. *Mur.* 1507, 12. Heic sita sunt ossa Q. Venafrii. *Alia* ap. *eund.* 1447, 5. Venafrania Festa. Alia ap. *Cotugno, Mem. di Venafro* p. 86. Q. Venafranius Col. L (*h. e.* coloniae libertus) Felix. V. AMITERNUM. *F.*]

VĒNĀLĬCĬĀRĬUS, a, um, adj. ad venalicios pertinens. *Ulp. Dig.* 32, 1, 71. Venaliciariam exercere, *h. e.* negotiationem venalium. *African. ib.* 50, 16, 207. Mercis appellatione homines non contineri, Mela ait: et ob eam rem mangones non mercatores, sed venaliciarios appellari ait, et recte. Adde *Paul. ib.* 21, 1, 44. et *Ulp. ib.* 14, 4, 1.; ubique autem intelliguntur ii, qui in venalibus servis negotiantur.

VĒNĀLĬCĬUS, a, um, adj. ὤνιος, venalis: et dicitur de servis novitiis, ut in v. sq. dicetur. *Plin.* 35, 18, 58. Hoc est insigne venaliciis gregibus. *Suet. Aug.* 42. *med.* Venaliciae familiae. *Inscr.* ap. *Grut.* 411, 1. et 637, 5. Mercator venalicius. ¶ *Venalicius* absolute est negotiator venalium servorum. *Cic. Or.* 70. Neque me divitiae movent, quibus omnes Africanos et Laelios multi venalicii mercatoresque superarunt. *Plin.* 21, 26, 97. Hyacinthi radix est bulbacea, mangonicis venaliciis pulcre nota. ¶ *Venalicia, orum*, venales, ut *servitia* servi. *Ulp. Dig.* 28, 8, 5. Qui possit etiam ea, quae nimium sumptuosa sint (velut jumenta, aut venalicia) vendere. ¶ *Venalicium, ii*, est mercatus servorum *Venul. Dig.* 21, 1, 65. Quicumque ex venalicio novitiorum emptus, alicui ministerio praepositus sit, *h. e.* ex turba, seu grege venalium. *Petr. Sat.* 29. Erat autem venalicium titulis pictum, et ipse Trimalchio capillatus caduceum tenebat, Minervaque ducente Romam intrabat, *h. e.* venales cum titulis pictis in quibus patria, nomen, aetas singulorum adscribebantur. *Inscr.* ap. *Grut.* 5, 1. et 2. et 8, 3. Genius venalicii. *Alia* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 712. Testor Deos, una me tecum congressum in venalicio, una domo liberos esse factos. ¶ Est etiam vectigal rerum venalium. *Impp. Arcad. et Honor. Cod.* 12, 19, 4. Qui in sacris scriniis nostris referuntur, superindictum non timeant, venalicium non petatur; solumque canonicae indictionis praestent tributum.

VĒNĀLIS, e, adj. ὤνιος, expositus emptoribus, vendibilis. *Cic. Off.* 3, 14. Venales hortos habere. *Id. Agr.* 3, 4. Possessiones venales ac proscriptas hac lege video. *Id. Quint.* 13. Vocem venalem habere, *h. e.* praeconem esse. *Plin.* 19, 4, 19. *n* 2. Cibus uno asse venalis. *Sil.* 15, 503. Venales animae. *Varr. R. R.* 1, 16. Ubi non sit quo deferri possit venale, non expedit colere hortos. ¶ Aliquando ponitur pro avaro, sordido, qui pecuniae, aut obsonii gratia se ipsum venderet, nihilque facere recusaret. *Sall. Jug.* 39. *extr.* Urbem venalem, et mature perituram, si emptorem invenerit. *Liv.* 35, 50. Trahentibus ad Antiochum quibusdam venalem pretio multitudinem. *Cic. Dom.* 19. Denique ille novitius Ligur, venalis ascriptor et subscriptor tuus. *Id. Verr.* 2, 3, 62. *med.* Habere fidem, jusjurandum, veritatem, officium, religionem venalem. *Prop.* 2, 13, 21. Nunquam venales essent ad munus amicae. *Mart.* 3, 60. Cum vocor ad coenam non jam venalis, ut ante. ¶ Interdum *venales*, si nihil addas, servi intelliguntur, qui ad vendendum sunt expositi, et proprie novitii. Servorum enim alii novitii sunt, alii veteratores. *Quint.* 8, 2. Item quod commune est et aliis nomen, intellectu alicui rei peculiariter tribuitur, ut urbem, Romam accipimus; et venales, novitios; et Corinthia, aera: cum sint urbes aliae quoque, et venalia multa, et tam aurum et argentum, quam aes Corinthium. *Pl. Trin.* 2, 2, 51. Mercaturamne, an venales habuit? *Sen. Ben.* 13. *extr.* Mercator urbibus prodest, medicus aegris, mango venalibus. *Id. ep.* 80. *med.* Detrahis vestimenta venalibus, nequa vitia corporis lateant. *Cic. Verr.* 2, 5, 56. *f.* Venales Asiatici. *Plin.* 35, 17, 57. Creta pedes venalium trans mare advectorum denotare. ¶ Sunt qui scrib. *vaenalis*. V. VENEO.

VĒNĀLĬTAS, atis, f. avaritia, sordes, cum quis pecuniae et lucri causa ab officio recedit. *Imp. Zeno Cod.* 4, 59. *f.* et *Sidon. ep.* 5, 13. *med.*

VĒNĀLĬTER. V. VERNALITER.

*VENAMI, orum, populi Galliae Aquitanicae. *Plin.* 4, 19. *B. A.*

*VENARIA, ae, f. insula maris Hetrusci, Italiae adjacens. *Plin.* 3, 6. ℙ In *Mart. Capell.* 6. *med.* p. 207. ed. *Grot.* impressum *Veneria*. *B. A.*

VENANTIUS FORTUNATUS Duplavilensis, in agro Tarvisino natus est, poeta Christianus, episcopus Pictaviensis in Gallia, scripsit libros quatuor carminum de vita S. Martini, et alia multa, quae diligentissime collegit, illustravit et edidit Romae ann. MDCCLXXXVI. *Mich. Ang. Luchius* monachus Cassinensis. Floruit sub Justino juniore, saeculo Christi sexto. Stilus ejus inconditus est, et in prosodia licentia non imitanda.

VENATICIUS, a, um, adj. venaticus: ut Venaticia praeda, *Ammian.* 29, 3. et 30, 1.

VENATICUS, a, um, adj. θηρευτικὸς, κυνηγετικὸς, ad venationem spectans. *Varr. R. R.* 2, 9. Canum duo genera, unum venaticum, et pertinet ad feras bestias ac silvestres; alterum quod custodiae causa paratur. *Cic. Verr.* 2, 4, 13. Mirandum in modum canes venaticos diceres: ita odorabantur omnia, et pervestigabant. *Pl. Mil.* 2, 2, 113. Ibo odorans, quasi canis venaticus, usque donec persecutus vulpem ero vestigiis. *Hor. Ep.* 1, 2, 65. venaticus ex quo Tempore cervinam pellem latravit in aula, Militat in silvis catulus. ℙ Canum venaticorum elegantissime excogitata nomina habes ap. *Ov. Met.* 3. a *v.* 206. ℙ Translate *Pl. Capt.* 1, 1, 17. Prolatis rebus parasiti venatici sumus, *h. e.* macri, et ad coenam foris captandam expediti. V. INVENATICUS.

VENATIO, onis, f. θήρα, κυνηγία, κυνηγεσία, ferarum persecutio. *Cic. Sen.* 16. *med.* Conditiora facit haec supervacanei operis aucupium atque venatio. ℙ Sumitur etiam pro spectaculo venatorio. Nam ad populi voluptatem servi et inter se pugnabant, qui dicebantur gladiatores, et cum bestiis, unde bestiarii appellati sunt. *Cic. Fam.* 7, 1. Reliquae sunt venationes, bina per dies quinque, magnificae, nemo negat. Sed quae potest esse homini politico delectatio, cum aut homo imbecillus a valentissima bestia laniatur, aut praeclara bestia venabulo transverberatur? *Suet. Claud.* 21. Circenses frequenter etiam in Vaticano commisit, nonnunquam interjecta per quinos missus venatione, *h. e.* quintuplici ferarum immissione edita. *Inscr.* ap. *Grut.* 352, 1. T. Ancharius Priscus, aedilis, quaestor gladiatorum paria triginta, adjecta venatione, edidit. ℙ Item pro ipsa praeda venatione parta, et quidem pro carne ferina, quia feras tantummodo bestias venari solemus. *Liv.* 35, 49. Cum miraremur, unde illi eo tempore anni tam multa et varia venatio; homo renidens, condimentis, ait, varietatem illam et speciem ferinae carnis, ex mansueto sue factam. *Cels.* 5, 26. *n.* 30. Et avis, et venatio, et suilla elixa dari potest. Adde *Cic. Fin.* 2, 8. et *Cels.* 2, 20, 24. et 26. ℙ *Venatio* interdum a *venatu* ita distinguitur, ut illa sit praeda venatione parta, hic ferarum persecutio. *Sidon. ep.* 4, 9. de viro illustri: Ferarum carnibus abstinet, cursibus acquiescit; itaque occulte delicateque religiosus venatu utitur, nec utitur venatione. ℙ Hinc septum venationis, ap. *Varr. R. R.* 3, 12. et *Colum.* 9. *praef.*

VENATOR, oris, m. θηρατής, θηρητήρ, κυνηγέτης, qui venatur, qui feras persequitur. *Cic. Tusc.* 2, 17. Pernoctant venatores in nive, in montibus uri se patiuntur. *Hor. Od.* 1, 1, 25. manet sub Jove frigido Venator tenerae conjugis immemor. ℙ Est inter officia domus Augustae. *Inscr.* ap. *Don. cl.* 7. *n.* 114. Callisthenes Caesaris venator. *Alia* ap *Mur.* 531, 2. Collegium venatorum. ℙ Translate. *Pl. Mil.* 3, 1, 14. Venator adest nostris consiliis cum auritis plagis. *Cic. N. D.* 1, 30. Speculator venatorque naturae. ℙ Loco adjectivi. *Virg. A.* 12, 751. Venator cursu canis et latratibus instat. *Stat. Th.* 9, 685. venator equus. Sic pugnator juvencus, *Virg. A.* 11, 680. bellator equus, *Id. ib.* 89. et *Tac. G.* 14. praedator equus, *Stat. Th.* 4, 317. bellator taurus, *Id.* 3, 330. latratores molossi, *Mart.* 12, 1. taurus arator, *Ov. Fast.* 1, 698. et *Suet. Vesp.* 5. Quae collegit *Broukus.* ad *Tibull.* 1, 11, 46. ℙ Est etiam qui in spectaculo venatorio sese cum belluis pugnaturum offerebat. *Appul. Met.* 4. Gladiatores istic famosae manus, venatores illic probatae pernicitatis, alibi noxii, perdita securitate, suis epulis bestiarum saginas instruentes. *Cassiod. Var.* 5, 52. Si venit ad pretium delectabilis cantilena, quo munere venator explendus est, qui, ut spectantibus placeat, suis mortibus elaborat? *Tert. ad Mart.* 5. Alii inter venatorum taureas scapulis patientissimis inambulaverunt.

VENATORIUS, a, um, adj. θηρευτικὸς, ad venatorem spectans. *Nep. Dat.* 3. Gerens in capite galeam venatoriam. *Plin. ep.* 3, 19. Venatorium instrumentum. *Suet. Aug.* 19. *f.* Venatorius culter.

VENATRIX, icis, f. κυνηγέτις, quae venatur. *Virg. A.* 1, 322. Namque humeris de more habilem suspenderat arcum Venatrix. *Ov. Met.* 2, 454. Dea venatrix, *h. e.* Diana. Sic *Juven.* 13, 80. Per calamos venatricis pharetramque puellae. *Mart.* 11, 69. Canis venatrix. *Ov. Met.* 2, 492. ursa. ℙ De loco, ubi saepe venatio fit. *Virg. A.* 9, 177. Ida venatrix.

VENATURA, ae, f. idem ac venatio. Translate. *Pl. Mil.* 4, 1, 43. Viden' tu illam oculis venaturam facere, atque aucupium auribus? *h. e.* sermones nostros, et facta clam indagare.

VENATUS, a, um, part. a *venor*, qui venatus est. *Ov. Fast.* 2, 163. Mille feras Phoebe silvis venata redibat.

VENATUS, us, m. idem ac venatio. *Cic. Tusc.* 5, 34. Labor in venatu, sudor, cursus ab Eurota, fames, sitis. *Ov. Her.* 15, 17. Quis tibi monstrabat saltus venatibus aptos? *Virg. A.* 7, 746. assuetaque multo Venatu nemorum gens; et *ib.* 9, 605. Venatu invigilant pueri; pro *venatui*. V. dicta in ASPECTUS. ℙ De piscatu. *Pl. Rud.* 4, 3, 30. Dominus huic, nisi ego, nemo natus est, hunc qui cepi in venatu meo.

VENDAX, acis, adj. omn. gen. φιλοπράτης, qui facile, seu libenter vendit. *Cato. R. R.* 2. *extr.* Patrem familias vendacem, non emacem esse oportet.

VENDIBILIS, e, adj. τιμαλφής, ὠνητὸς, qui facile vendi potest. *Cic. Agr.* 2, 14. Adjungetur etiam illa via vendibilis Herculanea, multarum deliciarum, et magnae pecuniae. *Hor. Ep.* 1, 17, 47. Et fundus nec vendibilis, nec pascere firmus. *Varr. R. R.* 1, 4. Arbusta atque oliveta vendibiliorem agrum faciunt. ℙ Translate. *Cic. Am.* 25. Tamen illius vendibilem orationem religio Deorum immortalium nobis defendentibus facile vincebat, *h. e.* popularem, probabilem et gratam vulgo: quia quae grata sunt, facile emptorem inveniunt. *Id. Fin.* 1, 3. *f.* An, partus ancillae sitne in fructu habendus, disseretur inter principes civitatis: nosque ea scripta legimus libenter; haec quae vitam continent omnem, negligentur? nam ut sint illa vendibiliora, haec uberiora certe sunt. *Id. Brut.* 47. Horum aetati prope conjunctus L. Gellius non tam vendibilis orator, quam ut nescires, quid ei deesset. *Ov. Am.* 3, 12, 9. quid enim formae praeconia feci? Vendibilis culpa facta puella mea est, *h. e.* quia illam laudavi, coepit aliis innotescere, et placere, et flagitantibus se vendere.

[VENDIBILITER, adv. care, magno pretio. Comp. *vendibilius* ap. *Hieron. ep.* 130. *n.* 18. Fuge lasciviam puellarum, quae ornant capita, crines a fronte demittunt, cutem poliunt, ut sub nomine virginali vendibilius pereant. V. *Ov. l. c.* in VENDIBILIS et LUCROSE. *F.*]

VENDICO. V. VINDICO.

VENDITARIUS, a, um, adj. πράσιμος, venalis: et dicitur de iis, quae vendere cupimus. *Pl. Stich.* 1, 3, 102. Negato esse quod dem, nec mu, nec mutuum, neque aliud quidquam, nisi hoc quod habeo pallium: linguam quoque etiam venditariam.

VENDITATIO, onis, f. ἐπίδειξις, ἀλαζονεία, actus venditandi, ostentatio. *Cic. Tusc.* 2, 26. *f.* Quin etiam mihi quidem laudabiliora videntur omnia, quae sine venditatione, et sine populo teste fiunt. *Id. Am.* 23. A multis virtus contemnitur, et venditatio quaedam atque ostentatio esse dicitur. *Plin.* 29, 1, 8. Ostentatio artis, et portentosa scientiae venditatio.

VENDITATOR, oris, m. qui aliquid ostentat et jactat. *Tac. H.* 1, 49. Famae nec incuriosus, nec venditator.

[VENDITATUS, a, um, part. a *vendito*, saepe venditus. *Tac. A.* 14, 50. Venditata ab eo munera principis, et adipiscendorum honorum jus. *F.*]

VENDITIO, onis, f. πωλὴ, πρᾶσις, actus vendendi. *Sen. Ben.* 5, 10. Venditio alienatio est, et rei suae, jurisque in ea sui in alium translatio. *Cic. Rosc. Am.* 38. Ostendit, si sublata sit venditio bonorum, illum pecuniam grandem amissurum. *Id. ib.* 44. Quam ad diem proscriptiones venditionesque fiant. *Scaevola Dig.* 26, 7, 55. Venditionem animalium facere. *Ulp. ib.* 3, 5, 1. Venditionem pati, aut pignoris distractionem. *Id. ib.* 18, 2, 4. *med.* et *ib.* 43, 23, 11. *med.* Antequam venditio transferatur, *h. e.* ipsa res vendita. ℙ Olim *venditiones* dicebantur censorum locationes, quod velut fructus publicorum locorum venibant: *Festus.*

VENDITO, as, a. 1. φιλοπωλέω, vendere cupio, venale propono. Non enim frequentativum est, sed desiderativum. *Cic. Att.* 1, 14. *f.* Tusculanum venditat, ut, si possit, emat Pacilianam domum. *Plin. ep.* 1, 24. Tranquillus vult emere agellum, quem venditare amicus tuus dicitur. ℙ Interdum reperitur pro saepe, frequenter, continue vendere. *Plin.* 22, 22, 38. Haec est, quam Aristophanes Euripidi poetae objicit jo cülariter, matrem ejus ne olus quidem legitimum venditasse, sed scandicem. *Colum.* 8, 16. Cato tutor Luculli grandi aere piscinas venditabat. *Pl. Mil.* 2, 3, 41. Non possum, quae ipsa sese venditat, tutarier, *h. e.* se prostituit. [*V. *Lindem.* ad h. l.] ℙ Item pro passim vendere. [*Minime gentium! *Venditare* dicitur h. l. sensu turpi de eo, qui vendit, quae vendere nefas. V. *Doederl.* 4, 119. sq.] *Cic. Verr.* 2, 2, 54. *med.* Istius omnia decreta, imperia, litteras peritissime et callidissime venditabat. [*Praeter hunc locum *Doederl.* l. modo l. habet ista: *Cic. Verr.* 2, 4, 59. §. 133. *Quint.* 12, 7, 6. et *Liv.* 14, 25. quae *Noster.* §. seq. adscripsit; et 38, 42. Pacem pretio venditare. Pertinent huc etiam alia quaedam de exemplis §. sq.] ℙ Translate sumitur pro ostentare: tracta ab institoribus metaphora, qui merces suas ostentare prae cupide solent. [*Ingentem exemplorum numerum ex Ciceronis scriptis collectum reperies in *Schütz cl. Cic.* s. h. v.] *Auct. ad Her.* 2, 30. Venditar ingenium, et ostentare memoriam. *Cic. Att.* 8, 1 et *Sull.* 11. et *Liv.* 3, 35. Venditare se alicu *h. e.* se praebere, se offerre, se jactare. *Liv.* 4 25. et *Just.* 5, 3. alicui operam suam. *Liv.* 39, 4 *med.* obsequium amatori. *Claud. B. G.* 566. foed ra fallax Ludit, et alternae perjuria venditat aula *h. e.* jactat, praedicat, gloriatur se perjurum fuis se. ℙ [*Venditare* idem etiam quod laudare. *Ci Att.* 1, 16. Antonio tuo nomine gratias egi, eamqu epistolam Manlio dedi. Valde te venditavi. Ita *Schüt* et *Orell.* Alii tamen aliter legunt, neque certa lo est lectio. Cf. *Schütz. cl. Cic.* s. h. v.] ℙ Par *Venditans* ead. significatione habet *Vell.* 2, 63. S natui se litteris venditans.

VENDITOR, oris, m. πωλητὴς, πράτης, qui ve dit. *Cic. Off.* 3, 12. Ut ne quid omnino, quod ve ditor norit, emptor ignoret. *Id. in Sen.* 4. *me* Mercatores provinciarum ii sunt, ac venditores n strae dignitatis. *Varr. R. R.* 3, 5. *med.* Ne tur alieno tempore venditoris moriantur, *h. e.* tempo non opportuno venditori.

VENDITRIX, icis, f. quae vendit. *Scaevola Di* 18, 3, 8. Testatus est, defuisse venditricem.

VENDITUS, a, um, part. a *vendo*: venundatu καταπραθεὶς. *Sen. Ben.* 6, 38. Constat negotiatio empto et vendito. V. *Mart. l. c.* in v. sq.

VENDO, is, idi, itum, a. 3. πωλέω, venditione facio, rem alteri pretio accepto trado, alieno, ma cipo: contractum a *venundo*. *Pl. Ps.* 1, 3, 11 Juravisti, te illam nulli venditurum, nisi mihi. *I Pers.* 4, 4, 31. Aut hoc emptore vendes pulcr aut alio non potes. *Id. As.* 1, 1, 74. Argentum a cepi, dote imperium vendidi. *Cic. Verr.* 2, 3, 9 Si ubertas in percipiendis fructibus fuit, consequ tur vilitas in vendendis, ut aut male vendendum i telligas, si processit; aut male perceptos fructus, recte licet vendere; et *ib.* Quam optime vender *Id. Sext.* 26. aliquid pecunia grandi. *Id. Off.* 12. *med.* Vendo meum non pluris, quam ceteri, fo tasse etiam minoris. *Id. Verr.* 2, 3, 53. Dic quanti cujusque agri decumas vendiderit; et Da est opera a me, ut quam plurimo decumas vend rem; et Cur non ita magno vendidisti? *Pl. Merc.* 3, 93. Viginti minis opinor posse me illam vender *Mart.* 12, 102. merx est, quae vendita saepe Ve dentem nunquam deserit, aut minuit. [*Liv.* 4 51. quas (tabernas) vendidit in privatum.] ℙ Tra late. *Hor. Ep.* 2, 1, 75. Injuste totum ducit, ve ditque poema, *h. e.* laudat quasi venditurus. *Tibu* 1, 4, 53. At tibi qui Venerem docuisti vendere p mus. [*V. *Heyn.*] *Pers.* 1, 122. Hoc ridere meu tam nil nulla tibi vendo Iliade. *Juven.* 7, 135. pu pura vendit Causidicum, vendunt amethystina, *e.* commendant, et in causa sunt, cur locet mult operam suam. *Cic. Att.* 13, 12. Ligarianam pra clare vendidisti, posthac quidquid scripsero, ti praeconium deferam, *h. e.* praeclare commenda ut ait *ib.* 19., et effecisti, ut probaretur a mult *Juven.* 8, 192. Vendere sua funera. *Pers.* 6, 75. a mam lucro; et *Mart.* 5, 16. verba sollicitis, *h.* mercede causas orare. ℙ *Vendere* dicuntur, lucri et pecuniae causa quippiam alteri per ne concedunt. *Virg. A.* 6, 621. Vendidit hic auro p triam, dominumque potentem Imposuit; et *Juve* 10, 77. Vendere suffragia. ℙ *Vendere* pro loca quidam putant usurpari a *Cic. Verr.* 2, 1, 54. alii negant. V. VENDITIO. [*Vendere et man pare* secundum *Doederl.* 4, 121. ita differunt, hoc nonnisi mercatoris actum, *mancipare* etiam j ris constitutiones in rebus vendendis comprehend ℙ Permut. *vendere* et *emere*. V. *Beier.* ad *Cic. O* 2, 296.]

[VENEDI, orum, m. plur. Οὐενέδαι, populi Ge maniae septentrionalis ad Vistulam fluv. *Plin.* 13, 21. Quidam haec habitari ad Vistulam usq fluvium, a Sarmatis, Venedis, Scirris, Hirris t dunt. *Tac. G.* 46. Peucinorum, Venedorumque, Fennorum nationes Germanis ac Sarmatis adsc bam, dubito; et *mox*: Venedi quidquid inter Peu nos, Fennosque silvarum ac montium erigitur, l trociniis pererrant. *F.*]

VENEFICA. V. VENEFICUS.

[VENEFICIOLUM, i, n. dimin. veneficii. *N Tir.* p. 134. Veneficus, veneficium, veneficiolu *F.*]

VENEFICIUM, ii, n. φαρμάκευσις, γοήτευμα, c men, quo quis veneno, malis pharmacis, aut inca tationibus aliquem necat, maleficium. [*Giftm scherey*]. Apud Romanos erat crimen publicum, capitale: deque eo primum quaestio est institut cum multarum matronarum fraude non pauci prim res civitatis veneno sublati sunt, ut *Liv.* 8, 18. *Val. Max.* 2, 5. *n.* 3. narrant. Adde *Mart. Di* 48, 8, 3. et V. orationem *Cic. pro Cluent.*, ubi h jus rei saepe fit mentio. *Tac. A.* 12, 66. Locus nuper veneficii damnata. *Plin. ep.* 1, 6. *med.* D ferre aliquem falsi et veneficii reum. ℙ De inca tationibus: [*Zaubereien*. De his et devotionibus

ıker. ad *Liv. epit.* 8.] *Cic. Brut.* 60. Subito totam usam oblitus est: idque veneficiis et cantionibus tiniae factum esse dicebat. *Plin.* 18, 6, 8. *n.* 2. Furius Cresimus in invidia magna erat, ceu frus alienas pelliceret veneficiis; et *mox:* Instrumenm rusticum omne in forum attulit, etc. Postea xit: veneficia mea, Quirites, haec sunt. *Id.* 25, 5. Solis lunaeque defectus veneficiis et herbis cogi, nque nunc feminarum scientiam praevalere. *Ov.* r 6, 150. de Medea: Quosque veneficiis abstulit a suis. *Petr. Sat.* 128. Veneficio contactus sum.

VĔNĔFICUS, a, um, adj. φαρμακώδης, ad veneium pertinens. *Ov. Met.* 14, 365. Concipit illa eces, et verba venefica dicit. *Plin.* 28, 3, 6. Honum monstrificae naturae, et venefici aspectus. 30, 2, 6. Veneficae artes. *Solin.* 25. *med.* Chaıeleon vermis elephantis veneficus. ℙ *Veneficus,* m. absolute, φαρμακός, et *Venefica, ae,* f. φαρκίς, incantationibus, aut malis medicamentis utens *Giftmischer, Giftmischerin.*] *Cic. Cat.* 2, 4. is tota Italia veneficus, quis gladiator, quis la-, quis sicarius, etc. [*Adde *Inv.* 2, 19.] *Ov.* r. 6, 19. Barbara narratur venisse venefica tem. ℙ Usurpantur in maledictis. *Pl. Pers.* 2, 4, Etiamne dicis, ubi sit, venefice? *Ter. Eun.* 5, 9. Quid ais, venefica? [*V. Exempla *Cic.* in *hützii cl. Cic.* s. h. v.]

VĔNĔNĀRIUS, ii, m. φαρμακοποιός, qui parat, conficit, aut vendit venena. *Suet. Ner.* 33. Quod eptum a quadam Locusta venenariorum indice *inclyta*), cum opinione tardius cederet, etc. *f. Oudendorp.*] Adde *Petr. fragm. Trag.* 39. *rm.* et *Tert. Pud.* 5. *med.* ℙ Adjective venenas calix, h. e. veneno temperatus, legitur ap. *d. Resurr. carn.* 16. [*Hujus loci ordinem non te instituit *F.* Debebat exemplum, quod adject. us voc. usum demonstrat, non in fine, sed ab inicollocari.]

VĔNĔNĀTUS, a, um, part. a *veneno:* ἰώδης, veo imbutus, infectus. *Cic. Quint.* 2. Venenatum um. *Id. N. D.* 2, 50. Venenata caro. ℙ Item enosus, h. e. venenum naturaliter habens. *Cic. r. resp.* 24. Vipera venenata et pestifera. *Ov. Her.* 95. Arva venenatis pro semine dentibus imples. *n.* 32, 2, 12. Nihil est usquam venenatius, quam mari pastinaca. *Tert. Baptism.* 1. Vipera venetissima. ℙ Translate est mordax, maledicus. *Trist.* 2, 565. Candidus a salibus suffusis felle ıgi: Nulla venenato littera mixta joco est. ℙ m magicus, veneficus, incantationibus idoneus. *Met.* 14, 412. de Circe: illa paventum Ora venea tetigit mirantia virga. ℙ Significat etiam tinm, colore imbutum. [*Haec prima vocis est sificatio. V. in Venenum.] Hinc venenatum dim est pallium flaminicae, quod luteo colore tinm erat. *Serv.* in illud *Virg. A.* 4, 137. Sidoniam to chlamydem circumdata limbo: Veteri, inquit, remoniarum jure praeceptum est, ut flaminica enato operta sit. Operta autem cum dicitur, palm significatur. Venenatum autem, infectum, quod e ait in Bucolicis (*G.* 2, 465.) nec Assyrio fucalana veneno; et *mox:* Flaminicam habere praeitur arculum, ricam, venenatum, fibulam. *Id.* illud *A.* 12, 602. Purpureos moritura manu dindit amictus: Rem, inquit, quae flaminicae comit, transtulit ad reginam. Flaminica enim veneo operiri debet. Nam cum amictam dicit, oper dicit, quae res ad pallium refertur. Haec *Sers,* cui adde *Massur. Sabin.* ap. *Gell.* 10, 15., ubi *enatus* eod. sensu adhibetur.

VENENI, orum, populi Liguriae. *Plin.* 3, 5. *A.*

VĔNĒNĬFER, ra, rum, adj. φαρμακοφόρος, veicus, venenosus, venenum afferens. *Ov. Met.* 3, Jamque venenifero sanguis manare palato Coeat.

VĔNĒNO, as, a. 1. φαρμακεύω, veneno inficio, rumpo. *Lucr.* 6, 820. de Averno: Ut spatium li quadam de parte venenet. ℙ Usurpatur etı pro colore tingere. *Cn. Mattius* ap. *Gell.* 20, 9. n tonsiles tapetes ebrii fuco, Quos concha purpuimbuens venenavit. ℙ Translate. *Hor. Ep.* 1, 37. Non istic obliquo oculo mea commoda quism Limat, non odio obscuro morsuque venenat.

VĔNĒNŌSUS, a, um, adj. ἰώδης, venenatus. *rr. R. R.* 1, 2. *med.* Quaedam pecudes culae sunt inimicae ac venenosae, ut istae, quas isti, caprae. Alii plerique leg. *ac veneno. Aut. de Gen. ad litt.* 8, 13. Venenosa herba.

VĔNĒNUM, i, n. φάρμακον, ἰός, succus, liquor, rmacum. Vox est media, et in utramque parı sumi potest, ut *valetudo, medicamentum, temtas, facinus,* et alia. *Cajus Dig.* 50, 16, 236. ı venenum dicit, adjicere debet, malum, an um sit: nam et medicamenta venena sunt, quia nomine omne continetur, quod adhibitum ejus uram, cui adhibitum est, mutat; cum id, quod venenum appellamus, Graeci φάρμακον dicunt. dde *Mart. ib.* 48, 8, 3) Hinc *Hor. Ep.* 5, 87. ena, magnum fas, nefasque, *h. e.* quae tam um, quam malum facinus significant. *Vetus lex Cic. Cluent.* 54. Qui venenum malum fecit, erit. *Prud. Hamart.* 231. Quid loquar herbarum fibras medicante veneno Tinctas letiferi fudisse pericula succi? *Val. Flacc.* 6, 275. vulnus referens, quod carmine nullo sustineat, nullisque levet Medea venenis. ℙ Fere tamen ponitur pro succo et medicamento noxio. *Cic. Cael.* 24. Ipsius autem veneni quae ratio fingitur? ubi quaesitum est? quomodo paratum? cui, quo loco traditum? Habuisse ajunt domi, vimque ejus expertum in servo, cujus perceleri interitu, etc. *Id. Cluent.* 61. Oppianicum veneno necatum esse, quod ei datum sit in pane; et *ib.* 60. C. Vibium ab hoc veneno esse sublatum. *Id. N. D.* 3, 33. Drusum ferro, Metellum veneno sustulerat. *Id. Tusc.* 1, 40. *med.* Venenum alicui praebere. *Id. Phil.* 11, 6. alicui infundere. *Id. Coel.* 21. parare. *Id. Cat* 2, 10. *med.* sicas vibrare, et venena spargere. *Nep. Them.* 10. Venenum sumere. *Appul. Met.* 10. Venenum momentarium; et peremptorium; et praesentarium. ℙ Commode transfertur ad ea, per quae nocetur animo. *Sall. Cat.* 11. Avaritia pecuniae studium habet: ea quasi venenis malis imbuta, corpus animumque virilem effeminat. *Ov. Met.* 2, 777. de Invidia: Pectora felle virent, lingua est suffusa veneno; et *ib.* 801. et medio spargit pulmone venenum. *Sil.* 11, 550. atra veneno Invidiae, nigroque undantia felle. *Id.* 3, 580. blandoque veneno Desidiae virtus paulatim evicta senescit. *Id.* 7, 453. de amore; Si mea tela dedi blando medicata veneno. (Adde *Prop.* 2, 9, 19.) *Id.* 11, 309. Mens una inviolata mero, nullisque venenis Potando exarmata. *Id.* 7, 260. fraudisque veneno Aggreditur mentes. *Liv.* 2, 52. Tribuni plebem agitare suo veneno, agraria lege. *Id.* 3, 67. Discordia ordinum est venenum urbis hujus. *Afran.* ap. *Non.* 1, 1. Aetas, et corpus tenerum, et morigeratio, Haec sunt venena formosarum mulierum, *h. e.* delinimenta, quibus viros capiunt et corrumpunt. *Mart. Dig.* 48, 8, 3. Id quod amatorium appellatur, venenum est. ℙ Lepide mala carmina *venena* vocat *Catull.* 14, 19., quia legentes quodammodo cruciant atque enecant. Sic 44, 11. Oratio plena veneni et pestilentiae, *h. e.* insulsitatis, et ineptiarum. *Id.* 77, 5. vitae crudele venenum, *h. e.* quod vitam miseram reddit: quod vivendi jucunditatem corrumpit. ℙ De maledictis et conviciis. *Hor. Sat.* 1, 7, 1. Rupili pus atque venenum Ibrida quo pacto sit Persius ultus, etc. *Stat. Theb.* 1, 171. Atque aliquis, cui mens humili laesisse veneno Summa, etc. Sic *venenatos jocos* dixit *Ov. Trist.* 2, 565. ℙ Est etiam medicamentum, quo color inducitur, praesertim purpurae. *Virg.* 2. G. 465. Alba nec Assyrio fucatur lana veneno. *Hor. Ep.* 2, 1, 207. Tarentinum venenum. *Ov. Rem. Am.* 351. cum positis sua collinet ora venenis. ℙ Item quo arcetur putredo. *Luc.* 8, 690. putrisque effluxit ab alto Humor, et infuso facies solidata veneno est. ℙ Spuma et virus maris, quod sole incoctum densatur in salem, *venenum* dicitur a *Manil.* 5, 690., tum quia amarissimum est; tum quia corruptioni est contrarium. ℙ Ponitur et pro incantatione magica, veneficio. *Pl. Ps.* 3, 2, 80. Ut Medea Peliam concoxit senem, quem medicamento et suis venenis dicitur fecisse rursus ex sene adolescentulum: *medicamento,* h. e. succis: *venenis,* h. e. verbis. *Lucan.* 6, 501. Phoebe diris verborum obsessa venenis Palluit. *Hor. Ep.* 5, 87. Venena non valent convertere humanam vicem. *Cic. Or.* 37. *med.* Cum coepisset Curio respondere, subito assedit, cum sibi venenis ereptam memoriam diceret. *Id. Off.* 3, 19. Qui quodam quasi veneno perficiat, ut veros heredes moveat, in eorum locum ipse succedat. ℙ [*Cf. *venenum* et *vinum.* V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 353.]

VĒNĔO, is, ivi, *aut* ii, itum, et venum, passiv. anom. πωλέομαι, vendor, quasi *venum eo. Sen. Const. sap.* 1. *extr.* Caeca cupiditate corrupti non intelligebant, se, dum vendunt, venire. *Pl. Men.* 5, 9, 95. Auctio fiet: venibunt servi, supellex, fundi, aedes, omnia venibunt. *Cic. Att.* 5, 20. Mancipia venibant Saturnalibus tertiis. *Id. Fam.* 7, 2. Ei mandasti potissimum, cui expediret illud venire quam plurimo; et *mox:* Licitatorem potius apponam, quam illud minoris veneat. *Id. Verr.* 2, 3, 39. Cogis eos plus lucri addere, quam quanti venierant, cum magno venissent. *Nep. fragm.* ap. *Plin.* 9, 39, 63. Purpurae violaceae libra denariis centum venibat. *Pl. Men.* 2, 2, 15. Quibus hic pretiis porci veneunt? *Hor. Sat.* 2, 2, 25. Corruptus vanis rerum, quia veneat auro Rara avis. *Claud. in Eutr.* 1, 210. Non pudet, heu Superi! populos venire sub hasta. *Quint.* 12, 1. f. Respondit, a cive se spoliari malle, quam ab hoste venire. *Sen. Const sap.* 3. Cum sapientem negastis servum esse, iidem non itis inficias, et venditurum, et imperata facturum. ℙ Positione passiva *Pl. fragm.* ap. *Diomed.* 1, 365. Egone illi venear? *Titianus de agricult. ib.* Nam id melius emitur, quam veneatur. ℙ *Veniet* in futuro pro *venibit* V. *Inscr.* de qua infra, et vide similia in EO. ℙ De supino *venum* V. suo loco. ℙ Supinum *venitum,* paenult. correpta ponitur a *Prisc.* 10, 907. secundum analogiam, quamvis in usu sit *venum.* Ab eo particip. passiv. *venitus,* et quidem paenult. prod. usurpavit *Sedul. hymn.* 1, 21. Reppulit ille famem venitus crimine fratrum. ℙ Sunt qui scrib. *vaeneo,* ut sit discrimen a *venio* v. gr. in infinito. Sed haec levis est ratio. Diphthongum rejiciunt *Manut., Dausqu.* et *Cellarius,* freti praecipue veterum lapidum auctoritate. *Inscr.* ap. *Mur.* 1311, 2. Hoc monumentum neque veniet, neque donabitur, neque, etc. Ita eandem legit *Appian.* 308., qui vidit: *Smetius* vero 172, 15., qui ex *Appiano* se proferre fatetur, et *Gruterus* 762, 5., qui ex *Smetio,* exhibent *vaeniet* pro *veniet.* At alia ap. *eund. Grut.* 961, 4. Hoc monumentum venire non licebit. Ita etiam scribit *Lips.* 49., qui eandem se Romae vidisse testatur. [Quaedam adjecit *F.*]

VĔNĔRĀBĬLIS, e, adj. σεβάσμιος, σεμνός, qui cultu et veneratione dignus est. *Virg. A.* 6, 408. ille admirans venerabile donum Fatalis virgae, longo post tempore visum. *Liv.* 1, 7. *med.* Venerabilis vir miraculo litterarum, rei novae inter rudes artium homines; venerabilior divinitate credita Carmentae matris. *Hor. Sat.* 2, 5, 14. Ante larem gustet venerabilior lare dives. ℙ Active pro eo, qui alterum veneratur. *Val. Max.* 1, 1. n. 15. Senatus nostrae civitatis venerabilior in Deum; et 2, 4. n. 4. Venerabilia erga Deos verba.

VĔNĔRĀBĬLĬTER, adv. cum veneratione. *Macr. Sat.* 7, 11. Servius his dictis venerabiliter assensus, obticuit. *Val. Max.* 5, 1. n. 5. Victorem venerabiliter exceperunt.

VĔNĔRĀBUNDUS, a, um, adj. σεβόμενος, cum veneratione aliquid faciens. *Liv.* 5, 41. Haud secus quam venerabundi, intuebantur in aedium vestibulis sedentes viros; et *ib.* 22. Venerabundi templum iniere. Adde *Suet. Cal.* 5.

[VĔNĔRĀLĬA, orum, et ium, n. plur. ita vocatum est festum, quod per tres dies a Kalendis Aprilibus in honorem Veneris fiebat. *Plut. de quaest. Rom.* τῶν Οὐενεραλίων ἑορτὴν appellat. *Vet. Kalend. Constantii* ab *Herwardto,* et *Lambecio* editum ap. *Graev. Thesaur. antiqu. Rom. T.* 8, 98. Kal. Apr. Veneralia. *F.*]

VĔNĔRANDUS, a, um, part. a *veneror:* σεμνός, venerabilis. *Cic. Agr.* 2, 35. Non eos in Deorum immortalium numero venerandos a nobis, et colendos putatis? *Virg. A.* 9, 275. Te vero, mea quem spatiis propioribus aetas Insequitur, venerande puer, jam pectore toto Accipio. *Ov. Fast.* 5, 447. Plejade nate, mone, virga venerande potenti. *Sen. Herc. Fur.* 1249. perque venerandos piis Canos. ℙ Cum gen. *Sil.* 16, 249. O sceptri venerande Syphax. Adde 6, 574. ℙ Sup. *Venerandissimus* habetur in veteri *Tab. marmor.* ap. *Grut.* 209, 2. DD. NN. Constantini Maximi, Venerandissimorumque Caesarum. Adde *Paul. Nol. ep.* 38. (*al.* 29.) n. 3.

VĔNĔRANTER, adv. σὺν αἰδοῖ, cum veneratione. *Tert. carm. de Judic. Dom.* 184. Submissique omnes genibus veneranter adorant. Adde *Sedul.* 5, 432., ubi pro *veneranter adorant* alii leg. *venerantur, adorant.*

VĔNĔRĀRĬUS, a, um, adj. Venereus, ut Venerariae res, *Petr. fragm. Trag.* 61. *Burm.* Hinc *Ruf.* 2. *Invectiv. in Hieron. n.* 36. Sive eos tu apostolos, sive eos venerarios scribas, sive prophetas eos tu, sive perversos doctores voces.

VĔNĔRĀTĬO, onis. f. σέβασμα, αἴδεσις, actus venerandi, cultus, honor. *Cic. N. D.* 1, 17. Habet enim venerationem justam, quicquid excellit. *Plin.* 8, 1, 1. Solis ac lunae veneratio. *Tac. H.* 4, 65. *in fin.* Arcebantur aspectu, quo venerationis plus inesset. *Plin. Pan.* 54. In venerationem tui theatra consurgent. ℙ Passive. [*i. q. majestas, dignitas alicui insita.] *Id. ep.* 2, 1. Annum tertium et octogesimum excessit in altissima tranquillitate, pari veneratione. Sic *ep.* 1, 10. Quae licet fortuita et inania putentur, illi tamen plurimum venerationis acquirunt. *Just.* 13, 1. *med.* Amici Alexandri ejus virtutis ac venerationis erant, ut singulos reges putares. [*Pertinet hic usus, ut exempla docent, ad argent. aetatis scriptores. Plura collegit imprimis e *Tac.* et *Sen.* scriptis *Böttich.* in *Lex. Tac.* p. 484.]

VĔNĔRĀTOR, oris, m. σεβαστής, qui veneratur, cultor. *Ov. Pont.* 2, 2, 1. Ille domus vestrae primis venerator ab annis. *Arnob.* 7, 237. O Deorum sublimitas praepotens, cui legem venerator imponit!

VĔNĔRĀTUS, a, um, part. a *veneror. Tac. Ann.* 16, 4. Flexus genu coetum illum manu veneratus. V. *Suet. l. c.* in VENEROR. *Prop.* 2, 16, 33. Nec tu supplicibus me sis venerata tabellis. *Tibull.* 2, 4, 47. veteres venerata amores. ℙ Passive. *Hor. Sat.* 2, 2, 124. venerata Ceres. *Virg. A.* 3, 460. cursusque dabit venerata secundos. Ita *Prisc.* 8, 794. At *Servius* etiam active accipi posse putat, *venerata Deos. Nonius* 2, 914. exponit, veneranda.

VĔNĔRĔUS, et Venerius, a, um, adj. ἀφροδισιαστικός, ad Venerem pertinens. *Pl. Rud.* 2, 2, 23. Eadem haec sacerdos Veneria si quid amplius scit; et 3, 2, 10. Qui Veneri, Veneriaeque antistitae suum commiserunt caput. *Id. Mil.* 3, 1, 54. O lepidum senicem, plane eductum in nutricatu Venerio, *h. e.* in deliciis, elegantia, et amoribus. Ab *eod. a.* 5 *r.* 20. et 28. Venereus nepotulus per contemptum dicitur Pyrgopolynices, quia ipse se *ib.* 4, 6, 50. Veneris nepotem esse jactaverat. ℙ *Venerei,* aut *Venerii,* servi erant ministri Veneris Erycinae in Sicilia, quorum opera pro apparitoribus praetores utebantur. *Cic. Verr.* 2, 2, 38., *ib.* 2, 3. 20. et 25. et *Cluent.* 15. V. infra. ℙ *Venereus jactus* in talorum ludo erat felicissimus, cum omnes tali dissimilem

103 *

figuram exhibebant. *Cic. Div.* 1, 13. et 2, 21. et 59. ℙ *Venereae res, voluptates*, etc. amatoriae, obscenae, turpes, τὰ ἀφροδίσια, κνήσις, τὰ ἀνόητα. *Cic. Sen.* 14., 4. *Tusc.* 32. et 2. *Div.* 69. Sic *Plin.* 34, 18, 50. Venerea visa in quiete, sponte naturae erumpentia cohibere. ℙ *Venerius*, qui amoribus, et rebus Venereis deditus est. *Gell.* 7, 8. Delfinos Venerios esse et amasios, historiae declarant. ℙ *Veneriae*, concharum genus, de quibus *Plin.* 9, 33, 52. Navigant Veneriae, praebentesque concavam sui partem, et aurae opponentes per summa aequorum velificant. Meminit et 32, 11, 53. V. *Hard.* eam lectionem accurate asserentem. In fabulis est, Venerem mari ortam in Cyprum concha delatam fuisse. V. NERITA. ℙ *Veneria pira* fortasse ita sunt a specie, quia colorata sunt. *Plin.* 15, 15, 16. *Colum.* 5, 10. *med.* et 12, 10. ℙ [*Venerium balneum*, est quod non valetudinis tantum, sed praecipue voluptatis causa frequentatur. *Inscr.* Pompeiis reperta ap. *Rosin. Diss. isag.* 63. et *tab.* 4. In praedis Juliae Sp. F. Felicis locantur balneum Venerium, et nongentum tabernae, pergulae, cenacula, etc. *Rosinus* ita scribendum putat *balneum*, *Venerium*, etc., ita ut *Venerium* non balnei epitheton sit, sed locum significet balneo adjunctum, et Venereis voluptatibus apprime destinatum. Hinc in aliis duabus *Inscr. ib. tab.* 10. n. 1. et 2., in quibus *Venerii* nominantur, eos putat servos, qui Venerium illud cubiculum adeuntibus inservirent. ℙ *Veneria* fuit appellata urbs Numidiae. V. SICCENSIS. F.]

VĔNĔRĬVĂGUS, a, um, adj. qui modo cum hoc, modo cum illo scorto Venerem exercet. *Varr.* ap. *Non.* 1, 223. Spatale eviravit omnes Venerivaga pueros.

VĔNĔRO pro Veneror V. in v. sq. ℙ *Venerans*, Veneri operam dans, vox est *Hygino* relinquenda, qui dixit *fab.* 75. Tiresias pastor dracones venerantes dicitur baculo percussisse.

VĔNĔROR, aris, atus sum, dep. 1. σέβομαι, αἰσχύνομαι, colo, honoro, cultu et observantia prosequor: a *venia* et *oro*, ut vult *Festus*. Alii ducunt a *Venere*, ut proprie sit Venerem adorare, deinde ad alia transferatur. [**Doederl.* 2, 185. derivat a *vereor.*] *Cic. N. D.* 3, 21. Deos auguste omnes sancteque veneramur; et *ib.* 1, 42. Dii quos nos colere, precari, venerarique solemus; et *ib.* 2, 28. Hos Deos et venerari, et colere debemus. *Id. Verr.* 2, 4, 43. Simulacrum in precibus et gratulationibus non solum venerari, verum etiam osculari solent. *Id. Tusc.* 1, 21. Eum venerantur ut Deum. *Id. Planc.* 40. Lapidem venerari pro Deo. *Suet. Claud.* 12. voce manuque venerari, i. e. verbis venerationem testantibus: *manu*, h. e. ori admota dextera, deinde demissa honoris causa. *Virg. A.* 5, 744. Larem et canae penetralia Vestae Farre pio, et plena supplex veneratur acerra. *Id. A.* 3, 84. Templa Dei saxo venerabar structa vetusto. *Hor. Od.* 4, 14, 51. Te (*Auguste*) caede gaudentes Sicambri Compositis venerantur armis. *Ov. Trist.* 2, 79. carmina te venerantia. *Id. Pont.* 1, 2, 51. Venerari amicos. *Id. Trist.* 5, 2, 55. veterum virorum scripta. *Tac. Agr. f.* memoriam alicujus. ℙ Interdum est precari, rogare, orare, petere: quia precandi causa venerari solemus. *Caecin.* ad *Cic. Fam.* 6, 7. Qui multa Deos venerati sunt contra ejus salutem. *Pl. Aul. prol.* 8. Venerans me, ut id servarem sibi. *Hor. Sat.* 2, 6, 8. Si veneror stultus nihil horum. *Prop.* 2, 16, 33. Nec tu supplicibus me sis venerata libellis. ℙ Activa positione. *Pl. Bacch.* 2, 1, 4. Saluto te, Apollo, veneroque te, ne, etc. Alii leg. *veneror*. *Id. Truc.* 2, 5, 23. Date mihi ignem in aram, ut venerem Lucinam meam. Alii leg. *venerer*.

*VENEROSUS, a, um, adj. Veneri deditus. *Gloss. Gr. Lat.* ἀφροδισιαστής, Venerosus. *B. A.*

VĔNĔTĬA, ae, f. regio Italiae ampla, quae terminatur ab Occid. Addua fluvio, ab Or. Timavo, a Septentr. Alpibus Rhaeticis et Juliis, a Merid. Pado. Plura V. ap. *Cellar. Geogr. ant.* 2, 9. ℙ Primo et proprie hoc nomine appellatus est intimus Adriatici maris sinus cum ora litorali adjacente, et quamplurimis insulis, ex quibus postea veluti membris coaluit corpus illud eximium florentissimae urbis, ob id potissimum *Venetiae* plurali numero appellatae, *Venezia*, *Vinegia*. (V. ATHENAE.) Deinde communicatum est nomen cum aliis regionibus intra terminos modo dictos: quae nunc sunt *parte della Lombardia*, *la Marca Trivigiana*, *la patria del Friuli*, *ed il Dogado*. Latini scriptores, qui *Venetiam* memorant, sunt: *Liv.* 39, 22. Galli Transalpini transgressi in Venetiam sine populatione, aut bello, haud procul inde, ubi nunc Aquileja est, locum oppido condendo ceperunt. *Id.* 41, 27. M. Aemilio senatus negotium dedit, ut Patavinorum in Venetia seditionem comprimeret. *Plin.* 3, 18, 22. Sequitur decima regio Italiae, Venetia: cujus fluvius Silis, oppidum Altinum, etc. *Flor.* 3, 3. *med.* In Venetia, quo fere tractu Italia mollissima est. *Aurel. Vict. Caesar.* 16. Lucium (*Verum*) satis constat Altini Venetiae urbe consumptum. *Vell.* 2, 76. Diu retenta in potestate Antonii Venetia. Adde *Inscr.* ap. *Mur.* 264, 4. et *Grut.* 1086, 8. ℙ Haec eadem regio dicitur etiam *Venetiae, arum*, [quia extremis imperii Romani temporibus in duas provincias divisa est, in superiorem nempe ab Addua vel Athesi ad Tiliaventum fluv., et in inferiorem ab hoc eodem fluv. ad fines Carnorum. Hinc Venetiae prioris pars, quae ad mare posita, *maritima* appellatur a *Serv.* ad *Virg. Ecl.* 6, 64., et ab *eod.* ad *G.* 1, 262. dicitur *pleraque Venetiarum pars fluminibus abundans*. *Inscr.* ap. *Cavedon. Marm. Moden.* p. 163. L. Nonius Verus bis corrector Apuliae et Calabriae, Venetiarum et Istriae, etc. Hanc *Inscr.* ad tempora Constantini M., multis de causis pertinere ostendit *B. Borghesius* in *adnot.* ad idem opus p. 291. *Alia* ap. *Grut.* 433, 4. M. Maecio Memmio, etc., correctori Venetiarum et Hystriae, consuli ordinario, etc. *scil.* ann. a Chr. n. CCCXLIII. Habetur autem in *Notitia Imper. occident.* Praefectus classis Venetae in Venetia inferiore Aquilejae. *F.*] ℙ Est etiam Venetia regio Galliae ad Oceanum Aquitanicum in Britanniae minoris parte meridionali. *Caes. B. G.* 3, 9. *f.*

VĔNĔTĬĀNUS, a, um, adj. ad Venetam factionem pertinens. Hinc *Venetiani* vocati sunt fautores factionis Venetae, ut prasiniani prasinae. V. FACTIO. *Inscr.* mutila ap. *Reines. cl.* 5. *n.* 32, integra apud *Grut.* 1075, 9. Victoria Venetianorum semper constet feliciter. (V. *Marin. Frat. Arv.* p. 582.) *Capitol. Ver.* 6. Multas a Venetianis est passus injurias, quod turpissime contra eos faveret. V. PRASINIANUS.

VĔNĔTĬCUS, a, um, adj. ad Venetos Galliae populos pertinens. *Plin.* 4, 19, 33. Insulae complures Venetorum, quae et Veneticae appellantur. *Caes. B. G.* 3, 18. et *ib.* 4, 21. Veneticum bellum. V. v. sq.

*VENETULANI, orum, gens Latii vetusta, cujus meminit *Plin.* 3, 5. ℙ Ab oppido quodam exciso, cui nomen Venetula, ductum nomen censet *Schellerus*. *B. A.*

VĔNĔTUS, a, um, adj. ad Venetos pertinens, Italiae populos: ab Ἐνετός, spiritu in *v* converso. *Plin.* 3, 19, 33. Venetos Trojana stirpe ortos auctor est Cato. *Id.* 6, 2, 2. de Paphlagonia. Quo loco Henetos adjicit Nepos Cornelius, a quibus in Italia ortos cognomines eorum Venetos, credi postulat. *Nep. fragm.* ap. *Solin.* 44. Paphlagones in Italiam transvecti, mox Veneti sunt appellati. *Liv.* 1, 1. Antenorem cum multitudine Henetum, qui seditione ex Paphlagonia pulsi sedes et ducem quaerebant, venisse in intimum maris Hadriatici sinum, Euganeisque pulsis, Henetos Trojanosque eas tenuisse terras: et in quem primum egressi sunt locum, Troja vocatur: gens universa Veneti appellati. *Mela* 2, 4. Carni et Veneti colunt Togatam Galliam. Adde *Lucan.* 4, 134., *Sil.* 8, 607., *Just.* 20, 1., *Tac. A.* 11, 23. et *Aurel. Vict. Caes.* 39. Huc pertinet et illud *Mart.* 13, 88. cujus lemma *Gobius*. In Venetis sint lauta licet convivia terris, Principium coena gobius esse solet. Significat *Mart.* mare et aestuaria Venetiae valde piscosa esse. *Prop.* 1, 12, 4. Quantum Hypanis Veneto dissidet Eridano, *h. e.* qui est in Venetiae finibus. *Macr. Sat.* 5, 2. Virgilium vocat *Venetum*, quia Mantua ejus patria cis Padum, et intra fines Venetiae est. *Sidon. ep.* 9, 15. *in carm. f.* Venetam lacessat ut favore Mantuam. ℙ *Veneti* item fuerunt populi Galliae Celticae ad Oceanum Aquitanicum, quorum urbs primaria olim Dariorigum, nunc *Vannes* appellatur. Horum mentionem habet *Caes. B. G.* 3, 7. et sqq., cum quibus a se bellum gestum narrat. Eosdem memorant etiam *Plin.* 4, 18, 32. et *Flor.* 3, 10. ℙ *Veneta factio* una ex quatuor aurigantium factionibus in Circo: ita dicta a colore Veneto, quo utebatur. *Suet. Vit.* 14. Quosdam de plebe, quod Venetae factioni maledixerant, interemit. V. FACTIO. *Mart.* 6, 46. Vapulat assiduo Veneti quadriga flagello, Nec currit. Adde 10, 48. et 14, 131. ℙ *Venetus color* est similis maris placidi circa litus, h. e. subviridis. Fortasse inde nomen habet, quod eo praecipue Veneti maritima incolentes uterentur. *Veg. Mil.* 4, 37. Ne exploratoriae naves candore prodantur, colore Veneto, qui est marinis fluctibus similis, vela tinguntur, et funes: nautae quoque Venetam vestem induunt. *Lampr. Elag.* 24. Pisces semper quasi in marina aqua cum colore suo coctos conditura Veneta comedit. *Juven.* 3, 170. Contentusque illic Veneto duroque cucullo. *Mart.* 3, 74. Venetum lutum, *h. e.* genus pigmenti coloris Veneti. ℙ Lacus Brigantinus fluminis Rheni in Suevia ad Constantiam urbem, *lacus Venetus* dicitur a *Mela* 3, 2. *f.* Fortasse ita appellatur a colore. ℙ *Venetus* est etiam cogn. R., ut A. Vettius Ɔ. L. Venetus, in *Inscr.* paucis abhinc annis reperta, nunc in *Mus. lapid.* bibliothecae Marcianae Venetiarum, et illustrata a *Jo: Labusio* in *Gazzetta privil. di Venezia* ann. 1829. *n.* 272. Item *Veneta* est nomen proprium servile mulieris, in *Inscr.* ap. *Mur.* 1370, 4. *F.*]

VĔNĬA, ae, f. ἐξουσία, facultas, licentia, impunitas. *Dare veniam* est permittere, concedere, ut fiat aliquid, quod alioquin offensionem haberet. *Cic. Arch.* 2. Quaeso a vobis, ut in hac causa mihi detis hanc veniam, ut me patiamini de studiis humanitatis loqui liberius. *Id. Or.* 1, 6. *f.* Dabis hanc veniam, mi frater, ut eorum auctoritatem Graecis anteponam. *Liv. praef.* Datur haec venia antiquitati, ut miscendo humana divinis, primordia urbium augustiora faciat. *Plin. ep.* 5, 8. *med.* Non adducor, ut duo dissimilia confundam misceamque: ideoque interim veniam advocandi peto, *h. e.* licentiam vocandi in consilium amicos, et cum iis deliberandi. *Stat. Theb.* 1, 203. nec protinus ausi Coelicolae, veniam donec pater ipse sedendi Tranquilla jubet esse manu. ℙ *Veniam dare* est etiam simpliciter concedere, annuere. *Caes. B. G.* 7, 15. Procumbunt Gallis omnibus ad pedes Bituriges, ne pulcherrimam urbem suis manibus succendere cogerentur. Datur petentibus venia. *Cic. Att.* 6, 2. *med.* Impetravi a Salaminiis, ut silerent: veniam illi quidem mihi dederunt. *Nep. Eum.* 6. Petivit ab Eumene, ut ferret opem liberis Alexandri; quam veniam si daret, quamprimum exercitus pararet. Adde *Cic. Att.* 5, 21. *med.* *Ter. Adelph.* 5, 8, 19. *Pl. Bacch.* 3, 6, 3. et *Suet. Tib.* 10. *f.* ℙ *Bona venia*, formula qua utimur, cum quippiam, quod displicere possit, dicturi sumus. *Cic. N. D.* 1, 21. *f.* Ut moleste ferrem, tantum ingenium (bona venia me audies) in tam leves, ne dicam in tam ineptas sententias incidisse. *Liv.* 29, 1. Expromerent quid sentirent: cum bona venia se auditurum. *Cic. Or.* 1, 57. Nisi vero (bona venia hujus optimi viri dixerim) tu libellis aut praeceptis soceri tui causam M. Curii defendisti. Adde *Rosc. Am.* 9. Simile est illud *Plin. ep.* 5, 6. *f.* Neminem ex his, quos eduxeram mecum, (venia sit dicto) ibi amisi. (*Praefiscini* dicebant eodem sensu, scilicet ad deprecandum fascinum, et invidiam, et Nemesim placandam, ne irasceretur glorianti.) *Plin.* 28, 4, 7. Veniam quoque a Deis spei alicujus audacioris petimus, in sinum spuendo. *Prop.* 2, 19, 39. Ista meis fiet notissima forma libellis: Calve, tua venia, pace, Catulle, tua. ℙ *Bona venia petere aliquid*, vel absolute *venia*, ut non offendatur is, a quo petimus. *Ter. Phorm.* 2, 3, 31. Sic *Liv.* 7, 41. Oravit etiam bona venia Quirites, ne quis eam rem joco seriove cuiquam exprobraret. *Censor. de die natal.* 14. Denique Plato ille, venia ceterorum, philosophus sanctissimus. ℙ *Venia* est saepe remissio, condonatio. *Sen. Clem.* 2, 7, Venia est poenae meritae remissio. *Cic. Lig.* 1. Cum a te non liberationem culpae, sed errati veniam impetravissent. *Id. Phil.* 8, 11. Si errorem suum deposuerint, veniam et impunitatem dandam puto. *Liv.* 37, 45. Pacem veniamque impetrare a victoribus. *Id.* 3, 7. *extr.* Matres crinibus templa verrentes, veniam irarum coelestium exposcunt. *Cic. Pis. f.* Cui non apud senatum, non apud ullum ordinem maximorum scelerum venia ulla ad ignoscendum dari possit. *Id. Part.* 37. *f.* Ad ejus facti deprecationem ignoscendi petenda venia est. *Id. Agr.* 2, 2. *f.* Cui, errato nulla venia, recte facto exigua laus proponitur. *Liv.* 38, 49. Pro eo quod pluribus verbis vos, quam volui, fatigavi, veniam a vobis petitam impetratamque velim. *Cic. Rab. perd.* 2. Ab Jove opt. max. ceterisque Diis pacem ac veniam peto, precorque ab iis, ut, etc. *Suet. Dom.* 9. *f.* Aliquem venia donare in praeteritum. ℙ Item gratia, beneficium. [*Sunt qui hanc vocis notionem primo loco poni velint: quae verior videtur ratio.] *Ter. Hec.* 4, 2, 29. Mi gnate, da veniam hanc mihi; reduc illam. *Virg. A.* 4, 435. Extremem hanc oro veniam: miserere sororis. *Liv.* 7, 12. Petiit ut finem belli facerent, darentque eam Epirotis veniam. *Id.* 26, 17. *f.* Cum data esset venia ejus diei extemplo Asdrubal sine ullo tumultu in tutum evasit. *Id.* 30, 12. *med.* Precor hanc veniam mihi des ut ipse de captiva statuas, neque me in cujusquam Romani arbitrium venire sinas. *Ov. Met.* 11, 400. Thetis hanc pro conjuge supplex Accepit veniam. ℙ [Item actus ille religiosus, quo quis templum aliquod praeteriens, ejus numini se commendare solebat, quod nunc nostrates Christiani *prender la perdonanza*, aut *fare una stazione* dicunt. V. STATIO. *Appul. Flor. in.* Ut ferme religiosis viantium moris est, cum aliqui lucus, aut aliqui locus sanctus in via oblatus est, veniam postulare, votum apponere, paulisper assidere: ita mihi, ingresso sanctissimam istam civitatem, quamquam oppido festinem, praefanda venia, et habenda oratio, et inhibenda properatio est. *F.*] ℙ *Cum venia legere*, non severe et rigide, sed connivendo, et aliquid excusando. *Quint.* 10, 1. *med.* Habent alii quoque comici, si cum venia legantur, quaedam, quae possis decerpere. ℙ In illo *Plin.* 25, 2, 5. Nobile illud nepenthes, oblivionem tristitiae, veniamque afferens, *venia* est bilis atque irae vacuitas, ex qua sequitur facilitas ignoscendi. Respexit *Plin.* ad illud *Homer. Odyss.* 4, 221. φάρμακον Νηπενθὲς τ', ἄχολόν τε κακῶν ἐπίληθον ἁπάντων.

VĔNĬĀBĬLIS, e, adj. venialis. *Sidon. ep.* 9, 1. Nescio qualiter fieri veniabile queat. *Prud. Hamart.* 943. Spem capio, fore quidquid ago, veniabile apud te. *Salv. adv. avar.* 4, 8. Scio quidem, quod omnes rei veniabiles putant semper reatus suos.

[VĔNĬAESES, um, m. plur. populi Hispaniae in conventu Cluniensi. *Inscr.* ap. *Grut.* 437, 5. et *Donat.* 293, 1. Cohors Carietum, et Veniaesum. *Plin.* 3, 3, 4. In eundem conventum Carietes, et

nnenses (corrige Veniaeses) quinque civitatibus dunt. F.]

VENIALIS, e, adj. veniam pertinens, venia dius. Macr. Sat. 7, 16. Si venialis erit ista transio, h. e. si ferri potest haec metaphora. Ammian. ; 5. Venialem pacem poscere, h. e. veniam et pan. Sidon. ep. 8, 11. post carmen: Licet quibusm venialibus erratis implicaretur.

VENICULUS. V. VENUCULUS.

VENIENS, entis. part. a venio, ἐρχόμενος. Cic. Fr. 3, 4. med. Non enim sumus omnino sine cuvenientis anni, h. e. consequentis. Virg. A. 5, 4. Gratior et pulcro veniens in corpore virtus. r. Ep. 1, 16, 6. Ut veniens dextrum latus aspit sol. Id. Od. 3, 5, 15. exemplum trahens Periem veniens in aevum. Ov. Fast. 6, 639. Vens aetas. Virg. G. 4, 466. Te veniente die, te cedente canebat. Sen. Thyest. 613. Quem dies lit veniens superbum, Hunc dies vidit fugiens entem.

VENILIA, ae, f. maris accessus et incrementum: venio. V. SALACIA. ℙ Est etiam hoc nomine mpha Fauni uxor, soror Amatae Latini regis congis, et Turni mater. Virg. A. 10, 75. Indignum , patria Turnum consistere terra, Cui Pilumnus us, cui diva Venilia mater. ℙ [Alia fuit eodem mine Nympha, uxor Jani, Canentis mater. Ov. t. 14, 334. F.]

VENIO, is, ēni, ntum, n. 4. ἔρχομαι, ἥκω, adio, pervenio, accedo. Ter. Phorm. 1, 2, 51. continuo Antipho: vultisne eamus visere? alius; seo: eamus. Imus, venimus, videmus. Phaedr. l. Veniebat gressu delicato et languido. Liv. 21, Cum Pisas navibus venisset. Cic. Phil. 2, 25. nisse eam tibi tot dierum viam gratulatum. Sen. rc. Fur. 66, Nec in astra veniet lenta, ut Baus, via. Cic. Q. Fr. 1, 1, 13. Omnes qui istinc iunt, ita commemorant, etc. Id. Fam. 9, 5. f. i si spatium fuerit in Tusculanum veniendi. Id. 16, 10. Cupio, te ad me venire; et ib. 12. Ut i ad urbem, non destiti omnia facere, quae, etc. Att. 5, 12. Sexto die Delum Athenis venimus. g. A. 2, 742. tumulum antiquae Cereris, sedemsacratam Venimus: pro ad tumulum. Phaedr. l. Quinam in conspectu meo audet venire? Nep. . 10. med. Neque in conspectum venire studuit. Thras. 3. Pausanius venit Atticis auxilio. Liv. 43. Maturavit collegae venire auxilio. Pl. Stich. 2, 30. Vin' ad te coenam veniam? Virg. A. 3, . tabida membris venit lues. Cic. Leg. 1, 22. f. ire in vitam, h. e. nasci. ℙ Cum supinis. Caes. G. 7, 12. Cum legati ad eum venissent oratum, etc. Ter. Eun. 4, 6, 14. Ea est, quam miles ne vi nunc ereptum venit. Pl. Aul. 2, 2, 46. ue te derisum venio. Cic. Verr. 2, 2, 50. Ad m venerunt emptum locum senatorium. ℙ Cum nito. Pl. Bacch. 4, 3, 18. Parasitus modo veit aurum petere. Virg. A. 1, 531. non nos Lios populare penates Venimus. Adde Val. Flacc. 647. et Stat. Theb. 5, 21. [*Cf. Ruhnk. ad Ov. . 1, 37.] ℙ Pro ire. Ter. Adelph. 2, 2, 23. eo ad mercatum venio, damnum maximum est. Fam. 1, 10. Nam illo si veneris, tanquam Ulys, cognosces tuorum neminem. Adde Mil. 10. et g. Ecl. 1, 66. ℙ Item redire. Ov. Her. 13, Cum venies, remoque move veloque carinam. p. 2, 18, 76. Infelix! hodie vir mihi rure venit. edr. 4, 21. Venire in patriam voluit cursu pela- Liv. 38, 42. Consul ad magistratus subrogan- Romam venit, nulla memorabili in provincia re a. [*Hoc quidem loco haud opus est illa interatione, ut recte annotavit Boettich. in Lex. Tac. 685. laud. Tac. H. 2, 38. nunc ad rerum ordivenio. Ruhnk. ad Ov. Her. 5, 56. laud. Liv. 44. ne consule inimico Romam veniret; ibique kenb.] Adde Ov. Her. 5, 57, 58. et 59. ℙ obvenire, evenire, incidere. Liv. 44, 17. med. Deatus extemplo sortiri placuit provincias, ut, utri edonia consuli, cuique praetori classis venisset, tur. Just. 13, 4. Ptolemaeo Aegyptus sorte ve- Addi possunt alia loca ex Sall., Liv., Phaedr., . etc., sed dubia lectione: facile enim venire et ire invicem mutari possunt. ℙ Item provenire, cere. Virg. G. 2, 10. de arborib.: Namque nullis hominum cogentibus, ipsae Sponte sua unt; et ib. 1, 54, Hic segetes, illic veniunt fes uvae. ℙ Item afferri, deferri. Cic. Fam. 24. In Italia te moraturum, dum tibi litterae veniant. Plin. 35, 6, 12. Sinopidis, quae ex a venit, pretium octoni asses. ℙ Item acce-, pervenire. [*Cf. Boettich. Lex. Tac. s. v. h.] N. D. 3, 14. Ad quem dolor veniat, ad euneetiam interitum venire. Id. Caecin. 26. Major ditas venit unicuique vestrum in iisdem bonis a et a legibus, quam ab iis, a quibus illa ipsa relicta sunt. Id. Inv. 1, 45. f. Neque emisti m, neque hereditate venit, neque domi natus ℙ Item incidere, adduci, cadere. Cic. Rosc. 6. Cum omnium dignitas et salus in discrimen et. Id. Fin. 2, 24. med. Venire in odium. B. G. 3, 17. et ib. 5, 47. in contemptionem. Quint. 16. f. in turpitudinem. Id. Or. 2, 87. b aspectum. Brut. ad Cic. 1. ad Brut. 6. in

suspicionem. Alio sensu Nep. Paus. 4. mihi venit in in suspicionem. ℙ Venire in partem doloris, vel impensae, Italice aver parte. Ov. Amor. 3, 9, 51. Hinc soror in partem misera cum matre doloris Venit. Cic. Fam. 14, 2. Illud doleo, quae impensa facienda est, in ejus partem te miseram et despoliatam venire. ℙ Item aptum esse. Quint. 9, 4. med. Horum pedum nullus non in orationem venit. ℙ Venire in mentem, succurrere, in memoriam redire. V. MENS. ℙ in buccam, proverb. occurrere, in mentem venire. V. BUCCA. ℙ in cognitionem, cognosci, et judicari. V. COGNITIO. ℙ in dubium res dicitur, de qua dubitatur. V. DUBIUS. ℙ in opinionem, opinari: item, opinionem esse de aliquo. Coel. ad Cic. Fam. 8, 10. V. OPINIO. ℙ in spem, sperare. Caes Opp. post ep. 13. l. 9. ad Att. et Cic. Or. 2, 54. Nonnullam in spem veneram, posse me, etc. ℙ in usum, usitatum fieri. Plin. 24, 11, 54. Nec rhus Latinum nomen habet, cum in usum pluribus modis veniat. ℙ in confessum, manifestum esse. V. CONFESSUS. ℙ in crimen, accusari. V. CRIMEN. ℙ in fidem alicujus, sese dedere. Liv. 26, 40. med. Voluntaria deditione in fidem venerunt ad quadraginta oppida. ℙ in proverbium, transire. V. PROVERBIUM. ℙ in religionem, metum Deorum movere. V. RELIGIO. ℙ in certamen, in contentionem, certare, contendere. Cic. Tusc. 5, 27. et Div. Verr 19. et res in contentionem venire dicitur, de qua contenditur. Id. Quint. 6. med. et Div. 2, 63. ℙ ad nihilum, redire, redigi. Id. Tusc. 2, 2. Oratorum laus senescit, brevique tempore ad nihilum ventura videtur. Adde Fam. 11, 12. ℙ ad manus, ad arma, eo usque rem progredi, ut arma sumantur, pugna ineatur. Id. Verr. 2, 5, 11. med. Nonnunquam etiam res ad manus, atque ad pugnam veniebat. Id. Phil. 6, 4. Propter aes alienum venire ad arma. Alii leg. ire. ℙ in sermonem alicujus, interesse. Id. Att. 14, 1. Alio sensu Id. Fam. 3, 5. med. Cum loquerer cum Phania, veni in eum sermonem, ut dicerem, etc. venni a dire, incidi in eum sermonem. ℙ Usus venit. V. USUS. ℙ Venire, accedere, ingredi, insinuari. Cic. Verr. 2, 2, 70. In eam jam venerat familiaritatem consuetudinemque, ut, etc. Id. ad Dolabell. post ep. 17. l. 14. ad Att. med. Me in societatem tuarum laudum venire patiare. Id. Dom. 14. Venire in sacerdotium, h. e. cooptari. ℙ venire contra aliquem, in forum et in judicium venire alicujus oppugnandi causa. Cic. Phil. 2, 2. Contra rem suam venisse me nescio quando, questus est. An ego non venirem contra alienum pro familiari et necessario? non venirem contra gratiam? non venirem contra injuriam, etc.? Id. Att. 1, 1. f. Ne contra amici summam existimationem miserrimo ejus tempore venirem. Illud Virg. huc pertinet A. 7, 470. Se satis ambobus Teucrisque venire, Latinisque. ℙ Servit transitionibus. Cic. Verr. 2, 4, 1. Venio nunc ad istius morbum et insaniam. Id. Acad. 4, 4. extr. Ad Arcesilam Carneademque veniamus. Id. Rosc. Am. 16. Ecquid tandem tibi videtur (ut ad fabulas veniamus) senex ille Caecilianus, etc.? Id. Att. 14, 19. f. Venio ad recentiores litteras. ℙ Passive impersonaliter. Ov Fast. 3, 125. Seu quod ad usque decem numero crescente venitur. Cic. Verr. 2, 2, 29. Posteaquam ad causam dicendam ventum est; et ib. Hac una spe ad iudicium venitur. Caes. B. G. 7, 70. Veniri ad se confestim existimantes. Tac. A. 16, 27. E longinquis provinciis haud veniri. Hadr. Imp. in ep. ap. Ulp. Dig. 48, 18, 1. Ad tormenta servorum ita demum veniri oportet, cum, etc. Pl. Curc. 2, 3, 37. Facite esse, ut ventum gaudeam, h. e. ut gaudeam me advenisse. Sic Id. Cist. 1, 1, 16. Ventum gaudeo ecastor ad te. ℙ Venibo pro veniam in quarta conjugatione non est insolens. Pomp. ap. Non. 10, 32. Sero est: sexta, si tibi placet, venibo.

VENITUS. V. in VENEO.

*VENNENSES, ium, populi Hispaniae Tarraconensis. Plin. 3, 3. ℙ Nomen ductum fortasse a Venna vel Venno oppido quodam. B. A.

[VENNO, onis, m. magna benna: venno autem pro benno, onis dictus est. Est cogn. R., ut L. Plautius Venno consul ann. U. C. CDXXXVI., cujus meminere Liv. 9, 20. et Fast. cons. ap. Grut. 291. Consule B. Borghesium in Dec. num. 15. oss. 2. F.]

*VENNONETES, ium, gens Rhaetiae. Plin. 3, 20. B. A.

*VENNONIUS, i, m. historicus Latinus, exilis et jejunus. Cic. de Leg. 1, 2. et Att. 12, 3. B. A.

VENOR, aris, atus sum, dep. 1. θηρεύω, κυνηγέω, feras sector, feris insidior. Cic. Fam. 2, 11. De pantheris per eos, qui venari solent, agitur mandato meo diligenter. Virg. G. 3, 410. Et canibus leporem, canibus venabere damas. Id. A. 4, 118. In nemus ire parant venatum. ℙ Etiam bestiae ipsae venari dicuntur. Cic. N. D. 2, 63. med. Canum alacritas in venando. Plin. 32, 11, 54. Conchae hiantes venantur cibum. Id. 11, 21, 24. Vespae muscas grandiores venantur. Val. Flacc. 1, 492. dum saeva relictis Mater (tigris) in averso catulis venatur Amano. ℙ Passive. Enn. ap. Non. 2, 878. Teneor consepta, undique venor, h. e. undique concludor, velut a venatoribus ferae indagine cinguntur. Etiam Prisc. 8, 791. passivam in hoc verbo significationem agnoscit. ℙ Proverb. est illud Plauti Stich. 1, 2, 82. Stultitia est venatum ducere invitas canes. ℙ Venari in medio mari, aliud proverb. ap. eund. As. 1, 1, 87. h. e. operam ludere. PISCOR. ℙ Catachresi ponitur pro piscari, ut venatus pro piscatu. Plin. 16, 1, 1. Fugientesque cum mari pisces circa tuguria venantur. ℙ Translate est aucupari, captare. Hor. Ep. 1, 1, 78. sunt qui Frustis et pomis viduas venentur avaras, Excipiantque senes, quos in vivaria mittant; et ib. 19, 37. Non ego ventosae plebis suffragia venor. Auct. ad Her. 4, 3. Vereor, ne qua in re laudem modestiae venentur, in ea ipsa re sint impudentes. Phaedr. 4, 5. Filia formosa, et oculis venans viros. Ov. Med. fac. 27. Venari amores. Id. A. Am. 1, 89. praecipue curvis venare (amicam) theatris. Adde Cic. Verr. 2, 4, 21. med. ubi agit de canibus Cibyraticis C. Verris.

*VENOSTES, ium, populi Alpini. Plin. 3, 20. B. A.

VENOSUS, a, um, adj. crebris venis instructus. Cels. 4, 1. med. Renes venosi sunt, et tunicis superconteguntur. Plin. 18, 7, 10. n. 5. Faseolis folia venosa, sesamae sanguinea. Id. 37, 5, 18. Smaragdi venosi squamosique. Id. 25, 13, 100. Radices minus venosae. Id. 20, 8, 29. Intybum sativum, quod est minus, et venosius. ℙ Translate. Pers. 1, 75. Est, nunc Briseis quem venosus liber Accl, etc. h. e. deformis, ut sunt homines senes et macri, quibus dedit longa aetas deformem pro cute pellem, ut ait Juven. 1, 192., istis enim venae exstant, carne senio absumpta.

VENOX, ōcis, m. cognomentum fuit C. Plautii, qui, cum esset censor anno U. C. CCCCXLII. una cum App. Claudio Crasso (qui postea Caecus amissis oculis dictus est), felix in Aquae Claudiae venis perquirendis fuit. Frontin. Aquaed. 5. et Fasti consul. ap. Grut. 291.

*VENTA, ae, f. oppidum Belgarum, in Britannia, hodie Winchester. Anton. Itin. Meminit et Ptolemaeus. ℙ Venta Icenorum etiam in Britannia, cujus ex ruinis in proximo loco urbs Norwich. surrexit. Anton. Itin. B. A.

VENTER, tris, m. κοιλία, γαστήρ, alvus, cavum illud in medio corpore animalis, in quo sunt ventriculus et intestina: itemque intestina ipsa, et ipse ventriculus. Τὰ ἔντερα notationem huic voci praebent. Plin. 11, 37, 82. Pectus, hoc est ossa praecordiis ac vitalibus natura circumdedit; at ventri, quem necesse erat increscere, ademit. Cels. 7, 16. Nonnunquam venter ictu aliquo perforatur, sequiturque, ut intestina evolvantur. Id. 4, 19. Cibis uti ventrem contrahentibus. Hor. Sat. 1, 6, 127. inani ventre diem durare. Cic. Div. 2, 58. Faba venter inflatur. Plin. 20, 8, 27. Beta ventrem mollit, h. e. solvit; et ib. Ventris fluxiones sistere. Mart. 13, 26. Sorba sumus, molles nimium durantia ventres. Plin. 27, 10, 60. Ventris dolores sedare. Id. 11, 37, 79. Ii minus solertes, quibus obesissimus venter. Varr. R. R. 2, 7. Equas decet esse clunibus ac ventribus latis. ℙ Ventrem facere ap. Veg. Vet. 3, 57. est excrementa reddere. Alio sensu V. infra. ℙ De intestinis seu visceribus, τὰ ἔντερα. Colum. 9, 14. et Plin. 11, 20, 23. Apes posse progenerari ventribus bubulis. ℙ De ventriculo. Plin. 11, 37, 78. Subest venter stomachum habentibus, ceteris simplex, ruminantibus geminus, sanguine carentibus nullus. Id. 33, 6, 35. Argyritin in ventre suillo in aqua coquunt, exemptamque nitro fricant, etc. Adde Macr. Sat. 7, 4. med. ℙ Saepe refertur ad famem, gulam, edacitatem. Pl. Capt. 4, 2, 75. Tu tui quotidiani victi ventrem ad me afferas. [*Quotidiani victi venter est quotidiano victui assuetus, quotidiano cibo contentus, non fastidiosus nec epulas opiparas appetens.] Id. Ps. 1, 2, 43. Ventri operam dare. Hor. Ep. 1, 15, 32. Quidquid quaesierat, ventri donabat avaro. Juven. 11, 40. aere paterno, Ac rebus mersis in ventrem. Pers. prol. 10. Magister artis, ingenique largitor Venter. Juven. 3, 166. magno hospitium miserabile, magno Servorum ventres, h. e. alimenta, cibus. Lucil. ap. Non. 1, 34. Vivite lurcones, comedones, vivite ventres, h. e. heluones, gulosi, edaces, et quasi toti ventres. [*Poterat hic etiam commemorari genus dicendi ap. Pl. Capt. 4, 2, 25. 32. In ventrem confidentiam sumsit; et habet profecto in ventre confidentiam: quae jocose de parasito dicuntur, pro eo, quod vulgo: in animum confidentiam sumsit, in animo conf. habet. Parasitus enim satur factus animos recipit et spiritus sumit quasi cum cibo et vino confidentia infundatur. Ita Lindemann. ad Pl. Capt. 4, 2, 25.] ℙ De utero. Juven. 6, 595. homines in ventre necandos Conducit. Hinc ventrem ferre, gravidam esse, fetum in utero habere. Liv. 1, 34. Cum ignorans nurum ventrem ferre, immemor in testando nepotis decessisset. Varr. R. R. 2, 1. med. Equa ventrem fert duodecim menses, vacca decem, ovis et capra quinos, sus quatuor. Colum. 6, 24. Vaccae decem mensibus ventrem perferunt. Ov. Met. 11, 311. Ut sua maturus complevit tempora venter, Nascitur Autolycus, ℙ Huc pertinent illa

ICtorum, *ventrem inspicere, custodire, in possessionem mittere, ventris nomine mulierem in possessionem mittere*, etc. *Dig.* 25, 4, 5. et 6., 37, 8, 9. etc. Sic *Hor. Ep.* 17, 50. Tuusque venter Pactumejus. V. hanc vocem suo loco; et *Paul. Dig.* 5, 4, 3. Antiqui libero ventri ita prospexerunt, ut in tempus nascendi omnia ei jura integra reservarent. ℙ Translate *venter* est quaecumque exstantia, tumor, inflatio cujusque rei. *Vitruv.* 8, 7. ubi de aquaeductib. agit, *ventrem* dicit, et Graeci κοιλίαν, ubi fistulae dilatantur, et intumescunt. *Juven.* 12, 60. venter lagenae, [*h. e.* lagena ventriculosa. *F.*] *Alfen. Dig.* 8, 5, 17. Si paries ita ventrem faceret, ut semipedem procumberet. *Plin.* 11, 46, 106. Talus ventre eminens concavo, in vertebra ligatus. *Virg. G.* 4, 121. tortusque per herbam Cresceret in ventrem cucumis. *Prop.* 4, 2, 43. tumidoque cucurbita ventre. ℙ *Ventrem* pro podice habet *Virg. Cat.* 5, 39. videbo Scissumque ventrem, et herniosi patrui Pedes inedia turgidos.

VENTĪDĪĀNUS, a, um, adj. ad Ventidium pertinens, quod est nomen propr. R. civis. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 2, 182. Nos Ventidianis rumoribus concalfecimus. V. *Gell.* 15, 4. ubi de P. Ventidio Basso Picente historiam tradit.

VENTĬGĔNUS, a, um, adj. ventum gignens. *Ventigeni crateres* sunt ora et fauces in cacumine Aetnae montis, qui fumum, et nebulas, et concitatas auras copiose evomunt. *Lucr.* 6, 701. In summo sunt ventigeni crateres, ut ipsi (*accolae Aetnae*) Nominitant, nos quas fauces perhibemus, et ora.

VENTĬLĀBRUM, i, n. πτύον, λικμητήριον, instrumentum quo aliquid ventilatur, cujusmodi est illud, quo rustici frumentum, leguminave post trituram sursum ejaculantur, ut ventorum flatu a paleis repurgentur. *Colum.* 2, 10. *med.* Nam cum acervus paleis granisque mistus in unum fuerit congestus, paulatim ex eo ventilabris per longius spatium jactetur. *Prud. Hymn. praefix. Apotheosi* 53. Det ventilabro lecta quaeque ut horreis, Urat recrementum focis.

VENTĬLĀBUNDUS, a, um. V. VERTILABUNDUS.

VENTĬLĀTĬO, onis, f. λίκμησις, ῥιπισμὸς, actus ventilandi. *Plin.* 23, 1, 6. Innocentiores uvae sunt, quae decerptae diu pependere: qua ventilatione etiam utiles fiunt stomacho, aegrisque.

VENTĬLĀTOR, oris, m. λικμητὴς, qui ventilat, ac praesertim qui post trituram frumenta, aut legumina ventilabro in sublime jaculatur, ut ventorum flatu grana secernantur a palea. *Colum.* 2, 10. *med.* Faba, quae longius emittetur, pura eo perveniet, quo ventilator eam ejaculabitur. ℙ Translate sumitur pro praestigiatore. Nam ut ventilatores grana, quae purgant, in ventum projiciunt, ita praestigiatores rem, quam retinent manibus, ejicere videntur. *Quint.* 10, 7. *med.* Quo constant miracula illa in scenis pilariorum, ac ventilatorum, ut ea, quae emiserint, ultro venire in manus credas, et, qua jubentur, decurrere. [*Prud.* 10. περὶ στεφ. 78. Tu ventilator urbis, et vulgi Levis procella. *F.* *Cf. quae *Spald.* adnotavit ad *Quint.* l. c.]

VENTĬLĀTUS, a, um, part. a *ventilo:* agitatus, impulsus. *Cic. Flacc.* 23. Cujus lingua, quasi flabello seditionis, illa tum est egentium concio ventilata.

VENTĬLO, as, a, 1. λικμάω, καταπνέω, ventum excito in aliquam rem. *Prop.* 4, 3, 50. Hanc Venus, ut vivat, ventilat ipsa facem. *Sil.* 17, 507. rapidusque incendia flatus Ventilat. [**Id.* 16, 144. Ventilat aura jubas.] *Suet. Aug.* 82. Aestate apertis foribus, atque etiam aliquo ventilante, cubabat. *Mart.* 3, 82. Et aestuanti tenue ventilat frigus Supina prasino concubina flabello. *Claud. in Eutrop.* 1, 108. Et cum se rapido fessam projecerat aestu, Patricius roseis pavonum ventilat alis. *Stat. Silv.* 4, 3, 105. Ceu fessis ubi remigum lacertis, Primae carbasa ventilatis aurae. ℙ Item aeri et ventis exponere. *Varr. R. R.* 1, 55. *f.* Oleas in acervis jactando ventilare oportet. *Colum.* 12, 30. Quo major aestus erit, eo saepius convenit vinum nutriri, refrigerarique, et ventilari. *Id.* 1, 6. *med.* Exesae fruges in horreo ventilentur, et quasi refrigerentur. *Plin.* 18, 30, 73. Frumenta in horreis multi ventilari vetant. *Id. ib.* 32, 75. Ventilari quoque frumenta ac legumina, et condi circa extremam lunam jubent. *Id.* 21, 14, 49. Ventilatur sub divo saepius cera fulva. *Ov. Am.* 1, 7, 54. populeas ventilat aura comas, i. e. agitat, concutit ℙ Translate *Sen. Tranq.* 2. *med.* Versare se, et mutare nondum fessum latus, et alio atque alio positu ventilari, *h. e.* jactare se, versare, positum mutare; et *Appul. Appol.* Qui tibi plurimas contumelias dixit: qui nomen tuum pro tribunalibus ventilavit, *h. e.* jactavit, ventis calumniarum objecit. *Imp. Constant. Cod.* 9, 18, 6. et *Cod. Theod.* 9, 16, 5. Magicis artibus vitas insontium labefactare, et Manibus accitis ventilare, *h. e.* vexare, agitare, turbare. (V. VENTILATOR.) *Appul. Met.* 2. In aureos refulgentes, quos identidem manu mea ventilabam, attonitus, *h. e.* versabam, numerabam. *Juven.* 1, 28. Ventilat aestivum digitis sudantibus aurum, *h. e.* anulos leviores inter eundum agitat et jactat, refrigerii et simul ostentationis gratia. *Mart.* 12, 18. Dum per limina te potentiorum Sudatrix toga ventilat, *h. e.* agitat, jactat huc illuc discurrentem. [*Symmach. Laud. in Valentinian.* 2. (ed. *A. Maio*) 10. Ventilemus prisca monumenta, scrutemur annales *F.*] ℙ *Ventilare* dicuntur et gladiatores, aut milites, cum proludentes brachia et arma jactant, aeremque vane caedunt: quasique velitantur. *Sen. ep.* 117. *med.* Quam stultum est, cum signum pugnae acceperis, ventilare! remove ista lusoria arma: decretoriis opus est. *Id. Excerpt. controv.* 3. *praef. med.* Aliud est pugnare, aliud ventilare. *Mart.* 5, 31. Cornibus hic pendet summis: vagus ille per armos Currit, et in toto ventilat arma bove.

*VENTILŎQUUS, a, um, adj. *Sarisb.* 7, 21. Ventiloqui aut ventriloqui habitum induere. *B. A.*

VENTĬO, onis, f. ἔλευσις, actus veniendi. *Pl. Truc.* 2, 7, 61. Quid tibi huc ventio est?

*VENTISPONTE, oppidum Hispaniae Baeticae, medio inter Mundam atque Hispalim loco. *Auct. B. Hisp.* 27. *B. A.*

VENTĪTO, as, n. 1. φοιτάω, frequenter venio. *Catull.* 8, 4. Cum ventitabas, quo puella ducebat. *Cic. Fam.* 11, 27. *med.* Ut domum ventitares, horasque multas sermone consumeres. *Id. Leg.* 1, 4. Cum ipse ad Scaevolam ventitarem. *Solin.* 52. *med.* Elephanti ad potum ventitantes.

VENTO, as, n. 1 frequent. a *venio*, apud veteres. *Fest.* Ventabant antiqni dicebant sine praepositione pro adventabant. *Varr.* ap. *Non.* 2, 386. Cum illo vento, video Gallorum frequentiam in templo.

VENTŌSĒ, adv. tumide, inflate. *Apul. Met.* 10. Pulvilli ventose delicata pluma tumentes.

VENTŌSĬTAS, atis, f. *Apul. Herb.* 126. Petroselinum medetur ventositati stomachi atque coli. *Coel. Aurel. Tard.* 4, 5. Ventositas ventris. ℙ Translate pro jactantia posuit *Fulg. Myth.* 2, 17.

VENTŌSUS, a, um, adj. ἀνεμώδης, vento plenus, ventis objectus. *Virg. A.* 8, 449. alii ventosis follibus auras Accipiunt, redduntque. *Petr. Sat.* 137. *f.* Inanes, ac sine medulla ventosas nuces in summo humore consistere, graves et plenas ad ima deferri. *Hor. Od.* 3, 4, 45. ventosum mare. *Liv.* 36, 43. Ventosissima regio inter Cycladas, Delus. *Virg. A.* 12, 848. (et *Prop.* 2, 9, 5.) Ventosae alae. *Id. Ecl.* 9, 58. ventosi ceciderunt murmuris aurae. *Plin.* 18, 35. 80. Ventosus autumnus, ventosa hiems. *Lucan.* 9, 349. *de Tritone.* ventosa perflantem murmura concha, *h. e.* tuba inspirata. *Ov. Am.* 2, 16, 19. Ventosae Alpes. *Val. Flacc.* 2, 269. Pampineamque quatit ventosis ictibus hastam. ℙ *Ventosa cucurbita*, et absolute *ventosa* est illud medicorum instrumentum, quod et *cucurbita*, et saepius *cucurbitula*, Italis *ventosa, coppetta* dicitur. *Isid. Or.* 4, 11. A Latinis a similitudine cucurbita, a *suspirio* ventosa vocatur, quae animata spiritu per igniculum, dehinc praeciso corpori superposita, omne quod intra cutem, vel altius aestuat, sive humorem, sive sanguinem evocat in superficiem. *Theod. Prisc.* 2, 2, 16. Frequenter etiam dorso, vel scapulis cucurbitas ventosas imponimus. *Id.* 3, 2. Ventosis quoque admotis inguinibus, vel femoribus, recursui, vel inclinationi matricis occurremus. V. CUCURBITA. ℙ Translate est inflatus, tumidus, vanus, inanis, levis, mobilis, inconstans. *Virg. A.* 11, 390. an tibi Mavors Ventosa in lingua, pedibusque fugacibus istis Semper erit? et *ib.* 708. ventosa gloria: κενοδοξία. Sic *Hor. Ep.* 2, 1, 177. Quem tulit ad scenam ventoso gloria curru. *Stat. Theb.* 10, 711. Haec pietas, hic verus honor: ibi gloria tantum, Ventosumque decus, titulique in morte latentes. *Plin. Pan.* 31. Superbiebat ventosa et insolens natio, quod, etc. *Cic. Phil.* 11, 7. Extraordinarium imperium populare atque ventosum est, minime nostrae gravitatis, minime hujus ordinis. *Petr. Sat.* 2. Ventosa istaec et enormis loquacitas Athenas ex Asia commigravit, *h. e.* turgidum et inflatum dicendi genus. *Brut.* ad *Cic. Fam.* 11, 9. Lepidus, homo ventosissimus, *h. e.* levissimus, et maxime inconstans. *Liv.* 42, 30. Ventosum ingenium. *Hor. Ep.* 1, 19, 37. ventosae plebis suffragia venari. *Ov. Am.* 2, 9, 49. *ad Cupidinem.* Tu levis es, multoque tuis ventosior alis. ℙ *Ventosi equi*, leves ac veloces, quasi vento geniti, aut ventos cursu aequantes. *Ov. Fast.* 4, 392. Primaque ventosis palma petetur equis, *h. e.* cursu quadrigarum in Circo.

VENTRALE, is, n. V. in v. sq.

VENTRĀLIS, e, adj. ad ventrem pertinens. *Macrob. Sat.* 7, 8. *med.* Species acres et calidae si in ventrem receptae sint, solvitur vis earum ventralis humoris alluvione. ℙ *Ventrale* absolute (subaudi *cingulum, vestimentum*, aut quippiam hujusmodi) est, quod Graece κοιλιόδεσμος, ventrem scilicet praecingens: differt a campestri, quia illud ventrem tantummodo, istud pudenda etiam velabat. Hujusmodi cingulum videre est in piscatoris effigie apud *Visc. Mus. Pio-Clem. T.* 5. *tab.* 32. et *a.* 6., de eodem vero accurate *Id. ib.* 146. *ed. Mediol.* agit. *Plin.* 8, 48, 73. Gausapa patris mei memoria coepere, amphimalla nostra, sic ut villosa etiam ventralia. *Id.* 27, 7, 28. Absinthium inguinum tumorem arcet in ventrali habitum. ℙ In his sudariola, aut nummos gestare solebant. *Ulp. Dig.* 48, 20, 6. Nec sibi vindicare debebit vestem, qua is fuerit indutus, aut nummulos in ventrali, quos victus sui causa [...] promptu habuerit. *Torrent.* habet in *ventralem.*

VENTRĬCŎLA, ae, m. et f. ventrem colens, ve[n]tri et gulae deditus. *August. ep. ad Casulan.* 86. *me[d.]* Qui ventricolas tanquam magnus jejunator accusa[...]

VENTRĬCŬLĀTĬO, onis, f. morbus et tormi[na] ventris ap. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 17.

VENTRĬCŬLOSUS, a, um, adj. ad ventrem pe[r]tinens. *Coel. Aurel. Tard.* 4, 3. Ventriculosa passi[o]

VENTRĬCŬLUS, i, m. γαστρίδιον, parvus vent[er] et ponitur aliquando pro ventre: ut in illo *Juve[n.]* 3, 96. *de pudendo muliebri:* plana omnia dicas [...]fra ventriculum. ℙ Sic appellantur et duae ca[vi]tates in corde. *Cic. N. D.* 2, 55. *med.* Pars anim[ae] redditur respirando, pars concipitur cordis par[te] quadam, quam ventriculum cordis appellant: c[ui] similis alter adjunctus est, in quem sanguis a jeco[re] per venam illam cavam influit. ℙ Praecipue [...] dicitur receptaculum cibi in corpore animalis, [...] quo conficitur, confectusque in intestina transmit[ti]tur quidquid comestum est. *Cels.* 4, 1. et 5, 26. 16. *Plin.* 11, 37, 78. et sq. et alibi saepe. *Cels.* c[...] *l.* 4. Ventriculus, qui receptaculum cibi est, const[at] ex duobus tergoribus: isque inter lienem et jec[ur] positus est, utroque ex his paulum super eum [...]grediente.

VENTRĬFLŬUS, a, um, adj. qui ventrem s[ol]vit, ut Ventriflua medicamenta, *Coel. Aurel. Ta[rd.]* 1, 4. *med.*

[VENTRĬGO, is, n. 3. ventrem ago, idem [...] ventrem facio. V. VENTER. *Plin. Val.* 1, 2. *m[ed.]* Res est saluberrima abstinere et a vino, et a c[...]more, balneis, et vento, et frigore, ita tamen [...] post paucos dies (*aegrotus*) ventriget. *F.*]

VENTRĬLŎQUUS, a, um, adj. ἐγγαστρίμυθ[ος] Ventriloquos *Isid.* in *Gloss.* exponit praecantator[es] sunt autem iidem, qui divini, seu harioli, qui d[ae]monem in ventre se habere dicunt, et ex ejus infla[tu] futura praedicere. *Tert. adv. Marc.* 4, 25. et *a[dv.] Prax.* 19. ex *Isa.* 44, 25. Quis alius disjiciet sig[na] ventriloquorum, et divinationes ex corde? Ve[rba] *Isaiae* in *Vulgatae edition.* sunt: Irrita faciens sig[na] divinorum, et hariolos in furorem vertens. [*Hier[on.]* *in Isai.* 3, 8, 20. Quaerite ventriloquos, quos pyt[ho]nas intelligimus, et qui de terra loquuntur, quod [...] evocatione animarum magi se facere pollicentur, [...] cetera maleficarum artium genera. V. PYTHON. [...]

[VENTRĬO, onis, m. dimin. ventris. Est co[...] R. *Inscr.* ap. *Mur.* 839, 2. L. Ovidio L. F. Ser. V[en]trioni, etc. *F.*]

VENTRĬOSUS, a, um, adj. γαστρώδης, qui m[a]gnum habet ventrem. *Pl. Merc.* 3, 4, 54. Canus, [...]rus, ventriosus. *Id. As.* 2, 3. 20. Macilentis mal[is,] rufulus, aliquantum ventriosus.

VENTROSUS. V. in v. sq.

VENTRŬOSUS, a, um, adj. ventriosus. U[t] *mons, tis*, fit *montuosus*, sic a *venter, tris, ventr[uo]sus. Plin.* 14, 21, 27. Dolia ventruosa ac patula [mi]nus utilia. Ita *Hard.* ex MSS., alii leg. *ventrosu[s]*

VENTŬLUS, i, m. ἀνεμίδιον, lenis ventus. *T[er.] Eun.* 3, 5, 47. Cape hoc flabellum, et ventulum h[uic] sic facito, dum lavamus. Adde *Pl. Curc.* 2, 3, [...] et *Cas.* 3, 5, 14.

VENTŪRUS, a, um, part. futuri verbi venio, [...] *A. Am.* 2, 59. Memores venturae senectae. *Virg.* [...] 8, 627. venturi inscius aevi. ℙ *Ventura*, absolu[te] res in futuro positae *Id. ib.* 2, 125. Ventura vide[...] Sic *Id. ib.* 6, 66. Praescia venturi vates.

VENTUS, a, um, part. V. in VENIO.

VENTUS, i, m. ἄνεμος, πνεῦμα, aeris concit[atus] motus, fluxus aeris impetuosior. [a *venio* derivat[ur] veniens enim aer cum impetu ventus est: hinc [...]centiores Germani nunc *wind* appellant, et *win[...]* eisdem est *torcere* Italorum; quae tamen vox f[or]tasse vetustissima est, et a Celtica lingua repeten[da] unde Latini ventum derivaverunt. *F.*] *Cic. N. D.* [...] 39. *a. f. de aere:* Tum effluens huc et illuc ven[tos] efficit. *Vitruv.* 1, 6. Ventus est aeris fluens un[da] cum incerta motus redundantia. Nascitur, cum f[er]vor offendit humorem, et impetus fervoris expri[mit] vim spiritus flantis. *Cic. Cluent.* 49. *f.* Ut ma[re] quod sua natura tranquillum sit, ventorum vi a[gi]tari atque turbari. *Id. Fam.* 7, 20. *extr.* Ventus [...] crebrescit. *Sen. Med.* 627. Venti silent. *Sen. alter* [...] *B.* 22. Secundus, et ferens ventus. *Nep. Ann.* [...] Dare vela ventis. [**Pl. Mil.* 4, 8, 7. ventus d[...] operam dat, i. e. secundus afflat; formula aliq[uo]ties ap. *Plaut.* obvia. Contrarium est: ventus na[vem] deseruit *Most.* 3, 2, 50. *Lindem.*] ℙ Jungitur [no]minibus peculiarium ventorum. *Cic. Att.* 9, 6. S[ep]tentriones venti. *Caes. B. G.* 5, 7. Corus vent[us] *Nep. Milt.* 1. Aquilo; et *ib.* 2. Boreas. Sic *Pl. Cu[rc.]* 5, 2, 47. Exoritur ventus turbo, spectacula ibi ruu[nt] Adde *Trin.* 4, 1, 16. ℙ [Omnium antiquissimi d[uos] tantum ventos habuere. *Isid. Or.* 13, 11. *med.* [...] omnibus autem ventis duo cardinales sunt: Sept[en]trio, et Auster. Id ipsum affirmat *Strabo l.* 1. p. [...] *ed. Amstel.* ex Thrasyalcis sententia. ℙ Dein[de] quatuor fuere cardinales, quia flant a quatuor m[un]di cardinibus, septentrione, oriente, meridie, oc[ci]dente. Hos, *Homerum Odyss.* 5, 295. secutus, [...] *Trist.* 1, 2, 27. et 1. *Met.* 60. Borean, Eurum, N[o]tum, Zephyrum Graecanicis nominibus appell[...]

de *Manil.* 4, 589.) Eosdem vero Latinis *Cels.* . Septentrionem, Subsolanum, Austrum, Favo-ni. ¶ Mox octo facti sunt. Hos *Plin.* 2, 47, 46. ecanicis nominibus vocat Aparctian, Borean; lioten, Eurum; Notum, Liba; Zephyrum, Arge-: Latinis Septentrionem, Aquilonem; Subsola-, Vulturnum; Austrum, Africum; Favonium et um. ¶ Circa Alexandri M. tempora venti duo-m fuerunt. Hos *Sen. Q. N.* 5, 16., *Veg. Mil.* 5, t *Auct. epigr.* in *Anth. Lat. T.* 2. p. 381. *Burm.* inibus Graecanicis appellant Aparctian, Borean, cian; Apelioten, Eurum, Euronotum; Notum, onotum, Liba; Zephyrum, Argesten, et Thras-: Latinis Septentrionem, Aquilonem, Caecian; solanum, Vulturnum, Album Notum; Austrum, troafricum, Africum; Favonium, Corum et Cir-. Sunt qui hos eosdem ventos alias appellant inibus, ac praesertim derivatis ex iis locis, unde flare solent, quae tamen omnia recensere, quia itum esset, ideo consulto omittimus. ¶ Tan- sub Augusti tempora venti quatuor et viginti ere. Eos ita recenset *Vitruv.* 1, 6. Septentrio-, Gallicum, Supernatem, Aquilonem, Borean, ban; Solanum, Ornithias, Caecian, Eurum, Vul-um, Euronotum; Austrum, Altanum, Libonotum, icum, Subvesperum, Argesten; Favonium, Ete-, Circium, Caurum, Corum, et Thrascian. Hae t quintuplices ventorum divisiones apud veteres anos. ¶ Recentiores Itali, qui mare mediter-eum navigant, sedecim ita numerant ventos. *montana, Tramontana - Greco, Greco, Greco-ante, Levante, Levante - Sirocco, Sirocco, Si-o - Ostro, Ostro, Ostro - Garbin, Garbin, Gar-- Ponente, Ponente, Ponente - Maestro, Maestro, estro - Tramontana.* Haec porro nomina ideo ap-imus, quia Lexicographus noster eadem cum quis saepe comparat. Recentiores Europaei ven-duos et triginta numerant, compositis eorum inibus ex quatuor vocabulis Germanis, *Nord,* seu *Oest, Süd* et *West;* quae quatuor prima-seu cardinales ventos significant. *F.*] ¶ In lis est, Ventos filios fuisse Astraei, qui patrem anum habuit, et Aurorae, et fratres Astraeae; aliquando adversus Jovem proeliatos esse; a debellatos in terrae speluncis in Aeolide in-os fuisse, iisque Aeolum regem datum esse, qui coerceret. *Serv.* ad *Virg. A.* 1, 136. et *Hyg.* *f.* Hinc pro Diis habiti sunt, et templa illis di-, ut Circio ab Augusto, teste *Sen. Q. N.* 5, 17. t victimae caesae, ut ap. *Virg. A.* 3, 120. et *Hor.* *d.* 10 *f.* et vota facta, ut ap. *Lucr.* 5, 1228., *Her.* 18, 37. et *Turpil.* ap. *Cic. Tusc.* 4, 34. ranslate *ventus* accipitur pro calamitate, adversa una, perturbatione. *Cic. Pis.* 9. *f.* Alios ego ventos, alias prospexi animo procellas. ¶ Item secunda, seu prospera fortuna. *Cic. Att.* 2, 1. . Quid si etiam Caesarem, cujus nunc venti e sunt secundi, reddo meliorem? [*Adde *Fam.* 25. quicumque venti erunt, ars certe nostra non it] ¶ Item pro favore, plausu. *Id Cluent.* 47. um omnes intelligimus in istis subscriptionibus um quendam popularem esse quaesitum. [*Cf. *est. cl. Cic.* s. h. v.] ¶ Item pro fama, rumore. *ib.* 28. Qui omnes rumorum et concionum ven-colligere consuesset. [*Melius *Math.* h. l. ven-intelligit ea, quae in rumoribus et concionibus nt ad invidiam faciendam accommodata; coll. . *cl. Cic.* s. h. v. ubi, quae hac de re dici posse ntur, largius praebentur. — Pro fama *ventus* itur ap. *Eund. Fam.* 8, 8. magna illico fama exit, et de damnatione ferventer loqui est coep-, quo vento projicitur Appius minor, ut indi-etc.] ¶ *Ventis tradere* est oblivioni tradere. *. Od.* 1, 26, 1. Tristitiam et metum Tradam pro-is in mare Creticum Portare ventis. Huc per-t et illud *Virg. A.* 10, 652. nec ferre videt sua lia ventos, *h. e.* irrita esse, in nihilum abire. ldè *Catull.* 63, 142. Quae cuncta aërei discerpunt a venti.] ¶ *In vento* et *in aqua scribere* est ram perdere. *Catull.* 70, 4. Sic profundere verba is, *h. e.* frustra loqui, *Lucret.* 4, 929. Et, dare a in ventos, *Ov. Am.* 1, 6, 42. Idem quoque *ventis loqui* ap. *Ammian.* 15, 5. [*Ap. *Ov. Hor.* 5. *Ventis verba dare* proverbialis locutio est, de qui obliviscitur promissorum, fidem, quam de-fallit. V. *Ruhnk.*] ¶ *Vento vivere* proverbiali tione dicitur is, qui minimo sumptu victitat. *. Alexand. Cod.* 5, 50, 2. *f.* ¶ [*De dictione *is, remis,* i. e. omni contentione niti, cf. quae ta sunt in v. *remus;* coll. *Beier* ad *Cic. Off.* 2, ¶ Neque recte videtur omissum illud dicendi as, nobis quoque usitatum, ap. *Lucr.* 6, 1110. tuor a venteis et coeli partibus esse, i. e. ex uor orbis terrarum regionibus, a quibus nomi-accepere venti.] ¶ *Ventus textilis* est vestis issima, quae subtilitate videtur ventos aequare. *erius* ap. *Petr. Sat.* 55. V. NEBULA.

ENUCULUS, a, um, adj. ad Venusiam oppi-Apuliae pertinens, ut multi putant: ut *Venu-uva*, quae in ejus oppidi agro provenit, et in condi et servari solet, ob id etiam *ollaris* di-*Hor. Sat.* 2, 4, 71, venucula convenit ollis: ius Albanam fumo duraveris uvam. (Quidam scribunt *Vennucula* duplici *nn*, ut commode prima syllaba producatur, quae in *Venusia* brevis est.) *Colum.* 12, 43. *med.* Uvae Venuculae, quas antiqui in vasis condebant. *Plin.* 14, 2, 4. *n.* 6. Venucu-la inter optime deflorescentes, et ollis aptissima. *Hard.* legit *Venicula* eodem sensu: alii *venuncula.* ¶ Quidam rectius *venuculam* non a Venusio oppido, sed a *venum* derivant, ut sit idem, quod venalis: nam ideo in ollis servatur, ut vendi possit extra vin-demiae tempora. Sic enim *Acro* ad *Hor. l. c.* Venu-cula uvae genus est, cujus botryones ollis servaban-tur. ¶ *Colum.* 2, 6. far etiam venuculum nomi-nat, et inter tarris varia genera refert. Alii leg. *vermiculum*, h. e. rutilum.

VĒNŬLA, ae, f. *φλέβιον.* *Cels.* 2, 6. Oculi illa-crimant, atque in iisdem venulae pallent. ¶ Trans-late. *Quint.* 12, 10. Quid est cur in iis, qui te-nui venula per calculos fluunt, Atticum saporem putent?

VENŬLEJUS. Q. Claudius Venulejus Saturninus JCtus, unus ex discipulis Papiniani, fuit etiam unus ex familiaribus et sociis Alexandri Severi Imp., ut in ejus vitae fine tradit *Lampr.* Exstant multa ejus responsa in Pandectis.

[VĒNŬLUS, a, um, adj. dimin. idem ac vena-lis. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 476, 8. A. Firmius Venulus. *F.*] *VENŬLUS, i, m. Tur-ni legatus ad Diomedem. *Virg. A.* 8, 9. Mittitur et magni Venulus Diomedis ad urbem. *B. A.*

VĒNUM, quod venale est. Quidam putant, esse supinum verbi *veneo;* sed potius *veneo* est a *venum,* quasi *venum eo.* Aliquando per casus inflexa legi-tur: itaque potius nomen esse, dicendum est, cujus in usu frequentissimo est *venum:* dicimus autem *ve-num ire,* h. e. vendi; et *venum dare,* aut *tradere,* h. e. vendere. *Gell.* 7, 4. Pileatos servos venum solitos ire, quorum nomine venditor nihil praestaret, Coelius Sabinus jurisperitus scriptum reliquit. *Liv.* 3, 55. Ut ejus familia ad aedem Cereris venum iret. *Lucan.* 4, 206. seque, et sua tradita venum Castra videt. *Claud. in Ruf.* 1, 178. Venum cuncta dari, *h. e.* omnia ve-nalia esse. *Id. in Eutrop.* 1, 37. Omnes poenituit pretii: venumque redibat, Dum vendi potuit. ¶ Reperiuntur etiam quidam hujus nominis casus, ut dictum est, ut *venui* dativus, tanquam a *venu, u:* et *veno* in dat. et ablat. a *venum, i.* *Appul. Met.* 8. Eum rogavit unus e nostris, haberetne venui lacte? et *infra.* Cantherium venui subjicere. *Tac. A,* 13, 51. Militibus immunitas servaretur, nisi in iis, quae veno exercerent; et *ib.* 14, 15. Posita veno irrita-menta luxus. ¶ Sunt qui scribunt cum diphthon-go *ae*, sed V. VENEO.

*VENUNDATĬO, onis, f. *Gloss. Cyrill.* πρᾶσις. *B. A.*

VĒNUNDĀTUS, a, um, part. a *venundo:* ven-ditus. *Tac. Agr.* 28. Per commercia venundati, *Prop.* 3, 17, 22. Tuque o Minoa venundata Scyl-la figura.

VĒNUNDO, as, dedi, datum, a. 3. ἀπεμπωλέω, ἀποδίδωμι, idem quod vendo, venum do. *Cic. Off.* 3, 16. Cum in venundando rem eam scisset. Alii leg. *vendendo.* [*Fr. *Heusing.* legendum censet *in ven-dundo.* *Facciol.* vulg. hanc notam adjecit: usus est vetustate verbi ex formula. Quem secuti sunt *Gernh.* et *Beier.* ita tamen ut divisim *venum dando* scrib. quod antiquo dicendi modo magis convenit. Hinc non esse falsi videntur ii, qui formulam *venundare* ap. *Cic.* inveniri prorsus negant, quae imprimis se-quioris aetatis scriptoribus usurpatur: nam etiam ap. *Sall. Jug.* 91. (al. 96.) divis. scribend. nobis vi-detur. ¶ Vocabulum solomne est de captivis ven-dendis. *Noster* laud. *Flor.* 4, 12. *med.* Hos sub corona jure belli venundedit. Alia exempla sunt prae-ter *Sall.* l. supra l. *Suet. Aug.* 21. *Curt.* 9, 8, 3. *Tac. A.* 14, 33. 13, 39. *H.* 1, 68. *Agr.* 28. ¶ Nunc sequi poterant ea, in quibus *venundare* idem fere est, quod nostr. *verschachern.* Quo sensu po-situm est in his:] *Tac. A.* 11, 22. *extr.* Quaestura gratuito concedebatur, donec sententia Dolabellae velut venundaretur. *Fragm. juris civ. antejustin.* (ed. *A. Maio*) p. 71. Matre quoque filiae res ve-nundante, nihil ei auferre posse, non ambigitur. [*Cf. *Doederl.* 4, 118. sq.] ¶ Scribitur et *ve-numdo.*

VĔNUS, eris, f. Ἀφροδίτη, Κύπρις, Κυθέρεια, filia Coeli et Diei, Dea amorum, pulcritudinis, gra-tiarum, deliciarum, voluptatum omnium. Poetae fabulantur, natam esse ex spuma maris, et Coeli testibus a Saturno excisis, et in mare projectis. Sed hoc de Venere secunda *Cic. N. D.* 3, 23. scribit. Quatuor enim ibi Veneres enumerat, ut dicetur §. 7. Dicta est a veniendo, quia se facilem petentibus praebet. *Id. ib.* 24. Minerva, quia minuit, aut quia minatur: Venus, quia venit ad omnia. [*Recte *Doe-derl.* 3, 31. *Cic.* conjecturam de utriusque v. *Venus* et *Minerva* origine frustra factam dicit; quamquam ad originem eruendam parum quidem facere viden-tur, quae de cognatione v. *Veneris* cum nostr. *Won-ne* et *wünschen*, et fortasse etiam *Minnen* etc. me-morat ipse; coll. *Kann. Verw.* p. 220.] ¶ Graecis est Ἀφροδίτη, ab ἀφρὸς, spuma, e qua nata fingitur: quod praeter multos scriptores etiam tradit *Arnob.* 4, 143. Numquid a nobis dicitur ex pelagi spuma, et ex Coeli genitalibus amputatis Cythereae Veneris concretum coaluisse candorem? ¶ Nata dicitur in Cypro ibique colebatur, et in Papho, in Gnido, in Cytheris, et plurimis aliis in locis. *Hor. Od.* 1, 30, 1. O Venus regina Gnidi, Paphique. Adde *ib.* 3, 1. Ejus sedem in Cypro late et luculenter descri-bit *Claud. Nupt. Hon. et Mar.* 49. et sqq. ¶ Ab ea Romulus mensem anni secundum Aprilem nomi-navisse dicitur. *Ov. Fast.* 4, 61. Sed Veneris men-sem Grajo sermone notatum Auguror: a spumis est Dea dicta maris. Adde *Met.* 4, 537. ¶ Fabulan-tur nupsisse Vulcano, et adulterio sese cum Marte miscuisse, unde Anteros natus sit. *Id. l. Met* 4., *l. Fast.* 4. et alibi: sed haec de tertia Venere narran-tur, quae filia fuit Jovis, et Dionis. *Cic. l. c.* ¶ Dicitur etiam adulterium admisisse cum Mercurio, ex quo Cupidinem, sive Amorem peperit. Hoc de Venere secunda, et de Mercurio secundo *Cicero* scri-bit *ib.* Nam Cupido primus Mercurio, et Diana pri-ma natus dicitur. Sed quidam volunt, Cupidinem ex sola Venere natum esse, ut est ap. *Serv.* ad *A.* 1, 668. ¶ Veneres plures fuere, ut jam significavi-mus. *Cic. N. D.* 3, 23. Venus prima Coelo, et Die nata, cujus Elide delubrum videmus: altera spuma procreata, ex qua et Mercurio Cupidinem secundum natum accepimus: tertia Jove nata, et Dione, quae nupsit Vulcano, sed ex ea et Marte natus Anteros dicitur: quarta Syria, Tyroque concepta, quae Astarte vocatur, quam Adonidi nupsisse traditum est. ¶ Poetae tamen has omnes Veneres confun-dunt, et uni tribuunt ea, quae trium propria sunt. ¶ De Venere armata V. ARMATUS. ¶ Cyprii si-gnum Veneris habuerunt barbatum corpore, sed ve-ste cum sceptro ac statura virili: et putant, eandem marem ac feminam esse. Sunt haec verba *Macrobii Sat.* 3, 8. quorum similia habet *Serv.* ad *A.* 2, 632. ¶ Sacra Veneri fiebant Paphi solo ture, et floribus. *Serv.* ad *ib.* 1, 339. ¶ Non solum pro Dea amo-ris ponitur, sed etiam pro libidine, seu appetitu commixtionis cum altero corpore, et pro re ipsa Venerea, quam Graeci ἀφροδισιασμὸν dicunt. *Ter. Eun.* 4, 5, 6. Sine Cerere, et Libero friget Venus. *Virg. A.* 3, 97. Frigidus in Venerem senior. *Prop.* 4, 7, 19. Saepe Venus trivio commissa. *Plin.* 26, 10, 60. Illita radix genitalibus inhibebit non solum Venerem, sed affluentiam geniturae. *Virg. G.* 3, 137. Sed rapiat sitiens Venerem, interiusque recon-dat: τὸ σπέρμα. *Venus feminea* est, qua quis uti-tur in feminis; *aversa*, qua in pueris vitiandis. *Ov. Met.* 10, 80. omnemque refugerat Orpheus Femineam Venerem. *Capitol. Alb.* 11. Mulierarius inter pri-mos amatores, aversae Veneris semper ignarus, et talium persecutor. Quid sit *Venus pendula*, V. in PENDULUS. ¶ Interdum ponitur pro gratia, qua apud alios pollemus. *Sen. Ben.* 2, 28. Ille non est par mihi virtutibus, nec officiis, sed habuit suam Venerem. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 10. de Apelle: Quo-rum (*pictorum*) opera cum admiratur, collaudatis omnibus, deesse iis unam Venerem dicebat, quam Graeci charita vocant. ¶ Interdum etiam pro ve-nustate, ornatu, elegantia. *Pl. Stich.* 2, 1, 5. Pro-fecto amoenitates omnium Venerum et venustatum affero. *Quint.* 6, 3. *med.* Quod cum gratia quadam et Venere dicitur. *Id.* 10, 1. Isocrates omnes dicen-di Veneres sectatus est. [*Cf. *Doederl.* 3, 31.] ¶ Per blanditiam amatores amicas suas Veneres vo-cant. *Virg. Ecl.* 3, 68. parta meae Veneri sunt munera. ¶ Neque amorum solum, sed et hortorum praeses habita est, et *Hortensis* appellata, quia hor-ti ad amoenitates et delicias pertinent, quae amo-rum comites sunt. Hinc *Naevius* ap. *Festum* in voce *Coquus.* Coquus edit Neptunum, Venerem, Cere-rem. Ubi *Neptunus* pro piscibus ponitur, *Venus* pro oleribus, *Ceres* pro pane. *Varr. R. R.* 1, 1. Adveneror Minervam, et Venerem, quarum unius procuratio oliveti, alterius hortorum: quo nomine rustica Vinalia sunt instituta. ¶ Est item *Venus* una errantium stellarum, inter Solis et Mercurii sphaeram sita, quae mane, cum antegreditur Solem, Graece *Φωςφόρος*, Latine *Lucifer* dicitur: vespere, cum Solem subsequitur, appellatur a Graecis Ἕσπε-ρος, a Latinis *Vesper*, et *Vesperugo.* *Cic. N. D.* 2, 20. Infima est quinque errantium, terraeque proxima stella Veneris, quae *Φωςφόρος* Graece, Lu-cifer Latine dicitur, cum antegreditur Solem; cum subsequitur autem, Hesperos. Adde *Somn. Scip.* 4. et 5. ¶ [*Veneris dies* fuit appellatus ille dies, quem nunc Itali *Venerdì* vocant. V. DIES. *Inscr.* ap. *Grut.* 1053, 4. Depositus puer Helias argentarius septumu Kal. Novembres die Beneris (sic pro *Veneris*), ora (*h. e.* hora) quarta. *Alia* ap. *Donat.* 180, 4. Dio-nysius annorum plus minus XXV. decessit in pace pridie Non. Aprilis die Beneris, Sev. et Quin. Coss. *h. e.* Severe et Quintiano consulibus, nempe ann. a Chr. n. CCXXXV. *F.*] ¶ *Venus* etiam dicebatur talorum jactus: nempe is qui talos omnes figura ex-hibebat diversa, hoc est, Cum steterit nullus vultu tibi talus eodem, ut loquitur *Mart.* 14, 14. Causa nominis est, quod is jactus propitia Venere fieri pu-taretur, unde et *Venereus* dicebatur: erat enim o-mnium jactuum felicissimus. *Prop.* 4, 8, 45. Me quoque per talos Venerem quaerente secundos, Sem-per damnosi subsiluere Canes. *Augustus* ap. *Suet.*

Aug. 71. Quod denarios tollebat universos, qui Venerem jecerat. ¶ **Portus Veneris*, vel *Portus insignis fano Veneris*, nomen portus ac promontorii, ad montes Pyrenaeos, inter Hispaniam Galliamque, hodie *Capo di Cruz. Mela* 2, 5. *extr. Venus Pyrenaea* audit *Plin.* 3, 3. ¶ *Portus Veneris*, nomen portus in Liguria, non procul a Luna. *Anton. Itin.* Hodie est *Porto Venere.* ¶ *Promontorium et oppidum Veneris*, in Cilicia, meminit *Plin.* 5, 27. ¶ *Oppidum Veneris*, in Aegypto, in Thebaide, unde Aproditopolites nomos nomen traxit. *Id.* 5, 9. *B. A.* ¶ [Latinorum antiquissimi *Venerus* in gen. sing. pro *Veneris* scribebant, ut et *Castorus* pro *Castoris*, et *Cererus* pro *Cereris*, et *Honorus* pro *Honoris*, et *nominus* pro *nominis*. Hinc *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 418. Venerus Heruc. *h. e.* Veneris Erycinae. *Alia* ap. *Grut.* 59, 8. et *Daniel. Numism. Capuan.* p. 78. Heisce magistreis Venerus (*h. e.* Veneris) Joviae murum aedificandum coiraverunt, etc. *Alia* ap. *Grut.* 499, 12. Sub aede Kastorus. *Alia* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 659. *lin.* 15. In aede Castorus. *Alia* ap. *Fabr.* p. 635. *n.* 298. Heisce magistreis Cererus murum et pluteum long. P. LXXX., alt P. XXI. faciundum coiravere. *Alia* ap. *Grut.* 207. *col.* 2. Ita utei ad aedem Honorus facta sunt. *Alia* ap. *Fabr.* p. 427. Ne quis ceivis Romanus, neve nominus Latini, etc. *F.*]

VĔNŬSĪNUS, a, um, adj. ad Venusiam pertinens, quod est oppidum Apuliae Peucetiae, in confinio Lucaniae, ad radices Apennini: Horatii Flacci patria. *Hor. Sat.* 2, 1, 35. Nam Venusinus arat finem sub utrumque colonus. *Juven.* 1, 51. Haec ego non credam Venusina digna lucerna? *h. e.* lucerna, qua *Horatius* lucubrando, et satyram scribendo utebatur. ¶ *Venusini, orum*, Venusii incolae, ap. *Liv.* 22, 54.

[***VENUSTA**, ae, f. herba cynocephalium. *Appul. de Herb.* 86. *Bail.*]

VĔNUSTAS, atis, f. ἐπαφροδισία, ὥρα, εὐσχημοσύνη, pulcritudo, formae elegantia, gratia aspectus: a *Venus.* [*V. *Doederl.* 3, 30. sqq.] *Cic. N. D.* 2, 27. *extr.* Quae autem Dea ad res omnes veniret, Venerem nostri nominaverunt: atque ex ea potius venustas, quam Venus ex venustate. ¶ Proprie est mulierum, ut dignitas virorum. *Cic. Off.* 1, 30. et 36. Cum autem pulcritudinis duo genera sint, quorum in altero venustas sit, in aitero dignitas, venustatem muliebrem ducere debemus, dignitatem virilem. *Id. ib.* 27. Venustas et pulcritudo corporis secerni non potest a valetudine. *Id. Or.* 18. *f.* Vultus multam affert tum dignitatem, tum venustatem. ¶ Dicitur etiam de inanimatis rebus. *Id. Verr.* 2, 4, 3. Erant aenea praeterea duo signa, non maxima, verum eximia venustate, virginali habitu atque vestitu. *Id. Or.* 3, 46. Capitolii fastigium illud non venustas, sed necessitas ipsa fabricata est. ¶ Translate accipitur pro quacumque gratia, ut pro amabili suavitate orationis, pro lepore sive gratia dicendi, et Venere, χαριεντισμός. *Id. ib.* 1, 57. Dicendi vis egregia, summa festivitate et venustate conjuncta profuit. *Id. Verr.* 2, 5, 54. *f.* Affluens omni lepore et venustate. *Gell.* 17, 20. Verborum venustates. ¶ Interdum etiam pro felicitate. *Ter. Hec.* 5, 4, 8. Quis me fortunatior, venustatisque adeo plenior, *Pl. Poen.* 1, 2, 44. Diem pulcrum, et venustatis plenum! *Id. Stich.* 2, 1, 5. Amoenitates omnium Venerum atque venustatum affero. *Id. Ps.* 5, 1, 12. Est homini quamobrem vitam amet: hic omnes voluptates, in hoc omnes venustates sunt.

VĔNUSTĒ, adv. χαριέντως, cum venustate, lepide. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 4, Qua in re mihi videtur illud per quam venuste cecidisse. *Quint.* 6, 3. *med.* Omnia venustissime finxit. *Plin. ep.* 6, 21. Scripsit mimiambos tenuiter, argute, venuste, atque in hoc genere eloquentissime. *Sen. Controv.* 1, 1. *med.* Hispanus hunc colorem venustius: *supple* adhibuit. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 11. *med.* Venustissime respondere.

[**VĔNUSTĪNUS**, a, um, adj. ad venustum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Gud.* 277, 6. Ti. Claudius Venustinus. *Alia* ap. *Grut.* 700, 9. Laelia Venustina. *F.*]

VĔNUSTO, as, a. 1. καλλύνω, orno. *Naevius* ap. *Fulg. de prisco serm. n.* 43. Myropola affatim mihi unguentum largitus est, quo me venustarem. Subdit *Fulg.* Affatim dicitur abundanter: venustare vero, exhilarare.

VĔNUSTŬLUS, a, um, adj. dimin. ὑπόσεμνος, aliquantum venustus. *Pl. As.* 1, 3, 70. Compellando blanditer, osculando, oratione vinnula, venustula.

VĔNUSTUS, a, um, adj. ἐπαφρόδιτος, καλὸς, pulcher, formosus, ut in VENUSTAS dictum est: a *Venus.* [*V. *Doederl.* 3, 30. sqq.] *Ter. Andr.* 1, 1, 92. Adolescentula forma, et vultu adeo modesto, adeo venusto, ut nihil supra. *Suet. Ner.* 51. Fuit vultu pulcro magis, quam venusto. *Pl. Poen.* 5, 2, 153. Mulier specie venusta; et 5, 4, 4. Diva venustissima Venus. *Suet. Aug.* 79. Forma fuit eximia, et per omnes aetatis gradus venustissima. ¶ Translate usurpatur de quacumque re concinna, et aspectu grata. *Vitruv.* 3, 2. Sic enim habebit et figurationis aspectum venustum, et aditus usum sine impeditionibus. (Sic contra *ib. med.* Tumida et invenusta species; et *f.* Vascus et invenustus conspicientibus remittetur aspectus.) *Catull.* 31, 12. Salve o venusta Sirmio. *Phaedr.* 4, 4. Venusti hortuli. *Cic. Brut.* 35. *f.* Gestus et motus corporis ita venustus, ut tamen ad forum, non ad scenam institutus videretur. ¶ Item pro decente, elegante, ornato in oratione. In eo *venustus*, et *lepidus* differunt, quod venustum vocamus, quod cum gratia quadam et Venere dicitur, ut ait *Quint.* 6, 3., lepidum, quod rotunditate quadam, et brevitate, atque acumine verborum delectat. *Cic. Brut.* 95. Unum sententiosum et argutum, sententiis non tam gravibus et severis, quam concinnis et venustis. *Catull.* 3, 1. Lugete, o Veneres, Cupidinesque, Et quantum est hominum venustiorum. *Plin. ep.* 3, 9. Plerumque dolor etiam venustos facit, *h. e.* facetos. [*Cf. *Ernest. Lex. technol. lat. rhet.* p. 415. sq.] ¶ ¶ *Venustus* quoque fortunatum signat, ut *invenustus* non solum deformem, sed et infortunatum. Graecis similiter ἐπαφρόδιτος pro fortunato accipitur. V. INVENUSTUS. ¶ [Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1305, 13. C. Attius Venustus. *Alia* ap. *eund.* 1543, 11. Junia Venusta. *F.*]

VĒPALLĬDUS, a, um, adj. sunt qui volunt, valde pallidum significare in illo *Hor. Sat.* 1, 2, 129. vepallida lecto Desiliat mulier, miseram se conscia clamet. Sed *Bentl.* multis acriter contendit, *ne pallida* legendum esse. [*Contra quem pugnat *Heindf.* quem v.]

VĔPĒNIS, is, m. parvum penem habens, hoc est pusio, puer. V. PISINNUS.

***VEPITĒNUM**, i, n. oppidum Rhetiae. *Tab. Peuting.* ¶ *Vipitenum* est in *Anton. Itin. B. A.*

[**VEPRĀTĬCUS**, a, um, adj. qui ex pruno est. *Colum.* 7, 1. Asellus exiguo et qualicumque pabulo contentus; quippe vel foliis, spinisque vepraticis alitur, vel objecto fasce sarmentorum. Ita legit et edidit *Schneiderus* ex *Cod. Sangerman.*, alii perperam pro *vepraticis* leg. *vel perticis salignis. F.* et *Bail.*]

VEPRECŬLĂ, ae, f. ἀκάνθιον, dimin. vepris. *Cic. Sext.* 33. Ut illa ex vepreculis extracta nitedula rempublicam conaretur arrodere. ¶ *Vipera est in veprecula*, vetus adagium est, quod habet *Pomp.* ap. *Non.* 3, 264. de iis, qui subito possunt afferre malum.

VEPRES aut Vepris, is, m. et f. ἄκανθα, βάτος, θάμνος, rubus, dumus, sentis, spina. Adhibetur fere in plur. num. Rectus singularis in *es* agnoscitur a *Prisc.* 3, 613., et firmatur analogia: nam ut a *nubes* fit *nubecula*, a *dies diecula*, a *vulpes vulpecula*, sic a *vepres veprecula.* [*A recentioribus forma nom. sing. in *is* praeferri solet; et *Bentl.* ap. *Hor. Od.* 1, 23, 5. in textum recepit. Praeferendus tamen ut certior videtur nom. in *es.* Cf. *Schneid. Gr. Lat.* 2. p. 429.] *Cic. Tusc.* 5, 23. Sepulcrum septum undique et vestitum vepribus et dumetis. *Cato R. R.* 2. Viam muniri, vepres recidi, hortum fodiri. *Virg. G.* 3, 444. hirsuti secuerunt corpora (*ovium*) vepres. *Hor. Ep.* 1, 16, 9. Corna vepres, et pruna ferunt? *Lucr.* 4, 60. Illorum spoliis vepres volitantibus auctas. *Stat. Silv.* 5, 2, 43. Metari Bolanus agros, aperire malignas Tot veprum nemorumque moras. *Suet. Ner.* 48. *med.* Inter fruticeta ac vepres aegre, nec nisi strata sub pedibus veste evasit. *Colum.* 11, 3. *in.* Vepres efficiendi consitis spinis rationem talem reddiderunt, *h. e.* sepem ex vepribus. ¶ In sing. num. *Id. ib. paulo post:* Hunc veprem manifestum est interimi non posse, nisi radicitus effodere velis. *Ov. Met.* 5, 628. Aut lepori, qui vepre latens hostilia cernit Ora canum, *h. e.* vepreto. [*Adde *Plin. N. N.* 13, 21, 37. *Vulg. Esai.* 9, 18. 27, 4.]

VEPRĒTĂ, ae, f. idem ac vepretum. Usus est *Varro R. R.* 1, 29., ut *Scaliger* putat. Similiter *myrteta* pro *myrtetum* dixit *Plaut.* in *Vidularia*, ut *Prisc.* docet 4, 625. Verba autem *Varr.* sunt: Seminaria omne genus ut serantur, putari vepretas, circum vites ablaqueari. Veteres libri, inquit *Scal.*, habent *putari in pratis:* legendum *vipretas:* nam *vipres* pro *vepres* dicebant, ut ego saepe in veteribus MSS. codicibus memini me legere.

VEPRĒTUM, i, n. ἀκανθών, locus vepribus plenus, dumetum. *Colum.* 4, 32. Fluminum ripis, et limitibus, ac vepretis commodius, quam mediis agris, deponitur. Alii leg. *vepribus. Pallad.* 1, 43. Runcones, quibus vepreta persequimur.

VĒR, eris, n. ἔαρ, anni pars, quae hiemem sequitur: ab Aeolico ϝῆρ, pro ἦρ, quod ex ἔαρ. *Varr. L. L.* 5, 2. *med.* Tempus secundum ver, quod tum vivere incipiunt virgulta, ac vertere se tempus anni; nisi quod Iones dicunt βῆρ. *Cic. Verr.* 2, 5, 10. Cum autem ver esse coeperat, cujus initium iste non a Favonio, neque ab aliquo astro notabat, sed cum rosam viderat, tum incipere ver arbitrabatur. ¶ Dividitur in tres partes, in ver novum sive primum, adultum, et praeceps. Nam cum vernum tempus sit trimestre, primus mensis primo, sive novo veri assignatur, secundus adulto tribuitur, tertius praecipiti, sive cadenti. Ita docet *Serv.* ad illud *Virg. G.* 1, 43. Vere novo, gelidus canis cum montibus humor Liquitur. *Plin.* 10, 29, 43. Lusciniae pariu vere primo, cum plurimum sena ova. *Tac. A.* 36. Donec ver adolesceret. ¶ Secundum Latin veteres agricolas ver initium habuit VII. Id. Feb ut *Varr. R. R.* 1, 28. docet: desinebat in a. d. V vel prid. Id. Maji, quo tempore aestatis initiu ponebant, ut in AESTAS dictum est. ¶ Meton mice sunt flores. *Mart.* 9, 14. Cum breve Cecropi ver populantur apes. ¶ *Ver sacrum* dicebant res, quae vere natae, et Diis consecratae essen et *Ver sacrum facere*, erat vovere Diis, sive consecrare, quaecumque vere proximo nascerent *Paul.* ex *Fest.* Ver sacrum vovendi mos fuit Ital Magnis enim periculis adducti vovebant, quaecu que proximo vere nata essent apud se animalia i molaturos. Sed cum crudele videretur, pueros, puellas innocentes interficere, perductos in adulta aetatem velabant, atque ita extra fines suos exig bant. Hactenus *Paulus*, quorum similia habet i *Fest.* in *Mamertini.* Hanc vero consuetudinem Sabinis ortam tradunt. Nam Sabini cum advers Umbros aliquoties infeliciter pugnassent, Marti tum fecerunt, si victoria potiri contingeret, se consecraturos, quicquid proximo vere apud ips nasceretur. Quare cum re bene gesta in patria essent reversi, omnem pecoris proventum Marti i molarunt, liberos autem eo vere natos, quonia crudele videbatur occidere, Martis ministerio co secrarunt, posteaque adultos, velato capite, ad qua rendas sibi novas terras, extra fines suos exegeru Haec *Strabo l.* 5. *f.* narrat. *Sisenna* ap. *Non.* 18. Quondam Sabini feruntur vovisse, si res co munis melioribus locis constitisset, se ver sacru facturos. *Liv.* 34, 44. Ver sacrum factum erat pri re anno; et *mox:* Ver sacrum videri pecus, qu natum esset inter Cal. Martias, et pridie Cal. M jas. *Id.* 22, 10. docet veris sacri nomine contine quod ver attulerit ex suillo, ovillo, caprino, b villo grege. *Just.* 24, 4. Galli abundanti multitu ne, cum eos non caperent terrae, quae genuera trecenta millia hominum ad sedes novas quaere das, velut ver sacrum, miserunt. ¶ Transla *ver aetatis* est adolescentia. *Cic. Sen.* 19. *med.* V enim tanquam adolescentiam significat, ostenditq fructus futuros. *Catull.* 68, 16. Jucundum cum a tas florida ver ageret. *Ov. Met.* 10, 85. Aetatis br ve ver et primos carpere flores. Adde *ib.* 15, 2 et sqq. ¶ *Vere numerare flores*, proverb. ap. *eu* *Trist.* 4, 1, 57. de re, quae fieri non potest.

VĒRĀCĬTER, adv. ἀληθῶς, vere. *August.* *Hieron. inter hujus ep.* 56. *n.* 3. De sanctis lib sancte et veraciter existimare. *Id. C. D.* 5, 8. Op me et veracissime creditur. *Plaut.* quoque usurpa dicitur a *Prisc.* 15, 1010.

VĒRĀCŬLUS, i, m. praestigiator, divinus, ci culator, qui vanis praedictionibus plebem allic dum vera se dicere de futuris rebus jactat. *Suet. V* 14. Nullis tamen offensior, quam veraculis, et m thematicis. Alii rectius leg. *vernaculis.*

***VERAGRĀNI**, orum, populi Piceni, de quib *Plin.* 3, 13. *B. A.*

***VERAGRI**, orum, populi Galliae Narbonens in confinio Italiae, Allobrogibus proximi. *Liv.* 2 38. *Caes. B. G.* 3, 1. *Plin.* 3, 20. *B. A.*

[**VĒRANNĬŌLUS**; i, m. dimin. Verannii, qu est nomen proprium gentilicium viri R. *Catull.* 14. Nam sudaria Saetaba ex Iberis Miserunt mi muneri Fabullus, et Verannius. Haec amem nece se es, Ut Veranniolum meum et Fabulum. *F.*]

[**VĒRĀNUS**, a, um, adj. ad verum pertinen Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 820, 9. M. Aureli Veranus. *Alia* ap. *Grut.* 481, 4. Valeria Ver na. *F.*]

VĒRATRIX, icis, f. saga, a verbo *vero, as*, d vino; quod a *verus*, ut a *victum* est victrix, ab *tum* ultrix, sic a *veratum* veratrix. Exstat ap. *A* *pul. Met.* 9. Veratricem quandam feminam mult exorat precibus. Alii rectius leg. *veteratricem.*

VĒRATRUM, i, n. Italica appellatio hellebor a *vero, as*, quod eo purgetur una cum corpore me ut vera purius et acutius perspiciat. *Plin.* 25, 21. Veratrum nigrum purgat per inferna, candidu vomitione, causasque morborum extrahit: quonda terribile, postea tam promiscuum, ut plerique st diorum gratia at pervidenda acrius, quae comme tabantur, saepius sumpsitaverint. Carneadem r sponsurum Zenonis libris: Drusum quoque apud n constat, hoc medicamento liberatum comitiali mo bo. Haec *Plinius*, quorum similia *Gell.* 17, 15. scr bit. *Lucr.* 4, 611. nobis veratrum est acre venenun At capris adipes, et coturnicibus auget. *Pers.* 1, 5 non hic est Ilias Accl Ebria veratro: scil. quia in e scribenda multum veratri ab *Accio* sumptum est.

VĒRAX, acis, adj. omn. gen. ἀληθινὸς, qui ver dicit, verus. *Pl. Capt.* 5, 2, 6. et 15. Si eris v rax, tua ex re facies. *Tibull.* 4, 1, 118. majo peractis Instant, compertum est veracibus ut mi signis. *Cic. Div.* 1, 19. *extr.* Multis saeculis v rax fuit id oraculum; et *ib.* 29. *extr.* Tum ei vis quietis occurrent tranquilla, atque veracia; et 2, 56. Herodotum cur veraciorem ducam Ennio *August. ep.* 6. Veracissima promissio.

VERBĀLIS, e, adj. ῥηματικὸς, verbis consta

ulg. Myth. 1. praef. Quidquid Helicon verbalibus ›rreis enthecatum possederat; et *mox:* Licet mu›rum verbalibus undis et causidici cedant, *h. e.* ›rbositati. ℙ *Verbalia nomina*, quae a verbis de›endunt, apud grammaticos. *Charis.* 2, 128. et *iomed.* 1, 310. Sunt etiam quae a Graecis ῥηματ›κὰ dicuntur, nos non absurde verbalia diximus, ut verbo lego lectio, et dico dictio, et oro oratio, c. ℙ Ap. *Diomed. l. c.* et *Cledon.* in *Arte*, p. 1892. legitur *verbialia.*

[VERBĀNUS, i, m. *Lago maggiore*, lacus Gal›e Transpadanae ad Alpium radices, ex quo Tici›s fluv. effluit. *Plin.* 3, 19, 23. Ut Adduam La›s, Ticinum Verbanus, Mincium Benacus (*red›nt*). ℙ Est item cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1578, Cleo L. dat Saturnino Verbani: scil. vero. *F.*]

VERBASCUM, i, n. φλόμος, genus herbae. [*Kö›gskerze, Wollkraut.*] *Plin.* 25, 10, 73. Verba›m Graeci phlomon vocant: genera habet prima ›o: album, in quo mas intelligitur: alterum ni›um, in quo femina: tertium genus non nisi in sil› invenitur. Sunt folia brassicae latiora, pilosa, ›lis erectus cubitali amplior, semen nigrum inu›e, radix una crassitudine digiti. Nascuntur et in ›mpestribus. Silvestri folia elelisphaci, alta, ra›s lignosis. Haec Plin.

[VERBEJĀ, ae, f. Dea a Britannis, et Gallis ›ta: haec videtur fuisse eadem ac Victoria, quae ›benam seu palmam manu praeferebat. V. *Jo. ›rist. Wernsdorfii Comment.* in *Nov. Act. Soc. Lat. ›nens.* T. 1. p. 289. *Inscr.* ap. *Grut.* 89, 7. et 1017, Verbejae sacrum Clodius Fronto Praef, Coh. II. ›gonum. *F.*]

VERBĒNĀ, ae, f. ἱερὰ βοτάνη, omnis herba ex ›o loco decerpta, item ramus, virga, frons omnis ›orum sacrarum, ut lauri, olivae, myrti. *Serv.* illud *A.* 12, 120. verbena tempora vincti: Ver›a, inquit, proprie est herba sacra, ros marinus, multi volunt, id est λιβανωτίς, sumpta de loco ›ro Capitolii, qua coronabantur fetiales, et pater ›ratus foedera facturi, vel bella inducturi. Abu› tamen verbenas jam vocamus omnes frondes sa›tas, ut est laurus, oliva, vel myrtus. Teren›(*Andr.* 4, 3, 11.) Ex ara sume hinc verbenas. ›n myrtum fuisse *Menander* testatur, de quo *Te›tius* transtulit. *Id.* ad illud *Virg. Ecl.* 8, 65. ver›asque adole pingues: Verbenae, inquit, dicun› virgulta, quae semper virent, jucundi odoris. verbenas virgulta religioni apta. Alii proprie ›arum ramos. Nam ideo et pingues ait, quamvis et de palma, et de lauro dici possit. Alii rorem ›inum dicunt. Omnia tamen haec a viriditate ver›ae appellantur. Hactenus *Servius*. Ex posteriore loco discimus, veteres ipsos grammaticos maxi›digladiatos esse super verbenae voce. Id non alia causa factum est, quam quod viderent, vocem ab antiquis tribui rebus diversis. Sed re vera ›us inter eos est dissensus, quia late adeo vox › patet, ut ramos, virgas, frondesque omnes sa›rum arborum, ut lauri, olivae, myrti, atque › herbas omnes ex puro loco decerptas comple›ur. Quare etsi de myrti frondibus usurpet *Te›ius*, non dubitat tamen *Plinius* dicere, id esse ›i graminis genus. Ita enim ille, 22, 2, 3. Non ›nde sagmina in remediis publicis fuere, et in sa›, legationibusque verbenae. Certe utroque no›e idem significatur, hoc est gramen ex arce cum terra evulsum: ac semper e legatis, cum ad ho›, clarigatumque mitterentur, id est res raptas ›e repetitum, unus utique verbenarius vocabatur. ›c *Plin.* ℙ Ad etymon quod attinet, *verbena* ›a est, quasi *herbena*. *Donat.* ad *Ter. l. c.* Ver›ae quasi herbenae, redimula sunt ararum. *Acro ›Hor. Od.* 4, 11, 7. Verbenae sunt omnes her›, frondesque festae ad aras coronandas, dictae ›i herbenae. Nempe spiritus asper mutatur in *v* ›onum, quomodo pro *Henetis Venetos*, et ἀπὸ ἑσπέρου vesperum dicimus. *Servius* verbenas *a ›litate* sic dici ait, ut vidimus. ℙ Verbenarum › fuit in foederibus percutiendis, et in legationi›, quibus res repetebantur: item coronandis aris: ›rum mensis verrendis, purgandis, lustrandisque ›ibus, et in sacris domi faciendis. Testes ha›us horum *Liv.* 1, 24., *Hor. Od.* 4, 11, 6. *Plin.* ›, item 15, 29, 36. et 25, 9, 59. et *Pl. Truc.* ›. *f.* Meminit et *Cic. Verr.* 2, 4, 5. Eonam ›venissem, praesto mihi sacerdotes Cereris cum ›is ac verbenis fuerunt. ℙ In medicina inter ›que reprimunt et refrigerant, *Cels.* 2, 22. *f.* ›t verbenarum contusa cum teneris caulibus fo› cujus generis sunt olea, cupressus, myrtus, ›scus, tamarix, ligustrum, rosa, rubus, laurus, ›ra, punicum malum; et *mox:* Aqua calida, in ›erbenae coctae sunt, quas supra proposuit; et ›0. *n.* 7. *med.* Myrtus, hedera, aliave similes ›enae.

›RBĒNĀCĀ, ae, f. idem ac verbena: item her›peculiaris verbenae usum habens, de qua *Plin.* ›9, 59. V. HIERABOTANE.

›RBĒNĀRIUS, ii, m. qui verbenam fert. *Plin.* ›2, 3. Legati cum ad hostes, clarigatumque mit›tur, id est res raptas clare repetitum, unus utique verbenarius vocabatur. V. *Varronis l. c.* in CADUCEUS.

VERBĒNĀTUS, a, um, adj. verbena coronatus. *Suet. Cal.* 27. Alterum, qui se periturum pro sa›lute sua voverat, cunctantem pueris tradidit verbe›natum, infulatumque.

VERBER, eris, n. μάστιξ, αἴκισμα, instrumen›tum verberandi, qualis est virga, fustis, flagellum, ferula, et si quid est simile. [*Doederl. 3, 264. a *ferire* derivandum censet. Ceterum v. *verber* (pro quo in nomin. sing. etiam *verbus* dici posse putat *Schneid. Gr. Lat.* 2. p. 429. neg. *Doderl. l. c.*) pro›prie de flagello usurpatum videtur: alias enim non video, qui fieri potuerit, ut de habena, seu funiculo fundae dictum fuerit.] *Quint. decl.* 19, 3. *extr.* Ignes ex proximo raptos, verbera quae casus obtu›lerat. *Ov. Met.* 14, 820. ictu Verberis increpuit. *Ter. Andr.* 1, 2, 28. Verberibus caesum te in pi›strinum, Dave, dedam usque ad necem. *Virg. G.* 3, 106. illi instant verbere torto. *Cic. Leg.* 3, 3. Coercere aliquem verberibus. *Liv.* 8, 28. Adolescen›tem nudari jubet, verberaque afferri; quibus lacera›tus juvenis cum se in publicum proripuisset, etc. [*Praeter hunc Livii locum apud bonos prosae ora›tionis scriptores nullum invenies, ubi *verber* pro in›strumento verberandi positum sit. Ciceronis exem›plum parum recte huc relatum videtur: nam *verbe›ribus aliquem coercere* significat in universum, icti›bus, plagis aliquem tractare.] ℙ De habena, seu funiculo fundae. *Virg. G.* 1, 309. Stuppea tor›quentem Balearis verbera fundae. Adde *Sil.* 1, 314. ℙ [*Usurpatur *verber* etiam de tormentis, quibus saxa aliaque id genus plura emitti contra moenia hostium solent. *Luc.* 3, 469. At saxum quoties in›genti verberis actu Excutitur, etc. ubi v. *Cort.* et *Mart. Lag.* in *ed. Web.*] ℙ De ictu et plaga fe›rientium. *Stat. Th.* 2, 143. et 172. post verbera, *h. e.* post pugnam. *Sen. Herc. Fur.* 800. Victrice magnum dextra robur gerens, Huc nunc et illuc verbere assiduo rotat. *Claud. Laud. Stil.* 1, 288. Exiguo clavi flexu declinat aquarum Verbera. ℙ De ictu remorum. *Lucan.* 3, 535. praetoria puppis Verberibus senis agitur. [*Sil.* 11, 492. Centeno fractus spumabat verbere pontus. ℙ Etiam de na›tantibus dicitur *verbera dare* Ponto ap. *Ov. Her.* 18, 23. ubi v. *Ruhnk.*] ℙ Translate. *Lucr.* 5, 955. Verbera ventorum, *h. e.* impetus. *Hor. Od.* 3, 12, 2. aut exanimari metuentes Patruae verbera linguae, *h. e.* objurgationes. *Prisc. Perieg.* 1033. Psittacus hic viridis decoratus torque rubenti Nascitur, huma›nae simulat qui verbera linguae, *h. e.* ictus linguae palatum percutientis, dum verba exprimit. *Gell.* 13, 17. *f.* Verbera fortunae, *h. e.* adversa fortuna. ℙ In sing. num. primus, tertius, et quartus casus ca›rent exemplis. [*Ablativus hujus vocis inter prosae orationis scriptores non occurrere videtur nisi ap. *Sen. de constant.* 12. pecora verbere domantur. *Plin. H. N.* 2, 8. *med.* adverso siderum verbere. — Ge›nitivus legitur tantum ap. *Lucan.* ap. *Phoc.* p. 1709. et ap. *Pall. Mart.* 11, 3. hortamen clamoris ac ver›beris. *Schneid. Gr. Lat.* 2. p. 429.]

VERBĔRĀBĬLIS, e, adj. μαστιγίας, verberibus dignus. *Pl. Aul.* 4, 4, 6. Verberabilissime, etiam rogitas, non fur, sed trifer?

[VERBĔRĀBUNDUS, a, um, adj. qui verbe›ribus castigat. *Plaut. fragm.* (ed. *A. Maio*) p. 30. Ut eum verberabundum adducam domum. *F.*]

VERBĔRĀTĬO, onis, f. μαστίγωσις, ῥαβδία, actus verberandi. [*Callistrat. Dig.* 48, 19, 7. Veluti fu›stium admonitio, flagellorum castigatio vinculorum (al. *nervorum*, al. *lororum*) verberatio. *F.*] ℙ Translate. *Q. Cic. Tironi, Fam.* 16, 27. Mirificam mihi verberationem cessationis epistola dedisti, *h. e.* reprehensionem.

VERBĔRĀTOR, oris, m. qui verberat. *Prud.* περὶ στεφ. 9, 38. Donetur ipsis verberator parvulis, [*h. e.* magister, qui discipulos verberare solet. *F.*]

VERBĔRĀTUS, a, um, part. a *verbero:* τυφθείς, ictus, converberatus. *Mart.* 7, 95. Quid possis gra›viusque saeviusque Percussus facere atque verbera›tus? *Plin.* 9, 18, 32. Piscis, qui nusquam perco›qui potest, nisi ferula verberatus. *Hor. Od.* 3, 1, 29. Vineae verberatae grandine. *Ulp. Dig.* 47, 10, 5. Quod se pulsatum, verberatumve esse dicat. V. VERBERO, as §. 1. ℙ Translate. *Tac. Agr.* 41. *f.* Quibus sermonibus satis constat Domitiani quo›que aures verberatas. *Petr. Sat.* 132. Manifestis matrona contumeliis verberata.

VERBĔRĀTUS, us, m. verberatio. In sexto ca›su sing. *Plin.* 31, 3, 23. Ut aqua etiam tactu ge›lida sit, etiam arte contingit, si etiam expressa in altum, aut e sublimi dejecta, verberatu corripiat aera.

VERBĔRĔUS, a, um, adj. μαστιγίας, verberibus dignus, verberabilis. *Pl. Capt.* 5, 1, 31. et *Ps.* 4. 1, 17. Sed eccum video verbeream statuam. *Id. Pers.* 2, 2, 7. Asin' vero verbereum caput?

VERBĔRĬTO, as, a. 1. μαστιγόω, saepe verbero. *Paul.* ex *Fest.* Verberitare Cato frequentative ab eo, quod est verbero, dixit.

VERBĔRO, as, a. 1. μαστιγόω, τύπτω, verbere caedo, pulso, percutio, ferio. Videtur esse discri›men aliquod (quamquam non perpetuum) inter *ver›bero*, et *pulso:* nam, ut ait *Ofilius* ap. *Ulp. Dig.* 47, 10, 5., *verberare* est cum dolore caedere, *pul›sare* sine dolore. Sed hoc falsum est. Alii ita di›stinguunt, ut *verberare* proprium sit virgarum, et flagrorum, *pulsare* generalius sit, et ad quodvis ictus genus significandum pertineat. [*V. in *Ver›ber.*] *Cic. Verr.* 2, 5, 54. *med.* Sex lictores valen›tissimi, et ad pulsandos verberandosque homines exercitatissimi. *Id. ib.* 2, 3, 26. *f.* Videtis pendere alios ex arbore, pulsari autem alios, et verberari. *Id. ib.* 2, 5, 43. *med.* Quae cum apud te diceret, virgis oculi verberabantur. *Ov. Met.* 4, 726. Ver›berare aliquem ense. *Suet. Cal.* 26. Veste detra›cta, subjectaque militum pedibus, quo firme verbe›raturi insisterent. ℙ Accipitur etiam pro percutere quacumque ratione. *Cic. Phil.* 8, 7. Ante consules, oculosque legatorum tormentis Mutinam verberavit. *Virg. A.* 3, 423. Charybdis sidera verberat unda. *Id. ib.* 11, 756. aquila aethera verberat alis. *Stat. Th.* 5, 390. nive verberat agros Juppiter. *Plin.* 14, 21, 27. Defruta exposita sub dio in cadis verberari sole, luna, imbre, ventis. *Colum. Arb.* 16. *med.* Sulcum cum feceris, patiere duobus mensibus eum tempestatibus verberari. *Cato R. R.* 91. Locum coaequato, et paviculis verberato. *Lucan.* 2, 407. et Adriacas qui verberat Aufidus undas, *h. e.* impe›te vasto influens et propellens mare Adriaticum pul›santi similis. *Sen. Troad.* 321. Levi canoram ver›berans plectro chelyn. *Val. Fl.* 1, 639. puppim ver›berat Eurus. ℙ Translate etiam de verbis dicitur pro objurgare, conviciari, lacessere. *Pl. Truc.* 1, 2, 17. Me illis quidem haec verberat verbis. *Cic. Pis.* 26. *med.* Os tuum ferreum senatus convicio verberari noluisti. *Id. Or.* 3, 21. Orator in dicendo exercitatus istos verberabit, neque se ab iis con›temni sinet, *h. e.* dicendo obruet, longe vincet. ℙ Alio sensu. *Pl. Amph.* 1, 1, 117. Mihi vox aures verberat, *h. e.* aures meas percellit. [*Agit de hoc dicendi genere *Passerat.* ad *Prop.* 1, 16, 27. et *Cort.* ad *Luc.* 7, 25. ubi tamen *Mart. Lag.* cdd. quorund. lectionem *auras* pro *aures* praeferendam censet.] ℙ Item *Pl. Truc.* 4, 3, 3. participium *verberans* usur›pavit pro vapulans. Rogitavi, *inquit*, ego vos ver›berantes, et pendentes simul. Alii rectius leg, *Ro›gitavin' ego vos pendentes verberans ambas simul?* ℙ *Verberare lapidem* est operam perdere, et sibi no›cere. *Id. Curc.* 1, 3, 41. Noli, amabo, verberare lapidem, ne perdas manum.

VERBĔRO, onis, m. μαστιγίας, verbere dignus. *Pl. Amph.* 1, 1, 128. Ain' vero verbero? Deos esse tui similes putas? *Id. Ps.* 4, 7, 63. Edepol homi›nem verberonem! Adde *Ter. Ph.* 4, 4, 3. *Cic. Att.* 14, 6. Discrucior, Sextilii fundum a verberone Cur›tilio possideri.

*VERBĔROSUS, a, um, adj. *Gloss. Cyrill.* μαστι›γίας, verberosus, flagellaticus. *B. A.*

VERBĬCĬFĀTĬO, onis, f. sermo de re aliqua. *Caecil.* ap. *Donat.* in *Ter. Eun.* 4, 4, 4. Quid tibi de meo amore verbificatio est patri?

VERBĬGĔNĀ, ae, m. Verbum Filius Verbo Patre genitum. Siquidem Verbum persona de Verbo Pa›tre, id est ratione vel intelligentia oritur, ut *Peta›vius Dogm. Theol. l.* 6. *c.* 3. *n.* 5. ait. *Prud. Cath.* 3, 1. O crucifer bone, lucisator, Omniparens, pie, verbigena, Edite corpore virgineo; Sed prius in Ge›nitore potens, Astra, solum, mare quam fierent. Hinc *Id. ib.* 11, 17. Ex ore quamlibet Patris Sis ortus, et verbo editus, Tamen paterno in pectore Sophia callebat prius. ℙ Uterque hic locus ab aliis explicatur de Filii Dei generatione in tempore, qua Verbum caro factum est, vel quia hoc mysterium a Deo Patre per prophetas et per angelum praenuntia›tum fuit; vel quia Verbum caro factum est per Verbum, per quod facta sunt omnia; vel quia Chri›stus ex Virgine Maria sine virili semine, solaque divini Verbi potentia Verbum caro factum est. [*Hunc locum ita mutavit exque suis amplificavit *F.*, ut totus ipsi jure possit adscribi.]

VERBĬGĔRO, as, n. 1. διαλέγω, verba facio. *Ap›pul. Apol.* Quamdiu, et quoties inter nos verbige›ratum sit.

VERBĬLĔVIS, e, adj. qui levis et inconstans in loquendo est. Vix unus aut alter est, qui ita le›gat ap. *Prop.* 2, 4, 28. Cynthia formipotens, Cyn›thia verbilevis. Nam alii *Cynthia forma potens, Cynthia verba levis.* [*Alii* pro *verba levis* leg. *for›ma levis.* Porro *Id.* 3, 18, 7. Est tibi forma po›tens. *F.*]

[*VERBILOQUIUM, i, n. *Fulg. Myth.* 1. Aristo›telis syllogis maticum verbiloquium. *Bail.*]

*VERBINUM, i, n. oppidum Galliae Belgicae, in agro Veromanduorum, hodie *Veroins* in Picar›dia. *Anton. Itin. B. A.*

*VERBIVELITATĬO, onis, f. verborum proelia, λογομαχία. *Plaut. Asin.* 2, 2, 41. Verbivelitatio›nem fieri compendi volo. Vulgo *Verbis velitationem. B. A.*

VERBOSĒ, adv. πολυλόγως, multis verbis. *Cic. Mur.* 12. Satis verbose: cedo quid postea? *Id. Fam.* 7, 3. *med.* Haec ad te scripsi verbosius. [*Varr. R. R.* 2, 5. Paulo verbosius haec. *F.*]

VERBOSĬTAS, atis, f. verborum affluentia, lo›quacitas, πολυλογία. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 551. Ver-

bositatis ipse rumpatur locus. *Sym. ep.* 8, 47. (al. 48.) Trahit nos vitium senile, verbositas.

VERBOSUS, a, um, adj. πολύλογος, πολύμυθος, qui verbis abundat, multiloquus, garrulus, locutulejus. *Catull.* 98, 1. In te, si in quemquam, dici pote, putide Vetti, Id quod verbosis dicitur et fatuis. *Cic. Mur.* 14. Proeliis promulgatis tollitur e medio non solum ista vestra verbosa simulatio prudentiae, sed etiam ipsa illa domina rerum sapientia. *Id. Fam.* 7, 3. *f.* Habes epistolam verbosiorem fortasse, quam velles. *Quint.* 2, 4. *med.* Ut quidam sententiarum gratia verbosissimos locos arcessunt. [*Emendavit hunc locum *F.* Quid differant *garrulus, loquax* et *verbosus* explicat *Doederl.* 3, 81.]

VERBUM, i, n. λέξις, dictio, vox, vocabulum. Quamquam enim a grammaticis anguste fere accipitur, ut nomini opponatur, tamen natura sua latius patet, ut et nomen, et pronomen, et ceteras orationis partes complectatur. Imo de ipsa oratione usurpatur. Est vel ab ἐρέω, dico, vel quod eo *verberatur* aer, ut est ap. *Quint.* 1, 6. *med.*, qui tamen non probat. [*Discrimen inter *verbum*, *vox* et *vocabulum* v. in his verbis.] *Ter. Eun.* 1, 2, 8. De exclusione verbum nullum. *Cic. Or.* 2, 30. Neque enim quoties verbum aliquod est scribendum nobis, toties ejus verbi litterae sunt cogitatione conquirendae. *Id. Part.* 15. Verba ponenda sunt, quae vim habeant illustrandi, nec ab usu sint abhorrentia, gravia, plena, sonantia, juncta, facta, etc. *Id. Or.* 24. Verba simplicia, propria, usitata, translata, prisca, nova, etc. *Id. opt. gen. Or.* 3. Verbum inquinatum, abjectum, durum. *Id. Brut.* 79. insolens, humile. *Id. Acad.* 1, 7. *med.* usitatius et tritius. *Pers.* 3, 45. et *Petr. Sat.* 5. Verba grandia. *Ov. Met.* 13, 341. ingentia. *Ter. Eun.* 4, 6, 3. magnifica. *Id. Heaut.* 5, 4, 19. Pudet dicere hac praesente verbum turpe. *Cic. Par.* 6. *in.* Quem enim intelligimus divitem? aut hoc verbum in quo homine ponimus? *Id. Or.* 69. *f.* Infercire verba. *Ov. Met.* 9, 28. reddere, *h. e.* respondere. *Lucr.* 4, 929. profundere ventis. *Ov. Met.* 6, 151. et *Her.* 16, 245. verbis petulantibus uti. *Petr. Sat.* 117. Jurare sacramentum in verba alicujus. *Id. ib.* 11. Nec se solum intra verba continuit, sed lorum de pera solvit, et me coepit verberare. ℙ *Publica verba* dicuntur, quae in communi sunt consuetudine et usu. *Cic. Acad.* 1, 7. Dialecticorum vero verba nulla sunt publica, suis utuntur. *Ov. A. Am.* 3, 479. Munda, sed e medio, consuetaque verba puellae Scribite, sermonis publica forma placet. ℙ Verba praetoris, quibus ejus jurisdictio continebatur, tria erant, *Do*, *Dico*, *Addico*. *Ov. Fast.* 1, 47. Ille nefastus erit, per quem tria verba silentur; et *ib.* 52. Verbaque honoratus libera praetor habet. V. ADDICO. ℙ Aliquando speciatim ponitur pro una ex octo partibus orationis, in qua omnis vis orationis est, ῥῆμα. In hac acceptione *verbum* est pars orationis declinabilis, quae modos, et tempora habet, ut *Amo*, *amabam*, *amarem*, etc. *Cic. Or.* 3, 49. *f.* Consuetudo modo illa sit scribendi atque dicendi, ut sententiae verbis finiantur, eorumque verborum junctio nascatur a proceris numeris, ac liberis. Adde *Varr. L. L. var. in locis*, *Quint.* 5, 5. et veter. grammaticos. ℙ Nec singulas tantum dictiones verbi nomine Latini appellant, verum etiam contextam et solidam orationem, ut diximus. *Ter. Hec.* 3, 4, 2. Verbis dici non potest tantum, quam re ipsa navigare incommodum est. *Id. Andr.* 1, 5, 5. Miseram me! quod verbum audio? ℙ Hinc usurpatum reperitur pro sententia, sive enuntiatione. *Id. Eun.* 1, 2, 95. Utinam istuc verbum ex animo ac vere diceres. *Id. Adelph.* 5, 8, 29. Postremo non meum illud verbum facio, quod tu, Micio, bene et sapienter dixti. ℙ Item pro proverbio, sive aliquo vulgari dicto. *Id. ib.* 3, 17. Nam vetus verbum hoc quidem est, communia esse amicorum inter se omnia. Adde *Pl. Truc.* 4, 4, 32. et *a.* 5. *v.* 39. ℙ Interdum accipitur, ut rei opponatur, id est pro vocabulo inani. *Cic. Or.* 1, 12. Quid est enim tam furiosum, quam verborum vel optimorum atque ornatissimorum sonitus inanis nulla subjecta sententia, nec scientia? *Id. Pis.* 27. Dolor enim est malum, ut disputas: existimatio, dedecus, infamia verba sunt atque ineptiae. ℙ Interdum ut facto opponitur, sive pro inani promissione. Hinc *verba dare* est decipere, circumvenire *Ter. Andr.* 1, 3, 6. Cui verba dare difficile est. *Cic. Att.* 15, 16. Vel verba mihi dari facile patior in hoc, meque libenter praebeo credulum. *Nep. Ann.* 5. Fabio callidissimo imperatori verba dedit. Simile est illud *Claudii Quadrigarii* apud *Gell.* 17, 2. *f.* Cominius qua escenderat, descendit, atque Gallis verba dedit. Ubi *Gellius:* Verba Cominium dedisse Gallis dicit, qui nihil quidquam cuiquam dixerat: neque eum Galli, qui Capitolium obsidebant, escendentem viderant: sed *verba dedit* haud secus posuit, quam si tu dicas, latuit atque obrepsit. ℙ Interdum ut scripto opponitur, pro viva voce. *Planc.* ad *Coss.* etc. 10. *Fam.* 8. *med.* Plura illi mandata verbo, quam scriptura dedi. ℙ Interdum quoque ut rei et veritati opponitur. *Nep. Phoc.* 3. Causam apud Philippum regem verbo, re ipsa apud Polypercontem dicere jussus est. *Cic. Verr.* 2, 3, 58. Cum hoc verbo et simulatione Apronio, revera tibi objectum esset. ℙ *Verbum nihili* est, quod perperam in linguam Latinam intrusum est. *Gell.* 2, 14. Falsi et audaces emendatores, e scripto per libros, *stetisses* fecerunt, tanquam *stitisses* vanum et nihili verbum esset. V. NIHILUM. ℙ *Verbi causa*, et *verbi gratia* idem est ac exempli causa. *Cic. Fat.* 6. Si quis, verbi causa, oriente Canicula natus est, is in mari non morietur. *Id. Fin.* 5, 11. Ut propter aliam quampiam rem, verbi gratia, propter voluptatem, nos amemus. ℙ *Uno verbo*, est paucis verbis. *Cato R. R.* 157. *med.* Si cor dolet, si jecur aut pulmones; uno verbo omnia sana faciet, intro quae dolitabunt. Adde *Cic. Phil.* 2, 22. ℙ *Bona verba, quaeso.* formula est, qua aliquem iratum placare studemus, *h. e.* quaeso, ut meliora loquaris. *Ter. Andr.* 1, 2, 33. Ubivis facilius passus sim, quam in hac re me deludier. *Da.* bona verba, quaeso. ℙ *Verbum*, et *verba facere*, est loqui, disserere, orationem habere. *Cic. Brut.* 78. Qui nunquam verbum in publico fecerunt. *Id. Verr.* 2, 4, 66. In senatu verba facere. *Id.* ad *Planc. Att.* 16, 16. Verba facere pro aliquo. [*Praeter hunc vulgatissimum de oratore, duobus adhuc modis est ap. *Cic. facere verba.* Unus de magistratu referente ad senatum; estque verbum solenne in ICtis, pro quo Graeci dicunt εἰπεῖν. *Cic. Fam.* 8, 8. Quod M. Marcellus V. F. (verba fecit) de provinciis consularibus. V. *Brisson. de Form. L.* II. p. 193. Graecum εἰπεῖν de relatione ad populum est in psephismatibus. Cf. *Demosth. de Cor.* 6. Alter est de recitante formulam dedicationis. *Cic. Dom.* 46. Si is Q. Caepionis, inimici sui, postem aedium tenuisset et pauca verba fecisset, aedes Caepionis essent dedicatae.] ℙ *Verba facere mortuo*, est ei velle aliquid persuadere, qui aut non audiat, aut nolit audire, sive operam ludere. *Ter. Phorm.* 5, 8, 26 Verba fiunt mortuo. Adde *Pl. Poen.* 4, 2, 18. ℙ *Verba habere*, idem ac verba facere. *Cic. Somn. Scip.* 1. Multis verbis ultro citroque habitis, ille nobis consumptus est dies. ℙ *Ad verbum*, totidem verbis, eisdem verbis. *Cic. Fin.* 1, 2. Fabellae Latinae ad verbum de Graecis expressae. *Id. Div.* 1, 44. Somnium mirifice ad verbum cum re convenit; et *Suet. Caes.* 30. *f.* Haec eum ad verbum dixisse refert. ℙ *Verbum de verbo exprimere*, est ad verbum transferre. *Ter. Adelph. prol.* 11. Verbum de verbo expressum extulit. ℙ *Verbum verbo reddere*, seu *pro verbo reddere*, idem est ac verbum de verbo exprimere. *Hor. A. P.* 133. Nec verbum verbo curabis reddere fidus Interpres. *Cic. opt. gen. Or.* 5. In quibus non verbum pro verbo necesse habui reddere, sed genus omnium verborum, vimque servavi. ℙ *Totidem verbis transferre*, idem. *Cic. Att.* 6, 2. *med.* Itaque istum ego locum totidem verbis a Dicaearcho transtuli. Eodem sensu dicimus *ad verbum ediscere.* *Id. Or.* 1, 34. ℙ *Meis verbis*, est meo nomine. *Pl. Bacch.* 4, 4, 79. Scribe salutem tuo patri verbis tuis. *Cic. Att.* 16, 11. *extr.* Atticae, quoniam hilarula est, meis verbis suavium des. *Id. Fam.* 15, 8. Gratum mihi feceris, si uxori tuae meis verbis eris gratulatus; et *ib.* 5, 11. Cum Sura locutus sum, ut ei meis verbis diceret, ut, etc. *Liv.* 9, 36. *f.* Denuntiatum Fabio senatus verbis, ne, etc. et *Pl. Mil.* 3, 3, 38. Anulum, quem ego militi darem tuis verbis. ℙ *Verbum* pro *verborum* habet *Pl. As.* 1, 3, 1. Unumquodque istorum verbum. *Id. Truc.* 2, 8, 14. Verbum sat est.

VERCELLENSIS, e, et

[VERCELLINUS, a, um, adj. ad Vercellas, nunc *Vercelli*, pertinens, Italiae Transpadanae urbem, cujus meminit *Tac. H.* 1, 70. et *Plin.* 3, 17, 21. *Id.* 33, 4, 21. Vercellensis ager. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 772. Collegium jumentariorum portae Vercellinae. *F.*]

[VERCINGETORIX, igis, m. nomen supremi magistratus ap. veteres Gallos; est enim compositum ex Celticis vocibus *fear-cingo-toir*, *h. e.* vir caput ad expeditionem. (V. VERGOBRETUS): sed *Caes. B. G.* 7, 4. et sqq. nomen dignitatis pro nomine proprio accipit illius, qui Celtilli filius, Arvernus natione, summae potentiae adolescens, cujus pater totius Galliae principatum obtinuerat, defectionis et belli contra Caesarem auctor fuit: rex a suis appellatus, victus tandem a Caesare, in triumphum ductus, deinde interfectus. *Caes. l. c. Flor.* 3, 10. et *Dion.* 40, 39, 41. et 43, 19. ℙ Βερκιγγετόριξ, ιγος, Graece reddit *Metaphr. Caesaris*, Οὐερκιγγετόριξ scribitur ap. *Dion. l. c.*, genitivum Οὐερκιγγετόριγος ap. *Strab. l.* 4. *F.*]

VERCULUM, i, n. dimin. quasi parvum ver: adhibetur in blanditiis. *Pl. Cas.* 4, 4, 14. Meum corculum, melculum, verculum. V. MELCULUM.

VERE, adv. ἀληθῶς, non false. *Ter. Heaut.* 1, 1, 102. Hoc ibi fit, ubi non vere vivitur. *Cic. Off.* 3, 3. Honestum, quod proprie vereque dicitur, id in sapientibus est solis. *Id. Att.* 5, 21. *med.* Non ὑπερβολικῶς, sed verissime loquor. *Id. Mil.* 29. Ne libentius haec in illum evomere videar, quam verius. *Liv.* 40, 27. Ligures latrones verius, quam justi hostes. *Id.* 22, 23. Laeto verius dixerim, quam prospero eventu pugnatum fuerat. ℙ Est etiam, bene, recte. *Nep. Them.* 1. *f.* De instantibus verissime judicabat, et de futuris callidissim[e] conjiciebat. ℙ Item plane, juste, expresse, clar[e]. *Plin.* 11, 37, 65. Metellum pontificem adeo inexpl[ana]tae linguae fuisse accepimus, ut multis mensibu[s] tortus credatur, dum meditatur in dedicanda ae[de] Opis vere dicere. Ita *Hard.*

*VEREASUECA, ae, portus Hispaniae Tarrac[o]nensis, in Cantabria. *Plin.* 4, 20. Portus eoru[m] Vereasueca. Sic ed. *Hard.* Antea legebatur *Port[us] eorum Vesci Veca.* Hodiernum nomen, *Harduino* j[u]dice, est *Villa viciosa.* *B. A.*

VERECUNDE, adv. αἰδημόνως, pudenter. *L[iv.]* 26, 49. *extr.* Tueri virgines verecunde ac modes[te]. *Cic. Fin.* 5, 2. *f.* Tum ille timide, vel potius ver[e]cunde, facio, inquit, etc. *Id. Brut.* 22. Ille, qu[i] ei viro succedendum esset, verecunde et dubitan[ter] recepit causam. *Id. Or.* 1, 37. *f.* Verecundius h[ac] de re loquor, quod adest vir in dicendo summu[s]. Adde *Cels.* 6, 18.

VERECUNDIA, ae, f. αἰδώς, αἰσχύνη, pudor, m[o]destia, ingenuitas, probitas: a *vereor:* cui oppon[i]tur petulantia, impudentia. Differunt *verecund[ia]* et *timor.* Nam, ut ait *Donat.* ad *Ter. Andr.* 3, [..] 16., veretur liber, metuit servus, hoc est, ver[e]cundia ingenuitatis cujusdam est, et modestiae; u[n]de in laude ponitur: timor est animi sibi male co[n]scii ob culpam admissam, et meritam noxam. [*[De] discrimine inter *modestia*, *pudor* et *verecundia* *Do[e]derl.* 2, 211. sq. haec habet: *Modestia* non transgr[e]ditur modum propter morum castitatem, quam res[pi]cit: *verecundia* propter aestimationem hominum qu[o]rundam, quibus displicere non vult: *pudor* propt[er] se ipsum, ne in contemtum veniat. Aliter *Donat.* ad *Ter. Andr.* 4, 1, 13. *Pudor* est mali facti, *ve[re]cundia* recti et honesti.] *Cic. Part.* 23. Custos vi[r]tutum omnium, dedecus fugiens, laudemque maxi[me] consequens, verecundia est. *Id. Fin.* 4, 7. *f.* H[o]mo, solum animal natum pudoris ac verecundi[ae] particeps. *Id. Off.* 1, 35. *f.* Scenicorum mos ta[n]tam habet veteri disciplina verecundiam, ut in sc[e]nam sine subligaculo prodeat nemo. *Id. Or.* 71. *ex[tr.]* Verecundia negandi scribendi impudentiam suscep[i]. *Id. Att.* 8, 6. *extr.* Malo Tironis verecundiam [in] culpa esse, quam illiberalitatem Curii. *Id. Q. F[r.]* 3, 1, 3. *med.* Caesar meam in rogando verecundia[m] objurgavit. *Liv.* 26, 50. Juvenis juvenem appell[ans] quo minor sit inter nos hujus sermonis verecund[ia]. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 9. Echionis sunt nobiles pict[u]rae: anus lampadas praeferens, et nova nupta ver[e]cundia notabilis. ℙ Verecundia alicujus rei, tim[or] et fuga. *Cic. Tusc.* 5, 26. Nec vero illa sibi rem[e]dia comparavit ad tolerandum dolorem, firmitate[m] animi, turpitudinis verecundiam, exercitatione[m] consuetudinemque patiendi. *Id. Att.* 14, 5. Me[am] stultam verecundiam, qui legari noluerim ante r[em] prolatas, ne deserere viderer hunc tumorem. ℙ *[Ve]recundia alicujus*, quae habetur propter alicujus d[ignita]tes singulares, reverentia, respectus. [*Cf. *Spa[ld.]* et *Drak.* ad locos *Quint.* et *Liv.* mox laudatos. *Quint.* 6, 3. *med.* Ne auctorem ponam, verecund[ia] ipsius facit. *Liv.* 4, 45. *f.* Quando nec ordinis h[u]jus ulla, nec reipublicae est verecundia. *Id.* 2, [..] Verecundia majestatis magistratuum timorem vic[it]. *Id.* 39, 11. Illum nec parentis, nec vitrici, nec De[o]rum verecundiam habere. *Id.* 10, 13. Verecund[ia] legum. *Id.* 1, 6. *f.* aetatis. *Id.* 37, 54. Verecu[n]dia nostra adversus regem nobis obstat. Eadem r[a]tione dixit *Ter. Andr.* 1, 5, 27. patris pudor. [ℙ] *Liv.* 26, 50 *med.* Fuit sponsa tua apud me eade[m] qua apud parentes suos, verecundia. ℙ De pudor[e,] quo quis refugit proferre se, et bona ingenii stud[ia] que promere. *Quint.* 12, 5. Invitus mehercule dic[o] ipsam verecundiam, vitium quidem, sed amabi[le] et quae virtutes facillime generet, esse interim a[d]versam *oratoriam artem capessentibus;* et mo[x] Sciat, si quis haec leget, non probitatem a me r[e]prehendi, sed verecundiam, quae est timor quida[m] reducens animum ab iis, quae facienda sunt: un[de] confusio, et coepti poenitentia, et subitum sile[n]tium. Quis porro dubitet vitiis adscribere affectu[m], propter quem facere honeste pudet? ℙ Per met[o]nymiam ponitur pro rubore, quo verecundantes su[f]fundimur. *Suet. Dom.* 18. Commendari se verecu[n]dia oris adeo sentiebat, ut etc. *Id.* supra dixera[t] fuisse vultu modesto, ruborisque pleno.

VERECUNDITER, adv. idem quod verecund[e]. *Pomp.* ap. *Non.* 11, 59. Vidit duos sensim in lu[do] verecunditer non docentem condiscipulum, veru[m] scalpentem nates, *h. e.* virgis caedentem. [V.] SCALPO.

VERECUNDOR, aris, dep. 1. αἰσχύνομαι, ver[e]cundia teneor. *Pl. Trin.* 2, 4, 77. Verecunda[ri] neminem apud mensam decet. *Cic. fragm.* ap. *No[n.]* 7, 101. Hi nostri amici verecundantur, capti sple[n]dore virtutis. *Id. Or.* 2, 61. Sp. Carvilio gravit[er] claudicanti ex vulnere, et ob eam causam verecu[n]danti in publicum prodire. *Id ib.* 3, 9. *f.* Alteru[m] exsultantem verborum audacia reprimebat, alteru[m] cunctantem, et quasi verecundantem incitabat.

VERECUNDUS, a, um, adj. αἰδήμων, qui ver[e]cundia tenetur, pudens: a *vereor.* *Cic. Or.* 2, 88. Habetis sermonem bene longum hominis utinam no[n] impudentis, illud quidem certe non nimis verecund[i].

. As. 5, 1, 6. Decet verecundum esse adolescen-n. Ov. Met. 14, 840. Illa verecundo vix tollens nina vultu, etc. Mart. 8, 1. Disce verecundo nctius ore loqui. Quint. 10, 1. in. Verba parum recunda, i. e. turpia. ℙ Metonymice est parcus, nderatus, modestus. Cic. Or. 24. med. Ille tenuis ator nec in faciendis verbis erit audax, et in trans endis verecundus, et parcus in priscis. Id. Phil 5. Verecundiorem esse in postulando. Hor. Ep. 1, 37. Saepe verecundum laudasti. Ov. Trist. 4, 49. Nunc precor hinc alio jubeat discedere, si non stra verecundo vota pudore carent. Id. Trist. 2, 3. mores distant a carmine nostri: Vita verecunda , Musa jocosa mihi. Mart. 8, 70. Cum siccare ram largo Permessida posset Ore, verecundam luit esse sitim. Vell. 2, 33. med. Pompejus in petendis honoribus immodicus, in gerendis vere-ndissimus: ut qui eos ut libentissime iniret, ita iret aequo animo. Cic. Fam. 7, 13. Interiores terae, quibus saepe verecundiorem me in loquendo is. ℙ Verecundus color, rubor in vultu ex vere-ndia, vel ei similis. Ov. Met. 1, 485. Illa ecundo suffunditur ora rubore. Hor. Ep. 17, Fugit juventas, et verecundus color Reliquit ora. Hoc dicere est mihi verecundum, Quint. 7, 1. f. e. verecundiae est. [*V. Spald. ad h. l.] ℙ Par-verecundiores ap. Arnob. 4, 133. verendae, ob-nae. ℙ Verecundus, verendus, venerabilis. Am-n. 14, 6. Patrum reverenda cum auctoritate ca-ies, populique R. nomen circumspectum et vere-ndum. Adde 21. f. 30, 8.

VEREDARIUS, ii, m. nuntius publicus, qui equis to loco positis maxima quam celerrime itinera ficit. Sidon. ep. 5, 7. med. Hi sunt, qui invi-t tunicatis otia, stipendia paludatis, viatica ve-ariis, mercatoribus nundinas. Firm. Math. 3, f. Sed Mercurius et Mars in Martis signis aut tibus constituti regum nuntios, veredariosque dent. Hinc jocus Paulini Nolan ep. 9. (al. 28.) Victor epistolarum nostrarum veredarius pedes, bipes veredus. ℙ [Translate veredarius urbis itur ab Hieron. ep. 22. n. 28. presbyter quidam, in hoc omne studium posuerat, ut matronarum nina, domos, moresque cognosceret, et paene ue ad cubicula dormientium senex importunus rederetur. F.]

ÉREDUS, i, m. ἵππος ταχύδρομος, equus cursus lici. Olim vehicularis fuit: unde et veredo no-. Nam conflatum est ex Latino veho, et Gallico , sive rheda: quomodo et verhedus cum spiritu Pand. Flor. 50, 4, 18. §. 21. Festus: Veredos iqui dixerunt, quod veherent rhedas, id est du-nt. Quae Festi sententia etiam ex eo vera nditur, quod antiquis cursoribus cursus publicus t vehicularis, ut coustat ex Suet. Aug. 49. V. HICULARIUS. Hinc patet eorum error, qui pu-nt, veredum fuisse equum sine vehiculo, eoque dum non quasi veheredum, sed quasi vehedum di-n videri. Nempe in errorem eos duxit, quod teriore aevo, etiam equis singulis ad publicum sum uti solerent: quae res fecit, ut his etiam edorum nomen sit tributum. Auson. ep. 8, 7. celerem mannum, vel ruptum terga veredum Con-ndas, propere dummodo jam venias. Id. ep. 14, Sed cisium, aut pigrum cautus conscende vere-: Non tibi sit rhedae, non amor acris equi. ℙ redi proprie erant equi cursum publicum facien-in viis rectis, ut paraveredi, qui in transversis. Imp. Jul. Cod. 12, 51, 4. et Imppp. Valent., ens et Grat. ib. 7. ℙ Usurpatur de quocumque o cursus velocissimi, qualibus antiqui utebantur enatione. Mart. 12, 14. Parcius utaris, moneo, ente veredo, Prisce, nec in lepores tam violen-eas. Saepe satisfecit praedae venator, et acri idit excussus, nec rediturus, equo. Id. 14, 86. gula succincti venator sume veredi. ℙ [Procu-r a veredis dicebatur in domo Augusta, qui vere-m Augusti curam habebat. Inscr. ap. Mur. , 3. D. M. Aurelio Stephano Proc. a veredis . F.]

ÉRENDUS, a, um, part. a vereor: αἰδέσιμος, βητέος. Ov. Met. 4, 539. majestatemque veren-Imposuit. Id. Pont. 3, 1, 143. Curia cum pa-s fuerit stipata verendis. Id. Trist. 5, 6, 31. uos praetexta verendos, Virgaque cum verbis eriosa facit; et Her. 3, 103. Per tamen ossa vi-ubito male tecta sepulcro, Semper judiciis ossa nda meis. ℙ Verenda, orum, τὰ αἰδοῖα, ob-ae et pudendae corporis partes. Plin. ep. 3, 14. s os verberat, alius pectus et ventrem, atque n (foedum dictu) verenda contundit. Veg. Vet. . In lateribus (equorum) et in coxis, et in veren partibus. ℙ Item timendus, terribilis. Lucan. 46. Alexander Partho verendus. Id. 5, 502. tus verendi classibus.

ÉRENS, entis, part. a vereor, timens. Cic. 22. Vos tamen Deos verentes, qui hanc omnem ritudinem tuentur et regunt, memoriam nostri inviolateque servabitis. Id. Fam. 9, 16. Qui d scribendum incitavit, verentem, ne Silius suo io aliquid mihi solicitudinis attulisset. Suet. d. 24. Verens reprehensionem. ℙ Cum gen. m. 6, 2. f. Mores hujus pecudis, qui sunt ve-rentes plagarum, et acclamationum. Auson. in prol. VII. Sap. 18. nec verentes sumptuum.

VĔRENTER, adv. Sedul. 1, 8. sanctoque veren-ter Stare choro.

VĔRĔOR, eris, itus sum, dep. 2. εὐλαβέομαι, αἰδέ-ομαι, est cum observantia quadam, et ingenuo pu-dore metuere. Differunt vereri, et timere. Est enim vereri proprie liberorum, qui honestatis gratia mo-ventur, timere autem servorum, ut in VERECUN-DIA dictum est. Cic. Sen. 11. Metuebant eum servi, verebantur liberi. Id. Phil. 12, 12. Quid? veteranos non veremur? nam timeri se ne ipsi quidem volunt. Pl. Amph. prol. 22. Quippe qui intellexerat vereri vos se, et metuere, ita ut aequum est, Jovem. Ve-reri ut patrem, metuere ut maximum et potentissi-mum. Liv. 39, 37. med. Veremur quidem vos, Ro-mani, et, si ita vultis, etiam timemus. Sed plus veremur, et timemus Deos immortales. ℙ Tamen haec differentia non ubique servatur, sed vereor fre-quentissime idem plane est, quod timeo, nec solum de hominibus, sed etiam de rebus usurpatur. Cic. Q. Fr. 1, 3. Quem meus Cicero et amabat ut fratrem, et jam ut majorem fratrem verebatur. Id. Or. 1. Veretur reprehensionem doctorum atque prudentium. Id. Att. 14, 4. Vereor Gallica bella. Id. Acad. 4, 45. Vos autem mihi veremini, ne labar ad opinio-nem. Caes. B. G. 5, 9. Eo minus veritus navibus, quod in litore molli atque aperto deligatas ad an-coras relinquebat. Ter. Andr. 3, 4, 3. Ego dudum non nihil veritus sum, Dave, abs te, ne faceres idem, etc. Auct. ad Her. 2, 19. Ergo et metus pe-riculi hortabatur eum interimere, a quo supplicium verebatur. Cic. Sen. 6. med. de Carthagine: De qua non ante vereri desinam, quam illam excisam esse cognovero. ℙ Cum gen. Afran. ap. Non 9, 3. Op-tandum uxorem, quae non vereatur viri. Ter. Phorm. 5, 7, 78. Neque hujus sis veritus feminae primariae. Accius ap. Non. ib. Si tui veretur progenitoris. Pacuv. ib. Nihilne te populi veretur, qui vociferare in via? Cic. Att. 8, 4. Ne tui quidem testimonii veritus. Alii leg. tuum testimonium. ℙ Cum infi-nito. Ter. Andr. 2, 1, 23. Hei mihi! vereor dicere. Cic. Leg. 1, 13. Vereor committere, ut non bene provisa et diligenter explorata principia ponantur. Adde Caes. B. G. 5, 6. s. f. ℙ Et passive imper-sonaliter. Cic. Fin. 2, 13. Cyrenaici, quos non est veritum in voluptate summum bonum ponere. ℙ Pro dolere, moleste ferre. Ov. Her. 16, 75. Vincere erant omnes dignae: judexque verebar, Non omnes causam vincere posse suam. ℙ Cum conjunctivo, sequente ut, aut ne non, in iis, quae vellemus fieri. Cic. Fam. 14, 14. Vereor, ut Dolabella ipse satis nobis prodesse possit. Id. Or. 1, 9. Illa duo, Crasse, vereor, ut tibi possim concedere. Id. Fam. 14, 5. Accepi tuas litteras, quibus intellexi, te vereri, ne superiores mihi redditae non essent. ℙ Et sequente ne, in iis quae nollemus. Id. Or. 1, 55. Veritus es, nisi istam artem oratione exaggerasses, ne operam perdidisses. Id. Sul. 23. med. In ipsa rogatione ne quid per vim ageretur, quis nostrum Sullam aut Caecilium verebatur? Caes. B. G. 1, 42. Vereri se, ne per insidias ab eo circumveniretur. Id. ib. 19. Nam, ne ejus supplicio Divitiaci animum offenderet, verebatur. ℙ Et omisso ne. Nep. Pel. 1. Vereor, si res explicare incipiam, non vitam ejus enarrare, sed historiam videar scribere. ℙ Vereor ne pro vereor ut, in his quae vellemus. Auct. ad Her. 3, 6. med. Si laudabimus, vereri nos dicemus, ne illius facta verbis consequi possimus. Est qui leg. ut. [*Neque aliter recte quis legere poterit.] Adde Cic. Fam. 6, 1. et Marc. 4. quae loca in NE attu-limus. ℙ Non vereor ne, et non vereor ne non om-nem timorem excludit, et significat certum esse, et securum non dubitare, quin. Cic. Fam. 2, 1. Non enim vereor, ne non scribendo te expleam; et ib. 5. Non quo verear, ne tua virtus opinioni hominum non respondeat, sed, etc. et ib. 6. Neque enim sum veritus, ne sustinere tua in me beneficia non possem. Id. ib. 2, 7. Non vereor, nequid timide, nequid stulte facias: et ib. 5, 12. med. Non vereor, ne assentatiuncula quadam aucupari tuam gratiam vi-dear. Matius ad Cic. ib. 11, 28. f. Non vereor, ne meae vitae modestia parum valitura sit contra fal-sos rumores. ℙ Vereri dubitationem saepe signifi-cat cum aliquo timore conjunctam: habetque post se particulas dubitandi. Sall. in or. Lep. contr. Sull. med. Neque jam, quid existimetis de illo, sed quan-tum vos audeatis, vereor. Cic. Att. 7, 7. Pontinium quod scribis in urbem introisse, vereor quid sit: nam id, nisi gravi de causa, non fecisset. Coel. ad Cic. Fam. 8, 10. Hoc quomodo acciperent homines, ve-reor etiam nunc. Ter. Andr. 1, 2, 4. Heri semper lenitas, verebar, quorsum evaderet. Cajus Dig. 20, 4, 11. Vereor, num hic aliud sit dicendum. ℙ Ve-reri, absolute, verecundiam habere. Pl. Bacch. 1, 2, 50. Hic vereri perdidit. ℙ Passive. Afran. ap. Gell. 15, 13. Ubi malunt metui, quam vereri se ab suis. ℙ Part. Verens et Verendus V. supra suis locis.

VĔRĔTILLŎPŌTA, ae, m. vox hybrida ex La-tino veretillum, et Graeco πότης, potor, facta. V. DRILOPOTA.

VĔRĔTILLUM, i, n. dimin. veretri. [Item genus piscis, ad quod alludere videtur Appul. Appol., ubi sermo est de piscibus idem nomen habentibus, quod in homine partes, quibus sexus distinguitur. En verba ejusd. At quaesisse me fingeretis ad illecebras magicas duo haec marina, veretillum et virginal. Alii veretillam legunt, ut sit a veretilla, ae, f. quod minime videtur probandum. F.]

[VĔRĔTĪNUS, a, um, adj. ad Veretum, Οὐέρη-τον, pertinens, Salentinorum oppidum, nunc S. Ma-ria di Vereto. Frontin. de colon. p. 127. Goes. Ager Veretinus. ℙ Veretini, orum, incolae illius oppidi. Plin. 3, 11, 16. f. Salentinorum, Neretini, Uxen-tini, Veretini. F.]

VĔRĔTRĂSĪNUS, i, m. is, [cujus penis ita pro-tenditur, ut veretrum asinorum: a veretrum et asi-nus. Inde onos ab ὄνος, asinus, ap. Lampr. Com-mod. 10. extr. et asellus ap. Juven. 9, 92. impurus hujusmodi homo dicitur. (V. Casaubon. ad Lampr. l. c.) Capitol. M. Aurel. 12. Cum quendam veretra-sinum famae detestandae, honorem petentem mo-neret. Ita legit Casaub., alii veterasinum, alii Ve-trasinum, ut sit nomen proprium viri; sed fortasse rectius legendum Vitrasium, etenim Vitrasius est nomen gentilicium Romanum jam alibi memora-tum. F.]

*VERETRICULUM, i, n. vasculum pudendum. Petr. c. 24. p. 82. Bail. B. A.

VĔRĔTRUM, i, n. πέος, αἰδοῖον, membrum vi-rile, penis, mentula: a vereor, h. e. a supino veri-tum. Nempe penem ea ratione veretrum dixere, qua et verenda nominamus. Suet. Tib. 62. Excogitaverat autem inter genera cruciatus etiam, ut larga meri potione per fallaciam oneratos, repente veretris de-ligatis, fidicularum simul, urinaeque tormento dis-tenderet. Adde Phaedr. 4, 13. ℙ [Sequioris Lati-nitatis tempore videtur, veretrum significasse puden-dum tum virile, tum muliebre. Hinc Arnob. 5, 165. Amputationes virilum veretrorum. Item Coel. Aurel. Tard. 4, 9. virile veretrum dixit. Id. vero ib. 5, 10. med. habet muliebre veretrum. F.]

*VERGAE, arum, Italiae oppidum, in Bruttiis. Liv. 30, 19. B. A.

*VERGELLUS, i, m, fluvius Apuliae. Val. Max. 9, 2. Flor. 2, 6. B. A.

VERGENS, entis, part. a vergo: συντείνων, in-clinatus. Cic. N. D. 2, 45. Ut omnibus ejus parti-bus in medium vergentibus (id autem medium, in-fimum in sphaera est) nihil interrumpat. Suet. Oth. 7. Vergente jam die ingressus senatum. Luc. 2, 624. Illyris Ionias vergens Epidaurus in undas. Id. 1, 130. Anni vergentes in senium. Tac. Ann. 13, 19. Ver-gens annis femina. Id. ib. 4, 41. Vergente jam se-necta. Plin. 32, 10, 38. Aegri vergentes in lethar-gum. Id. 34, 2, 3. Aes suo colore pretiosum ad joci-neris imaginem vergens. Id. 12, 12, 26. Nardus co-lore languido in candidum vergente.

*VERGENTUM, i, n. oppidum Hispaniae Baeti-cae, Julii Genius cognominatum. Plin. 3, 1. B. A.

VERGĪLIAE, arum, f. plur. septem stellae ante genua Tauri, Graece Πλειάδες. V. PLEJADES. A vere nomen habent. Festus: Vergiliae dictae, quia earum ortu ver finitur, et aestas incipit. Isid. Or. 3, 70. Has Latini Vergilias dicunt a temporis signi-ficatione, quod vere exoriuntur. Cic. in Arat. N. D. 2, 44. Vergilias tenui cum luce videbis. ℙ Alii scrib. Virgiliae, quod virgulae modo porrigantur, ut est ap. Voss. in Etym.

[VERGĪLIENSIS, et Virgiliensis, e, adj. ad Ver-giliam (Οὐεργιλίαν habet Ptolem. 2, 6.) pertinens, Hispaniae Tarraconensis urbem in Bastitanis. Inscr. ap. Grut. 324. 5. M. Cornelio Marcio M. F. Quir. Severo Vergiliensi. Virgilienses, ium, ejus urbis incolae memorantur a Plin. 3, 3, 4. F.]

*VERGIUM, i, n. oppidum cum castello, in Hi-spania Tarraconensi. Liv. 34, 21. B. A.

VERGO, is, a. 3. ῥέπω, ῥέπομαι, συντείνω, pro-pendeo, inclino, declino, specto. Caes. B. G. 1, 1. Vergit ad Septentriones. Id. B. C. 1, 45. med. Ab oppido declivis locus tenui fastigio vergebat in lon-gitudinem passuum circiter quadringentorum. Cic. Q. Fr. 3, 1, 4. Id nunc honeste vergit in tectum inferioris porticus. Id. Phil. 11, 11. Nisi Bruti auxi-lium ad Italiam vergere, quam ad Asiam, maluis-semus. [*Cum hoc loco poterit conferri Tac. Ann. 1, 3. illuc (in Tiberium) cuncta vergere; filius, col-lega imperii — adsumere.] Liv. 37, 31. f. Portus, qui in Meridiem vergit. ℙ Passive. Lucan. 1, 54. Et polus aversi calidus qua vergitur Austri. Lucr. 2, 212. In terras igitur solis quoque vergitur ardor. ℙ In sacris ponitur pro fundere, infundere, spar-gere. Serv. ad illud Virg. A. 6, 244. frontique in-vergit vina sacerdos. Fundere, inquit, est supina manu libare, quod fit in sacris supernis: vergere autem est conversa in sinistram partem manu ita fundere, ut patera convertatur, quod in infernis sa-cris fit. Hinc Stat. Theb. 6, 211. Spumantesque mero paterae vergnntur. ℙ Extra sacra pro fun-dere, seu miscere posuit etiam Lucr. 5, 1008. Illi imprudentes ipsi sibi saepe venena Vergebant. ℙ Translate. Tac. Ann. 2, 43. Nam suam aetatem ver-gere, Germanici nondum satis adolevisse. Curt. 4, 7. med. Nox vergit ad lucem. V. etiam VERGENS. ℙ Praeteritum versi quidam probatum putant illo Ovidii carmine, 1. Pont. 9, 52. in gelidos versit

amoma sinus. Sed alii *fudit*, alii *vergit*, alii *vertit* reponunt. *Diomed.* 1, 366. tribuit *verxi*, sed sine exemplis.

*VERGOANUM, i, n. oppidum in insula Lerina. *Plin.* 3, 5. *B. A.*

[VERGOBRĔTUS, i, m. *βεργόβρετος*, nomen supremi magistratus apud veteres Gallos. Nonnulli derivant a *virga*, quae vox *purpuram* Gallice sonat, ut ait *Serv.* ad *Virg. A.* 8, 660., et *breit*, quae Celtice *pictum* significat, *h. e. purpura indutus*; alii vero a Celticis vocibus *fear-go-breith*, *h. e.* vir ad judicium, nempe judex. *Caes. B. C.* 1, 16. Liscus summo magistratui praeerat, quem vergobretum appellant Aedui, qui creatur annuus, et vitae necisque in suos habet potestatem. *Gesnerus* in suo *Thesaur. ling. et erudit. Rom.* paenultimam producit, sed Graecus Metaphrastes brevem habet, scribit enim per *ε*. *F.*]

*VERGUNNI, orum, populi Alpini, de quibus *Plin.* 3, 20. *B. A.*

[VĒRĬA, ae, f. eadem ac sors: a *vero*, *as*, vera dico. *Inscr.* ap. *R. Venut. Osserv. sopra il fiume Clitunno p.* 38. Post verias Fel. H. D. L. M. *h. e.* felices hoc (*signum*) dedicavit lubens merito. Clitumno enim sacrae erant sortes, ut constat ex *Plin. ep.* 8, 8. Praesens numen, atque etiam fatidicum, indicant sortes. V. CLITUMNUS, i. *F.*]

VĒRĬĀNUS, a, um, adj. ad Verum pertinens, [nempe ad L. Aurelium Verum Aug., qui cum M. Aurelio Antonino imperavit. *Inscr.* ap. *Grut.* 457, 2. M. Pontio M. F. Pup. L. Aetiano (*lege* Laeliano) Cos. pontifici, sodali Antoniniano Veriano, etc. Etenim *Capitol. M. Aurel.* 15. Flaminem, et Antoninianos sodales, et omnes honores, qui Divis habentur, eidem (*L. Vero.*) dedicavit. *F.*]

VĒRĬCŎLA, ae, adj. comm. gen. qui, vel quae verum colit. *Tert. carm. ad senat.* 43. At cum vericolae penetraveris ostia legis.

VĒRĬCŬLĀTUS. V. VERUCULATUS.

VĒRĬCŬLUM. V. VERUCULUM.

VĒRĬDĬCĒ, adv. *Ammian.* 31, 1. Veridice praedicere. *August. ep.* 17. (*al.* 44.) Rhetorice potius, quam veridice agere existimer.

[VĒRĬDĬCENTĬA, ae, f. veriloquium: opponitur autem falsidicentiae. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 1, 14. Equidem, inquit, veridicentiae isti testis accedo. *Id. ib.* 2, 2. Aliud testimonium vati ad veridicentiam forte tale provenerat. *F.*]

VĒRĬDĬCUS, a, um, adj. *ἀληθεύων*, qui vera dicit, verus. *Lucr.* 6, 6. Omnia veridico qui quondam ex ore profudit. *Cic. Flacc.* 32. Veridicas adjungis causas inimicitiarum. *Mart.* 5, 1. Seu tua veridicae discunt responsa sorores. *Plin.* 18, 4, 6. Oracula a maxime veridico usu profecta, *h. e.* ab experientia, quae maxime verum docet. *Id.* 7, 16, 15. Veridico exitu consecuto, *h. e.* qui vaticinium veridicum fuisse monstravit. *Inscr.* ap. *De-Vita* in *Antiqu. Benev. cl.* 1. *n.* 7. Junoni Veridicae.

*VĒRĬLŎQUAX, acis, adj. veriloquus. *Gloss. Gr. Lat.* Ἀληθινὸς, veriloquax. *B. A.*

VĒRĬLŎQUĬUM, ii, n. sumitur pro etymologia, seu origine vocis. *Cic. Top.* 8. Quam *ἐτυμολογίαν* vocant, id est verbum ex verbo, veriloquium; nos autem novitatem verbi non satis apti fugientes, genus hoc notationem appellamus.

VĒRĬLŎQUUS, a, um, adj. veridicus. [*M. Aurel.* inter opera *Front. ad M. Caes.* 3. (ed. *A. Maio*) *ep.* 12. Nullum tam veriloquum oraculum est, quin aliquid ancipitis, vel obliqui, vel impediti habeat, quo imprudentior irretiatur. *F.*] *Hieron. adv. Ruf.* 3, 42. Quia veritatem non poterant audire, et linguam veriloquam.

VĒRĬMŌNĬA, ae, f. idem ac veritas. *Pl. Truc.* 1, 2, 63. Istunc ad amicam verius verimonia referre. Ita quidem referunt nonnulli Lexicographi: sed sanior probatiorque lectio sic se habet: *istunc ad amicam meras querimonias referre.*

[VĒRĪNUS, a, um, adj. derivativ. a *verus.* Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 7, 11. L. Vinicius Verinus. *F.*]

VĒRĪSĪMĬLIS, e, adj. *πιθανὸς*, *εἰκώς*, qui veri similitudinem habet, probabilis. *Cic. Acad.* 4, 10. *f.* Volunt probabile aliquid esse, et quasi verisimile. *Id. Or.* 2, 19. Narrationem jubent verisimilem esse, at apertam, et brevem. *Id. Inv.* 1, 3. Verisimillimum mihi videtur, quodam tempore, etc. *Plin.* 15, 22, 24. Quod est verisimilius, quam quod, etc. ℙ Frequenter usurpatur substantive, et in genere neutro, ut multa adjectiva. *Cic. Rosc. Am.* 20. *med.* Etiam tum, cum verisimile erit, aliquem commisisse, in suspicione latratote. *Id. ib.* 41. Non est verisimile, ut Chrysogonus horum litteras adamarit. *Id. Brut.* 17. *extr.* Non verisimile est, quam sit in utroque genere et creber, et distinctus Cato. *Ter. Andr.* 1, 3, 20. Mihi quidem non fit verisimile. ℙ Usurpatur etiam divisim. *Cic. N. D.* 1, 24. Haec ego nunc physicorum oracula fundo, vera, an falsa, nescio, sed veri tamen similiora, quam vestra. *Id. Inv.* 1, 21. Narratio veri quidem similis ex his rationibus esse poterit. *Id. Tusc.* 5, 4. *med.* Ut in omni disputatione, quid esset simillimum veri, quaereremus. ℙ Quod secunda syllaba producatur in illo *Auson. epist.* 24, 8. Concinnat verisimilis suspicio culpam: scribendum potius divisim *veri similis* videtur. V. VERISIMILITUDO.

VĒRĪSĪMĬLĬTER, adv. *πιθανῶς*, cum aliqua similitudine veritatis. *Appul. Apol.* Verisimiliter fingere. *Id. ib.* Verisimilius confingere. *Tert. Apol.* Alii verisimilius solem credunt Deum nostrum.

VĒRĪSĪMĬLĬTŪDO, inis, f. *Cic. Acad.* 4, 33. Sine assensione ipsam verisimilitudinem non impeditam sequi. *Sen. Ben.* 4, 33. Ea ire, qua ducit verisimilitudo. Adde *Plin.* 34, 7, 17. ℙ In quibusdam optimis exemplaribus horum trium scriptorum legitur divisim *veri similitudo*: quin ipse *Cic. Part.* 11. *f.* et *Univ.* 3. transpositis verbis *similitudinem veri* dixit: ex quo patet, rectius divisim usurpari: neque enim Latina lingua, praesertim aureae aetatis, istiusmodi duarum vocum *συμπλοκὰς* magnopere amat.

VĒRĬTAS, atis, f. *ἀλήθεια*, vera ratio, res vera, verum. [*De notione vocis *veritas*, quam parum accurate disposuit *Forc.* v. quae longa eaque doctissima disputatione notavit *Ern.* in *cl. Cic.* s. h. v.] *Cic. Coel.* 26. *extr.* O magna vis veritatis, quae contra hominum ingenia, calliditatem, solertiam, facile se per se ipsam defendat! *Id. Or.* 1, 17. *med.* Ne plus ei tribuas, quam res et veritas ipsa concedat; et *ib.* 3, 57. In omni re vincit imitationem veritas; et *ib.* 1, 53. *med.* Ne ornatius quidem causam dici suam voluit, quam simplex ratio veritatis ferebat. *Id. Am.* 25. Ad voluptatem loqui omnia, nihil ad veritatem. *Id. Rosc. Com.* 10. *f.* Vulgus ex veritate pauca, ex opinione multa aestimat. *Id. Q. Fr.* 1, 2, 1. Salus omnium nostrum non veritate solum, sed etiam fama nititur. *Id. Div.* 1, 13. Quidquam potest casu esse factum, quod omnes habet in se numeros veritatis? *Id. Or.* 1, 34. *med.* Proferre aliquid in lucem veritatis. *Phaedr.* 3, 10. Explorare veritatem. *Cic. Off.* 2, 10. in disputatione limare. *Id. Sull.* 16. mendacio contaminare. *Quint.* 4, 2. obscurare. ℙ In plur. num. *Gell.* 18, 7. *med.* Scitote tamen, intemperiem istam, quae *μελαγχολία* dicitur, veritates fortiter dicere, sed respectum non habere *μή τε καιροῦ*, *μή τε μέτρου*. ℙ Item habitus vera dicendi, sinceritas, simplicitas. *Cic. Inv.* 2, 53. *extr.* Veritas est, per quam immutata ea, quae sunt, aut ante fuerunt, aut futura sunt, dicuntur. *Plin. Pan.* 84. Soror tua ut se sororem esse meminit! ut in illa tua simplicitas, tua veritas, tuus candor agnoscitur! *Mart.* 10, 72. Siccis rustica veritas capillis. *Ter. Andr.* 1, 1, 41. Obsequium amicos, veritas odium parit: *παῤῥησία*. ℙ Ut *verus* justus, aequus, ita *veritas* nonnunquam justitia, aequitas est. *Cic. Quint.* 2. *f.* Tot tantisque difficultatibus affectus atque afflictus, in tuam, C. Aquili, fidem, veritatem, misericordiam P. Quintius confugit. *Id. Dejot.* 2. Quae mihi ad spem obtinendae veritatis gravissima sunt. ℙ Idem est ac veriloquium, seu etymologia. *Cic. Or.* 48. Quibus in verbis eae primae litterae sunt, quae in *sapiente*, atque *felice*, producte dicitur *in*, in ceteris omnibus breviter. Consule veritatem, reprehendet: refer ad aures, probabunt. ℙ Singaris est loquendi modus ap. *Auct. ad Her.* 4, 22. *extr.* Haec tria genera proxima exornationum perraro sumenda sunt, cum in veritate dicemus, propterea quod non haec videntur reperiri posse sine elaboratione et consumptione operae. *In veritate dicere*, est veram causam agere in foro, non in schola fictam exercitii gratia. Etenim fictis causis quaedam exquisitiores deliciae convenire possunt, non item veris, in quibus affectatior ornatus suspicionem habet falsitatis.

VĒRĬTUS, a, um, part. a *vereor*, qui veritus est. *Ter. Phorm.* 2, 2, 1. Veritus conspectum patris. *Caes. B. G.* 5, 45. *med.* Veritus, ut hostium impetus sustinere non posset.

VĒRĪVERBĬUM, ii, n. *ἀληθολογία*, verus sermo. *Pl. Capt.* 3, 4, 36. Tu repertus, Philocratem qui superes veriverbio.

[VERJUGODUMNUS, i, m. Gallorum Deus. *Inscr.* ap. *Spon. Miscell. antiqu.* p. 109. Pro salute et victoria EXXG. (al. LXXG.) (*h. e.* exercituum Galliae, vel, si sculptum revera est LXXG., legionis vicesimae geminae) Apollini et Verjugodumno tribunalia dua Setuboggius Esuggi F. D. S. D. *h. e.* filius de suo dedit. *F.*]

VERMĬCŬLĀTĒ, adv. vermiculos imitando, vermiculato opere. *Quint.* 9, 4. *med.* Tesserulas, ut ait Lucilius, struet, et vermiculate inter se lexeis committet.

VERMĬCŬLĀTĬO, onis, f. *σκωλήκωσις*, morbus plantarum et pomorum, cum vermiculis innascentibus infestantur. *Plin.* 17, 24, 37. *n.* 2. Arborum communis morbus vermiculatio, sideratio, etc. et *ib. n.* 7. Vermiculationem et poma ipsa per se quibusdam annis sentiunt, mala, pira, mespila, Punica; et *ib.* 11, 16. Ficus si in scilla seratur, ocissime ferre traditur pomum, neque vermiculationi obnoxium.

VERMĬCŬLĀTUS, a, um, part. a *vermiculor*: *σκωληκωθεὶς*, *σκωληκοειδής*, quandam habens vermiculorum effigiem. Hinc *vermiculata* dicuntur opera ex minutis tessellis ita variegata et distincta, ut vermiculos referant. *Lucil.* ap. *Cic. Or.* 43. Quam lepide lexeis compostae, ut tesserulae arte Endo pavimento, atque emblemate vermiculato! [*Cf. F... nest. cl. Cic.* s. h. v.] *Plin.* 35, 1, 1. Vermicul... tis ad effigies rerum, et animalium crustis. *Id.* ... 11, 20. Gummi vermiculatum, colore glauco.

VERMĬCŬLOR, aris, dep. 1. *τερηδονίζομαι*, *σκ... ληκοῦμαι*, vermiculos gigno, vermiculis infest... quod vitium non modo lignis, et arboribus, ver... et aliis plantis, et pomis solet accidere. *Plin.* ... 24, 37. *n.* 2. Vermiculantur magis minutae qua... dam arbores, omnes tamen fere, idque aves c... corticis sono experiuntur.

VERMĬCŬLŌSUS, a, um, adj. *σκωληκώδης*, ve... mibus plenus. *Pall.* 12, 7. *med.* de pruno: Ne ... ma caduca, et vermiculosa nascantur.

[VERMĬCŬLUS, a, um, adj. *σκωληκοειδής*, ru... cundus, rubeus. Hanc vocem antiquis Latinis vul... usitatam fuisse, satis ostendit recentiorum Italoru... *vermiglio*, Gallorum *vermeil*, Hispanorum *berme...* cujus etiam vestigium apparet ap. *Colum.* 3, 2. ... ubi pro *uvae venuculae* nonnulli codices *vermicul...* habent; adde *eund.* 11, 2., ubi pro *far vernacul...* sunt qui legendum putant *vermiculum*, atque ... *eund.* 2, 6. quatuor enumerantur farris gener... nempe quod appellatur Clusinum candoris niti... quod vocatur venuculum (*plures Codd.* habent *ver...* *culum*); atque alterum candidum, sed utrumque ... joris ponderis, quam Clusinum; tandem semen t... mestre, quod dicitur halicastrum. *F.*]

VERMĬCŬLUS, i, m. dimin. *σκωλήκιον*, exigu... vermis. *Lucr.* 2, 898. Et tamen haec cum su... quasi putrefacta, per imbres Vermiculos pariu... *Plin.* 10, 65, 85. Jam obituris muribus vermicul... in capite gigni tradunt. ℙ [*Vermiculus* est eti... idem ac coccum. *Isid. Or.* 10, 28. *Κόκκον* Grae... nos rubrum seu vermiculum dicimus. Est enim v... miculus ex silvestribus frondibus. *Plin.* 24, 4, ... Est autem genus ex eo (*cocco*) in Attica fere et A... nascens, celerrime in vermiculum se mutans, qu... ideo scolecion vocant. *Hieron. ep.* 64. *n.* 19. ... cocco juxta Latinum eloquium ap. Hebraeos לעת... (*toláhat*), id est vermiculus, scribitur. Hinc eti... in *Vulg. Interpr.*, ut *Exod.* 35, 25. et alibi, ead... significatione vermiculus usurpatur. *F.*] ℙ ... et morbus canum, quo aguntur in rabiem. *Gr...* *Cyn.* 386. Namque subit, nodis qua lingua tena... bus haeret, (Vermiculum dixere) mala atque inc... dita pestis. V. LYTTA. ℙ Item opus vermicu... tum in pavimentis. *Inscr.* mendosa ap. *Mur.* 3... 2., emendata ap. *Fea Fast. cons.* p. 69. P. Rubr... Trophimus, et P. Rubrius Agatho solarium refe... runt, et vermiculum straverunt, etc. [Haec *Ins...* pertinet ad ann. a Chr. n. XCIV. *F.*]

VERMĬFLŬUS, a, um, adj. fluens et scate... vermibus. *Paul. Nol. carm.* 22, 134. de Hero... Vulnere vermifluo foetidus interiit.

[VERMĬGĔRĀTUS, a, um, adj. idem vide... esse ac vermina patiens. *Pelag. Vet.* 19. Si equ... lassus, si calcatus, si vermigeratus, si vulnerat... etc. *F.*]

VERMĬNA, um, n. plur. *στρόφος*, tormina. *Fe...* Vermina dicuntur dolores corporis cum quodam ... nuto motu, quasi a vermibus scindatur. Hic dol... Graece *στρόφος* dicitur. *Lucr.* 5, 995. Donicum e... vita privarant vermina saeva. ℙ Translate. ... *nob.* 1. p. 30. Ubi (*Apostoli*) verbo compescuer... furialium vermina passionum. ℙ Videtur *Fes...* ducere a *vermibus*: sed cum Graece *στρόφος* dicat... a *στρέφω*, verto, et ab Ital. *volvolo*, Latine quoq... a *verto* ducunt alii: a quo *vermen*, *vermina*: ut... *sterno stramen*, etc.

VERMĬNĀTĬO, onis, f. *σκωληκίασις*, vitium ... jumentis, cum a verme infestantur. *Plin.* 28, ... 49. Iisdem sanari demissis in fauces jumentor... verminationes notum est. Adde 30, 15, 50. ℙ ... mitur etiam generatim pro cruciatu, tormento, ... xatione. *Sen. ep.* 78. Sic podagra, et chiragra, ... omnis vertebrarum dolor, nervorumque interqui... cit, cum illa, quae torquebat, hebetavit; omni... istorum prima verminatio vexat, impetus mora e... stinguitur, et finis dolendi est obtorpuisse. *Id.* ... 95. *med.* Cerebri aestuantis verminationes.

VERMĬNO, as, n. 1. *σκωληκιάω*, vermibus inf... stor. *Sen. Q. N.* 2, 31. *extr.* In venenatis corp... ribus vermis non nascitur. Fulmine icta intra pa... cos dies verminant. ℙ Interdum accipitur gener... tim pro torqueri, ac cruciari, ut in VERMINA[... ctum est: *στροφοῦσθαι*, ventris torminibus vexa... *Pomp.* ap. *Non.* 1, 189. Decumo mense demum tu... gens verminatur, parturit, *h. e.* dolores parturie... tium patitur. *Sen. V. B.* 17. Delinimenta pod... grae meae compono, contentus, si rarius accede... et si minus verminatur, *h. e.* prurit et vellicat, qu... si movendo se inter articulos instar vermium rode... tium. Sic *Mart.* 14, 23. Si tibi morosa prurigi... verminat auris. ℙ Part. *Verminans*, verminib... putrescens, et torquens. *Arnob.* 1. p. 30. Christ... verbo compescit verminantium membrorum cruc...

VERMĬNŌSUS, a, um, adj. *σκωληκώδης*, verm... habens. *Plin.* 20, 14, 52. Succus auribus vermin... sis instillatur. *Id.* 26, 14, 87. Verminosa ulcer... *Id.* 17, 28, 47. Verminosae fici.

VERMIS, is, m. *σκώληξ*, genus insecti, quod ...

nimalium corpore, et in stercore gignitur. [*Etym. st a *serpo*. V. *Doederl.* 1, 37.] *Lucr.* 2, 870. Quippe videre licet vivos exsistere vermes Stercore e tetro. *Plin.* 18, 17, 45. Si vermes radicibus in-aereant, remedium est amurca pura. *Id.* 24, 5, l. Cedri succum vermibus aurium instillare. *Id.* 0, 13, 39. Ulcera, quae vermibus periclitantur.

VERNA, ae, comm. gen. οἰκότριψ, οἰκοτραφής, ervus domi nostrae, vel etiam in terra nostra natus. *Festus:* Vernae, qui in villis vere nati, quod tem-us, duce natura, feturae est. (V. infra.) *Pl. Mil.* , 1, 103. Quid, nutrici non missurus quicquam, uae vernas alit? *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 15. Bellie-us verna Demetrii, qui ibi cum praesidio erat, etc. *nscr.* ap. *Don. cl.* 7. *n.* 169. Olympus domini Do-itiani Aug. Ser. Ver. Rom. Nat. *h. e.* servus verna omae natus. ℙ Deterior autem vernae conditio st, quam servi, quia verna nascitur servus. *Pl. mph.* 1, 1, 23. Satius est me queri illo modo ser-itutem: hodie qui fuerim liber, eum nunc potivit ater servitutis: hic, qui verna natus est, queritur. *ust.* 38, 6. *f.* Aut exsules Corinthiorum, aut ser-os, vernasque Tuscorum. *Val. Max.* 3, 4. *n.* 3. ernam huic urbi natum regem dando. ℙ Verna-um nomen pro convicio habebatur, quod, ut quidam icunt (inter quos *Non.* 1, 206.) eo nomine primum icti fuerint ii, qui sacro vere nati essent. *Pl. mph.* 4, 2, 13. Cum cruciatu tuo istaec hodie, erna, verba funditas. ℙ Servos vernas ad con-meliosas argutias erudiebant. *Sen. Prov.* 1. *f.* ogita filiorum nos modestia delectari, vernularum centia: illos tristiori disciplina contineri, horum i audaciam. *Mart.* 1, 42. Urbanus tibi, Caecili, ideris: Non es, crede mihi; quid ergo? verna es, *e.* scurra impudens et procax. V. VERNILITAS. In fem. gen. *Inscr.* ap. *Grut.* 654, 3. Antia Ti-lla vernae suae dulciss. fecit. *Alia* ap. *Don. cl.*). *n.* 97. A. Julio A. F. Pal. Zosimo, et Onesimeni ernae suae, etc. ℙ Adjective ponitur pro verna-lo. *Mart.* 1, 50. vernas apros, Leporemque forti llidum rumpes equo. *Id.* 13, 43. Lecta subur-anis mittuntur apyrina ramis, Et vernae tuberes: uid tibi cum Libycis? *Id.* 10, 30. Piscina rhombos scit, et lupos vernas. *Id.* 3, 1. Verna liber, *h. e.* omae scriptus. ℙ Jungi potest etiam nominibus eutr. gen., ut docet *Valer. Prob.* in *Cath.* p. 1440. 1445. Sic *advena mancipium.* V. ADVENA. ℙ e libero homine, Romae nato. *Mart.* 10, 76. Sed plebe Remi, Numaeque verna, Jucundus, pro-s, innocens, amicus. *Festus:* Romanos vernas ppellabant, id est ibidem natos. V. *Inscr.* supra latam.

VERNĀCŬLUS, a, um, adj. οἰκογενής, ἐπιχώριος, τόχθων, domi nostrae, item in nostra urbe aut re-one natus, nostrae regionis proprius. *Varr. L.* . 4, 12. Aquatilium vocabula partim sunt verna-la, partim peregrina. *Id. R. R.* 3, 5. Vernacu-e volucres. *Plin.* 14, 2, 4. *n.* 3. Vites peculiares que vernaculae Italiae. *Id.* 37, 13, 77. Vernaculi ui. *Id.* 17, 23, 35. *n.* 25. Vernacula putatio, *h.* quae in nostris regionibus fieri consuevit. *Cic. am.* 9, 15. *med.* Imago antiquae, et vernaculae stivitatis. *Id. Verr.* 2, 3, 61. *med.* Crimen do-esticum ac vernaculum, *h. e.* domi ab accusatore nfictum. *Pl. Poen.* 4, 2, 105. Illud inserviendum t consilium vernaculum, *h. e.* domi et a nobis ex-gitatum et initum. ℙ *Vernacula multitudo* ap. *ac. A.* 1, 31. *med.* est, quae vernis libertinis, et ili plebe urbana constat. Hinc *Tert. Apol.* 35. sos Quirites, ipsamque vernaculam septem collium ebem convenio, an alicui Caesari suo parcat illa ngua Romana? [*Adde *Tac. H.* 2, 88. vernacula ebantur urbanitate. Ceterum hoc bene notandum nc propriam esse vocis significationem.] ℙ *Ver-culi*, vernae. *Mart.* 10, 3. Vernaculorum dicta, e. dicta procacia, contumeliosa, scurrilia verna-m. V. VERACULUS. ℙ [Eadem significatione *rnaclus, a, um,* per syncopen. *Inscr.* ap. *Fa-ett.* p. 613. *n.* 109. Cascia Capriola Silvano suo, ritio et vernaclo suo B. M. P. *Alia* ap. *Mur.* 1540, Isauricae vernaclae suae, quae vixit annis III. eb. XXIIII. Ti. Claudius Fortunatus fecit. *F.*]

VERNĀLIS, e, adj. ad vernam pertinens. V. ERNILIS. ℙ Item ad ver pertinens, vernus. *Ma-* . 3, 258. Tunc angusta dies vernales fertur in ras.

VERNĀLĬTER, adj. vernae more. *Hor. Sat.* 2, 108. necnon vernaliter ipsis Fungitur officiis. ii leg. *verniliter.* [*V. *Heindf.*] ℙ Item urbane, n quidem urbanitate ingenua, sed affectata, et vo digna. *Sen. Ben.* 2, 11. *med.* Et haec ipsa n vernaliter, nec ea figura, qua, etc. V. inte-um *Senecae* locum, ubi alii leg. *verniliter*, alii ctius *venaliter. Caecil.* ap. *Non.* 1, 203. Credo, mis tandem hoc fit vernaliter, *h. e.* adulatorie. ii leg. *verniliter.*

VERNANS, antis, part. a *verno*, veris tempore rminans, pullulans. *Plin.* 22, 22, 46. Vernan-s arbores. *Sen. Herc. Oet.* 380. silvae. Rursus *in.* 7, 2, 2. Salubri coelo, semperque vernante, e. tam grata temperie aeris, et loci amoenitate, si semper ver esset. ℙ Translate. *Claud. Laud. il.* 1, 316. senioque iterum vernante resumpsit Gallia bis fractas Alpino vulnere vires. V. VERNO.

[VERNĀTĪLIS, e, adj. *Cassiod. Var.* 3, 53. Aquilegus, qui aridis locis aquas possit dare verna-tiles, ut beneficio suo habitare faciat loca nimia sterilitate siccata, *h. e.* quae vernare faciant viri-dia. Alii leg. *venatiles*, *scil.* e vena perpetuo fluen-tes. *F.*]

VERNĀTĬO, onis, f. actus serpentis corium vere novo (interdum et autumno, ut *Aristoteles* testatur) exsuentis. *Plin.* 29, 5, 30. Membrana, sive sene-ctus anguium vernatione exsuta, cum cancro mas-culo trita. *Id.* 30, 3, 8. Anguinae vernationis mem-brana cum oleo, taedaeque resina calefacta. ℙ Su-mitur etiam pro ipso corio serpentis, quod alias se-nectus, Graecis λεβηρὶς, et σύφαρ dicitur. *Plin.* 29, 6, 35. Lendes tolluntur adipe canino, vel anguibus in cibum sumptis anguillarum modo, aut vernatio-ne, quam exsuunt, pota.

[VERNĔMĔTES, is, n. vox Celtica, quae signi-ficat fanum ingens. Hujusmodi nomen habuit Ec-clesia S. Vincentii in urbe Burdigalensi, quae nunc *S. Cruci* dicata est. *Venant. carm.* 1, 9, 5. Ecce beata nitent Vincenti culmina summi, Munere mar-tyrii qui colit astra poli. Nomine Vernemetis vo-luit vocitare vetustas, Quod quasi fanum ingens Gal-lica lingua refert. *F.*]

*VERNEMETUM, i, n. oppidum Britanniae. *An-ton. Itin.* ℙ Dicitur et *Verometum*, sed mendose. *Id. B. A.*

VERNĪCŎMUS, a, um, adj. Vernicoma oliva a *Capell.* 6. *in.* dicitur vernans, seu vere frondes emittens.

VERNĪFER, ra, rum, adj. vernus, vernalis. *Capell.* 1. *in.* Comere verniferis florentia limina sertis.

[*VERNILAGO, inis, f. *Appul. de Herb.* c. 109. *Bail.*]

VERNĪLIS, e, adj. οἰκετικὸς, servilis: a *verna*. *Quint. decl.* 7, 7. Verniles excutiuntur artus. *Tac. H.* 2, 59. Quamvis odium Vitellius vernilibus blan-ditiis velaret, *h. e.* servilibus, et adulatoriis, libe-roque homine indignis. Est qui legit *vernalis:* sed *vernilis* usitatius est. [*Non solum usitatius sed etiam rectius: nam *vernalis* idem est quod *vernus.*] ℙ Metaleptice sumitur pro scurrili, quia servos ver-nas ad contumeliosas argutias erudiebant. *Tac. H.* 3, 32. *f.* Vernile dictum omnem invidiam in eum vertit, tanquam signum incendendae Cremonae de-disset, quae jam flagrabat. V. v. sq.

VERNĪLĬTAS, atis, urbanitas quaedam affectata, et non ingenua, nec libero homine digna. *Sen. ep.* 95. Interdum obnixe petimus id, quod recusaremus, si quis offerret: haec sive levitas, sive vernilitas, punienda est promittendi facilitate. ℙ Hoc nomine significatur etiam faceta procacitas, et dictorum im-pudentes sales, qui in vernis maxime placebant: nam hujusmodi praediti dicacitate quaerebantur, qua si carerent, dabatur a dominis opera, ut docerentur, qua gratiores evaderent, dictisque etiam contume-liosis dominum oblectarent. *Sen. Const. Sap.* 11. *f.* Eadem causa est, cur nos mancipiorum nostrorum urbanitas in dominos contumeliosa delectet, quorum audacia ita demum sibi in convivas jus facit, si coe-pit a domino. Pueros quidam in hoc mercantur pro-caces, et eorum impudentiam acuunt, et sub magi-stro habent, qui probra meditate effundant: nec eas contumelias vocamus, sed argutias. *Quint.* 1, 11. Nec vitia ebrietatis effingat, nec servili vernilitate im-buatur. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 17. Puer subdolae ac fucatae vernilitatis. ℙ [Translate dicitur etiam de garrulitate avium. V. *Fulgentii l. c.* in ORGANU-LUM. *F.*]

VERNĪLĬTER, adv. οἰκοτριβικῶς, serviliter, scur-riliter, adulatorie. V. VERNALITER.

[VERNĬO, onis, m. dimin. verni, vel vernae. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 2088, 10. M. Vibius M. L. L. Vernio. *F.*]

[*VERNIROSEUS, a, um, adj. *Tert. de judicio Dom. v.* 2. Et verniroseis titulabit floribus auras. *Bail.*]

VERNISERĀ, inquit *Paul.* ex *Festo*, mensalia auguria. *Plin.* 28, 2, 5. varia recenset auguria men-sarum: sed ex his quae sint *vernisera*, aut quid omnino sit haec vox, non facile dixerim.

VERNO, as, n. 1. ἐαρίζω, ἀναβλαστάνω, verno tempore flores, frondesve emitto, pullulo, germino. *Ov. Met.* 7, 284. Vernat humus, floresque, et mol-lia pabula surgunt. *Flor.* 1, 16. Nihil mollius coe-lo: denique bis floribus vernat. *Mart.* 9, 55. ar-guto passere vernat ager. V. VERNANS. ℙ *Ver-nare* etiam dicuntur angues, cum vere exsuvias po-nunt, et cutem renovant. *Plin.* 8, 27, 41. Anguis hiberno situ, membrana corpori obducta, foeniculi succo impedimentum illud exsuit, nitidusque vernat. V. VERNATIO. ℙ Aves quoque, quae primo vere canere incipiunt, itemque apes parientes novos fe-tus, et mellis opus tunc instituentes, *vernare* dici-mus. *Ov. Trist.* 3, 12, 8. Indocilique loquax gut-ture vernat avis. *Colum.* 9, 9. Aves curam postu-lant diligentiorem, cum vernant, et exundant novis fetibus. ℙ Translate. *Mart.* 2, 61. Cum tibi ver-narent dubia lanugine malae, *h. e.* pilos emittere inciperent, et tenera lanugine aetatis ver prae se fer-rent. *Prop.* 4, 5, 57. Dum vernat sanguis, dum rugis integer annus. ℙ *Vernat*, ver affert. *Plin.* 2, 50, 51. In Italia mobilior aer mitiore hieme, et aestate nimbosa, semper quodammodo vernat, vel autumnat.

*VERNODUBRUS vel Vernodubrum, i, fluvius Galliae Narbonensis. *Plin.* 3, 4. Flumina (*nominat.*) Tecum, Vernodubrum. *B. A.*

VERNŬLĀ, ae, comm. gen. dimin. vernae. *Ju-ven.* 10, 117. Quem sequitur custos angustae vernu-la capsae. *Plin.* 22, 17, 20. Vernula carus Pericli Atheniensium principi. *Salv. Gub. D.* 7, 4. Hi ve-re, ut emissarii equi, paene ad omnes vernulas suas, id est quasi ad greges proprios, hinniebant. ℙ Translate. *Juven.* 5, 104. Tiberinus (*scil.* lupus) et ipse, Vernula riparum, *h. e.* quasi indigena ri-parum, quique circa ripas Tiberis haerere solet. ℙ Adjective. *Petr. Sat.* 24. O hominem acutum, et urbanitatis vernulae fontem. Alii leg. *vernaculae. Mart.* 5, 18. Praeter libellos vernulas nihil misi, *h. e.* domi meae natos; vel procaces aeque ac ver-nas. *Rut. Itin.* 1, 112. Vernula qua vario carmine ludit avis, *h. e.* intra domus septum nata. *Sidon. ep.* 9, 16. vernulas Mitylenaei oppidi vocat carmina Sapphica ad exemplum poetriae Sapphus, quae Les-bia fuit, in qua insula est Mitylene.

*VERNULĪTAS, atis, f. i. q. vernilitas. *Fulgent. Mythol.* 1. post init. p. 10. Nam me avium quaedam vernulitas adlexerat. *B. A.*

VERNUM, i, n. idem ac ver: vox cadentis Lati-nitatis. *Tert. Res. carn.* 12. *med.* Revolvuntur hie-mes, et aestates, et verna, et autumna cum suis viribus, moribus, fructibus. *Id. Spectac.* 9. Albus color hiemi ob nives candidas; russeus aestati ob so-lis ruborem voti erant; prasinus terrae matri, vel verno; venetus coelo et mari, vel autumno. *Cas-siod. Var.* 3, 51. Prasinus color virenti verno, ve-netus nubilae hiemi, roseus (lege *russeus*) aestati flammeae, albus pruinoso autumno dicatus est. *Id. ib.* 4, 51. Frons theatri scena dicitur ab umbra luci densissima, ubi a pastoribus, inchoante verno, di-versis sonis carmina cantabant. *F.*]

VERNUS, a, um, adj. ἐάρινος, ad ver pertinens. *Cic. Sen.* 19. *med.* Verni temporis suavitas. *Lucr.* 1, 10. Nam simul ac species patefacta est verna diei, etc. *Hor. Od.* 2, 11, 9. Verni flores. *Prop.* 3, 3, 22. Et caput in verna semper habere rosa. *Colum.* 9, 14. Vernum aequinoctium. *Sen. Tro.* 228. Ver-nae aquae. *Ov. Trist.* 3, 12, 27. nix verno sole soluta. *Id. Her.* 6, 109. Mobilis Aesonide, verna-que incertior aura. *Plin.* 8, 47, 72. Multi hibernos agnos praeferunt vernis; et 18, 26, 65. *n.* 3. Verna opera, *h. e.* quae vere facienda sunt. *Petr. Sat.* 120. non verno persona cantu Mollia discordi strepi-tu virgulta loquuntur, *h. e.* quo vere ludunt avicu-lae. ℙ *Verno* absolute ipso vere. *Plin.* 19, 5, 30. Imas radices crescere hieme, verno autem, cum apparuerit viola, minui et contrahi; et *ib.* 3, 13. Tubera tenerrima verno esse. Adde *Caton. R. R.* 52. et 54., *Colum.* 4, 10. et *Pall.* 2, 15., 4, 10. et alibi saepe. ℙ *Vernus* est etiam cognomen R. V. *Inscr.* in BOCCHORITANUS.

VĒRO, adverbium affirmandi, μέντοι, certe, sa-ne, quidem. *Cic. Marc.* 1. *f.* Est vero fortunatus ille, cujus ex salute non minor paene ad omnes, quam ad illum ventura sit, laetitia pervenerit. *Ter. Heaut.* 4, 5, 17. Vah, gloriare evenisse ex senten-tia? *Syr.* non hercle vero. *Id. Andr.* 5, 2, 13. Imo vero indignum facinus faxo ex me audias; et 5, 4, 23. Itane vero obturbat? *Cic. Coel.* 30. Cui neque proprium quaestionis crimen objicitur, nec vero ali-quid ejusmodi, quod, etc. *Id. Sen.* 9. Non vero tam isti, quam tu ipse, nugator. *Id. Mur.* 22. Qui et per se, et per suos, et vero etiam per alienos de-fendatur. *Liv.* 27, 19. *f.* Vocatum cum interrogat, velletne ad Massinissam verti? cum effusis gaudio lacrimis cupere vero, diceret tum, etc. ℙ Servit et ironiae. *Virg. A.* 4, 93. Egregiam vero laudem, et spolia ampla refertis Tuque, puerque tuus. *Ter. Eun.* 1, 2, 9. Sane, quia vero hae mihi patent sem-per fores. *Cic. Verr.* 2, 5, 47. Multum vero haec his jura profuerunt in istius imperio ac potestate. Adde *Phil.* 13, 11. ℙ In responsionibus [*est concedentis, item affirmantis.] *Cic. Tusc.* 2, 11. Fuisti saepe, credo in scholis philosophorum. *A.* Vero, ac libenter quidem. *Id. Brut.* 87. *f.* Sed tu orationes nobis veteres explicabis? Vero, inquam, Brute. *Id. ib.* 85. Nunc, inquit, dicam, opinor, quod sentio. Tu vero, inquam, Tite. *Id. Div.* 1, 46. Puellam defatigatam petiisse a matertera, ut si-bi concederet paulisper, ut in ejus sella requiesce-ret: illam autem dixisse, Vero mea puella, tibi con-cedo meas sedes; et *Off.* 3, 6. *med.* Nonne igitur sapiens, si fame ipse conficiatur, abstulerit cibum alteri homini ad nullam rem utili? minime vero. Adde *Ter. Eun.* 3, 1, 12. ℙ Est interdum in-stantis et urgentis. *Pl. Bacch.* 4, 9, 136. *Nic.* Cape hoc aurum. *Chry.* non equidem accipiam. *Nic.* Cape vero: odiose facis; et *Pl. Ep.* 1, 1, 3. Respice vero, Thesprio; et 5, 2, 57. *Per.* Cedo tu, ut exsolvam, manus. *Ep.* ne attigas. *Per.* ostende vero. *Ep.* nolo. ℙ Pro vere. *Id. Most.* 1, 3, 21.

Eho, mavis vituperari falso, quam vero extolli? *Id. Capt.* 3, 4, 35. Eum sese ait, qui non est, esse: et qui vero est, negat. Adde *Merc.* 4, 1, 19. et *Truc.* 2, 2, 47. ℙ Saepe conjunctionis adversantis vim habet, ut *autem, sed. Cic. Caec.* 2. *med.* Quod reprehendendum fortasse minus, quaerendum vero magis etiam atque etiam videtur. *Id. Brut.* 77. *med* Ne T. quidem Postumius contemnendus in dicendo; de republica vero non minus vehemens orator, quam bellator fuit. *Caes. B. G.* 1, 12. Tres copiarum partes Helvetios id flumen traduxisse, quartam vero partem citra flumen reliquam esse. *Cels.* 4, 6. *f.* Ubi aeger paulum se remisit, alimenta pleniora dari possunt. Si in refectione vero manserit tussis, intermittere oportebit. *Nep. Alc* 4. Postulabat, ut si quid de se agi vellent, potius de praesenti quaestio haberetur, quam absens invidiae crimine accusaretur. Inimici vero ejus quiescendum in praesentia decreverunt. *Val. Flacc.* 5, 321. Adnuet ipse, reor: neque inexorabile certe Quod petimus: sin vero preces et dicta superbus Respuerit, jam nunc animos firmate repulsae. *Stat. Theb.* 2, 187. et quae Tu potior, Thebane, queri, nos vero volentes, Expositique animis. ℙ Servit transitionibus. *Nep. Ep.* 4. *med.* Neque vero id satis habuit, sed, etc. *Cic. Manil* 14. Age vero ceteris in rebus quali sit temperantia, considerate. *Id. Phil.* 2, 8. *f.* Nec vero tibi de versibus respondebo. *Id. Marc.* 4. *med.* At vero haec tua justitia et lenitas animi florescet quotidie magis. ℙ *Jam vero, enimvero,* quae huc pertinent. V. suis locis.

VĔRO, as, n. 1. ἀληθεύω, vera dico. *Enn.* ap. *Gell.* 18, 2. *f.* Satin' vates verant in aetate agunda?

VĔRO, onis, m. idem ac veru, h. e. telum. Ap. *Aurel. Vict. Caes* 17. verones plumbei dicuntur, quibus utebantur gladiatores cum Commodo imperatore pugna ludicra batuentes, ne eum ictu vulnerarent, qui contra acuto ferro congrediebatur, multosque etiam per summam feritatem conficiebat.

*VEROLAMIUM vel Verolāmum, i, n. oppidum Britanniae, cujus ruinae hodieque exstant, cum reliquo nomine *Verulam*, prope Fanum S. Albani. *Anton. Itin.* ℙ *Verulamium* audit *Tac. H.* 14, 33. *B. A.*

*VEROMANDI. V. voc. seq. *B. A.*

*VEROMANDŬI, orum, Ῥωμάνδυες, populi Galliae Belgicae, in Picardia, in agro, qui hodie appellatur *le Vermandois. Caes. B. G.* 2, 4 et 16. *Plin.* 4, 17. *Ep. Liv.* 104. ℙ *Veromandi* audiunt *Anton. Itin.* ℙ Eorum caput Augusta Veromanduorum, hodie *St. Quentin. Anton. Itin. B. A.*

VĔRŌNA, ae, f. *Verona*, urbs ampla, munita, et nobilis Venetiae, ad Athesim fluvium, colonia Romanorum, et in tribu Poblicia seu Publicia. Patria fuit Catulli, Aemilii Macri, et Vitruvii. *Ov. Am.* 3, 15, 7. Mantua Virgilio gaudet, Verona Catullo. Adde *Mart.* 1, 8. et 62., 10, 103. et 14, 195., *Plin.* 3, 19, 23. et 35, 4, 7., *Catull.* non semel, *Tac. l.* 2. et 3. *H.* et *Claud. VI. cons. Hon.* 201. et *ep.* 2, 7.

VĔRŌNENSIS, adj. ad Veronam pertinens. *Plin.* 9, 22, 38. Veronensis ager. *Id.* 36, 6, 7 Catullus Veronensis. *Aurel. Vict. Ep.* 38. Veronenses campi. *Id Caes* 7. Veronense proelium. *Catull.* 100, 2. Flos Veronensium depereunt juvenum. ℙ *Veronenses, ium*, ejus urbis cives. *Tac. H.* 3, 8, et 9.

[VĔRŌSUS, a, um, adj. verus, verax. *Capell.* 4, 96. Illa autem quae in argumentum verosae assertionis acrimoniaeque detulerat, tradere eam jubet. *F.*]

VERPA, ae, f. ψωλή, veretrum, mentula: videtur esse ab ἕρπω, serpo, quia ἕρποντος, vermis, similitudinem habet. *Mazoch.* derivat ab Hebr. הֶרְפָּה *herpà*, opprobrium. *Mart.* 11, 46. Jam nisi per somnum non arrigis, et tibi, Maevi, Incipit in medios mejere verpa pedes. Adde *Auct. Priap.* 35. et *Catull.* 28, 12.

[VERPŬLUS, i, m. 2. dimin. verpi. Est nomen propr. puerile. *Inscr.* in *Giorn. de' letter. di Pisa* T. 6. p. 39. Verpulo bene merenti: vixit an. VIII. *F.*]

VERPUS, i, m. ψωλός, qui verpam nudata glande ex libidinis usu praefert. *Catull.* 47, 3. Vos Veranniolo meo, et Fabullo Verpus praeposuit Priapus ille? *h. e.* Piso salacissimus homo. ℙ Est etiam idem ac recutitus, Judaeus, cui praeputium deest. *Juven.* 14, 104. Quaesitum ad fontem solos deducere verpos. *Mart.* 7, 82. Delapsa est misero fibula, verpus erat. Adde 11, 94.

VERRES, is, m. χοῖρος, porcus non castratus; nam postquam castratus est, majalis dicitur: videtur esse a *verro*, quatenus significat volvere (V. VERRO): etenim verres, ut ait *Colum.* 7, 9. *med.*, limosum pabulum consectatur, paludemque rimatur, ut effodiat lumbricos atque in luto volutetur. *Varr. R. R.* 2, 4. *f.* Castrantur verres commodissime anniculi, utique ne minores, quam semestres: quo facto nomen mutant, atque e verribus dicuntur majales. *Hor. Od.* 3, 22, 7. Quam per exactos ego laetus annos Verris obliquum meditantis ictum Sanguine donem. ℙ Translate etiam de homine masculo dicitur. *Pl. Mil.* 4, 2, 67. Nisi huic verri affertur merces. V. PORCULA. ℙ In recto sing. *verris* pro *verres* legitur a multis ap. *Varr. R. R.* 2, 4. *med.* ℙ Fuit hoc cognomine C. Cornelius C. F. Verres civis R., qui post praeturam urbanam sortitus Siciliensem, avareque, crudeliter, et libidinose in ea versatus, postquam decessit inde, repetundarum a Siculis accusatus est, actore M. Tullio Cicerone, qui septem in eum actiones scripsit, quae *Verrinae* dicuntur. Cum videret se damnatum iri, sponte ante diem judicii solum vertit. *Ascon.* in *argum. Divin. et action. primae Verr.* ℙ *Valer. Prob.* in *Cath.* p. 1473. scribit, *Cic.* dixisse *filiumque Verri*, pro *Verris*, eo modo, quo *Virg. A.* 1, 34. immitis Achilli; et *ib.* 3, 613. infelicis Ulixi.

VERRĔUS, a, um, adj. ad Verrem Siciliae praetorem pertinens, ut Verrea lex, *Cic. Verr.* 2, 3, 49. ℙ *Verrea, orum*, n. festa ab eodem Verre in Sicilia instituta. *Id. ib.* 4, 21. et 46.

VERRĬCŬLĀTUS. V. VERUCULATUS.

VERRĬCŬLUM, i, n. σαγήνη, γαγγάμη, genus retis piscatorii. *Serv.* ad illud *A.* 1, 63. verrantque per auras. Verrere, inquit, est trahere, a rete, quod verriculum dicitur. *Val. Max.* 4, 1. *extr. n.* 7. A piscatoribus in Milesia regione verriculum trahentibus quidam jactum emerat.

VERRĪNUS, a, um, adj. χοίρειος, ao verrem pertinens. *Plin.* 28, 10, 42. Verrinum jecur; et *ib.* fel; et *ib.* 9, 37. Verrinus adeps; et 8, 51, 78. Sincipita verrina. ℙ *Verrinae* dicuntur actiones *Ciceronis* in Verrem. *Prisc.* 6, 7. et 17. etc. ℙ Ambigue *Cic. Verr.* 2, 46 *f.* Negabant, mirandum esse, jus tam nequam esse verrinum, *h. e.* jurisdictionem Verris, cum allusione ad jus illud, quod in culina paratur.

VERRIUS FLACCUS (*Marcus* praenomine, si fides habenda *Hieronym.* in *Chron.* ad ann. MMXXIV. ab Abraham,) nobilis grammaticus, sub Augusto floruit, ejusque nepotibus praeceptor electus est, uti narrat *Suet. Gramm.* 17. Tanta autem fuit fama doctrinae, ut Praeneste statua ei in foro posita fuerit. Scripsit multa, inter quae de verborum significatione libros XX. quos in epitomen redegit *Festus:* cetera perierunt, praeter nonnulla fragmenta a veteribus grammaticis servata, ac praecipue *Fragm. Kalendar. Praenestini*, quae ann MDCCLXXIX. Romae edidit *Petr. Fr. Fogginius.*

VERRO, is, a. 3. σύρω, proprie est trahere, raptare, ut cum aliis docet *Servius* ad illud *Virg. A.* 1, 62. de ventis: maria ac terras, coelumque profundum Quippe ferant rapidi secum, verrantque per auras. *Ov. Met.* 13, 961. Caesariemque meam, quam longa per aequora verro; et *ib.* 492. Canitiemque suam concreto in sanguine verrens. ℙ Item purgo, tergeo, everro: quod fit humi scopas trahendo, et ipsas sordes et purgamenta, σαίρω. *Cic. Par.* 5, 2. Qui tergunt, qui ungunt, qui verrunt, qui spargunt. *Juven.* 14, 60. Verre pavimentum, nitidas ostende columnas. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 491. et *Pl. Merc.* 2, 3, 63. Lignum caedat, pensum faciat, aedes verrat, ac vapulet. *Petr. Sat.* 34. Lecticarius argentum inter reliqua purgamenta coepit verrere: ἀναλέγειν, verrendo sublegere. *Hor. Od.* 1, 1, 10. Quidquid de Libycis verritur areis. *Ov. Fast.* 2, 523. Nam modo verrebant nigras pro farre favillas. ℙ Translate. *Virg. A.* 8, 674. delphines Aequora verrebant caudis, aestumque secabant. *Ov. Met.* 10, 701. summae cauda verruntur arenae. *Liv.* 3, 7. *extr.* et 26, 9 Stratae passim matres, crinibus templa verrentes. Adde *Sil.* 6, 561. et *Claud. Laud. Seren.* 225. ℙ Item volvo. *Lucr.* 1, 278. venti nubila coeli verrunt. *Lucan.* 5, 572. Cori verrent maria. *Virg. A.* 3, 208. nautae Adnixi torquent spumas, et caerula verrunt; et *ib.* 6, 320. remis vada livida verrunt. *Catull.* 64, 7. Caerula verrentes abiegnis aequora palmis. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 295. Quidquid alit tellus, quidquid salis aequora verrunt, *h. e.* continent, et volvunt. *Prop.* 4, 12, 44. Nec nostra Actiacum verreret ossa mare, *h. e.* distraheret, agitaret. In his et similib. loc. *verro* in *verto* facili mutatione transiit. ℙ *Verrere mare* poetice est navigare. *Ov. Am.* 1, 9, 14. Aptare verrendis sidera quaereret aquis. *Stat. Th.* 5. 309. non arva viri, non aequora verrunt. ℙ *Verrere aequor retibus*, piscari. *Sil.* 14, 262. Seu silvis sectere feras, seu retibus aequor Verrere, seu coelo libeat traxisse volucrem. Sic *Manil.* 4, 285. Et placidum inductis everrere retibus aequor. ℙ *Verrere* dicuntur, quae longo tractu tegunt. *Claud. Laud. Stilich.* 2, 248., cujus vestigia verrit Caerulus, Oceanique aestum mentitur amictus. *Id. Nupt. Honor. et Mar.* 145. de Tritone: undosi verrebant brachia crines. *Stat. Achill.* 1, 262. Si decet aurata Bacchum vestigia palla Verrere. ℙ Pro auferre, asportare, expilare. *Pl. Truc.* 2, 7, 7. Domi quidquid habet, verritur ἔξω. *Mart.* 2, 37. Quidquid ponitur, hinc et inde verris. *Cic.* ap. *Quint.* 6, 3. *med.* Futurum, ut omnia verreret Verres. ℙ Praeteritum *verri* ponunt *Charis.* 3, 218. et *Prisc.* 10, 900.; unde *Licin. Macer.* dixit *averrerunt*, *Publius* autem *converri*, et *Hieron.* in *Helv n.* 20. *verrerint.* At *Servius* ad *A.* 1, 63. tribuit *versi:* unde part *versus*, quod V. suo loco.

VERRŪCA, ae, f. ἀκροχορδών, tuberculum cutis, in manibus praecipue nascens, et fere sine dolore. *Plin.* 20, 12, 48. Ocimum verrucas misto atramento sutorio tollit. ℙ Translate dicitur de tuberculis quae in lapillis conspiciuntur. *Id.* 37, 12, 74. Illud modo meminisse conveniet, increscentibus varie maculis ac verrucis, linearumque interveniente multiplici ductu et colore, mutata saepius nomina in eadem plerumque materia. ℙ Item de loco edito, et aspero in monte. *Cato* in *Orig.* ap. *Gell.* 3, 7. et *Non.* 2, 909. Maturum censeo, si rem servare vis, faciundum, ut quadringentos aliquos milites ad verrucam illam ire jubeas, eamque uti occupent, impeŕes horterisque. *Quint.* hanc metaphoram damnat. Sic enim habet 8, 3. *med.* Deformitati proximum est humilitatis vitium, ταπείνωσιν vocant, qua rei magnitudo vel dignitas minuitur, ut Saxea est verruca in summo montis vertice. Adde *ib.* 6. *med.* [*V *Spalding.* ad 8, 3. Ceterum melius Nostr. hanc vocis notionem primo loco posuisset, cum *verruca* fortasse e Gall. *beruc, veruc*, proprie locum editum significasse videatur, a qua significatione reliquae derivarunt.] ℙ De vitiis animi. *Hor. Sat.* 1, 3, 73. Qui, ne tuberibus propriis offendat amicum, Postulat, ignoscat verrucis illius.

VERRŪCĀRĬA, ae, f. ἡλιοσκόπιον, genus herbae ita dictum, quod succo ejus verrucae tollantur. *Plin.* 22, 21, 29. de helioscopio: Verrucas cum sale tollit succus e folio: unde nostri verrucariam herbam appellavere, aliis cognominari effectibus digniorem. [Adde *Marcell. Empir.* 19. *f. Bail.*]

*VERRUCĪNI, orum, populi Galliae Narbonensis. *Plin.* 3, 4. ed. *Hard.* ubi ed. *Elzev. Verucini.* *B. A.*

VERRŪCŌSUS, a, um, adj. οχθώδης, verrucis abundans. Verrucosus cognominatus est Q. Fabius Max. Cunctator, a verruca in labris sita, ut ait *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 43., *Plutarch.* dicit in labro superiore. Meminere etiam *Seren. Sammon.* 1100. et *Cic. Brut.* 14. *extr.* Ap. *Plutarch.* est Βερρούκωσσος: unde et *Verrucossus* legitur in *Fast. Capitolin. triumphal.* ap. *Grut.* 297. *col.* 2. ℙ Translate dicitur de re dura, aspera, impolita, inculta: quia verrucae talem reddunt cutem. *Pers.* 1, 77. Sunt, quos Pacuvius, et verrucosa moretur Antiopa, *h. e.* tragoedia, quae inscribitur Antiopa, a *Pacuvio* duro et inculto poeta scripta.

VERRŪCŬLA, ae, f. exigua verruca. *Cels.* 5, 28. *n.* 14. At θύμιον nominatur quod super corpus, quasi verrucula, eminet. *Colum.* 7, 6. Caper, cui sub maxillis binae verruculae collo dependent, optimus habetur. *Arnob.* 2, 77. Quid si dicas, esse auream terram, quod in verrucula collis unius insint exiguae miculae, quibus nascitur colliquefactis aurum?

*VERRŪGO, inis, oppidum Volscorum. *Liv.* 4, 1, 55. et 58 Adde 5, 28. *Val. Max.* 3, 2. *B. A.*

VERRUNCO, as, a. 1. τρέπω, στρέφω, verto, ut *Festus*, et *Nonius* exponunt. *Accius* ap. *Non.* 2, 895. Te sancte, venerans precibus, invicte, invoco Portenta ut populo patriae verruncent bene. *Pacuv. ib.* Precor, veniam petens, ut quae egi, ago, axim, verruncent bene. *Accius* ap. *Cic. Div.* 1, 22. Populi commutationem rerum portendit (*sol*) fore perpropinquam: haec bene verruncent populo. *Liv.* 29, 27. Uti ea mihi, populoque R. Dii bene verruncent. [*V. *Gronov.* ad h. l.] ℙ Ap. *Fest.* legitur vetustiore orthographia *veruncent* unico r, ita litterarum ordine postulante: praecedit enim *Verticula*, sequitur *Veruta*.

*VERRUTIUS, i, m. nomen fictum a Verre, sub quo ipse latebat. *Cic. Verr.* 2, 76. seqq. *B. A.*

VERSĀBĬLIS, e, adj. στρεπτός, qui versari, mutari, transferri potest, versatilis. *Sen. Q. N.* 6, 16. *extr.* Nihil est tam versabile, est agitatione gaudens, quam aer. ℙ Translate. *Id. Tranq.* 11. *med.* Scito, omnem conditionem versabilem esse, et quidquid in ullum incurrit, posse in te quoque incurrere. *Ammian.* 16, 8. Versabilem feminam in fraudem illexit. *Curt.* 5, 8. *f.* Quam versabilis fortuna sit documentum ipse sum. V. VERSATILIS.

*VERSABILITAS, atis, f. *versability, versableness.* *Sarisb.* 3, 12. Versabilitate ingenii Protea vincere. *Meir.* Versibilitate. *B. A.*

VERSĀBUNDUS, a, um, adj. qui in gyrum vertitur. *Lucr.* 6, 437. Versabundus enim turbo descendit. *Vitruv.* 9, 7. *med.* Circa meridianum cardinem, qui est propter inclinationem mundi subjectus terrae, sidera versabunda, latentiaque non habent egressus orientes supra terram.

VERSĀTĬLIS, e, adj. στρεπτός, qui versari, circumagi, moveri facile potest. *Lucr.* 5, 1435. mundi magnum et versatile templum Sol et Luna sua lustrantes lumine circum. *Sen. ep.* 90. *med.* Versatilia coenationum laquearia ita coagmentat, ut subinde alia facies atque alia succedat, et toties tecta, quoties fercula, mutentur. *Suet. Ner.* 31. Coenationes laqueatae tabulis eburneis versatilibus. *Lampr. Elag.* 21. Oppressit in tricliniis versatilibus parasitos suos violis et floribus. *Plin.* 36, 15, 24. *n.* 8. Theatra duo e ligno, cardinum singulorum versatili suspensa libramento; et *ib.* 18, 29. Molae versatiles. *Curt.* 4, 13. *med.* Adeoque aciem versatilem posuit, ut qui ultimi stabant, in frontem circumagi possent. ℙ Translate. *Liv.* 39, 40. de Catone: Huic versatile ingenium sic pariter ad omnia

it, ut natum ad id unum diceres, quodcumque geret. Alii leg. versabile.

VERSĀTĬO, onis, f. ἀνέλιξις, δίνησις, actus verndi et volvendi, rotatio, versio. Saepe usurpar a Vitr. l. 10. ubi de machinis tractoriis agit, c. 1. 6 8. 10. 14. et Sen. Tranq. 11. f. In tan- rerum sursum ac deorsum euntium versatione. in. 8, 33, 51. Nec pupillae motu, sed totius ocu- versatione circumspicit. Alii leg. versione. [*Quod ustra defendit Friedemannus in Ruhnk. Opusc. T. p. 122. Caret enim auctoritate. Ceterum nota, ae Matth. verissime in Eloq. Lat. Exempl. p. 307. hac v. habet: Versio pro translatione, qua ex io in alium sermonem vertitur, non est latinum, iamvis scholastici magistri omnes a discipulis suis rsiones exigant.]

VERSĀTUS, a, um, part. a verso: δινωθεὶς, in rum actus, circumactus, versus. Ov. Met. 4, 221. via versato ducentem stamina fuso. Id. ib. 8, 667. aque in acri leviter versata favilla; et Fast. 3, 3. Ecce levi scutum versatum leniter aura Decit. Id. Am. 1, 2, 4. Lassaque versati corporis ossa lent. Id. R. Am. 173. Obrue versata Cerealia seina terra, h. e. arata et subacta. ¶ Est et part. versor, et significat eum, qui diu in aliquo loco t re moratus est: peritus, doctus. Nep. Cat. 1. lolescentulus versatus est in Sabinis. Id. Milt. 8. ultum in imperiis magistratibusque versatus. Cic. uint. 1. Homo et in aliis causis exercitatus, et in c multum et saepe versatus. Vell. 1, 13. med. mper inter arma, ac studia versatus. Tac. Agr. Integre strenueque versatus; et Cic. Arch. 9. Belm magnum atque difficile, et in multa varietate rra marique versatum.

VERSE. V. ARSE VERSE.

VERSĬCŎLOR, oris, adj. διαποίκιλος, qui verndo varios colores ostendit. [*Hinc differt varius, od etiam sine versatione per se diversos colores nstrat. Versicolor proprie est Gr. αἰόλον.] Cic. n. 3, 5. med. Cauda a natura donata pavoni, umae versicolores columbis. Tert. Pall. 3. Pavo uma multicolor, et discolor, et versicolor, [toties tanda, quoties movenda. ¶ Hinc versicolor praeue vocatur purpura, quia colore illo vario et inbili praedita erat, ut Pasqu. Amatius in Lib. de tit. purpurar. c. 27. ostendit. Liv. legem Oppiam erens 34, 1. Ne qua mulier vestimento versicoi uteretur, h. e. purpureo; Id. enim ib. 3. et 7. eadem lege verba faciens purpuram, et Val. Max. 1. n. 3. varii coloris vestem appellant. F.] ¶ anslate. Quint. 8. prooem. med. Translucida et rsicolor elocutio res ipsas effeminat, quae illo verrum habitu vestiuntur. ¶ Est etiam varios colo- habens, pictus. Virg. A. 10, 181. Astur equo ens, et versicoloribus armis, h. e. e diversis melis. Ov. Fast. 5, 356. Sic est haec (Flora) cultu sicolore decens. Liv. 7, 10. Versicolori veste, pisque, et auro caelatis refulgens armis. Colum. 3, Undique versicoloribus pomis gravidus autumnus. in. 9, 17, 30. Mullum exspirantem versicolori adam et numerosa varietate spectari. Explicat c fusius Sen. Q. N. 3, 17. et 18. ¶ Item qui ctu aut pictura nativum colorem vertit, et alium bibit. Ulp. Dig. 32, 1, 70. med. Arbitror, ea, ae tincta non sunt, versicoloribus non adnumera- et ideo nec album naturaliter, neque nigrum coneri, nec alterius coloris naturalis. Purpuram et ccum, quoniam nihil nativi coloris habent, contii arbitror. V. v. sq.

VERSĬCŎLŌRĬUS, et

VERSĬCŎLŌRUS, a, um, adj. versicolor. Prud. . Sym. 2, 56. Idque etiam paries tibi versicolo- adumbret, h. e. varie pictus. ¶ Versicoloria a, seu vestis est ea, quae tincta nativum colon mutavit. V. COLOREUS. Ulp. Dig. 32, 1, med. Constat, apud veteres lanae appellatione sicoloria non contineri.

VERSĬCŬLUS, i, m. στιχίδιον, diminut. versus, vis scripturae linea. Cic. ad Brut. 1, 14. Bre- tuae litterae: breves dico? immo nullae. Trine versiculis his temporibus Brutus ad me? Id. . 5, 1. Nunc venio ad transversum illum extree epistolae tuae versiculum. Id. Dom. 17. Hoc re civitas potest, ut singuli cives singulis versicue civitate tollantur? Id. Mil. 26. Cum senatus ei miserit, ut videret, ne quid respubl. detrimenti eret: quo uno versiculo satis armati semper cones fuerunt. ¶ De versibus poeticis. Hor. Sat. 1, , 57. num rerum dura negarit Versiculos natura gis factos, et euntes Mollius? Adde Plin. ep. 3, , Colum. 9, 2, Ov. Her. 20, 238., Catull. 16, 3. 6., Mart. 3, 9. et 50. etc.

VERSĬFĬCĀTĬO, onis, f. ἐποποιΐα, versuum, seu minum factio. Colum. 11, 1. Tibi expetenti vercationis nostrae gustum, negare non sustinebam. int. 9, 4. med. Quem in poemate locum habet sificatio, cum in oratione compositio.

VERSĬFĬCĀTOR, ōris, m. ἐποποιὸς, qui versus it, is nempe qui quocumque modo verba metro at: at poeta poeticum insuper addit spiritum, et ere pulcre novit. Quint. 10, 1. med. Cornelius erus versificator, quam poeta, melior. ¶ Poe- Just. 6, 9. Frequentius scenam, quam castra, visentes, versificatoresque meliores, quam duces, laudantes.

VERSĬFĬCĀTUS, a, um, part. a versifico: in carmina redactus. Lucil. ap. Non. 13, 2. Multa homines portenta in Homero versificata, Monstra putant.

*VERSĬFĬCE, adv. Sarisb. in Metalog. 1, 3. Versifice dicere. B. A.

VERSĬFĬCO, as, n. 1. ἐποποιέω, versus facio. Quint. 9, 4. f. Nam et versificandi genus est, omnibus sermonibus unam legem dare. Ammian. 21, 16. in. Ad versificandum transgressus. ¶ Item active est in versus redigere. Appul. de Deo Socrat. med. Neque enim pro majestate Deum coelestium fuerit, ut eorum quisquam vel Annibali somnium pingat, vel Sibyllae fatiloquia versificet.

VERSĬFĬCUS, a, um, adj. ad versus spectans. Solin. 11. Cum Idaei Dactyli modulos crepitu ac tinnitu aeris deprehensos in versificum ordinem transtulissent.

VERSĬFORMIS, e, adj. qui formam suam versat, seu mutat. Tert. Pall. 2. Nostra certe metatio (quod clausis vel in totum Homericis oculis liquet) totum versiforme est: dies et nox invicem vertunt, sol stationibus annuis, luna modulationibus menstruis variat, etc.

VERSĪLIS, e, adj. περίακτος, facilis ad vertendum, ut Versilis profunditas, ap Capell. 4. f. Sic Serv. ad G. 3, 24. Scena aut versilis erat, aut ductilis. Versilis erat, cum subito tota machinis quibusdam convertebatur, et aliam picturae faciem ostendebat; ductilis tunc, cum tractis tabulatis hac atque illac, species picturae nudabatur interior.

VERSĬO. V. VERSATIO.

VERSĬPELLIS, e, adj. ἀλλοπρόσαλλος, qui facile vertit pellem, faciem, vultum, apparentiam. Pl. Amph. prol. 121. Eccum Juppiter, in Amphitruonis vertit sese imaginem, omnesque eum censent esse servi, qui vident; ita versipellem se facit, quando lubet. Id. Pers. 2, 2, 48. Capillus versipellis, h. e. qui colorem mutat et canescit. ¶ Versipelles praecipue dicti, qui in lupos verti credebantur. Plin. 8, 22, 34. Homines in lupos verti, rursumque restitui sibi, falsum esse existimare debemus. Unde tamen ista vulgo infixa sit fama, in tantum ut in maledictis versipelles habeat, indicabitur, etc. Petr. fragm. Trag. 62. Burm. f. Intellexi, illum versipellem esse, nec postea cum illo panem gustare potui. ¶ Translate sumitur pro versuto, astuto, simulandi et dissimulandi artifice, qui modo unum, modo aliud ostendit. Pl. Bacch. 4, 4, 12. Versipellem frugi convenit esse hominem, pectus, cui sapit: bonus sit bonis, malus sit malis; utcumque res sit, ita animum habeat. Lucil. ap. Non. 1, 173. Quicum versipellis fio, et quicum commuto omnia. Prud. Cath. 9, 91. Quid tibi, profane serpens, profuit rebus novis Plasma primum perculisse versipelli hortamine? Porc. Latro in Catil. 9. f. Nihil fuit isto monstro versipellius, aut mutabilius hominum memoria.

VERSO, as, avi, atum, a. 1. στρέφω, περιάγω, saepe verto, volvo, circumago: frequent. verbi verto. Vet. Poeta ap. Cic. Tusc. 1, 5. Sisyphu' versat Saxum sudans nitendo, neque proficit hilum. Ennius ap. Macr. Sat. 6, 1. Qui coelum versat stellis ardentibus aptum. Tibull. 1, 5, 3. Namque agor, ut per plana citus sola verbere turbo, Quem celer assueta versat ab arte puer. Hor. Sat. 1, 5, 72. macros turdos dum versat in igne. Id. Od. 3, 6, 38. Ligonibus versare glebas. Prop. 4, 1, 129. tua cum multi versarent rura juvenci. Cic. Verr. 2, 2, 30. Versabat se in utramque partem non solum mente, verum etiam corpore; et ib. 76. f. Haerere homo, versari, rubere. Id. N. D. 1, 20. Mundum versari circum axem coeli admirabili celeritate. Sen. Ira 3, 6. Pars superior mundi non versatur in turbinem. Tibull. 1, 6, 24. Versatur celeri Fors levis orbe rotae. ¶ Item ago, agito huc illuc. Virg. A. 12, 664. tu currum deserto in gramine versas. Id. Ecl. 10, 68. Aethiopum versemus oves sub sidere Cancri. Ubi Servius: pascamus: quoniam qui pascit, huc et illuc agit pecus: quod est versare. Prop. 2, 1, 45. Nos contra angusto versamus proelia lecto. ¶ Translate est muto, verto, flecto. Cic. Coel. 6 Versare suam naturam, et regere ad tempus, atque huc et illuc torquere et flectere. Id. Cluent. 26. Ad omnem malitiam et fraudem versare mentem suam coepit. ¶ Item tracto. Id. Or. 9. med. Non ut in judiciis versaret causam, sed ut in historiis bella narraret. [*Hoc loco dictum est de oratore, qui vario et multiplici copioseque dicendi genere agere causas potest. Opp. enim historico, qui res gestas narrat, non ornat et auget; unde autem sic dicatur, docet locus. Adde Or. 40. versare saepe multis modis eandem rem.] Quint. 7. 3. Finitio iisdem legibus, quibus conjectura, versatur. Suet. Galb. 9. Nummulario non ex fide versanti pecunias manus amputavit. ¶ Item examino, perpendo. Quint. 5, 7. med. Testes multum domi ante versandi, ac variis percontationibus, quales haberi ab adversario possunt, explorandi sunt. Pl. Trin. 2, 1, 11. Multas res simitu in meo corde verso. Prop. 2, 3, 8. Quae mea non decies somnia versat anus. ¶ Item cogito, meditor. Virg. A. 4, 563. Illa dolos dirumque nefas in pectore versat, Certa mori. Hor. A. P. 39. versate diu, quid ferre recusent, Quid valeant humeri. Liv. 3, 34. Versarent in animis secum unamque rem, agitarent deinde sermonibus. ¶ Item agito, exerceo. Caes. B. G. 5, 43. f. Sic Fortuna in contentione et certamine utrumque versavit, ut alter alteri inimicus auxilio salutique esset. Liv. 1, 58. Tum Tarquinius fateri amorem, orare, miscere precibus minas, versare in omnes partes muliebrem animum; et ib. 17. Patrum animos certamen regni, ac cupido versabat. Id. 2, 45. Multitudinis nunc indignatio, nunc pudor pectora versare. Prop. 3, 15, 12. Spesque timorque animum versat utroque meum. ¶ Item vexo, male habeo. Pl. Bacch. 4, 5, 6. Versabo ego illum hodie, si vivo, probe. Sen. ep. 9. med. Sollicitudo nos in nostra purpura versat. Prop. 3, 3, 19. Non est certa fides, quam non injuria versat; et ib. 9, 1. Quid mirare, meam si versat femina vitam? In his et similib. facile versare in vexare mutari potest. ¶ Item muto, verto, misceo. Virg. Ecl. 9, 5. Fors omnia versat. Cic. Fin. 4, 20. Homo igitur acutus causam non obtinens, repugnante natura, verba versare coepit. Ov. Am. 2, 2, 29. Ille (servus conscius) placet, versatque domum, nec verbera sentit, h. e. miscet, pro arbitrio imperat, et veluti regnat. ¶ Item everto. Virg. A. 2, 61. in utrumque paratus, Aut versare dolo, seu certae occumbere morti. Ubi Servius: dolo evertere: et subaudis Trojanos. Alii leg. versare dolos, h. e. exercere, exsequi, perficere. ¶ [*Item decipere. Cic. Lael. 26. Hodie me versaris atque emunxeris lautissime. V. Graev. ad h. l. De emunxeris v. Bentl. ad Hor. T. 2. p. 141.]

VERSOR, aris, atus sum, passiv. 1. διατρίβω, διάγω, frequens sum alicubi, dego, moram traho, maneo, sum: passivum verbi praeced., nam qui in aliquo loco, aut re immoratur, quodammodo in ea huc et illuc sese versat, et quasi volutatur aut corpore, aut mente. Pl. Amph. prol. 128. Versari crebro hic cum viderent me domi. Id. Cas. a. 1. v. 52. Tum tu, furcifer, quas mus, in medio pariete versabere, h. e. conclusus in fenestra. Cic. Quint. 18. f. Non ad solarium, non in campo, non in conviviis versatus est. Id. Mil. 20. Quo in fundo, propter insanas illas substructiones, facile mille hominum versabatur valentium. [*Suet. Tib. 44. ut natanti sibi inter femina versarentur: Gr. ἀναστρέφεσθαι.] ¶ Item vivo, consuesco, conversor. Cic. Cat. 1, 5. Nobiscum versari jam diutius non potes. Id. Att. 10, 8. Nec versari inter eos sine dedecore potero. Nep. Con. 2. extr. Apud praefectos regis versabatur. ¶ Pro esse Ter. Andr. 4, 1, 25. Nescis, quantis in malis serser miser. Cic. Or. 2, 13. In clarissima luce versari. Id. Or. 35. Ipsae res in perfacili cognitione versantur. Id. Phil. 8, 2. Ergo illi nunc in pace versantur. Id. Planc. 10. med. Minturnenses aeterna in laude versantur. ¶ Item exercere, agere. Cic. Off. 1, 42. Opificesque omnes in sordida arte versantur. ¶ Item studere, operam dare. Id Fam. 4, 3. f. Servius quidem tuus in omnibus ingenuis artibus, in primisque in hac, in qua ego me scripsi acquiescere, ita versatur, ut excellat. ¶ Item se gerere. Quint. 1. prooem. Praeclarissime in consiliis ac administratione reipublicae versari. ¶ Item occurrere, apparere. Cic. Verr. 2, 5, 55. f. Nunquam tibi populi Romani absentis dignitas, nunquam species ipsa hujusmodi multitudinis in oculis animoque versata est? Id. Fam. 14, 2. med. Nam mihi ante oculos dies noctesque versaris. Id. Sext. 21. Mors, exsilium mihi ob oculos versabantur. ¶ Item considerare, contemplari, occupatum esse. Id. Off. 1, 6. Quae omnes artes in veri investigatione versantur. Quint. 2, 15. med. Versatur circa res omnes rhetorice. ¶ Item inhaerere, adhaerere. Cic. Caecin. 18. In verborum errore versari, rem et causam, et utilitatem communem relinquere. ¶ Item dicendo in aliqua re immorari, agere, tractare. Id. Off. 1, 5. Huic quasi materia, quam tractet, et in qua versetur, subjecta est veritas. Id. Leg. 3, 15. Dicam, Tite, et versabor in re difficili, ac multum et saepe quaesita. ¶ De iis, quae usurpantur, adhibentur. Pomp. Dig. 1, 2, 2. Nec versantur omnino scripta eorum inter manus hominum.

VERSŌRĬĂ vel Vorsoria, ae, f. pes veli, hoc est funiculus, quo extremus veli angulus religatur. Vox est adjectiva, et subauditur funis. Versoriam dixere, quia prout haec manu tenetur, ita velum profertur, vertiturque. Alii versoriam dicunt simpliciter esse conversionem, τροπήν. Sed utcumque sit de vera vocis origine, quae non satis nota est, certum est translate dici versoriam capere pro reverti, sententiam mutare, ab aliqua re desistere. Pl. Merc. 5, 2, 34. Huc ventus secundus est; cape modo versoriam. Id. Trin. 4, 3, 19. Quin tu quod periit, periisse ducis? cape vorsoriam, recipe te ad herum.

VERSUM, et Vorsum, praepos. idem ac versus. Pl. Epid. 2, 2, 63. Coepi sursum versum illas pauxillatim accedere. ¶ Et addita alia praepositione. Sall. Jug. 62. Fugam ad se versum fieri; et ib. 72. Ubi animadvertere ad se vorsum exercitum pergere.

Pl. Capt. 2, 3, 8. Utroque vorsum rectum est ingenium meum.

VERSŪRA, ae, f. *στροφή*, conversio: a vertendo. *Varro R. R.* 1, 46. Quod ex quibusdam foliis propter eorum versuram, quod sit anni tempus, dici possit, ut olea, et populus, et salix: horum enim folia cum convertunt se, solstitium dicitur fuisse. Adde *eund. L. L.* 6, 3. *f.* cujus verba V. in CERASTIBOLA. ₱ Item pro versione et mutatione. *Arnob.* 5, 187. Si fabulas has vultis more allegorico scriptas, quid ceteris fiet, quas non videmus posse versuras in hujusmodi cogi? ₱ Item locus, ad quem cum quis pervenerit, revertitur. Sic in agricultura *versura* vocatur, ubi sulcus unus desinit, alterque incipit, a boum conversione, *βουστροφή*. *Colum.* 2, 2. *f.* Cum ventum erit ad versuram, in priorem partem jugum propellat, et boves inhibeat. ₱ In architectura est interior, aut exterior angulorum in parietibus flexus. Graeci *καμπὴν* vocant. Usus est *Vitruv.* 3, 1. *med.* et 5, 6. *f.* et *ib.* 12. ₱ *Versura* praecipue usurpatur de pecunia mutua ab aliquo sumpta vel gratuito, vel cum fenore reddenda: est a vertendo, ut mutuus a mutando. *Paulus ex Fest.* Versuram facere, mutuam pecuniam sumere, ex eo dictum est, quod initio, qui mutuabantur ab aliis, non ut domum ferrent, sed ut aliis solverent, velut verterent creditorem. *Cic. Tusc.* 1, 42. Ego vero illi (*Lycurgo*) maximam gratiam habeo, qui me ea poena multaverit, quam sine mutuatione, et sine versura possem dissolvere, *h. e.* sine mutuo gratuito, et sine usura. *Id. Att.* 5, 21. *med.* Salaminii cum Romae versuram facere vellent, non poterant, quia e syngrapha jus dici lex Gabinia vetabat. *Id. ib.* 15, 20. Versuram scribis esse faciendam mensium quinque, id est ad Kal. Novemb., in eam diem cadere nummos, qui a Quinto debentur. *Id. ib.* 16, 15. Iniquissimo fenore versuram facere Aurelius coactus est. *Id. Font.* 1. A quibus versuras tantarum pecuniarum factas esse dicunt. *Id. Flacc.* 20. Negavit, sese omnino versuram ullam fecisse Romae. *Nep. Att.* 2. Cum versuram facere publice necesse esset, neque ejus conditionem aequam (*Athenienses*) haberent; semper se interposuit, atque ita, ut neque usuram unquam ab iis acceperit. *Id. ib.* 9. Cum Fulvia fundum secunda fortuna emisset in diem, neque post calamitatem versuram facere potuisset; ille se interposuit, pecuniamque sine fenore, sineque ulla stipulatione ei credidit. *Tac. Ann.* 6, 16. Sane vetus Urbi fenebre malum. Nam primo XII. Tabulis sanctum, ne quis unciario fenore amplius exerceret (V. *Liv.* 7, 16.), cum antea ex libidine locupletium agitaretur, deinde rogatione tribunicia ad semuncias redacta (V. *eund. ib.* 27.); postremo vetita versura (V. *eund. ib.* 42.). *Hieron. ep.* 108. *n.* 15. Liberalitas sola excedebat modum, et usuras (*Paula*) tribuens versuram quoque saepius faciebat, ut nulli stipem rogantium denegaret. ₱ Translate. *Sen. ep.* 19. *med.* Ab Epicuro versura facienda est, *h. e.* mutuo quasi accipienda sententia est. *Id. Ben.* 5, 8. Ut concedam, aliquem dare sibi beneficium; dum dat, et recipit: ut concedam, aliquem a se accipere beneficium; dum accipit, et reddit. Domi, quod ajunt, versura fit, et velut lusorium nomen statim transit. *Plin.* 19, 4, 19. *n.* 3. Pars hortensiorum ad condimenta pertinens fatetur, domi versuram fieri solitam, *h. e.* ab horto domestico, non aliunde condimenta sumebant prisci. ₱ *Versuram*, et rectius *versura, solvere*, est pecuniam fenori accipere, ut aliud aes alienum dissolvatur: sic creditor quidem vertitur, seu mutatur, sed debitor eadem haeret difficultate. *Cic. Att.* 5, 1. Quae quidem DCCC. HS. ego utique vel versura solvi volo, ne extrema exactio nostrorum nominum exspectetur, *h. e.* malo solvi, quae debeo, pecunia mutuo sumpta, quam exspectare, donec omnia. quae mihi ab aliis debentur, exigam. *Id. ib.* 15. Vereor, ne illud, quod tecum permutavi, versura mihi solvendum sit. *Id. ib.* 16, 2. Quamquam reliqua satis apta sunt ad solvendum, tamen fit saepe, ut ii, qui debent, non respondeant ad tempus. Si quid ejusmodi acciderit, ne quid tibi sit fama mea potius. Non modo versura, verum etiam venditione, si ita res coget, nos vindicabis. ₱ Translate. *Ter. Phorm.* 5, 2, 15. In eodem luto haesitas, versuram (*al.* versura) solvis, Geta; praesens quod fuerat malum, in diem abiit, plagae crescunt, nisi prospicis, *h. e.* debitas tandem poenas dabis etiam cum fenore: simili conditione, atque ii solent, qui ut syngrapham dissolvant, et una cautione se liberent, pecuniam mutuam majore etiam fenore iterum accipiunt. In dies enim deteriorem conditionem suam faciunt. Hinc recte *Donat.* ad hunc *Terentii* locum habet: *Creditorem mutas: sed minus recte addit: Versuram facere dicitur, qui aes alienum ex aere alieno solvit:* nam dicitur sane is quoque *versuram facere*, quatenus mutuum sumit, non quatenus illo mutuo aliud mutuum dissolvit. Idem fere dicendum de eo, quod *Id. ib.* addit: *Dicitur etiam versuram facere, cum minore fenore acceptam quis pecuniam majore occupat.* Ingeniose ita *Terentii l. c.* sibi accommodat *Lactant.* 2, 8. *med.* Deus ipsa natura est. Cum igitur ortum rerum tribuis naturae, ac detrahis Deo, in eodem luto haesitans versura solvis. A quo enim fieri negas, ab eodem plane fieri, mutato nomine, confiteris.

VERSUS, *πρὸς*, praep. accusativo inserviens, et suo casui fere postponitur. *Cic. Fam.* 11, 27. Cum Brundusium versus ires ad Caesarem. *Cato R. R.* 156. Postea ubi deorsum versus ibit. *Cic. Or.* 39. *med.* Cum gradatim sursum versus reditur. *Id. Part.* 7. Et idem quasi sursum versus retroque dicatur. *Caes. B. G.* 7, 4. Dimitti quoquoversus legationes. *Gell.* 5, 12. Ut quaedam vocabula, quibus particula ista praeponitur, ambigua sint, et utroque versus dicantur, *h. e.* in utramque partem. *Id.* 12, 13. *med.* Cum vero omnes terras omnifariam, et undique versus circumfluat, nihil citra eum est. ₱ Habet etiam quandoque adjunctam aliam praepositionem. *Caes. B. G.* 6, 32. Labienum ad Oceanum versus in eas partes, quae Menapios attingunt, proficisci jubet. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 12. Ille in Italiam versus navigaturus erat. *Sall. Jug.* 62. Animadvortit, fugam ad se vorsum fieri. *Auct. B. Hisp.* 11. Equites nostri ad Cordubam versus prosecuti sunt eos. *Sall. Cat.* 59. Ad urbem modo, modo in Galliam versus castra movere. *Fest. in Septimontio:* Ea pars Esquiliarum, quae jacet ad vicum Patritium versus. Adde *Varr. R. R.* 3, 5. *med.* et *Traj.* ad *Plin. ep.* 10, 82. *extr.* V. VERSUM. [*De hac dicendi forma, qua praepos. *versus* cum praeposs. *ad* vel *in* jungi solet, *Kritz.* ad *Sall. Cat.* 1. modo l. rectissime habet ista: *versus* cum *ad* vel *in* junctum non abundare, quod perperam a *Ruhnk.* ad *Ter. Adelph.* 4, 2, 36. et *Ern.* ad *Tac. G.* 1. praeceptum legatur, sed praepositione *versus*. *ad* et *in* accuratius definiri easque quasi corrigi. Ita autem differre *versus* praepositionem a participio, ut hoc semper ad substantivum appositionis instar referatur, nunquam a verbo pendeat, praepositio vero semper a verbo motus apta sit; quod nisi tenueris, vix possis interdum ab errore tibi cavere.]

VERSUS, a, um, part. a *verto: ἐστραμμένος*, conversus, inversus, mutatus in aliam partem. *Hor. Od.* 3, 29, 2. Non ante verso lene merum cado Jamdudum apud me est. *Lucan.* 3, 649. congesto pondere puppis Versa: et *Virg. A.* 1, 482. et versa pulbis inscribitur hasta. (*Servius* et *Diomed.* 1, 373. hoc ducunt a passivo *verror*, et exponunt tracta: quia *verrere* est trahere.) *Ov. Met.* 14, 782. Nec strepitum verso Saturnia cardine fecit. *Id. ib.* 1, 425. Versae glebae, *h. e.* aratae, subactae. *Id. Trist.* 4, 5, 6. Versaque amicitiae terga dedere meae. *Tac. H.* 2, 26. Versi in fugam hostes. *Hor. Od.* 3, 4, 26. Philippis versa acies retro. *Id. ib.* 1, 19, 11. Parthus versis animosus equis. *Virg. A.* 5, 141. adductis spumant freta versa lacertis, *h. e.* remis inversa et agitata. *Sall.* in *Or. Lepid. contra Sull. med.* Arma ab externis in nosmet versa. *Pl. Cas.* 2, 5, 36. Necessum est vorsis gladiis depugnarier, *h. e.* mutatis. V. GLADIATOR. ₱ Item eversus *Sen. Ag.* 190. Et post tropaea Troica, ac versum Ilium. *Id. Tro.* 911. prostratum Ilium est, versi Penates. *Id. Hipp.* 562. Versa ab imo regna. ₱ Item conversus et spectans in aliquam partem. *Liv.* 1, 41. Fenestrae in viam versae. *Id.* 36, 15. *med.* Mare ad occidentem versum. *Ov. Met.* 8, 165. *de Maeandro:* Et nunc ad fontes, nunc in mare versus apertum, Incertas exercet aquas. *Plin.* 28, 8, 30. Squamarum series a cauda ad caput versa. ₱ Item mutatus, transformatus. *Lucr.* 5, 279. Omnia jam resoluta forent, et in aera versa. *Ov. Met.* 10, 242. Propaetides in rigidum silicem versae: et *ib.* 13, 905. Nuper in Euboica versis Anthedone membris Glaucus adest. ₱ Translate est quocumque modo mutatus. *Cic. Rosc. Am.* 36. Videte nunc, quam versa et mutata in pejorem partem sint omnia. *Tac. Ann.* 1, 4. Versus civitatis status. *Id. H.* 2, 54. Caesi victores, versa partium fortuna. *Just.* 12, 6. Eodem furore in poenitentiam, quo pridem in iram, versus, mori voluit. *Ov. Her.* 16, 89. versis ad prospera fatis. *Liv.* 22, 51. *extr.* Miles ira in rabiem versus. ₱ Cum gen. *Tac. H.* 4, 84. Qui versus animi modo numen pavescere, modo minis populi terreri, saepe donis flectebatur, *h. e.* mobilis animo. Alii plerique leg. *diversus.* ₱ Item inclinatus, propensus, favens. *Liv.* 40, 5. *med.* Philippus totus in Persea versus, cum eo cogitationes ejus rei dies ac noctes agitabat. ₱ *In rem versum* dicitur a JCtis, quidquid in rem seu facultates alicujus conversum est, et augendae rei familiari adjectum. *Cajus, Paul. Ulpian.* et alii *Dig. toto tit.* 15, 3. qui *De in rem verso* inscribitur: ubi *actio de in rem verso*, et *de in rem verso teneri*, et *condemnari de in rem verso*, etc. ₱ *Versa*, et comicorum more *vorsa*, *oratio*, metro ligata: cui respondet *prorsa*, soluta. *Appul. Flor. n.* 18. V. PRORSUS, a, um. ₱ *Versus* a *verro*, *is. Pl. Ps.* 1, 2, 31. Vorsa, praesterga, strata, lauta, coctaque omnia ut sient. *Sen. fragm.* ap. *Diomed.* 1, 375. Versa templa. *Prop.* 3, 11, 42. Diique, Deaeque etc. Praebebant versis verba secunda focis. Alii aliter leg., sed *versis* a *Scal.*, *Broukus.* et *Vulpio* defenditur.

VERSUS, us, m. *στίχος, ἔπος, μέτρον*, linea illa, quam in scribendo ducimus, et speciatim carmen poeticum. Nam versus nomen natura sua non minus solutae, quam ligatae orationi convenit. Est a *vertendo.* Cujus ratio ex agricultura optime intelligitur. Quemadmodum enim agricolae vomere vertun[t] terram, ac sulcum faciunt: ita in ceris quoque stil[o] sulcabant scribentes: ac ut ille in terra sulco un[o] absoluto, vertit aratrum, aliumque sulcum effici[t] sic qui scribit, stilo sinistrorsum verso, prolatoqu[e] novum in cera sulcum ducit. Sed quia poetae ve[r]sus suos certo absolvunt pedum numero, hinc fa[c]tum, ut hi sibi *versus* nomen prope fecerint peculiar[e]. Primum itaque versus generatim accipitur pro ill[o] ductu vocum, qui fit a sinistra in dexteram, vel [a] dextera in sinistram, vel a summo ad imum, secu[n]dum diversam diversarum gentium scribendi ratio[]nem. *Cic. Att.* 2, 16. *med.* Nam ita deplorat prim[is] versibus mansionem suam, ut quemvis movere po[s]sit. *Plin. ep.* 4, 11. *extr.* Non paginas tantum epi[s]tolae, sed etiam versus, syllabasque numerab[at]. Tangit hic *Plin.* antiquum morem, quo soleba[nt] versuum inire numerum, ut de libri magnitudin[e] constaret. *Nep. Ep.* 4. *f.* Uno hoc volumine vit[as] excellentium virorum concludere statuimus, quoru[m] separatim multis millibus versuum complures scri[p]tores ante nos explicarunt. Adde *Quint.* 7, 1. *me[d.]* [**Suet. Aug.* 87. nec ab extrema parte versuum a[b]undantes litteras in alterum transfert. V. *Schae[f.]* ad *Plin. ep.* 3, 5, 12. *Liv.* 41, 24. Litterae pauc[o]rum versuum.] ₱ Pro carmine. [*Dicendum er[at] linea ad carminis rhythmum composita.] *Cic. Arc[h.]* 10. Nam siquis minorem fructum gloriae putat [ex] Graecis versibus percipi, quam ex Latinis, veh[e]menter errat. *Id. Or.* 3, 50. In versum se men[s] ac voluntate conjicere: et *ib.* Versus hexametr[os] fundere ex tempore. *Hor. Ep.* 2, 2, 52. Versus f[a]cere. *Virg. Ecl.* 5, 2. Dicere versus. ₱ Interdu[m] pro cantu. *Plin.* 10, 29, 43. *de lusciniis:* Meditant[ur] aliae juniores, versusque, quos imitentur, accipiun[t]. ₱ Quandoque etiam pro titulo sepulcri. *Inscr.* a[p.] *Grut.* 703, 2. D. M. L. Publicii Primi, Q. V. An[n.] XII. M. II., versum superposuit P. Successus pat[er] infelicissimus. ₱ Notat etiam ductum in arand[o] sive sulcum; quae notio principalis est, et mag[is] propria, ut in §. 1. dictum est. *Colum.* 2, 2. *f.* B[u]bulcum autem per proscissum ingredi oportet, a[l]ternisque versibus obliquum tenere aratrum. *Pli[n.]* 18, 19, 49. *n.* 2. In arando versum peragi, n[ec] strigare in actu spiritus. ₱ Item mensuram ag[ri]. *Varr. R. R.* 1, 10. in Hispania ulteriore metiunt[ur] jugis, in Campania versibus, apud nos in agro R[o]mano ac Latino jugeris. Jugum vocant, quod junc[ti] boves uno die exarare possunt. Versum dicunt ce[n]tum pedes quoquo versum quadratum. Jugeru[m] quod quadratum duos actus habet. ₱ Item signi[fi]cat ordinem, rectam seriem, seu tractum. *Virg. G.* 4, 144. Ille etiam seras in versum distulit ulmo[s]. *Id. A.* 5, 119. triplici pubes quam Dardana vers[u] Impellunt, *h. e.* triplici ordine remorum. Sic *Li[v.]* 33, 30. *f.* Navis inhabilis prope magnitudinis, qua[m] sexdecim versus remorum agebant. *Sil.* 7, 657. la[x]a monilia crebro versu, *h. e.* crebra serie catenularu[m] vel gemmarum, margaritarumve. *Plin.* 15, 29, 3[6]. Myrtus exotica senis foliorum versibus. *Solin.* Rostro scrobes excavant, deinde surculis in versu[m] superpositis imitantur texta cratium. ₱ Item sp[e]ciem quandam motus, sive saltus. *Pl. Stich.* 5, 7, Si istoc vorsu me viceris, alio me provocato: *vors[u]* pro *versu* antiquo scribendi more. ₱ Olim et *ve[r]sus, i,* dixere. *Laev.* ap. *Prisc.* 6. 712. Omnes su[n]t denis syllabis versi. *Valerius ib.* Quid hic cu[m] tragicis versis et syrma facis? *Laber. ib.* Versoru[m] numerus.

VERSŪTĒ, adv. *πανούργως*, astute, callide. *Ci[c.]* *Brut.* 9. Nihil, ut ita dicam, subdole, nihil versut[e] quod ille non viderit. *Id. Or.* 7. Videmus fuiss[e] quosdam, qui iidem ornate ac graviter, iidem ve[r]sute et subtiliter dicerent. *August. Trin.* 15, 2[.] Acute respondit haeretico versutissime interrogant[i].

VERSŪTĬA, ae, f. *πανουργία*, calliditas, vafriti[a], astutia. *Appul. Appol.* Non est sua ista in accusand[o] versutia; et *ib.* Versutia tam insidiosa, tam adm[i]rabili scelere conflata. *Juvenc.* 1, 371. nec defu[it] aegro (*daemoni*) Tentandi interea Christum vers[u]tia fallax.

VERSŪTĬLŎQUUS, a, um, adj. *κερδαλεόφρω[ν]* qui versute loquitur. *Cic. Or.* 3, 38. Vel conju[n]gendis verbis, ut haec (ex *Ennio*) Tum pavor s[a]pientiam mihi omnem ex animo expectorat: (e[x] *Pacuv.* aut *Acc.*, aut *Enn.*) Num non vis hujus m[e] versutiloquas malitias? Videtis enim et versutil[o]quas, et expectorat ex conjunctione facta esse verb[a] non nata. *Id. Or.* 49. Imo vero ista sequamur, a[s]peritatemque fugiamus: *Habeo istam ego perterr[i]crepam.* Itemque: *Versutiloquas malitias.*

VERSŪTUS, a, um, adj. *πανοῦργος*, ingeniosu[s], sagax, promptus, qui facile mentem in quamlibe[t] partem versat, recte peritus, multiplex. *Cic. N. [D.]* 3, 10. Chrysippus tibi acute dicere videbatur, h[o]mo sine dubio versutus et callidus. Versutos e[os] appello, quorum celeriter mens versatur: callid[os] autem, quorum, tanquam manus opere, sic anim[us] usu concalluit. *Id. Brut.* 67. Habuit a natura gen[us] quoddam acuminis, quod erat in reprehendendis ve[r]bis versutum et solers. *Id. Or.* 2, 20. Animus ac[er] et praesens, et acutus idem, atque versutus invict[os] viros efficit. *Id. Off.* 1, 30. *f.* Versutissimum et p[...]

ientissimum Lacedaemonium Lysandrum accepimus. ‖ Saepe in malam partem accipitur pro eo, qui fa-ile mentem ad malitiam vertit, qui ingenio est do-oso, et decipiendi artifice, vafer, malitiosus, sub-dolus, fallax, ἐπίκλοπος. *Festus:* Versuti dicuntur, uorum mentes crebro ad malitiam vertuntur. *Pl. Ps.* 1, 1, 105. Non esse servus pejor hoc quisquam otest, nec magis versutus, nec quo ab caveas ae-rius. *Cic. Off.* 2, 3. Hi saepe versutos homines, t callidos admirantes, malitiam sapientiam judicant: t *ib.* 3, 13. *f.* Hoc est hominis non aperti, non implicis, non ingenui, non justi, non viri boni, ersuti potius, obscuri, astuti, fallacis, callidi, eteratoris, vafri. *Id. Fin.* 2, 16. *med.* Omnia cal-ide referens ad utilitatem, acutus, versutus, ve-erator, facile ut excogitet, quomodo occulte fal-at; et *ib.* 17. Qui occultus, et tectus dicitur, tan-um abest, ut se indicet, perficiet etiam, ut dolere lterius improbe facto videatur: quid est enim aliud sse versutum? *Ov. Am.* 2, 19, 9. Viderat hoc in e vitium versuta Corinna: Quaque capi possem, allida norat opem. *Pl. Epid.* 3, 2, 35. Versutior s, quam rota figularis. *Vell.* 2, 118. Illi in sum-na feritate versutissimi, natumque mendacio genus. ‖ Cum gen. *Plin.* 7, 12, 10. Respondit versutus in-enii mango, ob id ipsum se tanti vendidisse, Quo-iam, etc. [* ‖ Quae *Noster* de notatione hujus ocis habet, ea, licet Ciceronis verba sequantur, ecte *Doederl.* 3, 220. minus probantur. *Versutus* aut requentativum est v. *versus*, aut non nisi forma iffert a *versatus*, ut nostr. *gewandt* et *gewendet*, *Gr.* πολύτροπος.]

*VERTACOMACORI, orum, populi Galliae Nar-onensis, Vocontiorum pars. *Plin.* 3, 17. *B. A.*

VERTĂGUS, i, et Vertraga, et Veltagra, m. anis venaticus mirae velocitatis: cujusmodi sunt, ui planis et apertis campis non odore, sed cursu epores captant. Vox est peregrina, et cujus nota-onem frustra quaeras in Latina lingua. Sunt ta-en, qui a *verto* et *traho* derivant: alii, qui quasi *ertraha* a feris trahendis: alii alia comminiscuntur. 'idetur esse vox Celtica seu Gallica, hinc etiam st, quod *Ov. Met.* 1, 533. et *Mart.* 3, 47. vocant *allicum canem*, qui lepores venatur. *Firm. Math.* , 8. *med.* Nutritores canum, molossorum, verta-orum, et qui sunt ad venationes accommodati. *Iart.* 14, 200. Non sibi, sed domino venatur ver-agus acer, Illaesum leporem qui tibi dente feret. *rat. Cyn.* 203. Et pictum macula vertagram delige tsa. Alii leg. vertragam. *Not. Tir. p.* 176. Ca-is, veltagra.

VERTEBRAE, arum, f. plur σπόνδυλοι, πεϱόναι, inae ossa in crassiores quosdam nodos conglobata, in medio sui concava, ut spinali medullae trans-um praebeant, firmissimis autem vinculis colliga-, quorum beneficio interiores nodi cohaerescunt. arum munus est, ut corpori flectendi se, incur-andique praebeant facultatem, quod sine illis pror-s rigidum esset, et inflexibile. Igitur dictae sunt *vertendo*, quia earum beneficio homo se vertere, ectereque potest. *Cels.* 8, 1. *med.* Spina constat vertebris quatuor et viginti. ‖ Translate per uandam similitudinem in insectis vertebrae appel-ntur eae partes, quae circa ipsam sitae incisuram, orpori flexum praebent. *Plin.* 11, 1, 1. Imbricatis xili incisura vertebris. ‖ In sing. num. *Cels. l. c.* am vertebra tertia tubercula, quae inferiori inseran-r, exigit. *Plin.* 11, 46, 106. Talus rectus est in arti-ulo pedis, ventre eminens concavo, in vertebra gatus, *h. e.* in flexura: nam latiore significatione gnificat etiam quemcumque articulum, et nodum u juncturam corporis. *Sen. ep.* 78. *med.* Podagra, chiragra, et omnis vertebrarum dolor, nervorum-ue interquiescit, cum illa, quae torquebat, hebetavit.

VERTEBRĀTUS, a, um, adj. σπονδυλοειδής, in odum vertebrae factus. *Plin.* 11, 37, 67. Quibus rvix e multis, vertebratisque orbiculatim ossibus, exilis ad circumspectum, articulorum nodis jungi-ur. *Id.* 34, 8, 19. *n.* 14. Vertebrato dente, *h. e.* obili et flexili facto.

[VERTEBROTĒNUS, adv. idem ac divisim ver-ebrarum tenus. *Coel. Aurel. Acut.* 1, 11. Erit ad-ibenda cucurbita nunc praecordiis, atque pubetenus, raerasa capillatura, nunc capiti, nunc clunibus ac ertebrotenus, quod Graeci ἰσχίον vocant. Hinc ap-aret non improbandos esse, qui conjunctim *pube-nus, verbotenus* pro *pube tenus, verbo tenus* scribunt. . TENUS. *F.*]

VERTENS, entis, part. a *verto*, ἑλίσσων. *Virg.* . 8, 438. Gorgona desecto vertentem lumina collo. ‖ *Annus vertens, mensis vertens*, est totius anni, vel ensis vertentis, seu procedentis, et delabentis cur-us. *Cic. Quint.* 12. Si debuisset, Sexte, petisses atim; si non statim, paulo quidem post; si non aulo post, at aliquando: sex quidem illis mensibus rofecto; anno vertente sine controversia. *Nep. Ag.* . Tanta usus est celeritate, ut quod Xerxes anno ertente confecerat, hic transierit triginta diebus. *l. Pers.* 4, 4, 76. Nunquam hercle hunc mensem ertentem servibit tibi. ‖ Alia ratione *vertens an-us* dicitur a *Cic. Somn. Scip.* 7.; ibi enim annum um intelligit, qui a *Macr. Somn. Scip.* 2, 11. vo-atur *annus mundanus*, et a *Platone* dictus est *mag-nus*, h. e. spatium multorum annorum, quorum cur-su expleto sidera stellaeque omnes ad eam coeli po-sitionem redeant, in qua initio mundi fuerunt; quae quidem positio post quindecim millia annorum con-tingere putabatur, ut *l. c. Macr.* docet: et jure *annus vertens* dictus est, quia, ut *Macr.* verbis utar, con-versione plenae universitatis efficitur. Homines, in-quit *Cic. l. c.* populariter annum tantummodo solis, id est unius astri reditu metiuntur: cum autem ad idem, unde semel profecta sunt, astra redierint, eandemque totius coeli descriptionem longis inter-vallis retulerint, tum ille vere vertens annus appel-lari potest. V. plura ap. *Macrob. l. c.*

*VERTERIS, is, oppidum Britanniae. *Anton. Itin.* ‖ *Camdeno* est *Brugh - under - Stanemore (Brough). B. A.*

VERTEX, icis, m. id quod vertitur, itemque id, circa quod aliquid vertitur. *Quint.* 8, 2. Secundo modo dicitur proprium inter plura, quae sunt ejus-dem nominis, id, unde cetera ducta sunt: ut vertex est contorta in se aqua, vel quidquid aliud similiter vertitur: inde propter flexum capillorum, pars est summa capitis: et ex hoc, quod est in montibus eminentissimum. Recte, inquam, dixeris haec om-nia vertices: proprie tamen, unde initium est. Haec *Quint.* Itaque primo dicitur de aqua, quae in se vertitur: item de vento in gyrum flante, qui et *turbo*, aut *typhon* dicitur. Habemus in hac significatione passim exempla ap. *Virg.*, *Hor.*, *Ov.*, *Stat.* etc., sed quia *vortex* in libris plerumque legitur, in ea voce ponentur. ‖ *Vertices* sunt etiam in coelo car-dines seu poli, circa quos coelum ipsum verti dici-tur, πόλοι. *Cic.* vertens *Arati* carmina *N. D.* 2, 41. Extremusque adeo duplici de cardine vertex Dicitur esse polus. *Virg. G.* 1, 242. Hic vertex (*Arcticus*) nobis semper sublimis, at illum (*Antarcticum*) Sub pedibus Styx atra videt, Manesque profundi. ‖ De capillis, qui in summo capite in circum volvuntur, deque ipso summo capite, κοϱυφή. *Isid. Or.* 11, 1. Vertex est ea pars, qua capilli capitis colliguntur, et in qua caesaries vertitur. *Plin.* 11, 37, 48. Ver-tices bini hominum tantum aliquibus. *Cic. Rosc. Com.* 7. Nonne ab imis unguibus usque ad verticem summum ex fraude, fallaciis, mendaciis constare totus videtur? *Ov. Pont.* 3, 8, 12. Suppositoque gravem vertice portat aquam. ‖ Per synecdochen est ipsum caput. *Id. Met.* 5, 84. Et resupinus hu-mum moribundo vertice pulsat. *Id. ib.* 10, 425. al-baque toto Vertice canities rigidis stetit hirta ca-pillis. *Petr. Sat.* 137. tremulo deduxit vertice canos, Consecuitque genas. *Stat. Theb.* 6, 607. Flavus ab intonso pendebat vertice crinis. *Virg. A.* 11, 642. nudo cui vertice fulva Caesaries. *Mart.* 12, 7. Toto vertice quod gerit capillos, Annos si tot habet Li-gia, trima est. *Val. Flacc.* 4, 307. sonat omni vul-nere vertex Inclinis. *Catull.* 64, 309. Ambrosio ni-veae residebant vertice vittae. *Hor. Od.* 1, 1, 36. Sublimi feriam sidera vertice. *Id. Ep.* 2, 2, 4. talos a vertice pulcher ad imos: et *Virg. A.* 7, 783. Ipse inter primos praestanti corpore Turnus Vertitur ar-ma tenens, et toto vertice supra est. ‖ Transfer-tur ad summitatem, cacumen, culmen cujuscumque rei. *Cic. Verr.* 2, 4, 48. Ignes, qui ex Aetnae ver-tice erumpunt. *Tibull.* 1, 8, 15. aetherio contingens vertice nubes Taurus. *Petr. Sat.* 122. rupta tonabant, Verticibus lapsis, montis juga; et *ib.* 134. *extr.* his ego callens Artibus (*magicis*) Idaeos frutices in gur-gite sistam, Et rursus fluvios in summo vertice po-nam. *Hor. Od.* 4, 11, 11. Sordidum flammae trepi-dant rotantes Vertice fumum. *Val. Flacc.* 6, 604. Ora sub excelso jamdudum vertice coni Saeva mi-cant. *Id.* 3, 487. illum ubi Juno videt poli summo de vertice: et 2, 88. praerupti Vulcanum vertice coeli Devolvit; et 1, 700. inimicaque vertice ab alto Vela videt; et *Ov. Met.* 10, 103. Et succincta co-mas, hirsutaque vertice pinus. *Virg. A.* 3, 679. vertice celso Aeriae quercus, aut coniferae cyparis-si. *Lucr.* 6, 749. Athenaeis in moenibus, arcis in ipso Vertice. *Mart.* 10, 19. Vertex theatri; et 8, 36. domus. ‖ *Vertex terrae* ap. *eund.* 13, 50. est ejus superficies. ‖ Absolute de monte, aut colle. *Sen. Herc. Fur.* 80. Siculi verticis laxa specum. *Lucan.* 2, 397. nullo qua vertice tellus Altius intu-muit; et 9, 972. quo vertice Nais Luserit Aenone. ‖ *A vertice*, a parte superiore, ab alto. *Virg. G.* 2, 310. si tempestas a vertice silvis Incubuit. (Ubi *Servius:* ab Aquilone, ut (*G.* 1, 242.) Hic vertex nobis semper sublimis.) *Id. A.* 1, 118. ingens a ver-tice pontus In puppim ferit. (Ubi *Serv.* aut a pup-pi, quae vertex navis est: aut ab Aquilone, qui flat a mundi vertice. Quidam verticem hic procellam accipiunt.) *Id. ib.* 5, 443. Ostendit dextram insur-gens Entellus, et alte Extulit: ille ictum venientem a vertice velox Praevidit. ‖ Ut *caput*, sic *vertex* principem significat in aliquo ordine. *Modest. Dig.* 27, 1, 13. *med.* Scaevola, et Paulus, et Ulpianus vertices legum prudentum: κοϱυφαῖοι, proceres. Haec tamen non sunt *Modestini*, sed interpretis, qui e Graeco transtulit. *Ammian.* 15, 5. *med.* Sensim cum principiorum verticibus secretius collocutus. *Cic.* vertens carmina *Sophocl. Tusc.* 2, 9. Nunc, nunc dolorum anxiferi torquent vertices, Nunc ser-pit ardor, *h. e.* summi dolorem quasi apices.

VERTĪBŬLUM, i, n. verticulus, junctura, nodus, vertebra. *Lact. Op. D.* 5. *med.* Crura non aequali-ter porrecta finivit, sed summas eorum partes cras-sioribus nodis conglobavit, ut et substringi nervis facilius, et verti tutius possent: unde sunt vertibu-la nominata.

VERTĪCILLĀTUS, a, um, adj. a *verticillus*. Ad-struxere quidam ex *Cels.* 8, 1. *med.* Verticillatis scapularum ossibus inseritur. Sed legendum omnino *Vertici lati scapularum ossis.* V. *Morgagn. epist.* 2. et 3. *in Cels.*

VERTĪCILLUS, i, m. στϱοφίγγιον, instrumentum, quod fuso adhibetur, ut facilius vertatur. *Plin.* 37, 2, 11. *n.* 1. In Syria quoque feminas verticillos inde facere. [*Appul. Herb.* 9. Radix batrachii ver-ticillo est similis. *F.* et *Bail.*]

VERTĪCORDĬĀ, ae, f. Veneris cognomen, de quo ita *Ov. Fast.* 4, 157. Roma pudicitia proavo-rum tempore lapsa est. Cumaeam, veteres, consu-luistis anum. Templa jubet fieri Veneri: quibus or-dine factis, Inde Venus verso nomina corde tenet. *Val. Max.* 8, 15. *n.* 12. Ut Veneris Verticordiae simulacrum consecraretur, quo facilius virginum, mulierumque mentes a libidine ad pudicitiam con-verterentur. *Jul. Obseq.* tempus assignat, quo Ve-neri Verticordiae aedes facta est, *de prodig.* 97. M'. Acilio Balbo, C. Porcio Catone Coss. *h. e.* ann. U. C. DCXL.

VERTĪCOSUS, et Vorticosus, a, um, adj. ἑλιγ-μώδης, contortus, complicatus. *Liv.* 21, 5. Quidam verticoso amni delati in hostes, ab elephantis ob-triti sunt. Alii leg. *vorticoso.* V. VORTEX.

VERTĪCŬLAE, arum, f. plur. articuli: a *verto*. *Fest.* Verticulas cum dixit Lucilius, articulos in-telligi voluit. ‖ Non tamen soli ita articuli dicun-tur, sed etiam spondyli spinae, h. e. vertebrae. *Luc.* ap. *Non.* 3, 103. Haeret verticulis adfixum in po-steriore Parte, atque articulis, ut nobis talu', genus-que. ‖ Item *verticulae* in machinis dicuntur vin-cula quaedam lignea, vel ferrea, vel ex quavis alia materia, quibus pars una machinae alteri adjungi-tur, ita tamen ut flecti, et verti possit. *Vitruv.* 10, 13. ‖ In masc. gen. *Solin.* 4. *de belua marina:* Verticuli spinae ipsius latitudine semipedem sunt supergressi, *h. e.* articuli. ‖ In neutro. *Coel. Au-rel. Acut.* 3, 17. Intestinorum verticula distentis cutibus apparent, *h. e.* flexus curvaturae. ‖ In num. sing. et gen. masc. *Id. Tard.* 4, 3. *med.* Apponen-da podici fistula dextera manu, usque ad ejus ver-ticulum, quem Graeci ἀσπίδισκον vocant, *h. e.* par-tem latiorem, quae quasi nodum facit, et verticillum fuso inditum refert. [*Emendavit hunc locum *F.*]

VERTĪCŬLUM, et Verticulus. V. in v. praec.

VERTĪGĪNO, as, n. 1. circumferor: a *vertigo*. *Tert. Pall.* 3. *de chamaeleonte:* Capitulum statim a dorso: nam deficit cervix; itaque durum reflecti, sed circumspectu emissicii ocelli, imo luminis puncta vertiginant.

VERTĪGĪNOSUS, a, um, adj. σκοτωματικός. *Plin.* 23, 2, 28. Acetum vertiginosis perquam utile.

VERTĪGO, ginis, f. εἴλησις, πεϱιστϱοφή, conver-sio in gyrum, versatio, rotatio: a *verto*. *Sen. Q. N.* 5, 13. *med.* Ventus circumactus, et se ipsa verti-gine concitans, turbo est. *Ov. Met.* 2, 70. assidua rapitur vertigine coelum; et *ib.* 11, 548. Verum ubi sit nescit: tanta vertigine pontus Fervet. *Plin.* 8, 40, 61. Assidua vertigine rotare aliquem. *Prud. Psych.* 414. Vertigo rotarum. *Lucan.* 6, 460. torti magica vertigine fili, *h. e.* rhombo, turbine circum-acto. *Solin.* 11. Creta equestres turmas prima do-cuit lascivas vertigines implicare. *Pers.* 5, 76. qui-bus una Quiritem Vertigo facit, *h. e.* e servo libe-rum. Mos enim fuit in manumittendo per vindictam, alapa servum percutere, deinde dextera ejus appre-hensa circumagere, ac suae veluti potestati dimit-tendo relinquere. ‖ Translate. *Lucan.* 8, 16. Oc-cursu stupuere ducis, vertigine rerum Attoniti. ‖ Morbus est hoc nomine, σκότωμα, quo affectis vi-dentur omnia circumagi, et stare perdificile est. *Liv.* 44, 6. Rupes utrinque ita abscissae sunt, ut de-spici vix sine vertigne quadam simul oculorum ani-mique possit. *Plin.* 25, 9, 70. Capite et naribus ro-saceo peruinctis, ne vertigo sentiatur. *Id.* 23, 1. 16. Vertigine laborare. *Id.* 20, 17, 73. Vertigines dis-cutere. *Id.* 36, 21, 40. sedare. *Id.* 23, 1, 21. Prodest paralyticis, tremulis, vertigini, torminibus. *Id.* 20, 15, 57. Cuminum datur ad vertiginem. *Juven.* 6, 303. *de ebriis:* Cum bibitur concha, cum jam verti-gine tectum Ambulat, et geminis exsurgit mensa lucernis. *Macr. Sat.* 7, 9. Qui ita se vertunt, ut saepe in orbem rotentur, et vertiginem capitis, et obscuritatem patiuntur oculorum. ‖ Est etiam pi-la versatilis. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 3, 86. Impendebat autem sellam istam ver-tigo quaedam ad modum mundi figurata etc. *F.*]

[VERTĪLĀBUNDUS, a, um, adj. qui hac illac vertitur. *Varr. fragm.* ap. *Non.* 4, 329. Sic ad vos citius opinione vertilabundus miser decidi. Alii leg. *ventilabundus. F.*]

[VERTĪLĀGO, inis, f. herba eadem, quae car-duus silvaticus. *Appul. Herb.* 109. *F.*]

[VERTĪPEDĬUM, ii, n. ita vocatur herba hiera-botane, ap. *Appul. Herb.* 3. *F.*]

VERTO, is, rti, rsum, a. 3. τρέπω, στρέφω, in aliam partem converto, torqueo. *Tibull.* 1, 7, 12. Cardine tacito vertere fores. *Prop.* 4, 1, 53. Vertite equum Danai; male vincitis. Ilia tellus Vivet. *Id.* 2, 19, 6. Ille tuus pennas tam cito vertit amor, *h. e.* avolavit. *Virg. A.* 2, 250. Vertitur interea coelum, et ruit Oceano nox. *Caes. B. C.* 3, 51. Pompejani impetum nostrorum non tulerunt; primisque dejectis, reliqui se verterunt, et loco cesserunt. *Cic. Att.* 16, 10. Verti me a Minturnis Arpinum versus. *Plaut. Ps.* 1, 3, 21. Verte hac te, puere. *Liv.* 28, 3. Vertere iter retro. *Hor. Epod.* 2, 51. rhombus, aut scari, Si quos Eois intonata fluctibus Hiems ad hoc vertat mare. *Prop.* 1, 16, 43. Ante tuos quoties verti me, perfida, postes! *Pl. Merc.* 1, 2, 15. Animam nequeo vertere, i. e. spiritum ducere, et emittere. ℙ *Vertere terga*, terga dare, convertere se in fugam. *Caes. B. G.* 3, 21. Confecti vulneribus hostes terga vertere. *Id. B. C.* 3, 63. *extr.* Nostros ex utraque munitione dejectos terga vertere coegerunt. Adde *Liv.* 1, 14. ℙ *Vertere in fugam*, fugare. *Id.* 30, 33 *f.* Ipsos Carthaginiensium equites in fugam verterunt. ℙ Est etiam aro, subigo. *Colum.* 4, 5. Vertere solum bidentibus. *Id.* 3, 13. *med.* Praeruptior collis in quatuor pedes vertendus. *Id.* 11, 2. *med.* Lupinum nisi in florem verteris, nihil agrum stercoraveris, *h. e.* inaraveris, dum floret. *Hor. Sat.* 1, 1, 28. gravem duro terram vertere aratro. *Prop.* 3, 5, 67. patrio bove agros. ℙ Item everto. *Cic. Off.* 1, 24. *med.* Callicratidas cum multa fecisset egregie, vertit ad extremum omnia. *Ov. Met.* 12, 138. Quem super impulsum resupino pectore Cycnum Vi multa vertit, terraeque afflixit Achilles. *Virg. A.* 10, 88. fluxas Phrygiae res vertere fundo. *Hor. Od.* 3, 3, 18. Ilion Fatalis incestusque judex, Et mulier peregrina vertit; et *ib.* 25, 15. Bacchae valentes Proceras manibus vertere fraxinos. Adde *Manil.* 4, 80. [**Taciti* locos collegit *Böttich.* in *Lex. Tac.* p. 487. — Insolentius dictum ap. *Tac.* est *H.* 1, 2. agerent verterent cuncta: ubi idem *Böttich.* l. l. recte monuit, non ideo *ferrent* legendum esse.] ℙ Translate est mutare. *Cic. N. D.* 3, 31. *f.* Terra in aquam se vertit. *Caes. B. C.* 3, 26. *f.* Auster qui per biduum flaverat, in Africum se vertit. *Pl. Truc.* 2, 1, 10. Nos divitem eum meminimus, atque iste pauperes nos; verterunt se memoriae. *Virg. A.* 12, 891. Verte omnes te te in facies. *Pl. Most.* 1, 3, 61. In anginam nunc me velim verti, ut veneficae illi fauces prehendam. *Prop.* 2, 21, 34. Et decus, et durus vertitur ipse dies; et *ib.* 7, 31. Omnia vertuntur: certe vertuntur amores. *Virg. A.* 1, 241. quae te, genitor, sententia vertit? et *ib.* 10, 34. cur nunc tua quisquam Vertere jussa potest? *Hor. Ep.* 2, 1, 148. saevus apertam In rabiem coepit verti jocus. *Tibull.* 3, 4, 95. Haec Deus in melius crudelia somnia vertat. ℙ *Vertere solum*, sedem ac locum mutare, migrare: quod ab his praesertim fit, qui vitare poenam volunt legibus in patria indictam. *Cic. Dom.* 30. Qui erant rerum capitalium condemnati, non prius hanc civitatem amittebant, quam erant in eam recepti, quo vertendi, hoc est mutandi soli causa venerant. *Juven.* 11, 49. Qui vertere solum (*metu creditorum*), Bajas, et ad Ostia currunt. V. SOLUM, i. ℙ Item transferre ex una in aliam linguam. *Cic. Fin.* 1, 3. Si sic verterem Platonem, ut verterunt nostri poetae fabulas. *Id. Tusc.* 2, 11. *med.* Verti enim multa de Graecis. *Liv.* 25, 39. Annales Acilianos ex Graeco in Latinum sermonem vertit. *Pl. Trin. prol.* 19. Philemo scripsit, Plautus vertit barbare. ℙ Ponitur et pro tribuere. *Cic. Fam.* 7, 6. Ne sibi illae vitio verterent, quod abesset a patria. *Liv.* 28, 11. Cum omnium secundorum adversorumque causas in Deos verterent. ℙ Item pro convertere, trahere. *Cic. Div. Verr.* 17. *f.* Ex illa pecunia magnam partem ad se vertit. *Liv.* 3, 72. Vertere litem in rem suam. *Plin.* 15, 4, 5. Usum olei ad luxuriam vertere Graeci. [*Huc pertinet etiam illud: *Tac. Ann.* 2, 64. vertere in se Cotyi data, i. e. sibi vindicare.] *Ter. Hec.* 1, 2. *f.* Dii vertant bene quod agas. [*ℙ Interdum notionem interpretandi vindicat. Ita intelligendum verbum est ap. *Tac. Ann.* 15, 14. ad omnia sui exitus vertebatur.] ℙ *Vertere se aliquo*, confugere, amplecti. *Cic. Phil.* 2, 29. *f.* Haerebat nebulo: quo se verteret, non habebat. *Id. Div.* 2, 72. Superstitio instat, et urget, et quo te cumque verteris, persequitur. *Ter. Hec.* 4, 1, 1. Perii: quid agam? quo me vertam? *Id. Heaut.* 5, 1, 73. Redigam, ut, quo se vertat, nesciat. ℙ Pro versare, h. e. considerare, volvere, agitare, disceptare. *Sall. fragm.* ap. *Serv.* ad *A.* 5, 408. Exercitum more majorum vertere. Ita *Serv. Liv.* 39, 48. Vertebatur, utrum manerent in Achaico concilio Lacedaemonii, an secretum ejus unius in Peloponneso civitatis jus esset. *Pl. Most.* 5, 1, 10. Ubi ego video rem verti in meo foro, etc. ℙ *Verti*, versari, esse. *Id. Merc.* 1, 2, 12. Res in periculo vertitur. *Liv.* 6, 36. In majori discrimine domi res vertebantur. *Pl. Most.* 3, 1, 109. Jam homo in mercatura vortitur, i. e. dat mercaturae operam. [* — *Cic. Brut.* 39, 145. In jure, in quo illa causa vertebatur: ubi *Ellendt.* hanc dicendi formam *in jure verti* praecise positum dicit pro *in jure interpretando verti*, i. e. si judicium inde pendeat. *Versari in jure* de ea causa dici, quae jus aliquo modo attingat, quod necesse, fieri in causis privatis omnibus.] ℙ *Verti in aliqua re*, summam rei in ea esse. *Virg. A.* 10, 528. non hic victoria Teucrum Vertitur. *Liv.* 37, 7. Iter, quod insistis, ego quoque approbo: sed totum id vertitur in voluntate Philippi. *Cic. Verr.* 1, 7. *extr.* Quid judices? non crimina, non testes, non existimationem populi R. sequentur? non: omnia in unius potestate ac moderatione vertentur. *Liv.* 4, 31. In dictatore verti spes civitatis. ℙ Saepe absolute usurpatur, ita tamen ut accusativus *se* facile subintelligatur. *Caes. B. C.* 3, 73. *f.* Detrimentum in bonum verteret. *Liv.* 26, 6. *f.* Ea ludificatio veri et ipsa in verum vertit. *Prop.* 1, 16, 27. O utinam trajecta cava mea vocula rima Percussas dominae vertat in auriculas! *Virg. G.* 3, 365. Et totae solidam in glaciem vertere lacunae. *Tac. Ann.* 11, 37. Verterat pernicies in accusatorem. *Liv.* 5, 49. Jam verterat fortuna; et 38, 26. Si legionum signa ostendisset, versuros extemplo in fugam omnes, ratus. *Id.* 2, 3. Libertatem aliorum in suam vertisse servitutem conquerebantur. [*Ingentem maxime e Tacito collectam exemplorum nubem habet *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 486. laudatis simul viris doctis, qui hac de constructione scripserunt.] ℙ *Bene*, aut *male vertere* (subaudi *se*) bene, aut male evenire, succedere. *Pl. Pers.* 4, 1, 5. Si malus est, male res vertunt, quas agit: si autem frugi est, eveniunt frugaliter. *Liv.* 1, 28. Quod bene vertat, castra Albanos Romanis castris junge jubet. *Virg. Ecl.* 10, 6. Hos illi (quod nec bene vertat) mittimus haedos. *Ter. Adelph.* 2, 1, 37. Minis viginti tu illam emisti: quae res tibi vertat male. ℙ Praeterit. *versi* pro *verti* (unde *versurus* et *versus*) sunt qui leg. ap. *Ov. Pont.* 1, 9, 52. et in gelidos versit amoma rogos. Sed plerique alii *vertit*, aut *vergit*. V. VERGO. ℙ *Vorto* pro *verto* antiquorum est, et comicorum; et ita in familiari sermone dixisse videntur Latini. V. VORTEX.

VERTRĂGĂ. V. VERTAGUS.

VERTUMNĀLĬĂ seu Vortumnalia, orum, vel ium, n. plur. 2. vel 3. Vertumni festa, quae fiebant mense Octobri. *Varr. L. L.* 5, 3. *med.*

VERTUMNUS et Vortumnus, i, m. Deus apud Romanos, qui in omnigenas se se formas vertebat, ut Proteus apud Graecos. Quidam tradunt, habitum esse Deum, in cujus tutela arborum fructus essent, ceteraque, quae autumni tempore maturescunt: ita dictum, quod anni vertentis poma perciperet. Alii docent, praefuisse rebus contrahendis ac permutandis: dictum autem a *verto*, qua mercatorum verbum est. *Varr. L. L.* 4, 8. Ab eis (*Tuscis*) dictus vicus Tuscus; et ideo ibi Vortumnum stare, quod is Deus Etruriae. *Ascon.* in *Verr.* 2, 1, 59. Vertumnus, Deus invertendarum rerum, id est mercaturae. Alii ajunt, fuisse Deum humanarum cogitationum praesidem, ideoque multiformem fingi, et inconstantem, quemadmodum et illae variae sunt et mutabiles: hinc iniquo Vertumno natos esse dici, qui cogitationes suas regere non possint. *Acron.* in illud *Hor. Sat.* 2, 7, 14. Vertumnis, quotquot sunt, natus iniquis. Nec desunt, qui inde Vertumnum dictum putent, quod Tiberim fl. a foro Romano longe verterit. Alii scribunt, quod Curtium lacum in Tiberim averterit. Nam hic lacus fuit, ubi postea forum Romanum. Haec omnia habes ap. *Prop. eleg.* 4, 2. et *Ov. Fast.* 6, 401. et *Met.* 14. a *v.* 623. ℙ Pomonam Nympham fertur adamasse, et ut sibi ejus saltem conspectu frui liceret, in nullas non formas se transmutasse. *Ov. Met.* 14. *cit.* ℙ Simulacrum habuit in foro, in ultimo vico turario, sub basilicae angulo flectentibus se ad postremam dexteram partem, teste *Ascon.* in illud *Cic. Verr.* 2, 1, 59. Qui a signo Vertumni in Circum maximum venit. *Hor. Ep.* 1, 20, 1. Vertumnum Janumque, liber, spectare videris, *h. e.* forum, et homines, ut ab illis tracteris et legaris. ℙ Vortumni meminit etiam *Colum.* 10, 308., et sic scriptum est etiam in *Inscr.* ap. *Grut.* 96, 3. ℙ Herba heliotropium vocata dicitur etiam vertumnus ap. *Appul. Herb.* 49. ℙ [Sunt qui scrib. *Vertunnus* a *verto* et *annus*. *F.*]

VĔRU, u, n. ὀβελὸς, instrumentum ferreum aut ligneum oblongum cuspidatum, cui infiguntur carnes igni torrendae: videtur esse a πείρω, transfigo, vel ab εἴρω, necto. *Varr. L. L.* 4, 27. *extr.* a *versando* deducit. *Id. ib.* 19. Exta in olla, non in veru coquuntur. *Sen. Thyest.* 1063. gracili trajectas veru Mugire fibras vidi. *Virg. A.* 1, 216. Pars in frusta secant, veribusque trementia figunt; et *ib.* 5, 103. Subjiciunt veribus prunas, et viscera torrent. *Plin.* 30, 10, 27. Stellio in ligneis verubus inassatus. *Virg. G.* 2, 396. Pinguiaque in veribus torrebimus exta colurnis. *Ov. Fast.* 2, 363. sacerdotes verubus transuta salignis Exta parant. *Acc.* ap. *Non.* 3, 121. Concoquit partem vapore flammae: tribuit verubus lacerta in focos. ℙ A similitudine sic dicitur brevis hasta, aut jaculum, aut gladius tenuis. *Virg. A.* 7, 665. Et tereti pugnant mucrone, veruque Sabello. Quidam ap. *Serv.* hic volunt pilum significari: sed pilum est jaculum grave. *Tibull.* 1, 7, 55. Statque latus praefixa veru, stat saucia pectus. *Sidon. carm.* 5, 413. equo ruit aclide fossus Ille, veruque alius. ℙ De columellis etiam vel ferreis vel lapideis, quibus muniebantur sepulcra, et arae Deorum. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 681. *n.* 85. Haec area intra hanc definitionem cipporum clausa verubus, etc. ℙ De obelo, quo notantur loca dubia in libris. *Hieron. ep.* 106. *n.* 7. Ubi autem quod in Hebraeo non est, in Graecis codicibus invenitur, obelon, id est jacentem praeposuit virgulam, quam nos Latine veru possumus dicere: quo ostenditur, jugulandum esse et confodiendum, quod in authenticis libris non invenitur. Hinc *Aug. C. D.* 18, 43. *med.* Quae non habent Hebraei, habent autem Septuaginta, ad capita versuum jacentibus virgulis, sicut scribuntur unciae, signaverunt. ℙ *Verua* in plur. dici negat *Charis.* 1, 59. et 118., admittit *Prisc.* 5, 672., at genitivum *veruum* ait non esse in usu. *Scrib.* tamen *Comp.* 16. *f.* Praeterea habeat in brachio verua eborea, *h. e.* verucula ex ebore: *Fest.* in *Veruta*: Veruta pila dicuntur, quod veluti verua habent praefixa. ℙ Paenultima in dativo plur. modo per *i* legitur, modo per *u*, ut posuimus. *Pier.* ad *cit.* l. et *A.* 5. praefert *i*. Neque enim amphibologiam parit, ut in *artubus*, *arcubus*, *partubus*, quae ita efferuntur, quia *artibus*, *arcibus*, *partibus* aliud significant. Plura habes ap. *Voss. de Grammat.* 4, 18. ℙ *Verum* in recto sing. dixit *Pl. Rud.* 5, 2, 15. et 17.

[VERVĂ, ae, f. lapideum caput vervecis, quod olim, ut etiamnum fieri solet, in aedificiorum zophoris insculpebatur. *Inscr.* optimae notae, Patavii reperta ann. MDCXCVI., quaeque ibidem exstat, mendosa ap. *Fabr.* p. 485. *n.* 160. M. Junius Sabinus IIII. Vir aediliciae potestat. e lege Julia municipali patronus collegi centonariorum frontem templi vervIs et hermIs marmorels pecunia sua ornavit, et tuition. dedit HS. ∞ ∞ N̄. CCXXXXII. *F.*]

VERVACTOR, oris, m. qui vervagit. V. IMPORCITOR.

VERVACTUM, i, n. νέατος, νεάτη, ager vere proscissus, deindeque quiescens usque ad sequentem autumnum, quo sementis fit: quasi *vere actum*: cui opponitur ager *restibilis*. *Plin.* 18, 19, 49. *n.* 2. Quidam utique ab aequinoctio verno proscindi volunt. Quod vere semel aratum est, a temporis argumento vervactum vocatur. Hoc in novali aeque necessarium est. *Varr. R. R.* 1, 44. Illud quoque multum interest in rudi terra, an in ea seras, quae quotannis obsita sit, quae vocatur restibilis; an in vervacto, quae interdum requierit. *Colum.* 11, 2. *med.* Quae mense Januario vervacta fecimus, nunc ultima parte Martii sunt iteranda. Ex his *Colum.* verbis sunt qui notationem *Plinii* improbant modo allatam: quia mensis Januarius ad ver non pertinet. Sed dici potest *Plinium* posuisse *ver* lata significatione pro initio anni, quo labores suos resumunt agricolae. *Vervactum* habet etiam *Cato R. R.* 27. et *Pall.* 4, 2. Ap. *Colum.* 2, 10. bis legitur *vervactum* in quibusdam editionibus, sed ibi legendum esse *veteretum*, ad hane vocem monebimus.

VERVĂGO, is, egi, actum, a. 3. vere ago, seu vere terram verto, proscindo, subigo. *Colum.* 11, 2. *in.* Agri uliginosi, et mediocris habitus sub aestate vervagendi sunt: macerrimi vero, et aridi post aestatem primo autumno arandi.

[VERVASSES, ium, m. plur. incolae pagi, qui nunc dicitur *Vervò*, vallis Anauniae, nunc *Valle di Non*, in ditione Tridentina. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 91, 3. DIs Deabusque omnibus pro salute Casellanorum Vervassium, etc. *F.*]

VĔRŪCŬLĀTUS, a, um, adj. veruculo instructus, ut *Veruculatae falces* sunt, quae Graece δορυδρέπανα, Italice *falci da lungo manico* appellantur; veruculo enim seu hastili sunt munitae, quibus vulgo utuntur non foeniseces modo, sed etiam avenae et brevioris cujuscumque culmi messores, qui praeterea in frumentacea messe rastellum quoddam, sive pectinem adjunctum habent falci, cujus ope ita sternunt ordinate culmos, quasi manu comprehensos manipulos deposuissent. *Colum.* 2, 21. Multi falcibus veruculatis, atque iis vel rostratis vel denticulatis, medium culmum secant. Alii perperam leg. *verriculatis*, alii *vericulatis*.

VĔRŪCŬLUM, i, n. ὀβελίσκος, exiguum veru. Speciatim sic dicitur instrumentum ferreum, quo metallorum expurgatores spumam eximunt a reliqua materia. *Plin.* 33, 6, 35. Spuma e superiori catino defluens in inferiorem, et ex eo sublata veruculis ferreis, atque in ipsa flamma convoluta veruculo, ut sit modici ponderis. Alii leg. *vericulum*: ut a *genu* geniculum, ab *artu* articulus, a *vultu* vulticulus. ℙ [*Veruculum* est etiam genus instrumenti missilis, quo utebantur milites. *Veg. Mil.* 2, 15. Aliud missile minus, ferro triangulo unciarum quinque, hastili trium pedum semis, quod tunc veruculum, nunc verutum dicitur. Alii pro *veruculum* leg. *vericulum*. *F.*]

VERVĒCĔUS et Vervecius, a, um, adj. factus ad similitudinem vervecis, ut Verveceus Juppiter, ap. *Arnob.* 5, 171. h. e. Jovis signum vervecis forma cultum sub Ammonis nomine. ℙ [*Vervecius* est

am cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1013, 3. Q. Sollo-s Vervecius. *F.* [

VERVECINUS, a, um, adj. qui ex vervece est. *mpr. Com.* 1. Vervecina pellis. *Arnob.* 5, 157. pite vervecino, an suillo. ℙ [*Vervecina, ae*, ab-ute. V. VERVINUS. *F.*]

VERVEX, ēcis, m. κριὸς ἐκτετμημένος, mas inter es, cui inversi, sive adempti sunt testiculi. Nam i ad generandam sobolem integer tenetur, *aries* itur. *Varr. L. L.* 4, 19. Is, cui (ovi mari) te-culi dempti, ideo, ut natura versa, vervex decli-tur. *Cic. Leg.* 2, 22. Quod genus sacrificii Lare vecibus fiat. *Pl. Capt.* 4, 2, 40. Qui petroni no-n indunt verveci sectario. Adde *Varr.* ap. *Non.* 927. ℙ Translate dicitur de homine stupido, lido, ignavo. *Juven.* 10, 50. Vervecum in patria, ssoque ab aere nasci. *Pl. Merc.* 3, 3, 6. Itane o, vervex, intro eas? *Sen. Const. Sap.* 17. Chry-pus ait, quendam indignatum, quod illum aliquis vecem marinum dixerat.

VERŪĪNA, ae, f. idem ac verutum, a *veru*. Un-patet, vocem eam quatuor, non tribus syllabis ntiari debere. *Fulg. de prisco serm. n.* 33. Ve-na jaculi genus longum, quod aliqui verutum no-nant. Gavius Bassus in Satyris: Veruina confo-nde, non te nauci facio. Plautus Bacchid. (4, 8,) Si tibi est machaera, et nobis veruina est domi, quidem te faciam, si tu me irritaveris, confos-rem soricina naenia.

VERVĪNUS, a, um, adj. ad vervecem pertinens. *rvina ae*, absolute, est caro vervecis, ut porci-porci. *Not. Tir.* p. 175. Vervex, vervina, ver-ina. *F.*]

VĔRŬLA, ae, f. dimin. a *veru*. Ap. *Ducang. Glossar. med. et inf. Latinit.* est parva cochlea, Italice. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1459, 5. pia Q. F. Verula. *F.*]

VERŬLĀNUS, a, um, adj. ad Verulas perti-s, Hernicorum in Italia urbem, nunc *Veroli*, us mentio ap. *Flor.* 1, 11. est: *Verulanus popu-* ap. *Liv.* 9, 42. et 43. *Verulani, orum*, absolute, s urbis incolae ap. *Plin.* 3, 5, 9. *F.*]

VĒRUM, adv. μάλιστα, ἀληθῶς, vere, vero: et rpatur in responsionibus affirmando. *Ter. Heaut.* 3, 11. Facies? *Ch.* Verum. *Id. Adelph.* 4, 2, 4. n' quaeris? *Sy.* Verum. *Id. Eun.* 2, 3, 54. Co-es secuti scilicet sunt virginem? *Ch.* Verum: pa-itus cum ancilla. ℙ Saepius est conjunctio ad-sativa, et significat sed, ἀλλὰ, καίτοι, δέ. *Cic.* r. 29. Ea sunt omnia, non a natura, verum a gistro. *Id. Phil.* 5, 12. Exspectabatur, calen-Jan., fortasse non recte. Verum praeterita omit-us. *Id. Coel.* 19. Non modo agendo, verum et-cogitando. *Just.* 21, 6. Non ingrato tantum, m etiam invido et crudeli animo. ℙ *Verum nvero* majorem habet adversandi vim, quam *ve-* solum. *Liv.* 4, 4. Nemo invitum pactionem tialem quemquam facere coegisset: verum enim-o lege id prohiberi, id demum contumeliosum Adde *Cic. Verr.* 2, 3, 74. et *Sall. Cat.* 21. ℙ *um enim* idem fere significat, quod *verum*. *Ter.* 2, 1, 47. Verum enim, quando bene prome-, fiat; et *Cic. Or.* 3, 14. *med.* Verum enim ora-omnia quaesita, aupita, lecta, tractata esse de-t, *h. e.* sed enim: vel pro *enimvero* positum est. *erum vero* idem est quod *verum enim*. *Cato* ap. *l.* 13, 17. Verum vero inter offam, atque herbam vero longum intervallum est. *Pall. Curc. a.* 3. *v.* erum hercle vero cum belle recogito, etc.

VĚRUM, i, n. veru. V. VERU.

VĒRUMTĀMEN et Veruntamen, adv. οὐ μὴν δὴ, μὴν οὔτε, sed tamen. *Cic. Verr.* 2, 5, 39. Con-m capit primo stultum, veruntamen clemens. *Fam.* 12, 30. Non dubitabam equidem, verun-en multo mihi notiorem amorem tuum effecit erippus. *Id. Verr.* 2, 2, 41. *f.* Mala et impro-defensione, verum aliqua tamen uti videretur. *Met.* 9, 464. Verumtamen aestuat intus. ℙ resumendam orationem post interclusionem. *Cic.* . 1, 10. Cum essem in Tusculano (erit hoc tibi illo tuo, Cum essem in Ceramico); verumtamen ibi essem, etc. Etiam *sed* eodem hoc modo ad-tur. V. SED.

VERŬNI, orum, populi Galliae Belgicae. *Plin.* 17. Sueconi, Suessiones, Veruni liberi, Ulbane-liberi. Sic ed. *Basil.* 1530. *Harduinus* legit *S. liberi, Ulmanetes liberi.* ℙ Eorum caput Viro-. *Tab. Peut. B. A.*

VĒRUS, a, um, adj. ἀληθής, sincerus, solidus, manus, certus, non fucatus, non simulatus, non mbratus. *Ter. Andr.* 5, 4, 19. Quae dico, ve-an falsa audieris, jam sciri potest. *Cic. Verr.* 4, 66. Verus et germanus Metellus. *Id. Off.* 5, *med.* Perspicere, quid in quaque re verum erumque sit. *Id. Phil.* 5, 18. Vera, gravis, so-gloria. *Ter. Eun.* 2, 3, 26. Color verus, cor-solidum, et succi plenum. Ubi *Donat.* quia non cura est, ac de fuco. *Id. Andr.* 5, 1, 19. Cum o vidi jurgantem ancillam vero vultu. *Hor. Od.* 5, 29. Vera virtus. *Id. Ep.* 1, 17, 51. Veri do-s. *Id. Od.* 1, 37, 15. timores. *Id. A. P.* 425. cere mendacem et verum amicum. *Prop.* 2, 7, veris gaudebat Graecia natis, *h. e.* legitimis, non adulterinis. [*Adde *Suet. Cal.* 19. in verum ne-potem proniori. Cf. *Ruhnk.* ad *Ter. Heaut.* 5, 2, 36.] *Mart.* 6, 30. Vis dicam tibi veriora veris? et 8, 76. Vero verius ergo quid sit, audi. *Cic. Acad.* 4, 4. Causa mihi videtur esse verissima. ℙ *Ve-rum, i*, veritas. *Cic. Acad.* 4, 20. Qui enim pos-sum non cupere verum invenire, cum gaudeam, si simile veri quid invenerim? et *ib.* 11. *f.* A vero lon-gissime abesse. *Id. ad Brut.* 1, 15. *med.* Si verum fateri volumus. *Id. Att.* 12, 41. *f.* Si verum scire vis. *Id. Q. Fr.* 2, 16. *f.* Dic mihi verum: num aut res eum, aut χαρακτὴρ non delectat? *Id. Or.* 34. *f.* Res facit controversiam aut de vero, aut de recto, aut de nomine; et *Ov. Trist.* 5, 6, 27. Nec procul a vero est, quod, etc. *Id. Fast.* 2, 859. Ex vero positum permansit Equiria nomen. *Lactant.* 1, 11. Illud in vero est, quod, etc. *h. e.* illud verum est. *Pers.* 1, 107. teneras aures mordaci radere vero, *h. e.* veritate libera, acri, pungenti. ℙ *Verum est*, justum, aequum est. *Caes. B. G.* 4, 8. Neque ve-rum est, qui suos fines tueri non potuerint, alienos occupare. *Cic. Dom.* 8. *extr.* Negas, esse verum, quemquam ulli reipublicae extra ordinem praefici. *Id. Mur.* 35. *med.* Negat verum esse, allici bene-volentiam cibo. *Liv.* 2, 48. Verum est, agrum ha-bere eos, quorum sanguine, ac sudore partus sit. *Id.* 35, 8. Verius esse Ti. Sempronio imperium ha-benti tradi exercitum, quam legato. *Hor. Ep.* 1, 7, 98. Metiri se quemque suo modulo ac pede, ve-rum est. *Virg. A.* 12, 694. Quaecumque est For-tuna, mea est: me verius unum Pro vobis foedus luere, et decernere ferro. Plura addi possent te-stimonia scriptorum, praesertim *Livii*, in quibus sicubi *aequum* legitur, fere interpretatio v. *verum* censeri debet. Veteres enim *verum* dicebant, quod rectum et bonum esset, ut *Serv.* ad *Virg. l. c.* do-cet. *Sall. fragm. ib.* Ea paucis, quibus peritia et ve-rum ingenium est, abnuentibus. *Cic. Leg.* 3, 15. Cum aliquid verum et rectum esse dicitur, sed obtineri, id est obsisti posse populo, negatur; et *ib.* 2, 4. *extr.* Lex vera atque princeps, apta ad jubendum et ad vetandum, ratio est recta summi Jovis; et *ib.* 5. Assen-tior, frater, ut quod est rectum, verum quoque sit. — [*Notandum hic etiam constructionis genus, quo post *verum est* non infin. c. accus., sed *ut* sequitur. *Nep. Hann.* 1, 1. Si verum est, — ut populus Romanus omnes gentes virtute superarit: ubi v. *Brem.* — Cf. *Zumpt. Gr. Lat.* §. 623. p. 488. ℙ *Verum* significat etiam id, quod oppositum est rebus fictis, simulatis, nostr. *Wirklichkeit.* Ita re-cte expl. *Heindf.* ad *Hor. Sat.* 1, 3, 97. Quis paria esse fere placuit peccata, laborant, cum ventum ad verum est. Saepissime ita *Veritas* usurpatur. Plura hac de re si cupias, lege *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* p. 27. 149. 218. *ed. Fr.*, ubi laudantur viri docti, quorum cura hoc dicendi genus uberius expositum.] ℙ Aliquando *verus* est, qui vera dicit, veridicus, verax, candidus. *Ter. Andr.* 2, 5, 12. Sum verus? *Ov. Her.* 16, 123. Vera fuit vates: dictos invenimus ignes. *Id. Met.* 10, 209. Talia dum vero memoran-tur Apollinis ore. *Plin. ep.* 2, 9. *med.* Habet avun-culum C. Septicium, quo nihil verius, nihil simpli-cius, nihil candidius, nihil fidelius novi. *Id. ep.* 4, 22. Quo viro nihil firmius, nihil verius. *Id. ep.* 9, 25. Post judicium tuum viri gravissimi, eruditissimi, ac super ista verissimi. *Hirt.* in *epist. praefixa l.* 8. *B. G. f.* Erat autem in Caesare cum facultas atque elegantia summa scribendi, tum verissima suorum scientia consiliorum explicandorum. ℙ [*Verus* est etiam cogn. R., ut L. Aelius Aurelius Verus, L. Ae-lii Caesaris filius, qui una cum M. Aurelio Antonino imperavit, cujusque mentio frequens est in nummis et lapidibus vetustis. *F.*] ℙ [*Confund. verum* et *venturum.* V. *Brem.* ad *Suet. Tit.* 9.]

VĔRŪTUM, i, n. σαύνιον, ὀβελὸς, genus jaculi, id est hastile, quod veru praefixum habet, et etiam *veru* dicitur. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 18, 16. Axibus eminebant in modum ericii militaris veruta binum pedum. *Sil.* 3, 363. tenui pugnax instare veruto. *Caes. B. G.* 5, 43. Transfigitur scutum Pulfioni, et verutum in balteo defigitur. *Virg. G.* 2, 168. As-suetumque malo Ligurem, Volscosque veruto. Alii leg. *verutos*, h. e. veru armatos, ut sit adjectivum. Sic *Grat. Cyn.* 110. tum stricta verutis Dentibus, et geminas subiere hastilia furcas, mucronibus oblon-gis, et instar veru prominentibus, additaeque fur-cae geminae, quibus duplex feris vulnus inferri pos-set. *Festus:* Veruta pila dicuntur, quod veluti verua habent praefixa, Enn. l. 10. . . . cursus quingentos saepe veruti. ℙ Verutum militare sui temporis de-finit *Veg. Mil.* 2, 15., cujus *loc. cit.* V. in VERUCU-LUM.

VĔRŪTUS, a, um. V. in v. praec.

VĒSĀNĬA, ae, f. παραφροσύνη, μανία, vecordia, amentia, stultitia. *Hor. Sat.* 2, 3, 174. Extimui, ne vos ageret vesania discors. *Plin.* 35, 11, 40. *n.* 26. Ulysses simulata vesania bovem cum equo jun-gens.

VĒSĀNĬENS, entis, part. ab inusit. *vesanio:* in-saniens, furens. *Catull.* 25, 13. velut minuta magno Deprensa navis in mari, vesaniente vento.

VĒSĀNUS, a, um, adj. παράφρων, male sanus, insanus, demens: a *ve* particula minuente, et *sa-nus*. *Cic. Dom.* 2. Illud a te, homine vesano ac fu-rioso, requiro, quae te tanta poena scelerum tuo-rum vexet, ut, etc. et *ib.* 21. Haec furiosa vis ve-sani tribuni pleb. facile superari frangique potuit. *Lucan.* 8, 401. epulis vesana, meroque Regia. *Liv.* 7, 33. *f.* Oculos sibi Romanorum ardere visos aje-bant, vesanosque vultus, et furentia ora, *h. e.* tur-batos, torvos, terribiles, quales dementium esse so-lent. *Id.* 9, 13. Omnia ira militaris prope vesano impetu egit. *Ov. Am.* 1, 7, 25. In mea vesanas ha-bui dispendia vires. *Prop.* 2, 7, 48. Candida vesana verberat ora manu. *Manil.* 5, 543. Vesanum mare, *h. e.* furentibus ventis agitatum. Sic *Prop.* 1, 8, 5. vesani murmura ponti; et *Virg. Ecl.* 9, 43. insani feriant sine litora fluctus. ℙ Metonymice. *Id. A.* 9, 340. vesana fames, *h. e.* malesuada, et vesanos faciens. *Catull.* 100, 7. Cum vesana meas torreret flamma medullas.

VESBĪNUS. V. VESVINUS.

VESBĬUS. V. VESVIUS.

*VESCELĬA, ae, oppidum Hispaniae. *Liv.* 35, 22. *B. A.*

*VESCELLĀNI, orum, populi Italiae inferioris, a Vescella quodam oppido sic dicto nomen forte tra-hentes. *Plin.* 3, 11. *B. A.*

[VESCĪNUS, a, um, adj. ad Vesciam pertinens, excisam Ausoniae urbem, ad sinistram Liris fluv., prope Sinuessam, de qua ap. *Liv.* 8, 11. mentio est. *Id.* 10: 21. Placuit, ut duae coloniae circa Ve-scinum, et Falernum agrum deducerentur: una ad ostium Liris fluvii, quae Minturnae appellata, alte-ra in saltu Vescino Falernum contingente agrum, ubi Sinope dicitur Graeca urbs fuisse, Sinuessa dein-de ab colonis appellata. *Plin.* 11, 42, 97. Proxi-mus urbi Vescinus caseus, isque e Caedicio campo laudatissimus. *Mart.* 14, 31., cujus lemma *Caseus Vescinus.* Si sine carne voles jentacula sumere frugi, Haec tibi Vescino de grege massa venit. *Lucan.* 2, 425. de Liri. Vescinus impulsus aquis. Ap. *Plin.*, *Mart.*, *Lucan. l. c.* vulgo perperam legitur *Vesti-nus* pro *Vescinus*. *F.*]

*VESCITANĬA, ae, f. regio Hispaniae Tarraco-nensis, cis Iberum flumen, in qua Osca urbs. *Plin.* 3. *B. A.*

VESCOR, eris, dep. 3. σιτοῦμαι, cibo utor, co-medo, pascor. *Sall. Cat.* 13. Vescendi causa terra marique omnia exquirere. *Id. Jug.* 94. *f.* Numidae plerumque lacte, et ferina carne vescuntur. *Cic. N. D.* 2, 23. Dii nec escis, nec potionibus vescuntur. *Plin.* 9, 8, 8. Delphinus ex hominum manu vescens, praebensque se tractandum. [*Absolute positum le-gitur v. *vescendi* etiam ap. *Tac. A.* 1, 49. Quos simul vescentis dies, simul quietos nox habuerat. Adde *Liv.* 9, 30. restitutumque in aede vescendi jus iis, qui sacris praecinerent. *Suet. Aug.* 76. vesceba-tur et ante coenam. *Dom.* 4. initium vescendi pri-mus fecit: coll *Cal.* 18. et *Claud.* 32.] ℙ Cum accus. *Acc.* ap. *Non.* 4, 478. Aut eandem vescatur dapem. *Plin.* 8, 50, 76. Si caprinum jecur vescan-tur. *Tac. Agr.* 28. Ut infirmissimos suorum sorte ductos vescerentur. *Phaedr.* 1, 31. Illae *(columbae)* credentes, tradunt sese miluo, Qui regnum adeptus coepit vesci singulas. *Tibull.* 2, 5, 63, sic usque sa-cras innoxia lauros Vescar. ℙ Part. *vescendus* passive. *Cic. N. D.* 2, 64, Qua pecude, quia erat ad vescendum hominibus apta, nihil genuit natura fecundius. *Plin.* 20, 5, 20. Caepas coctas dysente-ricis vescendas dedere. *Id.* 21, 16, 56. Radix ejus vescendo est decocta. ℙ *Vescendi causa*, alimen-torum causa. Phrasis est JCtorum, *Ulp. Dig.* 28, 8, 7. et *ib.* 37, 10, 5. et *Labeon. ib.* 36, 4, 14. ℙ Per catachresin est uti, frui. *Lucr.* 5, 855. vesci vi-talibus auris. *Virg. A.* 1, 550. si vescitur aura Aetheria. *Cic. Fin.* 5, 20. *med.* Si gerendis negotiis orbatus possit paratissimis vesci voluptatibus. *Pa-cuv.* ap. *Non. l. c.* Qui viget, vescatur armis, ut per-cipiat praemium. *Id. ib.* Fugimus, qui arce hac ve-scimur. *Acc. ib.* Num pariter videor patris vesci praemiis? *Lucr.* 5, 73. Quove modo genus humanum variante loquela Coeperit inter se vesci per nomina rerum. ℙ Pro haurire oculis, visu usurpare, vi-dere. *Acc.* ap. *Non. l. c.* Priusquam infans esses, facinus oculi vescuntur tui. Ita leg. *Lips.* et *Tur-neb.* V. INFANS. ℙ *Vesco* positione activa. *Ter-tull. Jejun.* 5. ex *Num.* 11, 4. Quis nos vescet car-ne? *Vulgata* habet: Quis dabit nobis ad vescendum carnes? *Isid. Or.* 20, 2. Pulpa dicta, quod cum pul-te olim mixta vescebatur.

VESCŬLUS, a, um, adj. diminut. vesci, λεπτὸς, ἰσχνὸς, μονόγραμμος, aliquantum gracilis, macilen-tus, male curatus. *Fest.* Vesculi, male curati, et graciles homines. Ve enim syllabam rei parvae praeponebant, unde Vejovem parvum Jovem, et ve-grandem fabam, minutam dicebant. Haec *Festus.*

VESCUS, a, um, adj. ex *ve* et *esca* conflatum, ambiguam habet significationem, ut ait *Gell.* 5, 12. et 16, 5. Aliter enim, inquit, Lucretius (1, 326.) vescum salem dicit, ex edendi intentione; aliter Lu-cilius (ap. *Non.* 2, 904.) vescum appellat cum eden-di fastidio. Haec *Gell.* Sic *Paul.* ex *Festo:* Ve-scus, fastidiosus: ve enim pro pusillo utebantur. Lucretius vescum dixit edacem, cum ait, etc. Ita-que modo significat edacem. *Lucr. l. c.* Nec mare

quae impendent vesco sale saxa peresa. ¶ Et modo edendi fastidio laborantem: atque adeo minutum, gracilem, parvum: quia qui cibum fastidit, junceus, macer, exilisque fit. *Gloss. Philox.* Vescus, ὀλιγόσιτος. *Lucil. l. c.* Quam fastidiosum ac vescum cum fastidio edendi vivere. *Plin.* 7, 20, 19. Corpore vesco, sed eximiis viribus Tritannus in gladiatorio ludo. *Afran.* ap. *Non. ib.* At puer est vescis imbecillus viribus. *Ov. Fast.* 3, 445. vegrandia farra coloni, Quae male creverunt, vescaque, parva vocant. Huc trahit *Servius* illud *Virg. G.* 3, 175. Nec vescas salicum frondes, ulvamque palustrem, *h. e.* siccas et teneras, inquit *Servius*, ubi pro *siccas* quidam putant legendum *vietas*. Addit *Servius*, et telas aranearum *vescas* vocari. At in illo ejusdem 4, 131. verbenasque premens, vescumque papaver, *vescum* interpretatur edule: quo sensu etiam *vescae frondes* intelligi posse videntur. [*Longe aliam hujus vocis derivationem habet *Doederl.* 4, 167. sq. Nempe ut *vascus* a *vacare*, ita a *vagari* deducendum putat *vescus*, ita ut proprie vagum, id quod vacillat, significet. Unde etiam longe aliam eorum locorum, quos Noster laudavit atque exposuit, interpretationem dedit, quam v. ap. ipsum.]

*VESENTĪNI, orum, populi Hetruriae, quorum caput Vesentium vel Visentium, nunc *Bisentio*. *Plin.* 3, 5. ¶ *Visentini* dicti in *Vet. lap. ibi reperto:* Virtuti Visent. Sacr. *B. A.*

*VESERIS, is, Campaniae fluvius. *Cic. de Off.* 3, 31. *extr.* et *de Fin.* 1, 7. *Liv.* 8. *extr. Val. Max.* 7, 4. et imprimis *Aur. Vict. de vir. illustr.* 26. et 28., ubi *fluvius* plane audit. ¶ Item locus in Campania, sub monte Vesuvio. Sunt qui de eo intelligunt exempla ex *Cic.*, *Liv.* et *Val. Max.* supra allata. *B. A.*

VĔSĒVUS, i, m. Vesuvius ap. poetas. *Val. Fl.* 4, 507. praerupti tonuit cum forte Vesevi Hesperiae letalis apex. *Stat. Silv.* 4, 8, 5. insani solatur damna Vesevi. ¶ Adjective. *Virg. G.* 2, 224. Capua, et vicina Vesevo Ora jugo. Adde *Claud. Rapt. Pros.* 3, 184. ¶ Etiam *Suetonius* historicus *Vesevum* dixit, *Tit.* et *Vit. Plinii* 8. ¶ Dicitur primam producere *Sil.* 12, 152. Monstrantur Veseva juga, atque in vertice summo Depasti flammis scopuli. Sed meliores critici *Vesvina*, vel *Vesbina* legunt. Produxit sine dubio *Paul. Nol. carm.* 26, 541., ubi et *Besevus* legitur ex affinitate litterarum B, et V. ¶ *Servius* ad *l. Virg. c.* in §. 2. Vesevum diversum putat a Vesuvio: illum esse in Liguria, hunc in Campania. Sed fallitur: nam in Liguria est *Vesulus*, non *Vesevus*.

*VESI, orum, *Sidon. carm.* 7, 399. ¶ Singularem *Vesus* habet *Id. carm.* 5, 476. et *carm.* 7, 431. *B. A.*

VĒSĪCĂ, ae, f. κύστις, κύστη, urinae receptaculum in corporo animalis: folliculus, in quo urina colligitur infra alvum a priore parte. *Cic. Fin.* 2, 30. Tanti autem morbi aderant vesicae, et viscernm. *Hor. Sat.* 1, 8, 46. diplosa sonat quantum vesica, pepedi. *Appul. Met.* 1. Vesicam exonerare. *Plin.* 30, 8, 21. Vesicae difficultates. ¶ Ponitur et pro muliebri inguine. *Juven.* 1, 38. qui testamenta merentur Noctibus in coelum quos evehit optima summi Nunc via processus, vetulae vesica beatae. Adde 6, 64. ¶ Item pro podice. *Pl. Cas.* 2, 8, 21. Ecfodere hercle hic volt credo vesicam villico. ¶ Et pro pelle vesicae tenui et pellucida. *Mart.* 14, 62., cujus lemma *Laterna ex vesica:* Cornea si non sum, numquid sum fuscior? aut me Vesicam, contra qui venit, esse putat? *Id.* 8, 33. Fortior intortos servat vesica capillos: scil. qua utebantur natantes, ne capilli madefierent. *Plin.* 33, 7, 40. Qui minium poliunt, faciem laxis vesicis illigant, ne in respirando pernicialem pulverem trahant. ¶ Et pro crumena ex vesica. *Varr. R. R.* 3, 17. Illae autem piscinae nobilium magis ad oculos pertinent, quam ad vesicam, et potius marsupium domini exinaniunt, quam implent. ¶ Et pro tumore instar vesicae. *Plin.* 20, 6, 23. Allium illinitur attritis corporum partibus, vel si in vesicas intumuerint. ¶ Translate. *Mart.* 4, 49. A nostris procul est omnis vesica libellis: Musa nec insano syrmate nostra tumet. ¶ [*Vesica queritur*, proverbium est, quo significatur illud, quod Itali dicunt *sompisciarsi dalle risa*. Utitur eodem *Tert. Apol.* 48. At enim Christianus si de homine hominem, ipsumque de Cajo Cajum reducem repromittat, statim illic vesica queritur, *h. e.* quisque sibi manu vesicam premit, ut solent pueri, qui mingendi necessitatem ulterius ferre nequeant. *F.*]

VĒSĪCĀRĬĂ, ae, f. ἁλικάκαβος, herba quae vesicae medetur. *Plin.* 21, 31, 105. de strychno: Halicacabum vocant, et alii callion: nostri autem vesicariam, quoniam vesicae, et calculis prosit.

VĒSĪCĀRĬUS, a, um, adj. ad vesicam pertinens, ut Vesicaria aqua in Tuscia, *Marc. Emp.* 26. *in.* quae scilicet vesicae medetur. [*Adde *Scribon.* 146.]

[VĒSĪCO, as, avi, n. 1. in vesicam excresco. *Theod. Prisc.* 1, 28. Quibus vero perniones jam vesicaverint, raphanos tundes, et ex eorum succo bene proderunt linimenta. *F.*]

VĒSĪCŬLĂ, ae, f. κυστίδιον, parva vesica. *Lucret.* 6, 129. cum plena animae vesicula parva Saepe ita dat pariter sonitum displosa repente. ¶ In herbis quibusdam vesiculae dicuntur folliculi, quibus semen includitur. *Cic. Div.* 2, 14. Et pulejum aridum florescere brumali ipso die, et inflatas rumpi vesiculas, et semina malorum, quae in his mediis inclusa sint, in contrarias partes sese vertere.

VĒSĪCŬLŌSUS, a, um, adj. vesiculis, builis, seu tuberculis plenus. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 17.

*VESIDĬA, ae, Etruriae fluvius, inter Lunam ac Pisas, in mare Tyrrhenum se exonerans. *Tab. Peuting. B. A.*

*VESIONICĀTES, ium, populi Umbriae. *Plin.* 3, 14. *B. A.*

*VESONNA, ae, oppidum Aquitaniae, in Petrocoriorum agro. *Tab. Peuting.* ¶ *Vesunna* audit *Anton. Itin.* itemque *Inscr.* ap. *Grut.* 105, 1. *Ptolomaeo* est Οὐέσουννα. In *Notit. civit.* περιφραστικῶς nominatur *civitas Petrocoriorum*. Hodie est *Periguex*. ¶ Incolae Vesunnici dicti a *Sidon. ep.* 8, 11. *in. B. A.*

*VESONTĬO, onis, oppidum Galliae Belgicae, in Sequanorum agro. *Caes. B. G.* 1, 38. et 39. ¶ *Visontio* audit *Anton. Itin.* et *Auson. Grat. act. ad Gratian.* 13. *Bisontii* autem *Ammian.* 15, 11. (al. 27.) *Dioni* est Οὐεσοντίων, *Ptolomaeo* Οὐισόντιον. Hodie, nomine aliqua ex parte retento, vocatur *Besançon*. *B. A.*

VESPA, ae, f. ἀνθρήνη, insectum volucre aculeatum, apis simile. *Varr. R. R.* 3, 16. *med.* Est lato ventre vespa, quae similitudinem habet apis, neque socia est operis, et nocere solet morsu, quam apes a se secernunt. *Plin.* 11, 21, 24. Vespae in sublimi e luto nidos faciunt, et in his ceras: crabrones in cavernis, aut sub terra. Et horum omnium sexangulae cellae, etc. *Id.* 20, 13, 51. Folia rutae valent contra vesparum aculeos. *Phaedr.* 3, 13. Lis (*apum et fucorum*) ad forum deducta est, vespa judice. ¶ *Paul.* ex *Festo:* Vespae et vespillones dicuntur, qui funerandis corporibus officium gerunt: non a minutis illis volucribus, sed quia vespertino tempore eos efferunt, qui funebri pompa duci propter inopiam nequeunt. ¶ [*Vespa* fuit etiam cogn. R., ut Terentius Vespa ap. *Cic. Or.* 2, 62. *F.*]

*VESPASĬA, ae, f. nomen proprium mulierum R., v. g. Vespasia Polla, Vespasiani Imperatoris mater. *Sueton. Vesp.* 1. *B. A.*

*VESPASIĀNUS, i, m. Οὐεσπασιανὸς, Βεσπασιανὸς, cognomen a matre Vespasia ductum T. Flavii Imperatoris Romani, qui, victo Vitellio, potitus imperio est. V. *Sueton. in vita Vespasiani.* ¶ Secundam corripit *Sidon. carm.* 5, 327. Vespasianus erat: Sed me fortasse latrones, etc. *B. A.*

*VESPASĪUS, i, m. nomen Romanum. Vespasius Pollio, tribunus militaris et praefectus castrorum, pater Vespasiae, matris Vespasiani. *Sueton. Vesp.* 1. *B. A.*

VESPER, eris, m. et Vesperus, i, m. Ἕσπερος, una stellarum errantium, eadem quae Venus, quae etiam Graeco nomine Hesperus dicitur, medium inter Solis et Mercurii sphaeras situm obtinens; a Graeco nomine allato, converso spiritu aspero in *v* consonum. *Plin.* 2, 8, 6. Infra solem ambit ingens sidus, appellatum Veneris, alterno meatu vagum, ipsisque cognominibus aemulum Solis ac Lunae. Praeveniens quippe, et ante matutinum exoriens, Luciferi nomen accipit, ut Sol alter, diem maturans: contra ab occasu refulgens nuncupatur Vesper, ut prorogans lucem, vicemque Lunae reddens. *Virg. G.* 1, 251. Illic sera rubens accendit lumina Vesper. *Hor. Od.* 2, 9, 10. Vespero surgente. ¶ Pro ipso vespertino tempore. *Caes. B. C.* 2, 43. Magistris imperat navium, ut primo vespere omnes scaphas ad litus appulsas habeant. *Cic. Phil.* 2, 31. Atque ibi se occultans perpotavit usque ad vesperum. *Virg. G.* 3, 336. Solis ad occasum cum frigidus aera vesper Temperat, et saltus reficit jam roscida Luna. *Sall. Jug.* 56 et 114. Et jam diei vesper erat. ¶ *Nescis, quid Vesper serus vehat*, titulus, quo a *Varrone* inscripta fuit una ex satyris Menippeis, ut auctor est *Gell.* 13, 11. et ex eo *Macr. Sat.* 1, 7. Proverbialis est, sicut sunt et alii plerique, quo salubriter admonemur, ne praesentium successuum prosperitate sublati futuri curam abjiciamus, neque ulla de re securi simus, prius quam exitum viderimus. Nec dubium, quin eodem respexerit *Virg.* cum *G.* 1, 461. de Solis prognosticis tractans ait: Denique quid Vesper serus vehat; et *Liv.* 45, 8. *f.* qui scripsit, In secundis rebus nihil in quenquam superbe ac violenter consulere decet, nec praesenti credere fortunae, cum quid Vesper ferat, incertum sit. ¶ *De vesperi suo vivere*, aliud proverb. ap. *Pl. Mil.* 4, 2, 5. h. e. de suo vivere, domicoenio apud se uti, non indigere coena foris parta, vesper enim coenae olim fuit tempus. Porro qui re familiari abundant, nec opus habent aliorum mensas captare, otiosiores esse solent iis, quos res angusta domi cogit apud alios quaerere, unde saturi fiant. Simile est illud *ejusd. Rud.* 1, 2, 91. Si tu de illarum coenaturus vesperi es, illis curandum censeo: si apud me esurus es, mihi dari operam volo. ¶ De ipsa coena, quae et *vesperna* dicitur. *Id. Most.* 1, 1, 63. Ego ire in Piraeum volo, in vesperum parare piscatum mihi. ¶ *Vesper*, pars coeli, qua sol occid… *Ov. Trist.* 1, 2, 27. modo purpureo vires capit E… rus ab ortu: Nunc Zephyrus sero vespere missus a… est. ¶ Et qui terram occidentis incolunt. *Sil.* … 325. Necnon totus adest vesper, populique repos… ¶ Duplex ablativi positio in *e*, et *i* in usu est: s… in *i* frequentior, cum tempus diei significatur. C… *Att.* 13, 47. Lepidus ad me heri vesperi litteras … sit. *Id. Or.* 2, 3. *med.* Cum ad me in Tusculanu… heri vesperi venisset Caesar de Tusculano suo; … *Acad.* 1, 1. Venisse eum Roma pridie vesperi. T… *Heaut.* 1, 1, 15. Nunquam tam mane egredior, … que tam vesperi domum revertor, quin, etc. et C… *Att.* 11, 12. Mihi a te litteras reddidit a. d. VI… Id. Mart. vespere. ¶ [*Vesper* fuit etiam cogn. … *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 11. *n.* 34. Q. Coelius Q. … Vesper. *F.*]

VESPĔRĂ, ae, f. ἑσπέρα, extrema diei pars: … Graeca voce allata. *Cic. Cat.* 2, 4. Si accelera… volent, ad vesperam consequentur. *Id. Fin.* 3, … *med.* Heri, inquam, ludis commissis ex Urbe p… fectus veni ad vesperam. *Tac. H.* 3, 19. Inu… brante vespera universum Flaviani exercitus rob… advenit. *Caes. B. C.* 1, 3. et *Just.* 18, 4. *f.* M… tes prima vespera secessionem faciunt. *Id. B.* … 1, 26. Cum ab hora septima ad vesperam pugnat… sit. *Plin.* 19, 12, 60. His horae rigandi matuti… atque vespera. Apud *Caes.* alii leg. *vesperum:* ut … in loc. *Cic.* allatis. Ap. *Plin.* sunt qui adjective … cipiunt. ¶ *Vespera* absolute, vesperi. *Plin.* … 4, 14. Haec singula et matutina et vespertina d… tur, dein post aliquot dies, bina, vespera. *Id.* … 18, 32. Tradunt, florem vespera mergi usque … mediam noctem. *Aurel. Caes.* ap. *Charis.* 2, 1… Vespera fatigatus, luce dormitans. *Fronto ib.* … eum vespera in triduum mittant.

VESPĔRĀLIS, e, adj. vespertinus, occidental… *Solin.* 9. Macedoniam praecingit Thracius lim… meridiana Thessaliae Epirotae tenent: a vesper… plaga Dardani sunt, et Illyrii.

VESPĔRASCENS, entis, part. a *vesperascit*. *N…* *Pel. f.* Ut vesperascente coelo Thebas possent p… venire. *Tac. A.* 16, 34. Vesperascente jam die.

VESPĔRASCIT, ebat, imp. 3. ἑσπεράζει, ser… diei fit. *Ter. Heaut.* 2, 3, 7. Et vesperascit, et n… noverunt viam.

VESPĔRAT, abat, imp. 1. ἑσπεράζει, vespera … *Gell.* 17, 8. Taurus philosophus accipiebat nos At… nis coena plerumque ad id diei, ubi jam vespe… verat.

VESPĔRĀTUS, a, um, part. ab inusit. *vespe…* ad vesperam perductus. *Solin.* 11. *med.* Die j… vesperato.

VEPPĔRE, et

VESPĔRI. V. in VESPER.

*VESPERĬES, oppidum Hispaniae Tarraconens… cis Iberum flumen, in regione Vardulorum. *Pl…* 4, 20. *B. A.*

VESPERNĂ ab antiquis dicebatur, quae post … coena dicta est, quia vesperi eam sumere mos er… *Fest.* in *Scensas*, et in *Caena* (sic enim scribit) … *Paul.* ex *Festo* suo loco, ubi et *Plautum* usurpa… affirmat. Videtur esse contracta ex *vesperti…* *coena*.

VESPERTĪLĪO, onis, m. νυκτερὶς, animal vo… tile, incertae naturae. Est enim mediae cujusd… inter avem et murem speciei, ut mus alatus dici p… sit. Volat enim pellitis alis, sed inter volucres n… est habendus, quod quatuor pedibus graditur, p… losque parit, non ova, quos et lacte nutrit. … *Macr. Sat.* 7, 16. Sic *Plin.* 10, 61, 81. Volucru… animal parit vespertilio tantum: cui et membra… ceae pinnae uni. Eadem sola volucrum lacte nutr… ubera admovet. Parens geminos volitat ample… infantes, etc. Haec *Plin.*, qui 11, 37, 62. uni … lucrum dentes esse affirmat. *Varro* ap. *Non.* … 228. Factus sum vespertilio, neque in muribus p… ne, neque in volucribus sum. *Plin.* 29, 4, 26. … vespertilio ter circumlatus domui vivus per fenestra… inverso capite infigatur, amuletum est. *Auct. car…* *de Philomel.* 39. Strix nocturna sonans, et vesper… lio stridunt. ¶ Nomen habet a vespere, quod … spere se ad volatum proferat. *Ov. Met.* 4, 4… parvos membrana per artus Porrigitur, tenuique … ducit brachia penna, etc. non illas pluma leva… Sustinuere tamen se perlucentibus alis: Conataeq… loqui, minimam pro corpore vocem Emittunt, pe… guntque levi stridore querelas: Tectaque, non silv… celebrant, lucemque perosae Nocte volant, seroq… tenent a vespere nomen. ¶ *Vespertiliones* ab JC… translate vocantur, qui *Senecae*, et *Apulejo*, lu… fugae, hoc est qui noctu demum vespertilionum m… re prodeunt in publicum, ne forte in dominos, … tosve incidant. Hujusmodi sunt etiam, qui ae… alieno obruti interdiu domi delitescunt, metu cre… torum. *Ulp. Dig.* 21, 2, 31., ubi alii pro *vesper…* *liones* legunt *vespillones*, alii *versipelles*, at recti… plerique *vispelliones*. V. BISPELLIO.

VESPERTĪNUS, a, um, adj. ἑσπερινὸς, ad … speram pertinens: et qui vespere fit. *Cic. N. D.* … 20. Stella Saturni tum vespertinis temporibus de… tescens, tum matutinis rursum se aperiendo. … *Att.* 13, 23. Antemeridianis tuis litteris rescrip…

...inc respondeo vespertinis. *Id. Phil.* 3, 10. Vespertina senatusconsulta. *Plin.* 30, 10, 24. Qui a ...octurnis Diis agitentur, draconis felle perunctos ...atutinis vespertinisque liberari: *subaudi* horis. *Id* ..., 50, 76. Si caprinum jecur vescatur, restitui vespertinam aciem his, quos nyctalopas vocant, *h. e.* ...ae vesperi minus videt. ¶ *Vespertinus*, qui vesperi aliquid facit. *Hor. Ep.* 16, 51. Nec vespertinus circumgemit ursus ovile. *Id. Sat.* 2, 4, 17. Si ...spertinus subito te oppresserit hospes. *Id. ib.* 1, ..., 113. Fallacem circum, vespertinumque pererro ...epe forum, *h. e.* homines vesperi in forum convenientes. *Prud. Psych.* 374. Angelicusne cibus pri...a in tentoria vestris Fluxit avis? quem nunc sero ...liciter aevo Vespertinus edit populus de corpore ...risti, *h. e.* qui tarde et post Hebraeos veri Dei re...gionem suscepit. ¶ Item ad vesperum situs. *Hor.* ...t. 1, 4, 29. Hic mutat merces surgente a sole ad ...m, quo Vespertina tepet regio.

VESPERUGO, inis, f. Ἕσπερος, stella eadem quae ...esper, Hesperus, Lucifer, Venus. Ex *Quint.* 1, ... videtur *vesperu* antiquitus pro *vesperi* scriptum ...isse, deinde *g* adjecta factum *vesperug*, mox *vesperugo*. *Vitr.* 9, 4. *med.* Veneris stella, post occasum solis apparens in coelo, Vesperugo vocitatur, ...iis aut temporibus eum antecurrens, et oriens ante ...cem Lucifer appellatur. *Pl. Amph.* 1, 1, 119. ...ec Jugula, neque Vesperugo, neque Vergiliae occidunt. ¶ Usurpatur etiam pro vespertilione. *Tert.* ...nim. 32. Item contraria lumini, quae caeca in to...m, vel solis tenebris habent oculos, talpas, vesperugines, noctuas.

VESPERUS. V. VESPER.

VESPICES dicuntur fruteta densa a similitudine ...stis. *Paul.* ap. *Fest.*

VESPILLO, onis, m. νεκροθάπτης, qui pauperiorum cadavera effert: a *vespere*, ut in VESPA dictum ... *Mart.* 1, 48. Nuper erat medicus, nunc est vespillo Diaulus. Quod vespillo facit, fecerat et medicus. *Suet. Dom.* 17. *f.* Cadaver ejus populari ...ndapila per vespillones exportatum. V. BAJULUS. *Vespillo* per jocum cognominatus est Lucretius ...dilis (ejusque posteri *Vespillones*), quod Ti. Gra...i in turba occisi cadaver sua manu in Tiberim ...pulit, et sepultura privavit. *Aurel. Vict. Vir. ...ustr.* 64. *¶ Cum non satis honestum putaretur ... officium per se, tum infamatum nomen est, ...od illud etiam tribueretur effossoribus sepulcro...m, et furibus rerum sepultarum. *Fulgent. de ...sc. serm. n.* 2. Vespillones dicti sunt bajuli. ...amvis Antidamus Heracleopolites vispellones di...it cadaverum nudatores, sicut in historia Alexan... Magni scripsit: *Plusquam trecentos cadaverum ...pillones reperiens crucibus affixit:* Mnaseas tamen ...tio Europae libro scripsit: *Appollinem, postquam ...Jove ictus atque interfectus est, a vispillonibus ad ...ulturam elatum esse.* Haec *Fulgentius*. Viden...igitur hoc nomen amaro quodam lusu accepisse, ...od est ipsi *vesperi* circa sepulcra versarentur. *Vet. ...oss. Gr. Lat.* Τυμβωρύχος, sepulcri violator, vi...liator. Ut igitur maximum et servile convicium ... apud Graecos τυμβωρύχος s. effossor sepulcro...m, sic inter servilia dedecora a JCtis referri videas ...*pillonem*: quamquam vox varie in MSS. corrupta ... Dabimus loca, ut a *Gothofredo* edita sunt. ...*p.* 31. de evictione. Si ita quis stipulanti spon...t, Sanum esse, furem non esse, vispellionem ...esse etc. *Maecianus l.* 7. *ad SC. Trebellian.* Sed ... salutis ac dignitatis ratio habenda erit. Quid ...m si morbo applicitus Alexandriae jussus fuit ...re (*haereditatem*) vel nomen vispellionis testatoris ...re? Igitur adeo infamis (*Gesnerum* cito) *vispellio*, ... aliquis salva dignitate, etiam haeres ab eo scri...s, non possit nomen illius ferre, qui *vispellio* s. ...*pillo* fuerit. Tandem *Marcellus* 72, 5. De solu...nibus, Num ergo si bispellionem, aut alias tur...m dederit hominem, idem sit? In his itaque locis ...rgit *Gesnerus*) omnibus satius est *vespillonem ...μβωρύχον* accipere, quam *bispellem* vel *bipellionem* ...mminisci, qui sit idem, qui *versipellis* s. λυκάν...θρωπος. Affinis huic est opinio *Fr. Junii* ad *Tert. Pallio* 4. p. 15. qui *bispelliones* vel *bispellones* di...s putat a *binis palliis*, quod lugubrem vestem ...e superinjicerent. *Vet. Gloss.* Bispelliones, ...ροθάπται, κοπιάται. Bispello, νεκροφόρος. V. *Bi...llo. B. A.*

VESTA, ae, f. Ἑστία, filia Demogorgonis, uxor ...eli, mater Saturni, quae aliis nominibus Ops, ...rra, Cybele, Berecynthia, Rhea, Mater Magna, ...ter Deorum, Mater Idaea, Mater Phrygia ap...latur. *Cic. N. D.* 2, 27. Nam Vestae nomen a ...aecis. Ea est enim, quae ab illis Ἑστία dicitur. ...mpe terra et ipsa immobilis est, et ceteris causa ... στάσεως, καὶ μονῆς, id est status, mansionisque. ... *Fast.* 6, 299. Stat vi terra sua, vi stando Ve... vocatur. ¶ Vesta altera, neptis Vestae supe...ris, filia Saturni ex Ope. Nam Opes duae nomi...ntur, quarum prima mater fuit Saturni, eadem ...e Terra, secunda uxor dicitur fuisse. Secundam ...c Vestam ajunt esse ignem. Sed *Cicero*, et *Ovi...s* duas has Vestas confundunt. *Cic. l. c.* Nam ...stae nomen a Graecis. Ea est enim, quae ab il... Ἑστία dicitur. Vis autem ejus ad aras et focos pertinet. Itaque in ea Dea, quae est rerum custos intimarum, omnis et precatio et sacrificatio externa est. Alii legunt *extrema:* quod postremum quidem rectius est, nam *Marin. Frat. Arv.* p. 378. et sqq., adductis *Cic.*, *Ov.*, *Virg.*, *Vell. Pat.* et *Juvenalis* locis, ut Janum omnium primum, ita Vestam in Deorum invocationibus omnium ultimam appellatam fuisse, ostendit. *Ov. Fast.* 6, 267. Vesta eadem est, quae terra: subest vigil ignis utrique: Significant sedem terra, focusque suam. *Dion. Hal. Rom. ant. l.* 2. ait, Vestam terram esse, ei autem ignem dicatum esse, quia terra ex se ignem aetherium gignit. ¶ Vesta fingitur virgo permansisse, quia Vesta ignis est, ignis autem nihil gignit. Et quoniam erat virgo, ei etiam serviebant virgines, quae *Vestales* vocabantur, quarum munus erat sempiternum ignis publici focum in urbe custodire, ut ex *Ovidio l. c.* perspicuum est, quod etiam ap. *Dionysium* legas *l. c.* ¶ Hanc Deam prius Trojani coluere, ut est ap. *Virg. A.* 2, 296. de Hectore: Sic ait, et manibus vittas, Vestamque potentem, Aeternumque adytis effert penetralibus ignem. Inde ejusdem cultum secum attulit Aeneas, nam in Sicilia moratus, ut narrat *Id. ib.* 5, 744., Pergameumque Larem, et canae penetralia Vestae Farre pio et plena supplex veneratur acerra. In Italiam deinde perveniens, conditoque Lavinio, ibi aedem sacrasse eidem dicitur, hinc in ea urbe postea consules Penatibus pariter et Vestae rem divinam facere solitos fuisse, cum adirent magistratum, constat ex *Macr. Sat.* 3, 5. At Ascanius Aeneae filius, abundante Lavinii multitudine, urbem opulentam reliquit, novamque sub Albano monte condidit, quae Alba Longa est appellata. Ab eodem autem illuc Vestae sacra translata fuisse patet: nam in montis Albani parte, cui suberat lucus, Ilia seu Rhea Silvia virgo Vestalis vi compressa a Marte, Romulum et Remum geminos fratres peperit, ut narrat *Liv.* 1, 3. Mox a Romulo Roma condita, Numa ejusdem in regno successor sacerdotibus creandis animum adjecit, virginesque Vestales legit, Alba oriundum sacerdotium, et genti conditoris haud alienum, ut ait *Id. ib.* 20. V. *Ov. Fast.* 4. *f.* et *l. c.* ¶ Hoc templum fuit in eo spatio, quod est medium inter Palatium, et Capitolium, in foro. *Cic. Div.* 1, 45. Nam non multo ante urbem captam exaudita vox est a luco Vestae, qui a Palatii radice in novam viam devexus est, etc. ¶ In eo templo servabatur perpetuus ignis, quia Vesta nihil aliud est, quam purus ignis. Sunt etiam, qui dicant, praeter illum ignem alia quaedam sacra in Deae fano fuisse, solis pontificibus, et virginibus nota, vulgo incognita. ¶ Vestalia sacra die IX. Junii celebrabantur. Eo die virgines Vestales Vestae sacrificabant, asini floribus coronati per urbem circumducebantur, molae etiam sertis et floribus ornabantur. *Ov. Fast.* 6, 311. ¶ Kalendis Martii nova lauro Vesta ornabatur. *Id. ib.* 3, 141. ¶ Die XV. Junii stercus ex aede Vestae in Tiberim deferebatur. *Id. ib.* 6, 713. ¶ Ut Ceres pro pane, Bacchus pro vino, sic Vesta pro igne μετωνυμικῶς ponitur. *Virg. G.* 4, 384. Ter liquido ardentem perfudit nectare Vestam.

VESTALIS, e, adj. ad Vestam pertinens. *Ov. Fast.* 6, 395. Vestalia sacra. *Lucan.* 1, 549. Vestalis ara; et *ib.* 597. chorus; et *ib.* 199. (et *Tibull.* 2, 5, 51.) Vestales foci. *Id. Trist.* 2, 311. oculi, *h. e.* virginum Vestalium. ¶ *Vestalis virgo*, et *Vestalis* absolute, virgo Vestae dicata, ignis perpetui custos apud Trojanos, Albanos, et Romanos (V. VESTA) memoratur a *Cic. Leg.* 2, 8. ¶ Etiam Tibure, praeterquam Albae et Romae, fuisse virgines Vestales, ostendunt vetera monumenta. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 654. Pingere effigiem Ma...... Severinae virginis Albanae maximae sororis suae, etc. Adde *aliam* ap. *eund. ib.* p. 663. *Alia* ap. *Grut.* 1088, 2. Saufejae Alexandriae V. V. Tiburtium caplatores Tiburtes. *Alia* ap. *Fabrett.* p. 436. *n.* 25. C. Sextilius V. V. Tiburtium Lib. Ephebus. ¶ Romae initio sub Numa quatuor fuerunt, postea sub Tarquinio Prisco duae additae, ut ait *Fest.* in *Sex.* Eligebantur a pontifice max. nobilissimae quaeque, patrimae et matrimae, et nullo corporis vitio deformes, aut debiles: aetatis inter sextum et decimum annum: jubebanturque virginitatem servare integros triginta annos, quorum decem primis mysteria et sacra discebant, decem sequentibus sacra faciebant, reliquis alias docebant. Expleto illo tempore, licebat illis nubere, si libuisset. Magna illis privilegia et honores habiti sunt, liberatio a patria potestate, jus testamenti faciendi, decessio in via etiam a magistratibus, summa auctoritas in deprecationibus. Graves etiam poenae inflictae, si earum incuria ignis esset exstinctus, aut si virginitatem stupro polluissent. Prioris delicti rea flagris ad necem caedebatur: alterius viva sepeliebatur. In *Ep. Liv.* 63., ap. *Val. Max.* 1, 1. *n.* 6. et 7., *Liv.* 8, 15. et 22, 57. et *Plin. ep.* 4, 11. horum exempla habentur. V. *Gell.* 1, 12., ubi multa de ritu Vestalis capiendae. *Plin.* 28, 4, 7. Fascinus, imperatorum quoque, non solum infantium custos: qui Deus inter sacra Romana a Vestalibus colitur. ¶ *Vestalia, ium*, dies, ut virgines Vestales Vestae sacrificent. *Varr. L. L.* 5, 3. *med.* ¶ In abl. *Charis.* 1, 119. vult in *e* desinere, quia non personam, inquit, sed rem significat. *Nep. fragm. ib.* A virgine Vestale. Sed et in *i* positionem habet. *Gell. l. c.* Qui de Vestali virgine capienda scripserunt.

VESTER, stra, strum. pronom. possess. ὑμέτερος, qui ad vos pertinet: a *vos:* unde et *voster* dicitur, praesertim a comicis. *Pl. Stich.* 5, 2, 15. Apud nos est convivium: ibi voster coenat, *h. e.* herus vester. *Id. Poen.* 3, 3, 18. Si bene dicetis, vostra ripa vos sequar: si male dicetis, vostro gradiar limite. *Id. Amph. prol.* 58. Teneo, quid animi vostri super hac re siet. *Cic. Manil.* 5. Majores vestri saepe bella gesserunt. ¶ In gen. plur. est *vestrorum*, ὑμετέρων: nam *vestrum* est a recto *vos*, ὑμῶν. Illud est adjectivum, hoc pronomen. V. dicta in NOSTER. Reperitur tamen *vestrorum* pro *vestrum*. *Pacuv.* ap. *Non.* 2, 122. Is vestrorum uter sit, cui signum datum est, cette. *Ter. Heaut.* 2, 4, 5. Cum mecum in animo vitam tuam considero, omniumque adeo vestrarum. *Pl. Most.* 1, 3, 123. Maxima pars vostrorum intelligit.

VESTIARIUS, a, um, adj. ἱματικός, ad vestes pertinens. *Cato R. R.* 11. Mensas duas, abacum unum, arcam vestiariam unam. ¶ *Vestiarius negotiator*, et *vestiarius* absolute, qui vestes facit, aut vendit. *Ulp. Dig.* 14, 3, 5. Etiam eos institores dicendos placuit, quibus vestiarii, vel lintearii dant vestem circumferendam et distrahendam. *Scaevola ib.* 38, 1, 45. Libertus negotiatoris vestiarii an eandem negotiationem exercere possit. *Inscr.* ap. *Mur.* 950, 7. C. Nonius C. L. Hilario vestiarius. *Alia* 944, 5. et 984, 9. Vestiarius tenuiarius; et 939, 6. Vestiarius tenuiarius molochinarius. ¶ *Vestiarium, ii*, vestitus. *Sen. Ben.* 3, 21. Est aliquid, quod dominus praestare servo debeat, ut cibaria, et vestiarium. *Colum.* 1, 8. *f.* Ne servi aut in vestiariis, aut in ceteris praebitis injuriose tractentur. Adde *Ulp. Dig.* 35, 3, 3. et *Scaev. ib.* 34. *tit.* 15, 16, 17. etc. ¶ Item locus, in quo vestimenta servantur. *Plin.* 15, 8, 8. Vestiarium contra teredines ac noxia animalia, amurca aspergi, *h. e.* arcam vestiariam. *Cato R. R.* 98. Vestimenta ne tineae tangant, amurca unguito fundum arcae, etc. [*Cassiod. Var.* 1, 2. *f.* Eoa Tyros est Hydron Italica, aulicum profecto vestiarium, *h. e.* nbi purpura in usum aulae regiae tingitur. *F.*]

VESTIBULUM, i, n. πρόδρομος, πρόθυρον, προπύλαιον, locus ante aedium januam, inter aedes ipsas et viam relictus, eum in usum, ut qui aedium dominum salutatum venissent, neque in via starent, neque in ipsius essent aedibus. *Gell.* 16, 5. Animadverti, quosdam haudquaquam indoctos viros opinari, vestibulum esse partem domus primorem, quam vulgus atrium vocat. C. Aelius (al. *Caecilius*) Gallus in lib. de significatione verborum, quae ad jus civile pertinent, secundo, vestibulum esse dicit, non in ipsis aedibus, neque partem aedium, sed locum ante januam domus vacuum, per quem a via aditus, accessusque ad aedes est, cum dextra, sinistraque inter januam tectaque, quae sunt viae juncta, spatium relinquitur, atque ipsa janua procul a via est, area vacanti intersita. Mox ex *Sulp. Apollinari* docet, dictum esse a *ve* particula augente, et *stabulum*, quia grande spatium, et lata stabulatio erat ante aedes relicta. Aliud etymon dat *Ovid.* mox afferendus. ¶ Diversum fuit ab atrio, ut clare satis patet ex loco *Gellii* adducto, et manifeste distinguit *Vitr.* 6, 8. His, qui communi sunt fortuna, non necessaria magnifica vestibula, nec tablina, neque atria, quod hi aliis officia praestant ambiundo, quae ab aliis ambiuntur. ¶ Dictum est a *Vesta*, quod ignis, qui est in Vestae potestate, in vestibulo antiquitus accenderetur. *Ov. Fast.* 6, 301. At focus a flammis, et quod fovet omnia, dictus: Qui tamen in primis aedibus ante fuit. Hinc quoque vestibulum dici reor: inde precando Affamur Vestam, quae loca prima tenes. *Pl. Most.* 3, 2, 130. Viden' vestibulum ante aedes hoc, et ambulacrum cujusmodi? *Cic. Verr.* 2, 2, 66. Ante ipsum Serapim, in primo aditu vestibuloque templi. *Id. Coel.* 26. Si essent in vestibulo balnearum, non laterent. *Id. Caecin.* 12. *med.* Si te domum tuam redeuntem non modo limine tectoque aedium tuarum, sed primo aditu vestibuloque prohibuerint. *Juven.* 7, 125. hujus enim stat currus aheneus, alti Quadrijuges in vestibulis. ¶ Dicitur etiam de aditu aliorum locorum. *Gell. l. c. f.* Vestibulum non semper a veteribus proprie, sed per quasdam translationes est dictum; sicut illud in sexto Virgilii (*v.* 273.) Vestibulum ante ipsum, primisque in faucibus Orci, etc., non enim vestibulum priorem partem domus infernae esse dicit; sed loca duo demonstrat extra Orci fores: ex quibus vestibulum appellat ante ipsam quasi domum, et ante ipsa Orci penetralia; fauces autem vocat iter angustum, per quod ad vestibulum adiretur. *Cic. Leg.* 2, 24. Forum, id est vestibulum sepulcri usucapi vetat. *Varr. R. R.* 3, 7. *med.* de columbario: Sub ordines singulos tabulae fictae ut sint bipalmes, quo columbae utantur vestibulo. *Colum.* 8, 3. *med.* de gallinario; et *ib.* 8. Parietibus cavatis, sine qualis vimineis praeponenda erunt vestibula, per quae matrices ad cubilia vel pariendi, vel incubandi causa

perveniant; et ib. 9, 12. Cum sic apis evadit vestibulum, ut nulla intro revolet. *Cic. I Verr.* 2, 5, 67. *extr.* In conspectu Italiae vestibulo Siciliae, *h. e.* in prima Sicilia, scilicet extra urbem Messanam, qua fretum Siculum spectat, ut paulo supra dixit. Itaque hoc loco *vestibulum* non locum extra Siciliam (ut in aedibus extra domum), sed in ipsis Siciliae finibus significat. *Id. Or.* 15. *f.* Vestibula nimirum honesta, aditusque ad causam faciet illustres.

VESTICEPS, ipis, adj. γενειῶν, qui ad pubertatem pervenit, hoc est qui major est XIV. annis, quod pube vestiri incipiat: cui *investis*, h. e. impubes, opponitur. *Gell.* 5, 19. Sed arrogari non potest, nisi jam vesticeps. *Tert. Anim.* 56. Puta nunc puer investis, puta vesticeps. *Auson. Idyll.* 4, 73. Idem vesticipes motu jam puberis aevi Ad mores artesque bonas produxi. ℙ Metonymice significat corruptum. *App. Apol.* Investem a nobis accepisti, vesticipem illico reddidisti.

VESTICONTUBERNIUM, ii, n. concubitus eorum, qui sub eadem veste cubant. *Petr. Sat.* 11. Quid vesticontubernium facis?

VESTICULA, ae, f. ἱματίδιον, parva vestis. *Paul. Dig.* 33, 7, 18. *f.* Cum in diem mortis ibi libros, et vitreamina, et vesticulam habuerit. Ita *Torrent.* et *Gothofred.*, at *Haloander* minus recte *vestispicam* habet. *Pelag. Vet.* 7. *med.* Pedunculos tres humanos, sublatos de aliqua vesticula, in aurem dexteram equi mittito.

[VESTIFEX, icis, m. idem ac vestificus *Inscr.* in *Effemer. letter. Rom.* T. II. p. 44. Dipirus (sic pro *Dipyrus*) Antigoni vicar, (*h. e.* vicarius) beneficio Heliconis Scriboniae Caesaris vestificis An. XIX. *h. e.* Heliconis vestificis Scriboniae uxoris Augusti. *F.*]

VESTIFICA, ae, f. quae vestes conficit. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 9 *n.* 70. et alia ap. *Grut.* 578, 6.

VESTIFICINA, ae, f. vestium confectio, vel conficiendarum vestium ars. *Tert. Pall.* 3. *f.* Tantam igitur paraturam materiarum ingenia quoque vestificinae prosecuta, etc.

*VESTIFICIUM, i, n. ἱματοποιΐα *Gloss. Lat. Gr. B. A.*

VESTIFICUS, i, m. qui vestes conficit. *Inscr.* ap. *Grut.* 578, 7. Vestificus Caesaris a veste scenica.

VESTIFLUUS, a, um, adj. qui fluentibus laxisque vestibus utitur. *Petr. Sat.* 133. quem Lydus adorat Vestifluus. Alii perperam leg. *Nilus adorat Septifluus.* *Auson. Technopaegn. de histor.* 24. Vellera depectit nemoralia vestifluus Ser.

VESTIGATIO, onis, f. investigatio, inquisitio. *Cic. Off.* 1, 6. Quae omnes artes in veri vestigatione versantur. Alii leg. *investigatione*, et quidem rectius. *App. Met.* 6. *in.* Psyche dies noctesque mariti vestigationibus inquieta.

VESTIGATOR, oris, m. qui vestigat et venatur. *Varr. L. L.* 4, 18. Vestigator a vestigiis ferarum, quas indagatur. *Colum.* 9, 8. *med.* de apib. capiend. Nam statim sono territum (*examen*) vel in frutice, vel in editiore silvae fronde considet, et a vestigatore praeparato vase reconditur. *Sen. Ben.* 3, 26. *med.* Quod factum simul et Maro ex notis illius temporis vestigatoribus notavit, *h. e.* delatoribus, qui vestigabant dicta et facta quaecumque, ut accusatus perderent.

VESTIGIUM, ii, n. ἴχνος, στίβος, pedis impressio, id est signum, quod a pede relinquitur. *Quint.* 9, 4. *med.* Currentium pes, etiamsi non moratur, tamen vestigium facit. *Stat. Theb.* 2, 153. quibus ipse per imbres Has meus usque domos vestigia fecit Apollo; et *Cic. Rab. Post. f.* Ut sibi in hoc foro vestigium facere liceat. ℙ Videtur esse a *vestis*. Nam olim non feminae modo, sed viri etiam longis utebantur vestibus, eoque non modo pedum, sed vestis etiam indicium relinquebatur ab incedentibus. Haec causa, cur, etsi imprimis pedum relinqueretur signum, rei tamen a vestibus nomen daretur. *Pl. Cist.* 4, 2, 29. Sed is hac iit: hac socci video vestigium in pulvere. *Cic. Phil.* 3, 12. *f.* Ille autem ex mirmillone dux, ex gladiatore imperator, quas fecit strages, ubicumque posuit vestigia! *Auct. ad Her.* 3, 15. Stare in vestigio; et *Liv.* 27, 4. Negans e republica esse, vestigium abscedi ab Annibale; et *Cic. Caecin.* 14. Facere vestigium in possessionem, *h. e.* ingredi. *Id. Or.* 1, 23. Persequi alicujus vestigia: quod proprie et translate dicitur. *Id. Brut.* 90. Ipsius vestigiis persequi aliquem: *eod. sensu.* Sic, alicujus vestigiis ingredi, h. e. eo modo procedere, quo ipse, et translate imitari ap. *Cic. Somn. Scip.* 8. Sic *Liv.* 9, 45. *f.* Vestigiis sequi hostem; et 27, 12 Instare vestigiis; et *Sen. Controv.* 5, 30 *in.* Alicujus vestigia calcare: *eod. sensu.* ℙ Metonymice ponitur pro ima parte pedis. *Virg. A.* 5, 566. vestigia primi Alba pedis, frontemque ostentans arduus albam. *Cic. Acad.* 4, 39. Qui adversis vestigiis stent contra nostra vestigia, quos Antipodas vocatis. *Id. Verr.* 2, 4, 24. Leviter presso vestigio aliquem persequi. ℙ Et pro ipsis pedibus. *Catull.* 61, 162. Candida permulcens liquidis vestigia lymphis. *Stat. Silv.* 5, 2, 28. Primaque patricia clausit vestigia luna. Adde *Sen. Thyest.* 1039. et *Oed.* 812. ℙ Item pro terra pede impressa. *Plin.* 8, 4, 5. Elephas vestigio hominis animadverso, intremiscere, erutum proximo tradere, etc. ℙ Et pro odore vestigii. *Id. ib.* 32, 50. Cervi latratu canum audito fugiunt secunda semper aura, ut vestigia cum ipsis abeant. ℙ Item pro solea ferrea equi. *Id.* 28, 20, 81. Vestigium equi excussum ungula, ut solet plerumque, siquis collectum reponat, singultus remedium esse, recordantibus, quonam loco id reposuerunt. ℙ Per synecdochen usurpatur pro quacumque impressione corporis, vel partis corporis. *Cic. Verr.* 2, 3, 34. *med.* Praesertim cum in lectulo decumanae mulieris vestigia viderent recentia. *Id. Or.* 3, 2. Post ejus interitum veniebamus in curiam, ut vestigium illud ipsum, in quo ille postremum institisset, contueremur. ℙ Et pro impressione, quae ferro fit, dum caedimus. *Colum.* 4, 25. Ea plaga, quae ductim efficitur, uno vestigio alleva ur. ℙ Translate ponitur pro quocumque rei gestae monumento, indicio, signo. *Cic. Font.* 1. Unae tabulae proferantur, in quibus vestigium sit aliquod, quod significet pecuniam Fontejo datam. *Id. Mur.* 9. Relinquere vestigium avaritiae. *Id. Rosc. Am.* 22. *f.* Exstant vestigia sceleris. *Virg. Ecl.* 4, 13. si qua manent sceleris vestigia nostri; et 31. Pauca tamen suberunt priscae vestigia fraudis. ℙ Item pro momento, seu puncto temporis, translatione sumpta a vestigium facientis celeritate, quod scilicet nihil paene citius fiat, quam vestigium. *Caes. B. C.* 2, 26. Eodemque tempore vis magna pulveris cernebatur, et vestigio temporis primum agmen erat in conspectu. *Cic. Pis.* 9. *f.* Atque eodem in templo, eodem et loci vestigio et temporis, arbitria non mei solum, sed patriae funeris abstulisti. ℙ Hinc *e vestigio*, et *vestigio*, est confestim, extemplo, maxima celeritate. *Id. Div. Verr.* 27. *f.* Repente e vestigio ex homine, tanquam aliquo Circaeo poculo, factus est verres. *Sulpic.* ad *Cic. Fam.* 4, 12. E vestigio eo sum profectus prima luce. *Caes. B. C.* 2, 25. *f.* Pronuntiari jubet, se in hostium habiturum loco, qui non e vestigio ad castra Corneliana vela direxisset. *Varr.* ap. *Non.* 2, 514. Sigilla in mento impressa amoris digitulo, Vestigio demonstrant mollitudinem. ℙ *Nec vola, nec vestigium*, proverb. est, quod habet *Varr.* ap. *Non.* 4, 480., et de quo V. VOLA.

VESTIGO, as, a. 1. ἰχνεύω, est quasi per vestigia inquirere. *Virg. A.* 6, 145. Ergo alte vestiga oculis, et rite repertum Carpe manu. *Cic. in Sen.* 6. *f.* Hi voluptates omnes vestigant atque odorantur. *Id. Or.* 2, 39. *f.* Nam et conjuncta quaeremus, et causas rerum vestigabimus. *Enn.* ap. *Cic. Div.* 1, 20. Vestigare, et quaerere aliquem. *Sen. Thyest.* 497. Canis vestigat feras. *Plin.* 8, 18, 25. Tigris feta fertur praeceps, odore vestigans. ℙ Metonymice est invenire. *Liv.* 31, 19. Perfugas et fugitivos, quos inquirendo vestigare potuerint, reddidisse.

[VESTIMENTARIUS, a, um, adj. ad vestimentum pertinens. *Not. Tir.* p. 69. Vestimentum, vestimentarius. *F.*]

VESTIMENTUM, i, n. ἐπίβλημα, vestis, vestitus: nomen generale ad omne vestium genus significandum. *Ulp. Dig.* 34, 2, 24. Vestis, an vestimenta legentur. Vestimentorum sunt omnia lanea, lineaque, vel serica, vel bombycina, quae induendi, praecingendi, amiciendi, insternendi, injiciendi, incubandive causa parata sunt. *Cic. Mil.* 10. Domum venit, calceos et vestimenta mutavit. *Hor. Ep.* 1, 18, 31. cuicumque nocere volebat, Vestimenta dabat pretiosa. *Hirt. B. Afr.* 47. *med.* Tentoriola facta ex vestimentis. *Auct. B. Hisp.* 33. Pyram sibi exstruxit, coenam afferri quam opimam imperavit, item optimis insternendam vestimentis, *h. e.* veste stragula. *Sen. ep.* 67. *in.* Major pars (*temporis*) in vestimentis degitur. Ago gratias senectuti, quod me lectulo affixit, *h. e.* sub veste stragula, lodice. Sic *ep.* 78. *med.* Est virtuti etiam in lectulo locus: et in vestimentis vir fortis apparet. *Ter. Heaut.* 5, 1, 29. Est mihi in ultimis conclave aedibus; huc est intro latus lectus: vestimentis stratus est. ℙ Ex his patet, nihil dicere *Paulum* ex *Festo*, cum ait: Vestis generaliter dicitur, ut stragula forensis, muliebris: vestimentum pars aliqua, ut pallium, tunica, paenula. ℙ *Nudo vestimenta detrahere*, proverb. de re, quae fieri non potest, ap. *Pl. As.* 1, 1, 79. Sententiam habet eandem Italorum, *cavar della rapa sangue.*

VESTINUS, a, um, adj. ad Vestinos pertinens: qui sunt populi Italiae ad mare superum inter Picentes, Pelignos, Marrucinos, et Marsos: quorum regionis caput nunc *Aquila* urbs est. *Enn.* ap. *Charis.* 4, 251. Marsa manus, Peligna cohors, Vestina virum vir. *Sil.* 8, 517. Vestina juventus. V. VESCINUS. ℙ *Vestinus* est etiam cognomen R., ut C. Julius Atticus Vestinus Cos. ann. a Chr. n. LXV., cujus mentio est ap. *Tac. A.* 15, 68. et *Suet. Ner.* 35.

VESTIO, is, ivi, itum, a. 4. ἐνδύω, ἱματίζω, veste tego, induo, amicio. *Cic. Att.* 2, 9. Vatinii strumam sacerdotii διβάφῳ vestiant. *Plin.* 12, 11, 22. Indos suae arbores vestiunt. *Id.* 34, 7, 16. Hercules in foro boario per triumphos vestitur habitu triumphali. *Quint.* 2, 16. *med.* Pleraque animalia contra frigus ex suo corpore vestiuntur. *Id.* 11, 3. *med.* Fasciae, quibus crura vestiuntur. C
ap. *Gell.* 11, 2. Vestiri in foro honeste, mos erat
domi quod satis erat. *Virg. Ecl.* 4, 45. Sponte
sandyx pascentes vestiet agnos. *Hor. Od.* 2,
35. te bis Afro Murice tinctae Vestiunt lanae.
ven. 11, 155. Quales esse decet, quos ardens pu
ra vestit. *Id.* 6, 515. et Phrygia vestitur b
tiara. *Mart.* 2, 46. unam vestire tribum tua vel
possunt. *Pl. Capt.* 4, 4, 4. Vir te vestiat, tu
rum despolies. ℙ Item obduco, contego, v
Plin. 9, 11, 13. Testudinum putamina secare in
minas, lectosque et repositoria his vestire.
Verr. 2, 4, 55. His tabulis interiores templi pa
tes vestiebantur. *Lucan.* 10, 119. ebur atria ve
Virg. G. 2, 219. terra viridi se gramine vestit.
A. 6, 640. Largior hic campos aether, et lum
vestit Purpureo. *Val. Fl.* 4, 665. effluit imber
meus, et magno puppim procul aequore ve
Stat. Theb. 5, 51. ingenti tellurem proximus um
Vestit Athos. *Cic. N. D.* 2, 57. Natura oc
membranis tenuissimis vestivit et sepsit. *Id.* U
6. *f.* Deus animum circumdedit corpore, et ves
extrinsecus. *Lucr.* 5, 887. juventas molli vestit
nugine malas. *Virg. G.* 2, 38. Ismara Baccho
serere, atque olea magnum vestire Taburnum
Colum. 5, 6. *med.* Binae vites, quo celerius ulm
vestiant, pedem inter se distantes scrobibus d
nendae. *Id.* 4, 27. Ubi se vites frondibus et
vestierint. *Caes. B. G.* 7, 23. Trabes in solo
locantur: eae revinciuntur introrsus, et multo a
re vestiuntur. *Stat. Theb.* 6, 847. Postquam
gavisa cutis, petit aequor uterque Procursu medi
atque hausta vestitur arena. *Lucan.* 7, 538.
numerus totos tibi vestiat ossibus agros, *h. e.*
riat, consternat, impleat. *Tert. Virg. vel.* 11
virgine: Pudor ubique vestitur, et menses trib
dependunt, *h. e.* pube pudendum contegitur.
Transfertur ad orationem. *Cic. Or.* 1, 31.
Inventa vestire atque ornare oratione. *Id. Brut.*
Reconditas exquisitasque sententias mollis et pe
cens vestiebat oratio. ℙ Et ad alia. *Hor. Ep*
18, 22. Gloria quem supra vires et vestit, et ung
ℙ *Vestire*, veste uti. *Appul. Apol.* Tu mihi v
dabis, quod parcius pasco, levius vestio, minus
sono? *Tert. Pall.* 1. Sic et in proximo soror civ
vestiebat. ℙ *Vestibam*, et *vestibo*, pro *vestieb*
et *vestiam* in 4. conjugat. frequentia sunt. *Virg.*
8, 160. Tum mihi prima genas vestibat flore juve
Adde *Juvenc.* 3, 330. ℙ *Vestirier* pro *vestiri*,
ragoge. *Prud. Psych.* 39.

[VESTIPLEX, icis, m. qui vestes plicat, i
ac vestiplicus. *Not. Tir.* p. 69. Vestis, vestip
F.]

VESTIPLICA, ae, f. ancilla, quae vestes pl
et servat. *Quint. decl.* 363. in lemmate: Vest
cam dominae habitu misit; et *ib. in serm.* Adu
cum uxore locutus per vestiplicam. [*Inscr.* ap.
rin. Iscriz. Alb. p. 91. Jucunda Pexsa vestip
F.]

VESTIPLICUS, i, m. famullus, qui vestes pl
et custodit. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 9. *n.* 64. Bat
lus Imp. Caji Caesaris Germanici vestiplicus. A
cl. 11. *n.* 90.

VESTIS, is, f. ἐσθής, ἔσθημα, ἱμάτιον, id
corpus vestitur. Est generale nomen, quodvis si
ficans vestimentum tam virile, quam muliebre,
neum, lineum, sericum, etc. item pannum, tel
ex qua fit indumentum, aut stragulum, velum.
detur esse a prima Graeca voce allata. [*Doed
3, 236. a *vehere* derivandum censet.] Quid ab a
ctu differat, in AMICTUS, a, um. dictum est.
Curc. 2, 3, 69. Mulierem a lenone cum auro,
veste abducere. *Id. Most.* 1, 3, 10. Contem
satin' haec me vestis deceat. *Ter. Adelph.* 1, 2,
Discidit vestem? resarcietur. *Id. Heaut.* 2, 3,
Ipsam offendimus mediocriter vestitam veste lugu
Id. Eun. 5, 2, 13. Ubi vestem illam esse eum in
tum vidit; et 3, 5, 24. Vestem mutare cum ali
Nep. Thras. 2. *f.* Jacentem veste spoliare. *Id.* L
3. Optima veste contegere aliquem, i. e. optimo
natu induere. *Cic. Phil.* 2, 27. Maximus vini
merus fuit, permagnum optimi pondus argenti,
tiosa vestis, multa et lauta supellex. *Id. Or.* 1,
Tanquam in aliquam locupletem ac refertam dom
venerim, non explicata veste, neque proposito
gento, etc. ℙ *Mutare vestem*, h. e. obsoletam
gam induere, intonsa barba, et demisso capillo,
erat in magna calamitate, et gravi periculo,
aliquis v. gr. capitalis criminis reus agebatur,
enim non is modo, sed propinqui omnes, amic
illo habitu in publicum prodibant ad misericord
movendam; et *sordidati* dicebantur. Exempla ha
ap. *Cic. ad Quir.* 5. et *in Sen.* 5., *Planc.* 12., S
11. et 14. et 2. *Q. Fr.* 3. et *Liv.* 6, 20. ℙ *Ve*
de stragulo. *Lucr.* 2, 36. plebeja in veste cub
dum. *Hor. Sat.* 2, 6, 102. rubro ubi cocco Tin
super lectos canderet vestis eburnos. *Ov. Met.*
657. Vestibus hunc (*lectum coenatorium*) velant,
non nisi tempore festo Sternere consuerant: sed
haec vilisque vetusque Vestis erat, lecto non i
gnanda saligno. ℙ De panno, aut tela. *Id.*
6, 131. Et rupit pictam, coelestia crimina, vest
h. e. telam ab Arachne contextam. *Ulp. Dig.*

3. Si quis vestem legaverit, neque stamen, neque subtemen legato continebitur. *Cic. Verr.* 2, 5, *f.* Ad deprecandum periculum proferebant alii puram Tyriam, tus alii, atque odores, vestem lineam; et *Stat. Th.* 7, 244. Antigone teneras nditur atra Veste genas. Ap. *Lucr.* 3, 387. vieestis aranei; et *ib.* 614. vestemque relinquere, nguis. ℙ *Servus a veste*, et *ad vestem* fuit inter ia domus Augustae, idem qui vestispex, et vepicus. *Inscr.* ap. *Grut.* 587, 4. L. Trophimus Lib. a veste, item a lacuna. Alia *ib.* 2. T. Stas Malchio ad vestem; et *ib.* 7. Ti. Claudius Divi dii Lib. Dipterus vestificus Caesaris a veste se-; et 577, 7. a veste regia; et *ib.* 9. a veste imtoria. *Alia* ap. *Mur.* 925, 2. a veste Imp. pri-; et 901, 5. a veste cubicularia; et 903, 2. a castrensi; et 919, 6. a veste venatoria. ℙ nslate est lanugo, pubes. *Lucr.* 5, 671. Nec us in certo dentes cadere imperat aetas Tempore, mpubem molli pubescere veste. Hinc *investis*, ubes. Sic in illo *Virg. A.* 8, 659. Aurea caesaollis, atque aurea vestis: Virgatis lucent sagu- *Servius*, et *Non.* 1, 220. *barbam* intelligunt; improbat *Heynius* ad *Virg. l. c.*, et vestem ingit illa ipsa sagula virgata: nam de ead. re ap. *Sil.* 55. Auro virgatae vestes. *F.*]

ESTISPEX, icis, m. [qui vestes inspicit, idem estispicus. *Inscr.* ap. *Mur.* 949, 7. Dianae san- Damiocles vestispex. *F.*]

ESTISPICA, ae, f. ancilla vestis custodiae addi- *Varr.* ap. *Non.* 1, 41. Vestispica, quod vestes spi- *Afran.* ap. *eund. ib.* Novi non inscitulam anlam vestiplicam, et vestispicam.

ESTISPICUS, i, m. ἱματιοφύλαξ, qui vestem t. *Non.* 1, 41. Vestispici appellantur vestium odes servi, quod frequenti diligentia vestes inant. *Pl. Trin.* 2, 1, 21. Ducitur familia tota: spici, unctor, auri custos, flabelliferae, sangerulae, etc. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 11. *n.* 95. odamus C. Sulpicii Vestispi. H. S. E. *Alia* ap. 972, 1. P. Pomposidio P. F. Januario Vestisp. legi etiam potest *vestispici*, a recto *vestispex*.

ESTITOR, oris, m. qui facit vestes, sartor. *pr. Alex. Sev.* 41. Dignitates acciperent fullo- et vestitores. *Inscr.* ap. *Grut.* 1111, 3. Phae- vestitori Aug. *Alia* ap. *Mur.* 1842, 2. Hic situs est Benemeritus vestitor imperatorum. *Math.* 3, 11. *n.* 9. Prophetas, aut vestitores orum simulacrorum faciet. Adde *ib.* 14. *n.* 3.

ESTITRAHUS, a, um, adj. vestem trahens. r. ap. *Tert. Pall.* 1. de ariete: Reciprocicornis, us, vestitrahus. V. TESTITRAHUS.

ESTITURA, ae, f. *Inscr.* ap. *Grut.* 98, 8., quam imus in CARPISCULUS, habet *vestituras ba-*, h. e. anaglypta et scalpturas ornandis ba-

ESTITUS, a, um, part. a *vestio*: ἠσθημένος, tectus, indutus, amictus. *Nep. Cim.* 4. Cum em offensum fortuna videret minus bene vestisuum amiculum dedit. *Cic. Pis* 25. *med.* Ipse hominibus quindecim male vestitis ad portam montanam sitiens pervenerim. *Plin.* 18, 6, 8. Adduxit familiam validam, bene curatam ac tam. *Pl. Rud.* 1, 5, 7. Puellae moestiter ve-e. *Id. Cas.* 4, 1, 10. Villicus candide vestitus, exornatusque ambulat. *Appul. Apol.* Neque pelle vestitior fuit, neque uno baculo cotior. ℙ Item tectus, opertus, ornatus. *N. D.* 2, 47. Animantes aliae coriis tectae aliae villis vestitae. *Colum.* 7, 3. *med.* de Id pecus quamvis ex omnibus animalibus vestinum, frigoris tamen impatientissimum est. *Cic.* 5, 23. Sepulcrum septum undique et vestitum bus et dumetis. *Liv.* 32, 13. Montes vestiti entibus silvis sunt. *Cic.* absolute eod. sensu 2, 53. Montes vestiti atque silvestres; et *ib.* erra vestita floribus, herbis, arboribus, frugi- *Ov. Fast.* 1, 402. Gramine vestitis accubuere *Petr. Sat.* 135. Vestita putaminibus grana. 3, 11, 31. Et portare suis vestitas frondibus *Sen. Herc. Oet.* 213. Toxeu nondum teneras e genas, *h. e.* nondum barbate. *Tert. Anim.* b his autem annis (quartodecimo *nempe*) et sufr, et vestitior sexus est, *h. e.* pube magis vesti- *Plin.* 19, 6, 34. Allium in universum velatur branis, mox pluribus coagmentatur nucleis, et paratim vestitis. *Id.* 13, 4, 9. Lignum pluri-estitum tunicis; et *ib.* 15, 29. Mensa operio laminae vestita. *Ov. Fast.* 4, 707. incendit os messibus agros. Sic *Cic.* vertens carmina ri, *Div.* 2, 30. Argolicis primum ut vestita lassibus Aulis. Simile est illud *Lucan.* 7, 538. umerus tutos tibi vestiat ossibus agros.

STITUS, us, m. ἐσθής, ἱματισμός, vestimenvestis. *Pl. Ep.* 4, 2, 8. Vestitum atque orn immutabilem habet haec. *Liv.* 29, 17. In egato vestro nec hominis quidquam est, praeter m et speciem; neque Romani civis, praeter um vestitumque, et sonum Latinae linguae. *B. G.* 7, 88. Caesaris adventu ex colore vestiognito. *Cic. Att.* 1, 13. Venisse eo muliebri u virum. *Id. Rosc. Am.* 49. *f.* Vestitum, quo ectus erat, tibi tradidit. *Id. Quint.* 15. *med.* Cujus non modo amplissimae fortunae, sed etiam victus, vestitusque necessarius sub praecone subjectus est. *Id. Agr.* 2, 5. Rullus vestitu obsoletiore, corpore inculto et horrido, capillatior quam ante, etc. *Nep. Ag.* 8. Agesilaus et comites vestitu humili atque obsoleto. *Cic. Sext.* 14. Vestitum mutare; (V. VESTIS.) et *ib.* Ad suum vestitum redire. *Ter. Adelph.* 1, 1, 38. Vestitu nimio indulges, (*pro* vestitui. V. ASPECTUS.) *h. e.* nimis sumptuosa veste filium ornas. *Pl. Capt.* 2, 2, 72. Me saturum servire apud te sumptu et vestitu tuo, *h. e.* te praebente vestitum. ℙ Translate. *Cic. Brut.* 95. Concinnitas illa, crebritasque sententiarum pristina manebat, sed ea vestitu illo orationis, quo consueverat, ornata non erat. *Id. N. D.* 2, 29. Adde huc liquores perlucidos amnium, riparum vestitus viridissimos, *h. e.* herbas; et *ib.* 64. *f.* Cernes vestitus densissimos montium, *h. e.* silvas.

*VESTORIANUS, a, um, adj. ad Vestorium spectans. *Plin.* 33, 13. Vestorianum caeruleum pigmentum. Sic ed. *Hard.* ubi antea legebatur *Nestorianum*. Neque aliter *Isid. Or.* 19, 17. *B. A.*

*VESTORIUS, i, m. artifex quidam, de quo *Vitr.* 7, 11. *in.* ℙ Alius, Puteolanus, argentarius. *Coet.* in *Cic. Fam.* 8, 8. Adde *Att.* 4, 6. *extr.* 16. *med.* et 6, 2. *med* et *extr.* *B. A.*

VESTRAS, atis, pronomen patrium omn. gen. qui spectat ad vestram gentem, patriam, etc., ab antiquo *vestratis*: quod a *vos*, ut *cujas*, *nostras*, *Arpinas*, *Sarsinas* ex *cujatis*, *nostratis*, *Arpinatis*, *Sarsinatis*. Agnoscitur a *Charis.* 2, 133. a *Diomed.* 1, 317. et *Prisc.* 17, 1095.

VESVIUS, et Vesbius, ii, m. Βέσβιος, idem quod Vesuvius, apud poetas, per syncopen. *Val. Fl.* 3, 208. Ut magis Inarime, magis ut mugitor anhelat Vesvius. *Stat. Silv.* 4, 4, 79. fractas ubi Vesvius egerit iras. Alii leg. *Vesbius*. *Sil.* 8, 653. Aetnaeos contorquens e cautibus ignes Vesbius intonuit. *Id.* 17, 594. Evomuit pastos per saecula Vesbius ignes. Alii leg. *Vesvius*. *Mart.* 4, 44. Hic est pampineis viridis modo Vesvius umbris. ℙ Adjective idem ac Vesuvinus. *Colum.* 10, 133. Fontibus et Stabiae celebres, et Vesvia rura.

VESULUS, i, m. *Monsivo*, Βέσυλος, mons Liguriae, pars Alpium Cottiarum, inter Galliam et Italiam, unde Padus, et Druentia fl. manant. *Virg. A.* 10, 707. Ac velut ille canum morsu de montibus altis Actus aper, multos Vesulus quem pinnifer annos Defendit. ℙ [Est et nomen viri ap. *Sil.* 10, 145. Tum Vesulum, calido lapsantem in sanguine fratrum, Ense metit rapido. *F.*]

*VESUNI, orum, populi Licyae interioris, Aethiopiam versus. *Plin.* 5, 2. ubi quidam codd. apud *Harduinum* habent *Nesuni*. *B. A.*

VESUVINUS, a, um, adj ad Vesuvium pertinens. *Stat. Silv.* 5, 72. Non adeo Vesuvinus apex, et flammea diri Montis hiems. *Id. ib.* 5, 3, 205. Jamque et flere pio Vesuvina incendia cantu, Mens erat. Alii leg. *Vesvinus*, aut *Vesbinus*. Adde *ib.* 2, 6, 62. et *Sil.* 12, 152. ℙ [*Vesbinus* est etiam cogn. R., ut M. Ulpius Aug. L. Vesbinus in *Inscr.* ap. *Grut.* 214., et in *alia* ap. *Maff. Mus. Ver.* 284, 4. Volusia Besbina, *h. e.* Vesbina. *F.*]

VESUVIUS, ii, m. *monte di Somma*, Οὐεσούβιος, Οὐεσούϊος, poetis etiam *Vesevus*, et *Vesvius*, mons Campaniae prope Neapolim, ignivomus, certisque temporibus immensam ignis, exesorum pumicum, et cineris vim eructans, quae late circa diffusa, adjacentes agros maxime infestat: idem tamen, qua vacat a tali calamitate, in subjectis collibus et agro nobilissimarum vitium, et optimi vini ferax. Lege *Plinii ep.* 6, 16., in qua Plinii avunculi sui mortem narrat, cum studio prope visendi ad eum ignes vomentem nimis prope accessisset. *Plin.* 14, 2, 4. *n.* 6. In Vesuvio monte Surrentinisque collibus. *Colum.* 3, 2. *med.* Campaniae celeberrimos Vesuvii colles. *Lucr.* 6, 747. Is lacus est Cumas apud, et Vesuvi per montem. Alii leg. *et Vesuvi prope montem*. Alii aliter. Sunt etiam qui spurium esse putant. ℙ Qui primam et secundam produci posse putant, afferunt illud *Mart.* 4, 44. Hic est pampineis viridis Vesuvius umbris. [Alii leg. *modo Vesvius*. V. h. v. ℙ Est etiam cognomen Jovis, qui in eodem monte colebatur. *Inscr.* Capuana ap. *Mur.* 10, 11. Jovi Vesuvio Sac. D. D. *h. e.* sacrum decreto decurionum. *F.*]

VETER. V. in VETUS.

*VETERA, sc. castra, oppidum Galliae Belgicae. *Tac. A.* 1, 45. et *Anton. Itin.* ℙ In *Tac. H.* 4, 18 et 21. τὸ *castra* plane exprimitur. *B. A.*

VETERAMENTARIUS sutor, παλαιοράφος, qui veteres calceos reficit. *Suet. Vit.* 2. Eundem et sutorem veteramentarium prodiderunt.

VETERANUS, a, um, adj. πρεσβύτης, vetus, vetustus, antiquus: a *vetus*. Veterani milites, παλαιοστρατιῶται, sunt qui legitima stipendia confecerant. Haec autem erant sub republica annorum XXV., ut constat ex *Serv.* ad *Virg. A.* 2, 157.; ab Augusto, ut narrat *Tac. A.* 1, 36. et 78., ad annos XX. redacta. Iis opponuntur *tirones*. Nam tirones sunt, qui nuper militare coeperunt, veterani, qui multis annis stipendia fecerunt, et diuturno usu in re militari sunt exercitati. *Caes. B. G.* 1, 24. Triplicem aciem instruxit legionum quatuor veteranarum. *Cic Phil.* 3, 2. Comparare firmissimum exercitum ex invicto genere veteranorum militum. *Sall. Cat.* 63. Veterani pristinae virtutis memores cominus acriter instare. *Vell.* 2, 61. Augustus veteranos excivit paternos. *Lucan.* 1, 345. Quae sedes erit emeritis? quae rura dabuntur, Quae noster veteranus aret? ℙ Tribuitur etiam aliis rebus, ut Veterana vitis, *Colum.* 3, 15. Veteranum pecus, *Id.* 6, 2. Veterani boves, *Varr. R. R.* 1, 20. Veteranus hostis, *Liv.* 21, 16. Sic *veterana mancipia* dicuntur a *Mart. Dig.* 39, 4, 16 quae anno continuo in urbe servierunt, sicut *novitia*, quae annum servitutis nondum compleverunt. *Veteranae gallinae* ap. *Colum.* 8, 5. *med.* quae saepius excubarunt: ut *novellae*, quae semel. V. PUERUS. ℙ *Veteranum*, absolute, locus, ubi quid in vetustatem reponitur: v. gr. apothecae, ubi vina vetera reponuntur, vel ut veterascant. *Sen ep.* 114. *f.* Aspice veterana nostra, et plena multorum saeculorum vindemiis horrea. Alii leg. *veteraria*.

VETERARIUM. V. v. praec.

VETERASCO et Veteresco, is, n. 3. παλαιόομαι, veius fio, vetustatem contraho. *Colum.* 2, 15. Aptior est tamen surculis hominis urina, quam sex mensibus passus fueris veterascere. *Jul. Obseq.* 16. Carnes veterascentes. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 5, 63. In eo quem veterascentem videat ad gloriam. ℙ Etiam *veteresco* usurpatur. *Not. Tir.* p. 89. Vetus, vetustus, veteranus, veterescit. ℙ *Nigid. ib.* discrimen ponit inter *veterascere* et *vetustescere*, seu *vetustiscere*, ut hoc de iis dicatur, quae vetustate deteriora fiunt: illud de iis, quae meliora. Sed in usu non servatur, ut patet ex loco *Colum.* afferendo in VETUSTESCO. [*Hujus loci ordinem adjectis quibusdam meliorem fecit *F.*]

VETERATOR, oris, m. πανοῦργος, παλίντριψ, τρίβακος, ἀπατεών, qui in aliqua re callidus est: quasi veter in astutia, ut scribunt *Festus*, et *Donatus* ad *Ter. Andr.* 2, 6. *f.*, nempe a multarum rerum gerendarum vetustate; et usurpatur tam in bonam, quam in malam partem. *Ter. ib.* Quid hic vult veterator sibi? *Cic. Fin.* 2, 16. *med.* Acutum, versutum, veteratorem facile ut excogitet, quomodo occulte sine teste, sine ullo conscio fallat. *Gell.* 3, 1. Videbatur esse in litteris veterator, *h. e.* multa lectione exercitus, cui pleraque omnia veterum litterarum quaesita, meditata, evigilataque erant, ut ipse loquitur 1, 7. Rursus *Cic. Brut.* 48. Ejus aequalis P. Cethegus in causis publicis nihil, in privatis satis veterator videbatur. ℙ Speciatim dicitur de servo, qui diuturna servitute, ac saepius fortassis commutata, astutus ac vafer evasit. Itaque veteratores, et novitii opponuntur, ut ostendunt verba *Venuleji Dig.* 21, 1, 65. Servum tam veteratorem, quam novitium dici posse: novitium autem non tirocinio animi, sed conditione servitutis intelligi: ac veteratorem item non spatio serviendi, sed genere et causa aestimandum. Hoc genus servorum olim minore erat in pretio, quam novitiorum. Unde ab aedilibus praeceptum erat, ne veterator pro novitio veniret. *Ulp. ib.* 37. Praecipiunt aediles, ne veterator pro novitio veneat.

VETERATORIE, adv. πανούργως, astute, callide. *Cic. Or.* 28. Ille enim summissus, quod acute et veteratorie dicit, sapiens jam, etc.

VETERATORIUS, a, um, adj. πανουργικός, subdolus, astutus, vafer. *Cic. Verr.* 2, 1, 54. *med.* Nihil ab isto tectum, nihil veteratorium exspectaveritis: omnia aperta, omnia perspicua reperientur. Ubi *Ascon.* astutum, callidum. *Id. Brut.* 75. de Caesare: Splendidam quandam, minimeque veteratoriam rationem dicendi tenet, voce, motu, forma etiam magnifica, et generosa quodammodo.

VETERATRIX, icis, f. πανοῦργος, femina in astutiis et fraudibus exercitatissima. *Appul. Met.* 9. Veteratrix quaedam femina, quae devotionibus et maleficiis quidvis efficere posse credebatur. Alii leg. *veratricem*.

VETERATUS, a, um, part. a *vetero*: vetus factus. [*De discrimine utriusque vocabuli *veteratus* et *vetustus* *Doederl.* 4, 86. haec habet: *Vetustus* spectare aetatem provectam, quatenus venerabilem, moribus probis excellentem se praebeat; *veteratus* significare gravitatem quandam aetatis productae, quae annis comparari soleat.] *Plin.* 32, 10, 52. Medetur alopeciis, et ulceribus veteratis. *Scrib. Comp.* 140. Veteratum caseum mollem edere.

*VETERENSIS, is, m. cognomen Romanum, ut Paridius Veterensis, de quo *Colum.* 4, 3. *B. A.*

VETERES. V. VETUS.

VETERETUM, i, n. legitur bis ap. *Colum.* 2, 10. in quibusdam probatae antiquitatis libris: in aliis in *vervactum* mutatum est. Retinendum censet *Pontedera*, *Antiquit. Lat. et Graec.* p. 477., adstipulante *Scalig.* in *not.* ad *Varr. R. R.* 1, 44. qui in MSS. *Columellae* ita legi testatur. Itaque ap. *Colum.* statuit *Pontedera*, dici *veteretum*, non arvum vere aratum, quod est *vervactum*; neque anno praecedenti per autumnum aut sub hiemem satum, quod est *restibile*; sed terram, quae a fructu diu cessavit, vel in pratum submissam, vel coloni socordia neglectam, et quodammodo senio confectam et incultu veteratam. Itaque quod ait *Varro R. R.* 1,

108 *

44. Illud quoque multum interest, in rudi terra, an in ea seras, quae quotannis obsita sit, quae vocatur restibilis; an in vervacto, quae interdum requierit: *rudi terra* dicendus est *veteretum* significasse. Hanc opinionem, quae valde placet, validis rationibus firmat *Ponted.*, quem legisse erit pretium operae.

VĔTĔRĪNĀRIUS, a, um, adj. ad veterina animalia pertinens. *Colum.* 7, 3. *med.* Veterinariae medicinae prudens esse debet pecoris magister. ℙ *Veterinarius* absolute, qui veterina curat, et medicinam veterinariam exercet, ἱππίατρος. Haec etiam ad oves pertinet, ut ex *Colum. l. c.* colligitur. *Id.* 6, 8. *in.* Solent fastidia cibo afferre vitiosa incrementa linguae, quas ranas veterinarii vocant. *Id.* 7, 5. *med.* Ovem pulmonariam curare, inserta per auriculam, quam veterinarii consiliginem vocant. Adde 11, 1. *med.* ℙ *Veterinarium*, absolute locus in castris, in quo veterina saucia, vel aegrotantia curantur. *Hyg. Gromat.* p. 12. *col.* 1. Fit numerus cum pedatura valetudinarii, veterinarii et fabricae, quae in unum ad sexcentos homines computantur. V. VALETUDINARIUS.

VĔTĔRĪNUS, a, um, adj. ὑποζύγιος, dicitur de jumentis ad portandum idoneis, ut equis, mulis, asinis. *Paul.* ex *Festo*: Veterinam bestiam Cato appellavit a vehendo. Opilius veterinam dici putat, quasi venterinam, vel uterinam, quod ad ventrem onus religatum gerat. *Varr. R. R.* 1, 38. Stercus equinum in prata vel optimum, ut ceterarum veterinarum, quae hordeo pascuntur. *Lucr.* 5, 888. Ne forte ex homine, et veterino semine equorum Confieri credas Centauros posse neque esse. *Plin.* 11, 37, 61. Aetas veterinorum dentibus indicatur; et *ib.* 50, 111. Caudae caulis asinis longior, quam equis, se setosus veterinis, *h. e.* equis mulisque.

VĔTERNŌSĬTAS, atis, f. veterni vitium, seu morbus. *Fulg. Myth.* 3, 4. *extr.* Torpidae veternositatis senio algere,

VĔTERNŌSUS, a, um, adj. ληθαργικὸς, qui veterno laborat, lethargicus. *Plin.* 28, 17, 67. Jecur aprinum veternosis datur. *Id.* 20, 4, 13. Veternosis (*prodest*) quam acerrimos (*raphanos*) mandere. ℙ Dicitur etiam de hydropico. *Gloss. Philox.* Veternosus, φθισικὸς, ὑδρωπικός. *Paul.* ex *Festo.* Veternosus dicitur, qui gravi premitur somno. Cato veternosum, hydropicum intelligi voluit, cum ait: Veternosus quam plurimum bibit, tam maxime sitit. *Cato* ap. *Gell.* 1, 15. Nunquam tacet, quem morbus tenet loquendi, tanquam veternosum bibendi, atque dormiendi. *Ter. Eun.* 4, 4, 21. Hic est vetus, vietus, veternosus, senex, colore mustelino. Ubi *Donatus:* Morbo vetere confectus, idest veterno: quales sunt, qui hydropen patiuntur. Et recte: nam saepe eunuchi in senecta veternosi fiunt, et cito hoc laborant morbo. *Varr.* ap. *Non.* 16, 10. Ut arquatis et veternosis lutea quae non sunt, aeque et lutea videntur. ℙ Translate est languens, lentus, segnis, piger. *Sen. Ira* 1, 16. *med.* Mihi videtur veternosi, et infelicis animi, imbecillitatis sibi conscii, saepe indolescere. *Id. ep.* 82. *med.* Non redigo ista ad legem dialecticam, et ad illos veternosissimi artificii nodos, *h. e.* inanis, debilis, et nihil conficientis. *Sidon. ep.* 1, 1. Veternosum dicendi genus imitari. *August. ep.* 48. *ad Vincent. in.* Veternosa consuetudo.

VĔTERNUS, i, m. λήθαργος, κατaφορὰ, morbus ex iis, qui cerebrum infestant, qui memoriam simul et rationem tollit, inevitabilemque dormiendi necessitatem inducit: a *vetus*, juxta *Prisc.* 2. *f.* et *Donat.* in *Ter. Eun.* 4, 4, 21., quia labes est inveterata. *Pl. Men.* 5, 4, 3. Num eum veternus, aut aqua intercus tenet? ℙ Quandoque pro nimia dormitione accipitur. *Plin.* 8, 36, 54. Primis diebus bis septenis tam gravi somno ursi premuntur, ut ne vulneribus quidem excitari queant: tunc mirum in modum veterno pinguescunt. ℙ Et quia hic morbus pigros homines facit, et ad negotia inutiles, quemadmodum senectus, ideo quandoque pro pigritia, socordia, ignavia ponitur. *Virg. G.* 1, 124. Nec torpere gravi passus sua regna veterno. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 6. *med.* Nisi ego cum tabernariis et aquariis pugnarem, veternus civitatem occupasset. *Cic. ib.* 2, 13. *med.* Erat in illa epistola veternus civitatis. *Catull.* 17, 24. stolidum excitare veternum. *Colum.* 7, 5. Pecudes mediocriter exercere, et quasi torpentes excitare, nec pati veterno consenescere atque exstingui. ℙ De situ et sordibus diu collectis ac veteratis. *Id.* 4, 24. *med.* Muscus, qui more compedis crura vitium devincta comprimit, situque et veterno macerat, ferro destringendus est. ℙ Pro antiquitate, vetustate. *Stat. Th.* 6, 93. de silva: stat sacra senectae Numine, nec solos hominum transgressa veterno Fertur avos, Nymphas etiam mutasse superstes. ℙ Adjective antiquus, vetus. *Fulg. Myth.* 1. *praef.* in *carmine:* Quidquid Ascraeus veterna Rupe pastor incinit. *Prud. Cathemer.* 9, 68. Lingua fatur, quam veterna vinxerant silentia. *Appul. Met.* 9. de mulis senib.: Totum corium veterna atque scabiosa macie exasperati, *h. e.* veterata. [*Veternus* et *vetustus* ita differunt, ut hoc debilitatem, *vetustus* dignitatem, probitatem quandam senectutis significet. Ceterum parum recte Noster hujus vocabuli notiones ita ordinavit, ut exempla quibus adject. usus hujus vocis demonstratur, quae primum locum vindicant, ultimo loco poneret. Licet enim inde ab Appulejo demum haec vox adjectivam formam prae se ferat, proprie adjectivum est *veternus, a, um*, et de rebus dicitur, quae aetate sunt provectae, unde reliquae notiones derivatae videntur.]

VĔTĔRO, as, avi, n. 1. veterasco. [*Cels.* 3, 12. Cum febres veteraverunt, utilis fames non est. *Sen. Consol. ad Marc.* 1. *f.* Vulnera ubi corrupta in malum ulcus veterarunt, difficilius curantur. Alii aliter leg. *F.*]

[VĔTĔRŬLUS, a, um, adj. dimin. veteris. *Ruf. Invectiv. in Hieron.* 2. *n.* 7. Doleo te suspiciones alieni perjurii in antiquis et veterulis chartulis perscrutari. *F.*]

VĔTĬTUS, a, um, part. a *veto:* κεκωλυμένος, negatus, prohibitus. *Ter. Ph.* 5, 6, 25. Ait, esse vetitum intro ad heram accedere. *Hor. Od.* 3, 24, 58. Ludere vetita legibus alea. *Virg. A.* 6, 623. Hic thalamum invasit natae, vetitosque hymenaeos. *Sen. Herc. Oet.* 1584. Ante descendet glacialis Ursae Sidus, et ponto vetito fruetur. *Plin. ep.* 4, 9. *med.* Factum vetitum quidem, non tamen inusitatum. *Ov. Fast.* 4, 751. nemus vetitum intrare. *Id. Trist.* 1, 4, 21. Desinat in vetitas, quaeso, contendere terras. *Lucan.* 7, 371. vetitusque aetate senatus Arma sequi; et *ib.* 316. agmina vetita virtute moveri; et 6, 470. aequor vetitum sentire procellas. *Tac. A.* 2, 59. Senatores vetiti ingredi Aegyptum. *Lucan.* 3, 664. Robora cum vetitis prensarent altius ulnis, *h. e.* cum prohiberentur prensare ulnis spondas navis. ℙ *Vetitum*, absolute, interdictum. *Cic. Leg.* 2, 4. *med.* (et *ib.* 3, 3. *extr.*) Jussa ac vetita populorum vim habere ad recte facta vocandi, et a peccatis avocandi. *Virg. A.* 10, 8. Abnueram bello Italiam concurrere Teucris: Quae contra vetitum discordia? ℙ Item res vetita. *Ov. Fast.* 5, 282. Sed jam de vetito quisque parabat opes. *Id. Am.* 3, 4, 17. Nitimur in vetitum semper, cupimusque negata. ℙ *Votitus* etiam dictum est, ut *voster* pro *vester*, etc. *Non.* 1, 215. Votitum veteres religione aliqua prohibitum, vel interdictum dici voluerunt. V. v. sq. *Pl. As.* 4, 1, 44. Nolo habere illam causam, et votitam dicere, *h. e.* vetitam moveri.

VĔTO, as, ui, *et raro* avi, itum, a. 1. κωλύω, impero ne fiat, prohibeo, absterreo. Proprie est dictis interdicere, ut *arcere, prohibere* factis. Sed hoc discrimen non semper servatur. Fere infinitum regit: raro conjunctivum. *Mart.* 6, 91. Sancta ducis summi prohibet censura, vetatque Moechari. *Caes. B. G.* 7, 33. *f.* Cum leges duos ex una familia non solum magistratus creari vetarent, sed etiam in senatu esse prohiberent; et *ib.* 2, 20. *extr.* Ab opere legatos Caesar discedere vetuerat. *Id. B. C.* 1, 41. *med.* Castra vallo muniri vetuit. *Nep. Eum.* 12. *f.* Vetuit ad eum quemquam admitti. *Cic. Fam.* 5, 13. *med.* Rationes a te collectae vetabant, me reipublicae penitus diffidere. *Hor. Sat.* 1, 10, 31. Cum Graecos facerem Versiculos, vetuit tali me voce Quirinus: In silvam ne ligna feras. *Id. ib.* 2, 3, 187. Ne quis humasse velit Ajacem, Atrida, vetas cur? *Id. Or.* 3, 2, 26. vetabo, qui Cereris sacrum Vulgarit arcanae, sub isdem Sit trabibus. *Tibull.* 2, 7, 18. Illius ut verbis, sis mihi lenta, veto. *Ov. Rem. Am.* 133. Quin etiam accendas vitia, irritesque vetando. ℙ *Vetor*, mihi interdicitur. *Nep. Amilc.* 3. Ut a praefecto morum Hasdrubal cum eo vetaretur esse. *Cic. Am.* 22. *f.* Acta agimus: quod vetamur veteri proverbio. *Virg. A.* 1, 39. Quippe vetor fatis. *Tac. A.* 3, 26. Vetustissimi mortalium nihil per metum vetabantur. *Id. H.* 1, 22. Mathematici, genus hominum, quod in civitate nostra et vetabitur semper, et retinebitur. *Lucan.* 4, 646. standum est tibi, dixit (*Alcides Antaeo*) et ultra Non credere solo, sternique vetabere terra. ℙ Cum accus. *Ov. Fast.* 2, 541. Nec majora veto: sed et his placabilis umbra est. *Virg. A.* 2, 84. quia bella vetabat, Demisere neci. *Sen. Herc. Oet.* 1624. Stat vasta late quercus, et Phoebum vetat, *h. e.* solis radios arcet; et *ib.* 150. Et solem vetuit Delia tardior, *h. e.* solem morata est, ne suo tempore oriretur. *Lucan.* 9, 301. iter mediis natura vetabat Syrtibus. *Stat. Th.* 12, 558. Quos vetat igne Creon, *h. e.* rogis et igne supremo interdicit. ℙ Fuit verbum proprium praetoris. *Cic. Caecin.* 13. Praetor, qui dies totos aut vim fieri vetat, aut restitui factam jubet, aut, etc. Adde *Cels. Dig.* 42, 1, 14. etc. Item tribunorum pleb. *Liv.* 3, 13., 6, 35., *Suet. Tib.* 2. *extr.*, *Gell.* 13, 12. V. INTERCEDO. ℙ Item in re augurali. *Ter. Ph.* 4, 4, 32. Haruspex vetuit. *Cic. Div.* 2, 38. Volucres tum vetent agere, tum jubeant. *Ov. Fast.* 6, 764. Si vetet auspicium. ℙ Est etiam prohibeo, arceo, impedio, ne quippiam fiat. *Val. Fl.* 8, 303. nec longius inter, Quam quod tela vetet, superest mare. *Tac. A.* 11, 20. Fossam praeduxit, qua incerta Oceani vetarentur. *Stat. Silv.* 3, 1, 173. Avertam luctus, et tristia damna vetabo. *Virg. Ecl.* 10, 56. non me ulla vetabunt Frigora Parthenios canibus circumdare saltus. *Prop.* 2, 22, 4. hos vetuit me numerare timor. *Ov. Her.* 13, 131. Quo ruitis, Danai? ventos audite vetantes, *h. e.* adversos. Sic *ib.* 128. pelago vetante. ℙ Passive. *Sen. ep.* 9. *ab in.* S[apientia], quae artem vitae professa est, nulla [...] quo minus se exerceat, vetari potest, *h. e.* im[pe]diri. ℙ *Quid vetat?* formula, qua utimur in [re] concessa, aut facili. *Hor. Sat.* 1, 10, 56. Quid [ve]tat et nosmet quaerere, cur, etc.? *Ov. Am.* 3, [...] 35. Quid vetat et nervos magicas torpere per [ar]tes? *Id. Fast.* 1, 295. Quid vetat et stellas, [...] quaeque oriturque, caditque, Dicere? Sic *Pers.* [...] 49. Quis vetat? ℙ De altero praeterito *vetavi* [...] ctorem habes *Pers.* 5, 90. Excepto si quid Mas[uri] rubrica vetavit. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 23. *m[ed.]* Legatos in conspectum venire vetaveram. Ita m[...] tae edit. *Victori* quoque: et antiqu. *Vindelini* 14[...] et *Aldi* 1533. vetueram.

*VETONIĀNA, sc. castra, oppidum Vindelici[ae] *Tab. Peuting.* ℙ Aliud, in Norico. *Ib. B. A.*

VETŌNĬCA et Vettonica. V. BETONICA.

[VETTĬĀNUS, a, um, adj. ad Vettonem per[ti]nens, et *F.*]

[VETTILLA, ae, f. dimin. Vettonis. V. VE[T]TONES. *F.*]

*VETTĬUS, i, m. nomen Romanum, ut Cy[rus] Vettius, architectus, unde Vettius dictus ap. *C[ic.]* *Att.* 2, 4. quo in loco Chrysippum Vettium signi[fi]catum vult *Manutius.* Fuit autem ille Cyri archi[te]cti libertus. *Cic. Fam.* 7, 14. *B. A.*

[VETTŌNENSIS, e, adj. ad Vettonam pertine[ns] dirutam Umbriae urbem, nunc *Bettona*, vicum o[...] millib. pass. a Perusia distantem, cujus mentio [...] in *Tab. Peut.* inter Perusiam et Tuder. *Inscr.* [...] *Mur.* 1094, 1. L. Tullio L. F. Clu. Vero Vettonen[si] etc. ℙ *Vettonenses, ium*, absolute sunt incolae [il]lius urbis, a *Plin.* 3, 14, 19. memorati. *Inscr.* [...] *Grut.* 487, 2. C. Vibio C. F. L. N. Tro. Gallo P[ro]culejano patrono Perusinorum, patrono et orat[...] R. P. Vettonensium, etc. *F.*]

VETTŌNES. V. VECTONES. ℙ Et in nu[m.] sing. est cogn. R., ut ex *Inscr.* Hispana ap. *Gr[ut.]* 357, 8. Q. Sergius Vetto. In *alia* Florentina [...] *Fabr.* p. 167. *n.* 315. T. Flavio Vettoni patri ind[ul]gentissimo, T. Flavio Vettiano Flavia Vettilia ([...] ge *Vettilla*) fecit.

[VETTŌNĬA, ae, f. Lusitaniae provinciae in[ter] Durium et Tagum fluvios. V. VECTONES. *Ins[cr.]* ap. *Grut.* 591, 7. P. Aelio Vitali Aug. Lib. Tab[...] Provinc. Lusitan. et Vettoniae, etc. Alia ap. *eu[...]* 383, 7. M. Calpurnio M. F. Gal. Senecae Fabio T[...] pioni Proc. provinciae Lusitan. et Vettoniae. ℙ A[n]tepaenultimam licenter corripuit *Prud.* περὶ στεφ. [...] 186. Nunc locus Emerita est thalamo Clara colon[...] Vettoniae. *F.*]

VĔTŬLA. V. VETULUS.

[VĔTŬLĪNUS, a, um, adj. derivativum, et [...]

[VĔTŬLĬO, onis, m. dimin. vetuli. Priore cog[no]mine usus est is Vitulinus, qui a triumviris re[i p.] constituendae proscriptus est, de quo *Appian. B.* [...] *l.* 4. *c.* 25. meminit; altero Sentius Saturninus [...] ipse proscriptus ab iisdem, quem memorat *V[al.]* *Max.* 7, 3. *n.* 9. *F.*]

VĔTŬLŌNĬENSIS, e, adj. ad Vetuloniam per[ti]nens, quae fuit antiquum Etruriae oppidum pro[pe] Populoniam: ejus meminit *Sil.* 8, 583. Maeoniaeq[ue] decus quondam Vetulonia gentis. Hinc *Vetulonie[n]ses, ium*, ejus urbis incolae, ap. *Plin.* 3, 5, 8., [...] in *Inscr.* ap. *Grut.* 1029, 7.

VĔTŬLŌNĬI, orum, m. plur. Vetulonienses [ci]ves. *Plin.* 2, 103, 106.

VĔTŬLUS, a, um, adj. antiquus, vetustus, s[e]nex, diminutiv. veteris: quare proprie de eo dicitu[r] qui senium et vetustatem ingressus est: tametsi [...] pro vetere et sene passim accipitur: diciturque tu[m] de personis, tum de rebus. *Catull.* 27, 1. Minist[er] vetuli puer Falerni. *Mart.* 13, 112. Vetuli cadi; [...] *ib.* 55. Vetulus petaso. *Cic. Amic.* 19. Equis vetul[is] teneros anteponere solemus. *Id. Fin.* 5, 14. Arb[or] novella, et vetula. *Pl. Merc.* 2, 2, 43. Vetulus, d[e]crepitus senex. *Hor. Od.* 4, 13, 25. Vetula corni[x] *Cic. Quint.* 8. Vetulus gladiator. *Id. Att.* 13, [...] Filia vetula sane, et multarum nuptiarum. ℙ *V[e]tulus*, absolute, senex. *Pl. Epid.* 2, 2, 4. Consp[i]cor quales volo, vetulos duo. ℙ *Vetula*, anu[s] anicula. *Juven.* 6, 240. utile porro Filiolam tur[pi] vetulae producere turpem. *Mart.* 8, 79. Omnes a[...] vetulas habes amicas, Aut turpes, vetulisque fo[e]diores. [*Adscribamus, quae *Doederl.* 4, 92. de d[i]scrimine inter *anus* et *vetula* habet: Vox *vetula* s[i]gnificat feminam, quae ultra florem aetatis tran[s]gressa est, eoque plus pretii sui amisit, quam v[...] pari casu affectus. *Anus* significat matronam, qu[ae] pro juventutis candore diu amisso vel gravitate[m] vel imbecillitatem habet.] ℙ Lepidus est joc[us] quo utitur Cicero dum C. Trebatium Testam, mul[to] illo juniorem, vetulum compellat; alludit enim [...] ipsius nominis gentilicii significationem, quod s[...] nem et veteratorem indicat. V. TREBAX. *C[ic.]* *Fam.* 7, 16. Tu tamen, mi vetule, non sero (*sapi[s]*...

*VETURĬA, ae, f. mater Coriolani. *Liv.* 2, 4[0.] ℙ Veturia, centuriae nomen ap. *Liv.* 26, 22. ubi [...] *Gronovium. B. A.*

*VETURĬUS, i, m. nomen Romanum, ut L. V[e]turius Philo, Consul bello Punico cum Q. Metell[o] *Cic. Brut.* 14. *extr.* T. Veturium, Consulem u[...]

um Sp. Postumo, meminit *Id. Cic. de Off.* 3, 30. c *Liv.* 9, 5. sqq. Porro T. Veturium Gracchum empronianum memorat *Liv.* 41, 26. T. Veturium eminum *Id.* 3, 8. T. Veterium Calvium *Id.* 8, 16. Mamurius Veturius. V. *Mamurius. B. A.*

VĔTUS, eris, adj. omn. gen. παλαιός, qui est ulti temporis, antiquus, priscus: videtur esse ab ος, annus. *Ter. Heaut. prol.* 22. Vetus poeta. *Pl. Herc.* 2, 2, 20. Acheruntieus senex, vetus, decretus. *Id. ib.* 5, 4, 15. Novus amator, vetus puer. *l. Truc.* 1, 2, 50. Vetus maceria. *Cic. Or.* 1, 37. etus, atque usitata exceptio. *Sall. Cat.* 24. Vetus onsuetudo. *Id. Jug.* 87. nobilitas. *Pl. Pers.* 1, 2, Vetus atque antiquus quaestus. *Id. Most.* 2, 2, 5. Scelus antiquum et vetus. ℙ Etiam *veter* dire: unde obliqui casus et gradus. *Ennius* ap. *Prisc.* , 607. Cum veter occubuit Priamus sub Marte Pesgo. *Accius ib.* 6, 716. Veter fatorum terminus sic sserat. *Cato ib.* Antemna veterior est, quam Roa. [*Hic solus locus est, qui comparativam hus vocis formam habet. V. *Doederl.* 4, 86.] *Pl. acch.* 5, 2, 30. Senem illum tibi dedo veteriorem, c. Ita *Prisc. l. c.*, alii leg. *ulteriorem;* et *Truc.* , 2, 71. Quam veterrimus homini optimus est amis. *Cic. Am.* 19. Veterrima quaeque (ut ea vina, ae vetustatem ferunt) esse debent suavissima. Ap. argent. aetatis scriptores ne superlativus quiem, nisi paucis in locis occurrit, quippe quem a *vetuus* potius derivarent.] *Phaedr.* 1, 21. Vindicare vetem injuriam. *Cic.* ad *Planc. post ep.* 1, 16. *l.* 16. *Att.* Paternae magnae, et veteres, et justae nessitudines. *Id. Univ.* 11. Credendum est veteribus priscis, ut ajunt, viris. *Id. Phil.* 5, 17. *med.* ajores nostri, veteres illi admodum antiqui, leges nales non habebant: *veteres* ad tempus refertur, *tiqui* et *prisci* ad mores simplices et integerrimos. *Ps.* 1, 3, 129. Vetera vaticinamini, i. e. saepe m dicta, vulgata, omnibus nota. *Id. Mil.* 3, 1, 3. Quin tu istanc orationem hinc veterem atque tiquam amoves? *antiquam* obsoletam, translatiam, pervulgatam. Sic *Trin.* 2, 2, 100. Historiam terem atque antiquam haec mea senectus sustinet; *Amph. prol.* 118. Veterem atque antiquam rem, vam ad vos proferam. (V. ANTIQUUS.) *Cic. sc.* 2, 16. *med.* Videmus ex acie afferri saepe ucios: et quidem rudem illum et inexercitatum, amvis levi ictu, ploratus turpissimos edere: at veille exercitatus et vetus, ob eamque rem fortior, c. ℙ Cum gen. *Tac. H.* 4, 20. Illi veteres milie in cuneos congregantur, densi undique, etc. *Ann.* 1, 20. Vetus operis ac laboris; et *Sil.* 4, 2. gnaros belli, veteresque laborum. *Tac. A.* 6, regnandi; et *ib.* 12. scientiae et caerimoniarum. de *Sil.* 6, 616. et 17, 293. ℙ Cum infinito. *Id.* 565. Hinc Fadum petit, et veterem bellare Labim. ℙ In ablativo duplicem positionem habet. *at. Th.* 1, 360. et veteri spumavit Lerna veneno. *aud. in Eutrop.* 2, 11. veteri obruta morbo Corpo- *Nep. Att.* 7. *extr.* Sic vetere instituto vitae effu: nova pericula. ℙ *Veteres* sunt majores, et qui ngo ante nos tempore vixerunt, sive senes fuerint, e non. *Plin.* 36, 7, 12. Onychen in Arabiae monus, nec usquam aliubi, nasci putavere nostri vees. ℙ Item senes, qui diu vixerunt. [*Doederl. 89. discrimen statuit inter *vetus homo* et *senex,* c, ut Gr. γέρων, designare nonnisi virum annis ovectum; *senex* vero simul ad ea respicere, quae, gravitas et imbecillitas, cum senili aetate concta esse solerent.] *Sall. fragm.* ap. *Macr. Sat.* 9. Queis rebus aliquantam partem gloriae demrat, maxime apud veteres et sanctos viros. *Liv.* , 47. Haec magna pars senatus approbabat: vetes et moris antiqui memores negabant, se, etc. *rr. R. R.* 2, 11. *in.* Lac melius est a valentibus *ecudibus*) et ab iis, quae nondum veteres sunt, am si est contra. ℙ *Veteres* etiam in aliquibus oniis dicuntur ii cives, qui ante coloniam dedum ibidem morabantur, et *novis* seu *novanis* opnuntur, qui sunt coloni in easdem urbes deducti. *. Verr.* 2, 2, 50. Agrigentinorum duo genera t, unum veterum, alterum colonorum, quos T. nlius praetor ex S. C. de oppidis Siculorum dexit Agrigentum; et *mox:* Legesque similes de nuro veterum ac novorum dedit. V. FABRATERS. ℙ *Vetera* ea quoque appellantur, quae pauante fuerunt. *Nep. Eum.* 11. Veniebant ad Eumen, qui propter veterem amicitiam consolari cuent. *Suet. Vesp.* 8. Consulatus octo veteri addi- *Ov. Met.* 1, 236. Fit lupus, et veteris servat tigia formae. ℙ [*Singularis est ratio, qua Tas v. *vetus* usurpat, qui saepissime h. v. de libereipublicae aetate, usque ad Actiacam pugnam it. Bene de hac re exposuit *Walch.* ad *Agr.* 2. us aetas vidit, quid ultimum esset in libertate. *ettich.* in *Lex. Tac.* Walchii adnotationem repe-] ℙ In Romano foro duplex fuit tabernarum us, veteres et novae: illarum situm *sub veteribus* ignatur; harum *sub novis. Pl. Curc.* 4, 1, 19. veteribus ibi sunt qui dant, quique accipiunt fee. *Varr. L. L.* 5, 7. *med.* Sub novis dicta pars oro aedificiorum: quod vocabulum ejus pervetum, ut novae viae, quae via jamdiu vetus. Adde . 3, 48., 26, 27. et 44, 16. *f.* et *Cic. Or.* 2,

66. ℙ Est etiam cgn. R. ut Q. Antistius Vetus ap. *Val. Max.* 6, 3. *n.* 7.

*VETUSĀNUM, i, n. oppidum Pannoniae inferioris. *Tab. Peuting. B. A.*

[VĔTUSCŬLUS, a, um, adj. dimin. veteris. *Front. de eloqu.* (ed. *A. Maio*) p. 232. Ut figuram injiceres, prisco verbo adornares, colorem vetusculum, adpingeres. *F.*]

*VETUSSALĪNA, ae, oppidum Pannoniae inferioris. *Anton. Itin. B. A.*

VĔTUSTAS, atis, f. ἀρχαιότης, παλαιότης, antiquitas, longum decursi temporis spatium. *Cic. Phil.* 3, 6. *med.* Municipium vetustate antiquissimum. *Id. Or.* 2, 9. Historia nuntia vertustatis. *Liv.* 2, 21. Ut nec qui consules, nec quid quoque anno actum sit, in tanta vetustate non rerum modo, sed etiam auctorum digerere possis. [*Cic. de rep.* (ed. *A. Maio*) 1, 31. Quae familiarum vetustatibus, et pecuniis ponderantur. *F.*] *Quint.* 12, 10. Pictores, quorum opera vetustatis gratia visenda sunt. *Cic. Agr.* 2, 21. *med.* Qui agrum recentoricum possident, vetustate possessionis se, non jure defendunt. *Sil.* 1, 26. sic credidit alta vetustas. *Caes. B. C.* 1, 6. Lictores habent in Urbe privati contra omnia vetustatis exempla. *Ov. Met.* 12, 182. Tum senior: quamvis obstet mihi tarda vetustas, Multaque me fugiant, etc. i. e. senectus. *Inscr.*, quae pertinet ad ann. a Chr. n. CCIL., ap. *Fabr.* p. 434. *n.* 14. Victoriae Augustae sacrum restitutae post antiquissimam vetustatem ordo Vejentium. ℙ Item longinquitas temporis sive praeteriti, sive futuri, diuturnitas. *Virg. A.* 3, 415. Tantum aevi longinqua valet mutare vetustas. *Ov. Trist.* 5, 2, 11. exiguis prodest annosa vetustas: Grandibus accedunt tempore damna malis. *Id. Met.* 15, 871. Jamque opus exegi, quod nec Jovis ira, nec ignes, Nec poterit ferrum, nec edax abolere vetustas. *Cic. Sen.* 18. *f.* Ut non omne vinum, sic non omnis aetas vetustate coacescit. *Id. Div.* 2, 33. *med.* Errabat multis in rebus antiquitas, quam vel usu jam, vel doctrina, vel vetustate immutatam videmus. *Id. Att.* 14, 9. *med.* Quae mihi videntur habitura etiam vetustatem, *h. e.* diu esse duratura. *Quint.* 10, 1. *med.* Auctores qui vetustatem pertulerunt, *h. e.* aetatem tulerunt, ut de vinis dicitur. *Ov. Trist.* 5, 9, 8. Scripta vetustatem si modo nostra ferent. *Colum.* 3, 2. *med.* Vinum vetustatem patitur, *h. e.* diu durat; et 12, 44. *f.* Poma in vetustatem reponere. *Id. ib.* 28. et *Cato R. R.* 114. Vinum in vetustatem servare. *Plin.* 13, 6, 12. Terebinthi materies admodum lenta, ac fidelis ad vetustatem. ℙ De longa notitia et consuetudine amicorum inter se. *Cic. Fam.* 13, 32. Velim existimes, hos mihi maxime esse conjunctos vetustate, officiis, benivolentia; et *ib.* 11, 16. L. Lamia utor uno omnium plurimum: magna vetustas, magna consuetudo intercedit. Adde *ib.* 10, 10. *extr.* et *Q. Cic. Pet. cons.* 5. ℙ *Vetustas ulcus occupare* dicitur a *Celso* 5, 26. *n.* 31., cum vulneri inducitur callus, et circum orae crassae livent: post quae quidquid medicamentorum ingeritur, parum proficit. *Plin.* 21, 19, 75. Lilii flos et folia illinuntur ulcerum vetustati.

VĔTUSTĒ, adv. more veterum. *Ascon.* in *Verr.* 13. *med.* Quem commodum erat: Vetuste posuit pro eo, quem volebat; et in *ib.* 3, 47. An vetuste bonos pro magnis, honestos pro divitibus posuit? ℙ Item ex longo tempore. *Plin.* 27, 7, 28. Vetustissime in usu est.

VĔTUSTESCO, is, n. 3. παλαιόομαι, inveterasco, vetustatem acquiro. *Colum.* 1, 6. *med.* Quoniam vina celerius vetustescunt, quae fumi quodam tenore praecocem maturitatem trahunt.

[VĔTUSTILLĂ, ae, f. dimin. vetustae. Est nomen propr. R. ap. *Mart.* 3, 93. Cum tibi trecenti consules, Vetustilla, Et tres capilli, quatuorque sint dentes. *F.*]

[VĔTUSTĪNUS, a, um, adj. ad vetustum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 518, 6. P. Aelius Vetustinus. *F.*]

VĔTUSTISCO, i, n. 3. idem quod vetustesco. *Nigid.* ap. *Non.* 5, 63. V. VETERASCO.

[VĔTUSTŬLUS, a, um, adj. diminut. vetusti, idem ac vetusculus. *Sidon. ep.* 8, 16. Siquidem maturo, ut es ipse, lectori vetustula, torosa, et quasi mascula dictio placet. *F.*]

VĔTUSTUS, a, um, adj. ἀρχαῖος, παλαιός, vetus, antiquus. *Lucr.* 2, 1171. spatio aetatis defessa vetusto. *Juven.* 6, 161. vetustos Porticibus disponat avos. *Virg. A.* 2, 713. tumulus, templumque vetustum Desertae Cereris. *Hor. Epod.* 2, 43. Vetustis lignis focum exstruere; et *Od.* 3, 17, 1. Vetustum oppidum. *Ov. Met.* 11, 360. templa luco umbrosa vetusto. *Colum.* 12, 23. Pix quanto facta est vetustior, eo melior in usu est; et *ib.* 38. Vetustissimae vineae. *Id.* 8, 5. Aptissima ova ad excludendum recentissima quaeque: possunt tamen etiam requieta supponi, dum ne vetustiora sint, quam dierum decem. *Pl. Curc.* 1, 2, 4. Veteris vetusti vini cupida sum. *Juven.* 8, 34. canes pigri, scabieque vetusta Laeves; et *Virg. A.* 9, 284. genetrix Priami de gente vetusta Est mihi; et *Pont.* 3, 3, 11. vetusta Paene puer puero junctus amicitia. *Cic. Fam.* 13, 36. Cum Demetrio mihi vetustum hospitium est. *Tac. A.* 5, 10. Vetustum commilitium. [*Ita saepissime Tacitus hoc vocabulo utitur. Nubem exemplorum collegit *Boettich.* in *Lex. Tac.* p. 488.] *Liv.* 2, 23. *extr.* Vetustiores scriptores. *Plin.* 13, 16, 30. *extr.* Vetustior memoria. *Suet. Vesp.* 8. *extr.* Instrumentum imperii pulcherrimum, ac vetustissimum confecit, *h. e.* commentarium, in quo continebantur vetustissima quaeque imperii acta paene ab exordio Urbis. ℙ Refertur ad annos aetatis. *Liv.* 23, 22. *f.* Qui vetustissimus ex eis, qui viverent, censoriis esset. *Tac. A.* 2, 2. Venerunt legati, qui vetustissimum liberorum ejus accirent. Adde *ib.* 43. [*Plura etiam hujus generis exempla habes ap. *Boettich.* l. modo l.] ℙ Translate. *Cic. Brut.* 21. Laelius vetustior, et horridior quam Scipio: et cum sint in dicendo variae voluntates, delectari mihi magis antiquitate videtur.

VEXĀBĬLIS, e, adj. qui molestiam affert. *Coel. Aurel. Acut.* 1, 11. et *ib.* 2, 9.

VEXĀBĬLĬTER, adv. molestiam afferendo. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 9. *med.*

VEXĀMEN, inis, n. vexatio, molestia, concussio. *Lucr.* 5, 341. Aut cecidisse urbes magno vexamine mundi.

VEXĀTĬO, onis, f. ἐνόχλησις, concussio, quassatio, jactatio, quae fit v. gr. dum aliquid sine cura portatur. *Colum.* 1, 3. Vexationem viae non reformidare. *Liv.* 44, 5. *med.* Minimum pedibus itineris confectum, plerumque provolventes se simul cum armis, aliisque oneribus, cum omni genere vexationis processerunt. *Plin.* 28, 19, 77. Sterilitatem ob partus vexationem fieri, certum est. *Petr. fragm. Trag.* 60. *Burm.* Omnes placentae, omnia poma, etiam minima vexatione contacta, coeperunt effundere crocum. ℙ Item universim *molestia,* κάκωσις, magna et infesta agitatio, jactatio, molestia. *Plin.* 17, 23, 35. *n.* 26. Putatae vites alligentur alio loco: namque orbitas vinculi sentiunt vexatione non dubia. *Id.* 32, 7, 26. Dentes sine vexatione extrahere. *Id.* 31, 6, 35. Sine vexatione stomachi. *Suet. Tib.* 61. *med.* Partim se domi vulneraverunt, ad vexationem et ignominiam vitandam. *Cic. Tusc.* 4, 8. *med.* Afflictatio est aegritudo cum vexatione corporis. *Id. Cat.* 4, 1. *med.* Ut virgines Vestales ex acerbissima vexatione eriperem; et *ib.* 1, 7. *med.* Vexatio direptioque sociorum. *Liv.* 38, 59. *f.* Quod ex bonis redigi non possit, ex corpore et tergo per vexationem et contumelias L. Scipionis petituros inimicos. *Mart.* 10, 82. Si quid nostra tuis adicit vexatio rebus, Mane, vel a media nocte togatus ero; et *Liv.* 7, 10. *f.* Jacentis corpus ab omni alia vexatione intactum uno torque spoliavit.

VEXĀTĪVUS, a, um, adj. κακωτικός, qui vexat et affligit. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 29. et *Tard.* 3, 4. *n.* 63.

VEXĀTOR, oris, m. ἐπηρεαστικός, qui vexat, infestator. *Cic. Har. resp.* 22. *f.* Tam crudelis mei, tam sceleratus reipublicae vexator esse potuisset? *Id. Sext.* 8. Veteres vexatores aetatulae suae despiciens. *Id. Phil.* 3, 11. Custosne urbis, an direptor et vexator esset Antonius.

VEXĀTRIX, icis, f. quae vexat, et molestiam affert. *Lactant.* 3, 29. *med.* Fortuna generis hominum vexatrix perpetua. *Prud. Psych.* 58. Libido vexatrix hominum.

VEXĀTUS, a, um, part. a *vexo:* ἐνοχληθείς, κακωθείς, agitatus, jactatus, concussus. *Just.* 17, 1. Regiones terrae motu vexatae. *Vell.* 2, 79. Classis vexata tempestate. *Lucr.* 6, 429. Navigia in summum veniunt vexata periclum. *Suet. Aug.* 53. *f.* Nec prius dies cujusque solemnes frequentare desiit, quam grandior jam natu, et in turba quodam sponsaliorum die vexatus. *Id. Cal.* 50. Puer comitiali morbo vexatus. *Ov. Trist.* 5, 2, 3. valeo, corpusque, quod ante laborum Impatiens nobis invalidumque fuit, Sufficit, atque ipso vexatum induruit usu. *Id. Am.* 1, 14, 24. Heu male vexatae quanta tulere comae! Quam se praebuerunt ferro patienter, et igni! Ut fieret torto flexilis orbe sinus. *Petr. Sat.* 128. Excussit vexatam solo vestem; et *Mart.* 11, 89. Intactas quare mittis mihi, Polla, coronas? A te vexatas malo tenere rosas; et *Juven.* 6, 288. vellere Tusco Vexatae, duraeque manus, *h. e.* lana trahenda attritae. *Plin.* 28, 11, 49. Dentes percussu vexati, i. e. labefacti. *Id.* 17, 24, 37. *n.* 1. Vexatis frigore vitibus cacumina prima inarescunt. ℙ *Vexata* in corpore sunt, quae externa injuria laeduntur, ut contusa, collisa, sugillata, convulsa; aut interno vitioso humore infestantur, ut in abscessibus: sed sine vulnere. In his enim, ut ait *Cels.* 7. *praef. f.*, vulnus facit medicus, non accipit. *Id. ib.* 1. Vexata in quacumque parte corporis sint, quamprimum sic curari debent. *Plin.* 8, 27, 41. Chelidoniam visui saluberrimam hirundines monstravere, vexatis pullorum oculis illa medentes. Adde *Scrib. Comp.* 101. ℙ Est etiam vetustate corruptus. *Inscr.* ap. *Grut.* 1070, 8. Item Silvanum anticum vexatum de suo refecit. ℙ Universim est male habitus, exagitatus, afflictus. *Cic. Verr.* 2, 3, 52. *f.* Agros vectigales vexatos atque exinanitos a Verre, populatam, vexatamque provinciam. *Ascon.* in *Div. Verr.* 1. Populati avaritia, vexati libidine et crudelitate. *Cic. Quint.* 31. Multis vexatus contumeliis,

plurimis jactatus injuriis. *Id. Phil.* 3, 9. *med.* Honestissimis contentionibus et saepe, et jure vexatus. *Val. Max.* 7, 3. *n.* 6. Clamore infesto, et crebris totius concionis sibilis vexatus. *Nep. Timol.* 1. Sicilia multos annos bello vexata. *Just.* 28, 3. Populi intestina discordia vexati. *Id.* 12, 14. Variis criminationibus vexatus. *Prop.* 2, 21, 17. Sed tibi vexatae per multa pericula vitae Extremo veniet mollior hora die. *Juven.* 1, 2. Vexatus toties rauci Theseide Codri, *h. e.* toties audiendo Codrum recitantem tragoediam Thesei, obtusus et fatigatus.

VEXILLĀRĬUS, ii, m. σημειοφόρος, signifer, qui vexillum fert. *Liv.* 8, 8. Ordo sexagenos milites et duos, centurionem, et vexillarium unum habet. Adde *Tac. H.* 1, 41. ¶ [Translate vexillarius dicitur antesignanus latronum. *Appul. Met.* 4. Tunc sublimis ille vexillarius noster Lamachus. *F.*] ¶ Praeterea vexillarii dicti sunt milites, [qui plerumque veterani et emeriti erant, quique sumpti lectique ex legionibus, ab iisque divisi, aliis jungebantur, ut res postulabat, legionibus, et cum iisdem militabant: quod factum videtur vel invidiae vitandae causa, quia exauctorati munerum vacationem habebant; vel ne ob stipendiorum diuturnitatem nimia prae aliis auctoritate pollerent; vel denique, si juniores, non veterani, erant, ut vigore ac levitate corporis velociores legionem, cujus pars erant, relictis post se signis, sub vixillo antecedere, et paulo longius, ubi opus erat, progredi possent. Ita porro videntur appellati, quia separatim a legionum aquilis, et cohortium signis, sub proprio vexillo erant, quam ob causam vexilla a cohortibus, quae in legionibus erant, *Tac. H.* 1, 70. aperte distinguit. *Id. ib.* 2, 83. Legio sextra, et tredecim vexillariorum millia ingenti agmine sequebantur. *Id. ib.* 100. Postremo agmine unaetvicesima legio Rapax, et prima Italica incessere cum vexillariis trium Britannicarum legionum, et electis auxiliis. *Veg.* 2, 110 *f.* Magnus vexillariorum numerus ad internecionem caesus. *Inscr.* ap. *Fea, Framm de' fasti cons. p.* 86. L. Roscio M. F. Qui. Aeliano, Maecio Celeri Trib. Mil. Leg. IX. Hispan., vexillarior. ejusdem, etc. V. VEXILLUM. *F.* Cf. *Boettich. lex. Tac.* p. 489. sqq. ubi omnes virorum doctorum de hoc genere militum sententias uberius expositas invenies.]

VEXILLĀTĬO, onis, f. ala equitum. *Veg. Mil.* 2, 1. Equitum alae dicuntur ab eo, quod ad similitudinem alarum ab utraque parte protegant acies: quae nunc vexillationes vocantur, a velo, quia velis, hoc est flammulis utuntur. ¶ Ita etiam appellatur manus militum, qui ab legionibus suis sejuncti sub vexillo, non sub aquilis legionum, aut cohortium signis militabant. V. v. praec. *Suet. Galb.* 20. Illud mirum admodum fuerit, neque praesentium quemquam opem imperatori ferre conatum, et omnes, qui arcesserentur, sprevisse nuntium, excepta Germanicianorum vexillatione. *Inscr.* ap. *Grut.* 441, 4. L. Neratio C. F. Vel. Proculo misso ab Imp. Antonino Pio ad deducendas vexillationes in Syriam ob bellum Parthicum. *Alia* ap. *eund.* 407, 1. L. Fabio M. F. Gal. Ciloni Septimino duci Vexill. per Italiam, praeposito Vexillation. Perinthi pergentibus, etc. Alia ap. *Mur.* 237, 2. Vexillatio Leg. VI. Victr. P. F. *Alia* ap. *Donat.* 281, 4. Vexillatio Leg. XX. Val. Vic.

VEXILLĬFER, ra, rum, adj. vexillum ferens. *Prud. Psych.* 419. Hunc vexilliferae quoniam fors obtulit ictum: *de Sobrietate loquitur crucis vexillum ferente.*

VEXILLUM, i, n. σημεῖον, signum militare: a *veho, vexi.* A *vexillo* autem factum est *velum*, ut *Cic. Or.* 45. *med.* docet, contra id, quod tradunt *Festus*, *Servius* ad *A.* 8, 1. et *Prisc.* 3, 615. qui volunt esse diminut. a *velum.* [*Rectissime. V. *Velum.*] Nos a *Cic.* stamus. *Id. Phil.* 2, 40. Ut vexillum tolleres, et aratrum circumduceres. *Tac. Ann.* 1, 20. Manipuli postquam turbatum in castris accepere, vexilla convellunt. *Flor.* 3, 20. Servis ad vexillum vocatis, *h. e.* ut nomina militiae darent. *Cic. Phil.* 5, 11. *med.* Numquando perditis civibus vexillum, quo concurrant, defuturum putatis? *h. e.* auctor turbarum et seditionum in republica. Sic *Att.* 10, 15. Vexillo opus est; convolabunt. ¶ Submittere vexilla. Translate. *Stat. Silv.* 4. 2, 41. Submittere vexilla fortunae suae, *h. e.* humiliter se gerere, de majestate sua aliquid demere civilitatis causa: ducta est translatio a militia, in qua victi vexilla sua ante victores demittere solent. ¶ Per antonomasiam *vexillum* dicitur velum illud russi coloris (ut ait *Macr. Stat.* 1, 16.), quod imperator proponi supra praetorium (teste *Pl.* in *Fabio c.* 15.) jubet, cum certaminis tempus imminent. *Caes. B. G.* 2, 20. Caesari omnia uno tempore erant agenda: vexillum proponendum, quod erat insigne, cum ad arma concurri oporteret; signum tuba dandum; ab opere revocandi milites, etc. *Auct. B. Hisp.* 28. Renuntiatum est ab speculatoribus, Pompejum in acie stetisse: hoc nuncio allato, vexillum proposuit. *Hirt. B. Alex.* 45. Vexillo sublato, quo pugnandi dabat signum. ¶ Ponitur interdum pro manu militum sub uno vexillo. *Stat. Theb.* 12, 782. Accedunt utrinque pio vexilla tumultu, Permiscentque manus. ¶ Est speciatim pro manu vexillariorum. *Tac. H.* 1, 70. Praemissis Gallorum, Lusitanorum, Britannorumque cohortibus, et Germanorum vexillis. *Inscr.* ap. *Or. Coll. Inscr. Lat. n.* 2008. Herculi Saxano, et Imp. Vespasiano Aug., et Tito Imp, et Domitiano Caesari M. Vibius Martialis 7. Leg. X. Gem., et commilitones vexilli Leg. ejusd., qui sunt sub cura ejus, V. S. L. M. (V. VEXILLARIUS.) ¶ Etiam collegia artificum sua habuerunt vexilla, apud nostrates *gli stendardi delle fraglie* vocantur. *Trebell. Gall.* 8. Praeter ea vexilla, quae collegiorum erant, dracones et signa templorum omniumque legionum ibant. *Vopisc. Aurel.* 34. Jam vexilla collegiorum, atque castrorum multum pompae addiderant. ¶ Est idem ac supparum. *Suet. Cal.* 15. Praefixo in biremis puppe vexillo. *F.*]

VEXO, as, avi, atum, a. 1. ἐνοχλέω, κακόω, agito, concutio, jacto, quatefacio. *Gell.* 2, 6. ad illud *Virg. Ecl.* 6, 76. Dulichias vexasse rates: *Vexasse*, grave verbum est: factumque ab eo videtur, quod est *vehere*, in quo inest jam vis quaedam alieni arbitrii: non enim sui potens est, qui vehitur. *Vexare* autem, quod ex eo inclinatum est, vi atque motu procul dubio vastiore est: nam qui fertur et raptatur, atque huc illud distrahitur, is vexari proprie dicitur. Haec eadem ex *Gell.* exscripsit *Macr. Stat.* 6, 7., quibus similia a *Servio* ad *Virg. l. c.* habemus. [*Cf. *Doederl.* 4, 415 sq. ubi de discrimine inter *sollicitare* et *vexare* haec fere leguntur: *sollicitare* significat in universum carpendo, pungendo, feriendo aliquem e statu quieto excitare, ita ut, ratione imprimis animi et mentis habita, vel metum ei vel spem injicias: *vexare* dicitur de iis, qui non nisi perturbandi, caedendi, nocendi causa quietem alicujus turbant, totumque hominem et animum et corpus, comprehendit.] *Lucr.* 1, 274. *de vi venti*: montesque supremos Silvifragis vexat flabris: et *ib.* 1022. Sed quia multa modis multis mutata per omne Ex infinito vexantur percita plagis. *Ov. Met.* 11, 435. venti vexant nubila coeli. V. VEXATUS. ¶ Turpi sensu. *Mart.* 8, 46. Felix quae tenerum vexabit sponsa maritum. *Id.* 11, 81. Cum sene communem vexat spado Dindymus Aeglen. Adde *Auson. epigr.* 108. et *Petr. Sat.* 139. ¶ Item laedo corpus, dolorem affero. *Plin.* 20, 8, 32. Herba stomacho utilissima, praecipue quem humor vexat. *Petr. Sat.* 136. Anser non dubitavit crus meum serrato vexare morsu. *Mart.* 11, 87. Leniat ut fauces medicus, quas aspera vexat Assidue tussis. ¶ Item universim graviter infesto, molesto: praesertim cum de belli injuriis, et vastationibus sermo est. *Liv.* 42. 67. Vexantibus eos Coronaeis. *Cat.* ap. *Gell.* 2, 6. Cum Annibal terram Italiam laceraret atque vexaret. *Cic. Fam.* 2, 10. *med.* Interea cum meis copiis omnibus vexavi Amanienses hostes sempiternos: multi occisi, capti, reliqui dissipati. *Caes. B. G.* 4, 15. *extr.* Supplicia Gallorum veriti, quorum agros vexaverant; et *ib.* 6, 43. Caesar ad vexandos hostes profectus. Adde *Cic. Cat* 1, 11, *f.* et *Verr.* 2, 3, 54., *Nep. Dat.* 4. et *Eum.* 5. et *Hirt. B. Afr.* 25. *med.* ¶ Et de aliis rebus. *Cic. Verr.* 1, 4. *f.* Siciliam iste per triennium ita vexavit ac perdidit, ut, etc. Ubi *Asconius:* vexavit ingentis calamitatis usum significat. *Juven.* 1, 126. noli vexare: quiescit; et *Nep. Att.* 9. Cum Fulvia litibus distineretur, magnisque terroribus vexaretur. *Cic. Dom.* 23. Quid vos uxor mea misera violarat? quam vexavistis, raptavistis, omni crudelitate laceravistis. *Id. Flacc.* 20. *f.* Vexare aliquem probris omnibus et maledictis. *Id. Sext.* 1. Qui omnia divina et humana violarint, vexarint, perturbarint, everterint. *Id. Mil.* 9. Omni scelere vexare rempublicam. ¶ Translate. *Id. Tusc* 5, 9. Vexatur Theophrastus et libris et scholis omnium philosophorum, quod, etc. *h. e.* incusatur, reprehenditur. *Id. Sext.* 28. *med.* Cato iis Pisonem verbis vexavit, ut, etc. *Petr. Sat.* 132. *med.* Hac fere oratione contumacem vexavi. *Plin. ep.* 4, 2. *f.* Vexat ergo civitatem insaluberrimo tempore, et quod vexat, solatium putat. V. integr. loc. *Cic. Dom.* 2. Illud a te homine vesano ac furioso requiro, quae tanta poena tuorum scelerum flagitiorumque vexet, ut arbitrere, etc. *h. e.* transversum agit, a recta mente declinare facit. *Juven.* 6, 610. philtris mentem vexare mariti, *h. e.* dementare. *Sall. Cat.* 5. *med.* Civitatis mores luxuria atque avaritia vexabant. *Cic. Leg.* 1, 14. Sollicitudo vexat impios, *h. e.* exagitat, male habet angore conscientiae. *Sall. Cat.* 15. Ita conscientia mentem excitam vexabat; et *ib.* 3, *extr.* Me honoris cupido eadem, quae ceteros, fama atque invidia vexabat.

U F

ŪFENTĪNĂ. V. OUFENTINA.

*UFFUGUM, i, oppidum Italiae inferioris, in Bruttiis. *Liv. l. c.* 30, 19. *B. A.*

U G

*UGERNUM, i, n. oppidum Galliae Narbonensis. *Tab. Peuting. B. A.*

*UGĬA, ae, oppidum Hispaniae Baeticae. *Anton. Itin. B. A.*

V I

VĬĂ, ae, f. ὁδὸς, locus, qua vehiculum ire potest: a vehendo, quasi *vehia.* [*Doederl.* 3, 4. et 4, 63. sq. ab *ire* hujus vocabuli ortum repetit, quod ipsi probatur iis cum v. *ire* cognatis formis, in quibus Digamma locum vindicat, ut, *betere*, *bitere*, *petere.*] *Varr. R. R.* 1, 2. *med.* Villicus agri colendi causa constitutus, atque appellatus a villa: villa ab eo, quod in eam convehuntur fructus, et evehuntur, cum veneunt: a quo rustici etiam nunc quoque viam, veham appellant, propter vecturas. *Id. L. L.* 4, 4. *med.* Ut quo agebant, actus, sic qua vehebant, viae dictae. ¶ Differunt *iter*, *actus*, *via*, quod *iter* hominis est; *actus* hominis, et jumenti; *via* hominis, jumenti, et vehiculi. Unde consequitur, iter esse angustius actu, actum via. Nam angustiore spatio it homo, quam armentum, ac armentum angustius spatium requirit, quam vehiculum. Iter duorum pedum latitudine definitur, quantum requiritur, ut transire possint occurrentes: actus est iter quatuor pedes latum, ut *Festus* scribit in voce *Actus:* at viae latitudo lege XII. Tab. in porrectum pedes habet octo, in anfractum, idest ubi flexum est, pedes sedecim, ut *Cajus Dig.* 8, 3, 8. docet. Haec trium harumce vocum proprietas est, quando de servitute agrorum loquimur. Nam alias *via* accipitur pro quovis loco, per quem ire omnibus licet. Nativam vocum vim spectavit quoque *Pomponius* cum *Dig.* 8, 1, 13. ait, si tam angusti loci demonstratione facta, via concessa fuerit ut neque vehiculum, neque jumentum ea inire possit, iter magis, quam via, aut actus acquisitus videbitur. Sed si jumentum ea duci poterit, non etiam vehiculum, actus videbitur acquisitus. Ad quem locum provocamus, siquis nobis opponere velit verba *Ulp.*, qui *ib.* 3, 1. ait, Actus est jus agendi vel jumentum. vel vehiculum. Ubi si proprietatem vocis spectasset, scribere debuisset, Actus est jus agendi jumentum, non etiam vehiculum. Sed popularem loquendi consuetudinem, non nativam vocabuli vim spectavit *Ulpianus*: uti et *Paulus*, cum *ib.* 7. ait Qui actum habet, et plaustrum ducere, et jumenta agere potest: item *Modest. ib.* 12. Actus est, ubi et armenta trajicere, et vehiculum ducere liceat. Qua ratione nihil inter viam actumque interesset quia utrumque tum agendi pecoris, tum vehiculi ducendi jus contineret. Sed haec lis ita facile componi posse videtur, si totus *Pauli* loc. citatus adducatur: Qui actum habet, et plaustrum ducere et jumenta agere potest; sed trahendi lapidem, aut tignum ei jus non est. Haec *Paul.* Patet igitur licuisse per actum agere tum jumenta, tum plaustra seu vehicula, dummodo ne onusta fuerint, sed vacua [*Cf. *Doederl.* 4, 63. sqq.] ¶ Ceterum frequentissime *via* latiore significatione usurpatur pro quovis loco, per quem ire licet, ut dictum est. *Pl. Epi* 2, 2, 24. Ego ire vidi milites plenis viis. *Ter Eun* 3, 2, 42. Haud convenit una ire cum amica imperatorem in via. *Cic. Phil.* 12, 9. Tres ergo viae, supero mari Flaminia, ab infero Aurelia, medi Cassia. *Hor. Sat.* 1, 9, 1. Ibam forte via sacra, sicut meus est mos. (V. SACER.) *Tac. H.* 3, 82. *me* Per angusta et lubrica viarum flexerant. *Cic. At* 9, 9. *med.* Cursare huc illuc via deterrima; et *ib* 5, 14. Iter conficiebamus aestuosa et pulverulent via. *Id. Fam.* 14, 12. In viam se dare; et *ib.* 16, Viae se committere. *Id. Fin.* 5, 2. *med.* Declinar de via ad dexteram; et *Caes. B. G.* 5, 19. Ex vi excedere. *Cic. Div* 1, 15. Revertit ex itinere, cu jam progressus esset multorum dierum viam. *Id Caecin.* 10. Dare alicui viam per fundum suum *Caes. B. G.* 1, 9. Qua via, Sequanis invitis, prop ter angustias ire non poterant. *Pl. Rud.* 4, 3, 8 tu abi tuam viam. *Liv.* 25, 9. Milites monuit, vi omnes irent, nec diverti quemquam paterentur, *h.* qua via esset. *Sen. Ben.* 6, 6. Lex legi non mis cetur: utraque sua via it; et *Caes. B. G.* 6, 8. *ext* Perquirere aditus viasque in aliquam regionem. *Ta Ann.* 1, 32. Viam ferro patefacere; et *H.* 4, 2 invenire: et *Ann.* 2, 21. aperire; et *ib.* 1, 66. claudere. *Hor. Sat.* 2, 6, 93. viam carpere. *Sen. Her Fur.* 318. habere ad Superos. *Virg. A.* 6, 122. ire redire. *Ov. Met.* 11, 515. Rima patet (*in navi*) praebetque viam letalibus undis. ¶ *Viam facere* est aperire, parare. Sic *Tibull.* 1, 5, 24. Subjiciet que manus, efficietque viam, *h. e.* subter brachi manus ponet, et populi turbam amovebit. *Ov. Me* 5, 423. icta viam tellus in Tartara fecit. ¶ Significat etiam iter facere, proficisci. *Id. Her.* 16, 2 Sigeo dubias a litore feci Longa Phereclea per fret puppe vias. [*V. *Ruhnk.* ad h. l.] *Phaedr. prol.* Ego porro illius semita feci viam. ¶ Dicimus cu *Liv.* 41, 27 sternere viam silice. (V. INTEGO. *Inscr.* ap. *Grut.* 150, 8. Viam ornare ac reficere et *alia* ap. *eund.* 152, 4. corruptam munire ac restituere; et *alia* 153, 3. et 6. reficere et restituere et *Ulp. Dig.* 43, 10, 1. purgare. ¶ *Decedere de vi* est aberrare. *Suet. Caes.* 31. Et cum luminibus ex stinctis decessisset via, diu errabundus, etc. Translate *Cic. Coel.* 16. Se nulla cupiditate inductum d via decessisse, *h. e.* ab honestatis et virtutis tramit declinasse. ¶ Praeterea *decedere de via* est alicu obviam venienti honoris causa locum dare. *Suet Tib.* 31. Cum palam esset, ipsum quoque eis assurgere, et decedere via. Hoc sensu *Sen. ep.* 64. *f*

lixit *semita cedere.* ¶ *Tota errare via* est vehe-
nenter errare. *Ter. Eun.* 2, 2, 14. ¶ Viarum aliae
rivatae sunt, aliae publicae, aliae vicinales. Et
rivatae quidem sunt, quae per privatorum agros
lucuntur, et agrariae etiam appellantur: publicae
ero, per quas ómnibus, et in quemcumque publi-
um locum ire licet; quae sunt in solo publico, pu-
lice muniuntur, et curatores habent: vicinales sunt,
uae per vicos, aut in vicos ferunt, quae et ipsae
ublicae sunt, si non ex collatione privatorum sunt
onstitutae: nam si ex privatorum collatione refici-
ntur, utique sunt privatae, ut docet *Ulp. Dig.* 43,
, 2. *med.* ¶ Publicae viae nunc *militares*, nunc
onsulares, nunc *praetoriae* vocantur; et a publica
uctoritate, et usu nomen sortiuntur. *Id. l. c.* Pu-
licas vias dicimus, quas Graeci *βασιλικὰς*, nostri
raetorias, alii consulares vias appellant. *Id. ib.* 7,
. Viae militares exitum ad mare, aut in urbes, aut
d flumina publica, aut ad aliam viam militarem
abent: vicinalium autem viarum dissimilis est con-
itio; nam pars earum in militares vias exitum ha-
et, pars sine ullo exitu intermoritur. Haec *Ulp.*
eterum quod ad alias appellationes pertinet, viae
ae publicae dictae sunt etiam *consulares*, et *prae-*
oriae ad significandum publicum earum usum: nam
raetor erat summus Urbis magistratus, consul rei-
ublicae: legimus etiam multas publicas vias a con-
ulibus, nonnullas a praetoribus aut deductas, aut
tratas fuisse. ¶ Primi omnium Poeni dicuntur
apidibus vias stravisse, ut affirmat *Id. Or.* 15, 16.,
einde viae publicae a Romanis admirabili magnifi-
entia non in Urbe solum, sed etiam tota Italia fac-
ae et stratae fuerunt: nulla enim gens fuit, quae
ublicae civium commoditatis et ornamenti tum ur-
is, tum agri studiosior exstiterit. Eis faciendis,
el reficiendis primarii cives praepositi erant; et
rimo quidem censores; deinde his aliis in rebus
ccupatis, creati sunt proprii magistratus, qui *via-*
um curandarum, et *curatores viarum* vocabantur.
viis constitutae fuere columnae lapideae, quae
ngulis intervallis positae signum milliariorum prae
ferebant. V. LAPIS. Nomina viarum a variis
asibus imposita sunt; aliae enim ab auctoribus ap-
ellatae sunt, ut *Appia* ab App. Claudio Crasso
ensore. V. APPIA et FLAMINIUS, aliae ab urbi-
us, ad quas ferebant, ut *Collatina;* aliae a pro-
inciis, ut *Campana;* aliae a diversis eventibus, ut
riumphalis, *Fornicata*, etc. ¶ In theatris *viae*
rant plana praecinctionum loca, item scalae, per
uas ab uno ad alium ordinem graduum, et ab uno
l alium cuneum per vomitoria transibatur. *Mart.*
, 14. Et hinc miser dejectus in viam transit, Sub-
llioque semifultus extremo, etc. *Tert. Spect.* 3
ed. Nam apud spectacula et in via statur. Vias
nim vocant et cardines balteorum per ambitum,
discrimina popularium per proclivum. Vide
laff. Ver. illustr. 4, 2, 8. ¶ Metonymice *via*
imitur pro ipso actu eundi. *Cic. Phil.* 1, 5. De
a languere. *Id. Div.* 1, 15. Multorum dierum
am progredi. *Virg. A.* 5, 28. Flecte viam velis.
Inter vias, idem est ac in via, eundo. *Pl. Poen.*
3, 43. Ne inter vias praeterbitamus, metuo. *Ter.*
un. 4, 2, 1. Coepi mecum inter vias aliam rem ex
ia cogitare. Adde *Turpil.* ap. *Non.* 14, 8. ¶ *Vi-*
n perpetuam veteres optabant inimicis suis, quos
aximo habebant odio, cum aliquo illi profecturi
sent: quibus verbis a Diis petebant, ut nunquam
ea loca redirent, sed quanto magis iter facere
rgerent, tanto magis e conspectu se eriperent.
. Pis. 14. *f.* An quod tibi proficiscenti evenit, ut
nnes exsecrarentur, male precarentur, unam tibi
lam viam, et perpetuam esse vellent? ¶ Trans-
te sumitur pro transitu, canali, vehiculo. *Id. N.*
. 2, 55. Succus is, quo alimur, permanat ad je-
r per quasdam a medio intestino usque ad portas
coris ductas et directas vias. ¶ Item pro ratione
modo aliquid faciendi. *Id. Verr.* 1, 16. *med.* Ha-
o autem certam viam atque rationem, qua omnes
orum conatus investigare et consequi possim. *Id.*
eg. 1, 6. Et qui aliter jus civile tradunt, non tam
stitiae, quam litigandi tradunt vias. *Sall. Jug.* 19.
liquos legatos eadem via aggressus, plerosque
pit: paucis carior fides, quam pecunia fuit. [*Tac.*
nn. 1, 54. alia Tiberio morum via; 4, 7. non qui-
m comi via (Tiberius), sed horridus ac plerum-
e formidatus; 2, 5. tractare proeliorum via: Cf.
v. 38, 18. deus Romanis viam belli et victoriam
re. — Saepe ap. *eundem* legitur via consilii. *Iust.*
, 5. se viam gerendi belli edisserturum. Consimili
tione Graeci loquuntur: ita *Thucyd.* 1, 122. *ὁδοὶ*
πολέμου. Sed ibi *ὁδοὶ* sunt *ἀφορμαὶ*, i. e. subsi-
a belli. V. Comment. *Popp.* ad *Thucyd. Vol.* 1.
585.] *Virg. A.* 6, 367. si qua via est, si quam
i diva creatrix Ostendit. ¶ Item pro methodo,
e ordine scribendi, vel dicendi. *Cic. Brut.* 12.
m antea neminem solitum via, nec arte, sed ac-
rate tamen, et de scripto plerosque dicere. ¶
m pro virga aurea, aut purpurea, qua virgatae
stes ornantur, quia quasi semita quaedam, aut
ia telas distinguit. *Tib.* 2, 6, 35. Illa gerat ves-
tenues, quas femina Coa Texuit, auratas dispo-
tque vias. ¶ *Ingredi viam* dicuntur, qui vera,
n falsa narrare incipiunt. *Pl. Amph.* 1, 1, 273.
Ingressus est viam. Sic *Id. As.* 1, 1, 39. Rectam instas viam: ea res est. ¶ *Via lactea* quid sit, V. in LACTEUS. ¶ *Vias* pro *viae* in patrio, ut *monetas*, *familias*, etc. antiquorum est. *Enn.* ap. *Prisc.* 6, 679. dux ipse vias. ¶ *Viai* saepe suo more dixit *Lucr.* ut 1, 406. et 659., 2, 249. etc. ¶ [*Confund. *viam* et *vim*. *Beier.* ad *Cic. Off.* 1. 219.]

*VIABUNDUS, a, um, adj. vians. *Jul. Val. res gest. Alex. M.* (edente *Angelo Maio*) 3, 54. init. Sed enim Alexander viabundus, cuncta curiosius spectans, animo perlustrabat. Ita conjicit *Maius:* nam in codice est *uthabundus.* Fortasse legendum *visabundus*, quod V. *B. A.*

*VIĂCA, ae, oppidum Vindeliciae. *Tab. Peuting.* ¶ Hodie appellatur *Wagete. B. A.*

[VĬACUS, i, m. cogn. Mercurii a Viacensibus, seu Viatiensibus, Hispaniae Tarraconensis populis, a *Plin.* 3, 3, 4. memoratis, deductum. *Inscr.* ap. *Grut.* 55, 5. Deo Mercurio Viaco M. Atilius Silonis F. Quir. Silo ex voto. *F.*]

VĬĀLIS, e, adj. ad viam pertinens. *Lares viales*, qui et *praestites* dicti, erant ii, quorum imagines in viis et compitis statuebantur, ut iis praessent, et tutas euntibus praestarent. *Pl. Merc.* 5, 2, 24. Invoco vos, Lares viales, ut me bene juvetis. V. ANIMALIS et PERMARINUS *f.*

*VIANIOMINA, ae, oppidum Norici vel Pannóniae superioris, quod et Vindobona audiebat. Hodie est *Vienna. Plin.* 3, 24. ubi *Vianam* legit *Hermolaus. B. A.*

VĬANS, antis, part. a *vio:* iter faciens, viator. *Solin.* 29. *f.* Submovere accessus viantium. *Prud. Hamart.* 209. incautum spoliare viantem. *Id. Cath.* 5, 65. Praebent rupta locum stagna viantibus. *Appul. Met.* 6. Quis viantium vectorem suum non libenter auferat secum? et *ib.* 10. Vianti marito domus expugnationem nuntiare. *Id. Flor. in.* Ut ferme religiosis viantium moris est, *h. e.* religionis causa iter habentibus. Graeca syntaxis: *τοῖς εὐσεβέσι τῶν πορευομένων.*

VĬĀRĬUS, a, um, adj. *ὁδιαῖος*, ad viam spectans. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 6. *f.* Levissime enim Curio, quia de intercalando non obtinuerat, transfugit ad populum, et pro Caesare loqui coepit, legemque viariam non dissimilem agrariae Rulli, et alimentariam, quas jubet aediles metiri, jactavit, *h. e.* de viis muniendis, vel faciendis.

[VĬĀSĬUS, ii, m. idem videtur esse ac viarius, scilicet qui juxta viam aliquam habitat, ut vicanus, qui in vico: *viasius* porro pro *viarius* antiquissima est Latinorum scriptio, ut *Fusius*, *Auresius*, *Valesius* primitus pro *Furius*, *Aurelius*, *Valerius* scriptum fuit in vetustissimis monumentis. *Legis Thoriae fragm.*, seu *Inscr.* ap. *Grut.* 202. *lin.* 12. Qui ager, locus, aedificium ei, quem in viasieis vicaneisve ex S. C esse oportet, oportebit. *F.*]

VĬĀTĬCĀTUS, a, um, part. ab inus. viatico, *ἐφοδιασμένος*, *ἐπισεσιτισμένος*, viatico instructus. *Pl. Men.* 2, 1, 29. Cum inspicio marsupium, viaticati hercle admodum aestive sumus. V. AESTIVE.

VĬĀTĬCŬLUM, i, n. exiguum viaticum. *Ulp. Dig.* 5, 1, 18. *f.* Et egestate Romae laboret, viaticulo suo non recepto, quod ad sumptum pater ei destinavit. *Appul. Met.* 7. Viaticulum mihi corrasi.

VĬĀTĬCUS, a, um, adj. *ὁδοιπορικὸς*, ad viam et iter pertinens, viatorius. *Pl. Bacch.* 1, 1, 61. Ego sorori meae coenam hodie dare volo viaticam, *h. e.* adventiciam peregre redeunti. ¶ *Viaticum* absolute, *ἐφόδιον*, quidquid iter agendi causa necessarium est, sive cibus, sive pecunia, sive vasa, vestis, etc. *Pl. Capt.* 2, 3, 89. Sequere me, viaticum ut dem a trapezita tibi. *Id. Epid.* 5, 1, 9. Adornare alicui ad fugam viaticum. *Plin. ep.* 7, 12. *f.* Vide, ut mihi viaticum reddas, quod impendi, data opera cursore dimisso. Eodem modo *ep.* 3, 17. locutus est *Pl. Poen. prol.* 71. Ipse abiit ad Acheruntem sine viatico. *Id. Ps.* 2, 3, 1. Dii immortales! conservavit me illic homo adventu suo: suo viatico reduxit me usque ex errore in viam, i. e. sua pecunia; et *Cic. Sen.* 18. *extr.* Potest quidquam esse absurdius, quam quo minus viae restat, eo plus viatici quaerere? *Plin. ep.* 4, 13. *med.* Impendere quippiam in viatica. [*Liv.* 44, 22. In Macedoniam mecum veniat: nave, equo, tabernaculo, viatico etiam a me juvabitur. ¶ Viaticum dicitur etiam pecunia, quae ex aerario datur ad magistratibus provincialibus, quaestoribus, legatis, instrumenta itineris comparanda, ut tabernacula, mulos, etc. dabatur autem pecunia redemtoribus, qui haec viae instru menta curarent. *Cic. Fam.* 12, 3. Qud legato tuo viaticum eripuerunt. Cf *Sigon. Ant. Jur. Provinc.* 3, 16. *Casaub.* ad *Theophr.* 11. *Ern. cl. Cic.* s. h. v.] ¶ Translate *Claud. Quadrig.* ap. *Gell.* 17, 2. Simul forma, factis, eloquentia, dignitate, acrimonia, confidentia pariter praecellebat: ut facile intelligeretur, magnum viaticum ex se, atque in se ad rempublicam evertendam habere. *Gell. ib.* Magnum viaticum pro magna facultate et paratu magno nove positum est: videturque Graecos secutus, qui *ἐφόδιον* a sumptu viae ad aliarum quoque rerum apparatus traducunt: ac saepe *ἐφοδίασον* pro eo dicunt, quod est, institue, et instrue. ¶ De pecunia militari, quam quis stipendia faciens, et ex praeda acquisivit. *Suet. Caes.* 68. Ingresso civile bellum centuriones cujusque legionis singulos equites e viatico suo obtulerunt. *Hor. Ep.* 2, 2, 26. Luculli miles collecta viatica multis Aerumnis etc. ad assem Perdiderat. ¶ De ea, qua quis procul a patria in alimenta sua utitur. *Ulp. Dig.* 12, 1, 17. Cum filius familias viaticum suum mutuum dederit, cum studiorum causa Romae ageret.

*VIATIENSES, ium, incolae Viatiae. Fuit autem Viatia, *Βιατία Ptolemaeo*, oppidum Hispaniae Tarraconensis, in agro Oretanorum. *Plin.* 3, 3. *B. A.*

*VIĀTIM, adv. per vias. *Diomed. Grammat.* 1. 1. *B. A.*

VĬĀTOR, oris, m. *ὁδίτης*, *ὁδοιπόρος*, qui iter facit. *Cic. Fat.* 15. *med.* Viator bene vestitus causa grassatori fuisse dicetur, cur ab eo spoliaretur. *Id. Mil.* 21. Non semper viator a latrone, nonnunquam etiam latro a viatore occiditur. *Virg.* ap. *Donat. in ejus vita n.* 7. Nocte, die tutum carpe viator iter. *Id. G.* 4. 96. ceu pulvere ab alto Cum venit, et sicco terram spuit ore viator Aridus. *Mart.* 2, 6. Lassus tam cito deficis viator; et 11, 13. Quisquis Flaminiam teris viator. *Juven.* 10, 22. Cantabit vacuus coram latrone viator. ¶ Praecipue dicitur de ministro seu apparitore publico magistratus, qui itineri se committebat, quoties aliquis Romam ab eo vocaretur. *Cic. Sen.* 16. A villa in senatum arcessebantur et Curius et ceteri senes: ex quo qui eos arcessebant, viatores nominati sunt. ¶ Differt a lictore, tum quia hic a *via*, ille a *ligando* est dictus: tum quia hujus officium erat viae se dare arcessendi causa; illius ligare crura et manus, virgis aut securi caedere: tum quia viatoribus utebantur magistratus ii, qui potestatem, non imperium habebant, cujusmodi fuerunt censores et tribuni pleb.; at viatoribus et lictoribus simul, qui imperium habebant, ut consul, dictator, proconsul in provincia. *Varr.* ap. *Gell.* 13, 12. In magistratu habent alii vocationem, alii prehensionem, alii neutrum: vocationem, ut consules et ceteri, qui habent imperium: prehensionem, ut tribuni pleb. et alii, qui habent viatorem: neque vocationem, neque prehensionem, ut quaestores et ceteri, qui neque lictorem habent, neque viatorem. *Liv.* 2, 56. Ardens ira tribunus viatorem mittit ad consulem, consul lictorem ad tribunum. *Id.* 39, 34. *de Catone cens.* Ornamenta et vestem muliebrem, et vehicula, quae pluris, quam quindecim millium aeris essent, in censum referre viatorem jussit. ¶ Tribuni pleb. viatore utebantur ad prehendendum, non ad vocandum, aut ligandum: nam aliud est prehendere, aliud ligare: prehendimus manibus, aut veste; ligamus fune, aliove quo vinculo. *T.* tamen *Valgius* ap. *Gell.* 12, 3. viatorem cum lictore ejusdem ordinis esse ait. Fuisse nempe ex corpore viatorum unum, qui ligandi officium haberet, et ob id lictorem dictum. Hinc interdum *viator* pro lictore ponitur. *Liv.* 3, 56. Appius tribunos appellavit, et nullo morante, arreptus a viatore, provoco, inquit. *Cic. Vat.* 9. Quaero, miserisne viatorem, qui M. Bibulum domo vi extraheret? ¶ Viatoris consularis et praetorii mentio fit in *Inscr.* ap. *Grut.* 627, 1. et 2. et 1033, 5.; quaestorii 627, 4, 5, 6. et 7. (contra id quod scribit *Varr.* ap. *Gell. l. c.* in. §. 3., sed hae *Inscr.* longe posteriores aetate sunt); tribun. pleb. *ib.* 9.; pullarii *ib.* 5. Hic aderat consuli vel praetori auguria e pullis captanti: nisi malis eundem fuisse ac viatorem augurum, qui habetur ap. *Mur.* 718, 3. Mihi videtur viator pullarius esse pullarii minister, qui ejus nomine magistratui nuntiabat, quodnam augurium ex pullis pascentibus exstitisset. Praeterea viator VII. Vir. Epulonum legitur ap. eund. *Mur.* 174, 6., item viator et scriba Librar. ap. *Don. cl.* 3. *n.* 1. Ap. *Grut.* 630, 12. et *Reines cl.* 11. *n.* 21. Decuria lictorum viatorum quae est Narbone. ¶ Denique ap. *Justin. Institut.* 4, 6. viatores dicuntur *exsecutores causarum*, h. e. nuncii, qui indicunt litigantibus, ut compareant, et sententiam judicis iisdem notam faciunt, et exsequi curant. ¶ *Ulp. Dig.* 5, 1, 82. Nonnunquam solent magistratus populi R. viatorem nominatim vice arbitri dare: quod raro, et non nisi re urgente faciendum est. ¶ [*Viator* est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 3401. Aurelius Viator. *F.*]

VĬĀTŌRĬUS, a, um, adj. *ὁδοιπορικὸς*, ad viam pertinens, ut Viatorium vas, quo iter agentes ferendi potus gratia utuntur. *Plin.* 16, 10, 20. *de taxo:* Vasa viatoria ex ea vinis in Gallia facta, mortifera fuisse compertum est. *Scaev. Dig.* 34, 2, 40. Argentum viatorium; et *Veg. Vet.* 1, 61. Viatorium medicamentum, *h. e.* quod in ipsa via haberi potest. *Vitruv.* 9, 9. Horologia viatoria pensilia. ¶ Item ad viatorem pertinens. *Inscr.* ap. *Grut.* 631, 2. Decuriae duae, viatoria, et lictoria.

VĬĀTRIX, icis, f. quae iter facit. *Capell.* 6. *p.* 190. Viatrix infatigata. *Inscr.* ap. *Mur.* 1058, 8. Vectia Victoria viatrix piissima. ¶ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 745, 5. Aquilia Viatrix.

*VIBELLI, orum, populi Alpini, in Liguria. *Plin.* 3, 5. *B. A.*

*VIBERI, orum, Lepontiorum pars, inde Lepontii Viberi dicti. *Plin.* 3, 20. *B. A.*

VIBEX, icis, f. *μώλωψ, πελίωμα*, signum verberis in corpore remanens. *Paul.* ex *Festo:* Vibices plagae verberum in corpore humano, dictae, quod vi fiunt. Alii ducunt ab *ἴβυκες*, quae *Hesychio* sunt *στιγμαί*. *Varr. L. L.* 6, 3. *med.* Plautus in Fugitivis: Age, euge, specta, vide vibices quantas! Vibices, alii excitatum verberibus corpus. *Plin.* 30, 13, 39. Verberum vulnera, atque vibices, pellibus ovium recentibus impositis, oblitterantur. *Pers.* 4, 48. Si puteal multa cautus vibice flagellas. *Appul. Met.* 9. Homunculi vibicibus livedinis totam cutem depicti. Adde *Cat.* ap. *Non* 2, 910.

VIBIA, ae, f. V. VARA.

VIBILIA, ae, f. Dea praeses viarum. *Arnob.* 4. p. 131. Ab errore viarum Dea Vibilia liberat. *Meursius* mallet legere *Vehilia;* nam *veha* veteribus Latinis erat via, teste *Varrone R. R.* 1, 2. *med.*

[VIBINAS, atis, adj. omn. gen. ad Vibinum pertinens, urbem mediterraneam in Apulia Daunia, nunc *Bovino*. Hinc *Vibinates, ium*, absolute, sunt incolae illius urbis ap. *Plin.* 3, 11, 16. Vibinates, Venusini. *F.*]

[VIBIONINUS, a, um, adj. derivativ. a *Vibius*. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 626, 2. M. Vibio M. Lib. Catinio Vibionino, etc. *F.*]

[VIBIUS, a, um, adj. nomen gentilicium R., ut ap. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 8. C. Vibius Pansa. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 170, 2. Nonum post decimum compleras nubilis annum, Vibia, crudeli funere rapta viro. ℙ Est etiam praenomen R. *Inscr.* ap. *Grut.* 240. *col.* 2. *lin.* 15. Vib. Cominius .... *Fast. cons. Capitol.* ap. *eund.* 289. P. Sestius Q. F. VIbI N. Capitolinus Vaticanus. *scil.* consul ann. U. C. CCCII. (V. *B. Borghes.* in *N. framm. de' fasti cons. Capit.* T. 1. p. 81.) *Inscr.* ap. *eund.* 895, 3. et *Mur.* 1420, 8. D. M. Vibior. Cominian. (*h. e.* Viblorum Cominianorum) Valerii Pii, et Severae Claudianae, et Severi, et Valeriae Cominianae Domitia Domitiana C. F. viva S. P. Mon. marito, privign., cognat. et socr. (*h. e.* sua pecunia monumentum marito, privignae, cognato et socrui). *F.*]

VIBONENSIS, [et Viboniensis, e, *F.*] adj. ad Vibonem pertinens, ut Vibonensis sinus, in Bruttiis, in ora occidentali, nomen habens a vicino oppido, [quod prius Hippo, dein Vibo Valentia, olim Romanorum colonia, dictum est, nunc *Monteleone* appellatur. *F.*] Ejus *Cic. Att.* 16, 6. et *Plin.* 3, 5, 10. meminere. *Liv.* 21, 51. Vibonensis ager. [*Inscr.* ap. *Mur.* 1777, 12. Musice Viboniensis An. XXVI. *F.*]

VIBONES, um, m. plur. flores herbae Britannicae, qui devorati ante tonitrua a fulminibus securos reddere existimantur, teste *Plin.* 25, 3, 6.

VIBRABILIS, e, adj. qui vibrari potest. *Auson. ep.* 24, 108. Si tendi facilis cuiquam fuit arcus Ulixi, Aut praeter dominum vibrabilis ornus Achilli. *Capell.* 1. p. 11. *extr.* Cyllenius in sidus vibrabile astrumque convertitur, *h. e.* lucis vibrantis. V. STILBON.

VIBRABUNDUS, a, um, adj. vibrans. *Capell.* 8. p. 297. de stella Mercurii: Radiis solaribus liberatus vibrabundus apparet. V. STILBON.

VIBRAMEN, inis, n. vibratio. *Appul. Met.* 6. Trisulca vibramina draconum.

VIBRANS, antis, part. a *vibro*, *πάλλων*, absolute sine casu (facile tamen subauditur *se*) ponitur pro celerrime agitato, vibrato. *Virg. A.* 2, 211. Sibila lambebant linguis vibrantibus ora. *Ov. Met.* 12, 79. Concutiensque suis vibrantia tela lacertis. *Virg. A.* 10, 484. Vibranti clypeum cuspis transverberat ictu. *Val. Fl.* 8, 449. fugit infestos vibrantibus hastis Terrigenas; et *ib.* 56. Cum subito ingentem media inter nubila flammam Conspicit, et saeva vibrantes luce tenebras. *Id.* 3, 142. Cingula sublustri vibrantia detrahit umbra. *Ov. Am.* 2, 5, 15. Multa supercilio vidi vibrante loquentes, *h. e.* celeriter moto. ℙ Translate. *Cic. Brut.* 95. *med.* Et erat oratio cum incitata et vibrans, tum etiam accurata et polita. [*Cf. *Ellendt.* ad h. l.] *Quint.* 10, 1. de Archilocho, et 12, 9. Breves, vibrantesque sententiae. *Plin.* 10, 29, 43. Sonus lusciniae vibrans, *h. e.* tremulus. ℙ Cum accusat. *Sen. Oed.* 440. thyrsum levem vibrante manu; et *Herc. Oet.* 1254. serpens squalidum crista caput vibrans. *Lucan.* 9, 513. Juppiter fulmina vibrans.

VIBRATIO, onis, f. actus vibrandi. *Festus* in voce *Gradivus:* Gradivus Mars appellatus est a vibratione hastae; quod Graeci dicunt *κραδαίνειν*. *Jun. Calpurn.* ap. *Vopisc. Car.* 8. Tonitruum continuata vibratio.

VIBRATUS, a, um, part. a *vibro: πεπαλμένος*, *Virg. A.* 8, 524. Namque improviso vibratus ab aethere fulgor Cum sonitu venit. *Ov. Met.* 8, 374. vibrata per auras Spicula. *Val. Fl.* 8, 306. Cum subitas videre rates, vibrataque flammis Aequora, *h. e.* coruscantia, splendentia luce tremula. V. VIBRO. ℙ *Capillus vibratus* est tortus, crispatus. *Virg. A.* 12, 99. et foedare in pulvere crines Vibratos calido ferro, myrrhaque madentes. *Plin.* 2, 78, 80. Barba et capillo vibrato. ℙ *Tac. H.* 4, 15. Impositus scuto more gentis, et sustinentium humeris vibratus, dux eligitur, *h. e.* in altum jactatus. ℙ Translate. *Auson. ep.* 21, 5. iambus Flammis corusci fulminis vibratior.

VIBRATUS, us, m. vibratio. *Capell.* 1. p. 17. Crebri vibratus ignium. *Id.* 8. p. 300. Proprii luminis vibratum amittunt.

VIBRISSAE, arum, f. plur. *τρίχες ῥινός*, ut exponunt *Gloss. Philox:* pili in naribus hominum. *Festus:* Vibrissae pili in naribus hominum dicti, quod his evulsis caput vibratur.

VIBRISSARE, aut Vibrissere, est vocem in cantando crispare. *Titinius:* Si erit tibi cantandum, facito usque exvibrisses. Haec *Paul.* ex *Festo.*

VIBRO, as, avi, atum a. 1. *πάλλω*, cum tremore tracto, agito, concutio. *Cic. Or.* 2, 80. Qui vibrant hastas ante pugnam, quibus in pugnando nihil utuntur. *Val. Fl.* 1, 61. Draco multifidas linguas vibrans. *Ov. Met.* 1, 528. Obviaque adversas vibrabant flamina vestes. *Claud. Rapt. Pros.* 3, 152. imis vibrat tremor ossa medullis. *Id. Eutrop.* 2, 25. infernas rabies arcana cavernas Vibrat. *Ov. Her.* 11, 75. Ut mare fit tremulum, tenui cum stringitur aura; Ut quatitur tepido fraxina virga noto; Sic mea vibrari pallentia membra videres; Quassus ab imposito corpore lectus erat; et *Claud. in Ruf.* 2, 356. Et tremulos humeris gaudent vibrare colores, Quos operit, formatque chalybs. *Id. Epith. Pall. et Cel.* 97. Vibrare faces. ℙ Item jacio, projicio. [*Huc pertinet illud *Cic. Cat.* 2, 10. *med.* Hi non solum cantare et saltare, sed etiam sicas vibrare, et spargere venena didicerunt. Quem locum perperam *Noster* ab initio posuerat.] *Ov. Her.* 4, 43. Aut tremulum excusso jaculum vibrare lacerto. *Plin.* 8, 23, 35. de angue jaculo: Jaculum ex arborum ramis vibrari. *Claud. II. cons. Stil.* 167. fulmina vibrat Juppiter. *Id. IV. cons. Hon.* 179. Insuetosque palus radios Maeotia vibrat; et 520. jam cornus avita Tentatur vibranda tibi. [*Cf. *Ruhnk.* ad *Ov. Her.* 4, 125. ubi simul de discrimine et confusione verborum *librare* et *vibrare* agitur.] ℙ Absolute (ita tamen ut facile casus subaudiatur) significat micare, coruscare, tremere, vibrari. *Ov. Met.* 3, 34. de angue: Tresve vibrant linguae, triplici stant ordine dentes. *Sen. Phoen.* 439. ferrum vibrat in fratrum manu. *Sil.* 1, 539. Ultrix injusti vibravit lancea belli. *Petr. Sat.* 27. Numerabat pilas, non quidem eas, quae inter manus lusu expellente vibrabant, sed eas, quae in terram decidebant. *Plin.* 2, 80, 82. Terrae motus non simplici modo quatitur, sed tremit vibratque. *Sen. Prov.* 3. *med.* Inter multa magnifica Demetrii nostri et haec vox est, a qua recens sum: sonat adhuc et vibrat in auribus meis. V. alia in VIBRANS. ℙ De iis, quae tremulum splendorem emittunt, rutilant, micant, radiant. *Cic. Acad.* 4, 33. Mare quia a sole collucet, albescit, et vibrat. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 2. tremulis vibravit in undis Ardor. *Val. Fl.* 2, 583. sacris ignibus Ide Vibrat. *Sil.* 2, 664. in tremulo vibrant incendia ponto. *Id.* 11, 329. vibrabat ab ore Ignis atrox. *Id.* 4, 155. manicaeque rigebant Ex auro, et simili vibrabat crista metallo. *Val. Fl.* 2, 342. Tyrio vibrat torus igneus ostro. *Id. ib.* 66. memorat, qui vultus Olympi, quo sidere vibret Ensis, et Actaeus niteat qua luce Bootes. *Sil.* 2, 398. galea, vibrant cui vertice coni Albentis niveae tremulo nutamine pennae. *Flor.* 3, 11. *med.* Signa auro, sericeisque vexillis vibrantia. *Plin.* 37, 9, 40. Sapphiri fundunt colorem aspectu leniter blandum, neque in oculos, ut carbunculi, vibrant. ℙ Transfertur ad orationem. *Cic. Or.* 70. *extr.* Demosthenis non tam vibrarent fulmina illa, nisi numeris contorta ferrentur. *Catull.* 36, 5. Desissemque truces vibrare iambos. *Val. Max.* 5, 3. *n.* 2. Priore adhuc querela vibrante, alia deinceps exsurgit, *h. e.* adhuc in auribus hominum sonante. *Petr. fragm. Trag.* 47. *Burm.* Ejusmodi fabulae vibrabant, cum Trimalchio intravit, *h. e.* hinc inde jactatae sonabant.

[VIBULANUS, i, m. cogn. R. ignotae originis et significationis, quo usa est gens Fabia. *Fast. Capitol.* ap. *Grut.* 289. Q. Fabius M. F. K. N. Vibulanus Cos. II. *h. e.* ann. U. C. CCLXXXIX. *F.*]

*VIBULLIUS, i, m. nomen Romanum, v. g. L. Vibullius Rufus, Pompeii familiaris, de quo *Caes. B. C.* 1, 15, 23 et 24. *Cic. Att.* 8, 1. *Pompei.* in *Cic. Att.* 8, 11. *B. A.*

VIBURNUM, i, n. genus fruticis lentum imprimis, et flexibile: a *vieo*, quia ad viendum, hoc est ligandum idoneum est: vel ab *ἴβύω*, caedo, verbero, quod aptum sit ad caedendum: [videtur esse idem ac nerion, rhododendron, Italis *oleandro*, et *lentaggine*, cujus flos ab *Appul. Met.* 4. *in.* dicitur *laurea rosa*, et accurate describitur. Hinc *Gloss. Philox.* *Ῥοδοδάφνη*, laurea, viburna. Ex hoc autem loco apparet, etiam *viburna, ae*, f. declinari. *F.*] *Virg. Ecl.* 1, 26. Verum haec tantum alias inter caput extulit urbes, Quantum lenta solent inter viburna cupressi.

VICA POTA, Dea vincendi potens. *Cic. Leg.* 2, 11. Quod si fingenda nomina Vicae Potae potius, atque Statae. [Ita recte leg. *Goerenzius* et *Schützius;* alii perperam cum glossae interpolatione: *Vicae Potae vincendi atque potiundi, Statae standi*, etc. *F.*] *Sen. Apocol. med.* Proximus rogatur sententiam Diespiter, Vicae Potae filius. Adde *Liv.* 2, 7. *extr.* ubi alii aliter leg.

VICANUS, a, um, adj. ad vicum pertinens. *Enn.* ap. *Cic. Div.* 1, 58. Non habeo denique nauci Marsum augurem, Non vicanos haruspices, non de circo astrologos, *h. e.* qui vicatim quaestus causa vagantur, praedictiones suas credulis vendituri. [*Id. Fl. 3. Timolites vicanus, i. e. qui in vico habitat. V. *Graev.*] *Liv.* 38, 30. *f.* Vicani, quique ibi exsules habitabant, primo inopinata re territi sunt, *h. e.* vici incolae; qua ratione saepe in *Inscr.* ap. *Grut.* et *Mur.* legitur. ℙ [*Vicani Dii* sunt appellati, qui vicorum custodiae praeerant. *Inscr.* ap. *Romanell. Topogr. Nap.* T. 2. p. 359. Diis Vicanis, Compitalibus, et Hortensibus ex voto. V. plura huc pertinentia ap. *eund. ib. F.*] ℙ Etiam *vicaneus* dicitur *Imp. Zeno Cod.* 11. *tit.* 56., qui inscribitur *Ut nullus ex vicaneis pro alienis vicaneorum debitis teneatur.*

[VICARIA, ae, f. officium vicarii praefecti praetorio. *Imppp. Grat. Valent. et Theodos. Cod. Theod.* 6, 26, 4. Praeponendi, qui vicarias postea administrarunt. ℙ Item officium vicarii praefecti urbi. *Inscr.* Romae reperta ann. 1827., quamque vidit, et exscripsit *B. Borghesius*. Martialis numerarius vicariae urbis aeternae, qui vixit P. M. annis LXX. depositus in pace die V. Kal. Dec. Fl. Mallio Theodoro V. C. Cos. *scil.* ann. a Chr. n. CCCXCIX. V. *Ammian. l. c.* in VICARIUS. *F.*]

VICARIANUS, a, um, adj. ad vicarium pertinens. *Sidon. ep.* 1, 3. Civium desidiam vicariano apice transcendit, *h. e.* honore et dignitate vicarii. [*Imppp. Honor. et Theodos Cod.* 1, 35, 1. Vicariani apparitores. *F.*]

[VICARIETAS, atis, f. actus reddendi vices alicujus rei. *Venant.* in *ep. praef. carm.* 6. *l.* 5. *f.* Tribuentes petita cum fidenti vicarietate servitii. *F.*]

VICARIUS, a, um, adj. *ἀμοιβαῖος*, qui vicem alicujus gerit. *Cic. Rosc. Am.* 38. *med.* Quibus in rebus ipsi interesse non possumus, in his operae nostrae vicaria fides amicorum supponitur. *Quint. decl.* 6, 21. *f.* Qui vicarias pro patre manus obtulerit. *Id. decl.* 9, 22. Perituri vitam mariti vicaria morte sua redemit; et *decl.* 16, 7. Ut, si tyrannus exegerit, vicarium corpus opponam. *Ammian.* 28, 5. *in.* Vicariam Romae praefecturam regens; et *ib. med.* Curans vicariam praefecturam in Urbe. ℙ *Vicarius* absolute, *ἀμοιβαῖος*, qui vicem alterius obtinet, cujusmodi sunt praefectorum substituti, et locum tenentes, ut vulgo vocant. *Cic. Verr.* 2, 4, 37. Succedam ego vicarius tuo muneri. *Id. Mur.* 37. *f.* Nolite mihi subtrahere vicarium diligentiae meae. *Id. Sull.* 9. An hoc regnum appellabitur, cujus vicarius qui velit esse, inveniri nemo potest? *Id. Fam.* 16, 22. Itaque te do vicarium: tu eum observabis. *Liv.* 29, 1. *med.* Quoniam quid sentires, non dissimulasti, vicarium tibi expediam, cui tu arma equumque et cetera instrumenta militiae tradas; et *mox* Se quisque excusare, et vicarium accipere. *Hor. Od.* 3, 24, 15. defunctumque laboribus Aequali recreat sorte vicarius. *Papin. Dig.* 26, 7, 38. *f.* Vicarius damni, *h. e.* qui pro alio damnum facere cogitur. ℙ [Qua ratione *vicarius alicujus* discrepet ab illo, qui *agens vices*, vel *vice*, *alicujus* dicitur, docet *Cledon.* p. 1865. Saepe quaesitum est utrum vicarius dici debeat etiam is, cui magnificentissimi praefecti vices suas in speciali causa mandaverunt: nequaquam, nam vicarius dicitur is, qui ordine codicillorum vices agit amplissimae praefecturae; ille vero, cui vices mandantur propter absentiam praefectorum, non vicarius, sed vices agens non praefecturae, sed praefectorum dicitur tantum. V. loca id ipsum probantia ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 547. et 622. *F.*] ℙ Speciatim vocabatur *vicarius* qui in familia atriensi servo, id est majori serviret ὁ τοῦ οἰκέτου οἰκέτης, ut interpretatur *Theophilus* Ap. *Plaut.* ita loquitur Leonida servus *As.* 2, 4, 28. Scio, mihi vicarium esse, neque eo esse servum in aedibus heri, qui sit pluris. *Hor. Sat.* 2, 7, 79. Sive vicarius est, qui servo paret, uti mos Vestri ait, seu conservus. *Mart.* 2, 18. Esse sat est servum, jam nolo vicarius esse. *Paul. Dig.* 9, 4, 19. Si servus tuus navem exercuerit, ejusque vicarius et idem nauta in eadem nave damnum dederit. [*Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 687. Andronicus Hermae Ti. Claudii Caesaris servi vicarius. ℙ Etiam feminae fuerunt vicariae aliorum servorum. *Inscr.* ap. *Mur.* 972, 11. Privata Admeti, et Juli vicaria V. A. XXII. *Alia* ap. *Fabrett.* p. 304. *n.* 297. Asclepiades Athictus vicariae carissimae fecit. ℙ Etiam vicariorum vicarii erant. *Alia* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 775. Felici Onesimi Aug. dispensatoris vicarii Fortunatus vicarius fecit. Adde *aliam* ap. *Grut.* 579, 10. *F.*] ℙ Opponuntur autem vicarius et servus ordinarius, ac ille in hujus quasi domini peculio est. *Ulp. Dig.* 15, 1, 17. Si servus meus ordinarius vicarios habeat, id, quod vicarii mihi debent, an deducam ex peculio servi ordinarii? V. NARCISSIANUS.

VICATIM, adv. *κατὰ κώμας*, sparsim per vicos urbis. *Cic. Dom.* 50. Servorum omnium vicatim celebratur tota urbe descriptio. *Hor. Ep.* 5, 97. Vos turba vicatim hinc et hinc saxis petens, Con

undet obscenas anus. *Suet. Caes.* 41. *med.* Recensum populi vicatim per dominos insularum egit; et *Cal.* 35. *med.* Vicatim circumducere aliquem. *Tac. H.* 2, 95. Editis tota urbe vicatim gladiatoribus. Adde *Sisenn.* ap. *Non.* 2, 916. ℙ Significat etiam per pagos, seu per vicos rusticos. *Plin.* 6, 26, 30. Mesopotamia tota Assyriorum fuit, vicatim dispersa, praeter Babylona, et Ninum. *Liv.* 9, 13. Samnites in montibus vicatim habitantes: κωμηδόν.

*VICELLENSES, ium, populi Latii, qui cum Veliensibus, Sicanis, aliisque multis interiere. *Plin.* 3, 5. *B. A.*

VĪCEM. V. VICIS.

[VĪCĒNĀLIS, e, adj. idem ac vicenarius. *Apul. Dogm. Plat.* 1. *med.* Vicenalis sphaera est loco tertio. *Id.* hanc eandem paulo ante dixerat *vigintiangulam*, quam vocem vide suo loco. *F.*]

VĪCĒNĀRĬUS, a, um, adj. εἰκοσιακός, qui in se continet viginti. *Pl. Ps.* 1, 3, 69. Tum lex me perdit quina vicenaria; metuunt credere omnes, *h. e.* ex lata in minores viginti quinque annis. Macedoniano enim SCto cautum fuit, ne quid minori XXV. annis crederetur: si contra fieret, ejus rei nulla esset actio, nisi forte in rem minoris esset conversa. *V. Dig.* 14. *tit.* 6. *qui* de S. C. Macedoniano *inscribitur.* ℙ *Fistula vicenaria* ap. *Vitr.* 8, 7., *Front. Aquaed.* 30. et *Pall.* 9, 12. est quae luminis in rotundum coacti digitos habet quadratos viginti. V. VICENIQUINI. ℙ *Vicenarius*, absolute, viginti annos natus. *Arnob.* 2. p. 58. Quot vultis annos gens? vultis vicenarius? vultis tricenarius? ℙ Sunt qui scribunt *vicennarius*, ut sit a *viceni* et *annus*: quod minus placet. *F.*]

VĪCĒNI, ae, a, adj. numerale distribut., εἴκοσι, viginti. *Varr. L. L.* 9, 1. Si duae res, quae conferuntur, vicenas habent partes; et *Caes. B. G.* 6, 3. Nonnulli annos vicenos in disciplina permanent. *Colum.* 3, 3. *med.* Amphoras vicenas percipient ex singulis jugeribus. *Plin.* 18, 11, 29. *n.* 3. Annua vicena millia Neapolitanis numerari jussit. *Id.* 6, 23, 26. Hydri marini vicenum cubitorum adnatantes terruerunt classem. *Id.* 7, 49, 50. Centeni viceni anni. *Id.* 8, 51, 77. Partus *(suum)* bis anno: numerus fecunditatis ad vicenos; et 18, 7, 12. *n.* 2. Frumentum Gallicum, atque e Chersoneso advectum non excedunt in modium vicenas libras. ℙ Extra distributionem. *Id.* 25, 8, 49. Diebus vicenis interpositis idem fiat. *Mart.* 4, 26. Tricenos, puto, is, vicenos ter, puto, nummos. ℙ [Antepaenultimam licenter corripit *Alcim.* 4, 243. Bis quinis laudetur *(arca cubitis)*, bisque vicenis. *F.*]

VĪCĒNĬQUĪNI, ae, a, adj. vigintiquinque, εἴκοσι πέντε. *Front. Aquaed.* 29. et 47. Fistula, quae habet areae, id est luminis in rotundum coacti, digitos quadratos vigintiquinque, vicenum quinum appellatur. *Colum.* 12, 18. *f.* Sunt autem satis sesquiculleari doliis picis durae pondo vicenaquina. *Plin.* 7, 49, 50. Annorum centenum vicenumquinum homines duo. ℙ Scribitur et divisim. *Liv.* 41, 7. Militibus denarios quinos vicenos diviserunt.

VĪCENNĀLIS, e, adj. vicenos annos continens. In nummo *Alex. Sev.* ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 7. p. 275. Votis vicennalibus. ℙ *Vicennalia, orum*, vel *ium*, absolute. *Lactant. Mort. persecut.* 17. Diocletianus perrexit Romam, ut illic vicennalium diem celebraret, *h. e.* ludos, qui vicesimo quoque anno celebrandi erant. In nummo Constantini jun. ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 8. p. 108. Vota Vicennalior. V. DECENNALIS.

VĪCENNĀRĬUS. V. VICENARIUS.

[VĪCENNIS, e, adj. idem ac vicennalis. *Porph. Optat. Pan. ad Constant. carm.* 10, 35. Virtutum meritis vicennia praecipe vota. *F.*]

VĪCENNĬUM, ii, n. εἰκοσετία, viginti annorum spatium. *Modest. Dig.* 50, 8, 8. Calcularii erroris retractatio etiam post decennii, aut vicennii tempus admittetur.

[VĪCENSIS, e, adj. ad Vicum Augusti pertinens, quod *Anton. Itin.* inter Hadrumetum, et Aquas Regias statuit, urbem episcopalem provinciae Bysacenae in Africa. *Plin.* 5, 4, 4. Oppida libera, Ulusubritanum, Vagense aliud, Vicense, Zamense. Perperam in editionib. legitur *Vigense. F.*]

VĪCENTĬĂ. V. VICETIA.

VĪCEPRAEFECTUS (et *divisim* Vice praefectus) m. vice agens praefecti. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 462, 2. [Catio Alcimo Feliciano Vicepraef. Praet. *h. e.* vicepraefecto praetorio; et *ib.* vox: Vicepraef. Vigilum. *Alia* ap. *Mur.* 725, 3. Nonius Verus Vic. Praef. per Italiam. *F.*]

VĪCĔQUAESTŪRĂ, ae, f. munus ejus, qui vice quaestoris fungitur: quem *proquaestore* appellat *Cic. Verr.* 2, 1, 38. *Ascon.* in *argum. Verr.* 3. *med.* Capita sunt haec: primum in quaesturam: deinde in legationem, et vicequaesturam: tertio in praeturam urbanam, etc.

VĪCES. V. VICIS.

VĪCĒSIES. V. VICIES.

VĪCĒSĬMĀ, ae, f. V. in VICESIMUS.

VĪCĒSĬMĀNI, orum, m. plur. 2. milites legionis vicesimae. *Tac. A.* 1, 51. et 64.

VĪCĒSĬMĀRĬUS, a, um, adj. εἰκοστακός, ad vicesimam spectans. *Liv.* 27, 10. *f.* Cetera expedientibus, quae ad bellum opus erant, consulibus, aurum vicesimarium, quod in sanctiore aerario ad ultimos casus servabatur, promi placuit, *h. e.* aurum, quod ex vicesima collectum fuerat. ℙ *Vicesimarius, ii*, εἰκοστώνης, qui vicesimam exigit. *Petr. fragm. Trag.* 65. *Burm. f.* Servum mortuum manumiserat: et puto cum vicesimariis magnam rixam habet. [Quinquaginta enim millibus existimant mortuum. Hinc patet, servos a dominis suis manumissos aestimari solitos fuisse, quanti valerent, a vicesimariis. V. VICESIMUS. *F.*]

VĪCĒSĬMĀTĬO, onis, f. supplicium militare, quo vicesimus quisque puniebatur. *Capitol. Macrin.* 12. Quando eos centesimaret, qui digni essent decumatione, atque vicesimatione. V. DECIMATIO.

VĪCĒSĬMUS, et Vigesimus, a, um, εἰκοστός, ultimus ex viginti. Utraque scriptio proba est: sunt tamen qui *vicesimus* praeferunt. V. TRICESIMUS. *Cic. Manil.* 3. Annum jam tertium et vicesimum regnat. *Liv.* 10, 47. Censores vicesimi sexti a primis censoribus: lustrum undevicesimum fuit. *Cic. Fam.* 12, 25. Litteras mihi Cornificius altero vicesimo die reddidit. *Id. Fin.* 2, 31. *med.* Vicesimo die lunae. *Plin.* 35, 2, 2. Vicesima luna sacrificant. *Varr. R. R.* 3, 9. *extr.* Ut vigesimus dies et primus sit par. *Sall. Cat.* 48. Ab incenso Capitolio illum esse vigesimum annum. *Auct. Pan. ad Pis.* 249. et nondum vicesima venerit aestas. *Manil.* 4, 462. Septima post decimam luctum, et vigesima portat. ℙ [*Vicesima* absolute, et *vicesima libertatis F.*] (supple *pars*) est vectigal, quod in manumissionibus servorum solvebatur reipublicae a domino, nempe pro singulis viginti assibus unus, atque adeo quinque asses pro centum. Institutum hoc fuit ann. U. C. CCCXCVII. Cn. Manlio et C. Marcio Coss., quod usque ad seriora imperatorum tempora perdurasse constat ex *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 37. *n.* 179. sub Alexandro Sev., in qua ejus fit mentio. Illud vero vectigal, nisi a domino volente solveretur, a manumisso exigendum fuisse, multis argumentis evincit *P. Burm. de vectigal. P. R.* c. 10. et ex *Petronii l. c.* in VICESIMARIUS constat, pretium cujusque servi qui manumitteretur, a vicesimariis fuisse constitutum. *Liv.* 7, 16. Consul Cn. Manlius legem novo exemplo in castris tributim de vicesima eorum, qui manumitterentur, tulit. Patres, quia ea lege haud parum inopi aerario additum esset, auctores fuerunt. *Cic. Att.* 2, 16. Portoriis Italiae sublatis, agro Campano diviso, quod vectigal superest domesticum praeter vicesimam? *Inscr.* ap. *Grut.* 890, 14. et *Maff. Mus. Ver.* 129, 5. Loc. sepulturae familiae XX. Lib. Reg. Transpad., etc. *h. e.* vicesimae libertatis regionis Transpadanae. [*Alia* ap. *Grut.* 591, 2. M. Lusio Pub. XX. Lib., Pr. Aer. P. H. C., etc. *h. e.* publicano vicesimae libertatis, procuratori aerarii provinciae Hispaniae citerioris. *Alia* ap. *eund. ib.* 4. Victori Ark. (*h. e.* arcario) XX. Lib. P. H. C. Quintilia Procula conjugi. *F.*] ℙ *Vicesima portorii* est ipsum portorium, cujus nomine solvebatur vicesima pars rerum, quae exportabantur. *Cic. Verr.* 2, 2, 75. His exportationibus scribit HS. LX. socios perdidisse ex vicesima portorii Syracusis. ℙ [*Vicesima*, et *vicesima hereditatum* ab Augusto instituta fuit, cum aerarium militare conderet, ut ex quacumque hereditate solveretur vectigal, exceptis arcta sanguinis necessitudine conjunctis, et pauperibus, quod *Dion. l.* 55. *c.* 25. narrat, cui aliquot postea remissiones adjectae sunt. V. *Plin. Pan.* 37. et sqq. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 119. *n.* 4., ap. *Mur.* 478, 5. et ap. *Visc. Op. car.* T. 2. p. 99. Q. Manlius Q. F. Serg. Rufus Dec. judex ex quinq. decuriis equo publico testamento fieri jussit, et epulo dedicari: in hoc opus Statia Sex. F. Fida mater adjecit HS. XXXV. et summae operi et epulis relictae XX. fisco intulit HS. XIII. CC., solo publico, *h. e.* adjecit sestertium triginta quinque millia, et vigesimam fisco intulit sestertium tredecim millia, ducentos. *Alia* ap. *Grut.* 389, 7. Ti. Claudio Ilo Proc. XX. hereditatium, etc. *Alia* ap. *Maff. Mus. Ver.* 128, 1. M. Ulpio Cadmo Aug. Lib., qui fuit princeps tabularius in statione XX. hereditatium, etc. V. DEDUCTIO. ℙ Aliud fuit vectigal *quintae et vicesimae*, quod in venditionibus servorum ab emptore solvebatur reipublicae, *un quattro per cento. Tac. A.* 13, 31. Vectigal quoque quintae et vicesimae venalium mancipiorum *(a Nerone)* remissum. At *Dion. l.* 55. *c.* 31. hoc idem vocat τὸ τέλος πεντηκοστῆς, vectigal quinquagesimae; quod *Lipsius* in *Admir. l.* 2. *c.* 4. levissima immutatione pro πεντηκοστῆς legit πεντεικοστῆς, *h. e.* quintae et vicesimae, a πέντε, quinque, et νικοστή, vigesima; atque ita *Dionem* cum *Tacito* concordem facit, et cum duabus sequentibus *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 36. *n.* 176. Publici XX. Lib., et XXV. Venali ...... *h. e.* venaliciorum; et *ib. n.* 177. Sociorum publici XXV. venalium. *F.*] ℙ *Vicesima frumenti*, vicesima pars frumenti, quod quisque in agris suis messuit. *Liv.* 43, 2. *f.*

VĪCESSIS, vigessis. V. BICESSIS.

VĪCĒTĬĂ, et Vicentia, ae, f. *Vicenza*, Οὐικητία, et Οὐικετία, urbs Venetiae ad Reronis et Medoaci minoris confluentiam, inter Veronam et Patavium, ab illa distans XXX. mill. pass., ab hac XVIII., condita a Gallis, et ad civitatem R. admissa Cn. Pompejo, Strabone (patre Pompeji M.), L. Porcio Catone Coss. ann. U. C. DCLXV., ante Christum LXXXIX. Municipium dicitur a *Tac. H.* 3, 8. et in *Inscr.* Vicetiae hodieque exstante, in qua legitur: P. Poblicio M. V. L. Valenti, etc. *h. e.* municipii Vicetini liberto: haec eadem ap. *Grut.* 455, 3. pro *M. V. L.* perperam habet /W *L.*, ap. *Don. cl.* 5. *n.* 210. et *Mur.* 734, 3. male itidem *M. L.* Ea vero urbs fuit in tribu Menenia, ut constat ex veteribus monumentis. Ejusdem incolae antiquitus *Veicetini* dicti sunt in hac *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 108, 1. Sex. Atilius M. F. Saranus Procos. ex senati consulto inter Atestinos et Veicetinos finis terminosque statui jusit. Haec pertinet ad ann. U. C. DCXVIII., ante Christum CXXXVI. Deinde *Vicetini* ap. *Brut.* ad *Cic. Fam.* 11, 19., *Just.* 2, 15., *Plin.* 3, 19, 23., et ap. *Man.* et *Dausqu.* in *Orth.*, nempe in *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 116, 2. et *Reines. cl.* 6. *n.* 44., in alia ap. *Grut.* 326, 8. et 1093. 8., in qua et *Vicetia* scribitur. Sed *Vicentia*, et *Vicentinus* legitur in quibusdam libris ap. *Tac. l. c.*, *Plin. ep.* 5, 4. et 14. et *Suet. Gr.* 23, itemque in *Inscr.* ap. *Grut.* 1094, 5., fictas autem nihil moror, unam ap. *Grut.* 653, 1., ubi *Veicet.*, alteram ap. *Reines. cl.* 4. *n.* 15., ubi *Vicentini* legitur. Prior itaque scribendi ratio antiquior, frequentior et probatior est. [*Emendavit hunc locum *F.*]

VĪCĒTĪNUS, et Vicentinus, a, um, adj. ad Vicetiam pertinens. V. v. praec. ℙ [Item pertinet ad municipium aliquod in Samnio, cujus mentio est in hac *Inscr.* paucis abhinc annis Boviani reperta, edita vero a *Raym. Guarin. Comment.* 12. p. 28. P. Arruntio P. F. Vol. Justo Q. Aed. Pat. Col. *(h. e.* quaestori, aedili, patrono coloniae *Boviani)*, Pat. Mun. Saepin., Pat. Mun. Vicentini, etc. Hactenus nullum innotuit in ea Italiae parte hujus nominis municipium: hinc nonnemo fortasse putet, legendum *Picentini*, cum urbs Picentia in agro Picentino ap. Salernum in *Tab. Peutinger.* appelletur *Icentia*, et nunc *Vicenza*, ut constat ex *Romanell. Topogr. Neap.* T. 3. p. 610. *F.*]

VĬCĬĂ, ae, f. βίκιον, leguminis genus, jumentorum pabulo nobilissimum, cubitali altitudine, foliis petroselini, amplioribus tamen, minutis, nigrantibusque in siliqua granis. V. CRACCA. *Plin.* 18, 15, 37. Et vicia pinguescunt arva, nec ipsa agricolis operosa: uno sulco sata, non sarritur, non stercoratur, nec aliud quam deoccatur. *Varr. R. R.* 1, 31. *f.* Vicia dicta a vinciendo, quod item capreolos habet, ut vitis, quibus cum sursum vorsum serpit ad scapum lupini, aliumve quem, ut haereat, id solet vincire. *Colum.* 2, 14. Stercorari, et juvari agros lupino, faba, vicia, etc. *Virg. G.* 1, 75. Aut tenues fetus viciae, tristisque lupini Sustuleris fragiles calamos. *Ov. Fast.* 5, 267. Flore semel laeso, pereunt viciaeque, fabaeque. ℙ [In *Not. Tir.* p. 111. est *vicium, ii*, n. *F.*]

[VĬCĬĀLIS, e, adj. ad viciam pertinens, viciarius. *Colum.* 6, 30. *med.* Crepusculo aqua datur, parumque hordei cum vicialibus. *Vicialia* hic dicuntur viciarum culmi, ut ap. *Varr. R. R.* 1, 23. et alibi *fabalia* sunt fabales culmi siccati. Ita *Schneiderus* edidit ex opt. MSS., *Gesnerus* antea *cum viciae lib. II. S.* scil. libris duabus semis; sed hoc ex vitiata, ut cuique patet, codicum lectione. *F.*]

VĬCĬĀRĬUS, a, um, adj. ad viciam pertinens. *Colum.* 8, 5. *med.* Cribro viciario, vel etiam loliario pulli superponantur.

VĪCĬES, adv. εἰκοσάκις, viginti vices, vel vicibus: sync. pro *vicesies*, seu *vigesies*. *Mart.* 12, 77. Et pedit deciesque, viciesque. *Caes. B. G.* 5, 13. *extr.* de Britannia: Omnis insula est in circuitu vicies centena millia passuum; et *Plin.* 30, 1, 2. Vicies centum millia versuum a Zoroastro condita; et 7, 28, 29. Stipendiis duobus ter et vicies vulneratus et *ib.* Centies vicies proeliatus; et *Colum.* 5, 3. Quinquies et vicies duceni quadrageni singuli fiunt sex millia et viginti quinque. Sic *ib.* Has summas inter se multiplicabis, vicies et semel, ducentos et unum: atque ita efficies quatuor millia ducentos et viginti unum. *Plin.* 14, 4, 6. Maroneum vinum vicies tanto addito aquae miscendum. ℙ Cum de pecunia sermo est, post *vicies* subintelligitur *centena millia*. V. TRICIES. *Cic. Att.* 4, 2. *med.* Superficiem aedium aestimarunt HS. vicies: *subaudi* centena millia. Sic *ib.* 11, 1. Ego in cistophoro in Asia habeo ad HS. bis et vicies. *(Graevius hic leg. vicesies)*; et *Mart.* 1, 100. Non plenum modo vicies habebas.

[VĪCĬLĪNUS, Jovis epitheton ap. *Liv.* 24, 44. Et in Jovis Vicilini templo, quod in Compsano agro est, arma concrepuisse. Quidam legendum putant *Vigilini*, nempe custodis, a *vigil*; alii fortasse rectius *Viculini*, a *vicus*, quia vicorum aut viculorum numen esset, quemadmodum etiam *Paganicus* eadem de causa dicebatur. Hinc *Dii Vicani* in *Inscr.* allata in VICANUS. *F.*]

VĪCĬMĂGISTER. V. MAGISTER.

VĪCĪNĀLIS, e, adj. ad viciniam pertinens. *Liv.* 21, 26. *f.* Ingens vis navium et lintrium temere ad vicinalem usum paratarum, *h. e.* ad trajiciendum Rhodanum. *Just.* 41, 1. Parthi cum gravibus Scy-

thicis, et vicinalibus bellis assidue vexati, etc. ¶ *Vicinalis via* ap. *Ulp: Dig.* 43, 8, 2. *med.* Viae vicinales sunt, quae in vicis sunt, vel quae in vicos ducunt; et *ib.* 7, 3. Viae vicinales, quae ex agris privatorum collatis factae sunt, quarum memoria non exstat, publicarum viarum numero sunt; et *ib.* Vicinalium viarum pars in militares vias exitum habet, pars sine ullo exitu intermoritur. *Sen. Ben.* 5, 24. *extr.* Agellos, in quibus vicinalis via causa rixae ac litium fuerat, militi suo donavit. Adde *Front. Aquaed.* 126.

[VĪCĪNĀRĪUS, a, um, adj. idem ac vicinalis. *Vicinaria via* in castris dicitur minor illa et intercurrens, quae ex majoribus, praetoria scilicet, principali, quintana et singulari in strigas seu vicos ducit. Erat enim omnis castrorum metatio vicorum admodum similis propter intercurrentes vias. *Hyg. Gromat.* p. 5. *col.* 2. Viae vicinariae ideo dantur, percurrentes proximam sagularem, ut ad eruptionem exercitus expediti progredi possint. *Id. ib.* p. 12. *col.* 2. Ut nunc via vicinaria super cohortem primam. *F.*]

VĪCĬNĒ, adv. proxime. Comp. *Vicinius* ap. *Venant. carm.* 3, 12, 11. Quantum crescit aquis (*fluvius*), pisces vicinius offert: Exhibet hinc epulas, unde rapina venit. *August. Doctr Chr.* 1, 33. *f.* Vicinissime frui.

VĪCĪNĬĂ, ae, f. γειτονία, vicinitas: et fere dicitur de locis propinquis. *Front. de different. vocum,* p. 2200. Vicinia, vicorum conjunctio: vicinitas, hominum conversatio est. *Ter. Andr.* 1, 1, 42. Mulier quaedam commigravit huc viciniae. *Id. Ph.* 1, 2, 45. Modo quandam vidi virginem hic viciniae suam matrem lamentari mortuam. *Pl. Mil.* 2, 3, 2. Certo scio, me vidisse hic proximae viciniae Philocomasium sibi alium quaerere. *Id. Bacch.* 2, 2, 27. Proximae viciniae habitat. *Cic. Tusc.* 1, 16. Inde in vicinia nostra Averni lacus. *Colum.* 7, 3. In vicinia urbis. *Plin.* 5, 1, 1. Mons elatus super nubila, atque in viciniam lunaris circuli. *Virg. G.* 4, 290. Quaque pharetratae vicinia Persidis urget. *Sen.* ap. *Lactant.* 6, 17. *f.* Mortem in vicinia videre. ¶ De hominibus. *Hor. Sat.* 2, 5, 105. funus Egregie factum laudet vicinia. *Id. Ep.* 1, 16, 44. Sed videt hunc omnis domus et vicinia tota. *Petr. Sat.* 93. Viciniam totam concitare. ¶ De propinquitate cujusque rei. *Id. ib.* 115. Mirati quod illi vacaret in vicinia mortis poema facere. ¶ Translate est similitudo, cognatio. *Plin.* 37, 9, 40. de amethyst.: Quintum genus ad viciniam crystalli descendit. *Id.* 31, 3, 22. Aqua ad viciniam lactis accedens. *Quint.* 8, 6. *med.* Est huic tropo quaedam cum synecdoche vicinia. *Id.* 2, 12. Est quaedam virtutem vitiorumque vicinia.

VĪCĪNĬTAS, atis, f. γειτονία, loci propinquitas, vicinia. *Ter. Heaut.* 1, 1, 4. Vel virtus tua me, vel vicinitas facit, ut te audacter moneam, etc. *Hirt. B. G.* 8, 7. *med.* Comium discessisse ad auxilia Germanorum adducenda, quorum et vicinitas propinqua, et multitudo esset infinita. *Cic. Rosc. Am.* 16. *f.* In Umbria, atque in ea vicinitate. *Id. Att.* 5, 10. *f.* Propter vicinitatem totos dies simul eramus. ¶ Item homines, qui in vicinia habitant. *Cato R. R.* 4. Si te libenter vicinitas videbit, facilius tua vendes; operas facilius locabis, operarios facilius conduces. *Sall. Cat.* 37. Dum vicinitatem antea sollicitatam armis exornat. *Nep. Alc.* 10. Clam vicinitati, in qua tum Alcibiades erat, dant negotium, ut eum interficiant. *Cic. Fin.* 5, 23. Caritas serpit foras cognationibus primum, tum affinitatibus, deinde amicitiis, post vicinitatibus, etc. *Id. Rosc. Am.* 6. Sex. Roscius non modo sui municipii, verum etiam ejus vicinitatis facile primus. *Id. ad Quir.* 1. *med.* Amicitiae, consuetudines, vicinitates, clientelae quid haberent voluptatis, carendo magis intellexi, quam fruendo. ¶ Translate est similitudo. *Quint.* 3, 7. *f.* Est quaedam virtutibus ac vitiis vicinitas. *Plin.* 21, 18, 69. Multi cyperon non discernunt a cypiro vicinitate nominis. ¶ [*Confund. *vicinitas* et *vetustas.* V. *Beier.* ad *Cic. Fragm.* p. 294. a.]

VĪCĪNĬTUS, adv. in vicino, prope. *Imp. Constant. Cod. Theod.* 15, 1, 4. Omnes intra centum pedes vicinitus, quantum ad horrea pertinet, arceantur.

VĪCĪNOR, aris, dep. 1. vicinus sum. *Sidon. ep.* 2, 11. Si nobis pro situ, spatiisque regionum vicinaremur. *Id. ep.* 6, 9. Vicinabatur festinata correctio. *Id. ep.* 7, 2. Forte accidit, ut diversorio, cui ipse successerat, quaedam femina non minus censu, quam moribus idonea vicinaretur. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 6. *med.* Loca capiti vicinantia.

VĪCĪNUS, a, um, adj. ὁ ἐγγὺς, πλησίος, propinquus, proximus, vel loco, vel tempore: a *vicus*, quasi in eodem vico positus. *Phaedr.* 3. *epil.* Cum mors vicina flagitabit debitum. *Virg. G.* 1, 510. Vicinae ruptis inter se legibus urbes Arma ferunt. *Cic. Sull.* 20. *med.* Cujus pater, cum ceteri deficerent finitimi ac vicinii, singulari exstitit in rempubl. nostram officio et fide. *Id. Verr.* 2, 1, 18. *med.* Latonam gravidam, et jam ad pariendum vicinam confugisse Delum. *Tibull.* 4, 1, 131. et coelo vicinum liquit Olympum. *Cic. Off.* 3, 29. Fidem in Capitolio vicinam Jovis O. M. majores nostri esse voluerunt. *Ov. Fast.* 6, 399. Sensit anus vicina loci; et *ib.* 275. Ni convexa foret, parti vicinior esset, Nec medium terram mundus haberet onus. *Id. Trist.* 3, 4, 52. Heu quam vicina est ultima terra mihi! *Hieron. Vir. illustr. n.* 7. Tertullianus vicinus eorum temporum. ¶ Absolute. *Plin.* 16, 32, 59. In Syriae vicina pervenire. *Id.* 6, 18, 22. Amnis rigans vicina; et *ib.* 26, 30. Rex aliud oppidum in vicino condidit. *Id.* 23, 8, 75. Vulpes, si ederint amygdalas, nec contingat e vicino aquam lambere, mori. *Colum.* 7, 2. *med.* Cum in municipium Gaditanum ex vicino Africae arietes deportarentur. *Sen. Br. V.* 15. *med.* In vicino versatur invidia: simplicius longe posita miramur. *Plin.* 2, 16, 13. Stellarum motum augeri, quamdiu in vicino sint terrae. *Cels.* 2, 6. *f.* In vicino saepe quaedam notae positae non bonos, sed imperitos medicos decipiunt. ¶ *Vicinus, i,* et *vicina, ae,* absolute, qui et quae prope nos habitat. *Cic. Rosc. Am.* 16. Multos nominatim proferre vel tribules, vel vicinos meos, qui etc. *Hor. Ep.* 2, 2, 132. bonus sane vicinus, amabilis hospes. *Id. Sat.* 1, 1, 85. omnes Vicini oderunt, noti, pueri, atque puellae. *Virg. Ecl.* 3, 53. vicine Palaemon. *Phaedr.* 1, 6. Vicini furis celebres vidit nuptias Aesopus. *Ter. Andr.* 1, 1, 78. Fere in diebus paucis Chrysis vicina haec moritur. Adde *Hec.* 4, 4, 98. *Hor. Od.* 3, 19, 24. Et vicina seni non habilis Lyco. ¶ *Vicinus proximus*, qui e vicinis propius me habitat. *Ulp. Dig.* 50, 15, 4. Agri sic in censum referantur: nomen fundi cujusque, et in quo pago sit, et quos duos vicinos proximos habeat. *Cic. Cat.* 2, 10. Si stare non possunt, corruant, sed ita ut non modo civitas, sed ne vicini quidem proximi sentiant. V. PROXIMUS. Sic *interior vicinus* ap. *eund. Q. Fr.* 2, 2. *f.* ¶ Translate *vicinus* est similis, prope accedens. *Cic. Or.* 32. Dialecticorum scientia vicina et finitima eloquentiae. *Plin.* 34, 14, 41. Ferrum molle, plumboque vicinius. *Id.* 21, 9, 29. Sertulae Campanae odor croco vicinus est; et *ib.* 18, 69. Cypiro Cretico candor odorque vicinus nardo. *Id.* 24, 10, 48. Graeci vicino vocabulo cisthon appellant fruticem majorem thymo, foliis ocimi, *h. e.* hederam κισσὸν, hunc fruticem κισθὸν dicunt. *Id.* 37, 9, 41. Multum ab amethysto distat hiacynthos tamen e vicino descendens.

VĬCIS, ci, cem, ce, et in plur. *ces, cibus*, f. ἀμοιβή, ἐναλλαγὴ, vicissitudo, alternatio. Caret recto singulari, et patrio plurali, tametsi *Charis.* 1, 27. agnosit *vix, vicis.* *Ov. Met.* 11, 502. his agitur vicibus Trachinia puppis, Et modo sublimis, etc. nunc, etc. *Id. Trist.* 4, 4, 79. Cum vice sermonis fratrem cognovit; et *Pont.* 2, 10, 35. Saepe brevis nobis vicibus via visa loquendi; et *Fast.* 4, 353. Vicibus factis inire convivia; et *Met.* 15, 238. Peragere vices. *Hor. Od.* 4, 7, 1. Diffugere nives, redeunt jam gramina campis: Mutat terra vices. *Just.* 6, 5. *f.* Fatum illud Athenarum fuit, ut versa vice nunc haberent socios, quos tunc hostes habuerant. Adde *Sen. Herc. Oet.* 470. *Plin. Pan.* 5. *f.* Habet has vices conditio mortalium, ut adversa ex secundis, ex adversis secunda nascantur; et *ib.* 12. *f.* Non secus ac si mutatae temporum vices essent. *Petr. fragm.* p. 682. *Burm.* Non uno contenta valet natura tenore, Sed permutatas gaudet habere vices. *Plin.* 12, 14, 30. Per vices annorum, *h. e.* alternis annis. *Phaedr.* 2, 8. Spatium diei noctis excipiunt vices. ¶ *Vicibus*, et *per vices*, alternatim, alternis, ἀνὰ μέρος. *Plin.* 8, 7, 7. *extr.* de elephantis: Fessos, vulneratosque in medium agmen recipiunt, ac veluti imperio ac ratione per vices subeunt. *Ov. Fast.* 4, 483. Perque vices modo, Persephone, modo, filia clamat. *Tac. G.* 26. Agri pro numero cultorum ab universis per vices occupantur, *h. e.* nunc ab his, postea ab illis, eo modo quo *Caes. B. G.* 4, 1. et *ib.* 6, 21. tradit. *Just.* 2, 4. Duae reginae (*Amazonum*) vicibus gerebant bella. *Stat. Th.* 12, 388. et cara vicibus cervice fruuntur. *Colum.* 2, 2. Quae qualitates inter se mixtae vicibus, et alternatae, plurimas efficiunt agrorum varietates; et *Manil.* 3, 553. Et modo deest aliud, modo adest, vicibusque recedit. ¶ *In vices*, vicissim, invicem. *Ov. Met.* 4, 191. Inque vices illum tectos qui laesit amores, Laedit amore pari; et *ib.* 12, 161. Inque vices adita, atque exhausta pericula saepe Commemorare juvat. ¶ *In vicem*, idem. *Id. Her.* 17, 180. Inque vicem mea te, me tua forma capit. *Id. Met.* 6, 631. Inque vicem spectans ambos, etc. et *ib.* 8, 473. dubiis affectibus errat, Inque vicem ponit, positamque resuscitat iram. Adde *Virg. G.* 3, 188. et *ib.* 4, 166. ¶ *Pari*, aut *mutua vice*, in vices, pariter, aeque. *Colum.* 4, 24. *med.* Id maxime vitem infestat, ubi non omnis pars brachii pari vice laborat; et *ib.* 16. Ridica contingens vitem mutua vice sustinetur, et sustinet. ¶ *Reddere, referre, exsolvere vicem*, aut *vices*, par pari referre. *Tac. H.* 4, 3. Tanto proclivius est injuriae, quam beneficio vicem exsolvere. *Ov. Am.* 1, 6, 23. Redde vicem meritis. *Id. Met.* 14, 35. spernentem sperne, sequenti Redde vices. *Id. A. Am.* 1, 370. non poteris ipse referre vicem. Sic *Plin. Pan.* 85. Neque est ullus affectus tam liber, et do-

minationis impatiens (*quam amor*), nec qui mag
vices exigat. ¶ *Vice* absolute pro *in vicem* di
Stat. Th. 1, 427. ¶ Refertur ad tempus, quo qui
piam fit. *Hor. Od.* 4, 14, 12. et arces Alpibus i
positas tremendis Dejecit acer plus vice simplic
et *Colum.* 3, 21. Vites, quibus alma tellus ann
vice velut aeterno quodam puerperio laeta, mortal
bus distenta musto demittit ubera; et *Pall.* 1, 3.
Tribus per diem vicibus; et 10, 1. Ager pinguis te
tia vice arabitur; et *Colum.* 3, 2. *med.* Alterna
ce annorum; et *Eum. Pan. Constant.* 6. Portu
quem statis vicibus aestus alternat. *Capitol. M. A*
rel. 7. Diversis vicibus. *Sil.* 7, 53. de CCC. Fabi
saepe et per devia passim Dispersi subiere, vi
meritique labore Aequato. *Liv.* 3, 36. Cum ita pri
res decemviri servassent, ut unus fasces haberet,
hoc insigne regium, suam cujusce vicem, per omn
iret; et *Gell.* 18, 13. Tesserulas in medium vi
sua quisque jaciebamus. ¶ *Vice quadam*, quoda
tempore, quondam. *Sidon. ep.* 7, 1. *med.* Cum
ce quadam civitas conflagrare coepisset. ¶ Sae
adhibetur pro *locus*, cum singnificamus substituti
nem alius rei pro alia. *Cic. Leg.* 2, 19. *med.* H
redum causa justissima est: nulla est enim perso
quae ad vicem ejus, qui è vita emigraverit, propi
accedat. *Liv.* 6, 34. Poena in vicem fidei cesser
Just. 1, 2. Murum urbi cocto latere circumdedit, a
nae vice bitumine interstrato. *Colum.* 3, 14. *e*
Potest tamen malleolus in vicem viviradicis conse
Id. 4, 26. Pedamenta cariosa submovenda, eoru
que in vicem idonea reponenda; et 5, 6. Prima
quamque (*arborem*) senio afflictam submoveat,
in vicem novellam sobolem substituat. *Id.* 6,
med. Jugo ramus illigatur, et temonis vice tra
tur. *Plin.* 31, 10, 46. *n.* 4. In pane salis vice ut
tur nitro. *Id.* 36, 22, 44. In Belgica provin
candidum lapidem serra, qua lignum, secant ad
gularum, et imbricum vicem. *Pall.* 3, 28. Subla
medulla, ad ejus vicem theriacae medicamen ad
tur; et 4, 10. *f.* Si, pluviis abundantibus, cra
non possis expandere, sub tecto eas ita ponis,
semipede erigantur a terra, et eas ad vicem solis
nis calidus subjectus vaporet. *Inscr.* ap. *Grut.* 1
10. Vice sacra judicans, *h. e.* loco principis; et 2
3. Vice sacra cognoscens: *eod. sensu:* *Sen. He*
Oet. 105. mortis habet vices, lente cum trahi
vita gementibus, *h. e.* est instar mortis: habet
sus morti similes. ¶ Translate est ministeriu
munus, officium, partes. *Petr. Sat.* 89. neuter
xilio sibi: Uterque fratri transtulit pias vices. *P*
Pan. 80. *f.* Postquam (*Juppiter*) te dedit, qui
ga omne hominum genus vice sua fungereris. *Liv.*
20. Ne sacra regiae vicis desererentur; et *ib.* 41.
Per speciem alienae fungendae vicis opes suas
mavit. *Phaedr.* 3. *epil.* Tuae prius sunt partes, a
rum dein: Similique gyro venient aliorum vic
Quint. decl. 6, 4. *med.* Commendavit amicis
stodiam matris, substituit vici curae suae prop
quos. *Phaedr.* 3. *prol.* Vicem adsuetam praesta
et *Tac. A.* 4, 8. *f.* Vestram meamque vicem ex
te. *Hor. A. P.* 304. fungar vice cotis. ¶ In hac
superiore acceptione *vicem* absolute dicimus.
Rud. 3, 5, 33. Si appellabit quempiam, vos resp
detote istinc istarum vicem. *Liv.* 34, 32. *med.*
mittimus hoc tibi, ne nostram vicem irascaris, *h.*
ne quod nos facere debemus, ut irascantur, tu i
facias, et irascendi vicem pro nobis subeas. *T*
Tull. ap. *Gell.* 10, 1. Cum Qompejus aedem Vi
riae dedicaturus foret, cujus gradus vicem thea
essent. *Gell.* 16, 10. *med.* Quoniam res familia
obsidis vicem esse apud rempublicam videbatur.
Vicem, et *vice* interdum est instar, ritu, mo
more. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 9, 5. Ceteri vicem
corum obtruncabantur. Alii leg. *vice:* sed *Non*
certe *vicem*, cum ibi agat de accusativo posito
ablativo. *Cic. Att.* 10, 8. *med.* Sardanapali vic
in suo lectulo mori. Alii leg. *vice.* *Plin.* 9, 45,
Jactari se passa fluctu algae vice. *Suet. Ner.*
Diebus ac noctibus vice mundi circumagi. *Tac.*
6, 21. *extr.* Quaeque dixerat, oraculi vice ac
piens, etc. *Quint.* 6, 2. *f.* Qui illa cogitare de
mus, ut moveri periclitantium vice possimus, *h.*
tanquam simus periclitantes: vel nomine periclit
tium. ¶ *Ad vicem*, ad instar. *Gell.* 2, 15. M
jores natu a majoribus colebantur ad Deum pro
et parentum vicem. ¶ *Vices*, discrimen, peri
lum. *Virg. A.* 2, 432. Testor in occasu ves
nec tela, nec ullas Vitavisse vices Danaum.
Item sors, conditio, casus: et fere cum in pe
mutatio fit. *Phaedr.* 5, 1. Tacite gementes trist
fortunae vicem. *Cic. Dom.* 4. Mihi necesse erit
meam et aliorum vicem pertimescere. *Ter. Hea*
4, 5, 1. Menedemi vicem miseret me; tantum
venisse ad eum mali. *Cic. Fam.* 12, 23. Tuam
cem saepe doleo, quod nullam partem, per aetate
sanae et salvae reipublicae gestare potuisti; et *L*
8, 35. Stupentes tribunos, et suam jam vicem m
gis anxios, quam ejus, cui auxilium parabatur,
beravit onere consensus populi R. *Id.* 2, 31. *f.*
paruit causa plebi, suam vicem indignantem ma
stratu (*dictatorem*) abisse. *Suet. Aug.* 66. Vic
suam conquestus est, quod sibi soli non liceret a
cis, quatenus vellet, irasci. *Sen. Med.* 286. reg

um status, Fortuna varia dubia quos agitat vice. *d. Octav.* 480. Jactare aliquem Terra marique per ubias Martis vices.

VICISSĀTIM, adv. idem ac vicissim. *Pl. Poen.* rol. 46. Ad argumentum nunc vicissatim volo re-nigrare. *Id. Stich.* 4, 1, 27. Nosmet oneremus icissatim voluptatibus. Adde *Naevium* ap. *Non.* 2, 79.

VĬCISSIM, adv. ἀμοιβαδὸν, per vices, alternatim. *ic. N. D.* 2, 1. *med.* Quod si haberem aliquid, uod liqueret, tamen audire vicissim vellem, cum pse tam multa dixissem. *Id. ib.* 7. Terra uno tem-ore florere, deinde vicissim horrere potest. *Virg.* *l.* 12, 462. versique vicissim Pulverulenta fuga Ru-uli dant terga per agros. *Cic. Att.* 16, 3. *med.* Ex-pecto, quid ille tecum, quid tu vicissim. *Id. Sen.* 6. *f.* Calescere vel apricatione, vel igni; aut vicis-im umbris aquisve refrigerari. *Hor. A. P.* 11. hanc eniam petimusque, damusque vicissim. ℙ Quan-oque significat secundo loco, sive similiter, sive ex ltera parte. *Ter. Heaut.* 4, 3, 10. Sed nunc, Cli-ia, da te mihi vicissim: nam amici quoque res est idenda. *Cic. Fam.* 3, 6. Hoc ego meo facto dele-tor; nihil enim potuit fieri amantius. Considera unc vicissim tuum. *Virg. Ecl.* 5, 50. Nos tamen aec quocumque modo tibi nostra vicissim Dicemus. *d. A.* 11, 123. Drances infensus Turno sic ore vi-issim Orsa refert.

VĬCISSĬTAS, atis, f. idem ac vicissitudo, apud eteres. *Accius* ap. *Non.* 2, 893. Vicissitatemque nperandi tradidit.

VĬCISSĬTŪDO, inis, f. ἀμοιβὴ, μεταβολὴ, alter-atio, mutatio ex alio in aliud, commutati. *Ter.* *un.* 2, 2, 45. Omnium rerum vicissitudo est. *Cic.* *usc.* 5, 24. *f.* Quae vita, quis interitus, quaeque x alio in aliud vicissitudo atque mutatio. *Id. Fam.* , 12. Nihil est enim aptius ad delectationem lecto-s, quam temporum varietates, fortunaeque vicissi-dines. *Id. Leg.* 2, 7. Vicissitudines dierum, ac ctium. *Id. Off.* 1, 37. *med.* Cum in reliquis re-us, tum in sermone communi vicissitudinem non iquam putet. ℙ Idem est aliquando ac remunera-o. *Id. Am.* 14. Nihil enim remuneratione benevo-ntiae, nihil vicissitudine studiorum officiorumque cundius. ℙ Item corporis alternatio. *Appul. Met.* . Utrinquesecus jactatae crebriter laterum mutuae cissitudines.

VĪCOMĂGISTER, tri, m. praefectus alicui vico. egitur saepe in tabulis *Sex. Rufi de region. urb.* *omae*, et *P. Victoris*. V. MAGISTER.

VICTĂ. V. POTUA.

VICTĬMĂ, ae, f. ἱερεῖον, θῦμα, animal sacrifi-o destinatum. Dicta est a victis hostibus. *Ov.* *ast.* 1, 333. Victima, quae cecidit dextra victrice, catur: Hostibus a domitis hostia nomen habet. riplicem etymologiam adducit *Festus*. Victimam lius Stilo ait esse vitulum ob ejus vigorem: alii tem, quae vincta ducatur ad altare: [*Cf. *Doe-rl.* 4, 281.] aut quae ob hostes victos immolare-r. ℙ Differunt *victima*, et *hostia* trifariam. Pri-o *hostia* a quovis sacerdote immolabatur, *victima* us tantum manu, qui hostem ipse vicisset, ut pa-t ex loco allato *Ovidii*. Atque hinc alterum quo-e discrimen consequitur. Nam si *victima* victoris ius dextra mactabatur, non potuit victima caedi, si hostibus victis: at *hostia* quoque esse poterat, ae, cum iretur in hostes, caedebatur. *Serv.* in *A.* 338. Hostiae dicuntur sacrificia, quae ab his nt, qui in hostem pergunt: victimae vero sacrifi-a, quae post victoriam fiunt. Sed haec licenter nfundit auctoritas. Haec *Serv.* Tertium discrimen t, quod *victima* est major, ut vitulus; *hostia* mi-r, ut agnus. Itaque *Cornel. Fronto* his verbis dif-rentiarum libellum claudit: Victima major est, stia minor. Hinc *Pl. Ps.* 1, 3, 95. Nolo victi-as, agninis me extis placari volo. *Hor. Od.* 3, , 12. Victima pontificum secures Cervice tinget. Saepe ponitur pro hostia, ut hostia pro victima, glectis illis discriminibus. *Cic. Att.* 1, 13. Ego im te arbitror, caesis apud Amaltheam tuam vi-imis, statim esse ad Sicyonem oppugnandum pro-ctum. ℙ Translate. *Cic. Fl.* 38. Quam potestis Lentulo mactare victimam gratiorem, quam si Flacci sanguine illius nefarium in vos odium sa-raveritis? *Ov. Am.* 3, 3, 22. Victima deceptus cipientis ero. *Sen. Octav.* 145. Mactata soceri con-dit thalamis gener Victima; et *Herc. Oet.* 348. Me ptiali victimam feriat die.

VICTĬMĀRIUS, ii, m. ἱερονόμος, sacrorum mi-ster, qui victimam ligabat, et cultrum, aquam et olam parabat, et reliqua quae sacris erant neces-ria. *Liv.* 40, 29. *extr.* Libri in comitio, igne a ctimariis facto, in conspectu populi cremati sunt. dde *Val. Max.* 1, 1. *n.* 12. ℙ *Victimariorum col-gium* memoratur in *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 450. *n.* XIII. *Victimarius negotiator* adjective ap. *Plin.* 7, 12, . est, qui victimas venales comparat, et vendit. In duabus *Inscriptionib.* ap. *Fabr.* p. 677. *n.* 34. 35. scriptum est *victumarius*.

[VICTĬMĀTOR, oris, m. idem ac victimarius. *actant.* ad *Stat. Th.* 4, 463. Sacerdotum consue-do talis est, ut aut ipsi percutiant victimas, et ones appellantur: aut sic tenentes cultrum alter impingat, ideo dicitur, *In vulnus cecidere* greges, quia victimatores dicuntur. *F.*]

VICTĬMO, as, a, 1. sacrifico. *Appul. Met.* 7. Hircum Marti victimant. *Id. ib.* Quin publicum istum maritum (*h. e.* asinum) illis suis monstruosis nuptiis condignam victimamus hostiam?

VICTĬTO, as, n. 1. σιτέομαι, victu utor, alor, vescor. *Pl. Rud.* 3, 4, 59. Nullum habemus ignem, ficis victitamus aridis. *Id. Truc.* 2, 2, 60. Si hic homo sinapi victitet, non censeam, tam esse tristem posse. *Id. ib.* 2, 3, 26. Victitare parce. *Ter. Eun.* 5, 8, 43. Tu cum illa et libenter vivis: etenim bene libenter victitas. Rursus *Pl. Capt.* 1, 1, 12. Co-chleae in occulto latent: suo sibi succo vivunt, si ros non cadit. Item parasiti rebus prolatis latent in occulto: miseri victitant succo suo. Alii hic leg. *victant.* ℙ Pro simplici *vivo.* [*Haec prima vocis est significatio, quae ab initio erat ponenda.] *Id. Men.* 5, 1, 27. Mea quidem causa vidua victita, vel usque dum regnum obtinebit Juppiter. *Varr. L. L.* 4, 10. In hieme natura ad nascendum victitare non vult, et potius ver exspectat.

VICTO, as. V. v. praec.

VICTOR, oris, m. νικητής, qui in certamine su-perior evasit. *Cic. Fam.* 4, 9. *med.* Multa enim victori eorum arbitrio, per quos vicit, etiam invi-to facienda sunt. *Id. Pis.* 7. *med.* Neque resisten-te Cn. Pompejo omnium gentium victore, etc. *Plin.* 7, 28, 29. L. Sicinius Dentatus centies vicies proe-liatus, octies et provocatione victor. *Stat. Th.* 9, 624. Victor belli, *h. e.* in bello. ℙ Adjective. *Nep. Ag.* 4. Victor exercitus. *Ov. Trist.* 4, 1, 72. currus, *h. e.* triumphalis, in quo victor sedet. Et cum nomine femin. *Pl. Amph.* 1, 1, 33. Victores legiones. ℙ Praeterea *victor* significat etiam eum, qui opus aliquod ad optatum finem perduxit, et qui voti compos factus est. *Virg. A.* 2, 329. vi-ctorque Sinon incendia miscet. *Id. ib.* 10, 409. Ille (*pastor*) sedens victor flammas despectat ovan-tes. (Adde *ib.* 11, 565.) *Hor. Ep.* 1, 13, 11. Vi-ctor propositi simul ac proveneris illuc. *Ov. Her.* 16, 87. ex aequo donis formaque probata, Victo-rem coelo rettulit illa pedem, *h. e.* Venus habita pulcherrima Dearum a Paride. *Lucan.* 2, 605. Vi-ctor taurus. *Sall. Jug.* 67. Animus lubidinis et di-vitiarum victor, tantummodo gloriae avidus. *Mart.* 8, 43, *victorem* dicit virum multis uxoribus suis su-perstitem. ℙ De rebus inanimis. *Lucan.* 9, 333. Abstulit has (*naves*) ventis contraria volvens Ae-stus, et obnixum victor detrusit in Austrum. ℙ *Victor* est epithetum Jovis in multis *Lapidibus* ap. *Grut.* 23, 8. et 9. et *Gut.* p. 7. *n.* 7., 8, 9. et 10. et p. 8. *n.* 1, 2, 3. etc. et *Mur.* 11, 1. ℙ Item Herculis, cujus epitheti causa exponitur a *Macr.* *Sat.* 3, 6., ubi sic appellatum ait et propter vete-res victorias, et propter commemorationem novae historiae de M. Octavio Herennio, quam ibidem narrat. ℙ *Victor* fuit etiam cogn. R., ut Sex. Au-relius Victor, de quo AURELIUS, ii. ℙ *Victor* a *viendo* V. in VIETOR.

VICTŌRĬĂ, ae, f. νίκη, hostium superatio: a *vincendo*. *Cic. Marcell.* 3. Victoria quae natura in-solens atque superba est. *Hor. Sat.* 1, 1, 8. con-curritur: horae Momento cita mors venit, aut vi-ctoria laeta. *Sall. Cat.* 61. *extr.* Victoria cruenta, *h. e.* in qua magna caedes etiam victorum fit. *Id.* *Jug.* 84. Eripere alicui victoriam. *Liv.* 4, 50. *extr.* Victoria penes patres fuit. *Id.* 30, 30. Habere vi-ctoriam in manibus. *Cic. Coel.* 7. *f.* gloriosam con-sequi. *Id. Manil.* 3. *f.* reportare. *Auct. B. Afr.* 31. *f.* Tot tam claris partis victoriis. *Plin.* 23, 1, 20. Victoriam facere, *h. e.* parere. *Tac. A.* 13, 41. *f.* patrare. *Liv.* 4, 10. referre ex hoste. *Id.* 30, 30. Annibal, cui tot de R. ducibus victorias Dii dede-runt. *Caes. B. G.* 5, 38. *extr.* Victoriam adipisci. *Id. ib.* 6, 36. *med.* conclamare. *Nep. Timol.* 2. Eam praeclaram ducebat, in qua plus esset clementiae, quam crudelitatis. *Plin.* 29, 3, 12. Victoriae li-tium. ℙ Apud Romanos Deae nomen erat, cujus simulacrum effingebatur lauro coronatum, altera manu palmae, altera oleae ramum praeferens. Pin-nata etiam, et aligera pingebatur, ut e coelo de-volans ad eos, quos suis ornare successibus vellet, pexo crine, nudo pede suspensa, strophio revincta, sinu vestis fluitante. *Varr. L. L.* 4, 10. ℙ Poe-tae fabulantur fuisse filiam Acherontis ex Styge, affuisse Jovi in bello adversus Gigantes; Jovem illi pro munere dedisse, ut Dii per Stygem ejus ma-trem jurarent, siquis eorum juramento non stetis-set, quoddum temporis spatium nectare abstineret. *Cic. N. D.* 2, 23. *med.* Quid Opis? quid Salutis? quid Concordiae? Libertatis? Victoriae? quarum omnium rerum quia vis erat tanta, ut sine Deo re-gi non posset, ipsa res Deorum nomen obtinuit. V. *Hyg. praef. fab.* et *Serv.* ad *A.* 6, 134. ℙ *In *Appul. de herb.* 58. *Victoriae folium* herba videtur esse eadem quae et victorialis. ℙ *Victoria Julio-brigensium*, vel *Portus Victoriae Juliobrigensium*, oppidum Hispaniae Tarraconensis, de quo *Plin.* 4, 20. ℙ Victoria, nomen feminae. V. v. sq. *B. A.* ℙ [*Victoria* fuit etiam navium insigne, tum trire-mium, tum quadriremium, tum quinqueremium, un-de et illis nomen est impositum. *Inscr.* ap. *Maff.* *Mus. Ver.* 124, 5. T. Ursinius Castor ĪĪĪ. Vict. Nat. Sard., etc. *h. e.* triremi Victoria, natione Sardus. *Alia* ap. *Mur.* 2035, 2. . . . . N. Del. Vix. An. XXV. M. An. V. ĪĪĪĪ. Victoria, *h. e.* natione Delmata, vixit annis quinque et viginti, militavit annis quin-que quadriremi, etc. *Alia* ap. *Donat.* 281, 6. D. M. L. Idasimi Valentis armorum custodis V̄. Vic. Nat. Delmata, etc. *F.*]

VICTŌRĬĀLIS, e, adj. ad victoriam pertinens, ut Victorialis dies, quo victoria aliqua celebratur. *Treb. Gall.* 3. Populumque, quasi victorialibus die-bus, ad festivitatem ac plausum vocavit. [*Cassiod.* *Var.* 6, 1. ad consulem: Consulatus te decoramus insignibus. Pinge vastos humeros vario colore pal-matae, validam manum victoriali scipione nobilita, etc. *h. e.* scipione, quem Victoriae signo superne decoratum gestasse manu dextra consules in pro-cessu consulari ex nummis, aliisque veteribus mo-numentis, constat. *F.*] ℙ *Victorialis* absolute dicitur herba eadem, quae et Idaea daphne, et da-phne Alexandrina ap. *Appul. Herb.* 58.

VICTŌRĬĀTUS (subaudi *nummus*) i, m. νικηφό-ρος, nummus argenteus lege Clodia percussus, [ut ait *Plin.* 33, 3, 13. (fortasse a C. Clodio Centone una cum M. Sempronio Tuditano Coss. ann. U. C. DXIV. lata, *F.*] qui dimidiam denarii partem pon-dere et pretio exaequabat, ut docet *Varr. L. L.* 9, 3. *med.* Causa nominis est, quia signatus erat Victoria, ut est ap. *Plin. l. c.* Valebat autem quin-que assibus; hinc et quinarius dictus est, ut *Varr.* *ib.* 36. *med.* indicat. [Ceterum hujusmodi pondus et pretium fuisse victoriato postremis reipublicae temporibus quidam putant, non item a primordio; nam olim peregrinus nummus fuit, et denario Ro-mano minor, quinario autem major, ut patet ex *Volus. Maecian. de asse l. c.* ab *Eckhel. D. N. V.* T. 5. p. 21. et ex *Liv.* 41, 13., ubi *victoriatorum* mentio est in triumpho de Istris relato, mox in praeda victi Gentii regis Illyrici narrat *Id.* 45, 43. translata in triumpho fuisse centum viginti millia Illyrii argenti. *F.*] *Cic. Font.* 5. Itaque Titurium Tolosae quaternos denarios in singulas vini ampho-ras portorii nomine exegisse; Cruduni Porcium, et Numium ternos victoriatos Narbone; Servaeum bi-nos sestertios. Alii aliter leg. *Liv. l.* prius *c.* Tu-lit in eo triumpho victoriatum octoginta quinque millia septingentos duos. *Quint.* 6, 3. Dicente quo-dam, victoriato se uno in Sicilia quinque pedes lon-gam muraenam emisse. ℙ [*Victoriatus* a medicis etiam pro pondere accipitur, ut denarius, quam vo-cem vide. *Marcell. Empir.* 15. *in.* Hoc medicamen-tum compositum sic: git fricti ✠. II., pyrethri ✠. I., sagapeni victoriati pondus, etc. *Scrib. Comp.* 26. Lapidis haematitis ✠. P. II. et victoriati. *F.*]

[VICTŌRĬCUS, a, um, adj. ad victorem perti-nens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1507, 2. C. Va-lerius Victoricus. *Alia* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 204. *col.* 3. Maternus Victoricus. *F.*]

[VICTŌRĬENSIS, e, adj. ad Victoriam pertinens, oppidum Germaniae, nunc dirutum, ubi modo *Neu-biber*, prope urbem *Neuwied*. *Inscr.* ap. *Orell. Coll.* *Inscr. Lat. n.* 988. In H. D. D. (h. e. *honorem do-mus divinae*) bajoli et vexillarii collegio Victorien-sium signiferorum Genium de suo fecerunt, etc. *F.*]

[VICTŌRILLĂ, ae, f. dimin. victoriae. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 715, 2. Claudiae Victo-rillae filiae pientissimae Claudia Victorina. *F.*]

*VICTŌRĪNA vel Victoria, ae, f. uxor an ma-ter Victorini, a Posthumo in consortium imperii ad-sciti? *Trebell. Pollio de XXX. tyrann.* 5, 24, 25. et 31. *B. A.*

[VICTŌRĪNUS, a, um, adj. ad victorem perti-nens. Est cogn. R., ut C. Aufidius Victorinus, M. Cornelii Frontonis gener, Cos. iterum ann. a Chr. n. CLXXXIII., de quo in *Inscr.* ap. *Grut.* 300, 2. men-tio est. *Alia* ap. *eund.* 379, 2. Caesonia Victorina. V. v. praec. *F.*]

VICTŌRĬŎLĂ, ae, f. parvum Victoriae Deae si-mulacrum. *Cic. N. D.* 3, 34. *med.* Idem Victorio-las aureas, et pateras, coronasque, quae simula-crorum porrectis manibus sustinebantur, sine dubi-tatione tollebat.

[VICTŌRĬOR, aris, atus sum, dep. 1. victoriam consequor. Impersonaliter. *Tert. adv. Gnost.* 6. Plus victoriatum est, quam injuriatum. *F.*]

VICTŌRĬŌSUS, a, um, adj. νικητικὸς, vincere assuetus, seu qui plures et varias victorias reporta-vit. Vox est *Catonis*, ut *Gell.* 4, 9. *med.* testatur. In nummo *Probi*, ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 7. p. 505. Victorioso semper. *Sidon. ep.* 5, 6. Victoriosissi-mo viro. *Inscr.* ap. *Grut.* 170, 5. Salvis Dominis nostris Honorio et Theodosio victoriosissimis princi-pibus. Alia *ib.* 278, 1, 2. et 3. Victoriosissimo principi juventutis M. Aurelio Carino nobilissimo Caesari.

*VICTŌRĪUS, i, m. nomen Romanum, v. g. Q. Victorius, de quo *Liv.* 34, 46. *B. G.*

[VICTRĪCENSIS, e, adj. ad coloniam Victricem pertinens, quae est Camalodunum, nunc *Colchester* in Anglia. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 29. *n.* 129. Cn. Munatius M. F. Pal Aurelius Bassus censitor civium Romano-rum coloniae Victricensis, quae est in Britannia Ca-malodun. *F.*]

VICTRIX, icis, f. *νικήτρια*, quae vicit, quae certamine superior evasit. *Cic. ad Brut.* 1, 10. Erat victrix respublica, caesis Antonii copiis, ipso expulso. *Id. Tusc.* 1, 48. *f.* Oraculum erat datum, si rex interfectus esset, victrices Athenas fore. *Id. Cluent* 5. *f.* Victrix filiae, non libidinis. *Sen. Thyest.* 16. Victrix libido. *Id. Octav.* 433. luxuria. *Id. Ag.* 936. frons, *h. e.* laurus, qua coronantur victores. *Lucan.* 1, 128. Victrix causa Deis placuit, sed victa Catoni. *Ov. Fast.* 1, 525. Urite victrices Neptunia Pergama flammae. *Festus* in *October:* Equus bigarum victricum dexterior. *Plin.* 37, 4, 15. Adamantis ignium victrix natura, et nunquam incalescens. *Cic. Att.* 5, 21. Quo autem die Cassii litterae victrices in senatu recitatae sunt. *Victrices litterae* sunt victoriam nunciantes: ut et *Ov. Am.* 1, 11, 25. victrices lauro redimire tabellas. ¶ Interdum sumitur pro voti compote. *Virg. A.* 7, 544. Junonem victrix affatur voce superba. V. VICTOR. ¶ Est etiam adject. quod cum neutris quoque conjungitur. *Claud. VI. cons. Hon.* 24. et certius omina surgunt Victrici concepta solo. *Virg. A.* 3, 54. Res Agamemnonias, victriciaque arma secutus. *Just.* 44, 5. Victricia ad eos arma transtulit. *Ov. Met.* 10, 151. Sparsaque Phlegraeis victricia fulmina campis. *Stat. Silv.* 5, 2, 150. victricia bella. *Lucan.* 1, 347. signa. *Minuc. Fel. Octav.* 29. *f.* tropaea. In nummo Diocletiani ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 8. p. 6. Fatis victricibus. (V. FATA). *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 170, 2. Heu facinus victrix. *Serv.* in *l. Virg.* c. docet, nomina feminina in *ix* in plur. tantum numero neutra fieri: sed *Claudiani* verba etiam in sing. id fieri posse ostendunt. Nam quod ex *Lucano* 1, 3. affert *Voss. l.* 2. *de annalog. c.* 12. et ex eo *Huetius* ad *Manil.* 5, 631. *victrici ferro*, pro *ferro* legitur ab omnibus *dextra:* et quod ex *Minuc. Fel. Octav.* 29. *f. victrix tropaeum*, ibi in plurali habetur, ut dictum est.

VICTŬĀLIS, e, adj. ad victum, nutritionem, alimentum, et vitam pertinens. *Appul. Dogm. Plat.* 1. Membra corporis inferiora reguntur optimatium praestantia, et ipsa ministerium suggerunt victuale. [*Impp. Honor. et Theodos Cod.* 8, 51, 20. In servitutem a barbarica feritate transvectis si quidquam in usum vestium, vel alimoniae impensum est, humanitati sit praestitum, nec maneat victualis sumptus repetitio. ¶ *Victualia* absolute sunt res victui inservientes. *Cassiod. Var.* 3, 44. Victualia quoque fecimus praeparari, ut vobis destinentur, cum tempus navigationis arriserit. *Id. ib.* 4, 5. Gallicana regione victualium cognovimus caritatem. *F.*]

[VICTŬĀRĬUS, a, um, adj. ad victum pertinens, idem ac victualis. *Tert. Monog.* 8. Victuaria exhibitio, *h. e.* praestatio eorum, quae victui sunt idonea. *F.*]

*VICTUMVĬAE, arum, oppidum Italiae superioris, in Gallia cispadana, prope Placentiam. *Liv.* 21, 45. et 57. *B. A.*

VICTUS, a, um, part. a *vinco: νικηθεὶς*, certamine superatus. *Cic. Font.* 12. *med.* Ut velint isti quiescere: id quod victi et subacti solent. *Caes. B. G.* 7, 9. *extr.* Boji Helvetico proelio victi; et *ib.* 1, 45. *extr.* Gallia bello victa. *Hor. Epod.* 9, 27. terra marique victus hostis. *Virg. A.* 2, 367. Quondam etiam victis redit in praecordia virtus; et *ib.* 354. Una salus victis nullam sperare salutem. ¶ De aliis rebus extra bellum. *Hor. Od.* 3, 27, 36. Victus furore. *Id. Epod.* 17, 43. et *Liv.* 23, 8. patris precibus lacrimisque. *Ov. Pont.* 1, 7, 48. Ira victa per preces. *Id. Trist.* 4, 8, 39. delictis clementia. *Id. Fast.* 6, 44 forma Idaeo judice. *Id. Met.* 9, 164. malis patientia. *Id. Am.* 2, 5, 12. Victa rea. *Id. ib.* 3, 10, 29. Victus amore pudor. *Id. Met.* 1, 544 labore fugae, *h. e* lassitudine confectus. *Id. Fast.* 3, 19. Blanda quies victis furtim subrepit ocellis; et *ib.* 1, 422. Corpora victa sopore. *Tac. A.* 1, 57. Filia Segestis neque victa in lacrimas, neque voce supplex, *h. e.* non eo usque demissa animo, ut lacrimas mitteret. *Id. ib.* 4, 8. Effusum in lacrimas senatum, victo gemitu, simul oratione continua erexit; et *ib.* 11, 2. Victo silentio. ¶ De rebus inanimis. *Ov. Fast.* 1, 676. Quernaque glans victa est utiliore cibo. *Id. Trist.* 1, 4, 12. Victa ratis: scil. vi maris et ventorum, *Id. Fast.* 2, 220. nix Zephyro victa fluit: et *ib.* 1, 221. Aera dabant olim; melius nunc omen in auro est: Victaque concedit prisca moneta novae. ¶ Cum infinito. *Sil.* 6, 141. Bagrada non ullo Libycis in finibus amne Victus limosas extendere latius undas. *Id.* 5, 552. vir nulli victus vel ponere castra, vel junxisse ratem, duroque resolvere muros Ariete, et in turrim subitos immittere pontes. ¶ Cum gen. *Virg. G.* 4, 490. Eurydicenque suam jam luce sub ipsa Immemor, heu! victusque animi respexit. Ubi *Servius:* Sic hoc loco dixit, ut (*A.* 12, 19.) O praestans animi juvenis. ¶ De eo, qui voti impos, *ἀκρατής:* ut contra *victor*, qui voti compos. *Virg. Ecl.* 9, 5. Nunc victi, tristes, etc. *Servius.* ¶ De eo, qui a proposito recedit. *Virg. A.* 2, 699. Hic vero victus genitor se tollit ad auras. *Servius.*

VICTUS, us, m. *σιτίον, τροφή*, omne id, quo vivimus: a *vivo*. *Ulp. Dig.* 50, 16, 43. Verbo victus continentur quae esui, potui, cultuique corporis, quaeque ad vivendum homini necessaria sunt. Vestem quoque victus habere vicem, Labeo ait. Et cetera quoque, (subdit *Cajus ib.* 44.) quibus tuendi curandique corporis nostri gratia utimur, ea appellatione significantur. ¶ Praecipue tamen dicitur de cibo, quo alimur quotidie. *Cic. Am.* 23. Multi divitias despiciunt, quos parvo contentos tenuis victus cultusque delectat. *Id. Quint.* 15. Cujus victus vestitusque necessarius sub praecone subjectus est. *Id. Tusc.* 5, 34. *med.* Persarum a Xepophonte victus exponitur, quos negat ad panem adhibere quidquam praeter nasturtium. *Caes. B. G.* 6, 21. Major pars victus eorum lacte, et caseo, et carne consistit. *Cic. Or.* 1, 54. *med.* Victum quotidianum publice praebere alicui. *Id. Off.* 1, 4. *med.* Parare ea, quae suppeditent et ad cultum, et ad victum. *Colum.* 10. *praef.* Lactis copia, ferinaque, ac domesticarum pecudum carne victum tolerare. *Cels.* 1, 10. Ex religua victus consuetudine quam minimum mutare. *Phaedr.* 3, 16. Victum quaerere; et 4, 21. rogare. *Pl. Ps.* 5, 1, 8. Victus excuratus. *Id. Pers.* 1, 1, 32. basilicus. *Id. Most.* 1, 1, 43. facetus. *Id. Capt.* 1, 2, 85. asper. *Quint.* 5, 10. frugi. *Sil.* 3, 280. Sed mensis asper populus, victuque maligno *Id.* 15, 813. Cum vires parco victu somnoque reducunt. *Macr. Sat.* 1, 7. *med.* Victus ferus et rudis ante fruges cognitas. ¶ In plur. num. *Tibull.* 2, 1, 43. Tunc victus abiere feri: tunc insita pomus. *Ov. Met.* 15, 104. Victibus invidit postquam non utilis auctor. *Pl. Mil.* 3, 1, 141. Te meae domi accipiam benigne, lepide, et lepidis victibus, *h. e.* bibis lautis, scitis, suaviter conditis. *Cic. Fin.* 5, 4. Persecutus est Aristoteles animantium omnium ortus, victus, figuras. *Non.* 3, 269. interpretatur vitam. ¶ Interdum significat aliquid amplius, nempe totam rationem vivendi tum in victu, tum in cetero cultu. *Caes. B. G.* 1, 31. *med.* Neque enim conferendum esse Gallicum cum Germanorum agro, neque hanc consuetudinem victus cum illa comparandam. *Nep. Dion.* 4. *f.* Appositi erant custodes, qui eum a pristino victu deducerent. *Cic. Inv.* 1, 25. In victu considerare oportet, apud quos, et quo more, et cujus arbitratu sit educatus, quos habuerit artium liberalium magistros, quos vivendi praeceptores, etc. [*Beier. ad *Cic. Off.* 1, 137.] ¶ *Victu* in dativo pro *victui*. *Virg. G.* 4, 158. de apib.: Namque aliae victu indulgent. *Lucil.* ap. *Gell.* 4, 16. et *Non.* 9, 15. Quod sumptum atque epulas victu praeponis honesto. V. ASPECTUS, us. ¶ Olim et *victi*, et *victuis* in patrio dixere. *Pl. Capt.* 4, 2, 75. Tui quotidiani victi ventrem ad me afferas. Haec verba etiam a *Non.* 8, 8. afferuntur. *Varr. fragm. ib.* 88. De victuis consuetudine primigenia. V. FRUCTUS.

VĪCŬLUS, i, m. *κωμίδιον*, parvus vicus. *Liv.* 21, 33. *f.* Castellum viculosque circumjectos capit. [*Cic. de rep.* (ed. *A. Maio*) 1, 2. Equidem quemadmodum urbes magnas atque imperiosas, ut appellat Ennius, viculis et castellis praeferendas puto, etc. *F.*]

VĪCUS, i, m. *κώμη, ῥύμη*, multae domus junctae: ab Aeolico *ϝοῖκος*, vel *Βοῖκος*, pro *οἶκος*. Differt a pago. Nam pagus de rure tantum dicitur, vicus et de rure, et de urbe. Deinde vicus est pars pagi. *Tac. G.* 12. Eliguntur in eisdem comitiis et principes, qui jura per pagos, vicosque reddant. ¶ *Vicus urbanus* est pars minor urbis, quae ex multiplicatis domibus constat, ut Romae *vicus Cyprius*, *vicus Africus*, *vicus sceleratus*, etc. *Vicus paganus*, seu *rusticus*, sunt plures villae, seu domus rusticanae conjunctae, in aliquo pago, aliquo spatio remotae ab urbe, nullisque moenibus cinctae. Nam aedificia urbi contigua, suburbia dicuntur; quae moenibus clauduntur, appellantur castella. *Cic. Fam.* 14, 1. *de vico rust.* Quod ad me, mea Terentia, scribis, te vicum vendituram, quid, obsecro te (me miserum!) quid futurum est? *Hor. Ep.* 2, 1, 269. *de vico urban.* Deferar in vicum vendentem tus, et odores. *Ov. Fast.* 6, 609. Certa fides facti, dictus sceleratus ab illa Vicus, et aeterna res ea pressa nota. ¶ Singulis Romae vicis quatuor praeficiebantur viri, qui *Magistri vicorum*, et etiam *Vicomagistri* dicebantur. V. MAGISTER.

VĬDĒLĬCET, adv. *δηλαδή, δηλονότι*, certe, quidem, vere, nimirum: adverbium confirmandi, teste *Donato* in *Ter. Adelph.* 3, 4, 4, conflatum ex *videre*, et *licet*, quomodo *scilicet* ex *scire* et *licet*. *Ter. ib.* Videlicet de psaltria hac audivit. *Id. Heaut.* 2, 3, 22. Hic de nostris verbis hic errat videlicet, quae hic sumus locuti. ¶ Interdum suae originis casum retinet. *Pl. Stich.* 4, 1, 49. Videlicet, parcum illum fuisse senem, i. e. perspicuum est. *Id. ib.* 51. Videlicet, illum fuisse nequam adolescentem. *Lucr.* 1, 210. Esse videlicet in terris primordia rerum. *Gell.* 17, 5. *f.* Sed videlicet, eum vocabula rerum ignorasse. ¶ Eleganter usurpatur in ironia, sive irrisione. *Cic. Phil.* 2, 6. *extr.* Tuus videlicet salutaris consulatus, perniciosus meus. *Id. Cat.* 2, 6. Homo enim videlicet timidus, et permodestus vocem consulis ferre non potuit. ¶ Est etiam adverbium explanandi pro scilicet, nempe. *Id. Sext.* 12. *med.* Venisse tempus iis, qui in timore fuissent, conjuratos videlicet dicebat, ulciscendis. *Id. Cluent.* 46. Ut metus videlicet ad omnes, poena ad paucos perveniret. *Id. Leg.* 2, 10. Caste lex jubet adire ad Deos, animo videlicet. ¶ Elegantem locum habet in responsionibus. *Id. Caecin.* 15. *f.* Quid metuebant? vim videlicet. *Id. Verr.* 2, 2, 33. Quid horum se negat fecisse? illud videlicet unum, quod necesse est, pecuniam accepisse. *Id. Cluent.* 54. Qui eorum? quorum? videlicet qui supra scripti sunt.

VĬDEN'? pro *videsne?* et admirationem continet, et interdum indignationem. *Ter. Eun.* 2, 2, 10. Viden' me ex eodem ortum loco? *Tibull.* 2, 2, 17. Vota cadunt, viden', ut trepidantibus advolet alis? *Virg. A.* 6, 780. viden', ut geminae stant vertice cristae? ubi *Servius:* Naturaliter *den* longa est: brevem tamen eam posuit, secutus Ennium: et adeo ejus est immutata natura, ut jam ubique brevis inveniatur. *Ter. Eun.* 2, 2, 34. Viden', otium et cibus quid faciat alienus? *Cat.* 61, 98. viden'? faces Aureas quatiunt comas. *Pl. Epid.* 2, 2, 37. viden' veneficam?

VĬDENS, entis, part. a *video: Virg. Ecl.* 1, 70. mea regna videns mirabor aristas. *Id. ib.* 6, 21. jamque videnti Sanguineis frontem moris et tempora pingit. ¶ Eleganter jungitur cum *vivus*, et significat vigilantem, et optime cernentem ea, quae fiunt. *Ter. Eun.* 1, 1, 28. Prudens et sciens, vivus vidensque pereo. *Cic. Quint.* 15. *f.* Huic acerbissimum vivo videntique funus ducitur. *Id. Sext.* 27. *f.* Vivus, ut ajunt, est, et videns cum victu et vestitu suo publicatus. V. SCIENS. *Lucr.* 3, 1060. Mortua cui vita est prope jam vivo atque videnti. Si[c] *Pl. Most.* 2, 1, 80. Ludos ego hodie vivo praesenti hic seni faciam: quod credo mortuo nunquam fore.

VĬDĔO, es, īdi, īsum, a. 2 *βλέπω, ὁράω*, oculorum sensu percipio, cerno, perspicio: ab *εἴδω*, quo saepe idem significat. Quid a *cerno* differat, ib[i] dictum est. [*Differentiam inter *videre* et *tueri*, e[t] *specere* hanc statuit *Doederl.* 4, 305., ut hoc nonni[si] oculorum actum significet, unde cognitio oriatur, illa spectandi modum describant, ideo factum, u[t] intelligas.] *Ter. Eun.* 5, 1, 19. *Tha.* Ubi is est? *Py.* hem ad sinistram. videsne? *Tha.* video. *Pl. Mi[l.]* 2, 4, 15. Tun' me vidisti? *Scel.* atque his quidem oculis. *Cic. Mur.* 40. *extr.* Videre est perspicere al[i]quid. *Id. Acad.* 4, 25. *med.* Videre acriter; et *P[l.]* *Mil.* 3, 1, 36. clare oculis. *Virg. A.* 5, 107. laet[i] complerant litora coetu Visuri Aeneadas. *Sall. Ju[g.]* 99. *f.* Mulieres et pueri, qui visum processeran[t.] ¶ *Vide*, aspice, intuere. *Ter. Eun.* 4, 4, 3. Illu[m] vide, os ut sibi distorsit carnufex! *Pl. Amph.* 2, [...] 155. Vide sis, signi quid siet. *Id. Cas.* 2, 6, 2[...] Vide, ne qua illic insit alia sortis sub aqua; et *Mos[t.]* 1, 3, 151. Vide, tali ubi sunt. *Ter. Eun.* 5, 1. [...] Vide, amabo, si non, cum aspicias, os impuden[s] videtur. ¶ *Me vide*, formula fidejubendi, et rec[i]piendi in se eventum cujuspiam rei. *Id. Andr.* 2, [...] 13. Istuc ipsum nihil pericli est: me vide. *Pl. Mer[c.]* 5, 4, 53. *Ly.* Certon' scis, non succensere mihi tua[m] matrem? *Eu.* scio: me vide. *Ly.* satis habeo. Add[e] *Trin.* 3, 3, 79. et *Ter. Phorm.* 4, 4. *f.* Sic Grae[ci] *βλέπειν εἴς τινα, πρὸς τινα.* [*Cic. Pis.* 25. quin t[u] me vides? eo fere sensu, quo nostri dicunt: *da lol[...] ich mich doch!*] ¶ Ponitur interdum pro visere, convenire, colloquendi et agendi causa. *Cic. Att.* 1[...] 37. *extr.* Loco valde opus est: quare etiam Otho[]nem vide. *Supra dixerat:* Othonem, si Romae es[...] convenias pervelim. *Id. ib.* 4, 12. Graviter se actu[m] rum cum Aquilio confirmavit: videbis ergo hominem si voles; et *ib.* 12, 14. Quemcumque appellaris, ne[]mo negabit. Sed Septimium vide, et Laenatem, e[t] Statilium: tribus enim opus est. *Plin. ep.* 1, 5. *med.* Rogo, mane videas Plinium domi, et quoquo mod[o] efficias, ne mihi irascatur. [*Suet. Aug.* 17. viditqu[e] mortuum: ubi *B. Crus.* in *cl. Suet.* p. 817. confer[ri] jubet *Spart. Adr.* 5. digressus est ad inspicienda[s] reliquias Trajani. V. Notam *B. Crusii.* Adde *Tib.* [...] semel omnino eam vidit. Sic et nos *sehen* pro *be[]suchen.*] ¶ Per catachresim dicitur de sensu au[di]rium. *Virg. A.* 4, 490. mugire videbis Sub pedibu[s] terram, et descendere montibus ornos. *Prop.* 2, 1[...] 49. Vidistin' toto sonitus procurrere coelo? *Pl.* ri[]dicule *Mil.* 4, 6, 44. Naso pol jam haec quidem videt plus, quam oculis. ¶ Huc pertinet illud *Au[]gust. Conf.* 10, 35. Ad oculos proprie videre pe[r]tinet. Utimur autem hoc verbo etiam in ceteri[s] sensibus, cum eos ad cognoscendum intendimus. Neque enim dicimus, audi quam rutilet; aut olfa[c] quam niteat; aut gusta quam splendeat; aut palp[a] quam fulgeat. Videri enim dicuntur haec omnia. Dicimus autem non solum, vide quid luceat, quod soli oculi sentire possunt, sed vide etiam quid sonet, vide quod oleat, vide quod sapiat, vide quam durum sit. ¶ De rebus inanimis. *Virg. G.* 2, 68. et casus abies visura marinos, *h. e.* expertura. (quo sensu *Ter. Adelph.* 5, 4, 13. Duxi uxorem: quam ibi miseriam vidi!) *Sen. Ag.* 885. sanguinem extremae da[]pes Domini videbunt. *Id. Herc. Oet.* 462. Nox media solem vidit, et noctem dies. *Id. Hipp.* 285. Quaeque nascentem videt ora solem. *Id. Med.* 212. Pontusque quidquid Scythicus a tergo videt. *Lucan.* 2, 428. *de Apennino.* Longior educto qua surgit in aera dorso, Gallica rura videt, devexasque aspicit Alpes. ¶ Metonymia est in his. *Sen. Phoen.* 245. Videram nondum diem, *h. e.* nondum natus eram.

c. Fam. 14, 1. med. Quem ego diem si videro si in vestrum conspectum venero. Id. Fam. 7, 30. i suo toto consulatu somnum non viderit. [*V. indf. ad Hor. Sat. 1, 2, 68.] ℙ Transfertur ad imum, et sumitur pro intelligere, cognoscere, re. Id. ib. 6, 3. Quem exitum ego tam video imo, quam ea, quae oculis cernimus. Id. Sen. 23. imus, qui plus cernit et longius, videt, se ad liora proficisci. Id. Or. 1, 25. med. Acutius at- e acrius vitia in dicente, quam recta videre. Liv. 12. Dii vatesque eorum in futurum vident. Cic. m. 9, 6. Quod ego cur nolim, nihil video. Nep c. 9. med. Ad patriam liberandam omni fereba- cogitatione: sed videbat, id sine rege Persarum posse fieri. Id. An. 9. Vidit vir omnium calli- simus, magno se fore periculo, nisi quid prae- isset. ℙ Plus videre, plus sapere, melius con- ere. Cic. Phil. 2, 15. f. Cum me vidisse plus eretur, se speravisse meliora. Id. Man. 22. Sin tem vos plus in republica vidistis, etc. Sic. Ter. aut. 3, 1, 97. Ita comparatam esse hominum na- am, aliena ut melius videant et dijudicent. ℙ somniantibus. Cic. Acad. 4, 40. med. Si dormi- es aliquid animo videre videamur. Id. Div. 2, 71. Videre somnia. Id. N. D. 1, 29. f. aliquid in som- . Just. 1, 4. per somnum; et ib. 9. per quietem. . Div. 2, 61. secundum quietem. Tac. Ann. 2, 14. x laetam Germanico quietem tulit, viditque se ratum, etc. ℙ Frequenter est animadvertere, siderare, perpendere, cogitare. Pomp. ad Dom. post ep. ad Att. 12, 8. Diligentius nobis est vi- dum, ne distracti pares esse adversario non pos- us. Pl. Bacch. 4, 9, 118. Quae conditiones sunt: am tu accipias, vide. Petr. Sat. 94. Vide, quam conveniat his moribus; et ib. 102. Videte, num- d hoc placeat. Cic. Am. 11. Id primum videamus, tenus amor in amicitia progredi debeat. Id. Acad. 13. Nunc ea videamus, quae contra ab his dis- ari solent. [*V. Beier. ad Cic. Off. 1. p. 137.] tem cavere. Id. Off. 1, 14. Videndum est, ne it benignitas; et ib. 20. Quamobrem et haec vi- da, et pecuniae fugienda cupiditas. Alii leg. vi- da, contra MSS. Graevio teste. ℙ Item cura- procurare, providere, parare. Pl. Amph. 2, 1, Vide, e navi efferantur quae imperavi omnia. Id. 4, 1, 10. Scribas, vide, plane et probe. Cic. n. 16, 1, med. Et comites, et tempestates, et em idoneam ut habeas, diligenter videbis. Id. Att. l. Antecesserat Statius, ut prandium nobis vi- et. Id. Tusc. 3, 19. f. Demus scutellam dulci- e potionis, aliquid videamus et cibi. Ter. Heaut. l, 50. Asperum (vinum) hoc est: aliud lenius, es, vide. Id. Andr. 2, 6, 25. Ego istaec recte iant, videro. Cic. Fam. 7, 22. f. Sed valebis, que negotia videbis. Id. Verr. 2, 5, 40. extr. t aliquid videbimus, ne iste nobis obstare possit. Or. 3, 1. Philippum dixisse constabat, viden- sibi aliud esse consilium: illo senatu se rempu- licam gerere non posse. [*Cf. Beier. ad Cic. Off. . 158. Imprimis autem Matth. ad Cic. Man. 22.] e, quid agas, cum eos monemus, qui magna ag- diuntur. Ter. Phorm. 2, 2. f. Senex adest: vide agas. (Ubi Donat. non terrentis est, sed ex- ntis.) Cic. Verr. 2, 5, 68. Te moneo: videas m atque etiam et consideres, quid agas, quo grediare, quem hominem, et qua ratione defen- . Hic est deterrentis. Adde Pl. Epid. 1, 2, 58. Videre sibi, sibi consulere, providere. Ter. Ph. 4, 11. Nam absque eo esset, recte ego mihi vi- em, et senis essem ultus iracundiam. ℙ Vide- it, int, dicimus, cum aliis rei cujuspiam cu- relinquimus. Cic. Quint. 17. Quid mihi, in- , cum ista summa sanctimonia, ac diligentia? rint ista officia viri boni. Id. Att. 12, 21. Legi ti epistolam non prudenter rescriptam: sed ipse rit. Ov. A. Am. 2, 371. Viderit Atrides: He- n ego crimine solvo. Id. Trist. 5, 2, 43. Vide- ipse sacram, quamvis invisus, ad aram Confu- . Petr. Sat. 87. Videris tamen, inquit: non tui similis. ℙ Et cum casu. Stat. Th. 3, 212. erit haec bello viridis manus. Ov. Her. 12, 211. erit ista Deus, qui nunc mea pectora versat. ℙ sive impersonaliter. V. in v. s. q. ℙ [*Confund. , vides v. videmus et inde. V. Beier. ad Cic. Off. . 242. Heindf. ad Cic. N. D. p. 174. a. Vide- et jubebis. V. Gierig. ad Plin Pan. 28, 6.]

IDEOR, eris, visus sum, pass. 2. ὁράομαι, cer- , conspicior. Pl. Mil. 2, 2, 32. Siquidem cen- hic visa sit, tamen inficias eat. Varr. R. R. 1, 2. sol sex mensibus continuis non videatur. Ter. r. 3, 5, 10. Ohe. Da. visus sum. Virg. Ecl. 4, Divisque videbit Permixtos heroas, et ipse vi- itur illis. Ov. Pont. 4, 9, 18. Consulis ante s ire viderer eques. Sen. ep. 114. Quam cupie- videri, quam vitia sua latere noluerit. ℙ Im- onaliter. Pl. Merc. 2, 2, 52. Vide sis modo m. Lys. visum est. Id. As. 3, 3, 94. Da mihi viginti minas: vides me amantem egere. Lib. bitur. Cic. Rosc. Com. 7. med. Qui quamobrem cium similem sui in fraude et malitia existimarit, videtur. Id. Phil. 13, 21. extr. Hoc potest ratim perscribi, ut proprio senatusconsulto Pom- s collaudatus esse videatur. Id. Or. 3, 55. med.

Et quales ipsi quoque oratores, qua sint aetate, honore, auctoritate, debet videri. ℙ Saepissime est apparere, speciem habere: sive illa species vera sit, sive non. Cic. Off. 1, 24. Nunquam periculi fuga committendum est, ut imbelles timidique videamur. Id. Verr. 2, 2, 17. Multo rem turpiorem fore, et iniquiorem, visum iri intelligebant; et Or. 3, 11. med. Et illud quod loquitur, priscum visum iri putat, si plane fuerit rusticanum. Id. Off. 3, 7. f. Induxit eam, quae videretur esse, non quae esset, repugnantiam; et ib. 2. med. Si id, quod speciem haberet honesti, pugnaret cum eo, quod utile videretur. Hor. Ep. 1, 16, 60. pulcra Laverna, Da mihi fallere, da justo sanctoque videri. [*Brem. ad Nep. Att. 4, 1. discrimen inter apparere et videri ita statuit, ut hoc dicatur de rebus, quas ex testimoniis haud contemnendis pro veris accipere parati simus: illud ad ea pertineat, quae extra omnem dubitationem posita sint, quorum veritas ab omni parte prostet absoluta.] ℙ Videtur mihi, tibi, etc. sequente casu recto, cum, vel sine infinito. Pl. Most. 3, 3, 2. Num nimio emptae tibi videntur? Id. Stich. 1, 2, 7. Non homines habitare mecum mihi hic videntur, sed sues; et Rud. 4, 7, 4. Aequum videtur tibi, ut ego alienum quod est, meum esse dicam? Id. Pers. 5, 2, 58. Nec satis liber sibi videtur, ni, etc. et 4, 4, 5. Ut munitum muro tibi visum est oppidum? Cic. Fin. 2, 13. f. Quae Aristoni et Pyrrhoni omnino visa sunt pro nihilo. Pl. Epid. 4, 2, 29. Quid si servo aliter visum est? ℙ Sequente accusativo rara constructio est. Cic. Tusc. 5, 5. Non mihi videtur, ad beate vivendum satis posse virtutem. (Lambin. et Bentl. leg. virtus. [*Cf. Davis; et Off. 3, 17. quae vult videri, se esse virtutem. Notat Spald. ad Quint. 5, 10, 5. T. II. p. 229. sq. videri cum accus. junctum plerumque idem esse quod placere. Quamquam nec in solita significatione a ponendo accusativo abhorreant Romani, quod dudum docuerint in primis Duk. ad Flor. 2, 6, 45. et Oudendorp. ad Suet. Oth. 7.] Adde Gell. 2, 4.) ℙ Ego mihi videor, tu tibi videris, etc. sequente altero recto casu, vel infinitivo: et opinationem, atque assensionem non firmam saepe significat. Cic. Att. 9, 10. Amens mihi fuisse videor a principio; et ib. 12. med. Quibusdam aut sapiens videor, quod una non ierim, aut felix fuisse: mihi contra; et ib. 17. med. Objurgavi senatum, ut mihi visus sum, summa cum auctoritate. Ter. Eun. 3, 2, 1. Audire vocem visa sum modo militis. Id. Andr. 4, 4, 18. Adeon' videmur vobis esse idonei, in quibus sic illudatis? ℙ De somniantibus. Pl. Merc. 2, 1, 5. Mercari visus mihi sum formosam capram. Id. Curc. 2, 2, 10. Hac nocte in somnis visum sum viderier, procul sedere longe a me Aesculapium. ℙ Interdum significat firmum animi judicium, et ponitur pro censere, statuere, placere: qua ratione impersonaliter usurpatur cum infinito vel expresso, vel tacito. Cic. Sen. 1. Nunc mihi visum est de senectute aliquid ad te conscribere. Ter. Ph. 4, 3, 14. Visum est mihi, ut ejus tentarem sententiam; supple visum est misi facere, ut, etc. Cic. Acad. 1, 9. f. Eam quoque, si videtur, correctionem explicabo. Sic Fam. 14, 7. f. Tibi si videbitur, villis iis utere, quae longissime aberunt a militibus. Id. Off. 1, 32. f. Qui imitamur, quos cuique visum est: supple imitandos esse. Sic Att. 12, 28. extr. Velim Lentulum puerum visas, eique de mancipiis, quae tibi videbitur, attribuas. Liv. 31, 3. Ut consul, quem videretur ei, cum imperio mitteret, qui, etc. Id. 29, 20. Sibi placere consules decem legatos, quos iis videretur, ex senatu legere, quos cum praetore mitterent. ℙ Hac ratione in decretis, et senatusconsultis, et sententiis judicum adhibebatur: ut modeste suam sententiam ostenderent, et imperiose jubendi invidiam vitarent. Cic. Acad. 4, 47. f. Majores nostri voluerunt, quae jurati judices cognovissent, ut ea non esse facta, sed ut videri, pronuntiarent. Id. Verr. 2, 2, 38. Iste pronuntiat, Sthenium litteras publicas corrupisse videri. Id. Att. 4, 2. Cum pontifices decressent, videri, posse sine religione eam partem areae mihi restitui. Liv. 30, 17. med. Scipionem recte atque ordine videri fecisse, quod eum regem appellaverit. Id. 38, 44. Consul adjecit senatusconsultum, Ambraciam non videri vi captam esse. In decreto cens. ap. Suet. Rhet. 1. Et iis, qui eos ludos habent, et iis qui eo venire consueverunt, videtur faciendum ut ostendamus nostram sententiam, nobis non placere. Adde Cic. Vrr. 2, 5, 6. med. et ib. 2, 2, 41., Phaedr. 1, 10., Caes. B. C. 1, 2. et quae congessit Briss. de Form. p. 217. ℙ Frequens adeo est ap. Ciceronem hujus verbi usus, ut nonnunquam ab eo per pleonasmum tantummodo adhibeatur, ita tamen ut non sine vi et elegantia. Exemplum sit illud ejusd. Manil. 10. Satis mihi multa verba fecisse videor, quare hoc bellum esset genere ipso necessarium, magnitudine periculosum: restat, ut de imperatore ad id bellum deligendo dicendum videatur. [*Cf. Ern. cl. Cic. s. h. v. Brem. ad Nep. Alc. 6, 2. Ag 5, 1.]

VĬDŬA, ae. V. VIDUUS.

VĬDŬĀLIS, e, adj. ad viduam pertinens. In fragm. Inscr. ap. Mur. 75, 2. Permansit bis denis in vidualibus annis Jam jam sancta parens.

VĬDŬĀTUS, a, um, part. a viduo: μονωθείς, χῆρος, privatus, spoliatus, carens. Virg. G. 4, 518. Arvaque Riphaeis nunquam viduata pruinis. Colum. Arb. 1. med. Vitis viduata pristino alimento deficiet. Id. praef. 10. med. Aggressi sumus tenuem admodum, et paene viduatam corpore materiam. Sil. 3, 601. Nec Stygis ille lacus, viduataque lumine regna. Id. 11, 91. sedes viduata, h. e. sella curulis vacua, mortuo consule. Mart. 11, 21. Culcita viduata Leuconico. Rursus Sil. 12, 370. Serpentum tellus pura ac viduata venenis. Alii leg. veneni: nam et genitivum regit. Lucr. 5, 838. Orba pedum partim, manuum viduata vicissim. ℙ Viduata, viro orbata. Suet. Galb. 5. Agrippina viduata morte Domitii; et Sen. Med. 581. conjux viduata taedis, h. e. deserta, repudiata. Adde Mart. 9, 31. et Tac. A. 16, 30.

VĬDŬĀTUS, us, m. viduvium. Tert. Virg. vel. 9. Scio, alicubi virginem in viduatu ab annis nondum viginti collocatam, h. e. in sacro viduarum ministerio.

[VIDUCASSES, ium, m. plur. incolae urbis ejusdem nominis in Gallia Lugdunensi, nunc pagus Vieux appellatus. Eorum meminit Plin. 4, 18, 32. Andegavi, Viducasses, Bodiocasses. Inscr. ap. Mur. praef. p. 10. T. Sennius Sollemnis Sollemnini filius e civitate Viducassium oriundus; et mox: Ordo civitatis Viduc. Annio Pio, et Proculo Cos. h. e. ann. a Chr. n. CCXXXVIII. F.]

VĬDŬERTAS, atis, f. συμφορά, calamitas, apud veteres. Paul. ex Fest. Viduertas calamitas dicta quod viduet bonis. Cato R. R. 141. Uti tu morbos visos invisosque, viduertatem, vastitudinemque, calamitates, intemperiesque prohibessis.

VĬDŬĬTAS, atis, f. privatio, inopia. Pl. Rud. 3, 3, 1. Nunc demum est, cum omnium copiarum, atque opum, auxilii, praesidii viduitas nos tenet. ℙ Frequenter est vita caelebs post nuptias, χηρεία, χήρευσις. Cic. Caecin. 5. Aebutius iste, qui jam diu Caesenniae viduitate ac solitudine aleretur. Liv. 40, 4. In viduitate relictae filiae singulos parvos filios habentes.

VĬDŬLĀRĬA, ae, f. nomen unius ex amissis Plauti comoediis, cujus fragmenta aliquot afferunt Nonius et Priscianus. Dicta est a vidulo; sed cujus praecipue argumenti fuerit, ignoratur. Similis Rudenti fuisse creditur.

VĬDŬLUS, i, m. φυλακτήριον, πήρα, sacculus ex corio, quo pecunia, vel aliud quidpiam itineris causa reponitur. Pl. Rud. 4, 4, 86. Estne hic vidulus, ubi cistellam tuam inesse ajebas? Id. Men. 5, 7, 47. Recte obsignatum in vidulo est marsupium. Adde Rud. 4, 3, 60. et 61. unde colligitur, ex corio fuisse.

VĬDŬO, as, a. 1. χηρόω, ἀποστερέω, orbo, privo. Virg. A. 8, 571. tam multis viduasset civibus urbem. Hor. Od. 2, 29, 8. Et foliis viduantur orni. Sen. Hipp. 866. Ense viduare dexteram. Stat. Th. 3, 385. viduare Penates, Finitimas adhibere manus. Ser. Sammon. 55, 989. febris pergit viduare sopore. ℙ Item viduam vitam ago, vedovare Itali vulgo dicunt. Tert. Mon. 17. Cereris sacerdotes viventibus etiam viris et consentientibus, amica separatione viduantur, h. e. ita separatim degunt, ac si viduae essent.

VĬDŬVĬUM, ii, n. viduatus. Sidon. ep. 6, 2. Cui filii, nec post multo nepotis amissi, duae pariter plagae recentes ad diuturni viduvii vulnus addun- tur. Inscr. ap. Don. cl. 10. n. 51. med. Viro carissima, post eum longissimo viduvio in eximio flore, summa pulchritudine formae castissima, etc.

VĬDŬUS, a, um, adj. χῆρος, privatus, orbatus, spoliatus, carens: ab iduare, quod Etrusca lingua dividere est: unde vidua (inquit Macr. Sat. 1, 15. med.) quasi valde divisa, aut a viro divisa. Aliam notationem mox afferam. Videtur itaque proprie dici de conjuge orbata viro. Cic. Caecin. 5. Mulierum assentator, cognitor viduarum. Pl. Curc. 1, 1, 37. Dum te tu abstineas nupta, vidua, virgine. Id. Stich. 1, 1, 1. Credo miseram fuisse Penelopam, quae tam diu vidua viro suo caruit. Hor. Ep. 1, 1, 78. sunt qui Crustis et pomis viduas venentur avaras. Pl. Merc. 4, 6, 13. Faxim, plures viri sint vidui, quam nunc mulieres. ℙ Viduam, inquit Jabolen. Dig. 50, 16, 242., non solum eam, quae aliquando nupta fuisset, sed eam quoque mulierem, quae virum non habuisset, appellari ait Labeo: quia vidua sic dicta est, quasi vecors, vesanus, qui sine corde aut sanitate esset; similiter viduam esse dictam, sine duitate. Liv. 1, 46. f. Se rectius viduam, et illum caelibem futurum fuisse contendere, quam cum impari jungi. Sen. Herc. Fur. 245. caelibis semper tori Regina gentis vidua Thermodontiae. Adde Med. 215. ℙ Universim quaecumque seu nupta, sive innupta sine viro cubat, vidua dicitur: item quae virum quidem habet, sed absentem. Sen. Ag. 156. Decem per annos vidua respiciam virum? Pl. Cist. 1, 1, 46. de meretrice: Nunquam ego hanc viduam cubare sivi. Prop. 2, 24, 17. Quid tibi, quid prodest viduas dormire puellas? Adde Ov. Fast. 2, 557. Huc et illa pertinent: Prop. 2, 7, 54. Scyria nec viduo Deidamia toro. Ov. Am. 2, 10, 17. Hostibus eveniat viduo dormire cubili. Id. Her. 19, 69. Cur ego tot viduas exegi frigida noctes? et ib. 1, 9. Nec

mihi, quaerenti spatiosam fallere noctem, Lassaret viduas pendula tela manus, *h. e.* manus ejus, quae virum habet absentem. *Id. ib.* 8, 21. Vidua aula, *h. e.* in qua regina conjux abest. Sic *ib.* 9, 35. et *Fast.* 1, 36. Vidua domus. *Mart.* viduam Cybelem dicit 7, 73. propter Atyn puerum, quem deperibat, exsectum. *Sen. Ben.* 1, 9. *med.* Viduus caelibatus. ¶ Vir quoque *viduus* est sine conjuge. *Ov. A. Am.* 1, 102. Cum juvit viduos rapta Sabina viros. Adde *Her.* 8, 86. ¶ De bestiis. *Plin.* 10, 34, 52. Columba nisi caelebs aut vidua, nidum non relinquit. ¶ Translate. *Hor. Od.* 4, 5, 30. Et vitem viduas ducit ad arbores. *Juven.* 8, 78. Stratus humi palmes viduas desiderat ulmos. *Catull.* 62, 49. Ut vidua in nudo vitis quae nascitur arvo. *Mart.* 3, 58. Vidua platanus. *Colum.* 5, 6. *med.* Viti novellae pampinarium dimitti non oportet, nisi necessario loco natus est, ut viduum ramum maritet. ¶ De aliis quoque rebus dicitur spoliatis, carentibus. *Ov. Am.* 3, 10, 18. nec viduum pectus amoris habet. *Virg. Cul.* 372. Cogor adire lacus viduos a lumine Phoebi. *Stat. Th.* 10, 13. Ceu mare per tumidum viduae moderantibus alni; et *ib.* 183. Viduus clavus, *h. e.* sine gubernatore. *Colum.* 9, 4. Pabulationes pecudibus viduae. *Id.* 2, 2. *f.* Viduum arboribus solum. *Plin.* 3. *prooem.* Oppidorum nomini fama sua vidua. *Sil.* 2, 247. viduus teli, et frustrato proditus ictu. *Appul. Met.* 4. Arae viduae, frigido cinere foedatae. *Avien. Perieg.* 939. Caespes herbae viduus. *Stat. Th.* 2, 542. Hasta super laevos humeros vicina cruori Effugit, et viduo jugulum ferit irrita ligno, *h. e.* qua parte ferro caret. ¶ De Deo Viduo haec *Cyprian. de Idolor. vanit. med.* In tantum vero Deorum vocabula apud Romanos finguntur, ut sit apud illos et Viduus Deus, qui animam corpus viduet; qui quasi feralis et funebris intra muros non habetur, sed foris collocatur, et nihilominus, quia extorris factus, damnatur potius Romana religione, quam colitur. In multis optim. MSS. haec verba desunt.

VIENNENSIS, e, adj. ad Viennam pertinens, quae est urbs Allobrogum in Gallia Narbonensi, ad Rhodanum fluvium, infra Lugdunum, Romanorum coloniam: ejus meminit. *Plin.* 2, 47, 46. et 3, 4, 5., *Caes. B. G.* 7, 9., *Mart.* 13, 107., ubi *vitiferam*, et 7, 88., ubi *pulcram* vocat. *Plin.* 14, 1, 3. Viennensis ager. ¶ *Viennenses, ium*, absolute, sunt incolae illius urbis, ap. *eund. ib.* 4, 6., *Plin. alter. ep.* 4, 22., *Tac. H.* 1, 65. et *Vell.* 2, 121. ¶ Alia est *Vienna* in Pannonia superiori, quae et *Vindobona* in *Itin. Antonini* dicitur, ad Danubium, illa nunc multo nobilior.

VIEO, es, a. 2. λυγόω, flexili vinculo ligo, vincio. *Varr. L. L.* 4, 10. Viere, vincire: a quo est in Asoto Ennii: Ibant malam viere Veneriam corollam. *Id. R. R.* 1, 23. *med.* Sic alia et alio loco serunda, ut habeas vimina, unde viendo quid facias, ut sirpeas, vallos, crates. Adde *Fest.* et *Non.* 1, 925.

[VIESCO, is, n. 3. idem ac vieo. Hinc *viescens* ap. *Colum.* 12, 15. *med.* Crates inter se acclines testudineato tecto more tuguriorum viescentem ficum a rore, et interdum a pluvia defendat. Ita edidit *Schneiderus* ex *Cod. Sangerman.* pro *inarescentem.* V. *Colum. l. c.* in VIETUS. *F.*]

VIETOR, oris, m. qui vasa vinaria curat, circulis ligneis et viminibus religando, stipando, etc. a *vieo.* Agnoscitur a *Don.* ad *Ter. Eun.*, ut dicetur in VIETUS. *Ulp. Dig.* 9, 2, 27. *f.* Si vietori locaveris lacum vino plenum curandum, et ille eum pertuderit. Ita *Haloander* edidit, et legi vult *Budaeus.* At *Torrent.* habet *tectori*, quod defenditur a *Cujac. l.* 10. *Observat. c.* 9., tum quia in *Basilicis* est *κονιατῇ*, tum quia lacus non est hic vas ligneum, quod vieri debeat, sed cisterna vini (ut vocat *Ulp. Dig.* 47, 2, 21. *med.*) seu receptaculum vini in terra depressum et tectorio incrustatum, cujusmodi ab Atheniensibus, et aliis Graecis adhiberi morem fuisse, *Suidas* docet, ad vina servanda. Addit *Cujac.*, Latinos non dixisse *vietorem* a *viendo*, sed *victorem*, allato illo *Gellii* loco 12, 3. *extr.* A ligando lictor, a legendo lector, a viendo victor, a tuendo tutor, a struendo structor, productis quae corripiebantur vocalibus, dicta sunt. Nam qui *a vivendo victor* legunt, contra *Gellii* mentem faciunt. Quae cum vera esse videantur, legendum erit etiam ap. *Arnob.* 2. p. 70. Vannorum, sirpiarumque victores: quod e viminibus inflexis et intextis ea vasa compingunt. Alii leg. *vitores* eod. sensu. Sic in multis MSS. *Plauti Rud.* 4, 3, 51. Et vitorem, et piscatorem te esse, impure, postulas, *h. e.* vasorum, quae religantur (qualis est vidulus) artificem. Alii leg. *vietorem.* Sic in *Inscr.* ap. *Grut.* 1178, 4. T. Lucrejus T. L. Auctus vitor sibi et suis, etc.

VIETRIX, et Vitrix, icis, f. quae viet corollas. *Plin.* 35, 11, 40. *n.* 23. Pausias amavit in juventa Glyceram municipem suam, vitricem coronarum. Ita pro *vietricem* legit *Salmas.* in *Solin.* p. 240. *Harduinus* autem *inventricem*; quod minime probandum videtur: coronarum enim plectendarum ars antiquissima fuit: etenim *id Plin. mox:* Postremo pinxit illam sedentem cum corona, quae e nobilissimis ejus tabula appellata est Stephaneplocos, ab aliis Stephanepolis, quoniam Glycera venditando coronas sustentaverat paupertatem. *Vietricis* figuram habes ap. *Gor. Inscr. Etr.* T. 3. *tab.* 9. p. LXXX. V. STEPHANEPLOCOS et STEPHANEPOLIS.

VIETUS, a, um, adj. πάρετος, μαλακὸς, mollis, languidus, flaccidus: a *vieo*, quod est inflectere, vincire, ligare. *Donat.* ad illud *Ter. Eun.* 4, 4, 21. Hic est vetus, vietus, veternosus senex: Vietus, *inquit*, mollis, flaccidusque, et flexibilis corpore; unde et vimina, et vimenta, et vites, et vietores dicuntur; et viere religare dicitur: quia vietis virgis magis religare possumus quidlibet. *Lucr.* 3, 386. de tela aranei: Nec supra caput ejusdem cecidisse vietam Vestem sentimus, *h. e.* putrem. *Cic. Div.* 2, 16. Vel suspicari contractum aliquo morbo bovis exile, et exiguum, et vietum cor, et dissimile cordis fuisse. *Id. Sen.* 2. Necesse fuit, esse aliquid in arborum baccis terraeque frugibus, maturitate tempestiva quasi vietum et caducum. *Colum.* 12, 15. *in.* Ficus porro neque nimium vieta, neque immatura legi debet. ¶ Invenitur et paenultima correpta, ut quidam censent. *Hor. Ep.* 12, 7. Qui sudor vietis, et quam malus undique membris Crescat odor. (Dici tamen potest, duas hic syllabas per synaeresin in unam contrahi.)

VIGENI, ae, a, adj. idem ac viceni. *Colum.* 4, 30. Viminalium singula jugera sufficere possunt quinis et vigenis jugeribus ligandae vineae. Alii leg. *vicenis.*

VIGENS, entis, part. a *vigeo:* ἀκμάζων, ἀκμαῖος, fortis, vegetus. *Cic. Fin.* 2, 14. Homines rationem habent a natura, mentemque datam et acrem, et vigentem. *Lucr.* 2, 361. Herbae rore vigentes. *Suet. Ner.* 20. Terpnum citharoedum vigentem tum praeter alios arcessiit, *h. e.* florentem, et praeter alios in sua arte peritum. ¶ *Non.* 5, 44. hoc interesse ait inter *vegetum* et *vigentem*, quod *vegetus* sit incolumis, *vigens* fortis: *vegetum* corporis, *vigentem* animi etiam dici posse: quae quidem differentia non usquequaque vera est. *Liv.* 21, 43. A tergo Alpes urgent, vix integris vobis ac vigentibus transitae. *Quint. decl.* 3, 4. Vigentibus lacertis humum scindere. ¶ Translate. *Plin. Paneg.* 50. Datur intueri pulcherrimas aedes, deterso situ, auctas, et vigentes, *h. e.* non ruinosas, sed firmas.

VIGEO, es, ui, n. 2. θάλλω, ἀκμάζω, vigorem habeo, valeo, polleo: a *vi*, vel quasi *vi ago.* *Paul.* ex *Festo:* Viget dictum a vi agendo, sed non in agendis hostilibus rebus, verum, iis, quae concitato animo ad bonum tendunt. *Cic. N. D.* 2, 33. Quae a terra stirpibus continentur, arte naturae vivunt et vigent. *Id. Tusc.* 1, 27. Quidquid est illud, quod sentit, quod sapit, quod vult, quod viget, coeleste et divinum est. *Ov. Fast.* 4, 541. Pallor abit, subitaeque vigent in corpore vires. *Quint.* 7. *praef.* Artus etiam leviter loco moti, perdunt, quo viguerunt, usum. *Sen. Hipp.* 620. Tu, qui juventae flore primaevo viges. *Sall. Cat.* 21. Victoria in manu nobis est: viget aetas, animus valet. *Varr. L. L.* 4, 10. Omne corpus, ubi nimius ardor aut interit, aut manet sterile. *Virg. A.* 4, 175. Fama Mobilitate viget, viresque acquirit eundo. *Hor. Od.* 1, 12, 17. de Jove: nil majus generatur ipso, Nec viget quidquam simile aut secundum. *Tibull.* 4, 1, 88. Laudis et assiduo vigeat certamine miles. *Cic. Or.* 2, 87. Vigere memoria. *Id Tusc.* 1, 43. *f.* Humatio tota ad corpus pertinet, sive occiderit animus, sive vigeat. *Liv.* 6, 22. *med.* Vegetum ingenium in vivido pectore vigebat. *Lucr.* 3, 151. Animus laetitia viget. *Cic. Att.* 4, 3. *f.* Nos animo dumtaxat vigemus, etiam magis, qua cum florebamus: re familiari comminuti sumus. *Val. Fl.* 1, 55. Tu, cui jam curaeque vigent, animique viriles. ¶ De iis, quae prospera sunt, quae florent, quae magni aestimantur. *Virg. A.* 2, 88. Dum stabat regno incolumis, regumque vigebat Conciliis. *Ov. Met.* 15, 426. Clara fuit Sparte: magnae viguere Mycenae. *Sen. Hipp.* 435. prospero regnum in statu est, Domusque florens sorte felici viget. *Sall. Cat.* 3. *f.* Pro pudore, pro abstinentia, pro virtute, audacia, largitio, avaritia vigebant. *Cic. Coel.* 5. *f.* Vigebant studia rei militaris. *Naev.* ap. *Gell.* 6, 8. *f* Qui res magnas manu saepe gessit gloriose, cujus facta viva nunc vigent. *Stat. Silv.* 3, 5, 74. urbes stant, populisque vigent. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 1. *extr.* Tui politici libri omnibus vigent. *Hor. A. P.* 61. verborum vetus interit aetas, Et juvenum ritu florent modo nata, vigentque. *Nep. fragm.* ap. *Plin.* 9, 39, 63. Me juvene violacea purpura vigebat, cujus libra denariis centum venibat. *Colum.* 8, 17. *med.* Muraenae, quarum pretia vigent. ¶ De hominibus florentibus opinione litterarum, doctrinae, probitatis, divitiarum, etc. *Cic. Or.* 1, 11. Vigebat auditor Panaetii Mnesarchus; et *ib.* 3, 28. *med.* Philonem in Academia maxime vigere audio. *Id. Fam.* 7, 33. Nos nihil sumus, gregalibus illis, quibus te plaudente vigebamus, amissis. *Id. Tusc.* 1, 38. *f.* Multa saecula sic viguit Pythagoreorum nomen, ut nulli alii docti viderentur. *Nep. Alc.* 5. *med.* Tanta commutatio rerum facta est, ut Lacedaemonii, qui paulo ante victores viguerant, perterriti pacem peterent. *Lucr.* 4, 1149. Esse in deliciis summoque in honore vigere. *Tac. A.* 4, 20. Auctoritate et gratia vigere apud aliquem; et *ib.* 14, 19. summ honoribus, et multa eloquentia; et *ib.* 3, 30. o bus. *Sen. Consol. ad Marc.* 1. *med.* Cujus vig vigebitque memoria, quamdiu fuerit in pretio Rom na cognosci. ¶ Olim et *vigo* dictum fuit, tes *Charis.* 3, 216. ¶ Particip. *Vigens* supra suo lo

VIGESCO, is, n. 3. vigere incipio. *Catull.* 4 8. Jam laeti studio pedes vigescunt. Adde *Lucr.* 757. ubi alii leg. *viresco.*

VIGESIES, adv. vicesies, vicies. *Appul. Dog Plat.* 1. Angulata vigesies sphaera. Alii leg. *vici*

VIGESIMUS. V. VICESIMUS.

VIGESSIS, viginti assibus, ut *octussis*, octo a sibus. *Mart.* 12, 76. Amphora vigessis, modius tur aere quaterno, *h. e.* viginti assibus vendit *Capell.* 7. p. 241. Quater seni vigessis quadrussis ciunt, *h. e.* 24, Alii pro *vigessis* leg. *vicessis.*

VIGIES, adv. idem quod vicies. *Capell.* 6, 194. Umbra vigies quater complicata.

VIGIL, ilis, adj. comm. gen. γρήγορος, ἄγρυπν vigilans, hoc est qui non est torpens, quales su dormientes, sed in vigore et actu suo est: a *vig* *Virg. A.* 4, 181. Monstrum horrendum, inge cui quot sunt corpore plumae, Tot vigiles ocu *Hor. Od.* 3, 16, 2. Canum vigilum excubiae. *Met.* 12, 148. Dumque vigil Phrygios servat cust dia muros; et *ib.* 2, 112. ecce vigil rutilo patefe ab ortu Purpureos Aurora fores. *Stat. Achill.* 543. Animus vigil. ¶ *Vigil* etiam dicitur, qui gilare facit. *Ov. Met.* 3, 396. Curae vigiles, *h.* quae nocturno quoque tempore mordent, et somnu impediunt. *Hor. Od.* 3, 8, 14. Vigiles lucern perfer in lucem, *h. e.* ad quas vigilatur. *Stat. Si* 1, 2, 196- Vigiles questus, *h. e.* qui per noctem gilando emittuntur. *Tac. A.* 4, 48. Noctem vig lem capessere, *h. e.* vigilias agendo. ¶ *Ignis* gil dicitur, qui nunquam exstinguitur. *Virg.* 4, 200. vigilemque sacraverat ignem, Excubias D vum aeternas. ¶ *Auris vigil* est attenta. *St Achill.* 2, 119. Aspicit intentum, vigilique ha aure bibentem. ¶ *Vigiles, um*, absolute, su excubitores, nocturnique custodes, φρουροί. *Amph.* 1, 1, 195. Rex Creon vigiles nocturnos si gulos semper locat. *Cic. Verr.* 2, 4, 43. Clam a vigilibus, fanique custodibus tollitur. V. N CTOSTRATEGUS. ¶ Translate. *Lucr.* 5, 143 Solem et Lunam *mundi vigiles* dixit. Similiter *Pli* 10, 21, 24. gallos gallinaceos *vigiles nocturnos.* Romae septem erant *vigilum* cohortes ab Augusto i stitutae, quibus omnibus praefectus, et subpra fectus praeerat, unicuique autem tribunus, qui s ptem regebat militum centurias cum suis centuri nibus. Circa portas et muros dispositae erant in e cubitoriis XIV., quot nempe erant Urbis regione V. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 200. et sqq. et *Fe Framm. de' fast. cons.* p. 82. et PRAEFECTUS. *Vigulum* scribitur in *Inscr.* ap. *Gor. Inscr. Etr.* 1. p. 189.

VIGILABILIS, e, adj. qui vigilat. *Varr.* a *Non.* 2, 239. et 688. O stulta nostri pectoris do mitio Vigilabilis, quae me puellum imbuerem C pisti!

VIGILANS, antis, part. a *vigilo:* ἀγρυπνῶν. *Te Andr.* 5, 6, 8. Num ille somniat ea, quae vigila voluit? *Hic vigilans somniat*, proverbium est a *Pl. Capt.* 4, 2, 68. de iis, qui multa sibi bona gaudia fingunt, et in votis sua sibi valde bla diuntur. ¶ *Vigilans dormire* proverbialiter dicit ab eodem *Ps.* 1, 3, 152. qui in re aliqua segnis, missus, et socors est. Cui simile est illud *Lucr.* 1062. Qui somno partem majorem conteris aev Et vigilans stertis, nec somnia cernere cessas. STERTO. ¶ Saepe significat diligentem, providu intentum. *Cic. Rosc. Am.* 48. Nostri isti nobile nisi vigilantes, et boni, et fortes, et misericord erunt etc. *Id. Verr.* 1, 11. Perficiam, ut nem unquam post hominum memoriam paratior, vig lantior, compositior ad judicium venisse videatu *Id. ad Pomp. post ep.* 11. *l.* 8. *ad Att.* Homo v gilans et industrius. *Val. Max.* 9, 1. *n.* 1. *ext* Annibal vigilantissimus dux. ¶ *Lumina vigilant* dixit *Ov. Her.* 18, 31. accensam noctu facem i pharo ad monstrandum iter navigantibus.

VIGILANTER, adv. ἐγρηγορότως, ἐπιμελῶς, cu vigilantia, et solicitudine. *Cic. Verr.* 2, 4, 64. Quod vigilanter provinciam administrasset: cuju omnes vigilias in stupris constat, adulteriisque es consumptas. *Id. Fam.* 15, 2. *med.* Vigilanter tueri. *Planc.* ad *Cic. ib.* 10, 23. *med.* Tu, mi C cero, praesta, ut vigilanter nervoseque nos, q stamus in acie, subornes. *Cic. Somn. Scip.* 8. E tar multo vigilantius. *Id. Mur.* 15. Quem L. M rena pater hujusce vehementissime vigilantissimequ vexatum, repressum magna ex parte, non oppressu reliquit.

VIGILANTIA, ae, f. somni parcitas, ἀγρυπνί *Plin. ep.* 3, 5. de avunculo suo: Erat incredibil studium, summa vigilantia: lucubrare a Vulcanal bus incipiebat, etc. ¶ Translate ponitur pro dili gentia. *Ter. Adelph.* 3, 4, 34. Vigilantiam tuam tu mihi narras? *Cic. Att.* 8, 9. *extr.* Horribili vigi lantia, celeritate, diligentia est.

VIGILATE, adv. idem ac vigilanter. *Gell.* 3

4. *med.* Vigilate et attente verbum non probum nutavit.

VĬGĬLĀTĬO, onis, f. vigilia, insomnia. *Coel. Aurel. Tard.* 1, 4. *n.* 101.

VĬGĬLĀTUS, a, um, part. a *vigilo*, vigilando transactus, ἀγρυπνηθεὶς. *Ov. Fast.* 4, 167. Semustamque facem vigilata nocte viator Ponet. ℙ Sumitur etiam pro lucubrato seu nocte per vigiliam composito. *Id. ib.* 109. Primus amans carmen vigilatum, nocte negata, Dicitur ad clausas concinuisse fores: μέλος παρακλαυσίθυρον. *Id. Trist.* 2, 11. Hoc pretium curae, vigilatorumque laborum Cepimus.

VĬGĬLAX, acis, adj. omn. gen. ἀγρυπνητικὸς, saгaciter multumque vigilans. *Colum.* 7, 12. *med.* de canib. Maxime autem debent in custodia vigilaces conspici, nec erronei, sed assidui, et circumspecti magis, quam temerarii. *Ov. Met.* 2, 779. Nec fruitur somno vigilacibus excita curis.

VĬGĬLĬA, ae, f. ἀγρυπνία, actus vigilandi, insomnia, excubiae nocturnae. *Cels.* 2, 6. Ut neque vigilia praecesserit, neque ventris resolutio, neque inedia. *Cic. Tusc.* 4, 19. *med.* Cui non sunt auditae Demosthenis vigiliae? *Id. Par. prooem.* Illun maiorum vigiliarum munus in tuo nomine apparuit, *h. e.* longiorum lucubrationum. *Appul. Met.* 6. Inconniva vigilia. ℙ Speciatim dicitur de vigiliis militaribus. *Vigiliae* autem et *excubiae* differunt, quod *vigiliae* sunt tantum nocturnae, *excubiae* et nocturnae et diurnae. *Cic. Verr.* 2, 4, 43. Praecipitur et negotium datur quaestoribus, et aedilibus, ut noctu vigilias agerent ad aedes sacras. *Id. Cat.* 2, 12. Vestra tecta custodiis vigiliisque defendite. ℙ Vigiliae militares quatuor erant, prima, secunda, tertia, quarta. Singulae tribus horis constabant. Noctes enim in duodecim horas dividebantur, quae aestivo tempore breviores erant, hiemali autem longiores. *Hieron. ep.* 140. *n.* 8. Nox in quatuor vigilias dividitur, quas singulae trium horarum spatio supputantur. *Caes. B. G.* 1, 12. De tertia vigilia cum legionibus tribus ex castris profectus. *Plin.* 10, 21, 24. Castrensis vigilia. ℙ Haec militaris divisio noctis etiam in rebus urbanis observabatur. *Cic. Fam.* 7, 7. Cum puer tuus ad me secunda fere vigilia venisset. ℙ Metonymice dicuntur ipsi custodes, qui vigilant, φρουροί. *Cic. Mil.* 25. Si Capitolinae cohortes, si excubiae, si vigiliae, si delecta juventus, quae tuum corpus domumque custodit, contra Milonis impetum armata est. *Sall. Cat.* 33. Et ab incendio intelligebat Urbem vigiliis munitam. *Id. Jug.* 99. Vigilias crebras ponere; et *ib.* 105. circuire. ℙ *Vigiliae* quoque dicebantur nocturna sacra, quibus in aede Cereris mulieres pervigilabant, quae et *mysteria*, et *initia* dicebantur. *Pl. Aul. prol.* 35. et 4, 10, 65. Qui illam stupravit noctu Cereris vigiliis. ℙ *Vigilia* translate sumitur pro diligentia, cura, officio. *Cic. Fam.* 11, 24. Cupio jam vigiliam meam, Brute, tibi tradere, sed ita, ut ne desim constantiae meae, *h. e.* mei muneris partes: alludit autem ad vigilias militares. Nam qui in castris exploratorum, et excubiarum partes noctu obeunt, ubi sua vigilia perfuncti sunt, aliis vigiliam quasi per manus tradunt. *Id. Phil.* 7, 7. Idcirco in hac custodia tanquam in specula collocati sumus, ut vacuum populum R. metu nostra vigilia et providentia redderemus; et *ib.* 1, 1. Manendum mihi statuebam quasi in vigilia quadam consulari et senatoria. ℙ Etiam *vigil* pro *vigilia* dicebant veteres. V. LABOR, oris.

VĬGĬLĬĀRĬUM, ii, n. locus in quo nocturnae excubiae aguntur. *Not. Tir.* p. 105. Vigil, Vigilarium. Lege *vigiliarium*. *Sen. ep.* 57. *med.* Quid interest, utrum supra aliquem vigiliarium ruat, an mons? ℙ Est etiam parvum monumentum, quod a formae similitudine cum excubiarum statione hoc nomen cepisse videtur, vel quia ibidem excubabat, qui monumenti custodiae. V. CUSTODIARIUM et EXCUBITORIUM. *Inscr.* in *Giorn. Arcad.* T. 28. p. 57. Hoc vigiliarium pertinet ad heredem Aeliae Heuresidis L. Gellium Amandum: is L. Gellio Hilariano filio et heredi, et Lib. Lib. Post. Eor.: in F. P. XXVI., in Ag. P. XXXII. S.

VĬGĬLĬUM, ii, n. idem ac vigilia. *Varr.* ap. *Non.* 3, 269. Animum mitto speculatum toto orbe, ut quid facerent homines, cum experrecti sient, me faceret certiorem; si quis melius operam sumeret, ut ejus consilio potius vigilium adminicularem nostrum.

VĬGĬLO, as, n. 1. γρηγορέω, ἀγρυπνέω, abstineo a dormiendo, vigilias ago, excubo. *Cic. Somn. Scip.* 1. Me, qui ad multam noctem vigilassem, arctior, quam solebat, somnus complexus est. *Id. Cat.* 3, 3. Tardissime autem Lentulus, credo, quod litteris dandis praeter consuetudinem proxima nocte vigilarat. *Id. Q. Fr.* 2, 15. Properando etiam citius, quam si de multa nocte vigilassent. *Hor. Sat.* 1, 3, 17. Noctes vigilabat ad ipsum Mane, diem totum stertebat. *Ter. Eun.* 2, 2, 47. Vigilare usque ad lucem. ℙ Passive. *Ov. Her.* 12, 169. Non mihi grata dies; noctes vigilantur amarae. ℙ Et impersonaliter. *Mart.* 12, 68. Otia me, somnusque juvant, quae magna negavit Roma mihi: redeo, si vigilatur et hic. ℙ Translate est providere, studium et diligentiam adhibere. *Accius* ap. *Cic. Planc.* 24. Vigilandum est semper: multae insidiae fiunt bonis. *Cic. Phil.* 6, 7. Quamobrem, Quirites, consilio quantum potero, labore plus paene, quam potero, excubabo, vigilaboque pro vobis. *Id. Fat.* 6. Vigila, Chrysippe, ne tuam causam deseras. ℙ *Mars vigila*, dicebant, indicto bello, imperatores templum Martis ingressi, ejusque hastam commoventes. V. ANCILE. ℙ *Vigilare aliquid*, vigilanter providere, diligenter conficere, lucubrando persequi. *Virg. G.* 1, 312. Atque ubi jam breviorque dies, et mollier aestas, Quae vigilanda viris? *Gell. praef. med.* Qui in lectitando, scribendo, commentando nullas hoc genus vigilias vigilarunt. ℙ *alicui rei*, vigilanter operam dare. *Prop.* 2, 2, 9. si possem studiis vigilare severis. ℙ *Vigilare* etiam dicuntur ignes, qui inexstincti servantur, ut Romae in templo Vestae, de quo igne *Stat. Silv.* 1, 1, 35. An tacita vigilet face Troicus ignis; et *Flor.* 1, 2. Ut ad similitudinem coelestium ignium custos imperii flamma vigilaret. ℙ Part. *Vigilans* supra suo loco.

VĪGINTI, adj. numerale cardinale, indecl. εἴκοσι, et Dorice εἴκατι, unde factum est viginti. *Cic. Planc.* 37. Quae, si viginti quiessem dies, in aliorum jugulum consulum reeidissent. *Id. Or.* 3, 20. Annos natus suum et viginti. *Hor. Sat.* 1, 5, 86. Quattuor hinc rapimur viginti et millia rhedis. *Plin.* 29, 6, 39. Blattas diebus viginti uno impositas panos sanare. *Id.* 30, 10, 27. *extr.* Viginti unam muscas rufas in potu dare. [*Colum.* 5, 3. Asses efficies quatuor millia, ducentos, et viginti unum. *Id. ib.* Dandae sunt vites latitudini viginti una. *F.*]

VĪGINTĬANGŬLUS, a, um, adj. ut Vigintiangula sphaera, ap. *Appul. Dogm. Plat.* 1. *med.* Male autem hic *Appulejus* interpretatur εἰκοσαέδρον *Platonis*, etenim sphaera εἰκοσαέδρος est, quae viginti superficies habet triangulares aequilateras, sed duodecim tantum angulos solidos ex quinque planis angulis quemque constantes.

VĪGINTĬVĪRĀTUS, us, m. magistratus viginti virorum, munus quoddam in republica gubernanda, cui viginti viri praeerant. De vigintiviris agris dividundis. *Cic. Att.* 9, 2. Repudiari se totum magis etiam, quam olim in vigintiviratu putabit. Adde *Quint.* 12, 1. *med.* V. v. sq. ℙ Etiam de vigintiviris ante quaesturam usurpat *Tac. l. c.* in v. sq.

VĪGINTĬVĪRI, orum, m. plur. magistratus viginti virorum ap. Romanos. C. Julius Caesar in consulatu legem tulerat, ut ager Campanus iis, qui ternos pluresve liberos haberent, divideretur, quod narrant *Vell.* 4, 44. et *Suet. Caes.* 20. et *Aug.* 4. et *Front. de colon.* p. 137. *Goes.* Hujus divisionis curatores viginti viros constituerat, quorum uno mortuo, in ejus locum Ciceronem invitaverat: quem honorem et munus, tanquam odiosum ac turpe, is repudiavit, ut apparet ex *eod. Att.* 2, 9., non sine offensa Caesaris, ut *Id.* innuit *ib.* 9, 2. et *Vell.* 2, 45. Hanc ejus recusationem *Quint.* 12, 1. *med.* laudat, et inter alia optimi civis argumenta recenset. *Cic. Att.* 2, 6. Ubi nemo sit praeter me, qui quemquam ex vigintiviris vivum et salvum velit. ℙ Fuerunt etiam *vigintiviri* magistratus ante quaesturam geri solitus, veluti aditus ad eam et ceteros honores. Fuere primum vigintisex; deinde ab Augusto ad viginti redacti, quorum decem erant hastae decemvirali, seu stlitibus judicandis praepositi, quatuor curatores viarum, tres monetales, totidem capitales. Duumviros curatores viarum extra Urbem, et quatuorviros, qui in praefecturas Campaniae mittebantur, Augustus sustulit. *Tac. A.* 3, 29. Tiberius Neronem jam ingressum juventam commendavit patribus, utque munere capessendi vigintiviratus solveretur, et quinquennio maturius, quam per leges, quaesituram peteret, non sine irrisu audientium postulavit. *Spart. Julian.* 1. Inter viginti viros electus est suffragio matris Marci (*Aurelii Aug.*) *h. e.* inter X. viros stlitibus judicandis, ut patet ex *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 6. *n.* 42. ℙ Item *vigintiviri ex S. C. reipublicae curandae* fuerunt consulares ann. a. Chr. n. CCXXXVII. a senatu contra Maximinum creati. *Capitol. Gord. n.* 10. Ut non solum gesta haec probarent (*senatores*), sed etiam vigintiviros eligerent; et *mox:* Illos sane viginti senatus ad hoc creaverat, ut divideret his Italicas regiones contra Maximinum pro Gordianis tuendas. *Inscr.* ap. *Grut.* 381, 3. L. Caesonius C. F. Quirina Lucillus XX. viros (sic pro *vir*) ex senatus consulto R. P. curandae, etc. V. *Marin. Frat. Arv.* p. 799. ℙ Alii etiam fuerunt *vigintiviri* in municipiis. *Inscr.* Ostiensis ap. *Marin. l. c.* p. 806. . . . Cornelius Statius XX. vir H. A. H. S. ℙ In sing. num. *Plin.* 7, 52, 52. Varro auctor est, XX. viro se agros dividente Capuae, etc. Ita *Hard.* ex suis MSS. omnib. Sic *Inscr.* ap. *Grut.* 372, 8. Aurelio Victori XV. Viro sacr. fac. V. QUINDECIMVIRI.

VĬGOR, oris, m. ἀκμή, vis illa, qua aliquis vivit vigetque, robur, firmitas, vires. *Virg. A.* 6, 730. Igneus est ollis vigor, et coelestis origo Seminibus. *Id. ib.* 9, 610. nec tarda senectus Debilitat vires animi, mutatque vigorem. *Phaedr.* 5, 7. de tibicine: cujus flatibus Solebat excitari saltantis vigor. *Liv.* 21, 4. Eundem vigorem in vultu, vimque in oculis, habitum oris, lineamentaque intueri. (Adde *Albinov.* 1, 260. et *Curt.* 10, 10.) *Hirt. B. Afr.* 10. *f.* Imperatoris vultus, vigor, mirabilisque hilaritas. *Just.* 1, 4. *f.* Tantus in illo vigor, et dulcis quidam blandientis infantis risus apparuit. *Id.* 5, 5. *f.*, *Liv.* 9, 16. *med.* et *Ov. Her.* 16, 51. Vigor animi. *Id. Met.* 8, 254. ingenii. *Hor. Od.* 4, 4, 5. juventas et patrius vigor. ℙ In plur. num. *Vitr.* 6, 1. *f.* Temperatissimae ad utramque partem et corporum membris, animorumque vigoribus pro fortitudine sunt in Italia gentes. *Sil.* 15, 355. Vincis, ait, nostros mirando ardore vigores. ℙ Translate. *Sen. ep.* 64. Lectus est liber Q. Sextii patris, magni viri. Quantum in illo, Dii boni! vigoris est, quantum animi! ℙ De rebus inanimis. *Plin.* 14, 4, 6. Vigor vini indomitus. *Hard.* in MSS. suis *rigor* reperit. *Id.* 9, 35, 54. Margaritae flavescunt senecta, rugisque torpescunt; nec nisi in juventa constat ille, qui quaeritur, vigor. *Id.* 37, 7, 28. Gemma quodam vigore apposita tingens, *h. e.* colore splendido, ac vivido.

VĬGŌRANS, antis, part. ab inusit. *vigoro*, vigorem afferens. *Tert. Pudic.* 2. Effeminantia magis, quam vigorantia disciplinam. ℙ Item vigorem sumens. *Id. Resurr. carn.* 26. *med.* Vinum animae vigorantis ex vite Christi.

VĬGŌRĀTUS, a, um, part. ab inus. *vigoro*, ut Vigoratus juvenis, *Appul. Met.* 9.

[VĪLĔFĂCĬO, is, a. 3. φαυλίζω, vilem reddo. *Lactant.* ad *Stat. Theb.* 5, 28. Fletu non indecenti, non nimio, qui formam deturparet, dignitatem ejus vilefaceret. *F.*]

VĪLĔO, es, ui, n. 2. φαυλίζομαι, vilesco. *Avien.* in *Arat.* 318. At postquam argento deformis viluit aetas. *August. Tract. in Joann.* 24. *n.* 1. Miracula ejus etc. assiduitate viluerunt.

VĪLESCO, is, n. 3. idem ac vileo. *Paul. Nol. carm.* 22, 56. Vilescit pretio depretiatus homo. *Hieron. ep.* 66. *n.* 7. Quamvis clarus homo vilescit in turba. *Sidon. ep.* 7, 9. *in conc. med.* Vir non indiscreta familiaritate vilescens.

VĪLĬFĬCO. V. ANNIHILARE.

[VĪLĬO, onis, m. dimin. vilis. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 2055, 5. M. Aurelius Vilio. *F.*]

VĪLĬPENDO, is, a. 3. contemno, parvi facio. *Pl. Truc.* 2, 6, 58. Etiamnum me vilipendit. Alii leg. *nihili pendit*. Alii aliter.

VĪLIS, e, adj. εὔωνος, qui parvo pretio emitur. *Pl. Trin.* 1, 1, 10. Neque quidquam vile nunc est, nisi mores mali. [*Perperam *Noster vilis* h. l. intelligit de eo, quod parvo pretio emitur. Significat hic *vilis*, eaque prima est vocabuli notio, idem quod *venalis*, *verkäuflich*. Eodem sensu positum est ap. *Virg. G.* 1, 273. quem locum *Forc.* infra laud., cum *Servio vilis* pro abundanti habens. V. in *Vilitas.*] *Pl. Mil.* 3, 1, 137. Qui probi homines essent, esset his annona vilior. *Cic. Verr.* 2, 3, 84. *f.* Frumentum quoniam vilius erat, ne emisses. *Id. Fin.* 2, 28. Non minor voluptas percipitur ex vilissimis rebus, quam ex pretiosissimis. *Mart.* 1, 77. curarum pretium non vile mearum. *Ter. Ph.* 5, 3, 6. Ex his praediis talenta bina capiebat: ac rebus vilioribus multo; et *Ad.* 5, 9, 24. Si tuum officium facies, atque hic paululum prae manu dederis, unde utatur; reddet tibi cito. *Mi.* istoc vilius. Ubi *Don.* quasi *nihil minus:* negatio enim est floccum ostendentis, aut quid tale, cum ἐλλείψει, quia subauditur *quicquam*, et *non dabo*. Vult hoc *Donatus:* non dabo ne rem quidem ista, quam tango, viliorem. Simile est illud *Charis.* 2, 180. Rex, qui vocabat ad coenam, si sibi ea res exhibenda indiceretur, quam exhibere non posset, respondit, ut Tranquillus refert: Isto vilius hominis erit coena, *h. e.* minore pretio parabitur coena alicui, quam constet quod mihi indicitur exhibendum. ℙ *Vili*, parvo pretio. *Pl. Epid.* 1, 1, 49. Istam quanti emit? *Thes.* vili. *Mart.* 12, 66. Instructam vili vendis, Amoene, domum. *Ulp. Dig.* 13, 4, 2. *f.* Res stipulatoris vilissimo distracta est. ℙ Metonymice est abundans, frequens: ut in illo *Virg. G.* 1, 273. oleo tardi costas agitator aselli, Vilibus aut onerat pomis. Ita *Servius*, qui huc trahit et illud *ib.* 227. viciamque seres, vilemque faselum: quia quae abundant, vili emuntur. Huc addit *Non.* 12, 41. et locum *Varr. fragm.*, cujus lectio valde dubia est. ℙ Saepe est vulgaris, contemptus, humilis, levis, minimi pretii, ἄτιμος, τριοβολαῖος. *Cic. Fl.* 42. *med.* Etiam si honor noster vobis vilior fuisset, salutem certe caram futuram. *Id. Rosc. Am.* 26. Nihil tam vile, neque tam vulgare est, cujus partem ullam reliquerint. *Id. Fam.* 7, 20. Velia non est vilior, quam Lupercal. *Nep. Dat.* 3. *f.* Quod non vilis rex in potestatem inopinanti venerat. *Hor. Sat.* 2, 5, 8. Et genus, et virtus, nisi cum re, vilior alga est. *Liv.* 40, 9. Nec adeo tibi vilis vita esset nostra, ut nec praeterito periculo meo movereris, neque futuro. [*Cf. *ib.* 22, 60. et 24, 5. ad quem locum v. *Bauer.* p. 106. coll. *Liv.* 25, 6. Porro *ib.* 35, 14.] *Sall. Cat.* 16. Fidem, fortunas, pericula vilia habere. *Ov. A. Am.* 2, 29. Da reditum puero, senis est si gratia vilis. *Id. Her.* 7, 48. Si, dum me careas, est tibi vile mori. ℙ Cum infinito. *Sil.* 8, 436. Stat fucare colos nec Sidone vilior Ancon, etc. ℙ *Γνώμη* est illud *Petr. Sat.* 93. Vile est, quod licet. Et illud *Claud. IV. cons. Hon.* 220. Vile latens virtus, *h. e.* virtus, quae latet, vilis res est, et digna contemni. ℙ *Vile* adverbii more, viliter. *Id. ib.* 37 et vile virentes Hesperidum risit, quos distat fabu

la, ramos, *h. e.* non aureos, ut fabulae jactant, sed vulgari viriditate.

VILITAS, atis, f. φαυλότης, εὐτέλεια, εὐωνία, exiguitas pretii, cui *caritas* opponitur. [*Parum recte haec docet *Noster*, neque docuisset, si locum *Plauti* nosset, *Capt.* 2, 1, 39. Nam tu nunc vides pro tuo caro capite Carum offerre me meum caput vilitati: unde luce clarius apparet, *vilitas*, proprie non esse exiguitatem pretii, sed i. q. *venalitas*, nostr. *Feilheit.* Ceterum nota: genus dicendi ap. *Plaut.* translate positum esse eodem modo, quo nos loquimur: *sein Haupt zu Markte tragen.* V. VILIS.] *Cic. Man.* 15. *med.* Tanta repente vilitas annonae et summa inopia et caritate rei frumentariae consecuta est, quantam vix ex summa ubertate agrorum diuturna pax efficere potuisset. *Id. Verr.* 2, 3, 98. Si ubertas in percipiendis fructibus fuit, consequitur vilitas in vendendis. *Plin.* 33, 3, 14. Vilitatem alicui rei facere. *Id.* 35, 6, 28. Solebant librae ejus tricenis nummis taxari. Inventa per Hispanias arena est similem curam recipiens; itaque ad denarios senos vilitas rediit. *Id.* 14, 2, 4. *n* 6. Uva tantum vilitatis cibariae, *h. e.* escae tantum utilis, nullo pretio in vino. *Id.* 8, 3, 4. de dentib. eleph.: Cetero et in his quoque, qua corpus intexit, vilitas ossea, *h. e.* materies exigui pretii. [*Lampr Commod.* 14. Vilitatem proposuit, ex qua majorem penuriam fecit, *h. e.* pretia rerum venalium imminuit. *Id. Alex. Sev.* 22. Cum vilitatem populus Romanus ab eo peteret, interrogavit per curionem, quam speciem caram putaret. *Ammian.* 22, 14. *in.* Popularitatis amore vilitati studebat venalium rerum, quae nonnunquam secus, quam convenit, ordinata inopiam gignere solet et famem. Hanc autem vilitatem publice omnium primi jusserunt *Impp. Diocletianus* et *Maximianus* eo edicto, quod ann. a Chr. n. CCC. taxationi rerum venalium praeposuerunt, quodque Romae edidit et illustravit *Aloys. Cardinalius* ann. 1825., ac deinde accuratius *Hieron. Amatius* in *Giorn. Arcad.* T. 33. p. 41. 65. Illius edicti mentionem habet his verbis *Idatius* in *Fast. cons.* ad ann. a Chr. n. CCCII. His consulibus vilitatem jusserunt imperatores esse. In quo tamen fallitur, cum ex ipsius edicti initio constet, id factum fuisse duobus ocius, ut diximus, annis. Huc vero pertinent verba *Lact. Mort. persec.* 7. Idem Diocletianus cum variis iniquitatibus immensam faceret caritatem, legem pretiis rerum venalium statuere conatus est. Tunc ob exigua et vilia multus sanguis effusus, nec venale quidquam metu apparebat, et caritas multo deterius exarsit, donec lex necessitate ipsa, post multorum exitium, solveretur. Hactenus *Lactant.*, qui dixit *multus sanguis effusus*, et *post multorum exitium*, quia, ut habet *Edictum* p. 6. Si quis contra formam statuti hujus connisus fuerit audenter, capitali periculo subjiciatur. *F.*] ℙ Translate. *Plin.* 36, 15, 24. *n.* 8. Vilitas animarum, *h. e.* vitae hominum. *Id. praef.* 20. nominum. *Petr. Sat.* 118. Effugiendum est ab omni verborum, ut ita dicam, vilitate, et sumendae voces a plebe submotae. ℙ *Vilitas sui*, id est cum quis se vilissimum putat, et contemni ac negligi dignum. *Sen. Clem.* 1, 4. *med.* (et *ep.* 121. *extr.*) In nullo (*animali*) deprehendes vilitatem sui, ne negligentiam quidem. *Curt.* 5, 9. *med.* Sepe taedio laboris ad vilitatem sui compelluntur ignavi. ℙ [*Conf. *vilitas* et tranquillitas. V. *Beier.* ad. *Cic. Fragm.* XIX.]

VILITER, adv. εὐώνως, cum vilitate, vili pretio. *Pl. Curc.* 2, 1, 28. Venire poteris intestinis vilius. *Appul. Flor. n.* 7. Viliter se ipsum colere, sui cōn temptus est. *Plin. ep.* 10, 46. Aliqua pars testaceo opere agenda erit: id enim et facilius et vilius; et *Plin. alter* 18, 6, 8. *n.* 3. Quidquid per asellum fieri potest, vilissime constat.

VILITO, as, a. 1. φαυλίζω, vile reddo. *Turp.* ap. *Non.* 2, 896. Quin moneam, quin clamem, et querar tua vitia, quae te vilitant.

VILLA, ae, f. ἔπαυλις, ἀγροικία, domus extra urbem, in agro, agri colendi, et fructuum colligendorum, aut etiam habitationis causa constituta: a *vehendo*, quasi *vehilla*, quod in eam fructus ex arvis convehuntur. [*Longe nobis praeferenda videtur vocis ea originatio, qua *Doederl.* 3, 4. sq. *villa* ortum a *vicula* docet. In nostra lingua *Weiler* maxime etiam forma huic latino vocabulo respondet. De differentia inter hoc verbum et *fundus* et *praedium* agit *Doederl. l. l. Cf. Praedium.*] Ita *Varr. R. R.* 4, 4. *med.* docet. *Cic. Rosc. Com.* 12. Qui ager neque villam habuit, neque ex ulla parte fuit cultus; et *mox:* Tum erat ager incultus, sine tecto, nunc est cultissimus cum optima villa. *Plin.* 18, 6, 7. *n.* 1. Modus hic probatur, ut neque fundus villam, neque villa fundum quaerat. *Poll.* ad *Cic. Fam.* 10, 33. Frumenta aut in agris, aut in villis sunt. ℙ Tripartito a *Columella* distribuitur, in urbanam, rusticam, et fructuariam. *Villa rustica*, est ea pars villae, quam villicus, colonus, vinitor, arborator habitandam sibi obtinet, et familiae villaticae, atque instrumento omni rustico condendo, aut continendo est accommodata. *Villa urbana*, ea pars est, quam dominus sibi, cum ruri est, habitandam recipit. Dicitur urbana, quia elegantius amoeniusque aedificari solet, et instrui, quasi urbani nitoris et elegantiae plus habens, quam rustica. *Fructuaria villa* dicitur, ubi fructus reconduntur. V. ipsum *Colum.* 1, 6. *Cato R. R.* 4. Villam urbanam pro copia aedificato. ℙ *Villa publica* erat aedes in Campo Martio publicis officiis assignata, quemadmodum describitur a *Varr. R. R.* 3, 2. Villa publica ad rempubl. administrandam est utilis, ubi cohortes ad delectum consuli adductae considant; ubi arma ostendant; ubi censores censu admittant populum. Haec *Varro.* Dicta est autem *villa*, quia posita erat extra Urbem. Nam Martius campus situs erat inter Urbem et Tiberim, ut habet *Lic.* 2, 5. Scribit *Flor.* 3, 21., L. Sullam quatuor millia deditorum inermium in villa hac publica interfecisse. Hoc idem narrans *Val. Max.* 9, 2. *n.* 1. quatuor legiones fuisse dicit. *Sen.* autem *Ben.* 5, 16. duas legiones. *Id. Clem.* 1, 12. septem millia civium. At octo millia sunt in *Epit. Liv.* 88., novem millia ap. *Aurel. Vict. Vir. illustr.* 75. Ex quibus intelligimus amplissimam et spatiosissimam fuisse. Facta est a censoribus C. Furio Pacilo, et M. Geganio Macerino ann. U. C. CCCXX. *Liv.* 4, 22. Ejus imaginem et nomen VIL. PVB. videre est in nummis gentis *Didiae* et *Fontejae* ap. *Morell. Numism. Fam. Rom.* ℙ Neque vero solum rusticae aedes, sed etiam singulae earum partes villae nomine significantur. Hinc *Plin.* 9, 54, 79. ostrearum vivaria, quae sunt villae rusticae partes, *villas* vocat. Similiter ap. *Varr. l. c.* villae sumuntur pro cohortibus avium altilium. In illo etiam loco *Plinii ep.* 5, 19. *f.* Rogo ergo, scribas tuis, ut illi villa, ut domus pateat: videtur *villa* poni pro parte villae rustica, *domus* vero pro parte urbana. ℙ Pro rure. *Plin. ep.* 7, 25. Athenis vivere hominem, non in villa putes. ℙ **Villa Jovis* in insula Capreis. *Suet. Tib* 65. ℙ *Villa magna*, locus in Africa, in regione Syrtica. *Ant. Itin.* ℙ *Villa Faustini*, locus in Britannia. *Ibid. B. A.*

VILLARIS, e, adj. ἀγροικικὸς, idem quod villaticus, ut Villares gallinae, quae in villa aluntur. *Plin.* 10, 41, 57.

VILLATICUS, a, um, adj. ἀγροικικὸς, ad villam pertinens, ut *Villaticus canis*, qui villae servandae gratia alitur. *Villaticae alites*, quae in aedibus seu casis rusticis nutriuntur, ut sunt gallinae, anates, columbi, etc. *Villaticae pastiones*, h. e. alimenta, quibus hujusmodi altiles alites nutriuntur. *Colum.* 7, 12. De villatico cane igitur, et pastorali dicendum est: nam venaticus nihil pertinet ad nostram professionem. *Plin.* 23, 1, 17. Ajunt, si quis villam ea tinxerit, fugere accipitres, tutasque fieri villaticas alites. *Varr. R. R.* 3, 2. Duo sunt pastionum genera; unum agreste, in quo pecuariae sunt; alterum villaticum, in quo sunt gallinae, ac columbae, et apes, et cetera, quae in villa solent pasci; et *ib.* 9. Villaticae gallinae. *Colum.* 7, 13. *extr.* Villaticae pastiones, quae continent volucrum, pisciumque, et silvestrium quadrupedum curam. *Id.* 9, 4. *f.* Villaticum mel. *Plin.* 28, 11, 49. *extr.* Villaticae quadrupedes. [*Varr. R. R.* 2, 2. *med.* Villatici greges, *h. e.* qui in villa remanent, illis oppositi, qui in saltibus pascuntur, et a tectis absunt longe. *F.*]

[VILLATOR, oris, m. ita truncato vocis capite pronuntiat rusticus pro *cavillator*, ap. *Pl. Truc.* 3, 2, 15. Dicax sum factus, jam sum villator probus. Ita leg. *Muretus*, alii perperam *cavillator;* rustici enim homines *conia* pro *ciconia*, et *rabo* pro *arrhabo* pronuntiabant. V. RABO, onis. *F.*]

VILLICA, ae, f. οἰκονόμου γυνή, uxor villici. *Mart.* 1, 56. Pinguis inaequales onerat cui villica mensas. *Juven.* 11, 69. Asparagi, posito quos legit villica fuso. ℙ De officiis villicae V. *Colum.* 12, 1. et *Cat. R. R.* 113. ℙ Scribitur et *vilica* simplici *l.* V. VILLICUS.

VILLICATIO, onis, f. ἀγρονομία, villae dispensatio, seu administratio, negotiatio rustica. *Colum.* 11, 1. *med.* Qui susceperit officium villicationis, in primis convictum domesticum, multo etiam magis externum vitet. *Petr. fragm. Trag.* 69. *Burm.* Servum in villicationem relegavit.

[VILLICATUS, a, um, part. a *villicor*, qua ruri vivere significat: qui rusticatus est. *Auson. ep.* 22, 1. Philon, meis qui villicatus praediis, etc. *F.*]

VILLICO, as, a. 1. ἀγρονομέω, villicum ago, villae negotia guberno. *Appul. Met.* 8. Servus, cui familiae tutelam dominus commiserat, quique possessionem maximam villicabat. *Plin.* 18, 6, 8. *n.* 1. Quorum praedia colenda suscipiebat respublica: exercitusque ducebant, senatu illis villicante. ℙ Usitatius est passiva, seu deponenti positione. *Pomp.* ap. *Non.* 2, 897. Longe ab urbe villicarier, quo herus rarenter venit. *Id. ib.* Non villicarier, sed dominari mea est sententia. *Afran. ib.* In Arpinos jam, quantum pote, explodam hominem, ut villicetur. ℙ Significat etiam ruri vivere, rusticari. *Turpil. ib.* Ego nondum etiam hic villicabar, Phaedria. *Id. ib.* Hic villicor ante urbem: nunc rus eo. ℙ [Translate. *Cic. de rep.* (ed. *A. Maio*) 5, 3. Sic noster hic rector quasi dispensare rem publicam, et in ea quodam modo vilicare possit *F.*]

VILLICO, onis, m. idem ac villicus, idest praefectus villicationis. *Appul. Apol.* Negat eam rationibus villiconum, et opilionum, et equisonum solertissime subscripsisse. Alii leg. *villicorum.*

VILLICOR. V. VILLICO.

VILLICUS et Vilicus, i, m. ἀγρονόμος, αὐλείτης, praefectus villae, procurator rei rusticae, cui tota rerum villaticarum cura ab hero commissa est. *Varr. R. R.* 1, 2. *med.* Villicus agri colendi causa constitutus, atque appellatus a villa, quod ab eo in eam convehuntur fructus, et evehuntur, cum veneunt. *Colum.* 12. *prooem. f.* Villicis successerunt in locum dominorum, qui quondam prisca consuetudine non solum coluerant, sed habilaverant villas. *Cato* ap. *Col.* 11, 1. *in.* Male agitur cum domino, quem villicus docet. *Cic. Verr.* 2, 3, 50. Si quis villicus ex eo fundo excisis arboribus ac venditis, demptis tegulis, instrumento, pecore abalienato, etc. et *paulo post:* Putat, se bonum in arationibus fructibusque suis habuisse custodem ac villicum. ℙ Ejus officia describit *Cato R. R.* 5. et 142. Qualis esse debeat, docet *Colum.* 11, 1. *in* et *med.* et 12, 1., idemque undecimum librum suum *villicum* inscripsit, ut habemus 12, 18. ℙ Videtur sumi etiam pro ipso agri cultore ab *Hor. Ep.* 1, 14, 1. V. *ib. v.* 4, 19. et 26. ℙ Item pro dispensatore et procuratore cujuscumque rei. *Auct Priap.* 82, 4. Villicus aerarI quondam, nunc cultor agelli. Alii leg. *AerarI quondam custos*, etc. Sed prior lectio magis *Scalig.* probatur. *Inscr.* ap. *Grut* 640, 10. Eutychus villic. a plumbo. *Alia* 1033, 9. Vil. ab alim., *h. e.* villicus ab alimentis. *Alia* 602, 3. Felici Caes. serv. villico hortorum Majanor. *Alia ib.* 4. Vicus in hortis Salustianis. *Front. Aquaed.* 117. in ministeriis aquaeductuum ponit et *villicos* quorum officium erat calices et fistulas impetratas ab imperatoribus ad privatos usus aptare, et collocare, ut habetur *ib.* 112. *Inscr.* ap. *Spon. Miscell antiqu.* p. 235. Sporus Caes. N. S. vilic. aquae Claudiae. ℙ Translate. *Lampr. Alex. Sev.* 15. Malum villicum esse imperatorem, qui ex visceribus provincialium homines non necessarios, nec reipubl. utiles pasceret. Ita legit *Salmas.*, alii aliter. *Juven.* 4, 77. Pegasus attonitae positus modo villicus urbi, *h. e.* praefectus. ℙ Adjeetive est villaticus, ruralis. *Auson. epist.* 4, 56. Et jacula, et fundas, et villica nomina lini. ℙ Ad scriptionem quod attinet, quamvis ratio duo *ll* postulet, tamen adeo frequens est in antiquis monumentis unico scribi, ut paene praeferri debeat, certe improbari non possit. In *opt. cod. Varronis*, et in *Pandect. Florentinis* ita semper scribi, testatur *P. Victor.* ad *Cic. Fam.* 16, 21. Sex vet. Lapides affert *Manut.* in *Orthogr.*, quindecim *Fabr.* p. 2., unum *Don. cl.* 1. n. 140. et tres *Id. cl.* 7. *n.* 138, 152. et 205. simplici *l.* Putat *Dausqu.* etiam *vilam* sic scribi, quod sit ab ἴλη, munipulus. Ipse tamen, et *Manut.* retinent *villicus.*

*VILLIUS, i, m. nomen Romanum, v. g. L. Villius Tappulus, de quo *Liv.* 21, 49. *extr.* et L. Villius Annalis ap. *Coel.* in *Cic. Fam.* 8, 8. ℙ Annalem legem primus accurate tulit L. Villius, tribunus plebis, A. Posthumio Albino et Q. Fulvio Flacco Coss. Inde Annalis dictus est, quod nomen familiae haesit. *Liv.* 40, 44. V. *Manut. de Legg.* 6. *B. A.*

VILLOSUS, a, um, adj. τριχώδης, τριχωτὸς, villis plenus, hirsutus, hirtus. *Virg. A.* 8, 177. villosi pelle leonis; et *ib.* 266. de Caco: villosaque setis Pectora semiferi. *Ov. Met.* 10, 22. de Medusa: villosa colubris Guttura, *h. e.* densis cincta serpentibus. *Plin.* 12, 12, 26. Radix villosa, *h. e.* capillamentis, vel fibris instructa. *Id.* 16, 10, 19. Arbor folio villosior. *Id.* 11, 39, 94. Villosissimum animal.

VILLULA, ae, f. parva villa. *Cic. Att.* 8, 9. Ego Arpini volo esse pridie Kalendas, deinde circum villulas nostras errare. *Hor. Sat.* 1, 5, 45. Proxima Campano ponti quae villula tectum Praebuit.

[VILLULUS, i, m. dimin. villi, lanugo. *Catull.* 61, 136. Sordebant tibi villuli, Concubine, hodie atque heri. Ita leg. *Doering.*, quod unice probandum videtur; alii alia. *F.*]

VILLUM, i, n. οἰνίσκος, οἰνάριον, diminut. vini. *Ter. Ad.* 5, 2, 11. Interea in angulum aliquo abeam, atque edormiscam hoc villi.

VILLUS, i, m. θρίξ, λάχνη, τρίχωμα, non proprie pilus est, sed potius multorum pilorum collectio, et quidam quasi floccus, quales in jubis leonum, et luporum, et nonnullorum etiam canum separatos videmus propendere, quales idem sunt in vestibus flocci illi prominentes, qui hodie etiam ornatus causa arte fullonia pannis inducuntur. Est a *vinnus*, idest cincinnus, molliter flexus, ut exponit *Isid. Or.* 3, 19. *f.* Vel est a *vellendo*, qua ratione ab eodem *vellus* venit. [*Doederl.* 3, 21. diminutivam formam esse vult a *pilus*, syncop. ex *pilulus.*] *Cic. N. D.* 2, 47. Animantium aliae coriis tectae sunt, aliae villis vestitae, aliae spinis hirsutae, etc. *Virg. G.* 3, 446. udisque aries in gurgite villis Mersatur. *Ov. Her.* 6, 49. Non erat hic aries villo spectabilis aureo. *Mart.* 14, 136. Calfaciunt villi pallia vestra mei. *Sidon. ep.* 5, 17. *med.* Linteum villis onustum.

*VIMANIA, ae, f. oppidum Vindeliciae, hodie,

; vulgo creditur, *Wangen. Mamertio* est munici-
um *Isny.* Mentio hujus oppidi facta est in *Notit.*
nper. ℙ *Vemania* audit *Tab. Peuting.* et *Anton.*
in. B. A.

VĪMEN, inis, n. οἰσύα, ῥίψ, λύγος, omne virgul-
m lentum, seu molle, flexile, et aptum ad vien-
m, id est ligandum. *Varro R. R.* 1, 23. *med.*
t habeas vimina, unde viendo quid facias. *Fest.*
iere, alligare, unde vimina, et vasa viminea. ℙ
unt autem vimina ex virgis populi, sanguinei fru-
cis, betulae, coryli, vitis, et salicis, quae prin-
patum obtinet. *Caes. B. C.* 1, 54. Reliquum cor-
s navium viminibus contextum coriis integebatur.
olum. 4, 30. Nec refert, cujus generis vimen se-
s, dum sit lentissimum. *Ov. Met.* 6, 344. fruti-
sa legebant Vimina cum juncis. *Tibull.* 2, 3, 15.
m fiscella levi detexta est vimine junci. *Colum.*
, 304. cano jam vimine textum Sirpiculum ferru-
neis camulate hyacinthis. *Ov. Rem. Am.* 186. Ut
levent dempti vimina torta favi, *h. e.* alvearia vi-
inea: synecdoche. Sic *Mart.* 4, 89. Nec rugosa-
m vimen breve Picenarum, *h. e.* fiscella viminea;
Ov. Met. 12, 436. concretum vimine querno Lac
it. ℙ *Vimen*, virga, quae manu gestatur. *Stat.*
h. 2, 30. Ni Deus (*Mercurius*) horrentem (*Cer-*
rum) Letheo vimine mulcens Ferrea tergemino
muisset lumina somno.

VĪMENTUM, i, n. idem quod vimen. *Tac. A.*
, 16. Moenia non saxo, sed cratibus et vimen-
, ac media humo, adversus irrumpentes invalida
nt. Alii aliter leg.

*VIMINACĬUM, i, n. oppidum Hispaniae Tarra-
nensis, in Vaccaeorum agro. *Anton. Itin.* ℙ Item
pidum Moesia superioris. *Eutrop.* 9, 13. (al. 20.)
ab. Peuting. et *Anton. Itin. B. A.*

VĪMĬNĀLIS, e, adj. οἰσύϊνος, ad vimina perti-
ns. *Viminalis arbor* est, ex qua vimina fiunt.
in. 17, 20, 32. Salicis viminalis singula jugera
fficiunt viginti quinque vineae jugeribus. *Colum.*
30. Quare salices viminales, atque arundineta,
lgaresque silvae, vel consulto consitae e castaneis
ius faciendae sunt. ℙ *Viminalia* absolute sunt
bores, quae vimina ferunt. *Plin. loc. cit.* Haec
: viminalium cultura. ℙ *Viminalis collis*, unus
septem urbis Romae collibus, in tertia urbis re-
one, ita dictus a viminum silva in eo enata circa
am Jovis, unde et Juppiter ipse *Viminius* cogno-
abatur. *Varro L. L.* 4, 8. *med.* et *Festus.* ℙ
minalis porta, una ex portis urbis Romae, a Ser-
Tullio productae, inter Collinam et Exquilinam,
dicta, quod in Viminalem collem duceret. Ejus
minit *Festus.*

VĪMĬNĀRĬUS, ii, m. qui viminea opera facit, vel
viminibus negotiatur. *Inscr.* ap. *Grut.* 642, 3. A.
rranius Niger viminarius, etc.

VĪMĬNĒTUM, i, n. locus viminibus consitus.
rr. L. L. 4, 8. Viminalis collis a Jove Viminio,
od ibi arae sunt ejus, aut quod ibi vimineta
runt.

VĪMĬNĔUS, a, um, adj. λυγινὸς, ex viminibus
tus. *Pl. Epid.* 1, 1, 25. Unum a praetura tua
est, lictores duo, duo viminei fasces virgarum.
es. B. C. 3, 63. *med.* Viminea tegumenta galeis
posita. *Hirt. B. G.* 8, 9. Pontium frontes vimi-
a loricula munirentur. *Virg. G.* 1, 95. Vimineae
tes. *Plin.* 16, 37, 69. Viminea salix, *h. e.* ex
a vimina fiunt.

VĪMĬNĬUS Juppiter. V. VIMINALIS et VIMI-
ĒTUM.

*VIMITELLARĬI, orum, populi vetusti, qui in
tio degebant. Eorum civitas excisa, teste *Plin.*
5. *B. A.*

VIN' est visne? *Pl. Poen.* 5, 2, 155. Vin' eam
ere?

*VINA, ae, oppidum Africae Propriae, in Zeugi-
a. *Anton. Itin. B. A.*

VĪNĀCĔA, ae, f. γίγαρτον, semen, seu granum
e jam pressae: *bacca* subintelligitur. *Colum. Arb.*
f. Praeterea post haec vinaceae heminam uvae
ae in nigra, uvae nigrae in alba ponito. *Plin.* 17,
, 35. *n.* 20. Circum capita addito stercus, paleas,
aceas, aut aliquid horumce.

VĪNĀCĔUM et Vinaceus, i, n. et m. γίγαρτον,
nen, seu granulum illud lignosum, quod in uvae
no nascitur: cum neutr. generis est, granum;
m masculini, folliculus subintelligitur: etenim pro-
e *vinaceus, a, um*, adjectiv. est. Fere usurpa-
r in numero plurali. *Colum.* 3, 1. Humido loco
et non recte mandari fructus teneri et amplioris
ni, sed callosi et angusti, frequentisque vinacei.
11, 2. *med.* Naturalis autem maturitas est, si,
n expresseris vinacea, quae acinis celantur, jam
uscata, et nonnulla propemodum nigra fuerint.
de 6, 3. ℙ Nonnunquam tamen vinacea dici
eniemus pro totis uvae expressae reliquiis, hoc
, non solum pro hisce granulis, verum etiam pro
is folliculis, qui Graece στέμφυλα. *Varr. R. R.*
2. *med.* His (*praesepibus*) quaecumque jubentur,
cuntur (*oves*), ut folia ficulnea, et palea, et vi-
cea. *Id. ib.* 3, 11. Pabulum his (*anatibus*) datur
ticum, hordeum, vinacei, uvae. *Plin.* 14, 1, 3.
ae doliis inclusae, stipatae vinaceis circumsudan-
us. *Colum.* 12, 36. Tortivum mustum dicimus,
quod post primam pressuram vinaceorum, circumci-
so pede, exprimitur. Adde *eund. ib.* 43. *f.* et *Cat.*
R. R. 7. ℙ Adjective. *Cic. Sen.* 15. Omitto enim
vim ipsam omnium, quae generantur e terra, quae
ex fici tantulo grano, aut ex ceterarum frugum, aut
stirpium minutissimis seminibus tantos truncos ra-
mosque pro creat. Alii rectius leg. *ex acini vinaceo.*

*VĪNACĬŎLA, ae, f. certa aliqua vitis, quam
soli novere Sabini et Laurentini. *Plin.* 14, 3.
B. A.

VĪNĀLĬA, orum, vel ium, n. plur. πιθοίγια. Du-
plex fuit vinaliorum nomine festum, alterum cele-
bratum IX. K. Majas, alterum XIV. K. Septembr.
Prius dictum *vinalia priora* sive *urbana*; posterius
vinalia altera sive *rustica.* In illo vinum novum de-
gustabant, et Jovi libabant; in hoc vinum, h. e.
uvas, legebant, et Jovi sacrificabant. Prius Veneris
festum proprie dicebatur, quia posterius Jovis erat,
licet ob duo templa Veneri eodem die dicata, et ob
tutelam hortorum Veneri tributam, etiam dies Ve-
neris vocaretur. De *vinalibus prioribus* sive *urba-*
nis ita *Plin.* 18, 29, 69. *n.* 3. Vinalia priora, quae
ante hos dies sunt IX. Kal. Maji, degustantis vinis
instituta, nihil ad fructus attinent. *Festus:* Vina-
lia diem festum habebant, quo die vinum novum de-
gustabant, et Jovi libabant. *Id.* Calpar vinum no-
vum, quod ex dolio demitur sacrificii causa, ante-
quam gustetur. Jovi enim prius sua vina libabant,
quae appellabant festa Vinalia. *Ov. Fast.* 4, 863.
Dicta Pales nobis; idem Vinalia dicam, Una tamen
media est inter utramque dies. *Id. ib.* 877. Cur igi-
tur Veneris festum Vinalia dicant, Quaeritis, et
quare sit Jovis ista dies? etc. *Kalend. Maffej.* ap.
Grut. 133. IX. Kal. Maj. Vin. NP. *Kalend. Prae-*
nestin. ap. *Foggin.* IX. Kal. Maj. Vin. F. ℙ De
Vinalibus alteris sive *rusticis* ita *Varr. L. L.* 5, 3.
Vinalia a vino. Hic dies Jovis, non Veneris. Hujus
rei cura non levis in Latio: nam aliquot locis vinde-
miae primum a sacerdotibus publice fiebant, ut Ro-
mae etiam nunc. Nam flamen Dialis auspicatur vin-
demiam, et, ut jussit vinum legere, agna Jovi facit,
inter cujus exta caesa et porrecta flamen prorsus vi-
num legit. In Tusculanis sacris est, vinum novum
ne vehatur in urbem, ante quam Vinalia kalentur;
et *mox:* Vinalia rustica dicuntur ante XII. (*corrige*
XIV.) Kal. Septembris, quod tum Veneri dedicata
aedis, et horti ejus tutelae assignantur, ac tum
sunt feriati olitores. *Id. R. R.* 1, 1. Veneris pro-
curatio hortorum, quo nomine rustica Vinalia insti-
suta. *Plin. l. c. n.* 4. Sunt Vinalia altera, quae
aguntur a d. XIII. (*corrige* XIV.) Kal. Septembris.
Festus: Rustica Vinalia appellantur mense Augusto,
XIV. Kal. Sept. Jovis dies festus, quia Latini bellum
gerentes adversus Mezentium, omnis vini libatio-
nem ei Deo dedicaverunt; eodem autem die Veneris
templa sunt consecrata, alterum ad Circum maxi-
mum, alterum in luco Libitinensi, quia in ipsius
Deae tutela sunt horti. *Masurius* ap. *Macr. Sat.* 1,
4. Vinaliorum dies Jovi sacer est, non, ut quidam
putant, Veneri. *Ov. l. c.* 897. Venerat Autumnus
calcatis sordidus uvis: Redduntur merito debita vi-
na Jovi. Dicta dies hinc est Vinalia. Juppiter il-
lam Vindicat, et festis gaudet inesse suis. Hujus
porro festi mentio est ad diem XIV. Kal. Septembris
in quatuor Kalendariis, Maffejorum nempe ap. *Grut.*
133., in altero Capranicorum, et Amiternino, et An-
tiatino ap. *Foggin.* in *Fragm. Fastor. Verrii Flacci*,
quorum *Kalendariorum* et *Festi* auctoritate corrigen-
da esse *Varronis* et *Plinii* loca citata, constat, quod
etiam *Pontedera* in *Antiquit. Graec. et Rom.* p. 318.
jam viderat. [*Multis hunc locum auxit atque emen-
davit *F.*]

VĪNĀLIS, e, adj. ad vinum pertinens. *Macr. Sat.*
7, 7. *f.* Si qua vinalis fortitudo in homine resedit.

VĪNĀRĬĀRĬUS, ii, m. οἰνοπώλης, qui vinum ven-
dit, idem ac vinarius. *Inscr.* ap. *Grut.* 1116, 7. et
Marin. Iscriz. Alb. p. 89. P. Ragonius Daphnus
vinariarius in castris Pr. *h. e.* praetoriis. *Alia* ap.
Donat. 315, 10. Ti. Claudius Docimus negotians
salsamentarius, et vinariarius Maurarius. *Alia* ap.
Grut. 624, 3. Negotiator vinariarius. V. *Marin.*
l. c.

VĪNĀRĬUS, a, um, adj. οἰνηρὸς, ad vinum per-
tinens. *Cato R. R.* 25. Lacus vinarius picatus. *Cic.*
Verr. 2, 4, 27. *med.* Erat etiam vas vinarium ex
una gemma praegrandi. *Vitr.* 1, 4. et *Plin.* 14, 13,
14. Claves cellae vinariae. *Id.* 24, 1, 1. Saccus vi-
narius, *h. e.* quo vina percolantur. *Id.* 28, 18, 73.
Hircinus uter vinarius; et *Colum.* 12, 18. Tum la-
cus vinarii, et torcularii, omniaque vasa eluenda
sunt. *Inscr.* ap. *Don. cl.* 8. *n.* 11. Coactor vinarius.
ℙ *Crimen vinarium* appellat *Cic. Font.* 5., quo ac-
cusabatur Fontejus, quod portorium vini in Gallia
instituerat. ℙ *Vinarius palmes* in vite, ap. *Cat. R.*
R. 33. est idem, qui *fructuarius* dicitur a *Colum.*
5, 6. V. PAMPINARIUS. ℙ *Vinaria, orum*, ab-
solute, vinaria vasa. *Hor. Sat.* 2, 8, 39. Invertunt
Alliphanis vinaria tota Vibidius, Balatroque. Adde
Petr. fragm. Trag. 78. *Burm.* ℙ *Vinarius, ii*, m.
οἰνοπώλης, qui vinum vendit. *Pl. As.* 2, 4, 30. Vi-
na, quae heri vendidi vinario. *Suet. Claud.* 40. Cum
de laniis, ac vinariis ageretur. *Sall.* ap. *Non.* 4, 62.
Lenones, et vinarii, laniique. ℙ *Minister vinarius*
est οἰνοχόος, pincerna. *Hieron. Chron. Euseb.* ad
ad ann. MDLXX. *ab Abraham.* Neemias Hebraeus
minister vinarius Artaxerxis regis. ℙ *Vinarius* est
etiam vinosus, ebriosus, ἐποίνιος. *Ulp. Dig.* 21,
1, 4. Aleatores et vinarios non contineri edicto. Ad-
de *ib.* 25. ℙ **Castra vinaria*, loci nomen in Hi-
spania Baetica. *Plin.* 3, 1. *B. A.*

VINCA PERVINCA, ae, f. κληματὶς, δαφνοειδής,
χαμαιδάφνη, herba topiaria, perpetuo virens, lauri
foliis geniculatim vestita, humi serpens, et in mo-
dum funiculi sese porrigens, tenuibus sarmentis ob-
via quaeque vinciens, veteribus inopiam florum sup-
plere solita, quae etiam centunculus, clematis, et
chamaedaphne appellatur, ita dicta, quia semper
vireat, aerisque injurias vincat, et pervincat. Dici-
tur chamaedaphne, quasi humilis laurus, propter
foliorum similitudinem. *Plin.* 21, 11, 39. et *ib.*
27, 99. ℙ **Vinca* nude audit *Appul. de herb.* 58.
Vinca etiam tribuitur ab *Aldo Plin. ep.* 2, 17. Adjacet
gestationi interiore circuitu vinca tenera et umbro-
sa, etc. ubi constanter alias legitur *vinea. B. A.*

*VINCENTER, adv. ut vincentem oportet, ad
modum victoris. *Comment. Antiq.* in *Cic. Or. pro*
Sylla fragm. p. 81. ed. *Mediol.* ed. *Angelo Maio:*
Deinde vincenter subicit responsum Cassi illud unum
respondentis, etc. *B. A.*

VINCĔUS, a, um, adj. ad vinciendum aptus.
Jocose *Pl. Stich.* 4, 2, 56. Nam mihi intus potio-
ne vincea onerabo gulam, *h. e.* laqueo me vinciendo
gulam frangam. V. JUNCEUS.

VINCĬAM dicebant continentem. *Paul.* ex *Festo.*
Alii ex MSS. leg. *Viciam dicebant continentiam.*

VINCĬBĬLIS, e, adj. νικητὸς, qui vinci potest,
superabilis. *Colum.* 3, 12. Gravem terram, vix ul-
la cultura vincibilem. *Ter. Ph.* 1, 4, 48. Justam
illam causam, facilem, vincibilem, optumam, *h. e.*
quae obtineri potest. *Vet. Poeta* in *Anth. Lat.* T. 2.
p. 329. *Burm.* Vincibilemque petit clangorem: scil.
aeris crepitum, qui lunae defectioni remedio esse
putabatur.

VINCĬO, is, nxi, nctum, a. 4. δέω, ligo, con-
stringo. *Virg. A.* 1, 341. Purpureoque alte suras
vincire cothurno. *Hor. Od.* 4, 1, 32. Vincire novis
tempore floribus. *Ov. Her.* 5, 47. appositis vinci-
tur vitibus ulmus. *Id. Met.* 15, 601. si dignus erit,
gravibus vincite catenis. *Id. Am.* 2, 15, 1. Annule,
formosae digitum vincture puellae. *Tibull.* 1, 10,
69. auro lacertos Vinciat, et Tyrio prodeat apta
sinu, *h. e.* ornet armillis aureis. *Colum.* 2, 22. Foe-
num secare, aut vincire, aut vepere. *Virg. A.* 11,
81. Vinxerat et post terga manus. *Quint.* 1, 5. Fer-
rum, quo rotae vinciuntur, dici solet canthus. *Ap-*
pul. Apol. Venus corpora complexu vinciens. ℙ
Absolute. *Tac. A.* 15, 58. Ut me, et Arminium, et
conscios vinciret, flagitavi, *h. e.* in vinculis habe-
ret. Adde *Just.* 2, 15. et *Tac. A.* 1, 23., *H.* 1, 45.
et *ib.* 3, 36. Sic *Sen. Ag.* 998. ultimo in regni angu-
lo Vincite septam nocte tenebrosi specus. ℙ Trans-
late. *Cic. Marcell.* 8. Omnia quae delapsa jam flu-
xerunt, severis legibus vincienda sunt. *Id. Or.* 3,
49. *med.* Membra orationis vincire numeris. *Prop.*
3, 4, 43. Vincire mentem multo Lyaeo, *h. e.* im-
pedire, opprimere. *Id. ib.* 19, 11. lectum certo foe-
dere. *Tac. A.* 4, 10. donis animum alicujus, *h. e.*
devincere. Sic *ib.* 6, 45. pacto matrimonii aliquem.
Cic. Att. 7, 18. Caesarem ajunt acerrime delectum
habere, loca occupare, vinciri praesidiis, *h. e.* se-
piri et muniri. Alii leg. *vincire*, ut referatur ad op-
pida. *Id. Tusc.* 2, 21. Si turpissime se illa pars ani-
mi geret, vinciatur, et constringatur amicorum pro-
pinquorumque custodiis. ℙ Interdum est magicis
artibus devincire, ligare, defigere, et in aliqua fun-
ctione impedire. *Ov. Fast.* 2, 581. Hostiles linguas,
inimicaque vinximus ora.

[VINCĬPES, ĕdis, adj. omn. gen. vinctos pedes
habens. *Tert. Pall.* 5. Quem non expediat in algore
et ardore rigere nudipedem, quam in calceo vincipe-
dem? Alii perperam leg. *uncipedem. F.*]

[VINCĬUS, ii, m. Martis cognomen a Vincio de-
sumptum Galliae Narbonensis oppido, nunc *Vence.*
Inscr. ap. *Grut.* 58, 8. Marti Vincio M. Rufinus ex
voto. *F.*]

VINCO, is, ici, ictum, a. 3. νικάω, κρατέω, su-
pero, in certamine superior sum, victoriam repor-
to. Et fere in proeliis et certamine locum habet.
Caes. B. G. 1, 36. Jus esse belli, ut qui vicissent,
iis quos vicissent, quemadmodum vellent impera-
rent. *Liv.* 3, 61. Romanos sibimetipsis victuros, non
ut decemvirorum victores praemium essent. *Cic. Ma-*
nil. 18. Majores nostri omnibus navalibus pugnis
Carthaginienses vicerunt. *Nep. Ag.* 4. *med.* Quos
omnes gravi proelio vicit. *Ter. Ad.* 4, 2, 27. Mise-
ram mulierem, et me servulum, qui referire non
audebam, vicit. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 12, 30. *extr.*
Validam urbem multos dies restantem pugnando vi-
cit; et *Lucan.* 9, 644. Amphitryoniades vidit, cum
vinceret, Hydram. *Id.* 1, 145. et 366. vincere bel-
lo. *Just.* 41, 1. *med.* bella longinqua. *Liv.* 37, 53.
aliquem in certamine. *Sen. Phoen.* 491. Id bellum ge-
rere cupitis, in quo est optimum vinci. *Plin.* 10, 63,
83. et *Enn.* ap. *Cic. Sen.* 5. Equus vicit Olympia.
ℙ Item quocumque modo, cuicumque superiorem es-
se. *Cic. Cat.* 3, 12. Mihi vivendum est cum illis,

quos vici ac subegi. *Id. Par.* 4, 1, Sapientis animus, virtutibus omnibus septus, vincetur et expugnabitur? *Sen. Octav.* 221. Graves dolores vincere. *Pl. Trin.* 2, 2, 29. Si animum vicisti, potius quam animus te, est quod gaudeas, *h. e.* cupiditates coercuisti. *Just.* 9, 8. Iram dissimulare, plerumque etiam vincere. *Cic. Verr.* 2, 4, 50. *extr.* Qui indignitate servos, temeritate fugitivos, scelere barbaros, crudelitate hostes vicerit. *Id. Or.* 1, 14. *f.* Vincere ceteros eloquentia. *Nep. Alc.* 11. omnes parsimonia; et *Eum.* 1. omnes cura, vigilantia, patientia, calliditate, et celeritate ingenii. *Cic. Dejot.* 4. *f.* superiores gloria. *Id. Off.* 1, 20. *med.* Non est consentaneum, qui invictum se a labore praestiterit, vinci a voluptate. *Hirt. B. G.* 8, 41. Labore atque locorum vincere difficultates. *Ov. Trist.* 1, 10, 5. cursu aliquem. *Prop.* 1, 9, 5. Non me Chaoniae vincant in amore columbae Dicere, quos juvenes quaeque puella domet, *h. e.* dicendo superent. ℙ De ludentibus. *Vet. Poeta* ap. *Suet. Aug.* 70. *extr.* Aliquando ut vincat, ludit assidue aleam. *August.* in *epist.* ap. *Suet. Aug.* 71. Ego perdidi XX. millia nummum: si quas manus remisi cuique, exegissem, vicissem vel L. millia. ℙ Vincere sponsione, et sponsionem. *Cic. Quint.* 27. Numquid est causae, quin ego sponsione vicerim? *Id. Caecin.* 31. *f.* Ostendo eum vincere sponsionem, si, etc. Alii leg. *sponsione.* ℙ De litigantibus, qui in judicio causam obtinent. *Ter. Ph.* 1, 2, 83. Cum tu horum nihil refelles, vincam scilicet; et *ib.* 85. Factum est: ventum est: vincimur. *Cic. Rosc. Com.* 18. Vincere judicio. *Ov. Her.* 16, 75. Vincere erant omnes dignae; judexque verebar, Non omnes causam vincere posse suam. *Hor. Sat.* 1, 2, 134. Deprendi miserum est. Fabio vel judice vincam. ℙ De eo, qui voti compos factus est. *Prop.* 1, 8, 28. rumpantur iniqui. Vicimus: assiduas non tulit illa preces. *Ov. Met.* 6, 513. Vicimus, exclamat: mecum mea vota feruntur. Adde *Trist.* 3, 9, 23. et *Cic. Att.* 14, 20. *med.* ℙ In senatu *vincere* dicitur sententia, in quam omnes, vel pars major eunt: item is, qui pro ea verba fecit. *Liv.* 2, 4. Cum in senatu vicisset sententia, quae censebat reddenda bona. *Sall. Jug.* 19. Vicit tamen in senatu pars illa, qui vero pretium aut gratiam anteferebant. *Liv.* 2, 30. Sed factione respectuque privatorum, quae semper offecere publicis consiliis, Appius vicit. ℙ Item quicumque verbis quippiam probat, permovet, persuadet, evincit. *Cic. Cluent.* 44. *med.* Vince deinde, bonum virum fuisse Oppianicum, hominem integrum, etc.; et *ib.* 23. *f.* Si doceo, corruptum illud esse judicium non ab Avito, vinco ab Oppianico. *Matius* ad *Cic. Fam.* 11, 28. Perinde ac si jam vicerint, obitum ejus reipublicae fuisse utilem; et *med.* Id me cupere, dicendo vincere non possum. *Pl. Amph.* 1, 1, 277. Vincon' argumentis te non esse Sosiam? *Hor. Sat.* 2, 3, 225. Vincet enim stultos ratio insanire nepotes. *Pl. Most.* 1, 2, 12. Profecto ita esse, ut praedico, vero vincam. ℙ Sequente *ut* et conjunctivo. *Pl. Mil.* 2, 2, 31. Ut eum, qui hic se vidit, vero vincat, ut ne viderit. *Hor. Sat.* 1, 3, 115. Nec vincet ratio hoc, tantundem ut peccet, idemque Qui, etc. *Id. Epod.* 17, 27. Ergo negatum vincor ut credam miser, Sabella pectus increpare carmina. ℙ *Vincere aliquid verbis* est etiam aequare dicendo, explicare, exprimere. *Virg. G.* 3, 289. Nec sum animi dubius, verbis ea vincere magnum Quam sit, et angustis hunc addere rebus honorem. ℙ *Vincere opinionem, exspectationem*, dicitur, qui plus praestat, quam putabatur, sperabatur. *Cic. Acad.* 4, 1. Opinionem vicit omnium, quae de virtute ejus erat. *Id. Verr.* 2, 5, 5. Exspectate facinus quam vultis improbum, vincam tamen exspectationem omnium. ℙ *Vince, viceris*, formulae irati, et cum stomacho concedentis. *Ter. Andr.* 5, 3, 19. Quid, mi pater? quasi tu hujus indigeas patris. Domus, uxor, liberi inventi, invito patre: ad lucti qui illam civem hinc dicant: viceris. Ubi *Donat.* Verbum est ejus, qui vix sibi extorquet, ut abjiciat curam; et proprium patribus, ac familiare iratis. *Caes. B. G.* 5, 30. Vincite, si ita vultis. *Suet. Caes.* 1. *f.* Vincerent, ac sibi haberent, dummodo scirent, etc. ℙ De iis, quae diu durant, et temporis injurias veluti superant. *Virg. G.* 2, 297. de aesculo: immota manet, multosque nepotes Multa virum volvens durando saecula vincit. *Id. A.* 11, 160. Contra ego vivendo vici mea fata, superstes Restarem ut genitor. ℙ Pro ascendere, superare. *Mart.* 5, 22. Alta Suburani vincenda est semita clivi. *Claud. III. cons. Hon.* 46. ascensu vincere montes. *Virg. G.* 2, 123. ubi aera vincere summum Arboris haud ullae jactu potuere sagittae. ℙ Et domare igni, mollire, coquere, aut concoquere. *Id. ib.* 3, 559. nec viscera quisquam (*corrupta morbo*) Aut undis adolere potest, aut vincere flamma. *Plin.* 11, 53, 118. Pervigilio praecipue vincuntur cibi. ℙ De rebus inanimis. *Virg. A.* 1, 731. noctem flammis funalia vincunt. *Id. A.* 9, 92. ne naves turbine venti Vincantur. *Ov. Met.* 4, 178. non illud opus (*rete aereum a Vulcano factum*) tenuissima vincant Stamina, non summo quae pendet aranea tigno. *Id. Am.* 3, 6, 42. Vincere gurgitibus flammam. *Sil.* 6, 390. campum turba vincente, propinqui Implentur colles, *h. e.* cum major turba esset, quam campi spatium. *Plin.* 19, 1, 2. *n.* 2. Hi casses (*linei*) vel ferri aciem vincunt. *Id.* 31, 6, 24. Si plus quam sextarius salis in quatuor aquae sextarios mergatur, vinci aquam, salemque non liquari. ℙ Part. *Victurus*, pro quo *vinciturus* habet, non imitandus, *Petr. fragm. Trag.* 45. *Burm. f.* Scias, plenis velis vinciturum; [et *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 1, 3. *f.* Perfacile multos eum populos vinciturum. *F.*]

VINCTĬO, onis, f. δέσις, actus vinciendi, ligatio, vinctura. Dubiae lectionis sunt quae afferuntur ex *Varr. L. L.* 4, 10. et *Cic. Tusc.* 1, 29. et *Am.* 7., aliis *junctionem*, aut *conjunctionem* substituentibus. *Tert. Car. Chr.* 4. Infans pannis dirigitur, vinctionibus formatur. *Arnob.* 2, 87. Quando animae corporibus alligatae? quis auctor vinctionis istius? et 6. p. 203. Vinctionis vi colligati; et *ib.* Vinctiones plumbeae. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 17. Vinctiones atque tormenta efficere.

VINCTOR, oris, m. qui ligat. *Arnob.* 6, 199. Cum Phidias Jovem, quem fecerat, sciret, aurum fuisse, lapides atque ossa informia, seque horum omnium congregatorem, atque vinctorem.

VINCTŪRA, ae, f. δέσις, δεσμός, ligamentum. *Cels.* 8, 10. *n.* 1. *med.* Ea vinctura talis esse debet, ut primo die nihil offenderit, non tamen laxa visa sit; secundo laxior; tertio jam paene resoluta. *Plin.* 16, 37, 68. Salices pariunt virgas sequacis ad vincturas lentitiae. ℙ *Cels.* 7, 20. de vinctura agit, qua succurritur intestino in scrotum lapso laborantibus.

VINCTUS, a, um, part. a *vincio:* δετὸς, ligatus. *Cic.* vertens carmina *Sophoclis Tusc.* 2, 10. aspicite religatum asperis Vinctumque saxis. *Caes. B. G.* 1, 53. Cum trinis catenis vinctus traheretur. *Pl. Truc.* 4, 3, 63. Reus solutus causam dicit: test s vinctos attines. *Ov. Trist.* 3, 10, 61. Pars agitur vinctis post tergum capta lacertis. *Id. Met.* 7, 429. Boves vincti cornua vittis. *Ter. Eun.* 2, 3, 21. Haud similis virgo est virginum nostrarum, quas matres student demissis humeris esse, vincto pectore, ut graciles sient; et *Andr.* 5, 2, 24. et *Pl. Bacch.* 4, 4, 95. et 98. Asservare aliquem vinctum domi, *h. e.* in vinculis retinere. *Sall. Cat.* 58. Camera lapideis fornicibus vincta. *Ov. Pont.* 2, 96. undaque vincta gelu. *Prop.* 4, 3, 52. sacerdos Puniceo canas stamine vincta comas. ℙ De captivis, et servis, qui in vinculis haberi solent, ne fugiant. *Plin. ep.* 3, 19. *med.* Nec ipse usquam vinctos habeo, nec ibi quisquam, *h. e.* servos in compedibus ad colendos agros. *Tibull.* 2, 6, 25. Spes etiam valida solatur compede vinctum. ℙ Translate. *Cic. Har. resp.* 11. Cum ille servorum et ludiorum multitudini senatum populumque R. vinctum ipso consessu, et constrictum spectaculis, atque impeditum turba et angustiis tradidisset. *Id. Verr.* 2, 4, 42. Ut cujus ad statuam Siculi, et praetore, alligabantur, ejus religioni te eundem vinctum adstrictumque dedamus. *Ov. Met.* 11, 238. somno vincta jacebas. *Id. Her.* 20, 212. Esse tuam vinctam numine teste fidem. *Id. Trist.* 5, 9, 31. Sic mea lege data vincta atque inclusa Thalia, etc. *h. e.* mea Musa impedita, adstricta, coercita. *Tibull.* 1, 1, 55. Me retinent vinctum formosae vincla puellae. *Pl. Trin.* 3, 2, 32. Vi Veneris vinctus, otio captus in fraudem incidi.

VINCTUS, us, m. vinctura. In sexto casu sing. habet *Varr. R. R.* 1, 8. V. CESTUS.

VINCŬLĀTUS, a, um, part. ab inus. *vinculo*, vinculis constrictus, vinctus. *Capell.* 1. p. 21. Huic (*Veneri*) rosis decussatim vinculatis sertata contextio, *h. e.* redimiculum; q. v. v. s. l. *Coel. Aurel. Tard.* 4, 8. Lumbrici mutuo amplexu vinculati.

VINCŬLUM, *et per sync.* Vinclum, i, n. δεσμός, quidquid connectit, et adstringit, ligamen, notus: a *vincio*. *Cic. Or.* 1, 52. *f.* Etiam si corpora capta sint armis, aut constricta vinculis. *Colum.* 4, 29. *med.* Vinculi genus ad insitionem non unum est: alii viminibus obstringunt; nonnulli circumdant libro fissuram; plurimi ligant junco. *Prop.* 3, 5, 24. Omnia detrito vincula fune cadunt. *Virg. A.* 1, 146. viro manicas atque arcta levari Vincla jubet Priamus. *Id. ib.* 5, 510. nodos et vincula rupit. *Id. ib.* 1, 172. hic fessas non vincula naves Ulla tenent; et *ib.* 2, 236. stuppea vincula collo (*equi*) Intendunt. *Id. Ecl.* 6, 19. Injicere vincula; et *ib.* 23. nectere. *Id. G.* 4, 399. tendere. *Prop.* 2, 22, 6. parare alicui. *Sen. Med.* 463. Vinculis onerare manus. *Ov. Fast.* 3, 293. Adhibere vincula captis. *Id. Met.* 8, 332. adimere canibus; et *Tibull.* 4, 3, 14. Et demam celeri ferrea vincla cani, *h. e.* collare, copulam. *Id.* 2, 1, 28. Chio solvite vincla cado. *Id.* 1, 7, 44. Vincla pedum, *h. e.* compedes. Sic *Lucan.* 2, 72. vincula ferri Exedere senem, longusque in carcere paedor. *Ov. Met.* 10, 381. Aptare pallenti vincula collo; et *Fast.* 2, 321. tunicarum vincla relaxat. *Id. Met.* 9, 77. summo digitorum vincula collo Injicit, angebar, ceu guttura forcipe pressus. *Id. ib.* 8, 226. Mollit odoratas, pennarum vincula, ceras. *Id. Trist.* 4, 7, 7. Chartae vincula demere. Claudebatur enim epistola cera et lino. Sic *Pont.* 3, 7, 5. Nostra quid apportet, jam nostis, epistola, quamvis Charta sit a vinclis non labefacta suis. *Nep. Paus.* 4. Vincula epistolae laxare. ℙ De tegmine capitis, ut diademate, pileolo, c[a]- vatica, corona, etc., his enim vinciuntur capil[li]. *Sen. Thyest.* 544. Imposita capiti vincla veneran[da] gere. *Id. Med.* 70. Praecinges roseo tempora vi[n]- culo; et *ib.* 752. more gentis vinculo solvens coma[m]. ℙ De calceo socco, solea, etc. quibus constringu[n]- tur pedes. *Virg. A.* 8, 458. Et Tyrrhena pedu[m] circumdat vincula plantis. *Tibull.* 1, 6, 30. Vi[n]- claque de niveo detrahit ipse pede. *Ov. Fast.* 432. Surgit: habent gemini vincula nulla pede[s]. Adde *ib.* 1, 410., *ib.* 2, 324. et *ib.* 3, 823. et *A*[*m.*] 3, 1, 14. et *A. Am.* 3, 272. et *Met.* 3, 168. ℙ Sae[pe] de iis dicitur, quibus noxii constringuntur in carc[e]- re, et de ipso carcere. *Cic. Verr.* 2, 3, 24. Mit[to] vincula, mitto carcerem, mitto verbera, mitto secur[es]. *Id. Cat.* 4, 5. *f.* Aeternis tenebris vinculisque ma[n]- dare aliquem. *Caes. B. G.* 4, 27. Conjicere in vincul[a]. *Cic. Verr.* 2, 4, 10. *f.* Quem obtorta gula de convi[vio] in vincula atque in tenebras abripi jussit. *Liv.* 5, Ducere in vincula. *Nep. Paus.* 2. Hos clam Xer[xes] remisit, simulans ex vinculis publicis effugisse. *Ca*[*es.*] *B. G.* 1, 4. Ex vinculis causam dicere. *Cic. C*[...] 4, 4. *med.* Rumpere vincula. *Id. Leg.* 3, 3, Ma[gi]- stratus noxium civem multa, vinculis, verberib[us]- que coerceto; et *mox:* Vincula sontium servant. *Liv.* 6, 16. Haec dextra, qua Gallos fudi a delubr[is] vestris, jam in vinculis et catenis erit? ℙ Tra[ns]- late elegantes habet usus. *Cic. Somn. Scip.* 3. Q[ui] ex corporum vinculis, tanquam e carcere evola[ve]- runt. *Liv.* 10, 13. *f.* Plerisque dies dicta ab aedi[li]- bus, quia plus, quam quod lege finitum erat, a[gri] possiderent: vinculumque ingens immodicae cupi[di]- tatis injectum est. *Id.* 8, 28. *f.* Ingens vinculu[m] fidei; et 10, 41. His vinculis fugae obstricti staba[nt] civem magis, quam hostem timentes. *Cic. Caec*[...] 25. Qui jus civile contemnendum putat, is vincu[la] revellit non modo judiciorum, sed etiam utilitat[is] vitaeque communis. *Id. Off.* 3, 31. Nullum vinc[u]- lum ad adstringendam fidem jurejurando majus arctius esse voluerunt. *Id. Fin.* 2, 35. Beneficiu[m] et gratia sunt vincula concordiae. *Id. Planc.* Qui est cum illo maximis vinculis et propinquita[tis] et affinitatis conjunctus. *Virg. A.* 7, 203. Satur[ni] gentem haud vinclo, nec legibus aequam. *Luc*[*an.*] 5, 288. nec fas, nec vincula juris Hoc audere [...] tant. *Virg. A.* 4, 16. Ne cui me vinclo vellem s[o]- ciare jugali. *Prop.* 3, 13, 9. nec femina post [...] Ulla dedit collo dulcia vincla meo, *h. e.* amplexa me est. *Hor. Ep.* 1, 7, 67. Excusare laborem [et] mercenaria vincla. ℙ Non soli poetae synco[pa] utuntur. *Cato R. R.* 41. Medias vites vinclis [...] terram defigito. *Cic. Att.* 6, 2. Dixerim, me [...] plurima vincla tecum summae conjunctionis opta[...] etsi sunt amoris arctissima. Ita *Petr. Victor.*, *A*[...]- *dus*, et *Verburg.* edidere, alii *vincula.* Adde *Ve*[...] 2, 3, 24. et *Liv.* 2, 29., 4, 37. et alibi in pluri[bus] MSS.

*VINDALĬUM, i, n. oppidum Galliae Narbonens[is]. *Ep. Liv.* 61. *Straboni* est Οὐίνδαλον, *B. A.*

*VINDELEIA, ae, oppidum Hispaniae Tarrac[o]- nensis. *Anton. Itin. B. A.*

VINDĔLĬCI, orum, m. plur. populi olim Inalpi[ni] proximi Germaniae, ubi nunc Bavaria et Austri[ae] pars. Nomen habere dicuntur a Vinda seu Vindone [et] Lico fluviis. V. LICUS. *Plin.* 3, 20, 24. Nori[ci] contermini Rhaeti et Vindelici, omnes in multas [ci]- vitates divisi. *Id.* referens inscriptionem e tropa[eo] Alpium *ib. paulo post:* Vindelicorum gentes qu[a]- tuor. Adde *Hor. Od.* 4, 4, 18. et *ib.* 14, 8. *Flor.* 4, 12. ℙ Est ibi urbs nobilis *Augusta Vi*[*n*]- *delicorum*, nunc *Augsburg*, Italice *Augusta*, ad [...] cum fluvium, quae in *Inscr.* ap. *Grut.* 548, 6. in *Sex. Ruf. Brev.* dicitur *Aug. Vindelicum.* ℙ A[d]- jective. *Mart.* 9, 85. Me tibi Vindelicis raptu[m] narrabat in oris. *Claud. B. Get.* 365. Vindelici [...] tus; et *ib.* 415. Vindelica spolia.

VINDĔLĬCĬA, ae, f. regio Vindelicorum. [*Ins*[*cr.*]] ap. *Maff. Mus. Ver.* 113, 2. C. Caicilio Cisiaco P[...] leg. provinciae Raitiai, et Vindelic. et Vallis Poeni[nae] etc. *Sex. Rufus Brev.* 8. Limes inter Romanos [ac] barbaros ab Augusto per Vindeliciam, per Noricu[m], Pannoniam ac Moesiam est constitutus. *F.*]

VINDĒMĬA, ae, f. τρυγητὸς, collectio uvaru[m], a vino demendo. *Varr. L. L.* 4, 4 *f.* Vindemi[a], quod est vini demia, vel vitis demia. *Id. R. R.* [...] 54. In vinetis uva cum erit matura, vindemiam i[...] fieri oportet. *Plin. ep.* 9, 20. Ipse cum maxim[e] vindemias graciles quidem, uberiores tamen, qua[s] exspectaveram, colligo. ℙ [Nonnunquam *vin*[*de*]- *miae* plur. num. pro ipso vindemiae tempore usurp[a]- pantur, ut etiam Itali *le vendemmie* nunc dicun[t]. *M. Aurel.* ad *Front. ad M. Caes* 5, 23. Vindemi[as] laetas quam firmissimo corpore agere te, mi mag[i]- stre, opto. *Id. ib.* 47. Vindemiarum autem gr[...] tiam nunc demum integram sentiam, cum valetu[do] placatior esse nobis coeperit. ℙ Item *vindemia* a[c]- cipitur pro ipsis uvis. *Virg. G.* 2, 89. Non eade[m] arboribus pendet vindemia nostris. *Id. ib.* 522. M[i]- tis in apricis coquitur vindemia saxis. *F.*] ℙ Tra[ns]- fertur et ad aliarum rerum collectionem. *Plin.* [...] 1, 5. Olearum vindemia. *Id.* 11, 14, 14. (et *Colu*[*m.*] 9, 15.) mellis. *Id.* 12, 14, 32. turis.

VINDĒMĬĀLIS, e, adj. ad vindemiam pertine[ns].

t Vindemiales fructus, *Macr. Sat.* 7, 7. *med.* escae, *nscr.* ap. *Mur.* 867, 8. quam V. in ROSALIS feriae, *ugust. Confess.* 9, 2.

VINDĒMIĀTOR, oris, m. τρυγητήρ, qui vindemiam peragit. *Varro L. L.* 4, 18. Vindemiator, el quod vinum legere dicitur, vel quod de vite id emit. *Hor. Sat.* 1, 7, 30. durus Vindemiator, et nvictus, cui saepe viator Cessisset, etc. Ubi *ia* er synaeresin in unam syllabam contrahuntur, quia ecunda syllaba longa est. ¶ *Vindemiator* quoque st signum coeleste. Hic fuit Ampelus puer, filius atyri et Nymphae, natus in Ismaro monte Thraciae, pud Hebrum fl. et Maroneam urbem, Baccho caissimus, cui Bacchus vitem tradidit. Cum uvas colgeret, ex ulmo decidit. Exstinctum Bacchus in oelum transtulit. Ita narrat *Ov. Fast.* 3, 407. Ἄμπελος Graece vitis est. De ejus ortu alii alia diunt. Secundum *Ovidium l. c.* oritur III. Non. Mari: secundum *Colum.* 11, 2. *n.* 24. apparet VI. Non as Mart., at *n.* 58. dicitur exoriri VII. vel VI. Cal. eptemb.: secundum *Plinium* 18, 31, 74. exit XI. alend. Sept., sed Aegypto Nonis. V. PROVINEMIATOR.

VINDĒMIĀTŌRĬUS, a, um, adj. τρυγητικός, ad indemiam pertinens. *Varr. R. R.* 3, 2. *med.* Nilo magis ibi se vidisse torcula vasa vindemiatoria, ut serias olearias, aut trapetas. [*Ursino* videtur *indemiatoria* insiticium. *F.*]

*VINDEMIĀTUS, a, um, *Gloss. Gr. Lat.* τετρυγημένος, Vindemiatus. *B. A.*

VINDĒMĬO, as, a. 1. τρυγάω, uvas colligo. *Plin.* 4; 2, 4. *n.* 4. Vindemiare uvas. *Colum.* 12, 33. inum. *Id.* 18, 31. *f.* Sed jam et Calendis Januarii, efectu vasorum, vindemiantes vidi.

VINDĒMĬŎLA, ae, f. parva vindemia; et transte dicitur de fructu studiorum. *Cic. Att.* 1, 10. *ed.* Ego omnes meas vindemiolas eo reservo, ut lud subsidium senectuti parem.

VINDĒMĬTOR, oris, m. idem ac vindemiator. *Ov. 'ast.* 3, 405. Bootes Mergetur, visus effugietque uos. At non effugiet Vindemitor. *Sen. Apocol. in.* ussoque senescere Baccho, Carpebat raras serus indemitor uvas. *Plin.* 18, 31, 74. Stella, quae indemitor appellatur, exoriri mane incipit, vindeiae maturitatem promittens. V. VINDEMIATOR.

[VINDĒMĬTUS, a, um, part. ab inusit. *vindemo* ro *vindemio*, ut et *vindemitor*. Est cogn. R. *Inscr.* p. *Grut.* 1145, 3. Ser. Cornelius Vindemitus. *F.*]

VINDĒNĀTES. V. VINDINATES.

VINDEX, icis, comm. gen. τιμωρός, ἔκδικος, ulor, vel ultrix injuriae: a *vindico*. *Cic. Fam.* 5, 6. ed partim odio inducti me excludunt, et aperte indicem conjurationis oderunt. *Id. N. D.* 3, 18. *ed.* Furiae Deae sunt, speculatrices, credo, et indices facinorum et sceleris. *Stat. Th.* 1, 80. Tu altem (*Tisiphone*) debita vindex Huc ades, et totus n poenam ordire nepotes. *Cic. Agr.* 2, 9. *extr.* 'imebat, ne, si accepta lex esset, illum sibi colleam adscriberetis, custodem ac vindicem cupiditaum, *h. e.* punitorem avaritiae. *Ov. Met.* 1, 230. indice flamma In domino dignos everti tecta Penaes; et *ib.* 5, 237. vindex ultorque parentis. *Albiov.* 1, 185. Jura silent, mutaeque tacent sine vinice leges, *h. e.* sine eo, qui violantes puniat. ¶ ccipitur item pro assertore, seu defensore. *Cic. tt.* 2, 1. *f.* Nisi quod me illum ipsum vindicem eris alieni, aere non Corinthio, sed hoc circumfoaneo obruerunt, *h. e.* defensorem, et servatorem reditorum adversus Catilinam, et alios conjuratos, ui aes alienum solvi nolebant. *Id. Leg.* 3, 17. labeat sane populus tabellam quasi vindicem liberatis. *Hor. A. P.* 191. Nec Deus intersit (*in fabula*), isi dignus vindice nodus Inciderit, *h. e.* solutore, t quasi liberatore rei adeo involutae, ut ope humaa bonus exitus inveniri non possit. ¶ Et pro cutode. *Just.* 17, 2. *f.* Pyrrhus, filia Ptolemaei in atrimonium accepta, vindicem eum regni reliquit, e abducta in Italiam juventute, praedam hostibus egnum relinqueret. *Sen. Hipp.* 261. Castitatis vinicem armemus manum. ¶ *Vindex* speciatim apellatus est, qui, cum cuipiam esset injecta manus, t ad praetorem, judicemve duceretur, eum liberaat. *Fest.* Vindex ab eo, quod vindicat, quo minus , qui prensus est, ab aliquo teneatur. In *Leg. XII. Tab.* ap. *Gell.* 16, 10. Assiduo vindex assiduus sto: proletario cui cui volet, vindex esto, *h. e.* omini assiduo, sive locupleti solum locupletem fieri osse vindicem, seu sponsorem; at proletario, ac ullius classis homini, quisquis velit, hoc est non ocupletem tantum, utpote meliorem, sed etiam roletarium tanquam parem. Haec interpretatio olligitur ex *Festo* in voce *Adsiduus*, et *Gell. l. c.* *Vindex terrae* vocatur Hercules ab *Ov. Met.* 9, 41., quia illam purgavit a monstris. ¶ *Vindex onorum* dicitur a *Plauto* is, qui aliorum honores ontaminat, violat, ac tollit: haec autem locutio ucta est ab iis qui aliquid vindicant, et suum asseunt, proindeque alteri auferunt, *Trin.* 3, 2, 16. ane tandem majores famam tradiderunt tibi tui, t virtute eorum anteparta per flagitium perderes; tque honori posterorum tuorum vindex ut fieres? Adjective. *Ov. Her.* 9, 13. vindicibus pacatus vibus orbis. *Catull.* 64, 192. facta mulctantes vindice poena Eumenides. ¶ Fuit *Vindex* nom. propr. cujusdam servi Romani (qui et *Vindicius*), qui cum detexisset conjurationem quorundam nobilium adolescentum de recipiendis in Urbem Tarquiniis jam a Bruto expulsis, libertatem in praemium civitatemque Romanam consecutus est. Ex eo ortum quidam putant, ut servi, qui in libertatem a praetore asserebantur, virga eorum capitibus a lictore imposita et circumacta, vindicta liberati dicerentur. V. VINDICTA. et *Liv.* 2, 4. et 5. Huc certe allusit *Claud. IV. cons. Hon.* 612. Te fastos ineunte quater solemnia ludit Omina libertas: deductum Vindice morem Lex celebrat, famulusque jugo laxatus herili Ducitur, et grato remeat securior ictu. Tristis conditio, pulsata fronte, recidit.

*VINDIA, ae, f. oppidum Galatiae. *Anton. Itin. B. A.*

VINDĬCĀTĬO, onis, f. ἐκδίκησις, actus vindicandi. *Cic. Inv.* 2, 22. Vindicatio est, per quam vim et contumeliam, defendendo, aut ulciscendo, propulsamus a nobis, et a nostris, qui nobis esse cari debent: et per quam peccata punimus; et *ib.* 53. *f.* Vindicatio est, per quam vis et injuria, et omnino omne, quod obfuturum est, defendendo, aut ulciscendo propulsatur. ¶ Est etiam apud JCtos assertio alicujus rei, et probatio, qua ostenditur, rem illam esse ejus, a quo asseritur. *Ulp. Dig.* 44, 7, 24. Actionum duo sunt genera, in rem, quae dicitur vindicatio; et in personam, quae condictio appellatur. *Traj.* ad *Plin. ep.* 10, 88. Qui intestatorum civium suorum concessam vindicationem bonorum affirmant. Huc pertinet in *Dig.* 6. *tit.* 1. qui *de rei vindicatione* inscribitur. ¶ Hinc translate est usurpatio. *Appul. Herb. praef.* Dicimus, medicorum omnes ferme vindicationes potius esse, quam curas: hos etiam homines inertia plerumque et imperitia enixos, certe lucripetas veros nuncupari, qui etiam a mortuis mercedem expetunt per occasionem. V. VINDICO.

VINDĬCĀTUS, a, um, part. a *vindico*: punitus. *Cic. Verr.* 2, 3, 84. Improbum facinus nemini lege concessum, sed fortasse adhuc in nullo etiam vindicatum. *Id. Off.* 3, 15. Dolus malus etiam legibus erat vindicatus. *Sen. Hipp.* 1187. Vindicatus torus: scil. punito adultero. ¶ Item assertus, liberatus, defensus. *Vell.* 2, 120. *med.* Vivi ab eo vindicati; et *ib.* 73. *extr.* Vindicatum armis mare; et *ib.* 126. *f.* Vindicatae ab injuriis magistratuum provinciae. *Plin. ep.* 4, 9. Tandem absolutus vindicatusque est. *Curt.* 3, 12. *med.* Libertatis in admonendo eo non alius jus habebat: quod tamen ita usurpabat, ut magis a rege permissum, quam vindicatum ab eo videretur, *h. e.* assumptum, adscitum, sibique attributum.

VINDĬCĬAE, arum, f. plur. ἐλευθερώσεις, sunt sententiae, sive assertiones, seu adjudicationes, quae a praetore fiunt de re aliqua, de qua controversia est: nam lis vindiciarum ea dicitur, qua controversae rei possessionem petimus, non quidem justam et absolutam, sed fiduciariam et veluti depositariam rei, et fructibus reddendis obnoxiam, dum lis de re ipsa, aut de possessione ejus disceptatur. Nam cum de re aliqua inter duos aut plures apud praetorem controversia est, et incertum est, uter litigatorum, pendente lite, rei controversae possessor esse debeat, uterque a praetore vindicias postulat, h. e. ejus rei possessionem. Dat autem judex, cui aequum esse videatur. Ille cui dederit, satisdat adversario suo, se nihil in re, de qua lis est, deterius facturum: adversarius vero pollicetur certam pecuniam, aut aestimationem, quam amittat, nisi ea res, de qua contendit, sua sit. Ita *Ascon.* ad illud *Cic. Verr.* 2, 1, 45. Aut praedes litis vindiciarum cum satis accepisset, sponsionem faceret. Alii leg. *pro praede. Id. Mil.* 27. *med.* Qui non calumnia litium, non injustis vindiciis, ac sacramentis alienos fundos, sed castris, exercitu, signis inferendis petebat. ¶ *Vindiciae secundum libertatem* dicuntur, quae sunt a servitute in libertatem: *vindiciae secundum servitutem*, quae sunt a libertate in servitutem. Unde praetor dicitur decernere vindicias secundum libertatem, quando aliquem in libertatem asserit: idem dicitur dare vindicias secundum servitutem, quando pronuntiat, eum servi loco habendum, donec dicta causa, de statu constiterit. Igitur utraeque vindiciae proprie dantur, pendente lite. *Liv.* 3, 44. Neque cederet secundum libertatem postulantibus vindicias; et *infra:* Lege ab ipso lata vindicias det secundum libertatem; et *ib.* 47. Decresse vindicias secundum servitutem. *Id. ib.* 57. Proinde ut ille iterum ac saepius provocet, sic se iterum ac saepius judicem illi ferre, ni (*Appius*) vindicias ab libertate in servitutem dederit, *h. e.* a libertate in servitutem duci decreverit. ¶ *Vindicias dicere*, est vindicias pronuntiare de re aliqua controversa. *Id. ib.* 56. de eodem Appio: Vox una vindex libertatis ex eo missa ore, quo vindiciae nuper ab libertate dictae erunt. *Cato* ap. *Fest.* Praetores secundum populum vindicias dicunt. ¶ *Vindicias ferre*, est sententia decretoque obtinere rem. Dicebat enim vindicias judex, ferebat vindicias, qui rem obtinebat. *Lex XII. Tab.* ap. *Festum.* Si vindiciam falsam tulit rei, sive litis. Ubi notandus singularis numeri usus, qui invenitur etiam ap. *Gell.* 20, 10. et *Ser. Sulpic.* ap. *Festum.* ¶ Olim ipsae quoque res, quarum possessio per vindicias petitur, vindiciae dicebantur, ut habet *Ser. Sulpic. ib.* Hinc vindiciae etiam appellabantur glebae, quae ex fundo sumptae in jus afferebantur, ut in iis, velut in ipso fundo, vindicias praetor daret. *Cincius ib.* ¶ *Gell. l. c.* exponens illud *Ennii*, Non ex jure manum consertum, etc. haec habet: Vindicia, id est correptio manus in re, atque in loco praesenti, apud praetorem ex duodecim Tabulis fiebat: in quibus ita scriptum est: Si qui in jure manum conserunt, etc.

[VINDĬCĬUM, ii, n. defensio ab injuria, oppressi tutatio. *Inscr.* ap. *Visc. Mus. Pio-Clem.* T. 1. p. 33. *ed. Mediol.* Postumio Juliano C. M. V. (*h. e.* clarissimae memoriae viro) dignissimo patrono, cujus omnes requisivimus defensionem et vindicium, statuam erigendam censuimus. Haec *Inscriptio* pertinet ad ann. a Chr. n. CCCLXXXVI. *Gloss. Philox.* Ἐκδίκησις, defensio, vindicium. *F.*]

VINDĬCO, as, a. 1. ἐκδικέω, τιμωρέω, ulciscor, punio; item defendo, mihi assumo, etc. Geminam hanc notionem *Diomed.* affert 1, 361. Hoc verbum non pro defendo veteres dicebant, sed pro animadverto, et punio, ut Sallustius (*Jug.* 36.) Nisi vindicatum fuerit in noxios, et in Catilina (*ib.* 9.) Vindicatum in eos, qui contra imperium pugnaverant. ¶ Multi duo verba distinguunt, *vindico*, et *vendico*, et origine differre volunt. Nam, ut judico *Varroni L. L.* 5, 7. est a *jus* et *dico*, ita vindico esse a *vim* et *dico*, sed vendico esse a *venum*, unde et *veneo*, ac *venundo*, eoque vendicare proprie dici de dominio, quod emptione nobis acquirimus. Nos semper *vindico* dicendum censemus, quomodo et ea vox scribitur in Pandectis Florentinis, et lapidibus antiquis, quos affert *Manut.* in *Orthogr.* Sumitur igitur primo pro punire. *Cic. Verr.* 2, 3, 2. Omnia quae vindicaris in altero, tibi ipsi vehementer fugienda sunt; et *ib.* 2, 5, 50. *extr.* Fateor, non modo in socios, sed etiam in cives persaepe esse severe ac vehementer vindicatum. *Id. Fam.* 1, 9. Vindicare seditionem; et *Rosc. Am.* 5. acerrime maleficia; et *Quint.* 7. *med.* vehementer injuriam. *Just.* 21, 4. scelus. *Tac. A.* 3, 12. facinus. *Cic. Am.* 12. *f.* Improborum consensio omni supplicio vindicanda est. ¶ Deinde pro ulcisci. *Sen. Ben.* 6, 5. *med.* Cum idem homo beneficium mihi dedit, et postea fecit injuriam, utrum et beneficium illi reddere debeam, et me ab illo nihilominus vindicare. *Ov. Fast.* 6, 468. Quique necem Crassi vindicet, ultor erit. *Plin.* 10, 43, 60. Scipionis nemo vindicaverat mortem. *Ov. Trist.* 3, 8, 40. Quod non offensas vindicet (*Caesar*) ense suas. *Plin. ep.* 4, 11. *f.* In Sicilia profitetur, seque de fortuna praefationibus vindicat. *Tac. A.* 2, 71. *med.* Flebunt Germanicum etiam ignoti, vindicabitis vos, si me potius, quam fortunam meam fovebatis. *Just.* 3, 1. *extr.* Vindicare caedem patris *Mart.* 2, 83. Credis, te satis esse vindicatum? ¶ Accipitur etiam pro sibi assumere, rei cujuspiam jus ac dominium ad se trahere, asserere, attribuere, ἰδιοποιεῖσθαι, ἀντιλαμβάνειν. *Cic. Off.* 1, 1. *med.* Quod est oratoris proprium, si id mihi assumo, videor id meo jure quodammodo vindicare; et *ib.* 7. Non nobis solum nati sumus, ortusque nostri partem patria vindicat. *Id. Arch.* 8. *f.* Homerum Colophonii civem esse dicunt suum, Chii suum vindicant. *Tac. Agr.* 27. Iniquissima haec bellorum conditio est; prospera omnes sibi vindicant, adversa uni imputantur. *Plin. ep.* 10, 3. Inter amicos sibi vel praecipuum locum vindicat Voconius. *Liv.* 9, 43. Decus belli ad se vindicare. *Id.* 44, 14. *med.* Victoriae majore parte ad se vindicata. *Just.* 3, 2. Vindicare sibi regnum. *Id.* 14, 5. Abutens valetudine viri, cujus officia sibi vindicabat. *Plin.* 13, 19, 34. Africa Punicum malum sibi vindicat. *Id.* 24, 17, 101. Hoc volumen Pythagorae fama antiquitasque vindicant. ¶ Cum infinito. *Lucan.* 8, 675. Vindicat hoc Pharius dextra gestare satelles. ¶ Item pro defendere ab injuria, liberare, eripere, asserere, ἀπαλλάττειν, *Cic. Q. Fr.* 3, 1, 3. *med.* Praestare nihil debeo, teque item ab eo vindico et libero. *Id. Rab. perd.* 5. *med.* An servos nostros horum suppliciorum metu dominorum benignitas una vindicta liberabit; nos a verberibus, ab unco, a crucis terrore neque res gestae, neque acta aetas, neque nostri honores vindicabunt? *Id. Brut.* 96. Illum videtur felicitas ipsius ab eis miseriis morte vindicasse. *Hirt. B. Alex.* 46. *extr.* Naves, quas casus ab illo periculo vindicavit. *Cic. Or.* 2, 2. Laudem summorum oratorum ab oblivione hominum, atque a silentio vindicare; et *ib.* 1, 45. *med.* Domum suam vindicare a solitudine. *Id. Q. Fr.* 1, 4. Te innocentia tua, et misericordia hominum vindicat a molestia. *Id. Sull.* 9. Neque aetatis excusatio vindicat a labore, *h. e.* immunem reddit. *Id. Fin.* 1, 14. Sapientia sola nos a libidinum impetu et formidinum terrore vindicat. *Id. Rab. Post.* 9. Perpetienda illa fuerunt, ut se aliquando ad suos vindicaret, *h. e.* a damnis fortunarum suarum se liberaret, et ad suos indemnem se reciperet. *Graevius* mallet legi, *et suos vindicaret.* ¶ Huc et illa pertinent. *Plin.* 31, 9, 45. Sal corpora a putrescendo vindicans; et 17, 19, 31. Hieme cumulis (*terrae*) a gelu (*radices*) vindicant; et 15, 7, 7. *f.* Vetus oleum ebori vindicando a carie utile

est. *Id.* 28, 11, 46. Vindicare capillum a canitie. ¶ *Vindicari* dicitur, qui vindicias fert alicujus rei, h. e. possessionem obtinet, quam aliquis eripere judicio volebat. V. VINDICIAE. *Liv.* 3, 46. Se a M. Claudio petiturum, ut decederet jure suo, vindicarique puellam in posterum diem pateretur; et *infra:* Ita vindicatur puella spondentibus propinquis. ¶ *Vindicare in libertatem*, a servitute eximere, et in libertatem asserere. *Caes. B. C.* 1, 22. *f.* Ut se, et populum R. paucorum factione oppressum in libertatem vindicaret. *Cic. Fam.* 2, 5. *extr.* Qui sit rempublicam afflictam et oppressam in veterem dignitatem ac libertatem vindicaturus. Adde *Brut.* 58. *med.* In illo *As. Poll.* ad *Cic. Fam.* 10, 31. *med.* Qui et me, et rempublicam in libertatem vindicare paratus sum: *in libertate* alii leg. ¶ *Vindicare libertatem* est oppressam asserere, amissam recipere. *Caes. B. G.* 7, 76. Tanta universae Galliae consensio fuit libertatis vindicandae, ut, etc. ¶ In tertia conjugat. *Lucr.* 3, 895. Ipse sui miseret, neque enim se vindicit hilum. Alii leg. *vindicat.* In *Leg. XII. Tab.* ap. *Gell.* 20, 1. *f.* In jus ducito, ni judicatum facit, aut quis endo em jure vindicit, *h. e. em endo jure*, eum in jure: *vindicit* autem pro *vindicarit* per syncop., ut *verberit* pro *verberarit* in *Lege Servii Tullii* ap. *Fest.* in *Plorare.*

VINDICTĂ, ae, f. ἐκδίκησις, τιμωρία, ultio, vel animadversio pro delicto. *Juven.* 13, 180. At vindicta bonum vita jucundius ipsa; et *ib.* 191. vindicta nemo magis gaudet, quam femina; et 16, 22. ut sit vindicta gravior, quam injuria. Adde *Plin.* 29, 1, 8., *Tac. A.* 6, 32., *Petr. Sat.* 136. et *Phaedr.* 1, 29. ¶ *Vindicta* etiam erat virgula quaedam, quam lictor manumittendi servi capiti imponens, eundem servum in libertatem vindicabat, dicens quaedam verba solemnia. Nam libertatem donandi tres sunt species. Una, cum quis servus consentiente populo, vel jubente domino, nomen detulisset in censum; tunc enim civis Romanus fiebat, et servitutis vinculo solvebatur. Altera per virgam, quae *vindicta* vocabatur, cum praetoris urbani jussu lictor manumittendi servi capiti virgam imponens, eundem in libertatem vindicabat, dicens quaedam verba solemnia. Tertia, si quis suprema voluntate in testamenti serie servum liberum scripsisset. Vindictae rationem intulisse fertur P. Valerius Poplicola, cum ad populum tulisset de praemiis Vindicis servi, qui patefecit nobilium adolescentum de reducendo Tarquinio conjurationem: qua lege Vindex et libertate, et civitate donatus est. Hinc *Liv.* 2, 5. *f.* Secundum poenam nocentium, ut in utramque partem arcendis sceleribus exemplum nobile esset, praemium indici pecunia ex aerario, libertas et civitas data. Ille primum dicitur vindicta liberatus. Quidam vindictae quoque nomen tractum ab illo putant, Vindicio ipsi nomen fuisse. Post illum observatum, ut, qui ita liberati essent, in civitatem accepti viderentur. Haec *Liv.* Quo loco pro *Vindicio* legendum *Vindici*, ut ex *Plutarcho* in *Problem.* et *Dionys. Halic. l.* 5. constat. Verba solemnia ex *Constantino Harmenopulo* haec erant: *Profitemur, hunc praesentem hominem esse liberum, et civem Romanum.* Φαμὲν, τὸν παρόντα ἄνθρωπον εἶναι ἐλεύθερον, καὶ πολίτην Ῥωμαῖον. Haec potestas primo consulum fuit, post ab iis ad praetorem urbanum est translata. *Cis. Top.* 2. *f.* Si neque censu, neque vindicta, nec testamento liber factus est, non est liber. *Hor. Sat.* 2, 7, 76. quem ter vindicta quaterque Imposita haud unquam misera formidine privet. *Pers.* 5, 88. Vindicta postquam meus a praetore recessi. *Plin. ep.* 7, 16. Vindicta liberare aliquem. Adde *Pl. Curc.* 1, 3, 56. ¶ Hinc saepe sumitur pro assertione, defensione. *Vell.* 2, 64. *f.* Utrique vindicta libertatis morte stetit. *Ov. Pont.* 4, 6, 33. Cum tibi suscepta est legis vindicta severae. ¶ *Varr. R. R.* 3, 9. *med.* Gallinas *(saginandas)* includunt in locum tepidum, et angustum, et tenebricosum, quod motus earum, et lux pinguitudini vindicta. Alii leg. *inimica* pro *vindicta:* alii *pinguitudinis vindicta*, h. e. noxa, detrimentum, nam *vindicta* ultio et poena est. Ita quidam exponunt: alii paulo aliter, h. e. lux est detractio et deminutio pinguitudinis, nam *vindicta* apud veteres fuit ἀφαίρεσις, et ἐξαίρεσις, et vindicare ἀφελεῖν, ἐξαιλεῖν, quia qui sibi vindicat, alteri adimit: sed *vindicare* hoc sensu negant alii nsurpari. V. *Turneb. l.* 19. *c.* 28., *Scal.* ad *Varr.* et *Gronov. observat. l.* 4. *c.* 3.

*VINDICTOR, oris, m. *Gloss. Gr. Lat.* Ἔκδικος, defensor, vindictor. *B. A.*

*VINDĬLI, orum, populi Germaniae, qui et Vandali vel Vandalii dicti. *Plin.* 4, 14. *B. A.*

*VINDĬLIS, is, insula inter Galliam Britanniamque. *Itin. marit.* ap. *Anton.* in *Itin. B. A.*

[VINDĪNĀTES, ium, m. plur. incolae Vindini, Umbriae oppidi. *Plin.* 3, 14, 19. Vettonenses, Vindinates, Viventani. *Inscr.* ap. *Grut.* 411, 3. T. Flavio T. F. Clu. Isidoro patrono municipii Interamnatium Nartium, Casventinorum, Vindenatium: etc. Ita pro *Vindinatium. F.*]

*VINDĬUS VERUS, JCtus, quorum consilio usus est Antoninus Pius Imperator. *Capitolin.* in *Antonino Pio* 12. ¶ *Vinidius Verus* appellatur a *Paul.* in *Pandect.* 2, 9, 2. Adde *Ulp.* in *Pandect.* 2, 14, 7. *Maecian.* in *Pandect.* 35, 2, 32. *B. A.*

*VINDO, onis, fluvius Vindeliciae. *Venant. Fortun. de vita Martini* 4, 641. ¶ *Virdo* audit *Paul. Diacon. Langob.* 2, 13. et *Vinda Ricard*, ap. *Cellar.* ¶ Hodie *Wertach* audit. *B. A.*

*VINDOBALA, nomen loci in Britannia. *Notit. Imper.* ¶ *Vindomora* est in *Anton. Itin. B. A.*

VINDŎBŌNĂ. V. VIENNENSIS.

[VINDONISSENSIS, e, adj. ad Vindonissam pertinens, Helvetiae oppidum, nunc *Windisch* appellatum, et a *Tac. H.* 4, 61. et 70. memoratum. *Inscr.* ap. *Grut.* 1068, 3. Vicani Vindonissenses. *F.*]

[VINDULLUS, i, m. dimin. fortasse a *vindex*, ut *tertullus* a *tertius*, *homullus* ab *homo*. Est cogn. R., ut Cn. Pompejus Vindullus, libertus, ut videtur, Cn. Pompeji Magni ap. *Cic. Att.* 6, 1. *f. F.*]

VĪNĔĂ, ae, f. ἀμπελὼν, οἰνόπεδον, locus vitibus consitus, vel multitudo vitium simul consitarum. *Cic. Sen.* 15. *f.* Nec vero segetibus solum, et pratis, et vineis, et arbustis res rusticae laetae sunt. *Virg. G.* 2, 390. Hinc omnis longo pubescit vinea fetu. ¶ Per synecdochen dicitur de una vite. *Colum.* 4, 10. Ea levis et recta sine cicatrice vinea est, quae se primi anni flagello supra jugum extulit; et *ib.* 22. *med.* Tales vineas supra quartum pedem detruncant. (Adde *Arb.* 14.) *Phaedr.* 4, 2. vulpis alta in vinea Uvam appetebat, summis saliens viribus. ¶ Vinearum quinque sunt genera, unum sparsis palmitibus humi repens, alterum vite per se subrecta, tertium cum adminiculo sine jugo, quartum pedatae simplici jugo, quintum compluviatae quadruplici. Ita *Plin.* 17, 21, 35. *n.* 6. Sed *Colum. Arb.* 4. tria facit, jugatam, humi projectam, et a terra subrectam, more arborum in se consistentem. ¶ Est etiam hoc nomine machina bellica, ad similitudinem vitis compluviatae, sub qua tecti milites oppugnatae urbis muros subruunt. *Veg.* ita describit sui temporis vineas, *Mil.* 4, 15. Vineas dixerunt veteres, quas nunc militari barbaricoque usu causias vocant. E lignis levioribus machina colligatur alta pedibus octo, lata pedibus septem, longa pedibus sexdecim. Hujus tectum munitione duplici, tabulatis, cratibusque contexitur. Latera quoque vimine sepiuntur, ne saxorum telorumque impetu penetrentur. Extrinsecus autem, ne immisso concremetur incendio, crudis ac recentibus coriis, vel centonibus operitur. Cum plures factae fuerint, junguntur in ordine: sub quibus subsidentes tuti ad subruenda murorum penetrant fundamenta. Haec *Vegetius:* quibus adde, quae hunc eundem locum referens, illustrandae rei gratia, *Lipsius l.* 1. *Poliorcet. dial.* 7. adscripsit. *Caes. B. C.* 2, 2. Tanta erat multitudo tormentorum, ut eorum vim nullae contextae viminibus vineae sustinere possent. *Id. B. G.* 2, 12. *f.* et *ib.* 7, 17. Vineas ad oppidum agere. *Cic. Fam.* 15, 4. *med.* Oppidum aggere, vineis, turribus oppugnare. *Id. Phil.* 8, 6. Res geritur; conductae vineae sunt; pugnatur acerrime. *Liv.* 37, 26. Utrinque vineas et aggerem muro injunxit. *Lucan.* 2, 505. et mediis subrepit vinea muris. *Sil.* 13, 110. Hic gravida armato surgebat vinea dorso. ¶ *Festus* in *Sub:* Sub vineam jacere dicuntur milites, cum adstantibus centurionibus jacere coguntur sudes. ¶ *Vinia* pro *vinea* est in *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 223. *n.* 594.

VĪNĔĀLIS, e, et

VĪNĔĀRĬUS, a, um, et

VĪNĔĀTĬCUS, a, um, adj. ἀμπέλειος, ad vineam pertinens. *Colum.* 3, 12. Vinealis terra, *h. e.* serendis vitibus idonea. *Id.* 5, 6. *f.* Vinearios colles praecipitare. *Ulp. Dig.* 50, 16, 198. Horti vinearii, vel olitorii. *Colum.* 7, 3. *med.* Vineaticus fructus, *h. e.* vindemia. *Id.* 4, 1. Vineatica semina; et *ib.* 33. *extr.* Vineatici cultus. *Cato R. R.* 11. *f.* Falces, et fulculae vineaticae.

VĪNĔŎLĂ, ae, f. dimin. vineae. *Inscr.* ap. *Fabrett.* p. 223. *n.* 59. V. *aliam* in TRICHILA. Utrobique autem *viniola* scriptum est.

VĪNĒTUM, i, n. ἀμπελόφυτον, locus, ubi multitudo vitium consita est, locus vineis abundans. *Cic. N. D.* 2, 66. *f.* Si segetibus, aut vinetis cujuspiam tempestas nocuerit, etc. *Virg. G.* 2, 319. Optima vinetis satio est, cum vere rubenti, etc. *Colum.* 3, 4. Cui vineta facere cordi est, faciat vitiarium, ex quo possit agrum vineis vestire. ¶ *Vineta sua caedere*, sibi ipsi malum creare, sibi ipsi damno esse, proverb. ap. *Hor. Ep.* 2, 1, 219. Multa quidem nobis facimus mala saepe poetae (Ut vineta egomet caedam mea), cum tibi librum Sollicito damus, aut fesso. ¶ Differre videtur *vinetum* a *vinea*, ut totum a parte. Est enim *vinetum* plures vineas continens, v. gr. collis undique vitibus consitus, in quo plures vineae propriis limitibus, et septis distinctae.

VĪNĔUS, a, um, adj. οἴνινος, ut Vineus latex, *Solin.* 5. *med.*

VĪNĬĂ. V. VINEA.

VĪNĬBŬAE. V. BUA.

[VĪNĬCĬĀNUS, a, um, adj. ad Vinicium aliquem pertinens, ut Viniciana conjuratio in Neronem, ap. *Suet. Ner.* 36.; de qua tamen nemo alius scriptorum, qui hactenus supersunt, locuti sunt. *F.*]

VĪNĬFER, ra, rum, adj. vini ferax, ut Vinifera vitis, *Appul. Herb.* 66. Adde *Sil.* 7, 207., ubi alii leg. *vitifer*, alii *uvifer*.

VĪNĬŎLĂ. V. VINEOLA.

VĪNĬPŎTOR, oris, m. οἰνοπότης, potor vini, vinolentus. *Plin.* 10, 54, 75. Scitum de quodam vinipotore reperitur Syracusis, tamdiu potare solitum, donec, etc. Ita edition. veteres A. 1470 et 1472. Antiquior his a 1469. omittit alteram vocem *vini:* utramque *Hard.* ex MSS. Si retineas, rectius divisim scribes.

[VĪNĪTO, as, a. 1. invito aliquem ad bibendum vinum. *Varr.* ap. *Non.* 15, 12. Non vides, ipsos Deos, si quando volunt gustare vinum, derepere ad hominum fana; et tamen tum ipsi illi Libero simpuvio vinitari? Alii legend. putant *invitari*. V. INVITO. *F.*]

VĪNĪTOR, oris, m. ἀμπελουργός, rusticus vinearum cultor. *Cic. Fin.* 5, 14. *med.* An *(vitis)* ea, quae per vinitorem antea consequebatur, etiam per seipsam curabit? *Virg. Ecl.* 10, 36. vestrique fuissem Aut custos gregis, aut maturae vinitor uvae.

VĪNĪTŌRĬUS, a, um, adj. ἀμπελουργικὸς, ad vinitorem pertinens, ut Vinitoria falx, *Colum.* 4, 25., ubi eam accurate describit.

*VĪNĬVŎRAX, acis, vinum vorans, vini cupidus, vinosus. *Commodian. Instruct.* 18. p. 23. *B. A.*

VINNŬLUS, a, um, adj. significat flexuosum instar vinni, hoc est cinni: translate autem dicitur de oratione suaviter inflexa, et molli, qualis est in minuritionibus cantus, sive in chromatica musica, ut *Boethius* appellat. *Isid. Or.* 3, 20. *f.* Vinnula vox est levis et mollis, atque flexibilis: dicta a vinno, hoc est cincinno molliter flexo. *Pl. As.* 1, 3, 70. Compellando blanditer, osculando oratione vinnula, venustula. Ita legit *Jan. Douza*, et ita interpretatur. Sed alii aliter. *Paulus* ap. *Fest.* interpretatur mollem, his verbis: Vinnulus dicitur molliter se gerens, et minime quid viriliter faciens. Plautus: Oratione vinnula, ac venustula. Eadem habet *Non.* 2, 898. Sunt qui legunt *vinulus* unico *n*, et vocem derivant a *vinum*, accipiuntque pro blando, venusto, illecebroso, et ad sensus permanante, ut vinum in venas. Additur etiam a quibusdam locus *Cic. Att.* 4, 16. *med.* Profecto rem habes vinnulam. Sed alii *tinnulam*, alii plerique *nullam* reponunt.

VĪNUS. V. v. praec. *in.*

VĪNŎLENTĬĂ, ae, f. μέθη, οἰνοφλυγία, ebrietas, vitium ebrietatis. *Cic. Top.* 20. Cujus etiam generis illa sunt, ex quibus verum nonnunquam invenitur, pueritia, somnus, imprudentia, vinolentia, insania. *Id. Phil.* 2, 39. *med.* Quid furiosam vinolentiam tuam proferam?

*VINOVĬA, ae, f. oppidum Britanniae. *Anton. Itin.* ¶ *Camdeno* est *Binchester* in comitatu Dunelmensi. *B. A.*

VĪNŎLENTUS, a, um, adj. ἔξοινος, πάροινος, οἰνόφλυξ, ebriosus, vino se ingurgitans. *Cic. Agr.* 1, 1. Haec per Deos immortales utrum esse vobis consilia siccorum, an vinolentorum somnia; et utrum cogitata sapientum, an optata furiosorum videntur? *Id. Fam.* 12, 25. *med.* Omnemque suum vinolentum furorem in me unum effunderet. ¶ *Medicamenta vinolenta* sunt, in quibus potior pars vinum est. *Id. Pis.* 6. *med.* Meministine, cum isto ore foetido teterrimam nobis popinam inhalasses, excusatione te uti valetudinis, quod diceres, vinolentis te quibusdam medicamentis solere curari?

VĪNŌSĬTAS, atis, f. succus vinosus. *Tert. Jejun.* 1. *f.* Siccantes cibum ab omni jurulentia, ne quid vinositatis vel edamus, vel potemus.

VĪNŌSUS, a, um, adj. οἰνώδης, οἰνόεις, vini saporem habens. *Plin.* 13, 19, 24. Punicorum quinque species, dulcia, acria, mixta, acida, vinosa. *Id.* 15, 24, 27. Moris succus in carne vinosus. *Id.* 12, 13, 27. Nardi semen saporis calidi ac vinosi. *Id.* 21, 18, 27. Juncus vinosae mordacitatis ad linguam. *Id.* 27, 4, 11. Semen ambrosiae odore vinoso. ¶ Item vini cupidus. *Hor. Ep.* 1, 19, 6. Laudibus arguitur vini vinosus Homerus. *Ov. Fast.* 3, 765. Cur anus hoc faciat, quaeris? vinosior aetas Haec est, et gravidae munera vitis amans. *Pl. Curc.* 1, 1, 77. Lena multibiba atque merobiba.... quid opu'st verbis? vinosissima est. *Ov. Am.* 3, 1, 17. Nequitiam vinosa tuam vonvivia narrant. *Scipio Afric.* ap. *Gell.* 7, 12. Qui non modo vinosus, sed virosus quoque sit. ¶ Item ebrius. *Liv.* 41, 4. Istrorum pauci, qui modice vinosi erant, memores fuerunt fugae.

VĪNŬLUS, a, um, adj. V. VINNULUS. *Inscr.* ap. *Grut.* 922, 4. Rutiliae Rufinae vinulae.

VĪNUM, i, n. οἶνος, liquor ex uvis expressus: a voce Graeca allata. Celebriora apud veteres vina *Plin.* 14. c. 6. et 7. recenset. *Cic. Sen.* 18. *f.* Ut non omne vinum, sic non omnis aetas vetustate coacescit. *Id. Off.* 3, 23. Qui vinum fugiens vendat sciens, *h. e.* parum durans: cui *firmum* opponitur. *Id. Brut.* 83. Si quis Falerno vino delectetur, nec ita novo, ut, etc. nec ita vetere, ut, etc. *Pall.* 11, 14. *med.* Vinum album, candidum, fuscum, nigrum, limpidum. *Cato R. R.* 156. *med.* atrum, durum. *Plin.* 14, 9, 11. album, fulvum, sanguineum, nigrum. *Ov. Fast.* 5, 511. rubens. *Sen. ep.* 36. Vinum fieri bonum, quod recens durum et asperum vi-

m est: non pati aetatem, quod in dolio placuit. ls. 3, 19. austerum, tenue, meraculum: nulla-m virium, aut ingentium. *Varr.* ap. *Non.* 4, 295. rum. *Cic. Tusc.* 5, 5. leve. *Ter. Heaut.* 3, 1, asperum, lene. *Colum.* 12, 27. dulce, suave, mum, corpori salubre. *Pall.* 11, 14. *med.* Suave um de duro facere; et *med.* ex molli forte. *Plin.* , 21, 27. imbecillum, validum; et *ib.* 9, 11. ex-llens. *Mart.* 13, 115. generosum. *Ov. Met.* 7, 4. purum. *Plin.* 17, 23, 35. *n.* 27. torvum. *Id.* , 2, 4. *n.* 6. Vina in vatustate rubescentia. *Id.* , 9, 40. Vinum ex aqua temperatum. *Cels.* 1, 3. *f.* utum. *Colum.* 12, 5. vapidum. *Mart.* 8, 6. mu-lum. *Plin.* 14, 20, 25. Instaurare vina, *h. e.* escentia, vapida facta, aut fugientia reficere. *Id.* condere, *h. e.* in cella vinaria reponere servandi atia. *Id.* 16, 10, 16 condire, *h. e.* medicari. *Id.* , 14, 16. diffundere. V. DEFUNDO. ¶ Refer-r ad compotationes et ebrietatem. *Cic. in Sen.* Vini, somni, stupri plenus. *Id. Phil.* 2, 3. *f.* no, lustrisque confectus; et *ib.* 13, 11. In lu-is, popinis, alea, vino tempus aetatis omne con-mere. *Id. fragm.* ap. *Quint.* 8, 3. *med.* Vacilla- ex vino. *Id.* 8, 16. Vino epulisque sopiti. *Cic.* rr. 2, 3, 25. *med.* In vino et luxu ridere. *Ter.* aut. 3, 3, 7. Vel heri in viro quam immodestus sti! *Titius* ap. *Macrob. Sat.* 2, 12. Vix prae vino tinet palpebras. *Cic. Acad.* 4, 16. *f. Liv.* 40, *extr.* et *Pl. Aul.* 4, 10, 65. Per vinum, *h. e.* in ietate. *Cic. Coel.* 28. *med.* In conviviis faceti, aces, nonnunquam etiam ad vinum diserti sint, e. inter pocula. *Ov. Fast.* 6, 673. Nox erat, et is oculique, animique natabant. *Id. Met.* 12, 220. o ardet pectus; et *ib.* 317. Sopitus vinis, et in-errectus Aphidas. *Id. Pont.* 1, 5, 45. Nec juvat lucem nimio marcescere vino. *Id. Fast.* 2, 333. ites somno vinoque soluti. *Id. Met.* 7, 432. nec n et carmina, vino Ingenium faciente, canunt. rg. *A.* 2, 265. Vino sepulti. *Liv.* 41, 3. *extr.* rsi. *Id.* 1, 57. Incalescere vino. *Pl. Truc.* 4, 2. madere. *Cic. Verr.* 2, 3, 12. *f.* Vino vigiliis- languidus. *Liv.* 45, 23. *med.* In vinum pronio-n esse. *Pl. Aul.* 3, 6, 38. Vino aliquem depone- *h. e.* ebrium facere. ¶ *Vinum,* uva, vindemia. *Trin.* 2, 4, 125. Tum vinum, priusquam coa-m est, pendet putridum. *Varr. L. L.* 4, 17. ndemiator, vel quod vinum legere dicitur, vel quod vite id demit. *Cato R. R.* 147. Hac lege vinum dens venire oportet. ¶ De aliis liquoribus vini ilibus. Memorat *Plin.* 23, 1; 26. vinum e napis, almeum: 13, 4, 9. ex caryotis: 14, 16, 19. *n.* 2. milii semine, ex loto, ex fico, e Punicis, et cor-, mespilis, sorbis, moris, nucleis pineis, etc. *l.* 4, 10. ex piris, etc. Alia facticii vini genera merat *Plin. cit.* 14. *c.* 16.

IO, as, n. 1. βαίνω, viam eo, ambulo, iter fa-. *Prud. adv. Sym.* 2, 772. affirmans iter esse vian-Multifidum, variumque, Deus cum quaeritur unus. *mian.* 20, 9. Legati intenti ad viandum. *Pl. Truc.* 1, 7. Quot illic iracundiae sunt! quot pericula nda! *h. e.* adeunda. Alii aliter leg. *Juvenc.* 1, 126. ninum mox praegrediere viando. *Quint.* 8, 6. *med.* onit inter verba infeliciter ficta.; Ex quo apparet, s quoque aetate in usu fuisse, sed non omnibus batum.

IŎCŪRUS, i, m. viarum curator, [seu, ut ait *ul. Dig.* 43, 23, 2., cui viarum publicarum cura *Gloss. Phil.* Viaculus (leg. *viocurus*), ὁδῶν, ιελητής. *Varr. L. L.* 4, 1. *med.* Quis non videt, e aerifodinae, et viocurus? Alii leg. *unoculus.* *ib.* 32. *f.* Simili de causa Publilius vicus, et Co-nius vicus, quod ab his viocuris dicuntur aedifi-. Ita ex *Turnebo* et *Scal.*, nam alii *viris* habent. *cr.* ap. *Grut.* 383, 8. M. Baebio M. F. Rom. Se-do II viro viocuro ex S. C. *Alia* ap. *Mur.* 667, 1. Egnatius A. F. Pom. Strabo viocurus. V. CESTI-R. *F.*]

ĬŎLĂ, ae, f. ἴον, flos primus fere verni tempo- a voce Graeca allata. *Plin.* 21, 6, 14. Violis os proximus (*post lilia*), aerumque plura genera: pureae, luteae, albae. Ex iis, quae sponte apri-et macris locis proveniunt, purpureae latiore fo-, statim ab radice carnoso, exeunt: solaeque eco nomine a ceteris discernuntur, appellatae ia, b his ianthina vestis. E sativis maxima auctori- luteis. Genera iis Tusculana, et quae marina ellatur, folio aliquanto latiore, sed minus odora- In totum vero sine odore, minutoque folio cala-na, munus autumni: ceterae veris. *Id. ib.* 11, Florum prima ver nuntiantium viola alba. Te-oribus vero locis etiam hieme emicat. Postea quae appellatur, et purpurea. Proxime flammea, quae hlox vocatur. *Virg. Ecl.* 2, 47. Pallentes vio- et *ib.* 10, 39. nigrae, *h. e.* purpureae. *Claud.* *t. Pros.* 2, 92. vaccinia nigro Induit, et dulci vio- ferrugine pingit. *Colum.* 10, 101. Tum quae et humi, quae frondens purpurat auro, Ponatur a. *Id.* 9, 4. Violae luteolae, et Sarranae. *Tusc.* 5, 26. Etiamne in cruciatu atque tor-tis *sapientes beati sunt?* M. An tu me in viola abas, aut in rosa dicere? ¶ De colore violac. . *Od.* 3, 10, 14. tinctus viola pallor amantium. *Ep.* 2, 2, 1, 207. Lana Tarentino violas imitata veneno. *Plin.* 37, 9, 40. Amethysti color in violam desinit. *Id.* 34, 12, 32. Candidus color violam sentiens. ¶ *Violae dies.* V. VIOLARIS. ¶ *Viola* etiam dicitur locus violis consitus. *Colum. Arb.* 30. Violam qui facturus est, terram stercoratam et repastinatam ne minus alte pedem in pulvinos redigat. *Morgagnius* legere mallet *saturus* pro *facturus*, at *Schneiderus* pro *violam* legendum putat *violarium.* ¶ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 725, 7. Fufisia A. L. Viola.

VĬŎLĀBĬLIS, e, adj. βιάσιμος, qui aptus est, ut violetur. *Virg. A.* 2, 155. Vos aeterni ignes, et non violabile vestrum Testor numen, ait. *Stat. Th.* 5, 258. nullis violabilis armis Turba, senes, *h. e.* quae violari non debet. *Ov. Her.* 15, 79. Molle meum, levibusque cor est violabile telis, *h. e.* qui violari potest.

VĬŎLĀCĔUS, a, um, adj. ἰοειδής, ἰάνθινος, violae colorem habens. *Plin.* 22, 18, 21. Herba, cui flos violaceus. *Id.* 37, 10, 61. Ion (*gemma*) apud Indos violacea est. *Nep. fr.* ap. *eund.* 9, 39, 63. Me juvene violacea purpura vigebat.

VĬŎLĀCĬUM, ii, n. succus violarum succo conditum. *Apic.* 1, 4. Similiter et de viola violacium facies, et eodem modo melle temperabis. V. VIOLATUS.

*VIOLANTILLA, ae, f. Graece Ianthis, nomen mulieris. *Epithalamium Stellae et Violantillae est Stat.* 1, 2. *B. A.*

VĬŎLĀRIS, e, adj. ad violas pertinens. *Inscr.* ap. *Fabr.* 724, 443. Item XI. K. Apr. die violari eodem loco praesentibus dividerentur sportulae. *Die violari* est *die violae*, ut in *alia* ap. *Marin. Frat. Arv.* 639. Die rosationis et violae. V. ROSALIS. *F.*]

VĬŎLĀRĬUM, ii, n. ἰὼν, locus, ubi nascuntur violae. *Varr. R. R.* 1, 1. *med.* Sub urbe colere hortos late expedit, sic violaria, ac rosaria; et *ib.* 35. Violaria in fundo facere non est utile, ideo quod necesse est terra adruenda pulvinos facere, quos irrigationes abluunt, et agrum faciunt macriorem. *Virg. G.* 4, 32. irriguumque bibant violaria fontem. *Ov. Fast.* 4, 437. Illa legit calthas, huic sunt violaria curae.

VĬŎLĀRĬUS, ii, m. ἰοβάπτης, violacei coloris infector. *Pl. Aul.* 3, 5, 36. Flammearii, violarii, carinarii. *Inscr.* ap. *Don. cl.* 8. *n.* 78. Sex. Antonius Sex. L. Steneleus violarius.

VĬŎLĀTĬO, onis, f. βιασμὸς, ὕβρισμα, actus violandi, violentiae illatio, profanatio, corruptio. *Liv.* 29, 8. *f.* Tum quoque alio genere cladis eadem illa pecunia omnibus contactis ea violatione templi furorem injecit. *Sen. ep.* 104. *med.* Violatio religionum. *Vell.* 2, 1. *extr.* fidei.

VĬŎLĀTOR, oris, m. βιαστής, qui violat, violentiae illator, ruptor, corruptor. *Liv.* 4, 19. Hiccine est, inquit, ruptor foederis humani, violatorque gentium juris; *Ov. Pont.* 2, 2, 27. Confugit interdum templi violator ad aram. *Tac. A.* 1, 58. Violator foederis. *Macr. Sat.* 2, 3. *med.* Cassius dictatoris violator, *h. e.* C. Caesaris interfector. ¶ Cum femin. gen. *Lucan.* 9, 720. Et natrix violator aquae, *h. e.* veneno inficiens.

VĬŎLĀTUS, a, um, part. *a violo;* βεβιασμένος, vi illata laesus, corruptus, pollutus, temeratus, ruptus. *Cic. in Sen.* 3. *f.* Optimi viri corpus non solum tactum ac violatum manu, sed vulneratum ferro confectumque vidistis. *Ov. Pont.* 3, 5, 45. Getico peream violatus ab arcu. *Id. Fast.* 4, 649. Silva vetus, nullaque diu violata securi. *Cic. Verr.* 2, 5, 72. *med.* Violata religio; et *ib. med.* Sacra polluta et violata. *Id. Har. resp.* 11. *f.* Ludi violati, polluti. *Id. Leg.* 2, 9. *f.* Poena violati juris esto. *Juven.* 13, 6. Violata fides. *Lucan.* 3, 125. potestas. *Caes. B. C.* 2, 15. Induciae per scelus violatae. *Ov. Her.* 7, 97. Violatus pudor. *Id. A. Am.* 1, 675. Quaecumque est subita Veneris violata rapina. *Stat. Th.* 9, 712. mitis subit alta Dianae Corda dolor, fletuque genas violata, quod inquit, etc. ¶ Est etiam a *viola* ductus. *Pall.* 3, 32. Conditum vel absinthiatum, vel rosatum, vel violatum, *h. e.* vinum conditum violarum succo. V. VIOLACIUM.

VĬŎLENS, entis, adj. βίαιος, idem ac violentus. *Hor. Od.* 3, 30, 10. Dicar, qua violens obstrepit Aufidus. Adde *Ep.* 1, 10, 37. et *Pers.* 5, 171., ubi pro feroci, et forti ponitur. ¶ *Violens* agnomen habuit L. Volumnius Flamma, qui fuit consul cum Ap. Claudio Caeco ann. U. C. CCCCXLVII., ut est in *Fast. Capitolin.* ap. *Grut.* 291. *extr.*

VĬŎLENTĔ. V. v. sq.

VĬŎLENTER, adv. βιαίως, per vim, injuriose, vehementius quam par est. *Liv.* 5, 1. Quia solemnia ludorum, quos intermitti nefas est, violenter diremisset. *Sall. Jug.* 44. *f.* Quaestio exercita aspere violenterque ex rumore et libidine plebis. *Plin. ep.* 3, 9. Proconsulatum non minus violenter, quam sordide gesserat. *Suet. Tit.* 6. Praefecturam praetorii egit aliquanto incivilius et violentius. *Tac. H.* 3, 11. Violenter aliquem ad supplicium deposcere. *Id. A.* 6, 3. increpare aliquem. *Suet. Aug.* 51. *f.* Violentius conqueri. *Just.* 11, 7. *f.* Violentius oraculo usus, gladio loramenta caedit. *Colum.* 7, 3. Aries rivalem violentissime persequitur. ¶ Item iniquo animo, graviter, aegre. *Ter. Ph.* 5, 1, 4. Patrem adolescentis facta haec tolerare audio violenter. Ubi *Donatus:* quod Graeci dicunt δεινῶς. ¶ Item magna vi, et impetu. *Hor. Od.* 1, 2, 13. Vidimus flavum Tiberim retortis Litore Etrusco violenter undis, Ire dejectum monumenta regis. *Colum.* 7, 12. *med.* Advenientem latratu conterrent, vel constantius appropinquantem violenter invadunt. *Just.* 25, 5. Inter confertissimos violentissime dimicans. ¶ Qui *violente* pro *violenter* adstruunt ex *Ov. Met.* 9, 121. et *Senec. Med.* 605. frusta sunt: quia utrobique est vocativ. sing., tum quia ultima in *violente*, etiam si esset adverbium, longa est, cum tamen hic brevis sit.

VĬŎLENTĬĂ, ae, f. βία, vis major, impetus. *Cic. Phil.* 12, 11. Novi hominis furorem, novi effrenatam violentiam. *Plin.* 2, 38, 38. Quoniam et tonitruum, et fulminum jactus horum (*ventorum*) violentiae plerique assignant. *Lucr.* 3, 483. vehemens violentia vini Conturbare animam consuevit. *Colum.* 1, 1. Hiemis assidua violentia. *Plin.* 2, 16, 13. Radii solis violentia. *Ov. Met.* 1, 237. Fit lupus, et veteris servat vestigia formae: Canities eadem est, eadem violentia vultu, *h. e.* ferocia. Sic *Tac. Ann.* 2, 63. Violentia gentium. *Sall. Jug.* 57. Fortunae violentiam tolerare, *h. e.* adversa casuum.

VĬŎLENTUS, a, um, adj. βίαιος, qui vim nimiam affert. *Cic. Phil.* 1, 12. Opes violentas, et populo minime ferendam potentiam concupisse. *Sen. Tro.* 1172. Mors infantibus violenta, virginibus saeva venis. *Hor. Sat.* 2, 1, 38. seu quod Lucania bellum Incuteret violenta. *Virg. G.* 2, 107. ubi navigiis violentior incidit Eurus; et *ib.* 4, 373. In mare purpureum violentior effluit amnis. *Ov. Met.* 8, 338. aper excitus medios violentus in hostes Fertur; et *ib.* 12, 24. Nereus violentus in undis. *Cic. Cluent.* 49. *extr.* Violentissimae tempestates. *Colum.* 5, 5. *f.* Violentissimus coeli status. *Val. Fl.* 5, 15. violenta lues, *h. e.* vis pestilentiae. *Plin.* 16, 33, 60. Cupressus folio amara, odore violenta, *h. e.* graveolens. *Id.* 37, 4, 15. Duae res violentissimae, ferrum, et ignis. ¶ Item impotens, injuriosus: et refertur ad animum. *Cic Phil.* 2, 28. Quamvis sis violentus et furens. *Id. Har. resp.* 22. *med.* Alicujus furentes ac violenti impetus. *Id. Phil.* 5, 7. Homo vehemens et violentus. *Liv.* 1, 46. Violentum ingenium. *Tac. A.* 2, 43. Piso ingenio violentus, *h. e.* ferox. (quo sensu *Id. ib.* 15, 68. Vestinus violentus et infensus. V. integr. loc.) *Liv.* 34, 32. Tyrannus saevissimus et violentissimus in suos. *Sen. Phoeniss.* 347. Violentus impetus doloris. *Ov. Met.* 8, 106. Violenta ira. *Id. Trist.* 3, 5, 43. Non aliquid dixi, violentaque lingua locuta est: Lapsaque sunt nimio verba profana mero. *Id. Met.* 3, 717. Verba violenta loqui. *Id. Am.* 2, 17, 7. Dat facies animos: facie violenta Corinna est, *h. e.* animosa, superba, et dura. *Liv.* 45, 12. Obtupefactus tam violento imperio. *Sen. Tro.* 258. Violenta nemo imperia continuit diu: Moderata durant. *Id. Thyest.* 691. Ipse est sacerdos: ipse funesta prece Letale carmen ore violento canit. *Juven.* 4, 86. sed quid violentius aure tyranni? *h. e.* iracundius, et offendi facilius. *Liv.* 9, 34. Tenuit Aemilia lex violentos illos censores, C. Furium et M. Geganium, qui, etc. *h. e.* impotentes, et severos. ¶ Dicitur et simpliciter de eo, qui multa vi et omni conatu quippiam facit: et videtur etiam in bonam partem sumi posse. *Mart.* 12, 14. Parcius utaris, moneo, rapiente veredo, Prisce, nec in lepores tam violentus eas. *Ov. Pont.* 4, 6, 33. Cum tibi suscepta est legis vindicta severae, Verba velut tinctum singula virus habent. Hostibus eveniat, quam sis violentus in armis, Sentire, et linguae tela subire tuae. ¶ *Violentum est,* contra rationem est. *Cic. Fin.* 5, 24. *med.* Atque hoc ut vere dicitur, parva esse ad beate vivendum momenta ista corporis commodorum, sic nimis violentum est, nulla esse dicere.

[VĬŎLĔUS, a, um, adj. ad violam pertinens. *Terent. de syllab.* p. 2397. Viola flos qui nuncupator, hunc Graji vocant ἴον, Et Iulaus violeus fit, crede Marco Tullio. *Cassiod. Var.* 12, 4. de vino acinatico: Hiemale mustum, uvarum frigidus sanguis, in rigore vindemia, cruentus liquor, purpura potabilis, violeum nectar. *F.*]

VĬŎLO, as, avi, atum, a. 1. βιάζομαι, vi illata quae integra sunt corrumpo, imminuo, laedo, offendo, temero, polluo: a *vis.* *Cic. Rosc. Am.* 38. Nullum esse officium, nullum jus tam sanctum atque integrum, quod non ejus scelus atque perfidia violarit, et imminuerit. *Id. Har. resp.* 5. Bonae Deae sacra non solum aspectu virili, sed flagitio stuproque violare. *Lucan.* 7, 852. violabis vomere Manes. *Cic. Rab. perd.* 2. *f.* Violare loca religiosa et lucos. *Tibull.* 1, 5, 37. numina verbo. *Sil.* 17, 13. aras coelicolum. *Sall. or. Philippi contra Lepid. f.* Te neque hominum, neque Deorum pudet, quos perfidia, aut perjurio violasti. *Cic. fragm. contra C. Anton.* ap. *Ascon.* leges, quaestiones, judicia. *Tibull.* 1, 10, 2. (et *Liv.* 28, 44.) Foedera violanda. *Ov. Her.* 7, 57. et *Plin.* 10, 34, 52. Violare fidem. *Cic. Phil.* 2, 1. *f.* amicitiam. *Nep. Alc.* 10. clementiam, *h. e.* crudelem esse. *Cic. Quint.* 23. existimationem ab-

sentis. *Liv.* 2, 7. *med.* virtutem alicujus suspicione. *Cic. Verr.* 2, 1, 32. *f.* Cum tu apud exteras nationes imperii nominisque nostri famam tuis probris flagitiisque violaris. *Id. Fam.* 1, 6. Violare dignitatem alicujus in aliqua re. *Virg. A.* 4, 27. pudorem. *Varr. L. L.* 5, 8. *med.* Violavit virginem, pro vitiavit, dicebant. *Cic. N. D.* 3, 23. *med.* Violare virginitatem alicujus. *Tibull.* 1, 7, 57. puellam. *Catull.* 67, 23. cubile alicujus. *Lactant.* 1, 10. *med.* puerum. ¶ Item damno, contumelia, verberibus, vulnere afficio, ubi de personis sermo est. *Caes. B. G.* 6, 22. *med.* Hospites violare fas non putant: qui quaque de causa ad eos venerint, ab injuria prohibent. *Nep. Dion.* 2. Cum Plato a Dionysio tyranno crudeliter violatus esset, quippe quem venumdari jussisset. *Just.* 34, 1. *extr.* Peregrinum populum trucidant: legatos quoque ipsos Romanorum violassent, nisi, etc. *Cic. Fin.* 3, 9. *f.* Prodere patriam, violare parentes, fana depeculari. *Id. Par.* 3. *f.* vitam patris, *h. e.* patrem necare. *Id. Har. resp.* 22. Clarum hominem impurissimi voce hominis violari. *Virg. A.* 11, 591. sacrum violarit vulnere corpus. ¶ Absolute pro vulnerare habent *Cels.* 7, 12. *n.* 4., *Ov. Met.* 3, 712., *Sil.* 10, 261. et 5, 601. ¶ Item nativa integritate spolio, corrumpo. *Cels.* 7, 4. *n.* 2. Solent fistulae, ubi costas transierunt, septum transversum violare. *Juven.* 15, 9. Porrum et caepe nefas violare, et frangere morsu. *Virg. A.* 7, 114. Et violare manu, malisque audacibus orbem Fatalis crusti. *Id. ib.* 11, 255. Iliacos ferro violavimus agros; et *Caes. B. G.* 6, 31. Fines eorum se violaturum negavit. *Liv.* 26, 31. Violare urbem, *h. e.* vi et armis capere, et diripere. *Just.* 44, 3. *med.* In hujus gentis finibus mons est, quem ferro violari nefas habetur, *h. e.* fodi, aut proscindi. *Ov. Met.* 8, 741. Cereale nemus violare securi, *h. e.* adhuc intactum caedere. *Claud. in Ruf.* 1, 63. de Alecto: (et *Lucan.* 9, 462.) Flatu violare diem; et *Rapt. Pros.* 1, 190. praesaga mali violavit oborto Rore genas, *h. e.* lacrimis corrupit ocellos, ut *Ov. Am.* 3, 6, 57. dixit. *Juven.* 3, 18. quanto praestantior esset Numen aquae, viridi si margine clauderet undas Herba, nec ingenuum violarent marmora tophum; et 11, 116. Fictilis, et nullo violatus Juppiter auro. *Stat. Theb.* 1, 149. nec cura mero committere gemmas, Atque aurum violare cibis. ¶ Et nativum colorem corrumpo. *Virg. A.* 12, 67. Indum sanguineo veluti violaverit ostro Si quis ebur. Ubi *Servius:* Homeri comparatio: unde et *violaverit* transtulit: ille enim (*Iliad.* 4, 141.) ait: *Ὡς δ᾽ ὅτε τίς τ᾽ ἐλέφαντα γυνὴ φοίνικι μιήνῃ.* Sic *Stat. Ach.* 1, 307. Lactea Massagetae veluti cum pocula fuscant Sanguine puniceo, vel ebur corrumpitur ostro. ¶ *Violare oculos, aures*, re aliqua turpi, aut dicto laedere. *Ov. Her.* 17, 1. Nunc oculos tua cum violarit epistola nostros. *Petr. Sat.* 85. Violari aures meas obsceno sermone nolui.

VIOR, fluvius Mauretaniae Tingitanae. *Plin.* 5, 1. ¶ Hodie *Sus* audit. *B. A.*

VĪPĔRĂ, ae, f. *ἔχις, ἔχιδνα*, serpentis venenati genus. Dicta creditur quasi *vivipara*, quia sola e serpentium genere dicitur parere vivum animal. *Plin.* 10, 62, 82. Terrestrium sola vipera intra se parit ova unius coloris, et mollia, ut pisces. Tertia die intra uterum excludit, deinde singulos singulis diebus parit, viginti fere numero. Itaque ceterae tarditatis impatientes perrumpunt latera, occisa parente. *Virg. G.* 3, 416. sub praesepibus mala tactu Vipera delituit. *Ov. A. Am.* 2, 376. Nec brevis ignaro vipera laesa pede. *Id. Pont.* 3, 3, 102. latens ima vipera serpit humo. *Hor. Od.* 3, 4, 17. Atrae viperae. *Id. Epod.* 16, 52. intumescit alta viperis humus. *Prop.* 4, 7, 53. si fallo, vipera nostris Sibilet in tumulis, et super ossa cubet. *Mart.* 3, 19. Vipera scelerata. *Ov. Rem. Am.* 421. Parva necat morsu spatiosum vipera taurum. ¶ Est etiam convicium moleste loquacis, iracundi, crudelis. Ad illud *Ter. Eun.* 5, 1, 8. Quid ais, venefica? *Donatus:* Aptum convicium, et comicum in ancillas, venefica, lupa, vipera, et sacrilega. *Flor.* 4, 12. *med.* Recisa prius lingua, quam in manu tenens barbarus, Tandem, inquit, vipera, sibilare desiste. *Juven.* 6, 641. Tune duos (*filios veneno sustulisti*) una, saevissima vipera, coena? ¶ *Viperam nutricare sub ala* proverbialiter ap. *Petr. fragm. Trag.* 77. *Burm.* est suum sibi malum fovere. Sic *Cic. Har. resp.* 24. Etiamne in sinu atque in deliciis quidam optimi viri viperam illam venenatam atque pestiferam habere potuerunt? ¶ *Vipera est in veprecula* aliud proverb. de quo V, VEPRECULA.

VĪPĔRĀLIS, e, adj. ad viperam pertinens. *Appul. Herb.* 89. Memorant etiam ad Olcimum (lege *Aliacmonem*) fluvium (*rutam hortensem*) appellari viperalem, eo quod interfectibilis earum comprobetur, *h. e.* quod contra serpentium ictus pro anditoto valet, ut ait *Plin.* 20, 13, 51. *med.*

VĪPĔRĔUS, a, um, adj. idem ac viperinus. *Lucan.* 9, 635. Vipereum venenum. *Ov. Met.* 2, 768. videt intus edentem Vipereas carnes, vitiorum alimenta suorum, Invidiam. *Id. ib.* 4, 572. Viperei dentes; et *ib.* 7, 203. Vipereas fauces carmine rumpere; et *ib.* 4, 614. Vipereum monstrum, *h. e.* caput Medusae viperas habens pro crinibus. Sic *ib.* 6, 662. Vipereae sorores, *h. e.* Furiae anguibus caput cinctae. *Id. ib.* 7, 391. pennae, *h. e.* pennati serpentes, quibus per aera Medea ferebatur. *Id. Pont.* 4, 7, 36. vipereo tela cruore madent, *h. e.* veneno. *Sen. Oed.* 597. Vipereum genus fratrum, *h. e.* qui nati fuerant ex dentibus serpentinis a Cadmo satis. *Id. Herc. Oet.* 169. de Briareo: Supra Thessalicos cum stetit aggeres, Ut coelo insereret vipereas manus, *h. e.* viperas in digitis, aut pro digitis habens, ut olim finxere. *Virg. A.* 7, 351. Vipeream inspirans animam, *h. e.* halitu venenato afflans.

VĪPĔRĪNUS, a, um, adj. *ἐχιδναῖος*, ad viperam pertinens, vipereus. *Accius* ap. *Cic. Fin.* 2, 29. et *Tusc.* 2, 7. Cui viperino morsu venae viscerum Veneno imbutae tetros cruciatus cient. *Hor. Od.* 2, 19, 19. Bistonidum crines nodo viperino coercere. *Id. Epod.* 3, 6. Viperinus cruor. *Plin.* 11, 53, 115. Viperina sanie tingere sagittas. *Id.* 7, 2, 2. Viperina carne ali. ¶ *Viperina* dicitur ab *Appul. Herb.* 5. herba, quae aliis serpentaria, tortuosa radice, *ἐχίδνιον* Graecis, efficax contra serpentes.

VIPĪO, onis, m. *γερωνὶς*, minor grus. *Plin.* 10, 49, 69. Ibi (*in Balearibus insulis*) et buteo accipitrum generis in honore mensarum est: item vipiones. Sic enim vocant minorem gruem. Alii *pipiones.* V. PIPIZO.

VIPSĀNUS, a, um, adj. ad M. Vipsanium Agrippam Augusti generum pertinens. *Mart.* 4, 18. Vipsanae columnae, *h. e.* quae fuerunt in porticu Agrippae. *Id.* 1, 109. laurus, *h. e.* quae ornabant aedes et porticum ejusdem ob consulatus et victorias. ¶ De nomine *Vipsanius* V. *Sen. Contr.* 2, 12. *f.*

VIR, vĭri, m. *ἀνὴρ*, masculus in genere hominum, cui respondet *mulier, femina:* a *vis*, vel a voce Graeca allata. *Ter. Phorm.* 5, 3, 9. Virum me natam vellem: ego ostenderem. *Ov. Met.* 3, 326. Deque viro factus (mirabile!) femina. *Tibull.* 2, 2, 2. lingua vir mulierque fave. *Just.* 25, 4. Majore mulierum, quam virorum virtute exceptus. *Claud. in Ruf.* 1, 170. sequimur, quocumque vocaris, Seu tu vir, seu numen, ait. *Ov. Her.* 9, 106. Quod tu non esses jure, vir illa fuit. *Pl. Aul.* 1, 2, 30. Dividere argenti nummos in viros, *h. e.* viritim. ¶ Saepe maritum significat. *Ter. Hec.* 4, 1, 1. Quid viro meo respondebo, misera! *Ov. Pont.* 4, 13, 3. de Livia Aug.: Ambiguum nato dignior, anne viro. *Hor. Sat.* 1, 2, 127. nec vereor, ne vir rure recurrat. *Petr. Sat.* 111. Matrona cum virum extulisset, etc. ¶ De bestiis; nam et *maritus*, et *uxor* de his dicuntur. *Virg. Ecl.* 7, 7. Vir gregis ipse caper deerraverat. *Theocrit. Idyll.* 8. *v.* 49. *Ὦ τράγε, τᾶν λευκᾶν αἰγᾶν ἄνερ.* *Mart.* 3, 93. Et illud oleas, quod viri capellarum. *Solin.* 23. Equae aspirante Favonio vento concipiunt, et sitientes viros aurarum spiritu maritantur. ¶ Saepe non tam sexum significat, quam constantiam animi, fortitudinem, virtutem: quibus feminae fere carent: aut certe inferiores longe sunt. *Cic. Tusc.* 2, 22. *med.* Marius rusticanus vir, sed plane vir, cum secaretur, vetuit se alligari; et *mox:* Et tamen fuisse acrem morsum doloris, idem Marius ostendit: crus enim alterum non praebuit. Ita et tulit dolorem, ut vir: et, ut homo, majorem ferre sine causa necessaria noluit. *Id. Fam.* 5, 17. Ut te rogarem, ut et hominem te, et virum esse meminisses; id est ut et communem incertumque casum sapienter ferres, et dolori fortiter ac fortunae resisteres. Ubi *Manut.* Ab homine sapientiam, a viro fortitudinem postulat; et *ib.* 18. Te oro, te colligas, virumque praebeas. *Sen. Consol. ad Polyb.* 36. *med.* Non sentire mala sua, non est hominis: et non ferre, non est viri. *Just.* 11, 13. *f.* Et quemadmodum Dario majorem turbam hominum esse, sic virorum sibi. *Ter. Eun.* 1, 2, 74. Heus noster! laudo: tandem perdoluit: vir es. *Cic. Att.* 10, 7. *med.* Si vir esse volet, praeclara *συνοδία;* sin autem, erimus nos qui solemus. *Ov. Fast.* 6, 595. Si vir es, i, dictas exige dotis opes. *Mart.* 2, 69. Grandia verba ubi sunt? si vir es, ecce nega. *Hor. Epod.* 15, 12. Nam si quid in Flacco viri est, Non feret, etc. *Quint. decl.* 3, 6. Hoc ipsum, quod primus ante signa procurrit, quod veteranos tiro praecedit, quod redit pulvere et cruore concretus: istud, istud, quod tam vir est. ¶ Hinc fere jungitur cum epithetis laudis. *Cic. Coel.* 5. *f.* Catilina utebatur hominibus improbis multis: et quidem optimis se viris deditum esse simulabat. *Id. Fin.* 3, 8. *med.* Quem stabili, et firmo, et magno animo, quem fortem virum dicimus? et *paulo post:* Vir altus et excellens. *Id. Tusc.* 4, 25. *f.* constans ac sapiens. *Id. Sen.* 23. praestans; et *ib.* 7. clarus et honoratus. *Id. Brut.* 85. summus et singularis. *Id. Fin.* 3, 19. *med.* bonus at sapiens, et legibus parens, et civilis officii non ignarus. Rarius cum adjunctis vituperationis. *Sall. Jug.* 90. Viri turpissimi. *Virg. A.* 4, 497. Vir nefandus. *Ov. Fast.* 2, 688. injustus. *Lucan.* 2, 87. ferus. *Sen. Hipp.* 273. immitis. *Id. Thyest.* 211. humilis. ¶ Vir bonus, justus, probus, liberalis, qui prodest quibus potest, nocet nemini, ut ait *Cic. Off.* 3, 15. *f.*, Itali dicunt *galantuomo.* *Id. Fam.* 1, 9. *med.* Ut eum, quem bonum civem semper habuisset, bonum virum esse pateretur. Ap. *Sen. var. in l. c.* est idem qui sapiens Stoicorum, optimis moribus praeditus, virtutibus ornatus, sanctus. ¶ Mos erat candidatos sic appellare. S
ep. 3. Sic illum amicum vocasti, quomodo om
candidatos bonos viros dicimus: quomodo obvios,
nomen non succurrit, dominos salutamus. Hinc I
li etiam nunc *buonuomo* eodem sensu appellant
rum inferioris conditionis. ¶ Item fenerato
Cic. Att. 9, 12. Stat urbs ista? praetores jus dicu
aediles ludos parant, viri boni usuras perscribu
Id. Off. 2, 25. Sed toto hoc de genere, de quae
da, de collocanda pecunia, etiam de utenda, c
modius a quibusdam optimis viris ad medium Ja
sedentibus, quam a philosophis disputatur. ¶
nus vir εἰρωνικῶς dicitur dolosus, malus, aut i
piens. *Ter. Eun.* 4, 3, 18. Ille autem bonus vir
quam apparet, *h. e.* qui se eunuchum simulave
Id. Ad. 3, 5, 50. Ille bonus vir nobis psaltriam
Diis placet, paravit, quicum vivat. *Id. Andr.* 3
10. Rhodum bone vir, quid ais? viden, me tuis
siliis miserum impeditum esse? Adde 5, 2, 5.,
5, 2, 11. etc. ¶ *Bonus vir* est aliquando vir bo
Id. Phorm. 4, 3, 33. Ut est ille bonus vir, tria
commutabitis verba hodie inter vos. Quidam M
habent *vir bonus.* ¶ Interdum *vir* de eo dici
qui turpia refugit, flagitia aversatur. Licinium
cianum notae impudicitiae retaxans Vespanianu
cere solebat, ut est ap. *Suet. Vesp.* 13. Ego ta
vir sum. De eod. *Sex. Aur. Victor. Epit.* 9. N
me virum esse. *Ov. A. Am.* 1, 524. Et si quis
vir quaerit habere virum. ¶ Refertur aliquand
aetatem virilem. *Id. Met.* 13, 397. Littera com
nis mediis pueroque viroque Inscripta est foliis.
Et ad generandi vim, aut virilia. *Catull.* 63, 6
relicta sensit sibi membra sine viro. *Lucan.* 10,
ferro mollita juventus, Atque exsecta virum,
castrata. ¶ *Viris, equisque*, omni conatu,
verbialis locutio. V. EQUUS. ¶ In re militari
nonnunquam sunt pedites. *Liv.* 21, 27. Omn
comparatis ad trajiciendum, terrebant ex adv
hostes, omnem ripam equites virique obtine
Petr. Sat. 123. passim turmaeque virique, Arm
congesta strue deplorata jacebant. *Sil.* 9, 559.
gna voce trahens equitemque, virosque. Sic
B. C. 2, 39. *med.* Multa spolia praeferebantur
pti homines, equitesque producebantur. ¶ *Vi*
rum legere similiter in militia dicebatur, cum in
instruenda duces potestatem faciebant militibus
sibi quisque socium notum sibi, et spectatae vir
adjungeret, a quo latus sibi tegeretur: vicissin
is ejus tegeret, accenderenturque ambo propri
emplo ad acrius pugnandum: quod fieri maxim
lebat, cum periculum aliquod majus instabat
cum fortissimo hoste erat congrediendum. *Li*
39. Etrusci coacto exercitu, cum vir virum legi
quantis nunquam antea simul copiis, simul a
dimicarunt. Huc allusit *Cic. Mil.* 21., ubi de c
tatu Clodii loquens: Ille, inquit, qui semper m
scorta, semper exoletos, semper lupas ducebat,
neminem, nisi ut virum a viro lectum esse dic
Ap. *Virg.* quoque hic mos innuitur *A.* 11, 631.
tamen significatur, non socium sibi a milite, c
temque in pugna lectum fuisse, sed delectum
natumque oculis, et ictibus hostem, in quem i
ret. Verba *Virgilii* sunt: Tertia sed postquam
gressi in proelia, totas Implicuere inter se acies
gitque virum vir. Ex *Hom. Iliad.* 4, 472. *ἀν*
ἄνδρ᾽ ἐδνοπάλιζεν. ¶ In senatu etiam legendo
mos est aliquando usurpatus, ut senator senat
eligeret. *Suet. Aug.* 35. Senatorum affluentem
merum ad modum pristinum redegit duabus lect
bus: prima ipsorum arbitratu, quo vir virum
¶ Ut *homo*, sic et *vir* loco pronominis ponitur.
Att. 9, 18. Vidisti igitur virum, ut scripseras?
A. 4, 3. Multa viri virtus animo, multusque r
sat Gentis honos. *Ter. Andr.* 2, 6, 5. Praeter
evenit: sentio: hoc male habet virum. Adde
Fl. 1, 30. ¶ *Virum* pro *virorum* apud poetas
quens est.

VĬRĂ, ae, f. femina. V. QUERQUETULAN

VĬRĀGO, inis, f. *ἀῤῥενωπὸς, ἀντιάνειρα*, fe
quae animo et robore virum refert, mulier f
quae viro similis sit, et virilia opera faciat.
Merc. 2, 3, 79. Ego emero matri tuae ancillam
ginem aliquam, non malam, forma mala, *h. e*
bustam, laboris patientem instar viri. *Lacta*
9. Hercules viraginem vicit, *h. e.* Amazonem.
Hipp. 54. Ades en comiti Diva virago, *h. e.* D
Virg. A. 12, 468. Juturna virago. *Ov. Met.* 2,
Huc ubi pervenit bello metuenda virago, *h. e.*
las, quae saepe a poetis hoc nomine indigitatu
ab eodem *Ov. Met.* 6, 130., a *Stat. Silv.* 4, 5, 2
Theb. 11, 414. et *Capell.* 6, 188. *in carm.*

VĬRĀTUS, a, um, adj. virili animo praed
Varr. ap. *Non.* 2, 907. Si non malit vir viratam
rem Atalantam. Alii leg. *viratiam* eodem s
Hinc *Eccli.* 28, 19. Lingua tertia mulieres vi
ejecit, *h. e. ἀνδρείας*, ut legitur in textu Graec

VĬRĀTUS, us, m. virtus, constantia virilis,
cium, quod a bono viro praestari solet. *Sido*
7, 9. *in conc. med.* Bono viratu aemulis suis n
prodesse cupiens, quam placere.

VIRBĬĀLIS, e, adj. ad Virbium pertinens, ut
bialis flamen in duab. *Inscr.* ap. *Grut.* 445,
Mur. 166, 6. Legitur etiam in duabus aliis ap.

adin. *de vet. Latio* T. 1. p. 383. et ap. *Vulp.* in eolem opere T. 7. p. 211., eas tamen spurias esse enset *Marin. Frat. Arv.* p. 417.

VIRBĬUS, ii, m. idem qui Hippolytus, filius Theei. V. HIPPOLYTUS. ¶ Etiam fluvius fuit hoc iomine. *Vib. Sequester de flumin.* Virbius *(fluvius)* Laconices, ubi Hippolytum Aesculapius arte medicinae reddidit vitae, unde et Virbius dictus. ¶ *Virbius clivus* intra Romae moenia fuit, prope vicum Sceleratum. *Liv.* 1, 48. *med.* ¶ *Orbius clivus* udit *Fest. fragm.* p. 16. ed. *Dacier.* et *Dionys. Hac.* unde *Orbium* corrigit *Gronovius* in *Liv. l. c.* Ed. *Stroth.* habet *Urbium.* ¶ Virbius, Laconices fluvius, ubi Hippolytum Aesculapius arte medicinae reddidit vitae, unde et Virbius dictus. Haec *Vib. Sequest. de fluminibus* p. 85. *B. A.*

[VIRDŎMĀRUS et Virdumarus, i, m. Gallorum Insubrium rex, de quo in pugna caeso M. Claudius Marcellus tertia opima spolia Jovi Feretrio consecravit ann. U. C. DXXXII. *Prop.* 4, 10, 39. Claudius Eridanum trajectos arcuit hostes, Belgica cui vasti palma relata ducis Virdumari, genus hic Rheno jactabat ab ipso, Nobilis e tectis fundere gaesa rotis. *Fast. Triumph. Capitol.* ap. *Grut.* 297. *col.* 2. *f.* M. Claudius M. F. Marcellus spolia opima retulit duce hostium Virdumaro ad Clastidium interfecto. V. OPIMUS. ¶ *Virdomarus* est etiam nomen proprium militis. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 121, 3. Virdomarus Thartontis F. domo Biturix missicius etc. *F.*]

VĪRECTUM. V. VIRETUM.

*VIRĒDO, inis, f. color viridis. *Guil. Brito* 10, 599. *B. A.*

VĬRENS, entis, part. a *vireo*, χλοάζων. *Virg. G.* 4, 18. At liquidi fontes, et stagna virentia musco. *Hor. A. P.* 117. Mercatorne vagus, cultorne virentis agelli. *Id. Od.* 1, 25, 17. Hedera virens. *Virg. G.* 3, 146. mons ilicibus virens. *Mart.* 9, 76. quod *(marmor)* virenti fonte lavit Eurotas, *h. e.* aqua viride marmor faciente. ¶ *Virentia*, absolute, viridia, arbores atque herbae. *Colum.* 1, 5. *f.* Haec perniciem afferunt hominibus, armentis, et virentibus. *Id.* 3, 8. Natura parem legem fecunditatis dixit virentibus, atque hominibus, ceterisque animalibus. ¶ Translate ponitur pro florenti ac vegeto. *Sil.* 1, 60. aevi Flore virens. *Just.* 43, 5. Virium gloria virente florere. *Hor. Epod.* 17, 33. Virens in Aetna flamma, *h. e.* nunquam intermoriens, sed perpetuis vigens ignibus. Alii leg. *urens*, alii *vibrans*, alii *furens.* Hoc postremum probat *Bentl. Stat. Th.* 3, 453. Jam senior, sed mente virens. *Just.* 30, 4. Virens recentibus experimentis virtutis flos, *h. e.* virtus bellica vigens. *Hor. Od.* 1, 9, 17. Donec virenti canities abest, *h. e.* juveni. Sic *ib.* 4, 13, 6. Virens puella. *Ov. Met.* 2, 795. urbem Ingeniis, opibusque, et festa pace virentem, *h. e.* florentem.

VĬRĔO, es, ui, n. 2. θάλλω, χλοάζω, viridis sum: a *vis*, seu *vigor.* Nam virent plantae, quae necdum aruerunt, sed in suo sunt vigore. *Cic. Tusc.* 5, 13. Itaque et arbores, et vites, et ea quae sunt humiliora, neque se tollere a terra altius possunt, alia semper virent, alia hieme nudata, verno tempore tepefacta frondescunt. *Virg. A.* 6, 206. Fronde virere nova. *Ov. Fast.* 5, 382. Summa *(montis)* virent pinu. *Prop.* 2, 25, 77. Ascraei praecepta poetae, Quo seges in campo, quo viret uva jugo. *Mart.* 6, 42. Illic Taygeti virent metalla, *h. e.* marmor Lacedaemonium viride. *Ov. Met.* 2, 777. Pectora felle virent, lingua est suffusa veneno. ¶ Translate est vigere, pollere, in vigore esse. *Hor. Epod.* 13, 4. Dum virent genua. *Flor.* 1, 22. Haec est secunda aetas populi Romani, et quasi adolescentia, qua maxime viruit, et quodam flore virtutis exarsit. *Liv.* 6, 22. Exactae jam aetatis Camillus erat, sed vegetum ingenium in vivido pectore vigebat, virebatque integris sensibus. *Ov. Met.* 9, 266. Utque novus serpens, posita cum pelle senecta, Luxuriare solet, squamaque virere recenti, *h. e.* nitere. *Id. Fast.* 5, 273. cum juvenilibus annis Luxuriant animi, corporaque ipsa virent. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 15. Per fasces numerantur avi, semperque renata Nobilitate virent. ¶ Part. *Virens* V. in voce praec.

VĪRĔO, onis, m. avis, quae et *chlorion*, Graece χλωρίων, a χλωρὸς, viridis, quia viridis est coloris. *Plin.* 18, 29, 69. E diverso vireonem prodire ipso die solstitii. V. GALBULA.

VĪRES, ium, ibus, f. plur. ἰσχὺς, ἀλκὴ, vis, robur, nervi, latera, facultas: a *vis.* In sing. num. est *vis, vi, vim.* *Pl. As.* 2, 2, 30. Jubeo, te valere voce summa, quoad vires valent. *Caes. B. G.* 6, 20. Alere vires, confirmare nervos; et *ib.* 7, 50. *f.* Me jam sanguis viresque deficiunt; et *B. C.* 3, 99. *extr.* Cum vires eum lassitudine defecissent. *Nep. Eum.* 11. *extr.* Esse viribus ad laborem ferendum firmis. *Cic. Sen.* 6. *med.* Non viribus aut velocitatibus, aut celeritate corporum res magnae geruntur, sed consilio, auctoritate, sententia; et *ib.* 9. Nec nunc vires desidero adolescentis, non plus quam adolescens tauri et elephanti desiderabam. *Nep. Thras.* 1. In proelii concursu abit res a *(ducis)* consilio ad vires *(corporis)* vimque *(animi)* pugnantium. Alii interpretantur, ad copias, virtutemque. *Caes. B. G.* 1, 53. Perpauci viribus confisi transnatare contenderunt. *Id. B. C.* 1, 52. Militum vires inopia frumenti diminuerat. *Cic. Fam.* 4, 7. Lacertis et viribus pugnare. *Id. Tusc.* 3, 3. Omnibus opibus, viribus elaborandum est; et *ib.* 11. *f.* Omnibus viribus atque opibus repugnandum est. *Id. Or.* 1, 33. Exercere vires in aliqua re. *Ov. Pont.* 1, 10, 33. adimere; et *ib.* 2, 2, 70. alicui facere. *Id. Met.* 4, 150. et *Fast.* 1, 17. dare cuipiam in rem aliquam. *Cels.* 4, 25. recipere. *Sen. Herc. Oet.* 1418. reparare. *Ov. Trist.* 1, 2, 27. capere. *Virg. G.* 3, 209. firmare. *Prop.* 1, 14, 17. infringere. *Ov. Met.* 1, 278. et *ib.* 12, 107. effundere. *Id. Pont.* 1, 7, 51. inhibere; et *ib.* 3, 6, 24. temperare: et *ib.* 1, 4, 3. quasso languent in corpore vires. *Caes. B. G.* 3, 4. et 19. Milites integris viribus; et *Ov. Met.* 10, 658. totis viribus uti. *Virg. A.* 2, 50. Validis viribus hastam contorquere. *Id. ib.* 5, 226. summis adnixus viribus urget; et *ib.* 9, 431. sed viribus ensis adactus Transabiit costas; et *ib.* 10, 811. Audere majora viribus. *Hor. Ep.* 1, 18, 22. Supra vires; et *Cic. Sen.* 9. Quidquid agas, decet agere pro viribus. ¶ Sequente infinito. *Ov. Her.* 1, 109. Nec mihi sunt vires inimicos pellere tectis. ¶ Exempla aliquot hominum prodigiosis viribus habes ap. *Plin.* 7, 20, 19. ¶ *Uti viribus suis*, pro summo jure et potentia facere, vim omnem adhibere. *Sen. Ira* 3, 40. *f.* Fuit Caesari sic castigandus amicus: bene usus est viribus suis. *Petr. Sat.* 108. Usurum me viribus meis, libera voce clamavi, ni abstineret a Gitone injuriam. ¶ Translate *vires reipublicae, regni, regum*, sunt milites, pecunia, opes, potentia. *Hor. Epod.* 16, 2. Suis et ipsa et Roma viribus ruit. *Caes. B. C.* 3, 57. Praeesse exercitui, ut, praeter auctoritatem, vires quoque ad coercendum haberet. *Just.* 21, 4. Hanno opes suas, quibus vires reipublicae superabat, ad occupandam dominationem intendit. *Id.* 3, 1. Ptolemaeus legationibus missis, quoad vires pararet, morari Antiochum, *h. e.* exercitum. *Id.* 5, 1. *f.* Cum ad opprimendam unam urbem totius Orientis vires concurrerent. ¶ De rebus inanimis. *Hor. Ep.* 1, 18, 85. Et neglecta solent incendia sumere vires. *Ov. Trist.* 1, 4, 24. Increpuit quantis viribus unda latus! *Sen. Thyest* 588. suae ventis cecidere vires. *Virg. G.* 2, 360. aptare sudes et furcas, Viribus eniti quarum, et contemnere ventos Ediscant vites, *h. e.* firmitate; et *ib.* 1, 86. occultas vires et pabula terrae Pinguia concipiunt, *h. e.* vim gignendi. *Cato R. R.* 61. In radices vires oleae abibunt. *Ov. Met.* 13, 942. has vires habet herba. Sic *Juven.* 12, 41. egregius fons occultis viribus. *Plin.* 36, 16, 25. Magnes sine viribus. *Sen. Q. N.* 7, 4. Plurimum vigium habet stella Saturni. *Ov. Trist.* 4, 1, 69. Quam miserum, porta vitam, muroque tueri, Vixque sui tutum viribus esse loci! et *Pont.* 4, 15, 12. Nil opus est legum viribus. ¶ *Vires*, οἱ ὄρχεις, quia in his stat gignendi vis, et quia animalis robur servant. *Inscr.* in quibus de taurobolio sermo est, ap. *Grut.* 30, 3. et 5. Vires tauri consacravit, *h. e.* testes tauri mactati. *Alia* de eodem ap. *Mur.* 333, 4. Vires excepit et consacravit. *Alia* de eodem ap. *Fabr.* p. 609. *n.* 79. Loco vires conditae. *Mur. l. c.* id confirmat ex Actis S. Symphoriani, qui occisus est sub M. Aurelio ap. *Ruinart. c.* 6. In cujus *(Berecynthiae)* sacris excisas corporum vires castrati adolescentes infaustae imagini exsultantes illudunt. Adde illud *Arnob.* 5, 158. Suis ipse se viribus, eo, quo fuerat, privat sexu; et p. 163. Ut mero madidaretur multo, et viribus spoliaretur abscissis. Alii tamen in taurobolio *vires* accipiunt pro tauri cornibus, ut *Salmas.* ad *Lampr. Elag.* 7., alii pro sanguine. Simile est illud *Plin.* 11, 18, 19. Apes aculeo adacto fucos postea esse, nec mella facere, veluti castratis viribus. ¶ Vires tanquam Deas cultas fuisse, praecipue a venatoribus, observavit *Gudius* ad *Phaedr.* 1, 11. Hinc *Inscr.* ap. *Grut.* 89, 9. Viribus sacrum; et 1011, 1. Dianae et Viribus sacrum, etc. ¶ Denique *vires* saepe referuntur ad animum, ingenium, eloquentiam. *Quint.* 1, 2. *med.* Pueris ordinem dicendi secundum vires ingenii dare. *Cic. Or.* 1, 57. Amentatas hastas oratoris lacertis viribusque torquere. *Mart.* 8, 73. Si dare vis nostrae vires animosque Thaliae. *Plin.* 35, 13, 47. Exercendo juventus nostra corpora vires animorum perdidit.

VĪRESCO, is, n. 3. θάλλω, viridis fio. *Virg. G.* 1, 55. Arborei fetus alibi, atque injussa virescunt Gramina. *Sen. Thyest.* 54. Lauro fores laetae virescant. Adde *Ov. Met.* 4, 394. et *Plin.* 15, 24, 29. ¶ Translate. *Lucr.* 1, 674. De nihiloque renata virescat copia rerum. *Claud. Cons. Prob. et Olybr.* 63. prima cum parte viresceret aevi. ¶ *Vīresco*, producta prima, significat robur et vires acquirere. *Furius* ap. *Gell.* 18, 11. et *Non.* 2, 912. Increscunt animi, virescit vulnere virtus. *Gell. ib.* hoc verbum probat, *Caesell. Vindex* improbat.

VĬRĒTUM, i, n. παράδεισος, locus herbarum, arborumve viriditate amoenus. *Virg. A.* 6, 638. Devenere locos laetos, et amoena vireta Fortunatorum nemorum. ¶ Translate. *Capell.* 1, 18. Diadema, cui neque Scythidis vireta, etc. nec flucticolor hyacinthi credebatur abesse profunditas, *h. e.* smaragdi Scythici, qui sunt gemmae coloris viridis, et quibus nihil omnino viridius comparatum viret, ut ait *Plin.* 37, 5, 16. V. SCYTHIS. ¶ *Virectum* etiam scribitur. *Prud. Cath.* 3, 201. Tunc per amoena virecta jubet Frondicomis habitare locis.

VIRGĂ, ae, f. ῥάβδος, oblongus ac tenuis ramulus, flagellum, vimen, aut surculus, sive arbori adhaerens, sive recisus: a *vireo*, quasi *viriga*, ut *Vossius* in *Etym.* putat. *Cato R. R.* 101. Virgas murteas si voles cum baccis servare, etc. *Varr. R. R.* 1, 59. *f.* Punica mala, etiam immatura, cum haerent in sua virga, si demiseris in ollam, etc. *Ov. Her.* 11, 76. Ut quatitur tepido fraxina virga Noto. *Id. Met.* 3, 29. specus virgis ac vimine densus. *Id. ib.* 11, 109. *(Midas)* non alta fronde virentem Ilice detraxit virgam. *Plin.* 24, 19, 112. Herba caulem habet virgae ficulneae modo geniculatum. *Id.* 17, 18, 30. *n.* 6. Genistam in siccis semine, salicem in humidis virga seri. *Id.* 19, 10, 58. et 24, 10, 43. virgam sanguineam memorat, quae idem est ac sanguineus frutex; de quo V. SANGUINEUS. *extr.* *Ov. Met.* 15, 474. volucrem viscata fallere virga. *Virg. G.* 1, 266. Nunc facilis rubea texatur fiscina virga. Ap. *eund. ib.* 2, 117. turea virga est ramusculus ex arbore turis resectus: nam commerciis non solum turis lacrima, sed etiam virgae Romam portabantur, ut *Plin.* narrat 12, 14, 31. ¶ De surculo, aut malleolo in insitionibus. *Ov. Met.* 14, 630. fissa modo cortice virgam Inserit, et succos alieno praebet alumno. ¶ De calamo, quo viola, papaver et lilium sustentatur: *gambo del fiore* Itali dicunt. *Id. ib.* 10, 190. Ut si quis violas, riguoque papaver in horto, Liliaque infringat fulvis haerentia virgis. ¶ *Virga* resecta et polita pro bacillo est, et pro verbere. *Juven.* 7, 210. metuens virgae jam grandis Achilles Cantabat patriis in montibus. *Id.* 3, 316. Sed jumenta vocant, et sol inclinat: eundum est. Nam mihi commota jamdudum mulio virga innuit. *Mart.* 9, 23. virga gubernat equum. (Adde *Lucan.* 4, 683.) *Ov. A. Am.* 2, 131. Ille levi virga (virgam nam forte tenebat) Quod rogat: in spisso littore pingit opus. *Liv.* 45, 12. Popillius legatus, virga, quam in manu gerebat, circumscripsit regem, etc. (Hanc eandem rem narrant *Vell.* 1, 10. et *Cic. Phil.* 8, 8. et *Plin.* 34, 6, 11., sed hic nomen perperam mutat, et Cn. Octavium appellat, cujus aliam fuisse ac Popillii legationem, constat ex *Cic. Phil.* 9, 2.) *Ov. Fast.* 2, 706. Tarquinius virga lilia summa metit. ¶ *Virga humum verrere* ap. *eund. ib.* 4, 736. est humum verrere scopa ex virgis colligatis composita. ¶ Est praecipuum Mercurii gestamen. *Virg. A.* 4, 242, Tum virgam capit: hac animas ille evocat Orco Pallentes: alias sub tristia Tartara mittit: Dat somnos, adimitque, et lumina morte resignat: Illa fretus agit ventos, et turbida tranat Nubila. Adde *Hor. Od.* 1, 10, 18. et *ib.* 24, 16. et *Ov. Met.* 1, 671. et *ib.* 2, 735. V. CADUCEUS. ¶ De bacillo magorum. *Virg. A.* 7, 189. Picus equum domitor, quem capta cupidine conjux Aurea percussum virga, versumque venenis Fecit avem Circe. Adde *Ov. Met.* 14, 278. 295. et 300. ¶ Virga, inquit *Serv.* ad *A.* 4, 242., insigne potestatis est: nam ideo ea magistratus utuntur: dicta quod *vi regat.* Hac et vates plerumque utuntur. Et hodieque tam athletarum, quam gladiatorum certamina virga dirimuntur: et praefecti gentium, cum fiunt, virgam accipiunt, et gestant. ¶ In fascibus Romani lictoris virgae erant ex betulla arbore (ut *Plin.* 16, 18, 30. tradit), quibus caedebantur noxii. *Cic. Phil.* 5, 29. *f.* Virgis aliquem ad necem caedere. *Id. Verr.* 2, 5, 62. Hominem nudari, ac deligari, et virgas expediri jubet. *Plin.* 7, 43, 44. Habere jus virgarum in aliquem. ¶ Pulsabantur virga a lictore januae, si quo magistratus accederet. *Liv.* 6, 34. Forte incidit, ut lictor Sulpicii, cum is de foro se domum reciperet, forem, ut mos est, virga percuteret. *Mart.* 8, 66. nobilique virga Vatis *(Silii poetae consulis)* Castaliam domum sonare. ¶ *Virga* pro fascibus, et honore magistratus: singulari numero poetice. *Ov. Trist.* 5, 6, 31. et quos praetexta verendos, Virgaque cum verbis imperiosa facit. *Stat. Silv.* 1, 2, 47. dum fervent agmine postes, Atriaque, et multa pulsantur limina virga, *h. e.* a multis magistratibus aditur domus. *Juven.* 8, 7. multa deducere virga Fumosos equitum cum dictatore magistros. ¶ Praecipue in servos virgis saeviebatur a dominis. *Pl. As.* 3, 2, 28. Ubi saepe ad languorem tua duritia dederis octo validos lictores ulmeis affectus lentis virgis. *Id. Capt.* 3, 4, 117. Vae illis virgis miseris, quae hodie in tergo morientur meo. *Id. Cas.* 5, 4, 24. Pendentem virgis verberare. *Id. Epid.* 1, 1, 85. dorsum depolire. *Id Bacch.* 4, 6, 10. lacerare latera. *Id. Men.* 5, 5, 40. sub furca caedere. *Id. Poen. prol.* 26. variare. *Id. Rud.* 3, 4, 27. circumvincire; et *ib.* 53. sauciare. *Id. fr.* ap. *Serv.* ad *A.* 1, 482. ulmeis corpus inscribere. ¶ *Damnatae spongia virgae* ap. *Mart.* 12, 48. est ligno praefixa spongia, qua in latrinis obscena mandabant: de qua et *Sen.* verba facit *ep.* 70. *med.* ¶ *Virga* est in coelo imperfectus arcus, facie quidem picta, sed minime curva: in rectum enim jacet. Fit autem juxta solem fere in urbe humida, et jam se spargente. Itaque idem est in illa, qui in arcu color, tantum figura mutatur. Arcus non fiunt nisi

contra solem: virga non nisi in vicinia solis. Haec *Sen. Q. N.* 1, 9. et 10. ₱ De fuco, quo tinguntur a barbaris corpora. *Ov. A. Am.* 3, 269. Pallida purpureis tingat sua corpora virgis. V. VIRGATUS *f.*

[VIRGAONENSIS, e, adj. ad Albam pertinens, municipium in Hispania Baetica, quod et Virgao dicebatur. *Plin.* 3, 1, 3. Urgao (lege *Virgao*), quae Alba. *Inscr.* ap. *Grut.* 234, 6. ei 249, 3., emendatior ap. *Donat.* T. 1. p. 575. Municipium Albense Virgaonens. *F.*]

*VIRGARIUS, i, m. qui virgis caedit, virgator. *Gloss. Gr. Lat.* Ῥαβδοῦχος, lictor, virgarius. *B. A.*

VIRGĀTOR, oris, m. ῥαβδίζων, qui virgis caedit. *Pl. As.* 3, 2, 19. Ubi saepe causam dixeris pendens adversus octo audaces viros, valentes virgatores.

VIRGĀTUS, a, um, adj. ῥαβδωτός, lineis quasi virgis in longum extensis distinctus, variegatus. *Catull.* 64, 319. Vellera virgati custodibant calathisci, *h. e.* texti e virgis varii coloris. *Virg. A.* 8, 660. Virgatis lucent sagulis, *h. e.* maculis et plagulis in modum retis, et cancellorum distinctis; alio nomine *scutulatis*. Sic *Sil.* 4, 155. Auro virgatae vestes. *Id.* 5, 148. stat sonipes Caucasiam instratus virgato corpore tigrim, *h. e.* pelle maculosa, (*virgatam tigrim* dicunt etiam *Sen. Hipp.* 344. et *Herc. Oet.* 146. et *Claud. Laud. Stil.* 1, 66., *variam* appellat *Sen. Hipp.* 63.) *Val. Fl.* 2, 159. nostrosque toros virgata tenebit, Et plaustro derepta nurus, *h. e.* corpore picto fucata. Quo pertinet illud *Ovidii l. c.* in VIRGA.

VIRGĒTUM, i, n. ῥαβδών, locus plantis recentibus consitus. *Cic. Leg.* 2, 8. *f.* Sacerdotes vineta, virgetaque, et salutem populi inauguranto, *h. e.* vineas, et pomaria, oliveta, etc. recens instituenda et conserenda.

VIRGĔUS, a, um, adj. ῥάβδινος, ex virgis factus. *Virg. G.* 1, 165. Virgea supellex, *h. e.* vasa ex vimine facta. *Id. A.* 7, 463. flamma virgea, *h. e.* ex virgis accensis facta. *Cato R. R.* 152. Facito scopas virgeas ulmeas aridas. *Colum.* 1, 6. Superpositis virgeis cratibus tegunt. *Id.* 11, 3. Virgea sepes. *Plin.* 15, 29, 37. Virgei anuli ex myrto.

*VIRGI, oppidum Hispaniae Tarraconensis, in agro Bastitanorum. *Mela* 2, 6. *med.* *Urci* audit *Plin.* 3. ₱ *Sinum Virgitanum*, ubi sita Carthago nova, meminit *Colum.* 2, 6. *med.* V. *Urci* et *Urcitanus. B. A.*

VIRGĬDĒMĬA, ae, f. vox joculariter efficta a *Plauto*, quasi *virgarum vindemia*, apparatus et collectio virgarum ad caedendos servos, *Rud.* 3, 2, 2. At ego te per crura, et talos, tergumque obtestor tuum, si tibi ulmeam uberem esse speras virgidemiam, et tibi eventuram hoc anno uberem messem mali. *Varr.* ap. *Non.* 2, 906. Ideoque scapulae metuunt virgidemiam. Alii scrib. *virgindemiam*.

VIRGILIAE. V. VERGILIAE.

VIRGILIANUS, a, um, adj. Οὐϊργιλιανός, ad Virgilium spectans. *Plin. H. praef. med.* Non illa Virgiliana virtute ut certarent. *Quint.* 1, 3. *med.* Habendumque in animo semper illud Virgilianum: supple *carmen*, vel *dictum*. ₱ *Virgilianae sortes*, ῥαψῳδομαντεία, Virgilii versus in schedulis descripti, in sitellam conjecti, et inde sorte educti. Tanta enim fuit Virgilii carminum auctoritas, ut divinam voluntatem, et futurorum arcana continere crederentur, et pro sortibus haberentur. Exempla hujus sortilegii habes ap. *Spart. Hadr.* 2., *Lampr. Alex. Sev.* 14. et *Treb. Claud.* 10.

VIRGILIENSIS. V. VERGILIENSIS.

VIRGILIOCENTONES. V. HOMEROCENTONES.

VIRGĬLĬUS, ii, m. Οὐϊργίλιος, Βιργίλιος. P. Virgilius Maro poeta Mantuanus, filius Maronis, et Majae. De nominis scriptura diversi diversa sentiunt, aliis primam ejus syllabam secunda vocali, aliis tertia scribentibus. Quorum utrique suis quibusdam nituntur rationibus. *Donatus* putat scribendum per *i*, cum in ejus vita tradit, e *virga* nomen accepisse, quam mater ejus ea nocte, quae partum antecessit, in somnio sibi visa est parere, tanta altitudine assurgentem, ut coelum contingeret. In eadem sententia est *Pierius* ad illud *G.* 4, 563. Illo Virgilium me tempore dulcis alebat Parthenope: item *Manut.* et *Cellar.* in *Orthogr.* et qui omnium rationes fuse collegit *Dausquius*. Hos libenter sequimur, quos et usus secutus est. Hisce suffragatur et *Calvi* illud: Id vates, cui virga dedit memorabile nomen Laurea. In Graecis quoque codicibus Βιργίλιος scriptum legimus. Alii, et in primis *Politianus*, a *Vergiliarum* sidere nomen hoc deducunt, ideoque per *e* scribere malunt. Quam sententiam vetustorum aliquot marmorum testimoniis confirmant. Quibus illud accedit, quod ab *Eustathium* quoque in navium Cathalogo, et ap. *Suidam*, Οὐεργίλιος legatur. Sed ad Vergilias stellas quod attinet: dubium est, quomodo hoc ipsum nomen scribendum sit. V. VERGILIAE. ₱ Primum ap. Latinos inter poetas locum obtinet sublimitate, puritate, nitore: ornaturque miris et dignis laudibus ab omnium aetatum scriptoribus. *Auct. dial. de Or.* 13. Virgilius neque apud Augustum gratia caruit, neque apud populum R. notitia. Testes Augusti epistolae: testis ipse populus, qui, auditis in theatro versibus Virgilii, surrexit universus, et forte praesentem spectantemque veneratus est, sic quasi Augustum. ₱ Natus est Ande, vico agri Mantuani, ann. U. C. DCLXXXIV. Idib. Octobr., obiit DCCXXXV. ante Christum XIX. aetat. ann. LI. Ejus vitam scripsere inter vetustiores *Donatus*, inter recentiores *Ruaeus*, *Junckerus*, et omnium accuratissime *Heynius*. Scripsit heroico carmine Bucolica, Georgica, Aeneiden, et praeterea opuscula quaedam, Cirin, Culicem, aliaque Catalectorum nomine a grammaticis inscripta. V. MARO.

VIRGĪNAL, alis, n. pudendum muliebre. *Solin.* 1. *med.* Feminis perinde est infausta nativitas, si concretum virginal fuerit. *Prud.* περὶ στεφ. 14, 8. Intactum ab omni crimine virginal. V. *Appul. l. c.* in VERETILLUM. ₱ Etiam in plur. num. usurpatur. *August. Civ. D.* 22, 8. Dominus Iesus per integra virginalia matris enixus.

VIRGĬNĀLIS, e, adj. παρθενικός, ad virginem pertinens, virgineus. *Cic. Verr.* 2, 4, 3. Erant aenea praeterea duo signa, non maxima, verum eximia venustate, virginali habitu atque vestitu. *Gell.* 14, 4. Imago justitiae forma atque filo virginali, aspectu vehementi, etc. *Cic. Quint.* 11. *f.* Homo virginali verecundia. *Vet. Poeta* ap. *eund. Div.* 1, 31. Virginalis modestia. *Cic.* vertens carm. *Sophocl. Tusc.* 2, 8. *med.* ploratus, *h. e.* femineus, mollis, languidus, qualem edere puellae solent. *Pl. Rud.* 3, 4, 43. Feles virginalis, *h. e.* virginum raptor. ₱ *Fortuna virginalis* est Venus puellarum virginum praeses, quemadmodum *Fortuna muliebris* matronarum, quae est Juno. *Arnob.* 2, 91. Puellarum togulas Fortunam defertis ad virginalem. *Varr.* ap. *Non.* 2, 926. Et a quibusdam dicitur esse virginis Fortunae simulacrum, ab eo quod duabus undulatis togis est opertum, proinde ut olim reges nostri undulatas, et praetextas togas soliti sunt habere. *August. C. D.* 4, 11. et *ib.* 6, 9. videtur hanc eandem significare, cum *Deam Virginiensem* memorat. Itaque puellae nupturae virginalem ornatum Fortunae virginali suspendebant, ad muliebrem statum transeuntes. Simile quidpiam de Pallade habes ap. *Stat. Th.* 2. a *v.* 251., et de Venere ap. *Pers.* 2, 70. ₱ Ap. *Phaedr.* 4, 14. est *virginale* (subaudi *membrum*) idem ac *virginal*. Huc spectare videtur locus cit. *Augustini* in VIRGINAL.

VIRGĪNĀRĬUS, a, um, adj. ad virginem pertinens. *Pl. Pers.* 4, 9, 14. Sequere hac, scelesta feles virginaria, *h. e.* virginum raptor.

VIRGINDEMIA. V. VIRGIDEMIA.

VIRGĪNENSIS et Virginiensis, is, f. Dea, quae in Gentilium connubiis praeerat zonae prima nocte novae nuptae a marito solvendae. *August. C. D.* 4, 11. et *ib.* 6, 9. V. VIRGINALIS.

VIRGĬNĔUS, a, um, adj. παρθένειος, παρθενικός, ad virginem pertinens, virginalis. *Tibull.* 3, 4, 89. Scyllaque virgineam canibus subcincta figuram. *Sen. Med.* 75. Virgineus decor. *Prop.* 3, 12, 2. Virgineum gymnasium, *h. e.* in quo exercebantur virgines apud Spartanos; et *ib.* 11, 30. Virginei calathi. *Id.* 4, 4, 42. Virgineus focus, *h. e.* ignis Vestae. Sic *Ov. Fast.* 4, 731. Virginea ara, *h. e.* ara Vestae. *Mart.* 1, 71. domus, *h. e.* aedes Vestalium. *Ov. Met.* 13, 697. favilla, *h. e.* rogi, in quo virginis cadaver crematum est. *Prop.* 2, 1, 69. Virgineae urnae, *h. e.* Danaidum. *Tibull.* 1, 4, 74. et *Virg. G.* 1, 430. Virgineus pudor. *Val. Fl.* 5, 134. Virgineum bellum, *h. e.* Amazonum. *Hor. Od.* 3, 4, 72. Tentator Orion Dianae Virginea domitus sagitta. *Petr. Sat.* 134. *f.* Virginea sacra, *h. e.* quae fiunt a virgine. *Ov. Met.* 7, 4. Virgineae volucres, *h. e.* Harpyiae, quibus, ut ait *Virg. A.* 3, 216., virginei vultus, foedissima ventris Proluvies, uncaeque manus, etc. ₱ *Virgineum aurum* vocat *Mart.* 9, 24. auream coronam, quae dabatur victori in ludis Minervae: *Virgineum Tritona* appellat *Claud. IV. cons. Hon.* 36. Tritoniden paludem, in qua Minerva nata est. ₱ De aqua Virgine. *Ov. Pont.* 1, 8, 38. Stagnaque et Euripi, Virgineusque liquor. *Id. Fast.* 1, 464. Hic ubi Virginea Campus obitur aqua. ₱ Prosae scriptorem, qui hac voce usus sit, vix invenies. Nam quod affertur ex *Plin.* 28, 7, 23. Si purgatio illa post virginitatem prima sit, aut in virginea aetate spontanea: *Hard.* ex MSS. legit: *aut in virgine aetatis sponte*.

VIRGĬNĬA et Virginea, ae, f. virginiam appellabat maritus uxorem suam, quam virginem duxerat; eadem ratione *virginium* uxor maritum suum dicebat, cui virgo ipsa nupsisset. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 31. *n.* LX. Bene merenti virginiae L. Remmiae Servandae L. Calpurnius Rufinus, quae vixit an. XXI. M. VI. D. XIII. *Alia* ap. *Mur.* 1411, 10. Tur. Ingenuae conjugi Cl. Valerius virginiae suae, cum qua vixit Ann. I. M. VIII. V. F. I. *Alia* ap. *Grut.* 932, 8. Arriae Thelesphoridi (*scribendum* Telesphoridi) conjugi virgineae, Q. V. annis XXXXV., fecit Cn. Arrius Abascantus, etc. V. VIRGINIUS. ₱ *Virgĭnĭa*, antepaenultima producta, fuit filia L. Virginii centurionis, quam stupro destinatam ab Ap. Claudio decemviro pater in medio foro occidere maluit, quam pati, ut in foedam servitutem abduceretur. Qui mox, adscitis commilitonibus, aggressus decemviros, superbam eorum dominationem oppressit. *Liv.* 2, 44. et seqq. *Juven.* 10, 294. cuperet Rutilae Virginia gibbum Accipere, atque suam (*faciem*) Rutilae dare. *Juven.* videtur hic scripsisse *Verginia*, nam *Id.* eandem syllabam produxit, cum de L. Verginio Rufo Germaniae inferioris legato hae scriberet 8, 220. quid enim Verginius armis Debuit ulcisci magis?

[VIRGĬNIS, e, adj. idem ac virgineus, et translate intactus, novus. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 53. *n.* 309. M. Aurelius Domitianus emit et comparavit locum virginem, etc. *Alia* ap. *eund. ib. n.* 307. Columbaria XII., in quibus ollae virgines N. XXIIII., etc. *Alia*, quae nunc in *Mus. Vaticano* est, ap. *Lup. Epit. S. Sev.* p. 159. Septimius Jubenalis 7. Cohort. primae Vigilum, Trala, (*h. e.* tralaticius) XI. Urbanae hoc monimentum virgine, etc. *F.*]

VIRGĬNISVENDŌNĬDES, vox ficta a *Plauto Pers.* 4, 6, 20. qua significatur aliquis virgines vendens.

VIRGĬNĬTAS, atis, f. παρθενία, κορεία, castitas et integritas virginis, cui nullum fuit cum viro commercium. *Cic. N. D.* 3, 23. *f.* Quae patrem dicitur interemisse virginitatem suam violare conantem. *Virg. A.* 12, 140. hunc illi rex aetheris altus honorem Juppiter erepta pro virginitate sacravit. *Plin.* 25, 13, 95. Anaxilaus auctor est, mammas a virginitate illitas (*cicuta*) semper staturas. *Val. Fl.* 6, 449. Medea opibus magicis, et virginitate tremenda, *h. e.* terribilis ob virginitatem, qua dilecta erat Hecate magicae artis Deae. *Ov. Met.* 3, 254. de Diana: laudant, dignamque severa Virginitate vocant: scil. quia Actaeonem, qui se nudam vidisset, in cervum mutaverat, et canibus discerpendum objecerat. *Flor.* 2, 6. *med.* Ne quid de virginitatis integritate delibasse saltem oculis videretur. *Stat. Achill.* 1, 292. Virginitas matura toris.

VIRGĬNĬUS, ii, m. virginium appellabat uxor maritum suum, cui ipsa virgo nupsisset. *Inscr.* ap. *Grut.* 1060, 4. Suncia Felicitas Praecilio Marino virginio dulcissimo fecit. *Alia* ap. *eund.* 1143, 3. C. Lusio Lucifero Valeria Justina virginio et conjugi carissimo, etc. *Alia* ap. *Mur.* 815, 1. Fl. Victori Aur. Maura uxor conjugi cariss: quod debuerat virginius virginiae suae fecisse, modo virginia fecit, etc. *Alia* ap. *Fabr.* p. 258. *n.* 86, [emendatior ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 2139. T. Aelio Aug. Lib. Titiano marito virginio dulcissimo Fl. Ampelis conjux, etc. V. VIRGINIA. *F.*]

VIRGĬNOR, aris, dep. 1. virginem me esse profiteor, virginem me praebeo. *Tert. Virg. vel.* 12. *extr.* Virginari volunt sola capitis nuditate, uno habitu negantes, quod toto suggestu profitentur.

VIRGO, inis, f. παρθένος, κόρη, femina integra, et virum non experta: cui *mulier* opponitur, quae scil. virum passa. Alii a *vira* deducunt, vel per syncopen a *virago*: alii ab aetate viridi; ita ut *virigo* prius, mox *virgo* per syncopen. *Quint.* 6, 3. Cicero objurgantibus, quod sexagenarius virginem duxisset, Cras mulier erit, inquit. *Cic. Or.* 19. Casta, verecunda, incorrupta virgo. *Caes. B. C.* 2, 4. Omnium seniorum, matrumfamiliae, virginum precibus et fletu excitati. *Sall. Cat.* 50. *med.* Quae victis acciderent, enumeravere: rapi virgines pueros, etc. *Colum.* 12, 4. *med.* His necessarium esse pueri, vel virginis ministerium, per quos promantur. *Nep. Ep.* 3. *med.* Virginem nubilem collocare. *Mart.* 3, 58. Grandes virgines. *Hor. Od.* 1, 21, 1. tenerae. *Id. ib.* 3, 2, 8. Adulta virgo. *Sil.* 7, 459. bellica, *h. e.* Pallas. *Ov. Heroid.* 18, 117. Virginis aequor, *h. e.* Hellespontus. *Id. Fast.* 6, 383. Saturnia virgo, *h. e.* Vesta. *Id. Met.* 12, 28. et *Mart.* 10, 92 Dea, *h. e.* Diana. *Ov. Pont.* 2, 2, 82. Tempora Phoebea virgine nexa tulit, *h. e.* lauro, in quam versa est Daphne virgo a Phoebo dilecta. ₱ Per antonomasiam *virgines* sunt Vestales. *Cic. Cat.* 3, 4. *f.* Qui esset decimus annus post virginum absolutionem. Adde *Hor. Od.* 1, 2, 27. ₱ De Fortuna virgine V. in VIRGINALIS. ₱ De bestiis feminis, quibus nondum mares admissi. *Plin.* 28, 9, 41. Sanguis equarum virginum. *Stat. Th.* 12, 357. virginis irae leae. *Mart.* 13, 56. vulva de virgine porca. *Plin.* 28, 4, 10. Virgines carnes. *Arnob.* 7, 224. buculae. Adde *Pall.* 1, 35. *f.* ₱ Tribuitur et rebus inanimis, intactis et integris. *Plin.* 33, 3, 15. Qui terram virginem nactus plurimum argenti, aurique eruisse dicitur, *h. e.* quae fodientem non est passa. *Mart.* 1, 67. Secreta quaere carmina, et rudes curas, Quas novit unus virginis pater chartae, *h. e.* libelli nondum editi, lective auctor. *Tert. Jejun.* 6. Virgo saliva, *h. e.* jejuni hominis. *Id. adv. Valent.* 5. senecta, *h. e.* caelebs. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 53. *n.* 308. Hoc monumentum virginem comparaverunt. ₱ Interdum *virgo* dicitur de ea, quae virum passa est, et quae peperit. Notat enim non tam integritatem, quam viridem aetatem, et sexum, ut illo *Virg. A.* 1, 497. de Penthesilea: audetque viris concurrere virgo. *Id. Ecl.* 6, 47. et 52. Virginem dicit Pasiphaen trium filiorum matrem. *Sil.* 3, 435. eam, quae ab Hercule vitiata fuerat. *Just.* quoque 1, 3. et *Curt.* 5, 1. de corruptis usurpasse videntur. ₱ Ecclesiastici scriptores tribuunt etiam viris conjugii et Veneris expertibus. *Tert. Virg. vel.* 8., *Hi-*

on. 1. adv. Jovin. n. 4., ep. 22. n. 21. et Paul. Nol. carm. 22, 2., quibus adde Inscr. ap. Spon. de eb. Lugdun. c. 3. ¶ Aqua virgo, una ex iis, quae per aquaeductum urbem Romam influebant, nomen x eo habuit, quod quaerentibus aquam militibus uella virguncula venas quasdam monstravit, quas secuti qui foderant, ingentem aquae modum invene- unt. Aedicula fonti apposita hanc originem pictu- a ostendit. Ita Front. Aquaed. 10. cui potius cre- lam, quam Plinio obiter scribenti 31, 3, 25. ideo ic appellari, quia juxta sit Herculaneus rivus, quem efugiat; vel aliis affirmantibus ita dici, quod sit pu- issima omnium; vel aliis, quod gelidissima. Mart. , 42. Cruda Virgine, Martiaque mergi. Id. 7, 32. Sed curris niveas tantum prope virginis undas. Ov. 4. Am. 3, 385. Nec vos Campus habet, nec vos ge- idissima Virgo. Adde Sen. ep. 83., Stat. Silv. 1, , 26. et Mart. 11, 47. et 14, 163. ¶ Est hoc omine unus ex duodecim Signis coelestibus in Zo- liaco, inter Leonem et Libram, constans XVIII. tellis: quae dicitur fuisse Erigone Icarii filia, de ua V. suo loco. Alii dicunt Jovis et Themidis filiam sse, alii Astraei et Aurorae, et eandem ac Astraeam eu Justitiam faciunt: quae aurea mundi aetate cum ominibus versata sit, invectis postea omne genus celeribus, in coelum aufugerit. Alii tradunt esse ortunam, alii Cererem, alii denique filiam Apolli- is ex Chrysothemi, et infantem Parthenon appel- atam: quae quod parva interierit, a patre in coe- um translata sit. Quae omnia docentur ab Hyg. Astron. 2, 25. et ib. 3, 24. Pingitur virginis habitu, picas aliquot dextra tenens, sinistra caduceum. uam in dextera manu stellam habet, majorem et ariorem reliquis, spicam vocant. Cic. in Arat. N. . 2, 42. extr. Spicum illustre tenens splendenti orpore Virgo. ¶ De Astraea est illud Virg. Ecl. , 6. Jam redit et Virgo, redeunt Saturnia regna.

VIRGOSUS, a, um, adj. virgis abundans. Pall. , 24. Frutex virgosus. Plerique putant haec duo erba Palladii non esse. Isid. Or. 17, 9. f. Spartus utex virgosus sine foliis.

VIRGULA, ae, f. ῥαβδίον, parva virga. Cic. Phil. , 8. Cum tempus ille differret, virgula stantem cir- umscripsit. Colum. 3, 13. med. In cujus latere rgula prominens ad eam altitudinem. Nep. Thras. Corona facta duabus virgulis oleaginis. Sen. Q. . 1, 7. Virgula vitrea striata, vel pluribus angu- s in modum clavae tortuosa, h. e. id, quod Itali prisma vocant. Manil. 2, 289. normalis virgula, e. linea. ¶ Virgula divina, proverbii speciem abet, quo utimur, quoties aliquid non humana ope, ed numinis alicujus favore contigisse, volumus si- nificare. Antiquitas enim existimavit, quemadmo- um in anulis, ita et in virgis ferendis aliquam fata- m, seu magicam inesse virtutem. Adagium autem tum videri potest potissimum ab illa virga, quam omerus Palladi tribuit, adeo celebri, ut de ea An- sthenes Cynicae sectae conditor librum conscri- erit, eam cum baculo conferens. Nota est etiam Virg. A. 7, 190. virga Circes, ejusque vis. Cic. ff. 1, 44. f. Quod si omnia nobis, quae ad victum ltumque pertinent, quasi virgula divina, ut ajunt, ppeditarentur. ¶ Citatur Varro in Virgula divi- ap. Non. 17, 1. et alibi, ut appareat, hunc fuis- titulum alicujus ex Menippeis. ¶ Virgula censo- a, brevis linea, quae appingitur vocis alicujus ex riptura delendae gratia: v. gr. grammatici in re- nsendis auctorum scriptis virgulam seu obelum scribebant iis locis, qui minus placerent: simili- r censores, si quem ex albo senatorio eradi vole- nt, ejus nomen in senatorum laterculo virgula si- abant. Quint. 1, 4. Judicium, quo ita severe nt usi veteres grammatici, ut non versus modo nsoria quadam virgula notare, et libros, qui fal- viderentur inscripti, submovere, etc. V. OBE- US. ¶ Est etiam idem ac accentus. Capell. 3, Acutus accentus notatur virgula a sinistra parte dextram ascendente; gravis autem a sinistra ad xtram descendens (corr. descendente). ¶ Est m cogn. R. V. VIRGULINA.

VIRGULATUS, a, um, adj. virgulis distinctus, rgatus. Plin. 9, 33, 52. de concharum generi- s: Jam distinctione virgulata, crinita, crispa, etc.

[VIRGULINA, ae, f. derivativ. a virgula. Est gn. R. Inscr. ap. Reines. cl. 1. n. 176. Ti. Claudius ofessus Niger Deo Moritasgo porticum testamen- poni jussit suo nomine, Juliae Virgulinae uxoris, filiarum Claudiae Professae, et Julianae Virgu- . F.]

[VIRGULTOSUS, a, um, adj. V. v. sq. F.]

VIRGULTUM, i, n. βλάστημα, φρύγανον, multi- do virgarum pullulantium: a virgula, quasi vir- letum, simili syncope, ut a carice dicitur care- m, a salice salictum. Colum. 11, 2. f. Si regio gultorum ferax est, fieri debent corbes ex vimi- Caes. B. G. 3, 18. extr. Sarmentis virgultisque llectis, quibus fossas Romanorum compleant, ad stra pergunt. Virg. G. 2, 346. quaecumque pre- s virgulta per agros, Sparge fimo pingui. Id. l. 10, 7. Dum tenera attondent simae virgulta ellae. Liv. 1, 14. Partem militum locis circa nsa obsita virgulta obscuris subsidere in insidiis sit. Varr. L. L. 6, 3. med. Argei fiunt e scir- peis virgultis: simulacra sunt hominum triginta. ¶ Translate. Cic. Coel. 18. Ergo haec deserta via, et inculta, atque interclusa jam frondibus et virgultis relinquatur. ¶ Adjective Virgulta vallis, virgultis ob- sita. Sall. fr. ap. Serv. ad A. 3, 516. Consedit in val- le virgulta nemorosaque. Ubi Servius: Virgulta pro virgultosa. Sil. 12, 354. Virgulta tegitur valle, ac frondentibus umbris. Alii leg. occulta.

VIRGUNCULA, ae, f. παρθενισκάριον, parva vir- go. Front. Aquaed. 10. Puella virguncula venas quas- dam monstravit, quas secuti qui foderant, ingentem aquae modum invenerunt. V. VIRGO. Juven. 13, 40. tunc cum virguncula Juno. Sen. Q. N. 1. f. Li- bertinorum virgunculae. Adde Petr. Sat. 18. et 20. Inscr. ap. Mur. 1689, 9. Julia C. L. Aphe virguncu- la annorum XI.

VIRIA, ae, f. ψέλιον, περιχείριον, ornamentum brachii, armilla ex ebore, auro, et gemmis, vel alia quapiam pretiosa materia, proprium virorum gestamen, quamquam et feminis tributum legitur. (Vocis etymon V. in VIRIOLA.) Tert. Pall. 4. med. Sicuti vestigia caestuum viriis occupavit, ita et en- dromidis solocem aliqua multicia synthesi extrusit. Alii leg. viriolis. Plin. 33, 3, 12. Viriolae Celticae dicuntur, viriae Celtibericae.

VIRIATINUS, a, um, adj. a Viriato, ut Viriati num bellum, Suet. Galb. 3. Fuit enim Viriatus vir Lusitanus, calliditatis acerrimae, qui ex venatore latro, ex latrone subito dux atque imperator factus, universam Lusitaniam occupavit. V. Flor. 2, 17. f., Vell. 2, 1. et 90., Epit. Liv. 52. et 54., Val. Max. 9, 6. n. 4. et Just. 44, 2. et LUSITANUS. ¶ Scri- bitur etiam Viriathus, Viriathinus: etenim Graece Οὐρίαθος, et Οὐρίατθος.

VIRIATUS, a, um, adj. κρατιαιὸς, εὐσθενής, vali- dus, homo magnarum virium. Lucil. ap. Non. 2, 903. Contra flagitium, nescire bello vinci a barbaro viriato Annibale. Adde alium locum Varronis ap. Non. ib. 907., quem vide in VIRATUS, a, um. ¶ De Viriato Lusitano V. in v. praec.

VIRICA, ae, f. genus teli. Massur. Sabinus ap. Gell. 10, 15. Virica surculum de arbore felici ha- bet. Loquimur de flaminica Diali, atque eam in te- lo, quod gestat, habere surculum, seu ramulum de arbore felici. Ita interpretari videntur, qui ita le- gunt: nam alii rectius in rica pro virica.

VIRICULAE, arum, f. plur. vires infirmae, et extenuatae: diminut. a vires. Appul. Met. 11. Nam et viriculas patrimonii peregrinationis attriverant impensae, h. e. tenues facultates.

VIRICULUM, i, n. videtur esse genus scalpelli, aut alterius ferramenti ad insculpendum, aut exca- vandum apti, idem ac cestrum. Plin. 35, 11, 41. Encausto pingendi duo fuisse antiquitus genera con- stat, cera, et in ebore cestro, id est viriculo, donec classes pingi coepere.

VIRIDANS, antis, part. a virido: χλωρίζων, idem ac virens, seu viridis. Virg. A. 5, 539. Sic fatus cingit viridanti tempora lauro. Id. ib. 388. Proxi- mus ut viridante toro consederat herbae. Plin. 37, 8, 34. Viridantium (gemmarum) plura sunt genera. Id. 8, 32, 50. Viridans hedera. Claud. VI. cons. Hon. 561. Membraque gemmato trabeae viridantia cinctu, h. e. fulgentia, fortasse ob smaragdos inser- tos. Sen. Hipp. 1036. Caerulea taurus colla sublimis gerens, Erexit altam fronte viridanti jubam: viri- danti dicit, quia viridis color marinis rebus tribui- tur (V. VIRIDIS.): hic enim de tauro, monstro ma- rino contra Hippolytum immisso a Neptuno, sermo est. ¶ Active, viridem faciens. Val. Fl. 6, 136. Thyrsageten nexas viridantem floribus hastas.

VIRIDARIUM, et Viridiarium, ii, n. παράδεισος, ἀλωὰ, locus virentibus arboribus, herbisque amoe- nus. Cic. Att. 2, 3. Cyrus ajebat viridariorum δια- φάσεις latis luminibus, non tam esse suaves. Alii rectius pro viridariorum leg. radiorum. Petr. Sat. 9. extr. Cujus eadem ratione in viridario frater fui, qua nunc in diversorio puer est. Suet. Tib. 60. Mi- litem praetorianum, ob surreptum e viridario pavo- nem, capite punivit. Plin. 18, 2, 2. Contemptis hujus spatii viridariis, piscinas juvat habere majo- res. Ulp. Dig. 7, 1, 13. med. Praedium virida- ria, vel gestationes, vel deambulationes arboribus infructuosis opacas atque amoenas habens, Alii leg. viridiaria. ¶ Differunt viridaria, et viridia: illa sunt loca virentibus plantis consita, ut dictum est: haec ipsae, quae ibi sunt, arbores, atque herbae vi- rentes. Quare quod ait Cels. 1, 2. med. Ambula- tio in umbra, quam parietes, aut viridaria efficiunt: Morgagnius monet, viridia in duob. cod. MSS. ha- beri, atque ita in aliis multis Leon. Targa. Viden- tur tamen interdum etiam viridaria plantas signi- ficare. Jabolen. Dig. 33, 7, 26. Dolia fictilia, item plumbea, quibus terra aggesta est, et in his virida- ria posita. Alii leg. viridiaria. Adde locum Celsi allatum, si viridaria retineas, quod in multis edi- tionibus legitur. ¶ Est quoque sepulcrum subdi- vale seu cenotaphium. Inscr. ap. Fabr. p. 225. n. LXII. A. Dulpius A. L. Cerdo in viridiario ollas tres, continentes monum. ollas VI. (V. aliam Inscr. in §. sq.) ¶ Etiam virdiarium per sync. legitur in MSS. ap. Lampr. Elag. 23. et ap. Torrent. in Dig. l. c. in §. 1., tum in Inscr. ap. Fabr. ib. n. LXI. Quidquid juris habuit in hoc monumento, et ustri- no, et virdiario et ollas Cn. Papius Chilo, ea omnia etc.

VIRIDARIUS, et Viridiarius, ii, m. servus cu- rae viridarii praepositus. Inscr. ap. Grut. 602, 2. et 621, 2. et Don. cl. 5, n. 153. L. Cornelii L. L. Sasae Mag. vici, viridiarii monumentum. Lipsius in Auctar. ad Smet. p. 52., qui se eam vidisse testa- tur, legit viridarii.

VIRIDE, adverbii ritu, viridi colore. Plin. 37, 5, 16. de smaragdis: Nihil omnino viridius com- paratum illis viret. Et ib. 8, 33. Callais viride pal- lens. Hard. leg. e viridi pallens.

*VIRIDESCO, is, n. 3. Gloss. Gr. Lat. Θάλλω, Viridesco, vireo. B. A.

VIRIDIA, um, n. plur. ἀλωὰ, arbores et gramina virentia. Sen. ep. 86. Cisterna aedificiis ac viridi- bus subdita. Vitr. 5, 9. med. Media spatia, quae erunt sub divo inter porticus, adornanda viridibus videntur. Plin. ep. 5, 6. med. Ambulatio pressis, varieque tonsis viridibus inclusa. V. VIRIDARIUM. ¶ De herbis viridibus universim. Colum. 8, 15. med. Media terrena pars colocasiis conseratur, aliisque familiaribus aquae viridibus. Id. 12, 57. Cum vi- ridia, quae supra dicta sunt, contriveris, h. e. sa- turejam, mentam, rutam, etc., quae supra enume- raverat. ¶ Item locus ipse viridibus plantis consi- tus, viridiarium. Phaedr. 2, 5. Perambulante lae- ta domino viridia, Alveolo coepit ligneo consperge- re Humum aestuantem. Inscr. in Annal. dell' Istit. T. 1. p. 87. C. Volumnius C. F. Flavus, A. Volu- mnius Q. F. Marsus IIII. Vir. I. D. cryptam, et locum, ubi crypta est, et aream, ubi viridia sunt, municipio Signino de sua Peq. Deder, h. e. pecunia dederunt. ¶ De genitivo plur. Macr. Sat. 1, 4. med. Viridia cum ἀντὶ ἐπιθέτου accipiuntur geni- tivum in ium faciunt, ut viridia prata, viridium pra- torum: cum vero ipsam loci viriditatem significare volumus, viridiorum dicimus, ut cum dicitur, for- mosa facies viridiorum.

VIRIDIANUS, i, m. Deus Narniensium, cujus opem ad herbarum proventum et viriditatem exspe- ctabant, quia illa regio saepe siccitatibus infestaba- tur. Tert. Apol. 24. Crustuminensium Deus Bel- ventinus, Narniensium Viridianus, Faesulanorum Ancharia, etc. Alii leg. Visidianus.

VIRIDIARIUM, et VIRIDIARIUS. V. VIRIDA- RIUM, etc.

VIRIDICANS, antis, part. ab inus. viridico, idem quod viridans. Tert. Pud. 20. Viridicantes, et ru- bescentes cavositates.

VIRIDICATUS, a, um, part. ab inus. viridico, idem quod viridis. Cic. Q. Fr. 3, 1, 1. Equidem hoc, quod melius intelligo, affirmo mirifica suavita- te te villam habiturum, piscina, et salientibus ad- ditis, palaestra, et silva viridicata. Alii leg. palae- stra silvis et viridibus aucta: alii aliter.

VIRIDIS, e, adj χλωρὸς, qui est herbacei colo- ris: a vireo. Cic. Leg. 1, 5. In viridi, opacaque ripa inambulantes. Virg. G. 2, 219. Quaeque suo viridi semper se gramine vestit. Cic. Verr. 2, 3, 18. med. Quos ego campos antea collesque nitidissimos viridissimosque vidissem, hos ita vastatos nunc ac desertos videbam, ut, etc. h. e. gramine vestitos, et arboribus consitos. Virg. G. 4, 291. Viridis Aegyptus, h. e. ferax plantarum et frugum. Cic. Verr. 2, 1, 17. Ignem ex lignis viridibus atque humidis facere. Hor. Od. 2, 6, 15. viridique certat Bacca Venafro, h. e. oleis Venafri. Stat. Theb. 9, 769. Virides Amyclae, h. e. oleo abundantes. Ov. Her. 15, 38. Viridis avis, h. e. psittacus. Petr. Sat. 133. Thasos, h. e viridis et maculosi marmoris ferax. Plin. 6, 29, 35. Viridiores herbae. Virg. G. 3, 144. viridissima gramine ripa. Id. Ecl. 2, 9. virides occultant spineta lacertos. Hor. Od. 1, 17, 8. Vi- rides colubrae; et ib 21, 8. Viridis mons, h. e. gramine et arboribus vestitus. Ov. Am. 2, 17, 39. virides Britanni, h. e. qui vitro (herbae genus est) se inficiunt, quod caeruleum efficit colorem, inquit Caes. B. G. 5, 14. ¶ Graeci ὠχρὸν χλωρὸν promi- scue usurpant, sic Latini aliquando viridem et pal- lidum, quia color viridis dilutus est pallori similis. Virg. Cir. 225. viridis per viscera pallor Aegrotas tenui suffudit sanguine venas. ¶ Viride coelum di- citur a Plin. 17, 10, 14. cum sudum serenumque est, quia tunc maxime ad viridem colorem accedit. ¶ Est epithetum tigridis et pardi, propter maculas ter- goris: vel propter colorem viridem oculorum. Claud. Cons. Mall. Theod. 303. fulminei properent ad vul- nera pardi, Semine permixto geniti, cum forte leae- nae Nobiliorem uterum viridis corrupit adulter. Id. II. cons. Stil. 345. Tum virides pardos, et cetera colligit Austri Prodigia. Sic Rapt. Pros. 3, 266. tigri- di virentes maculas tribuit. ¶ Item rerum mari- narum, et fluviorum, tum propter algas, tum pro- pter aquae colorem, qui saepe viridis apparet ad ni- grum accedens. Hor. Od. 3, 28, 10. Virides Ne- reidum comae. Claud. III. cons Hon. 197. Vobis Ionia virides Neptunus in alga Nutrit equos. Ov. A. Am. 2, 92. Clauserunt virides ora loquentis aquae. Id. Trist. 1, 2, 59. viridesque Dei, quibus aequora curae; et Met. 5, 574. de Arethusa: Dea sustulit alto Fronte caput, viridesque manu siccata capillos,

etc. Et *ib.* 9, 32. de Acheloo: rejeci viridem de corpore vestem. *Virg. Ecl.* 7, 12. Hic viridis tenera praetexit arundine ripas Mincius. Adde *Stat. Theb.* 9, 354. ¶ Translate refertur ad juventam, vigorem, robur. *Colum. praef. med.* Defectissimum annis et viribus in agrum relegat, cum istud opus viridem aetatem cum robore corporis ad labores sufferendos desideret. *Stat. Theb.* 11, 741. qualis leo rupe sub alta, Quem viridem quondam silvae, montesque tremebant, Jam piger et longo jacet exarmatus ab aevo. *Ov. Trist.* 4, 10, 17. Frater ad eloquium viridi tendebat ab aevo. *Virg. A.* 5, 295. Euryalus forma insignis, viridique juventa. *Id. ib.* 6, 304. de Charonte: Jam senior, sed cruda Deo viridisque senectus. *Plin. ep.* 7, 24. Octogesimo aetatis anno decessit, usque ad novissimam valetudinem viridis, *h. e.* vigens, et succi plena, ut plantae virentes. *Val. Fl.* 1, 76. tu sola animos mentemque peruris Gloria: te viridem videt, immunemque senectae Phasidis in ripa stantem, juvenesque vocantem. *Stat. Theb.* 3, 212. bello viridis manus, *h. e.* aetate florentes, et bello idonei. *Sil.* 1, 187. Hinc virides ausis anni, fervorque decorus. Alii leg. *animi*, sed minus recte. Loquitur enim de Annibale juvene. Aptius esset, si de sene loqueretur, ut *Sen. ep.* 66. *in.* Senex, sed mehercule viridis animo ac vigens. *Sil.* 5, 569. in arma Ille quidem cruda mente, et viridissimus irae Ibat: sed vani frigentem in Marte senectam Prodebant ictus, *h. e.* plenus irae atque impetus; et 3, 255. Consilio viridis, sed belli serus Ilertes. ¶ *Viridis*, recens. *Pers.* 3, 22. maligne respondet viridi non cocta fidelia limo. *Colum.* 7, 8. Caseus si tenui liquore conficitur, quam celerrime vendendus est, dum adhuc viridis succum retinet. *Id.* 12, 47. *med.* Haec maxime nota etiam post annum repraesentat viridem saporem olivarum. *Quint.* 12, 6. Fructum studiorum viridem, et adhuc dulcem promi decet, dum et venia, et spes est, et audere non dedecet, etc. ¶ De colore vivido, et vegeto. *Id. decl.* 10, 5. Non ille pallens, nec acerbo languore consumptus, sed viridis, et sane pulcher habitu. ¶ De sono. *Gell.* 2, 3. H litteram inserebant veteres plerisque vocibus verborum firmandis roborandisque, ut sonus earum esset viridior, vegetiorque. *Id.* 13, 20. *med.* Firmior ei, credo, et viridior sonus esse vocis visus est *rectos* dicere *cupressos*, quam *rectas*. ¶ *Viridum* pro *viridium* in genit. plur. *Stat. Th.* 2, 279. viridumque draconum Lucentes a fronte jubas.

VĬRĬDĬTAS, atis, f. χλωρότης, color viridis. *Cic. Sen.* 15. Terra semen tepefactum vapore, et complexu suo diffundit, et elicit herbescentem ex eo viriditatem. *Id. ib.* 16. *med.* Pratorum viriditas. *Plin.* 37, 5, 20. maris. ¶ Translate accipitur pro fortitudine, et flore illo aetatis, quem ἀκμὴν vocant Graeci *Cic. Tusc.* 3, 31. Sed quamdiu in illo opinato malo vis quaedam insit, et vigeat, et habeat quandam viriditatem, tamdiu appelletur recens. *Id. Am.* 3. *med.* Senectus aufert eam viriditatem, in qua etiam tunc erat Scipio.

VĬRĬDO, as, a. 1. viridem facio. *Ov. Hal.* 90. Num vada subnatis imo viridentur ab herbis. V. *Val. Fl. l. c.* in VIRIDANS, part. s. 1.

VĪRĪLĬO, onis, m. dimin. virilis. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 384, 7. Q. Campilius Q. F. Virilio. *Alia* ap. *eund.* 481, 7. L. Valerius Virilio.

VĬRĪLIS, e, adj. ἀνδρεῖος, ad virum pertinens: ut *muliebris*, *femineus* ad feminam. *Sall. fr.* ap. *Macr. Sat.* 2, 9. Magna gloria concurrentium undique virile et muliebre sexus. *Liv.* 1, 3. *f.* Amulius stirpem fratris virilem interimit. *Nep. Ag.* 1. Si is virilem sexum non reliquisset. *Ov. Met.* 4, 382. Vox virilis; et *ib.* 1, 412. facies. *Id. A. Am.* 1, 282. flamma, *h. e.* amor viri in mulierem. *Id. Met.* 3, 403. Viriles coetus; et *ib.* 8, 392. Discite, femineis quid tela virilia praestent. *Cato* apud *Gell.* 10, 3. In balneis virilibus lavari, *h. e.* ubi soli lavantur viri. *Vitr.* 6, 10. *med.* Virilia convivia, *h. e.* in quibus feminae non intersunt. *Cic. Phil.* 2, 18. Sumpsisti virilem togam, quam statim muliebrem stolam reddidisti. *Virilis toga* erat toga pura, vestis communis civium Rom. quam, praetexta deposita, induebant viri anno aetatis decimo sexto vel inchoato, vel expleto, ut tanquam viri inter viros versari inciperent: cum ante id tempus domi contineri, et sub paedagogis esse solerent. ¶ *Fortuna virilis*, Τύχη ἀνδρεία, Romae aedem habuit in ripa Tiberis (ut *Dionys. Halic.* docet 4, 27.) positam a Ser. Tullio. Eo conveniebant mulieres K. April., positoque velamine tus eidem adolebant, atque adeo supplicabant, ut vitium omne nudi corporis tegeret, celaretque viros; quod ipsa Fortuna virilis praestare credebatur, ut constat ex *Ov. Fast.* 4, 145. et sqq. V. *Verr. Flacci l. c.* in GRATIA. ¶ *Virile genus* apud grammaticos. *Gell.* 1, 7. et 4, 1. et 11, 1. etc. ¶ *Virilis pars* est penis, τὸ αἰδοῖον. *Lucr.* 6, 1207. Vivebant ferro privati parte virili. ¶ Item unus e testiculis. *Colum.* 7, 11. Cum virilem partem unam ferro resectam detraxeris, alterum quoque testiculum educito. ¶ *Virilia* absolute, τὰ αἰδοῖα ἀρσενικά, quae et *virilitas* dicitur. *Petr. Sat.* 108. et *Plin.* 20, 16, 61. et *ib.* 22, 89. etc. Quo pertinet illud *Lampr. Elag.* 8. *f.* Diligenter curatum est, ut ex tota urbe monobelos quaererent; sic eos appellabant, qui viriliores videbantur, *h. e.* majori peculio instructi. ¶ Translate est fortis, strenuus, virum decens, minime effeminatus, aut mollis. *Cic. Fin.* 2, 14. *extr.* Veretur quidquam aut facere, aut loqui, quod parum virile videatur. *Id. Or.* 3, 59. Laterum inflexio fortis ac virilis, non ab scena et histrionibus; et *ib.* 1, 54. Illam orationem disertam sibi et oratoriam videri, fortem et virilem non videri. *Id. Tusc.* 3, 10. Stoicorum sententiis utendum, qui maxime forti, et, ut ita dicam, virili utuntur ratione atque sententia. *Id. Att.* 14, 21. Acta illa res est, animo virili, consilio puerili. *Sall. Cat.* 21. Quis mortalium, cui virile ingenium est, tolerare potest, illis divitias superare, nobis rem familiarem deesse? *Sen. Med.* 267. Cui feminea nequitia, ad audendum omnia virile robur est. *Inscr.* optimae notae apud *Gud.* p. 148. *n.* 5. Almiae Sabinae matri virilissimae, piis. etc. *Just.* 2, 12. *f.* Ut in viro muliebrem timorem, ita in muliere virilem audaciam cerneres. *Ov. Fast.* 2, 847. animi matrona virilis. *Tac. H.* 1, 72. Virilia scelera exercere. ¶ *Virilia*, res viro dignae. *Sall. in or. Macr. Licin. ad pleb. med.* Ne vos ad virilia illa vocem, quae majores vestri paravere. ¶ *Pars virilis*, virile officium. *Hor. A. P.* 176. ne forte seniles Mandentur juveni partes, pueroque viriles. ¶ Item *pars virilis* est id, quod unus vir agere potest, vel debet, ut *pars civilis*, quae cujusque civis propria est. V. CIVILIS. *Cic. Verr.* 2, 4, 37. *f.* Est aliqua mea pars virilis, quod ejus civitatis sum, quam ille amplam claramque reddidit, et *ib.* 5, 3. *extr.* Qui plus etiam, quam pars virilis postulat, pro voluntate populi R. oneris ac muneris suscipere debeam; et *Liv.* 6, 11. Cum illius gloriae pars virilis apud omnes milites sit, qui simul vicerint: suae victoriae neminem omnium mortalium socium esse. Hinc *pro virili parte*, pro eo quod officii mei est; minime vero idem est ac *pro viribus*, pro eo quod meae vires valent, ut perperam quidam interpretantur. *Cic. Phil.* 13, 4. Me ejus beneficio plus quam pro virili parte obligatum puto, *h. e.* non solum privato homine, sed etiam pro ipsa republica, cum non solum privato mihi, sed etiam reipublicae profuerit. *Id. Sex.* 66. Haec qui pro virili parte defendunt, optimates sunt: et *Liv.* 3, 71. *f.* Quem agrum miles pro parte virili manu cepisset, eum senex quoque voce, qua una posset, vindicaret. (Adde 10, 8.) *Ov. Trist.* 5, 11, 23. Jure igitur laudes, Caesar, pro parte virili Carmina nostra tuas qualiacumque canunt. ¶ *Pro virili portione*, idem *Tac. A* 45. *med.* Tanquam pro virili portione innocentiam principi donares. *Id. H.* 3, 20. Ut pro virili portione, armis ac manu, victoriam dux juverit; ratione et consilio, propriis ducis artibus, profuturum. *Quint. decl.* 3, 12. Miles, cui pro virili portione salutem suam patria commisit. *Lactant.* 2, 7. *s. in.* Dedit omnibus Deus pro virili portione sapientiam. Adde *Mamert. Grat. act. ad Jul.* 17. ¶ Dici solet passim etiam *pro virili*, absolute. Exempla ego nondum vidi. ¶ *Virilis portio*, aut *pars* dicitur a JCtis pars hereditatis, quae viritim heredibus distribuitur, quibus bonorum possessio contra tabulas testamenti data est, praeter legata et fideicommissa. *Ulp. Dig.* 37, 5, 8. Virilis portio quomodo accipienda sit, videamus. Pone, duos esse, qui contra tabulas bonorum possessionem accipiant, unum esse ex liberis parentibusque: virilis tertia erit portio: sed si tres sint, quarta erit virilis. *Paul. Sen.* 3. *tit.* 2. Si unius patroni duo sint liberti, et alterius quatuor, singuli viriles, id est aequales portiones habebunt. *Ulp. Dig.* 37, 5, 8. *f.* Cum dotis nomine legatum est, non puto ad virilem uxorem nurumve redigendam. *Papin. ib.* 31, 1, 79. Viriles autem inter eos fieri, qui eo tempore vixerint, cum de aliis eligendi potestas non fuerit. ¶ *Pars virilis*, et *hereditaria* differunt. *Pomp. Dig.* 30, 1, 54. *f.* Si pars heredum nominata sit in legando, viriles partes heredes debent: si vero omnes, hereditarias, *h. e.* pro portione, qua quis heres est institutus. *Cajus ib.* 66. Heredes non pro hereditaria portione, sed pro virili id legatum habere possunt. *Id. Inst.* (ed. *Goesch.*) 3. §. 70. Javolenus ait, tantum eam partem ex S. C. (*Largiano*), liberos patroni pro virilibus partibus habituros esse, quam extranei heredes ante S. C. lege Junia habituri essent; reliquas vero partes pro hereditariis partibus ad eos pertinere. Adde *Mart. ib.* 111. *f.* et *Nerat. ib.* 121. et *Jul. ib.* 28, 6, 30. ¶ Interdum *virilis* appellatione etiam totam hereditatem contineri, ait *Ulp. ib.* 50, 16, 145. *h. e.* cum decesserint, aut hereditatem repudiaverint, qui in liberti testamento pro virili parte heredes erant, ejus patronus loco pro virilis partis totam consequitur hereditatem.

VĬRĪLĬTAS, atis, f. ἀνδρεία, vires et robur viri proprium. *Val. Max.* 2, 4. *n.* 2. Senatusconsulto cautum est, ne quis in Urbe, propiusve passus mille subsellia posuisse, sedensve ludos spectare vellet, ut scilicet remissioni animorum juncta standi virilitas, propria Romanae gentis, nota esset. *Plin.* 33, 12, 54. Jam vero paedagogia ad transitum virilitatis custodiantur argento, *h. e.* pubertatis, qua puer fit generationi idoneus. ¶ Translate. *Quint.* 1, 8. *med.* Sanctitas certe, et, ut sic dicam, virilitas a veteribus Latinis petenda, quando nos in omnia deliciarum genera vitiaque, dicendi quoque ratione, defluxerimus. ¶ *Virilitas* dicuntur etiam τὰ αἰδοῖα ἀρσενικά, virilia. *Hirt. B. Alex.* 70. *med.* Neque interfectis amissam vitam, neque exsectis virilitatem restituere posse. Adde *Plin.* 7, 4, 3., *Mart.* 9, 7., *Tac. A.* 6, 31., *Quint.* 5, 12. *med.* et *Ulp. Dig.* 48, 8, 4. *f.* ¶ De bestiis. *Colum.* 6, 26. Juvencus non in totum effeminatur adempta omni virilitate. *Plin.* 23, 1, 23. Utiliter fovetur vino calido virilitas jumentis.

VĬRĪLĬTER, adv. ἀνδρικῶς, fortiter, et magno animo. *Cic. Tusc.* 2, 27. Itaque barbari quidam, et immanes ferro decertare acerrime possunt, aegrotare viriliter non queunt. *Id. Off.* 1, 27. *med.* Quod enim viriliter, animoque magno fit, id dignum viro, et decorum videtur. *Sen. Br. V.* 6. *med.* Omnes isti (*avari*, *iracundi*, *etc.*) virilius peccant; in ventrem ac libidinem projectorum inhonesta labes est. *Hor. Ep.* 1, 17, 38. Viriliter facere. *Plin.* 34, 8, 19. *n.* 2. Polycletus fecit et Doryphorum, viriliter puerum. *Ov. Fast.* 1, 479. Fortuna viriliter, inquit, Ista ferenda tibi est. *Auct. ad Her.* 4, 11. Genus dicendi, quod sine nervis et articulis fluctuat huc et illuc, nec potest confirmate, neque viriliter sese expedire. *Sen. Controv.* 5, 33. *f.* Hanc sententiam Latro Porcius virilius dixit.

VĬRĬŎLA, ae, f. dimin. viriae, exigua viria, id est parva armilla. *Isid. Or.* 19, 31. Armillae proprie virorum sunt, collatae victoriae causa militibus; unde et quondam vulgo viriolae dicebantur. *Ulp. Dig.* 18, 1, 14. Ut puta coheredes viriolam, quae aurea dicebatur, pretio exquisito uni heredi vendidissent, eaque inventa esset magna ex parte aenea. *Scaevola ib.* 34, 2, 40. Funerari me arbitrio viri mei volo, et inferri mihi quaecumque sepulturae meae causa feram ex ornamentis, lineas duas ex margaritis, et viriolas ex smaragdis. V. VIRIA.

VĪRĬŌSE, adv. a viribus deductum, significat fortiter, valide. *Tert. Anim.* 19. *med.* Vitis si quid attigerit, ultro ambit, et quidem viriosius de suo ingenio, quam de tuo arbitrio.

VĪRĬŌSUS, a, um, adj. viribus validus, δυναμικός. *Tert. adv. Valent.* 16. *med.* Vitia usu viriosa. ¶ Item venenatus, exitialis: a *virus*. *Appul. Met.* 7. Spinae punctu venenato viriosae. Alii leg. *virosae*. V. hunc eundem locum in *Virosus*. ¶ Item libidinosus, virum appetens: prima brevi: a *vir*. *Appul. Met.* 9. Mulier scaeva, saeva, viriosa, ebriosa, pervicax. Alii rectius leg. *virosa*. V. VIROSUS.

VĬRĬPLĂCA, ae, f. Dea apud Romanos, quae praeerat jurgiis et litibus sedandis inter virum et uxorem. *Val. Max.* 2, 1. *n.* 6. Quoties inter virum et uxorem aliquid jurgii intercesserat, in sacellum Deae Viriplacae, quod est in Palatio, veniebant, et ibi invicem locuti, quae voluerant, contentione animorum deposita concordes revertebantur. Dea nomen hoc a placandis viris fertur assecuta.

VĬRĬPŎTENS, entis, adj. ὡραία γάμου, nubilis, viro matura. *Labeo Dig.* 24, 1, 65. Quod vir ei, quae nondum viripotens nupserit, donaverit, ratum futurum existimo. *Papinian. ib.* 35, 1, 99. Nondum viripotens puella diem suum obiit. Adde *Scaevolam ib.* 26, 7, 58. ¶ Item viribus potens, prima producta. *Pl. Pers.* 2, 3, 1. Jovi opulento, incluto, supremo, valido, viripotenti.

VĪRĪTĀNUS ager dicitur, qui viritim populo distribuitur. *Paul ex Festo.*

VĬRĪTIM, adv. κατ' ἄνδρα, καθ' ἕνα, ἕκαστον, per singula capita, in viros, singillatim. *Paul. ex Festo:* Viritim dicitur dari, quod datur per singulos viros. Cato: Praeda quae capta est, viritim divisa. *Suet. Tib.* 76. Dedit et legata militibus universis, plebique R. viritim, atque etiam separatim vicorum magistris. *Cic. Brut.* 14. *f.* Qui legem de agro Gallico viritim divendo tulerit. *Caes. B. G.* 7, 71. *f.* Pecus viritim distribuit. *Hirt. B. Alex.* 65. *f.* Praemia benemeritis et viritim, et publice tribuit. *Tac. A.* 1, 8 Cohortibus civium R. trecenos nummos viritim dedit. *Pl. Ps.* 1, 5, 26. Dispertire aliquid populo viritim. *Tac. A.* 11, 24. Ut non modo singuli viritim, sed terrae gentesque in nomen nostrum coalescerent. *Nep. Paus.* 1. Cum ducentis millibus peditum, quos viritim legerat. *Plin.* 6, 7, 7. Populi viritim deleti, *h. e.* ad unum omnes. *Sil.* 17, 478. praesens adstare viritim Creditur intento perculsis Juppiter igni, *h. e.* singulis. ¶ Separatim, seorsum. *Colum.* 1, 9. *med.* Nec viritim mal factum deprehenditur, quod fit a multis. *Sen. Q. N.* 5, 7. In universum de ventis diximus: nunc viritim incipiemus illos discutere. *Curt.* 7, 4. *f.* Si quis viritim dimicare vellet, provocavit ad pugnam. *Plin.* 4, 12, 26. Domus iis nemora, et Deorum cultus viritim, gregatimque. *Sall. Jug.* 53. *med.* Ad hoc viritim, uti quemque ob militare facinus pecunia aut honore extulerat, commonefacere beneficii sui. *Tac. A.* 3, 43. Ut nondum aperta consensione, ita viritim promptis studiis, *h. e.* nondum publice et universim conspiraverant, sed multi pro se quisque privato studio. *Hor. Ep.* 2, 1, 91. quid haberet, Quod

geret, tereretque viritim publicus usus. Adde en. *Ben.* 7, 6. et 7.

*VIRODŪNUM, i, n. oppidum Galliae Belgicae, d Mosam flumen, hodie *Verdun. Anton. Itin.* ¶ *ereduna* audit *Venant. Fortun.* 3, 27. *B. A.*

VĪROR, oris, m. viriditas, color viridis, χλω-ότης. *Pall.* 7, 12. Hordeum semimaturum, cui aduc superest aliquid de virore, per manipulos ligais. *Vopisc. Prob.* 19. Circus ad silvae consitus speem gratia novi viroris effronduit. *Appul. Flor. n.* 0. Pratorum virores.

VĪROSUS, a, um, adj. φίλανδρος, viri appetens, cut *mulierosus*, mulieris appetens. *Scipio African.* p. *Gell.* 7, 12. Qui non modo vinosus, sed virosus uoque sit. *Lucil.* ap. *Non.* 1, 80. vetulam atque rosam Uxorem caedam potius, quam castrem egoet me. *Afran. ib.* Virosa non sum, et si sum, on desunt mihi, Qui ultro dent; aetas integra est, rmae satis. *Appul. Met.* 9. Mulier scaeva, saeva, rosa, ebriosa. ¶ Item (prima producta) δυσώδης, etidus, graveolens, qui est mali odoris, vel mali poris: a *virus*, quod modo venenum, modo ingram odorem significat. *Cato R. R.* 157. *med.* Et, mulier eo lotio locos fovebit, nunquam virosi ent. *Scrib. Comp.* 103. Virosissimum adversus stoachum medicamentum. *Id. ib.* 163. Virosi odoris rdes. *Cels.* 2, 21. Virosi pisces. *Grat. Cyn.* 355. irosa eluvies, *h. e.* urina. *Virg. G.* 1, 58. At halybes nudi ferrum, virosaque Pontus (*mittit*) Caorea. Constat enim castoreum foedi et exsecrandi loris esse, adeo ut praegnantes ejus olfactu ejiciant tum. *Servius* tamen ibi interpretatur aut fortia, t venenata. Alii exponunt medicamentosa: qua tione etiam *Nemes.* videtur usurpasse in *Cyn.* 223. isce igitur potus medicos, curamque salubrem: unc virosa tibi sumes, multumque domabis Castoa, attritu silicis lentescere cogens. Quamquam hil vetat, hoc quoque loco pro foetido accipere. *ppul. Met.* 1. Spinas acerrimas, et punctu venento virosas, tortili modo in fascem constrictas, udae meae pensilem deligavit cruciatum. ¶ anslate. *Sidon. ep.* 5, 7. *f.* Aures virosa susurnum faece completae.

*VIROVESCA, ae, opp. Hispaniae Tarraconensis, agro Autrigonum. *Plin.* 3, 3. *Anton. Itin. B. A.*

*VIRTA, ae, oppidum Mesopotamiae. *Ammian.* , 7. *extr. Vales.* (al. 18.) *B. A.*

VIRTŬOSĒ, adv. cum virtute. *Inscr.* ap. *Grut.* 7, 3. Quae multis cum sudoribus matura aetate xit virtuose. (Eruditi spuriam existimant.)

VIRTUS, utis, f. ἀρετὴ, cujusque rei vigor, bove dispositio, quae rem, cui inest, in genere bom perfectamve, ejusque operationem excellentem ddit. *Cic. Inv.* 2, 53. Virtus est animi habitus turae modo rationi consentaneus. *Id. Leg.* 1, 8. *d.* Est autem virtus nihil aliud quam in se perta, et ad summum perducta natura; et *Acad.* 1, *med.* Quod autem absolutum, id est virtus, quasi rfectio naturae. ¶ De ejus origine ita *Cic. sc.* 2, 18. *f.* Atqui vide, ne, cum omnes rectae imi affectiones virtutes appellentur, non sit hoc oprium nomen omnium, sed ab ea una, quae eris excellat, omnes nominatae sint. Appellata enim a viro virtus: viri autem propria maxime fortitudo, cujus munera duo maxima sunt, mor-, dolorisque contemptio. ¶ Differt autem pluum a probitate. Unde *Ovidius* probitatem in ore agnoscit: at requirit virtutem, quia non aude pro marito apud Augustum, aut Liviam intercee. Ita enim scribit *Pont.* 3, 1, 93. Nota tua est bitas, testataque tempus in omne: Sit virtus am non probitate minor. *Cic. Fam.* 13, 28. Est eo virtus et probitas, et summum officium, sumque observantia. *Sall. Cat.* 52. Virtus atque santia major in illis fuit. ¶ Saepe etiam accipitur fortitudine militari, et latius pro animi conntia in periculis, et rebus adversis. *Caes. B. G.* 2. Perfacile esse, cum virtute omnibus praestat, totius Galliae imperio potiri. *Nep. Reg.* 2. ulus Dionysius cum virtute tyrannidem sibi pepeset, etc. *Virg. A.* 2, 390. dolus an virtus, quis hoste requirat? *Ov. Trist.* 3, 11, 23. Subruere arces, et stantia moenia virtus. ¶ In malam tem ferocia, feritas. *Stat. Th.* 9, 4. quin te, um implacidissime (quamquam Praecipuum tunc dis opus, Gradive, furebas) Offensum virtute fet. *Id. ib.* 11, 1. Postquam magnanimus furias utis iniquae Consumpsit Capaneus. ¶ Per synochen usurpatur de quacunque hominis perfectiotam corporis, quam animi, sed praecipue ani- *Cic. Fin.* 5, 13. *f.* Ita fiet, ut animi virtus poris virtuti anteponatur. *Id. Phil.* 4, 5. *f.* Oa alia falsa, incerta sunt, caduca, mobilia: virest una altissimis defixa radicibus, quae nunm ulla vi labefactari potest, nunquam demoveri . ¶ In hac acceptione virtutes animi sive menvarie dividuntur: sed de his V. philosophos. *Cic.* . 1, 15. Ut quisque maxime his virtutibus lenios erit ornatus, modestia, temperantia, justitia. *Mur.* 10. *f.* Aliis ego te virtutibus continentiae, vitatis, justitiae, fidei, ceteris omnibus, contu dignissimum judicavi. *Id. Font.* 13. Qui tanirtute atque integritate fuit, ut solus Frugi nominaretur. *Id. in Sen.* 3. Singularis et praestantissima virtus. *Id. Dom.* 15. Vir singulari virtute, constantia, gravitate praeditus. *Ov. Pont.* 3, 1, 115. Quae (*Livia Aug.*) praestat virtute sua, ne prisca vetustas Laude pudicitiae saecula nostra premat. ¶ Per catachresin dicitur etiam de bestiis, de plantis, de lapidibus, et aliis rebus, pro ea vi, qua res, cujus est virtus, perfecta redditur: pro vi, facultate, proprietate rei unicuique insita. *Cic. Leg.* 1, 16. Nam nec arboris, nec equi virtus (in quo abutimur nomine) in opinione sita est, sed in natura. *Quint.* 4, 2. *med.* Sunt quidem hae, quas supra retuli, virtutes aliarum quoque partium *orationis*. *Pl. Mil.* 3, 1, 130. Sicuti merci pretium statui, pro virtute ut veneat. *Cic. Brut.* 17. In Catonis orationibus omnes oratoriae virtutes reperientur. *Id. Or.* 2, 27. *extr.* In quo oratoris vis illa divina, virtusque cernitur. *Cato R. R.* 1. Praedium solo bono, sua virtute valeat. *Ov. Met.* 14, 356. si non evanuit omnis Herbarum virtus. *Liv.* 37, 24. Momento temporis et navium virtus, et usus rei maritimae terrorem omnem Rhodiis dempsit. *Just.* 11, 14. *f.* Cum victoria non armorum decore, sed ferri virtute quaeratur. *Prop.* 3, 15, 20. Virtus Bacchi; et *Curt.* 9, 7. Pugil nobilis, et ob eximiam virtutem virium pernotus, *h. e.* praestantiam. ¶ Aliquando etiam accipitur pro ope, auxilio. *Pl. Mil.* 3, 1, 81. Deum virtute eundem hospitio accipiam. ¶ Nonnunquam pro merito, seu praestantia. *Pl. Most.* 1, 3, 17. Virtute formae id evenit, te ut deceat, quicquid habeas. ¶ De miraculo (quod frequens est in sacris Bibliis) *Sulpic. Sev. Hist. sacr.* 1, 43. *med.* Ut si cujus hostiam missus coelo ignis absumeret, rata esset religio, quae virtutem edidisset. ¶ Proverbii loco est illud *Hieron. in Ruf.* 3, 2. Quin potius habeo gratiam, quod facis de necessitate virtutem. Hinc Itali nunc *far delli necessità virtù* dicunt. ¶ Ab antiquis Dea putata est, cui templum dedicavere. Virtutis autem templum cum aede Honoris conjunctum fuit, ita ut in hanc non nisi per illud pateret aditus. Quo significare voluerunt, veram unicamque parandi honoris viam esse virtutem. *Cic. N. D.* 2, 53. Vides Virtutis templum, vides Honoris a M. Marcello renovatum, quod multis ante annis erat bello Ligustico a Q. Maximo dedicatum; et *ib.* 31. Ob eamque causam majorum institutis Mens, Fides, Virtus, Concordia consecratae, et publice dedicatae sunt. Adde *Juven.* 1, 115. et *Liv.* 27, 25., et 29, 11. *f.* ¶ *Virtutium* pro *virtutum*, ut *civitatium, parentium*, et alia. *Paul. Nol. carm.* 10, 52. Magister hic virtutium. **Jul. Val. res gest. Alex. M.* (edente *Angelo Maio*) 2, 28. ¶ *Virtus Julia* cognominatum est Itucci, oppidum Hispaniae Baeticae. *Plin.* 3, 1. *B. A.*

VĪRŬLENTĬĂ, ae, f. idem ac virus, hoc est nativus cujusque rei, vitalisque succus, aut humor. *Tert. Apol.* 8. Panis quo sanguinis virulentiam colligas. Alii leg. *jurulentiam*. ¶ Item foetor, graveolentia. *Sidon. ep.* 8, 14. *med.* Hircorum vos obtulisse virulentiam Christus sibi computat.

VĪRŬLENTUS, a, um, adj. ἰώδης, qui est plenus veneno. *Gell.* 16, 11. Ut serpentium virulentorum domitores sint.

[VIRŪNENSIS, e, adj. ad Virunum pertinens, Norici oppidum, ad Dravum fluv., nunc *Volckmarck;* illius mentio est ap. *Plin.* 3, 24, 27. Hinc *Virunenses, ium*, absolute sunt incolae illius oppidi. *Inscr.* ap. *Mur.* 2052, 2. C. Publicius Virunensium Lib. Asiaticus. *F.*]

VĪRUS, i, n. χυμὸς, succus nativus et vitalis cujusque rei. Vox est mediae significationis, ut docet *Serv.* ad *Virg. G.* 1, 129., et tam de salubri, quam de noxio succo dicitur, ut *venenum, valetudo*, etc. Fere autem usurpatur de crassis, lentis, ac viscidis humoribus: et plurali numero omnino caret. *Colum.* 2, 14. Obesse solo virus ciceris, et lini: alterum, quia sit salsae; alterum, quia sit fervidae naturae. *Plin.* 19, 5, 27. Pastinacae virus intractabile. *Id.* 30, 6, 15. Virus cochlearum. *Stat. Silv.* 1, 4, 103. jungam ipse manus, atque omne benigne Virus, odoriferis Arabum quod doctus in arvis, Aut Amphrysiaco pastor de gramine carpsi. ¶ De semine animalis. *Plin.* 9, 50, 74. de piscib. Nec satis est generationi per se coitus, nisi editis ovis interversando mares, vitale asperserint virus. *Id.* 28, 11, 48. Virus verrinum e scrofa exceptum. Adde *Virg. G.* 3, 281. ¶ Saepissime dicitur de succo noxio et venenato. *Plin.* 34, 17, 48. Stannum illitum aeneis vasis compescit aeruginis virus. *Id.* 8, 22, 34. Amatorium virus, *h. e.* amorem inducens. *Virg. G.* 3, 419. coluber Pestis acerba boum, pecorique aspergere virus; et *ib.* 1, 129. Ille malum virus serpentibus addidit atris. *Ov. Trist.* 3, 10, 64. Nam volucri ferro tinctile virus inest. *Cic.* in *Arat.* 436. Mortiferum in venas figens per vulnera virus. *Mart.* 7, 12. Vipereum virus. ¶ Translate. *Cic. Am.* 23. Is pati non possit, ut non anquirat aliquem, apud quem evomat virus acerbitatis suae, *h. e.* odium, invidiam, rabiem. *Sil.* 9, 476. nam virus et aestus Flammiferae novi mentis; et 11, 560. virus futile linguae. *Mart.* 13, 2. qui se mirantur, in illos Virus habe, *h. e.* illos carpe, morde, dictis lacera. ¶ Est etiam malus odor, graveolentia. *Colum.* 1, 5. *med.* Nec paludem vicinam esse oportet aedificiis, quod caloribus noxium virus eructat. *Plin.* 11, 53, 115. Animae leonis virus grave. *Id.* 27, 12, 83. Radix evulsa virus hirci redolet. *Id.* 35, 15, 52. Virus alarum. *Id.* 28, 3, 6. et *ib.* 7, 23. Virus odoris, *h. e.* gravitas. *Lucr.* 2, 852. mixtos in corpore odores, Concoctosque suo contactos perdere viro. *Mart.* 1, 88. olet gravius mixtum diapasmate virus. ¶ Item gravis, asper, et injucundus sapor: v. gr. aquae marinae. *Lucr.* 2, 475. Linquit enim supra tetri primordia viri Aspera. *Manil.* 5, 683. Et pontum coquere, et ponti secernere virus, *h. e.* sal; *mox ib.* 690. venenum vocat. ¶ De sapore acri. *Plin.* 14, 20, 25. Crapula compesci feritatem (*vini*) nimiam, frangique virus: aut, ubi pigra lenitas torpeat, virus addi.

VIS, vis, vi, vim, f. δύναμις, ἰσχὺς, potentia, vires, nervi, facultas, efficacia, virtus: ab ἴς, ἰνὸς, quod tum fibram, tum vires significat. *Cic. N. D.* 3, 76. *extr.* Vis omnis Deorum et potestas. *Caes. B. G.* 4, 17. Contra vim atque impetum fluminis. *Id. B. C.* 2, 14. Vis tempestatis. *Id. B. G.* 6, 27. de uris: Magna vis est eorum, et magna velocitas. *Id. ib.* 4, 3. et 4. Vis hostium. *Cic. Rab. Post.* 15. *f.* frigorum. *Nep. Alc.* 10. *med.* flammae. *Id. Att.* 21. morbi. *Id. Thras.* 1. In proelii concursu abit res a consilio ad vires vimque pugnantium, *h. e.* impetum et contentionem: *vires* enim a corpore sunt, impetus et contentio ab animo. *Id. Milt.* 5. Summa vi proelium committere. *Cic. Div.* 2, 70. Celeritas et vis equorum. *Id. Coel.* 24. Vim veneni experiri in aliquo. *Id. Or.* 2, 27. Vis illa divina, et virtus oratoris; et *ib.* 1, 31. *med.* Oratoris vis ac facultas. *Id. Phil.* 5, 18. Summa vis ingenii. *Id. Mil.* 23. Magna vis est conscientiae in utramque partem. *Id. Off.* 2, 6. Magna vis est in fortuna in utramque partem, vel secundas ad res, vel adversas. *Id. Or.* 1, 44. Patriae tanta est vis, ac tanta natura, ut Ithacam sapientissimus vir immortalitati anteponeret. ¶ Saepe eam vim significat, quae injuria fit, et ab hominibus infertur, βία. In *S. C.* ap. *Cic. Q. Fr.* 2, 3. Ut qui non discessissent, ea poena, quae est de vi, tenerentur. *Cic. Sext.* 17. Vim vi repellere. *Id. Mil.* 4. Cum vi vis illata defenditur. *Vell.* 2, 45. *f.* Vitae suae vim intulit. *Ter. Eun.* 4, 7, 37. et 5, 5, 21. Edico tibi, ne vim facias ullam in illam. *Cic. Caecin.* 14. *med.* Hoc interdicto Aebutius non tenetur, quod vis Caecinae facta non est, (*h. e.* interdicto, quod JCti appellant *Unde vi.* Ait enim praetor ap. *Ulp. Dig.* 43, 15, 1. Unde tu illum vi dejecisti, aut familia tua dejecit, de eo, etc.) *Venulej. ib.* 43, 18, 4. Vim facere, quo minus aliquid fiat. *Cic. Caecin.* 21. *extr.* et *Verr.* 2, 1, 24. et *ib.* 2, 4, 66. *med.* alicui afferre. (quod interdnm est idem ac occidere, ut ap. *Nep. Dion.* 10.) *Id. Off.* 3, 30. *med.* et *Cat.* 1, 8. adhibere; et *ib. med.* et manus inferre cuipiam. ¶ *Vi*, et *per vim*, vi adhibita, βίᾳ, κατὰ κράτος. *Cic. Att.* 7, 9. *f.* Tenuisti provinciam per decem annos, non tibi a senatu, sed a te ipso per vim et factionem datos. *Caes. B. G.* 1, 14. Quod eo invito iter per provinciam per vim tentassent. *Ter. Eun.* 4, 6, 14. Haec ea est, quam miles a me vi nunc ereptum venit. *Id. ib.* 2, 3, 27. Hanc tu mihi vel vi, vel clam, vel precario fac tradas. *Inscr.* seu *lex Thoria*, ap. *Grut.* 202. *lin.* 18. Quod neque vi, neque clam, neque precario possederit. (*Vi, clam, precario*, formula est, qua comprehenduntur inhonesti tituli possidendi aliquid. *Donat.* ad *l. c.* Haec tria sunt, quibus non rite res agitur, et mala fide aliquid possidetur. Adde *Cic. Caecin.* 32. et *Ulp. Dig.* 41, 1, 22. Justum titulum admiscet *Hor. Ep.* 2, 2, 173. Nunc prece, nunc pretio, nunc vi, nunc morte suprema Permutet dominos.) *Sall. Cat.* 10. Populi ingentes vi subacti. ¶ In re obscena *vim afferre, parare, pati* saepe ap. *Ov.* V. etiam *A. Am.* 1, 673. et 679. etc. ¶ Quae est ab homine vis, duplex est, privata, et publica: haec est, quae armatis hominibus coactis committitur: illa, quae sine armis. Cautum enim fuit lege Julia, ne quis privatus armis uteretur, excepta itineris vel venationis causa: qui contra faceret, et in vi adhibenda armis usus esset, non pro privato, sed pro publico homine se gessisse censebatur, eaque vis publica dicebatur. *Mart. Dig.* 48. *tit.* 6. qui est *de vi publica* 1., *Ulp. ib.* 2. et *tit.* 7. qui est *de vi privata*, 5. et *Justin. Institut.* 4. *tit.* 14. *f.* ¶ *Ita vis est*, formula querentis cogi se, et invitum agi. *Caesar* ap. *Suet. Caes.* 82. Deinde clamantem, Ista quidem vis est, alter Cassius adversum vulnerat infra jugulum. *Pl. Capt.* 3, 5, 92. Vis haec quidem hercle est, et trahi, et trudi simul. Adde *Ter. Ad.* 5, 8, 20. ¶ Metonymice *vis* est ictus, quo vis affertur. *Virg. A.* 3, 242. Sed neque vim plumis ullam, nec vulnera tergo Accipiunt. *Caes. B. G.* 3, 13. Naves totae factae ex robore, ad quamvis vim et contumeliam perferendam. ¶ Praeterea *vis* dicitur violentia et calamitas, quae de coelo venit. Ea quoque duplex est, *major*, et *minor*. De his ita *Plin.* 18, 28, 69. *n.* 1. Ante omnia autem duo genera esse coelestis injuriae, meminisse debemus. Unum quod tempestates vocamus: in quibus grandines, procellae, ceteraque similia intelliguntur: quae cum acciderint, vis major appellatur. Haec ab horridis sideribus exeunt, vel-

uti Arcturo, Orione, Haedis. Alia sunt illa, quae silente coelo, serenisque noctibus fiunt, nullo sentiente, nisi cum facta sunt. Publica haec, et magnae differentiae a prioribus, aliis rubiginem, aliis uredinem, aliis carbunculum appellantibus, omnibus vero sterilitatem. Haec *Plin.* qui de satis, et cultu agrorum tantum eo loco verba facit. Sed latius patet, et ad alia quoque vis haec coelestis refertur, incendia nempe, terrae motus, aut labes ingentes, vim aquarum, morborum pestilentiae: et dicitur etiam a JCtis *vis magna, divina, naturalis,* et *cui resisti non potest*, Θεοῦ βία. *Cic. Planc.* 42. Si vitam mihi sors ademisset, aut aliqua vis major reditum peremisset. Adde *Sen. Ben.* 4, 39. *extr.* et *Colum.* 1, 7. ¶ Saepe *vim* dicimus naturam, substantiam, formam, rationem intimam cujusque rei. *Cic. Am.* 4. *med.* Id, in quo est omnis vis amicitiae, voluntatum, studiorum, sententiarum summa consensio. *Id. Or.* 31. *f.* Eloquentiae vim et naturam explicemus. *Id. Off.* 1, 6. Ex quatuor locis, in quos honesti naturam vimque divisimus. *Id. Fin.* 1, 16. Justitia semper alit aliquid vi sua atque natura, quod tranquillet animos. *Varr. R. R.* 3, 2. *extr.* Villaticae pastionis vim formamque exponere. *Cic. Fam.* 9, 16. *med.* Philosophi mihi soli videntur vim virtutis tenere. *Hor. Od.* 4, 4, 33. Doctrina vim promovet insitam. ¶ *Vis* et *natura verborum* ap. *Cic. Or.* 32. *f.* est sententia, sensus, significatio. Sic *Fam.* 6, 2. *med.* Quae vis insit in his paucis verbis, si attendes, intelliges. *Id. Balb.* 8. *f.* Haec vis est istius et juris, et verbi, ut, etc. *Id. Dom.* 20. *f.* Quae est quasi alia vis, quae sententia Caeciliae legis, nisi, etc.? *Id. Top.* 8 *med.* Cum ex vi nominis argumentum elicitur. *Caes.* ap. *Suet. Vit. Terent. f.* Lenibus atque utinam scriptis adjuncta foret vis. ¶ In aliis quoque rebus efficaciam, potestatem, vires significat. *Cic. Fam.* 5, 8. *med.* Has litteras velim existimes foederis habituras esse vim, non epistolae. *Id. Div.* 1, 33. *extr.* Quod ostentum habuit hanc vim, ut Dionysius paucis post diebus regnare coeperit; et *ib.* 2, 20. *extr.* Herbarum causas ignorare, vim et effectum videre. *Julian. Dig.* 13, 25, 12. Nulla vis est hujus conventionis, ut rem alienam domino invito possidere liceat. *Ulp. ib.* 10, 4, 1. Haec actio perquam necessaria est, et vis ejus in usu quotidiano est. ¶ *Vis*, genitale virus, semen animalis, σπέρμα. *Tac. A.* 6, 28. *med.* Phoenicem struere nidum, eique vim genitalem affundere, ex qua fetum oriri. *Arnob.* 5, 164. Cum vis illa telluris cooperta est gremio. V. LUCILIUS. ¶ Denique pro multitudine, numero, copia, abundantia ponitur. *Cic. Fam.* 7, 18. *f.* Vis maxima ranunculorum. *Id. Har. resp.* 11. Vis innumerabilis servorum. *Id. Tusc.* 5, 32. In pompa cum magna vis auri argentique ferretur. *Virg. A.* 4, 132. et odora canum vis. ¶ Et absolute. *Id. Prov. cons.* 2. *f.* Gentes eae, quae, ut pace uterentur, vim argenti dederant praeclaro nostro imperatori. *Id. Somn. Scip.* 3. Quem ut vidi, equidem vim lacrimarum profudi. ¶ In genit. et dat. sing. *Auct. dial. de or.* 26. *med.* In magna parte librorum suorum plus vis habet, quam sanguinis. *Ulp. Dig.* 4, 2, 1. Detracta est vis mentio. *Paul. Sentent.* 5. *tit.* 30. Vis publicae reus. *Hirt. B. Afr.* 69. Equitibus suis hostium vi oppositis. ¶ In plur. num. *Messala* ap. *Macr. Sat.* 1, 9. Duas vis dispares colligavit. *Sall. fragm.* ap. *Prisc.* 6, 707. Male jam assuetum ad omnes vis controversiarum. V. HIR. *Lucr.* 2, 586. multas vis possidet in se. Adde 3, 266. ¶ Quidam putant *vires* hinc descendere: alii negant. ¶ Ut *Virtus*, sic et *Vis* Dea est, eademque ac Juno. *Auson. Idyll. de Deis*, 12, 4. Et soror, et conjux fratris regina Deum Vis. *Servius* ad illad *Virg. A.* 7, 432. Coelestum vis magna jubet: Aut per definitionem, inquit, ipsa Juno est vis Deorum; aut per augmentum suasit. Ap. *Hyg. praef.* est Pallantis gigantis et Stygis filia, Scyllae, Invidiae, Potestatis, etc. soror. Adde *Hesiod. in* Θεογον. *v.* 385.

[VĪSĀBUNDUS, a, um, adj. qui facile visitur. *Auct. Itin. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 57. Tum locum diligit (*h. e.* deligit) tendendo, ubi hostis visabundus erat. *F.*]

VISALIS. V. VISULIS.

*VISCARĬUM, i, n. viscus. *Hieronymus:* Si cum viris feminae habitent, non deerit viscarium diaboli. V. *Novarin. Adag. Eccles.* T. 1. p. 380. *B. A.*

*VISCARĬUS, i, m. auceps. *Gloss. Cyrill.* Viscarius, ἰξευτός. *B. A.*

VISCĀTUS, a, um, part. ab inusit. *visco*, visco oblitus. *Varr. R. R.* 3, 7. *med.* Quos columbarii interficere solent, duabus virgis viscatis defixis in terram, inter se curvatis. *Ov. A. Am.* 1, 391. Non avis utiliter viscatis effugit alis. ¶ Translate. *Plin. ep.* 9, 30. Hos ego viscatis hamatisque muneribus non sua promere puto, sed aliena corripere, *h. e.* quibus majora captantur, quam quae dantur. *Sen. ep.* 8. Viscata beneficia devitare. *Lucil.* ap. *Non.* 4, 271. et 428. Omnia viscatis manibus leget, omnia sumet: Crede mihi, auferet omnia. ¶ *Viscatum*, *i*, absolute pro virga visco illita. V. QUINQUIFIDUS.

VISCELLĀTUS, a, um, adj. ex visceribus avium pisciumque conditus, aut confectus. *Plin. Val.* 1, 24. Pisces viscellati; et 2, 17. *med.* Viscellatus pullus. Alii utroque loco corruptam lectionem putant.

*VISCELLAE, arum, vel

*VISCELLI, orum, opp. Norici. *Tab. Peut. B. A.*

*VISCELLĪNUS, i, m. Sp. Cassius Viscellinus, regni affectati crimine damnatus, cui plus suspicio concupitae dominationis nocuit, quam tres magnifici Consulatus ac duo speciosissimi triumphi profuerunt. Nam S. P. Q. R. non contentus capitali eum supplicio afficere, interempto domum superjecit. *Liv.* 2, 41. *Cic. Amic.* 11. *in. Flor.* 1, 26. *Val. Max.* 6, 3. *B. A.*

VISCĔRĂ. V. VISCUS, eris.

VISCĔRĀTIM, adv. κατὰ σπλάγχνα, per singula viscera. *Enn.* ap. *Non.* 2, 880. Dissipat visceratim membra.

VISCĔRĀTĬO, onis, f. κρεωδαισία, epulum, quod fiebat ex visceribus, sive carnibus immolatis, quae distribuebantur inter eos, qui solemni alicui sacrificio adessent, praecipue in Latinis feriis, vel in funere alicujus excellentis viri. Nam olim, quoties victimam mactabant, vel convivium celebrare moris erat, vel e victima partem ad amicos mittere. Dicta est a visceribus, quo nomine non solum intestina, sed etiam totam carnem sub corio veteres intelligebant. V. ARTOCREAS. *Serv.* in *A.* 1, 215. Viscera non tantum intestina dicimus, sed quicquid sub corio: ut in Latinis visceratio dabatur, id est caro. V. VISCUS. Hujusmodi epulum describit *Virg. A.* 8, 180. Tunc lecti juvenes certatim, araeque sacerdos Viscera tosta ferunt taurorum, etc. *Cic. Off.* 2, 16. Prodigi, qui epulis, et viscerationibus, et gladiatorum muneribus, ludorum, venationumque apparatu, pecunias profundunt. *Sen. ep.* 19. *f.* Sine amico visceratio, leonis ac lupi vita est. *Liv.* 8, 32. Et populo visceratio data a M. Flavio in funere matris. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 242. n. 656. M. Valerio M. F. municipes Compitenses veicorum quinque, quod populo viscerati*onem*, gladiatores dedit, etc. ¶ Viscerationis nomine aliquando sportula nummorum distribuebatur. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 21. Promisit municipibus Rudinis HS. LXXX. N., ut ex reddito eorum die natalis filii sui omnibus annis viscerationis nomine dividatur decurionib. sing. HS. XX. N., Augustalibus HS. XII. N., etc.

VISCĔRĔUS, a, um, adj. viscera habens. *Prud Apoth.* 1093. cum vas componeret arvo Nondum viscereo. Loquitur de prima hominis e limo compositione, et *nondum viscereum arvum* intelligere videtur terram nondum vitalibus praeditam visceribus, nec animatam.

VISCĬDUS, a, um, adj. idem ac viscosus. *Theod. Prisc.* 1, 2. et 6. Viscidum acetum. *Id. de diaeta* 18. Viscidiores cibi.

VISCŌSUS, a, um, adj. ἰξώεις, tenax, glutinosus. *Pall.* 1, 14. Si quod asciae adhaeret, fuerit molle atque viscosum, constat, albariis operibus convenire. *Prud. Hamart.* 824. aves multas viscosus inescat Pastus.

VISCUM, i, n. raro *Viscus*, *i*, m. ὕφεαρ, ἰξός, (ex hac postrema voce Graeca, per metathesin pronunciata ἰσκός, fit viscus) genus fruticis ex turdorum maxime, et palumborum merdis super arborum quarundam, praesertim roboris, ramos delapsis, et a sole cum humore aliquo fervefactis nascens, et ad cubitalem altitudinem excrescens, et virens etiam per hiemem. Fert acinos crocei, seu aurei, aut fulvi coloris, qui colliguntur messium tempore immaturi: siccantur deinde, et aridi tunduntur, ac conditi in aqua putrescunt: inde in profluente rursus malleo tusi, amissis corticibus, interiore carne lentescunt. Hoc est viscum pennis avium tactu ligandis, oleo subactum, cum libeat insidias moliri. Haec ex *Plin.* 16, 44, 94., ubi et alia in hanc rem. Addit etiam, Druidas Gallorum nihil habere visco, et arbore, in qua gignatur, si modo sit robur, sacratius. *Id.* 24, 4, 6. persequitur ejus utilitates in medicina. *Virg. A.* 6, 205. Quale solet silvis brumali sidere viscum Fronde virere nova, quod non sua seminat arbos, Et croceo fetu teretes circumdare truncos. *Cic. N. D.* 2, 57. *med.* Provisum etiam, ut siqua minima bestiola conaretur irrumpere, in sordibus aurium, tanquam in visco, inhaeresceret. *Val. Fl.* 6, 263. Illa (*avis*) dolis, viscoque super correpta sequaci Implorat ramos, atque irrita concitat alas. ¶ Habebat usum etiam in fucis inficiendo corpori. *Juven.* 9, 13. nullus tota nitor in cute, qualem Praestabat calidi circumlita fascia visci. *Plin.* 24, 4, 6. tradit, viscum cum resina et cera mitigare panos omnis generis. *Seren. Samm.* 4, 54. contra canitiem docet uti Resina ex facili cera viscoque coacta. Potest tamen ap. *Juven.* intelligi quicumque fucus viscosus et tenax. ¶ Translate. *Pl. Bacch.* 1, 1, 16. Viscus merus vestra est blanditia. *Id. ib.* 5, 2, 39. Tactus sum vehementer visco, *h. e.* amore irretitus sum. ¶ Si *Nonio* 6, 20. credimus, ponitur etiam pro rete. *Varro ib.* et 1, 113. Lepusculi timentes hoc quadrangulum Dedunt se in rete nexile, aut Viscum, sagenam, lineamque compedem. Huc trahi posse videtur illud *Virg. G.* 1, 139. Tum laqueis captare feras, et fallere visco. Sed locus *Varr.* aliter ab aliis legitur. *Virg.* autem tum venationem, tum aucupium complexus est. Certe proprio sensu *viscum* posuit *Mart. Spect.* 11. Praeceps sanguinea dum se rotat ursus arena, Implicitam visco perdidit ille fugam. Male *Non.* 2, 888. fallere visco, *h. e.* inquit, tractu visceris: nempe carnis, cujus odore trahuntur ferae in laqueos. ¶ Fuit etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 109, 1. L. Vibius Visci L. Nymphodotus. *Hor. Sat.* 1, 10, 83. haec utinam Viscorum laudet uterque, *h. e.* ambo Visci fratres.

VISCUS, eris, n. σπλάγχνον, intestinum quodcumque in corpore animalis. *Cels. praef. med.* Itaque demum mortui praecordia, et viscus omne in conspectum latrocinantis medici dari. *Quint. decl.* 1, 14. *f.* Assiduus visceris pulsus, *h. e.* cordis. *Lucr.* 3, 720. Unde cadavera rancenti jam viscere vermes Exspirant? *Tibull.* 1, 3, 75. Tityus Assiduas atro viscere pascit aves, *h. e.* jecore. (Adde *Val. Fl.* 7, 359.) *Sen. Hipp.* 818. tela tepido viscere condita. *Id. Herc. Oet.* 1249. Quaecumque pestis viscere in nostro lates. *Ov. Met.* 6, 290 trahens haerentia viscere tela; et *ib.* 15, 364. de putri viscere passim Florilegae nascuntur apes. *Lucan.* 3, 657. eliso ventre, per ora Ejectat saniem permixtus viscere sanguis. ¶ Distinguitur ab intestino: *viscus* enim de superioribus dicitur, quae sunt cor, pulmones, jecur, lien, et renes, (quibus addunt alii ventriculum: quia carnosa sunt: *viscus* autem etiam de carne dicitur, ut mox ostendam) *intestinum* de inferioribus. *Cels. praef. med.* Neque enim, cum dolor intus incidit, scire, quid doleat, eum, qui qua parte quodque viscus, intestinumve sit, non cognoverit. *Id.* 4, 11. A visceribus ad intestina veniendum est. *Id.* 7, 9. *n.* 2. Septum transversum a superioribus visceribus intestina discernit. ¶ Sed hoc discrimen passim negligitur: et *viscera* universim sunt quaecumque in ventre et pectore latent. *Ov. Met.* 12, 389. mediam ferit ense sub alvum. Prosiluit, terraque ferox sua viscera traxit, Tractaque calcavit, calcataque rupit, et illis Crura quoque impediit, et inani concidit alvo; et *ib.* 15, 314. Flumen habent Cicones, quod potum saxea reddit Viscera; et *ib.* 7, 601. tristes penetrant ad viscera morbi. *Sen. Oed.* 191. intima creber viscera quassat gemitus. ¶ De utero. *Id. Med.* 1012. In matre siquod pignus etiamnum latet, Scrutabor ense viscera, et ferro extraham. *Ov. Fast.* 5, 23. jacet illa gravis: jam scilicet intra Viscera Romanae conditor Urbis eras. *Id. ib.* 624. (et *Her.* 11, 42.) Visceribus crescens excutiebat onus. *Ulp. Dig.* 48, 8, 8. Si mulierem visceribus suis vim intulisse, quo partum abigeret, constiterit. ¶ Hinc et de ipso partu, et de liberis. *Quint.* 6. *prooem.* Infaustum opus, super immaturum funus consumpturis mea viscera flammis injicere. *Ov. Her.* 11, 118. Diripiunt avidae viscera nostra ferae. *Id. Met.* 6, 651. Tereus inque suam sua viscera congerit alvum. Adde *ib.* 10, 465. ¶ De ventre. *Id. ib.* 8, 846. tandem demisso in viscera censu, Filia restabat, *h. e.* devorato patrimonio. Adde *ib.* 15, 88. et *Fast.* 4, 205. ¶ De intestinis siccatis in usum funiculorum. *Claud. Idyll.* 2, 37. cornua subjectis lentescere cogunt Ignibus: intendunt taurino viscere nervos. ¶ De ubere lactente. *Nemes. Cyn.* 138. catulos videbis pugnantes diu, quisnam prior ubera lambat, Distrahere invalidam lassato viscere matrem. ¶ De testibus. *Petr. Sat.* 119. Subripuere viros, exsectaque viscera ferro, etc. *Plin.* 20, 13, 51. Imponunt rutam testium epiphoris, adeo peculiari in visceribus his effectu, ut, etc. ¶ De carnibus. *Virg. A.* 6, 253. Et solida imponunt taurorum viscera flammis. Ubi *Servius:* Non exta dicit, sed carnes: nam viscera sunt quidquid inter ossa et cutem est, unde etiam visceratio dicitur convivium de carnibus factum, ut diximus supra (ad *Aen.* 1, 215. V. loc. in VISCERATIO). Ergo *solida viscera* holocaustum significat, quod detractis extis arae superimponebatur. Haec *Servius.* Confirmat hoc loca *Cic. Tusc.* 2, 8. Cum Herculi Deianira sanguine centauri tinctam tunicam induisset, inhaesisetque ea visceribus; et *ib.* 14. *f.* Spartae pueri sic verberibus accipiuntur, ut multus e visceribus sanguis exeat. *Virg. A.* 8, 180. Viscera tosta ferunt taurorum, onerantque canistris Dona laboratae Cereris, Bacchumque ministrant. Vescitur Aeneas, simul et Trojana juventus Perpetui tergo bovis, et lustralibus extis. *Ov. Met.* 15, 88. Heu quantum scelus est, in viscera viscera condi! *h. e.* carnes animalium in ventrem demitti: quod et *Cic.* dicit *N. D.* 2, 63. *extr.* ¶ Translate dicitur de partibus interioribus, et penitioribus cujuscumque rei. *Virg. A.* 3, 575. de Aetna: scopulos, avulsaque viscera montis Erigit eructans. *Ov. Met.* 1, 138. itum est in viscera terrae, Quasque recondiderat, Effodiuntur opes. *Quint. decl.* 172. *f.* Totus subito in visceribus ipsius urbis hostis apparuisset exercitus. *Cic. Cat.* 1, 13. Periculum residebit, et erit inclusum penitus in venis atque visceribus reipublicae. *Id. Tusc.* 4, 11. Permanat in venas, et inhaeret in visceribus id malum. *Id. Phil.* 1, 15. Aderant, et in medullis populi R. ac visceribus haerebant. *Id. Att.* 6, 1. *med.* Noli me putare ἐγκελεύσματα illa tua abjecisse, quae mihi in visceribus haerent. *Id. Or.* 2, 78. *med.* Haec in dicendo non extrinsecus alicunde quaerenda, sed ex ipsis visceribus causae sumenda sunt. *Juven.* 3, 72. Viscera magnarum domuum, dominique futuri. ¶ Vi-

era patriae, ipsi ejus cives. Virg. A. 6, 834. Neu
triae validas in viscera vertite vires, h. e. ne su-
ipiatis bella civilia. Sic Just. 3, 2. Graecia omnis
duas divisa partes, ab externis bellis, velut in vi-
era sua, arma convertit; et 13, 6. f. Sic Macedo-
a in duas partes discurrentibus ducibus, in sua vi-
era armatur. ℙ Viscera aerarii, pecunia in ae-
rio recondita. Cic. Dom. 47. f. Cur ille gurges
luatus tecum simul reipublicae sanguinem, ad coe-
m tamen exstruxit villam in Tusculano visceribus
rarii? Simile est illud ejusd. Q. Fr. 1, 3. med.
ntio, quid sceleris admiserim, cum de visceribus
is, et filii tui satis facturus sis, quibus debes, h.
de tuis facultatibus. ℙ *Fuit et Viscus cogno-
en Romanum, in gente Vibia. Hor. Sat. 1, 10, 83.
iscorum uterque, h. e. Visci fratres. B. A.

[VISELLIUS, a, um, adj. ad Visellium aliquem
rtinens. Hinc Visellia lex de libertinis ea sibi su-
entibus, quae ingenuorum erant propria: lata fuis-
videtur ann. a Chr. n. XXIV. L. Visellio Varro-
, et Sex. Cornelio Cethego Coss. Ejus meminere
pp. Diocl. et Maximian. Cod. 9, 21, 1. et Ulp.
agm. tit. 3. §. 5. F.]

VISENDUS, a, um, part. a viso, θεατός, dignus
deri, spectabilis, admirandus. Cic. Vat. 13. Epu-
m omni apparatu ornatuque visendo. Plin. 16, 44,
. Vicina luco est ilex, et ipsa nobilis, XXXIV.
dum ambitu caudicis, decem arbores mittens, sin-
las magnitudinis visendae. Plin. alter Pan. 51.
gna populo victore gentium sedes (Circus), nec
nus ipsa visenda, quam quae ex illa spectabantur:
enda autem cum cetera specie, tum quod aequa-
s plebis ac principis locus.

*VISENSE oppidum, in Africa propria. Plin. 5,
ed. Hard. Antea legebatur Vigense. ℙ Plenum
men, ut videtur, Visa. B. A.

[VISENTINUS et Vesentinus, a, um, adj. ad Vi-
ntium, seu Vesentium pertinens, Etruriae urbem
lacum Volsiniensem, nunc Bisenzo. Plin. 3, 5,
Vejentani, Vesentini, Volterrani. Inscr. ap. Grut.
), 5. Virtuti Visent. (h. e. Visentinorum) sa-
m. F.]

VISIBILIS, e, adj. ὁρατός, qui videri potest, sub
pectum cadens. Appul. de Mundo: Exhalationes
ues, vixque visibiles. Id. de Deo Socrat. Dae-
num corpora nulli hominum temere visibilia.
ud. Apoth. 146. Visibilis de fonte Deus, non ipse
us fons Visibilis. ℙ Item videndi facultatem ha-
s. Plin. 11, 37, 54. Animo videmus, animo cer-
nus: oculi, ceu vasa quaedam, visibilem ejus par-
accipiunt atque transmittunt.

VISIBILITAS, atis, f. ratio, qua aliquid visibi-
est. Tert. Car. Chr. 12. extr. Quid invisibile ejus
t, quod visibilitatem per carnem desideraret?
lg. Contin. Virg. p. 750. ed. Staver. In picturis
visibilitas, deest sensibilitas.

VISIBILITER, adv. θεωρητῶς, palam. Paul.
l. ep. 20. (al. 16.) med. Visibiliter, et invisibili-
operaris salutem nostram: invisibiliter nos aedi-
s in orationibus tuis, visibiliter autem nobis ope-
is in fabricis Ecclesiarum. F.]

VISIFICUS, a, um, adj. qui visionem praebet.
eod. Prisc. 4, 2. f. In visu sensifica virtus in si-
itudinem radii per visificas vias irruit. F.]

VISIO, is, n. 4. peditum ventris sine crepitu emitto.
cil. ap. Non. 11, 46. visire minutim Per commis-
as rimarum nocti nigrore. C. J. Ch. Reuvensius
Collect. litter. p. 17. ita locum corrigit ex MS.
ris. dic, quam cogat tussire minutim etc., et pu-
, hic sermonem haberi de adultero viro, aut uxo-
qui, vel quae tussiret, ut signum daret, de quo
r adulteros convenerat.

VISIO, onis, f. ὄψις, actus videndi, visus. Ap-
. de Mundo: Ignes pernicitate sui dicto citius no-
ae visioni occurrunt; et Met. 8. Civitas cuncta
uatur studio visionis; et ib. 2. Attonitus repenti-
visionis stupore. ℙ Metonymice dicitur de re-
ipsis, quae videntur: ac praesertim de earum ima-
ibus, seu spectris, quae a Graecis φαντασίαι, et φαν-
μάτα appellantur. Macr. Somn. Scip. 1, 3. Omnium
e videre sibi dormientes videntur, quinque sunt
ncipales et diversitates, et nomina: aut enim est
ιρος secundum Graecos, quod Latini somnium vo-
t; aut est ὅραμα, quod visio recte appellatur;
est χρηματισμός, quod oraculum nuncupatur; aut
ἐνύπνιον, quod insomnium dicitur; aut est φάν-
μα, quod Cicero, quoties opus hoc nomine fuit,
m vocavit; et infra: Visio est, cum id quis vi-
, quod eodem modo, quo apparuerat, eveniet.
icum peregre commorantem, quem non cogita-
, visus est sibi reversum videre, etc. Distinguit
cr. inter visonem, et visum, ut illa de veris sit,
de falsis: sed hoc discrimen alii negligunt. Cic.
D. 2, 58. Utrum igitur censemus, dormientium
mos per se ipsos in somniando moveri, an exter-
et adventitia visione pulsari? ℙ Item notio,
e extra somnium in animo habetur de aliqua re,
turque ex intenta animi agitatione, et cogitatio-
Quint. 6, 2. med. Quas φαντασίας Graeci vocant,
sane visiones appellemus, per quas imagines re-
absentium ita repraesentantur animo, ut eas
nere oculis, ac praesentes habere videamur. Cic.
c. 2, 18. Falsa doloris visione et specie moveri

homines dico vehementius. Id. Acad. 4, 11. Nec
potest is, cui est visio veri falsique communis, ul-
lum habere judicium, aut ullam omnino veritatis no-
tam. Quint. 12, 10. med. Cura Protogenes, facili-
tate Antiphilus, concipiendis visionibus Theon Sa-
mius, ingenio et gratia Apelles est praestantissimus.
ℙ Apud JCtos visiones sunt θεωρίαι, et θεωρήματα,
quaestiones, inspectiones, considerationes, species,
casus. Paul. Dig. 22, 3, 25. f. In omnibus visioni-
bus, quas proposuimus, licentia concedenda est ei,
cui, etc. Ulp. ib. 5, 3, 25. med. Sed in proposita
quaestione tribus visionibus relatis, etc. Adde ib.
16, 1, 8. et 17, 1, 29. med. (Ita enim ubique habet
Torrent., agnoscuntque Gothofred. et Cujac., nam
Haloander ubique mutavit.) Sic Tert. Anim. 9. Pro-
ut Scripturae leguntur, aut Psalmi canuntur, aut ad-
locutiones proferuntur, ita inde materiae visioni-
bus subministrantur.

VISITATIO, onis, f. apparitio, actus quo quis
se visibilem facit. Vitr. 9, 4. f. Luna quoniam cum
sole est, nova vocatur, postera autem die, quo nu-
meratur secunda, praeteriens a sole, visitationem
facit tenuem extremae rotundationis. ℙ Item actus
visitandi aliquem. Tert. adv Jud. 13. f. Nec intel-
lexissent, Christum in tempore suae visitationis in-
veniendum.

[VISITATOR, oris, m. qui visitat. August. serm.
in fer. Pentec. 1, 2. Si ergo promereri cupimus tan-
ti visitatoris ingressum, etc. F.]

VISITATUS, a, um, part. a visito, conspectus.
Vitr. 9, 4. Omnia visitata, et invisitata temporum
necessitudine sunt constituta. Appul. Met. 4. Im-
mani forma tantae bestiae, noctu praesertim, visi-
tata. Id. de Deo Socrat. Forma daemonis Socrati
visitata.

VISITO, as, a. 1. ἐπισκέπτομαι, frequent. a viso.
Pl. Curc. 2, 3, 64. Ibi me interrogat, Ecquem in
Epidauro Lyconem trapezitam noverim? dico me
novisse: quid lenonem Cappadocem? annuo visitas-
se. Id. Epid. 4, 1, 12. et 24. Dii boni! visitavi an-
tehac: certe ea est. Adde Pers. 1, 1, 20. ℙ Item
visum ire, invisere. Cic. Fin. 5, 31. f. Cum arde-
ret podagrae doloribus, visitassetque eum Carnea-
des. Suet. Claud. 35. Neque aegrum quemquam vi-
sitavit, nisi explorato prius cubiculo. Hieron. ep.
7. n. 1. Et licet supradictus frater saepe me visitet.
Arat. 2, 40. Antiochi dictam de nomine visitat urbem.

[VISITOR, oris, m. qui visitat. V. Appuleji l.
c. in VISO. F.]

*VISIUM, i, n. βδέσμα Gloss. Gr. Lat. V. et Pa-
rei Lex. Crit. p. 1308. Meurs. Exerc. Crit. 2, 5. B. A.

VISO, is, si, sum, a. 3. frequent. a video, saepe
video, specto, inspicio. Cic. Tusc. 5, 3. f. Qui nec
plausum, nec lucrum quaererent, sed visendi causa
venirent, studioseque perspicerent. Virg. A. 2, 63.
Undique visendi studio Trojana juventus Circumfusa
ruit. Id. ib. 8, 157. visens regna. Sall. Cat. 64.
Qui e castris visundi, aut spoliandi gratia processe-
rant. Pl. Capt. 5, 1, 2. Commode eximus ludos vi-
sere. Liv. 1, 31. Missi ad id visendum prodigium.
Id. 3, 68. Ex muris visite agros vestros ferro igni-
que vastatos. Id. 45, 33. Praeda Macedonica omnis,
ut viseretur, exposita. Plin. 5, 8, 8. Neque insom-
nia visunt, qualia reliqui mortales. Adde Sen. Q.
N. 1, 7. med. et Ot. Sap. 32., Nep. Alc. 6., Tac
A. 14, 1. f. etc. ℙ Frequenter est venire ad vi-
dendum, invisere, ἐπισκέπτομαι. Pl. Capt. 4, 2, 113.
Si parva jurijurando est fides, vise ad portum. Id.
Mil. 2, 6, 40. Vise ad me intro: jam scies. Varr.
L. L. 5, 9. Accensus dicit: Omnes Quirites inlicium
visite huc ad judices. Pl. Stich. 2, 2, 4. Ego, quid
me velles, visebam. Ter. Eun. 3, 4, 7. et Heaut.
1, 1, 118. Ibo ad eum, visam, si domi est. Id. Ph.
2, 4, 5. Abi tu, vise, redieritne jam, an nondum,
domum. Pl. Bacch. 4, 8, 59. Illa in arcem abivit
aedem visere Minervae. Id. Rud. 5, 1, 6. Nunc al-
teram illam visam huc in Veneris fanum. Id. Mil.
3, 1, 113. Apud me edunt, me curant, visunt, quid
agam, et quid velim. Juven. 6, 312. magnos visu-
rus amicos. ℙ Passive. Cic. Verr. 2, 4, 2. f. Cu-
pidinem fecit illum, qui est Thespiis, propter quem
Thespiae visuntur. Id. Off. 1, 39. Cn. Octavii do-
mus cum vulgo viseretur. Appul. Apol. f. In ludo
quoque gladiatorio frequens visitur. Alii perperam
leg. visitor. ℙ Saepe de iis dicitur, qui ad aegro-
tum veniunt officii causa. Cic. Fam. 9, 23. Consti-
tui ad te venire, ut et viderem te, et viserem, et
coenarem etiam. Ter. Hec. 3, 2, 6. Non visam uxo-
rem Pamphili, cum in proximo hic sit aegra? Par.
Non visas, ne mittas quidem visendi causa quem-
quam. Id. ib. 1, 2, 113. Aegram esse simulant mu-
lierem: nostra illico it visere ad eam. Ubi Donat.
Visere officii est: videre quaerentis aliquem. Ov.
Am. 2, 2, 21. Ibit ad effectam, quae non languebit,
amicam Visere. Lucr. 6, 1236. suos fugitabant vi-
sere ad aegros. L. Piso ap. Gell. 6, 9. f. Cn. Fla-
vius dicitur ad collegam venisse visere aegrotum.
Adde Tac. A. 15, 60. et Petr. Sat. 101. med.

[VISOLUS, a, um, adj. videtur esse idem ac bi-
solis, mutata littera b in v, ut saepissime alias, qui
duplicem habet soleam. Est cogn. R., ut C. Poete-
lius C. F. Libo Visolus dictator ann. U. C. CDXLI.
in Fast. Capitol. ap. Grut. 291. F.]

VISOR, oris, m. ὁρατής, inspector, explorator.
Tac. A. 16, 2. Nec missis visoribus, per quos no-
sceret, an vera assererentur. Ernestius, et Ober-
linus vocem visoribus e textu sustulerunt tanquam
insiticiam, et barbarum glossema.

[VISORIUM, ii, n. locus, ad quem videndi seu
spectandi causa convenitur, theatrum. Cassiod.
Var. 5, 42. Cum theatrum, quod est hemisphae-
rium, Graece dicatur; amphitheatrum, quasi in
unum juncta duo visoria, recte constat esse nomi-
natum. F.]

VISPELLIO. V. BISPELLIO.

*VISTILLUS, i, m. fluvius, qui et Vistula. Plin.
4, 14. Vistillus sive Vistula. B. A.

VISTULA et Visula, ae, f. fluvius Germaniae
orientalis, eam disterminans a Sarmatia, quae nunc
Polonia appellatur, in mare Balticum influens. Ejus
meminit Plin. 4, 12, 25., ib. 13, 27., et ib. 14, 28;
item Mela 3, 4.

[VISUALIS, e, adj. ad visum pertinens. Visua-
lia, absolute sunt vires visionis. Theod. Prisc. 4, 2.
med. Cum enim vivus (infans) in suis visualibus
fuerit constitutus, visus perficitur; cum in audibili-
bus, auditus; cum in odorantibus, odor; cum in
linguae partibus, sapor; cum in toto corpore, ta-
ctus. Alii pro visualibus leg. visalibus. F.]

VISUALITAS, atis, f. Tert. Anim. 29. Contrarie-
tates visualitatis, et caecitatis.

[VISUCIUS, ii, m. Deus Germanorum proprius.
Inscr. ap. Donat. 470, 6. Visucio aedem cum signo
C. Candidius Calpurnianus fecit. F.]

VISULA, ae, f. genus vitis. Forma vocis vide-
tur diminutiva, et scriptores exiguas ei tribuunt vi-
res. Quare fortasse contractum est ex viticula, t in
s abeunte, ut saepe. Colum. 3, 2. med. Visula de-
inde ab his, et minor Argitis terrae mediocritate
laetantur. Nam in pingui nimiis viribus luxuriant,
in macra tenues et vacuae fructu veniunt; et paucis
interjectis: Visula brevem materiam, et latum fo-
lium exigit, cujus amplitudine fructus suos optime
adversus grandinem tuetur; qui tamen nisi primo
quoque tempore mature legantur, ad terram deci-
dunt, humoribus etiam, priusquam defluant, putre-
scunt. Adde Plin. 14, 2. 4. n. 4. ℙ Est etiam
idem flumen quod fistula. V. h. v. s. 1.

VISUM, i, n. ὅραμα, φάσμα, species illa alicujus
rei, quae oculis nostris, diurno tempore dum vigi-
lamus, vel phantasiae in somniis objicitur. Cic.
Acad. 1, 11. De sensibus ipsis quaedam dixit nova,
quos junctos esse censuit a quadam quasi impulsio-
ne oblata extrinsecus, quam ille φαντασίαν, nos vi-
sum appellemus; et ib. 4, 6. med. Cum enim ita ne-
garet, quicquam esse, quod comprehendi posset, si
illud esset, sicut Zeno definiret, tale visum (jam
enim hoc pro φαντασίᾳ verbum satis hesterno sermo-
ne trivimus), visum igitur impressum, effictumque
ex eo, unde esset, quale esse non posset, ex eo, un-
de non esset; id nos a Zenone definitum rectissime
dicimus; et ib. 24. med. Quale igitur visum? tum il-
lum ita definivisse, ex eo, quod esset, sicut esset,
impressum, et signatum, et effictum. Id. Tusc. 1,
41. Qui nonnunquam etiam sine visis somniorum pla-
catissimam quietem afferet. Virg. A. 4, 456. Hoc
visum nulli, non ipsi effata sorori est. Prop. 2, 20,
20. Cum mihi discussit talia visa metus; et ib. 22,
29. Talia visa mihi somno demissa recenti. Tibull.
3, 4, 3. Dii vanum falsumque avertite visum. Ov.
Am. 3, 5, 31. Dic, age, nocturnae quicumque es
imaginis augur, (Si quid habent veri) visa quid ista
ferant. ℙ Quid a visione differat, V. in VISIO.
ℙ Ex viso, et ex visu quippiam facere ii dicuntur,
qui in somnis se a Diis admonitos credunt. Inscr.
ap. Grut. 2, 4. D. D. O. Sac. M. Ulpius Servatus,
et Pecci. Primitiva ex visu pro se, et suis omnibus
posuerunt. Alia ap. Mur. 76, 4. Ex imperio Genii
Alotiani Euaristus servitor Deorum ex viso Lib. An.
Alia ap. Grut. 65, 1. Silvano Salutari L. Manlius
Saturnius ex viso posuit. Adde 66, 9., 67, 9., 83,
2. etc., quae formula aliis verbis effertur in aliis La-
pidib. ex jussu, monitu, praecepto, etc. ut videre
est in Indice c. 15. ℙ Accipitur etiam pro re qua-
vis, quae spectanda proponitur. Prop. 2, 5, 19.
Quae manus obscenas depinxit prima tabellas, Et
posuit casta turpia visa domo.

VISURGIS, is, m. fluvius ingens Germaniae, qui
in Oceanum Germanicum influit. Plin. 4, 14, 28.,
Mela 3, 3. med. et Sidon. carm. 23, 244.

VISUS, a, um, part. a video, ἑωραμένος, oculis
perceptus, spectatus. Caes. B. G. 1, 22. f. Consi-
dium timore perterritum, quod non vidisset, pro vi-
so sibi renuntiasse. Hor. Od. 1, 15, 30. Visum lu-
pum fugere. Liv. 4, 40. Equites procul visi tan-
tam laetitiam fecere, ut, etc.

VISUS, us, m. ὅρασις, ὄψις, facultas, sensus, et
actus videndi. Cic. ap. Plin. 7, 2, 2. Feminas om-
nes visu nocere, quae duplices pupillas habent. Plin.
ib. Esse homines, qui visu effascinent, interimant-
que quos diutius intueantur. Quint. 1, 2. med. Vi-
sus oculorum obtutu continuo fatigatur. Ov. Fast.
3, 406. Bootes Mergetur, visus effugietque tuos.
Val. Fl. 7, 121. Frui visu alicujus rei. Quint. 10,
1. med. Qualis est ferri fulgor, quo mens simul, vi-
susque perstringuntur. Plin. 9, 50, 74. Tanta cele-

ritate, ut visum fallant. *Id.* 8, 22, 34. Luporum visus noxius esse creditur. *Lucr.* 5, 102. Nec tamen hanc possis oculorum subdere visu. (*visu* pro *visui.* V. ASPECTUS.) *Stat. Theb.* 6, 277. Spectat inocciduis stellatum visibus Argum, *h. e.* oculis semper apertis. *Sil.* 3, 157. Consumpsit visus pontus, tellusque recessit. ℙ Interdum pro eo, quod videtur, sive per diem, sive in somniis. *Liv.* 8, 9. *med.* Conspectus ab utraque acie aliquanto augustior humano visu, *h. e.* humana specie. *Cic. N. D.* 1, 5. *f.* Ex quo exsistit et illud, multa esse probabilia, quae quamquam non perciperentur, tamen, quia visum quendam haberent insignem et illustrem, his sapientis vita regeretur. *Virg. A* 3, 36. Rite secundarent visus, omenque levarent. *Ov. Met.* 4, 232. inopino territa visu. *Tac. A.* 12, 13. *f.* Deus, qua silvas pererraverit, nocturno visu demonstrat; et *Liv.* 8, 6. *med.* Hos ubi nocturnos visus inter se consules contulerunt, etc. Adde *Sil.* 1, 64. *Hor. Sat.* 1, 5, 84. immundo somnia visu. ℙ *Ex visu* quid sit, V. in VISUM.

VĪTA, ae, f. βίος, ζωή, actus vivendi, animae et corporis conjunctio: quemadmodum contra eorundem dissolutio mors est. [**Victus* et *vita* ita differunt, quod *Habicht* n. 953. rectissime docet, ut hoc ad *publicam*, illud ad *privatam* vivendi rationem pertineat. Assentitur *Doederl.* 4, 448. Exempla ex *Cic. laud. Brem.* ad *Nep. Alc.* 1, 3. non minus in vita quam victu.] *Cic. N. D.* 2, 53. *f.* Tribus rebus animantium vita tenetur, cibo, potu, spiritu. *Caes. B. G.* 6, 18. Vitae necisque potestatem habere in aliquem. *Cic. Phil.* 2, 3. Quod est aliud beneficium latronum, quam ut commemorare possint, his se vitam dedisse, quibus non ademerint *Id. Att.* 5, 20. *med.* Ego in vita mea nulla unquam voluptate tanta sum affectus; et *Rab. perd.* 10. *extr.* Vitae curriculum. *Id. Phil.* 9, 7. Agere vitam honestissime. *Id. Sull.* 27. degere miserrimam. *Id. Phil.* 14, 11. pro aliquo profundere. *Id. Rosc. Am.* 11. per summum dedecus amittere. *Id. Sen.* 17. perducere ad annum centesimum. *Id. Fam.* 2, 2. Discedere e vita *Id. ib.* 5, 15. Manere in vita. *Id. Q. Fr.* 1, 3 *med.* Diutius in vita esse. *Id. Cat.* 4, 4. Vita frui. *Id Fin.* 1, 4. Si vita suppetet. *Planc.* ad *Cic. Fam* 10, 24. Si mihi vita contigerit. *Cic. Or.* 3, 3. Vita se privare. *Id. Mur.* 16. aliquem expellere. Sic *Id. Sen.* 19. *f.* Vitam auferre alicui. ℙ *Bona vita*, quae laute, in deliciis, et cum voluptate degitur: contra *mala*, quae parce ac duriter. *Sen. ep* 123. *med.* Virtus et philosophia et justitia, verborum inanium crepitus est: una felicitas est bona vita: et *paulo post:* Nec dubitaveris, bonam vitam, quam opinionem bonam malle. *Pl. Cas.* 4, 4, 17. Venas multipotens, bonam vitam mihi dedisti. *Id. Pers.* 4, 8, 3. Nae ego hodie tibi bonam vitam feci. *Ov. Pont.* 1, 9, 31. Haec mihi verba malae minuerunt taedia vitae. ℙ *Vivere vitam*, seu *vita*, est idem ac vivere. *Cic. Verr.* 2, 2, 47. *f.* Vivere vitam tutam. *Pl. Pers.* 4, 3, 24. Faciam, ut mei memineris, dum vita vivas. *Id. Mil.* 3, 1, 34. Tamne tibi diu videor vita vivere? Utroque tamen loco, itemque aliis, qui afferuntur a *Pareo* in *Lex. Crit.*, alii reponunt *vitam.* ℙ Ponitur etiam pro ipsa vi, qua res vivunt, id est pro anima. *Virg. A.* 6, 292. tenues sine corpore vitae. ℙ Item pro alimento, seu victu. *Pl. Stich.* 3, 2, 9. Reperire sibi vitam. Adde *Trin.* 2, 4, 76. ℙ Item pro instituto et ratione vivendi. *Cic. Am.* 23. Serpit enim, nescio quo modo, per omnium vitas amicitia. *Id. Rosc. Am.* 17. Vita rustica honestissima, atque suavissima. *Plin.* 18, 7, 14. Panem ex hordeo antiquis usitatum vita damnavit: quadrupedumque fere cibus est. [**Nep. Paus.* 1, 1. Omne vitae genus: ubi v. *Brem.*] ℙ Item pro moribus, actis, et rebus gestis. *Ter. Adelph.* 3, 3, 51. Denique inspicere, tanquam in speculum, in vitas omnium jubeo. *Auct. ad Her.* 2, 3. Deinde vita hominis ex antefactis spectabitur. *Virg. A.* 6, 438. Concilium (*Minos*) vocat, vitasque et crimina discit. [**Ov. Her.* 8, 31. Vita gravis auctor et annis: ubi v. *Ruhnk.* ℙ Hinc notanda videtur formula, qua *vita* et *mores* saepissime conjunguntur. *Ov. Her.* 17, 172. moribus et vitae etc. ubi *Ruhnk.* laudat *Ejusd. Trist.* 2, 89. vitamque meam moresque probabas; et *Liv.* 40, 16. inquirendo in utriusque vitam et mores: ibique *intpp.*] ℙ De re valde cara, et in qua deliciae, et gaudia nostra sunt. *Ter. Adelph.* 3, 2, 32. Nostrumne Aeschinum, nostrarum vitam omnium, in quo nostrae spes opesque omnes sitae erant? *Pl. As.* 3, 3, 24. Certe enim tu vita es mihi. ℙ *Vita*, et *mea vita*, blanda est et amatoria compellatio. *Prop.* 1, 2, 1. Quid juvat ornato procedere, vita, capillo? et 2, 16, 17. Me tibi ad extremas mansurum, vita, favillas. *Pl. Stich.* 4, 2, 6. O mea vita, o mea voluptas! salve. *Cic. Fam.* 14, 2. et 4. Ego te quamprimum, mea vita, cupio videre. ℙ *Vita*, ipsi homines viventes. *Id. Div.* 1, 39. *f.* Neque ante philosophiam patefactam hac de re communis vita dubitavit. [**Ita Wopkenius.* At *Burmannus* ad *Phaedr. prol. Lib.* 1. et *Ernest.* in *cl. Cic.* negant v. *vita* ap. *Cic.* et aequales hoc sensu usurpari; docetque *Ern.* in loco *Ciceronis* proposito non hoc dici dubitasse homines: sed de hac re in vita communi dubitari, videri repugnare moribus, vitae communi, etc.] *Tibull.* 2, 1, 37. Rura cano, rurisque Deos, his vita magistris Desuevit querna pellere glande famem. *Mart.* 8, 3. Agnoscat mores vita, legatque suos. *Plin.* 8, 16, 19. Serpentes extrahi cantu, cogique in poenam, verum, falsumne sit, vita non decrevit. Adde 13, 13, 27. [**Lucan.* 6, 311. nec sancto caruisset vita Catone: ubi pro saeculo praesenti positum est *vita.*] ℙ Item historia vitae alicujus. *Nep. praef. f.* In hoc exponemus libro vitas excellentium imperatorum: et *Ep.* 4. *f.* Uno hoc volumine vitas excellentium virorum concludere constituimus. Utroque loco in MSS. legitur *vitam*, testib. *Buchnero*, et *Bosio.* Confirmat hoc *Servius* ad *A.* 1, 372. Hujus rei, inquit, testis est Cornelius Nepos in eo libro, qui Vita illustrium inscribitur: *vita* dixit non *vitae.* *Gell.* tamen 1, 3. et 23, 2. Qui vitas, resque gestas clarorum hominum memoriae mandaverunt. ℙ *Vitai* pro *vitae* frequens est apud *Lucr.* ℙ [*Confund. *vita* et *via.* V *Ruhnk.* ad *Rut. Lup.* p. 139 a. *ed. Fr.* Item *vita* et *vitia ib.* p. 122 b. et 154. a.]

VĪTĀBĬLIS, e, adj. vitandus. *Ov. Pont.* 4, 14, 31. Esset perpetuo sua quam vitabilis Ascra, Ausa est agricolae Musa docere senis. Alii aliter leg. *Arnob.* 5, 165. Illum foetor vitabilem reddidit fugiendumque caprinus.

VĪTĀBUNDUS, a, um, adj. summo studio devitans. *Tac. H.* 3, 87. Vespasiani nomen suspensi et vitabundi circumibant. *Sall. Jug.* 107. Solus inter tela hostium vitabundus erupit. *Id. ib.* 42. Quasi vitabundus per saltuosa loca et tramites exercitum ducit. *Id. fr.* ap. *Diomed.* 1, 397. Vitabundus per saltuosa loca recedebat. *Vitabundus*, inquit *Diomed.*, non utique vitans, sed vitare simulans. ℙ Cum accusativo. *Liv.* 25, 13. Hanno vitabundus castra hostium, consulesque, etc. *Sall. fr.* ap. *Non.* 2, 899. Inter molem atque insulam, vitabundus classem hostium, ad oppidum pervenit.

[VĪTĀLĬĀNUS, a, um, adj. ad vitalem pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 524, 5. C. Attius T. F. Sub Vitalianus. *F.*]

[VĪTĀLĪNUS, a, um, adj. ad vitalem pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 756, 8. Appuleja Vitalina. *F.*]

[VĪTĀLĬO, onis, m. dimin. vitalis. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1117, 5. Sex. Cornelius Vitalio. *F.*]

VĪTĀLIS, e, adj. βιώσιμος, qui vitam dat, aut in quo vita consistit. *Pl. Poen.* 5, 4, 14. Juppiter, per quem colimus vitalem aevum. *Virg. A.* 1, 391. Vitales auras carpere. *Lucr.* 3, 561. edere motus; et *ib.* 1117. Vitales venae; et 2, 948. Vitales animae nodos e corpore solvit. *Lucan.* 9, 435. Temperies coeli vitalis. *Cic. N. D.* 2, 9. *med.* Caloris natura vim habet in se vitalem; et *ib.* 45. *f.* Aer vitalem et salutarem spiritum praebet animantibus. *Ov. Met.* 14, 175. Lumen vitale relinquere, *h. e.* mori; et *ib.* 2, 828. Vitales viae, *h. e.* meatus spiritus. *Inscr.* ap. *Grut.* 690, 5. Et (*Parcae*) nevere super vobis vitalia fila. ℙ *Vitalia, um*, partes corporis, in quibus praecipue vita consistit, ut viscera, cor, cerebrum et hujusmodi. *Sen. Ira* 2, 1. In corpore nostro ossa, nervique, et articuli, firmamenta totius, et vitalia minime speciosa visu, prius ordinantur. *Lucan* 7, 620. fusa solo vitalia calcet. Et 9, 743. Ebibit humorem circum vitalia fusum Pestis. *Plin.* 8, 7, 7. Pilum sub oculo adactum in vitalia capitis venerat. *Id.* 17, 27, 42. Vitalia arborum. *Lucr.* 2, 575. Nunc hic, nunc illic superant vitalia rerum, *h. e.* principia vitae. [*Cf. *Gronov. observv.* p. 523. *ed. Fr.* ubi in loco *Hor. Sat.* 2, 7, 4. *ut vitale putes* eodem modo intelligendum perhibetur. Quod falsissimum habetur a *Heindf.* qui *Schol. Acron.* interpretationem unice veram praedicat: Etenim qui nimii sunt in bonis, eos vitales esse non praedicamus. ℙ Vitalis est etiam, qui vitam habet. *Cic. Am.* 6. *med.* Cui potest esse vita vitalis, ut ait Ennius, qui non in amici mutua benevolentia conquiescat? *h. e.* quae vere vita sit, et non in vivente homine mortis genus. *Hieron. Columna* ad hoc *Ennii* dictum ita adscribit: βιωτὸς βίος. Philemon. Ἡμεῖς δ᾽ ἀβίωτον ζῶμεν ἄνθρωποι βίον. *Lucr.* 1, 202. Multaque vivendo vitalia vincere saecla, *h. e.* multa saecula vitae. ℙ Item qui diu vivere potest. [*Differt *vivax*, quod non solum longam, diuturnam, sed tenacem quasi et supra omnem exspectationem durantem vitam significat, docente *Doederl.* 4, 447.] *Pl. Bacch.* 4, 9, 74. Ducentos Philippos, quaeso, Chrysalo da, si esse salvum me vis, aut vitalem tibi. *Hor. Sat.* 2, 1, 60. o puer, ut sis Vitalis, metuo. *Albinov.* 1, 419. Vix etiam fueras paucas vitalis in horas. *Sen. Controv.* 1, 1. *f.* Ajebat, tam immature magnum ingenium non esse vitale. ℙ Apud *Petr. fr. Trag.* 42. *Burm.* Vitalis lectus, *h. e.* quo quis vivens usus est; et *ib.* 77. *f.* Stiche, profer vitalia, in quibus volo me efferri, *h. e.* stragula et vestes, quibus ornatus sepeliri volo: et *vitalia* dixit, pro *mortualia*, melioris ominis gratia; nam *mortem*, et *mortualia* dicere fere abstinebant. ℙ *Vitalis herba* apud *Apul. Herb.* 123. est eadem ac semperviva. ℙ *Vitalis*, et Sup. *Vitalissimus* sunt cogn. R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 306, 9. P. Vettius Vitalis. *Alia* ap. *Mur.* 72, 3. Plotia L. L. Vitalis. *Alia* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 202. col. 3. Valerius Vitalissimus. *F*]

VĪTĀLĬTAS, atis, f. τὸ βιωτικὸν, ζωτικὸν, vis, et potentia vitalis. *Plin.* 11, 37, 69. Ceteris corruptis vitalitas in corde durat. *Id. ib.* 45, 103. de genib. Haec ut aras adorant, fortasse quia inest iis vitalitas. Adde *ib.* 38, 90.

VĪTĀLĬTER, adv. ζωτικῶς, cum vita. *Lucr.* 5, 146. Quandoquidem nequeunt vitaliter esse animata.

VĪTĀTĬO, onis, f. εὐλάβεια, ἐκφυγή, actus vitandi, declinatio. *Cic. Fin.* 5, 7. *f.* Vitatio doloris. *Id. Phil.* 3, 10. oculorum, lucis, urbis, fori. *Auct. ad Her.* 3, 2. periculi.

VĪTĀTUS, a, um, part. a *vito:* evitatus. *Ov. Met.* 13, 38. timidi commenta retexit Naupliades animi, vitataque traxit in arma.

*VITELLENSES, ium, populi Latii. *Plin.* 3, 5. ℙ Eo sic fortasse dicti, quod Vitelliam incolebant. *B. A.*

*VITELLĬA, ae, f. oppidum Aequorum. *Liv.* 2, 39. et 5, 29. *Sueton. Vitell.* 1. *B. A.*

VĪTELLĬĀNUS, a, um, adj. ad Vitellium pertinens, ut Vitellianae partes, *Tac. H.* 1, 84. Vitelliani milites. *Id. ib.* 85. Vitelliana vitia, *Capitol. Ver.* 4. ℙ *Vitelliani, orum*, absolute, dicti sunt pugillares lutei, vitello illiti, in quibus res lascivae et amatoriae scribebantur. Quidam ita dictos putant, quod a Vitellio imp. inventi sint. *Mart.* 2, 6. Haec sunt quae relegente me solebas Rapta exscribere, sed Vitellianis. *Id.* 14, 8. Nondum legerit hos licet puella, Novit, quid cupiant Vitelliani,

VĬELLĪNUS, a, um, adj. a *vitellus*, qua parvum vitulum significat, ut Vitellina caro, *Plaut. fr.* apud *Varr. L. L.* 6, 3. *f.* Caro strebola, vitellina est coenabis. Ita *Scalig.* in *Conjectan.*, nam alii omnino aliter. *Apic.* 8, 5. In vitellina fricta; et *ib.* In vitellinam, sive bubulam. Mox *vitulinam* dicit, quae Latina et certa vox est.

VĪTELLĬUS, ii, m. Βιτήλλιος, nonus Romanorum imperator, Auli praenomine, ventri gulaeque addictissimus, qui, superato ad Bebriacum Othone imperium arripuit, quod non multo post, deficientibus ad Vespasianum militibus, una cum vita exsuit. V. *Suet. in ejusd. vita.* ℙ *Vitellia via*, adj. ap. *Suet. Vit.* 1. dicta est, quae a Vitelliorum gente vel deducta, vel strata fuit, tendebatque ab Janiculo usque ad mare.

VĪTELLUM, i, n. idem quod vitellus, *h. e.* ovi pars lutea. *Apic.* 4, 1. Mel, acetum, liquamen ovorum vitella.

VĪTELLUS, i, m. diminut. vitulli, ut *agnellus* ab *agnus.* *Pl. As.* 3, 3, 77. Agnellum, haedillum me tuum dic esse, vel vitellum. ℙ Item λέκιθος τὸ ὠχρὸν τοῦ ὠοῦ, ovi pars lutea. *Cels.* 6, 6. *n.* 1 *med.* Ovi et album et vitellus in vas defundendum est. *Petr. Sat.* 33. *extr.* Pinguissima ficedula piperato vitello circumdata. *Cic. Div.* 2, 65. Tum ille, Nihilne, inquit, de vitello? Id enim ei ex ovo videbatur aurum declarasse, reliquum argentum. *Hor. Sat.* 2, 4, 12. Longa quibus facies ovis erit, illa memento, Ut succi melioris, et ut magis albis rotundis, Ponere, namque marem cohibent callosa vitellum. *Plin.* 10, 53, 74. Omnibus ovis medio vitelli parva inest velut sanguinea gutta, quod esse cor avium existimant.

VĪTĔUS, a, um, adj. ἀμπελινὸς, qui est ex vite. *Virg. G.* 3, 380. et pocula laeti Fermento, atque acidis imitantur vitea sorbis. Ubi *pocula vitea* pro vino posuit. V. POCULUM. *Varr. R. R.* 1, 31. Coliculus viteus intortus. *Solin.* 3. *f.* Vitea ligna super aras struere. *Prud. Hamart.* 228. vitea rura, *h. e.* vitibus consita. *Cypr. ep.* 1. *in.* Dum erratici palmitum lapsus nexibus pendulis per arundines bajulas repunt, viteam porticum frondea tecta fecerunt.

VĪTEX, icis, f. ἄγνος, λύγος, genus fruticis: a *vitilis*, et *viendo*, quia lenta et flexibilis est, et aviendum idonea. [*Nostr. *Keuschlamm*, *Keuschbaum*, *Abrahamsbaum*, Vitex agnus castus *L.*] *Plin.* 24, 9, 38. Non multum a salice vitilium usu distat vitex, foliorum quoque aspectu, nisi odore gratior esset. Graeci lygon vocant, alii hagnon, quoniam matronae Thesmophoriis Atheniensium castitatem custodientes, his foliis cubitum sibi sternunt. Duo genera ejus: major in arborem salicis modo assurgit: minor ramosa, foliis candidioribus lanuginosis. Prima album florem mittit cum purpureo, quae candida vocatur: nigra, quae tantum purpureum. Nascuntur in palustribus campis. Haec *Plin.* qui deinceps usus ejus varios in medicina persequitur.

VĪTĬĀBĬLIS, e, adj. qui vitiari potest. *Prud. Apoth.* 1113. Tellurem nostro vitiatam primitus usu, Esse suam voluit, ne jam vitiabilis esset. Adde *Hamart* 216.

VĪTĬĀRĬUM, ii, n. ἀμπελὼν, ἀμπελόφυτον, seminarium vitium, seu locus vitium alio transferendarum plantis consitus. *Varr. R. R.* 1, 31. Ideo i

tiario, primitus cum exit vitis, tota resecari so- t, ut firmiore sarmento e terra exeat. Colum. 3, Cui vineta facere cordi est, genus surculi pro- tissimum domi conserat, faciatque vitiarium, ex o possit agrum vineis vestire. Adde ib. 5.

VĬTĬĀTĬO, onis, f. φθορὰ, διαφθορὰ, actus vi- andi. Sen. Contr. 3, 23. med. Antea legem vi- tionis evertere conatus est, nunc transferre lt.

VĬTĬĀTOR, oris, m. φθορεὺς, qui vitiat, stu- rator. Sen. Contr. 3, 23. in. Occide jam non vi- atorem, sed virum.

VĬTĬĀTUS, a, um, part. a vitio: corruptus. els. 8, 2. Vitiata ossa. Mart. 8, 75. Expulit fenso vitiatum pollice talum: et Ov. Pont. 1, 10, curis vitiatum corpus amaris. Id. Met. 3, 76. nique halitus exit Ore niger Stygio, vitiatas infi- t auras. Id. Pont. 1, 1, 69. Estur ut occulta tiata teredine navis. ℙ Translate. Liv. 8, 40. itiatam memoriam funebribus laudibus reor, fal- sque imaginum titulis. Cic. Sext. 54. Comitio- m et concionum significationes interdum verae nt, nonnunquam vitiatae et corruptae. Ov. Pont. 4, 2, . ut limus venas excaecat in undis, Pectora sic mea nt limo vitiata malorum. ℙ Item stupratus. Ter. un. 4, 4, 36. Vitiata virgo. Ov. Her. 11, 37. vi- ati pondera ventris.

VĬTĬCARPĬFĔRAE forcipes sunt, quae ad vites rpendas, seu putandas aptae sunt. Varr. apud risc. 9, 868. Detotonderat forcipibus viticarpi- ris.

VĬTĬCELLĂ, ae, f. genus herbae. Isid. Or. 17, f. Viticella herba appellata, quod, sicut vitis, icquid proximum habuerit, apprehendat corym- s, quos anulos appellamus.

*VĬTĬCĪNI, orum, populi Italiae, in Piceno, a omanis extincti. Plin. 3, 12. B. A.

VĬTĬCŎLĂ, ae, m. et f. qui vitem colit. Sil. 7, 6. Viticolae nomen pervulgatura Falerni.

VĬTĬCŎMUS, a, um, adj. qui comas pampinis textas habet; estque epitheton Bacchi, Avien. in rat. 70. Et cum (conveniat) viticomo crinem ton- re Lyaeo. ℙ Dicitur etiam de ulmo, quae vi- m sustinet. Sidon. carm. 2, 328. Viticomam re- ens baculi vice flectit ad ulmum.

VĬTĬCŬLĂ, ae, f. ἀμπελὶς, exigua vitis. Cic. N. . 3, 35. f. At enim minora Dii negligunt, neque cellos singulorum, nec viticulas persequuntur. Tert. rm. adv. Marc. 2, 230. Viticulae in gracili latet gens corpore botrys. V. infra. ℙ Translate vi- culae, κληματια, in herbis dicuntur flagella quae- m, quae vitium palmites imitantia longe lateque oserpunt, et obvia quaeque prehendunt, iisque asi pedaminibus abutuntur: cujusmodi videre est cucurbitis, cucumeribus, aliisque nonnullis id nus. Plin. 24, 11, 58. Frutex est folio hederae, olliore tamen, et minus longis viticulis. Pall. 4, med. Aliqui florem cucumeris cum viticulae ae capite cannae inserunt. ℙ Licenter antepae- ltimam producit Val. Cato Dir. 115. Dulci nam- e tumet nondum viticula Baccho.

VĬTĬFER, ra, rum, adj ἀμπελοφόρος, qui fert tes, seu in quo vites proveniunt Mart. 13, 107. aec de vitifera venisse picata Vienna, Ne dubi- . Sil. 4, 349. Vitiferi sacro generatus vertice ontis Massicus. Plin. 3, 5, 9. Colles vitiferi. ll. 3, 13. Ita formandi sunt rami vitiferarum borum, h. e. quae vitibus adseruntur sustinendi atia, ut fraxinus, ulmus, populus.

VĬTĬGĬNĔUS, a, um, adj. ἀμπελινὸς, viteus. Ca- R. R. 41. Vitiginei surculi. Colum. 12, 16. i foliis vitigineis, nonnulli plataninis semivietas as contegunt. Plin. 30, 6, 16. Pulmo vulturinus igineis lignis combustus. Id. 14, 1, 2. Vitigi- ae columnae.

VĬTĬGĔNUS, a, um, adj. idem ac vitigineus. cr. 5, 15. Vitigenus liquor, h. e. vinum. Id. 1070. Vitigeni latices.

VĬTĬLĒNA, ae, f. vitiosa et pessima lena: a vi- m et lena. Pl. Most. 1, 3, 56. Illa hanc cor- mpit mulierem malesuada vitilena.

*VĬTĬLĪGĬNŌSUS, a, um, adj. Gloss. Gr. Lat. λεφαντιῶν, Vitiliginosus. B. A.

VĬTĬLĪGO, inis, f. ἀλφὸς, μέλας, λεύκη, diversi loris maculae per omnia membra dispersae, foe- s cutis color ex malo corporis habitu proveniens, i nutrimentum recte peragere non potest. Festus: tiligo in corpore hominis, macula alba, quam raeci ἀλφὸν vocant, a quo nos album: sive a vitio cta, etiam si non laedit; sive a vitulo, propter s membranae candorem, qua nascitur involutus. cilius: Haec odiosa mihi vitiligo est, non dolet, uit. Haec Festus. Cels. 5, 28. n. 19. Vitiligo, amvis per se nullum periculum affert, tamen foe- est, et ex malo corporis habitu fit. Ejus tres ecies sunt. Alphos vocatur, ubi color albus est e subasper, et non continuus, ut quaedam quasi ttae dispersae esse videantur. Μέλας colore ab hoc fert, quia niger est, et umbrae similis: cetera dem sunt. Λεύκη habet quiddam simile alpho, sed gis albida est, et altius descendit, in eaque albi i sunt, et lanugini similes. Omnia haec serpunt, sed in aliis celerius, in aliis tardius. Haec Celsus. Plin. 20, 15, 59. Vitiligines tollere. Id. 21, 19, 75. emaculare; et 22, 25, 74. emendare. Id. 30, 4, 10. extenuare; et 27, 12, 90. concorporare. Id. 30, 13, 41. ad colorem reducere. ℙ [Vitiligo ipsae etiam leprae vocantur. Arnob. 1. p. 30. Ille (Christus) notas albicantium vitiliginum manu admota detersit. Adde ib. p. 26. et 28. Just. 36, 2. Cum (Judaei) scabiem et vitiliginem paterentur, Aegyptii eum (Mosem) cum aegris terminis Aegypti pellunt. ℙ Translate de vitiosa loquendi ratione. Capell. 3. p. 50. Grammatice protulit limam quandam, ex qua scabros dentes vitiliginesque linguarum et sordes levi sensim attritione purgabat. V. integrum hunc locum in SOLOECISMUS. F.]

VĪTĬLIS, e, adj. πλεκτὸς, ex viminibus factus, seu ex quocumque ligno flexili, et ad ligandum apto: a vieo, a quo est etiam vimen, et vitex. Cato R. R. 11. Cola vitilia. Varr. R. R. 3, 16. med. Vitiles (alvos apum) fimo bubulo oblinunt. Plin. 19, 5, 24. Cucurbita omni modo fastigatur, vaginis maxime vitilibus. Id. 15, 17, 18. n. 2. Vitiles cistae. Id. 7, 56, 57. Vitiles naves corio circumsutae; et 13, 4, 7. Vitilis circulus. ℙ Vitilia absolute, vimina, et quidquid ex vimine factum est. Id. 24, 9, 38. Non multum a salice vitilium usu distat vitex. Id. 13, 4, 9. Palmae folio latiore ac molli ad vitilia utilissimo. Id. 21, 18, 59. Junci usus ad nassas marinas, vitilium elegantia.

VĬTĬLĬTĬGĀTOR, oris, m. συκοφάντης, qui sola pravitate contentionem quaerit, cui studium est lites e litibus serere, eoque aliena omnia anxie observat, indeque calumniandi ansam captat, vitiosus litigator, calumniator, obtrectator. Plin. praef. H. N. f. Ergo securi etiam contra vitilitigatores, quos Cato eleganter ex vitiis, et litigatoribus composuit, (quid enim illi aliud, quam litigant, aut litem quaerunt?) exsequemus reliqua propositi.

VĬTĬLĬTĬGO, as, a. 1. συκοφαντέω, est vitio litigare: et per metaphoram calumniari, carpere, criminari, damnare, reprehendere: a vitium, et litigo. Cato ap. Plin. praef. H. N. f. Scio ego, quae scripta sunt, haec si palam proferantur, multos fore, qui vitilitigent: sed ii potissimum, qui verae laudis expertes sunt. Eorum ego orationes sino praeterfluere.

[VĬTILLĂ, ae, f. dimin. vitae. Inscr. ap. Grut. 663, 5. Destituisti, vitilla mea, miseram mammam tuam. F.]

*VĬTĬMAGISTRĀTUS, us, m. magistratus vitio creati. Sall. Hist. 3. fr. sec. Palmer. B. A.

VĪTĬNĔUS, a, um, adj. ἀμπελινὸς, vitigineus. Flor. 3, 20. Per fauces cavi montis vitineis delapsi vinculis. Alii leg. vitigineis, alii aliter.

VĬTĬO, as, avi, atum, a. 1. φθείρω, vitium infero, deterius reddo, corrumpo, foedo. Ov. Met. 15, 626. Dira lues quondam Latias vitiaverat auras. Id. Fast. 6, 136. de strigibus: et vitiant cunis corpora rapta suis. Id. ib. 1, 691. Et careant loliis oculos vitiantibus agri. Id. Met. 7, 366. oculi vitiantes omnia visu; et ib. 15, 286. amnis, Qui fuerat dulcis, salibus vitiatur amaris. Id. Trist. 3, 7, 3. Ista decens facies longis vitiabitur annis. Colum. 11, 1. med. Saepius inspiciat ferramentum, siquod in opere vitiatum fuerit. Id. 8, 11. med. Vixdum concepta in alvo vitiat ova. Pall. 4, 12. Boves aliqua offensa vitiantur. Mart. 12, 74. de vitreis calicib. Et nimium calidis non vitiantur aquis. ℙ Translate. Liv. 3, 55. Senatusconsulta arbitrio consulum supprimebantur, vitiabanturque. Ulp. Dig. 50, 17, 94. Non solent, quae abundant, vitiare scripturas. Messala ap. Gell. 13, 15. Vitiare auspicia. Lucan. 9, 424. Libye In nullas vitiatur opes: non aere, nec auro, Excoquitur. ℙ Item stupro polluo, vitium affero. Suet. Aug. 71. Ut ferunt, ad vitiandas virgines promptior, etc. Cato ap. Gell. 17, 13. Neque satis habuit, quod eam in occulto vitiaverat, quin ejus famam prostitueret. Ter. Adelph. 4, 5, 52. Virginem vitiasti, quam te jus non fuerat tangere. Cic. Att. 1, 18. M. Luculli uxorem Memmius suis sacris vitiavit. Alii rectius leg. initiavit, eadem nihilominus manente sententia.

VĪTĬO, is, a. 4. vites sero et colo. Cic. Off. 2, 25. Quid tertium? vitire: quid quartum? arare. Ita quidam leg., sed frustra, cum reponendum sit male pascere, ut est ap. Colum. 6. praef.

VĬTĬŌSĒ, adv. κακῶς, cum vitio, male. Cic. Acad. 4, 30. f. Si recte conclusit, teneo: sin vitiose, minam Diogenes reddet. Id. Sen. 8. Illud vero idem Caecilius vitiosius, supple dixit. Colum. 4, 24. med. Quod etiam usurpari vitiosissime, animadverto. ℙ Vitiose se habere aliquod membrum dicitur, quod vitio aliquo affectum est. Cic. Tusc. 3, 9. Membrum tumidum, ac turgidum non vitiose se habet? ℙ Vitiose ferre leges ap. eund. Phil. 5, 4. est leges ferre vitio aliquo auspiciorum, alteriusve rei interveniente. V. VITIOSUS.

VĬTĬŌSĬTAS, atis, f. κακία, vitium, pravitas. Cic. Tusc. 4, 13. Vitiositas autem est habitus, aut affectio in tota vita inconstans, et a se ipsa dissentiens. Id. ib. 15. Hujus igitur virtutis contraria est vitiositas. Sic enim malo, quam malitiam appellare eam, quam Graeci κακίαν appellant. Nam malitia certi cujusdam vitii nomen est, vitiositas omnium. ℙ Sumitur etiam generatim pro quacumque corruptione. Macr. Sat. 7, 10. med. Ille humor, qui aut de aetatis frigore nascitur, aut cujuslibet vitiositatis occasione contrahitur, ut superfluus, ita et noxius est.

VĬTĬŌSUS, a, um, adj. κακὸς, φαῦλος, vitiis plenus, corruptus, et praecipue de morbo affectis usurpatur. Hoc sensu quomodo a morbosus differat, in VITIUM dictum est. Varr. R. R. 2, 1. med. Morbosum pecus, et vitiosum, et quando non valet, saepe magna gregem afficit calamitate. Colum. 7, 5. med. Vitiosum locum pecudes aut morsu scalpunt, aut cornu vel ungula tundunt. ℙ Translate de quibuscumque rebus, quae incolumes, integrae, sincerae non sunt, depravatus. Cic. Or. 3, 26. Vitiosissimus orator, h. e. vitio aliquo corporis in actione laborans. Id. Leg. 3, 15. extr. Vitiosum suffragium. Auct. ad Her. 2, 29. exemplum. Pl. Mil. 2, 3, 45. Non ego emam nunc vitam tuam vitiosa nuce. ℙ Vitiosi magistratus dicebantur, qui vitio creati erant, cum ex legitimis auspiciis, ceterisve solemnitatibus aliquid esset omissum, aut cum in campo aliquid vitii intervenisset, quo ex augurum disciplina solebant dirimi comitia: ut si quis interim comitiali morbo fuisset correptus, aut si fulmen esset visum, aut tonitru auditum, vel aliud quippiam esset obnuntiatum, quod infausta futura illa comitia portenderet. Tunc enim vitiosa comitia dicebantur, et magistratus vitiosi, vel vitio creati: cogebanturque, qui designati essent, se magistratu abdicare. Cic. Phil. 2, 33. f. Quamdiu tu voles, vitiosus consul Dolabella: rursus cum voles, salvis auspiciis creatus. ℙ [Vitiosus dies dicitur XIX. K. Febr. in Kalend. Praenest. et Maffejor. ap. Foggin. in Fast. Verrii Flacci, qui idem videtur fuisse ac religiosus. V. h. v. F.] ℙ Transfertur ad animum, et depravatum, vitiis contaminatum, deditum, significat, πονηρὸν, μοχθηρόν. Cic. Fin. 2, 28. extr. Vitiosa et flagitiosa vita. Id. N. D. 3, 31. med. Si qui audierunt philosophos, vitiosi essent discessuri. Cato ap. Gell. 11, 2. Avaritiam omnia vitia habere putabant: sumptuosus, cupidus, elegans, vitiosus, irritus qui habebatur, is laudabatur. Vell. 2, 97. Homo in omnia pecuniae, quam recte faciendi, cupidior, et inter summam vitiorum dissimulationem vitiosissimus. Mart. 11, 92. Mentitur, qui te vitiosum, Zoile, dicit: Non vitiosus homo es, Zoile, sed vitium. Hor. Od. 3, 6, 46. Aetas parentum pejor avis tulit Nos nequiores, mox daturos Progeniem vitiosiorem. Adde Pl. Curc. 4, 1, 8. et Cic. Tusc. 3, 30. ℙ De his, qui peccant in studiis litterarum. Suet. Aug. 86. Cacozelos, et antiquarios, ut diverso genere vitiosos, pari fastidio sprevit.

[VĬTĬPARRĂ, ae, f. avicula quaedam, quam nostrates pendolino vocant. Plin. 10, 33, 50. In genere vitiparrarum est, cui nidus ex musco arido ita absoluta perficitur pila, ut invenire non possit aditus. Acanthyllis appellatur eadem figura ex lino intexens. Vitiparra quibusdam videtur esse eadem ac oenanthe, et acanthyllis, quas voces vide. F.]

VĪTIS, is, f. ἄμπελος, arbor nota, vinum ferens, et Baccho sacra. Est a vieo, alligo, vincio, quia ut stet, pedamento indiget, cui adalligetur: vel quia lenta est, et facile flectitur, ut ea quibus utimur ad viciendum. Colum. 3, 1. Ex surculo vel arbor procedit, ut olea: vel frutex, ut palma campestris; vel tertium quiddam, quod nec arborem, nec fruticem proprie dixerim, ut est vitis. Plin. 14, 1, 2. Vites jure apud priscos magnitudine quoque inter arbores numerabantur. Ulp. Dig. 47, 7, 3. Vitem arboris appellatione contineri, plerique veterum existimaverunt. Virg. Ecl. 7, 61. Populus Alcidae gratissima, vitis Iaccho. Cic. Sen. 15. Vitis, quae natura caduca est, et, nisi fulta sit, ad terram fertur, ut se erigat, claviculis suis, quasi manibus, quidquid est nacta, comprehendit: quam serpentem multiplici lapsu, et erratico, ferro amputans coercet ars agricolarum; et mox: Vitis non utilitas me solum, sed etiam cultura delectat: adminiculorum ordines, capitum jugatio, religatio et propagatio vitium, sarmentorumque aliorum amputatio, aliorum immissio. Virg. Ecl. 9, 42. lentae texunt umbracula vites; et ib. 1, 74. Insere nunc, Meliboee, piros, pone ordine vites; et ib. 5, 32. Vitis ut arboribus decori est, ut vitibus uvae. Id. G. 1, 2. ulmis adjungere vitis; et ib. 2, 190. vites praevalidae, multoque fluentes Baccho; et 233. Vites almae. Tibull. 1, 1, 7. et Mart. 4, 13. tenerae. Ov. Fast. 3, 766. gravidae munera vitis. Juven. 9, 56. Fecundae vites. Ov. Pont. 3, 8, 13. pampineis amicitur vitibus ulmus. Id. Met. 8, 676. de purpureis collectae vitibus uvae. Id. Am. 1, 10, 55. Carpite de plenis pendentes vitibus uvas. Catull. 62, 49. Vitis vidua, h. e. sine fulcimento ulmi. Contra ib. 54. ulmo conjuncta marito. ℙ [Vitis membra singula vel minutiora pictis tabulis accurate describit Pontedera ad Colum. 3., ubi praecipue (item l. 4. et 5.) colendae vitis rationem Colum. tradit: cui adde Varr., Plin., Pall. apud quos sunt locutiones serere vites, putare, propagare, reparare, ablaqueare, pampinare, pastinare, fodere, pedare pa-

lare, alligare, jugare, pulverare, inserere, transferre, etc. Nomina vitium plura Romanis cognita, earumque qualitates enarrat *Id. Colum.* 3, 2. *F.*] ℙ Metonymice est uva, aut vinum. *Mart.* 8, 51. Ipse tua pasci vite, Lyaee, velis. ℙ Ut virga lictorum, sic vitis, seu viteus bacillus gestamen fuit centurionum in peditatu R., eoque milites peccantes caedere solebant. Fuit inventum Bacchi, qui Indiam armis subegisse dicitur, primusque triumphasse. *Plin.* 14, 1, 3. Quod quod insertae (*vites*) castris summam rerum, imperiumque continent! Centurionum in manu vitis, et opimo praemio tardos ordines ad lentas perducit aquilas, atque etiam in delictis poenam ipsam honorat. *Ov. A. Am.* 3, 527. Dux bonus huic centum commisit vite regendos, Huic equites. *Lucan.* 6, 146. Latiam longo gerit ordine vitem. *Ep. Liv.* 57. Quem militem extra ordinem deprehendit, si Romanus esset, vitibus; si extraneus, fustibus cecidit. *Juven.* 8, 247. Nodosam post haec frangebat vertice vitem, Si lentus pigra muniret castra dolabra. (Adde 14, 193.) Narrat *Tac. A.* 1, 23. de quodam Lucilio centurione, cui militaribus facetiis vocabulum *Cedo alteram* indiderant, quia fracta vite in tergo militis, alteram clara voce, ac rursus aliam poscebat. ℙ Hinc metonymice ponitur pro ipso centurionatu. *Juven.* 14, 193. aut vitem posce libello. *Sil.* 6, 43. Laevinus Latiae praesignis honore; et 12, 465. vitis honore Perfunctus Latiae. (Adde *ib.* 395) *Spart. Hadr.* 10. *med.* Nulli vitem, nisi robusto et bonae famae, dedit. Adde *Quint. decl.* 3, 9. *med.* item *Tac. A.* 1, 23. ℙ Quae machina militaris *vinea* dicebatur, eadem et *vitis* dicta est. *Fest.* in *Sub.* Sub vitem hastas jacere dicitur veles, cum eas sub manu sursum mittit. Lucilius: Ut veles bonu', sub vitem qui subjicit hastas. *Id. ib.* Sub vitem proeliari dicuntur milites, cum sub vinea militari pugnant. Lucilius: neque prodire in altum: proeliari procul sub vite. ℙ *Vitis alba*, et *nigra* ap. *Colum.* 4, 29. *f.* est quae albas, et nigras uvas producit. ℙ Praeterea *vitis alba*, ἀμπελολεύκη, nomen est herbae, cujus sarmenta longis et exilibus internodiis geniculata scandunt: folia pampinosa, ad magnitudinem hederae, dividuntur ut vitium: radix alba, grandis, raphano similis initio, ex qua caules asparagi similitudine exeunt: semen in uva raris acinis dependet succo rubente, postea croci. Norunt id qui coria perficiunt; illo enim utuntur. Haec *Plin.* 23, 1, 16., qui pergit inde praeclaras ejus in medicina utilitates recensere. Meminit et *Colum.* 10, 347., ubi significat, vim habere contra fulmina: item 12, 7., ubi reponit inter eas herbas, quae conditura aceti et muriae in usum ciborum diu servantur. *Pall.* 1, 35. monet contra grandinem omne horti spatium alba vite praecingere. *Serv.* ad *G.* 1, 165. docet, ex ejus sarmentis vasa fieri non secus ac ex junco, et genistis. Sequax certe valde est, et flexibilis: unde *Ov. Met.* 13, 800. Lentior et salicis virgis, et vitibus albis. ℙ *Vitis nigra* itidem herba est ap. *Plin. l. c.* 17. quae et bryonia dicitur, radice foris nigra, intus buxeo colore. ℙ *Vitis cana* eadem est, quae saxifraga. *Appul. Met.* 97. ℙ *Vitem*, et *viticulam* appellat *Pall.* 4, 9. *med.* ramulos cucumeris, et *ib.* 10. *med.* cucurbitae.

VITĬSĀTOR, oris, m. ἀμπελοφύτης, qui vites serit. *Virg. A.* 7, 177. Quin etiam veterum effigies ex ordine avorum Antiqua e cedro: Italusque, paterque Sabinus Vitisator, curvam servans sub imagine falcem, Saturnusque senex, etc. ℙ Tribuitur et Saturno. *Arnob.* 3. p. 117. Ista, quem Coelo esse editum patre, magnorum esse procreatorem Deorum, vitisatorem, falciferum, vetustas edidit prisca. ℙ Et Baccho. *Accius* ap. *Macr. Sat.* 6, 5. O Dionyse, pater optime, vitisator, Semela genitus.

VITĬUM, ii, n. βλάβη, κακότης, κακία, pravitas, seu corruptio cujuscumque rei: quod in quaque re malum est. De etymo ita *Cic. Fin.* 3, 12. Quod vituperabile est per se ipsum, id eo ipso vitium nominatum puto: vel etiam a vitio dictum vituperari. [*Aliam habet hujus verbi originationem *Doederl.* 2, 152. nempe a *vincere*. *Ciceronis* quidem etymologiam, quam *Noster* dicit, descriptionem potius dixerim notionis, quam originis significationem.] *Id. Fam.* 9, 15. *extr.* Si enim nihil est in parietibus, aut in tecto vitii, cetera mihi probabuntur. *Virg. G.* 1, 87. illis omne per ignem Excoquitur vitium, atque exsudat inutilis humor. *Id. Ecl.* 7, 57. vitio moriens sitit aeris herba. ℙ *Vitium facere* dicuntur aedificia, dum aliqua sui parte labefactantur, dum rimas agunt, et ruinam minantur. *Cic. Top.* 3. *med.* Si aedes corruerunt, vitiumve fecerunt. ℙ Speciatim dicitur de corpore, pro perpetuo impedimento. In eo enim *morbus*, et *vitium* differunt. Nam *morbus* est totius corporis, ut febris; *vitium* est partis, ut caecitas, claudicatio, etc.: deinde *morbus* temporalis, sive, ut ait *Gell.* 4, 2., est cum accessu discessuque; *vitium* vero est perpetuum corporis impedimentum. Potest tamen, qui morbosus est, etiam visiosus dici, sed non e contrario. Equus mordax et calcitrosus, vitiosus, non morbosus est: claudus vero et morbosus, et vitiosus dici potest. *Cic. Tusc.* 4, 13. Quomodo autem est in corpore morbus, aegrotatio, et vitium, sic in animo. Morbum appellant totius corporis corruptionem: aegrotationem morbum cum imbecillitate: vitium, cum partes corporis inter se dissident, ex quo pravitas membrorum, distortio, deformitas. Itaque illa duo morbus, et aegrotatio ex totius valetudinis corporis conquassatione, et perturbatione gignuntur: vitium autem, integra valetudine, ipsum ex se cernitur. Adde *Ulp. Dig.* 21, 1, 1. *med.* Sed *Sabinus* ap. *Gell. l. c.* posuit morbum et in toto corpore, et in parte: distinxit autem morbum a vitio, quod morbus pravitas major sit, et cum corruptione; vitium imperfectio quaedam levior et sine laesione organi, seu instrumenti. *Ulp. l. c.* Si intelligatur vitium, morbusque mancipii, ut plerumque signis quibusdam demonstrari solent vitia, potest dici edictum cessare. Hoc enim tantum intuendum est, ne emptor decipiatur. Sed sciendum est, morbum apud Sabinum sic definitum esse, habitum cujusque corporis contra naturam, qui usum ejus ad id faciat deteriorem, cujus causa natura nobis ejus corporis sanitatem dedit, id autem alias in toto corpore, alias in parte accidere. Namque totius corporis morbum esse, puta φθίσιν, febrem; partis, veluti caecitatem, licet homo ita quoque natus sit. Vitiumque a morbo multum differre, ut puta, si quis balbus sit: nam hunc vitiosum esse magis, quam morbosum. *Id. ib.* 38. Aediles ajunt, Qui jumenta vendunt, palam recte dicunto, quid in unoquoque eorum morbi, vitiive sit. *Pl. Most.* 1, 3, 118. Vetulae edentulae vitia corporis fere occultant. *Ov. Fast.* 4, 147. Accipit ille locus posito velamine cunctas, Et vitium nudi corporis omne videt. ℙ Per excellentiam dicitur de pravitate animi: cui *virtus* opponitur. *Cic. Cluent.* 48. Nullam quidem ob turpitudinem, nullum ob totius vitae non dicam vitium, sed erratum. *Id. Coel.* 19. Vitium ventris et gutturis non modo non minuit aetas hominibus, sed etiam auget. *Id. Or.* 1, 58. Legibus et praemia proposita sunt virtutibus, et supplicia vitiis. *Hor. Ep.* 1, 1, 41. Virtus est vitium fugere. ℙ Usurpatur praeterea de injuria, quae virgini infertur, virginitatem eidem adimendo. Hinc *offerre* vel *afferre vitium virgini* est eam stuprare. *Ter. Ad.* 3, 1, 9. Cui miserae indigne per vim vitium obtulerat. *Pl. Ep.* 1, 2, 7. Pudicitiae ejus nunquam nec vim, nec vitium attuli. *Id. Amph.* 2, 2, 179. vitium alicui addere: *eod. sensu.* ℙ Universim dicitur de quavis depravatione animi, ut de loquacitate senum, de deformitate gestus in oratore, de erroribus in dicendo, de culpa in disputando, etc. *Cic. Sen.* 16. Et senectus est natura loquacior, ne ab omnibus eam vitiis videar vindicare. *Id. Or.* 1, 25. *med.* Adest enim fere nemo, quin acutius atque acrius vitia in dicente, quam recta videat. *Id. Off.* 1, 7. *f.* In vitio esse. *Id. Acad.* 4, 16. Huc si perveneris, meum vitium fuerit. ℙ Vitio alicui dare, vertere. *Cic. Fam.* 7, 6. Ne sibi vitio verterent, quod abesset a patria. *Id. Rosc. Am.* 16. *extr.* Summam laudem Sex. Roscio vitio et culpae dedisti. *Matius* ad *Cic. Fam.* 11, 28. Vitio mihi dant, quod mortem hominis necessarii graviter fero. ℙ Usurpatur etiam in auguriis, et auspiciis, pro impedimento, malo auspicio. *Cic. Phil.* 2, 33. Id igitur obvenit vitium, quod tu jam Cal. Jan. futurum esse praevideras, et tanto ante praedixeras. *Id. Div.* 1, 16. P. Clodius, ejusque collega classes maximas perdiderunt, cum vitio navigassent, *h. e.* neglecta auspiciorum religione. *Id. N. D.* 2, 4. Recordatum esse, vitio sibi tabernaculum captum fuisse, *h. e.* quod auspicari esset oblitus, ut *ib.* addit. *Id. ib.* Vitio creatos consules esse. *Cato* ap. *Fest.* in *Prohibere.* Si cui servo, aut ancillae dormienti evenit, quod comitia prohibere solet, ne is (al. *id*) quidem mihi vitium facit. ℙ Pro culpa. *Cic. Phil.* 2, 18. Quamvis quis fortunae vitio, non suo decoxisset. *Id. Div.* 1, 52. Male conjecta falsa sunt, non rerum vitio, sed interpretum inscientia. Adde *Har. resp.* 26. *med.* ℙ *Vitium* pro *vitiorum* habet *Titin.* ap. *Non.* 9, 1. Omnium vitium expertem, consilii plenum. ℙ Qui *vicium* scribunt, minus recte id faciunt, teste *Dausq.* ℙ [*Confund. *vitia* et *convicia.* V. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* p. 140. *a.*]

VITO, as, avi, atum, a. 1. ἐκκλίνω, φεύγω, effugio, declino, devito. Videtur esse a *vis.* [*Doederl.* 1, 161. *vitare* vel frequentativam formam dicit verbi *videre*, ut *refutare* a *refundere*, contractum vel syncop. a *viditare*, ut *cette* ex *cedite* et *stipendium* ex *stipipendium;* vel cognatum verbi genus cum *visare* sensu *providendi*, *circumspectandi*, Gr. ἀθρῆσαι.] *Hor. Sat.* 1, 4, 115. sapiens, vitatu, quidque petitu Sit melius, causas reddet tibi. *Id. Ep.* 2, 2, 135. Posset qui rupem et puteum vitare patentem. *Caes. B. G.* 2, 25. Proelio excedere, ac tela vitare. *Id. B. C.* 2, 24. *f.* Longe lateque is lacus restagnat: quem si quis vitare voluerit, sex millium circuitu in oppidum perveniet; et *ib.* 1, 70. Vitare periculum. *Id. B. G.* 6, 20. fuga mortem; et *ib.* 1, 20. *f.* et *Nep. Att.* 6. suspiciones, *h. e.* cavere, ne male de nobis homines suspicentur. *Sall. Jug.* 79. proditionem celeritate. *Phaedr.* 1, 19. insidias. *Id.* 5, 4. lucrum periculosum. *Suet. Cal.* 23. *f.* impatientiam nauseae, et molestiam navigandi. *Cic. Part.* 17. *f.* Erit in enumeratione vitandum, ne ostentatio memoriae suscepta videatur esse puerilis. ℙ Cum dativo. *Pl. Curc.* 2, 3, 19. et *Poen. prol.* 25. Domum abeant, vitent ancipiti infortunio. *Id. Cas.* 2, 2, 35. Semper tu huic verbo vitato abs tuo viro, *h. e.* cave, ne aliquando ab tuo viro hoc verbum tibi dicatur. Sic *Petr. Sat.* 82. Ponere jussit arma, et malo cavere. ℙ *Vitare s*[...] est non sibi constare, sibi ipsi displicere. *Hor. Sat.* 2, 7, 112. Non horam tecum esse potes, non otia recte Ponere, teque ipsum vitas fugitivus et erro. ℙ Inter *cavere*, et *vitare* discrimen est. *Cic. Verr.* 2, 1, 15. *med.* Eum, qui palam est adversarius, facile cavendo vitare possis. V. CAVEO. [*Confund. *Vitare* et *videre.* V. *Spald.* ad *Quint.* [...] 3. p. 126. *crit.*]

VĪTOR. V. VIETOR *f.*

VITRĀRĬUS, ii, m. ὑαλουργός, vitri conficiendi artifex. *Sen. ep.* 90. *med.* Cuperem Posidonio aliquem vitrarium ostendere, qui spiritu vitrum in habitus plurimos format, qui vix diligenti manu effingerentur. Alii leg. *vitriarius*, alii *vitrearius.*

VITRĔĀMĬNA, um, n. plur. *Paul. Dig.* 33, [...] 18. *f.* Cum in diem mortis ibi libros, et vitreamina et vesticulam habuerit.

VITRĔĀRĬUS. V. VITRARIUS.

VITRĔĀTUS. V. VIVATUS *f.*

VITRĔŎLUS, a, um, dimin. vitrei, ut *lacteolus*, *ligneolus*, a *lacteus*, *ligneus*. *Paul. Nol. carm.* 26, 413. Pendebant per ahena cavi retinacula lychni Qui specie arborea lentis quasi vitea virgis Brachia jactantes, summoque cacumine rami Vitreolos gestant, tanquam sua poma, caliclos.

VITRĔUS, a, um, adj. ὑάλινος, qui ex vitro est. *Ov. A. Am.* 2, 207. Sive latrocinii sub imagine calculus ibit, Fac, pereat vitreo miles ab hoste tuus. *Mart.* 7, 72. Vitreus latro. *Colum.* 12, 4. *med.* Vasa autem fictilia, vel vitrea plura potius, quam ampla. *Juven.* 2, 95. Vitreus Priapus, *h. e.* calix Priapum referens. ℙ *Vitrea*, *orum*, absolute, vasa vitrea. *Mart.* 1, 42. Qui pallentia sulphurata fractis Permutat vitreis. *Stat. Silv.* 1, 6, 73. quique comminutis Permutant vitreis gregale sulphur. *Petr. Sat.* 10. An videlicet audirem sententias, id est vitrea fracta, et somniorum interpretamenta? *h. e.* nugas, res frivolas, et nullius pretii. ℙ *Vitreus*, vitri colorem referens, clarus, pellucidus, ὑαλοειδής. Saepe tribuitur aquis. *Virg. A.* 7, 759. Te nemus Angitiae, vitrea te Fucinus unda, Te liquidi flevere lacus. *Ov. Am.* 1, 6, 55. vitreo madentia rore Tempora noctis eunt. *Id. Her.* 10, 7. Vitrea pruina. *Id. Met.* 5, 48. antra: scil. Najadum sub fluminibus. Sic *Virg. G.* 4, 350. sedilia. *Plin.* 9, 31, 51. Ne omnibus idem vitreus color. *Petr. Sat.* 3. turgescit vitrea bilis, *h. e.* splendida, ut ait *Hor. Sat.* 2, [...] 141. ℙ Metaleptice sumitur pro pertenui, et perlucido. *Varr.* ap. *Non.* 6, 4. et 14, 1. Quorum vitreae togae ostentant tunicae clavos. ℙ Item pro fragili, inconstante, instabili. *Hor. Sat.* 2, 3, 222. Et furiosus erit quem cepit vitrea fama, *h. e.* fragilis, ut *Acron* exponit. *Porphyrio* splendidam interpretatur. *P. Syrus* in *Mim.* Fortuna vitrea est; tum, cum splendet, frangitur. Eodem modo quidam putant dictam ab *Hor. Od.* 1, 17, 20. vitream Circen, *h. e.* cujus in Ulyssem amor quasi fragilis fuit et parum durans. Alii aptius exponunt, splendidam, formosam.

VITRĬĀRĬA, ae, f. herba eadem quae parietaria. *Appul. Herb.* 81.

VITRĬĀRĬUS. V. VITRARIUS.

*VITRICIUM, i, n. oppidum Italiae superioris in Alpibus, prope Eporediam. *Anton. Itin.* et *Tab. Peuting.* *B. A.*

VITRĪCUS, i, m. πατρωὸς, matris meae maritus, cui respondet *privignus:* ita dictus quasi *patritus* seu πατρικὸς, quia in patris locum succedit, ac privignum, ut pater filium, amare debet. *Cic. Att.* 15, 12. Vitricus quidem nihil censebat, quem Asturae vidimus. *Ov. Am.* 1, 2, 24. ad Cupidinem. Necte comam myrto, maternas junge columbas: Qui deceant, currus vitricus ipse dabit, *h. e.* Vulcanus, alter maritus Veneris, postquam ex Jove Cupidinem pepererat.

[VITRIUS, a, um, adj. ad artem vitriariam pertinens. *Inscr.* ap. *Donat.* 335, 5. Opifex artis vitriae. *F.*]

VITRIX, icis, f. quae ligat: quasi *vietrix*, a viendo. V. VIETRIX.

VITRUM, i, n. ὕαλος, materia translucida, quae ex arena splendenti, vel ex calculis pellucidis ac mixto nitro percoctis, et in liquorem fusis conficitur. Lege *Tac. H.* 5, 7. et *Plin.* 36. c. 26., ubi pluribus vitri originem, et ejus conficiendi rationem describit. *Cic. Rab. Post.* 14. Ductae naves Puteolos sunt; auditae visaeque merces, fallaces quidem et fucosae, chartis, et linteis, et vitro delatae. *Hor. Od.* 3, 13, 1. O fons Blandusiae splendidior vitro. *Plin.* 36, 15, 24. n. 7. Ima pars scenae (*in theatro Scauri*) e marmore fuit: media e vitro, inaudito etiam postea genere luxuriae. *Id.* 2[...] 3, 11. Et ne quid desit ovorum gratiae, candido ex his admixtum calci vivae glutinat vitri fragmenta. *Prop.* 4, 8, 37. vitrique aestiva supellex, *h. e.* v[...]

a pocula capaciora, quibus aestiva sitis restin-
itur. ℙ *Vitrum Obsidianum*, est vitrum nigri
oris, ita dictum ab Obsidio cive Romano, ap.
in. 36, 26, 67. V. OBSIDIANUS. ℙ *Vitrum*
am genus herbae est, sic dictae, quia tingit co-
e vitri, hoc est hyalino, seu viridi. [Graeci vo-
it ἴσατιν, teste *Vitr.* 7, 14., Itali vero *guado*, de-
cta ab Germanorum *waid* voce. V. GLASTUM,
SATIS. *F.*] Sed *vitri* vox hac significatione crebro
corrupta, dum nunc *ultro* pro ea, nunc aliud
stituunt, ut *Turneb.* 6, 17. docet. *Caes. B. G.*
14. Omnes verò se Britanni vitro inficiunt, quod
eruleum efficit colorem. *Mela* 3, 6. *med.* Bri-
nni, incertum ob decorem, an quid aliud, vitro
rpora infecti. *Vitr. l. c.* Item propter inopiam
oris Indici cretam Selinusiam, aut anulariam vi-
, quod Graeci ἴσατιν appellant, inficientes, imi-
ionem faciunt coloris Indici. Alii aliter leg.
M. VITRŬVĬUS POLLIO, peritissimus archite-
nicae artis, de ea scripsit libros decem ad Augu-
m Imp., cum aetate jam provectus esset, flo-
ssetque sub Jul. Caesare. Ejus stilus plebejus sub-
le est, et illa Latinae linguae aetate fere indi-
us, nec tamen propter antiquitatem contemnen-
s: habet praeterea loca quamplurima intellectu
xime difficilia, circa quae plurimi celebres viri
n magnopere desudarint, non modo assequi ve-
n eorum sententiam hactenus non potuerunt, sed
em quidem vix ullam reliquisse videntur, fore ali-
ando, ut intelligi penitus a quoquam possint: quod
men non scriptoris vitio vertendum est, sed dolen-
m, neminem ex antiquis, qui de architectura
ripsere, praeter unum *Vitruvium*, ad nos perve-
se, cujus adjumento illustrari ille multo facilius
tuisset.
VITTĀ, ae, f. ταινία, ligamentum capitis, hoc
fascia, qua antiqui vel crines, vel serta, aut
res, aut quidvis aliud religabant. [*Etym. est a
re vel *vincire.*] *Virg. A.* 2, 133. Et salsae fru-
, et circum tempora vittae. Ubi *Servius:* Vittae,
ibus victimae coronabantur. *Juven.* 12, 117. pue-
, vel frontibus ancillarum Imponet vittas, *h. e.*
ae destinabit. *Ov. Met.* 2, 413. Vitta coercue-
neglectos alba capillos. *Lucan.* 5, 142. torta
ores Stringit vitta comas. ℙ Vittae aliae fue-
t virginales, aliae matronales, quod alio virgi-
s cultu capitis et ornatu, quam nuptae matronae
erentur. *Val. Fl.* 8, 6. de Medea mox nuptura:
tima virgineis tum flens dedit oscula vittis. *Prop.*
11, 33. Mox ubi jam facibus cessit praetexta
ritis, Vinxit et aspersas altera vitta comas. ℙ
nc *vitta* est pudicarum et castarum, quales esse
bent virgines, et matronae. *Ov. A. Am.* 1, 31.
te procul vittae tenues, insigne pudoris; et *Rem.*
. 386. Nil mihi cum vitta: Thais in arte mea
. Adde *Trist.* 2, 252. et *A. Am.* 3, 483. ℙ
iam aras vittis ornabant. *Virg. Ecl.* 8, 64. molli
ge haec altaria vitta, *h. e.* lanea. *Id. A.* 3, 63.
nt Manibus arae Caeruleis moestae vittis atraque
presso. ℙ Vittis utebantur in supplicando. *Id.*
7, 237. Praeferimus manibus vittas, et verba
ecantia. *Id. ib.* 8, 28. cui me Fortuna precari,
vitta comptos voluit praetendere ramos. *Hor.*
l. 3, 14, 7. et decorae Supplice vitta Virginum
tres.
VITTĀTUS, a, um, adj. ταινιωθεὶς, vitta redi-
tus. *Plin.* 7, 30, 31. Vittatam navem Dionysius
rannus Platoni misit obviam. V. THALAME-
JS. *Ov. Am.* 1, 7, 17. vittatis Cassandra capil-
Procubuit templo, casta Minerva, tuo. *Id. Met.*
, 151. Pallada vittatae placabat sanguine vaccae.
ucan. 1, 597. Vestalemque chorum ducit vittata
cerdos. *Stat. Silv.* 5, 5, 28. nec solitae mihi ver-
e laurus, Nec fronti vittatus honos.
[VITTĔUS, a, um, adj. ad vittam pertinens.
t. Tir. p. 161. Vitta, vitteus. *F.*]
[VITUDŪRENSIS, e, adj. ad Vitudurum seu Vi-
durum pertinens, Helvetiae oppidum, cujus men-
est in *Itin. Anton.*, nunc *Winterthur* appellatum.
scr. ap. *Grut.* 166, 7. et *Orell. Coll. Inscr. Lat.*
467. Murum Vitudurensem instaurarunt. *F.*]
VĬTŬLĀ, ae, f. μόσχος, δαμάλη, vacca, quae
num primum aetatis nondum explevit. Nam post
imum annum *juvenca* dici incipit. V. VITULUS.
irg. Ecl. 3, 77. Cum faciam vitula pro frugibus,
se venito. ℙ Aliquando tamen pro juvenca, vel
cca novella, seu viridioris aetatis accipitur. *Id.*
29. ego hanc vitulam (ne forte recuses: Bis venit
mulctram, binos alit ubere fetus) Depono. ℙ
Vitula Dea V. in VITULOR.
[VĬTŬLĀMEN, inis, n. vitulorum multitudo,
am nostrates vulgo *vedelame* dicunt. Translate
urpatur de multitudine surculorum et stolonum,
i et pulli appellantur (V. PULLUS.): ita etiam
sdem μοσχεύματα nuncupant, a μόσχος, vitulus.
nbros. ep. 37. *n.* 37. Quid Theclam, quid Agnem,
id Pelagiam loquar? quae tanquam vitulamina
llulantes, ad mortem quasi ad immortalitatem fe-
inaverunt. Hinc in *Vulgat. Interpr. Sapient.* 4,
Spuria vitulamina non dabunt radices altas. *F.*]
VĬTŬLĀRĬUS, a, um, adj. Vitularia via fuit in
gro Arpinati et ejus loci propria, quae hodieque
ppellatur ibidem *Via delle Vitula.* *Cic. Q. Fr.* 3,
1, 2. Ex eo loco recta Vitularia via profecti sumus
in Fufidianum fundum.
VĬTŬLĀTĬO, onis, f. V. in VITULOR.
VĬTŬLĪNUS, a, um, adj. μοσχιναῖος, μόσχειος,
qui ex vitulo est. *Cic. Div.* 2, 24. An tu, inquit,
carunculae vitulinae mavis, quam imperatori veteri
credere? *Cels.* 5, 19. *n.* 9. et 13. Sevum vitulinum.
Id. 5, 27. Jus vitulinum. *Pl. Aul.* 2, 8, 5. Rogito
pisces: indicant caros, agninam caram, caram bu-
bulam, vitulinam, cetum, porcinam; et *Nep. Ag.*
8. Ille praeter vitulina, et hujusmodi genera obso-
nii, nihil accepit. ℙ Quam *Macrobius* vocat *Vitu-
lam* Deam laetitiae, ut dicitur in v. sq., alii leg.
Vitulinam.
VĬTŬLOR, aris, dep. 1. παιανίζω, laetor. *Macr.
Sat.* 3, 2. Primo pontificii juris libro apud Pictorem
verbum hoc positum est, *vitulari.* De cujus verbi
significatu Titius ita retulit: Vitulari est voce laeta-
ri. Varro etiam in libro quintodecimo rerum divina-
rum ita refert, quod pontifex in sacris quibusdam
vitulari soleat: quod Graeci παιανίζειν vocant. Has
tot interpretationis ambages quam paucis verbis do-
cta eloquentia Maronis expressit (*A.* 6, 657.) Lae-
tumque choro paeana canentes. Nam si *vitulari* est
voce laetari, quod est παιανίζειν, nonne in cantu lae-
ti παιᾶνος enarratio verbi perfecta servata est? Et,
ut huic vocabulo diutius immoremur, Hyllus libro,
quem de Diis composuit, ait, Vitulam vocari Deam,
quae laetitiae praeest. Piso ait, Vitulam victoriam
nominari. Cujus rei hoc argumentum profert, quod
postridie Nonas Julias re bene gesta, cum pridie po-
pulus a Tuscis in fugam versus sit, unde *Populifu-
gia* vocantur; post victoriam certis sacrificiis fiat
vitulatio. Quidam nomen ejus animadversum pu-
tant, quod potens sit vitae tolerandae. Ideo huic
Deae pro fugibus fieri sacra dicuntur, quia fru-
gibus vita humana toleratur. Unde hoc esse ani-
madvertimus, quod ait Virgilius (*Ecl.* 3, 77.) Cum
faciam vitula pro fugibus, ipse venito. Hactenus
Macrobius. ℙ De verbi etymo alii aliter. *Festus*
enim, et *Varro L. L.* 6, 6. deducunt a *vitulus.* At
Non. 1, 47. a *vita.* [**Doederl.* rectius ortum hujus
verti ita statui posse censet, ut *vitulari* ex *vigetulari*
contractum sit, ut *litus* ex *lictus*, et simul cum *vi-
ta* et *vivere* fontem habent in *vigere.*] Ceterum *vi-
tulari* generatim sumitur pro laetum lubentemque
esse, gaudio efferri, lubentiis diffluere. *Non. ib.* Vi-
tulantes veteres gaudentes dixerunt a bono vitae
commodo; sicuti qui nunc est in summa laetitia, vi-
vere eum dicimus. Naevius: Ut in venatu vitulantes
ex suis Locis nos mittant pennis decoratos feris. *Fe-
stus:* Vitulans laetans gaudio, ut in prato vitulus.
Ennius: Habet is coronam vitulans victoria. *Pl.
Pers.* 2, 3, 1. Jovi opulento, inclyto, opes, spes,
bonas copias commodanti lubens meritoque vitulor,
h. e. summa cum voluptate et gaudio gratias ago.
ℙ In allato *Ennii* versiculo, et duobus *Naevii*, pri-
mam syllabam produci, patet: quod si verum est,
tum *vitulor*, tum *Vitula* Dea ducentur a *vita*, ut
vult *Nonius*, non a *vitulus.*
VĬTŬLUS, i, m. μόσχος, fetus masculinus in bu-
bulo genere, qui primum aetatis annum nondum ex-
plevit. Nam deinde *juvencus* vocari incipit. Dictus
videtur ab ἰταλὸς, bos. V. ITALIA. *Varr. R. R.*
2, 5. Primum in bubulo genere aetatis gradus dicun-
tur quatuor: prima vitulorum; secunda juvencorum;
tertia boum novellorum; quarta vetulorum. Discer-
nuntur in prima vitulus et vitula, in secunda juven-
cus et juvenca, in tertia et quarta taurus et vacca.
Ov. Met. 10, 227. Lactentes vituli. *Mart.* 3, 58. Vi-
tulusque inermi fronte prurit in pugnam. ℙ Non
semper tamen discrimen id observatur, ut argumen-
to est, quod etiam post partum juvenca appelletur
vitula. *Virg. Ecl.* 3, 29. ego hanc vitulam (ne for-
te recuses: Bis venit ad mulctram, binos alit ubere
fetus) Depono. *Id. G.* 4, 299. Tum vitulus bima
curvans jam cornua fronte. ℙ Transfertur ad fetus
equorum, elephantorum, aliorumque quadrupedum,
imo etiam balaenarum. *Virg. G.* 3, 164. de equis:
Jam vitulos hortare, viamque insiste domandi. *Plin.*
8, 1, 1. de elephantis: Atque ita salutato sidere, in
silvas revertuntur, vitulorum fatigatos prae se fe-
rentes. *Id.* 9, 6, 5. de balaenis: Irrumpunt orcae
in secrata, et vitulos earum, ac fetas, vel etiam
gravidas lancinant morsu. ℙ Speciatim vero in ma-
ri hoc nomine vocatur belua quaedam corio et pilis
tecta, ex genere amphibiorum, id est tam in terra,
quam in mari vitam agentium, quae et phoca dici-
tur. *Plin.* 9, 13, 15. Quae pilo vestiuntur, animal
pariunt, ut pristis, balaena, vitulus. Hic parit in
terra pecudum more: secundas partu reddit. In ini-
tu canum modo cohaeret: parit nonnunquam gemi-
nis plures. Educat mammis fetum. Non ante duo-
decimum diem deducit in mare, ex eo subinde as-
suefaciens. Interficiuntur difficulter, nisi capite eli-
so. Ipsis in somno mugitus, unde nomen vituli. Ac-
cipiunt tamen disciplinam, voceque pariter, et visu
populum salutant incondito fremitu: nomine vocati
respondent. Nullum animal graviore somno premi-
tur, etc. Hinc *Juven.* 3, 237. stantis convicia man-
drae Eripient somnum Druso, vitulisque marinis.
Plin. 2, 55, 56. Homines pavidi tutissima putant
tabernacula e pellibus beluarum, quas vitulos ap-
pellant quoniam hoc solum animal ex marinis ful-
men non percutiat. Adde *Suet. Aug.* 90. ℙ Fuit etiam
cognomen R., ut Q. Voconius Vitulus in nummo ap.
Eckhel. T. 5. p. 344. et in *Inscr.* ap. *Grut.* 58, 3.,
tum in alia ap. *Mur.* 37, 6. L. Licinius Vituli Lib.
Gratus.
VĪTUMNUS et Vitunnus, i, m. Deus apud vete-
res, qui credebatur vitam largiri puerperio, ut Sen-
tinus sensum. *August. C. D.* 7, 2. *f.* et *Tert. adv.
Nat.* 2, 11.
VĬTŬPĔRĀBĬLIS, e, adj. ἐπιψόγος, vituperatio-
ne dignus. *Cic. Fin.* 3, 12. Quod vituperabile est
per se ipsum, id eo ipso vitium nominatum puto.
VĬTŬPĔRĀBĬLĬTER, adv. ut Vituperabiliter tra-
ctare aliquid, *Cassiod. Var.* 6, 11.
VĬTŬPĔRĀTĬO, onis, f. μέμψις, ψόγος, vitupe-
randi actus, reprehensio, cui opponitur laus, sive
laudatio. *Cic. Verr.* 2, 5, 18. Nunc non modo te
hoc crimine non arguo, sed ne illa quidem communi
vituperatione reprehendo. *Quint.* 8. *prooem. med.*
His adjiciebamus, demonstrativum laude et vitupera-
tione constare. ℙ Sumitur etiam passive, prae-
sertim si jungatur cum verbis *venio*, *cado*, *subeo*,
vito, *effugio*, *adduco*, et similibus. *Cic. Verr.* 2,
4, 7. Ut propter eum in sermonem hominum, at-
que in tantam vituperationem veniret. *Id. Fam.* 13,
73. *f.* Sed mihi ita persuadeo, eam rem laudi tibi
potius, quam vituperationi fore; et *Verr.* 2, 5, 38.
f. Haec autem vituperatio atque infamia confirmaba-
tur eorum sermone, qui, etc. *Id. ib.* 2, 3, 61. Ad-
ductus erat in sermonem, invidiam, vituperationem.
Id. Prov. cons. 18. *f.* Vituperationem vitare. *Id.
Att.* 14, 21. *med.* subire; et *ib.* 13. *med.* In vitupe-
rationem cadere. *Id. ib.* 16, 7. *med.* Maximas vitu-
perationes effugere. *Id. Har. resp.* 23. *f.* Liberare
aliquem vituperatione timiditatis. *Suet. Tit.* 1. Ne
odio quidem, nedum vituperatione publica, caruit.
VĬTŬPĔRĀTOR, oris, m. ψέκτης, qui vituperat,
qui proclivis est ad vituperandum, reprehensor. *Cic.
Fin.* 1, 1, Quamquam philosophiae quidem vitupe-
ratoribus satis responsum est eo libro, quo a nobis
philosophia defensa et collaudata est, cum esset ac-
cusata et vituperata ab Hortensio. *Id. N. D.* 1, 3.
Benevolos objurgatores placare, et invidos vitupe-
ratores confutare. Adde *Fam.* 7, 3. *f.*
VĬTŬPĔRĀTUS, a, um, part. a *vitupero:* im-
probatus, reprehensus. *Plin.* 26, 13, 83. Herba in
pratis vituperata nobis.
VĬTŬPĔRĬUM, ii, n. ψόγος, vituperatio, dede-
cus, infamia. *Cic. Fin.* 3, 12. Quod enim vitupera-
bile est per se ipsum, id eo ipso vitium nominatum
puto, vel etiam a vitio dictum vituperium. Emenda-
tiores Cod. habent *vituperari.* *Id. Leg.* 3, 10. Isto
quidem modo vel consulatus vituperio est. Alii ple-
rique leg. *vituperabilis.* Monent critici *Goeclen.*,
Scal., *Cellar.* a *vituperio* abstinendum, si vitupera-
tionem doctorum hominum effugere velimus. Unius
aut alterius testimonium, qui in allatis *Cic.* loc. hanc
vocem defendunt, tum denique vim aliquam habitu-
rum, cum ostenderint, scriptorem aliquem mediae
aut infimae Latinitatis usurpasse.
VĬTŬPĔRO, as, avi, atum, a. 1. ψέγω, vi-
tio do, reprehendo, improbo, de dignitate ali-
cujus, vel auctoritate detraho: quasi *vitium paro.*
V. *Cic. l. c.* in v. praec. [**Doederl.* 2, 159. *vitu-
perare* per *vitii comperire*, i. e. sensu causativo, fa-
cere, ut quis paccatum intelligat, confiteatur, ex-
plicari posse conjicit.] *Auct. ad Her.* 2, 27. *med.*
Vitiosum est, artem, aut scientiam, aut studium
quodpiam vituperare propter eorum vitia, qui in eo
studio sunt, veluti qui rhetoricam vituperant propter
alicujus oratoris vituperandam vitam. *Cic. Mur.* 29.
Ego tuum consilium, Cato, propter singulare animi
mei de tua virtute judicium, vituperare non audeo.
Pl. Most. 1, 3, 21. Mavis vituperari falso, quam
vero extolli. *Id. Mil.* 3, 1, 138. Qui Deorum con-
silia culpet, stultus inscitusque sit, quique eos vitu-
peret. *Ter. Ph.* 3, 1, 1. Enimvero multis modis
cum istoc animo es vituperandus. *Suet. Rhet.* 1. *med.*
Illustres viros laudare, vel vituperare. *Curt.* 8, 6.
Puerorum sermonibus vituperantium criminantium-
que regem faciles aures praebere. *Vell.* 2, 101. Ut
nec laudaturum magna, nec vituperaturum medio-
cris materia deficiat. ℙ Cum dativo. *Pl. Cas.* 2, 6,
58. Cur omine mihi vituperat malo? Alii aliter leg.
ℙ *Vituperare coelum* proverbialiter illi dicuntur, qui
ut soli sapere videantur, ea etiam damnant, quae
ab omnibus probantur. *Phaedr.* 4, 6. Hoc illis di-
ctum est, si qui stulti nauseant, Et, ut putentur
sapere, coelum vituperant.
VĬTŬPĔRO, onis, m. ψέκτης, vituperator, mo-
mus, in reprehensionem proclivis; a *vituperando*, ut
epulo ab epulando, *manduco* a manducando. *Gell.*
19, 7. *f.* Laevius vituperones suos, subducti super-
cilii carptores appellavit. Adde *Sidon. ep.* 4, 22.
et 8, 1.
VĪVĀCĬTAS, atis, f. μακροβιότης, εὐζωΐα, natu-
ralis vigor, ac robur, vitae diuturnitas. *Colum.* 11,
3. *med.* de lepidio: Multis etiam locis vivacitatem
suam usque in annos decem prorogat. *Quint.* 6.
prooem. Hanc impiam vivacitatem novis insuper cu-
ris fatigare. *Plin.* 8, 27, 41. Panthera vivacitatis
adeo lentae, ut ejectis interaneis diu pugnet. *Val.*

Max. 8, 13. *n.* 4. *extr.* Nervosa vivacitas. *Tert. Anim.* 25. Respondete, praegnantes, an aliquam in fetu sentiatis vivacitatem alienam de vestro. ¶ Translate. *Arnob.* 5, 179. Rationes mirae atque aliae, nec quas facile quivis possit ingenii vivacitate pernoscere, *h. e.* ingenii experrecti et minime stupidi vi et acumine; et 2, 45. Unde, quaeso, est vobis tantum sapientiae traditum? unde acuminis et vivacitatis tantum? et 5. p. 157. Vivacitas cordis.

VĪVĀCĬTER, adv. *Fulg. Myth. praef.* 1. *med.* Res secretas mysticasque vivaciter pertractare. *Prud. adv. Sym.* 2, 332. vivacius abdita solers Quaerere, et aeternae tandem invigilare saluti.

VĪVĀRIUM, ii, n. ζωγρεῖον, ζωοτροφεῖον, locus in quo viva animalia inclusa servantur, id est quadrupedes, aves, pisces, cochleae, glires, sive ad quaestum, sive ad voluptatem. *Sen. Clem.* 1, 18. Eos qui se aliquid offenderant, in vivarium (quid aliud quam serpentium?) abjici jubebat. *Plin.* 8, 52, 78. Vivaria aprorum, ceterorumque silvestrium primus invenit Fulvius Lupinus, qui in Tarquiniensi feras pascere instituit. *Id.* 9, 54, 79. Ostrearum vivaria primus omnium Sergius Orata invenit in Bajano. *Id.* 8, 32, 50. Et in vivariis cervi cornua mutant omnibus annis. *Id.* 9, 55, 81, Vivaria muraenarum; et *ib.* 56, 82. cochlearum; et 8, 57, 82. glirium in doliis. *Juven.* 4, 50. Non dubitaturi fugitivum dicere piscem, Depastumque diu vivaria Caesaris. *Inscr.* ap. *Mur.* 251, 3. Custos vivarii Cohh. Praett. et Urbb. *h. e.* cohortium praetorianarum et urbanarum, quibus ferae in spectaculorum usum custodiendae tradebantur. Haec inscriptio pertinet ad ann. a Chr. n. CCXLI. ¶ A similitudine. *Sen. Q. N.* 3, 18. *med.* Da mihi in manus vas vitreum, in quo mullus exsultet, in quo trepidet. Ubi multum diuque laudatus est, ex illo perlucido vivario extrahitur, etc. *Juven.* 3, 308. Sic inde huc omnes tanquam ad vivaria currunt, *h. e.* Romam conveniunt, ubi facilior et paratior victus, velut piscibus in vivario. *Hor. Ep.* 1, 1, 78. sunt qui Crustis et pomis viduas venentur avaras, Excipiantque senes, quos in vivaria mittant, *h. e.* munusculis captent, ut heredes scribantur et ditescant, quemadmodum in vivaria mittuntur pisces quaestus gratia. ¶ Tempore *Gellii*, ut ipse tradit 2, 20., vulgus *vivaria* dicebat, quos παραδείσους Graeci appellant: qua voce tum horti conclusi, tum septa ferarum significantur. Porro *vivarium* quo sensu posuimus, *leporarium* a *Varrone*, et *roborarium* a *Scipione Afric.* dictum est: quae V. suis locis. ¶ *Fuit et Vivarium oppidum Galliae Narbonensis, dictum et Alba et Alba August. *Notit. Gall.* Hodie appellatur *Viviers*. *B. A.*

VĪVĀRIUS, a, um, adj. Vivariae naves, horiae, aut scaphae multis foraminibus pertusae, quibus includuntur capti pisces, et vivi, alio transferendi: [quae a nostratibus vulgo *copani*, scil. *cofani da pesce* dicuntur. *F.*] *Macr. Sat.* 2, 12. *med.* Praefectus classis sciens, scarum Italicis litoribus ignotum, incredibilem scarorum multitudinem vivariis navibus huc advectam, inter Ostiam et Campaniae litus in mare sparsit. Eandem rem aliis verbis narrat *Plin.* 9, 17, 29.

[VĪVAS, atis, adj. omn. gen. idem ac vivatus, vivax. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 4, 9. Diis propitiis M. Actinii Vivatis. Alia ap. *eund.* 477, 1. Juniae Publiciae C. F. Pomponiae conjugi ejus, et Juniae Tutuliae P. F. Pomponianae (*uxoris*) Constantii Vivatis, etc. Sunt tamen qui putant, utrobique *vivatis* non cognomen, sed aclamationem esse. *F.*]

VĪVĀTUS, a, um, adj. vigens, vegetus, vividus. *Festus*: Vivatus, et vividus a poetis dicuntur, a vi magna. Alii rectius ducunt a *vivus*. *Lucr.* 3, 559. Denique corporis atque animi vivata potestas Inter se conjuncta valent, vitaque fruuntur; et *ib.* 680. si jam perfecto corpore nobis Inferri solita est animi vivata potestas. Item *ib.* 409. Et lacerato oculo circum, si pupula mansit Incolumis, stat cernendi vivata potestas. Alii hoc loco leg. *vitreata*, h. e. pellucida.

VĪVAX, acis, adj. μακρόβιος, diu vivens, diuturnus, longaevus. [*Discrimen inter *vivax* et *vitalis* v. in h. v.] *Hor. Sat.* 4, 1, 53. Scaevae vivacem crede nepoti Matrem; et *ib.* 2, 132. expellet certe vivacior heres. *Ov. Met.* 13, 518. Quid, Dii crudeles, etc. Vivacem differtis anum? *Id. Fast.* 2, 625. Cui pater est vivax: qui matris digerit annos. *Sen. Herc. Fur.* 1027. vivax senectus. *Virg. Ecl.* 7, 30. cervus. *Ov. Am.* 2, 6, 54. phoenix. *Hor. Od.* 1, 36, 16. vivax apium, et breve lilium. *Ov. Fast.* 4, 397. carpebant vivaci caespite gramen. *Virg. G.* 2, 181. silva vivacis olivae. *Colum.* 4, 32. Arundo cum sit vivacissima, nec recuset ullum locum. *Ov. Met.* 3, 374. Admotam rapiunt vivacia sulphura flammam, *h. e.* quae accensa difficile exstinguuntur. *Sen. Med.* 826. Vivax flamma. *Lucan.* 3, 681. pinguibus ignis Affixus taedis, et tecto sulphure vivax. ¶ *Vivax infans* dicitur ab *Ov. Her.* 11, 43, qui in utero positus resistit medicaminibus abortum facientibus. ¶ Translate est diu durans, diuturnus. *Hor. A. P.* 68. mortalia cuncta peribunt, Nedum sermonum stet honos, et gratia vivax. *Ov. Pont.* 4, 8, 47. Carmine fit vivax virtus, expersque sepulcri. *Pacat. Pan. Theodos.* 3. Cum per se vivax sit recordatio calamitatum. ¶ Item vividus, vegetus, vigens, validus: quasi vivere faciens. *Ov. Met.* 1, 419. semina rerum Vivaci nutrita solo. *Gell.* 9, 4. *med.* et 15, 22. Homines saltuatim currentes, vivacissimae pernicitatis. *Id.* 5, 2. de bucephalo: Moribundus tamen, ac prope exsanguis, e mediis hostibus regem vivacissimo cursu retulit. [*Quint.* 2, 6. Si qui (*discipuli*) paulo sunt vivaciores, in his praesertim moribus, etiam irascuntur admonitioni, et taciti repugnant, *h. e.* alacriores, animosiores. *F.*]

VĪVĒ, adv. vivide, valide. *Pl. Epid.* 2, 2, 98. Vive, ut sapis, et placet. [Ita *Bothius* recte ex MSS. Alii *vive sapis*. Nimirum risus captandi gratia servus, quasi *vive* non verbum, sed adverbium esset, ita respondet: Tum tu igitur calide, quidquid acturu's, age. *F.*]

VĪVENS, entis, part. a *vivo*, βιοτεύων. *Hor. Ep.* 1, 14, 10. Rure ego viventem, tu dicis in urbe, beatum. *Petr. Sat.* 125. *extr.* Quam male est extra legem viventibus! ¶ Translate. *Stat. Th.* 9, 573. Fluvius vivens. *Ov. Fast.* 4, 553. favilla. V. VIVUS.

*VĪVENTĀNI, orum, populi Umbriae, ab oppido quodam, cui nomen Viventum, fortasse nomen trahentes. *Plin.* 3, 14. *B. A.*

VĪVERRA, ae, f. γαλῆ κατοικίδιος, animal exiguum domesticum, paulo majus mustela, colore etiam candidiore. Dicitur mel aversari adeo, ut, si gustet, paene intereat. *Albert. M.* vocat furonem et furunculum. *Plin.* 11, 49, 109. Ossea genitalia sunt lupis, vulpibus, mustelis, viverris. *Id.* 30, 6, 16. Jocinoris doloribus medetur mustela silvestris in cibo sumpta: item viverra porcelli modo inassata. ¶ Inimica est cuniculis, eosque in antris suis persequitur, et ejicit, et necat. *Id.* 8, 55, 81. de cuniculis: Magna propter venatum eum viverris gratia est. Injiciunt eas in specus, qui sunt multifores in terra, atque ita ejectos superne capiunt.

*VĪVERRĀRIUM, i, n. *Gloss. Gr. Lat.* Γαλεάγρα, Viverrarium, muscellarium. *B. A.*

VĪVESCO, is, n. 3. ἔμψυχος γίνομαι, vivus fio, vitam acquiro. *Plin.* 9, 51, 74. Anguillae atterunt se scopulis: ea strigmenta vivescunt. *Id.* 16, 25, 39. Favonio maritantur vivescentia e terra; et 17, 10, 10. Semen decidens, exceptumque terra vivescit. ¶ Translate est vires acquirere, vigescere, invalescere. *Lucr.* 4, 1131. verbum, Quod cupido affixum cordi vivescit, ut ignis; et *ib.* 1061. Ulcus enim vivescit, et inveterascit alendo. [*Sulpic. Sev. Vit. S. Mart.* 8. Mox vivescente vultu marcescentibus oculis defunctus erigitur. Alii rectius leg. *livescente*. *F.*] ¶ Ubique est qui leg. *vivisco*. Sic ap. *Prud. Apoth.* 970. rudem fecit vivescere limum.

*VĪVIĀNUM, i, n. oppidum Rhaetiae. Sic legit *Cellarius* (*Notit. orb. antiq.*) in *Paul. Diacon.* 3, 31. pro vulgato *Vitianum*. *B. A.*

VĪVĪCOMBŪRIUM, ii, n. supplicium, quo homines vivi comburuntur. *Tert. Anim.* 1. *f.* Sed de patibulo, et vivicomburio per omne ingenium crudelitatis (*mortem*) exhauriat; et *ib.* 33. *med.* Si cogitemus patibula, vivicomburia, culleos, et uncos, et scopulos.

VĪVĬDĒ, adv. valide. *Gell.* 7, 3. *f.* Omnia distinctius, numerosiusque, ac comptius fortasse dici potuerunt; fortius, atque vividius potuisse dici non videntur. *Ammian.* 30, 1. Milites perterrefacti, vividius, quam venerant, remearunt ad muros, *h. e.* majore vi ac celeritate.

VĪVĬDŬLUS. V. UVIDULUS.

VĪVĬDUS, a, um, adj. ζωτικός, vita et vi praeditus, vigens, validus. [*Doederl. 4, 447. sq. *vividus* adject. intelligit a *vis*, differentiamque inter hoc verbum et *vegetus* in eo ponit, quod *vividus* ad mores pertineat vigoremque in rebus gerendis significet: *vegetus* hilarem, mobilemque animum designet.] *Lucr.* 1, 178. vivida tellus Tuto res teneras affert in luminis oras. *Ov. Fast.* 3, 238. Vividaque et tenero palmite gemma tumet. Alii leg. *uvida*, sed contra *Heins.*, qui multa affert, quibus eam lectionem confirmet: inter quae illud *Colum.*, quod geminum est loci modo ex *Lucr.* allati, 5, 8. *f.* Sed et densior terra, si vivida et laeta est, commode recipit hanc arborem. Adde 3, 11. *f.* Quamquam utroque loco alii *uvida*, vel *humida* legunt. *Id.* 9, 13. Apes vivido halitu caloris animatae, resumpto spiritu, etc. *Lucr.* 1, 72. vivida vis animi pervicit, et extra Processit longe flammantia moenia mundi. *Plin. ep.* 3, 1. *f.* Illi post septimum et septuagesimum annum aurium oculorumque vigor integer: inde agile et vividum corpus, solaque ex senectute prudentia. *Tac. A.* 6, 27. Vivida senectus. *Virg. A.* 12, 753. at vividus Umber (*canis*) Haeret hians, jam jamque tenet; et *ib.* 10, 609. vivida bello Dextra viris, animusque ferox, *h. e.* valens, fortis. *Mart.* 8, 6. misceri jussit amicis Largius Aeacides, vividiusque merum, *h. e.* meracius. Alii leg. *et bibit ipse*: alii *et bibit usque*. ¶ *Vivida imago* est ad vivum expressa. *Prop.* 2, 23, 8. Quatuor artifices, vivida signa, boves. *Mart.* 7, 44. Cujus adhuc vultum vivida cera tenet. Sic *Virg. A.* 6, 848. spirantia aera, et vivos de marmore vultus. *Claud. B. Get.* 468. vivida Martis imago. ¶ Translate. *Tac. A.* 13, 42. Vividam et incorruptam eloquentiam tuendis civibus exercere; et *Liv.* 2, 48. Nimia gloria luxuriare et evanescere vividum quoddam illud Kaesonis ingenium. [*Cf. *ib.* 6, 22.] Sic *Plin. Pan.* 44. *med.* Rectos et vividos animos non, ut alii, contundis ac deprimis, sed foves et attollis, i. e. alacres. *Virg. A.* 5, 754. Exigui numero, sed bello vivida virtus. *Mart.* 11, 42. Vivida cum poscas epigrammata, mortua ponis Lemmata: quid fieri, Caeciliane, potest? et 12, 62. breve, vividumque carmen In te ne faciam, times, etc. *h. e.* acre; et *Tac. A.* 15, 49. Vivida odia. *Val. Max.* 5, 1. *n.* 1. *extr.* Dextra, quae maximi exercitus complexui, humanitate, quam spiritu vividiore suffecit. ¶ Sup. *Vividissimus* ap. *Paul.* ex *Festo*. Vividissimus, superlativus a vivido. In libr. editis est *vivissimus*.

VĪVĬFĬCĀTĬO, onis, f. actus vivificandi. *Tert. Resurr. carn.* 28. *extr.* et *adv. Marc.* 5, 9.

VĪVĬFĬCĀTOR, oris, m. qui vivificat. *Tert. Resurr. carn.* 37. *med.* et *adv. Marc.* 2, 9. Adde *August. C. D.* 7, 3. V. SENSIFICATOR.

[VĪVĬFĬCĀTRIX, icis, f. quae vivificat. *Prosper. Aquitan. de ingrat.* 21. Dicite plectentes apices, mortisque ministros Hoc expresse operis, quod gratia vivificatrix. *F.*]

VĪVĬFĬCĀTUS, a, um, part. a *vivifico*: vivus factus. *Tert. adv. Valent.* 14. *extr.*

VĪVĬFĬCO, as, a. 1. ζωοποιέω, vivum facio, vitam vigoremque do. *Avien. Arat.* 500. de Aganippe fonte: Ascreas donec vaga gurgite valles Vivificet. *Prud. Apoth.* 234. Deus mortalia vivificans. *August. contra Pel.* 2, 10. *n.* 33. Mortuus in Adam, vivificandus in Christo. Adde *Tert. adv. Marc.* 5, 9. ¶ Translate. *Hieron. ep.* 108. *n.* 11. Contemnens occidentem litteram, repererat spiritum vivificantem. *Paul. Nol. carm.* 26, 207. Vivificans animam, vitiis in carne peremptis.

VĪVĬFĬCUS, a, um, adj. vivum faciens. *Ammian.* 21, 1. Vivificus vigor. *Appul. Trismeg.* Quod sursum versus fertur vivificum.

VĪVĬPĂRUS, a, um, adj. ζωοτόκος, qui vivos fetus parit: cui opponitur is, qui ovum educit. *Appul. Apol.* Discrevit natura (*pisces*) viviparos, et oviparos.

VĪVĬRĀDIX, icis, f. μόσχευμα, planta, quae cum radice seritur, vivam radicem habens, ad differentiam malleoli, et talearum. *Cato R. R.* 33. Si vinea a vite calva erit, sulcos interponito, ibique viviradicem serito. *Plin.* 17, 22, 35. *n.* 8. In arido solo viviradix quoque frustra seritur. *Colum.* 3, 14. Sationis autem duo sunt genera, malleoli, vel viviradicis, quod utrumque ab agricolis usurpatur, et in provinciis magis malleoli. Neque enim seminariis student, nec usum habent faciendae viviradicis. Adde *Cic. Sen.* 15. et *Varr. R. R.* 1, 35.

VĪVISCO. V. VIVESCO.

[VĪVISCUS, a, um, adj. ad Viviscos, qui et Bituriges, pertinens, Aquitaniae populos. V. BITURIGES. *Auson. Idyll.* 10, 438. Haec ego, Vivisca ducens ab origine gentem. *F.*]

VĪVO, is, ixi, ictum, n. 3. ζάω, βιόω, vita fruor, in vita sum, vitam ago: a βιῶ: [*Doederl. 4, 441. a *vivus* derivandum censet. *Id. ib.* discrimen inter *vivere* et *vigere* ita statuit, ut hoc de tota vita, opp. morti, dici velit; *vigere* cum vita simul et corporis et animi vigorem significet.] et dicitur de omnibus iis, quae vitam habere dicuntur, ut animalia, et plantae. *Pl. Trin.* 1, 2, 17. Tua uxor quid agit? *Me.* immortalis est: vivit, victuraque est. *Cic. Sext.* 50. *f.* Quis non indignissimum facinus putavit, illum non dicam loqui, sed vivere ac spirare? *Sall. Cat.* 2. Ille mihi vivere et frui anima videtur, qui, etc. *Ter. Heaut.* 3, 1, 20. Numquidnam de gnato meo audisti? *Chre.* valet atque vivit. *Id. Eun.* 4, 6, 19. Egon' formidolosus? nemo est hominum, qui vivat, minus; et *Cic. Brut.* 48. *med.* Aufidius vixit ad summam senectutem. *Id. Sen.* 6. *med.* Si ad centesimum annum vixisset. *Id. Fl.* 26. Lacedaemonii septingentos jam annos unis moribus, et nunquam mutatis legibus vivunt. *Cic. Sen.* 7. *f.* Nemo est tam senex, qui se annum non putet posse vivere. *Sen. ep.* 93. Octoginta annis vixit. *Cic. Off.* 3, 2. Triginta annis vixisse Panaetium. (*Ita omnes fere opt. edit.*) *Plin.* 7, 48. 49. Arcadum reges CCC. annis vixisse; et *infra*: Vixit annos XCVIII. *Id.* 30, 16, 53. In culicum genere muliones non amplius quam uno die vivere. *Cic. Verr.* 2, 2, 47. *f.* Quo tutiorem vitam sese meo praesidio victuros esse arbitrarentur. *Pl. Pers.* 3, 1, 18. Modice et modeste vitam vivere. *Cic. Cluent.* 61. *med.* Adeone stultus erat, ut illam, quam tu ille vivebat, vitam esse arbitraretur? Alii leg. *qua*. *Pl. Mil.* 3, 1, 34. Tamne tibi diu videor vita vivere? *Ter. Ad.* 5, 4, 5. Ego vitam duram, quam vixi usque adhuc, mitto. ¶ De plantis. *Cic. Fin.* 5, 14. Vivere vitem, et mori dicimus. *Colum. Arb.* 16. In eandem scrobem ulmum et epulum, vel fraxinum deponunt, ut, si ulmus defecerit, opulus vel fraxinus locum obtineant: si autem utraque vixerit, altera eximatur. *Plin.* 17, 10, 13. Avulsi arboribus vixere stolones. *Ov. Fast.* 3, 427. bene vivitis ignes (*Vestae*) Vivite inexstincti flammaque, duxque precor. *Id. Rem. Am.* 732. paene exstinctum cinerem si sulphure tangas, Vivet. ¶ *Vivere*, ali, vitam tolerare. *Caes. B. C.* 3, 49.

rius se cortice ex arboribus victuros, quam Pompejum dimissuros. *Id. B. G.* 4, 10. *f.* Piscibus atque ovis avium vivere existimantur. *Pl. Aul.* 2, 4, 6. Esse parcum, et misere vivere, *h. e.* miseris moris victitare, ut *Id. Most.* 1, 1, 51. ait. *Id. Truc.* . 5. *v.* 61. Noster esto: sed de vestro vivito; et *Hor. Ep.* 2, 1, 123. vivit siliquis et pane secundo. *Virg. A.* 7, 749. Convectare praedas, et vivere rapto. *Cajus Dig.* 50, 16, 234. Verbum vivere quidam putant ad cibum pertinere: sed Ofilius ad Atticum ait, his verbis et vestimenta, et stramenta contineri: sine his enim neminem vivere posse. ℙ Passive. *Ov. Met.* 12, 187. vixi Annos bis centum: nunc tertia vivitur aetas. ℙ Passive impersonaliter. *Cic. Tusc.* 3, 20. Negat Epicurus, jucunde posse vivi, nisi cum virtute vivatur. *Hor. Od.* 2, 16, 13. Vivitur parvo bene. *Ov. Met.* 1, 144. Vivitur ex rapto. ℙ Saepe notat modum actae vitae. *Ter. Hec.* 3, 5, 11. Vixit, dum vixit, bene, (Ubi *Donatus*: Plane unum *vixit* aliud significat, et alterum aliud.) *h. e.* dum vita fuit, fruitus est bonis, aetatem egit sibi indulgendo. *Cic. Fam.* 13, 28. Studia illa nostra, quibus antea delectabamur, etiam nunc vivimus; et *ib.* 9, 26. Vivas, inquis, in litteris. An quidquam me aliud agere censes? aut posse vivere, nisi in litteris vivere? *Id. Fin.* 3, 20. Vivere e natura, *h. e.* convenienter naturae. *Id. Off.* 3, 1. Qui in maxima celebritate, et in oculis civium quondam viximus. *Id. Fin.* 1, 18. Clamat Epicurus, non posse jucunde vivi, nisi sapienter, honeste, justeque vivatur: nec sapienter, honeste, juste, nisi jucunde. *Nep. Alc.* 1. Luxuriose vivere. *Id. Att.* 14. Tanta usus est moderatione, ut neque in HS. vicies, quod a patre acceperat, parum se splendide gesserit, neque in HS. centies affluentius vixerit, quam instituerat. ℙ *Vivere in diem*, vel *in horam*. V. DIES et HORA. ℙ *Vivere sibi*, sui tantum ipsius curam habere, publicis, aut alienis negotiis abstinere. *Cic. Marcell.* . Tum id audirem, si tibi soli viveres, aut si tibi etiam soli natus esses. ℙ *Secum vivere*, simile est. *Id. Sen.* 14. *med.* At illa quanti sunt! animum, tanquam emeritis stipendiis libidinis, ambitionis, contentionis, inimicitiarum, cupiditatum omnium, secum esse, secumque, ut dicitur, vivere. Sic *Pers.* , 52. Tecum habita, et noris, quam sit tibi curta supellex. ℙ *Vivere alicui*, in obsequium et commodum alterius vitam agere. *Ter. Eun.* 3, 2, 27. Atque haec qui misit, non sibi soli postulat te vivere. ℙ Pro degere, habitare. *Nep. Tim.* 3. *f.* Privatus Syracusis, quod reliquum vitae fuit, vixit. *Id. Chabr.* 3. *f.* Conon plurimum Cypri vixit, Iphicrates in Thracia, Timotheus Lesbi. ℙ *Vivere cum aliquo*, versari; consuetudinem habere, amicum, familiarem esse. *Nep. Att.* 10. Cum eo, quem puerum in ludo cognoverat, adeo conjuncte vixit, ut ad extremam aetatem amicitia eorum creverit. *Cic. Or.* 3. *f.* Quibuscum privatus conjunctissime vixerat, eos in tribunatu spoliare instituit omni dignitate. *Id. Att.* 6, 6. Decreram cum eo valde familiariter vivere; et *ib.* 14, 20. *med.* Hirtius optime loquitur: sed vivit habitatque cum Balbo, qui item bene loquitur. *Nep. Alc.* 10. *f.* Mulier, quae cum eo vivere consueverat, muliebri sua veste contectum aedificii incendio mortuum cremavit. ℙ De consuetudine parvi temporis. *Cic. Att.* 14, 20. *med.* Cum Pansa vixi in Pompejano: is mihi probabat se bene sentire, et cupere pacem. ℙ Interdum *vivere* absolute est in otio et tranquillitate vitam agere, laetitiae et genio indulgere, ἡδυπαθεῖν. *Cic. Q. Fr.* 3, 1, 4. Quod me cohortaris ad ambitionem et laborem, faciam equidem: sed quando vivemus? *Catull.* 5, 1. Vivamus, mea Lesbia, atque amemus; et *Hor. Ep.* 1, 6, 66. vivas in amore jocisque. *Varr.* ap. *Non.* , 674. Properate vivere, puerae, quas sinit aetatula ludere, esse, amare. *Lucil.* ap. *Non.* 1, 34. Vivite lurcones, comedones, vivite ventres. *Mart.* 1, 104. Aut vive, aut decies, Scaevola, redde Deis; et *ib.* 16. Non est, crede mihi, sapientis dicere, vivam. Sera nimis vita est crastina: vive hodie. *Inscr.* ap. *Grut.* 609, 3. Amici, dum vivimus, vivamus. ℙ Huc trahi potest formula illa dimittentium, *vive, valeque*, ap. *Hor. Sat.* 2, 5, 110. et *Ep.* 1, 6, 67. *Inscr.* ap. *Grut.* 799, 8. Vive hospes, dum licet, atque vale. ℙ Loco verbi *sum*. *Catull.* 10, 33. Sed tu insula male, et molesta vivis. *Ter. Hec.* 5, 4, 20. Morem antiquum atque ingenium obtines, ut unus hominum homo te vivat nusquam quisquam blandior. *Id. Eun.* 5, 9, 1. Ecquis me vivit hodie fortunatior? *Cic. Att.* 3, 5. Ego vivo miserrimus, et maximo dolore conficior. *Pl. Amph. prol.* 75. Virtute dixit vos victores vivere, non ambitione, neque perfidia. Adde *Hor. Ep.* 2, 2, 157. ℙ *Asinum vivere* dicitur, qui vitam asinalem ducit *Boeth. Consol. philos.* 4. *pros.* 3. Pavidus ac fugax non metuenda formidat? cervis similis habeatur. Segnis ac stupidus torpet? asinum vivit? ℙ Pro durare, manere. *Cic.* versus carm. *Homeri* ap. *Gell.* 15, 6. Fabitur hoc aliquis: mea semper gloria vivet. *Iliad.* 7, 91. τὸ δ' ἐμὸν κλέος οὔποτ' ὀλεῖται. *Virg. A.* 4, 67. tacitum vivit sub pectore vulnus. *Id. G.* 3, 454. alitur vitium, vivitque tegendo. *Petr. Sat.* 137. et languidus auster Non patitur glaciem resoluta vivere terra. *Stat. Theb.* 6, 361. unde animi fluviis, quae pabula ventis, Quo fonte immensum vivat mare. *Plin.* 19, 5, 23. Cucumeres vivunt hausti in posterum diem, nec perfici queunt in cibis. *Ov. Am.* 3, 1, 65. Altera das nostro victurum nomen amori. *Stat. Theb.* 12, 441. vivunt odia improba. *Ov. Trist.* 1, 7, 25. vivunt scripta. *Albinov.* 1, 265. Vivent facta ducis, operosaque gloria rerum; et 3, 17. Vivere sermonibus hominum. ℙ *Vixit*, mortuus est: ominis causa: ut dicebant *fuit*, *abiit ad plures*, *siquid humanitus acciderit*, etc. *Pl. Bacch.* 1, 2, 43. Vixisse nimio satius est jam, quam vivere. *Id. Most.* 4, 3, 9. Unum vidi mortuum efferri foras: modo eum vixisse ajebant. ℙ *Ita vivam*, affirmantis est. *Cic. Fam.* 16, 20. Sollicitat, ita vivam, me tua, mi Tiro, valitudo. Adde *ib.* 2, 13. *med.* et *Att.* 5, 15. et *Sen. ep.* 82. *med.* ℙ *Ne vivam*, imprecantis sibi mortem, si fallat, dispeream, ne sim salvus. *Cic. Att.* 4, 16. *med.* Quid poteris, inquis, pro iis dicere? ne vivam, si scio. ℙ *Si vivo*, minitantis. *Pl. Cas.* 1, 1, 27. Vae tibi! quot te modis, si vivo, habebo in nuptiis miserum meis! *Id. Ps.* 5, 2, 26. Erit ubi te ulciscar, si vivo. *Ter. Andr.* 5, 2, 25. Jam ego pol hodie, si vivo, tibi ostendam, herum quid sit pericli fallere. *Id. Eun.* 5, 6, 19. Ego te, furcifer, si vivo: ἀποσιώπησις. ℙ *Vivat*, *vivite*, dicimus iis, quibus renuntiamus. *Catull.* 11, 18. Cum suis vivat, valeatque moechis. *Virg. Ecl.* 8, 58. vivite silvae, i. e. valete. *Ter. Andr.* 5, 3, 18. Immo habeat, valeat, vivat cum illa. ℙ Signa, et tabulae *vivere* dicuntur, quae vivum referunt. *Claud. IV. cons. Hon.* 589. picturatumque metallis Vivit opus. ℙ *Vixet*, vixisset, syncope. *Virg. A.* 11, 118. Vixet, cui vitam Deus, aut sua dextra dedisset. ℙ *Voss. de Gramm.* 5, 35. *med.* scribit, *Novium* dixisse *vivebo* pro *vivam*.

VĪVUS, a, um, adj. ζωός, ἔμψυχος, vita praeditus, vivens. *Cic. Mil.* 33. *med.* Qui cum tantum ausus sit ustor pro mortuo, quid signifer pro vivo non esset ausus? In curiam potissimum abjecit, ut eam mortuus incenderet, quam visus everterat. *Sall. Jug.* 65. *f.* Si Jugurtam vivum, aut necatum sibi traderet. *Phaedr.* 2, 3. Devorare aliquem vivum. *Cic. Q. Fr.* 1, 2, 2. Rogas Fabium, ut et patrem, et filium vivos comburat; et *ib.* 5. Adeo ut Cato vix vivus effugerit. *Virg. Ecl.* 9, 2. O Lycida, vivi pervenimus; advena nostri ..... ut possessor agelli Diceret: haec mea sunt, *h. e.* vivendo ad haec venimus. *Plin.* 22, 25, 74. Ulcera atra lupini aridi decorticatique triti, supposito linteolo, ad vivum corpus redigunt. ℙ *Me*, *te vivo*, me, te vivente. *Caes. B. G.* 7, 33. *f.* Cum leges duos ex una familia, vivo utroque, magistratus creari vetarent. *Nep. Ann.* 12. Qui Annibale vivo, nunquam se sine insidiis futuros existimabant. *Hirt. B. G.* 8, 21. *extr.* Nunquam senatum tantum in civitate, illo vivo potuisse. ℙ Saepe est formula graviter affirmantis, aut subirati. *Cic. Att.* 4, 16. *med.* Cato affirmat, se vivo illum non triumphare. *Pl. Bacch.* 3, 3, 15. Neque illum me vivo corrumpi sinam; et 3, 4, 17. Nunquam edepol, viva me, irridebit. *Id. Most.* 1, 3, 73. Siquidem vendundum est, pater vaenibit multo potius, quum te, me vivo, unquam sinam egere. ℙ *Vivus amor*, vivi hominis et praesentis. *Virg. A.* 1, 724. paulatim abolere Sichaeum (*jam mortuum*), et vivo tentat praevertere amore *Aeneae*: de Didone loquitur. ℙ *Vivus vidensque*, ζῶν καὶ παρών, qui plane sentit ac videt quod patitur. *Cic. Quint.* 15. V. VIDENS. Sic *Plin.* 7, 47, 48. Consecratus est vivus sentiensque oraculi jussu Euthymus pycta, semper Olympiae victor. ℙ *Vix vivus metu*, vel *dolore*, vel *frigore*, dicitur, qui prae metu vel dolore attonitus, vel frigore adstrictus jam mortuo similis videtur. *Cic. Verr.* 2, 2, 77. *med.* Itaque illum in jure metu, conscientiaque peccati mutum atque exanimatum, ac vix vivum relinquo. *Id. Verr.* 2, 4, 40. Cum Sopater esset vinctus nudus in aere, in imbri, in frigore; et *mox:* De statua, cum jam paene obriguisset, vix vivus aufertur. *Inscr.* Patavina ap. *Grut.* 784, 1. Flaviae Quintillae P. Q. F. (*h. e.* P. Quintilli filiae) P. Quintillus vix dolore vivus, et sibi, etc. ℙ De plantis. *Colum.* 11, 3. *in.* Vivam sepem praetulerunt, *h. e.* quae constat ex virgultis et spinis radice viventibus. *Ov. Met.* 13, 891. Vivaque per rimas, proceraque surgit arundo; et *ib.* 4, 300. stagni ultima vivo Caespite cinguntur. *Plin.* 20, 9, 39. Scillae bulbo aridis tunicis direptis, quod reliquum e vivo est, consectum suspenditur. *Colum.* 4, 24. *med.* Vitem falce eradere vivo tenus. ℙ De aliis rebus. *Hor. Od.* 3, 21, 23. Vivae lucernae; et *Plin.* 19, 1, 4. de lino asbestino: Inventum est etiam quod ignibus non absumeretur: vivum id vocant. *Id.* 29, 3, 11. Viva calx, *h. e.* quae postquam cocta fuit, aqua non est exstincta. *Id.* 36, 19, 30. Vivi lapides, *h. e.* qui ferro percussi scintillas edunt. *Id.* 35, 15, 50. Vivum sulphur, quod Graeci apyron vocant, nascitur solidum, hoc est gleba: quo solum ex omnibus generibus medici utuntur. Solum (cetera enim liquore constant, et conficiuntur oleo incocta) vivum effoditur, translucetque, et viret. *Cels.* 5, 18. *n.* 13. Sulphur ignem non expertum, quod ἄπυρον vocatur. *Ov. Am.* 3, 6, 59. Ille habet et silices, et vivum in pectore ferrum. Alii leg. *durum*; et *Fast.* 2, 315. Antra laqueata tophis et pumice vivo, *h. e.* nativo, non factitio. Sic *Virg. A.* 1, 171. vivoque sedilia saxo. *Id. ib.* 2, 719. et *Liv.* 1, 45. *f.* flumen vivum; et *Varr. L. L.* 4, 26. Fons, unde funditur e terra aqua viva. *Ov. Fast.* 2, 250. Vivi fontes; et *ib.* 4, 778. vivo prolue rore manus. *Virg. G.* 2, 469. Speluncae, vivique lacus. *Ov. Met.* 4, 248. Vivus calor, *h. e.* qui est in vivo corpore. *Mart.* 1, 63. Greges ovium tincti colore vivo, *h. e.* nativo, non fucato. *Id.* 6, 49. viva cupressus, *h. e.* vivax, et quae tempore non corrumpitur. *Id.* 10, 30. Nec languet aequor, viva sed quies ponti Pictam phaselon adjuvante fert aura, *h. e.* mare aura leniter agitatum. *Id.* 13, 79. Spirat in advecto, sed jam piger, aequore, multus Languescit: vivum da mare, fortis erit: *vivum* opponit *advecto*. ℙ *Ad vivum resecare*, altius, et usque ad vivam carnem. *Colum.* 6, 12. Si sanguis in inferiore parte ungulae est, extrema pars ipsius unguis ad vivum resecatur. Sic *Plin.* 28, 10, 13. Vulnera circumcidere ad vivas usque partes. ℙ Translate. *Cic. Am.* 5. Hoc primum sentio, nisi in bonis amicitiam esse non posse: neque id ad vivum reseco, ut illi, qui haec subtilius disserunt, *h. e.* altius et accuratius expendo seu exigo. ℙ *De vivo aliquid detrahere*, de ipso rei corpore. *Id. Fl.* 37. Dat de lucro: nihil detrahit de vivo, *h. e.* de sorte, et capite; et *Verr.* 2, 3, 50. De vivo igitur erat aliquid resecandum, ut esset unde Apronio ad illos fructus arationum hoc corollarium nummorum adderetur. ℙ *Viva vox est*, quam auribus nostris ab ipso, qui loquitur, percipimus: et opponitur scriptis, lectioni, et narrationi aliorum, ἔμψυχος λόγος. *Cic. Agr.* 2, 2. *med.* Meis comitiis non tabellam vindicem libertatis, sed vivam vocem prae vobis, indicem vestrarum erga me voluntatum ac studiorum, tulistis. *Quint.* 2, 2. Licet enim satis exemplorum ad imitandum ex lectione suppeditet, tamen viva illa, ut dicitur, vox alit plenius, praecipueque ejus praeceptoris, quem discipuli, si modo recte sunt instituti, et amant, et verentur. *Sen ep.* 6. *med.* et *ep.* 33. *f.* Plus tamen tibi et viva vox, et convictus, quam oratio proderit. *Plin. ep.* 2, 3. *f.* Multo magis, ut vulgo dicitur, viva vox afficit. Adde *Sen. Controv. praef.* 1. *med.* ℙ In signis et tabulis *vivum* dicitur, quod eum plene refert, cujus est simile. *Virg. A.* 6, 848. Excudent alii spirantia mollius aera, Credo equidem, vivos ducent de marmore vultus. *Stat. Silv.* 1, 3, 47. Vidi artes, veterumque manus, variisque metalla Viva modis. ℙ *Viva facta*, res gestae, quorum durat memoria. *Naevius* ap. *Gell.* 6, 8. Qui res magnas manu saepe gessit gloriose, cujus facta viva nunc vigent. ℙ *Vivi pectoris homo* ap. *Arnob.* 3, 103. est minime stupidus aut fatuus, sed praestantis ingenii, acuti, vividi, et perspicacis. Sic *Plin. ep.* 8, 6. *extr.* Scio, quam sit tibi vivus et ingenuus animus. Alii leg. *verus*.

VIX, μόγις, μόλις, σχολῇ, aegre, difficulter. *Cic. Fam.* 9, 8. *f.* Quid est, sine his cur vivere velimus? mihi vero cum his ipsis vix; his autem detractis, ne vix quidem. *Id. N. D.* 2, 7. *f.* Profluens amnis aut vix, aut nullo modo; conclusa autem aqua facile corrumpitur. *Id. Att.* 3, 23. Scis, Clodium sanxisse, ut vix aut omnino non posset nec per senatum, nec per populum infirmari sua lex. *Caes. B. G.* 1, 6. Iter angustum et difficile, quo vix singuli carri ducerentur; et *ib.* 2, 28. Ex hominum millibus sexaginta vix ad quingentos sese redactos esse, dixerunt; et *ib.* 3, 4. Brevi spatio interjecto, vix ut his rebus administrandis tempus daretur. *Cic. Fam.* 16, 8. Vix in ipsis tectis frigus vitatur: nedum in mari et via sit facile abesse ab injuria temporis. *Liv.* 24, 4. Puer vix dum libertatem, nedum dominationem modice laturus. *Cic. Fam.* 16, 24. Ego vix teneor, quin accurram. *Ter. Eun.* 5, 2, 20. Vix me contineo, quin involem in capillum. *Pl. Most.* 1, 3, 46. Vix comprimor, quin involem illi in oculos. *Cic. Q. Fr.* 3, 2. Ego teneo ab accusando vix me hercule: sed tamen teneo. *Id. Pis.* 12. Gabinius collegit ipse se vix; sed collegit tamen. *Cajus Dig.* 41, 1, 7. *med.* Sed vix est, ut id obtineat. Eodem modo locuti sunt *Mart. ib.* 30, 1, 111. et *African.* 16, 1, 19. ℙ Pleonasmus est in illo *Plauti Poen.* 1, 2, 27. Vix, aegreque amatorculos invenimus. Alii leg. *vix aegre*. *Quint.* 6, 4. *med.* Illud vix saltem praecipiendum videtur, ne turbidus et clamosus tantum sit altercator. ℙ Repetitum significationem auget. *Albinov.* 1, 167. Quin etiam corpus matri vix vixque remissum Exsequiis caruit, Livia, paene tuis. ℙ ℙ Refertur ad tempus. *Ter. Andr.* 3, 1, 12. Ah, vix tandem sensi, stolidus! *Cic. Fam.* 3, 9. Vix tandem legi litteras dignas Appio. *Catull.* 62, 2. Vesper Olympo Exspectata diu vix tandem lumina tollit. *Caes. B. G.* 6, 7. Vix agmen novissimum extra munitiones processerat, cum, etc. *Cic. Verr.* 2, 4, 40. Vix erat hoc plane etiam imperatum, cum illum spoliatum stipatumque lictoribus videres. *Id. Fam.* 12, 4. *med.* Dolabella valde vituperabatur, quod tibi tam cito succederet, cum vix dum triginta dies in Syria fuisses. *Id. Att.* 9, 2. *f.* Vix dum epistolam legeram, cum, etc. *Ter. Phorm.* 4, 2, 4. Vix dum dimidium dixeram; intellexerat. ℙ Sequente *et* pro *cum*. *Val. Fl.* 4, 508. de Vesuvio: vix dum ignea montem Torsit hiems, jamque Eoas cinis induit urbes. *Virg. A.* 5, 857. Vix primos inopina

quies laxaverat artus, Et super incumbens, etc. *Stat. Theb.* 5, 263. vix primus ab ira Pallor, et impulsis surgunt ad proelia mensis. ℙ Pro *statim*, si *Nonio* 4, 497. creditur. *Varr. ib.* Vix vulgus confluit, non furiarum, sed puerorum atque ancillarum. Si *Donato* ad *Ter. Eun.* 3, 2, 19., ad *Ad.* 3, 2, 12. et ad *Phorm.* 2, 3, 26., est pro *non* in illo *Lucil.* carcer vix carcere dignus.

VIXET, syncope pro *vixisset.* V. VIVO.

UL

ULCĔRĀRĬA, ae, f. herba eadem quae marrubium ap. *Appul. Herb.* 45. Fortasse ita est appellata, quia, ut ait *Plin.* 20, 22, 89., ejus succus illitis etiam vulneribus a cane factis medetur.

ULCĔRĀTĬO, onis, f. ἕλκωμα, ἕλκωσις, actus ulcerandi. Item ipsum ulcus. *Sen. Const. Sap.* 6. Dolores, damna, ulcerationes, vulnera. *Plin.* 34, 11, 27. Oris, gingivarumque ulcerationem emendare.

ULCĔRĀTUS, a, um, part. ab *ulcero*, ἑλκούμενος. *Cic. Fat.* 16. Nondum ulcerato serpentis morsu Philoctetа.

ULCĔRO, as, a. 1. ἑλκόω, ulcerosum facio. *Hor. Sat.* 1, 6, 106. nunc mihi curto Ire licet mulo, etc. Mantica cui lumbos onere ulceret, atque eques armos. ℙ Translate. *Id. Ep.* 1, 18, 72. Non ancilla tuum jecur ulceret ulla, puerve, *h. e.* amore sauciet. V. v. sq.

ULCĔRŌSUS, a, um, adj. ἑλκώδης, ulceribus plenus. *Tac. A.* 4, 57. Ulcerosa facies, ac plerumque medicaminibus interstincta. ℙ De arboribus. *Plin.* 17, 14, 24. Ante omnia gemmantes nitere conveniet, nihil usquam ulcerosum esse, aut retorridum. ℙ Translate. *Hor. Od.* 1, 25, 13. Cum tibi flagrans amor, et libido, Quae solet matres furiare equorum, Saeviet circa jecur ulcerosum Non sine questu, *h. e.* libidine, turpi prurigine, tanquam ulcere ardens. V. ULCUS.

*ULCIĀNE PRAEFECTURA ab Ulcis fortasse nomen traxit. Fuit autem Ulci, Οὖλκοι, oppidum Lucaniae, alio nomine Volsci, ut probabile est. *Frontin.* in *Lucania* ap. *Cellar. B. A.*

ULCISCO. V. in sequenti dictione.

ULCISCOR, eris, ultus sum, dep. 3. τίω, τιμωρέω, punio aliquem ob illatam injuriam, poenas repeto, injuriam persequor. *Cic. ad Brut.* 1, 3. *med.* Eos cives, qui contra patriam arma ceperunt, omnibus sententiis ulciscor et persequor. *Id. Mil.* 33. Aliter perire pestis illa non potuit: nunquam illum respublica suo jure esset ulta. *Sall. Jug.* 46. *f.* Dum alteri alteros vincere quovis modo, et victos acerbius ulcisci volunt. *Cic. Div. Verr.* 6. Quos intelligis, non, ut per te alium, sed ut per aliquem te ipsum ulciscantur, laborare. Ubi *Ascon.* Ulciscor et *punio* significat, et *vindico*: nunc ergo *puniant* intelligemus. *Id. Att.* 9, 12. Odi hominem, et odero: utinam ulcisci possem! sed ulciscentur illum mores sui. *Id. Cat.* 2, 8. Quos ego, si ullo modo fieri posset, non tam ulcisci studeo, quam sanare. *Ter. Eun.* 5, 4. *f.* Ego pol te pro istis dictis et factis, scelus, ulciscar, ut ne impune nos illuseris. *Prop.* 1, 15, 15. Alphesiboea suos ulta est pro conjuge fratres. *Caes. B. G.* 1, 14. Consuevisse Deos, quos pro scelere eorum ulcisci velint, his secundiores interdum res concedere. ℙ *Ulcisci injuriam, scelus,* vindicare, persequi, puniendo eos, qui admiserunt. *Cic. Fam.* 12, 23. Neque enim haec a te non ulciscenda sunt, etiamsi non sunt dolenda. *Id. Verr.* 2, 1, 28. *f.* Non oportet esse cuiquam, ne in ulciscenda quidem injuria, hominis occidendi potestatem. *Id. ib.* 4, 3. *f.* Statuerunt istius injurias per vos ulcisci et persequi; et *ib.* 3, 27. Si istius nefarium scelus ulti vi manuque essent. *Id. Rab. perd.* 5. Similis viri tu ulcisceris patrui mortem, atque ille persequeretur fratris sui. *Ter. Phorm.* 1, 4, 12. Absque eo esset, recte ego mihi vidissem, et senis essem ultus iracundiam. *Ov. Met.* 7, 458. Androgeique necem justis ulciscitur armis. *Id. Trist.* 2, 134. Ultus es offensas, ut decet, ipse tuas. *Hor. Od.* 4, 12, 7. quod male barbaras Regum est ulta libidines. *Phaedr.* 5, 3. punctum volucris parvulae Voluisti morte ulcisci. *Just.* 2, 15. *med.* Spartani, ut illatum a Persis Graeciae bellum ulciscerentur, ultro fines eorum depopulantur. ℙ *Ultum ire*, procedere ad ulciscendum. *Sall. Jug.* 71. Cum maxima cura injurias ultum ire festinat. *Tac. A.* 4, 73. *f.* Recipiunt cohortes alasque fessas vulneribus: neque dux Romanus ultum iit. ℙ *Ulcisci se, patrem*, etc. punire aliquem ob injuriam sibi, patri, etc. illatam. *Cic. Rosc. Am.* 24. Qui patris ulciscendi causa supplicium de matre sumpserunt. *Id. Or.* 1, 8. Tenere arma, quibus possis te ulcisci lacessitus. *Ov. Pont.* 1, 8, 20. Se nimis ulciscens, exstitit ipse nocens. *Id. Fast.* 3, 709. haec pietas Caesaris, ulcisci justa per arma patrem. *Id. Met.* 12, 603. Vertere in Aeaciden, caesosque ulciscere fratres. *Id. Fast.* 5, 574. ulcisci numen utrumque paro. *Virg. A.* 2, 575. subit ira cadentem Ulcisci patriam, et sceleratas sumere poenas. *Plin.* 34, 14, 41. A ferro sanguis humanus se ulciscitur. Contactum namque eo celerius subinde rubiginem trahit. ℙ *Ulcisco* activa positione. *Enn.* ap. *Non.* 4, 155. Nisi patrem materno sanguine exanclando ulciscerem. Hinc passive *Sall. Jug.* 34. Quidquid sine sanguine civium ulcisci nequitur, jure factum sit.

ULCUS, eris, n. ἕλκος, solutio ex pure collecto in corpore animalis cum tumore cutis, aut ruptione: a voce Graeca allata: quae quia cum aspiratione est, *hulcus* multis scribi placet. Sed multis item placet Latino more scribi. *Hard.* in *Plinio* semper *h* retinuit. Aliorum auctorum MSS. pro utraque scriptione sunt. Differt a vulnere, quod *ulcus* sponte nascitur, *vulnus* ictu infligitur. *Non.* 5, 49. ulcus ait esse tectam et clausam malignitatem, vulnus patentem. Qua ratione *Pers.* 3, 113. tenero latet ulcus in ore Putre. *Virg. G.* 3, 453. ferro rescindere summum Ulceris os: alitur vitium, vivitque tegendo, Dum medicas adhibere manus ad vulnera pastor Abnegat: *vulnera* hic dicit ipsa ulcera. ℙ Translate. *Mart.* 11, 60. Pulcrior est Chione, sed Phlogis ulcus habet, *h. e.* latentem pruriginem, urticam, obscenum Veneris sensum. V. ULCERO. ℙ *Ulcus tangere*, rei, quae dolorem facit, mentionem facere, et vulnus refricare. *Ter. Phorm.* 4, 4, 10. Quid minus utibile fuit, quam hoc ulcus tangere, aut nominare uxorem? *Ov. Trist.* 3, 11, 63. rescindere vulnera noli, Deque gravi duras ulcere tolle manus. *Cic.* alio sensu *N. D.* 1, 37. *f.* Horum quidquid attigeris, ulcus est: ita male instituta ratio exitum reperire non potest, *h. e.* absonum, absurdum, a veritate alienum, et quasi mendacio laborans. ℙ Translata sunt et illa *ejusd. Dom.* 5. Quid, si utrumque fuit, ut et fames stimularet homines, et tu in hoc ulcere tanquam unguis exsisteres? *h. e.* in hoc malo esses id, quod est molestius et gravius: esses huic rei caput, ut ait *Lucr.* 4, 1061. de amore: Ulcus enim vivescit, et inveterascit alendo. *Plin.* 36, 15, 24. *n.* 12. Marmora in lapidicinis crescere, auctor est Papirius Fabianus: exemptores quoque affirmant, compleri sponte illa montium ulcera. ℙ Dicitur de quocumque abscessu, sive lateat sub cute, sive apertum sit. *Lucr.* 6, 1164. Et simul ulceribus quasi inustis omne rubere Corpus. *Cels.* 5, 9. Crustas ulceribus inducere; et *ib.* 14. Carnem alere et ulcus implere; et *ib.* 26. *n.* 31. Interdum vetustas ulcus occupat, induciturque ei callus, et circum orae crassae livent; (Saepe toto illo cap. *ulcus* et *vulnus* promiscue usurpat.) et *ib.* 28. *n.* 6. Fiunt ex frigore ulcera, maxime in pueris, et praecipue in pedibus. *Plin. ep.* 6, 24. Ulceribus putrescere ex diutino morbo. *Plin. alter* 23, 6, 60. Ulcera quacumque in parte manantia; et *ib.* 9, 81. Tetra ulcera purgare. *Id.* 22, 23, 49. Ulceribus non maturescentibus laser prodest. *Id.* 10, 74, 95. Avis ulcera asini rostro excavat. ℙ De arboribus *Id.* 17, 24, 37. *n.* 6. Difficilius tolerant frigora, aut aestus, quoniam in ulcus penetrat omnis a foris injuria.

ULCUSCŪLUM, i, n. ἑλκύδιον, ulcus exiguum. *Cels.* 5, 28. *n.* 15. Ex pustulis nonnunquam ulcuscula fiunt. *Sen. ep.* 72. *med.* In corpore interdum robusto solidoque eruptiones quaedam pustularum, et ulcuscula. *Plin.* 28, 19, 78. Ulcuscula oris sanare.

ULEX, icis, m. frutex rosmarino similis, sed asperior, qui retinendi auri gratia sterni solet in fossis, canalibusque ad id fieri solitis, ut ait *Plin.* 33, 4, 21. qui *ib.* subdit: Ulex siccatus uritur, et cinis ejus lavatur substrato caespite herboso, ut sidat aurum. Vicena millia pondo ad hunc modum annis singulis Asturiam, atque Gallaeciam, et Lusitaniam praestare, quidam tradiderunt, ita ut plurimum Asturia gignat. Neque in alia parte terrarum tot saeculis haec fertilitas. Haec *Plinius.*

*ULIANUS, i, insula Galliae adjacens, in sinu Aquitanico. *Plin.* 4, 19. ℙ Hodie est *Oleron.* V. *Olarion. B. A.*

[ULĪENSIS, e, adj. ad Uliam pertinens, Hispaniae Baeticae oppidum, nunc *Montemajor* appellatum, cujus mentio est ap. *Hirt. B. Alex.* 61. et *Auct. B. Hisp.* 3. Hinc *Ulienses, ium*, absolute, incolae illius oppidi. *Inscr.* ap. *Grut* 271, 1. Splendidissimus ordo Reip. Uliensium. *F.*]

ŪLĪGĬNŌSUS, a, um, adj. ἰκμαδώδης, uligine plenus, humidus. *Serv.* ad *G.* 2, 184. scribit, agrum uliginosum dici eum, qui semper humidus est; humidum autem, qui siccari aliquando possit. *Varr. R. R.* 1, 6. *extr.* Campester locus, qui est ad libellam aequus, cum aquae non habeat delapsum, fieri solet uliginosus. *Id. ib.* 2, 3. Lapide aut testa substerni oportet, caprile quo minus sit uliginosum ac lutulentum. *Plin.* 17, 5, 3. Uliginosa terra. *Colum.* 2, 4. Uliginosos campos proscindere. *Arnob.* 1, 30. Uliginosa et turgentia viscera, *h. e.* aqua intercute laborantia.

ŪLĪGO, inis, f. ἰκμάς, terrae humor naturalis, ex ea nunquam recedens, ut ait *Serv.* ad *G.* 2, 184. Videtur *uligo* pro *udiligo*, ut *fuligo* pro *fumiligo*, usurpatum fuisse. *Varr. R. R.* 2, 2. *med.* Solum (*stabuli*) oportet esse eruderatum, et proclivum, ut everri facile possit, ac fieri purum. Non enim solum ea uligo lanam corrumpit ovium, sed etiam ungulas, ac scabras fieri cogit. *Virg. l. c.* At quae pinguis humus, dulcique uligine laeta. *Sil.* 8, 381. Et quos pestifera Pomptini uligine campi, etc. [*Colum.* 1, 6. In nostris regionibus, quae uligine redundant, magis illam positionem pensilis horrei probamus. *F.*]

ŪLIXĒS, is, m. idem ac Ulysses, ut est in quamplurimis MSS. et veterib. libris: quomodo ab Αἰγυπτος dixere etiam Aegiptus, a στύφω stipo, a φρύγω frigo. *Voss.* in *Etym.* in voce *Stipes*, et alii: atque ita a Latinis aliquando scriptitatum esse, ostendunt illa verba *Plut.* in *Marc.* c. 20. Τὰ μὲν ἔχοντα Μηριόνου τὰς δὲ Οὐλίξου, τουτέστιν Ὀδυσσέως, ἐπιγραφάς.

*ULLA, ae, fluvius Hispaniae Tarraconensis, in hodierna Gallicia vel Asturia. *Mela* 3, 1. *B. A.*

ULLO, ultus fuero, perdidero, futurum antiquum subjunctivi ab *ulcisco Accius* ap. *Non.* 2, 894. Qui, nisi genitorem ullo, nullum meis dat finem miseriis. Alii leg. *ulto*, quod majorem sane habet analogiam ad particip. *ultus fuero.* Alii *ulso.* [At *Bothius* conjicit, legendum *genitore ulto. F.*]

ULLUS, a, um, pronom. τὶς [*Diminutiv. ab *unus*, contractum ex *unulus.*] idem quod *aliquis*, sed usu ab eo differens: non enim eo utimur affirmative, neque dicimus, *Sunt ulli, qui studia amplectantur*, sicut *Sunt aliqui;* sed vel negative, ut *Non est ullus, qui publica commoda privatis rationibus praeferat:* vel interrogative, ut *Estne ullus, qui legum metu solutus ab injuria temperet?* vel infinite, ut *Nescio, an ullus sit, qui non majorem opibus, quam virtuti honorem deferat;* vel subjunctive, seu conditionaliter, ut *Si ullus me vocabit, statim veniam. Cic. Phil.* 2, 38. Omnino ullius rei nemo fuit emptor, cum defuerit hic venditor. *Id. Verr.* 2, 4, 3. *f.* Nullum, inquam, horum reliquit, neque aliud ullum tamen, praeter unum pervetus ligneum. *Id. ib.* 2, 2, 24. Debebat ullum nummum nemini. *Id. ib.* 2, 5, 3. Sine ulla facultate navium. *Ter. Hec.* 4, 4, 102. Si ullo modo est, ut possit. ℙ Aliquando tamen usurpatur affirmative, eodem modo, quo aliquis. [*Exempla, quae *Noster* firmandae sententiae, *ullus* etiam affirmative, poni posse, adhibuit, praeter *Virgilii* locum, nihil probant. Stat regula, quam recte *Noster* ab initio ipse proposuit, v. *ullus* nonnisi in negandi sententia, vel expressa, vel tacita poni posse. Sed illud notandum, inveniri locus, in quibus negandi ratio talis sit, ut nisi probe omnia pervestigaveris, facile nullam vidisse videaris. Qualis est *Cic. Brut.* 88, 301. Primum memoria tanta, quantam in nullo cognovisse me arbitror: ubi *Wetzel* et *Goerenz.* in *ullo* defendunt; recte quidem, quod defendunt, sed *Goerenz.* parum feliciter ratione, quam adhibet: *ullus* ideo ferri posse, quod pro qualicumque dicatur. Ita enim pronuntiat V. D. ad *Cic. Fin.* 5, 21, 59.] *Cic. Div. Verr.* 18. *f.* Non potes eum sine ulla vituperatione accusare. *Virg. G.* 3, 428. de angue Calabro: Qui, dum amnes ulli rumpuntur fontibus, et dum Vere madent udo terrae, ac pluvialibus Austris, Stagna colit, ripisque habitat, etc. *Quint. decl.* 5, 13. Objicit mihi, quod ullum de liberis meis potuerim facere discrimen. ℙ Ponitur interdum pro alteruter. *Cic. Verr.* 2, 5, 3. *f.* Durum hoc fortasse videatur; neque ego ullam in partem disputo. ℙ *Ullius* in genitivo paenultimam apud poetas habet communem *Virg. A.* 11, 354. nec te ullius violentia vincat. *Hor. Ep.* 1, 18, 37. Arcanum neque tu scrutaberis ullius unquam. ℙ *Ulli* pro *ullius* habet *Pl. Truc.* 2, 2, 38. Quasi vero corpori reliqueris tuo potestatem coloris ulli capiendi. Adde *Sev. A.* 207., ubi alii aliter leg. Sic *ullae* in dativo pro *ulli. Lucr.* 1, 687. neque sunt igni simulata, neque ullae Praeterea rei, quae, etc. ℙ [*Confund. *ullo* et *illo.* V. *Cort* ad *Lucan.* 5, 117. *ullus* et *nullus. Id. ib.* 5. 111. *ulla* et *universa.* V. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* p. 151.]

*ULMANETES, um, populi Galliae Belgicae, ubi nunc *Senlis. Plin.* 4, 17. *B. A.*

[ULMĀNUS, a, um, adj. qui ulmis consitus est. Ita oppellatus est pagus septem ab Urbe millib., quia fortasse prope ulmorum nemus erat positus, quemadmodum et transulmanus vocatus est alter, qui trans idem nemus fuerat. *Inscr.*, reperta paucis abhinc annis septem ab Urbe millib., ap. *Or. Coll. Inscr. Lat. n.* 111. Clivom medium fregi, et depressi impensa mea regioni Ficulensi, pago Ulmano, et Transulmano Peleciano, usque ad Martis, et ultra. *F.*]

ULMĀRIUM, ii, n. πτελεών, ulmorum seminarium, locus ulmis consitus, ulmetum. *Plin.* 17, 11, 15. Deferendae ex arearum venis post annum in ulmaria, intervallo pedali in quamque partem.

[ULMĒTUM, i, n. idem ac ulmarium. *Gloss. Phil.* Πτελεών, ὁ τόπος, ulmetum. *F.*]

ULMĔUS, a, um, adj. πτελεϊνός, qui ex ulmo est. *Colum.* 6, 3. *f.* Probaturque maxime ulmea frons. *Juven.* 11, 141. ulmea coena, *h. e.* ciborum simulacra ex ulmo. *Pl. Ep.* 5, 1, 20. Quem Apelles ac Zeuxis duo pigmentis pingent ulmeis, *h. e.* virgis ex ulmo caedent. *Id. As.* 2, 2, 96. Interminatus est, nos futuros ulmeos, nisi, etc. *Id. Rud.* 3, 2, 22. Si tibi ulmeam uberem esse speras virgidemiam. *Id. fr.* ap. *Serv.* ad *A.* 1, 482. Corpus tuum virgis ul meis inscribam. V. ULMUS.

*ULMI, orum, oppidum Pannoniae inferioris. *Antón. Itin. B. A.*

ULMITRĪBA, ae, comm. gen. πτελεοτρίβης, μαστιγίας, q i assidue ulmeis virgis caeditur, quasi ulmi tritor. *Pl. Pers.* 2, 4, 7. Nescio, inquam, ulmitriba tu.

ULMUS, i, f. πτελέα, arbor propter raritatem foliorum maritandis vitibus maxime idonea. *Virg. G.* 2, 2. ulmisque adjungere vites. *Juven.* 8, 78. Stratus humi palmes viduas desiderat ulmos, *h. e.* vite carentes, quas fulciat. *Quint.* 8, 3. Ulmus marita, *h. e.* vitem adjunctam habens. *Virg. G.* 2, 446. fecundae frondibus ulmi; et *ib.* 83. fortes. *Ov. Met.* 10, 100. amictae vitibus ulmi. *Pers.* 3, 6. patula pecus omne sub ulmo est. *Juven.* 6, 149. ulmi Falernae, *h. e.* Falernae vites ulmis fultae. ℙ Ex ulmo fere erant virgae, quibus servi caedebantur. *Pl. Amph.* 4, 2, 9. Verbero, etiam quis ego sim, me rogitas? ulmorum Acheruns! *h. e.* in cujus tergo ulmeae virgae quasi moriuntur; vel cujus tergum ulmeas virgeas vorat, ut Acheron animas. His adde et illa ejusdem *Plauti* passim, *ulmitriba, ulmei stimuli, ulmea pigmenta, virgidemia ulmea*, quae omnia ostendunt, ulmeis bacillis servos caedi, morem fuisse. ℙ De ratione serendi et colendi ulmos multa *Colum.* 5, 6., *Plin.* 17, 11, 15., qui eorum genera enumerat 16, 17, 9.

ULNA, ae, f. ὠλένη, ἀγκάλη, cubitus, *h. e.* os illud brachii, quod inferius est, longiusque quam radius: item ipsum brachium ex duobus ossibus ulna et radio constans: a priore voce Graeca allata, per syncopen. *Plin.* 11, 43, 98. Terrestrium uni homini juguli, humeri; ceteris armi; uni ulnae. *Cat.* 17, 13. pueri instar Bimuli, tremula patris dormientis in ulna. *Ov. Met.* 7, 847. Ulnis attollere aliquem; et *ib.* 9, 651. Nymphae teneris Lelegeides ulnis Tollere conantur. *Prop.* 2, 14, 11. Fovere aliquem ulnis. *Lucan.* 3, 664. Ulnis prensare aliquid. *Sil.* 3, 457. validis gurges frangitur ulnis, *h. e.* jactando brachia natatu. Sic 10, 497. de Cloelia: interrita Tibrim Tranavit, frangens undam pueribus ulnis. *Stat. Silv.* 5, 3, 266. Circumdare aliquem ulnis; et *Ov. Met.* 11, 63. Cupidis ulnis amplecti. *Stat. Achill.* 1, 172. avidis circumligare. *Claud. Laud. Seren.* 219. Excipere in ulnas. *Id. in Eutrop.* 2, 187. niveis reducem complectitur ulnis. *Nemes. Ecl.* 3, 27. Silenus parvum veneratus alumnum, Aut gremio fovet, aut resupinis sustinet ulnis. *Calpurn. Ecl.* 1, 45. maternis qui causam lusit in ulnis, *h. e.* paene puer, et in gremio matris causas egit, et eloquentiae specimen dedit. ℙ Est etiam mensurae genus. *Plin.* 16, 40, 76. *n.* 2. Arboris crassitudo quatuor hominum ulnas complectentium implebat. Sic *ib. paulo post:* Arbor crassitudinis ad trium hominum complexum. Ὀργυιὰ Graece dicitur hoc spatium a *Polluce*, et *Hesych.*, scilicet quantum extenditur utrumque brachium una cum latitudine pectoris. ℙ Est etiam alterum mensurae genus, nempe ab initio cubiti ad extremum medium digitum extensum, πῆχυς. *Hor. Ep.* 4, 7. sacram metiente te viam Cum bis trium ulnarum toga. *Virg. Ecl.* 3, 105. Dic quibus in terris, etc. Tres pateat coeli spatium, non amplius, ulnas. *Id. G.* 3, 355. Semperque assurgit in ulnas Semper hiems. ℙ In *Avieni Perieg.* 346. Nilus et immensos ulnam spergit in agros: aut *ulnam* significat abundantiam, incrementum aquarum ad justam mensuram ascendentium, quae per ulnas seu cubitos indicari solebat, aeque fecunditatem Aegypto inferebat: alii tamen pro *ulnam* leg. *vitam*, alii *limum*, alii alia: aut *ulnas* legendum videtur, quia velut brachia effundit aquas suas super utramque ripam: aut *ulvam*, quae herba fluminea est.

ULOPHŎNON vel Ulophyton, i, n. οὐλόφονον, οὐλόφυτον, herba est, species chamaeleonis nigri, cujus succus juvencos necat anginae modo. *Plin.* 22, 18, 21. [et *Appul. Herb* 109. *F.*]

ULPIĀLIS, e, adj. ad Ulpium Trajanum Aug., pertinens. *Inscr.* ap. *Grut.* 393, 6. P. Coelio P. F. Ser. Balbino Vibullio Pio flamini Ulpiali, etc. *F.*]

[ULPIĀNUS, a, um, adj. ad Ulpium pertinens. ULPIUS. *Inscr.* ap. *Grut.* 1084, 7. Imp. Nervae Trajano Aug. nomine puerorum, puellarumque Ulpianorum ex S. C. *h. e.* qui ab Ulpio Trajano alimenta accipiunt. V. ALIMENTARIUS et FAUSTINIANUS. *F.*]

ULPIĀNUS, i, m. Domitius Ulpianus JCtus nobilis, patria Tyrius, floruit Romae sub Caracalla, et proximis imperatoribus, Alexandro Severo carus imprimis. V. *Lampr. Alex. Sev.* 15, 26, 31. et 51. et *Elag.* 16. Meminit et *Spart. Pesc.* 7. Fuit praefectus praetorio, et cum Gallias administraret, seditione orta, interfectus est circa ann. Chr. CCXXVIII. Plurima scripsit ad jus pertinentia, quae passim in Pandectas inserta sunt.

ULPĪCUM, i, n. ἀφροσκόροδον, genus allii grandis, praecipue in Africa, inter pulmentaria ruris: idem et Punicum allium a quibusdam appellatum. *Pl. Poen.* 5, 5, 35. Plenior allii ulpicique, quam Romani remiges. *Colum.* 11, 3. *med.* Ulpicum, quod quidam allium Punicum vocant, Graeci autem ἀφροσκόροδον appellant, longe majoris est incrementi, quam allium. *Id.* 10, 113. Aliaque intactis spicis, et olentia late Ulpica. *Cato R. R.* Caput ulpici conterito.

ULPĬUS, a, um, adj. ad Trajanum Imp. R. pertinens, qui e gente Ulpia fuit. *Capitol. M. Aurel.* 22. Ulpium forum, *h. e.* a Trajano exstructum. *Nummus Trajani* apud *Eckhel. D. N. V. T.* 6. p. 432. Basilica Ulpia. ℙ *Ulpia tribus*, ex numero earum, quae imaginariae seu militares dicuntur. V. TRIBUS. *Inscr.* ap. *Grut.* 532, 9. T. Aurelio T. F. Ulp. Vindici Eq. Sing. Imp. N, etc. Adde aliam ap. *eund.* 940, 9. et aliam ap. *De-Vita Antiquit. Benev. cl.* 7. *n.* 6. ℙ *Ulpia Trajana, Augusta cognominatum, oppidum Daciae. *Inscr.* ap. *Grut.* 437, 1. Adde *Numum Trajani* ap. *Cellar. Geograph. Ant. T.* 1. p. 480. Nunc vicus *Varhel* est. V. *Zarmizegethusa.* ℙ Ulpia Topirus, Οὐλπία Τόπειρος, audit Topirus oppidum Thraciae, *numis Getae.* V. *Cellar. Geogr. Ant. T.* 1. p. 1057. *B. A.*

ULS, praep. πέραν, idem ac ultra, apud veteres. Prius fuit *ultis*, unde *ultra*, ut *cis* a *citis*, unde *citra*. *Fest.* Uls Cato pro ultra posuit. *Pomp. Dig.* 1, 2, 2. *med.* Quinqueviri constituti sunt cis Tiberim, qui possent pro magistratibus fungi. Alii leg. *ultis*. *Varr. L. L.* 4, 15. Ideo sacra et uls, et cis Tiberim non mediocri ritu fiant. *Gell.* 12, 13. Tres istae voces *intra, citra, ultra*, quibus certi locorum fines demonstrantur, singularibus apud veteres syllabis appellabantur, *in, cis, uls*. Hae deinde particulae, quoniam parvo exiguoque sonitu obscurius promebantur, addita est tribus omnibus eadem syllaba: et quod dicebatur *cis Tiberim*, et *uls Tiberim*, dici coeptum est *citra*, et *ultra Tiberim*. Haec *Gellius*.

ULSO. V. ULLO.

ULTER, ra, rum, adj. qui est ultra aliquem locum. *Salmas.* in *exercit. Plin.* p. 721. conatur hanc vocem intrudere in *Plin.* et *Apulej.*, sed utroque loco alii aliter. ℙ In usu tamen est ejus comparativum.

ULTĔRĬOR, us, adj. comparat. ab *ulter*, προσώτερος, ὁ πέραν. *Ter. Ph.* 4, 2, 10. Sed eccum ipsum, quis est ulterior? *Cic. Prov. cons.* 15. Quorum alter ulteriorem Galliam decernit cum Syria, alter citeriorem, *h. e.* Transalpinam. V. GALLIA. *Ov. Met.* 2, 417. Ulterius medio spatium sol altus habebat. *Vell.* 2, 107. et *Virg. A.* 6, 314. Ulterior ripa. *Tac. H.* 4, 77. Mosellae pons, qui ulteriora coloniae annectit; et *G.* 17. Proximi ripae negligenter, ulteriores exquisitius. ℙ Translate. *Id. H.* 4, 8. Ulteriora mirari, praesentia sequi *Ov. A. Am.* 3, 769. (et *Fast.* 5, 532.) Ulteriora pudet docuisse, *h. e.* quae fieri solent post ea, quae hactenus dicta sunt. *Id. Am.* 2, 9, 10. Semper et inventis ulteriora petit, *h. e.* plura. *Sabin.* 2, 97. Sic tamen, ah! potius sic perstes, quam mihi de te Ulterior tangat pectora, Phylli, dolor, *h. e.* novus, aut major, vel longior. *Quint.* 10, 7. *med.* Opus est naturali quadam mobilitate animi, ut, dum proxima dicimus, struere ulteriora possimus.

ULTĔRĬUS, adv. compar. ab *ultra:* περαιτέρω, longius. *Ov. Met.* 2, 871. Falsa pedum primis vestigia ponit in undis, Inde abit ulterius. *Id. Trist.* 3, 4, 51. Ulterius nihil est, nisi non habitabile frigus. *Prop.* 1, 6, 3. Cum quo Riphaeos possim conscendere montes, Ulteriusque domos vadere Memnonias. *Petr. Sat.* 120. Ecquid Romano sentis te pondere victam, Nec posse ulterius perituram extollere molem? ℙ Translate. *Sen. ep.* 102. Epistola tua revocavit me cogitationi aptae traditum, et iturum, si licuisset, ulterius. *Virg. A.* 12, 938. Ulterius ne tende odiis. *Ov. Met.* 12, 343. Occupat Aegides, cubitique ingentia frangit Ossa, nec ulterius dare corpus inutile leto Aut vacat, aut curat, *h. e.* amplius feriendo. *Id. Her.* 17, 28. ulterius nil habet ille mei; et *Met.* 6, 470. Rogare quidquam ulterius justo. *Prop.* 2, 12, 19. si me ulterius provexerit ira. *Val. Max.* 1, 1. *n.* 15. Coelestibus injectus est rubor ulterius adversus eam saeviendi gentem. *Pacat. Pan. Theodos.* 30. *med.* Ulterius se negare supplicio non poterat, *h. e.* diutius; et *Ov. Met.* 3, 487. Non tulit ulterius; et *Claud. Rapt. Pros.* 3, 114. Jam non ulterius Phrygia tellure morabor, *h. e.* non amplius.

ULTĪMĒ, adv. *Appul. Met.* 1. Tandem evado, et utpote ultime affectus, ad quandam cauponam devorto. *Id. ib.* 10. Nudam flagris ultime verberat, *h. e.* ad extremum paene supplicium: ἐσχάτως μαστιγοῖ.

ULTĪMŌ, adv. ἐσχάτως, postremo, ad extremum, denique. *Suet. Ner.* 32. *f.* Ultimo templis compluribus dona detraxit, simulataque ex auro, vel argento fabricata conflavit. *Petr. Sat.* 20 *f.* Ac ne Giton quidem ultimo risum tenuit; et *ib.* 139. Cum diu mecum esset locuta, ultimo coepit dicere, te, etc.

ULTĪMO, as, n. 1. in ultima parte sum, ad extremum perveni. *Tert. Pall.* 1. *f.* Cum ultimarent tempora patriae.

ULTĪMUM, adv. τὸ ἔσχατον, postremum. *Liv.* 1, 29. Nunc errabundi domos suas, ultimum illas visuri, pervagantur. Alii aliter leg. *Curt.* 5, 12. Darius Artabazum ultimum illum visurus amplectitur. *Appul. Met.* 2. Ecce jam ultimum defletus atque conclamatus processerat mortuus.

ULTĪMUS, a, um, adj. ἔσχατος, superlativum ab *ultra*, postremus, extremus, summus, novissimus: quasi ultra omnes, sive retro, sive ante respicias; et refertur ad ordinem, locum, tempus *Caes. B. G.* 5, 42. *med.* Se sub ipso vallo constipaverant, recessumque primis ultimi non dabant. *Cic. Div.* 2, 43. *f.* Coelum ipsum, quod extremum atque ultimum mundi est. *Hor. Ep.* 1, 16, 79. mors ultima linea rerum est. *Cic. Somn. Scip.* 3. *f.* Luna quae ultima a coelo, citima terris luce lucebat aliena. *Caes. B. C.* 1, 84. *extr.* Ultimum supplicium, *h. e.* mortis. Sic *Liv.* 3, 58. *f.* et *Plin. ep.* 2, 11. Remittere alicui ultimam poenam. *Tac. A.* 15, 61. *extr.* Denuntiare alicui necessitatem ultimam. *Ov. Fast.* 4, 856. Ultima prolato subdita flamma rogo. *Prop.* 1, 17, 20. Ultimus lapis, *h. e.* sepulcri. *Mart.* 4, 70. Ultimae cerae, *h. e.* testamentum. *Ter. Ph.* 1, 4, 38. Quis hic est senex, quem video in ultima platea? *h. e.* in ultima parte plateae. Sic *Heaut.* 5, 1, 29. Est mihi in ultimis conclave aedibus quoddam retro, *h. e.* in intima aedium parte; et *Cic. Att.* 5, 16. *f.* In ultimam provinciam se recepit. *Plin.* 9, 5, 4. Ultima cauda. *Colum.* 11, 2. *med.* ultimo mense Junio, *h. e.* in fine Junii, extremo Junio. Sic *Pall.* 4, 10. Mense Martio ultimo; et *ib. med.* Ultimo Aprili. *Phaedr.* 4, 19. Pervenit ad draconis speluncam ultimam, *h. e.* profundissimam, et a terrae superficie maxime recedentem. *Curt* 4, 10. In ultimas terras trahi; et *Liv.* 21, 10. *f.* Devehendum in ultimas maris terrarumque oras. *Ov. Met.* 4, 300. stagni ultima vivo Caespite cinguntur. ℙ Si retro respicias, ultimum dicitur quod est primum. *Cic. Prov. cons.* 18. *med.* Nonne vobis videor et ultimi temporis recordatione, et proximi memoria, medium illud tristissimum tempus debere ex animo excidere? *Id. Inv.* 2, 2. *med.* Ab ultimo principio. *Id. Fin.* 1, 20. Tam multis ab ultima antiquitate repetitis. *Id. Arch.* 1. Pueritiae memoriam recordari ultimam. *Nep. Att.* 1. Ab origine ultima stirpis Romanae. *Virg. A.* 7, 49. tu sanguinis ultimus auctor. *Just.* 12, 16. Ab ultima saeculorum memoria. *Id.* 2, 1. *f.* Hominum vetustas ultima. *Ov. Her.* 14, 108. Ultima quid referam? *h. e.* antiqua. Sic *Sever Aetn.* 17. ultima certamina. ℙ *Ultimus*, infimus. *Liv.* 30, 30. Tibi quoque inter multa egregia non in ultimis laudum hoc fuerit. *Albinov.* 1, 44. Ultima sit laudes inter ut illa tuas. *Liv.* 34, 18. Consul parsimonia, et vigiliis, et labore cum ultimis militum certare. *Vell.* 1, 11. Qui se Philippum, regiaeque stirpis ferebat, cum esset ultimae. *Plin.* 17, 12, 18. Non fastidienda haec quoque scientia, atque non in ultimis ponenda. ℙ Item summus, in malam partem. *Brut.* ad *Att.* inter *ep. Cic. ad Brut.* 1, 17. *med.* Nimium timemus mortem et exsilium, et paupertatem: haec videntur Ciceroni ultima esse in malis. *Quint.* 2, 2. *f.* Ut absit ab ultimis vitiis ipse praeceptor, ac schola, ne praecipiendum quidem credo. *Curt.* 5, 12. *f.* Onusti praeda per ultimum scelus parta. *Plin.* 17, 24, 37. *n.* 10. Nitrum, et alumen, et marina aqua calida, ultima venena (*vitibus*) sunt. *Just.* 24, 2. *med.* Inauditis ultimisque exsecrationibus adjurat. *Liv.* 37, 53. Discrimen ultimum vitae et regni, etc. *Quint. decl.* 12, 24. *f.* Ultimum omnis memoriae reum una vox innocentem facit? *h. e.* pessimum, deterrimum. Sic *Appul. Met.* 9. Ultima pistoris illa uxor. *Petr. Sat.* 141. *med.* Saguntini oppressi ab Annibale humanas edere carnes: Petelini idem fecerunt in ultima fame; et *ib.* 24. Ad ultimam perductus tristitiam. ℙ Etiam in bonam. *Cic. Fin.* 3, 9. et 10. Summum bonum, quod ultimum appello. *Id. N. D.* 2, 12. Ultimae perfectaeque naturae. ℙ *Ultimum* substantivi more. *Cic. Fam.* 7, 17. *f.* Perfero, et ultima exspectato, quae ego tibi et jucunda, et honesta praestabo. *Liv.* 2, 28. *f.* Priusquam ultima experirentur. *Id.* 37, 54. Omnia ultima pati, quam se regi tradere maluissent. *Id.* 45, 19. *extr.* Fidem ad ultimum fratri praestitit; et 28, 28. Consilium sceleratum, sed non ad ultimum demens; et *Plin.* 19, 1, 2. *n.* 1. Ultimi hominum existimati Morini. *Id.* 11, 29, 35. *extr.* Ultimo caudae reflexo. *Vell.* 2, 125. Paene in ultimum gladiorum erupit impunitas. *Aurel. Vict. orig. gent. R.* 10. Matrem ultimo aetatis affectam; et *Caes.* 40. Constantium patrem ultima vitae agebant, *h. e.* extremus morbus urgebat. *Calpurn. Ecl.* 3, 91. Lycidas habet ultima rerum, *h. e.* mortuus est. ℙ *Ultima pati*, mala gravissima, quibus pejora nulla sint. *Ov. Met.* 14, 483. Ultima jam passi comites belloque fretoque Deficiunt. Adde *Trist.* 3, 2, 11. et *Curt.* 3, 1. Sic *Id.* 9, 9. *med.* Famem et ultima sibimet ominabantur. ℙ *Ad ultimum*, postremo, ad extremum. *Liv.* 1, 53. *f.* Vetant mirari, si qualis in cives, qualis in socios, talis ad ultimum in liberos esset. *Id.* 5, 10. *med.* Ne ulla unquam quies miserae plebi sit, quae nunc etiam vectigalis ad ultimum facta sit. *Id.* 26, 27. *med.* Siqua misericordia tandem flecti possent, ne se ad ultimum perditum irent. ℙ *Ultumus* pro *ultimus* legitur in *Inscr.* optimae notae ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 159. Ultumum hujus orationis erit, omnia meruisse te, neque omnia contigisse mihi.

ULTĬO, onis, f. τιμωρία, ἐκδίκησις, injuriae aut

sceleris punitio, vindicta. *Petr. Sat.* 132. Matrona contumeliis verberata, tandem ad ultionem decurrit; et *ib.* 106. *f.* Negat se interpellare supplicium, imo accedere etiam justissimae ultioni. *Sen. Ira* 2, 32. Inhumanum verbum est, et quidem pro justo receptum, ultio; et *ib.* 3, 5. *f.* Ultio doloris confessio est. *Juven.* 13, 2. prima est haec ultio, quod se Judice nemo nocens absolvitur; et *ib.* 190. Semper et infirmi est animi, exiguique voluptas, Ultio, continuo sic collige, quod vindicta Nemo magis gaudet, quam femina. *Tac. A.* 2, 13. Perfidos et ruptores pacis ultioni et gloriae mactandos. *Just.* 1, 4. Exigere ab aliquo ultionem necati infantis; et *ib.* 5. *med.* In ultionem servati nepotis filium ejus interfecit. *Id.* 2, 4. Ultionem caesorum conjugum excidio finitimorum consequuntur. *Id.* 12, 9. Ultionem alicui dare, *h. e.* ulcisci aliquem, puniendo qui eum laeserant. *Tac. A.* 3, 7. Petere ultionem ex aliquo, *h. e.* eum punire. *Id. ib.* 13, 21. *extr.* Obtinere ultionem in delatores; et *ib.* 4, 25. *f.* Explere se ultione, et sanguine; et *ib.* 12, 38. Acrius ad ultionem exarsere. *Flor.* 2, 18. In ultionem excanduit. *Id.* 1, 9. Mandare alicui ultionem sui. *Suet. Tib.* 25. Non contemnendam manum in ultionem domini comparaverat. ℙ *Ultio* fuit etiam nomen Deae, ut videtur. *Tac. A.* 3, 18. Cum Valerius Messallinus, signum aureum in aede Martis Ultoris, Caecina Severus, aram Ultioni statuendam censuissent, Tiberius prohibuit.

ULTIS. V. ULS.

ULTO. V. ULLO.

ULTOR, oris, m. τιμωρός, ἔκδικος, qui injuriam illatam ulciscitur. *Cic. Sull.* 30. *f.* Ego ille conjurationis investigator, atque ultor, certe non defenderem Sullam, si conjurasse arbitrarer. *Virg. A.* 4, 625. Exoriare aliquis nostris ex ossibus ultor. *Sil.* 2, 495. Statque dies ausis olim tam tristibus ultor. ℙ Est appositum Martis, qui aedem Romae hoc nomine habuit, in Foro ab Augusto exstructam. *Suet. Aug.* 21. et 29. et *Cal.* 24. *extr.*, item *Ov. Fast.* 5. a *v.* 567. et *Inscr* ap. *Grut.* 121. *lin.* 9., 232. *med.* et 317, 8.

ULTORIUS, a, um, adj. ad ulciscendum pertinens. *Tert. adv. Marc.* 2, 24. Deus immittit mala non peccatoria, sed ultoria.

ULTRĀ, πέρα, πόῤῥω, trans, praeter, ulterius; praeposit. accusativum regens: cui opponitur *cis*, et *citra*: ab *uls*, ut *citra* a *cis*. V. ULS. *Caes. B. C.* 3, 66. Caesar paulo ultra eum locum castra transtulit. *Cic. Att.* 12, 27. Ultra Silianam villam est villula sordida, et valde pusilla. *Liv.* 5, 35. Cum audirent, saepe ab iis cis Padum, ultraque, legiones Etruscorum fusas. *Tac. A.* 15, 17. *f.* Diruta, quae Euphratem ultra communierat Corbulo. *Hor. Od.* 1, 22, 10. Ultra terminum vagari. *Prop.* 4, 7, 29. Si piguit portas ultra procedere. ℙ Translate. *Cic. Tusc.* 4, 17. *med.* Sed adhibent modum quendam, quem ultra progredi non oporteat. *Id. Phil.* 1, 5. *f.* Quis unquam tanto damno senatorem coegit? aut quid est ultra pignus, aut multam? *Hor. Od.* 3, 29, 32. Trepidare ultra fas; et *Sall. or. Licin. ad pleb. med.* Animi ignavi, non ultra concionis locum memores libertatis. *Id. fragm.* ap. *Macr. Sat.* 2, 9. Cum eum ad coenam invitaverant, ultra Romanorum et mortalium etiam morem curabant, exornatis aedibus, etc. *h. e.* praeter, aut supra. *Virg. Ecl.* 7, 27. si ultra placitum laudarit, *h. e.* plus, quam placet. *Id. A.* 6, 114. ultra vires, sortemque senectae. *Hor. Sat.* 1, 1, 106. sunt certi denique fines, Quos ultra, citraque nequit consistere rectum. *Flor.* 2, 7. Cum ille ultra jus victoriae, in templa, aras, et sepulcra ipsa saeviret; et *mox:* Vulnera ultra mortem patebant; et *Vell.* 2, 118. Juvenis ultra barbarum promptus ingenio, *h. e.* supra barbarorum indolem; et *ib.* 88. Maecenas otio ac mollitiis paene ultra feminam fluens. Alii leg. *ultra famam*, h. e. plusquam fama praedicaret, aut homines crederent. [*Frustra sunt isti correctores, Ruhnkenio quidem incogniti, quem v.] ℙ De numero. *Hirt. B. Alex.* 21. *med.* Hoc proelio desiderati sunt circiter CCCC. et paulo ultra eum numerum classiarii et remiges. ℙ De mensura. *Cels.* 4, 2. *n.* 4. *f.* Si res coegerit, non ultra heminam aquae assumere. ℙ Saepe sine casu ponitur, et significat amplius, praeterea, insuper. *Cic. Univ.* 3. Si probabilia dicentur, nil ultra requiratis. *Id. Verr.* 2, 5, 45. *med.* Estne aliquid ultra, quo progredi crudelitas possit? *Id. Att.* 15, 1. *med.* Oratio scripta elegantissime sententiis, verbis, ut nihil possit ultra. *Liv.* 2, 19. Nec ultra bellum Latinum dilatum est; et *Quint.* 3, 1. Gorgias et illorum fuit aemulus, et ultra, Socratem usque, duravit. *Sall. Jug.* 50. Mortem cuncta mortalium mala dissolvere: ultra neque curae, neque gaudio locum esse, *h. e.* post mortem. *Id. or. Lep. contra Sull. med.* Hac tempestate serviundum, aut imperitandum: nam quid ultra? *Virg. A.* 3, 480. quid ultra Provehor, et fando surgentes demoror Austros? et *ib.* 9, 782. Quos alios muros, quae jam ultra moenia habetis? ℙ Sequente *quam*. *Cic. Tusc.* 1, 9. Ultra enim quo progrediar, quam ut veri videam similia, non habeo. *Id. Inv.* 1, 18. *med;* et *ib.* 49. Exordium longum est, quod pluribus verbis aut sententiis, ultra quam satis est, producitur. *Cels.* 3, 6. *f.* Potio esse debet magis liberalis, et ultra quam sitis coget. *Liv.* 40, 30. Per dies aliquos nihil ultra motum, quam ut hae duae turmae ostenderentur. *Tac. A.* 6, 44. Nec ultra moratus, quam dum Scytharum auxilia conciret. ℙ Sunt qui putant, ultimam corripi posse cum *Ser. Sam.* 63, 1087. Curaque nil prodest, nec dicitur ultra cicatrix. Sed meliores libri habent *ulla.*

ULTRĀMUNDĀNUS, a, um, adj. qui ultra mundum est. *Appul. Dogm. Plat.* 1. Deus ille summus, ultramundanus. *Capell.* 2. p. 43. *in carm.* Ultramundanum fas est cui cernere patrem.

ULTRIX, icis, f. ἀμύντειρα, τιμωρητική, quae ulciscitur. *Cic. Dom.* 43. Haec ultrix afflictae civitatis, reipublicae spoliis ornabitur? *Virg. A.* 6, 274. ultrices posuere cubilia Curae. *Id. ib.* 4, 473. ultricesque sedent in limine Dirae, *h. e.* Furiae, quas vocat *Sen. Med.* 967. ultrices Deas; et *Claud. ep.* 1, 14. ultrices Furias. *Id. III. cons. Hon.* 104. ultrices in se converterat iras. *Id. ep.* 19, 5. Ultrices pharetras tandem depone, Cupido. *Id. Laud. Stil.* 1, 98. tractusque rotis ultricibus Hector. *Sen. Herc. Fur.* 895. ultrice dextra fusus Lycus. ℙ *Ultricia* in neutro plur. ut *victricia*. *Sil.* 2, 423. Mandabat Tyriis ultricia bella futuris. *Stat. Th.* 10. 911. et tela ultricia poscit.

ULTRO, adv. ἑκόντι, ἐκ προαιρέσεως, sponte, nemine rogante, aut cogente. *Cic. Fam.* 4, 13. Nec mihi quicquam tali tempore in mentem venit optare, quod non ultro mihi Caesar detulerit. *Virg. A.* 5, 446. Entellus vires in ventum effudit, et ultro Ipse gravis, graviterque ad terram pondere vasto Concidit, *h. e.* nullo impellente, ut *Donatus* interpretatur. ℙ Interdum significat prius. *Ter. Ad.* 4, 3, 3. Nisi si me in illo credidisti esse hominum numero, qui ita putant, Sibi fieri injuriam ultro, si, quam fecere ipsi, expostules, Et ultro accusant, *h. e.* ipsi priores accusant, non exspectata querela eorum, qui injuria sunt affecti. Aliqui explicant, perverse, vice versa. *Id. Phorm.* 2, 3, 13. O audaciam! etiam me ultro accusatum advenit. Adde *Liv.* 40, 12. ℙ Interdum imo, vel e contrario. *Cic. Quint.* 23. Sextus Naevius, qui, cum ipse ultro deberet, cupidissime contenderet, etc. *Pl. Aul.* 3, 5, 55. Ubi disputata est ratio cum argentario, etiam plus ipsus ultro debet argentario. ℙ Interdum procul. *Id. Amph.* 1, 1, 164. Ultro istunc, qui exossat homines. *Id. Capt.* 3, 4, 19. Ultro istum a me. ℙ Interdum insuper, ultra, praeterea. *Virg. A.* 2, 145. His lacrimis vitam damus, et miserescimus ultro. Ita *Serv.* exponit. *Ter. Eun.* 5, 2, 21. Etiam ultro derisum advenit. *Cic. Fl.* 19. *f.* Cum pro frumento pecuniam accepisset, celavit cives suos, ultroque iis sumptum intulit. ℙ Ultro citroque, δεῦρο κἀκεῖσε, πρόσω καὶ ὀπίσω, ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν, ultra et citra, huc et illuc, sursum et deorsum. *Caes. B. G.* 1, 42. Cum saepe ultro citroque legati inter eos mitterentur. *Cic. Rosc. Am.* 22. Postea homines cursare ultro et citro non destiterunt. *Id. N. D.* 2, 33. *med.* Sic naturis his, ex quibus omnia constant, sursum deorsum, ultro citroque commeantibus, mundi partium conjunctio continetur. *Liv.* 40, 40. Bis ultro citroque cum magna strage hostium transcurrerunt. *Suet. Cal.* 19. Per hunc pontem ultro citro commeavit. Alii leg. *citroque.* ℙ Translate ponitur pro vicissim, hinc inde, ac utraque parte. *Cic. Somn. Scip.* 1. Multisque verbis ultro citroque habitis, ille nobis consumptus est dies. *Id. Off.* 1, 17. Magna etiam illa communitas est, quae conficitur ex beneficiis ultro citro datis acceptis. *Id. Am.* 22. *f.* Nam implicati ultro et citro vel usu diuturno, vel etiam officiis, repente in medio cursu amicitias, exorta aliqua offensione, disrumpimus, *h. e.* hinc inde, modo hac, modo illa re.

[ULTRONEĬTAS, atis, f. τὸ αὐτεξούσιον, facultas sponte aliquid faciendi. *Fulg. Myth.* 3, 6. *f.* Quibus tres filias addunt, id est carnem, ultroneitatem, quam libertatem arbitrii dicimus, et animam. F.]

ULTRŌNĔUS, a, um, adj. ἐθελτής, ἑκών, spontaneus, voluntarius. *Sen. Q. N.* 2, 59. *med.* Quid interest ad mortem, utrum jussi eamus, an ultronei? *Appul. Met.* 1. Ultroneum exsilium amplexus.

ULTRORSUM, adv. ultra. *Sulpic. Sev. H. sacr.* 2, 26. *med.* Ultrorsum pergere, et vicina quaeque R. imperio adjungere cupiens.

ULTROTRIBŪTUM, *et disjunctim* Ultro tributum, i, n. sumptus est operum publicorum, ἐργολαβία: ita autem appellatur, quia qui opera publica facienda, vel reficienda redimebant, de pecunia sua impensas omnes faciebant, ut, re confecta, id ipsis ex aerario solveretur, in quod locatione convenerant. Differt a vectigali, quia qui vectigal conducebat, pecuniam prius colligebat, deinde vero aerario inferebat; qui vero ultrotributa, prius pecuniam ultro erogabat, deinde ex aerario, quod sibi debebatur, accipiebat: vel quia ultro ex aerario pecunia erogabatur redimentibus opera publica; cum in vectigalibus, qui conducebant, pecuniam in aerarium inferrent. Ex *Inscr.* ap. *Grut.* 207. *col.* 3. constat, dimidiam partem pecuniae, quae ultrotributorum conductoribus ex aerario solvenda erat, tum solutam iisdem fuisse, cum praedia satisdationibus obnoxia subsignata essent, alteram vero partem dimidiam, postquam opus effectum probatumque fuisset. V. *Asconii l. c.* in PRAEDIUM. *Varr. L. L.* 5, 2. *f.* Quinto quoque anno vectigalia, et ultrotributa per censores persolvebantur. *Liv.* 39, 44. *med.* Censores vectigalia summis pretiis, ultrotributa infimis locaverunt. *Id.* 43, 16. Publica vectigalia, aut ultrotributa conducere; et *mox:* locare, *h. e.* ipsa opera publica, in quae impensa facienda erat, conducere, et locare. *Tab. Heracl.* ap. *Mazoch.* p. 378. Quibus locis ex lege locationis, quam censor aliusve quis magistratus publicis vectigalibus ultrove tributis fruendis, tuendisve dixit, dixerit, eis qui ea fruenda, tuendave conducta habebunt, ut uti, frui liceat, ut ea ab iis custodiantur, cautum est. ℙ Translate. *Sen. Ben.* 4, 1. Virtus saepius in ultrotributis est, *h. e.* cum duo sint actus virtutis, v. gr. liberalitatis, impendere et accipere, saepius est in impendendo, quam in accipiendo; ideoque similior est ultrotributis, quam vectigalibus.

ULTUS, a, um, part. ab *ulciscor:* qui ultus est. *Sall. Cat.* 34. *extr.* Ulti sanguinem nostrum. *Virg. A.* 6, 841. Ultus avos Trojae, templa et temerata Minervae. Adde *ib.* 4, 656. ℙ Passive. *Liv.* 2, 17. *extr.* Ob iras graviter ultas. *Val. Fl.* 4, 753. lege quod occidit ultus Ipse sua. Adde *Ov. Her.* 8, 120.

ULVĂ, ae, f. τύφη, (V. TYPHE), herba palustris, eadem ac buda et sari, quae ad ripas fluviorum stagnantium, ac in paludibus nascitur; ut alga, quae in mari. (V. *M. A. Macrium* in *Mem. dell' Accad. Pontan.* T. 1. p. 263. et sqq., qui de ulva, et ampelodesmo docte disserit, atque postremam hanc plantam longe differre ab ulva statuit, ideoque corrigenda sunt, quae in AMPELODESMOS diximus.) *Cato R. R.* 37. Circa salicta herbam altam, ulvamque (*vellito*): eam substernito ovibus bubusque. *Hor. Sat.* 2, 4, 42. Laurens aper ulvis et arundine pinguis. *Virg. A.* 2, 135. Limosoque lacu per noctem obscurus in ulva Delitui. *Id. ib.* 6, 415. trans fluvium incolumes vatemque, virumque Informi limo, glaucaque exponit in ulva. *Id. Ecl.* 8, 87. Ulva viridis. *Id. G.* 3, 175. et *Vitr.* 2, 1. *med.* et 5, 1. *med.* et *Pall.* 12, 7. *f.* palustris. *Ov. Met.* 4, 299. sterilis. *Id. ib.* 6, 344. legebant Vimina cum juncis, gratamque paludibus ulvam; et *ib.* 8, 335. tenet ima lacunae Lenta salix, ulvaeque leves, juncique palustres; et *ib.* 14, 103. loca feta palustribus ulvis. *Id. Fast.* 1, 200. Et dabat exiguum fluminis ulva torum; et *ib.* 5, 519. flumineam lino celantibus ulvam, Sic quoque non altis, incubuere toris. *Id. Trist.* 4, 2, 41. Rhenus viridi male tectus ab ulva. *Lucan.* 2, 70. Exsul limosa Marius caput abdidit ulva. *Auson. Idyll.* 10, 122. Lucius obscuras ulva coenoque lacunas Obsidet. *Colum.* 4, 13. Optima est (*ligandis vitibus*) genista, vel paludibus desectus juncus, aut ulva. *Sidon. ep.* 2, 2. *f.* Hunc (*lacum*) circa lubrici scirporum cirri plicantur, simulque pingues ulvarum paginae natant. Adde *Plin.* 16, 1, 1. et 17, 23, 35. *n.* 26. et 21, 17, 68. V. ULVOSUS.

ŬLUBRAE, arum, f. plur. oppidum excisum, seu pagus desertus Latii apud Velitras urbem. *Cic. Fam.* 7, 18. Ulubris honoris mei causa vim maximam ranunculorum se commosse constabat. *Hor. Ep.* 1, 21, 29. quod petis, hic est, Est Ulubris, animus si te non deficit aequus. *Juven.* 10, 102. vasa minora Frangere pannosus vacuis aedilis Ulubris. V. *Cardinali Iscriz. Velit.* p. 47. — 57.

ŬLUBRĀNUS, a, um, et

ŬLUBRENSIS, e, adj. ad Ulubras pertinens, ut Ulubranus populus, ap. *Cic. Fam.* 7, 12. et *Ulubrenses, ium*, absolute, incolae Ulubrarum, ap. *Plin.* 3, 5, 9.

ULŪCUS. V. ALUCUS.

ŬLŬLĂ, ae, f. ὀλολυγών, αἰγωλιός, avis nocturna ex genere noctuarum: ab *ululando*, uti Graece et nomen est ab ὀλολύζειν. *Virg. Ecl.* 8, 55. Certent et cygnis ululae, sit Tityrus Orpheus. *Plin.* 10, 12, 16. Uncos ungues et nocturnae aves habent, ut noctuae, bubo, ululae. ℙ Proverb. est illud *Varron.* ap. *Non.* 4, 226. Homines eum pejus formidant, quam fullo ululam: *fullo* genus quoddam scarabaei hoc loco significat: eo ulula libentissime vescitur.

ŬLŬLĀBĬLIS, e, adj. ululans, ululatu plenus, ut Ululabilis plangor, *Appul. Met.* 4. vox, *Id. ib.* 5. clamor, *Id. ib.* 10. et *Ammian.* 24, 1.

ŬLŬLĀMEN, inis, n. idem quod ululatus. *Prud. Cath.* 10, 122. Turba clangens ululamina miscet.

ŬLŬLĀTĬO, onis, f. ululamen, ululatus. *Inscr.* ap. *Grut.* 705, 11. et 12. Parentes infelicissimi amissione ejus perpetuis tenebris, et quotidiana miserabili ululatione damnati.

ŬLŬLĀTUS, a, um, part. ab *ululo:* ululatibus conclamatus. *Stat. Th.* 9, 724. Tu dulces lituos, ululataque proelia gaudes. Alii leg. *ululanda*, h. e. luctuosa. *Virg. A.* 4, 609. Nocturnisque Hecate triviis ululata per urbem, *h. e.* ululatibus invocata. Sic *Stat. Th.* 3, 158. Queis steriles thalami, nulloque ululata dolore Respexit Lucina domum. ℙ

Jlulatibus completus *Val. Fl.* 4, 608. ululataque ellus Intremit. *Stat. Silv.* 1, 3, 85. juga Circes Dulichiis ululata lupis. *Id. Th.* 1, 328. Ogygiis ululata furoribus antra. *Claud. IV. cons. Honor.* 39. ululata verendis Aula puerperiis.

ŬLŬLĀTUS, us, m. ὀλολυγμὸς, ὀλολυγὴ, actus ululandi, clamor clarus, sed inconditus. *Caes. B. G.* 5, 36. *med.* Tum vero suo more victoriam conclamant, atque ululatum tollunt; et *ib.* 7, 80. Clamore et ululatu suorum animos confirmabant. *Virg. A.* 4, 667. Lamentis, gemituque et femineo ululatu Tecta fremunt. *Ov. Met.* 3, 528. Liber adest, festisque fremunt ululatibus agri. *Stat. Th.* 9, 177. am gaudia magnae Testantur voces, victorque ululatus aderrat Auribus. *Catull.* 63, 24. Maenades sacra acutis ululatibus agitant.

ŬLŬLO, as, avi, atum, n. 1. ὀλολύζω, flebilem moestumque sonum edo, gannio: proprium canum et luporum: a voce Graeca allata, quae et ipsa per onomatopoeiam ficta est. *Enn.* ap. *Fest.* in *Nictare:* Canis ululat acute. *Virg. A.* 6, 257. visaeque canes ululare per umbram; et *ib.* 7, 18. formae magnorum ululare luporum; et *G.* 1, 486. Ululantes lupi. *Ov. Met.* 4, 404. Falsaque saevarum simulacra ululare ferarum. ℙ Transfertur ad quamvis vociferationem et clamorem ululatui similem. *Cic. Or.* 6. Cum vero inclinata ululantique voce, more Asiatico, canere coepisset, quis eum ferret? *Virg. A.* 4, 168. summoque ulularunt vertice Nymphae. *Ov. Fast.* 2, 553. Perque vias urbis, Latiosque ululasse per agros Deformes animas, vulgus inane, ferunt. *Id. Her.* 2, 117. Pronuba Tisiphone thalamis ululavit in illis. *Catull.* 63, 28. Thiasus recente linguis trepidantibus ululat. *Lucan.* 6, 261. laetis ululare triumphis. *Id.* 1, 567. Sanguinei populis ulularunt tristia Galli, *h. e.* ululantes praedixerunt. *Mart.* 5, 41. Et concubino mollior Celaenaeo, Quem sectus ululat matris Entheae Gallus, *h. e.* ululando inclamat: nam et in sacris *ululare* dicebant, et Graeca consuetudine, ut ait *Servius* ad *l.* 4, 168. V. ULULATUS, a, um. *Prud. Hamart.* 452. Orbatam propriis ululavit civibus urbem, *h. e.* ululando questus est. *Sil.* 6, 563. jacent porticus ululante dolore Dispersum vulgus, *h. e.* vulgus ululans ob dolorem. *Hieron. in Isai.* 5, 16, 6. propter hanc superbiam ululaturus sit Moab. ℙ *Ululare*, ululatibus resonare. *Virg. A.* 2, 487. penitusque cavae plangoribus aedes Femineis ululant: ferit aurea sidera clamor. *Sil.* 6, 285. et lucus, et antrum, et resonae silvis ulularunt flebile ripae. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 269. Seu tu sanguineis ululantia Dindyma Gallis Incolis.

[ULVŌSUS, a, um, adj. ulva abundans. *Sidon. carm.* 7, 324. ulvosa quem vel Nicer abluit unda, Prorumpit Francus. *Id. ep.* 1, 5. *med.* Ulvosum Lambrum subvectus. *F.*]

*ULURTĪNI, orum, populi Italiae inferioris, ab oppido quodam, sed ignoto, fortasse nomen trahentes. *Plin.* 3, 14. *B. A.*

[ULUSUBRITĀNUS, a, um, adj. ad Ulusubram pertinens, Africae Byzacenae oppidum, quod Οὐλισίβῤῥα dicitur a *Ptolem. l.* 4. *c.* 4, *Unuzibirra* in *notit. utr. imp. Plin.* 5, 4, 4. Oppida libera, Ulusubritanum, Vicense, etc. *F.*]

ŬLYSSES, et Ulyxes, is, m. Ὀδυσσεὺς, filius Laertae ex Anticlea, pronepos Jovis Saturni filii, rex Ithacae et Dulichii insularum maris Ionii. Alii patrem fuisse dicunt Sisyphum Aeoli filium, latronem scelestissimum, qui cum Anticlea concubuerit, ante quam Laertae nuberet. V. SISYPHIDES. Fuit facundissimus, et callidissimus omnium, qui ad Trojam oppugnandam profecti sunt. Ejus res gestas, errores, laboresque, praeter *Homer.* in *Odyss.*, recensent *Prop.* 3, 10. a *v.* 23., *Tibull.* 4, 1. a *v.* 4., *Hyg. fab.* 125. et *Sidon. carm.* 9. a *v.* 143., se quoque praedicat in oratione contra Ajacem ap. *Ov. Met.* 13. a *v.* 128. V. etiam ipsam Ajacis orationem *ib.* a *v.* 1. et *Her.* 1. ℙ In gen. non solum *Ulyssis* dicimus, sed etiam *Ulyssei* a recto *Ulysseus*, *Ulyssi* contractione v. ei. *Ov. Her.* 1, 83. tua sum, tua dicar oportet Penelope: conjux semper Ulyssis ero. *Hor. Od.* 1, 6, 7. Nec cursus duplicis per mare Ulyssei. *Id. Ep.* 1, 7, 40. Haud male Telemachus, proles patientis Ulyssi. *Virg. A.* 3, 613. Et terram altricem saevi exsecramur Ulyxi. Alii leg. *Ulyssis: Pierius* in Mediceo Cod. Ulyxei. De hac declinandi ratione diximus in ACHILLES et GYGES. ℙ In dat. *Ulyssi* habet, in accusat. *Ulyssem*, et Graeca positione *Ulyssen:* in vocativo, et ablat. *Ulysse. Ov. Am.* 2, 18, 21. Aut quod Penelopes verbis reddatur Ulyssi. *Prop.* 2, 20, 37. Quicumque et venti miserum vexastis Ulyssen. *Ov. Her.* 1, 1. Hanc tua Penelope lento tibi mittit, Ulysse. *Id. Pont.* 4, 14, 35. Quis patriam solerte magis dilexit Ulysse? ℙ Frequentissime in libris reperitur *x* pro duobus *ss:* frequenter etiam *i* pro *y*. V. ULITES. ℙ **Portus Ulyssis*, oppidum Siciliae cum portu, Catanae Aetnaeque monti vicinum. *Plin.* 3, 8. *B. A.*

[ŬLYSSĒUS, et Ulyxeus, a, um, adj. ad Ulyssem pertinens. *Appul. Met.* 2. Hostes et omnes inimici nostri tam diram, immo vero Ulyxeam peregrinationem incidant. *F.*]

ŬLYSSĪPONENSIS. V. OLISIPONENSIS.

U M

UMBELLĂ, ae, f. σκιάδιον, proprie est parva umbra: metonymice est umbraculum, h. e. instrumentum, quod supra caput expanditur, soli et pluviae arcendae. *Mart.* 14, 28. cujus lemma *Umbella:* Accipe, quae nimios vincant umbracula soles: Sit licet et ventus, te tua vela tegent. *Id.* 11, 73. Umbellam luscae, Lygde, feras dominae. *Juven.* 9, 50. En, cui tu viridem umbellam, cui succina mittas.

UMBER, bra, brum, adj. Ὄμβριος, qui est ex Umbria. *Catull.* 39, 11. Aut porcus Umber, aut obesus Etruscus. *Stat. Silv.* 4, 6, 10. cur Tuscus aper generosior Umbro? *Id. ib.* 2, 4, 4. Umber aper. *Mart.* 7, 31. villicus. *Ov. A. Am.* 3, 303. conjux Umbri rubicunda mariti. Ludit in ambiguo *Pl. Most.* 3, 2, 83. Nec mihi umbra usquam est, nisi in puteo quaepiam est. *Tr.* quid? Sarsinatis ecqua est, si Umbram non habes? *h. e.* mulierem ex Umbria. ℙ Umbrae canis laus est in venando. *Virg. A.* 12, 752. insidiis et ripa territus alta (*cervus*) Mille fugit refugitque vias: at vividus Umber Haeret hians, jamjamque tenet. *Sen. Thyest.* 497. cum feras vestigat, et longo sagax Loro tenetur Umber, ac presso vias Scrutatur ore, etc. *Val. Fl.* 6, 420. petit cervos Umbro venator edaci. *Sil.* 3, 295. exigit Umber Nare sagax e calle feras. *Sidon. carm.* 7, 191. suem latratibus improbus Umber Terruit. Adde *Nemes. Cyn.* a *v.* 231., ubi Tuscos canes (Umbri olim et in Tuscia fuere, teste *Plin.* 3, 5, 8. et Umbriam partem esse Tusciae, tradit *Serv.* ad *l. c.*) laudat a sagacitate, villosos tamen esse dicit ac deformes. *Grat.* quoque *Cyn.* 171. Umbros canes commendat quidem a fide et solertia, sed animis et virtute destituti, et fugere adversam feram, postquam indagaverint. ℙ *Umbri, orum*, Ὀμβρικοὶ, Ὄμβροι, populi Umbriae. *Plin.* 3, 14, 19. Umbrorum gens antiquissima Italiae uxistimatur, ut quos Ombrios a Graecis putent dictos, quod inundatione terrarum imbribus superfuissent. *Solin.* 2. Bocchus absolvit, Gallorum veterem propaginem Umbros esse: M. Antonius (al. *Antoninus*) refert eosdem, quod tempore aquosae cladis imbribus superfuerint, Umbrios Graece nominatos. Similia habet *Serv. l. c.* ℙ Musmones (animal caprino vellere) ex capra et ove natos, prisci *umbros* vocarunt, teste *Plin.* 8, 49, 75., nempe a Graeco ὀμβρίας, hybrida, spurius. Huc spectat, quod habetur in *Gloss. Philox.* Imbrum, ἡμίονον, πρόβατον, *h. e.* mulum, ovem.

UMBĪLĪCĀRIS, e, adj. ad umbilicum pertinens, ut Umbilicaris nervus, ap. *Tert. Car. Chr.* 20. *med.* Si non adhaesit utero, quomodo avulsus est? si adhaesit, qui avulsus est, quomodo adhaesisset, nisi dum ex utero per illum nervum umbilicarem, quasi folliculi sui traducem, adnexus origini vulvae?

UMBĪLĪCĀTUS, a, um, adj. ὀμφαλόεις, ad umbilici similitudinem factus. *Plin.* 13, 4, 7. de semine palmae: Et in alvo media plerisque umbilicatum.

UMBĪLĪCUS, i, m. ὀμφαλὸς, regio media alvi et abdominis, cavitate quadam praedita, vestigia servans vasorum, per quae fetus, dum est in utero matris, nutritur. *Isid. Or.* 11, 1. *med.* Umbilicus est dictus, quod sit umbo iliorum. *Plin.* 11, 37, 89. Venarum in umbilico nodus ac coitus. *Cels.* 7, 14. Sunt etiam circa umbilicum plura vitia, etc. et 6, 17. Ad umbilicos prominentes, ne manu ferroque utendum sit, etc. *Liv.* 26, 45. *f.* Ventus adeo nudaverat vada, ut alibi umbilico tenus aqua esset, alibi genua vix superaret. *Hirt. B. Afr.* 85. Per mare umbilici fine ingressi, terram petebant. ℙ *Cels.* 7, 29. *f.* eodem nomine appellat nervum umbilicarem. Medicus, inquit, manu leniter trahere umbilicum debet ita, ne abrumpat. ℙ Translate est media pars cujusque rei. *Cic. Verr.* 2, 4, 48. Qui locus, quod in media est insula situs, umbilicus Siciliae nominatur. *Pl. Men.* 1, 2, 45. Dies quidem jam ad umbilicum est dimidiatus mortuus. *Liv.* 35, 18. Aetoli, qui umbilicum Graeciae incolunt. Adde *Plin.* 3, 12, 17. et *Accium* ap. *Varr. L. L.* 6, 2. et ap. *Cic. Div.* 2, 56., ubi Delphi *umbilicus terrarum* dicuntur, et ab *Auct. Priap.* 77. *umbilicus orbis*, et a *Liv.* 34, 48. *umbilicus orbis terrarum.* V. DELPHI. ℙ In libris *umbilicus* erat bacillus teres, e cedro, vel buxo, vel ebore, vel osse, aliave materia, circa quem volvebantur chartae, et volumen fiebat: ita dictus, quod volumine complicato, medium locum teneret. Vel (quod paene eodem recidit) *umbilici* dictae sunt ejus bacilli partes extremae, quae hinc inde exstabant, convoluto volumine: quibus ad ornatum praefigi solebant, quae dicebantur cornua, modo picta, modo ex aere, aut ebore, etc. *Mart.* 2, 6. Quid prodest mihi tam macer libellus Nullo crassior ut sit umbilico, Si totus tibi triduo legatur? *Id.* 3, 2. ad libr. suum: Cedro nunc licet ambules perunctus, Et frontis gemino nitens honore Pictis luxurieris umbilicis; et 5, 6. Quae cedro decorata, purpuraque Nigris pagina crevit umbilicis. *Id.* 8, 61. Liber umbilicis decorus, et cedro. Adde 1, 67. et *Catull.* 22, 7. Et quia hic ornatus non affigitur libris, nisi cum absoluti sunt, hinc *umbilicus* interdum pro fine ponitur. *Mart.* 4, 91. Ohe, jam satis est, ohe libelle: Jam pervenimus usque ad umbilicos. *Hor. Epod.* 14, 6. Deus me vetat Inceptos, olim promissum carmen, iambos Ad umbilicum adducere. Sunt tamen qui putant, umbilicum aliud quidpiam fuisse, sed *Winckelmannus oper. suor.* T. 7. p. 11. et 24. ac praecipue 203. et sqq. *ed. Pratens.* veterum hac super re opinionem pluribus confirmare conatur, fretus nempe illis papyris, quae paucis abhinc annis repertae sunt Herculani. V. CORNU et FRONS, tis. ℙ In eadem medii loci signicatione sunt illa *Plin.* 15, 22, 24. Ponticis nucibus umbilicus intus in ventre medio. *Id.* 18, 14, 36. In humido vermiculi umbilicum lupini in sterilitatem castrant. *Id.* 10, 52, 74. Umbilicus ovis cacumine inest, ceu gutta eminens in putamine. *Id.* 16, 7, 10. de robore: Gignunt et alae ramorum ejus pilulas, corpore, non pediculo adhaerentes, candicantes umbilicis. *Pall.* 12, 7. *med.* Item bene servantur (*persica*), si umbilicum pomi gutta picis calentis oppleveris. V. similem *Gargilii l. c.* in SUESSAS. ℙ De parvo circulo. *Id.* 37, 5, 20. Non oportere perforari beryllos, quorum sit absoluta bonitas, umbilicis tantum ex auro capita comprehendentibus. *Id.* 18, 33, 76. Duci sarculo sulcum, vel cinere lineam pedum viginti conveniet: mediamque mensuram, hoc est in decimo pede, circumscribi circulo parvo, qui vocetur umbilicus. ℙ De gnomone. *Id.* 6, 34, 39. In hoc coeli circumflexu, aequinoctii die media, umbilicus, quem gnomonem vocant, septem pedes longus, umbram non amplius quatuor pedes longam reddit. Adde *ib.* 34, 39. *f.* et 2, 72, 74. ℙ *Umbilici* praeterea dicuntur marinae cochleae, quarum testa rotunda, et contorta similitudinem quandam habet cum umbilico hominis. *Cic. Or.* 2, 6. de Scipione Aemiliano, et C. Laelio: Solet narrare Scaevola, conchas eos, et umbilicos ad Cajetam, et Laurentum legere consuesse. *Val. Max.* 8, 8. *n.* 1. Constat namque eos Cajetae, et Laurenti vagas litoribus conchulas, et umbilicos lectitasse. Alii leg. *calculos*, et *umbilicos* parvos rotundosque lapillos interpretantur. Sed *Aurel. Vict. Caes.* 3. cum narrasset, jussas a Caligula legiones, conchas, et umbilicos in ora maris legere; subdit deinde: hujusmodi pisces Graece *Nympharum lumina*, seu *ocellos* appellari: ex quo intelligimus, pisces esse, aut certe marinas conchulas, aut cochleas, quae a maris fluctibus subinde ejectantur. V. OCELLATUS. ℙ Umbilicus Veneris, κοτυληδὼν, herba est in officinis nomen retinens, folio in acetabuli formam tornato, brevi in medio cauliculo, in quo semen inest, radice olivae modo rotunda. Est et alterum ejusdem genus, cymbalion aliqui vocant, pinguibus foliis, latioribus, ligularum modo densis, circa radicem medium oculi ambitum describentibus, ut in majore sempervivo, astringentis gustus, cauliculo tenui, in quo flores, et semina hyperici, radice majuscula. *Appul. Herb.* 43. ℙ *Umblicus* per syncopen pro *umbilicus* quidam leg. non sine auctoritate Codd. ap. *Catull.* 64, 18. Nymphae Umblicum tenus exstantes e gurgite vasto. Alii tamen *nutricum* habent.

UMBO, onis, m. ἄμβων, ὀμφάλιον, quidquid in plano rotunda, aut coni figura exstat ac prominet: a priore voce Graeca allata. Speciatim sic dicitur media pars clypei eminentior. *Virg. A.* 2, 544. telum imbelle sine ictu Conjecit, rauco quod protinus aere repulsum, Et summo clypei nequidquam umbone pependit. ℙ Per synecdochen est ipse clypeus. *Id. ib.* 7, 632. Tegmina tuta cavant capitum, flectuntque salignas Umbonum crates; et *ib.* 9, 810. nec sufficit umbo Ictibus; et *ib.* 10, 884. sed sustinet aureus umbo. *Liv.* 4, 19. Adsurgentem regem umbone resupinat. *Id.* 30, 34. Hostium aciem Romani ala, et umbonibus pulsantes, etc. *Just.* 33, 2. Umbone se protegere. *Sil.* 4, 354. teritur junctis umbonibus umbo, Pesque pedem premit. Adde *Lucan.* 6, 192., *Petr. Sat.* 124., *Stat. Th.* 1, 377. et *ib.* 9, 147. et *Claud. in Eutrop.* 2, 387. et *Rapt. Pros.* 2, 224. Simile est illud *Prudentii Psych.* 255. Hostem humilem cupiens impulsu umbonis equini Sternere. In illo *Juven.* 2, 46. illos Defendit numerus, junctaeque umbone phalanges: eadem est sententia, quae ap. *Val. Fl.* 3, 90. sic contextis umbonibus urgent. Respicitur enim mos militaris: cum arctis ordinibus milites densantur, junctisque scutis alter alterum protegit. ℙ De cubito, quia ibi clypeus tenetur. *Mart.* 3, 46. In turbam incideris, cunctos umbone repellet. *Stat. Th.* 2, 670. manus cassos defertur in ictus, Turbatique gradus, clypeum nec sustinet umbo. ℙ *Umbo togae* est sinus et rugae collectae ad sinistrum brachium, praesertim in vestitu ditiorum, quibus toga magis laxa et fluxa erat, quam pauperibus. *Tert. Pall.* 5. *in.* De palla *Appul. Met.* 11. usurpat. *Persius* vero 5, 33. *candidum umbonem* per synecdochen dicit ipsam togam virilem. ℙ Praeterea quidquid prominet, et protenditur, ut diximus, *umbo* est: idem enim et ἄμβων, et ἄμβη significat. *Stat. Achill.* 1, 408. undisonae quos circuit umbo Malleae, *h. e.* promontorium. *Id. Th.* 7, 15. Isthmius umbo, *h. e.* ipse Isthmus. *Id. Silv.* 3, 1, 110. solidus contra riget umbo malighi Montis; et *ib.* 6, 257. Stant juga, et objectus geminis um-

bonibus agger Campum exire vetat; et ib. 4, 3, 47. Tunc umbonibus hinc et hinc coactis, Et crebris iter alligare gomphis, h. e. crepidinibus, quibus via marginatur. Id. Th. 6, 352. saxeus umbo Arbiter agricolis, h. e. lapis terminalis in modum clypei rotundatus, et exstans. ¶ In gemmis quoque umbo est earum pars prominentior. Plin. 37, 6, 23. Arabicae sardonyches excellunt candore circuli praelucido, atque non gracili, neque in recessu gemmae, aut in dejectu renidente, sed in ipsis umbonibus nitente.

UMBRA, ae, f. σκιά, aer sole carens ex objectu alicujus corporis, ut parietis, arboris, nubium, montium. Cic. Or. 1, 7. f. Platani umbram sequi. Id. Div. 2, 6. f. Quando luna incurrit in umbram terrae, quae est meta noctis. Virg. Ecl. 1, 84. Majoresque cadunt altis de montibus umbrae. Id. ib. 5, 70. Ante focum, si frigus erit; si messis, in umbra; et A. 6, 257. visaeque canes ululare per umbram; et Hor. Od. 1, 17, 22. sub umbra ducere pocula. Id. Ep. 2, 2, 185. ad umbram lucis ab ortu; et Cels. 1, 2. med. Melior est ambulatio in umbra, quam parietes aut viridaria efficiunt, quam quae tecto subest. Petr. Sat. 131. Nobilis aestivas platanus diffuderat umbras. Plin. 6, 29, 34. Regio, in qua XLV. diebus ante solstitium, totidemque postea, hora sexta consumuntur umbrae, et in meridiem reliquis horis cadunt. Id. 2, 73, 73. Mons, juxta quem umbra aestate in Austrum jaciuntur. Id. 4, 12, 23. In cujus forum solstitio Athos ejaculatur umbram. Virg. G. 2, 58. arbor umbram facit. Ov. Met. 3, 58. Fecerat exiguas jam sol altissimus umbras. Virg. A. 3, 589. Humentemque aurora polo dimoverat umbram, h. e. noctem. Sic Val. Fl. 5, 607. prius humentem nox solverit umbram. Hor. Sat. 1, 5, 9. jam nox inducere terris Umbras, etc. parabat. Virg. A. 2, 251. nox Involvens umbra magna terramque, polumque. Id. ib. 6, 452. agnovitque per umbram Obscuram. Hor. Od. 1, 7, 21. densa Tiburis umbra. Virg. A. 2, 621. spissis noctis se condidit umbris; et ib. 9, 373. sublustri noctis in umbra. Lucr. 4, 341. nigras discutit umbras. Sen. Oed. 713. nemus umbram praebet. Plin. 37, 5, 18. Quibusdam smaragdis intercurrit umbra, surdusque fit color. ¶ Umbra in pictura est color obscurior, quo qui clarior est, magis eminet. Cic. Acad. 4, 7. med. Quam multa vident pictores in umbris, et in eminentia, quae nos non videmus! Plin. 35, 5, 11. Tandem se ars ipsa distinxit, et invenit lumen atque umbras, differentia colorum alterna vice sese excitante. Id. 33, 3, 57. Ratio in pictura ad incisuras, hoc est umbras dividendas ab lumine. Id. 35, 11, 40. n. 28. Nicias lumen et umbras custodivit, atque ut eminerent e tabulis picturae, maxime curavit. ¶ Metonymice umbra est quidquid umbram facit, v. gr. arbores frondosae, tentoria, aedificia. Ov. Met. 12, 512. nudus Arboris Othrys erat, nec habebat Pelion umbras. Virg. G. 1, 156. ruris opaci Falce premes umbras. Id. Ecl. 9, 20. viridi fontes induceret umbra, h. e. circumsitis viridibus umbrosos facere; et ib. 5, 5. sub incertas, Zephyris motantibus, umbras, h. e. frondes. Sic Calpurn. Ecl. 5, 101. tremulas non excutit Africus umbras. Sil. 14, 301. turris tabulata decem cui crescere Grajus Fecerat, et multas nemorum consumpserat umbras, h. e. arbores. Id. 4, 681. ignis Nutritas fluvio populatur fervidus umbras, h. e. arbores in ripa fluminis sitas. Id. 12, 354. Virgulta tegitur valle, ac frondentibus umbris, h. e. frondibus umbrosis. Val. Fl. 7, 55. caesa descendet Caucasus umbra. Stat. Silv. 3, 4, 29. sed non erat illi Arcus, et ex humeris nullae fulgentibus umbrae, h. e. pharetra. Id. Th. 4, 336. Dum roseis venit umbra genis, h. e. lanugo, barba. Claudian. Nupt. Pall. et Celer. 42. dubiam lanuginis umbram Caesaries intonsa tegit. Petr. Sat. 109. Nunc umbra nudata sua jam tempora moerent, h. e. capillis. Stat. Th. 6, 226. summae cassidis umbra, h. e. crista. ¶ De tentoriis, et aedificiis. Paul. ex Festo: Umbrae vocabantur Neptunalibus casae frondeae pro tabernaculis. Hor. Ep. 1, 7, 50. vacua tonsoris in umbra, h. e. taberna. Ov. A. Am. 167. (et ib. 3, 387, Prop. 4, 8, 75. et Mart. 11, 49.) Pompeja lentus spatiare sub umbra, h. e. porticu Pompeji. Juven. 7, 173. Ad pugnam qui rhetorica descendit ab umbra, h. e. a declamationibus, quae habentur in scholis, ad veras causas in foro agendas. Tac. A. 14, 53. Studia in umbra educata, h. e. in privata domo. ¶ Translate facere umbram alicui, ejus decora obscurare, et gloriam minuere. Sil. 14, 282. de Syracusis: Et Salaminiacis quantam, Eoisque tropaeis Ingenio portus urbs invia fecerit umbram. ¶ Dicitur umbra, qui invocatus venit ad coenam cum eo, qui vocatus fuit: quia illum sequitur, tanquam umbra corpus. Hor. Sat. 2, 8, 21. cum Servilio Balatrone Vibidius, quos Maecenas adduxerat umbras; et Ep. 1, 5, 28. locus est et pluribus umbris. ¶ Item tenuis species, signum, vestigium alicujus rei. Cic. Off. 3, 17. Veri juris, germanaeque justitiae solidam et expressam effigiem nullam tenemus, umbra et imaginibus utimur. Id. Att. 7, 11. O hominem amentem, et miserum, qui ne umbram quidem unquam τοῦ καλοῦ viderit! Id. Mur. 6. med. In quo ipsam luxuriam reperire non potes, in eo te umbram luxuriae reperturum putas? Id. Pis. 24. Inanem aucupari rumorem, et omnes umbras falsae gloriae consectari. Pl. Mil. 3, 1, 31. Nihil amas: umbra es amantum magis, quam amator. Sil. 15, 316. Belli per Grajas umbram circumtulit oras. Lucan. 3, 146. Umbram libertatis servare. Ov. Met. 9, 459. Mendax umbra pietatis. Plin. 30, 2, 6. Habere quasdam veritatis umbras. ¶ Hinc timere umbras, nimis meticulosum esse, ex vana causa timere, proverb. Cic. Att. 15, 20. f. Videtur mihi iste, qui umbras timet, ad caedem spectare. Prop. 2, 25, 19. Ipse meas solus, quod nil est, aemulor umbras, Stultus, quod stulto saepe timore tremo. Q. Cic. Petit. cons. 2. f. Quamobrem, quod inanius, umbram suam timet. ¶ Ponitur et pro colore, praetextu, causa. Liv. 8, 4. Si sub umbra foederis aequi servitutem pati possumus. Claud. Laud. Stil. 1, 272. scelerique profano Fallax legitimam regni praetexerat umbram. ¶ Et pro tutela ac praesidio. Liv. 7, 30. med. Umbra auxilii vestri tegi possumus. Id. 32, 21. med. Sub umbra auxilii vestri latere volunt; et 34, 9. med. Sub umbra Romanae amicitiae latebant. Just. 5, 2. Morum vitia sub umbra eloquentiae primo latebant. ¶ Et pro otio et pace. Ov. Am. 2, 18, 3. Nos, Macer, ignava Veneris cessamus in umbra. Albinov. 2, 93. victor amet: victor potiatur in umbra. Cic. Mur. 14. med. Cedat forum castris, otium militiae, stilus gladio, umbra soli. ¶ Saepissime umbrae dicuntur de Manibus defunctorum, simulacra, imagines. Fingunt enim ethnici poetae, defuncto corpore ejus imaginem aut simulacrum expers corporis, et aeri simile ad Inferos descendere, et siquando revisat ad superos, obscuri aeris pallente colore videri. (V. Lucr. 1. a v. 120. et Serv. ad A. 4, 654., cujus verba in SIMULACRUM recitavimus:) quod si contrectes, par levibus ventis, volucrique somno simillimum experiare. Vel ipsum animum aere vestiri, retentaque defuncti corporis figura, oculis quidem percipi posse, tactu non posse. Hor. Od. 4, 7, 14. Nos ubi decidimus, quo Tullus, dives et Ancus, Pulvis et umbra sumus: pulvis ex resoluto corpore, umbra effigie et simulacro. Tibull. 3, 2, 9. cum tenuem fuero mutatus in umbram, Candidaque ossa super nigra favilla teget. Sen. Herc. Oet. 1417. emensus freta, Terrasque, et umbras, h. e. mare, terras, Inferos. Virg. A. 5, 734. non me Tartara habent, tristes umbrae. Ov. Met. 7, 249. Umbrarum rex, h. e. Pluto, qui a Petr. Sat. 112. pater umbrarum dicitur. Id. ib. Umbrarum facies diro stridore minantur. Plin. 30, 2, 6. Se evocasse umbras ad percontandum Homerum. Tibull. 4, 1, 67. ut inferno Plutonis subdita regno Magna Deum proles levibus discurreret umbris. Ov. Met. 9, 410. Vultibus Eumenidum, matrisque agitabitur umbris. Suet. Cal. 59. Hortorum custodes umbris inquietati. Sil. 11, 348. Et Pauli stare ingentem miraberis umbram. Sen. Troad. 181. Emicuit ingens umbra Thessalici ducis, h. e. Achillis. ¶ Denique umbra est piscis genus, sic a colore nigrescente appellatum, ut auctor est Varro L. L. 4, 12. his verbis: Vocabula piscium pleraque translata a terrestribus ex aliqua parte similibus rebus, ut anguilla, lingulaca, sudis: alia a coloribus, ut haec, asellus, umbra, turdus: alia a vi quadam, ut haec, lupus, canicula, torpedo. Haec Varro. Umbra quoque hic piscis appellatus videri potest ob lineas quasdam obliquas a dorso descendentes, aureas, et obscuras, quae aliarum videntur umbrae. Una enim manifesta est, sequens obscura, et sic deinceps a capite ad caudam usque, quemadmodum tradit Rondeletius l. 5. de piscibus, c. 9. ubi plura hoc de pisce legere potes. Graecis similiter piscis hic σκίαινα appellatur a σκιά. V. SCIADEUS. Italis ombrina dicitur. Ov. Hal. 111. et auri Chrysophrys imitata decus, tum corporis umbrae Liventis, rapidique lupi. Adde Colum. 8, 16. et Auson. Idyll. 10, 90.

*UMBRACIA, ae, f. an sit regionis nomen, an oppidi, incertum. Appul. Apol. 299. med. Elmenh. Est Mitylenae pecten, aperque (piscis) apud Umbraciae amnes. Sed legendum, ut videtur, Ambraciae: nam in Acheloo flumine reperitur aper piscis (κάπρος), testibus Aristot. Hist. Anim. 4, 9. Plin. 11, 51. ubi male caper reponunt quidam. Nec multum ab Ambracia urbe Achelous. V. in Aper. B. A.

UMBRACULUM, i, n. σκηνή, σκέπασμα, locus in quo est umbra, locus compositus et tectus frondibus, aut alia re quacumque ad umbram praebendam, tabernaculum velumve umbrae causa erectum. Varr. R. R. 1, 51. Ubi ea (area) retecta, et loca arida, prope aream faciundum umbracula, quo succedant homines in aestu, tempore meridiano. Cic. fragm. ap. Macr. Sat. 6, 4. Visne, ea quae restant, in illis alnorum umbraculis prosequamur? Virg. Ecl. 9, 42. et lentae texunt umbracula vites. ¶ Pro umbella, qua tegitur facies ad solis calores arcendos. Ov. Fast. 2, 311. Aurea pellebant tepidos umbracula soles. Id. A. Am. 2, 209. Ipse tene distenta suis umbracula virgis. Mart. 14, 28. Accipe quae nimios vincant umbracula soles. Tibull. 2, 5, 97. Aut e veste sua tendent umbracula sertis Vincta. Ammian. 28, 4. med. Si per foramen umbraculi pensilis radiolus irruperit solis, queruntur, quod non sunt apud Cimmerios nati. ¶ Sumitur quoque pro schola, ducta appellatione a philosophorum veterum ambulationibus, quae arborum umbraculis erant opacae, ut Academia, et Lyceum. Cic. Brut. 9. med. Processerat enim in solem et pulverem: non ut e militari tabernaculo, sed ut e Theophrasti doctissimi hominis umbraculis. Id. Leg. 3, 6. Post a Theophrasto Phalereus ille Demetrius mirabiliter doctrinam ex umbraculis eruditorum, otioque, non modo in solem atque pulverem, sed in ipsum discrimen aciemque produxit.

*UMBRAE, arum, populi Indiae, ci Gangem. Plin. 6, 20. B. A.

UMBRALITER, adv. per umbram et imaginem. August. ep. 37. f. Deus in templo manufacto non corporaliter, sed umbraliter habitavit.

*UMBRANICI, orum, populi Galliae Narbonensis. Plin. 3, 4. B. A.

UMBRANS, antis, part. ab umbro: umbram inducens, opacans. Sen. Herc. Fur. 717. ingens domus Umbrante luco tegitur. Claud. B. Get. 575. Alpheas umbrantia Maenala ripas. Sen. Hipp. 836. Polus vasto carcere umbrans manes, h. e. tenebris coercens. Sil. 1, 403. frontem intonsam umbrante capillo Septus, et horrentes effingens crine galeros. Alii leg. vibrante.

UMBRATICOLA, ae, m. et f. qui umbra delectatur, homo delicatus, et mollis, ignavus, qui solem pulveremque ferre non potest. Pl. Truc. 2, 7, 49. Moechum malacum, cincinnatum, umbraticolam, tympanotribam amas. ¶ Eodem sensu etiam umbraticus dicitur. Id. Curc. 4, 3, 23. Quid refert, me fecisse regibus, ut mihi obedirent, si hic me hodie umbraticus deriserit? Sen. Ben. 4, 2. Epicureorum delicata et umbratica turba.

UMBRATICUS, a, um, adj. qui in umbra degit. Umbraticus homo est ignavus, mollis. V. v. praec. ¶ Umbraticae litterae dicuntur, quae domi exercitii causa, aut in scholis exarantur. Plin. ep. 9, 2. Nisi forte volumus scholasticas tibi, atque, ut ita dicam, umbraticas litteras mittere. Petr. Sat. 2. Umbraticus doctor, h. e. ludi magister, qui domi et in otio pueros docet. ¶ Umbraticum negotium est, quod domi agitur, et sine multo labore. Gell. 3, 1. med. Negotiis se plerumque umbraticis, et sellulariis quaestibus intentos habent.

UMBRATILIS, e, adj. σκιαρὸς, ad umbram pertinens, ut Vita umbratilis, quae umbra atque otio marcescit, σκιατροφία. Cic. Tusc. 2, 11. Sic ad malam domesticam disciplinam, vitamque umbratilem et delicatam cum accesserunt etiam poetae, nervos omnes virtutis elidunt. Colum. 1, 2. Nec sit mora segnis, et umbratilis. ¶ Exercitatio umbratilis, quae in loco operto, atque adeo in otio fit. Cic. Or. 1, 34. Educenda deinde dictio est ex hac domestica exercitatione et umbratili medium in agmen, in pulverem: in clamorem, in castra atque aciem forensem. ¶ Oratio umbratilis, est oratio philosophorum, ita dicta ad differentiam orationis oratorum, quia philosophi in umbraculis versabantur, oratores in foro sub sole. Cic. Or. 19. Mollis est oratio philosophorum, et umbratilis, nec verbis instructa popularibus.

UMBRATILITER, adv. leviter, rudi descriptione, et quasi per umbras. Sidon. ep. 2, 10. Quae imaginarie tantum, et quodammodo umbratiliter effingimus.

UMBRATUS, a, um, part. ab umbro: umbra tectus. Virg. A. 6, 772. Atque umbrata gerunt civili tempora quercu, h. e. circumdata quercu quodammodo umbram faciente. Stat. Th. 6, 554. Olympiacis umbratus tempora ramis. Id. Silv. 3, 4, 79. Umbratus genas, h. e. barbatus. Val. Fl. 4, 137. tempora umbrata galero, h. e. intecta. Claud. B. Gild. 444. Umbratus dux ipse rosis, et marcidus ibit Unguentis.

UMBRI, orum. V. UMBER.

UMBRIA, ae, f. l' Umbria, Ὀμβρία, regio Italiae inter Apenninum et mare superum, Picenum, et Narem fluvium, cujus incolae Umbri. V. UMBER. Fuit patrium solum Plauti, et Propertii. Olim pars fuit Etruriae. Prop. 4, 1, 63. (et 1, 22, 9.) Ut nostris tumefacta superbiat Umbria libris: Umbria Romani patria Callimachi, h. e. Propertii. Mart. 7, 97. Montanae decus Umbriae, h. e. Caesius Sabinus. Adde Plin. 3, 5, 8. ¶ Adjective. Gell. 3, 2. Umbria terra. V. ARABIA.

*UMBRICIUS, i, m. nomen haruspicis ap. Tac. H. 1, 27. B. A.

[UMBRICOLA, ae, adj. comm. gen. qui colit umbram. Strabo Gallus 2, 26. umbricolis habitata cubilia talpis Diruo, lumbricos revocans in luminis oras. F.]

UMBRICUS, a, um, adj. ad Umbriam pertinens, ut Umbrica creta, quae non nisi poliendis vestibus assumitur, inquit Plin. 35, 17, 57.

UMBRIFER, ra, rum, adj. σκιώδης, ferens umbram, umbrosus. Varr. R. R. 2, 2. med. Circiter meridianos aestus, dum defervescant, sub umbriferas rupes, et arbores patulas subjiciunt oves. Virg. A. 6, 473. Nemus umbriferum. Cic. vertens Homeri carmina Div. 2, 30. Umbrifera platanus. ¶ Item ferens umbras defunctorum. Albinov. 1, 427. Supprime jam lacrimas: non est revocabilis istis.

iem semel umbrifera navita lintre tulit. *Stat. Th.* 18. Umbriferaeque fremit sulcator pallidus un-e; et *ib.* 1, 57. tuque umbrifero Styx livida ido.

[UMBRĪNUS, a, um, adj. deriv. ab *Umber*, bri. t cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 200, 6. C. Petronius nbrinus curator locorum publicorum judicando-m. *F.*]

*UMBRITTAE, arum, populi Indiae, cis Gan-. *Plin.* 6, 20. ed. *Hard.* Antea legebatur *Gum-itae. B. A.*

UMBRO, as, avi, atum, a. 1. σκιάζω, umbra tego, nbram induco, adumbro, inumbro, obumbro, opaco. *lum.* 5, 7. Omnes paene virgae, ne umbrent, ab-duntur. *Plin.* 37, 7, 25. Carchedonios umbrante cto purpureos videri, *h. e.* sub tecto, et in um-a. *Sil.* 5, 488. de quercu: Umbrabatque coma mmi fastigia montis. *Stat. Silv.* 4, 2, 36. vitife-sub palmite nudos Umbravit colles, et sobria ru-Lyaeus, *h. e.* consevit, et umbrosa reddidit. Sic *l.* 14, 24. Montes umbrare olea, *h. e.* conserere. *rr.* ap. *Non.* 2, 790. Umbrantur somno pupulae, *e.* clauduntur, et lucem non admittunt. *Claud. in f.* 2, 121. de Xerxe: Narratur rapuisse vagos ercitus amnes, Et telis umbrasse diem, *h. e.* ob-urasse. *Id. VI cons. Honor.* 163. rami caput um-avere virentes Heliadum, *h. e.* corona populea ca-t cinxit. *Id. Nupt. Honor. et Mar.* 149. de Tritone: nbratura Deam retro sinuatur in arcum Bellua.

*UMBRO, onis, Italiae fluvius, hodie *Ombrone*, diam fere, Arnum inter Tiberimque, secans Etru-m. Inde ad Tiberim Umbria proprie appellata, ae patuit quondam latius. Haec *Harduinus* ad *in.* 3, 5. ℙ Et nomen viri proprium ap. *Virg.* 7, 752. *B. A.*

UMBRŌSUS, a, um, adj. σκιώδης, umbram ha-ns, opacus. *Cic. Q. Fr.* 3, 2, 1. Ego locum ae-te umbrosiorem vidi nunquam. *Sen. Q. N.* 3, 11. *d.* Fere aquosissima sunt quaecumque umbrosis-na. *Virg. G.* 3, 331. Aestibus at mediis umbro-m exquirere vallem. *Id. A.* 8, 242. Umbrosae vernae. *Tibull.* 1, 4, 1. Umbrosa tecta. *Hor. Od.* 1, 23. ripa. ℙ Item umbram inducens. *Plin.* , 26, 49. Fico folium maximum umbrosissimum-e. *Virg. Ecl.* 2, 3. inter densas, umbrosa cacu-na, fagos. *Id. A.* 8, 34. crines umbrosa tegebat undo. *Prop.* 1, 20, 7. Umbrosa silva. *Ov. Fast.* 17. Umbrosae salices.

*UMĒO pro *humeo*, in MSS. V. *Drakenb.* ad *Sil.* 522. *B. A.*

*UMĔRUS pro *humerus* scribitur interdum, v. g. *Terent Ph.* 5, 6, 4. ed. *Bentl. B. A.*

*UMIDĬUS vel Ummidius (pro quo *Immidius* inve-s etiam) nomen gentis Romanae. *Varr. R. R.* 3, *Immidii* (ut adhuc editum est) mentio: ubi *Ur-us Ummidios* ex monumentis adfert. *Hor. Sat.* 1, 95. *Ummidius* restitutus certatim a viris doctis. V. *ntl. et Spanh. de num. Diss.* 10, 7. *Havercamp. ad mos familiar.* in *Durmia. B. A.*

U N

ŪNĀ, adv. ἅμα, ὁμῶς, ὁμοῦ, simul, pariter. *Cic.* 7, 10. Si in Italia Pompejus consistit, erimus a. *Id. Fin.* 2, 24. *extr.* Quo minus ambo una caremini, non precarere? *Id. Brut.* 21. Tenuit n hac locum quendam etiam Ser. Fulvius, et una bius Pictor. *Tac. H.* 2, 28. Cohortes turbidas, si una forent, praevalidas, dispergere. *Hor.* 2, 2, 77. corpus onustum Hesternis vitiis ani-m quoque praegravat una. *Cic. Am.* 10. Quod nmi puerorum amores saepe una cum praetexta nerentur. *Ter. Ad.* 4, 3, 7. Quaeso, ut una me-n ad matrem virginis eas. *Pl. Mil.* 2, 1, 61. Qui antes una inter se facerem convenas. *Cic. Div.* rr. 1. Si mei consilii causam cognoverit, una et quod facio, probabit, et in hac causa neminem neponendum mihi actorem putabit. *Pl. Most.* 2, 43. 1 mecum, obsecro una simul. V. SIMUL. ℙ n dativo. *Virg. A.* 8, 104. Pallas huic filius una, a omnes juvenum primi, pauperque senatus Tura ant. V. BLANDITOR. ℙ *Una pro *una cum.* *Valer. res gest. Alex.* (ed. *A. Maio*) 1, 55. *extr.* edae autem, una servitiis pecuisque vel quae ve-ant, pecunia fuit talenta quatuor milia. *Id.* 3, Una Theodecto. Aliud exemplum V. in *Blandi-B. A.*

UNAETVĪCĒSĬMĀNUS miles dicitur, qui est ex ione vicesima prima. *Tac. H.* 2, 43. Stratis Una-icesimanorum principiis, aquilam abstulere. *Id.* 1, 51. Sinistrum latus Unaetvicesimani, dex-m Quintani clausere. ℙ Legitur etiam *unet-esimanus.*

UNAETVĪCĒSĬMUS, a, um, adj. vicesimus pri-s, ut Unaetvicesima legio, ap. *Tac. A.* 1, 45. et 2, 43. ℙ Legitur et *unetvicesimus.*

UNĀNĬMANS, antis, adj. idem quod unanimis. *Truc.* 2, 4, 80. Non amantis mulieris, sed so-e unanimantis, fidentis fuit officium.

UNĀNĬMIS, e, adj. ὁμόψυχος, qui unius animi , et unius sententiae cum altero. *Virg. A.* 4, 8. n sic unanimem alloquitur male sana sororem. *ud. Cons. Prob. et Olybr.* 231. Unanimes fratres. *Id. epigr.* 37, 3. paribusque lupatis Unanimes fre-nantur equi. V. UNANIMUS.

ŪNĀNĬMĬTAS, atis, f. ὁμοψυχία, ὁμόνοια, con-cordia, consensus. *Liv.* 40, 8. *med.* Miqi, Antio-cho, et cuilibet regum hujus aetatis nulla re magis, quam fraterna unanimitate regnum aequasse. *Pa-cuv.* ap. *Non.* 2, 256. et 571. Per nostram egregiam unanimitatem.

ŪNĀNĬMĬTER, adv. ὁμοψύχως, uno animo, con-corditer. *Vopisc. Tac.* 4. *f.* Me unanimiter deligi-stis. *Tert. Pat.* 1. *f.* Philosophi cum inter se variis sectarum libidinibus discordent, patientiae unanimi-ter student. *Arnob.* 1, 33. Unanimiter vivere.

ŪNĀNĬMUS, a, um, adj. idem quod unanimis, et eo etiam usitatius. *Liv.* 7, 21. Quae distinere un-animos videbatur. *Catull.* 30, 1. Alphene immemor, atque unanimis false sodalibus. *Stat. Th.* 8, 669. Unanimi fratres. Alii leg. *unanimes. Pl. Stich.* 5, 4, 40. Ego tu sum, tu es ego; unanimi sumus. Plu-res vett. Codd. *unianimi* habent. *Claud. Rapt. Pros.* 2, 368. unanimi consortia discite somni *Val. Fl.* 1, 614. venti induxere hiemem, raucoque ad litora tra-ctu Unanimi freta curva ferunt: *unanimi* proprie, quia ἄνεμος, et *animus* est flatus, ventus. *Id.* 4, 161. nomenque secutus Otreos unanimi.

UNCĀTĬO, onis, f. curvatura. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 32. *med.* Unguium uncatio, quam γρύπωσιν vo-cant.

UNCĀTUS, a, um, adj. curvatus, inflexus, un-cus. *Coel. Aurel. Tard.* 5, 3. *med.* Adeo ut quidam uncati permaneant, *h. e.* curvati. *Sidon. ep.* 4, 20. *med.* Uncatae lanceae. ℙ Translate. *Id. ep.* 9, 9. *f.* Uncatis syllogismis aliquem inhamare.

UNCĬA, ae, f. (οὐγκία Siculorum lingua) duode-cima pars assis, seu librae. *Rhemn. Fann. de ponde-rib. et mensur.* 28. Unciaque in libra pars est, quae mensis in anno. *Plin.* 20, 13, 51. Fasciculum ru-tae in rosaceo decoctum, addita uncia aloes. *Mart.* 1, 107. Diluti bibis unciam Falerni. *Pl. Men.* 3, 3, 3. Huic ut addas auri pondo unciam. ℙ *Unciae* partes sunt *semuncia, drachma, sextula, duella, si-cilicus*: quae V. suis loc. *Drachma* est octava pars unciae: *sextula* sexta: *duella* tertia: *sicilicus* quar-ta. ℙ Ap. *Cels.* 5, 17. in uncia est pondus septem denariorum: denarii autem pondus in sex partes di-viditur, id est sextantes, qui Graecorum obulis re-spondent. ℙ Saepe dicitur de duodecima parte to-tius alicujus, sive pondere, sive mensura constan-tis: quemadmodum *as* totum aliquod significat. *Co-lum.* 5, 1. *med.* Pars duodecima jugeri pedes efficit duo millia et quadringentos: hoc est uncia. *Sen. Controv.* 4, 28. *med.* Ex uncia heres erat patris sui Galla. *Front. Aquaed.* 24. Digitus est sextade-cima pars pedis; uncia duodecima. *Plin.* 6, 34, 39. Gnomonis centum unciae umbram septuaginta se-ptem unciarum faciunt. *Mart.* 9, 4. non erit uncia tota, Decidat tecum qua pater ipse Deum, *h. e.* duodecima pars aeris alieni, quod Juppiter tibi de-bet. ℙ *Uncia bonorum* est pars duodecima eorum, quae quis possidet. *Impp. Arcad.* et *Honor. Cod.* 5, 27, 2. Matre vel legitimis filiis, vel nepotibus, aut pronepotibus cujuscumque sexus, uno pluribusque exsistentibus; bonorum suorum unam tantum unciam pater naturalibus filiis seu filiabus, eorumque geni-trici; vel si sola sit concubina, semiunciam largien-di, vel relinquendi habeat potestatem. Hinc *Cic. Att.* 13, 48. Lepta me rogat, ut, si quid sibi opus sit, accurram: mortuus enim Babullius. Caesar, opinor, ex uncia; etsi nihil adhuc: sed Lepta ex triente: veretur autem, ne non liceat tenere heredi-tatem. ℙ De minima quantitate cujusque rei. *Mart.* 9, 49. De quadrante tuo quid sperem, Gallice? nul-la De nostro nobis uncia venit apro. *Pl. Rud.* 4, 2, 8. Neque piscium ullam unciam hodie pondo cepi. *Juven.* 11, 131. adeo nulla uncia nobis Est eboris, nec tessellae, nec calculus ex hac Materia. ℙ *Usu-ra uncia*, quae saepius *unciaria* dicitur, est pars duodecima usurae centesimae: Centesima autem erat, cum centesima pars sortis singulis mensibus solve-batur, h. e. duodecim pro centum in annos singu-los. Dicitur etiam *unciaria*, quia sicut uncia est assis pars duodecima, ita haec usura est pars duode-cima centesimae, quae est velut as, et maxime usu-rarum, ut in CENTESIMUS dictum est. *Semuncia-ria* autem *sei per cento.* Itaque usura, quae duode-cim solvit pro centum assibus, duo habet nomina: cum *centesima* dicitur, refertur ad sortem, quae est *centum*; cum *uncia* et *unciaria*, ad *as*, quatenus ipsam sortem significat. Hoc vero in aliis minoribus usuris locum non habet, quae una appellatione effe-runtur, *triens, quadrans, semis*, etc., quae solum ab *as* descendunt. Sunt tamen qui docent, uncia-riam usuram esse omnium levissimam, et centesi-mae oppositam, qua scilicet unum pro centum non singulis mensibus, sed singulis annis solveretur. Quae si aliquando in usu fuisset, non erat cur in XII. Tab. caveretur, ne quis unciario fenore plus exerceret; quod refert *Tac.* V. *l. c.* in UNCIARIUS. *Gronov.* in *'Αντεξηγήσει de Usur.*, ubi hac de re mul-ta. *Scaevola Dig.* 26, 7, 47. §. 4. *med.* Quaero, uncias usuras, an vero eas, quas stipulati sunt, prae-stare debeant.

UNCĬĀLIS, e, adj. unciam ponderis, aut mensu-rae habens, unciarius. *Plin.* 33, 3, 13. Asses uncia-les, *h. e.* unciae pondo. Sic *Id.* 14, 3, 4. *n.* 9. Uncialis uva. *Id.* 18, 16, 43. altitudo. *Hieron. pro-log. in Job. extr.* Habeant, qui volunt veteres libros vel in membranis purpureis auro, argento descri-ptos, vel uncialibus, ut vulgo ajunt, litteris, one-ra magis exarata, quam codices.

UNCĬĀRĬUS, a, um, adj. unciam continens. *Plin.* 34, 5, 11. Unciaria stipe collata, *h. e.* nummulis, qui dimidium assis valebant, eo tempore, quo asses sextantales facti sunt, scil. duarum unciarum ponde-re. *Ulp. Dig.* 30, 1, 34. *f.* Unciarius heres, *h. e.* ex uncia, seu duodecima parte hereditatis. *Liv.* 7, 16. Unciarium fenus, *h. e.* usura uncia, de qua V. in UNCIA. Hujus dimidium erat semunciarium. *Liv. ib.* 27. Semunciarium ex unciario fenus factum. Hinc *unciaria lex* de fenore unciario lata a L. Sulla et Q. Pompejo Rufo, ut *Fest.* docet. *Tac. A.* 6, 16. Duo-decim tabulis sanctum, ne quis unciario fenore am-plius exerceret: dein rogatione tribunicia ad semun-cias redacta. ℙ *Unciariae uvae* dictae sunt a ma-gnitudine et pondere acinorum, quas *Plin.* vocat un-ciales. V. UNCIALIS. *Colum.* 3, 2. et *Isid. Orig.* 17, 5. *med.*

UNCĬĀTĬM, adv. κατ' οὐγκίας, per singulas un-cias. *Plin.* 28, 9, 37. Datur et phthisicis unciatim cum vini veteris hemina decocta, donec tres unciae e toto residant. *Ter. Ph.* 1, 1, 9. Quod ille uncia-tim vix de demenso suo, suum defraudans genium, comparsit miser, *h. e.* paulatim.

UNCĬNĀTUS, a, um, adj. ἀγκιστρωτός, ἀγκιστρώ-δης, uncinis hamatus. *Cic. Acad.* 4, 38. *f.* Qui asperis, et laevibus, et hamatis, uncinatisque cor-pusculis concreta haec esse dicat, interjecto inani.

[UNCĪNŬLUS, i, m. dimin. uncini, parvus un-cinus. *Isid. Orig.* 17, 5. *med.* Capreoli dicti, quod capiant arbores; sunt enim cincinni sive uncinuli, quibus se innectere vites et suspendere solent ar-boribus.

UNCĪNUS, i, m. ὄγκινος, uncus, hamus: a Grae-ca voce allata. Graeci enim dicunt et ὄγκη, et ὄγκος, et ὄγκινος, in ea acceptione, qua Latini uncum, vel hamum. *Appul. Met.* 3. Pessulis injectis, et unci-no firmiter immisso. *Pall.* 4, 10. *med.* Uncinis aereis tollendi sunt vermes ex fico. ℙ Adjective. *Paul. Nol. carm.* 20, 270. Staminis uncino, quasi piscis, inhaeserat hamo.

UNCĬŎLA, ae, f. οὐγκιάδιον, parva uncia. *Ju-ven.* 1, 40. Unciolam Proculejus habet, sed Gillo deuncem.

UNCĬPES, ĕdis, adj. omn. gen. uncos pedes ha-bens. V. VINCIPES.

[UNCO, as, n. 1. verbum exprimens vocem ursi. *Auct. carm. de Philom.* 51. Dum lynces hircando fremunt, ursus ferus uncat. *F.*]

*UNCTA, ae, f. unguentum. *Veget. de re veter.* 3, 71. *B. A.*

UNCTĬO, onis, f. ἄλοιφή, ἄλειμμα, χρίσις, ungen-di actus. *Pl. Stich.* 2, 1, 74. Vel unctiones Graecas sudatorias. *Colum.* 12, 51. *extr.* Oleum secunda-rium quotidianam unctionem praebere poterit dolo-re nervorum laborantibus. *Cic. Or.* 2, 5. *f.* Philo-sophum omnes unctionis causa reliquerunt, *h. e.* cau-sa palaestricae exercitationis. ℙ Id ipsum, quod unctione illinitur. *Plin.* 28, 11, 47. Ita ut unctio inarescat.

UNCTĬTO, as, a. 1. ἀλείφω, saepe ungo. *Pl. Most.* 1, 3, 117. Nam istaec veteres, quae se un-guentis uncitant, etc. *Cato* ap. *Serv.* ad *Virg. A.* 4, 698. Flavo cinere unctitabant (*crinem matronae*), ut rutilae essent.

UNCTĬUSCŬLUS, a, um, adj. ὑπόχριστος, ali-quantum unctus. *Pl. Ps.* 1, 2, 84. Num ipse ego pulmento utor magis unctiusculo? *h. e.* magis con-dito.

UNCTOR, oris, m. ἀλείπτης, χριστής, qui ungit, et speciatim qui in balneis lavantium membra ungit, quem *Juven.* 3, 76. et 6, 421. Graeco vocabulo *ali-ptem* vocat. *Mart.* 12, 70. Atque olei stillam daret enterocelicus unctor. Adde 7, 32. De athletarum unctoribus *Quint.* 11, 3. Assueta gymnasiis et oleo corpora, quamlibet sint in suis certaminibus robu-sta, si militare iter imperes, deficiant, et quaerant unctores suos, nudumque sudorem. ℙ *Pl. Trin.* 2, 1, 22. unctorem enumerat inter servitia domus lu-xu affluentis: et in *Inscr.* ap. *Grut.* 578, 5. et 581, 12., ap. *Reines. cl.* 9. *n.* 80. et ap. *Mur.* 922, 25. unctor est in officiis domus Augustae, lavantibus in balneo Caesaribus minister. ℙ Fuit etiam in ludo gladiatorio, ut constat ex *Inscr.* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* p. 12., in qua praeter varia gladiatorum gene-ra nominatur *Pirata unctor.*

UNCTŌRĬUS, a, um, adj. ad ungendum perti-nens. *Unctorium*, subaudi *cubiculum*, ἀλειπτήριον, locus in balneis, in quo ungebantur. V. ELAEO-THESIUM. *Plin. ep.* 2, 17. *med.* Adjacet uncto-rium, hypocaustum, adjacet propnigeum balinei. Alii leg. *unctuarium* eod. sensu.

[UNCTRĪNUM, i, n. locus, in quo ungimur: est ab *unctus*, ut ustrinum ab *ustus*, pistrinum a *pistus*. *Not. Tir.* p. 130. Unctor, unctrinum. *F.*]

UNCTRIX, icis, f. quae ungit, v. gr. lavantem in balneo. *Inscr.* ap. *Mur.* 891, 3. Calene (lege

Galene) Liviae unctrix. *Alia* ap. *Grut.* 581, 11. Athenais August. unct.

UNCTUARIUM. V. UNCTORIUS.

UNCTŬLUS, a, um, adj. aliquantum unctus. *Varr.* ap. *Non.* 2, 847. Alii sunt circumtonsi, et terti, atque unctuli, ut mangonis esse videantur servi. ¶ Substantive. *Appul. Met.* 3. Impertire nobis unctulum indidem, *h. e.* parum unguenti.

UNCTŪRA, ae, f. idem quod unctio, ea praesertim, quae mortuorum cadaveribus adhibetur. *Cic. Leg.* 2, 24. Servilis unctura tollitur, omnisque circumpotatio.

UNCTUS, a, um, part. ab *ungo*, κεχρισμένος, χριστὸς, tinctus, delibutus, oblitus. *Hor. Sat.* 2, 4, 78. puer unctis Tractavit calicem manibus. *Id. Od.* 2, 1, 5. Arma uncta cruore, *h. e.* tincta. *Id. Sat.* 2, 6, 64. Uncta satis pingui ponentur oluscula lardo, *h. e.* condita. *Pl. Truc.* 2, 2, 34. Fores nostras unguentis uncta ausa es accedere. *Virg. A.* 4, 398. natat uncta carina, *h. e.* pice delibuta. *Ov. Her.* 19, 11. uncta palaestra, *h. e.* in qua oleo uncti exercebantur. *Cic. Phil.* 3, 5. Nudus, unctus, ebrius concionatus est, *h. e.* unguentis delibutus. ¶ Translate ponitur pro opiparo, lauto, quia ditiores cibis exquisite unctis, h. e. conditis, utuntur. *Mart.* 5, 44. Captus es unctiore coena. *Hor. Ep.* 1, 15, 44. ubi quid melius contingit, et unctius, etc. *Sidon. Ep.* 2, 9. *f.* Unctissimae coenae. Rursus *Hor. Ep.* 1, 17, 11. Si prodesse tuis, pauloque benignius ipsum Te tractare voles, accedes siccus ad unctum, *h. e.* tu pauper accedes ad divitem et lautum hominem. *Catull.* 10, 9. Respondi id quod erat, mihi neque ipsi, Nec praetoribus esse, nec cohorti, Cur quisquam caput unctius referret, *h. e.* inde ditior rediret. *Id.* 29, 23. Uncta patrimonia. *Iuven.* 8, 113. Uncta Corinthus; et *Sidon. carm.* 5, 430. Tarentus, *h. e.* in luxu et otio vivens. *Sen. ep.* 66. *med.* Magis diliges ex duobus aeque bonis viris nitidum et unctum, quam pulverulentum et horrentem. *Cic. Verr.* 2, 2, 22. *med.* Ita palaestritas defendebat, ut ab illis ipse unctior discederet, *h. e.* ditior factus pecunia a palaestritis sibi erogata, ut eos defenderet. ¶ Hinc *unctus sol* a *Cic. Att.* 12, 6. dicitur apricatio, quam coena opipara sequatur: alii tamen aliter interpretantur. V. ASSUS. ¶ Absolute. *Hor. A. P.* 422. Si vero est, unctum qui recte ponere posset, etc. *h. e.* lautam coenam. *Pers.* 6, 16. coenare sine uncto, *h. e.* sine cibis delicatis, et ullo condimento paratis. *Appul. Met.* 3. Et, haurito plusculo uncto, (*h. e.* unguento ex pyxide), corporis mei membra perfricui. *Pelag. Vet* 26 *med.* Ranas in aqua coques, et colligis unctum ipsarum. ¶ Alia translatione sumitur etiam pro nitido, culto, ornata: nam quae uncta sunt, nitent. *Cic. Brut.* 20. Jam enim erat unctior quaedam, splendidiorque consuetudo loquendi.

UNCTUS, us, m. idem quod unctura. *Appul. Met.* 1. *f.* Oleum unctui profer. *Plin.* 30, 10, 27. Cochlearum cinis cum melle, unctu sanat.

UNCUS, a, um, adj. ἀγκύλος, curvus, incurvus. *Virg. G.* 1, 19. uncique puer monstrator aratri. *Id. ib.* 2, 423. tellus dente recluditur unco, *h. e* vomere. *Colum.* 7, 11. Atque uncis digitis alterum quoque testiculum educito, *h. e.* recurvatis. Sic *Virg. G.* 2, 365. uncis Carpendae manibus frondes; et *A.* 6, 360. Prensas uncis manibus capita aspera montis; et *ib.* 3, 233. de harpyiis: praedam pedibus circumvolat uncis; et *ib.* 1, 173. unco non alligat ancora morsu. *Prop.* 4, 10, 44. Torquis unca, *h. e.* ex auro curvato et obtorto facta. *Id.* 2, 4, 19. taurus ferit uncis cornibus hostem. *Ov. Pont.* 4, 7, 10. Unca aera, *h. e.* hami. *Lucr.* 4, 589. Pan unco labro calamos percurrit hiantes, *h. e.* curvato, et in rotundum conformato. *Id.* 5, 1406. Et supra calamos unco percurrere labro. *Stat. Theb.* 3, 307. avis unca Minervae, *h. e.* noctua uncis pedibus, et rostro. *Id. ib.* 12, 212. Uncae alites. [*M. Aurel.* ad *Front. ad M. Caes.* (ed. *A. Maio*) 1, 9. Sed me Caesaris oratio uncis unguibus adtinet, *h. e.* me valde delectat et allicit. *F.*]

UNCUS, i, m. ὄγκος, ἄγκιστρον, baculus, vel ferramentum incurvum, ac in sese retortum. Est a priore Graeca voce allata. *Liv.* 30, 10. *f.* Postremo asseres ferreo unco praefixi (harpagones vocant milites) ex Punicis navibus injici in Romanas coepti. *Colum.* 3, 18. Et velut uncus infixus solo, antequam extrahatur, praerumpitur. ¶ Unco Romani usi sunt adversus reos, qui damnati essent. Iis enim uncos in fauces, aut mentum infigebant, sicque trahebant vel ad scalas Gemonias, vel in Tiberim, vel in ignem. *Cic. Rab. perd.* 5. *med.* Nos a verberibus, ab unco, a crucis denique terrore neque res gestae, neque acta aetas, neque nostri honores vindicabunt? *Id. Phil.* 1, 2. Uncus impactus est fugitivo illi, qui in C. Marii nomen invaserat. *Juven.* 10, 66. Sejanus ducitur unco. *Ov. Ib.* 167. Carnificisque manu, populo plaudente, traheris, Infixusque tuis ossibus uncus erit. Alii leg. *faucibus.* ¶ Allegorice. *Prop.* 4, 1, 141. Et bene cum fixum mento decusseris uncum, Nil erit hoc; rostro te premet ansa suo, *h. e.* cum uno te laqueo extricaveris, alio detinebere. ¶ Pro ancora. *Val. Fl.* 2, 428 Has inter lacrimas legitur piger uncus arenis. ¶ Est etiam instrumentum chirurgorum ad extrahendum fetum mortuum. *Cels.* 7, 29. *med.* Si caput proximum est, demitti debet uncus, etc. V. *Tert. Anim.* 25.

UNDA, ae, f. κῦμα, globus aquae in unum collectus, quales in mari ventis exagitato excitantur. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 2, 717 Quid mare? nonne caeruleum? at ejus unda, cum est pulsa remis, purpurascit. *Hor. Od.* 1, 12, 30. Concidunt venti, et minax ponto unda recumbit. *Id. ib.* 2, 6, 3. Syrtes, ubi Maura semper Aestuat unda. *Id. Ep.* 2, 2, 176. velut unda supervenit undam. *Id. Od.* 4, 14, 20. Indomitas prope qualis undas Exercet Auster. *Ov. Met.* 4, 529. percussa recanduit unda. *Id. Trist.* 1, 4, 15. dare vela, quo rapit impetus undae. *Id. Am.* 2, 11, 27. concussas Triton exasperat undas. *Id. Met.* 1, 570. amnis spumosis volvitur undis. *Id. Trist.* 1, 2, 47. tabulae laterum (*navis*) feriuntur ab undis. *Id. Ib.* 228. Unda cava. *Mart.* 9, 91. curva. *Ov. Met.* 14, 48. ferventes aestibus undae; et *ib.* 13, 892. exsultantes. *Id. Her.* 19, 161. tumidae; et *ib.* 199. ventosae. *Id. Met.* 9, 104. rapidae; et *ib.* 13, 899. placidae. *Sen. Herc. Fur.* 1090. Vexata Noto servat longos Unda tumultus, et jam vento Cessante tumet. *Id. Ag.* 66. turget ab imis commota vadis unda. ¶ Translate. *Cic. Planc.* 6. *med.* Si campus atque illae undae comitiorum, ut mare profundum et immensum, sic effervescunt quodam quasi aestu, ut ad alios accedant, ab aliis autem recedant, etc. *Hor. Ep.* 1, 1, 16. Nunc agilis fio, et mersor civilibus undis; et *ib.* 2, 22. adversis rerum immersabilis undis, *h. e.* calamitatibus. *Claud. in Eutrop.* 2, 507. hunc tantis bellorum sidus in undis Sperant, *h. e.* fluctibus et turbis. *Virg. G.* 2, 461. ingentem foribus domus alta superbis Mane salutantum totis vomit aedibus undam. Sic *Sil.* 4, 158. spissaeque ruunt conferta per arma Undae Bojorum. *Catull.* 64, 62. magnis curarum fluctuat undis. *Lucr.* aerias undas dixit 2, 151. ipsum aerem, qui instar maris commovetur, et agitur. *Mart.* 8, 55. Aurea lunatae cum stetit unda jubae, *h. e.* juba leonis undans in collo instar aquae agitatae. Alii leg. *umbra.* *Sever. Aetn.* 602. quando ruptis excanduit Aetna cavernis, Et velut, eversis penitus fornacibus, ignis Evecta in longum rapidis fervoribus unda est, *h. e.* materia illa liquida et ignita, quae more undae fluit. *Virg. A.* 8, 257. qua plurimus undam Fumus agit. ¶ Per synecdochen ponitur pro aqua. *Cic. Phil.* 10, 4. Spectaculum non modo hominibus, sed undis ipsis et litoribus luctuosum. ¶ Praecipue vero ita passim usurpatur a poetis. *Ov. Met.* 8, 737. undis contrarius ignis; et *Val. Fl.* 8, 245. ignem Pollux, undamque jugalem Praetulit: *jugalem* dicit, quia mos fuit in nuptiis aquam et ignem praeferre. Quo pertinet illud *Ov. A. Am.* 2, 598. faciunt justos ignis et unda viros. *Id. Met.* 4, 98. Depositura sitim vicini fontis in unda. *Hor. Od.* 3, 4, 28. Unda Sicula, *h. e.* Siculum mare. *Mart.* 14, 118. Nivales undae, *h. e.* aqua ex nive soluta. ¶ Et pro alio liquore quocumque. *Plin.* 15, 1, 2. de oleo: Prima unda preli laudatissima, ac deinde per diminutiones. *Sil.* 10, 245. manans naribus unda Sanguinis. *Mart.* 13, 40. Candida si croceos circumfluit unda vitellos; et 8, 33. pallida rubri Unda croci. ¶ In architectura unda est Latine, quae Graece κυμάτιον, unde ab Italis *cimasa* dicitur. *Vitr.* 5, 7. Pluteum insuper cum unda et corona inferioris plutei dimidia parte. V. CYMATIUM. Sunt tamen qui dubitant, an verba illa *Vitruvii* sint.

UNDĀBUNDUS, a, um, adj. κυματώδης, idem quod undosus. *Gell.* 2, 30. Sed mare est etiam atque etiam undabundum. *Ammian.* 17, 7. *med.* Impulsu crebriore aquae undabundae.

UNDANS, antis, part. ab *undo*, κυμαίνας, κυματόεις, fluens, undabundus, undosus, fluctuans, undas volvens. *Accius* ap. *Cic. N. D.* 2, 35. Triton fuscina evertens specus subter radices penitus undanti in freto, etc. *Enn.* ap. *Non.* 3, 199. Undans salum. *Virg. A.* 6, 218. calidos latices, et ahena undantia flammis Expediunt, *h. e.* prae calore exundantia. *Id. ib.* 10, 908. Undantique animam diffundit in arma cruore. *Claud. in Ruf.* 1, 184. Undans fluvius. *Stat. Theb.* 2, 121. et *Sil.* 10, 240. vulnus, *h. e.* magnam sanguinis copiam emittens. Sic *Stat. Theb.* 1, 449. undantes sanguine vultus. ¶ Transfertur ad alia, quae more undae moventur et fluunt. *Virg. G.* 1, 472. Vidimus undantem ruptis fornacibus Aetnam Flammarumque globos, liquefactaque volvere saxa. *Sen. Tro.* 19. Diripitur ardens Troja, nec coelum patet, Undante fumo. *Sil.* 9, 445. summaque in Casside largus Undantes volvit flammas ad sidera vertex. *Claud. Rapt. Pros.* 3, 395. undantem flammarum obstruxit hiatum. *Virg. G.* 2, 437. Et juvat undantem buxo spectare Cytorum, *h. e.* buxo multo consitum, quod leni vento impulsum fluctuat instar maris. Simile est illud *ejusd. ib.* 3, 198. tum segetes altae, campique natantes Lenibus horrescunt flabris. *Claud. in Ruf.* 1, 76. undantes spumis furialibus irae, *h. e.* spumam in os agentes instar laticum in aheno ex calore exundantium. ¶ De Iride. *Val. Fl.* 4, 94. qui nubila contra Balteus undantem variat mortalibus arcum, *h. e.* variis coloribus instar undarum dispositis. ¶ De vestibus laxis, et undarum instar fluentibus. *Pl. Epid.* 3, 3, 54. Hic quis est, quem huc advenientem conspicor, suam qui undantem chlamydem quassando facit? *Claud. in Ruf.* 2, 176. lateque videres Surgere purpureis undantes anguibus hastas, *h. e.* vexillis e purpura angues depictos habentibus. Eadem ratione *Virg. A.* 5, 146. immissis aurigae undantia lora Concussere jugis, *h. e.* habenas laxas, quae dum concutiuntur, undas maris imitantur; et *ib.* 12, 471. manibusque undantes flectit habenas. ¶ Refertur ad animum. *Val. Fl.* 5, 303. Praecipue Aesoniden varios incerta per aestus Mens rapit undantem curis, ac multa novantem. Sic *Virg. A.* 8, 19. magno curarum fluctuat aestu.

UNDANTER et

UNDĀTIM, adv. κυματοειδῶς, ad undarum similitudinem. *Plin.* 13, 15, 30. Mensae undatim crispae. *Id.* 36, 7, 11. Marmor undatim crispum. *Appul. Met.* 2. Capillus undanter fluens. Alii leg. *fluenter undans.* *Capell.* 2, 35. Dum talia virgo undanter evomeret.

[UNDĀTIO, onis, f. exundatio, id quod exundat. *Theod. Prisc.* 3, 5. Quae cum molli vapore coqui, et bullire coeperint, undatio, vel spuma, quae supernataverit, colligitur. *F.*]

UNDĀTUS, a, um, part. ab *undo*, undulatus, undarum in morem factus. *Plin.* 9, 33, 52. Concharum genera imbricatim undata, cancellatim reticulata.

UNDĔ, adv. ὅθεν, ὁπόθεν, ex quo, et a quo loco: cui respondet *inde*, et *eo*. *Cic. Caecin.* 30. *med.* Unde vi. Hoc verbum, unde, utrumque declarat: et ex quo loco, et a quo loco. Unde dejectus est Cinna? ex urbe: unde dejecisti? ab urbe. Unde dejecti Galli? a Capitolio: unde qui cum Graccho fuerunt? ex Capitolio; et *mox:* Si Galli a majoribus nostris postularent, ut eo restituerentur, unde dejecti essent. *Id. Att.* 13, 39. Nec enim inde venit, unde mallem. *Id. Inv.* 1, 20. Narratio brevis erit, si, unde necesse est, inde initium sumetur. *Ter. Eun.* 2, 3, 13. Unde is? *Chae.* nescio hercle, neque unde eam, neque quorsum eam. *Cic. Verr.* 2, 2, 77. Ego instare, ut mihi responderet, quis esset, ubi esset, unde esset. *Virg. A.* 8, 113. quo tenditis? inquit: Qui genus? unde domo? et *Prop.* 1, 22, 1. Qualis, et unde genus, qui sint mihi, Tulle, penates, Quaeris. ¶ Aliquando post se habet genitivum *gentium* ornatus gratia. *Pl. Epid.* 3, 4, 47. Unde haec igitur gentium est? et *As.* 1, 1, 77. Face id ut paratum sit. *Lib.* unde gentium? *Ter. Pall.* 4. *in.* Unde gentium in provinciis melius exercitis, quas natura agro potius eluctando commodavit, studia palaestrae male senescentia, et incassum laborantia? ¶ Interdum geminatur. *Pl. Ps.* 1, 1, 102. Spero, alicunde hodie me tibi inventurum esse auxilium argentarium: atque id futurum unde unde dicam, nescio. Alii aliter distinguunt. *Catull.* 67, 27. Quaerendumque unde unde foret nervosius illud, *h. e.* undecumque. *Hor. Sat.* 1, 3, 87. Qui nisi, cum tristes misero venere calendae, Mercedem aut nummos unde unde extricat, etc. *h. e.* undecumque, alicunde. *Tert. adv. Hermog.* 10. Qui malum et si ipse non fecit, tamen a quocumque, et unde unde passus est fieri. *Appul. Met.* 5. *f.* Nec tamen vindictae solatium unde unde spernendum est. ¶ Saepe ponitur loco relativi *qui*, *quae*, *quod*, et refertur ad locum. *Caes. B. G.* 1, 28. Helvetios in fines suos, unde erant profecti, referti jussit; et *mox:* Noluit eum locum, unde erant profecti, vacare. *Nep. Them.* 10. Hanc urbem ei rex donarat, quae panem praeberet: Lampsacum, unde vinum sumeret: Myuntem, ex qua obsonium haberet. *Virg. A.* 2, 458. Evado ad summi fastigia culminis, unde Tela manu miseri jactabant irrita Teucri. ¶ Item ad rem. *Ter. Ad.* 1, 2, 40. Fores effregit? restituentur: discidit vestem? resarcietur: est, Diis gratia, unde haec fiant. *Nep Cim.* 4. Complures pauperes mortuos, qui, unde efferuntur, non reliquissent, suo sumptu extulit. *Cic. Brut.* 92. *f.* Non ut ingenium et eloquentiam meam perspicias, unde longum absum. *Id. Fin.* 2, 17. Tenuit permagnam Sextilius hereditatem, unde, si secutus esset eorum sententiam, ne nummum quidem unum attigisset. ¶ *Columl. praef.* 6. Nec tamen ulla regio est, in qua modo frumenta gignantur, quae non ut hominum, ita armentorum adjumento juvetur: unde etiam jumenta nomen a re traxere, quod nostrum laborem juvarent: *unde* refertur ad v. *juvetur*, et simile est vv. *quare*, *quocirca.* Simile est illud *Justini* 2, 14. Castra referta regalis opulentiae capta. Unde primum Graecos, diviso inter se auro Persico, divitiarum luxuria cepit, *h. e.* qua ex causa, ex quo. ¶ Pro qua ex causa? cur? quare? *Flor.* 3, 12. *med.* Unde enim populus R. agros et cibaria flagitaret, nisi per famem, quam luxu fecerat? et *mox:* Unde regnare judiciariis legibus divulsus a senatu eques, nisi ex avaritia? ¶ Item ad personam. *Ter. Eun.* 1, 2, 34. Mercator hoc addebat: e praedonibus, unde emerat, se audisse, abreptam e Sunio. *Cic. Or.* 1, 15. *med.* Ut quamcumque rem a quoque cognorit, de ea multo dicat ornatius, quam ille ipse, unde cognorit; et *ib.* 2, 87. Ita audire vel eum, unde dicas, vel eum, cui respondendum sit, ut, etc. *h. e.* pro quo dicas: vel a quo causam accepisti. *Virg. A.* 1, 6. genus unde (*ab Aenea*) Latinum, Albanique patres

et *ib.* 5, 143. genus unde tibi, Romane Cluenti. *Just.* 5, 4. *med.* Ut unde stetisset, eo se victoria transferret, *h. e.* a cujus partibus. Adde 14, 1. ℙ In re forensi, *unde petitur*, est reus, a quo aliquid petitur. *Cato* ap. *Gell.* 14, 2. *f.* Si quis quid alter ab altero peterent, si ambo pares essent, illi unde petitur, potius credendum esse. *Ter. Eun. prol.* 11. Causam dicere prius unde petitur aurum, quare sit suum, quam ille qui petit, unde is sit thesaurus sibi. *Cic. Fam.* 7, 11. Ego omnibus, unde petitur, hoc consilii dederim. *Id. Or.* 1, 37. Ut illi, unde peteretur, vetus atque usitata exceptio daretur. ℙ *Unde* pro *unde unde*, undecumque. *Tert. Anim.* 51. *extr.* Certe unde sunt ista, signis potius, et ostentis deputanda. *Id. adv. Hermog.* 22. *med.* Quamquam possimus unde illas prolatas aestimare, dum ne ex nihilo. *Scioppius* utrobique legit *unde unde.*

UNDĒCĒNI, ae, a, adj. distribut. quod et pro cardinali ponitur, undecentum. *Plin.* 36, 8, 14. *n.* 2. Obeliscum posuit longitudine undecenis pedibus, per latera cubitis quatuor.

UNDĒCENTĒSĬMUS, a, um, adj. idem quod nonagesimus nonus. *Val. Max.* 8, 7. *extr. n.* 11. Ad undecentesimum annum.

UNDĒCENTUM, nomen numerale indecl. ἐννενηκονταεννέα, nonaginta novem, centum minus uno. *Plin.* 7, 60, 60. Paruerunt tamen eis annis undecentum.

UNDĔCĬES, adv. ἑνδεκάκις, undecim vicibus. *Cic. Verr.* 2, 2, 7. Sestertium undecies numeratum esse. *Colum.* 5, 2. Hanc summam undecies multiplicato, fiunt, etc. *Mart.* 5, 79. Undecies una surrexti, Zoile, coena.

UNDĔCIM, nomen numerale, cardinale, indeclin. ἕνδεκα, unus supra decem. *Cic. Fam.* 6, 18. Undecim legiones. *Mart.* 2, 44. Phoebo quatuor, undecim Phileto. Adde *Vitr.* 3, 1. *med.*

[UNDĔCĬMĀNUS miles, qui est ex legione decima. V. BOVIANIUS. *F.*]

UNDĔCĬMUS, a, um, adj. ἑνδέκατος, ultimus ex undecim. *Virg. Ecl.* 8, 39. Alter ab undecimo tum me jam ceperat annus. *Ov. Trist.* 1, 2, 50. de fluctu decumano: Posterior nono est, undecimoque prior. V. DECIMANUS. *Plin.* 11, 54, 118. Ad ultra undecimum diem plerosque certum est mori.

UNDĔCĬRĒMIS, is, f. ἑνδεκήρης, navis quae habet undecim remorum ordines. *Plin.* 16, 40, 76. *n.* 2. Maxima ea in Cypro traditur ad undeciremem Demetrii succisa, centum triginta pedum longitudinis, crassitudinis vero ad trium hominum complexum. V. DECEMREMIS.

UNDĔCUMQUĔ, adv. ὁπόθεν ἄν, ex quocumque loco, undique. *Sen. V. B.* 27. *med.* Rupes in vadoso mari destituta, quam fluctus non desinunt, undecumque moti sunt, verberare. *Plin.* 27, 4, 5. Sanguinem vulnerum et undecumque fluentem sistit. *Plin. alter ep.* 9, 4. Undecumque inceperis, ubicumque desieris. *Quint.* 7, 3. *f.* Nec undecumque causa fluxit, ibi culpa est. *Vopisc. Firm.* etc. 14. Siquando legati barbarorum undecumque gentium venissent. *Gentium* pleonasmus est. Τμῆσις est in illo *Lucr.* 6, 1015. cunctas in partes unde vacefit Cumque locus. ℙ Pro ubicumque. *Plin.* 2, 105, 105. Ignes transiliunt protinus in naphtham undecumque visam.

UNDĒLĬBET, adv. ὅθεν βούλει, ex quocumque libet loco. *Auct. ad Her.* 4, 50. *f.* At istud quidem facile fuit undelibet invenire. *Cels.* 8, 10. Fascia undelibet super fracturam incipere debet.

UNDĒNĀRĬUS, a, um, adj. undecim continens, ut Undenarius numerus, *August. de quaestionib. in Exod. quaest.* 108. et *Serm.* 51. *f.* et 83. *med.*

UNDĒNI, ae, a, adj. distrib. quod etiam pro cardinali ponitur, ἕνδεκα, unus supra decem. *Ov. Am.* 1, 1, 30. Musa per undenos emodulanda pedes, *h. e.* hexametro et pentametro versu. *Plin.* 11, 25, 31. Pariuntur autem undeni. *Hor. Ep.* 1, 20, 27. Me quater undenos sciat implevisse decembres. ℙ In sing. num. *Manil.* 4, 451. Bisque undena *(pars)* nocens, et bis duodena nocens est.

UNDĒNŌNĀGINTA, nomen numerale, cardinale, indecl. nonaginta, uno dempto. *Liv.* 37, 30. Classis undenonaginta navium.

UNDĒOCTŌGINTA, nomen numerale, cardinale, indecl. ὀγδοηκονταεννέα, septuaginta novem, octoginta minus uno. *Hor. Sat.* 2, 3, 117. si stramentis incubet unde-Octoginta annos natus, cui stragula vestis Blattarum, ac tinearum epulae putrescat in arca.

UNDĒQUADRĀGĒSĬMUS, a, um, adj. quadragesimus uno minus. *Val. Max.* 8, 7. *extr. n.* 10. Undequadragesimum volumen.

UNDĒQUADRĀGĬES, adv. ἐννέα καὶ τριακοντάκις, novies et tricies. *Plin.* 7, 25, 25. Solus M. Marcellum transgressus, qui undequadragies dimicaverat.

UNDĒQUADRĀGINTA, nomen numerale, cardinale, indecl. ἐννέα καὶ τριάκοντα, triginta novem. [*Cic. de rep.* (ed. *A. Maio*) 2, 14. Sic ille cum undequadraginta annos regnavisset, etc. *F.*] *Liv.* 23, 37. Ad mille quadringentos Carthaginiensium caesi, undequadraginta vivi capti. Alii leg. *undesexaginta.*

UNDĒQUINQUĀGĒSĬMUS, a, um, adj. τεσσαρακοστὸς ἔννατος, quadragesimus nonus. *Cic. Manil.* 12. *f.* Undequinquagesimo die totam ad imperium populi R. Ciliciam adjunxit.

UNDĒQUINQUĀGINTA, nomen numerale, cardinale, indecl. ἐννέα καὶ τεσσαράκοντα, quadraginta novem, quinquaginta minus uno. *Liv.* 37, 58. In eo triumpho undequinquaginta coronae translatae sunt. Adde *Plin.* 13, 4, 9.

UNDĒSEXĀGĒSĬMUS, a, um, adj. quinquagesimus nonus. *Censor. de die nat.* 19. Undesexagesima pars.

UNDĒSEXĀGINTA, nomen numerale, cardinale, indecl. ἐννέα καὶ πεντήκοντα, quinquaginta novem. *Liv.* 23, 37. Ceperint amplius tria millia hominum, paullo minus mille equorum, undesexaginta militaria signa. Adde *Plin.* 36, 15, 24. *n.* 9.

UNDĒTRĪCĒNI, ae, a, adj. distrib. undetricesimi. *Macr. Sat.* 1, 13. *med.* Menses undetricenum tricenumque (*dierum*) numero alternaverunt.

UNDĒTRĪCĒSĬMUS, a, um, adj. idem quod undetrigesimus. *Gell.* 10, 5. Nigidius in commentariorum undetricesimo.

UNDĒTRĪGĒSĬMUS, a, um, adj. εἰκοστὸς ἔννατος, vicesimus nonus. *Liv.* 25, 36. *f.* Undetrigesimo die post fratris mortem interfectus est.

UNDĒTRĪGINTA, nomen numerale, cardinale, indecl. triginta uno minus. *Vitr.* 9, 4. *med.* Mensibus undetriginta, et amplius. Adde *Macr. Sat.* 1, 15.

UNDĒVĪCĒNI, ae, a, adj. distribut. quod ponitur etiam pro cardinali, decem et novem. *Quint.* 1, 10. *f.* Porrecti utrinque undeviceni pedes.

UNDĒVĪCĒSĬMĀNUS miles, qui est ex legione undevicesima. *Hirt. B. Alex.* 57. Cum quinque cohortibus undevicesimanorum egreditur.

UNDĒVĪCĒSĬMUS, a, um, adj. ἐννέα καὶ δέκατος, decimus nonus. *Cic. Sen.* 5. Anno undevicesimo post ejus mortem. ℙ Etiam *undevicensumus* scribitur, ut *quadragensumus.* V. QUADRAGESIMUS. *Inscr.* ap. *Mur.* 773, 1. et emendatior ap. *Maff. Osserv. letter.* T. 4. p. 342. Eripuit nobis undevicensumus annus Ingressum juvenem militiam cupide.

UNDĒVĪGĒSĬMĀNUS, a, um, adj. undevicesimanus. *Tac. A.* 1, 37. et 51. ubi alii leg. *unaetvicesimanus.*

UNDĒVĪGĒSĬMUS, a, um, adj. idem quod undevicesimus. *Colum.* 8, 5. *med.* Die undevigesimo animadvertat, an pulli rostellis ova percuderint. *Vet. Epigr.* in *Anth. Lat.* T. 2. p. 21. *Burm.* Senserat ire aquilas legio undevigesima, cujus, etc. Secunda et tertia syllaba male hic corripiuntur.

UNDĒVĪGINTI, adj. distrib. quod etiam ponitur pro cardinali, δέκα ἐννέα, εἴκοσι ἑνὸς δέοντος, novendecim, viginti minus uno. *Cic. Brut.* 64. Undeviginti annos natus erat eo tempore. Adde *Liv.* 23, 46.

UNDĔUNDĔ. V. UNDE.

UNDĬCŎLA, ae, m. et f. undas colens, in undis habitans. *Varr.* ap. *Non.* 4, 50. Ut Naides undicolae. *Avien. Arat.* 808. Undicola pistris.

[UNDĬFLŬUS, a, um, adj. qui undatim fluit. *Dracont. Hexaem.* 1, 607. Quis neget undifluos procedere fontibus amnes? *F.*]

UNDĬFRĂGUS, a, um, adj. undas frangens. Translate. *Venant. prol.* 3, 4. *in.* Per undifragos vestri fluctus eloquii me contigit irrorari.

UNDĬQUĔ, adv. πανταχόθεν, πάντοθεν, ex omni parte, ex omni genere, passim. *Caes. B. G.* 3, 1. *extr.* Vicus altissimis montibus undique continetur; et *ib.* 6. Undique circumventos interficiunt. *Cic. Manil.* 11. Sicilia undique cincta periculis. *Id. Or.* 3, 24. Res exquisitae undique, et collectae, arcessitae comportataeque; et *ib.* 1, 42. *extr.* Passim carpere, et colligere undique. *Id. Verr.* 2, 2, 53. *med.* Concurritur undique ad istum Syracusas *Id. Tusc.* 1, 43. *f.* Undique ad inferos tantundem viae est *h. e.* ab omni terrarum parte. *Caes. B. G.* 1, 22. Ut undique uno tempore in hostes impetus fieret. *Cic. Fin.* 5, 24. Honestas undique perfecta et absoluta. *Id. Tusc.* 5, 31. Vita undique referta bonis. *Id. Phil.* 2, 43. Aut undique religionem tolle, aut usquequaque conserva. *Hor. Sat.* 2, 3, 107. delirus et amens Undique dicatur merito. ℙ Cum gen. *gentium* ponitur ornatus gratia. *Aurelian. Imp.* in *edicto* ap. *Vopisc. Firm.* etc. 5. Pacato undique gentium toto, qua patet, orbe terrarum. ℙ Item cum alio genit. *Appul. Met.* 8. Canes rabidi et immanes undique laterum circumfusi passim insiliunt. ℙ Pro undecumque usurpari videtur in illo *Tert. ad Valent.* 5. Nec undique dicemur ipsi nobis effinxisse materias.

UNDĬQUĔ SĔCUS, adv. undique. *Solin.* 27. *med.* Non sine miraculo lucus viret, undique secus agris arentibus. Alii conjunctim *undiquesecus* scribunt.

UNDĬQUĔ VERSUM, et versus, et Undique vorsum, adv. idem quod undique, quaqua versus. *Just.* 44, 1. *f.* Marinae aurae undique versus assidui flatus. *Gell.* 12, 13. *med.* Oceanus terras omnifariam, et undique versum circumfluit. *Id.* 7, 16. Has undique vorsum indagines cupediarum majore detestatione dignas censebimus. *Solin.* 40. *med.* Undique versum, quod usquam gentium sit, ad regiam Memnonis convenire. *Appul. Apol.* Cum undique versum tabulis flagitaretur. ℙ Scribitur et conjunctim *undiqueversum.*

UNDĬSŎNUS, a, um, adj. undis strepens, fluctibus murmur edens. Dicitur de insulis et scopulis, ad quos undae maris allisae sonum edunt. *Val. Fl.* 1, 364. Qui tenet undisonam Psamathen; et 4, 44. undisoni crepidine saxi. *Stat. Achill.* 1, 198. Undisonae rupes. *Prop.* 3, 20, 18. Dei undisoni, *h. e.* maris praesides.

[UNDĬVĂGUS, a, um, adj. qui undatim vagatur. *Coripp. Johann.* 6, 342. mistum genus omne bibebat Undivagos latices. *Id. ib.* 7, 344 Undivagumque salum. *Vet. Poeta* in *Anth. Lat.* Γ. 2. p. 303. *Burm.* Tethyos undivagae cum prosilit aequore Titan. *F.*]

UNDO, as, avi, atum, a. 1. κυμαίνω, undas facio, undis agitor, fluctuo. *Sen. Q. N.* 3, 28. *med.* Solet aestus aequinoctialis omnibus aliis major undare. *Petr. Sat.* 123. flumina montibus altis Undabant modo nata. *Virg. A.* 12, 672. flammis inter tabulata volutus Ad coelum undabat vortex. V. UNDANS. ℙ Item inundo. *Stat. Achill.* 1, 86. Cum tuus Aeacides tepido modo sanguine Teucros Undabit campos. *Claud. in Ruf.* 2, 67. puerique cruore Maternos undare sinus. ℙ Translate ponitur pro abundare. *Val. Fl.* 1, 539. regio Undat equis, floretque viris. *Claud. Rapt. Pros.* 3, 25. Undaret ne silva favis. *Id. Cons. Prob. et Olybr.* 46. populis undare penates, Assiduos intrare inopes. *Id. VI. cons. Honor.* 545. undare videres Ima viris, altas effulgere matribus aedes. *Id. Cons. Mall. Theod.* 21. Mox undare foro victrix opulentia linguae, Tutarique reos. V. alia in Particip. UNDANS suo loco. ℙ Item pro fluctuando moveri. *Appul. Met* 2. Fotis spinam mobilem quatiens placide, decenter undabat, *h. e.* lumborum crispitudine fluctuabat.

UNDŌSĒ, adv. undas excitando. *Ammian.* 27, 4. *med.* Freto undosius ab Euxino Ponto labenti.

UNDŌSUS, a, um, adj. κυματώδης, undis et fluctibus abundans, undis agitatus, undans. *Virg. A.* 4, 313. Undosum aequor; et *ib.* 3, 693. Plemmyrium. *Sil.* 5, 21. Undosa regna. *Solin.* 12. *f.* Fluctus undosior. *August. C. D.* 22, 11. *med.* Torrentes violentissimi, atque undosissimi.

UNDŬLĀTUS, a, um, adj. κυματώδης, undae similis, undas repraesentans, ut vestis undulata, κυματώδης, ἐσθής, per quam imago undarum discurrit: qua ratione *vestis scutulata* appellatur a scutulis, quales in aranearum telis cernimus. In genere undulatarum vestium sunt, quae ex hircorum et caprarum pilis (varii quidem, sed nativi coloris) verius, quam lanis conficiuntur. Nam hae undis quibusdam depictae sunt. *Varr.* ap. *Non.* 2, 926. A quibusdam dicitur esse Fortunae virginis simulacrum, ab eo, quod duabus undulatis togis est opertum, perinde ut reges nostri undulatas, et praetextas togas soliti sunt habere. Ubi *Nonius* scribit, *undulatum* nove positum pro *puro*, fortasse quia hujusmodi vestes nulla tinctura infectae, purum nativumque colorem habeant. Adde *Plin.* 8, 48, 74., ubi eadem fere cum *Varrone* habentur.

ŪNĒDO, onis, m. fructus arbuti, terrestribus fragis non dissimilis: ab *unus*, et *edo*, quod plures edi non possint. Nempe cibus iste, si unico plus sumas, noxius est. Unde et cognoscimus, corripere paenultimam. *Plin.* 15, 24, 28. Aliud corpus est terrestribus fragis, aliud congeneri eorum unedoni, quod solum pomum simile frutici, terraeque gignitur. Arbor ipsa fruticosa. Fructus anno maturescit: pariterque floret subnascens, et prior coquitur. Mas sit, an femina sterilis, inter auctores non constat. Pomum inhonorum, ut cui nomen ex argumento sit unum tantum edendi. Haec *Plin.* ℙ Ipsa etiam arbutus eodem nomine significatur. *Id.* 23, 8, 79. Arbutus, sive unedo fructum fert difficilem concoctioni, et stomacho inutilem. Adde 16, 31, 55.

*UNELLI, orum, populi Galliae Celticae sive Lugdunensis, ex maritimis civitatibus Oceanum attingentibus. *Caes. B. G.* 2, 34, 3. et 11, 17. et 7, 75. *Plin.* 4, 18. Vulgo *la pays du Perche. B. A.*

UNETVICESIMUS. V. UNAETVICESIMUS.

UNGELLA, ae, f. dimin. unguis, ungula, quam vocem vide. Ita vocatur ungula cum pede suilla. *Apic.* 4, 5. Ungellae, et avicellae divisae cum bulbis ferveant. *Marcell. Empir.* 20. *med.* Edulia quoque prosunt haec, cochleae bullientis frustella, ungellae, turdi, perdices, etc. et *mox.* Statim dare debes vel ova hapala, vel ungellam discoctam, vel cochleas elixas, etc. *Edict. Dioclet.* p. 14. Ungellae, quattuor, et aqualiculum pretio quo caro distrahitur. ℙ Etiam *unguella* scribitur. V. *Vespae l. c.* in SYCOTUM.

UNGĬTO. V. INUNGITO.

UNGO, et Unguo, is, nxi, nctum, a. 3. ἀλείφω, χρίω, oleo, aliove pingui oblino. *Cato R. R.* 79. Globos melle unguito. *Varr. R. R.* 1, 2. *f.* Ranam luridam conjicere in aquam, usque quo ad tertiam partem decoxeris: eoque unguere corpus. *Pl. Most.* 1, 3, 115. Etiamne unguentis unguendam censes? *Cic. Verr.* 2, 4, 35. Matronas, et virgines, cum Diana exportaretur ex oppido, unxisse unguentis, complesse coronis et floribus. *Pers.* 6, 68. impensius unge, Unge puer, caules, *h. e.* condi. *Hor. Sat.* 2, 3, 125. Unguere si caules oleo meliore, ca-

putque Coeperis impexa foedum porrigine. Mart. 2, 77. Utilis ungendis axibus esse potes. Lucr. 4, 1170. exclusus amator limina saepe Floribus, et sertis operit, postesque superbos Unguit amaracino, et foribus miser oscula figit. Hor. Ep. 1, 18, 22. Gloria quem supra vires et vestit, et ungit, h. e. qui ostentationis et vanae gloriae causa supra vires rei familiaris sumptus facit in cultu corporis, unguentis et deliciis. Cels. 5, 28. n. 15. extr. Prius ungi ex cerussa pustulae debent. ¶ Mos ungendi frequens in balneis post lotionem. Cic. Att. 13, 52. Post horam octavam in balneum: tum audivit de Mamurra, vultum non mutavit; unctus est, accubuit. Augustus in ep. ap. Suet. Aug. 76. In balneo demum duas bucceas manducavi, priusquam ungi inciperem. ¶ et mortuorum cadavera. Ov. Pont. 1, 9, 47. Funera nec potui comitare, nec ungere corpus. Id. Fast. 4, 853. Arsurosque artus unxit. Adde Her. 10, 122., Mart. 3, 12., Pers. 3, 104., Val. Max. 4, 6. n. 3. et Enn. ap. Serv. ad A. 6, 219. ¶ Pro tingere, madefacere. Plin. 19, 6, 34. Caepas aqua salsa tepida ungere. Virg. A. 9, 773. Ungere tela manu, ferrumque armare veneno. Sil. 9, 8. ante omnes invadere bella Mancinus gaudens, hostilique unguere primus Tela cruore. ¶ Utrum sit rectius, unguo, an ungo, non facile dixerim. Cellar. et Dausqu. praeferunt ungo. Ex unguo quidam grammatici ap. Prisc. 10, 881. praeteritum ungui faciunt. Ex eodem sunt unguedo, unguen, unguentum. Quamquam Servius ad Virg. l. c. vult dici ungentum. V. UNGUENTARĬUS. Ne Vegetium quidem imitari ausim, qui Vet. 3, 47. ungueri dixit (ut quidam leg.) ab ungueo; et ib. 54. perunguebis. Tametsi et Fest. in Persillum eadem ratione usurpare videtur.

UNGUĒDO, inis, f. idem quod unguen, seu unguentum. Appul. Met. 3. Pyxides plusculas depromit, atque indidem egesta unguedine, etc.

*UNGUELLA, ae, f. i. q. unguiculus. Gloss. Lat. Gr. Unguella, ὀνύχια, ὀνύχιον, τὸ ἐσθιόμενον. B. A.

UNGUEN, inis, n. μύρον, idem ac unguentum, vel succus liquidus et crassus unguento similis. Cato R. R. 79. et 80. In ahenum caldum unguen indito. Virg. G. 3, 450. et pingues unguine ceras. Pers. 6, 40. Foenisecae crasso vitiarunt unguine pultes, h. e. oleo. V. FOENISECA. Pall. 1, 17. Sumas tantundem unguinis, quod vocamus axungiam, vel sevum. Val. Fl. 8, 302. armant alii picis unguine flammas. Id. 6, 360. pingui fluit unguine tellus. ¶ Translate est salus. Venant. Vit. S. Martin. 2, 12. de benedictione: A digitis salit alta salus, fluit unguen ab ungue.

UNGUENTĀRĬUS, a, um, adj. μυρεψικὸς, ad unguentum pertinens. Plin. 36, 8, 12. Unguentaria vasa. Sen. ep. 108., Varr. L. L. 7, 30. et Suet. Aug. 4. med. Unguentariam tabernam exercere. Sidon. ep. 2, 2. med. Unguentaria cella. ¶ Unguentarius absolute, ἀλείπτης, μυροπώλης, qui unguenta conficit, et vendit. Cic. Off. 1, 42. Minime artes hae probandae, quae ministrae sunt voluptatum: cetarii, lanii, coqui; adde huc unguentarios, saltatores, totumque ludum talarium. Adde Hor. Sat. 2, 3, 228., Plin. 31, 7, 42. et Inscr. ap. Grut. 636, 9. ¶ Quod scribit Sen. Q. N. 4, 13. med. Unguentarios Lacedaemonii urbe expulerunt, et propere cedere finibus suis jusserunt, quia oleum disperderent: Lips. adscribit, aliptas et iatraliptas significari. ¶ Unguentaria, quae unguenta conficit, et vendit, μυρόπωλις. Plin. 8, 5, 5. Unguentaria quaedam dilecta Jubae. Inscr. ap. Don. cl. 8. n. 88. Liciniae Primigeniae unguentariae, etc. ¶ Item ars ipsa unguentorum conficiendorum. Pl. Poen. 3, 3, 90. Faciam, ubi tu laveris, ibi ut balneator faciat unguentariam. ¶ Unguentarium, pecunia, quae alicui datur ad unguenta. Plin. ep. 2, 11. f. Accepisse sestertium decem millia, foedissimo titulo, nomine unguentarii. ¶ In antiquis Inscr. saepe legitur ungentarius. V. Fabr. p. 219.

UNGUENTĀTUS, a, um, part. ab unguento: μεμυρωμένος, unguento oblitus. Catull. 61, 142. Diceris male te a tuis Unguentate glabris marite Abstinere. Pl. Cas. 2, 3, 23. Senecta aetate unguentatus per vias, ignave, incedis. Id. Truc. 2, 2, 32. Cincinni compositi, crispi, unguentati. P. Scipio Afric. ap. Gell. 7, 12. Qui quotidie unguentatus adversus speculum ornatur. Sen. fragm. ap. eund. 12, 2. f. Quidam sunt tam magni sensus Q. Ennii, ut licet scripti sint inter hircosos, possint tamen inter unguentatos placere, h. e. bene olentes ex unguentis, atque adeo delicatos et molles.

[UNGUENTO, as, avi, atum, a. 1. χρίω, ungo, unguentis perfusis orno. Inscr. ap. Marin. Frat. Arv. n. XL. lin. 13. Ture et vino fecerunt, et Deam unguentaverunt, et in in cathedris consederunt; et n. XLI. lin. 31. et Deas unguentaverunt. Ex Cic. l. c. in UNGO constat, id moris fuisse apud veteres, ut honoris cultusque causa Deorum, Dearumque signa unguentis ungerent. Hinc alia Inscr. ap. eund. ib. XXXI. n. Deinde coronis inlatis, signisque unctis C. Victorium magistrum annuum nominaverunt; et n. XXXII. Deinde coronis inlatis, signisque unctis C. Catelium Modestinum magistrum annuum fecerunt. F.]

UNGUENTUM, i, n. μύρον, μύρωμα, χρίσμα, omnis succus pinguis, quo ungimur deliciarum et luxus causa. Pl. Most. 1, 1, 41. Non possunt omnes olere unguenta exotica. Id. ib. 3, 115. Etiamne unguentis unguendam censes? et mox: Quae se unguentis unctitant. Cic. Verr. 2, 3, 25. Cum interea Apronius caput, atque os suum unguento perfricaret. Id. Cat. 2, 3. Nitere unguentis, fulgere purpura. Hor. Od. 2, 3, 13. Huc vina, et unguenta, et nimium breves Flores amoenae ferre jube rosae; et ib. 7, 22. funde capacibus Unguenta de conchis. Id. ib. 3, 14, 17. I, pete unguentum, puer, et coronas, Et cadum Marsi memorem duelli. Ov. Her. 21, 161. Saepe coronatis stillant unguenta capillis. Petr. Sat. 105. Mero, et unguentis perfusi. Claud. B. Gild. 444. Umbratus dux ipse rosis; et marcidus ibit Unguentis, crudusque cibo, titubansque Lyaeo; et ib. 183. mixtis redolent unguenta coronis. Phaedr. 5, 1. Unguento delibutus, vestibus affluens. Cic. Sext. 8. Unguentis affluens, calamistrata coma. Id. in Sen. 5. f. oblitus. Id. Or. 3, 25. med. Unguentis minus diu nos delectari summa et acerrima suavitate conditis. ¶ De unguentis multa Plin. 13. in. et sqq. capitib. ¶ Odoris praecipue gratia, adhibebantur ex variis floribus, foliis, succis, lacrimis, ut ex croco, nardo, ture, amomo, iri, lilio, rosa, etc. et varia mixtura ex his: quo liquidiora, eo gratiora: eratque plurimus eorum usus in conviviis, in balneis, in funeribus, ut in UNGO dictum est: et praeter assignata ibi scriptor. loca, V. de balneis Petr. Sat. 28., de conviviis Cic. Tusc. 5, 21. et Hor. A. P. 375., de funeribus Prop. 3, 14, 23., Ov. Fast. 3, 561. et Pont. 1, 9. f., Mart. 11, 54., Pers. 3, 104. et Stat. Silv. 2, 1. a v. 157. ¶ Perfundebant iis non solum caput et comam, nares, pectus, et pedes, sed etiam vestes. Petr. fragm. Trag. 70. Burm., Prop. 3, 8, 21., Tibull. 1, 8, 51., Plin. 13, 3, 4., Mart. 6, 57., 8, 3. et 14, 146. ¶ Ab unguentis idem est ac unguentarius. Inscr. ap. Donat. 310, 3. T. Flavius Aug. Lib. Eglectus ab unguentis. ¶ Unguentum pro unguentorum ap. Pl. Curc. 1, 2, 5. Nam omnium unguentum odor prae tuo nautea est. Adde Poen. 3, 3, 88.

*UNGUICŬLA, ae, f. i. q. unguella. Gloss. Lat. Gr. Unguicula, ὀνύχιον. B. A.

*UNGUICULARĬUM, i, n. instrumentum resecandis unguibus. Gloss. Gr. Lat. Ὀνυχιστήριον, Unguicularium. Cf. Colum. 6, 15. B. A.

UNGUĬCŬLUS, i, m. ὀνύχιον, parvus unguis. Cic. Fin. 5, 27. Quae quidem bona dicunt, valetudinem, vires, staturam, formam, integritatem unguiculorum omnium. Pl. Epid. 5, 1, 17. Contempla; usque ab unguiculo ad capillum summum est festivissima. Id. Stich. 5, 5, 20. Ut perpruriscamus usque ex unguiculis. Sen. Q. N. 6, 2. Unguiculi nos, et ne totius quidem dolor, sed aliqua a latere ejus scissura conficit. ¶ A teneris unguiculis, proverbialiter, ab infantia, ab incunabulis, ἐκ τῶν ἁπαλῶν ὀνύχων. Cic. Fam. 1, 6. Sed praesta te eum, qui mihi a teneris, ut Graeci dicunt, unguiculis es cognitus.

UNGUILLĂ, ae, f. vas, ex quo inungebant. Solin. 27. f. Dum avide venantium gestus affectant (simiae), relictae consulto visci unguilla, quod mendacio factum vident, oculos suos oblinunt: ita visu obducto, pronum est, eas corripi. ¶ Alii unguillam interpretantur unguen, unguedinem.

UNGUĬNŌSUS, a, um, adj. pinguis, unguine, seu unguento abundans. Plin. 13, 1, 2. de unguento: Susino unguinosum, Mendesio nigrum, rhodino candidum, myrrha pallidum. Id. 23, 8, 77. Sunt autem recentes (nuces juglandes) jucundiores, siccae unguinosiores, et stomacho inutiles. Adde Cels. 5, 26. n. 20.

UNGUIS, is, m. ὄνυξ, corneum illud, quod in extremis digitis enascitur, non solum in manibus, verum etiam in pedibus, neque in iis solum humanis, sed ceterorum etiam animalium, quae pedum digitos habent separatos, ut sunt simiae, et aves. In ablativo ungue et ungui facit. Cic. Rosc. Com. 7. Nonne ab imis unguibus usque ad verticem summum ex fraude et fallaciis constare totus videtur? Plin. 11, 45, 101. Ungues clausulae nervorum summae existimantur. Omnibus hi, quibus et digiti. Sed simiae imbricati, hominibus lati, rapacibus unci, ceteris recti, ut canibus, praeter eum, qui a crure plerisque dependet. Id. 10, 35, 52. Ungues recidere; et 28, 2, 5. resecare. Petr. Sat. 104. deponere. Hor. A. P. 297. ponere, h. e. recidere. Ov. Fast. 6, 230. subsecare ferro. Hor. Ep. 1, 7, 51. cultello purgare. Prop. 4, 8, 57. iratos conjicere alicui in vultum. Id. 1, 20, 39. Ungui florem decerpere. Ov. A. Am. 3, 708. Ungue sauciare genas. Id. Am. 2, 6, 4. rigido notare genas; et ib. 1, 7, 64. Unguibus ire in vultus alicujus. Mart. 8, 33. Ungue quippiam deradere. ¶ Unguis et ungula differunt in eo, quod unguis est in iis animalibus, quae digitos habent, ungula vero in illis, quae solidos, vel bisulcos habent pedes. Illud Graeci ὄνυχα, hoc ὁπλὴν appellant. Ov. Met. 1. de transformatione lus e bovis effigie in primam formam redeuntis, 742. Ungulaque in quinos delapsa absumitur ungues: et de Ocyrhoe filia Chironis in equam mutata, ib. 2, 670. Tum digiti coeunt, et quinos adligat ungues Perpetuo cornu levis ungula. Plin. 11, 45, 101. de elephanto: Huic informes numero quidem quinque, sed indivisi, ac leviter discreti, ungulisque, haud unguibus similes. ¶ Interdum tamen ungues de ungulis bifidis dicuntur. Colum. 6, 12. Si sanguis in ungulis est, inter duos ungues cultello leviter aperies; et mox: Si sanguis in inferiore parte ungulae est, extrema pars ipsius unguis ad vivum resecatur. ¶ Et de ungulis solidis. Mart. 14, 199. Hic brevis, ad numerum rapidos qui colligit ungues, Venit ab auriferis gentibus Astur aquus. ¶ Unguis transversus, et unguis latus, proverbialiter usurpantur pro quam minimo spatio. Cic. Att. 13, 20. A recta conscientia transversum unguem non oportet discedere. Id. Fam. 7, 25. Urge igitur, nec transversum unguem, quod ajunt, a stilo, subaudi recede. Pl. Aul. 1, 1, 18. Si hercle tu ex istoc loco digitum transversum, aut unguem latum excesseris. ¶ Medium unguem ostendere, proverbialiter est summe contemnere: inde sumptum, quod medius digitus pro impudico habebatur. Juven. 10, 52. cum fortunae ipse minaci Mandaret laqueum, mediumque ostenderet unguem. ¶ Ungues arrodere, est illorum, qui cogitabundi sunt, qui rem aliquam secum agitant, et in ea haerent, aut deliberant, utrum eam amplecti, an mutare debeant. Hor. Sat. 1, 10, 70. in versu faciendo Saepe caput scaberet, vivos et roderet ungues. Pers. 1, 106. Nec pluteum caedit, nec demorsos sapit ungues. ¶ De tenero ungui, idem ac a teneris unguiculis, id est a pueritia. Hor. Od. 3, 6, 21. Motus doceri gaudet Ionicos Matura virgo: et fingitur artubus Jam nunc, et incestos amores De tenero meditatur ungui. ¶ In unguem, vel ad unguem, Graece ἐπ' ὄνυχος, vel πρὸς ὄνυχα, est ad perfectionem, perfecte, absolute: translatione a lapicidis, qui ungue marmoris laevitatem experiuntur. Cels. 8, 1. Suturae capitis in unguem committuntur. Colum. 11, 2. med. Materiem dolare ad unguem; et mox: Quadrare abietem ad unguem. Appul. Flor. 23. Lapis laeviter ex optimis oris ad unguem coaequatus. Translate. Virg. G. 2, 277 nec secius omnis in unguem Arboribus positis secto via tramite quadret. Ad haec Servius: Est translatio a marmorariis, qui juncturas unguibus probant. Hor. Sat. 1, 5, 32. Capitoque simul Fontejus, ad unguem Factus homo, h. e. omni ex parte politus, urbanus. Acron: Translatio a marmoribus, quorum juncturae unguibus explorantur. His similia Porphyrio habet. Hor. A. P. 294. carmen Perfectum decies non castigavit ad unguem. Huc pertinet et illud Pers. 1, 64. carmina molli Nunc demum numero fluere, ut per laeve severos Effundat junctura ungues, h. e. carminum compositionem ita aequabilem et expolitam, nihil ut sit, quod aures offendat, quemadmodum duorum marmorum junctura apte commissa ungues nulla asperitate remoratur. ¶ Mordere ungues, gestus irati, aut poenitentis. Prop. 3, 23, 24. Ungue meam morso saepe querere fidem. Sic 2, 3, 3. Et saepe immeritos corrumpas dentibus ungues. ¶ Translate dicitur etiam de plantis. Plin. 12, 9, 19. de bdellio: Bactriano nidor siccus, multique candidi ungues, h. e. lucentes ac leves, instar unguium, maculae. Id. 21, 18, 73. de rosa: Capita foliorum, partesque candidae, unguae vocantur. ¶ In vite unguis extrema pars est hornotinae materiae supra gemmam, sicut unguis est extrema pars digiti, saettolo Italice. Colum. 4, 24. med. Ungues custodum annotinos resecato. Adde Pall. 3, 12. med. ¶ Ungues ferrei, instrumenta ferrea, quibus vindemiatores unguium vice utebantur ad colligendas uvas. Colum. 12, 18. Et ungues ferrei quam plurimi parandi, et exacuendi sunt, ne vindemiator manu distringat uvas, et non minima fructus portio, dispersis acinis, in terram dilabatur. ¶ Unguis etiam est vitium oculi, id est nervosa quaedam adnatae membranae excrescentia, a majori oculi angulo ut plurimum adnascens, ad oculi coronam ita procedens, ut quandoque pupillam operiat. Cels. 7, 7. n. 4. Unguis vero, quod πτερύγιον Graeci vocant, est membranula nervosa oriens ab angulo, quae nonnunquam ad pupillam quoque pervenit, eique officit. ¶ Proverbii genus est illud Petr. fragm. Trag. 57. Burm. f. Homo cujus pluris erat unguis, quam tu totus es. ¶ Denique unguis est genus conchylii binis testis velut canaliculis clausum, et carne unguis colorem referens, cappa lunga Veneti vocant. Meminit Varr. L. L. 4, 12. V. SOLEN, et ONYX.

UNGŬLĂ, ae, f. ὁπλή, calceus corneus, pedes muniens eorum animalium, quae digitos non habent, sive etiam ea pars pedis, quae cornu tegitur: et differt ab unguis, ut in voce praec. dictum est. Virg. A. 8, 596. Quadrupedante putrem sonitu quatit ungula campum. Cic. N. D. 3, 5. Ergo illud in silice, quod hodie apparet apud Regillum, tanquam vestigium ungulae Castoris equi credis esse? Plin. 11, 46, 106. Ungulae veterino tantum generi renascuntur. Varr. R. R. 2, 7. in. Ungula indivisa equorum. ¶ Per synecdochen dicitur de equis.

lor. Epod. 16, 11. urbem Eques sonante verberabit ngula. Sic *Sat.* 1, 1, 114. Ut cum carceribus issos rapit ungula currus. *Mart.* 7, 7. Et ungurum pulsibus calens Ister. Adde 12, 50. ℙ Diciir etiam de unguibus. *Pl. Aul.* 3, 4, 8. Gallus allinaceus occoepit ibi scalpturire ungulis. *Id. Ps.* , 2, 63. An invenire postulas quemquam cocum, isi miluinis, aut aquilinis ungulis? ℙ *Omnibus ngulis*, proverbii speciem habet pro eo, quod est mnibus viribus, et conatu totius corporis nisi, ut iam ungues, qui sunt in extremitate collocati, inndantur. *Cic. Tusc.* 2, 24. Toto corpore atque mnibus ungulis, ut dicitur, contentioni vocis asserunt. ℙ *Injicere ungulas*, est rapere, vel furari. *l. Ps.* 2, 2, 48. Nunc scio, febrim tibi esse, quia on licet hoc injicere ungulas. ℙ *Ungulas* quoque ixere supplicii genus ungulas ferarum referens, quo tera reorum effodiebant ac sulcabant ad veritatem xtorquendam. *Prud. περὶ στεφ.* 1, 44. Illa virgas, secures, et bisulcas ungulas Ultro fortis expetebat. mpp. *Constant. et Julian. Cod.* 9, 18, 7. *extr.* Unlis sulcantibus lateri. *Hieron. ep.* 1. *n.* 3. Cum vidas carnes ungula cruenta pulsaret, et sulcatis teribus dolor quaereret veritatem. ℙ In vulgata *ccli.* 24, 21. ungula est onyx unguento plenus. V. NYX. ℙ *Ungula* est etiam extrema pars pedis illi. *Cato R. R.* 158. Eo addito ungulam de pera; si unguem non habebis, addito de perna frustum *els.* 4, 14. Neque alienum est prioribus cibis adjire ex oleribus porrum, ex carne ungulam, et suma trunculorum. *Id.* 2, 17. Ex eodem sue ungue, rostrum, aures, cerebellum, aliquanto quam tera membra, leviora sunt. *Marcell. Empir.* 20. *ed.* Ungula porcina excocta et madida. V. UNELLA.

UNGŬLĀTUS, a, um, adj. ungulas habens. *Tert. pol.* 16. *f.* Auribus asininis, altero pede ungulas. *Capell.* 4. p. 113. Alicujus ungulati ungula. Item magnos habens ungues. *Festus:* Ungulatos, i haberent ungues magnos, atque asperos, Cato pellavit.

UNGULUM, Oscorum lingua significat anulum. *ul.* ex *Festo.* Sic *Plin.* 33, 1, 4. Miror Tarquii statuam sine anulo esse. Quamquam et de nomi ipso ambigi video. Graci a digitis appellavere: ud nos prisci ungulum vocabant: postea et Graeci, nostri symbolum. ℙ Est autem *ungulus* mascul. n. *Vet. Scriptor.* apud *Fest.* Ungulus, quem ei traxit. *Pacuv. ib.* Repugnanti ego porro hunc vi traxi ungulum. *Id. ib.* Suspensum in laevo braio ostendo ungulum.

UNGUO. V. UNGO.

UNGUSTUS, fustis uncus. *Paul.* ex *Festo.*

ŪNĬĂNĬMUS. V. UNANIMUS.

ŪNĬCĂLĂMUS, a, um, adj. unum habens calaum. *Plin.* 18, 7, 12. *n.* 13. de frumento: Unicaum praeterea, nec usquam capax, seriturque n nisi tenui terra.

ŪNĬCAULIS, e, adj. μονόκαυλος, unum habens ulem. *Plin.* 20, 23, 99. Carduorum silvestrium nera duo: unum fructuosius a terra statim, alrum unicaule crassius. *Id.* 18, 7, 10. *n.* 5. Leminum unicaulis faba sola.

ŪNĬCĒ, adv. μόνως, singulariter, valde, admom. *Hor. Od.* 1, 26, 5. Quid Tiridaten terreat, ice Securus, *h. e.* ego singulariter, et e multis us sum, qui nihil curo: quid Tiridaten terreat. *c. Or.* 1. Negare ei, quem unice diligebam, dum admodum mihi videbatur. *Plin. ep.* 7, 32. Quod ibis plurimos manumissos, unice laetor. *Id. ep.* 9. Unice probo, quod, etc. *Gell.* 11, 13. Hoc imie nos et unice delectabat. *Quint.* 8, 3, *med.* que ornamento acerrimi judicii P. Virgilius unice usus. *Plin.* 32, 4, 14. *med.* Fel testudinum ice purulentis auribus prodest. *Id.* 26, 15, 92. mmarum vitiis aizoum unice medetur. ℙ Fere gitur cum *unus* ap. *Pl. As.* 1, 3, 56. Me unice um ex omnibus te, atque illam amare, ajebas mi; et *Bacch.* 2, 2, 28. Quidnam meminit Mnesilo? *Pist* rogas? immo unice unum plurimi pendit; *Stich.* 1, 1, 12. Unice qui unus civibus ex omni probus perhibetur. Adde *Truc.* 1, 2, 90.

ŪNICOLĔUS, a, um, adj *Gloss. Gr. Lat.* Μόχις, Unitestis unicoleus. *B. A.*

ŪNĬCŎLOR, oris, adj. comm. gen. μονόχρωμος, unius coloris est. *Varr. R. R.* 2, 4. Sues uniores potius, quam varias, eligere oportet. *Ov. t.* 11, 610. de lecto Somni: In medio torus est eno sublimis in atra, Plumeus, unicolor, pullo veine tectus. *Plin.* 11, 37, 54. Oculus unicolor lis: cum candore omnibus medius color differens. *ront ad Verum* (ed. *A. Maio*) 1. *in.* Quid, si s Parrhasium versicolora pingere juberet, aut llem unicolora, *h. e.* picturas monochroma-. *F.*]

ŪNĬCŎLŌRUS, a, um, adj. unicolor μονοχρώμα-. *Prud. Hamart.* 821. Sic animas coeli de fonis unicoloras Infundit natura solo.

ŪNĬCORNIS, e, adj. μονοκέρατος, unicum habens nu. *Plin.* 8, 21, 30. Indici boves, unicornes, ornesque. *Id.* 11, 46, 106. Unicorne (*animal*) us tantum Indicus. *Tert. adv. Marc.* 3, 18. Rhieros unicornis.

*UNĬCORNUS. V. voc. seq. *B. A.*

*UNĬCORNŪUS, i, m. μονόκερως, fabulosum animal, de quo V. in *Monoceros. Tert. adv. Judaeos* c. 10. et *adv. Marcion.* 3, 18. Cornua unicornuorum. Alludit ad *Psalm.* 28, 22. ubi *Vulg. Interpr.* Salva me ex ore leonis, et a cornibus unicornuum (alii *unicornium*, sed fortasse legendum *unicornuorum*) humilitatem meam. V. *Bartholin. de unicornu libell.* praesertim c. 6. ℙ *Gloss. Lat. Gr.* Unicornus, μονόκερως. In MSS. Sangerm. (ait *Cangius*) est *Unicornuus. B. A.*

ŪNĬCORPŎRĔUS, a, um, adj. integrum corpus habens. *Firm. Math.* 2, 12. *med.* Taurus est signum in coelo femininum, septentrionale, unicorporeum.

[ŪNĬCŬBĂ, ae, f. quae uni tantum viro nupsit, eique soli succubuit. *Gloss. Isid.* Unicuba, unius viri uxor. *Hieron. adv. Jovin.* 1. *n.* 49. *f.* Legant ergo nuptae, antequam religio nostra fulgeret in mundo, Claudias, atue Cornelias unicubas semper habuisse decus. *F.*]

ŪNĬCULTOR, oris, m. qui unum Deum colit. *Prud. περὶ στεφ.* 13, 90. unicultor, inquit, Servo salutiferi mysteria consecrata Christi.

ŪNĬCUS, a, um, adj. μόνος, unus, singularis. *Cic. Rosc. Am.* 14. *f.* Quaeramus quae tanta vitia fuerint in unico filio, quare is patri displiceret *Id. in Sen.* 4. *med.* Si Metellus illo tempore consul fuisset unicus. *Sen. Ira* 2, 21. *med.* Unicis quo plus indulgetur, corruptior animus est. *Hor. Od.* 3, 14, 5. Unico gaudens mulier marito. *Ov. Trist.* 4, 5, 2. Unica fortunis ara reperta meis. *Sen. Troad.* 703. Unicum afflictae mihi solamen hoc est. *Id. Phoen.* 89. Unica Oedipodae est salus non esse salvum. ℙ Pleonasmus est in illo *Lucr.* 2, 541 541. quamlubet esto Unica res quaedam nativo corpore sola, Cui similis toto terrarum non sit in orbe; et *ib.* 1075. ut in summa res nulla sit una, Unica quae gignatur, et unica solaque crescat. ℙ Quia quae bona unica sunt, maxime amantur, v. gr. unicus filius; *unicus* interdum est summe dilectus, ἀγαπητός. *Pl. Capt.* 1, 2, 47. Tibi ille unicus est, mihi etiam unico magis unicus. *Id. Bacch.* 3, 3, 3. Quae tuum perdidit tibi filium uni unicum. *Catull.* 73, 6. qui me unum atque unicum habuit. *Virg. Cir.* 333. Quod si non alia poteris ratione parentem Flectere: sed poteris, quid enim non unica possis? ℙ Interdum est maxime aptus, et idoneus. *Pl. As.* 4, 1, 3. Nam tu poeta es prorsus ad eam rem unicus. ℙ Item eximius, singularis, praecipuus, excellens, praeclarus, insignis, egregius. *Turpil.* ap. *Non.* 8, 60. Homo unica est natura et singularia. *Afran.* ap. *Fest.* in *Sagaces.* Quis tam sagaci corde, atque ingenio unico? *Liv.* 6, 6. *f.* Unicus imperator. *Id.* 7, 12. *med.* Eximius imperator, unicus dux. *Id.* 24, 34. Archimedes unicus spectator coeli et siderum. *Id.* 33, 21. Unicam fidem sociis praestitit. *Id* 9, 15. *med.* Ultor unicus Romanae ignominiae. *Cic. Quint.* 12. *f.* Unica liberalitas. *Fest.* in *Talassion.* Virgo unicae pulcritudinis. *Cic. Sen.* 17. *med.* Elogium unicum. *Lucan.* 4, 509. quo plus habeat mors unica famae. ℙ In malam partem. *Vellej.* 2, 7. Huic atrocitati adjectum scelus unicum. *Paul.* ex *Festo*, in *Sardanapal.* Sardanapalus rex Assyriorum fuit unicae luxuriae. *Auct. ad Her.* 3, 6. *med.* Utile est, ab omnibus unicam malitiam atque nequitiam cognosci.

ŪNĬFORMIS, e, adj. μονοειδής, unam habens formam, similis, simplex. *Macr. Sat.* 7, 5. *med.* Ut horrore uniformis alimoniae edendi desiderium languesceret. *Appul. Met.* 11. Deorum Dearumque facies uniformis. *Auct. dial. de Or.* 32. Simplex quiddam, et uniforme doceri. *Mamertin. Genethl. Maxim.* 9. Hieme saevissima cum agros glacies, nivem premerent, coelo pariter ac terris uniformibus, *h. e.* unicoloribus. *Aurel. Vict. Epit.* 9. *med.* Institutum uniforme omni imperio tenuit.

ŪNĬFORMĬTAS, atis, f. unitas in forma, similitudo, simplicitas. *Macr. Sat.* 7, 5. *med.* Cur illis providere varietatem laboras, isti squalorem uniformitatis adjicis? Adde *Arnob.* 7. p. 212. et *Tert. Anim.* 17. *med.*

ŪNĬFORMĬTER, adv. similiter, simpliciter. *Appul. Trismeg.* Omnis humana immortalis est anima, sed non uniformiter cunctae. *Arnob.* 2. p. 88. Christus sublimibus, infimis uniformiter potestatem veniendi ad se facit.

ŪNĬGĔNĂ, ae, adj. comm. gen. μονογενής, unus, unicus, unigenitus. *Cic. Univ.* 4. *med.* Idcirco singularem Deus hunc mundum, atque unigenam procreavit. ℙ Uno eodemque partu genitus, συγγενής. *Catull.* 64, 300. te solum, Phoebe, relinquens, Unigenamque simul cultricem montibus Idri, *h. e.* Dianam una cum Phoebo ab Latona genitam. *Id.* 66, 52. cum se Memnonis Aethiopis Unigena impellens nutantibus aera pennis Obtulit Arsinoes Locridos ales equus, *h. e.* Zephyrus simul cum Memnone ex Aurora genitus. ℙ Christiani poetae *unigenam* intelligunt Filium Dei unigenitum. *Paul. Nol. carm.* 5, 46. si te Dominique, Deique Unigenae cognosco Patrem. V. v. sq.

ŪNĬGĔNĬTUS, i, m. unicus ex suis parentibus natus. *Hieron. adv. Helv. n.* 9. Unigenitus ille vocatur, qui parentibus solus sit. Omnis autem unigenitus est primogenitus, non omnis primogenitus est unigenitus. *Tert. adv. Gnost.* 7. *med.* Filius primogenitus, et unigenitus. *August. C. D.* 11, 24. Pater genuit Verbum, unigenitum Filium.

ŪNĬJŬGUS, a, um, adj. μονόζυγος, unum jugum habens, ut *Unijuga vinea*, quae simplici nititur jugo. *Plin.* 17, 22, 35. *n.* 14. Si unijuga erit vinea. V. CANTERIATUS. ℙ Translate qui semel tantum matrimonium iniit. *Tert. Monog.* 6. *f.* Joseph unijugus.

ŪNĬMAMMĬĂ, ae, f. vox ficta ad significandam regionem Amazonum, quae alteram secabant mammam, quo expeditiores essent ad tela jacienda. *Pl. Curc.* 3, 75. Centauromachiam, et Classiam Unimammiam subegit solus intra viginti dies. ℙ [Etiam *unimamma* scribitur. *Auct. Itin. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 96. Pharasmenes quoque Chorasmiorum rex equites adduxerat Alexandro militatum, vicinis Scythicis unimammis. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *eod.*) 3, 82. Propter Thermodonta genus Amazonum colit, mulieres magnitudine corporis pariter ac pulcritudine cetera hominum genera supervectae, amictae vero, ut in picturis est visere unimammas. *F.*]

ŪNĬMĂNUS, a, um, adj. μονόχειρος, unam tantum manum habens. *Liv.* 35, 21. Nuntiatum est, Aretii puerum natum unimanum. Adde 41, 21. *f.* ℙ Est etiam cogn. R., ut Claudius Unimanus apud *Flor.* 2, 17. *f.*

[ŪNĬMEMBRIS, e, adj. unum habens membrum. *Ulp. Dig.* 12, 2, 13. §. 2. Et quasi μονομερής, id est unimembris, condictio dari debet adversus furis heredem. Alii omittunt ea verba *id est unimembris. F.*]

ŪNĬMŎDUS, a, um, adj. unius modi, seu formae. *Prud. Psych.* 768. unimodis compagibus unus. *Appul. Dogm. Plat.* 2. Unimodam esse virtutem.

ŪNĬO, is, a. 4. ἑνόω, in unum redigo, conjungo, copulo. *Tert. Anim.* 17. *med.* Sic et coelum mari unitur, ubi visio absumitur. *Sulpic. Sev. H. S.* 2, 43. Legatos concilii compellit imperator uniri haereticorum communioni.

ŪNĬO, onis, f. ἑνότης, unitas. *Isid. Or.* 18, 65. Jactus quisque apud lusores veteres a numero vocabatur, ut unio, binio, trinio, etc. et *Hieron. in Amos* 2, 5, 3. Decas decima unione completur. *Tert. Monog.* 4. Perseveravit unio conjugii in auctoribus generis ad finem usque, *h. e.* monogamia. *Id. Resurr. carn.* 2. *f.* Et hoc latere unio divinitatis defendetur, *h. e.* unicus Deus ℙ Item duarum, aut plurium rerum copulatio. *Hieron. ep.* 18. *n.* 14. Hac forcipe, quae unionis retinetur virtute. *Id. ep.* 22. *n.* 19. Maria Dei unione fecunda. ℙ Apud veteres *unio* est margarita grandior, quae nunquam alteri similis reperitur, μαργαρίτης, et masc. gen. *Plin.* 9, 35, 56. Dos omnis in candore, magnitudine, orbe, levore, pondere, haud promptis rebus: in tantum ut nulli duo reperiantur indiscreti: unde nomen unionum Romanae scilicet imposuere deliciae. Nam id apud Graecos non est, ne apud Barbaros quidem inventores ejus aliud, quam margaritae. *Id. ib.* 59. Aelius Stilo Jugurthino bello unionum nomen impositum maxime grandibus margaritis prodit. *Solin.* 53. *f.*, *Ammian.* 23, 6. *f.* et *Is. Or.* 16, 10. scribunt, ideo *uniones* dictos, quia nunquam duo simul reperiantur. Sed a *Plinio* standum est. *Mart.* 8, 81. Non per mystica sacra Dindymenes Jurat Gellia, sed per uniones. Hos fratres vocat, et vocat sorores: Hos natis amat acrius duobus. Adde 12, 49. *Sen. Ben.* 7, 9. *med.* Video uniones non singulos singulis auribus comparatos: jam enim exercitatae aures oneri ferendo sunt: junguntur inter se, et insuper alii binis superponuntur. *Inscr.* ap. *Mur.* 139, 1. In basilio unio, et margarita N. VI. *h. e.* margaritum grandius unum in summo basilio, et alia sex minora deinceps. V. UNIUNCULUS. ℙ In femin. genere. *Treb.* in *XXX. Tyr.* 32. *f.* Haec uniones Cleopatranas habuisse perhibetur. ℙ Etiam genus caepe unicaulis *unio* dicitur a rusticis. *Colum.* 12, 10. Pompejanam caepam, vel etiam Marsicam simplicem, qnam vocant unionem rustici, eligito, ea est autem, quae non fruticavit, nec habuit soboles adhaerentes. ℙ [*Unio* est etiam cogn. libert. R. in *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 454, 7., quam legesis in TURICENSIS. *F.*]

ŪNĬŎCŬLUS. V. UNOCULUS.

ŪNĬŎLĂ, ae, f. herba, quae et gramen dicitur. *Appul. Herb.* 77.

ŪNĬŌNĬTAE, arum, m. plur. haeretici fuerunt, Trinitatem negantes, Deum unum sine Filio affirmantes, quos contra scripsit *Prud. Apoth.* a v. 246., et pro titulo hanc ipsam vocem posuit, quae sane cadentis Latinitatis est.

*ŪNĬPES, edis, adj. *Gloss. Lat. Gr.* Unipes, μονόπους. *B. A.*

ŪNĬPĔTĬUS, a, um, adj. uno tantum pede, seu caule praeditus. *Marcell. Empir.* 15. *med.* Manipulus urticae unipetiae.

ŪNĬSTIRPIS, e, adj. μονοστέλχος, a radice caudicem unicum habens assurgentem. *Plin.* 16, 30, 54. In longitudinem excrescunt abies, larix, palma, cupressus, ulmus, et siqua unistirpia.

ŪNĬTAS, atis, f. ἑνότης, unio, h. e. unus nume-

rus. *Tert. adv. Valent.* 37. Monotes, et Henotes, id est solitas, et unitas. *Plin.* 5, 9, 9. Mensura Nili ab unitate alvei, unde se primum findit in latera, ad Canopicum ostium CXLVI. M. P. *Just.* 2, 1. *med.* Si mundi quae nunc partes sunt, aliquando unitas fuit, *h. e.* una re tantum constitit, v. gr. igne, aut aqua, ut veteres physici docuere. *Gell.* 19, 8. *med.* Singularis numeri unitas. V. *Macr. Somn. Scip.* 1, 6., ubi unitatis laudes persequitur. ℙ Item conjunctio et copulatio duorum aut plurium, quae in unum coalescunt. *Senec. Q. N.* 2, 2. Aliquid est continuum, aliquid commissum. Continuatio est partium inter se non intermissa conjunctio. Unitas est sine commissura continuatio, et duorum inter se conjunctorum corporum tactus. *Front. Aquaed.* 123. Ut ex humore commode structura combibat, et in unitate corroboretur. *Colum.* 12, 22. Spatha lignea permisceto, usque eo dum ea, quae addideris, in pice colliquescant, et unitas fiat; et *ib.* 24. *f.* Ubi toti duo sextarii cum pice coierint, et quasi unitatem fecerint. *Cels.* 4, 19. *med.* Coquendum id, donec omnia, quae indita sunt, liquata in unitatem quandam coeant. *Plin.* 17, 16, 26. de insitione: Exempta scutula cortici, imprimatur ex alia cortex par, sic compage densata, ut cicatrici locus non sit, et statim fiat unitas nec humorem nec afflatum recipiens. *Cels.* 7, 4. *n.* 4. Linum duplex, triplexve, sic tortum, ut unitas in eo facta sit. Adde 6, 6. *n.* 1. *f.* ℙ Item congruentia, indiscreta species, similitudo. *Varr. L. L.* 7, 2. Si alterum horum diceretur Priamus, alterum Hecuba, nullam unitatem adsignificaret, quae apparet in lego, et legi, et in Priamus Priami. *Plin.* 7, 12, 10. Eximios forma pueros, alterum in Asia genitum, alterum trans Alpes, ut geminos vendidit: tanta unitas erat. *Id.* 16, 22, 35. Foliorum unitas in suo cuique genere permanet, praeterquam populo, hederae, etc. *h. e.* unus et idem color, et forma. *Id.* 35, 1, 1. Maculas, quae non essent (*in marmore*) crustis inserendo, unitatem variare, *h. e.* unum colorem multis distinguere. *Id.* 33, 2, 8. In unitatem venit equester ordo, *h. e.* una appellatione equites vocari coepit, cum antea variis nominibus distingueretur. ℙ Translate est concordia. *Sen. V. B.* 8. *extr.* Virtutes ibi esse debebunt, ubi consensus atque unitas erit: dissident vitia.

ŪNĬTER, adv. in unum, conjuncte, concorditer. *Lucr.* 3, 850. cum corporis atque animai Dissidium fuerit, quibus e sumus uniter apti. Adde 5, 538. et 556.

*ŪNĬTESTIS, e, adj. *Gloss. Lat. Gr.* Unitestis, μονόρχις. *B. A.*

ŪNĪTUS, a, um, part. ab *unio*: conjunctus. *Sen. Q. N.* 2, 2. *f.* Expedire me poteram, si philosophorum lingua uti voluissem, ut dicerem unita corpora. *Gell.* 17, 7. *f.* Unita patiendi declinatione. *Appul. Apol.* Radii nostri lumini extrario mixti, atque ei uniti. *Mamert. Grat. act. ad Julian.* 24. Imis mentis sedibus alligatus animus, et vitae immixtus et unitus. *Arnob.* 3. *in.* Si linguae omnes ad fidem illius abrogandam consensionis unitae animositate conspirent.

ŪNĬVERSĀLIS, e, adj. καθολικός, ad universos pertinens. *Auct. ad Her.* 2, 24. Nam in hujusmodi rationibus non universali atque absoluta, sed extenuata ratione expositio confirmatur. Plerique alii leg. *universa*. *Quint.* 2, 13. *f.* Praecepta, quae καθολικὰ vocant, id est (ut dicamus quomodo possumus) universalia, vel perpetualia. *Plin. ep.* 10, 71. Auditis constitutionibus principum, nihil inveniebam aut proprium, aut universale, quod ad Bithynos ferretur.

*ŪNĬVERSĀLĬTAS, atis, f. *universality*. *Gloss. Lat. Gr.* Universalitas, τὸ καθόλον. *B. A.*

ŪNĬVERSĀLĬTER, adv. universe. *Cajus. Dig.* 18, 1, 35. *f.* Si grex universaliter venierit, *h. e.* totus una venditione.

ŪNĬVERSĀTIM, adv. universe. *Sidon. ep.* 8, 2. Universatim ferventibus votis aliquem consecrare.

ŪNĬVERSĒ, adv. καθόλου, ὅλως, generaliter, gereratim: cui *singillatim* opponitur. *Cic. Verr.* 2, 5, 55. Qnid ego de exteris civium R. suppliciis singillatim potius, quam generatim atque universe loquar? *Id. Att.* 8, 11. *med.* Nec tam sectio pertimescenda est, quam universe interitus. *Id. ib.* 5, 2. Venit ad me noster Hortensius, cui deposcenti mea mandata, cetera universe mandavi: illud proprie, ne pateretur prorogari nobis provincias.

ŪNĬVERSIM, adv. idem ac universe. *Gell.* 1, 3. *med.* Sed generibus rerum summatim universimque utitur.

ŪNĬVERSĬTAS, atis, f. τὸ πᾶν, rerum tota multitudo. *Cic. N. D.* 2, 65. *f.* Licet enim contrahere universitatem generis humani, eamque gradatim ad pauciores, postremo deducere ad singulos. *Colum. praef.* 1. *f.* De rusticationis universitate nihil attinet nunc plura dicere. ℙ Saepe ponitur pro mundo. *Cic. N. D.* 1, 43. Tum enim censet immagines divinitate praeditas inesse universitati rerum. *Id. Univ.* 5. Quod si universitatis corpus planum et aequabile explicaretur. *Id. ib.* 12. Singulos adjunxit ad singula, atque ita quasi in currum universitatis imposuit. *Plin.* 2, 5, 4. Terram solam immobilem, circa eam volubili universitate. ℙ Universitas alicujus rei est tota ipsa res. *Plin. ep.* 2, 5. *med.* Ac sicut veremur, ne quibusdam pars aliqua (*orationis*) secundum suam cujusque naturam, non probetur; ita videmur posse confidere, ut universitatem omnibus varietas ipsa commendet; et *ep.* 3, 15. *extr.* Non temere jam nunc de universitate pronuntio: de partibus experiar legendo. *Plin. alter* 2, 22, 20. Ita septem tonos effici, quam diapason harmoniam vocant, hoc est universitatem concentus. *Id.* 27, 13, 109. Radix prodest et contra phalangia, in vino pota, sed particulatim, quoniam universitate vomitionem movet. ℙ Hoc sensu saepe adhibetur a JCtis. *Ulp. Dig.* 43, 2, 1. Hoc interdictum ad universitatem bonorum, non ad singulas res pertinet. *Paul. ib.* 48, 20, 7. Ut qui ad universitatem venturi erant jure successionis, ex ea portiones concessas haberent, *h. e.* qui heredes ex asse esse debebant. *Cajus ib.* 41, 1, 7. *f.* Universitas aedificii. *Jabolen. ib.* 3, 23. aedium. ℙ *Universitates* etiam dicuntur collegia, corpora, curiae: quibus permissum est, ad exemplum reipublicae, arcam habere communem, et actorem, sive syndicum. Hujusmodi sunt societates pistorum, naviculariorum, publicanorum, etc. de quibus est in *Dig.* 3. *tit.* 4. qui inscribitur *Quod cujuscumque universitatis nomine, vel contra eam agetur*, et alibi. Item civitates ipsae, et respublica. *Mart. ib.* 1, 8, 6. Universitatis sunt, non singulorum, quae in civitatibus sunt theatra, stadia, et si quae alia sunt communia civitatum. Adde *ib.* 38. *tit.* 3. cujus lemma est, *De libertis universitatium*.

ŪNĬVERSUS, a, um, adj. σύμπας, totus, omnis, integer. *Cic. Acad.* 4, 23. Democritus ita ausus est ordiri: Haec loquor de universis. Nihil excipit, de quo non profiteatur: quid enim esse potest extra universa? *Nep. Them.* 2. Bellum universae Europae inferre. *Ter. Eun.* 2, 1, 18. Universum triduum. *Cic. Caecin.* 20. *f.* Tam restitues, si unus servulus, quam si familia dejecerit universa. *Id. N. D.* 1, 43. Universum mundum complecti. *Id. Fin.* 2, 34. *med.* Omne coelum, totamque cum universo mari terram mente complecti. *Id. Verr.* 2, 2, 69. *med.* Ab universa provincia, generatimque a singulis ejus partibus diligitur. *Id. Rosc. Com.* 15. Est tuae contumaciae, arrogantiae, vitaeque universae vox. *Id. Pis.* 27. Fac hujus odii tanti ac tam universi periculum, si audes; et *Sext.* 2. *f.* Confusa atque universa defensio; et *Martial.* 5, 24. Hermes gloria Martis universi, *h. e.* in omni genere gladiatoriae pugnae. *Liv.* 7, 11. Tanti ea ad universi belli eventum momenti dimicatio fuit, ut, etc. *Id.* 27, 12. *med.* Casum universae pugnae non necessarium censebat. Sic 22, 32. In casum universae dimicationis non veniebant; et 4, 27. Spem universae victoriae praecipere; et 10, 5. *med.* Ut prope serum auxilium jam paene circumventis, ita universa requies data est; et *Colum.* 11, 2. *med.* Universo jugero satisfacere modios stercoris MCCCCXI. ℙ Pleonasmus est in illo *Plauti Trin.* 1, 2, 134. Lupus gregem totum voluit universum avertere. ℙ In plur. num. omnes. *Phaedr.* 5, 7. Ab universis capite est protrusus foras. *Petr. Sat.* 25. Plaudentibus universis, et postulantibus, nuptias fecerunt. *Caes. B. G.* 5, 43. In illum universi tela conjiciunt. ℙ Saepe significat omnes conjunctim, et opponitur singulis, aut in partes divisis. *Nep. Them.* 4. Universos esse pares ajebat, dispersos testabatur perituros. *Cic. N. D.* 2, 17. Non minus operis videtur de universis generibus rerum, quam de singulorum causis dicere. *Id. Or.* 1, 5. *f.* Ex iis rebus universis eloquentia constat, quibus in singulis elaborare permagnum est. *Id. N. D.* 2, 66. Dii earum urbium separatim ab universis singulos diligunt. *Id. Off.* 3, 6. Ut eadem sit utilitas uniuscujusque et universorum. *Id. Dom.* 52. Se a me bis salutem accepisse, separatim semel, iterum cum universis. *Plin.* 8, 17, 24. Scaurus aedilitate sua varias (*h. e.* pantheras) centum quinquaginta universas misit. ℙ *Universi omnes*, pleonasmus satis commodus ad significandum omnes et singulos, omnino omnes, et neminem excipi. *Pl. Trin.* 4, 3, 40. Id genus hominum omnibus universis est adversum, atque omni populo male facit. *Cic. N. D.* 1, 15. *med.* Communis rerum natura, universa atque omnia continens. *Appul. Met.* 7. Talibus dictis universi omnes assensere. ℙ *Universum*, absolute, res omnes, universitas rerum, mundus, τὸ πᾶν. *Cic. N. D.* 1, 43. Censet, imagines divinitate praeditas inesse universitati rerum: tum principia mentesque, quae sunt in eodem universo, Deos esse dicit. *Colum.* 3, 10. *med.* Quod hominibus ignotum voluit esse genitor universi. ℙ *In universum*, universe, generatim, καθάπαν, ἐπίπαν. *Liv.* 9, 26. Non nominatim, qui Capuae, sed in universum, qui usquam conjurassent adversus rempublicam. *Tac. G.* 5. Terra etsi aliquando specie differt, in universum tamen aut silvis horrida, aut paludibus foeda; et *ib.* 6. In universum aestimanti, plus penes peditem roboris. *Plin.* 6, 17, 19. Ultra sunt Scytharum populi. Persae illos Sacas in universum appellavere. ℙ Ut locum habeat in heroico versu, *i* extritum est in illo *Lucret.* 4, 260. non privam quamque solemus Particulam venti sentire, et frigoris ejus, Sed magis unvorsum. Alii tamen retinent, ut sit pes creticus pro dactylo.

ŪNĬVĬRA, ae, f. mulier, quae unum tantum virum habuit. *Tert. Exhort. ad castit.* 13. Ut et virginibus legitime nubentibus univira pronuba adhibeatur. *Id. adv. Psych.* 8. Univira viduitas. *Hieron. adv. Jovin.* 1. *n.* 11. Univira Juno. *Id. ep.* 22. *n.* 14. vocat agapetarum mulieres *meretrices univiras*, quia eadem domo, uno cubiculo, saepe uno tenebantur lectulo cum fratribus suis agapetis. ℙ *Univiria* etiam legitur. *Trebell. in XXX. Tyr.* 32. Quam majores nostri univiriam sacerdotem inter sacratissimas feminas adorarunt. *Inscr.* ap. *Grut.* 307, 3. et 748, 4. Volusiae Justae omnium feminarum sanctiori univiriae, etc. Adde 1141, 1., ubi habetur *univirae*. ℙ Etiam *unibyria* scribitur. *Inscr.* apud *Fabr.* 324. *n.* 450. Hic sita est Arria M F. Maximilla unibyria. *Alia* ap. *Marin. Iscriz. Alb.* 242. C. Similius Philocyrius Similiae Philetae cojugi unibyriae.

ŪNĬVĪRĀTUS, us, m. status monogamiae, h. e. ejus, quae semel tantum nupsit. *Tert. Exhort. ad castit.* 13. Feminae ob univiratus obstinationem famam consequutae. Adde *ad Uxor.* 1, 9. et *ib.* 2, 1.

ŪNĬVĬRĬA. V. UNIVIRA.

[ŪNĬUNCŬLUS, i, m. dimin. unionis, quatenus margaritae genus significat. *Not. Tir.* p. 161. Margarita, unio, uniunculus. *F.*]

ŪNĬVŎCUS, a, um, adj. Vox univoca dicitur, quae multis diversis rebus tribuitur. *Capell.* 4. *in.* Univocis aequivoca connectere.

ŪNĬUSMŎDI, ὁμοειδής, uniformis, non varius. Sunt duae voces inter se distinctae, sed vulgo conjunctim pronuntiantur instar adverbii. *Ter. Heaut.* 1, 2, 31. Nam parentum injuriae uniusmodi sunt ferme. *Cic. Att.* 9, 7. *med.* Noli enim putare tolerabiles horum insanias, nec uniusmodi fore. *Id. Univ.* 7. Materia uniusmodi, et sui similis. *Auson. Ephem. in parecb.* 16. Ac Filius summi Dei Majestas uniusmodi.

ŪNO, as, a. 1. unio, unum facio. *Tert. adv. Prax.* 27. Incipiunt illos dividere potius, quam unare.

ŪNŎCŬLUS, a, um, adj. μονόφθαλμος, unicum habens oculum, quales poetae fingunt fuisse Cyclopes. *Pl. Curc.* a. 3. *v.* 22. Unocule salve. Quidam *uniocule* legunt. *Accius* ap. *Gell.* 3, 11. de Cyclope: Itidem, inquit, vel maxime, quod unoculus fuit, rem tam insignem non praeterisset. *Solin.* 15. *med.* Arimaspi unocula gens.

ŪNŌSE, adv. una, simul. *Pacuv.* ap. *Non.* 2, 881. Occidisti, ut multa paucis verba unose obnuntiem.

UNQUAM, adv. ποτὲ, aliquo tempore, ullo tempore. *Pl. Aul.* 3, 3, 2. Neque id in tantis periclis unquam committam, ut siet. *Cic. Har. resp.* 17. *f.* Quod quidem sacrificium nemo ante P. Clodium omni memoria violavit, nemo unquam adiit. *Virg. Ecl.* 1, 36. Non unquam gravis aere domum mihi dextra redibat, *h. e.* nunquam. Sic *Prop.* 1, 6, 2. Nam tua non aetas unquam cessavit amori. *Cic. Att.* 3, 12. Cum ita sim afflictus, ut nemo unquam, *h. e.* ut nemo unquam magis: vel quam qui maxime. Sic *Liv.* 34, 32. Tyrannus, quam qui unquam, saevissimus et violentissimus in suos. *Ov. Am.* 1, 6, 25. Excute: sic unquam longa relevere catena. Nec tibi perpetuo serva bibatur aqua, i. e. aliquando. *Accius* ap. *Cic. Tusc.* 4, 36. Quis homo te exsuperavit unquam gentium impudentia? Alii leg. *usqnam*. *Cic. Att.* 4, 2. Si unquam in dicendo fuimus aliquid, aut etiam si unquam alias fuimus, tum profecto, etc. et *Liv.* 10, 14. *med.* Si quando unquam equestri ope adjutam rempublicam meminerint, illo die adnitantur, ut, etc. *Ter. Heaut.* 5, 4, 8. Et cave posthac, si me amas, unquam istuc verbum ex te audiam. *Id. Phorm.* 2, 2, 15. En unquam injuriam audisti mihi scriptam dicam? ℙ *Semel unquam*, una tantum vice in omni tempore. *Plin.* 2, 35, 36. Scintillam e stella cadere, et augeri terrae appropinquantem, etc. semel unquam proditur, Cn. Octavio, C. Scribonio Coss.

*UNŪCA, ae, oppidum Africae propriae, in Zeugitana. *Anton. Itin. B. A.*

ŪNUS, a, um, adj. numerale, cardinale, εἷς, μία, ἕν, ita scribitur pro vetustiore *oenus*, q. v. v. s. 1. *Cic. Or.* 3, 6. Quia omnia haec, quae supra et subter, unum esse, et una vi, atque una concensione naturae constricta esse dixerunt. *Caes. B. G.* 1, 1. Gallia est omnis divisa in partes tres: quarum unam incolunt Belgae, aliam, etc. et *ib.* 2. Helvetii continentur una ex parte flumine Rheno, altera ex parte monte Jura. *Cic. Off.* 2, 12. Ad unum aliquem confugiebant virtute praestantem. *Ter. Andr.* 1, 5. *f.* Verbum unum cave de nuptiis; et 1, 1, 18. Quin tu uno verbo dic, quid est quod me velis; et *Pl. Truc.* 2, 4, 30. Cum inter nos sorderemus unus alteri; et *Cic. Sen.* 5. Qui uno et octogesimo anno scribens mortuus est. *Colum.* 5, 3. Has summas inter se multiplicabis, vicies et semel ducentos et unum: atque ita efficies quatuor millia ducentos et viginti unum. *Plin.* 29, 6, 39. *f.* Blattae impositae diebus viginti uno. *Solin.* 52. Ab hoc ad Alexandrum M. numerantur annorum sex millia quadringenti quinquaginta unus. [*De hoc usu, quo *unus* pro *primus*

ponitur cf. *Ruddim.* 1, 195. *Ramsh. Gr. L.* §. 156. *Not.* 2. p. 512.] ℙ Sequente genitivo aut ablativo cum *de*, aut *ex*. [*Cf. *Rudd.* 2, 81.] *Tac. A.* 12, . Unum se civium, et consensui imparem respondit. Alii rectius leg. *Unum se, et civium consensui imparem. Colum.* 11, 1. Unus ex multis; et *Sen. ep.* 9. Concupisces et ipse ex illis unus esse. *Ov. Pont.* , 5, 23. sedissem forsitan unus De centum judex in ua verba viris. *Cic. Mil.* 24. Se gladio percussum sse ab uno de illis, ne indicaret. *Just.* 42, 3. *f.* Unus de numero ducum Iasonis. ℙ *Unus multorum*, et *de multis* dicitur, qui non est eximius, nec singularis, qui nulla re a vulgo distinguitur, qui unus est de vulgo, εἷς ἐν πολλοῖς. [*Cf. *Beier.* ad *Cic. Off.* 1, 235.] *Cic. Brut.* 79. Qui non fuit orator unus e multis: potius inter multos prope singularis fuit. *Ov. Rem. am.* 682. Jam facito e multis una it illa tibi. *Sen. ep.* 10. *med.* Iste homo non est unus e populo: ad salutem spectat. *Cic. Fin.* 2, 20. Temuis L. Virginius, unusque de multis; et *Plin. ep.* , 3. Si te possident, felix beatusque es: sin minus, unus ex multis; et *Hor. Sat.* 1, 9, 71. sum paulo infirmior: unus multorum. ℙ Interdum unus subtietur. *Quint.* 9, 1. *in.* Nec desunt, qui tropis figurae nomen imponant: quorum est C. Artorius Proculus. ℙ *Unus* est etiam solus, unus tantum, μόνος. *Caes. B. G.* 1, 7. Erat omnino in Gallia ulteriore legio una. *Ter. Andr.* 1, 5, 46. Unum hoc scio, hanc meritam esse, ut memor esses sui. *Cic. Att.* , 1. Pompejus plus potest unus, quam ceteri omnes. *Id. Q. Fr.* 1, 1, 13. In tuis summis laudibus excipiunt unam iracundiam; et *ib. f.* Cui semper uni magis, quam universi placere voluisti. *Id. Phil.* 12, 9. *med.* Quis mihi praestat, Lentonem uno capite esse contentum? *Id. Or.* 29. *f.* Demosthenes unus eminet inter omnes in omni genere dicendi. *Id. Or.* 1, 2. Cum te unum ex omnibus ad dicendum maxime natum cognossem. *Id. Att.* 8, 4. Unus omnium loquacissimus, et minime aptus ad docendum. *Id. Rab. Post.* 9. Vir unus totius Graeciae facile doctissimus Plato. *Virg. A.* 1, 19. Quam Juno fertur terris magis omnibus unam Posthabita coluisse Samo. ℙ Additur et *solus*, aut *tantum* ad majorem vim. *Cic. Pis.* 40. Te unum, solum suum depeculatorem, venatorem, praedonem, hostem venisse senserunt. *Id. Har. resp.* 7. *med.* Senatus, uno illo solo antistite sacrorum dissentiente, frequentissimus judicavit. *Id. Verr.* 2, 2, 5. Unam solam scitote esse civitatem Mamertinam, quae legatos miserit; et *ib.* 75. Ex uno oppido solo; et *Sext.* 62. Unus est solus inventus, qui, etc. *Hor. Ep.* 1, 6, 1. Nil admirari, prope res est una, Numici, Solaque, quae possit facere et servare beatum. *Cic. Cluent.* 7. *f.* Uti sibi restiterent eum filium, quem tantum unum ex multis fortuna reliquum esse voluisset. ℙ *Unus* pro *idem*. *Pl. Capt. prol.* 19. Postquam hunc emit, dedit eum huic gnato suo peculiarem, quia quasi una aetas erat. *Id. Mil.* 3, 1, 129. Ne uno exemplo omnes vitam viverent. *Cic. Cluent.* 9. *med.* Illa cum uno tempore audisset, sibi non solum filium, sed etiam exaequiarum munus ereptum, etc. *Caes. B. C.* 3, 15. Atque uno etiam tempore accidit, ut, etc. *Just.* 6, *med.* Quippe aetas, virtus, consilium, sapientia utrique prope una, gloria quoque rerum gestarum eadem. ℙ Item unicus. *Catull.* 68, 119. Nam neque tam carum confecto aetate parenti Una caput seri nata nepotis alit. *Albinov.* 1, 4. Unum qui dicat jam tibi, mater, habes. ℙ Jungitur et cum *idem* ad majorem explicationem. *Cic. Cat.* 4, 7. In qua causa omnes sentiunt unum atque idem. *Id. Div.* 2, 7. Exitus quidem omnium unus et idem fuit. *Id. Or.* 40. Sic dicet ille, ut verset saepe multis modis eandem et unam rem. ℙ *Unus* pro *aliquis*, *quidam*, et saepe in contemptum. *Cic. Phil.* 2, 3. *f.* Tanquam mihi cum M. Crasso contentio esset, non cum uno gladiatore nequissimo. *Id. Or.* 1, 29. Sicut unus paterfamilias his de rebus loquor. *Id. Att.* 10. Me una haec res torquet, quod non Pompejum tanquam unus manipularis secutus sum, *h. e.* nunquam miles gregarius. *Pl. Truc.* 2, 1, 39. Est huic unus servus violentissimus, qui, etc. *Catull.* , 9. tum bellus ille et urbanus Suffenus, unus caprimulgus aut fossor Rursus videtur. Huc pertinet, cum *unus* substantivis additur ea ratione, qua Itali *uno*, *un certo*. *Ter. Andr.* 1, 1, 90. Inter mulieres, quae ibi aderant, forte unam adspicio adolescentulam forma et vultu adeo modesto, etc. Ubi *Donatus*: Ex consuetudine dicit *unam*, ut dicimus, *unus est adolescens*: tolle *unam*, et ita fiet, ut sensui nihil desit: sed consuetudo mirantis non erit expressa. *Unam* ergo τῷ ἰδιωτισμῷ dixit, vel *unam* pro *quadam*. *Suet. Caes.* 32. Rapta ab uno tuba prosilit ad flumen. *Cic. Rosc. Com.* 5. *f.* Advocatio ea est, quam propter eximium splendorem, ut judicem unum, vereri debeamus. *Pl. Most.* 3, 1, 146. Item jam ad unum saxum me fluctus ferunt. *Id. Ps.* 1, 38. Ibi una aderit mulier lepida, quae, etc. *Pl. Most.* 4, 3, 9. Unum vidi mortuum efferri foras. *Varg. Merc.* 2, 2. Is peregre unius redimit ancillam hospitis. *Quadrig.* ap. *Gell.* 15, 1. Ut Archelai turrim unam, quam ille interposuit, ligneam incenderet. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 11. Aberat ipse: sed tabulam in machina aptatam picturae anus una custodiebat. *Ov. Met.* 6, 578. perfectaque (*stamina*) tradidit uni, Utque ferat dominae, gestu rogat. ℙ Jungitur cum *ille*, *quisquam*, *aliquis*, *quivis*, *quilibet*, *ullus*, *quidam*, *nemo*, *nihil*. *Cic. Agr.* 2, 13. *extr.* Ratum sit, quod finitor uni illi, a quo missus erit, renuntiaverit. Alii leg. *uni ulli.* [*Orell. nullam habet scripturae differentiam.] *Liv.* 32, 20. *extr.* Haec adhortatio praetoris non modo quemquam unum elicuit ad suadendum, sed ne fremitum quidem concionis tantae movit. *Cic. Div. Verr.* 9. Cognosce ex me, quam multa esse oporteat in eo, qui alterum accuset: ex quibus si unum aliquod in te cognoveris, etc. *Id. Off.* 2, 12. Cum premeretur inops multitudo ab iis, qui majores opes habebant, ad unum aliquem confugiebant virtute praestantem, qui, etc. *Id. Fin.* 3, 19. *med.* Vir bonus et sapiens utilitati omnium, plus quam unius alicujus, aut suae consulit. *Id. Brut.* 93. Quantum non quivis unus ex populo, sed aestimator doctus et intelligens posset cognoscere. Adde *Caecin.* 22. *Liv.* 9, 17. *med.* Id vero erat periculum, ne solertius, quam quilibet unus ex iis, quos nominavi, castris locum caperet. *Id.* 6, 40. Si non sim ex patricio sanguine ortus, sed unus Quiritium quilibet. *Id.* 42, 42. Queratur unus quilibet militis mei injuriam. *Cic. Brut.* 59. *f.* Nulla re una magis oratorem commendari, quam verborum splendore et copia. *Id. Prov. cons.* 4. Unum signum Byzantii ex maximo numero nullum haberent. *Id. Or.* 3, 14. *f.* Est enim eloquentia una quaedam de summis virtutibus; et *ib.* 2, 10. Nam hesterno sermone unius cujusdam operis remigem aliquem, aut bajulum nobis oratorem descripseras. *Id. Phil.* 10, 1. *f.* Cur nunquam tam frequens senatus fuit, ut unus aliquis tuam sententiam secutus sit? *Id. Tusc.* 5, 36. *med.* Nemo de nobis unus excellat. *Liv.* 2, 6. Nemo unus satis dignus regno visus est. *Id.* 41, 20. (al. 25.) Rhodiis ut nihil unum insigne, ita omnis generis, ut quaeque usus eorum postulaverunt, dona dedit. ℙ *Unus alter*, *unus et alter*, duo significat, quae unum post aliud sequantur. *Cic. Verr.* 2, 5, 29. *f.* Unum, alterum mensem, prope annum denique, domi tuae piratae fuerunt; et *ib.* 29. Rex primo nihil metuere, nihil suspicari: dies unus, alter, plures: non referri. *Id. Cluent.* 64. Unum, alterum, tertium annum Sassia quiescebat; et *ib.* 28. Unus et alter dies intercesserat, cum, etc. *Liv.* 6, 10. *med.* Uno alteroque subinde ictu ventrem hausit. *Auct. dial. de Or.* 39. Unus inter haec dicenti, ac alter assistit. *Cic. Mur.* 21. Neque in uno aut altero animadversum est, sed jam in pluribus. ℙ Aliquando ponitur non ad duo significanda, sed aliquot pauca. *Ter. Andr.* 1, 1, 47. Primum haec pudice vitam agebat: postquam amans accessit, pretium pollicens, unus et item alter, accepit conditionem; et *Ov. Trist.* 1, 3, 15. Alloquor extremum moestos abiturus amicos, Qui modo de multis unus et alter erant. ℙ *Unus post unum*, unus post alium. *Aurel. Vict. Epit.* 26. Duo Gordiani, pater et filius, unus post unum interiere. ℙ Cum iis nominibus, quae plurali numero efferri solent, etiam unus pluraliter effertur, sive careant ea nomina singulari, sive non. [*Tetigit hunc usum *Voss. de Analog.* 1, 39. p. 579. quocum cf. *Z. Gr. L.* §. 115. *not.* p. 104. et *Ramsh.* §. 156. 3. p. 114. *Ruddim.* 1. p. 146.] *Pl. Ps.* 1, 1, 52. Unae quinque remorantur minae. *Id. Bacch.* 4, 7, 34. Sequere me tres unos passus; et *Sall. Cat.* 6. Postquam in una moenia convenere. *Caes. B. G.* 4, 16. Ubii, qui uni ex Transrhenanis ad Caesarem legatos miserant, *h. e.* soli. Sic *Catull.* 68, 147. Quare illud satis est, si nobis is datur unis. *Virg. A.* 2, 642. satis una, superque Vidimus excidia. *Ter. Eun.* 2, 3, 75. Aderit una in unis aedibus. *Id. Andr.* 4, 1, 51. Ex unis geminas mihi conficies nuptias. *Cic. Verr.* 2, 3, 98. Cum unae decumae lege et conditione trahantur, alterae novis institutis imperentur. *Id. Att.* 14, 18. Adductus sum tuis unis et alteris litteris. *Id. Fl.* 26. Unis moribus, et nunquam mutatis legibus vivunt, *h. e.* iisdem. *Cato R. R.* 10. *med.* Molas asinarias unas, et trusatiles unas, Hispanienses unas; et *ib.* 13. Molas unas, cribrum unum, etc. *Molas* dixit in plurali, quia mola e duobus saxis constat, ut in MOLA dictum est. *Varr. R. R.* 2, 1. *med.* Unae quadrigae. ℙ *In unum*, in eundem locum, simul. *Sall. Jug.* 55. Metellus paulatim milites in unum conducit. *Cic. Leg.* 2, 3. Fluvius divisus in duas partes latera haec alluit, rapideque dilapsus cito in unum confluit. *Liv.* 30, 11. Omnibus, qui bello apti erant, in unum coactis. *Virg. Ecl.* 7, 2. Compulerantque greges Corydon, et Thyrsis in unum. *Ov. Rem. Am.* 673. Quod si vos aliquis conducet casus in unum. ℙ *Ad unum omnes*, omnino omnes, usque ad unum, h. e. ne uno quidem excepto. *Lentul.* ad *Cic. Fam.* 12, 14. Onerariae omnes ad unam a nobis sunt exceptae. *Cic. Am.* 23. De amicitia omnes ad unum idem sentiunt. Adde *Liv.* 2, 50. *f.* Et omisso τῷ omnes. *Virg. A.* 5, 687. si non exosus ad unum Trojanos. *Epit. Liv.* 2. *f.* Qui ad Cremeram ad unum ab hostibus caesi sunt. ℙ Genitivus *unius* paenultimam habet longam, apud poetas ancipitem. *Virg. A.* 1, 45. Unius ob noxam, et furias Ajacis Oilei; et *ib.* 255. Navibus (infandum!) amissis unius ob iram. ℙ Reperitur et *uni*, pro *unius*. *Titin.* ap. *Prisc.* 6, 694. et 717. Namque uni collegii sumus. *Catull.* 17, 17. Ludere hanc sinit, ut lubet, nec pili facit uni. *Pl. Stich.* 5, 4, 49. Ego tu sum, tu es ego: uni animi sumus. Alii scrib. conjunctim *unianimi*, vel *unanimi*. ℙ In dativo *uno*, et *unae* pro *uni*. *Varr. R. R.* 1, 18. *med.* Singula jugera quaternis operis uno operario ad conficiendum satis esse. *Cato R. R.* 19. Unae fibulae locum facito. ℙ *Une* in vocativo *Plaut. fragm.* ap. *Prisc.* 5, 673. O amice ex multis mihi une, Cephalio. *Catull.* 37, 17. Tu praeter omnes une de capillatis. *August. Conf.* 1, 7. *med.* Nisi tu une (*Deus*), a quo omnis modus, etc.

UNUSQUILIBET, quilibet unus. Ita conjunctim interdum scriptum legitur. V. in v. praec.

UNUSQUISQUE, unaquaeque, unumquodque, et unumquidque, πᾶς ἕκαστος, πᾶς τις, πάντες ὅσοι, singuli. *Cic. Font.* 6. Mihi enim semper unaquaque de re testis non solum semel, verum etiam breviter interrogatus. *Id. Rosc. Am.* 30. Leviter unumquodque tangam. *Id. Verr.* 2, 4, 59. Qui hospites ad ea, quae visenda sunt, ducere solent, et unumquidque ostendere. *Id. Par.* 1, 3. Ponite ante oculos unumquemque regum. ℙ *Unumquidquid*, pro unumquidque. *Lucr.* 5, 1387. Sic unumquidquid paulatim protrahit aetas. *Pl. Trin.* 4, 2, 39. Si unumquidquid singillatim, et placide percontabere.

UNUSQUIVIS, quivis unus. V. UNUS.

*UNX, Unguis, ὄνυξ. *Gloss. Lat. Gr. B. A.*

UNXIA, ae, f. Dea, quae unctionibus praeerat. *Arnob.* 3, 115. Unctionum superest Unxia, cingulorum Cinctia replicationi. *Id.* 7, 227. Bos sterilis Unxiae mactatur. Adde *Capell.* 2, 37. *extr.*, ubi Junonem significari tradit, quae nuptiis praeerat, et cum sponsa viri domum ingressa postes de more ungeret, faustum omen affigere credebatur. *Cinxia* quoque, vel *Cinctia* Junonis appellatio erat in nuptiis.

VO

*VOBERNA, ae, oppidum Italiae superioris, in Gallia transpadana. *Inscr.* ap. *Cellar.* in *Notit. Orb. antiq. B. A.*

VOCABILIS, e, adj. idem quod vocalis. *Gell.* 13, 20. *med.* Sonus vocabilior est visus, et amoenior. Alii leg. *vocalior*.

*VOCABULARITER, adv. προσηγορικῶς. *Gloss. Lat. Gr. B. A.*

VOCABULUM, i, n. λέξις, dictio, qua res singulae vocantur, aut voce efferuntur. *Cic. Or.* 3, 40. Si res suum nomen et proprium vocabulum non habet, ut pes in navi, etc. *Plin. ep.* 2, 14. *f.* Neque enim alio vocabulo potest exprimi. *Hor. Sat.* 2, 3, 280. Vocabula rebus imponere. [*Saepius quam ap. al. *scriptt.* permutatur cum *nominis* voce *vocabulum* ap. *Tac.* V. nubem exemplorum in *Boettich. Lex. Tac.* s. h. v.] ℙ Differunt nomina, et vocabula, ut docet *Varr. L. L.* 9, 1. *med.*, quia nomina finita sunt, et significant res proprias, ut *Romulus*, *Helena*; vocabula autem infinita, et res communes designant, ut *mulier*, *scutum*. *Varr. ib.* Non enim idem oppidum, et Roma, cum oppidum sit vocabulum, Roma nomen. Adde *ib.* 7, 23. ℙ Non raro tamen vocabulum pro nomine proprio ponitur. *Tac. A.* 12, 66. Deligitur artifex talium, vocabulo Locusta. *Id. ib.* 13, 12. Liberta, cui vocabulum Acte fuit. *Ov. Fast.* 3, 511. Tu mihi juncta toro, mihi juncta vocabula sumes. ℙ Et pro cognomento. V. *Tac. l. c.* in VITIS. ℙ Sumitur etiam universim pro nomine, ut accipitur a grammaticis, et a verbo distinguitur. *Varr. L. L.* 7, 4. Aristoteles duas partes orationis esse dicit, vocabula, et verba, ut homo, et equus; et legit, et currit. *Sen. ep.* 58. Cogor verbum pro vocabulo ponere: sed si id necesse est, ponam. ℙ Fuerunt, qui vocabulum ab appellatione diducerent, ut esset vocabulum corpus visu tactuque manifestum, ut domus, lectus: appellatio, cui vel alterum deest, vel utrumque, ut ventus, coelum, Deus, virtus. *Quint.* 1, 4. *med.*

VOCALIS, e, adj. φωνήεις, εὔφωνος, qui est magnae vocis, sonorus. *Ov. Met.* 11, 317. Carmine vocali clarus, citharaque Philammon. *Tibull.* 2, 5, 3. vocales impellere pollice chordas. *Sen. Q. N.* 2, 29. Vocaliora sunt vacua, quam plena. *Quint.* 8, 3. *med.* Ut syllabae e litteris melius sonantibus clariores sunt, ita verba e syllabis magis vocalia. *Plin.* 8, 58, 83. Ranae vocales, et mutae. *Id.* 9, 19, 34. Piscis vocalis. *Id.* 11, 28, 34. Scarabaei nocturno stridore vocales. *Id.* 10, 51, 72. Aves cantu aliquo, aut humano sermone vocales. *Hor. Od.* 1, 12, 7. vocalem temere insecutae Orphea silvae, *h. e.* fidibus praestantem. *Plin. ep.* 4, 7. Eligere vocalissimum aliquem, qui legeret. ℙ Ponitur etiam simpliciter pro eo, qui vocem habet, qui est in numero loquentium. *Cic. Brut.* 69. Addamus huc etiam, ne quem vocalem praeteriisse videamur, C. Cosconium. *Val. Max.* 1, 8. *extr. n.* 4. de miraculis: Aegles Samius athleta mutus, cum ei victoriae, quam adeptus erat, titulus et praemium eriperetur, indignatione accensus vocalis evasit. *Stat. Theb.* 1, 492. monitusque datos vocalibus antris, *h. e.* in quibus oracula et responsa dantur. ℙ Item pro eo, qui humana voce

loquitur. *Tibull.* 2, 5, 78. Fataque vocales praemonuisse boves. *Prop.* 2, 25, 37. vocalis equus. Adde *Ov. Met.* 13, 716. ¶ Litterae vocales, apud grammaticos, γράμματα φωνήεντα, sunt illae, quae per se vocem faciunt, id est quae per se sine consonantibus pronuntiari possunt, ut *a*, *e*, *i*, *o*, *u*, et in Graecis dictionibus etiam *y*. *Cic. Or.* 23. *med.* Habet enim ille tanquam hiatus concursu vocalium molle quiddam. *Quint.* 1, 4. *med.* Veteres geminatione earum (*vocalium*) velut apice utebantur. *Id. ib.* 7. *med.* Usque ad Accium et ultra, porrectas syllabas geminis vocalibus scripserunt. *Scaurus* p. 2255. Illa videntur esse vitiosa, quod Accius geminatis vocalibus scribi natura longas syllabas voluit, cum alioqui adjecto vel sublato apice longitudinis et brevitatis nota posset ostendi. ¶ Tria sunt instrumenti villatici genera: vocale, semivocale, et mutum: vocale, in quo sunt servi: semivocale, in quo sunt boves: mutum, in quo sunt plaustra. *Varr. R. R.* 1, 17. ¶ Similiter tria sunt in exercitu signorum militarium genera. Vocale dicitur signum, quod voce humana et verbis pronuntiatur: semivocale, quod voce sine verbis, tuba scilicet, buccina, cornu: mutum aquilae, dracones, vexilla, pinnae, etc. *Veg. Mil.* 3, 5. ¶ Aliquando *vocales* dicti sunt, qui voci et cantui operam dabant. *Lampr Alex. Sev.* 34. Vocales exoletos, et omnia acroamata, et pantomimos populo donavit. *Sidon. ep.* 1, 2 *f.* Nec sub phonasco vocalium concentus meditatum acroama simul intonat. ¶ Vocales undas Castaliae *Stat.* dixit *Silv.* 1, 2, 6. et *ib.* 5, 5, 2., quia vocem et carmina iis, qui biberint, dare dicuntur.

VOCĀLĬTAS, atis, f. εὐφωνία, consonantia. *Quint.* 1, 5. Sola est quae notari possit, velut vocalitas, quae εὐφωνία dicitur: cujus in eo delectus est, ut inter duo, quae idem significant, ac tantundem valent, quod melius sonat, malis.

VOCĀLĬTER, adv. per vocem, seu vocabulum. *Tert. adv. Prax.* 3. Μοναρχίαν, inquiunt, tenemus, et ita sonum ipsum vocaliter exprimunt etiam Latini. ¶ Item magna voce. *Appul. Met.* 1. Januam firmiter oppessulatam pulsare vocaliter incipio, *h. e.* pulsare simul clamando, et vocando.

VOCĀMEN, inis, n. ὄνομα, nomen, appellatio. *Lucr.* 2, 655. Bacchi nomine abuti Mavolt, quam laticis proprium proferre vocamen. *Solin.* 5. *med.* Tibiae puellatoriae, quibus a sono clariore vocamen datur. Adde *Arnob.* 4, 128. et 7, 251.

*VOCĀNUM agrum meminit *Liv.* 33, 48. In Africa Propria fuit, a Voca quodam oppido fortasse nomen trahens. *B. A.*

*VOCARĬUM, i, n. oppidum Norici. *Tab Peuting.* *B. A.*

*VOCĀTES, ium, populi Galliae Aquitanicae. *Caes. B. G.* 3, 23 et 27. *B. A.*

VŎCĀTĬO, onis, f. κλῆσις, invitatio ad coenam. *Catull.* 47, 5. Vos convivia lauta sumptuose De die facitis: mei sodales Quaerunt in trivio vocationes, *h. e.* eo miseriae sunt redacti, ut quaerant, a quibus vocentur ad coenam. *Just.* 37, 4. Non in convivio, sed in campo; non in vocationibus, sed in exercitationibus. Alii leg. *vacationibus*. ¶ Item actio vocandi in jus, πρόςκλησις. *Varr.* ap. *Gell.* 13, 12. In magistratu habent alii vocationem, alii prensionem, alii neutrum. Adde *Atejum Capiton. ib.* et rursus *Varr. ib.* 13. Ubi *Gell.* Non pauci existimabant, jus vocationis in eum praetori non esse.

VOCĀTĪVE, adv. vocando: item casu vocativo. *Gell.* 13, 22. Varro, Nerienes, vocative dicit in his versibus.

VOCĀTĪVUS, a, um, adj. κλητικός, ad vocandum spectans, ut *Vocativus casus*, κλητικὴ πτῶσις, per quem aliquem vocamus. *Gell.* 14, 5. In casu vocativo *vir egregi* dicendum contenderet.

VOCĀTOR, oris, m. κλήτωρ, κλητήρ, qui vocat *Prud.* περὶ στεφ. 2, 461. Paulus vocator gentium. ¶ Speciatim *vocatores* dicti sunt, quibus datum erat invitandi negotium, sive qui ipsi vocabant ad coenas. *Sen. Ira* 3, 37. *med.* Minus honorato loco positus irasci coepisti convivatori, vocatori, ipsi qui tibi praeferebatur. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 14. Invitatus ad regis coenam venit. Indignantique Ptolemaeo, et vocatores suos ostendenti, ut diceret, a quo eorum invitatus esset, etc. *Suet. Cal.* 39. Compererat, provincialem locupletem ducenta HS. numerasse vocatoribus, ut per fallaciam convivio interponeretur. V. VOCATIO.

VOCĀTORĬUS, a, um, adj. ad vocandum pertinens. *Tert. Anim.* 47. Si qua (*somnia*) honesta, sancta, revelatoria, aedificatoria, vocatoria. *Gloss. Lat. Gr.* Vocatorium, κλητικόν. *B. A.*

VOCĀTUS, a, um, part. a *voco*, κεκλημένος. *Ov. Met.* 1, 167. Conciliumque vocat: tenuit mora nulla vocatos. *Pl. Capt.* 1, 2, 69. Numquo foras vocatus ad coenam? et *Men. prol* 44. Ipsius eodem avus est vocatus nomine. *Hor. Epod.* 5, 5 si vocata partubus Lucina veris affuit. ¶ Cum infinito. *Id. Od* 2, 18, 38. hic levare functum Pauperem laboribus Vocatus, atque non vocatus audit.

VOCĀTUS, us, m. κλῆσις, vocatio, appellatio. *Virg. A.* 12, 95. o nunquam frustrata vocatus Hasta meos, *h. e.* invocationes, et preces. *Cic. Or.* 3, 1. Mane Idib. Septembr. et ille, et senatus frequens vocatu Drusi in curiam venit. *Suet. Cal.* 39. Misit qui diceret, coenaturum apud Caesarem vocatu ipsius.

*VOCETĬUS mons in Helvetia fuit. *Tac. H.* 1, 68. ¶ Jurae montis pars fuit asperrima. Hodie *Bözen* vel *Bözberg* appellatur. *B. A.*

*VOCIFERARIUS, i, m. qui vociferari arte quadam docet. *Gloss. Lat. Gr.* Vociferarius, φωνασκητής. *B. A.*

VŌCĬFĔRĀTĬO, onis, f. κραυγή, βοή, actus vociferandi, clamor. *Cic. Verr.* 2, 5, 60. An te L. Flavii, ceterorumque de L. Herennio vociferatio commovebat? *Id. Cluent.* 10. *f.* Nam in ipso sermone hoc et vociferatione mortua est. *Auct. ad Her.* 3, 12. *f.* Acuta exclamatio habet quiddam liberale, et ad muliebrem potius vociferationem, quam ad virilem dignitatem in dicendo accommodatum. *Suet. Claud.* 36 Lacrimis et vociferatione miseratus est conditionem suam. *Petr. Sat.* 14. *med.* Magna vociferatione clamare.

VŌCĬFĔRĀTOR, oris, m. qui vociferatur. *Tert. adv. Marc.* 4, 11. Joannes vociferator in solitudine.

VŌCĬFĔRĀTUS, us, m. idem quod vociferatio, clamor. *Plin.* 10, 60, 79. Cum vociferatu sanguinem profundunt.

VŌCĬFĔRO, as, n. 1. idem ac vociferor. *Varr. R. R.* 3, 9. de gallis gallinaceis: Item qui elati sunt, ac vociferant saepe, in certamine pertinaces. Tribuitur etiam *Livio* 7, 12. *f.*, 8, 38. *f.* et alibi, ex MSS. et *Cic. Verr.* 2, 2, 21. et *ib.* 2, 4, 18., sed plerique alii his locis *vociferari.*

VŌCĬFĔROR, aris, atus sum, dep. 1. κράζω, βοάω, ἀλαλάζω, vehementer exclamo, majorem vocem emitto: quod fit in dolore, et indignatione, vel etiam extra omnem affectum, seu animi perturbationem. *Cic Verr.* 2, 4, 18. *f.* Minitari absenti Diodoro, vociferari palam, lacrimas interdum vix tenere. *Id. Rab. Post.* 8. Quod vociferabare, decem millia talentum Gabinio esse promissa? *Liv.* 10, 29. Pontifex Livius vociferari, vicisse Romanos; et *ib.* 28. *med.* Vociferari Decius, quo fugerent? quamve in fuga spem haberent? *Lucr.* 2, 1049. res ipsaque per se vociferatur, *h. e.* loquitur, testatur, ostendit. Sic 1, 732. Carmina quin etiam divini pectoris ejus Vociferantur, et exponunt praeclara reperta. *Id.* 2, 450. Aeraque, quae claustris restantia vociferantur, *h. e.* sonitum edunt, stridunt. *Colum.* 8, 13. Adventu Gallorum (*anser*) vociferatus est canibus silentibus. *Ascon.* in *Div. Verr.* 5. Siculi accusatorie vociferantes. *Virg. A* 2, 679. Talia vociferans.

VŌCĬFĬCO, as, n. 1. idem quod vociferor, voce declaro. *Varr. R. R.* 3, 16. de apib.: A se ejiciunt fucos, quos vocificantes persequuntur. Alii leg. *vociferantes*. *Gell.* 9, 3. Demosthenis orationes, concionesque vocificant. Alii leg. *notificant.*

*VOCĬO, onis, rex Norici. *Caes. B. G.* 1, 53. *B. A.*

VŎCĬTĀTUS, a, um, part. a *vocito*. *Liv.* 4, 51. *extr.* Servius Romanus vocitatus. *Plin.* 3, 9, 14. Lipara antea Melogunis vocitata.

VŎCĬTO, as, a. 1. appello, frequenter voco. *Cic. Rab. Post.* 9. Demetrius, qui Phalereus vocitatus est. *Id* in *Arat. N. D.* 2, 43. Has Graeci stellas Hyadas vocitare suerunt. *Lucr.* 6, 297. quod patrio vocitamus nomine fulmen. *Tac. H.* 2, 41. Incertus undique clamor accurrentium, vocitantium; et *ib.* 5, 2. Accolas Idaeos, aucto in Barbarum cognomento, Judaeos vocitari. *Nep. Dion.* 10. Qui vivum eum tyrannum vocitarant, eundem liberatorem patriae praedicabant.

VŎCO, as, avi, atum, a. 1. καλέω, φωνέω, voce arcesso, advoco. *Pl. Curc.* 2, 3, 24. Heus Curculio! te volo. *Curc.* quis vocat? quis nominat me? *Id. Capt.* 2, 2. *f.* Vin' vocem patrem huc ad te? *Tyn.* voca. *Caes. B. G.* 5, 42. Nutu, vocibusque hostes, si introire vellent, vocare coeperunt. *Id. B. C.* 3, 105. Ejus rei causa senatores omnes ex provincia vocasse, ut iis testibus uteretur. *Id. B. G.* 1, 20. *f.* Dumnorigem ad se vocat; et *B. C.* 2, 1. Ad ea perficienda opera magnam jumentorum atque hominum multitudinem ex omni provincia vocat. *Liv.* 5, 47. *med.* Vocare classico ad concilium milites ac tribunos. *Id.* 36, 20. Vocare senatum. Alii leg. *in senatum*; et 44, 20. Extemplo senatum vocaturi consules. *Cic. Acad.* 4, 47. Vocare in concionem. *Just.* 14, 1. ad concionem. *Tac. A.* 1, 29. concionem. *Id. H.* 4, 14. juventutem ad delectum. *Virg. A.* 10, 2. Conciliumque vocat Divum pater. *Id. ib.* 11, 730. variis instigat vocibus alas, Nomine quemque vocans. ¶ Pro nominare. *Id. ib.* 4, 171. Nec jam furtivum Dido meditatur amorem: Conjugium vocat: hoc praetexit nomine culpam *Caes. B. G.* 5, 21. Oppidum Britanni vocant, cum silvas impeditas vallo atque fossa munierunt. *Sall. Cat.* 57. Alii alios increpantes, timidos vocant; et *Jug.* 21. *med.* Aedificia Numidarum agrestium, quae mapalia illi vocant. *Cic. fr.* ap. *August. contra Acad.* 2, 11. Quae si tu alio nomine vis vocare, nihil repugno. *Just.* 15, 4. Urbem ex Antiochi patris nomine Antiochiam vocavit. *Liv.* 45, 33. *f.* Ad Spelaeum, quod vocant, biduum moratus. *Tac. A.* 12, 34. Vocabatque nomina majorum, qui dictatorem Caesarem pepulissent, *h. e.* memorabat, recitabat. *Ov. Met.* 14, 246. neque enim finito Marte vocandus Hostis es. ¶ Et *vocari*, nomen habere, appellari, nominari. *Pl. Aul.* 4, 10, 49. Meus fuit pater Antimachus: ego vocor Lyconides. *Ter. Ad.* 5, 6, 3. O qui vocare? *Ge.* Geta. *Id. ib.* 7, 13. Euge, jam lepidus vocor. *Id. Eun.* 2, 2, 33. Parasiti ut Gnathonici vocentur. *Id. Phorm. prol.* 25. Epidicazomenon quam vocant comoediam Graeci, Latini Phormionem nominant. Adde *Hor. Carm. saecul.* 15. ¶ Solemne verbum est invitandi ad coenam. *Cic. Att.* 6, 3. *f.* Hunc ego patris causa vocavi ad coenam, quo die venit. *Ter. Phorm. f.* Me ad coenam voca. *Naus.* pol vero voco. *Pl. Stich.* 4, 4, 19. Solus coenabo domi? *Gel.* non enim solus: me vocato. *Id. ib.* 1, 3, 28. Nulli negare soleo, si quis esum me vocat. Adde *Ter. Andr.* 2, 6, 22. ¶ Et absolute. *Pl. Capt.* 1, 1, 7. Nos parasiti, quos nunquam quisquam neque vocat, neque invocat. *Ter. Phorm.* 4, 4, 21. Spatium apparandis nuptiis, vocandi, sacrificandi, dabitur paululum. *Pl. As.* 4, 1, 23. Vocet convivam neminem illa: tu voces. *Suet. Tib.* 53. Quondam inter coenam porrecta a se poma gustare non ausam, etiam vocare desiit. Adde *Nep. Att.* 14. V. VOCATOR. ¶ *Vocata est opera*, vel *res*, dicit ap. *Pl. Stich.* 3, 2, 17. et *Curc.* 4, 4, 7. qui vocatus ad coenam excusat se, quod alteri jam promisit. ¶ *Vocare ad sacra*, idem est ac inaugurare; nam cum novus sacerdos electus et cooptatus esset in aliquo sacerdotio, ad sacra, *h. e.* ad sacrificia vocabatur, ut nempe eorum, quae ipsius collegae fecerant, particeps esset. *Inscr. Frat. Arv.* ap. *Marin. n.* 1. Cn. Lentulus augur magister in locum L. Pauli Drusum Caesarem Ti. F., Augusti N. arvalem cooptavit, et ad sacra vocavit. ¶ *Vocare Deos*, implorare, invocare, quaerere. *Virg. A.* 6, 247. Voce vocans Hecaten coeloque, Ereboque potentem, (*voce vocare* dixit *Id.* etiam *A.* 4, 680. et *ib.* 12, 638., item *Tibull.* 2, 1, 83. et *Just.* 38, 7. *med.*: ubique autem est invocare, in auxilium vocare;) et 5, 686. Auxilioque vocare Deos, et tendere palmas. *Hor. Od.* 1, 14, 10. Non tibi sunt Dii, quos iterum pressa voces malo. *Virg. A.* 5, 234. Vocare Deos in vota. ¶ Item ad magistratum, in jus voco, προςκαλεῖν. *Cic. Quint.* 19. *f.* Vadari vis: promittit, in jus vocas: sequitur. *Varr.* ap. *Gell.* 13, 12. *med.* Tribuni etiam consulem in rostra vocari jusserunt: ego triumvir vocatus a Porcio trib. pleb. non ivi auctoribus principibus; et vetus jus tenui. Item tribunus cum essem, vocari neminem jussi, neque vocatum a collega parere invitum. ¶ *Vocare in crimen*, reum facere, insimulare, accusare. *Nep. Timoth.* 3. *f.* et *Cic. Rab. perduell.* 8. *extr.* et *Verr.* 2, 5, 50. *f.* Sic *Ov. Pont.* 4, 14, 41. At malus interpres populi mihi concitat iram, Inque novum crimen carmina nostra vocat. ¶ Simile est *vocare in invidiam*, *odium*, adducere, invidiam conflare. *Cic. Phil.* 2, 24. *med.* Ne me apud milites in invidiam voces. *Id. Off.* 1, 25. Falsis criminibus in odium aut invidiam quemquam vocare. Adde *Sext.* 43. Sic *vocare in judicium*, adducere, ut de eo a judicibus sententia feratur. *Cic.* *Or.* 1, 57., *Verr.* 2, 1, 12. *f.* et *Balb.* 28. Sic *Ov. Pont.* 1, 5. 20. sub judicium singula verba vocem. ¶ Similia sunt et illa *Cic. Or.* 2, 72. Rem in disceptationem, aut controversiam vocare; et *Manil.* 5. Salus sociorum summum in periculum ac discrimen vocatur; et *Verr.* 2, 5, 4. *f.* Leonidae familia in suspicionem vocata est conjurationis. ¶ *Vocare aliquid ad judicem*, quod dixit *Quint.* 2, 4. *f.*, est referre ad judicem, ut de eo sententiam ferat. Hinc *Cic. Acad.* 4, 18. Me ad Democritum vocas, cui non assentior. *Tac. A.* 1, 6. *extr.* Ne Tiberius vim principatus resolveret, cuncta ad senatum vocando. Pro trahere, pertrahere. *Cic. Cat.* 1, 5. *med.* Templa Deorum immortalium, tecta urbis, vitam omnium civium, Italiam denique totam ad exitium et vastitatem vocas. *Id. Att.* 3, 7. Ne et meum moerorem exagitem, et te in eundem luctum vocem. ¶ Invitare, allicere. *Id. ib.* Quod me ad vitam vocas, unum efficis, ut a me manus abstineam. *Planc.* ad *Cic. Fam.* 10, 7. *f.* Quarum rerum spe ad laudem me vocasti. *Cic. Att.* 3, 15. *med.* Haec nisi vides expediri, quam in spem me vocas? ¶ *Vocare offensas* ap. *Tac. H.* 4, 80. *med.* est provocare. Similem sensum habere videtur in ludo talorum. *Ov. A. Am.* 3, 355. modo cogitet apte, Quam subeat partem callida, quamque vocet. *Mazzonius* ita exponit, ut *subire partem* sit eligere punctum aliquod, ut vincaris, si exierit; *vocare*, ut vincas. ¶ Item appellare, h. e. alloqui. *Petr. Sat.* 113. *med.* Nec Giton me aut tralaticia propinatione dignum judicabat, aut, quod minimum est, sermone communi vocabat. ¶ Item revocare, avocare. *Cic. Dejot.* 11. Dejotarus vestram familiam abjectam et obscuram e tenebris in lucem vocavit. Alii leg. *evocavit*: alii *revocavit*. *Id. Att.* 12, 37. *f.* Quod me a moestitia vocas, multum levaris, si, etc. Plerique alii leg. *avocas*. ¶ *Vocare aliquem in partem*, invitare, ut particeps sit cujuspiam rei. *Id. Caecin.* 4. *extr.* Itaque in partem (*hereditatis*) mulieres vocatae sunt. *Virg. A.* 3, 223. ipsumque vocamus In praedam partemque Jovem. *Tac. A.* 1, 11. Vocare aliquem in partem curarum. *Just.* 5, 2. *med.* in portionem muneris. ¶ *Vocare*

iquem ad coelum, est laudare. *Catull.* 6, 16. olo te ac tuos amores Ad coelum lepido vocare ver-, *h. e.* summis laudibus efferre. ¶ *Vocare ad lculos, ad computationem*, adigere ad ineundas tiones. *Cic. Am.* 16. *med.* Hoc quidem est nimis xigue et exiliter ad calculos vocare amicitiam, ut ar sit ratio acceptorum et datorum. (Adde *Liv.* 5, *med.*) *Plin. Pan.* 38. Nemo recentem et attonitam bitatem ad computationem vocet, cogatque paem, quid reliquerit filius, scire. ¶ *Vocare in tbium*, dubiam rem facere. *Cic. Inv.* 2, 28. *med.* Inria ita perspicua, ut ne ab ipso quidem, qui fesset, in dubium vocaretur. ¶ Tribuitur et rebus animis, quae ad aliquid invitare videntur. *Liv.* , 15. *med.* Carthaginienses fessos nox imberque l necessariam quietem vocabat. *Id.* 24, 36. *f.* Ut iocumque vocasset defectionis ab Romanis spes, lmoveret exercitum. *Auct. B. Hisp.* 24. Haec res cessario vocabat, ut ad dimicandum descenderet. *irg. A.* 3, 70. lenis crepitans vocat Auster in alm. *Ov. Rem. Am.* 532. Quoque vocant fluctus, ic tibi remus eat. *Phaedr.* 3. *prol.* aliquae venient riae, Quae me soluto pectore ad studium vocent. Cum infinito. *Lucr.* 5, 943. sedare sitim fontes iviique vocabant. ¶ Poetice praesagire est in illo *irg. G.* 1, 388. Tum cornix rauca pluviam vocat nproba voce. Ubi *Servius*: vocat, poetice ait, non im vocat, sed denuntiat pluviam. Et notandum, rnicem et rauca voce, et solam, pluviam praedire. *Id. ib.* 157. votisque vocaberis imbrem. *Lucr.* , 1083. cornicum ut saecla vetusta, Corvorumque reges, ubi aquam dicuntur et imbres Poscere, et terdum ventos aurasque vocare. ¶ *Casus vocan-*, qui et *vocativus*, est quintus inter casus nomiim: ita dictus, quia illo utimur, cum vocamus. *igid.* ap. *Gell.* 13, 25., ipse *Gell.* 14, 5., *Charis., iomed., Prisc.*, etc.

VŌCŌNĬUS, a, um, adj. ad Voconios pertinens. iere Voconii gens Romana ex municipio Aricino, colligitur ex *Cic. Phil.* 3, 6. Hujus gentis memit etiam *Mart.* 7, 28. Testile, Victoris tormentum lce Voconi. ¶ *Voconia lex* de coercendis mulim hereditatibus, lata fuit a Q. Voconio Saxa Trib. eb. ann. U. C. DLXXXV., sancitumque in ea, ne i census esset, virginem, neve mulierem supra ntena millia HS. heredem institueret, plusve cuiiam legaret, quam ad heredes perveniret: item ne minae cuiquam ab intestato succederent. Meminit us legis *Cic. l. c.* et *Sen.* 5., *Fin.* 2, 17., *Verr.* 1, 41. [et *de rep.* 3, 10. (ed. *A. Maio*), ubi V. not. ejusd. *F.*] ¶ *Voconia pira* fortasse dicta nt a quodam Voconio, qui ea primum severit; amquam *Plin.* 15, 15, 16. inter ea refert, quom nominis ratio ignoratur. In MSS. *Harduini t vocima.* Dicuntur esse viridia, et oblonga.

[VŌCONTĬUS, a, um, adj. ad Vocontios pertins, Galliae Narbonensis populos, ubi nunc il *veovado di Vaison.* Hinc *Plin.* 3, 4, 5. Vocontiom civitatis foederatae duo capita Vasio et Lucus igusti. *Inscr.* ap. *Grut.* 484, 2. Ordo Vocontiom. *Sil.* 3, 467. Jam faciles campos, jam rura ocontia carpit *(Annibal)*. V. *Liv.* 21, 31. *F.*]

VŎCŬLA, ae, f. φωνίον, parva vox. *Cic. Or.* 3, . Quanto molliores sunt, et delicatiores in cantu xiones, ac falsae voculae, quam certae et seve-e? *Prop.* 1, 16, 27. O utinam trajecta cava mea cula rima Percussas dominae vertat in auriculas! *c. Att.* 2, 23. Cum recreandae voculae causa nesse esset mihi ambulare. ¶ Ponitur et pro parva, u brevi dictione. *Gell.* 12, 14. de verbo *saltem*: gnificatio hujus voculae. *Cic. Fam.* 2, 16. Malelorum voculae, *h. e.* detractiones. ¶ [Est etiam gn. R., ut C. Dillius A. F. Ser. Vocula legatus in ermania legionis duoetvicesimae, ap. *Tac. H.* 4, . et in *Inscr.* ap. *Mur.* 697, 5. *F.*]

VOCŬLĀTĬO, onis, f. vocis quantitas, accentus, onunciatio dictionis alicujus juxta accentum. *Nid.* ap. *Gell.* 13, 25. Voculatio qui poterit servari, non sciemus in nominibus, ut Valeri, utrum inrrogandi, an vocandi *(casus)* sint? nam interrogan- secunda syllaba superiore tono est, quam prima, . *Gell. ib.* Quem accentum nos dicimus, voculanem appellat. *Id.* 13, 6. Quas Graeci προσῳδίας cunt, eas veteres docti tum notas vocum, tum acntiunculas, tum voculationes appellabant.

*VOGĒSUS, i, m. Οὐόγεσος, mons in finibus Linnum, a quo Mosa fluvius profluit, non longe a te Matronae fluvii. Hodie *Wasgau* audit. *Lun.* 1, 397. Castraque, quae Vogesi curvam super dua ripam Pugnaces pictis cohibebant Lingones mis. Adde *Plin.* 16, 39. ¶ *Vosegus* audit *Caes. G.* 4, 10. edd. *Oudend.* et *Juntin.* Ex monte Vogo. Sed edd. *Cellar.* et *Plantin.* omnino *Vogeso.* *Vosagus* appellatur a *Venant. Fortun. carm.* 7, 5. denna an Vosagus cervi, caprae, ilicis, ursi Caesagittifera silva fragore tonat: ubi paenultima rripitur, quod et in *Lucani l. c.* factum. *Caesaris etaphrast.* est Βόσηκος. *B. A.*

VŎLĂ, ae, f. θέναρ, cava pars manus, et pedis. *st.* Vola, vestigium medii pedis concavum: Sed palma manus vola dicitur. *Serv.* in *G.* 2, 88. la, medietas palmae, et pedis. *Plin.* 11, 45, 105. la homini tantum, exceptis quibusdam: namque et hinc cognomina inventa, Planci, Plauti, Scauri, *h. e.* qui planis pedibus essent, et vola carentibus. *Prud. Apoth.* 927. numquid manus articulatim Est digesta Dei? numquid vola, numquid et ungues? ¶ *Nec vola, nec vestigium*, proverb. quo significamus, alicujus rei nullum indicium, nullum monumentum exstare, omnemque memoriam abolitam esse. *Varr.* ap. *Non.* 4, 480. Haec Numa Pompilius fieri si viderit, sciet, suorum institutorum nec volam, nec vestigium apparere; et *ib.* Quoniam in sepulcris nec vola, nec vestigium exstat. ¶ *Vola*, terra. V. VOLATICA.

*VOLAE, arum, Βῶλαι, oppidum Latii. *Liv.* 44, 49. bis, ed. *Gronov.* ubi ed. *Drakenb.* habet *Bola.* Cf. 6, 2. *extr.* ubi *Bolas* legitur in edd. *Drakenb.* et *Gronov.* ¶ *Bola* audit *Virg. A.* 6, 776. V. *Bola. B. A.*

VŎLĀBĬLĔ videtur positum adverbii more pro volando, hoc est velociter, celerrime, volantis modo, in illis *Varronis* verbis, quae refert *Non.* 18, 8. et 21. Aut ille cervum qui volabile currens, Sparo secutus tragulaque trajicit. Alii tamen leg. *volabilem*, ut intelligat *volantem cervum*, alii *volatilem.*

*VOLĀNA, ae, f. oppidum Italiae, in Samnio. *Liv.* 10, 44. *extr.* et 46. *B. A.*

*VOLANDUM, i, n. castellum in Armenia. *Tac. A.* 13, 39. *B. A.*

*VOLĀNE, es, unum e Padi ostiis, prius Olane dictum. *Plin.* 3, 16. Dein Volane, quod *(ostium)* ante Olane vocabatur. *B. A.*

VŎLANS, antis, part. a *volo, as*: πετώμενος, volitans, item celer, citus. *Virg. G.* 1, 321. culmumque levem, stipulasque volantes. *Ov. Trist.* 3, 10, 55. Hostis equo pollens, longeque volante sagitta. *Lucan.* 7, 489. Sed quota pars cladis jaculis ferroque volanti Exacta est? *h. e.* sagittis: ἓν διὰ δύο. *Hor. Od.* 2, 16, 11. curas laqueata circum Tecta volantes; et *ib.* 1, 37, 16. ab Italia volantem Remis adurgens, *h. e.* propere fugientem. *Virg. G.* 3, 181. currus agitare volantes; et *ib.* 2, 41. pelagoque volans da vela patenti. ¶ *Volantes* absolute, volucres, alites. *Id. A.* 6, 728. Inde hominum, pecudumque genus, vitaeque volantum; et *ib.* 239. de Averno: Quam super haud ullae poterant impune volantes Tendere iter pennis. *Lucr.* 2, 1081. Squamigerum pecudes, et corpora cuncta volantum.

*VOLĀNUS, a, um, adj. ad Volas pertinens. *Liv.* 4, 49. Agrum Volanum. Sic ed. *Gronov.* ubi ed. *Drakenb.* exhibet *Bolanum.* ¶ *Volani, orum*, incolae Volarum dicti a *Liv.* 4, 49. ed. *Gronov.* ubi ed. *Drakenb.* habet *Bolani.* *Bolani* appellantur a *Plin.* 3, 5. *B. A.*

VŎLĀTERRĀNUS, a, um, adj. ad Volaterras (nunc *Volterra*) pertinens, antiquum Etruriae oppidum, Romanorum colonia, inter Caecinam, et Arnum fluvios, non longe a mari, ubi Vada Volaterrana sunt, quorum mentio est ap. *Cic. Quint.* 6. et *Plin.* 3, 5, 8. *Rutil. Itin.* 1, 453. In Volaterranum, vero Vada nomine, tractum Ingressus, dubii tramitis alta lego. ¶ *Volaterrani, orum*, ejus incolae. *Cic. Dom.* 10., *Liv.* 28, 45. et *Plin. l. c.*

VŎLĀTĬCĂ, ae, f. lamia, venefica, strix: a *volando*, quia veteres putarunt, veneficas se in striges aves convertere. *Fest.* in *Strigas*: Striges, aves nocturnas, ut ait Verrius, Graeci στρίγγας appellant: a quo maleficis mulieribus nomen inditum est, quas volaticas etiam vocant. ¶ Exstat praeterea ap. *Tert. Pall.* 6. Et grammaticus, *inquit*, et rhetor, et sophista, et medicus, et poeta, et qui musicam pulsat, et qui stellarem conjectat, et qui volaticam spectat. Alii eum *qui volaticam spectat*, intelligunt haruspicem, qui ex volatu avium conjectat; alii geometram sic appellatum volunt a *vola* manus, qua res dimetitur: vel a *vola*, qua significat *terram* in Etrusca disciplina, ducta origine a lingua Phoenicia.

VŎLĀTĬCUS, a, um, adj. πτερόεις, qui volat et cito transit, velox: et translate inconstans, levis, instabilis. *Pl. Poen. a.* 2. *v.* 29. An obsecro, usquam sunt homines volatici? *Cic. Att.* 13, 25. *f.* O Academiam volaticam, et sui similem, modo huc, modo illuc, etc. *Id. Har. resp.* 22. Illius furentes ac volaticos impetus in se ipsos posse converti. Alii hic leg. *violentos.* *Sen. ep.* 42. *med.* Volaticum esse, ac levem. *Tert. Poen.* 11. magistratus Romanos vocat *unius anni volaticum gaudium.*

VŎLĀTĬLIS, e, adj. πτηνός, πτερόεις, qui volat. *Cic. N. D.* 2, 60. Praeterea vescimur bestiis et terrenis, et aquatilibus, et volatilibus, partim capiendo, partim alendo. *Ov. Am.* 2, 7, 27. pueri volatilis arcus, *h. e.* Cupidinis. ¶ Saepe translate sumitur pro celeri, veloci, ut *ferrum volatile* est sagitta ferrea cuspide praemunita, quae ex arcu emissa celeriter fugit, velocitatem adjuvantibus pennis. *Virg. A.* 4, 70. de cerva: Quam procul incautam nemora inter Cressia fixit Pastor agens telis, liquitque volatile ferrum Nescius. *Lucr.* 1, 968. et *Ov. A. Am.* 1, 169. volatile telum. ¶ Accipitur et pro fluxo, caduco, quod facile praeterit, transit, elabitur. *Id. Met.* 10, 519. Labitur occulte, fallitque volatilis aetas, Et nihil est annis velocius. *Sen. ep.* 123. *f.* Gloria vanum et volatile quiddam est, auraque mobilius.

VŎLĀTŪRĂ, ae, f. idem quod volatus. *Varr. R. R.* 3, 5. *med.* Ibi in prima volatura cum veniunt, morantur dies paucos requiescendi causa. *Colum.* 8, 9. Turtur a volatura, ita ut capitur, farturae destinatur; et *ib.* 10. *med.* de turdis: Fere etiam in agris ab ejusmodi volucribus haec appetuntur: quae in aviariis quoque desidentium detergent fastidia, faciuntque aviditorem volaturam: quod maxime expedit: nam largiore cibo celerius pinguescit, *h. e.* ipsos turdos, qui advolarunt, et capti sunt.

VŎLĀTUS, us, m. πτῆσις, πτῆμα, volatio, actus volandi. *Cic. N. D.* 2, 39. *f.* Aer et volatus alitum sustinet, et spiritu ductus alit et sustentat animantes. *Id. Div.* 1, 1. *f.* Volatibus avium, cantibusque declarari res futuras putant. *Catull.* 55, 24. Non si Pegaseo ferar volatu. *Claud. Cons. Mall. Theod.* 270. Nuntia votorum celeri jam fama volatu Moverat, etc. et *in Eutr.* 2, 168. illa *(hasta)* per auras Tot freta, tot montes, uno contenta volatu, Transilit. *Id. Gigant.* 47. lucem Insolitam mirantur equi, trepidoque volatu Spissas caeruleis tenebras e naribus efflant, *h. e.* celeri cursu. *Mart.* 11, 91. Si tam praecipiti fuerant ventura volatu, Debuerant alia fata venire via, *h. e.* si mors tam cito ventura erat.

*VOLCAE, arum, populi Galliae Narbonensis, ubi nunc *Languedoc*: quorum pars una *Volcae Tectosages* dicti, memorati a *Caes. B. G.* 6, 24. *Plin.* 3, 4. bis. Altera, *Volcae Arecomici*, de quibus *Caes. B. G.* 7, 7. *Volcae* nude appellati a *Cic. pro Font.* 8. *in.* *Liv.* 21, 26. ac *Plin.* 3, 19. In *Mela* 2, 5. *Arecomici* appellatur gentis hujus pars una, *Tectosages* autem altera, absque mentione v. *Volcae. B. A.*

VOLCĀTĬUS, et Vulcatius, ii, m. nomen propr. R. civis. Volcatius Gallicanus, qui sub Diocletiano vixit, scripsisse dicitur aliquot R. Imperatorum vitas, ex quibus illa Avidii Cassii adhuc exstat. V. CAPITOLINUS, i. ¶ *Volcatius Tullus, consul Romanus, qui Catilinam a consulatus petitione deterruit. V. *Ascon. Pedian.* in *Or. Cic. in toga cand.* 149. ¶ Volcatius Terentianus, scriptor rerum suorum temporum sub Gordianis. ¶ Volcatius Epidius, grammaticus, scripsit vitam Pompeii Magni. *B. A.* ¶ Volcatius Sedigitus scripsit de poetis Latinis, cujus versus aliquot leguntur ap. *Gell.* 15, 24.

[VOLCEJĀNENSIS, vel Vulcianensis, e, et *F.*]

[VOLCEJĀNUS, vel Vulcejanus, a, um, et *F.*]

[VOLCENS, entis, et *F.*]

[VOLCENTĀNUS, a, um, adj. ad Volcejos, seu Volcentum pertinens, urbem mediterraneam Lucaniae prope Tangrum fluv., nunc *Buccino* appellatam, cujus mentio est in *Inscr.* ap. *Grut.* 447, 1. M. Paccius M. F. Pom. Bassus augur, aedilis, II. Vir. Volceis, *h. e.* Volcejis; et *in alia* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 334. M. Sattius Rufinus Volceis. *Frontin. de colon.* p. 109. *Goes.* Praefecturae Ulcianensis (lege *Vulcianensis*), Paestana, Potentina. *Inscr.* ap. *Mur.* 1095, 5. Ordo populusque Volcejanus. *Alia* ap. *Grut.* 209, 2. Vulcejana civitas. Hinc *Volcentes, ium*, et *Volcentani, orum*, absolute, incolae illius urbis. *Liv.* 27, 15. Hirpini, et Lucani et Volscentes (lege *Lucani Volcentes*). *Plin.* 3, 11, 15. Lucanorum Grumentini, Potentini, Volcentani. *F.*]

VOLCENTĪNUS. V. VULCENTĀNUS.

VŎLĒMĂ, orum, n. plur. pira praegrandia. Secundum *Serv.* in *A.* 3, 233. dicta sunt a *vola*, eo quod volam impleant, *Id.* in *G.* 2, 88. pira volema interpretatur magna, *h. e.* quae in Graecis χειροπληθέα sunt. Sed addit volema pira lingua Gallica bona, et grandia dici. Quod si est, non e Latio vox est arcessenda, sed ex Gallia Cisalpina, quae saepe Gallia absolute dicitur. *Virg. G.* 2, 88. nec surculus idem Crustumiis, Syriisque piris, gravibusque volemis. *Cato R. R.* 7. Pira volema, Aniciana, et sementiva. Adde *Colum.* 5, 10. *med.* et 12, 10. ¶ In sing. num. *Cloatius* ap. *Macr. Sat.* 2, 15. *f.* Pirum Tarranianum, praecox, volemum, etc.

VŎLENS, entis, part. a *volo, vis*: ἑκών, sponte, et non invitus aliquid faciens, libenter faciens. *Vell.* 2, 62. Pecunias etiam a volentibus acceperant. *Virg. A.* 10, 676. vos o potius miserescite venti: In rupes et saxa (volens vos Turnus adoro) Ferte ratem. *Macr. Sat.* 1, 7. *med.* Facite, si volentibus vobis erit, diem communibus et fabulis, et epulis exigamus. *Ov. Met.* 2, 128. de equis Solis: Sponte sua properant: labor est inhibere volentes; et *Virg. G.* 3, 129. Ipse autem macie tenuant armenta volentes; et *Sen. ep.* 107. *f.* Ducunt volentem fata, nolentem trahunt. *Liv.* 7, 26. Si Divus, si Diva esset, qui sibi praepetem misisset, volens, propitius adesset, *h. e.* benevolus, favens. Sic *Sall. Jug.* 17. Virtute, ac Diis volentibus magni estis, et opulenti; et *ib.* 111. Munificus nemo putabatur, nisi pariter volens, *h. e.* benevolus, amicus, et qui vellet omnia ejus causa, cui munificus esset. Largitio enim ipsius causa facta, qui largiretur, ignota erat. ¶ *Volentia alicui* dicuntur, quae grata, accepta, jucundaque sunt. *Tac. H.* 3, 52. Muciano volentia rescripsere. *Sall. Jug.* 76. Litteris, quae de Metello ac Mario missae erant, cognitis volentia de ambobus acceperant. Alii leg. *volenti animo de ambobus acce*

perant. *Id. H.* 4. ap. *Non.* 2, 900. Volentia plebi facere.

VOLENTER, adv. voluntarie, libenter. *Appul. Met.* 6. Perrexit Psyche volenter.

VOLENTIA, ae, f. βούλησις, idem quod voluntas, favor. *Appul. Met.* 11. Mea volentia fretus. *Solin.* 36. Volentia resistendi prompta.

[VOLERO, onis, m. praenomen R. plebejae gentis Publiliae seu Publiliae proprium. *Auct. Epit. de nomin. rat.* Volero in praenomen abiit, et volentibus nasci liberis parentibus indebatur. Quo usus est Publilius Philo. Hinc in *N. Framm. de' fast. cons.* T. 2. editis a *B. Borghesio*, Voler. Publilius P. F. Voler. N. Philo, est unus ex tribunis mil. consulari potestate ann. U. C. CCCLV., quem *Liv.* 5, 13. Voleronem Publilium appellat, cujusque avum eodem praenomine nominat *Id.* 2, 55. *F.*]

[VOLESUS, et Volusus, i, m. cogn. R. patriciae gentis Valeriae seu Valesiae proprium. V. *B. Borghes.* in *N. Framm. de' fast. cons.* T. 1. p. 45. et sqq. *Inscr.* ap. *Grut.* 6, 5. P. Valesius Volesi F. Poplicola; et 97, 2. P. Valesius Volusi F. Poplicola. *Juven.* 8, 18. et quae Turpia cerdoni, Volesos, Brutosque decebunt? *h. e.* Valerios et Junios, quorum cognomina fuerunt Volesus et Brutus. *Sil.* 2, 8. Poplicola, ingentis Volesi Spartana propago, *h. e.* P. Valerius Volesi F. Poplicola, cujus patrem oriundum ex Sabinis, qui originem ducunt a Spartanis, cum Tatio Sabinorum rege Romam venisse, narrat *Dionys. Halic. l.* 2. *c.* 46. *Inscr.* ap. *Grut.* 290. C. Valerius L. F. Vol. N. Potitus Volusus, qui trib. mil. consul. potestate fuit ann. U. C. CCCXXXIX., deinde consul ann. CCCXLIV., tum iterum trib. mil. consul. pot. ann. CCCXLVII. et CCCL. ℙ Sunt qui falso putant, *Volesum* esse praenomen, propterea quod legitur in nummo gentis Valeriae ap. *Morell. Numism. Fam. R. tab.* 2. *n.* 7. et 8. et ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 5 p. 334. Volusus Valer. Messal. III. Vir A. A. A. F. F. At hic *Volusus*, licet cognomen fuerit, loco tamen praenominis usurpatum est ea de causa, quam attulimus in COGNOMEN: etenim hujus viri nomina fuerunt L. Valerius Messala Volusus, ideoque in *Inscr.* ap. *Grut.* 883, 15. et in alia ap. *eund.* 1083, 8. appellatur L. Valerius Volesus, Cos. una cum Cn. Cornelio Cinna ann. a Chr. n. V.; idemque deinde proconsul Asiae fuit, atque a *Tac. A.* 3, 68. *Volesus Messala*, et a *Sen. Ira* 2, 5. *Volesus* tantum nominatur. ℙ *Volusus* est etiam nomen proprium unius e ducibus Volscorum, ap. *Virg. A.* 11, 463. Tu Voluse, armari Volscorum edice maniplis. *F.*]

VOLGIOLUS, i, m. rusticum instrumentum. V. VALGIUM.

VOLITATUS, us, m. idem ac volatus: est a *volito*, ut a *volo* est volatus. *Venant. Vit. S. Mart.* 4, 223. Ecce repens oritur variante fragore procella, Stridula sidereo volitatu, et multa tumultu. *F.*]

VOLITO, as, n. 1. ἀναπέτομαι, frequenter volo. *Cic. Or.* 2, 6. de avib. Easdem autem, cum aliquid effecerint, levandi laboris sui causa passim ac libere solutas opere volitare. *Id. N. D.* 1, 20. In hac igitur immensitate latitudinum, longitudinum, altitudinum infinita vis innumerabilium volitat atomorum. ℙ Translate ponitur pro discurrere, hac atque illac currere, vagari. *Cic. Or.* 1, 38. Volitare in foro. *Id. Agr.* 2, 22. Volitat enim ante oculos istorum Jubae regis filius, adolescens minus bene nummatus, quam bene capillatus. *Id. Phil.* 11, 2. *f.* Et nunc tota Asia vagatur, volitat ut rex. *Id. Dom.* 19. Cum tu florens ac potens per medium forum popularis volitares. ℙ Item pro libere agere, relaxari. *Id. Or.* 2, 6. Sic nostri animi forensibus negotiis, atque urbano opere defessi gestiunt, ac volitare cupiunt vacui cura atque labore. ℙ Item pro animos altos gerere, efferri, magna aggredi. *Id. Pis.* 25. Valebis apud hominem volitantem gloriae cupiditate vir moderatus et constans. *Mart.* 1, 4. Aetherias, lascive, cupis volitare per auras: I, fuge, sed poteras tutior esse domi. ℙ Item pro celebrari, laudari, nominari. *Enn.* ap. *Cic. Tusc.* 1, 15. Nemo me lacrumis decoret, nec funera fletu Faxit. Quur? volito vivu' per ora virum. ℙ Item pro molestum esse, jactare sese, efferri. *Cic. Fl.* 16. Nunc vero non insultabo vehementius, nec volitabo in hoc insolentius.

VOLO, as, avi, atum, n. 1. πέτομαι, per aerem feror: proprium alas habentium. *Prop.* 2, 23, 20. Denique ut ad Trojae tecta volarit avis. *Cic. Phil.* 10, 5. Ne C. quidem Antonii celeritas contemnenda est, quem nisi in via caducae hereditates retardassent, volasse eum, non iter fecisse diceres. *Pl. Poen.* 4, 2, 49. Sine pennis volare haud facile est: proverb. et *Ps.* 3, 2, 52. Volare in coelum. *Lucr.* 1, 1062. in coeli templa. *Ov. A. Am.* 2, 69. de Daedalo: Jamque volaturus parvo dedit oscula nato. *Virg. A.* 1, 304. volat ille per aera magnum Remigio alarum. *Id. G.* 1, 364. altam supra volat ardea nubem. *Id. A.* 4, 184. Nocte volat coeli medio, terraeque; et *ib.* 254. avis volat circum litora. *Ov. Art. Am.* 1, 96. de apibus: nactae Pascua, per flores, et thyma summa volant. *Juven.* 8, 251. corvi ad Cimbros, stragemque volabant. ℙ Varias in avibus volandi rationes accurate persequitur *Plin.* 10, 38, 54. ℙ De aliis rebus, quae per aera sine alis feruntur. *Lucr.* 2, 213. Transversosque volare per imbres fulmina cernis. *Virg. A.* 7, 466. volat vapor ater ad auras. *Sall. Jug.* 64. Strepitus armorum ad coelum ferri: tela utrinque volare. *Liv.* 26, 44. *med.* Ingens vis telorum e muris volabat. *Virg. A.* 9, 699. volat hasta per aera; et *ib.* 12, 596. ignes ad tecta volare. *Id. G.* 3, 201. ventus volat. *Ov. Trist.* 3, 3, 61. morte carens vacuam vola altus in auram Spiritus. ℙ Est etiam celeriter ire instar volantis. *Pl. Pers.* 2, 2, 17. I sane, vola curriculo. *Ov. Met.* 10, 587. passu volat alite virgo. *Virg. G.* 3, 107. volat vi fervidus axis. *Id. A.* 5, 819. per summa levis volat aequora curru; et *ib.* 7, 808. Illa vel intactae segetis per summa volaret Gramina, nec teneras cursu laesisset aristas; et *ib.* 12, 650. medios volat ecce per hostes Vectus equo spumante Saces. *Val. Fl.* 6, 631. Ille volat campis, immensaque funera miscet. *Ov. Her.* 6, 65. Ultimus e sociis sacram conscendis in Argo: Illa volat. *Val. Fl.* 1, 741. volat ille mari, *h. e.* celeriter navigat. *Catull.* 4, 4. Phaselus palmulis, sive linteo volat. *Hor. Epod.* 16, 40. Etrusca praeter et volate litora. ℙ Cum infinito. *Val. Fl.* 4, 407. Ast Erebi virgo ditem volat aethere Memphim Praecipere, et Pharia venientem pellere terra. ℙ Illa quoque commode translata sunt. *Cic. Att.* 2, 19. *med.* Litterae Capuam ad Pompejum volare dicebantur, *h. e.* crebro et cito perferri. *Petr. Sat.* 137. *extr.* Volabant inter haec potiones meracae, *h. e.* crebra circumferebantur pocula. *Cic. Tusc.* 1, 31. *med.* Veniet tempus, et quidem celeriter: volat enim aetas. *Sen. Hipp.* 1141. Volat ambiguis mobilis alis hora. *Virg. A.* 3, 121. Fama volat, pulsum regnis cessisse paternis Idomenea ducem. *Hor. Ep.* 1, 18, 71. Et semel emissum volat irrevocabile verbum.

VOLO, vis, vult, volui, a. anom. βούλομαι, ἐθέλω, voluntas mihi est, opto, studeo. V. etymon verbi in VOLTUMNA. *Cic. Q. Fr.* 3, 8. *med.* Velit, nolit, scire difficile est; et *Plin. Pan.* 20. Praeterea futuri principes, velint, nolint, sciant, etc. et *Cic. Cluent.* 66. *med.* Nihil est enim mali, quod illa non ab initio filio voluerit, optaverit, cogitaverit, effecerit. *Tibull.* 4, 13, 21. Jam faciam quodcumque voles: tuus usque manebo. *Juven.* 6, 222. Hoc volo, sic jubeo: sit pro ratione voluntas. *Pl. As.* 1, 2, 25. Hic ante ostium meo modo loquar, quae volam. *Cic. Lig.* 4. *med.* Qui cum a te nemini ignosci vellent, impedirent clementiam tuam. *Id. Att.* 14, 7. Volo mense Quintili in Graeciam: subaudi *proficisci*. *Id. Brut.* 56. Idem Stoicus esse voluit: orator nec studuit unquam, nec fuit; et *fragm.* ap. *Macr. Sat.* 6, 4. Visne ea, quae restant, in illis alnorum umbraculis prosequamur? *Id. Brut.* 84. Volo, hoc oratori contingat, ut, etc. *Catull.* 61, 216. Torquatus, volo, parvulus Matris e gremio suae Dulce rideat ad patrem. *Virg. Ecl.* 3, 28. Vis ergo, inter nos, quid possit uterque, vicissim Experiamur? *Ter. Eun.* 5, 9, 24. Quid vis faciam? *Cic. Vatin.* 7. Volo, uti mihi respondeas, num, etc. ℙ *Te volo* interdum est volo te convenire, tecum colloqui. *Pl. Capt.* 5, 2, 24. Philocrates, per tuum te ingenium obsecro, exi: te volo. *Ter. Andr.* 1, 1, 2. Sosia adesdum: paucis te volo; et 5, 3, 1. Quis me vult? *Cicero* integre locutus est *Att.* 10, 16. *med.* Centuriones trium cohortium me velle postridie convenire. Alii tamen plerique v. *convenire* omittunt. ℙ *Si quid me vis*, si quid me vis facere, si aliquid a me vis. *Pl. Aul.* 2, 2, 32. Redeo ad te, Megadore, si quid me vis. *Id. Asin.* 1, 1, 75. Nunc verba in pauca conferam, quid te velim. *Caes. B. G.* 1, 24. Si quid ille se velit, illum ad se venire oportere. *Ter. Andr.* 1, 1, 18. Quin tu uno verbo dic, quid est, quod me velis. ℙ *Velim* frequenter pro *vellem*, aut *volo* ponitur. *Cic. Fam.* 15, 3. *f.* Tu, velim, ut consuesti, nos absentes diligas, et defendas. *Pl. Truc.* 2, 5, 28. Nunc ecastor, ut veniret miles, velim. ℙ *Volo*, bene cupio, opto, *desidero*: praesertim cum *tua*, aut *ejus causa* additur. *Cic. Manil.* 16. *f.* Quod ut illi proprium ac perpetuum sit, cum communis salutis, tum ipsius hominis causa velle et optare debetis. *Id. Fam.* 12, 19. Eam rem tibi volo bene, et feliciter evenire; et *ib.* 13, 22. Varro magnopere ejus causa vult omnia; et *ib.* 16, 17. *extr.* Cuspio quod operam dedisti, valde gratum est. Valde enim ejus causa volo; et *ib.* 13, 71. Etsi omnium causa, quos commendo, velle debeo, tamen cum omnibus non eadem mihi causa est. *Sen. Ben.* 6, 11. *f.* Et volam illi aliquid praestare: nam et ille voluit mihi. ℙ *Bene* aut *male alicui velle*, bona aut mala cupere, amare aut odisse. *Ter. Heaut.* 5, 2, 6. Tibi bene ex animo volo. *Pl. Ps.* 1, 3, 4. Jamdiu ego huic, et hic mihi volumus bene, et amicitia est antiqua. *Id. Trin.* 2, 4, 36. Quid agit filius? *Phil.* bene vult tibi. *Stas.* Nequam illud verbum est, bene vult, nisi qui bene facit. *Id. As.* 5, 1, 13. Utinam male qui mihi volunt, sic rideant. *Petr. fragm. Tragur.* 38. *Burm. med.* Est tamen sub alapa, et non sibi male vult, i. e. genio indulget. ℙ *Factum volo*, cupio feliciter evenire. *Ter. Ad.* 5, 7, 19. Dii tibi bene faciant, cum te video nostrae familiae tam ex animo factum velle. *Gell.* 7, 3. *med.* Cum et utiles essent, et vellent regi esse factum. *Pl. As.* 3, 3, 94. Da mihi istas viginti minas. *Lib.* videbitur: factum volo. ℙ *Vellem*, et *velim quae velles*, formula qua significamus aegre esse nobis, quod alteri male sit, et optare ut feliciter ei succedat. *Id. Most.* 3, 2, 53. Velim ut velles, Tranio. *Sen. ep.* 67. *f.* Aspice M. Catonem sacro illi pectori purissimas manus admoventem, et vulnera parum demissa laxantem; utrum illi dicturus es, Vellem quae velles; et, Moleste fero; an, Feliciter quod agis. ℙ *Quam vellem* aut *velim!* magnopere optantis. *Ter. Ad.* 4, 1, 16. Vah, quam vellem etiam noctu amicis operam mos esset dari! Ubi *Donatus:* Proprie dicimus in his quae non videmus fieri. *Cic. Att.* 14, 15. *extr.* Quam velim, Bruto persuadeas, ut Asturae sit! *Id. Fin.* 3, 3. Quam vellem, te ad Stoicos inclinavisses! ℙ *Ut volo*, ex mei animi sententia, ex voto. *Cic. Off.* 1, 20. *extr.* Libertatis proprium est, sic vivere, ut velis. *Pers.* 5, 84. licet, ut volo, vivere, non sim Liberior Bruto? *Cic. Att.* 6, 7. Confido rem, ut volumus, esse. *Ter. Andr.* 4, 5, 10. Ut quimus, quando, ut volumus, non licet. *Pl. Most.* 3, 2, 47. Nos profecto probe, ut voluimus, viximus. ℙ Ad *velle* pro cupere pertinent etiam illa, quibus impetus quidam volendi, et ardenter optandi significatur. *Virg. A.* 7, 340. Arma velit, poscatque simul, rapiatque juventus. *Val. Fl.* 1, 67. nunc aerii plantaria vellet Perseos. *Stat. Th.* 3, 664. Ne mihi tunc, moneo, lituos atque arma volenti Obvius ire pares. *Sil.* 13, 318. Ne flammam taedasque velint. ℙ *Velle alicui aliquid*, cupere, aut parare. *Stat. Th.* 11, 509. Hasta subit velox equitis femur inter equique Ilia, letum utrique volens. Adde *Cic. Cluent.* supra allatum. ℙ *Velle*, *optare*, *cupere*, idem fere sunt: *cupere* tamen aliquid plus valet, nempe praeter voluntatem, conatum etiam et operam. *Ov. Pont.* 3, 1, 34. Invenies, vere si reperire voles. Velle parum est: cupias, ut re potiaris, oportet: Et faciat somnos haec tibi cura leves. Velle reor multos, quis enim mihi tam sit iniquus, Optet ut exsilium pace carere meum? ℙ *Quid sibi vult*, quid significat. *Cic. Leg.* 3, 14. *extr.* Nec satis intellexi, quid sibi lex, aut quid verba ista vellent. *Id. Verr.* 2, 2, 61. Quid ergo illae sibi statuae equestres inauratae volunt? ℙ Alio sensu. *Ter. Andr.* 2, 3, 1. Quid sibi volt pater? cur simulat? *h. e.* quid parat, molitur, quaerit? ℙ Interdum *velle* redundat, sed cum quadam elegantia. *Tibull.* 1, 5, 50. Et manibus canas fingere velle comas. *Id.* 3, 4, 4. Desinite in vobis quaerere velle fidem. *Ov. Fast.* 2, 262. et audes Fatidicum verbis fallere velle Deum? et *Am.* 1, 4, 38. Oscula praecipue nulla dedisse velis. *Phaedr.* 1, 29. et quaerit, cur sic mentiri velit. *Cato R. R.* 5. Villicus ne quid emisse velit insciente domino, neu quid dominum celavisse velit. *Petr. Sat.* 98. Si Gitonem tuum amas, incipe velle servare. ℙ *Velle* dicitur populus, cum leges sibi latas probat: itaque sic rogatur: *Velitis, jubeatis, Quirites?* *Liv.* 38, 54. Velitis, jubeatis, Quirites, quae pecunia capta, ablata est, uti de ea re Ser. Sulpicius praetor Urbis ad senatum referat, etc. ℙ Adde 21, 19., 22, 10., 31, 6., *Cic. Dom.* 17. et *Pis.* 29. ℙ *Velle* saepe loco substantivi nominis adhibetur, addito pronomine possessivo, apud sequioris praesertim aevi scriptores, unde Itali suum *il volere* nunc habent. *August. de divers. quaest.* 1, 10. Nihil valet velle nostrum, nisi, ut perficiamus, adjuvet Deus. [*Auct. Itin. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 1. Meum velle id exigit. *F.*] ℙ *Volim* pro *velim* proferebant antiqui. Cicero in II. de natura Deorum: Quo facilius id, quod docere volimus, intelligi possit. Haec *Prisc.* 9, 848. Locus autem *Cicer.* est *c.* 32. ubi nunc plerique omnes leg. *volumus*, quidam *velimus*. ℙ Etiam *volt*, et *voltis* pro *vult;* et *vultis* dixere: et legitur ap. *Plaut.* et alios saepe. Ejusdem generis sunt *volgus*, *volnus*, *Volcanus*, *volsus*, *voltus*, etc., in quibus e duabus *u* illa, quae est vocalis, in *o* mutatur: itaque legitur in MSS. etiam *Horatii*, *Virgilii*, etc., et in quibusd. Lapidib. *Quint.* 1, 7. *med.* Nostri praeceptores *cervom*, *servomque*, *u* et *o* litteris scripserunt, etc. nunc *u* gemina scribuntur. ℙ Part. *Volens* V. supra s. l.

*VOLOGESOCERTA, ae, Babyloniae urbs, a Vologeso Parthorum rege condita. *Plin.* 6, 26. ℙ *Vologessia* audit *Ammian.* 23, 20. Hodiernum nomen *Nemrut*. *B. A.*

*VOLOGESUS, i, m. Parthorum rex, Vononis filius. *Sueton. Ner.* 57. *Vesp.* 6. et *Domit.* 2. *Plin.* 6, 26. ℙ *Vologeses* audit *Tac. A.* 12, 14, 44, 50., etc. *B. A.*

VOLONES, um, m. plur. servi Romanorum, qui post Cannensem cladem voluntarie militiam susceperunt: a *volendo*. *Macr. Sat.* 1, 11. *med.* Bello Punico, cum deessent qui scriberentur, servi pro dominis pugnaturos se polliciti, in civitatem recepti sunt, et volones, quia sponte hoc voluerunt, appellati. *Fest.* Volones dicti sunt milites, qui post Cannensem cladem, usque ad octo millia, cum essent servi, voluntarie se ad militiam obtulerunt. *Liv.* 23, 35. Ut tirones (ea maxima pars volonum erat) discerent signa sequi. V. *eund.* 22, 57. *f.* et *Macr. l. c.*, ubi et aliarum nationum exempla refert, quae

olonum opera in bello usae sunt. V. *Capitol. l. c.*
VOLUNTARIUS.

VOLPES. V. VULPES.

VOLSCE, adv. Volscorum more. *Titin.* ap. *Fest.* *Oscum:* Osce, et Volsce fabulantur: nam Latine esciunt.

VOLSCI, orum, m. plur. pop. Latii, ubi hodie ars Orientalis Campaniae Romanae. Ab Occ. habebant Rutulos, et Latinos; ab Or. Samnites et ampanos; a Sept. Aequos, Hernicos, et Marsos; Mer. mare Tyrrhenum. Eorum caput fuit Anxur, ve Terracina. *Virg. G.* 2, 168. Assuetumque ma- Ligurem, Volscosque verutos. ₽ Adj. *Id. A.* 803. Volsca de gente Camilla. *Liv.* 10, 1. Volus ager.

VOLSCINUS. V. VULCINUS.

VOLSELLA et Vulsella, ae, f. τριχολαβίς, inrumentum pilis e corpore radicitus evellendis ido-eum: item ad varios chirurgorum usus: a supino *lsum* aut *vulsum* verbi *vello*. *Mart.* 9, 28. Purentque saevae cana labra volsellae. Adde *Pl. Curc.* 4, 21. De chirurgis. *Cels.* 7, 12. *n.* 1. Specillo onquirenda est testa, quae recessit, et vulsella pro-ahenda est; et 6, 18. *n.* 3. Orae cutis vulsella ehendendae, tum quidquid corruptum est, exci-endum. ₽ Translate. *Varr. L. L.* 8, 26. Pugna- volsellis, non gladio, *h. e.* leviter, et parum da-ni inferendo.

VOLSGRAM, avem, quae se vellit: augures hanc ndem fecilitram appellant. *Festus.* Alii pro *fecili-am* leg. *fulicitram* a *fulica.*

VOLSINIENSIS et Vulsiniensis, e, adj. ad Volnios, aut Vulsinios pertinens, quod est oppidum truriae, nunc *Bolsena*, ad radices collis, in via, iae Romam Etruriam ducit: ubi primum inventas se molas versatiles *Plin.* scribit 36, 18, 29. Hinc olsiniensis ager, *Liv.* 5, 32. provincia, *ib.* Et ulsiniensis lacus, qui ad illud oppidum est, *lago Bolsena*, figura fere rotunda, circuitu M. pass. rciter XXII., in quo et duae insulae sunt, Marta-, et Bisentina. *Plin.* 36, 22, 49. et *Colum.* 8, 16. Oppidi mentio fit ab *eod. Plin.* 2, 52, 53. et *ib.* 54., *Liv.* 10, 37. et 27, 23. et *Juven.* 3, 191. *Volsinienses, ium*, ejus oppidi cives. *Li. l. c.* et 3. et *Plin.* 3, 5, 8.

VOLSUS. V. VULSUS.

[VOLTA, ae, f. ignoti monstri nomen ap. *Plin.* 53, 54. Vetus fama Etruriae est, impetratum lmen, Volsinios urbem, agris depopulatis, subeunte onstro, quod vocavere voltam. *Volam* Tusci ter-m vocabant, inde *volta* fortasse terrigena est bel-a. V. VOLATICA. *F.*]

VOLTINIA seu Volsinia, ae, f. tribus Romana, a ex rusticis: quo loco constituta fuerit, et a quo cta, ignoratur ab eruditis. Qui *Volsinia* legunt, tant appellatam a Volsinio oppido. Ejus meminit *c. Planc.* 16. et 17. *Inscr.* ap. *Grut.* 418, 3. L. elvio L. Filio Voltin. Frugi, etc. *Alia* ap. *eund.* 11. P. Apulejus P. F. Vol. Paternus, etc.

VOLTINIENSES, ium, m. plur. cives tribus Voliae. *Cic. Planc.* 17.

VOLTUM. V. VULTUS.

VOLTUMNA aut Volturnae Fanum, locus Etrue apud Ciminum montem, prope recentiorem ur-m, quae nunc *Viterbo* appellatur. Sunt qui Masm esse velint, urbem in Senensi ditione, inter Se-s et Populoniam. [Vox autem videtur esse a ver- βούλομαι, vel antiquiore βόλω, unde Latinorum *lo*; hinc ὁ βολετής pro βουλευτής, consultor, unde rusce contractum in *vultu* seu *voltu* cum termina-ne *mna* ex Dorico ἔμεναι pro εἶναι, esse, ut in *Pi-mnus*, *Pilumnus*, *Vertumnus*: eo quod, ut nar- *Liv.* 4, 23, 25. et 61., ad Voltumnae fanum odecim omnis Etruriae populorum indici soleret rebus publicis consultandis concilium. *F.*]

VOLTURNUS. V. VULTURNUS.

VOLVA, ae, f. χορίον, involucrum fetus in utero, u vulva: a *volvendo*. *Varr. R. R.* 2, 1. *med.* Dintur agni chordi, qui post tempus nascuntur, ac manserunt in volvis intimis: vocant *χορίον*: a quo ordi appellati. ₽ Item involucrum fungorum, ale est album illud, quo boleti integuntur. *Plin.* 22, 46. Volvam terra prius gignit, ipsum (*bo-tum*) postea in volva, ceu in ovo est luteum. ₽ quorundam pomorum. *Scrib. Comp.* 104. *f.* Feloles, volva pomorum, sorba, mala orbiculata, etc. *hodius* in *Lex.* adscribit, a quibusdam putari esse mi medium, ubi semina continentur: ab aliis pro *lva pomorum* legi *volema.*

*VOLUBILE, is, oppidum Mauritaniae Tingitae. *Plin.* 5, 1. ₽ *Volubilis* audit *Melae* 3, 10. *Anton Itin. B. A.*

VOLUBILIS, e, adj. εὐστροφος, ἐπίτροχος, ἑλικὸς, i facile volvitur, fluit, et circumagitur. *Virg. A.* 382. Impubesque manus mirata volubile buxum, e. trochum. *Cic. Univ.* 6. *f.* et *Lucan.* 6, 447. olubile coelum. *Prud. Cath praef.* 3. Sol volubi- *Cic. N. D.* 2, 17. *med.* Volubilis et rotundus eus. *Ov. Met.* 3, 41. de angue; Ille volubilibus uamosos nexibus orbes Torquet, et immensos sal- sinuatur in arcus. *Plin.* 11, 23, 27. de bomby-b. Lanuginem foliorum ab his cogi: postea ap-ehensam corpori involvi nido volubili, *h. e.* ovalis figurae, et facilis volvendo. *Lucr.* 3, 190. movetur aqua et tantillo momine fluctuat, Quippe volubilibus, parvisque creata figuris; et 2, 454. Et procursus item in proclive volubilis exstat. *Hor. Ep.* 1, 2, 42. amnis Labitur, et labetur in omne volubilis aevum. *Ov. Her.* 20, 209. et 10. *Met.* 667. Aurum volubile, *h. e.* malum aureum. *Plin.* 37, 3, 11. *n.* 2. de electro: In litora expellitur, ita volubile, ut pendere videatur. *Appul. Met.* 2. Pila volubilis. *Arnob.* 5, 169. Volubiles rotulae. ₽ Translate. *Cic. Mil.* 26. Vide, quam sit varia commutabilisque ratio, quam vaga volubilisque fortuna. *Plin. ep.* 4, 24. Quod potest esse documento, nihil desperare, nulli rei fidere: cum videamus tot varietates tam volubili orbe circumagi. ₽ *Oratio volubilis* est copiosa, fusa, concitata, et simul facile fluens. *Cic. Brut.* 28. Appii Claudii volubilis, sed paulo fervidior erat oratio. *Auct. ad Her.* 3, 14. Cum contendere oportebit, vocem quoque adaugere, et celeriter cum clamore verba conficere, ut vim volubilem orationis vociferatio consequi possit. *Gell.* 11, 13. Cursus hic, et sonus rotundae volubilisque sententiae eximie nos et unico delectabat. ₽ *Volubilis* is quoque dicitur, qui tali oratione utitur. *Cic. Brut.* 27. Canorum oratorem et volubilem, et satis acrem, atque eundem et vehementem, et valde dulcem, et perfacetum esse dicebat. *Id. Flacc.* 20. *f.* Cum se homo volubilis quadam praecipiti celeritate dicendi illa oratione jactaret. *Id. fr.* ap. *Prisc.* 3, 617. Etenim est ad Lucii Crassi eloquentiam gravis, et vehemens, et volubilis.

VOLUBILITAS, atis, f. εὐτροχία, τὸ εὔστροφον, aptitudo ad volvendum, facilitas, qua aliquid movetur. *Cic. N. D.* 2, 19. Mundi volubilitas, quae nisi in globosa forma esse non posset. [**Id. Univ.* 10. Deus coelum ad volubilitatem retundavit.] ₽ Item rotunda, aut ovalis figura, qua aliquid volubile est. *Ov. Fast.* 6, 269. Terra pilae similis, nullo fulcimine nixa, Aere subjecto tam grave pendet onus. Ipsa volubilitas libratum sustinet orbem. *Id. Met.* 12, 433. Phonoleniden a summo vertice fregit: Fracta volubilitas capitis latissima. *Cic. Fat.* 19. Qui protrusit cylindrum, dedit ei principium motionis, volubilitatem autem non dedit. ₽ Translate sumitur pro inconstantia. *Id. Div.* 2, 6. Quomodo ergo id, quod temere fit, caeco casu, et volubilitate fortunae, praesentiri et praedici potest! ₽ Item pro promptitudine dicendi cum verborum copia conjuncta. *Id. Planc.* 25. *med.* Virtus, probitas, integritas in candidato, non linguae volubilitas, non ars, non scientia requiri solet. *Id. Or.* 1, 5. Verborum volubilitas, *h. e.* copia, apta connexio, et facilitas. *Plin. ep.* 5, 20. Mos est plerisque Graecorum, ut illis sit pro copia (*rerum*) volubilitas: tam longas, tamque frigidas periodos uno spiritu, tanquam torrente, contorquent. *Quint.* 10, 1. Nobis copia (*verborum*) cum judicio paranda est, vim orandi, non circulatoriam volubilitatem spectantibus.

VOLUBILITER, adv. εὐστρόφως, cum volubilitate, varie, copiose, et facile. *Cic. Or.* 62. Saepe etiam in amplificanda re, concessu omnium, funditur numerose et volubiliter oratio. [**Ergiesst sich die Rede in Schwung und rhythmischen Wohlklang. Schütz. cl. Cic.* s. h. v.]

VOLUCER, cris, cre, adj. πετεινὸς, πτερόεις, volans, volatilis: et proprie de alatis dicitur: a *volo, as.* *Cic. N. D.* 1, 36. *med.* Volucres angues ex vastitate Libyae vento Africo invectae. *Id. Tusc.* 5, 13. Alias bestias nantes aquarum incolas natura esse voluit: alias volucres coelo frui libero. *Ov. Met.* 7, 770. volucri non segnius alite ludit. *Tibull.* 4, 1, 209. Sive ego per liquidum volucri vehar aera penna. *Stat. Theb.* 2, 55. Volucer Deus, *h. e.* Mercurius, de quo *Ov. Fast.* 5, 88. Aetherium volucri qui pede carpit iter. *Ov. Met.* 5, 301. Volucris turba, *h. e.* aves. *Varr. R. R.* 3, 16. *med.* Meum erat, eas novisse volucres, etc. *h. e.* apes. *Prop.* 1, 20, 30. Volucres insidiae, *h. e.* quas tendebant Hylae Zethes et Caleis Boreae filii alati. ₽ De iis quae alata non sunt, et per aera feruntur. *Virg. G.* 2, 217. tenuem exhalat nebulam, fumosque volucres. *Id. A.* 5, 242. Noto citius, volucrique sagitta; et *ib.* 544. volucris arundo, *h. e.* sagitta; quae ab *Ov.* dicitur *Trist.* 3, 10, 64. et a *Plin.* 34, 14, 39. volucre ferrum. *Virg. A.* 11, 795. Volucres aurae. *Ov. Am.* 2, 11, 33. procellae. ₽ Universim velox, citus. *Virg. A.* 1, 321. volucremque fuga praevertitur Hebrum. *Mart. Spect.* 15. Et volucrem longo porrexit vulnere pardum. *Ov. Met.* 2, 154. Volucres equi; et *ib.* 7, 460. volucri freta classe pererrat. *Virg. A.* 2, 794. Par levibus ventis, volucrique simillima somno. *Hor. Od.* 1, 34, 7. per purum tonantes Egit equos, volucremque currum. *Id. ib.* 3, 28, 6. Volucris dies. *Cic. Div.* 1, 12. Astrorum volucres motus. *Id. Quint.* 25. *f.* O nuntium volucrem! Administri Sex. Naevii Roma trans Alpes biduo veniunt. *Id. Planc.* 23. *f.* Nihil est tam volucre, quam maledictum: nihil facilius emittitur, nihil citius excipitur, nihil latius dissipatur. *Id. Sull.* 33. O falsam spem! o volucrem fortunam! *Ov. Her.* 17, 207. Non ita contemno volucris praeconia Famae. *Auct. dial. de Or,* 9. *med.* Volucre gaudium. ₽ *Volucer* in femin. gen. *Petr. Sat.* 123. *med.* Interea volucer motis conterrita pennis Fama volat. V. ACER. ₽ *Volucris* in recto masculino. *Sil.* 10, 471. cum rapta volucris Transigeret cursu sonipes certamina campi. Est qui leg. *volucri.* ₽ *Volucris*, absolute, avis, ὄρνις. Quomodo ab *ales* et *avis* differat, in his vocibus dictum est. Aliquando usurpatur in masc. gen., saepius in feminino. *Cic.* vertens *Homeri* locum. *Div.* 2, 30. Hunc ubi tam teneros volucres matremque peremit, etc. *Id. Or.* 2, 6. Volucres videmus procreationis atque utilitatis suae causa construere nidos. *Ov. Met.* 13, 607. Et primo similis volucri, mox vera volucris. *Id. Met.* 15, 385. et *Med. fac.* 83. Junonia volucris, *h. e.* pavo. *Suet. Aug.* 13. Suppliciter sepulturam precanti respondisse dicitur jam istam in volucrum fore potestatem, *h. e.* vulturum. Sic *Propert.* 2, 16, 31. Tityi volucres; et *ib.* 5. Attica volucris funesta, *h. e.* Philomela, vel Progne. *Mart.* 13, 45. Libyca, *h. e.* gallina Africana, seu Numidica: quam *Petr.* dicit *Sat.* 93. Afram volucrem. *Stat. Silv.* 5, 3, 82. Tyrrhenae volucres, *h. e.* Sirenes. Sic *Coripp. Laud. Just.* 1, 199. Exactam primi noctem sensere volucres, Et laetum cecinere diem. *Lucan.* 6, 129. Tot simul e campis Latiae fulsere volucres, *h. e.* aquilae, signa legionum. *Sil.* 14, 22. Et matutini cantus volucrum. ₽ *Volucer* fuit nomen proprium equi, a velocitate fortasse illi inditum, quem praecipue dilexit L. Verus Aug. *Capitol. Ver.* 6. Volucri, equo Prasino, aureum, simulacrum fecerat, quod secum portabat, etc., cui mortuo sepulcrum in Vaticano fecit. ₽ Etiam calicem eodem nomine in ejusdem equi honorem nuncupavit idem Augustus. *Id. ib.* 10. Habuit inter alium luxuriae apparatum calicem crystallinum nomine Volucrem, ex ejus equi nomine, quem dilexit, humanae potionis modum supergressum. ₽ In genit plur. etiam *volucrium* dici potest. Dixit enim *Cic. de Finib.*, item *Fabian. natural. causar. l.* 2. et 3. teste *Charis.* 1, 119.

VOLUCRA, ae, f. genus animalis, quod aliis nominibus *volvox*, *convolvulus*, *involvulus* vocatur: a *volvendo.* V. CONVOLVULUS. *Colum. Arb.* 15. Genus est animalis, volucra appellatur: id fere praerodit teneros adhuc pampinos, et uvas; quod ne fiat, falces, quibus vineam putaveris, peracta putatione sanguine ursino linito; vel, si pellem fibri habueris, in ipsa putatione, quoties falcem acueris, ea pelle aciem detergito. ₽ De eodem insecti genere loqui videtur. *Id.* 10, 332. Ex quibus (*imbribus pestiferis*) infestae Baccho, glaucisque salictis Nascuntur volucres; scil. volucrae, quae vitibus infestae, et *cerambyces moschati*, ut appellantur ab *Hist. natural.* scriptoribus, qui circa salicta versari solent.

VOLUCRIPES, edis, adj. omn. gen. qui, vel quae volucri pede est, velox, celer. *Auson. ep.* 21, 14. Fer hanc salutem praepes, et volucripes Paulini ad usque moenia. Adde *Sidon. ep.* 9, 15. *in carmine.*

VOLUCRIS. V. VOLUCER.

[VOLUCRITAS, atis, f. volubilitas volucrium propria. *Fulg. Myth.* 2, 9. Philosophi vulturem in modum mundi posuerunt, quod mundus et celeri quadam volucritate versetur, et cadaverum nascentium, occidentiumque perennitate depascitur. *F.*]

VOLUCRITER, adv. velociter. *Ammian.* 17, 1. *f.* Volucriter congregati. *Id.* 29, 1. *med.* Nocentes innocentesque maligna insectatione volucriter perurgebat.

VOLVENS, entis, part. a *volvo*, δινῶν. *Virg. A.* 1, 238. Certe hinc Romanos olim volventibus annis, etc. *h. e.* vertentibus, se volventibus, et perpetuo cursu serieque succedentibus. *Id. G.* 2, 295. de aesculo: multosque per annos Multa virum volvens durando saecula vincit, *h. e.* temporis cursu se velut circumagens, et veluti cum eo se volvens. *Id. ib.* 1, 163. Tardaque Eleusinae matris volventia plaustra, *h. e.* se volventia. Sic *Id. A.* 10, 362. saxa rotantia late Impulerat torrens, *h. e.* quae rotantur.

VOLUMEN, inis, n. εἴλιξ, στροφὶς, quidquid in gyrum volvitur, flectitur, et simul procedit. *Virg. A.* 2, 208. de anguib. sinuantque immensa volumine terga; et *ib.* 5, 84. adytis cum lubricus anguis ab imis Septem ingens gyros, septena volumina traxit; et *ib.* 11, 753. Saucius at serpens sinuosa volumina versat. *Id. G.* 3, 191. de equo: Carpere mox gyrum incipiat, gradibusque sonare Compositis, sinuetque alterna volumina crurum. *Id. A.* 5, 407. de caestib. et pondus, et ipsa Huc illuc vinclorum immensa volumina versat. *Ov. Met.* 13, 601. nigrique volumina fumi Infecere diem. *Lucan.* 3, 505. nigri spatiosa volumina fumi. *Id.* 5, 565. longo per multa volumina tractu Aestuat unda minax. ₽ De circumactu sphaerarum coelestium. *Ov. Met.* 2, 71. assidua rapitur vertigine coelum, Sideraque alta trahit, celerique volumine versat. ₽ Translate. *Plin.* 7, 45, 46. In divo quoque Augusto magna sortis humanae reperiuntur volumina, *h. e.* varii casus, et volubilitas fortunae. ₽ Saepe *volumen* est opus scriptum, syntagma, liber, βιβλίον, quia antiqui libros, id est cortices arborum, membranas, et hujusmodi, in quarum altera tantum parte fere scribe-

bant, quo commodius ferrent, convolvere solebant ad cylindri similitudinem, et umbilicis ornare. V. UMBILICUS, et *Tib.* 3, 1, 9. et sqq. Hinc dicimus *libros evolvere*, h. e. convolutos explicare lectitandi gratia. *Cic. Att.* 10, 10 Evolvi volumen epistolarum tuarum, quod ego sub signo habeo, servoque diligentissime. Erat igitur in ea, quam X cal. Februar. dederas, hoc modo, etc. *Volumen* dicit, non quia singulae epistolae involutae clauderentur (hae enim plicabantur), sed quia multae cum essent, unum quasi corpus et librum simul compactae convolutaeque conficerent. *Plin.* 13, 11, 21. Publica monumenta plumbeis voluminibus, mox et privata linteis confici coepta, aut ceris, *h. e.* laminis plumbeis inscriptis, et convolutis. *Plin. jun. ep.* 3, 18. volumen appellat Panegyricum suum ad Trajanum. Adde *Hor. Ep.* 2, 1, 26., *Tibull.* 4, 1, 34., *Prop.* 2, 1, 6., *Mart.* 5, 78. Hinc illa ap. *Plin.* 14, 22, 28. Edere volumen de aliqua re; et 25, 1, 3. componere; et 6, 17, 20. condere; et 18, 7, 15. dicare laudibus ptisanae; et 12, 14; 31. scribere ad aliquem. ℙ Quos dicimus *libros*, h. e. partes, in quas opus aliquod dividitur, saepius *volumina* appellantur, quam *libri*. *Plin. ep.* 3, 5. Libri studiosi tres in sex volumina propter amplitudinem divisi. *Ov. Trist.* 3, 14, 19. Sunt quoque mutatae ter quinque volumina formae. *Rut. Itin.* 2, 1. Nondum longus erat, nec multa volumina passus, Jure suo poterat longior esse liber. *Just.* 1, 10. *extr.* Post haec Darius bellum Scythis infert, quod sequenti volumine referetur. *Colum.* 3, 21. *f.* Superest, ut praecipiamus cultus vinearum: de quibus sequenti volumine pluribus disseremus. *Plin.* 6, 29, 34. Haec est regio secundo volumine a nobis significata. Sic *Vitruv.* 7. *praef. extr.* Sexto volumine privatorum aedificiorum rationes perscripsi. *Quint.* 9, 4. *f.* Finem imponere egresso destinatum modum volumini festino. Adde *Cels.* 7. *praef. extr.* ℙ Interdum *volumen* est totum ipsum opus, quod in libros dividitur. *Ulp. Dig.* 32, 1, 50. Si cui centum libri sint legati, centum volumina ei dabimus, non centum, quae quis ingenio suo metitus est: ut puta cum haberet Homerum totum in uno volumine, non quadraginta octo libros computamus, sed universum Homeri volumen pro libro accipiendum est. *Nep. praef. f.* Plura persequi magnitudo voluminis prohibet: quare in hoc exponemus libro vitas excellentium imperatorum. *Plin.* 3, 5, 9. Theophrastus in eo volumine, quod scripsit, etc. *h. e.* in opere de histor. plantar. quod in decem libros distribuitur. *Suet. Gr.* 2. Naevii Punicum bellum, quod unico volumine, et continenti scriptura expositum divisit in septem libros.

VŎLŪMĬNŌSUS, a, um, adj. *Sidon. carm.* 9, 76. Angues corporibus voluminosis.

*VOLUMNĬA, ae, f. uxor Coriolani. *Liv.* 2, 40. ℙ Volumnia, liberta Volumnii Eutrapeli, mimico nomine Cytheris. *Cic. Phil.* 2, 24. ℙ Volumniae cujusdam mentio facta apud *eund. Fam.* 14, 16. quem ad locum sic *Ernestus:* Non facile dixerim, utrum senatoris Volumnii, quocum magnus usus Ciceroni fuit, soror aut filia, an nota illa liberta fuerit. *B. A.*

VŎLUMNĬĀNUS, a, um, adj. ad Volumnium, Οὐολούμνιον, pertinens, nomen propr. R. civis; ut Volumnianus exercitus, ap. *Liv.* 10, 21. h. e. a. L. Volumnio ann. U. C. CCCCLVIII. iterum consule ductus.

VŎLUMNUS, i, m. et Volumna, ae, f. Deus, et Dea Tuscorum, et Romanorum, quibus commendabantur nascentes, ut bona vellent, ap. *August. C. D.* 4, 21. Meminit et *Varro* ap. *Non.* 4, 335., ubi *Volumnius* legitur.

VŎLUNTĀRĬĒ, adv. ἑκοντὶ, ἑκουσίως, sponte, animo libenti, non coacto. *Arnob.* 2, 74. Ut nihil intersit, voluntarie venerint, an illius obtemperaverint jussioni. *Hyg. fab.* 41. Voluntarie se ad Minotaurum pollicitus est ire.

VŎLUNTĀRĬUS, a, um, adj. ἑκών, ἑκούσιος, αὐτόματος, qui sponte agit, ut *milites voluntarii*, qui sponte nomina dant, *auxilia voluntaria*, quae sponte dantur, *mors voluntaria*, quae sponte eligitur. *Caes. B. G.* 5, 54. Neque sic voluntariorum copias defore, si ex finibus suis progredi coepisset. *Capitol. M. Aurel.* 21. Servos, quemadmodum bello Punico factum fuerat, ad militiam paravit, quos voluntarios, exemplo volonum, appellavit. *Inscr.* apud *Mur.* 1101, 1. Trib. Milit. Coh. XXXII. voluntariorum. *Cic. Fam.* 7, 3. *med.* Aut capiendus tanquam exsilio locus, aut consiscenda mors voluntaria. *Id. Fam.* 15, 4. Et populorum liberorum, regumque sociorum auxilia voluntaria comparavissem. *Liv.* 1, 59. Ferocissimus quisque juvenum cum armis voluntarius adest. *Cic. Sext.* 1. Eos, qui omnia divina et humana violarint, non solum alacres laetosque volitare, sed etiam voluntarios optimis civibus periculum moliri, *h. e.* ipsos ultro; et *Phil.* 13, 13. Est Asinius quidam, senator voluntarius, lectus ipse a se; et *Brut.* 4. *extr.* Voluntarius procurator, *h. e.* qui ultro se praebet. *Petr. Sat.* 107. Voluntaria lex, *h. e.* quam sibi aliquis sponte imposuit. *Just.* 5, 7. Atheniensium civitates voluntarias recepit, *h. e.*, ut ait *Tac. H.* 2, 45., voluntaria deditione. *Id. Just.* 2, 8. Voluntariis verberibus domi affectus. *Tac. G.* 24. Voluntariam servitutem adire. *Val. Max.* 1, 8. *n.* 3. Nec minus voluntarius Junonis in urbem nostram transitus. *Auct. dial. de Or.* 41. Voluntariae accusationes. *Mart.* |*Dig.* 1, 16, 2. Jurisdictio voluntaria, *h. e.* quae in volentes exercetur, et *contentiosae* opponitur. ℙ Per catachresim ponitur pro naturali, ut *herba voluntaria*, quae sua sponte nascitur, cui *sativa* opponitur. *Plin.* 20, 22, 90. de serpyllo: Sativum non serpit, sed ad palmi altitudinem increscit. Pinguius voluntarium, et candidioribus foliis.

VŎLUNTAS, atis, f. βουλὴ, θέλημα, facultas, seu potentia, qua animus hominis bonum eligit atque amplectitur. *Cic. Tusc.* 4, 6. Natura enim omnes ea, quae bona videntur, sequuntur, fugiuntque contraria. Quamobrem simul objecta species cujuspiam est, quod bonum videatur, ad id adipiscendum impellit ipsa natura, id cum constanter prudenterque fit, ejusmodi appetitionem Stoici βούλησιν appellant, nos appellamus voluntatem: eam illi putant in solo esse sapiente, quam sic definiunt: Voluntas est, quae quid cum ratione desiderat. Quae autem adversus rationem incitata est vehementius, ea libido est, vel cupiditas effrenata, quae in omnibus stultis invenitur. Hactenus *Cicero. Id. Fam.* 1, 8. Veruntamen ipse me conformo ad ejus voluntatem, a quo honeste dissentire non possum. ℙ Aliquando ponitur pro intentione, proposito, sententia. *Id. Cat.* 3, 9. *med.* Diis ego immortalibus ducibus hanc mentem, Quirites, voluntatemque suscepi. *Id. Lig.* 2. Profectio voluntatem habuit non turpem. *Id. Manil.* 16. *med.* Ut ejus semper voluntatibus non modo cives assenserint, sociis obtemperarint, sed etiam venti tempestatesque obsecundarint. ℙ Item pro amore, benevolentia, propensione in aliquem. *Id. Q. Fr.* 3, 1, 6. Quod de sua erga Caesarem voluntate humanissime diligentissimeque locutus esses. *Id. Fam.* 5, 2. Timuissent, ne qua mihi pars abs te voluntatis mutuae tribueretur. *Id. Lig.* 2. *f.* Nullum habes signum alienae a te voluntatis. *Nep. Dat.* 5. *extr.* Qua voluntate esset in rege, celans. ℙ Item pro favore, studio. *Ter. Phorm. prol.* 29. Voluntas vestra si ad poetam accesserit. *Cic. Rab. perd.* 3. Cum tanto studio C. Rabirius totius Apuliae, singulari voluntate Campaniae vicinitatis ornetur. ℙ *Voluntate*, ablativus pulcre ponitur pro eo, quod est, bona cum gratia, sponte, voluntarie. *Id. Verr.* 1, 9. Ego jam tibi ipse istud, quod expetis, mea voluntate concedam. *Id. Fam.* 13, 5. Reditus tamen in patriam voluntate omnium concedi videretur. *Ter. Ad.* 3, 5, 44. Fidem vestram implorat, quod vos jus cogit, id voluntate ut impetret. *Liv.* 29, 38. Aliae civitates voluntate in ditionem venerunt. *Pl. Mil.* 2, 5, 40. Nisi voluntate ibis, rapiam de domum. ℙ *Ex*, et *de voluntate*, est secundum voluntatem. *Cic. Pis.* 20. Illud accidit praeter optatum meum, sed valde ex voluntate. *Id. Fam.* 13, 29. *f.* Siquid fecerim hoc ipso in bello minus ex Caesaris voluntate. *Id. Att.* 4, 2. *med.* Vix tamen ei de mea voluntate concessum est. ℙ *Ad voluntatem loqui*, est assentari. *Id. Quint.* 30. *med.* Se non belle dicere, non ad voluntatem loqui posse. Est qui leg. *voluptatem*, eod. sensu. Adde *Par.* 5, 2. *f.* Sic *Q. Cic. Pet. cons.* 11. Vultum, et sermonem ad aliorum sensum et voluntatem commutare. ℙ Dicitur etiam de testamento, et absolute, et cum adjecto *ultimae*. *Plin. ep.* 5, 7. Mihi defuncti voluntas antiquior jure est. *Id. ep.* 4, 10. Religiosissime custodire defunctorum voluntatem. *Ammian.* 28, 1. *med.* Finxit, maritum in voluntate, quam condiderat nuper, argenti tria millia pondo eidem reliquisse; et *ib.* 4. *med.* Subsident alii copiosos homines, ad voluntates condendas allicientes eos praestigiis miris. *Pomp. Dig.* 35, 1, 6. Qui ex ultima voluntate aliquid lucratur. ℙ *Voluntas nominis* est ejus significatio. *Quint.* 7, 10. *in.* In finitione quae sit voluntas nominis, quaeritur. ℙ [*Cf. *voluntas* et *voluptas*. V. *Beier.* ad *Cic. Off.* 1, 90. et 2, 439. *Cort.* ad *Lucan.* 4, 705. et 8, 294.]

VOLVO, is, volvi, lutum, a. 3. κυλίω, πολέω, verso, in orbem torqueo, in gyrum ago, convolvo. *Liv.* 22, 29. (et 4, 28.) Qui terga dederant, conversi in hostem, volventesque orbem, nunc sensim referre pedem, nunc conglobati restare. *Cic. Fat.* 18. *extr.* Cylindrum volvi, et versari turbinem putant. *Ov. Trist.* 3, 12, 20. Nunc pila, nunc celeri volvitur orbe trochus. *Virg. A.* 4, 363. Huc illuc volvens oculos; et *ib.* 8, 618. oculos per singula volvit. *Id. ib.* 7, 349. de angue: Ille inter vestes, et levia pectora lapsus Volvitur. *Varr. L. L.* 4, 23. Volvere filum. *Plin.* 25, 9, 68. Herba circa arbores se volvens. *Id.* 30, 11, 30. Scarabeus, qui pilas volvit, *h. e.* lutum pedibus in pilas cogit, easque versat. *Id.* 9, 3, 2. Procellae ab imo vertunt maria, pulsatasque ex profundo belluas cum fluctibus volvunt. *Cic. Somn. Scip.* 4. Illi, qui volvuntur, stellarum cursus sempiterni. *Sil.* 17, 122. turbidus amnis, Qui, silvas ac saxa trahens, per devia praeceps Volvitur, *h. e.* volvendo se decurrit. Sic *Virg. A.* 4, 449. lacrimae volvuntur inanes, *h. e.* ex oculis defluunt. *Hor. Od.* 2, 9, 22. Flumen volvit vortices. *Id. ib.* 3, 29, 37. de flum. nunc lapides adesos, Stirpesque raptas, et pecus, et domos volvens. *Ov. Ib* 177. Sisyphus est illic saxum volvensque, petensque, *h. e.* de monte dejiciens: quod decurrendo se volvit. Et translate. *Ter. Eun.* 5, 9, 55. Satis diu saxum hoc volvo. V. SAXUM. *Virg. A.* 11., 529. Sive invtare jugis, et grandia volvere saxa, *h. e.* devolvere; et *ib.* 1, 119. excutitur, pronusque magister Volvitur in caput. (Similiter dixit *Tassus Gerus.* 11, 81. *E cade in giù, come pa[lleo], rotando*). Et *ib.* 11, 888. Pars in praecipites fossas urgente ruina, Volvitur. *Propert.* 3, 6, 12. Et Veneri magnae volvitur ante pedes. *Lucan.* 7, 379. Volvere ante pedes. Contra *Virg. A.* 2, 758. ignis edax summa ad fastigia vento Volvitur, *h. e.* volvendo se scandit. *Id. G.* 3, 85. de equo: Collectumque premens volvit sub naribus ignem, *h. e.* exspirat, efflat. Sic *Tibull.* 3, 4, 86. flammam volvens ore Chimaera fero; et *Virg. G.* 1, 472. Vidimus undantem ruptis fornacibus Aetnam Flammarumque globus, liquefactaque volvere saxa, *h. e.* eructare, evomere, et provolvere. ℙ *Volvere*, sternere, prosternere. *Virg. A.* 12, 329. Semineces volvit multos, aut agmina curru Proterit. ℙ Et *volvi*, sterni, concidere, et stratum versare se humi. *Id. ib.* 10, 590. Excussus curru moribundus volvitur arvis; et *ib.* 11, 640. Volvitur ille excussus humi, *h. e.* excussus equo procumbit humi; et *ib.* 634. permixti caede virorum Semianimes volvuntur equi. *Id. ib.* 9, 433. Volvitur Euryalus leto. ℙ Item versari, agitari. *Id. ib.* 5, 629. Italiam sequimur fugientem, et volvimur undis. ℙ *Volvere libros*, evolvere, versare. *Cic. Brut.* 87. Volvendi sunt libri cum aliorum, tum in primis Catonis. ℙ Translate. *Virg. A.* 1, 26[2]. populum Venturum excidio Libyae: sic volvere Parcas, *h. e.* disponere. Et respicit ad Parcarum officium, quae dicuntur vitae hominum fila nere, et fusos volvere; et *ib.* 3, 375. sic fata Deum rex Sortitur, volvitque vices, *h. e.* disponit, ut una post aliam succadant, instar amnis undas suas unam post aliam volventis. V. VOLVENS. Sic *Sen. Troad.* 387. Quo cursu properat saecula volvere Astrorum dominus. *Hor. Od.* 4, 6, 40. Luna celeris pronos Volvere menses. *Virg. A.* 9, 6. quod optanti Divum promittere nemo Auderet, volvenda dies en attulit ultro. *Id. ib.* 1, 273. Triginta magnos volvendis mensibus orbes Imperio explebit, *h. e.* volubilibus, et qui perpetuo cursu se volvent, et unus post alium succedent. *Id. ib.* 6, 748. Has (*animas*) omnes, ubi mille rotam volvere per annos, *h. e.* mille annorum cursum exegerunt. *Id. ib.* 1, 12. Musa, mihi causas memora, quo numine laeso, Quidve dolens regina Deum, tot volvere casus Insignem pietate virum, tot adire labores Impulerit, *h. e.* unum post alium subire et experiri. *Servius* vult esse hypallagen, pro *casibus volvi.* Sic *Sen. Octav.* 926. Per quae casus volvit varios Semper nobis metuenda dies. ℙ Saepe est cogitare, versare animo, multa secum mente agitare, reputare. *Sall. Jug.* 6. *med.* Vehementer eo negotio permotus, multa cum animo suo volvebat. *Id. Cat.* 33. Multa secum ipse volvens. *Id. or.* 2. *in Caes. de rep. ord.* 7. Aestuat, multaque in pectore volvit. *Id. Cat.* 42. Haec illi volventibus, tandem vicit fortuna reipublicae. *Liv.* 2, 49. Nihil Medium, nec spem, nec curam, sed immensa omnia volventes animo. *Id.* 42, 5. Perseus jam bellum vivo patre cogitatum in animo volvens. *Id.* 34, 18. *f.* Ingentes jamdiu iras in pectore volvens. *Virg. A.* 7, 254. Et veteris Fauni volvit sub pectore sortem. *Liv.* 26, 7. Multa secum, quonam inde ire pergeret, volventi, subiit animum impetus, caput ipsum belli Romam petendi. *Tac. A.* 3, 38. Qua tempestate bellum adversus nos volverat ℙ *Volvere verba* refertur ad orationem, et significat verba proferre, profundere, non intermisso cursu, aequabiliter et copiose. *Cic. Brut.* 70. M. Pontidius celeriter sane verba volvens, nec hebes in causis; et *ib.* 81. Facile soluteque verbis volvere sententias. *Id. Or.* 3, 47. Longissima est complexio verborum, quae volvi uno spiritu potest. *Sen. Oedip.* 561. Carmenque magicum volvit, et rabido minax Decantat ore quidquid, etc. *Lucan.* 9, 927. Plurima tunc volvit spumanti carmina lingua Murmure continuo.

VOLVOX, ocis, m. ἴψ, ἴουλος, insectum teneros vitium pampinos erodens, quod alias dicitur volucra, convolvulus, involvulus. V. has voces. *Plin.* 17, 28, 47. Alii volvocem appellant animal praerodens pubescentes uvas: quod ne accidat, falces cum sint exacutae, fibrina pelle detergent, atque ita putant. Ita multi leg., sed invito *Harduino*, qui *volucre* invenit in omnib. suis MSS. *Colum.* quoque *Arb.* 15. habet *volucra*.

VŎLUP, per apocopen pro *volupe*, ut *capital, facul*, significat gratum, jucundum, delectabile, voluptatem afferens. *Pl. As. Grex.* 1. Hic senex si quid suo animo fecit volup. Ita leg. *Non.* 2, 905. et cum eo alii multi: sed in MSS. multis, teste *Grutero*, est *voluptatis:* [quod quidem minime recipiendum esse, patet ex his verbis *Front. de fer. Als.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 3. Nam qua te dicam gratia Alsium maritimum et voluptarium locum, et, ut ait Plautus, locum lubricum delegisse, nisi ut bene haberes

nio, utique verbo vetere faceres animo volup? ua malum volup? et *mox:* Tu umquam volup? vol-m facilius quis tibi, quam voluptatem conciliave-t. (V. LABOR, oris.) Hinc liquet, in sequenti-s etiam locis citatis abstinendum esse ab intempe-nti criticorum hominum licentia, qui aliquo MS. rperam freti veterum scriptorum verba paulo ob-letiora pro arbitrio passim immutando, corrum-nt magis, quam corrigunt. *F.*] Rursus *Pl. Men.* 3, 3. Scio, ut tibi ex me sit volup. Alii leg. *volu-as. Enn.* ap. *Gell.* 12, 4. Quocum multa volup ac udia clamque, palamque. *Lips.* ex libr. Vatican. *g. Quocum multa volutat gaudia*, etc., sed vulga-m lectionem non respuit. Addunt alii ex *Plauto il.* 3, 1, 127. Suis amicis est volup. Alii leg. *volu-. Id. ib.* 4, 1, 1. Volup est quod agas, si id pro-dit lepide, et ex sententia. Alii leg. *voluptas.* Ad-nt et alia ex *eod. Plaut.*, in quibus alii *volupe.* V. locum *Terent.* in voce sequenti.

VŎLŪPĔ, adj. neutrum ab obsoleto masculino *lupis* significat delectabile, jucundum, gratum. *Amph.* 3, 3, 3. Quia vos tranquillos video, gau-o, et volupe est mihi. *Ter. Phorm.* 4, 3, 5. Ve-e salvum volup' est. *Donatus* legendum putat si-ulla apostrophes nota, et dici *volup*, quemadmo-m *facul. Pl. Cas.* 4, 2, 5. Facite vostro animo lupe. *Id. Mil.* 3, 1, 149. Si illis aegre est, mihi od volupe est; et *Poen.* 5, 4, 20. Bene factum! udeo, et volupe est mihi. *Id. Rud.* 4, 4, 132. Vo-pe est, cum istuc ex pietate vestra vobis contigit. *Stich.* 4, 1, 2. Ut mihi volupe est, quia vos in triam domum rediisse video! ℙ Videtur esse ad-rb. in illo *ejusd. Most.* 1, 2, 74. Cursu, armis, uo victitabam volupe.

VŎLŪPĬĂ, ae, f. voluptatis Dea, quae sacellum bebat Romae circa navalia, non procul a porta manula. *Varr. L. L.* 4, 8. et *August. C. D.* 4, Meminit etiam *Macr. Sat.* 1, 10.

VŎLUPTĀBĬLIS, e, adj. ἡδύς, voluptuosus, gra-. *Pl. Epid.* 1, 1, 19. Voluptabilem mihi nuntium adventu attulisti.

VŎLUPTĀRĬĒ, adv. cum voluptate. *Appul. Met.* Transactis voluptarie paucis noctibus.

VŎLUPTĀRĬUS, a, um, adj. τερπνὸς, volupta-n afferens. *Cic. Fin.* 3, 10. *f.* Quamque Stoici nmuni nomine corporis et animi ἡδονὴν appellant, malo laetitiam appellare, quasi gestientis ani-elationem voluptariam. *Id. Att.* 12, 25. Volu-riae possessiones. V. *Frontonis l. c.* in VOLUP. Sumitur etiam passive pro eo, qui recipit, seu cipit voluptatem. *Cic. Or.* 3, 25. *med.* Gustatus, est sensus ex omnibus maxime voluptarius. ℙ m pro eo, qui voluptatibus deditus est. *Id. Tusc.* 7. Ego a te non postulo, ut dolorem eisdem ver-afficias, quibus Epicurus voluptatem, homo, ut s, voluptarius. *Id. Fin.* 5, 25. Quin etiam ipsi uptarii diverticula quaerant. ℙ Item pro molli, icato, effeminato. *Id. ib.* 1, 11. Voluptaria, de-ata, mollis disciplina.

VŎLUPTAS, atis, f. ἡδονή, laetitia praeter mo-n elata ex opinione praesentis alicujus boni; omne quo gaudemus. Dicitur tam de animo, quam de pore; tum de bona voluptate, tum de mala. *Cic.* . 1, 11. Omne autem id, quo gaudemus, voluptas ; ut omne, quo offendimur, dolor. *Id. ib.* 2, 4. luptatis verbo omnes qui Latine sciunt, duas res jiciunt, laetitiam in animo, commotionem sua-n jucunditatis in corpore. *Id. Sen.* 13. Divinus to escam malorum voluptatem appellat, quod ea elicet homines capiantur, ut hamo pisces. *Id. ib.* Nulla capitalior pestis, quam voluptas corporis. *Brut.* 50. Voluptate perfundi. *Id. Fin.* 1, 11. e in voluptate. *Id. N. D.* 1, 30. Voluptatibus *Id. Fam.* 1, 7. *f.* Voluptati esse alicui. *Id.* . 5, 19. Fabulas cum voluptate legere. *Id. Fin.* 18. Voluptatibus deditum esse. *Id. Leg.* 1, 11. oi voluptate. *Id. Fam.* 5, 7. Capere voluptatem aliqua re. *Plin. H. N.* 16. *prooem.* Afferre volu-tem. *Quint.* 2, 12. Permulcere aures alicujus vis voluptatibus. *Ter. Heaut.* 1, 2, 10. Volupta-magnam nuntias, *h. e.* rem, ex qua magnam ca-voluptatem. ℙ Inter officia domus Augustae etiam *procurator voluptatum* in *Inscr.* ap. *Don.* 7. *n.* 26, cujus munus erat perscribere pecunias, e impendebantur a principe in rebus voluptariis buscumque. V. *Suet. Vesp.* 22. Huc etiam tra-dus videtur locus *ejusd. Tib.* 42. Novum officium tituit a voluptatibus, praeposito equite Romano Caesonio Prisco. Hinc etiam *servus a ration. vo-tat.* in *Inscr.* ap. *Mur.* 903, 1., 921, 10., 934, 4., *criba a ration. volupt.* ap. *eund.* 890, 7. ℙ In-lum voluptatis nomine intelliguntur spectacula, udi scenici, et circenses, et venationes et simi-etenim ipse *Cic. Mur.* 15. videtur de ludis et ctaculis *voluptates* usurpasse. Hinc aliquando ludis praeessent, *tribuni voluptatum* dicti sunt, rum officii formulam habet *Cassiod. Var.* 7, 10., que *Id. ib.* 6, 19. meminit. *Treb. Gall.* 9. Equae uptates paratae sunt, et qualis cras erit coena? *isc. Aurel.* 34. Sequentibus diebus datae sunt po-voluptates ludorum scenicorum, ludorum cir-sium, venationum, gladiatorum, naumachiae. *Id. b.* 19. Dedit Romanis etiam voluptates, et qui-dem insignes, delatis etiam congiariis. *Inscr.* ap. *Don. cl.* 20. *n.* 63. Fl. Maximus V. C. tribunus volu-ptatum. ℙ *Voluptas* est etiam ipsa libido, hoc est voluntas percipiendi ex aliqua re voluptatem. *Liv.* 30, 14. *med.* Qui voluptates sua temperantia frenavit ac domuit, multo majus decus sibi peperit, quam, etc. *Ter. Hec.* 1, 1, 10. Nam nemo quisquam illorum, scito, ad te venit, quin ita paret sese, abs te ut blanditiis suis quam minimo pretio suam voluptatem expleat. *Pl. Amph. prol.* 114. Dum ille illam, qui-cum vult, voluptatem capit. ℙ Est etiam effectus voluptatis, hoc est semen genitale. *Hyg. Astron.* 2, 13. *med.* Vulcanum ferunt coepisse Minervae vim af-ferre: et cum plenus cupiditatis ad eam ut comple-xui se applicaret, ferretur, repulsus effudit in ter-ram voluptatem. *Arnob.* 5, 158. Jupiter volupta-tem in lapidem effudit. ℙ Secundum fabulas *Volu-ptas* in Deorum numero habita est: narrant autem fuisse filiam Cupidinis primi ex Psyche filia Apolli-nis. *Cic. N. D.* 2, 23. Cupidinis, et voluptatis, et Lubentinae Veneris nomina consecrata sunt. ℙ *Mea voluptas*, blanda et amatoria compellatio est. *Virg. A.* 8, 581. mea sera, et sola voluptas. *Pl. Truc.* 2, 4, 2. Quo introire metuas, mea voluptas? ℙ *Vo-luptas* item est nomen proprium servile. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 308. *n.* 310. Nicephoro C. N̄. Ser. (*h. e.* Cae-saris nostri servo) Vix. Ann. XVIII. M. V. D. X., Voluptas C. N̄. Ser. (*h. e.* Caesaris nostri serva) filio piissimo fecit. [*De hoc loco bene meruit *F.* ℙ De confusione hujus v. cum *voluntas* dictum est in h. v.]

[VŎLUPTĀTĪVUS, a, um, adj. idem ac volu-ptarius. *Front. ad Anton. Imp.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 2, 6. *f.* Sed . . . et voluptatiba . . . . Ita scribitur pro *voluptativa. F.*]

VŎLUPTĪFĬCUS, a, um, adj. voluptatem affe-rens. *Appul. Flor. n.* 10. Jovis stella benefica, Ve-neris voluptifica.

VŎLUPTOR, aris, dep. 1. voluptatibus indulgeo. *Quint. decl.* 3, 13. *f.* Tribunus inter scorta volupta-bitur. Alii leg. *volutabitur.* Addunt et *Appul. Met.* 9., *Petr. Sat.* 79. *med.*, *Just.* 12, 16. et *Suet. Cal.* 42., quibus locis quidam *voluptuor*, plerique *volutor* reponunt, quod multo rectius est.

VŎLUPTŬĀRĬUS, a, um, adj. idem quod volu-ptarius. *Capitol. Ver.* 2. Fuit voluptuarius, et nimis laetus. *Capell.* 2, 37. Voluptuariae Veneris filius. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 92. Pedisecus ratio-nis voluptuariae. V. VOLUPTAS.

VŎLUPTŬŌSĒ, adv. voluptarie, μεθ' ἡδονῆς. *Si-don. ep.* 5, 20. Ad patriae solum voluptuose venire. *Id. ep.* 1, 9. *med.* Voluptuosis relegendis versibus immorabere.

VŎLUPTŬŌSUS, a, um, adj. voluptate plenus. *Plin. ep.* 3, 19. Voluptuosum est posse utraque ea-dem opera invisere. *Quint. decl.* 260. *med.* Voluptuo-sissimum tempus exegi. *Hieron. adv. Jovin.* 1. *n.* 4. Concionator voluptuosissimus.

[VŎLŪSĬNUS, a, um, adj. ad Volusum seu Vo-lesum pertinens, primitivum Valeriorum cognomen, de quo ita *Festus* in *Optima lex.* Ut fuit (*jus*) Ma-nii (lege *Marci*) Valerii M. Fabii (lege *filii*) Volu-sinae gentis, qui primus magister a populo creatus est. V. VOLESUS.

[VŎLŪSĬUS, ii, m. nomen proprium R., quo fuit poeta ineptus Patavinus, qui Ennium secutus, re-rum gestarum populi R. annales carmine scripsit. *Catull.* 36, 19. Pleni ruris et inficetiarum, Annales Volusi, cacata charta. Adde 95. V. PADUA. ℙ Sunt qui putant eundem fuisse ac Tanusium Gemi-num, quem *Plutarch. Caes. c.* 22. Τανύσιον vocat. *Suet. Caes.* 9. Meminerunt hujus conjurationis Ta-nusius Geminus in historia, etc. *Sen. ep.* 93. Anna-les Tanusii scis quam non decorosi sint, et quid vo-centur, *h. e.* cacata charta, ut ait *Catull. l. c. F.*]

*VOLUSTĀNA audiunt montes Cambunii in Thes-salia ap. *Liv.* 44, 2. Ejus verba sunt: In jugum Cam-buniorum montium (Volustana ipsi vocant) cet. Quo in loco sunt qui adjective intelligunt v. *Volustana*, subintellecto *juga;* ut sit *Volustanus, a, um,* ad lo-cum quendam pertinens, cui nomen *Volusta.* Sed probabile est nomen hoc indeclinabile esse, quod facilius. *B. A.*

VŎLŪSUS. V. VOLESUS.

VŎLŪTĂ, ae, f. ἕλιξ, capreolus in columnarum capitulis, ex herbae foliis enascens, et, ubi abacum jam propemodum contingit, in orbem circumvolutus, unde tam apud Graecos, quam apud Latinos nomen invenit. *Vitr.* 4, 1. Quae ex cauliculorum foliis na-tae procurrant ad extremos angulos volutae, mino-resque helices floribus subjectae, scalpantur. *Id.* 3, 3. De volutarum autem descriptionibus, ut ad circi-num sint recte involutae, quemadmodum distribuan-tur, in extremo libro forma, et ratio earum est de-scripta. *Id.* 7, 5. Pro columnis statuuntur calami, pro fastigiis harpaginetuli striati, cum crispis foliis, et volutis. V. *Baldum* in *Lex. Vitruv.*

VŎLŪTĀBRUM, i, n. κυλίστρα, κύλισμα, locus, in quo sues volvuntur. *Virg. G.* 3, 411. Saepe volu-tabris pulsos silvestribus apros Latratu turbabis agens. *Arnob.* 7, 224. Cum ad ultimum porculi coe-num vobis profunderent ex volutabris horrentibus, lutosis, et voraginibus sumptum.

VŎLŪTĀBUNDUS, a, um, adj. qui se multum volutat. *Cic. fragm.* ap. *Non.* 8, 64. Lubidinosus, et volutabundus in voluptatibus.

VŎLŪTĀTIM, adv. διὰ κυλίσματος, iterum atque iterum volvendo. *Pl. Mil.* 2, 5, 40. Volutatim do-mum te rapiam. Alii rectius leg. *Nisi voluntate ibis, rapiam te domum.*

VŎLŪTĀTĬO, onis, f. κύλισμα, actus volutandi. *Cic. Pis.* 34. An vero tu parum putas investigatas es-se a nobis labes imperii tui, stragesque provinciae? quas quidem nos non vestigiis odorantes ingressus tuos, sed totis volutationibus corporis, et cubilibus persecuti sumus. *Plin.* 8, 51, 77. Volutatio in luto. *Sen. Prov.* 1. *med.* Certa aliqua volutatione modo contrahi undas, modo erumpere. *Pall.* 7, 1. Aream rotundi lapidis volutatione solidare. *Tert. Pall.* 4. Volutatio pulverea athletarum. ℙ Συνουσιασμός. *Sen. Contr.* 1, 2. *med.* Numquid hoc negas, collu-ctatam te tamen cum viro? quem in illa volutatione necesse est prius super te fuisse: adjiciebat, obsce-ne. *Petr. Sat.* 95. Contemplatus foedissimam jacen-tium volutationem. ℙ Jactatio. *Sen. Tranq.* 2. *med.* Taedium et displicentia sui, et nusquam residentis animi volutatio. *Id. ep.* 99. *med.* In tanta voluta-tione rerum humanarum nil cuiquam, nisi mors, certum.

VŎLŪTĀTUS, a, um, part. κεκυλισμένος, saepe multumque volutus. *Cic. Q. Fr.* 2, 13. *med.* Itaque ad Callisthenem, et Philistum redeo, in quibus te video volutatum, *h. e.* cum labore versatum. *Plin.* 8, 37, 56. Volutati supra jacentia poma. *Sidon. ep.* 9, 7. Ne lingua per cameram palati volutata bal-butiat. ℙ In re turpi. *Cic. Har. resp.* 27. *med.* Quis unquam nepos tam libere est cum scortis, quam hic cum sororibus, volutatus? *Sen. Controv.* 1, 2. *med.* Meretrix citra stuprum cum viris volutata.

VŎLŪTĀTUS, us, m. idem quod volutatio. *Plin.* 10, 4, 5. Multum pulverem volutatu collectum insi-dens cornibus excutit in oculos. *Appul. Met.* 4. Las-situdinem, vice lavacri, pulvereis volutatibus dige-rebam.

[VŎLŪTĬLIS, e, adj. qui volutari potest. *Not. Tir.* p. 124. Volutat, volutilis, volubilis. *F.*]

VŎLŪTIM, adv. volubiliter. *Non.* 1, 12. Tolutim quasi volutim, vel volubiliter.

VŎLŪTĪNĂ, ae, f. Dea rusticorum, quae prae-esse credebatur involucris et folliculis spicarum. *August. C. D.* 4, 8. *med.*

VŎLŪTO, as, avi, atum, a. 1. κυλινδέω, saepe et multum volvo: a sup. *volutum. Varr. R. R.* 3, 9. *med.* Ut gallinae possint in pulvere volutari. *Colum.* 7, 10. *med.* Sus gaudet coenoso lacu volutari. *Plin.* 30, 16, 53. Pulvis, in quo se mula volutaverit. *Id.* 11, 28, 34. Scarabaei, qui e fimo ingentes pilas aver-si pedibus volutant, parvosque in iis contra rigorem hiemis vermiculos fetus sui nidulantur. *Suet. Cal.* 42. Super immensos aureorum acervos et nudis pedi-bus spatiatus, et toto corpore aliquandiu volutatus est. *Colum.* 12, 48. *med.* Amphoras per terram vo-lutare. *Pall.* 1, 30. *f.* Tunsas caricas, et aqua ma-ceratas, in offas volutabis exiguas. *Lucan.* 1, 412. Ventus volutat pelagus. ℙ *Volutari ad pedes ali-cujus* est procumbere, advolvi. *Auct. ad Her.* 4, 24. Cum tibi pueri ad pedes volutarentur, etc. *Virg. A.* 3, 607. et genua amplexus, genibusque volutans Haerebat: subaudi *se.* ℙ Pro edere, volvendo emit-tere: ea ratione, qua dicimus *volvere verba, ignem,* etc. *Id. ib.* 1, 729. Fit strepitus tectis, vocemque per ampla volutant Atria; et *ib.* 5, 149. Consonat omne nemus, vocemque inclusa volutant Litora; et *ib.* 10, 97. ceu flamina prima Cum deprensa fremunt silvis, et caeca volutant Murmura. ℙ Volutari cum aliqua, συνουσιάζειν. *Plin.* 35, 11, 40. *n.* 33. Clesi-des Stratonicen pinxit volutantem cum piscatore, quem reginam amare sermo erat. *Tert. ad Ux.* 9. Atquin vere duo in carne una: simul orant, simul volutantur. Adde *Just.* 12, 6. et *Petr. Sat.* 79. V. VOLUTATUS, a, um. ℙ Translate. *Cic. Fam.* 9, 3. Cum omnes in omni genere et scelerum, et flagi-tiorum volutentur. *Auct. ad Her.* 4, 13. In omni dedecore volutatus es. *Sen. V. B.* 24. *med.* Inter mala plurima volutari, *h. e.* versari. *Sen. alter Herc. Fur.* 1081. Fusus humi saeva feroci corde volutat Somnia, *h. e.* dormiens somniis agitatur. ℙ *Volu-tare*, mente volvere, cogitare. *Virg. Ecl.* 9, 37. ta-citus mecum ipse voluto, Si valeam meminisse; et *A.* 4, 533. secumque ita corde volutat: En, quid ago? etc. et *ib.* 6, 185. Atque haec ipse suo tristi cum corde volutat. *Pl. Capt.* 4, 2, 1. Quanto in pe-ctore hanc rem meo magis voluto. *Lucr.* 3, 241. Volutare aliquid mente. *Liv.* 28, 18. *f.* in animo. *Id.* 40, 5. multa secum animo. *Id.* 9, 17. Mentio tanti regis saepe tacitis cogitationibus volutavit ani-mum, *h. e.* versavit, distraxit. ℙ *Volutare quip-piam cum aliis*, de re quapiam cum aliis agere. *Id.* 34, 36. Has conditiones quamquam ipse in secreto volutaverat cum amicis, tamen, etc.

VŎLŪTUS, a, um, part. a *volvo*, κεκυλισμένος. *Virg. G.* 3, 521. per saxa volutus Purior electro campum petit amnis. *Id. A.* 10, 790. lacrimae per ora volutae. *Id. ib.* 403. Volutus curru; et *ib.* 12, 906. lapis vacuum per inane volutus, *h. e.* missus, jactus; et *ib.* 672. flammis inter tabulata volutus Ad

coelum undabat vertex. *Sisenn.* ap. *Non.* 1, 283. Romanis praecipitatis, ipsi supra voluti in caput.

VOLŪTUS, us, m. actus se volvendi. *Appul. Flor. n.* 10. Dedit volatus avibus, volutus serpentibus, cursus feris, gressus hominibus.

*VOMĀNUS, sc. fluvius, vel Vomanum sc. flumen, in Piceno, prope Hadriam. *Sil.* 8, 439. Statque humectata Vomano Hadria, et inclemens hirsuti signifer Ascli. *Plin.* 3, 13. Flumen Vomanum *(nominativ.)*. ℙ V. *Novanus. B. A.*

VŌMAX, ācis, adj. omn. gen. qui saepe vomit. *Sidon. ep.* 8, 3. Anus, quibus nihil litigiosius, bibacius, vomacius.

VŌMER, eris, m. ὕνις, et ὕννις, ferramentum aratri, quo sulci fiunt: ita dictum, quod terram erutam utrinque vomat, ut *Varr. L. L.* 4, 31. scribit. *Virg. G.* 1, 45. Depresso incipiat jam tum mihi taurus aratro Ingemere, et sulco attritus splendescere vomer. *Cic. Phil.* 2, 40. Ut aratrum circumduceres, cujus quidem vomere portam Capuae paene perstrinxisti. *Ov. Fast.* 4, 927. Sarcula nunc, durusque bidens, et vomer aduncus, Ruris opes, niteant. *Plin.* 18, 18, 48. Vomerum plura genera; culter vocatur, praedensam, priusquam proscindatur, terram secans, futurisque sulcis vestigia praescribens incisuris, quas resupinus in arando mordeat vomer: alterum genus est vulgare rostrati vectis: tertium in solo facili, nec toto porrectum dentali, sed exigua cuspide in rostro: latior haec quarto generi, et acutior, in mucronem fastigata, eodemque gladio scindens solum, et acie laterum radices herbarum secans. Haec *Plin. Id.* 17, 4, 3. Vomerem imprimere. *Colum.* 2, 2. *med.* Exiguis vomeribus et dentalibus terram subigere. *Ov. A. Am.* 1, 725. Vomere versare humum; et *ib.* 2, 671. findere terras. *Id. Her.* 12, 40. Premere vomere colla boum. *Catull.* 64, 40. glebam prono convellit vomere taurus. *Tibull.* 2, 1, 5. Luce sacra requiescat humus, requiescat arator, Et grave suspenso vomere cesset opus. ℙ Translate est membrum virile ap. *Lucr.* 4, 1266. V. SULCUS. ℙ Est etiam stilus, quo scribimus, graphium. *Atta* ap. *Isid. Or.* 6, 9. Vertamus vomerem in ceram, mucroneque aremus Osseo. (V. STILUS.) Hic prima syllaba corripitur, quod nominis etymo convenit. ℙ *Vomis* in recto casu. *Cato R. R.* 135. Vomis indutilis optimus erit. *Virg. G.* 1, 162. Vomis, et inflexi primum grave robur aratri. *Colum.* 2, 2. *f.* In radicem vomis impactus. In loco *Cat.* allato legitur in MSS. non unis *vomeris indutilis*, in recto casu.

VŎMĬCA, ae, f. ἀπόστημα, tumor in aliqua parte corporis, abscessus maturus, et pure manans, vel ad suppurationem spectans: a *vomo*, quia pus vomit, et emittit. *Pl. Pers.* 2, 5, 11. Quid hoc hic in collo tibi tumet? *Sag.* vomica est: pressare parce. (Per jocum intelligit crumenam argenti plenam e collo pendentem.) *Juven.* 13, 95. Et phthisis, et vomicae putres, et dimidium crus. *Cic. N. D.* 3, 28. Nec prodesse voluit Pheraeo Iasoni, is qui gladio vomicam ejus aperuit, quam sanare medici non potuerant. *Cels.* 4, 8. *f.* Si jecur vomica laborat. *Id.* 2, 8. *med.* Vomica erumpit: quae quo cruentior, eo melior est. *Scrib. Comp.* 264. Vomicas discutere, aut aperire. *Plin.* 24, 9, 38. Viticis semen vomicas panosque difficile concoquentes mollit. *Id.* 20, 22, 89. Vomicas rumpere, purgare, persanare. *Lucil.* ap. *Non.* 2, 902. Affectus vomica et vulnere. Non facile intelliges, quid sibi velit *Nonius*, qui his verbis significari ait concava loca, vetustate exesa. ℙ Primam produxit, non imitandus, *Seren. Sam.* 40, 743. Sunt alii, quos dira vomit natura, tumores: Vomica qualis erit, vel eidem proxima quaedam. ℙ Translate. *Plin.* 33, 6, 32. Est et lapis in his venis *(argenti)*, cujus vomica liquoris aeterni argentum vivum appellatur, venenum rerum omnium, *h. e.* tumor liquore semper fluido manans. *Id.* 37, 2, 10. Crystalla infestantur plurimis vitiis, scabro ferrumine, maculosa nube, occulta aliqua vomica, *h. e.* tumore guttam aquae non concretam continente. ℙ Dicitur et de quocumque malo, calamitate, detrimento. In *vet. carm.* ap. *Liv.* 25, 12. et *Macr. Sat.* 1, 17. Hostem, Romani, si expellere vultis, vomicamque, quae gentium venit longe, Apollini vovendos censeo ludos. *Quint.* 8, 6. *med.* improbat, ut sordidam, metaphoram illam veteris cujusdam oratoris, Persecuisti reipublicae vomicas. *Augustus* ap. *Suet. Aug.* 65. Agrippam nepotem, et Julias, filiam et neptem, omnibus probris contaminatas, appellare solebat tres vomicas, aut tria carcinomata sua.

VŎMĬCŌSUS, a, um, adj. ἐμπυϊκός, vomicis laborans. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 17. Empyici, id est vomicosi.

VŎMĬCUS, a, um, adj. nocens, pestilens, gravis: a vomica. *Sen. Controv.* 2, 12. *med.* Fabianus Maximus primus foro Romano hunc vomicum morbum, quo nunc laborat, intulit.

VŎMĬFĬCUS, a, um, adj. vomitum provocans, ἐμετικός, ut Vomificum medicamentum. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 2, 17. et *med.* Succus vomificus. *Appul. Herb.* 108.

VŎMĬFLŬUS, a, um, adj. Vomiflua passio, ap. *Coel. Aurel. Tard.* 2, 14. *h. e.* morbus, quo vomica, et pus movetur. Est qui leg. *vomicoflua.*

VOMIS. V. VOMER.

VŎMĬTĬO, onis, f. ἐξέρευγμα, ἔμεσις, actus vomendi. *Cic. N. D.* 2, 50. Quae medicorum ingeniis reperta sunt, vomitione, et dejectione purgare, ex eo quod vomitione canes, alvo se ibes Aegyptiae curant. *Plin.* 11, 53, 117. Vomitiones homini ad haec in remedium excogitatae, frigidiora corpora faciunt, inimicae oculis, maxime autem dentibus. *Id.* 32, 3, 13. Vomitione cibos reddere. *Id.* 26, 8, 46. Vomitione biles extrahere. *Id.* 25, 5, 23. Dare ea, quae vomitiones concitent; et 21, 20, 83. Iris vomitiones ciet; et 22, 25, 73. Ervum vomitiones movet; et *ib.* 24, 52. Aqua mulsa calefacta vomitiones invitat. *Id.* 34, 10, 23. Aes ipsum vomitiones facit, e melle sumptum. *Id.* 26, 7, 25. Faciles praestat vomitiones radix vettonicae. *Id.* 20, 17, 73. Vomitiones cohibere; et 22, 25, 64. inhibere; et 26, 7, 25. Vomitionem sistere. *Id.* 23, 1, 23. Quorum stomachus in vomitiones effunditur. ℙ Illud ipsum, quod vomitione redditur. *Id.* 25, 5, 23. Varii colores vomitionum.

VŎMĬTĬUM, ii, n. idem ac vomitio. *Capell.* 2. p. 35, Nausea et vomitio laborare. *Locus est p. 24. *Vulcan.* et sic omnino legitur: Tunc vero illa nausea ac vomitio laborata in omnigenum copias convertitur literarum. Neque aliter ed. *Grot. B. A.*

VŎMĬTO, as, a. 1. frequent. ἐξεμέω, πολλάκις ἐμέω, saepe vomo. *Colum.* 7, 10. *med.* Quam cum pecudes biberunt, nausea correptae vomitant, atque expurgantur. *Sen. ep.* 18. Ebrio, et vomitante populo. Adde *Suet. Vit.* 13.

VŎMĬTOR, oris, m. ἐμετής, qui vomit. *Sen. ep.* 88. *med.* Quid enim, oro, liberale habent jejuni vomitores, quorum corpora in sagina, animi in macie ac veterno sunt?

VŎMĬTŌRĬUS, a, um, adj. ἐμετικός, qui habet vim vomitum faciendi. *Plin.* 20, 9, 41. Bulbus, quem vomitorium vocant ab effectu, folia habet nigra, ceteris longiora. *Id.* 21, 19, 75. Hunc stomacho inutilem, et ideo vomitorium. ℙ *Vomitoria* absolute in theatris, et amphitheatris erant ostia, seu aditus, per quos populus ab internis porticibus et scalis exibat in gradus et sedilia. *Macr. Sat.* 6, 4. in illud *Virg. G.* 2, 462. Mane salutantum totis vomit aedibus undam: Pulcre, inquit, *vomit*, et antique, nam Ennius ait: et Tiberis flumen vomit in mare salsum. Unde et nunc vomitoria in spectaculis dicimus, unde homines glomeratim ingredientes, in sedilia se fundunt. V. *Scip. Maffej. amphith. l.* 2. *c.* 8.

[VŎMĬTUS, a, um, part. a *vomo:* vomitu ejectus. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 20. Egestio vomitorum similis, hoc est, spumosa et acerrima. *F.*]

VŎMĬTUS, us, m. ἐμετός, vomitio. *Pl. Rud.* 2, 6, 26. Animo male fit, contine, quaeso, caput. *Charm.* Pulmoneum edepol nimis velim vomitum vomas. *Id. Merc.* 3, 3, 14. Plenus aetatis, animaque foetida senex hircosus, tu osculere mulierem? uti ne adveniens vomitum excutias mulieri? *Plin.* 20, 6, 23. Vomitu aliquid reddere. *Curt.* 7, 5. egerere. *Sen. ep.* 68. levare stomachum. *Plin.* 13, 23, 44. Capparis vomitus facit, stomachum et alvum movet. *Id.* 9, 48, 72. Vomitum dissolutionemque stomachi protinus creat. V. VOMITIO. ℙ Id ipsum quod vomitur. *Id.* 29, 4, 27. Vomitus araneosos concitare. *Id.* 23, 8, 80. Folium lauri pituitas extrahit, et vomitus. ℙ Vomitus voluntarii consuetudo fuit apud Romanos, ut enim coenae multiplici, et largis poculis gulae studiosi sufficere possent, inter coenandum, petito secreto, vomitum provocabant, digito, aut pinnula in gulam immissa, et novas rursus epulas repetebant. Morem hunc tangit *Sen. Consol. ad Helv.* 9. *f.* Vomunt, ut edant: edunt, ut vomant: et epulas, quas toto orbe conquirunt, nec concoquere dignantur. V. *Cels.* 1, 3. *med.*, *Suet. Claud.* 33. et *Vit.* 13., *Plin.* 14. *c.* 22. et *Juven.* 6. *a v.* 425. ℙ De homine impuro, et molesto. *Pl. Most.* 3, 1, 119. Absolve hunc, quaeso, vomitum, ne hic nos enecet. *Lucil.* ap. *Non.* 1, 1. In quorum numero nunc primu' Trebelliu' multo Obmarcescebat, febris, senium, vomitus, pus.

VŎMO, is, mui, mitum, a. 3. ἐμέω, est ejicere: et proprie de cibo, et potu dicitur, qui per os e stomacho egeritur. *Cic. Dejot.* 7. *med.* Cum post coenam vomere te velle dixisses, in balneum te ducere coeperunt. *Id. Phil.* 2, 41. Ab hora tertia bibebatur, ludebatur, vomebatur; et *ib.* 25. Is vomens frustis esculentis vinum redolentibus gremium suum, et totum tribunal implevit. *Id. Fin.* 2, 8. Asoti, qui in mensam vomant, et qui de conviviis auferantur. *Plin.* 26, 13, 84. Vettonicae succus vomentibus sanguinem datur. *Petr. fr. Trag.* 66. *Burm.* De quo cum imprudens Scintilla gustasset, paene intestina sua vomuit. *Cels.* 1, 3. *med.* Qui mane vomiturus est, ante bibere mulsum debet. ℙ Translate est large ejicere, effundere, ejectare, emittere. *Plin.* 3, 16, 20. de Pado: Qua largius vomit *aquas in mare;* et *Virg. A.* 5, 682. Stuppa vomens tardum fumum; et *ib.* 8, 680. geminas cui tempora flammas Laeta vomunt: scil. Augusto, qui valde claros ac nitidos oculos habuit, ut a *Suet. Aug.* 79. narratur. *Claud. Rapt. Pros.* 1, 161. Nunc vomit indigenas nimbos, piceaque gravatum Foedat nubi[...] diem. *Petr. fr. Trag.* 56. *Burm.* Apes mel vomunt[...] *Ov. Her.* 12, 125. de Charybdi: vomit fluctus toti[...] dem, totidemque resorbet. *Pers.* 5, 181. pinguem nebulam vomuere lucernae. *Virg. G.* 2, 462. Mane salutantum totis vomit aedibus undam. *Stat. Th.* 10, 536. Armataeque vomunt stridentia tela fene[...] strae. *Claud. IV. cons. Hon.* 52. Danubii tota vomerent cum proelia ripae. *Id. Cons. Prob. e[t] Olybr.* 49. Aurea dona vomens, *h. e.* munifice la[r]giens. *Lucr.* 6, 828. Vomere viam, *h. e.* efflar[e] animam. *Virg. A.* 9, 349. Purpuream vomit ill[e] animam, *h. e.* vitam cum sanguine. *Mart.* 11, 90[...] Attonitusque legis terrai frugiferai, Accius et quid[...] quid, Pacuviusque vomunt, *h. e.* rancidum effu[n]tiunt. ℙ [*Vomerit* pro *vomuerit*, tanquam a prae[...]ter. *vomi*, habet *Front. de eloq.* (ed. *A. Maio*) p. 23[...] Neque quisquam ad mensam cenarit, prandio vome[...]rit, sapientiam ructarit. *F.*]

*VONŌNES, is, m. incertum cujus stirpis, ante[...] Mediae, rex, lectus adscitusque a Parthis, brevi e[t] inglorio regno. *Tac. A.* 12, 10. ℙ Vonones, Pa[r]thus, obses a patre Phraate Romanis datus, in re[...]gnum reposcitur, mox spretus a suis ab Artaban[o] regno exuitur. *Justin.* 42, 5. *B. A.*

VŎPISCUS, a, um, adj. qui, ut ait *Isid. Or.* 9[...] 5., de geminis, uno aborto, legitime natus fuerit[...] est ab ὀπίσω, retro, qui retro relictus in utero, te[r]minatione autem diminutiva ὀπίσκος, seu οὐοπίσκο[ς] vel οὐοπείσκος, ut legitur in nummis; ita etiam sa[...]tyriscus a satyro derivatur. *Plin.* 7, 10, 8. Vo[...]piscos appellabant e geminis, qui retenti utero na[...]scerentur, altero interempto abortu. *Solin.* 1. *med.* E geminis si, remanente altero, alter abortivo flux[u] exciderit; alter, qui legitime natus est, vopiscu[s] nominatur. *Non.* 19, 3. Vopiscus dicitur, qui e[x] duobus conceptis, uno abortu excluso, ad partu[m] legitimum deducitur. ℙ Hinc factum est praeno[...]men R. *Auct. Epit. de nom. rat.* Vopiscus praeno[...]men fuit in eo, qui in utero matris geminus conce[...]ptus, altero abortu ejecto, incolumis editus era[t]. *Liv.* 2, 54. Vopiscum Julium pro Virginio in qu[i]busdam annalibus consulem invenio, *h. e.* consule[m] ann. U. C. CCCXXXI., qui pater fuit L. Julii Ju[...] consulis ann. CCCXXIV., et avus L. Julii Juli, q[ui] fuit trib. militum consulari potestate ann. CCCLII[...] et CCCLVII., quique vocatur in *Fast. cons. Capito[l.]* ap. *Grut.* 292. L. Julius L. F. Vopisci N. Julus. V[...] *B. Borghes.* in *N. Framm. de' fast. cons.* T. 2. [p.] 140. ℙ Deinceps etiam pro cognomine R. usurpa[...]tum. Hinc in *Inscr.* ap. *Grut.* 214. P. Manilius Vopiscus Cos. ann. a Chr. n. CXIV., qui idem fuiss[e] videtur ac ille, qui perperam *Manlius Vopiscus* d[i]citur ap. *Stat.* in *ep.* 1. *praef. Silv.*, et de quo it[em] *Id. Silv.* 1, 3, 1. Cernere facundi Tibur glacial[is] Vopisci. Alius vero M. Πομπήϊος Οὐοπείσκος in num[...]mo Pautaliae Thraciae ap. *Mionnet Supplem.* T. [...] p. 367. Hinc etiam Flavius Vopiscus historicus, qu[i] quorundam R. imperatorum vitas conscripsit, de qu[o] V. in CAPITOLINUS, i.

VOPTE, pro vos ipsi, Cato posuit. *Paul.* ex *Fe[...]sto.* V. PTE.

VŎRĀCĬTAS, atis, f. πολυφαγία, edacitas, ine[x]plebilis edendi aviditas. *Plin.* 2, 107, 111. de igne[:] Quae est illa natura, quae voracitatem in toto mun[...]do avidissimam sine damno sui pascit? *Appul. Me[t.]* 7. Asinus incumbens praesepio voracitati suae de[...]servit.

VŎRĀCĬTER, adv. *Macr. Sat.* 7, 5. *med.* Insa[...]nus fit ille, cui merus sal cibus, si hoc ipsum vora[...]citer invaserit.

VŎRĀGĬNŌSUS, a, um, adj. βαραθρώδης, ple[...]nus voraginibus. *Auct. B. Hisp.* 29. Nam palustr[i] et voraginoso solo currebat ad dexteram parten[...] *Appul. Met.* 9. Voraginosa via. *Ammian.* 24, [...] *med.* Voraginosus amnis.

VŎRĀGO, inis, f. διαχώρημα, βάραθρον, χάσμα[...] locus immensae profunditatis: a *vorando:* quia i[n] eam cadentia non emergunt, sed absorbentur. *Ci[c.] Div.* 1, 33. Cum equum demisisset in flumen, sub[...]mersus equus voraginibus non exstitit. *Catull.* 17[,] 26. Et supinum animum in gravi derelinquere coeno[,] Ferream ut soleam tenaci in voragine mula. *Cur[t.]* 8, 14. Imber violentius, quam alias, fusus campo[s] lubricos et inequitabiles fecerat, gravesque, et pro[...]pemodum immobiles currus illuvie et voraginibu[s] haerebant. ℙ Translate. *Cic. Pis.* 18. Vos gemi[...]nae voragines, scopulique reipublicae. ℙ Specia[...]tim transfertur ad hominem insigniter prodigum[,] cujus gula, vel amplissimis patrimoniis in ventrem[...] tanquam in barathrum quoddam, conjectis, exple[ri] non potest. *Cic. Sext.* 52. Tu meo periculo gurge[s] et vorago patrimonii helluabere? *Ov. Met.* 8, 843[.] Jamque fame patrias, altique voragine ventris At[...]tenuarat opes. *Val. Max.* 9, 4. *in.* Avaritia, ma[...]nifestae praedae avidissima vorago.

VŎRĀTOR, oris, m. qui vorat. *Tert. Monog.* 8[.] *f.* et *Jejun.* 2. *med.* *Paul. Nol.* 19, 10. *B. A.*

VŎRĀTRĪNA, ae, f. quasi vorandi officina, po[...]pina. *Tert. Apol.* 39. de Ecclesiae censu: Haec[...] stips inde non epulis, non potaculis, nec ingrati[s] voratrinis dispensatur, sed egenis alendis humandis[...]

que. ℙ Item idem ac vorago. *Ammian.* 17, 7. *f.* de terrae motib. Patefactis subito voratrinis terrarum partes absorbent.

VORĀTUS, a, um, part. a *voro: Mart.* 5, 18. Avidum vorata decipit scarum musca. *Arnob.* 7, 249. Mansa et vorata viscera. *Aurel. Vict. Epit.* 40. *med.* Voratumque limo pondere thoracis, corpus vix repertum. ℙ Sensu activo, quasi a *voror* dep. *Alcim.* 2, 231. de Eva: pomumque vorata momordit.

VŎRAX, ācis, adj. omn. gen. πολυφάγος, qui vorat, multa absumens, inexplebilis edacitatis, gurges, helluo. *Cic. Phil.* 2, 27. Quae Charybdis tam vorax tot res tam cito absorbere potuisset? *Ov. Met.* 8, 838. quo copia major Est data, plura cupit, turbaque voracior ipsa est. *Lucan.* 1, 181. Hinc usura vorax, avidumque in tempora fenus. *Val. Max.* 7, 1. *f.* Exercitus, et arma, et equitatus voracibus impensis onerosus. *Lucan.* 2, 663. omnia pontus Haurit saxa vorax. *Sil.* 4, 687. Flamma vorax. ℙ Translato et obsceno sensu. *Catull.* 33, 9. de cinaedo: Culo filius est voraciore.

[VORDENSES, ium, m. plur. incolae pagi in Gallia Narbonensi, qui nunc dicitur *Gordes*, inter Aptam Juliam, nunc *Apt*, et Carpentoracte, nunc *Carpentras. Inscr.* ap. *Spon. Miscell. antiqu.* p. 164. *n.* 4. C. Allio C. F. Volt. Celeri IIII. Vir., Flam., Augur. Col. J. Apt. ex V. Dec. Vordenses pagani patrono. V. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 197. *F.*]

*VORGĬUM, i, n. oppidum Galliae Lugdunensis s. Celticae, in agro Osismiorum. *Tab. Peuting. B. A.*

VŎRO, as, avi, atum, a. 1. βρογχιάζω, δάπτω, cibum integrum, et non confectum dentibus in ventrem dejicio, ut multa animalia faciunt, v. gr. pisces, et aves carnivorae, etc. *Cic. N. D.* 2, 47. *f.* Animalium alia sugunt, alia carpunt, alia vorant, alia mandunt. *Plin.* 10, 71, 91. Alia sugunt, alia lambunt, sorbent, mandunt, vorant. *Pl. Rud.* 2, 6, 61. Quaenam balaena meum voravit vidulum? ℙ Translate, et proverbii modo. *Id. Truc.* 1, 1, 19. Amator si id, quod oratur, dedit, adduntur noctes: interim ille hamum vorat. Sic *Curc.* a. 3. *v.* 61. Meus hic est: hamum vorat. ℙ Sumere aliquid medicinae causa: quia ejusmodi mandi non solent. *Id. Merc.* 1, 2, 28. Resinam ex melle Aegyptiam vorato: salvum feceris. *Mart.* 1, 88. Pastillos Cosmi luxuriosa voras. *Coel. Aurel. Acut.* 2, 24. Si nausea occurrerit, apium vorare jubet aegrotantes. ℙ Ponitur universim pro avide et propere comedere. *Pl. Trin.* 2, 4, 73. At pol ego, etiamsi vetet, edim, atque ambabus malis expletis vorem. *Plin.* 11, 19, 21. Apes mella avide vorantes. *Mart.* 6, 11. Tu Lucrina voras: me pascit aquosa Peloris. *Juven.* 1, 135. Optima silvarum interea, pelagique vorabit Rex horum. ℙ Translate. *Cels.* 5, 28. *n.* 3. Ulcus, quod ἕρπητα ἐσθιόμενον (al. φαγέδαιναν) Graeci vocant, quia celeriter serpendo corpus vorat. *Sen. Hipp.* 282. Amor tacitas vorat penitus medullas. Adde 641. *Albin.* 1, 134. Et vorat hos ipsos flamma rogusque sinus. *Ov. Met.* 13, 731. Charybdis vorat raptas, revomitque carinas. *Claud. B. Get.* 337. Thracia quinque vadis Istrum vorat Amphitrite, *h. e.* recipit in se, et absorbet. Absorbendi vim habet et in illo *Virg. A.* 1, 120. navem ter fluctus ibidem Torquet agens circum, et rapidus vorat aequore vortex. *Plin.* 4, 4, 5. de Peloponneso: In eo loco (*in Isthmo*) erumpentia e diverso maria ejus omnem ibi latitudinem vorant, *h. e.* exedunt, absumunt. *Id.* 37, 2, 7. Idem in reliquis generis ejus (*murrhinorum vasorum*) quantum voraverit, licet existimare, etc. *h. e.* quantum pecuniae absumpserit. *Sil.* 4, 230. qua medius pugnae vorat agmina vortex, *h. e.* ubi pugna saevit, et milites absumit. *Cic. Att.* 4, 11. Nos hic voramus litteras cum homine mirifico Dionysio, *h. e.* avide perdiscimus. *Catull.* 35, 7. Quare si sapiet, viam vorabit, *h. e.* celeriter conficiet. *Just.* 30, 4., Vates eccinere, oriens Romanorum imperium vetus Graecorum ac Macedonum voraturum. ℙ Obsceno sensu usurpat *Catull.* 80, 5. de fellatore, et *Mart.* 2, 51. de cinaedo pathico, et 4, 67. de femina cunnos lingente.

VORSUS. V. VERSUS, a, um.

VORTEX, icis, m. idem ac vertex: ita veteres loquebantur. Estque a *vorto*, quod prisci illi Latini pro *verto* dixere. Quare vertex, et vortex nec significatione, nec origine differre possunt: quidquid dicat *Charisius*, qui 1, 68. autumat, *verticem* a *vertendo* dici, *vorticem* a *vorando*: additque, *Plinii* opinionem esse, verticem immanem vim impetus habere, ut (*Virg. A.* 1, 118.) *Ingens a vertice pontus*: vorticem vero circumactionem undae esse, ut (*ib.* 121.) *Et rapidus vorat aequore vortex.* Sed ea promiscue usurpari, omnium argumentorum illud fortissimum, quod *Quint.* 1, 7. *med.* scribit, Scipionem Africanum primum in *vortices*, et *vorsus* O litteram vertisse in E. Illud tamen animadvertendum est, quod non quidem ratio, sed usus quidam obtinuit, ut Latini libri saepe scribant *vertex* per *e*, cum volunt notare summitatem alicujus rei; *vortex* vero per *o*, cum aeris, aut aqua in gyrum vertentis impetum turbinemque significant. *Appul. de Mundo:* Vortex ille est, vel, uti dicitur, dine (δίνη), cum torquetur humus arida, et ab infimo erigitur ad summum. *Hor. Od.* 2, 9, 22. flumen minores volvere vortices. Alii habent *vertices. Sen. Q. N.* 5, 13. Ut aquae circumlatae in se sorbeantur, et vorticem efficiant. *Virg. A.* 7, 567. fragosus, et torto vortice torrens. Alii *vertice. Ov. Met.* 8, 555. torrens nivibus de monte solutis Corpora turbineo juvenilia vortice mersit. *Id. Fast.* 6, 502. vorticibus densus Tibris. *Liv.* 23, 19. Amnis transverso vortice dolia impulit ad ripam. Alii leg. *vertice;* et 28, 30. Navis retro vortice intorta; et *mox:* Pluribus remorum ordinibus scindentibus vortices. Alii leg. *vertices. Lucr.* 6, 296. igneus Vortex, quod patrio vocitamus nomine fulmen; et *ib.* 442. involvit venti se nudibus ipse Vortex. ℙ *Vortex medius pugnae* ap. *Sil.* 4, 230. est, ubi maxime fervet pugna, et caedes fiunt, et periculum est mortis: sicut vortex fluminis, ubi maxime fervent undae, mersionis periculum majus habet. Alii tamen leg. *vertex*: ac testantur critici promiscue in MSS. et per *e*, et per *o* inveniri in Latinis scriptoribus. ℙ Metaphora est etiam in illo *Sen. ep.* 82. Non satius est sic jacere (*in otio*), quam istis officiorum vorticibus volutari? *Catull.* 68, 107. tanto te absorbens vortice amoris Aestus.

VORTĬCŌSUS, a, um, adj. vorticibus abundans, verticosus. *Sall. fr.* ap. *Serv.* ad *A.* 1, 121. Charybdis mare vorticosum. *Sen. Q. N.* 7, 8. Turbinum motus vagus et disjectus, et, ut Sallustii utar verbis, vorticosus. V. VERTICOSUS.

*VORTĬCŬLŌSUS, a, um, adj. i. q. vorticosus. *Gloss. Lat. Gr.* Vorticulosus, ἐλιγγώδης. *B. A.*

VORTO. V. VERTO.

VORTUMNUS. V. VERTUMNUS.

VOS, vostrum, etc. V. in TU.

*VOSAVĬA, ae, f. oppidum Galliae Belgicae, ad Rhenum. *Tab. Peuting.* ℙ *Cellarius* affirmat, omnium consensu vulgo esse *Ober-Wesel*, jam tum Hrabani aetate *Wasalia* dicta, ut facilis conjectura sit, in *Tabula* fortasse etiam *Vosalia* vel *Vosallia* legendum esse. *B. A.*

[VOSĔGUS, i, m. Deus a Gallis cultus, nempe ipse mons Vogesus excurrens a Treviris usque ad Lingonas, quatuor fluminum Matronae, Mosae, Mosellae atque Araris pater, quem recentiores transpositis litteris Vosegum seu Vosagum vocavere, nunc *les Vosges*. Montis meminit *Plin.* 16, 39, 76. *n.* 1., *Caes. B. G.* 4, 10., *Lucan.* 1, 397. et *Venant. carm.* 7, 4, 19. Deum vero memorat *Inscr.* ap. *Grut.* 94, 10. Vosego Maximinus V. S. L. L. *F.*]

VOSTER, stra, strum, pronom. possess. idem ac vester, ap. veteres. *Pl. Amph. prol.* 1. In vostris mercimoniis emundis, venundisque, etc. V. VESTER.

*VOTĬĒNUS Montanus, Narbonensis rhetor et poeta nobilis, a Tiberio relegatus in Baleares. *Tac. A.* 4, 42. *Sen. Suas.* 21 et 28. V. et *Montanianus. B. A.*

VŌTĬFER, ra, rum, et

[VŌTĬGER, ra, rum, adj. votum ferens, vel gerens, votivus. *Stat. Silv.* 4, 4, 92. Votiferaque meas suspendit ab arbore vittas. Alii inepte leg. *pomifera. Auct. Epith. Laur. et Mar.* in *Anth. Lat.* T. 2. p. 633. *Burm. v.* 14. Florigenas plenaque decens lanugine malas Mollia votifero dempsisti vellera ferro, *h. e.* novacula, qua primam barbam Diis offerendam, votis conceptis, dempsisti. (V. BARBA.) *Id. ib. v.* 59. atria larga, Votigerique ignes, stellantia lumina, complent, *h. e.* lampades, quae vota et bona omina significant. *F.*]

VŌTĪTUS. V. VETITUS.

VŌTĪVĬTAS, atis, f. obligatio, qua voto suscepto tenemur. *Inscr.*, quae pertinet ad ann. a Chr. n. CCCLXXV. ap. *Grut.* 1018, 8. et *Mur.* 386, 5. Votivitate, et tota mente devota Genium curiae dedicatum, etc.

VŌTĪVUS, a, um, adj. εὐκτὸς, ad votum spectans, ut *Votivae preces*, quibus aliquid cum voto poscimus: *Votiva verba*, quibus in faciendis votis utimur: *Votiva tabella*, quae ex voto Deorum aris, vel simulacris suspenditur in testimonium accepti beneficii: *Tura votiva*, quae voti causa incenduntur: *Animal votivum*, quod ex voto dari promittitur: *Ludi votivi*, qui ex voto celebrabantur. *Hor. Od.* 1, 5, 13. me tabula sacer Votiva paries indicat, uvida Suspendisse potenti Vestimenta maris Deo. *Id. Ep.* 1, 3, 36. Pascitur in vestrum reditum votiva juvenca. *Ov. Am.* 3, 12, 9. Accipit ara preces, votivaque tura piorum. *Plin.* 7, 48, 49. et *Cic. Verr.* 1, 10. *med.* Ludi votivi. *Tac. G.* 31. Crinem barbamque summittere, nec, nisi hoste caeso, exsuere, votivum obligatumque virtuti oris habitum. *Ov. Her.* 20, 236. et *ib.* 21, 93. Votivus sanguis, *h. e.* victimae votivae. *Id. A. Am.* 1, 205. Auguror en: vinces: votivaque carmina reddam, *h. e.* promissa. *Val. Fl.* 2, 487. cui candentes votivo in gramine pascit Cornipedes genitor. *Hypallage:* votivos equos in gramine pascit: sed et gramen ipsum votivum est, utpote addictum equis votivis. ℙ De legatione votiva V. in LEGATIO. ℙ *Votivae noctes*, quibus ex voto, et sacrorum causa secubabant. *Prop.* 2, 21, 62. ℙ *Votivus* interdum sumitur pro eo, quod ex voto succedit, quod gratum et jucundum est. *Treb. Gall.* 3. Constabat, votivum illi fuisse, quod imminentem cervicibus suis gravitatem patriam non haberet, *h. e.* votivum fuisse non habere. *Appul. Met.* 7. Tota civitas ad votivum conspectum effunditur; et *ib.* 8. *f.* Deam votivo suscipiens hospitio. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 330. Votiva mors et martyri: εὐκτέον. *Tert. Apol.* 9. *in.* Ipsos Saturni sacerdotes in eisdem arboribus templi sui obumbratricibus scelerum, votivis crucibus, Tiberius proconsul vivos exposuit. ℙ *Aures votivae*, quae aliquid cupiunt audire. *Pl. Cas. prol.* 29. Aures votivae si sunt, animum advortite. Alii temen leg. *vacivae*, et sane rectius.

*VŌTO, as, a. 1. frequentat. *Onomast. Vet.* Voto, ὁμολογέω. V. *Jornand. de Regn. Success.* in *Julian. Parabata. B. A.*

VŌTUM, i, n. εὐχή, εὐχωλή, ἀρά, preces cum sponsione alicujus rei, qua Deo obligamur, si quippiam obtinuerimus: a supino verbi *voveo. Cic. N. D.* 1, 14. Zeno aethera Deum dicit esse: si intelligi potest nihil sentiens Deus, qui nunquam nobis occurrit, neque in optatis, neque in votis. *Hirt. B. Alex.* 15. *extr.* Precibus et votis victoriam suis ab Diis immortalibus exposcere. *Cic. Cluent.* 68. *f.* Quia etiam nocturna sacrificia, sceleratasque ejus preces, et nefaria vota cognovimus. *Id. N. D.* 3, 37. Nonne animadvertis ex tot tabulis pictis, quam multis voti vim tempestatis effugerint? *Id. Att.* 12, 43. *f.* Voti religione obstrictum esse; et *ib.* 18. Sed jam quasi voto quodam et promisso me teneri puto. *Id. Fam.* 7, 2. *f.* Quotidie vota facimus, ne intercaletur. *Id. Mil.* 15. *extr.* Vota facere contra rempublicam. *Id. Att.* 8, 16. facere de aliquo aegroto. *Plin.* 14, 13, 14. L. Papirius dimicaturus votum fecit, si vicisset, Jovi pocillum vini. *Caecina* ad *Cic. Fam.* 5, 7. Nemo nostrum est, quin vota victoriae suae fecerit. *Cic. Verr.* 2, 5, 13. *f.* Nuncupare vota pro imperio populi R. *Id. N. D.* 3, 40. *med.* suscipere. *Ov. Met.* 7, 594. concipere. *Tac. A.* 15, 23. exsolvere. *Cic. Phil.* 3, 4. *f.* solvere. *Id. Leg.* 2, 9. *f.* reddere. *Plin. ep.* 10, 101. persolvere; et *ep.* 44. signare. *Virg. A.* 5, 53. exsequi. *Petr. Sat.* 85. *extr.* Voto se exsolvere. *Just.* 21, 3. fungi, *h. e.* votum exsequi. *Cic. Verr.* 2, 4, 55. *med.* Vota Diis debere. *Liv.* 7, 28. et 27, 45. *med.* Voti damnari. *Virg. A.* 5, 237. reus. *Liv.* 7, 40. compotem facere. *Id.* 5, 28. liberari. *Hor. Od.* 2, 8, 5. Obligare votis caput. *Virg. A.* 5, 234. Divos in vota vocare. *Tac. A.* 1, 11. In questus, lacrimas, vota effundi. *Ov. Pont.* 2, 10, 40. vota ferre ad Deos. *Inscr.* ap. *Grut.* 18, 6. Jovi opt. max. P. Aelius Chrestus ex voto suscepto aram consacravit. *Alia ib.* 34, 10. S. I. M. Turranus et Senecio ex voto posuerunt. (Adde *Hor. Sat.* 1, 5, 66.) *Alia* 1072, 8. Fortunae sanct. sacr. voto suscepto merito libens Terentia Tallusa fecit. ℙ Ipsa res quae voto promittitur. *Petr. Sat.* 89. stipant graves Equi recessus Danai, et in voto latent. *Virg. A.* 3, 279. Lustramurque Jovi, votisque incendimus aras, *h. e.* ture et victimis. *Servius* interpretatur, vota facientes. ℙ Id ipsum, quod voto petitur, et optatur. *Ov. A. Am.* 1, 671. Quantum defuerat pleno post oscula voto! et *ib.* 1, 737. Ut voto potiare tuo, miserabilis esto. *Pet. Sat.* 11. Frui votis. *Claud. B. Gild.* 6. Horret adhuc animus, manifestaque gaudia differt, Dum stupet, et tanto cunctatur credere voto. *Appul. Flor. in.* Religiosis viantium moris est, cum aliquis locus sanctus in via oblatus est, votum postulare, donum apponere, *h. e.* quippiam a Diis, voto facto, petere. ℙ Dies, quo vota publica nuncupantur. *Capitol. Pert.* 6. Denique tertium Monarum diem, votis ipsis, milites Triarium Maternum ducere in castra voluerunt. *Vopisc. Tac.* 9. Divorum templum fieri jussit, in quo essent statuae principum bonorum: ita ut iisdem natalibus suis, et Parilibus, et cal. Januariis, et votis libamina onerentur. *Cajus. Dig.* 50, 16, 233. docet, hunc diem fuisse tertium post cal. Januar., quo die vota pro salute principis suscipiebantur. V. NUNCUPO. ℙ Aliquando *vota* sunt solae preces, sine ulla promissione. *Ov. Trist.* 1, 2, 1. Dii maris et coeli (quid enim nisi vota supersunt?) Solvere quassatae parcite membra ratis. *Trajan.* ad *Plin. ep.* 10, 90. Agnosco vota tua, mi Secunde carissime, quibus precaris, ut, etc. V. *epist. Plinii praeced.* ℙ Saepe *votum* est voluntas, optatum, desiderium. *Cic. Verr.* 2, 5, 54. *extr.* Sic etiam fortunis hominum abutebatur ad nocturna vota cupiditatum suarum. *Petr. Sat.* 115. Haec sunt consilia mortalium, haec vota magnarum cogitationum. *Ov. A. Am.* 1, 90. Haec loca sunt voto fertiliora tuo. *Plin. ep.* 6, 26. Spondeo habiturum te generum, quo melior fingi ne voto quidem potest. *Plin. alter* 37, 9, 40. Indicae amethysti absolutum felicis purpurae colorem habent: ad hancque tingentium officinae dirigunt vota. *Hor. Sat.* 2, 6, 1. Hoc erat in votis: modus agri non ita magnus, etc. *Pers.* 3, 48. quid dexter senio ferret, Scire erat in voto. *Hor. Ep.* 1, 11, 5. An venit in votum Attalicis ex urbibus una? *Suet. Aug.* 51. Neque votum sibi, neque animum deesse confodiendi eum. *Ov. Met.* 2, 89. Nate, cave, dum resque sinit, tua corrige vota. *Curt.* 4, 13. *med.* Darius votum meum implevit, *h. e.* quod optabam, plane praestitit. *Sall.* ap. *Serv. A.* 2, 169., *Just.* 23, 3. et *Tac. H.* 3, 46. Rebus

supra vota fluentibus. *Quint. decl.* 3, 12. *f.* Ad omne votum fluente fortuna, lascivit otium. *Cels.* 6, 6. *n.* 1. *med.* Sub his oculus plerumque rumpitur: votumque est, ut tantum exulceretur. Et sequente infinito, *Prud. Psych.* 393. vobis vinci et succumbere votum est. *Inscr.* ap. *Grut.* 696, 10. Filio dulcissimo memoriam posuerunt contra votum, *h. e.* a quo sibi faciendum optaverant, ut est in *alia* 536, 1. Sic in *alia* 697, 7. Quod decuit natam patri praestare sepulto, Hoc contra natae praestitit ipse pater. Similem sententiam habes 699, 1, et 707, 8. et 536, 1. et 683, 5. et 695, 5. et alibi: item ap. *Cic. Sen.* 23. ℙ De arboribus *Plin.* 17, 2, 2. Vota arborum, frugumque communia sunt, nives diutinas sedere. ℙ *Vota* pro nuptiis et matrimonio: quia ex voto, *h. e.* desiderio utriusque conjugis plerumque fiunt. Hinc Itali vulgo dicunt *rimogliarsi* et *rimaritarsi in secondi voti. Impp. Honor. et Theodos. Cod.* 5, 9, 4. Nec prosit liberis ex priore susceptis matrimonio, quod mulier ad tertia minime vota migraverit. *Imp. Justin. ib.* 5, 24. *f.* Ex quo vota nuptiarum re ipsa processerint. *Impp. Constant. et Constans, ib.* 1, 2. Nihil fraudis ei sit, quae nuptias maturando, vota sua diutius eludi non passa est. *Appul. Flor. n.* 4. Togam parari et voto, et funeri. *Id. Met.* 4. Votis nuptialibus pacto jugali pridem destinatus. In ludrico testamento *M. Grunnii Corocottae* (de quo V. in BUBULARIUS) Sorori meae Quirinae, in cujus votum interesse non potui, do, lego, etc.

*VOTŬRI, orum, populi Galatiae (Gallograeciae). *Plin.* 5, 32. *B. A.*

VŌTUS, a, um, part. a *voveo:* ἐπευχϑείς. *Cic. N D.* 3, 17. At earum templa sunt publice vota, et dedicata. *Liv.* 4, 12. Ludi ab decemviris per secessionem plebis a patribus ex S. C. voti, eo anno facti sunt. *Ov. Am.* 2, 11, 46. pro reditu victima vota cadet. *Id. Fast.* 4, 893. Hostica Tyrrheno vota est vindemia regi, *h. e.* promissa Mezentio.

VŎVĔO, es, vovi, votum, a. 2. εὔχομαι, ἐπεύχομαι, Deo aliquid sancte promitto: ab ὄω, pro οἴω, fero, *h. e.* animo seu voce offero. *Cic. N. D.* 3, 36. Neque Herculi quisquam decumam vovit unquam, si sapiens factus esset. *Id. Div.* 1, 17. Cum sues puer pasceret, una ex his amissa, vovisse dicitur, si recuperasset, uvam se Deo daturum, quae maxima esset in vinea. *Ov. Met.* 9, 793. Vota puer solvit, quae femina voverat Iphis. *Id. ib.* 13, 88. sortemque meam vovistis, Achivi, *h. e.* vota fecistis, ut ex pluribus sors mea ex urna exiret. *Liv.* 1, 27. Tullus in re trepida decem vovit Salios, fanaque Pallori ac Pavori. *Albin.* 1, 179. Moesta domus plangore donat, cui figere laetus Parta sua dominus voverat arma manu. *Pl. Curc.* 1, 1, 72. Me inferre Veneri vovi jam jentaculum. In *fragm. Tabulae Fratr. Arval.* ap. *Fabr.* p. 443. *n.* 51. et *Marin. Frat. Arv. n.* XXIV. I. O. M. bovem auratum vovimus esse futurum. (Ita legendum censet *Marin. ib.* p. 147. pro *auratam . . . . futuram*, ut est aliquoties in in eo lapide ex quadratarii negligentia vel imperitia, quamvis rectius ipse putat *bove aurato . . . . futurum*, quod saepius in eodem legitur; septies enim ibidem ea formula habetur, ut etiam in alia *Tabula* ap. *Grut.* 119, 3. et ap. *Marin. ib. n.* XIX., itidemque ap. *Tert. cor. mil.* 12.) *Cic. Fin.* 5, 22. *f.* Nostri imperatores pro salute patriae sua capita voverunt. Alii leg. *devoverunt. Sall. in or. Cottae ad pop. f.* Voveo, dedoque me pro republica. *Just.* 21, 3. Locrenses voverant, si victores forent, ut virgines suas prostituerent. *Liv.* 31, 9. *f.* Vovit in eadem verba consul, praeeunte maximo pontifice, quibus ante, etc. *Inscr.* lamnae aeneae ap. *Liv.* 23, 19. *f.* Manicium pro militibus, qui Casilini in praesidio fuerint, votum vovisse. *Pl. Amph.* 3, 2, 66. Ut quae apud legionem vota vovi, exsolvam. *Sil.* 4, 203. Sed Parcae intonsa non exaudita voventem Ad Manes traxere coma. ℙ Sumitur etiam pro optare, desiderare, cupere. *Hor. Ep.* 1, 4, 8. Quid voveat dulci nutricula majus alumno? *Ov. Met.* 12, 200. Sint tua vota licet, dixit, secura repulsae: Elige, quid voveas; et *ib.* 14, 35. Ut tua sim, voveo.

VOX, vōcis, f. φωνή, βοή, sonus animalium ore aut alia collisione corporum expressus: a *vocando* ducta, ut *dux* a *ducendo:* vel a βοῶ, clamo: vel a βῶξ (quod pariter a βοῶ) piscis marini vocalis genus. *Vitruv.* 5, 3. *med.* Vox est spiritus fluens, et aeris ictu sensibilis auditui. Ea movetur circulorum rotundationibus infinitis, uti, si in stantem aquam lapide immisso, nascantur innumerabiles undarum circuli crescentes a centro, etc. *Sen. Q. N.* 2, 29. Vox nihil aliud est, quam ictus aer; et *ib.* 6. Quid est vox, nisi intensio aeris, ut audiatur, linguae formata percussu? *Phaedr.* 1, 12. Cervus venantum vocibus conterritus. *Id.* 5, 5. Porcelli vocem imitari. *Catull.* 63, 21. Ubi cymbalum (scil. cymbalorum) sonat vox. *Virg. A.* 6. 646. Obloquitur numeris septem discrimina vocum: Jamque eadem digitis, jam pectine pulsat eburno. *Ov. Trist.* 3, 11, 48. Mugiet, et veri vox erit illa bovis. *Id. Am.* 2, 6, 18. de psittaco: vox mutandis ingeniosa sonis. *Id. Met.* 1, 337. de buccina Tritonis: quae medio concepit ut aera ponto, Litora voce replet. Sic *Virg. A.* 7, 519. ad vocem celeres, qua buccina signum Dira dedit, raptis concurrunt undique telis. *Id. ib.* 3, 555. Et gemitum ingentem pelagi, pulsataque saxa Audimus longe, fractasque ad litora voces. *Id. ib.* 669. ad sonitum vocis vestigia torsit, *h. e.* remorum aquas pulsantium. ℙ Adjuncta *vocis* plurima sunt. *Cic. Or.* 3, 57. Omnes voces hominis, ut nervi in fidibus, ita sonant, ut a motu animi quoque sunt pulsae. Nam voces, ut chordae, sunt intentae, quae ad quemque tactum respondeant, acuta, gravis, cita, tarda, magna, parva: quas tamen inter omnes est suo quaeque in genere mediocris. Atque etiam illa sunt ab his delapsa plura genera, leve, asperum; contractum, diffusum; continenti spiritu, intermisso; fractum, scissum; flexo sono, attenuatum, inflatum; et *ib.* 12. Loqui sono vocis recto, et simplici, non aspere, non vaste, non rustice, non hiulce, sed presse, et aequabiliter, et leniter. *Id. Or.* 17. *f.* Contenta voce atrociter dicere; et summissa leniter; et inclinata videri gravis, et inflexa miserabilis. Mira est enim quaedam natura vocis, cujus quidem e tribus omnino sonis (h. e. *accentibus*) inflexo, acuto, gravi, tanta sit, et tam suavis varietas perfecta in cantibus; et *ib.* 18. Aeschinem voce dulci, et clara fuisse. *Quint.* 11, 3. Natura vocis spectatur quantitate, et qualitate. Quantitas simplicior est, in summa enim grandis, aut exigua est. Qualitas magis varia est: nam est et candida, et fusca; et plena, et exilis; et lenis, et aspera; et contracta, et fusa; et dura, et flexibilis; et clara, et obtusa. (Adde *Cic. N. D.* 2, 58. *f.*) et post multa: Ornata est pronuntiatio, cui suffragatur vox facilis, magna, beata, flexibilis, firma, dulcis, durabilis, clara, pura, secans aera, auribus sedens; et *infra:* Vox laetis in rebus plena, simplex, et ipsa quodammodo hilaris fluit: at in certamine erecta totis viribus, et velut omnibus nervis intenditur: atrox in ira, et aspera, et densa, et respiratione crebra: paululum in invidia facienda lentior: at in blandiendo, fatendo, satisfaciendo, rogando lenis et summissa: suadentium, et monentium, et pollicentium, et consolantium gravis: in metu, et verecundia contracta; adhortationibus fortis, disputationibus teres; miseratione flexa, et flebilis, et consulto quasi obscurior: at in egressionibus fusa, et securae claritatis; in expositione, et sermonibus recta, et inter acutum, et gravem sonum media. *Cic. Or.* 3, 25. *med.* Quanto molliores sunt, et delicatiores in cantu flexiones et falsae voculae, quam certae et severae! *Auct. ad Her.* 3, 12. Vox sedata, et depressa; et *ib.* 12. remissa; et *ib.* 14. tremebunda. Ap. *Ov. variis in loc.* resona, sonans, ingens, tremens, fessa loquendo, infragilis, summa, sicca, rauca, fera, insana, virilis, tristis. Ap. *Sen. Trag. variis in loc.* alta, horrenda, blandiloqua, infanda, luctrifica, gravior et attonita. Ap. *Val. Fl.* moesta, saeva. Ap. *Sil.* 1, 67. trux. Ap. *Quint.* praepinguis, dura, rigida, recta, erecta, concitata. Ap. *Cicer.* rustica, agrestis, absona, absurda, subrauca, mollis, suavis, canora splendida. Ap. *Catull.* tinnula. Ap. *Sen. Apocol. med.* qualis esse marinis belluis solet, rauca, et implicata. Ap. *Pers.* 1, 19. serena. Ap. *Lucr. et Virgil.* liquida. Ap. *Plin.* modulata, robusta, truculenta. ℙ Multi etiam loquendi modi. *Cic. Or.* 1, 61. *f.* Contentio vocis, et remissio; et *ib.* 2, 46. Vox inflexa ad miserabilem sonum. *Id. Sen.* 5. *med.* Legem Voconiam magna voce, et bonis lateribus suasi. *Sall. Cat.* 32. Demisso vultu, voce supplici postulare. *Petr. Sat.* 108. clara liberaque clamare; et *ib.* 96. rabiosa, barbaraque perorare in ebrios et fugitivos; et *fragm. Trag.* 70. *Burm.* tremula teterrimaque cantare. *Sen. Br. V.* 12. Vocem inflexu modulationis torquere. *Ov. Am.* 2, 4, 25. dulce canit, flectitque facillima vocem. *Id. Met.* 9, 583. lingua icto aere dat voces; et *ib.* 15, 657. Vocem emittere. *Pl. poen. prol.* 33. Matronae canora hic voce sua tinnire temperent. *Id. Most.* 3, 1, 49. Scio, te bona esse voce: ne clama nimis. *Virg. A.* 8, 70. Effundere vocem ad sidera; et *Ecl.* 5, 62. jactare ad sidera. *Claud. in Eutrop.* 2, 390. anhelam exprumere. *Pl. Ps.* 1, 4, 16. comprimere. *Ov. Met.* 1, 715. supprimere. *Quint.* 1, 8. attollere, vel submittere. *Phaedr.* 1, 12. edere; et 2, 26. praecludi metus. *Catull.* 64, 125. imo e pectore fundere; et *ib.* 202. moesto pectore profundere, *Virg. A.* 1, 378. imo a pectore trahere; et *ib.* 4, 463. longas in fletum ducere voces; et *ib.* 12, 929. vocem late nemora alta remittunt; et *ib.* 638, Voce vocare aliquem. *Quint.* 11, 3. Fauces tumentes strangulant vocem, obtusae obscurant, rasae exasperant; et *ib.* Vocem urgere ultra vires. *Pl. Poen. prol.* 13. Praeco exerce vocem, per quam vivis. *Id. Rud.* 1, 4, 5. Voce quaerere aliquem, *h. e.* identidem vocando. *Id. Bacch.* 5, 2, 22. Humana nos voce appellant oves. *Id. As.* 2, 2, 30. Jubeo te salvere voce summa, quoad vires valent. *Id. Amph.* 5, 1, 12. maxima voce exclamare. *Ter. Ph.* 5, 7, 92. Enimvero voce est opus: Nausistrata exi. ℙ Ad curam servandae vocis pertinent haec. *Cels.* 5, 25. *n.* 15. Vocem adjuvat turis P. I. in duobus cyathis vini datum. *Plin.* 24, 18, 108. Eriphia (*herba*) ad vocem nihil praestantius esse tradunt *Id.* 20, 6, 23. Allium voci confert; et 22, 25, 69. Faba voci prodest; et 20, 14, 53. Voci mentae succus utilis; et *ib.* 6, 21. Porrum voci splendorem affert. *Suet. Ner.* 20. Vocem reficere; et *ib.* 25. conservare. ℙ Saepe *vox* est verbum, sermo, oratio, dictum, sententia. *Lucr.* 1, 912. Cum ligna, atque ignes distincta voce notemus. *Cic. Fin.* 2, 2. *f.* Dico, Epicurum non intelligere, quid sonet haec vox voluptatis, id est quae res huic voci subjiciatur. *Ov. Fast.* 5, 484. Is verbi sensus, vis ea vocis erat. *Sen. Thyest.* 1072. Vocibus nostris vaca. *Virg. A.* 1, 68. Ad quem tum Juno supplex his vocibus usa est: Aeole, etc. *Just.* 11, 15. Applicito captivo, cum civem ex voce cognovisset, etc. Sic *Ov. Trist.* 3, 12, 39. Graja, sive Latina voce loqui. *Caes. B. G.* 1, 32. Cum ab iis saepius quaereret, neque ullam omnino vocem exprimere posset; *Cic. Verr.* 2, 5, 65. Constitue, nihil esse opis in hac voce, Civis R. sum. *Hor. Sat.* 1, 6, 92. longe mea discrepat istis Et vox, et ratio; et *ib.* 3, 103. Donec verba, quibus voces sensusque notarent, Nominaque invenere. *Id. Ep.* 1, 1, 34. Sunt verba, et voces, quibus hunc lenire dolorem Possis. *Id. Od.* 1, 10, 1. Mercuri, etc. Qui feros cultus hominum recentum Voce formasti. *Cic. Sext.* 19. Cum viderem, vocem pro me ac pro republica neminem mittere; et *Cluent.* 32. *med.* Hodierno die primum veritas vocem contra invidiam misit. *Id. Fl.* 3. Fuit quaestor in Hispania: vox de quaestura nulla missa est; et *paulo post:* Quae est unquam jacta, non suspicio, sed iracundiae vox, aut doloris? *Plin.* 18, 6, 7. *n.* 4. Temerarium videatur unam vocem antiquorum posuisse: Nihil minus expedire, quam agrum optime colere. *Tac. A.* 2, 29. Libo veste mutata vocem adversus pericula poscere, *h. e.* defensionem. ℙ *Viva vox.* V. VIVUS. ℙ *Una vox*, communis opinio et consensus. *Cic. Fam.* 9, 15. Atque haec una vox omnium est. *Id. Or.* 1, 11. A quibus omnibus una paene repelli voce oratorem a gubernaculis civitatum videbam, *h. e.* uno ore, consensu omnium. *Mart.* 7, 6. Certus auctor abest: sed vox hoc nuntiat omnis. ℙ *Tollere vocem* est gravi stilo, et grandioribus verbis uti, ap. *Hor. A. P.* 93. Interdum tamen et vocem comoedia tollit, Iratusque Chremes tumido delitigat ore. ℙ Interdum *voces* sunt litterae, vocales praesertim, quae solae sonum habent. *Cic. Or.* 44. Verba sint quam suavissimis vocibus; et *f.* In ea oratione est crebra ista vocum concursio, quam magna ex parte, ut vitiosam, fugit Demosthenes. ℙ Item accentus, προςῳδία. *Cic. Or.* 18. Ipsa natura, quasi modularetur hominum orationem, in omni verbo posuit acutam vocem, nec una plus, nec a postrema syllaba citra tertiam.

U P

*UPELLAE, arum, oppidum Norici. *Tab. Peuting. B. A.*

ŪPĬLĬO, onis, m. idem ac opilio, q. v. v.

[ŪPĬLĬUS, a, um, adj. qui ad upilionem pertinet. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 463. *n.* 95. L. Cornelius A. F. Fab. Upilius. *F.*]

*UPIS, is, pater Dianae cujusdam, a quo et ipsa Diana Upis Graecis dicitur, v. c. *Callimacho H. in Dian.* 204. V. *Cic. N. D.* 3, 23. *B. A.*

ŬPŬPA, ae, f. ἔποψ, avis cristis a capite exeuntibus galeata, in fimo semper commorans. Vulgo nomen eo accepisse putatur, quod Tereus Thracum rex in avem eam commutatus, etiam nunc requirens filium Ityn, quem Progne marito comedendum apposuerat, inclamet ὄπου, ποῦ, ubi, ubi. Sed sane possumus cum *Varr. L. L.* 4, 11. deducere a voce ejus *pu*, *pu*, ne ad fabulas recurramus: vel potius ab ipsa Graeca voce ἔποψ, οπος, seu οὔποψ, οπος, ὁ nempe articulo per crasin Atticam cum nomine ἔποψ conjuncto, ut legitur ap. *Aristoph.* in *Avib. v.* 226. Οὔποψ μελῳδεῖν αὖ παρασκευάζεται: ubi legitur ejusdem avis cantilena: Ἐποποποῖ ποποῖ, ποποποποῖ ποποῖ: unde factum verbum ποπίζω ap. *Polluc. l.* 5. §. 89., quo ejusdem cantus exprimitur; atque hinc Latini suam fecere upupam. V. EPOPS. *Plin.* 10, 29, 44. Mutat et upupa (*formam, et colorem*), ut tradit Aeschylus poeta, obscena alias pastu avis, crista visenda plicatili, contrahens eam, subrigensque per longitudinem capitis. Adde *ib.* 25, 36. ℙ *Upupa* etiam ob similitudinem dicebatur instrumentum ferreum, quo in lapicidinis utebantur ad eruendos et excavandos lapides: quod Graeci ἀπὸ τοῦ ὀρύττειν, fodere, ὄρυγα dixere. *Pl. Capt.* 5, 4, 7. Itidem huc mihi advenienti upupa, quae me delectet, data est. Ubi Tyndarus servus captivus ait, sibi, simul atque in lapicidinas detrusus esset, datam esse upupam in manum, ut scilicet hoc esset illi misero, quod patriciis pueris monedula, aut coturnix. V. integrum *Plauti* locum.

ŪRĂ, ae, f. οὐρά, cauda. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1043, 6. M. Clodius Ura. ℙ *Ura scorpius*, herbae nomen Graecum οὐρὰ σκορπίου, h. e. cauda scorpionis, quae et heliotropium dicitur. *Appul. Herb.* 49. *Syriae oppidum, in Palmyrena. *Plin.* 5, 24. ℙ *Sura* appellatur ab *eod.* 5, 26. ed. *Hard.* ubi antea *Asura* legebatur. *B. A.*

URAEA CYBIA. V. HORAEUS.

URAGUS et URGUS. V. ORCUS.

ŬRĀNĬĂ, ae, et Graeca positione Uranie, es, f. Οὐρανία, Οὐρανίη, Jovis et Mnemosynes filia, una Musarum, cui astrologiae inventio tribuitur: ab οὐρανὸς, coelum. Praeest enim rebus coelestibus et divinis. Aliqui dictam putant quasi τὰ ἄνω ὁρῶσαν, hoc est quae sursum sunt, speculantem. *Ov. Fast.* 5, 55. Excipit Uranie: fecere silentia cunctae. *Auson. Idyll.* 20, 8. Uranie coeli motus scrutatur et astra. *Cic. Div.* 1, 11. Versus, quos in secundo consulatus Urania musa pronuntiat, *h. e.* in lib. 2. carminis, quod de suo consulatu *Cicero* composuit, et in tres libros divisit. Adde *Capell.* 8, 273. V. MUSA. ℙ *Urania* vocatur etiam Dea Coelestis. V. h. v. ℙ *Et nomen unius e canibus Actaeonis. *Hygin. fab.* 181. *B. A.*

[URĀNĪDES, ae, m. οὐρανίδης, coelestis. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 540, 2. Diogenes Mil. Coh. X. Pr. 7. Uranide, *h. e.* Uranidae, perperam omissa altera vocali diphthongi. *F.*]

[URĀNĬO, onis, f. dimin. Uranies. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 254. Gratiliae Ↄ. L. Uranionis filiae (*ossa*). *F.*]

*URANNIMAL, oppidum Arabiae Felicis. *Plin.* 6, 28. ed. *Hard.* ubi ed. *Elzev.* exhibet *Murannimal.* *B. A.*

*URANOPŎLIS, is, f. Οὐρανόπολις, urbs Macedoniae, in Chalcidica, ad montem Athum. *Plin.* 4, 10. Ejus conditor Alexander ille Magnus. V. *Athen.* 3, 20 ℙ Alia, in Pamphylia. *Id.* 5, 7. *B. A.*

ŬRĂNOSCŎPUS, i, m. οὐρανοσκόπος, piscis idem qui callionymus, fel habens praegrande, quo cicatrices, et excrescentes in oculo carunculae persanantur: ita dictus ab oculo, quem in capite habet ita situm, ut coelum intueri videatur. *Plin.* 32, 7, 24. et *ib.* 11, 52. V. CALLIONYMUS.

ŬRĀNUS, i, m. Οὐρανὸς, pater Saturni, qui Latinis coelum, vel potius Coelus, sive Coelius appellatur, cui Saturnus filius amputavit virilia, et in mare abjecit, ex quibus et ex maris spuma nata est Venus, quae Graeco nomine vocata est Aphrodite. V. *Lactant.* 1, 11. et 12.

*URBA, ae, oppidum Helvetiae, hodie *Orbe, Orbach* vel *Urba. Anton. Itin. B. A.*

*URBĀNA, ae, f. oppidum Campaniae. *Plin.* 14, 6. Urbanam coloniam Sullanam ℙ *Urbanae* audit *Tab. Peuting. B. A.*

URBĀNĀTIM, adv. urbane, hoc est urbanorum more, sicut rusticatim rustice, sive rusticorum more. *Pomp.* ap. *Non.* 1, 8. et 2, 747. At ego rusticatim tangam, urbanatim nescio.

URBĀNE, adv. ἀστείως, more eorum, qui urbes habitant, eleganter, lepide, venuste. *Cic. Fin.* 2, 11. Ut a patre audiebam facete et urbane Stoicos irridente. *Quint.* 2, 11. Nec sane potuit urbanius ex confessione inscitiae suae elabi. *Id.* 6, 1. *med.* Discutere lacrimas, epilogi est proprium cum oratione continua, tum etiam quibusdam urbane dictis: quale est, Date puero panem, ne ploret. *Cic. Q. Fr.* 2, 1. *f.* Clodius furebat, a Racilio se contumaciter urbaneque vexatum, *h. e.* salse et amare. *Manut.* et *alii* mallent *inurbane. Gell.* 15, 5. Urbanissime respondere. ℙ *Urbane loqui* non semper est facete, et cum risu loqui: nam etiam sermo severus *urbanitas* est ex sententia *Domitii Marsi* ap. *Quint.* 6, 3. *f.*, et ex iis, quae in ea voce dicemus. Sed est etiam more eorum, qui in urbe vivunt, cultioribus verbis uti, et a vulgari et plebeja consuetudine aliquantum remotis: et medium est inter sermonem proprium et translatum. Hoc sensu in hoc opere usi sumus, cum *urbane* et *translate* verborum usum exposuimus. V. URBANITAS. ℙ *Urbane,* benigne, comiter. *Treb. Gall.* 14. Fuit ejusdem sodalitatis in appetendo imperio quidam Ceronius, qui eos urbanissime, et prudentissime adjuvit. *Cic. Coel.* 14. Ex ipsa quaeram, utrum me secum severe et graviter, et prisce agere malit, an remisse ac leniter, et urbane; et *ib.* 15. Sin autem urbanius me agere mavis, etc.

[URBĀNI, orum, m. plur. incolae Urbae, oppidi in Liguria prope Albam Pompejam. Fluvii cognominis *Claud. B. Get.* 555. meminit. *Inscr.* ap. *Mur.* 199, 8. Imp. Caesari Divi F. Augusto Pontif. Max. Cos. XII. Trib. Pot. XVIII. Urbani. V. *Mur. ad-not. ib. F.*]

URBĀNĬCĬĀNUS, a, um, et
URBĀNĬCUS, a, um, adj. Urbaniciani, et Urbanici milites dicuntur, qui in praesidio praefecti urbis Romae collocati sunt. *Paul. Dig.* 4, 6, 35. Sed in urbanicis militibus idem divus Pius constituit. *Spart. Carac.* 4. Nudis pedibus ab urbanicianis raptus est. Alii leg. *urbanicis. Id. Get.* 6. Ventum est usque ad seditionem urbanicianorum militum.

[URBĀNILLA, ae, f. dimin. urbanae. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 306. *n.* XXXI. Urbanilla F. patri dulcissimae. *F.*]

URBĀNĬTAS, atis, f. ἀστειότης, ἀστεισμός, res urbanae, vita urbana. *Cic. Fam.* 7, 6. Tu modo ineptias istas, et desideria urbis, et urbanitatis depone: et quo consilio profectus es, id assiduitate et virtute consequere; et *ib.* 17. Mihi interdum (pace tua dixerim) levis in urbis, urbanitatisque desiderio, interdum piger, interdum timidus videbare, ℙ Refertur ad mores, et significat facilitatem et suavitatem morum, lenitatem, comitatem, humanitatem: quae in iis, qui in urbe vivunt, reperiri solent: nam qui ruri, agrestes esse videntur, duri, asperi, ut qui cum hominibus minus vivere consueverunt. *Id. ib.* 3, 7. *med.* Etiamne tu has ineptias? homo, mea sententia, summa prudentia, multa etiam doctrina, plurimo rerum usu: addo urbanitate, quae est virtus, ut Stoici rectissime putant. *Vopisc. Prob.* 16. Barbarorum, vel per terrorem, vel per urbanitatem, loca ingressus est. Ita in quodam MS. ap. *Salmas:* h. e. cum bona eorum gratia. Alii leg. *voluntatem.* ℙ Item ad sermonem et orationem, et significat leporem, elegantiam, cultum, munditiam, nitorem, venustatem, tum in verbis ipsis, tum in voce et pronuntiatione. Eorum enim, qui in urbe agunt, sonus et sermo multo cultior est et amoenior, quam eorum, qui in agro sunt. *Cic. Brut.* 46. Tum Brutus, quid tu, inquit, tribuis istis externis quasi oratoribus? Quid censes, inquam, nisi idem quod urbanis, praeter unum, quod non est eorum urbanitate quadam quasi colorata oratio? Et Brutus, qui est, inquit, iste tandem urbanitatis color? Nescio, inquam: tantum esse quendam scio. Id tu, Brute, jam intelliges, cum in Galliam veneris: audies tu quidem etiam verba quaedam non trita Romae: sed haec mutari dediscique possunt. Illud est majus, quod in vocibus nostrorum oratorum recinit quiddam, et resonat urbanius: nec hoc in oratoribus modo apparet, sed etiam in ceteris. *Quint.* 6, 3. *non longe ab in.* Urbanitate significari video sermonem prae se ferentem in verbis, et sono, et usu proprium quendam gustum urbis, et sumptam ex conversatione doctorum tacitam eruditionem: denique cui contraria sit rusticitas. *Id. ib. f.* Meo quidem judicio illa est urbanitas, in qua nihil absonum, nihil agreste, nihil inconditum, nihil peregrinum neque sensu, neque verbis, neque ore gestuve possit deprehendi, ut non tam sit in singulis dictis, quam in toto colore dicendi, qualis apud Graecos Atticis mos ille redolens Athenarum proprium saporem. V. v. sq. ℙ Praecipue dicitur de salibus, jocis festivitate, et facetiis. *Cic. Coel.* 3. Contumelia si petulantius jactatur, convicium; si facetius, urbanitas nominatur. *Id. Fin.* 2, 31. *f.* In hominum facetorum urbanitatem incurrere. *Id. Fam.* 7, 31. *f.* Vides, exaruisse jam veterem urbanitatem; et *Q. Fr.* 2, 10. *med.* Ut aliquando subtilitatem veteris urbanitatis, et humanissimi sermonis attingerem. Adde *Sen. Const. Sap.* 11. *f.*, *Plin. ep.* 8, 6. et *Quint.* 6, 3. *in.* ℙ Item de ludo, quo quis per jocum decipitur, aut aliqua re fraudatur; his enim solertiores esse solent urbani homines, quam rustici. *Tac. H.* 2, 88. Incuriosos milites vernacula urbanitate quidam spoliavere.

*URBĀNOR, aris, dep. 1. πολιτεύομαι. *Gloss. Gr. Lat. B. A.*

URBĀNUS, a, um, adj. πολιτικὸς, ἀστεῖος, ad urbem pertinens, urbicus: cui *rusticus* opponitur. *Ter. Ad.* 1, 1, 17. Ego hanc clementem vitam urbanam atque otium secutus sum: ille ruri agere vitam, semper parce ac duriter se habere. *Pl. Trin.* 1, 2, 165. Urbani assidui cives, quos scurras vocant. *Id. Merc.* 4, 3, 15. Urbani fiunt rustici. *Liv.* 5, 20. Non avidas in direptiones manus otiosorum urbanorum praerepturas fortium bellatorum praemia esse. *Pl. Cas. a.* 1. *v.* 11. Quin ruri es in praefectura tua, atque urbanis rebus te abstines? *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 15. Mihi casus urbanam in magistratibus administrationem reipublicae, tibi provincialem dedit. *Id. Or.* 1, 9. *f.* Urbanae tribus. *Caes. B. C.* 3, 20. Praetor urbanus. *Sall. Cat.* 38. Urbana plebs; et *ib.* 26. servitia. *Liv.* 27, 3. *f.* Urbanus exercitus, *h. e.* ex civibus in urbe degentibus. *Tac. A.* 2, 44. Urbano luxu lasciviens. *Paul. Dig.* 2, 14, 4. Urbanas habitationes locare. *Id. ib.* 30, 1, 41. *med.* Aedes urbanae atque rusticae. *Papin. ib.* 31, 1, 67. Familia urbana, aut rustica, *h. e.* quae in urbe, aut ruri servit. *Tac. A.* 1, 17. *extr.* Excubiae urbanae. *Plin. ep.* 3, 17. *f.* Justisne de causis eum tibi videor incolere, inhabitare, diligere secessum? quem tu nimis urbanus es, nisi concupiscis, *h. e.* nimius amator urbis, et vitae urbanae. ℙ JCti *urbana praedia* omnia aedificia accipiunt non solum ea, quae sunt in oppidis, sed et si forte stabula sunt, vel alia meritoria in villis, et vicis, vel si praetoria voluptati tantum deservientia: quia urbanum praedium non locus facit, sed materia. Proinde hortos quoque, siqui sunt in aedificiis constituti, dicunt, in urbanorum appellatione contineri. Quod si horti in reditu sint, vinarii forte, vel etiam olitorii, in urbanis non habentur. Haec ex *Ulp. Dig.* 50, 16, 198. Adde *ib.* 8. *tit.* 1. 2. et 3. qui *de urbanorum et rusticor. praedior. servitutib.* inscribuntur. Huc pertinere videntur illa *Caton. R. R.* 8. *f.* Fundum urbanum ita paret, itaque conserat, uti quam solertissimum habeat; et *Just.* 31, 2. Rus urbanum, quod propter litus maris habebat, contendit. ℙ Transfertur ad animum, et significat comem, facilem, et in cujus factis aut dictis nihil odiosum, acerbumve deprehenditur, ut in URBANITAS dictum est. *Cic. Fam.* 3, 8. *med.* Te hominem non solum sapientem, verum etiam, ut nunc loquimur, urbanum, non arbitrabor genere isto legationum delectari. Quod *Cic.* ait, *ut nunc loquimur,* significat, hoc sensu coepisse suo tempore adhiberi. Nam alias, et alio sensu ipse quoque sine illa interjectione usurpat. ℙ Item oris duri, perfrictae frontis, cujusmodi sunt urbani prae rusticis. *Hor. Ep.* 1, 9, 11. Frontis ad urbanae descendi praemia. ℙ Item jocantem, ridiculum, scurram, mordacem, irrisorem; quod urbanorum, praesertim otiosorum, proprium est. *Id. ib.* 15, 27. Maenius ut rebus maternis atque paternis Fortiter absumptis urbanus coepit haberi, *h. e.* scurram agere, ut ditiorum coenas captaret. *Plin. ep.* 8, 6. Urbanos, qui illa censuerunt, putem? an miseros? Dicerem urbanos, si senatum deceret urbanitas. *Id. ep.* 4, 25. Qui in tanta re, tam serio tempore, tam scurriliter ludat? qui denique omnino in senatu dicax, et urbanus, et bellus est. Adde *Hor. Ep.* 1, 14, 6. ℙ Item festivus, lepidus, amoenus. *Cic. Dom.* 34. Et homo facetus inducis etiam sermonem urbanum ac venustum, me dicere solere, esse me Jovem, eundemque dictitare, Minervam esse sororem meam. *Id. Coel.* 15. Qui est in isto genere urbanissimus. *Colum.* 8, 16. Circumfertur Marcii Philippi velut urbanissimum, quod erat luxuriosissimum, factum, atque dictum. Adde *Hor. Sat.* 1, 4, 90. et descriptionem urbani hominis, quam *Domitius Marsus* dabat his verbis (ap. *Quint.* 6, 3. *f.*) Urbanus homo erit, cujus multa bene dicta, responsaque erunt: et qui in sermonibus, circulis, conviviis, item in concionibus, omni denique loco ridicule commodeque dicet. ℙ Item gratus, venustus, jucundus. *Quint.* 11, 3. Pronuntiatio vitio carebit, si fuerit os facile, explanatum, jucundum, urbanum: id est in quo nulla neque rusticitas, neque peregrinitas resonet. ℙ *Sermo*, aut *oratio urbana* est, quae selectis et cultis verbis, et amoenis, ut ita dicam, venustisque constat, ipsoque sono et usu praesefert proprium quendam urbis colorem ac gustum. His enim carere solent, qui ruri agunt, vel peregrini sunt. V. URBANITAS et URBANE. *Auct. dial. de Or.* 18. Catoni seni comparatus C. Gracchus, plenior et uberior; Graccho politior et ornatior Coelius; utroque distinctior, et urbanior, et altior Cicero. *Cic. Brut.* 46. In vocibus nostrorum oratorum recinit quiddam et resonat urbanius: nec hoc in oratoribus modo apparet, sed etiam in ceteris. ℙ Ab his transfertur ad arbores. *Plin.* 16, 19, 32. Sunt arborum quaedam omnino silvestres, quaedam urbaniores, quas his placet nominibus distinguere. Hae mites, quae fructu atque aliqua dote, umbrarumve officio humanius juvant, non improbe dicantur urbanae. *Id.* 22, 22, 34. Acanthos est topiaria, et urbana herba. ℙ Fuit etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 589, 10. T. Flavius Aug. Lib. Urbanus.

*URBI, orum, populi Asiae ulterioris, circa Indum flumen. *Plin.* 6, 23. *B. A.*

URBĬCĀPUS, i, m. qui urbes capit, πτολίπορθος. *Pl. Mil.* 4, 2, 64. Urbicape, occisor regum.

URBĬCĀRĬUS, a, um, adj. urbicus, urbanus. *Urbicariae regiones* dictae sunt urbi Romae circumjacentes, ut Tusciae, et Piceni, pars Romae propior: quae et *suburbicariae* appellantur. Aliter vero statuit *Jos. Morisanus* in *Inscr. Regin.* p. 379 — 385., nimirum ex XVII. provinciis, in quas divisa erat Italia, decem *urbicarias* fuisse appellatas, quia vicario Urbis subdebantur: alias septem *Italicas*, quia sub vicario Italiae essent: itaque adeo quatuor ex urbicariis dictas esse suburbicarias, quia sub Urbe erant, et in litium appellationibus ad praefectum Urbi provocabant. *Impp. Honor. et Theodos. Cod. Theod.* 11, 28, 14. Quod de annonariis functionibus per urbicarias regiones clementia nostra concessit. Adi *Salmas.* ad *Treb.* in XXX. *Tyrann.* 24., ubi hac de re multa. *Fulg. Myth.* 2, 17. Beatinius (lege *Vatinius*) augur dicere solitus erat, diversarum urbium honores somnialiter (lege *similiter*) peragi urbicario mimologo. V. URBICUS.

[URBĪCĬO, onis, m. dimin. urbici. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1983, 6. Flavius Urbicio. *F.*]

URBICRĔMUS, a, um, adj. urbes cremans. *Prud. Hamart.* 729. de Sodomae incendio: Nubibus urbicremis se subducere.

*URBICŬA, ae, f. oppidum Hispaniae Tarraconensis, in Celtiberis, vel certe Celtiberorum agro vicinum. *Liv.* 40, 16. *B. A.*

*URBICŬLA, ae, f. πολίχνη, parva urbs. *Onomast. Vet.* Urbicula, πολίχνιον. *B. A.*

URBĬCUS, a, um, adj. ἀστικὸς, ad urbem pertinens, sicut *rusticus* ad rus. *Suet. Caes.* 49. Negotiatores urbici. *Gell.* 15, 1. Venum hercle dedissem res rusticas, et urbicas emissem. *Suet. Aug.* 18. Annona urbica; et *ib.* 46. Urbici magistratus. *Id. Ner.* 23. Urbicae res. *Mart.* 1, 54. Urbica Tyrianthina. *Lampr. Elag.* 20. Praefectus urbicus, *h. e.* praefectus Urbis. *Pall.* 2, 18. In vini sextariis urbicis decem, *h. e.* mensura urbis Romae. *Ulp. Dig.* 43, 8, 1. *med.* Viae urbicae. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 532. et ap. *Schiass. Guida al Mus. Bol.* p. 45. In praediis C. Legiannii Ver. . . . balineum more urbico lavat, (*et*) omnia commoda praestantur. *Alia ib.* In . . . s praediis Aureliae Faustinianae balineus lavat more urbico, et omnis humanitas praestatur. ℙ In illo *Juven.* 6, 71. Urbicus exodio risum movet Atellana: *Urbicus* quibusdam est nomen poetae pro-

prium, at et ap. *Mart.* 1, 42. et alibi; sed reapse significat scurram mimarium, urbicarium mimologum. ℙ Fuit etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 862, 5. C. Caecilius Urbicus. *Alia* in *Bibliot. Ital.* T. 57. p. 248. Magniae Urbicae Aug. matri castrorum, conjugi D. N. Carini invicti Aug. etc.

*URBIGENUS pagus nomen accepit ab Urba Helvetiae oppido. *Caes. B. G.* 1, 27. *B. A.*

URBINAS, atis, adj. omn. gen. qui est ex Urbino oppido, ut Petissius Urbinas, *Cic. Phil.* 12, 8. ℙ *Urbinates*, *um*, ejus cives. *Plin.* 3, 14, 19., qui in *Inscr.* ap. *Grut.* 463, 4. sunt *Urvinates*, ex cognatione *b*, et *v*: et oppidum *Urvinum*, *ib.* 485, 8. quod est in Umbria, ad fontes Isauri fluminis.

URBINIANUS, a, um, adj. ad Urbiniam aliquam pertinens, quod fuit nomen proprium gentilicium R. *Quint.* 7, 2. *med.* In lite Urbiniana.

*URBIS, is, fluvius Liguriae. *Claud. B. Get.* 555. Hodie *Orbe* audit. ℙ Fuit et Urbis oppidum Aethiopiae. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

[URBISALVIENSIS, e, adj. ad Urbisalviam vel Urbem Salviam pertinens, quae olim Pollentia est dicta, in Piceno ad Cluentum fluv., nunc *Urbisaglia*, cujus ita meminit *Plin.* 3, 13, 18. Intus Planienses, Ricinenses, Septempedani, Tollentinates, Trejenses, cum Urbe Salvia Pollentini junguntur. Ita ex MSS. legendum probat *Ant. Brandimart.* in *Piceno illustr.* p. 85. *Inscr.* ap. *Mur.* 707, 7. L. Hostilio L. F. Aem. Tullo Fil. Dec. Urbe Salvia. *Alia* ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 1870. Dis, Deabusq. Urbisalviensibus T. Flavius Maximus Proc. Aug. ab Orient. donum misit. *F.*]

URBO. V. URVO.

URBS, urbis, f. πόλις, oppidum muro cinctum. Quid a *civitate* differat in ea voce dictum est. *Cic. de rep.* (ed. *A. Maio*) 1, 26. et *Non.* 5, 27. Quam cum locis manuque sepsissent, ejusmodi conjunctionem tectorum oppidum, vel urbem appellaverunt, delubris distinctam, spatiisque communibus. Adde *Sext.* 42. *med.* ℙ *Urbe*, in urbe, ablativus absolutus. *Auct. argum. Truc. Plautini.* Rure unus, urbe unus, peregre tertius. ℙ De notatione nominis haec *Varr. L. L.* 4, 32. Oppida condebant in Latio Etrusco ritu multa, id est junctis bubus tauro et vacca, interiore aratro circum agebant sulcum. Hoc faciebant religionis causa die auspicato, ut fossa et muro essent munita. Terram unde exscalpserant, fossam vocabant; et introrsum factum murum: postea quod fiebat orbis, urbs. Haec *Varr. Serv.* ad *A.* 1, 16. Urbs dicitur ab orbe, quod antiquae civitates in orbem fiebant: vel ab urvo, parte aratri, quo muri designabantur. *Pomp. Dig.* 50, 16, 239. Urbs ab urbo appellata est: urbare est aratro definire: et Varus ait, urbum appellari curvaturam aratri, quod in urbe condenda adhiberi solet. Ita in ed. *Torrentini*: alii hab. *urvare*, et *urvum*, quod idem est, quia *b* et *v* saepe commutantur. *Virg. A.* 5, 755. Interea Aeneas urbem designat aratro, Sortitusque domos, etc. Ubi *Servius*: Quem Cato in Originibus dicit morem fuisse. Conditores enim taurum in dextram, vaccam intrinsecus jungebant: et incincti cinctu Gabino, id est toga parte caput velati, parte succincti, tenebant stivam incurvam, ut glebae omnes intrinsecus caderent: et ita sulco ducto loca murorum designabant aratrum suspendentes circa loca portarum. Haec *Servius*. Adde *Isid. Or.* 15, 2. ℙ Ut condendis, ita et evertendis urbibus aratrum adhibebant, ut eodem ritu subverterentur, quo conditae fuerant, ut docet *Serv.* ad illud *A.* 4, 212. cui litus arandum. *Hor. Od.* 1, 16, 20. imprimeretque muris Hostile aratrum exercitus insolens. *Modest. Dig.* 7, 4, 21. Si ususfructus civitati legetur, et aratrum in ea ducatur, ut passa est Carthago, civitas esse desinit. Adde *Prop.* 3, 7, 41. ℙ Per antonomasiam *urbs* dicitur de Roma, ut apud Graecos ἄστυ de Athenis. *Quint.* 6, 3. *f.* Urbs appellationem, etiamsi nomen proprium non adjiceretur, Romam tamen accipi, est receptum. *Id.* 8, 2. *med.* Urbem, Romam accipimus; et venales, novitios; et Corinthia, aera. (Adde *ib.* 5.) *Caes. B. G.* 1, 7. Maturat ab urbe proficisci. *Cic. Att.* 13, 20. De urbe augenda quid sit promulgatum, non intellexit. *Hor. Epod.* 9, 9. Minatus urbi vincula. *Ov. Fast.* 1, 17. conditor urbis, *h. e.* Romulus. Adde *Livium* passim. ℙ *Ad urbem esse* dicebantur, qui post administrationem provinciae, et res bene gestas, prope Romam cum lictoribus et fascibus laureatis stabant triumphum petentes, vel senatum exspectantes, ad quem de rebus a se gestis referrent: item qui post acceptum imperium nondum in provincias profecti essent. Neque enim licebat cuiquam in Urbe esse cum imperio et insignibus praeter consules, praetores, aediles, et alios, quorum magistratus in urbe exercebantur, nisi id populus jussisset. Si urbem ingressus esset, statim et spem triumphi amittebat, et imperium deponebat. *Sall. Cat.* 31. Hi utrique ad urbem imperatores erant impediti, ne triumpharent, calumnia paucorum. *Cic. Verr.* 1, 15. Pompejus cum primum concionem ad urbem consul designatus habuit. Ubi *Ascon.* Ad urbem, non in urbe. Et sic dici solet de iis, qui cum potestate provinciali, aut nuper de provincia revertissent, aut nondum in provinciam profecti essent. *Cic. Verr.* 2, 2, 6. *med.* Simulatque ei sorte provincia Sicilia obvenit, statim Romae, et ad urbem, ante quam proficisceretur, quaerere ipse secum, etc. Ubi *Ascon.* Omnis magistratus, qui intramuranus non est, nec urbanus, etiamsi administrator ejus Romae est, ad urbem dicitur. Adde *Caes. B. G.* 6, 1. ℙ Dicitur etiam de aliis. *Cic. Cluent.* 62. *f.* Oppianicus cum huc ad urbem profectus esset, (solebat enim extra portam aliquid habere conducti) cecidisse ex equo dicitur; et *mox*: Posteaquam ad urbem cum febri venerit. ℙ Falsum est, solam Romam Latine *urbem* dici, ceteras *oppida*: hoc enim quidam ex *Quint.* (cujus verba nondum vidimus) affirmarunt. *Cic. Agr.* 2, 16. Mitylenae, urbs et natura, et situ in primis nobilis; et *ib.* 28. Capua urbs amplissima atque ornatissima. *Id. Phil.* 1, 3. Syracusae, urbs mihi conjunctissima. *Caes. B. C.* 3, 32. Non solum urbibus, sed paene vicis castellisque singulis. *Sall. Cat.* 2. Athenienses in Asia cepere urbes, atque nationes subegere. Adde *Liv.*, *Just.*, *Hor.*, *Ov.*, *Plin.* etc. ℙ Aliquando *urbs* est metropolis. *Ulp. Dig.* 39, 2, 4. *f.* Si tam vicinum urbi municipium sit, ut, etc. *Impp. Valentinian.*, *Theodos. et Arcad. Cod. Theod.* 14, 1, 3. Decuriales quos binos esse ex singulis quibusque urbibus omnium provinciarum, veneranda decrevit antiquitas. ℙ Translate. *Cic. Div.* 2, 16. Urbem philosophiae, mihi crede, proditis, dum castella defenditis. ℙ Aliquando per metonymiam continentis pro contento, urbs adhibetur pro civitate. *Quint.* 1. *prooem.* Regere consiliis urbes, fundare legibus, emendare judiciis. *Id.* 8, 6. *med.* Bene moratae urbes. *Virg. A.* 2, 265. Urbs somno vinoque sepulta. *Juven.* 11, 197. moestam attonitamque videres Hanc urbem. ℙ *Urbs Imperatoria* cognominata est Salacia in Lusitania. *Plin.* 4, 20. (al. 21.) Salacia, cognominata urbs Imperatoria. ℙ *Urbs Salvia*, oppidum Italiae, in Piceno, hodie *Urbisaglia*. *Plin.* 3, 13. Urbe Salvia Pollentini. Sic ed. *Hard.* Antea *Urbs Salvia*. *Ptolemaeo* est Οὔρβα Σαλουΐα. *B. A.*

URBUS. V. URVUS.

URCEATIM, adv. plenis urceis. *Petr. fragm. Trag.* 44. *Burm.* Jovem aquam exorabant: itaque statim urceatim pluebat, *h. e. pioveva a secchie*, ut nunc Itali dicunt.

[URCEOLA, ae, f. est cavitas exterior aurium ob urceoli similitudinem. *Pelag. Vet.* 12. *med.* Si non profecerit, radicem consiliginis in auriculae urceolas extremas, et in prima parte narium ponis. In MS. legitur *orciolas*. *F.*]

URCEOLARIS, e, adj. ita appellatur herba, quae et parietaria, et perdicium, et parthenium, et vitriaria; nomen habet ex eo, quod urceolis vitreis detergendis aptissima est: Italis est *vetriuola*, et *parietaria*. *Plin.* 22, 17, 20. Perdicium, sive parthenium a nostris herba urceolaris vocatur, ab aliis astericum, folio similis ocimo, nigrior tantum, nascens in tegulis, parietinisque. Adde *Pelag. Veter.* 2. *med.* et 24. *med.*, *Appul. Herb.* 81., *Scrib. Compos.* 39. et *Jo. Rhodii* in eum loc. adnotata.

URCEOLUS, i, m. κεράμιον, parvus urceus. *Colum.* 12, 16. *med.* Eodem tempore sorba manu lecta curiose in urceolos picatos adjicito. *Juven.* 2, 203. Lectus erat Codro Procula minor, urceoli sex, Ornamentum abaci, necnon et parvulus infra Cantharus, etc. *Mart.* 14, 105. *in lemmate:* Urceoli ministratorii, *h. e.* caldae miscendae. Distichon est: Frigida non desit, non deerit calda petenti: Sed tu morosa ludere parce siti.

URCEUS, i, m. κέραμος, κρωσσός, vas ansatum plerumque fictile, ad varios usus, et praecipue ad ministrandam aquam. *Paul. Dig.* 33, 7, 18. Si aheneum (quod supra focum pendet, et aqua ad potandum calefit) instrumento continetur, urcei quoque, quibus aqua in aheneum funditur, in idem genus rediguntur. *Plin.* 19, 5, 24. Nuper cucurbitae in balinearum usum venere urceorum vice. *Colum.* 12, 50. *med.* Urcei, quibus progeritur oleum. *Mart.* 14, 106. cujus lemma *Urceus fictilis*. Hic tibi donatur panda ruber urceus ansa. Stoicus hoc gelidam Fronto petebat aquam. *Id.* 11, 56. fracta urceus ansa. *Cn. Matius* ap. *Gell.* 10, 24. *extr.* Aquarium urceum unicum domi fregit. *Mart.* 12, 32. Fuisse gerres, aut inutiles maenas, Odor impudicus urcei fatebatur. *Plin.* 18, 30, 73. Sunt qui urceis cinere substratis, et illitis, acetum habentibus leguminum acervos superingerant: ita non nasci maleficia credentes. *Id.* 19, 8, 39. Thyrsos, vel folia lactucarum prorogare urceis conditos. ℙ Neutro genere. *Cato R. R.* 13. Urceum aheneum unum, quod capiat quadrantalia quinque. Suspectus *Gesnero* et *Schneidero* est hic locus, praesertim ob magnitudinem: quare *Schneiderus* edidit *Urceum*, *aheneum* etc. ℙ Proverbii genus est illud *Hor. A. P.* 21. amphora coepit Institui, currente rota cur urceus exit?

*URCITANUS vel Urgitanus, a, um, adj. ad illud oppidum spectans. *Martian. Capell.* 6. *med.* p. 202. *Grot.* A fine Urcitano *Plin.* 3, 1. A fine Urgitano. V. et *Virgitanus*. *B. A.*

UREDO, inis, f. κανθμός, morbus herbarum, fructuum, arborumque, qui in vitibus etiam carbunculus dicitur, et in ceteris rubigo, sata, plantas, arboresque adurens. *Cic. N. D.* 3, 35. *f.* Nec, si uredo, aut grando quippiam nocuit, id Jovi animadvertendum fuit. *Plin.* 18, 28, 69. *n.* 1. Plerique dixere, rorem inustum sole acri frugibus rubiginis causam esse, et carbunculi vitibus. Quod ex parte falsum arbitror, omnemque uredinem frigore tantum constare, sole innoxio. Adde *Colum.* 3, 20. ℙ Est et uredo, κνίδωσις, exustio cum pruritu, qualis ab urtica tum herba, tum pisce excitatur. *Plin.* 9, 45, 68. Dum admoveri sibi manum sentit, colorem mutat, et contrahitur: tacta uredinem mittit. ℙ Translate est pruritus turpis, κνισμός, urigo. *Appul. Met.* 8. Nudatum supinatumque juvenem exsecrandis uredinibus flagitabant. Alii rectius leg. *oribus*.

[URETICUS, a, um, adj. οὐρητικός, ad urinam pertinens. *Theod. Prisc.* 4, 2. *med.* Sic itaque urina a cibo jam cocta atque in sanguineum colorem vel lactaneum mutata secernitur, effluens ad inferiorem locum in corpore, ad id praedispositam vesicam, per ureticos poros suscipiens in se urinam viridis coloris. *Editiones* hic perperam habent *uritidos*, nempe *e* ex vulgi pronuntiatione in *i* conversa et *c* in *d* amanuensis oscitantia mutata. *F.*]

*URGULANIA, ae, f. Liviae Aug. amicitia sub Tiberio potens, quam tamen L. Piso in jus vocavit, quamvis non obtemperantem, et multum Augustam querente se violari et imminui: nec ille abstitit, donec deferri Augusta pecuniam, quae petebatur, jussit. *Tac. A.* 2, 34. *B. A.*

URGENS, entis, part. ab *urgeo*, qui urget, instat, impendet, premit. *Cic. Tusc.* 3, 25. *f.* Praesens atque urgens malum. *Id. Sen.* 1. Aut jam urgens, aut certe adventans senectus. *Virg. G.* 1, 146. Urgens egestas. *Tert. Resurr. carn.* 2. *med.* Urgentior causa. *Impp. Dioclet. et Maxim. Cod.* 3, 11, 1. Urgentissima ratio.

[URGENTER, adv. instanter. *Cyprian. ep.* 30. *in.* Ut tam urgenter, et tam immaturo atque acerbo tempore, in tam ingenti et immenso crimine, pacem sibi non tam peterent, quam vindicarent. *F.*]

URGEO, et Urgueo, es, ursi, a. 2. ἐπείγω, impello, propello, premo. Videtur esse ab ἔργον opus, ut propie sit impellere ad agendum. Alii ducunt ab ὀργάω, vehementer appeto. *Virg. A.* 10, 433. hinc Pallas instat et urguet, Hinc contra Lausus; et *ib.* 1, 115. Eurus naves in brevia et Syrtes urget. *Ov. Met.* 15, 181. unda impellitur unda, Urgueturque prior veniente, urgetque priorem. *Id. Her.* 6, 91. simulacraque cerea figit: Et miserum tenues in jecur urget acus. *Hirt. B. Afr.* 6. Acciderat res incredibilis, ut equites minus triginta equitum duo millia loco pellerent, urgerentque in oppidum. Alii leg. *fugarent*. *Stat. Theb.* 3, 222. Mars aetherias currus urgebat ad arces. *Sall. Jug.* 60. *f.* Milites Jugurthini, postquam majore vi hostes urgent, paucis amissis, profugi discedunt. *Val. Fl.* 1, 490. Venator cum lustra fugit, dominoque timentem Urget equum: et 4, 325. at manus omnis Heroum densis certatim amplexibus urguent *victorem*; et *Virg. A.* 12, 748. trepidique pedem pede fervidus urguet. *Id. G.* 3, 222. de pugna taurorum. Versaque in obnixos urguentur cornua vasto Cum gemitu. *Gell.* 3, 6. Graviter urgere et onerare aliquid, ut magnitudo oneris sustineri non queat. *Ov. Met.* 4, 35. famulasque laboribus urguent. *Pl. Poen.* 4, 2, 35. At onus urget. *Mil.* at tu appone. *Tibull.* 1, 4, 53. At tibi etc. infelix urgeat ossa lapis. *Virg. G.* 2, 351. Qui saxo super, atque ingentis pondere testae Urguerent, *h. e.* tegerent. *Hor. Sat.* 1, 3, 135. Urgueris turba circum te stante. *Quint.* 11, 3. *med.* Urgere vocem ultra vires. *Prop.* 2, 20, 35. saevus licet urgeat Eurus. *Sen. Hipp.* 25. qua curvati litora ponti Sunion urget. *Id. Oed.* 542. Medio stat ingens arbor, atque umbra gravi Silvas minores urget. ℙ *Urgere* dicuntur, quae gravia sunt, et opprimunt. *Hor. A. P.* 453. Ut mala quem scabies, aut morbus regius urget, Aut fanaticus error, et iracunda Diana. *Cels.* 7, 26. *f.* Magnae febres urgent. *Petr. Sat.* 104. prostrata sopore Urget membra quies. *Virg. A.* 12, 309. Olli dura quies oculos, et ferreus urguet Somnus. *Id. G.* 3, 523. oculos stupor urguet inertes. *Sen. Octav.* 257. Gravi Deorum nostra jampridem domus urgetur ira. *Sall. Jug.* 39. Jugurtham ob scelera invidia cum metu urget; et *ib.* 26. Ferro ac fame urgeri; et *ib.* 45. Populus militia, atque inopia urgebatur. *Virg. A.* 6, 561. Urgeri poenis; et *ib.* 11, 587. fatis acerbis. *Propert.* 3, 23, 31. Urget gravis aetas. ℙ Item quae vicina sunt, aut imminentia. *Cic. Agr.* 1, 5. *f.* Ne in Janiculo coloniam constituatis, ne urbem hanc urbe alia premere atque urgere possitis. *Virg. A.* 11, 523. (et *ib.* 7, 566.) vallis; quam densis frondibus atrum Urguet utrumque latus. *Id. G.* 4, 290. Quaque pharetratae vicinia Persidis urguet. ℙ *Urgere opus*, instare, totis viribus in opus incumbere. *Hor. Ep.* 1, 14, 27. Urgues jampridem non tacta ligonibus arva. *Virg. A.* 9, 488. vestem tibi noctes festina diesque Urgebam. *Val. Fl.* 3, 332. innumeras nudatis montibus urguent Certatim, decorantque pyras. ℙ *Urgere iter*, instare ambulando, accelerare, festinare. *Ov. Fast.* 6, 520. Audit, et ad vocem concitus urguet iter. *Sil.* 12, 419. transtigit anhelum Pectus, et ad manes urguet vestigia nati. ℙ Cum infinito. *Hor. Od.* 2, 18, 20. Marisque Bajis obstrepentis urgues Submovere litora. ℙ Est et-

iam impellere, cogere. *Varr. L. L.* 8, 12. Mala quoque exempla, cum aliqua vis urget, inviti sequimur. *Pl. Men.* 2, 2, 47. Quod te urget scelus, qui huic sis molestus? ℙ Item instare, valde hortari, acriter insistere. *As. Poll.* ad *Cic. Fam.* 10, 32. *med.* Lepidus ursit me et suis, et Antonii litteris, ut legionem trigesimam mitterem sibi. *Cic. Planc.* 19. *f.* Etiam atque etiam insto atque urgeo, insector, posco, atque adeo flagito crimen. *Id. Att.* 13, 32. Quamobrem, ut facis, urge, insta, perfice. *Virg. A.* 9, 73. Tum vero incumbunt: urguet praesentia Turni. *Id. ib.* 7, 241. jussisque ingentibus urguet Apollo. *Id. G.* 4, 177. Cecropias innatus apes amor urget habendi. *Ulp. Dig.* 23, 3, 33. Urgere aliquem ad solutionem. *Cic. Att.* 15, 27. *f.* Plane illuc te ire nisi tuo magno commodo, nolo: nihil enim urget; et *Plin.* 17, 14, 24. *f.* Verno inserentes tempus urget, incitantibus se gemmis, i. e. festinare cogit. ℙ Item acriter disputare, ac defendere aliquid, dicendo invehi, accusare. *Cic. Or.* 1, 10. Agerent tecum lege Pythagorei, etc. urgerent philosophorum greges, etc. instaret Academia, etc. Stoici disputationum suarum atque interrogationum laqueis te irretitum tenerent. *Id. Or.* 40. Urgere interrogando. *Id. Fin.* 4, 28. Urgent tamen, et nihil remittunt, quoniam, inquiunt, etc. et *ib.* 5, 27. Nunc pugnem cum homine, cur, etc. illud urgeam, non intelligere eum, quid sibi dicendum sit. *Id. Q. Fr.* 3, 9. Feci summa cum lenitate, quae feci: illum neque ursi, neque levavi testis: vehemens fui, praeterea quievi. *Id. Div.* 2, 20. Sed urges me meis versibus. *Id. Off.* 3, 9. *f.* Urgent rustice sane; negant enim posse, et in eo perstant. *Id. Lig.* 3. *extr.* Quid cupiebas? quid optabas? Nimis urgeo, commoveri videtur adolescens. ℙ *Urgere aliquid*, alicui rei acriter incumbere, perstare in re quapiam agenda. *Cic. N. D.* 1, 35. An quidquam tam puerile dici potest (ut eundem locum diutius urgeam), quam si, etc? *Id. Fam.* 7, 8. Quin tu urges istam occasionem, et facultatem, qua melior nunquam reperietur? *Id. Off.* 3, 16. Oratam Crassus, Gratidianam defendebat Antonius: jus Crassus urgebat, aequitatem Antonius: et *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 5. *f.* Marcellus idem illud de provinciis urget. *Cic. ib.* 9, 15. *med.* Romae cum sum, et urgeo forum, senatusconsulta scribuntur, etc. *h. e.* in foro sum frequens. *Hor. Sat.* 2, 7, 6. Pars hominum vitiis gaudet constanter, et urget Propositum, *h. e.* in proposito persistit. ℙ *Urgeo* et *urgueo* promiscue leguntur in MSS. (ut *tingo* et *tinguo*, *ungo* et *unguo*), et posterius etiam frequentius. *Vel* quidem *Longus* in *Orthogr.* p. 2223. illud *u* insertum, ut vitiosum, damnat: quem sequuntur *Papirian.*, *Cassiodor.*, *Beda*, *Dausquius.* At recentiores critici, *Pier.* ad *A.* 5, 202., *Barthius*, *Heins.*, *Cortius*, *Drakemborch.* ad *Sil* et *Liv.*, *Oudendorp.* ad *Lucan.* et alii improbare non audent: quin si multitudinem MSS. spectemus, in quibus *urgueo* est, praeferendum putant. Neutram scriptionem damnaverim.

*URGIA, ae, f. oppidum Hispaniae Baeticae, Castrum Julium cognominatum. *Plin.* 3, 1. *B. A.*

*URGO, insula maris Hetrusci; inter Hetruriam Corsicamque. *Mela* 2, 7. *Plin.* 3, 6. ℙ *Gorgon.* erius dicta, teste *Rutil.* 1, 5, 6. *B. A.*

*URGULANIA, ae, f. Liviae Aug. amicitia sub Tiberio potens, quam tamen L. Piso in jus vocavit, quamvis non obtemperantem, et multum Augusta querente seviari et Istinui: nec ille abstitit, donec deferri Augusta pecuniam quae petebatur, juberet. *Tac. A.* 2, 34. *B. A.*

[URGULANILLA, ae, f. cogn. R., ut Plautia Urgulanilla, filia Ti. Plautii Silvani, et uxor Claudii Aug., cujus meminit *Suet. Claud.* 26. *F.*]

*URI, orum, populi Indiae, Indum accolentes. *Plin.* 6, 20. *B. A.*

[URIAS, atis, adj. omn. gen. ad Uriam, seu Hyrium pertinens urbem maritimam Italiae in Apulia, ad radices Gargani montis, quae nunc *Rodi* appellatur. V. *Romanelli Topogr. Napol.* T. 2. p. 282. Cujus meminere *Prisc. Perieg.* 372., qui *Hyrium*, et *Plin.* 3, 11, 16., qui *Uriam* vocat. *Mela* 2, 4. Sinus est continuo Apulo litore incinctus, nomine Urias. *F.*]

URICA, ae, f. eadem quae eruca omnium satorum hostis, etiam ciceris, cum salsilaginem ejus abluendo imber dulcius id facit. *Plin.* 18, 17, 44. *n.* 2. Adde 11, 32, 37. Utrobique in editis plerisq. est *eruca*, in aliis *erica*, teste *Harduino.*

URIGO, inis, f. καῦσις, uredo, pruritus, ardor. *Plin.* 20, 22, 87. At in magna duritia sine fico impositum (*sinapi*), vel, si vehementior urigo timeatur, per duplices pannos. *Hard.* leg. *ustio.* ℙ De turpi uredine. *Appul. Met.* 8. Spurcissima illa propudia ad illicitae libidinis extrema flagitia infandis uriginibus efferantur. Et *ib.* 1. Mulier urigine percita. Adde *Arnob.* 5, 187.

URINA, ae, f. οὖρον, saccatus corporis humor, ut ait *Lucr.* 4, 1022., lotium, humor a sanguine separatus in renibus, et in vesicam delapsus: est dictum a voce Graeca allata, *Cic. Fat.* 3. In urina, et unguibus naturae contagio valet. *Catull.* 37, 20. Et dens Ibera defricatus urina, (*nempe* quia Celtiber in Celtiberia terra Quod quisque minxit, hoc solet sibi mane Dentem, atque russam defricare gingivam, ut ait *Id.* 39, 17.) *Suet. Aug.* 80. *f.* Calculis per urinam ejectis. *Id. Vesp.* 23. *med.* Etiam urinae vectigal commentus est. *Id. Ner.* 56. Deam Syriam ita sprevit, ut urina contaminaret. *Appul. Met.* 1. Urinae spurcissimae madore aliquem perluere. *Colum.* 6, 3. Cum jumenta suo tempore urinam non fecerint; et paulo post: *Si urina genitalia deusserit.* *Cels.* 2, 7. Difficulter urina redditur, paulatimque destillat: et *ib.* 19. Aliae res citant urinam, aliae tardant. *Plin.* 24, 6, 17. Urinam celerrime pellere; et *ib.* 13, 71. trahere, et *ib.* 11, 56. ciere. *Id.* 29, 5, 32. egerere. *Id.* 20, 10, 43. movere; et *ib.* 4, 11. inhibere. *Id.* 21, 26, 97. impellere: et 24, 19, 111. fundere. *Id.* 32, 9, 35. Urinae incontinentia; et 28, 6, 17. profluvia cohibere. *Gell.* 19, 4. Libido urinae lacessit. *Ulp. Dig.* 21, 1, 14. Si in lecto, somno, vinoque pressus, aut etiam pigritia surgendi, urinam faciat. ℙ Translate est semen genitale. *Plin.* 8, 43, 68. Asinae incontinens uterus urinam genitalem reddit. Adde *Juven.* 11, 168. ℙ *Urinam facere* interdum est urinae incontinentia laborare. *Ulp. Dig.* 21, 1, 14. De eo qui urinam facit, quaeritur: et Pedianus ait, non ob eam rem sanum non esse, etc.

[URINAL, alis, n. matula. *Gloss. Phil.* Urinal, οὐροδοχεῖον. *F.*]

URINALIS, e, adj. ad urinam pertinens, ut Urinalia medicamenta. *Coel. Aurel. Tard.* 1, 4. et *ib.* 5, 1. Urinales viae, *Id. ib.* 3. virtutes, *Id. ib.* 2, 13. Urinalis fistula, *Veg. Vetr.* 3, 15. *med.*

URINATOR, oris, m. κυβιστητὴρ, κολυμβητὴς, ἀρνευτὴρ, qui in aquam mergitur, et sub ea natat. Hos describit *Manil.* 5. a *v.* 428. Hujusmodi hominum usus est mercibus e mari extrahendis, quae navigii gratia jactatae fuerint. *Liv.* 44, 10. Sed in rem emendabilem visus lapsus esse, quod per urinatores omne ferme extractum est: tantusque pudor fuit regi ejus pavoris, ut urinatores clam interfici jusserit. *Callistrat. Dig.* 14, 2, 4. Et aliquorum mercatorum merces per urinatores extractae sunt, data mercede. *Inscr.* ap. *Grut.* 391, 1. Ti. Claudio Esquil. Severo patrono corporis piscatorum et urinatorum, etc.

URINO, as, n. 1. et frequentius.

URINOR, aris, dep. 1. κυβιστάω, κολυμβάω, est in aquam mergi, et natando emergere. *Varr L. L.* 4, 27., ut *Jos. Scal.* restituit: Urnae dictae, quod urinant in aqua haurienda, ut urinator. Urinare est mergi in aquam in urbum: fictum ab urbo, quod ita flexum, ut redeat sursum versus: ut in aratro, quod est urbum. *Cic. fr.* ap. *Non.* 7, 57. Siquando nos demersimus, ut qui urinantur, aut nihil superum, aut obscure admodum cernimus. *Plin.* 11, 37, 72. Eadem est causa, quia sub aqua diu ranae et phocae urinentur. *Id.* 9, 30, 48. Polypi in naufragos, urinantesve impetum capiunt. ℙ Notationem vocis, quam *Varr.* ab *urbo* trahere videtur, ducunt alii vel ab ἀρνεύω, agni more in caput salio, trajectis litteris: vel ab ἀρύω, haurio. Itali nautae urinantes vocant *marangoni*, quia aliquibus locis sic appellantur mergi, aves, quae in aquam mergere se gaudent, et inde emergere.

URINUS, a, um, adj. οὔρινος, ventosus: ab οὖρος, ventus. Ovum urinum, ὠὸν οὔρινον, ovum irritum et inefficax, quod citra coitum maris editur. *Plin.* 10, 58, 79. Palumbes et turtures plurimum terna; nec plus quam bis fere pariunt, atque ita si prior fetus corruptus est: et quamvis tria pepererint, nunquam plus duobus educant: tertium, quod irritum est, urinum vocant. V. CYNOSURA et ZEPHYRIUS.

*URIO, onis, genus ludi. *Sarisb.* 1, 5, Tessera, calculus, tabula, urio, vel Dardana pugna. *B. A.*

URION. V. ORION.

URION, vel Urium, ii, n. genus terrae inutile in metallis: ab Ionico οὖρος pro ὄρος, mons. *Plin.* 33, 4, 2. Id genus terrae urion vocant. Ergo per silices calculosve ducuntur, et urium evitant.

[URITANUS, a, um, adj. ad Uriam: seu Hyriam, Graece Ὕριον, pertinens, urbem mediterraneam Italiae, in Calabria, ad viam Appiam, inter Tarentum et Brundusium, quae nunc *Oria.* V. *Romanelli Topogr. Napol.* T. 2. p. 116. *Front. de colon.* p. 127. *Goes.* Ager Veretinus, Uritanus, Hydruntinus. *F.*]

[URITES, um, m. plur. incolae Uriae (quae Graece Ὀρρα), urbis Italiae in regione Locrensi, ubi nunc locus dictus *li Palazzi.* V. *Romanelli Topogr. Napol.* T. 1. p. 143. Urbis meminit *Varr.* ap. *Probum* ad *Virg. Ecl.* 6, 32.; incolarum vero ita *Liv.* 42, 48. C. Lucretius ab Rheginis triremi una, ab Locris duabus, ab Uritibus quatuor acceptis, praeter oram Italiae supervectus Calabriae extremum promontorium in Ionio mari Dyrrhachium trajicit. *F.*]

[URITINUS, a, um, adj. ad Uriam pertinens, Apuliae urbem (de qua V. URIAS), in cujus nummis ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 1. p. 142. *ΤΡΙΑΤΙΝΩΝ.* Est cogn. R., ut L. Cornelius Ser. F. L. N. Maluginesis (ita pro *Maluginensis*) Cos. ann. U. C. CCXCV., ap. *B. Borghes. N. Framm. de' fast. cons.* T. 1. p. 15., qui hujusmodi cognomen aliter ibidem est interpretatus, quam deinceps litteris ad me hac de re datis. *F.*]

URITO, as, a. 1. αἰθάλω, saepe uro. *Pl. Most.* 3, 1, 81. Calidum hoc est: etsi procul abest, uritat male. Alii leg. *urit.*

URIUS, ii, m. cognomen Jovis: ab οὔριος, prosperus, (οὖρος enim est ventus secundus) quia navigantes tutari putabatur. Hoc nomine templum habuit ad Bosphorum Thracium, itemque signum nobile Syracusis in Sicilia a Verre asportatum. *Cic. Pis.* 35. A te Jovis Urii fanum antiquissimum barbarorum, sanctissimumque direptum est. *Id. Verr.* 2, 4, 57. Quid ex aede Jovis religiosissimum simulacrum Jovis imperatoris, quem Graeci Urion nominant, pulcherrime factum, nonne abstulisti?

URNA, ae, f. κάλπη, καλπὶς, vas, quo aqua e puteis fluminibusve hauritur: ita dictum, quod subter aquam demersum, atque inde rursus emergens urinantis speciem praebere videatur. V. *Varronis* verba in URINOR. *Pl. Ps.* 1, 2, 24. Tu, qui urnam habes, aquam ingere: face plenum ahenum sit cito. *Juven.* 1, 164. Aut multum quaesitus Hylas, urnamque secutus. *Sen. Herc. Fur.* 757. Urnasque frustra Danaides plenas gerunt. *Hor. Od.* 3, 11, 22. stetit urna paulum Sicca, dum grato Danai puellas Carmine mulces. *Propert.* 4, 4, 16. (et *Ov. Fast.* 3, 14.) Urgebat medium fictilis urna caput: scil. capite gestari solebant urnae: vel etiam humero, ut *Id. ib.* 11, 27. poena sororum, Infelix humeros urgeat urna meos: et *Val. Fl.* 1, 219. de Hyla: unde urna humeris? ℙ De Signo Aquarii. *Ov. Fast.* 2, 457. Jam levis obliqua subsidit Aquarius urna. *Sen. Thyest.* 864. Cadet Aegoceros, frangetque tuam, Quisquis es, urnam. ℙ Tribuitur fluminibus. *Virg. A.* 7, 792. Caelataque amnem fundens pater Inachus urna. *Sil.* 1, 407. Flumineaque urna caelatus Bagrada parmam. ℙ Habet et alios usus. Quam enim dicit *Cic.* ollam denariorum, *Plaut.* aulam, *Pers.* seriam argenti, urna est *Horatio Sat.* 2, 6, 10. O si urnam argenti fors quae mihi monstret! ℙ Est etiam sepulcralis, qua conduntur mortuorum ossa et cineres. *Ov. Her.* 11, 124. socioque impone sepulcro: Urnaque nos habeat quamlibet arcta duos. *Id. Trist.* 3, 3, 65. Ossa tamen facito parva referantur in urna. *Suet. Cal.* 15. Cineres in urnam condere. *Sen. Troad.* 375. Et tristis cineres urna coerceat. *Ov. Met.* 14, 441. urnaque Aeneia nutrix Condita marmorea. *Val. Fl.* 5, 58. Ossaque nec tumulo, nec separe contegat urna. *Lucan.* 7, 819. coelo tegitur qui non habet urnam. Adde *Pers.* 6, 35. et *Stat. Theb.* 8, 6. ℙ Item judicialis, in quam judices tabellam absolutionis, aut damnationis, audita causa, conjiciunt. *Cic. Q. Fr.* 2, 6. *med.* Senatorum urna copiose absolvit, equitum adaequavit; tribuni aerarii condemnarunt. *Sil.* 9, 27. Eripere aliquem legibus, atque urnae. *Hor. Sat.* 2, 1, 47. Cervius iratus leges minitatur, et urnam. *Ov. Met.* 15, 44. Calculus immitem demittitur ater in urnam. *Prop.* 4, 11, 49. Quaelibet austeras de me ferat urna tabellas. Adde *Juven.* 13, 4. et *Just.* 22, 3. ℙ Item sortilega, in quam immittuntur sortes extrahendae. *Cic. Verr.* 2, 2, 17. *med.* Ait, se judices e lege velle sortiri: educit ex urna tres. *Virg. A.* 6, 20. pendere poenas Cecropidae jussi (miserum!) septena quotannis Corpora natorum; stat ductis sortibus urna. *Val. Fl.* 2, 484. crudelis scopulis me destinat urna. *Suet. Ner.* 21. Sorticula in urnam cum ceteris (*citharoedis*) demissa, intravit ordine suo. *Sen. Troad.* 974. Versata dominos urna captivis dedit. *Tert. Spect.* 16. de circensib. quadrigis sorte ductis. Tardus est illi (*populo*) praetor, semper oculi in urna ejus cum sortibus volutantur. ℙ Apud Inferos dicuntur tres illi judices nomina mortalium in urnam conjicere, ut sortiantur, qui primus morti addicendus sit, et quae cuique poena infligenda. *Hor. Od.* 2, 3, 25. omnium Versatur urna serius, ocius Sors exitura; et *ib.* 3, 1, 14. aequa lege necessitas Sortitur insignes, et imos: Omne capax movet urna nomen. *Virg. A.* 6, 432. Quaesitor Minos urnam movet. *Sen. Ag.* 24. Quaesitor urna Gnossius versat reos. *Id. Herc. Fur.* 191. Recipit populos urna citatus. *Stat. Silv.* 2, 1, 218. ibimus omnes, Ibimus: immensis urnam quatit Aeacus umbris. ℙ Item fatidica. Vel enim jactis sortibus futura praedicebantur, vel oracula reddebant responsa per urnam et sortes. *Hor. Sat.* 1, 9, 29. instat fatum mihi triste, Sabella Quod puero cecinit mota divina anus urna. ℙ Ad haec est *urna* mensura liquidorum, continens dimidium amphorae, hoc est congios quatuor, qui sunt sextarii XXIV. seu heminae XLVIII. *Colum.* 12, 41. Conjicies in urnam musti mellis optimi pondo decem. *Cato R. R.* 148. Vini in culeos singulos quadragenae et singulae urnae dabuntur. (XL. urnas culeus continet. *Cato* unam adjici, cum venditur vinum, jubet.) *Plin.* 17, 28, 47. Ad majorum arborum radices amphoram, ad minorum urnam amurcae affundere. *Pers.* 5, 144. calido sub pectore mascula bilis Intumuit, quam non exstinxerit urna cicutae. ℙ Quo modo amphoram sparteam posuit inter instrumenta vineae *Cato R. R.* 11., ita et urnas sparteas, *ib.* h. e. ex sparto quam arctissime ac

densissime intexto et fortasse etiam pice illito confectas. V. AMPHORA. Urnam quinquagenariam. *Id. Cato ib.* 10. et 13. ponit inter instrumenta olearia: *h. e.* quae quinquaginta sextarios capit: quae mensura longe excedit ordinariam urnam, quae XXIV. tantum continet, ut dictum est. ¶ Pro quacumque vinaria mensura, aut vase accipi videtur a *Juven.* 15, 25. De Corcyraea temetum duxerat urna.

URNĀLIS, e, adj. ad urnam pertinens. Urceus et urna vasa aquaria sunt: sed urceus minor. *Cato R. R.* 13. *f.* ponit inter instrumenta torcularis urceos fictiles duos, urnales duos: et fictiles intelligit ordinariae magnitudinis; urnales capaciores, et urnam continentes. *Plin.* 9, 30, 48. Polypus acetabulis sive caliculis urnalibus. ¶ Absolute *urnale* est vas urnale *Proculus Dig.* 33, 6, 16. Qui vinum Surrentinum in urnalibus habebat diffusum, is tibi vinum legaverat in amphoris: Omne illud quoque vinum, quod in urnalibus fuisset, legatum esse, Labeo et Trebatius responderunt.

URNĀMENTĀRĬUS. V. ORNAMENTARIUS *f.*

URNĀRĬUM, ii, n. (Itali vulgo *secchiario* vocant), locus, aut mensa, super quam urnae, id est vasa aquaria in culina, aut in balneis reponebantur; quam apud Italos plurimi marmoream faciunt, foramine, per quod aqua effluat, relicto. *Varr. L. L.* 4, 27. Praeterea erat tertium genus mensae, et quadratae vasorum, vocaturque urnarium, quod urnas cum aqua positas ibi potissimum habebant in culina. Ab eo etiam nunc ante balineum locus, ubi poni solebant urnae, urnarium vocatur. *Id.* ap. *Non.* 15, 10. Sed quae necessitas te jubet aquam effundere domi tuae? Si vasa habes pertusa, plumbum non habes? Ad quam rem nobis confluvium? ad quam urnarium?

URNĀTOR, oris, m. urna aquam hauriens. *Firm. Math.* 3, 11. *n.* 3. Mercurius cum Saturno constitutus faciet urnatores aquas ex altis puteis levantes, hortulanos, etc. Sed alii leg. *urinatores*, et commate adjecto, a levantibus aquas distinguunt: quod multo verius est.

[URNĬĀ, ae, f. Dea Nemausi culta, urnis fortasse et urnariis praesidens. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 413, 1. et *Mur. proleg.* T. 1. p. 54. Laribus Aug. sacrum, et Minervae, Nemauso, Urniae, Avicanto T. Cassius T. L. Felicio exs voto. *F.*]

URNĬGER, ra, rum, adj. urnam ferens. *Vet. epigr. de Signis coelestib.* in *Anth. Lat.* T. 2. p. 314. *Burm.* Et qui portat aquam puer urniger, *h. e.* Aquarius, de quo *ib.* p. 316. Quique urnam gerit. V. URNA.

URNŬLĂ, ae. f. σταμνάριον, parva urna. *Varr.* ap. *Non.* 15, 8. Item ex aere, ut urnulae aquales, matulae, sic ceterae. *Cic. Par.* 1, 3. Minusne gratas Diis capedines ac fictiles urnulas fuisse, quam filicatas aliorum pateras arbitramur? ¶ De sepulcrali. *Spart. Sever.* 24. Urnulam auream fuisse Severi reliquias continentem, eandemque Antoninorum sepulcro illatam.

ŪRO, is, ussi, ustum, a. 3. αἴθω, calore consumo, incendo, aduro, comburo, torreo, cremo. Etymologi ab Hebraeo usque ejus notationem trahunt. V. ARSE VERSE. *Lex XII. Tab.* ap. *Cic. Leg.* 2, 23. Hominem mortuum in urbe ne sepelito, neve urito. *Cic. Phil.* 8, 5. In corpore si quid ejusmodi est, quod reliquo corpori noceat, uri, secarique patimur. *Id. Truc.* 1, 28. Partes incultae (*terrarum*) quod aut frigore rigeant, aut urantur calore. *Pl. Most.* 3, 1, 81. Calidum hoc est: etsi procul abest, male urit. *Liv.* 26, 21. *f.* Numidae sociorum populi R. agros urebant. *Tac. A.* 4, 48. Vastare, urere, trahere praedas; et *H.* 2, 12. Urere, vastare, rapere. *Hor. Ep.* 7, 5. superbas invidae Carthaginis Romanus arces ureret. *Tac. A.* 15, 44. *med.* (et *Virg. A.* 7, 13.) Urere aliquid in usum nocturni luminis. *Ov. Met.* 4, 194. ad Solem: tuis omnes qui terras ignibus uris. *Id. Fast.* 4, 299. Sicca diu tellus fuerat: sitis usserat herbas. *Id. Pont.* 1, 10, 5. Nec dolor ullus adest, nec febribus uror anhelis. *Hor. Sat.* 1, 2, 114. Sitis urit fauces. *Id. ib.* 3, 37. Neglectis urenda filix innascitur agris. ¶ Hyperbole est in his. *Val. Fl.* 7, 645. qualis Getico de pulvere Mavors Intrat equis, uritque gravem sudoribus Hebrum. *Juven.* 6, 259. quarum Delicias et panniculus bombycinus urit. ¶ *Tabulam coloribus urere* ap. *Ov. Fast.* 5, 831. est encaustica pingere. ¶ Ponitur pro exsiccare, humorem instar ignis, aut solis absumere. *Virg. G.* 1, 77. Urit enim lini campum seges, urit avenae, Urunt Lethaeo perfusa papavera somno. *Plin.* 18, 12, 32. Ciceris natura est gigni cum salsilagine: ideo solum urit. *Id.* 17, 27, 46. Fimum suillum urit vineas. ¶ Item calefaciendo abrodere. *Hor. Ep.* 1, 10, 44. calceus, Si pede major erit, subvertet; si minor, uret. *Colum. Arb.* 8. *med.* Antiqua terebra scobem facit: propter hoc urit eam partem, quam perforat: Gallica excavat, nec urit, quod non scobem, sed ramenta facit. *Ov. Rem. Am.* 235. prensos urunt juga prima juvencos, Et nova velocem cingula laedit equum. *Prop.* 4, 3, 23. teneros urit lorica lacertos. *Plin.* 36, 24, 57. Calx urit, discutit, extrahit. *Sen. Oed.* 858. vulneri innatus tumor Puerile foeda corpus urebat lue. ¶ Saepe usurpatur de frigore, cujus in membris corporis, et in satis similes ignis effectus sunt. *Cic. Tusc.* 2, 17. *med.* Pernoctant venatores in nive, in montibus uri se patiuntur. *Just.* 2, 2. Scythae continuis frigoribus uruntur. *Lucan.* 4, 52. Urebant montana nives, camposque jacentes Non duraturae, conspecto sole, pruinae. *Avien. Arat.* 1810. Nix herbas laedet teneras, nix uret aristas. *Plin.* 22, 25, 57. iis, quae frigus usserit, remedio sunt. *Val. Fl.* 2, 287. ratem canis urebat luna pruinis. *Calpurn. Ecl.* 5, 117. ne forte rigor penetrabile corpus Urat. Etiam *aduro*, *deuro*, *peruro*, et *obustus*, *praeustus* frigori tribuuntur. ¶ *Urere* etiam dicuntur, quae acrem dolorem faciunt, et ustioni similem. *Hor. Ep.* 1, 16, 47. Uri loris. *Plin.* 28, 9, 33. Dysenteria si usserit. *Id.* 29, 3, 11. Ova epiphoras urentes refrigerant. *Id.* 26, 8, 39. Tithymalum fauces leniter urit. ¶ Et quae instar incendii absumunt. *Liv.* 10, 47. Pestilentia urens simul urbem atque agros. ¶ Transfertur ad animum pro pungere, stimulare, angere, cruciare, coquere, molestum esse. *Flor.* 2, 6. Urebat nobilem populum ablatum mare, captae insulae, dare tributa, quae jubere consueverat. *Pl. Poen.* 3, 5, 25. Id nunc his cerebrum uritur, me esse hos trecentos Philippos facturum lucri. *Stat. Th.* 11, 396. namque uritur alto Corde, quod innumeri comites, quod regia cassis, Instratusque ostro sonipes. *Sen. Herc. Oet.* 620. Urit miserum gloria pectus. *Val. Fl.* 1, 476. Magnorumque viros qui laudibus urat avorum. *Ter. Eun.* 2, 2, 43. *Gna.* Quid videtur hoc tibi mancipium? *Par.* non malum hercle. *Gna.* Uro hominem. ¶ Universim quidquid grave est, premit, fatigat, *urere* dicitur. *Liv.* 36, 23. Aetolos propter paucitatem eosdem dies noctesque assiduo labore urente. *Vell.* 2, 77. Populum gravis urebat infesto mari annona. *Quint. decl.* 12, 9. Fames urit. *Liv.* 10, 17. Haec eos molientes bellum domi urebat. *Id.* 27, 39. *med.* Bellum, quo duodecimum annum Italia urebatur. *Ov. Am.* 1, 8, 69. Parcius exigito pretium, dum retia tendis, Ne fugiant: captos legibus ure tuis, *h. e.* tuo arbitrio. ¶ Frequenter ad amorem refertur, qui a poetis passim ignis dicitur. *Hor. Od.* 1, 19, 5. Urit me Glycerae nitor Splendentis Pario marmore purius. *Id. Ep.* 11, 3. qui (*Amor*) me praeter omnes expetit Mollibus in pueris, aut in puellis urere. *Virg. A.* 4, 68. Uritur infelix Dido, totaque vagatur Urbe furens. *Id. Ecl.* 8, 83. Daphnis me malus urit; et *ib.* 2, 68. Me tamen urit amor. *Id. G.* 3, 215. Carpit enim vires paulatim, uritque videndo Femina. *Ov. Met.* 7, 21. quid in hospite regia virgo Ureris.

ŪRŎPYGĬUM, ii, n. οὐροπύγιον, pars ultima spinae, ubi vertebrae desinunt, os totius spinae extremum, ossi sacro subtus adhaerens, podicique superne imminens: ab οὖρος pro ὅρος, extremitas, terminus, et πυγή, nates. *Mart.* 3, 93. ad vetulam: Et anatis habeas uropygium macrae. Alii perperam leg. *orrhopygium*, quam vocem vide suo loco. *Id.* aliis verbis dixit 11, 100. Cui (*puellae*) serra lumbis, cuspis eminet culo, *h. e.* uropygium eminens.

URPEX. V. IRPEX.

URRUNCUM, i, n. infima pars spicae. *Varr. R. R.* 1, 48. *f.* Illud autem in summa spica jam matura, quod est minus quam granum, vocatur frit; quod in infima spica ad culmum stramenti summum, item minus quam granum est, appellatur urruncum. ¶ *Pontedera* in *Antiq. Lat. et Graec.* p. 164. vocem derivat ab inusit. ὀῤῥογκον, serum lactis, scil. ab ὀῤῥὸς, serum, et ὄγκος, tumor: quod improbat *Schneiderus*, qui ab ὄρογκος, cacumen montis, deducendum putat, similemque insuper affert *Aeliani l.* 6. *Hist. anim. c.* 43. locum, ubi οὐραγὸς, vel οὐραχὸς, infimam spicae, et supremam culmi partem significat.

URSĂ, ae, f. ἄρκτος, femina in genere ursorum. *Ov. Fast.* 2, 181. Ursa per incultos errabat squalida montes. *Id. Met.* 12, 319. Fusus in Ossaeae villosis pellibus ursae. *Virg. A.* 5, 37. Horridus in jaculis, et pelle Libystidis ursae. (Hoc et superiore loco *ursa* ponitur nulla habita ratione generis: nam pelles istae etiam ursi esse poterant. Eadem ratione et *canis* usurpatur.) *Ov. Met.* 13, 836. Villosae ursae catuli; et *ib.* 803. feta truculentior ursa. *Mart.* 6, 25. horrida. ¶ Est hoc nomine duplex Signum in coelo, *Ursa major*, et *minor*, de quibus in ARCTOS dictum est. *Ov. Her.* 18, 152. Quaeque micat gelido Parrhasis Ursa polo. *Id. Trist.* 3, 11, 7. Barbara me tellus, et inhospita litora ponti, Cumque suo Borea Maenalis Ursa videt. *Id. ib.* 1, 4, 1. custos Erymanthidos Ursae; et *ib.* 5, 3, 7. suppositus stellis Cynosuridos Ursae. *Val. Fl.* 4, 724. immotos Ursae rigor invenit amnes, *h. e.* frigus earum regionum, quae sub Ursa sunt. ¶ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 528, 9. Julia Ursa.

[URSAONENSES, et Ursonenses, ium, m. plur. incolae Ursaonis vel Ursonis, urbis in Hispania Baetica, quae nunc *Ossuna*. Ejus *Plin.* 3, 1, 3. meminit. *Auct. B. Hisp.* 28. Ursaonensium civitas. *Inscr.* ap. *Grut.* 259, 2. Resp. Ursonensium. *F.*]

[URSENTĪNI, orum, m. plur. incolae Ursenti, nunc *Orso-Marso*, oppidi in Lucania ad Laum fluv.; in cujus nummo ap. *Eckhel. D. N. V.* T. 1. p. 166. *ΟΡΣΑΝΤΙΝΩΝ*. *Plin.* 3, 11, 15. Lucanorum (*mediterranei*) Tergilani, Ursentini, Volcentani. *F.*]

[URSILLĂ, ae, f. dimin. ursae. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Donat.* 352, 1. Clodia Ursilla. *F.*]

URSĪNUS, a, um, adj. ἄρκτειος, ad ursum pertinens. *Colum. Arb.* 15. Ursinus sanguis. *Plin.* 28, 17, 71. adeps; et *ib.* 16, 62. Ursinum fel. *Id.* 8, 36, 54. Ursina rabies. ¶ Ursinum allium, species allii silvestris, odore molli, capite praetenui, foliis grandibus. *Plin.* 19, 6, 34. ¶ *Ursina, ae*, absolute, est caro ursina, ut *suilla* est caro suis. *Petr. fr. Trag.* 66. *Burm.* In prospectu habuimus ursinae frustum, de quo cum imprudens Scintilla gustasset, etc.

[URSĬO, onis, m. dimin. ursi. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 518, 1. L. Valerius Ursio. *F.*]

URSŬLĂ, ae, f. dimin. ursae. Est cogn. R., ut in *Inscr.* ap. *Grut.* 372, 6. Julia Ursula. Adde 561, 4., 697, 5. et 888, 2. ¶ Item nomen propr. feminae. *Inscr.* ap. *eund.* 680, 13. Entyches Ursulae conjugi carissimae.

URSŬLUS, i, m. dimin. ursi. Est cogn. R., ut in *Inscr.* ap. *Grut.* 9, 2. M. Aurelius Ursulus. Adde 173, 7., 893, 11. ¶ Item nomen proprium viri. *Inscr.* ap. *Mur.* 1009, 2. Ursulus Augustorum servus. Adde 1512, 16. et 1568, 5. *Auson. ep.* 18, 25. Ursule collega nobilis Harmonio.

URSUS, i, m. ἄρκτος, genus animalis feri multo villo, saevis fortissimisque unguibus, viribus, rabieque horrenda. *Isid. Or.* 12, 2. Ursus fertur dictus, quod ore suo formet fetus, quasi orsus. *Virg. G.* 3, 247. nec funera vulgo Tam multa informes ursi, stragemque dedere. *Juven.* 15, 163. Indica tigris agit rabida cum tigride pacem Perpetuam: saevis inter se convenit ursis. *Ov. Met.* 10, 540. Raptoresque lupos, armatosque unguibus ursos. *Id. Trist.* 3, 5, 35. Ursi turpes; et *ib.* 11, 11. fugax avidis cervus deprensus ab ursis. *Hor. Ep.* 1, 15, 34. patinas coenabat omasi, Vilis et agninae, tribus ursis quod satis esset. *Val. Fl.* 2, 73. Ursi truces. *Claud. in Ruf.* 2, 483. truculenti. *Id. Cons. Mall. Theod.* 298. magna mole rudentes. *Hor. Ep.* 2, 1, 185. media inter carmina poscunt Aut ursum, aut pugiles, *h. e.* pugnam bestiarum in Circo. Multa de ursis *Plin.* 8, 36, 54., *f.* ubi haec addit: Annalibus notatum est, Domitium Ahenobarbum aedilem curulem ursos Numidicos centum, et totidem venatores Aethiopas in Circo dedisse. Miror adjectum Numidicos fuisse, cum in Africa ursum non gigni constet. Haec *Plin.*, quare *ursi Numidici* sunt leones, ut *Lips.* et *Voss.* et alii censent. Sic enim eos appellasse videntur rudes Romani, cum primum ab ipsis visi sunt, quemadmodum elephantos *Lucas boves* dixere, et pantheras *mures Africanos*. Quare quod *Virg.* et *A.* 5. et 8. Libystidem ursam memorat, possumus cum *Servio* quamlibet Africanam feram intelligere: nisi malis cum *Harduino* legere *Ligystidem*, h. e. Ligusticam, quod sane minus placet. Ceterum *Plin. ib.* 58, 83. *f.*, ut in *loc. supra cit.*, negat, ursos in Africa nasci. ¶ *Fumantem nasum vivi tentaveris ursi*, proverb. ap. *Mart.* 6, 64., est provocare eum, qui nocere potest. ¶ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 41, 7. L. Caecilius Ursus.

URTĪCĂ, ae, f. κνίδη, ἀκαλήφη, herba vel caecis nota, quia solo tactu se prodit, pusulas excitans, ustioni similes, et pruritum atque ardorem: quare ab *uro* dictam volunt. *Plin.* 21, 15, 55. Ex omnibus (*spinosarum herbarum*) generibus urtica maxime noscitur, acetabulis in flore purpuream lanuginem fundentibus: saepe altior binis cubitis. Plures ejus differentiae: silvestris, quam et feminam vocant; mitiorque. Et in silvestri quae dicitur cania, acrior, caule quoque mordaci, fimbriatis foliis. Quae vero etiam odorem fundit, Herculanea vocatur. Semen omnibus copiosum, nigrum. Mirum, sine ullis spinarum aculeis lanuginem ipsam esse noxiam, et tactu tantum leni pruritum, pusulasque confestim adusto similes exsistere. Sed mordacitas non protinus cum ipsa herba gignitur, nec nisi solibus roborata. Morsu carens lamium vocatur. Haec *Plin.* Habet autem usum etiam in cibis pauperiorum: et remedium est etiam ad multa. *Plin. ib.* et 22, 13, 15., *Catull.* 44, 15., *Hor. Ep.* 1, 12, 8. et *Pers.* 6, 70. ¶ Translate est pruritus et libido turpis. *Juven.* 2, 128. unde Haec tetigit, Gradive, tuos urtica nepotes? Adde 11, 166. ¶ Est etiam marina urtica, ex genere τῶν ζωοφυτῶν, h. e. eorum, quae mediam naturam habent inter fruticem et animal, ut spongiae. *Plin.* 9, 45, 68. Urticae noctu vagantur, noctuque mutant (*sedem*). Carnosae frondis his natura, et carne vescuntur. Vis pruritu mordax, eademque quae terrestris urticae. Contrahit ergo se quam maxime rigens, ac praenatante pisciculo frondem suam spargit, complectensque devorat. Alias marcenti similis, et jactari se passa fluctu algae vice, contactos pisces, attrituque petrae scalpentes pruritum invadit, etc. Haec *Plin.* Meminit et *Pl. Rud.* 2, 1, 9. ¶ Fuit cogn. R., ut C. Herennius Urtica, in *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 155, 3.

URTĪCŬLĂ, ae, f. dimin. urticae. Est cogn. vi

ile R. in gente Livia. *Inscr.* ap. *Grut.* 1002, 4. ivia Urticulae L. Aglais, M. Livius Urticulae L. achynus.

URVO, et Urbo, as, a. 1. est in urbe condenda ratro circumdare, seu definire. *Fest.* Urvat, Enius in Andromeda, significat circumdat, ab eo sul-, qui fit in urbe condenda urvo aratri, quae sit orma simillima uncini, curvatione buris, et dentis, ui praefigitur vomer. V. URVUM.

URUS, i, m. οὖρος, bos agrestis, in Pyrenaeis ontibus nascens, animantibus ceteris, elephante xcepto, major. *Caes. B. G.* 6. loquens de feris, uae in Hercynia silva nascuntur, 28. Tertium est enus eorum, qui uri appellantur: ii sunt magnituine paulo infra elephantos, specie, et colore, et gura tauri. Magna vis est eorum, et magna velotas: nequo homini, neque ferae, quam conspexent, parcunt. Hos studiose foveis captos interfiiunt. Hoc se labore durant adolescentes, atque oc genere venationis exercent: et qui plurimos ex is interfecerunt, relatis in publicum cornibus, quae nt testimonio, magnam ferunt laudem. Sed asuescere ad homines, et mansuefieri, ne parvuli quiem excepti, possunt. Amplitudo cornuum, et fiura, et species multum a nostrorum boum cornius differt. Haec studiose conquisita, ab labris rgento circumcludunt, atque in amplissimis epulis ro poculis utuntur. *Plin.* 8, 15, 15. Paucissima *nimalia*) Scythia gignit inopia fruticum: pauca ontermina illi Germania: insignia tamen boum ferum genera, jubatos bisontes, excellentique vi et elocitate uros, quibus imperitum vulgus bubalorum omen imponit, cum id gignat Africa, vituli potius, ervique quadam similitudine. *Macr. Sat.* 6, 4. *f.* unicis, Oscisque verbi usi sunt veteres: quorum nitatione Virgilius peregrina verba non respuit, t in illo (*G.* 2, 374.) Silvestres uri assidue. Uri nim Gallica vox est, qua feri boves significantur. *ervius ib.* ait, uros dici ἀπὸ τῶν ὀρέων, id est a ontibus, ac nasci in montibus Pyrenaeis, qui inter allias, Hispaniasque. *Gallica vox* ap. *Macr. l. c.* t Celtica; [recentiores enim Germani urum vocant *uerochs* vel *urochs*, h. *e.* prati bovem ex *aue*, praim, et *ochs*, bos. *F.*] [**Ur* significat etiam *manus*, hinc *Urochs*, ut *Urgaul*, etiam de magnitudine omen traxisse potest. Cf. *Ritter. Gesch. der erm.* p. 343.] *Virg. G.* 3, 532. Quaesitas ad cra boves Junonis, et uris Imparibus ductos alta l donaria currus. *Sen. Hipp.* 65. Latisque feri ornibus uri. Adde *Solin.* 20.

URVUM, sive Urbum, i, n. buris, hoc est aratri urvatura. V. BURA. Quod Romani aratri curvaram urvum vocarunt, ideo factum, quia urvum eneratim dicerent τὸ ἀνασιμον, h. e. quod ita est exum, ut redeat sursum versus. V. *Varr. l. c.*

URINOR. *Pompon. Dig.* 50, 16, 239. Urbs ab rvo appellata est: urvare est aratro definire: et arus (lege *Varro*) ait, urvum appellari curvaturam ratri, quod in urbe condenda adhiberi solet. In lit. *Torrentini* habetur *urbo*, et *urbum.*

US

[USALLĪTĀNUS, a, um, adj. ad Usallam, vel sillam, vel Usulam pertinens, Africae Byzacenae rbem, inter Tusdrum et Thenos. Ejus meminit *tolem. l.* 4. *c.* 3. Οὔσιλλα, et *Inscr.* ap. *Reines. cl. n.* 11. Q. Aurelius Q. F. Quir. Gallus Uszali. *lin.* 5, 4, 4. Oppidum Latinum unum Usalitanum. *scr.* ap. *Grut.* 512. *lin.* 28. Leptitanorum, Aquilanorum, Usallitanorum, Teudalensium. *F.*]

[USCĀNENSES, ium, m. plur. incolae Uscanae, bis maximae in Illyride Graeca, in regione Peneia. V. PENESTIANUS. *Liv.* 43, 18. *f.* Uscaenses se, urbemque dediderunt. Adde *ib.* 19. *F.*]

USĬO, onis, f. idem quod usus. *Cato R. R.* 149. leris, asparagis, lignis, aqua, itinere, actu, doini usioni recipitur. *Ulp. Dig.* 34, 2, 28. Si faum aurum legatum est, omne ad eum pertinet, cui gatum est, ex quo auro aliquid est effectum, sive suae, sive alterius usionis causa paratum esset. *aevola* ap. *Gell.* 4, 1. Longae usionis gratia conahuntur, et reconduntur. *Varr.* ap. *Non.* 3, 262. iogenem litteras scisse, dum usioni quod satis esst. *Arnob.* 7. p. 238. Colunt Dii vineas, et ad suas iones contractis exprimunt vindemiatoribus vinum. *frican. Dig.* 32, 1, 58. *med.* Usioni habere aliiid. Alii leg. *usui.* *Cato R. R.* 38. *f.* Virgas et rmenta, quae tibi usioni supererunt, in segete mburito. Est qui leg. *ustioni.* Sed *usioni* defendit *ard.* ap. *Plin.* 18, 25, 61. locum ipsum Catonis ferentem.

[USIPĔTES, um, m. plur. Οὐσιπέται, populi Geraniae, a Cattis expulsi, Rhenum accolentes, in enapiorum terra, Tencheris vicini. Eorum meinere *Caes. B. G.* 4, 1, 4. et 16. et *Tac. A.* 1, . ¶ Iidem *Usipii, orum,* audiunt ap. *eund. ib.* , 58. et *H.* 4, 37. et *G.* 32. *F.*]

USĬTĀTĒ, adv. εἰθισμένως, secundum consuetunem. *Cic. Fin.* 4, 26. Cur igitur, cum de re conniat, non malimus usitate loqui? *Gell.* 13, 20. *f.* icere usitatius manente numero posset. *Id.* 19, 7. besum notavimus proprie magis, quam usitate dium pro exili atque gracilento.

USĬTĀTUS, a, um, part. ab *usitor*: εἰθισμένος, usu receptus, consuetus, pervulgatus, solitus, translaticius. *Cic. Phil.* 14, 4. *extr.* Honos usitatus et pervulgatus. *Id. Caecin.* 16. Hoc jam vetus est, et majorum exemplo multis in rebus usitatum. *Brut. ad Cic.* 1, 16. Non solum usitatum, sed etiam quotidianum est, aliquid audire de te, quod, etc. *Cic. Fin.* 3, 2. Nisi vocabulis uterentur nobis incognitis, usitatis sibi. *Id. Acad.* 1, 7. *med.* Faciamus tractando usitatius hoc verbum, et tritius. *Id. Verr.* 2, 2, 3. *med.* Hunc pertulissent, si humano modo, si usitato more, si denique uno aliquo in genere peccasset; et *ib.* 2, 5, 44. *f.* Metum virgarum navarchus pretio redemit: humanum: alius, ne condemnaretur, pecuniam dedit: usitatum est. *Sen. Herc. Oet.* 362. Hoc usitatum est Herculi: captas amat. *Hor. Od.* 2, 20, 1. Non usitata, nec tenui ferar Penna biformis per liquidum aethera. *Pl. Ps.* 2, 4, 37. Homo qui non hic usitatus saepe sit, *h. e.* qui frequens in his locis non fuerit. Alii leg. *visitatus. Cic. Or.* 25. *med.* Uti verbis quam usitatissimis.

USĬTOR, aris, dep. 1. χράομαι, frequenter utor. *Gell.* 17, 1. *med.* Tametsi aliquoties verbo ipso alio quoque modo usitati sunt.

[USPENSES, ium, m. plur. incolae Uspes, urbis Siracorum sive Siracenorum, in Scythia Asiatica, quae edito loco, fossisque munita, nisi quod moenia non saxo, sed cratibus junctis, ac medio humo adversum irrumpentes invalida erant, cujus *Tac. A.* 12, 16. meminit. *Id. ib.* 17. Excidio Uspensium metus ceteris injectus.

USPĬAM, adv. ποῦ, ἐνιαχοῦ, idem ac usquam, id est in aliquo loco. Est ab ὡς, quod valet ἕως, id est usque: *piam* est vocis productio, haud secus ac in *quispiam.* *Cic. Leg.* 1, 15. Sive est illa lex scripta uspiam, sive nusquam. *Pl. Aul.* 4, 2, 13. Perscrutabor fanum, si inveniam uspiam aurum. *Id. Cas.* 4, 3, 12. Edepol nae tu, si equus esses, esses indomabilis. *St.* quo argumento? *Ol.* nimis tenax es. *St.* Num me expertus uspiam? *Ol.* Dii melius faciant. *Ter. Ad.* 1, 1, 12. Ne aut ille alserit, aut uspiam ceciderit. *Cic. Att.* 1, 17. Quin te ille aut Dyrrhachii, aut in istis locis uspiam visurus esset. *Appul. Met.* 7. Nec uspiam ruris reperitur ille, sed corpus ejus membratim laceratum, multisque dispersum locis conspicitur. *August. ep.* 164. (*al.* 99.) *n.* 7. Nec ipsos inferos uspiam Scripturarum in bono appellatos potui reperire.

USQUAM, adv. ποῦ, ἐνιαχοῦ, ullo in loco, alicubi, uspiam. *Pl. Merc.* 5, 2, 21. Neque quiescam usquam noctu, neque interdiu, priusquam, etc. *Cic. Fl.* 21. Iste, cui nullus est usquam consistendi locus, Romam se retulit. *Id. Leg.* 2, 1. Miror, te, cum Roma absis, usquam potius esse. *Ter. Eun. f.* Nunquam etiam fui usquam, quin me omnes amarent plurimum. *Id. Andr.* 5, 3, 7. Num ejus color pudoris signum usquam indicat? *Virg. A.* 1, 608. si quid Usquam justitiae est; et *ib.* 7, 31. dubitem haud equidem implorare quod usquam est. *Just.* 3, 3. *med.* Nec sane usquam terrarum locum honoratiorem senectus habet. *Ter. Hec.* 3, 1, 13. An quisquam usquam gentium est aeque miser? *Nep. Dat.* 6. *extr.* Quo neque acutius cogitatum usquam legimus, *h. e.* in ulla historia. ¶ Cum verbis motus. *Pl. Mil.* 3, 1, 90. Si ea quidem deducta est usquam gentium. *Cic. Phil.* 1, 1. Nec vero usquam discedebam, nec a republica dejiciebam oculos. *Nep. Ag.* 3. Agesilaus Phrygiam prius depopulatus est, quam Tissaphernes usquam se moveret. *Varr. R. R.* 2, 4. *med.* Sus usque adeo pinguitudine crescere solet, ut se ipsa stans sustinere non possit, neque progredi usquam. *Hor. Sat.* 1, 1, 37. formica non usquam prorepit; et *Sat.* 2, 1, 31. neque usquam decurrens alio; et *ib.* 7, 30. velut usquam vinctus eas. ¶ In aliqua re, aut negotio. *Ter. Andr.* 2, 5, 9. Neque istic, neque alibi tibi usquam erit in me mora. *Cic. Off.* 2, 1. Cum dominatu unius omnia tenerentur, neque esset usquam consilio, aut auctoritati locus. *Sall. Jug* 13. Neque advorsus iram ejus usquam, nisi in avaritia nobilitatis, et pecunia sua spem habere.

USQUĔ, ἄχρι, μέχρι, ἕως, ἕως ἄν, praepositio ex iis, quae vel accusativo, vel ablativo inserviunt, juxta significationis varietatem. Significat continuationem, et finem loci, temporis, actus, et hujusmodi. Refertur saepe ad motum ad locum, et fere postulat post se aliam praepositionem. Pro arbitrio autem vel anteponitur, vel postponitur. *Cic. Manil.* 12. *f.* Cum ad eum usque in Pamphyliam legatos misissent. *Id. Quint.* 3. *med.* In Galliam Naevius, et trans Alpes usque transfertur. ¶ Quando adjungitur nominibus propriis urbium, castellorum, et pagorum, item appellativis *domus*, et *rus*, alteram praepositionem respuit. *Ter. Ad.* 4, 5, 21. Miletum usque? obsecro. *Cic. Q. Fr.* 1, 1, 14. *f.* Theatrum ita resonans, ut usque Romam significationes, vocesque referantur. ¶ Et pesonis. *Stat. Th.* 11, 88. horrendus ab astris Descendit vos usque fragor. ¶ Et aliis. *Just.* 1, 1. Terminos usque Libyae. *Id.* 7, 1. Imperium usque extremos Orientis terminos prolatum. *Cels.* 7, 7. *n.* 15. Vitium mansurum usque mortis diem. ¶ Interdum tamen etiam cum nominibus propriis urbium, ets. reperitur cum praeposit. *ad Cic. Dejot.* 7. Usque ad Numantiam misit. ¶ Refertur quoque ad motum de loco, vel ad originem, et recipit ablat. cum praeposit. *a*, vel *ab*, vel *e*, aut *ex*, etiam cum nominibus propriis urbium, etc. *Cic. Cluent.* 68. Atque illam usque a mari supero Romam proficisci. *Id. Verr.* 2, 1, 34. *med.* Usque a Dianio, quod in Hispania est, ad Sinopen, quae in Ponto est, navigaverunt. *Id. ib.* 2, 5, 60. *f.* Ut qui usque ex ultima Syria atque Aegypto navigarent. *Virg. A.* 7, 289. Siculo prospexit ab usque Pachyno. *Tac. A.* 15, 37. Volucres et feras diversis e terris, et animalia maris oceano ab usque petiverat. ¶ In utroque motu vice casuum admittit etiam adverbia *eo*, *illo*, *illinc*, *istinc*, et hujusmodi. *Cic. Att.* 4, 14. *med.* Quod eos usque istinc exauditos putem. *Plin.* 6, 23, 26. Achaemenidas usque illo tenuisse. *Ov. Ib.* 240. Admorunt oculis usque sub ora faces. ¶ Saepe etiam tempus notat, vel personam spectata ratione temporis. Si dicatur de tempore futuro, vel consequenti, exigit accus. cum praeposit. *ad Pl. Men.* 1, 2, 62. Inde usque ad diurnam stellam crastinam potabimus, *h. e.* quoad Lucifer, vel Sol a nobis videbitur. *Cic. Am.* 10. Amicitiam usque ad extremum vitae diem permanere. *Virg. G.* 1, 211. serite hordea campis Usque sub extremum brumae intractabilis imbrem. *Ter. Ad.* 4, 4, 21. Cessatum usque adhuc est. ¶ In hac acceptione frequenter *usque* omittitur. *Cic. Sen.* 19. Quamquam quis est tam stultus, quamvis sit adolescens, cui sit exploratum, se ad vesperam esse victurum? ¶ Si vero dicatur de tempore praeterito, regit ablat. cum praeposit. *a*, vel *ab*. *Id. Div.* 1, 1. Vetus opinio est, jam usque ab heroicis ducta temporibus. *Id. N. D.* 1, 33. Usque a Thale Milesio enumerasti sententias philosophorum. *Id. Coel.* 14. *f.* Bona paterna, et avita, et usque a nobis repetita. ¶ Jungitur et cum *inde*. *Id. Arch.* 1. Quoad longissime potest mens mea respicere spatium praeteriti temporis, et pueritiae memoriam recordari ultimam, inde usque repetens, etc. ¶ Significat etiam finem, vel terminum cujuscumque rei, ut dominii, actionis, etc. *Ter. Andr.* 1, 2, 28. Verberibus caesum te in pistrinum, Dave, dedam usque ad necem. *Cic. Verr.* 1, 6. *med.* Usque ad eum finem, dum judices rejecti sunt. *Gell.* 15, 2. Vini libidine ad usque ludibria ebriosus. ¶ Item connotat exceptionem. *Plin. ep.* 2, 11. *med.* Assenserunt consules designati, omnes etiam consulares usque ad Pompejum, *h. e.* excepto Pompejo. ¶ Migrat etiam in adverbium, et significat diu, multum, valde. *Ter Ad.* 2, 2, 5. Ego vapulando, ille verberando usque ambo defessi sumus. *Hor. Sat.* 1, 2, 65. poenas dedit usque superque, Quem satis est. ¶ Vel assidue, jugiter, perseveranter. *Virg. Ecl.* 9, 64. Cantantes, licet, usque (minus via laedet) eamus. *Mart.* 5, 60. Allatres licet usque nos et usque, Et gannitibus improbis lacessas. *Prop.* 2, 7, 40. an usque In nostrum jacies verba superba caput? ¶ Vel paene, prope. *Ter. Ad.* 4, 2, 19. Rogitas? Ctesipho me pugnis miserum, et istam psaltriam usque occidit.

USQUĔ ĂDĔO, adv. οὕτω, οὕτως, in tantum. *Virg. Ecl.* 1, 11. Non equidem invideo: miror magis: undique totis Usque adeo turbatur agris. ¶ Pro tamdiu, sequentibus particulis *donec*, *quoad*, *dum*. *Pl. Cist.* 2, 3, 40. Non destiti instare usque adeo, donec se adjurat anus jam mihi monstrare. *Cato R. R.* 67. Amurcam commutet usque adeo, donec in lacum postremum pervenerit. *Cic. Sext.* 38. Usque adeo hominem in periculo fuisse, quoad scitum sit, Sextium vivere. *Ter. Eun.* 4, 6, 3. Usque adeo illius ferre, possum ineptias et magnifica verba, verba dum sient. *C. Gracch.* ap *Gell.* 10, 3. Usque adeo verberari jussit, dum animam efflavit. *Pl. Amph.* 1, 2, 10. Adeo usque, satietatem dum capiet pater. ¶ *Usque eo ut*, adeo ut. *Cic. Fl.* 23. Usque adeo orba fuit ab optimatibus illa concio, ut princeps principum esset Maeandrius.

USQUĔ ADHUC, adv. μέχρι τοῦδε τοῦ χρόνου hactenus, hucusque. *Pl. Aul.* 2, 3, 10. Quod celatum est atque occultatum usque adhuc, nunc non potest. *Suet. Dom.* 18. Usque adhuc certe animum meum probastis, et vultum.

USQUĔ ADMODUM, adv. tandiu apud veteres *Cato R. R.* 156. Postea ubi iterum occipiet fervere paulisper demittito usque admodum, dum quinquies quinque numeres.

USQUĔ AFFĀTIM, adv. usque ad satietatem. *Pl. Poen.* 3, 1, 31. Edas de alieno, quantum velis, usque affatim.

USQUĔ ANTĔHAC, adv. μέχρι πρὸ τούτου, usque ad id tempus, antequam. *Ter. Andr.* 2, 1, 13. Ut animus in spe, atque in timore usque antehac attentus fuit, *h. e.* usque ad id tempus, antequam tua verba audirem.

USQUĔ DŎNEC, adv. usque dum. *Pl. Mil.* 2, 2, 113. Ibo odorans usque donec persecutus vulpem ero vestigiis.

USQUĔ DUM, adv. ἄχρις οὗ, idem ac usquequo, vel quoad, vel quandiu. *Pl. Men.* 5, 1, 28. Usque dum regnum obtinebit Juppiter. *Cic. Verr.* 2, 1, 5. Duces praedonum vivos domi suae, usque dum

per me tibi licuerit, tenuisse. ℙ Interdum divisim usurpatur aliis dictionibus interjectis. *Ter. Heaut.* 5, 2, 30. Imo et ibi nunc sum, et usque id dudum egi, dum loquitur pater. *Cic. Fam.* 12, 19. *f.* Mihi quidem usque curae erit, quid agas, dum, quid egeris, sciero.

USQUE EO, adv. παρὰ τοσοῦτον, οὕτως, in tantum adeo. *Cic. Or.* 1, 52. Plato cum haec exprimenda verbis arbitraretur, novam quandam finxit in libris civitatem: usque eo illa, quae dicenda de justitia putabat, a vitae consuetudine, et a civium moribus abhorrebant. *Id. Verr.* 2, 4, 40. Virgis iste caederet sine causa socium populi Romani? non usque eo improbus. ℙ Saepe post se exigit particulam *ut*. *Id. Rosc. Am.* 9. Quod Amerinis, usque eo visum est indignum, ut fletus gemitusque tota urbe fierent. ℙ Vel *ne*. *Id. Quint.* 18. *f.* Inferiorem esse patitur dumtaxat usque eo, ne cum bonis, fama, fortunisque omnibus Sex. Naevii cupiditati crudelitatique dedatur. ℙ Vel *dum*. *Id. Acad.* 4, 7. Multa facimus usque eo, dum aspectus ipse fidem faciat sui judicii. ℙ Vel *quoad*. *Id. Verr.* 2, 3, 33. *med.* Liciti sunt usque eo, quoad se efficere posse arbitrabantur. ℙ Vel *donec*, et significat tandiu. *Id. ib.* 2, 1, 6. *f.* Usque eo timui, ne quis de mea fide dubitaret, donec ad rejiciendos judices venimus. ℙ *Usque eo quoad*, pro tandiu. *Id. Dejot.* 4. Tamen usque eo se tenuit, quoad a Cn. Pompejo ad eum legati venerunt. ℙ *Usque eo antequam* idem est ac *usque antehac*, quod V. supra. *Id. Rosc. Am.* 22. Usque eo animadverti, eum jocari, antequam Chrysogonum nominavi: quem simul atque attigi, statim homo se erexit, *h. e.* usque ad id tempus, quo Chrysogonum nominavi.

USQUEQUAQUE, adv. πάντη, πάντως, in unoquoque loco, ubique, passim. *Pl. Poen. prol.* 105. Mari terraque illas usquequaque quaeritat. *Cic. Phil.* 2, 43. Aut undique religionem tolle, aut usquequaque conserva. ℙ Ponitur etiam pro quocumque tempore, semper, assidue. *Id. Fam.* 7, 16. ex *Vet. Poeta:* Usquequaque sapere oportet: id erit telum acerrimum. *Plin. ep.* 7, 20. Siqua posteris cura nostri, usquequaque narrabitur, qua concordia, fide vixerimus. *Catull.* 39, 1. Egnatius, quod candidos habet dentes, Renidet usquequaque. ℙ Item in omni re. *Cic. Verr.* 2, 5, 5. Nolite usquequaque eadem quaerere: in metu belli, furandi qui locus potest esse? ℙ Item pro omnino, universim, generatim. *Id. Fin.* 5, 30. *med.* An hoc usquequaque aliter in vita, et non ex maxima parte de tota judicabis?

USQUEQUO et Usque quo, adv. ἕως οὗ, quousque, usque ad quem locum. *Plin.* 17, 23, 35. *n.* 25. Palmites ad superiora scandant, relicto duramento, et emissario uno, qui subeat, usquequo placuerit. *Id.* 6, 4, 4. Oppidum ab amne influente ibi cognominatum, usquequo magnarum navium capacem esse diximus. ℙ Item usque ad quod tempus, usque donec. *Varr. R. R.* 1, 2. *f.* Ranam luridam conjicere in aquam, usquequo ad tertiam partem decoxeris. *Pall.* 4, 1. Martio mense putatio celebratur, usque quo incipit gemma esse suspecta. ℙ Item quatenus, usque ad quem finem. *Ulp. Dig.* 5, 2, 29 *med.* Et ideo datae libertates, usque quo Falcidia permittit, suam habent potestatem. ℙ Dividitur etiam et invertitur. *Mart.* 2, 64. Eja age, rumpe moras: quo te spectabimus usque? V. QUOUSQUE.

USQUE QUOAD, adv. quousque, usque donec, usque eo quoad. *Cic. Brut.* 22. *med.* Usque illum, quoad ei nuntiatum esset, consules descendisse, commentatum in quadam testudine cum servis litteratis fuisse. *Varr. R. R.* 2, 7. *med.* Anniculis factis dandum hordeum et furfures, usque quoad erunt lactentes.

USTA, ae, f. genus coloris rubei, sed ad flavum accedentis, et colori auri similis. Duplicis generis auit: alia cerussa, quae igne cocta, *usta* dicitur: alia ochra, quae igne similiter cocta, *usta* itidem appellatur. V. *Isid. Or.* 19, 17. *med.* Utriusque meminit *Plin.* 35, 6, 20. Usta casu reperta incendio Piraeei cerussa in urceis cremata. Optima Asiatica, quae et purpurea appellatur. Fit et Romae, cremato sile marmoroso, et restincto aceto. Sine usta non fiunt umbrae. *Vitr.* 7, 11. *f.* Usta vero, quae satis habet utilitatis in operibus tectoriis sic temperatur: Gleba silis boni coquitur, ut sit in igne candens: ea autem aceto exstinguitur, et efficitur purpureo colore.

*USTICA, ae, f. Οὐστίκα, insula Siciliae adjacens, hodieque nomen vetustum retinens. *Plin.* 4, 8. ℙ Item mons in Sabinis, cujus meminit *Hor. Od.* 1, 17, 11. Utcumque dulci, Tyndari, fistula Valles et Usticae cubantis Levia personuere saxa. *Vet. Schol.* ad Usticae, Nomen Montis et Vallis. *B. A.*

[USTICIUM, ii, n. genus coloris. V. SUASUM. *Isid. Or.* 19, 28. Usticium, quia ex usto est. Fit enim ex dependenti fuligine tectorum egesta assiduis ignibus. Unde et color ejusdem tincturae flammeus est. *F.*]

USTILAGO, inis, f. herba eadem, quae carduus silvaticus. *Appul. Herb.* 109.

USTIO, onis, f. καῦσις, actus urendi. *Plin.* 34, 15, 14. Quaedam ustione sanantur, privatim vero canis rabidi morbus. *Cels.* 8, 2. *f.* Si costa cariosa est, inutilis ustio, sed excidendi necessitas est. *Plin.* 20, 22, 87. Sinapi in magna duritia sine fico impositum: vel, si vehementior ustio timeatur, per duplices pannos. *Id.* 36, 21, 42. de pumicib.: Quidam tertia ustione refrigeratos potius, quam restinctos, terere malunt ex vino.

USTOR, oris, m. καυτήρ, ἐμπρηστής, qui urit, cremator. Speciatim ita dicebatur, qui corpora in bustuariis cremabat, νεκροκαύστης. *Mart.* 3, 93. Ustorque taedas praeferat novae nuptae. *Catull.* 59, 4. Cum devolutum ex igne prosequens panem A semiraso tunderetur ustore. *Lucan.* 8, 738. Robora non desint misero *(Cn. Pompejo M.)*, nec sordidus ustor.

USTRICULA, ae, f. mulier, quae capillum candenti ferro crispat deliciarum causa. *Tert. Pall.* 4. Larissaeus heros certe jam ustriculas, certe jam virum alicui clanculo functus. Alii rectius pro *ustriculas* legunt *hystriculus*, quam vocem vide suo loco.

USTRINA, ae, f. locus, in quo cadaver cremabatur: ab *ustum* sup. verbi *uro*, καῦστρα νεκρῶν. Differt a sepulcro, quia locus ille, in quo cadaver cremabatur, si cadaver in eo etiam sepeliebatur, dicebatur sepulcrum; si cadaver alio transferebatur, ustrina, ut *Fest.* docet in *Bustum*. *Inscr.* ap. *Mur.* 1345, 12. T. Flavius Philippus *(dedit)* itum, aditum, ambitum ustrina sacrificii causa. ℙ Item καμινεῖον, locus, in quo metalla candescunt, ut elaborentur. *Plin.* 36, 21, 42. In ustrina ter siccantur, ita ut torreantur carbone puro, ac toties vino restinguantur albo. ℙ Sumitur etiam pro quovis ardore, aut ustione. *Appul. Met.* 7. Ustrina talis moram non sustinens, *h. e.* incendium excitatum in stuppae sarcina.

USTRINUM, i, n. ustrina, locus, in quo cadaver crematur, alibi sepeliendum. Erant ustrina muro cincta, et fere prope sepulcra. *Inscr.* ap. *Gud.* 174, 1. M. Lolius M. F. Papir. Praetextatus, etc. fecit sibi monumentum latum Ped. XX. et XXV. extr. ustrinum Ped. XX. etc. *Alia* ap. *Spon. Miscell. antiqu.* p. 291. In Fr. cum ustrino P. LIIII, in agro P. XXIIII. *Sponius ib.* ustrini figuram exhibet. *Aliae* ap. *Grut.* 656, 3. et 755, 4. Huic monimento ustrinum applicari non licet. Adde 1044, 7. et 8., ubi eadem verba leguntur.

[USTUIO, is, a. 4. idem ac ustulo: est ab *ustus*, ut ab *ignis ignio*, ab *hymnus hymnio*. *Prud.* περὶ στεφ. 10, 884. ipse praesto erit tunc Hercules Hydrina suetus ustuire vulnera. Ita *Arevalus* edidit, alii *ustum ire*. *F.*]

[USTULATICIUS, a, um. V. SEMIUSTULATICIUS. *F.*]

*USTULATIO, onis, f. *Gloss. Cyrill.* Ustulatio, ἀπόκαυσις. *B. A.*

USTULATUS, a, um, part. ab *ustulo:* praeustus, περικαής. *Vitr.* 1, 5. Taleae oleagineae ustulatae quam creberrimae instruantur. *Id.* 5, 12. Locus palis ustulatis configatur.

USTULO, as, avi, atum, a. 1. περικαίω, circum uro, aduro, cremo. *Catull.* 36, 6. vovit, Electissima pessimi poetae Scripta tardipedi Deo daturam Infelicibus ustulanda lignis. *Auct. Priap.* 62. Nec gemmas modo germine exeuntes Seri frigoris ustulavit aura; et 46. Ferventi caput ustulare ferro, *h. e.* calamistro inurere crines.

USTUS, a, um, part. ab *uro:* κεκαυμένος. *Ov. Met.* 1, 119. Tum primum siccis aer fervoribus ustus Canduit. *Plin.* 10, 70, 90. Conveniunt ex alto etiam pisces ad quosdam odores, ut sepiam ustam. *Hor. Epod.* 10, 13. Cum Pallas usto vertit iram ab Ilio In impiam Ajacis ratem. *Ov. Fast.* 4, 275. puppis picta coloribus ustis, *h. e.* encaustice inustis. *Plin.* 28, 6, 18. Urina sole usta; et 32, 5, 17. Ferro ustae plagae. ℙ Est etiam a frigore laesus. V. URO. *Ov. Fast.* 1, 680. Nec nova per gelidas usta sit herba nives. *Id. Trist.* 3, 2, 8. Ustus ab assiduo frigore Pontus. ℙ *Usti* dicuntur, qui igne, vel sole laesi sunt, πυρίκαυστοι. *Plin.* 22, 22, 34. Acanthi radices ustis, laxatisque mire prosunt. Sic 23, 4, 42. Oleum amygdalinum medetur a sole ustis cum cera.

ŪSŪALIS, e, adj. χρηστὸς, usui nostro serviens. *Mart. Dig.* 39, 4, 16. Quoties quis mancipia invecta professus non fuerit, sive venalia, sive usualia, in poena commissi est. ℙ *Usualis sermo* est rudis, inornatus, qualis in usu quotidiano et familiari adhibetur. *Sidon. ep.* 4, 10. Reliquas denuo litteras usuali sermone contexo.

[USUALITER, adv. solite, ex more. *Cassiod. Variar.* 2, 39. de Apono: Juvat videre, amicum undis indesinenter ardorem et calorem venire decursu rivi, unde usualiter solebat exstingui. *Id. ib.* 9, 3. Frumenta vocis usualiter natura, industria suffragante, concedit. *F.*]

USUARIUS, a, um, adj. idem ac usualis. *Gell.* 4, 1. *extr.* Ex iis autem, quae promercalia, et usuaria in locis iisdem essent, ea sola esse penoris putat, quae sint usui annuo. *Ulp. Dig.* 7, 8, 14. Per servum usuarium si stipulet, etc. *h. e.* cujus non proprietatem, nec fructum, sed usum tantummodo quis habet. *Modest. ib.* 21. Usus aquae personalis est: et ideo ad heredem usuarii transmitti non potest, *h. e.* ejus, qui usum tantummodo aquae habe V. FORICULARIUM.

USUCAPIO, is, cepi, captum, a. 3. χρήσει ἰδι ποιέομαι, rem aliquam continuatione usus, vel po sessionis mihi attribuo, vindico, in meum usum co verto: pro quo JCti etiam dicunt *capere usu*, *cape utilitatis causa*, *usu suum facere*, *longo tempore c pere*, *diutius possidendo capere*, *longa possesione c pere*. V. CAPIO, is. *Cic. Har. resp.* 14. *extr.* N hil mortales a Diis immortalibus usucapere possun *Id. Att.* 1, 5. *med.* De Tadiana re mecum Tadi locutus est, te ita scripsisse, nihil esse jam, quo laboretur, quoniam hereditas usucapta esset. *Pli ep.* 5, 1. Jam biennium transisse, omniaque n usucepisse. *Liv.* 22, 44. *f.* Nullam penes se culpa esse, quod Annibal velut usucepisset Italiam. Usurpatur etiam divisim, sive citra compositionen *Pomp. Dig.* 41, 3, 29. Propius est, ut usu eas c pere non possis. ℙ Et inverso ordine. *Paul. ib.* 1. Filius pro donato non capiet usu.

USUCAPIO, onis, f. acquisitio per usum legitin temporis jure civili constituta. *Ulp. fragm. tit.* 1 Usucapio est adeptio dominii per continuationen possessionis anni, vel biennii, rerum mobilium ann immobilium biennii. *Modest. Dig.* 41, 3, 3. Usuca pio est adjectio dominii per continuationem posse sionis temporis lege definiti. *Cic. Leg.* 1, 21. In qu quoniam usucapionem duodecim Tabulae intra quir que pedes esse noluerunt, depasci veterem possessic nem Academiae ab hoc acuto homine non sinemu ℙ A JCtis appellatur etiam *capio*. V. CAPIO, oni ℙ Usurpatur et divisim interjecta aliqua dictione *Ulp. Dig.* 41, 10, 1. Si sponsa sponso ea men tradiderit res, ut non ante ejus fieri vellet, qua nuptiae secutae sint, usu quoque capio cessabit.

USUCAPTUS, a, um, part. ab *usucapio*, long possessione vindicatus, et meus factus, ἰδιοποιηθεί *Suet. Dom.* 9. *f.* Subseciva, quae carptim supe fuerunt, veteribus possessoribus, ut usucapta, co cessit. V. SUBSECIVUS.

USUFACIO, is, a. 3. usufacere aliquid suum, e sibi diu utendo vindicare, usu capere. *Pl. Amph.* 1, 219. Cujus nunc es? *So.* tuus: nam pugnis usuf cisti tuum.

USUFRUCTUARIUS, ii, m. cujus est ususfructu in aliqua re, non etiam proprietas. *Ulp. Dig.* 7, 7. Usufructu legato, quicumque rei reditus est, a usufructuarium pertinet. *Cajus. Instit.* (ed. Goesch 2. §. 30. Ipse usufructuarius in jure cedendo domin proprietatis usumfructum, efficit, ut a se disceda et convertatur in proprietatem. *Salv. adv. avar.* 5. *in.* Quid opus est, ut filiis jam religiosis aequ hereditatis portio relinquatur? et *mox:* Certe au tenues, aut usufructuarii relinquuntur.

[USUPERDO, is, a. 3. amitto jus alicujus rei e alius usucapione. *Pl. Amph.* 2, 2, 215. Amphitru es profecto: cave sis, ne tu te usuperduis, *h. e.* ne dum alius simulat te esse, ipse tui possessionem alterius usu amittas. Alii divisim leg. *usu perdui* quod etiam locum habet in *usucapio* et *usufacio*. *F.*

USURA, ae, f. χρῆσις, idem ac usus, *h. e.* actu utendi, itemque facultas utendi re quapiam. *P Trin.* 1, 2, 144. Neque adeo hasce *(aedes)* emi mihi nec usurae meae, *h. e.* usui meo. *Id. Amph. pro* 108. Usuram ejus corporis cepit sibi, et gravidan fecit. *Acc.* ap. *Non.* 3, 262. Atque hanc postreman solis usuram cape. *Cic. Cat.* 1, 12. Si hoc optimun factu judicarem, unius usuram horae gladiatori ist ad vivendum non dedissem. *Id. Tusc.* 1, 39 Natu ra dedit usuram vitae, tanquam pecuniae, nulla praestituta die. *Id. Rab. Post.* 17. *f.* Ut huic opti mo viro usuram hujus lucis, et vestrum conspectun ne eripiatis. *Id. Agr.* 3, 1. A vobis, quos leviter immutatos esse sentio, exigui temporis usuram bonae de me opinionis postulo. *Id. Fam.* 3, 1. Perfi ciam profecto, ut longi temporis usuram, qua ca ruimus, intermissa nostra consuetudine, et gratia et crebritate, et magnitudine officiorum meorum sar ciam. *Vell.* 2, 34. Temperare animum ab usura glo riae. ℙ Metonymice est commodum et fructus, qu ex usu cujuspiam rei percipitur: et praecipue ex usu pecuniae, quae alii utenda conceditur. *Cic. Verr.* 2, 3, 72. Quis hoc fecit unquam, ut, cum senatus publicanos usura saepe juvisset, magistratus a pu blicanis pecuniam pro usuris auderet auferre? *h. e* cum senatus publicanis pecuniam sine fen re utendam dedisset. Alii leg. *versura*, sed nihil mutandum. ℙ Item pro usurae mercede et pretio, *h. e.* pro pecunia, quae solvitur ultra sortem ei, qui pecuniam utendam dedit, τόκος, quae vox Graeca partum significat, a τίκτω, pario: est enim usura quidam quasi partus pecuniae. *Isid. Or.* 5, 25. Usura est incrementum fenoris, ab usu aeris crediti nuncupata. *Lucan.* 1, 181. Hinc usura vorax, avidumque in tempore fenus: *voracem* dicit, quia, donec reddatur sors, semper poscit; et, si non solvatur, sortem ipsam absorbet. *Plin. ep.* 6, 8. *med.* Rogo, cures, ut Atilio meo salva sit non sors modo, sed etiam usurae plurium annorum; et *ib.* 10, 62. Minuere usuram, ac per hoc idoneos debitores invitare; et *Cic. Att.* 12, 22. Usuram pendere. *Id. ib.* 9, 12. perscribere, i. e. sub usuris pecunias locare, et apud trapezitam syngrapham earum conficere. *Suet. Aug.* 39. No-

tavit aliquos, quod pecunias levioribus usuris mutuati, graviore fenore collocassent. *Nep. Att.* 2. *f.* Aes alienum multiplicandis usuris crescit, *h. e.* sortis summa, si usurae multiplicentur, major fit. *Plin. praef. H. N. med.* Sors fit ex usura; et *Ulp. Dig.* 14, 6, 7. *med.* Pecuniam sub usuris mutuam dare; et *Cic. Cat.* 2, 8. *f.* Certare cum usuris fructibus praediorum, *h. e.* tot usuris onerare se, quot sunt fructus praediorum. *Paul. Dig.* 22, 1, 17. §. 5. Fiscus ex suis contractibus usuras non dat, sed accipit. ℙ Translate. *Cic. Sen.* 15. Terra nunquam recusat imperium, nec unquam sine usura reddit, quod accepit, sed alias minore, plerumque majore cum fenore. *Varr. R. R.* 1, 69. Quae servari possunt, tum vendas, cum caritas est; saepe enim diutius servata non modo usuram adjiciunt, sed etiam fructum duplicant, si tempore promas. *Plin. ep.* 9, 28. *f.* Alias litteras an acceperim, quaeris: non accepi. Proinde prima quaque occasione mitte, appositis quidem usuris, quas ego (num parcius possum?) centesimas computabo, *h. e.* adjectis aliis litteris, quas tanquam mercedem solvas pro iis, quas jam debebas. ℙ [Primis reipublicae temporibus, cum Romani angustis adhuc coarctarentur limitibus, nec divitiis affluerent, et expertes fere commerciorum essent, leviores admodum exercebant usuras. Etenim novimus ex *Tac. A.* 6, 16., primum ex lege XII. Tabul. (*h. e.* ann. U. C. CCCV.) sanctum fuisse, ne quis unciario fenore (h. e. *uno per cento all' anno;* hinc corrigendus est Lexicographus noster in SEMUNCIARIUS, et UNCIA, ubi perperam statuit, unciarium fenus fuisse *dodici per cento*) amplius exerceret; quam legem progressu temporis neglectam iterum renovarunt, ut refert *Liv.* 7, 16., M. Duillius et L. Maenius trib. pleb. ann. CCCXCVII.; deinde alia rogatione tribunicia ann. CCCCVII. ex unciario fenus semunciarium factum est, ut docent *Tac. ib.* et *Liv. ib.* 27.; postremo, ut narrant *Tac. ib.* et *Liv. ib.* 42., ann. CCCCXII. L. Genucius trib. pleb. legem tulit ad populum, ne omnino fenerare liceret; sic itaque vetita est omnis usura. Sed cum nemo forte esset, qui gratis cuiquam pecuniam mutuam crederet, sua sponte lex irrita facta est, et crescente in dies luxu, et gliscentibus hominum vitiis, recruduit paulatim vetus fenebre malum, ita ut postremis reipublicae temporibus centesima usura simul cum anatocismo licita ac legitima habita fuerit, ut constat ex *Cic. Att.* 5, 21. *med.* et *ib.* 6, 1. et *Plinii l. c.* supra in §. 4., quod quidem obtinuisse videtur, quoties nec pignoris alicujus depositione, nec praediorum obligatione cauta centesima esset, ut patet ex *Sidon. ep.* 4, 24., quarum alterutra intercedente semissalis usura maxima, quincuncialis media, trientaria vero minima habita est (V. *Capitolini l. c.* in TRIENTARIUS); excepta tantummodo usura maritima, quae ob naufragii discrimina nullis fuit olim legibus definita, ideoque a *Paul. Sentent.* 2, 14. §. 3. dicitur infinita, quam tamen deinceps intra centesimam cohibuit *Imp. Justin. Cod.* 4, 32, 26. ℙ Itaque hi sunt usurarum gradus et appellationes apud Romanos. Usura omnium minima antiquitus fuit semunciaria, *il mezzo per cento all' anno*, V. SEMUNCIARIUS; unciaria, *l' uno per cento*, V. UNCIA §. 7., et UNCIARIUS §. 1.; sextantaria, *il due;* quadrantaria, *il tre*, V. QUADRANS §. 5.; trientaria, *il quattro*, V. TRIENS §. 5. et TRIENTARIUS; quincunx, *il cinque*, V. QUINCUNX §. 4. et 5.; semissalis, *il sei*, V. SEMISSALIS, et SEMISSIS § 6. et 7.; septunx, *il sette;* bessalis, *l' otto*, V. BES §. 4.; dodrans, *il nove;* dextans, *il dieci;* deunx, *l' undici*, V. DEUNX §. 2.; centesima, *il dodici*, V. CENTESIMUS §. 3. ℙ Hactenus usurarum gradus liciti et legitimi; verum feneratorum aviditas et impudentia eo usque processit, ut aliquando extorqueretur etiam usura binae centesimae, *il ventiquattro;* trinae, *il trentasei;* quaternae, *il quarantotto;* imo et quinae, *il sessanta*, quarum usurarum exempla hic subjicimus. *Cic. Verr.* 2, 3, 70. *f.* Binis centesimis feneratus est. (V. *Inscr. cit.* in ANATOCISMUS) *Juven.* 9, 7. Pollio, qui triplicem usuram praestare paratus Circuit, et fatuos non invenit. *Cic. Att.* 5, 21. *med.* Cum ego in edicto tralaticio, centesimas me observaturum, haberem, cum anatocismo; ille ex syngrapha postulabat quaternas; et *mox:* Nam aut bono nomine, centesimis contentus erat, aut, non bono, quaternas centesimas sperabat. Habes meam causam, quae certe probabitur, praesertim cum S. C. modo factum sit in creditorum causa, ut centesimae perpetuo fenore ducerentur, *h. e.* sine anatocismo. *Id. ib.* 6, 1. *med.* Confeceram, ut (*Salaminii*) solverent centesimis sexennii ductis cum renovatione singulorum annorum. At Scaptius quaternas postulabat; et *mox:* Si Brutus putabit, me quaternas centesimas oportuisse decernere, qui in tota provincia singulas observarem, itaque edixissem, idque etiam acerbissimis feneratoribus probaretur; accipiam equidem dolorem, mihi illum irasci. *Id. ib.* 3. *med.* Salaminios adduxi, ut totum nomen Scaptio vellent solvere; sed centesimis ductis a proxima quidem syngrapha, nec perpetuis, sed renovatis quotannis. *Id. ib.* 3. *med.* Sed Scaptius centesimis, renovato in singulos annos fenore, contentus non fuit. *Hor. Sat.* 1, 2, 14. Quinas hic capiti mercedes exsecat, [*h. e. dal capitale detrae il cinque per cento al mese*, scilicet *il sessanta per anno. F.*] ℙ *Usurae usurarum* sunt, cum usurae non solutae adduntur sorti, quae cum crescat, etiam usurae crescunt, idem ac anatocismus, vel renovatum in singulos annos fenus. Has vero usuras vetuit *Imp. Justinian. Cod.* 4, 33, 28., et ante eum alii principes, ut constat ex *Modestino Dig.* 42, 1, 27. ℙ Apud Romanos usurae non semel quotannis, sed duodecies, h. e. singulis mensibus solvebantur. Et calendae quidem erat dies perscribendae usurae, idus exigendae. V. CALENDARIUM et IDUS. *F.*]

ŪSŪRĀRIUS, a, um, adj. dicitur de re, cujus usum habemus, usuarius. *Pl. Amph.* 1, 2, 35. Amphitruo subditivus exit foras cum Alcumena uxore usuaria. *Id. Curc. a.* 3. *v.* 12. Cupio aliquem emere puerum, qui usurarius nunc mihi quaeratur: usus est pecunia. ℙ Item ad usuram pecuniae pertinens, fenebris. *Ulp. Dig.* 16, 2, 11. Cum alter alteri pecuniam sine usuris, alter usurariam debet, etc. *Id. ib.* 3, 5, 5. *extr.* et *Tryphon. ib.* 37. *extr.* Usurarium debitum. *Papin. ib.* 21, 1, 7. Debitor usurarius. *Pl. Truc.* 1, 1, 53. Tabulae, ubi aera perscribuntur usuraria. [*Front. ad Amic.* (ed. *A. Maio*) *ep.* 1, 17. Varianis alumnis masculis feminisque sestertium deciens singulis reliquit usurarium proprius, quam proprium: nam quinquagena annua ab Augusta singulis dari jussit, *h. e.* deciens centena millia sestertiûm, ex quorum usuris quincuncibus quinquagena millia annua sestertiûm, *il capitale di* 1,000,000., *che al* 5. *per* 100. *dà* 50,000. *sesterzi annui. F.*]

[ŪSŪRĔCEPTĬO, onis, f. actus recipiendi ea, quae prius possidebantur. *Cajus Instit.* (ed. *Goesch.*) 2. §. 59. Adhuc etiam ex aliis causis sciens quisque rem alienam usucapit. Nam qui rem alicui fiduciae causa mancipio dederit, vel in jure cesserit, si eandem ipse possederit, potest usucapere, anno scilicet, etsi soli sit: quae species usucapionis dicitur usureceptio, quia id, quod aliquando habuimus, recipimus per usucapionem. V. v. sq. *F.*]

[ŪSŪRĔCĬPĬO, is, epi, a. 3. recipio ex usu id, quod antea possederam. V. v. praec. *Cajus Instit.* (ed. *Goesch.*) 2. §. 61. Item si rem obligatam sibi populus vendiderit, eamque dominus possederit, concessa est usureceptio: sed hoc casu praedium biennio usurecipitur; et hoc est, quod vulgo dicitur, ex praediatura possessionem usurecipi. V. PRAEDIATURA. *F.*]

ŪSURPĀBĬLIS, e, adj. cujus usus aliquis esse potest. *Tert. adv. Marc.* 2, 6. *med.* Si (*homo*) caperet hoc jure, ut bonum quoque non voluntate obiret, sed necessitate, usurpabilis etiam malo futurus esset ex infirmitate servitii, proinde et malo, sicut bono, famulus, *h. e.* obnoxius malo.

ŪSURPĀTĬO, onis, f. ἰδιοποίησις, actus usurpandi, frequens usus, tractatio, commemoratio. *Cic. Brut.* 71. *med.* Consolari se cum conscientia optimae mentis, tum etiam usurpatione et renovatione doctrinae. *Id. Verr.* 2, 5, 64. *extr.* Ne moram quidem mortis mentione atque usurpatione civitatis assequi potuit. *Id. Agr.* 2, 12. Decemviri neque veris comitiis, neque illis ad speciem, atque ad usurpationem vetustatis per XXX. lictores auspiciorum causa adumbratis, constituti. *Liv.* 27, 19. Abstinere usurpatione vocis alicujus; et *Plin.* 33, 2, 7. Divisus hic quoque ordo (*judicum*) superba usurpatione nominum, cum alius se nongentum, alius selectum, alius tribunum appellaret. *Liv.* 41, 23. Haec usurpatio itineris insoliti quo spectare videtur? ℙ Apud JCtos *usurpatio* est usucapionis interruptio, ut ait *Paul. Dig.* 41, 3, 2., quia ad usucapionem requiritur continuatio temporis, quae si, alio interim aliquandiu usurpante, seu utente, interrumpatur, usucapio cessat. ℙ Est etiam malus usus cujuspiam rei. *Imppp. Valens, Valent. et Grat. Cod.* 1, 6, 1. Qui sanctitatem baptismatis illicita usurpatione geminaverit. *Imp. Arcad. et Honor. ib.* 4, 6. Per vim et usurpationem vindicare ac tenere aliquid. ℙ Pro possessione. *Val. Max.* 4, 4. *n.* 1. Dominium rerum collabi solet: bonae mentis usurpatio nullum tristioris fortunae recipit incursum.

ŪSURPĀTĪVE, adv. usurpando. *Serv.* ad illud *G.* 1, 210. serite hordea campis: *Hordea* usurpative ait: et sciendum tamen in his tres tantum casus usurpari, haec hordea, vinâ, mella. Adde *eund.* ad *A.* 7, 289.

ŪSURPĀTĪVUS, a, um, adj. *Macrob. de differt. et societ. Graec. et Lat. verb.* p. 2764. Verborum forma, vel species, meditativa, inchoativa, frequentativa, et usurpativa; et p. 2765. Hanc quidam gerundi modi, vel participalem vocant, quia verba ejus paene omnia similia participiis sunt, et sola significatione distantia: nam *vado salutatum*, hoc est dicere *vado salutare*, aut *ut salutem*, etc. *Diomed.* 1, 389. Usurpativa species est hujusmodi, cum dicimus *legendo proficit*, id est *dum legit: legendi causa venit*, id est *ut legat*, etc. Dicta est, quod usu exerceri, quodque hoc pacto eloqui demonstrat. Haec *Diomed.*

ŪSURPĀTOR, oris, m. qui usurpat. In malam partem de eo accipitur, qui nullo jure aliqua re utitur. *Ammian.* 26, 7. *med.* Usurpator indebitae potestatis. [*Symmach. orat. in Valent.* (ed. *A. Maio*) 1, 22. Merito usurpator tanti nominis oblatus ad poenam. *F.*]

ŪSURPĀTŌRĬUS, a, um, adj. ad usurpatorem, et contra jus utentem pertinens. *Impp. Constantin. Aug. et Julian. Caes. Cod.* 10, 47, 8. *med.* Si quis usurpatoria temeritate amplius aliquid fuerit conatus exigere.

[ŪSURPATRIX, icis, f. quae usurpat. *Salv. Gub. D.* 3, 12. Maxima quippe accusatrix hominum noxiorum est usurpatrix innocentiae arrogantia.

ŪSURPĀTUS, a, um, part. ab *usurpo*, frequenti usu adhibitus, factitatus, memoratus. *Cic. Par.* 5, 1. Praeclare est hoc usurpatum a doctissimis, nisi sapientem, liberum esse neminem. *Id. Fam.* 5, 16. Consolationes a sapientissimis viris usurpatae. *Id. Cat.* 4, 4. Genus poenae saepe in improbos cives usurpatum. *Id. Verr.* 2, 5, 20. *f.* Jus imperii quotannis usurpatum, ac semper retentum; et *ib.* 47. *med.* Illa Segestanorum non solum litteris tradita, neque commemorata verbis, sed multis officiis illorum usurpata et comprobata cognatio. *Suet Tib.* 10. Loco et quasi possessione usurpati a se secundi gradus sponte cessit; et *Traj.* ad *Plin. ep.* 10, 116. Longa consuetudo usurpata contra legem; et *Plin. Pan.* 30. *med.* de Nilo: Vagus ille et expanditor amnis intra usurpata semper collium substiterat, atque haeserat, *h. e.* loca inter colles jam antea occupata et quasi possessa. ℙ *Usurpata uxor* dicebatur, quae cum annum integrum cum viro, licet sine legibus, fuisset matrimonii causa, in manum mariti venisse, et te tutorum potestate exisse, tanquam usucapta, censebatur: atque hoc matrimonium *usu initum* dicebatur. *Gell.* 3, 2. *med.* Q. Mutium JCtum dicere solitum legi, non esse usurpatam mulierem, quae cal. Januar. apud virum causa matrimonii esse coepisset, et a. d. IV. cal. Januar. sequentes usurpatum isset. Adde *Macr. Sat.* 1, 3. *med.*, ubi more suo *Gellii* verba exscribit: et *Serv.* ad *G.* 1, 31. Porro *usurpatum ire* passive accipiendum est pro *ire ut usurpetur*, h. e. ut a marito agnoscatur tanquam vera uxor. Etiam in priorib. *Gell.* verbis pro *non esse usurpatam* alii leg. *non isse usurpatum.* Huc etiam pertinere potest locus satis obscurus *Cic. Fam.* 9, 22. Usurpat ea duplex cubile. Alii leg. *usurpata.* ℙ Male adhibitus. *Imppp. Theodos., Arcad. et Honor. Cod.* 10, 31, 42. Siquis temerario ausu ullum ex principalibus viris usurpata attrectaverit injuria. ℙ *Usurpatum est*, factitatum est, in usu est. *Ulp. Dig.* 50, 13, 1. *med.* Ludi quoque litterarii magistris, licet non sint professores, tamen usurpatum est, ut his quoque jus dicatur.

ŪSURPO, as, avi, atum, χράομαι, frequenter utor, adhibeo, factito, commemoro, in frequenti usu habeo, sive loquendo, sive agendo. Loquendo. *Cic. Am.* 8. *f.* et *in Sen.* 15. Usurpare memoriam alicujus rei. *Id. Marcell.* 2. Soleo saepe ante oculos ponere, idque libenter crebris usurpare sermonibus, etc. *Id. Or.* 22. Quod semper usurpamus in omnibus dictis et factis minimis et maximis; cum hoc, inquam, decere dicimus, illud non decere. *Id. Phil.* 2, 28. *med.* At quam crebro usurpat, et consul, et Antonius! *Id. Par.* 2. *med.* Nomen tantum virtutis usurpas; quid ipsa valeat, ignoras. *Varr. L. L.* 5, 7. Sed de hoc erit usurpandum, cum de poetis dicemus. ℙ Pro appellare. *Cic. Univ.* 11. Jovem atque Junonem, reliquos, quos fratres inter se agnatosque usurpare atque appellare videmus. *Colum.* 5, 6. *med.* Tabulata instituenda sunt: hoc enim nomine usurpant agricolae ramos truncosque prominentes. *Cic. Off.* 2, 11. *f.* C. Laelius is, qui sapiens usurpatur. ℙ Agendo. *Id. Am.* 2. *med.* Nec enim ab isto officio, quod semper usurpavi, cum valerem, abduci debui. *Colum.* 2, 2. *med.* Quod in quibusdam provinciis usurpatur, ut cornibus illigetur jugum. *Liv.* 27, 8. *med.* Nec patrum, nec avorum memoria Dialem quemquam id jus usurpasse, *h. e.* ut in senatum introiret. *Tac. A.* 14, 55. Avus meus Agrippae et Maecenati usurpare otium post labores concessit. *Id. H.* 4, 49. *f.* Ne solita quidem munia usurpabat, clausus intra domum, ne, etc. *Suet. Tib.* 11. Mutua cum Graeculis officia usurpans. *Paul. Dig.* 39, 4, 9. *f.* Usurpare immunitatem solvendi publici vectigalis. *Tac. A.* 15, 19. *extr.* Usurpare hereditates, *h. e.* adire, et frui; et *ib.* 14, 26. possessionem provinciae; et *ib.* 2, 59. Multa in vulgus grata usurpavit, sine milite incedere, pedibus intectis, et pari cum Graecis amictu, etc. *Id. Ann.* 11, 17. modo comitatem et temperantiam, saepius vinolentiam ac libidines. *Suet. Cal.* 38. jure civitatem Romanam, *h. e.* gerere se pro cive. *Id. Claud.* 25. Peregrinae conditionis homines vetuit usurpare Romana nomina, dumtaxat gentilicia. Sic *Tac. A.* 6, 28. Nonnulli falsum hunc phoenicem credidere, nihilque usurpavisse ex his, quae vetus memoria firmavit. *Pl. Bacch.* 1, 2, 41. O barathrum! ubi nunc es? ut ego te usurpem libens! *h. e.* te utar, me injiciendo et demergendo. *Cels. Dig.* 8, 6, 6. Usurpare sibi servitutem alicujus agri, *h. e.* uti servitute, quam habet ager, ut per illum viam habeam ad meum fundum. ℙ *Usurpare sensu*, percipere, sentire. *Lucr.* 4, 972. Cum jam destiterunt ea sensibus usurpare. *Id.* 1, 300. Nec calidos aestus tuimur, nec frigora quimus Usurpare oculis. *Pl. Trin.* 4, 2, 3. Advenio ex Se-

leucia, Macedonia, atque Arabia, quas ego neque oculis, neque pedibus unquam usurpavi meis, *h. e.* neque vidi, neque adii. *Id. Cas.* 3, 5, 9. Unde meae usurpant aures sonitum? ℙ Est etiam adhibere, uti. *Plin.* 33, 7, 40. Minium in voluminibus quoque scriptura usurpatur, clarioresque litteras facit. *Id.* 11, 23, 27. Nec puduit has vestes (*bombycinas*) usurpare etiam viros, levitatem propter aestivam. *Id.* 7. *prooem. med.* Cetera animalia sentire naturam suam: alia pernicitatem usurpare, alia praepetes volatus, etc. *Id.* 35, 11, 40. *n.* 25. Hic primus videtur usurpasse symmetriam. *Id.* 31, 9, 45. Ibi maxime usurpanda observatione, quae totis corporibus nihil utilius sale, et sole dixit. ℙ Pro acquirere, vindicare, occupare, suum facere, ἰδιοποιεῖσθαι. *Cic. Or.* 3, 28. *med.* Ex jure civili, surculo defringendo, possessionem usurpare. *Just.* 14, 2. *extr.* Receptus hac lege, paulatim imperium usurpat. *Plin.* 35, 10, 36. *n.* 10. Et aliam gloriam usurpavit. ℙ *Usurpare uxorem* quid sit, V. in USURPATUS. ℙ Vindicare contra jus. *Suet. Claud.* 25. Civitatem Romanam usurpantes securi percussit. *Ulp. Dig.* 47, 22, 2. Quisquis illicitum collegium usurpaverit, ea poena tenetur, quae, etc. *Impp. Diocl. et Maxim. Cod.* 8, 10, 5. Totius loci dominium usurpare.

[USŪRULA, ae, f. dimin. parva seu modica usura. *Gloss. Phil.* Usurula, τοκυλίδιον. *F.*]

ŪSUS, a, um, part. ab *utor*: qui adhibuit. *Ov. Fast.* 3, 550. Ipsa sua Dido concidit usa manu. *Treb. in XXX. Tyr.* 16. Denique ingenio ejus usus Odenatus, quidquid divitiarum gemmarumque cepit, eidem tradidit. ℙ *Honore usus* quid sit, V. in UTOR. *Titulo usus*, V. in TITULUS.

ŪSUS, us, m. χρῆσις, utendi actus, exercitatio, tractatio. *Cic. Or.* 1, 4. Ut ad eam doctrinam, quam suo quisque studio consecutus esset, adjungeretur usus frequens, qui omnium magistrorum praecepta superaret. *Id. Balb.* 20. Assiduus usus uni rei deditus et ingenium, et artem saepe vincit. *Ov. A. Am.* 1, 473. Ferreus assiduo consumitur annulus usu; et *ib.* 3, 91. silices tenuantur ab usu. *Caes. B. G.* 3, 13. Pelles pro velis propter lini inopiam, atque ejus usus inscientiam. *Id. B. C.* 1, 58. *med.* Naves factae subito ex humida materia non eundem usum celeritatis habebant. *Vitr.* 2, 9. *med.* Populus, salix, tilia egregiam habere videntur in usu rigiditatem; et *Hor. Od.* 1, 27, 1. Scyphi nati in usum laetitiae. *Id. ib.* 3, 3, 51. Aurum cogere humanos in usus. *Virg. G.* 3, 163. Formare boves ad usum agrestem; et *Plin.* 25, 13, 95. Radix cicutae nullius usus. Contra *Id.* 20, 13, 51. Ruta in maximo usu est. *Liv.* 36, 10. Plures, quam quod satis in usum esset, ignes cum accendisset; et *Caes. B. G.* 4, 33. Tantum usu quotidiano et exercitatione efficiunt, ut, etc. et *ib.* 3, 8. Veneti scientia atque usu nauticarum rerum ceteros antecedunt; et *ib.* 1, 39. *med.* Qui magnum in castris usum habebant, *h. e.* diu militaverant; et *ib.* 4, 20. *f.* Habere usum belli, *h. e.* scire et exercere bellum. *Ov. Met.* 6, 29. seris venit usus ab annis. Sic *Cic. Cluent.* 31. Vir prudentia, usu, atque exercitatione praeditus. *Liv.* 42, 52. Usu belli, et ingenio impavida gens. *Id.* 7, 38. *f.* Et aetate, et usu doctus: quippe qui jam quartum consul esset, dictatorque et censor fuisset. *Nep. Timoth.* 3. Duo viri usu et sapientia praestantes. *Plin. ep.* 1, 10. et *ep.* 5, 14. Habere aliquid in usu. *Cic. Phil.* 10, 21. *f.* Usum in republica magnum jam habere debes et potes. *Plin. ep.* 1, 20. *med.* Quod me docuit usus magister egregius. *Id. ep.* 1, 17. Est hoc mihi in usu. ℙ Est etiam utilitas et fructus, quem utendo re quapiam percipimus. *Cic. N. D.* 2, 60. *med.* Arborum consectio magnos usus affert ad navigia facienda. *Cels.* 3, 20. Itaque eos (*lethargicos*) qui subinde excitant, sine usu male habere; et *Ulp. Dig.* 50, 16, 203. In lege censoria portus Siciliae ita scriptum erat: Servos, quos dominus quis duceret suo usu, pro his portorium ne dato; et *Sall. fragm.* ap. *Non.* 4, 62. Vinarii laniique, quorum praeterea vulgus in dies usum habet; et *Cat.* 50. Neque quisquam omnium libidini simul, et usui paruit. ℙ Hinc *usui*, et *ex usu esse*, utile esse, prodesse, adjumento esse, expedire. *Cic. Att.* 1, 1. *med.* Satrius fuit et mihi, et Quinto fratri magno usui in nostris petitionibus. *Caes. B. G.* 3, 14. Una erat magno usui res praeparata a nostris. *Liv.* 3, 33. Peritos legum peregrinarum ad condenda nova jura usui fore credebant. *Ter. Eun.* 5, 9, 47. Ad omnia haec magis opportunus, nec magis ex usu tuo nemo est. *Cic. Tusc.* 4, 7. Bonum quod sit ex usu jam praesens esse atque adesse; et *Pl. Curc.* 4, 2, 14. Uti muscae, culicesque, odio, et malo, et molestiae; bono usui estis nulli. *Plin.* 25, 13, 110. Folia myrti et lentisci simul terere, et mandere matutino, ex usu est. ℙ *Usus est*, opus est. *Cic. Tusc.* 4, 2. *extr.* Sed de ceteris studiis alio loco dicemus, si usus fuerit. *Pl. Rud.* 2, 3, 67. Jam istoc magis usus facto est, ut eam intro. *Id. Trin.* 2, 4, 102. Ubi usus nihil erat dicto, Spondeo, dicebat. *Id. Ps.* 1, 3, 151. Ad eam rem usus est hominem astutum, doctum, et callidum, qui imperata effecta reddat. *Id. As.* 1, 1, 76. Viginti jam usus est filio argenti minis. *Virg. A.* 8, 441. nunc viribus usus. Nunc manibus rapidis, omni nunc arte magistra. Adde *Cic. Off.* 1, 26. *f.* *Liv.* 30, 41. *f.* et *Ter. Heaut.* 1, 1, 28. et 29. ℙ *Usus venit*, contingit, accidit, ut opus sit. *Cic. Fam.* 3, 8. *med.* Cum praesertim mihi usum venturum non arbitrarer, ut ego quoque absens a te defendendus essem. *Ter. Heaut.* 3, 2, 42. Non usus veniet, spero; et *ib.* 46. De istoc, cum usus venerit, videbimus, quid opus sit. *Pl. Cist.* 1, 2, 28. Si quis usus venerit, meminisse ego hanc rem vos volo. Ap. *Cic.* alii leg. *usu venturum*. V. USUVENIT. ℙ *Usus* est etiam consuetudo, mos. *Cic. Or.* 1, 3. *f.* Dicendi omnis ratio in medio posita, communi quodam in usu, atque in hominum more et sermone versatur. *Just.* 43, 4. Ab his Galli usum vitae cultioris, deposita et mansuefacta barbaria, didicerunt. ℙ Item consuetudo victus, familiaritas, amicitia; quia amicis crebro et libenter utimur *Cic. Rosc. Am.* 6. Cum Metellis erat ei non modo hospitium, verum etiam domesticus usus et consuetudo. *Id. Planc.* 2. Si tantummodo mihi necesse esset contra Laterensem dicere, tamen id ipsum esset in tanto usu nostro, tantaque amicitia molestum. *Id. Fam.* 13, 52. Est hospes meus, et praeterea conjunctus magno usu familiaritatis; et *ib.* 24. Inter nosmetipsos vetus usus intercedit. *Ov. Trist.* 3, 5, 9. longo cognitus usu. ℙ [Item consuetudo Venerea, συνουσία. *Tibull.* 1, 7, 55. Et cum furtivo juvenem lassaverit usu. *Ov. Rem. Am.* 357. Nunc tibi, quae medio Veneris praestentur in usu, Eloquar. ℙ Etiam *oisus* scribitur. *Capell.* 3, 53. Oisus etiam dicitur: sic enim veteres usum dixere. *Id.* 2, 28. Et quantum oisus ejus telluris apportat.

ŪSUSFRUCTUS, us, m. ἐπικαρπία, ἐκκάρπωσις, rei usus fructuosus, cum scilicet res aliqua non nostra est, sed perinde ex ea fructum atque utilitatem capimus, ac si nostra esset. *Paul. Dig.* 7, 1, 1. Ususfructus est jus alienis rebus utendi, fruendi, salva rerum substantia. *Cic. Caecin.* 4. *med.* Usumfructum omnium bonorum suorum Caesenniae legavit, ut frueretur una cum filio. *Id. Top.* 4. Si paterfamilias uxori ancillarum usumfructum legavit a filio, neque a secundo herede legavit a filio mulier usumfructum non amittet. ℙ Separate etiam usurpatur. *Id. Caecin.* 7. *med.* Usus enim ejus, et fructus fundi, testamento viri, fuerat Caesenniae. *Sen. ep.* 73. *med.* Sibi horum usus fructusque contingat.

ŪSŪVĔNIT, ebat, ēnit, impers. 4. ἐνδέχεται, evenit, accidit, contingit. *Cic. Quint.* 15. Nam quid homini potest turpius, quid vero miserius, aut acerbius usuvenire? *Id. Sen.* 3. Nam si id culpa senectutis accideret, eadem mihi usuvenirent omnia, et reliquis majoribus natu. Alii leg. *usu evenirent*. *Id. Verr.* 2, 5, 39. Causam sibi dicendam statuerat jam ante, quam hoc usuveniret. *Auct. ad Her.* 2, 5. *f.* Dicet eum praemeditatum fuisse, quid sibi esset usuventurum. ℙ Revera duae voces sunt *usu venit*: itaque praeter quam quod in allatis et aliis similibus exemplis separatae inveniuntur in optimis codicibus, interseritur etiam iis interdum alia vox. *Cic. Att.* 7, 26. Non venit idem usu mihi, quod tu tibi scribis. *Id. Or.* 1, 40. Quid quod usu memoria patrum venit, ut, etc. *Gell.* 19, 12. Quod cuipiam Thraco venisse usu fabula est.

UT

UT, adv. ὥσπερ, καθάπερ, sicut, velut, adverbium similitudinis. *Pl. Rud.* 4, 4, 55. Ut tute es, item censes omnes esse? *Cic. Phil.* 2, 45. Ut quidam morbo aliquo, et sensus stupore suavitatem cibi non sentiunt; sic libidinosi, avari, facinorosi verae laudis gustum non habent. ℙ Cum sumitur pro veluti, sub eodem verbo casus similes antecedentibus poscit. *Id. Acad.* 2, 24 Ea se sola percipere dicunt, quae tactu intimo sentiant, ut dolorem, ut voluptatem. ℙ Usurpatur quoque extra similitudinem, pro quemadmodum, qua ratione. *Id. Att.* 1, 16. *med.* Credo te audisse, ut me circumsteterint, ut aperte jugula sua pro meo capite P. Clodia ostentarint. *Id. Verr.* 2, 1, 45. Videte, ut hoc iste correxerit. *Virg. A.* 2, 3. Infandum, regina, jubes renovare dolorem, Trojanas ut opes, et lamentabile regnum Eruerint Danai. ℙ Item pro quomodo, cum quadam admiratione, et indicativum poscit. *Pl. Capt.* 1, 2, 62. Ut saepe summa ingenia in occulto latent! *Cic. Mil.* 24. Ut contempsit! ut pro nihilo putavit! ℙ Item pro quomodo cum interrogatione. *Pl. Pers.* 1, 1, 17. Ut vales? *R.* Ut queo. *Hor. Ep.* 1, 3, 12. Ut valet? ut meminit nostri? ℙ Item pro prout, et hoc fere per parenthesin. *Ter. Phorm.* 1, 2, 5. Ut nunc sunt mores, *h. e.* secundum mores, quibus hodie utimur. *Cic. Sen.* 4. *f.* Multae etiam (ut in homine Romano) litterae. *Id. Brut.* 7. Posteaque Clisthenem multum, ut temporibus illis, valuisse dicendo, *h. e.* secundum illorum temporum eloquentiam. ℙ Item pro quippe. *Pl. Curc.* 2, 1, 2. Quando Aesculapii ita sentio sententiam, ut qui me nihili faciat, nec salvum velit. ℙ Est etiam adverb. quantitatis, et ponitur pro *quam* admirative. *Cic. Att.* 2, 21. *med.* Ut ille tum humilis, ut demissus erat! ut ipse etiam sibi, non iis solum, qui aderant, displicebat! ℙ Item pro *quam* sine admiratione, cum superlativis. *Id. Cluent.* 26. *med.* Tum appellat hilari vultu hominem Bulbus, ut blandissime potest. *Id. Or.* 2, 66. Ut quisque optime Graece sciret, ita esse nequissimum. ℙ Item pro quantum. *Pl. As.* 3, 3, 39. Ut vestrae fortunae meis praecedunt, Libane, longe! *Plin. praef. H. N.* Nisi ut prodesse tantumdem posses, ut velles. *Suet. Tit.* 7. Abstinuit alieno, ut siquis unquam. ℙ Item adv. est temporis, pro postquam, ex quo, et indicativum petit. *Cic. Verr.* 2, 1, 25. Ut haec audivit, sic exarsit, etc. *Id. Somn. Scip.* 3. Ut primum fletu represso loqui posse coepi. *Sen. Troad.* 76. Decumas secuit messor aristas, Ut nulla dies moerore caret. ℙ Item pro cum, quando *Ter. Adelph.* 3, 4, 42. Nam ut numerabatur forte argentum, intervenit homo de improviso. ℙ Item est adverb. optandi, pro utinam. *Id. Heaut.* 4, 6, 6. Ut te omnes Dii Deaeque perduint. ℙ Invenitur etiam positum pro *quod*, vel pro usu verbi infiniti. *Nep. Ann.* 1. Si verum est, ut populus R. omnes gentes virtute superarit. *Cic. Rosc. Am.* 41. *f.* Non est verisimile, ut Chrysogonus horum litteras adamarit, aut humanitatem. ℙ pro *ubi* ap. *Catull.* 11, 2. Sive in extremos penetrabit Indos, Litus ut longe resonante Eoa Tunditur unda. Adde 17, 10. ℙ Est etiam conjunctio, et conjunctivum postulat. *Cic. Har. resp.* 8. Negotium magistratibus est datum, ut sine vi mihi aedificare liceret. *Id. Fam.* 16, 1. *extr.* Cura, ut valeas. *Id. Verr.* 2, 5, 69. Ut vere dicam. *Nep. Milt.* 4. Cursorem miserunt, ut nuntiaret. *Pl. Poen.* 1, 2, 35. Olent, salsa sunt, tangere ut non velis. ℙ Usum frequentissimum habet post has voces *talis, tantus, tot, tam, adeo, sic, ita, hujusmodi*, (quae V. suis loc.) et similes loco particulae *quod*. Sed hae voces interdum subaudiuntur. *Cic. Tusc.* 1, 6. Non sum ita hebes, ut istuc dicam. *Id. Brut.* 47. Gellius non tam vendibilis orator, quam ut nescires, quid ei deesset, *h. e.* talis, ut nescires. *Id. Leg.* 2, 3. Nec enim ullum hoc frigidius flumen attigi, cum ad multa accesserim, ut vix pede tentare id possim, *h. e.* adeo ut. *Id. Or.* 29. *f.* In quo tantum abest, ut nostra miremur, ut usque eo difficiles ac morosi simus, ut nobis non satisfaciat ipse Demosthenes. ℙ Item cum verbis timendi, pro *ne non*, et dubitationem signat. *Ter. Andr.* 4, 2, 22. Dies mihi ut sit satis, vereor, ad agendum. ℙ Est etiam conjunctio conditionalis, pro dummodo. *Cic. Verr.* 2, 3, 47. In jugere Leontini agri medimnum fere tritici seritur, perpetua atque aequabili satione, ager efficit cum octavo, bene ut agatur; verum, ut omnes Dii adjuvent, cum decimo. ℙ Et adversativa pro quamvis, licet. *Ov. Pont.* 3, 4, 79. Ut desint vires, tamen est laudanda voluntas. *Id ib.* 4, 5, 7. Luce minus decima dominam venietis in Urbem, Ut festinatum non faciatis iter. ℙ Item pro esto. *Cic. ad Brut.* 1, 9. *f.* Nos te, tuumque exercitum exspectamus, sine quo, ut reliqua ex sententia succedant, vix satis liberi videmur fore. ℙ Interdum usurpatur cum indignatione. *Ter. Phorm.* 4, 3, 64. Nil do: impuratus me ille ut etiam irrideat? ℙ Interdum elegantiae causa ponitur. *Cic. Sen.* 12, *f.* Invitus feci, ut L. Flaminium de senatu ejicerem. Nihil enim significat, nisi *invitus ejeci*. ℙ Cum indicativo. *Liv.* 27, 49. *f.* Adeo victores caedis ceperat satietas, ut cum esset nunciatum consuli, etc. supersint, inquit, aliqui nuntii, etc. *Cic. Or.* 2, 6. Sic enim res se habet, ut, quemadmodum volucres videmus construere nidos, etc. sic animi nostri gestiunt ac volitare cupiunt, etc. ℙ Sequente infinito. *Liv.* 5, 15. *f.* Sic libris fatalibus traditum esse, ut quando aqua Albana abundasset, tum, si eam Romanus emisisset, victoriam de Vejentibus dari. *Ulp. Dig.* 35, 2, 62. Hoc servandum Julianus ait, ut si duo rei stipulandi fuerint, in ea re dividi inter eos debere obligationem, etc. quod si, etc. in pendenti esse, etc. Ita *Torrentin.* et *Gothofred.* Visum est *Haloandro* corrigendum esse prius infinitum, et edidit *debeat obligatio*. Horum ἀνακολούθων causa esse videtur longitudo periodi qua fit, ut scriptor in fine non meminerit particulae, quam initio posuerat. ℙ Saepe cum adverb. *non* pro *quin* conjungitur. *Cic. Fin.* 1, 8. Fieri nullo pacto potest, ut non dicas, quid non probes ejus, a quo dissentias. *Quint.* 8, 3. Vereor, ut non jam ferat quisquam. *Plin.* 18, 29, 70. Ut carbunculi non noceant. ℙ Item cum *ne*, pro ut non, et valet ipsum *ne* aut *non*. *Cic. Fin.* 2, 8. Ex quo efficitur, non ut voluptas ne sit voluptas: sed ut voluptas ne sit summum bonum. *Id. Q. Fr.* 3, 2. *f.* Opera datur, ut judicia ne fiant. *Ter. Phorm.* 5, 7, 8. Illam ita tibi incensam dabo, ut ne restinguas, lacrimis si exstillaveris. ℙ Item cum *si*, et significat perinde ac si. *Cic. Fam.* 2, 14. Ejus negotium sic velim suscipias, ut si esset res mea. *Nep. Dat.* 3. Vinctum ante se Thyum agebat, ut si feram bestiam captam duceret. *Id. Ages.* 6. Atque, ut si bono animo fecissent, laudavit consilium eorum. ℙ Item cum *plurimum*, et valet quam plurimum, seu valde frequenter, plerumque. *Cic. Leg.* 2, 14. In quo suscipiendo, et gerendo, et deponendo jus ut plurimum valet, et fides. ℙ Item cum *puta* pro exempli gratia. *Ulp. Dig.* 19, 1, 13. *extr.* Aedi-

ous distractis, vel legatis, ea esse aedium solemus dicere, quae quasi pars aedium, vel propter aedes habentur, ut puta, putei. V. PUTA. ¶ Item cum quid, cum interrogatione, pro quamobrem. *Cic. Att.* 7, 7. *f.* Depugna, inquis, potius, quam servias. ¶ Ut quid? si victus eris, proscribare; si viceris, tamen servias. ¶ Item cum alio *ut*, pro quomodo, utcumque. *Ter. Phorm.* 3, 1, 4. Nam ut ut erant alia, illi certe, quae nunc domi tuae est, consuleres. *Pl. Bacch.* 5, 2, 73. Id ut ut est, etsi est dedecorum, patiar. *Id. Cist.* 1, 1, 111. Ut ut erga me est meritus, mihi cordi est tamen. *Id. Most.* 3, 1, 14. Verum ut ut res haec sese habet, pergam turbare porro. *Id. Truc. a.* 5. *v.* 2. Ut ut illud acceptum sit, hoc addam insuper. ¶ [*Conf. ut et vi. *Heindf.* ad *Cic. N. D.* p. 40. *b.* et *quod Id. ib.* p. 73. *a.* et *aut. Cort.* ad *Lucan.* 7, 735. et *t. Beier.* ad *Cic. Off.* 2. p. 103.]

UTCUMQUĔ, adv. ὅπως δή, ὡς ἔτυχεν, quocunque modo, quomodocunque. *Pl. Epid.* 1, 1, 47. Utcumque in alto ventus est, Epidice, exin velum vortitur. *Cic. Or.* 17. Utcumque se affectum videri, et animum audientis moveri volet, ita certum vocis admovebit sonum. *Liv. praef.* Utcumque erit, iuvabit tamen, etc. *Tac. Ann.* 1, 5. Utcumque se ea res habuit, vixdum ingressus Illyricum Tiberius properis matris litteris accitur; et 6, 8. Utcumque casura res est, fatebor, fuisse me Sejano amicum. *Id. Agr.* 39. *med.* Cetera utcumque facilius dissimulari, ducis boni imperatoriam virtutem esse. *Virg. A.* 6, 823. Infelix! utcumque ferent ea facta minores. *Pl. Bacch.* 4, 4, 13. Bonus sit bonis, malus sit malis: utcumque res sit, ita animum habeat. *Ov. Pont.* 4, 14, 3. In quibus (*litteris*) excepto, quod adhuc utcumque valemus, Nil, te praeterea quod iuvet, invenies. ¶ Pro quandocumque. *Hor. Od.* 1, 4, 29. Utcumque mecum vos eritis, libens Insanientem navita Bosphorum Tentabo. *Id. ib.* 4, 4, 35. Utcumque defecere mores, Dedecorant bene nata culpae. Adde *ib.* 1, 17, 10. ¶ Pro aliquantum *Plin.* 8, 18, 26. Utcumque rabiem et ipsae (*cameli*) sentiunt. ¶ Pro quantumvis. *Id.* 6, 33, 38. Nunc ipsarum partium (*telluris*) magnitudo comparabitur, utcumque difficultatem afferet auctorum diversitas.

ŪTENDUS, a, um, part. ab *utor*: χρηστέος. *Ter. Heaut.* 1, 1, 81. Aetas ad haec utenda magis idonea. *Cic. Verr.* 2, 2, 18. *f.* Omnia utenda ac possidenda tradiderat. *Id. Tusc.* 3, 17. Quod utendum acceperis, reddere. *Pl. Men.* 4, 2, 94. Ego illam (*pallam*) non condonavi, sed sic utendam dedi. *Id. Aul.* 1, 2, 17. Cultrum, securim, pistillum, mortarium, quae utenda vasa semper vicini rogant, fures venisse, atque abstulisse dicito. Et 2, 9, 4. Ego hic artoptam ex proximo utendam peto. *Id. Pers.* 1, 3, 36. Ut nummos sexcentos mihi dares utendos mutuos. *Id. Mil.* 2, 3, 76. Ego quidem meos oculos habeo, nec rogo utendos foris. *Ov. A. Am.* 1, 433. Multa rogant utenda dari, data reddere nolunt. Adde *Cato R. R.* 5. ¶ *Utendum dare* est commodare, aut mutuum dare: *utendum rogare* mutuum petere. Alio sensu *Enn.* ap. *Non.* 10, 1. Aures tibi contra utendas dabo, *h. e.* praebebo, auscultabo.

ŪTENS, entis, part. ab *utor*: *Ov. Met.* 12, 155. Haud tulit utentem pugnae successibus ultra. *Cic. Top.* 18. Ratione utentia anteponantur rationis expertibus. *Id. Off.* 2, 20. *f.* Magnitudo divitiarum illum fortasse adjuvat, qui habet: ne id quidem semper, sed fac jurare: utentior sane sit; honesior quomodo? *h. e.* utilior. Alii leg *opulentior*, alii *potentior*. [*Utentior recte se habet: signif. enim hominem, qui se in magnis fortunis et copiis sumptuosius insolentiusque jactat Cf. *Beier.* et *Orell.*] ¶ **Utens, entis*, fluvius Italiae superioris, in Gallia Cispadana, Ravennam alluens, inque mare Adriaticum se exonerans. *Liv.* 5, 35. Ab Utente flumine. ¶ *Vitis* audit *Plin.* 3, 15. ubi *Cellarius* legi vult *Utis*, ea videlicet lege, ut sit Livianum illud *Utente* sextus a recto *Utis, entis*, fluctus. *B. A.*

ŪTENSĬLIS, e, adj. χρειώδης, utilis: ab utendo. *Varr. R. R.* 1, 2. Quid in Italia utensile non modo non nascitur, sed etiam non egregium fit? Quod far conferam Campano? quod triticum Apulo? *Id.* ap. *August. C. D.* 4, 22. Vivere omnino nemo potest, si ignoret, quisnam sit faber, quis pictor, quis tector, a quo quid utensile petere possit. Hinc *utensilia*, absolute, quaecumque usui nostro sunt necessaria. *Liv.* 3, 49. Exsutusque omnibus utensilibus miles Tusculum se, fide misericordiaque victurus hospitum, contulerat. *Id.* 26, 33. Quaeque una secum dediderunt, agrum, urbemque, divina humanaque utensilia, sive quid aliud dediderunt, de iis rebus quid fieri velitis, vos rogo, Quirites. *Plin.* 13, 11, 22. Papyri radicibus incolae pro ligno utuntur: nec ignis tantum gratia, sed ad alia quoque utensilia vasorum. *Colum.* 9, 5. Ut apes collectis utensilibus, cum onere per proclivia non aegre devolent, *h. e.* iis rebus, quibus utuntur ad favos et mel conficiendum. *Id. praef.* 12. Utensilia, quibus alitur hominum genus, aut etiam excolitur. [*Emendavit hunc locum *F.*]

ŪTENSĬLĬTAS, atis, f. idem ac utilitas, usus. *Tert. Hab. mul.* 5. Ferri, et aeris utensilitas.

ŪTER, utris, m. V. UTERUS.

ŪTER, utris, m. ἀσκός, ἀσκώμα, pellis, qua vinum, aut oleum, aut alia quaepiam similis res deferri solet. Etymon vocis vide in UTERUS. *Virg. G.* 2, 384. Mollibus in pratis unctos saliere per utres. *Ov. Am.* 3, 12, 29. Aeolios Ithacis inclusimus utribus Euros, *h. e.* scripsimus de Ulysse, qui ab Aeolo, apud quem diverterat, donatus fuit utribus ventorum plenis, quibus in navigatione uteretur. *Plin.* 12, 7, 15. Lycion aptissimum medicinae, quod est spumosum: Indi in utribus camelorum, aut rhinocerotum id mittunt. *Id.* 28, 18, 73. Hircini utris vinarii cinis. *Scrib. Comp.* 84. Utrem si quis medium laqueo constrinxerit. ¶ [Frequens fuit apud veteres utrium usus ad flumina tranenda. *Liv.* 21, 27. Hispani, sine ulla mole, in utres vestimentis conjectis, ipsi cetris suppositis incubantes, flumen tranavere. *Caes. B. C.* 1, 48. Lusitani, peritique earum regionum cetrati citerioris Hispaniae, consectabantur, quibus erat proclive transnare flumen, quod consuetudo eorum omnium est, ut sine utribus ad exercitum non eant. [*Cf. *Herzog.*, qui longam huic loco adnotationem adscripsit,] *Curt.* 7. 5. Utres quam plurimos stramentis refertos dividit; his incubantes transnavere amnem. *Plin.* 6, 29, 35. Arabes Ascitae appellati, quoniam bubulos utres binos sternentes ponte piraticam exercent, *h. e.* utribus junctis tabulas instar pontis sternentes. Adde *Front. Strat.* 3, 13. et *Ammian.* 30, 1. *med.* V. UTRICULARIUS. ¶ Latini dixere etiam *haec utria* in plurali, ut ait *Arnob.* 1. p. 36., et usurpavit *Liv. Andr.* ap. *Non.* 3, 267. Flacciscent utria.

ŪTER, tra, trum, adj. πότερος, ὁπότερος, quis ex duobus, cum vel sine interrogatione: videtur esse a priori Graeca voce allata. Differt a *quis*, quod de pluribus dicitur. *Quint.* 7, 4. *med.* De praemiis quaeritur, ex duobus uter dignior: ex pluribus quis dignissimus. *Enn.* ap. *Cic. Div.* 1, 48. Omnibu' cura viris, uter esset induperator. *Cic. Inv.* 2, 49. *med.* Utra lex de genere omni, utra de parte quadam: utra communiter in plures, utra in aliquam certam rem scripta videatur. *Id. Rab. perd.* 4. Uter nostrum popularis est? tune, an ego? *Sen. Phoen.* 564. rex sit e vobis uter, Quaerite. *Cic. Q. Fr.* 2, 13. *f.* Utros ejus habueris libros (duo sunt enim corpora), an utrosque, nescio. *Id. Or.* 1, 62. Dubitare visus est, utrius oratio propius ad veritatem videretur accedere. *Id. Div. Verr.* 14. Ut eligas, utrum velis: utrum dixeris, id contra te futurum. *Id. Div.* 2, 68. Potest hoc esse falsum, potest verum: sed utrum sit, non est mirabile. *Id. Mil.* 9. Ut nihil jam aliud quaerere debeatis, nisi uter utri insidias fecerit. *Caes. B. G.* 5, 43. Hi perpetuas controversias inter se habebant, uter alteri anteferretur; et *ib.* 1, 12. Arar in Rhodanum influit incredibili lenitate, ita ut oculis, in utram partem fluat, judicari non possit. *Liv.* 21, 18. *f.* Utrum placet, sumite. *Id.* 2, 17. Consulum quoque alterum (sed utrum, nomen auctores non adjiciunt) prope interfecerunt. In veteri formula juramenti militaris ap. *Gell.* 16, 4. Uti tu ad C. Laelium, L. ve Cornelium Cos. sive quem ad utrum eorum jus erit, profitebere. *Cic. Sext.* 42. *med.* Horum utro uti nolimus, altero est utendum. *Ov. Met.* 9, 546. Tu servare potes, tu perdere solus amantem: Elige, utrum facias. ¶ Cum superlativo. *Cic. Inv.* 2, 58. Quamquam praestat honestas incolumitati, tamen, utri potissimum consulendum sit, deliberatur. ¶ Cum particula *ne* interrogando. *Hor. Sat.* 2, 2, 107. uterne Ad casus dubios fidet sibi certius? hic qui Pluribus assuerit mentem, etc. An qui contentus parvo, etc? Alii leg. *uternam.* ¶ De pluribus, quam duobus. *Vitr.* 7. *praef.* Alii eum scripserunt esse in crucem actum: nonnulli, in eum lapides esse conjectos: alii, vivum in pyram conjectum. Quorum utrum ei acciderit, merenti digna constitit poena. ¶ Cum verbis plur. numeri. *Pl. Men.* 5, 2, 29. Loquere, uter meruistis culpam, paucis; et *ib.* 5, 9, 60. Uter eratis, tun', an ille major? ¶ Pro alteruter. *Cic. Verr.* 2, 3, 14. Omnium controversiarum, quae essent inter aratorem et decumanum, si uter velit, edicit se recuperatores daturum; et *paulo post:* Utrum ita scripserit, si uter volet; an, si decumanus volet, nihil interest: arator enim tuos istos recuperatores nunquam volet. ¶ *Utrius* paenultimam habet communem. A poetis ea saepius corripitur. V. *Lucr.* 4, 505. et 1205., *Catull.* 68, 39., *Hor. Ep.* 1, 17, 15. et *Od.* 3, 8, 5., *Mart. Spect.* 13. et 3, 27. qui omnes corripuerunt. ¶ Veteres in genitivo et dativo feminino dixere *utrae*, teste *Charis.* 2, 132.

ŪTERCŬLUS, i, m. parvus uterus, seu venter. *Plin.* 11, 12, 12. Praeterea e fronte, ac pabulis potus in uterculos congestus apum; ore enim eum vomunt, etc. In MSS. *Harduini* est *utriculo.* ¶ *Uterculus* est dimin. ab uter, tris. *Appul. Met.* 1. Sanguinis eruptionem utercuIo admoto excipit diligenter. Alii leg. *vasculo*, [alii *utriculo. F.*]

ŪTERCUMQUĔ, utracumque, utrumcumque, adj. ὁπότερος δήποτε, idem quod utervis, sive uterlibet. *Cic. Fam.* 6, 4. Magnae utrinque copiae ita paratae ad pugnandum esse dicuntur, et utercumque vicerit, non sit mirum futurum. *Id. ad Brut.* 1, 15. *med.* In quo bello utracumque pars vicisset, tamen aliqua forma esset reipublicae. *Quint.* 6. *prooem. med.* In utracumque lingua expressa proprietas omnium litterarum. *Id.* 5. *prooem.* Utrumcumque est (nec enim hoc loco meam interpono sententiam) hic erit liber, etc. *Gell.* 5, 10. *f.* Ne sententia sua, utramcumque in partem dicta esset, ipsa sese rescinderet.

ŪTĔRĪNUS, a, um, adj. ὁμογάστριος, qui ex eodem utero prodiit, hoc est qui matrem eandem, non tamen eundem habuit patrem. *Uterinis fratribus* opponuntur *consanguinei*, qui de uno patre nati. V. FRATER et CONSANGUINEUS.

ŪTERLĬBET, utralibet, utrumlibet, adj. ὁπότερος οὖν, alter ex duobus, quem tibi capere libet. *Cic. Quint.* 26. Utrumlibet elige, alterum incredibile est, alterum nefarium, et ante hoc tempus utrumque inauditum. *Plin.* 24, 4, 8. Sanguinem fluentem ex utralibet parte sistit. *Cels.* 6, 7. *n.* 7. Adjecto vel irino, vel laureo oleo, sic ut utrilibet paulum aceti misceatur; et *ib.* 18. *n.* 10. Ubi utrolibet modo curatum est.

ŪTERNAM. V. in UTER, tra.

ŪTERQUĔ, utraque, utrumque, adj. ἑκάτερος, ἀμφότερος, utervis, ambo. Quid ab *ambo* differat, in ea voce diximus. *Ter. Phorm.* 5, 3, 17. Uterque utrique est cordi. *Caes. B. G.* 7, 35. Cum uterque utrique esset exercitus in conspectu. *Cic. Att.* 8, 12. Fabius amantissimus utriusque nostrum. *Balb. et Opp.* ad *Cic. post ep.* 2, 8. *l.* 9. *ad Att. med.* Non videri eam tuam esse dignitatem, ut contra alterutrum, cum utrique sis maxime necessarius, arma feras. *Nep. Att.* 14. Pari fastigio stetit in utraque fortuna, *h. e.* in parvo, et amplo patrimonio. *Cic. Off.* 2, 6. Magna vis est in fortuna in utramque partem, vel secundas ad res, vel adversas; et *ib.* 10. *f.* Vita, mors, divitiae, paupertas: quae qui in utramque partem excelso animo magnoque despiciunt, etc. *Ov. Met.* 1, 338. Uterque Phoebus, *h. e.* oriens, et occidens. Sic *Stat. Th.* 1, 157. limes poli; et *Ov. Fast.* 2, 489. polus, *h. e.* Arcticus et Antarcticus. *Id. Her.* 9, 16. de Hercule: Implesti meritis Solis utramque domum. *Id. Met.* 15, 829. uterque Oceanus, *h. e.* orientalis et occidentalis. *Catull.* 31, 3. Neptunus, *h. e.* maris praeses, et fluminum ac fontium. *Ov. Met.* 13, 147. parens, *h. e.* pater et mater. ¶ Cum verbis et nominibus plur. num. *Pl. Curc.* 1, 3, 31. Uterque insaniunt. *Ov. Met.* 6, 59. Utraque festinant. *Tac. H.* 2, 97. Hordeonius anxius proprio bello, Vectius nunquam satis quieta Britannia: et uterque ambigui. ¶ Adhibetur et in plurali num. cum de duobus rerum generibus sermo est. *Ter. Heaut.* 2, 4, 14. Hoc beneficio utrique ab utrisque vero devincimini, *h. e.* vos puellae, et amatores vestri. *Cic. Off* 1, 1. Quoniam utrique et Socratici, et Platonici esse volumus, *h. e.* Peripatetici, et Academici. *Id. Or.* 3, 26. A quibus utrisque submittitur aliquid, etc. *h. e.* a poetis, et ab iis, qui modos fecerunt. *Tac. G.* 34. Utraeque nationes Rheno praetexuntur. *Sall. Cat.* 39. *extr.* Utrique victoriam crudeliter exercebant, *h. e.* plebis fautores, et senatus. Adde *Jug.* 79. et 93. ¶ Etiam cum de duobus simpliciter loquimur. [*Nempe de iis, quae conjunctione quadam tenentur, quae ad unum pertinent, unum quasi corpus conficiunt. Ita *Ramsh. Gr. L.* §. 156. *Not.* 7. p. 518. Ceterum nescio, quid *Zumpt.* sibi velit in *Gr. Lat.* §. 141. *not.* 2. hunc usum dicendi ap. *Ciceronem* nusquam inveniri, quum exemplum a *Forc.* allatum non unicum sit; cf. *Lig.* 12, 36. ubi par fratrum significatur; et *Mur.* 12, 26. ubi de accusatore et reo usurpatur] *Id. Cat.* 31. Hi utrique ad urbem imperatores erant, etc. *h. e.* Q. Marcius, Q. Metellus. *Nep. Timol.* 20. Utrorumque Dionysiorum opibus. *Cic. Verr.* 2, 4, 14. Binos habebam scyphos: jubeo promi utrosque. *Virg. A.* 6, 685. palmas utrasque tetendit. *Sen. Herc. Fur.* 1060. obitus pariter Tecum Alcides vidit, et ortus, Novitque tuas utrasque domus. *Tac. A.* 16, 11. Illa utrosque intuens, *h. e.* patrem, et aviam. ¶ In gen. *utriusque* secunda syllaba fere corripitur. *Lucr.* 4, 505. et 1205., *Catull.* 68, 39., *Hor. Od.* 3, 8, 5. et *Ep.* 17, 15., *Ov. Fast.* 3, 571., *Mart. Spect.* 13. et 3, 27. Qui produceret, inveni adhuc neminem: nec tamen damnarim, si quis faciat.

ŪTERVIS, utravis, utrumvis, adj. ὁπότερος οὖν, uter, quem vis, uterlibet. Hoc differunt *utervis*, et *uterlibet* a *quivis*, et *quilibet*, quod illa unum ex duobus significant, haec unum ex pluribus. *Cic. Sen.* 10. *med.* At minus habeo virium, quam vestrum utervis. *Id. Rosc. Am.* 1. *f.* Utrumvis salvo officio se facere posse arbitrarentur.

ŪTĔRUS, i, m. *raro* Uterum, i, n. μήτρα, ὑστέρα, loci muliebres, in quibus fetus concipitur. Proprie dicitur de homine: nam in bestiis est *vulva.* V. VULVA: videtur autem esse ab inus. ὀδερός, quod ab ὄδω pro οἰδέω, tumeo, hinc οἶδος, tumor. *Cic. fr.* ap. *Serv.* ad *A.* 8, 139. Quae te belluam ex utero, non hominem fudit. *Pl. Truc.* 1, 2, 96. Uterum illi nunquam extumere sensi. *Hor. Od.* 3, 22, 2. laborantes utero puellae, *h. e.* parturientes. *Ov. Met.* 9, 315. Diva potens uteri, *h. e.* Lucina partu-

bus praeses. *Id. ib.* 10, 495. Gravis uterus, *h. e.* gravidus; et *ib.* 9, 280. Uterum implere generoso germine; et *ib.* 8, 133. Utero fetum ferre. *Id. Fast.* 2, 451. Parce, precor, gravidis facilis Lucina puellis, Maturumque utero molliter effer onus. *Id. Her.* 4, 58. Eniti onus utero, *h. e.* parere. *Id. Fast.* 1, 33. Utero matris prodit infans. *Prop.* 4, 1, 96. Uteri pondus, *h. e.* fetus. *Cels.* 2, 10. Feminae uterum gerentes, *h. e.* ventrem ferentes, gravidae; et *Ulp. Dig.* 34, 5, 11. *med.* Si ancilla uno utero marem et feminam peperisset, *h. e.* uno partu; et *Vell.* 2, 93. *f.* Femina neque sibi, neque reipublicae felicis uteri, *h. e.* fecunditatis. *Tac. A.* 1, 59. Arminium rapta uxor, subjectus servitio uxoris uterus vecordem agebant, *h. e.* infans utero inclusus. ¶ De bestiis. *Varr. R. R.* 2, 2. *med.* de ovib. Eadem aqua uti oportet, quod commutatio et lanam facit variam, et corrumpit uterum. *Virg. A.* 2, 52. de equo ligneo: uteroque recusso Insonuere cavae, gemitumque dedere cavernae. *Plin.* 8, 40, 62. Canes gerunt uterum sexagenis diebus; et *ib.* 10, 10. Elephantos decem annis gestare in utero, vulgus existimat; et *ib.* 32, 50. de cervis: Ante partum purgantur herba quadam, faciliore ita utentes utero. *Id.* 9, 51, 76. Belone unus piscium dehiscente utero parit. *Id.* 8, 16, 17. de leaena: Semel edi partum, lacerato unguium acie utero in enixu. ¶ De ventre, aut alvo. *Cels.* 4, 1. Transversum septum a praecordiis uterum diducit. *Pl. fragm.* ap. *Gell.* 3, 3. Me puero uterus erat solarium: ubi iste monebat esse, etc. *Juven.* 10, 308. praetextatum loripedem, vel Strumosum, atque utero pariter, gibboque tumentem. *Lucan.* 9, 773. Dissiluit stringens uterum membrana, fluuntque Viscera. Adde 6, 115. ¶ Translate. *Lactant.* 2, 11. Terram novam semen genitale retinentem, folliculos ex se quosdam in uterorum similitudinem protulisse: de quibus Lucretius (5, 806.) Crescebant uteri terrae radicibus apti: eosque cum maturassent, natura cogente ruptos animalia tenera profudisse. *Colum.* 12, 4. *f.* In utero dolii, *h. e.* parte media latiore. *Tac. A.* 2, 6. Naves lato utero. ¶ Neutro gen. *Pl. Aul.* 4, 7, 10. Perii, mea nutrix! obsecro te, uterum dolet. Ita leg. cum plerisque *Non.* 3, 258. Alii leg. *uterum doleo:* alii *uterus.* Si *doleo* legas, *uterum* est accusativus partis. *Turpil.* ap. *Non. ib.* Uterum cruciatur mihi. *Afran. ib.* Sedit uterum, ut non omnino tamen. ¶ *Uter* in recto sing. *Caecil.* ap. *Non.* 2, 915. Nunc uter crescit, non potest celari.

*UTHĬNA, ae, f. oppidum Africae Propriae, in Zeugitana. *Plin.* 5, 4. *August. adv. Donat.* 6, 33. *B. A.*

ŬTĪ, adv. ὡς, ὥσπερ, idem ac *ut* (quod hinc factum videtur per apocopen) id est quomodo, quaemadmodum. *Pl. Amph.* 2, 1, 9. Tamen quin loquar, haec uti facta sunt, nunquam ullo modo me potes deterrere. *Lucr.* 6, 1077. Aerique aes plumbo fit uti jungatur ab albo. ¶ Ponitur aliquando pro *tanquam.* *Cic. Phil.* 9, 7. *extr.* Quod sepulcrum ipsius, liberorum, posterorumque ejus sit, uti quod optimo jure sepulcrum publice datum est. *Id. ib.* 11, 12. *med.* Senatui placere, C. Cassium provinciam Syriam obtinere, uti qui optimo jure provinciam obtinuerit. ¶ Denotat aliquando causam finalem, quemadmodum et ut. *Id. Fam.* 13, 1. Is ad me dedit litteras, uti placarem te sibi. *Hor. Sat.* 1, 6, 101. ducendus et unus, Et comes alter, uti ne solus rusve, peregreve Exirem. *Ter. Hec.* 1, 1, 9. Utin' eximium neminem habeam? *h. e.* an ut. Adde *Phorm.* 5, 3, 34.

ŪTĬBĬLIS, e, adj. χρήσιμος, idem quod utilis, seu quo uti possumus. *Pl. Merc.* 5, 4, 45. Eamus intro: non utibilis hic locus factis tuis. *Id. Mil.* 3, 1, 19. Magis ad rem non potest esse utibile. *Id. Most.* 4, 1, 1. Servi, qui cum culpa carint, tamen malum metuunt, hi solent esse heris utibiles. *Ter. Phorm.* 4, 4, 10. Quid minus utibile fuit, quam hoc ulcus tangere?

ŬTĬCENSIS, e, adj. ad Uticam pertinens, urbem Africae litoralem, cum portu, ad Bagradam fluvium: ejus *Plin.* 5, 4, 3., *Flor.* 4, 2. *med.*, *Epit. Liv.* 114., *Hor. Ep.* 1, 20, 13. et *Sil.* 3, 241. aliique meminere. *Liv.* 27, 5. Uticensis ager. *Hirt. B. Afr.* 68. *f.* conventus. *Plin.* 18, 7, 15. Ptisanae bonitas praecipua Uticensi ¶ *Uticensis* cognominatus est M. Cato, pronepos magni Catonis censorii, quia Uticae, bello civili, sibi mortem conscivit, ne in C. Caesaris manus veniret. *Plin.* 7, 30, 31. ¶ *Uticenses, ium,* absolute, sunt ejus urbis incolae, ap. *Caes. B. C.* 2, 36. et *Hirt. B. Afr.* 87.

*UTIDORSI, orum, populi Scythiae Asiaticae, circa Caucasum montem. *Plin.* 6, 13. *B. A.*

ŪTĬLIS, e, adj. χρηστὸς, χρήσιμος, quo uti possumus, qui usui est, accommodatus, proficuus: per syncopen ab *utibilis.* *Pl. Trin.* 1, 2, 2. Hoc in aetate est utile et conducibile. *Cic. N. D.* 1, 15. Res utiles et salutares. *Id. Agr.* 2, 6. Si eam legem vobis accommodatam atque utilem esse intelligerem. *Id. ad Brut.* 1, 5. Si arbitrarere, utile, eque republica esse. *Id. Off.* 3, 19. *med.* Non facias quod utile sit, quod expediat? et *ib.* 6. *med.* Homo ad nullam rem utilis. *Caes. B. G.* 4, 7. *med.* Romanis utiles esse amicos. *Ter. Andr.* 1, 1, 34. Id arbitror apprime in vita esse utile, ut ne quid nimis. *Sall. Jug.* 102. Oppidum Capsam, aliosque locos munitos, et sibi utiles amiserat. *Dolabell.* ad *Cic. Fam.* 9, 9. *med.* Quod tibi utilissimnm erit, consilii capies. *Ov. Fast.* 1, 676. Quernaque glans victa est utiliore cibo. *Id. Her.* 5, 147. Quaecumque herba potens ad opem, radixque medenti Utilis. Alii leg. *medendi*, ut genitivum regat. *Mart.* 11, 52, ventri lactuca movendo Utilis. *Plin.* 19, 12, 60. Lapathum silvestre ad multa medicamina utile est. *Id.* 23, 4, 51. Palmae non utiles stomacho. *Id.* 22, 9, 11. Glycyrrhizae succus utilissimus voci. *Id.* 20, 33, 98. Medulla e viridi ferula vulvis utilis, et ad omnia ea vitia. *Virg. G.* 2, 150. bis pomis utilis arbos, *h. e.* ferax. *Prop.* 4, 5, 31. Si tibi forte comas vexaverit utilis ira, *h. e.* ira amatoris, quae lucro tibi futura est, quia cogetur ille non parva mercede a te pacem emere, *Id. ib.* 1, 138. Et Veneris pueris utilis hostis eris, scil. quia te victo praedam capient, et gloriam. ¶ Aptus, idoneus, bonus. *Plin.* 16, 36, 66. Calamus totus concavus utilissimus fistulis. *Id.* 21, 18, 69. Utilissimus ad vitilia holoschoenos, quia mollis et carnosus est. *Ov. Met.* 10, 93. et fraxinus utilis hastis. Sic *Virg. G.* 2, 447. At myrtus validis hastilibus, et bona bello Cornus; et *ib.* 442. dant utile lignum Navigiis pinos. *Ov. Met.* 3, 212. de canib. venat: Et pedibus Pterelas, et naribus utilis Agre. *Prop.* 3, 7, 19. Hic satus ad pacem, hic castrensibus utilis armis. ¶ Cum infinito. *Hor. A. P.* 204. tibia Aspirare, et adesse choris erat utilis. ¶ *Utile membrum*, quo uti possumus: cui *debile* cantrarium est. *Plin.* 7, 28, 29. Ter et vicies vulneratus est: ob id neutra manu, neutro pede satis utilis. *Ov. Her.* 2, 129. minus et minus utilis adsto: Linquor, et ancillis excipienda cado, *h. e.* minus me sustinere possum, et moveri. Sic *ib.* 4, 7. Ter tecum conata loqui, ter inutilis haesit Lingua. ¶ *Utilis actio* dicitur a JCtis, quae deficientibus legum, vel edictorum verbis, aequitate suggerente, et utilitatis gratia, ad speciem propositam accommodatur. Opponitur *directae*, et *legitimae*, quae recta ex verbis legis descendit. V. *Dig.* 13, 5, 5. *f.* et 39, 3, 22. etc. ¶ Absolute. *Cic. Off.* 3, 15. *extr.* Nunquam est utile peccare, quia semper est turpe. *Sall. Jug.* 119. *f.* Quae utilia visa, constituunt. *Hor. A. P.* 164. Utilium tardus provisor. *Id. ib.* 343. Omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci. *Id. Od.* 4, 9, 40. bonus atque fidus Judex honestum praetulit utili. *Sen. ep.* 87. *med.* Canterio vehebatur, hipposperis quidem impositis, ut secum utilia portaret, *h. e.* utensilia.

ŪTĬLĬTAS, atis, f. ὠφέλεια, εὐχρηστία, commodum, fructus. *Cic. Fin.* 1, 20. *f.* Ut etiamsi nulla sit utilitas ex amicitia, tamen ipsi propter se ipsos amentur. *Id. Off.* 3, 10. Nec tamen nostrae nobis utilitates omittendae sunt; et *ib.* 1, 23. Afferre utilitatem alicui. *Id. Am.* 9. *f.* capere ex aliqua re. *Id. Or.* 1, 26. quaerere in re aliqua. *Id. ib.* 48. parare alicui. *Id. Off.* 1, 23. afferre. *Id. Mur.* 10. *extr.* habere, *h. e.* utilem esse. *Varr. R. R.* 1, 20. Boves ad utilitatem adducere, *h. e.* domare. *Cic. Or.* 2, 51. Referre omnia ad utilitatem suam. *Id. Fin.* 1, 10. Nihil de utilitatibus, nihil de commodis suis cogitare. *Id. Att.* 7, 5. Tiro mirabiles utilitates mihi praebet, cum valet, in omni genere vel negotiorum, vel studiorum meorum. *Id. Q. Fr.* 1, 1, 8. Servire commodis et utilitati alicujus. *Quint* 3, 8. Utilitatis specie duci. *Ov. Trist.* 1, 3, 88. Vixque dedit victas utilitate manus. ¶ *Utilitas alicujus*, h. e. quae ex aliquo capitur. *Ter. Eun.* 2, 3, 17. In ea re utilitatem ego faciam ut cognoscas meam. *Cic. Fam.* 16, 3. Utilitatibus tuis possum carere. ¶ *Utilitas belli* significat res illas, quae ad bellum utiles sunt, in illo *Cic. Manil.* 6. Itaque haec vobis provincia, Quirites, si et belli utilitatem, et pacis dignitatem retinere vultis, non modo a calamitate, sed etiam a metu calamitatis defendenda est. *Id. ib.* 2. *f.* dixerat: Et pacis ornamenta, et subsidia belli requiretis. Alii leg. *ad belli utilitatem*, quod eandem sententiam habet. ¶ *Utilitatem oculis obtinere* ap. *Pl. Epid.* 5, 1, 28. est oculorum usum habere, recte cernere.

ŪTĬLĬTER, adv. χρηστῶς, συμφερόντως, ex usu, commode. *Cic. Acad.* 4, 44. Atque illi quidem etiam a natura utiliter dicebant permotiones istas animis nostris datas. *Ov. Her.* 1, 67. Utilius starent etiam nunc moenia Phoebi. *Plin.* 17, 14, 24. Cuneo adactum utilissime adstringitur. ¶ Secundum juris ac legum ordinem: atque adeo cum effectu ad finem rei, de qua agitur. *Modest. Dig.* 16, 3, 23. Actione depositi conventus, servo constituto, cibariorum nomine apud eundem judicem utiliter experietur. *Cels. ib.* 45, 1, 97. et *Ulp. ib.* 45. et *Paul. ib.* 46. Utiliter stipulari. *Afric. ib.* 19, 1, 30. *f.* agere ex empto. *Papin. ib.* 36, 3, 5. Utiliter probatum est, virum bonum ab utraque parte eligendum, etc.

ŬTĬNAM, αἴθε, εἴθε, adv. optandi: ab *uti*, cum optandi est, et particula *nam.* *Cic. Manil.* 10. Utinam, Quirites, virorum fortium, atque innocentium copiam tantam haberetis. *Id. Fam.* 14, 4. Quod utinam minus vitae cupidi fuissemus. *Id. Att.* 13, 48. Quod utinam, iterum utinam, tuo tamen commodo. *Ov Her.* 1, 5. O utinam tunc, cum Lacedaemona classe petebat, Obrutus insanis esset adulter aquis! ¶ *Utinam ne* pro *utinam non.* *Ter. Phorm.* 1, 3, 5. Quod utinam ne Phormioni id suadere in mentem incidisset. *Enn.* ap. *Cic. Top.* 16. Utinam in nemore Pelio securibus Caesa accidisset abiegna ad terram trabes. *Phaedr.* 4, 6. Utinam nec unquam Pelii nemoris jugo Pinus bipenni concidisset Thessala.

ŬTĬQUĔ, adv. ἄρα, certe: adverb. affirmandi. *Cic. Att.* 5, 9. Id unis diligenter litteris datis, quae ad me utique perferantur, consequerer. *Id. ib.* 13, 48. Velim, Varronis et Lollii mittas laudationem, Lollii utique. *Quint.* 5, 10. *med.* Quod non est arbor, utique platanus non est. *Sen. ep.* 85. Sapienti propositum est in vita agenda, non utique, quod tentat, efficere, sed omnia recte facere: gubernatori propositum est, utique navem in portum perducere. *Cels.* 6, 7. *f.* Specillum lana involutum in aurem injiciendum, ibique vertendum est: utique enim comprehendet, et eximet (*pulicem aliudve animal*). *Liv.* 9, 16. *f.* Remitto, ne utique dorsum demulceatis, cum ex equis descendetis, *h. e.* omnino, ullo, modo. ¶ Quidam ajunt significare *dumtaxat*, *tantummodo* in his, quae subjicio. *Ulp. Dig.* 26, 10, 3. *f.* Sed sciendum est, non omnes hac severitate tractari debere, sed utique humiliores. *Id. ib.* 21, 1, 31. *med.* Culpam autem omnem accipiemus, non utique latam. *Cajus ib.* 50, 16, 41. Armorum appellatio non utique scuta et gladios, et galeas significat, sed et fustes, et lapides. Alii leg. *non tantum utique.* Adde *Sym. ep.* 9, 31. (*al.* 34.) ¶ Pro *et uti*, *utique*, quemadmodum *itaque* pro *et ita*, etc. *Cic. Phil.* 9, 7. Utique consules, alter ambove, quaestoribus imperent, etc. et *mox.* Utique locum sepulcro assignet. *Sall. Jug.* 20. *f.* Uti ex libris Punicis interpretatum nobis est, utique rem sese habere, cultores ejus terrae putant. Adde *Liv.* 1, 24. ¶ In responsionibus pro *vero*, *maxime* qui usurpaverit, inveni adhuc neminem.

ŪTOR, eris, usus sum, dep. 3. χράομαι, adhibeo, usurpo, et de omnibus rebus dicitur, quarum usum aliquem habemus. Quomodo a *fruor* differat, in ea voce dictum est. *Cic. N. D.* 1, 37. Utatur suis bonis oportet, et fruatur, qui beatus futurus est; et *ib.* 2, 60. *f.* Plurimis maritimis rebus fruimur atque utimur. *Id Dejot.* 10. Bene armis, optime equis uti. *Colum* 4, 25. Cum vinitor in adversum pressa manu desecare quid debet, cultro (*falcis*) utitur: cum autem retrahere, sinu: cum allevare, scalpro: cum incavare, rostro. *Varr. R. R.* 1, 2. Cisternae faciundae sub tectis, et lacus sub dio: ex altero loco ut homines, ex altero ut pecus uti possit. *Phaedr.* 3, 8. Quotidie speculo vos uti volo. *Caes. B. G.* 4, 31. Quae gravissime afflictae erant naves, earum materia atque aere ad reliquas reficiendas utebatur. *Id. ib.* 5, 12. Utuntur taleis ferreis, ad certum pondus examinatis, pro nummo; et *ib.* 6, 15. Administris ad ea sacrificia Druidibus utuntur; et *ib.* 20. *extr.* Pellibus, aut parvis rhenonum tegumentis utuntur; et *Ov. Fast.* 4, 369. Lacte et herbis uti; et *Cels.* 8, 11. *f.* Cibis uti bonis, uti vino modice; et *Pl. Epid.* 1, 1, 4. Certe oculis uteris; et *Mil.* 4, 7, 25. et *Nep. Ann.* 4. Istoc ego oculo utor minus; et *Cic. Div. Verr.* 5. *f.* Si provincia loqui posset, hac voce uteretur; et *Ov. Fast.* 6, 120. Mollibus verbis uti ad aliquem. *Cic. Phil.* 13, 1. Uti oratione, *h. e.* sermonem, orationem habere. *Id. Marcell.* 1. silentio. *Id. Fam.* 2, 16. *f.* Senes ego fortasse nunc imitor, et utor aetatis vitio. *Caes. B. G.* 4, 24. *extr.* Non omnes eadem alacritate ac studio, quo in pedestribus uti proeliis consueverant, utebantur; et *ib.* 11. Ea conditione, quae a Caesare ferretur, se usuros ostendebant. *Pl. Trin.* 2, 1, 26. Apage te, Amor: non places, nihil te utor. ¶ *Uti aliquo*, consuetudinem habere, familiarem esse. *Nep. Att.* 5. Utebatur intime Q. Hortensio. *Cic. Fam.* 1, 3. Trebonio multos annos utor valde familiariter. *Id. Att.* 16, 5. Luccejus, qui multum utitur Bruto. Adde *Cluent.* 16. Sic *Hor. Ep.* 1, 17, 1. Quamvis, Scaeva, satis per te tibi consulis, et scis, Quo tandem pacto deceat majoribus uti; et *ib.* 14. si sciret regibus uti. ¶ *Uti aliquo*, eum tractare, accipere. *Nep. Eum.* 11. *med.* Non convenire Antigoni prudentiae, ut sic se uteretur victo; quin aut interfici, aut missum fieri juberet. ¶ *Temporibus sapienter uti* ap. *Nep. Ep.* 3. est occasionem rei gerendae oblatam bene prehendere. ¶ Saepe ponitur loco verbi *habeo*, vel *experior.* *Ter. Heaut.* 2, 1, 5. Mihi si unquam filius erit, nae ille facili me utetur patre. *Cic. Verr.* 2, 5, 59. Hic vide, quam me sis usurus aequo. *Nep. Att.* 1. Patre usus est diligente, indulgente, et diti. *Caes B. C.* 3, 49 Uti valetudine non bona. *Cic. Fam.* 14, 5. Cum sane adversis ventis usi essemus. *Id. Fin.* 1, 1. *med.* Ut propemodum justioribus utamur illis, qui omnino avocent a philosophia, quam iis, qui, etc. *Pl. Aul.* 3, 5, 8. Et invidia nos minore utamur, quam utimur. ¶ *Honore usus* dicitur, qui magistratum gessit. *Cic. Inv.* 1, 54. Homines clari, nobiles, et honore usi. *Plin.* 7, 43, 44. Primus externorum, usus illo honore, *h. e.* consu-

latu. Adde Cic. Phil. 8, 11. et Inscr. ap. Grut. 353, 6., 387, 8. et Fabr. p. 170. n. 324. ¶ Alias honore, vel titulo usus, est qui honoris publici titulum seu memoriam, v. gr. statuam, accepit. Inscr. ap. Grut. 383, 7. M. Calpurnius Seneca honore usus impensam remisit. Alia ap. eund. 483, 3. Quorum honore contentus sua pecunia posuit. V. TITULUS. ¶ Uti se, genio indulgere, animo obsequi. Pl. Mil. 3, 1, 82. Es, bibe, animo obsequere mecum, atque onera te hilaritudine: liberae aedes: liber sum autem ego: me uti volo libere. Id. Capt. 4, 4, 12. Dicam, ut sibi penum aliud ornet, siquidem sese uti volet. ¶ Reperitur etiam cum accusativo, non solum communi, ut Cato ap. Gell. 13, 23. Si quid est, quod utar, utor: si non est, egeo. Cic. Att. 12, 22. f. Ne Silius quidem quidquam utitur. Lucr. 6, 1134. aut aliquid, quod non consuevimus uti. ¶ sed etiam proprio, apud antiquiores. Titin. ap. Non. 7, 112. Item uti eum oportet libertatem. Novius ib. Atque facilitatem, video, uteris vulgariam. Lucil. ib. Quem metuas saepe, interdum quem utare libenter. Turpil. ap. Non. 9, 4. Amicos utor primores viros. Varr. R. R. 3, 16. med. Quam rem etiam nomine eodem medici utuntur. Cato R. R. 143. Villica vicinas, aliasque mulieres quam minimum utatur. Item apud recentiores. Aurel. Vict. Caes. 17. Cum ipse ferrum, objectum veronibus plumbeis, uteretur. ¶ Passiva significatione. Novius ap. Gell. 15, 13. Quia supellex multa, quae non utitur, emitur, tamen. Varr. ap. Prisc. 8, 792. Utile utamur potius, quam ab rege abutamur. Auct. Priap. 45. in me, mihi credite, dixit, Utetur veris usibus hasta rudis. Prisc. ipse ib. p. 799. etiam uto, is olim dictum fuisse affirmat. Cato R. R. 96. Eodem in omnes quadrupedes utito; et ib. 107. extr. Et utito in labra doliorum. Adde ib. 123. et 126. ¶ Utier paragoge pro uti est Plauti Cas. 2, 3, 4.

UTPŎTĔ, adv. ἅτε, quippe, scilicet. Pl. Rud. 2, 5, 5. Satis nequam sum, utpote qui hodie inceperim amare. Id. Mil. 2, 6, 48. Similiorem mulierem, magisque eandem, utpote quae non sit eadem, non reor. Id. Bacch. 3, 4, 13. Amo hercle, opinor, utpote quod pro certo sciam. Nep. A. 2. Pater meus, puerulo me, utpote non amplius novem annos nato, in Hispaniam proficiscens, etc. Hor. Sat. 1, 5, 94. Inde Rubos fessi pervenimus, utpote longum Carpentes iter, et factum corruptius imbri. As. Poll. ad Cic. Fam. 10, 32. med. Nec retinuissem (legiones), si uno in loco habuissem, utpote cum singulae cohortes seditionem fecerint. Cic. Att. 2, 24 med. Ea nos, utpote qui nihil contemnere solemus, non pertimescebamus, h. e. quippe qui ii sumus, qui ceteroquin nihil contemnere solemus.

UT PŪTĀ } V. UT.
UT QUID }

UTRĀLĬBĔT, adv. utra parte vis. Plin. 2, 18, 16. Tingit appropinquantes (stellas) utralibet alieni meatus circulus.

UTRĀQUĔ, adv. utrinque Cass. Hemina ap. Non. 2, 882. In Hispania pugnatum bis: utraque nostri loco moti. Ita Nonius. *Caecilius ap. Non. Atque Hercle utrasque (utraque) te, quum apud nos venis suffarcinatum vidi. B. A.

UTRĀRĬUS, ii, m. lixa, qui exercitum sequens aquam utribus ministrat. Liv. 44, 33 Postremo sequi se utrarios ad mare jussit, et in litore alibi modicis intervallis fodere.

UTRĬBI. UTRUBI.

UTRĬCĪDĀ, ae, m. utrem seu follem caedens. Appul. Met. 3. Non homicidam, sed utricidam amplecterer.

UTRICLĀRĬUS. V. in v. sq.

UTRĬCŪLĀRĬUS, ii, m. ἀσκαύλης, qui canit tibiis parvo utri infixis, eum subinde inflando, ascaules. Suet. Ner. 54. Voverat, proditurum se ludis hydraulam, et choraulam, et utricularium. V. ASCAULES. ¶ Item qui utriculos, seu utres inflatos ratibus ita subjiciebant, ut iisdem flumina transnare possent. Eorum collegium in quibusdam urbibus ad flumen aliquod sitis habebatur, ideoque utricularii saepe cum nautis conjunguntur. Inscr. ap. Mur. 531, 4. Ex voto a solo templum ex suo fecerunt collegio utriclariorum. ¶ Saepius utriclarius per syncopen legitur. Alia ap. Reines. cl. 1. n. 264. In H. D. D. Genio Utriclar. L. Censorinius, etc. Alia ap. Mur. 531, 5. Junio Messiano Utriclar. Corp. Arelat., etc. et 532, 1. C. Catii Driburonis corporis utriclariorum Lugduni consistentium. Adde alias ap. Grut. 413, 4. et 428, 10. et Spon. Miscell. antiqu. p. 61. V. UTER, tris.

UTRĬCŬLUS, i, m. ἀσκίδιον, parvus utris. Cels. 2, 17. Calido oleo replentur utriculi. ¶ Item a similitudine, parvus uterus. Plin. 11, 37, 84. Vesicae junctus utriculus: unde dictus uterus. Id. 30, 14, 42. Utriculus mustelinus. ¶ Item involucrum seminis in frugibus, folliculus, et floris nondum expansi, calyculus, ἔλυτρον. Plin. 18, 11, 29. n. 3. Veam pisunt cum arena: et sic quoque difficulter deterunt utriculos. Id 16, 25, 39. Pariunt vero, cum florent: flosque ille ruptis constat utriculis.

UTRINDĔ, adv. ex utroque loco, aut re. Cato ap. Charis. 2, 198. De frumento utrobi bona, utrobi mala gratia capiatur, utrinde iram, utrinde factiones tibi pares.

UTRINQUĔ et Utrimque, ἑκατέρωθεν, ab utraque parte. Cic. Fam. 6, 4. Magnae utrinque copiae, et paratae ad depugnandum. Caes. B. G. 1, 50. Acriter utrinque usque ad vesperum pugnatum est; et ib. 4, 17. med. Binis utrimque fibulis ab extrema parte distinebantur; et ib. 7, 42. extr. Multis utrinque interfectis. Sall. Cat. 63. Deinde utrimque ex lateribus ceteros aggreditur. Id. Jug. 57. f. Ni utrimque praemissi equites rem exploravissent. Plin. 29, 6, 38. Vipera utrinque praecisa, h. e. capite et cauda. Id. 27, 13, 113. Thlaspi bilem et pituitam utrimque extrahit. ¶ Translate. Tac. H. 1, 14. f. Piso M. Crasso et Scribonia genitus, nobilis utrinque, h. e. paterno et materno sanguine. Plin. 8, 42, 66. de equis: Coitus verno aequinoctio, bimo utrique, vulgaris, h. e. mare et femina; et ib. 47, 72. Generatio pecoribus bimis utrinque ad novenos annos. Hor. Ep. 1, 18, 9. Virtus est medium vitiorum, et utrimque reductum.

UTRINQUĔSĔCUS, adv. idem quod utrinque. Lucr. 4, 937. Quare utrinquesecus cum corpus vapulet, h. e. exterius et interius ab aere pulsetur. Cato R. R. 21. Dextra sinistra foramina utrinquesecus laminas ponito. Appul. Met. 2. Canes utrinquesecus Deae latera muniunt; et ib. 10. Utrinquesecus allegationibus examinatis, civiliter sententia promeretur. Solin. 27. med. Amphisbaena consurgit in caput geminum: quae causa efficit, ut capite utrinquesecus nitibundo serpat. ¶ Sunt qui divisim scribunt: sed contra Voss. in Etym., quod ea forma sit, qua intrinsecus, extrinsecus, etc. ¶ *Utrimquesecus scriptum ap. Auct. Itin. Alex. 77. ed. A. Maio. B. A.

UTRINSĔCUS, adv. utrinque, utrinquesecus. Sev. Aetn. 503. Incolumi fervore cadunt utrinsecus ignes. Alii aliter leg. Voss. in Etym. tribuit etiam Solin. 16. et Appulejo Met. 9.

UTRŌ, adv. ὁποτέρωσε, versus quam duarum partium. Plin. 18, 19, 49. n. 2. Id demum recte subactum erit, ubi non intelligitur, utro vomer ierit. Ov. Met. 5, 166. Nescit utro potius ruat, et ruere ardet utroque.

UTRŌBI V. UTRUBI.

UTRŌBĬDEM, adv. ex utraque parte. Pl. Truc. 1, 2, 50. Utrasque utrobidem percognovi.

UTRŌBĬQUĔ, adv. ἑκατέρωθι, in utraque parte, utrinque. As. Poll. ad Cic. Fam. 10, 31. med. Cum non liceret mihi nullius partis esse, quia utrobique magnos inimicos habebam. Liv. 36, 16. Depopulatus Hypatensem primo, deinde Heracleensem agrum, inutili utrobique auxilio Aetolorum. Nep. Ann. 10. Utrobique Eumenes plus valebat, h. e. terrestribus, et navalibus copiis. Cic. N. D. 2, 31. Sequitur, ut eadem sit ratio, eadem veritas utrobique sit, eademque lex, h. e. in Diis, et in hominibus. Hor. Ep. 1, 6, 10. pavor est utrobique molestus, h. e. in timendo, et in cupiendo. ¶ *Scribitur et utrubique.

UTRŌLĬBĔT, adv. utroque versum, Quint. 1, 11. med. Observandum, ut recta sit facies dicentis, ne inclinata utrolibet cervix.

UTRŌQUĔ, adv. ἑκατέρωσε, ad utrumque locum. Cic. Att. 5, 12. A. d VIII. Id. ad Ceo venimus, inde Gyarum, hinc Scyrum, inde Delum, utroque citius, quam vellemus, cursum confecimus. Liv. 8, 29. Provincia ea Bruto, Samnium Camillo sorte evenit: exercitus utroque ducti. Ov. Her. 10, 19. Nunc huc, nunc illuc, et utroque sine ordine curro. Adde Met. 5, 166. ¶ *Scribitur et utrubique. B. A.

UTRŌQUĔVERSUM, adv. versus utrumque locum, in utramque partem. Pl. Capt. 2, 3, 8. Utroqueversum rectum est ingenium meum. Ad te, adque illum pro rota me uti licet. Gell. 5, 12. Vocabula ambigua, et quae utroqueversum dicantur, h. e. augendi, et minuendi significatione.

UTRŬBI, Utrŏbi, Utrĭbi, adv. utro in loco. Pl. Stich. 5, 5, 9. Steph. Utrubi accumbo? Sag. utrubi tu vis. Steph. Cum ambobus volo; nam ambos amo; et 5, 4, 14. Amicae uter utrubi accumbamus? Stich. abi tu sane superior. Naevius ap. Charis. 2, 198. Utribi coenaturi estis? hiccine, an in triclinio? Cato ib. De frumento utrobi bona, utrobi mala gratia capiatur, etc. Cic. Fam. 9, 6. Haec nosse te volui, ut scires, hospitium tibi ubi parares, vel potius utrobi, h. e in Alsiensi, an Ostiae. Ita Manut., alii rectius vel potius ut utrobique. ¶ Est titulus trigesimus primus l. 43. Dig. qui inscribitur Utrubi. Praetor ait: Utrubi hic homo, de quo agitur, majore parte hujusce anni fuerit, quo minus is eum ducat, vim fieri veto. Subdit Ulpianus: Hoc interdictum de possessione rerum mobilium locum habet: sed obtinuit, vim ejus exaequatam fuisse Uti possidetis interdicto, quod de rebus soli competit. Auson. Idyll. 11, 63. Interdictorum trinum genus, unde repulsus Vi fuero, aut Utrobi fuerit, quorumve bonorum, h. e. de possessione si potest tripliciter, de recuperanda, interdictum Unde vi: de retinenda, Utrubi, et Uti possidetis: de acquirenda, Quorum bonorum. V. Dig. 43. tit. 2, 16. et 31. ¶ Ex tribus scribendi modis, quos proposuimus, qui primus est, idem esse videtur usitatior; eo enim utitur Cod. palimpsestus Caji Instit. (ed. Goesch.) 4. §. 148. et seqq.; tametsi Dausqu. secundum probat.

UTRUM, adv. ἄν τε, εἴ τε πότερον, num, an. Usurpatur in dubitatione, et fere semper habet particulam an sequentem, aut ne, aut nec ne. Cic. Fam. 1, 7. med. Multum interest, utrum illi sentiant, an vero simulent, tu intelliges. Id. Verr. 2, 4, 33. f. Utrum esset Siculis utilius, suisne servire, an populo Romano obtemperare. Id. Or. 61. Quaerendum, utrum una species sit earum, anne plures. Caes. B. G. 1, 50. f. Utrum proelium committi ex usu esset, nec ne. ¶ Item interrogatione. Cic. Acad. 4, 29. f. Utrum ea vestra, an nostra culpa est? Nep. Iphicr. 3. Cum interrogaretur, utrum pluris patrem, matremne faceret? matrem inquit. ¶ Interdum nulla particula subsequitur, sed subintelligitur. Cic. Verr. 2, 2, 69. An hoc dicere audebis, utrum de te aratores, utrum denique Siculi universi bene existiment, ad rem id non pertinere? ¶ Interdum additur nam, aut ne ad majorem vim. Liv. 37, 17. f. Percontatus est, utrumnam universa classis in portu stare posset. Colum. 11, 1. Utrumne mercari villicum consueverit, an, etc. Cic. Quint. 30. Utrumne possit se defendere, an, etc. Pl. Capt. 2, 2, 18. Utrum strictimne attonsurum dicam esse, an per pectinem, nescio. Plin. 17, 1, 1. Utrumne igitur ego sum exemplo gravis, an tu, qui, etc?

*UTUM, i, n. oppid. Moesiae inferioris. V. v. sq. B. A.

*UTUS, i, m. fluvius Moesiae inferioris, in monte Haemo oriens. Plin. 3, 26. ¶ Oppidi illic viciniae, cui nomen Utus vel Utum, mentio facta est ap. Anton. in Itin. et Notit. Imper. B. A.

ŬTUT, adv. ὅπως δήποτε, utcunque, quocumque modo. V. UT.

U V

ŪVĂ, ae, f. σταφυλή, fructus vitis. Sic dicitur ab uvore, ut scribit Varro L. L. 4, 21. extr. et Serv. ad Ecl. 10, 20., nempe ob humorem intrinsecum. Cic. Sen. 15. Gemma, a qua oriens uva se ostendit, quae et succo terrae, et calore solis augescens primo est peracerba gustatu, deinde maturata dulcescit. Virg. G. 1, 54. Hic segetes, illic veniunt felicius uvae. Id. Ecl. 9, 49. Duceret apricis in collibus uva colorem. Prop. 4, 2, 13. Prima mihi variat liventibus uva racemis; et 3, 15, 18. Et nova pressantes inquinet uva pedes. Tibull. 2, 1, 45. Aurea tunc pressos pedibus dedit uva liquores; et ib. 5, 85. Oblitus et musto feriet pede rusticus uvas. Juven. 2, 81. Uvaque conspecta livorem ducit ab uva. Hor. Epod. 2, 20. Certantem et uvam purpurae. Catull. 19, 14. Uva rubens; et 20, 8. dulcis. Ov. Met. 3, 666. de Baccho: Ipse racemiferis frontem circumdatus uvis. Id. Am. 1, 15, 11. dum mustis uva tumebit. Id. A. Am. 2, 316. Plenaque purpureo subrubet uva mero. Id. Fast. 3, 413. Uvae pictae. ¶ Varia uvarum genera, ac nomina enumerantur a Colum. 3, 1. et 2., Plin. 14. c. 1. et 2., Varr. R. R. 1, 25., Macr. Sat. 2, 16. et Virg. G. 2. a v. 91., quae collegit Matth. Gesner. in Lexic. Auctor. R. R. et in Thes. Linguae Lat. in V. Vitis. ¶ Translate ponitur pro vino. Hor. Od. 1, 20, 9. prelo domitam Caleno Tu bibes uvam. Juven. 5, 31. Calcatamque tenet bellis socialibus uvam. ¶ Et pro vite. Virg. G. 2, 60. Et turpes avibus praedam fert uva racemos. ¶ Item pro racemo seu botryone, ap. Colum. 3, 3 med. Illa videntur prodigialiter accidisse, ut aliqua vitis apud te excederet uvarum numerum duorum millium. ¶ Dicitur et de aliis fructibus, qui in morem racemi constant ex pluribus acinis conglobatis. Plin. 12, 13, 28. Amomi uva in usu est. Id. 16, 29, 52. Laurus uvas suas gignit, maximeque sterilis, quae non gignit, aliud: ob id a quibusdam mas existimatur. ¶ Item de apibus, cum collectae sunt, et in modum botryonis dependent. Virg. G. 4, 557. jamque arbore summa Confluere, et lentis uvam demittere ramis. Juven. 13, 68. Examenque apium longa consederit uva. Adde Plin. 11, 17, 18. ¶ Est etiam hoc nomine caruncula in fine palati, dependens circa fauces, quae in homine hiante conspicitur, κίων: et praecipue sic dicitur, cum praeter naturam descendit, intumescit, et inflammatur. Cels. 7, 12. n. 3. Uva, si cum inflammatione descendit, dolorique est, et subrubicundi coloris, praecidi sine periculo non potest. Si vero inflammatio nulla est, nihilominus ea ultra justum modum a pituita diducta est, et tenuis, acuta, alba est, praecidi debet: itemque si ima, livida, et crassa, etc. Mart. 10, 56. Non secat, et tollit stillantem Fannius uvam. Cels. 6, 14. f. Uvam tumentem reprimere. Plin. 23, 8, 80. Uvae jacentis remedium; et ib 7, 64 Uvam faucium sedare; et 30, 4, 11. mitigare. Id. 20, 18, 74. levare. Id. 23, 8, 80. cohibere. Id. 31, 12, 29. compescere. ¶ Item piscis marinus, cujus meminit Plin. 9, 2, 1. et 32, 10, 49. et ib. 11, 53. f., in quibus tamen locis videtur intelligere sepiarum ova, quae simul juncta uvarum botryones repraesentant. ¶ *Uva uvam videndo varia fit, proverbium. Vet. Schol. in Juvenal. Sat. 2, 81. B. A.

UVENS, entis, part. ab inus. *uveo*, humidus, uvidus, uvorem habens. *Petr. Sat.* 115. Uventes oculi. *Sil.* 7, 651. Uventi ferrum admovit tepefacta (*arundo*) palato. *Id.* 8, 227 Uventia ora; et *ib.* 460. Uventes nebulae. *Id.* 2, 469. Uventis rores noctis. *Stat. Silv.* 3, 1, 144. Ipsae pumiceis virides Nereides antris Exsiliunt ultro, et scopulis uventibus haerent. *Heinsius* conjicit ubique scribendum *humens*.

UVESCO, is, n. 3. βρέχομαι, humidus fio, humorem contraho. *Lucr.* 1, 306. Denique fluctifrago suspensae in litore vestes Uvescunt, eaedem dispansae in sole serescunt. *Hor. Sat.* 2, 6, 69. seu capit acria (*conviva*) fortis Pocula, seu modicis uvescit laetius, *h. e.* pitissando rorantibus et minutis poculis se perfundit.

UVĬDULUS, a, um, adj. dimin. humidulus. *Catull.* 66, 63. *loquitur coma Berenices.* Uvidulam a fluctu, cedentem ad templa Deum, me Sidus in antiquis Diva novum posuit. Alii leg. minus recte *vividulam*.

UVĬDUS, a, um, adj. νοτερὸς, uvens, madens, udus, humidus. Quidam ita distinguunt ab *humido*, ut *uvidus* sit, qui humorem intrinsecum habet, *humidus*, qui exterius madet. Sed hoc discrimen non servatur. *Pl. Rud.* 4, 3, 5. Non vides, referre me uvidum rete sine squamoso pecu? *Id. ib.* 2, 7, 15. et *Hor. Od.* 1, 5, 14. Uvida vestimenta: scil. ex naufragio. *Ov. Fast.* 4, 427. locus aspergine multa Uvidus ex alto desilientis aquae; et *ib.* 3, 238. Uvidaque e tenero palmite gemma tumet. *Tibull.* 1, 9, 37. pugnantibus uvida linguis Oscula. Alii leg. *humida*. *Colum.* 7, 3. Coeli status uvidus, ventosusque. *Virg. G.* 1, 418. Juppiter uvidus austris. *Id. Ecl.* 10, 20. Uvidus hiberna venit de glande Menalcas, *h. e.* pinguis, inquit *Serv.*, quia pinguia humida sunt. *Hor. Od.* 2, 19, 18. uvidus Bacchus, *h. e.* vino madens. Sic *ib.* 4, 5, 38. dicimus integro Sicci mane die, dicimus uvidi. ℙ Item suco plenus. *Tert. Jejun.* 1. *f.* Siccantes cibum ab omni carne, et omni jurulentia, et uvidioribus quibusque pomis. ℙ Item irriguus. *Hor. Od.* 4, 2, 30. circa nemus, uvidique Tiburis rivos. *Colum.* 3, 2. *med.* Praepinguis, et uvida terra. *Ov. Fast.* 4, 686. rura Parva, sed assiduis uvida semper aquis. ℙ Uliginosus ager, inquit *Serv.* ad *G.* 2, 184., est semper humidus: uvidus dicitur, qui aliquando siccatur.

UVĬFER, ra, rum, adj. σταφυλοφόρος, qui uvas producit. *Stat. Silv.* 4, 3, 64. Atque Echo simul hinc, et inde fractam Gauro Massicus uvifer remittit. *Sil.* 7, 263. Massicus uviferis addebat nomina glebis. Adde *ib.* 207. *Dracont. Hexaem.* 2, 629. Uvifera vitis.

VULCĀNAL et Volcanal, alis, n. locus Romae supra Comitium, cujus meminit *Festus* in *Statua*. Fuit autem templum et area Vulcano sacra, ubi, antequam comitium aedificaretur, conciones ad populum haberi solitae. *Plin.* 16, 44, 86. Altera lotos in Vulcanali, quod Romulus constituit ex victoria de decumis.

VULCĀNĀLIS et Volcanalis, e, adj. Ἡφαίστειος, ad Vulcanum pertinens, ut Vulcanalis flamen, *Varr. L. L.* 4, 15. ℙ *Vulcanalia, orum* et *ium*, festum in honorem Vulcani, quod Augusto mense X. cal. Septembr. celebrabatur. *Id. ib.* 5, 3. *med.* Volcanalia a Volcano, quod ei tum feriae, et quod eo die populus pro se in ignem animalia mittit. *Colum.* 11, 3, *n.* 18. et 47. Augusto circa Vulcanalia tertia satio est. *Plin.* 17, 27, 47. Fici, cum Vulcanalibus tonuit, cadunt. *Plin. alter ep.* 3, 5. *med.* Lucubrare a Vulcanalibus incipiebat, non auspicandi gratia, sed studendi. *Sall. fragm.* ap. *Non.* 8, 49. Curio Vulcanaliorum die ibidem moratus. V. SATURNALIA. ℙ Aliud fuit Vulcani festum, de quo V. in TUBILUSTRIUM.

VULCĀNĬUS et Volcanius, a, um, adj. Ἡφαίστειος, ad Vulcanum pertinens. *Lucil.* ap. *Non.* 12, 35. Solus jam vim de classe prohibuit Vulcaniam, *h. e.* ignem. Sic *Virg. A.* 10, 407. extenditur una Horrida per latos acies Vulcania campos, *h. e.* incendium: quod est *Silio* 14, 423. Vulcania pestis. *Cic. Tusc.* 2, 14. *med.* Pungit dolor: vel fodiat sane: si nudus es, da jugulum: sin tectus Vulcaniis armis, id est fortitudine, resiste. *Ov. Met.* 13, 313. Vulcania Lemnos, *h. e.* Vulcano sacra: unde altera ex ejus urbibus Hephaestia. V. LEMNOS. ℙ Vulcaniae insulae, Ἡφαιστιάδες νῆσοι, quae et Aeoliae, septem sunt in mari infero citra Siciliam: quarum una est Lipara: omnium autem terra sulphurea est, et ignem per intervalla evomens: unde fabulati sunt, ibi esse Vulcani officinam. *Plin.* 3, 9, 14. Sed *Cic. N. D.* 3, 22. dictas esse ait a Vulcano Menalii filio, qui ibi regnavit.

VULCĀNUS et Volcanus, i, m. Ἥφαιστος, filius Jovis et Junonis, qui a parentibus ob deformitatem (licet alii alias causas afferant) coelo praecipitatus est, dejectusque in Lemnum insulam, ubi ab Eurynome Oceani et Tethyos filia nutritus est, vel, ut alii volunt, a simiis. Ea autem ruina, qua decidit de coelo, claudus factus est: unde ab *Homero Iliad.* 1, 607. et alibi dicitur ἀμφιγυήεις, h. e. utroque pede claudus. Deus ignis et fabrorum praeses putatus est. Fingitur etiam faber Deorum, quia Jovi fulmina, et Diis arma adversus Gigantes fabricavisse creditur. Ab eo factum etiam volunt, quicquid artificiose fabricatum est, ut monile Hermiones, coronam Ariadnae, currum Solis, arma Achillis, et Aeneae, et hujusmodi. Officinam autem habere fertur in Lemno, una cum Cyclopibus ministris. Etsi de Diis optime meritus est bello illo cum Gigantibus, non tamen ad eorum mensam admissus est. Quin etiam, cum Minervae nuptias expetiisset, repulsam passus est. Quare aliam sibi uxorem quaerens, Venerem duxit: quam cum postea una cum Marte in adulterio deprehendisset, ambos reti, et invisibilibus catenis ita colligavit, ut neuter abire posset, donec ab omnibus Diis et Deabus visi et derisi sunt. Hanc fabulam *Chymici* de conjunctione ferri, et aeris, seu cupri interpretantur. ℙ Multi hoc nomine fuerunt. *Cic. N. D.* 3, 22. Vulcani item complures: primus Coelo natus, ex quo Minerva Apollinem eum (*peperit*), cujus in tutela Athenas antiqui historici esse voluerunt: secundus in Nilo natus, Phthas, ut Aegyptii appellant, quem custodem esse Aegyptii volunt: tertius ex tertio Jove et Junone, qui Lemni fabricae traditur praefuisse: quartus Menalio natus, qui tenuit insulas propter Siciliam, quae Vulcaniae nominantur. ℙ Metonymice ponitur pro igne, ut Bacchus pro vino, Ceres pro frugibus. *Pl. Amph.* 1, 1, 185. Quo ambulas tu, qui Vulcanum in cornu conclusum geris? *h. e.* ignem geris in laterna cornea. *Virg. A.* 7, 77. totis Vulcanum spargere tectis. ℙ *Volcanus* est in lib. veterib. MSS. et in aliquot Lapidib. (ap. *Grut.* 61, 1. 4. et 5. et 1069, 4. et 5. etc. ubi *Volkanus* scriptum est), ut *Manut.*, *Dausqu.*, *Cellar.* testantur, qui ob id eam scriptionem probant. At duo posteriores etiam *Vulcanus* admittunt, pro quo et Lapides sunt, et consuetudo. ℙ *Vossius* putat hoc nomen esse corruptum ex *Tubalcaim*, qui, ut habetur *Genes.* 4, 22., fuit malleator, et faber in cuncta opera aeris, et ferri. V. CATAMITUS.

[VULCEJI et Volceji, orum, m. plur. incolae urbis cognominis in Etruria, quae nunc *Vulcia*, et *Vulci* aut *Volci* dicitur, ad Arninem fluv. nunc *Fiora*, inter Forum Aurelii et Tuscaniam urbes. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 334. M. Satius Rufinus Volceis. *F.*]

[VULCENTĀNUS, a, um, adj. idem ac Vulciens. *Arnob.* 6, 194. Regnatoris in populi Capitolio quis est hominum, qui ignoret, Toli esse sepulcrum Vulcentani? *h. e.* Vulcejorum urbe. V. v. praec. *F.*]

[VULCENTĪNI et Volcentini, orum, m. plur. ii dem ac Vulcientes. *Plin.* 3, 5, 8. *f.* Volaterrani, Volcentini cognomine Etrusci. *F.*]

*VULCHALON vel Vulchalo, onis, oppidum vel vicus Galliae Narbonensis. *Cic. Font.* 5. Vulchalone: ubi ed. *Junt.* habet *Vulcalone*. *B. A.*

[VULCĬENTES et Volcientes, ium, m. plur. incolae Vulcejorum. *Fast. Triumph.* ap. *Grut.* 296. *col.* 2. Ti. Coruncanius Ti. F. Ti. N. Cos. An. CDLXXIII. de Vulsiniensibus, et Vulcientibus K. Febr. *Plin.* 3, 5, 8. Cossa Volcientium a populo R. deducta, *h. e.* in agrum Volcientium. *F.*]

[VULCĪNUS, et Volcinus, et Volscinus, a, um, adj. ad Vulcejos pertinens. *Prop.* 4, 2, 4. Tuscus ego (*Vertumnus*), et Tuscis orior: nec poenitet inter Proelia Volcinos deseruisse focos. Alii perperam leg. *Volsinios*, alii *Volscinos*. V. VULSCUS. *F.*]

VULGĀ. V. BULGA.

[VULGĀGO, inis, f. herba eadem ac asarum. *Aemil. Macer* 46, 6. Est asarum Graece, vulgago dicta Latine. *F.*]

VULGĀRĒ et
VULGĀRĬĒ, adv. V. in VULGARITER.

VULGĀRIS et Volgaris, e, adj. δημώδης, ad vulgus pertinens, pervulgatus, communis, protritus, vilis. *Cic. Fin.* 3, 1. *f.* In omni arte, cujus usus vulgaris communisque non sit. *Id. Or.* 1, 58. *med.* In communi vita, et vulgari hominum consuetudine; et *ib.* 23. *med.* Genera forensis dictionis ad vulgarem popularemque sensum accommodata. *Id. Off.* 1, 16. *extr.* Vulgaris liberalitas, *h. e.* quae in vulgus, seu in omnes exercetur. *Id. Planc.* 19. Vulgari et pervagata declamatione contendere. *Id. Or.* 57. *f.* Ut pervagatum et vulgare videatur. *Id. Quint.* 18. Haec vulgaria et obsoleta sunt: res autem nova et inaudita. *Id. Rosc. Am.* 26. Nihil tam vile, neque tam vulgare est, cujus partem ullam reliquerint. *Plin. ep.* 3, 20. *f.* Quousque illa vulgaria? Eho quid agis? Ecquid commode vales? et *Cic. Or.* 1, 23. *f.* Vulgaris opinio. *Hor. Sat.* 2, 2, 38. Jejunus stomachus raro volgaria temnit, *h. e.* viliores cibos, et vulgo parabiles. *Id. Od.* 3, 2, 23. Virtus coetus vulgares, et udam Spernit humum fugiente penna. *Cic. Fam.* 1, 3. *extr.* Ut intelligat meam commendationem non vulgarem fuisse, *h. e.* translaticiam, et levem. *Quint.* 1. *praef.* Ne vulgarem viam ingressus alienis vestigiis insisterem, *h. e.* usitatam, consuetam, tritam. *Id.* 10, 1. Humilia et vulgaria verba. *Suet. Vit.* 2. et *Ov. Fast.* 4, 865. Vulgares puellae, *h. e.* quae prostant. *Plin.* 10, 42, 59. de picis: Nec vulgaris illis forma, quamvis non spectanda, *h. e.* quotidiana, et qualis vulgo videri solet. *Cic. Rosc. Am.* 46. *med.* Mitto artes vulgares, coquos, pistores, lecticarios; et *Tac. A.* 16, 22. Vulgaria patrum consulta; et *Lucan.* 5, 219. Dumque a luce sacra, qua vidit fata, refertur Ad vulgare jubar, etc. *h. e.* ad lumen solis, quod vulgo patet, et vulgat omnia. ℙ *Vulgare est*, vulgo fit, passim usurpatur, usitatum, translaticium est. *Plin.* 16, 31, 57. Prostratas arbores restitui plerumque, et quadam terrae cicatrice vivescere, vulgare est. *Id.* 14, 19, 24. Resina condire musta, vulgare est Italiae, provinciisque finitimis.

VULGĀRĬTAS, atis, f. idem ac vulgus. *Arnob.* 3, 123. Palem, sed non feminam illam, quam vulgaritas accipit, sed masculini nescio quem generis ministrum Jovis. Adde p. 102. *Locus est p. 155. *Herald. Id. ib. in.* p. 129. *Herald.* (al. p. 102.) Sed ut vultis, — atque ut vobis persuasum est, hi dii sunt: nominibus adpellentur his etiam, quibus eos populares censeri popularis vulgaritas ducit. *B. A.*

VULGĀRĬTER, adv. κοινῶς, vulgo, e vulgo. *Cic. Fam.* 13, 69. Ut intelligeres, me non vulgariter, nec ambitiose, sed ut pro homine intimo ac mihi pernecessario scribere. Alii leg. *vulgarie*, alii *vulgare*, quae item sint adverbia, pro *vulgariter*. *Plin.* 8, 5, 5. Ne quis vulgariter electam putet. *Id.* 28, 14, 58. Vituli quoque jus vulgariter datum inter auxilia coeliacorum tradunt.

VULGĀRĬUS, a, um, adj. idem ac vulgaris. *Turpil.* ap. *Non.* 8, 41. Non est mediocris res, neque vulgaria fallacia haec. *Gell.* 3, 16. *med.* Verbum vulgariae significationis. *Id.* 12, 10. In libris vulgariis scriptum est. Adde *Naev.* et *Afran.* ap. *Non. ib.* et *Gell.* 1, 22. et 16, 5.

VULGĀTĒ. adv. per vulgus, vulgando. *Ammian.* 15, 3. Haec augente vulgatius fama. Adde 31, 3. *in.*

VULGĀTOR, oris, m. διαφημιστής, qui vulgat, id est aliquid in vulgus disseminat, enunciator. *Ov. Am.* 3, 7, 51. Sic aret mediis taciti vulgator in undis, Pomaque, quae nullo tempore tangat, habet, *h. e.* Tantalus, qui Deorum mensae adhibitus, illorum arcana enuntiavit.

VULGĀTUS, a, um, part. a *vulgo*, δημοσιευθεὶς. *Cic. Har. resp.* 27. *med.* Quae navis unquam in flumine publico tam vulgata omnibus, quam istius aetas fuit? *Liv.* 1, 7. Vulgatior fama est, ludibrio fratris Remum novos transiluisse muros. *Id.* 5, 47. Vulgati velut in pecua morbi. *Hor. Od.* 4, 9, 3. Artes non ante vulgatae. *Virg. A.* 1, 461. Bellaque jam fama totum vulgata per orbem. *Ov. Met.* 4, 276. Vulgati amores. *Lucan.* 9, 22. vulgata per orbem Fabula. *Id.* 8, 312. Vulgatus mundus; et *Quint.* 10, 1. *f.* Vulgata falso opinio de aliquo. *Id.* 2, 4. *med.* Nam quid hi possint in causis proprium invenire, qui etiam in his, quae sunt communia, et in plurimis causis tractantur, vulgatissimos sensus verbis, nisi tanto ante praeparatis, persequi nequeant? ℙ Item prostitutus. *Liv.* 1, 4. Femina vulgato corpore. *Suet. Dom.* 22. Vulgatissimae meretrices.

VULGĀTUS, us, m. vulgandi actus. *Sidon. ep.* 8, 1. Sufficere suspicabantur, si quid superiore vulgatu protulissemus.

[VULGĬENTES, ium, m plur. populi Galliae Narbonensis, circa Rhodanum fluv., ubi Julia Apta. V. APTENSIS. *Plin.* 3, 4, 5. *f.* Apta Julia Vulgientium. *F.*]

VULGĪVĂGUS et Volgivagus, a, um, adj. εἰκαιοπλάνης, vulgaris, et vagus. *Lucr.* 4, 1064. Vulgivagaque vagus Venere, *h. e.* secutor plebejae popularisque Veneris, non certae mulieris amore captus. *Id.* 5, 930. Volgivago vitam tractabant more ferarum.

VULGO et Volgo, adv. seu ablativus casus adverbii more positus: κοινῇ, πανδημεί, apud vulgus, ab omnibus, passim. *Cic. Mur.* 35. Ad prandium invitare vulgo, passim: quid est vulgo? universos. *Nep. Alc.* 6. Illum unum omnes prosequebantur: coronis aureis aeneisque vulgo donabatur. *Cic. Att.* 16, 10. Vulgo loquebantur, Antonium mansurum esse Casilini. *Cels.* 4, 4. *n.* 1. *f.* Vulgo audio, si quis pullum hirundininum ederit, angina toto anno non periclitari. *Phaedr.* 3, 3. Usu peritus hariolo velocior Vulgo esse fertur. *Ter. Andr.* 2, 5, 15. Verum illud verbum est, vulgo quod dici solet: omnes sibi malle melius esse quam alteri. *Id. Rosc. Am.* 29. Ejusmodi tempus erat, ut homines vulgo impune occiderentur. *Caes. B. G.* 1, 39. *med.* Vulgo totis castris testamenta obsignabantur; et *ib.* 5, 33. *f.* Accidit, quod fieri necesse erat, ut vulgo milites ab signis discederent. *Plin.* 16, 18, 31. Arbor Alpina, nec vulgo nota. *Cic.* ad *Dolabell. post ep.* 17. *l.* 14. *ad Att.* Vulgo hominum opinio socium me adscribit tuis laudibus. *Id. Verr.* 2, 4, 28. Vulgo ostendere ac proferre aliquid; et *Inv.* 1, 28. *f.* Quaeritur, natura ejus evenire vulgo soleat, an insolenter ac raro, *h. e.* persaepe, fere. *Id. Q. Fr.* 3, 1, 6. *f.* Hisce litteris, quas vulgo ad te mitto, nihil fere scribo, quod, si in alicujus manus inciderit, moleste ferendum sit, *h. e.* palam, publice, in vulgus. *Liv.* 26, 27. *med.* Juvenes nobiles Campanos id incendium fecisse: vulgoque facturos alia, ni comprehenderentur, *h. e.* multis aliis in locis. *Virg. Ecl.* 4, 25. Assyrium vulgo nascetur amomum; et *G.* 3, 494. Hic laetis vituli volgo moriuntur in herbis, *h. e.* catervatim, universim. *Id. A.* 3, 643. Centum alii curva haec habitant ad litora vulgo Infandi Cyclopes, *h. e.* passim per haec litora. *Ter. Heaut.* 3, 1, 37. Ea coacta ingratiis postilla coepit victum vulgo quaerere.

Modest. Dig. 1, 5, 23. Vulgo concepti dicuntur, qui patrem demonstrare non possunt: vel qui possunt quidem, sed cum habent, quem habere non licet. ℙ De scriptione V. in VULGUS.

VULGO et Volgo, as, avi, atum, a. 1. δημοσιεύω, aliquam rem vulgo communem facio, in vulgus spargo. *Liv.* 3, 6. Ministeriaque invicem, ac contagio ipsa vulgabant morbos. *Curt.* 9, 10. Contagium morbi etiam in alios vulgatum est. ℙ Item in vulgus enuntio, rem occultam in lucem profero, patefacio, διαφημίζω. *Liv.* 3, 24. Vulgatur deinde rumor, duas deesse tabulas. *Id.* 28, 27. Non quo dego vulgari facinus per omnes velim. *Claud. Laud. Stil.* 2, 295. nec littera venit Vulgatura nefas. *Virg. A.* 10, 63. quid me alta silentia cogis Rumpere, et obductum verbis vulgare dolorem? *Pl. Mil.* 4, 2, 44. Vulgare aliquem vulgo. *Varr.* ap. *Non.* 3, 261. aliquid in vulgus. *Tac. A.* 13, 7. Haec atque talia vulgantibus. ℙ *Vulgare locum aliquem*, notum facere. *Val. Fl.* 4, 419. Bosporon hinc veteres errantis nomine Divae Vulgavere. ℙ Item communem omnibus facio. *Liv.* 2, 29. P. Virginius rem non vulgabat: de iis tantum, qui Volsco bello militassent, agendum censebat. ℙ In illo *ejusd.* 3, 35. Vulgari cum privatis: *vulgari* est permiscere se. ℙ Item in lucem edo, publici juris facio. *Suet. Gr.* 8. Quos libros Orbilius suppressos redemisse se dixit, vulgandosque curasse nomine auctoris. Adde *Quint.* 1. *prooem.* ℙ In re turpi est prostituere. *Liv.* 4, 2. Quam enim aliam vim connubia promiscua habere, nisi ut ferarum prope ritu vulgentur concubitus plebis patrumque. *Aurel. Vict. de orig. gent. R.* 21. Pretio vulgare corpus. V. VULGATUS. ℙ De scriptione V. in v. sq.

VULGUS et Volgus, i, m. et saepius n. τὸ πλῆθος, οἱ πολλοί, ὄχλος, populus, plebs, turba: et fere ita accipitur, ut a sapientibus, et nobilibus distinguatur. *Cic. Brut.* 53. *extr.* Sapientis judicium a judicio vulgi discrepat. *Id. Div.* 2, 41. *f.* Fani pulcritudo, et vetustas Praenestinarum etiam nunc retinet sortium nomen: atque id in vulgus: quis enim magistratus, aut quis vir illustrior utitur sortibus? *Sall. Cat.* 20. *med.* Postquam respublica in paucorum potentium jus atque ditionem concessit, semper illis reges vectigales esse, populi, nationes stipendia pendere: ceteri omnes, strenui, boni, nobiles, atque ignobiles, vulgus fuimus sine gratia, sine auctoritate, his obnoxii. *Just.* 41, 1. Veluti vulgus sine nomine, praeda victorum fuere. *Cic. Planc.* 4. Non est enim consilium in vulgo, non ratio, non discrimen, non diligentia: semperque sapientes ea, quae populus fecisset, ferenda, non semper laudanda duxerunt. *Virg. A.* 2, 39. Scinditur incertum studia in contraria volgus. *Hor. Od.* 2, 16, 39. malignum Spernere volgus. *Id. ib.* 1, 35, 25. Vulgus infidum. *Stat. Silv.* 2, 2, 123. mobile. *Sall. Jug.* 70. Vulgus, uti plerumque solet, ingenio mobili, seditiosum, atque discordiosum, erat cupidum rerum novarum, quieti et otio advorsum. *Lucan.* 9, 159. Spargere aliquid per vulgus. *Phaedr.* 4, 14. Prometheus auctor vulgi fictilis, *h. e.* hominum e luto factorum. ℙ *In vulgus*, apud vulgus, vulgo. *Cic. Par. prooem.* Cato ea sentit, quae non sane probantur in vulgus. *Id. Att.* 2, 22. *med.* Quod in vulgus gratum esse sentimus; et *ib.* 9, 5. Alter religiosus etiam nunc dies, alter in vulgus ignotus. *Id. Tusc.* 2, 26. In vulgus insipientium opinio valet honestatis. *Liv.* 22, 3. *f.* Miles in vulgus laetus ferocia ducis. *Tac. H.* 1, 71. *f.* Celebrata in vulgus Celsi salus; et *ib.* 2, 93. Crebrae in vulgus mortes; et *ib.* 26. *extr.* Apud paucos ea ducis ratio probata: in vulgus adverso rumore fuit. *Lucan.* 1, 131. famaeque petitor Multa dare in vulgus. ℙ *In vulgo*, idem. *Plin.* 20, 11, 44. Apio gratia in vulgo est. ℙ *Vulgus*, multitudo quaelibet. *Cic. Brut.* 97. Numerari in vulgo patronorum. *Hor. Od.* 2, 13, 32. Pugnas, et exactos tyrannos Densum humeris bibit aure volgus *umbrarum;* et *Ter. Andr.* 3, 4, 4. Quod volgus servorum solet. *Lucan.* 7, 38. lacerasset crine soluto Pectora femineum, ceu Bruti funere, vulgus. *Sen. Hipp.* 957. vulgus aequoreum cie, *h. e.* marina monstra. *Virg. G.* 3, 468. culpam ferro compesce, priusquam Dira per incautum serpant contagia volgus, *h. e.* totum gregem ovium. ℙ Masc. gen. *Id. A.* 2, 98. et spargere voces In volgum ambiguas. *Varr.* ap. *Non.* 3, 261. Quem si vulgus secutus esset, dispeream, si, etc. Adde *Phaedr. l. c.* et *Sisenn.* et *Acc.* ap. *Non. ib.* ℙ *Vulgus* qui amant, sequi videntur usitatiorem consuetudinem, quam tamen et antiqui libri non ani fulciunt: qui *volgus*, antiquitati magis adhaerent. Utraque scriptio proba.

VULNĔRĀBĬLIS, e, adj. Active de eo, qui vulnerat. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 17. *f.* Intestina pluria materia, et acerrima, et vulnerabili onerata, *h. e.* rodente, lancinante.

VULNĔRĀRĬUS, a, um, adj. τραυματικός, ad vulnera pertinens. *Plin.* 23, 4, 40. Vulnerariis emplastris utile, *h. e.* emplastris, quae vulneribus imponuntur. Sic *Id.* 34, 11, 27. Cruda autem aerugo vulnerariis emplastris miscetur. ℙ *Id.* 29, 1, 6. scribit, *vulnerarium* vocatum fuisse Romae Archagathum Lysaniae filium medicum, quia secare et urere saepe consueverat; mox a saevitia id saepius factitandi *carnificem* dictum.

VULNĔRĀTĬO, onis, f. τραῦμα, τρῶσις, actus vulnerandi. *Cic. Caecin.* 16. *f.* Sin autem vim sine caede, sine vulneratione, sine sanguine nullam intelligetis. ℙ Sumitur etiam translate pro laesione. *Cic. Pis.* 20. *f.* Major haec est vitae, famae, salutis suae vulneratio.

[VULNĔRĀTOR, oris, m. qui vulnerat. Translate *Hieron.* 5. in *Isai.* 14, 12. Sed cecidisti in terram gentium vulnerator. *F.*]

VULNĔRĀTUS, a, um, part. a *vulnero*, sauciatus, τρωτός. *Cic. in Sen.* 3. Sanctissimum corpus vulneratum ferro, confectumque vidistis. *Plin.* 28, 17, 72. Sic et quadrigis agendis tractos, rotave vulneratos *(curant)*. *Id.* 11, 39, 93. Cutis ubicumque sine carne est, vulnerata non coit. *Id.* 7, 28, 29. Vulneratus humerum, ac femur. *Liv.* 37, 24. Ipsius Eudami multis ictibus vulnerata navis erat. ℙ ℙ Translate. *Quint.* 7, 2. *med.* Laesum et vulneratum reum speravere hac invidia opprimi posse.

VULNĔRO, as, avi, atum, a. 1. τιτρώσκω, οὐτάζω, vulnus infligo, saucio, ferio. *Cic. Sext.* 10. *med.* Acie ipsa, et ferri viribus vulnerari. *Nep. Eum.* 4. Ab hoc aliquot plagis Eumenes vulneratur. *Sall. Jug.* 61. *f.* Plerosque jacula tormentis, aut manu emissa vulnerabant. *Caes. B. G.* 5, 58. Ne quis quemquam prius vulneraret, quam illum interfectum videret. *Hirt. B. Alex.* 30. Plurimum autem proficiebant hostes in repellendis vulnerandisque nostris. *Just.* 15, 3. *f.* Lysimachum hastae cuspide ita in fronte vulneravit, ut, etc. *Ov. Met.* 11, 372. aper Vulnerat armentum, sternitque hostiliter omne. *Claud. in Ruf.* 1, 311. Et qui cornipedes in pocula vulnerat audax Massagetes: scil. quia lac concretum cum sanguine potat equino, ut ait de Gelono *Virg. G.* 3, 463. ℙ Caedere, *frangere*. *Plin.* 37, 5, 16. de smaragd.: Scythicorum tanta duritia est, ut nequeant vulnerari. ℙ Translate. *Cic. Har. resp.* 1. *f.* Haud potest gravioribus a me verbis vulnerari, quam est a gravissimo viro confectus ac trucidatus. *Id. Cat.* 1, 4. Quos ferro trucidari oportebat, eos nondum voce vulnero. *Liv.* 34, 7. *med.* Virorum hoc animos vulnerare posset: quid muliercularum censetis, quas etiam parva movent? *Ov. Her.* 19, 105. Ah potius peream, quam crimine vulnerer isto! et *ib.* 21, 37. Nunc laudata gemo etc. et proprio vulneror ipsa bono. *Id. Pont.* 2, 7, 41. continuo Fortunae vulneror ictu. *Id. A. Am.* 1, 21. de Amore: mea vulnerat arcu Pectora. *Virg. A.* 8, 583. gravior ne nuntius aures Vulneret. *Lactant.* 7, 1. *med.* Qui libidinum stimulis incitati, etc. vulnerant aures eorum praecepta continentiae.

VULNĬFER, ra, rum, adj. vulnus ferens, vulnificus. *Prud. Psych.* 173. Illa globos legionum, et concurrentia rumpit Agmina, vulniferos gradiens intacta per imbres. *Maxim. Gall.* 5, 98. Quo tibi cristatum vulniferumque caput? ℙ *Rectus *vulniferus* est in *Gloss. Lat. Gr.* Vulniferus, τραυματοποιός. *B. A.*

VULNĬFĬCUS, a, um, adj. τραυματοποιός, qui vulnus infligere potest. *Virg. A.* 8, 446. Vulnificusque chalybs vasta fornace liquescit. *Val. Fl.* 1, 420. de caestib.: Taurea vulnifico portat celataque plumbo Terga Lacon. *Ov. Met.* 8, 359. In juvenes vasto sic impete vulnificus sus Fertur. *Capell.* 1, 6. Apollo hinc quoque sagittarius, hinc quoque Vulnificus, quod possit radiorum jaculis icta penetrare. ℙ Translate *vulnificas Camenas* appellat *Rut. Itin.* 1, 603. Lucilii poetae satyras.

VULNUS, et Volnus, eris, n. τραῦμα, πληγή, hians et patens apertura in corpore ex ictu, aut morsu. Quid ab ulcere et plaga differat, in iis vocib. dictum est. *Pl. Truc. a.* 5. *v.* 50. Mihi homo cave faxis volnus, tibi jam cui sunt dentes ferrei. *Cic. Mil.* 24. *med.* Mirabar, vulnus in latere, quod acu punctum videretur, pro ictu gladiatoris probari. *Phaedr.* 2, 3. Remedium vulneris, *h. e.* morsus canis. *Ov. Met.* 12, 491. capuloque tenus demisit in armos Ensem fatiferum, caecamque in viscera movit, Versavitque manum, vulnusque in vulnere fecit. *Cic. Sext.* 10. Excipere vulnera. *Caes. B. C.* 1, 45. *f.* sustinere; et *ib.* 2, 6. *med.* inferre. *Ov. Am.* 1, 2, 44. et *Sen. Troad.* 676. et *Thyest.* 1057. ferro dare. *Val. Fl.* 6, 193. spargere funda. *Cic. Har. resp.* 19. Ut tanquam fortis in pugna vir, acceptis a forti adversario vulneribus adversis, cadere videatur. *Liv.* 24, 26. *f.* Confectus vulneribus; et *ib.* 7. Vulneribus confodi. *Caes. B. G.* 1, 25. Vulneribus defessi pedem referre coeperunt. *Poll.* ad *Cic. Fam.* 10, 33. *med.* Mori ex vulneribus. *Cic. Or.* 2, 61. Claudicare ex vulnere ob rempublicam accepto. *Id. Tusc.* 2, 17. et *N. D.* 3, 22. Obligare vulnus. *Cels.* 5, 26. *n.* 24. deligare. *Ter. Eun.* 4, 7, 9. abstergere. *Cels.* 7, 26. *f.* fovere aqua calida. *Id.* 5, 26. *n.* 23. glutinare; et *ib.* et *n.* 29. purgare; et *n.* 30. implere. *Plin.* 23, 7, 71. ad cicatricem perducere. ℙ De ictu et caesura arboris, lapidis, et hujusmodi. *Virg. A.* 2, 630. de orno: Vulneribus donec paulatim evicta supremum Congemuit, traxitque jugis avolsa ruinam; et *Juven.* 6, 246. quis non vidit vulnera pali? *Ov. Met.* 9, 383. ab acutae vulnere falcis, A pecoris morsu frondes defendite nostras. *Id. Pont.* 4, 7, 38. Parsque fere scuti vulnere nulla vacet. *Plin.* 19, 8, 41. *n.* 3. Pruinae, nisi obliquo vulnere defendatur medulla, plurimum nocent. ℙ Scissura. *Juven.* 3, 49. si rupta calceus alter Pelle patet: vel si consuto vulnere crassum, Atque recens linum ostendit non una cicatrix. *Ov. Fast.* 1, 665. Rusticus emeritum palo suspendat aratrum: Omne reformidat frigida vulnus humus. ℙ Metonymice est ipsum telum, quo vulnus fit. *Virg. A.* 10, 140. Vulnera dirigere, et calamos armare veneno. *Sil.* 5, 251. Ac simul infesto Lateranum vulnere truncae Arboris urgebat; et 1, 397. Hunc miseratus adest infesto vulnere Ladmus. ℙ Et ipse ictus, quo vulnus infligitur. *Ov. Met.* 12, 103. de tauro: Cum sua terribili petit irritamina cornu, Puniceas vestes, elusaque vulnera sentit. *Sen. Herc. Oet.* 160. vulnera dirigit Parthus Gnossiacis certior ictibus. *Sil.* 2, 92. Dirigit aligero letalia vulnera ferro. *Val. Fl.* 6, 653. Aesoniae vulnus fatale sed hastae Per clypeum, per pectus abit. *Lucan.* 3, 567. Jam non excussis torquentur tela lacertis, Nec longinqua cadunt jaculato vulnera ferro. *Prop.* 1, 1, 13. Hylaei percussus vulnere rami. ℙ Translate est calamitas, casus adversus, pernicies, damnum. *Cic. Acad.* 1, 3. *f.* et *Lucan.* 8, 72. Fortunae gravissimo percussus vulnere. *Id. Fam.* 4, 6. *med.* Hoc tam gravi vulnere etiam illa, quae consanuisse videbantur, recrudescunt. *Id. Fin.* 4, 24. et *Att.* 5, 17. *f.* Quae hic reipublicae vulnera imponebat, eadem ille sanabat. *Id. Sext.* 7. *f.* Scelera et vulnera inusta reipublicae. *Id. in Sen.* 4. Consulari vulnere concidere. *Quint.* 6. *prooem.* Illum, in quo spem senectutis meae reponebam, repetito vulnere orbitatis amisi. ℙ Item dolor animi, angor, moestitia. *Virg. A.* 12, 160. Incertam, et tristi turbatam vulnere mentis. *Lucr.* 2, 638. Aeternumque daret matri sub pectore volnus. *Ov. Met.* 5, 426. inconsolabile vulnus Mente gerit tacita. ℙ De amore. *Lucr.* 1, 34. aeterno devinctus volnere amoris. *Virg. A.* 4, 1. At regina gravi jamdudum saucia cura Volnus alit venis, et caeco carpit igni. Adde *Prop.* 2, 20, 32. et *ib.* 23, 18. et *Ov. A. Am.* 1, 257. V. LOCUS et LUDO. ℙ De scriptione recurrunt eadem, quae de *Vulgus* dicta sunt. V. h. v.

VULNUSCŬLUM, i, n. exiguum vulnus. *Ulp. Dig.* 21, 1, 1. §. 8. Proinde levis febricula, aut vetus quartana, vel vulnusculum modicum nullum habent in se delictum. Adde *Hieron. ep.* 112. *n.* 13.

VULPĔCŬLA, ae, f. ἀλωπέκιον, parva vulpes. *Cic. N. D.* 1, 32. In qua lepusculos, vulpeculasque saepe vidisses. *Auct. carm. de Philom.* 59. fallax vulpecula gannit.

VULPES, et Volpes, is, f ἀλώπηξ, animal ferum, singulari astutia. Videtur esse a Graeca voce allata, pro qua Aeoles ϝαλώπηξ, *valopes* et postea *volpes*. *Varr. L. L.* 4, 20. *extr.* a celeritate nomen adeptam putat, ut ita per syncopen dicatur, quasi *volipes:* ita enim Aelium Stilonem putare. *Quint.* 1, 6. hanc notationem neque probat, neque rejicit. *Hor. Ep.* 1, 1, 73. Olim quod vulpes aegroto cauta leoni Respondit, referam. ℙ Translate. *Pers.* 5, 117. Astutam rapido servas sub pectore vulpem. *Hor. A. P.* 437. Nunquam te fallant animi sub vulpe latentes. ℙ *Jungere vulpes*, proverb. ap. *Virg. Ecl.* 3, 91. de re valde absurda, neque enim vulpes aptae unquam jugo esse possunt. ℙ *Vulpes pilum mutat, non mores*, aliud proverb. ap. *Suet. Vesp.* 16., diciturque de iis, qui vitia alte infixa animo habent, quae non facile tollunt temporum aetatisve mutatione. ℙ *Quam facile vulpes pirum comest*, aliud proverbium de iis rebus, quae facillime fieri possunt: nam vulpes dentatissimae cum sint, nullo negotio pirum conficiunt. *Pl. Most.* 3, 1, 32. Tam facile vinces, quam pirum vulpes comest. ℙ Vulpes marina piscis est vulpis similitudine, ejusdemque ac terrestris velocitatis et astutiae. *Plin.* 9, 43, 67. ℙ In plerisque *Plauti* et alior. codicib. legitur *volpes* antiquo efferendi more. V. VULGUS. In recto sing. *vulpis* saepe ap. *Phaedr.* legitur in multis libr., v. gr. 4, 2. Fame coacta vulpis alta in vinea Uvam appetebat. *Avian.* 40, 7. Hunc arguta novo gaudentem vulpis amictu. Alii leg. *vulpes dum gaudet amictu*. Multa sunt nomina duplicis hujus positionis, *torques* et *torquis; apes* et *apis; aedes* et *aedis; canes* et *canis*, etc.

VULPĪNĀRIS, e, adj. ad vulpem pertinens. V. *Appul. l. c.* in v. sq.

VULPĪNOR, aris, dep. 1. ἀλωπεκίζω, mendaciis ac fraudibus vera perverto, sive effugio: tractum ab intorto vulpium cursu, ut placet *Nonio*. *Varr.* ap. *eund.* 1, 226. Vulpinare modo, et concursa: qualibet erras. *Appul. Met.* 3. An vulpinaris, amasio? *h. e. Ah così mi tradisci, il mio amante?* Ita recte vertit vetus interpres Italus: alii perperam putant, *vulpinaris* esse adjectivum, et cum *amasio* conjungunt.

VULPĪNUS, a, um, adj. ἀλωπέκινος, pertinens ad vulpem. *Plin.* 28, 11, 47. Vulpinam linguam habentes in armilla lippituros negant. *Id.* 32, 5, 16. Vulpinus sanguis. *Id.* 28, 13, 55. Vulpinum jecur.

VULPĬO, onis, m. callidus, astutus, fallax, mendax. *Appul. Apol.* Jam tum vulpionem et impium fuisse.

[VULSCUS, et Volscus, a, um, adj. idem ac Volcinus. *Prop.* 4, 10, 27. Et Veji veteres, et Volscum

regna fuistis. Alii male pro *Volscum*, h. e. Volscorum, legunt *vos cum*. V. *Fr. Orioli* Dissert. de Tolo Vulcentano in *Annal. dell' Instit.* T. 4. p. 31. — 60. *F.*]

VULSELLĂ. V. VOLSELLA.

VULSĬNIUM. V. VOLSINIENSIS.

[VULSĬO, onis, f. convulsio. *Veg. Vet.* 3, 65. *med.* de equis: Si tussis ex ruptura vel vulsione provenerit, anagallicum *(corrige* arum Gallicum) primo tundes, etc. V. VULSUS. *F.*] ¶ [*Alio sensu legitur ap. *Iren.* 3, 11. Nicolaitae sunt vulsio ejus, *h. e.* surculus inde enatus, et revulsus, stolo, ἀποῤῥώξ. Secta una ex altera velut pullulavit. *B. A.*]

VULSO, onis, m. qui valde vulsus est. Est cogn. R., quod illi inditum fuisse videtur, qui primus, evulsis pilis, expolitiore corporis cultu innotuit. Hinc ap. *Liv.* 22, 35. L. Manlius Vulso; et 40, 59. A. Manlius Vulso.

[VULSOR, oris, m. qui evellit. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1720, 14. P. Oppius Vulsor. *F.*]

VULSŪRĂ, ae, f. τιλμὸς, τίλμα, vellendi actus: a *vulsum* sup. verbi *vello*. *Varr. R. R.* 2, 11. *med.* Lanam demptam et conglobatam alii vellera, alii vellumina appellant: ex quorum vocabulo animadverti licet, prius lanae vulsuram, quam tonsuram inventam.

VULSUS, et Volsus, a, um, part a *vello:* τετιλμένος. *Lucan.* 6, 232. vulsa pectore tela. *Plin.* 27, 11, 74. Vulsam eam herbam, non haerentem vidi. *Id.* 35, 15, 52. Alumen vulsis pilis illitum. *Sil.* 5, 89. tum signa sequentur Nulla vulsa manu. ¶ *Vulsi* dicuntur convulsi ex morbo, σπαστικοί. *Plin.* 21, 19, 74. Lilii radices lieni, et ruptis, et vulsis prosunt. Adde 23, 1, 16. ¶ *Equi vulsi* proprie vocantur, qui Italice *bolsi* dicuntur. *Veg. Vet.* 3, 66. Graviter tussientes et vulsi hac potione recreantur. Adde *Pelag. Vet.* 6. ¶ *Corpora vulsa*, quibus pili sunt evulsi. *Quint.* 8. *prooem.* Corpora si quis vulsa atque fucata muliebriter comat. *Prop.* 4, 8, 23. volsus nepos, *h. e* luxui deditus, mollis: pilos autem vellere antiquis in probro fuit. *Sen. Controv.* 1. *praef. med.* Ite nunc, et in istis vulsis atque expolitis quaerite oratorem. *Pl. Aul.* 2, 9, 5. Tu istum gallum glabriorem reddes mihi, quam volsus ludius est. *Quint.* 2, 5. *med.* Qui specie capiuntur, vulsis, levatisque, et inustas comas acu comentibus, et non suo colore nitidis plus esse formae putant, quam possit tribuere incorrupta natura. Adde 5, 9. *f.* et *Mart.* 8, 47. ¶ Hinc *mens vulsa*, mollis et effeminatus animus. *Id.* 2, 36. Nunc tibi crura pilis, et sunt tibi pectora setis Horrida: sed mens est, Pannice, vulsa tibi. ¶ Est etiam divulsus, eversus. *Liv.* 26, 13. Deum delubra, sepulcra majorum vulsa, temerata, atque violata. Alii omittunt *vulsa*.

VULTĬCŬLUS, i, m. parvus vultus. *Cic. Att.* 14, 20. *f.* Epicuri mentionem facis, et audes dicere, μὴ πολιτεύεσθαι? non te Bruti nostri vulticulus ab ista oratione deterret? *h. e.* gravis et severus vultus: nam *ib.* 15, 12 μάλα σεμνὸς dicitur. Usus est autem diminutivo, quia erat non plenus, sed macilentus.

*VULTIVŎLUS, i, m. *Sarisb.* 1, 12. Vultivoli sunt, qui ad affectus hominum immutandos, in molliori materia eorum, quos pervertere nituntur, effigies exprimunt. *B. A.*

VULTUM, i, n. 2. V. in VULTUS.

VULTŬOSUS, a, um, adj. προσωπώδης, qui nimius est in ostentando aliquo affectu contractione, aut remissione vultus: ut si quis in tristitia plus, quam decet, vultum contrahat, quod quidam efficere solent, ut tristiores videantur; aut in laetitia frontem nimis exporrigat. *Cic. Or.* 18. *f.* In quo cum effeceris, ne quid ineptum, aut vultuosum sit, tum oculorum est quaedam magna moderatio. *Appul. Met.* 3. Non laeta facie, sed vultuosa fronte rugis insurgentibus asseverabat, *h. e.* tetrica, et ad severitatem nimis composita. *Quint.* 11, 3. *f.* Quare non immerito reprehenditur pronuntiatio vultuosa, et gesticulationibus molesta, et vocis mutationibus resultans. *Prud.* 10. περὶ στεφ. 171. Nec terret ista, qua tumes, insania, Quod vultuosus, quod supinus, quod rigens Tormenta leti comminaris asperi.

VULTUR, et Voltur, uris, m. γύψ, avis rapax. et carnivora, quae etiam vulturius: a *volando*, quasi *voltur*, quomodo a *volendo* est *voltus*, seu *vultus*. Sic autem dicitur ob crebrum volatum. Mirum in modum corporibus jam putrefactis delectatur. Unde non invenuste ex Graecis nonnulli τάφους ἐμψύχους appellarunt, hoc est sepulcra animata. Eximia autem est huic avi odorandi facultas, adeo ut cadaverum putorem ultra maria percipiat: quod *Isid. Or.* 12, 7. scribit. Haec res occassionem praebuit fabulae, qua quatuor ei narium spiracula tribuere, adeo ut et idcirco τετράπτους appelletur. Aeque fabulosum, quod triduo circumvolare dicitur loca, ubi cadavera sunt futura: quod *Plin.* scribit 10, 6, 7. ex Umbricii haruspicis sententia. V. *Plauti l. c.* in VULTURIUS. *Virg. A.* 6, 597. rostroque immanis vultur obunco Immortale jecur tundens. ¶ A rapaci hujus avis natura *vultures* quoque, ac *vulturii* dicti sunt homines rapaces. *Cic. Sext.* 33. Exierunt malis ominibus, atque exsecrationibus duo vultures paludati. Alii leg. *vulturii*. Intelligit Gabinium, et Pisonem consules inimicos suos, provinciarum (ut saepe eos nominat) voragines. V. VULTURIUS. ¶ Item heredipetae. *Sen. ep.* 95. *med.* Amico aegro aliquis adsidet: probamus, at hoc si hereditatis causa facit, vultur est, cadaver exspectat. *Mart.* 6, 62. Cujus vulturis hoc erit cadaver? ¶ *Vulturis* in recto sing. *Ennius* ap. *Charis.* 1, 120. et *Prisc.* 6, 683. et *Serv.* ad *A.* 6, 595. Vulturis in silvis miserum mandebat homonem. Sunt qui leg. *vulturus*. ¶ *Vultur profert cornua*, proverb. de iis, quae fieri non possunt. *Claud. in Eutr.* 1, 352. Jam testudo volat, profert jam cornua vultur, Prona petunt retro fluvii juga. ¶ Ap. *Hor. Od.* 3, 4, 5. et *Lucan.* 9, 185. Vultur est nomen montis in Apulia, nunc *Voltore*, prope Venusiam.

VULTŬRĪNUS, a, um, adj. γυπινὸς, qui est vulturis. *Plin.* 10, 3, 3. Quarti generis est percnopterus, vulturina specie, alis minimis, etc. *Id.* 29, 6, 38. Eadem vis et in vulturino felle est. *Id.* 30, 4, 10. Vulturinus sanguis. *Mart.* 9, 28. Vulturinum collum.

VULTŬRĬUS, et Volturius, ii, m. idem ac vultur. *Lucr.* 4, 680. Mellis apes quamvis longe ducuntur odore, Vulturiique cadaveribus. *Pl. Truc.* 2, 3, 16. Ii quasi vulturii triduo prius praedivinant, quo die esurituri sient. ¶ Dicitur etiam de homine insatiabilis rapacitatis. *Cic. Pis.* 16. *f.* Appellatus est hic vulturius, illius provinciae (si Diis placet) imperator. Item captator hereditatum. *Catull.* 68, 124. Suscitat a cano vulturium capite. ¶ In talis *vulturius* dictus jactus is, qui alio nomine vocabatur *canis:* quia vulturis instar hominem spoliaret: erat enim damnosus. *Pl. Curc.* 2, 3, 77. Provocat me in aleam, ut ego ludam. Pono pallium: ille suum anulum opposivit; invocat Planesium: jacit vulturios quatuor. Talos arripio, invoco almam meam nutricem Herculem; jacto basilicum.

VULTURNĀLIS, et Volturnalis, e, adj. ad Vulturnum Deum pertinens, ut Volturnalis flamen, qui ejus cultui est addictus, ap. *Varr. L. L.* 6, 3. *med.* ¶ *Volturnalia sacra* Volturno Deo faciebant: cujus sacerdotem Volturnalem vocabant. Ita *Paulus* ex *Festo*. Ea vero sacra fiebant VI. Kal. Septembr., ut constat ex *vet. Kalend.* ap. *Grut.* 133. V. v. sq.

VULTURNUS, i, m. fluvius Campaniae, qui oritur in Samnio, et, aliis amnibus acceptis, inter Casilinum et Capuam decurrens mare Tyrrhenum intrat, ibique oppido dat nomen, quod nunc dicitur *Castel Volturno*. *Plin.* 3, 5, 9., *Liv.* 8, 11. et *Virg. A.* 7, 729. ¶ Olim Capua ipsa Vulturnum dicta fuit, teste *Liv.* 4, 37. ¶ Aliud fuit *Vulturnum* castellum ad Vulturni ostium, ut ait *Liv.* 25, 20., in quod deinceps, teste *eod.* 34, 45., colonia est deducta, ubi nunc est *Castel Volturno*. ¶ Adjective. *Sil.* 12, 521. Vulturna citata Transmittunt alno vada. *Plin.* 36, 26, 66. In Vulturno mari Italiae arena alba nascens, *h. e.* in eo mari, qui circa Vulturni ostia est. ¶ Item *Vulturnus*, et *Volturnus* nomen Dei. V. v. praec. ¶ Item ventus spirans ab ortu brumali, qui in octonaria et duodenaria ventorum apud veteres divisione etiam Eurus dicitur, quique medius est inter duos ab Italis *Sirocco - Levante* et *Sirocco* appellatos (V. VENTUS.) Ejus mentio est ap. *Plin.* 2, 47, 46., *Sen. Q. N.* 5, 16., *Gell.* 2, 22. et *Colum.* 5, 5. *med.* et 11, 2. *med.* Unus *Vitruvius* 1, 6. *med.*, qui XXIV. numerat ventos, eundem Vulturnum ponit infra Eurum, meridionalem potius, quam orientalem plagam versus. Appellationem autem traxisse videtur a Vulture monte Apuliae, unde idem spirat, ac propterea, ne agris noceret, divinum cultum apud Romanos habuisse, die etiam festo Vulturnalium in ejusdem honorem instituto. [Hinc *Inscr.* ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 1649. Volturno Sancto Sac. L. Vettius L. F., etc. Alii tamen putant hujusmodi monumentum ad Vulturnum amnem pertinere. *F.*]

VULTUS, us, m. πρόσωπον, habitus sive status faciei, qui pro animi affectibus alius atque alius ostenditur: indicatio illa in homine, quae pro motu animi in facie ostenditur. Differt a facie, quae est oris species; nam eadem semper manet; at vultus pro motu animi mutatur. Aliud discrimen V. in FACIES. Volunt esse per syncopen a *volitum* verbi *volo:* quia voluntatis et animi significatio est. Unde et *voltus* saepe legitur. *Cic. Leg.* 2, 9. Nam et oculi nimis arguti, quemadmodum animo affecti simus, loquuntur; et is qui appellatur vultus, qui nullo in animante esse praeter hominem potest, indicat mores: cujus vim Graeci norunt, nomen omnino non habent. *Id. Pis.* 1. Oculi, supercilia, frons, vultus denique totus, qui sermo quidam tacitus mentis est, hic in fraudem homines impulit. *Id. Or.* 3, 59. Imago animi vultus est, indices oculi. *Plin.* 7, 19, 18. Socratem eodem semper visum vultu, nec aut hilaro magis, aut turbato. *Suet. Ner.* 37. Tristior et paedagogi vultus. *Id. Aug.* 79. Vultus tranquillus et serenus. *Id. Tib.* 68. Vultus abductus, *h. e.* in rugas contractus. *Tac. H.* 2, 46. Flectere, aut indurare vultum. *Ov. Met.* 8, 677. super omnia vultus Accessere boni. *Cic. Cluent.* 96. *f.* Recordamini faciem, atque illos fictos simulatosque vultus. *Id. Planc.* 18. *med.* Non modo severitatem illorum, sed ne vultus quidem ferre possemus. *Hor. Sat.* 1, 3, 9. vultus multa et praeclara minantis. *Sen. Herc. Fur.* 724. vultus est illi Jovis, Sed fulminantis. *Ov. Pont.* 4, 1, 5. Vultus trahere; et *Mart.* 1, 41. ducere, *h. e.* contrahere, et fastidii aut molestiae signa dare. ¶ Absolute aliquando vultum iratum significat. *Hor. Od.* 3, 3, 3. vultus instantis tyranni. *Id. Sat.* 2, 7, 44. aufer me vultu terrere. *Tac. A.* 1, 12. Vultu offensionem conjectaverat. Sic *Psalm.* 20, 10. Pones eos ut clibanum ignis in tempore vultus tui. Adde *Psalm.* 33, 17. et *Esther.* 7, 6. et *Jerem.* 1, 17. etc. ¶ *Vultu alicujus regi*, est ad nutum ejus se componere. *Sen. Ben.* 6, 7. Tuus vultus, cui regendum me tradidi, colligit rugas et attrahit frontem, quasi longius exeam. ¶ *Vultu saepe laeditur pietas*, dictum celebre, quo significatur, pietatem in parentes adeo facile violari posse, ut non factis modo, aut verbo, sed et contumaciori vultus habitu laedatur. *Cic. Rosc. Am.* 13. ¶ Interdum vultus accipitur pro facie. *Coel.* ad *Cic. Fam.* 8, 12. *med.* Malui collegae ejus, homini alienissimo mihi, et propter amicitiam tuam non aequissimo, me obligare, quam illius simiae vultum subire. *Mart.* 1, 32. Dum nulla teneri sordent lanugine vultus. *Plin.* 26, 1, 2. Mentagra occupans in multis totos utique vultus. Adde *Petr. Sat.* 111. et 113. ¶ Hinc et pro imagine, aut signo vultum alicujus referente ponitur. *Vopisc. Prob.* 23. Dignitatem Probi imperatores nostri prudenter et consecrandam vultibus, et ornandam templis, et celebrandam ludis Circensibus judicarunt; et *Plin.* 35, 2, 2. Vultus Epicuri per cubicula gestant, ac circumferunt secum. *Id.* 37, 2, 2. E margaritis fieri tuos vultus? sic te pretiosum videri? ¶ Translate sumitur pro externa cujusque rei specie, ut *facies*. *Ov. Met.* 1, 6. Unus erat toto naturae vultus in orbe. *Virg. A.* 5, 848. Mene salis placidi vultum, fluctusque quietos Ignorare putas? ¶ Antique *voltus* dixere: imo et *voltum* neutr. gen. *Enn.* ap. *Non.* 3, 260. Aversabantur semper nos, nostraque volta. *Lucr.* 4, 1206. juxtim miscentes volta parentum.

VULVĂ, ae, f. μήτρα, ὑστέρα, locus in feminis, in quo fetus concipitur. Etymon vocis in VOLVA. Proprie dicitur de brutis animalibus. *Plin.* 11, 37, 84. Feminis eadem omnia, praeterque visicae junctus utriculus, unde uterus appellatur, quod alio nomine locos appellant: hoc in reliquis animalibus vulvam. ¶ Vulvam suillam Romani in deliciis ciborum habuere, praesertim ejecticiam, nam quae effetis a partu eximebatur, tanquam livida et macra, nullo in pretio fuit. *Plin. ib.* Vulva ejecto partu melior, quam edito. Ejecticia vocatur illa, haec porcaria: primiparae suis optima: contra effetis. A partu, praeterquam eodem die suis occisae, livida ac macra. Nec novellarum suum, praeter primiparas, probatur: potiusque veterum, dum ne effetarum, nec biduo ante partum, aut post partum, aut quo ejecerint die. Proxima ejecticiae est occisae uno die post partum. Haec *Plin. Mart.* 13, 56. Te fortasse magis capiet de virgine porca: Me materna gravi de sue vulva capit. Adde *Hor. Ep.* 1, 15, 41. ¶ *Bulba* pro *vulva* legitur in illo *Naevii* ap. *Macr. Sat.* 2, 14. Quis apud te heri? Praeneste, et Lanuvio hospites. Suopte utrosque decuit acceptos cibo: Alteris inanem bulbam madidam dari, Alteris nuces in proclivi profundere. ¶ Ut *uterus* de bestiis ita saepe de mulieribus *vulva* dicitur. *Cels.* 4, 1. et 20. et 5, 21. et 25. et 7, 29. etc., *Plin.* plurimis in loc., *Juven.* 6, 128. et *Mart.* 11, 61. ¶ Per similitudinem dicitur etiam de podice viri, qui muliebria patitur. *Pers.* 4, 35. penemque, arcanaque lumbi Runcantem, populo marcentes pandere vulvas. ¶ Scribitur et *volva*. V. VOLVA.

VULVŬLĂ, ae, f. parva vulva. *Apic.* 2, 3. Vulvulae isiciata sic fiunt.

ŪVOR, oris, m. humor. *Varr. L. L.* 4, 21. *extr.* Uvae ab uvore.

U X

[UXĀMENSIS, e, adj. ad Uxamam pertinens, Hispaniae citerioris urbem, ad Durium fluv., quae nunc *Osma*, cujusque meminit *Plin.* 3, 3, 4. et *Sil.* 3, 384. At non Sarmaticos attollens Uxama muros. *Inscr.* ap. *Grut.* 693, 8. Licinius Julianus Uxamensis. *Alia* ap. *Don. cl.* 6. *a.* 195. C. Pompejo Mucroni Uxamensi An. XC. sodales F. C. *F.*]

*UXANTISMA, insula inter Galliam ac Britanniam. *Itin. marit.* ap. *Anton. Itin.* Hodie est *Ushant*. *B. A.*

*UXELLODŪNUM, i, n. Aquitaniae oppidum, in Cadurcis, non procul a Garumna flumine. *Hirt. B. G.* 8, 31. et 40. *B. A.*

[UXENTĪNI, orum, m. plur. incolae Uxenti, urbis Salentinorum, in Calabria, quae nunc *Ugente* appellatur. *Plin.* 3, 11, 16. Salentinorum, Neretini, Uxentini. *F.*]

UXOR, oris, f. γυνὴ, ἄκοιτις, mulier, quae viro tradita est. Quorundam opinio est, dici quasi *unxor*, hoc est unctrix, quod sponsa mariti domum ingressura postes inungeret. Eademque ab re Juno dicta Unxia. *Donat.* ad *Ter. Hec.* 1, 2, 60. Uxor dicitur vel ab ungendis postibus, et figenda lana, hoc

est quod, cum puellae nuberent, maritorum postes ungebant, ibique lanam figebant, vel quod lotos maritos ipsae ungebant, cujus rei testis est Ennius: Exin Tarquinium bona femina lavit, et unxit. *Servius* ad illud *Aen.* 4, 459. Velleribus niveis, et festa fronde revinctum: Moris, *inquit*, fuerat, ut nubentes puellae, simul venissent ad limen mariti, postes, antequam ingrederentur, propter auspicium castitatis ornarent laneis vittis: unde ait velleribus niveis: et oleo ungerent; unde uxores dictae sunt, quasi unxores. *Cic. Sext.* 3. Duxit uxorem patre vivo, viri optimi, et calamitosissimi filiam, C. Scipionis. *Id. Fin.* 3, 20. *med.* Uxorem sibi adjungere. *Id. Or.* 2, 64. *f.* Ridicule etiam illud Porcius Nasica censori Catoni, cum ille: Ex tui animi sententia tu uxorem habes? Non hercule, inquit, ex mei animi sententia. *Id. Verr.* 2, 3, 33. Solere ajunt barbaros reges Persarum, ac Syrorum, plures uxores habere. ¶ Uxorum duo genera fuere: unum earum, quae proprie uxores, vel matronae dicebantur, alterum earum, quae matresfamilias appellabantur. *Cic. Top.* 3. Si ita Fabiae pecunia legata est a viro, si ea uxor materfamilias esset, si ea in manum viri non convenerat, nihil debetur. Genus est enim uxor, ejus duae formae, una matrum familias: hae sunt, quae in manum convenerunt: altera earum, quae tantummodo uxores habentur. V. MATERFAMILIAS. ¶ Tribus autem modis uxor in manum, seu potestatem mariti veniebat, usu, farre, coemptione. Ex his illa solum materfamilias vocabatur, quae per coemptionem in manum mariti venerat. *Usu* fieri matrimonium dicebatur, cum tutoribus auctoribus mulier in matrimonium conveniebat, et cum viro ita consuescebat, ut cum justo marito: adeo ut, si usus ille intra annum non interrumperetur, pro usurpata jam haberetur. V. USURPATUS, CONFARREATIO, COEMPTIO. ¶ De bestiis per catachresin. *Hor. Od.* 1, 17, 7. Olentis uxores mariti, *h. e.* capellae. ¶ Catachresis est etiam in illo *Mart.* 4, 53. Cerea quem nudi tegit uxor abolla grabati, *h. e.* abolla, quacum dormit pauper, tanquam cum uxore: pro lodice.

UXORCŬLA, ae, f. parva uxor. *Appul. Met.* 9. Erat ei uxorcula etiam satis quidem tenuis. Et ipsa veruntamen postrema lascivia famigerabilis. ¶ Usurpatur in blanditiis. *Pl. Cas.* 4, 4, 19. Mea uxorcula. *Id. ib.* 5, 2, 38. Amabo mea uxorcula, cur virum tuum sic me spernis?

UXORCŬLO, as, a. 1. diligo. *Plaut. fragm.* ap. *Varr. L. L.* 6, 3. *f.* Mulieres uxorculavit; ego novi, scio actiosas. Alii rectius leg. *Mulier es, uxorcula: abi, te ego novi: scio axitiosam.*

*UXORIŌSUS, a, um, adj. uxorius, amans uxoris. *Gloss. Lat. Gr.* Uxoriosus, ὁ τὴν ἰδίαν γυναῖκα φιλῶν. *B. A.*

UXŌRIUS, a, um, adj. γυναικεῖος, ὀάρινος, ad uxorem pertinens. *Cic. Off.* 3, 15. In arbitrio rei uxoriae, melius, aequius. *Ov. A. Am.* 2, 155. Hoc decet uxores: dos est nxoria lites. *Sidon. ep.* 2, 2. *med.* Praedium, quia uxorium, patrio mihi dulcius. ¶ *Uxoria forma*, pulcritudo mediocris. V. *Gellii l. c.* in STATUS, a, um. ¶ Aliquando uxorius, γυναικίας, φιλογύνης dicitur, qui uxori valde inservit. *Virg. A.* 4, 266. tu nunc Carthaginis altae Fundamenta locas, pulcramque uxorius urbem Exstruis. *Hor. Od.* 1, 2, 18. vagus et sinistra Labitur ripa, Jove non probante, uxorius amnis. *Auct. Pan.* ad *Maxim.* et *Constantin.* 4. Juvenis uxorius. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 299. *n.* 272. L. Fundanio L. F. Oufentina Proclo Fundania Junia uxori S. Testam F. Cur. Lege *uxorio suo*, h. e. marito sui amantissimo, at rectius *Zaccheria Instit. Lap.* p. 353. pro *uxori S.* legit *uxor I. S.* h. e. in suo: ut legitur in alia ap. *Grut.* 582, 5. ¶ *Uxorius imber* dicuntur a *Statio* lacrimae, quibus deflet quispiam mortem uxoris. *Silv.* 5, 1, 31. ¶ *Uxoria bibere* ap. *Quint. declam.* 15, 9. est bibere medicamenta, quae uxoris amorem concilient. ¶ *Uxorium pendere* dicitur ille, qui, quod uxorem non habuerit, aes populo dedit. Ita *Festus.* V. *Val. Max.* 2, 9. *n.* 1.

*UZĪA, ae, oppidum Persidis maritimum. *Tab. Peuting.* ¶ Οὐζία est *Ptolemaeo.* *B. A.*

UZITENSIS, e, adj. ad Uzitam pertinens Africae Byzacenae urbem ad Austrum Hadrumeti, cujus meminit *Auct. B. Afr.* 41. et *Ptolem.* 4, 3. *Inscr.* ap. *Marin. Arv.* p. 782. Muthunbal Saphonis F. Cuinas Uzitensis. *F.*]

X

X Littera, ξ, semivocalis est, ex earum numero, quae duplices appellantur. Vim enim duarum consonantium habet, id est *cs*, vel *gs*. Sane veteres pro *x* modo *cs*, modo *gs* utebantur, ut *apecs*, *gregs*, pro quibus nunc *apex* et *grex* dicimus. *Quint.* 1, 4. Et nostrarum ultima X, qua tamen carere potuimus, si non quaesissemus. ¶ Latini hoc elementum, quod vastioris soni videretur, quibusdam dictionibus exemerunt, unde pro vexillo *velum*, pro axilla *alam*, pro paxillo *palum* dicere maluerunt. Quod et ipse testatur *Cic. Or.* 45. Quomodo enim, inquit, noster Axilla, Ala factus est, nisi fuga vastioris litterae, quam litteram etiam e maxillis, e taxillis, et vexillo, et paxillo consuetudo elegans Latini sermonis evellit? *Pier.* ad *Aen.* 7, 648. contendit, non semper esse duplicem: tum ex veterum monumentis, in quibus *vixsit, Alexsander, auxsilium, Cappadoxs*, et in nummo Galbae *paxs* legitur; tum auctoritate *Probi* in *Arte* idem docentis. Disserit de hac re etiam *Voss. de Gramm.* l. *c.* 21. ¶ In compositione quotiescumque praecedit dictionem incipientem a vocali, vel *c, p, t*, utraque compositionis pars remanet integra, ut *exaro, exeo, exigo, exoleo, exuro, excutio, expers, explodo, extraho, extundo.* Sed si praecedat *s* litteram, *s* vel abjicitur, vel retinetur, scribitur enim *exsurgo*, et *exurgo, exsequor*, et *exequor*, etc. ¶ Nota est numeri denarii, sicuti et V, quae dimidiata pars est ejus, nota est numeri quinarii. Hinc factum est, ut in vetustis codicibus haec nota aliquando inveniatur pro denario Romano, quod quatuor valebat nummis sestertiis. *Plin.* 12, 12, 26. Quod minore folio est, mesosphaerum appellatur, emitur X. LX. Laudatissimum microsphaerum e minimis folium; pretium ejus X. LXXV.

XA

*XANTHE, es, f. Ξάνθη, Amazon. *Hyg. fab.* 163. *B. A.*

XANTHĒNES, is, m. gemmae genus, a ξανθὸς, flavus, quia est electri colore. *Plin.* 37, 10, 70. Zenthenum in Media nasci Democritus tradit electri colore, et, siquis terat in vino palmeo, et croco, cerae modo lentescere, odore magnae suavitatis. Alii leg. *zanthenem.*

[XANTHĬCUS, i, m. Ξανθικὸς, mensis ap. Macedones, qui fere respondet Latinorum Aprili, cujus mentio est ap. *Hesychium.* ¶ Est etiam cogn. R. *Inscr.* apud *Grut.* 241. *col.* 3. L. Faenius Xanthicus. *F.*]

[XANTHIPPĒ, es, f. Ξανθίππη, (V. etymon in voce sequent.) Socratis uxor morosa admodum et jurgiosa, irarum et molestiarum muliebrium per diem noctemque scatens. *Cic. Tusc.* 3, 15. et *Gell.* 1, 17. ¶ Est etiam cogn. R *Inscr.* ap. *Grut.* 660, 1. et *De-Lama Iscriz. di Parma* p. 119. D. M. Xanthippes sive Iaiae C. Cassius Lucilianus alumnae dulcissimae. *F.*]

[XANTHIPPUS, i, m. Ξάνθιππος, qui flavos equos, vel flavam pubem habet: a ξανθὸς, flavus, et ἵππος, equus, et pubes. Fuit hoc nomine vir Lacedaemonius, quo duce M. Atilius Regulus ex insidiis captus est. *Cic. Off.* 3, 26. *F.*]

*XANTHĬUM, i, n. herba e lapparum genere, qua rufantur capilli. V. *Plin.* 24, 19 *B. A.*

[XANTHO, us, f. Ξανθώ, una ex Nymphis, Oceani et Tethyos filia: a ξανθὸς, flavus. *Virg. G.* 4, 336. *F.*]

XANTHOS, i, m. gemmae genus, ita a colore fulvo appellatae; ξανθὸς enim fulvum significat. *Plin.* 37, 10, 60. Est et alia ejusdem generis, quae vocatur menui ab Indis, xanthos appellata Graecis, e fulvo candicans.

[XANTHUS, a, um, adj. ξανθός, flavus. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 170, 3. Bebrix Aug. L. Drusianus, A. Fabius Xanthus Cur scribis, librariis, et praeconibus Aed. Cur. scholam ab inchoato refecerunt, marmoribus ornaverunt, etc. Haec est *Schola Xantha*, in foro Romano prope et sub templum Fortunae in regione VIII., cujus mentio est ap. *Sex. Ruf. de region. Urb.*, quae ab ejus curatore et instauratore A. Fabio Xantho, ut vidimus, nomen accepit. *Inscr.* apud *Fabr.* p. 214. *n.* 544. Sextia Xantha. *F.*]

XANTHUS, i, m. Ξάνθος, fl. Phrygiae, seu Troadis, qui ex Ida monte oritur, atque in portum Achaeorum, et in Hellespontum apud Dardanum urbem influit. Diversus est a Scamandro, et Simoente. *Plin.* 5, 30, 33. Sed alii eundem esse ac Scamandrum tradunt. Verum quia hi tres amnes confluunt apud oram, propterea iidem ab aliquibus censentur. Dictus creditur a ξανθὸς, flavus, quod ovium vellera rufo inficiat colore. Adde *eund.* 2, 103, 106. et *Vitruv.* 8, 3. *med.* ¶ Secundum fabulas fuit filius Jovis. De hoc oraculum Apollinis fuit, Graecos Ilii non esse potituros, nisi equos Rhesi abduxissent, antequam herbam Troadis gustassent, et de Xanthi aqua bibissent, quod a Diomede et Ulysse factum est, occiso Rheso noctu, et per insidias. *Virg. A.* 1, 476. Ardentesque avertit equos in castra, priusquam Pabula gustassent Trojae, Xanthumque bibissent. ¶ Xanthus alter fl. Lyciae, qui ex Cadmo monte oritur duobus fontibus, Xanthum urbem interluit, et non procul ab ea in Lycium mare se exonerat. *Id. ib.* 4, 143. Qualis ubi hibernam Lyciam, Xanthique fluenta Deserit, ac Delum maternam invisit Apollo. *Id. Cul.* 14. Alma Chimereae Xanthi perfusa liquore: *subaudi* urbs. Alii leg. *Xanthus*, et urbem item intelligunt. ¶ *Xanthus uterque* ap. *Stat. Theb.* 4, 387. est Phrygius, et Lycius. ¶ Est hoc nomine parvus fluvius Epiri, qui arescit. *Virg. A.* 3, 350. Pergama et arentem Xanthi cognomine rivum Agnosco. ¶ Hujusmodi nomen habuit etiam equus Achillis ap. *Claud. Cons. Hon.* 4, 556. et flavum Xanthus sprevisset Achillem. ¶ Est item cognomen R. V. v. praec. ¶ *Fuit et Xanthus nomen unius e quinquaginta Aegypti filiis. *Hygin. fab.* 170. ¶ Xanthus, scriptor Lydus, e Sardibus civitate historias Lydorum scripsit, teste *Suida.* Meminit et *Plin.* 25, 1. ¶ Item unus ex equis Diomedis. *Hygin. fab.* 30. ¶ Et nomen equi Neptuno a Junone dono dati. *Serv.* ad *Virg. G.* 3, 89. *B. A.*

XE

*XENAGŎRAS, ae, m. historicus. *Macr. Sat.* 5, 19. *extr.* V. *Voss. de Hist. Graec. l.* 3. *c.* ult p. 422. *B. A.*

*XENIĂDES, is, m. Ξενιάδης, Corinthius, qui cum emere vellet Diogenem Cynicum, et *quid is artificii novisset*, percontatus esset, *Novi*, inquit Diogenes, *hominibus liberis imperare.* Quod responsum demiratus Xeniades, emit et manu misit, filiosque suos ei tradens, *Accipe*, inquit, *liberos meos, quibus imperes.* Narrat *Gell.* 2, 18. V. et *Laert.* 6, 30. *B. A*

XĔNIAE BALNĔAE, locus in Latio. Quidam Bajas esse suspicantur. Dictae sunt a ξένιος, hospitalis, quod a ξένος, hospes, nempe ab hospitibus, qui ibidem recipiebantur. *Cic. Coel.* 25. Ajunt constitutum factum esse cum servis, ut venirent ad balneas Xenias, etc. Alii rectius leg. *Senias.*

XĔNĬOLUM, i, n. parvum xenium. *Appul. Met.* 2. Commodum meridies accesserat, et mittit mihi xeniola, porcum opimum, et quinque gallinulas, et vini cadum in aetate pretiosi. *Ulp. Dig.* 1, 16, 6. *f.* Ad xeniola non pertinet. Alii leg. *ad xenia jam non pertinet.*

*XENITĀNA, ae, f. dictum est Quiza oppidum Mauritaniae Caesariensis. *Plin.* 5, 2. ¶ Xenitana *oppidum peregrinorum* significat, teste *eod. Plin. ibid.* *B. A.*

XENĬUM, ii, n. ξένιον, munus hospitibus dari solitum: a ξένος, hospes. Unde ab *Appul.* vocatur munus hospitale. Latini, *Festo* teste, vocant *Lautia*, quam vocem exponens *Plutarchus* non simpliciter ξένια dicit, sed τὰ πεμπόμενα τοῖς πρέσβεσι ξένια. *Mart.* librum 13. *Xenia* inscripsit, quod in eo ejusmodi res distichis describit, cujusmodi hospitibus mitti solent, et quod versus ipsi pro xeniis mitti possint. *Id. ib.* 3. Omnis in hoc gracili xeniorum turba libello Constabit nummis quatuor empta tibi; et *infra:* Haec licet hospitibus pro munere disticha mittas, Si tibi tam rarus, quam mihi nummus erit. ¶ Dona etiam quae dabantur convivis post coenam, *xenia* dicta sunt. *Plin. ep.* 6, 31. *med.* Adhibeamur quotidie coenae, erat modica, si principem cogitares: interdum ἀκροάματα audiebamus; interdum jucundissimis sermonibus nox ducebatur. Summo die abeuntibus nobis, (tam diligens in Caesare humanitas) xenia sunt missa. Adde *Vitruv.* 6, 10. *med.* ¶ Item quaecumque munera amicis domi suae degentibus mittebantur, de quibus etiam intelligenda sunt *Martialis* xenia. ¶ Item munera, quae a provincialibus dabantur proconsulibus, et aliis provinciarum rectoribus; quorum mentio est apud *Ulp. Dig.* 1, 16, 6. ¶ Item quae ultro largiri solebant rei causidicis, et advocatis pro causarum actionibus. *Plin. ep.* 5, 14. Quam me juvat, quod in causis agendis non modo pactione, dono, munere, verum etiam xeniis semper abstinui!

[XĔNĬUS, a, um, adj. ξένιος, hospitalis. Est nomen serv. R *Inscr.* ap. *Mur.* 920, 6. Xeniae Caesaris L. *h. e.* libertae. *F.*]

*XENO (Xenon) onis, m. Epicureus, vixit Ciceronis temporibus. *Cic. Attic. l.* 5. *ep.* 10. *extr.* ¶ Alius, Apollonidiensis. *Id. ibid. ep.* 13. ¶ Xeno, Menenus, Centuripinus. *Id. Verr.* 2, 1, 22. ¶ Xeno apud *eund. Attic. l.* 13. *ep.* 37. videtur esse Attici procurator. ¶ Fuit ex Xeno quidam, pictor insignis, Sicyonius, de quo *Plin.* 35, 11. *B. A.*

*XENOCLES, is, m. Adramyttenus, rhetor Asiaticus, quocum Cicero fuit adolescens. *Cic. Brut.* 91. *B. A.*

*XENOCRĂTES, is, m. Ξενοκράτης, Chalcedonius, severissimus philosophorum, Platonis auditor, et Speusippi in academia successor, tardioris ingenii, adeo ut, cum eum Plato Aristoteli compararet, alterum freno alterum calcaribus opus habere diceret. Vixit annos LXXXII, *Suida* auctore. *Cic. Acad.* 1, 4. et 4, 46. *Offic.* 1, 36. *extr.* *Attic.* l. *ep.* 16. *med.* *Orat.* 3, 17. *Tusc.* 5, 32. et *Nat. Deor.* 1, 13. Adde *Val. Max.* 7, 2. V. et *Laert.* 4, 6. ¶ Alius, insignis statuarius et pictor, Tisicratis discipulus, vixit temporibus Ptolemaei Lagi. Scripsit de toreutice itemque de pictura. *Plin.* 34, 8. et 35, 10 ¶ Accusativum *Xenocraten*, Graeco more, habes apud *Cic. de re publ.* 1, 2. edente *Angelo Maio.* *B. A.*

XENODOCHĪUM, vel Xenodochēum, ii, n. ξενοδοχεῖον, hospitale, locus publicus, quo hospites, id est peregrini, excipiuntur: a ξένος, hospes, et δέχομαι, suscipio. Hoc genus hospitii Hierosolymis primum ab Hircano exstructum fuisse, auctores sunt *Flavius Josephus* et *Hegesippus.* [Hinc *Hieron. ep.* 66. *n.* 11. Audio, te xenodochium in Portu fecisse

Romano, et virgam de arbore Abraham in Ausonio plantasse litore, *h. e.* de Palaestina, ubi primo xenodochia facta sunt, in Italiam transtulisse eorundem usum. *Id.* in *Reg. S. Pachom. n.* 51. Quando ad ostium monasterii aliqui venerint, deducent eos ad locum xenodochii, praebebuntque omnia, quae apta sunt usui monachorum, h. e. *alla forestria. F.*] Adde *Impp. Leo* et *Anthem. Cod.* 1, 2, 17. et *ib.* 3, 33. et 35.

XĔNODOCHUS, i, m. ξενοδόχος, qui advenas inopes hospitio excipit. *Impp. Leo et Anthem. Cod.* 1, 3, 33. *f.*

*XENODORUS, i, m. Ξενόδωρος, statuarius, scientia fingendi caelandique clarus. *Plin.* 34, 7. *B. A.*

[XENODOTUS, i, m. ab hospite datus, a ξένος, hospes, et δοτὸς, datus. Est cogn. R. *Inscr.* apud *Grut.* 339, 2. Q. Rapidius Xenodotus. V. ENDOTUS. *F.*]

XĔNON, ōnis, m. ξενών, ῶνος, idem quod xenodochium. *Imp. Justin. Cod.* 1, 3, 49. et *ib.* 7, 6, 1. §. 3.

XĔNŎPĂROCHUS, i, m. ξενοπάροχος, idem qui parochus, qui legatis publice missis, ceterisque alicujus dignitatis hospitibus salem et ligna praebebat: unde et nomen accepit, παρὰ τὸ τοῖς ξένοις τὰ ἐπιτήδεια παρέχειν, quod hospitibus necessaria suppeditaret. *Arcad. Dig.* 5, 4, 18. Tabularii, vel xenoparochi, ut in quibusdam civitatibus, etc.

*XENOPHANES, is, m. Ξενοφάνης, philosophus Colophonius, Archelai auditor, scripsit elegias et iambos contra Hesiodum et Homerum, quae de diis dixere improbando. Dicebat Xenophanes: τοῖς τυράννοις ὁμιλεῖν ἢ ἥδιστα, ἢ ἥκιστα, *i. e.* cum tyrannis conversandum aut jucundissime, aut minime. Meminit ejus *Cic. de Div.* 1, 3. *Nat. Deor.* 1, 2. *Acad.* 4, 38. et alibi. V. *Laert.* 9, 18. *B. A.*

*XENOPHANTUS, i, m. de quo *Seneca de ira* 2, 2. *extr.* Militaris viri in media pace jam togati aures tuba suscitat, equosque castrenses erigit crepitus armorum. Alexandrum aiunt, Xenophanto canente, manum ad arma misisse. *B. A.*

*XENOPHILUS, i, m. Ξενόφιλος, musicus, patria Chalcidensis, Pythagoricus, biennio minor quam Gorgias, qui CVII vixit annis, sed felicitate non inferior, siquidem, ut Aristoxenus ait, omnis incommodi humani expers in summo perfectissimae doctrinae splendore extinctus est. *Plin.* 7, 50. *Val. Max.* 8, 13. *B. A.*

[XĔNOPHON, ontis, m. ξενοφῶν, hospitem occidens: a ξένος, hospes, et φάω, occido. V. v. sq. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* apud *Grut.* 268, 1. *col.* 3. Hoenius Xenophon. *F.*]

XĔNOPHONTĒUS, et

XĔNOPHONTĬUS, a, um, adj. Ξενοφόντειος, et Ξενοφόντιος, ad Xenophontem pertinens. Fuit autem Xenophon insignis philosophus, et imperator Atheniensis, discipulus Socratis, cujus sermones scripsit, item de Oeconomia, Cyri Paediam, Symposium, historiam belli Peloponnesiaci, de re equestri, de venatione, Socratis apologiam et alia, stilo leni et suavi. *Cic. Brut.* 35. Liber conscriptus molli, et Xenophonteo genere sermonis. *Id. Fam.* 5, 12. *med.* Hercules Xenophontius, *h. e.* Hercules Prodicius, qui a Xenophonte in suis scriptis inducitur. V. PRODICIUS.

XĒRAMPĔLĪNUS, a, um, adj. ξηραμπέλινος, qui vitem siccam imitatur, ut Xerampelinus color, ξηραμπέλινον χρῶμα, quem videre est in arefactis vitium foliis, a ξηρὸς, aridus, et ἀμπέλινος, viteus, quod ab ἄμπελος, vitis. Quamquam quaeri possit, num xerampelino colori a vitis foliis id nomen impositum sit, quae adulto jam autumno velut cruentata rubent, an a vitibus ipsis, quarum color pullus est. Sane quidam censent, xerampelinum colorem potius esse pullum, sive atrum, idque adducti verbis *Suidae*, qui χλαμύδας ξηραμπελίνας etiam ἀγραβατικὰς dictas ait: at has idem a colore atro dictas arbitratur, quemadmodum apud eum in Ἀγραβατικὰς videre potes. Hinc xerampelinae vestes, quae colore xerampelino tinctae sunt. *Juven.* 6, 518. Et xerampelinas veteres donaverit ipsi. [*Not. Tir.* p. 159. Xerampinus, xerampininus. Lege *xerampelus*, *xerampelinus. F.*]

XĒRANTĬCUS, a, um, adj. ξηραντικὸς, a ξηραίνω, exsicco, ut Xerantica decoctio, *Macer* 1, 88. et *Theod. Prisc.* 2, 3.

XĒRŎCOLLȲRIUM, ii, n. ξηροκολλύριον, collyrium ex aridis constans: a ξηρὸς, aridus. *Marcell. Empir.* 8. §. 3. s. in. V. HYGRA.

XĒRŎLĬBYA, ae, f. Ξηρολιβύα, Libya sicca, pars interior Libyae arida et deserta, propter aquarum inopiam, inter Tripolim et Pentapolim. *Serv.* in *A.* 4, 42. et 196.

XĒRŎLŎPHUS, i, m. ξηρόλοφος, tumulus aridus et siccus, ex congestis nempe lapidibus: a ξηρὸς, aridus, et λόφος, tumulus. Hujusmodi locus fuit Byzantii, ubi cochleae sexdecim, et Dianae columna structilis, et tripodes, quibus multa epigrammata erant inscripta: cujus adhuc non obscura vestigia superesse dicuntur. *Prisc.* 1, 547. Et epigrammata, quae egomet legi in tripode vetustissimo Apollinis, qui stat in Xerolopho Byzantii. Adde 6, 709.

XĒRŎMYRRHA, ae, f. myrrha non recens, sed arida, a ξηρὸς, aridus. [Ita veteres Lexicographi vocem interpretati sunt, quae perperam irrepserat ap. *Sedul. Hymn.* 81. Xeromyrrham post sabbatum Quaedam vehebant compares, Quas allocutus Angelus, Vivum sepulcro non tegi. Sed alii rectius, quos inter *Arevalus*, pro *xeromyrrham* legendum probarunt *Xristo. myron*; scilicet *Xristo* pro *Christo*, ut nempe constaret ratio carminis illius acrostichi seu potius abecedarii, in quo quilibet versus primus trium et viginti stropharum incipit ab una ex alphabeti Latini litteris. Ea vero sententia ibidem exprimitur, quae exstat in *Euang. D. Lucae* 23, 55. et 24, 1.; *myron* porro pro *unguentum* habet etiam *Hieronymus*. V. MYRON. *F.*]

[XĒRON, i, n. ξηρὸν, aridum medicamentum, quod in modum pulveris inspergitur. *Plin. Valer.* 3, 22. *med.* Xeron diatessaron quod facit ad nomas; et *mox:* Quae omnia teres, donec sicca efficiantur, et in pulverem perveniant. *F.*]

XĒRŎPHĂGĬA, ae, f. ξηροφαγία, usus ciborum aridorum, post quos non opus esset lavare manus: a ξηρὸς, siccus, et φάγω, comedo; quo vescendi genere utebantur tum athletae apud Gentiles ad robur corporis, tum Christiani ad vivendi parsimoniam et sobrietatem. *Tert. adv. Psych.* 1. *f.* Arguunt nos, quod jejunia propria custodiamus, quod stationes plerumque in vesperam producamus, quod etiam xerophagias observemus, siccantes cibum ab omni carne, et omni jurulentia, et uvidioribus quibusque pomis, ne quid vinositatis vel edamus, vel potemus.

XĒRŎPHTHALMĬA, ae, f. ξηροφθαλμία, lippitudo arida, qua neque tument, neque fluunt oculi, sed rubent tantum, et cum dolore quodam gravescunt, et noctu praegravi pituita inarescunt: a ξηρὸς, siccus, et ὀφθαλμία, lippitudo. *Cels.* 6, 6. *n.* 29. Graecis litteris scribit: Latinis *Marcell. Empir.* 8. §. 3. *in.* [Ad caliginem et asperitudinem oculorum, siccamque perturbationem sine tumore, quam xerophthalmiam Graeci appellant, facit hoc collyrium, quod psoricon dicitur. *F.*]

*XERXENE, es, f. regio Armeniae. *Plin.* 5, 24. Fluit (*Euphrates*) Derxenem primum, mox Anaiticam, Armeniae regiones a Cappadocia excludens: ubi *Harduinus* (necnon *Cellarius* in *orb. antiq.*) legi vult *Xerxenem*. Quid mirum? cum Ξερξηνή sit *Straboni*, Ξερξήνη autem *Steph. Byz.* Eadem ratione formatur, qua Καμβυσηνή, quae Περσικὴ χώρα fuit, teste *Steph. Byz. B. A.*

*XERXES vel Xerses, is, m. Ξέρξης, Darii filius, potentissimus omnium regum Persarum. Aegyptum, quae a patre desciverat, recepit: expeditionem etiam, quam Darius in Athenienses paraverat, quinque annorum apparatu prosequens, decies centena hominum millia traduxisse dicitur. Quem numerum ut *Valerius*, itemque *Hieronymus* testantur, de alta prospectans specula, flevisse fertur, quod post centum annos nullus superesset. Hac igitur multitudine accinctus, us omnes referunt auctores, maria pontibus conjunxit, Athonque montem continenti abscidit, *Plin.* teste 4, 10. Victus demum a quatuor millibus apud Thermopylas, navale certamen cum Themistocle tentavit: a quo idem apud Salamina superatus, turpiter cum paucis parva cymba aufugit, relicto Mardonio praefecto, qui et ipse profligatus in Boeotia fuit. Demum quum se otio socordiaeque, relicta militia, tradidisset, a suis spretus, paucis post annis ab Artabano praefecto suo in regia interficitur, quum regnasset annis octo. De eo V. *Justin.* 2, 10. etc. *Lucan.* 2, 672. *Cic. Tusc.* 5, 7. et *de Leg.* 2, 10. *Val. Max.* 9, 1. ℙ Genitivum *Xerxi* habes ap. *Nep.* in *Reg.* 1. et *Xersii* bis ap. *Auct. Itin. Alex.* 67. ed. *A. Maio.* ℙ Ad illud *Val. Max.* 9, 5. Jam Xerxes, cujus in nomine superbia et impotentia habitat, suo jure quam insolenter usus est, etc. nomine ipso volunt *majestatem regiam* designari. V. *Reland. de Vet. L. Pers.* p. 259. sq. Verbo *Regem Leonem* notari aiunt. *Guil. Burton.* in *Pers. ling. hist.* τὸ Ξέρξης exponit per Ἀρήιος, *Bellator:* ita enim *Herodotus* interpretatur in 6, 98. ℙ Xerxis quoque nomen aliis accommodatum. Sic L. Lucullus a Cn. Pompeio dictus est *Xerxes togatus:* idque ut *Vellei.* 2, 23. ait, *ob objectas moles mari, et receptum suffossis montibus in terras mare:* quam rem narrat *Plin.* 9, 54. *B. A.*

X I

XĬPHĬAS, ae, m. ξιφίας, piscis genus, rostrum habens mucrone armatum: unde et Latini Graecos imitati, gladium appellant: a ξίφος, ensis. [*Schwertfisch*, Xiphias gladius, *L.*] *Plin.* 32, 2, 6. Xiphiam, id est gladium, rostro mucronato esse, ab hoc naves perfossas mergi in Oceano ad locum Mauritaniae, qui Cotta vocetur, non procul Lixa flumine. *Ov. Hal.* 97. Et durus xiphias ictu non mitior ensis. V. THRANIS. ℙ Xiphiae item stellae sunt ex genere cometarum, figura gladii. *Plin.* 2, 25, 22. Easdem breviores, et in mucronem fastigiatas xiphias vocavere, quae sunt omnium pallidissimae, et quodam gladii nitore, ac sine ullis radiis.

XĬPHĬON, ii, n. ξιφίον, herba folio mucronato, iridi non dissimilis, quam Romani gladiolum, vulgus herbariorum *spatulam foetidam* appellat. [*Schwertel, Schwertlilie.*] *Plin.* 25, 11, 88. Xiphion, et phasganion in humidis (*nascitur*); cum primum exit, gladii praebet speciem, caule duum cubitorum, radicis ad nucis avellanae figuram fimbriatae, quam effodi ante messes oportet, siccari in umbra.

X O

[XŌĪTES, ae, m. Aegypti nomus, cujus metropolis Xois, urbs maritima in Delta inter alveos Thermunticum et Busiriticum, nunc *Skoou*, vel *Saka*. *Plin.* 5, 9, 9. Quae juxta Pelusium est regio, nomos habet Xoiten, Mendesium, Sebennyten. *F.*]

X U

[XUTHĒ, es, f. ξουθή, flava. Est nomen propr. serv. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1018, 3. Xuthe Liviae L. *F.*]

X Y

*XYCHUS, i, m. scriba falsarius ap. *Liv.* 9, 55. *B. A.*

*XYLENEPOLIS, is, f. Asiae oppidum, nempe in Gedrosia. *Plin.* 6, 23. Sic edd. *Hard.* et *Elzev.* Sed veram lectionem esse *Xylenopolis* censet *Cellarius* in *Orb. ant. B. A.*

*XYLENOPOLIS. V. v. praec. *B. A.*

[*XYLEOS vel Xylechios, i, f. herba symphoniaca. *Appul. de herb.* 4.

*XYLINE (ξυλίνη, i. e. lignea), es, f. Xyline Come (κώμη, i. e. vicus) in Asia minore fuit, in Pamphylia, vel in confinio Pisidiae. *Liv.* 38, 15. *B. A.*

XYLĪNUM, i, (subaudi *linum:* est enim adjectivum a *xylon*) ξύλινον, genus lini candidissimi et mollissimi, nascens in frutice, cui nomen xylon, pomis quibusdam inclusum barbatae nuci non dissimilibus, quae maturitate hiscentia globum lini ostendunt. *Plin.* 19, 1, 2. *n.* 3. Superior pars Aegypti in Arabiam vergens gignit fruticem, quem aliqui gossipion vocant, plures xylon, et ideo lina inde facta, xylina. Parvus est, similemque barbatae nucis defert fructum, cujus ex interiore bombyce lanugo netur. Nec ulla sunt eis candore mollitiave praeferenda. Vestes inde sacerdotibus Aegypti gratissimae. Haec *Plinius*. Ubi per *bombycem* minime intelligere oportet fila bombycum, sed lanuginem fructu xyli contentam, quam sic vocat, quia et mollitie similis est bombycum operi, et similiter ex ea telas nent, vestesque texunt.

XYLŎBALSĂMUM, i, n. ξυλοβάλσαμον, balsami arbusculae lignum, cujus succus *opobalsamum* est: a ξύλον, lignum. *Plin.* 12, 25, 54. Et sarmenta quoque in merce sunt. DCC HS. amputatio ipsa, surculusque veniit, intra quintum devictae (*Judaeae*) annum: xylobalsamum vocatur, et coquitur in unguentis: pro succo ipsum substituere officinae.

XYLŎCASSĬA, ae, f. ξυλοκασσία, lignum cassiae, seu casiae, ut *xylobalsamum*, lignum balsami. Enumeratur inter species vectigales a *Mart. Dig.* 39, 4, 16. §. 7.

XYLŎCINNĂMŌMUM, i, n. ξυλοκιννάμωμον, cinnami lignum. *Plin.* 12, 19, 42. Ipsum vero lignum in fastidio est propter origani acrimoniam; xylocinnamomum vocant.

[XYLŎCINNĂMUM, i, n. idem ac xylocinnamomum. *Scrib. Comp.* 271. Sumere oportet xylocinnami pondo quadrantem, etc. *F.*]

[XYLOLYCHNUCHUS, i, m. ξυλολυχνοῦχος, candelabrum ligneum: a ξύλον, lignum, et λυχνοῦχος, candelabrum. *Inscr.* ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 2512. Plisthenes Leophronis cerycibus, et Pop. praesentibus ante porticum xylolychnuchum Proserpinae Hunc *Cic. Q. Fr.* 3, 7. *lychnuchum ligneolum* appelat. *F.*]

XYLON, i, n. a ξύλον, Graece lignum significat, sed praecipue hoc nomine dictus est frutex, quem aliqui gossipion vocant, plures xylon, et ideo lina inde facta, xylina, ut ait *Plin.* 19, 1, 2. *n.* 3. Plura vide in XYLINUM.

XYLOPHYTON, i, n. herba, quae et consolida dicitur. *Appul. Herb.* 59.

*XYLOPOLITAE, arum, incolae Xylopolis. Fuit autem Xylopolis, Ξυλόπολις, oppidum Macedoniae, in Mygdonia. *Plin.* 4, 10. *B. A.*

*XYNIAE, arum, oppidum Thessaliae. *Liv.* 32, 13. 33, 3. et 39, 26. Ξυνία est *Steph. Byz. B. A.*

XYNĬĂSI, ταῖς Ξυνιάσι, dativus pluralis Graecus (ut *Hamadryasin*, *Thyniasin* ap. *Prop.*) h. e. *Xyniadibus*, quae sunt Nymphae paludis Baebiados, seu Boebeidos in Thessalia, prope Xynian oppidum. *Catull.* 64, 288. Alii aliter legunt.

XYRIS, is, f. ξυρὶς, nomen iridis silvestris. *Plin.* 21, 20, 83. V. IRIS.

XYSTARCHĂ et Xystarches, ae, m. ξυστάρχης, qui athletarum exercitiis et certaminibus in xysto fieri solitis praeerat, idem ac gymnasiarcha. [*Ammian.* 21, 1. *med.* Quinquennalia Julianus Aug. jam edidit, et ambitioso diademate utebatur lapidum fulgore distincto, cum inter exordia principatus assum-

pti vili corona circumdatus erat, xystarchae similis purpurato. ℟ Translate. *Tert. ad Mart.* 3. Bonum agonem subituri estis, in quo agonothetes Deus vivus est, xystarches Spiritus Sanctus. *F.*]

*XYSTIĀNI, orum, incolae Xystis. Fuit autem Xystis, Ξύστις, oppidum Cariae. *Plin.* 5, 29. *B. A.*

XYSTĬCUS, a, um, adj. ξυστικός, ad xystum pertinens, vel ad ludos, et certamina, quae in xysto fiunt. *Tertull. Pudic.* 7. *med.* Spectaculum quadrigarii furoris, et gladiatorii cruoris, et scenicae foeditatis, et xysticae vanitatis. ℟ Xystici sunt athletae, qui se in xysto exercebant. *Suet. Aug.* 45. *med.* Nec tamen eo minus xysticorum concertationes, aut gladiatorum pugnas severissime semper exegit. (Adde *Galb.* 15.) *Inscr.* ap. *Grut.* 332, 6. Athenodorus xysticus Paridi thymelico bene merenti fecit. *Ulp. Dig.* 3, 2, 4. Neque thymelici, neque xystici, nec agitatores ignominiosi habentur.

*XYSTĬLIS, is, f. nomen meretriculae ap. *Plaut. Ps.* 1, 2, 76. *B. A.*

XYSTRĀ, ae, f. ξύστρα, strigilis: a ξύω, rado. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1637, 6. L. Arruntius Xystra. *F.*]

XYSTUM, i, n. et Xystus, i, m. ξυστόν et ξυστός, [Graecis erat porticus tecta, Latinis vero ambulatio hypaethra seu subdialis, *passeggio scoperto, viale.* Vocis etymon, et rei origo ap. *Paus. l.* 6. *c.* 23. Ὁ σύμπας περίβολος καλεῖται ξυστός, ὅτι Ἡρακλεῖ τῷ Ἀμφιτρύωνος ἐς ἄσκησιν ἐγίνετο, ὅσαι τῶν ἀκανθῶν ἐφύοντο ἐνταῦθα, ἐπὶ ἑκάστῃ ἡμέρᾳ σφᾶς ἀναξύειν. Xystum itaque dictum est a ξύω, rado, quia quotidie a sentibus purgabatur et radebatur. De prima apud Graecos significatioue. *Vitr.* 5, 11. Haec autem porticus ξυστὸς apud Graecos vocitatur, quod athletae per hiberna tempora in tectis stadiis exercentur. Proxime autem xystum, et duplicem porticum designentur hypaethrae ambulationes, (quas Graeci παραδρομίδας, nostri xysta appellant, in quas per hiemem ex xysto sereno coelo athletae prodeuntes exercentur. Adde 6, 10. ℟ Ad Romanam vero consuetudinem haec spectant loca. *Sen. Ira* 3, 18. de Caligula: In xysto maternorum hortorum, qui porticum a ripa separat, inambulans, quosdam cum matronis, atque senatoribus ad lucernam decollavit. *Plin. ep.* 2, 17. Ante cryptoporticum xystus violis odoratus. *Tert. Apol.* 38. Nihil nobis est cum insania circi, cum impudicitia theatri, cum atrocitate arenae, cum xysti vanitate. *F.*] ℟ Hujusmodi xysti apti erant ambulationibus et collocutionibus hominum, et circa villas exstruebantur ornatus causa, consitis ordine arboribus ad umbram, floribus ad odorem, et sedilibus ad quietem. Hinc *Vitr.* 5, 9. Media vero spatia, quae erant sub divo inter porticus, adornanda viridibus videntur. *Plin. ep.* 5, 6. Ante porticum xystus concisus in plurimas species, distinctusque buxo. *Phaedr.* 2, 5. Perambulante laeta domino viridia, Praecurrit alium in xystum, sedans pulverem. *Cic. Att.* 1, 8. Hermas, et signa, et cetera, quae tibi ejus loci, et nostri studii, et tuae elegantiae esse videbuntur, quam plurima, quam primumque mittas, et maxime, quae tibi gymnasii xystique videbuntur esse. *Id. Acad.* 4, 3. Cum pauca in xysto locuti essemus, tum eodem in spatio consedimus. *Suet. Aug.* 72. Praetoria sua, quamvis modica, non tam statuarum tabularumque pictarum ornatu, quam xystis et nemoribus excoluit. *Inscr.* ap. *Cavedon. Marm. Moden.* p. 206. *Qui pecuniam contulerunt in Caesareum faciundum,* in xystos Augustos *novis* operibus *construendos ornandosque*, etc.

Y

Y Graecorum vocalis est, qua in illorum dictionibus scribendis tantum utimur. Hujus loco antiqui, qui peregrinam litteram nullam recipiebant, quintam Latinorum vocalem substituebant. *Cic. Or.* 48. Burrum semper Ennius, nunquam Pyrrhum: Vi patefecerunt Bruges, non Phryges, ipsius antiqui declarant libri. Nec enim Graecam litteram adhibebant. Nunc autem etiam duas. Et cum Phrygum, et Phrygibus dicendum esset, absudum erat aut tantum barbaris casibus Graecam litteram adhibere, aut recto casu solum Graece loqui: tamen et Phryges, et Pyrrhum aurium causa dicimus. *Capell.* 3, 58. Y appressis labris spirituque procedit, *h. e.* eo sono effertur, quo Galli et Brixiani et Bergomates suum *u.* ℟ *Auson. Idyll. de litter. monosyll.* 12, 9. Pythagorae bivium ramis pateo ambiguis Y. Dicitur *littera Pythagorae*, non quod ab eo inventa fuerit (est enim inventum Palamedis ex volatu gruum), sed quod ejus figura utebatur ad significandum bivium vitae humanae per virtutes, aut per vitia. *Lactant.* 6, 3. Dicunt, humanae vitae cursum Y litterae esse similem, quia unusquisque hominum, cum primum adolescentiae limen attigerit, et in eum locum venerit, partes ubi se via findit in ambas (*Virg. A.* 6, 540.), haereat nutabundus, etc. V. PYTHAGORAS. ℟ Proprium est hujus litterae, ut initio dictionum perpetuo aspiretur. Quare quae ab ea incipiunt voces, in littera H quaerendae sunt.

*YACINTHUS, i. q. hyacinthus. *Gloss. Lat. Gr.* Yacinthus, ὑάκινθος. Sic *Id.* Ypocrita, ὑποκριτής. Ypotheca, ὑποθήκη. *B. A.*

Y N

*YNITALŌPEX, ecis, vel

*YNITALOPĪCA, ae, f. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (ed. *A. Maio*) 3, 34. Ynitalopicas viseres de harenis profundis emergere non minus longitudinis cubitis X; eaeque quo poterant homines involant: ubi terminationem *eras* saltem praetulerim: est enim ab ἀλώπηξ, ut *Chenatopex.* Videntur (ait *Maius*) intelligendi *Indici mures.* *B. A.*

Y P

*YPOCRĪTA et *YPOTHECA. } V. in *Yacinthus.* *B. A.*

Y T

*YTUMNA, ae, Galliae Celticae flumen, alio nomine Itumna et Icauna. *Guil. Aremoric. Philipp.* 10. 640. At Senones et terra ferax a flumine Ytumna, Usque locum quo Sequanio Lupa confluit amni: ubi *Icumna* legendum censet *Valesius.* *B. A.*

Y U

*YUNGUS, i, vicus Galliae Belgicae, medio inter Remos Treverosque loco. *Anton. Itin.* ℟ *Cluverio* est *Ligny.* *B. A.*

Z

Z Littera Graeca est, qua in Latinis dictionibus non utimur. Est semivocalis (ut ait *Diomed.* 2, 415.) ex genere litterarum duplicium. Valet enim *sd.* Ejus loco nos substituimus interdum geminum *ss*, ut *patrisso* pro πατρίζω, *pitisso* pro πιτίζω, interdum *sd*, ut *Esdras* pro Ἔζρας. Antiqui loco ejus unicum aliquando *s* scribebant, ut *Sacynthus* pro Ζάκυνθος, *Sethus* pro Ζῆθος. Nonnunquam etiam *d* litteram loco ejus usurpabant, ut *Medentius* pro *Mezentius.* Sed hoc tantum apud antiquissimos, qui peregrinas nullas litteras recipiebant. ℟ Pluribus contendit *Pier.* ad *A.* 7, 648. hanc litteram non semper esse duplicem. V. et *Voss. Gram.* 1, 21.

Z A

*ZABDICĒNA, ae, regio sive pars Mesopotamiae. *Ammian.* 25, 23. vel 8. *med.* p. 434. *Vales.* cujus notam V. *B. A.*

[ZABERNĀ, ae, f. mantica seu pera, in qua, juxta *Papiam*, vestes ponuntur, et quidquid aliud. Vox barbara videtur, et ejusdem originis ac ap. *Suidam* ζάβα, lorica, et ζαβαρεῖον, zabarum seu loricarum repositorium, unde fortasse *tabarro* Italorum. *Edict. Dioclet.* p. 25. Pili neti ad diabernas, vel saccos P. I., ✠ decem; et *mox:* Zabernarum, vel saccorum par habens pondo triginta, ✠ quadragentis (lege *quadragenis*) *h. e. un pajo di bisaccie.* Scriptionis autem differentia in *diaberna* et *zaberna* est ex Aeolica praepositione ζα pro διά. V. AVERTA; quae vox aliquam habet tum formae, tum significationis cum hac nostra analogiam. *F.*]

ZĀBŬLUS, i, m. Ζάβολος, idem qui Diabolus: a ζα particula intentiva: vel Aeolice pro διά. *Lactant. Mort. persecut.* 16. Novem proeliis Zabulum cum satellitibus suis debellasti. ℟ *Scribitur et *zabolus.* *Paullin. carm. ad Cyther.* 597. Quibus peremptis interibit Zabolus. *Id. ep.* 34, 10. V. *Ambros. de fide contra Arian.* 6. *Cyprian. serm.* 2. *de zelo,* et cf. *Drus.* ad *Nor. Test.* P. 2. p. 8. *Barth.* ad *Phoebad.* p. 48. sq. *B. A.*

*ZACHALĪAS, ae, m Babylonius, scripsit de gemmis ad Mithridatem regem. *Plin.* 37, 10. Zachalias Babylonius, in his libris, quos scripsit ad regem Mithridatem. ℟ Fortasse idem, qui *Zachlas* audit *Appuleio.* V. *B. A.*

*ZACHLAS, ae, m. Aegyptius sacerdos. *Appul. Met.* 2, 127. *med. Elmenh.* Zachlas Aegyptius, propheta primarius, *h. e.* magus. V. *Zachalias.* *B. A.*

ZĂCYNTHĪUS, a, um, adj. Ζακύνθιος, ad Zacynthum pertinens, quae est insula in Ionio mari prope Peloponnesum, nunc *Zante.* *Nep. Dion.* 9. Zacynthios adolescentes quosdam elegit. *Pl. Merc.* 5, 2, 101. Calchas iste quidem Zacynthius est. *Plin.* 35, 15, 51. Zacynthium bitumen.

ZĂCYNTHUS, f. Ζάκυνθος, insula in Ionio mari, nunc *Zante.* *Virg. A.* 3, 270. Jam medio apparet fluctu nemorosa Zacynthos. *Ov. Her.* 1, 87. alta Zacynthos. ℟ Ap. *Sil.* 1, 275. est nomen viri proprium, qui Saguntum in Hispania condidisse fertur, *ZAGEĪAE, arum, populi Africae, in Troglodytica. *Plin.* 6, 29. ubi quartum *Zageras* habes. *B. A.*

*ZAGRUS, i, m. mons Mediae. *Plin.* 6, 27. *B. A.*

*ZAITA. V. v. sq. *B. A.*

*ZAITHA, ae, f. oppidum Mesopotamiae. *Ammian.* 13, 5. *Vales.* p. 360. (al. 12.) Ζεῖθα est *Ptolemaeo*, Ζαυθὰ *Zosimo.* ℟ Scribitur et *Zaita.* *B. A.*

*ZALĀTES, ae, m. vir impudicus et mollis, de quo *Juvenal. Sat.* 2, 164. Armenius Zalates cunctis narratur ephebis Mollior. *B. A.*

*ZALEUCUS, i, m. Ζάλευκος, legislator Locrensis. *Cic. Att. ep.* 6, 1. *Id. de Leg.* 1, 22. et 2, 6. *Sen. ep.* 90. *med. Auson. profess. Burdig.* 23. Sanxerit, et Locris dederit qua jura Zaleucus. ℟ In *Val. Max.* 1, 2. *Seleucus* male scribebatur. ℟ De Zaleuco V. omnino acutissimum *Bentleium, Dissertion upon the Epistles of Phalaris,* p. 335. sq. *B. A.*

[ZĀMENSIS, e, adj. ad Zamam pertinens, nunc *Zamora*, urbem regiam, Numidiae caput, victoria Scipionis de Annibale illustrissimam. Ejus meminit *Sall. Jug.* 61., *Liv.* 30, 29., *Sil.* 3, 261. aliique. *Inscr.* ap. *Grut.* 364, 1. Coloni coloniae Aelianae Hadrianae Aug. Zamae regiae. *Plin.* 5, 4, 4. Zamense oppidum. *Zamenses, ium*, absolute, incolae hujus urbis. *Auct. B. Afr.* 92. Zamenses interim legatos de iis rebus ad Caesarem Uticam mittunt. *F.*]

ZĀMĬĀ, ae, f. detrimentum, jactura: a Graeco ζημία, et Dorice ζαμία. *Pl. Aul* 2, 2, 19. Nemini credo, qui large blandu'st dives pauperi: ubi manum injicit benigne, ibi onerat aliquam zamiam. *Hypallage* est, h. e. aliqua zamia pauperem onerat. ℟ *Zamiae* ap. *Plin.* 16, 26, 44. dicuntur nuces pini arboris, quae maturescentes se dividunt: et appellationis ratio est, quia, nisi decerpantur, ceteras laedunt. *Hard.* rectius leg. *azaniae* ex MSS.

*ZAMNES, oppidum Aethiopiae, vel Aegypto Aethiopiaeque conterminum. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

*ZAMOLSIS vel Zamolxis, is, m. philosophus, Thrax. *Appul. Apol.* 290. 191. *Elmenh.* ℟ Alius, inter Getas natus, servus Pythagorae ac discipulus, ad Aegyptios una cum eo penetravit, deinde eorum ritus in patriam deduxit, a suisque post mortem pro deo habitus. V. *Herod.* 4, 94. sq. *Laert.* 8, 2. *Suid.* et *Etymol. Mag.* in v. De eo silent Latini auctores. Ceterum *Zalmoxis*, Ζάλμοξις, potius scribendum, patet ex *Varietate Lectionis* in ed. *Herod. Schweighaeuser.* *B. A.*

*ZAMOLXIS. V. v. praec. *B. A.*

ZANCHĀ et Zanga, et Tzanga, ae, f. ζάγγη, genus calceamenti, quo pedes et media crura constringuntur, unde Italorum *stivale*, scilicet a στείβω, premo, constringo, et Latinorum *stipo, as*, et *stiva, ae*, pars aratri. Fiebat autem ex pelle Parthica, quae a Parthis mollissima et delicatissima conficiebatur: videtur esse ab ἄγχω, constringo: unde recentiorum Gallorum *sangle*, cinctorum. *Imp. Gall.* ap. *Treb. Claud* 17. Misi autem ad eum zanchas de nostris Parthicis paria tria. *Impp. Arcad.* et *Honor. Cod. Theod.* 14, 10, 2. Usum tzangarum atque bracarum intra Urbem venerabilem nemini liceat usurpare. Adde *ib. Acron.* ad illud *Hor. Sat.* 1, 6, 27. Nam ut quisque insanus nigris medium impediit crus Pellibus: Nigris pellibus, inquit, zangis. *Gloss. Isid.* Zanga, pellis.

ZANCLAEUS et Zanclēĭus, a, um, adj. ad Zanclen pertinens. *Ov. Met.* 13, 729. Sub noctem potitur Zanclaea classis arena, *h e.* Sicula. *Id. Fast.* 4, 499. et te, Zanclaea Charybdi. *Id. Met.* 14, 47. Oppositamque petens contra Zancleia saxa, Rhegion ingreditur. *Sil.* 14, 48. Zanclaea moenia, *h. e.* Messanae.

ZANCLĒ, es, f. Ζάγκλη, Sicilia, a ζάγκλη, id est a Saturni falce, quam poetae fabulantur in Siciliam decidisse. Quam fabulam inde ortam putat *Macr. Sat.* 1, 8. *extr.*, quod Sicilia in primis frugum fertilis sit. Saturnus autem primus putatur in Italia frugum usum invenisse. *Ov. Met.* 15, 290. Zancle quoque juncta fuisse Italiae legitur, donec confinia pontus Abstulit, et media tellurem reppulit unda. ℟ Eodem nomine appellata est etiam Messana ejusdem Siciliae urbs ad fretum, de qua *Sil.* 14, 48. Nec Vanclae gerunt obscuram moenia famam, Dextera quam tribuit posito Saturnia telo. *Ov. Met.* 14, 5. Liquerat et Zanclen, adversaque moenia Rhegi. Adde *Sil.* 1, 662. ℟ *Item oppidum Peloponnesi, in Messenia. *Plin.* 3, 5. *B. A.*

ZANCLEĪUS. V. in ZANCLAEUS.

*ZAO, promontorium Galliae Narbonensis *Plin.* 3, 4. ed. *Hard.* In ed. *Elzev.* deest haec vox. *B. A.*

ZAPLŪTUS, a, um, adj. ζάπλουτος, valde dives: a ζα particula intentiva, et πλοῦτος, divitiae. *Petr. fragm. Trag.* 37. *Burm.* Ipse nescit, quid habeat: adeo zaplutus est. Adde *Not. Tir.* p. 157.

*ZAPAORTENON (genitiv.) occurrit ap. *Justin.* 41, 5. Urbem nomine Daram in monte Zapaortenon condit. i. e. (fortasse) in regione Zapaortene vel potius Apavortene. *B. A.*

*ZARA, ae, oppidum Armeniae minoris. *Anton. Itin.* *B. A.*

*ZARANGAE, arum, populi Asiae ulterioris, in Drangiana. *Plin.* 6, 2. *B. A.*

*ZARAT. V. v. sq. *B. A.*

*ZARATH vel Zarat, oppidum Mauretaniae Caesariensis. *Appul. Apol.* 289. *med. Elmenh.* et *Anton. Itin.* ¶ Hinc

*ZARATHENSIS, e, adj. ad Zarath spectans. *Appul. Apol.* 289. *Elmenh.* Agrum Zarathensem. *B. A.*

*ZARATUS, i, m. magus quidam apud Medos. *Plin.* 39, 1. *B. A.*

*ZARAX, oppidum Laconiae. *Plin.* 4, 3. *B. A.*

*ZARIASPA, ae, vel Zariaspe, es, f. oppidum Bactrianae, i. q. Bactrum. *Plin.* 6, 15. Ad Bactra oppidum, quod appellant Zariaspa. *Id. ib.* 16. Bactri, quorum oppidum Zariaspe (quod postea Bactrum) a flumine adpellatum est. ¶ Zariaspa, urbs Drangianae. V. v. sq. *B. A.*

*ZARIASPAE, arum, populi Asiae, in Drangiana. *Plin.* 6, 23. Prophthasia oppidum Zariasparum. *Id.* 6, 17. Inde ad Prohthasiam Drangarum CXCIX millia. *Strabo* l. 15. p. 497. *Προφθασίαν τῆς Δραγγιανῆς.* Quae omnia argumento sunt, Zariaspas partem Drangarum fuisse, qui a Zariaspa urbe dicti, non autem illa Bactrianae (prout censet *Harduinus*), sed quae in Drangis fuit aut prope illos. Sed Plinii *Zariaspae* suspecti *Cellario*, qui veretur ne *Ariaspas* seu *Agriaspas* aliorum in animo habuerit, si modo genuina illa scriptura. V. *Cellar. Geogr. antiqu.* T. 2. p. 724. *B. A.*

*ZARMIZEGETHŪSA, urbs Daciae, postea Ulpia Trajana dicta, hodie vicus *Varhel. Ulpian* in *Pandect tit.* 15. leg. 1. ¶ *Sarmizegehusa* audit *Inscr.* ap. *Grut.* 6, 3. Adde *Inscr.* ap. *eund.* 437, 1. ubi errore lapicidae *Sarmizgetusa* appellatur. V. et *Reines.* class. 6. *Inscr.* 90. ¶ *Ptolemaeo* est *Ζαρμιζέθουσα* et plenius *Ζαρμισογέθουσα.* *B. A.*

*ZAROTIS, fluvius Persidis, non procul ab Euphrate, in sinum Persicum influens. *Plin.* 6, 23. Flumen Zarotis ostio difficili Sic edidit *Harduinus* ex MSS Antea legebatur *Oroatis.* *B. A.*

*ZARRHYTUS. V. v. sq. *B. A.*

*ZARYTUS vel Zarrhytus pro Diarrhytus, v. c. Hippo Zarytus vel Hippo Zarrhytus, oppidum Africae Propriae, in Zeugitana. Cf. vocem *Zabulus.* ¶ V. *Hippo.* *B. A.*

Z E

ZĔĀ, ae, f. genus frumenti simile farri. Graece est ζεα, pro quo et ζειὰ dicitur. Far sic vocari, scribit *Hieron.* in *Isai* 9, 28, 25. et in *Ezech.* 4, 9. Manifeste distinguit *Plin.* 18, 8, 19. Duo ejus genera tradit *Dioscor. l.* 20. *c.* 80. alterum simplex, et unius tantum grani, alterum, quod dioccon, hoc est gemini, et duplicis grani appellant, duobus utriculis conjunctum semen habens: ex quo fit sorbitio, vel puls, quae vocatur alica. *Plin. l. c.* Aegypto, ac Syriae, Ciciliaeque, et Asiae, ac Graeciae peculiares zea, olyra, typhe. Qui zea utuntur, non habent far. Est et haec Italiae, in Campania maxime, semenque appellatur. ¶ Est etiam zea rorismarini species. *Appul. Herb.* 97.

*ZELA, ae, f. oppidum Ponti, in finibus Aremeniae. *Hirt. B. Alex.* 72. *Plin.* 6, 3. a quo *Ziela* vocatur (*Ζέλεια* est *Dioni Cass.*) in Cappadocia ponit. ¶ Aliud, in Tracia, dictum est Flaviopolis. *Plin.* 4, 11. *B. A.*

[ZĒLĀTOR, oris, m. qui zelat, et invidet. *Venant. carm.* 5, 6, 12. Serpens elatus, zelator, larveus hostis. *F.*]

*ZELĪA, ae, f. *Ζελεία*, oppidum Troadis. *Plin.* 5, 32. Cf. *Zela.* *B. A.*

ZĒLĬVĪRĀ mulier dicitur, quae cum alieno viro cubans, justae uxoris amorem suo praeferri timet. *Tert. Exhort. ad castit.* 9. Omnis mulier zelivira est, quamdiu aliena. Alii rectius pro *zelivira est* leg. caelibi alia est.

ZĒLO, as, a. 1. ζηλόω, aemulor, cupide aliquid imitor, tam vehementer amo, ut neminem in partem amoris admitti patiar. *Tert. carm. adv. Marc.* 4, 36. Qui zelat populum summo pietatis amore. *August. Confess.* 1, 7. Vidi ego zelantem parvulum: nondum loquebatur, et intuebatur pallidus amaro aspectu collactaneum suum. ¶ Etiam *zelor, aris*, deponentis more usurpatur. *Vet. Poeta* in *Anth. Lat.* T. 2. p. 595. *Burm.* Zeleris nimium cur mea, Marcie, Tamquam si pereas, limina, nescio, Cum sis proximior una velut domu, Et nostros paries dimidiet lares. **Vulgat. Reg.* 1, 19, 14. Zelo zelatus sum pro Domino Deo etc. *B. A.*

ZĒLŌTES, ae, m. ζηλωτής, accipitur pro amatore, qui nullum in amore fert rivalem. In hac significatione frequenter occurrit in sacris Litteris, praecipue apud Prophetas, qui Deum zelotem esse praedicant, hoc est zelotypum, et ferre non posse, ut amor ille, cultusqae sibi uni debitus, ad idola daemoniave transferatur. Adde *Tert. adv. Marc.* 1, 28. et *ib.* 4, 25.

[ZĒLŌTĬCUS, a, um, adj. ζηλωτικός, aemulus. *Not. Tir.* p. 59. Zelat, zelotypus, zeloticus. *F.*]

[ZĒLŌTUS, a, um, adj. ζηλωτός, desiderabilis, expetendus. Graeca positione in *Inscr.* ap. *Mur.* 1769, 1. Zelotos jaceo. Vixi, dum fata sinebant. *Zelotos* videtur fuisse nomen proprium pueri immature defuncti, nam additur *mox:* Bis mihi septenis finis datur ultimus annis, Nomine me rapuit mors inimica meo. ¶ Est item cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 1, 6. L. Vestorius Zelotus. *F.*]

ZĒLŎTYPĂ, ae, f. ζηλοτύπη, mulier zelotypiam habens. *Petr. fragm. Trag.* 69. *Burm.* Noli zelotypa esse. *Juven.* 6, 277. Si tibi zelotypae retegantur scrinia moechae.

ZĒLŎTYPĬĂ, ae, f. ζηλοτυπία, aegritudo animi, cum, ne quis possideat, timemus, quod possidere soli cupimus. *Cic. Tusc.* 4, 8. Obtrectatio autem est ea, quam intelligi zelotypiam volo, aegritudo ex eo, quod alter quoque potiatur eo, quod ipse concupiverit. *Ant.* ad *Cic. post ep.* 8. *l.* 10. *ad Att.* Judicabam duriores partes mihi impositas esse ab offensione nostra, quae magis a ζηλοτυπία mea, quam ab injuria tua nata est. *Plin.* 25, 7, 37. Nympha zelotypia erga Herculem mortua.

ZĒLŎTYPUS, i, m. ζηλότυπος, idem ac zelotes, id est aemulator, suspiciosus in amore: a ζῆλος, et τύπος, quia in zelotypis non amor verus sit, sed ejus solum typus ac imago quaedam: vel quasi ζήλῳ τυπείς, zelo percussus, quia qui sic affectus est, rivalem in amore metuit, nec pati potest. *Juven.* 5, 45. zelotypo juvenis praelatus Iarbae. *Quint.* 4, 2. Quid exponet, qui zelotypum malae tractationis accusat? *Petr. fragm. Trag.* 45. *Burm.* Videbis populi rixam inter zelotypos, et amasiunculos. *Mart.* 1, 93. Nec me zelotypum, nec dixeris esse malignum.

ZĒLUS, i, m. ζῆλος, fervor ille animi, qui in aemulatione cernitur, qui interdum vitiosus est, interdum cum virtute, quatenus scilicet vel ad honesta studiosius capessenda incitat, vel invidiam de alterius bonis, odiumque interdum parit. *Prud. Hamart.* 188. Arsit enim scintilla odii de fomite zeli. *Vitr.* 7. *praef.* Ptolemaeus infinito zelo, cupiditatisque incitatus studio ad eundem modum contenderat bibliothecam Alexandriae comparare. *Auson. epigr.* 77. Quin etiam cupio, junctus quia zelus amori, Ut videare aliis foeda, decora mihi.

ZĔMĂ, ae, f. ζέμα, vas culinarium, olla, cacabus, in quo coquuntur carnes: a ζέω, ferveo, bullio. *Apic.* 8, 1. *f.* Mittitur in zemam, elixatur in aqua marina, etc. (Adde *ib.* 6.) *Valerian. Imp.* ap. *Treb. Claud.* 14. Caucos, et scyphos, et zemas pondo undecim. Plerique alii hic leg. *zuma* neutr. plur. eod. sensu. Sunt etiam, qui *zyma*, ζύμη, h. e. fermentum, quod hic locum habere non videtur.

[ZĒNĂ, ae, m. et *F.*]

[ZĒNAS, atis, m. et *F.*]

[ZĒNĒ, es, f. nomina ὑποκοριστικὰ pro *Zenodorus* et *Zenodora:* a Ζῆν, Juppiter. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 238, 12. L. Calpurnius Zena. *Alia* ap. *Fabr.* p. 143. *n.* 162. P. Julius P. L. Zenas. Alia ap. *Mur.* 1608, 8. Zene Athenais contubernali. *F.*]

ZĒNO et Zenon, ōnis, m. Ζήνων, nomen duorum celebrium philosophorum. V. ZENONICUS. Prima positio recti casus saepe legitur ap. *Cic.* in libris philosophicis. De altera *Varr.* ap. *Non.* 2, 649. Ubi dicatur primus Zenon novam haeresim novo paxillo suspendisse. (Adde *Lactant. var. in loc.*) V. RUBICO. *Juven.* 15, 106. melius nos Zenonis praecepta monent. *Mart.* 9, 48. Democritos, Zenonas, inexplicitosque Platonas, Quidquid et hirsutis pallet imaginibus, Sic quasi Pythagorae loqueris successor, et heres. ¶ *Alius, Epicureus. *Cic. Fin.* 1, 5. ¶ Alius, medicus, de quo *Cels. l.* 5. *praef.* *B. A.* ¶ Est etiam cogn. R *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 143. *n.* 162. P. Julius P. P. P. L. Zenon.

*ZĒNOBĪA, ae, f. Ζηνοβία, regina Palmyrenorum, gente Judaea, humaniores literas a Sophista Longino didicit: post Odenati viri mortem in Syria Romanum rexit imperium: poniturque inter XXX tyrannos, qui tempore Galeni orbem usurpaverint. Superata tandem ab Aureliano, ac in triumphum ducta fuit, eique principis clementia Tiburte possessio concessa, ubi honeste matronae more Romanae agitaret. Haec ea castitate dicitur fuisse, ut ne cum viro suo nisi prolis gratia congrederetur. Regali alioquin pompa, Persarum fere modo adorabatur. Ad conciones galeata procedebat cum limbo purpureo gemmis dependentibus, voce clara, moribus severis. Graeci Aegyptiique sermonis peritissima, Latini non ignara. Herennianum et Timolaum filios literis erudiit. De quorum exitu nescitur, an interierint morbo, an ab Aureliano fuerint interfecti. *Trebell. Poll. de XXX. Tyrann. c.* 14. 23 et 29. *Vopisc.* in *Aurel. c.* 22. sq. *Eutrop.* 9, 9. (al. 13.) V. et *Zosim.* 1, 19. ¶ Zenobia possessio fuit Tiburte, Zenobiae, ut jam dictum est, reginae concessa. *Trebell. Pollio de XXX. Tyrann. c.* 30. Huic (*Zenobiae*) ab Aureliano vivere concessum est. Ferturque vixisse cum liberis, matronae jam more Romanae, data sibi possessione in Tiburti, quae hodieque Zenobia dicitur, non longe ab Adriani palatio, atque ab eo loco, cui nomen est Conche. *B. A.*

[ZĒNŌDŌRUS, i, m. Jovis donum: a Ζῆν, Juppiter, et δῶρον, donum. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Reines. cl.* 10. *n.* 1. p. 594. C. Curtius Zenodorus. *F.*]

*ZĒNŌDŎTUS, i, m. Ζηνόδοτος, grammaticus, qui *Suida* teste vixit temporibus Ptolemaei primi, cujus etiam filios erudiit, ac praefuit Alexandrinae bibliothecae. Primus quoque Homeri libros correxit, ac in ordinem redegit. Hic memorandus ob versiculum *Furii Bibaculi* ap. *Suet. Gramm.* 11. *En! cor Zenodoti, en! jecur Cratetis*, quem ille in Valerium Catonem scripsit; sed quem pro proverbio usurpant quidam. *B. A.*

ZĒNŌNĬĀNUS, a, um, adj. ad Zenonem pertinens, ut Zenoniana lex, *h. e.* a Zenone Imp. lata. *Justin. Instit.* 3. *tit.* 2. §. 3.

ZĒNŌNĬCUS, a, um, adj. ad Zenonem pertinens, qui fuit philosophus Pythagoricus Eleates, dialecticae inventor. Alter Cittieus, auctor fuit et princeps Stoicorum; de quo multa *Cic.* in libris philosophicis. Hinc *Zenonici*, qui alterutrius discipuli, eorumve sectae addicti fuerunt. *August. contr. Pel.* 2, 10.

[ZĒNŌNĪNUS, a, um, adj. ad Zenonem pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 164, 4. Aurelia Zenonina. *F.*]

*ZEPHYRE, es, f. insula maris Mediterranei, Cretae vicina. *Mela* 2, 7. *Plin.* 4, 12. *B. A.*

*ZEPHYRĪA dicta est Melos maris Mediterranei insula, teste *Plin.* 4, 12. *B. A.*

[ZEPHYRĪNUS, a, um, adj. ad Zephyrum pertinens. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 161. *n.* 176. M. Euratius Zephyrinus. *F.*]

*ZEPHYRĬON. V. v. sq. *B. A.*

*ZEPHYRĬUM vel Zephyrion, i, n. Ζεφύριον, Locrorum promontorium in Italia, a quo *Locri Epizephyrii* dicti, in extimo ejus agri jugo siti, juxta Heracleam et Crotonem. *Plin.* 3, 5. Locri cognominati a promontorio Zephyrio. *Mela* 2, 4. *Ov. Met.* 15, 705. ¶ Aliud, in Cyrenaica. *Mela* 1, 8. ¶ Aliud in Cilicia, cum oppido cognomine. *Liv.* 33, 20. Cf. *Plin* 5, 27. ¶ Item oppidum in terra Taurica, circa Bosporum Cimmerium. *Plin.* 4, 12. ¶ Fuit et Zephyrium insula quaedam dicta Halicarnasso olim adjacens, postea autem terris juncta, ipsiusque urbis pars. *Plin.* 2, 89. Id nomen etiam Halicarnasso haesisse, patet ex verbis *Steph. Byz.* *Ζεφύριον, ἡ Ἁλικαρνασσὸς τῆς Καρίας.* *B. A.*

[ZEPHYRIS, idis, f. est nomen serv. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 926, 8. Zephyris Liviae L. *F.*]

ZEPHYRĪTIS, idis, f. patronym. ad Arsinoem pertinens, Ptolemaei Philadelphi sororem uxoremque, quae post mortem templum habuit in Zephyrio, Libyae promontorio, sub nomine Veneris Zephyritidis. V. *Steph. Byz.* in *Ζεφύριον.* *Catull.* 66, 57. Isque (*Zephyrus*) per aetherias me (*comam Berenices*) tollens advocat umbras, Et veneris casto collocat in gremio. Ipsa suum Zephyritis eo famulum legarat, Grata Canopaeis in loca litoribus.

ZEPHYRĬUS, a, um, adj. Ζεφύριος, ad Zephyrum spectans. *Ova Zephyria*, ὠὰ Ζεφύρια, eadem ac hypenemia, et urina, ὑπηνέμια, id est ventosa, sterilia: a *Zephyrus*, quod vento putentur generari, seu potius quod inania sint instar venti. *Plin.* 10, 60, 80. Irrita ova, quae hypenemia diximus, quidam et vento putant generari: qua de causa etiam Zephyria appellantur. V. HYPENEMIUS, et URINUS.

ZEPHYRUS, i, m. Ζέφυρος, unus ex quatuor ventis cardinalibus, qui flat ab occasu aequinoctiali, adversus Subsolanum, testibus *Gell.* 2, 22. et *Plin.* 18, 34, 67. *n.* 2. Sic dictus videtur quasi ζωηφόρος, sive τὸ ζῆν φέρων, h. e. ferens vitam, seu vivere, quia nempe τῷ θέρει πνέοντος αὐτοῦ οἱ καρποὶ αὔξονται, calore ipsius flantis fructus augentur: unde et genitalis mundi spiritus a *Plinio* appellatur. Idem est qui Latine Favonius. Sed *Vegetius* Zephyrum et Favonium diversos ventos esse vult. V. FAVONIUS et VENTUS. ¶ Hic ventus cum flat, ver inchoat, ut *Plin. l. c.* testatur. Hinc *Hor. Ep.* 1, 7, 13. te, dulcis amice, reviset Cum Zephyris, si concedas, et hirundine prima; et *Virg. G.* 1, 43. Vere novo, gelidus canis cum montibus humor Liquitur, et Zephyro putris se gleba resolvit. ¶ Secundum fabulas fuit filius Astraei et Aurorae, ferturque Chlorin Nympham adamasse, eique concessisse, ut floribus praeesset, quae deinceps Flora dicta est. Narrat etiam *Serv.* in *Ecl.* 5, 48. unam ex Horis Zephyro tributam uxorem fuisse, ex qua susceperit filium Carpon nomine longe pulcherrimi corporis, qui post ab Jove in rerum omnium fructus conversus sit. Hac autem fabula designantur effectus hujus venti, omnes fructus genitali aura fecundantis, et ad maturitatem perducentis, ut dictum est. ¶ Hujus officium est portare nuntios Deorum, quos celeriter aliquo pervenire opus sit. *Virg. A.* 4, 222. Tum sic Mercurium alloquitur, et talia mandat: Vade age, nate, voca Zephyros, et labere pennis. ¶ Pro quolibet vento. *Virg. A.* 4, 562. nec Zephyros audis spirare secundos? ¶ *Zephyrus Arsinoes delicium, Ptolemaei Philadelphi sororis uxorisque, memoratur ab *Auson.* in *Mosella v.* 315. ¶ Fuit et Zephyrus nomen unius e canibus Actaeonis. *Hyg. fab.* 181. *B. A.*

*ZERBIS, is, fluvius Assyriae, in Tigrim cadens. *Plin.* 6, 26. *B. A.*

*ZERNENSES, ium, incolae Zernae. Fuit autem Zerna vel Zernae oppidum Daciae. *Ulp.* in *Pandect. L.* 15, 1. Zernensium colonia, *h. e.* Zerna oppidum. *B. A.*

ZEROS, i, m. genus gemmae, similis iridi. *Plin.*

37, 9, 53. Similis est aspectu, sed non ejusdem affectus, quae vocatur zeros, alba nigraque macula in transversum distinguente crystallum.

ZERYNTHIUS, a, um, adj. ad Zerynthum opp. Samothraciae spectans. *Ov. Trist.* 1, 10, 19. Inde levi vento Zerynthia litora nacta Threiciam tetigit fessa carina Samon. *Liv.* 38, 41. Apollo Zerynthius.

ZETA, ae, f. idem omnino est ac diaeta. *Lamprid. Elag.* 31. Odores Indicos sine carbonibus ad vaporandas zetas jubebat incendi. Adde etiam ea exempla in DIAETA allata, in quibus fere omnibus, ut ab eruditis observatum est, quaedam editiones habent *zeta*, quaedam *diaeta*: nam *zeta* ea ratione a diaeta facta est, qua a *diabolus zabulus*, et ζαβάλλειν a διαβάλλειν, etc. ut docet *Voss.* in *Etym.* ℙ Imo et *Ceta* scribebatur, ut est in *Inscr.* Aponensi ap. *Maff. Mus. Ver.* 127, 4. Lusor epidixibus et cetaes I. II. III. in greg. Veturian., etc. *h. e.* dictae I. II. III. In hac autem voce vel errore quadratarii, sive potius idiotismo Patavinorum pro littera Z posita est C. ℙ *Zeta*, nomen hujus litterae, ζῆτα. *Auson. Idyll. de litter. monosyll.* 12, 11. Zeta jacens si surgat, erit nota, quae legitur N.

ZETARIUS, ii, m. idem qui *diaetarius.* Sic *Paul. Sentent.* 3, 6, 58. zetarios vocat, quos *Ulp. Dig.* 33, 7, 12. *med.* diaetarios.

ZETECULA. V. ZOTHECULA.

[ZETEMA, ătis, n. ζήτημα, quaestio. *Inscr.* ap. *Mur.* 1282, 11. Zetema plenum et inanum. ℙ *Zetema, ae*, f. est cogn. R. (V. SCHEMA.) *Inscr.* ap. *Mur.* 1704. Hatilia (lege *Statilia*) Zetema. *F.*]

[ZETEMENUS et Zitemenus, a, um, adj. ζητημένος, quaesitus, particip. praet. perf. pass. a ζητέω, quaero; omisso ε augmento, ex more Ionico. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Rosin. Dissert. isag. tab.* 15. *col.* 2. C. Lusius C. L. Zitemenus. Hic ex vulgi pronuntiatione *Zitemenus* pro *Zetemenus* scribitur. *F.*]

ZETES seu Zethes, ae, m. et Zethus, i, m. Ζήτης, Ζήθης, filius Boreae regis Thraciae, et Orithyiae, frater Calais. V. CALAIS.

*ZETHIS, oppidum Carmaniae. *Plin.* 6, 23. ed. *Hard.* ubi ed. *Elzev.* exhibet *Zetis. B. A.*

ZETHUS, i, m. Ζῆθος, Jovis ex Antiopa filius, et frater Amphionis, cui adjutor fuit in condendis Thebis. Genuit ex Aedone uxore Itylum et Thium. *Cic. Or.* 2, 37. Miror, cur philosophiae, sicut Zethus ille Pacuvianus, prope bellum indixeris. *Hor. Ep.* 1, 18, 41. Gratia sic fratrum geminorum Amphionis, atque Zethi dissiluit. ℙ Fuit etiam Zethus mathematicus quidam insignis, de quo *Sidon. ep.* 4, 3. Investigare cum Atlante sidera, cum Zetho pondera, cum Chrysippo numeros. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Fabr.* p. 143. *n.* 162. P. Julius P. L. Zethus. ℙ Scribitur et *Zetus* sine aspiratione.

*ZEUGES vel Zeugis. V. v. sq. *B. A.*

*ZEUGITANUS, a, um, adj. Zeugitana regio pars Africae propriae, ab Hadrumeto tendens usque ad Numidiam, qua Carthago, Utica, etc. Pars altera Byzacena dicta. *Plin.* 5, 4. A Tusca Zeugitana regio et quae proprie vocetur, Africa est. *Martian. Capell.* 6. *(de Africae provinciis) med.* p. 216. *Grot.* Interius Zeugitana regio, quae proprie vocatur Africa, habet haec tria promontoria etc. *Solin.* 27. (al. 40.) *in.* Omnis Africa a Zeugitano pede incipit: ubi V. *Salmas.* ℙ *Zeuges* et *Zeugis* etiam appellatur. *Ethic.* in *Cosmograph.* (ap. *Hard.* ad *Plin. l. c.*) Zeuges prius non unius loci cognomentum, sed totius provinciae fuit, velut in hodiernum ita a prudentibus accipitur. Byzantium (Byzacium) est ubi ejus metropolis civitas Hadrumetus sita est: Zeugis est, ubi Carthago civitas constituta est. *Isid. Orig.* 14, 5. Zeugis, ubi Carthago magna, ipsa est et vera Africa inter Byzacium et Numidiam sita. *B. A.*

ZEUGITES, ae, m. ζευγίτης, genus calami, seu arundinis in Orchomenio lacu: nomen habens ex eo, quod capiendis avibus usum habet. *Hesychio* enim ζεῦγοι sunt βρόχοι ὀρνίθων, laquei avium. *Plin.* 16, 36, 66. Cum igitur anno permanserit inundatio, proveniunt (*calami*) in aucupatoriam quoque amplitudinem: vocabantur zeugitae.

ZEUGMA, ătis, n. ζεῦγμα, Graeca vox, a ζεύγνυμι, jungo, idem est quod adjunctio, hoc est figura verborum per detractionem, qua plures sententiae uno connectuntur verbo, seu per quam ponitur aliquod verbum vel in principio, vel in medio, vel in fine periodi, quod alia etiam membra ejusdem periodi respicere debeat, sine ulla mutatione generis, vel numeri, vel alterius accidentis. *Cic. Rosc. Am* 8. Cum eodem tempore et ea, quae praeterita sunt, et ea, quae videntur instare, praeparet. ℙ Triplex est, *protozeugma, mesozeugma, hypozeugma*, secundum tres illos modos, quibus fit. *Protozeugma*, vel primus modus est, cum illud vocabulum, unde membra orationis pendent, ponitur in principio. *Cic. Cluent.* 6. Vicit pudorem libido, timorem audacia, rationem amentia. *Mesozeugma* est secundus modus, cum vocabulum in medio ponitur. *Auct. ad Her.* 4, 27. *f.* Formae dignitas aut morbo deflorescit, aut vetustate. *Hypozeugma*, vel tertius modus est, cum princeps illa vox in fine ponitur. *Cic. Cat.* 1, 9. Nec enim is es, Catilina, ut te aut pudor unquam a turpitudine, aut metus a periculo, aut ratio a furore revocaverit. *Ascon.* in *Verr.* 1, 18. Figura zeugma: ad singula enim subaudiendum est, *puto esse oportere.* ℙ Est etiam hoc nomine urbs Syriae ad Euphratem cum ponte, qua Bacchus transiit Indiam petens, et Alexander M. Parthiam, qui et urbem condidisse dicitur, unde *Pellaeum Zeugma* dicitur a *Lucan.* 8, 237. Adde *Stat. Silv.* 3, 2, 137. et *Plin.* 5, 12, 13. et *ib.* 24, 21. et 34, 15, 43. Nomen inde est, quod pontem habet, quo fluminum ripae junguntur. Ζεῦγμα enim conjunctio est, a ζεύγνυμι, jungo, ut dictum est.

[ZEUNITOR, oris, m. junctor, qui mulas jungit ad rhedam: a ζεύγνυμι, jungo. *Inscr.* ap. *Marin. Frat. Arv.* p. 250. et 824. Genius collegii zeunitorum. *F.*]

ZEUS, i, m. piscis praestantissimi genus in Oceano Atlantico, et circa Gades, inter omnes, qui in eo mari capiuntur, bonitatis palmam obtinens. Gaditani alio nomine fabrum appellant, a colore, opinor, fuligineo, quo fabri plerumque nigricant. *Hesych.* Ζαιός, εἶδος ἰχθύος. *Plin.* 9, 18, 32. Est et haec natura, ut alii alibi pisces principatum obtineant: coracinus in Aegypto, zeus, idem faber appellatus, Gadibus, circa Ebusum salpa, etc. *Colum.* 8, 16. *f.* Ut Atlantico faber, qui et in nostro Gadium municipio generosissimis piscibus adnumeratur, eumque prisca consuetudine zeum appellamus.

[ZEUXIDAMUS, i, m. qui jungit populum: a ζεύγνυμι, jungo, et δᾶμος Dorice pro δῆμος, populus. Est nomen serv. R. V. *Inscr.* in CAILLA. *F.*]

*ZEUXIPPE, es, f. uxor Teleontis, pater Butae. *Hygin. fab.* 14. *B. A.*

ZEUXIS, is et idis, m. Ζεῦξις, pictor Heracleotes, Parrhasii aequalis tempore, arte major, de quo multa *Plin.* 35, 9, 36. *n.* 2, 3. et 4. ubi *Zeuxidis* gen., *Zeuxin* accus. et *Zeuxide* ablat. ℙ *Item statuarii nomen. *Plin.* 34, 8. ℙ Blandenius Zeuxis, homo e provincia Q. Ciceronis. V. *Blaudenius. B. A.*

Z I

*ZIELA, ae, f. oppidum in Ponto. *Plin.* 6, 3. V. *Zela. B. A.*

*ZIGAE, arum, populi Asiae, trans Maeotim lacum *Plin.* 7, 7. *B. A.*

*ZIGEBE, oppidum Moesiae inferioris, ad Pontum Euxinum. *Plin.* 4, 11. *B. A.*

*ZIGERUS, i, portus Indiae, cis Gangem situs. *Plin.* 6, 23. Si Zigerum portum Indiae peteret. *B. A.*

*ZILIA vel Zilia, ae, f. Ζιλεία, Ζιλία, fluvius Mauritaniae Tingitanae. *Mela* 3, 10. ℙ Et nomen oppidi in ripa fluminis siti. *Mela ib.* ℙ Dicitur et *Zilis* vel *Julia Constantia Zilis* teste *Plin.* 5, 1. *B. A.*

*ZILIS. V. v. praec. *B. A.*

*ZIMARA, ae, oppidum Armeniae minoris. *Plin.* 5, 24. *Anton. Itin.* et *Tab. Peut. B. A.*

*ZIMIRIS, is, regio Aethiopiae. *Plin.* 36, 16. Invenitur hic (*magnes*) in Aethiopiae Zimiri: ita vocatur regio arenosa. *B. A.*

ZIMPIBERI, et

*ZINGI, orum, populi Scythiae Asiaticae, vel Sarmatiae Asiaticae, trans Maeotim lacum. *Plin.* 6, 7. *B. A.*

ZINGIBERI, n. indecl. ζιγγίβερις, genus aromatis, parvas habens radices, albescentes, odoratas, sapore piperis. *Plin.* 12, 7, 14. de pipere: Non est hujus arboris radix, ut aliqui existimavere, quod vocant zimpiberi, alii vero zingiberi, quamquam sapore simile. Id enim in Arabia, atque Troglodytica in villis nascitur, parvae herbae radice candida. Adde *Cels.* 5, 23. *extr.* ℙ *Dicitur et *zinziber. Apic.* 2, 2. Zinziber minutum. *Pallad.* in *Octob.* 20. Triti piperis atque zinziberis. Adde *Cels. l. c. B. A.*

ZINZILULO, as, n. 1. verbum barbarum exprimens cantum quarundam avium submissiore voce, et crebris flexionibus canentium. *Auct. carm. Philom.* 43. Regulus, atque merops, et rubro pectore progne Consimili modulo zinzilulare sciunt. ℙ *Scribitur et *zinzibulo. B. A.*

*ZIOBERIS, is, Parthiae fluvius, cujus meminit *Curt.* 6, 4. et praeterea nemo. *B. A.*

*ZIRAS, ae, fluvius Moesiae inferioris, in Pontum Euxinum cadens. *Plin.* 4, 11. ed. *Hard.* ubi ed. *Elzev.* exhibet *Zyras. B. A.*

ZIRBUS, i, m. idem quod omentum. *Apic.* 8, 6. *f.* Haedum in zirbo componere.

*ZIZAMA, oppidum Libyae inferioris. *Plin.* 5, 5. *B. A.*

*ZIZANIA, ae, f. i. q. zizanium. *Ambros.* Frumentum ziżaniae. *B. A.*

ZIZANIUM, ii, n. ζιζάνιον, vitium tritici hordeique nimia loci uligine corrupti, jugibusve pluviis diluti, quod Latine *lolium* appellatur. Effigiem habet hordeo haud dissimilem, sed folium angustius, pinguius, et hispidius, semen exilius in cortice aculeato, florem autem subpurpureum. Legitur in vulgata S. Scripturae versione, ap. *Hieron.*, *August.* et alios Ecclesiasticos scriptores, et fere in plur. num. Antepaenultima longa ap. *Prud. Apoth.* 6, 8. *praef.* Zizaniorum semina; et *Venant. carm.* 5, 2, 41. De satione Dei z zania vulsit amara. Brevis ap. *Prosper. Aquit. de ingratis* 962. Spinis fulta subit seges horrida zizaniorum.

ZIZYPHUM, i, n. ζίζυφον, fructus zizyphi arboris, quae novissimis Augusti temporibus ex Syria in Italiam translata est. (V. TUBER.) *Plin.* 15, 14, 14. Aeque peregrina sunt zizypha, et tuberes, quae et ipsa non pridem venere in Italiam: haec ex Africa, illa ex Syria. Sex. Papinius, quem consulem vidimus, primus utraque attulit divi Augusti novissimis temporibus, in castris sata, baccis similiora, quam malis, sed aggeribus praecipue decora. Adde 17, 10, 14. et 21, 9, 27. et *Colum.* 9, 4. ℙ Etiam *ziziphum* scribitur, et *zizufum*, V. PSITTACIUM: imo et *zesopum* in *Not. Tir.* p. 170.

ZIZYPHUS, i, f. ζίζυφος, arbor, quae zizypha fert. V. voc. praec. Ejus serendae rationem docet *Pall.* 5, 4. ℙ Scribitur et *ziziphus.*

Z M

ZMARAGDUS. V. SMARAGDUS.

ZMILACES, is, m. ζμιλάκις, gemmae genus. *Plin.* 37, 10, 70. Zmilaces in Euphrate nascitur, Proconnesio marmori similis, medio colore glauco. *Hard.* leg. *zmilampis* ex MSS. suis omnibus. *Solino* 37. est *smilantis.*

*ZMILUS, i, m. unus ex architectis Lemnii labyrinthi. *Plin.* 36, 13. *B. A.*

ZMYRNA. V. SMYRNA. ℙ *Smyrna* autem est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 129, 16. Pomponia Smyrna.

Z O

ZODIACTEUS, a, um, adj. ad zodiacum pertinens. *Capell.* 1. p. 3. Annua peragratio zodiactea. Alii rectius leg. *zodiacea.*

ZODIACUS, i, m. ζωδιακός, ζωΐδιος, ζωοφόρος, circulus in coelo ex numero maximorum, vel potius zona, aut armilla quaedam, quae duodecim illa signa continet, quae Sol, Luna et alii planetae motu proprio percurrunt. Dixi, vel potius zona, aut armilla: nam cum omnes circuli sine latitudine, et profunditate esse intelligantur, hic habet latitudinem duodecim graduum, et secundum nonnullos quatuordecim, secundum alios sexdecim, et ex una parte tropicum Cancri, ex altera Capricorni attingit. Dictus est ab illis signis, quae complectitur, quae ζώδια, seu ζωΐδια dicuntur, id est parva animalia. Idem a duodecim signis a *Cic.* in *Arat.* 317. et ab aliis *signifer orbis* appellatur, a *Manilio* dicitur *balteus stellatus*, ab aliis aliter. Signa autem hujus circuli sunt Aries, Taurus, Gemini, Cancer, Leo, Virgo, Libra, Scorpius, Sagittarius, Capricornus, Aquarius, Pisces. *Cic. Div.* 2, 42. Vim quandam esse ajunt signifero in orbe, qui Graece ζωδιακὸς dicitur, talem, ut ejus orbis unaquaeque pars alia alio modo moveat, immutetque coelum. *Gell.* 13, 9. Stellae istae ita circulo, qui zodiacus dicitur, sitae locataeque sunt, ut, etc. ℙ Adjective *Sidon. ep.* 8, 11. *med.* Zodiacum diastema. *Capell.* 1. p. 4. Zodiaca hospitia; et p. 16. Zodiacus tractus.

[ZODIUM, ii, n. ζώδιον, parvum animal, diminut. a ζῶον, animal: signum coeleste in zodiaco. *Censor. de die nat.* 8. Plures proximantia sibimet zodia invicem se videre omnino negaverant; et *mox:* Nam si, ut a primo zodio ad tertium, sic a tertio ad quintum, etc. *F.*]

ZOE, es, f. ζωή, vita. Blanda compellatio inter amantes. Graece scribunt *Mart.* 10, 68. Ζωὴ καὶ ψυχή lascivum congeris usque; et *Juven.* 6, 194. quoties lascivum intervenit illud Ζωὴ καὶ ψυχή. Nunc Itali dicunt *vita mia*, *anima mia.* V. ANIMA et VITA. ℙ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1245, 8. Caecilia Zoe. ℙ Est item hoc nomine unus ex Aeonibus Valentini. *Tert. adv. Valent.* 12. Et quae feminae, refunduntur in Sigas, in Zoas, in Ecclesias, in Fortunatas.

[ZOELAE, arum, n. plur. incolae populi Hispaniae Tarraconensis in Asturia. *Plin.* 3, 3, 4. *f.* Hinc *F.*]

[ZOELICUS, a, um, adj ad Zoelas pertinens. *Plin.* 19, 1, 2. Zoelicum linum plagis utilissimum. Civitas ea (*est*) Gallaeciae, et Oceano propinqua. *F.*]

[ZOICUS, a, um, adj. ζωϊκός, animalis. Est nomen proprium virile. *Inscr.* ap. *Mur.* 1769, 2. Zoicus hic nomen nudum vanumque reliqui. *F.*]

ZOILUS, i, m. Ζωΐλος, sophista Amphipolites, Ptolemaei Philadelphi temporibus hoc uno facinore nobilitatus, quod Homerum poetarum omnium principem libris adversus eum scriptis ausus sit reprehendere: unde et Ὁμηρομάστιγος cognomen accepit. Mors ejus, inquit *Vitr.* 7. *praef.*, ut parricidii damnati, varie memoratur. Alii eum scripserunt a Philadelpho esse in crucem fixum: nonnulli, in eum lapides esse conjectos: alii Smyrnae vivum in piram conjectum. Quorum utrum ei acciderit, merenti digna constitit poena. Haec *Vitr.* ℙ Ab hujus moribus sumptum est, ut homines lividi, et ex alieni ingenii obtrectatione laudem aucupantes Zoili dicerentur. *Ov. Rem. Am* 365. Ingenium magni livor detrectat Homeri: Quisquis es ex illo, Zoile, nomen habes.

[ZOIS, idis, f. ζωΐς, vita. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1692, 5. Julia Zois. *F.*]

*ZOMBIS, Mediae oppidum. *Ammian.* 23, 6. *med.* p. 375. *Vales. (al.* 23.) *B. A.*

ZOMOTEGANITE, es, f. adj. (scil. subintelligitur patina) ζωμοτηγανίτη, a ζωμός, jus, et τήγανον, sartago. Patina piscium: zomoteganite ap. *Apic.* 4, 2. est patina piscium in suo jure coctorum. Ita quidem restituit *Humelbergius*, nam alii aliter legunt.

[ZON, ontis, m. ζῶν, vivens, particip. a ζάω, vivo. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 367, 7. L. Atilio P. F. Zonti, etc. *F.*]

ZONA, ae, f. ζώνη, vinculum, quo cingimur, cinctus, balteus: a ζωννύω, cingo. *Ov. Fast.* 2, 320. Dat teretem zonam, qua modo cincta fuit. *Hor. Od.* 1, 30, 5. et solutis Gratiae zonis, properentque Nymphae. ℣ Veteres in zonis pecuniam deferebant. *C. Gracchus* ap. *Gell.* 15, 12. Zonas, quas plenas argenti extuli, eas ex provincia inanes retuli. ℣ Hinc *zonam perdidit*, proverbialiter dicitur in eum, qui omni pecunia destitutus est. *Hor. Ep.* 2, 2, 40. Ibit eo, quo vis, qui zonam perdidit. ℣ *Zonam solvere* dicuntur novae nuptae quae viro traduntur, et primum cum eo concumbunt. Virgines enim non nisi cinctae procedebant, sed novae nuptae in cubiculum mariti deductae a pronuba cingulum, quod ex ovilla lana contextum, et nodo etiam (quem Herculaneum vocabant, V. NODUS.) nexum gerebant, solvebatur, et Dianae dicabatur. *Ov. Her.* 2, 115. Cui mea virginitas avibus libata sinistris, Castaque fallaci zona recincta manu. *Catull.* 2, 11. Tam gratum mihi, quam ferunt puellae Pernici aureolum fuisse malum, Quod zonam soluit diu ligatam. V. ATALANTA. ℣ Per translationem *zonae* dicuntur circuli quidam lati, coelum terramque veluti cingula quaedam ambientes. Sunt autem numero quinque, ex quibus media, quae inter Tropicos est, nimio calore, parum apta habitationi olim credita fuit; quae vero extremae sub Arctico, et Antarctico circulis sitae, nimio frigore horrent: unde et ipsae inhabitabiles habitae sunt: reliquae autem, ut quae medium inter torridam et gelidam situm obtinent, temperatae sunt, humanae vitae accommodatissimae. *Virg. G.* 1, 233. Quinque tenent coelum zonae, quarum una corusco Semper sole rubens, et torrida semper ab igni: Quam circum extremae dextra laevaque trahuntur Caerulea glacie concretae atque imbribus atris. Has inter mediamque duae mortalibus aegris Munere concessae Divum, et via secta per ambas, Obliquus qua se signorum verteret ordo. *Ov. Met.* 1, 45. Utque duae dextra coelum totidemque sinistra Parte secant zonae, quinta est ardentior illis: Sic onus inclusum numero distinxit eodem Cura Dei, totidemque plagae tellure premuntur; Quarum quae media est, non est habitabilis aestu; Nix tegit alta duas; totidem inter utramque locavit, Temperiemque dedit mista cum frigore flamma. Adde *Cic. Somn. Scip.* 6., ubi eadem dicit, *zonae* vocabulo abstinet: item *Tibull.* 4, 1. a *v.* 151. et *Plin.* 2, 68, 68. ℣ Translate *zona* appellatur herpetis genus, quod etiam *zoster* dicitur; quia medium cingit hominem. *Scrib. Comp.* 63. Facit hoc medicamentum ad carbunculos, et ad ignem sacrum, et ad zonam, quam Graeci ἕρπητα dicunt. Adde *Plin. Val.* 3, 33.

ZONALIS, e, adj. ad zonam coeli pertinens. *Macr. Somn. Scip.* 2, 5. *med.* Eadem est in ejusdem zonalis ambitus continuatione temperies.

ZONARIUS, a, um, adj. ad zonam pertinens, ut Sector zonarius, βαλαντιοτόμος, qui zonam, seu crumenam incidit, crumeniseca. *Pl. Trin.* 4, 2, 20. Mira sunt, ni illic homo est aut dormitator, aut sector zonarius. ℣ *Zonarius* absolute, qui zonas facit, ζωνιοπλόκος. *Cic. Fl.* 7. *f.* Quod Mithridates, qui multitudinem illam non auctoritate, sed sagina tenebat, se velle dixit, id sutores et zonarii conclamarunt.

ZONATIM, adv. per gyrum. *Lucil.* ap. *Non.* 2, 928. Zonatim circum impluvium cinerarios cludebat.

*ZONE, es, f. Ζώνη, promontorium Thraciae, in Aegaeum mare incurrens, e regione Thasi insulae. *Mela* 2, 2. *Plin.* 4, 11. ℣ Fuit et oppidum eodem nomine in promontorio situm, teste *Steph. Byz. B. A.*

ZONULA, ae, f. ζώνιον, parva zona. *Catull.* 61, 53. tibi (*Hymenaee*) virgines Zonula soluunt sinus. Adde *Ser.* ap. *Non.* 14, 15. V. ZONA. *Lampr. Alex. Sev.* 52. Miles non timet, nisi vestitus, armatus, calceatus, et satur, et habens aliquid in zonula.

ZOOPHORUS, *et contracte* Zophorus, i, m. Ζωοφόρος, et Ζωφόρος, Graece est idem ac zodiacus: a ζῶον, animal, et φέρω, fero. ℣ Sic etiam dicitur in architectura pars columnae inter epistylium, et coronidem, idque, quia animalium, aliarumque rerum signis saepe ornatur. Utitur *Vitr.* 3, 3. *med.* Itali nunc *fregio* appellant, nempe a Phrygionibus, ut *Philander* ostendit.

ZOOPHTHALMOS, i, m. ζωόφθαλμος, herbae genus, in tectis, et subgrundiis nascentis, quae folium habet carnosum, et subrotundum oculi animalis similitudinem referens, unde et nomen accepit: a ζῶον, animal, et ὀφθαλμός, oculus. Notiore nomine aizoum, seu sempervivum majus vocatur. *Plin.* 25, 13, 102. Aizoi duo genera. Majus in fictilibus vasculis seritur, quod aliqui buphthalmon vocant, alii zoophthalmon, alii stergethron, quod amatoriis conveniat, alii hypogeson, quoniam in subgrundiis fere nascitur. Sunt qui ambrosiam potius vocant, et qui amerimnon: Itali sedum magnum, aut oculum, aut digitellum.

ZOPISSA, ae, f. ζώπισσα, pix navibus abrasa, quae admista cerae, et marino sale macerata multo est ad omnia efficacior, quam aliae pices: ita est appellata a ζέω, ῶ, ferveo, et πίσσα, pix, quia igne decoquitur, vel ab Hebr. זפת *zéphet*, pix. *Plin.* 16, 12, 23. Non omittendum, apud eosdem (*Subalpinos Italiae*) zopissam vocari derasam navibus maritimis picem cum cera, nihil non experiente vita, multo efficaciorem ad omnia, quibus pices, resinaeque prosunt, videlicet adjecto salis callo. *Id.* 24, 7, 26. Zopissam eradi navibus diximus, cera marino sale macerata.

[ZOPYRUS, a, um, adj. qui ignem suscitat: a ζωός, vivus, et πῦρ, ignis. Hoc nomine fuit illustris physiognomon, de quo mentio est ap. *Cic. Fat.* 5. et *Tusc.* 4, 37. ℣ Item nobilis Persa, qui sibi mutilatis auribus, labiis et naso, quasi transfuga a Dario rege Babylonem se contulit ab eodem oppugnatam. Receptus igitur, et dux belli constitutus, eandem Dario tradidit. *Just.* 3, 10. et sqq. ℣ Item orator Clazomenius, de quo *Quint.* 3, 6. ℣ Item caelator ap. *Plin.* 33, 12, 55. ℣ Item medicus ap. *Cels.* 23. Alterum (*antidotum*), quod Zopyrus regi Ptolemaeo dicitur composuisse, atque ambrosiam nominasse. ℣ Est etiam cogn. R. *Inscr.* ap. *Grut.* 101, 5. Q. Agrius Zopirus. *Alia* ap. *Mur.* 1786, 28. Laelia L. L. Zopyra. ℣ *Zopyron*, est herba, quae et clinopodion dicitur, serpylli similis, ap. *Plin.* 24, 15, 87.

*ZOROANDA, locus Armeniae majoris, ubi eruptio Tigris fluminis. *Plin.* 6, 27. *B. A.*

*ZOROASTRES, ae et is, m. Ζωροάστρης, rex Bactrianorum fuisse scribitur, Nini Assyriorum regis temporibus, annis quadringentis ante bellum Trojanum. Risit eodem, quo natus est, die, ut *Plinius* auctor est 7, 10. In fragmentis Pseudo-*Berosi* Chaldaei legitur, Zoroastrem fuisse Chamum, vel Cham, filium Noae, sic dictum quasi ζῶον ἄστρον, i. e. vivum astrum, a diligenti contemplatione motus siderum. Non enim magiam tantum condidit primus, quod *Plinius* tradit 30, 1. sed astrologiam etiam, seu Chaldaeorum artem, ut *Torrentius* ex Pseudo-*Clementis* 4. *Recognit.* ad *Hor. Od.* 1, 11. observat. Adde *Just.* 1, 1. Quem Zoroastrem, Misraimum, Chami filium, nepotem Noae fuisse, unde Aegyptii, Babylonii, Persae orti sint, et a Daemone, qui frequens ipsi adfuit, fuisse exustum, eodem tradit auctore. *Scaliger*, Zoroastrem magum aliquot seculis illo altero Bactrianorum rege posteriorem fuisse, *Animadversionibus Eusebianis* putat. Exstant Zoroastris oracula quaedam, quae *Psellus* exposuit Parisiis excusa. Sed de Zoroastre consulenda in primis est peculiaris dissertatio *Joh. Henr. Ursini;* qui cum p. 9. docuisset, Zoroastres sex pluresve nobis produci et edolari a nuperis scriptoribus, p. 17. ostendit, non nisi duorum mentionem fieri ab *Arnobio*, et ita fieri, ut illum *Hermippi* qui Bactrianus habebatur, manifeste explodat. Igitur ipse quoque secutus *Arnobium.* Bactriano Zoroastre p. 26. valere jusso, Zoroastrem verum non nisi unicum agnoscit, eum nempe p. 29. qui tempore ultimorum prophetarum magus insignis exstiterit, Cyrique regis familiaris, comes expeditionum ejus fuerit p. 32. Nam alterum illum, quem et magum, et Bactrianorum simul regem faciat *Justinus*, nugas meras esse: cum Bactriano illi verum nomen *Oxyartes* fuerit; *Justinus* autem hic *Hermippum* secutus videatur, qui primus *Eudoxi* fabulas interpolaverit p. 26. V. ibi et *Spicilegium Christoph. Arnoldi* p. 40 et 41. Simul autem ita confectae jacent opiniones eorum, qui Zoroastrem sibi in sacra temporum antiquissimorum historia videntur reperiisse, alii Chamum, alii Misraimum, alii Nimrodum eum fuisse tradentes: ut cum *B. Ursino* p. 9. multa mittamus in compendium. Id quod *Goropio* etiam *Becano* dictum esto, qui *Gallic.* 1, 27. Zoroastrem Oromazae filium interpretatur *Iapetum* Noachi filium. Sed horum omnium hallucinationes superavit *Phil. Cluverius*, Zoroastrem transformans in primum mortalium *Adamum*, *Germ. Ant.* 1, 23, 191. et 24, 206. ubi et Zoroastrem ac *Linum* eundem statuit hominem fuisse; castigatus obiter a *Petr. Lambec. Prodr. hist lit.* 1, 58. Adde, quae habet *Seldenus de Diis Syris* p. 320. et *Fabric. B. G.* 1, 36. V. et *Brucker. Hist. Crit. Philosoph.* 2, 109 sq. *Vales.* ad *Ammian.* 23 p. 374. ℣ Genitivum *Zoroastris* habes ap. *Appul. Apol. med.* p. 291. *Elmenh.* Cur mihi nosse non liceat vel Zamolxis bona verba vel Zoroastris sacerdotia? ℣ *Zoroastris* nomen μεθερμηνευόμενον, ἀστροθύτην sive *astrorum cultorem* significare docet *Laert.* in prooemio in vitas Philosophorum, ex *Dione* et *Hermodoro.* Pseudo-*Berosi* derivationem nominis supra dedimus. *B. A.*

ZOROASTREUS, a, um, adj. Ζωροάστρειος, ad Zoroastrum pertinens, qui fuit Bactrianorum rex, et primus artem magicam dicitur invenisse, et mundi principia, siderumque motus diligentissime spectasse, ut ait *Just.* 1, 1. Perperam primam corripit *Prud. Apoth.* 562. Qui Zoroastreos turbasset fronte susurros, *h. e.* magica carmina, *ubi male primam vocis syllabam corripuit *Prudentius*, cum Graecum sit Ζωροάστρης. Legitur et *Zoroastraeos. B. A. Appul. Herb.* 79. Rosmarinum Zoroastrei theopnoen, Latini salutarem vocant.

ZORONYSIUS, ii, m. ζωρονύσιος, genus gemmae. *Plin.* 37, 10, 70. Zoronysios in Indo flumine nascitur. Magorum gemma esse narratur, neque aliud amplius de ea. *Hard.* leg. *Zoranisceos* ex MSS.

[ZOSIMUS, a, et e, um, adj. ζώσιμος, η, ον, vitalis, qui vivere potest. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Maff. Mus. Ver.* 81, 2. P. Tossius Zosimus. *Alia* ap. *Grut.* 372, 5. M. Aurelius Syntychus Juliae Zosimae. *Alia* ap. *eund.* 669, 2. Papinia Zosime. ℣ Etiam *Zosime, enis*, declinatur, de qua declinatione consule *Lup. Epit. S. Sev.* p. 160. *Inscr.* ap. *eund. ib.* p. 164. Zosimeni mater filiae pientissimae. V. aliam in LANIPENDIUM. *F.*]

*ZOSIMUS, i, m. libertus Plinii junioris, quem V. 5, 19. ℣ Zosimus, historicus Graecus, qui multa singularia prodidit de Constantino et sequentibus imperatoribus, quorum vitas prosequitur: iniquior tamen ipse in Christianos, utpote paganorum ipse facile pervicacissimus. *B. A.*

*ZOSIPPUS, i, m. Tyndaritanus nobilis, memoratus a *Cic. Verr.* 4, 42. *B. A.*

ZOSTER, ēris, m. ζωστήρ, genus ignis sacri, medium hominem ambientis, et enecantis, si cinxerit: a ζώννυμι, cingo. *Plin.* 26, 11, 74. Ignis sacri plura sunt genera, inter quae medium hominem ambiens, qui zoster appellatur, et enecat, si cinxerit. Adde *Plin. Val.* 3, 34. ℣ Item fruticis marini genus. *Plin.* 13, 25, 48. Non habet lingua alia nomen, quod Graeci vocant phycos, quoniam alga herbarum magis vocabulum intelligitur; hic autem est frutex: folia lata colore viridi gignit, quod quidam prason vocant, alii zostera. ℣ Item oppidum et promontorium Atticae inter Piraeeum portum, et Ceam insulam. *Cic. Att.* 5, 12.

*ZOTALE, es, f. regio Asiae ulterioris, in Margiana. *Plin.* 6, 16. *B. A.*

ZOTHECA, ae, f. locus in cubiculo secretior, parvum conclave cubiculo adjunctum, in quo studii, vel quietis causa degere solemus: a ζάω, vivo, et θήκη, repositorium. *Viscont.* in *Monum. Gabin.* p. 170., et *Mus. Pio-Clem.* T. 7. p. 103. *ed. Mediol.* et *Iconogr. Gr.* T. 1. p. 234. probat, vocabulum ζῶον, cum de sculptura sermo est, saepe statuam hominis, non animalis significare; hinc ap. *Diog. Laert.* 5, 16. Aristoteles testamento jubet statuas duas ponere quatuor cubitis longas Jovi et Minervae his verbis: Ζῶα λίθινα τετραπήχη Διὶ σωτῆρι, καὶ Ἀθηνᾷ σωτείρῃ. *Plin. ep.* 2, 17. *med.* Contra parietem medium zotheca perquam eleganter recedit, quae specularibus et velis obductis reductisve, modo adjicitur cubiculo, modo aufertur. Sunt qui legunt *diaeta:* verum ea lectio jamdiu ab eruditis rejecta est, neque cum hac *Plinii* descriptione convenire potest. ℣ De cellis sacris seu loculis, quos *nicchie* Itali dicunt. *Inscr.* ap. *Mur.* 690, 2. Ti. Claudio Aug. L. Felici ex consensu decuriae universae honoris causa zothecam publice dederunt: Atimetus L. sua pecunia adornavit. *Alia* ap. *Grut.* 49, 3. Herculi Saxano sacrum Ser. Sulpicius Trophimus aedem, zothecam, culinam pecunia sua a solo restituit. *Alia.* ap. *Orell. Coll. Inscr. Lat. n.* 1368. Veneri Verae Felici Gabinae A. Plautius Epaphroditus negotiator sericarius templum cum signo aereo effigie Veneris, item signis aereis N. IIII. dispositis in zothecis, et balbis (*h. e.* valvis) aereis, et aram aeream et omni cultu a solo sua pecunia fecit, etc. [*Plura adjecit *F.*]

ZOTHECULA, ae, f. *Plin. ep.* 5, 6. *med.* Mox zothecula refugit quasi in cubiculum idem. Quidam leg. *zetecula*, sed minus recte. *Sidon. ep.* 8, 16. Per armariola, et zotheculas nostras non remanserunt digna prolatu. Adde *ep.* 9, 11. *med.*

[ZOTICUS, a, um, adj. ζωτικός, vivax. Est cogn. R. *Inscr.* ap. *Mur.* 1312, 2. M. Aurelius Zoticus. *F.*]

*ZOTON vel Zotos, i, oppidum Aegypti, Aethiopiam versus. *Plin.* 6, 29. *B. A.*

Z U

ZUMA. V. ZEMA.

ZURA, ae, f. semen paliuri, lingua Afrorum. *Plin.* 24, 13, 71. Paliurus quoque spinae genus est: semen ejus Afri zuram vocant, contra scorpiones efficacissimum, item calculosis, et tussi.

*ZURACHI, orum, populi Arabiae. *Plin.* 6, 28. *B. A.*

Z Y

ZYGIA, ae, f. ζυγία, genus aceris: a ζυγός, jugum, quod ex ea fiunt juga jumentis. *Plin.* 16, 15, 26. Tertium genus zygiam, rubentem, fissili ligno, cortice livido et scabro. Hoc alii generis proprii esse malunt, et Latine carpinum appellant. ℣ *Zygia* tibia, est tibia nuptialis: a ζυγός, jugum, et

translate nuptiae. *Appul. Met.* 4. Sonus tibiae zygiae mutatur in querulum Lydium, cantusque laetus Hymenaei lugubri finitur ululatu. ℟ *Zygia* etiam dicta est Juno, quia nuptiis praeerit. *Id. Met.* 6. Quam cunctus Oriens Zygiam veneratur, et omnis Occidens Lucinam appellat.

ZYGIS, is, f. *ζυγὶς*, serpyllum silvestre, non serpens humi, quemadmodum hortense, sed in altitudinem increscens, ramulos edens tenues, surculosos, foliis refertos longioribus quam rutae, et durioribus et angustioribus, flores jucunde olentes, et gustu acres. *Appul. Herb.* 99.

ZYGOSTĀSIUM, ii, n. munus zygostatae. *Impp. Honor. et Theodos. Cod. Theod.* 15, 26, 1. Quidquid de crithologia, et zygostasii munere eminentia tua disposuit, roboramus.

ZYGOSTĂTES, ae, m. libripens, qui praeest examini ponderum, nequa fraus in iis committatur, *ζυγοστάτης*: a *ζυγὸς*, quod etiam jugum librae significat, et *ἵστημι*, appendo. *Imp. Jul. Cod.* 10, 71, 2. et *Cod. Theod.* 12, 7, 2. Ideo placet, quem sermo Graecus appellat, per singulas civitates constitui zygostaten, qui pro sua fide atque industria neque fallat, neque fallatur, ut ad ejus arbitrium, atque ad ejus fidem, siqua inter vendentem emptoremque in solidis exorta fuerit contentio, dirimatur.

ZYMĂ. V. ZEMA.

ZYTHUM, i, n. *ζύθος*, potus ex hordeo aqua resoluto confectus, acris gustu, et vini in morem inebrians. *Jablonskius* in *Voc. Aegyptiac*: putat, zythum esse vocem Aegyptiacam: alii a *ζύω* pro *ζέω*, ferveo, duducunt. *Suidas* interpretatur *οἶνος ἀπὸ κριθῆς γινόμενος*, idest vinum ex hordeo factum. Hinc etiam *Tac. G.* 23. Potui humor ex hordeo, aut frumento in quandam similitudinem vini corruptus. *Plin.* 22, 25, 82. Et frugum quidem haec sunt in usu medico. Ex iisdem fiunt et potus, zythum in Aegypto; celia, et ceria in Hispania; cervisia, et plura genera in Gallia, aliisque provinciis, quorum omnium spuma cutem feminarum in facie nutrit. *Colum.* 10, 116. Ut Pelusiaci proritet pocula zythi. *Ulp. Dig.* 33, 6, 9. Zythum, quod in quibusdam provinciis ex tritico, vel hordeo, vel pane (*Cujac.* leg. *panico*) conficitur, vini appellatione non continebitur. Hujusmodi autem potus in Germania dicebatur *camum*, et *curmi*; in Dalmatia et Pannonia *sabaja*; in Palaestina *sicera*, quas voces vide supra suo loco.

VERBA

PARTIM GRAECA LATINE SCRIPTA, PARTIM BARBARA, PARTIM NULLO, AUT MINUS IDONEO AUCTORE, SPARSA IN LEXICIS

CALEPINI, PASSERATII, BASILII FABRI, JUNCKERI

ET ALIORUM, A NOBIS IMPROBATA ET EXPULSA.

Satis risum est, si ea, sicut erant, describeremus, et utcumque interpretaremur, nullo praeterea adhibito examine. Supervacanea fuisset opera in his, quibus abstinendum censemus Latine scribenti.

A.

Abaces, ἀβακὴς, carens voce.
Abacion, ἀβάκιον, abaculus. Item parvum repositorium, aut tabella calculonum.
Abalienator, alienator.
Abambaceustos, ἀβαμβάκευστος, lenocinio nullo fucatus.
Abanec, Abenet, seu Abnet, zona sacerdotalis.
Abannatio, exsilium annuum.
Abaphus, ἄβαφος, non tinctus.
Abaptistus, ἀβάπτιστος, qui non mergitur.
Abar, ἄβαρ, placentae genus.
Abaris, incola continentis.
Abartenum, inhonestum. *Gloss. Isid.*
Abasa, infirma domus, h. e. basi et fundamento carens.
Abasanistus, ἀβασάνιστος, inexpertus, novitius.
Abascanos, ἀβάσκανος, invidia vacuus.
Abascantum, ἀβάσκανιον, fascini amuletum. Abascantos, ἀβασκάντως, sine invidia, aut fascino.
Abasileutus, ἀβασίλευτος, sine rege, sine domino.
Abason, infirma domus, h. e. sine base.
Abathmata, ἀβάθματα, bellariorum genus.
Abba, pater, ἄββα.
Abbatia, ἀββάτεια, abbatis dignitas.
Abbatialis, ad abbatem pertinens.
Abbatiola, parva abbatia.
Abblandior, blandior.
Abcaecatio, caecitas.
Abdicator, qui abdicat.
Abdicatorium, locus remotus et abditus.
Abductor, ablator, abigens.
Abebelum, consecratum, et quod tangi nefas est, ἀβέβηλον.
Aberta, averta.
Abestiarius, vestiarii praefectus.
Abhorrenter, abhorrendo.
Abhortor, dehortor.
Abjecto, projicio, abjicio.
Abiecula, parva abies.
Abietarius, faber lignarius.
Abjuges hostiae, jugum non expertae.
Ablactatio, a lacte depulsio.
Ablacto, as, a lacte removeo.
Ablaros, cochleare. *Isidor.*
Ablego, is, separo.
Ablucinatio, lucis alienatio.
Abiutes, Ablutium, } luca cuenosa. *Gloss. Isid.*
Abluvio, onis, purgatio sordium.
Abnurus, uxor nepotis.
Aboculus, oculis captus.
Abomasum, genus intestini circa reticulum.
Abominator, qui abominatur.
Aborris, scandalosus. *Gloss. Isid.*
Abortitium, Abortitiosum, } abortivum.
Abrasio, abradendi actus.
Abrepto, abripio.
Abrigeum, splendor auri. *Gloss. Isid.*
Abrogans, humilis h. e. modestus. *Gloss. Isid.*
Abrotum, ἄβρωτον, non edule.
Abrumus agnus, a ruma, h. e, mamma depulsus.
Abscio, nescio. Item descisco.
Absconsio, occultatio. Item laterna.
Absecta, disjuncta, resecta.
Absectos, gemma nigra et ponderosa, distincta venis rubentibus.
Absentaneus, absens.
Absentio, dissentio.
Absideo, seorsum sedeo.
Absoleo, ab usu recedo.
Absolutor, qui absolvit.
Absonantia, dissonantia.
Absono, as, dissono, discordo.
Abspes, exspes.
Absterno, adjicio, repello.
Abstersorium, peniculus, muscarium in sacris adhibitum.
Abstino, contrarium τῷ destino.
Abstipulo, demitto, relinquo.
Abstlata, genus navis piraticae.
Abstorqueo, extorqueo.
Abstractum, forma sine subjecto apud dialecticos.
Abstringo, solvo, laxo.
Abstula, res quae facile accenditur.
Absus, *vel* Apsus, ager incultus.
Abterminatus, exterminatus.
Abterranei venti, ab terra flantes.
Abvacuatio, evacuatio.
Abulae aquae, thermae, balnea.
Abydocomae, ἀβυδοκόμαι, calumniatores, sycophantae.
Abyrtace, ἀβυρτάκη, genus edulii apud Medos ex porro, cardamo, allio, granis mali Punici, etc. confecti.
Abyrtacopoeus, ἀβυρτακοποιὸς, qui abyrtacen conficit.
Acacia, ἀκακία, innocentia, simplicitas.
Acacus, ἄκακος, simplex, innocens.
Acaena, ἄκαινα, virga decem pedum ad mensuram agrorum. Item stimulus boûm.
Acamasia, ἀκαμασία, negligentia.
Acantha, ἄκανθα, spina. Item spina dorsi.
Acaptare, captare.
Acarpia, ἀκαρπία, sterilitas.
Acarpos, ἄκαρπος, sterilis.
Acarus, ἄκαρος, vermiculus in cera nascens.
Acatalepsia, ἀκαταληψία, incomprehensibilitas.
Acatalepton, ἀκατάληπτον, incomprehensibile.
Acatalis, ἀκάταλις, parva juniperus: vel bacca juniperi.
Acatapalaestus, ἀκαταπάλαιστος, in lucta insuperabilis.
Acataphractarii, milites hastati non cataphracti.
Acalvaster, in anteriore parte calvus.
Accapito, *et* Accapto, agnoscere aliquem ut caput et dominum suum.
Accapitum, agnitio alicujus in caput et dominum suum.
Accaro, instrumentum rusticum.
Accelerantia, celeritas.
Accensa, census, seu datio ad censum.
Accensator, qui dat ad censum.
Accensibilis, qui facile accendi potest.
Accensio, actus accendendi, item accensendi. *Gloss.*
Accensiuncula, parva accensio, inflammatio.
Accenthuraria, acerra, turibulum.
Accento, as, accino.
Accepta, navis genus. *Gloss. Isid.*
Acceptabulum, acetabulum.
Accersio, et arcessio, vocatio.
Accessa, fluxus maris accedentis.
Accessivus, qui accedit, et adjungitur.
Accessorius, qui accedit.
Accia, genus avis.
Acciatus, gladius magnus et acutus.
Accidia, pigritia.
Accidiari, pigritia corripi.
Accipitrarius, accipitre venator, auceps.
Accisa, tributi genus.
Accismus, ἀκκισμὸς, stultitia, ineptiae.
Acciso, as, ἀκκίζω, ineptus sum, nugas ago.
Acclibanum, obliquum.
Acclinatorium, locus in quo acclinari et requiescere possumus.
Acclinus, acclinis.
Accludo, claudo.
Accognito, cognitum facio, promulgo.
Accolanus, accola.
Accredito, as, fidem facio.
Accubatus, us, morbus comitialis.
Accubia, acus.
Accubitor cubiculi, caput puerorum qui sunt in cubiculo.
Accubitrix, quae accubat.
Accucula, et Accuculia, solers, acutus. *Gloss. Isid.*
Accurso, as, saepe accurro.
Accusa, accusatio.
Acedia, pigritia, ignavia, ἀκηδία.
Acedio, et Acedior, pigritia corripior. Item indignor.
Acenceno, computo, rationem ineo.
Acentacer, in Sphaera barbarica est Venus.
Acero, as, paleis misceo.
Acestides, ἀκεστίδες, ferrariae fornaces, in quibus fit cadmia.
Acetabularius, ψηφοπαίκτης, qui acetabulis ludit.
Acetosa, Acetosella, } species herbae.
Acetosus, acidus.
Acetrum, urna aenea.
Achane, ἀχάνη, mensura aridorum apud Persas, capiens medimnos Atticos XLV.
Achanum, genus morbi in bubus.
Acharis, ἄχαρις, et
Acharistus, ἀχάριστος, injucundus, illepidus, ingratus, molestus.
Acheso, occasio.
Achilleas, vel Achilleis, genus hordei.
Achinus, horti villatici cultor.
Achiropictos (vox hybrida, ex ἄχειρος, et pictus) imago B. Mariae Virginis divinitus picta.
Achiropoeetos, ἀχειροποίητος, non manu factus.
Achirosis, mixtio luti cum paleis in nidis hirundinum.
Achne, ἄχνη, minutissima palea ex spicis inter triturandum evolans. Item minutia quaelibet.
Achrestus, ἄχρηστος, inutilis.
Achriogelos, ἀχρειόγελως, temere et stulte ridens.
Achronologia, ἀχρονολογία, error in chronologia.
Achrous, ἄχροος, sine colore.
Aciale, vel Aciare, flos et acies ferri.
Aciarium, acuum theca.
Acidonicus, acidus.
Aciecula, parva acies.
Acinesia, ἀκινησία, quies media inter systolen pulsus et diastolen.
Acinor, aris, tricor, in parvis moror.
Aciscularius, lapicida. *Gloss. Philox.*
Acitabulum, crepitaculum.
Acitura, stragulum.
Acla, modus agri.
Aclea, quercetum.
Aclerus, ἄκληρος, exheres, exsors.
Acleti, ἀκλητοὶ, invocati, non vocati.
Acmastica febris, ἀκμαστικὸς πυρετὸς, quae continuo crescit: vel quae aequali tenore perdurat.
Acme, ἀκμὴ, tempus, quo morbus in maximo vigore est. Item aetas XXV. annorum, in qua est finis crescendi in homine.
Acolastus, ἀκόλαστος, intemperans.
Acolor, mus.
Acoluthia, ἀκολουθία, consequentia.
Acoluthus, ἀκόλουθος, consequens.
Acolytus, ἀκώλυτος, qui nullis minis a proposito deterretur.
Aconitarius, qui aconita, seu quaevis venena miscet, aut vendit.
Acontias, ae, ἀκοντίας, serpens qui jaculi more in hominem prosilit.
Acquieto, as, quietum reddo.
Acra, certa terrae portio mensurata, variae tamen quantitatis.
Acraepala, ἀκραίπαλα, medicamenta ad excutiendam crapulam.
Acratisma, et Acratismus, ἀκράτισμα, et ἀκρατισμὸς, jentaculum ex pane mero macerato.
Acrementum, augmentum. Item omphacium.
Acribodicaeum, ἀκριβοδίκαιον, summum jus.
Acrimoniosus, acer, fortis, constans.
Acrimonium, acrimonia.
Acriviose, ἀκριβῶς, accurate, diligenter.
Acroaterium, ἀκροατήριον, locus quo conveniunt auditores.

Acrobalistae, ἀκροβαλισταὶ, equites velitares eminus jaculantes.
Acrochirismus, ἀκροχειρισμὸς, saltatio festiva, et colluctatio summis tantum manibus facta, in qua nulla pars corporis praeter extremos digitos tangebatur.
Acrochiristae, ἀκροχειρισταὶ, athletae summis inter se manibus depugnantes, nullo complexu haerentes, ut palaestritae.
Acrocolia, ae, ἀκροκωλία, extremitas membrorum, extremae partes mactatae hostiae, ut aures, rostra, summa pedum, quibus in antecoenio vescebantur.
Acrodrya, ἀκρόδρυα, arborum fructus lignoso cortice.
Acromallos, ἀκρόμαλλος, lanam habens brevis villi.
Acrophysium, ἀκροφύσιον, follis spiramentum, seu rostrum, quod fornacis ori inseritur.
Acrostolia, ἀκροστόλια, ornamenta prorae.
Acrotetus, ἀκρότητος, non respondens ad numerum saltationis. Item ineptus, intempestivus.
Acrothinia, ἀκροθίνια, primitiae frugum, quae de acervo tolli solent.
Acrothorax, ἀκροθώραξ, leviter ebrius. Alii exponunt, valde ebrius, quasi in summo ebrius.
Acrumen, acrimonia.
Actile, genus armaturae apud Gallos.
Actinosus, ἀκτινωτὸς, radiatus, illustris, splendidus. *Ambrosius.*
Actionare, in jus vocare.
Actionaricum, munus publicum.
Actionarii, qui res nostras agunt, procuratores.
Actionator, actor, procurator.
Activitas, vis.
Actius, melius, amplius.
Actubernalis, seu Adtubernalis, vicinus habitatione.
Aculus, ministerialis domus regiae.
Acupedium, seu Aequipedium, velocitas pedum.
Acupictile, Phrygium opus.
Acupictor, qui acu pingit, Phrygio.
Acupictura, Phrygium opus.
Acustici, ἀκουστικοὶ, auditores, discipuli.
Acutiare. acutum facere, acuere.
Acutiator, qui acuit.
Adagonista, certator.
Adaligni, ingenui, nobiles.
Adamabilis, amabilis.
Adamatrix, quae valde amat.
Adaquatus, aqua mixtus.
Adasus, tunica ab humeris non consuta.
Adaugma, augmentum.
Adcognito, notum facio.
Adcopiosus, valde copiosus.
Addamno, noceo.
Addephagia, ἀδδηφαγία, comestio usque ad satietatem.
Addextero, dexterum latus tego.
Addicto, as, postulo in judicio.
Additionalis. additicius.
Addretiare, stare juri.
Adechastus, ἀδέχαστος, qui munera non recipit.
Adelingus, nobilis.
Adempramentum, Ademprivum, Ademprum, certa pecuniae praestatio apud Germanos, et Gallos.
Ademo, emo.
Adenes, ἀδῆνες, strumae.
Adescatio, cibatus.
Adferial, aqua quae ad sepulcra fertur.
Adfiliatio, adoptatio.
Adhabeo, habeo.
Adhaerentia, adhaesio.
Adhoa, et Adhoamentum, vel Adhogamentum, certum militare servitium.
Adhortatorius, hortatorius.
Adjacentia, vicinitas.
Adiaphoria ἀδιαφορία, indifferentia.
Adibilis, aditu facilis.
Adincresco, cresco.
Adjocor, jocor.
Adipiculus, parvus adeps.
Adiposus, pinguis.
Adipsa, ἄδιψα, medicamenta, quae sitim sedant.
Adites, servi excubantes feminis.
Adjuramentum, adjuratio.
Adiurno, diem alicui dico.
Adjustitio, as, adaequo, coaequo.
Adlatero, as, ad latus alicujus gradior.
Adlegiare, lege seu juramento se purgare a culpa.
Adlicula, genus vestis. *Gloss. Isid.*
Adlitare, ad litus accedere.
Admembratim, per membra.
Adminiculatorius, auxiliarius.
Administratorius, ad administrandum aptus.
Admodiare, accomodare. Item fundum dare alicui sub certa praestatione.
Admodiator, qui accommodat.
Admonefacio, commonefacio.
Admonitorius, citatorius.
Adnigrati, prostrati, abjecti.
Adnumiastae, qui catalogum militum faciebant.
Adnumium, catalogus militum.
Adnuntiatio, edictum quo provinciis renunciabatur, quid in synodis actum et decretum esset.

Adoleschia, ἀδολεσχία, garrulitas.
Adoleschus, ἀδόλεσχος, garrulus.
Adoptarius, adoptati filius. *Gloss. Isid.*
Adoreola, parva adorea.
Adoriosus, gloriosus.
Adoxia, ἀδοξία, infamia.
Adoxus, ἄδοξος, inglorius, obscurus, infamis.
Adpetulantia, procacitas, petulantia. *Gloss. Isid.*
Adplano, adaequo. *Gloss. Isid.*
Adprecatio, precatio.
Adpunctare, constituere, condicere.
Adripagium, vectigal pro appulsu ad ripam.
Adripare, navem ad ripam appellere.
Adsalio, adorior, aggredior.
Adsalitura, et Adsaltura, aggressio.
Adsciticius, adscitus.
Adsessoria, libri de iis, quae agi viderunt JCti, cum essent adsessores.
Adstantia, praesentia.
Adstatim, statim.
Adstetrix, adsestrix.
Adsuetula, agaso.
Adteger, diminutus.
Adtestata fulgura, quae iterato fiebant, et significationem priorum attestabantur.
Adventatio, adventus. *Vet. Iterpr. Iren.*
Adventito, advento.
Adviso, as, nuntio.
Advisor, nuntius.
Adulatorculus, blandulus adulator.
Adulatus, us, adulatio.
Adumbrator, qui adumbrat
Adunco, incurvo.
Adundatorium, clepsydra hortulanorum
Adustivus, adurens.
Aegidius, haedus.
Aegirinon, αἰγείρινον, unguentum populneum.
Aegiros, αἴγειρος, populus nigra.
Aegonomus, αἰγονόμος, caprarius.
Aegula, species sulphuris.
Aelii, ἄελοι, qui duas sorores duxerunt.
Aenautae, quasi ἀεὶ ναῦται, semper nautae: erat magistratus apud Milesios.
Aenigmaticus, αἰνιγματικὸς, obscurus, a communi intellectu remotus.
Aenigmatizo, αἰνιγματίζω, aenigmata profero.
Aenitrologium, genus carminis.
Aephi, mensura trium modiorum in aridis.
Aequanimis, aequanimus.
Aequicula, mensurae genus.
Aequidies, et
Aequidium, aequinoctium.
Aequilabia, commensurata.
Aequilancium, aequatio, aequipondium. *Gloss. Is.*
Aequilatium, aequatio.
Aequinomius, qui idem nomen habet.
Aequipollentia, aequalis potestas, apud dialecticos.
Aequipolleo, aeque polleo apud dialecticos.
Aequivocatio, ambiguitas.
Aequivoce, ambigue.
Aequorabiliter, navigando.
Aequoro, as, navigo.
Aeradi, spiritus corporei in aere degentes.
Aereolus, parvus nummus aereus.
Aerifex, faber aerarius.
Aerium, genus vectigalis.
Aerugino, as, aeruginem contraho. *Salvian.*
Aerumno, as, aerumnosum facio.
Aesculator, aeruscator.
Aesculor, aris, aeruscare.
Aestivalia, genus calceamenti aestatis tempore.
Aestivatio, traductio aestatis.
Aeternaliter, aeternum.
Aethaliones, αἰθαλίωνες, cicadae.
Aevintegri, integro aevo fruentes.
Aevosus, senex, longaevus.
Afa, pulvis.
Affabulatio, breve documentum fabulis subjectum.
Affectate, affectato.
Affibulo, as, fibula necto.
Affidati, in alicujus fidem et clientelam recepti.
Affigulo, as, per figuli artem formo, effingo.
Affirmative, affirmando.
Affirmativus, ajens.
Afflatio, afflatus.
Affortiare, fortiorem et spissiorem reddere.
Affostrata, reditus. *Gloss. Isid.*
Aforus, pisciculus, qui hamo capi nequit.
Afratum, spumeum: ab ἀφρὸς, spuma. *Isid. Orig.* 22, 2.
Afrutabulum, vasculum.
Agabo, qui negotia praecedit. *Gloss. Isid.*
Agagula, et Agagola, lenocinator, pantomimus. *Gloss. Isid.*
Agalacta, prata, ἀγάλακτα, quae gignendo in pecoribus lacti non sunt idonea.
Agalmatium, ἀγαλμάτιον, imaguncula.
Agaron, minister, officialis *Gloss. Isid.*
Agasyllis, ἀγασυλλὶς, frutex, unde succus destillat, quem ammonianum vocant.
Agasyrtus, ἀγάσυρτος, squalidus, sordidus.
Agathis, idis, ἀγαθὶς, fili glomus. Item species gemmae.

Agea, orum, victimae pro rebus agendis. Item dolabra. Item loca religiosa.
Agelada, juvenca: ab ἀγέλη, pecus.
Agelaeus panis, ἀγελαῖος ἄρτος, cibarius.
Agelarius, dux gregis, pastor.
Agenda, vespertina et matutina lectio. Item liber, in quo continetur ratio Officii divini.
Ageratus, ἀγήρατος, lapis, quo antiqui usi sunt ad coria expolienda.
Agerculus, agellus.
Ageter, ἀγητὴρ, pars gutturis.
Aggeries, congeries.
Aggestim, aggeratim, acervatim.
Agginantes, explicantes *Gloss. Isid.*
Agglomeratio, glomeratio.
Agglutinatio, glutinatio.
Aggregatio, congregatio.
Aggurium, et Aggurus, placentae genus.
Agiades, milites Asiatici.
Agibilis. Res agibiles, res gerendae.
Agiae, glandulae.
Agigartos, ἀγίγαρτος, uva sine acinis.
Agilaea, bos qui inter gregem agit.
Agiopoliticon, topiarium quoddam.
Agioteria, sacra quaedam.
Agita, auxilium.
Agitarium, cunabulum quod agitatur ad sopiendos infantes.
Agitatorius, ad agendum seu ducendum aptus.
Aglidia, ἀγλίδια, segmenta in capitibus allii.
Aglotta, ἄγλωττος, lingua carens, infans.
Agnascentia, τὸ vicinum nasci.
Agneon, ἁγνεῖον, lupanar.
Agnile, agnorum stabulum.
Agnoetae ἀγνοῆται, ignari, indocti.
Agnomones, ἀγνώμονες, equi, quibus desunt dentes aetatis indices.
Agnythes, ἀγνυθες, lapides, quos stamini inter texendum appendunt textores.
Agonia, ἀγωνία, certamen, trepidatio, exanimatio.
Agonisma, ἀγώνισμα, certamen.
Agonizo, ἀγωνίζω, certo, contendo.
Agorada, emptio. *Gloss. Phil.*
Agoraeus, ἀγοραῖος, forensis.
Agresta, omphacium.
Agrestinus, agrestis. *Commodian.*
Agrimensorius, ad agrimensorem pertinens.
Agrippus, olea sterilis.
Agyrtae. ἀγύρται, praestigiatores, circulatores.
Ahenotympanum, ahenum corio tento personans.
Ahorta, et Aorta, ἀορτὴ, arteria princeps, quae sanguinem e cordis sinistro sinu exeuntem excipit.
Al, articulus Arabicus, ut apud Italos, *il. la, lo.*
Alaba, scriptura, vel atramentum.
Alabrum, instrumentum, quo fila vertuntur. *Isid. Or.* 19, 29. vocat alibrum.
Alacatia, ἀλακάτια, machinamenta, vel currus, qui utrinque vertuntur.
Alacrimonia, alacritas.
Alala, ἀλαλὴ, acclamatio militaris ante pugnam. Item vociferatio rusticorum. Item infantia, cum quis loqui nescit.
Alalagma, ἀλάλαγμα, clamor laetus militum. Item victorialis hymnus.
Alalus, ἄλαλος, qui fari nescit, infans.
Alapare, et Alapari, alapas infligere. *Gloss. Phil.*
Alapator, qui alapas infligit.
Alapus, parasitus, qui propter cibum alapas fert.
Alapor, aris, alapas infligo. *Gloss. Phil.*
Alazonia, ἀλαζωνία, jactantia, arrogantia.
Alba, vestis alba.
Albanae, nuces pristinae. *Gloss. Isid.*
Albavetae, gemmae candidissimae inclusae bullis, seu ornamentis orbiculatis.
Alberga, diversorium, hospitium.
Albergariae, census qui debentur pro comestionibus.
Alcaea, ἀλκαία, cauda leonis.
Alcamna, ligustrum.
Alcarmes, Punica lingua est coccum, ex quo fit color, qui dicitur *chermisi.*
Alchimista, qui alchimiam exercet.
Aldius, servus liber factus, sed cum impositione operarum.
Alearium, locus ubi alea luditur.
Alebra, bona, quibus alimur. *Gloss. Isid.*
Alembicum, foramen, per quod aquae e balneo effluunt: vel fistula, per quam aqua influit in balneum.
Aleola, parva alea.
Alethina, ἀληθινὴ, germana, vera. Alethina vestis, vere purpurea.
Aleurites panis, ἀλευρίτης ἄρτος, panis ex farina frumenti.
Aleuron, ἄλευρον, farina frumenti.
Alexicacon, ἀλεξίκακον, amuletum.
Alexiterion, ἀλεξιτήριον, alexipharmacum.
Algebra, ars supputandi per litteras.
Algorismus, numerandi scientia.
Algorista, supputator peritus.
Algoristicae notae, figurae numerorum.

Algorithmus, arithmetica, supputatio.
Aliacalon, bonum nuntium.
Alibantes, mortui: παρὰ τὸ μὴ ἔχειν λιβάδα, humido naturali carere.
Alibrum. V. *Alabrum*.
Alices facere, idest extensiones omnium membrorum, ut qui e somno expergefiunt
Alicruda, alimenta cruda.
Aliformis, instar alae.
Aligero, as, alas gero.
Alima, ἄλιμα, medicamenta famem sedantia, aut prohibentia.
Alipaena, ἀλίπαινα, emplastra ex medicamentis non pinguibus.
Alipanta, ἀλίπαντα, alipaena.
alipasma, pulviculus oleo mixtus ad cohibendos sudores.
Alipilarius, alipilus.
Alipterium, ἀλειπτήριον, locus in balneis, in quo loti ungebantur.
Aliqualis, aliquis, alicujus generis.
Aliqualiter, aliquo modo.
Aliquorsum, aliquoversum.
Aliquousque, usque ad aliquem locum.
Allage, ἀλλαγή, mutatio.
Allagion, cursus publicus.
Allantopaeus, ἀλλαντοποιός, botellorum, et farciminum artifex.
Allaudialis, et Allodialis, liber et nemini obnoxius.
Allaudium, et Allodium, res libera, et a tributo immunis. *Gloss. Phil.*
Allaximarium, vestiarium imperatoris.
Allegamen, allegatio. *Guil. Brito.*
Allelengum, seu Allelengyum, genus tributi.
Allenae, corrigiae frenorum.
Allevaticius, allevatus, sublevatus. *Interp. Iren.*
Alligamen, et
Alligamentum, alligatura. *Gloss. Phil.*
Alliger, ad Ligerim habitans.
Alligurio, ligurio.
Allo cos.
Allocare, rem admittere ut veram et probatam.
Alloces, pedum digiti.
Allodium. V. *Allaudium.*
Alloeotheta, ἀλλοιόθετα, varie posita, aliter posita.
Allubescentia, obedientia, obsequium.
Allutes, et
Allutia, et
Allutium, locus coenosus. *Gloss. Isid.*
Alma, Hebraeis est virgo abscondita et secreta.
Almitas, nutrimentum. *Gloss. Phil.* Item sanctitas.
Almutium, amictus, quo canonici olim caput humerosque tegebant.
Alnetum, locus alnis consitus. *Guil. Brito.*
Aloeticus, ex aloe factus.
Alogista, ἀλόγιστος, a rationibus reddendis immunis.
Alogistia, ἀλογιστία, immunitas a reddendis rationibus.
Alogium, actio in eum, qui rationes non reddit.
Alogostablos, equile.
Alogus, ἄλογος, equus.
A longe, e longinquo.
Alopagium, jus pascendi pecora in Alpibus, et pensitatio tributi pro hoc jure.
Alopecodes, ἀλωπεκώδης, vafer, versutus.
Alopeces, caruncculae lumbis circumpositae.
Alopecides, ἀλωπεκίδες, canes ex vulpe et cane progeniti.
Alopecus, alopecia laborans, ἀλώπεκος.
Alopus, qui mercede alapas patitur. *Gloss. Isid.* Alii leg. *alapus.*
Alosanthus, ἀλοσανθος, flos salis.
Alpestris, alpinus.
Alpaticum, alopagium.
Alphabetarius, abecedarius, tiro.
Alphabeticus, ad alphabetum pertinens.
Altararius, sacerdos.
Altariolum, arula.
Alterabilis, qui mutari potest.
Alteratus, alter.
Alteria, pharmaca composita.
Alteritas, vicissitudo.
Altiloquus, qui alta loquitur. *Cathol.*
Altimeter, instrumentum quo alta metimur.
Alusia, ἀλουσία, abstinentia a balneo,
Alutamen, et
Alutamentum, opus ex concinnatis pellibus factum.
Alvulus, parva alvus. *Cathol.*
Ama, avis nocturna, quae et strix dicitur. Amae, seu hamae, urceoli, qui in sacrificio altaris adhibentur. Item donaria ad ornatus templorum.
Amalgama, mixtura quaedam metalli cum hydrargyro, ut illi incorpatum instar butyri possit extendi.
Amalgamatio, solutio metalli in minimas partes per argentum vivum: et potest fieri in omnibus metallis, excepto ferro.
Amanere, seorsum manere.
Amaroticus, amarus. *Theod. Prisc.*
Amarulente, amare, acerbe.
Amarulentia, amaror.
Amatricula, parva amatrix. *Cathol.*
Amaurosis, ἀμαύρωσις, oculorum caligo, suffusio.
Amaxa, ἄμαξα, currus, plaustrum.
Amaxeus, ἀμαξεύς, auriga.
Ambarum, genus odoramenti, succinum. V. *Ambra.*
Ambasciator et Ambasiator, legatus, nuntius.
Ambidexter, aequimanus.
Ambiformis, biformis, duplex.
Ambigenes, loca flexuosa.
Ambiguosus, ambagibus plenus, ambiguus.
Ambiloquus, bilinguis.
Ambimanus, aequimanus.
Amblotica, ἀμβλωτικά, medicamenta abortum facientia.
Amblygonius, ἀμβλυγώνιος, obtusos angulos habens.
Amblyopia, ἀμβλυωπία, obscuritas visus.
Ambo, onis, pulpitum, ex quo verba fiunt.
Ambra, succinum, glessum.
Ambradices, genus calceamentorum muliebrium.
Ambronina labia, os gulosum.
Ambulatorium, ambulatio, ambulacrum.
Ambulus, qui ambulat, cursor.
America, quarta pars Orbis terrae. Hinc Americanus.
Amfariam, ambifariam, per amborum partes. *Gloss. Isid.*
Ami, vigiliae, custodiae.
Amicabiliter, amice.
Amicalia, celebritas amicorum convivantium.
Amiliarius, lapis, qui millia passuum in viis indicat.
Amma, ἅμμα, vinculum, subligar. Item strix nocturna. *Isid.* Item mater spiritualis.
Amnium, ἄμνιον, membrana fetum involvens.
Ammodes, ἀμμώδης, arenosus.
Amorginae vestes, pretiosae, et splendidae. Amorginus color, purpureus, ἀμόργινος.
Amorgis, idis, ἀμοργίς, species lini tenuissima.
Amortizare et Amortisare, praedium aliquod transferre in mortuum, ut immune fiat ab oneribus publicis. Hinc
Amortizatio et Amortisatio.
Ampechonium, ἀμπεχόνιον, genus vestis viris ac feminis communis.
Ampelinus color, ἀμπέλινος, medius est inter coccum et muricem. V. XERAMPELINUS in *Lexico.*
Amphi, ἀμφί, circa, circum.
Amphibius, ἀμφίβιος, qui in terra et in aqua vivit.
Amphiblestroides, ἀμφιβληστροειδής, tunica retiformis vitreum et crystallinum oculi humorem ambiens.
Amphibranchia, ἀμφιβράγχια, loca circa tonsillas.
Amphicarpa, ἀμφίκαρπα, quae ex utraque parte fructum ferunt.
Amphicautis, ἀμφίκαυτις, hordeum montanum.
Amphicephalus, ἀμφικέφαλος, lectus utrinque habens pulvinar.
Amphicypellum, ἀμφικύπελλον, poculum utrinque ansatum.
Amphideae, ἀμφιδέαι, armillae.
Amphidoxae, ἀμφίδοξαι, sententiae, quarum pars honesta est, pars inhonesta.
Amphidromia, ἀμφιδρόμια, festa, in quibus nomina imponebantur infantibus, qui cursim circa focum gestabantur, et munera a propinquis et amicis mittebantur.
Amphimallae tunicae, ἀμφίμαλλοι, utrinque villosae.
Amphimaschala tunica, ἀμφιμάσχαλος χιτών, tunica ingenuorum utrinque manicas habens.
Amphiphones, ἀμφιφῶντες, placentae sacrae, Dianae offerri solitae, continuis circumstipatae facibus. *Poll.*, *Athen.*, *Suid.*
Amphippi, ἄμφιπποι, desultores, qui ex equo in equum facile desiliunt.
Amphiprorae, naves utrinque proram habentes.
Amphiscii, ἀμφίσκιοι, populi sub circulo aequinoctiali, utrinque umbram habentes.
Amphisepire, circum sepire.
Amphismila, (ἀμφί, circa, et σμίλη, cultrum) instrumentum anatomicum ad secanda corpora.
Amphisphyra, ἀμφίσφυρα, genus calceamenti muliebris. *Poll.*
Amphithetos phiala, ἀμφίθετος φιάλη, vas potorium utrinque stans: vel sine basi, aut fundo, cui instat.
Amphorarius, bajulus amphorarum.
Amphorites, certamen in Aegina fieri solitum, in quo Bacchi laudes canebantur.
Amphoteroploon, ἀμφοτερόπλοον, fenus nauticum, cum nauta fenerator et commeatus, et remeatus mercium periculum suscipit.
Amphotides, ἀμφωτίδες, munimenta aurium, vel inaures.
Amplant, amplificant.
Ampron, ἄμπρον, funis qui per juga jumentorum trahitur: aut quo trahi ferrive solent a jumentis onera.
Ampulliger, qui ampullam fert.
Ampullosus, tumidus.
Amula vel Amola, vas aquarium lustrale, quo aqua spargitur religionis, et amoliendorum malorum gratia. *Sipontin.* Videtur esse pro *hamulo.*
Amusologia, ἀμουσολογία, inerudita narratio.
Amusoterus, ἀμουσότερος, indoctior, ineruditus, inelegans.
Amusseatus, ad amussim exactus.
Amuxurus, non rasus: epitheton Jovis. V. ANXUR in *Lexico.*
Amyclaides, ἀμυκλαΐδες, calcei laxi et muniti ad itinera fragosa.
Amynteria, ἀμυντήρια ὅπλα, arma ad propulsandum.
Amyris, arbor, quam quidam myrrhum esse putantes, unguentum interpretati sunt.
Amysticare, uno ductu poculum haurire, et hiante ore. V. AMYSTIS in *Lexico.*
Ana, vox medicorum, cum pluribus enumeratis speciebus, singularem quantitatem accipiendam esse significant. Hinc anaticus, aequalis.
Anabaptista, ἀναβαπτιστής, qui iterum baptizat.
Anabasis, ἀνάβασις, figura gradatio apud rhetores. Apud astronomos est ortus astronomicus.
Anaboladium, et Anabolagium, ἀναβολάγιον, amictus lineus, quo feminae humeros tegunt. *Isid.* V. ANABOLADIUM in *Lexico.*
Anabole, ἀναβολή, amictus, pallium.
Anaboleus, ἀναβολεύς, servus, qui domino equum scandenti praesto est.
Anabrosis, ἀνάβρωσις, erosio ab acri humore facta in aliqua parte corporis.
Anacacabea, ἀνακακάβεια, arbuscula, quae et lotos dicitur.
Anacalypteria, ἀνακαλυπτήρια, dona quae dabantur sponsae, quo die primum revelabatur, et in conspectum virorum prodibat.
Anacara, tympana rotunda inferiore parte.
Anacardinus, qui est ex anacardio.
Anacardium, ἀνακάρδιον, fructus cujusdam arboris, cordis figuram habens.
Anacatharsis, ἀνακάθαρσις, medicamentum purgans per superiora, ut vomitorium, salivatio, etc.
Anacrisis, ἀνάκρισις, quaestio quae de reo habetur.
Anacrusis, ἀνάκρουσις, praeludium certaminis.
Anadipnia, ἀναδείπνια, cibi vespertini post carnes et pisces appositi.
Anadosis, ἀνάδοσις, transitus nutrimenti per venas ad hepar.
Anadrome, ἀναδρομή, recursus doloris ex inferioribus partibus ad superiora.
Anaesthesia, ἀναισθησία, defectus sensationis in paralyticis.
Anagnosticum, ἀναγνωστικόν, id omne quod legitur, aut recitatur, scriptum, epistola, etc.
Anagogicus, ἀναγωγικός, subductus. V. ANAGOGE in *Lexico.*
Anagraphe, ἀναγραφή, inventarium.
Analeptice, ἀναληπτική, restauratio virium post morbum.
Analesia, ἀναλησία, morbus capitis, qui sensu privat.
Analogismus, ἀναλογισμός, firmum argumenti genus, quod a causa propinqua ducitur.
Analogistae, ἀναλογισταί, tutores a reddendis tutelae rationibus immunes.
Analogium, ἀναλόγιον, pulpitum seu pluteum, ita dictum, quod sermo Dei inde praedicetur, inquit *Isid. Orig.* 15, 4.
Analogus, ἀνάλογος, proportione respondens.
Analphabetus, ἀναλφάβητος, qui ne elementarias quidem litteras novit.
Analysis, ἀνάλυσις, resolutio.
Analyticus, ἀναλυτικός, resolutorius.
Anamnesis, ἀνάμνησις, commemoratio, recordatio.
Anamnesticus, ἀναμνηστικός, in memoriam reducens.
Anancaeum, ἀναγκαῖον, necessarium.
Anance, ἀνάγκη, necessitas.
Anaphalis, ἀναφαλίς, herba ab aliis centunculus dicta.
Anaphoricus, ἀναφορικός, relativus.
Anaphorum, ἀνάφορον, lignum utrinque curvum, quo onera gestantur.
Anaplasis, ἀνάπλασις, fracti membri restitutio, ita fracturae extremae sese mutuo contingant.
Anaplerosis, ἀναπλήρωσις, repletio, qua ope chirurgica alta vulnera carne replentur.
Anapologetus, ἀναπολόγητος, inexcusabilis.
Anapselophesis, ἀναψηλόφησις, supplicatio principi oblata a sententia praefecti praetorio.
Anarchia, ἀναρχία, status sine rectore, aut principe.
Anarchus, ἄναρχος, carens principio. Item carens imperio, aut principe.
Anarythmon, ἀνάρυθμον, cum oratorius numerus non servatur.
Anasarca, ἀνασάρκη, hydrops toto corpore diffusus.
Anasceve, ἀνασκευή, rei propositae refutatio.
Anastasion, ἀναστάσιον, canticum diei Dominicae proprium.
Anastomosis, ἀναστόμωσις, sanguinis rejectio ex ore aliquo venarum aperto.
Anastomoticus, ἀναστομωτικός, aperiendi vim habens. Item appetentiam concilians.
Anaticus. V. *Ana.*
Anatome, ἀνατομή, et
Anatomia, incisio.
Anaxant, nominant. *Gloss. Philox.*
Anaxyrides, femoralia. Item calcei quidam.
Anaxyris, ἀνάξυρις, herba, quae Latine rumus.

Anchilops, ἀγχίλωψ, tumens abscessus, qui in angulo oculi suppurat.
Anchites, lapis, qui metum depellit.
Anchonides, funis adnectens antennam malo.
Anchyle, ἀγχύλη, passio tendinum circa collum, vel articulos.
Ancillarius, servilis, sordidus. *Gloss. Philox.*
Ancla, instrumentum quo aqua hauritur e puteis.
Anclator, servus, minister. *Gloss.*
Anclena, insrumentum ferreum fortasse. *Gloss. Isid.*
Anco, ἀγκών, flexus cubiti.
Anconeus musculus est, qui brachii cubitum extendit.
Anconisci, ἀγκωνίσκοι, instrumenta ad torquendum: item ad sublevanda onera.
Ancoragium, tributum pro figenda ancora.
Ancrae, intervalla arborum: item convalles. *Gloss. Isid.*
Ancteres, ἀγκτῆρες, vincula, quibus vulnerum labra constringuntur.
Anctito, as, frequentativum ab ango.
Ancuba, succuba, vel subintroducta. *Gloss. Isid.*
Ancyle, ἀγκύλη, poplitum contractio.
Ancyloblepharum, ἀγκυλοβλέφαρον, vitium oculi, cum palpebrae inter se, vel cum albo oculi adhaerescunt.
Ancyloglossum, ἀγκυλόγλωσσον, impedimentum linguae. Item vinculum sub lingua.
Ancyloglossus, ἀγκυλόγλωσσος, balbus.
Ancylosis, ἀγκύλωσις, ancyloblepharum.
Ancylotomum, ἀγκυλοτόμον, instrumentum chirurgicum ad linguae vinculum incidendum.
Ancyroides, ἀγκυροειδής, processus ossis scapularis.
Ancyromachus, ἀγκυρόμαχος, navigium ad ancoras, et hujusmodi navalia instrumenta vehenda.
Andena, instrumentum ferreum in foco, cui imponuntur ligna.
Andigare, abdicare res proprias se vivo.
Andrago, virago, femina virilis animi.
Andrapodista, ἀνδραποδιστής, plagiarius.
Andrapodum, ἀνδράποδον, mancipium.
Androlepsia, ἀνδροληψία, hominis pigneratio.
Androlepsium, ἀνδρολήψιον, manuum injectio.
Androsphinx, ἀνδρόσφιγξ, homo versipellis, et fraudulentus.
Anemius, ἀνέμιος, libero aeri expositus.
Anemopolemus, ἀνεμοπόλεμος, velitatio.
Anethinus, ἀνήθινος, qui est ex anetho.
Anfragosus, multis anfractibus impeditus.
Angelica, radix nota.
Anger, genus serpentis.
Angibata, vas pellucidum, in quo imagunculae quaedam conspiciuntur, subinde se in aliam figuram mutantes. Rectius esset engibaton, ἐγγείβαιον.
Angustium, ἄγκιστρον, instrumentum quoddam chirurgium.
Angones, tela mediae magnitudinis.
Angrae. V. *Ancrae.*
Angueo et Anqueo, coerceo.
Anguria, ἀγγούριον, genus cucumeris.
Angustiare, angustare.
Aniculosus, anilis. *Cathol.*
Animaequus, patiens animo. *Gloss. Issid.*
Animalculum, parvum animal.
Animalitas; animalis substantia, seu essentia.
Animatorius, animam seu flatum continens, ut Animatoria olla. *Gloss. Philox.*
Animesco, irascor. *Gloss. Philox.*
Aniscalptor et
Anitersor, nomen masculi cujusdam humeralis.
Anitas, anilitas. *Gloss. Philox.*
Anitergium instrumentum ad tergenda obscena.
Annata, proventus agrorum annuus.
Annihilatio, in nihilum conversio.
Annihilator, qui in nihilum redigit.
Annuatim, quotannis.
Annuitas, annuus agri reditus.
Annuntium, nuntius.
Anomoeusia, ἀνομοιουσία, dissimilis substantia.
Anoos, ἄνοος, amens.
Anophytus, ἀνώφυτος, super natus.
Anorexia, ἀνορεξία, cibi fastidium.
Anseaticus, foederatus.
Anta, ἄντα, propter, contra.
Antallagma, ἀντάλλαγμα, permutatio: item res ipsa, quae in permutatione alteri traditur.
Anteambulatrix, ancilla quae dominam in via praecedit.
Antebellare, bello proludere. *Gloss. Philox.*
Antecapio, onis, occupatio.
Antegalema, ἀντιγάλημα, figura responsionis, ut Occidi hominem, sed latonem: Excaecatus est, sed raptor
Antegradatio, progressio, antecessio.
Antella, quasi antesella, antelena. *Isid. Or.* 20, 16.
Anteloquor, prius loquor.
Anteluco et Antelucor: ante lucem lucubro.
Antelunares dicti Arcades, quasi ante lunam nati.
Antemeticus, ἀντεμετικός, vomitum sistens.
Antepraedicamenta, quae a logicis ante praedicamenta traduntur.
Antericeum, balsami genus tenui et capillacea coma.
Antestatio, actus antestandi, et testem vocandi.

Antetibiale, munimentum tibiae. *Juncker.*
Anthelix, icis, ἀνθέλιξ, circulus interior auris externae.
Anthericus, ἀνθέρικος, caulis asphodeli.
Antherix, ἀνθέριξ, arista.
Anthesteria, ἀνθεστήρια, festa Floralia.
Anthologia, ἀνθολογία, florilegium.
Anthos, ἄνθος, rorismarinis flos.
Anthracea, ἀνθρακία, pruna.
Anthracosis, ἀνθράκωσις, carbunculus oculi.
Anthropolatra, ἀνθρωπολάτρης, qui hominem tanquam Deum colit, vel Deum tanquam hominem.
Anthropophagia, ἀνθρωποφαγία, consuetudo vescendi humanis carnibus.
Anthypatus, ἀνθύπατος, proconsul.
Anthypnotica, ἀνθυπνωτικά, medicamenta somnum abigentia.
Antiades, ἀντιάδες, tonsillae induratae.
Antiaxona, contra axem posita.
Antibiblium, pignus librorum, codex pro codice.
Anticardium, ἀντικάρδιον, cavum sub pectore hominis.
Antichresis, ἀντίχρησις, usus rei pignori acceptae.
Antichthon, ἀντίχθων, oppositam pedibus nostris terram incolens.
Antidorum, ἀντίδωρον, remuneratio.
Antidosis, ἀντίδοσις, retributio.
Antidotarium, doctrina de antidotis.
Antidoto, as, antidotum do.
Antifatum, lucrum dotale.
Antiferna, ἀντίφερνα, quae a viro contra dotem dantur.
Antigena, ante genitus.
Antigrapharius, antigrapheus.
Antigraphe, ἀντιγραφή, rescriptio, contraria accusatio.
Antigrapheus, ἀντιγραφεύς, receptor, custos, qui servat antigrapha pecuniarum principi ex tributis obvenientium. Item qui dictandis epistolis operam dat.
Antilepsis, ἀντίληψις, intercessio, interjectio.
Antilogia, ἀντιλογία, contradictio.
Antimensia, arae quadrae marmoreae, quae serviunt loco sacrarum mensarum.
Antimeria, ἀντιμερία, figura grammaticalis, qua pars orationis pro parte ponitur.
Antimetathesis, ἀντιμετάθεσις, figura quae commutatio Latine dicitur.
Antimonium, stibium.
Antinomia, ἀντινομία, legum inter se repugnantia.
Antinomus, ἀντίνομος, qui stat contra leges.
Antiparastasis, ἀντιπαράστασις, confessio cum majori inficiatione conjuncta.
Antiparies, paries alteri oppositus.
Antipascha, septimana secunda post Pascha Pentecostes.
Antipedes, obsequia amicorum, circumpedes servorum. *Agroetius.*
Antipegmata, valvarum ornamenta antis affixa.
Antipelargesia, ἀντιπελαργησία, mutua beneficiorum compensatio.
Antipelargesis, ἀντιπελάργησις, idem.
Antiperistasis, ἀντιπερίστασις, circumobsistentia, compressio undique circumfusa.
Antiphasis, ἀντίφασις, contradictio.
Antiphonarium, liber antiphonarum.
Antipodium, anterior sellae pars, cui equitantes manu innituntur.
Antipraxia, ἀντιπραξία, contrarietas temperamentorum in visceribus.
Antisagittarius, dux sagittorum.
Antiscopus, pravus episcopus.
Antispasmus, ἀντισπασμός, mutatio morbi in contrarium.
Antistasis, ἀντίστασις, contrarietas. Item figura, qua aliquid repetitur contrario sensu.
Antithalamus, ἀντιθάλαμος, cubiculum minus thalamo proximum, ubi famulitium dormit.
Antithanaton, ἀντιθάνατον, contra mortem.
Antithora, antidotus contra napellum: quae herba etiam thora appellatur.
Antitragus, ἀντίτραγος, pars auris extrema.
Antitypum, ἀντίτυπον, exemplar similis formae: vel contrarium.
Antitypus, ἀντίτυπος, qui per typos significatur.
Antizones, in contrariis zonis habitantes.
Antoeci, ἀντοῖκοι, populi trans circulum aequinoctialem, tot gradibus ab eo distantes, quot nos cis eundem circulum.
Antrorsus et Antrorsum, versus anteriorem partem.
Anubias, herba cimicaria.
Anyparxia, ἀνυπαρξία, facultatum absentia, opum defectus.
Aorta, ἀορτή, arteriarum maxima.
Apagmata, ἀπάγματα, abductiones.
Apagoreusis, ἀπαγόρευσις, prohibitio, vetitum.
Apalaestrus, ἀπάλαιστρος, palaestrae ignarus. Item qui decorem in statu, motu, fluxuque corporis non servat.
Apalareus, argentea patina.
Apanagium, annuus victus minoribus natu filiis, propter jus primogeniti, constitutus: et praecipue ea bonorum pars, quae regis Galliae liberis natu minoribus assignari solet.
Apanare, panem praebere.
Apanarium, superior molae pars.
Apannos, sospes, incolumis.
Apathe, ἀπάθη, genus intybi.
Apathes, ἀπαθής, carens affectibus, rigidus, durus, inflexibilis, qualem Stoici finxerunt sapientem.
Apatheticus syllogismus, fallax, captiosus.
Apedema, πήδημα, saltus.
Apelaticum, omne teli genus.
Apenarius, auriga.
Apeniautismus, ἀπενιαυτισμός, exsilium annuum.
Apennis, relatum, relatio.
Apepsia, ἀπεψία, cruditas stomachi.
Aperculus, parvus aper. *Cathol.*
Aperimetros, ἀπερίμετρος, non circumscriptus, immensus.
Apertorium, apertura. Item officina aperta, in qua opifices palam opus faciunt.
Apertularius, janitor. Item equus habens fracturam, attritum, contusionem. Item effractor. *Gloss. Isid.*
Apethamenos, mortuus.
Aphaenetae, stellae absconditae ob solem vicinum.
Aphaeretae, ἀφαιρεταί, planetae motum tardiorem habentes, quando retrogradi sunt.
Aphareus, ἀφαρεύς, pinnula sub ventre thynni feminae.
Apheletra, equorum monumenta.
Apheta astrologis est geniturae nomen.
Apheteria, ἀφετήρια, carceres, unde equi dimittuntur ad cursum. Item machinarum genus ad urbes expugnandas.
Aphetes, ἀφέτης, signum dans in Circo emittendis quadrigis. Item annorum distributor, apud astrologos.
Aphetica loca, ab astrologis dicuntur in coelesti templo, unde vitalem auspicamur decursum.
Aphoplistae, ἀφοπλισταί, qui privatis hominibus arma habere non concedunt, ne caedes fiant.
Aphorismus, ἀφορισμός, brevis definitio. Item regula, axioma.
Aphractum, genus calcei muliebris.
Aphratum, genus edulii, spumosi. *Isid. Or.* 20, 2.
Aphrogala, ἀφρόγαλα, flos lactis.
Apia, ἄπια, pyrus.
Apicire, vincire, ligare.
Apile, apiarium.
Apinae, nuces adeo molli putamine, ut simul manducatur. Videtur esse ab ἀπίνης, purus
Apinari, nugari, tricari.
Apiria, ἀπειρία, inexperientia. Item infinitio.
Aplane, orbis stellarum fixarum.
Aplectum, ἄπληκτον, fossatum.
Aplomistos, implumis.
Apnoea, ἄπνοια, privatio respirationis.
Apobaterium, ἀποβατήριον, carmen quo discedentes utuntur.
Apobates, ἀποβάτης, qui ludum quendam equestrem exercet apud Athenienses, desultor.
Apocaligus, miles caligatus.
Apocalypticus, ἀποκαλυπτικός, revelatorius.
Apocinus, ἀπόκινος, genus saltationis satis impudicae.
Apochyma, ἀπόχυμα, zopissa.
Apocrisis, ἀπόκρισις, responsio.
Apocrusticus, ἀποκρουστικός, repellendi vim habens.
Apodectae, ἀποδεκταί, qui vectiga'ia et ceteras pecunias publicas recipiunt, et in tabulas referunt.
Apodemica, ἀποδημική, prudentia bene peregrinandi.
Apodesmus, ἀποδεσμός, genus ornatus muliebris.
Apodidrascinda, ἀποδιδρασκίνδα, ludus puerilis, in quo unus oculis velatis ceteros latentes quaeritat.
Apodos, ἀπῳδός, cantus galli intempestivus. Item vox quaevis dissona.
Apographa, ἀπογραφή, inventarium.
Apolis, ἄπολις, civitate carens, exsul.
Apologema, ἀπολόγημα, et
Apologismus, ἀπολογισμός, defensio, excusatio.
Apologista, ἀπολογιστής, qui celerrime computos facit.
Apologistica, ἀπολογιστική, arithmetica.
Apolysis, ἀπόλυσις, liberatio, solutio. Item extremus dies festi: quasi tunc illud solvatur.
Apolyticae epistolae, ἀπολυτικαί, dimissoriae.
Apolyticum, ἀπολυτικόν, formula dimittendi populum per liturgiam.
Apomagdalia, ἀπομαγδαλία, panis pulpa mollior ad detergendas convivarum manus.
Apomeli, ἀπόμελι, potio medium inter mulsum et oxymeli locum obtinens.
Apopemptici hymni sunt, qui peregrinationem alicujus complectuntur, ἀποπεμπτικοί.
Apophansis, ἀπόφανσις, enuntiatio, aut ostensio.
Apophatica, ἀποφατικά, negantia.
Apophora, ἀποφορά, pecunia a servis persoluta dominis.
Apophyades, ἀποφυάδες, appendices, additamenta adnascentia.
Apophysis, ἀπόφυσις, processus ossis extuberans.

Aporia, ἀπορία, paupertas. Item dubitatio, haesitantia.
Aporiari, pendere animi, dubium esse, ambigere: item in angustias redigi, ἀπορεῖσθαι. *D. Paul. Cor.* 2, 4, 8.
Aporon, ἄπορον, dubium, ambiguum, inexplicabile.
Aporrhogas, ἀποῤῥῶγας, Graeci vocant defluxus quosdam aerios, similes stellarum cadentium.
Apospasma, ἀπόσπασμα, avulsio.
Apospasmatia, ἀποσπασμάτια, particulae, fragmenta.
Apostasium, ἀποστάσιον, repudii libellus.
Apostatrix, quae a Fide deficit.
Aposto, as, violare. Item postponere.
Apostola, mulier Christum praedicans.
Apostrophi oculi, ἀπόστροφοι, retro versi.
Aposyrmata, ἀποσύρματα, desquamationes.
Apotaphi, ἀπόταφοι, sepulcro majorum suorum privati.
Apotelesmaticus, ἀποτελεσματικός. Astrologia apotelesmatica, h. e. divinatrix: et Apotelesmatici, divinatores ex astris.
Apothecarius, pharmacopola.
Apothetos, ἀπόθετος, lex tibiae, quae remitteret.
Apotome, ἀποτομή, et
Apotomia, major pars semitonii, quae dissectio dici potest.
Apotropaea, ἀποτρόπαια, carmina ad evertendam Deorum iram.
Apotropaei, ἀποτρόπαιοι, Dii averrunci.
Appanagium. V. *Apanagium.*
Appar, exemplum epistolae ad plures scriptae.
Apparenter, in speciem.
Appendiculum, aequipondium staterae.
Appendium, pondus, vel pretium.
Applumbatura, ferruminatio.
Apprecatio, preces.
Appetiare, pretium indicare.
Appropiare, prope accedere.
Apsida, ae, apsis. V. ABSIDA in *Lexico.*
Apsychon, ἄψυχον, inanime.
Aptabilis, qui aptari potest.
Aptabilitas, convenientia.
Aptabiliter, convenienter.
Aptatio, actus aptandi. *Gloss. Philox.*
Aptator, qui aptat. *Gloss. Philox.*
Aptatus, us, aptatio. *Theodulph. Aurelaniens.*
Aptifico, aptum facio.
Aptitudo, convenientia.
Apyrexia, ἀπυρεξία, intermissio febris. Item deflagratio.
Aquaculare, lenocinari.
Aquariolae, latrinae, in quas lotura projicitur.
Aquariolum, idem.
Aquatia, jus piscandi tribus in anno diebus.
Aquatura, aquatio.
Aqueus, qui est ex aqua: ut Aqueus color.
Aquilegium, aquae collectio.
Aquilina et Aquilegia, notissimus flos.
Arachnoides, ἀραχνοειδής, tunica oculi instar araneae tenuissima humorem crystallinum continens.
Araeosyncritus, ἀραιοσύγκριτος, qui corpus rarae texturae habet, et transpirabile.
Aratura, aratio.
Arbitramentum, arbitrium. *Sipontin.*
Arbitrarie, arbitrario. *Sipontin.*
Arbusculosus, arbusculis abundans. *Gloss. Philox.*
Arcessitio et Accersitio, vocatus, us.
Arceuthinus, ἀρκεύθινος, qui est ex ἀρκεύθῳ, h. e. junipero *Paralip* 2, 2, 8.
Archarium, archivum.
Archarius, praefectus, moderator.
Archegetes, ἀρχηγέτης, primarius, magistratus.
Archialiter, primario.
Archicancellarius, primus cancellarius.
Archicerarius, primicerius.
Archiclavus, clavibus domus praepositus, thesaurarius, oeconomus.
Archidiaconatus, archidiaconi dignitas.
Archidiaconus, diaconorum primus.
Archidux, ducum primus.
Archiepiscopalis, ad archiepiscopum pertinens.
Archiepiscopatus, archiepiscopi dignitas.
Archigrammateus, ἀρχιγραμματεύς, archicancellarius.
Archigrammaticus, primus inter grammaticos.
Archinium, ἀρχίνιον, morbus oleae.
Archiotae, qui publico archio praeerant.
Archipherecita, qui titulos Talmudicos explicat.
Archippocomus, ἀρχιπποκόμος, praefectus equisonum.
Archischolus, magister scholarum.
Archiscrinius, Ecclesiae thesaurarius.
Archismaton, (lege *orchismaton*, ὀρχισμα, ατος) saltatio.
Archisterium, stella primae magnitudinis. Item monasterium.
Archistrategus, ἀρχιστρατηγός, imperator.
Archithalassicus, ad architalassum pertinens.
Archithalassus, ἀρχιθάλασσος, navalis imperator.
Arcibum, archivum.
Arcicula, parva arx.
Arconicum, arsenicum.
Arctomys, ἀρκτόμυς, animal simile ursae, et muris.
Arculus, parvus arcus.

Ardanium, vas ante januam positum, unde potant bruta.
Arduo, is, addo, adduo.
Arenda, curatio, administratio.
Areston, placitum, ἀρεστόν, ab ἀρέσκω, placeo. Item sententia praefecti praetorio, quae rescindi appellatione non potest. In aresto aliquem detinere, h. e. sub placito et sententia.
Argabia, vasa aquaria militum ab ephippiis pendentia.
Argentangina, angina argenti, cum quis se pecunia corrumpi passus est.
Argyritae, ἀργυρῖται, agones, quorum praemium est argentum, sive pecunia.
Argyrocopus, ἀργυροκόπος, qui argentea opera facit.
Argyrognomon, ἀργυρογνώμων, pecuniae spectator, explorator, campsor.
Argyrologus, ἀργυρολόγος, quaestor, exactor pecuniae.
Argyropractes, ἀργυροπράκτης, pecuniae negotiator.
Argyrotheca, ἀργυροθήκη, repositorium argenti.
Aria, arbor durissima.
Aricto, minas alicui intendo ob perfidiam, vel scelus aliud.
Aristella, parva arista.
Arister, genus placentae.
Aristeri, ἀριστεροί, sinistri, ita dicti Sabbatiani, quod sinistram abhorrerent.
Aristocraticus, ἀριστοκρατικός, aristocratiae studiosus.
Armadon, vehiculum.
Armamentariolum, parvum armamentarium.
Armarius, custos bibliothecae.
Armasia, conjugium.
Armator, qui arma praebet.
Armatorium, locus ubi arma traduntur.
Armatrix, quae arma tradit.
Armicola, miles.
Armificator, armorum faber.
Armigatus, ad armum, seu humerum ligatus.
Armilaus, scapulare monachorum.
Armillaris, armillis seu circulis constans.
Armillarius, armillarum faber.
Armiludium, exercitatio militaris.
Armistatio, armorum statio, aut obsidio.
Armistitium, induciae.
Armites, armati.
Armitia, fortasse est armus pecoris oblatus: nam in *vet. Gloss.* exponitur θυσία.
Armostation, onis, obsidio.
Armosus, qui est vastis et validis armis seu humeris.
Aromatizo, ἀρωματίζω, aromata oleo. Item aromatis condio.
Aromatopola, ἀρωματοπώλης, aromatum venditor.
Aromatopolium, ἀρωματοπωλεῖον, taberna aromatopolae.
Arrestare, in vincula conjicere.
Arrheturgia, ἀῤῥητουργία, infandum facinus.
Arrhostema, ἀῤῥώστημα, imbecillitas, aegrotatio.
Arsenale, navale.
Arsenocoeta, ἀρσενοκοίτης, masculorum concubitor. *D. Paul.* 1. *Cor.* 6, 9.
Arsenotheles, ἀρσενοθήλεις, Dii utriusque sexus.
Arsibilis, qui facile ardet.
Artanum, aratrum.
Arteres, ἀρτῆρες, pondera, seu massae lapideae vel plumbeae, manubrio instructae, ut possint ab athletis in altum jaci. V. HALTER in *Lexico.*
Articula, parva ars.
Articulator, membra concidens.
Artidocus, qui docet artes
Artificina, locus in quo artes exercentur. *Gloss. Isid.*
Artigraphi, de artibus liberalibus scribentes.
Artista, liberalibus artibus operam dans.
Artocaseus, panis decoctus cum caseo et ovis.
Artotyra, panis cum caseo.
Artuo, as, per artus divido.
Arveho, adveho.
Arvica, genus frumenti.
Arvinula, parva arvina.
Arvipendium, funis quo agros metimur. *Gloss. Phil.*
Arundinare, arundinibus sepire, fulcire, tegere.
Ascarides, ἀσκαρίδες, vermiculi, tineae, lumbrici.
Ascaulus, ascaules.
Ascella, axilla.
Ascensa, ae, ascensus.
Ascetae, ἀσκηταί, monachi.
Asceticus, ἀσκητικός, ad exercitationes pertinens.
Ascetrix, femina Deo sacra, et funera curans.
Asciculus, et
Asciola, parva ascia. *Gloss. Isid.*
Ascodabla vel Ascodabra, vas vinarium, uter, flasco.
Ascogefrus, pons ex utribus inflatis, ἀσκογέφυρα.
Ascoliasmus, ἀσκωλιασμός, saltatio per utres.
Ascopa, vas aquaticum, utripensile, ascopera.
Ascura, quasi utris cauda, ab ἀσκός, uter, et οὐρά, cauda.
Ascus, parva scapha.
A secreta, a secretis.
Asiniga, asinum agens.
Asitia, ἀσιτία, fastidium alimenti.
Asizia, sessiones judicum in municipiis.

Asmatographus, ἀσματογράφος, qui ad musicum instrumentum conscribit carmina.
Asmodaeus, ἀσμοδαῖος, malus daemon conjugibus infestus.
Asoloecus, ἀσόλοικος, soloecismis carens.
Asomatos, ἀσώματος, incorporeus.
Asotodidascalus, ἀσωτοδιδάσκαλος, luxuriosorum magister.
Asotos, ἀσώτως, prodigaliter, incontinenter.
Asperatura, pretium nummulario datum pro permutatione pecuniae veteris cum nova et aspera.
Aspere, sine spe.
Aspergillum, instrumentum aquae lustrali aspergendae.
Aspersor, qui aspergit.
Aspersorium, aspergillum.
Asphaltos, ἄσφαλτος, bitumen.
Asphyxia, ἀσφυξία, pulsus privatio.
Aspicialis, visibilis.
Aspicuus, conspicuus.
Aspidiscus, ἀσπιδίσκος, parvum scutum. Item ornamentum in modum scuti orbiculatum, bulla.
Aspratura, asperatura.
Asprodontae, dentes albos habentes.
Assarium, parvus asser, trabecula.
Assassinium, homicidium pretio accepto factum.
Assassinus, homicida mercenarius.
Assator, qui assat.
Asseda, adseda, et adsella, sella quadrijugis. *Gloss. Isid.*
Assentaneus, consentiens.
Assentatorius, adulatorius.
Assequibilis, comparabilis.
Asseum, vel Assum, calefactorium cubiculum.
Assiculus, asserculus.
Assiduo, as, assidue, vel continuo aliquid facio.
Assisii, beneficiarii, qui assidue inserviunt Ecclesiae.
Assistentia, studium, favor, custodia.
Assocles, febris continua cum siti, jactatione et delirio.
Assuefactio, assuetudo, mos.
Assuefio, usu doceor, assuetus fio.
Assumentum, pannus assutus.
Assumptum, assumptio dialectica.
Assurrectio, actus assurgendi.
Astalium, fraus, deceptio, dolus.
Astandae, ἀστάνδαι, cursores publici, vel tabellarii apud Persas.
Astantia, praesentia.
Astelae vel Astillae, corbulae ex juncis.
Asthma, ἆσθμα, difficultas spiritus.
Astites, praesentes, praesides alicui rei.
Astrabarium, stapeda.
Astrabister, instrumentum geometricum ad mensurandas altitudines ac profunditates.
Astragalismus, ἀστραγαλισμός, ludus talorum.
A stratura, strator.
Astrifugus, astra fugans.
Astrobolismus, ἀστροβολισμός, vitium arborum, cum caniculae aestu exarescunt: item animalium, cum membrum aliquod aruit, et emoritur.
Astrolabium, ἀστρολάβιον, instrumentum, quo astrorum motus colliguntur.
Astrologicus, ἀστρολογικός, ad astrologiam pertinens.
Astromanta, ἀστρομάντης, qui ex astris divinat.
Astromyon, ἀστρόμυον, stellae nomen apud Aegyptios.
Astropelece, ἀστροπελέκη, fulmen.
Astrothema, ἀστρόθεμα, positio stellarum, constellatio.
Astrothesia, ἀστροθεσία, idem.
Asturio, piscis nobilis.
Astynomus, ἀστυνόμος, urbis praefectus.
Asylia, ἀσυλία, immunitas.
Asymmetria, ἀσυμμετρία, incommensurabilitas.
Asymmetrus, ἀσύμμετρος, incommensurabilis.
Asymphonia, ἀσυμφωνία, inconsonantia.
Asystatos, ἀσύστατος, inconsistens, non sibi constans.
Ataxia, ἀταξία, perversitas, inordinatio.
Atechnus, ἄτεχνος, arte carens.
Ateramna, ἀτέραμνα, legumina, quae concoqui non possunt.
Athacus, volucris genus.
Athanasia, ἀθανασία, immortalitas.
Athanon, furnus chymicus, ab igne immortali dictus.
Athara, ἀθάρα, polentae genus, ab ἀθήρ, arista.
Atheismus, ἀθεϊσμός, Deorum et religionis contemptus.
Athena, Ἀθήνη, Minerva.
Atheoretus, ἀθεώρητος, a contemplatione alienus.
Ather, ἀθήρ, summitas spicae in hordeo.
Athisca, θυΐσκη, patera, cujus usus in sacris: vel turibulum.
Athlotheta, ἀθλοθέτης, curator gymnicorum certaminum, et athletis praemia proponens.
Atmosphaera, ἀτμοσφαῖρα, spatium illud aeris, quousque terrae exhalationes ascendunt.
Atonia, ἀτονία, naenia languide a praeficis cantata.
Atramentale, atramentarium.
Atramentariolum, parvum atramentarium.

Atreta, ἄτρητος, imperviae naturae mulier.
Atricapillus, a, um, nigrum capillum habens. *Gloss. Philox.*
Atrici, janitores.
Atrifer, juncus semine nigro.
Atritudo, atritas. *Gloss. Philox.*
Attacus, ἀττακὸς, geuus locustae sine pennis.
Atteger, deminutus: cui contrarium est integer.
Attemperies, temperamentum.
Attestatum, testimonium.
Attitulo, titulum impono. *Rufin.*
Attogatio, cum toga superinduitur tunicae.
Attropare, tropice loqui.
Atturare, tus in sacrificio accendere.
Atturatio, turis incensio.
Auca, anser. Item quaevis avicula.
Auctoritative, sex auctoritate.
Aversator, qui aversatur.
Auger, augur.
Augia, campus pascuus amni adjacens.
Augmentabilis, qui augeri potest.
Augmentarius, augens. *Gloss.*
Augmentatio, augmentum.
Augmentator, qui auget.
Augmentatrix, quae auget.
Augurator, augurans.
Augustaticum, donativum Augusti, congiarium.
Aviaticus, nepos ex filio.
Avigerulus, aves gerens, aut vendens.
Aulaeatus, aulaeis ornatus.
Aulamaeum, tributum, ex quo solvebatur stipendium militibus aulam principis servantibus.
Aularius, minister aulae.
Auletris, αὐλητρὶς, tibicina.
Aulio, tibicen. *Gloss. Philox.*
Auramentum, auri inductio. *Gloss. Philox.*
Aurantium, pomum aureo colore.
Aurator, inaurator.
Aureola, praemium in coelo, apud theologos.
Auricularius, consiliarius.
Auriculosus, auritus. *Gloss. Philox.*
Aurifaber, aurifex.
Aurifegium, auri collectio: et locus ubi aurum colligitur.
Aurificina, aurificis officina.
Aurificium, opus ex auro.
Aurigo, vitium segetum.
Aurivittis, avis quaedam quasi auream vittam habens.
Aurorans, illuminans. *Gloss. Isid.*
Auroreus, a, um, ad auroram pertinens. *Bapt. Mantuan.*
Aurugia, auri sculptura.
Austriacus, ab Austria.
Autochir, αὐτόχειρ, qui sua manu caedem facit.
Autochiria, αὐτοχειρία, homicidium propria manu factum.
Autodidactos, αὐτοδίδακτος, per se doctus sine magistro.
Autolecythus, αὐτολήκυθος, parasitus.
Automatia, αὐτοματία, fortuna.
Automoli, αὐτόμολοι, profugi.
Autonomia, αὐτονομία, potestas vivendi suis legibus.
Autonomus, αὐτονόμος, nulli subjectus.
Autophorum, αὐτόφορον, furtum manifestum.
Autophorus, αὐτοφόρος, fur manifestus.
Autophyes, αὐτοφυὴς, sua sponte natus, nativus.
Autopodia, αὐτοποδία, cum quis suis pedibus iter facit.
Autopsia, αὐτοψία, oculata fides, experientia ex inspectione.
Autoschediasma, αὐτοσχεδίασμα, opus ex tempore et tumultuarie factum.
Auturgia, αὐτουργία, operatio ejus, qui per se facit.
Auturgicon, rusticorum turba.
Auturgus, αὐτουργὸς, qui per se facit. Item rusticus. Item rusticum praedium.
Auxaria, (lege *aviaria*) secreta nemoris, quae aves frequentant. *Isid. Orig.* 17, 6.
Auxesis, αὔξησις, incrementum, amplificatio.
Auxinium, (lege *Ausonium*) Romanum, Latinum. *Gloss. Isid.*
Axapides, pedites Turcici.
Axillatio, obtruncatio extremitatum per ignominiam, et earum suspensio axillis obtruncantium.
Axioma, ἀξίωμα, dignitas, auctoritas.
Axiomatici, qui publica functione, et dignitate in Ecclesia utuntur.
Azariae, tesserae, taxilli.
Azazael, caper emissarius.
Azzalum, (Italice *acciajo*) acies ferri, chalybs.

B

Babare, βαβάζειν, garrire, clamare.
Babiger, stultus. *Gloss. Isid.*
Babit, superbit. *Gloss. Philox.*
Baburrus, ineptus, stultus. *Gloss. Isid.*
Bacantes, ae, otiosus, vacans.
Bacario, urceoli genus. Item qui meretricibus aquam ministrat. *Gloss. Philox.*
Baccalaureus, qui primum gradum honoris in academicis studiis est consecutus.
Baccanum, semen, vel nucleus, vel mucro raphani.
Bacchia, vasis aquarii genus.
Bacchium, βακχεῖον, genus vasis vinarii. Item Bacchi aedes.
Bactriasmus, βακτριασμὸς, genus lascivae saltationis.
Baculo, as, verbero.
Baen, βαὶν, torquis genus ex auro et gemmis, a familiaribus regum gestari solitus. *Gloss. Isid.*
Baeta, βαίτη, vestimenti genus.
Bagia, nutrix.
Bagitzes, pueri honorarii.
Baja, dona, quae imperator palatinis suis, et patriarcha clericis suis ante diem Palmarum distribuebat, a βαΐα, palma.
Baion, compositio medica, cui acerna resina admiscetur.
Bajonula, lectulus portatilis. *Isid. Orig.* 20, 11.
Bajulatio, actus bajulandi, gestatio.
Bajulator, bajulus.
Baius color, badius.
Balanitae, βαλανῖται, uvae dictae a magnitudine.
Balantium, βαλάντιον, marsupium. Item genus ponderis.
Balare, ballare, saltare.
Balatio, ballatio, saltatio.
Balator, ballator, saltator.
Balbucinor, balbe loquor.
Balbuties, haesitantia linguae.
Baleaticae cochleae, quae in speluncis nascuntur.
Ballismus, βαλλισμὸς, saltatio, chorea.
Ballistica, ars sagittandi.
Ballivus, praetor, potestas.
Balneo, as, in balneo lavo. *Scribon.*
Balteo, as, cingo. *Gloss. Isid.*
Bambacinus, bombycinus.
Bambacium, gossipion.
Bamma et Bammum, βάμμα, tintura, condimentum.
Banauson, βάναυσον, genus machinae tractoriae.
Banausus, βάναυσος, artifex, qui ad ignem operatur. Item servus mercede conductus. Item quilibet vilis servus.
Banca, mensa argentariorum.
Bancus, tribunal.
Bandophori, vexilliferi.
Bandum, vexillum.
Bannire, in exsilium pellere.
Bannitus, in exsilium pulsus. Item excommunicatus.
Bannum et Bannus, exsilium.
Banus apud Turcas, et Hungaros est praefectus et gubernator provinciae.
Bapheus, βαφεὺς, tinctor, infector.
Baphicus, βαφικὸς, tinctorius.
Baptismalis, ad baptismum pertinens.
Baptizatio, actus baptizandi.
Barbamentum, barba.
Barbarizo, βαρβαρίζω, barbaris faveo. Item barbare loquor.
Barbatorium, tonstrina.
Barbesco, barbam emitto. *Gloss. Cyrilli.*
Barbirasium, tonsio barbae.
Barbitonsor, tonsor.
Bardariotae, milites stationarii, qui Constantinopoli imperatoris aulam custodiebant, et eo equitante populum virgis submovebant.
Bardocucullatus, bardocucullo indutus.
Barducium, hastile, jaculum, securicula levis.
Bargenna aut Barginna, vespillo. *Gloss Philox.*
Basilicanus, et
Basilicarius vel Basiliciarius, qui in Basilica ministrat. Item forensis. *Gloss. Philox.*
Basilinda, βασιλίνδα, ludus puerilis, in quo unus sortito rex factus ceteris, ut subditis, imperat.
Bastagium, βαστάγιον, theca, in qua milites arma condita portant.
Basto, onis, baculus.
Bastoniceum, arctissima custodia.
Bastum, clitellae.
Bastus, baculus.
Batalare, percutere. Unde batalia, proelium.
Batalarius, baccalaureus. *Vives dial.* 13.
Bater, βατὴρ, pedum.
Batris, vas longioris manubrii, trulla.
Battisecula, cyanus, quam vocem vide in *Lexico.*
Battuta, arsis et thesis in musica.
Batualia, loca ubi rudibus pugnatur. Item exercitationes ipsae velitares. *Gloss.*
Batuarium, pistillum. *Gloss. Philox.*
Batuator, rudibus pugnans.
Bauca, patera.
Baucale et Baucalium, vas potorium.
Bazana, sacculus.
Bazeli, pelvis.
Becarius, vicanus, rusticus.
Becceselenae, βεκκεσελῆναι, nugae rancidae, gerrae.
Bechica medicamenta, βηχικὰ φάρμακα, contra tussim.
Bedellus, minister scholarium. V. *Bidellus.*
Beemoth, Daemonum princeps.
Belion, herbae genus.
Bellarius, bello aptus, bellicus.
Belos, βέλος, sagitta, missile.
Belum, telum. Item virilis pars.
Benedicentia, bona verba.
Benedicte, bene dicendo.
Benedicus, qui bene dicit, et laudat.
Benelinguatus, loquax, verbosus, eloquens. *Gloss. Isid.*
Beneplacitum, voluntas.
Benesuasor, qui bona suadet.
Benignor, aris, benigne ago.
Bennarius, bennarum artifex, aut doctor.
Berberi et Berberion, concha, ex qua margarita evelluntur.
Berberis, spina parvam et rotundam uvam ferens.
Bergenae et Bargenae, vespillones. V. *Bargenna.*
Bergia, βέργια, virgae, quibus milites exercitationis causa pugnabant.
Bero, sacculus: a pera dictus.
Beruarii, lictores, satellites.
Beryllinus, ad beryllum pertinens.
Beryllistica, ars utendi beryllis ex crystallo.
Bestialitas, ferina et crudelis natura.
Betus, vetus, priscus.
Bezirides, consiliarii imperatoris Turcici.
Bibacitas, bibendi aviditas.
Bibibilis, bibilis, qui bibi potest. *Gloss. Philox.*
Biblia, n. plur. βιβλία, libri.
Bibliographus, βιβλιογράφος, scriptor librorum.
Bibliopegus, βιβλιοπηγὸς, qui libros compingit.
Bibliopolium, βιβλιοπωλεῖον, officina libraria.
Bibliotaphi, βιβλιοτάφοι, qui libros nacti insignes, nemini eorum copiam faciunt, ut soli sapere videantur.
Bibonius, bibax. *Gloss. Philox.*
Bicirres vestes, utrinque villosae.
Bicoxum, δίμηρον: a bis, et coxa.
Bidellus, gymnasii custos. V. *Bedellus.*
Bidentatio, occatio.
Biduanus, duum dierum. *Raban. Maur.*
Bifaciatus, duas habens facies, bifarius.
Bifax, idem. *Gloss. Isid.*
Bifido, as, bifariam findo. *Zeno Veronens.*
Bifur, bis fur, bis in furto deprehensus.
Bigamia, διγαμία, repetitum matrimonium.
Bigamus, δίγαμος, qui bis matrimonium contraxit.
Biglaticum, aes quod vigiles accipiebant.
Biglator, vigilator.
Bigradus, duos habens gradus. *Gloss. Philox.*
Bihernii, qui herniam in scroto utrinque habent.
Bihorium, spatium duarum horarum.
Bilagium, genus medicamenti.
Bilbinus, videtur esse vas, in quo humor bilbit, bombylius.
Bilibralis, bilibris.
Bimanubriatus, duo habens manubria.
Bimenstruus, bimestris. *Gloss.*
Biochresta, βιόχρηστα, res vitae utiles.
Biparus, a, um, bis pariens.
Biplex, duplex.
Birretum, pileolus.
Bisapor, duos habens sapores.
Bismuthum, corpus minerale albicans, durum, et fragile, quod et marcassita dicitur.
Bissa, vas quoddam. Item corrigia.
Bissextilis, bissextialis.
Bistimiae, trullae.
Bitalassus, animus dubius, anceps. A διθάλασσος, bimaris.
Bitalia, victualia.
Bitaxides, milites Turcici.
Bitumino, as, bitumine illino.
Bivalvis, biforis.
Biventer, musculus inferioris maxillae.
Biumbres, populi sub aequatore habitantes, amphiscii.
Bivocalis, diphthongus.
Biziera, bucula, armatura vultus.
Bladum, frumentum.
Blaesitas, balbuties.
Blanchion, herba inter filices.
Blandidule, blandicule.
Blandidulus, blandulus.
Blandifico, blandum facio. *Sipontin.*
Blaspheme, βλασφήμως, maledice.
Blato, onis, blatero. Item cubicularius, hospitalarius. *Gloss. Isid.*
Blatro, as, blaterare. *Gloss.*
Blautae, genus calceorum domesticorum. *Poll.*
Blax, βλὰξ, stupidus, hebes, socors.
Blemnites, lapis metallicus coloris cinerei.
Blesti, quibus extrorsum crura curvata sunt.
Bletes, genus calceamenti, sic dicti, quia pedem laedit.
Bletra, βλητρὰ, laedentia praesertim pedes.
Bletrum, βλῆτρον, clavus ferreus.
Boalia, ludi Diis inferis sacri, in quibus boves mactabantur.
Bocale, vas vinarium.
Bolbophage, edulii genus. *Casaubon.*
Bole, βολὴ, jactus.
Bolias, machina bellica jaciendo apta.
Bolis, funis cum pondere ad explorandam maris altitudinem.
Bombarda, machina bellica: a bombus, et ardeo, quia cum sonitu et flamma igneos globos jacit.
Bombinare, conviciari.
Bombio, is, bombum edo.

Bombulus, crepitus.
Bombycinare, bombycinam facere.
Bombycinator, qui bombycinam facit.
Bombylius, βομβύλιος, vas angusti colli, quod inter bibendum bombum edit. Item genus apis obstreperae.
Bomolochus, βωμολόχος, scurra, fanaticus, fur.
Bomugi, sonus auditi in palustribus instar mugitus boum.
Bonarii, qui naturali jure domini sunt.
Bonifacies, bona facies. *Gloss. Philox.*
Bonifatus, a, um, bono fato praeditus. *Gloss. Philox.*
Bonimoris, qui bonis est moribus.
Bonissimus, optimus. *Vet. Lapis.*
Borax, chrysocolla, gluten.
Bordacas, rana.
Bosmorus, frumentum Indicum tritico minus.
Bostar, stabulum boum.
Botanice, βοτανικὴ, ars herbaria.
Botanicus, βοτανικὸς, herbarum peritus.
Botrus, βότρυς, uvae racemus.
Brachionarium, ornamentum brachii, armilla. *Gloss. Philox.*
Brachionister, idem.
Brachybios, βραχύβιος, qui vitae est brevis.
Brachylogia, βραχυλογία, breviloquentia.
Branchus, βράγχος, raucedo.
Bregma, βρέγμα, sinciput.
Brevigerulus, qui breve gerit. *Gloss. Isid.*
Breviloquium, breviloquentia.
Breviloquus, breviloquens.
Bris, jucundum: unde Briseis, quae jucunda Achilli. *Cornutus.*
Brisare, exprimere, uvas calcare.
Briza, secale.
Broilus, nemus, aut saltus regum Galliae.
Bromosus, βρομώδης, graveolens, immundus.
Bronchocele, βρογχοκήλη, tumor gutturis.
Bronchus, βρόγχος, pars inferior asperae arteriae.
Bronteum, βροντεῖον, machina in scena ad imitanda tonitrua.
Bronteus Juppiter, hoc est tonans, *Βροντεῖος*.
Bruma, militare munimentum, thorax.
Brumalia, festa Romanorum in honorem Bacchi, vel Saturni.
Brumosus, hiemalis.
Brupeo, stupeo.
Brytia, uvarum partes solidae, quae musto expresso supersunt.
Bryton, vinum ex hordeo.
Bubones, βουβῶνες, inguina, et eorum inflammationes.
Bubonocele, βουβωνοκήλη, ramex inguinum.
Bubulcarius, bubulcus. *Gloss.*
Bucacraton, buccea panis vino intincta.
Bucale, videtur esse vas lavandis manibus.
Bucamison, indusium.
Buccismus, jentaculum.
Bucea, folliculus grani fabae interior.
Bucentaurus, Centaurus magnus: item genus navis.
Bucentes et Bucentrum, βουκέντης, oestrum, tabanus.
Bucentovergium, boum stimulus.
Bucerda, stercus bubulum.
Bulbitare, stercore puerili inquinare. V. IMBULBITO in *Lexico.*
Bulbitum, stercus, laetamen, fimus. V. BOLBITON in *Lexico.*
Bulcolacca, vel Burculacca, aut Buthrolacca Graece est cadaver excommunicati.
Buleuticum, βουλευτικὸν, locus in theatro pro senioribus.
Bullatorium, forma bullarum, sigillum, parva bulla.
Bullum, pastoris baculum, pedum.
Buneuron, βούνευρον, flagellum e nervis bubulis.
Buo, impleo. *Gloss. Isid.*
Buphonum, βούφονον, herba quae comesa bubus anginam creat.
Buphorus, terra facilis aratu.
Bupodes, βούποδες, magni pedes.
Burda, buda, amictus ex junco texto factus.
Burdatio, pensio, quam debent rustici solvere.
Burdo, asinus, mulus. V. BURDO in *Lexico.* Item baculum oblongum.
Burnus, qui libidini praeest.
Bustare, sepelire. *Gloss. Isid.*
Bustuarium, bustum.
Butaurus, magnus taurus. Item genus avis.
Buthilia, vacca.
Butina, lagena.
Butomum, frutex, vel juncus.
Butta, vas vinarium majus. V. BUTTIS in *Lexico.*
Butyraceus, qui est ex butyro.
Buza, sacculus.
Bysastria, nutrix.
Bytza, culex.
Byzomachaeron, ensis genus.
Byzon, mamma.

C

Cabaesus, qui expleri nequit.
Cabala et Cabbala. Hebr. קַבָּלָה, doctrina ore tenus tradita, non litteris consignata. Item ars divinandi per litteras.
Cabalista et Cabbalista, cabalae peritus.
Caballarius, eques, equitans. *Gloss. Isid.*
Caballeton, fulcrum lecti.
Caballicare, equitare.
Cabastion, propugnaculum.
Cabbades, καββάδης, vestis, seu chlamys militaris.
Cabidarius, cavator, lapicida.
Cabus, mensura frumentaria apud Hebraeos.
Cacabulum, locus stercoris. V. CACABULUS §. 3. in *Lexico.*
Cacia, κακία, malitia.
Cacochymia, κακοχυμία, vitium humorum in corpore.
Cacochyma, n. plur. κακόχυμα, quae malum succum habent.
Cacocustumus, male moratus.
Cacodaemon, κακοδαίμων, malus Genius.
Cacogenius, idem.
Cacopathia, κακοπάθεια, infirmitas, mala valetudo.
Cacostomachus, κακοστόμαχος, stomacho laborans.
Cacuo, quasi coacuo, hortor, acuo, instigo. *Gloss. Philox.*
Cada, arvina.
Cadamitas, calamitas.
Cadara, negotiatio pinguiaria.
Cades, Hebr. קָדֵשׁ, cinaedus, puer meritorius.
Cadiscus, καδίσκος, vasculum suffragiis colligendis.
Cadula, orum, guttae cadentes ex pingui carne, cum assatur, vel ex cereo.
Cadurda, labra pudendi muliebris: vel sponda lecti. *Gloss. Isid.*
Caecua et Caecuma, noctua quae lucem fugit. *Lex. Philol.*
Caecula, caecilia, quam vocem V. in *Lexico.*
Caedecula, parva caedes.
Caeliloquus, de caelo loquens. *Commodian. Instruct.* 60.
Caeltes, celtis, quam vocem V. in *Lexico* §. 2.
Caerica, καιρικὴ, hora temporalis seu vulgaris, non astronomica, quae major, vel minor est pro temporum varietate: nam dies toto anno apud veteres ex XII. horis constabat.
Caespitator, dubitans.
Caespito, as, offendo, incurro.
Cajeta, ae, coercitio, coarctatio.
Cajo, cohibeo, coerceo, compesco: unde cai in vet. *Gloss.* sunt cancelli.
Caladrius et Caladrion, avis albi coloris.
Calama, spica frumenti.
Calamarium, calamorum theca.
Calamistratura, capilli calamistrati: vel ipsa capillos calamistrandi actio.
Calamito, as, calamitosum reddo.
Calasactri, pueri canoram vocem habentes.
Calazion, χαλάζιον, tuberculum in palpebris.
Calba vel Calbae, ornamenta. V. CALBEI in *Lexico.*
Calcatio, proculcatio.
Calceamentarius, et
Calcearius, sutor caligarius.
Calcinatio, combustio usque ad cinerem.
Calculositas, morbus calculorum. *Gloss. Philox.*
Caldarius, qui aquam calidam praebet. *Gloss. Phil.*
Caldicum, locus ad ambulandum. V. CHALCIDICUS §. 5. in *Lexico.*
Calefactivus, calefaciendi vim habens.
Calefactor, qui calefacit.
Calefactorium, locus in quo monachi calefiunt.
Calena, poculi genus. Quidam *Varroni* tribuunt.
Calendalia, tributa quasi strenae loco solvi solita Cal. Januar.
Calendariographus, qui calendarium conscribit.
Calendarius, a, um, ut Calendarius liber, calendarium.
Calendula, herbae genus.
Calestra, (est a καλύπτρα), genus mitrae, tegumen capitis. *Gloss. Isid.*
Caletra, locus, ubi vespae nutriuntur. *Gloss. Isid.*
Calicellus, caliculus. *Theod. Priscian.*
Caliclarium, caliculus potorius. Item locus calicibus reponendis.
Caliditas, calor.
Calio, decipio.
Calius, cinis, quia calet.
Callaei, gallinaceorum barbae.
Callas, fabrorum foramina. *Gloss. Isid.*
Callicula, ornamentum rotundum assutum vestibus ex purpura, auro, argento, gemmis, et hujusmodi.
Calligraphia, καλλιγραφία, ars scite scribendi, vel pingendi.
Calligraphus, καλλιγράφος, qui scite scribit, aut pingit.
Callilogia, καλλιλογία, elegantia dictionis.
Callipaes, καλλίπαις, pulcros liberos habens.
Calliscopus, καλλισκοπὸς, industrius.
Callos, κάλλος, pulcritudo, honestas.
Calobalsamum, καλοβάλσαμον, lignum balsami.
Calobates, καλοβάτης, idem ac calobatarius.
Caloipparati, equites bonis equis instructi.
Calopulites, vendibilis.
Calopus, καλόπους, qui pulcris est pedibus. Item animal Syriacum juxta Euphratem habitans.
Calorices, gemma herbacei coloris.
Calorifico, as, calefacio.
Calpare, καλπᾶν, tolutim equitare.
Calpes, galeae militum. *Gloss. Isid.*
Calthudia, festum.
Caltza, caliga.
Calvillo, as, leviter decipio.
Calvinarius porcus, qui cibo permixto ex colluvie hieme nutritur.
Calvitas, deceptio, dolus.
Calvo, as, calvum facio.
Calus, vas vimineum musto colando.
Calybium, καλύβιον, tuguriolum.
Camax, pertica. *Gloss. Philox.*
Camberlanus, praefectus regii cubiculi.
Cambestrium, machinae bellicae genus.
Cambialis, e, ad permutandum pertinens.
Cambitas, permutatio. *Gloss.*
Cambium, idem.
Camela, tegumentum capitis.
Camelasium, tributum pro camelis.
Camelaucium, Camelaucus et Camelaugum, causia, qua Macedones caput velabant.
Camelus, κάμηλος, funis crassus nauticus. V. CAMELUS §. 2. in *Lexico.*
Camerarius, praefectus camerae, seu cubiculi. Item thesaurarius, seu quaestor.
Camilabo, pannus utrinque dependens e pileo patriarchae.
Camilus, κάμηλος, funis crassus, camelus.
Caminobligatores, excubitores.
Caminobligon, excubiae in itinere dispositae ad speculandum.
Camisati, qui sacros lebetes calefaciebant, ut inde aquam ferventem sacris poculis infunderent.
Campana, tintinnabulum majus, Nolae primum in Campania adhibitum a Paulino episcopo Nolano: unde et nola dicitur ab urbe, campana a provincia.
Campanarius, qui campanas facit, aut pulsat.
Campanile, turris, in qua pendent campanae.
Campanisticum, tributum solvendum in publicum.
Campanula, tintinnabulum.
Camparius, qui campum custodit.
Camphora, species bituminis.
Campio, onis, certator pro alio datus in campo ad duellum.
Campsor, trapezita, nummularius.
Canabus, lignum, cui figuli argillam circumponunt.
Canaptura, lucernarum accensio sub tempus coenae.
Canaster, aliquantum canus.
Canava, coenaculum. V. CANABA in *Lexico.*
Canavaria, quae vinariae cellae praeest.
Cancellaria, ae, locus ubi manet cancellarius.
Cancellariatus, dignitas et munus cancellarii.
Cancellus, parvus cancer.
Canceratus, cancri morbo foedatus.
Cancerosus, cancri morbo laborans.
Cancrinus, retrogradus, recurrens, ut Cancrini versus.
Cancris, semen libanotidis. Item pilula ustoria apud medicos.
Cancrosus, cancri morbo laborans.
Candaulus, κάνδαυλος, edulium ex carne elixa, pane, et caseo Phrygio, cum anetho, et pingui jure.
Candelaptes, qui candelas accendit: vox hybrida: a candela, et ἅπτω, accendo.
Candes, vasa fictilia: Item vestimentum Persicum: κάνδυς.
Candion, sacchari genus.
Cando, is, accendo, uro.
Candylus, edulium ex oleo, lacte, caseo, et melle.
Canella, casia, cinnamomum.
Canicida, qui canes caedit.
Caniculum, atramentarium.
Caniculus, catellus.
Canile, stabulum canum.
Cannabaceus, cannabinus.
Canonicatus, dignitas canonici.
Canonizatio, apotheosis.
Canonizo, in Deos refero.
Canopismus, κανωπισμὸς, petulantia, luxus.
Cantabilis, qui cantari potest.
Cantabra, hasta.
Cantacium, scrinium.
Cantes, fistulae organorum musicorum.
Canthelius, genus vasis.
Canthus, κανθὸς, oculi angulus.
Canties, murenulae in margaritis.
Cantulla, ornamentum aureum vel argenteum, quod in Basilicis dicabatur.
Capa, vestis stragulae genus.
Capabilis, capax.
Capaculus, aliquantum capax.
Capanna, casa rustica. *Isid.*
Capapelis, capa cum pelle.
Capella, aedicula, sacellum, fanum.
Capellanus, capellae custos.
Caphura, καφουρα, arbor Indica. Item gummi ex ea.
Caphurelaeum, camphorae oleum.
Capiclavius, custos carceris.
Capitejorsum, capite deorsum.
Capitosus, qui magno est capite. Item obstinatus. V. CAPITO in *Lexico.*

pitularium, liber, in quo tributa continentur.
pitulatio, ordinatio alicujus rei in certa capita.
pitulo, as, capitulum appono. Item per capita distinguo.
pnomantia, καπνομαντεία, divinatio ex fumo.
pnomantis, καπνομάντις, divinator ex fumo super aris.
pnus, καπνὸς, fumus.
ppa, cucullus, pallium.
ppatus, cappa indutus.
preus, caprinus.
prillus, idem.
prodon, καπρόδων, capri dens.
ptentula, captio. *Gloss. Isid.*
ptivatio, captivitas.
rcero, as, in carcerem trudo.
rdax, saltatio quaedam obscena V. CORDAX in *Lexico.*
rdia, καρδία, cor. Item superius os ventriculi.
rdialgia, καρδιαλγία, dolor cordis, aut stomachi. Item tristitia.
rdopos, κάρδοπος, arca panaria, vel mactra.
rdulum, membrum feminae. *Gloss. Isid.*
rentia, privatio.
riceus, ex carice factus.
rico, as, onero.
ricula, parva carica.
rinatim, in modum carinae.
rissare, Cares imitari.
rminatius, qui lanam carminat.
rminativus, a, um, ut Carminativa medicamenta.
rminatrix, quae lanam carminat.
rminice, per carmina.
rminicus, metricus.
rnificium, carnificina, tormentum. *Sarisberiens.*
rnisprivium et Carniprivium, tempus quo carnium esus interdictum est.
rnositas, et
rnulentia, pinguedo.
ropera et Manopera, duplex servitutis genus.
ros, κάρος, somnus justo profundior. Item crapularis redundantia. Item semen exiguum.
roticus, καρωτικὸς, soporandi vim habens.
rotides, καρωτίδες, venae jugulares.
rpaea, genus armatae saltationis.
rpasia, vestis stragula. *Gloss.*
rpeo, enarro.
rpesium, καρπήσιον, festuca tenuis, surculis cinnamomo similis: odore aromatico.
rphelium, panis cibarius.
rpismi, καρπισμοὶ, manuum porrectiones.
rrera, cursus.
rrico, as, onero.
rrotium, currus cum vexillo publico.
rsamatius, exsectus, eunuchus. V. EUNUCHUS §. 6. in *Lexico.*
rtallus, κάρταλλος, cophinus, corbis.
ryca, sanguiculus, botellus.
ryophyllatus, caryophyllo conditus. Caryophyllata, genus herbae.
asamaton, casa subterranea.
asellula, exigua casa. *Ennod. ep.* 9, 29.
asona, acus, qua mulier caput scalpit. *Gloss. Isid.*
assidile et Cassidilis, pera reticulata, marsupium: a *cassis* rete *Bud.*
assitias, visci genus.
asso, adverb. frustra.
assura, herba, quae et podagra lini dicitur.
astaldia, villicatio, administratio.
astaldus, villicus, administrator.
astaneus color, castaneam referens.
astaninum oleum, ex castaneis expressum.
astellaritium, praefectura castelli.
astifer, qui flagella portat, ut castiget. V. CESTIFER in *Lexico.*
astimonium, castimonia. *Gloss. Philox.*
astitia, turres, vel castella.
astrametatio, metatio loci pro castris ponendis.
astrametator, qui locum castrorum metatur.
astrisius, curator penarii et vestiarii patriarchae.
ataceleusmus, κατακελευσμὸς, certamen quoddam.
ataclaston, κατάκλαστον, frustum panis benedicti.
ataclysma, κατάκλυσμα, medicamentum alvum abluens, clyster.
atacombae et Catacumbae, coemeteria publica.
atacrisis, κατάκρισις, sanctio. Item condemnatio.
atactus, κατακτὸς, poculi convivialis genus.
atagmaticum medicamentum, καταγματικὸν, fractis ossibus solidandis utile.
atagogis, καταγωγὶς, genus vestis muliebris.
atagraphe, καταγραφή, futurae picturae delineatio. V. CATAGRAPHUS in *Lexico.*
atalepsis, κατάληψις, perceptio, comprehensio. Item subita correptio sensuum, qua homines rigent.
atalysis, κατάλυσις, dissolutio.
atamontem, *divisim* cata (κατὰ, *h. e.* juxta) montem, coeli aspectum. *Gloss. Isid.*
atanaeus, Καταναῖος, Catinensis.
atanotium, pallium: a κατὰ νώτων, super terga.
atapetasma, καταπέτασμα, velum quo mulieres utuntur ad arcendum aspectum. Item tapete.
ataplectatio, rixa, qua quidam se mutuo plectunt.

Catarrhizo, catarrho laboro, καταῤῥοΐζομαι.
Catarrhosus, catarrho laborans.
Catasarca, species hydropis. Item instratum aliquod sacrae mensae.
Catasceve, κατασκευή, confirmatio propositae rei. *Isid. Orig.* 2, 12.
Catastagmus, καταστάγμος, destillatio.
Catastasis, κατάστασις, ordinatio, constitutio. Item stipendium equitibus datum.
Catastictos, κατάστικτος, tunica figuris animalium, aut florum intexta.
Catastole, καταστολή, amictus, vestitus. Item repressio, cohibitio.
Catastroma, κατάστρωμα, superius tabulatum, navis. Item pavimentum.
Catastrum, liber, in quo describuntur bona civium.
Catasyllogismus, κατασυλλογισμὸς, contraria, et captiosa ratiocinatio.
Catatethema, excommunicationi affinis poena.
Catatyposis, κατατύπωσις, hypotyposis.
Catecheticus, κατηχητικὸς, ad instruendum pertinens.
Categorema, κατηγόρημα, categoria.
Categorematicus, κατηγορηματικὸς, ad categoremata, seu categorias pertinens.
Categorice, κατηγορικῶς, per categoriam.
Catharma, κάθαρμα, piaculum. Item purgamentum.
Catharsium, καθάρσιον, porcellus minutus, quo conciones, et theatra expiabantur.
Catharus, καθαρὸς, purus, mundus.
Cathegeta, καθηγητής, ductor, praeceptor.
Cathema, κάθημα, ornamentum demissum ad pectus.
Catheterismus, καθετηρισμὸς, curatio per catheterem.
Cathisma, κάθισμα, sessio.
Catoche, κατοχή, veterni species.
Catochus, κάτοχος, detentio spiritus, species lethargi.
Catogeum, κατώγεον, domicilium subterraneum.
Catomare, verberare.
Catomum vel Catomus, virga lignea, vel ferrea, qua sontes caeduntur. Quidam exponunt cervicem, ex Graeo κατ' ὤμων. V. *Catomus* ap. *Ducang.* in *Glossar. med.* et *inf. Latinit.* et CATOMIDIO in *Lexico.*
Catoptica, species opticae agens de reflexionibus coelestium corporum.
Catoptrica, ars, κατοπτρική, qua per instrumenta mathematica, oculorum adhibita acie, quippiam indagamus.
Catoptromantia, κατοπτρομαντεία, ars divinandi per specula.
Catoptron, κάτοπτρον, speculum.
Catorogare, verberare. V. CATOMIDIO §. 4. in *Lexico.*
Catoterica, κατωτερικὰ, medicamenta, quae purgant per inferiora.
Catunae, tentoria.
Catunopium, tentoriorum locus.
Cauca, καῦκα, patera. *Gloss. Philox.*
Caucularius, et
Cauculator, qui cauculis ludit praestigiator.
Cauculus, parvus caucus: acetabulum, vasculus.
Caudalus, suavis, mansuetus.
Caudatus, cauda instructus.
Caveola, parva cavea. *Gloss. Philox.*
Cavillatorius, ad cavillandum pertinens.
Cavitas, cavum.
Caulesco, caulem emitto.
Cauma, καῦμα, aestus, calor, ustio.
Cavosus, cavus.
Caupilus, navicula brevis, vel cyathus. V. CAUPULUS in *Lexico.*
Cauponaria, ars cauponandi.
Causator, } efficiens.
Causatrix, }
Causidicatus, us, causidici munus.
Causidicor, causas ago. *Gloss. Philox.*
Causon vel Causus, ardor febrilis, aestus, calor, καῦσος.
Cauta, afflatio. *Theod. Priscian.*
Cauterio, as, cauterio inustus, notis compunctus.
Cecteria seu Cectoria, fovea rotunda, lacuna.
Cecua et Cecuma, noctua. *Gloss. Isid.* V. *Caecua.*
Cedromela, mala cedrina.
Celebriter, cum celebritate.
Celeustes, κελεύστης, hortator remigum, portisculus.
Celliota, minister conclavis principum. Item monachus.
Cellularius, cellarius.
Cenarius, purgator auri et argenti.
Cenchramides, κεγχραμίδες, ficuum grana instar milii.
Cenchrias, κεγχρίας, genus herpetis.
Cenchritae, κεγχρῖται, anseres, quae milio pascuntur.
Cenchrus, κέγχρος, milium.
Cenodoxia, κενοδοξία, inanis gloriae cupido.
Cenoma, κένωμα, vacuum.
Centennis, qui est centum annorum.
Centesies, centies.
Centricus, centralis.
Centrones, fures manifestarii.
Centrotypi, κεντροτύποι, aurigae.
Centuplico, as, duplico ad centum.
Centuplus, centuplex.
Cephalades, Cephalodes, capitanei.

Cephale, κεφαλή, caput.
Cephaline, κεφαλίνη, linguae pars interior.
Cephalocrustes, κεφαλοκρούστης, vermis in foliis persici.
Cephalodesmus, κεφαλοδεσμὸς, frontale.
Cephalus, κέφαλος, mugil, capito.
Cepphicus, κεπφικὸς, levis, incertus: vel fatuus, stolidus.
Cepos, κῆπος, hortus.
Certamium, κεράμιον, vas fictile.
Ceras Amaltheas, κέρας Ἀμαλθείας, Cornu copia.
Cerasbola, κεράσβολα, semina, quae si boum cornua attigerint, putabant neque coqui posse, neque igne absumi.
Cerasphoros, κερασφόρος, cornua ferens, cornutus.
Ceratarium, chela, quae in fluvium aut mare incurrens, vim fluctuum frangit.
Ceratoides, κερατοειδής, cornu similis.
Cereostata, candelae.
Cererosus, insanus. *Gloss. Philox.*
Cerilarium, officina cerarii.
Cerimen, sordes aurium.
Cerinarius, qui cerina tingit.
Cerix, conchyliorum genus.
Cermatista, κερματιστής, nummularius.
Cernitus, cretus, succretus.
Cerobulon, cerea bulla.
Ceroferarium, candelabrum.
Ceroferarius, et Ceriphorus, qui cereum portat.
Certamitides, terrae genus.
Certificatio, certa notitia.
Certifico, certum facio.
Cervicatus, } obstinatus, pervicax.
Cervicosus, }
Cesale, latrina.
Cessionarius, is cui fit cessio.
Cessiosus, qui saepe cedit. *Gloss. Isid.*
Cessor, qui cedit.
Cestreus, κεστρεὺς, piscis genus, mugil, cephalus.
Cevetes, molles, obsceni. *Scholiast. Juvenal.*
Chaere, χαῖρε, salve.
Chalasis, χάλασις, laxatio articulorum. Item relaxatio, remissio.
Chalasmus, χαλασμὸς, chalasis.
Chalasticamen, relaxatio. *Theod. Priscian.*
Chalaza, χάλαζα, grando. Item tuberculum sub cute.
Chalcantinus, qui est ex chalcanto.
Chalceutice, χαλκευτική, officina aeraria.
Chalcidissare, χαλκιδίζειν, pecuniae avidius inhiare.
Chalcinus, aereus.
Calcographia, χαλκογραφία, typographia.
Chalcographicus, χαλκογραφικὸς, typographicus.
Calcographus, χαλκογράφος, typographus.
Chalcolibanon, χαλκολίβανον, species electri auro pretiosior: vel genus aeris fulgentissimi.
Chalepos, χαλεπὸς, difficilis, asper, durus prolatu.
Caliphas, dignitas doctorum apud Turcas.
Chamus, χαμὸς, frenum.
Characterizo, χαρακτηρίζω, charactere insignio.
Charadrius, χαράδριος, avis, quae in salebris et in alveis fluminum degit.
Charagma, χάραγμα, nota impressa, character.
Charatzion; tributi genus.
Charax, χάραξ, vallum, pedamentum.
Charientologia, χαριεντολογία, sermo seriis joca admiscens.
Charis, χάρις, festivitas, gratia, beneficium.
Charisius, species panis, seu placentae.
Charisticatus, praebendarius.
Charistice, praebenda.
Charmone, et Charmonia, laetitia, gaudium, χαρμονή.
Charopus, χαρωπὸς, amabilis, blandus, gratiosus.
Chartophylacium, χαρτοφυλάκιον, tabularium, archivum.
Chasmatarius, aerarii praefectus.
Chaviare, salsamentum.
Chelandia, navigii genus.
Cheleuma, χέλευμα, filum cannabinum setis praepilatum, quo calcei construuntur.
Chelonium, χελώνιον, testudinis tegumentum.
Chelysma, lignum crassius, quod imae carinae affigitur, ne, si in saxa incurrerit, atteratur, *Poll.*
Chenotrophion, χηνοτροφεῖον, anserum alendorum locus.
Cheopina, mensura sextarii.
Chernibs, χέρνιψ, vas abluendis manibus. Item ipsa aqua qua manus abluuntur.
Cherotrophium, χηροτροφεῖον, hospitale viduarum.
Cherubus, alata imago similis juveni.
Chia, latibulum, caverna, v. gr. serpentis.
Chiasmus, χιασμὸς, decussatio. Item figura, cum quatuor propositis, tertium secundo respondet, et quartum primo.
Chilias, χιλιὰς, numerus millenarius.
Chiloter, χιλωτήρ, genus freni equini. Item capistrum cum sacculo, quod a capite equi suspenditur, et in eo cibus ei praebetur.
Chimastrum, χείμαστρον, vestis hiemalis rusticorum.
Chimerinus, χειμερινὸς, hibernus.
Chimethlon, χείμεθλον, morbus, seu ulcus ex frigore.

China, et Cina, radix fungosa, levis, colore ad rufum accedente.
Chirae, rupturae in pedibus.
Chiromactrum, χειρόμακτρον, mantile.
Chiromantes, χειρομάντης, divinator ex lineis manuum.
Chiromantia, χειρομαντεία, divinatio ex lineis manus.
Chirotheca, χειροθήκη, manica.
Chirothecarius, qui chirothecas facit, aut vendit.
Chirothecatus, manicatus.
Chirurgice, χειρουργικὴ, ars chirurgi.
Chirydra, terrae ruina, vel fissura ex aqua pluvia, torrente, vel terrae motu.
Chiton, χιτὼν, tunica.
Chitoniscus, χιτωνίσκος, indusium, camisia.
Chitonium, χιτώνιον, tunicula.
Chitra, genus medicamenti.
Chlaena, χλαῖνα, laena.
Chlidones, χλιδῶνες, brachialia.
Choenicium, χοινίκιον, instrumentum chirurgicum, modiolus. Item modiolus rotae, cui axis immittitur.
Choerogryllius, χοιρογρύλλιος, erinaceus, cuniculus.
Choicus, χοϊκὸς, terreus.
Cholades, χολάδες, intestina, quia in ea derivatur χολή.
Cholagoga, χολαγωγὰ, medicamenta bilem educentia.
Choladochus, χολαδόχος, vesicula fellis.
Chonculae, secretaria duo in abside.
Chondros, χόνδρος, cartilago. Item granum, grumus concretus, ut salis, turis.
Choraphobrysis, fons ruralis.
Chordapsus, χορδαψὸς, morbus intestinornm.
Chorepiscopus, χωρεπίσκοπος, qui in pagis et oppidis vice episcopi fungitur.
Choreuma, χόρευμα, saltatio. Item carmen, quod saltatur.
Chorizo, χορίζω, choros duco.
Chorium, χορίον, vel χωρίον, membrana fetum involvens.
Chorodidascalus, χοροδιδάσκαλος, magister chori.
Chorographus, χωρογράφος, qui regionem aliquam describit.
Chorostates, χοροστάτης, magister chori.
Chortos, χόρτος, herba, foenum.
Chreopia, χρεοπία, liberatio debiti.
Chresis, χρῆσις, usus.
Chrisis, χρίσις, unctio.
Chronia, χρόνια, Saturni festa.
Chronicus, χρονικὸς, seu Achronicus ortus dicitur ab astrologis, cum stella oritur sole cadente. Chronicus occasus, cum sol et stella eodem tempore occidunt.
Chronisso, χρονίζω, moror, cunctor, insisto.
Chronodistichon, χρονοδίστιχον, duo versus, quorum litteris numerum significantibus, notatur tempus, sive annus.
Chronographus, χρονογράφος, qui de temporibus scribit.
Chronologia, χρονολογία, descriptio temporum.
Chronologus, χρονολόγος, qui tempora describit.
Chronos, χρόνος, tempus. Item Saturnus.
Chronostichon, χρονόστιχον, versus, cujus litterae tempus et annum significant.
Chrysaeetus, χρυσαίετος, genus aquilae.
Chrysargyrum, χρυσάργυρον, tributi genus ex brutorum et hominum stercore.
Chrysobulon, aurea bulla.
Chrysoclavum, aureis clavis ornatum.
Chrysocomus, χρυσοκόμης, auream comam habens.
Chrysoma, χρύσωμα, aurum factum.
Chrysomallos, χρυσόμαλλος, aries aureo vellere.
Chrysopastus, χρυσόπαστος, auro respersus.
Chrysoplysium, χρυσοπλύσιον, officina, in qua lavatur aurum.
Chrysoplytes, χρυσοπλύτης, qui aurum lavat.
Chrysopoeia, χρυσοποιΐα, ars conficiendi aurum.
Chrysulca, aqua fortis, quae solvendi auri vim habet.
Chylificatio, conversio cibi in chylum.
Chylus, χυλὸς, succus: et praesertim succus ventriculi.
Chymia, χυμία, ars solvendi metalla.
Chymiater, qui } chymica arte medetur.
Chymiatria, quae } chymica arte medetur.
Chymicus, ad solvenda metalla pertinens. Item chymiater.
Chymista, qui chymia utitur.
Chymus, χυμὸς, succus: et praesertim qui sanguineus in hepate coquitur.
Chytrinda, χυτρίνδα, genus ludi puerilis.
Chytropus, χυτρόπους, tripes ferreus, cui olla imponitur. Item ipsa olla.
Cibdela, numismata oblaesa, et adulterata.
Ciborium, vas sacrum.
Cicadula, parva cicada.
Cicela, orum, τὰ κείκελα, frena.
Cicerbita, sonchus.
Cichila, turdus apud Siculos.
Cicinnia, Dea obscenitatis. *Gloss. Philox.*
Cifra, signum numerale.
Cilega, passerculus pullatus.
Ciliatus, magna supercilia habens.
Cillibantes, lignei tripodes, quibus milites proelio fessi scuta imponebant.
Cillium, asininus color.
Cimbaricon, tunica pellucida.
Cimelium, κειμήλιον, supellex pretiosa, quae reponitur extra usum quotidianum.
Cimentarius, qui fundamenta disponit, caementarius.
Cimentum, fundamentum, caementum.
Cimicare, cimices quaerere, et occidere.
Cimico, blandior.
Cinclus, κίγκλος, avis, quae et motacilla dicitur.
Cinctor, qui cingit.
Cindalismus, κινδαλισμὸς, ludus paxillorum.
Cinefacio, in cinerem redigo.
Cinefactio, in cinerem redactio.
Cingiliones, cingula parva.
Cingriae, tibiae breviores.
Cingularius, qui cingula facit, aut vendit.
Cinus, nutus, motus.
Circada, nomen exactionis, quae tribuitur episcopo ob circuitionem dioeceseos.
Circelli, monilia.
Circinarius, qui circinos facit, aut vendit.
Circito, as, circumeo. *Gloss. Philox.*
Circitura, et
Circitus, circuitus. *Gloss. Philox.*
Circulariter, circulatim.
Circumcolumnium, peristylium.
Circumfossio, circumfossura.
Circumscriptivus, ad circumscribendum pertinens.
Circumspicuus, undique conspicuus.
Circumvallatio, circuitus vallo factus.
Cirrhus, κιῤῥὸς, color fulvus pallescens.
Cirriger, cirratus.
Cirsi, κιρσοὶ, tumores pedum et imi ventris, vàrices.
Cirsocele, κιρσοκήλη, hernia ex venis tumescentibus, ramex.
Cirtacus, genus balsami.
Cis, κὶς, vermiculus lignum et frumentum rodens.
Cismarinus, qui cis mare est. *Sarisberiens.*
Cistartium, sitartium, panarium.
Cisticus ductus, ad vesicam felleam pertinens.
Citatio, in jus vocatio.
Citaxus, ceu taxus, taxo similis.
Citratum, potionis medicae genus.
Citta, κίττα, genus avis picae similis, et terram mandentis. Item morbus cibi fastidium inducens.
Cittosis, vitium uvarum, cum acini dilapsi pereunt.
Civicare, civem facere.
Civilae, naves longae.
Cladecula, parva clades.
Clama, et
Clamaton, dolor, lamentatio.
Clamnum, clarissimum, vel clarissimatum. *Gloss. Isid.*
Clanculare, occultare. *Gloss. Isid.*
Clanidio, claudico.
Claredines, claritudines. *Gloss. Isid.*
Claretum, vinum aromatis conditum, et saccharo dulcoratum.
Clarotae, servi agrarii in Cypro.
Classicarii, classicines.
Clavata, vestigium.
Clavatus, crucifixus.
Claudaster, aliquantum claudus. *Gloss. vet.*
Claudire, claudicare. *Gloss. Isid.*
Claviculatus, curvus, intortus.
Clauson, febris exaestuans.
Claustralis, in claustris monasticam vitam agens.
Claustrum, aedes monachorum.
Clausura, finis sermonis.
Clavularius cursus, h. e. tardus, qui caligatis militibus concedebatur.
Clavulum, vehiculi genus.
Clenodium, κλενώδιον, quaevis res pretiosa.
Clepsammidium, horologium arenarium: a κλέπτω, occulto, et ἄμμος, arena.
Cleromantia, κληρομαντεία, divinatio per sortes.
Cleropeplum, singulare ornamentum clericorum, quod corruptissime nunc Liropipium dicitur.
Clibanitae, panes in clibano assati.
Clibio, masculus.
Clientelaris, ad clientelam pertinens.
Climacteria, naturae rei incerta perfugia, vel auxilia.
Climatera, vestis arbustiva.
Cline, κλίνη, lectus.
Clinedion, κλινήδιον, lectulus.
Clinopodes, κλινόποδες, lecti pedes.
Clipeocentrum, insigne scuti in clipei centro.
Clivior, nobilior. *Gloss. Isid.*
Cloca, vel Clocca, tintinnabulum, ampana.
Cloes, pluvia, vel navigium.
Cloppus, claudus.
Closmus, κλωσμὸς, sonus, qui editur pressa lingua palato: quo equi excitantur ad cursum.
Clostrata, quae unica constant fore.
Clubon, sigillum.
Clunicus, clunibus languidus et morbosus.
Clusae, clausurae, regionum claustra.
Cnidii moduli, versiculi amatorii.
Cnipologus, κνιπολόγος, avicula cinerei coloris, culices venans et vorans.
Coacticius, coactus.
Coadjuto, simul adjuto.
Coagmentarius, qui coagmentat. *Gloss.*
Coarcuatio, concameratio. *Gloss. Isid.*
Coccodaphnon, lauri bacca.
Cochlidion, cochlis, κοχλίδιον, κοχλὶς, cochlea, genus scalarum.
Cociator, cocio.
Cocina, culina.
Cocionatura, ars cocionandi.
Cocistro, praegustator cocinae, h. e. culinae.
Coctiliarius, coctorum lignorum negotiator.
Cocturarius, qui coquit.
Coculus, parvus cocus.
Codatremola, motacilla.
Codicium, parvus codex, seu liber.
Codiculus, idem.
Codones, κώδωνες, tintinnabula.
Codonophori, tintinnabula gestantes, κωδωνοφόροι.
Coelostomia, κοιλοστομία, vitium pronunciationis cum vox ex recessu oris velut e cavo quodam auditur.
Coenator, qui coenat, vel coenas amat.
Coenipeta, qui alienas coenas petit, parasitus.
Coeniscia, quae pertinent ad esum, vel ad coenam
Coenobiarcha, κοινοβιάρχης, coenobii praeses.
Coenobita, in coenobio vivens.
Coenobium, κοινόβιον, vitae societas. Item aede multorum simul viventium.
Coenonicon, κοινωνικὸν, quod canit chorus pos sacram communionem.
Coesse, simul esse.
Coexemplum, simile exemplum.
Cogitamentum, cogitatio.
Cogitatiuncula, parva cogitatio.
Cognoscentia, cognitio, notitia.
Cognoscibilis, qui cognosci potest.
Cognoscibiliter, ita ut cognosci possit.
Cohabitantia, cohabitatio.
Cohibuli, concordes, conjuncti. *Gloss. Isid.*
Cohivum, folliculus rosae clausus.
Cohobare, iterum destillare.
Cohobatio, iterata destillatio.
Coilia, κοιλία, venter.
Coinfantiatus, ab infantia alicui inspiratus.
Coincidentia, congruitas.
Coincido, simul evenio, incido, congruo.
Coix, vas farinarium.
Colacritae, κωλακρέται, quaestores pecuniae ad re divinas erogatae.
Colamentum, colatura.
Colasis, κόλασις, punitio, poena.
Colifarius, bos operarius. *Gloss. Isid.*
Colitor, dominus fundi. *Gloss. Isid.* V. hanc vocem in *Lexico.*
Colla, κόλλα, gluten. Item sacrificium.
Collabi, claviculi citharae, quibus nervi intenduntur. Item pastilli similes claviculorum. Item lora, quibus caeduntur servi.
Collaboratio, labor una cum alio susceptus.
Collaborator, qui collaborat.
Collabus, κόλλαβος. V. *Collabi.*
Collaterales, in jure sunt transversim affines.
Collato, dilato.
Collecto, as, saepe colligo.
Colliani (*al.* collybarii), publicani: vel impii. *Gloss. Isid.*
Collibentia, libido, consensus.
Collibo, as, simul libo.
Collimbus, (*lege* colymbus, κόλυμβος), locus, ubi mundantur vestimenta. *Gloss. Isid.*
Colliquamentum, et
Colliquatio, liquatio, liquamen.
Colliquativus, liquidum ac languentem reddens.
Collo, as, confero.
Collubescentia, consensus.
Collulum, parvum collum.
Collustratio, illustratio.
Collybisticus, κολλυβιστικὸς, ad collybistam pertinens.
Coloboma, κολόβωμα, mutilatio. Item defectus.
Colonetae, erant Athenis operarii, qui conductorem quaerebant.
Colorinus, coloreus.
Coluberculus, parvus coluber.
Coluria, medicamenta rotunda et oblonga. V. COLLYRIUM in *Lexico.*
Coma, κῶμα, morbus soporem inducens, veternus.
Comas, cervi hinnulus.
Comaticus, κωματικὸς, qui veterno laborat.
Comba, lectica Sabinorum lingua.
Combinae, litterae quae dabantur a principe ad combinanda seu jungenda animalia publica ad cursum, et iter.
Combinatio, duorum conjunctio. *Gloss.*
Combustilis, qui comburi potest.
Comesalia, symbolae.
Comestio, comestura.
Comestor, comesor.
Cometopullus, comitis filius.
Comitatio, comitatus.
Comitatulus, parvus comitatus

Comitatus, comitis ditio. V. COMITATUS §. 3. in *Lexico*.
Comitissa, quae comitis dignitatem habet.
Comixius (*al.* comitiosus), verbosus, loquax. *Gloss. Isid.*
Commater, quae simul mater est.
Commemoratorium, res quae commemorat. *Ambros.*
Commenda, custodia certorum bonorum, quae uni ex ordine equestri commendatur.
Commensalis, qui eadem mensa utitur, conviva.
Commensuro, metior.
Commercator, qui simul mercatur.
Commerciarius, idem.
Commictibilis, commixtus, compositus.
Commisculor, et Misculor, arrogare sibi proprium.
Commisculus, et Commiscuus, communis, mixtus.
Commissarius, cui aliquid committitur.
Commissor, oris, qui committit, ut Commissor pugnae. *Gloss.*
Commodatarius, cui aliquid commodatur.
Commodia, hostiaria. *Gloss. Isid.*
Commoditer, commode. *Inscr.* apud *Grut.* spuria.
Commotica, κομμωτικά, fuci medicamenta.
Communicabilis, qui communicari potest.
Communicativus, qui communicatur.
Communicatorius, idem.
Commutativus, qui commutatur.
Comoedialis, ad comoediam pertinens.
Comopolis, κωμόπολις, locus major quam vicus, et minor quam urbs.
Compactor, qui compingit.
Compaginatio, compages. *Gloss.*
Camparatrix, quae comparat, et acquirit. *Zeno Veron.*
Comparticeps, particeps, socius.
Compassivus, qui compatitur.
Compassum, circinus.
Compasticae, deliciae arrogantes, superbae.
Compater, simul pater.
Compaternitas, paternitatis communio.
Compatriota, patriae ejusdem qui est, popularis.
Compelluceo, pellucidus sum.
Compendialiter, per compendium, compendiario.
Compensa, compensatio. *Ruricius* aequalis *Sidonii.*
Compensatorius, compensativus.
Compictio, compactio. *Claud. Mamert.*
Complantatio, consitio.
Complantatus, consitus.
Complanto, consero.
Completa, et
Completorium, extrema pars Horarum Canonicarum.
Complicabilis, qui complicari potest. *Isid.*
Compotentia, potentiae communio.
Compoto, simul poto.
Comprandeo, simul prandeo.
Comprivigni, simul privigni. *JCti.*
Compulsoriales, litterae compellentes et cogentes.
Conarium, particula cerebri coni figura.
Concanonicus, in canonicatu socius. *Sarisberiens.*
Concentor, qui canenti accinit.
Concessor, qui concedit.
Conchus, concha turbinata. Item cavitas oculorum. Item margarita. Item genus mazae.
Conciliabundus, concilians, conciliator.
Concinnatrix, quae concinnat.
Concinnatura, concinnatio. *Gloss. Philox.*
Concionabulum, locus ubi concio habetur. Item ipsa concio.
Concipiones, stellae conceptibus faventes.
Concisim, stricte, breviter, concise.
Concitarium, donum imperatoris ad concitandos militum animos.
Conclaudo, concludo.
Conclavo, una clave claudo. *Closs. Philox.*
Concomitanter, una simul.
Concomitantia, societas.
Concomitor, comitor.
Concordantia, et
Concordatio, concordia, consensus.
Concorruo, simul ruo. *Sarisberiens.*
Concretilia, ea quorum humiditas calore exsiccatur, vel frigore extruditur.
Concubinula, parva concubina. *Cathol.*
Concus, utis, radius textorius. *Gloss.*
Condecurio, as, primae decuriae secundam ita apponere, ut lateri primi versus decurionis decurio secundi versus respondeat, et lateri substitis primae decuriae substes primus secundae.
Condensantia, densatio.
Condentalis, simul cum dente natus, vel denti adhaerens.
Condescensio, descensio. *Imp. Justinian. Cod.* 1, 1. 6.
Condiarium, aerarium.
Conditorius, ad conditorem pertinens. *Scriban.*
Condolentia, et
Condolescentia, compassio. *Scriban.*
Condominus, socius in dominio.
Condones (*al.* campiones), gladiatores. *Gloss. Isid.*
Condulco, as, dulcem facio.
Conduma, locus laxationi corporis assignatus.
Condura, genus navigii.
Condylomaticus, pustulosus. *Cathol.*

Conestabili, comites stabuli.
Confarrare, farra miscere.
Confectorium, locus ubi sues occiduntur, et conduntur. *Gloss. Philox.*
Conferentia, collatio. *Gloss. Isid.*
Conferiatus, sociatus. *Gloss. Isid.*
Conferui (*al.* comperui), cognovi, comperi. *Gloss. Isid.*
Confessarius, et
Confessionarius, qui confessiones excipit.
Confessivus, confitens. *Caper.*
Confibulatio, fibulatio. *Novatian.*
Confibulo, as, fibulo.
Conficina, macellum. *Pap.*
Confida, ae, qui confidit. *Gloss. Isid.*
Configulatus, figuli arte formatus. *Paulin. Aquilejens.*
Confiscator, qui bona in fiscum redigit. *Gloss.*
Conflatim, copulatim. *Gloss. Isid.*
Conflator, qui conflat.
Conflatorium, fornax, aut vas, in quo quippiam conflatur. *Gloss. Philox.*
Conflictator, confligtans.
Confluxus, confluentia.
Conforaneus, qui est ejusdem fori. *Gloss. Isid.* et *Philox.*
Conformitas, congruentia, similitodo.
Confragmentum, simul rugosum, (*lege* confragosum, simul fragosum), ut mons. *Gloss. Isid.*
Confuraneus, coartifex. *Gloss. Philox.* V. *Conforaneus.*
Confuro, simul furo. *Sarisberiens.*
Confutaneus, et
Confutator, qui confutat.
Congarriens, simul garriens. *Sarisberiens.*
Congelabilis, qui congelari potest.
Congigno, simul gigno.
Congio, per augmentum cresco.
Congressor, qui congreditur. *Ambros.*
Congylis, κογγυλίς, rapum rotundum.
Congyro, in gyrum ago.
Coniasis, κονίασις, tectorii inductio.
Conjectorius, conjectatorius. *Sarisberiens.*
Conion, κώνιον, cicuta.
Conisalos, *vel* Conissalos, *Κονίσαλος*, et *Κονίσσαλος*, Priapus.
Conisticae, κονιστικαὶ, aves, quae in pulvere volutari solent. *Coel. Rhodig.*
Conistice, es, κονιστική, arena, locus luctae.
Conistra, κονίστρα, conisterium. *Pollux.*
Conjubatus, conjugatus.
Conjucundor, simul jucundor, congaudeo.
Connatio, natatus simul cum aliis.
Connivum, folliculus rosae clausus.
Conno, as, simul no.
Connodare, in nodum constringere.
Connotare, notare, adnotare, significare.
Connotativus, qui aliud quippiam significat.
Connutare, simul nutare. *Mantuan.*
Conoides, κονοειδής, coni figuram referens.
Conos, placenta ex uvis passis et amygdalis.
Conostaulus, comes stabuli imperatoris.
Conquaternatio, unio per quaternos. *Gloss. Philox.*
Conquaterno, as, quaternos jungo. *Gloss. Philox.*
Consaepe, ut solet, ut fit. *Gloss. Isid.*
Consalaneus, ejusdem salis particeps.
Consarsum, acute textum, plumatum. *Pap.*
Conscientiarius, confessarius.
Conscientiosus, scrupulis vexatus.
Conscotinus, qui simul est in tenebris.
Consectator, qui consectatur.
Consecutor, qui consequitur.
Consepelio, simul sepelio.
Consistentia, status.
Consisterium, rupes alta.
Consistorialis, consistorianus.
Consodalis, sodalis.
Consolabundus, consolatoris officio fungens.
Consolatrix, quae consolatur.
Consolino, consulo.
Consonatio, consonantia.
Conspicillo, onis, explorator.
Conspicue, perspicue, aperte.
Consputatio, sputorum conjectio.
Constabularius et
Constabulus, comes stabuli.
Constapholarius, *vel* Constafolarius, assessor judicis, decurio.
Constello, as, stellis orno.
Consternium, locus prope thermas, ubi lavaturi vestes deponebant.
Constimulatrix, quae stimulat.
Constips, particeps.
Contabolia, sarissa, hasta longior.
Contacium, liber, volumen, codex.
Contectalis, qui sub eodem tecto est, conjux.
Contemplatorius, contemplativus.
Contempte, contemptim. *Gloss. Cyril.*
Contenebresco, tenebrosus fio.
Contentivus, qui continet. *Constantin. Afer.*
Contento, as, tento.
Contifex, qui contos facit. *Voss. Etym.*
Contomonobolon, κοντομονόβολον, lusus, quo jactu perticae se exercebant.

Contophori, κοντοφόροι, milites contis armati.
Contosta, pars inferior panis.
Contostablos, comes stabuli.
Contotae naves, κοντωτὰ πλοῖα, quae contis propelluntur.
Contractorium, musculus adstringens. *Gloss. Phil.*
Contradictorius, ut propositio contradictoria, apud logicos.
Contrantiscii, paralleli declinationis secundarii, quos imperantes, et obedientes vocitamus: suntque duae partes Signorum aequaliter hinc inde ab aequatore distantes.
Contrapunctus, melodia composita.
Contraratiocinatio, fallacia plurium interrogationum.
Contrario, as, adversor.
Contrayerva, radix bezoartica in Peruana provincia.
Contribulo, as, vexo, premo, stimulo.
Contribuni, consanguinei, parentes. *Gloss. Isid.*
Controverti, in controversia esse.
Contumelior, cotumelia afficio. *Gloss. Phil.*
Contumeo, contumesco.
Contura, navigii genus.
Convalido, as, validum facio. *Gloss. Phil.*
Converna, servus simul cum alio domi natus.
Conversator, contubernalis. *Gloss. Phil.*
Convexus, us, convexitas. *Gloss. Phil.*
Convincio, simul vincire, colligare.
Convisceratio, viscerationis distributio in sacris. *Sarisberiens.*
Convivifico, as, simul vitam affero. *Fulgent.*
Convivio, onis, qui simul vivit.
Cooperor, simul operor.
Cope, κοπή, sectio.
Copela, puella, ancilla.
Copelus, filius spurius.
Cophinaria, ars faciendi cophinos.
Cophinarius, qui cophinos facit, aut vendit.
Cophri, Christiani homines in Aegypto.
Copissare, κοπίζειν, convivium celebrare, quando nutrices deferebant pueros in Dianae templum.
Coprianus, scurrilis.
Coprophorus, κοπροφόρος, qui latrinas purgat.
Copterium, securis, cuneus. *Gloss.*
Copularius, vinculum in collo canis.
Copulatim, copulate. *Gloss.*
Copulator, qui nectit.
Coquimella, (al. *coccimela*), arboris genus. *Isid. Or.* 17, 7.
Coquulus, parvus coquus.
Coraula, (*lege choraula*), jocularius. *Gloss. Isid.* V. CHORAULES.
Corban, donum in corbona repositum. Item gazophylazium.
Corbita in legib. Langobard. est stuprum.
Corcula, joculatrix.
Cordacicus, cordax, cordacismus.
Cordacismus, κορδακισμός, genus saltationis comicae.
Cordacistes, κορδακιστής, qui cordacem saltat.
Cordela, funiculus.
Cordialis, benevolus, benignus.
Cordialiter, ex corde.
Cordula, palustris lana.
Coriaceus, qui est ex corio.
Corimbata, navis. *Gloss. Isid.*
Corinthiari, luxuriose vivere.
Coritza, puella, virgo.
Coritzola, corrigia.
Cornigenus, qui est ex genere cornua habentium.
Cornupeta, qui cornu ferit. *Gloss. Phil.*
Coronatio, coronae inductio.
Coronisma, κορώνισμα, genus honestum mendicandi apud Rhodios, cum aliquis cornicem (κορώνη) avem gestans ei stipem petebat.
Coronista, κορωνιστής, mendicans.
Corpomatia, vulnus.
Corporicida, macellarius. *Gloss. Phil.*
Corpos, ictus. *Gloss.*
Correcte, emendate.
Correctorius, corrigens, emendans.
Correpto, correpo.
Correptorius, increpans, corrigens.
Correspondentia, congruentia.
Correspondeo, respondeo.
Corrogatio, congregatio.
Corruspor, simul ruspor, investigo, quaerito.
Corsus, qui primum barbam posuit.
Cortinarii, qui cortinas aut vela extendunt. Item qui ante tentorium imperatoris ministrant.
Cortinon, χόρτινον, gramen. Item raphani semen.
Corus, mensura capiens XXX. modios *Isid. Or.* 16, 26.
Corybantia, locus, ubi Corybantium sacra fiebant.
Corybantismus, κορυβαντισμός, lustratio facta per Corybantes. Item morbus superstitiosus a Corybantibus immitti creditus.
Corycium, κωρύκιον, pera, qua equites viaticum ferunt.
Coryphaea, κορυφαία, habena summum caput equi cingens.
Coscinomantia, κοσκινομαντεία, divinatio per cribrum.
Cosmarcha, κοσμάρχης, mundi princeps.

Cosmarius, mundi dominus,
Cosmiaticum, tributum pro mundo muliebri.
Cosmicus (*κοσμικὸς*) ortus astrologis est, cum stella oriens una cum sole emergit: cosmicus occasus, cum stella occidit sole oriente.
Cosmographia, *κοσμογραφία*, descriptio mundi.
Cosmon, jumentum.
Cossia, foenisecium.
Cotiarius, qui cote acuit ferramenta. *Gloss. Phil.*
Cotopitae, circumcelliones, haeretici. *Isid. Or.* 8, 5.
Cotum, gossypium.
Cotylarium, piscatus purpurae.
Cotyledones, *κοτυληδόνες*, in humeris et coxendicibus sunt cavitates, in quas ossium capita inseruntur.
Cotymba, navigii barbarici genus.
Covali, daemones lusum assimulantes et decipientes.
Counio, is, unio, jungo. *Cathol.*
Coutor, simul utor.
Covum, vel Cohum, coelum.
Coxigare, claudicare.
Coxus, claudus vitio coxae.
Craepalocomus, *κραιπαλόκωμος*, hymnus vinolentorum.
Crama, *κρᾶμα*, mixtum, mixtio.
Crambus, *κράμβος*, vitium fructuum, et praecipue uvarum, cum nimio sole acini inarescunt.
Cranium, *κρανίον*, ossa capitis. Item poculum cranii figura.
Cranteres, *κραντῆρες*, dentes, qui circa pubertatem nasci solent.
Crapulor, heluor.
Crasculus, diminut. a crassus.
Crasis, *κρᾶσις*, temperamentum, mixtura varii generis res concilians. Item duarum syllabarum contractio in nnam, ut cauda coda.
Crassula, genus herbae.
Crastinatio, dilatio in crastinum.
Crastino, as, in crastinum differo.
Craterium, foenile.
Crateuta, et
Crateuterium, *κρατευτὴς*, et *κρατευτήριον*, lapis, cui inter assandum veru innititur.
Crea, stercus. *Gloss. Isid.*
Creacentrum, *κρεάκεντρον*, baculus, quo lanii et coqui carnium frustra configunt.
Cremabilis, qui facile cremari potest.
Crembalum, *κρέμβαλον*, crepitaculum, quod pulsatur ad saltandum.
Cremo, ramus grandis, aut virgultum.
Cremutium, holocaustum. *Gloss. Isid.*
Crena, *κρήνη*, fons. Item incisura calami scriptorii. Item in sagitta extremae partis sectio, in quam nervus inseritur. Item in ipso arcu crenae sunt, in quibus collocatur sedetque nervus.
Crespulus, matutinus. *Gloss. Phil.*
Cretizare, *Κρητίζειν*, Cretas imitari.
Cribello, cribro, cerno.
Cribrarius, qui cribra facit, aut vendit.
Cribratim, per cribrum.
Cribratio, actus cribrandi.
Cribrosus, in modum cribri perforatus.
Cricellia, anelli, orbiculi.
Cricellus, circellus, parvus circulus.
Cricetus, animal parvum ursi facie, in cavernis agrorum habitans.
Criminatrix, quae criminatur.
Crinesco, crinem emitto.
Crinomenon, *κρινόμενον*, judicatio, qua de re agitur.
Crinosus, crinitus.
Criodoche, *κριοδόχη*, trabs arietaria, vel machina arietem militarem sustinens.
Crisis, *κρίσις*, judicium. Item morbi, et naturae conflictus.
Crispicapillus, capillus crispus. *Gloss. Phil.*
Critades, judices.
Criterium, *κριτήριον*, judicium.
Crithe, *κριθὴ*, hordeum. Item tuberculum in oculo.
Crithmum, *κρίθμον*, genus herbae.
Crithologi, *κριθολόγοι*, praefecti colligendis sacrificiorum primitiis, in quibus maxima pars hordeum erat.
Crius, *κρίος*, aries.
Croceatus, croco tinctus, *Adelhelm.*
Crocopeplos, *κροκόπεπλος*, aurora, dicta a veste crocei coloris.
Crommyon, *κρόμυον*, caepa.
Crossia, fimbria. *Lex. Cyrill.*
Crotalisso, et Crotalizo, *κροταλίζω*, crotalum pulso.
Crotalus, *κρόταλος*, qui est voce sonanti, et lingua expeditiore, et loquacitate obtundit.
Crotaphitae, *κροταφῖται*, musculi temporales.
Crucibulum, lucerna, mortarium. *Cathol.*
Crudarium, linteum ex crudo lino. *Gloss. Phil.*
Cruesco, cruorem fundo. *Damasus.*
Crumenisecium, latrocinium.
Crumenisex, latro, qui crumenas secat.
Crumenula, parva crumena.
Cruminare, ventrem exonerare. *Venant. Fortun.*
Crupes, et Cruppa, funis densus.
Cruscumulus, tumor crurum.
Crusculus, qui parva habet crura.
Crustibia, cruciatus. *Gloss.*
Crymodes, *κρυμώδης*, febris algens.
Crypsorchis, *κρυψορχις*, testiculos occultos habens.
Crypsis, *κρύψις*, occultatio.
Crystades, fabri lignarii.
Crystallissatio, crystallinae formae reductio.
Crystallisso, *κρυσταλλίζω*, in crystallum cogo.
Crystalloides, *κρυσταλλοειδὴς*, humor ovi albo simile in oculo.
Ctema, *κτῆμα*, mancipium.
Ctenes, *κτένες*, quatuor dentes medii in homine.
Cteniatros, *κτηνίατρος*, medicus jumentorum et pecorum.
Ctisis, *κτῆσις*, dominium.
Cubatorium, locus cubandi.
Cuberta, stragulum.
Cubio, masculus. *Gloss. Isid.*
Cubistica, *κυβιστικὴ*, genus saltationis, qua variis modis manus et pedes contorquentes, in caput saltabant. V. *Cybistema.*
Cubizon, stramentum, ubi cubatur.
Cucier, Ponticus sacerdos. *Gloss. Isid.*
Cucubaeos, glaucus, nocturnus.
Cucumion, parvus cucumis.
Cucurbitare dicitur a Feudistis vassallus, qui domini uxorem adulterio polluit.
Cucurbitarium, locus ubi seruntur cucurbitae.
Cucurbito, cucurbitas cuti impono.
Cucutopullon, porcellus.
Culbicio, onis, morbus stranguriae similis. *Gloss. Phil.*
Culbo, substillo. *Gloss. Phil.*
Culiciarius, Apollo, a propulsandis ex agro culicibus.
Culiculus, parvus culex. *Gloss. Phil.*
Culit, perculit, a cello. *Gloss. Isid.*
Culo, is, tego: unde Occulo.
Cuminisector, avarus, sordidus.
Cumulium, cumulus.
Cunctipater, omnium pater. *Theodulph.*
Cuniculinus, ad cuniculum pertinens.
Cupedipeta, qui cupedias sectatur.
Cupella, vas, in quo aurum argentumque purgatur.
Cuphia, galericulum.
Cupidicenus, et Cupidicinus, coenipeta. *Gloss. Phil.*
Cupientia, cupiditas. *Gloss. Phil.*
Curagulus, id est curaculus, curiosus. *Gloss. Isid.*
Curatxa, thorax, lorica.
Curba, *κοῦρβα*, meretrix.
Curcilla, oppilago. *Gloss. Isid.*
Curcuba, et
Curculia, funis nauticus in tempestate adhibendus.
Curdela, ligula. V. *Cordela.*
Curopalates, comes aulicorum, custos palatii, temporibus Justiniani ita vocari coeptus.
Curopalatissa, uxor curopalatae.
Curpator, levis armaturae miles.
Curraculus, aliquantum currax. *Cathol.*
Currodrepanus, currus falcatus.
Currucare, adulterari.
Cursilis, ad currendum facilis.
Curtesos, benignus.
Curvipes, curvos pedes habens. *Gloss. Phil.*
Curvum, buris, vel temo inter boves.
Cursuta, vitium in herbis, illis se circumvolvens, et strangulans.
Custoditivus, custodiens. *Sarisberiens.*
Cutrucum, machinae genus.
Cutzos, claudus, mutilus.
Cybistema, *κυβίστημα*, saltationis genus, cum quis se in caput dejicit. V. *Cubistica.*
Cybisteres, *κυβιστῆρες* saltatores, qui se in caput dejiciunt.
Cyclopaedia, *κυκλοπαιδεία*, omnium scientiarum circulus.
Cyclus, *κύκλος*, circulus.
Cylix, *κύλιξ*, calix.
Cyna, *κύνη*, pileus Lacedaemoniorum.
Cynacanthe, *κυνακάνθη*, arbor, quae acinos instar uvae producit.
Cynocauma, *κυνόκαυμα*, calor Sirii canis.
Cynomyia, *κυνόμυια*, musca canina.
Cynosarges, *κυνόσαργες*, gymnasium nothorum Athenis.
Cyragra, chiragra, *χειράγρα*.
Cyris, Manibus.
Cyrographus, chirographus.
Cytheroniades, *Κυθερωνιάδες*, (corrige *Cithaeroniades*, *Κιθαιρωνιάδες*) Musae.
Cythonymus, *κυθώνυμος*, nomen habens infandum, et obliviscendum.
Cyttalles, fur, apud Iones.

D

Dabir, et Davir, Hebr. דְּבִיר oraculum Dei.
Dacar, insuavis, vilis.
Dactylidion, *δακτυλίδιον*, anulus sine gemma aut sigillo.
Dactyliotes, *δακτυλιώτης*, digitus anularis.
Dactylion, *δακτύλιον*, anulus.
Dactylotum, *δακτυλωτὸν*, genus vasis vinarii.
Daemogorgon, *δαιμογοργὼν*, Deus terrae.
Daemonarcha, *δαιμονάρχης*, daemonum princeps.
Daemonolatria, *δαιμονολατρεία*, daemonum cultus.
Dalerus, et Thalerus, monetae argenteae genus.
Damnifico, damnum infero. *Sarisberiens.*
Damnulum, parvum damnum.
Danace, *δανάκη*, nummus, qui in ore mortuorum ponebatur, ut Charonti pro transvectione solverent.
Danicus, Danus.
Danisma, *δάνισμα*, fenus, mutuum, usura.
Dapax, loquax, facundus ex cibo. *Cathol.*
Dapeo, epulum praebeo. *Gloss. Phil.* Item epulor, vescor. *Gloss.*
Daphninus, *δάφνινος*, laurinus.
Daphnucus, qui primus in convivio canebat.
Dasia, *δασεῖα*, densi spiritus nota apud grammaticos.
Datismus, *δατισμὸς*, barbarismus: a Dati quodam Persa barbare loquente.
Debreviatio, breviatio.
Debreviatus, breviatus.
Debrio, inebrio.
Deca, *δέκα*, decem.
Decadarchia, *δεκαδαρχία*, decemviratus.
Decadeltos, *δεκάδελτος*, lex XII. Tabularum.
Decadorus, *δεκάδωρος*, decem palmos longus.
Decaduchi, *δεκαδοῦχοι*, decemviri apud Athenienses
Decaennea, *δεκαεννέα*, decem et novem.
Decalanzare, cantare cum gaudio.
Decalco, calcem induco. *Gloss. Phil.*
Decalefacio, calefacio. *Gloss. Phil.*
Decalesco, calesco. *Gloss. Phil.*
Decanatus, decani dignitas.
Decaphoros, *δεκάφορος*, lectica a decem portata.
Decapito, caput praecido.
Decarchia, *δεκαρχία*, decemvirorum imperium.
Decarchus, *δεκάρχης*, decem militibus praefectus.
Decempes, edis, mensuram habens decem pedum decempeda.
Decendium, decem dierum spatium.
Deceptiosus, fallax. *Ennod.*
Decepto, saepe decipio. *Sarisberiens.*
Decerminatio, purgatio a decerminibus.
Decidentia, status ejus, qui ad morbum inclinat.
Decidivus, deciduus, caducus. Item decisivus.
Declamatorie, declamatorio more.
Decollatio, colli sectio. *Gloss. Phil.*
Decrepare, ultimum crepitum edere.
Decubiae, excubiae. *Cathol.*
Decubitus, actus decumbendi. Item coeli constitutio inspecta tempore ingravescentis morbi
Decursorium, locus, in quo decurritur.
Dedomatus, probe domitus. *Commodian.*
Deesis, *δέησις*, indigentia. Item deprecatio.
Defalco, as, quasi falce amputo, tollo. *Sipontin.*
Defensaculum, clypeus. *Adelhelm.*
Defixio, veneficium.
Defolio, folia detraho. *Gloss. Cyrilli.*
Defomo, dedolo. *Gloss. Phil.* Hinc defomitatus.
Defrigo, patrimonium consumo.
Defunctio, mors.
Defustare, fuste caedere. *Gloss. Phil.*
Degeniare, gratiae forma fraudare. *Cassiodor.* Est qui tribuit etiam. *Capitolin. Macrin.* 7. *f.*
Degradatio, de gradu honoris et dignitatis dejectio.
Deguadiare, debitam constitutionem frangere. *Cathol.*
Degumo, vel Degumio, gulae indulgeo, devoro. *Gloss. Phil.*
Dehabeo, non habeo, vel minus habeo.
Deicola, Deum colens.
Deintus, intus. *Cassiodor.*
Dejurus, qui valde, vel sancte jurat.
Delactatus, ablactatus. *Gloss. Phil.*
Delephat, phosphorus. Ita dicitur a Chaldaeis.
Deleteria, *δηλητήρια*, medicamenta noxia.
Deliberium, consilium, deliberatio. *Gloss.*
Delicatulus, diminut. a delicatus.
Delicium, delictum: a delinquo. *Gloss.*
Delimator, qui delimat. *Gloss.*
Delimino, limen aufero. *Cathol.*
Delimpido, clarum reddo.
Deliriosus, deliramentis plenus. *Vet. Interpr. Irenaei.*
Delphax, acis, *δέλφαξ*, porculus lactens.
Delphinis, idis, mensa poculorum.
Delphiniscus, *δελφινίσκος*, parvus delphinus.
Delticus, litteratus, doctor.
Demarceo, debilitate conficior.
Demargio, marginem tollo.
Demejo, mejo. *Gloss. Phil.*
Demiculus, minutus scyphus.
Demingo, mingo. *Gloss. Phil.*
Deminoratio, diminutio.

Democratia, δημοκρατία, imperium populi.
Democraticus, δημοκρατικός, ad imperium populi pertinens.
Demosiarius, municeps: a δημοσίᾳ, publice.
Demusso, musso. *Gloss. Phil.*
Denerata, denariorum pretium.
Densifico, densum facio.
Dentatim, et
Denticulatim, denticulato opere.
Denticulo, dentes alicui rei induco.
Dentifragium, evulsio, et fractio dentium.
Denudatio, nudatio. *Gloss. Phil.*
Denudator, qui denudat. *Gloss. Phil.*
Denumeratio, enumeratio. *Gloss. Phil.*
Depactio, pacis confederatio. *Gloss.*
Depelliculo, decipio. *Cathol.*
Dependentia, consecutio.
Depesco, in pascua deduco.
Depetiginosus, depetigine laborans. *Gloss. Phil.*
Depexo, frequentat. a depecto.
Depilatrix, quae pilos vellit.
Deplaco, valde placo. *Zeno Veronens.*
Deplorabilis, deplorandus.
Deplumo, plumas detraho.
Depotior, fruor, potior. *Gloss. Phil.*
Deprecabilis, exorabilis.
Deprecatiuncula, brevis deprecatio. *Salvian.*
Deprecatorius, ad deprecandum pertinens.
Depulsito frequentat a depello. *Gloss. Phil.*
Depultrix, quae depellit, expultrix.
Depugnatrix, quae depugnat.
Deradiotes, δηραδιώτης, Apollinis cognomen.
Deraea, δέραια, ornamenta colli.
Deraeambus, corium quo canum colla armantur adversus dentes ferarum.
Derarat, torpet, frigidum est. *Gloss. Isid.*
Derbia, impetigo, apud medicos.
Derbiosus, impetigine laborans. *Theod. Priscian.*
Derivatorium, castellum, ex quo aquae in diversas urbis partes derivantur
Derma, δέρμα, cutis, pellis. *Onomast.*
Desecus, secus, aliter.
Deservitio, actus deserviendi.
Desiccatio, actus desiccandi.
Desiccativus, desiccans.
Desiduus, assiduus, diuturnus. Item ignavus. *Gloss. Isid.*
Desipes, tardipes. *Gloss.*
Desitisco, contemno. *Gloss.*
Desmophylax, δεσμοφύλαξ, captivorum custos.
Desmoterion, δεσμωτήριον, carcer.
Desmotrichon, δεσμότριχον, ornatus in capite mulieris ad crines colligendos.
Desolatio, devastatio, solitudo.
Desperabilis, desperandus.
Desperator, qui desperat.
Desplendesco, splendorem amitto. *Paulin. Nolan.*
Despoena, δέσποινα, domina. Dicitur de Proserpina domina Ditis.
Desponsator, promissor nuptiarum.
Despotas, et Despotes, δεσπότης, dominus.
Despotati, chirurgi, medici exercitus.
Despotia, δεσποτεία, dominatus.
Desterno, is, sterno.
Desto, valde sto. *Gloss.*
Destricare, consumere. *Gloss. Isid.*
Desturbo, despero, longe sto. *Gloss.*
Desueo, desuesco
Detitulo, titulum detraho.
Detrimentabilis, detrimentosus. *Gloss.*
Detrimiasis, morbus oculi, cum pupilla major naturali apparet. *Lex. Med.*
Detrullare, ex una in aliam trullam diffundere.
Devaricare, provehere, dissimilem facere.
Devastator, vastator.
Devastor, vasto.
Devectio, deportatio.
Devibiae, vigiliae, vulgo paleae mulieris. *Gloss. Isid.*
Devirginator, stuprator virginis. *Gloss. Phil.*
Devixit, mortuus est.
Devotorius, ut Devotorium carmen, quo quis se devovet.
Deuteragonista, δευτεραγωνιστής, qui secundas in certamine partes agit.
Deuteriarius, monasterii praefectus.
Deuterologi, deuterologi, δευτερόλογοι, causidici secundo loco causas agentes subscriptores.
Deuteropathia, δευτεροπαθεία, morbus ex alio morbo nascens.
Deuteroprotos, δευτερόπρωτος, sabbatum, secundo primum.
Deuterosis, δευτέρωσις, novitas. *Cathol.*
Deuteruga, δευτερύγη, genus vestis apud Athenienses.
Deuterurgon, δευτερουργὸν, genus lanae secundariae.
Dexiolabus, δεξιολάβος, lictor, satelles, custos carceris.
Dextantarius, dextantem continens.
Dextralis, dextrae habilis. *Gloss. Isid.* V. DEXTRALE in *Lexico.*
Dextrarii, dicuntur equi, maxime bigarii.
Dextrariolum, dextrale.
Dextro, as, equos bigarios jungo. Item equum a dextris duco. Item dextrorsum eo, vel verto.
Diabateria, διαβατήρια, sacrificia pro transitu difficili facta.
Diabaticum, διαβατικὸν, tributum pro transitu mercium.
Diabetes, διαβήτης, morbus cum siti, cum potus indigestus celerrime emittitur.
Diabole, διαβολή, calumnia.
Diacameron, medicamentum revocans hominem de morte ad vitam.
Diacarthamum, electuarium contra bilem.
Diacaryon, διακάρυον, medicamentum ex nucibus.
Diacassia, genus medicamenti.
Diacasticum, sportula.
Diacatharotia, purgatio.
Diacatholicum, διακαθολικὸν, medicamentum omnes humores evacuans.
Diacatoche, διακατοχή, et
Diacatochia, διακατοχία, possessio bonorum, detentio.
Diaconisimon, septimana post resurrectionem.
Diachoresis, διαχώρησις, excretio alvi.
Diachysis, διάχυσις, diffusio animi sese relaxantis.
Diacitron, διάκιτρον, citri cortex melle conditus.
Diaclysma, διάκλυσμα, collutio.
Diaconatus, diaconi officium.
Diacone, διακόνη, diaconissa.
Diaconiae, loca in quibus per diaconos regionarios pauperes alebantur.
Diaconicus, διακονικὸς, ad diaconum pertinens.
Diacorum, electuarium stomachicum.
Diacosmus, διάκοσμος, instructio, catalogus.
Diacrommyon, διακρόμμυον, medicamentum ex caepis.
Diactor, διάκτωρ, nuntius: Mercurii nomen.
Diacydonites, διακυδωνίτης, medicamentum ex cydoniis malis
Diacydonium, διακυδώνιον, electuarium ex pulpa cydoniorum.
Diademalis, ad diadema pertinens. *Dracont.* et *Theodulf.*
Diadosis, διάδοσις, digestio seu distributio alimenti.
Diadysis, διάδυσις, detrectatio legitimi certaminis.
Diaetarcha, διαιτάρχης, diaetarius.
Diaetare, διαιτᾶσθαι, modum in victu tenere.
Diaglyphice, διαγλυφική, ars statuaria sculptura depressa: cui opponitur anaglyphice sculptura exstante.
Diagnosis, διάγνωσις, cognitio morbi, et ejus causae.
Diagnosticus, διαγνωστικὸς, morbum et ejus causas declarans.
Diagogica, διαγωγικά, tributa pro trajiciendo flumine.
Diagrammismus, διαγραμμισμὸς, genus ludi tesserarii, in quo LX. calculi albi et nigri adhibebantur.
Diagrapharius, qui publica repetit.
Diagrapheus, διαγραφεὺς, qui censui conscribendo praefectus est.
Dialythos, διάλυθος, recensetur inter ornamenta muliebria.
Diamastigosis, διαμαστίγωσις, flagellatio.
Diameron, διήμερον, biduum.
Diamone, διαμονή, permansia, perseverantia.
Diamoron, διάμωρον, medicamentum ex mororum succo.
Diangelus, διάγγελος, nuntius.
Dianoea, διάνοια, mens, intellectus, ratiocinatio.
Diapapaver, confectio ex papavere.
Diaparthenia, διαπαρθένια, scil. δῶρα, munera, quae sponsae pro immunitione dantur.
Diapenidium, medicamentum pro asthmaticis, arthriticis, phthisicis.
Diaphanus, διαφανής, pellucidus.
Diaphonia, διαφωνία, dissensio, discordia.
Diaphoron, διάφορον, differens. Item differentia.
Diaphragma, διάφραγμα, cartilago inter nares. Item septum transversum.
Diaphrattontes, διαφράττοντες, membranae in homine, quae recta ad jugulum usque perferuntur.
Diapnoe, διαπνοή, aeris attractio, respiratio.
Diaponi, διάπονοι, Cretici canes multi laboris in venando.
Diarius, unius diei.
Diarrhoea, διάῤῥοια, ventris fluxus.
Diarrhoicus, διαῤῥοϊκὸς, ventris fluxu laborans.
Diarrhytus, διάῤῥυτος, irriguus, aquosus.
Diarthrosis, διάρθρωσις, artuum commissura, articulatio.
Diasatyrion, διασατύριον, medicamentum cum satyrii radice.
Diasia, Διάσια, sacra Jovis Milichii Athenis cum quadam tristitia celebrata.
Diasostis, διασώστης, qui praeest alteri in via.
Diaspendone, διασπενδόνη, supplicium, quo duarum arborum incurvatis cacuminibus alligatum hominis corpus discerpitur.
Diastoli, διάστολοι, rationum correctores.
Diastrophi oculi, διάστροφοι, strabones.
Diathesis, διάθεσις, apta rerum dispositio.
Diatichisma, διατείχισμα, murus intersepiens.
Diatim, quotidie.
Diatritarii, medici quidam sic dicti deridiculi causa, quoniam cibi abstinentiam initio morbi in diem tertium prorogabant.
Diaulium, διαύλιον, dicebatur, cum in scena tacentibus ceteris, solus intus tibicen canebat.
Diaulodromi, διαυλοδρόμοι, qui cursum Circensem peragunt, h. e. duo stadia: qui cum ad metam pervenerint, rursus eo recurrunt, unde inceperant.
Diaulonion, διαυλώνιον, locus angustus, in quo coturnices, aliaeque aves illaqueantur.
Diaxylon, διάξυλον, aspalathus.
Dibolia, διβόλια, jacula duplicis cuspidis.
Dicaeodotes, δικαιοδότης, juris dator, justitiam exhibens.
Dicaeologia, δικαιολογία, justificatio, cum aequitatem causae quam brevissime complectimur, scil jure nostro freti.
Dicaeopragma, δικαιόπραγμα, juris actio.
Dicasterium, δικαστήριον, locus judicii.
Dicastes, δικαστής, judex.
Dicasticum, δικαστικὸν, merces, quae datur judicibus.
Dicella, ensis utrinque caedens.
Dicentarius, rhetor, causidicus.
Dices, δῆκες, vermes in virentibus lignis.
Dichasteres, διχαστῆρες, dentes quatuor anteriores.
Dichophobya, defectus pilorum, quando bifurcantur.
Dichoria, διχορία, dimidium chori.
Dichotomia, διχοτομία, sectio in duas partes.
Dicibilis, qui dici potest.
Dicographus, δικογράφος, causarum scriptor.
Dictamen rationis, insita ratio.
Dictamnites, vinum ex pulegio.
Dictionarium, liber dictionum, seu verborum omnium.
Dictiuncula, vocula.
Dictyota, δικτυωτά, opera, vel structura, retienlata.
Didactrum, δίδακτρον, merces, quae datur magistro.
Didascalia, διδασκαλία, doctrina, eruditio.
Didascalicium, doctoris munus.
Didascalus, διδάσκαλος, magister, doctor.
Diescit, dies fit.
Dieta, iter unius diei.
Dieteris, idis, διετηρὶς, biennium.
Dietim, in dies singulos.
Diexodus, διέξοδος, digressio. Hinc Diexodius.
Difficax, difficilis.
Difficacia, et
Difficacitas, difficultas.
Difficulto, difficilem reddo. *Gloss. Cyrill.*
Diffidatio, provocatio ad certamen.
Diffido, as, bellum indico. *In Jur. Feud.*
Difformitas, discrimen, differentia.
Difrax, biceps. *Gloss. Phil.*
Diffusorius, ut Diffusoriae cloacae, quae immissas aquas in fluentem vel lacum devehunt.
Digestista, docens, aut discens Digesta.
Digestivus, digerendi et discutiendi vim habens.
Digitiae, virgulae aureae vel argenteae digitis similes.
Digitii, Dii semitales, quia quasi digito viam monstrant.
Digito, as, digito monstro.
Dignantissimus, valde dignans. *Salvian.*
Dilucidatio, declaratio.
Dilucalascit, dilucescere incipit.
Diminoratio, diminutio.
Dimpefactor, dispensator.
Dimulgatio, divulgatio. *Gloss.*
Dimyxos, δίμυξος, lucerna duorum ellychniorum.
Dingua, lingua.
Dinidor, malus nidor.
Dinodia, donaria omnia et res sacrae.
Dinos, δῖνος, poculi genus.
Diobolus, διόβολος, a Jove missus. Item nummus Atticus duorum obolorum.
Dioclis, doctor. *Pap.*
Dioecesanus, qui habet domicilium in dioecesi.
Diomedia, διομηδεία, sententia Jovis.
Dionysisci, διονύσισκοι, osseae eminentiae propter tempora.
Diopter, διοπτὴρ, oeconomus: item speculator.
Dioptica, διοπτική, ars investigandi distantias rerum per instrumenta.
Diorthosis, διόρθωσις, correctio.
Diorthotae, διορθῶται, emendatores, correctores.
Dios encephalos, Διὸς ἐγκέφαλος, h. e. Jovis cerebrum, nomen est edulii cujusdam scitissimi.
Dioster, διωστὴρ, chirurgicum instrumentum, quo telum e vulnere extrahitur.
Diosteres, διωστῆρες, vectes, quibus per anulos immissis Arca portabatur.
Diphoros, διφόρος, bis anno fructum ferens.
Diphthera, διφθέρα, pellis caprae Amaltheae, in qua res humanas scribere dicitur Juppiter. Item vestis pastoralis.
Diphtheria, διφθερία, res ex pelle facta.
Diplasiasmus, διπλασιασμὸς, duplicatio.

Diplethrum, δίπλεθρον, spatium quoquoversus pedes CCXL. efficiens.
Diploidion, διπλοΐδιον, vestis muliebris genus.
Diplomatarius, duplicator. *Gloss. Isid.*
Diplomatica officina, in qua diplomata conficiuntur.
Diplomaticus, ad diploma pertinens.
Diplosa, divisa, separata. *Pap.*
Dipnitis, δειπνῖτις, vestis coenatoria.
Dipnologia, δειπνολογία, sermo de coena.
Dipnosophista, δειπνοσοφιστὴς, qui de coena, vel inter coenandum philosophatur.
Dipodium, διπόδιον, genus calceamenti. Item duum pedum mensura.
Dipsontes, δίψοντες, sitientes.
Disbullo, a bulla signum tollo.
Discapulatus, cui toga diffluit.
Discobino, derado, saucio. V. DESCOBINO in *Lexico.*
Discocalymma, δισκοκάλυμμα, lancis operculum.
Discooperio, aperio, detego.
Discora, genitura, in quam conveniunt Saturnus, Juppiter, et Venus.
Discordantia, dissentio, discordia.
Discorditer, discordibus animis.
Discretor, qui discernit et separat.
Disdonat, diversa donat. *Gloss. Isid.*
Disgargalis, equus difficilis, intractabilis.
Disgredior, recedo, discedo.
Disgruere, disconvenire. *Cathol.*
Disjectio, dissipatio.
Disligo, solvo. *Gloss.*
Disparasco, is, dispar sum. *Claud. Mamert.*
Dispareo, es, evanesco.
Disparitas, dissimilitudo, inaequalitas.
Dispassilio, distribuo. *Gloss.*
Dispex, qui acuto est visu ad dispiciendum. *Gloss.*
Disphemia, δισφημία, mala fama.
Dispicientia, consideratio.
Displacidus, morosus. *Gloss. Isid.*
Displuvium, locus in aedibus, ubi pluvia aqua huc et illuc dividitur.
Dispoliatrix, spoliatrix.
Dispositive, disposite.
Dispulveratio, pulveris excussio. *Beda.*
Disputatorius, ad disputandum pertinens.
Dissensor, qui dissentit. *Gloss.*
Dissertitudo, dissertatio. *Fab. Victorin.*
Dissimilaris, ex partibus dissimilibus constans.
Dissimulabilis, qui dissimulari potest.
Dissologia, δισσολογία, duplex locutio.
Distagmos, δίσταγμος, dubium, dubietas.
Distina, diastema, seu spatium temporis, quantum in sonis facit pyrrhichius, aut hemitonium majus.
Distratum, bivium.
Distria, clavae ferreae.
Distributivus, distribuens.
Districhiasis, διστριχίασις, duplex in palpebris pilorum series.
Districtus, us, territorium.
Distrigare, consummare. *Gloss. Isid.*
Divellio, bellum. *Gloss.*
Diversimode, alio atque alio modo.
Diversoriarius, caupo, hospes.
Dividiosus, discors. *Gloss.*
Divigena, a Deo genitus. *Gloss. Cyrill.*
Diviniloquus, qui divina loquitur.
Diuresis, διούρησις, urinae secretio.
Diurnalis, diurnus.
Doana, locus mercium venalium.
Doarium, ususfructus certorum mariti bonorum uxori concessus.
Docimasia, δοκιμασία, experientia.
Doctitare, saepe docere. *Gloss. Isid.*
Documentatio, admonitio, documentum. *Gloss.*
Dodecadactylum, δωδεκαδάκτυλον, intestinum duodenum.
Duodecades, δωδεκάδες, duodenaria sacrificia, quae ex duodecim animalibus fiebant.
Dodecaedrum, δωδεκάεδρον, duodecim sedes habens, seu facies planas.
Dodecaeteris, δωδεκαετηρὶς, a chronologis dicitur systema duodecim annorum in orbem recurrens.
Dodecathei, δώδεκα Θεοὶ, duodecim Dii, qui majorum gentium dicuntur. V. CONSENTES §. 1. in *Lexico.*
Dolarius, qui dolia facit. *Gloss.*
Dolator, levigator.
Dolichodromi, δολιχοδρόμοι, qui septies die stadium currunt.
Dolichurus, δολίχουρος, longum habens caudam. Item versus hypermeter.
Dolichus, δόλιχος, phaseolus, legumen.
Dolorificus, dolorem faciens.
Dolositas, fraus.
Dolumen, delubrum. *Gloss. Isid.*
Domefio, domor.
Domicellus, nobilior famulus.
Dominalis, invincibilis. *Gloss.*
Domitatio, domitura.
Donus, δόνος, certum ponderis genus.
Dormiturio, dormito.
Dorophagia, δωροφαγία, avaritia, sordes.
Dorophagus, δωροφάγος, pecunia corruptus.
Dorothece, δοροθήκη, hastarum repositorium.
Dorpia, δορπία, et δορπεία, primus dies celebritatis, quae Apaturias Athenis vocabatur.
Dosis, δόσις, largitio, datio.
Drachmalis, ad drachmam pertinens.
Drapetinda, δραπετίνδα, lusus quidam puerilis.
Dropacismus, δροπακισμὸς, inunctio dropacis
Drumus, δρυμὸς, nemus densum.
Drungarius, praefectus et ductor drungorum. V. DRUNGUS in *Lexico.*
Ducissa, uxor ducis.
Ductrix, dux femina.
Duello, as, bello, pugno.
Dulamus, vestis interior.
Dulcamarus, dulcis amaro mixtus.
Dulcisonans, dulcisonus.
Dulia, δουλεία, servitus.
Dulocratia, δουλοκρατία, servorum dominatus.
Dunum, collis, aut eminentia, Gallorum lingua. Hinc Augustodunum, Uxellodunum, etc. urbes in edito sitae.
Duodevicies, duodeviginti vicibus.
Dupla, olla. *Gloss.*
Durata, δούρατα, ligna.
Duricors, qui est duri cordis.
Duriuscule, aspere, duriter.
Dynastia, δυναστεία, regio sub ditione dynastae.
Dysaesthesia, δυςαισθησία, vitium sensuum.
Dysbulia, δυςβουλία, prava consultatio.
Dyscheria, δυςχερεία, molestia, difficultas.
Dyschrestia, δυςχρηστία, offensio in usu atque tractatione. Item versurae faciendae difficultas.
Dyscoelius, δυσκοίλιος, qui alvo laborat.
Dyscrasia, δυσκρασία, mala temperies.
Dysis, δύσις, occidens.
Dysopia, δυςωπία, immodica verecundia, vitiosus pudor.
Dysorexia, δυςορεξία, appetitus edendi diminutus.
Dysosmos, δύσοσμος, male olens.
Dysparacolutheton, δυςπαρακολούθητον, obscurum quod non consequitur.
Dyspathia, δυςπαθεία, doloris impatientia.
Dysphemia, δυςφημία, malum nomen, infamia, maledicentia.
Dysphilus, δύςφιλος, amicus parum sincerus.
Dysphonia, δυςφωνία, vocis difficultas.
Dysphoria, δυςφορία, tolerandi difficultas.
Dysphysis, δύςφυσις, pravum ingenium, prava natura.
Dysrigi, δύςριγοι, qui frigus aegre tolerant.
Dystocia, δυςτοκία, difficultas pariendi.
Dystrapeli, δυςτράπελοι, qui in ira, vel affectione alia immobiles perseverant.
Dysuricus, δυσουρικὸς, ad dysuriam pertinens.

E

Eanon, ἑανὸν, vestimenti genus, idem cum peplo, seu pallio.
Eantis, una ex Athenarum tribubus.
Ear, ἔαρ, ver.
Earites, ἑαρίτης, lapis idem qui haematites.
Ebeo, as, beatitudine privo.
Ebuccino, as, divulgo.
Ebullitio, fervor.
Ecanto, cantare desino.
Ecbolades, ἐκβολάδες, et
Ecbolia, orum, ἐκβόλια, et
Ecbolinae, arum, medicamenta ad expellendos fetus mortuos ex utero.
Ecclesiarcha, ἐκκλησιάρχης, ecclesiae praefectus.
Ecclesiasterion, ἐκκλησιαστήριον, locus, ubi populus convenit colloquendi, aut spectandi causa.
Ecclesiastes, ἐκκλησιαστὴς, concionator.
Eccope, ἐκκοπὴ, divisio calvae, qua os offensum refractum est.
Eccritus, ἔκκριτος, selectus, eximius.
Eccubi, et ubi. Item nuncubi.
Eccum, machina lignea in theatro.
Eccyclema, ἐκκύκλημα, pegma in scena rotis subjectis, quo circumacto ostendebantur spectatoribus quae intus acta fuerant.
Echemythia, ἐχεμυθία, tacendi audiendique disciplina apud Pythagoricos.
Echemythus, ἐχέμυθος, homo sermonis parcissimi.
Eclogus, ἔκλογος, narratio, recitatio.
Ecpetala, ἐκπέταλα, pocula latiora.
Ecphortica, ἐκφορτικὰ, medicamenta, quae lentos et glutinosos humores eluunt.
Ecphrasis, ἔκφρασις, mera puraque rei gestae narratio.
Ecphyades, ἐκφυάδες, intestinorum appendices.
Ecpiesma, ἐκπίεσμα, calvae in multas partes diffractio, ita ut ossis partes cerebro sedeant.
Ecplexis, ἔκπληξις, consternatio mentis repentina.
Ecptosis, ἔκπτωσις, delapsus.
Ecpyetica, ἐκπυητικὰ, medicamenta suppurationem promoventia.
Ecrysis, ἔκρυσις, effluxio.
Ecstaticus, ἐκστατικὸς, qui ecstasim pati solet.
Ectacti, ἔκτακτοι, milites extra ordinem.
Ecthymata, ἐκθύματα, papulae per cutem erumpentes.
Ectrapelus, ἐκτράπελος, puer crescens praeter modum.
Ectromaticus, ἐκτρωματικὸς, abortum faciens.
Ectropia et Ectropium, ἐκτροπία et ἐκτρόπιον, vitium oculorum, cum palpebra inferior pendet, et hiat.
Ectyloticum, ἐκτυλωτικὸν, medicamentum, quo calli exteruntur.
Eda (al. *asseda*), basterna. *Gloss. Isid.*
Edentarius, qui dentes eximit.
Effabilitas, fandi facilitas.
Effaeco, a faecibus purgo.
Effatui, vaniloqui. *Gloss.*
Effectivus, efficiens.
Efficabilis, in omnibus expeditus. *Gloss. Isid.*
Efflatio, flatus. *Sarisberiens.*
Effluxus, effluentia.
Efformo, formo, effingo.
Effugus, fugitivus. *Cathol.*
Effulgesco, effulgeo.
Effusibilis, fluidus.
Effusorium, instrumentum ad effundendum. *Gloss.*
Effutilia verba, futilia, inania.
Egeator vel Aegeator, hortator navis: a mari Aegeo. *Gloss. Isid.*
Egesco, egere incipio.
Egesta, machina bellica telorum propulsatrix.
Egestaticius, qui frequenter aegrotat. *Gloss.*
Egestum, fimus, excrementum pecoris.
Elaeosaccharum, oleum ex saccharo.
Elaphus, ἔλαφος, cervus.
Elasmata, ἐλάσματα, laminae ductiles.
Elatinus, abiegnus, ἐλάτινος.
Elatorius, hyperbolicus, vel amplificatus.
Elcosis, ἕλκωσις, stomachi exulceratio.
Electicius, electus
Electivus, qui eligitur.
Electoratus, dignitas, munus, et ditio electoris.
Electarium. V. ELECTARIUM in *Lexico.*
Eleemosynaria, quae } stipem largitur pauperibus.
Eleemosynarius, qui }
Elefrons, mons. *Cathol.*
Elegantulus, politulus.
Elegiographus, ἐλεγειογράφος, elegiarum scriptor.
Elelisphacites, ἐλελισφακίτης, vinum ex salvia.
Elenchticus, ἐλεγκτικὸς, ad coarguendum pertinens.
Eleo, as, maculo.
Eleoselinum, ἐλεοσέλινον, apium.
Eleosis, lege *Elcosis.*
Elepha, poculi species.
Elephantismus, ἐλεφαντιασμὸς, elephantiasis.
Elephantistes, ἐλεφαντιστὴς, rector elephanti.
Elephantozographi, ἐλεφαντοζωγράφοι, qui in ebore pingunt.
Elesmot, liber dictus Exodus. *Cathol.*
Elicator, aquarius. *Gloss.*
Eliminium, exsilium, peregrinatio.
Elimos, tibiae buxeae genus.
Elinguatio, linguae extractio.
Elixir, et Elixirium, liquor spirituosus, facultate praecellens.
Ellobia, ἐλλόβια, inaures. Item legumina siliquas habentia.
Elmius (scribe *helmius*), inthis, ἕλμινς, ἶνθος, vermis, lumbricus
Elmos, tibiae genus.
Elocutor, qui eloquitur. *Ennod.*
Elucidarium, id quod aliud explicat.
Elucido, as, lucidum reddo, declaro.
Elucidus, perspicuus.
Elucubratio, lucubratio.
Eluibilis, qui elui potest.
Eluscatio, alterius oculi privatio. *Gloss. Cyrill.*
Elusio, deceptio, aut evitatio. *Gloss.*
Elvus, niger, candidusque color. V. HELVUS in *Lexico.*
Elyma, ἔλυμα, pars aratri, cui inhaeret jugum: vel ea, quae dentali, h. e. γύη, infigitur.
Elytron, ἔλυτρον, crusta alas insectorum claudens. Hinc anelytra appellantur insecta, quae detectas habent alas.
Emaculatorius, emaculandi vim habens.
Emaculus, aliquantum emax.
Emanuel, vel Emmanuel, Deus nobiscum.
Embadium, ἐμβάδιον, area.
Embaleuticum, emphyteuticum.
Embas, adis, ἐμβὰς, soccus, calceamentum comicum.
Embata, ἔμβατα, cothurni, calceamenta tragica.
Embateria, ἐμβατήρια, cantus ad tibiam.
Embathmi, ἐμβαθμοι, ordinarii et publici judices.
Embaticium, honorarium, quod patriarchae et sacerdotes honorem ineuntes solvebant. V. HONORARIUM §. 1. in *Lexico.*
Embatus, ἐμβατὸς, quem ingredi possumus.
Embola, ἐμβολὴ, transvectio annonae. V. EMBOLA in *Lexico.* Item incursio, irruptio. Item neutr. plur. dicteria in media fabula interposita. V. EMBOLIARIA in *Lexico.*
Embolaria, dicteria in fabulis.
Embolarius, theatricus.

Emboli, ἔμβολοι, porticus hinc inde platearum.
Embolima, ἐμβόλιμα, carmina spuria, imperfecta.
Embolimus, ἐμβόλιμος, insiticius, intercalaris.
Embolismalis, intercalaris.
Embolismus, ἐμβολισμός, intercalatio.
Embregma, (lege *embrechma*) ἔμβρεχμα, instillatio liquoris ad fovendum partes affectas.
Embryo, et Embryon, ἔμβρυον, fetus in utero informis.
Embryorectes, ἐμβρυορέκτης, et
Embryothlastes, ἐμβρυοθλάστης, instrumentum ad extrahendos etus mortuos in utero.
Embryotomia, ἐμβρυοτομία, incisio fetus in utero.
Emedium (al. *essedum*), vehiculum. *Gloss. Isid.*
Ememor, immemor. *Cathol.*
Ementum, excogitatio, commentum. *Gloss. Isid.*
Emeticus, ἐμετικός, vomitum ciens. V. EMPENETICA §. 2. in *Lexico.*
Emigraneus, vermis capitis. *Cathol.*
Emissibilis, qui emitti potest.
Emmelia, ἐμμέλεια, saltationis species.
Emmena, ἔμμηνα, menstrua mulierum. Item sacra quaedam Graecorum.
Emmenagoga, ἐμμηναγωγά, medicamenta menses cientia.
Emmota, ἔμμοτα, quae curantur per concerpta lineamenta, ulcera cava.
Emola, vas coquinarium, quasi aenea olla.
Emollitio, actus emolliendi.
Emologare, confirmare, laudare. V. *Homologare.*
Emologatio, confirmatio.
Empaectae, ἐμπαῖκται, derisores Deorum et religionis.
Emphanistica, ἐμφανιστικά, quae clerici in clerum adlecti magnae Ecclesiae solvebant.
Emphatice, ἐμφατικῶς, per emphasim.
Emphaticus, ἐμφατικός, emphasim habens.
Emphorum, intervallum, distantia.
Emphracta, ἔμφρακτα, navigia tecta, naves constratae.
Emphractica medicamenta, ἐμφρακτικά, obstruentia.
Emphractus, ἔμφρακτος, tectus, munitus.
Emphyllismus, ἐμφυλλισμός, insitio inter lignum et corticem.
Emphysema, ἐμφύσημα, tumor.
Empiria, ἐμπειρία, experientia, peritia.
Emplagium, genus retis minoris.
Emplastica, ἐμπλαστικά, medicamenta opplentia, obstruentia.
Emplocia, ἐμπλοκία, festum Athenis, in quo mulieres plexis capillis procedebant.
Empola, ἐμπολή, captura, quaestus.
Empolaria, mulier scenica, quaestuaria.
Empoleus, ἐμπολεύς, dictus est Mercurius auctionibus praesidens.
Emponema, ἐμπόνημα, melioratio, quae fit ab emphyteuta in fundo.
Empos, impos. *Cathol.*
Emprostocurbion, anterior ephippii crepido.
Empusa, ἔμπουσα, spectrum, larva, illusio.
Empyema, ἐμπύημα, suppuratio, collectio puris in thorace.
Empyreum, undecimum coelum, ἐμπύρεον.
Emulgatio, promulgatio.
Emunctorium, instrumentum ad emungendum.
Emuralamii, signiferi Turcici.
Enacratum, vinum merum. Fortasse legendum oenocratum.
Enaema, ἔναιμα, emplastra, quae sanguinem sistunt.
Enaeorema, ἐναιώρημα, quod in urina circa mediam matulae partem innatat.
Enargia, ἐνάργεια, evidentia, illustratio.
Encanthis, ἐγκανθίς, morbus oculi, cum in majori ejus angulo caruncula crescit.
Encausis, ἔγκαυσις, inustio.
Encaustes, ἐγκαυστής, qui igne pingit.
Encaustice, ἐγκαυστική, ars pingendi encausto.
Encentris, idis, ἐγκεντρίς, stimulus in calcaneo, calcar.
Enchiros, animal Orientis, magnitudine, figura, voce tauri, sine dentibus superioribus, longis villis.
Enchorda, ἔγχορδα, instrumenta, quae cordis intenduntur.
Enchrides, panes intriti caseo, oleo, melle, sesama.
Enchrysta, ἔγχριστα, medicamenta, quae inunguntur.
Enclastridia, ἐγκλαστρίδια, inaures, genus ornamenti muliebris.
Enclisis, ἔγκλισις, inclinatio.
Encliste, dies sepulti Servatoris.
Encnisma, ἔγκνισμα, genus sacrificii pro mortuis, in quo ignis primo exstinguebatur, deinde accendebatur ad coquendas carnes.
Encolpium, ἐγκόλπιον, quod e collo gestatur in pectore.
Encomiastes, ἐγκωμιαστής, laudator.
Encomiastice, ἐγκωμιαστική, carmen heroum laudes continens.
Encomium, ἐγκώμιον, laudatio.
Encotyle, ἐγκοτύλη, genus ludi, quo victi victorum genua manuum cavitate excipientes gestabant.
Encrasicholi, ἐγκρασίχολοι, apuarum genus, pisces minuti.

Encratera, ae, liquamen ex quorundam piscium intestinis liquatis.
Encyclicus, ἐγκύκλικος, circularis: ut Litterae encyclicae.
Encyclon, ἔγκυκλον, genus muliebris vestis circularis.
Encyclopaedia, ἐγκυκλοπαιδία, orbis, et series, et conjunctio, commerciumque inter se omnium scientiarum, cognitio omnium ingenuarum artium.
Endemi, ἔνδημοι, qui in certis grassantur regionibus.
Endemius, ἐνδήμιος, popularis.
Endivia, ἔντυβον, cichorium domesticum.
Endofesto, infesto. *Gloss.*
Endomatica, quae imperatorum permissione, praeter publica vectigalia, sibi privatim publicani exigebant.
Endopecisco, injicio, immitto. *Gloss.*
Endoriguus, irriguus.
Endoxon, ἔνδοξον, argumentum probabile.
Endyte, ἐνδύτη, supremum sacrae mensae instratum.
Enelata, ἐνήλατα, ligna recta, in quae defiguntur gradus scalarum, vel ipsi gradus. Item paxilli, qui infiguntur ad retinendas rotas.
Enelysia, ἐνηλύσια, loca a fulmine tacta.
Energasia, ἐνεργασία, evidentia orationis, qua rem magis ostendere videmur, quam dicere.
Energia, ἐνέργεια, efficacia, vis.
Energicus, efficax.
Enneadecaeteris, ἐννεαδεκαετηρίς, cursus annorum undeviginti.
Enneagonus, ἐννεάγωνος, novem habens angulos.
Enneaterides, ἐννεατηρίδες, celebritates tres apud Delphos.
Ennomios, ἐννόμιος, hereditatum scriptor.
Ennomotarcha, ἐνωμοτάρχης, praefectus quartae partis decuriae.
Ennomotia, quarta decuriae pars: vel ipsa decuria.
Enodabilis, explicabilis.
Enodia, ἐνοδία, Hecate, quod in via, ἐν ὁδῷ, inventa sit ab Inache.
Enoplia, ἐνοπλία, saltatio ab armatis facta.
Enormatus, congruens normae.
Enosis, ἕνωσις, unio: ab ἕν.
Enosteos, lapis, qui ossis speciem habet.
Enoticum, ἑνωτικόν, edictum de unione Ecclesiarum.
Enotocoetae, ἐνωτοκοῖται, homines tam longis auribus, ut usque ad talos perveniant; et in illis hi, cum decumbunt, dormiant.
Ensiformis, ensis habens formam.
Entasis, ἔντασις, intentio, productio.
Enterata, exenterata.
Enteron, ἔντερον, intestinum.
Enthemata, ἐνθέματα, quae recenti vulneri imponuntur sistendo sanguini. Item surculi, qui in insitione trunco infiguntur.
Entheo, as, ἐνθεῶ, numine afflo.
Entheton, ἔνθετον, medicamentum excellens.
Enthusiasmus, ἐνθουσιασμός, instinctus sacer, inspiratio divina.
Enthusiasta, ἐνθουσιαστής, entheus.
Enthusiasticus, ἐνθουσιαστικός, divino instinctu afflatus.
Enthymematicus, ἐνθυμηματικός, ad enthymema pertinens.
Enthymematium, ἐνθυμημάτιον, breve enthymema, brevis sententia.
Entolina, ἐντόλινα, praescripta, quae dantur legatis, quibus legationis capita continentur.
Entoma, ἔντομα, insecta.
Entropha, ἔντροφα, innutrita. Referuntur a *Polluce* inter ornamenta muliebria.
Entropides, ἐντροπίδες, genus calceamenti.
Enuntiative, enuntiando.
Eolus vel Aeolus, αἰόλος, varius, variegatus. *Gloss.*
Epactra, ἐπακτρα, piscatoria navigia.
Epactres, ἐπακτρεῖς, piscatores.
Epagogia, ἐπαγώγια, praeputia.
Epagon, ἐπάγων, trochleae genus.
Epaecla vel Epaicla, ἐπαικλα, vel ἐπάϊκλα, bellaria, quae post coenam inferuntur.
Epalanete, es, piscis in Sequanae ostio frequens.
Epanconismus, ἐπαγκωνισμός, incubitatio.
Epangelia, ἐπαγγελία, cum quis accusatur, quod praeter leges concionetur, aut rempubl. capessat.
Eparchia, ἐπαρχία, praefectura provinciae.
Eparchiotes, ἐπαρχιώτης, provincialis.
Eparchus, ἔπαρχος, praefectus provinciae.
Eparmata, ἐπάρματα, tumores secundum aures.
Epaulia, ἐπαύλια, dona postridie nuptiarum a sponsae patre sponso oblata.
Epectasis, ἐπέκτασις, porrectio, epenthesis.
Epensare, expensum ferre.
Epetecticalis, terminus, qui alios terminos agrorum commonstrat. *Var. Auct. de Limitib.*
Epha, (Hebr. אֵיפָה), mensura aridorum.
Ephaptis, ἐφαπτίς, genus vestis muliebris.
Epharmosis, ἐφάρμοσις, adaptatio: species computationis.
Ephectici, ἐφεκτικοί, philosophi de rebus omnibus dubitantes.
Ephectos, ἐφέκτος, numerus unum totum, ejusque sextam partem continens.

Ephegesis, ἐφήγησις, causa et judicium in eum, qui fines relegationis transilierit.
Ephemera, ἐφημέρα, febris unius diei.
Ephemerus, ἐφήμερος, unum diem durans.
Ephestii, ἐφέστιοι, Penates, Lares.
Ephestris, ἐφεστρίς, vestis, quae armis superinduitur.
Ephialos, ἐφίαλος, febris ex vitreo et acido phlegmate.
Ephod, (Hebr. אֵפוֹד), superhumerale pontificis Hebraeorum.
Epholae, vel Epholia, epulum. Item quidquid annuum usum praestat. *Cod. Theod.* 16, 10, 20.
Ephoria, ἐφορία, inspectio: officium Ephororum.
Ephphetha, ἐφφαθά, adaperire: imperat. passiv. Vox Syro-Hebraica.
Ephthopola, ἑφθοπώλης, qui cibos coctos vendit.
Ephthopolium, ἑφθοπωλεῖον, locus, ubi cibi cocti venduntur.
Epibaterium, ἐπιβατήριον, carmen, quod reversis a navigatione canitur.
Epibaterius, ἐπιβατήριος, Apollo navigantium praeses.
Epibathra, ἐπίβαθρα, scalae nauticae, quibus navis conscenditur. Item machina quaevis scansoria.
Epiblema, ἐπίβλημα, vestis exterior, amiculum, paludamentum.
Epicamison, tunica.
Epicataphora, ἐπικαταφορά, superna porta in coelo, apud astrologos.
Epicauma, ἐπίκαυμα, ulcus oculi sordidum, crustosum, humore foedo fluens.
Epicephalion, ἐπικεφάλιον, tributi impositio in capita.
Epichaerecacos, ἐπιχαιρέκακος, qui gaudet alienis malis.
Epichimazin, ἐπιχειμάζειν, dicitur, cum tardius solito hiberna tempestas venit: sicut prochimazin, προχειμάζειν, cum citius.
Epicichlides, ἐπικιχλίδες, genus carminis, quod cum Homerus pueris praecineret, turdis donabatur.
Epichrista, ἐπίχριστα, circumlitiones. In pictura sunt ultimae manus lambenti penicillo datae.
Epiclinium, ἐπικλίνιον, lectus super lectum: vel ornamentum super lectum.
Epicombia, ἐπικόμβια, donaria praebita ab Impp. die coronationis.
Epicomion, ἐπικώμιον, laudatio, quae in comissationibus post victoriam concinebatur.
Epicopanon, ἐπικόπανον, mensa coquinaria.
Epicopi, ἐπίκοποι, remis appositi et gubernaculis nautae.
Epicrasis, ἐπίκρασις, temperatio humorum.
Epicrisis, ἐπίκρισις, dijudicatio, censura.
Epicyema, ἐπικύημα, secundus fetus conceptus, primo nondum edito.
Epidemia, ἐπιδημία, accessus et adventus in urbem. Item morbus contagione se dilatans per populum.
Epidemicus, et Epidemius, ἐπιδημικός, et ἐπιδήμιος, popularis. Morbus epidemicus, contagiosus.
Epididymis, ἐπιδιδυμίς, propria et intima testiculorum tunica, dura, crassa, et admodum valida.
Epies, maximus Deorum interpres apud Aegyptios: cui attribuebant accipitris caput, aliaque multa superstitiosa.
Epigaeum, ἐπίγαιον, quod est supra terram.
Epigastrium, ἐπιγάστριον, pars abdominis, quae stomacho primisque intestinis praetenditur.
Epigius, ἐπίγειος, humi repens: dicitur de planeta terrae proximo.
Epigonatium, ἐπιγονάτιον, genuale, scabellum, in quo genu flectitur.
Epigrammatographus, ἐπιγραμματογράφος, epigrammatum scriptor.
Epigraphe, ἐπιγραφή, inscriptio.
Epigrypus, ἐπίγρυπος, nasum habens aduncum.
Epiicia, ἐπιείκεια, aequitas, summi juris moderatio.
Epilema, emplastrum, quod supra voraginem vulneris imponitur.
Epilogismus, ἐπιλογισμός, ratio, quae id quod ab intelligentia divertit, in firmam certamque notitiam adducit.
Epimanicium, ornatus manicae sacerdotis in dextro brachio, in quo intexta erat imago Salvatoris.
Epimela, ἐπιμῆλα, species malorum.
Epimeletes, ἐπιμελητής, curator.
Epimetatica, inscriptiones foribus apponi solitae, ut innotesceret, cuinam destinata foret domus, seu militi, seu hospiti.
Epimythium, ἐπιμύθιον, moralis fabulae sententia.
Epiodium, ἐπῴδιον, canticum cadavere nondum sepulto.
Epipedon, ἐπίπεδον, superficies.
Epiphoremata, ἐπιφορήματα, omnia secundis mensis inferri solita praeter portionem unicuique convivarum statim appositam.
Epiphyllis, ἐπιφυλλίς, ultimus in summo palmite racemus, qui plerumque parvis rarisque acinis sero maturescit: ideoque inutilis, et in vindemia fere negligitur.
Epiphysis, ἐπίφυσις, adnata appendix.
Epiplocele, ἐπιπλοκήλη, descensus omenti in scrotum.
Epiploomphalon, ἐπιπλοόμφαλον, omenti in umbilicum descensus.

Epipolasis, ἐπιπόλασις, chymicis est, cum sublimatum ad superficiem tantum ascendit, eique insidet.
Epipteron, ἐπίπτερον, lens palustris.
Epiradium, radius super radium.
Epischides, ἐπισχίδες, cuneoli.
Episcirosis, ἐπισκίρωσις, sacrificii quoddam genus.
Episcopium, ἐπισκοπεῖον, episcopi aedes.
Episcopor, episcopum ago.
Episitii, ἐπισίτιοι, parasiti.
Episodium, ἐπεισόδιον, quidquid dramati inseritur praeter fabulae argumentum, excitandi risus gratia.
Epispastica medicamenta, ἐπισπαστικά, quae vim habent attrahendi et purgandi vulnera.
Epistalma, ἐπίσταλμα, commissio principis per mandati subscriptionem.
Epistathmi, ἐπισταθμοὶ, qui praesunt in comitatu principis, aut ducis exercitus, praefecti hospitiorum.
Epistathmia, ἐπισταθμία, hospitii procuratio.
Epistemonarches, ἐπιστημονάρχης, doctrinae ecclesiasticae praesul.
Epistolarium, liber epistolarum.
Epistoleus, ἐπιστολεὺς, epistolarium scriptor et magister.
Epistomizo, ἐπιστομίζω, contineo, refreno.
Epistropheus, ἐπιστροφεὺς, prima colli vertebra.
Epitherape, ἐπιθεραπή, dispositio, praevisio.
Epithesis, ἐπίθεσις, impositio. Item inscriptio, attributum, cognomen contumeliosum alicui appositum.
Epithymia, ἐπιθυμία, concupiscentia, desiderium.
Epitimia, ἐπιτιμία, aestimatio, pretium. Item status civis integer, existimatio ac fama alicujus salva et illaesa.
Epitithides, ἐπιτιθίδες, simae, quae super coronas ponuntur, in architectura.
Epitomator, qui in epitomen redigit.
Epitrachelium, ἐπιτραχήλιον, collarium patriarchae, et archidiaconi.
Epitragi, ἐπίτραγοι, vermes infesti vitibus.
Epitragias, ἐπιτραγίας, piscis quidam foedi odoris.
Epobelia, ἐπωβελία, sexta pars mulctae, quam accusator dabat reo non convicto.
Epocha, ἐποχή, initium certum aliquod, unde anni numerantur.
Epomis, idis, ἐπωμὶς, amictus brevior, qui humeris injicitur.
Epostracismus, ἐποστρακισμὸς, lusus puerilis, quo planos lapillos super undas subsilientes jaciunt. Describitur a *Minuc. Fel. Octav.* 3. V. TESTA §. 6. in *Lexico*.
Epotica, primaria quaestio. *Pap.*
Epulatorius, edulis, epulis aptus.
Epulis, idis, ἐπουλὶς, caro juxta dentes excrescens.
Epulonius, ad Epulonem pertinens, de quo in Evangelio. *Scriban.*
Epulotica, ἐπουλωτικά, medicamenta cicatricem inducentia.
Equae, puellae deformes.
Equicervus, alce, animal partim cervo, partim equo simile.
Equisessor, qui equo vehitur.
Equitatura, equi, quibus in itinere utimur.
Equoro, as, navigo. *Gloss. Cyrill.*
Equotus, privatus vita. *Gloss. Isid.*
Era, terra. *Cerd.*
Eraphiotes, ἐραφιώτης, cognomen Bacchi ab inducenda rixa et contentione.
Eremia, ἐρημία, desertus locus, solitudo.
Eremicola, eremum colens. *Pap.*
Eremipeta, eremum petens.
Eremiticus, ad eremitam pertinens.
Eretes, ae, ἐρέτης, remex.
Ergaster, ἐργαστήρ, operarius, opifex.
Ergasteriacum, ἐργαστηριακὸν, tributum pro officinis.
Ergasteriarcha, ἐργαστηριάρχης, qui officinae praeest.
Ergates, ἐργάτης, operarius, opifex.
Ergaticus, ἐργατικὸς, operarius, adj.
Ericetum, locus ericis abundans.
Eriopolium, ἐριοπώλιον, forum, ubi lana venditur.
Eristicus, ἐριστικὸς, contentiosus.
Eriunius, Ἐριούνιος, Mercurius cognominatus est, quod valde prosit hominibus.
Erodius, genus avis, aliis ciconia, aliis fulica, aliis ardeola.
Erogenneton, ἐρωγεννήτων, herba sic dicta, quod amatoriis conveniat.
Errhinum, ἔῤῥινον, medicamentum, quod in nares injicitur.
Erubeo, erubesco.
Erudimentum, eruditio, institutio. *Fulgent.*
Erythroides, ἐρυθροειδὴς, membrana carnosa scroti.
Erythropus, ἐρυθρόπους, avis quaedam rubris pedibus.
Erythrotaones, ἐρυθροτάωνες, genus anserum, quorum in superciliis cocci rubor: quasi rubei pavones.
Esculentia, pinguedo. *Gloss. Isid.*
Esdra, compositio adversus aegritudinem cerebri.
Esperinus, ἑσπερινὸς, hymnus in Ecclesia cani solitus hora decima.
Essentialis, ad essentiam pertinens.

Etaeriarches, ἑταιριάρχης, capitaneus militum externorum.
Etheca (rectius Ectheca, ἐκθήκη) solarium, vel moenianum.
Ethelontes, ἐθέλοντες, volentes: nomen histrionum apud Thebanos.
Ethmoides, ἠθμοειδὲς, narium meatus.
Ethnarcha, ἐθνάρχης, princeps minor rege, major tetrarcha, scil. in unam gentem imperium habens.
Ethnicismus, cultus Deorum turpium.
Ethopoeii, ἠθοποιοὶ, histriones.
Etymologus, ἐτυμολόγος, qui de notationibus verborum disserit.
Evagino, as, gladium e vagina educo.
Evaleo, evalesco.
Evaneo, evanesco.
Euangeliarium, liber Euangeliorum.
Euangelismus, εὐαγγελισμὸς, bonus nuntius.
Euangelizo, εὐαγγελίζω, bona et fausta nuntio.
Euaris, εὔαρις, exsecrabilis.
Evasio, actus evadendi, fuga.
Eubo, oleo. *Gloss. Isid.*
Eubolus, εὔβολος, jactus talorum felicissimus.
Eubulia, εὐβουλία, bona consultatio.
Eucaeria, εὐκαιρία, opportunitas.
Eucharisto, εὐχαριστῶ, gratulor. *Cathol.*
Euchyla, εὔχυλα, et
Euchyma, εὔχυμα, quae sunt boni succi.
Eucrasia, εὐκρασία, temperamentum.
Eucteria, εὐκτήρια, loca, in quibus preces fiunt.
Euctici, εὐκτικοὶ, hymni, preces et vota continentes.
Eudaemonia, εὐδαιμονία, beatitudo.
Eudoxia, εὐδοξία, bona fama.
Euectice, εὐεκτική, medicinae pars, quae perfecte valentem in eo statu conservat.
Evecto, as, frequentativ. ab eveho. *Gloss.*
Everge, tudicula.
Everriculo, as, compilo, everro.
Eulabes, εὐλαβὴς, negotiorum susceptor.
Evocatorie, evocando: ut Evocatorie curare. *Theod. Priscian.*
Euphemia, εὐφημία, fausta acclamatio.
Euretron, εὕρετρον, praemium inventionis rei furto ablatae, vel ob indicium furis.
Euroaquilo, Caecias ventus.
Euroclydon, εὐροκλύδων, ventus procellosus, Eurus mare turbans.
Euthanasia, εὐθανασία, mors tranquilla, et beata.
Euthymia, εὐθυμία, animi tranquillitas.
Euthyoria, εὐθυωρία, recte lineae porrectio, mensura in directum acta.
Euthytonus, εὐθύτονος, in rectum protensus.
Eutrapelia, εὐτραπελία, urbanitas, lepos, festivitas, facetiae.
Exabundo, abundo.
Exacerbatio, irritatio. *Salvian.*
Exacerbatrix, quae irritat.
Exagitatio, agitatio.
Exagogicus, ἐξαγωγικὸς, ad exagogam pertinens. Vectigalia exagogica, quae ex mercibus exportatis exiguntur.
Exagoniae, quae ad rem non pertinent: quasi extra agonem, ἐξαγώνιος.
Exangelus, ἐξάγγελος, qui extrinsecus quidpiam nuntiat.
Exapsalmon, ἐξάψαλμον, numerus senarius psalmorum.
Exarchatus, munus et dignitas, et ditio exarchi.
Exardeo, exardesco.
Exareo, exaresco.
Exargentare, in pecuniam redigere.
Exartum, novale.
Exasperatrix, quae exasperat.
Exastria, locus aeri expositus.
Exauctoratio, dimissio, solutio.
Exbromare, expurgare.
Exbuo, exinanio, exhaurio.
Excalo, loco dimoveo, elicio cantionibus, evoco.
Exceptorium, vas ad aliquid excipiendum. *Gloss.*
Excoctorius, ad excoquendum pertinens.
Excolidus, non cultus, squalidus.
Excoriatio, corii detractio.
Excoriator, corii detractor.
Excubialis, ad excubias pertinens. *Sarisberiens.*
Excubus, excubitor. *Id.*
Exculens, importunus. *Gloss.*
Excurema, solers inventum.
Excusatorius, ad excusandum pertinens.
Excussor, qui excutit.
Exegematicus, ἐξηγηματικὸς, narrativus, expositorius. Exegematicum poema, in quo poeta solus loquitur: contrarium dramatico.
Exegesis, ἐξήγησις, interpretatio, narratio.
Exegeta, et Exegetes, ἐξηγητής, interpres.
Exegeticus, ἐξηγητικὸς, declarativus.
Exegeus, ἐξηγεὺς, qui pubertatem transiit, scil. anno XVI.
Exemplare, describere. *Ruricius.*
Exephebus, idem qui exegeus.
Exercibilis, qui exerceri potest. *Coel. Aurelian.*
Exercipes, qui ad cursuram se exercet. *Gloss.*
Exermis, vel Exermus, inermis. *Cathol.*

Exfestuco, as, abdico, honorem alteri abrogo: a festuca, vindicta, seu virga.
Exfornicatus, qui extra suam gentem fornicatus est.
Exholcismus, ἐξολκισμὸς, ossis translatio a superficie in profundum.
Exydatosis, ἐξυδάτωσις, corruptio sanguinis in substantiam aqueam.
Exigentia, postulatio, exactio.
Exiliatus, in exilium missus.
Eximequi, proxenetae. *Gloss. Isid.*
Exinceps, deinceps.
Existentia, ipsum exsistere.
Exiteria, ἐξιτήρια, dies, quo quis Athenis magistratum deponebat.
Exmares, eunuchi.
Exobigla, extremae excubiae, et remotius positae.
Exocatacoeli, secretorum Ecclesiasticorum praefecti.
Exoccupo, occupo, capio. *Sarisberiens.*
Exodiosus, invisus. *Gloss.*
Exomantium, exterius mantellum, pallium. *Gloss.*
Exomereusis, ἐξομήρευσις, actus poscendi obsides.
Exomidium, ἐξωμίδιον, superhumerale.
Exomonites, presbyter forensis.
Exomphalum, ἐξόμφαλον, umbilici vitium, cum plus aequo exstat.
Exoperor, operor. *Gloss.*
Exophthalmus, ἐξόφθαλμος, qui oculis est prominentibus.
Exopiastus, qui pullos non alit.
Exoporton, porta exterior.
Exoprasia, tributum pro iis, quae exportantur.
Exornativus, ad exornandum pertinens.
Exostae, ἐξῶσται, moeniana, podia projecta in aedibus.
Exostracismus, ἐξοστρακισμὸς, ostracismus.
Exotice, ἐξωτικῶς, peregrino more.
Expavescentia, pavor.
Experimento, as, experimentum capio.
Expiamentum, expiatio.
Expiscatio, investigatio.
Explicite, explicate.
Expopulor, depopulor.
Expostulator, qui expostulat.
Exprobrabilis, qui exprobrari potest.
Expromare, expromere. *Apic.*
Exprompture, idem. *Fulgent.*
Expropitio, as, propitium reddo.
Expuncta, fibras pectoris. *Gloss. Isid.*
Exputabilis, qui computari potest.
Exscaturio, scaturio. *Gloss.*
Exspicio, video.
Exstercorator, stercorator.
Exstercoro, stercoro.
Exsumptuavit, pauperavit. *Gloss. Isid.*
Extar, aes theatricum, quod spectandi causa datur. V. EXTRA in *Lexico*.
Extelo, as, libertate dono. *Gloss.*
Extemporaneus, extemporalis.
Extensor, productor.
Extenuatorius, qui extenuat. *Theod. Priscian.*
Extenuatrix, quae extenuat. *Macer.*
Exterminabilis, exterminandus. *Cassiod.*
Exterminatorius, exterminans.
Exterminatrix, quae exterminat. *Sarisberiens.*
Extestinus, extraneus, externus. *Pap.*
Extispicina, extispicium.
Extogatus, non amplius togatus.
Extollentia, elevatio, sublatio.
Extrabundus, extrarius, extraneus.
Extracola, foris habitans. *Gloss.*
Extractio, actus extrahendi.
Extraordinarie, extra ordinem.
Extravagantes, principum constitutiones extra corpus Juris positae.
Extreus, abortivus. *Pap.*
Extricabilis, qui extricari potest.
Extrinsece, extrinsecus.
Extromis, extremus. *Gloss. Isid.*
Extrorsum, versus exteriorem partem.
Extruncis, arbor truncata. *Gloss. Isid.*
Exvito, evito, declino, depello. *Gloss. Isid.*
Exulabundus, exulans.
Exulaticius, exul. *Gloss.*
Exunguare, ad unguem examinare. Exunguare vinum, ejus vires per colum frangere.
Exurgito, exhaurio.
Exuthenismus, ἐξουθενισμὸς, figura, qua rem extenuamus, et contemptibilem facimus.
Exuvium, exuviae.
Exypnistae, ἐξυπνισταί, qui fratres dormientes in Ecclesia excitabant.

F

Fabana, stipulae ex fabis.
Fabatum, puls ex fabis.
Fabellatio, sermo de fabellis. *Gloss.*
Fabellator, fabulator, auctor fabellarum.
Fabetum, locus fabis consitus.
Fabricateria, ornatus, aut locus fabrorum.
Fabricatura, fabrica.
Fabricium, fabrica.
Fabulamentum, fabularum series.

Faccio, adulando impedio.
Facialis, linteum, quo facies tergetur. *Gloss.*
Faciecula, parva facies.
Facillo, strangulo: quasi faucillo. *Gloss.*
Facitergium, facialis.
Factibilis, qui fieri potest.
Factitiosus, multa faciens, daedalus. *Gloss.*
Facturio, facere cupio.
Faculentus, lucidus, clarus.
Faderfium, dos.
Fagea, pabuli genus instar glandis fagineae.
Fagopyrum, frumenti genus, quod vocant saracenicum.
Faia, glans.
Faida, injuria, hostilis actio.
Fal, crudelis, immisericos, apud Belgas.
Falantum, coelum, apud Etruscos.
Falcitat, putat, secat, aestimat.
Falcunculus, parvus falco.
Faida, bellum.
Falisia, locus in stabulo, ubi foenum et pabulum ponitur. Fortasse legendum falisca. V. FALISCUS §. 3. in *Lexico.*
Fallenter, fallendo. *Novatian.*
Fallibilis, qui fallit. *Gloss.*
Falsifico, as, corrumpo, falsum facio.
Falsito, as, falsifico.
Falsones, deceptores. *Gloss.*
Falsosus, qui decipit. *Gloss. Isid.*
Falvus, fulvus.
Famen, allocutio. *Guil. Brito.*
Fameo, esurio.
Famesco, fame laboro. *Alcim.*
Familiarica dicuntur ea, quae militibus dantur ad familiam alendam.
Familiarium, quod servo competit, ut sagum, gladius. *Corn. Fronto.*
Famulosus, serviens. *Gloss. Isid.*
Faria, verba multa. *Gloss. Isid.*
Farticula, parva farcimina.
Fascialis, ad fasciam pertinens.
Fascinator, fascinans. *Gloss.*
Fastuosus, fastosus.
Fatigia, labor.
Faustitudo, faustitas.
Fautorius, qui favet.
Favulus, parvus favus.
Febrico, febricito.
Febrifugus, febrem fugans.
Feida, vel Faida, aperta inimicitia. *Leg. Longobard.*
Feliatum, curvatum. *Gloss. Isid.*
Felico, felicem facio. *Cathol.*
Felonia, delictum vassali in dominum.
Feltrum, pannus ex lana coacta, seu stipata.
Feminatio, feminea conditio. *Constantin. Afer.*
Fen, Arabice est doctrina.
Fenestricula, parva fenestra.
Fenna, articulus, particula.
Feo, es, abundo, fecundus sum. Vox Hispanica.
Feraculus, aliquantum ferax.
Feria, quaelibet hebdomadae dies: quia olim annus a diebus Pascuae feriatis incipiebat, inquit *Scaliger.*
Ferio, as, ferior, otior.
Fermentatio, fermentum.
Fervide, ferventer.
Festinantia, festinatio.
Festo, as, festum diem ago.
Feudum, genus clientelae. Hinc Feudale jus.
Fiatosa, piscis quidam marinus.
Fibebella lumina, solis ortus, vel lunae. *Pap.*
Fibella, parva fibra.
Fibularius, fibulatorius.
Fictus, us, fictio. *Sarisberiens.*
Fideipromissor, fidejussor. *Gloss.*
Fiducialis, ad fiduciam pertinens.
Figularius, figulus. *Gloss.*
Filamentum, filorum congeries, apud medicos.
Filiatio, agnitio filii. Item status et conditio filii.
Filo, as, neo.
Filtratio, percolatio.
Filtro, as, colare.
Filtrum, colum chymicum.
Fimbri, bombyces. *Gloss.*
Fio, fis, odorem aut fumum emitto: a *θύω.* Hinc Suffio.
Fisclum, fiscella olei. *Isid. Orig.* 20, 14.
Fistulor, aris, sibilo. *Gloss.*
Fitialis, facetus, eloquens. *Gloss.*
Fixio, actus figendi. *Gloss.*
Fixorium, id quo aliquid figitur, ut clavus.
Flagellativus, flagellaticius. *Gloss.*
Flagellator, qui flagellat.
Flagitamentum, exagitatio, vexatio. *Fulgent. Mythol. praef. l.* 1. V. FLAMENTUM in *Lexico.*
Flascium, et
Flasco, vas vinarium. V. PHLASCA in *Lexico.*
Flatulentus, et
Flatuosus, flatu in corpore laborans.
Florenus, nummus aureus a Florentinis primo cusus.
Floretum, et
Floriarium, locus ubi flores abundant.

Fluminosus, fluminibus abundans.
Fluviolus, parvus fluvius.
Fluxibilis, fluxilis.
Foculare, focus.
Fodrum, pabulum equorum. Item annona militaris.
Follentia, vanitas.
Folleralis, nummi genus, idem ac follis.
Follex, camini uter.
Follitia, vanitas. *Gloss. Isid.*
Folonitia, idem.
Fomahant, stella Aquarii. Vox Arabica.
Foraculum, id quo aliquid foratur, terebra.
Foratica, tributum, quod et transitorium, et tractorium dicitur.
Forbanum, proscriptio. Vox German.
Forefacio, et Forisfacio, pecco. *Gloss. Isid.* Item offendo. Hinc forisfactum, peccatum.
Forestarius, custos nemoris. Item solitarius, agrestis.
Forestum, silva. Vox Longobard.
Forisfactum. V. *Forefacio.*
Forjudico, foris judico.
Formalitas, differentia, quae ex forma petitur.
Formaliter, per formam.
Formastrum, opus pistorium.
Formicoleon, animal formicae infestum.
Formiter, cum forma.
Fornicaria, meretrix, vel prostibulum.
Fornicarius, scortator.
Fortalitium, propugnaculum, castellum.
Fortean, fortassis.
Fortex, infima pars rosae albida.
Fortitas, fortitudo. *Gloss.*
Fraganae, arum, plagiarii, qui ingenuorum liberos, aut servos alienos vendunt, aut supprimunt.
Fragiliter, inconstanter, debiliter.
Frana, judex.
Franchire, liberum facere.
Franchisia, manumissio, immunitas.
Francomastix, Francorum obtrectator.
Francus, liber. Vox German.
Frangibulum, id quo quid frangitur.
Fratellus, fraterculus. *Terent. Scaur.*
Fratrimonium, bona fraterna.
Fratrissa, uxor fratris. V. FRATRIA in *Lexico.*
Fraudeo, fraudulenter ago.
Fraxinetum, locus fraxinis consitus.
Frea, ae, filia virgo de parente suo relicta. Item potestas, dominium. Vox German.
Fretum, compositio cum fisco. Item exsilium.
Fremium, herbae genus.
Frenarius, frenorum artifex.
Frenatio, freni injectio.
Frenusculi, ulcera circa rictum oris.
Friabilitas, fragilitas.
Frictorium, lignum aridum. *Gloss.* Item sartago, in qua friguntur carnes.
Fridaria, certus annorum numerus, in quo planeta gubernans vitam nati, bonum, vel malum ei dat. Vox Arab.
Frigefacio, frigefacto.
Frigefactio, refrigeratio.
Frigefactus, refrigeratus.
Frigefio, frigidus fio.
Frigiditas, frigus.
Frigidiuscule, aliquantum frigide.
Frigidule, idem.
Frigium (scribe *Phrygium*), mitra.
Frigoro, as, refrigero. *Coel. Aurel.*
Frilingi, ingenui.
Fringilago, ginis, parorum genus.
Frisinga, aut Friskinga, fetus porci, aut ovis.
Fritillum, stillicidium stercoris in sterquilinium.
Frivolarii, qui scruta vendunt.
Frivolarium forum, ubi scruta venduntur.
Frondo, as, frondesco.
Frontaria, frons et limes provinciae.
Frontispicium, frons, facies.
Fructificus, fructuosus.
Frugiferatio, frugum productio.
Frugo, frugem carpo.
Frustraneus, frustrabilis.
Fugillatores, umbrae daemonum, qui ignem ferunt. Item qui e lepide ignem eliciunt.
Fugillo, ignem e lapide elicio.
Fugillum, ferrum, quo ignis e lapide elicitur.
Fulbora, filius legitimus. Vox Longobard.
Fulcio, onis, fulcimen, fultura.
Fulcraria, lecti fulcra.
Fulcrarius, fulcrorum lecti artifex. Item qui turbines et crepitacula puerilia facit, et hujusmodi opera tornatilia.
Fulgero, fulgeo, splendeo.
Fulina, coquina.
Fulinare, coquere.
Fulinarius, coquus.
Fulminosus, fulmineus. *Sariberiens.*
Fulvedo, fulvus color.
Fumigabundus, fumidus.
Fumigatio, suffitus.
Functa, cadavera, homines vita functi. *Gloss.*
Fundamentalis, ad fundamenta pertinens.
Fundamentatus, fundamento nixus.

Fundibula, funda.
Fundibularius, funditor.
Funeralis, funebris.
Fungibilis, qui alterius vicem fungi potest.
Fungidus, fungosus.
Furabula, tenebrae. *Gloss. Isid.*
Furcilis bidens, furca versando foeno: tridens, fimo.
Furculosus, furcillatus. *Appul. de herb.*
Furculus, furunculus.
Furfuratio, et
Furfurisca, porrigo, vitium capitis.
Furialitas, et
Furiositas, furor.
Furnicum, furni instar habens, laqueatum, cameratum.
Furo, mustela.
Furtulum, parvum furtum.
Fuscinula, parva fuscina. *Sipontin.*
Fusim, fuse, sparsim.
Fusionalicium, et
Fusionaticum, a fusione dictum: est genus tributi.
Fustigatio, fustuarium.
Futis, vas aquarium, futum.

G

Gajacum, et Guajacum, Italice *legno santo*, lignum Indicum utile adversus luem Gallicam.
Gajum, silva densissima.
Galactophagi, *γαλακτοφάγοι*, qui lacte vivunt.
Galactopola, *γαλακτοπώλης*, qui lac vendit.
Galactopotes, *γαλακτοπότης*, lactis potor.
Galanga, radix aromatica nota.
Galaxia, *γαλαξία*, via lactea in coelo.
Galbulus, galbula avis.
Galega, ruta capraria.
Gallesco, Gallos Cybeles imitor.
Gallinago, perdix rustica.
Gallium, herba vim habens coaguli.
Gallulo, as, gallulasco, pubesco: crassiorem vocem facio.
Gamalis, ex legitimo matrimonio natus.
Gammadium, *γαμμάδιον*, parvum gamma.
Gammoides, *γαμμοειδής*, ferrum chirurgicum ad pus extrahendum, figura litterae *Γ.*
Gamos, *γάμος*, nuptiae.
Gangites, gemma ad Gangen fluv. nascens.
Gannator, irrisor, illusor. *Gloss.*
Gannatura, irrisio. *Aldhelm.* Item turpe lucrum.
Ganno, as, irrideo, illudo. *Gloss.*
Gardingus, dignitatis nomen.
Garem, tribunal subitarium imperatori erectum.
Gargareo, onis, *γαργαρεὼν*, uvula.
Gargarismus, *γαργαρισμὸς*, gargarismatium.
Garopola, *γαροπώλης*, qui garum vendit.
Garosmus, gari odor: a *γάρον*, garum, et *ὀσμὸς*, odor.
Garrulus, nomen avis.
Garzonestasium, locus Constantinopoli in media aula, ubi pueri stabant.
Gasachius, adversarius. In *legib. Salic.*
Gastaldia, custodia.
Gastaldius, comes. Item custos.
Gastrae, vasa vinaria. V. GASTRUM in *Lexico.*
Gastrimargia, *γαστριμαργία*, ingluvies, intemperantia.
Gastrimargus, *γαστρίμαργος*, gulosus.
Gastrochires, *γαστροχεῖρες*, qui manuum artificio victum quaerunt.
Gastromantia, *γαστρομαντεία*, divinatio per ventrem: vel cum divinant spiritus in ventre obsessorum.
Gavata, vas escarium. V. GAVATAE in *Lexico.*
Gaudenter, laete. *Sarisberiens.*
Gaudiloquus, qui cum gaudio loquitur.
Gaudiolum, parvum gaudium.
Gaudiosus, plenus gaudio.
Gaviso, gaudeo.
Gehennalis, ad gehennam pertinens.
Gelabilis, qui gelari potest.
Gelifactus, gelidus factus.
Gemmades, (*lege* gymnades, *γυμνάδες*) mulieres Lacedaemoniae. *Gloss. Isid.*
Genea, *γενεὰ*, generatio. Item ala mille equitum. Item spatium XXX. annorum.
Genealogicus, *γενεαλογικὸς*, ad genealogiam pertinens.
Genearcha, *γενεάρχης*, princeps generis.
Genearchicus, *γενεαρχικὸς*, ad genearcham pertinens.
Generabilitas, generalitas.
Genericus, ad genus pertinens, universalis.
Genesia, *γενέσια*, festa, quibus amici natalem celebrant defuncti, cujus memoriam conservare student.
Genethle, *γενέθλη*, Venus.
Genethlia, orum, *γενέθλια*, celebritas in die natali.
Gengibiae, gingivae.
Genianus, ad genium pertinens, luxuriosus.
Geniculare, genu flectere. *Gloss.*
Genistella, genista.
Gentianella, herba, alio nomine Surge et ambula.
Gentilismus, Gentilium superstitio, Gentilitas.
Genuarius, qui ad genua alicujus accidit.
Genula, parva gena.
Geodaesia, *γεωδαισία*, terrae divisio, partitio.
Geodaetes, *γεωδαίτης*, terrae divisor.

Geomantes, *γεωμάντης*, qui ex terra vaticinatur.
Geomantia, *γεωμαντεία*, divinatio ex terra.
Germinasco, germino.
Geron, *γέρων*, senex.
Gerontopogon, *γεροντοπώγων*, herba alio nomine barba sacerdotum.
Gesticulatrix, gesticularia.
Gestiuncula, res minuta. *Gloss. Isid.*
Gigantinus, giganteus. *D. Bernard.*
Gignarus, delirus. *Gloss.*
Gilla, vitriolum vomitivum.
Ginglymus, *γίγγλυμος*, portae cardo, qui cum ipsa porta vertitur. Item articulatio cubiti.
Gissium, labrum, terminus. *Gloss.*
Gladiatoricius, in gladii modum factus. *Marcell. Empir.*
Glandatio, glandium collectio: et pastio suum per glandes. *Sipontin.*
Glauciolus, dicitur equus, qui felineis est oculis.
Glesco, glisco.
Glirius, somnolentus.
Glis, idis, *vel* itis, mucor panis et vini.
Glis, issis, lappa seu carduus.
Gliscosus, lapposus.
Gloriabilis, qui gloriatur.
Glossalgia, *γλωσσαλγία*, dolor linguae.
Glossocomum, *γλωσσόκομον*, arcula reponendis tibiarum lingulis.
Glossographus, *γλωσσογράφος*, qui glossas scribit.
Glycea, narium ulcera.
Glycypicros, *γλυκύπικρος*, dulcis simul et amarus.
Gnaba, *vel* Gnabat, natus, generatus, filius. *Gloss. Isid.*
Gnaphalon, *γνάφαλον*, tomentum ex lana concisa, quae vestibus detrahitur a fullone in poliendo.
Gnaphos, *γνάφος*, frutex spinosus, carduus, quo panno recens texto lana deducitur.
Gnare, et
Gnariter, docte, perite.
Gnaturio, liberis operam do.
Gnomologia, *γνωμολογία*, liber sententiarum.
Gnomologus, *γνωμολόγος*, qui sententias colligit.
Gnomones, *γνωμῶνες*, dentes in jumentis, quibus aetas eorum dignoscitur.
Goetia, *γοητεία*, incantatio.
Golora, testudo. *Gloss.*
Gomphosis, *γόμφωσις*, coagmentatio, cum os ossi infigitur.
Gorgophorus, *Γοργοφόρος*, pro Gorgonophorus, epithet. Palladis caput Medusae in scuto ferentis. *Auct. declam. antequ. iret in exsil.*
Grab, fistula oculi.
Grabium, *γράβιον*, taeda querna.
Graduale, quod gradatim, seu per gradus canitur.
Graecatio, Graecorum imitatio.
Graecismus, Graeca vox, aut locutio.
Grammatistica, grammatica ars.
Grammismus, *γραμμισμὸς*, ludus tesserarum, in quo tabula lusoria lineis, *γραμμαῖς*, distincta est.
Granatza, vestis imperatoris Constantinopolitani.
Grandebalae, pili subalares.
Grandedo, granditas.
Grandiloquentia, stilus dicendi sublimis.
Grandinatus, grandine verberatus. *Gloss.*
Granditudo, granditas.
Granellum, parvum granum.
Graniparus, granifer.
Grano, onis, pilus felis circa os, quo abscisso ferociam perdit.
Granomastix, genus arboris, vel gummi ex ea. *Isid.*
Granulatio, in grana comminutio.
Granulo, as, in grana comminuo.
Granulum, parvum granum.
Graphio, onis, praeses, judex fiscalis.
Graphiscus, *γραφίσκος*, ferramentum chirurgicum ad tela extrahenda.
Grassus, pinguis. *Gloss.*
Gravamentum, molestia. *Gloss.*
Gravicors, qui est gravis cordis.
Graviloquentia, gravitas et sublimitas loquendi.
Graviloquus, qui graviter loquitur.
Gravius, judex, praeses. Hinc Landgravius, etc.
Gremo, as, in gremium recipio.
Grielum, *γρίηλον*, genus apii.
Gringes, tibiae lugubres, Phoenicum lingua.
Griphus, superbus, cervicosus. *Gloss.*
Griseus, a, um, color ex albo et nigro mixtus.
Gritmanus, praetor rusticus, praefectus pagorum.
Gromare, *vel* Grumare, metiri.
Grossesco, is, crassus fio.
Grossitas, et
Grossities, et
Grossitudo, crassities.
Grundatorium, grunda.
Grundo, grundam facio.
Grundula, parva grunda.
Gry, *γρῦ*, sordes sub unguibus.
Grysea, ambra, succinum.
Guadia, pignus.
Guajacum. V. *Gajacum.*
Guarantigium, instrumentum, quod habet paratam exsecutionem, sicut sententia.
Guardia, custodia.
Guardianus, custos.
Guardio, idem.
Guarentare, defendere.
Guastaldus, praefectus curiae, vel praetoris, gubernator domus.
Gubernamen, gubernatio. *Ambros.*
Guerra, bellum.
Gufa, vestis genus. *Gloss.*
Gulator, gulosus.
Guna, vestis pellicea.
Gurgito, as, devoro, me impleo, satio. *Gloss.*
Gustabilis, qui gustari potest.
Gustamen, gustatio.
Gustarium, cibus ante prandium, vel inter coenam et prandium.
Guttamen, guttarum casus. *Cathol.*
Gutterna, inflatio gutturis.
Guttia, cucurbita.
Guttim, guttatim.
Gutto, as, guttis stillo. *Gloss.*
Guttonarius equus, trepidarius, hoc est in gressu trepidans.
Guttosus, plenus guttis.
Guttulus, parvus guttus.
Guvia, vel Guina, vas vitreum, cucurbita ventosa.
Gymnastes, *γυμναστὴς*, praeceptor exercitiorum, qui pueros exercet.
Gyna, *γύνη*, femina.
Gynaecocratia, *γυναικοκρατεία*, feminarum dominium.
Gynaecomastum, muliebris mammae pinguedo praeter naturam.
Gynaecocosmi, *γυναικόκοσμοι*, et
Gynaeconomi, *γυναικονόμοι*, qui feminarum cultum coercent.
Gynglimus. V. *Ginglymus.*
Gypsatio, gypsi inductio.
Gypsator, qui gypsum inducit.
Gyratilis, qui gyrari potest.
Gyratio, in gyrum versio.
Gyrativus, gyratilis.
Gyrator, qui in gyrum vertit.
Gyrgathus, *γύργαθος*, lectus, in quo mente emoti vincti asservantur. Item vas, in quod pistor coctos reponit panes.
Gyrgillo, as, gyrgillum ago.
Gyrovagus, vanus, instabilis.

H

Haba, olim pro faba.
Habenarius, qui habenas facit, aut vendit, aut regit.
Habenatus, habena ornatus.
Habus, tenuis, splendidus.
Haceldama, ager sanguinis. Vox Syro-Chaldaica.
Haediculus, haedillus.
Haemagogus, *αἱμαγωγὸς*, sanguinem ducens.
Haemodia, *αἱμωδία*, dentium stupor.
Haemophobus, *αἱμοφόβος*, sanguinem timens.
Haemoptyicus, *αἱμοπτυικὸς*, qui sanguinem exspuit, haemoptoicus.
Haemorrhoea, *αἱμόῤῥοια*, fluxus sanguinis.
Haemorrhoidalis, ad haemorrhoidas pertinens.
Haemorrhousa, *αἱμοῤῥοοῦσα*, femina fluxu sanguinis laborans.
Haeresiotes, haereticus, *αἱρεσιώτης*.
Haesitatiuncula, levis haesitatio.
Halae, arum, oppida, quae sale coquendo rem faciunt.
Haleo, oscito. Item redoleo. *Gloss. Isid.*
Halias, adis, *ἁλιὰς*, genus scaphae piscatoriae.
Hallus, sole adustus. *Gloss.*
Halma, *ἅλμα*, saltus, saltatio.
Halmades, *ἁλμάδες*, olivae muria conditae.
Halmyrodes, *ἁλμυρώδης*, salsuginosus.
Halosachne, *ἁλοσάχνη*, lanugo, seu spuma arida maris.
Hamallus, qui mallatus, h. e. vocatus est in judicium.
Hamator, piscator. *Gloss. Isid.*
Hamaxa, *ἅμαξα*, currus.
Hamaxarius, qui plaustra conficit.
Hamaxiaeus, *ἁμαξιαῖος*, plaustralis.
Hamaxicus, *ἁμαξικὸς*, plaustrarius, carpentarius.
Harengus, genus piscis marini.
Harmation, *ἁρμάτιον*, lex quaedam tibiae.
Harmonice, *ἁρμονικῶς*, adverb. cum harmonia.
Harmosta, ae, m. *ἁρμόστης*, aptator, concinnator.
Harpagium, *ἁρπάγιον*, vas aquale foraminosum herbis floribusque irrigandis.
Harpator, qui harpa, musico instrumento, canit.
Harpedone, *ἁρπεδόνη*, laqueus, quo aliquid arripitur.
Harpichordus, instrumentum musicum chordis instructum.
Hasla, ramus aridus.
Hastiludium, ludus, qui hastis fit.
Hausto, as, saepe haurio.
Hebdomadarius, coquus monasterii. Item qui per hepdomadam curam gerit vel monasterii, vel chori.
Hebdomadatim, per hebdomadas.
Hebdomarius, *ἑβδομάριος*, qui per hebdomadam cubiculum imperatoris custodit.
Hebirra, lorica. *Gloss. Isid.*
Hecatebeletes, *ἑκατηβελέτης*, longe juculans.
Hecatomphonia, *ἑκατομφόνια*, sacrum a Messeniis institutum, cum quis centum boves mactasset.
Hecatompedum, *ἑκατόμπεδον*, centum pedum spatium.
Hecatonchir, *ἑκατόγχειρ*, centimanus.
Hecatontarchus, *ἑκατοντάρχης*, centurio.
Hectapharmacum, *ἑκταφάρμακον*, medicamentum sex rebus constans ad pus extrahendum, et inducendam carnem.
Hedybia, *ἡδύβια*, placentarum jucundarum genera.
Hegemosyna, *ἡγεμόσυνα*, sacrificia pro felici itinere.
Hegeteria, *ἡγητήρια*, massa ficuum, quae in festivitate quadam praeferebatur, in memoriam mitioris victus.
Hegira, epocha Mahumetis.
Hegumenus, *ἡγούμενος*, praefectus monasteriorum.
Heliacus, *ἡλιακὸς*, solaris. Heliacus ortus est, cum stella solis radiis obtecta, eo occidente apparet. Heliacus occasus, cum, sole accedente, stella, quae apparebat, occulitur.
Helice, *ἑλίκη*, inauris. Item capreolus, clavicula, pampinus. Item cincinnus capillorum. Item septentrio.
Helicteres, *ἑλικτῆρες*, inaures.
Hellanodices, *Ἑλλανοδίκης*, judex certaminis apud Graecos.
Hellenista, *Ἑλληνιστὴς*, Graeca lingua utens.
Hellenotamiae, *Ἑλληνοταμίαι*, Graecorum quaestores.
Hemera, *ἡμέρα*, dies.
Hemerocoetus, *ἡμερόκοιτος*, fur nocturnus interdiu dormiens.
Hemerologium, *ἡμερολόγιον*, calendarium.
Hemicadium, *ἡμικάδιον*, vas dimidii cadi.
Hemicrania, *ἡμικρανία*, dolor dimidiae partis capitis.
Hemicranici, *ἡμικρανικοὶ*, qui hemicrania laborant.
Hemimeris, *ἡμίμερις*, semipes in versu.
Hemiolium, *ἡμιόλιον*, navigium quod a puppi ad malum binis, ab eo ad proram unis remis agitur.
Hemiopae, *ἡμίοποι αυλοὶ*, tibiae pueriles, minores perfectis.
Hemiplexia, *ἡμιπληξία*, morbus, quo dimidia corporis pars resolvitur: apoplexia, *ἀποπληξία*, quo totum corpus percellitur.
Hemisextus, sextariolus.
Henoticum, *ἑνοτικὸν*, edictum de unione Ecclesiarum.
Hepatitis, *ἡπατίτις*, vena ampla ex hepate emergens.
Hephaestus, *Ἥφαιστος*, Vulcanus.
Hepialus, *ἡπίαλος*, papilio lucernas circumvolitans.
Hepta, *ἑπτὰ*, septem.
Heptagonus, *ἑπτάγωνος*, septem habens angulos.
Heptapechys, *ἑπταπήχυς*, septem habens cubita.
Haptapharmacum, *ἑπταφάρμακον*, medicamentum septem rebus constans.
Heptaporus, *ἑπτάπορος*, septem habens vada, per quae transiri potest.
Heptastomus, *ἑπτάστομος*, septem habens ostia.
Heptatonus, *ἑπτάτονος*, septem fidibus constans.
Heptazonus, *ἑπτάζωνος*, septem habens zonas.
Heraldus, legatus.
Herbitium, locus, in quo herbae nascuntur.
Heredito, as, hereditatem consequor.
Heribannum, poena non obtemperantis edicto eundi in hostem.
Heribergium, hospitium paratum.
Heristellum, locus castrorum.
Hermaea, *Ἑρμαῖα*, festa Cretensium, in quibus servi mensae accumbebant, dominis ministrantibus.
Hermenia, *ἑρμηνεία*, interpretatio, expositio.
Hermeticus, a, um, ut Hermetica medicina.
Hermoglyphus, *ἑρμόγλυφος*, statuarius.
Hermopolium, *ἑρμοπωλεῖον*, locus, in quo venduntur Hermae.
Herodio, onis, et
Herodius, ii, *ἐρωδιὸς*, ardea, ardeola.
Herthamon, praecordia.
Hesychia, *ἡσυχία*, quies.
Hetaeriarcha, *ἑταιριάρχης*, sodalitatis praeses.
Hetaeriarchia, *ἑταιριαρχία*, munus hetaeriarchae.
Heterognathus, *ἑτερόγναθος*, vorax.
Heteromaschala, *ἑτερομάσχαλα*, altera tantum parte manuleata.
Heteronymus, *ἑτερώνυμος*, diversum nomen habens.
Heteroscii, *ἑτερόσκιοι*, ab una tantum parte umbram habentes.
Hex, *ἕξ*, sex.
Hexaedrum, *ἑξάεδρον*, sexangulum.
Hexaemeron, *ἑξαήμερον*, spatium sex dierum.
Hexagium, sextula, *ἑξάγιον*.
Hexamilum, *ἑξάμιλον*, murus in Isthmo Corinthiaco sex passuum millia longus.
Hexaplus, *ἑξαπλοῦς*, sextuplex.
Hexapsalmus, *ἑξάψαλμος*, senio psalmorum.
Hexasteron, *ἑξάστερον*, Plejades, quae sex sunt.
Hiatio, hiatus.
Hierarcha, *ἱεράρχης*, sacer princeps.
Hierarchia, *ἱεραρχία*, sacer principatus.
Hierarchicus, *ἱεραρχικὸς*, ad hierarchiam pertinens.
Hierocomium, *ἱεροκομεῖον*, locus, in quo leprosi aluntur.

Hieroglyphus, *ἱερογλύφος*, qui sacra vel arcana sculpit.
Hieromonachi, *ἱερομόναχοι*, sacerdotes monachi.
Hierosolymitanus, Hierosolymarius.
Hierotheca, *ἱεροθήκη*, theca, vas, repositorium rei sacrae.
Himerinus, *ἡμερινὸς*, circulus aequinoctialis.
Hin, mensura duum sextariorum apud Hebraeos.
Hippagium, equorum ductio.
Hipparchia, *ἱππαρχία*, praefectura equorum.
Hippasia, *ἱππασία*, equitatio, equitatus.
Hippitare, oscitare. *Gloss. Isid.*
Hippomachia, *ἱππομαχία*, proelium equestre.
Hippophorbus, *ἱππόφορβος*, equorum pastor.
Hippos, *ἵππος*, equus.
Hippotyphia, *ἱπποτυφία*, equinus fastus, ferox superbia.
Hircocervus, tragelaphus.
Hircomulgus, mulgens hircos.
Historialiter, per historiam.
Historiola, et
Historiuncola, brevis historia.
Hitta, membrana in inguine muliebri, *ὑμήν*. *Gloss. Isid.*
Hodegeta, *ὁδηγητὴς*, dux viae.
Hodienum, hodie etiam num.
Hodos, *ὁδὸς*, via, iter.
Holcas, *ὁλκὰς*, navis oneraria.
Holocaustosis, *ὁλοκαύστωσις*, holocaustum.
Holos, *ὅλος*, totus.
Holovitreus, totus vitreus.
Homagium, subjectio, subjectionis signum.
Homer, genus mensurae apud Hebraeos.
Homerda, stercus hominis.
Homileta, *ὁμιλήτης*, concionator.
Homileticus, *ὁμιλητικὸς*, concionatorius.
Homilia, *ὁμιλία*, concio.
Hominium, clientela, sacramentum.
Homocentricus, qui est ejusdem centri.
Homoeologia, *ὁμοιολογία*, oratio tota unius coloris.
Homoeosis, *ὁμοίωσις*, similitudo.
Homoeusios, *ὁμοιούσιος*, qui est similis naturae.
Homogalactos, *ὁμογάλακτος*, collactaneus.
Homogeneus, *ὁμογενὴς*, congener.
Homogenia, *ὁμογένεια*, cognatio.
Homologare, *ὁμολογεῖν*, confiteri.
Homologus, *ὁμόλογος*, consentaneus, conveniens.
Homonymicus, *ὁμωνυμικὸς*, commune habens nomen.
Homonoea, *ὁμόνοια*, concordia.
Homophasis, *ὁμόφασις*, petitio principii.
Homotona, *ὁμότονος*, febris continua.
Homoypni, *ὁμόυπνοι*, domestici, contubernales.
Hoplochrisma, *ὁπλόχρισμα*, unguentum armarium.
Horos, *ὅρος*, finis, terminus.
Horoscopalis, et
Horosmades, bonus daemon, apud Chaldaeos.
Horrende, horrendum in modum.
Horripilatio, horror capillorum.
Horripilor, prae horrore mihi capilli arriguntur. *Gloss.*
Hortatiuncula, brevis cohortatio.
Hortellus, hortulus.
Horula, parva hora.
Hosanna, *ὡσαννᾶ*, salutem affer, vel praesta. Vox Hebr.
Hubiola, lupulus salictarius.
Huma, aquilae genus optimi, apud Persas.
Humanatio, incarnatio.
Humano, as, hominem facio.
Humerulus, parvus humerus.
Humicuba, humi cubans.
Humicubatio, humi dormitio, chameunia.
Humiditas, humor.
Humipes, sponsa dicta, quod rheda non veheretur.
Humipeta, humum petens.
Huso, piscis in Danubio spinis carens.
Hyalotheca, *ὑαλοθήκη*, officina vitrearia.
Hyalurgica, *ὑαλουργική*, ars vitrearia.
Hyalurgicum, *ὑαλουργικὸν*, officina vitrearia.
Hyalurgus, *ὑαλουργὸς*, vitrearius artifex.
Hycca, *ὕκκης*, piscis genus.
Hydericus, *ὑδερικὸς*, hydropicus.
Hyderos, *ὕδερος*, hydrops.
Hydor, *ὕδωρ*, aqua.
Hydrelaeum, *ὑδρέλαιον*, oleum aqua mixtum.
Hydrocephalea, *ὑδροκεφάλεια*, capitis dolor ex aqua intercute.
Hydrocephalus, *ὑδροκέφαλος*, tumor cutis in capite ex humore collecto.
Hydrographia, *ὑδρογραφία*, aquarum descriptio.
Hydrologium, *ὑδρολόγιον*, horologium ex aqua.
Hydromphalos, *ὑδρόμφαλος*, torpidi humoris collectio in umbilico.
Hydromystes, *ὑδρομύστης*, qui aquae lustrali praefectus templum introeuntes aspergebat.
Hydrophanta, *ὑδροφάντης*, aquilegus.
Hydrophantica ars, *ὑδροφαντική*, ars investigandi aquarum scaturigines.
Hydrophorus. *ὑδροφόρος*, aquam portans.
Hydropota, *ὑδροπότης*, aquae potor.
Hydrunterocele, *ὑδρουντεροκήλη*, hydrocele.
Hygiene, *ὑγιεινή*, methodus sanitatem conservandi.
Hygromyra, *ὑγρόμυρα*, unguenta liquida.
Hygrotes, *ὑγρότης*, humiditas, succus.
Hymnidicus, hymnos canens, laudator. *Alcim.*
Hymnifico, hymnos cano, laudo. *Commodian.*
Hyparchus, *ὕπαρχος*, praefectus, qui aliam super se potestatem agnoscit.
Hypatia, *ὑπατεία*, consulatus.
Hypeccauma, *ὑπέκκαυμα*, fomentum.
Hyper, *ὑπὲρ*, super.
Hyperaspistes, *ὑπερασπιστὴς*, satelles, custos corporis, qui clypeo protegit.
Hyperberetaea, *ὑπερβερεταῖα*, serotina, quae vix extremo autumno maturescunt.
Hyperberetaens, October apud Macedones.
Hyperbibasmus, *ὑπερβιβασμὸς*, est, cum accentus in aliam a sua syllabam transfertur.
Hyperbolicus, *ὑπερβολικὸς*, superjaciens.
Hyperbolus, *ὑπέρβολος*, lapis, qui collo noxiorum alligabatur, cum aquis mergebantur, apud Athenienses.
Hyperpassagium, locus, per quem necessario transitur.
Hyperpyron, *ὑπέρπυρον*, nummi genus.
Hyperthesis, *ὑπέρθεσις*, dilatio, procrastinatio, frustratio.
Hypertimon, *ὑπέρτιμον*, tributi genus.
Hypertimus, *ὑπέρτιμος*, titulus metropolitani.
Hypobolum, *ὑπόβολον*, dotis incrementum, adjectio super dotem.
Hypochondriacus morbus, quo laborant hypochondria.
Hypochondrion, *ὑποχόνδριον*, pars humani ventris sub costis spuriis.
Hypoclesion, *ὑποκλήσιον*, qui imperatoris partes in Ecclesia obibat.
Hypoclunes, carnes sub clunibus.
Hypocriticus, *ὑποκριτικὸς*, simulatorius.
Hypodema, *ὑπόδημα*, et
Hypodesis, *ὑπόδησις*, calceus.
Hypodiastole, *ὑποδιαστολὴ*, subdistinctio, interpunctio.
Hypogastrium, *ὑπογάστριον*, aqualiculus, imus venter.
Hypoglottis, *ὑπογωττὶς*, caruncula, qua in oris fundo lingua adhaeret.
Hypogogeus, *ὑπογωγεὺς*, instrumentum, quo lapides expoliuntur.
Hypogonatium, *ὑπογονάτιον*, pulvillus sub genibus orantium.
Hypomnematicus, *ὑπομνηματικὸς*, ad memoriae subsidium pertinens.
Hypomnematismus, *ὑπομνηματισμὸς*, res memoriae causa litteris mandata.
Hypophora, *ὑποφορὰ*, objectio.
Hypopodium, *ὑποπόδιον*, scabellum, quod pedibus supponitur.
Hypopompi, *ὑποπομποὶ*, productores, comites.
Hyposphagma, *ὑπόσφαγμα*, sanguinis subter cutem diffusio ex ruptura venae, vel fustis ictu.
Hypothema, *ὑπόθεμα*, basis, fultura. *Gloss.*
Hypothetice, *ὑποθετικῶς*, conditionaliter.
Hystera, *ὑστέρα*, matrix. Item secundinae.
Hysterologus, *ὑστερολόγος*, qui prius dicit, quod posterius est. Item qui posteriore loco verba facit.
Hysteros, *ὕστερος*, ultimus.

I

Iabora, mandragora.
Jactatorium, machina bellica ad jaciendum, balista.
Jaculamen, jaculatio.
Jameum, bitumen e Babylone invecticium.
Janualius, ad Janum pertinens.
Iatrus, *ἰατρὸς*, medicus.
Ibalia, maris habentia. *Gloss. Isid.*
Iber, animal ex duobus diversae speciei genitus, hybrida.
Iberae, neniae, cantilenae nutricum ad placandos infantes.
Icanati, milites optimates digniores, qui cohortem habuere.
Ichia, instrumentum demortuo fetui extrahendo.
Ichor, *ἰχὼρ*, saniei species.
Ichthyographus, *ἰχθυογράφος*, qui de piscibus scribit.
Ichthyopola, *ἰχθυοπώλης*, piscium venditor.
Ichthyopolium, *ἰχθυοπωλεῖον*, forum piscatorium.
Ichthyotrophium, *ἰχθυοτροφεῖον*, vivarium piscatorium.
Icium, quasi exitus, nullo remanente.
Icona, et **Iconia**, *εἰκὼν*, imago.
Iconium, *εἰκόνιον*, signaculum, typus, quo forma nummi exprimitur. Item locus, ubi moneta formatur.
Iconoclasta, *εἰκονοκλάστης*, qui imagines frangit.
Iconolatra, *εἰκονολάτρης*, qui imagines superstitiose colit.
Iconomachus, *εἰκονομάχος*, qui imagines oppugnat.
Iconomus, *οἰκονόμος*. V. OECONOMUS in *Lexico*.
Icosiedron, *εἰκοσίεδρον*, angulos solidos viginti habens. V. VIGINTIANGULUS in *Lexico*.
Icteritia, morbus regius.
Identicus, idem.
Identificor, idem fio.
Identitas, eadem natura. *Sarisberiens.*
Idiocaballus, proprius equus. *Gloss.*
Idiocratoria, proprium imperium.
Idiomelum, *ἰδιόμελον*, canticum alicui festo proprium.
Idiotice, indocte, imperite.
Idololatricus, ad idololatriam pertinens.
Idolomania, *εἰδωλομανία*, furor circa idola.
Idolopoeia, *εἰδωλοποιΐα*, cum mortuos loquentes inducimus.
Idolothysia, *εἰδωλοθυσία*, immolatio, quae fit idolis.
Idoneo, as, idoneum reddo.
Iehova, nomen proprium Dei, apud Hebraeos.
Igia, *ὑγεία*, salus, bona valetudo. Item Dea bonae valetudinis. V. HYGEA in *Lexico*.
Ignare, cum ignorantia.
Igneo, es, ignitus fio.
Ignibulum, turibulum. *Cathol.*
Ignominis, ignobilis.
Ignos, ignotus.
Ileum, *εἰλεὸν*, intestinum omnium longissimum, a jejuno incipiens.
Iliacus, *εἰλιακὸς*, ad ileon intestinum pertinens.
Iliades, *εἰλιάδες*, contorta lora.
Iliatri, servi vocantes convivas.
Illamentatus, indefletus, *ἀπένθητος*.
Illatores, qui menstrua introducebant judicia.
Illis fas, ilicet. *Gloss. Isid.*
Illuminabilis, qui illuminari potest. *Claud. Mamert.*
Illusorius, illudens.
Illustratrix, quae illustrat. *Sarisberiens.*
Illusus, us, illusio.
Imadus, carmen saeculare.
Imaeum, *ἱμαῖον*, carmen aquilegum, et molae versatorum.
Imaginabilis, quem imaginari possumus.
Imarmene, *εἱμαρμένη*, fatum, sors.
Imaretium, templum grandius.
Imatium, *ἱμάτιον*, peculiare genus vestis saecularium.
Imbreviator, qui breves, seu pittacia refert.
Imbreviatura, protocollum. *Scriban.*
Imbrevia, in breves, h. e. commentariolos refero, rerum summam continentes.
Imbricamentum, opus imbricatum.
Imbriciosus, imbrifer.
Imbrumati, qui cibum fastidiunt. V. IMBRUMOR in *Lexico*.
Imbulus, *ἔμβολος*, locus spatiosus ad ambulandum. *Gloss. Isid.*
Immadido, as, madido. *Ambros.*
Immagistratus, in honore positus.
Immassare, in massam redigere, subigere, macerare.
Immaterialis, et
Immateriatus, qui materia caret.
Immediatio, privatio medii.
Immediatus, sine medio, contiguus.
Immemoratio, oblivio.
Immense, infinite.
Immensurabilis, quem metiri non licet. *Salvian.*
Immensuratus, non mensuratus.
Immobiliter, sine motu, firme.
Immolatrix, quae immolat.
Immolior, inaedifico.
Immoratio, mora.
Immorigerus, non obediens.
Immorosus, jejunus. *Gloss.*
Imparate, temere.
Imparitas, imparilitas.
Impars, expers. *Gloss. Isid.*
Imperforatus, *ἄτρητος*.
Imperiabilis, imperiosus.
Imperitabundus, frequenter et arroganter imperitans.
Imperspicabilis, imperspicuus.
Impesa, Impensa.
Impetigosus, impetiginosus.
Impigens, quem non piget. *Coel. Aurel. Acut.* 3, 11.
Impigrabilis, impiger. *Gloss.*
Impilare, caedere, impugnare. *Pap.*
Implagium, rete minus. V. *Emplagium*.
Implanator, impostor, seductor.
Implano, seduco, fallo, decipio.
Implicate, implicite, perplexe.
Impopularis, inusitatus. *Pap.*
Importatio, invectio.
Impraestatio, non praestatio.
Impremia, delineatio. *Gloss.*
Impressibilis, in quo imprimi aliquid potest.
Impressor, qui imprimit.
Impridie, pridie.
Improspicuus, improspectus. *Gloss.*
Impudorate, impudenter.
Impudoratus, impudens.
Impurate, impure.
Impurimus, impurissimus. *Gloss.*
Inabbreviare, in breve redigere.
Inadaequate, inaequaliter.
Inadaequatus, inaequalis, non plene respondens.
Inadvertentia, inconsideratia.
Inanimo, as, animos addo.
Inanitio, actus exhauriendi.
Inantea, antea.

Inateres, *εἰνατέρες*, quae duobus aut pluribus nupserunt fratribus. V. JANITRIX §. 2. in *Lexico.*
Inauguralis, ad inaugurandum pertinens.
Incanigenia, primigenia. *Pap.*
Incantatrix, maga, saga.
Incapito, as, incepto. *Gloss.*
Incarceratio, in vincula conjectio.
Incarceratus, in vincula conjectus.
Incarcero, in carcerem conjicio.
Incardium, medulla, corculum. *Theod. Priscian.*
Incarnatio, *ἐνσάρκωσις.*
Incastratura, commissura, compactio.
Incensior, Incensissimus, gradus *τοῦ* Incensus.
Incensivus, incendendi vim habens. *Macer.*
Incensorium, acerra.
Incertitudo, incertum.
Incinefactus, in cinerem redactus.
Incineratio, actus incinerandi.
Incinero, as, in cinerem redigo.
Incippat, illudit (al. *iucludit.*) *Gloss. Isid.*
Incippo, as, in cippo inscribo.
Incitamen, incitamentum.
Inclusia (lege *indusia*), genus tunicae interioris. V. INDUSIUM in *Lexico.*
Incoinquinatus, non inquinatus.
Incoloratus, sine colore.
Incommotus, stabilis, firmus.
Incommunicabilis, non communicabilis.
Incompactus, disjunctus.
Incompatibilis, qui simul stare nequit.
Incomperendino, dilato, differo. *Gloss.*
Incompos, impotens.
Inconditus, non conditus: a condio.
Incofusibilis, qui non confunditur.
Inconsonanter, incongruenter.
Inconsutilis, non consutus.
Incrassantia medicamenta, quae humores crassiores reddunt.
Incrementor, cresco.
Increpator, objurgator. *Gloss.*
Incrocari, croco aspergi.
Incubina, concubina.
Incudo, is, cudendo imprimo.
Inculpabiliter, inculpatim. *Sarisberiens.*
Inculpo, as, accuso.
Indepsere, acquirere, invadere.
Indesinens, non desinens, continuus.
Indicibilis, ineffabilis. *Sarisberiens.*
Indigeries, indigestio.
Indigestibilitas, idem. *Petr. Ckrysol.*
Indirecte, oblique.
Indisciplinosus, indisciplinatus.
Indissociabiliter, indissolubiliter.
Individue, indivisibiliter.
Indubiae, indumenta. *Gloss. Isid.*
Inducticius, qui inducitur. *Gloss.*
Induforus, senatus.
Indumina, indumenta. *Pap.*
Induratio, indurandi actio.
Indurator, qui indurat *Gloss.*
Indureo, induresco.
Industriare, docere. *Gloss. Isid.*
Indystria, industria.
Inefficentia, inefficacia.
Ineloquax, inenarrabilis. *Novatian.*
Inescatorium, esca, illecebra. *Sarisberiens.*
Inexercitabilis, qui non exercetur. *Vet. Interpr. Iren.*
Infallibilis, verus, certus.
Infestumino, mare latrocinando infesto.
Infibulatio, fibulae connexio.
Inficio, inficior.
Infidibulum, vas oris angustioris. V. INFUNDIBULUM in *Lexico.*
Infiduciare, oppignerare. *Gloss. Isid.*
Infiscor, fisco regio applicor.
Inflator, qui inflat. *Gloss.*
Informaceus paries, qui duabus tabulis circumdatus, infercitur. V. FORMACEUS in *Lexico.*
Infortiatum, titulus tomi secundi Digestorum.
Infortuno, as, infortunatum reddo. *Gloss.*
Infrascapularis, infra scapulas situs.
Infrugifer, infructuosus. *Vet. Scholiast. Horat.*
Infuso, as, fuso involvo.
Ingeniarius, machinarius.
Ingeniculatio, actus ingeniculandi.
Inglutio, deglutio, *Constantin. Afer.*
Ingranare, granum in horreo condere.
Ingratius, Ingratissime, gradus *τοῦ* Ingrate.
Ingrusia, ficus venenatus.
Inharundulatio, collectio harundinum.
Inheredare, heredem facere.
Inhereditare, hereditatem capere.
Inhibae aves, infaustae, adversae. V. INEBRAE in *Lexico.*
Inhibitor, exactor, quasi inhibens lites. *Cathol.*
Inhonores, honores.
Initiae, ligulae, quae annectuntur ante pectus.
Innatabilis, innabilis.
Innatatio, natatio.
Innaturalis, non naturalis.
Innocia, innocentia.
Innominatus, non nominatus. *Sarisberiens.*
Innotescentia, notitia. *Idem.*
Innovator, renovator. *Gloss.*
Inobedio, non obedio.
Inofficiose, contra officium.
Inofficiositas, declinatio ab officio.
Inquietitas, inquietudo.
Inradiat, denigrat. *Gloss.*
Insalubritas, pestilentia.
Insanabiliter. *Marcell.* et *Faust.* in libello precum ad Impp.
Insanctus, non sanctus. *Gloss.*
Insapiens, insipiens. *Gloss.*
Inscensor, miles classiarius, qui navem inscendit.
Inscindo, scindo. *Petr. Chrysol.*
Inscriptis, qui litteris comprehendi et scribi non potest.
Insecus, prope. *Gloss.*
Insensibilitas, stupor.
Insensitivus, sensu carens.
Insepelibilis, qui sepeliri non potest, aut non debet.
Insiciale, jus ex insiciis. *Gloss.*
Insico, inseco, caedo.
Insignitas, nobilitas.
Insignium, insigne.
Insipide, insipienter.
Insobria, Insubria.
Inspisso, as, spisso, denso.
Institrix, ancilla, quae pro domina negotiatur.
Instramentum, stratum.
Instricatus, vulneratus. *Gloss.*
Instrumentalis, ad instrumentum pertinens.
Insubulatus, perforatus. *Cathol.*
Insulo, as, in insulam convertor.
Insummo, as, perficio. *Onomast.*
Insuspicabilis, de quo nemo suspicatur.
Intartizare, pervertere. *Pap.*
Integriter, integre.
Intellectivus, intelligendi vim habens.
Intellones, folles lucernarum. *Gloss. Isid.*
Intensive, intente.
Intensivus, intendens, augens, intentivus.
Intentatilis, qui tentari nequit. *Gloss.*
Intentator, qui non tentat. Item qui tentat.
Intentionalis, qui in voluntate habetur.
Interamnia chora, regio inter amnes. *Gloss. Isid.*
Interatus, intus positus, et in visceribus.
Interciere, sequestrem esse. Item apud sequestrem deponere.
Intercisimen, intercisio. *Gloss.*
Intercostalis, qui est inter costas.
Intercutaneus, intercus.
Interfines, ium, interjecti fines.
Interfinium, intersepimentum narium.
Interlocutores, qui inter se loquuntur in dialogis.
Interlocutoria sententia, quae non definit controversiam, sed aliquid obiter ad causam pertinens decernit.
Intermisse, sine intermissione.
Intermuraneus, intermuralis.
Interosseus, inter ossa situs.
Interpassare, intersuere.
Interpedo, as, eo, ambulo.
Interpola, ae, m. qui interpolat.
Interpolio, interpolo.
Interpraemium, interpretium.
Intersepia, intersepimentum. *Onomast.*
Intersepimentum, et
Intersignium, locus inter duo signa.
Intertius, sequester tertius, quem duo sequuntur.
Inthronizare, in throno colloco. *Sarisberiens.*
Intimidus, non timidus. Item valde timidus. *Saxo Grammat.*
Intimorate, cum timore, trepide. Item intrepide. *Interpr. Iren.*
Intomata, jumentorum tubera. *Onomast.*
Intortitium, funale.
Intoxico, as, veneno inficio.
Intrarius, internus, intimus.
Intrinsece, intrinsecus.
Intrinsecus, a, um, internus.
Intumeo, intumesco.
Invaliditas, invalentia.
Invariabilis, immutabilis.
Invariatus, non variatus.
Investitura, introductio in possessionem.
Invide, invidiose.
Inviscatio, visci conglutinatio.
Involator, fur. *Gloss.*
Jocalia, monilia, gemmae, anuli, aliaque ejusmodi pretiosa.
Jocator. *Vet. Lap.*
Jocista, qui jocatur. *Gloss. Isid.*
Joculax, jocosus, jocularis. *Gloss.*
Joguvium, captivitas, servitus.
Ionthus, *ἴονθος*, tuberculum in facie. *Theod. Priscian.*
Jorsum, deorsum.
Josaccharum, saccharum aqua rosacea conditum.
Josum, deorsum. V. SUSUM. §. 2. in *Lexico.*
Ipes, *ἴπες*, vermiculi in vitibus nascentes, convulvuli.
Ipnocausta, *ἰπνοκαύστης*, furnarius. *Gloss.*
Iresione, *εἰρεσιώνη*, ramus lana velatus, et habens omnigenos terrae fructus dependentes, ante januas aedium suspensus in honorem Apollinis, ad famem arcendam.
Irina, meteorum instar iridis, sed non adeo magnum, et curvum.
Irmus, *εἱρμὸς*, hymnus, qui ante troparium concinebatur: ita dictus, quia reliquorum, quae canerentur, consequentia ab eo duceretur: ab *εἴρω*, necto.
Irneum, placentae genus, ab irnea dictum.
Irreconciliabilis, implacabilis.
Irrefragabilis, cui refragari non potest.
Irregularis, qui est extra regulam.
Irregularitas, enormitas.
Irregulariter, et
Irregulatim, sine regula.
Irreparabiliter, jactura irreparabili.
Irreprehensibilitas, innocentia.
Irreprehensibiliter, sine reprehensione.
Irritatrix, quae irritat.
Irrugio, valde rugio.
Irrumpibilis, qui rumpi non potest.
Isangelia, *ἰσαγγελία*, nuntium conforme. Item judicium et accusatio proditorum, quorum crimina legibus non continentur.
Isangelus, *ἰσάγγελος*, Angelis par.
Isca, medulla nucis, quae in ligno ipso continetur.
Ischaemata, *ἰσχαίματα*, sanguinem attenuantia, aut supprimentia.
Ischaemus, *ἴσχαιμος*, vim habens sistendi sanguinem.
Ischas, *ἰσχὰς*, ficus arida.
Ischion, *ἰσχίον*, coxendix.
Ischnophonia, *ἰσχνοφονία*, vocis exilitas.
Ischnotes, *ἰσχνότης*, gracilitas.
Ischola, schola.
Ischophoricus, saltatio in honorem Bacchi.
Ischyros, *ἰσχυρὸς*, fortis.
Iselasia, *εἰσελασία*, ingressus.
Isemerinos, *ἰσημερινὸς*, aequidialis, aequinoctialis.
Isis, emplastrum conferens in atra bili.
Isoces, piscis, ex quo primum isicia facta
Isodos, *εἴσοδος*, introitus.
Isonomia, *ἰσονομία*, aequabilis tributio.
Isopolitia, *ἰσοπολιτία*, communis reipublicae gerendae cura.
Isostates, *ἰσοστάτης*, aequalitatis recognitor.
Isox, piscis genus.
Istre, secte (al. *recte.*) *Gloss. Isid.*
Italiota, *Ἰταλιώτης*, peregrinus in Italia habitans.
Itinero, as, iter facio. *Salvian.*
Ithymbus, *ἴθυμβος*, saltatio in honorem Bacchi.
Jububa, genus herbae.
Jucundatus, jucunditate affectus.
Judaizare, Judaeorum mores sequi.
Jujubae, zizypha.
Iulca (scribe *hiulca*), fissilia. *Gloss. Isid.*
Julebus, potio dulcis.
Jumentarium, stabulum jumentorum.
Juncata, lac concretum et junco involutum.
Junculus, parvus juncus.
Jungula, Jugula, Jugla, habenae jugales.
Junis, juvenis.
Junus, animal quoddam quadrupes.
Juraticus, scholasticus, legis peritus.
Juscella, jusculum.
Justidium, tempus XXX. dierum, quod assignatur rebus repetendis.
Justinianeus, ad Justinianum pertinens.
Juxto, as, appropinquo.
Ixiae, *ἰξίαι*, varices in cruribus.
Ixion, avis, ex vulturum genere, colore albo.
Ixus, *ἰξὸς*, viscus, quo aves capiuntur.
Jyxta, juxta.
Izane, *ἰζάνη*, vestis satyrica.

K

Kaji, crepidines molium, quibus flumina obserantur. Item cancelli.
Kupti, Aegyptii Christiani. V. COPTITES in *Lexico.*
Kyrie eleison, *Κύριε ἐλέησον*, Domine miserere.

L

Laberna, ferramentum latronum, et furum. Item latro, aut qui filios alienos seducit. Item gladiator. *Gloss. Isid.* VAVERNA. §. 1. et 2. in *Lexico.*
Labilitas, facilitas labendi. *Sarisberiens.*
Labiolum, labellum.
Laboratorium, locus destinatus operi chymico.
Laboriositas, labor.
Labratum, osculum. *Gloss.*
Labronium, *λαβρώνιον*, poculi genus.
Labsilis, labilis. V. LAPSILIS. §. 2. in *Lexico.*
Labyzus, *λάβυζος*, gummi genus myrrhae simile, sed odoratius ac pretiosius.

Lacatismus, laqueus, decipula. *Gloss. Isid.*
Lacca, res quaedam rubea tenuibus lignorum surculis inhaerens, sapore non ingrato.
Laccus, λάκκος, puteus, cisterna, lacus.
Lacebra, illecebra. *Adelhelm.*
Lachanopola, λαχανοπώλης, olerum venditor.
Lachanopolium, λαχανοπωλεῖον, forum olitorium.
Laciniata vestis, vestis sinuosa.
Laconice, λακωνικῶς, breviter, more Laconum.
Lactago, chamaedaphne, herbae genus.
Lactena, malleum. *Gloss. Isid.*
Lacticulosus, parum, aut nihil lactis habens. *Gloss.*
Lactiphagus, qui lacte vescitur.
Lactumen, pustulae in capite infantium nascentes.
Lacturius, porcellus nondum ablactatus.
Lacuncula, parva lacuna.
Laemargia, λαιμαργία, gulositas, voracitas.
Laemargus, λαίμαργος, gulosus, vorax.
Laemuschaton, λαιμουσχατον, praemium gladiatoris ob adversarium jugulatum: a λαιμὸς, jugulum, et ἔσχατον, ultimum.
Lagarus, λαγαρὸς, laxus, subinanis.
Laicalis, ad laicos pertinens.
Laicalitas, laici conditio.
Laisus, sinus, gremium.
Lalangia, et
Lalangula, crustula. *Gloss.*
Lambdoides, λαμβδοειδὴς, sutura in capite Λ figura.
Lampadedromium, λαμπαδηδρόμιον, certamen currentium juvenum cum facibus, victore illo, qui primus lampada inexstinctam pertulisset usque ad metam.
Lampadephoria, λαμπαδηφορία, lampadis gestatio. Item lusus, de quo in voce praeced.
Lampado, onis, bulbus. *Theod. Prisc.*
Lampium, pulpitum analogium. *Gloss. Isid.*
Lamprotera, λαμπροτέρα, saltationis genus.
Landgravii, regionum, aut limitum comites.
Landula, alauda.
Languitas, et
Languitudo, languor.
Lanilutor, fullo.
Laoplanus, λαόπλανος, daemon popularis, impostor.
Lapatzas, vestis principum Constantinopolitanorum.
Lappetum, locus lappis abundans.
Lapposus, lappis abundans.
Larcus, vas vimineum, in quo feruntur carbones.
Lardarium, locus, ubi servatur lardum.
Largica, coxa.
Laricinus, qui est ex larice.
Larigena, domi natus, domesticus.
Laryngotomia, λαρυγγοτομία, sectio laryngis.
Larynx, λάρυγξ, caput asperae arteriae. Item gula, guttur.
Lasanophorus, λασανοφόρος, lasanum portans.
Lascia, tractus lanae. *Gregor. Turon.*
Laserculi, placentulae.
Lasseo, lassus sum.
Lassia, mappa villosa.
Lassicius, mus.
Latebro, as, abscondo.
Lateraliter, a latere.
Laterani, satellites, qui principis latus custodiunt.
Lateratim, ex utroque latere.
Latinissime, gradus superl. τοῦ Latine.
Lato, as, dilato, latum facio.
Latria, λατρία, cultus, obsequium, servitus religiosa.
Latriensis, qui latriam impendit.
Lavatorius, ad lavandum pertinens. *Scriban.*
Lavatura, lotura. *Constantin. Afer.*
Laudamentum, arbitrium, judicium, consilium. *Cujac.*
Laudemium, vel Laudimium, merces, quae ab emphytenta datur domino ob concessionem, aut renovationem emphyteuseos.
Laudum, sententia, arbitrium. Item transactio.
Laudunae, Ecclesiastica vasa. *Pap.*
Lavendula, herbae genus.
Laureo, as, corono. *Sarisberiens.* et *Petr. Chrysol.*
Laureolum, instrumentum chirurgicum, quo glandes, spicula, et hujusmodi extrahuntur.
Laurivorus, δαφνηφάγος, laurum comedens: quod faciebant vaticinaturi, et ebriosi.
Laurocerasus, arbor folio lauri, fructu ceraso similis.
Lauso, as, laudo.
Lautule, aliquantum laute.
Lautulus, aliquantum lautus.
Lauzanum, animal quoddam quadrupes.
Lazaroma, vestis mortualis.
Lazaros, homo recens mortuus.
Lazulus, lapis opacus, sapphiri colore, aureis punctis distinctus.
Lazurion, color caeruleus.
Leberis, λεβηρὶς, serpentis exsuvium.
Lebia, λεβίας, piscis.
Lecanomantia, λεκανομαντεία, divinatio per pelvim.
Lecanomanticus, λεκανομαντικὸς, divinatorius per pelvim.
Lecanomantis, λεκνομάντης, divinator per pelvim.

Leccator, gulosus. Item mediator. *Gloss. Isid.*
Lecithopola, λεκιθοπώλης, ovorum, vel pisorum venditor.
Lecithopolis, λεκιθοπῶλις, ovorum vel pisorum venditrix.
Lecithus, λέκιθος, vitellus, vel ovum. Item pisum.
Lecticalis, qui lecticas facit. *Gloss. Isid.*
Lectionarium, liber sacrarum lectionum.
Lectrum, pulpitum, in quo legitur.
Ledarium, ledium, ledus, tunicula vilis aestiva, vetus.
Ledo, onis, maris aestuatio. *Gloss. Isid.*
Legium, pulpitum, in quo legitur.
Lemosus, lippus: a λήμη, lippitudo.
Lenaeon, ληναιὼν, Januarius.
Lenobates, ληνοβάτης, qui uvas in torculari calcat.
Lenticularia, cella, ubi lenticulae reconduntur.
Lention, linteum. Item cingulum sacerdotale.
Lentitas, lentitudo.
Lepadnum, lorum latum, quo equi collum ad jugum religatur, λέπαδνον.
Lepiditas, lepor.
Leptocarya, λεπτοκάρυα, avellanae.
Leptoludiae, ficus pullae.
Leptomericus, λεπτομερικὸς, tenuis. *Priscian.*
Leptynticus, λεπτυντικὸς, attenuandi vim habens. *Id.*
Lessa, machinae bellicae genus.
Lethargici, ληθαργικοὶ, canes tacite mordentes.
Leuciscus, piscis e mugilum fluvialium genere.
Leucochalcos, λευκόχαλκος, aurichalcum.
Leucoma, λεύκωμα, album oculi et ovi. Item quod Latini absolute *album* vocant.
Leucomaenides, λευκομαινίδες, exigui pisciculi.
Leucoparyphos, λευκοπάρυφος, candidis vestibus indutus.
Leucophlegmatia, λευκοφλεγματίας ὕδρωψ, hydropi genus, albis maculis cute aspersa.
Leucopygi, λευκόπυγοι, molles, effeminati.
Leudis, is, vassallus, subditus.
Leviathan, balaena, magnus draco. Item daemon.
Leviga, instrumentum ad levigandum, runcina.
Levio, as, leve facio. *Cathol.*
Levisticatum, potionis genus.
Lexiarchicon, album, in quo nomina puerorum descripta erant, qui jam tutelae suae facti essent.
Lexicographus, λεξικογράφος, qui lexica scribit.
Lexicon, λεξικὸν, liber vocum et dictionum.
Liae, foramina, quae in summo mali recipiunt funes.
Libatorium, crater, quo funditur libamen in sacris.
Libellarius, qui libellos defert.
Libeum, vasculum, quo oleum in sacris affundebatur.
Libitudo, libido, libitum, voluntas.
Libricola, librorum studiosus.
Librion, insigne.
Licentiatus, in studiis emeritus.
Lichanos meson, λιχανὸς μέσον, index mediarum, *F fa ut.* Lichanos hypaton, ὕπατον, index praecipuorum, *D la sol re.*
Lichas, λίχας, palmus, h. e. spatium inter pollicem, et indicem extensos.
Licini, candelae. *Gloss. Isid.*
Licius, negotiator: a liceor, eris. V. *Ledo* et *Malina.*
Licta, linea.
Liduna, recessus maris. V. *Ledo* et *Malina.*
Liga, foedus, societas.
Ligius, vassallus, subditus.
Lignarium, lignaria cella.
Lignesco, is, in ligni duritiem concresco.
Lignile, locus lignis reponendis.
Ligularis, qui ligulas facit.
Ligurius, gulosus, catillo, nepos. *Gloss.*
Liliaris, iridis quaedam species, a similitudine lilii.
Liliastrum, planta lilii similis.
Limatura, scobs. *Gloss.*
Limbellus, parvus limbus.
Limbulus, idem.
Limen, enis, λιμὴν, portus.
Limenophylax, λιμενοφύλαξ, custos portus.
Limentum, limes, itis.
Liminium, servitium mortiferum, captivitas.
Limniscus, λημνίσκος, nota critica in recensendis auctoribus. Item virgula inter geminos punctos jacens. *Isid. Or.* 1, 21.
Limositas, limus. *Constantin. Afer.*
Limpidatus, limpidus factus. *Zeno Veronens.*
Limpiditas, puritasi *Theod. Prisc.*
Lineator, qui lineas ducit.
Linificus, lini artifex.
Linimen, linimentum. *Theod. Prisc.*
Linocalamus, et
Linomyron, et
Linospermon, sunt herbarum nomina.
Linostolia, λινοστολία, idem ac linostema.
Linosus, lino abundans.
Linteator, linteo, lintearius.
Lipopsychia, λειποψυχία, animi deliquium.
Lippidus, lippus. *Gloss.*
Lipsana, orum, τὰ λείψανα, reliquiae.

Liquasco, liquesco.
Liquatum, liquamen.
Liquefactio, liquatio, solutio.
Lisae, arum, venae grandes circa guttur, et jugulum.
Lista, linea, ora, limbus.
Lithanthrax, λιθάνθραξ, carbo lapideus.
Lithas, λιθὰς, lapillus, calculus.
Lithiasis, λιθίασις, calculi generatio in vesica. Item tuberculum candicans in palpebris.
Lithocolla, λιθοκόλλα, glutinum lapidum.
Lithoglyphus, λιθόγλυφος, lapidum sculptor.
Lithontripticus, nephriticus.
Lithos, λίθος, lapis.
Lithostracus, λιθόστρακος, lapis crustosus.
Lithotomia, λιθοτομία, lapidicina.
Lithotomus, λιθοτόμος, lapicida. Item chirurgus calculos extrahens e vesica.
Lithoxyla, λιθόξυλα, lignea lapidea Anglica.
Lithurgus, λιθουργὸς, lapicida.
Litigor, aris, litigo.
Litor, aris, lito.
Liturgia, λειτουργία, ministerium publicum.
Liturgicus, λειτουργικὸς, ad liturgiam pertinens.
Liturgus, λειτουργὸς, sacer minister publicus.
Livia, columba agrestis colore livido.
Livum, tectorium.
Lixa, ae, f. ancilla militum. *Gloss.*
Lixus, elixus.
Lobus, λοβὸς, infima auriculae pars. Item partes extremae hepatis. Item lupus apud Hispanos.
Locabilis, qui locari potest.
Localitas, locus. *Claud. Mamert.*
Lochia, λοχεία, purgamenta post partum.
Logariastae, qui publicos reditus tractabant.
Logarithmica, certa pars arithmetices.
Logarithmus, certus numerus.
Logemporus, λογέμπορος, qui praeter verba nihil affert.
Logisterium, λογιστήριον, locus, ubi recensetur exercitus, et militi datur stipendium.
Logistice, λογιστικὴ, ars supputandi.
Logium, λόγιον, oraculum praesertim soluta oratione editum. Item collectio.
Logodaedalus, λογοδαίδαλος, orator versutus, qui inania verborum ornamenta sectatur.
Logodipnum, λογοδεῖπνον, coena verbis condita.
Logomachia, λογομαχία, pugna de verbis.
Logopoeus, λογοποιός, qui falsa comminiscitur, mythologus.
Logotheta, λογοθέτης, qui rationem ponit.
Loliesco, in lolium degenero.
Lolietum, locus lolio abundans. *Gulielm. Brito.*
Loma, λῶμα, parvula fimbria, aut limbus.
Lonche, λόγχη, hasta. Item cultri genus in sacris adhibitum.
Longanimis, et Longanimus, patiens.
Longanimitas, patientia. *Fulgent.*
Longanimiter, patienter. *Id.*
Longifluus, longe fluens. *Eugen. Toletan.*
Longiloquus, diu loquens.
Longimetria, ratio quascumque metiendi lineas rectas.
Longiturnitas, diuturnitas.
Longiturnus, longinquus, diuturnus.
Loquacito, as, multum loquor.
Lordosis, λόρδωσις, incurvatio in anteriora.
Lotax, mendicus.
Lotiolentus, lotio inquinatus.
Lotrix, quae lavat.
Lubricitas, lubricum.
Lucidulus, aliquandum lucidus.
Lucido, as, lucidum facio. *Petr. Chrysol.*
Lucifico, illustro.
Lucigena, luce genitus.
Lucinium, myxus lucernae.
Luco, as, silvam caedo.
Luctitor, saepe luctor.
Lucubrum, quidquid ex arida materia est ad concipiendum ignem.
Lucuci, lucorum custodes.
Ludices (al. *lodices*), meretrices, *Gloss. Isid.*
Ludotrophus, lanista: quasi ludum alens gladiatorium.
Luecula, parva lues.
Lugium, luctus. *Commodian.*
Lumbarda, lombarda.
Lunatica, orum, quae fiunt plenilunio.
Lunista, lunae peritus.
Lunus, cinctus, quem publice habent servi.
Lurcinor, aris, lurcor.
Luride, obscure.
Luscitus, myops.
Lusculus, aliquantum luscus.
Lusitanicus, Lusitanus.
Lustrica, aspergillum.
Lustrus, frater mariti. *Gloss.*
Lutatio, oblinitio luto facta in operationibus chymicis.
Lutium, lotium.
Lutrares, balnearii.
Lycanthropia, λυκανθρωπία, rabies lupina, genus melancholiae.

Lycanthropus, λυκάνθρωπος, qui lycanthropia laborat.
Lychnaeus, λυχναῖος, lapis pellucidus.
Lychnaptes, λυχνάπτης, qui accendit lucernam.
Lychnia, λυχνία, dioptra ad lychni modum suspensa.
Lychnicum, λυχνικόν, vespertinum tempus, quo lucernae accenduntur.
Lychnidium, λυχνίδιον, lucernula.
Lychnium, λυχνεῖον, candelabrum.
Lycoctonon, λυκοκτόνον, genus aconiti lupos occidentis.
Lycopantheros, λυκοπάνθηρος, animal lupum et pantheram referens.
Lycophili, λυκόφιλοι, suspecti amici.
Lycophilia, λυκοφιλία, lupina amicitia.
Lycopodes, λυκόποδες, tyrannorum satellites.
Lympheones (melias *Nymphaeones*), νυμφαιῶνες, antra Nympharum. Item officinae et sacraria artium.
Lyposologus, aliis maledicendo molestus.
Lyrae, λῆροι, nugae.
Lysigamus, λυσίγαμος, nuptias solvens.
Lysiponia, λυσιπονία, laboris et lassitudinis solutio.
Lyteria, λυτήρια, solutoria signa, morbi magni solutionem praecedentia.
Lytiersis, cantilena messorum.
Lytrosis, λύτρωσις, redemptio.

M

Macaria, μακαρία, locus beatae vitae. Item beatitudo.
Macariotes, μακαριότης, beatitudo.
Macarismus, μακαρισμός, idem.
Macella, genus teli uno mucrone: sicut dicella, quae utrinque caedit. Item septum, claustrum.
Macellulum, parvum macellum.
Maceratura, maceratio. *Novell.* 15. *Theod. et Valent.*
Machaeron, viridis compositio medicamenti contra morbos articulares.
Machaeropoeus, μαχαιροποιός, faber machaerarum.
Machaeropola, μαχαιροπώλης, machaerarum venditor.
Machaeropolium, μαχαιροπωλεῖον, locus, ubi machaerae venduntur.
Machamos, December lingua Byzantina.
Mache, μάχη, pugna, proelium.
Machi, impii, perditi.
Machil, tunica talaris hyacinthina, habens tintinnabula multa.
Machir, cibus.
Macholus, horreum sine tecto.
Macreo, macresco,
Macro, as, macrum reddo.
Macroceusa, longiores recessus.
Macrocosmicus, ad macrocosmum pertinens.
Macrocosmus, μακρόκοσμος, magnus mundus.
Macrocoronae, longae coronae.
Macropnoea, μακρόπνοια, magna respiratio.
Macroscopion, μακροσκόπιον, instrumentum, quo longe prospicimus.
Mactrismus, μακτρισμός, saltationis genus.
Madarosis, μαδάρωσις, glabrities, morbus quo defluunt capilli.
Madefactio, actus madefaciendi. *Theod. Prisc.*
Maemacterium, μαιμακτηριών, September.
Maeotrum, μαίωτρον, praemium, quod datur obstetrici.
Maesonica, dicteria petulantius jactata: a quodam Maesone histrione Megarensi. V. MAESON in *Lexico.*
Mafortes, operimentum capitis mulierum. *Gloss. Isid.*
Mafortium, et Mafurtium, idem.
Magadium, instrumentum musicum, tabula quadrata leviter convexa, in qua tenduntur fides. Item ea pars citharae, ubi fit percussio chordarum manu dextera.
Magador, aris, dicitur de bilinguibus, qui eodem ore laudant et vituperant, blandiuntur et objurgant.
Magas, adis, μαγάς, magadium.
Magerema, μαγείρημα, ferculum ciborum.
Magermae, insidiae magicae.
Magistellus, vilis magister.
Magisteria, ae, dignitas magistri.
Magistrantia, herbae genus.
Magnanimiter, magno animo.
Magniloquax, magniloquus. *Gloss.*
Magodus, μαγῳδός, qui cantu magum refert.
Magyrissa, lebes. *Gloss.*
Maholum, Macholus.
Maja, amita, avia, matertera, nutrix.
Majestaticus, ad majestatem pertinens.
Majorennis, qui adultus factus tutore non indiget. *JCti.*
Majulium, edulii genus, quod mense Majo potissimum fiebat.
Malabathrinus, ex malabathro factus.
Malacostracos, μαλακόστρακος, mollem habens testam.
Malaginum, genus emplastri.
Malce, μάλκη, resolutio membrorum ex frigore, aut nimio labore.
Malebarbis, et Malibarbis, malam, seu raram admodum habens barbam.
Maleformis, deformis. *Gloss.*
Maleforus, September apud Byzantinos.
Malicordis, qui malo corde est. *Gloss.*
Malignor, aris, maligne ago.
Malignosus, malignus. *Gloss.*
Malina, acessus maris, sicut liduna recessus. *Augustin. de mirabilib. S. Scripturae l.* 1. *c.* 7.
Mallenus, lanatus.
Malleo, as, malleo operor.
Mamburgium, curatio.
Mamburgus, curator.
Mamiaces, genus monilis, quod collo suspenditur.
Mamillarium, parva forfex.
Mamluchus, mancipium aere emptum.
Mammo, as, mammam praebeo, lacto.
Mana, mater. Manita, parva mater. *Gloss.*
Manaa, tributa.
Mandibularius, ad mandibulam pertinens.
Mandiburgus, curator, advocatus.
Mandrita, μανδρίτης, monachus.
Mandror, aris, cavillor.
Mandualis, cancellus super tumulum.
Mandulus, census clausurae horti. *Pap.*
Mandya, vestis militaris genus.
Maneries, conditio, sors, ratio.
Manganarius, qui facit mangana, quae sunt instrumenta bellica.
Manganula, praestigiae.
Manganum, μάγγανον, ballista.
Maniaces, μανιάκης, monile, torques.
Maniclavium, clava manualis. Item flagellum.
Manicleatus, manicatus.
Manico, as, mane eo, mane surgo, festino. *Petr. Chrysol.* ex *Luc.* 21, 38. ὀρθρίζω, Item per manum teneo. Item mansito.
Maniductor, et
Maniductus, qui in medio choro stans manuum plausu signum dat.
Manifex, manum dans. *Gloss. Isid.*
Manit, aedificat.
Mannire, monere.
Mannita, monitio.
Mannos, monilis genus.
Manopera, manus opera.
Mansionatici, hospitum susceptores.
Mansionaticum, hospitii expensa.
Mansitorium, locus aptus ad manendum, diversorium.
Mansueto, as, mansuefacio.
Mantes. V. *Mantis.*
Mantia, μαντεία, vaticinatio, divinatio.
Mantice, μαντική, ars divinandi.
Manticulatio, furtum, fraus, crumenisecium.
Manticus, μαντικός, ad vatem pertinens.
Mantis, et Mantes, μάντις, vates, divinus.
Mantous, Mantuanus. *Bapt. Mant.*
Mantuelis, chlamys.
Manua, drachma, manipulus. *Gloss.*
Manuale, liber manualis. *Isid.* Item orarium, seu sudarium. *Id.*
Manualium, candelabrum.
Manubia, iteratio doctrinae. *Isid.*
Manubro, as, vigilo, pernocto.
Manuduco, per manus duco.
Manuductio, actus ducendi per manus.
Manuinspex, chiromantes.
Manulea, manica.
Manupletius, manus implens.
Manutergium, mappa.
Mantius, et
Manutus, magnas manus habens. *Gloss. Isid.*
Mapparius, qui mappam in Circo mittebat.
Maranus, apostata.
Marasmus, μαρασμός, tabes.
Maratha, templum majus.
Marcha, terminus, finis.
Marchio, praefectus limitaneus.
Marcido, as, marcidum reddo. *Gloss.*
Maren, ludi genus.
Mareschalcus, qui equos curat.
Margella, corallium. *Gloss.*
Marginalis, in margine positus.
Margineus, ad marginem pertinens.
Marila, ignis tenuis. Item pulvisculus
Maris, idis, mensura trium cotylarum
Martellus, marculus.
Marteus, malleus.
Martinalia, festum S. Martini episcopi.
Martyrizo, μαρτυρίζω, torqueo.
Maruda, mensura sex heminarum.
Masaria, supellex.
Masca, venefica.
Mascauda, vas, escarium, vel potorium.
Maschala, μασχάλη, machina, qua sarcinae deponuntur in navim.
Mascule, masculine.
Masculinitas, masculinum genus. *Constant. Afer.*
Masculiniter, masculine. *Vet. Interpr. Iren.*
Masculo, as, masculum facio.
Masculofemina, virago. *Vet. Interpr. Iren.*
Masora, doctrina critica Hebraeorum.
Masorethae, Hebraeorum critici.
Massariciae, supellex domestica.
Mastax, acis, μάσταξ, genus locustae sata rodentis.
Masticatorium, medicamentum dentibus mandendum et in ore detinendum.
Mastichelaeon, μαστιχέλαιον, oleum e mastiche.
Mastigeus, μαστιγεύς, mastigia.
Mastigo, as, μαστιγόω, verbero, punio.
Mastix, μάστιξ, flagellum, scutica.
Mastromiles, magister militum.
Mataeologia, ματαιολογία, de re vana sermo.
Mataeotechnia, ματαιοτεχνία, ars vana et futilis.
Mathema, μάθημα, disciplina, mathesis.
Matricarii, qui ad incendia currunt, et spongias cum ferramentis portant, et alia, per quae possint de pariete in parietem transilire, et incendium exstinguere.
Matricularius, Ecclesiae oeconomus.
Matrina, quae de sacro fonte levat. Item noverca.
Matrisso, μητρίζω, matrem imitor.
Mattumanus, graciles habens manus.
Matylla, edulium sitim conciens, quo in media potione utebantur.
Mavortis, vestis quaedam mulierum, et monachorum.
Maurella, herba eadem quae stychnos. *Macer.*
Mauron, nigrum, μαυρόν.
Maxima, ae, f. regula principalis et illustris.
Maximates, optimates.
Mecaphroditon, μηκαφρόδιτον, frutex quidam.
Mechanopoeus, μηχανοποιός, et
Mechanurgus, μηχανουργός, qui mechanemata facit.
Mecoacanna, rhabarbarum Indicum.
Medalia, numisma.
Mediate, medio interjecto.
Mediatio, medii interpositio.
Medicifici, et Medicifices, medici.
Meditabunde, cogitando.
Meditatiuncula, brevis meditatio.
Medus, potio ex melle. *Isid. Orig.* 20, 3.
Mega, μέγα, magnum.
Megadomesticus, magnus vel valde domesticus.
Megalartus, Cereris nomen.
Megalopsychia, μεγαλοψυχία, magnanimitas.
Megaloschemus, μεγαλόσχημος, monachus.
Melamborius, ventus vehemens, quasi niger Boreas, Circius.
Melampyron, μελάμπυρον, triticum exilius.
Melancholice, μελαγχολικῶς, per melancholiam.
Melanion, μελάνιον, viola nigra.
Melanteria, μελαντηρία, atramentum metallicum.
Melarium, locus malis recondendis aptus.
Mele, et Mela, instrumentum chirurgicum, quo aliquid infunditur vulneri.
Meletema, μελέτημα, meditatio, cogitatio.
Melipecta, μελίπηκτα, cibaria mellita.
Melitoma, μελίτωμα, placentula mellita.
Melitropheum, μελιτροφεῖον, alvearium.
Melittones. V. *Mellisones.*
Mellax, adultus, adolescens.
Melliloquus, suaviter loquens.
Mellisones, et Melittones, μελιττῶνες, mellarii. Item alvearia, loca alveariorum.
Melolontha, μηλολόνθη, genus scarabaei.
Melonomus, μηλονόμος, ovium pastor.
Melota, et Melote, μηλωτή, pellis ovina cum sua lana.
Melotaeus, ovillus.
Membranum, claustrum virginale.
Membrulum, parvum membrum.
Memoraliter, mente memori. *Venant. Fortun. l.* 4. *carm.*
Memoralius, qui memorias scribit, actuarius. *Gloss.*
Memoriale, liber memorialis.
Mempsimoeria, μεμψιμοιρία, crebra querela de sua sorte.
Mempsis, μέμψις, querimonia.
Mempticus, μεμπτικός, accusatorius.
Menagyrta, μηναγύρτης, qui singulis mensibus stipem colligit. V. *Metragyrta.*
Menaulum, jaculi species.
Mendaciloquium, mendax narratio.
Mendiciter, mendice.
Mene, μήνη, luna. Item lunae defectus.
Meniaticum, tributum menstruum.
Meningophylax, μηνιγγοφύλαξ, membranae custos: lamina aerea, qua chirurgi capitis vulnera curant.
Meninx, μῆνιγξ, membrana circa cerebrum.
Menior, melior.
Meniscus, μηνίσκος, lunula.
Menisterium, mensa, in qua ponuntur convivii pocula.
Menologium, μηνολόγιον, liber de mensium ratione.
Mentalis, qui mente fit, aut est. Improbatur vel ab *Augustino l.* 12. *de Gen. ad litt. c.* 7.
Mentana, October, mensis Jovis. *Isid.*
Mentilla, minima.

Mentonalis, ad mentum usque hominis pertingens.
Mentor, mente verso, cogito.
Menytrum, μήνυτρον, praemium, quod exploratori, et indici datur.
Meralis, ad merum pertinens. *Marcell. Empir.*
Merarcha, μεράρχης, qui justae parti militum praeest.
Merarchia, μεραρχία, agmen militum MMXLVIII.
Mercion, mercatus.
Mererigae, manifestae turpitudines.
Mergulus, funiculus, qui in lucerna flammam nutrit. Item avis rapax aquatica.
Mergus, oris, vas, quo e puteis aqua extrahitur.
Meringa, pellis in aure, ubi fit auditus.
Meris, jaculi genus apud Helvetios.
Merismus, μερισμὸς, distributio, partitio.
Mersinium, funis.
Mesarchon, μέσαρχον, mesenterium.
Mesaraeum, μεσάραιον, idem.
Mesarnum, μέσαρνον, tributum dimidiatae ovis.
Mesatium, lorum ab equo ad alium equum tendens.
Mesator, magistratus, ad quem litis deferebant arbitrium.
Mesaulium, μεσαύλιον, janua in medio posita: vel locus in mediis aedibus.
Mesenterium, μεσεντέριον, crassa et adiposa membrana medium locum in intestinis occupans.
Mesiticum, μεσιτικὸν, aes, quod pro loco occupando in foro vendendis mercibus solvebatur.
Mesoboum, et Mesobum, lignum medium inter junctos boves.
Mesocranium, μεσοκράνιον, vertex capitis.
Mesonestimus, μεσονήστιμος, quarta septimana Quadragesimae.
Mesopentecoste, septimana quarta post Pentecosten.
Mesophryum, μεσόφρυον, spatium inter supercilia.
Mesopleurium, μεσοπλεύριον, locus medius inter costas.
Mesoria, intervalla, et pausae horarum canonicarum.
Messias, Μεσσίας, unctus: Jesus Christus.
Messicala, parva messis.
Meta, μετὰ, cum, post, trans. Item praemium, quod sponsae datur a marito, cum eam domum ducit.
Metabulum, fausta navigatio. *Gloss. Isid.*
Metacarpium, μετακάρπιον, pars manus a junctura usque ad digitos.
Metaleptice, μεταληπτικῶς, per metalepsin.
Metalepticus, μεταληπτικὸς participativus.
Metallifodina, metallum.
Metallurgia, μεταλλουργία, opus metallicum.
Metaphoricus, μεταφορικὸς, translatus.
Metaphrasis, μετάφρασις, interpretatio.
Metaphrenum, μετάφρενον, pars corporis praecordiis a tergo objecta.
Metaphysica, μεταφυσικὰ, supernaturalia.
Metaphysice, μεταφυσικῶς, super naturam.
Metaphysicus, μεταφυσικὸς, supernaturalis.
Metaplasticus, μεταπλαστικὸς, transformativus.
Metassae, bidentes a partu recentes, et sacrificio idoneae.
Metasyncrisis, μετασύγκρισις, exiguorum meatuum in naturalem statum mutatio.
Metaxaticum, tributum, quod a metaxariis penditur.
Metaxatum, μεταξωτὸν, sericum crudum.
Metaxylogia, μεταξυλογία, cum in medio orationis aliquid interponitur.
Meteora, μετέωρα, mixta imperfecta, quae in sublimi aeris parte generantur, ut nubes.
Meteoroleschés, μετεωρολέσχης, qui de rebus sublimibus nugatur.
Meteorologia, μετεωρολογία, doctrina de meteoris.
Meteorologice, μετεωρολογική, scientia de meteoris.
Meteorologus, μετεωρολόγος, qui de meteoris loquitur.
Meteoroscopus, μετεωροσκόπος, qui sublimia respicit. Item stolidus, ineptus.
Methium, sponsalitia, vel nuptialis donatio.
Meticulus, parvus metus.
Metonymice, μετωνυμικῶς, per metonymiam.
Metonymicus, μετωνυμικὸς, ad metonymiam pertinens.
Metoposcopia, μετωποσκοπία, divinatio ex fronte.
Metorchium, μετόρχιον, interstitium inter plantarum ordines.
Metragyrta, μητραγύρτης, aeruscator stipem Matri Deum cogens. V. *Menagyrta.*
Metrenchytes, μητρεγχύτης, instrumentum chirurgorum ad injicienda in uterum medicamenta.
Metriasmus, μετριασμὸς, mediocritas, modus.
Metrice, μετρικῶς, metrico modo.
Metroacum, μητρωακὸν, carmen in honorem Matris Deum.
Metropater, μητροπατὴρ, mater et pater.
Metrophamelius, materfamilias.
Metzizium, templum minus.
Micatus panis, in micas redactus. *Plin. Valerian.*
Micidus, tenuis, parvus.
Microcosmus, μικρόκοσμος, parvus mundus.
Micrologus, μικρολόγος, nimis diligens in rebus parvi momenti.
Micropsychia, μικροψυχία, pusillanimitas.
Microscopium, μικροσκοπεῖον, vitrum, quo res minutissimae majores apparent.
Microtrogus, μικροτρώγος, qui parum comedit.
Migma, μίγμα, mixtura, farrago.
Migrator, qui migrat. *Gloss.*
Milago, piscis super aquas volitans. *Isid.*
Millegrana, ae, herbae genus.
Millemorbia, herba aliis scrofularia major.
Millesies, millies.
Millio, onis, genus accipitris.
Minera, vena terrae metallica. V. MINIARIUS in *Lexico.*
Mineralia, ium, metalla.
Mineralis, metallicus.
Mineralogia, sermo de metallis.
Minervalicius, pertinens ad minerval.
Miniographus, qui minio scribit.
Ministerialis, ad ministerium pertinens. Item vassallus militaris.
Ministeriani, qui praesunt castris principum.
Ministeriarches, princeps ministerii.
Minoratio, deminutio, status minor. *Fulgent.*
Minorennis, minor vigintiquinque annis.
Minsabilis, qui facile mingitur.
Mingatorium, matella.
Minso, as, frequenter mingo.
Minthos, μίνθος, stercus humanum. Item flos in sterquilinio nascens.
Minutarius, negotiator, qui minuta vendit.
Minutum, nummi species.
Minytica, μηνυτικά, ex alto causas detegentia.
Miraeh, abdomen. Vox Arab.
Miraculosus, miraculis plenus.
Mirificentia, res mira, opus admirabile.
Mirmillonium, genus armaturae Gallicae. *Vet. Scholiast. Juvenal.*
Misanthropia, μισανθρωπία, odium hominum.
Misculor. V. *Commisculor.*
Misfactum, scelus.
Misocalus, μισόκαλος, ab omni elegantia et cultu abhorrens.
Misogynia, μισογυνεία, odium in mulieres.
Mitea, affectio, vel vulnus nasi.
Mitigator, qui mitigat.
Mitolinum, filum e lino: a μίτος, filum, et linum.
Miva, succus cotoneorum.
Mixis, μίξις, mixtio.
Mixobarbari, μιξοβάρβαροι, qui altero parente Graeco, altero Barbaro progeniti sunt.
Mixolydius, μιξολύδιος, toni musici nomen ex Lydio myxti.
Modismus, μοδισμὸς, certus modiorum numerus.
Moechagria, orum, τὰ μοιχάγρια, poenae deprehensorum in moechia.
Moechator, moechus.
Moesileum, sepulcrum, monumentum: quasi mausoleum.
Molarium, certa portio farinae, quam molitor mercedis loco sumit.
Molatio, molitura.
Molinarius, molendinarius. *Gloss.*
Molitrix, quae molit.
Mollefacio, mollio.
Molleo, mollesco.
Mollifico, mollio. *Macer.*
Mollitivus, molliens. *Constantin. Afer.*
Momentalis, momentaneus.
Momiscus, μωμίσκος, molarium pars, quae carni, id est gingivae proxima est.
Momordica, herba, quae et balsamina cucumerina punicea.
Monachatus, status et conditio monachi.
Monacho, as, monachum facio. *Sarisberiens.*
Monapus, bestia, quae et bonasus.
Monarchicus, μοναρχικὸς, ad monarcham pertinens.
Monarchomachus, μοναρχομάχος, qui monarchiam oppugnat.
Monasticus, μοναστικὸς, monachicus.
Monetarium, locus, ubi moneta cuditur.
Monialis, monacha.
Monobambylum, simplex conclave palatii secretum, in quo conveniebat clerus patriarcham electurus.
Monobiblos, μονόβιβλος, liber singularis: vel qui uno libro continetur, aut constat.
Monocherium, μονοχείριον, armilla unius brachii.
Monochordum, μονόχορδον, instrumentum musicum unius chordae: vel cujus plures chordae unius soni sunt, nisi panniculi nexu distinguantur.
Monoclonos, μονοκλονὸς, species artemisiae uno ramulo.
Monoclonus, μονόκλονος, tibiae cantus simplex.
Monocosmum, μονόκοσμον, vehiculum, quod ab uno jumento trahitur. *Gloss. Isid.*
Monodia, μονῳδία, cantio solitaria.
Monodus, μονῳδὸς, qui solus canit.
Monogamium, μονογάμιον, unae nuptiae, monogamia.
Monologium, μονολόγιον, sermo per omnia sibi similis.
Monomachus, μονόμαχος, qui singulari certamine pugnat.
Monomerus, μονόμηρος, unum habens femur.
Monometer, μονόμετρος, unam mensuram habens.
Monomoeria, μονομοιρία, minutia partium.
Monophagia, μονοφαγία, vita sine socio.
Monophagus, μονοφάγος, qui seorsum solus cibum capit.
Monopola, μονοπώλης, qui solus vendit.
Monophthalmos, μονόφθαλμος, monoculus.
Monopticus, μονοπτικὸς, monoculus.
Monosceles, μονοσκελὴς, unum crus habens.
Monostrophus, μονόστροφος, unius strophae. Oda monostrophos est, quae unam tantum metri diversitatem habet.
Monostylus, μονόστυλος, unius columnae.
Monotessaron, μονοτέσσαρον, unum ex quatuor.
Monotonia, μονοτονία, unius modi tenor, una spiritus et vocis intentio.
Monotonus, μονότονος, uno tantum tenore progrediens.
Morbificus, morbum afferens.
Morbilli, et Morbuli, pustulae in summa cute, pueris maxime infestae.
Morbus Herculanus, apoplexia, morbus comitialis.
Morcuflus, superciliosus, severus.
Mordicativus, mordicans. *Coel. Aurelian.*
Mordosus, mordax. *Gloss.*
Moria, μωρία, stultitia.
Moricetum, locus moris consitus.
Mormolyceum, μορμολυκεῖον, terriculamentum.
Morochthus, μόροχθος, lapis Aegyptius ad vestes dealbandas.
Morosis, μώρωσις, amentia, stultitia.
Morotton, textum e corticibus, quo se in Cerealibus verberabant.
Morphaea, μορφαία, morbus, quo color mutatur.
Morsura, morsus. *Constantin. Afer.*
Mortariolum, parvum mortarium. *Macer.*
Moscharium, μοσχάριον, parvus moschus.
Moschatula pira, quae odorem moschi referunt.
Moschus, vel Moschum, *muschio*, sanguis cujusdam animalis suavi odore.
Moschus, μόσχος, vitulus. Item tenellus pullus.
Mostrum, monstrum. *Gloss.*
Motabilis, qui saepe movetur.
Moton, μοτὸν, linamentum ad implenda vulnera.
Movita, malitia.
Mozicia, genus parvi repositorii, quasi modicia. *Isid. Orig.* 20, 9.
Mucido, as, mucidum reddo. *Cathol.*
Muco, onis, piscis ex mugilum genere.
Mufa, mucor, mucus.
Mulcebris, illecebrosus. *Sarisberiens.*
Mullotes, mutus. *Gloss.*
Mulocisiarius, qui cisium regit a mulis tractum.
Multannus, qui multos habet annos.
Multicola, qui multos colit. *Fulgent.*
Multiplicitas, multitudo. *Sarisberiens.*
Multissimus, plurimus.
Muna, munera militibus data.
Mundatorius, ad mundandum pertinens.
Mundificativus, mundans. *Constantin. Afer.*
Mundificatus, mundatus. *Idem.*
Mundifico, mundo. *Macer.*
Mundium, patrocinium. Item dominium.
Mundius, qui sui juris est.
Munduvaldus, tutor.
Munychion, μουνυχιὼν, decimus mensis apud Athenienses.
Murarius, qui muros struit.
Murceus, murcus, ignavus.
Murcinarius, mutilus. *Gloss.*
Murciolus, languidulus.
Muro, as, muro claudo.
Murrio, vel Murro, as, clamo: proprium murium. *Gloss. Isid.*
Musaicus, musivus.
Muscetum, et Musculetum, locus muscis abundans.
Muscinus, muscarius.
Muscio, onis, animal muscas captans.
Muscipulor, aris, decipio.
Musco, onis, musca magna.
Muscor, aris, musco tegor.
Musiae, arum, nidi murium. *Gloss. Isid.*
Musio, onis, feles murium hostis.
Mussio, onis, animal in vino nascens.
Mussitabundus, qui mussitat. *Onomast. vetus.*
Mussitator, idem. *Vet. Gloss.*
Muta, ae, cavea, aviarium.
Muteo, mutus sum.
Mutitas, carentia loquelae.
Mya, μύα, musca. Item ludus, cum quis clausis oculis ceteros captat.
Myagra, μυάγρα, muscipula.
Mygale, μυγάλη, mus araneus.
Myia, μυῖα, et μυία, musca.
Myinda, μυῖνδα, ludus idem, qui mya.
Mylacris, μυλακρὶς, blattae genus circa molas nascens.
Mymphur, lignum rotundum, quod loro circumvolutum fabri lignarii adhibent in operibus tornandis.
Myrias, adis, μυριὰς, numerus decem millium.
Myristica, μυριστική, nux, moschata.

Myrmecoleon, μυρμηκολέων, bestiola formicis infesta.
Myrophorae, μυροφόροι, mulieres unguenta portantes.
Mystagogia, μυσταγωγία, initiantis actus.
Mysterialis, mysticus.
Mysterialiter, mystice.
Mystici, μυστικοί, arcanorum principis conscii.
Mythologus, μυθολόγος, fabularum scriptor.

N

Nabilis, ad nandum habilis. *Vet. Dictionar.*
Nabita, navita.
Nadir, punctum sub pedibus nostris, cui opponitur alterum supra caput, quod dicitur zenith.
Naevosus, naevis abundans.
Nagarba, fasciculus spicarum in conum erectus.
Nago, as, vacillo, fluctuo. *Gloss. Isid.*
Nanus, νάνος, genus placentae ex caseo et oleo. V. NANUS §. 5. in *Lexico.*
Naophylax, ναοφύλαξ, custos templi. V. NAUPHYLAX §. 2. in *Lexico.*
Napellus, herba venenata, radice napum referente.
Napocaulis, olus napo simile, in caulem crescens.
Napunculus, parvus napus.
Narce, νάρκη, torpor. V. NARCE in *Lexico.* Item torpedo piscis.
Narcotica medicamenta, ναρκωτικά, torporem ac soporem inducentia.
Nardificat, fragrat. *Gloss.*
Nardites, ναρδίτης, vinum nardo conditum.
Narditis, ναρδῖτις, nardus montana.
Nario, is, nares frico, h. e. irrideo.
Nario, onis, subsannans. *Gloss. Isid.*
Narrativus, et
Narratorius, ad narrandum pertinens.
Narrito, as, saepe narro. *Cathol.*
Narte, νάρτη, placenta odorata, ex qua fiunt unguenta.
Narthecophori, ναρθηκοφόροι, Bacchi ministri thyrsum gerentes.
Narus, gnarus, peritus.
Nasale, ornamentum equorum.
Nascale, pessus ad medendum vulvis.
Nasile, nasi tegumentum.
Nasosus, nasutus.
Nastale, cingulum stringens pallium circa collum.
Nastus, ναστός, placenta ex melle, uvis passis, etc.
Natex, icis, cochlea parva marina.
Nathinaeus, dediticius. Vox Hebr.
Natito, as, saepe nato.
Natta, storea.
Navarchis, idis, ναυαρχὶς, navis praetoria.
Naucrates, ναυκράτης, echeneis.
Naufragor, aris, naufragium facio.
Naula, psalterium. V. NABLIA in *Lexico.*
Nauregus, et Naurigus, navis princeps.
Nausificus, nauseam afferens.
Nautepibatae, ναυτεπιβάται, qui navem conscendunt, et nauli loco nautarum officio funguntur.
Nautica, ars navigandi.
Nebrias, νεβρίας, piscis quidam.
Nebularium, locus, ubi vina fumum bibere instituuntur. Item locus ad subjiciendam messem per nubilum tempus.
Necessito, as, adigo, cogo.
Necolatus, stultus, et elanguens. *Gloss. Isid.*
Necromantes, νεκρομάντις, qui ex cadavere, vel umbris evocatis divinat.
Necromanticus, νεκρομαντικὸς, idem.
Necula, parva nex.
Nefrendus, porcus domesticus castratus.
Nejure, injuria.
Nemausiacus, Nemausensis.
Nemesis, νέμησις, distributio.
Neniola, parva nenia. *Sannaz.*
Neogamus, νεόγαμος, qui recens uxorem duxit.
Neophylax, acis, νεοφύλαξ, custos templi. V. NAUPHYLAX §. 2. in *Lexico.*
Nephalia, νηφάλια, sobriorum festa apud Athenienses, in quibus aqua mulsa libabatur Soli, Lunae, Memoriae, Nymphis, Aurorae, Veneri.
Nephriticus, νεφριτικὸς, renum dolore laborans.
Nepta, ae, neptis.
Nepticula, vestis brevissima.
Nerveus, et
Nerviceus, ex nervo factus.
Nesus, νῆσος, insula.
Neumaticus, νευματικὸς, modulator dulcis.
Neuris, νευρὶς, herba, quam alii solanum, alii vesicariam appellant.
Neutralia, vestimenta in neutra parte villosa.
Neutralitas, neutrius partis studium.
Nibatismus, genus saltationis barbaricae.
Nibatus, splendidus: quasi nivatus.
Nibita, aqua ex nubibus, aut nivibus. *Gloss. Isid.*
Nicocitria, substantiae. *Gloss.*
Nicolaus, stultus. *Gloss. Isid.*
Nicosiana, herba, quae et hyoscyamus dicitur.
Nideo, es, splendeo. *Acron* in *Horat. Sat.* 2, 7.
Nigella, frutex pusillus, alio nomine melanthium.
Nigrefacio, nigrum facio. *Onomast. vet.*
Nihilo, homo nihili. *Gloss. Philox.*
Ninna, vox nutricum blandientium.
Nisan, septimus mensis Judaeorum.
Nitreus, nitrosus.
Nivita, aqua ex nivibus. V. *Nibita.*
Nivito, as, nive conspergo. *Gloss. Cyrill.*
Nixae, parturientium dolores.
Nixe, adverb. munite. *Gloss. Isid.*
Nobiriae, novercae, loca, quae in metandis castris omnino vitabantur, ut montes, silvae, valles.
Nocibilis, noxius, nocens.
Noctambulo, onis, et
Noctambulus, noctivagus.
Noctianus, noctis custos, vigil. *Gloss.*
Nocticula, brevis nox. Item laena.
Noctifuga, noctem fugiens.
Nocumen, et Nocumentum, noxa.
Nomanandria, vacatio in praefectura, ignavia, inertia.
Nomarchia, νομαρχία, praefectura nomi apud Aegyptios.
Nomata, um, νώματα, ulcera.
Nomenclare, appellare, nominare.
Nomia Dea, h. e. Pales, Dea pastorum: a νέμω, pasco.
Nominosus, famosus, celeber.
Nomodidactes, νομοδιδάκτης, qui leges docet.
Nomodidascalus, νομοδιδάσκαλος, legis doctor.
Nomodotes, νομοδότης, primicerius doctorum, juris peritus.
Nomophilax, νομοφύλαξ, legum custos.
Nomos, νόμος, lex. V. NOMOS §. 2. in *Lexico.*
Nomothesia, νομοθεσία, legis latio.
Nomotheca, et
Nomothetes, νομοθέτης, legislator.
Nonagecuplex, et
Nonagecuplus, nonaginta modis factus: vel qui in nonaginta partes dividi potest.
Noneolae, papillae ex faucibus caprarum pendentes.
Nongenteni, et
Noningenteni, distributivum a noningenti.
Nonna, virgo monacha. V. NONNUS §. 1. in *Lexico.*
Nonnula, rete ad capiendas aves. *Gloss. Isid.*
Nonnus, vir senex. V. NONNUS §. 1. et 2. in *Lexico.*
Norax, peccator, criminosus.
Noro, as, novi, scio.
Nosodochium, νοσοδοχεῖον, nosocomium.
Nosonarius, sponsus.
Notaria, scripturae compendium. V. NOTARIUS in *Lexico.*
Noteo, es, notesco.
Nothia, νοθεία, pars honorum, quae nothis obvenit.
Notiaeos, νωτιαῖος, medulla dorsi.
Notificatio, manifestatio.
Notorie, manifesto.
Novembralis, novembris.
Novendium, novem dierum spatium.
Novercaliter, more novercarum.
Noxax, acis, criminosus.
Noxilis, nocens. *Gloss. Isid.*
Nubeculosus, obscurus.
Nubigosus, nubilus.
Nugicus, nugas canens.
Nugidicus, nugator. *Sarisberiens.*
Nugiloquus, nugax. *Idem.*
Nullatio, mutatio.
Nullimode, et
Nullimodis, nullo modo.
Nullitas, nihil, vanitas.
Nullo, as, nullum facio, muto.
Numerarchae, tribuni millenarii.
Numida, qui vendit herbas, vel qui alit pecora ad vendendum.
Nuncupativum testamentum, quod testator viva voce fecit.
Nundivium, nundinarum tempus.
Nunsio, vel Nansio, titubo, dubito.
Nuntiolum, parvum nuntium.
Nuntiolus, parvus nuntius.
Nuo, νεύω, annuo.
Nutinare, corpus, ingenium, genitura. *Gloss. Isid.*
Nyctalopia, νυκταλωπία, nyctalopum morbus.
Nyctegersia, νυκτεγερσία, noctisurgium, excitatio nocturna. V. *Festi l. c.* in EGRETUS in *Lexico.*
Nyctophylax, νυκτοφύλαξ, qui noctu aliquid custodit.
Nympha, membrana in muliebri pudendo. Item summa pars vomeris. Item calix rosarum paulum se aperiens.
Nymphagogus, νυμφαγωγὸς, qui sponsam e paterna domo ducit ad sponsum.
Nympheum, νυμφεῖον, thalamus sponsorum.
Nympheutria, νυμφεύτρια, pronuba, quae sponsam e domo patris ad sponsum deducit.
Nymphides, νυμφίδες, genus calceamentorum muliebrium.
Nympholeptus, νυμφόληπτος, a Nymphis correptus, cerritus.
Nymphotomia, νυμφοτομία, excisio nymphae in matrice.
Nysia, saltationis genus.
Nyssa, νύσσα, repagulum, unde cursores moventur.
Nystagmus, νυσταγμός, dormitatio.
Nyxa, pruna minora, damascena.

O

Oataricha, ὠατάριχα, mugilum ova salita.
Obaero, pretio seu mercede conduco.
Obdureo, durus fio.
Obdurus, durus.
Obeditio, obedientia. *Ambros.*
Obedo, circum edo.
Obeliae, ὀβελίαι, arum, panes Baccho sacri.
Obelo, ὀβελίζω, obelo signo.
Obfibulo, concludo, circumdo. *Gloss. Isid.*
Obficus, turpis ludus, impudicus. *Pap.*
Obicula, parva obex.
Objectamen, objectamentum. *Gloss.*
Objectum, scopus.
Oblamentia, vitis nigra. *Dioscor.*
Oblata, oblatio.
Oblatero, blatero.
Oblego, contra lego, contra dico.
Obligatores, mercatores. Item venefici.
Obliquangulum, ubi sunt obliqui anguli.
Oblogat, increpat. *Gloss. Isid.*
Obluctnamentum, caligo, error.
Obmallo, in mallum, seu locum judicii deduco.
Obnoxiatio, oppigneratio.
Obolostates, ὀβολοστάτης, minutulus fenerator.
Obpopa, instrumentum rusticum eruendis lapidibus, referens caput upupae avis. V. UPUPA §. 2. in *Lexico.*
Obscurio, carceris custos. In *legib. Langobard.*
Obsecundor, aris, obsecundo, obsequor.
Obsolitatus, obsolefactus, inquinatus. *Zeno Veronens.*
Obsolito, as, obtero, inquino. *Gloss.*
Obsonus, malum sonum habens.
Obsophagus, ὀψοφάγος, gulosus.
Obsopoeus, ὀψοποιός, qui obsonia parat.
Obsopola, ὀψοπώλης, qui obsonia vendit.
Obsorbo, is, obsorbeo.
Obstupeo, obstupesco.
Obtendiculum, operculum.
Obtrector, aris, obtrecto.
Occasivus, occidentalis. *Saxo grammatic.*
Occi, arbores fici similes, ex quibus mel defluit. V. OCCHI in *Lexico.*
Occilator, occator. *Gloss.*
Occistrio, tabernarius. *Gloss. Isid.*
Oceanine, Oceani filia.
Ochlogogium, ὀχλογώγιον, confluxus turbae in unum locum.
Ochros, ὦχρος, legumen simile cicerculae.
Ochthos, ὄχθος, limbus vestis muliebris.
Ociminum oleum, ex ocimo factum. *Dioscor.*
Ocna, foramen dolii.
Ocnia, ὀκνεία, pigritia.
Octaeteris, ὀκταετηρὶς, octo annorum spatium.
Octapodion, flammeum imperatoris cum octo ligulis, habens multas imagines hierarcharum.
Octennium, spatium octo annorum.
Octenus, octonus.
Octiduanus, octo dierum.
Octiduum, spatium octo dierum.
Ocymastrum, herba ocymo similis.
Ocyminus, ὠκύμινος, ocymo similis.
Odaxesmus, ὀδαξησμὸς, pruritus in infantibus ante dentitionem.
Odonaria, et
Odonia, udones.
Odontagra, ὀδοντάγρα, forceps dentibus evellendis.
Odontalgia, ὀδονταλγία, dentium dolor.
Odontaxestes, ὀδονταξέστης, instrumentum ad eradendos dentes.
Odontotrimma, ὀδοντότριμμα, dentifricium.
Odorabilis, qui odorari potest.
Odorator, qui odorat.
Oedasticus, οἰδαστικὸς, peritus staterarum et ponderum.
Oedema, οἴδημα, tumor praeternaturalis.
Oenaria, οἰναρία, vitis domestica.
Oenesteria, οἰνιστήρια, vinalia.
Oenopola, οἰνοπώλης, vini venditor.
Oenoptae, οἰνόπται, qui curam habent, ut in conviviis ex aequo bibatur.
Oenutta, οἰνοῦττα, placenta ex vino et melle.
Oephi, mensura trium modiorum.
Oesophagus, οἰσοφάγος, gulae transitus cibis et potui.
Oespoeum, οἰσποιον, genus calceamenti muliebris.
Oetoscyros, οἰτόσκυρος, Apollo, lingua Scythica.
Offensum, offensio.
Offercio, is, impleo, infercio.
Offerenda, antiphona, quae in oblatione canitur.
Offex, qui officit et impedit. *Gloss. Isid.*
Officinalis, ad officinam pertinens.
Offimentum, lutum, coenum. *Gloss.*
Offusio, actus offundendi. *Petr. Chrysol.*
Oggrassor, incedo, ingredior.
Olacitas, teter odor.
Olaciter, malo odore.
Oleago, unguentum crassum olei simile. *Gloss.*
Oleastrinum, oleum ex oleastro.
Olerarium, locus olerum. *Gloss.*
Olfatum, et Olfatus, olfactus.

Oliditas, odor. *Saxo grammat.*
Oligarchia, ὀλιγαρχία, paucorum dominatus.
Oligarchicus, ὀλιγαρχικὸς, ad oligarchiam pertinens.
Oligophorum vinum, ὀλιγοφόρος οἶνος, quod parum aquae ferre potest.
Olophyrmus, ὀλοφυρμὸς, genus lugubris cantilenae.
Omatzium, homagium, obsequium.
Omelysis, ὠμήλυσις, farina hordeacea cruda.
Omnicognoscentia, notitia omnium rerum.
Omnipraesens, ubique praesens.
Omnipraesentia, praesentia in omnibus.
Omniscientia, cunctorum scientia.
Omniscius, omnium sciens.
Omnivalens, omnia potens.
Omnividentia, omnium aspectus.
Omophagi, ὠμοφάγοι, qui cruda carne vescuntur.
Omophorium, ὠμοφόριον, vestis patriarchalis, humerale.
Omoplatae, ὠμοπλάται, scapulae.
Omotarichus, ὠμοτάριχος, salsamentum crudum.
Omphaces, ὄμφακες, uvae, et alii fructus immaturi.
Omphacinus, ὀμφάκινος, ex omphacio confectus, acidus.
Omphacizo, ὀμφακίζω, omphaces colligo: dicitur de iis, qui immatura, aut vilia furantur.
Omphicium, officium.
Onca, Ὄγκα, Minervae nomen apud Thebanos.
Onoma, ὄνομα, nomen.
Onosceli, ὀνόσκελοι, daemones asininis cruribus apparentes.
Onustatus, onustus.
Onychea, affectio unguium: ab ὄνυξ, unguis.
Onychomantia, ὀνυχομαντεία, divinatio ex maculis unguium.
Oogala, ὠόγαλα, puls ex ovis et lacte.
Ooscyphium, ὠοσκύφιον, poculum in ovi formam oblongum.
Ophiomachus, ὀφιομάχος, genus locustae grandioris serpentium inimicae.
Ophis, ὄφις, serpens, anguis.
Ophthalmia, ὀφθαλμία, morbus oculorum.
Ophthalmus, ὀφθαλμὸς, oculos.
Opiferae, funes, quae cornibus antennae dextra sinistraque tenduntur et retroverso. *Isid. Or.* 19, 4.
Opinanter, opinato.
Opinax, manifestus. *Gloss. Isid.*
Opinosa, ingentia certamina. *Gloss. Isid.*
Opismus, ὀπισμὸς, lactei succi, inciso caule, collectio.
Opistheline, postilena.
Opisthosphendone, ὀπισθοσφενδόνη, ornamentum capitis muliebre, reticulum, majori parte pone rejectum.
Oporophylacium, ὀπωροφυλάκιον, casa custodis fructuum autumnalium.
Opsigamium, ὀψιγάμιον, serae nuptiae.
Opsimathes, ὀψιμαθὴς, qui sero didicit, vel discere coepit.
Opsimathia, ὀψιμαθία, sera eruditio.
Opsophagus, ὀψοφάγος, delicati obsonii avidus, gulosus. Fuit cognomentum Apicii.
Opsopoeia, ὀψοποιΐα, obsoniorum apparatus.
Opsopoeus, ὀψοποιὸς, coquus.
Opsopola, ὀψοπώλης, obsoniorum venditor.
Opteria, ὀπτήρια, dona, quae sponsus sponsae dabat, cum primum eam viderat.
Optici nervi, ὀπτικοὶ, per quos videndi facultas ad oculos defertur.
Orafius, animal quoddam ferum.
Orale, velum orarium.
Orama, ὅραμα, aspectus.
Orasis, ὅρασις, visio.
Orbitus, annualis.
Orbs, columbus, piscis marinus.
Orcarius, rufus.
Orciolon, urceolus.
Orcocoma, luctus funebris.
Ordinabiliter, per ordinem.
Ordinamentum, ordinatio.
Ordio, is, texo.
Oreas, ὀρειὰς, regio montana: ab ὄρος, mons.
Orge (lege *urge*), occide. *Gloss. Isid.*
Orgyia, ὀργυιὰ, mensura, quae inter manus expansas continetur.
Oripta, amens turba hominum. *Gloss. Isid.*
Ornes, urna.
Ornis, ὄρνις, avis.
Orphanotrophita, ὀρφανοτροφίτης, orphanis alendis praepositus.
Orthodoron, ὀρθόδωρον, palma manus erecta et explicata.
Orthodoxia, ὀρθοδοξία, recta de Fide opinio.
Orthogonus, ὀρθόγονος, rectus angulus.
Orthographicus, ὀρθογραφικὸς, ad orthographiam pertinens.
Orthostadiae, ὀρθοστάδιαι, tunicae consistentes, quae rectae manent, nec accinguntur.
Osanna. V. *Hosanna.*
Oscheum, ὄσχεον, scrotum.
Oscitantia, oscitatio.
Ostacus, idem quod astacus piscis.
Ostentifer, ostentum ferens. *Gloss.*
Ostentosus, portentosus.
Osteocollum, herba muralis.
Ostiaria, mulier custos ostii.
Ostracina, ὀστράκινα, Atheniensium suffragia.
Ostracinda, ὀστρακίνδα, ludus puerilis, testulis commutatis, et projectis, cum quis divinabat jactum.
Ostracum, ὄστρακον, testa. Item pavimentum testaceum.
Otalgia, ὠταλγία, aurium dolor.
Otenchytes, ὠτεγχύτης, clyster auricularius.
Othone, ὀθόνη, vestis ex lino.
Oticus, ὠτικὸς, auricularius.
Ovarium, ovorum locus.
Ovicare, ovi albumine subigere. *Plin. Valerian.*
Ovifer, oviparus.
Ovispex, qui ovium viscera inspicit. *Gloss. Isid.*
Ovizirii, dignitas Turcica.
Oxobapta, rubro tincta.
Oxos, ὄξος, acetum.
Oxy, ὀξὺ, acutum, aut acidum.
Oxyacantha, ὀξυάκανθα, spina parvis foliis aculeatis, baccas ferens rotundas.
Oxycraton, ὀξύκρατον, acetum aqua mixtum.
Oxyglyces, et Oxyglycy, ὀξυγλυκὲς, et ὀξυγλυκὺ, medicamentum ex fabis aceto maceratis.
Oxylipes, ὀξυλιπεῖς, panes ex aceto.
Oxyliparon, ὀξυλίπαρον, moretum acidum.
Oxyngium, ὀξύγγιον, faex aceti.
Oxynitrum, ὀξύνιτρον, emplastrum quoddam ruptorium.
Oxyporopola, ὀξυποροπώλης, oxypori venditor.
Oxyrrhodinum, ὀξυῤῥόδινον, medicamentum ex aceto et aqua rosacea.
Oxyrrhodon, ὀξύῤῥοδον, acetum rosaceum. *Theod. Priscian.*
Oxys, ydis, ὀξὺς, vas aceti.
Oxysaccharum, ὀξυσάκχαρον, potio ex saccharo et aceto.
Oya, ὄυα, sorba.
Oze, ὄζη, foetor oris.
Ozymum, genus edulii redolentis, ex intestinis confecti.

P

Pacajas, rana.
Pachydermus, παχύδερμος, crassam pellem seu cutem habens: translate fatuus, rudis.
Pacifero, as, pacem induco. *Gloss.*
Pactis, idis, πακτὶς, ίδος, instrumentum musicum duarum chordarum.
Pacton, πακτὼν, navis ex virgis compacta.
Pactura, pactum.
Paedagogia, παιδαγωγία, instructio puerorum.
Paedantismus, munus paedagogi.
Paedenes, puellae virgines.
Paederastes, παιδεραστὴς, puerorum amator.
Paederastia, παιδεραστία, amor puerorum.
Paedia, παιδεία, institutio in bonis artibus.
Paedinecron, παιδίνεκρον, abortus.
Paedisca, παιδίσκη, ancilla. Item meretrix.
Paediscium, παιδίσκιον, prostibulum. Item attributum effictum.
Paedomathes, παιδομαθὴς, qui a puero statim discit.
Paedomathia, παιδομαθεία, matura institutio puerilis.
Paedonomus, παιδονόμος, ingenuorum puerorum magister.
Paedopullon, puer.
Paedotriba, παιδοτρίβης, praeceptor, paedagogus.
Paedotribia, παιδοτριβία, ars exercendi puerorum corpora.
Paessa, παῖσσα, apud Coos placentulae sunt.
Pagalia, persolutio.
Paganicius, vir occultus. *Gloss. Isid.*
Paganismus, Paganorum religio.
Pagarchus, παγάρχος, pagi praepositus.
Pagensis, qui est ejusdem pagi.
Paginalis, epistolaris. *Ennod.*
Pago, as, exsolvere pecuniam.
Palaphrion, servus ad frenum.
Palatha, παλάθη, massa ficorum.
Palillogia, παλιλλογία, iterata locutio: verbi repetitio.
Palimblastus, παλίμβλαστος, restibilis ager.
Palimpega, παλίμπηγα, veteramenta.
Palindoria, παλινδόρια, frusta coriacea.
Palingenesia, παλιγγενεσία, regeneratio.
Pallio, onis, qui pallas parat.
Palmapinus, arbor quaedam peregrina.
Palmor, aris, palpo, adulor.
Palmularius (lege *parmularius*), agitator in ludis Circensibus. V. PARMULARIUS in *Lexico.*
Palumbula, parva palumba.
Pambasilia, παμβασιλεία, dominium absolutum.
Pamaeum, vestis pastoralis. *Gloss. Isid.*
Pamphylodromon, παμφυλόδρομον, navis imperatoris.
Panada, aqua cum pane. *Gloss.*
Panagrum, πάναγρον, genus retis, quod omnia capit.
Panaria, largitio panis ab imperatoribus facta.
Panarius, qui panem vendit. *Gloss.*
Pancerea (Italis *panciera*), thorax squameus.
Panchra (lege *pancra*), rapina. *Gloss. Isid.* V. IMPANCRARE in *Lexico.*
Pancratiarius, pancratiastes. *Gloss.*
Pancreas, πάγκρεας, corpus glandulosum in medio mesenterio.
Pandaesia, πανδαισία, epulum.
Pandecton, πάνδεκτον, linteamen.
Pandex, qui semper pandit os ad potandum. *Gloss. Isid.*
Pandocheum, vel Pandochium, πανδοχεῖον, diversorium, in quo hospites omne genus recipiuntur.
Pandocheus, πανδοχεὺς, caupo, stabularius.
Pandurista, πανδουριστὴς, pandurus.
Pangito, as, saepe pango. *Gloss. Isid.*
Panharmonium, παναρμόνιον, omni harmonia constans.
Panicoctaria, quae panem coquit. *Petr. Chrysol.*
Panificus, pistor. *Onomast. vet.*
Pannarius, pannorum venditor.
Pannifex, et
Pannificus, qui pannos facit.
Panoplia, πανοπλία, universitas armorum: vel armatura ad omnes usus.
Panselenus, πανσέληνος, pleniiunium.
Pantherion, πανθήριον, parvus panther.
Pantopharynx, παντοφάρυγξ, gulosus, vorax.
Pantopola, παντοπώλης, qui omnes res venales habet.
Panurgia, πανουργία, astutia, versutia.
Papadia, mulier sacerdos.
Papalethra, tonsura papalis.
Papatus, dignitas Papae.
Paploma, teges.
Paponius, ebriosus.
Papotentia, ebriositas.
Pappias, pater.
Pappisso, παππίζω, infantium more blandior.
Pappous, avitus.
Papyleon, papilio, tentorium.
Papyrio, onis, papyrus, charta.
Papyropola, παπυροπώλης, qui chartas facit, et vendit.
Para, παρὰ, ad, apud, penes.
Parabata, παραβάτης, transgressor, violator legis.
Parabasis, παράβασις, transgressio, praevaricatio.
Parabia, παραβίας, potus ex milio et conyza.
Parabystus, παράβυστος, occultus, latens: vel se ipsum includens.
Paracampanismata, injustae ponderationes.
Paracatabole, παρακαταβολὴ, depositum, fidejussio.
Paracellarius, minoris cellae praefectus.
Paracercides, παρακερκίδες, ossicula in cruribus.
Paracharacta, παραχαράκτης, monetae adulterator.
Paracharagmata, παραχαράγματα, nummi adulterini.
Paraclesis, παράκλησις, exhortatio.
Paraclytus, παράκλυτος, male audiens, infamis.
Paracmasticus, παρακμαστικὸς, jam vigere desinens.
Paracnemion, παρακνήμιον, os minus in cruribus.
Paracolleticus, παρακολλητικὸς, glutinandi vim habens.
Paracope, παρακοπὴ, delirium.
Paradactades, miseri.
Paradiateuxis, παραδιάτευξις, perversa disjunctio.
Paradichion, hortus.
Paradigmaticus, παραδειγματικὸς, exempla continens.
Paradiseus, ad paradisum pertinens.
Paradisigenus, in paradiso natus. *Theodulf.*
Paradisius, paradiseus.
Paradogum, feudum nobile.
Paradromis, παραδρομὶς, locus prope xystum sub dio ad ambulandum et exercendum.
Paraeneticus, παραινετικὸς, praeceptivus, hortatorius, admonitorius.
Parafredus, equus clitellarius.
Paragium, aequatio hereditatum.
Paragoricus, παραγορικὸς, mercabilis. *Theod. Prisc.*
Paragramma, παράγραμμα, scripturae depravatio.
Paragrammatismus, παραγραμματισμὸς, cum littera pro littera ponitur.
Paragraphe, παραγραφὴ, exceptio, perscriptio, effugium, litis compositio, adnotatio in margine, scholium.
Paragraphon, et Paragraphus, παράγραφος, linea in longum protensa. Item scriptura separata, scripturae divisio, pars capitis, tituli, quaestionis.
Paralaurum, aedicula monasterio adjuncta.
Paralepsis, παράληψις, assumptio.
Paralipsis, παράλειψις, praeteritio.
Parallaxis, παράλλαξις, mutatio. Item differentia loci veri et apparentis apud mathematicos.
Parallelismus, παραλληλισμὸς, convenientia quaedam in lineis et figuris apud geometras.
Paralogia, παραλογία, deceptio.
Paralogismus, παραλογισμὸς, fallax conclusio.
Paralogizo, παραλογίζω, capitosa argumentatione utor.
Paralogus, παράλογος, absurdus, rationi dissentaneus, inopinabilis.
Paralurges, παραλουργὲς, genus vestis purpuram intextam habentis.
Parameria, παραμήρια, internae femoris partes.
Paramythia, παραμυθία, alloquium solatorium.
Parantegesis, παραντήγησις, apposita ex adverso narratio.
Parapechion, παραπήχιον, os minus brachii.
Parapetasma, παραπέτασμα, tegumentum, aulaeum.
Parapherna, παράφερνα, bona, quae praeter dotem nubenti dantur.
Paraphernalis, et

Paraphernicus, ad parapherna pertinens.
Paraphora, παραφορὰ, insania, delirium.
Paraphrasticus, παραφραστικὸς, ad paraphrasin pertinens.
Paraphrenitis, παραφρενῖτις, delirium.
Paraphrosyne, παραφροσύνη, error mentis, delirium.
Paraphyades, παραφυάδες, surculi, propagines.
Paraplegia, παραπληγία, membrorum resolutio.
Paraplexia, παραπληξία, detentio mentis, vesania.
Parapompica, παραπομπικὰ, quae transmittuntur.
Paraptoma, παράπτωμα, lapsus, casus.
Pararthresis, παράρθρησις, luxatio.
Parascenia, παρασκήνια, spatia in scena ab utroque latere.
Parascevastica, παρασκευαστικὰ, conceptacula seminis.
Paraselene, παρασελήνη, lunae replicatio in nube cava se reflectentis.
Parasphagis, παρασφαγὶς, pars juguli.
Parastasis, παράστασις, assistentia.
Parastata, παραστάτη, conceptaculum seminis.
Parasynagoga, παρασυναγωγὴ, falsa synagoga.
Parasynanche, παρασυνάγχη, nervorum ad fauces inflammatio.
Paratella, herba eadem, quae lapathum.
Parathesis, παράθεσις, appositio, cum quasi deponimus aliquid apud memoriam judicum, repetituros nos dicentes, cum opportunum fuerit. *Isid. Orig.* 2, 21.
Paratilmos, παρατιλμὸς, evulsio pilorum.
Paratitla, παράτιτλα, appendices titulorum juris, hoc est indices legum, quae ex aliis titulis ad eum, quem interpretari volumus, revocari et pertinere possunt: dicta παράτιτλα, quasi praeter titulum, ut παράφερνα, praeter dotem.
Paratrimma, παράτριμμα, intertrimentum, cum femora mutuo attritu excoriantur.
Paratypus, παράτυπος, male cusus.
Paraugalma, oppositio, comparatio.
Parauxesis, παραύξησις, exaggeratio, amplificatio.
Pardalus, πάρδαλος, avis ex iis, quae gregatim volant.
Parecelesion, sacellum.
Parechesis, παρήχησις, cum plures litterae vel syllabae eundem sonum reddunt.
Parectasis, παρέκτασις, extensio, productio vocis, inserta syllaba.
Paregmenon, παρηγμένον, cum voces ejusdem originis conjunguntur.
Parencephalis, παρεγκεφαλὶς, pars cerebri posterior.
Parenchiresis, παρεγχείρησις, molitio in aliquo opere.
Parenchyma, παρέγχυμα, propria cujusque visceris substantia.
Parentheticus, παρενθετικὸς, quasi per parenthesin positus: ut Parenthentica bellaria apud *Sarisberiens* 8, 7.
Parepigraphe, παρεπιγραφὴ, figura, cum quae praecedere debuerunt, tacentur, ita tamen, ut ex consequentibus intelligantur.
Paresis, πάρεσις, remissio, negligentia, languor.
Parescharites, παρεσχαρίτης, foci custos in navi.
Parhippiarius, equiso, parafrenarius.
Pariambis, παριαμβὶς, tibiae genus quoddam.
Parochialis, et
Parochianus, ad parochiam pertinens.
Paroculi, dicuntur a paribus oculis.
Parodontis, παροδοντὶς, tuberculum circa dentes.
Paroecus, πάροικος, ejusdem fani incola et consors, curialis. Item accola.
Paroemiacus, παροιμιακὸς, ad adagium pertinens.
Paroemiographus, παροιμιογράφος, adagiorum scriptor.
Paroenia, παροίνια, carmina, quae ad vinum canuntur.
Parovalli, pardorum curatores.
Paroxysmus, παροξυσμὸς, concitatio, exacerbatio. Item accessus febris, qui statis horis fieri solet.
Parsio, actus parcendi. *Gloss.*
Parthenioptes, παρθενιόπτης, qui virgines avide inspectat.
Partialis, qui partem continet.
Participator, qui } participat.
Participatrix, quae } participat.
Particus, negotiator, qui per partes vendit.
Parulis, παρουλὶς, inflammatio in gingivis.
Parygron, πάρυγρον, medicamentum quoddam liquidum initio, postea consistens.
Paryphe, παρυφὴ, praetexta, aliquid vesti adtextum. *Gloss.*
Paryphes, παρυφὲς, idem.
Parzunarium, vasis genus instar acini.
Paschalicus, et
Paschicus, ad Pascha pertinens.
Paschinus, statua Romae vatis cujusdam ridiculi.
Pascuarium, census pro pascuis.
Pasias, *Bassà* Turcarum.
Paspala, πασπάλη, minutissimus farinae pulvisculus.
Pasquillus, libellus famosus.
Passagerius, qui passagiis praeest.
Passagium, expeditio in Terram sanctam.
Passionarium, liber de passionibus Sanctorum.
Pastas, adis, παστὰς, thalamus.
Pastaries, panes dulciarii.
Pastile, ultimus anni dies.

Pataeci, πάταικοι, simulacra Deorum in puppibus.
Pateriza, sceptrum patriarchae.
Paternaliter, et
Paterne, more patris.
Pathema, πάθημα, passio, affectio.
Pathiasma, παθίασμα, passio, morbus.
Pathio, animal quoddam quadrupes.
Pathopoeia, παθοποιΐα, affectuum commotio.
Pathos, πάθος, perturbatio animi, affectio.
Patrinus, qui levat aliquem de sacro fonte, sponsor.
Patriota, qui est ejusdem patriae.
Patripassiani, haeretici, qui ajebant Patrem passum esse.
Pauciloquus, qui pauca loquitur.
Pavefacio, exterreo. *Gloss.*
Paveratus, pressus, spissatus.
Paviclare, pavicula solidare.
Paviculo, as, pavicula adaequo.
Pavidensis vestis, calcata et densa: cui opponitur levidensis. *Isid.* 19, 22.
Pavido, as, paviculo.
Pavimentitius, pavimento constans.
Pavitensis, pavidensis.
Pausanae, induciae.
Pausicape, machina, quae collo molentium servorum inserebatur, ne polendam comederent, neve ori manus admovere possent.
Pausilypus, παυσίλυπος, poculi genus Jovi sacrum in conviviis.
Paxamas, vel Paximas, genus panis.
Paximatum, panis subcinericius. *Gloss. Isid.*
Peccaminosus, pravus.
Pechys, πῆχυς, spatium inter manum et cubiti gibbum.
Pecia, et Petia, frustum pellis.
Pecoreus, et
Pecorinus, pecuarius.
Pectinarium, theca pectinum.
Pectinarius, qui pectines facit.
Pectinator, qui pectit. *Gloss. Cyrill.*
Pectiniformis, formam pectinis habens.
Pecudiarius, qui pecudis instar praeceps fertur. *Gloss. Philox.*
Pecudinus, et
Pecudius, pecuarius.
Pecuniola, parva pecunia.
Pedagium, vectigal pro transitu.
Pedana, pedulis novus, qui caligae assuitur. *Gloss. Isid.*
Pedellus, parvus pes.
Pedicularius, ii, qui inter symphoniacos modum dat tono: quod fiebat pedibus pulsando scabellum. *Gloss. Philox.*
Pediculata poma, quae pediculos habent, unde suspendi possint.
Pediculatio, morbus pedicularis.
Pediculo, as, pediculos venor. *Gloss.*
Pedilon, πέδιλον, calceamentum.
Pedio, is, pede pulso. *Sipontin.*
Pedito, as, pedibus iter facio. *Gloss.*
Pedo, onis, qui pedes latos habet. *Gloss. Philox.*
Pegade, πηγάδη, cisterna, puteus.
Pegaso, onis, πήγαζος, homo jocularis. *Gloss. Isid.*
Pegma, πῆγμα, barba.
Pejeratio, perjurium. *Salvian.*
Pelanus, placentae genus Jovi sacrum, πέλανος.
Pelargici nomi, πελαργικοὶ νόμοι, leges de alimentis, quae a parentibus filiis debentur.
Pelargicus, πελαργικὸς, ad ciconiam pertinens.
Pelargus, πελαργος, ciconia.
Pelarpacis, dignitatis nomen, nunc *Beglerbegs.*
Pelecanus, πελεκὰν, instrumentum ad dentes evellendos.
Pelica, poculi genus, πελικάν.
Pelioma, πελίωμα, pars livida, livor.
Pellerina, *berlina.*
Pellesuina, locus, ubi pelles suuntur, aut venduntur.
Pellicare, aemulari, ut rivales solent. *Gloss.*
Pellicatio, pellicatus. *Gloss.* Item aemulatio.
Pellicor, aris, pellicem ago.
Pello, as, loquor: unde appello, compello.
Peltasticus, πελταστικὸς, ad peltastas pertinens.
Pemphinx, ingis, πέμφιγξ, flatus, gutta, nebula, pulsus crebrior.
Pempte, πέμπτη, dies Jovis.
Pencina, lacinia, vel stola. *Gloss. Isid.*
Pendiculus, peniculus detergendis sordibus.
Penia, πενία, paupertas, et paupertatis dea.
Penicellus, piscis marinus insectilis.
Pennalis, novellus discipulus.
Pennaria theca, et
Pennarium, repositorium calami scriptorii.
Pennesco, is, pennas emitto. *Cassiodor.* 1, 48.
Pennicomus, ut Pennicomae galeae. *Mantuan.*
Penniculum, pinnaculum.
Pensiculator, qui pensitat.
Pensiliter, leviter.
Pensionarius, qui pensionem alicui solvit.
Pensor, qui examinat et expendit.
Penta, πέντε, quinque.
Pentacosiomedimni, πεντακοσιομέδιμνοι, qui quingentis medimnis censi sunt.
Pentadactylus, πενταδάκτυλος, quinque digitis constans.

Pentaedrum, πεντάεδρον, prisma ex quinque hedris compositum.
Pentaeteris, πενταέτηρις, spatium quinque annorum.
Pentaglottus, πεντάγλωττος, qui est quinque linguarum.
Pentamoerus, et Pentamirus, πεντάμοιρος, quinque habens partes.
Pentapharmacum, πενταφάρμακον, quinque pharmacis constans. Item convivium, in quo quinque condimentorum genera sunt.
Pentaplum, poculum, in quo permixtae erant quinque species, mel, caseus, vinum, farina, oleum.
Pentaproti, πεντάπρωτοι, quinque primi.
Pentaprotia, πενταπρώτεια, quinque primorum munus.
Pentaptotus, πεντάπτωτος, quinque casus habens.
Pentarchus, πένταρχος, qui viris quinque praeest.
Pentastichus, πεντάστιχος, quinque versibus constans.
Pente, πέντε, quinque.
Pentecontarchus, πεντεκόνταρχος, qui quinquaginta militibus praeest: cujus munus est pentecontarchia.
Pentecostalis, ad Pentecosten pertinens.
Pentheterius, capillus resectus in luctus, πενθητήριος.
Peolae, et
Peplae, qui ex intemperato Veneris usu pereunt.
Peragrator, qui peragrat.
Perarefacio, valde arefacio. *Theod. Priscian.*
Perastutus, valde astutus.
Perbellus, valde bellus.
Percapabilis, valde capax.
Percatapirat, valde tentat. *Gloss. Isid.*
Percatapsere, valde dividere.
Perceptibilis, qui percipi potest.
Percesion, tributum, quod Imperatori Turcarum persolvunt Patriarchae Constantinopolitani.
Perculsio, percussio.
Percunctativus, et
Percunctatus, per cuncta vadens, universalis. *Coel. Aurelian.*
Percupide, valde cupide.
Percussa, ae, percussio. *Coel. Aurelian.*
Percussibilis, qui percuti potest.
Percussionalis, qui percutitur. *Cassiod.*
Perdiceprastes, perdicum venator. Al. leg. Perdicipratès, περδικιπράτης, perdicum venditor.
Perdiceus, ad perdicem pertinens.
Perdifficulter, valde difficulter.
Perfectionalis, perfectus.
Perfectionaliter, perfecte.
Perferentarius, perferens, patiens.
Perfingo, fingo. Tetrastich. null. auctorit. apud *Fabret.* c. 4. p. 331. n. 493. varios avium perfingere cantus.
Perfossio, et
Perfossura, fossio.
Perfunctorium, quod leviter et remisse fit.
Perfusor, qui perfundit. *Gloss.*
Perhorreo, perhorresco.
Peri, περὶ, de, ultra, circum.
Peribaris, περίβαρις, calceamentum quoddam muliebre.
Periblema, περίβλημα, amiculum, pallium.
Peribole, περιβολὴ, ambitus sermonis, periodus.
Peribolus, περίβολος, septum, vallum. Item corona, seu lorica muri.
Pericardium, περικάρδιον, membrana circa cor.
Pericarpium, περικάρπιον, involucrum, seu theca seminis plantarum. Item monile cingens carpum manus.
Pericephalaea, περικεφαλαία, galea. Item spira capillorum mulierum. Item pars navis.
Pericharacter, περιχαρακτὴρ, ferramentum, quo caro gingivarum a dentibus separatur.
Pericranium, περικράνιον, membrana circa cranium.
Perigyalium, ora maritima.
Peri hermenias, περὶ ἑρμηνείας, de interpretatione.
Perinaeum, περίναιον, pars hominis pudenda.
Periodeuta, περιοδευτὴς, lustrator circa Ecclesias Dioecesis. Item circulator.
Perioeci, περίοικοι, qui habitant sub eodem circulo parallelo.
Perior, iris, conor, tento, experior.
Periosteon, περιόστεον, membrana circa ossa.
Peripatus, περίπατος, deambulatio. Item locus deambulationis. Item secta Philosophorum.
Peripecio, incisio scripturarum, capitulum, sententia.
Peripetia, περιπέτεια, fortunae casus et temeritas.
Peripezia, et Peripezides, περιπέζια, pedum ornamenta.
Peripheria, περιφέρεια, circumferentia.
Periphoretus, περιφόρητος, qui circumfertur.
Periphragma, περίφραγμα, conseptum.
Peripneumaticus, περιπνευματικὸς, peripneumonicus.
Perisciius, περίσκιος, qui circa se solis umbram habet.
Peristasis, περίστασις, status, conditio.
Peristereon, περιστερεὼν, locus, in quo columbae aluntur.
Peristeropullon, columbae pullus.
Peristerotrophion, περιστεροτροφεῖον, peristereon.
Peristethion, περιστήθιον, ornamentum pectorale.
Peristia, τὰ περίστια, lustrationes.

Perithalassa, περιθάλασσα, litus.
Peritonaeum, περιτόναιον, membrana involvens intestina.
Peritrachelion, περιτραχήλιον, ornamentum colli, torques, monile.
Perjuratio, perjurium.
Perizoma, περίζωμα, campestre, velamen inguinum.
Perizonium, περιζώνιον, palliolum praecinctum, quo virgines amiciuntur.
Perlatrix, quae perfert.
Perlatus, valde latus.
Perlectio, pellectio.
Permagnificus, valde magnificus. *Vulgat. Interpr.*
Permerdo, as, conspurco.
Permorior, morior. *Commodian.*
Permotatus, permotus. *Idem.*
Pernarro, totum narro. *Gloss.*
Pernimius, valde nimius. *Paulin. Petrocor.*
Peropto, valde opto.
Perosis, impedimentum naturalis functionis, laesio, privatio, πήρωσις.
Perpendiculariter, ad perpendiculum.
Perpeto, is, sine intermissione peto. *Sipontin.*
Perroro, rore perfundo.
Persenilis, valde senilis.
Personaliae, personales actiones.
Personalitas, subsistentia.
Personanter, sonore. *Salvian.*
Persono, as, paen. prod. personam do.
Perspicacissime, valde perspicaciter.
Perspicacissimus, valde perspicax.
Perspicillum, vitrum adjuvandis oculis. Item specula.
Persuasor, suasor.
Persuo, in totum suo.
Perterrifico, perterreo. *Alcuin.*
Pertimeo, pertimesco.
Pertimidus, valde timidus.
Pertransibilis, qui pertransiri potest.
Pertremisco, valde contremisco.
Pertumultuosus, magnum tumultum excitans.
Pertussis, tussis continua, apud Medicos.
Pervasio, invasio.
Pervasor, qui pervadit.
Pervicacitas, pervicacia. *Gloss.*
Pervireo, semper vireo.
Pescesion, tributum, quod Patriarcha Constantinopolitanus Imperatori Turcarum persolvit.
Pessellus, parvus pessulus.
Pessulatus, pessulo clausus.
Pestifuga, herba, quae et coryza dicitur.
Pestiliter, demisse, divise. *Gloss. Isid.* Al. leg. *partiliter*, [† al. *petiliter.*]
Pestimus, pestilens.
Pestinuncius, qui pestem nunciat. *Gloss. Isid.*
Petalismus, πεταλισμός, genus exsilii apud Syracusanos, ut ostracismus apud Athenienses.
Petallum, ornamentum capitis.
Petalurgus, πεταλουργός, bractearius.
Petalus, πέταλον, folium, lamina, bractea, frons arboris. *Isid.*
Peteredium, a petendis hereditatibus. *Cassiodor.*
[† Petiliter. V. *Pestiliter.*]
Petitiuncula, brevis et parva petitio. *Gloss.*
Petitius, qui frequenter petit.
Petrafindula, saxifragia.
Petraria, machina bellica.
Petrelaeum, πετρέλαιον, liquamen pingue e petris stillans.
Petrificatio, conversio in petram.
Petrolaeum, petrelaeum.
Petropium, petroselinum.
Petrophyes, πετροφυὲς, herba in petris nascens, sempervivum minus.
Pexo, pecto.
Pezion, πέζιον, pellis.
Phacula, uber, sumen, petaso.
Phaecasiarius, qui phaecasia conficit.
Phaeus, φαιὸς, fuscus, subniger.
Phagoloedorus, φαγολοίδορος, convicia devorans.
Phalacrae, loca nullis herbis aut plantis vestita, φαλάκραι.
Phalacrus, φαλακρὸς, calvus.
Phalangarcha, φαλαγγάρχης, qui phalangi praeest.
Phalero, as, fucum facere, ornare. *Ambros.*
Phallophorus, φαλλοφόρος, qui phallum fert.
Phallus, φαλλὸς, penis.
Phalus, φάλος, conus galeae.
Phaneta, φάνητα, [† φανὴς,] sol.
Phantasmaticus, φαντασματικὸς, ad phantasma pertinens. *Sarisberiens.*
Phantasticus, φανταστικὸς, imaginativus.
Pharmaceutice, φαρμακευτική, medendi ars pharmacis curans.
Pharmacodes, φαρμακῶδες, qui est odore pharmaci.
Pharmacopaeus, φαρμακοποιὸς, qui pharmaca facit.
Pharmacopolium, φαρμακοπωλεῖον, locus, ubi pharmaca venduntur.
Pharmacotheum, φαρμακόθειον, pharmacum divinum.
Phaschnium, φάσχνιον, pallium pontificale.
Phase, transitus.
Phasis, φάσις, apparitio.
Phelenion, φελένιον, penula, tunica, infula.
Pherne, φερνὴ, dos.
Philantropus, φιλάνθρωπος, humanus, amicus.
Philargyria, φιλαργυρία, amor et aviditas pecuniae.
Philautia, φιλαυτία, sui ipsius amor.
Philautus, φίλαυτος, sui amans.
Philocalus, φιλόκαλος, pulcritudinis vel honestatis studiosus.
Philocompus, φιλόκομπος, amator jactantiae.
Philodespotus, φιλοδέσποτος, amator domini.
Philodicus, φιλόδικος, amans litium.
Philogynia, φιλογυνία, amor mulierum.
Philoistor, φιλοΐστωρ, cupidus doctrinae.
Philoloedorus, φιλολοίδορος, amans convicii.
Philomathes, φιλομαθὴς, discendi cupidus.
Philomyri, φιλόμυροι, unguentorum studiosi.
Philoponus, φιλόπονος, amams laboris.
Philosophaster, pravus philosophus.
Philosophema. φιλοσόφημα, quaestio philosophica.
Philostorgia, φιλοστοργία, amor vehemens erga liberos.
Philotheorus, φιλοθέωρος, amans contemplandi.
Philothesius, φιλοθέσιος, crater, quo in conviviis conciliantur amicitiae.
Philotimia, φιλοτιμία, amor honoris.
Philotimus, φιλότιμος, amans honoris.
Philoxenus, φιλόξενος, hospitalis.
Phimosis, φίμωσις, morbus glandis pudendae.
Phittacides, calceamentum muliebre. *Pollux.*
Phlegma, φλέγμα, pituita, humor aquosus.
Phlegmagoga, φλεγμαγωγὰ, medicamenta plegma deducentia.
Phlegmasia, φλεγμασία, inflammatio cum febre.
Phlegmaticus, φλεγματικὸς, phlegmate abundans.
Phlogosis, φλόγωσις, ardor, inflammatio.
Phlyctaena, φλυκταίνη, pustula in cute ex acri humore.
Phoba, φόβη, juba leonis.
Phocaena, φώκαινα, parvus delphinus.
Phoebadius, Phoebaeus.
Phoenicis, idis, φοινικὶς, vestis phoenicei coloris.
Phoenicopterygium, φοινικοπτερύγιον, parvus phoenicopterus.
Phoenix, φοῖνιξ, palma arbor.
Phollis, φόλλις, obolus.
Phraseologia, φρασεολογία, doctrina de modis loquendi.
Phratria, φρατρία, contubernium.
Phronesis, φρόνησις, prudentia.
Phrontisterium, φροντιστήριον, schola.
Phrutarchus, φρούταρχος, qui praeest corporis custodibus.
Phryginda, φρυγίνδα, ludus puerilis, in quo frixis fabis utebantur.
Phthoe, φθόη, phthisis.
Phthongarium, φθογγάριον, genus tibiarum, quo phonasci modos vocis regebant.
Phthora, φθορὰ, corruptio.
Phuca, potionis genus.
Phylarchus, φύλαρχος, nomen dignitatis in militia equestri.
Physiognomia, φυσιογνωμία, naturae inquirendae ratio ex habitu corporis, lineamentis vultus, etc.
Physiologus, φυσιολόγος, qui de rerum natura disserit.
Physis, φύσις, natura.
Phytologia, φυτολογία, disciplina vegetabilium.
Pica, morbus mulierum gravidarum, cum varia appetunt in cibis, varia fastidiunt, κίσσα, et κίττα.
Picatio, dropax.
Picifer, convicium in hominem infimum, et despicatissimum, qui picos et vannos capite bajularet.
Picra hiera, πικρὰ ἱερὰ, medicamentum ex aloe.
Picrocholus, πικρόχολος, bile amara abundans.
Piericus, Pierius.
Pigranimis, piger.
Pigredo, et
Pigritas, pigritia.
Pigritor, aris, pigreo.
Pigritudo, pigrities.
Pilarius, rotundus instar pilae.
Pilas, murilegulus, catus.
Pilasca, vas ex corio. *Gloss. Isid.*
Pilaticum, monile de collo Imperatoris.
Pilaticum, sceptrum Imperatoris instar pili.
Pilearius, et
Pileo, onis, qui pileos facit.
Pillones, vespillones.
[† Pilones, portitores mortuorum. V. voc. praec.]
Pilotensis, lupus cervinus.
Pilumen, quidquid in pila tunditur. *Gloss. Isid.*
Pinacopola, πινακοπώλης, qui tabulas vendit.
Pindae, pinnae. *Gloss. Isid.*
Pinguamen, pinguitudo. *Gloss.*
Pingueo, pinguesco.
Pinta, mensura vinaria.
Pipereus, et
Piperinus, a, um, ad piper pertinens.
Piphallis, πιφαλλὶς, alauda.
Pipiunculus, vel Pipunculus, accipiter.
Piraterium, πειρατήριον, piratarum receptaculum.
Pirolus, animal majus mustela, sed ejusdem speciei.
Pirula, extrema pars nasi. *Isid. Gloss.*
Piscatilis, piscosus.
Piscifluus, piscibus abundans. *Theodulf.*
Piscivorus, pisces vorans.
Pison, quiddam veneni, quod clam inest nardo.
Pissa, πίσσα, pix.
Pissigo, pix liquida.
Pisticus, πιστικὸς, ad fidem faciendam aptus. Item purus, sincerus, non adulteratus.
Pistis, πίστις, fides, persuasio. Item genus aromatis.
Pithecus, πίθηκος, simia.
Pitho, Πειθὼ, Suada, dea eloquentiae. Item Diana, et una ex Gratiis, vel Atlantidibus.
Pithoegia, πιθοίγια, festa Athenis, in quibus dolia relinebantur.
Pithogastrus, πιθόγαστρος, cui doliaris est venter.
Pitigmata, causiae. *Gloss. Isid.*
Pitillus, parvulus.
Pitisma, ludi genus, quo mirabili arte quis volvitur. Item levis et crebra vini degustatio.
Pittaciolum, vel Pistaciolum, exigua tabula, schedula.
Pitylus, πίτυλος, sonus, qui editur, cum mare remis verberatur.
Pityrias, πιτυρίας, panis furfuraceus.
Pityriasis, πιτυρίασις, furfures capitis.
Pityrides, πιτυρίδες, furfuraceae olivae.
Pityron, πίτυρον, furfur.
Placa, crusta, massa auri in lamiam redacta.
Placator, qui } placat.
Placatrix, quae } placat.
Placentarius, qui placentas facit.
Placivus, placens. *Gloss.*
Placor, oris, placendi studium. Item tranquillitas.
Plagio, as, plagium committo.
Plagula, levis plaga.
Planesco, planus fio. *Paulin. Nolan.*
Plangonium, unguentum quoddam.
Plantanimal, et Plantanimans, animal imperfectum, quod partim animans, partim planta est, ut spongia.
Planimetria, ratio mensurandi plana.
Planisphaerium, instrumentum mathemathicum circulos et lineas in plano exhibens.
Plantula, parva planta.
Planula, runcina lignis levigandis et complanandis. Item lamina ferrea, qua fores parietibus ope cardinum conjunguntur.
Planuria, planities. *Vitalis de limitib.*
[† Platanaria. V. Lex. in *Sparganion.*]
Platanetum, locus platanis consitus.
Platanistinos, pomi genus aqueum.
Plathanum, instrumentum, in quo panes informabantur, πλάθανος.
Platyceros, πλατύκερος, qui latis est cornibus.
Platycoria, πλατυκορία, pupillae dilatatio.
Plaustrix, quae plaudit. *Non.* 2, 631.
Plaustro, is, in modum plaustri perstrepo.
Plebanus, plebeius. Item curio plebis.
Plecta, πλεκτὴ, nexus e virgultis. Item calix duarum ansarum.
Plectronias, centaurium majus.
Plectropoeus, πληκτροποιὸς, qui plectra facit.
Plegma, πλῆγμα, cincinnus, crines intorti.
Plemmyra, πλημμύρα, aestus marinus.
Plenarie, plene, omnino.
Plenarius, plenus.
Pleo, impleo.
Pleonexia, πλεονεξία, aviditas plus habendi, avaritia
Plethora, πληθώρα, humorum vel sanguinis redundantia.
Plethoricus, πληθωρικὸς, qui sanguine redundat.
Plethrum, πλέθρον, sexta pars stadii. Quidam pro jugero accipiunt.
Pleura, πλευρὰ, latus.
Pleximon, catena, torques.
Plexus, punitus.
Plica, plicatura, ruga, sinus.
Plichas, πλιχὰς, pars corporis inter inguina et femur.
Plirisarcoticum, πληρισαρκωτικὸν, principalis medicina, electuarium.
Plistobolinda, πλειστοβολίνδα, ludus per tesseras et astragalos.
Ploce, πλοκὴ, frequens repetitio vocis.
Plocion, πλόκιον, ornamentum colli. Item stuppa.
Ploiaria, calceorum muliebrium species.
Plotei, proprii. *Gloss. Isid.*
Ploum, currus birotus.
Plumacium, cervical, vel culcita. *Ambros.*
Plumella, culcita, pulvinum fartum.
Plustrum, maris tranquillitas, flustrum. *Adelhelm.*
Pluviale, et Pluvium, vestis contra pluviam.
Plynteria, πλυντήρια, festa Atheniensium Cereri sacra.
Pneuma, πνεῦμα, spiritus, flatus.
Pneumon, πνεύμων, pulmo.
Pneumonia, πνευμωνία, pulmonis inflammatio.
Pneumonicus, πνευμωνικὸς, pulmonis morbo laborans.
Poastria, ποάστρια, mulier, quae mercede conducta opus ruri facit.
Pocoenium, comissatio post coenam.
Podargus, πόδαργος, canis, sic dictus a pedum celeritate.
Podia, funis in navi, quo velum tenditur, ποδεών.

Podiarius, qui est inter mimos. *Isid. Gloss.*
Podinum, pedule, calceus. *Gloss. Isid.*
Podiolum, parvum podium.
Podismo, as, ποδίζω, pedibus dimetior.
Podonichum, vestis sacrorum.
Podoniptrum, ποδόνιπτρον, vas lavandis pedibus.
Podostrophia, ποδοστροφία, repedatio.
Poemenium, ποιμένιον, vestis pastoralis. *Gloss. Isid.*
Poenitentialis, ad poenitentiam pertinens.
Pola, pila ex aluta, molli tomento farta.
Polaris, ad polos coeli pertinens.
Polemarchia, πολεμαρχία, munus Polemarchi.
Polemarchus, πολέμαρχος, belli dux, tribunus militum.
Polemicus, πολεμικός, contentiosus, litterarium certamen continens.
Poliorceticus, πολιορκητικός, ad urbium obsidionem pertinens.
Polis, πόλις, urbs, oppidum.
Politice, πολιτικῶς, cum peritia civitatis regendae.
Polities, mundities.
Politule, polite.
Poliuchi, πολιοῦχοι, dii tutelares.
Pollinaceus, et
Pollinaris, pollinarius.
Pollincio, farinam in pistrino lucrifactam dividere. *Perott.*
Pollinctoria, pulvinaria mortuorum. *Isid. Gloss.*
Pollinctum, locus ubi cadavera curantur. *Gloss. Isid.*
Pollinctus, unctio cadaveris, pollinctura.
Polliones, vespillones. [† Cf. *Pilones.*]
Pollucibilitas, sumptuositas.
Polluctor, qui pollucet.
[† Pollyxenus, astutus, versipellis.
† Polosus, superbus, altus, ornatus. *Isid. Gloss.*]
Polula, pola.
Polumen, locus sacrorum.
Poly, πολύ, multum, valde.
Polyandria, πολυανδρία, multitudo civium.
Polyanodonos, πολυανόδονος, cicuta.
Polybutes, πολυβούτης, multorum boum dominus.
Polycandelum, πολυκάνδηλον, candelabrum cum multis candelis.
Polychrestus, πολύχρηστος, valde utilis: et cujus est frequens usus.
Polygamia, πολυγαμία, nuptiarum multiplicatio.
Polygamus, πολύγαμος, qui multas uxores duxit.
Polygrammatus, πολυγράμματος, multis litteris constans.
Polygrammus, πολύγραμμος, multas lineas habens.
Polygraphus, πολυγράφος, qui multa scribit.
Polyloquium, multiloquium.
Polyloquus, multum loquens.
Polymathia, πολυμαθία, multiplex eruditio.
Polymelus, πολύμηλος, ovibus abundans.
Polymitarius, polymitae vestis textor. Quidam tribuunt *Hieronymo.*
Polymorphus, πολύμορφος, multiformis.
Polyphagus, πολυφάγος, multivorax.
Polypharmacus, πολυφάρμακος, pharmacis abundans.
Polypleurus, πολύπλευρος, multa habens latera.
Polypragmon, πολυπράγμων, multis se negotiis implicans, curiosus.
Polypticha, πολύπτυχα, publicae rationes.
Polyptoton, πολύπτωτον, nomen multorum casuum.
Polyptychum, πολύπτυχον, multis plicaturis constans.
Polyschematistus, πολυσχημάτιστος, multis figuris constans.
Polysemus, πολύσημος, multa significans. *Serv. ad Aen.* 1, 5. et 86.
Pomaria, dea pomorum.
Pomarium, mollis et liquidus cibus ex pomis.
Pomifero, poma fero. *Gloss.*
Pompator, qui superbe agit.
Pompula, parva pompa.
Pompulentus, pompa plenus.
Pomulum, parvum pomum.
Ponderator, qui ponderat. *Gloss.*
Ponderatura, ponderatio. *Gloss.*
Ponderosus, hernia laborans.
Pontaticum, vectigal pro transitu pontis.
Pontonium, genus navigii fluviatilis tardum et grave, quod non nisi remigio progredi potest. *Isid.* 19, 1.
Popinatio, heluatio.
Populago, tussilago, frutex.
Popularis, miles, quia populatur. *Gloss.*
Popus, parvus equus. *Gloss.*
Porcinarium, locus ubi porci aluntur.
Poriaticum, πορειατικόν, vectigal pro mercium trajectione.
Porisma, πόρισμα, consectarium, corollarium, additamentum ex demonstratis resultans.
Pornae, πόρναι, ludi, in quibus meretrices in scenam producuntur. Item ipsae meretrices.
Porocele, πωροκήλη, herniae species, cum in scrotum descendens materia induruit.
Porosus, poris abundans, spongiosus.
Porphyra, πορφύρα, purpura.
Porphyris, πορφυρίς, vestis purpurea.
Porphyrogeneta, et Porphyrogenetus, πορφυρογεννήτης, in purpura, h. e. patre Imperatore natus.
Porphyrus, πόρφυρος, serpens capite candido, cetera purpureus.
Portarium, vectigal portae.
Portarius, janitor.
Portatilis, qui portari potest.
Portator, qui portat.
Portella, portula.
Portemia, navicula lata, et sine carina.
Portentiloquium, sermo portentosus.
Porthmos, πορθμός, fretum.
Porticulum, baculus lixarum. *Isid. Gloss.*
Portitorium, locus ubi sedent portitores. Item publicani officium.
Portiuncula, parva portio. *Orosius.*
Portugallia, Lusitania.
Portonarius, qui portorium exigit.
Porus, πόρος, callis. Item meatus cutis.
Posculum, posca. *Onomast. vet.*
Posideon, ποσειδεών, mensis Decembris.
Possinaclum, genus disci, in quo projiciendo se exercebant.
Postae (quasi *positae*) stationes equorum cursualium.
Potax, bibax. *Gloss.*
Potentialis, potens.
Poteriotheca, ποτηριοθήκη, poculorum armarium.
Pothen, πόθεν, unde.
Practicus, πρακτικός, ad actionem pertinens, in actione positus.
Praeaccidens, ante accidens. *Theod. Priscian.*
Praeaccipio, ante accipio.
Praebenda, orum, res necessariae, quae magistratibus in provincias euntibus publice praebebantur. Item jus Sacerdotum percipiendi fructus in Ecclesiis in suam sustentationem.
Praecantator, qui incantamentis mala amoliri studet.
Praecautus, valde cautus. *Petr. Chrysol.*
Praecisor, qui praecidit, ut Dentes praecisores. *Isid.*
Praeclamito, saepe praeclamo.
Praeclaritas, illustris fama.
Praecognoscentia, praenotio. *Mar. Victorin.*
Praecognosco, ante cognosco.
Praecompono, ante compono.
Praeconiatio, publicatio, aut locus praeconii.
Praeconio, as, et
Praeconior, aris, praeconium facio.
[† Praeconius, qui est praeconis, ut praeconia vox.]
Praedicamentum, elementum.
Praedicatorius, laudativus. *Salvian.*
Praedicatum, appositum, adjectivum, proprietas.
Praeductal, et Praeductale, stilus, quo praeducuntur lineae in membrana ad scriptionem dirigendam.
Praeemptor, qui ante emit. *Gloss.*
Praefascinius, omnino fascinator.
Praefestine, valde festine.
Praefidentia, confidentia.
Praefluvium, et
Praefluxus, fluor alicujus rei ante actae.
Praefomento, ante fomento. *Theod. Priscian.*
Praegeneratus, ante generatus. *Prosp. Aquitanic.*
Praegnax, et
Praegnus, praegnans. *Fulgent.*
Praejudex, qui ante judicat.
Praejuro, ante juro.
Praelassatus, valde lassatus. *Frontin. de Strateg.*
Praelatura, dignitas, seu honor sacer.
Praeliminariter, sub initium, in antecessum.
Praelubium, pelagus. *Gloss. Isid.*
Praeluo, prius abluo.
Praemadeo, et
Praemadesco, ante madeo. *Orient.*
Praemetior, ante metior.
Praemetium, et
Praemetivum, quod libationis gratia ante messem praemetiri mos erat.
Praemeto, ante meto.
Praemundo, ante mundo. *Octav. Horatian.*
Praenascor, ante nascor. *Commodian.*
Praenoscentia, praenotio. *Sarisber.*
Praeoccupatio, occupatio.
Praeordino, ante ordino.
Praepalpo, ante, aut valde palpo. *Paulin. Nolan.*
Praeponderatio, momentum. *Gloss.*
Praeprimis, prae ceteris.
Praepropere, valde propere.
Praepropero, valde propero. *Gloss.*
Praesentanee, in praesentia, statim, brevi tempore. *Octav. Horatian.*
Praesentatio, propositio.
Praesentialiter, in praesentia. *Sarisber.*
Praesepiolum, cavitas ossis, in qua dens firmatur.
Praesero, prae aliis sero, aut emitto.
Praeservo, ante vel in futurum servo.
Praesideratio, cum ante tempus tempestates hibernae moventur.
Praesidior, praesidio sum.
Praestimonium, Beneficium Ecclesiasticum pro studiosis alendis.
Praestolus, et Praestulus, praesens.
Praestus, qui praesto est.
Praesulatus, dignitas praesulis.
Praesuppono, ante suppono.
Praetensio, actus praetendendi, postulatio, petitio.
Praeternaturalis, qui est praeter naturam.
Praetoriolum, parvum praetorium.
Praevaporatus, ante vaporatus. *Octav. Horatian.*
Praevidentia, facultas praevidendi.
Pragma, πρᾶγμα, negotium, res.
Prandicularii dies, post jejunium, cum largius prandetur. *Gloss.*
Prandiolum, prandiculum.
Pransorium, locus, ubi prandetur.
Prasia, πρασιά, locus, ubi porrum nascitur. Item area horti. Item ordo discumbentium in convivio.
Prasinianus, prasinae factionis fautor.
Prasocuris, πρασοκουρίς, bestiola porro infesta.
Prasocurum, πρασόκουρον, falx, qua porrum tondent.
Prason, πράσον, porrum.
Prassa, charta. *Gloss.*
Praxapostolus, liber Actuum Apostolorum.
Praxidice, Πραξιδίκη, dea, cujus non statuam integram, sed tantum caput in templis dedicabant.
Praxis, πρᾶξις, actio, negotium.
Precabilis, quem precari possumus. *Gloss.*
Precatiuncula, brevis precatio. *Gloss.*
Prenicula, vel Premicula, catena linea. *Gloss.*
Presbyterium, πρεσβυτήριον, officium et dignitas presbyterorum.
Pretiare, pretium indicare, aestimare.
Primitiva, ae, jus primogeniti.
Primivirgius, caballarius primus militum virgatorum, et lictorum. Item qui primam virgam fert ante regem. *Cassiod.*
Primula veris, viola.
Prinus, πρῖνος, ilex.
Private, privatim.
Privatitius, privativus.
Privative, privativo modo.
Privatus, us, proprietas, proprium.
Privilegiatus, privilegiarius.
Privilegio, as, privilegio dono.
Proaeresis, προαίρεσις, praeelectio.
Proaereticus, προαιρετικός, facultatem habens ante alios eligendi.
Proagon, προαγών, praeludium certaminis.
Proagonisticum, προαγωνιστικόν, praelusorium.
Proagoreusis, προαγόρευσις, praenuntiatio reis caedis facta, qua interdicebantur sacris, donec sententia lata esset.
Proasma, προᾶσμα, cantilenae prooemium.
Proastra, orum, suburbanae villae.
Proaulia, προαύλια, dies, qui anteit nuptias. Epaulia, ἐπαύλια, qui sequitur.
Probaticus, προβατικός, ovinus. [† Probatica piscina, ubi oves lavabantur, cum sacerdotes eas immolare vellent.]
Probatomandra, προβατομάνδρα, ovile.
Probaton, πρόβατον, ovis.
Probatoriae litterae, quae probabant justam abeundi licentiam.
Problematicus, προβληματικός, de quo in utramque partem disputari potest.
Probro, as, probro afficio.
Probrositas, probrum.
Probulus, πρόβουλος, qui pro alio consultat.
Procatalepsis, προκατάληψις, occupatio, prolepsis.
Prochemasis, et Prochimasis, προχείμασις, signum tempestatis futurae.
Prochirus, πρόχειρος, scriba expeditus.
Procinctualis, ad procinctum pertinens. *Cassiod.*
Procingo, paro, apparo.
Procio, is, voco, provoco. Item rumpo, irritum facio.
Procomion, προκόμιον, capilli anteriores.
Procotta, πρόκοττα, tonsura, qua quis anteriore parte comatus est.
Procrastinus, matutinus.
Procymaea, προκυμαία, moles opposita fluctibus. Item vehementia, qua quis prodit et explicat vires suas.
Prodentia, malitia, iniquitas, saevitia.
Prodigalis, prodigus.
Prodigaliter, prodigendo.
Prodiorthosis, προδιόρθωσις, moderatio, correctio.
Productilis, qui produci potest. *Gloss.*
Productor, qui producit. *Gloss.*
Produx, productor.
Proecthesis, προέκθεσις, propositio orationis.
Proedri, πρόεδροι, praesides, viri primi subsellii.
Proeleusimaeus, προελευσιμαῖος, officialis judici proficiscenti adsidens.
Proeleusis, προέλευσις, progressio, processus.
Proemineo, praeemineo.
Proepiplexis, προεπίπληξις, occupatio, cum quis semetipsum verbo arguens, alienam correptionem praevertit et declinat.
Profector, qui proficit. Item qui proficiscitur.
Proficue, utiliter.
Proficuitas, utilitas.
Proficuus, utilis.
Profligatio, destructio.
Profluentum, aqua profluens. *In supplem. Lycosthenis in Jul. Obsequ.* c. 6.
Progastor, προγάστωρ, qui ventre est prominenti. *Gloss.*
Progeniculo, as, in genua procumbo. *Gloss.*

Proglossus, προγλωσσος, qui est volubilis linguae. *Gloss.*
Prognosia, προγνωσία, prognosticum. *Isid.* 12, 7.
Prognosis, πρόγνωσις, praesagitio.
Prognostes, προγνώστης, qui praesagit.
Prognosticus, προγνωστικός, praenoscendi vi praeditus. *Gloss.*
Progymnasma, προγύμνασμα, praecedens exercitatio, justi certaminis praevia meditatio.
[† Prohedri. V. *Proedri.*]
Projectibilis, projectus, abjectus.
Prolativus, qui profertur.
Prolector, qui prolectat.
Prolegomenon, προλεγόμενον, praefatio.
Prolepticus, προληπτικός, ad anticipationem pertinens.
Proliquare, eliquare.
Prolobus, πρόλοβος, sinus prominens in gutture avium.
Promachus, πρόμαχος, qui ante aciem pugnat.
Promano, as, permano, emano.
Promnestria, προμνήστρια, nuptiarum conciliatrix.
Promotor, qui promovet.
Promptitudo, alacritas.
Promulgator, vulgator.
Promulgatrix, quae prodit.
Promurale, antemurale.
Promutuor, ante mutuor. *Gloss.*
Promylea, προμυλέα, dea, quae ante molas statuebatur.
Pronefas, plus quam nefas.
Pronexium, funis, quo navis alligatur ad palum.
Pronostra, antea nostra. *Gloss. Isid.*
Propaedeumata, προπαιδεύματα, documenta, quae scire nos oportet, antequam ad majora accedamus.
Propaedia, προπαιδεία, praevia institutio.
Propagino, as, propago. *Gloss. Isid.*
Propecto, in longum pecto.
Prophasis, πρόφασις, excusatio, praetextus.
Prophetia, προφητεία, praedictio, vaticinium.
Prophetis, idis, προφῆτις, quae praedicit, vates.
Prophetizo, προφητίζω, vaticinor.
Propitiatorium, locus, in quo Deus placari solet. Item tabula supar Arcam testamenti.
[† Propitiatorius, propitiandi vim habens.]
Propitiatus, us, placatio, exoratio, propitiatio.
Propitior, aris, placare, exorare.
Proportionaliter, pro portione.
Propos, valde potens. *Gloss. Isid.*
Proposco, posco. *Gloss. Isid.*
Propotisma, προπότισμα, quod ante bibendum datur.
Prorex, vicarius regis.
Prorogator, qui erogat. *Cassiodor.* Item qui profert diem.
Prosapodosis, προςαπόδοσις, figura, cum duabus aut pluribus propositis sententiis, sua unicuique ratio subjicitur.
Prosaria ars, quae tunicas pexas curat.
Proseuchticus, προςευχτικός, precatorius.
Prosodiacus, προςωδιακός, ad prosodiam pertinens.
Prosodium, προςῴδιον, carmen, quod diis canitur.
Prosonomasia, προςονομασία, annominatio, paronomasia.
Prosopis, et
Prosopium, προςωπὶς, larva muliebris.
Prosphaerarium, fiscella, sportula.
Prospheromenon, προσφερόμενον, auxilians, juvans, conferens.
Prostasia, προστασία, praefectura.
Prostatae, προστάται, binae glandulae ad penis radicem.
Prostates, προστάτες, praeses, patronus.
Prostaticus, προστατικός, ad prostatem pertinens.
Prosupero, as, superabundo.
Prosyllogismus, προσυλλογισμὸς, id quo aliqua propositionum syllogismi demonstratur.
Protestatio, animi nostri declaratio.
Prothyma, πρόθυμα, ατος, sacrificii praeludium.
Protimesis, προτίμησις, praelatio, vel praerogativa.
Protoapostolarius, primus inter eos, qui populo Apostolorum scripta exponunt.
Protoasecretis, primus e secretis.
Protocancellarius, primus cancellarius.
Protocarabus, πρωτοκάραβος, primus gubernator.
Protocentarchus, primus centurio.
Protocollum, liber in quo acta primum a notariis perscribuntur. Item brevis adnotatio declarans, quo Comite largitionum, quo tempore, et a quo praeparatae sint chartae, in quibus tabelliones sua acta perscribunt. *Gothofred in Justiniani Novell.* 44. Convenit hoc sensu cum voce sequenti.
Protocolum, πρωτόκωλον, prima scheda, in qua character est chartae.
Protocursor, primus cursor.
Protogenes, πρωτογενής, primus generis.
Protognomon, πρωτογνώμων, qui primus dicit sententiam.
Protogonus, πρωτόγονος, primogenitus.
Protologia, πρωτολογία, primus sermo.
Protomartyr, πρωτόμαρτυρ, primus martyr.
Protome, προτομή, effigies hominis umbilico tenus.
Protomysta, πρωτομύστης, primus inter sacerdotes.
Protonotarius, primus notariorum.
Protopapa, dignitas Ecclesiastica secundas tenens post Patriarcham.
Protopathia, πρωτοπάθεια, affectus, quo aliquid primum afficitur, non per consensum alterius.
Protoplastes, πρωτοπλάστης, qui primo fingit et format. *Pap.*
Protopsaltes, πρωτοψάλτης, primus cantorum.
Protos, πρῶτος, primus.
Protoscrinarius, primiscrinius.
Protosebastes, πρωτοσεβαστής, primus augustus, venerabilis.
Protospatharius, primus satellitum.
Protostates, πρωτοστάτης, antesignanus.
Protostrator, πρωτοστράτωρ, primus militiae. Item qui Principem in equum tollit.
Protosyncellus, primus inter syncellos, qui erant vicarii Patriarcharum.
Prototocos, πρωτοτόκος, primipara.
Prototypus, πρωτότυπος, qui ad alterius exemplar factus non est, archetipus, primitivus.
Protovestiarius, praefectus vestiarii.
Protracte, producte, diu. *Sarisber.* 2, 26.
Provectibilis, qui provehi potest. *Fulgent. in contin. Virgil.*
Proxenestria, conciliatrix, προξενήστρια.
Prunetum, locus prunis consitus.
Prurisco, prurire incipio.
Prymnesium, πρυμνήσιον, palus, ad quem navis alligatur. Item funis, quo ligatur.
Psalis, ψαλίς, forceps.
Psallito, saepe psallo.
Psallium, frenum: item armilla, circulus.
Psalmicanus, qui Psalmos canit.
Psalmodia, ψαλμῳδία, cantus ad organa musica.
Psalmodus, ψαλμῳδὸς, qui fidibus simul, et voce canit.
Psellion, ψέλλιον, armilla.
Psellophorus, ψελλιοφόρος, armillis ornatus.
Psen, ψὴν, vermiculus in caprificis.
Psephos, ψῆφος, calculus, gemma, suffragium.
Pseudoacorum, ψευδοάκορον, genus herbae.
Pseudoadamas, ψευδοαδάμας, falsus adamas.
Pseudoapios, ψευδοάπιος, genus herbae.
Pseudocorallium, ψευδοκοράλλιον, falsum corallium.
Pseudocostus, ψευδόκοστος, falsum costum.
Pseudocrama, genus herbae, ψευδόκραμα.
Pseudoelleborus, ψευδοελλέβορος, falsus elleborus, herba.
Pseudoepiscopus, ψευδοεπίσκοπος, falsus Episcopus. *Cyprian.*
Pseudographe, ψευδογράφως, false in scribendo.
Pseudographema, ψευδογράφημα, syllogismus sophisticus.
Pseudographia, ψευδογραφία, falsa, vel ficta scriptura, aut supputatio.
Pseudographus, ψευδόγραφος, falso inscriptus. *Sarisber.*
Pseudogratia, falsa gratia.
Pseudohermodactylus, ψευδοερμοδάκτυλος, dens caninus, herba.
Pseudolinum, ψευδόλινον, herba linaria.
Pseudologus, ψευδολόγος, qui falsa loquitur.
Pseudolotus, ψευδόλωτος, genus arboris.
Pseudomartyr, ψευδομάρτυρ, falsus testis, aut martyr.
Pseudomelanthium, ψευδομελάνθιον, herba inter segetes nascens melanthio similis.
Pseudonymos, ψευδώνυμος, falsum nomen gerens, nomen aliquod mentiens.
Pseudopalus, ψευδώπαλος, opali species.
Pseudopanax, ψευδόπαναξ, flos solis, Chironium.
Pseudophilosophia, ψευδοφιλοσοφία, falsa philosophia.
Pseudoprinceps, falsus princeps.
Pseudorchis, ψεύδορχις, bifolium herba.
Pseudos, ψευδής, falsus, fictus.
Pseudostachys, ψευδόσταχυς, genus herbae.
Pseudostruthion, ψευδοστρούθιον, herba theriacaria.
Pseudosycomorus, ψευδοσυκόμωρος, genus arboris.
Psiadion, ψιάδιον, alchymilla, herba.
Psole, ψωλή, penis.
Psoriasis, ψωρίασις, scabies, tinea, sordes.
Psorophthalmia, ψωροφθαλμία, scabies oculorum.
Psychrolusia, ψυχρολουσία, frigidum lavacrum.
Pterna, πτέρνα, pars inferior navalis mali.
Ptochodochium, πτωχοδοχεῖον, ptochotrophium.
Ptysis, πτύσις, excreatio.
Puberale, pubes. *Gloss.*
Puberesco, pubesco.
Pudefacio, pudere facio.
Pudibunde, verecunde.
Pudimentum, res pudenda. *Gloss.*
Pudoratus, verecundus. *Sarisber.*
Pudorosus, modestus, pudens.
Puerarius, puerorum amator. *Gloss.*
Pueraster, puer pubertati proximus. *Gloss.*
Pueriger, puerum gerens, ut Puerigerum semen. *Fulgent.*
Puerosus, puerarius. *Gloss.*
Pugnabundus, pugnax, contentiosus.
Pugnantia, ae, contrarietas.
Pugnicula, parva pugna.
Pulcricomus, pulcras habens comas.
Pulicaris, et
Pulicaria herba, psyllium.
Pulicinus, ad pulicem pertinens.
Pulico, as, pulices gigno. *Gloss.*
Pullaster, pullus grandior. *Onomast.*
Pulligera ova, pullos ferentia. *Fulgent.*
Pulmonicus, ad pulmones pertinens.
Pulpido, panis instar pulpae carnis. *Gloss. Isid.*
Pulsatiles venae, quae pulsum habent.
Pulvicinare, leviter et saepe pluere. *Gloss. Isid.*
Pumicator, qui pumice levigat. *Gloss.*
Puncto, as, puncta facio. Item saepe pungo.
Punctor, qui pungit.
Punctorium, instrumentum ad pungendum.
Punctorius, ad pungendum pertinens.
Pupillarius, pupillaris.
Pupior, junior.
Purpurilla, locus extra portam, ubi purpurea veste utebantur. *Isid. Gloss.*
Purpurissare, purpurisso tingere.
Pusillanimitas.
Pusillanimiter, pusillo animo.
Pusillanimus, pusillanimis.
Pusillulus, valde pusillus.
Pusulus, pusillus.
Puta, praeputium. Item muliebre pudendum.
Putana, meretrix.
Putorius, animal ex genere mustelarum.
Putramen, putredo.
Putribilis, corruptibilis. *Paulin. Nolan.*
Putrifluus, putredine fluens.
Putus, puer, adolescentulus.
Pycnoticus, πυκνωτικός, densandi vim habens.
Pyelos, πύελος, amplum vas ad lavandum.
Pygista, πυγιστής, paedico.
Pylorus, πυλωρὸς, os inferius ventriculi.
Pyr, πῦρ, ignis.
Pyramidalis, pyramidis forma.
Pyriaster, pyrus agrestis.
Pyriaterium, πυριατήριον, aestuarium, caldarium.
Pyroboli, πυροβόλοι, sagittae ignitae.
Pyromantia, πυρομαντεία, divinatio per ignem.
Pythionices, πυθιονίκης, qui Pythio certamine vicit.
Pythomantis, πυθόμαντις, vates Pythicus.
Pythonissa, mulier fatidica, a Pythone seu Apolline correpta.
Pyttacium, calceamentum perantiquum.
Pyulcus, πυουλκός, instrumentum chirurgicum puri extrahendo aptum.

QU

Quactum, coactum, coagulatum. *Isid.*
Quadrangularis, quadrangulus.
Quadrangulum, figura quatuor angulorum. *Gloss.*
Quadrator, lapicida, marmorarius.
Quadricornus, quatuor habens cornua.
Quadriformis, quatuor formarum. *Orient.*
Quadrilaterus, quatuor laterum.
Quadrilinguis, quatuor linguarum.
Quadrimembris, quatuor membrorum vel partium. *Onomast.*
Quadrimenstruus, quadrimestris. *Gloss.*
Quadrinoctium, spatium quatuor noctium.
Quadripartito, in quatuor partes.
Quadripertior, partior in quatuor partes.
Quadriplicatus, et
Quadruplicatus, quater multiplicatus.
Quadrussis, quatuor asses.
Quaestionaliter, quaerendo, quaestionem proponendo. *Fulgent.*
Quaestionare, quaestionem habere, per tormenta quaerere.
Quaestionatus, a, um, in quaestione tortus.
Qualitativus, qualitatem habens.
Quartallum, canistrum, vel cophinus, in quo mortui efferuntur.
Quarto, as, quartum quemque lego. *Gloss.*
Quatembria, quatuor anni tempora in Ecclesia.
Quaternio, compositio quatuor rerum, ut militum, chartarum, etc.
Quatrio, numerus quaternarius in ludo tesserarum. *Isid.* 18, 65.
Quentiam pro potentiam (a *queo*) veteres aliquando scripsere. *Sipontin.*
Querelans, querens. *Serv. in Eclog.* 1.
Queritor, et
Querulor, saepe queror.
Querulosus, querulus.
Quietorium, sepulcrum. *Gruter.* 810, 2. et 1131, 11.
Quietudo, quies. *Gloss.*
Quimus, quinque annorum.
Quinqueplex, quintuplex. *Gloss.*
Quisquiliatus, coccineus.
Quotannis, e, et
Quotennis, e, quot annorum.
Quotuplex, et
Quotuplus, quotus, quot generum [†, quot mensurarum, vel librarum.]

R

Rabbi, ῥαββὶ, magister. Vox Hebr.
Rabbinus, magister Hebraeus.

Rabboni, ῥαββονὶ, magister mi. Vox Hebr.
Racha, ῥακὰ, vanus, fatuus, levis. Vox Hebr.
Radicalis, qui est e radice.
Radicare, et Radicari, radices agere.
Radificare, idem.
Ragazium, puer, adolescentulus.
Ramphos, eos, ῥάμφος, rostrum avium.
Ran, ira, vel locus irae. Hinc rancor, rabies. *Cathol.*
Rancidor, aris, rancidus fio. *Fulgent.*
Randelles, circuli, orbiculi.
Randum, arbitrandum: a reor. *Gloss. Isid.*
Rapisma, ῥάπισμα, alapa.
Rapunculus, radix, quae comeditur in acetariis.
Raro, as, rarum facio.
Rasa, vestis genus.
Rasamen, rasura eboris.
Raso, as, rado.
Rasorius, ad radendum aptus.
Ratificatio, firmatio.
Ratifico, ratum habeo, firmo.
Rato, as, ratum facio.
Rator, oris, judex, qui retur, censet.
Raucedo, ravis. *Isidor.*
Rauce, adv. *Serv. ad Aen.* 9, 124.
Rauceo, raucus fio. *Gloss.*
Raucor, aris, raucus sum, aut fio. *Gloss.*
Reactio, actio reciproca.
Reago, vicissim ago.
Realis, qui re ipsa est: cui opponitur verbalis.
Realitas, qualitas rei.
Realiter, re ipsa.
Rebellator, qui rebellat.
Rebilis, opinabilis: a reor.
Reburrus, capite hispidus. *Isid. Gloss.* Item recalvaster.
Recalx, alcis, recalcitrans. *Commodian.*
Recapitulatio, anacephalaeosis. *Cassiod.*
Recauta, apochae species. *Novell.* 130.
Recentaria, quae recens aliquid fert.
Recise, breviter.
Recitabulum, locus ubi recitatur. *Isidor.*
Reclinatorium, pulvinus.
Recommendabilis, commendabilis.
Recommendatio, commendatio,
Recommendo, commendo.
Reconvenio, contrariam actionem intento.
Recriminor, invicem criminor.
Rectangulus, rectos habens angulos.
Rectifico, blando calore denuo destillo.
Rectilineus, rectis lineis constans.
Recuperabilis, qui recuperari potest.
Recussabilis, qui retro quati potest. *Coel. Aurelian.*
Recusso, repercutio.
Redargutio, confutatio. *Boeth.*
Redargutor, confutator.
Redditor, qui reddit.
Redemptionalis charta, quae datur, cum quis semet e servitute sua pecunia redimit.
Redhibitor, qui redhibet.
Redhostimentum, gratiae et beneficii retributio.
Redimiculo, redimiculum solvo. *Gloss.*
Redulus, strues lignorum ardentium.
Refarcio, refercio.
Refectorium, triclinium.
Referentarius, qui refert, et defert. *Cassiod.*
Reflatilis, reflans. *Zeno Veronens.*
Reflexe, oblique.
Reflo, retro vel contra spiro.
Refloreo, refloresco.
Refluamen, quod refluit. *Venant. Fortun.*
Refluxus, refluus motus, regressus.
Reformabilis, qui reformari potest.
Refragium, contrarium suffragio.
Refrigeo, refrigesco.
Refrigerator, qui refrigerat.
Refrigerium, refectio, levamen.
Refrigo, rursus frigo.
Refrutico, rursus frutico.
Refugisco, refugio. *Commodian.*
Refulgesco, refulgeo.
Regendarii, notarii, qui libellos supplices in codicem referunt.
Regeneratio, nova generatio.
Registrum, regestum.
Regularitas, ratio regulae.
Regulaticus, per regulam dirigens.
Regulus, basiliscus. Item parvus rex. Item parva quaedam avis.
Rehisco, iterum hisco. *Gloss.*
Rejectitius, rejiculus. *Scriban.*
Reinvito, rursus, aut vicissim invito.
Rejuvenesco, iterum juvenis fio.
Relata, orum, quae referuntur ad alterum.
Relevium, honorarium, quod novus vassallus patrono introitus causa largitur.
Reluminatio, mutua illuminatio. *Gloss.*
Remeculus, genus navigii, quo Lemnii utebantur.
Rememoratio, recordatio. *Sarisber.*
Remissor, qui remittit. *Ambros.* et *Petr. Chrysol.*
Remoratio, retardatio.
Remorator, qui } retardat.
Remoratrix, quae } retardat.
Remulculo, as, remulco traho.
Remulus, costarum pars latior apud Anatomicos.
Remunerabilis, qui alio munere aequari potest.
Renale, zona circa renes. *Cathol.*
Renascibilis, qui renasci potest.
Renascibilitas, facultas renascendi.
Renego, iterum nego, denego.
Renitiosus, renosus.
Renones, velamina humerorum et pectoris usque ad umbilicum, intortis villis hispida, ad imbres arcendos. *Isidor.*
Renosus, laborans ex renibus.
Renunculi, parvi renes.
Renus, animal quadruples, hirci valde simile. Alii agnum interpretantur.
Repagino, rursus compagino. *Petr. Chrysol.*
Repagularii judices, qui ad fores Curiae jus dicunt. Hinc repagularia acta, etc. *Scriban.* et *Budaeus.*
Reparamen, reparatio. *Sipontin.*
Repariasso, foedus frango, pactis non sto, more Pariorum.
Repelta, lapis excelsus. *Gloss.*
Repensatio, compensatio. *Salvian.*
Repertitius civis, qui non origine, sed jure civis est, quasi repertus et adscitus. *Auct. declam. in Cicer.*
Reprehensibilis, reprehendi dignus. *Salvian.*
Repressalia, alienae rei occupatio, clarigatio. *Novell. constitut.*
Reprobabilis, improbatus, damnatus.
Reprobatitius, reprobandus. *Gloss.*
Repumico, rursus pumice expolio.
Repystira, ludus latrunculorum.
Requesta, libellus supplex.
Resecatio, resectio. *Salvian.*
Reservatio, actus reservandi.
Resignator, qui resignat. *Gloss.*
Resinifer, resinam ferens.
Resopio, iterum sopio. *Fulgent.*
Resortior, iterum sortior.
Resortus, territorium, jurisdictio.
Respective, respectu habito.
Respirium, spiratio. *Gloss.*
Resplendentia, splendor.
Responsalis, procurator.
Responsorius, respondens. *Isid.*
Restiarius, qui restes facit. *Gloss.*
Resticularius, restiarius. *Gloss.*
Retempero, tempero. *Theod. Priscian.*
Retentator, qui rursus tentat. Item qui res alienas retinet. *Cassiod.*
Reticella, parvum rete.
Reticesco, reticeo.
Retifex, qui retia facit.
Retina, pellicula quaedam in oculis.
Retorsio, actus retorquendi.
Revadiare, debitorem se agnoscere.
Revelamen, revelatio. *Zeno Veronens.*
Revirido, rursus viridem facio.
Revolutio, conversio.
Reungo, rursus ungo.
Rha barbarum, centaurium majus, herba similis rha Pontici.
Rhabdomantia, ῥαβδομαντεία, divinatio per baculum.
Rhabduchi, ῥαβδοῦχοι, lictores.
Rhabenus, magister.
Rhadamantheus, ῥαδαμάνθειος, ad Rhadamanthum pertinens.
Rhaebus, ῥαιβὸς, incurvus.
Rhagoides, ῥαγοειδὴς, tunicula oculi circa uveam.
Rhagologus, ῥαγολόγος, acinos colligens. Est epitheton echini.
Rhagopodes, ῥαγόποδες, fissuras in pedibus habentes.
Rhapsodi, ῥαψῳδοὶ, recitatores. Item interpretes versuum Homeri.
Rhapsodia, ῥαψῳδία, contextura, et quasi consarcinatio carminum, praesertim heroicorum.
Rhegmochasmus, ῥηγμοχασμὸς, hians ruptura.
Rhembus, ῥέμβος, erro.
Rhetinites, ῥητινίτης οἶνος, vinum resina conditum.
Rheumatidiare, rheumatismo laborare.
Rhineae, fici nigri.
Rhinenchytes, ῥινεγχύτης, instrumentum, quo aliquid in nares injicitur.
Rhiza, ῥίζα, radix.
Rhizologus, ῥιζολόγος, qui radices colligit.
Rhizophagus, ῥιζοφάγος, qui radicibus vescitur.
Rhizotomicus, ῥιζοτομικὸς, ad radicum excisionem faciens.
Rhizotomus, ῥιζοτόμος, qui radices secat.
[†Rhodon, ῥόδον, rosa.]
Rhodonia, ῥοδωνία, rosetum.
Rhoicus, ῥοϊκὸς, fluxione laborans.
Rhoiscus, ῥοΐσκος, corymbus aureus.
Rhomboides, ῥομβοειδὴς, rhombi figuram habens.
Rhopalicus, ῥοπαλικὸς, versus, qui a monosyllaba voce incipiens, gradatim crescit, et ῥόπαλον, h. e. clavam Herculis imitatur, ut Spes Deus aeternae stationis conciliator.
Rhopographia, ῥωπογραφία, virgultorum stirpiumque descriptio.
Rhoptron, ῥόπτρον, unnulus in valvis januarum, quo pultatur.
Rienosus, laborans ex renibus.
Rigefacio, rigere facio, frigore afficio.
Rigorose, severe, stricte.
Ringo, is, ringor, eris.
Ripariola, hirundo in ripis fluminum nidificans. *Marcell. Empir.*
Risibilis, qui ridere, aut rideri potest. *Boeth.*
Risorius, ridiculus. *Fulgent.*
Rito, as, ritum habere facio.
Rivarius, rivalis. *Gloss.*
Rivora, um, parvi rivi. *Auct. rei agrar.* ap. *Boeth.*
Roboretum, locus roboribus consitus.
Robuste, nervose, fortiter.
Rocca, colus.
Rogamen, rogatio. *Gloss.*
Rogarius, qui rogum parat.
Rogatarius, petitor. *Isid. Gloss.*
Rogatura, petitio. *Gloss.*
Romandiola, provincia Aemiliae.
Romanense, pessulum.
Romania, regio Thraciae.
Rorigenae, rore geniti.
Rosarius, rosarum venditor. *Gloss.*
Rosor, qui rodit. *Ambros.*
Rotaticum, quod de vectura super rotas solvitur.
Rotulus, volumen actorum.
Rubecula, avis collo, pectore, ac ventre rubens.
Rubetra, avis minima circa rubos vivens.
Rubicilla, idem.
Rubinus, gemma diaphana, rutilans, et rubens.
Rubrans, rubens, ruber. *Alcim. Avit.* 5, 525.
Ructator, qui ructat.
Ructito, saepe ructo.
Rues, ruina. *Gloss. Cyrilli.*
Rufeo, es, rufus sum.
Rulla, rusticus. *Gloss.*
Rumigero, divulgo. *Gloss.*
Rupa, ex utraque parte acutus. *Gloss. Isid.*
Ruptura, ruptio. Item ager proscissus.
Ruraliter, more ruris, rustice. *Cassiod.*
Ruricolaris, ruricola. *Venant. Fortun.*
Ruspino, manibus tero. *Gloss.*
Rutela, animal quoddam venenatum, stellio.

S

Sabe, mensis Februarius Syrorum lingua.
Saccello, as, saccellos calidos ad fovendum impono.
Saccophorus, σακκοφόρος, sacco vestitus: vel saccum ferens.
Sacire, proprium facere, occupare.
Sacitza, depopulatio.
Sacramentalis, ad Sacramenta pertinens.
Sacramentarius, qui jurat. *Gloss.*
Sacrifex, sacerdos.
Sacrimonium, conditio, seu relatio rei sacrae. *Gloss.*
Sacrista, aedituus.
Sacrivus, votivus.
Saepe saepius, persaepe.
Saepis, e, et Saepus, a, um, copiosus, abundans.
Sagana, vas, in quo aliquid teritur.
Sagaris, σάγαρις, securis Amazonum.
Sagatio, ludus, quo sago multorum manibus distento impositum aliquem in altum jactabant.
Sagenula, parva sagena. Item navis parva instar sagenae expansae. *Pap.*
Sagibaro, sapiens vir. Item senator.
Sagimen, adeps.
Saginator, qui saginat.
Sagittalis, sagittarius.
Sagittator, idem.
Sagmatus, sagmate instratus. *Gloss.*
Sagminarius, legatus, qui sagmina fert.
Sala, atrium domus.
Salacoma, σαλάκωμα, et
Salaconia, σαλακωνεία, jactantia.
Salicetum, salictum.
Salisator, qui ex membrorum palpitatione divinat. *Isid.* et *Sarisber.*
Saliso, palpito. *Gloss.*
Salivaris, ad salivam pertinens.
Salivum, saliva.
Salpinx, σάλπιγξ, tuba.
Salsedo, salsus humor.
Salsicium, botellus, farcimen.
Saltim, saliendo.
Salvatio, salus. *Beda.*
Salvatrix, servatrix.
Salvatus, servatus.
Salutatorium, locus, ubi salutaturi conveniunt.
Sama, creta Gallica. *Isidor.*
Samardacus, homo ridiculus. *Gloss.* Item terminus bifurcus.
Sambucetum, locus sambucis consitus.
Sambucarius, qui sambuca canit.
Samiare, acuere. *Gloss.*
Samiator, samiarius.
Samica, pulvis. *Gloss. Isid.*
Samoena, genus navigii prora demissa, apud Samios.
Samphorae, σαμφόραι, equi, quibus impressum erat Σ.
Sanativus, saluber.

Sanctificatrix, quae sanctos facit.
Sandalotheca, σανδαλοθήκη, sandalorum repositorium.
Sadapilo, onis, vespillo. *Gloss. Philox.*
Sandichinus, sandicis colorem habens.
Sanguifluus, sanguine fluens.
Sannator, irrisor. *Gloss.*
Sanno, as, irrideo.
Sapharium, atrium templi.
Saphena, σαφηνή, vena, quae supra genu tripartito finditur.
Saponarius, saponem faciens. *Plin. Valerian.*
Saponatum, sapo aqua maceratus. *Theod. Priscian.*
Saporo, as, sapidum reddo, condio. *Petr. Chrysol.* et *Dracont.*
Saporosus, sapidus, saporus. *Constantin. Afer.*
Sappa, ligo, onis.
Sappula, parvus ligo.
Saprus, σαπρὸς, putris.
Sarabus, σάραβος, muliebre pudendum.
Saraph, serpens ignitus et venenatus.
Sarcinare, sarcinas componere, consarcinare, consuere.
Sarcitector, qui ex multis tabulis unum tecti facit corpus, tignarius. *Isid.* 19, 19.
Sarcitrix, sarcinatrix.
Sarcocele, σαρκοκήλη, hernia carnosa.
Sarpa, ἅρπη, falx vinitoria.
Satiabilis, qui satiari potest.
Sationarius ager, sationi aptus.
Satum, mensura sextariorum vigintiquatuor. *Matth.* 13, 33.
Saturabilis, qui saturari potest.
Saturanter, et
Saturatim, affatim. *Gloss.*
Saturatio, satietas. *Gloss.*
Satyrias, σατυρίας, morbus in cute, praesertim faciei, eam corrumpens.
Satyriasmus, σατυριασμὸς, morbus quo glandulae circa aures inflammantur.
Satyrice, σατυρικῶς, satyrorum more.
Satyrista, σατυριστής, pantomimus.
Saucietas, sauciatio. *Coel. Aurelian.*
Sausarismus, σαυσαρισμὸς, linguae haesitatio.
Saxesco, saxum fio. *Scriban.*
Scabinus, senator, judex, adsessor.
Scachus, cellula, cubile latrunculorum.
Scalenus, σκάληνος, latera tria inaequalia habens.
Scalperum, calceus.
Scalticus, impetigine laborans. *Theod. Priscian.*
Scaltus, ti, impetigo.
Scambosus, scambus.
Scammaris, latro, obsessor viarum.
Scandalum, σκάνδαλον, offendiculum.
Scandicopola, σκανδικοπώλης, qui scandicem vendit.
Scansor, qui equum sternit, ut inscendatur. *Gloss.* Item qui equum scandit.
Scapane, σκαπάνη, ligo, sarculus.
Scapilium, scapulae, dorsum, humeri.
Scapularis vestis, quae scapulas tegit.
Scara, combustio ignis. *Pap.*
Scaramangis, genus vestis.
Scartanea, lorum.
Sceffila, mensurae genus apud Germanos.
Scenifactor, et Scenofactor, qui scenas, umbracula, et velaria facit.
Scenofactoria ars, quae umbracula, et tabernacula facit.
Scenopegia, σκηνοπηγία, festum tabernaculorum apud Hebraeos.
Schediasmata, σχεδιάσματα, scripta tumultuarie, et ex tempore.
Schedicus, σχέδιος, extemporarius, subitarius.
Schinus, σχῖνος, genus arboris mastichem exsudans.
Schismaticus, σχισματικὸς, dissentiens, discors, divisus.
Sciamachia, σκιαμαχία, pugna umbratilis, armorum meditatio.
Sciatica, et Sciaticus morbus, quo coxarum juncturae laborant: ab ἰσχίον, coxa, unde ἰσχιαδικός.
Scindapsus, genus plantae simile hederae.
Sciomantia, σκιομαντεία, divinatio per umbras mortuorum.
Scissibilis, scissilis. *Octav. Horatian.*
Sclavus, servus captivus.
Scolax, acis, funis, funale. *Isidor.*
Scolopax, acis, σκολόπαξ, genus piscis, item avis, quae in arbore nunquam sedet.
Scolopomachaerion, σκολοπομαχαίριον, cultellus chirurgicus palo similis.
Scolus, σκόλος, pagus incultus sub Cithaerone in Boeotia. Item vermis.
Scommatice, σκωμματικῶς, cum irrisione. *Sarisberiens.*
Scopelismus, σκοπελισμὸς, lapidum positio in agro alieno: de quo V. *Ulpian. Digestor.* 47, 11, 7.
Scopo, as, scopis purgo. *Isai.* 14, 25.
Scopo, is, idem. *Psalm.* 76, 7.
Scordicarius, qui ephippia facit.
Scordiscus, ephippium. Item corium crudum.
Scorpio, σκορπίος, virga nodosa, vel aculeata ad caedendum. *Isidor.*
Scorpionares, qui scorpionibus sagittas, vel saxa jaciunt.
Scortatio, scortorum assectatio.
Scortulum, scortillum.
Scotoma, σκότωμα, vertigo capitis, et oculorum tenebrae. *Isidor.*
Scotomare, vertigines capitis inducere. *Theodor. Priscian.*
Scotomaticus, σκοτωματικὸς, qui scotomate laborat.
Screabilis, qui exscreari potest.
Screatio, exscreatio.
Scribillo, as, scribo.
Scriniolum, parvum scrinium, arcula.
Scriptiuncula, brevis scriptura. *Salvian.*
Scrobatio, scrobium effossio.
Scrofulae, strumae.
Scrutanter, scrutando. *Ambros.*
Scrutarium, locus, ubi scruta venduntur. *Gloss.*
Scrutillus, ventriculus fartus.
Scrutinare, scrutari.
Sculca, excubiae.
Sculcator, excubitor.
Scuria, flagellum e corio.
Scuticula, parva scutica.
Scybalon, σκύβαλον, quisquiliae, rudus, stercus. *Vindician. ad Valentinian. Imp.*
Scylax, σκύλαξ, canis.
Scyphium, σκύφιον, parvus scyphus.
Scythissare, σκυθίζειν, largiter bibere Scytharum more.
Secretarius, minister ab arcanis.
Sectantia, actus sectandi. *Vigilius* ap. *Barth.* 14, 3.
Sectatus, us, sectatio.
Secundina, folliculus, in quo fetus involvitur.
Securicularius, qui secures fert. *Gloss.*
Securo, as, securum reddo.
Sedapium, sedes apium, alveare. *Caper.*
Sedetum, fossa, ubi sedent milites: aut fossa, ubi sunt muri.
Seditionarius, seditiosus. *Gloss.*
Seditionor, seditionem moveo. *Gloss.*
Seducibilis, seductilis.
Segmentarii, qui opera ex segmentis faciunt.
Sejugae, quadrigae sex equorum. *Isid.*
Sejuncte, et Sejunctim, separatim.
Selectus, us, selectio.
Seleucides, calceamentum quoddam muliebre.
Selliso, σελλίζω, jacto, ostento.
Sellisternium, multarum sedium apparatus. *Gloss.*
Semicaput, dimidium capitis.
Semicingo, dimidia parte cingo. *Aethic. in Cosmograph.*
Semicipium, dimidium caput. *Gloss.*
Semicupium, vas ad modum lintris, in quo homo potest resupinus jacere.
Semidiapason, et
Semidiapente, et
Semidiatonus, voces sunt hybridae Musicorum.
Semidrachma, dimidium drachmae.
Semijejunus, dimidio jejunus.
Semilaterium, semilater.
Semilunium, dimidia luna.
Semimembranosus, dimidio membranosus.
Semiminima, nota parva Musica.
Semimodius, semodius.
Seminatrix, quae seminat.
Seminervosus, dimidio nervosus.
Semiotica, ae, σημειωτική, Medicinae pars, quae per praesentia symptomata ad morbi causam procedit.
Semiplagium, parvum rete.
Semiquinarius, a, um. Semiquinaria divisio est, cum in scandendis versibus quinque pedes per dimidium dividuntur, ita ut post duos pedes caesura supersit, ut Arma vi-rumque ca-no. Graece est πενθημιμερὶς, penthemimeris.
Semiremex, igis, dimidiatus remex.
Semiseptenarius, a, um. Semiseptenaria divisio est, cum in dimensione versuum post tres pedes syllaba remanet, ut Arma vi-rumque ca-no Tro-jae. Graece est ἑφθημιμερὶς, hepthemimeris.
Semispathium, dimidia spatha.
Semitogatus, dimidio togatus.
Semitogium, dimidiata toga.
Semiviridis, dimidio viridis. *Gloss. Cyrilli.*
Semivocabilis, semivocalis.
Semneum, σεμνεῖον, locus venerabilis.
Senescalcus, armenti custos. Item mensae praepositus.
Sensatio, sensus.
Sensitivus, sensum habens.
Sensualiter, secundum sensum. *Sarisber.*
Sentificare, sentire facere. *Claudian. Mamert.*
Seorsim, seorsum.
Separativus, separans. *Gloss.*
Sepedon, ulcus putridum, σηπεδών.
Sephora, gallina. *Pap.*
Septangulus, septem habens angulos.
Septuosus, obscurus.
Septuplex, et
Septuplus, septies duplus.
Sepulto, as, saepe sepelio. *Venant. Fortun.*
Sepultorium, locus sepulturae. *Gloss.*
Sequestratim, separatim. *Cassiodor.*
Serarius, qui seras facit.
Sermocinator, orator, disputator, dialogista.
Sernia, scabies petiginosa.
Serniosus, petiginosus. *Theod. Priscian.*
Sero, as, sera claudo.
Serpedo, rubor cutis cum membrorum exstantia.
Serpentiformis, tortuosus instar serpentis. *Vet. Interp. Iren.*
Serphus, σέρφος, genus insecti simile formicae, vel culici.
Serrarius, qui serra lapides secat. *Gloss.*
Serratrina, locus, ubi serra secantur lapides. *Non.* 1, 320.
Serto, as, corono. *Gloss.*
Servatorium, ad servandum aptum. *Gloss.*
Serula, parva sera.
Sesamis, σησαμὶς, placenta ex sesamo et melle cruda.
Sesquatus, sesqui auctus.
Sesquicubitalis, cubitum habens et dimidium.
Sesquicubitus, cubitus cum dimidio.
Sessiva, ae, pars corporis, qua sedetur.
Setaceum, vannus ex setis.
Setaceus, e setis factus.
Setarium, vannus setaceus.
Setarius, qui e setis peniculos facit.
Setatium, vannus e setis.
Seto, as, setis purgo.
Sevectus, seorsum vectus.
Sevocator, qui sevocat. *Gloss.*
Sextanus, sextus.
Sibilator, qui sibilat.
Sicinnis, σίκιννις, sicinnium.
Sicrica, velum quo feminae sacrificantes utebantur.
Sicyopepon, σικυοπέπων, genus cucumeris.
Siderosus, sidere percussus. *Gloss.*
Sifilare, sibilis explodere, convicio incessere.
Sifilatio, convicium. *Non.* 12, 49.
Signarius, statuarius. *Gloss.*
Significatum, indicatio. *Gloss.*
Signio, is, signo.
Sigymum, σίγυμον, jaculi genus.
Silicatus, silice stratus.
Siliquaticum, vectigal, quod in nundinis ob vendendum penditur.
Simatus, simus. *Sulp. Luperc. in eleg. de Cupidit.*
Simplagium, quoddam parvum rete. *Gloss.*
Simpo, vasculum cum tenui fistula ad pitissandum vinum.
Simpularia, ae, res minuta, et nullius pretii.
Simpulator, amicus sponsi, qui cum eo est assiduus in convivio. *Isid.* et *Fulgent. Planc.*
Simulatilis, fictus, simulatus. *Venant. Fortun.*
Simultum, vermis in cornu arietis. *Isid. Gloss.*
Sinapinus, σινήπινος, qui est e sinapi.
Sinuatio, curvatio. *Fulgent. Mythol.* 1.
Siphra, nota.
Siren, vestis tenuis et pellucida.
Sirium, pallium leviter contextum.
Sirones, pediculi inter cutem et carnem enascentes.
Sitellum, sitella. *Gloss. Cyrilli.*
Sitibundus, valde sitiens. *Onomast. vet.*
Siticula, parva sitis. *Gloss.*
Sitocomi, σιτοκόμοι, curatores annonae.
Sitocomia, σιτοκομία, cura frumenti et annonae.
Sitonae, σιτῶναι, sitocomi.
Sittyba, σιττύβα, membrana, qua teguntur libri.
Situatio, situs, locus, positio, loci natura.
Smarides, σμαρίδες, mulieres furiosae.
Smegmatopola, σμηγματοπώλης, qui smegma vendit.
Smiris, vel Smyris, idis, et itis, σμύρις, lapis, cujus pulvere poliuntur gemmae, marmora, chalybs.
Sobracomes, gubernator.
[† Sobriolus, aliquantum sobrius.]
Sobriosus, sobrius. *Cyprian.*
Sociator, qui socios facit et jungit.
Sodomitanus, Sodomiticus. *Ambros.*
Solamentum, solamen. *Paulin. Nolan.*
Solidamen, solidamentum. *Venant. Fortun.*
Solidium, stipendium.
Soliloquus, qui secum loquitur.
Solitarie, et
Solitario, sine socio, secreto.
Soloecophanes, σολοικοφανὲς, error soloecismi speciem habens, ut Praeneste sub ipsa, *Virg. A.* 8, 561. In Eunuchum suam, *Terent. Eun. prol.* 32.
Somatophylax, σωματοφύλαξ, custos corporis.
Somatopoeia, σωματοποιΐα, figura, qua rei corporis experti vocem corpusque damus.
Somnialis, ad somnium pertinens. *Fulgent.*
Sonus, a, um, sonans, sonorus. *Isidor.*
Sophicus, σοφικὸς, ad sophiam pertinens. *Prosper Aquitan. de provid. Dei*, 673.
Sophophilus, σοφόφιλος, sapienter amans.
Sophronisteres, σωφρονιστῆρες, duo dentes, qui postremo nascuntur circa aetatis annum vigesimum.
Sophronisterium, σωφρονιστήριον, locus, in quo dissoluti homines corriguntur.
Sophrosyne, σωφροσύνη, temperantia.
Sopolium, suburbium.
Sorbillator, degulator. *Isid. Gloss.*
Sordidatio, sordium inductio. *Sarisber*
Sordiscum, corium crudum. *Isidor.*
Sordities, sordes.
Soriceus, ad soricem pertinens.
[† Soriticus, ad soritem pertinens.]

Sororicidium, occisio sororis. *Gloss.*
Sororius, ii, filius, item maritus sororis meae.
Sortiarius, divinus per sortes.
Sortilegium, divinatio per sortes. Item ductio sortium.
Sortividus, qui per sortes videt futura.
Soteria, ae, σωτηρία, salus.
Spadiceus, et Spadicus color, badius, spadix.
Spagyria, chymia, ars segregans purum ab impuro.
Spagyricus, et Spagyrus, chymista.
Spalathium, massa ficuum.
Spanadrapus, tela utrinque liquido emplastro illita.
Spanopogon, σπανοπώγων, raram barbam habens.
Spargana, σπάργανα, cunabula.
Sparganum, herba, quae et carex dicitur.
Spargo, inis, aspergo. *Venant. Fortun.*
Sparrarius, avis accipitri similis.
Spartopola, σπαρτοπώλης, qui spartea texta vendit.
Spatalari, molliter et delicate vivere.
Spatharius, qui spathas facit. Item satelles, custos corporis.
Spathiurus, animal caudam habens spathae similem.
Spathius, armiger.
Spathomele, σπαθομήλη, specillum chirurgicum latius. *Theod. Priscian.*
Specificatio, et
Specificative, et
Specificativus, et
Specifico, as, et
Specificus, sunt voces Philosophorum barbare loquentium.
Specularius, qui specula, vel specularia facit. *Gloss.*
Speculativus, contemplativus
Sperabundus, spei plenus. *Mantuan.*
Spermologus, σπερμολόγος, avicula frugum semina legens. Item loculeius.
Spernulus, spretor. *Gloss.*
Sphacelismus, σφακελισμὸς, et
Sphacelus, σφάκελος, morbus, quo membrum emoritur, et ipsum os afficitur.
Sphaeristicus, σφαιριστικὸς, ad spaeram, seu pilam pertinens.
Sphaeroter, σφαιρωτὴρ, corrigia.
Sphaerula, parva sphaera, seu pila.
Sphenica, genus pilae majus paganica.
Sphygmos, σφυγμὸς, pulsus arteriae.
Spirarchus, σπείραρχος, dux cohortis, primipilus.
Spiriolus, animal quoddam quadrupes.
Splendifluus, splendorem spargens.
Spondophori, σπονδοφόροι, libaminum portatores.
Spongiator, qui spongias captat.
Spontanee, sponte, ultro.
Sportellarius, qui sportellam portat.
Sportulare, sportulam accipere.
Spudastes, σπουδαστής, fautor.
Sputarium, sputum. *Gloss. Isid.*
Squarra, crusta cavis ulceribus accrescens.
Stagnator, qui stannea vasa facit.
Stagnicola, qui in stagno degit.
Stagno, as, stanno tego. *Gloss.*
Stagnum, et
Stannum, stannum.
Stapes, edis, vinculum, in quo sedentes in equo pedes ponimus.
Staphyle, σταφυλή, uva.
Stathmus, σταθμὸς, diversorium, hospitium, caupona. Item mensura CXXI. stadia cum dimidio continens.
Statice, στατική, ars, seu scientia ponderum.
Staticus, στατικὸς, sistendi vim habens. Item ponderum peritus.
Statiuncula, parva statio.
Statues, servi ante patronum stantes.
Statutum, decretum, constitutio.
Stauro, σταυρόω, palum defigo.
Stauropegium, σταυροπήγιον, cruci affixio.
Steganomium, στεγανόμιον, pecunia, quae solvitur pro hospitio.
Stellificus, stellatus.
Stellionator, impostor. *Gloss.*
Stephanoma, στεφάνωμα, materia, ex qua coronae fiunt.
Stephanopola, στεφανοπώλης, qui coronas vendit.
Stephanus, στέφανος, corona.
Stera, ὑστέρα, matrix, uterus.
Stereometria, στερεομετρία, mensura solidorum.
Sterrhogonia, στεῤῥογονία, tus masculum.
Stibinus, a, um, qui est e stibio.
Stichos, στίχος, series, ordo.
Stigmatus, stigmate notatus, στιγματίας.
Stigo, στίγω, incito, pungo.
Stillatio, destillatio.
Stipabilis, qui stipari potest.
Stirpo, as, exstirpo. Item radices ago.
Stivillum, barba caprina.
Stlatarius, rector navis, quae stlata dicitur.
Stlengis, στλεγγὶς, gutta olei. Item quoddam ornamentum capitis.
Stoa, στοὰ, porticus.
Stocius, stultus, insanus.
Stoecheum, στοιχεῖον, littera, elementum.
[† Stolos, στόλος.]
Stoma, στόμα, os, oris.

Strabismus, στραβισμὸς, vitium strabonis.
Stragulatus, straguli modo factus.
Stranguria, στραγγουρία, lotii stillicidium.
Stratocopus, viator.
Stratopedarches, στρατοπεδάρχης, dux exercitus, imperator.
Stratopedarchia, στρατοπεδαρχία, munus ducis.
Stratorium, stragulum.
Stremus, redimiculum.
Streperus, strepens.
Strictoria tunica, quae ad corpus stringitur.
Strigilarius, qui strigiles facit. *Gloss. Cyrilli.*
Strigilo, as, strigili rado, destringo. *Onomast.*
S rigositas, macritudo.
Stroma, στρῶμα, quodvis stragulum. Item liber miscellaneorum.
Strongyloprosopos, στρογγυλοπρόσωπος, qui facie rotunda est.
Strongylus, στρογγύλος, rotundus.
Stuba, vel
Stufa, cubiculum caldarium.
Stulticen, qui stulta canit. *Sarisber.*
Stulticinium, stultus cantus. *Id.*
Stupefactio, admiratio, stupor. *Augustin.*
Stupefactor, qui admiratur et stupet. *Sidon.*
[† Sturio, piscis acipenser a quibusdam dictus.]
Suadidilis, suaderi qui facile potest.
Suavidus, suavis. *Theod. Priscian.*
Subalbeo, subalbicans sum. *Cassiod.*
Subalternus, secundus, subjectus.
Subaqueus, qui sub aqua est.
Subaratio, actus subarandi.
Subarrho, as, arrham sponsaliorum dare. *Ambros.*
Subarundino, as, arundine fulcio. *Dracont.*
Subbatere, occidere, aut pulsare.
Subcerniculum, vannus, cribrum.
Subcineritius panis, sub cinere coctus. *Isid.*
Subcontinuativus, secundo loco continuans. *Priscian.*
Subcus, et
Subcutaneus, qui est sub cute.
Subdiaconus. *Inscript. Christ.* apud *Gruter.* 1049, 8.
Subdica, qui secundo loco dicit.
Subdivus, et Subdius, sub dio positus. *Gloss.*
Suberies, suber. *Isid.*
Subgannare, irridere.
Subjectibilis, qui subjici potest.
Subigatrix, mulier tribas.
Subintelligo, simul et sub alio intelligo.
Subitatio, subitus adventus.
Subitatus, subita re perculsus. *Cyprian.*
Subitillus, genus placentae, quae subito paratur.
Sublimator, qui in sublime tollit. *Salvian.*
Sublitio, primus color, qui tabulae inducitur.
Sublunaris, qui est sub luna.
Submeies, qui in lectulo mingit. *Gloss. Isid.*
Submersio, immersio.
Submutatio, immutatio. *Gloss.*
Subnitido, as, nitidum facio. *Venant. Fortun.*
Subordino, as, subjicio.
Subpudens, aliquantum pudens.
Subpungo, subtus pungo. *Eugen. Toletan.*
Subrogatio, substitutio. *Gloss.*
Subrutilo, as, aliquantum rutilus sum, subluceo. *Claud. Mamert.* 1, 25.
Subsannatio, irrisio, sanna. *Gloss.*
Subsannator, irrisor.
Subsequus, qui subsequitur. *Oros.*
Subses, qui subtus sedet.
Subsistentia, actus subsistendi.
Subsolaris, subsolanus. *Sarisber.*
Subsultaneus, subsultans. *Gloss.*
Subsumo, suscipio, assumo.
Subterfugium, refugium. *Sarisber.*
Subtutus, aliquantum cautus. *Commodian.*
Sububeres, qui sub uberibus adhuc habentur. *Gloss.*
Subventaneus, vento expositus, vento plenus, inanis.
Subunio, onis, hyphen, ὑφ' ἕν.
Succerniculum, vannus, cribrum.
Successive, succedendo, deinceps, protinus.
Succinatum vinum, colore succini. *Isidor.*
Succinctorium, pannus succinctus, campestre.
Succubus, qui subjacet, et succumbit.
Succussarius, succussator.
Suefacio, assuefacio.
Suefio, assuesco.
Sufflatorium, instrumentum ad sufflandum.
Suffraganeus, vicarius.
Suffrutices, plantae mediae inter arborem et fruticem.
Suffusorium, opus fusile.
Sugeo, es, sugo.
Sugimen, suctus.
Suinus, suillus.
Suitas, conditio eorum, qui dicuntur heredes sui.
Sulcatim, per sulcos.
Suldadus, miles.
Sultanus, dominus, imperator, princeps.
Sultor, cultor. *Gloss. Isid.*
Sumptuarius, qui pecuniam praebet in sumptus. *Gloss.*
Superabundanter, affatim.
Superadultus, valde adultus.
Superagnata, tunica oculorum extima.
Superalis, et

Superaria vestis, quae super alias induitur.
Supererogo, supra quam justum est, praebeo.
Superexsto, exsisto, superemineo.
Superexigo, supra id, quod justum est, exigo.
Superfetatio, secundarius conceptus praegnantis.
Superfugium, fuga.
Superillustris, valde illustris.
Superlimen, limen superum. *Gloss.*
Supernavigo, supra, aut praeter navigo. *Gloss. Cyril.*
Superscriptio, inscriptio.
Supervacanee, supervacuo.
Supervalesco, bene valeo.
Suppetium, suppetiae. *Commodian.*
Suppostor, qui dolo aliud pro alio substituit.
Suppullulo, subtus, vel post pullulo.
Surdeo, surdus sum.
Surdesco, surdus fio. *Ericius Cordus*, et *Eugen. Toletan.*
Surdo, as, surdum facio.
Suscitamen, incitamentum. Sunt qui tribuunt *Appuleio.*
Suspiciter, suspiciose. *Non.* 4, 337.
Sustendo, tendo, clam tendo.
Sustentator, qui sustentat.
Sustinentia, tolerantia.
Susurrator, susurro.
Susurriosus, idem. *Gloss. Cyrilli.*
Susurrium, murmur.
Sutelo, as, suo. *Gloss.*
Sutelosus, fraudulentus. *Gloss.*
Sutriballus, sutor. *Vet. Scholiast. Juvenal. ad Sat.* 3, 150.
Syagros, σύαγρος, aper.
Sybarisso, συβαρίζειν, Sybaritas deliciis imitor.
Sycosis, σύκωσις, ulcus in modum fici.
Syllabus, σύλλαβος, index.
Sylloge, συλλογὴ, collectio.
Symballota, neutr. plur. συμβαλλωτὰ, vestes coacti velleris, implexu potius quam textu confectae.
Symbiosis, συμβίωσις, vita cum alio, consuetudo.
Symbolaeographus, συμβολαιογράφος, scriba, notarius.
Symbolicus, συμβολικὸς, significans, aliud indicans.
Symmachia, συμμαχία, societas in bello.
Symmachus, σύμμαχος, miles auxiliaris.
Symmysta, συμμύστης, arcanorum conscius: item socius in sacerdotio.
Sympatriota, conterraneus, tribulis.
Symposiarchus, συμποσίαρχος, et
Symposiastes, συμποσιαστής, moderator convivii.
Sympota, συμπότης, conviva, compotor.
Sympotrix, conviva, compotrix.
Sympsalma, σύμψαλμα, unio variarum vocum in cantu.
Symptoma, σύμπτωμα, quod simul cum alia re accidit.
Syn, σὺν, cum.
Synagia, συναγία, militum centuria.
Synallagma, συνάλλαγμα, permutatio, contractus.
Synaxis, σύναξις, congregatio, conventus.
Syncategorema, συγκατηγόρημα, quod per se nihil significat, sed alii verbo junctum sententiam efficit.
Syncategorematica vox, idem.
Synchronismus, συγχρονισμὸς, convenientia temporum.
Syncomistus panis, συγκομιστὸς, medius inter siligineum et cibarium.
Syncretismus, συγκρητισμὸς, repentina concordia inter inimicos.
Syncrisis, σύγκρισις, comparatio, collatio.
Syncrusius risus, συγκρούσιος, incompositus cum concussione.
Syndesmus, συνδεσμὸς, conjunctio, vinculum.
Synecdochicus, συνεκδοχικὸς, ad synecdochen pertinens.
Synechon, συνέχων, continens. Item firmans.
Synedrion, συνέδριον, concilium, concessus judicum.
Synizesis, συνίζησις, actus considendi. Item labes terrae subsidentis. Item figura synecphonesis.
Synochus, σύνοχος, febris continua.
Synodia, συνοδία, congressio, conventus.
Synonymus, συνώνυμος, ejusdem nominis.
Synteresis, συντήρησις, conservatio, conscientia.
Syntheca, συνθήκη, compositio.
Synthema, σύνθεμα, signum pugnae: tessera militaris: diploma: sententia brevis.
Syntomia, συντομία, concisio, brevitas. Item figura, qua res magnae brevi ambitu describuntur.
Syntonarius, qui scabilla pede percutit.
Synusia, συνουσία, consuetudo. Item coitus.
Syphar, σύφαρ, pellis, exuvium serpentis.
Syrmaea, συρμαία, genus cibi ex melle et adipe, purgationibus aptus. Item genus Spartani certaminis, in quo victor hoc cibo donabatur. Item genus raphani.
Syrtus, συρτὸς, apparatus vestium feminalium, synthesis.
Syrupus, succus ex herbis expressus.
Syscenia, συσκηνία, contubernium Spartanorum in publico conviventium.
Syscevasis, συσκεύασις, conjunctio rerum inter se contrariarum.
Sysita, tunica Scytharum e corio.
Syssitia, συσσιτία, sodalitas, convivium.

Syssitus, σύσσιτος, sodalis.
Systalticus, συσταλτικὸς, contrahendi vim habens. *Martian. Capell.*
Systasis, σύστασις, constitutio in favorem alicujus, commendatio.
Systaticae litterae, συστατικαὶ, commendatitiae.
Syzetesis, συζήτησις, disputatio inter duos.
Syzygus, σύζυγος, maritus, consors.

T

Tabacum, herba sic dicta a Tabaco insula in mari Boreali Americae Meridionalis, ubi copiose provenit. Dicitur etiam Nicotiana aquodam Nicotio, qui eam ab America acceptam, ex Lusitania in Galliam transmisit.
Tabefacio, corrumpo.
Tabefio, corrumpor, tabesco.
Tablae, τάβλαι, tabulae in vestibus, rotundi clavi.
Tablissare, ταβλίζειν, tabulis seu tesseris ludere.
Tablistes, ταβλιστὴς, qui tesseris ludit. *Gloss.*
Tabulo, as, tabulis sterno, aut vestio.
Tactice, es, τακτικὴ, scientia aciei militaris instruendae.
Tacticus, τακτικὸς, ad aciem militarem instruendam pertinens.
Taediose, cum taedio. *Gloss.*
Taeditudo, taedium. *Gloss.*
Taeduchus, qui facem praefert.
Taeniosus, taeniis plenus. *Gloss.*
Taifali, Septentrionalis regionis milites.
Talarii, et Talares, articuli pedum.
Talax, cui tali perversi sunt. *Isid. Gloss.*
Taleo, as, caedo.
Talmud, codex et doctrina rerum Judaicarum.
Talmudicus, ad Talmud pertinens.
Tames, sanguis, cruor.
Tamino, polluo, contamino.
Tanaglia, forceps.
Tangano, as, adjuro.
Tantza, saltatio, chorea.
Tapax, furunculus. *Pap.*
Taphus, τάφος, sepulcrum.
Tarantula, insectum noxii morsus in agro Tarentino.
Tarea, vestis regia, aut stola purpurea. *Pap.*
Tarenus, genus nummi.
Tarichupola, ταριχοπώλης, qui salsamenta vendit.
Taringa, et Tarincha, palus aut virga ferrea acuta, tela tenuia ad torquendos Martyres in naribus et unguibus.
Tarion, genus ponderis.
Tarrium, quod corio tegitur in sella, aut cornu.
Tautacismus, ταυτακισμὸς, cum plures voces a T littera incipiunt, ut O Tati tibi tanta tyranne tulisti. Item idem quod tautologia.
Tautogrammaton, ταυτογράμματον, carmen cujus omnes voces ab eadem littera incipiunt.
Tautotes, ταυτότης, tautologia.
Taxonus, animal quadrupes, alio nomine meles.
Taxoninus, ad taxonum pertinens. *Marcell. Empir.*
Taxus, taxonus.
Tectonice, es, τεκτονικὴ, architectura.
Tegetarius, qui tegetes facit.
Tegularia sacrificia, aut veneficia, quae supra tegulas fiebant. *Gloss. Isid.*
Tegularius, qui tegulas facit. *Gloss.*
Telephia, vulnera insanabilia, τελέφεια.
Telephoria, τηλεφορία, publicanorum munus. Item facultas exigendi tributa.
Telescopium, τηλεσκοπεῖον, instrumentum, quo res procul positas cernimus.
Teletarches, τελετάρχης, caeremoniarum, vel religionis institutor.
Teletarchia, τελεταρχία, principatus in condendis caeremoniis.
Teletus, τελετὸς, perfectus.
Telia, pegma quadratum, in quo farina venalis, τηλία. Item circulus cribri. Item tabula lusoria.
Telo, onis, uncus ligneus ad hauriendam aquam e puteo. *Sipontin.*
Telona, ae, m. τελώνης, publicanus.
Teloniacus, ad telonium pertinens. *Mantuan.*
Telos, τέλος, finis.
Temerario, temere.
Tempestarii, venefici, qui tempestates in aere concitant.
Temporarie, ad tempus. *Salvian.*
Tendo, onis, et dinis, extremitas musculorum, fibris et ligamentis constans, et ossi infixa.
Tenibilis, qui teneri potest. *Pap.*
Tentio, onis, actus extendendi. *Gloss.*
Tepiditas, tepor.
Tepidulus, aliquantum tepidus.
Terebella, et
Terebellum, parva terebra.
Terebrator, qui terebrat.
Terebrum, terebra.
Tergiductor, ultimae aciei ductor.
Terma, τέρμα, terminus, finis.
Terminate, determinando. *Auct. Grammatic.* ap. *Goes.*
Terminator, qui terminum statuit.
Terraneola, avis alaudae similis, sed sine apice in capite. *Sipontin.*
Terrefacio, terreo. *Onomast.*
Terricrepus, cum terrore crepans: epithetum fulminis.
Terse, polite, munde.
Tersor, qui terget. *Gloss.*
Tersorium, instrumentum ad tergendum. *Gloss.*
Tessaracoston, τεσσαρακοστὸν, quadraginta dierum spatium ante et post partum, quo mulieres sacris abstinebant.
Tessaradecas, adis, τεσσαραδεκὰς, numerus quadragesimus.
Tessellator, qui tessellas disponit.
Testudino, as, in testudinis modum construo.
Tetanoma, τετάνωμα, tetanothrum.
Tetradiae, quatuor milites vigiles.
Tetraditae, Sabbatiani, sabba o jejunantes.
Tetraetericus, τετραετηρικὸς, qui tertio quoque anno instauratur.
Tetraeteris, τετραετηρὶς, quatuor annorum spatium.
Tetragonismus, τετραγωνισμὸς, quadratura.
Tetragrammaton, τετραγράμματον, nomen quatuor litterarum.
Tetragrammus, τετράγραμμος, quatuor linearum.
Tetrapentecteris, τετραπεντεκτηρὶς, olympias, quia constat quatuor annis, et initio quinti.
Tetraplasis, τετράπλασις, quadruplicatio.
Tetraplare, quadruplicem facere.
Tetraplus, τετράπλους, quadruplus.
Tetrapodium τετραπόδιον, mensa quadrupes, et quadrata.
Tetrasyllabus, τετρασύλλαβος, quatuor syllabarum.
Tetravela, vela quadruplicata.
Tetrobolum, τετρώβολον, nummus quatuor obolorum.
Textim, texendo.
Thalassiarcha, θαλασσιάρχης, dux classis navalis.
Thalassometra, θαλασσομέτρης, qui mare metitur.
Thalerus, uncia argenti. Item species nummi.
Thallophori, θαλλοφόροι, qui Athenis in festis panathenaicis ramos oleae gestabant.
Tharapamus, curatio, medicina.
Thebet, mensis Januarius, vel December.
Theclatura, signatio.
Theion, vel Thion, θεῖον, sulphur.
Thelesis. θέλησις, voluntas.
Thelosapiens, affectans sapientiam.
Thenupha, agitatio: ritus, quo victimae pectus in omnem partem agitatum, et quaquaversus motum attollitur.
Theoresis, θεώρησις, contemplatio, speculatio.
Theoretrum, manus sponsae datum.
Theorica pecunia, θεωρικὴ, quae datur pro sedilibus ad spectandum in theatro.
Theoricus, θεωρικὸς, speculativus.
Theos, Θεὸς, Deus.
Thermanticus, θερμαντικὸς, calefaciens.
Thermopota, θερμοπότης, qui calidam bibit.
Thermus, θερμὸς, calidus.
Thesaurizo, θησαυρίζω, rem et pecuniam congero.
[† Thesaurophylacium, θησαυροφυλάκιον.]
Thesmophylaces, θεσμοφύλακες, custodes legum et institutorum.
Thetideius, Achilles filius Thetidis.
Thinx, donatio.
Thius, θεῖος, patruus, aut avunculus.
Thoracomachus, θωρακομάχος, qui thorace indutus pugnat.
Thoracopoeus, θωρακοποιὸς, thoracum artifex.
Threna, vestes floridae et variegatae.
Threnodia, θρηνῳδία, cantus lugubris.
Threnus, θρῆνος, questus, lamentatio.
Thria, θρία, folia ficus.
Thridacias, θριδακίας, lactucinus.
Thryallis, idis, ellychnium, θρυαλλίς. *Bapt. Mant.*
Thryoron, θρύορον, solanum.
Thurifico, thus incendo.
Thyinus, θύϊνος, cedrinus.
Thymbrites, θυμβρίτης οἶνος, vinum thymbra conditum.
Thymelaeites, θυμελαιίτης οἶνος, vinum thymelaea conditum.
Thymiamaterium, vel
Thymiaterium, θυμιατήριον, acerra.
Thynnaeum, Θυνναῖον, sacrificium, quo piscatores thynnum Neptuno immolabant.
Thyra, θύρα, janua, ostium.
Thyroreum, θυρωρεῖον, locus inter duas januas.
Tibiarius, qui tibias facit. *Gloss.*
Tibicinalia, crepitacula.
Tibicinator, qui tibia canit. *Gloss.*
Tignatio, contignatio. *Gloss.*
Timoratus, timidus.
Tineatus, a tineis rosus. *Gloss. Cyrilli.*
Tinius, parvus anulus.
Titanicus, torvus, teter.
Titillosus, titillans.
Tityrus, τίτυρος, hircus: aliis animal ex hirco et ove genitus. *Eugen. Toletan.*
Tius, patruus, vel avunculus.
Tmeticus, τμητικὸς, acutus.
Togiforium, locus ubi Scholastici disputant. *Pap.*
Togipurium, toga pura. *Gloss. Isid.*
Tolerabilitas, tolerantia, patientia. *Gloss.*
Toleratus, us, tolerantia. *Salvian.*
Toltum, sublatum, ablatum. *Gloss.*
Tomice, τομικὴ, species statuariae, lignorum vel eboris elaboratrix.
Tomicus, τομικὸς, acutus, caedendi vim habens.
Tomus, τόμος, sectio, pars libri major.
Tonarium, τονάριον, fistula, qua tonus traditur, ne sit altior vox canentis, aut loquentis.
Tondo, is, tondeo.
Tonitabilis, tonans.
Tonituare, tonare. *Commodian. Instruct.* 6.
Tonorium, tonarium.
Tonoticus, τονοτικὸς, intendendi vim habens. *Theod. Priscian.*
Tonsicula, genus piscis. *Cassiod.* 12, 4.
Tonso, as, saepe tondeo.
[† Topicus, τοπικὸς, localis.]
Topographia, τοπογραφία, descriptio loci.
Topographus, τοπογράφος, qui locum aliquem describit.
Topoteresia, τοποτηρεσία, manus militum custos alicujus loci.
Topoteretes, τοποτηρητὴς, vicarius, locum tenens.
Topothesia, τοποθεσία, positio alicujus loci, et descriptio.
Topus, τόπος, locus.
Torcula, torcular. *Gloss.*
Torculator, qui torculari uvas, vel oleas premit.
Toreuta, τορευτὴς, tornator.
Tormentarius, ad tormenta militaria pertinens, ut Tormentarius pulvis.
Tornatilis, torno factus, tornatus.
Tornatura, torno facta politura.
Torta, placenta.
Torneamentum, decursio ludicra militaris.
Torpiditas, torpor. *Cathol.*
Tortiloquium, sermo obscurus et ambiguus.
Tortula, parva torta.
Tortza, funale, fax.
Torve, torviter.
Totalis, totus, universus.
Totaliter, omnino.
Totfariam, tot modis.
Totmodus, qui tot modis est.
Toxico, as, venenum do. *Sarisber.*
Trabeatio, contignatio.
Trabuchus, balista.
Tracada, strues lignorum.
Trachea, τραχεῖα ἀρτηρία, aspera arteria.
Trachoma, τράχωμα, scabrities interior palpebrarum.
Tractilis, qui trahi potest. *Gloss.*
Tractio, actus, actus trahendi.
Tragullus, hircus, caper.
Tramoserica, vestis trama serica, stamine lineo. *Isid.* 19, 22.
Transcursorius, cursim factus, aut dictus.
Transfixio, confixio.
Transfluminalis, qui est trans flumen.
Transfluviare, fluvium transmittere. *Commodian.*
Transgressor, violator.
Translate, per translationem.
Transpositio, actus transponendi, metathesis.
Transtillum, parvum transtrum.
Tranctarius, ad transtrum pertinens.
Transversio, transformatio.
Transverso, as, transverse pono.
Transversum, adverb. transverse.
Trapeza, τράπεζα, mensa.
Traphex, τράφηξ, tabula, qua panis ad furnum fertur.
Traulismus, τραυλισμὸς, linguae impedimentum.
Traulus, τραυλὸς, blaesus.
Tregua, induciae.
Trementura, ebritas. *Gloss. Cyrill.*
Tremissis, tertia pars solidi aurei, quatuor denarii. *Isid.* 16, 24.
Tremulo, as, dubius sum. *Gloss.*
Trepanum, terebra chirurgica.
Trexinon, cursus: a τρέχω.
Triadica, hymni in SS. Trinitatem.
Trias, τριὰς, numerus ternarius.
Tribonium, vestis trita.
Tribunalicium, locus tribunalis.
Tricephalus, τρικέφαλος, tria habens capita.
Trichiasis, τριχίασις, morbus mammarum, qui provenit in lactantibus ex pili haustu.
Trichotomia, τριχοτομία, divisio in tres partes.
Trichypha, τρίχυφα, vestis quaedam puellaris.
Tricinus, lucellum.
Tricolus, τρίκωλος, tria membra habens, vel partes.
Triennalis, le, et
Triennis, ne, qui est trium annorum.
Trieris, τριήρης, triremis. *Num.* 24, 24.
Trifaries, triplex.
Trigla, τρίγλη, piscis ex mullorum genere.
Trigonometria, τριγωνομετρία, mensura triangulorum.
Trimenstruus, trium mensium. *Gloss.*
Trimma, τρίμμα, homo callidus, astutus, vafer.
Trimorion, τριμόριον, dodrans, quia tres continet assis partes.

Trimyxus, *τρίμυξος*, lucerna trium myxorum.
Trinio, numerus trium in ludo tesserarum. *Isid.* 18, 65.
Triobolaris, vilis, nullius pretii.
Trionymus, *τριώνυμος*, trium nominum.
Triopis, *τριωπὶς*, monile gemmatum, quasi tres habens oculos.
Tripartior, et
Tripertior, in tres partes divido.
Tripondium, trepondo.
Tripudiatio, saltatio.
Trisagium, *τρισάγιον*, hymnus, in quo ter *ἅγιος* canitur.
Tristega, *τρίστεγα*, tres contignationes in aedibus.
Tristities, tristitia.
Tristo, as, tristem facio.
Tritalogus, qui nugas loquitur.
Tritennatae, memoriae mortuorum, quae fiunt tertio et nono die.
Tritus, *τρίτος*, tertius.
Triverbero, magnus verbero. *Gloss.*
Trogulus, vestis monastica, cucullus.
Trophima, plur. *τὰ τρόφιμα*, pretium pro alimentis.
Tropologia, *τροπολογία*, figura, qua sermo ad emendationem morum et ad alia convertitur.
Troximos, *τρώξιμος*, uva, quae cibi, non vini causa servatur.
Truclude, alea.
Tructa, piscis quidam fluvialitis. *Isid.*
Truculens, truculentus.
Truculentitas, crudelitas.
Truncarius, vorator, qui cibos truncat, nec mandit. *Pap.*
Truncatio, actus truncandi. *Gloss.*
Tubicinator, qui tuba canit. *Gloss.*
Tubicino, tuba cano. *Gloss.*
Tubocantius, qui tuba canit. *Vet. Lap.*
Tudiator, qui typum tundit, et imprimit. *Gloss.*
Tudiculo, as, imprimo, sculpo. *Gloss.*
Tulypanus, flos quidam. Item pileus Turcarum.
Tumba, *τύμβος*, sepulcrum.
Tumex, tumor, livor ex ictu. *Gloss. Phil.*
Tumido, as, tumere facio. *Gloss.*
Tumultuario, tumultuarie.
Tumultuator, qui tumultum facit. *Gloss.*
Tundito, as, saepe tundo.
Tunsio, actus, tundendi.
Tupha, tiara regia.
Tuphecia, tormenta bellica.
Tuphia, insignia militaria.
Turbatio, turba.
Turben, inis, turbo, trochus.
Turbino, as, acuere in modum turbinis.
Turcicus, ad Turcas pertinens.
Turificare, tus diis incendere.
Turpiloquium, turpis sermo.
Turpilucris, turpia lucra faciens. *Gloss.*
Turundus, pessum.
Tutumpha, insidiae, dolus, fraus.
Typhonicus, ad typhonem, seu turbinem pertinens.
Typice, *τυπικῶς*, per figuram.
Typico, as, adumbro, figuro. *Guil. Brito.*
Typo, laterum fornax.
Typographeum, *τυπογραφεῖον*, et
Typographia, *τυπογραφία*, officina libraria.
Typographicus, *τυπογραφικὸς*, ad typographiam pertinens.
Typographus, *τυπογράφος*, librarius.
Typotheta, *τυποθέτης*, qui typos seu characteres componit, et disponit.
Tyriamethystus, *τυριαμέθυστος*, color mixtus ex amethysto et purpura.
Tyrocnestis, *τυρόκνηστις*, radula, qua caseus, aut panis raditur.
Tyropola, *τυρωπόλης*, casei venditor.
Tyrsis, *τύρσις*, turris, propugnaculum.
Tzacones, milites custodes corporis.
Tzanga, calceus regius.
Tzangarius, qui calceos regis facit.
Tzangrus, arcus.
Tzannus, stultus, fatuus.
Tzausius, satelles apud Turcas.
Tzustria, ludus quidam equestris.
Tzycanisterium, locus, ubi pila luditur.

V

Vaciliator, dolosus, cujus vacillat fides.
Vadatio, vocatio in jus.
Vafricies, calliditas.
Vagilo, as, aliquantum vagio.
Vagulo, et Vagulor, clamare increpando, conviciari.
Valedictorius, ad vale dicendum pertinens.
Valgio, is, terram in area complano.
Vallestris, ad vallem pertinens.
Valor, pretium: item virtus.
Valvarius, qui valvas facit. *Gloss.*
Vanellus, genus avis.
Vaneo, es, vanesco.
Vannulus, parvus vannus.
Vaporaliter, in modum vaporis.
Vappo, onis, culex circa vinum volitans.
Vapulator, qui vapulat. *Gloss.*
Varatio fluminis, cursus fluminis curvatus. Item trajectus.
Vargina, et Bargina, et Varginus, barbarus, exsul, latro.
Vargus, et Bargus, idem. *Gloss.*
Variantia, varietas.
Variator, qui variat. *Gloss.*
Varico, as, divarico.
Variolae, pustulae rubentes in cute.
Varo, as, curvo, flecto. Item trajicio, transeo.
Vassallus, subditus, subjectus.
Vatilla, batillum, quo de navi aqua ejicitur.
Vatillum, batillum.
Uberosus, uber, fertilis. *Gloss.*
Vecticula, parvus vectis.
Vefaba, parva faba. *Isid. Gloss.*
Vegetativus, vegetans, augens.
Vehio, as, porto, veho. *Sipontin.*
Venax, venae indigator. *Isid. Gloss.*
Veneralia, vesta Veneris.
Veneripeta, libidinosus. *Isid. Gloss.*
Ventipotens, qui ventis imperat
Ventositas, jactantia, superbia. *Fulgent. Mythol. l.* 2.
Ventricosus, ventrem magnum habens.
Venundatio, venditio. *Gloss.*
Veracitas, veritas.
Verator, magus, maleficus.
Veratura, divinatio.
Verberosus, verberibus plenus. *Gloss.*
Verbifico, verba facio.
Verbosari, verbosum esse.
Verbustus, assus, ambustus.
Veretriculum, parvum veretrum.
Verifico, verum esse ostendo, assero.
Veriloquax, et
Veriloquus, vera loquens, *Gloss.*
Vermiculatim, tessellatim. *Zeno Veron.*
Vermiferax, vermes creans, vermibus abundans.
Vermiformis, formam vermis habens.
Vermiseca, vermes secans, aut occidens.
Vermivorus, vermes vorans.
Verosimilis, veri similis.
Versidicus, qui versus facit. *Fab. Victorin.*
Versutia, astutia, calliditas.
Verticilla, genus insecti.
Verticulum, vertibulum, annulus fuso inditus. *Gloss.*
Vertilabundus, vertigine capitis laborans.
Vervenus, vervecinus. *Eugen. Toletan.*
Vesicatorium, vesicas excitans.
Vespertinalis, vespertinus.
Vestifex, vestificus.
Vestificium, vestium confectio. *Gloss.*
Vetatio, interdictum.
Veterarius, veteramentarius.
Vetitio, interdictum.
Viaticor, aris, viaticum accipio.
Vicennis, qui est viginti annorum. *Optatian. Porphyr.*
Viceversa, contra.
Vidualis, ad viduam pertinens. *Prosp. Aquitan.*
Viduvium, aes quod a viduis pendebatur. *Gloss.*
Vigiliolae, breves vigiliae.
Villanus, ad villam pertinens.
Vinago, genus palumbis labruscarum appetens.
Vindictor, vindex, ultor. *Gloss.*
Vinibibus, vini bibax, vinosus.
Vinivomus, vinum vomens.
Vinivorax, vinosus. *Commodian.*
Vinnolatus, et Vinnulatus, lepidus, blandus mollis.
Vinnus, cincinnus. *Isidor.*
Vinnulum, villum.
Viredo, viror, color viridis. *Guil. Brito.*
Virgarius, lictor. *Gloss.*
Viridesco, vireo. *Gloss.*
Viripos, femina viri potens, nubilis.
Virtuosus, probus, bonis moribus et virtute praeditus.
Virtutifer, et Virtutifex, virtutem pariens.
Viscarius, qui visco aves captat. *Gloss.*
Viscero, as, viscera, animalium in partes seco.
Visceror, aris, viscerationem distribuo. *Sipontin.*
Visco, as, visco illino.
Visificus, ad oculos et visum pertinens.
Visio, et Vissio, et
Visium, et Vissium, peditum tacitum. *Gloss.*
Vitator, qui vitat. Sunt qui tribuunt *Appuleio*
Vitiliginosus, vitiligine laborans. *Gloss.*
Vitriolum, succus mineralis concretus.
Vituperabiliter, probrose. *Cassiod.*
Vitus, circulus ferreus rotae. *Gloss.*
Vivificatrix, quae vivificat.
Ullatenus, ullo modo.
Ullibi, uspiam.
Ullimode, ullo modo.
Ulluco, et
Ulluo, perdo, interficio.
Ulmetum, locus ulmis consitus.
Ultrata regio, ultra sita. *Hygin. de limitib.*
Umbellatus, umbella tectus.
Umbellifer, umbellam ferens.
Umbilicatim, per umbilicos.
Umbricola, qui umbras colit. *Strabo Gall.*
Unalitas, unitas. *Victorin. l.* 4. *contr. Arium.*
Uncinulus, parvus uncus.
Undequaque, ex omni parte.
Undevis, ex quolibet loco.
Undifluus, undosus. *Dracont.*
Undivagus, qui undosus vagatur. *Eugen. Toletan.*
Undivomus, undas vomens.
Undula, parva unda.
Unicoleus, unum habens testem. *Gloss.*
Unicuba, mulier univira. *Gloss. Isid.*
Unitestis, unum habens testem. *Gloss.*
Unitio, unio. *Fulgent.* et *Evod.*
Universalitas, universa ratio.
Univiratus, magistratus unius viri.
Univoce, uno sensu.
Unusquispiam, unus aliquis.
Vocabulariter, appellando. *Gloss.*
Vociferarius, qui vociferatur. *Gloss.*
Volitatus, us, vagus volatus. *Fortun.*
Volitio, voluntas.
Volucritas, velocitas.
Voratus, voratio.
Voto, as, voveo.
Urachus, *οὔραχος*, meatus, per quem urina fetus in vesicam matris defertur.
Uranognomon, *οὐρανογνώμων*, rerum coelestium peritus.
Uranus, *οὐρανὸς*, coelum.
Uranometria, *οὐρανομετρία*, ars metiendi coelum.
Urbanor, aris, in urbe dego. *Gloss.*
Urbicarius, urbanus, urbicus.
Urbicula, parva urbs. *Onomast.*
Ureteres, *οὐρητῆρες*, cannales a renibus urinam deferentes in vesicam.
Urethra, *οὐρήθρα*, canalis urinae per colem.
Urgenter, urgendo. *Cyprian.*
Urogallus, gallus silvester.
Ursula, parva ursa.
Ursulus, parvus ursus.
Usia, *οὐσία*, essentia, natura.
Usticus, color, qui ustu fit.
Ustivus, urendi vim habens. *Macer.*
Ustulatio, ustio. *Gloss.*
Usurpatrix, quae usurpat. *Salvian.*
Usurala, parva usura.
Utillimus, utillissimus.
Utopia, *οὐτοπία*, non locus, privatio loci. Hac voce Thomas Morus appellabat regionem, quae nusquam esset.
Uveus, ad uvam pertinens.
Vulnerator, qui vulnerat.
Vulnifico, vulnus facio. *Venant. Fortun.*
[† Vulpanser, *χηναλώπηξ*. V. *Lex.* in *Gantae.*]
Vulsio, actus vellendi.
Vultivolus, qui vultu et affectibus varius est. *Sarisber.*
Uvula, parva uva.
Uxoratus, qui uxorem habet.
Uxoriosus, uxorius.

X

Xenochrites, alterius monasterii monachus.
Xenos, *ξένος*, hospes.
Xeria, *ξήρια*, emplastra arida.
Xerolophia *ξηρολοφία*, unctio sicca.
Xeromyrum, *ξηρόμυρον*, unguentum siccum.
Xeron, *ξηρὸν*, medicamentum ex aridis.
Xuraphopullum, novacula.
Xylinades, *ξυλινάδες*, lignorum mercatores.
Xylinus, *ξύλινος*, ligneus.
Xylophagus, *ξυλοφάγος*, vermis lignum rodens.

Z

Zanae, adunationes.
Zanca, genus cascei. *Isidor.*
Zancula, falx.
Zaphran, crocus.
Zappa, ligo, onis.
Zedoaria, genus aromatis apud Sinenses.
Zelator, zelotes. *Ambros.*
Zenith, punctum in coelo supra nostrum verticem, fictum ab Astronomis. Vox arabica.
Zerna, ae, f. impetigo. *Theod. Priscian.* et *Macer.*
Zetema, *ζήτημα*, quaestio. *Vet. lapis.*
Zibetum, excrementum valde odorum ex genitalibus cujusdam felis peregrini.
Zigir, *ζίγιρ*, casiae genus.
Zignus, *ζίγνυς*, lacerta parva.
Zoma, *ζῶμα*, cingulum.
Zonitis, *ζωνῖτις*, cadmiae species.
Zoophyta, *ζωόφυτα*, plantanimantia.
Zuccharum, saccharum.
Zugitae, *ζυγῖται*, remiges in mediis transtris sedentes.
Zygocephala, *ζυγοκέφαλα*, capita boum jugo juncta.
Zygostaticus, *ζυγοστατικὸς*, pertinens ad praesidem annonae.
Zymites, *ζυμίτης*, panis cum fermento.
Zythepsa, *ζυθέψης*, et
Zythopepta, *ζυθοπέπτης*, qui cithum coquit.
Zythopoeia, *ζυθοποιΐα*, zythi confectio.
Zythopola, *ζυθοπώλης*, qui zythum vendit.

INDEX

SCRIPTORUM LATINORUM

EORUNDEMQUE OPERUM

QUORUM AUCTORITATE VOCABULA, EORUMQUE SIGNIFICATIONES IN HOC LEXICO ADDUCUNTUR ET EXPLICANTUR.

A

ACCIUS (L. Accius sive *Attius*) Pisaurensis, historicus, poeta tragicus, L. Accii hominis libertini et poetae comici filius, Ciceroni adolescenti jam senior notus et familiaris. Natus est ann. U. C. 584., mortuus ann. 671. Illum animosi oris *Ov. Am.* 1, 15, 19., *Hor.* vero *Ep.* 2, 1, 56. altum appellat. Scripsit versibus hexametris Annales, quorum fragmenta referunt *Macr. Sat.* 1, 7. *extr.*, *Prisc.* 5, 692. et 6, 709. et 718. et *Festus* in *Metelli.* Alia etiam scripsit, ejus enim *Parergorum librum I.* citat *Non.* 1, 305. V. ACCIUS §. 2. in Lexico.

Plerumque utimur editione *Frid. Henr. Bothii*, qui omnium accuratissime edidit *Poetarum Latii scenicorum fragmenta*, nempe *tragicorum* et *comicorum*, Halberstadii ann. 1823. et 1824. T. 2. 8.°, et docte admodum ea est interpretatus.

Tragoediarum ejus fragmenta passim citantur a *Cic.*, *Gell.*, *Non.*, *Macrob.* aliisque, quarum hi sunt tituli:

1. Achilles,
2. Aegistus,
3. Aeneadae seu Decius,
4. Agamemnonidae,
5. Alcestis,
6. Alcmaeon,
7. Alphesiboea,
8. Amphitruo,
9. Andromacha,
10. Andromeda,
11. Antenoridae,
12. Antigona,
13. Argonautae seu Medea,
14. Armorum judicium,
15. Astyanax,
16. Athamas,
17. Atreus,
18. Automedia,
19. Bacchae,
20. Brutus,
21. Chrysippus,
22. Clytaemnestra,
(Decius V. Aeneadae.)
23. Deiphobus,
24. Diomedes,
25. Electra,
26. Epigoni,
27. Epinausimache,
28. Erigona,
29. Eriphyla,
30. Eurysaces,
(Fidicinae rectius *Phinidae.*)
31. Hecuba,
32. Hellenes,
33. Iliona,
34. Io seu Minotaurus,
(Medea V. Argonautae.)
35. Melanippa seu Menalippus,
36. Meleager,
(Menalippus V. Melanippa.)
(Minotaurus V. Io.)
37. Myrmidones,
83. Neoptolemus,
39. Nyctegresia,
40. Oenomaus,
41. Paris,
42. Pelopidae,
43. Persidae.
44. Philoctetes,
45. Phinidae seu Fidicinae,
46. Phoenissae,
47. Prometheus,
(Stasiastae V. Tropaeum.)
48. Telephus,
49. Tereus,
50. Thebais,
51. Trachiniae,
52. Troades,
53. Tropaeum seu Stasiastae.

ACRON (Helenius Acron seu Acro) scholiastes Horatii, Porphyrione antiquior, et Servio recentior. Nihil praeterea certi de ejus patria, aetate et conditione statui potest. V. ACRON §. 3. in Lexico.

Exstant ejus

1. Scholia in Horatii opera.

AEDITUUS. V. VAL. AEDIT.

AEMIL. MACER. V. MACER JCtus, vel medicus.

ARFRAN. (L. Afranius) poeta comicus, togatarum fabularum scriptor, Menandri, Graeci poetae, praecipuus imitator, iisdem ferme temporibus Romae floruit, quibus Terentius et Statius Caecilius in senium vergebant, nempe circa ann. U. C. 660. Is a *Cic. Brut.* 45. dicitur homo perargutus, et in fabulis etiam disertus. V. AFRANIUS in Lexico.

Fragmenta ejus plura exstant, quae collegit et illustravit *Frid. Henr. Bothius*, cujus editionem vide supra in ACCIUS.

Comoediarum ejus fragmenta passim citantur a *Gell.*, *Non.*, *Macrob.* aliisque, quarum hi sunt tituli:

1. Abducta,
2. Aequales,
3. Auctio,
4. Augur seu Augures,
5 Brundusina seu Brundusiui,
6. Bucco adoptatus,
7. Cinerarium seu Cinerarius,
8. Compitalia,
9. Consobrina,
10. Crimen,
11. Deditio,
12. Depositum,
13. Divortium,
14. Emancipatus,
15. Epistola,
16. Exceptus,
17. Fratres,
18. Fratriae,
(Homo V. Omen.)
19. Ida,
20. Ima seu Imi,
21. Incendium,
22. Inimici,
23. Libertus,
24. Mariti,
25. Matertera seu Materterae,
26. Megalensia,
(Neaera V. Omen)
27. Omen al. *Homo*, al. *Neaera*,
28. Pantaleus,
29. Patella,
30. Pompa,
31. Privignus,
32. Prodigus,
33. Proditus,
34. Promus,
35. Prosa al. *Rosa*,
36. Purgamentum,
37. Repudiatus,
(Rosa V. Prosa.)
38. Sella,
39. Simulans,
40. Sorores,
41. Suspecta,
42. Talio,
43. Temerarius,
44. Thais,
45. Titulus,
46. Virgo,
47. Vopiscus.

AFRICAN. (Sex. Caecilius Africanus) JCtus, sub Hadriano et Antonino Augg., qui ab ann a Chr. n. 117. ad ann. 161. imperarunt, vixit. V. AFRICANUS §. 6. in Lexico.

Fragmenta ejus operum in Digestis habentur, quorum hi sunt tituli:

1. Quaestionum libri IX.,
2. Epistolarum libri XX.

AGGEN. URB. (Aggenus Urbicus) scriptor rei agrariae, incertae admodum aetatis. Ejus opera habentur inter *Auctores rei agrariae* a *Guil. Goesio*, Amstel. 1674. 4.° editos, quae tamen editio omnium licet accuratissima hactenus habeatur, ejusque in Lexico passim fiat mentio, novum exspectat accuratioremque editorem. V. AGGENUS URBICUS in Lexico.

Exstant ejus

1. In Julium Frontinum commentariorum libri II. (1),
2. De controversiis agrorum partes II.

AGROET. (Agroetius seu Agraetius) grammaticus, floruit medio circiter saeculo quinto a Chr. n. in Gallia, siquidem is videtur esse, quem nominat *Sidon. ep.* 7, 5.

Exstat ejus opus priori loco citatum inter *Grammaticos veteres* ab *Helia Putschio* editos Hannoviae 1605. 4.° p. 2266. — 2275., quam editionem sequimur: alterum vero inter *Auctores Latinae linguae* editos a *Dionys. Gothofredo* Coloniae Allobrogum ann. 1622. 4.° p. 1346 — 1352.

1. De orthographia et proprietate et differentia sermonis libellus.
2. Excerpta de iisdem.

ALBINOV. (C. Albinovanus Pedo) poeta heroicus, et, ut quibusdam videtur, elegiacus, vixit sub Augusto et Tiberio, notus fuit M. Senecae rhetori, et L. Senecae philosopho familiaris. Eidem tribuitur elegia ad Liviam de morte Drusi, licet aliis eadem Ovidio tribuenda satis probabiliter esse videatur, ideoque inter hujus opera saepe edita est. Alteram vero, tertiamque elegiam, multo minore, quam primam, jure *Jos. Scaliger* Pedoni Albinovano asserere conatur, cum in iisdem nihil Augustei aevi poeta, multoque minus sidereo illo et sublimi Pedone dignum reperiatur. Illi potius tribuendum est fragmentum heroico carmine scriptum, et a M. Seneca *Suasor.* 1. *f.* nobis servatum, quo navigatio Germanici, Drusi filii, describitur, quam tertio Tiberii anno cum legionibus classi impositis tentavit per flumen Amisium, nunc *Ems*, in oceanum septentrionalem, quamque describit *Tac. Ann.* 2, 23. Pedonis autem facetum dicterium refert *Quint.* 6, 3. *med.*, ejusque meminit *Id.* 10, 1. *med.* Illius denique narrationem de Sp. Papinio, ob singularem vivendi rationem lychnobio appellato, profert *L. Sen. ep.* 122. *f.* V. ALBINOVANUS §. 1. in Lexico. In *Consolatione ad Liv.* sequimur editionem *Chr. Dan. Beckii* Lips. ann. 1783. 8.°, in reliquis carminibus edit. *Jo. Chr. Wernsdorfii*, qui inter *Poetas Lat. min.* Altenburgi ann. 1782. T. 3. p. 155. — 182. et T. 4. p. 229. — 235. edidit et illustravit. Albinovani itaque sunt:

1. Consolatio (seu elegia) ad Liviam Augustam de morte Drusi Neronis,
2. Elegia in obitum Maecenatis,
3. —— de Maecenate moribundo,
4. Fragmentum de navigatione Germanici per oceanum septentrionalem.

ALBRIC. (Albricus seu Alfricus) Londinensis, mythologus, vixit circa ann. 1217., qui ideo inter classicos auctores a *Munkero*, et *Augusto van Staveren* editus est, quia Fulgentium Planciadem compilasse dicitur. Hujus scriptoris editio Lugd. Bat. 1742. 4.° omnium optima habetur. Illius tamen auctoritatis ratio nulla hactenus, quod sciam, habita in Lexico est.

Exstat ejus

1. De Deorum imaginibus libellus.

ALCIM. (Alcimus Ecdicius Avitus) Viennensis episcopus, et versificator, floruit circa ann. a Chr. n. 490., obiit ann. 523. Inter ejus temporis poetas doctissimus est habitus. V. ALCIMUS §. 1. in Lexico.

Exstant ejus versibus hexametris scripti sequentes:

1. De Mosaicae historiae gestis libri V. *seu*
   1. De mundi origine,
   2. — origine peccatorum,
   3. — potentia Dei,
   4. — diluvio,
   5. — transitu maris rubri.
2. — consolatoria castitatis laude ad Fuscinam sororem liber (2).

ALCUINUS (Flaccus Albinus Alcuinus) Anglus, a Carolo M. ann. 790. ad studia instauranda in Galliam evocatus. V. ALCUINUS in Lexico. Multa scripsit, quae ad grammaticam pertinent.

Exstant ejus

1. Grammatica (3),
2. Dialogus de rhetorica cum Carolo M. (4).

ALDHELMUS sive ADELHELMUS, Anglus, episcopus Shirburnensis, obiit ann. a Chr. n. 709. Plura scripsit, quae *Jo. Alb. Fabricius* in *Biblioth. Lat. med. et inf. aet.* recenset; ex ejus opere *de virginitate* unicum, quod sciam, locum citat *Forcellinus* in V. AURORESCO. Multo tamen plura nova vocabula futuris Lexicographis colligenda exstant in iis ejusdem operibus, quae nuper Romae edidit ex MSS. Vatic. *A. Maius* in *Classic. auct.* T. 5. p. 387. — 390. et p. 501. — 599.

ALFENUS (P. Alfenus Varus) JCtus, Cremonensis, vixit imperante Augusto, et consul fuit ann. U. C. 755. V. ALFENUS in Lexico.

---

(1) quorum posterior *diazographus* inscribitur, quia constat variis figuris in aes incisis.

(2) qui interdum liber VI. dicitur.

(3) inter *Grammaticos veteres* a *Putschio* editos p. 2075 — 2143.

(4) inter *Antiquos rhetores* a *Claud. Capperonerio* Argentorati editos ann. 1756. 4.° p. 390 — 409.

(5) Saepe is *Alfenus* appellatur in Digestis, aliquando et *Varus*, ut *Dig.* 39, 3, 2. §. 5.

(6) quorum XIII. priores perierunt, alii ab XIV. ad XXXI. continent res gestas ab ann. a Chr. n. 352. ad 378.

(7) Haec ejusdem operi subjungi solent, sed sunt auctoris ignoti.

(8) Utriusque operis citantur paginae ex editione Elmenhorstii ann. 1621. Francofurti 8.°

(9) qui in numeros 24. distributi sunt, quos citavimus.

(10) quorum primus etiam *de philosophia naturali*, alter *de philosophia morali* sive περὶ ἑρμηνείας, sive *de syllogismo categorico* inscribuntur.

(11) Ex variis ejus operibus a *Non.*, *Charis.*, *Prisciano* aliisque citata.

(12) Ita inscribitur hoc poemation tribus et viginti versibus iambicis constans, quod licet alii lepidissimum dictitent, tamen obscenissimum recte voces, quodque cum *Elmenhorstio* et *Burmanno* aliisque ab Italo quodam sub initium renascentium litterarum confictum arbitreris, necesse est.

(13) qui et *Hermetis Trismegisti Asclepius*, et *de natura Deorum dialogus*, et *de natura Deorum ad Asclepium allocuta* inscribitur.

(14) quod et *liber de herbis*, sive *de nominibus ac virtutibus herbarum* inscribitur.

(15) trium librorum fragmenta.

(16) Haec duo opuscula perperam vulgo *Julio Rufiniano* tribuuntur

(17) apud *Putsch.* p. 1725—1736.

(18) apud eund. p. 2661—2706.

(19) Scriptum fuisse videtur ann. U. C. 725. ab ignoto auctore, quem Virgilium fuisse nonnulli putant: editum vero fuit a multis, sed praecipue a *P. Burmanno* in *Anthol. Lat.* T. 1. p. 292., ab *Heynio* inter *Catalecta Virgilii n.* 11., a *Wernsdorfio* inter *Poet. Lat. min.* T. 3. p. 147., et a *G. Phil. Ed. Wagnero*, qui Lipsiae ann. 1816. 8.° idem edidit et perpetuo commentario illustravit. In citandis in Lexico locis usi sumus editione *Heynii*. V. AGLAIA et ELELEIDES.

AUCT. DE CRUCE
—— — GENESI
—— — SODOMA
—— AD SENATOR.
} Cypriano vulgo tribuuntur.

—— DE PHILOMELA (20).
—— COLLAT. LEG. MOSAIC. ET ROM. (collationis legum Mosaicarum et Romanarum) (21).
—— DIAL. DE ORAT. (dialogi de oratoribus) (22).
—— EPIST. AD OCTAV. (23).
—— EPIT. ILIAD. HOMER. V. PSEUDO-PINDARUS.
—— EPITHAL. LAUR. ET MAR. (epithalamii Laurentii et Mariae) (24).
—— INCERT. DE RE AGRAR. quorum hi sunt tituli:

1. Ordines finitionum,
2. De locis suburbanis vel diversis itineribus, pergentium in suas regiones,
3. Excerpta ex libris Magonis, Vegojae et Aruntis Vertumni,
4. De terminis et de lineis partium orientalium,
5. Excerpta ex Vitali, Fausto et Valerio,
6. Ratio limitum regundorum,
7. Expositiones, sive lapidum finalium per diversas provincias positorum figurae,
8. Expositio de marginibus terrae, operibus caesis, et de vallibus,
9. Varatio fluminis ex M. Junio Nypso,
10. Excerpta ex variis auctoribus (25).

—— ITINER. ALEX. M. (itinerarii Alexandri Magni) (26).
—— LIBRI DE NOMINIB. ROM. (27).

AUGUSTIN. (Aurelius Augustinus) Tagastae in Numidia natus ann. a Chr. n. 354., defunctus ann. 430.: Tagastae primum, mox Carthagine, Romae ac Mediolani rhetoricen docuit: tandem apud Hipponenses munus presbyteri, deinde episcopi obtinuit. Multa praeditus fuit facundia, acumine ingenii et doctrinarum copia: dictio ejus neque pura, neque elegans est.

Exstant ejus

1. Retractationum libri II.,
2. Confessionum libri XIII.,
3. Contra Academicos libri III.,
4. De beata vita,
5. — ordine libri II.,
6. Soliloquiorum libri II.,
7. De immortalitate animae,
8. — quantitate animae,
9. — musica libri VI.,
10. — magistro,
11. — libero arbitrio libri III.,
12. — Genesi contra Manichaeos libri II.,
13. — moribus Ecclesiae catholicae, et de moribus Manichaeorum libri II.,
14. — vera religione,
15. Regula ad servos Dei,
16. De doctrina Christiana libri IV.,
17. — Genesi ad litteram imperfectus liber I.
18. — Genesi libri XII.,
19. Locationum libri VII.,
20. Quaestionum in Heptateuchum libri VII.,
21. Annotationum in Job liber,
22. Speculum,
23. De consensu Euangelistarum libri IV.,
24. — sermone Domini in monte libri II.,
25. Quaestionum Euangeliorum lib. II.,
26. ———— XVII. in Euang. secundum Matthaeum liber,
27. In Joannis Euang. tractatus CXXIV.,
28. — epist. Joannis ad Parthos tractatus X.,
29. Expositio quarundam propositionum ex Epist. ad Romanos,
30. Epistolae ad Romanos inchoata expositio,
31. Expositio epistolae ad Galatas,
32. Enarrationes in psalm. CL.
33. Sermones CCCXCIII.,
34. De diversis quaestionibus LXXXIII. liber,
35. De diversis quaestionibus ad Simplicianum libri II,
36. De octo Dulcitii quaestionibus,
37. — fide rerum, quae non videntur,
38. — — et symbolo,
39. — — et operibus,
40. Enchiridion de fide, spe, et caritate,
41. De agone Christiano,
42. — catechizandis rudibus,
43. — continentia.
44. — bono conjugali,
45. — sancta virginitate,
46. — bono viduitatis,
47. — conjugiis adulterinis libri II.,
48. — mendacio,
49. Contra mendacium,
50. De opere monachorum,
51. — divinatione daemonum,
52. — cura pro mortuis gerenda,
53. — patientia,
54. — symbolo ad catechumenos tractatus IV.,
55. — disciplina Christiana,
56. — cantico novo,
57. — quarta feria,
58. — tempore barbarico,
59. — utilitate jejunii,
60. — Urbis excidio,
61. — civitate Dei libri XXII.,
62. — haeresibus,
63. Tractatus adversus Judaeos,
64. De utilitatibus credendi,
65. — duabus animabus,
66. Acta seu disputatio contra Fortunatum Manichaeum,
67. Contra Adimantum Manichaei discipulum,
68. ——— epistolam Manichaei,
69. ——— Faustum Manichaeum libri XXXIII.,
70. De actis cum Felice Manichaeo libri II.
71. — natura boni contra Manichaeos,
72. Contra Secundinum Manichaeum,
73. ——— adversarium Legis et prophetarum libri II.,
74. Ad Orosium contra Priscillianistas et Origenistas,
75. Sermo Arianorum,
76. Contra sermonem eorundem,
77. Collatio cum Maximino Arianorum episcopo,
78. Contra eundem Maximinum libri II.,
79. De Trinitate libri XV.,
80. Contra Parmenianum libri III.,
81. De baptismo contra Donatistas libri VII.,
82. Contra litteras Petiliani libri III.,
83. Epistola ad Catholicos contra Donatistas,
84. Contra Cresconium libri IV.,
85. De unico baptismo contra Petilianum,
86. Breviculus collationis cum Donatistis,
87. Post collationem ad Donatistas,
88. Sermo ad Caesareensis Ecclesiae plebem Emerito praesente dictus,
89. De gestis cum Emerito,
90. Contra Gaudentium libri II.,
91. Sermo de Rusticano subdiacono,
92. De peccatorum meritis et remissione libri III.,
93. — spiritu et littera,
94. — natura et gratia,
95. — perfectione justitiae hominis,
96. — gestis Pelagii,
97. — gratia Christi, et peccato originali,
98. — nuptiis, et concupiscentia libri II.,
99. — anima, et ejusdem origine libri IV.,
100. Contra duas epistolas Pelagianorum libri VI.,
101. ——— Julianum libri IV.,
102. De gratia et libero arbitrio,
103. — correptione et gratia,
104. — praedestinatione sanctorum,
105. — dono perseverantiae,
106. Contra secundam Juliani responsionem libri VI.

Sunt alii libri *Augustino* passim tributi, et ex quibus loca quaedam citantur a *Forcellino* in Lexico: sed eos ideo omittimus, quia a Maurinis monachis, quorum editionem Parisiis ann. 1679—1701. T. 11. fol. sequimur, inter opera apocrypha rejecti sunt.

AUGUSTUS (C. Julius Caesar Octavianus Augustus) natus Velitris ann. U. C. 691., obiit ann. 767., a Chr. n. 14.

Exstant ejus

1. Fragmenta tum ligata, tum soluta oratione, quae collegit *Albert. Fabricius* Hamburgi 1727. 4.°

AVIAN. (Flavius Avianus) ex quorundam sententia floruit circa ann. a Chr. n. 160, sed Rufo Avieno suppar fuisse videtur.

Exstant ejus

1. Fabulae XLII. versu elegiaco exaratae.

AVIEN. (Rufus Festus Avienus) natus Volsiniis in Etruria, floruit circa ann. a Chr. n. 410.

Exstant ejus

1. Phaenomena, et
2. Prognostica ex Arato poeta Graeco in Latinam linguam versibus hexametris versa,
3. Periegesis, seu Descriptio orbis terrae versibus hexametris ex Dionysio poeta Graeco liberius interpretata,
4. Ora maritima (28),
5. Carmen de malis Punicis (29),
6. ——— ad Sirenum allegoria (30),
7. ——— amicos de agro (31).

AURELIUS ARCADIUS CHARISIUS JCtus, qui imperante Diocletiano praeses fuit Syriae, scripsit sub Constantino M.

Estant in Digestis ejus fragmenta ex

1. libro singulari de muneribus civilibus.
2. — — — — officio praefecti praetorio,
3. — — — — testibus.

AUR. VICTOR (Sex. Aurelius Victor) major, historicus, Africanus, Juliano Aug. ann. 360. amice cognitus, praefectus Urbi ann. 388. Ejus mentionem facit *Ammian.* 21, 10. §. 6.

Exstant ejus

1. Origo gentis Romanae,
2. De viris illustribus urbis Romae,
3. De Caesaribus historia (ab Imp. Aug. usque ad Constantium Constantini M. filium).

AUR. VICTOR (Sex. Aurelius Victor) minor, historicus, qui diversus a superiore est, et aetate posterior.

Exstat ejus

1. Epitome de Caesaribus (ab Imp. Augusto usque ad obitum Theodosii I.).

AUSON. (Decimus Magnus Ausonius) Burdigalae in Gallia natus ann. a Chr. n. 309., obiit ann. 394. Grammaticus, rhetor, et poeta ingeniosus. V. AUSONIUS in Lexico.

Exstant ejus

1. Epigrammata CXLVI.,
2. — — — alia IV. (32),
3. Ephemeris (id est totius diei negotium),
4. Parentalia XXX (33),
5. Professores Burdigalenses XXVI.,
6. Epitaphia heroum, qui bello Troico interfuerunt XXVI,
7. — — aliorum XII.,
8. XII. Caesares per Suetonium Tranquillum scripti,
9. Tetrasticha, a Julio Caesare usque ad tempora sua, XXIV.,
10. Clarae urbes, sive ordo nobilium urbium XIV.,
11. Ludus septem sapientum,
12. Eorundem sententiae septenis versibus explicatae,
13. Eidyllia XX. (34),
14. Eclogarium,
15. Epistolae XXV.,
16. Ad Gratianum Imp. discipulum gratiarum actio pro consulatu,
17. Periochae in Homeri Iliadem et Odysseam,
18. Praefatiunculae III.

B

BARO (M. Baro seu Varro)

Exstat ejus

1. Liber de geometria (35).

BEDA, presbyter et monachus, natus ann. a Chr. n. 672. in agro Dunelmensi in Britannia (nunc *Durham* in *Northumberland*), obiit ann. 735. Plurima scripsit ad grammaticam, ad mathesin, ad historiam et ad poeticen pertinentia, inter quae

Exstant ejus

1. De orthographia (36),
2. De arte metrica (37),
3. De figuris et tropis Ss. Scripturae liber (38),
4. Cuculus (39),
5. Compositio horologii (40).

BIBACULUS (M. Furius Bibaculus) Cremonensis, poeta satyricus, vixit post obitum Lucilii poetae. V. BIBACULUS §. 1. in Lexico.

Exstat ejus versus hexameter apud *Hor. Sat.* 2, 5, 41. et *Quint.* 8, 6. §. 17, et carminum hendecasyllaborum minime spernenda fragmenta II. apud *Suet. Gramm.* 11.

BITHYNICUS V. POMPEJUS BITHYNICUS.

BOETH. (Anicius Manlius Torquatus Severinus Boethius) Romanus patricius, natus creditur ann. a Chr. n. 455., obiit Ticini ann. 526. jussu Theodorici Gothorum regis interfectus. V. BOETHIUS in Lexico. Plurima scripsit, inter quae eminent

1. De consolatione Philosophiae libri V. (41).

BRUT. (D. Junius Brutus) Hic, cum adoptatus fuisset ab A. Postumio Albino, Brutus Albini

---

(20) Haec elegia incerti auctoris est, sed Christiani, et sequioris aevi. Praeter alios eam ediderunt et illustrarunt *P. Burmannus* in *Anthol. Lat.* T. 2. p. 423. et *Wernsdorfius* in *Poet. Lat. min.* T. 6. p. 2. p. 388. quos sequimur.

(21) Auctor hujus collationis Christianus fuit, at post Codicem Theodosianum editum et ante Justiniani aetatem scripsit, qui leges Romanas ex integris *Papiniani* seu *Papiani*, *Pauli*, *Domitii*, aliorumque juris auctorum libris, item ex Cod. Theodosiano desumptas, et in XVI. titulos tributas cum legibus Mosaicis contulit. Editionum sequimur Lipsiensem *A. Schultingii* ann. 1737. p. 719—800.

(22) Hujus auctorem plerique critici statuunt esse *Cornelium Tacitum*, qui illum ann. a Chr. n. 75. scripsit. V. *Spaldingium* ad *Quintilianum* T. 2. p. 41. et 424.

(23) V. quae adnotavimus ad CIC. *epistolar. ad Brutum.*

(24) Hujus auctor antiquus quidem, sed inferioris Latinitatis tempore vixisse videtur, ex quo tamen plura nova vocabula in Lexicon admisimus: illud editum et illustratum fuit a *P. Burmanno* in *opere cit.* T. 2. p. 633. et a *Wernsdorfio op. cit.* T. 4. p. 488., quos sequimur.

(25) Hi omnes editi sunt a *Goesio* Amstelodami ann. 1674. 4.°, quam editionem sequimur.

(26) Hoc opus ex Cod. bibliothecae Ambros. primus edidit *A. Maius* Mediolani ann. 1817. 8.°: ejus auctorem, licet anonymum, scripsisse constat ann. a Chr. n. 349., ut idem *Maius* arguit ex cap. 4. et 8.

(27) Hic liber vulgo tribuitur *Valerio Maximo*, et hujus operibus subjungi solet.

(28) *h. e.* descriptio orae maris mediterranei cum Ponto Euxino, et Maeotide, usque ad mare Scythicum: sed hujus operis, iambicis carminibus exarati, fragmentum nunc exstat, quod a fretu Herculeo ad Massiliam tantummodo procedit.

(29) In *Antholog. Lat.* T. 1. p. 494. *Burm.*

(30) *ibid.* p. 113.

(31) *ibid.* p. 496,

(32) quibus Fastorum a se digestorum meminit.

(33) quibus carorum suorum obitus commemorat.

(34) ex quibus X. Mosella, XII. Technopaegia inscribitur.

(35) inter *Auct. de re agraria* a *Goesio*, p. 335.

(36) inter *Grammaticae Latinae Auctores antiq.* a *Putschio*, p. 2327. — 2349.

(37) *ibid.* p. 2240. — 2246.

(38) inter Antiq. Rhetor. Latinos editos a *Capperonerio* Argentorati ann. 1736. 4.° p. 375. — 386.

(39) ecloga constans LV. versibus hexametris in *Anthol. Lat.* 2. p. 356. *Burm.*

(40) carmen LXXXVII. versibus hexametris constans *ibid.* p. 397.

(41) In his citandis sequimur editionem Patavinam *Jos. Comini* ann. 1721. 8.°

(42) inter *Cic. Fam.* 11, 1. 4. 9. 10. 11. 13. 19. 20. 23. 26.

(43) quarum II. Bruti et Cassii nomine inter *Cic. Fam.* 11, 2. et 3., aliae VII. inter *Cic. ad Brut.* 1, 4. 6. 7. 11. 13. 16. 17., aliae II. inter *Cic. ad Brut.* 2, 3. 5.

(44) Liber VIII. A. Hirtio vulgo tribuitur.

(45) quae diligenter collegit *Jer. Jac. Oberlinus*, cujus editione Lips. 1805. 8.° plerumque utimur

(46) qui ex Cod. palimpsesto Veronensi primum editi sunt a *Jo. Frid. Lud. Goeschenio* Berolini ann. 1820, iterumque ibidem ann. 1824. 8.°, ex qua postrema editione citantur nova vocabula huic Lexico primum adjecta

(47) Hujus operis clausulam ineditam primus in lucem protulit ex Cod. Vaticano *A. Maius*, et edidit in *Classic. Auct.* Romae ann. 1831. 8.° T. 3. p. 350. — 357.

(48) quas primus e Cod. Veron. edidit *Scip. Maffejus* Florentiae ann. 1721. 8.° Excepto fragmento ab *A. Maio* edito, et Complexionibus, quibus in Lexico nullus adhuc usus, Cassiodorii loca citantur ex editione *Jo. Garetii*, repetita Venetiis ann. 1729. T. 2. fol.

(49) quarum tres inter *Cic. Fam.* 12, 11. et 12., et *ib.* 15, 19., aliae vero duae ejus et Bruti nomine scriptae inter *Cic. Fam.* 11, 2. et 3.

(50) Optima utimur editione *Jo. Chr. Wernsdorfii*, qui hoc carmen inter *Poet. Latin. min.* T. 3. p. 1. — 23. edidit Altenburgi ann. 1782. 8.°

(51) Ita appellantur, quod unaquaeque sententia duobus hexametris continetur.

(52) quae partim lyrica, partim elegiaca, partim epigrammatica quaedam etiam epica sunt.

1. libror. XXXIX. digestorum,
2. — — VII. commentariorum,
3. — — XI. epistolarum,
4. — — XII. quaestionum.

CENSORIN. (Censorinus) grammaticus Romanus: quo nomine gentilicio, quo praenomine fuerit; quibus parentibus, quo loco natus sit, incompertum hactenus est. In citandis utriusque operis locis utimur optima editione *Jo. Sigism. Gruberi* Norimbergae ann. 1805. 8.

Anno a Chr. n. 238. aureolum scripsit, qui nunc exstat, libellum

1. De die natali,
2. Fragmentum incerti auctoris (53).

CERVID. SCAEV. V. SCAEVOLA.

CESTIUS (Cestius Pius) rhetor, Ciceroni coaevus. Ejus apud *Senec.* in *Suasoriis* passim citantur

1. Fragmenta.

CHALCIDIUS, Platonis Timaeum Latine interpretatus est, et commentariis illustravit. Vixit circa ann. a Chr. n. 330.

CHARIS. (Flavius Sosipater Charisius) natione Campanus, religione Christianus, professione grammaticus, vixit circa initium saeculi quinti a Chr. n.

Exstant, apud *Putsch.* p. 2. — 266., ejus

1. Institutionum grammaticarum libri V.

CIC. (M. Tullius Cicero) orator omnium maximus, natus in villa Arpinati, ex ordine equestri, III. Non. Jan. ann. ab U. C. 648., patre M. Tullio Cicerone ex tribu Cornelia, et matre Helvia: occisus est, in triumvirali proscriptione, VI. Id. Decemb, ann. 711.

Exstant ejus

Opera rhetorica, et oratoria:

1. De inventione rhetorica libri II.,
2. De oratore libri III.,
3. Brutus sive de claris oratoribus liber,
4. Orator,
5. Topica,
6. Partitiones oratoriae,
7. De optimo genere oratorum fragmentum.

Orationes:

1. pro P. Quintio,
2. — Sex. Roscio Amerino,
3. — Q. Roscio Comoedo,
4. Divinatio in Q. Caecilium,
5. Actio I in C. Cornelium Verrem,
6. Actionis II. liber I. in eundem,
7. ——— — ——— II. in eundem,
8. ——— — ——— III. in eundem,
9. ——— — ——— IV. in eundem,
10. ——— — ——— V. in eundem (54),
11. oratio pro M. Fonteio (55),
12. — — — A. Caecina,
13. — — — lege Manilia,
14. — — — A. Cluentio Avito,
15. — 17. — de lege agraria libri III.,
18. oratio pro C. Rabirio perduellionis reo (56),
19. — 22. orationes IV. in Catilinam,
23. oratio pro L. Muraena,
24. — — — L. Flacco,
25. — — — P. Sulla,
26. — — — A. Licinio Archia,
27. — — post reditum ad Quirites,
28. — — post reditum in Senatu,
29. — — pro domo sua,
30. — — de haruspicum responsis,
31. — — pro Cn. Plancio,
32. — — — P. Sextio,
33. — — in Vatinium,
34. — — pro M. Coelio Rufo,
35. — — de provinciis consularibus,
36. — — pro L. Cornelio Balbo,
37. — — in L. Calpurnium Pisonem,
38. — — pro T. Annio Milone (57),
39. — — pro C. Rabirio Postumo,
40. — — pro M. Claudio Marcello,
41. — — pro Q. Ligario,
42. — — — rege Dejotaro,
43. — 58. orationes Philippicae sive Antonianae, in M. Antonium, XVI.

Fragmenta orationum:

59. pro L. Vareno,
60. in P. Clodium et Curionem,
61. de aere alieno Milonis,
62. pro rege Alexandrino,
63. — M. Aemilio Scauro,
64. — M. Tullio (58),
65. contra concionem Metelli,
66. pro P. Oppio,
67. — C. Manilio,
68. — C. Cornelio I.,
69. — — — — II.,
70. in toga candida,
71. pro Q. Gallio,
72. — L. Roscio Othone,
73. — P. Vatinio.

Opera philosophica:

1. Academicorum libri II. (59),
2. De finibus bonorum et malorum libri V.,
3. Tusculanarum disputationum libri V.,
4. De natura Deorum libri II.,
5. — fato liber,
6. — legibus libri III.,
7. — officiis libri III.,
8. — senectute liber, sive Cato,
9. — amicitia liber, sive Laelius,
10. Paradoxa VI.

Fragmenta ex operibus philosophicis:

11. Oeconomicorum ex Xenophonte, apud Columellam, aliosque,
12. Protagorae ex Platone, apud Priscianum,
13. ex libris VI. de republica (60),
14. Somnium Scipionis (61),
15. de jure civili,
16. — auguriis,
17. ex Hortensio sive de philosophia,
18. ex M. Catone, sive Laude M. Catonis,
19. ex libris II. de gloria,
20. — libro de consolatione,
21. — — — suis consiliis,
22. — — — virtutibus,
23. — — — orthographia,
24. ex Timaeo Platonis sive de universo.

Epistolae:

1. Epistolarum ad familiares libri XVI.,
2. ——————— ad Atticum libri XVI.,
3. Epistolarum ad Q. Fratrem libri III.,
4. ——————— ad Brutum libri II. (62).

Fragmenta epistolarum:

5. ad Titinium,
6. — Cornelium Nepotem libror. II.,
7. ad C. Caesarem libror. III.,
8. — Caesarem juniorem libror. III.,
9. ad C. Pansam libror. III.,
10. — H. Hirtium libror. IX.,
11. — M. Brutum libror. VII,
12. — M. filium libror. II.,
13. — Licinium Calvum,
14. — Q. Axium,
15. — Catonem,
16. — Cereliam,
17. — L. Plancum.

CIC. FIL. (M. Tullius Cicero) Marci superioris filius, natus ann. U. C. 690., post patris mortem consul suffectus fuit ann. U. C. 724.; quo vero anno obierit, incompertum est.

Exstant ejus

1. Epistolae II. inter *Cic. Fam.* 16, 21. et 25.

CIC. Q. (Q. Tullius Cicero) Marci frater, praetor urbanus fuit ann. U. C. 693., propraetor in Asia provincia anno insequenti, obiit ann. 711. in proscriptione triumvirali. In citandis *Q. Cicer.* locis utimur plerumque editione *Bernh. Frid. Humelii* Norimbergae ann. 1791. 8.°

Multa scripsit, quae periere, ejus exstant

1. De petitione consulatus commentariolum,
2. Epistolae IV., quae sunt inter *Cic. Fam.* 16, 8. 16, 26. et 27., XX. (63).
3. Hexametri versus

CINCIUS ALIM. (L. Cincius Alimentus) historicus, vixit tempore belli Punici secundi, et ab Annibale captus etiam est, postea praetor fuit. Ejus mentio est apud *Liv.* 7, 3., 21, 38. et 26, 23.

Fragmenta ejus exstant ex

1. Annalium libris II. (Graece scriptis),
2. Historia de Gorgia Leontino,
3. Libro de fastis,
4. — — — comitiis,
5. ——— consulum potestate,
6. ——— officio jurisconsulti,
7. Mystagogicon libris II.,
8. Libro de verbis priscis,
9. libris VI. de re militari.

CINNA (C. Helvius Cinna) poeta epicus et epigrammaticus, amicus Catulli, qui ejus poema, cui Smyrna nomen fuit, in *carm.* 95. celebrat. Ejusdem poematis commentarium scripsit L. Crassitius, de quo loquitur *Suet. Gramm.* 18., binosque ejus hendecasyllabos recitat *Gell.* 19, 13.

Exstant ejus

1. Epigramma (64).

CLAUDIAN. (Claudius Claudianus) poeta, Alexandrinus, natus creditur ann. a Chr. n. 365.; quo anno obierit, ignoratur. V. CLAUDIANUS, i, §. 1. in Lexico.

Exstant ejus

1. Panegyris in Probini et Olybrii fratrum consulatum,
2. In Rufinum libri II,
3. De III. consulatu Honorii Aug.,
4. — IV. consulatu ejusdem,
5. In nuptias Honorii Aug. et Mariae,
6. Fescennina IV. in nuptias Honorii Aug. et Mariae,
7. De bello Gildonico,
8. — consulatu Fl. Mallii Theodori,
9. In Eutropium libri II.,
10. De laudibus Stilichonis libri II.,
11. — consulatu ejusdem,
12. — bello Getico,
13. — VI. consulatu Honorii Aug.,
14. Laus Serenae reginae,
15. Epithalamium Palladii et Celerinae,
16. De raptu Proserpinae libri III.,
17. Gigantomachia,
18. Epistolae V.,
19. Eidyllia VII.,
20. Epigrammata L.,
21. Laudes Herculis (65).

CLAUDIAN. MAMERT. (Claudianus Ecdicius Mamertus) presbyter Viennensis in Gallia, obiit ann. a Chr. n. 474. Epigrammata IV. quae christianismum sapiunt, quaeque inter epigrammata superioris *Claudiani* habentur sub n. 27. 45. 46. 47. 48. et 49. malunt huic tribuere eruditi.

Exstat ejus

1. Carmen contra poetas vanos.

CLAUD. MARCELL. V. MARCELLUS (M. Claudius)

CLAUD. AUG. (Ti. Claudius Nero) qui, Calligula a praetorianis interfecto, imperium Romanum obtinuit ann. a Chr. n. 41., et usque ad ann. 54. imperavit. Historiam scripsit, et Ciceronis defensionem adversus Asinium Gallum, teste *Suet. Claud.* 41. cujus fragmentum habes in V. TABELLARIA §. 1. a *Non.* 3, 110. nobis servatum; luculentam vero habuit in senatu orationem de civitate Gallis danda, cujus maximam partem servant binae tabulae aeneae Lugduni erutae, atque inde *Gruterus* inter veteres Inscriptiones pag. 502. retulit, unde plura loca in Lexico citantur.

CLAUD. QUADRIG. (Q. Claudius Quadrigarius) historicus. V. QUADRIGARIUS §. 3. in Lexico.

Exstant ejus fragmenta

1. Annalium libror. XXIII.

CLAUD. SATURNIN. (Q. Claudius Saturninus) JCtus, vixit sub Antoninis.

Exstat in Digestis lib. 48. tit. 19. leg. 16. unicum ejus

1. Fragmentum ex libro singulari de poenis paganorum.

CLEDON. (Cledonius) senator Romanus, et grammaticus Constantinopolitanus, eodem, quo Servius atque Sergius, tempore scripsisse videtur.

Exstat, apud *Putsch.* p. 1861. — 1936, ejus

1. Expositio in Donati artem primam et secundam.

COD. JUSTINIAN. (Codex Justinianeus) a Justiniano I. Aug. ita appellatus, in libros XII. ejus jussu digestus, et ann. a Chr. n. 529. editus, mox emendatus, iterumque evulgatus ann. 534., qui repetitae lectionis dicitur. Is porro continet constitutiones principum ab Hadriano ad ipsum Justinianum.

COD. THEOD. (Codex Theodosianus) a Theodosio Aug. ita appellatus, in libros XVI. ejus jussu digestus et editus ann. a Chr. n. 438. Fragmenta hujus codicis ex membranis bibliothecae Ambrosianae Mediolanensis edidit *Walt. Frid. Clossius* Tubingae ann. 1824. 8.° Alia ex Cod. palimpsesto Bibliothecae R. Taurinensis protulit atque illustravit *Amed. Peyronius* Augustae Taurinorum ann. 1824. 4.° Utraque vero fragmenta recognovit et junctim edidit, notisque criticis, et eruditis instruxit *Car. Frid. Christ. Wenckius* Lipsiae ann. 1825. 8.° Loca quaedam ex his fragmentis novas voces continentia in Lexico hac illac adduximus.

COEL. AUREL. (Coelius Aurelianus) medicus, Siccae in Numidia natus, vixisse videtur saeculo tertio: stilus ejus barbariem sapit; res autem, de quibus ipse agit, a medicis valde laudantur. Optimam ejus operum editionem Amstel. ann. 1722. 4 ° in locis citandis sequimur. V. COELIUS §. 4. in Lexico.

Exstant ejus

1. Tardarum seu chronicarum passionum libri V.,
2. Acutarum seu celerum passionum libri III.,

---

(53) quod capitibus XV. constans, Censorino subjungi solet, de physica, de geometria, de poetica agit.

(54) Orationes in Verrem a veteribus grammaticis dicuntur etiam Verrinae, atque ita numerantur, ut divinatio appelletur *prima in Verrem*, seu *Verrinarum*, actio prima *secunda in Verrem* seu *Verrinarum*, actionis secundae liber primus *tertia in Verrem* seu *Verrinarum*, et sic deinceps, ita ut actionis secundae liber quintus nuncupetur *septima in Verrem* seu *Verrinarum*, quemadmodum citantur a *Forcellino*, praeeunte *Nizolio*: hanc porro appellationem sequitur etiam *Priscian.* 7. p. 742. *Putsch.* et 18. p. 1195. et alibi.

(55) cujus supplementum *B. G. Niebuhrius*, primus Romae ann. 1820., mox *A. Maius* in *Classic. auct.* T. 2. p. 370. edidere.

(56) Hujus orationis fragmentum, quo ejusdem postrema lacuna praecipue suppletur, edidere iidem *Niebuhrius*, et *Maius* loc. cit.

(57) Hujus itidem lacuna, quam nemo unquam suspicatus fuerat, suppleta est, in cap. 3. fragmento inedito, quod ex Cod. palimpsesto Taurinensi in lucem protulit *Amed. Peyronius*, quodque repetiit *A. Maius* in *Classic. auct.* T. 2. p. 362. ann. 1831.

(58) Fragmenta orationum, quae numeris 60. — 64. indicantur, primus edidit *A. Maius* ex Cod. Ambros. palimpsesto bis Mediolani, deinde Romae ann. 1828. inter *Classic. auct.* T. 2. p. 215. — 228. Quaedam etiam fragmenta orationum sub n. 63. et 64. indicatarum ex Cod. palimpsesto Taurinensi ediderat *Amed. Peyronius* Stuttgardiae ann. 1824. 4.°, quae ab *A. Maio* iterum edita sunt in *Classic. auct.* T. 2. p. 278. et 328.

(59) in quorum citatione primus et quartus appellantur.

(60) quorum partes luculentissimas *A. Maius* e Cod. palimpsesto Romae primus edidit ann. 1822. 8.°, mox retractato labore ibidem inter *Classic. auct.* T. 1. p. 1. — 365. ann. 1828. 8.°: prior tamen editio in Lexico citatur.

(61) quod partem constituit libri VI. de rep., quodque nobis servavit *Macrobius*, qui plenum in idem scripsit commentarium duobus libris comprehensum.

(62) quorum primus continet epistolas XVIII. partim Ciceronis ad Brutum, partim Bruti ad Ciceronem; secundus vero alias epistolas VII. ad eosdem a Germanis deinceps repertas et pro spuriis vulgo habitas. His adjungi solet *epistola ad Octavium*, quae non Ciceronis, sed antiqui declamatoris esse videtur: tria tamen ejus loca citavit *Forcellinus*, nempe in CIRCUMSEPTUS, in JUNONIUS §. 4. et in ASTIPULATOR §. 1.

(63) Servati nobis sunt *Auson. Eglogar.* 16. quibus quodnam signum coeleste quo tempore illustre sit, novimus.

(64) Ab *Isid. Orig.* 6, 12. relatum, et a *Burmann.* in *Anthol. Lat.* T. I. p. 440. illustratum, cujus loca citantur in V. ARATEUS et INVIGILATUS in Lexico.

(65) Hujusmodi carmen plerique eruditi *Claudiano* abjudicant.

(66) Haec a plerisque, perperam, ut videtur, *Sorano* tribuitur.

(67) quorum decimus versibus hexametris constat.

(68) Hae ita scriptae sunt, ut singulae per primas versuum litteras vocabula referant, quae pro lemmatibus cuilibet instructioni praemittuntur: porro in iisdem numerus quidem hexametri servatur, neglecta tamen omnino syllabarum quantitate.

(69) apud *Putsch.* p. 2018 — 2075.

(70) Opus hujusmodi editum primo est ab *A. G. Cramero* et *Phil. Buttmanno* e veteri Cod. Berolini ann. 1817. 8.° quam editionem sequimur.

(71) Editi primum a *P. Mazzucchellio* ex Cod. Trivult. Mediolani ann. 1820. 4.°, doctisque illustrati ab eodem adnotationibus.

(72) Inter rhetores editos a *Franc. Pithoeo* Parisiis ann. 1599. 4.° et a *Claud. Capperonerio* Argentorati ann. 1756. 4.°, cujus editionem potissime sequimur.

(73) quorum duo priores injuria temporum perierunt, atque etiam pars quaedam decimi.

(74) Haec tria carmina illi tribuuntur, sed spuria esse videntur.

(75) Hanc historiam ab ignoto quodam homine ex opere poetico Josephi Devonii, seu Iscani, Angli, ad finem saeculi XII. a Chr. n. consarcinatam esse opinantur plerique eruditi; ideoque nullius in Latina lingua auctoritatis, licet vulgo editam inter opera Cornelii Nepotis, cujus epistola ad Sallustium Crispum legitur eidem operi praemissa.

(76) Hoc opus Graece exaratum, quod Nerone imperante inventum a quodam Praxide seu Eupraxida fingitur, et a Q. Septimio, qui tertio seu quarto a Ch. n. saeculo vixisse videtur, in Latinum sermonem translatum, Graeco autographo deperdito, reliquum nobis est. In citandis locis hujus, et superioris operis usus est *Forcellinus* editione Amstelod. ann. 1702. 4.°

(77) Edita haec tria opera sunt a *Putsch.* p. 1735 — 1767.

(78) ab *Heynio* accurate recognita et illustrata, ac operibus Virgilianis praemissa, quamque in citandis ejus locis sequimur.

(79) Haec opera edita sunt inter *Rhetores antiquos Latinos* a *Pithoeo*. Parisiis ann. 1599. 4.° p. 278 — 283. et a *Claud. Capperonerio* Argentorati ann. 1756. 4.° p. 303 — 317. quam editionem sequimur.

(80) ann. a Chr. n. 297. habita coram Rictiovaro Galliae Lugdunensis primae praefecto.

(81) Treviris dictus.

(82) ibid. dictus ann. 310.

(83) ibid. dictus ann. 311.

ne. Editionem plerumque sequimur *Car. Henr. Tzschuckii* Lipsiae ann. 1796. 8.°
Exstat ejus
1. Breviarium historiae Romanae libris X constans (84).

EUTYCHES, grammaticus, Prisciani discipulus, Constantinopoli Latinam grammaticam docuit, vixit circa initium saeculi sexti a Chr. n.
Exstant ejus
1. De discernendis conjugationibus libri II. (85).
2. De aspiratione (86),

F

FABIAN. (Ser. Flavius Papirius Fabianus) philosophus Stoicus, et orator, sub Tiberio floruit, M. Senecae seniori et rhetori familiaris, qui de eo multa habet in praef. *Controv.* 2., et L. Senecae philosopho notus, qui de eodem mentionem facit in *epist.* 100. et alibi. Multa scripsit, quae periere; quaedam ejus verba refert idem *Senec. Consol. ad Marc.* 24., alia et *Quintilianus.* V. ESSENTIA §. 1. et 2. in Lexico.

FAB. MAX. (Q. Fabius Maximus Servilianus) consul ann. U. C. 612., historicus.
Exstant ejus fragmenta a *Servio*, *Macrobio*, et *Prisciano* allata, ex
1. Annalium libro I.,
2. Pontificii juris libris XII.

FAB. PICTOR. (N. Fabius Pictor) historicus, vixit secundi belli Punici tempore, quod gestum fuit ab ann. U. C. 536. ad ann. 552.
Exstant ejus apud plures veteres auctores fragmenta ex
1. Annalium libris IV.,
2. Rerum naturalium libris XVI.

FANNIUS (C. Fannius M. F.) historicus, quaestor fuit ann. U. C. 615, et praetor ann. 617.
Exstant ejus fragmenta apud plures ex
1. Annalium libris VIII.

FENESTELLA. (L. Fenestella) historicus, vixit postremis C. Julii Caesaris, et Augusti temporibus, et, ut narrat *Hieronym.* in *Chron.* ad ann. a Chr. n. 21., septuagenarius mortuus est. V. FENESTELLA §. 2. in Lexico.
Exstant ejus multa apud plures fragmenta ex
1. Annalium libris XXII.

FESTUS (Sex. Pompejus Festus) grammaticus, tertio a Chr. n. saeculo ad finem vergente vixisse creditur, et *Verrii Flacci* opus eximium, nunc deperditum *de verborum significatione* in compendium redegit, quod, praeter fragmenta quaedam, vel temporis injuria, vel hominum negligentia itidem periit; ejus tamen epitome a *Paulo* Diacono concinnata nunc sola superest, (V. FESTUS, in Lexico) cui titulus est:
1. De verborum significatione Libri XX.

FIRMIC. (Julius Firmicus Maternus) Siculus, vixit circa medium a Chr. n. saeculum quartum: dubitant eruditi, num duo vixerint iisdem nominibus praediti, alter Ethnicus, alter Christianus auctor; alii tamen unum eundemque fuisse autumant. V. FIRMICUS in Lexico.
Exstant ejus
1. Matheseos seu astronomicorum libri VIII.,
2. De errore profanarum religionum liber.

FLORENTIN. (Florentinus) ejus praenomen nomenque ignorantur, Jctus, vixisse videtur sub Alex. Severo, qui ab ann. a Chr. n. 222. ad ann. 235. imperavit.
Exstant ejus in Digestis fragmenta ex
1. Institutionum libri XII.

FLOR. (L. Annaeus Florus) historicus. V. FLORUS in Lexico.
Exstat ejus
1. Epitome de gestis Romanorum (in IV. libros digesta).

FORTUNATIAN. V. CUR. FORTUNATIAN.

FRAGM. COD. THEODOS. V. COD. THEODOS.

FRAGM. JUR. CIV. ANTEJUSTIN. *h. e.* Juris civilis antejustinianei reliquiae ineditae ex Cod. rescripto biblioth. pontif. Vaticanae, curante *A. Maio*, biblioth. ejusdem praefecto. Romae ann. 1823. 8.°
Paucula quaedam nova vocabula ex his fragmentis in Lexicon admissa sunt.

FRONT. (M. Cornelius Fronto) orator sui temporis princeps. V. FRONTO §. 2. in Lexico.
Exstant ejus opera ab *A. Maio* iterum edita Romae ann. 1823. 8.°, cujus editionem sequimur,
1. Ad M. Caesarem (*epistolar.*) libri V.,
2. Ad Antoninum Imp. (*epistolar.*) libri II.,
3. Ad Verum (*epistolar.*) liber,
4. — — — Imp. (*epistolar.*) liber,
5. De bello Parthico ad M. Aurelium epistola),
6. De feriis Alsiensibus (*epistolae IV.*),
7. De nepote amisso *epistolae II.*),
8. Arion,
9. De eloquentia,
10. De orationibus (*epistolae III.*).
11. Ad Antoninum Pium (*epistolae IX.*)
12. Ad amicos epistolarum libri II.,
13. Pricipia historiae,
14. Laudes fumi et pulveris,
15. — — negligentiae,
16. Gratiarum actionis pro Carthaginiensibus fragmentum,
17. Fragmenta apud plures auctores.
18. Disputationes grammaticae apud *Gell.* 2, 26., 13, 28., 17, 8., 19, 10, et 13.,
19. De differentiis vocabulorum,
20. Exempla elocutionum.

FRONTIN. (Sex. Julius Frontinus), qui Romae sub Domitiano, Nerva et Trajano floruit, et tertium consul ordinarius fuit cum hoc postremo ann. a Chr. n. 100. V. FRONTINUS §. 1. et 2. in Lexico.
Exstant ejus
1. Strategematicon libri IV.,
2. De aquaeductibus urbis Romae commentarius.

FRONTIN. (Julius Frontinus) alius e superiore Frontino, fuit hic scriptor de re agraria, et quidem tempore posterior, cujus opera edita sunt inter *Agrariae rei auctores* a *Goesio* Amstelod. ann. 1674. 4.°, quam editionem sequimur. V. FRONTINUS §. 3. in Lexico.
Exstant ejus
1. De agrorum qualitate liber,
2. — limitibus agrorum,
3. De coloniis.

FURIUS (P. Furius Anthianus) JCtus, vixisse videtur sub Septim. Severo, et Caracalla, qui ab ann. a Chr. n. 193. ad 217. imperium habuere.
Exstant ejus in Digestis fragmenta ex
1. Libris IV ad edictum.

G

GALLUS (C. Aelius Gallus) JCtus, M. Tullii Ciceronis temporibus. Ejus exstant fragmenta apud *Gell.* 16, 5., *Macrob.* 6. *Saturn.* 8. et *Festum* in *Postliminium*, *Reus*, *Saltum*, *Sacer*, *Torrens*, et in *Digest.* 22, 1, 19. et 50, 16, 77. et 159. ex illis
1. Libris II. de verborum significatione.

GALLIEN. (P. Licinius Gallienus), qui imperium arripuit ann. a Chr. n. 253., obiit interfectus ann. 268. natus annos quinquaginta.
Exstat ejus carmen in *Anthol. Lat. T.* 1. p. 684. *Burm.*

GARGIL. (Gargilius Martialis) georgicus, et historicus, floruit sub Alex. Severo, qui ab ann. a Chr. n. 222. ad ann. 235. imperavit. V. GARGILIUS in Lexico.
Exstant ejus fragmenta
1. De cura boum,
2. — re hortensi sive de arboribus pomiferis (87),
3. De pomis sive medicina de pomis (88).

GELL. (A. Gellius) philologus clarissimus, qui scripsit post ann. a Chr. n. 143., et ante ann. 180., quo imperare coepit Commodus Aug., obiit. V. GELLIUS in Lexico. Libri octavi, in capita XV. distributi, sola supersunt summaria seu lemmata capitum; textus totius libri jamdiu periit. Hujus tamen libri summaria, ut et reliquorum, *Gellii* ipsius manu scripta fuisse constat tum ex ipsius praefatione, in cujus fine haec habet; „Capita rerum, quae cuique commentario insunt, exposuimus hic universa, ut jam statim declaretur, quid quove in libro quaeri invenirique possit." tum quia *A. Maius* ad *Cic. de rep.* 3, 21. fatetur, in Cod. palimpsesto Vatic. eximiae vetustatis litteris majoribus fragmenta *Noctium Atticarum* ex libris I. — IV. se reperisse, ibidemque occurrere illa librorum Gellianorum summaria, quae utrum habeant aliquam in lingua Latina auctoritatem immerito dubitat *Forcellinus* ad V. CASCE, IGNOMINIATUS, SIMULAMENTUM.

In Omnibus porro editionibus liber sextus ἀκέφαλος, erat, nunc vero ope Codicis antiquissimi suppletum est ejus initium ab Anglo *Beloe*, et in editione sua Gottingensi ann. 1824. T. 2. 8.°, quam editionem plerumque sequimur, iterum vulgavit *Alb. Lion*, quod hic repetere operae pretium existimamus. „Quibus non videtur mundus Dei et hominum causa institutus, neque res humanae providentia gubernari, gravi se argumento uti putant, cum ita dicunt: Si esset providentia, nulla essent mala. Nihil enim minus ajunt providentiae congruere, quam in eo mundo, quem propter homines" fecisse dicatur, etc.

GELL. (Cn. Gellius) historicus vixit circa postrema reipublicae Romanae tempora. V. GELLIUS §. 1. Lexico.
Exstant ejus apud plures antiquos scriptores
1. Fragmenta ex annalium libris XCVII.

GELL. (Sex. Gellius) historicus circa eadem tempora. V. GELLIUS §. 1. in Lexico.
Exstat apud *Aurel. Victorem* de *Orig. gent. R.* c. 15. ejus
1. Fragmentum origenis gentis Romanae.

GENNAD. (Gennadius) presbyter Massiliensis, vixit circa finem saeculi a Chr. n. quinti.
Exstat ejus
1. De viris illustribus liber (89).

GERMANIC. (Caesar Germanicus) Drusi senioris et Antoniae filius, ab Tiberio adoptatus jussu Augusti ann. a Chr n. 4., cum esset annorum octodecim, obiit prope Antiochiam ann. a Chr. n. 19., a Cn. Pisone Syriae proconsule veneno sublatus, jussu Tiberii. Ejus vitam habes apud *Suet. Cal.* 1. — 7. V. GERMANICUS §. 3. in Lexico.
Exstant ejus
1. Phaenomena Aratea, sive ex Arato,
2. Prognosticorum fragmentum (90),
3. Epigramma ad Hectoris tumulum (91),
4. Epigramma de puero Thrace (92).

GRAT. (Gratius Faliscus) poeta didascalicus, Ovidio coaetaneus. V. GRATIUS in Lexico.
Exstat ejus
1. Cynegeticon (93).

H

HADRIAN (P. Aelius Hadrianus) natus ann. a Chr. n. 76., a Trajano Aug. adoptatus, eidem successit ann. 117., obiit vero ann. 138. Ejus vitam habet *Spartian.*, qui de eodem haec ait c. 15. Quamvis esset oratione et versu promptissimus, et in omnibus artibus peritissimus, tamen professores omnium artium semper, ut doctior, risit, contempsit, obtrivit.
Exstant ejus
1. Epigrammata II. (94).

HERENN. MODEST. V. MODESTIN.

HERMOGENIAN. (Claudius Hermogenianus) JCtus, vixit sub Constantino M. seu potius sub ejus filiis, videtur Christianus fuisse, et auctor Codicis, qui ab eodem nomen accepit. V. HERMOGENIANUS §. 1. in Lexico.
Exstant ejus passim in Digestis fragmenta ex
1. Juris epitomarum libris VI.,
2. Fideicommissorum libris IV.

HIERONYM. (Sophronius Eusebius Hieronymus) Stridone oppido in Dalmatiae Pannoniaeque confinio natus a Chr. n. 331. secundum plerosque, secundum vero alios ann. 346.; obiit prid. Kal. Sept. ann. 420. Cum Latinorum scriptorum lector et imitator elegantissimus fuerit Hieronymus, plurima nova ex ejus operibus vocabula, praeter ea, quae *Forcellinus* admiserat, in Lexicon recepimus, multa tamen adhuc remanent futuro Lexicographo colligenda. V. HIERONYMUS §. 3. in Lexico. Plerumque in ejus locis citandis utimur editione Veronensi *Domin. Vallarsii* ann. 1734 — 1742, T. XI. fol.
Exstant ejus
1. Epistolae CL.,
2. Vita s. Pauli primi eremitae,
3. —— s. Hilarionis eremitae,
4. —— Malchi monachi,
5. Regula s. Pachomii e Graeco Latine reddita,
6. Epistolae et verba mystica ejusdem, et s Theodorici,
7. Liber Didymi de Spiritu S. ex Graeco Latine conversus,

(84) narratio deducitur ab U. C. ad ann. a. Chr. n. 364. *h. e.* usque ad obitum Joviani Aug.

(85) Apud *Putsch.* p. 2143 — 2190).

(86) Haec a *Cassiodorio* in c. 9. de orthographia servata nobis sunt.

(87) Hoc opus priori titul. edidit *A. A. Scottius*, ut diximus in Lexico; altero autem *A. Maius* iterum vulgavit Romae ann. 1828. in *Classic. auct. T.* 1. p. 391 — 413., qui et capitum ipsorum ordinem immutavit, iisque adnotationibus textum operis locupletavit, quae a viro totius antiquae eruditionis peritissimo fieri decuerant. In Lexico tamen ubique primae editionis Neapolitanae ratio habita a *nobis* est in hujus auctoris locis citandis.

(88) Tertium hoc non parvi momenti fragmentum primus e duobus Codicib. Vaticanis edidit *A. Maius* Romae ann. 1831. in *Classic. Auct. T.* 3. p. 418 — 426., unde futuris Lexicographis paucula quaedam nova adhuc vocabula erunt colligenda. Ex ejusdem porro cum primo *de cura boum* comparatione mira quaedaa stili similitudo, earumdemque dictionum usus deprehenditur, ita ut tollendae omni *Jul. Pontederae* dubitationi de illius primi fragmenti, plurimis quidem mendis adhuc inquinati, αὐθεντίᾳ peridonea sit hujus tertii fragmenti commoditas.

(89) Est continuatio operis ab *Hieronymo* sub eodem titulo scripti, quae centum capitibus constat, quibus totidem virorum illustrium vitae breviter describuntur.

(90) Editum in *Antholog. Lat. T.* 2. p. 338. *Burm.*

(91) Editum *ibid. T.* 1. p. 86.

(92) Editum in *Collect Pisaur. omn. poet Lat. T.* 4. p. 67.

(93) Omnium accuratissime hoc poema edidit Altenburgi *Jo. Chr. Wernsdorfius* inter *Poet. Lat. min. T.* 1. p. 25 — 82. quam editionem sequimur.

(94) Ab eod. *Spartian.* in *Hadrian.* 15. et 24. relata, ex quibus quaedam vocabula in Lexico recensentur.

8. Altercatio Luciferiani et Orthodoxi,
9. Adversus Helvidium liber,
10. — — — Jovinianum libri II.,
11. — — — Vigilantium liber,
12. — — — Joan. Jerosolymitanum liber,
13. Adversus Rufinum libri III.,
14. — — — Pelagianos libri III.,
15. De viris illustribus liber,
16. — nominib. Hebraicis,
17. — situ et nominib. locor. Hebraicorum,
18. Quaestionum Hebraicar. liber in Genesim,
19. Commentarius in Ecclesiasten,
20. Homiliae II. Origenis in Canticum canticor. Latine redditae,
21. Commentarior. in Isaiam libri XVIII.,
22. — — — — in Jeremiam libri VI.,
23. Commentarior. in Ezechielem libri XVI.,
24. Explanatio in Danielem,
25. Homiliae XXVIII. in Jeremiam et Ezechielem e Graeco Originis Latine redditae,
26. In Osee libri III.,
27. — Joelem liber,
28. — Amos libri III.,
29. — Abdiam liber,
30. — Micheam libri II.,
31. — Naum liber,
32. — Abacuc libri II.,
33. — Sophoniam liber,
34. — Aggaeum liber,
35. — Zachariam libri III.,
36. — Malachiam liber,
37. — Matthaeum libri IV.,
38. — Lucam homiliae XXXIX. e Graeco Origenis Latine conversae,
39. In epistolam ad Galatas libri III.,
40. In epistolam ad Ephesios libri III.,
41. In epistolam ad Titum liber,
42. In epistolam ad Philemonem liber,
43. Chronicon Eusebii e Graeco Latine redditum et continuatum ab ann. a Chr. n. 330. ad ann. 380.

Plura alia sunt opera, quae Hieronymo perperam tribuuntur, quaeque propterea ab editore Veronensi aut in Appendices primorum tomor. X, aut in tom. XI. rejecta sunt.

HIRT. (A. Hirtius) consul fuit ann. U. C. 711., eodemque obiit ex vulneribus in proelio Mutinensi acceptis. V. HIRTIUS. §. 1. in Lexico.
Exstant ejus
1. de bello Gallico liber VIII.,
2. — — — Alexandrino liber,
3. — — — Africano liber,
4. — — — Hispaniensi
(liber qui cum C. Julii Caesaris operibus edi solent, de quibus vide a nobis allatam *Suetonii* auctoritatem ad AUCT.)
5. Epistola ad *Cic.* post hujus epist. 6. lib. 15. *ad Att.*

HORAT. (Q. Horatius Flaccus) Venusiae natus VI. Id. Dec. ann. U. C. 689., obiit V. Kal. Dec. ann. 746. Exquiliis, V. HORATIUS, ii, in Lexico.
Exstant ejus
1. Odarum libri IV.,
2. Epodon liber,
3. Carmen saeculare,
4. Satyrarum libri II.,
5. Epistolarum libri II.,
6. De arte poetica epistola.

HOSID. (Hosidius Geta) poeta, cujus cento, *Medea* inscriptus, et versibus 461. constans ex Virgilio desumptis tragoediam continet, cujus meminit *Tertull. de praescript.* 39., quique fortasse eidem coaevus fuit. Hujusmodi carmen integrum primus protulit *P. Burmannus* in *Anthol. Lat.* T. 1. p. 149. — 186. et adnotationibus illustravit.

HOSTIUS, poeta epicus Virgilio antiquior, cujus meminere *Macrobius* et *Servius*, cujusque versus attulere ex lib. I. et II. belli Histrici. V. loca ab his citata in ARQUITENENS, LIQUATUS §. 4., PILATUS §. 2. et PILO. §. 2. in Lexico.

HYGIN. (C. Julius Hyginus) grammaticus, Augusti libertus, et Ovidio familiaris. Omnia ejus scripta periere; quae nunc supersunt sub ejus nomine, videntur esse epitome ex ampliore illo et vetustiore mythographo, primis aevi Christiani saeculis consarcinata a recentiore aliquo grammatico. V. HYGINUS §. 1. in Lexico.
Exstant ejus
1. Fabulae CCLXXVII. (95),
2. Poeticon astronomicon libri IV.,

HYGIN. GROMAT. (Hyginus) gromaticus, seu agrimensor publicus, vixit sub Trajano Aug., qui imperavit ab ann. a Chr. n. 98. ad ann. 117. V. HYGINUS §. 2. in Lexico.
Exstant ejus
1. De limitibus,
2. — — — — constituendis,
3. — conditionibus agrorum,
4. Fragmentum agrarium de limitibus (96),
5. De castrorum metatione liber (97).

I

JAVOLEN. (Javolenus, seu Jabolenus, Priscus) JCtus, vixit sub Trajano Aug. V. JABOLENUS in Lexico.
Exstant ejus fragmenta passim in Digestis ex
1. Libris XV. ex Cassio,
2. — — XIV. epistolarum,
3. Libris V. ad Plautium,
4. — — X. ex posterioribus Labeonis.

INNOCENT. (Innocentius) agrimensor, cujus utpote sub Constantio Aug. viventis, meminit *Ammian.* 19, 11; at excerpta infra memorata ab imperito quodam consarcinata ex illius libro duodecimo videntur.
Exstant ejus
1. Excerpta ex libro XII. de litteris, quibus signatae casae (98).

JORNANDES, Gothus natione, episcopus Ravennae, scripsit ann. Chr. n. 552.
Exstant ejus
1. De rebus Geticis,
2. De regnor. ac temporum successione.

ISID. (Isidorus) episcopus Hispalensis in Hispania, natus ann. a Chr. n. 560. circiter, obiit vero ann. 636., grammaticus et theologus, antiquitatis et Latinae linguae studiosis maxime commendandus. Ejus operum editionem secuti sumus, quam *Faustin. Arevalus* Romae edidit ann. 1797 — 1803. T. 7. 4.° omnium accuratissimam curavit. Inter opera *Isidori* praestant *Originum* seu *Etymologiarum* libri XX., quos saepe *Forcellinus*, saepissime nos ipsi citavimus in Lexico.
Exstant ejus
1. Originum seu etymologiarum libri XX.,
2. De differentiis verborum,
3. — — — — rerum,
4. Allegoriae ex Vet. et N. Testamento,
5. De ortu et obitu patrum, qui in Scriptura laudibus efferuntur,
6. Prooemia in Vet. et N. Testamentum,
7. De numeris, qui in ss. scripturis occurrunt,
8. Quaestiones de Vet. et N. Testamento,
9. Expositiones mysticorum sacramentorum in Pentateuchum, in Josue, in librum Judicum, in libros IV. regum, in Esdram, de Machabaeis.
10. de fide Catholica ex Vet. et N. Testam, contra Judaeos libri II,
11. Sententiarum libri III.,
12. De ecclesiasticis officiis,
13. — origine ministrorum,
14. Synonymorum de lamentatione animae peccatricis libri II.,
15. Regula monachorum,
16. Epistolae XIII.,
17. De natura rerum,
18. Chronicon,
19. Historia de regibus Gothorum, Wandalorum, et Suevorum,
20. De viris illustribus liber,
21. Glossae.

JULIAN. (Salvius Julianus) JCtus, ordinator edicti perpetui, Insuber Mediolanensis, patruus M. Didii Severi Juliani Aug., floruit sub Hadriano, Antonino Pio, et M. Aurelio, consul ann. a Chr. n. 148., obiit circa ann. 167.
Exstant ejus plurima in Digestis fragmenta ex
1. libro singulari de ambiguitatibus,
2. —— ad edictum,
3. libris XCIV. Digestorum.
4. —— VI. ad Minicium,

JUL. AQUILA, JCtus incertae aetatis.
Exstant ejus in Digestis fragmenta ex
1. libro responsorum.

JUL. CAES. (C. Julius L. F. Caesar Strabo, qui et Vopiscus et Sesquiculus) poeta tragicus, Q. Catuli frater uterinus, a *Cic. Brut.* 48. laudatus.
Exstant ejus fragmenta a *Festo* in *Prophetae*, et ab *Isid. Orig.* 4, 12. allata.

JUL. EXSUPER. (Julius Exsuperantius) vixisse creditur ineunte quinto Christi saeculo, Claudio Rutilio Numatiano propinqua cognatione conjunctus, et Arelate, cum praeses esset Galliarum, ann. a Chr. n. 424. tumultu militari interfectus. V. *Wernsdorf.* in *Poet. Lat. min.* *T.* 5. *P.* 1. p. 546. et *seqq.* Habetur etiam auctor opusculi sequentis ex Sallustii historiis nunc deperditis contracti.
Exstat ejus
1. Opusculum de Marii, Lepidi, ac Sertorii bellis civilibus.

JUL. OBSEQ. (Julius Obsequens) incertae aetatis auctor est; alii enim ad quartum Christi saeculum eum referunt, alii ad initium secundi, alii denique sub Vespasiano eum vixisse autumant, quod quidem ejus dictio saepe elegans et Livium plerumque imitata comprobare videtur. Editionem sequimur *Franc. Oudendorpii* Lugd. Bat. ann. 1720. 8.°
Exstat ejus
1. Prodigiorum libellus (99).

JUL. RUFINIAN. (Julius Rufinianus) rhetor vixisse videtur saeculo Christi quarto sub Constantino M. Editionem sequimur *Claud. Capperonerii*, qui Argentorati ann. 1756, 4. *Antiquos rhetores Lat.* edidit.
Exstat ejus
1. De figuris sententiarum et elocutionis liber.

JUL. SEVERIAN. (Julius Severianus) Africanus, rhetor, vixit ineunte saeculo Christi sexto. Editum est illius opus inter *Antiquos rhetores Lat.*
Exstant ejus
1. Symptomata sive praecepta artis rhetoricae.

JUL. VALER. (Julius Valerius) historicus, Afer natione, ethnicus religione, vixit extremo Christi saeculo quarto. Illius opus ex Cod. bibliothecae Ambros. edidit primus *A. Maius* Mediolani ann. 1817, 8. Ejusdem operis duas amplas lacunas, priorem in exordio libri primi, alteram post dimidium secundi expleri posse ex Cod. biblioth. Taurinensis idem cl. Auctor narrat ad *Virgil. interpretes vet.* a se editos *ibid.* ann. insequente p. XXXVIII.
Exstant ejus
1. Res gestae Alexandri M. (tribus libris comprehensae).

JUL. VICT. (C. Julius Victor) rhetor, Gallus fortasse, floruisse videtur saeculo Christi quarto. Illius opus primus e Cod. Vatic. edidit Romae ann. 1823. 8.° *A. Maius.*
Exstat ejus
1. Ars rhetorica.

JURIS CIV. ANTEJUST. (Juris civilis antejustinianei reliquiae ineditae ex Cod. rescripto bibliothecae Vatic., curante *A. Maio*, Romae 1823. 8.°) Harum Vaticanar. reliquiarum fragmenta saepiuscule mentio fit in novis vocabulis in Lexicon a me suo loco positis: de genere vero operis, et tempore, quo conscriptum fuit, consulendus ipse cl. editor in ejus praefatione.

JUSTINIAN. INSTITUT. (Justiniani institutiones) Postquam Justinianus I. Augustus Digestorum seu Pandectarum libros L. promulgandos curasset, ex variis antiquorum jurisconsultorum ac praecipue Caji institutionibus has suas institutiones in quatuor libros distributas ann. a Chr. n. 533. evulgavit, ita ut essent totius legitimae scientiae prima elementa, ut ipse ait prooemio.

JUSTIN. (Justinus) historicus, videtur vixisse sub Antoninis. V. JUSTINUS §. 1. in Lexico.
Exstant ejus
1. Historiarum Philippicarum libri XLIV.

JUVENAL. (D. Junius Juvenalis) Aquinas, poeta satyricus, natus ann. a Chr. n. 42., satyram primam scripsit imperante Domitiano, plurimas sub Trajano, tertiam decimam et decimam quintam sub Hadriano, qui, ob septimam satyram in Paridem comoedum, jam octogenarium senem praefectura cohortis honoris specie decoratum in Aegyptum misit. V. JUVENALIS, is, in Lexico. Editionem saepe sequimur a *Nic. Lud. Achaintre* Parisiis ann. 1810. T. 2. 8.° curatam.
Exstant ejus
1. Satyrae XVI.

JUVENC. (C. Vettius Aquilinus Juvencus) Hispanus, presbyter, poeta, vixit sub Constantino M., cujus et meminit in fine operis sui: in prologo est imitatus *Ovidium* in *praef. Metamorphoseon.* Scripsit itaque ante ann. a Chr. n. 337., quo Constantinus M. defunctus est. Perspicua satis et nativa utitur dictione. V. JUVENCUS in Lexico. Editionem sequimur *Pisaurensem* in *Collectione omnium poetarum* ann. 1766. T. 6. 4.°
Exstant ejus
1. Historiae Euangelicae libri IV. (versibus hexametris exaratae).

JUVENT. (P. Juventius Celsus) JCtus, clari ejusdem nominis JCti filius, qui adolescentis nomine in *Dig.* 12, 4, 4. et alibi a patre distinguitur. Fuit Hadriano Aug. a consiliis, et consul ann. a Chr. n. 129. In locis ejus citandis tum in Digestis, tum in Lexico *Celsus* appellatur.
Exstant ejus in Digestis fragmenta ex

---

(95) Alias alterius *C. Hyginii* fabulas CCXXXV. ex Cod. Vaticano edidit *A. Maius* in *Classic. auct. T.* 3. p. 1 — 82., quarum auctorem idem editor in quinto Christi saeculo collocandum jure meritoque putat. Ex ejus porro fabulis nova quaedam sunt vocabula futuro Lexicographo colligenda, et in usus Latine scribentium evulganda.

(96) Haec quatuor opuscula edidit *Goesius* in *Auct. de re agrar.* p. 150 — 216.

(97) Hoc opus, licet mutilum ad nos pervenerit, maximi tamen habendum est, tum quia rationem ponendorum castrorum, qua Romani uti soliti fuerant, valde illustrat, tum quia plura nova vocabula ad Lexicon locupletandum nobis suppeditavit, ex quibus nonnulla erunt adhuc colligenda futuro Lexicographo, quoniam sero nimis animadvertimus, nullum operis hujus usum fuisse *Forcellino.* Porrro in locis citandis utimur editione *Rath. Herm. Schelii*, qui Amstelodami ann. 1660. 4° illud edidit, doctisque commentariis illustravit.

(98) Inter *Auctores rei agrariae* a *Goesio* editos p. 220.

(99) Qui mutilus ad nos pervenit; priora enim LIV. capita sunt supplementa *Conr. Lycosthenis*, reliqua LXXVIII. sunt genuina, suppleta tamen hac illac ab eodem *Lycosthene*: in locis ejus citandis omnium capitum CXXXVII. ratio habetur.

1. Digestorum libris XXXIX.,
2. Commentarior. libris VII.,
3. epistolarum libris XI.,
4. quaestionum libris XIX.

K

KALEND. Kalendaria plura, Maffejorum nempe, Praenestinum, Farnesianum, Antiatinum, Polemii Silvii, et Constantii Aug. in Lexico quandoque citantur; quorum omnium in Latina lingua auctoritatem licet *Jul. Pontedera* in *Antiquit. Lat. Graecisque* epist. 46. tollere conatus sit, *Morcellus* tamen *de stilo inscript. Lat. T.* 1. p. 27. et. 79. satis superque confirmavit: eadem porro, ut genuina, retulit et illustravit nuperrime *Jo. Casp. Orellius* in *Collect. inscript. Latin. T.* 2. p. 379 — 413. Ex iis itaque *Forcellinus* nonnulla vocabula, nosque etiam plura in Lexicon admisimus, quaedam adhuc imposterum erunt admittenda.

L

LABEO (M. Antistius Labeo) JCtorum princeps habitus est sub Augusto, quo imperante vixit. V. LABEO §. 2. in Lexico.

Exstant ejus in Digestis plurima fragmenta ex

1. *Πιθανῶν*, *h. e.* probabilium, libris VIII.,
2. — — — — — — — a Paulo epitomatorum,
3. Posteriorum libris X.,
4. — — — — a Javoleno epitomatorum,
5. ad edictum libro,
6. epistolarum libris,
7. praetoris peregrini libris XXX.,
8. ——— urbani libro.

LABER. (D. Laberius) eques Romanus, et mimographus, natus ann. U. C. 648. V. LABERIUS in Lexico.

Exstant ejus apud plures veteres auctores fragmenta mimorum, quorum hi sunt tituli:

1. Alexandrea seu Alexandra,
2. Anna Perenna,
3. Aquae calidae,
4. Aries,
5. Augur,
6. Aulularia,
7. Bellonistria (*fortasse scribendum* balaneutria),
8. Cacomnemon,
9. Caeculi,
10. Cancer,
11. Carcer,
12. Catularius seu Scylax,
13. Centenarius,
14. Colax.
15. Colorator,
16. Compitalia,
17. Cophinus,
18. Creontes,
19. Ephebus,
20. Fullo,
21. Galli,
22. Gemelli,
23. Hetaera,
24. Imago,
25. Lacus Avernus,
26. Late loquentes,
27. Marcus,
28. Natalis,
29. Necyomantia,
30. Nuptiae,
31. Panilici.
32. Paupertas,
33. Piscator,
34. Restio,
35. Salinator,
36. Saturnalia,
37. Scriptura.
38. Sedigitus,
39. Sorores,
40. Staminariae,
41. Taurus,
42. Tusca,
43. Virgo.

LACTANT. (L. Caecilius Firmianus Lactantius) scriptor sui temporis elegantissimus, videtur quibusdam obiisse Treviris ann. a Chr. n. 325. V. LACTANTIUS §. 1. in Lexico.

Exstant ejus

1. Institutionum divinar. libri VII. *seu*
   1. De falsa religione,
   2. — origine errorum,
   3. — falsa sapiensia,
   4. — vera sapientia,
   5. — justitia,
   6. — vero cultu,
   7. — vita beata.
2. De ira Dei,
3. — opificio Dei *seu* formatione hominis,
4. Epitome institutionum divinarum,
5. De mortibus persecutorum,
6. Carmen (elegiacum) de phoenice,
7. ——— de Paschate,
8. ——— Passione Domini (100),

LACTANT. (Lactantius Placidus) grammaticus, vixit sexto Christi saeculo, quippe qui et Boethii mentionem facit. V. LUTATIUS §. 1. in Lexico.

Exstant ejus

1. Scholia in Statii Thebaidem,
2. ——— Achilleidem (101),
3. Narrationes fabularum, quae in P. Ovidii Nasonis libris XV. Metamorphoseon occurrunt (102),
4. Fabulae CCXXX. (103),
5. Glossae (104).

LAMPRID. (Aelius Lampridius) historicus, *Flavio Vopisco* anterior, vixit sub Diocletiano et Constantino M. Sunt qui putant, eundem esse ac *Aelium Lampridium Spartianum*, ita ut *Lampridius* et *Spartianus* non duo diversi scriptores, sed unus idemque fuerint.

Exstant ejus

1. Vita Commodi,
2. ——— Antonini Diadumeni,
3. ——— Elagabali,
4. ——— Alexandri Severi.

LEG. XII. TAB. (Leges XII. tabularum) Regibus Roma pulsis ann. U. C. 244., Romanae reipublicae concordia minime diuturna fuit, cum inter patres plebemque ob legum instabilitatem frequentes seditiones essent. Itaque ann. 300., ut finis tandem certaminum fieret, placuit, ut tres legati Athenas mitterentur, qui inclytas Solonis leges describerent, aliarumque etiam Graeciae civitatum instituta, mores ac jura cognoscerent. Biennio post Romam cum Atticis legibus reversi sunt, et anno insequenti decemviri novis legibus scribendis creantur, translato a consulibus ad decemviros, ut antea a regibus ad consules, imperio. Tum legibus condendis opera datur, eodemque anno scriptae decem tabularum leges, et in publicum propositae sunt, ac prius coacto senatu, nemine patrum eas leges reprehendente, senatusconsultum de illis factum est, mox populo ad comitia centuriata convocato leges unanimi consensu comprobatae, quae deinceps plebiscito sancitae, aereisque tabulis decem incisae in fori loco maxime conspicuo dispositae fuerunt. Vulgatus deinde rumor, quaedam alicujus momenti in illis adhuc deesse, decemvirum iterum creandorum fecit desiderium. Sic ergo centuriatis comitiis decemviri in alterum annum confirmati reliquas leges, quae videbantur omissae, aeneis duabus tabulis scriptae sunt, et juxta priores decem pro curia affixae, ut absolutissimum populo Romano juris corpus exhiberent, quae *leges XII. tabularum* appellantur.

E veteribus JCtis plures scripserunt ad has leges interpretandas, inter quos Sex. Aelius, L. Acilius, Ser. Sulpicius, Antistius Labeo; e recentioribus sat numero multi fuerunt, qui illorum fragmentis colligendis et illustrandis sedulam dederunt operam, quos inter eminet *Jac. Gothofredus*, ac deinceps *Jo. Nic. Funccius*, qui Rintelii ann. 1744. 4.° edidit *leges XII. tabular.* suis, quotquot reperiri potuerunt, fragmentis restitutas et observationibus illustratas, quam editionem nos ipsi sequimur.

LENTUL. (P. Cornelius Lentulus Spinther) P. Cornelii Lentuli Spintheris consulis ann. U. C. 697. filius, augur, proquaestor Trebonii proconsulis in Asia, cujus post mortem ipse propraetoris nomen assumpsit.

Exstant ejus

1. Epistolae II. ad *Cic. Fam.* 12, 14. et 15.

LICENT. (Licentius) Tagastae natus, et Augustini municeps, ejus amicitiam coluit, et doctrinam est admiratus. Multa scripsit, quae perierunt.

Exstat tantum ejus

1. Carmen ad Augustinum (105).

LICIN. MACER (C. Licinius Macer) historicus Ciceroni coaevus. Ejus fragmenta exstant apud *Liv.*, *Macrob*, *Priscian.* aliosque, atque inter *Historicorum fragmenta*, quae Sallustii operibus subjunguntur, edi solent.

LIV. (T. Livius) Patavinus, historicus omnium clarissimus, natus ann. U. C. 695., mortuus, ut probabilius videtur, ann. 772. post Chr. n. 19. imperante Tiberio. V. LIVIUS, ii, in Lexico. Ejus historiarum libri integri habebantur ad initium saeculi a Chr. n. quinti, etenim *Symmachus*, qui vixit ultra ann. 404., ita scribit 4. *ep.* 17. „Priscas Gallorum memorias deferri in manus tuas postulas: revolve Patavini scriptoris extrema, quibus res C. Caesaris explicantur.“ Imo et *Sidonii Apollinaris* tempore, qui obiit circa ann. 484., ita enim ille 9. *ep.* 14. „Si omittantur, quae de titulis dictatoris invicti scripta Patavinis sunt voluminibus, etc.“

In citandis *Livii* locis saepissime utimur editione Bipontina ann. 1784 — 1786. T. 11. 8.°

Exstant ejus

1. Historiarum libri XXXV. (106),
2. Fragmentum libri XCI. (107).

LIV. ANDRONIC. (Livius Andronicus) poeta tragicus et comicus, Tarenti natus. V. ANDRONICUS §. 1. in Lexico. Utimur editione *Frid. Henr. Bothii*, inter *Poet. Lat. min.* Halberstadii ann. 1823, 1824. T. 2. 8.°

Exstant fragmenta tragoediarum ejus, quarum hi sunt tituli:

1. Achilles,
2. Adonis,
3. Aegisthus,
4. Ajax,
5. Andromeda,
6. Antiopa,
7. Centauri,
8. Equus Trojanus,
9. Helena,
10. Hermiona,
11. Ino,
12. Laodamia,
13. Protesilaus,
14. Tereus,
15. Teucer,

Comoediarum vero hi:

1. Gladiolus
2. Lydius,
3. Virgo.

LUCAN. (M. Annaeus Lucanus) poeta epicus, nepos ex fratre L. Senecae philosophi, natus Cordubae in Hispania ann. a Ch. n. 38., ex ordine equestri, obiit ann. 65. V. LUCANUS, i, in Lexico. Editionem plerumque sequimur *Fr. Oudendorpii* Lugd. Bat. ann. 1728. 4.° et quandoque *Car. Fred. Weberi* Lipsiae ann. 1821. T. 2. 8.°

Exstant ejus

1. Pharsaliae libri X.

LONGUS (Velius Longus) grammaticus, a *Servio*, *Macrobio*, et *Charisio* citatur; ejus commentarium de usu antiquae locutionis commemorat *Gell.* 18, 9.; alium libellum *Charis.* apud *Putsch.* p. 73.: ex eodem apud *eund.* p. 187. videtur in Lucretium quoque commentatus esse. Illius fragmenta commentarii in *Virgil. Aeneid.* affert *A. Maius* in *Virgilii interpr. vet.* Mediolani ann. 1818. 8.°

Exstat ejus

1. De orthographia liber (108).

LUCCEJ. (L. Luccejus Q. F.) historicus sui temporis clarissimus, ad quem *Cic. Fam.* 5, 12. scripsit rogans, ut de rebus suis in consulatu gestis et de exsilio redituque singularem conficiat libellum.

Exstat ejus

1. Epistola ad *Cic. Fam.* 5, 14.

LUCIL. (C. Lucilius poeta satyricus, natus Suessae ann. U. C. 606., obiit ann. 650. V. LUCILIUS in Lexico.

Exstant ejus satyrarum

1. Fragmenta librorum XXX. (109).

LUCRET. (T. Lucretius Carus) poeta didacticus, natus videtur ann. U. C. 659. V. LUCRETIUS in Lexico. Editionem sequimur *Dan. Parei* Francof. ann. 1631. 8.°

Exstant ejus

1. De rerum natura libri VI.

LUTAT. (Q. Lutatius Catulus) poeta, Ciceroni coaevus, cujus epigramma ipse refert *Nat. D.* 1, 28., aliud vero *Gell.* 19, 9.: utrumque autem edidit et illustravit *P. Burmannus* in *Anthol. Lat.* T. 1. p. 169. 170.

LUXOR. (Luxorius) poeta, vixit in Africa sub Thrasimundo Vandalorum rege, qui regnavit ab ann. a Chr. n. 496. ad ann. 523.

Exstant ejus

1. Epigrammata LXXXIV. (110).

M

MACER (Aemilius Macer) medicus. V. AEMILIUS MACER in Lexico.

Exstat ejus

1. De virtutibus herbarum liber.

MACER (Aemilius Macer) JCtus, vixit sub Alex. Severo, qui imperavit ab ann. a Chr. n. 222. ad ann. 235.

Exstant ejus in Digestis fragmenta ex

1. libris II. de appellationibus,
2. ————re militari,
3. ————officio praesidis,

(100) Prius ex his tribus carminibus *Lactantio* merito tribui statuit *Wernsdorfius* in *Poet. Lat. min. T.* 3. p. 283 — — 293., secundum vero et tertium illi abjudicat, et *Venantio Fortunato* tribuenda potius arbitratur.

(101) Haec in utrumque Statii poema primum vulgata sunt simul cum operibus ejusdem poetae Parisiis ann. 1600. 4.°

(102) Has narrationes edidit accurate *Augustus van Staveren* Lugd. Bat. ann. 1742. 4.° inter *Auctores mythograph. Latin.* p. 787 — 895.

(103) Has omnium primus e duobus Codd. Vatic. edidit *A. Maius* in *T.* 3. p. 83 — 225 et p. 365 — 374. *Classic. auct.* Romae ann. 1831. 8.°, de quibus consule eundem in *praef. p. VII — X.*

(104) Has itidem primus idem edidit ex quatuor Codd. Vatican. in eod. *T.* 3. *Classic. auct.* p. 427 — 503., de quibus consule ejusdem *praef. p. IX.*

(105) Versibus hexametris constans, et anno a Chr. n. 395. exaratum; editum vero est a *Wernsdorf.* in *Poet. Lat. min. T.* 4. p. 516 — 544. et adnotationibus locupletatum, ex quo quaedam nova vocabula in Lexicon adduximus.

(106) Ex his XXXV. libris exstant decem primi, qui origines Urbis historiarumque ad ann. U. C. 460. complectuntur: decem posteriores deperditi sunt: exstant vero reliqui usque ad XLV., quibus historia ab initio belli Punici secundi, quod ann. 536. coepit, ad ann. 588. perducitur.

(107) Hujusmodi fragmentum ex Cod. palimpsesto Vaticano primus odidit *Paul. Jac. Brunsius* Hamburgi ann. 1773. fol., eodemque ann. *Franc. Cancellerius* cum *Vit. M. Giovenazzii* scholiis Romae 4.°; nuper vero *B. G. Niebuhrius* eund. Cod. retractans, ope artis chemicae fragmentum illud plenius integriusque relegens Romae iterum vulgavit ann. 1820. 8°, et nonnullis etiam adnotationibus locupletavit.

(108) apud *Putsch.* p. 2213. — 2239., unde etiam *Cassiodorius* sumpsit suum *cap.* 2. de orthographiá.

(109) a *Franc. Dousa* collecta et edita Amstel. ann. 1661. 8.°, quam editionem sequimur.

(110) Edita sunt in *Anthol. Lat.* T. 2. p. 579 — 623. *Burm.*: aliud praeterea ejusdem habetur *ibid.* T. 2. p. 479.

4. — — — — publicis judiciis,
5. — — — ad legem vicesimam hereditatium.

MACER, historicus. V. LICIN. MACER.

MACROB. (Aurelius Macrobius Ambrosius Theodosius) floruit sub Theodosio II., qui imperavit ab ann. a. Chr. n. 408. ad ann. 450. V. MACROBIUS, ii, in Lexico.
Exstant ejus
1. In Scipionis somnium a Cicerone descriptum commentarior. libri II.,
2. Saturnaliorum libri VII.
3. De differentiis et societatibus Graeci Latinique verbi,

MAECEN. (C. Cilnius Maecenas) amicus et consiliarius Augusti. V. MAECENAS in Lexico. Praeter ejus dicteria hic §. 2. citata habes etiam epigrammata in *Anthol. Lat.* T. 1. *Burm.* p. 29. 412. et 596. et apud *Suet.* in *Vit. Horatii.*

MAECIAN. (L. Volusius Maecianus) JCtus, floruit sub Antonino Pio, et M. Aurelio, qui imperarunt ab ann. a Chr. n. 138. ad ann. 180.
Exstant ejus
1. De assis distributione libellus.
2. Fragmenta in Dig. ex libris XVI. fideicommissorum,
3. ——— — — — lege Rhodia,
4. ——— — — — libris XIV. publicorum,
5. ——— — — — libro quaestionum.

MALL. THEOD. (Flavius Mallius Theodorus) consul fuit ann. a Chr. n. 299.
Exstat ejus
De metris libellus (111).

MAMERTIN. (Claudius Mamertinus) major, orator, natione Gallus.
Exstant ejus
1. Panegyricus Maximiano Aug. (112),
2. — — — Genethliacus eidem (113).

MAMERTIN. (Claudius Mamertinus) junior videtur fuisse superioris filius, consul fuit ann. a Chr. n. 364. V. MAMERTINUS in Lexico.
Exstat ejus
1. Panegyricus seu Gratiarum actio pro consulatu Juliano Aug.

MANIL. (M. Manilius) poeta et astrologus, Augusto imperante vixisse videtur. V. MANILIUS, ii, in Lexico.
Exstant ejus
1. Astronomicon libri V.

MARCELL. (M. Claudius Marcellus) consul fuit ann. U. C. 703., inimicus Caesari dictatori, qui tamen in senatu rogatus ei veniam dedit; hinc Cicero ex tempore eidem Caesari, senatus nomine, gratias egit ea oratione, quae *pro Marcello* dicitur: de quo beneficio *Marcellus* Ciceroni gratias agit in epist. ad *Cic. Fam.* 4, 11. Is autem, dum Romam rediret, a P. Magio Cilone familiari ejus pugione percussus paulo post obiit ex vulneribus, ut narrat *Ser. Sulpicius Rufus* ad *Cic. Fam.* 4, 12.
Exstat ejus
1. Epistola ad *Cic. Fam.* 4, 11. (de qua supra diximus).

MARCELL. EMPIR. (Marcellus Empiricus) medicus Burdigalensis, archiater Theodosii I., vixit circa ann. a Chr. n. 380.
Exstat ejus
1. De medicaminibus empiricis, physicis, et rationalibus liber.

MARCELL. (Ulpius Marcellus) JCtus, floruit sub Antonino Pio, M. Aurelio, et Commodo, scilicet ab ann. a Chr. n. 138. ad ann. 192.
Exstant ejus in Digestis fragmenta ex
1. libris XXXIX. digestorum,
2. —— VI. ad leges seu legem Juliam et Papiam,
3. libro de officio praesidis,
4. libris II. publicorum,
5. libro responsorum,
6. libris V. de officio consulis,
7. notis ad libros XLII. digestorum Juliani,
8. notis ad Pomponii librum regularum.

MARCIANUS (Aelius Marcianus) JCtus, floruit sub Caracalla, qui imperavit ab ann. a Chr. n. 211. ad ann. 217.
Exstant ejus in Digestis fragmenta ex
1. libris II. de appellationibus,
2. —— XVI. institutionum,
3. —— V. regularum,
4. —— II. publicorum,
5. libro de delatoribus,
6. —— ad hypothecariam formulam,
7. —— ad JCtum Turpilianum,
8. libris VII. digestorum,
9. notis ad librum II. de adulteriis Papiniani.

M. AUREL. (M. Aurelius Antoninus Aug.) natus Romae ann. a Chr. n. 121. patre Annio Vero, adoptatus a T. Aurelio Antonino Pio ann. 138., cui defuncto successit ann. 161., obiit Vindobonae ann. 180. Ejus vitam habes apud *Capitolinum*, plures vero epistolas ad M. Cornelium Frontonem magistrum suum puro quidem stilo, et saepe Plautinis vocabulis ac humanitatis sale conditas edidit primus *A. Maius* inter opera *Frontonis* Mediolani primum ann. 1815., deinde numero auctas Romae ann. 1823. 8.°, quas ibidem reperias insertas in *lib.* 1. *ad M. Caes.* 1. 3. 5. 9. 10., *lib.* 2. ad *eund.* 5. 6. 7. 9. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18., *lib.* 3. ad *eund.* 2. 5. 7. 9. 12. 14. 17. 18. 19. 21., *lib.* 4. ad *eund.* 2. 4. 5. 6. 7. 8. 10. 11. 13., *lib.* 5. ad *eund.* 2. 4. 5. 7. 8. 11. 13. 15. 16. 18. 21. 23. 24. 26. 28. 31. 32. 35. 36. 39. 41. 43. 45. 47. 49. 51. 53. 56. 57. 59., *lib.* 1. *ad Antonin. Imp.* 1. 4., *lib.* 2. ad *eund.* 1. 3. 4. 7. 11. 13., *ad Verum* 2., *de fer. Alsiens.* 1. 4., *de nep. amisso* 1.

MAR. PLOT. (Marius Plotius) grammaticus, Romae docuit quinto fortasse Christi saeculo.
Exstat, apud *Putsch.* p. 2623. — 2664., ejus
1. De metris liber.

MARSUS (Domitius Marsus) floruit sub Augusto, epigrammatum scriptor est habitus imprimis nobilis atque excellens. Exstant ejus duo epigrammata: unum in fine carminum *Tibulli*, alterum a *Philargyrio* ad *Virg. Ecl.* 3, 90. allatum, utrumque autem legitur cum adnotationibus *P. Burmanni* in *Anthol. Lat.* T. 1. p. 416. et 436.: cetera periere, quorum tamen fragmenta collegit *Broukhusius* ad fin. carmin. *Tibulli.* V. MARSUS, i, in Lexico.

MARTIAL. (M. Valerius Martialis) poeta epigrammaticus, Hispanus ex urbe Bilbili, nunc *Bilbao*, natus ann. a Chr. n. 40. circiter, Romae vixit annis quinque et triginta, ut patet ex ejus *epigr.* 31. *lib.* 12., unde in patriam reversus ann. 100., inde illuc misit suum duodecimum epigrammaton librum, et ann. 104. obiit. V. MARTIALIS, is, in Lexico. In citandis auctoris locis utimur editione Bipontina ann. 1784. 8.° et quandoque etiam Parisiaca ann. 1825. T. 3. 8.°
Exstant ejus
1. Epigrammaton libri XIV. (114),
2. De spectaculis liber (115).

MASURIUS. V. SABINUS JCtus.

MATIUS (C. Matius) eques R., C. Julii Caesaris et Augusti amicus. V. MATIANUS in Lexico.
Exstat ejus
1. Epistola ad *Cic. Fam.* 11, 28.

MATTIUS (Cn. Mattius) poeta mimiambus, qui plerisque idem videtur esse ac superior.
Exstant ejus fragmenta apud *Gell.* et *Macrob.*, quae in unum collecta edidit *P. Burmannus* in *Anthol. Lat.* T. 1. p. 630., quaeque quater citantur in Lexico.

MAURICIAN. (Junius Mauricianus) JCtus, floruit sub M. Aurelio Aug., qui imperavit ab ann. a Chr. n. 161. ad ann. 180.
Exstant ejus in Digestis fragmenta ex
1. libris VI. ad leges seu legem Juliam et Papiam,
2. libro II. de poenis,
3. notis apud Julianum.

MAXIMIAN. (Cornelius Maximianus Gallus Etruscus) poeta elegiacus, qui perperam cum C. Cornelio Gallo a quibusdam confunditur, floruit circa finem quinti a Chr. n. saeculi, cujusque vitam habes apud *Wernsdorf.* in *Poet. Lat. min.* T. 6. p. 207. — 247. V. GALLUS in Lexico.
Exstant ejus
1. Elegiae VI. (116).

MAXIMUS (Rutilius Maximus) JCtus, incertae aetatis.
Exstat in *Dig.* 30, 1. 125. unicum ejus fragmentum ex *lib.* ad legem Falcidiam.

MELA (Pomponius Mela) geographus. V. MELA §. 2. in Lexico.
Exstant ejus
1. De situ orbis libri III. (117).

MENANDER (Arrius Menander) JCtus, Septimii Severi, et Caracallae, qui imperarunt ab ann. a Chr. n. 193. ad ann. 217., consiliarius.
Exstant ejus in Digestis fragmenta ex
1. libris IV. de re militari.

MESSALA CORVIN. (M. Valerius Messala Corvinus), natus ann. U. C. 695., consul ann. 723., obiit ann. 757. Multa scripsit, quae periere, eorundem tamen fragmenta afferuntur a *Plin.*, *Suet.*, *Gell.* aliisque. Exstat vero sub ejus nomine unicus libellus, de quo mox mentio erit, qui saepe editus est, sed communi eruditorum sententia est plane opus supposititium, et barbarae Latinitatis tempore conscriptum. Plura tamen ex eodem loca attulit *Forcellinus* in Lexico, nempe in ALTILOQUIUM, CARCERO, COHABITO, COSMOGRAPHUS, EXSULATUS, GENEALOGIA, TRIFARIE, licet in ABSENTO §. 3. dixerit, illum libellum esse auctoritatis omnino incertae. Ipse etiam ejus deceptus exemplo alium locum citavi in V. BRENTESIA. Caveat igitur futurus Lexicographus, ne iis locis iterum adducendis fucum faciat Latine scribentibus. *Forcellinus* porro in locis citandis sequitur editionem Oxoniensem ann. 1703. 8.°: ipse vero secutus sum Bipontinam ann. 1789. 8.°, in qua legitur inter *Historiae Rom. scriptores minores.*
Exstat ejus
1. Ad Octavianum Augustum de progenie sua libellus.

MINUC. (M. Minucius Felix) V. MINUCIUS in Lexico. Quamquam eruditorum plerique putent, hujus auctoris aetatem pertinere ad medium circiter Christi saeculum, tamen *Jac. Dan. van Hoven* in *Epist. hist. crit. de vera aetate* etc. *M. Minucii Felicis*, Campis edita ann. 1762. 4.° illum M. Aurelio coaevum fuisse conatur ostendere, ejusdemque est fere sententiae *A. Maius* ad *Fronton.* p. XXXIII. not. (1) edit. Rom., ibi enim ait, Municium Frontoni prope fuisse coaetaneum. V. *eund. ibid.* ad p. 86. not. (2).
Exstat ejus dialogus, cui titulus est
1. Octavius.

MODESTIN. (Herennius Modestinus) JCtus. V. MODESTINUS §. 2. in Lexico.
Exstant plura ejus in Digestis fragmenta ex
1. libris IX. differentiarum,
2. —— VI. excusationum,
3. —— X. regularum,
4. —— XIX. responsorum,
5. —— XII. pandectarum,
6. —— IV. de poenis,
7. libro de differentia dotis,
8. —— — enucleatis casibus,
9. —— — euremacticis,
10. —— — inofficioso testamento,
11. —— — legatis et fideicommissis,
12. —— — manumissionibus,
13. —— — praescriptionibus,
14. —— — ritu nuptiarum,
15. libris XXXI. ad Q. Mucium.

MODEST. (Modestus) vixit sub Tacito Aug., qui imperavit ann. a Chr. n. 275., cujus jussu scripsit, qui exstat, librum
1. De vocabulis rei militaris (118).

MONUMENT. ANCYR. (Monumentum Ancyranum) V. ANCYRANUS §. 2. in Lexico. Porro hujusmodi monumentum, cujus aliquoties auctoritatem adduxit *Forcellinus*, ceteris accuratius a se inspectum, cum editis exemplis collatum et suppletum edidit *Ed. Chishullus* Britannus, notisque instruxit eruditis in *Antiquit. Asiat.* p. 170. et seqq., unde *Jer. Jac. Oberlinus* suae adjecit *Taciti* editioni Lips. ann. 1801. 8.°, suisque etiam illustravit adnotationibus.

MUC. V. SCAEVOLA n. 2.

MUSA (Antonius Musa) medicus, qui sub Augusto vixit.
Exstant ejus
1. De tuenda valetudine ad Maecenatem libellus,
2. Compositiones medicae (119).

N

NAEVIUS (Cn. Naevius) poeta tragicus et comicus, V. NAEVIUS in Lexico. Plerumque utimur tam in fragm. tragoed. quam comoediarum editione *Frid. Henr. Bothii*, de qua V. in ACCIUS.
Exstant ejus apud *Gell.*, *Non.*, *Priscian.* aliosque veteres auctores tragoediarum fragmenta, quarum hi sunt tituli:
1. Alcestis,
2. Danae,
3. Equus Trojanus,
4. Hector,
5. Hesiona,
6. Iphigenia,
7. Lycurgus,
8. Phoenissae,
9. Protesilaus seu Laodamia.

Comoediarum autem hi sunt tituli:
1. Acontizomenos,
2. Agido rectius Agaso,
3. Agitatoria,
4. Agryptiuntes,
5. Apella,
6. Assitogiola,
7. Carbonaria,
8. Clastidium,
9. Colax,
10. Corollaria,
11. Cosmetria,
12. Dementes,
13. Demetrius,
14. Diobolaria,

---

(111) editus Lugd. Bat. ann. 1766. 8.°, ex quo paucula quaedam vocubula in Lexicon admisimus.

(112) Treviris dictus XII. Kal. Maj. ann. a Chr. n. 292.

(113) Videtur hic tempore praecedere superiorem, quia in eo Galerii et Constantii Caesarum, qui hoc ann. 292. Caesares sunt appellati, nulla fit mentio.

(114) quorum paenultimo *xeniorum*, ultimo *apophoreton* titulum ipse auctor inscripsit.

(115) Hic liber ex probabili conjectura videtur esse collectio carminum non ab uno *Martiale*, sed a variis poetis conscriptorum in spectacula a Tito, et Domitiano edita.

(116) quae a *Wernsdorf. loc. cit.* p. 269 — 379. editae sunt et adnotationibus illustratae, cujus editionem sequimur.

(117) quorum editionem Lipsiensem ann. 1806 — 1807. T. 4. 8.° a *Car. Henr. Tzschuckio* curatam, et amplissimis commentariis locupletatam sequimur.

(118) qui nullius esse debet in lingua Latina auctoritatis, cum putide scriptus sit, ideoque spurius habendus.

(119) Haec duo opuscula illi, licet perperam, tribuuntur, quae edita sunt hoc titulo: „Antonii Musae, qui Augusti Caesaris medicus fuit, fragmenta qu e exstant collegit *Florian. Caldani.* Bassani ann. 1800. 8.°"

15. Erularia,
16. Figulus,
17. Glaucoma,
18. Gymnasticus,
19. Hariolus,
20. Lampadio,
21. Lupus,
22. Nautae,
23. Pacilius,
24. Pellex,
25. Philemporos,
26. Projectus,
27. Pulli,
28. Quadrigemini,
29. Sanniones,
30. Stalagmus,
31. Stigmatias,
32. Tarentilla,
33. Testicularia,
34. Thermus,
35. Triphallus,
36. Tunicularia.

NAZAR. (Nazarius) Burdigalensis professor, ut patet ex *Auson. Profess.* 14, 9., qui ann. a Chr. n. 321. Romam missus, ut Constantino M. ob victoriam de Maxentio relatam gratularetur, ibidem orationem recitavit, quae exstat, cujusque titulus est

1. Panegyricus Constantino Aug.

NEMESIAN. (M. Aurelius Olympius Nemesianus) Carthaginiensis, poeta didacticus. V. NEMESIANUS in Lexico.

Quod *P. Burmannus* fecerat, ut dubitanter *Calpurnio* tribueret quatuor eclogas, quae *Nemesiani* nomine habebantur, *Jo. Chr. Wernsdorfius* in *Poet. Lat. min.* T. 2. confidenter omnino praestitit: etenim, cum pluribus argumentis sententiam suam confirmasset, *Nemesiani* eclogas quatuor subjunxit illis *Calpurnii* eclogis septem, ut uno tenore eas numeraret. Hac itaque de controversia illum ibidem consulas, oportet. Quam porro *Forcellinus* divisionem secutus est, nobis retinendam proposuimus; at in hujus poetae locis citandis utimur editione *Wernsdorfii*, qui eclogas in T. 2. p. 174. — 214. et in T. 1. p. 81. — 131., Cynegeticon, et duo fragmenta de aucupio suis adnotationibus illustrata edidit Altenburgi ann. 1780. 8.°

Exstant itaque ejus

1. Eclogae IV.,
2. Cynegeticon,
3. Fragmenta II. de ancupio.

NEP. (C. Cornelius Nepos) Hostiliae, nunc *Ostiglia*, ad Padi ripas natus; Ciceronis, Catulli, et Attici amicus. V. NEPOS §. 12. in Lexico. Editionem sequimur Lipsiensem *Boecleri* ann. 1662. 12. et itidem Lipsiensem *Jo. Chr. Frid. Werzelii* ann. 1822. T. 2. 8.°

Exstant ejus

1. Vitae excellentium (*Graeciae*) imperatorum XX. *h. e.*
   1. Miltiadis Atheniensis,
   2. Themistoclis Athen.,
   3. Aristidis Athen.,
   4. Pausaniae Lacedaemonis,
   5. Cimonis Athen.,
   6. Lysandri Lacedaem.,
   7. Alcibiadis Athen.,
   8. Thrasybuli Athen.,
   9. Cononis Athen.,
   10. Dionis Syracusani,
   11. Iphicratis Athen.,
   12. Chabriae Athen.,
   13. Timothei Athen.,
   14. Datamis Caris,
   15. Epaminondae Thebani,
   16. Pelopidae Theb.,
   17. Agesilai Lacedaem.,
   18. Eumenis Macedonis,
   19. Phocionis Athen.,
   20. Timoleontis Corinthii,
2. —— regum *h. e.* Cyri, Darii, Xerxis, utriusque Artaxerxis Persarum; Philippi et Alexandri Macedonum; Pyrrhi Epirensium; Dionysii Siculorum; Antigoni, Demetrii, Lysimachi, Seleuci, Ptolemaei ex Alexandri M. amicis,
3. —— Hamilcaris, et Annibalis Carthaginensium ducum,
4. Vita M. Porcii Catonis senioris,
5. —— T. Pomponii Attici,
6. Fragmenta,

NERAT. (Neratius Priscus) JCtus, consul suffectus, Trajano et Hadriano Augg. carus, qui imperarunt ab ann. a Chr. n. 98. ad ann. 138. V. NERATIUS in Lexico.

Exstant ejus in Digestis fragmenta ex

1. Membranarum libris VII.,
2. Regularum libris XV.,
3. Responsorum libris III.,
4. Libris ex Plautio,
5. Epistolarum libro IV.

NIGID. (P. Nigidius Figulus) philosophus Pythagoricus. V. NIGIDIUS in Lexico.

Exstant ejus

1. Fragmenta apud *Gell.*, et *Macrob.*

NON. (Nonius Marcellus) grammaticus. V. NONIUS §. 1. in Lexico.

Exstant ejus

1. De proprietate sermonis Latini capita XIX.

NOV. (Q. Novius) poeta comicus. V. NOVIUS in Lexico.

Exstant ejus comoediarum fragmenta, quarum hi sunt tituli:

1. Agricola,
2. Andromacha,
3. Asinius,
4. Bubulcus cerdo,
5. Bucculo,
6. Colax,
7. Decuma seu Decumae,
8. Depatici fortasse Hepatici,
9. Dotata,
10. Duo Dossenni,
11. Eculeus,
12. Erisaces *al.* Eurysaces,
13. Exodium,
14. Filonicus seu Philonicus,
15. Fullones feriati,
16. Funus,
17. Gallinaria,
18. Gemini,
19. Hetaera,
20. Lignaria,
21. Macci,
22. Maccus caupo seu copo,
23. Maccus exsul,
24. Malevolus,
25. Mania medica,
26. Milites Pometinenses,
27. Mortis et vitae judicium,
28. Optio,
29. Pappus praeteritus,
30. Parcus,
31. Paulus,
32. Paedium,
33. Phoenissae,
34. Picus,
35. Praeco posterior,
36. Quaestio,
37. Surdus,
38. Tabellaria,
39. Togularia,
40. Tripertita,
41. Vindemiatores,
42. Virgo praegnans,
43. Zona.

NOVELL. (Novellae Constitutiones), quas Justinianus I. Augustus post Institutiones, Digesta et Codicem variis temporibus promulgavit, sunt numero CLXVIII.; his deinde accesserunt aliae Justini II., Tiberii II., Leonis philosophi aliorumque.

O

OBSEQUENS. V. JUL. OBSEQUENS.

OPPIUS (C. Oppius). V. HIRT.

OPTATIAN. (Optatianus Porphyrius) poeta Christianus, qui ad Constantinum M. vicennalia ann. a Chr. n. 326. celebrantem misit panegyricum carmine constantem varii generis per acrostichides et similes litterarum lusus minio distinctos. Cum eundem scriberet, exsul erat; sed hoc opus conciliavit auctori suo revocationem ab exsilio.

Exstat ejus

1. Panegyricus dictus Constantino Aug. (constans capitib. XXVI.).

OPTATUS Milevitanus episcopus in Numidia, imperantibus Valentiniano I. et Valente, insignis fuit auctoritate et fama, sed ejus stilus minime purus, ut Afrorum esse solet. *Forcellinus* in Indice auctorum usum se ait editione Parisiensi *Ellies Du Pin* ann. 1700. fol. Sed nusquam, quod sciam, in Lexico loca ejusdem citavit.

Exstant ejus

1. De schismate Donatistarum libri IV.

OROS. (Paulus Orosius) Hispanus, Tarraconensis presbyter, historicus. V. OROSIUS in Lexico.

Exstant ejus

1. Historiarum libri VII. (120),
2. Apologeticon de arbitrii libertate,
3. Commonitorium ad Augustinum.

OVID. (P. Ovidius Naso) poeta celeberrimus. V. OVIDIUS §. 1. et 2. in Lexico.

Exstant ejus

1. Heroides, *h. e.* epist. XXI. *scil.*
2. Amorum libri III,
3. Artis amatoriae libri III.,
4. Remedia amoris,
5. Medicamina faciei,
6. Halieuticon (121),
7. Nux,
8. Metamorphoseon libri XV.,
9. Fastorum libri VI.,
10. Tristium libri V.,
11. Epistolarum ex Ponto libri IV.,
12. Ibis,
13. Fragmenta ex *Quintil.*, *Martial.*, *Priscian.* aliisque.

Heroides:

1. Penelope Ulixi,
2. Phyllis Demophoonti,
3. Briseis Achilli,
4. Phaedra Hippolyto,
5. Oenone Paridi,
6. Hypsipyle Iasoni.
7. Dido Aeneae,
8. Hermione Orestae,
9. Deianira Herculi,
10. Ariadne Theseo,
11. Canace Macareo,
12. Medea Iasoni,
13. Laodamia Protesilao,
14. Hypermnestra Lynceo,
15. Sappho Phaoni,
16. Paris Helenae,
17. Helena Paridi,
18. Leander Heroni,
19. Hero Leandro,
20. Acontius Cydippae,
21. Cydippe Acontio.

P

PACAT. (Latinus Drepanius Pacatus) Gallus natione, ex Aginno, nunc *Agen*, ut habet *Sidon. ep.* 8, 11., professor Burdigalensis, et amicus Ausonii: ann. 391. Romae Theodosio I. gratulationem habuit ob Magnum Maximum ab eo Kal. Sept. ann. 388. devictum apud Aquilejam, et interfectum.

Exstat ejus

1. Panegyricus Theodosio Aug. dictus.

PACUV. (M. Pacuvius) Brundusinus, poeta tragicus et comicus celeberrimus. V. PACUVIUS in Lexico.

Exstant ejus tragoediarum fragmenta apud *Cic.*, *Non.*, *Charis.* aliosque. Tragoediarum hi sunt tituli:

1. Anchises,
2. Antiopa,
3. Armorum judicium,
4. Atalanta,
5. Chryses,
6. Dulorestes,
7. Hermiona,
8. Iliona,
9. Medus *al.* Medea,
10. Niptra,
11. Paulus,
12. Periboea,
13. Pseudo,
14. Tantalus,
15. Tarentilla,
16. Teucer,
17. Thyestes.

Comoediarum vero hi:

1. Mercator,
2. Tunicularia.

PALLAD. (Palladius Rutilius Taurus Aemilianus) vixit circa finem saeculi a Chr. n. quarti. V. PALLADIUS, ii, in Lexico.

Exstant ejus

1. De re rustica libri XIII.,
2. — insitione liber (122).

PAPINIAN. (L. Aemilius Paulus Papinianus) JCtus illustris, ex Phoenicia, nobili genere natus, obiit a Caracalla ann. a Chr. n. 212. securi percussus, quia ejus fratricidium apud senatum populumque excusare noluerat. V. PAPINIANUS in Lexico.

Exstant ejus in Digestis plurima fragmenta ex

1. libro singulari de adulteriis,
2. libris II. de adulteriis
3. μονοβίβλον,
4. libris II. definitionum,
5. —— XXXVII. quaestionum,
6. —— XIX. responsorum.

PAPIRIUS (Papirius Justus) JCtus, floruit post M. Aurelium Antoninum Aug.

Exstant ejus in Digestis fragmenta ex

1. libris XX. constitutionum.

PAULIN. NOLAN. (Meropius Pontius Anicius Paulinus) Ebromagi nunc *Embraus*, prope Burdigalam in Aquitania circa ann. a Chr. n. 353. natus ex gente patricia, consul fuit suffectus, deinde consularis Campaniae, ann. 409. electus Nolae episcopus, et ann. 431. ibidem obiit. V. PAULINUS §. 2. in Lexico.

Exstant ejus

1. Epistolae XXXI.,
2. Poemata XL. (123).

PAULIN. PELL. (Paulinus Pellaeus) Burdigalensis, sed Pellae natus, ubi pater ejus vice fungebatur, Ausonii poetae nepos, scripsit sequens carmen ann. a Chr. n. 456.

Exstat ejus

1. Eucharisticon.

PAULIN. PETROCOR. (Benedictus Paulinus) ex Petrocorio, nunc *Périgueux*, in Gallia Aquitanica, et Petrocoriensis episcopus. V. PAULINUS §. 3. in Lexico.

Exstant ejus

1. De vita S. Martini libri VI.,
2. — visitatione nepotis sui,
3. Epigramma basilicae S. Martini apud Turones inscriptum (124).

PAULUS (Julius Paulus) JCtus clarissimus, Tyriusne patria fuerit, an Romanus, incertum est. Vixit sub Septimio Severo, ejusque filio Caracalla, et Elagabalo, a quo in exsilium missus, ab Alexandro Severo revocatus et praefectus praetorio nominatus fuit. V. PAULUS, i, in Lexico.

Exstant ejus

1. Receptarum sententiarum libri V.,
2. Fragmenta in Digestis plurima ex
   1. libris III. de adulteriis,
   2. —— XXIII. brevium,
   3. —— II. de censibus,
   4. —— III. decretorum,
   5. —— LXXX. ad edictum praetoris,
   6. —— II. ad edictum aedilium curulium,
   7. —— V. epitomarum,
   8. —— III. fideicommissorum,
   9. —— II. institutionum,
   10. —— II. de jure fisci,
   11. —— III. ad legem Aeliam Sentiam,
   12. —— II. ad legem Juniam,
   13. —— X. ad legem Juliam et Papiam,
   14. —— III. manualium,
   15. —— IV. ad Neratium,
   16. —— II. de officio proconsulis,
   17. —— XVIII. ad Plautium,
   18. —— XXVI. quaestionum,
   19. —— VII. regularum,
   20. libro singulari regularum,

---

(120) ab orbe condito ad ann. a Chr. n. 417.

(121) *Wernsdorfius* in opere saepius citato T. 1. p. 144 — 147. multis argumentis istud carmen *Ovidio* abjudicat, illudque potius Veidio alicui, P. Veidii Pollionis liberto, tribuit. Idemque *ibid.* p. 147. alterum *Halieuticon*, quod *Hier. Columna* primus edidit ad *Ennii fragmenta* p. 153. supposititium omnino esse arbitratur.

(122) elegiaco carmine scriptus.

(123) Ex his priora XXXVIII. praeter alios edidit *Muratorius* Veronae ann. 1736., et *Pasqu. Amatius* in *Collect. Pisaur.* T. 5. p. 258 — 330., quibus inserendi sunt versus vulgati a *Jo. Aloys. Mingarellio* in *Anecdotor. fascic.* Romae ann. 1756.: duo vero postrema ex Cod. Vaticano iterum edidit *A. Maius* in *Classic. auct.* T. 5. p. 369., cujus praefationem *ibid.* p. XLI. et seqq. consulas, oportet.

(124) Haec edidit *Pasqu. Amatius* in *Collect. Pisaur.* T. 9. p. 6 — 34., cujus editionem sequimur.

21. libris XXIII. responsorum,
22. —— XVI. ad Sabinum,
23. —— V. sententiarum,
24. —— IV. ad Vitellium Sabinum,
25. libro de actionibus,
26. ——— concurrentibus actionibus,
27. ——— adulteriis,
28. ——— appellationibus,
29. ——— articulis liberalis causae,
30. ——— assignatione libertorum,
31. libris II. de censibus,
32. libro de cognitionibus,
33. ——— conceptione formularum,
34. ——— dotis repetitione,
35. ——— excusationib. tutelarum,
36. ——— tacito fideicommisso,
37. ——— forma testamenti,
38. ——— inofficioso testamento,
39. ——— instructo et instrumento,
40. ——— intercessionib. feminarum,
41. ——— publicis judiciis,
42. ——— septemviralib. judiciis,
43. ——— jure codicillorum,
44. ————— fisci,
45. ————— libellorum,
46. ————— patronatus,
47. ————— singulari,
48. ——— juris et facti ignorantia,
49. ——— ad legem Cinciam,
50. ————— Falcidiam,
51. ————— Fusiam Caniniam,
52. —— de legitimis hereditatibus,
53. ——— liberali causa,
54. ——— libertatibus dandis,
55. ——— officio adsessorum,
56. ——————— consulis,
57. ——————— praefecti vigilum,
58. ————————— Urbi,
59. —— ad orationem D. Antonini et Commodi,
60. ——————— D. Severi,
61. ——————— D. Severi et Commodi,
62. —— de poenis militum,
63. ——————— omnium legum,
64. ——————— paganorum,
65. ——— portionib., quae liberis damnator. conceduntur,
66. —— ad regulam Catonianam,
67. —— de secundis tabulis,
68. ——— senatusconsultis,
69. —— ad S. C. Libonianum seu Claudianum,
70. ——————— Orfitianum,
71. ——————— Silanianum,
72. ——————— Tertullianum,
73. ——————— Turpilianum,
74. ——————— Vellejanum,
75. —— de variis lectionibus,
76. ——— usuris,
77. notis ad librum IV. digestorum Juliani,
78. ——————— VIII. digestor. ejusdem,
79. ——— Julianum,
80. ——— librum X. quaestionum Papiniani,
81. ——————— XXXI. earundem,
82. ——————— V. responsorum ejusdem,
83. ——— Scaevolam.

PAUL. DIAC. (Paulus Warnefridi F.) Aquilejensis diaconus V. PAULUS § 3. in Lexico.
Exstant ejus
1. Historiae miscellae libri XXII.,
2. De gestis Langobardorum libri VI.

PELAGON. (Pelagonius) scriptor veterinarius, vixit saeculo Christi quarto, atque aetate anterior est *Vegetio*, qui in suo *De re veterinaria* opere illius verba saepe protulit, modo expresso, modo suppresso auctoris nomine.

Hujus scriptoris opus edidit primus ex Cod. Richard. *Cajet. Cionius* Florentiae ann. 1826. 8.° cum *Josephi Sarchiani* versione Italica: cujus *αὐθεντίαν* infirmare aggressus est *Hieronym. Molinus* eo libro, cui titulus: *Sopra la veterinaria di Pelagonio pubblicata in Firenze nel* 1826. *qual opera originalmente Latina, Padova,* 1828. 8.°, in quo multis quidem et satis eruditis argumentis ostendere conatus est, opus illud Graece primum ab auctore suo scriptum, recentioribus deinde saeculis, post renovatum in Italia litterarum studium, ab ignoto quodam homine in Latinam linguam versum fuisse. Huic sententiae refragatus est idem *Cajet. Cionius* duabus epistolis, in *Antolog. di Firenze n.* 78. *Giugno* 1827., et ibidem *n.* 93. *Settembre* 1828. editis. Cum itaque ea, quae de hac controversia, utrum scilicet quae exstat *Pelagonii Veterinaria* Latina civitate donanda sit, necne, serius quidem quam opus fuerat, adversa valetudine impeditus attente perlegissem, tum demum propter fragmenta quaedam *Pelagonii* in vetustissimo Cod. palimpsesto Bobiensi, quod nunc exstat in bibliotheca Vindobonensi, reperta et edita, tum quia ipsa indoles elocutionis Latinae, et quaedam etiam voces Latinam probe, minime vero Graecanicam originationem ostentant, in eam sum deductus sententiam, ut *Pelagonii* opus genuinum Latinae linguae monumentum esse arbitrarer. Hinc ejusdem operis plurima loca, quae nova Latina vocabula continebant, quaeque alia itidem antea dubiae auctoritatis confirmare possent, in posteriorem Lexici partem admisi. Quare arbitror, futuro Lexicographo confidenter omnino colligenda esse, interpretanda, et suis quaeque locis Lexico Latino inserenda ea etiam vocabula a *Pelagonio* usurpata, et a me in prioribus alphabeti litteris praetermissa.
Exstat ejus
1. Veterinaria.

PERS. (A. Persius Flaccus) Volaterranus, natus ann. a Chr. n. 34., defunctus ann. 62. V. PERSIUS §. 2. in Lexico.
Exstant ejus
1. Satyrae VI. (125).

PERVIGIL. VEN. (Pervigilium Veneris) vetus poema, de quo V. PERVIGILIUM §. 3. in Lexico.

PETRON. (T. Petronius Arbiter) vixit, scripsitque sub Claudio et Nerone, quod, praeter *Cat. Jannellium* in *Dissert. III.* ad *Perottin. Cod.*, novis argumentis probat *Jo. Casp. Orellius* in *Collect. Inscript. Latin. n.* 1175. V. PETRONIUS §. 1. et 2. in Lexico. In citandis hujus scriptoris locis utimur editione *P. Burmanni* Amstelodami ann. 1743. T. 2. 4.°
Exstat ejus
1. Satyricon,
2. Fragmenta (126).

PHAEDR. (Phaeder seu Phaedrus) poeta elegantissimus. V. PHAEDRUS in Lexico.
Exstant ejus
1. Fabularum libri V.

PHILARGYR. (Junius Philargyrius) scholiastes Virgilii, qui haud longe abfuisse videtur a *Servii* aetate.
Exstant ejus
1. Scholia in bucolica et georgica Virgilii.

PHOCAS, grammaticus urbis Romae, *Prisciano* et *Cassiodorio* antiquior.
Exstant ejus
1. Ars seu de nomine et verbo (127),
2. De aspiratione (128),
3. Epigramma (129),
4. Vita Virgilii (130).

PLAUT. (M. Accius Plautus) poeta comicus, Sarsinas in Umbria, natus ann. U. C. 527., obiit ann. 570. V. PLAUTUS §. 2. in Lexico.
Exstant ejus comoediae, quarum hi sunt tituli:
1. Amphitruo,
2. Asinaria,
3. Aulularia,
4. Bacchides,
5. Captivi,
6. Casina,
7. Cistellaria,
8. Curculio,
9. Epidicus,
10. Menaechmi,
11. Mercator,
12. Miles gloriosus,
13. Mostellaria,
14. Persa,
15. Poenulus,
16. Pseudolus,
17. Rudens,
18. Stichus,
19. Trinummus,
20. Truculentus,

Fragmenta deperditarum, quarum hi:
1. Ἄχαρι studium,
2. Agroicus,
3. Addictus,
4. Artamon,
5. Astraba seu Clitellaria,
6. Baccharia,
7. Bis compressa seu Boeotia,
8. Calceolus,
9. Carbonaria,
10. Caecus seu Praedones,
11. Colax,
12. Condalium,
13. Commorientes,
14. Cornicularia,
15. Dyscolus,
16. Feneratrix,
17. Fretum,
18. Frivolaria,
19. Fugitivi,
20. Gastron,
21. Hortulus,
22. Lenones sive Gemini,
23. Medicus,
24. Nervolaria,
25. Parasitus piger sive Lipargus,
26. Phagon,
27. Plocion,
28. Scytha liturgus,
29. Syrus,
30. Trigemini,
31. Vidularia.

Item alia fragmenta inedita tum earum, quae exstant, tum deperditarum edidit *A. Maius* ex Cod. palimpsesto bibliothecae Ambros. Mediolani ann. 1815. 8.°; quae novis curis illustrata iterum vulgavit *Frid. Osannus* Berolini ann. 1816. 8.° in *Analect. crit.* p. 205—228. Horum fragmentorum aliquot in Lexico citantur.

PLIN. (C. Plinius Secundus) Comensis, natus ann. a Chr. n. 23., obiit ann. 79. V. PLINIUS §. 1. in Lexico. In ejus locis citandis utimur editione *Jo. Harduini* Parisiis ann. 1723. T. 3. fol.
Exstant ejus
1. Historiae naturalis libri XXXVII. (131).

PLIN. (C. Plinius Caecilius Secundus) Comi natus ann. a Chr. 62., obiit fortasse ann. 110. V. PLINIUS §. 2. in Lexico. In ejus locis citandis utimur plerumque editione *Cortii* et *Longolii* Amstel. ann. 1734. 4.°
Exstant ejus
1. Epistolarum libri X.,
2. Panegyricus Trajano Aug. dictus.

POLEM. (Polemius Silvius) episcopus Octodurensis, vixit saeculo Christi quinto.
Exstat ejus
1. Kalendarium seu Laterculus (132).

POLLIO. V. ASIN.

POMPEJUS grammaticus incertae aetatis. Illius opera primus edidit *Frid. Lindemannus* Lipsiae ann. 1820. 8.°, qua editione utimur in citandis in Lexico nonnullis novis vocabulis, ut in INCONSONANS.
Exstant ejus
1. Commentum artis Donati,
2. Commentariolum in librum ejusdem de barbarismis et metaplasmis.

POMPEJUS (A. Pompejus Bithynicus) praetor Siciliae, cum Caesar in senatu trucidatus est Idib. Mart. ann. U. C. 710.
Exstat ejus
1. Epistola ad *Cic. Fam.* 6, 16.

POMPEJUS (Cn. Pompejus Magnus) celeberrimus belli dux, post pugnam Pharsalicam a C. Julio Caesare devictam in Aegyptum ad Ptolemaeum regem confugiens, ejusdem jussu est interfectus ann. U. C. 704.
Exstant ejus
1. Epistolae VII. (133).

POMPONIUS (L. Pomponius) Bononiensis, comoediarum Atellanarum scriptor, natus ann. U. C. 664. V. POMPONIUS §. 2. in Lexico.
Exstant ejus comoediarum fragmenta, quarum hi sunt tituli:
1. Adelphi,
2. Aeditumus,
3. Agamemnon suppositus,
4. Aleones,
5. Annulus posterior,
6. Asina seu Asinaria,
7. Atreus,
8. Auctoratus,
9. Augur,
10. Bucco adoptatus,
11. Calendae Martiae,
12. Campani,
13. Capella,
14. Citharista,
15. Collegium,
16. Concha,
17. Conditiones,
18. Cretula seu Petitor,
19. Decuma fullonis,
20. Dives,
21. Dotata,
22. Ergastulum,
23. Fullo,
24. Haruspex seu Praeco rusticus,
25. Heres petitor,
26. Hirnea Pappi,
27. Lar familiaris,
28. Leno,
29. Macci gemini,
30. Maccus,
31. Maccus miles,
32. Maccus sequester,
33. Maevia,
Marsupium V. Vacca,
34. Medicus,
35. Munda,
36. Nuptiae,
37. Pannuceati,
38. Pappus agricola,
39. Pappus praeteritus,
40. Patruus,
Petitor. V. Cretula,
41. Philosophia,
42. Pictores,
43. Piscatores,
44. Pistor,
45. Placenta,
46. Portus,
Praeco rusticus. V. Haruspex.
47. Praeco posterior,
48. Praefectus morum,
49. Prostibulum,
50. Pytho Gorgonius,
51. Quinquatria,
52. Rusticus,
53. Sarcularia,
54. Sponsa Pappi,
55. Togati,
56. Vacca seu Marsupium,
57. Verniones,
58. Verres aegrotus.

POMPONIUS (Sex. Pomponius) JCtus, V. POMPONIA §. 4. in Lexico.
Exstant ejus in Digestis fragmenta ex
1. libris II. enchiridii,
2. —— XX. epistolarum,
3. —— V. fideicommissorum,
4. —— IL. lectionum ad Q. Mucium,
5. —— VII. ad Plautium,
6. libro regularum,
7. libris XXXVI. ad Sabinum,
8. —— V. senatus consultorum,
9. —— XLI. variarum lectionum,
10. —— V. digestorum,
11. —— LXXIX. ad edictum,
12. —— VIII de stipulationibus,

PORCIUS (M. Porcius Latro) declamator, obiit ann. U. C. 750.
Exstant ejus
1. Declamatio in L. Sergium Catilinam,

(125) hexametris versibus exaratae, ut aliorum quoque poetarum satyricorum, quibus praemittitur prologus versibus XIV. Hipponacteis seu scazontibus constans.
(126) quae in plerisque editionibus *Petronii satyrico* subjungi solent.
(127) apud *Putsch.* p. 1683—1687.
(128) apud *eund.* p. 1688—1724.
(129) in *Anthol. Lat.* T. 1. p. 352. *Burm.*
(130) versibus hexametris CVII. constans, quibus praemittitur prologus seu praefatio ex XXIV. sapphicis hendecasyllabis, *ibid.* p. 361.

(131) quorum primus continet praefationem ad T. Vespasianum Caesarem, et elenchon librorum sequentium.
(132) qui singulis mensibus Christianorum et Gentilium festa commemorat. Hujus aliqua habita fuit in Lexico ratio.
(133) inter Epist. *Cic. Att.* 8, 6. una, binae *ibid.* 11., quatuor *ibid.* 12.

2. — — — M. Tullium Ciceronem (134),
3. — — — C. Sallustium Crispum (135).

PORPHYRIO (Pomponius Porphyrio) scholiastes Horatii, incertae admodum aetatis.
Exstant ejus
1. Scholia in Horatium.

PORPHYR. OPTAT. V. OPTATIAN.

POSTUMIUS (A. Postumius Albinus) historicus, qui consul fuit ann. U. C. 603.
Exstant ejus, apud *Gell.* 11, 8., *Macr. Sat.* 2, 16., et *Servium* ad *Virg. Aen.* 9, 710., fragmenta
1. Historiarum libri I.,
2. De adventu Aeneae libri.

PRIAPEJ. (Priapeja) seu diversorum poetarum veterum in Priapum lusus. Hujusmodi vocatur collectio epigrammatum LXXXVII., quae, ut censent plerique eruditi, *Catullo*, *Tibullo*, *Ovidio*, *Martiali*, *Petronio* aliisque etiam poetis sequioris aetatis tribuenda sunt. In citandis locis utimur editione *P. Burmanni*, qui ea epigrammata edidit, et illustravit in *Anthol. Lat.* T. 2. Amstelod. ann. 1773. 4.° p. 478—573.

PRISCIAN. (Priscianus) patria Romanus a plerisque habetur, sed quia Caesareae Palaestinae litteris est institutus, et diutissime versatus est, Caesareensis dicitur. Ceterum Justiniani I. Aug., qui ab ann. a Chr. n. 527. ad ann. 565. imperavit, temporibus vixisse, testis est *Cassiodorus*, qui in inscriptione *Orthogr. c.* 12. illum suo tempore Constantinopoli grammaticae doctorem fuisse affirmat. Docuit enim ibidem in aula imperatoris publico stipendio conductus. V. PRISCIANUS §. 1. in Lexico.
Exstant ejus
1. Commentariorum grammaticorum libri XVIII.,
2. De XII. versibus Aeneidis principalibus liber,
3. — accentibus,
4. — figuris numerorum, et de nummis, vel ponderibus,
5. — metris comicis, seu Terentii, aliorumque comicorum,
6. — de praeexercitamentis rhetoricae ex Hermogene,
7. — declinatione nominum (136),
8. Periegesis ex Dionysio,
9. De ponderibus et mensuris,
10. Phaenomena sive de sideribus (137).

PRISCIAN. THEOR (Priscianus Theodorus), qui perperam *Q. Octavius Horatianus* a quibusdam est appellatus, et hoc nomine aliquoties in Lexico citatus, medicus archiater, floruit sub Gratiano et Valentiniano II., quorum ille ann. a Chr. n. 367., hic ann. 375. imperare coepit. In locis citandis ex libris *de medicina* utimur editione Aldina Venetiis ann. 1547. fol. In libro vero *de diaeta*, qua usus fuerit *Forcellinus* editione, prorsus ignoro. V. PRISCIANUS §. 2. in Lexico.
Exstant ejus
1. De medicina libri IV.,
2. — diaeta seu de rebus salubribus liber.

PROBUS (M. Valerius Probus) grammaticus. Plures fuerunt hoc nomine grammatici, quorum mentio est apud *Suet. Gramm.* 24., *Gell.* 1, 15. et alibi, et *Macrob. Sat.* 5, 22., quique variis temporibus vixerunt; unus ex his fuit ille, cujus Exstant, apud *Putsch.* p. 1385—1543.,
1. Grammaticarum institutionum libri II.,
2. De notis Romanorum interpretandis libellus (138),
3. Commentaria in Virgilii Bucolica et Georgica (139).

PROCULUS JCtus. Alii putant, fuisse illum *Licinium Proculum*, qui praefectus praetorio fuit sub Othone Aug., alii *Sempronium Proculum*, qui posteriore tempore vixit. Illud certissimum est, tantae illum fuisse auctoritatis, ut Labeonis primum asseclae, deinde Proculi ab eodem Proculejanorum nomen sibi adsciverint. V. PROCULUS §. 2. in Lexico.
Exstant ejus in Digestis fragmenta ex
1. Libris XI. epistolarum,
2. —— III. ex posterioribus Labeonis,
3. Notis apud Labeonem.

PROPERT. (Sex. Aurelius Propertius) satis probabiliter natus fuisse videtur ann. U. C. 702. Mevaniae, seu, secundum alios, Hispelli in Umbria, Italiae regione, obiisse autem creditur ann. 743. V. PROPERTIUS in Lexico. In citandis hujus poetae locis utimur editione, qua usus est etiam *Forcellinus*, nempe Amstelodamensi ann. 1727. 4.° a *Jan. Broukhusio* curata. In hac porro ordo elegiarum alius omnino est ab eo, quem secuti sunt *Vulpius*, *Barthius*, ac praecipue *Chr. Theoph. Kuinoelus* in sua editione Lipsiensi ann. 1805. T. 2. 8.°, cujus tamen lectiones et interpretationes nonnunquam sequimur, quoties scilicet rectius, quam alii editores et interpretes, textum constituisse et explicasse nobis visus est.
Exstant ejus
1. Elegiarum libri IV.

PROSPER AQUIT. (Prosper Tiro) Aquitanicus, floruit circa ann. a Chr. n. 440., et ann. 463. obiisse videtur.
Exstant ejus
1. Epigrammata CVI. ex sententiis D. Augustini,
2. — — — — II. in obtrectatorem ejusdem,
3. Carmen de ingratis contra Pelagianos,
4. ——— ad uxorem,
5. Epitaphium Nestorianae et Pelagianae haereseos (140).

PRUDENT. (M. Aurelius Clemens Prudentius) Calagurritanus fuisse videtur, natus est ann. a Chr. n. 348., quo vero anno et ubinam obierit, incertum. V. PRUDENTIUS in Lexico. In ejus locis citandis utimur omnium optima editione *Faustini Arevalo* Romae ann. 1788. 1789. T. 2. 4.°
Exstant ejus
1. Cathemerinon liber XII. hymnis constans,
2. Apotheosis,
3. Hamartigenia,
4. Psychomachia,
5. Diptychon libri II.,
6. Adversus Symmachum libri II.,
7. De coronis seu περὶ στεφάνων hymni XIV,
   1. in honorem Ss. Hermetis et Celedonii,
   2. — — — — S. Laurentii,
   3. — — — — S. Eulaliae,
   4. — — — — XVIII. martyrum Caesaraugustanorum,
   5. — — — — S. Vincentii,
   6. — — — — Ss. Fructuosi, Augurii et Eulogii,
   7. — — — — S. Quirini,
   8. de loco, in quo martyres passi sunt, nunc baptisterium est,
   9. passio S. Cassiani,
   10. — — S. Romani,
   11. — — S. Hippolyti,
   12. — — Ss. apostolorum Petri et Pauli,
   13. — — S. Cypriani,
   14. — — S. Agnetis.
   Epilogus.

PSEUDO-PINDARUS. Hoc nomine videtur appellandus auctor carminis, quod in editionibus modo *Homerus de bello Trojano*, modo *Homeri opus per Pindarum Thebanum*, modo *Epitome Iliados Homeri Pindaro Thebano auctore* dicitur. Constat millibus septuaginta quinque versibus hexametris, non inelegantibus, et in quibus quaedam sunt nova vocabula futuro Lexicographo colligenda atque interpretanda. Illius auctor ignotus quidem est, sed *Wernsdorfius*, qui illud edidit et illustravit in *Poet. Lat. min.* T. 4. p. 617. — 752., haud improbabili conjectura putat, tribuendum esse *Rufo Festo Avieno*, qui aliis jam editis operibus inclaruit: ipse tamen editor huic carmini titulum fecit: *Incerti auctoris Epitome Iliados Homeri*; cujus operis auctor non Iliados quidem Graece textum, quod contraheret, respexit, sed antiquiorem ejus versionem Latinam, neque eam sinceram, neque Homericis ubique respondentem, sed interpolatam sententiis et fabulis aliorum poetarum, et praecipue ad Virgilii imitationem accommodatis, ante oculos habuisse putandus est.

P. SYR. Publius mimographus, Syrus natione. V. PUBLIUS §. 2. in Lexico.
Exstant ejus
1. Mimi seu sententiae (141).

Q

QUADRIGAR. V. CLAUD. QUADRIGAR.

QUINTIL. (M. Fabius Quintilianus) rhetor clarissimus, qui primus Romae publice docuit: consul fuit suffectus sub Domitiano, natus ann. a Chr. n. 42., vixit ad multam aetatem, mortuus enim est post ann. a Chr. n. 118. V. QUINTILIANUS §. 1. in Lexico. In locis citandis usus est *Forcellinus* editione *P. Burmanni* Lugd. Bat. ann. 1720. T. 4. 4.°, nos vero in multis editionem consuluimus *G. Lud. Spaldingii* Lips. ann. 1798. — 1816. T. 4. 8.°
Exstant ejus
1. De institutione oratoria libri XII.,
2. Declamationes majores XIX,
3. Excerpta ex declamationibus XV.,
4. Declamationes minores CXLV (142),
5. Declamatio pro tribuno Mariano contra militem (143).

R

RABIR. (C. Rabirius) poeta epicus, cujus meminere *Ovid. Pont.* 4, 16, 5., *Vellej.* 2, 36., *Quintil.* 10, 1. §. 90. et *Fulgent. de prisc. serm.* n. 58. Illius poema de bello Actiaco Octaviani adversus Antonium videtur laudare *Senec. Benef.* 6, 3., cujus etiam hemistichium affert. Ad eundem vero pertinere putant plerique recentiores eruditi fragmentum LXII. hexametris constans, in *Papyris Herculanensibus* T. 2. editum Neapoli primum ann. 1809. et a *Nic. Ciampittio* suppletum et illustratum; tum iterum editum novisque conjecturis integritati suae restutum a *Jo. Theoph. Kreyssigio* Schneebergae ann. 1814. 4.° Quamvis nullum ex hoc fragmento novum vocabulum Lexico addere liceat, ultimus tamen ejus versus propter sententiae gravitatem et dictionis elegantiam mihi videtur hic adducendus:

Consiliis nox apta ducum, lux aptior armis.

REPOSIAN. (Reposianus) poeta non optimae quidem, sed sequioris et ignotae aetatis, cujus exstat *Epithalamium* inscriptum *Concubitus Martis et Veneris* CLXXXII. hexametris constans, ac sententiis amoenioribus et poetico colore pulcre satis exornatum. Ejus loca aliquot in Lexico adduximus ex editione *Jo. Christ. Wernsdorfii*, qui in *Poet. Lat. min.* T. 4. p. 319. — 345. illud ann. 1785. Altenburgi edidit atque illustravit.

RHEMN. PALAEM. (Q. Rhemnius Palaemon) Vicetinus, grammaticus. V. PALAEMON §. 3. in Lexico. Ejus vitam habes apud *Suet. Gramm.* 23., atque eidem tribuuntur opera, de quibus mox.
Exstant ejus
1. Ars grammatica (144),
2. Carmen de ponderibus et mensuris (145).

RUFIN. (Licinius Rufinus) JCtus, qui *Paulo* et *Ulpiano* coaevus fuit.
Exstant ejus in Digestis fragmenta ex
1. libris XII. regularum.

RUFIN. (Rufinus) Antiochensis, poeta, grammaticus et rhetor, qui extremo saeculo Christi quinto vixisse creditur.
Exstant ejus
1. Epigramma de Pasiphae (146),
2. — — — — — amore (147),
3. In metra Terentiana (148),
4. De metris comicis Terentii, Plauti et aliorum (149),
5. — compositione et metris oratorum (150).

RUFUS. V. SEX. RUF.

RUTIL. (Claudius Rutilius Numatianus) natione Gallus. V. RUTILIUS §. 4. in Lexico.
Exstat ejus
1. Itinerarium (151).

RUTIL. LUP. (P. Rutilius Lupus) rhetor et orator. V. RUTILIUS §. 3. in Lexico; ubi in loc. cit. *Martialis* legendum est *Tutilium*, non *Rutilium*, ut probat *Spaldingius* ad *Quintil.* T. 1 p. 437.
Exstat ejus
1. De figuris sententiarum et elocutionum libri II. (152).

RUTILIUS. V. MAXIMUS JCtus.

S

SABINUS (A. Sabinus) poeta elegiacus, et Ovidio coaevus, qui illius meminit *Amor.* 2, 18, 27.

---

(134) quae falso a quibusdam *Sallustio* tribuitur.
(135) quae itidem falso a nonnullis *Ciceroni* adjudicatur.
(136) Haec opera grammaticalia edita sunt a *Putschio* inter *Grammaticos veteres* saepius citatos, cujus editionem sequimur.
(137) Haec tria carmina hexametris versibus exarata omnium accuratissime edidit *Jo. Chr. Wernsdorfius* in *Poet Lat. min.* T. 5. P. I. p. 252—522. Ceterum carmen *de ponderibus et mensuris* plerique *Q. Rhemnio Fannio Palaemoni* tribuunt, quos contra disputat idem *Wernsdorfius ibid.* p. 235. — 238.
(138) Haec duo opera edita sunt a *Putsch. p. cit.*
(139) Haec autem in pluribus Virgilii editionibus leguntur.
(140) In citandis aliquot hujus scriptoris locis sequimur editionem *Pasqu. Amatii*, qui ea poemata vulgavit in sua *Collectione Pisaur. omn. Poet. Latin.* T. 5. p. 363 — 388.
(141) In hujus auctoris locis citandis utimur omnium optima editione Lipsiae ann. 1822. 8.° a *Jo. Conr. Orellio* curata. qui ibidem ann. 1824. 8.° edidit *Supplementum editionis Lipsiensis novissimae sententiarum Publii Syri, et D. Laberii.*
(142) De declamationibus majoribus earundemque excerptis, atque item de minoribus V. QUINTILIANUS §. 2. in Lexico. In his citandis habita est ratio declamationum CCCLXXXVIII., quarum tamen priores CCXLIII. periere.
(143) Haec declamatio, ex qua aliquot loca citat in Lexico *Forcellinus*, merito spuria illi videtur, aliisque item criticis, et a rhetore quopiam infimae Latinitatis tempore conscripta.
(144) apud *Putsch.* p. 1365 — 1386.
(145) quod plerique rectius *Prisciano* adscribendum putant.
(146) in *Antholog. Lat.* T. 1. p. 653. *Burm.*
(147) *ibid.* p. 542.
(148) apud *Putsch.* p. 2705 — 2708.
(149) apud *eund.* p. 2709 — 2724.
(150) inter *Antiq. rhetores Lat.* a *Claud. Capperonerio* editos p. 346 — 357.
(151) Hoc opus versibus elegiacis scriptum, et in duos libros divisum est, quod omnium accuratissime edidit et adnotationibus illustravit *Jo. Christ. Wernsdorfius* in *Poet. Lat. min.* T. 5. P. 1. p. 77 — 202., qua editione in citandis ejus locis utimur.
(152) inter *Antiq. rhetores Lat.* a *Cl. Capperonerio* editos p. 1 — 14.

et *Pont.* 4, 16, 13. — 16., ex quo postremo loco illud etiam novimus, *Sabinum* praemortuum *Ovidio* fuisse, et reliquisse opus imperfectum *de fastis*, de quibus postea cecinit ipse *Oviduis*. V. SABINUS §. 4. in Lexico.

Exstant ejus
1. Elegiae III. tribus *Ovidii* epistolis, quae heroides appellantur, respondentes, nimirum
   1. Ulixes Penelopae,
   2. Demophoon Phyllidi,
   3. Paris Oenona.

SABINUS (Masurius Sabinus) JCtus sub Tiberio. V. MASSURIUS (rectius scribendus videtur MASURIUS) et MASURIANUS et SABINIANUS § 1. in Lexico.

Exstant ejus in Digestis fragmenta ex
1. libris III. juris civilis,
2. libro memorialium,
3. —— II. responsorum,
4. libris ad Vitellium.

SALEJUS (Salejus Bassus) poeta, Lucani amicus, qui sub Claudio, Nerone et Vespasiano vixit. Ejus meminere *Quint.* 10, 1. §. 90., *Auct. dial de orat.* 5. et 9., *Juvenal.* 7, 81., aliique. Plures eruditi eidem tribuunt *Carmen ad Pisonem*, *h. e.* L. Calpurnium Pisonem, qui in Neronem conspirationis reus occisus est. *Jo. Christ. Wernsdorfius* id praecipue probare aggressus est multis firmisque argumentis in *Poet. Lat. min.* T. 4. p. 36. — 48., ac ipsum carmen ibidem edidit et illustravit p. 236. — 282. cum hoc titulo: *Saleji Bassi ad Calpurnium Pisonem poemation Lucano vulgo adscriptum.*

Ejus itaque exstat
1. Carmen ad Pisonem.

SALLUST. (C. Sallustius Crispus) historicus celeberrimus, natus Amiterni in Sabinis ex familia plebeja ann. U. C. 668., obiit ann. 719. V. CRISPUS §. 4. in Lexico. In citandis ejus locis utitur *Forcellinus* editione *Josephi Wassii* Cantabrigiae ann. 1710. T. 2. 4.°; quibusdam tamen nos sequimur editionem *Car. Henr. Frotscheri Lips.* 1825. T. 2. 8.°

Exstant ejus
1. De bello Catilinario seu de conjuratione Catilinae,
2. — —— Jugurtino,
3. Fragmenta historiarum librorum V. (153),
4. Epistolae II. ad C. Caesarem de republica ordinanda (154),
5. Declamatio in M. Tullium Ciceronem (155).

SALVIAN. (Salvianus) Coloniaene Agrippinae, an Treviris natus fuerit, ambigitur, presbyter Massiliensis, obiit Massiliae ann. a Chr. n. 496. aetate annorum circiter centum. Ejus pauca quaedam loca citat *Forcellinus*, nos plura alia in Lexicon admisimus, editione usi *Steph. Baluzii* Parisiis ann. 1684. 8.°

Exstant ejus
1. De gubernatione Dei libri VIII.,
2. Adversus avaros libri IV.,
3. Epistolae IX.

SATURNIN. (Q. Claudius Saturninus) JCtus, incertae aetatis.
1. libro singulari de poenis paganorum.

SCAEVOLA (Q. Cervidius Scaevola) JCtus, sub M. Aurelio Aug. V. SCAEVOLA §. 3. in Lexico.

Exstant ejus in Digestis fragmenta ex
1. libris XL. digestorum,
2. notis ad librum XXII. digestorum Juliani,
3. —— — — — VII. eorundem,
4. libro de quaestione familiae,
5. libris XX quaestionum,
6. libro quaestionum publicarum,
7. libris IV. regularum,
8. libris VI. responsorum,
9. libro ὅρων,
10. notis ad Marcellum.

SCAEVOLA (Q. Mucius Scaevola) JCtus. V. SCAEVOLA §. 2. in Lexico. Hic in Digestis saepius *Mucius Scaevola* appellatus, aliquando tantummodo *Scaevola*, ut etiam in Lexico.

Exstant ejus in Digestis fragmenta ex
1. libro singulari ὅρων,
2. —— II. juris civilis.

SCAURUS (C. Terentius Scaurus) grammaticus. V. TERENTIUS Scaurus in Lexico.

Exstant ejus
1. De orthographia liber (156),
2. Fragmenta commentariorum in *Virgilii* Aeneidem (157).

SCRIBON. (Scribonius Largus Designatianus) medicus, sub Tiberio et Claudio, stilo tamen horrido scripsit. In citandis ejus locis utitur *Forcellinus* editione *Jo. Rhodii* Patavina ann. 1655. 4.° V. SCRIBONIUS §. 2. in Lexico.

Exstant ejus
1. De compositione medicamentorum libellus,
2. Fragmenta de simplicibus.

SEDUL. (Coelius Sedulius) poeta Christianus, presbyter, et ex sententia quorundam eruditorum episcopus in Achaia, ubi carmina sua scripsit inter ann. a Chr. n. 424. ad 450., atque ubi paulo post obiit. V. SEDULIUS in Lexico. In locis citandis *Forcellinus* utitur editione *Christoph. Cellarii* Halae Magdeburg. ann. 1704. 8.°, nos in quibusdam omnium optima *Faustini Arevali* Romae ann. 1794. 4.°

Exstant ejus
1. Carmen Paschale, seu mirabilium divinorum libri V.,
2. Elegia (158),
3. Hymnus (159),
4. Epigramma.

SEMPRON. ASELLIO (P. Sempronius Asellio) historicus, tribunus militum fuit in bello Numantino, quod ab ann. U. C. 613. ad ann. 621. gestum est. Historiam rerum, quibus ipse interfuit, conscripsit, teste *Gell.* 2, 13. Ejus mortem miserrimam narrat *Val. Max.* 9, 7 *n.* 4. In Lexico quandoque *Asellio* tantum nuncupatur.

Exstant ejus fragmenta
1. librorum XIV. historiarum.

SCTUM DE BACCHAN. (Senatusconsultum de bacchanalibus) quo ann. U. C. 568., ante Chr. n. 186. sancitum est, ne qua Bacchanalia Romae, neve in Italia essent; compertum enim fuerat, in iisdem stupra promiscua ingenuorum feminarumque esse, falsos etiam testes, falsa signa, venena indidem, intestinasque caedes, quorum multa dolo, multa per vim fieri. Haec fuse persequitur *Liv.* 29, 8. — 18. Hujusmodi monumentum aere insculptum exstat nunc Vindobonae, editum vero est a *Fabrett. Inscript.* p. 427., accuratius a *Matth. Aegyptio* Neapoli ann. 1729., ex quo plura vocabula *Forcellinus*, quaedam nos ipsi Lexico adjecimus.

SENEC. (M. Annaeus Seneca) rhetor celebris, ordinis equestris, pater L. Annaei Senecae philosophi, Cordubae in Hispania Baetica natus ann. 58. ante Chr. n., obiit ann. circiter 32. a Chr. n. V. SENECA §. 1. in Lexico. In locis citandis *Forcellinus* utitur editione *Lipsii* et *Gronovii* Amstelodami ann. 1672. 8. T. 2., in quibusdam nos sequimur editionem Bipontinam ann. 1783. 8.°

Exstant ejus
1. Suasoriae VIII. (160),
2. Controversiarum libri V. (161),
3. Excerpta ex controversiarum libris X.,
4. Fragmentum ex controversiis deperditis apud *Quintil.* 9, 2. §. 42.

SENEC. (L. Annaeus Seneca) philosophus, superioris filius, natus Cordubae ann. a Chr. n. 5., obiit ann. 65. V. SENECA §. 2. in Lexico. In locis citandis *Forcellinus* utitur editione *Lipsii* et *Gronovii* Amstelodami ann. 1672. 8.° T. 3., nos aliquando sequimur editionem Lipsiensem *Frid. Ern. Ruhkopfii* ann. 1807. — 1811. T. 5. 8.°

Exstant ejus
1. Consolatio ad Helviam,
2. — — — — Marciam,
3. — — — — Polybium,
4. De beneficiis libri VII.,
5. — brevitate vitae,
6. — clementia libri II.,
7. — constantia sapientis,
8. — de ira libri III,
9. — otio seu secessu sapientis,
10. — providentia,
11. — tranquillitate animi,
12. — vita beata,
13. Apocolocynthosis seu de morte Claudii Caesaris,
14. Epigrammata IX.,
15. Epistolae CXXIV.,
16. Quaestionum naturalium libri VII.,
17. Excerpta e libris Senecae,
18. Fragmenta (162),

SENEC. (L. Annaeus Seneca) poeta tragicus, de quo V. SENECA §. 3. in Lexico. In locis citandis *Forcellinus* utitur editione *Jo. Casp. Schroederi* Delphis ann. 1728. T. 2. 4.°, in quibusdam nos *Torkilli Badeni* Lipsiae ann. 1821. T. 2. 8.°

Exstant ejus tragoediae X. quarum hi sunt tituli:
1. Agamemnon,
2. Hercules furens,
3. — — — Oetaeus,
4. Hippolytus,
5. Medea,
6. Octavia,
7. Oedipus,
8. Phoenissae sive Thebais,
9. Thyesses,
10. Troades.

SENT. AUGURIN. (Sentius Augurinus) poeta, laudatus a *Plin. ep.* 4, 27. et 9, 8., cujusque poemation priore *loc. cit.* profert minime quidem dignum iis laudibus, quibus illud ibidem extulit.

SEREN. (A. Septimius Serenus) Afer natione, sed admodum puer in Italiam adductus, ibique educatus foro et eloquentiae operam dedit, sed praecipue rura coluit, et lyrica poesi delectatus est: vixit sub Flaviis Romae imperantibus: multa scripsit Falisco carmine. Eidem vero tribuit *Wernsdorfius* in *Poet. Lat. min.* T. 2. p. 254. — 260. duo poemata, quae *Moretum* et *Copa* appellantur, quaeque plerique *Virgilio* adjudicant.

Exstant ejus fragmenta
1. Opusculorum ruralium (163).

SEREN. SAMMONIC. (Serenus Sammonicus) medicus. V. SERENUS, 1, in Lexico. In locis citandis utitur *Forcellinus* editione *P. Burmanni* inter *Poet. Lat. min.* Leidae ann. 1731. et *Jo. Bapt. Morgagni* Patavii ann. 1750. 8.° una cum *A. Cornelio Celso.*

Exstant ejus
1. De medicina liber (164),
2. Fragmenta 1. ex libro V. rerum reconditarum (165),
   2. ex ejus epistola (166),
   3. de lege Fannia (167).

SERG. (Marius Sergius) grammaticus, incertae aetatis, sed *Servio* posterior.

Exstant ejus
1. In primam Donati editionem commentarius,
2. —, secundam ejusdem etc. (168).

SERV. (Maurus Servius Honoratus) grammaticus et scholiastes *Virgilii* celeberrimus, vixit exeunte saeculo Christi quarto, et ineunte quinto sub Valentiniano III. Aug., qui imperavit ab ann. 425. ad 455. Ejus opera, a posterioribus grammaticis interpolata sunt; maximi tamen habenda, quippe quae mythologiam, historiam, et antiquam eruditionem summopere illustrant. V. SERVIUS § 5. in Lexico. In citandis ejus locis *Forcellinus* utitur editione *Pancr. Masvicii* in *Virgilio* ann. 1717. Leovardiae T. 2. 4.° edito, nos saepe consuluimus editionem *P. Burmanni* junioris Amstel. ann. 1746. T. 4. 4.°, atque etiam *Commentariorum Servianorum* editionem Gottingensem ann. 1826. T. 2. 8.° ab *A. Alberto Lion* curatam.

Exstant ejus
1. Commentarius in Virgilii Bucolica, Georgica et Aeneidem.
2. In secundam Donati editionem interpretatio,
3. De ratione ultimarum syllabarum liber,
4. Ars de centum metris seu centimetrum (169),
5. Ars grammatica (170)

SEVER. (Cornelius Severus) poeta temporis Augustei, cui vulgo adscribitur *carmen de Aetna*, quodque saepius citatur in Lexico. Verum *Jo. Chr. Wernsdorfius* in *Poet. Lat. min.* T. 4. p. 3. — 24. multis quidem firmisque argumentis probat, illi abjudicandum, ac potius *Lucilio Juniori* tribuendum esse. Idem tamen *ibid.* p. 25. — 27. attribuendum censet *Cornelio Severo* tum *fragmentum de morte Ciceronis*, tum alia quaedam, quae a grammaticis et scholiastis antiquis afferuntur, quaeque ipse *ibid.* p. 217. — 228. collegit et commentatus est. V. SE-

---

(153) In his fragmentis colligendis plurimi editores operam suam navarunt, nos saepe sequimur editionem Lipsiensem jam supra cit. *Frotscheri*. Hic vero non incongruum videtur, lectores monere, fragmentum e *lib.* 3. *historiar.*, quod ad Spartaci bellum servile pertinet, jam ann. 1580. Artuerpiae inter Sallustianas reliquias a *Jano Dousa* prius editum, deinceps ab aliis repetitum, tandem *A. Maium* illus ex archetypo Cod. palimpsesto Vaticano, aere excusum, a pluribus ridiculisque mendis, quibus antea scatebat, emendatum, notisque criticis locupletatum, eruditis legendum proposuisse in *Classic. auct.* T. 1. p. 416 — 420. Romae ann. 1828.

(154) Hae a plerisque criticis *Sallustio* abjudicantur.

(155) Haec *Porcio Latroni*, aut alii cuipiam declamatori tribuenda videtur.

(156) apud *Putsch.* p. 2249 — 2264.

(157) Ex Cod. palimpsesto Veronensi duo eruit fragmenta et cum aliis veterum grammaticorum edidit *A. Maius* inter *Virgilii Maronis interpretes veteres.* Mediolani ann. 1818. 8.°, unde patet, *Chr. Gottl. Heynium* immerito dixisse ad *Virgil.* T. 1. p. CCL. ed. Lips. ann. 1803. „Terentius Scaurus, clarissimus grammaticus, quo jure inter commentatores Virgilii referatur, non invenio.“

(158) Haec in quibusdam editionib. vocatur hymnus I., qui ex reciproco carmine constat.

(159) Abecedario carmine iambico dimetro conscriptus. V. XEROMYRRHA in Lexico.

(160) Quae a quibusdam *suasoria septima* dicitur, ab aliis *historicorum de Cicerone elogia* inscribitur, hisque suasoria octava est septima.

(161) Ex decem controversiarum libris supersunt *primus*, *secundus*, *septimus*, *nonus* et *decimus*, ne hi quidem integri, sed mutili passim corruptique; tres tamen postremi nunc vulgo appellantur *tertius*, *quartus* et *quintus*, atque ita citantur in Lexico.

(162) Praeter jam edita ab aliis, *B. G. Niebuhrius* e Cod. palimpsesto Vaticano edidit Romae ann. 1820. 8.°, una cum *Ciceronis* et *Livii*, etiam *L. Senecae* novum fragmentum: *A.* vero *Maius* ad *Frontinis* opera Romae ann. 1823. 8.° edita p. 331. subdubitare videtur, num hoc fragmentum, cujus in Codice titulus est: *Annaei Senecae quemadmodum amicitia continenda sit*, L. Annaeo philosopho, an M. Annaeo rhetori tribuendum sit.

(163) Plura haec fragmenta a veteribus grammaticis *Terentiano*, *Nonio*, *Diomede* aliisque nobis servata, et in Lexico saepe citata sub nomine hujus auctoris, qui modo *Septim.*, modo *Septim. Ser.*, modo tantummodo *Serenus* appellatur, collegit et adnotationibus illustravit *Wernsdorfius* loc. cit. p. 279 — 292.

(164) In citandis hujus libri locis et capitum, quae sunt LXVI., et versuum his capitibus comprehensorum, qui sunt MCXVI., ratio habetur.

(165) Hos libros citat *Macrob. Saturn.* 5, 9., ibique duo affert evocationis carmina a quodam Furio excerpta.

(166) apud *eund. ibid.* 2, 12.

(167) apud *eund. ibid.* 2, 13.

(168) apud *Putsch.* p. 1825 — 1856.

(169) Haec tria postrema opera edidit *Putsch.* p. 1799 — 1816.

(170) Haec primum edita est ex Cod. MS. Barolinensi a *Frider. Lindemannio* Lipsiae ann. 1820. 8.° una cum *Pompeji* grammatici operibus.

VERUS §. 1. in Lexico.
Exstant ejus
1. Carmen de Aetna,
2. Fragmenta.

SEVER. SANCT. (Severus Sanctus) Burdigalensis poeta bucolicus, cognatus et affinis *Ausonii* poetae, ethnicus primum, mox Christianus, scripsit circa ann. a Chr. n. 410: ejus vitam habes apud *Wernsdorf.* in *Poet. Lat. min. T.* 2. p. 53 — 60.
Exstat ejus
1. Carmen bucolicum *seu* de mortibus boum (171)

SEX. RUF. (Sex. Rufus) historicus, qui ann. a Chr. n. 369. scripsit stilo elatiore, nec satis puro.
Exstant ejus
1. Breviarium rerum gestarum populi Romani (172),
2. De regionibus urbis Romae (173).

SICUL. FLACC. (Siculus Flaccus agrimensor, vixit sub Domitiano.
Exstant ejus
1. De conditionibus agrorum liber,
2. Nomina agrorum et limitum (174).

SIDON. (C. Sollius Apollinaris Modestus Sidonius) Lugdunensis, natus circa ann. a Chr. n. 430., obiit ann. 484. episcopus Claromontanus Arvernorum, nunc *Clermont d' Auvergne.* V. SIDONIUS, ii, in Lexico. In citandis ejus locis utimur editione *Jac. Sirmondi* Parisiensi ann. 1614. 4.°
Exstant ejus
1. Epistolarum libri IX.,
2. Carmina XXIV.

SIL. (C. Silius Italicus) poeta epicus, natus circa ann. a Chr. n. 25., obiit ann. 100. V. SILIUS in Lexico. In ejus locis citandis utitur *Forcellinus* editione *Arn. Drakenborchii* Traject. ad Rhenum ann. 1817. 4.°, item *Christ. Cellarii* Lipsiae ann. 1695. 8., nos vero in multis *G. Alex. Ruperti* Goettingae ann. 1795. T. 2. 8.°
Exstant ejus
1. Punicorum libri XVII.

SIMPLICIUS, incertus auctor, de quo consule *Fabricii Biblioth. Lat. l.* 4. *c.* 7. *n.* 4. a *Jo. Aug. Ernesti* aucta. Exstat inter *Auctores rei agrariae*, Goesii p. 76.

SISEBUTUS, (Flavius Sisebutus) Visigothorum rex, poeta, regnavit in Hispania ab ann. a Chr. n. 612., ad ann. 621., quo mortuus est. V. LEGICREPA §. 1. et 2., RORIFLUUS, et ROTO §. 1. *ad fin.* in Lexico.
Exstat ejus
1. Carmen de defectu lunae.

SISENNA (L. Cornelius Sisenna, historicus, paulo antiquior Cicerone, scripsit historiam ab Urbe a Gallis capta ad Sullae bella. V. SISENNA in Lexico.
Exstant ejus fragmenta plura apud *Ciceronem*, *Gellium*, *Nonium*, *Priscianum* aliosque ex
1. Historiarum libris XIV.,
2. Milesiarum libris II.,
3. Commentario in Plautum.

SOLIN. (C. Julius Solinus) geographus. V. SOLINUS in Lexico. In locis citandis utitur *Forcellinus* editione *Claud. Salmasii* Parisiensi ann. 1629. fol., cujus capitum sectiones in Lexico indicantur.
Exstant ejus
1. Polyhistor *sive* Collectanea rerum memorabilium,
2. Ponticon fragmentum.

SORANUS (Q. Soranus) medicus M. Antonii triumviri.
Exstant ejus
1. Isagoge in artem medendi ad Maecenatem (175).

SPARTIAN. (Aelius Spartianus) historiae Augustae scriptor, vixit sub Diocletiano, qui imperavit ab ann a Chr. n. 284. ad ann. 305. Vide, quae diximus supra in LAMPRID.
Exstant ejus
1. Vita P. Aelii Hadriani,
2. — L. Aelii Veri,
3. — M. Didii Juliani,
4. — C. Pescennii Nigri,
5. — L. Septimii Severi,
6. — M. Aurelii Antonini seu Caracallae,
7. — L. Septimii Getae.

STAT. (P. Papinius Statius) poeta epicus et lyricus. V. STATIUS §. 4. in Lexico.
Exstant ejus
1. Thebaidos libri XII,
2. Achilleidos libri II.,
3. Silvarum libri V.

STRABO. V. JUL. CAES. supra.

STRABUS GALLUS. auctot incertae quidem aetatis, sed tamen post Caroli M. tempora scripsit.
Exstat ejus
1. Hortulus (176).

SUET. (C. Suetonius Tranquillus) historicus, rhetor et grammaticus, natus imperante Nerone; quo anno obierit, ignoratur. V. SUETONIUS in Lexico. In locis ejus citandis usus est *Forcellinus* editione *Aug. Badeloni* Parisiensi ann. 1684. 4.°, nos autem fere in omnibus sequimur optimam editionem *Detl. Car. Guil. Baumgarten - Crusii* Lipsiae ann. 1816 — 1818. T. 3. 8.°
Exstant ejus
1. Vita C. Julii Caesaris,
2. — Octaviani Augusti,
3. — Tiberii,
4. — Caligulae,
5. — Claudii,
6. — Neronis,
7. — Galbae,
8. — Othonis,
9. — Vitellii,
10. — Vespasiani,
11. — Titi,
12. — Domitiani.
13. De illustribus grammaticis liber, *h. e.*
1. Ennio,
2. Cratete Mallote,
3. L. Aelio Praecconino Stilone,
4. Saevio Nicanore,
5. Aurelio Opilio,
6. M. Antonio Gniphone,
7. M. Pompilio Andronico,
8. Orbilio Pupillo,
9. Attejo Philologo,
10. Valerio Catone,
11. Cornelio Epicado,
12. Staberio Erote,
13. Curtio Nicia,
14. Cn. Pompejo Lenaeo,
15. Q. Caecilio Epirota,
16. C. Verrio Flacco,
17. L. Crassitio Pasicle, qui et Pansa,
18. Scribonio Aphrodisio,
19. C. Julio Hygino,
20. C. Melisso,
21. M. Pomponio Marcello,
22. Q. Rhemnio Palaemone,
23. M. Valerio Probo.
14. De claris rhetoribus liber, *h. e.*
1. L. Plotio Gallo,
2. L. Otacilio Pilito,
3. Epidio,
4. Sex. Clodio,
5. C. Albutio Silo.
15. Vita P. Terentii,
16. — Q. Horatii Flacci.
17. — M. Annaei Lucani.
18. — C. Plinii Secundi senioris,
19. — D. Junii Juvenalis,
20. — A. Persii Flacci.
21. Fragmenta ex variis ejus operibus deperditis apud *Auson.*, *Priscian.*, *Gellium* aliosque.

SUEVIUS, vetus poeta, cujus meminere *Nonius*, et *Macrobius*, incertae tamen aetatis. V. SUEVIUS §. 1, et 2. in Lexico.
Exstat ejus fragmentum idyllii a *Macr. Saturn.* 2, 14. allatum. Illius vero loca habes in DEGULO, DISSERO, is, evi, §. 3. et REVENTUS, us, in Lexico. V. et MOLLUSCA nux.

SULPICIA, Romana poetria. V. SULPICIA in Lexico. In locis ejus citandis sequimur editionem *Wernsdorfii* in *Poet. Lat. min. T.* 3. p. 83 — 96.
Exstant ejus
1. Satyra,
2. Fragmenta.

SULPIC. LUPERC. (Sulpicius Lupercus Servastus) grammaticus et poeta, vixit cadentis Latinitatis tempore. De illius vita disserit *Wernsdorfius* in *Poet. Lat. min. T.* 3. p. 142. Duo hujus auctoris loca citantur in Lexico in V. JURIDICUS et SIMATUS.
Exstant ejus
1. De cupiditate (elegia) (177),
2. — vetustate (ode) (178).

SULPIC. RUF. (Ser. Sulpicius Q. F. Rufus) JCtus, Ciceronis amicus, qui in legatione ad M. Antonium diem obiit, scriptor elegantissimus.
Exstant ejus
1. Epistolae II. ad *Cic. Fam.* 4, 5. et 12. (179).

SULPIC. SEV. (Sulpicius Severus) Tolosae natus aut proxime hanc urbem fuisse, minime vero Nitiobrix, ut multi putant, videtur *Hieronymo de Prato*, qui ejus vitam scripsit; quo vero anno, non constat: defunctus est aliquot annis post ann. a Chr. n. 406. V. SULPICIUS §. 3. in Lexico. In ejus locis citandis *Forcellinus* utitur editione *Vorstii* et *Clerici* Lips. ann. 1709. T. 2. 8.° nos saepissime *Hier. de Prato* Veron. ann. 1741 — 1754. T. 2. 4.°
Exstant ejus
1. Epistola ad Desiderium de libro vitae B. Martini,
2. De vita B. Martini Turonensis episcopi,
3. Epistola ad Eusebium presbyterum (*contra aemulos virtutum B. Martini*),
4. — — — Aurelium diasonum (*de obitu et apparitione ejusdem*),
5. — — — Bassulam socrum (*quomodo ex hac vita ad immortalitatem idem transierit*),
6. Dialogi III. (*de miraculis B. Martini*),
7. Historiae sacrae libri II. (*ab orbe condito ad ann. Christi* 400).

SULPIC. VICT. (Sulpicius Victor) rhetor, incertae aetatis.
Exstant ejus
1. Institutiones oratoriae (180).

SYMMACH. (L. Aurelius Symmachus) orator sui temporis clarissimus. V. SYMMACHUS in Lexico. In locis ejus citandis ex epistolis sequimur editionem *Franc. Jureti* Parisiens. ann. 1580. 4.°, item Lugd. Bat. ann. 1653. 12., quae plures novas continet epistolas: utriusque editionis numerus citatur. In iis vero, quae *A. Maius* primus edidit, sequimur illius editionem Romanam ann. 1823. 8.°
Exstant ejus
1. Epistolarum libri X.,
2. Laudes in Valentinian. Aug.,
3. ——— eundem,
4. ——— Gratianum Aug.,
5. ——— patrem,
6. Oratio pro patre,
7. ——— Trygetio,
8. ——— Synesio,
9. ——— Flavio Severo,
10. ——— Valerio Fortunato,
11. ——— Fragmentum orationis (*auctoris tamen incerti*).

SYMPOS. (Coelius Firmianus Symposius) videtur vixisse extremo Christi saeculo quarto. De auctoris vero aetate, conditione et praestantia docte disserit *Wernsdorfius* in *Poet. Lat. min. T.* 6. p. 410 — 472., qui ejus quoque carmina *ibid.* p. 473 — 580. edidit et illustravit, quem que nos in locis citandis secuti sumus.
Exstant ejus
1. Aenigmata C.,
2. Carmen de Fortuna,
3. ——— livore.

T

TABULAR. XII. FRAGMENTA. V. XII. TAB.

TACIT. (C. Cornelius Tacitus) Interamnas Nar, natus ann. a Chr. n. 60, ann. 88. praetor, deinde XV. vir sacrorum, ann. 78. uxorem duxit Juliam, Cn. Julii Agricolae filiam, consul suffectus ann. 97.; quo autem anno obierit, ignoratur. V. TACITUS, i, in Lexico. In citandis ejus locis *Forcellinus* utitur editione *Jac. Gronovii* Traject. ad Rhenum ann. 1721 T. 2. 4., nos in quibusdam *Jac. Oberlini* Lipsiae ann. 1801. T. 2. 8.
Exstant ejus
1. Annalium libri XVI. (181),
2. Historiarum libri V. (182),
3. De situ, moribus et populis Germaniae liber,
4. — oratoribus *sive* de causis corruptae eloquentiae, dialogus (183).

TARRUNTENUS (T. Tarruntenus Paternus) JCtus, Commodo imperante fuit praefectus praetorio, cujus etiam jussu interemptus est.
Exstant ejus in Digestis fragmenta ex
1. libris IV. de re militari (184).

TERENTIAN. (Terentianus Maurus) grammaticus et poeta didacticus. V. TERENTIANUS, i, in Lexico.
Exstat ejus
1. De litteris, syllabis, pedibus et metris tractatus (185).

TERENT. (P. Terentius) poeta comicus, natus fuisse videtur ann. U. C. 562., defunctus ann. 595. V. TERENTIUS, ii, in Lexico. In locis ejus citandis *Forcellinus* utitur editione *M. Hugenii* Amstelod. ann. 1710. 8.°, nos saepe *M. Jo. Car. Zeunii* Lipsiensi ann. 1774. T. 2. 8.°
Exstant ejus comoediae, quarum hi sunt tituli:
1. Adelphi,
2. Andria,
3. Eunuchus,
4. Heautontimorumenos,
5. Hecyra,
6. Phormio.

TERENT. CLEM. (Terentius Clemens) JCtus, floruit sub Septimio Severo, qui imperavit ab ann. a Chr. n. 193. ad ann. 211.

(171) Quod a multis ac praecipue editum et illustratum est a *Wernsdorfio* loc. cit. p. 217 — 229. Ejus mentio est in Lexico in V. JUNIX §. 2.

(172) In ejus locis citandis *Forcellinus* utitur editione *Christ. Cellarii* Halae Magdeburg ann. 1698. 8.°, nos in quibusdam editione *Guil. Münnichii* Hannoverae ann. 1815. 8.°

(173) In hujus vero loc. citandis *Forcellinus* utitur *Graevii* in *T.* 3. *Antiquit. Rom.*, nos aliquoties eandem, quam supra citavimus, editionem consuluimus.

(174) Inter *Auctores rei agrariae*, *Goesii* p. 1 — 20.

(175) Haec edita saepe est sub *Sorani* nomine inter *Medicos veteres*: sed plerique critici eam *Sorano* abjudicant, et *Coelio Aureliano* tribuunt.

(176) Est carmen hexametro versu scriptum, quo herbarum virtutes celebrantur, et inter *Medicos veteres* editum est, ex quo tum *Forcellinus*, tum nos ipsi quaedam verba in Lexicon admisimus.

(177) In *Antholog. Lat. T.* 1. p. 513. *Burm.*, et apud *Wernsdorf.* in *Poet. Lat. min. T.* 3. p. 235.

(178) In *Antholog. ibid.* p. 551., et apud *Wernsdorf. ibid.* p. 408. Eidem poetae tribuuntur carmina, quae habentur in *Antholog. ibid. lib.* 3. *n.* 65, 67. et 70., sed *Wernsdorfius* p. 142. illa eidem abjudicat.

(179) In quarum prima eundem consolatur de morte Tulliae filiae ejus: in altera eum monet de nece *M.* Claudii Marcelli.

(180) Inter *Antiquos rhetores Latinos* a *Claud. Capperonerio* Argentorati ann. 1756. 4.° editos p. 255 — 298.

(181) ab Augusti obitu ad Neronis mortem: ex his libris VII.us VIII. IX.us perierunt.

(182) ad obitu Neronis an imperium Nervae: horum librorum postremus mutilus ad nos pervenit.

(183) De hujus dialogi auctore vide dicta supra in not. (22).

(184) quos laudat etiam *Veget. Milit.* 1, 8.

(185) inter *Grammaticos veteres* a *Putschio* editos p. 2383 — 2450., quam editionem sequimur.

Exstant ejus in Digestis fragmenta ex
1. libris XX. ad legem Juliam et Papiam.

TERTULL. (Q. Septimius Florens Tertullianus) JCtus, qui vixit sub Septimio Severo, et Alex. Severo. V. TERTYLLIANUS, i, in Lexico.
Exstant ejus in Digestis fragmenta ex
1. libris VIII. quaestionum,
2. libro de castrensi peculio,

TERTULL. (Q. Septimius Florens Tertullianus) scriptor ecclesiasticus, Carthaginiensis, videtur obiisse jam grandis natu ann. a Chr. n. 245., ut putat *Ant. Morcellus* in *Africa Christ. T.* 2. p. 103., qui ejus scripta, dum adhuc Catholicus esset, p. 66. §. 3. enumerat; quae vero post ejus defectionem, p. 99. §. 2. V. TERTULIANUS in Lexico. In locis ejus citandis *Forcellinus* utitur editione Franekerae ann. 1597. fol. cum notis *Rhenani* et *Junii*, et *Rigaltii* Lutet. Paris. ann. 1675. fol.; nos vero saepissime, non sine magna utilitate, editionem sequimur *Jo. Sal. Semleri* Halae ad Salam ann. 1769 — 1776. 8°
Exstant ejus
1. Apologeticus,
2. Ad nationes libri II.,
3. — martyres,
4. — ad uxorem libri II.,
5. De praescriptione haereticorum,
6. — spectaculis,
7. — habitu muliebri,
8. — cultu feminarum,
9. — oratione,
10. — poenitentia,
11. — patientia,
12. — baptismo,
13. — testimonio animae,
14. Adversus Gnosticos seu Scorpiace,
15. ——— Judaeos,
16. Exhortatio castitatis (186),
17. Ad Scapulam,
18. Adversus Hermogenem,
19. ——— Valentinianos,
20. ——— Marcion. libri V.,
21. ——— Praxeam,
22. De anima,
23. — carne Christi,
24. — resurrectione carnis,
25. — pallio,
26. — monogamia,
27. — jejunio seu adversus Psychicos.
28. — pudicitia,
29. — virginibus velandis,
30. — idololatria,
31. — fuga in persecutione,
32. corona militis.

Scripta poetica (187).
1. Adversus Marcionem libri V.
2. De judicio Domini.

THEOD. PRISCIAN. V. PRISCIAN. THEOD.

TIBULL. (Albius Tibullus) poeta elegiacus, natus fuisse videtur ann. U. C. 690. aut 695., obiit ann. 735. V. TIBULLUS §. 1. in Lexico. In locis ejus citandis utitur *Forcellinus* editione *Jani Broukhusii* Amstelod. ann. 1708. 4.°, in qua elegiarum et versuum ordo a *Jos. Scaligero* perperam antea inductus, servatus est. Nos quidem praeposterum illum elegiarum et versuum ordinem minime mutandum censuimus, lectionum tamen varietatem doctasque interpretationes *Chr. G. Heynii* in editione ejus tertia Lipsiensi ann. 1798. 8.° saepissime secuti sumus.
Exstant ejus
1. Elegiarum libri III., 2. Carminum liber IV.(188).

TIR. (NOT. TIR) (Notae Tironis) M. Tullius M. L. Tiro fuit antea servus, mox libertus M. Tullii Ciceronis, ad quem plures sunt epistolae inter Ciceronianas. Idem autem, teste *Isid. Orig.* 22., auctor fuit notarum, quae ideo *Notae Tironis* seu *Tironianae* dicuntur, de quibus V. NOTA §. 8. et TIRO §. 7. in Lexico. Porro, quamvis *Forcellinus* his notis parce admodum fuerit usus, tamen ipse longe plura ex iisdem nova vocabula in Lexicon admisi, vel dubia confirmavi, in id potissime inductus auctoritate *Cajet. Marinii*, qui in *Frat. Arv.* p. 379. 533. et 612. easdem a Lexicographis nihili habitas fuisse dolet.

TITIN. (Vettius Titinius) poeta comicus, togatarum fabularum scriptor, *Varrone* antiquior. V. TITINIUS in Lexico.
Exstant ejus fragmenta (189) comoediarum, quarum his sunt tituli:
1. Barbatus *rectius quam* Barathrum,
2. Caecus,
3. Ferentinas,
4. Fullones *sive* Fullonia,
5. Gemina,
6. Hortensius,
7. Harabra (*lege Illecebra*),
8. Jurisperita,
9. Proelia,
10. Privigna,
11. Psaltria,
12. Quintus,
13. Setina,
14. Tibicina,
15. Varus,
16. Veliterna,

(186) Haec scripsit auctor, dum adhuc esset Catholicus: quae vero sequuntur, dum Montanistarum errorem amplexus fuerat.
(187) Poemata ejus quae feruntur, ejusdem nomen ementiri putantur.
(188) Hic liber constat ex carmine hexametris versibus exarato, quod *Tibullus* ad *Messalam* scripsit, cujus et *panegyricus* dicitur: item ex quatuordecim elegidiis *Sulpiciae*, aliorumque, de quibus quid statuendum sit, docte agit *Chr. G. Heynius* in adnotatione iisdem praemissa.
(189) a *Frid. Henr. Bothio* collecta. V. in AFRANIUS.

TRABEA. (Q. Trabea) poeta comicus, natus fuisse videtur circa ann. ab U. C. 622. Ejus fragmenta collegit *Frid. Henr. Bothius* in *Poet. scen. T.* 2. p. 29. V. TRABEA §. 5. in Lexico.

TREBELL. (Trebellius Pollio) scriptor historiae Augustae. V. TREBELLIUS in Lexico.
Exstant ejus
1. Vita P. Licinii Valeriani senioris,
2. — — — Valeriani junioris,
3. — — — Gallieni,
4. —— Q. Julii Gallieni Salonini,
5. —— M. Claudii Gothici,
6. —— XXX. tyrannorum, *h. e.*
1. Cyriadis,
2. Posthumi senioris,
3. — — — junioris,
4. Lolliani,
5. Victorini senioris,
6. — — — junioris,
7. Marii,
8. Ingenui,
9. Regilliani,
10. Aureoli,
11. Macriani senioris,
12. — — — junioris,
13. Quieti,
14. Odenati,
15. Herodis,
16. Maeonii,
17. Balistae,
18. Valentis,
19. — — — superioris,
20. Pisonis,
21. Aemiliani,
22. Saturnini,
23. Tetrici senioris,
24. — — junioris,
25. Trebelliani,
26. Herenniani.
27. Timolai,
28. Celsi,
29. Zenobiae,
30. Victoriae,
31. Titi,
32. Censorini.

TREBON. (C. Trebonius) quaestor urbanus Romae, trib. pleb. ann. U. C. 699., praetor urbanus ann. 705., Hispaniae propraetor, consul suffectus ann. 709., M. Antonium ante ostium curiae detinet, dum Caesar in eadem interficitur, Smyrnae autem trucidatur a P. Dolabella, dum proconsul Asiae esset.
Exstat ejus
1. Epistola ad *Cic. Fam.* 12, 16.

TROGUS (Trogus Pompejus) historicus. V. TROGUS POMPEJUS in Lexico. Ejus deperditorum librorum fragmenta aliquot collegit *Jacob. Bongarius*, et *Justini* operibus praemisit.

TROTULA. V. EROS suo loco.

TRYPHONIN. (Claudius Tryphoninus) JCtus, vixit sub Septimio Severo et Caracalla.
Exstant ejus in Digestis fragmenta ex
1. libris XXI. disputationum,
2. notis ex libris XXI. Digestorum Scaevolae.

TURNUS, poeta satyricus, vixit sub Nerone, et Flaviis Augustis; ejus meminit *Vet. Scholiast.* ad *Juvenal. Sat.* 1, 20. *Martial.* 11, 10., *Rutil. Numatianus Itiner.* 1, 600., et *Sidon. carm.* 9, 267. Eidem *Satyrae fragmentum in Neronem* tribuit *Wernsdorfius* in *Poet. Lat. min. T.* 3. p. LVII — LX., et illud edidit et illustravit *ibid.* p. 77 — 82.

TURPIL. (Sex. Turpilius) poeta comicus, senex obiit ann. U. C. 653. V. TURPILIUS in Lexico.
Exstant ejus plura fragmenta comoediarum, quarum hi sunt tituli (190):
1. Acta,
2. Boethuntes,
3. Canephoros,
4. Demetrius,
5. Demiurgus,
6. Epiclerus,
7. Hetaera,
8. Lemnii,
9. Leucadia,
10. Lindia,
11. Paraterusa,
12. Paedium,
13. Philopator,
14. Thrasyleon.

U

VALENS (Aburnius Valens) JCtus, vixit sub Trajano et Hadriano.
Exstant ejus in Digestis fragmenta ex
1. libris VII. Fideicommissorum.

VAL. AEDIT. (Valerius Aedituus) poeta epigrammaticus, *M. Tullio Ciceroni* antiquior.
Exstant ejus
1. Epigrammata II. (191).

VAL. ANTIAS (Q. Valerius Antias) historicus, vixit circa ann. a Chr. n. 670., saepe *Antias* tantummodo a scriptoribus appellatur.
Exstant ejus plura, apud *Livium*, *Gellium*, *Macrobium*, fragmenta ex
1. Annalium libris LXXV.

VAL. FLACC. (C. Valerius Flaccus Setinus Balbus) poeta epicus. V. VALERIUS, ii §. 3. in Lexico. In citandis ejus locis utitur *Forcellinus* editione *P. Burmanni* Leidae ann. 1724. 4.°, nos quandoque consuluimus editionem *Christ. Harlesii* Altenburgi ann. 1781. 8.° Futuro Lexicographo consulenda est *Dissert. Aug. Weichertii* Misnae ann. 1818. 8.° editam, in qua de versibus aliquot *C. Val. Flacci* injuria suspectis agit, ejusdemque etiam hujus poetae editionem, quam si reapse perfecerit, nondum nobis scire licuit.
Exstant ejus
1. Argonauticon libri VIII.

(190) In citandis ejus locis sequimur editionem *Frid. Henr. Bothii*. V supra in AFRAN.
(191) Haec a *Gell.* 19, 9. servata nobis sunt, quorum prius affertur etiam in V. SUBIDUS in Lexico.

VAL. MAX. (M. Valerius Maximus) historiarum, tum externarum, tum Romanarum narrator haud contemnendus: ejus meminit *Gell.* 12, 7. V. VALERIUS §. 4. in Lexico. In locis ejus citandis utimur editione *Petr. Jos. Cantelii* Parisiis ann. 1679. 4.°
Exstant ejus
1. Factorum dictorumque memorabilium libri IX.

VALGIUS (T. Valgius Rufus) poeta epicus et elegiacus, coaevus *Horatio* et *Tibullo*; laudatur ab illo *Sat.* 1, 10, 82., qui eum Homero proximum facit *Od.* 2, 9. Etiam bucolica scripsisse constat ex *Porphyrione* ad *Virg. G.* 3. 177. V. MULCTRALE et SINUM in Lexico.

VARIUS (L. Varius) poeta tragicus et epicus, laudatus ab *Horat. Sat.* 10.
Exstant ejus
1. Fragmenta ex Thyeste tragoedia (192),
2. — — — de morte (193).

VARRO (M. Terentius Varro) poeta satyricus et epigrammaticus, historicus, grammaticus, scriptor agrarius: natus ann. U. C. 638., obiit ann. 727. V. VARRO §. 3. in Lexico. In citandis ejus locis *de re rustica* plerumque sequimur editionem *Jo. Gottl. Schneideri* Lipsiae ann. 1794. 8.°; in iis *de lingua Latina*, et in *fragmentis* editionem Bipontinam ann. 1788. 8.°
Exstant ejus
1. De re rustica libri III.,
2. — lingua Latina libri XXIV. (194).
Fragmenta ex
1. libris I — III. et X — XXIV. de lingua Latina,
2. —— IV. de utilitate sermonis,
3. —— II. de similitudine verborum,
4. —— III. de poematis,
5. libro de compositione satyrarum,
6. — — — proprietate scriptorum,
7. — — — comoediis Plautinis,
8. libris II. Plautinarum quaestionum,
9. —— VI. epistolicarum quaestionum,
10. —— VII. epistolarum,
11. epistola ad Jul. Caesarem,
12. ———— Fabium,
13. ———— Fufium,
14. ———— Marullum,
15. ———— Neronem,
16. ———— Ser. Sulpicium,
17. libro de gradibus,
18. libris III. περὶ χαρακτήρων,
19. —— VI. complexionum,
20. —— VIII. disciplinarum,
21. libro de grammatica,
22. ——— astrologia,
23. ——— arithmetica,
24. ——— geometria,
25. ——— musica,
26. libris XXV. antiquitatum rerum humanarum,
27. —— XVI. antiquitatum rerum divinarum,
28. libro de cultu Deorum,
29. libris augurum,
30. libro de initiis urbis Romae,
31. libris III. de gente populi R.,
32. —— IV. de vita populi R.,
33. —— III. de rebus urbanis,
34. —— III. de scaenicis originibus,
35. —— V. de actionibus scaenicis,
36. libris theatralibus,
37. libro I de familiis Trojanis,
38. annalibus,
39. ephemeri,
40. libro I. ad Libonem,
41. mensuralibus,
42. Gallo Fundanio de miris seu admirandis,
43. Aetiis,
44. libro de litoralibus,
45. libris IX. hebdomadum seu de imaginibus,
46. libro de poetis,
47. libris II. de bibliotheca,
48. libro de vita sua,
49. logistorico,
50. Attico de numeris,
51. Laterensi,
52. Mario de fortuna,
53. Messala de valetudine,
54. libro de moribus,
55. ——— natura rerum,
56. Nepote,
57. Oreste de insania,

(192) apud *Quint.* 3, 8. et *Mar. Victorin.* 1. *Art. grammat.* p. 2503. *Putsch.*
(193) apud *Macr. Sat.* 6, 1. et 2.
(194) Ex his libris tres primi, et tresdecim postremi periere ex quibus fragmenta tantum supersunt.

58. Pappo de indigitamentis,
59. Pio sive de pace,
60. Sisenna de historia,
61. Scauro,
62. libris II. περίπλου φιλοσοφίας,
63. —— II. Promethei,
64. libris II. de forma philosophiae,
65. libro de philosophia.

Fragmenta ex satyris Menippeis, quarum hi sunt tituli:
1. Aborigenes, περὶ ἀνθρώπων φύσεως,
2. Agatho,
3. Age modo,
4. Ἄλλος οὗτος Ἡράκλης,
5. Andabatae,
6. Ammon μετρεῖς περὶ φιλαργυρίας,
7. Ἀνθρωπουργία περὶ γενεθλιῶν,
8. Armorum judicium,
9. Bajae,
10. Bimargus περὶ τρόπου,
11. Caprinum proelium περὶ ἔριδος,
12. Cave canem,
13. Columna Herculis, περὶ δόξης,
14. Cosmotoryne, περὶ φθορᾶς κόσμου,
15. Cras credo, hodie nihil,
16. Cygnus, περὶ ταφῆς,
17. Cynicus,
18. Synistor,
19. Desultorius, περὶ τρυφῆς σὺν ἀλίοις,
20. De salute,
21. — officio mariti,
22. Δὶς παῖδες οἱ γέροντες,
23. Dolium seu Seria,
24. Endymion,
25. Ἐπιταφιῶν,
26. Ἐπὶ τῇ φακῇ μύρον, περὶ εὐτελείας,
27. Est modus matulae, περὶ μέθης,
28. Εὗρεν ἡ λοπὰς τὸ πῶμα, περὶ τῶν μιμητῶν καθηκόντων,
29. Eumenides,
30. Ἔχω σὲ, περὶ τύχης,
31. Exdemetricus,
32. Ἕως ποτὲ, περὶ ὁρῶν,
33. Flexibula, περὶ ἐπαρχιῶν,
34. Gemini,
35. Gerontodidascalus,
36. Γνῶθι σεαυτόν,
37. Hecatombe, περὶ θυσιῶν,
38. Hercules, tuam fidem,
39. Hercules Socraticus,
40. Hippocyon,
41. Idem Acci, quod Titi,
42. Ithiphallus, περὶ ἀῤῥενότητον,
43. Κενοδοξία, περὶ φθόνου,
44. Lex Maenia,
45. Logomachia,
46. Longe fugit, qui suos fugit,
47. Magnum talentum,
48. Manius,
49. Marcipor,
50. Maeonius Autumedus,
51. Margopolis, περὶ ἀρχῆς,
52. Meleager,
53. Modius,
54. Mutuum muli scabunt,
55. Mystagogi,
56. Mysteria,
57. Nescis, quid vesper serus vehat,
58. Octogesis, περὶ νομισμάτων,
59. Oedipothyestes,
60. Ὄνος λύρας,
61. Πάπιας Πάππος, περὶ ἐγκωμίων,
62. Parmenio,
63. Περὶ αἱρέσεων, sive ἀεὶ Λιβύη,
64. Περὶ ἐδεσμάτων,
65. Περὶ ἐξαγωγῆς,
66. Περὶ κεραυνοῦ,
67. Plutorine,
68. Pransus paratus,
69. Pseudolus Apollo,
70. Pseudaenea,
71. Quinquatria,
72. Sardi venales,
73. Σκιομαχία seu Κριομαχία,
74. Serranus,
75. Sesquiulysses,
76. Sexagesis,
77. Synistor,
78. Synephebus, περὶ ἐμμονῆς,
79. Tanaquil.
80. Ταφῇ Μενίππου,
81. Testamentum, περὶ διαθήκων μετὰ φιλοφθονίας,
82. Tithonus, περὶ γήρως,
83. Τοῦ πατρὸς τὸ παιδίον, περὶ παιδοποιΐας,
84. Τριοδῖτι τριφώλιος seu τρίφαλλος, περὶ ἀρετῆς καὶ φύσεως,
85. Vae victis, περὶ φιλονεικίας,
86. Vinalia, περὶ ἀφροδισιῶν,
87. Virgula divina,
88. Ὑδρόχοον.

VARRO ATAC. (P. Terentius Varro Atacinus) M. Terentio Varroni fere coaevus fuit hic poeta, de cujus vita et scriptis accurate egit *Wernsdorfius* in *Poet. Lat. min. T.* 5. pag. 1385 — 1397., tum veterum testimonia de eodem, et operum fragmenta collegit et illustravit *ibid.* p. 1398 — 1418. V. et ATACINUS §. 2. in Lexico.
Exstant ejus
1. Epigramma (195),
2. Fragmenta ex
 1. Chorographia,
 2. libris navalibus,
 3. —— IV. Argonauticorum (196),
 4. libro II. de bello Sequanico.

VATIN. (P. Vatinius) quaestor fuit Romae ann. U. C. 691., trib. pleb. ann. 695. (a quo lata est Vatinia lex de repetundis, tum altera de Gallia citeriore cum Illyrico tribuenda C. Julio Caesari, tum tertia rogata tantum, non perlata, de L. Vettio Pompeji inimico), aedilitatis repulsam tulit ann. 698., praetor ann. 699., legatus Caesaris in Gallia, in bello civili praefuit classi, consul suffectus ann. 707., Illyricum proconsul obtinuit ann. 709., post Caesaris necem ann. 710. M. Bruto Dyrrachii portas aperuit, et ann. 712. triumphum de Illyrico consecutus est. Hic cum *Cicerone* maximum odium exercuit, postea eidem reconciliatus est.
Exstant ejus
1. Epistolae II. ad *Cic. Fam.* 5, 3. et 10.

VEGET. (Flavius Vegetius Renatus) scripsit sub Valentiniano II., qui imperavit ab ann. 379. ad ad 391. V. VEGETIUS §. 1. in Lexico. In ejus locis citandis *Forcellinus* secutus est editionem Vesaliae Clivorum ann. 1670. 8.°, nos in quibusdam utimur editione *Nic. Schwebelii* Argentorati ann. 1806. 8.°
Exstant ejus
1. De re militari libri V.

VEGET. (P. Vegetius Renatus) fuit superiore longe posterior. V. VEGETIUS §. 2. in Lexico. In locis ejus citandis usus est *Forcellinus* editione. *Jo. Matth. Gesneri* Lipsiae ann. 1735. 4., nos in quibusdam sequimur editionem *Jo. Gottl. Schneideri* Lipsiae ann. 1796. 8.° Librorum autem et capitum rationem *Gesneri* ejusdem servavimus.
Exstant ejus
1. Artis veterinariae libri IV.

VEL. LONG. (Velius Longus) grammaticus *Charisio*, qui eum laudat p. 73. et 187. apud *Putsch.*, antiquior, et *Cassiodorio*, qui ejus alterum de orthographia caput ab eodem mutuari non est veritus.
Exstat ejus
1. De orthographia liber (197).

VELLEJ. (C. Vellejus Paterculus) natus ann. U. C. 735., occisus videtur propter Sejani amicitiam, a Tiberio Aug. ann. 784., Christi 31., aetatis suae circiter 50. Ejus patria fuit Aeclanum in Hirpinis, ibi enim repertus est lapis inscriptus, in quo mentio est de M. Magio Syro IIII. viro, filio Magii Minatii, qui atavus maternus fuit *Velleji*, ut ipse affirmat l. 2. c. 16. Inscriptio vero legitur apud *R. Guarinium* in *Ricerche di Eclano* p. 93. V. VELLEJUS §. 1. in Lexico. In locis ejus citandis utitur *Forcellinus* editione *Rob. Riguezii* Paris. 1675. 4.°, nos quandoque utimur editione Bipontina ann. 1780. 8.°
Exstant ejus
1. Historiarum Romanarum libri II. (198).

VENANT. (Venantius Honorius Clementianus Fortunatus) poeta, Christianus, natus ann. circiter 530. a Chr. n., in Galliam profectus ann. 565., ibique mortuus post ann. 600. V. VENANTIUS in Lexico. In locis ejus citandis utimur editione. *Mich. Ang. Luchii* Romae ann. 1786. 4.°
Exstant ejus
1. Carminum libri XI.,
2. De vita S. Martini libri IV.,
3. Libelli singulares III. (199),
4. Vita S. Hilarii episcopi Pictaviensis (200),
5. —— S. Germani episc. Parisiensis,
6. —— S. Albini episc. Andegavensis,
7. —— S. Paterni episc. Abrincensis,
8. —— S. Radegundis reginae,
9. —— S. Amantii episc. Rutenensis,
10. —— S. Remigii episc. Remensis,
11. —— S. Medardi episc. Noviomensis,
12. —— S. Marcelli episc. Parisiensis,
13. —— S. Leobini episc. Carnotensis,
14. —— S. Mauritii episc. Andegavensis,
15. Acta passionis Ss. Dionysii episcopi, Rustici et Eleutherii.

VENULEJUS (Q. Claudius Venulejus Saturninus) JCtus, vixit sub Alex. Severo, qui imperavit ab ann. a Chr. n. 222. ad 235. V. VENULEJUS in Lexico.
Exstant ejus in Digestis fragmenta ex
1. libris X actionum,
2. libro VII. disputationum,
3. libris VI. interdictorum,
4. —— IV. de officio proconsulis,
5. libro de poenis paganorum,
7. —— XIX stipulationum.

VERR. FLACC. (M. Verrius Flaccus) grammaticus celeberrimus, cujus vitam habes apud *Suet. Gramm.* 17. V. VERRIUS FLACCUS in Lexico.
Exstant ejus
1. Fragmenta Kalendarii Praenestini.
2. ———— alia (201).

VERUS (L. Verus Aug.) filius L. Aelii Caesaris, natus ann. a Chr. n. 130., adoptatus ab Antonino Pio ann. 138., ad imperii societatem admissus a M. Aurelio ann. 161. appellatur L. Aelius Aurelius Verus, obiit Altini ann. 169. V. VERUS §. 5. in Lexico.
Exstant ejus
1. Epistolae VI. (202).

VESP. JUDIC. (Vespae judicium coci et pistoris, judice Vulcano) ita appellatur carmen ludicrum, sex et nonaginta hexametris constans, cujus auctor vel cognomine *Vespa* fuit, vel sub eodem ficticio latitat. Illud edidit et illustravit *Wernsdorfius* in *Poet. Lat. min. T.* 2. p. 229 — 239., nihil autem statuit de tempore, quo scriptum fuerit, in *praef.* de eodem *ibid.* p. 61 — 64., sed non contemnendum putat Latinae linguae studiosis; ideoque nos quaedam ex eodem nova vocabula Lexico addidimus.

VIB. SEQUESTER (Vibius Sequester) ubinam ortus fuerit, nemo facile dixerit. Quidam circa ann. a Chr. n. 390., alii quinto aut sexto Christi saeculo eum natum suspicantur. Ejus tamen opus ad antiquitatem, et poeticam geographiam cognoscendam haud omnino inutile est. In ejus locis citandis *Forcellinus* editione utitur *Fr. Hesselii* Roterodami ann. 1711. 120.°; nos saepe consuluimus editionem Societ. Bipontinae Argentorati ann. 1809. 8.°, in qua una cum *Pomponio Mela* editum est illius opus.
Exstat ejus
1. De fluminibus, fontibus, lacubus, nemoribus, paludibus, montibus, gentibus, quorum apud poetas mentio fit, libellus.

VICTOR. (Claudius Marius Victor *seu* Victorinus) Massiliensis, orator et poeta non ignobilis, obiit post ann. a Chr. n. 450. Pluries edita sunt ejus carmina; nos prae manibus habuimus editionem *Pasq. Amatii*, qui in *Collect. Pisaur. T.* 5. p. 347 — 362. duo priora opera inferius citata edidit.
Exstant ejus
1. Commentariorum in Genesin libri III.
2. De perversis suae aetatis moribus epistola,
3. — nativitate, vita, passione, et resurrectione Domini carmen (203).

VICTOR (P. Victor) geographus, videtur vixisse circa postremos saeculi Christiani quarti annos.
Exstat ejus
1. De regionibus urbis Romae libellus,

VICTOR. V. JUL. VICT.

VICTORIN. (Marius Victorinus) grammaticus, rhetor et poeta, Afer natione, qui diu docuit Romae rhetoricen, et obiit ann. a Chr. n. 370.
Exstant ejus
1. De orthographia et ratione metrorum, seu artis grammaticae liber I.,
2. — didascalicis metris, seu artis grammaticae liber II.,
3. — conjunctis inter se et mixtis metris pragmaticis, seu artis grammaticae liber III.,
4. — connexis inter se atque inconnexis, quae Graeci ἀσυνάρτητα vocant, seu artis grammaticae liber IV.,
5. — metris Horatianis (204),

(195) in *Antholog. Lat. T.* 1. p. 205. *Burm.*
(196) Fragmentis hujus operis a *Wernsdorfio* collectis addendum est aliud, quod e Cod. Veronensi palimpsesto edidit *A. Maius* in *Virgilii interpret. vet.* Mediolani ann. 1818. p. 26.
(197) apud *Putsch.* p. 2213 — 2238.
(198) Horum primus initio mancus est, mox aliam lacunam exhibet sexcentorum ferme annorum; alter res Romanorum enarrat ad ann. U. C. 783., quo consul processit ille M. Vinicius, cui *Vellejus* historiam suam dicavit.
(199) Libri hactenus recensiti versibus varii generis sunt exarati; opera quae sequuntur, prosa oratione sunt scripta.
(200) Haec constat duobus libellis, seu duabus partibus, in quorum primo de actionibus S. Hilarii, in altero de ejusdem prodigiis agitur.
(201) collecta ab eodem *Fogginio*, de quo in Lexico actum est.
(202) editae inter opera *Frontonis* ab *A. Maio Romae* ann. 1823. 8.° *ad Verum Imp.* 2. 3. 5. 10. 11. 12.
(203) Huic *Victorino* tribuendum putat *A. Maius* istud carmen, quod sub *Victorini* nomine is reperit in pervetusto Cod. Vaticano, ediditque in *Classic. auct. T.* 5. p. 382. et seqq.
(204) Haec omnia opera apud *Putsch.* p. 2449 — 2622.

6. Expositio in I. et II. rhetoricorum librum Ciceronis (205),
7. De fratribus Machabaeis ab Antiocho Epiphane interfectis carmen,
8. Hymnus de Homousio,
9. — — — de Jesu Christo Deo et homine,
10. — — — de cruce (206).

VICTORIN. (Maximus Victorinus) grammaticus incertae aetatis.

Exstant apud *Putsch.* p. 1967 — 1974., ejus
1. De re grammatica liber,
2. — carmine heroico,
3. — ratione metrorum.

VINDICIAN (Vindicianus) comes archiatrorum, vixit sub Valentiniano I. Aug. circa ann. a Chr. n. 370.

Exstat ejus
1. Epistola praemissa libro *Marcelli Empirici.*

VIRGIL. (P. Virgilius Maro) poeta epicus celeberrimus. V. VIRGILIUS in Lexico. In locis ejus citandis *Forcellinus* utitur editione *Pancr. Masvicii* Leovardiae ann. 1717. T. 2. 4.°; nos vero saepissime consuluimus editionem *Chr. G. Heynii* Lipsiae ann. 1803. T. 4. 8.°

Exstant ejus
1. Eclogae X.,
2. Georgicorum libri IV.,
3. Aeneidos libri XII.

Eidem etiam tribuuntur.
1. Culex.
2. Ciris,
3. Moretum,
4. Copa,
5. Catalecta (207).

(205) Inter *Antiquos rhetor. Lat.* a *Claud. Capperonerio* editos Argentorati ann. 1756 4.° p. 102 — 255.

(206) Haec quatuor postrema opera poetica edita sunt a *Pasq. Amatio* in *Collect. Pisaurensi omn. poet.* T. 5. p. 83 — 88.

(207) Priora haec quatuor poematia et epigrammata XIV. sub *Catalectorum* nomine *Virgilio* passim tribuuntur: vide tamen quae de singulis his disputat *Chr. Gottl. Heynius* in calce suae editionis Virgilianae, quaeque de *Moreto* et *Copa* habet *Jo. Christ. Wernsdorfius* in *Poet. Lat. min.* T. 2. p. 253. et seqq., ubi haec duo poematia *A. Septimio Severo* tribuenda censet, ut diximus supra ad SEVER.

VITRUV. (M. Vitruvius Pollio) artis architectonicae scriptor opus suum vulgasse videtur post ann. U. C. 727., obiit vero ann. 743. V. VITRUVIUS in Lexico. Usus est *Forcellinus* editione *Jo. de Laet* Amstelod. ann. 1649. fol., nos saepissime utimur editione *Jo Gottl. Schneideri* Lipsiae ann. 1807 — 1808. T. 3. 8.°

Exstant ejus
1. De architectura libri X.

ULP. (Domitius Ulpianus) JCtus, de quo V. ULPIANUS in Lexico.

Exstant ejus in Digestis plurima fragmenta ex
1. libris V. de adulteriis,
2. —— IV. de appellationibus,
3. —— VI. de censibus,
4. —— XLVIII. digestorum,
5. —— X. disputationum,
6. —— LXXXIII. ad edictum praetoris.
7. —— II. ad edictum aedilium curulium,
8. —— VI. fideicommissorum,
9. —— II. institutionum,
10. —— IV. ad legem Aeliam Sentiam,
11. —————— Juliam de adulteriis,
12. —————————— et Papiam,
13. —— III. de officio consulis,
14. —— X. de officio proconsulis,
15. —— II. de officio quaestoris,
16. —— VI. opinionum,
17. —— VII. regularum (208),
18. —— II. responsorum,
19. —— LI. ad Masurium Sabinum,
20. —— X. de omnibus tribunalibus,
21. libro singulari excusationum,
22. —————— de officio consularium,
23. —————————— curatorum reipublicae,
24. —————————— praefecti vigilum,
25. —————————————— Urbi,
26. —————————— praetoris tutelaris,
27. —————————— quaestoris,
28. —————— pandectarum,
29. —————— regularum,
30. —————— de sponsalibus,
31. —— ex notis ad Aristonem,
32. —————— Marcellum,
33. —————— Papinianum.

(208) Tituli XXIX. ex hoc corpore regularum exstant a pluribus, et praesertim ab *Ant. Schultingio* editi in sua *Jurisprudentia ante-Justinianea* p. 537 — 680., et in Lexico separatim etiam citati.

VOPISC. (Flavius Vopiscus) Syracusanus, scriptor historiae Augustae, circa ann. a Chr. n. 290.

Exstant ejus
1. Vita L. Domitii Aureliani Aug.,
2 —— M. Claudii Taciti Aug.,
3. —— M. Annii Floriani Aug.,
4. —— M. Aurelii Probi Aug.,
5. —— Firmi, Saturnini, Proculi et Bonosi tyrannorum.
6. —— Cari, Numeriani et Carini Auggg.

VULCAT. GALLIC. (Vulcatius, seu Volcatius, Gallicanus) scriptor historiae Augustae, ignoti nominis homo. V. VOLCATIUS §. 1. in Lexico.

Exstat ejus
1. Vita Avidii Cassii tyranni.

VULCAT. SEDIG. (C. Volcatius, seu Vulcatius, Sedigitus) poeta epigrammaticus, *Plinio* seniori antiquior. V. VOLCATIUS et SEDIGITUS in Lexico.

INDEX
SCRIPTORUM LATINORUM
PER AETATES
EX COMMENTARIO JACOBI FACCIOLATI.

HIC TAMEN ILLOS TANTUM RECENSUIT FORCELLINUS, QUORUM AUCTORITATE IN TOTO OPERE USUS EST; IN QUO ETIAM DE PLERORUMQUE RATIONE LOQUENDI SUIS LOCIS VERBA FECIT.

AETAS AUREA LINGUAE LATINAE

Incipit ab anno U. C. DXIV., desinit in annum DCCLXVII, qui est aerae Christianae XIV., et ultimus imperii Octaviani Augusti.

Livius Andronicus.
Laevius.
C. Naevius.
Statius Caecilius.
Q. Ennius.
M. Pacuvius.
L. Accius.
C. Lucilius.
Sex. Turpilius.
L. Afranius.
L. Cornelius Sisenna.
P. Nigidius Figulus.
C. Laberius.
M. Verrius Flaccus.
P. Terentius Varro Atacinus.
Titinius.
L. Pomponius.
A. Serenus.
C. Sempronius Asellio.
C. Sempronius Gracchus.
Santra.
Cn. Matius.
Q. Novius.
Atta.
Cassius Hemina.
Fenestella.
Claud. Quadrigarius.
Coelius, vel *Caelius.*
Fabius Pictor.
Cn. Gellius.
L. Piso.
Valerius Antias.
Tiro Tullius, et alii.

[Horum fragmenta tantum supersunt.]

M. Porcius Cato.
M. Accius Plautus.
P. Terentius Afer.
T. Lucretius Carus.
C. Valerius Catullus.
P. Syrus.
C. Julius Caesar.
Cornelius Nepos.
M. Tullius Cicero.
Sex. Aurelius Propertius.
C. Sallustius Crispus.
M. Terentius Varro.
Albius Tibullus.
P. Virgilius Maro.
T. Livius.
M. Manilius.
M. Vitruvius Pollio.
P. Ovidius Naso.
Q. Horatius Flaccus.
C. Pedo Albinovanus.
Gratius Faliscus.
Phaedrus.
C. Cornificius.
A. Hirtius, vel *Oppius.*
P. Cornelius Severus.
Q. Mucius Scaevola.
P. Alfenus Varus.
M. Antistius Labeo.
Masurius Sabinus.

[JCti, quorum responsa in Digestis.]

Supra ceteros eminent TERENTIUS, CATULLUS, CAESAR, NEPOS, CICERO, VIRGILIUS, HORATIUS, OVIDIUS, T. LIVIUS, SALLUSTIUS: sed hic quidem verborum novator est, ut ait *Gellius* l. 1. c. 15., ideoque non omnibus ingeniis aptus.

AETAS ARGENTEA

Incipit ab aerae Christianae anno XIV., desinit in annum CXVII., quo Trajanus Aug. obiit.

A. Cornelius Celsus.
P. Vellejus Paterculus.
L. Junius Moderatus Columella.
Pomponius Mela.
A. Persius Flaccus.
Q. Asconius Pedianus.
M. Annaeus Seneca.
L. Annaeus Seneca.
M. Annaeus Lucanus.
T. Petronius Arbiter.
C. Plinius Secundus.
C. Silius Italicus.
C. Valerius Flaccus.
C. Julius Solinus.
D. Junius Juvenalis.
P. Papinius Statius.
M. Valerius Martialis.
M. Fabius Quintilianus.
Sex. Julius Frontinus.
C. Cornelius Tacitus.
C. Plinius Caecilius Secundus.
L. Annaeus Florus.
C. Suetonius Tranquillus.

Q. Curtius Rufus.
Valer. Probus grammaticus.
Scribonius Largus.
Sulpicia.
L. Fenestella in fragm. Annal.
Attejus Capito in fragm.

[Aetatis non prorsus certae.]

Supra ceteros eminent CELSUS, VELLEJUS, COLUMELLA, SENECAE, PLINII, SUETONIUS, JUVENALIS, QUINTILIANUS, FLORUS, CURTIUS.

AETAS AENEA

Incipit ab anno Christi CXVII., desinit in annum CCCC.

Licinius Proculus.
Neratius Priscus.
P. Juventius Celsus.
Priscus Jabolenus.
Domitius Ulpianus.
Herennius Modestinus
Salvius Julianus.
Cajus.
Callistratus.
Aemilius Papinianus.
Julius Paulus.
Sex. Pomponius.
Venulejus Saturninus.
Aelius Marcianus
Aelius Gallus, et alii.

[JCti, quorum responsa in Digestis.]

Valerius Maximus.
Justinus.
Terentianus Maurus.
Minutius Felix.
Sosipater Charisius.
Fl. Avienus, al. *Avianus.*

[Aetatis non prorsus certae.]

A. Gellius.
L. Apulejus.
Q. Septimius Tertullianus.
Q. Serenus Sammonicus.
Censorinus.
Thascius Caecilius Cyprianus.
T. Julius Calpurnius.
M. Aurelius Nemesianus.
Aelius Spartianus.
Julius Capitolinus.
Aelius Lampridius.
Vulcatius Gallicanus.
Trebellius Pollio.
Flavius Vopiscus.
Coelius Aurelianus.
Flavius Eutropius.
Rhemnius Fannius.
Arnobius Afer.
L. Coelius Lactantius.
Aelius Donatus.
C. Vettius Juvencus.
Julius Firmicus.
Fab. Marius Victorinus.
Sex. Rufus, seu *Rufus Festus.*
Ammianus Marcellinus.
Vegetius Renatus.
Aurel. Thedorus Macrobius.
Q. Aurelius Symmachus.
D. Magnus Ausonius.
Paulinus Nolanus.
Sex. Aurelius Victor.
Aurel. Prudentius Clemens.
Cl. Claudianus.
Marcellus Empiricus.
Falconia Proba.

Supra ceteros eminent JUSTINUS, TERENTIANUS, VICTOR, LACTANTIUS, CLAUDIANUS.

AUCTORES AETATIS INCERTAE

Hic collocandi videntur: tametsi aliquis eorum, si ratio stili habeatur, quocumque tandem tempore vixerit, in superioribus aetatibus cum dignitate stare possit; aliquis vero etiam infra luteos detrudendus videatur.

Palladius Rutilius Taurus Aemilianus.
Aemilius Macer.
Messala Corvinus.
Vibius Sequester.
Julius Obsequens.
L. Ampelius.
Apicius Coelius.
Sex Pompejus Festus.
Probus auctor Notarum.
Fulgentius Planciades.
Hygini fabulae, et astronomicon.
C. Caesaris Germanici Aratea.

P. Victor de regionib. Urbis Romae.
P. Vegetius de re veterinaria.
Auctores Priapeorum.
Catalecta Virgilii, et *Ovidii.*
Auctor orationis Sallustii in Cicer., et *Ciceronis in Sallust.*, *item illius* Antequam iret in exsilium.
Auctor Epistolae ad Octavium.
Auctor Panegyrici ad Pisonem.
Declamationes, quae tribuuntur *Quintiliano*, *Porcio Latroni*, *Calpurnio Flacco.*
Interpres Daretis Phrygii, et *Dictyos Cretensis.*
Scholiastae veteres.
Grammatici antiqui.
Rhetores antiqui.
Medici antiqui.
Catalecta Petroniana.
Pervigilium Veneris.
Poematia, et *Epigrammata vetera a Pithoeo collecta.*
Monumentum Ancyranum.
Fasti Consulares.
Inscriptiones veteres.

AETAS FERREA, ET LUTEA

Incipit ab aerae Christianae anno CCCC., desinit in saeculum IX. Sed non eo usque citandis Auctoribus pervenit *Forcellinus:* quin eorum aliquot, quos hujus aetatis adhibuit, libenter omisisset, nisi eos in optimis Lexicis admissos receptosque vidisset.

Cl. Rutilius Numatianus.
Servius Honoratus.
D. Hieronymus.
D. Augustinus.
Sulpicius Severus.
Paulus Orosius.
Coelius Sedulius.
Codex Theodosianus.
Martianus Capella.
Claudianus Mamertus.
Sidonius Apollinaris.
Latinus Pacatus.
Claudius Mamertinus, et alii, quorum sunt *Panegyrici veteres.*
Alcimus Avitus.
Manl. Severinus Boethius.
Priscianus.
Nonius Marcellus.
Justiniani Institutiones, et *Codex.*
Arator.
M. Aurelius Cassiodorus.
Fl. Cresconius Corippus.
Venantius Fortunatus.
Isidorus Hispalensis.
Anonymus Ravennas.
Aldhelmus, seu *Althelmus.*
Paulus Diaconus.

Sequuntur scriptores, qui usque ad saeculum Christi XIV. Latinitate jacente floruerunt: et qui ea restituta saeculo illo, et deinceps: sed neutra classis in hoc opere locum habet. Qui eos nosse cupit, ad FACCIOLATUM confugiat.